Centrul Pentru Perfecționare în Educație
TeachIT

WWW.TEACHIT.RO

Revista Educațională TeachIt

NUMĂRUL 4 VOLUMUL 1
ISSN 2971-8619
ISSN-L 2971-8619

CENTRUL PENTRU PERFECȚIONARE TEACHIT

VALEA ARGOVEI 2023

Simpozionul Internațional

„Educația, puterea de a schimba lumea”

Ediția nr. 1, an școlar 2022/2023

Volumul 1

Secțiunea I
Sesiune de comunicări

REDIMENSIONAREA COMPETENŢELOR CADRELOR DIDACTICE DIN PERSPECTIVA EDUCAŢIEI INCLUZIVE

Prof. Abaza Mihaela Adriana
Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă Braşov

În şcoala incluzivă, rolul cadrui didactic cunoaşte o transformare, în sensul diversificării faţetelor pe care profesiunea didactică le presupune. Principalele elemente care ghidează activitatea cadrului didactic în contextul educaţiei incluzive sunt următoarele:

- *fiecare elev este capabil să înveţe şi rostul educaţiei este de a dezvolta potenţialul fiecăruia;*
- *abilităţile copiilor pot fi dezvoltate printr-o instruire individualizată şi diferenţiată eficace;*
- *rolul educaţiei nu este de a-i selecta pe cei capabili, ci de a dezvolta potenţialul fiecărui copil.* (Hadîrcă, Cazacu, 2012, p.13)

Pornind de la aceste direcţii menite să orienteze activitatea cadrului didactic în context incluziv, se apreciază ca „rolul profesorului este acela de a facilita procesul învăţării pentru fiecare elev şi de a fi un sprijinitor activ al acestora". (Hadîrcă, Cazacu, 2012, p.14) În această accepţiune, profesorul este cel care organizează situaţiile de învăţare într-o manieră pozitivă şi flexibilă, în aşa fel încât să asigure oportunităţi de învăţare pentru toţi elevii şi pentru a valoriza potenţialul fiecăruia. De asemenea, se apreciază că elevul care nu se adaptează ritmului de învăţare şcolară nu este considerat o problemă, ci cu sprijinul şi in interacţiunea cu profesorul şi cu ceilalţi elevi, se acţionează pentru dezvoltarea personalităţii acestuia şi pentru construirea competenţelor lui psihosociale, procesul de învăţare fiind mai important decât produsul.

Eforturile, în vederea asigurării caracterului incluziv educaţiei realizate în şcoala românească, este necesar a fi focalizate pe identificarea celor mai potrivite strategii şi pe flexibilizarea curriculum-ului national, în aşa fel încât să se adreseze tuturor copiilor.

Având în vedere considerentele expuse anterior, obiectivul prioritar al formării iniţiale şi continue a cadrelor didactice vizează *„fundamentarea unor noi competenţe profesionale, care să ofere un tip de vizualizare a profesiei didactice bazată pe reflecţie şi convingeri”***.** (Cercel, 2009, p.33)

Formarea cadrelor didactice, în condiţiile noii viziuni asupra educaţiei şcolare, se află, aşadar, într-un proces subsecvent de reconfigurare, de reaşezare, în scopul creşterii gradului de adaptabilitate a acestora la noile realităţi. Ecaterina Vrăşmaş aprecia că *„dezvoltarea unor practici didactice de tip incluziv este obligatoriu legată de schimbări în formarea iniţială a cadrelor didactice”.* (Vrăşmaş, 2008, p.129)

În literatura de specialitate se evidenţiază trei coordonate esenţiale pe care se înscriu modificările care vizează cadrele didactice din şcolile integratoare, şi anume;

- ***modificări în sfera atitudinală;***
- ***perfecţionarea /dezvoltarea profesională;***
- ***modificarea practicii la clasă*** (Vrăşmaş, T., 2001).

Acelasi autor inventariază, de asemenea, şi directiile spre care este necesar a fi orientată formarea teoretica si practica (iniţială şi/sau continuă) a cadrelor didactice pentru a se adapta şi pentru a răspunde corespunzător acestei provocări:

-educaţie specială; evaluarea copiilor; autoevaluare; cercetare; lucrul cu alţi specialişti; lucrul cu părinţii; capacităţi manageriale; reducerea izolării în activitatea didactică (Vrăşmaş, 2001).

În acelasi sens, Vrăşmaş T. aprecia că, în structurarea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, trebuie avute în vedere mai multe nivele:

-nivelul de bază, fiind necesar ca toate cadrele didactice să înţeleagă la un nivel minimal practicile incluzive în clase şi şcoli; acest nivel poate fi realizat atât prin formarea iniţială, cât şi prin cea continuă;

-nivelul specializării minime în şcoală, fiind necesar ca profesorii să beneficieze de formare suplimentară, pentru a putea aborda actul educaţional cu copii care prezintă dificultăţi de învăţare şi/sau cerinţe educative speciale;

-nivelul specializării înalte, fiind necesar ca unele cadre didactice să deţină o specializare înaltă privind diferitele tipuri de dizabilităţi sau dificultăţi de învăţare. (Vrăşmaş, 2001)

Un alt aspect, deloc de neglijat, pentru a forma profesori pe linia abordării incluzive a educaţiei, este acela al ***existenţei formatorilor*** care au cunoştinţe în domeniul educaţiei, inclusiv în domeniul educaţiei speciale, care înţeleg foarte bine practicile incluzive şi faptul ca abordarea incluzivă se întemeiază pe un set de principii şi valori, dar şi pe cunoştinţe şi abilităţi pedagogice.

Bibliografie:

Cercel, R.M., (2009), *Formarea cadrelor didactice pentru educaţia incluzivă*, rezumat teza de doctorat, Universitatea din Bucureşti, Facultatea de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei,

Hadârcă M., Cazacu T., (2012), *Adaptări curriculare şi evaluarea progresului şcolar în contextul educaţiei incluzive*. *Ghid metodologic*, Editura Lumos Foundation, Chişinău,

Vrăşmaş, T., (2001), *Învăţământul integrat şi / sau incluziv pentru copiii cu cerinţe speciale*, Editura Aramis, Bucureşti,

Vrăşmaş E., (2008), *Formarea cadrelor didactice pentru abordarea educaţiei incluzive. Provocări şi experienţe*, în REPERE. Revista de Ştiinţele Educaţiei, nr.1/2008, p.102-132, Universitatea din Bucureşti.

EDUCAȚIA OUTDOOR - ÎNTRE PROVOCARE ȘI NECESITATE

Prof. Achihăie Sanda
G.P.N. Nr. 5- Suceava,
structură a Seminarului Teologic Liceal Ortodox
,, Mitropolitul Dosoftei"

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educațional românesc, aparținând, cu o pondere mai mare ramurii educației non-formale, prin activitățile extracurriculare organizate în afara mediului școlar, dar este utilizată și în educația formală ca și strategie de învățare sau ca un tip de nouă educație.

Din punct de vedere etimologic, educația outdoor, se referă la o situație de învățare organizată, care are loc în mediul exterior , bazându-se pe filozofia, teoria și practicile educației experențiale, a educației ecologice și a educației pentru mediu, ajutându-i pe oameni să se înțeleagă mai bine pe sine, să perceapă mai corect lumea înconjurătoare și mai ales să dobândească o mai bună cunoaștere a oamenilor din jurul lor.

Definită ca „*o strategie experimentală de învățare prin implicarea tuturor simțurilor participanților, care are loc în primul rând, dar nu exclusiv, prin expunerea la mediul natural."* educația outdoor este considerată o strategie modernă de învățare cu efecte educaționale puternice ce conduc la dezvoltarea unor competențe necesare vieții moderne: inovare, spirit de echipă, comunicare, autonomie și creativitate.

Activități din sfera educației outdoor pot fi planificate și desfășurate în cadrul tuturor domeniilor experențiale. În cadrul Domeniului *Limbă și comunicare*, se pot desfășura activități în afara sălii de grupă în care se poate pune în scenă o poveste ce a fost prezentată în prealabil, preșcolarii fiind puși în situația să modifice anumite scene din poveste, apelând la problematizare. Domeniul *Științe* oferă numeroase oportunități prin formarea de grupe/mulțimi de obiecte în baza diferitor criterii precizate(mărime, formă, culoare), identificare/precizare/ desenare de forme geometrice, numerație, poziții spațiale, compunerea/ rezolvarea de probleme, etc. În activitățile de Cunoaștere a mediului,activitățile outdoor oferă nenumărate posibilități și oportunități de realizare a unor activități de plantare și îngrijire a florilor, arbuștilor, pomi din curtea și interiorul grădiniței, vizite sau excursii tematice la grădina zoologică /botanică, acțiuni de ecologizare a unor spații ce necesită curățarea. Domeniile *Psihomotric și Estetic creativ* permit de asemenea organizarea și desfășurarea unor activități de tip outdoor, desfășurate în aer liber, indiferent de anotimp, valorificând resursele naturale extrem de numeroase, cu o valoare estică, emoțională, nivel de accesibilitate și atractivitate ridicate, și, deloc de neglijat, cu costuri financiare aproape zero. Orice activitate ce se desfășoară în afara sălii de grupă dă posibilitatea copilului să ia contact nemijlocit cu mediul înconjurător.

Spațiul natural a reprezentat baza educației și a primelor forme ale acesteia, încă de la apariția ei, natura fiind locul în care cele mai primitive tipuri de învățare s-au desfășurat până la apariția noilor doctrine educaționale.

Natura oferă cea mai variată gamă de materiale și resurse naturale, care sunt la îndemâna tuturor, dar pe lângă mediul natural, educația outdoor utilizează și alte medii exterioare, care sunt la fel de variate și care abundă în ceea ce privește resursele educaționale oferite. Activitățile outdoor se pot desfășura în curtea grădiniței, parcuri, grădini, ferme vegetale și animale, în păduri, câmpii, zone deluroase, etc.

Mediul exterior trebuie ales și organizat astfel încât să fie eficient , ținându-se cont și de factori cum ar fi: tema activității, numărul copiilor, vârsta acestora, mărimea zonelor disponibile, condițiile meteorologice, materialele naturale sau promovarea unora dintre ele, stabilirea contextelor de învățare, numărul persoanelor care vor însoți grupul de preșcolari, , etc.

Este extrem de important ca mediul exterior în care se desfășoară învățarea să fie cât mai natural posibil, dar și accesibil, plăcut, atractiv din punct de vedere estetic, să fie flexibil, astfel încât să răspundă nevoilor și intereselor preșcolarilor.

Planificarea inițială și pregătirea unei activități outdoor sunt extrem de importante pentru reușita acesteia. De aceea, cadrul didactic trebuie să prevadă întregul curs al desfășurării activității, ținând cont de conținutul curricular urmărit, obiectivele, finalitățile, constrângerile care ar putea apărea, oferta mediului exterior ales, dar și nevoile participanților.

Majoritatea materialelor se găsesc deja în mediul exterior ales, dar, un cadru didactic atent și inspirat poate să le completeze. La început, copiii vor fi, posibil, nemulțumiți , frustați negăsind în natură tot ceea ce consideră că au nevoie, dar pe parcurs, fiind puși în situația de a nu avea totul oferit de către educatoare, ei își vor dezvolta atenția, spiritul de observație, creativitatea , ingeniozitatea și vor găsi modalități inedite, originale de rezolvare a sarcinilor.

Toate materialele colectate din natură pot fi utilizate ca sprijin în desfășurarea activităților de învățare sau ca și obiecte ale învățării, cele mai la îndemână fiind: pietrele, lutul, crengile, plantele, insectele, scoicile, nisipul, lemnele, copacii, fructele, apa, etc , utilizarea lor ajutând la rezolvarea de probleme, gândire critică și dezvoltare a comunicării.

Din punct de vedere fizic, zona de învățare outdoor trebuie să fie sigură pentru toți participanții, dar, totodată, trebuie să permită un anumit nivel de risc și provocare.

Înainte de orice activitate de învățare outdoor este obligatorie realizarea unei evaluări a situațiilor riscante de către o persoană abilitată. Aceste evaluări trebuie să cuprindă informații legate de orice dizabilitate, dificultate de învățare sau probleme legate de comportamentul tuturor membrilor grupului.

Transformarea unui mediu educațional într-unul lipsit de pericole, devine și lipsit de provocări, iar copiii vor avea mai puține experiențe de luare a deciziilor, mai puține oportunități de evaluare a propriilor limite și mai puține ocazii să câștige încredere și stimă de sine. Una dintre cele mai bune modalități de a-i învăța pe copii despre risc, este învățându-i să facă față situațiilor dificile prin experimentarea riscurilor în situații controlate. Eliminarea tuturor riscurilor nu este niciodată o variantă corectă, deoarece viața în sine nu este lipsită de riscuri. Un mediu controlat însemnă atât faptul că preșcolarii vor fi mereu sub supravegherea educatoarei și a adulților însoțitori, dar și că locul de desfășurare va fi ales cu grijă, urmărind specificul activității urmărite.

Cea mai imprevizibilă componentă a educației outdoor este fără îndoială vremea și condițiile meteo. În ceea ce privește locul ales pentru activitățile outdoor, dar mai ales organizarea zonei sau a suprafeței de lucru, trebuie luate în considerare înainte de angajarea în activități, toate schimbările posibile ale vremii care ar putea avea loc.

În vederea depășirii obstacolelor vremii, zonele de învățare acoperite sau protejate sunt cel mai bun răspuns, deoarece astfel,copiii nu sunt nevoiți să renunțe la activitățile de învățare outdoor, ci le pot finaliza indiferent de condițiile meteo.

Avantaje ale educației outdoor în dezvoltarea integrală a copiilor preșcolari.

Educația outdoor stimulează relațiile interumane, facilitează promovarea muncii în echipă și a învățării interdisciplinare, bazându-se pe experiență. În cadrul fiecărui tip de educație, formală, non□formală, informală, există contribuții complexe ale acesteia în dezvoltarea integrală a personalității preșcolarilor, încurajând copiii să se dezvolte din punct de vedere fizic, emoțional și mental, ajutând la înțelegerea și protejarea mediului local și ducând la dezvoltare socială.

Beneficiile fizice ale educației outdoor

Mediul fizic poate contribui la bunăstarea, fericirea, creativitatea, dezvoltarea independenței copiilor și la exprimarea liberă a experiențelor și a părerilor acestora, legat de calitatea învățării. Alegerile făcute într-un mediu educațional formal, din punct de vedere al resurselor educaționale, al materialelor, spațiilor, aspectului, calității aerului, al luminii precum și din privința accesului la o gamă de experiențe interioare și exterioare, au un impact direct asupra calității oportunităților de învățare ale copiilor.

Cele mai puternice motive pentru care copii ar trebui scoși în mediul natural conform Consiliului de Învățare în Afara Sălii de Clasă (Council for Learning Outside the Classroom ,

2009)sunt: susține dezvoltarea unui stil de viață sănătos și activ oferind copiilor oportunități pentru activitate fizică, libertate de mișcare și promovarea unui sentiment de bunăstare, oferă copiilor contact cu lumea naturală și experiențe unice precum contactul direct cu fenomenele naturii și anotimpurile, ajută copiii să înțeleagă și să respecte natura și mediul înconjurător, interdependența oamenilor, a animalelor, a plantelor și a ciclului de viață, sprijină abilitățile de rezolvare a problemelor și stimulează creativitatea, dezvoltă imaginația și motivează inventivitatea, oferă spațiu destinat explorării, experimentului, descoperirii, și activităților care dezvoltă capacitățile fizice, dezvoltă creierul și creează rețele neuronale acelor copii care preferă să învețe prin mișcare, asigură cadrul sigur și liber prin care copii își pot dezvolta deprinderi organizatorice și de evaluare a riscurilor, crește interesul și entuziasmul, prin utilizarea eficientă a resurselor și crește bucuria, entuziasmul, dorința de descoperire a copiilor și bunăstarea emoțională.

Apropierea, în actul învățării, a copiilor de mediul natural este extrem de benefică; problemele de sănătate legate de poluare și sedentarism fiind substanțial diminuate .

O educație modernă, a viitorului, se preocupă în mod constant atât de educația copiilor cât și de sănătatea lor, prin elaborarea de programe educaționale care să îmbine învățarea cu mișcarea și petrecerea timpului în spații exterioare(medii naturale) .

Beneficiile cognitive ale educației outdoor

Cele mai importante achiziții cognitive au loc în timpul jocurilor sau a activităților care au loc în natură, deoarece copiii asimilează o varietate mai largă de informații în mediul exterior decât ar face-o în interior, învățarea realizându-se prin implicarea tuturor simțurilor.

Observarea animalelor și insectelor mici precum și a plantelor în habitatul lor natural, mirosirea fructelor, a rădăcinilor și a ploii, ascultarea sunetului păsărilor sau a veveriților din copac, pipăitul ușor al unor petale sau frunze, sau chiar gustarea fructelor și legumelor proaspete din grădină aduc cele mai mari beneficii cognitive care pot fi achiziționate de către copii.

Beneficiile socio- emoționale ale educației outdoor

În cadrul educației outdoor, copiii au posibilitatea să-și dezvolte imaginația, vocabularul și anumite aptitudini sociale. Prin activitățile de tip colaborativ se dezvoltă acele competențe transversale care au caracter social. Prin încurajarea copiilor să investigheze, să adreseze întrebări, să caute soluții, aceștia încep să aibă încredere în propriile idei. Resursele care se găsesc în natură provoacă experiențe de învățare prin natura și varietatea lor.

Beneficiile educației outdoor asupra bunăstării psihice

Cerințele tot mai ridicate și rapide ale vieții de zi cu zi precum și expunerea la luarea deciziilor complexe, necesitatea adaptării rapide la noile situații și muncă psihică continuă, sunt principalele motive pentru care copiii post-moderni sunt iritabili, impulsivi și neatenți. Mediile naturale și petrecerea timpului cu animalele sau alte resurse găsite în natură contribuie la reducerea agresivității și a nivelul ridicat de stres la copii . Introducerea plantelor și a animalelor mici în sălile de grupă pot aduce ameliorări în obținerea și menținerea unei stări de sănătate fizică, mentală și psiho-emoțională bune a copiilor.

Riscuri și provocări în educația outdoor

Cel mai adesea, educația outdoor este plasată între zona de risc și provocare, nefiind stabilit un loc exact al acesteia în educație. Există pe de-o parte adulți și cadre didactice care calculează și iau în considerare numai partea riscantă a educației outdoor.uneori, adulții intervin prea mult în viața copiilor, iar această implicare excesivă duce la dezechilibre în autoreglarea siguranței copiilor.

Copiii au nevoie să fie supuși la provocări, la orice vârstă, pentru a se dezvolta sănătos din punct de vedere fizic, psihic și emoțional. Dacă li se spune mereu care sunt riscurile la care se supun, la un moment dat își vor pierde competența de măsurare a riscurilor și astfel își vor pierde capacitatea luării deciziilor. Un copil încrezător va fi un adult încrezător, iar societatea are nevoie de indivizi motivați care cred în propriile forțe cunoscându-și foarte bine atât limitele inferioare cât și pe cele superioare.

Activitățile aferente educației outdoor sunt gândite și organizate conform anumitor reguli și urmăresc anumite obiective iar adulții care participă în egală măsură la organizarea și punerea în practică a activităților de educație în mediul natural sunt, desigur, cadrele didactice dar și părinții.

Mediul de învățare în aer liber reprezintă nu o alternativă a învățării din grădiniță, ci o aprofundare, o personalizare a procesului instructiv-educativ; acest mediu, organizat corespunzător, devine o sursă de cunoaștere, un spațiu stimulativ, confortabil, creativ, original, favorabil pentru dezvoltarea cognitivă și socio emoțională a copilului. În contextul educațional actual, dominat de provocări și schimbări frecvente, este nevoie să ne întoarcem la natură și să conectăm copiii cu ea prin diverse activități. În felul acesta, le vom asigura copiilor o sănătate mai bună, gestionarea corectă a emoțiilor, autonomie, stimă de sine, formarea unor abilități de viață care să îi ajute să se adapteze în societate. Descoperirea lumii din jur, începe cu descoperirea sinelui, iar acest lucru se poate realiza, numai dacă sistemele educaționale oferă programe de dezvoltare prin care fiecare copil să fie suficient de liber și motivat a descoperi fenomene și procese care au loc în imediata apropiere.

Bibliografie :

- ✓ Borțeanu, S., Brănișteanu, R., Clapou, C., Preda, V. , *Educația outdoor. Material de sprijin pentru educatoare*, Editura Trend, Pitești, 2016
- ✓ Șerban, G., , *Un tip de educație nonformală: outdoor education, Resurse teoretice pentru predare-învățare în activitățile outdoor,* Învățământul primar și preșcolar, 2014
- ✓ Neacșu, I., *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Editura Polirom, Iași, 2015
- ✓ Moldovan, E, *Aspecte relevante psihosociale ale activităților de educație în aer liber în procesul educațional al tinerilor*, Conferința științifică națională, București, 2007
- ✓ Cucoș, C. (2012), *Este importantă educația de dincolo de ușa clasei?,* www.doxologia.ro, ianuarie 2019.
- ✓ Cerghit, I., , Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Ed. Aramis, București, 2002

Profesorul nou şi educaţia permanentă

Prof. Achim Manuela,
Colegiul Economic, Râmnicu Vâlcea

Pentru că în procesul de educare, la vârste mici, rolul părintelui şi al profesorului este esenţial pentru conturarea percepţiei copilului asupra educaţiei pentru tot restul vieţii sale, tebuie să fim foarte atenţi cum îl învăţăm pe copil ce este şcoala, cum ne raportăm noi la educaţie în faţa lor, atât în calitatea de părinţi, cât şi în calitatea de primi educatori ai copilui. O abordare iniţială greşită poate să îl transforme pe copilul normal social / educaţional, într-un copil cu handicap, iar mai târziu să fie foarte dificil, dacă nu aproape imposibil să mai fie recuperat. Cele mai grave şi vizibile efecte sunt în relaţie cu învăţarea pe tot prcursul vieţii, când, adult fiind, nu va reuşi să se derscurce să înveţe singur pentru că nu l-a învăţat nimeni cum să o facă.

Mediul în care învață și motivațiile care i se aduc sunt responsabile de atitudinea lui viitoare față de procesul de învațare. Este recomandat ca părinții să se implice cât mai mult în activitățile de școală ale copiilor, pentru că ei sunt singurul liant între familie și școală. Exemplele de la școală trebuie să aibă radăcinile în lucrurile familiare, de acasă. Copilul trebuie încurajat să facă corespondențe între lucrurile de acasă și exemplele de la școală. Formele inițiale ale percepției încep să se ordoneze și să fie mai clare datorită observației. Percepția devine un process subordonat gândirii, intențiilor, cunoașterii.

Conform comunicatului Comisiei Europene din noiembrie 2001 – Realizarea unei arii europene a educației permanente – termenul de învățare permanent este definit astfel: totalitatea activităților de învățare care se produc de-a lungul întregii vieți, în scopul îmbunătățirii cunoștințelor, abilităților și competențelor dintr-o multiplă perspectivă: personală, civică, social sau ocupațională.

Conform aceluiași document, învățarea permanent presupune:

- Dobândirea și actualizarea oricarui tip de abilităti, interese, cunoștințe și calificări, începând cu educația preșcolară până la perioada de după pensionare. Conceptul de învățare permanent promovează astfel dezvoltarea cunoștințelor și competențelor necesare fiecărui cetățean pentru a se adapta la o societate bazată pe cunoaștere și pentru a participa active în toate sferele vieţiie conomice și sociale, deținând astfel controlul propriului viitor.
- Valorizarea oricăror forme de învățare, incluzând: învățarea în context formale, cum ar fi, de exemplu, un curs urmat la universitate; învățarea non-formală, cum ar fi de pildă abilitățile profesionale dobândite la locul de muncă; învățare informală, cum ar fi învățarea inter-generații (ex. părinți învățând să folosească mijloacele moderne de comunicare de la copiii lor sau învățarea unui instrument împreună cu un prieten).

Conform acestei definiții, învățarea permanent presupune ca oportunitățile de învățare să fie disponibile tuturor cetățenilor în orice moment. Concret, aceasta înseamnă că fiecare individ poate să își alcătuiască propriul parcurs de educație și formare, adaptat nevoilor și intereselor personale, în orice moment al vieții. Conținutul învățării, modul în care se realizează învățarea și contextual în care aceasta se produce poate varia în funcție de cel care învață și de propriile cerințe de învățare.

Învățarea permanent înseamnă, de asemenea, a oferi programe de tip „a doua șansă” pentru actualizarea competențelor de bază dar și pentru a beneficia de oportunități de învățare de nivel mai înalt. Aceasta presupune ca ofertele sistemelor de educație trebuie să devină mai deschise și mai flexibile, astfel încât aceste oportunități să poată fi cu adevărat adaptate la nevoile celui care învață și la potențialul real al acestuia.

Pentru a-l înzestra pe elev cu toate competenţele necesare educaţiei permanente, profesorul trebuie să se educe în primul rând pe sine, trebuie să se transforme în facilitator educațional, profesor facilitator, educator facilitator.

Facilitarea educațională este un proces dinamic și complex, în cadrul căruia colaborează și coexistă cei doi parteneri educaționali (educatorul facilitator și educabilul) în vederea atingerii de către educabil a unor finalități educaționale, la un nivel înalt de performanță (cognitivă, psihomotorie, afectivă), prin inițierea și realizarea unor activități specific și asumarea responsabilității educabilului asupra propriei formări, într-un context educațional clădit pe principia și valori umaniste.

Pornind de la definiția facilitării educaționale, se poate define următorul termen-acela de facilitator educațional. Facilitatorul educațional este persoana care face posibil accesul la cunoaștere și la rezultatele ei. Acesta este profesorul facilitator și educatorul facilitator. Deși cei doi termeni par a fi identici, literatura de specialitate face distincție întrea ceștia; profesorul facilitator își desfășoară activitatea în educația formală, în timp ce educatorul facilitator în educația nonformală. Un bun professor trebuie să le îmbine pe amândouă. În viziunea lui P.Young (1996), un bun profesor estea cela care își asumă rolurile profesorului facilitator: Rolul de educator – predă prin exemple, prin prezentarea unor informații relevante și pline de sens.

- ✓ Rolul de ghid – oferă sfaturi generale, dar și particulare, sprijinind procesul de autocunoaștere și de responsabilizare personal a educabilului.
- ✓ Rolul de leader – este un model de partener în echipă, promovează un mediu propice muncii în echipă.
- ✓ Rolul de manager – fiind capabil de a organiza situații de facilitare, de a gestiona problem și conflicte posibile.
- ✓ Rolul de coleg – relaționează permanent cu alți facilitatori, în scopul optimizării procesului de predare.

Facilitarea în educație determină o redefinire a procesului de învățare: principala responsabilitate pentru atingerea obiectivelor fiind a educabilului, cu suportul îndeaproape al educatorului. În contextual unui proces de învățământ facilitator dascălului îi revine sarcina de a sprijini elevul să avanseze, conducând procesul educațional spre centrarea pe educabil. Educatorul facilitator este mai deschis spre a-i asculta pe educabili și a cunoaște sentimentele lor, acordând o atenție deosebită atât relației cu aceștia, cât și conținuturilor predate, este mai puțin axat pe propriile cunoștințe și credințe decât alți profesori.

Specialiştii în pedagogie şi ştiinţele educaţiei, J. Wittmer și R. Myrick, vorbesc despre cele mai importante calităţi ale profesorului facilitator astfel:

- ✓ Atenţie: alocă timp efectiv pentru elevi, observă expresii faciale, caută sensuri și sentimente în spatele cuvintelor;
- ✓ Interes: se manifestă ca fiind onest în relațiile interpersonale, cu îngrijorare reală pentru elev;
- ✓ Înţelegere: ține cont de specificul cultural al fiecărui elev, percepe și răspunde sentimentelor elevilor;

- ✓ Respect: consider că fiecare elev este unic, cu atitudine pozitivă fața de elev, chiar dacă acesta nu se comport corespunzator;
- ✓ Cunoştinţe ştiinţifice și metodice: selectează atent conținutul de predare, utilizând o varietate de strategii de predare;
- ✓ Comunicativ: capabil să transmit idei și sentimente, să descifreze sensul din spatele cuvintelor; posedă deprinderi de relaționare interpersonală.

Profesorul trebuie să renunţe să introducă el mingea în poartă, trebuie să înveţe să se ascundă în spatele elevului pe care îl antrenează: obiectivul unui professor este atins atunci când elevii se implică activ în procesul învățării. Ca în antrenorat: relaţia profesor – elev ar trebui să fie o relație de tip informal între o persoană care deține o mai mare experiență și expertiză într-un domeniu sau mai multe decât altă persoană și oferă consiliere și îndrumare, pentru ca cea din urmă să parcurgă cu succes un proces de învățare.

Bibliografie

1. Cristea, Sorin, Dicţionar de termeni pedagogici, EDP, Bucureşti, 1998.
2. Joiţa, Elena, Educaţia cognitivă. Fundamente. Metodologie, Editura Polirom, Iaşi, 2002.
3. Cucoş, C-tin., Educaţia. Dimensiuni culturale și interculturale, Polirom, Iaşi, 2000.
4. Negreţ-Dobridor, I., Accelerarea psihogenezei. Puterea educaţiei asupra naturii umane, Editura Aramis, B., 2001.
5. Horst, Siebert în Pedagogie constructivistă. Bilanţ al dezbaterii constructiviste asupra practicii educative, Iaşi, Institutul European, 2001.

SĂ ÎNCERCĂM SĂ PĂSTRĂM VIE AMINTIREA BUNICILOR...

Prof. înv. primar Mioara Cătălina Aciobăniței,

Colegiul Național „Costache Negri”, Galați

Cine nu își amintește cu drag de bunici? De mâinile lor îmbătrânite de timp...de munca ogorului însămânțat după rigorile moștenite din străbuni...de truda ogrăzii.

Mâna bunicii, aspră și în același timp mângâietoare, care ne-a îmbrăcat, pe rând, în straie populare țesute la bătrânul război, moștenit și păstrat cu sfințenie, cusute în zilele lăsate de Dumnezeu cu semne vechi, doar de ea știute, dar și în rodul muncii ei tricotate, sau împletite, cum zicea ea. Pentru că mâinile bunicii nu tricotau, așa cum se spunea pe la oraș, ci împleteau. Torceau, scărmănau, împleteau fire de lână, povești la gura sobei, cântece pe prispa casei, snoave sub dudul din curtea bătrână, vise...visuri. Mâna bunicii, veșnic parfumată. Și ce parfum, ce arome! În orice anotimp, simțeam aroma de pâine caldă, aburindă, ce ne aștepta cuminte sub ștergar și din care rupeam, pe furiș, câte o bucățică din dosul pământiu, ars în vatră. Pe furiș, pentru că nu aveam răbdare ca pâinea să se frângă sub atingerea blândă a făuritoarei de bun și de bine. Așa erau mâinile bunicii, parfumate. Parfum sfânt, nemaiîntâlnit, de grâne coapte, de fructe pârguite, de fum, de pământ muncit cu dragoste și dăruire.

Iar mâna bunicului... Mâna aceea mare și trudită care alina și alinta în egală măsură nepoții bălai, dulăul ce-i dădea târcoale adulmecându-l de dor, mâna care parcă te cuprindea cu totul și care, oricâte pozne ai fi făcut, te îmbărbăta să nu repeți greșala. Mâna care, după ce lăsa lucrul de pâine aducător, devenea creator de frumuseți. Ca prin farmec, din mâinile bunicului apăreau minuni din lemn încrustate cu penița. Dar nu orice peniță, ci una magică, de foc, ale cărei urme ne deschideau în fața ochilor curioși căi către simboluri necunoscute. Dacă am fi știut atunci ce însemnau! O peniță care înfrumusețea tot ceea ce însemna lemn prin umila căsuță. O lingură, o poliță, o ramă de fotografie, o ladă de zestre...

Și pentru că bunicii trec și se duc, meșteșugurile lor rămân, adesea, doar o amintire. Frumoasă, sfântă amintire! O poveste care trebuie dusă mai departe, adusă din trecut în prezent și purtată în viitor. Doar așa vor fi bătrânii noștri veșnici. Prin mâinile copiilor pe care îi purtăm sub aripa protectoare, zi de zi, în inimile cărora nu vom rămâne doar datorită cifrelor și literelor întipărite în mintea lor fragedă, ci și prin aceste povești ale frumosului nostru trecut.

Pornind de la dragostea purtată bunicilor, am înțeles că pot face cunoscute practicile lor tradiționale și școlarilor pe care îi îndrum. Și cum altfel ar înțelege ei mai bine, dacă nu aducând meșteșugurile în clasă. Așa s-a născut o disciplină opțională care i-a purtat prin toate cotloanele casei țărănești, așa cum am cunoscut-o eu, copil fiind. Printre temele parcurse, câteva au făcut trimitere strict la bunicii noștri.

1. Aroma pâinii

Pe parcursul activității am dorit să ofer o imagine de ansamblu asupra acestei practici, în care sunt descrise etapele parcurse, de la cultivarea terenului, pâna la pâinea scoasă din cuptor. Școlarii au frământat aluatul în covată, așa cum procedau cândva bunicile noastre, apoi au făcut o scurtă vizită în sat. Descoperisem, întâmplător, o persoană pasionată de păstrarea tradițiilor, care își ridicase în curte un cuptor cu țest, motiv pentru care am apelat la bunăvoința acesteia de a ne demonstra modul de utilizare. Așa am aflat că țestul, unul dintre cele mai vechi sisteme de coacere a pâinii din România, folosit cândva în zonele rurale, prezintă avantajul că se încălzește mai repede, cu surcele, coceni de porumb, bețe de floarea soarelui. Și pentru ca vizita să rămână în memoria copiilor, aceștia au văzut cum arată o pâine scoasă din țest, neagră, cu o coajă aburindă crăpată și cum aceasta devine albă prin baterea cojii. Ulterior, mergând la colindat, în această ogradă micuții au fost omeniți cu turte coapte tradițional, tot în țest.

2. Acul fermecat

Din dorința de a le demonstra copiilor ce înseamnă cu adevărat lucrul manual tradițional, am invitat câteva bunicuțe din sat care le-au arătat școlarilor simboluri folosite în coaserea iilor, sfârâitul fusului care transformă, în mod miraculos, sub atingerea delicată a degetelor, lâna în firul ce se va tricota. În activitățile ulterioare am trecut la primii pași în arta cusăturilor și a tricotajelor. Școlarii au cusut în punctul cruce inimioare din lemn pe care le-au transformat în mărțișoare pentru mămici, apoi au tricotat, atât în cadrul șezătorilor desfășurate, cât și în timpul liber, ajungând la

realizarea primului fular tricotat de propriile mânuțe. La propunerea lor, am schimbat fularele, prin tragere la sorți.

3. Penița de foc

Decorarea lemnului pe plaiurile românești s-a bazat, pe lângă crestături și tăieturi, pe pirogravuri, obținându-se creații expresive, obiectele de uz casnic sau de decor căpătând în acest fel o frumusețe aparte. Și dacă străbunii noștri foloseau fierul înroșit în flacăra focului pentru a lăsa, cu migală, urme în lemn, școlarii au avut privilegiul de a realiza acest lucru cu un aparat de pirogravat, un intrument cu peniță de foc, așa cum este denumit, metaforic. După observarea simbolurilor folosite de-a lungul timpului, pentru decorarea porților, a lăzilor de zestre, a mobilierului, copiii au observat câteva tablouri realizate prin tehnica pirogravurii și au decorat propria cutiuță pentru amintiri.

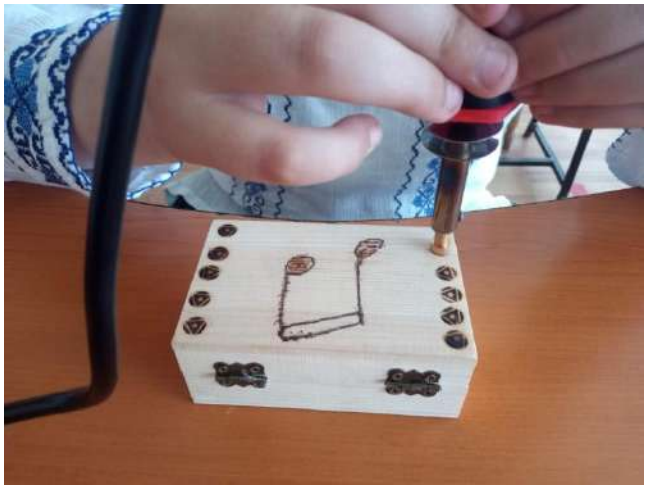

Cu pași mici, la început nesiguri, apoi din ce în ce mai curajoși, am reușit să aduc în prezentul școlarilor trecutul frumos al copilăriei mele, cu speranța că, în viitor, vor reînvia meșteșuguri și practici casnice, cu parfum de vechi, de autentic, de românesc.

Bibliografie

Antonescu, Romulus- *Dicționar de simboluri și credințe tradiționale românești,* Editura Tipo Moldova, Iași, 2016

Teorii și bune practice de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Prof. înv. Preșcolar Aconstantinesei Daniela, Grădinița cu PP nr.6 Dorohoi, Județul Botoșani

De la o vârstă foarte fragedă, copilul observă și imită persoanele din jurul său. Adesea ei se simt foarte bine atunci când fac lucruri ,,pentru oameni mari". De asemena, în jocurile lor, copiii adoptă roluri sociale. Care dintre noi, adulții, nu ne-am jucat ,,De-a școala" sau ,,De-a doctorul" când am fost mici? Toate aceste lucruri fac parte din procesul prin care copilul învaţă o gamă largă de comportamente sau deprinde o serie de abilităţi.

Învățarea socială prin imitare se interiorizează rapid, copilul ajungând să se identifice cu persoana din rolul respectiv. Identificarea are loc într-o perioadă mai mare de timp decât imitarea şi se crede că, în mare măsură, învăţarea rolurilor sociale, cum ar fi învăţarea rolului de gen, are loc prin procesul de identificare.

Procesul de învăţare a reacţiilor emoţionale prin observarea altor persoane este numit condiţionare vicariantă. Bandura a subliniat faptul că se întâmplă destul de frecvent ca indivizii să dezvolte reacţii emoţionale intense faţă de locuri, persoane sau obiecte, fără să aibă vreun contact personal cu ele. Astfel, unii oameni care au observat o persoană apropiată exprimând o reacţie condiţionată de teamă, au dezvoltat ulterior un răspuns emoţional condiţionat la un stimul iniţial neutru.

Școala este mediul în care copiii vin pentru a fi parte dintr-o comunitate (având drepturi și responsabilități) și în care își exersează zilnic abilitățile sociale necesare pentru a își planifica și gestiona activitățile. Grupa însăși funcționează ca o comunitate în care fiecare copil are propriul rol bine definit, contribuind la buna funcționare a acesteia. Ei iau decizii privitor la problemele ce apar, gestionează activități de întreținere a spațiului (au responsabilități legate de viața practică: punerea și strângerea materialelor, îngrijirea plantelor din mediu etc.) Aici descoperă prin intermediul situațiilor cotidiene cum să se organizeze și să soluționeze probleme apărute în cadrul grupului, fiind în permanență susținuți și ghidați de educatoare. Învață astfel despre responsabilitate, empatie, respect, apreciere, prietenie, toleranță sau conflicte și își dezvoltă adevărate competențe sociale: capacitatea de organizare a unor evenimente, abilitatea de a rezolva situații neprevăzute, capacitatea de exprimare liberă a opiniei personale, respectul față de membrii grupului, abilitatea de a genera și de a respecta regulile ce privesc grupul, de a împărți sarcinile, de a ști să ceară sau să refuze fără a răni, sentimentul reușitei împreună. În timpul activitatilor de la clasă, copiii sunt îndrumați către colaborare, competiția nefiind încurajată . Ei capătă încredere și se simt confortabil în interacțiunile cu ceilalți, sunt încurajați să învețe unul de la celălalt, să își ofere sprijin, contribuția fiecăruia fiind considerată valoroasă. Acesta este un element esențial, deoarece la această vârstă învățarea academică este strâns legată de cea socială și profund influențată de dinamica grupului și a comunității din care face parte copilul. Interacțiunile cu ceilalți reprezintă una dintre principalele preocupări ale copiilor din al doilea plan de dezvoltare și afectează major restul elementelor din viața lor dar și abilitatea de a își gestiona relațiile pe parcursul vieții.

Lucrând în grupuri, copiii descoperă cum este să colaborezi cu personalități și trăsături diferite, ajung să se cunoască și să se accepte cu toate diferențele de perspectivă. Adesea ei aleg să lucreze împreună în funcție de afinități personale, iar cadrul didactic moderează relațiile între ei. Conflictele sunt prezente în acest mediu în care interacțiunea socială este atât de diversă și variată și reprezină o

oportunitate de învățare. Motivația rezolvării acestora vine chiar de la copii, din simțul responsabilității care se manifestă intens în acest plan de dezvoltare, din dorința lor de a își dezvolta autocontrolul și de a își duce la bun sfârșit proiectele în care sunt implicați. Prin moderarea situațiilor acolo unde este nevoie, dar și cu exemplul personal, le vom influiența comportamentul ulterior în lumea reală.
Jocul în perioada grădiniței reprezintă principalul mijloc de dezvoltare în aproape toate domeniile. Jucându-se, copiii îşi dezvoltă creativitatea şi imaginaţia, învată să gândească şi să se descurce în situaţii problematice, achiziţionează noi aptitudini, îşi dezvoltă personalitatea şi stabilesc o baza importantă pentru învaţare. Cel mai important aspect al jocului este faptul că acesta poate fi utilizat ca instrument al educaţiei.

O caracteristică importantă a jocului o constituie faptul că el reflectă relaţiile determinate ce se stabilesc între oameni şi contribuie la educaţia socială. Rolurile interpretate de către copiii reflectă funcţiile realizate deoqamenii maturi ce-i înconjoară. În joc, copiii îşi imaginează că muncesc şi imită relaţiile de ajutor, trăiesc aceleaşi bucurii ca urmare a succeselor obţinute în colectiv, asemeni adulţilor pe care-I copiază. Elementul cheie în dezvoltarea socială este jocul cu reguli. La vârsta preşcolară și școlară copilul este apt să respecte reguli şi să se implice în jocuri care se bazeaza pe acestea. De asemenea jocurile de grup îl ajută pe copil să devină o persoană sociabilă, deschisă, prietenoasă, comunicativă,descoperă importanţa spiritului de echipă, parteneriat, cooperare, respect şi ajutor reciproc, munca înechipa şi „fair play”.
Un exemplu de învățare socială, pe care îl aplic cu preșcolarii din grupă, se referă la comportamentul ce trebuie adoptat la bibliotecă sau la teatru. De fiecare dată înaintea unei astfel de vizite, avem discuții referitoare la comportamentul oamenilor în astfel de locuri. Enumerăm comportamentele și activitățile permise, dar și ce așteptări am de la ei. La întoarcere vorbim despre comportamentul lor și despre lucruri care trebuie corectate, dacă este cazul.

Un alt exemplu de la grădiniță, este evidențierea comportamentelor pozitive și a satisfacțiilor care rezultă din aceste comportamente. Folosesc foarte mult lauda. Orice comportament adecvat trebuie lăudat, orice răspun corect trebuie lăudat.
Învățarea școlara este o activitate dirijată, organizată, pe cand învățarea socială are un caracter spontan, neorganizat și nesistematizat. După cum știm, copilul se naște cu capacitatea de a învăța, dar sursa supraviețuirii, a umanizării și socializării lui depinde de contactul cu adultul. Învățarea socială oferă copiilor șansa de a achiziționa o serie de semnificații, de valori, de modalități de acomodare și adaptare. În cadrul tuturor jocurilor, pe care copilul le desfășoară acasă, la școală în pauze sau in cadrul activităților educative, este necesar ca acesta să învețe să coopereze, să se acomodeze cu noi situații, să îi respecte pe ceilalți. Copilul este stimulat astfel de nevoi, de trebuințe psihosociale, de participare, de socializare, iar acest sistem nu poate fi satisfăcut decît prin învățarea socială.

Bibliografie:
Dramnescu, M. (2020). Albert Bandura. Teoria socială a învățării. Ed. Didactica Publishing House
Mîndru,E. (2012). Învăţăm, jucându-ne!-Asociaţia Înv. Harghiţeni,Bucureşti: Ed.DPH.
L. Cozolino, 2017, ”Predarea bazată pe atașament- cum să creezi o clasă tribală”, Editura Trei.

CONȚINUTURILE CURRICULARE

Adam Adrian
Liceul Teoretic „Petre Pandrea” Balș-Olt

Conținuturile reprezintă ceea ce elevii au de învățat, adică ceea ce se predă și ceea ce se învață în procesul de învățământ. Acest concept are finalitate practică prin transpunerea sa în discipline de învățământ și activitățile educative dezvoltate în cadrul școlii. Conținuturile sunt abordate și asimilate de elevi prin intermediul metodelor, mijloacelor și activităților didactice corespunzătoare.

În trecut, conținuturile învățământului presupuneau cunoștințe cu valoare informativ-cognitive, conform impunerii centralizate a vremii.. Într-adevăr, începutul pentru structura conținuturilor este informația. Aceasta are ca punct de plecare aspectul concret, simplu (reprezenările) și continuă evolutiv cu forme complexe, de tipul noțiunilor, judecăților sau principiilor. Informația este receptat prin intermediul deprinderilor/tehnicilor de lucru, fie inetelectuale, fie tehnologico-practice.

În didactica actuală, conținuturile învățământului sunt o componenetă a curriculumului, fiind o componentă importantă a acestuia. În același timp, conținuturile nu mai au caracterul monolitic și imuabil, ci au caracterul metamorfozant de a se construi permanent, în funcție de necesități, situații concrete și/sau particularizatoare. Așadar, conținuturile identice (ale elevului abstract) sunt înlocuite în practica lumii contemporane de conținuturi pliabile, adaptate diversității și particulartităților elevilor. În consecință, ele aparțin atât educației formale, cât și infomale, circumscriind valori, atitudini, capabilități și competențe, având nu doar valențe informative, ci și formative.

Abordarea din perspectiva curriculară a procesului de învățare propune termenul de *conținut curricular,* care semnifică un ansamblu de idei și principii incluse intr-un program de studiu.

Conținutul curricular poate avea următoarele perspective de abordare:

- *perspectiva teoretică***.** Aceasta presupune selectarea și organizarea conținuturilor în funcție de criterii și metodologii pedagogice însumate unui cadru larg de referință valorică (filosofic, științific, estetic, politic) ș.a. O putem numi cunoaștere teoretică au cunoaștere savantă;
- *perspectiva practică (concret-acțională)*. Se referă la *practicile sociale de referință,* (comunicaționale, vocaționale, tehnice, civice etc).;
- *perspectiva culturilor școlare*. Anumite instituții de învățământ au creat în mod autonom propriile conținuturi, ca fiind o rezultantă a particularităților specifice zonei, tradiției zonei, necesităților sociale sau opțiunii familiei.

Conținuturile procesului instructiv-educativ sunt corelate cu evoluția științifică și intelectuală, iar selectarea lor se face în baza unor criterii bine structurate precum:

1. *Criterii teoretice*. Acestea pot fi:
- *științifice*: se referă la informațiile de natură științifică, cele care decurg din experiența cunoașterii, dar și a dezvoltării științifice, fie de specializare științifică, fie de intergrare interdisciplinară;
- *pedagogice*: au în vedere unitatea între conținuturile învățării și finalitățile acestuia, sau, altfel spus, legătura între cultura generală și cea de specialitate;
- de psihologia dezvoltării: carea au în vedere vîrsta și caracteristicile psihologice și comportamentale ale elevilor.

2. *Criterii de politică educațională*. Acestea se regăsesc în documente oficiale rglatoare (Legea educației, Statutul cadrului idactic, planuri-cadru etc.) și exprimă cerințe ale dezvoltării societății.

În statele cu tradiție a învățământului descentralizat, selectarea conținuturilor constituie un apanaj al școlilor ca entități cu rol de reglarea acalității procesului de educație.

3. *Criterii personal-subiective*. Acestea sunt gândite în mod particularizant, în funcție de competențele, stilul de predare al profesorilor și caracteristicile psihocomportamentale ale grupurilor de elevi, performanțele acestora etc. Preferintele profesorului se exprima in alegerea manualelor alternative, a ghidurilor metodice, a materialelor didactice, elaborarea curriculum-ului la decizia scolii.

Așadar, organizarea diferentiată/personalizată a conținuturilor este nu doar o practică înâlnită în mod curent, ci și un imperativ pentru dimensiunea actuală a învățământului. Personalizarea curriculumului se realizează organizat, bineînțeles de fiecare cadru didactic, prin adaptarea ofertei educaționale la particularitățile fiecarui elev. Acest demers presupune efort susținut, atât din partea școlii, cât și din partea fiecărui profesor și se manifestă prin maniera flexibilă de organizare a procesului didiactic, grija pentru selecționarea și dotarea cu spații, bază materială (inclusiv echipamente tehnice și suporturi curriculare performante) corespunzătoare.

După cum reiese din cele expuse, această modalitate de organizare a conținuturilor presupune adaptarea procesului didactic la potențialul cognitiv și aptitudinal, la modul de a învăța al fiecărui elev, dar se înscrie și ca o necesitate de compatibilizare cu alte sisteme educaționale .

Alte modalități de selecție și organizare a conținuturilor sunt: organizarea conținuturilor în perspectiva informatizării, curriculum la decizia școlii, educație interculturală, educație la distanță, învățământ alternativ etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bocoș, Mușata, Jucan, Dana, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*, Pitești, Paralela 45, 2022;

2. Cucoș, Constantin, *Educația, Reîntemeieri, dinamici, prefigurări*, București, Polirom, 2017;

3. Cucoș, Constantin, *Pedagogie* (ed.a III-a), București, Polirom, 2014;

4. Ionescu, Miron, Bocoș, Mușata (coord.), *Tratat de didactică modernă*, Pitești, Paralela 45, 2017;

4. Neacșu, Ioan (coord), *Psihologia educației*, București, Polirom, 2018

IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI DE MENTORAT ÎN INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. înv. primar Paula Adam
Colegiul Național Pedagogic ,,Carol I ″ Câmpulung, jud. Argeș

Scopul programului de mentorat

Beneficiile pentru profesori presupune dezvoltarea competențelor acestora pentru activități școlare sau extracurriculare din domeniul specific învățământului primar .

Beneficiile pentru elevi presupun dezvoltarea abilităților acestora de a preda la clasele mici, respectând specificitatea obiectelor: Comunicare în limba română/Limba și literatura română, Matematică și științe, Arte.

Obiectivele programului de mentorat

Pe parcursul programului, profesorii care predau disciplinele din ariile curriculare enumerate mai sus vor beneficia de mentorat pentru:

- perfecționare continuă pentru dezvoltarea competențelor de predare a disciplinelor din aceste arii la clasele cu profil pedagogic;
- dezvoltarea competențelor de organizare a activităților extracurriculare artistice pentru elevii interesați de literatură, teatru sau arte, matematică și științe.

Pe parcursul programului, elevii de la profilul pedagogic vor beneficia de mentorat pentru:

- dezvoltarea competențelor de predare la disciplinele din ariile curriculare Limbă și comunicare, Matematică și științe, Arte.
- dezvoltarea relațiilor interpersonale, a spiritului de echipă, a inițiativei;

Roluri și responsabilități necesare la nivelul instituției de învățământ

PERSOANE IMPLICATE	ROLURI ȘI RESPONSABILITĂȚI
Directorul școlii	Aprobarea programului de mentorat Monitorizarea activităților
Profesorul de practică pedagogică	Avizarea activităților din cadrul programului de mentorat Planificarea activităților
Profesorul de învățământ primar Profesorul metodiști	Îndrumă proiectarea lecțiilor și evaluează practicanții Realizează acțiuni artistice în cadrul unor activități extracurriculare Predau în echipă cu alți profesori și cu practicanții
Invitați –profesori de învățământ primar, alte cadre didactice	Participare la realizarea unor activități ale programului
Elevi ai claselor de profil pedagogic	Susțin lecții Susțin activități extracurriculare Participă la activități model Participă la activități extracurriculare culturale

1. **Etape și criterii de formare a echipelor mentor-practicanți**

Cunoașterea școlii	Profesorii facilitează cunoașterea școlii de către elevii din clasele de profil – Amfiteatrul, Cabinetele de profil (Limba și literatura română, Matematică, Științe, Sala

	de Muzică), Școala de aplicație (sălile de clasă ale învățământului primar).
Organizarea de activități extracurriculare artistice	Profesorii care predau disciplinele din aria curriculară Limbă și comunicare și Arte își împart responsabilitățile în funcție de acțiunea realizată sau de sarcini clare
Lecții demonstrative	Profesorii (de limba română, matematică, științe, arte), învățătorul susțin lecții demonstrative. Practicanții observă lecțiile.
Lecții predate în echipă: profesor de limba română – practicant, învățător-practicant	Practicanții primesc sarcini concrete pentru implicarea în activitate: predarea unei secvențe de lecție, desfășurarea unei activități de învățare.

2. Implementarea programului de mentorat

Obiectiv: perfecționare continuă pentru dezvoltarea competențelor de predare a disciplinelor metodice (de comunicare, matematică, științe , arte) la clasele cu profil pedagogic

TIPURI DE ACTIVITĂȚI	PERIOADĂ/ LOCAȚIE	TEMĂ	METODE ȘI INSTRUMENTE DE MENTORAT	PARTICIPANȚI	RESURSE
Reflecții, discuții, analiza lecțiilor practicanților	La finalul fiecărui semestru școlar/ Școala – cabinetul de practică pedagogică	Organizarea unor întâlniri ale profesorilor implicați pentru analiza rezultatelor obținute de practicanți	Discuții, fișă de consemnare a reflecțiilor	Profesorii de la disciplinele: Limbă și comunicare, Matematică, Științe, Arte învățători	Programele școlare Metodici de predare a disciplinei specifice

Obiectiv: dezvoltarea competențelor de organizare a activităților extracurriculare artistice pentru elevii cu înclinații artistice și pentru elevii interesați de artă (muzică, desen)

TIPURI DE ACTIVITĂȚI	PERIOADĂ LOCAȚIE	TEMĂ	METODE ȘI INSTRUMENTE DE MENTORAT	PARTICIPANȚI	RESURSE
Reflecții, discuții, analiza lecțiilor practicanților	La finalul fiecărui semestru școlar/ Școala – cabinetul de practică pedagogică	Organizarea unor întâlniri ale profesorilor implicați în acest program pentru analiza rezultatelor obținute de practicanți	Discuții, fișă de consemnare a reflecțiilor	Profesorii de discipline artistice, învățători	Portofoliul mentorului

Obiectiv: receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute fiind emisă, de fapt, calitatea de ,,ascultător" în cadrul comunicării,

TIPURI DE ACTIVITĂȚI	PERIOADĂ LOCAȚIE	TEMĂ	METODE ȘI INSTRUMENTE DE MENTORAT	PARTICIPANȚI	RESURSE
Cunoașterea școlii	Anul I de liceu, primele săptămâni ale semestrului Școală de aplicație Sala de muzică, Sala de festivități	Prezentarea unor date despre istoricul școlii, despre ethosul, cultura specifică	Fișe de consemnare a organigramei școlii (clase de nivel primar) Fise de consemnare a informațiilor privind activitățile pe care le studiază elevii din ciclul primar		Se vor organiza vizite în Școala de aplicație Se va consulta orarul claselor
Organizarea de activități extra-curriculare artistice: - pregătirea elevilor care fac parte din activități ale școlii; -pregătirea unor elevi din clasele primare cu înclinații artistice pentru participarea la activități	Pe parcursul semestrului I și II (clasa a IX-a, clasa a X-a) Școală – sala de festivități	Implicarea practicanților în organizarea unor acțiuni artistice (teatru școlar)în cadrul unor evenimente ale școlii Implicarea elevilor in realizarea REVISTEI ȘCOLII	Fișe de observare a activității extracurriculare	coordonarea elevilor este realizată de profesorii care predau disciplinele umaniste	Activități artisitice organizate în cadrul unor evenimente culturale, recenzii, prezentări de carte.
Reflecții, discuții, analiza lecțiilor practicanților	La finalul fiecărui semestru școlar/ Școala – cabinetul de practică pedagogică	Organizarea unor întâlniri ale profesorilor metodiști, ale profesorilor pentru învățământ primar și ale practicanților pentru analiza rezultatelor	Fișă de consemnare a notelor de către mentori,	Profesorii de la disciplinele din program, învățătorii, practicanți	Portofoliul practicantului

Obiectiv: dezvoltarea competențelor de predare la disciplinele: Comunicare în Limba română, Matematică și științe, Arte

TIPURI DE ACTIVITĂȚI	PERIOADĂ LOCAȚIE	TEMĂ	METODE ȘI INSTRUMENTE DE MENTORAT	PARTICIPANȚI	RESURSE
Lecții demonstrative	Semestrului I și II (clasele a IX- X-a), în cadrul unui parteneriat școlar	Participarea practicanților la lecții	Fișă de observare a lecției, album foto	Profesori și elevi practicanți, învățătorul clasei	Prezentare de modele de lecție pentru activitățile organizate
Lecții predate în echipă: profesor metodist – practicant, învățător-practicant	Pe parcursul semestrului I și II (clasele a XI-a XII-a)/ Școala de Aplicație	Susținere de lecții la disciplinele Comunicare în limba română, Matematică și științe, Arte	Fișă de observare a lecției, Fișă de consemnare a notelor	profesor de limba română, practicant și învățătorul /educatoarea	Proiect de lecție
Reflecții, discuții, analiza lecțiilor practicanților	La finalul fiecărui semestru școlar Școala – cabinetul de practică pedagogică	Organizarea unor întâlniri ale profeso-rilor metodiști și ale practi-canților pentru analiza rezul-tatelor	Fișă de consemnare a notelor de către mentori,	Profesorii de metodiști, învățătorii, practicanți	Portofoliul practicantului

3.

3. Monitorizarea și evaluarea programului de mentorat

SCOPUL MONITORIZĂRII	ELEMENTE MONITORIZATE	INSTRUMENTE DE MONITORIZARE
Îndeplinirea obiectivelor programului de mentorat: dezvoltarea competențelor profesorilor	Profesorii de la discipline: Comunicare în limba română, Matematică și științe, Arte și învățătorii	Portofoliul mentorului Interviu, discuții
Îndeplinirea obiectivelor programului de mentorat	Practicanții	Portofoliul practicantului Discuții

Relația de mentorat este o relație care se bazează pe acțiune reciprocă, dinamică și reflexivă. Comunicarea permanentă, întâlnirile formale și informale dintre profesorii implicați în acest program, întâlnirile cu specialiști sau personalități din domeniul pedagogic, implicarea practicanților sunt acțiuni care vor contribui la susținerea mentoratului în școală.

Bibliografie:

GHID MENTOR. Cum să implementăm modelul de mentorat în școală – sfaturi pentru școală. http://edu-mentoring.eu/guidebook/MENTOR_Guidebook_RO.pdf

România între Puterile Centrale şi Antanta

Prof. dr. Liliana Adochiței
Colegiul Național Pedagogic ”Ștefan cel Mare” Bacău

Izbucnirea Primului Război Mondial a găsit România într-o situaţie ambiguă: aliată cu Puterile Centrale, dar cu o parte a clasei politice şi a opiniei publice ostilă Austro-Ungariei. O mare parte a cercurilor politice româneşti doreau intrarea în război de partea Antantei, scopul fiind eliberarea Transilvaniei şi a Bucovinei. Pentru aceasta însă, trebuia ca Austro-Ungaria să fie înfrântă, această posibilitate fiind mult mai evidentă atunci, decât cea a Rusiei, care stăpânea Basarabia. De cealaltă parte, cercuri politice mai restrânse se pronunţau pentru o alianţă cu Puterile Centrale, argumentele aduse fiind pericolul rusesc şi necesitatea eliberării mai întâi a Basarabiei. Decizia a fost luată în Consiliul de Coroană de la Sinaia, din 21 iulie/3 august 1914, când s-a stabilit poziţia de neutralitate a României, însă după formula ”suntem neutri, dar ne pregătim de război”.

În timpul neutralităţii (1914-1916), la nivel naţional s-a desfăşurat o amplă dezbatere publică menită să lămurească dilema intrării României în război, alături de o alianţă sau alta. În acest sens s-au pronunţat toate personalităţile politice şi culturale de atunci. Situaţia specifică a României, marile transformări la nivel european ce se prefigurau la încetarea războiului, dar şi presiunile externe exercitate asupra statului român au condus la formarea unei puternice mişcări unioniste.

Lupta pentru unire devenise scopul comun al tuturor grupărilor politice, diferenţiindu-le doar tactica adoptată. Cea mai înflăcărată grupare era formată din N. Iorga, N. Titulescu, N. Filipescu, Barbu Ştefănescu-Delavrancea, Take Ionescu, Lahovary etc., această grupare militând pentru încetarea imediată a neutralităţii şi intrarea în acţiune alături de Antanta. O altă grupare cu acelaşi scop unionist, dar cu strategii diferite se formase în jurul lui Ion I. C. Brătianu. Dacă direcţia politicii de urmat se vădea limpede pentru toţi membrii grupării, singura temere era legată de alegerea momentului oportun pentru ieşirea din neutralitate.

Mai era şi o a treia grupare care manifesta anumite rezerve faţă de politica ţaristă şi avea convingerea fermă că Germania va ieşi victorioasă din război. Din rândul acestei grupări, cei mai de seamă reprezentanţi erau Petre P. Carp, Al. Marghiloman, Titu Maiorescu, Constantin Stere, Al. Beldiman. ”Lumea politică era împărţită ca tendinţe, înduşmănită până la furie, partidele sfărmându-se în faţa grozavei întrebări, până într-atâta de se auzeau şi în stradă, unde de altfel s-au şi coborât cu tot scandalul, certele din partidul conservator. Marghiloman, junimistul germanofil, sta în faţa francofililor Filipescu şi Take Ionescu. În aceste condiţii, nu era nimic de făcut cu folos. Acest zgomot infernal, această grabă necugetată, ambiţiile personale care se vădeau sub declaraţiile înfocate din presă şi din întruniri, răsărirea la suprafaţă a unor persoane ridicule, care se impuneau numai prin calul pe care încălecaseră, mă umpleau de un mare dezgust”, scria în memoriile sale Nicolae Iorga.

Este lesne de înţeles că şi regele Ferdinand s-a aflat la aceeaşi răscruce de drumuri. Însă poziţia sa politică a fost fermă. Încă de la urcarea pe tron i s-a cerut să nu uite că la origine este prinţ german. ”De când am venit pe tronul României, gândul la rolul pe care ţara îl are de jucat în marele conflict actual mi-a ocupat fiecare minut al vieţii mele. De la început mi-am pus următoarele probleme de conştiinţă: Să exclud complet persoana mea? Categoric da. – Trebuie să ţin seama de originea mea, de familia mea? Nu. Numai România îmi stă în faţa ochilor. Eu nu gândesc altfel de cum gândeşte această ţară. Numai pentru România vreau să muncesc.”, i-a replicat Ferdinand plenipotenţiarului francez Robert de Flers.

În ce priveşte opinia publică, exista un curent favorabil grupării antantofile, după cum reiese şi din scrisoarea pastorală către preoţii din Moldova, adresată la 10 iulie 1916 de Pimen, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei. ”Ţara întreagă se pregăteşte pentru vremuri grele,

pe care le poate aduce ziua de mâine, ca printr-un patriotism luminat şi arătat prin muncă şi prin luptă, până la jertfă, când ceasul va suna, să se înfăptuiască idealul cel sfânt în care au trăit şi au adormit părinţii noştri".

După mai multe tratative şi presiuni exercitate atât din interior cât şi din exterior, la 4/17 august 1916 s-au semnat mai întâi Tratatul de alianţă cu Rusia, Franţa, Anglia şi Italia, iar apoi Convenţia militară cu Rusia. Cele patru puteri garantau integritatea statului român şi îi recunoşteau, pentru prima dată, drepturile asupra teritoriilor româneşti din Austro-Ungaria. La 14/15 august 1916 România a intrat în război, în acelaşi timp în care diplomatul român de la Viena a remis Ministerului de Externe declaraţia de război. "În miez de noapte au sunat iarăşi clopotele, sfintele clopote care simt toate durerile şi bucuriile noastre şi care acum s-au înfiorat de cea mai mare speranţă pe care am avut-o şi la care, cu orice preţ, ţinem. Şi sute de mii de oameni s-au trezit fără teamă şi fără zburdăciune, liniştit şi sigur, şi în inimile lor a fost un singur răspuns: ştim!", consemna Nicolae Iorga în memoriile sale.

Intrarea României în război a reprezentat un sprijin real pentru ţările Antantei, care au primit ajutor material-militar atunci când situaţia de pe front nu era deloc favorabilă coaliţiei anglo-franco-ruse. Aliaţii francezi au recunoscut şi apreciat, fără reţineri, aderarea României într-un moment de cumpănă pentru Antanta. "N-am uitat şi nu vom uita niciodată că România a intrat în război de partea noastră într-o epocă când războiul era departe de a fi câştigat: a doua zi după Verdun şi spre sfârşitul bătăliilor de pe Some. Ne vom aduce aminte că intervenţia sa a deplasat din Occident spre Orient divizii germane de calitate", a apreciat generalul francez Petin.

Începutul Primului Război Mondial a marcat răcirea relaţiilor României cu Puterile Centrale şi orientarea spre Antanta, iar cei doi ani de neutralitate s-au evidenţiat prin dispute intense la nivelul clasei politice româneşti, oamenilor de cultură, dar şi a opiniei publice privind aderarea la una din cele două tabere politico-militare ale Europei. Indiferent de simpatii şi antipatii, forţele politice româneşti şi opinia publică erau animate de dorinţa de realizare a unităţii naţionale şi formarea României Mari, năzuinţa tuturor românilor.

BIBLIOGRAFIE

1. ANTONESCU, ION, *Românii, originea, trecutul, sacrificiile şi drepturile lor",* ediţie îngrijită de I. Oprişan, Iaşi, Editura Moldova, 1991.
2. BĂRBULESCU, M., DELETANT, D., HITCHINS, K., PAPACOSTEA, Ş., TEODOR, P., *Istoria României*, Bucureşti, Editura Corint, 2006.
3. BOIA, L., "*Germanofilii". Elita intelectuală românească în anii Primului Război Mondial*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2009.
4. BUZATU, GH., KAREŢCHI, A., VITCU, D., *Aspecte ale luptei pentru unitate naţională. Iaşi: 1600-1859-1918*, Iaşi, Editura Junimea, 1983.
5. CONSTANTINIU, F., *O istorie sinceră a poporului român*, ediţia a IV-a, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2008.
6. KIRIŢESCU, C., *Istoria războiului pentru întregirea României*, ediţie îngrijită de Costin C. Kiriţescu, vol. I şi II, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1989.
7. MAMINA, ION, *Consilii de Coroană*, Bucureşti, Editura Enciclopedică,1997.
8. PLATON, GHEORGHE, *Istoria modernă a României*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1985.
9. VULCĂNESCU, M., *Războiul pentru întregirea neamului*, Bucureşti, Editura Saeculum I.O., 1999.

EDUCAŢIA PERMANENTĂ, FACTOR GENERATOR DE INOVAŢIE SOCIALĂ

Prof. Monica Mărgărit-Bărăitaru, Școala Gimnazială „I.G.Duca”
Prof. Afloroaei Margareta, Școala Gimnazială „I.G.Duca”

Educaţia este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluţiei sale, modificări esenţiale. De la acţiunea empirică de pregătire a tinerei generaţii pentru viaţa socială, educaţia a parcurs un drum lung, devenind o adevărată ştiinţă cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependenţelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodata în istoria sa.

Una din provocările deja lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii şcolii, a educaţiei formale, alături de cea nonformală şi informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educaţie, sistemul şcolar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectoriilor de (auto)formare şi (auto)dezvoltare a personalităţii individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretenţios al educaţiei permanente.

Aşa cum remarcă profesorul Emil Păun, „şcoala contemporană funcţionează, în mare măsură, în spaţiul deschis şi delimitat de paradigma modernităţii”, iar influenţele postmoderniste sunt încă timide în practica educativă, chiar dacă sunt resimţite tot mai des indicii teoretice interesate de orientările propuse de postmodernism. (O “lectură” a educaţiei prin grila postmodernităţii, 2002, p.13)

Prin structură, obiective şi conţinut, educaţia trebuia să răspundă necontenit unor exigenţe ale evoluţiei realităţii naţionale şi internaţionale. Problematica lumii contemporane, caracterizată prin universalitate, complexitate, globalitate şi caracter prioritar, demonstrează tot mai pregnant că soluţiile cele mai eficiente nu pot fi găsite prin demersuri şi angajări secvenţiale, ci e nevoie de o viziune holistică în studierea şi decantarea celor mai eficiente mijloace de rezolvare a marilor probleme cu care se confruntă omenirea (degradarea mediului, explozia demografică, proliferarea conflictelor dintre naţiuni, terorismul internaţional, rasismul, creşterea numărului saracilor, a analfabeţilor si a şomerilor, etc.).

Şcoala contemporană nu mai poate ocoli această problematică interdisciplinară care este a tuturor profesiunilor şi a tuturor cetăţenilor capabili să-şi îndeplinească rolurile sociale, etice şi politice care le revin. Unele ţări au acordat atenţie mai mare unora dintre educaţii (educaţie demografică sau educaţie sanitară modernă, necesare mai ales pentru ţările lumii a treia), altele au introdus module sau discipline de sinteză, cum sunt: ,,Lumea de azi şi lumea de mâine" , ,,Comunitatea europeană" etc. În planul de învăţământ al departamentelor pentru pregătirea personalului din România, figurează şi un curs de educaţie interculturală.

Dacă la începutul secolului nostru „Educaţia nouă" sau „Şcoala activă" anunţau voinţa de inovare a învăţământului şcolar, şi îndeosebi a metodelor şi a relaţiilor profesori-elevi, „noile educaţii" sunt purtătoare de noi obiective şi mesaje, constituindu-se în răspunsuri date unor sfidări. Analiza problematicii contemporane şi identificarea marilor teme de meditaţie au condus la constituirea - în plan educaţional - a unor răspunsuri specifice, prin potenţarea „noilor educaţii" sau a unor tipuri de conţinuturi.

Caracterul prospectiv al educaţiei

Procesul de învăţare se desfăşoară pe baza unor elemente anticipative, respectiv pe prospectarea stării de lucruri în care urmează să se desfăşoare activitatea seriilor de absolvenţi după terminarea şcolii. Responsabilii educaţiei solicită studii de prospectiva educaţiei şi iau decizii în funcţie de acestea.

Funcţia educaţiei dobândeşte tot mai mult în contextul contemporan o dimensiune prospectivă: educaţia se prezintă în dubla ipostază a premizei şi a consecinţei dezvoltării, fiind factor de propulsie socială, de creştere şi dezvoltare economico-socială; gradul de realizare al educaţiei depinde însă de această dezvoltare.

Educaţia permanentă. Relaţia educaţie-autoeducaţie

Conceptul de educaţie permanentă e specific pedagogiei contemporane. Educaţia nu trebuie să se rezume la ceea ce oferă şcoala. Ea trebuie să continue şi după absolvirea şcolii, trebuie să continue toată viaţa.

Educaţia permanentă înseamnă educaţie pe tot parcursul vieţii. Continuitatea este principiul fundamental al educaţiei, conform căruia fiinţa umană este supusă influenţei educaţionale încă de la naştere. Totodată, ea presupune formarea unor comportamente specifice educaţiei prin integrarea individului uman într-un sistem de învăţământ, fiind o abilitate cu deprindere de muncă intelectuală şi cu atitudine pozitivă faţă de învăţare.

Educaţia permanentă reprezintă un principiu organizatoric şi filozofic care pretinde că educaţia continuă pe durata întregii existenţe a omului determină pe fiecare individ să-şi dezvolte personalitatea cu ajutorul unui sistem complex de mijloace, care trebuie să răspundă nevoilor şi aspiraţiilor de ordin educaţional şi cultural ale acestuia. Printre condiţiile care au impus acest principiu în practica educaţională actuală sunt:

a) evoluţia ştiinţifică şi tehnologică din a doua jumătate a secolului XX, care a dus la „explozia" cunoaşterii, concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoştinţelor. Volumul de cunoştinţe acumulat de individ în şcoală nu-i poate servi eficient toată viaţa, el fiind obligat ca la scurt timp după terminarea studiilor, prin obligaţiile sale profesionale, sociale şi culturale, să-şi formeze abilităţi şi cunoştinţe noi, în acord cu noile date ale ştiinţei şi ale tehnicii;

b) noile mutaţii din viaţa economico-socială, politică şi culturală, care au dus la schimbarea, în mare măsură, a statului economic şi social prin trecerea în sectorul secundar, terţiar (servicii) şi apoi în cel cuaternar (cercetare).

Definirea educaţiei permanente, în calitate de concept pedagogic fundamental, presupune delimitarea domeniului de referinţă şi a semnificaţiei sale strategice.

La nivel funcţional, educaţia permanentă angajează trei categorii de funcţii: funcţia de adaptare, funcţia de inovare, funcţia de corectare.

La nivel structural, educaţia permanentă angajează două componente principale, aflate în raporturi de interacţiune: componenta generală şi componenta profesională. Aceste componente nu sunt separate, ci interacţionează.

Educaţia permanentă exercită totodată o funcţie coercitivă, remediază dificultăţile educaţiei actuale. Principalele funcţii ale educaţiei permanente sunt:integrarea, inovarea şi adaptarea reciprocă a individului şi a societăţii.

Sunt necesare trei condiţii esenţiale pentru a realiza educaţia permanentă: ocazia, motivaţia şi educabilitatea, preconizând ca finalitatea să amelioreze calitatea vieţii.

La nivel operaţional, educaţia permanentă angajează resursele de dezvoltare pedagogică/educabilitate ale fiecărei personalităţi umane, valorificabile în termeni de oportunitate şi de motivaţie individuală şi socială.

Rene Maheu opinează, de exemplu, că educaţia permanentă este „...o dimensiune a vieţii. E o anumită atitudine de inserţie în real şi nu, pur şi simplu, o pregătire pentru existenţa activă şi responsabilă” [7, p. 180].

Paul Lengrand vede educaţia permanentă ca o acţiune în stare „să favorizeze crearea structurilor şi metodelor care să ajute fiinţa umană, în tot cursul existenţei sale, în procesul continuu, de pregătire şi dezvoltare; să pregătească individul pentru ca acesta să devină cât mai mult propriul subiect al dezvoltării sale prin intermediul multiplelor forme de autoinstruire”[5, p.49].

Bertrand Schwartz defineşte educaţia permanentă ca o „...integrare a actelor educaţionale într-un veritabil continuu în timp şi spaţiu, prin jocul unui ansamblu de mijloace (instituţionale, materiale, umane) care fac posibilă această integrare"[11, p. 53]. În opinia sa, educaţia nu se limitează la un singur subsistem educativ, ci înglobează, în perspectivă, toate activităţile sociale care sunt purtătoare de educaţie: „...ideea de permanenţă a educaţiei va fi în aşa măsură, încât nu se va mai vorbi decât de educaţie, noţiunea de permanenţă fiind inclusă în însăşi ideea de educaţie” [11, pp.53-54].

Dimensiunea educaţională se suprapune peste dimensiunea întregii existenţe a omului. Educaţia permanentă este concepută ca un principiu organizatoric al întregii educaţii; ea implică un sistem complet, coerent şi integrat, oferind mijloace proprii de a răspunde aspiraţiilor de ordin educativ şi

cultural ale fiecărui individ, potrivit facultăţilor sale. Impunerea acestui principiu se datorează unei serii de condiţii dintre care amintim:

- revoluţia tehnică şi ştiinţifică ce au dus la „explozia“ cunoaşterii şi la o mare perisabilitate a cunoştinţelor;
- schimbarea masivă a statutului economico-social al multor oameni (trecerea forţei de muncă în sectorul serviciilor şi în sectorul cercetării);
- creşterea timpului liber (dacă i se dă o utilizare creatoare, poate deveni o sursă de progres social).

Caracteristici ale conceptului de educaţie permanentă

Cei trei termeni fundamentali pe care se bazează semnificaţia conceptului sunt „viaţa“, "permanent“, "educaţie“. Educaţia nu se termină la sfârşitul instrucţiei şcolare, ci constituie un proces permanent. Educaţia permanentă îmbracă un caracter universal şi democratic. Educaţia permanentă se caracterizează prin: supleţe de conţinut, de instrumente, de tehnici şi timp de învăţare. Educaţia permanentă admite modalităţi şi moduri alternative de a dobândi educaţia. Educaţia permanentă are două laturi componente: generală şi profesională. Ele sunt legate una de alta şi interactive. Educaţia permanentă exercită o funcţie corectivă, are ca scop să menţină şi să amelioreze calitatea vieţii. Principiul educaţiei permanente a dus la o reconsiderare a întregii concepţii cu privire la şcoală, educaţie, învăţământ; şcoala trebuie să îl pregătească pe elev spre a avea o concepţie adecvată faţă de autoeducaţie şi autoînvăţare.

Caracteristicile educatiei permanente:

- Educaţia nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existenţă a individului;
- Educaţia nu înseamnă exclusiv educaţia adulţilor, ea unifică toate componentele şi etapele educaţiei: educaţia preşcolară, educaţia primară, educaţia secundară, educaţia liceală, educaţia universitară, educaţia postuniversitară;
- Educaţia include modalităţile formale dar şi pe cele nonformale: învăţarea planificată, învăţarea accidentală (spontană);
- Comunitatea, grupurile sociale, întregul mediu deţin un rol important în educarea individului;
- Şcoala va avea rolul de a integra şi de a coordona toate celelalte influenţe educaţionale;
- Împotriva caracterului elitist al educaţiei, educaţia permanentă se afirmă cu un caracter universal şi democratic;
- Principalele funcţii ale educaţiei permanente: integrare şi adaptare reciprocă a individului şi a societăţii;
- Scopul final al educaţiei este să sporească calitatea vieţii.

Trecerea de la paradigma educaţiei centrată pe şcoală la paradigma educaţiei permanente s-a realizat pe baza lansării unei noi perspective sociale, şi anume *"societatea educativă"* („learning

society", Torsten Husen, 1974), definită prin următoarele trăsături: învăţare continuă, responsabilitate faţă de propria evoluţie socială şi profesională, evaluare centrată mai mult pe confirmarea progreselor decât pe constatarea eşecurilor, participare civică şi muncă în echipă, parteneriat social.

Priorităţi ale educaţiei permanente

Caracterul funcţional al educaţiei adulţilor, în strânsă legătură cu viaţa indivizilor şi cu nevoile societăţii, impune pregătirea tuturor oamenilor pentru exercitarea drepturilor constituţionale, pentru participare la viaţa civică şi extra-profesională, pentru protecţia mediului şi pentru viaţa de familie.

Dintre priorităţile educaţiei permanente se reţin, cel puţin din perspectiva unor importante documente programatice, următoarele :

- considerarea dezvoltării educaţiei ca o variantă independentă a dezvoltării economice;
- amplificarea rolului educaţiei în rezolvarea unor probleme de ordin social;
- extinderea educaţiei dincolo de frontierele şcolii.

Elevul trebuie să înveţe cum să înveţe şi cum să devină într-o continuă devenire.

În cadrul autoeducaţiei pot funcţiona şi metodele euristice, lucrul cu manualul şi resursele extraşcolare; problematizarea este un alt mijloc care concură la apariţia autoeducaţiei. Învăţarea programată este un mijloc de autoinstruire atunci când permite iniţierea într-un domeniu care constituie obiectul autoinstruirii. Profesorul e o sursă suplimentară de informaţie. Ca membru al unui grup, tânărul adoptă cerinţele colectivului, care devin un factor de autoeducaţie. Toate acestea trebuie să fie cunoscute de educator şi grupul din care tânărul face parte.

Învăţământul reprezintă o etapă indispensabilă în dezvoltarea personalităţii umane. Educaţia permanentă este menită să deschidă căile unei instruiri continue, să determine un proces de autoinstruire şi autoeducaţie. Ea asigură formarea deprinderilor de muncă intelectuală, menită să-i ajute a învăţa pe tot parcursul vieţii, precum şi dezvoltarea sistemului de operaţii intelectuale indispensabile unei activităţi creatoare. Foarte importantă este înţelegerea de către formabili a necesităţii învăţării pe tot parcursul vieţii, prin dezvoltarea motivelor de tip superior. Instruirea şi educarea acestora în vederea creării posibilităţii de autoinstruire şi autoeducare impun raporturi noi între profesor şi educat. În perspectiva educaţiei permanente, prioritate capătă obiectivele formative ale acestor componente exprimate prin a învăţa să înveţi - deprindere de muncă intelectuală prin motivaţiepentru învăţare.

Educaţia permanentă implică procese de învăţare fundamentate ştiinţific şi nu poate fi confundată cu expresia educaţie de-a lungul vieţii care vizează mai mult procesele învăţării spontane. Educaţia permanentă înseamnă învăţarea continuă, creativă, inovatoare, care trebuie promovată în toate formele ei. Educaţia permanentă necesită o pregătire şi o perfecţionare profesională, care permite fiecărui individ să acumuleze cunoştinţe şi să însuşească deprinderi necesare autoeducaţiei. Ea este o invenţie socială, o caracteristică a societăţii contemporane, în care mobilitatea profesională este mare şi

contribuie la dezvoltarea procesului de instruire şi cultivare; permitefiecăruia de a-şi completa studiile, de a se perfecţionaprofesional şi dea accede la o cultură superioară.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bontaş I., *Pedagogie,* Editura ALL , Bucureşti, 1996;

2. Berger G., *Omul modern şi educaţia sa*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973;

3. Dave R. H., (coord.), *Fundamentele educaţiei permanente*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991;

4. Jinga I.,*Educaţia permanentă*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1979;

5. Lengrand P., *Introducere în educaţia permanentă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973;

6. Lowe H., *Introducere în psihologia învăţării la adulţi*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978;

7. Maheu R., *Crise de l'education, crise de civilissation. Raportul UNESCO pe anul 1968* //Cronique de UNESCO, mai, 1969, nr. 5 (vol. XII), p. 180-181;

8. Mureşan P., *Educaţia permanentă*, Educaţia Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983;

9. Nicola I.,*Pedagogie,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1969

10.Păun, Emil, Potolea, Dan, *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative,* Iaşi, Ed. Polirom, 2002;

11.Popescu T.,*Educaţia adulţilor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974;

12.SchwartzB., *Educaţia mâine*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976; 12.Suchodolski B., *L'education parallele // Perspectives*, Paris, UNESCO, 1972, nr. 2, p. 312-313;

13.Ţopa L., *Sociologia educaţiei permanente*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1973.

ABORDAREA INTELIGENȚELOR MULTIPLE DIN PERSPECTIVĂ INSTRUCȚIONALĂ LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar Albișoru Nicoleta
Grădinița Nr.191, Sector 3, București

În învățământul preșcolar, această tematică, a inteligențelor multiple nu este abordată frecvent și nu are caracter obligatoriu. Rareori este luat în vederea acest aspect în momentul proiectării și elaborării strategiilor didactice. Cadrele didactice au în vedere teme anuale și domeniile de activitate precizate de Curriculum. Însă, observațiile făcute de acestea în cadrul evaluărilor puțin au în vedere aspecte ce aparțin inteligențelor multiple. Cadrele didactice observă abilitățile copiilor și domeniul care le trezește interesul copiilor. Toate aceste comportamente observate și precizate de cadrele didactice atât în rapoarte, cât și în fișele de progres evidențiază apropierea unui copil față de anumite inteligențe multiple. Din păcate, nu există teste standard pentru identificarea inteligențelor multiple în rândul preșcolarilor.

Consider că introducerea acestui aspect la nivelul învățământului preșcolar și continuarea acestuia în învățământul primar și apoi spre celelalte cicluri de învățământ ar putea orienta viitoarele generații către o profesie/meserie care să îi surâdă și pe care să o facă cu plăcere.

Copiii intră în mediul preșcolarității cu un anumit bagaj de cunoștințe. Mediul familial este cel care formează copilul până la intrarea în grădiniță și este responsabil de ceea ce știe copilul până în acel moment. Copilul se naște cu trăsături, aptitudini, înclinații genetice pe care le dezvoltă mai mult sau mai puțin într-un anumit format familial. La intrarea în grădiniță, educatorul este cel care observă acele aptitudini și înclinații cu care a fost înzestrat copilul încă de la naștere. Pe baza observațiilor consemnate, cadrul didactic va elabora un set de strategii didactice menite să îl ajute pe copil să își mărească bagajul cu care a intrat în grădiniță. Este de datoria noastră, a adulților responsabili de creșterea și educația copiilor să identificăm talentele acestora și să le explorăm în vederea obținerii unui maxim de performanță.

Dovadă a tuturor aspectelor menționate mai sus sunt marii sportivi care au fost observați încă de la vârste fragede cu înclinații spre un anumit sport. Încurajați, sprijiniți și stimulați de părinți si cadre didactice în acest sens, au obținut performanțe într-un anumit domeniu.

Acest lucru poate fi făcut cu fiecare copil, pe mai multe planuri, nu doar pe planurile sportive. Așa cum am precizat anterior, copiii sunt dotați încă de la naștere cu anumite aptitudini și înclinații, dar fără sprijinul mediului exterior toate acestea nu vor fi stimulate la maxim și dispar la final.

De aceea, în plan instrucțional, la nivelul mediului preșcolar, copiii participă la activități organizate pe diferite tipuri de activități Curriculum este structurat în acest sens, cadrele didactice având o mare libertate la nivel practic și instrucțional. Activitățile instructiv-educative desfășurate în grădinița de copii au trăsături, aspecte prevăzute în Teoria inteligențelor multiple, acestea reprezentând un punct de plecare în sistemul românesc de învățământ. Trebuie să educăm viitoarele generații ținând cont de acest aspect, avem nevoie de copii cu cât mai multe inteligențe dezvoltate deoarece evoluția tehnologiei solicită acest aspect. Omul trebuie să fie capabil să facă câte puțin din toate pentru a putea evolua pe plan profesional.

Tipologia inteligentelor multiple

Gardner prezintă cele opt inteligențe ca pe un set de abilităţi, talente, deprinderi mentale ale individului. Cu alte cuvinte, capacitatea cognitivă a individului este sintetizată de inteligențele multiple clasificate în opt categorii, după cum urmează în tabel:

INTELIGENȚELE MULTIPLE

Verbală/Lingvistică	**Logică/Matematică**	**Vizuală/Spațială**	**Kinestezică/Corporală**
• înţelegerea ordinii şi semnificaţiei cuvintelor • predare şi învăţare • convingere și persuadare	• realizarea de calcule complexe • raţionament ştiinţific •identificarea conexiunilor	• formarea reprezentărilor • plasarea în spaţiu • manipularea imaginilor • recunoaşterea relaţiilor spaţiale dintre obiecte	• controlul voluntar al mişcărilor • conexiune minte-corp • abilităţi de imitare
Muzicală/Ritmică	**Intrapersonală**	**Interpersonală**	**Naturalistă**
• scheme mentale pentru ascultarea muzicii • sensibilitate faţă de sunete • recunoaşterea, crearea şi reproducerea	• concentrare mentală • conştientizarea şi exprimarea diferitelor sentimente • sentimentul identităţii	• comunicare verbală/ nonverbală eficientă • cooperativ într-un grup • discernerea intenţiilor mai puţin vizibile ale altora	• abilitatea de a recunoaște distincțiile cele mai fine din lumea naturii melodiilor şi a ritmurilor sinergiei

	• gândire şi raţionamente de nivel superior	• empatie • crearea şi menţinerea	

Implicații instrucționale în dezvoltarea IM la vârsta preșcolară

Perioada preșcolarității este caracterizată de perioada cuprinsă între 3 și 6/7 ani pe care copilul o petrece în cadrul grădiniței și ia parte zilnic la activitățile instructiv-educative. Această perioadă face parte din educația timpurie a copilului și i s-a acordat o importanță mai mare în ultimii ani deoarece lipsa acestei perioade din viața copilului este considerată o cauză a analfabetismului funcțional la care suntem fruntași ca și țară în ultima perioadă.

Din punctul meu de vedere, această perioadă reprezintă o bază pentru educația viitoare a copilului, ajutându-l să se integreze cu ușurință în următoarele etape ale școlarității.

Referitor la cele opt inteligențe multiple, acestea pot fi identificate de cadrul didactic încă din această perioadă. Identificare și încadrarea preșcolarilor în anumite tipologii de inteligențe multiple se poate realiza prin intermediul evaluărilor inițiale și continue, cadrul didactic realizând în consecință o planificare anuală a activităților. Evaluarea inițială se desfășoară la nivelul fiecărui tip de activitate, activități care au puncte comune cu cele opt inteligențe multiple. Evaluarea preșcolarilor se realizează oral, frontal dar și scris, cadrul didactic dorind să aibă o imagine cât mai exactă și rezultate concrete pentru a putea proiecta activități adaptate grupei de preșcolari.

Procesul instructiv-educativ desfășurat de cadrul didactic trebuie să conțină strategii didactice centralizate pe preșcolari, în concordanță cu cele opt inteligențe multiple. În felul acesta, copiii pot învăța cu ajutorul inteligențelor de dare dau dovadă și își pot dezvolta pe baza acestora și aptitudini aparținând unor inteligențe mai puțin dezvoltate.

Cadrul didactic trebuie să dea dovadă de măiestrie pedagogică în elaborarea strategiilor didactice și planificarea activităților instructiv-educative, respectând particularitățile de vârstă și individuale ale preșcolarilor din grupă și ținând cont de inteligențele multiple identificate la fiecare copil.

Respectarea particularităților de vârstă reprezintă un punct foarte important deoarece grupele de preșcolari nu mai sunt omogene și sunt formate din preșcolari ce fac parte din două categorii de vârsta. În opinia mea, acest aspect este dificil de tratat, cadrul didactic fiind pus în situația de a proiecta pentru două categorii de vârstă, de a se raporta diferit în cadrul procesului instructiv-educativ și de a evalua după criterii diferite.

Proiectarea activităților centrate pe IM

Proiectarea activităților instructiv-educative ținând cont de inteligențele multiple trebuie să fie realizată prin suprapunerea inteligențelor multiple cu tipurile de activități din grădiniță și categoriile de activități, ținându-se cont de aspectele comune din cadrul acestora.

CATEG. DE ACTIV.	DLC	DȘ	DEC	DOS	DPM
INTELIGENTE MULTIPLE	TIPURI DE ACTIVITĂȚI				
INTELIGENȚA VERBALĂ	Educarea limbajului			Educație pentru societate	
INTELIGENȚA LOGICO-MATEMATICĂ		Activitate matematică			
INTELIGENȚA MUZICALĂ			Educașie muzicală		
INTELIGENȚA KINETICĂ			Educație muzicală		Educație fizică
INTELIGENȚA VIZUALĂ		Cunoașterea mediului	Educație artistico-plastică	Activitate practică	Educație fizică
INTELIGENȚA INTERPERSONALĂ	Educarea limbajului			Educație pentru societate	
INTELIGENȚA INTRAPERSONALĂ	Educarea limbajului			Educație pentru societate	
INTELIGENȚA NATURALISTĂ		Cunoașterea mediului			

În tabelul de mai sus am încercat să atribui fiecărui tip de inteligență un tip de activitate care determină dezvoltarea acesteia. De aceea, am considerat că inteligența verbală se dezvoltă mai multă în cadrul activităților de Educarea limbajului și Educație pentru societate. Inteligența logico-matematică este dezvoltată de Activitatea matematică din grădiniță, pe când activitățile de Cunoașterea mediului cultivă inteligența naturalistă și inteligența vizuală în rândul preșcolarilor. Aceasta din urmă, inteligența vizuală se dezvoltă cu precădere în cadrul activităților practice, artistico-plastice și de educație fizică. Activitățile de educație fizică sunt preferate și de copiii cu o inteligență kinetică dezvoltată.

Inteligențele interpersonale și intrapersonale sunt dezvoltate la nivelul activităților de educație pentru societate, dar și în cadrul activităților de educare a limbajului.

Cu toate acestea, inteligențele multiple nu sunt singurele activități din grădiniță care pot dezvolta inteligențele multiple în cadrul grupei de preșcolari. Pe lângă activitățile pe domenii experiențiale, preșcolarii se dezvoltă psihosocial și în cadrul activităților liber alese, activităților de dezvoltare personală, momentelor de mișcare și de lectură.

Toate aceste activități au o sferă largă de alte tipuri de activități care se desfășoară în grădiniță pe întreg parcursul anului școlar. La nivelul fiecărui tip de activitate putem să regăsim câteva tipuri de inteligențe conform sarcinilor impuse acestea.

ALA 1	CENTRE DE INTERES						
INTELIGENȚE MULTIPLE	ARTĂ	BIBLIOTECĂ	JOC DE ROL	JOC DE MASĂ	CONSTRUCȚII	NISIP ȘI APĂ	ȘTIINȚE
INTELIGENȚA VERBALĂ		X					
INTELIGENȚA LOGICO-MATEMATICĂ					X		X
INTELIGENȚA MUZICALĂ	X		X				
INTELIGENȚA MUZICALĂ			X		X	X	
INTELIGENȚA VIZUALĂ	X		X	X	X		
INTELIGENȚA INTERPERSONALĂ		X	X				
INTELIGENȚA INTRAPERSONALĂ		X	X				
INTELIGENȚA NATURALISTĂ							X

În tabelul de mai sus, am prezentat modul în care se pot intersecta inteligențele multiple cu centrele de interes desfășurate în momentul ALA 1.

Referitor la ALA 2, acestea se desfășoară la finalul activităților și se desfășoară sub formă unor jocuri de mișcare, jocuri distractive, jocuri de atenție, jocuri cu text și cânt, euritmii, scopul principal fiind antrenarea și înveselirea copiilor. Inteligențele multiple ce intervin în cadrul acestei secvențe didactice sunt inteligența kinetică, inteligența muzicală, inteligența vizuală, inteligența interpersonală și cea intrapersonală. Cu alte cuvinte, copiii își dezvoltă cu ajutorul ALA 2 abilități motrice, muzicale, de atenție și orientare în spațiu, de dezvoltare personală și de socializare. Acestea din urmă sunt îndeplinite în cadrul fiecărei activități desfășurate în grădiniță deoarece copiii socializează, învață să formeze legături și prietenii cu ceilalți copii, își însușesc reguli de conviețuire, își dezvoltă sentimentul de apartenență la grup

și în același timp își dezvoltă sentimentul stimei de sine, aflând cât mai multe lucruri despre propria persoană.

De asemenea, activitățile de dezvoltare personală sunt cele care se ocupă de inteligența interpersonală și intrapersonală. Din păcate, în zilele noastre, copiii au nevoie de multe activități bazate pe dezvoltarea celor două tipuri de inteligențe, acestea fiind cel mai slab dezvoltate în rândul copiilor, aceștia suferind în număr din ce în ce mare de tulburări socio-emoționale cauzate de mediile din care provin.

Momentele de mișcare și de lectură sunt desfășurate zilnic în grădiniță, cadrul didactic având libertatea de a decide momentul de desfășurare și dezvoltă inteligențele kinetică și muzicală la nivelul grupei de preșcolari.

În urma celor prezentate mai sus, pot spune că pe parcursul celor 3 ani de grădiniță copiii își pot dezvolta toate cele opt tipuri de inteligență deoarece acestea sunt cuprinse de în cadrul proceselor instructiv-educative, tipurile de activități având puncte comune cu TIM.

În cadrul programului pedagogic de stimulare a inteligențelor multiple prin intermediul strategiilor didactice centrate pe preșcolar, am proiectat activități educaționale capabile să sprijine diversitatea, valorificarea optimă a diferențelor individuale dintre preșcolari. Toate acestea s-au realizat în cadrul unui proces educațional individualizat. Am încercat să valorific talentele și înclinațiile fiecărui copil prin aplicarea mesajului transmis de Noul Curriculum pentru învățământ preșcolar. În acest mod, fiecare preșcolar a fost sprijinit spre dezvoltarea punctelor slabe și a fost stimulat spre o înțelegerea în funcție de inteligența dominantă. Toate aceste aspecte au fost posibile prin intermediul unor strategii didactice elaborate conform tematicii, respectându-se particularitățile de vârstă și individuale ale preșcolarilor.

Bibliografie:

1. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara (2007). ”Strategii didactice interactive”, București, Editura Didactică și Pedagogică,
2. Terebush, Cindy (2020) .”Educația integrată a preșcolarilor – Cum le stimulăm mințile aflate în dezvoltare”, București, Editura Trei
3. Tătaru, Lolica. Glava,Adina. Chiș,Olga. (2014). ”Piramida cunoașterii- Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar”, Pitești, Editura Diamant,

EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv.preşcolar, ALDEA NICOLETA
Grădiniţa nr. 2 Găgeşti/ Vrancea

Educaţia timpurie se referă la educaţia copilului în primele stadii ale copilăriei (de la naştere la 8 ani) şi le oferă condiţii specifice pentru dezvoltarea deplină, respectând dezvoltarea individuală şi de vârstă a acestora.

Educaţia timpurie porneşte de la ideea că vârstele mici constituie baza personalităţii, iar pentru reuşita educaţională a copilului, e necesar să fie antrenaţi toţi actorii cu care acesta interacţionează, începând cu membrii familiei, personalul din instituţiile de educaţie preşcolară şi terminând cu comunitatea.

Educaţia timpurie este un tip de educaţie global şi funcţional, adaptat nevoilor şi caracteristicilor individuale ale copilului, o pedagogie a acţiunii şi a comunicării, centrată pe copil, ca autor al propriei deveniri.

Tendinţele şi orientările generale ale educaţiei au condus la redimensionări ale documentelor curriculare care reglementează organizarea şi desfăşurarea procesul instructiv-educativ în unităţile de învăţământ preşcolar. În contextul actual, încercările de reaşezare a educaţiei în primii ani de viaţă ai copilului au oferit argumente solide pentru legiferarea conceptului de educaţie timpurie şi formarea de pârgii de acţiune la nivel de sistem de învăţământ. Una dintre aceste pârgii este programa de studiu, respectiv Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani.

Cele mai relevante finalităţi ale educaţiei timpurii în contextul sistemului nostru de învăţământ au în vedere o unitate de idei cu a cele ale altor sisteme de învăţământ contemporane, astfel:

- Dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a personalităţii copilului, în funcţie de ritmul propriu şi de trebuinţele sale;
- Dezvoltarea capacităţii de interacţiona cu alţi copii, cu adulţii şi cu mediul pentru a dobândi cunoştinţe, deprinderi, atitudini şi conduite noi;
- Descoperirea, de către fiecare copil, propirei identităţi, a autonomiei şi formarea unei imagini de sine pozitive;
- Sprijinirea copilului în achiziţionarea unor cunoştinţe, capacităţi, deprinderi şi atitudini necesare la intrarea în şcoală.

Noul curriculum pentru învăţământ preşcolar abordează în mod explicit pe de o parte, nevoia înţelegerii în complexitatea lor a tuturor experienţelor de viaţăşi de învăţare ale copilului în intervalul primilor ani de viaţă, precum şi locul/ rolul cadrului didactic care dezvoltă o educaţie integrată cu aceşti copii.

Pentru eficientizarea procesului de predare-învăţare şi diversificarea strategiilor aplicate este necesar să se promoveze climatul pozitiv în educaţie , în condiţiile comunicării şi relaţionării permanente cu copilul/ copiii şi, de asemenea, cu părinţii.

Valoarea utilizării strategiilor didactice, dau, în fapt, valoarea educaţiei copilului preşcolar. Ca o consecinţă directă a dimensiunilor educaţiei la vârstele mici, rolul educatoarei implică:

- Dezvoltarea şi înţelegerea istoriei personale şi sociale a celui care învaţă şi sensibilitatea la influenţele culturale exercitate de familie;
- Aprecierea şi utilizarea experinţelor anterioare ale copilului, ca parte integrantă a procesului de învăţare;
- Organizarea mediului de învăţare astfel încât să faciliteze învăţarea experenţială;
- Pregătirea copilului pentru a accepta şi a face faţă schimbărilor, contradicţiilor şi incertitudinilor;
- Definirea şi punerea de probleme pentru copii pentru a identifica soluţiile alternative;
- Facilitarea dialogului şi a reflecţiei ca parte integrantă a procesului de învăţare.

Educaţia preşcolară, în contextul educaţiei timpurii, şi-a stabilit câteva priorităţi în abordarea procesului educativ la grupa de copii. Astfel, de au în vedere următoarele aspecte:

~fiecare copil este unic, are nevoi particulare;

~educaţia este continuă, ea începe din primele momente de viaţă şi se prelungeşte pe tot parcursul ei;

~actul educativ din grădiniţă este guvernat de către copil şi trebuinţele sale de dezvoltare;

~dezvoltarea copilului este dependentă de ocaziile pe care le oferă jocul;

~educaţia timpurie nu se adresează "copiilor", ci fiecărui copil în parte;

~învăţarea se realizează preponderent prin joc, fiind experenţială şi socială;

~amenajarea mediului educaţional pe arii de dezvoltare constituie o formă optimă de realizare a ocaziilor de experimentare;

~stimularea independenţei de alegere şi acţiunea trebuiesc combinate cu activitatea de grup şi cu sprijinirea relaţiior interpersonale.

Finalităţile fundamentale ale grădiniţei se referă, pe de o parte, la oferirea unei asistenţe educaţionale complexe pentru formarea abilităţilor de bază necesare pe tot parcusul vieţii, iar, pe de altă parte, dezvoltarea armonioasă a copilului în funcţie de specificul tendinţelor, ritmul propriu şi potenţialul individual.

Necesitatea concordanţei dintre finalităţile celor două niveluri de învăţământ, preşcolar şi şcoala primară, subliniază încă o dată, un deziderat comun: pregătirea copilului pentru şcoală şi, în viitor, pentru educaţia permanentă.

Bibliografie:

Borţeanu, S., Brănişteanu, R., Breban, S., Fulga, M., Grama, F.,... "Curriculum pentru învăţământ preşcolar", Editura Diactica, Bucureşti, 2009;

Ciolan, Laura, "Dezvoltarea educaţiei timpurii. Aplicaţii privind mangementul proiectelor", Editura Universităţii din Bucureşti, 2007;

Culea, Laurenţia, "Curriculum pentru educarea timpurie- o provocare?", Editura Diana, 2009;

EDUCAȚIA DE CALITATE, CONDIȚIE A REUȘITEI ȘCOLARE

Prof. Maria Gizela Aldica

Şcoala Gimnazială "Diaconu Coresi"Fieni, jud. Dâmbovița

Este unanim acceptat faptul că, "Educația este cea mai puternică armă care poate schimba lumea" și ea nu se rezumă doar la transmiterea noilor cunoștințe și formarea de abilități și aptitudini, exersarea conduitelor civilizate este un deziderat la fel de important.

Se spune adeseori că, educația este mișcarea din întuneric către lumină , ea înseamnă mai mult decât a merge la școală, fiind o formă de învățare care nu se termină niciodată. Alvin Toffler spunea că *"Analfabeţii secolului XXI nu vor fi cei care nu ştiu să scrie şi să citească, ci aceia care nu pot învăţa, dezvăţa şi reînvăţa."* , astfel că disponibilitatea de învățare continuă, pe tot parcursul vieții, este esențială. Transformarea şcolii într-o organizaţie care învaţă, educă și modelează copiii reprezintă o țintă de importanță vitală și include transfer de bune practici prin asimilarea a ceea ce este bun, verificat ca atare, precum și învățarea comportamentelor care au la bază valori și principii morale.

Competențele cheie formate prin curriculum obligatoriu se pot exersa și dezvolta prin participarea la activități educative școlare și extrașcolare, prin intermediul educației formale și nonformale. Derularea acestor activități dă posibilitatea elevilor să-și formeze și dezvolte personalitatea , să devină autonomi și creativi, iar școala devine astfel atractivă, astfel că participarea la orele de curs mută accentul de la obligativitate spre PRIVILEGIU.

Școala trebuie să placă, altfel creierul obosește și clachează. Oboseala elevului se manifestă nu doar la nivelul rezultatelor școlare, cât în amplitudinea oscilațiilor acestora. Starea subiectivă de oboseală se poate instala și pe fondul monotoniei care conduce la saturație, atunci când activitățile nu îi stimulează pe elevi să gândească în mod creativ și când nu sunt implicați în propria formare, având o motivație optimă. Organizarea orelor de curs din perspectivă transdisciplinară, conduce la un parcurs pozitiv, elevul fiind capabil să-și descopere noi aptitudini și valențe și să se orienteze școlar și profesional.

Cea mai importantă contribuție educațională este cea adusă de predarea de calitate, scopul primordial al instituției de învățământ fiind de a promova un demers educațional eficient.

E important să fie valorificat potențialul fiecărui elev, fie că este vorba de științe sau de arte, iar în acest sens, cercurile tematice sunt de un real ajutor, la fel opționalele din oferta curriculumului la decizia școlii. Conceperea unei oferte curriculare atractive, armonizată cu interesele elevilor şi cu cerinţele părinţilor în contextul comunităţii locale, contribuie la maximizarea șanselor de reușită în viață pentru fiecare elev. Dacă există entuziasm și stare de bine, traiectoria demersului didactic converge spre succes. Climatul potrivit se referă la asigurarea unui mediu confortabil în care greșelile nu sunt sancționate, ci sunt utilizate ca surse ale învățării, receptate ca oportunități de dezvoltare. Scopul principal este acela de a permite elevilor să se simtă în regulă cu privire la erorile comise din necunoștere, confuzie ori neînțelegere. Atmosfera clasei este echitabilă, empatică și de încredere? Dacă da, climatul potrivit înseamnă că elevii sunt încurajați, fără să se aleagă cu priviri sarcastice, comentarii și dispreț din partea colegilor.

Sănătatea și starea de bine influențează performanța școlară și formarea pe termen lung. Sănătatea elevilor este importantă, dar în egală măsură și sănătatea planetei, astfel că e esențial ca elevii să fie învățați să protejeze mediul înconjurător, să colecteze selectiv și să fie implicați în acțiuni de ecologizare. O școală prietenoasă dezvoltă sentimentul de apartenență la grupul clasei și contribuie la combaterea absenteismului și a abandonului școlar.

O școală este cu adevărat eficientă, dacă promovează succesul tuturor copiilor dincolo de așteptări, luând în considerare factorii de context și bineînțeles condițiile inițiale, realizând o creștere continuă de la un an la altul. Succesul se învață încă din primii ani de viață, când copilul înregistrează reușite ale acțiunilor sale , pentru care este evidențiat și motivat afectiv. Aceste situații se transformă în modele care îl vor impulsiona mereu în căutarea succesului. Strategia aferentă are în vedere nu doar copiii cu abilități înalte , ci și pe cei care din diverse motive întâmpină dificultăți de învățare și adaptare școlară. Felul în care gândim aduce schimbările pe care le dorim, “liantul care unește factorii eficienți constă în atitudinea, filozofia și teoria acțiunii pe care se fundamentează școala”.

O societate în continuă schimbare impune utilizarea unor strategii diferențiate care să faciliteze procesul de învățare pentru toți elevii, fără discriminare, oferind șanse egale și promovarea educației incluzive în vederea pregătirii pentru viață.

Bibliografie:

John Hattie, *Învățarea vizibilă: Ghid pentru profesori*, București: Editura Trei, 2014

Peter Senge, *Școli care învață: a cincea disciplină aplicată în educație*, București: Editura Trei, 2016

EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Autor: profesor ALECSA ANDREIA-COSTINA

Colegiul Tehnic de Căi Ferate „ Unirea” , Pașcani

„Educația este cea mai puternică armă pe care o puteți folosi pentru a schimba lumea."
Nelson Mandela

Educația are puterea de a schimba lumea în multe feluri. Iată câteva exemple despre modul în care educația poate transforma indivizii, comunitățile și societățile:

Creștere și dezvoltare personală: educația poate ajuta indivizii să dobândească cunoștințe, abilități și valori care le susțin creșterea și dezvoltarea personală. Acest lucru poate duce la creșterea conștientizării de sine, a încrederii și a rezistenței și poate ajuta indivizii să-și atingă obiectivele și aspirațiile personale.

Creștere economică și prosperitate: educația este un motor esențial al creșterii economice și al prosperității. Oferind indivizilor abilitățile și cunoștințele de care au nevoie pentru a reuși în forța de muncă, educația poate contribui la crearea unei economii mai productive și mai inovatoare, generând venituri mai mari și standarde de trai mai bune pentru indivizi și comunități.

Mobilitate socială și egalitate: educația este un instrument puternic pentru mobilitatea socială și promovarea egalității. Oferind acces egal la educație pentru toți indivizii, indiferent de mediul lor socio-economic, educația poate contribui la înlăturarea barierelor sociale și la promovarea unei mai mari egalități sociale și economice.

Cetățenia globală și sustenabilitatea: educația poate promova cetățenia globală și sustenabilitatea prin promovarea înțelegerii diferitelor culturi, valori și perspective și prin încurajarea indivizilor să-și asume responsabilitatea pentru impactul lor asupra mediului și societății.

Inovație și progres: educația este esențială pentru impulsionarea inovației și a progresului într-o gamă largă de domenii, inclusiv știință, tehnologie, inginerie și arte. Încurajând o cultură a

creativității și inovației, educația poate ajuta la rezolvarea problemelor complexe și la crearea de noi oportunități de creștere și dezvoltare.

Pe scurt, educația are puterea de a transforma indivizi, comunități și societăți, promovând creșterea personală, prosperitatea economică, mobilitatea socială, cetățenia globală, sustenabilitatea, inovația și progresul. Investind în educație, putem contribui la crearea unei lumi mai bune pentru noi înșine și pentru generațiile viitoare.

Prin educație, indivizii pot dobândi cunoștințe și abilități care îi pot ajuta să se dezvolte personal și profesional. De asemenea, educația poate avea un impact semnificativ asupra prosperității economice a unei țări, oferind oportunități de angajare și promovând inovația și progresul. De asemenea, educația poate ajuta la promovarea mobilității sociale, oferind indivizilor șansa de a-și depăși circumstanțele socio-economice și de a-și îmbunătăți calitatea vieții. Prin educație, indivizii pot dobândi cunoștințe și înțelegere asupra problemelor globale, precum schimbările climatice și inegalitățile sociale, promovând astfel cetățenia globală și implicarea în soluționarea acestor probleme.

Educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului. Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare. Educația nu se poate opri la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice. În plus, trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Trebuie să implice empatie, solidaritate, generozitate, bunătate, iubire, libertate, fericire etc. .

În cele din urmă, investind în educație, putem contribui la crearea unei lumi mai sustenabile și mai echitabile pentru noi înșine și pentru generațiile viitoare.

Bibliografie :

Jain, C and Prasad, N., 2018. Quality of Secondary Education in India Concepts, Indicators, and Measurement. Singapore: Springer;

Grisay, A. and Mahlck, L., 1991. The quality of education in developing countries. IIEP, Paris: A Preview of Some Research Studies and Policy Documents;

Negret, I., Educabilitatea. Factorii dezvoltării personalității, în Manual de pedagogie (coord. I. Jiraga, E. Istrate).

EDUCAȚIA COPILULUI

PROF. ALECU ECATERINA MIRELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA DRĂGĂNEȘTI DE VEDE

JUDEȚUL TELEORMAN

Dezvoltarea echilibrată a copilului depinde de implicarea ambilor părinți în toate aspectele ce țin de viața copilului. De la ce mănâncă zi de zi copilul, cu ce se îmbracă, la ce tip de informații este expus, prin ce stări emoționale trece, în ce activități este implicat, la ce grădiniță merge. Rolul mamei și al tatălui sunt diferite în dezvoltarea copilului și în modelarea personalității sale. Mama are rolul de a-l proteja pe copil, în timp ce tatăl are rolul de a-l pregăti pe acesta pentru confruntarea de mai târziu cu lumea, cu viața. Ambii părinți sunt un model pentru copil, și această diferență aduce beneficii însemnate pentru copil, oferindu-i experiențe variate.

Atunci când vine vorba despre educație în general și despre educația copilului în mod special, familia joacă un rol esențial. De aceea este foarte important ca implicarea să fie una constantă.

Rolul părinților în dezvoltarea unui copil – rolul mamei

Mama este totul pentru copil, în prima parte a vieții sale. Dezvoltarea copilului cunoaște prima dată iubirea prin intermediul mamei sale. Copilul este dependent de părinți în primii săi ani de viață, dar relația cu mama este una cu totul specială. Cu mult înainte să vorbim despre importanța educației, mama oferă hrană, adăpost, încredere, protecție, acoperind toate nevoile de bază ale bebelușului.

Pe măsură ce copilul crește, și rolurile mamei se diversifică; mama devine model – copilul se raportează la lume preluând exemplul propriei mame. Apoi, mama devine autoritate – este datoria ei să impună primele reguli și norme – este momentul discret în care începe educația copiilor.

Dar rolul părinților în educația copilului nu se sfârșește aici; mama se transformă în simbolul feminității, un exemplu pentru fiica sa și un prototip al partenerei ideale pentru fiul său.

Rolul părinților în dezvoltarea unui copil – rolul tatălui

Dacă mama este afecțiune, blândețe și feminitate, tatăl este siguranță, putere și autoritate. Tatăl este primul care "intervine" în relația dintre mamă și copil, iar implicarea sa relativ limitată – cel puțin în familia clasică – îl face cu atât mai valoros.

Inclusiv în societatea actuală, se tinde spre modificarea statutului tatălui: el nu mai este "absent" în primul an de viață al copilului, ci devine un partener de nădejde al mamei, cu care împarte atribuțiile legate de copil. Dar pe măsură ce independența față de mamă a copilului crește, tatăl devine

un personaj tot mai activ în relația cu acesta. El impune reguli și o susține pe mamă în stabilirea limitelor familiei, el inițiază copilul într-un sport, el insuflă curaj și oferă modelul perseverenței, fiind în general mai energic și mai încurajator decât mama care oferă confort și blândețe.

Ca și mama, și tatăl are rolul sau ca și bărbat: el e primul exemplu de masculinitate pentru fiul sau, în timp ce pentru fiica sa e un model și un protector. Relația pe care o fiică o are cu tatăl sau tinde să îi definească relațiile de mai târziu cu bărbații; un tată absent o poate determina să caute veșnic figura paternă protectoare, în timp ce un tată dur sau violent o poate determina să privească abuzul ca o parte normală a unei relații sau ca pe o dovadă de iubire.

Rolul părinților în educația copiilor – vârsta școlară

Relația școală-familie este una complexă și, uneori, dificilă; se spune, însă, ca pentru succesul academic al copilului, un parteneriat școală- familie este indispensabil. Consilierea părinților față de propriul copil ar trebui să pună accent pe importanța educației academice, în timp ce părinții la rândul lor ar trebui să poată apela, la nevoie, la ajutorul specialistului psihopedagog școlar pentru a-și îndruma copilul atunci când apar dificultăți și obstacole.

De ce e important ca părinții să se implice în educația școlară a copiilor?

- Note mai mari: copiii ai căror părinți sunt mai implicați au note mai mari și rezultate mai bune la teste. Cu cât implicarea părinților e mai mare, cu atât beneficiile pentru copii sunt mai mari.
- Comportament corespunzător: copiii ai căror părinți sunt implicați în activitatea școlară dau dovadă de abilități sociale superioare și de un comportament școlar adecvat. Ei au mai puține absențe, deranjează mai rar orele și sunt mai conștiincioși în ceea ce privește efectuarea temelor. Ba există un studiu care demonstrează că acei copii ai căror tați sunt interesați să mențină relația cu școala au un risc mai mic de suspendare, exmatriculare sau repetenție.
- Educație superioară: implicarea părinților are ca efect direct creșterea calității școlilor, îmbunătățirea moralului și a rezultatelor profesorilor, și îmbunătățirea percepției comunității asupra școlii respective. Părinții implicați câștigă respectul profesorilor, care au tendința de a avea așteptări mai mari de la copii. Copiii petrec mai mult timp în școală și au șanse mai mari de a-și continua educația după terminarea liceului.
- Încredere în sine: atunci când elevii se simt susținuți, atât acasă, cât și la școală, au tendința de a dezvolta o atitudine pozitivă față de școală. Pentru ei, succesul academic devine mai important, iar în timpul petrecut în școală ei se simt acceptați, incluși și respectați.
- Încrederea părinților în instituția școlară crește: Atunci când părintele se implică direct în educația copilului sau, el e "la zi" cu ceea ce se studiază, se simte mai bine în incinta școlii, devine mai capabil

să își ajute copilul și câștigă mai multă încredere în abilitățile sale de părinte. Un părinte care e conectat la realitatea școlară a copilului său are șanse mai mari de a-și continua propria educație.

Ce înseamnă "părinte implicat în educația copilului"?

Unii părinți cred că implicarea lor are legătură în mod special cu siguranța copilului. Copilul "educat" cunoaște regulile și riscurile și respectă normele de siguranță: nu vorbește cu străinii, menține un ton politicos, nu face crize în public, nu se abate de la drumul spre casă. Alți părinți consideră ca o parte foarte importantă a educației are legătură cu controlul parental: un ceas GPS pentru copii îi anunță despre activitatea copilului atunci când acesta e departe de casă, aplicațiile speciale pentru telefon îi atrag atenția în legătură cu activitatea online a copilului. Deși importante, aceste metode nu acoperă întreaga arie a educației unui copil.

Pentru succesul școlar al copilului, părintele trebuie să participe la evenimentele școlare, fie că e vorba despre ședința cu părinții sau despre o vânzare de dulciuri. Comunicarea cu învățătorul, profesorul sau dirigintele trebuie să fie corectă și regulată, iar părintele își poate oferi ajutorul când vine vorba despre eventuale activități extracuriculare.

Voluntariatul în incinta școlii e un alt mod de a fi de ajutor. Încurajarea copilului să citească zilnic și supravegherea temelor sunt de asemenea foarte importante. Încurajarea activităților de învățare acasă este esențială; pentru că acasă se lucrează unu la unu, poți apela la o mulțime de metode amuzante sau practice pentru a-l ajuta pe copil să descopere știința.

BIBLIOGRAFIE:

https://mecc.gov.md/ro/content/resurse-pentru-parinti-educatia-timpurie /

https://miculrinocer.ro/de-ce-este-esential-sa-te-implici-in-educatia-copilului/

https://miculrinocer.ro/de-ce-este-esential-sa-te-implici-in-educatia-copilului/

EDUCATIA ARE PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof.Crizantema Alexander,Scoala Gimnazială ,,Ion Aflorei''Izvoarele Sucevei

În centrul educatiei „Omul este înainte de toate limbaj verbal" afirmă Karl Popper, aşezând cuvântul la temelia condiţiei umane. Înainte de a vorbi puiul de om comunică nonverbal, prin mimică, zâmbet, voce, ţipete, râs, plâns, gestică. Achiziţia limbajului verbal, adică a cuvintelor şi structurilor unei limbi, devine o condiţie majoră a integrării viitorului adult într-un grup uman.

Omul, la fel ca celelalte fiinţe, mănâncă, doarme, caută vecinătatea semenilor, este supus durerii, bolii şi morţii. Dar, dintre toate fiinţele, este singura care se hrăneşte nu numai cu hrană, ci şi cu simboluri.

Prin simboluri el poate gândi despre lucruri pe care nu le vede; prin ele a căpătat puterea imaginaţiei şi a abstractizării, iar acestea două puteri i-au dat harul suprem, acela de a reacţiona.

În educație, se face apel la relaţia dintre simbol şi ceea ce evocă el.

Există o nevoie a oamenilor de a comunica, nevoie izvorâtă din dorinţa de informare, de contact, de legătură cu semenii. Prin comunicarea umană se dezvoltă capacitatea oamenilor, simţul realului, observaţia, gustul pentu frumos, experienţa de viaţă, se transmit informaţii, idei, sentimente, atitudini.

Educația înseamnă modalitatea prin care oamenii intră în legătură cu mediul şi cu ceilalţi. Comunicarea înseamnă modul în care îi impresionăm pe ceilalţi, este deci o interrelaţionare.

Comunicarea este un proces de coîmpărtăşire informaţională într-un cadru relaţional. Informaţia şi relaţia au statut de premize, în timp ce coîmpărtăşirea informaţională este condiţia absolut necesară pentru apariţia fenomenului.

Accepţiile termenului *comunicare* diferă în funcţie de perspectivele mai mult divergente decât convergente din care este privit fenomenul, pentru că *a scrie, a vorbi, a asculta, a privi* înseamnă comunicare. De aici decurge o primă dificultate de definire a comunicării, căci reprezintă una dintre activităţile umane pe care fiecare dintre noi o poate recunoaşte, însă puţini o pot defini satisfăcător, aşa cum se întîmplă şi în cazul altor fenomene sau realităţi (de exemplu, noţiunea de „timp"). O altă dificultate rezidă din relaţia necesară dintre comunicare şi informaţie, orice comunicare presupunînd transmiterea unei cantităţi de informaţie. Ca urmare, trebuie

definită, pe lângă comunicare şi informaţia, stabilind măsurile, metodele prin care se delimitează tipurile de informaţii.

În general, se consideră că psihologia socială studiază comunicarea interpersonală, iar alte ştiinţe studiază comunicarea profesională care pleacă de la un emiţător de profesie şi care implică o activitate instituţională - ziarist, editor, scriitor, documentarist, autor sau creator de produse mediatice (Cuilenburg, p. 46). Comunicarea ca obiect de studiu este de dată recentă, apărând ca urmare a dezvoltării structuralismului în lingvistică, semiotică (Roland Barthes, Roman Jakobson) şi în antropologie (C. Levi-Stauss). De fapt, comunicarea ca obiect al unei/unor ştiinţe vine ca o continuare a studiului practicat de filozofie, „relansând marile întrebări tradiţionale despre adevăr, limbaj, realitate, legături sociale, imaginar, posibilitatea învăţării, a dreptăţii, a consensului" (D: Bougnoux, p. 14), sau ca o prelungire a studiului culturii, în general.Se susţine de altfel că primii germeni ai teoriei comunicării se regăsesc în filozofie, în logică şi mai ales în retorică. Aceasta din urmă însă, criticată de filozofi precum Platon, ar urmări mai degrabă modalităţile, tehnicile care asigură obţinerea unei victorii, prin apelul la afectele auditoriului, determinînd aşadar nu aproprierea adevărului şi a progresului cunoaşterii, ci instituirea credinţelor, fiind, ca atare o artă apropiată de cea practicată în comunicările de tip persuasiv cu impact asupra publicului larg. Dar problema fundamentală a delimitării obiectului comunicării o constituie stabilirea locului şi statutului limbajului (şi a limbii) în economia aspectelor necesare investigării, problemă a cărei rezolvare a impus recunoaşterea supremaţiei mijlocului de comunicare propriu indivizilor umani, limbajul articulat, asupra tuturor celorlalte forme de interacţiune socială.

Se pot identifica mai multe orientări (şcoli) în studiul comunicării care pun accentul pe o latură sau alta a fenomenului, obţinându-se astfel rezultate complementare.

Una dintre perspectivele fondatoare în teoria comunicării, perspectiva sociologică iniţiată de şcoala de la Chicago[1], pleacă de la premisa că în peisajul proceselor sociale comunicarea constituie un proces de sine stătător, un factor structurant sau o activitate socială cu valoare de simbol, un ritual în economia vieţii cotidiene, un proces social în mişcare (P. Dobrescu, 113). O definiţie complexă şi integatoare a comunicării este oferită de americanul C.H.Cooley, afiliat şcolii de la Chicago, care susţinea, la începutul secolului trecut, că „prin comunicare înţelegem

[1] Printre reprezentanţii şcolii de la Chicago, amintim câteva nume de referinţă : John Dewey, A. W. Small, William I. Thomas, G. H. Mead, C. H. Cooley.

mecanismul prin care se formează şi se dezvoltă relaţiile umane-toate simbolurile judecăţii (*mind*), împreună cu mijloacele de a le transmite în spaţiu şi de a le conserva în timp. Comunicarea include expresia feţei, atitudinile, gesturile, inflexiunile vocii, cuvintele, scrisul, tiparul, căile ferate, telegraful şi orice altă victorie în lupta pentru cucerirea spaţiului şi a timpului." (Cooley, 1909/1929, p. 61, *apud* Dobrescu, 2007, p. 118). Dacă prin comunicare se înţelege aşadar un proces de interacţiune socială, şi nu o structură fixă, atunci, remarcă unii critici ai teoriei comunicării, ea nu ar trebui îngheţată nici din raţiuni epistemologice, atunci când devine obiect de studiu (Littlejohn, 1983, p. 47). Aceeaşi idee a asimilării comunicării sferei procesuale a acţiunii umane o regăsim şi la Ray Birdwhistell, care susţine că relaţiei dintre cultură şi comunicare îi corespunde opoziţia dintre structură şi proces: „comunicarea ar putea fi considerată, în sens larg, ca aspectul activ al structurii culturale; cultura şi comuncarea sunt termenii care reprezintă două puncte de vedere sau două metode de prezentare a interrelaţiei umane structurate şi regulate. În cultură, accentul este pus pe structură, în comunicare, pe proces". (Birdwhistell, 1970, p. 251). Or, privită în această perspectivă, comunicarea ca latură a culturii şi ca rezultat şi mijloc de realizare a acesteia, nu se poate sustrage unui studiu aplicat, fie el şi secvenţial, empiric, reductiv la un model care simulează realul, fară a-l putea recupera în integralitatea şi complexitatea sa intrinsecă.

Şcoala se preocupă de modul în care mesajele sau textele interacţionează cuelevii în scopul producerii de semnificaţii, adică de rolul pe care îl au textele în cultura noastră. Aici, studiul comunicării reprezintă de fapt studiul textului şi al culturii, în general. Principala metodă de studiu este semiotica (ştiinţa semnelor şi a semnificaţiilor).

Pentru şcoala de la Amsterdam, ştiinţa comunicării studiază exclusiv circuitele profesionale şi instituţionale ale informaţiei (Cuilenburg, p. 45); se poate observa că această definiţie este relativ restrictivă, nu orice formă de comunicare - convorbire, corespondenţă prin poştă, comunicare interpersonală - făcând obiectul studiului propriu-zis. Comunicarea interpersonală este, în această viziune, mai degrabă obiectul psihologiei sociale decât al ştiinţei comunicării, iar în procesele de comunicare propriu-zisă s-ar implica strict un emiţător de profesie şi o activitate instituţională.

Şcoala de la Palo Alto, formată din psihiatri, antropologi, sociologi şi care studiază în primul rând patologia comunicării, propune, dimpotrivă, o extindere a sensului comunicării, considerând că ştiinţa comunicării, din perspectivă pragmatică, studiază *efectele* comunicării asupra comportamentului. Specialiştii psihiatri dau o definiţie vastă comunicării, în care sunt

incluse toate relaţiile verbale şi non-verbale dintre un emiţător şi un receptor (Baylon, Mignot, p. 69). Aceştia afirmă că, din punctul lor de vedere, comunicarea şi comportamentul sunt practic termeni sinonimi.Psihiatrii de la Palo Alto stabilesc o sumă de axiome în calculul comunicării interpersonale, unele dintre ele fiind interesante ca ipoteze de lucru în vederea accederii spre esenţa comunicării.

Aşadar, ce este comunicarea? Dicţionarele uzuale propun următoarele semnificaţii: „înştiinţare", „aducere la cunoştinţă", „spunere", „informare"; „contacte verbale în interiorul unui grup sau colectiv"; „prezentare sau ocazie care favorizează schimbul de idei sau relaţii spirituale (*a ţine o comunicare)".*

Cuvântul *comunicare* în limba română, reprezentând infinitivul lung al verbului a *comunica,* are un concurent redutabil în paronimul *comunicaţie* (de origine fr., lat.), care poate dezvolta unele sensuri echivalente: „acţiunea de a comunica şi rezultatul ei", „informaţie", „ştire", „mijloc de comunicare, de legătură între două puncte geografice", „contact", „legătură (rutieră, aeriană, radio)". Verbul originar, *communicare,* trimite la noţiunea de **„**a fi în relaţie cu**",** dezvoltând semnificaţiile ambelor cuvinte româneşti *comunicare* şi *comunicaţie.* O primă dificultate a definirii comunicării ca obiect al unei ştiinţe derivă tocmai din această multitudine de sensuri pe care le acoperă termenul respectiv în limba română, dificultate sporită de realizarea unor traduceri în care diferenţa esenţială dintre *comunicare* şi *comunicaţie*[2] nu este luată în considerare, cu atât mai mult cu cât istoria comunicării se împleteşte cu istoria mijloacelor de menţinere a contactelor, a relaţiilor dintre indivizii situaţi la distanţe spaţiale şi eventual temporale.

Comunicarea înţeleasă ca *proces,* ca expresie a interacţiunii sociale devine destul de târziu obiect de studiu al unor discipline conexe, atunci când se încearcă stabilirea unor punţi de legătură între domeniile de cercetare anterior net delimitate. Derivată din necesităţi practice de natură administrativ-politică, preocuparea pentru o comunicare eficientă prin intermediul presei, care să asigure coeziunea socială (în America imigranţilor la început de secol XX) devine treptat o ramură a sociologiei şi a psihologiei sociale, definindu-se apoi ca o disciplină distinctă în peisajul ştiinţelor sociale. Pe de altă parte, dezvoltarea fără precedent a suporturilor mediatice declanşează în mod necesar orientarea cercetărilor spre investigarea empirică şi teoretică a

[2] La Mihaela Popovici, termenul *comunicaţie* capătă un sens specializat, acoperind realitatea comunicării prin intermediul unui suport tehnic (Popovici, 2007)

influenţei produselor mediatice asupra receptorilor, asfel încât se conturează noi direcţii de interes, actualizate în problematica persuasiunii, a propagandei, a manipulării etc. Aşadar, comunicarea abordează exclusiv comunicarea de masă, presupunând o direcţie unilaterală a mesajului dinspre comunicatorul-instituţie spre grupuri mari de indivizi între care se interpune o tehnologie informaţională sofisticată, dinamică şi costisitoare, o ramură a psihologiei/psihiatriei atunci când are în vedere aspectul interacţiunii reciproce între indivizi şi patologia comunicării interpersonale, un domeniu al ştiinţelor limbii prin versiunea abordării de tip semiotic, pragmatic, retorico-stilistic a manifestării prin discurs lingvistic, sau un set de tehnici utilizat în situaţii concrete?

Plecând de la rolul dascălului în conducerea şi dirijarea proceselor educative, de la gradul său de implicare în aceste procese, se pot deduce trei tipuri de relaţii dascăl - elev : relaţii de tip democratic, relaţii de tip *laisser-faire* şi relaţii de tip autocratic.

Relaţia de tip democratic privilegiază cooperarea dintre dascăl şi elevi, acesta din urmă fiind înţeles ca o persoană autonomă, demnă, responsabilă faţă de propriul demers de formare. Elevul nu mai este identificat cu un obiect pasiv, asupra căruia se acţionează, ci devine un actor care se implică activ în alegerea şi adecvarea în actul de instruire. Elevului i se acordă un anumit credit, în raport cu gradul său de maturizare intelectuală şi spirituală, preluând secvenţial din atributele «clasice» ale dascălului. Dascălul va antrena efectiv elevii în procesul de desluşire a adevărurilor, se va lăsa interpelat, interogat de elevi. Se va cultiva ideea că şi dascălul are de învăţat de la elevi, că aceştia devin coresponsabili de calitatea procesului instructiv-educativ. Dascălul nu se retrage din activitate, nu-şi diminuează prerogativele, el este mereu prezent, dar el este ajutat, complementat de elevi.

În cadrul relaţiei de tip *laisser-faire* domină interesele şi dorinţele elevilor, dascălul subordonându-se maximal în favoarea aceste determinări. Se pleacă de la premisa că se manifestă în mod natural la copil tendinţa de a se dezvolta spre bine, fără nici o dirijare sau imixtiune din afară. Activitatea dascălului se va restrânge, acesta devenind un simplu supraveghetor şi însoţitor al iniţiativelor elevilor. Se ajunge astfel la o fetişizare a raportului dascăl-elev, la o disimetrie exagerată în favoarea elevului.

În relaţia de tip *autocratic* dascălul este actorul principal, aproape exclusiv. El comunică, de la el pleacă ideile, părerile, valorizările; lui îi revine iniţiativa comunicării, el are întotdeauna dreptate. Elevul este privit ca obiect inert, ca fiinţă imperfectă care are nevoie, la tot pasul, de

prezenţa şi tutela celui matur. Bazându-şi toată activitatea pe impunerea unei autorităţi forţate, uneori construite, această relaţie degenerează într-o formă de autoritarism, malefică oricărui parcurs de formare. Plecând de la rolul dascălului în conducerea şi dirijarea proceselor educative, de la gradul său de implicare în aceste procese, se pot deduce trei tipuri de relaţii dascăl - elev : relaţii de tip democratic, relaţii de tip *laisser-faire* şi relaţii de tip autocratic.
Prin metodele active, elevii își exersează capacitatea de a selecta, combina, învăța lucruri de care au nevoie în viața de elev, și apoi de adult. Efortul elevilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare decât cele clasice, prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care elevii își asumă responsabilitatea, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze pentru a concluziona în final că educația are puterea de a schimba lumea .

Când particularizăm situațiaceea ce apasă ca o barieră asupra elevilor din satele izolate este distanța parcursă de aceștia.Este o muncă titanică a profesorilor carefac naveta zilnic din Suceava , Rădauți ,fundu-Moldovei împreună cu profesorii localnici, a părinților acestora și aPrimăriei com.Izvoarele Sucevei.Atunci când aceștia participă la concursuri sau ajung olimpici credem că ,,a educa un copil este echivalent cu a sculpta o marmură delicată. Nicio greşală nu este permisă, pentru că urmările ar putea fi devastatoare. ”

Bibliografie

Iorgu, Iordan, *Limba română contemporană*, Editura Ministerului Învățământului, 1954

Cerghit,Ion, *Sisteme de instruire alternative și complementare,*Editura Polirom,Iași,*2008*

Cîntiuc, Rita (coord), *Limba şi literatura română. Teme pentru timpul liber,*

Nagy,Rodica, *Sintaxa limbii române actuale. Unități, raporturi și funcții*, Institutul European, 2005

Nagy,Rodica,Coord. volum (în colab.) Noi direcții în cercetarea textelor și discursurilor. Analize și interpretări, Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca, 2014,

EDUCAŢIA

Viorica Alexe, Şcoala Gimnazială Nr.3 Slobozia

Educaţia reprezintă obiectul de studiu specific pedagogiei (ştiinţelor pedagogice). Datorită complexităţii profunzimii şi amplitudinii sale,educaţia este studiată şi de alte ştiinţe socioumane înrudite cu pedagogia. Conceptul pedagogic de educaţie urmăreşte cunoaşterea ştiinţifică,la un grad înalt de generalitate şi abstractizare,a unei realităţi psihosociale cu o foarte mare arie de extindere în timp şi spaţiu şi de desfăşurare complexă şi contradictorie la nivel de sistem şi proces. Pedagogia este ştiinţa care studiază fenomenul educaţional cu toate implicaţiile sale asupra formării personalităţii umane în vederea integrării active a persoanei în viaţă sociala.De-a lungul istoriei,societatea a acumulat experienţa de cunoaştere teoretică şi practică condensată în valori materiale şi spirituale ce constituie ereditatea socială a culturii şi civilizaţiei. Conservarea valorilor şi transmiterea lor se realizează prin educaţie care,în aceasta ipostază ,reprezintă instituţia constituirii şi transmiterii eredităţii sociale a culturii şi civilizaţiei. Pe acest fundament de experienţa condensată se acţionează,prin educaţie, pentru formele omului ca utilizator şi consumator de valori,ca producător şi creator de valori. Educatia este o funcţie esenţială şi permanentă a societăţii în două ipostaze: de instituţie a eredităţii sociale a culturii şi civilizaţiei şi de instrument de acţiune pentru formarea omului. În sens social-istoric educaţia este procesul de transmitere şi asimilare a experienţei economice, politice, religioase, filosofice, artistice, ştiintifice şi tehnice de la inaintaşi la urmaşi. În fazele de început ale societăţii transmiterea experienţei se realiza ocazional nesistematic şi oral in comunităţile gentilicotribalica. În etapele avansate de dezvoltare a societăţii, la unele popoare,spre exemplu la egipteni, indieni etc.,educatia se realiza ca iniţiere în temple, cunoaşterea fiind un act sacru.Concomitent şi ulterior educaţia se instituţionaliza prin şcoli şi universităţi.Indiferent de nivelul de dezvoltare a culturii şi civilizaţiei şi de modalităţile de transmitere, s-a realizat dialogul generaţiilor, s-a asigurat continuitatea existenţei materiale şi spirituale a omenirii. În sens social-cultural,educaţia este procesul de ridicare a individului din starede natura biologică la cea culturală. Din ins biologic cu predispoziţii normale cognitive, afective, şi volitive, în mediul social şi prin el, individul devine o fiintă culturală,asimilând cultura şi în situaţii de excepţie, creând-o. Omul este, după Ralph Linton, natura ± educaţie.Din punct de vedere psihologic, psihogenetic, educaţia este procesul de formare a omului ca personalitate in plan cognitiv ,afectiv-motivaţional,volitiv, aptitudinal,atitudinal. Structura psihică a personalităţii se construieste pe fundamentul eredo-nativ al fiinţei biologiceîn cadrul relaţiei educaţionale prin conţinutul cultural al experienţei adultului-părinte învăţător, profesor. Educaţia in acest caz este instrumentul formării individului ca personalitate.În sens pedagogic, educaţia este fenomenul social complex privit in treidimensiuni:-activitate constienta a subiectului educatiei (educator) de stimulare, îndrumare,formare a obiectului educaţiei (educat);-proces de formare a omului pentru integrarea activă în societate, proces deformare intelectuală, morala, profesionala, fizica, estetica;-rezultat prin preluarea selectiva a acţiunilor informaţionale şi includerea instructuri comportamentele proprii de cunoaştere si actiune.Pentru Platon,educatia ar fi “arta de a forma bunele deprinderi sau de adezvolta atitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele”Aristotel, in lucrarea sa “Politica”, considera ca educaţia “trebuie sa fie un obiect al supravegherii publice,iar nu particulare”. În consecinţă,ea trebuie să pregătească viitori cetăţeni. Această pregătire trebuia să se facă diferenţiat după modelul în care cele trei aspecte ale

sufletului (vegetativ,animal, raţional) se distribuie în rândul oamenilor.J.A.Comenins,în lucrarea sa "Didactica magna", considera că la naștere,natura înzestrează copilul numai cu "seminţele ştiinţei, ale moralităţii si religiozităţii".Acestea nu se desăvârșesc prin sine și de la sine, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educaţie. Rezultă că, în concepţia sa, educaţia este o activitate de stimulare a acestor "seminţe" și implicit, de conducere a procesului de umanizare,omul "nu poate deveni om decât dacă este educat" Pentru pedagogul englez din secolul al XVII-lea, John Locke,educaţa se prezintă sub forma unei relaţii interpersonale de supraveghere și intervenţie ce se stabilește între "preceptor" (educator) si copil (viitor "gentlemen"). Este indispensabil ca educatorul sa cunoască zestrea naturala a copilului pentru ca pe aceasta baza să intervină cu modalităţi adecvate pentru a-l modela in concordanţă cu prototipul omului in care se împletesc trăsături ale nobilimii și burgheziei" (un gentlemen în acţiune).Filosoful german Imanuel Kant, în reflecţiile sale,aprecia ca educaţia contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societăţii: "Este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educaţie și ca se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc".Zi de zi, fiecare dintre noi suntem supuși, vrând/nevrând unui aflux informaţional și unui bombardament mediatic cu sau fără intenţie pedagogică. Aceste influenţe multiple, resimţite sau nu ca fiind de tip educativ, pot acţiona concomitent, succesiv sau complementar, în forme variate, în mod spontan,incidental sau având un caracter organizat și sistematic. În pedagogie, aceasta realitate este reflectată cu ajutorul conceptului care definește formele generale ale educaţiei. Acesta se referă la principalele ipostaze prin care educaţia se poate obiectiva, "pornind de la varietatea situaţiilor de învăţare și de la gradul diferit de intenţionalitate acţională".(Constantin Cucoș).

Se consideră astfel ca "formele generale ale educaţiei reprezintă modalităţile de realizare a activităţii de formare-dezvoltare a personalităţii prin intermediul unor acţiuni și (sau) influenţe pedagogice desfășurate, în cadrul sistemului de educaţie/învăţământ în condiţiile exercitării funcţiilor generale ale educaţiei (funcţie de formare-dezvoltare a personalităţii, funcţia economică, funcţia civică, funcţia culturală a educaţiei).(Gabriela C. Cristea)Toate influenţele și acţiunile educative care intervin în viaţa individului, în mod organizat și structurat (în conformitate cu anumite norme generale sipedagogice,desfasurate intr-un cadru institutionalizat) sau,dimpotrivă, în mod spontan (întâmplător,difuz,neoficial) sunt reunite sub denumirea de forme ale educaţiei. În funcţie de gradul de organizare și de oficializare, al formelor educaţiei, putem delimita trei mari categorii:-educaţia formală (oficială);-educaţia non-formală (extrașcolară); educaţia informală (spontană).Suportul psihologic al relaţiei educaţionale este trebuinţa de a comunica. Se comunică nu numai cunoștinte, informaţii ci si atitudini, sentimente si convingeri. Se comunică prin cuvânt, gest, mimică, prin întreaga conduită. Relaţia educativă este complexă, determinată de numeroși factori. Se realizează între comportamente globale (educator-educat). Acţiunea educatorului este directivă, intenţionată, conștientă, orientată de scopuri și obiective care anticipează transformări în comportamentul învăţat al educatului. Acesta nu asimilează automat, el fixează, filtrează, prelucrează activ, include cele învăţate în propriile structuri. Relaţia este asimetrică, se realizează între personalitatea formată a educatorului și personalitatea în formare a educatului. În acest context apar concordanţe și disconcordanţe în actul de comunicare educaţională. Clasificarea formelor educaţiei angajează două categorii de criterii valorice:

a). Criteriul proiectării care delimitează între formele educaţiei instituţionalizate (care au în vedere realizarea unor finalităţi specifice, într-un cadru instituţionalizat)-educaţia formală și nonformală ;și forma educaţiei neinstuţionalizată (“realizată implicit, fără obiective specific instituţionalizate”)-educaţia informală.

b). Criteriul organizării conform căruia diferenţiem educaţia realizată pe baza unor acţiuni explicite și influenţe implicite (educaţia formală și nonformală) și educaţia realizată doar pe baza unor influente implicite (educatia informala)O diferenta a educatiei formale a fost data de catre Philip Coombs, in anul 1973,conform careia educatia formala este “sistemul educaţional structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară și până la universitate, care include,în plus faţă de studii academice, o varietate de programe de specializare și instituţii de pregătire profesională și tehnica cu activitate full-time”.Educaţia nonformală a fost definită de către J.Kleis drept “orice activitate educaţională,intenţionată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiţionale, al cărui conţinut este adaptat nevoilor individului și situaţiilor speciale,în scopul maximalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul.Educaţia informală se referă la experienţele zilnice ce nu sunt planificate sau organizate și conduc către o învăţare informală. Când aceste “experienţe sunt interpretate de către cei mai în vârstă sau de către membrii comunităţii ele se constituie în educaţie informală”.

Prin educaţie, în principal,omul trece de la stare de existenţă pur biologică la aceea de existenţă socială. Dacă omul ar fi la naștere înzestrat prin ereditare, cu posibilităţile adultului, nu ar exista educaţie. În ceea ce privește procesul devenirii omului ca fiinţă socială nu este nici o deosebire între copil născut intr-o mare metropolă și cel născut într-un trib primitiv,întrucat amândoi trebuie să înveţe totul. O parte a învăţăturii este rezultatul contractului spontan al omului cu diferite aspecte ale vieţii sociale, dar cea mai consistentă parte a învăţăturii se acumulează prin instruire, prin forme organizate și sistematice.

Educaţia reprezintă, astefel, activitatea psihosocială cu funcţie generală de formare-dezvoltare permanentă a personalităţii umane pentru integrarea socială optimă, angajată conform finalităţilor asumate, la nivel de sistem și de proces, proiectate, realizate și dezvoltate prin acţiuni specifice având ca structură de bază corelaţia subiect (educator) obiect (educat), într-un context deschis,(auto) perfectibil.

Bibliogarfie:

1. Antonesei Liviu -“Paideia. Fundamentele culturale ale educaţiei”, EdituraPolirom 1996

2. Cucos Constantin - “Pedagogie”,Editura Polirom 20013.Macavei Elena – “Pedagogie” , Editurav Didactica si Pedagogica,19974.Nicola Ioan – “Tratat de pedagogie școlara”, Editura ARAMIS, 2003

STILURI DE ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA REMEDIALĂ

Carmen Alioanei , Colegiul Național „George Coșbuc" Motru, Gorj

Datorită faptului că suntem diferiți, modul în care învățăm este diferit. Elevii preferă experiențele de învățare în care sunt activ implicați, astfel ei vor obține rezultate mai bune și vor avea succes la școală. Ei învață mai repede atunci când noile achiziții sunt utile și practicate în viața de zi cu zi, precum și în viitor. Elevii care își cunosc stilul de învățare sunt mai angajați în procesul de învățare, au încredere în ei, se simt mai independenți.

Ultimele cercetări asupra creierului afirmă că atunci când modalitățile de învățare sunt adaptate rezultatelor obținute la analiza sau testarea stilurilor de învățare, elevii vor reține cu mai puțin efort și vor fi capabili să realizeze creșterea performanțelor școlare în mai puțin de două săptămâni. Elevii preferă să învețe în diferite moduri: unora le place să studieze singuri, să acționeze în grup, altora să stea liniștiti deoparte și să-i observe pe alții. Multe persoane învață în moduri diferite față de ceilalți în funcție de clasa socială, educație, vârstă, naționalitate, rasă, cultură, religie.

Stilul de învățare se referă la simpla preferință pentru metoda prin care învățăm și ne aducem aminte ceea ce am învațat ; ne arată calea și modalitățile în care învățăm ; implică faptul că indivizii procesează informațiile în diferite moduri, care implică latura cognitivă, elemente afective - emoționale, psihomotorii și anumite caracteristici ale situațiilor de învățare.

Stilurile de învățare cunoscute:

o ACTIVISTUL - săritor; prinde din zbor; intuitiv; nu se încurcă în detalii;

o REFLEXIVUL - colectează; analizează; concluzionează;

o LOGICIANUL - totul trebuie să fie o structură logică; totul trebuie să fie încadrabil în tipare logice; nimic nu e lăsat la voia întâmplării;

o PRAGMATICUL – nimic nu are valoare dacă nu poate fi pus în practică; centrat pe experiențe și soluții.

După modalitatea senzorială implicată sunt trei stiluri de învățare de bază: vizual, auditiv, tactil-kinestezic.

1.Stilul de învățare vizual are urmatoarele puncte tari:

- Își amintesc ceea ce scriu și citesc ;
- Le plac prezentările și proiectele vizuale ;
- Își pot aminti foarte bine diagrame, titluri de capitole și hărți ;
- Înțeleg cel mai bine informațiile atunci când le văd . Cei mai mulți cu acest stil de învățare învață cel mai bine singuri.

2. Stilul de învățare auditiv prezintă următoarele puncte tari:

- Își amintesc ceea ce aud și ceea ce se spune;

- Le plac discuțiile din clasă și cele în grupuri mici;
- Își pot aminti foarte bine instrucțiunile, sarcinile verbale/orale ;
- Înțeleg cel mai bine informațiile când le aud ;

3.Stilul de învătare tactil-kinestezic se remarcă prin următoarele puncte tari:

- Își amintesc ceea ce fac și experiențele personale la care au participat cu mâinile și întreg corpul (mișcări și atingeri);
- Le place folosirea instrumentelor sau preferă lecțiile în care sunt implicați activ / participarea la activități practice;
- Își pot aminti foarte bine lucrurile pe care le-au făcut odată, le-au exersat și le-au aplicat în practică (memorie motrică) ;
- Au o bună coordonare motorie.

Tipuri de învățare pe care le întâlnim în viața școlară:

a) Învățarea senzoriomotorie – se referă la formarea de priceperi și deprinderi motorii. Gama acestor componente ce se formează în școală este practic nelimitată, de la cele care alcătuiesc cultura intrumentală (priceperi și deprinderi de citire, scriere etc.) până la cele indispensabile executării unei activități practice (priceperi și deprinderi de mânuire a unor unelte, de realizare a unor exerciții fizice).

b) Învățarea receptivă – este cunoscută și sub denumirea de învațare verbală, de învațare a conceptelor, de învatare conștientă. Învațarea nu se reduce la simpla memorare a cuvântului, ea presupune în mod necesar întelegerea sensului acestuia. Elevului i se prezintă în forma finală întregul conținut a ceea ce trebuie învățat.

c) Învățarea prin descoperire - semnificativ în cadrul acestui tip de învațare este faptul că elevul este pus în situația de a reorganiza și regrupa datele de care dispune pentru a obtine el însuși o nouă informație. Formarea conceptelor și elaborarea generalizărilor se întemeiază pe cunoașterea exemplelor.

d) Învațarea logică – achiziția finală a procesului de învațare (noțiune, principiu, idee etc.) poate fi corelată cu ceea ce subiectul știe dinainte. Astfel, noua achiziție devine componentă într-un lanț mai complex.

e) Învațarea mecanică - este alternativa în care achiziția finală este doar memorată fără sa fie corelată cu cunoștintele anterioare. Se poate vorbi de o învațare mecanică prin receptare atunci când aceeași generalizare expusă de profesor este doar memorată de către elev.

f) Învațarea creatoare – se remarcă caracterul original al comportamentului în cadrul acestui tip de învațare. Soluțiile sunt originale doar pentru cei care învață, nicidecum pentru cunoașterea umană în general. Într-o expresie mai mult metaforică decât științifică, „soluțiile originale izbucnesc în mod spontan”.

Instrumente de recunoaștere și dezvoltare a stilului de învățare: Stilul de învățare ne însoțește de când ne naștem. Nu este un „dat" pe viață, ci este o „structură flexibilă". Nu există stil de învațare bun sau rău. Succesul vine cu varietatea stilurilor de învațare, iar cel mai important lucru este conștientizarea naturii stilului de învățare.

Beneficiile identificării și dezvoltării stilurilor de învățare:

Pentru copii :

- dezvoltarea autocunoașterii
- relevarea punctelor tari și a punctelor slabe ale învățării
- eliminarea obstacolelor învățării
- îmbunătățirea stimei de sine
- prevenirea neînțelegerilor dintre copii-profesori și părinți
- evidențierea abilităților de învățare
- optimizarea învățării prin adoptarea unui mod personal
- obținerea de note mai bune la școală
- dezvoltarea unor relații pozitive cu cei din jur
- diminuarea problemelor de comportament

Pentru părinți:

- întelegerea nevoilor de învățare ale copiilor
- identificarea motivelor care generază eșecul școlar
- reconsiderarea barierelor în învățare și abordarea optimistă a întregului potențial al copilului

Pentru profesori:

- se constată mai puțin stres – zi de zi, în situațiile din clasă și din afara clasei
- se obțin rezultate mai bune și există satisfacție profesională
- se îmbunătățește managementul timpului
- se formează o imagine obiectivă asupra diversității din clasă
- crește spiritul de echipă
- se dezvoltă relația interpersonală dintre profesor - elev și comunicarea profesorilor cu elevii și părinții
- se clarifică nevoile de învățare individuale ale elevilor
- are succes învățarea prin cooperare, lucrul pe grupe
- se evidențiază în mod real nevoile elevilor etichetați „slabi" și ale elevilor „talentați"
- se conștientizează cauzele eșecului în învățare
- se stabilesc strategii de optimizare a învățării

Identificarea si recunoașterea stilurilor de învățare se poate realiza prin: observarea și analiza experiențelor de învățare, caracterizarea stilului de învățare pe baza analizării unor chestionare specifice aplicate (Internet, manuale de psihoteste), discuții cu specialiști de la cabinetele de asistență psihopedagogică din rețeua națională de consiliere, informarea cu privire la stilurile de învățare din dorința de autocunoaștere (puncte tari și slabe la stilul personal de învățare), participarea activă la activitățile practice cu această temă la diferite ore, cu precădere cele de consiliere și orientare, diverse opționale, implicarea în programe de educație remedială.

Strategii de dezvoltare a stilurilor de învățare :

• Identificarea stilului de învățare

• Participarea la exerciții de autocunoaștere și intercunoaștere

• Exersarea deprinderilor eficiente de studiu (de ex. modalități de luare a notițelor)

• Aplicarea cerințelor învățării eficente (de ex. managementul timpului învățării)

• Aplicarea tehnicilor gândirii critice

• Formularea conștientă a scopurilor și obiectivelor clare și precise

• Stimularea motivației și atitudinii pozitive pentru învățare

• Utilizarea memotehnicii! Ajută-ți propria memorie prin repere, cuvinte-cheie.

• Deprinderea de autoevaluare: verificarea, evaluarea metodelor de învățare, cunoașterea rezultatelor și a erorilor în învățare; asigurarea feedback-ului

• Prelucrarea și sistematizarea, regândirea din mai multe perspective a materialului de învățat

• Organizarea conținuturilor învățării, precizarea obiectivelor, a modalităților de realizare și a tehnicilor de autocontrol.

• Elaborarea unui plan, program de învățare care să cuprindă activități concrete, sarcini de îndeplinit, resurse, termene limită, recompense etc.

• Asigurarea unei atmosfere confortabile și o dispoziție afectivă care să te stimuleze și să te susțină; evitarea trăirii unor stări emoționale negative, stresante, mai ales atunci când sunt asociate cu performanțe slabe.

• Stimularea dorinței de cunoaștere, afirmare și autorealizare.

• Autosugestionarea pozitivă, dezvoltarea încrederii în sine, reușita în fața obstacolelor.

• Învățarea din succesele și eșecurile personale.

Toți elevii pot învăța dacă profesorii, formatorii, părinții, cei care le oferă suport sunt pregătiți cum să-i învețe, să le propună programe pentru dezvoltarea stilului de învățare și a practicării abilităților transferabile: de comunicare, de a lucra în echipă, de învățare, de organizare a timpului, de a rezolva probleme, de a negocia, de ascultare, de creativitate etc.

Cercetările spun că cei care participă la astfel de programe de educație remedială obțin note mai bune, le crește stima de sine, se pot ajuta singuri în multele și diferitele situații de învățare cu

care se întâlnesc zilnic, devin autonomi, scade riscul de abandon școlar, crește gradul de participare la activitățile școlare și extrașcolare.

BIBLIOGRAFIE

1. S. Cristea , Managementul organizaţiei şcolare, EDP, Bucureşti, 1996

2. N. Cherchez, E. Mateescu, Elemente de management şcolar, Editura Spiru Haret, Iaşi, 2005

3. E. Joiţa, Management educaţional. Profesorul manager: roluri şi metodologie, Iaşi, Ed. Polirom, 2000

4. S. Paralescu, I. Işfan , C. C. Gîrdu, I. Elena (coordonatori), Ghid pentru educație remedială, Editura Măiastra, Târgu Jiu, 2012

ROLUL ACTIVITĂŢIILOR EXTRACURRICULARE ŞI EXTRAŞCOLARE

Almăjanu Adriana
Şcoala Gimnazială "G. D. Ghica"
Peretu, Teleorman

„ Este nevoie de o schimbare fundamentală a felului în care concepem rolul educației în dezvoltarea globală, deoarece ea are un impact catalizator asupra bunăstării indivizilor și asupra viitorului planetei noastre.... Acum, mai mult ca oricând, educația are responsabilitatea de a-și adapta viteza la provocările și aspirațiile secolului al XXI-lea, și de a promova tipurile corecte de valori și aptitudini care vor duce la o creștere sustenabilă și inclusivă și la un trai pașnic împreună ." Irina Bokova, Director-General al UNESCO

Îmbarcarea pe calea dezvoltării sustenabile va necesita o transformare profundă a felului în care gândim și acționăm. Pentru a crea o lume mai bună, sustenabilă avem nevoie de cunoștințe, aptitudini, valori și atitudini care să contribuie la dezvoltarea sustenabilă. De aceea, educația este crucială în realizarea dezvoltării durabile.

Toate instituţiile educaționale – de la educația preșcolară la cea universitară, ca și educația non-formală și informală – pot și trebuie să considere că este responsabilitatea lor să se ocupe intens de aspectele dezvoltării sustenabile și să promoveze dezvoltarea competenţelor sustenabilității.

Acțiunile sustenabile pentru îmbunătățirea mediului educațional au ca scop dezvoltarea competenţelor care ajută elevii să reflecteze la propriile lor acţiuni.

Educația extracurriculară - realizată dincolo de procesul de învățământ - își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Educația, prin activitățile extracurriculare, urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viaţa.

Scopul activităţilor extraşcolare este antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Activităţiile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor şcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi.

Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal – pregătirea copilului pentru viaţă.

Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului.

Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară, iar în acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează pozitiv.

Bibliografie:

1. Marinescu, S., Dinescu, R., *Invitaţie la educaţie,* 2003, Piteşti, Editura Carminis
2. Revista *Învăţământul primar,* nr. 4/2003, 1/2004, 1-3/2006, Editura Miniped

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ

Prof. Amarandei Cătălina Elena

Centrul Școlar de Educație Incluzivă ”Elisabeta Polihroniade” Vaslui

Creativitatea a constituit şi constituie o condiţie ,,sine qua-non’’a procesului cunoaşterii, a transformării lumii. Termenul de creativitate îşi are originea în latinescul ,,creare’’ = a da naştere, a zămisli, a crea, a făuri şi este introdus în psihologie în anul 1937 de Goldon Allport, desemnând capacitatea de a produce noul, aptitudinea de a crea ceva original.

În cadrul procesului de învăţământ şi, mai larg, în cadrul procesului de socializare şi culturalizare a personalităţii, este necesară apariţia unor schimbări privind modul în care este considerat procesul creaţiei şi modul în care pot fi folosiţi factorii care facilitează dezvoltarea creativităţii. Relaţia educaţională trebuie să fie destinsă, democratică, să favorizeze comunicarea liberă şi eficientă dintre profesor şi elev. Cei dintâi trebuie să acţioneze pentru stimularea iniţiativei în a formula probleme, în a exprima opinii şi în a formula soluţii.

În sarcina educatorului intră utilizarea unor metode şi procedee de învăţare care să permită nuatât preluarea produselor de creaţie, ci, mai ales, deschiderea către noi alternative şiformularea de noi întrebări. Societatea are nevoie, pentru progres, de persoane creative. Şcoala, ca instituţie a societăţii, are nevoie de persoane creative. A fi creativ înseamnă să elaborezi un lucru, în acelaşi timp absolut inovator şi valabil.

Modelul structural al creativităţii include, în viziunea unor specialişti, următoarele componente:

- calificarea, specializarea în domeniu (fiind incluse aici cunoştinţele de specialitate, talentul special în domeniul respectiv, abilităţile profesionale care fac posibilă producţia creativă),
- abilităţile creative (care presupun înţelegerea profundă a problemelor, depăşirea rutinei şi clişeelor în soluţionare, euristica, stilul de lucru perseverent),

- motivaţia intrinsecă pentru sarcină (realizarea unei activităţi care îi apare subiectului ca fiind interesantă, incitantă, plăcută, generatoare de satisfacţie).

Dascălul creativ oferă elevilor posibilitatea de a-şi exprima opinia într-o atmosferă neautoritară, promovează o atitudine deschisă, pozitivă, apreciind ideile bune şi neridiculizându-le pe cele nereuşite. Elevului i se oferă cadrul necesar pentru a-şi manifesta curiozitatea, indecizia, interesul pentru schimbul de informaţii, exersarea propriilor capacităţi. Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină prioritară a şcolii de azi. Poziţia cadrului didactic se impune a fi reorientată, el trebuind să manifeste un comportament deschis, o atitudine pozitivă, promovând o învăţare interactivă şi stimulând potenţialul creatoral elevilor săi.

Învăţarea interactiv-creativă presupune procesul evolutiv bazat pe receptivitatea fată de experienţe noi, rezolvate prin explorare, deducţie, cu accent pe realizarea conexiunilor dintre sensuri şi solicitând o profundă implicare intelectuală, afectivă şi voliţională.

Curriculum adaptat este în strânsă legătură cu noţiunea de curriculum diferenţiat, în sensul că diferenţierea presupune implicit, şi o adaptare a conţinuturilor, mijloacelor şi tehnicilor de lucru în activităţile instructiv-educative. Aceasta noţiune se potriveşte mai bine în contextul educaţiei integrate, unde adaptarea conţinuturilor la o categorie anume de elevi cu cerinţe educative speciale are în vedere atât volumul de cunoştinţe, cât mai ales procesele psihice şi particularităţile funcţionale ale sistemului nervos la elevii cu cerinţe speciale. Proiectarea unui învăţământ diferenţiat pune la grea încercare creativitatea cadrului didactic şi presupune valorificarea tuturor formelor de organizare a corelaţiei profesor-elev, vizând,,adaptarea acţiunii instructiv-educative la particularităţile psihofizice ale fiecăruielev în parte, pentru a asigura o dezvoltare integrală optimă şi o orientare eficientă aptitudinilor proprii, cu scopul integrării creatoare în activitatea socială''.

Metodele activ-participative utilizate în procesul instructiv-educativ permit elevului satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal sau prin colaborare cu alţi colegi. În contextul educaţiei speciale, aceste metode constituie o resursă importantă în proiectarea

activităţilor educative deoarece stimulează şi dezvoltă foarte mult învăţarea prin cooperare, facilitând astfel comunicarea, socializarea, relaţionarea, colaborarea şi sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme sau explorarea unor teme noi; se facilitează în acest mod cunoaşterea reciprocă dintre elevi, precum şi integrarea copiilor cu nevoi speciale în colectivul clasei. Aceste metode dezvoltă şi o serie de aptitudini şi capacităţi referitoare la spiritul de toleranţă, ascultarea activă, luarea deciziilor, autonomia personală, responsabilitatea şi participarea socială, formarea opiniilor şi înţelegerea corectă a realităţii.

Printre metodele şi procedeele de învăţare prin cooperare care au fost aplicate cu mare eficienţă şi în condiţiile educaţiei incluzive sau la activităţile educative cu elevii care prezintă cerinţe speciale în educaţie se numără şi următoarele:

1. *Brainstorming*-ul - metodă folosită cu succes la orele de stimulare cognitivă, prin care profesorul cere elevilor să caute cât mai multe moduri de a face/a folosi un lucru.

2. *Studiul de caz* - face o analiză detaliată unui eveniment sau întâmplări pentru ca eleviisă înţeleagă faptele şi urmările lor.

3. *Activitatea dirijată de citire–gândire* - constă în fragmentarea unui text astfel încât elevii să poată face predicţii despre ce se va întâmpla în fragmentul următor.

4. *Turul galeriei* - grupaţi în echipe de câte 3-4, elevii realizează un desen, un colaj, pe care apoi îl expun. Fiecare grup examinează, pun întrebări, clarifică unele aspecte şi evaluează produsele celorlalte grupe. Metoda se poate folosi îndeosebi la orele de terapie ocupaţională.

5. *Masa rotundă/Cercul* - este o tehnică de învăţare prin colaborare care presupune trecerea din mână în mână a unei coli de hârtie şi a unui creion, fiecare elev scriind ideea lui despre tema în discuţie.

6. *Gândiţi /lucraţi/ comunicaţi* - fiecare elev din clasă se gândeşte la tema propusă de profesor, îşi găseşte un partener cu care să discute ideile, iar în final se comunică tuturor colegilor concluzia la care a ajuns fiecare pereche.

7. *Starea vremii* – metodă ce se poate aplica în orele de ludo-terapie; copiii sunt aşezaţişi se deplasează într-un sens indicat de profesor; când acesta spune ,,Iese

soarele!” ,copiii trebuie să atingă cu mişcări circulare spatele colegului din faţă; când profesorul spune ,,Plouă!” ei vor trebui să-şi plimbe degetele pe spatele colegului. Cerinţele pot fi multe şi complexe.

8. *Simularea* este o metodă asemănătoare cu jocul de rol şi constă în imitarea, reproducerea în mod fictiv a unor acţiuni, fapte,ocupaţii, creând impresia că acestea există şi se petrec cu adevărat. Se poate aplica în lecţiile de stimulare cognitivă şi ludo-terapie, când elevii trebuie să simuleze meserii sau acţiuni ale personajelor din poveştile citite.

9. *Exerciţiul de conştientizare a trebuinţelor* – doi copii stau faţă în faţă şi se ţin de mâini, comunicând între ei cu enunţuri de felul: ,,Eu cred că acum tu ai nevoie de ’’ sau ,, Eu acum am nevoie de .....’’ sau ,,Îmi place la tine.....pentru că.....’’ în funcţie de tema propusă de profesor la orele de formarea autonomiei personale.

Strategiile didactice interactive reprezintă modalităţi eficiente de stimulare a potenţialului creativ, atât la nivel individual, cât şi colectiv, promovând o metodologie de natură să exerseze capacităţile superioare ale elevilor, dezvoltând inteligenţe multiple şi potenţialul creator al cadrului didactic.

Bibliografie

*Cucoş, C.,- Pedagogie, Editura Polirom, Iași,1998.

*Gherguţ, Alois- Sinteze de psihopedagogie specială, Editura Polirom Bucureşti, 2005

*Stoica Ana - Creativitatea elevilor, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1993;

*Vântur T, Bevzan.L – Ghidul profesorului diriginte, Editura ,,GeorgeTofan’’,Suceava, 2007

NOILE EDUCAȚII – O NOUĂ ABORDARE A EDUCAȚIEI CONTEMPORANE

Prof. Daniela Andra

Liceul Tehnologic „Aurel Vlaicu" Arad

Realitatea contemporană demonstrează că rolul şcolii nu numai că nu s-a diminuat, dar a devenit tot mai complex, reafirmând ideea potrivit căreia avem nevoie de o educaţie dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin mobilitate economică, politică şi culturală, este necesar ca educaţia să pregătească oamenii pentru schimbări, pentru trăirea lor şi pentru participarea la pregătirea lor. Educaţia cu sens valoric uman şi bine organizată este o condiţie a creşterii forţei de creaţie a spiritului uman şi a progresului spre democraţie.

Noile educaţii reprezintă cel mai pertinent şi mai util răspuns al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Metodologia valorificării noilor educaţii vizează toate dimensiunile (intelectuală, morală, tehnologică, estetică, fizică) şi formele (formală, nonformală, informală) educaţiei. Procesul declanşat stimulează trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare, care permit însă aprofundarea unor probleme sociale care cer soluţii concrete: pacea, democraţia, justiţia socială, dezvoltarea, mediul, alimentaţia, sănătatea, protejarea copiilor şi a tinerilor etc.

Educaţia pentru o nouă ordine economică internaţională implică o activitate multidimensională conştientă a statelor şi naţiunilor lumii pentru dezvoltarea multidimensională, justiţie şi echitate. Mesajul educaţiei pentru noua ordine trebuie să utilizeze un limbaj accesibil, termeni, teze, idei adaptate circumstanţelor date, astfel încât să reuşească atingerea scopului principal propus: conştientizarea şi mobilizarea opiniei publice asupra necesităţii soluţionării adecvate a problemelor actuale.

Educaţia pentru o nouă ordine economică internaţională nu poate fi concepută numai ca un proces cognitiv, de transmitere a unor informaţii, ci şi ca o acţiune educativă menită să cultive convingeri, sentimente de solidaritate cu privire la interesele fundamentale ale popoarelor, ale oamenilor de pace, justiţie şi echitate, capabili să determine comportamente favorabile schimbării şi dezvoltării. O mare parte a educaţiei economice se realizează în cadrul unor situaţii empirice de instruire, de aceea se impune ca metodologia educaţiei economice să se adapteze la specificul obiectivelor şi conţinuturilor vehiculate, indiferent de disciplina predată şi activitatea de instruire practicată.

Educaţia pentru drepturile omului se sprijină pe principiile care stau la baza „Cartei Naţiunilor Unite", a „Declaraţiei universale a drepturilor omului" şi a pactelor internaţionale

referitoare la drepturile omului. În consecinţă, ea trebuie să acorde aceeaşi importanţă drepturilor economice, sociale, culturale, civile şi politice, ca şi drepturilor individuale şi colective.

U.N.I.C.E.F.-ul, ca organism al O.N.U., are un rol important în promovarea politicii de protecţie socială a copilului, promovarea drepturilor copilului şi, în cadrul acestora, a dreptului la educaţie. Educaţia trebuie să încurajeze atitudinile de toleranţă, de respect şi solidaritate inerente drepturilor omului, să informeze despre drepturile omului, să suscite o înţelegere şi o conştientizare care să întărească angajarea universală în favoarea acestor drepturi.

„Declaraţia drepturilor şi responsabilităţilor tinerilor" adoptată în 1985 identifică principalele drepturi şi responsabilităţi pe care şcoala trebuie să le promoveze: drepturi civile şi politice (dreptul de exprimare liberă a gândirii şi a opiniilor, dreptul de a participa la luarea deciziilor); drepturi economice, sociale, culturale (dreptul la educaţie, dreptul la sănătate, dreptul la muncă); drepturi de solidaritate (dreptul la viaţă, dreptul la un mediu sănătos etc.); responsabilităţi sociale, economice, culturale (cunoaşterea, sporirea patrimoniului cultural-ştiinţific al naţiunii, al umanităţii; participarea la dezvoltarea economică, socială şi culturală a poporului etc.).

Educaţia pentru democraţie şi participare poate fi o aplicaţie a educaţiei pentru drepturile omului, vizând pregătirea elevilor pentru afirmarea lor în plan organizatoric, relaţional.

Învăţarea democraţiei presupune cultivarea gândirii independente, a iniţiativei, a imaginaţiei şi a solidarităţii. Calităţile morale şi intelectuale pot deveni, astfel, atitudini şi stiluri de viaţă.

Educaţia ecologică (pentru protecţia mediului înconjurător) este probabil cel mai bine structurată şi are ca scop schimbarea viziunii pe care noi o avem asupra lumii şi înţelegerea relaţiilor care se ţes în interiorul sistemelor ecologice, între om şi natură. Vizează, de asemenea, formarea capacităţilor de rezolvare a problemelor declanşate odată cu aplicarea tehnologiilor la scară socială, care au înregistrat numeroase efecte negative la nivelul naturii şi al existenţei umane. Extinderea unor produse toxice, extinderea deşerturilor, acumularea deşeurilor menajere, industriale, nucleare şi toxice, ploile acide au influenţe negative şi pun în pericol patrimoniul genetic atât al plantelor şi al animalelor, cât şi al oamenilor. Capacitatea de distrugere a luat o amploare care depăşeşte orice măsură, de aceea, o revenire la o anumită etică se impune cu necesitate. Agresiunea omului asupra mediului natural dar şi asupra mediului artificial (ex. războiul şi oraşele, industrializarea şi megalopolisurile) este datorată, de cele mai multe ori, luptei pentru existenţă şi se adaugă în mod fatal catastrofelor naturale. Problema care apare este aceea dacă omul contemporan este capabil să-şi supună comportamentul asigurării unui viitor bun pentru generaţiile viitoare şi să nu rămână neimplicat, indiferent.

Educaţia pentru schimbare şi dezvoltare îşi propune atât responsabilizarea individului, cât şi pregătirea lui pentru afirmare şi adaptare, deoarece dezvoltarea potenţialului uman determină, în ultimă instanţă, succesul sau eşecul dezvoltării sociale. Aceasta vizează formarea şi cultivarea

capacităţilor de adaptare rapidă şi responsabilă a personalităţii umane la condiţiile inovaţiilor şi ale reformelor sociale înregistrate în ultimele decenii ale secolului XX, în perspectiva secolului XXI.

A interveni pentru schimbări înseamnă şi a planifica schimbarea, iar şcoala, în sensul cel mai cuprinzător, este un loc central al schimbării. Educatorul trebuie să aibă un comportament deschis către schimbare şi o atitudine care să favorizeze utilizarea unui comportament inovator.

Omul nu trebuie să-şi ghicească viitorul, ci să-şi decidă viitorul, contribuind în egală măsură la dezvoltarea celorlalţi şi la propria dezvoltare.

Educaţia pentru tehnologie şi progres presupune asocierea inventivităţii şi a receptivităţii cu formarea spiritului critic faţă de perspectivele deschise de ştiinţele aplicate. Puţine sisteme educaţionale au reuşit să infiltreze sentimentul de etică globală printre cei ce se dedică ştiinţei.

Problema majoră cu care se confruntă ştiinţa şi tehnologia este proasta distribuţie şi orientarea greşită. Una din dificultăţile principale ale ştiinţei şi tehnologiei provine din imaginea lor curentă ca produs finit şi nu ca proces de învăţare. Ştiinţa în mod primordial este un proces de „facere şi desfacere" a ipotezelor, axiomelor, imaginilor, legilor şi paradigmelor, şi nu a produselor. Dacă acest proces urmează să fie folosit pentru stăpânirea problemelor globale, el trebuie orientat.

Educaţia pentru comunicare şi mass-media poate fi privită ca atitudine receptivă corelată cu preocuparea prezervării identităţii culturale şi a respingerii violenţei, agresivităţii şi pornografiei, altfel spus, a respingerii ofertelor non-artistice izvorâte din interese pur comerciale.

Educaţia pentru mass-media presupune formarea şi cultivarea capacităţii de valorificare culturală a informaţiei furnizată de presă, radio, televiziune, un dezvoltat spirit critic, experienţă, înţelegerea corectă a scopurilor urmărite, a mijloacelor care trebuie folosite pentru atingerea acestor scopuri. Elevii au o atitudine selectivă faţă de ceea ce le oferă un mijloc de comunicaţie sau altul, în funcţie de interes, pasiune, necesitate, căutând să „prindă" orice cauză, fie ea de natură TV, literatură, radio, reviste etc., care să le aducă un plus de cunoaştere, de informaţie. Văzută ca o „educaţie în acţiune", educaţia pentru mass-media este un sistem la care participă nu numai profesorii, ci întreaga societate prin formele sale de educaţie. Se ridică problema necesităţii intervenţiei factorului educaţional în conştientizarea importanţei mass-media, în alegerea emisiunilor de radio şi televizate, în selectarea informaţiei din presa scrisă.

Educaţia pentru comunicare invită la exprimare liberă şi presupune dezvoltarea capacităţii de a asculta, a capacităţilor de exprimare personală şi de transmitere a mesajelor constructive.

Educaţia în materie de populaţie sau demografică vizează cultivarea responsabilităţii civice a personalităţii şi a comunităţilor umane în raport cu problemele specifice populaţiei, exprimate la nivelul unor fenomene ca: densitate, migraţie; creştere, scădere; structură profesională, pe vârstă, sex; condiţii de dezvoltare naturale, sociale – situate în context global, regional, naţional, teritorial, zonal, local.

Educaţia pentru pace şi cooperare îşi propune să transmită elevilor o cultură a păcii, să formeze şi să cultive aptitudinile şi atitudinile civice de abordare a problemelor sociale prin dialog şi participare efectivă. Cooperarea este un tip de interacţiune ce poate antrena două sau mai multe persoane care au un scop comun. Succesul unuia este şi succesul celuilalt, iar recompensa este egală pentru toţi.

Considerăm că educaţia ar trebui să contribuie la înţelegerea internaţională, la întărirea păcii mondiale şi a luptei împotriva tuturor formelor şi varietăţilor de rasism, de fascism sau de apartheid, ca şi a tuturor altor ideologii care inspiră ură naţională sau rasială.

Elevii de astăzi au nevoie de o pregătire intelectuală şi afectivă în domeniul păcii şi de o cunoaştere a lumii în care trăiesc, lume care îmbină diversitatea cu unitatea, punându-ne în faţa unor noi probleme, aspiraţii şi trebuinţe care nu mai pot fi eludate. Întregul învăţământ trebuie să contribuie la educarea sentimentului şi a ideii de solidaritate umană prin promovarea conţinuturilor despre şi pentru pace în cadrul curriculum-ului preuniversitar. Formarea unei conştiinţe planetare şi o cultură a păcii se impun ca finalităţi universal valabile ale educaţiei.

Educaţia sanitară modernă vizează formarea şi cultivarea capacităţilor specifice de proiectare şi organizare raţională a vieţii în condiţiile rezolvării unor probleme specifice *educaţiei pentru petrecerea timpului liber, educaţiei casnice moderne, educaţiei nutriţionale, educaţiei sexuale*.

Dreptul la loisir este însoţit de un drept la fericire pentru fiecare membru al societăţii; de aceea interesul faţă de *educaţia pentru timpul liber* a crescut. Timp liber înseamnă odihnă, divertisment şi dezvoltare. Se ştie, de asemenea, că odihna eliberează de oboseală, divertismentul de plictiseală, iar dezvoltarea de automatismele gândirii şi activităţii cotidiene. Se impune astfel ca şcoala să promoveze cunoaşterea exactă a funcţiilor şi a ansamblului condiţionărilor sociale ale timpului liber în relaţie cu efectele acestuia asupra diferitelor categorii de public.

Educaţia casnică modernă îşi propune, printre altele, optimizarea funcţiei economice a familiei, în condiţiile în care activităţile casnice fac parte din viaţa noastră şi trebuie să învăţăm să îmbinăm utilul cu plăcutul.

Educaţia nutriţională pune accent pe criteriile de organizare şi utilizare a alimentaţiei, pe modalităţi eficiente de păstrare a sănătăţii organismului. Alimentaţia raţională este o condiţie esenţială a unui organism sănătos.

Educaţia sexuală nu poate fi privită simplist sau schematic. Educaţia ar trebui să conştientizeze că nu se poate vorbi de drepturi în sfera sexualităţii fără a lua în calcul şi datoriile care le implică. Mai mult ca oricine, şcoala are capacitatea să combată concepţiile confuze, dogmele arbitrare, tradiţiile sau preceptele perimate, făcând posibilă elaborarea unei etici active.

Se observă că echilibrul şi măsura, responsabilitatea, democratizarea relaţiilor interumane,

comunicarea deschisă şi onestă sunt valori promovate de noile educaţii.

În ciuda situaţiei paradoxale în care se găseşte, în pofida obstacolelor cu care se confruntă, educaţia este invitată să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă şi dinamică, generaţia viitoare. În aceste condiţii noile educaţii vin să pregătească un comportament adecvat (adaptat), adică raţional care să atenueze în parte şocul viitorului.

Bibliografie:

1. Artip, A., Papuc, L., *Noile educaţii. Imperative ale lumii contemporane*, FEP „Tipografia centrală", Chişinău, 1996;

2. Cristea, S., *Pedagogie pentru pregătirea examenelor de definitivat, grad didactic II, grad didactic I, reciclare*, vol. 1, Editura Hardiscom, Piteşti, 1996;

3. Cucoş, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 1996;

4. Văideanu, G., *UNESCO-50 Educaţie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996.

APA, RESURSĂ NATURALĂ ESENŢIALĂ

PROFESOR ANDREI ELENA
COLEGIUL NAŢIONAL DE ARTĂ ,,OCTAV BĂNCILĂ'' IAŞI

Apa, această substanţă esenţială care stă la baza vieţii plantelor şi animalelor şi constituie unul dintre elementele cele mai importante, a devenit o materie primă deficitară a secolului nostru. Apa constituie un element fundamental al mediului, fiind o resursă naturală esenţială, parte componentă a avuţiei naţionale a unei ţări, cu rol multiplu în viaţa socială şi economică. Se poate spune că apa intervine în viaţa economică ca un sistem circulator vital, de importanţă similară pentru economie ca şi sistemul energetic naţional sau ca sistemul de transporturi şi comunicaţii. Fără apă nu pot coexista colectivităţi umane. Toate marile civilizaţii s-au dezvoltat de-a lungul unor cursuri de apă. Nu este de conceput dezvoltarea modernă a unei localităţi, dezvoltarea economiei, fără un sistem dezvoltat de alimentare cu apă şi de canalizare.

Mările şi oceanele acoperă 2/3 din suprafaţa globului primind, pe drept cuvânt, denumirea de *continent albastru*. După cum ştim, apa oceanelor cuprinde mari cantităţi de săruri minerale care pot fi extrase şi exploatate. Pe fundul oceanelor s-au descoperit zăcăminte importante de petrol şi minereuri. Dar, ceea ce este mai valoros în apele continentului albastru, sunt rezervele de hrană (plante, animale) pe care le poate folosi omul în alimentaţie. De aceea, pe bună dreptate, lumea priveşte cu încredere în viitor, ştiind că din oceane îşi va putea procura hrana atunci când resursele naturale de pe uscat nu vor fi suficiente.

Când vorbim despre resursele oceanice majoritatea ne gândim la peşti şi moluşte, adică la alimentele pe care ni le oferă marea. Oceanele însă au un potenţial mult mai mare. Ele sunt depozite de minerale şi o sursă potenţială de energie.

EXPLOATAREA SĂRII

Oamenii extrag sarea din mări de peste 4000 de ani. Primii care au extras sarea din mări au fost cei care locuiau pe ţărmurile calde, aride, unde soarele străluceşte în fiecare zi. Sarea se produce astfel şi astăzi în multe ţări, printre care Franţa, Italia, Spania, China,

Japonia, India. Apa de mare este depozitată în recipiente mari, adânci, numite cazane de sare sau de evaporare. Odată cu evaporarea apei din recipient acesta rămâne umplut doar cu sare. Prin transferul apei dintr-un recipient în altul celelalte minerale din apă se separă şi rezultă sare aproape pură. Producţia mondială de sare provenită din apele mărilor este de aproximativ 6 milioane de tone pe an.

În ţările mai reci, cum ar fi Marea Britanie, sarea este produsă prin încălzirea apei marine folosind combustibili ca turbă, lemne sau lignit.

COMBUSTIBILII DIN MARE

În întreaga lume există depozite uriaşe de cărbune situate sub mări. Ele sunt plasate sub platformele continentale, extensiile subacvatice ale continentelor şi nu în zonele abisale ale oceanelor. Majoritatea depozitelor sunt situate adânc sub platforma marină şi sunt neexplatate.

În prezent cei mai valoroşi combustibili extraşi din mări sunt petrolul şi gazele naturale. În America de Nord există mari câmpuri petroliere în Golful Mexic, în bazinul Los Angeles de pe coasta Pacificului şi în Marea Arctică. În America de sud au exploatări petroliere marine Venezuela, Brazilia, Columbia, Peru şi Trinidad. În Europa, pe lângă „giganţii petrolieri" Norvegia şi Marea Britanie extrag ţiţei şi alte ţări ca Danemarca, Irlanda, Olanda, Italia şi Spania. În Africa cei mai mari producători marini de petrol şi de gaze sunt Nigeria, Ghana şi Gabonul. S-a descoperit petrol şi în apele unor ţări ca Egipt, Congo, Coasta de Fildeş, Tunisia şi Zair. În Asia, pe lângă statele din Golf, principalii producători de petrol marin sunt Brunei, China, Japonia, Indonezia, Malaezia şi fosta Uniune Sovietică. Există sonde de forare marină în Australia şi Noua Zeelandă.

MINERALELE DIN APELE MARINE

Principalele minerale extrase din apa marină sunt magneziul şi bromul de către companii americane. Magneziul este utilizat în industria auto şi aeronautică, la fabricarea artificiilor şi în metalurgie. Bromul este utilizat în tehnica foto, în vopsitorii şi în industria farmaceutică.

Nisipul şi pietrişul sunt principalele depozite de minerale situate pe fundul mărilor. Acestea se folosesc în industria construcţiilor. Aparate ce acţionează ca nişte aspiratoare gigant le aduc în apele de suprafaţă. Depozitele de calcar ce rezultă din calcifierea cochiliilor animalelor marine preistorice sunt exploatate similar pentru a fi utilizate la producerea cimentului şi betonului, mai ales în Islanda şi în jurul Insulelor Bahamas.

În apropierea multor ţărmuri se găsesc diamante şi alte metale importante. Cele mai multe astfel de zăcăminte nu sunt în prezent exploatate. Una din ţările care are exploatări pe coastă este Indonezia care a descoperit deja depozite ce conţin peste 600 000 tone de cositor. Există zăcăminte de bogate de aur în preajma ţărmurilor din Nome, Alaska, dar condiţiile meteorologice severe au îngreunat exploatarea acestora.

Printre alte metale extrase curent din zăcămintele situate în largul mărilor se numără şi zirconiul, un metal rar, utilizat la miezul reactoarelor nucleare, cromul şi fierul.

ENERGIA MARINĂ

După combustibilii fosili, cea mai veche sursă de energie este apa. Morile de apă sunt utilizate de mai mult de 2000 de ani constituind prima sursă de energie în timpul revoluţiei industriale de la sfârşitul anilor 1700.

La sfârşitul secolului în Europa existau cam o jumătate de milion de mori de apă folosite pentru măcinarea măcinarea grîului şi a altor cereale, pentru acţionarea foalelor şi a ciocanelor mecanice din atelierele metalurgice, a maşinilor de tors şi chiar a războaielor de ţesut.

Mişcarea permanentă a mărilor este o sursă potenţială de energie, aparent inepuizabilă. Există trei forme de energie care pot fi specificate: cea a mareelor, cea a valurilor şi cea termică.

În lume sunt câteva golfuri şi fiorduri unde fluxul şi refluxul ating cote maxime care pot acţiona turbinele şi pot genera curent electric. S-au construit mai multe baraje care captează energia mareelor însă singurul care este profitabil este cel situat la gura rîului Rance în Bretania, Franţa. A început să funcţioneze în 1967. Alte amplasări posibile ar putea fi în estuarul Severn din sud-vestul Marii Britanii şi în golful Fundy din Canada. Energia valurilor ar putea fi captată în mai multe locuri. S-au construit mai multe dispozitive experimentale care la scară mică au avut succes. Japonezii sunt pionierii acestui domeniu de cercetare.

Energia termică poate fi captată atunci când există o diferenţă apreciabilă între temperaturile de la suprafaţă şi cea din adâncurile mărilor. Tehnologia care permite transformarea acestei surse în energie electrică există deja.

APA POTABILĂ

În ţări unde există deficit de apă potabilă oamenii o pot obţine din oceane prin eliminarea sării. Procesul se numeşte desalinizare şi se practică de cel puţin 2000 de ani în

regiuni ca Arabia, Australia, Insulele Canare, China, Israel, Italia, Japonia, Liban, Malta, America de Sud şi de Nord.

Cea mai veche metodă de desalinizare este distilarea. Apa marină este adusă la fierbere şi vaporii sunt duşi într-o cameră de răcire unde se condensează şi dau naştere la apă.

Alte metode de desalinizare includ osmoza inversată, electrodializa şi îngheţul. Când apa salină îngheaţă, apa formată este de fapt apă pură. Astfel, prin îngheţarea masivă a apei saline sarea este prinsă între cristalele de gheaţă şi poate fi îndepărtată.

Aisbergurile pot constitui şi ele o sursă de apă pură. Ele sunt porţiuni detaşate din gheţari care au ajuns în mare şi sunt constituiţi în întregime din apă pură.

Acutizarea problemei gospodăririi apei în zilele noastre a fost imprimată de creşterea în ritmuri înalte a cerinţelor de apă din ultimele decenii, determinate în special de dezvoltarea industrială, dar într-o măsură importantă şi de dezvoltarea agriculturii prin irigaţii. Structura cerinţelor şi a consumurilor de apă, ca şi cantitatea acestora, reflectă pe de o parte, potenţialul economic al unei ţări şi pe de altă parte, structura activităţilor sale economice şi nu în ultimul rând nivelul de trai şi de dezvoltare socială.

Reducerea cantităţii de apă potabilă se datorează aridităţii (climatul uscat), secetei (lipsa precipitaţiilor), şi desecării (sol uscat datorită defrişării sau folosirii îndelungate a păşunilor.

Câteva soluţii pentru păstrarea resurselor de apă ar putea fi:

- construirea barajelor şi rezervoarelor: ca efecte pozitive se numără reducerea inundaţiilor, costul redus al energiei, creşterea resurselor de apă pentru irigaţii. Între efectele negative se includ pierderea de apă prin evaporare, creşterea intensităţii cutremurelor, inundarea zonelor locuite, fapt ce provoacă pierderea locuinţelor şi distrugerea terenurilor, pericolul prăbuşirii barajelor, costuri mari pentru construirea acestora, distrugerea faunei acvatice, reţinerea nisipului ce conţine o cantitate mare de elemente nutritive.
- apa subterană: efectele negative includ reducerea stratului acvifer, prăbuşirea pământului, intruziunea apei sărate în stratul acvifer, contaminarea şi blocarea izvoarelor de apă.
- desalinizarea: îndepărtarea sărurilor dizolvate din ocean şi a apei prin distilare (evaporare şi condensare) şi osmoză inversă (pompată prin filtru la presiune ridicată). Efectele negative includ costuri ridicate de electricitate şi producerea unei cantităţi mari de sare.
- icebergurile : sunt foarte scumpe şi extragerea apei potabile este foarte ineficientă.

Poluarea apei, o problemă de mare actualitate, se poate produce pe mai multe căi:

1. Poluarea de la sursă directă: Descărcarea elementelor poluante se face de la o locaţie exactă precum o ţeavă, un şanţ, ţevile colectoare ale uzinelor de energie, o fabrică, o

staţie de tratare a reziduurilor, minele de cărbuni şi puţurile de combustibili. Pentru că aceste surse sunt uşor de identificat, ele pot fi monitorizate, cantitatea de deşeuri depozitate în canalele de apă fiind reglată cu uşurinţă. În general, este posibil să fie deversaţi efluenţii (deşeurile eliminate din fabrică, etc.) către o staţie de pre-tratare pentru a fi inofensive la contactul cu mediul.

2. Poluarea din surse indirecte: acestea sunt punctele din care elementele poluante sunt împrăştiate sau pulverizate, neavând nici o sursă de contact direct cu apa. Exemple de surse indirecte sunt peluzele şi grădinile, şantierele, drumurile, străzile, parcările, zonele agricole/terenurile şi pajiştile pentru animale unde se produce alunecarea terenului. Alunecarea este legată de ploi şi prin urmare sursele indirecte pot avea consecinţe episodice în poluarea cursurilor de apă. De exemplu, dacă o ploaie apare după o perioadă lungă de secetă, atunci apa de pe străzile pe care au fost depuse mari concentraţii de gazolină, ulei şi reziduuri, va fi vărsată în râuri/lacuri şi în zonele cu teren umed. De asemenea şi zăpada topită cară în râuri sau lacuri astfel de depuneri. Nesincronizarea acestor fenomene, precum şi multiplele surse şi locaţii duc la îngreunarea proceselor de monitorizare, reglare şi tratare.

3. Produşii chimici organici: Industria chimică utilizează un număr mare de produşi chimici sintetici pentru producerea pesticidelor, a plasticului, a produselor farmaceutice, a coloranţilor şi a altor bunuri. Mulţi dintre aceşti produşi chimici sunt foarte toxici şi eliminarea lor în cantităţi foarte mici poate cauza complicaţii la naştere, cancer şi tulburări genetice. Aceşti produşi chimici sunt prezenţi în mediu pentru că nu se degradează. Contaminarea apelor de suprafaţă şi a celor subterane reprezintă o ameninţare serioasă pentru sănătatea umană. Două din cele mai importante surse care eliberează produşi chimici organici toxici în apă sunt reprezentate de depozitarea neadecvată a deşeurilor industriale şi menajere precum şi scurgerea accidentală a pesticidelor de pe terenurile agricole sau păduri. Aceşti produşi chimici ajung în apă şi apoi în mediul înconjurător, depunându-se în anumite organisme. Bioacumularea sau absorbţia selectivă a moleculelor chimice de către celule poate avea urmări grave pentru ecosistem. De asemenea sănătatea umană poate fi afectată dacă se consumă produse afectate de aceste chimicale, fapt ce duce nu doar la îmbolnăvirea persoanei care consumă, ci şi a eventualilor urmaşi.

Concluzii

Apa este preţioasă şi are o putere nemărginită. Este combustibilul zilnic al tuturor vieţuitoarelor şi plantelor. După combustibilii fosili, cea mai veche sursă de energie este apa. Morile de apă sunt utilizate de mai mult de 2000 de ani constituind prima sursă de energie în timpul revoluţiei industriale de la sfârşitul anilor 1700.

La sfârşitul secolului în Europa existau cam o jumătate de milion de mori de apă folosite pentru măcinarea măcinarea grâului şi a altor cereale, pentru acţionarea foalelor şi a ciocanelor mecanice din atelierele metalurgice, a maşinilor de tors şi chiar a războaielor de ţesut.

Mişcarea permanentă a mărilor este o sursă potenţială de energie, aparent inepuizabilă. Există trei forme de energie care pot fi specificate: cea a mareelor, cea a valurilor şi cea termică.

Energia termică poate fi captată atunci când există o diferenţă apreciabilă între temperaturile de la suprafaţă şi cea din adâncurile mărilor. Tehnologia care permite transformarea acestei surse în energie electrică există deja.

Ne încarcă cu energie dar şi noi îi transmitem energie. Ea ascunde elixirul unei vieţi lungi şi sănătoase. Să avem grijă de ea şi să ne bucurăm de prospeţimea ei!

BIBLIOGRAFIE

Mustaţă, G., *Biologie marină,* Casa de Editură Venus, Iaşi, 2001

Manoneli, D, *Dezvoltarea durabilă*, suport de curs, Universitatea Bucureşti

Mustaţă, G., *Biologie marină*, Casa de Editură Venus, Iaşi, 2001

Pora, E.A. şi Oros, L., *Limnologie şi oceanologie*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974

Posea, A., *Oceanografie*, Ed. Fundaţiei „România de Mâine”, Bucureşti, 1999

Stăncescu, I., *Oceanele şi mările Terrei*, Ed. Albatros, Bucureşti, 1983

Surugiu, V., *Introducere în biologia marină,* Ed. Universităţii *Alexandru Ioan Cuza,* Iaşi, 2005

Tufescu, V. şi Tufescu, M., *Ecologia şi activitatea umană*, Ed. Albatros, Bucureşti, 1981

EDUCAȚIA COPIILOR DEFAVORIZAȚI

Prof.înv.preşcolar, Ionela Roxana Andrei

Grădinița ,,Mărțișor"

,,Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea" (Nelson Mandela)

Șansele de viitor ale copiilor care cresc în sărăcie pot fi afectate grav. Când vorbim de sărăcie, tindem să ne gândim la ceva ce a existat în trecut, dar lucrurile nu sunt chiar așa cum ne dorim noi și astfel de situații întâlnim chiar și în marile orașe. Din nefericire, sărăcia reprezintă realitatea de zi cu zi în care trăiesc milioane de copii.

Sărăcia îi privează pe acești copii de oportunitățile educaționale, de accesul la serviciile medicale și la o alimentație sănătoasă.

Aceste probleme nu există doar în România, ci și Uniunea Europeană se confruntă cu acestea.

Sărăcia este una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă România la ora actuală. Din cauza sărăciei apare abandonul școlar, care are urmări nu tocmai pozitive, astfel că rata analfabetismului crește din ce în ce mai mult, ceea ce este îngrijorător.

În România, rata abandonului școlar este foarte ridicată. Astfel că majoritatea copiilor din zonele rurale inaccesibile, sunt obligați să renunțe la școală, ceea ce îi afectează foarte mult, atât la a scrie, citi, cât și la perceperea anumitor informații.

Pentru copii, efectele negative generate de un trai în sărăcie sau excluziune social pot dura o viață întragă, motiv pentru care trebuie acționat.

În Art.2.(4) din Legea Națională a Educației din 2011 este prezentat faptul că Statul asigură tuturor cetățenilor României drepturi egale de a avea acces la toate formele de învățământ, atât preuniversitar, cât și superior, dar și la dreptul de a învăța de-a lungul vieții excluzând orice tip de discriminare. De asemenea, tot în Art.2.(5) se face referire și la state

membre ale Spațiului Economic European și ai Confederației Elveține, dar și a statelor membre care au aceleași drepturi.

Când vorbim de educație, nu trebuie să ne raportăm doar la a finaliza o etapă școlară, ci a acumula cunoștințe utile pentru tot parcursul vieții, cunoștințe la care toți cetățenii români au dreptul. Tot în Art. 2.(7) învățământul din țara noastră este atestat ca fiind o prioritate națională .

Raportându-ne la situația actuală în ceea ce privește pandemia de SARS-Cov2, a provocat crearea unui zid între copiii înstăriți și cei greu încercați. Sunt foarte mulți copii din țara noastră care locuiesc în zone montane foarte greu accesibile, nu au semnal, electricitate , internet, condiții greu de imaginat. Transportul lipsește cu desăvârșire. Aceștia mergând la pas prin frig, ploi, zăpadă pentru a-și croi un viitor mai bun în viață. Nimeni nu îi vede cum suferă în tăcere, dar cu toate acestea vor să își ducă visul la bun sfârșit și nu renunță la școală.

Copiii din mediile defavorizate suferă foarte mult în tăcere, fără a spune ceea ce îi necăjesc, deoarece neavând posibilități de comunicare se închid în ei. Durează ceva timp până se integrează deoarece mediul în care au crescut i-a obligat să se maturizeze prea devreme, pur și simplu le-au furat copilăria. Le este foarte greu când merg la școală pentru că văd la ceilalți copii ceea ce ei nu au, își pun mii și mii de întrebări la care poate nu primesc mereu răspuns, dar totuși sunt încrezători în propriile puteri și nu se lasă bătuți. Luptă pentru visul lor până la îndeplinire. Degeaba statul propune zeci de ordonanțe, dacă uită copiii. Copiii sunt viitorul țării, indiferent din ce mediu provine. Toți au dreptul la o viață și un trai decent.

BIBLIOGRAFIE:

LEGE Nr. 1/2011 din 5 ianuarie 2011 *Legea Educației Naționale*

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

MATEMATICĂ ȘI INTERDISCIPLINARITATE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof.înv.primar Andreianu Elvira-Ioana

Liceul Teoretic „Marin Preda”,București

Societatea în care trăim și în care vor trăi copiii ce sunt pregătiți acum în școală,ar4e nevoie de oameni capabili să gândească interdisciplinar,care să treacă cu ușurință de la un domeniu la altul.Un învățământ interdisciplinar îi ajută pe copii să dobândească o privire de ansamblu asupra vieții, să asimileze valorile fundamentale,să deosebească mai ușor scopurile de mijloace.

Metodele tradiționale de a transmite rigid cunoștințele trebuie să facă loc unui învățământ centrat pe elev, un învățământ care încurajează elevul în căutare, îl ajută să descopere, îi dezvoltă creativitatea, ține seama de interesele sale.

Din punct de vedere al dezvoltării intelectuale, învățarea matematicii exersează judecata, îi ajută pe elevi să deosebească adevărul de neadevăr, îi ajută la ordonarea ideilor, antrenează memoria, logica, favorizează dezvoltarea imaginației creatoare.

O învățare eficientă a matematicii presupune o corelare cu celelalte discipline de studiu. Interacțiunea diferitelor activități de învățare permite realizarea unor abordări inter și transdisciplinare a conținuturilor precum și utilizarea unor strategii didactice activ participative pentru o valorificare la maximum a potențialității elevilor.

Una dintre metodele moderne folosite cu succes în predarea conținuturilor matematice este cea a jocului didactic, care stârnește curiozitate, menține atenția pe un timp îndelungat dezvoltă fantezia copiilor.

Unele jocuri didactice la matematică conțin informații despre însușirile corpurilor aflate în mediul apropiat,alteori problemele conțin unele date legate de teme din mediul înconjurător.

Jocurile matematice sunt variate, ca de exemplu:rebusul matematic care poate fi folosit în verificarea cunoștințelor, în munca independentă,pe grupe sau colectiv; ghicitorile matematice, jocuri pentru recunoașterea semnelor de relație, pătrate magice, jocuri pentru formarea unui număr, poveștile matematice.

Jocurile se utilizează în special în clasele mici, pentru ca activitățile să fie mai plăcute în special jocuri sub forma unor ghicitori sau poezioare. Pe parcursul orelor în care se dobândesc cunoștințe despre numerele naturale se pot învăța și unele cântecele,ca de exemplu „Cântecul numerelor”.

În lecțiile alocate adunării și scăderii numerelor naturale în concentrul 0-10 se pot folosi ghicitori-problemă de genul:

Ah, ce mândră-i cloșca mea!

Nimeni n-are pui ca ea.

Cinci sunt mici și unul mare

Socotiți, câți pui sunt oare?

Cinci copii pe-o sănioară

De pe deal ca vântul zboară,

Ajungând în jos râzând

Doi în sanie mai sunt!

Socotiți câți în zăpadă?

Au căzut de pe grămadă?

În joc, învățătorul le poate sugera elevilor la disciplina matematică și cunoașterea mediului, să încerce mai multe alternative, mai multe direcții de acțiune, să găsească cele mai bune soluții.Prin intermediul jocului se pot asimila noi cunoștințe, se pot verifica și consolida anumite informații, priceperi și deprinderi, se pot educa trăsături ale personalității creatoare, se pot forma atitudini și convingeri.

BIBLIOGRAFIE

Bocos,M.,(2007).Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist, Ed.Paralela 45, București;

Cerghit.I.,(2006).Metode de învățământ, Ed. Polirom, Iași;

Cârjan,F., Didactica matematicii,Ed.Paralela 45, Pitești, 2002

GEOGEBRA ÎNTRE JOC ŞI PERFORMANȚĂ

Timofti Liliana, Școala Gimnazială Nr. 1 Suceava
Andronic Aurica Mihaela, Liceul Tehnologic ”Nicanor Moroșan” Pârteștii de Jos

În lumea digitală cadrul didactic trebuie să-i înveţe pe elevi cum să identifice cele mai bune surse de informare: unde se găsesc informaţiile bune, care sunt criteriile unei surse de calitate, ce să facă cu acele informaţii, cum pot fi aplicate corect în lumea reală, cum se fac corelaţii între informaţii din mai multe domenii. Oare progresele în tehnologia digitală au permis elevilor să aleagă ce, cum și când să învețe. Se străduiesc suficient pentru o învățare personalizată care să se potrivească preferințelor și nevoilor lor individuale?

Este clar că, trecerea învăţământului în zona digitală, privită că proces ireversibil, implică şi o schimbare majoră de comportament a cadrelor didactice, a elevilor, părinţilor, dar, şi a societăţii. Nevoia de adaptare a cadrelor didactice la nevoile elevilor presupune, de asemenea, o evoluție semnificativă a competențelor digitale ale profesorilor: intrăm în era competențelor digitale pedagogice agile. Competențele digitale pedagogice agile pentru învățarea actuală presupun:

- ✓ să știm cum să ne exprimăm în manieră digitală prin cât mai multe activități interactive;
- ✓ să ne definim clar așteptările și să ne asigurăm că au ajuns la elevi;
- ✓ să utilizăm instrumente de comunicare electronică, cu mesaje pe mai multe canale de comunicare;
- ✓ să distribuim resursele de învățare sub diferite forme, accesibile tuturor elevilor;
- ✓ pentru a-i autonomiza pe elevi și a-i ajuta pe elevii defavorizați, să cunoaștem funcțiile de care dispun resursele digitale;
- ✓ să îi încurajăm pe elevi să folosească în mod eficient toate formele de comunicare pentru a-și face cunoscute gândurile și punctele de vedere.

Aici și acum, profesorii nu sunt depozitari şi transmiţători de informaţii! Pentru a fi conectați cu această generație de copii, pentru a explica lumea înconjurătoare, cadrele didactice trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile acestora pentru oferirea de noi experiențe de învățare.

Ca urmare profesorii competenți digital trebuie să dețină și *competențe de comunicare* (să se exprime corect și cu un limbaj pe înțelesul elevilor, atenție sporită la ce înseamnă feedback-ul pentru educația în era digitală), să dovedească *empatie* (să înțeleagă nevoile elevilor, o continuă colaborare și comunicare), *adaptabilitate și flexibilitate*. Toate acestea pot fi dezvoltate prin intermediul

schimburilor de profesori și a învățării intercolegiale, al rețelelor, proiectelor de colaborare și al comunităților educaționale.

Ulterior am comunicat eficient cu elevii în utilizarea instrumentelor TIC la orele de matematică și am ales drept provocare proiectul, metodă complexă de evaluare, aplicată de regulă la final de modul. Cu această metodă se evaluează progresele pe care elevii le-au făcut în timp, iar aceștia pot astfel analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, au învățat să-și structureze informația și să o integreze în așa fel încât să fie pe înțelesul tuturor.

De asemenea, pentru ca acest proiect să fie mai interesant de realizat, dar și de prezentat de către elevi, aceștia au fost încurajați să utilizez platforme sau alte aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor. Prin integrarea de fotografii sau videouri despre subiectul ales, realizarea și prezentarea proiectului devine mai captivantă.

Exemple de bună practică sunt proiectele ***"Matematica într-o poveste de Crăciun"*** și ***"Galaxii, distanțe, corpuri",*** derulate - finalizate în modulele 2 și 3 ale acestui an școlar. Elevii sunt împărțiți pe echipe, câte 6, 7 elevi, urmând ca fiecare să abordeze individual proiectul. După ce vor descoperi singuri tainele aplicației GeoGebra (de preferat clasic), vor folosi toate noțiunile geometrice studiate pe parcursul anului şcolar în creionarea proiectelor repartizate. Se poate folosi culoarea! Sau 3D! Proiectul finalizat, din aplicație poate fi salvat / print screen și postat pe platforma online.

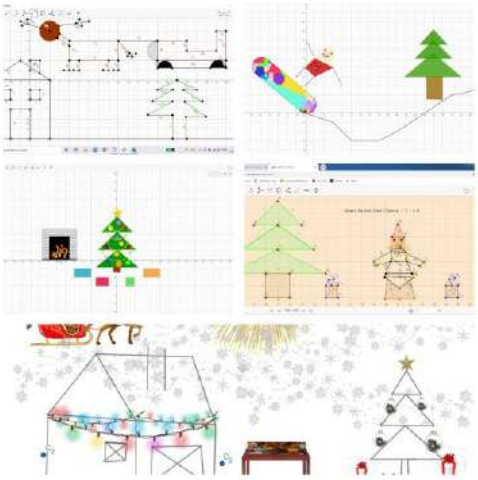

Temele abordate în cadrul proiectului ***"Matematica într-o poveste de Crăciun"*** derulat la nivelul claselor a V-a și a VI-a sunt:

- Motive matematice pe ornamentele de Crăciun;
- Traseul de aventură al Moșului Crăciun;
- Matematica și jocurile de iarnă;
- Elemente geometrie în tehnica impodobirii bradului.

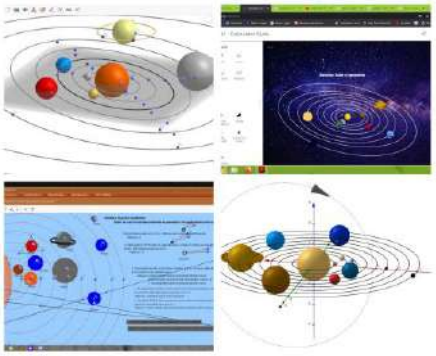

Proiectul ***"Galaxii, distanțe, corpuri"*** propus claselor a VII-a și a VIII-a a avut ca teme:

- Modele matematice din Univers şi marile etape ale descoperirilor astronomice;
- Călătorie spre Lună şi dincolo de ea (Constelaţii, distanţe şi geometria plană);

- Aventura formării Sistemului Solar. (Noţiuni generale despre planete. Globul terrestru. Raza şi circumferinţa Pământului.);
- Zboruri în spaţiu și Matematica (Patrulatere inscriptibile; Cercul. Poligoane regulate);
- Elemente geometrice în instrumentele astronomice ;
- Sistemul Solar și geometria (Meteoriţii şi obiectele cereşti).

Utilizarea GeoGebrei în recunoaşterea unor figuri geometrice plane (drepte, unghiuri, patrulatere) sau corpuri geometrice în configuraţii date, (spre exemplu a faptului că două unghiuri sunt opuse la vârf, adiacente, complementare sau suplementare şi a paralelismului a două drepte,) a reprezentat un pas important în conștientizarea utilizării pe scară largă, a noilor tehnologii la locul de muncă, în timpul liber și pentru comunicare.

Întreaga activitate implică utilizarea calculatorului pentru a accesa, evalua, stoca, produce, prezenta, schimba informație, precum și comunicarea și participarea în rețele prin intermediul internetului. Abilitățile concrete pe care le-am îmbunătățit sunt:

- cunoștințe extinse în domeniul TIC,
- integrarea instrumentelor digitale în lecțiile de matematică pentru a sprijini învățarea și predarea, creând și implementând propriile soluții de e-learning,
- utilizarea aplicației GeoGebra pentru a sprijini o învățare mai profundă a matematicii,
- asigurarea celor mai înalte standarde de calitate și aplicarea celor mai moderne metode de predare,
- capacitatea de a dezvolta abilități și cunoștințe pentru utilizarea sigură și responsabilă a tehnologiei digitale pentru învățare.

Pentru a fi eficiente programele de formare trebuie stimulată întrepătrunderea dintre cele trei tipuri de cunoștințe: de specialitate (cunoștințe specifice oricărei discipline pe care un cadru didactic trebuie să o predea), pedagogice (cunoștințe aferente diferitelor teorii, practici, strategii, metode și instrumente care pot susține crearea de activități educaționale eficiente) și tehnologice (cunoștințe despre aspecte tehnice ale TIC care pot fi utilizate în activitățile educaționale).

Exemplele de mai sus au demonstrat eficiența cursului *„Matematică și TIC în educație: aplicații Geogebra”*. Prin aceste proiecte s-a urmărit formarea/folosirea următoarelor:

a) CUNOŞTINŢE: dreapta, noţiunea de unghi, patrulatere, corpuri geometrice;
b) ABILITĂŢI: utilizarea aplicaţiilor digitale relevante pentru învăţare, comunicarea în limbaj matematic, folosirea de resurse adecvate;
c) ATITUDINI: dorinţa de a căuta în lumea reală modele fizice care să ilustreze noţiunea matematică pusă în discuţie.

Așadar, educația în era digitală este în continuă schimbare și inovare și necesită ca profesorii și elevii să fie deschiși la nou și ca aceștia să se adapteze situațiilor diverse pe care le oferă.

Întreaga strategie didactică este pusă sub semnul conceptului de învăţare interactivă, centrată pe elev, chiar în educaţia digitală. Astfel, elevul are şansa de a se implica nemijlocit în activitatea de dobândire de noi cunoştinţe şi deprinderi, de a gândi liber, independent. Metodele interactive - chiar şi în online - sunt consumatoare de timp, dar, în final, achiziţiile elevilor contează cel mai mult şi merită efortul.

În toate tipurile de învăţare, vorbim aici şi de învăţarea la distanţă, accentul se va pune pe evidenţierea dimensiunii aplicative a cunoştinţelor matematice, în situaţii concrete, cât mai variate, avându-se în vedere intradisciplinaritatea şi interdisciplinaritatea, dar şi utilizarea mijloacelor TIC. Aprofundarea şi consolidarea noţiunilor geometrice se va face din considerente şi necesităţi practice, reprezentarea lor spaţială fiind realizată cu scopul formării unor deprinderi de localizare. Se urmăreşte astfel stimularea şi menţinerea interesului elevilor pentru studiul matematicii. Ce am câştigat ca urmare a derulării acestor proiecte? Fiecare elev implicat a crescut social şi emoţional!

Bibliografie:

Făt, Silvia & Adrian Labăr, *Eficienţa utilizării noilor tehnologii în educaţie. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă*

Ilie, Marian D., *Formarea profesorilor pentru educația din zilele noastre. Repere pentru programe eficiente, în Educația digitală,* coord. C. Ceobanu, C. Cucoș, O. Istrate, I.O. Pânișoară, Ed. Polirom, București, 2020, p.304

Logofătu Bogdan, *Educație digitală, curs CREDIS 2021*, sites.google.com/credis-virtual.net/sime-2019-prof-stud/2-educatia-vs-noile-tehnologii-digitale

https://www.geogebra.org/classic?lang=ro

https://gutenberg.ro/4-metode-interactive-de-predare-online/

https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/viewpoints/experts/agile-pedagogical-competence.htm

EVALUAREA ÎN ȘCOALĂ – FORME ȘI SCOPURI

Profesor, Andronic Florin Petrișor
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Evaluarea este, pentru sistemul românesc de învățământ, o mare provocare. Instrumentele sunt, în general, formale, schimbările, dese, evaluatorii, prea puțin școliți (profesionalizarea evaluatorilor este încă un vis frumos, dacă nu o utopie!), evaluații, din ce în ce mai speriați și, mai ales, mai nedumeriți în legătură cu scopurile și uneori chiar formele de evaluare.

Societatea contemporană, caracterizată printr-o dezvoltare accelerată şi printr-un ritm galopant al progresului, generate şi de amploarea fenomenului globalizării, este dominată de tendinţa creşterii permanente a standardelor de performanţă, astfel încât evaluarea reprezintă un proces indispensabil în toate sistemele şi domeniile de activitate. Sistemul de educaţie, în calitate de subsistem fundamental al sistemului social, are ca obiectiv general satisfacerea exigenţelor, aşteptărilor şi nevoilor societăţii, perspectivă din care este la rândul său evaluat, pentru a i se stabili eficienţa prin prisma raportului dintre resursele materiale şi financiare investite de societate şi rezultatele învăţământului, concretizate în calitatea forţei de muncă şi în contribuţia sa la creşterea productivităţii muncii. Evaluarea de ansamblu a sistemului educaţional se realizează prin evaluarea componentelor sale (instituţiile de învăţământ, planurile şi programele şcolare, resursele materiale disponibile, cadrele didactice, elevii) şi vizează obţinerea de informaţii referitoare la rezultatele procesului de învăţământ, astfel încât factorii de decizie să intervină, prin măsuri ameliorative, de reglare/autoreglare a sistemului, în vederea îmbunătăţirii performanţelor acestuia.

La nivelul sistemului, evaluarea şcolară (pedagogică) reprezintă una dintre componentele de o complexitate deosebită ale acestuia, iar locul, rolul şi importanţa evaluării în sistemul educaţional au fost reconsiderate şi redimensionate în ultimele decenii, când au fost elaborate foarte multe lucrări pe această temă şi au fost întreprinse numeroase cercetări în vederea investigării unor aspecte ale acestui proces. Ca parte integrantă a curriculumului, evaluarea reprezintă feed-back-ul eficienţei procesului de predare-învăţare şi este realizată de către cadrele didactice prin strategii didactice adecvate, finalizându-se cu aprecieri asupra funcţionării interne a acţiunii educaţionale. Obiectivul principal al evaluării şcolare nu este doar de a obţine nişte date, ci, pe baza analizei acestora, de a perfecţiona procesul educativ.

Evaluarea şcolară, în accepţiunea lui *Constantin Cucoş,* este procesul prin care se obţin şi se furnizează informaţii utile, în vederea adoptării unor decizii ulterioare pentru îmbunătăţirea randamentului şcolar[1].

Ştefan Păun consideră evaluarea ca fiind procesul de măsurare şi apreciere a rezultatelor sistemului de educaţie şi învăţământ, a eficienţei resurselor, în vederea comparării rezultatelor cu obiectivele propuse şi adoptării unor decizii de îmbunătăţire şi perfecţionare[2].

Ioan Jinga este de părere că evaluarea este procesul de comparare a rezultatelor instructiv-educative cu obiectivele planificate şi cu resursele utilizate[3].

---

[1] Constantin Cucoş, *Pedagogie*, Iaşi, 2006, p.367;
[2] Ştefan Păun, *Didactica istoriei,* Bucureşti, 2007, p.164;

Conform lui *Ioan Bontaş*, evaluarea cunoştinţelor este actul didactic complex care asigură evidenţierea atât a cantităţii cunoştinţelor dobândite, cât şi a calităţii lor, şi care stabileşte valoarea (nivelul, performanţele şi eficienţa) acestora la un moment dat (curent, periodic şi final), oferind soluţii de perfecţionare a actului de predare-învăţare[4].

În opinia lui *Ioan Nicola*, evaluarea vizează eficienţa învăţământului prin prisma raportului dintre obiectivele proiectate şi rezultatele obţinute de către elevi în activitatea de învăţare[5].

Laura Căpiţă şi *Carol Căpiţă* consideră că evaluarea reprezintă totalitatea activităţilor prin care se colectează, organizează şi interpretează datele obţinute în urma aplicării unor instrumente de măsurare, în scopul emiterii unei judecăţi de valoare pe care se bazează o anumită decizie în plan educaţional[6].

Nicolae Ilinca defineşte evaluarea dintr-o dublă ipostază, pe de o parte ca procesul prin care se stabileşte dacă sistemul îşi îndeplineşte funcţiile şi îşi realizează obiectivele, iar pe de altă parte ca procesul de obţinere a informaţiilor asupra elevului, profesorului sau programului educaţional şi de verificare a acestor informaţii în vederea elaborării unor aprecieri pe baza cărora se pot lua decizii[7].

I.T. Radu consideră că evaluarea este o acţiune care presupune colectarea datelor, prelucrarea şi interpretarea lor, dar şi una care necesită demersuri şi atitudini axiologice ce decurg din nevoia de a influenţa, de a ameliora şi regla procesele evaluate[8].

Evaluarea şcolară are o serie de **funcţii**, cuprinde mai multe **etape** (*operaţii*), se realizează prin diverse **forme** (*tipuri*) şi **strategii** (*metode*) şi se finalizează prin **notare**.

---

[3] Ioan Jinga, Ion Negreţ, *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, 1994, p.262;
[4] Ioan Bontaş, *Tratat de pedagogie*, Bucureşti, 2007, p. 252;
[5] Ioan Nicola, *Tratat de pedagogie şcolară*, Bucureşti, 2002, p.395;
[6] Laura Căpiţă, Carol Căpiţă, *Tendinţe în didactica istoriei*, Piteşti, 2005, p.68;
[7] Nicolae Ilinca, *Didactica geografiei*, Bucureşti, 2000, p.138;
[8] I.T. Radu, *Evaluarea în procesul didactic*, Bucureşti, 2000, p.15-16;

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. Gheorghe Nelu Andronic

Școala Gimnazială Cacica

Motto:

„Omul devine om numai prin educaţie. El nu este decât ceea ce-l face ea. Este de observat că omul nu poate primi această educaţie decât de la alţi oameni, care şi ei au primit-o. De aceea, lipsa de disciplină şi de instrucţie, la unii oameni, îi fac să fie nişte dascăli răi pentru elevii lor.” (Im. Kant).

Educația este o activitate cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Educația este un proces gradual de învățare și cultivare a noilor cunoștințe, abilități și valori. Aceasta are rolul de a aduce schimbări pozitive în viața și comportamentul uman, facilitând dezvoltarea unor calități umane și explorarea de noi orizonturi cognitive. Educația înseamnă, de asemenea, să cultivăm valori sociale, învățându-i pe copii și adulți să fie cetățeni activi și eficienți.

Educația este un fenomen social, specific uman, care apare odată cu societatea, dintr-o anumită necesitate proprie acesteia – aceea a dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă și ființă socială.

Odată cu succesiunea epocilor istorice idealul, mecanismele, conținuturile, finalitățile educației s-au schimbat, au evoluat și s-au perfecționat. Educația este deci supusă schimbărilor istorice, ea apărând odată cu societatea din comuna primitivă.

Dezvoltarea vieții sociale, îmbogățirea experienței umane fac să se complice însuși procesul de transmitere a experienței acumulate, de procesul de educare. Generațiile adulte transmit tinerelor generații nu numai experiența de muncă, ci și limba și regulile de comportare. Acest proces intenționat de formare a tinerelor generații este tocmai ceea ce înțelegem prin educația în comuna primitivă.
Din documentele ce au ajuns până în vremea noastră se poate deduce că chinezii au avut școli cu mult înainte ca societatea lor să se împartă pe clase. Cu toate acestea școlile din China antică devin treptat un monopol al aristocrației. Spre deosebire de alte școli din orientul antic, în China se acordă mare atenție formării deprinderilor de comportare, urmărindu-se mai ales cultivarea supunerii atât față de cei mai în vârstă, cât și față de cei superiori ca situație socială. Educația morală din școala chineză era puternic influențată de religie.

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele.”

Jan Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a

acestor „semințe”, și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Fiecare persoană, indiferent de rasă, gen, naționalitate, origine etnică sau socială, religie sau preferințe politice, are dreptul la o educație elementară gratuită, deoarece dreptul la educație este un drept fundamental câștigat. Cu toate acestea, educația rămâne un drept de care nu se pot bucura foarte mulți copii din întreaga lume.

Educația îmbunătățește șansele de reușită ale unui individ în viață și ajută la combaterea sărăciei. De asemenea, educația are un rol esențial în dezvoltarea unei țări, determinând comportamentul oamenilor, modul de gândire al cetățenilor, dar și calitatea sistemelor politice și sociale ale statului.

Educația de calitate este fundamentul unei societăţi durabile şi rezistente, contribuind la realizarea tuturor celorlalte obiective de dezvoltare durabilă.

Sistemul de învăţământ reprezintă subsistemul principal al sistemului de educaţie. Structura sistemului de învăţământ din România cuprinde: învăţământul preşcolar, învăţământul primar, învăţământul secundar inferior, învăţământul general obligatoriu, învăţământul secundar superior, şcolile de arte şi meserii, şcolile de ucenici, învăţământul post-liceal şi învăţământul superior.

Pentru asigurarea unei educații eficiente a copiilor trebuie să ne implicăm activ în procesul lor de învățare, în special în învățământul preșcolar și primar. Astăzi sunt tot mai multe posibilități de susținere a educației copiilor prin activități educative, jocuri interactive, activități online, dar și alte mijloace.

Fie că este vorba despre educația copiilor la școală sau acasă, activitățile realizate cu aceștia trebuie să fie alese cu grijă pentru a asigura dezvoltarea eficientă a abilităților lor.

Prin educație se dorește dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului și formarea unui tip de personalitate solicitat de condițiile prezente și de perspectiva societății.

Caracteristici educației: pune accent pe oameni, urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, este orientată predominant spre pregătirea pentru viață, are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenței, vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse, finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung. Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni”.

Un popor fără cultură este ușor de manipulat”, spunea Kant. Un popor fără educație nu este cu adevărat liber, în sensul în care libertatea înseamnă și dezvoltarea creativității, a geniului uman în orice domeniu de activitate, de la cel antreprenorial, la cel artistic.

Sunt două metafore ce ar putea arăta importanța educației. Prima se referă la om ca la celula societății. Dacă ne dorim o societate bine închegată, avem nevoie de oameni integri. Dacă celulele

dintr-un organism ar fi lăsate la voia întâmplării, s-ar crea premisele haosului, iar tocmai forma de organizare conferă coerență și utilitate ansamblului. Apoi, educația individului poate fi comparată cu calitatea cărămizilor unei clădiri. Pentru o construcție durabilă, de calitate, e nevoie de materiale de calitate, deci oricât de ingenios ar fi inginerul sau cât de creativ arhitectul, dacă materia de bază este de slabă calitate, rezultatul nu va fi cel așteptat. În general suntem de acord cu aceasta, dar prea adesea ne oprim la constatări.

Dacă fiecare dintre noi am face eforturi să fim, să devenim "de calitate", atunci sociatetea în ansamblul ei ar avea parte de un grad mai ridicat de civilizație, iar noi ne vom găsi mai ușor menirea. Educația este o chestiune câștigătoare pe două planuri: la nivel individual și pentru felul în care vom conviețui unii cu alții. Educația este un act de construcție intelectuală și de edificare morală. Exact de ce avem nevoie!

Educația nu înseamnă numai acumularea de cunoștințe, ci transformarea lor, formarea unor deprinderi, a unui caracter.

La final, nu putem decât fi de acord cu Johann Amos Comenius, care spunea că "omul nu poate deveni om decât dacă este educat".

Bibliografie:

- Ion Gh. Stanciu, „O istorie a pedagogiei universale și românești până la 1900", Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977
- Ioan Nicola, „Pedagogie", Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
- Ioan Nicola, Tratat de pedagogie școlară
- Florentin Remus Mogonea, "Pedagogie pentru viitori profesori", Ed. Universitaria Craiova, Craiova, 2010
- Gavril Jitaru Oana, "Teme de pedagogie generală", Ed. Performatica, 2015
- Maria Ileana Carcea, "Introducere în pedagogie", Ed. "Ghe. Asachi", Iași, 2001

PROIECTUL EDUCAȚIONAL TRANSNAȚIONAL CA PARADIGMĂ A INTERCULTURALITĂȚII

ANDRUȘCĂ ANDREEA-OANA

COLEGIUL TEHNIC „ION CREANGĂ” TÂRGU-NEAMȚ, JUD. NEAMȚ

Contextual educational actual este unul inedit, întrucât perioada pandemică i-a obligat pe actanții din sistemul de învățământ nu numai să se adapteze noilor modalități de concepere a actului de predare-învățare, ci și pășească pe calea mai anevoioasă a înțelegerii schimbărilor de natură psihologică observabile atât în rândul elevilor, cât și în rândul profesorilor. Deodată, catedra a fost înlocuită de un ecran, iar distanța dintre cele două categorii amintite mai sus s-a exacerbat, în ciuda posibilităților de conectare imediată la un dispozitiv tehnologic care să permită schimbul rapid de informație și discuțiile virtuale. Avantajul major al acestei perioade – și, poate, singurul – l-a constituit multiplicarea posibilităților de accedere la noi dimensiuni culturale prin intermediul tehnologiei. Abilitățile și competențele pe care ni le-am însușit în acești doi ani de pandemie s-au transformat in principalul atu pe care l-am contextualizat, apoi, în diverse activități nonformale în care am implicat colective întregi de elevi.

Educația formală își poate atinge cu succes obiectivele numai dacă este îmbinată cu activități de tip nonformal. O importantă oportunitate de îmbinare a celor două paradigme educaționale, formală și nonformală, o reprezintă parteneriatele educaționale transnaționale, precum cel pe care l-am desfășurat în anul școlar 2021-2022 la Colegiul Tehnic „Ion Creangă” Tg. Neamț, în colaborare cu instituții de învățământ din Republica Moldova. Tema acestui proiect a constituit-o descoperirea acelor personalități feminine care au avut puterea de a schimba lumea. Obiectivele principale au vizat **familiarizarea** elevilor cu domeniul educației pentru interculturalitate, prin intermediul unor activități dedicate cunoașterii biografiei unor femei de succes din toate timpurile, **antrenarea** elevilor în realizarea unor produse subordonate domeniului tehnologiei informației și a comunicațiilor, prin activități colaborative atât cum membrii echipei din România, cât și cu partenerii din Republica Moldova, promovând astfel spiritul de echipă, **promovarea** discuțiilor libere, a dezbaterilor. Ca urmare a fructuoasei colaborări cu aceste școli, am fost fost invitați la Seminarul raional al directorilor adjuncți din instituțiile raionului Glodeni, Republica Moldova, întâlnire ce a avut ca temă parteneriatele educaționale. În cadrul acestei

activități, elevii noștri au luat parte la o lecție deschisă, un atelier de dezbatere, pornind de la eseul Anei Blandiana „De genul feminin”, argumentând în manieră artistică masculinitatea sau feminitatea poporului român. Intervențiile elevilor de clasa a VII-a au fost extrem de interesante și de bine argumentate, dovedind faptul că un proiect extrașcolar oferă posibilitatea de a opera cu anumite concepte și conținuturi incluse în programa de limba și literatura română. Redau doar câteva dintre ideile pe care elevii școlii noastre le-au enunțat în timpul seminarului:

Caracterul masculin al poporului român rezidă, din punctul nostru de vedere, în tăria și hotărârea pe care acesta le afișează în momente de restriște. De asemenea, ambiția și refuzul de a renunța la ce îi este propriu, autentic, sunt alte particularități ce ar înclina balanța spre genul masculin.

Dacă ar fi să mutăm discuția din planul general în cel particular, literar, atunci cel dintâi care ne răsare în minte este Mihai Eminescu, ultimul mare romantic european, scriitor complex și complet care, deși educat și în străinătate, la Viena și Berlin, imprimă în operele sale dorul de simplitate a trăirii, doina ce vine dintr-o dimensiune ancestrală și dragostea de pământul natal. Figură emblematică a românismului, el este poetul care, prin întreaga sa creație literară, a conturat imaginea omului de geniu în antiteză cu omul comun, mundan. Deși situat la periferia societății, exact așa cum, din păcate, suntem plasați și noi, ca popor, geniul este superior din perspectivă ontologică, întrecând, cel puțin din punct de vedere spiritual, restul pleiadei națiilor europene și nu numai.

Cu toate acestea, în eseul „Spațiul mioritic”, Lucian Blaga, referindu-se la toposul ontologic românesc, spune că este un „spațiu-matrice, înalt și indefinit ondulat, și înzestrat cu specificele accente ale unui anume sentiment al destinului. Acest sentiment, neamintit cu cuvinte, se desprinde din linia interioară a doinei, din rezonanțele și din proiecțiunile ei în afară, dar tot așa și din duhul baladelor noastre”. Spațiul mioritic este o succesiune de deal și vale, de bucurii și de tristeți. Poporul român este un popor al doinei, al genului feminin din care au curs, veacuri la rând, lacrimi de dor, de jale și de rugăciune. Din această perspectivă, literatura devine un memorial al rezistenței poporului român atât în fața sinelui, cât și în fața celorlalți. De ce? Pentru că, așa cum spune și Leonida Lari,

Lumea e tristă. Se vinde ceva
Ce nu poate fi scos la vânzare

Pământul acesta cu oameni cu tot
Al lui Ştefan cel Mare.

Poporul român e de genul feminin, pentru că e, tot, spirit matern. Aducând în discuție conceptul iubirii imaginative al părintelui Dumitru Stăniloae, mama este acel ochean întors prin care, privind la lume, privim, de fapt, în noi înșine: „Fericiți cei care se uită la lume/prin tablouri ca prin niște ferestre./Și-o văd." (Nicolae Dabija, Alb pe alb). Privind în ochii mamei, ne vedem propria imagine idealizată de iubirea ei pentru pruncul care stă cuminte la sânu-i. Așa stăm și noi, ca nație, la sânul Bisericii și al lui Dumnezeu. Creşterea poporului român nu s-a putut realiza decât pe fondul unor jertfe radicale. Atunci când Manole a jertfit-o pe Ana în zidurile Monastirii Argeșului, nu și-a sacrificat doar soția și copilul, ci și pe sine, pentru că a renunțat la cea mai importantă parte din el. Analizând mitul jertfei pentru creație, constatăm că Ana își „întinde trupul și devine veșnicie", cum frumos spunea Mihai Eminescu în „Luceafărul", referindu-se la zborul regresiv spre Începuturi. Ana reiterează simbolistica Fecioarei Maria, al cărei trup a fost biserică vie pentru Cel Întâi Zidit. Ana este un personaj tragic tocmai pentru că nu posedă conștiința tragismului ei. Ea este toată supunere, dar nu resemnare. Este un personaj polifonic, așa cum este, de altfel, și poporul român. Lumea Anei nu este despre Ana, la fel cum nici lumea noastră nu este despre noi, ci despre noi în comuniune cu alteritatea, pe de o parte, și cu Dumnezeu, pe de altă parte.

Astfel, în urma acestei experiențe, am încununat cu succes proiectul inițial, dezvoltând relații parteneriale educaționale școlare și extrașcolare, prin promovarea învățării active și conștiente, a schimburilor de experiență și a valorificării potențialului cognitiv și creativ al fiecărui elev în parte.

COMPETENȚA LINGVISTICĂ ÎN ACTUL COMUNICĂRII

Anescu Ana, profesor la Șc. Gimn. Take Ionescu, Rm. Vâlcea

Competența de comunicare în limba maternă se numără printre cele opt domenii ale competențelor-cheie precizate în Cadrul European de Referință și statuate prin Legea Educației Naționale din 2011 și în România, drept finalități ale învățământului primar și gimnazial sau dimensiuni de formare a profilului elevului.

Competenţa şi performanţa sunt văzute nu doar din perspectivă strict lingvistică, ci şi ca factor de integrare socială, care include vorbitorul într-un context situaţional dat, determinându-i reacţii, opinii și emoţii..

Răspunzând la provocarea de a alcătui un „decalog" al performanței școlare în viziune personală, o elevă în clasa a VIII-a a notat următoarele:

I. Asigură-te că înaintea oricărei sarcini de învățare stăpânești toate noțiunile teoretice;
II. Nu acumula „goluri" în propria instruire, în ciuda oricăror altor tentații;
III. Bucură-te de o pauză din când în când – nu poți munci precum un automat;
IV. Începe studiul de la conținuturi de complexitate medie spre mare;
V. Cere ajutorul profesorului atunci când ai nevoie. Mai bine întrebi decât să te rătăcești!
VI. Bazează-te pe propriile tale forțe. Poți zbura pe aripile altuia, dar nu cu ele!
VII. Seriozitatea este calea spre învățarea de durată;
VIII. Alege-ți propriul drum și nu te abate de la el niciodată!
IX. Țintește cât mai sus și fii perseverent!
X. Ascultă ideile tututor, discută despre ele, dar creează propriile tale idealuri (Ascultă-i pe toți și „culege" ce e bun de la fiecare!).

În aceeași măsură,componenta verbală este urmărită pe toate cele trei dimensiuni: *dimensiunea lingvistică* (cunoașterea și folosirea corectă a aspectelor de ordin fonetic, lexical, morfologic și sintactic); *dimensiunea textuală* (cunoașterea și folosirea corectă a regulilor și a procedeelor de structurare a unui text: legătura între fraze, coerența între părți, structura textuală narativă, descriptivă, argumentativă); *dimensiunea discursivă* (capacitatea elevului de a-și adapta comunicarea la parametrii specifici ai situației de comunicare: identitatea partenerilor de comunicare, scopurile comunicării, tema discutată, circumstanțele în care se desfășoară comunicarea). Dacă dimensiunea lingvistică se realizează în special în orele de limbă, celelalte două se dezvoltă în cadrul orelor de comunicare și de literatură. Activități specifice comunicării orale sunt: lectura orală, ascultarea activă, jocul de rol,

dramatizarea, la care se adaugă metode și tehnici pentru dezvoltarea gândirii critice – brainstorming-ul (”asaltul de idei”), predarea reciprocă, lectura și rezumarea conținutului unui text în perechi.

Activitățile, metodele și tehnicile de predare-învățare a comunicării scrise enumeră: conversația euristică, exercițiul, demonstrația, învățarea prin acțiune („learning by doing”), învățarea prin descoperire, scrierea liberă, jurnalul dublu, metoda „Știu.Vreau să știu. Am învățat”, eseul de 5-10 minute.

Un exemplu de scriere liberă este *jurnalul de lectură*, prin notarea ideilor și sentimentelor generate de tema aleasă fără o anumită ordine, așa cum se „nasc” ele în mintea elevului.

Dintre lecturile personale, o elevă a clasei a VII-a a ales romanul pentru copii „Matilda”, de Roald Dahl, pentru care a întocmit un jurnal de lectură în felul următor:

„*Matilda* este o carte minunată, cu acțiune alertă și interesantă, imagini vizuale extraordinare, umor, magie, dar și valoare educativă. Povestea fetiței pasionate de cărți, care însă duce lipsă de dragoste părintească, sensibilizează cititorul de la început și îi menține atenția până la sfârșit. Suferim alături de Matilda, trecem prin emoțiile prin care trece și ea în momentele de tensiune, deși știm în adâncul sufletului că totul se va termina cu bine.

Un prim țel este așadar formarea unor lectori competenți. Faptul că programele actuale sunt puse sub semnul comunicării are drept consecință conceperea lecturii atât ca act de cunoaștere, cât și ca act de comunicare, lectura însemnând dialog al cititorului cu textul, participare activă la procesul de reconstruire a sensurilor.

Bibliografie:

***https://programe.ise.ro/Actuale/Gimnaziu-2017.aspx

Corneliu Crăciun: *Metodica predării limbii și literaturii române,* Editura Emia, 2020

TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI - COMPONENTĂ ESENŢIALĂ PENTRU REALIZAREA PROIECTELOR EDUCAȚIONALE

Inf. Anghel Ani-Daniela, Colegiul Economic, Buzău

În ultimii ani proiectele educaţionale de cooperare internaţională constituie o secţiune importantă a activităţilor extracurriculare. Câştigul este al tuturor celor implicaţi în astfel de proiecte - cadre didactice, elevi, părinţi şi se materializează prin dobândirea unor abilităţi de comunicare, muncă în echipă, creativitate, lărgirea propriilor orizonturi, cunoaşterea diferitelor sisteme de învăţământ etc.

Începând din anul 1991 la Colegiul Economic Buzău s-au derulat multe astfel de proiecte, acesta fiind unul dintre punctele tari care au contribuit la obţinerea certificatului de „Şcoala europeană" de șase ori consecutiv începând cu 2004, a celui de Școală Ambasador a Parlamentului European (2016-2021), a distincţiei „European label" de mai multe ori și Școală e-Twinning în 2021.

O şcoală europeană este o şcoală care a făcut paşi importanţi în integrarea activităţilor sale de învăţare în contextul învăţământului european, în atingerea obiectivelor propuse de UE în acest domeniu. UE nu intervine în conţinutul programelor din învăţământ, ci vizează crearea unui spaţiu european al educaţiei prin dezvoltarea mobilităţii elevilor şi cadrelor didactice. Unul dintre obiectivele UE îl reprezintă implementarea noilor tehnologii în procesul de predare-învăţare şi evaluare. Integrarea României la Uniunea Europeană a avut multiple beneficii consecinţe asupra sistemului de învăţământ, dar mai ales în ceea ce priveşte formarea unor tineri care să se poată adapta rapid pe piaţa muncii sau în instituţiile de învăţământ europene.

Avantajele învăţării prin proiecte sunt acelea că oferă şanse egale pentru integrarea şcolară a tuturor elevilor, dezvoltă comunicarea, cooperarea şi competiţia în cadrul grupului de elevi pe fondul existenţei încrederii, respectului reciproc şi al gândirii pozitive, formează spiritul civic şi dezvoltă abilităţi şi competenţe noi.

Bineînţeles că profesorul are un rol hotărâtor. El trebuie să conştientizeze că informaţiile în sine nu au practic nici o valoare dacă elevii nu sunt antrenaţi să le judece, să le interpreteze şi să le utilizeze în contexte diferite. Accentul trebuie deplasat de pe instrucţie pe educaţie deoarece a forma este mai important decât a informa.

Rezultatele obţinute sunt diverse: parteneriate cu instituţii naţionale şi internaţionale, mobilităţi în ţări ale Europei, portofolii/ dosare tematice cu materiale ce pot fi utilizate la clasă din domeniile proiectelor, panouri informative, articole de presă, revista şcolii, concursuri şcolare la nivel judeţean, interjudeţean şi naţional, simpozioane, întâlniri cu reprezentanţi ai instituţiilor partenere, cu personalităţi europene, materiale promoţionale.

În societatea contemporană transformarea este globală şi atinge toate domeniile vieţii, iar rolul şcolii a devenit mult mai complex. Se pune accent din ce în ce mai mult pe învăţământul preuniversitar care să vizeze o educaţie orientată spre elementele-cheie, precum: calitate în educaţie, performanţă, competitivitate, învăţământ centrat pe elev, stimularea creativităţii şi inovaţiei, noi strategii şi abordări didactice, accent pe rezultatele învăţării, relaţia strânsă a procesului educaţional cu piaţa muncii.

În domeniul educaţiei se disting trei tipuri de proiecte: proiectul educaţional, proiectul curricular şi proiectul instituţional. Proiectele educaţionale constituie o secţiune importantă a activităţilor extracurriculare. Utilizarea tehnologiilor moderne şi a Internetului reprezintă o formă de integrare a educaţiei informale în educaţia formală. Contextul actual a accelerat, fie că ne-am dorit sau nu, procesul de învăţare online. Mulţi dintre elevi şi profesori nu au fost pregătiţi pentru învăţarea online, dar acum desfășurarea procesului de învățământ prin intermediul Internetului a devenit și o necesitate. Este clar că în viitor va trebui să fim pregătiți să abordăm învățarea on-line și să descoperim care sunt cele mai accesibile platforme, în funcție de discipline, dotare tehnică, tematică etc. Educația la distanță este o măsură de adaptare la condițiile din prezent, dar, inevitabil, o să reprezinte o necesitate pe termen lung, întrucât societatea este într-o continuă schimbare și modernizare.

Din acest motiv, este important să ne punem la curent cu evoluția digitală și să să ne familiarizam cu acest mod de învățare cât mai curând.

Mijloacele IT sunt utilizate pentru dezvoltarea capacităţilor de comunicare, pentru colectarea, selectarea, sintetizarea şi prezentarea informaţiilor, pentru tehnoredactare. Elevii îşi dezvoltă astfel capacitatea de a aprecia critic precizia şi corectitudinea informaţiilor dobândite din diverse surse. De asemenea, elevii pot fi antrenaţi în realizarea unor CD-uri, afişe, grafice, reviste, pliante, pagini web.

Implicarea în activităţile proiectelor educaționale sperăm să fi contribuit la modelarea elevilor noştri în cetăţeni europeni, ce vor trebui să-şi găsească locul printre tinerii Europei, să fie toleranţi, deschişi la dialog, să li se stimuleze curajul opiniei argumentate, să vorbească mai multe limbi străine, să aibă ablităţi IT.

Bibliografie:

1. Revista Focus pe educație, ISSN 2501-3092, nr. 1, martie 2016
2. Claudiu Marian Bunăiașu, Elaborarea și managementul proiectelor educaționale, Ed. Universitară București, 2012

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DIDACTICE ÎN PREGĂTIREA ELEVILOR SUPRADOTAȚI

Prof. Beatris Anghel, Colegiul "N.V.Karpen"-Bacău

Supradotarea în raport cu media oamenilor este un fenomen observat în toate culturile și epocile istorice. Sursele ***antichității*** evocau supradotarea ca fiind un dar al zeilor, un har, o energie divină în surplus pentru unii aleși, sau o investitură a zeilor dată unor aleși. În general legendele, poveștile clasice, și relatările faptice arată o legătură directă între depășirea unor obstacole existențiale majore și dezvoltarea harului personal într-o anumită direcție, harul fiind o răsplată dată de zei către muritorii ce și-au dovedit meritul pentru acesta. Despre persoanele care descopereau o proprietate matematică, ***grecii antici*** spuneau de exemplu că *sunt iubiți de zei, căci un om obișnuit nu ar putea străbate cu mintea proprie secretele universului*. ***Mitul*** lui ***Prometeu*** ilustrează aceeași credință. O sinteză a caracteristicilor copiilor supradotați cuprinde domeniile:

- **domeniul cognitiv** (inteligență superioară mediei, capacitate înaltă de concentrare, memorie superior dotată, dezvoltare precoce a vocabularului, precizie și expresivitate în comunicare, autenticitate în gândire, înțelegere originală a simbolurilor, capacitate crescută a intuiției, gândire critică, claritate și precizie în formularea ideilor);
- **domeniul afectiv-motivațional** (emotivitate, senzitivitate generală mărită, nivel înalt de energie și vitalitate, trăiri emoționale intense, sensibilitate artistică, motivație intrinsecă pentru învățare, nivel înalt de aspirații);
- **trăsături de personalitate** (perseverență, spirit de inițiativă, optimism, sentimentul de diferență față de colegii de aceeași vârstă, dorința de dezbatere).

Faptul că acești copii au niște capacități cognitive extraordinare, nu înseamnă că nu au nevoi emoționale, de apartenență, de contact social și uman pe care le întâlnim la orice copil. Deoarece procesarea de informații se face într-un ritm mult mai alert, copilul supradotat se poate simți plictisit chiar și în relațiile sociale.

El poate descoperi că ceilalți copii de aceeași vârstă nu au aceleași interese sau poate considera jocurile acestora puerile și plictisitoare. Tocmai din acest motiv, putem întâmpina situația în care copilul supradotat se simte inadecvat și neadaptat social. Însă una dintre nevoie noastre de bază este aceea de a aparține și de a ne simți acceptați, astfel că este important ca familia, să aloce cât mai mult timp cu copilul și să îl ajute să se cunoască și să își construiască o stimă de sine sănătoasă și în acord cu realitatea.

Deși capacitățile extraordinare ale copiilor supradotați – folosirea unui vocabular bogat și adecvat, memoria deosebită pe arii de interes, gândirea critică, sensibilitatea morală, perfecționismul etc pot fi observate de părinți sau de cadrele didactice, evaluarea psihologică standardizată este cea care poate confirma inteligența superioară.

A fi supradotat nu este sinonim întotdeauna cu a fi cel mai bun din clasă la școală. Până și Isaac Newton avea note mici în școala primară, iar Mihai Eminescu a rămas repetent în clasa a II-a. Acest lucru se întâmplă pentru că acești copii se plictisesc de multe ori la orele de curs unde sunt discutate informații pe care le-au citit înainte, iar ceea ce li se predă este deja depășit.

O politică educaţională coerentă şi adaptată cerinţelor unui învăţământ democratic ţine seama de diversitatea umana şi se construieşte pe strategii de respectare a diferenţelor interindividuale. Diversificarea instituţională sau a structurilor, presupune diversificarea studiilor :

a) organizatoric: profiluri, filiere de studiu specializări, alternativele instituţionale, învăţământul confesional şi învăţământ în limba maternă etc;

b) prin provocarea alegerilor (discipline şi cursuri opţionale);

c) schimbări la nivelul structurilor clasei şi şcolii (clase si grupe de nivel, clase speciale, educaţia integrată a unor copii cu nevoi educative speciale, grupuri de studiu independente şi de cercetare, de reflecţie şi de sensibilizare, de aprofundare – cenaclu - atelier de creaţie etc.);

d) diversificarea şi perfecţionarea învăţământului la distanţă, prin folosirea tehnologiilor moderne (diversificarea locurilor învăţării: la domiciliu, la şcoală, în centre de resurse de învăţare, tehnologice); Diversificarea realizată la nivelul proiectării curriculare înseamnă, module de studiu, modularea timpului şcolar (orare centrate, globale, orar variabil de la o săptămână la alta sau de la un semestru la altul etc.) Raţionalităţilor multiple, diversităţii modurilor de a gândi, învăţământul le răspunde prin strategii educative diferenţiate.

Diversificarea procesuală, se realizează prin individualizarea la nivelul clasei de elevi, respectarea individualităţii elevilor şi a principiului accesibilităţii prin sarcini de instruire diferenţiată, diferenţierea timpului de studiu şi a mecanismelor de întărire utilizate în învăţare. Repere ale diferenţierii sunt atât particularităţile intelectuale şi nonintelectuale ale celor instruiţi cât şi particularităţile mediului de învăţare, ale câmpului pedagogic în care se operează.

Importante în acest ansamblu se dovedesc a fi formele de diferenţiere la nivelul obiectivelor şi conţinuturilor instruirii, la nivelul resurselor materiale al metodelor de predare şi de evaluare ca şi diferenţierea la nivelul timpului de lucru a standardelor de evaluare şi la nivelul produselor învăţării. Atât sprijinul părinților, cât și cel al profesorilor sunt decisive în dezvoltarea talentului copilului supradotat. Observațiile empirice și studiile de caz sugerează că trebuie să examinăm atitudinile părinților în educația și dezvoltarea copilului în primii ani de viață. Dezvoltarea capacităților științifice depinde în primul rând de determinările individuale, ca și de potențialul intelectual sau de creativitate, de motivația intrinsecă, de curiozitatea cognitivă și preocupările pentru un domeniu specific.

Concomitent cu diversificarea activităților în domeniul științei și tehnologiei, se ajunge la cunoașterea declarativă și procedurală, ceea ce poate conduce la diverse niveluri de cunoaștere sau de excelență a randamentului. Este nevoie de o educație în spiritul creativității ca stimul al relațiilor socio-emoționale; iar familia, școala sau condițiile de socializare profesională trebuie să acționeze ca stimul al interacțiunilor în grupul de elevi. De asemenea, acestea le pot oferi șansa să utilizeze

materiale pentru învățare și instrumente pentru cunoașterea individuală. în final, acțiunile, așteptările și scările de valori ale contextului social joacă un rol important în dezvoltarea și educarea tinerilor supradotați și foarte talentați.

În cadrul problematicii identificării, aplicarea testelor psihometrice trebuie să ia în considerare elementul cultural care stă la baza construirii testelor. Un mare număr de teste de inteligență și de aptitudini folosite în unele țări au fost inițial validate și în alte țări cu culturi diferite; or, evaluarea unui copil sau tânăr trebuie foarte bine studiată, înseamnă că aceste instrumente nu trebuie transferate direct, fără să fi fost mai întâi validate în mod adecvat, ținând seama de condițiile specifice țării respective și fiind aplicate corect.

Diferenţele de dotare intelectuală de ritm şi de stil de învăţare, de volum al cunoştinţelor şi de profunzime a înţelegerii sunt uşor constatabile şi cei care instruiesc trebuie să le ia în seamă dacă doresc ca cei instruiţi să reuşească în atingerea obiectivelor instruirii. Nivelul aptitudinal şi cel al motivaţiei învăţării, implicarea afectivă, voinţa şi caracterul intervin ca elemente hotărâtoare în condiţionarea reuşitei individuale.

Pentru a găsi întotdeauna soluţii profitabile în situaţii critice ori doar curente, profesorul trebuie să pornească de la următoarele câteva idei ce trebuie respectate ca cerinţe cadru ale acţiunii educaţionale: dreptul de a fi diferit sau dreptul la diversitate este un drept fundamental al omului; potenţialul individual trebuie valorificat maximal; asigurarea egalităţii de şanse la educaţie presupune recunoaşterea şi respectarea diferenţelor de capacitate înnăscută şi dobândită; adaptarea şcolii la posibilităţile aptitudinale, nevoile, problemele ori interesele de cunoaştere ale elevilor este o necesitate a educaţiei pentru toţi, a educaţiei pentru fiecare.

Şansele egale prin instruire înseamnă atât adaptarea conţinutului, metodelor ori ritmului activităţii la posibilităţile elevilor, cât şi simularea dezvoltării fiecărui elev, solicitările depăşind raţional posibilităţile actuale ale elevului şi determinând la autodepăşire.

Scopul educaţiei este desăvârşirea fiinţei umane ca atare, iar dezvoltarea umană poate fi considerată ca un proces de lărgire a posibilităţilor de opţiune a oamenilor. Diversificarea la nivel de învăţământ trebuie să urmeze acest deziderat .

Din punct de vedere metodologic, strategia diferenţierii, ca strategie globală de instruire implică utilizarea unui ansamblu diversificat de metode aplicate complementar: conversaţia, în special cea euristică, demonstraţia, explicaţia, exerciţiul, tehnica utilizării fişelor de muncă independentă (fişe de dezvoltare, de recuperare, de recuperare, de exersare, de creaţie), utilizarea fişelor individuale de progres sau a diagramelor de progres a fişelor de evidenţă a greşelilor tipice al nivelul unei clase sau a unui grup de elevi (fişe de caracterizare). Organizarea se poate realiza individual si în grup diadic, grup mic, grupul omogen fiind constituit pe baza aplicării unor teste de plasament sau a unor teste de succes educaţional.

În cazul atingerii obiectivelor de mai sus şi numai atunci, un profesor se poate considera pregătit să abordeze un curriculum diferenţiat şi personalizat, în beneficiul desăvârşirii personalităţii elevilor şi al societăţilor în care aceştia urmează să se integreze.

Din rezultatele obţinute în urma unor studii se conturează cu oarecare precizie nevoile de competenţă, în scopul diferenţierii instruirii la nivel de profesor-clasă de elevi: de realizare a complementarităţii teorie-practică, de metodologie, de adaptare la situaţiile de instruire şi de anticipare a acestora, astfel încât să devină controlabile; de transfer al cunoştinţelor şi operaţiilor achiziţionate de viitorii profesori şi institutori în situaţii noi de instruire; de relaţionare (învăţare-formare interactivă) şi de decizie (conducerea autonomă a situaţiilor de instruire de către viitorul profesor sau institutor); de reglare, prin punerea permanentă în discuţie a proiectelor şi prin valorizarea reuşitei la nivelul unei învăţări din experienţă, activă (formare prin cercetare, investigare pe cont propriu a practicilor pedagogice şcolare actuale, la nivelul unui proiect profesional al studentului – viitor profesor). Punerea şi descoperirea de probleme devine o cale de acces la competenţă.

S-a dovedit că este necesar ca viitorii profesori să fie familiarizaţi încă din facultate cu instrumente de tipul probelor psihologice, pe care le-ar putea utiliza sub îndrumarea psihologului sau consilierului şcolar, cu mai multe variante de fişe şcolare care i-ar putea ghida în activitatea de abordare a personalităţii elevului cu diverse chestionare standardizate pentru părinţii elevilor ,,cu probleme" cu grile de observare a comportamentului în situaţii ,,dificile" (copii care cumulează eşecuri în planul învăţării şcolare, copii şi tineri cu devieri de comportament, care perturbă activitatea didactică, copii şi tineri în situaţie de risc educaţional, cu dificultăţi de învăţare etc.)

Viitorilor profesori ar trebui să li se pună la dispoziţie un număr cât mai mare de fişe de lucru cu sarcini diferenţiate în funcţie de dificultăţi, lacune, fişe de evidenţă a greşelilor tipice probe de verificare conţinând sarcini de lucru diferenţiate pe niveluri, descriptori de performanţă (standard minimal, mediu, maximal) pentru a avea modelele necesare activităţii lor viitoare .

Este evident că o personalitate creativă, motivată, competentă şi activă nu se poate dezvolta decât pe baza acceptării diferenţelor în şcoală şi a eforturilor de diferenţiere a transferelor de învăţare specifică. Procesul de formare a capacităţilor, atitudinilor şi competenţelor prevăzute de programe presupune disponibilitatea fiecărui profesor de a organiza experienţe de învăţare care să respecte potenţialul individual şi să fie interactiv.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cristea Sorin – ,,Dicţionar de termeni pedagogici", R.A, 1998, p.113;

2. Creţu Carmen – ,,Curriculum diferenţiat şi personalizat", Iaşi, Editura Polirom, 1999;

3. Maciuc Irina –,,Elementele de psihologie diferenţială", Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică, 2000, p.89;

ACTIVITATEA DE ÎNVĂȚARE INTEGRATĂ

Profesor Irina Anghelina

C.J.R.A.E. Dolj-Liceul Matei Basarab Craiova

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea - învățarea cunoștințelor. Aceast fel de organizare a conținuturilor este asemănător cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are ca referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor. Integrarea, ca sintagmă este explicată ca revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv, care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus.

Primii beneficiari ai abordării activităților integrate sunt elevii, care: au mai multă libertate în acțiune; beneficiază de o învățare activă; participă la procurarea materialelor și devin mai responsabili, au mare încredere în forțele proprii și se simt capabili să îndeplinească sarcinile încredințate sau alese de ei; își dezvoltă competențe precum creativitatea, capacitatea de a comunica, lucrul în echipă ;au șansa de a-și planifica propriile activități și posibilitatea să se bucure de finalitatea activității lor. Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două idei: unitatea științei și procesul de învățare la elev. Ea se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura și tehnologia.

Sunt patru axe pe care se bazează învățarea de tip integrat: *a învăța să știi ,a învăța să faci ,a învăța să lucrezi împreună cu ceilalți și a învăța să fii* . ,,A învăța să știi ” presupune a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, scrisă și rezolvare de probleme. Cel mai important aspect este considerat însă a ,, învăța să învețe”. ,,A învăța să faci ” reprezintă procesul de a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practica o profesie și a-ți dezvolta competențele necesare pentru a lua decizii bune în diverse contexte de viață.

În învățământul preșcolar și primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia preșcolarului și școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic, social și de a-l cunoaște. Modul natural al copiilor și elevilor de a învăța despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștiințe pe domenii ale științei, ci de integrare a informațiilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le plac și le-au stârnit interesul.

Activitățile integrate sunt de patru feluri în funcție de elementele de conținut: activitate integrată care cuprinde toate activitățile din cadrul unei zile, activitate integrată care integrează ALA (activități liber alese) și ADE (activități pe domenii experiențiale), activitate integrată care cuprinde ADE dintr-o zi, activitate integrată în care sunt înglobate mai multe domenii experiențiale, indiferent de programul zilei.

În cadrul acestor activități folosim diverse instrumente pentru atingerea scopului propus.În acest sens voi menționa câteva exerciții pe care le-am folosit și sunt îndrăgite de elevi.

*„Poveste unui succes" : P*as 1. Gândiți-vă la o reușită personală care va făcut să vă simțiți bine. Retrăiți acest succes și răspundeți la urmatoarele întrebări : Ce anume te-a făcut să te simți cel mai bine? Ce ai învățat ? Ce calități ai folosit ? Dacă cineva te-ar fi privit, ce-ar fi putut spune despre ce ai făcut ? Cum ai interacționat cu ceilalți ? Dați un nume poveștii personale. Pas 2. După ce elevii au scris propria poveste, se dau cartonașe de diferite culori și aceștia trebuie să se grupeze după culorile primite : albastru, verde, roșu, galben și roz. Pas 3. Membrii fiecărui grup împărtășesc povestea personală grupului și apoi care să o prezinte întregului grup. Pas 4.Un delegat al fiecărui grup prezintă grupului mare povestea aleasă, iar elevii identifică din poveste resursele, calitațile personale care l-au ajutat să reușească. Pe o foaie de flipchart un delegat al grupului scrie numele prezentatorului, numele poveștii și calitățile identificate de grupul mare. Materiale: foi albe de hârtie, cartonașe de diferite culori, pixuri, markere sau carioci.

*„Mașina timpulu*i" : Vă propun un exercițiu care să investigheze propriile nevoi, dorințe și mai ales scopurile personale. Închideți ochii, relaxați-vă și respirați adânc. Imaginați-vă că vă urcați în mașina timpului și călătoriți în viitor spre o destinație știută doar de voi. Ca să ajungeți la destinație va trebui să străbateți un traseu temporal personal presărat cu obstacole. Poate că va fi nevoie să faceți opriri. Pentru a ajunge cu bine la destinație aveți nevoie de valiza cu daruri personale. Dacă ați reușit să vă imaginați toate aceste lucruri veți primi o foaie de hârtie pe care să scrieți sau desenați acest scop (desen, metaforă) în colțul din dreapta sus, apoi desenați spre acel scop un traseu temporal ascendent pe care calatoriți. Imaginați-vă drumul pe care îl parcurgeți,desenați pașii pe care trebuie să-i faceți pentru a putea ajunge în stația următoare.De ce resurse aveți nevoie pentru a putea ajunge la destinație? De câte opriri este nevoie ? Cum este drumul ? Dacă ați reușit să terminați, cine dorește să înceapă ? Văd că ai ajuns la destinație. Ce daruri și resurse ai folosit din valiză ? De ce ai mai avea nevoie ? Puteți da o formulă a succesului ? Ca să reușesc am nevoie de…? Materiale: fișa „Valiza cu daruri", foi albe de hârtie, un obiect simbolic (jucărie, bățul înțelepciunii, piatra, etc.), markere și pixuri.

„Eroi și eroine” : Oferiți-vă câteva momente, gândindu-vă la un erou preferat; poate fi un bărbat, poate fi o femeie. Important este să fie un erou sau o eroină pe care voi o apreciați sau care vă place din anumite motive. Amintiți-vă felul în care acesta,aceasta vorbește, se comportă sau are anumite idei sau valori care-i coordonează viața. Reamintiți-vă ce vă place, ce vă fascinează la acest personaj .Sunteți gata? Din acest moment deveniți chiar eroul sau eroina pe care voi l-ați ales sau ați ales-o. Vă invit să mergeți câțiva pași prin încăpere, încercând să vă faceți simțită prezența printre ceilalți invitați astăzi aici. Iar apoi, vă propun fiecăruia să vă prezentați într-o manieră personală întregii clase. Strategii de valorificare a experienței: încurajează elevii să intre cât mai bine în rolul personajului ales de ei și împreună cu ceilalți participanți să ofere fiecare mai multe informații despre personaj. Stimulează foarte mult expresivitatea gestică, mimică și posturală, precum și interacțiunea cu celelalte personaje. După desfășurarea tuturor prezentărilor oferă elevilor o foaie de hârtie și câteva minute în care să identifice și să enumere afinitățile și deosebirile dintre ei și personajul ales.

Indiferent de nivelul de integrare la care se situează o experiență de învățare sau alta, indiferent de încadrarea într-o categorie sau alta, proiectarea integrată a curriculumului și organizarea în consecință a procesului de învățare se centrează pe principiul învățării prin descoperire, principiu bazat pe o viziune holistică și constructivistă asupra lumii înconjurătoare.

Reușita activităților de predare integrate ține în mare masură de gradul de structurare a conținutului proiectat, într-o viziune unitară, țintind anumite finalități. Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculumul integrat. Activitățile integrate sunt oportune, prin ele aducându-se mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc, ca metodă de bază a acestui proces. Activitatea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia modernă.

BIBLIOGRAFIE:;

1.Cucoş Constantin - „Pedagogie”,Editura Polirom, Iaşi, 2002

2.Faure Edgar - „A învăţa să fii”, Eitura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974

3.Petrescu Paloma, Pop Viorica - „Transdisciplinaritatea- o nouă abordare a situaţiilor de învăţare ”Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007

4.Popovici Dumitru - „Soluţii noi la probleme controversate”, Editura Aramis, Colecţia 2000;

5.Zlate Mielu - „Psihologia socială a grupurilor şcolare”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1972

INTEGRATED LEARNING ACTIVITY

Professor Irina Anghelina

C.J.R.A.E. Dolj-Liceul Matei Basarab Craiova

The integrated teaching is considered a method, a modern strategy, and the concept of integrated activity refers to an activity in which the method in teaching - learning is approached. This kind of content organization is similar to interdisciplinarity, in the sense that the educational object has as a reference not only a scientific discipline, but a unitary theme, common to several disciplines. The integrated teaching is considered a modern strategy for organizing and developing content. Integration, as a phrase, is explained as the return to the same place, in the same activity, of several activities of a successive type, which lead to the achievement of the purpose, to the acquisition of the contents, to the realization in practice of the proposed didactic project.

The first beneficiaries of the integrated activities approach are the students who: have more freedom in action; benefit from active learning; participate in the procurement of materials and become more responsible, have great confidence in their own strength and feel capable of completing tasks entrusted or chosen by them; they develop skills such as creativity, the ability to communicate, teamwork; they have the chance to plan their own activities and the possibility to enjoy the finality of their activity. The integrated teaching of the sciences is based on two ideas: the unity of science and the student`s learning process. It proves to be a solution for a better correlation of science with society, culture and technology.

There are four axes on which integrated learning is based: learning to know, learning to do, learning to work together with others and learning to be. "Learning to know" implies mastering the tools of knowledge; the essential tools of learning for communication and oral, written expression and problem solving. The most important aspect, however, is considered to be "learning to learn". "Learning to do" is the process of acquiring the necessary skills to practice a profession and developing the skills necessary to make good decisions in various life contexts.

In preschool and primary education, the integrated approach to contents is a necessity, given the need of preschoolers and young schoolchildren to explore the immediate, physical, social environment and to get to know it. The natural way of children and students to learn about what

surrounds them is not the accumulation of knowledge in fields of science, but the integration of information, diverse skills around topics that they like and have aroused their interest.

Integrated activities are of four kinds depending on the content elements: integrated activity that includes all activities within a day, integrated activity that integrates FCA (freely chosen activities) and AED (activities on experiential domains), integrated activity that includes AED from a day, integrated activity in which several experiential domains are included, regardless of the day's schedule.

„Success Story": Step 1. Think of a personal success that made you feel good. Relive this success and answer the following questions: What made you feel the best? What did you learn? What qualities did you use? If someone was watching you, what would they say about what you did? How did you interact with others? Give your personal story a name. Step 2. After the students have written their own story, cards of different colors are given and they must group themselves according to the colors they received: blue, green, red, yellow and pink. Step 3. Members of each group share their personal story with the group and ask them to present it to the whole group. Step 4. A delegate from each group presents the chosen story to the large group, and the students identify from the story the resources, the personal qualities that helped him succeed. On a flipchart a group delegate writes the name of the presenter, the name of the story and the qualities identified by the large group. Materials: white sheets of paper, cards of different colors, pens, markers or cards.

„The time machine": I propose an exercise to investigate your own needs, desires and especially your personal goals. Close your eyes, relax and breathe deeply. Imagine getting into a time machine and traveling into the future to a destination known only to you. In order to reach the destination you will have to cross a personal temporal route strewn with obstacles. You may need to make stops. To reach your destination safely, you need the suitcase with personal gifts. If you have managed to imagine all these things you will be given a sheet of paper on which you can write or draw this goal (drawing, metaphor) in the upper right corner, then draw an upward time path that you travel towards that goal. Imagine the path you walk on, draw the steps you need to take to be able to reach the next station. What resources do you need to be able to reach your destination? How many stops are needed? How is the road? If you managed to finish, who wants to start? I see you have reached your destination. What gifts and resources did you use from the suitcase? What else would you need? Can you give a formula for success? To succeed I need... Materials: "Gift Suitcase" card, white sheets of paper, a symbolic object (toy, wisdom stick, stone, etc.), markers and pens.

„ Heroes and heroines": Take a few moments to think of a favorite hero; it can be a man, it can be a woman. The important thing is that it is a hero that you appreciate or like for some reason.

Remember the way he/she talks, behaves or has certain ideas or values that coordinate his/her life. Remember what you like, what fascinates you about this character. Are you ready? From this moment you become the very hero that you have chosen. I invite you to take a few steps around the room, trying to make your presence felt among the other participants here today. And then, I propose that each of you introduce yourself in a personal way to the whole class. Strategies for capitalizing on the experience: encourage students to step into the role of their chosen character as best as possible and, together with the other participants, each provide more information about the character. It greatly stimulates gestural, facial and postural expressiveness, as well as interaction with the other characters. After all the presentations have been made, give the students a sheet of paper and a few minutes to identify and list the similarities and differences between themselves and the chosen character.

Regardless of the level of integration at which a learning experience or another is located, regardless of whether it falls into one category or another, the integrated design of the curriculum and the consequent organization of the learning process are centered on the principle of learning through discovery, a principle based on a holistic and constructivist view of the surrounding world.,

The success of integrated teaching activities largely depends on the degree of structuring of the designed content, in a unitary vision, targeting certain purposes. Learning in the most natural way on the one hand and learning according to a rigorous structure on the other are extremes that must coexist in the integrated curriculum. Integrated activities are timely, bringing more coherence to the teaching-learning process, with a special emphasis on play as the basic method of this process. Integrated activity proves to be a solution for better correlation of learning activities with society life, culture and modern technology.

BIBLIOGRAPHY:

1. Cucoş Constantin - ,,Pedagogy", Polirom Publishing House, Iasi, 2002

2. Faure Edgar - ,,To learn to be", Didactic and Pedagogical Institute, Bucharest, 1974

3. Petrescu Paloma, Pop Viorica - ,,Transdisciplinarity - a new approach to learning situations", Didactic and Pedagogical Publishing House, Bucharest, 2007

4. Dumitru Popovici - ,,New solutions to controversial problems", Aramis Publishing House, Collection 2000;

5. Zlate Mielu - ,,Social psychology of school groups", Didactic and Pedagogical Publishing House,Bucharest, 1972

TEORII DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

ANIȚESCU ADRIANA-ROXANA
LICEUL TEHNOLOGIC „HENRI COANDĂ”, TÂRGU JIU

Conceptul de **conținut** (sau conținuturi) desemnează ceea ce se predă și ceea ce se învață in cadrul procesului de învățământ. Conținuturile sunt transpuse în materiile școlare și activitățile educative dezvoltate la nivelul școlii. Prin intermediul anumitor metode, mijloace și forme de activitate adecvate, conținuturile trebuie sa fie abordate de către elev în amănunt, prelucrate, stocate, reproduse, aplicate conform cerințelor stabilite prin obiective; ele constituie materia prin care sunt realizate obiectivele.

Punctul de plecare al constituirii conținutului învățământului este *informația*, aceasta constituind elementul care se poate conserva și transmite cel mai ușor de la o generație la alta. Informația pornește de la formele cele mai simple (concrete), respectiv *reprezentări*, și continuă cu *noțiuni, judecăți, teorii, principii, concepții*. Informațiile vor fi însoțite obligatoriu de *deprinderi* și *tehnici de lucru*, fie ele intelectuale, fie de ordin tehnico-practic sau chiar gospodăresc.

Conținuturile învățământului evoluează istoric, ceea ce se observă chiar dintr-o examinare sumară a tabloului materiilor școlare predate în instituțiile de educație ale antichității, în cele medievale, sau in cele ce s-au constituit în epoca modernă. Lucrul este firesc, atâta vreme cât *sursa conținuturilor de învățământ este experiența socială* văzută în ansamblul ei, fie in forma științei, fie a artei, fie a practicii productive, fie a gândirii filosofice, fie a politicii, în evoluția lor de-a lungul anilor și secolelor. În epoca modernă, nu putem trece peste o anume polemică, iscată pe tema conținutului învățământului, polemică ce grupa concepții opuse; unele propagând prioritatea absoluta a *culturii materiale*, altele a *culturii formale*. Adepții culturii materiale susțineau că prin conținutul învățământului să se urmărească mai ales *dotarea tinerilor cu informație*, fiindcă dezvoltarea spiritului poate veni de la sine, odată împlinită informația. Dimpotrivă, adversarii lor de opinie considerau că importantă este *dotarea cu deprinderi și capacități*, informația putând rămâne în plan secundar.

În cadrul conținuturilor învățământului trebuie să se obțină un echilibru între ceea ce este constant, peren, general în cunoaștere și ceea ce este perisabil și efemer. Elementele păstrate prin tradiție asigură conținuturilor perenitate și consistentă; elementele conjuncturale asigură un caracter adecvat, aplicabilitate și eficiență.

Responsabilii de elaborarea programelor educaționale - a curriculumului în sens restrâns - trebuie să cerceteze permanent la ce servesc cunoștințele incluse în conținuturile învățământului, ce valoare au în a permite accesul spre noi elemente informaționale, care este ponderea valorilor-scop și care a valorilor mijloc.

Selecția și structurarea conținuturilor care dau sens întregului curriculum se realizează în concordanță cu o serie de criterii:

- Criterii *filosofice*. Selecția conținuturilor se realizează din perspectiva unei concepții despre om și realitate ce caracterizează comunitatea în trecutul și prezentul său.
- Criterii ideologice - alegerea unor elemente din ansamblul cultural pentru a fi inserate în conținuturile educației depinde și de interesele și năzuințele celor care au puterea de a lua decizii la un moment dat;
- Criterii *epistemologice* - orice conținut școlar selectat trebuie să respecte logica ariei academice sau practice din care a fost selectat. Oricât de mari ar fi devierile de la specificitatea științei, disciplinele școlare trebuie să preia nucleele conceptuale, argumentative, teoretice principale, prezentându-le si didacticizându-le într-un mod pertinent.
- Criterii *sociologice* - fizionomia conținuturilor la un moment dat va oglindi ceea ce o societate își dorește, poate sau își propune în acel moment. Practica socială poate impune pătrunderea de noi conținuturi, declasarea altora, schimbări de accente, acumularea de noi exigente etc.;
- Criterii *psihologice* - se referă la particularitățile publicului școlar, la psihogeneza structurilor de cunoaștere, la posibilitățile obiective de a accede și incorpora elemente cognitive, afective, comportamentale infuzate în conținuturi - de aceste constrângeri trebuind să se țină cont în selectarea conținuturilor pentru a face posibilă învățarea și formarea optimă.
- Criteriile *etice* - nu orice ansambluri explicative, teoretice se pretează pentru a fi vehiculate în mediul școlar. Deși demonstrate științific unele concluzii pot periclita echilibrul mintal, atitudinal al elevilor, de aceea fiind necesară o amânare a momentului comunicării lor - în alte ocazii.
- Criterii *pedagogice* - în conținuturi vor fi incluse nu doar cunoștințe, ci și dispozitive necesare pentru a forma capacități psihice, trăsături de personalitate. Conținuturile trebuie astfel selectate încât să genereze elevilor dispoziții de a învăța și de a deveni autonomi din punct de vedere spiritual.

Selecția conținuturilor este un act de mare responsabilitate și presupune respectarea unor indicatori de pertinență fapt ce permite evitarea unor disfuncții precum supraîncărcarea programelor, minimalizarea valorilor și conceptelor fundamentale, provocarea unor discrepanțe între finalități și obiective operaționale, diminuarea caracterului formativ al activităților didactice.

G. Văideanu (1988) identifică următorii indicatorii de pertinență ai conținuturilor:

- *deschidere* față de achizițiile științei și tehnologiei, legate de finalitățile educației general-obligatorii;
- *acord axiologic* (valoric) al conținuturilor cu valorile și evoluțiile din domeniul culturii și artei;
- *echilibru* rezonabil al deschiderii duble a conținuturilor: față de problematica mondială și față de cea comunitară și cea națională;
- *adecvare permanentă* la trebuințele și posibilitățile spirituale, fizice, fiziologice ale celor angajați în procese de învățare, la diferite nivele ale sistemului;
- *echilibru* între conținuturile concepute la nivel central, cu cele alcătuite la nivelul fiecărei unități de educație (conținuturi didactice și extradidactice);
- *asigurarea coerentei conținuturilor*, prin eliminarea contradicțiilor sau rupturilor între capitole, discipline, cicluri școlare;
- prin dozarea lor, conținuturile să angajeze elevii în *eforturi formative*, cauzatoare și de atitudini sau trăiri dezirabile (bucuria de a învăța);
- *orientarea democratică și prospectivă* a conținuturilor, în interesul asigurării șanselor de succes pentru cei care învață.

Este la îndemâna oricui să constate că în școală nu se predau informații transferate mimetic din sursele lor de proveniență. Pentru a asigura trecerea de la informația științifică, artistică, tehnică la conținutul didactic este necesară o transpoziție didactică, o traducere a elementelor cunoașterii în cunoștințe școlare, ceea ce presupune creativitate și intervenție activă (Chevallard, 1991). Pentru a fi transmise în scoală, informațiile restructurate, simplificate, traduse în forme susceptibile de a facilita înțelegerea, de a stimula interese, de a produce satisfacția cunoașterii si folosirii elementelor achiziționate.

În general, transpoziția presupune (cf. Cucoș, 2003) următoarele operații:

- Detalierea temei de predat si specificarea competentelor de așteptat la fiecare secvență în parte:
- Integrarea cunoștințelor noi cu ajutorul celor vechi, înaintarea de la cunoscut la necunoscut;
- Contextualizarea și personalizarea experiențelor cognitive sau acționale noi prin exemplificări, studii de caz, explicitări suplimentare;

- Introducerea unor informații de relație (cunoștințe care favorizează stabilirea de relații optime între concepte, explicații, metodologii) ce se atașează obligatoriu informației de bază;
- Stabilirea unor raporturi intra și interdisciplinare între diferitele tipuri de experiențe de învățare;
- Folosirea unor metode didactice adecvate cantității și calității experiențelor cognitive transmise;
- Armonizarea situației de predare cu situația de învățare (prin crearea premiselor pentru învățare încă din timpul predării);
- Exploatarea valentelor formative ale evaluării si feedbackului în mod oportun (știut fiind faptul că întărirea răspunsurilor elevilor constituie un factor de motivare si accelerare a învățării);
- Scoaterea în evidență a unor elemente de impact asupra dorințelor și necesităților elevilor, a unor seturi informaționale cu utilizare concretă, situațională.

Cucos propune următoarele modalități de ordonare a elementelor de conținut în predarea unei materii:

- Organizarea *logică*: se pleacă de la logica științei care este translată ca atare la nivelul disciplinei școlare. Cunoștințele școlare oglindesc fenomenologia „creșterii" științei. Organizarea logică este apropiată ca sens de ceea ce același autor numește ordonare *genetică* - materia se mulează pe evoluția cronologică a acumulării unor date, ca la istorie, istoria unor științe, sau în cadrul unor capitole sau lecții de la toate disciplinele de învățământ.
- Organizarea lineară - are loc atunci când relația între antecedentul explicativ și consecvent este continuă; când conținuturile se prezintă ca succesiune de valori care relaționează și se precondiționează. Specific acestui mod de organizare este faptul că se tratează o singura dată respectivele cunoștințe, fără a se reveni asupra lor în clasele următoare ale ciclului școlar.
- Organizarea concentrică - atunci când ordonarea se face astfel încât, pornind de la expunerea unor concepte călăuzitoare, idei „ancoră", ce garantează asimilarea altor cunoștințe, să se revină ulterior asupra lor pentru a le îmbogăți sau aprofunda. Prin combinarea organizării lineare cu cea concentrică se ajunge la organizarea *spiralata* a curriculumului constând în reintroducerea sistematică în conținut a unor teme din ce în ce mai dezvoltate, la intervale periodice, în scopul de a recapitula permanent elementele informaționale învățate anterior și de a completa progresiv tema prin acumularea de date noi, conducând la o înțelegere mai adâncă a sa.
- Organizarea după puterea explicativă a cunoștințelor - cunoștințele sunt organizate pornind de la puterea lor de a genera noi explicații, de a ființa ca suporturi epistemice pentru înțelegerea altor fenomene. Fizica, chimia, sunt discipline care se bazează pe acest mod de

structurare a conținuturilor. Unitățile cognitive se leagă intrinsec unele de altele, orice veriga lipsa conducând la ruperea lanțului explicativ, la disoluția edificiului epistemic purtat de disciplină în discuție.

- Organizarea interdisciplinară - se manifestă în două ipostaze - (1) conceperea conținuturilor din perspectiva interdisciplinară și (2) proiectarea și organizarea proceselor didactice în viziune interdisciplinară. Conexiunile disciplinare se pot concretiza în:
    - Organizare multidisciplinară - juxtapunere a unor elemente ale unor diverse discipline pentru evidențierea aspectelor lor comune;
    - Organizare pluridisciplinară - comunicare simetrică între mai multe paradigme explicative;
    - Organizare interdisciplinară - convergență și combinare a mai multor puncte de vedere pentru abordarea unor problematici complexe;
    - Organizare transdisciplinară - întrepătrundere a mai multor discipline care poate conduce în timp la constituirea unor noi discipline sau domenii ale cunoașterii; presupune deja referință la un sistem axiomatic mai general și o unificare conceptuala a disciplinelor.
- Organizarea modulară - constă în structurarea conținuturilor pe moduli didactici care includ seturi de cunoștințe, situații didactice, activități și mijloace de învățământ adecvate cerințelor și posibilităților unor grupe sau clase de elevi. Unul din scopurile organizării modulare este de flexibilizare a conținuturilor în funcție de interesele, capacitățile și particularitățile psihice ale elevilor. Modulii didactici pot fi diferiți ca dificultate și ritm de lucru. Există moduli de recuperare, pentru elevii care întâmpină dificultăți de învățare.
- Organizarea integrată a conținutului - presupune integrarea unor elemente de conținut particulare în jurul unor poli: științific, practic, social, personal, în noi structuri explicative (noi discipline); astfel se realizează un salt teoretic, prelucrând și integrând conținuturi esențializate din perspectiva unui nou context explicativ mai cuprinzător. În jurul polului științific se pot structura seturi explicative conceptuale, operatorii, metodologice în discipline precum: Științele naturii, Trebuințele omului, Jocurile sociale etc. In jurul polului practic se pot constitui copuri disciplinare similare centrelor de interes teoretizate de O. Decroly (hrana, securitate, afiliație), în jurul polului social se por structura discipline privind, aspecte economice, politice, religioase; la polul personal se pot structura conținuturi despre iubire, boala, familie etc. organizarea integrată permite o joncțiune între obiectivele educaționale, structuri de conținuturi și interesele și disponibilitățile actorilor antrenați în învățare.

Bibliografie:

- Carmen Crețu, *Teoria curriculum-ului și conținutul învățământului,* Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași, 1999.
- Constantin Cucoș, *Pedagogie,* Ed. Polirom, Iași, 2014
- George Văideanu, *Pedagogie – ghid pentru profesori,* Ed. Universității Al. I .Cuza Iași, 1986

Modern în procesul educativ

profesor Aniţoiu Daniela Simona
Liceul Tehnologic „Victor Frunză" Rm. Sărat, judeţul Buzău

Procesul de învățământ este, indiferent de sistemul educațional la care ne raportăm, unul extrem de important și de complex, rezultatul unei îmbinări armonioase între tehnicile de predare și cele de învățare. Transpunerea în practică a idealului educațional, dezvoltarea optimă a personalității elevului sunt indici care confirmă sau nu un act educațional bun. Strategia didactică aleasă este decisivă în acest sens. Aceasta denumește „ansamblul de acțiuni și operații de predare-învățare în mod deliberat structurate, orientate în direcția atingerii, în condiții de maximă eficacitate a obiectivelor prestabilite."(Cerghit, 2002, p.276) Ea nu se rezumă doar la identificarea și utilizarea mijloacelor tehnice pentru transmiterea informației, ci înglobează toate elementele specifice procesului de invățământ, stabilind un echilibru perfect între conținuturi și organizare, relația profesor-elev, metodele, mijloacele și procedeele folosite.

Pentru că „școala de astăzi se declară în favoarea diversificării și flexibilizării metodologiei de instruire"(Cerghit, 2001, p.64), modernizarea procesului de învățământ a însemnat o evoluție la nivelul metodelor și al procedeelor de învățare, ele reprezentând modalități de organizare a cunoștințelor și a deprinderilor, raportate la obiectivele didatice, tipul lecției, vârsta elevilor, tipul de conținut și în ce măsură acesta este adecvat.

Constantin Parfene susține că „se impune ca elevii să fie permanent puși în contactul direct cu operele literare, să fie stimulate pe această cale, sensibilitatea lor, ceea ce presupune abandonarea obiceiului de a transmite obiceiurile critice ale altora.[...] Tot din natura specific artistică a disciplinei reiese cerinţa ca profesorul să devină din transmiţător de informaţii, un ghid priceput care să conducă elevii în înţelegerea limbajului literar "(Parfene, 1999, p. 116) Sunt întru totul de acord cu afirmația domnului profesor. Însă, pentru ca această trecere de la statutul de transmițător de informații la cel de ghid, de îndrumător, să fie de succes, esențiale sunt metodele, strategiile didactice pe care profesorul decide să le utilizeze în procesul de predare. Cu cât acestea sunt mai variate, mai interactive, cu atât elevul va manifesta un interes sporit față de lecția propusă. Metodele au fost analizate, reevaluate, îmbunătățite de-a lungul timpului, existând o raportare permanentă atât la profesori, cât mai ales la elevi, ei situându-se, în fond, în centrul

procesului instructiv-educativ. Procedeele didactice, aproape la fel de importante ca metodele, permit o trecere rapidă de la o activitate la alta, stimulează afirmarea și dezvoltarea inițiativei și a inovației, înviorează atmosfera și fac lucrul la clasă mult mai atractiv.

În procesul de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române metodele sunt extrem de importante, fiecare având un rol bine stabilit. Pot fi utilizate fie individual, fie în asociere cu altele, scopul fiind eficientizarea activității elevilor în clasă. Metodele de predare clasice, tradiționale au fost și încă mai sunt intens discutate de pedagogi. Ele nu sunt excluse sau ignorate ci, din contră, se propune reinventarea lor prin asocierea cu cele moderne.

Situațiile de instruire variate au determinat diversificarea metodelor. Astfel, dacă facem referire la criteriul istoric, ele pot fi tradiționale sau moderne. Cele două categorii nu se resping; ambele contribuie la buna funcționare a procesului de învățământ. S-a demonstrat de multe ori că nu întotdeauna vechi înseamnă demodat, cum nici noul nu reprezintă de fiecare dată ideea de modern. După gradul de generalitate, metodele pot fi generale sau particulare, după modul de orgnizare a colectivului, sunt fie axate pe munca individuală, fie pe cea în echipă sau în colectiv(Cucoș, 1996, p.85). Funcția fundamentală îndeplinită determină identificarea metodelor de transmitere și asimilare de noi cunoștințe, de formare a priceperilor și a deprinderilor, de consolidare, de aplicare, de verificare, etc.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan (coord.), Neacșu, Ioan, Negreț-Dobridor, Ion, Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, Iaşi, 2001;

2. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii*, Editura Aramis, București, 2002;

3. Cucoș, Constantin, *Pedagogie,* Editura Polirom, Iași, 1996.

ROLUL METODELOR INTERACTIVE ÎN EDUCAȚIE

profesor Aniţoiu Daniela Simona

Liceul Tehnologic „Victor Frunză" Rm. Sărat, judeţul Buzău

Metodele interactive stimulează creativitatea, printre acestea numărându-se şi Metoda Frisco, metodă activ-participativă ce valorifică la maxim potenţialul de cunoaştere al unui elev. Lecţiile ce au la bază metoda Frisco aduc un plus de inovaţie deoarece elevilor li se oferă posibilitatea de a interacţiona unii cu ceilalţi, de a lucra în grup, de a dezvolta puncte de vedere. Are un pronunţat caracter ludic, este antrenantă, oferă noi posibilităţi de învăţare, ca alternativă la metodele tradiţionale de învăţare. Principalul scop al acestei metode este acela de a identifica problemele în educaţie şi de a oferi rezolvări simple şi eficiente.

Metoda Frisco foloseşte două procedee:

1.aplicarea listei de control(check list);

2.brainstorming-ul regizat (staget brainstorming).

Lista de control reprezintă un chestionar alcătuit dintr-o serie de întrebări care să permită formularea unor concluzii clare şi care lămureşte problemele propuse spre rezolvare. Ea trebuie să respecte o serie de condiţii:

► să conţină întrebări simple, fără echivoc, formulate clar, fără a lăsa loc interpretărilor

►întrebările să fie ordonate după o scară psihologică;

►să solicite un număr mic de informaţii;

►să ceară informaţiile pe care elevii le pot da;

►să presupună răspunsuri simple de tipul : da/nu

Momentele principale ale unei lecţii care include Metoda Frisco corespund mai multor etape:

► profesorul împarte clasa în două echipe : prima echipă, numită şi echipa de investigaţie (investigation team), este alcătuită din zece-cincisprezece elevi; a doua echipă, echipa de concluzionare (inference team), are în componenţă cinci-şase membri;

► profesorul aplică lista de control membrilor echipei de investigaţie;

►elevii formulează răspunsuri scrise;

►echipa de concluzionare identifică problemele, le comentează critic şi propune rezolvări obişnuite, clasice;

►profesorul distribuie membrilor echipei de concluzionare roluri care definesc anumite structuri psihologice : conservatorul, exuberantul, pesimistul, optimistul.

a)Conservatorul apreciază meritul soluţiilor vechi, le punctează neajunsurile şi se pronunţă pentru menţinerea lor fără a exclude eventualele îmbunătăţiri;
b)Exuberantul emite idei originale, imposibil de aplicat în practică, asigurând prin aceasta o atmosferă imaginativ-creativă;
c)**Pesimistul** este cenzorul care neagă oportunitatea oricărei îmbunătăţiri a soluţiilor originale;
d)**Optimistul** critică poziţia pesimistului şi susţine, în mod realist, soluţiile propuse de exuberant.
La sfârşitul discuţiilor, profesorul sistematizează ideile şi îi invită pe elevi să formuleze concluziile necesare, apoi realizează evaluarea pe baza răspunsurilor la chestionar şi a ideilor exprimate de participanţi.

Metoda Frisco aplicată în lecţia „Dan – căpitan de plai" de V. Alecsandri – lecţia a II –a de caracterizare a personajului.

Etapele lecţiei :

• ***Formarea celor două echipe*** :
– echipa de investigaţie;
– echipa de concluzionare.

• ***Împărţirea rolurilor şi explicarea sarcinilor*** :
• conservatorul/tradiţionalistul • exuberantul
• pesimistul • optimistul

• ***Împărţirea întrebărilor din lista de control/a chestionarului pentru echipa de investigaţie, pe trei grupe:***

G.I : 1.Care este personajul principal al poemului şi ce loc ocupă în operă?
2.Cum explicaţi titlul poemului ?
3.Ce fel de operă este " Dan, căpitan de plai "? Argumentaţi.

G. II :1.Cum este prezentat de autor Dan în expoziţiune?
2.Care sunt trăsăturile fizice cu care este înzestrat personajul ?
3.Care este procedeul de caracterizare prin care este prezentat Dan din punct de vedere fizic ?

G.III :1.Care sunt trăsăturile morale ale lui Dan în confruntarea cu duşmanii şi cu Hanul Ghirai ?
2. Prin ce modalităţi de caracterizare a personajului completează autorul portretul moral al personajului său ?
3. Desprindeţi trăsăturile lui Dan din ultima parte a poemului.

●***Verificarea răspunsurilor la întrebări;***
●***Echipa de concluzionare, ajutată de profesor, face aprecieri critice asupra răspunsurilor date***;
●***Identificarea problemei (de către profesor)***
●***Desfăşurarea activităţii pe roluri.***

Conservatorul/tradiţionalistul

E păcat să nu apreciem comportamentul lui Dan din poemul cu acelaşi nume, care ne impresionează prin cinste, înţelepciune, demnitate umană, dragoste şi sacrificiu pentru ţară şi să nu-i recunoaştem patriotismul sincer, în ciuda vârstei sale înaintate.

Exuberantul

Şi ce dacă Dan e în vârstă? Important este că şi-a trăit viaţa în demnitate, fără griji, în mijlocul naturii, în linişte, departe de haosul lumesc, preţuit de natură şi prirteni adevăraţi, înzestrat cu mult curaj, dragoste faţă de ţară, înzestrat cu sentimentul onoarei şi al cultului cinstei.

Dcaă stau bine să mă gândesc, aş fi gata să trăiesc în natură şi linişte , departe de lumea dezlănţuită, să am un cal care să mă poarte pretutindeni şi, în cazul în care ţara îmi va cere s-o apăr, n-aş pregeta o clipă să o fac şi asemenea lui Dan aş fi în stare, la nevoie, să mă sacrific.

Pesimistul

Faptul că Dan a murit, sacrificându-se pentru ţară, este într-adevăr un merit, a fost alegerea sa. În vârstă, meditând din ce în ce mai des la trecerea timpului, Dan trebuia să rămână acasă, să se bucure de linişte în mijlocul naturii.

Dan era, după mine, o fire idealistă, ar fi vrut să îndrepte lumea, deoarece îi părea "îngustă pentru bine şi largă, prea largă pentru rău ".Ar fi dorit „o lume bună ca bunul Dumnezeu". A vrut prea mult, peste limitele unei fiinte umane şi, exagerând la vârsta lui, pe câmpul de luptă, e capturat de Ghirai.

Optimistul

Mi s-a oferit, conform rolului jucat ,care-şi exprimă opinia întotdeauna ultimul, prilejul să-i ascult pe confraţii mei şi m-a impresionat diversitatea soluţiilor lor la problema în discuţie. Sunt sigur, dragi colegi, că Dan reprezintă întruchiparea românului pentru care libertatea ţării este sacră. Deşi în vârstă, îndrăzneţ, înţelept, mândru, semeţ, viteaz, dovedind spirit de sacrificiu, înfrăţit cu natura, demn, patriot, respingând cu fermitate compromisurile, , impresionând prin simţul onoarei, Dan este reprezentantul unei perioade de glorie din istoria noastră naţională, epoca lui Ştefan cel Mare, când iubirea de patrie era supremă.

●***Aprecierea activităţii interpretării de roluri de către profesor;***

●***Formularea concluziei asupra problemei:***

Dan, personajul central al poemului eroic "Dan, căpitan de plai" de V. Alecsandri este un erou însufleţit de sentimente nobile şi îi întruchipează pe toţi luptătorii români care, cu preţul vieţii, şi-au apărat glia strămoşească.

Metoda Frisco, care este numai o etapă într-o lecţie, poate fi combinată şi cu alte metode şi tehnici interactive care să-l situeze pe elev în centrul actului de învăţare în calitate de participant activ.

Bibliografie :

O.Păcurari, Învăţarea activă.Ghid pentru formatori, MEC-CNPP, 2001

Gliga, I., Învăţarea activă, MEC., Bucureşti, 2001.

Jiga, I., Negruţ, I., Învăţarea eficientă, Editura Editis, Bucureşti, 1999.
Cerghit, I., Metode de învăţământ, ed. a III-a, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1997.
Pintilie Mariana, Metode moderne de învăţare-evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003.
Ana Stoica, Creativitatea elevilor, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983.

PLAYFULNESS AND CREATIVITY IN EDUCATION

Prof. Antal Valentina
Liceul Sanitar Vasile Voiculescu Oradea

Playing and games have been excluded for a pretty long time from the domain of education, being kept outside as something irrelevant or "not being serious on task". Undeservedly used as mere a reward ("You have been good, you'll play a game!"), a bribe ("If you're not good, you won't play any game today!") or some kind of leisure activity after some intense work, it was considered peripheral, not essential for students' intellectual development. Sometimes it was considered harmful for distracting learners from the learning process. Fortunately, these old theories have been confuted by several rather recent studies which emphasize the essential role of play in learners' cognitive and functional development. These studies also stressed that laughter and playfulness encourage students to relax and determine them to eagerly and actively participate in class. Undoubtedly, teachers and students as well enjoy being engaged in new, challenging tasks to explore new ways of language learning.

I think it is unanimously accepted that all of our students enjoy games of any kind, surely some games are more popular and fun than others but, all in all, students simply love playing just for the sake of it, or because they can enjoy their colleagues' company in a pleasurable way. Consequently, it is a sort of compliment for us when students tell their parents they have played during the whole English class. Not that this would be a great piece of news for these parents, but to those who understand a little bit how pleasant and enjoyable "playing" can be for both students and teachers, things are not so downright tragic. That is students understand and learn better when they enjoy the teaching method, and teachers are utterly excited to see the joy and enthusiasm of the learners. It is perfectly true that playing the same games over and over again is boring, that's why we must use a large array of linguistic games, some old, some new, some invented by us or - why not- some suggested by our own students. As, why not, creativity may come from both students and teachers!

Obviously, playing for the sake of playing is not our goal, we don't want to kill time, all we want to do is create a more playful and pleasant environment in our classrooms. Moreover, if students are often playing games during the English classes, they will object to any other activities

that are not games! We certainly must have something in mind when using games and we must strive to achieve those goals. It was often said that students learn better and faster when they don't even realize that they are actually learning, when they are engaged in an interesting activity. This is one goal we are trying to reach: to blur the boundary between play and work. Tasks given to our students should be, as much as possible, fun and engaging but not necessarily seen by them as play. Some efficient games may not be considered as formal learning or educational in some way, yet they may result in "learning by accident", which is more than we can ask for.

The activities we want to do can be preceded by short, successful warm-up exercises, such as listening to some meaningful piece of music, reading and commenting on a resourceful quote, or anything else that might stir up children's curiosity and pique their interest. It is utterly important to continue on the same note, with amusing, fun, engaging, motivating activities. Having a playful approach to learning is so much more than only telling some jokes or laughing your head off – chaos is hardly beneficial in any type of classroom setting and can seldom lead to good things.

Cultivating self-esteem gives children trust, confidence and encourages them to approach new challenges positively and more effectively. That's why teachers should firmly insist on understanding and accepting different viewpoints so that each learner can express themselves freely and honestly, without fear of being laughed at afterwards. Being engaged in an activity leads to being creative and open, and a positive mentality is a fertile ground for teaching and learning. If motivation is sustained, then so is creativity and both may be extended to beyond-class learning. If teachers should make learners aware of their success, they also have to be careful to tactfully help them deal with any possible failure at one point.

In conclusion, motivation (which seems to be based on enjoyment - especially in young learners- interest, curiosity, etc.) is a key-factor in foreign language learning, and to foster this motivation teachers should use lots of communicative, interactive, cooperative, fun activities because communication is inherently social, just like playing. Therefore, teachers in their current practice in foreign language teaching must focus on developing communicative skills and talents in learners, and what better way to do this than by building on and reconsidering the value of playfulness and creativity in classes.

Webography:

https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960982214011245

https://www.ideatovalue.com/crea/khkim/2017/05/playfulness-key-creativity-innovation/

STRATEGII DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII

Antohe Beatrice-Monica

Școala Gimnazială „George Călinescu”, Onești

Un mediu educațional propice dezvoltării unui individ cu o gândire autonomă și creativă este unul axat pe înțelegere, pe empatie, divergența individuală fiind apreciată și valorificată, iar criticile sunt constructive, pozitive, pentru că educația are cu adevărat puterea de a schimba lumea.

Societatea în care trăim se caracterizează prin schimbări radicale, ce necesită un grad mare de adaptare într-o lume tot mai competitivă, iar accentul pus pe creativitate, pe inovație și valorificarea talentului sprijină atingerea potențialului maxim a individului, constituind o condiție *sine qua non* a reușitei.

Creativitatea presupune anumite predispoziții, motivație intrinsecă, plăcerea de a învăța, gândirea critică, dar pentru a ajunge într-un asemenea punct, este nevoie de stimulare, de realizarea unui mediu propice unei dezvoltări armonioase și productive. Pe lângă receptarea și consumul de nou, creativitatea presupune inovație, un mod de a gândi „outside the box” și flexibilitate în gândire, dar are legătură și cu inteligența emoțională. În acest sens, se poate afirma că modalitățile afective de cunoaștere sunt cele care „prioritizează experiența și identifică ceea ce este, la nivel personal, cel mai important pentru cel care învață în procesul de reflecție”[1].

Mihaela Roco subliniază faptul că românii au un potențial creativ ridicat, dar există numeroase bariere în calea dezvoltării lor, printre care se numără climatul psihosocial și sistemul de educație, întrucât se pune accent pe formarea unei educații complete, dar nu se dezvoltă sufiecient gândirea originală și critică, rezultatul fiind individul conformist și stereotip, cu un intelect reproductiv, nu creativ.

G. W. Allport introduce termenul în psihologie pentru a denumi o formațiune de personalitate și îi conturează o arie de înțeles care depășește nivelul aptitudinilor, atitudinilor sau trăsăturilor temperamentale, până la 1950 conceptul fiind asimilat celor de inovație, talent, supradotare, geniu, imaginație sau fantezie creatoare, după cum consemnează exegeta menționată anterior.

Sunt numeroase accepții ale temenului de creativitate, dar a fi creativ înseamnă „a crea ceva nou, original și adecvat realității”, a plăsmui, iar Margaret A. Boden concluzionează că „în general, creativitatea constă în realizarea de combinații noi, originale, de idei vechi”. „Adaptare, imaginație, construcție, originalitate, evoluție, libertate interioară, talent literar, distanțare față de lucrurile deja

[1] Nell Marcia L., Drew F. Walter, în colaborare cu Bush Deborah E., *De la joc la învățare. Cum folosim jocul didactic în educația timpurie, apud* Taylor, Ed. *Trei*, București, 2016, p. 85.

existente."[2], după cum sugerau Michel și Bernadette Fustier, acest concept este temelia elaborării unor soluții inedite.

Howard Gardner abordează creativitatea dintr-o perspectivă holistă, orientându-se spre analizarea unor personalități creatoare remarcabile, ce au avut un impact irevocabil asupra societății, printre care se numără: Freud, Einstein, Picasso, Stravinski, Eliot, Gandhi etc. Teoreticianul elaborează o analiză a creativității pe diferite niveluri: nivelul subpersonal, personal, intrapersonal și multipersonal, dezvoltând în paralel teoria inteligențelor multiple.

Nivelul subpersonal se referă la substratul biologic al creativității, din unghiul neurobiologiei, precum înzestrarea genetică, prin ceea ce îl face pe individ unic, diferit de ceilalți, în planul creativității. Nivelul personal grupează factorii individuali ai personalității creatoare: inteligență, personalitate și motivație, cel intrapersonal se referă la domeniul în care lucrează și creează un individ, la caracteristicile sale, iar nivelul multipersonal face referire la contextul social în care trăiește un individ creativ, adică modul în care cercul personal și profesional influențează viața sa. De asemenea, Howard Gardner acordă motivației o valoare de necontestat în definirea și determinarea creativității.

Faimos pentru teoria inteligențelor multiple, afirmă că oamenii au opt tipuri de inteligență, unele dominând. Teoreticianul consideră că aceasta este alcătuită din inteligențe de tip logico-matematic, lingvistic, muzical, fizico-kinetic, spațial, intrapersonal, interpersonal și natural. În opinia sa, inteligența reprezintă „potențialul biofiziologic de a prelucra informații, care poate fi activat într-un mediu cultural pentru a rezolva probleme sau pentru a crea produse cu valoare culturală"[3]. Cu alte cuvinte, dincolo de potențial, o componentă inefabilă a inteligenței este climatul psihosocial ce poate influența individul și gândirea acestuia. De altă părere este James R. Flynn, care preferă sensul cognitiv al inteligenței.

Majoritatea școlilor își centrează atenția asupra gândirii lineare și secvențiale a copiilor, fapt ce consituie conturarea unui anumit tip de inteligență, nu valorificarea celorlalte, sau, uneori, evidențierea insuficientă a acestora, iar finalitățile oricărei discipline ar fi necesar să reflecte o altă viziune a instituției școlare, centrată cu adevărat pe elev, pe profilul propriu de inteligență, pe abilitățile și nevoile lui personale.

Catalogarea tipurilor de inteligență este evocatoare:

- inteligența lingvistică: Elevul utilizează cu ușurință cuvintele, atât în scris, cât și oral, are un vocabular bine dezvoltat, citește mult.

[2] Roco Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Ed. *Polirom*, Iași, 2004, pp. 15–17.
[3] Nell Marcia L., Drew F. Walter, în colaborare cu Bush Deborah E., *De la joc la învățare. Cum folosim jocul didactic în educația timpurie, apud* Gardner & Moran, Ed. *Trei*, București, 2016, p. 54.

- Inteligența logico-matematică: Traducerea ideilor prin formule matematice, înțelegerea cauzalității și relațiilor dintre fenomene, utilizarea analogiilor și a schemelor, rezolvarea și compunerea unor probleme.
- Inteligența spațială/vizuală: folosirea desenului, orientarea în spațiu, acuitate de percepție vizuală.
- Inteligența muzicală: elevul se explică prin melodie și ritm cu ajutorul intrumentelor muzicale, sensibilitate ridicată la sunete, poate crea melodii și ritmuri.
- Inteligența corporală/kinestezică: elevul participă cu plăcere la tot ceea ce înseamnă mișcare, e dinamic, adoră dansul, jocurile de rol, mimul etc.
- Inteligența naturalistă: observă, notează sau clasifică schimbările de mediu, desenează/fotografiază peisaje, obiecte din natură etc.
- Inteligența interpersonală: preferă activitățile de grup, explică cu ușurință, are stofă de lider, empatizează cu cei din jur.
- Inteligența intrapersonală: orientat spre autocunoaștere, ține un jurnal etc.[4]

H. Gardner propune și un alt tip de inteligență, foarte rară, cea existențială, specifică filosofilor și teologilor, indivizilor preocupați de ideea de cunoaștere, de sensul fericirii sau de evoluția universului.

Jocul didactic este una dintre cele mai eficiente metode de învățământ, cu o generoasă aplicabilitate, nu este un simplu divertisment, ci un adevărat istrument educativ și didactic: „jocul e un jurământ făcut în primul rând ție însuți, apoi altora, de a respecta anumite consemne, anumite reguli. Pentru un copil mare, a se juca înseamnă a îndeplini o funcție, a deține un loc într-o echipă. Din acest moment, ca și munca, dobândește un caracter social”[5]. Prin intermediul jocului, elevul învață ce înseamnă responsabilitatea, spiritul de echipă, să fie empatic și tolerant.

Howard Gardner numea creierul „minte sintetizatoare”, iar jocul declanșează o serie de procese care caută tipare, construiesc, organizează și sintetizează cunoștințele[6]. Este o parte integrantă a vieții umane”[7], a te juca însemnând a trăi împreună, a respecta reguli și a produce, iar burcuria de a făuri, de a rezolva, stă la baza unei societăți performante. Costică Lupu evidențiază o serie de principii ale jocului, printre care se numără dobândirea unei stări de bine, eliberarea de energie, reproducerea și prelucrarea realității, spiritul de cooperare și dezvoltarea comunicării interpersonale, exersarea capacității de exprimare și dezvoltarea creativității etc. Așadar, la baza jocului stă fantezia creatoare.

[4] Ilie Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române,* Ed. *Polirom*, Iași, 2014, p. 210.
[5] Chateau Jean, *Copilul și jocul*, Ed. *Didactică și pedagogică*, București, 1967, p. 194.
[6] Nell Marcia L., Drew F. Walter, în colaborare cu Bush Deborah E., *De la joc la învățare. Cum folosim jocul didactic în educația timpurie,* Ed. *Trei*, București, 2016, p. 54.
[7] Lupu Costică, *Didactica jocului,* Ed. *Alma Mater,* Bacău, 2014, p. 7.

Cea mai cunoscută clasificare împarte jocul didactic în două categorii: jocuri didactice sau educative (Caută-i perechea, Bingo!, Șarpele, Recunoaște autorul, jocul de fantezie sau jocul de ceație etc.) și jocuri de simulare, introduse, printre alții, de Montessori (jocul de rol, jocul de decizie, dramatizarea, procesul literar).

Jocurile de simulare au fost practicate inițial în domeniul militar și economic și presupune simularea unei situații care determină jucătorii să interpreteze anumite roluri.

Bibliografie:

Chateau, Jean, *Copilul și jocul*, Ed. *Didactică și pedagogică*, București, 1967.

Ilie, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române,* Ed. *Polirom*, Iași, 2014.

Lupu, Costică, *Didactica jocului,* Ed. *Alma Mater,* Bacău, 2014.

Nell, Marcia, L., Drew, F,. Walter, în colaborare cu Bush, Deborah, E., *De la joc la învățare. Cum folosim jocul didactic în educația timpurie, apud* Gardner & Moran, Ed. *Trei*, București, 2016.

Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Ed. *Polirom*, Iași, 2004.

COLABORAREA CU PĂRINȚII ÎN SCOPUL SOCIALIZĂRII COPILULUI PREȘCOLAR

Antonaru Ileana-Mădălina

G.P.P. „Aricel" Călărași

Pregătirea pentru viaţă a omului de mâine începe din primele luni de existenţă şi primii care sunt chemaţi să pună bazele educaţiei sale sunt părinţii, familia. În etapa preşcolarității, părinţii vor observa că întreaga responsabilitate faţă de reuşita în procesul educaţiei copiilor este aceea de a asigura acestora condiţiile materiale necesare dezvoltării psihofizice, cât şi bazele trainice ale întregii formări, temelie pentru viitoarea personalitate adultă. Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanţi ai evoluţiei individului. Copilul trebuie socializat şi modelat, iar fundamentarea personalităţii sale, se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv şi social. Trăsăturile şi coordonatele personalităţii se cristalizează în raport cu modelul şi natura situaţională trăită în mod direct, nemijlocit, de copil în mediul său familial, iar atitudinile părinţilor au consecinţe durabile asupra personalităţii, în formare, a copilului. Primul model oferit copilului este familia sa, iar calitatea şi tipul relaţiilor copil-părinţi vor marca profund evoluţia viitoare a copilului.

Grădiniţa constituie prima experienţă de viaţă a copilului în societate. Această instituţie îl aşază într-un cadru nou prin dimensiunile şi conţinutul său. Aici copilul ia cunoştinţă cu activităţi şi obiecte care-i stimulează gustul pentru investigaţie şi acţiune, îl provoacă să se exprime şi îi propune, incipient, angajarea în relaţiile sociale de grup. Adaptându-şi metodele la formele particulare ale vieţii mentale ale copilului, grădiniţa încearcă să răspundă specificului activităţii fiecărei vârste şi să identifice mijloacele şi activităţile necesare pentru o dezvoltare complexă a forţelor infantile în vederea maturizării lor.

Socializarea copilului preșcolar depinde în foarte mare măsură și de valorificarea eficientă a relației grădiniță-familie. Preşcolaritatea este perioada formării iniţiale a personalităţii, perioada apariţiei primelor relaţii şi atitudini ce constituie un nivel superior de organizare a vieţii psihice a copilului. Educaţia făcută de primii educatori, părinţii, ca şi cea a grădiniţei se răsfrâng asupra tuturor laturilor personalităţii copilului, în funcţie de particularităţile de vârstă şi individuale ale acestuia. De modul cum aceștia colaborează depinde reușita în educație și implicit în socializare a copilului preșcolar. Astfel, aplicând diverse modalități de colaborare cu familia am constatat că:

- implicarea părinților în programul educativ încă de la început favorizează formarea deprinderilor de parteneriat cu grădinița și implicit cu educatoarea;
- părinții au nevoie de informații de bază referitoare la copiii lor. Informându-i despre scopul de bază al programului educativ la care participă copiii și implicându-i în luarea deciziilor vom avea în părinți parteneri de nădejde, iar ei vor fi mereu la curent cu progresul copilului, dar și cu percepția

pe care o are grădinița despre calitățile și problemele acestuia, vor primi sugestii din partea educatoarei despre modul cum își pot ajuta copilul acasă.

Diversele forme de colaborare grădiniță-familie, conduc la socializarea și educarea copilului prin armonizarea celor doi factori educativi: ședințele, lectoratele cu părinții în care sunt prezentate principalele aspecte ale activității din grădiniță; propaganda vizuală: afișarea diverselor materiale pe teme de educație, dar și materiale ce arată activitatea copiilor; participarea la lecții deschise și serbări.

Programele de educație pentru părinți conduc la realizarea unei relații între părinte și copil, aceasta fiind condiția dezvoltării armonioase și sănătoase și o modalitate eficientă de prevenire a unor probleme în comportamentul copilului. Mai mult decât atât, au o contribuție majoră la socializarea copiilor din grupă întrucât modul în care decurg ședințele cursului determină o apropiere nu numai a copiilor de părinți, dar și a copiilor de copii și a părinților între ei.

Concluzia finală este aceea că, grădiniţa nu poate face minuni, iar educaţia dată în această instituţie nu va avea rezultate bune dacă nu se va sprijini şi nu va colabora cu familiile copiilor. Colaborarea permanentă şi obiectivă a părintelui cu grădiniţa are efecte puternice asupra rezultatelor copilului. Această colaborare poate avea ca obiective:

- susţinerea educaţiei de către părinţi, prin continuitatea ajutorului dat la clasă şi acasă;
- stimularea participării părinţilor în cadrul activităţilor de la clasă ale copiilor;
- comunicarea permanentă părinţi-profesori în legătură cu sănătatea, siguranţa, alimentaţia, supravegherea, condiţiile familiale;
- sprijinul părinţilor pentru îmbunătăţirea condiţiilor educative ale copiilor;
- încurajarea părinţilor de a participa în luarea deciziilor şcolare;
- colaborarea cu agenţi economici, biserica, societăţi culturale pentru realizarea de evenimente/acţiuni extraşcolare, culturale.

Între familie şi grădiniţă trebuie să existe o comunicare permanentă, un parteneriat, care chiar dacă acesta nu este pus pe hârtie, trebuie să conducă la educarea copilului. Parteneriatele sunt considerate esenţiale în organizarea şi desfăşurarea activităţii în şcoală/grădiniţă. Ele au depăşit de mult condiţia de a fi o activitate facultativă. Invitarea părinţilor să participe la diferite programe şi activităţi în grădiniţă, cu scopul de a ajuta părintele să cunoască modalităţi şi metode de organizare a sistemului grădiniţei, de coordonare a jocurilor, folosirea jucăriilor – utilitatea lor, reprezintă cea mai bună modalitate de colaborare între grădiniţă şi familie, în cadrul parteneriatelor educaţionale. Colaborare înseamnă punere de acord şi în privinţa modalităţilor de realizare a scopului urmărit. O colaborare eficientă se realizează prin informarea reciprocă a şcolii şi a familiei cu privire la problemele dezvoltării copilului.

Grădiniţa fiind prima instituţie care se conduce după principii şi metode ştiinţifice, poate asocia prin colaborare informaţiile pe care le deţin părinţii cu cele deţinute de grădiniţă în scopul de a fi în avantajul copilului.

Vizitele la domiciliu sunt cele mai indicate în acest sens şi pentru asta se cere mult tact, deoarece ar putea fi interpretate într-un mod eronat. Vizitele se pot face şi de către părinţi la grădiniţă în contextul în care părintele doreşte să cunoască climatul educaţional oferit de grădiniţă, care sunt raporturile educatoare-copil. Scopul îl reprezintă legătura strânsă dintre familie şi grădiniţă, menţinerea interesului educatoarei pentru copil. Aşa se cunoaşte mai bine copilul, comportamentul lui în mediul familial, care-i este relaţia cu părintele, comportamentul acestuia faţă de copil. Se pot afla informaţii interesante despre cultura, predispoziţiile şi aptitudinile familiei. Vizitele trebuie planificate din timp şi scopul specificat clar, pentru a nu crea panică părinţilor. În cadrul discuţiilor dacă subiectul se referă la aspecte mai puţin pozitive ale copilului este bine ca copilul să nu fie de faţă. În general, este bine să se practice tehnicile de ascultare activă, să dea posibilitatea părintelui de a spune opiniile despre copil, despre interesele şi preocupările acestuia.

Bibliografie:

1. Glava, A., Glava, C., 2002, Introducere în pedagogia preșcolară, Cluj-Napoca, Ed. Dacia

2. Nicola, Ioan Domnica, Fărcaş (1995) Pedagogie generală, Manual pentru clasa a IX-a – şcoli normale, Editura Didactică şi pedagogică, R.A., Bucureşti

3. Stokes Szanton, Eleanor (1999) Educaţia centrată pe copil 0-3 ani, Step by Step un program pentru copii şi familie, Editura Cermi, Iaşi

Management- puterea de a schimba educația

Etimologic, termenul de management provine din latinescul ,,manus" cu înțelesul de ,,mână", fiind o substantivizare a verbului ,,maneggiare", sinonim cu englezescul ,,to manage", care se traduc prin "a dirija", "a conduce", "a coordona" grupuri de oameni. Generat la începutul secolului XX de americani, conceptul a fost preluat ca atare în multe țări europene. Complexitatea semantică a termenului a determinat specialiștii să-i atribuie mai multe sensuri și anume:

- managementul constituie o știință, domeniu incontestabil al științelor sociale contemporane, adică un ansamblu organizat și coerent de concepte, principii, metode și tehnici prin care sunt analizate și explicate, în mod sistematic, fenomenele și procesele care se produc în conducerea organizațiilor;
- managementul este o activitate practică, o profesie, componentă a diviziunii sociale a muncii, în afara căreia este de neconceput dezvoltarea oricărei organizații;
- managementul reprezintă de asemenea o artă, care reflectă latura sa pragmatică și care constă în măiestria managerului de a aplica la realitățile diferitelor situații, cu rezultate bune, în condiții de eficiență cunoștințele științifice.

Iată de ce demersurile teoretice pentru definirea managementului nu au putut furniza o definiție unică. Astfel, prin management se înțelege într-o primă definire ,,actul, arta sau maniera de dirijare, control și direcționare" și ,,grupul celor ce conduc sau direcționează o întreprindere". Într-o altă opinie, managementul firmelor rezidă în studierea proceselor și relațiilor de management din cadrul lor, în vederea descoperirii legităților și principiilor care le guvernează, a conceperii de noi sisteme, metode, tehnici și modalități de conducere, de natură să asigure obținerea și creșterea competitivității". În mod concret, procesul de management constă în ansamblul fazelor și al proceselor prin care se determină obiectivele organizației și ale subsistemelor încorporate, resursele și procesele de muncă necesare realizării lor și executanții acestora, prin care se integrează și controlează munca personalului, folosind un complex de metode și tehnici în vederea îndeplinirii cât mai eficiente a rațiunilor care au determinat înființarea organizației. Relațiile de management pot fi definite ca fiind ,,raporturile care se stabilesc între componentele unui sistem și între acestea și componentele altor sisteme, în procesele previzionării, organizării, coordonării, antrenării și control-evaluării activității

firmei". Un alt autor susține că Managementul este procesul de stabilire și atingere a scopurilor prin utilizarea și coordonarea resurselor umane, tehnice și financiare în contextul mediului, iar Richard Farmer consideră că Managementul este unul din factorii esențiali care explică de ce o țară este bogată sau săracă. Din interpretarea definițiilor enunțate remarcăm următoarele elemente constante:

- managementul este un proces de stabilire și atingere a unor obiective. Orice organizație, publică sau privată, este creată și operează în scopul de a realiza anumite obiective prestabilite, gama acestora fiind de o diversitate necomensurabilă;
- managementul utilizează resursele umane, materiale, financiare și informaționale cu care este înzestrată organizația. Pentru a îndeplini obiectivele acesteia managerii împreună cu angajații folosesc materiale, bani, utilaje, tehnologie, informații, etc., managementul implicând utilizarea creativă, eficientă și eficace a acestora;
- managementul operează în contextul mediului extern, astăzi din ce în ce mai turbulent, factorii de mediu putând influența într-un mod pozitiv sau negativ organizația, în atingerea scopurilor sale;
- managementul constituie elementul esențial și determinant în realizarea obiectivelor organizației.

Pentru definirea conceptului de management este necesar să plecăm de la realitatea conform căreia în cadrul oricărei firme comerciale sau organizații se desfășoară procese de muncă. Mai concret, funcționalitatea oricărui tip de organizații este asigurată de două categorii de procese de muncă, respectiv:

- procese de execuție, concretizate prin acțiunea factorului uman asupra factorilor materiali de producție, în scopul de a crea anumite bunuri materiale sau de a presta anumite servicii. De regulă, aceste procese sunt cuantificabile, putând fi determinate sub aspect cantitativ.
- procese de conducere sau de management care se particularizează prin acțiunea unei fracțiuni a resurselor umane ale organizației (personalul cu funcții de conducere) asupra celeilalte părți din resursa umană a organizației (personalul de execuție).

Așadar, între cele două categorii de personal se stabilesc un anumit gen de relații, denumite relații de management. Acestea privesc previziunea, organizarea, coordonarea, antrenarea și controlul activității derulate în cadrul organizației. În acest context, putem defini

managementul ca fiind știința care studiază procesele și relațiile de management în scopul de a descoperi legitățile și principiile care le guvernează și pentru a identifica metode, tehnici și modalități de conducere de natură a permite realizarea obiectivelor organizației în condițiile de eficiență ori eficacitate, la un nivel cât mai ridicat. Cu certitudine, managementul este deopotrivă o știință a prezentului și a viitorului, întrucât este de neconceput proiectarea ori reproiectarea organizațiilor în afara unor principii, legități, metode ori instrumente manageriale științifice. Pe de altă parte, managementul este în mod indubitabil o activitate practică, o profesie importantă în variata paletă a diviziunii sociale a muncii. Sub aspectul componenței, profesia de manager poate fi exercitată unipersonal, de manageri individuali (director general, președinte, prefect, primar etc.) sau, poate exista o conducere colegială, pluripersonală (consiliile de administrație, adunare generală a acționarilor, consiliile locale, consiliile județene etc.).În sfârșit, managementul este considerat a fi și o artă, arta de a conduce grupuri de oameni. Altfel spus, punerea în valoare a elementelor științifice este influențată și condiționată în mod determinant de anumite calități și aptitudini ale managerului, cum ar fi: competența, caracterul, inteligența, capacitatea organizatorică, intuiția, abilitatea de a comunica, talentul etc. Evident că, succesul organizației este asigurat de îmbinarea fericită a elementelor de natură științifică cu cele de natură personală pe care le întrunește managerul acesteia.

Un element bizar care rezultă din analiza evoluției în timp a managementului, îl constituie discrepanța dintre istoria îndelungată a activității de management și vârsta relativ tânără a științei managementului. Se poate afirma că activitatea de conducere are o existență milenară, în decursul căreia a înregistrat progrese substanțiale. Cu toate acestea, știința managementului s-a cristalizat mult mai târziu, la începuturile secolului XX, ca o consecință firească a acumulărilor substanțiale de cunoștințe, informații faptice și științifice din secolele XVIII și XIX. O contribuție esențială la începuturile științei managementului au avut-o Frederic W. Taylor și Henry Fayol ale căror lucrări ,,Principiile managementului științific” și respectiv ,,Administrația industrială și generală” au constituit bazele managementului științific. Datorită acurateței, clarității și logicii cu care au fost formulate, principiile enunțate de reprezentanții școlii clasice și-au dovedit perenitatea, fiind și astăzi aplicabile, chiar dacă au suferit modificări în formele de aplicare. Pentru aceste considerente, redăm mai jos câteva dintre ele:

- **dezvoltarea științei**, Fr. Taylor susținând că nici o sarcină de muncă, oricât de simplă ar fi ea, nu trebuie realizată în mod intuitiv. Pentru a se ajunge la o astfel de performanță autorul consideră că este necesar studiul timpului, mișcării și al celei mai bune

modalități de a realiza o anumită activitate, în scopul de a determina timpul, mișcările și modalitățile optime de realizare a unei operații.

- **selecția științifică și dezvoltarea progresivă a muncitorilor**, principiu potrivit căruia pentru ca muncitorii să ajungă la performanțe înalte și astfel că fie bine plătiți, este necesară o selecție științifică a acestora, de natură să realizeze o corespondență între calitățile fizice și intelectuale ale fiecărui muncitor, cu cerințele muncii pe care o prestează.
- **principiul ierarhiei**, potrivit căruia organizația este constituită dintr-un ansamblu de linii ierarhice, care au ca punct de plecare vârful ierarhiei și orientarea spre baza acesteia, autoritatea deținută la nivelul superior putând fi delegată spre nivelurile inferioare;
- **unitatea de comandă,** potrivit căreia fiecare angajat primește dispoziții numai de la șeful ierarhic;
- **specializarea organizațională**, în temeiul căreia fiecare angajat trebuie să îndeplinească sarcini specializate, bine însușite, fapt ce va avea drept consecință creșterea productivității muncii;
- **evantaiul subordonaților**, potrivit căruia un șef poate conduce, în mod corespunzător, numai un anumit număr de subordonați, care indică limitele puterii sale decizionale și importanța delegării (în firme: secții, ateliere; în organizații, servicii publice: direcții, servicii, birouri);
- **corespondența autoritate - responsabilitate**, principiu potrivit căruia autoritatea delegată unui subaltern trebuie echilibrată cu responsabilitatea acestuia;
- **principiul excepției,** care definește limitele delegării, în sensul că aceasta trebuie practicată la maximum în ceea ce privește sarcinile de rutină, ce pot fi îndeplinite corespunzător de subordonați, în timp ce sarcinile de excepție, care nu sunt conforme obiectivelor prestabilite, trebuie realizate de către superiorii ierarhici.
- **principiul raționalist,** potrivit căruia angajații se comportă în general în mod rațional;
- **principiul centralizării,** potrivit căruia delegarea de autoritate trebuie să se înscrie în limite raționale, etc.

Apoi, știința managementului a fost îmbogățită în mod continuu prin aportul școlii relațiilor umane, mișcării cantitative, școlii sistemelor sociale, școlii empirice (neoclasice) și al mișcării sistematice, procesul fiind și astăzi de mare actualitate.

Se poate aprecia că, în prezent, managementului modern îi sunt caracteristice următoarele orientări:

1. **a) viziunea globală**, integratoare a problemelor. Potrivit acestei viziuni, determinată cu precădere de mișcarea sistemelor, este necesar ca problemele manageriale să fie abordate din două planuri, care se interferează și anume:

- în interiorul organizației privită ca sistem, respectiv între subsistemele componente alte acesteia;
- între organizație și mediul extern de existență și acțiune al acesteia;

1. **b) interdisciplinaritatea,** domeniul științei și practicii managementului reprezentând terenul de absorbție și integrare a noi și noi elemente aparținând altor științe, adaptate și utilizate în funcție de nevoile specifice ale conducerii organizațiilor socioeconomice, administrative, etc.
2. **c) accentuarea caracterului previzional**, fiind de neconceput evoluția oricărei organizații fără o strategie bine definită, cu prefigurarea direcțiilor și obiectivelor de atins, în funcție de care să se stabilească toate elementele manageriale care să permită dezvoltarea preconizată.
3. **d) creșterea dinamismului managerial,** condiție impusă de turbulența crescândă a mediului extern organizațiilor.
4. **e) profesionalizarea funcției de manager,** cerință sine-qua-non în evoluția oricărei organizații. Realismul acestei cerințe este ilustrat printre altele, de cerințele pieței, precum și numeroasele reuniuni care se organizează cu acest specific.
5. **f) universalitatea managementului,** în ultimele decenii realizându-se un transfer continuu și tot mai accentuat de concepte, principii, metode, tehnici și instrumente manageriale din domeniul firmelor industriale, către celelalte organizații. Au apărut astfel noi și noi ramuri ale managementului, astăzi vorbindu-se în mod frecvent despre management agrar, management bancar, financiar, în domeniul asigurărilor, al educației, dar și despre managementul dezvoltării locale, managementul public, managementul serviciilor publice, etc.

De la sfârșitul secolului XIX, mai ales în secolul XX și cu siguranță în secolul XXI, organizația de tip instrumental - legal, concepută de Fr. Taylor, H.Fayol, Max Weber ș.a. s-a răspândit în toate domeniile vieții economico-sociale, fiind specifică în prezent atât sectorului

privat precum și sectorului public, cu aceleași consecințe în planul managementului. Schimbările sociale și economice au fost temele principale, ale ultimelor douăzeci de ani. Structura socială și economică a lumii a devenit atât de interdependentă încât nici un stat, regiune sau colectivitate locală nu pot ignora această realitate. Indivizii și grupurile sociale produc schimbarea și în același timp sunt afectați de ea. Nicio colectivitate nu poate rămâne izolată de forțele unei economii globale. Într-o economie globală competitivă, regiunile și colectivitățile locale trebuie să privească dincolo de granițele lor tradiționale de piață, pentru a descoperi și dezvolta noi piețe și oportunități. În economiile de piață în care firmele din sectorul privat se află într-o permanentă și acerbă competiție, colectivitățile locale reprezintă și ele potențiale piețe. Astfel, colectivitățile trebuie să-și folosească în mod inteligent resursele umane, sociale, instituționale, financiare etc., pentru a transforma sistemul economic local într-unul care se autofinanțează. Ori, pentru ca aceste deziderate să se poată transforma în realități, este absolut necesar ca organizațiile publice să abordeze un nou sistem de conducere care și-a dovedit în mod elocvent viabilitatea, respectiv managementul practicat în organizațiile de tip privat.

Bibliografie

O. Nicolescu, I. Verboncu, Management, Ed. Economică, București, 1995

Vlăsceanu M., Organizațiile și cultura organizării, Ed. Trei, București, 1999

Popa I., Filip R., Management internațional, Ed. Economică, București, 1999

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

În cadrul procesului instructiv-educativ se pot folosi diferite tipuri de organizare a activităţii elevilor. Alegerea acestora se face în funcţie de obiectivele urmărite, de conţinuturile cu care se lucrează, de particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor, de gradul de dotare cu mijloace de învăţământ, de felul în care se va face evaluarea activităţii, de tactul pedagogic al cadrului didactic etc. Formele de organizare a activităţii menţionate în literatura de specialitate sunt:

• activitatea frontală;
• activitatea pe grupe;
• activitatea independentă.

Activitatea frontală se realizează de către învăţător cu toţi elevii clasei. Elevii trebuie să efectueze sarcinile cerute de cadrul didactic, el fiind cel care coordonează întreaga activitate. Această formă de activitate se poate folosi pentru reactualizarea cunoştinţelor, la captarea atenţiei, la predarea noilor cunoştinţe sau la fixarea şi sistematizarea acestora.
Metoda didactică cea mai utilizată în cadrul acestei activităţi este conversaţia (catehetică sau euristică).

Avantajul acestui tip de activitate este contribuţia la dezvoltarea comunicării orale a elevilor, la creşterea încrederii în sine prin afirmarea în faţa colegilor de clasă. Însă activitatea frontală trebuie folosită cu atenţie, pentru că nu toţi elevii participă activ la desfăşurarea lecţiei, din diferite motive (datorită numărului prea mare de elevi din clasă, a diferenţelor dintre aceştia în ceea ce priveşte inteligenţa, aptitudinile, ritmul de lucru etc.).

Activitatea pe grupe presupune gruparea după anumite criterii a elevilor. Activitatea în cadrul grupei se bazează pe cooperarea membrilor ei (se combină inteligenţa şi efortul individual cu inteligenţele şi eforturile copiilor din grup).
Această formă de activitate contribuie la dezvoltarea relaţiilor sociale, la dezvoltarea spiritului de echipă şi a colaborării între membrii unei echipe.

Criteriile de formare a unei grupe ţin de nivelul de pregătire relativ asemănător, de gruparea elevilor în funcţie de anumite aptitudini personale sau pot fi luate în considerare unele criterii aleatorii: culoarea ochilor, culoarea preferată, numărare etc.

În funcţie de criteriile de formare a grupului se pot folosi aceleaşi sarcini de lucru (pentru grupuri relativ omogene) sau sarcini de lucru diferenţiate (în funcţie de nivelul grupului, de caracteristicile grupului).

Desfăşurarea unei activităţi pe grupe presupune respectarea următoarelor etape:

• stabilirea conţinutului de învăţare în grup: temă, obiective, acţiuni de îndeplinit;
• împărţirea sarcinilor de învăţare pe echipe şi alegerea liderului echipei;
• rezolvarea sarcinilor şi discutarea la nivelul echipei a rezultatelor obţinute;
• discutarea, corectarea, completarea şi omologarea rezultatelor obţinute la nivelul clasei.

În timpul acestei activităţi se folosesc metode didactice care implică participarea activă a elevilor: investigaţia, exerciţiul, proiectul, brainstorming-ul, explozia stelară.
Acest fapt determină o mai bună colaborare între membrii grupului, atât la şcoală, cât şi în afara activităţilor şcolare, dezvoltând comunicarea orală între elevi.

Activitatea independentă presupune ca fiecare elev să execute o anumită sarcină didactică singur, fără coordonarea cadrului didactic sau a altcuiva.
Prin intermediul acestei forme de activitate se formează deprinderile de muncă fizică şi intelectuală a elevilor. Se dezvoltă responsabilitatea faţă de sarcinile primite, ritmul individual de muncă, se cultivă

capacitatea deconcentrare, iniţiativa, flexibilitatea gândirii, originalitatea şi creativitatea. Prin verificarea şi aprecierea sistematică a sarcinilor executate, se dezvoltă încrederea în forţele proprii a elevilor.

Sarcinile pe care elevii trebuie să le rezolve pot fi unice (la fel pentru toţi elevii – în momentele de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor) sau diferenţiate în funcţie de nivelul de pregătire al elevilor.

Activitatea independentă este cea în cadrul căreia se poate realiza cel mai bine tratarea diferenţiată a elevilor. Astfel, elevii care dispun de un potenţial intelectual mai mare vor primi sarcini cu grad mai mare de dificultate, care urmăresc să le stimuleze capacităţile intelectuale şi să evite apariţia stărilor de plictiseală şi de plafonare, în timp ce elevii care au dificultăţi în parcurgerea conţinuturilor vor primi sarcini simplificate, dar care să-i facă să înregistreze anumite succese, crescându-le astfel încrederea în forţele proprii şi determinându-i să-şi dorească să obţină astfel de rezultate şi în viitor.

Rolul cadrului didactic este de a verifica şi aprecia rezultatele obţinute de elevi şi de a forma în timp, la aceştia, capacităţi de autoevaluare.

Combinarea armonioasă a celor trei forme de activitate este cheia unui proces instructiv-educativ reuşit.

În acest fel elevii vor şti să se adapteze oricând, la orice fel de activitate didactică, fie ea frontală, pe grupe sau independentă şi îşi vor construi singuri temelia pe care se va înălţa dezvoltarea lor intelectuală, socială şi materială.

Organizarea atelierului de scriere

Pentru coordonarea întregii game de activităţi pe care le-am descris pe scurt mai sus este nevoie de un plan foarte bine gândit. Iată un mod de a organiza un atelier de scriere.

1. Organizarea timpului

Plan de organizare a timpului într-un atelier de scriere:

Programul zilnic al atelierului de scriere: 60 minute

• 0-5 min.: lansarea activităţii

• 6-10 min.: mini-lecţie (organizarea textului, cum ne vin ideile bune, cum să completăm un ciorchine, cum să legăm două idei, despre ortografie, etc)

• 11-40 min.: scris

• 41-60 min.: consultaţie cu adultul, schimb de opinie

Acest atelier de scriere durează şaizeci de minute şi poate fi programat cu o frecvenţă de două-trei ori pe săptămâna.

• Lansarea activităţii

Perioada începe cu o mini-şedinţă pentru a afla ce subiect abordează copilul. El va avea o lista de subiecte de scris într-un dosar (vezi rândurile de mai jos) aşa încât, chiar dacă nu are nici o lucrare începută, va avea deja o temă despre care s-a hotărât să scrie.

• Mini-lecţii

Adultul poate introduce o scurtă lecţie despre scriere: o modalitate de a produce descrieri foarte reuşite, începuturi captivante, argumente structurate şi aşa mai departe. Majoritatea mini-lecţiilor au următoarea structură:

a) Identifică o problemă cu care copilul se confruntă deseori. Problemele trebuie să fie pe măsura înţelegerii copilului. Cei din clasa întâi, de exemplu, sunt gata să înveţe că primul cuvânt din propoziţie se scrie cu majusculă – dar de obicei ei nu sunt pregătiţi să înţeleagă că ideile legate trebuie să se grupeze în paragrafe.

b) Identifică sau inventează exemple de texte care demonstrează problema într-un context. Exemplul poate fi unul negativ sau poate fi unul pozitiv, cum ar fi un fragment scris de un profesionist, exemplu pe care copilul să-l urmeze.

c) Îndeamnă-l pe copil să aplice lecţia imediat, pe un fragment scris de ei.

d) Adaugă acel punct sau trăsătură la lista de lucruri pe care copilul va trebui să-l urmărească în cursul revizuirii sau corecturii.

Sugestiile pentru şedinţele de lucru conţin multe puncte care nu vor putea fi înţelese de copil decât dacă a fost învăţat cu grijă. Punctele predate în mini-lecţii vor fi exersate de multe ori, până când vor fi însuşite; acest fapt este necesar dacă aceste puncte se adaugă la o listă în continuă creştere a punctelor, care să fie discutate la consultaţii.

• Timpul destinat scrisului

În decursul următoarelor 30 minute, amândoi scrieţi. Acesta este un răstimp de linişte. Şi adultul va scrie în primele cinci-zece minute; acest lucru va contribui la stabilirea unui climat de lucruindependent.

• Consultaţiile

După timpul alocat scrisului începe consultarea, schimbul de opinie.

Citeşte-i copilului ce ai scris şi cere-i apoi să îşi spună părerea despre ce ai scris şi cere-i să îţi sugereze modalităţi de îmbunătăţire a textului tău.

Cere-i apoi să îşi citească şi el textul şi oferă-i feedback: spune-i ce ţi se pare că e reuşit şi ce crezi că ar putea fi îmbunătăţit. Înainte de a-i face sugestii, clarifică ce a vrut să spună dacă pe alocuri nu înţelegi.

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ IN ACTIVITATEA DE CONSILIERE ŞI ORIENTARE LA CICLUL PRIMAR

Înregistrarea în şcoli a unui număr tot mai mare de comportamente nesănătoase şide tulburări emoţionale în rândul elevilor sunt indicatori ai faptului că dascălii trebuie să ia serios în calcul modalităţile de armonizare a laturii cognitive a şcolarilor cu cea afectivă, atitudinală şi comportamentală pentru a forma persoane cu resurse adaptative la solicitările sociale şi psihologice ale vieţii.

Disciplina Consiliere şi orientare vine în întâmpinarea nevoilor fundamentale ale fiecărui şcolar şi anume: cunoaşterea de sine, dezvoltarea personală, relaţionarea interpersonală, deprinderea unor tehnici de învăţare eficientă, dezvoltarea capacităţii de a lua decizii şi a rezolva probleme, formarea unui stil de viaţă sănătos.

Consilierea educaţională este un proces complex în cadrul căruia se stabilesc unele repere psihoeducaţionale pentru sănătatea mentală, emoţională, fizică, socială şi spirituală a copiilor. La ciclul primar, şi nu numai, în cadrul orelor de Consiliere şi orientare se pune accentul pe dimensiunea de prevenţie a tulburărilor emoţionale şi comportamentale, dar şi pe cea a dezvoltării personale armonioase şi a rezolvării de probleme.

În urma a patru ani de predare a acestei discipline am putut constata la elevi o atitudine pozitivă faţă de şcoală, cooperare în cadrul colectivităţii, comunicare interpersonală, dorinţa de a-şi spune şi argumenta părerile, acceptare şi respect faţă de sine şi faţa de ceilalţi. Pot afirma aşadar că prin metode interactive de grup cum ar fi: învăţarea prin cooperare, învăţarea prin descoperire, problematizare, jocuri de rol am început construirea unui sistem de valori, convingeri şi atitudini pozitive la micii şcolari.

Câteva dintre strategiile utilizate le voi prezenta grupate în cinci module tematice ce sepot identifica la nivelul disciplinei Consiliere şi orientare la ciclul primar: a) Autocunoaştere şi dezvoltare personală; b) Comunicare şi relaţionare interpersonală; c) Managementul informaţiilor şi al învăţării; d) Planificarea carierei; e) Calitatea stilului de viaţă.

În cadrul modulului Autocunoaştere şi dezvoltare personală am pornit de la ideea că fiecare copil este unic şi are o individualitate proprie, iar respectul, aprecierea şi recompensa sunt stimuli ce încurajează dezvoltarea personală şi previn sau chiar remediază atitudinile şi comportamentele deficitare. Iată câteva dintre activităţile prin care am urmărit cunoaşterea de sine, formarea imaginii de sine, dezvoltarea stimei de sine pozitive:

1. În faţa elevilor am pus mai multe obiecte: carte, radieră, floare, piatră, păpuşă, etc.Fiecare trebuia să aleagă două obiecte şi să completeze oral enunţurile:

Acest lucru, ……., mă reprezintă deoarece ……..

Acest lucru, ……., nu mi se potriveşte pentru că ……..

Colegii au confirmat sau infirmat cele spuse de fiecare prin ridicarea unor cartonaşecolorate (de exemplu verde pentru acord, roşu pentru dezacord).

2. Balanţa

Fiecare elev a primit un desen cu o balanță și o listă cu câteva însușiri: harnic, indiferent, calm, curajos, modest, sensibil, lent, ordonat, agresiv, prietenos, lăudăros, darnic, egoist, dezordonat, zgârcit.

Am cerut ca să aleagă cuvintele care-l descriu cel mai bine şi să le aşeze pe talerulpotrivit.

3. Emblema mea

Cerința a fost ca fiecare școlar să deseneze emblema personală, alegându-i forma dorită. Aceasta trebuia să conțină și elemente din care să reiasă: culoarea preferată, animalul (planta) îndrăgită, activitatea pe care o face cu mare drag, precum şi mâncarea preferată.

4. Ce am de oferit?

În prima parte a activității le-am cerut copiilor să identifice o însușire a lor, un lucru care le prisosește, o învățătură pe care ar putea-o da unui coleg. De asemenea, să găsească o faptă petrecută, o caracteristică de care ar vrea să scape. Aceste elemente aufost notate pe bilețele. Foile cu ceea ce au avut de oferit s-au pus în plicuri, iar cele cu lucrurile care-i stresează sau le creează complexe le-am pus intr-un mic coş pentru a fi aruncate. Se discută cum putem scăpa de aceste aspecte cu adevărat.

Pentru al II-lea modul Comunicare și relaționare interpersonală am ales activitățile urmărind: tipurile de comunicare, exprimarea sentimentelor și emoțiilor, autocontrolul, comunicarea asertivă.

1. Locul meu

Jocul s-a desfăşurat în perechi. Unul din elevi şi-a ales un loc imaginar în care năstea confortabil: casă, maşină, cort, bazin, etc. şi s-a instalat în el, în vreme ce celălalt stătea cu spatele. Apoi partenerul s-a întors şi a încercat să-i facă o vizită celui aflat înăuntru. Din mimica gazdei musafirul a înțeles când, pe unde și cât are dreptul să se aproprie. Am inversat rolurile în a doua parte a jocului.

2. Cum îi pot înveseli?

Am confecționat niște bilețele pe care am trecut anumite persoane din anturajul elevului: mama, tata, frățiorul, bunica, bunicul, învățătoarea, antrenorul, colegul de bancă, prietenul, etc. Fiecare școlar a extras un bilet și a încercat să găsească modalități de a-i face o bucurie celui al cărui nume era pe bilet (modificarea comportamentului său, oferireade ajutor, daruri inedite etc.)

3. Ce vă spune numele meu?

Fiecare copil şi-a scris pe o bucată de carton, cu majuscule, prenumele sau formaprescurtată a prenumelui aşa cum îi place să i se adreseze persoanele din jurul lui. S-au așezat apoi în cerc și fiecare a intrat pe rând în centrul cercului. Ceilalți au găsit însușiri care i se potriveau colegului și aveau inițiale literele din prenume: (de exemplu: GINA – gingaşă, inteligentă, neastâmpărată, ageră).

4. Desenul în doi

Acest joc l-am desfăşurat în perechi şi l-am propus în două variante:

a) Am cerut elevilor să deseneze un copac și o floare, unul ținând din partea de jos a creionului şi celălalt din partea de sus. Când lucrarea a fost realizată jumătate am inversat rolurile.

b) Am propus realizarea unui desen fără a preciza tema; fiecare copil s-a gândit laun obiect, dar nu și-au mărturisit intențiile. Unul a început desenul realizând doar o linie, celălalt a continuat cu altă linie sau element până la expirarea timpului. Am analizat lucrările, comparându-le cu ceea ce intenționau să facă.

În modulul al III-lea Managementul informațiilor și al învățării am inițiat activități prin care am urmărit: motivația învățării, modul de căutare și selectare al informațiilor, identificarea a cât mai multe soluții pentru rezolvarea unei probleme.

Câteva dintre aceste demersuri sunt:

1. Am cerut elevilor să completeze enunţurile:

- Vin la școală ca să ……..
- Învăț deoarece ……
- Răspund la ore pentru că …….
- Îmi place să iau FB deoarece ……..

2.Titlurile potrivite

Cerința a fost ca elevii să găsească titluri potrivite pentru articole din reviste/ziare, prin care:

- să-i îndemnăm pe copii să scrie corect;
- să le sugerăm să aibă prieteni;
- să-i sfătuim să respecte orele de odihnă;
- să le propunem o alimentație sănătoasă.

3. Ce putem face?

Am prezentat școlarilor următoarea situație:

De câteva zile Elena vine la școală cu lecțiile neînvățate și temele nescrise. Nu răspunde la ore, lucrează încet la muncile independente, iar la activitățile în echipă nu-și spune părerea. Doamna învățătoare și colegii au observat comportamentul ei. Joi vor avea test de verificare la matematică. Daniela, colega ei de bancă ……

Le-am cerut să găsească soluții pentru a o ajuta pe fetiță să obțină un rezultat bun la test.

4. Programul personajului preferat

Activitatea s-a desfăşurat pe echipe. Fiecare echipă şi-a ales un personaj dintr-o poveste. Imaginându-şi că personajul era şcolar, au întocmit câte un program zilnic pentruzile lucrătoare, pentru zile de sâmbătă sau duminică, pentru zile de vacanță.

Pentru modulul Planificarea carierei am pornit de la: cunoaşterea meseriilor, identificarea activităților preferate, cunoașterea factorilor implicați în determinarea traseului educațional. În acest sens au desfășurat și următoarele activități:

1. Jocul meseriilor

Copiii au confecționat 33 de jetoane: pe 16 dintre ele au desenat o persoană care practică o anumită profesie, pe alte 16 instrumentele de lucru ale acestora, iar pe ultimul au reprezentat "leneşul". S-au format echipe de 4 elevi care au jucat pe rând jocul. S-au împărțit câte patru jetoane la fiecare jucător, aceștia încercând să formeze perechi compuse din persoane care practică meseria şi instrumentele lor de lucru. Câştigătorul aprimit trei puncte, următorul două puncte, iar cel de-al treilea un punct. Cel care a rămas cu jetonul "leneş" a avut zero puncte, a amestecat, apoi a distribuit din nou jetoanele.

2. Podiumul cu scopuri

Fiecare școlar a desenat un podium și și-a notat pe el scopurile în funcție de priorități.

3. Cea mai îndrăgită meserie

Intr-un plic am pus bilețele cu denumirea unor profesii. Fiecare elev a fost invitat să extragă câte un bilet și să mimeze meseria scrisă pe el. Ceilalți au ghicit meseria și au hotărât locul ei pe o scală de la unu la zece, desenată pe tablă. La sfârşitul jocului s-a observat care e cea mai îndrăgită meserie.

4. Dicţionarul ilustrat

Cu elevii clasei a IV-a am realizat un dicționar ilustrat. Fiecare meserie a fost reprezentată prin desen de către copii și, cu ajutorul dicționarului, explicat cuvântul care denumeşte profesia.

În ultimul modul Calitatea stilului de viață am desfășurat activități care să-I determine pe elevi să-și identifice drepturile și responsabilitățile pe care le au în diferite roluri, să adopte comportamente sănătoase, să conştientizeze diferitele cauze ale comportamentelor violente și să găsească alternative la acestea, să identifice situații în care pot fi de ajutor.

1. Palma mea

Elevii şi-au conturat pe o coală albă propria palmă, iar pe fiecare deget au notat oregulă care trebuie respectată pentru a trăi sănătos.

2. Tortul rolurilor

Le-am distribuit elevilor câte un carton rotund, cerându-le să-şi imagineze că e untort. Acesta trebuia împărțit în felii mai mari sau mai mici în funcție de timpul pe care-l ocupă un anume rol în viața noastră: elev, fiu, coleg, prieten, nepot, frate, sportiv, dansator, pieton, creştin, etc.

3. Cerul vieţii

Activitatea s-a desfăşurat utilizând trei simboluri: soare, cer senin, nori. Le-am prezentat școlarilor câteva situații ipotetice și ei trebuiau să noteze dacă în asemenea situații pot oferi ajutor (soare), dacă se descurcă singuri (cer senin) sau dacă cer ajutor (nori).

a) Tu și frățiorul tău trebuie să vă treziți dimineața la ora 7.

b) Ai primit o temă grea la matematică.
c) Ai de făcut câteva cumpărături.
d) Ai luat un S la testul de limba română.
e) Se organizează o excursie, dar tu și încă doi colegi nu aveți destui bani.
f) O colegă te împinge şi cazi în curtea şcolii.

4. Cel mai împovărat

Am enumerate pe rând câteva lucruri dintr-o locuință, iar copiii au notat prima persoană care le-a venit în minte la auzul denumirii obiectului. (de exemplu: birou – eu, aragaz – mama, aspirator – tata). La sfârşit am întocmit un clasament, constatând cine aremai multe responsabilități în casă și cum ar putea fi modificată situația, dacă a fost cazul.

Jocurile prezentate mai sus sunt doar secvențe din demersurile didactice organizate la clasă. Fiecare din ele poate fi propus elevilor aşa cum a fost descris saupoate servi ca bază de construire a altor activități.

Lucrând astfel vom ajuta cu siguranță elevii să-și clarifice, să conștientizeze și să-și formeze sistemul personal de valori.

Bibliografie:

Băban, A., *Consiliere educaţională, Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şiconsiliere*, Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca, 2001.
Lemeni, G.; Mihalca, L.; Mih, C., *Consiliere şi orientare, ghid de educaţie pentru carieră*,Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2005.

5.

ROLUL CREATIVITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARILOR

Cristina-Petronela Apolzan, GPP „Dumbrava minunată”, Alba Iulia
Sorina Burz, GPP „Dumbrava minunată”, Alba Iulia

Întreg parcursul vieții este un continuu proces de dezvoltare, dar nu unul liniar, ci unul caracterizat de dinamism, cu creșteri cantitative și calitative, dar și cu stagnări sau, uneori, regrese. O dezvoltare plenară se traduce într-un individ capabil să se participe și să se manifeste activ în viața socială, valorificându-și potențialul biopsihic individual.

În cadrul acestui proces de dezvoltare, cadrul didactic are un rol important pentru formarea unei personalități dezirabile și adaptabile la cerințele societății curente. O temă esențială o constituie conceptul de creativitate. Îndreptându-ne atenția spre vârsta preșcolară, dacă până de curând accentul cădea pe o transmitere punctuală de informații către educabili, pe formarea unor competențe care să-i pregătească și să le fie de folos în viața de școlar, ceea ce se pretinde acum este mai mult decât atât și anume formarea capacității de a gândi creativ, de a gândi divergent.

Pentru cele menționate anterior, este de trebuință a se cunoaște cât mai multe despre conceptul adus în discuție. Simonton (2009) definește creativitatea ca fiind capacitatea de a rezolva probleme în moduri noi, eficiente, corecte, estetice și valorizate social, un fel de „originalitate adaptativă” sau un produs între originalitate și utilitate.

Originea cuvântului „creativitate” este în cuvântul latin „creare”, care înseamnă „a zămisli/ a făuri/ a naște”, fiind popularizat de către psihologul american G. W. Allport, în anul 1937.

Abraham Maslow consideră că atât mediul de viață al unei persoane, cât și genele sale îi influențează dezvoltarea, făcând distincția între două tipuri de creativitate:

1. Creativitate primară: oamenii care posedă acest tip de creativitate nu trebuie să depună efort pentru a realiza un număr mare de creații originale, o fac spontan, gândirea creativă fiind, în cazul lor, o calitate naturală, avută încă de la naștere;
2. Creativitate secundară: este tipul de creativitate „consolidată”, rezultat al unei munci precedente, mai precis, cei care au acest tip de creativitate desfășoară un exercițiu destul de solicitant pentru a putea realiza produse creative.

La rândul său Alfred Edward Taylor delimitează la rândul său cinci niveluri ale creativității care se manifestă la individ:

- Nivelul 1 – creativitatea expresivă: se manifestă în primii ani de viață, fiind specific copiilor care se manifestă în desen, cântece, istorioare și povestiri inventate;

- Nivelul 2 – creativitatea productivă: constă în natura sa practică, implică lucrări iscusite și dezvoltarea abilităților prin care persoana se va distinge;
- Nivelul 3 – creativitatea inventivă: ideile provin din capacitatea de a crea conexiuni noi între cunoștințele și experiențele care deja sunt existente în posesia individului;
- Nivelul 4 – creativitate inovativă: se traduce prin capacitatea de a crea opere, poezii, lucrări originale, fiind ceea ce e cunoscut în rândul simțului comun drept „talent";
- Nivelul 5 – creativitatea emergentă: aceasta este mai rar întâlnită, fiind cea mai complexă, izvorâtoare de principii și idei care revoluționează diverse domenii, în psihologia tradițională considerată „geniu".

Perioada preșcolarității este considerată esențială în conturarea creativității, cei mici reușind, în această perioadă să treacă treptat de la limitările acțiunilor motorii concrete, la acte simbolice. Disponibilitățile psihice pentru actul creativ, pe care acesta le posedă, sunt vizibile în lărgirea experienței cognitive, dezvoltarea imaginației și a competențelor lingvistice, precum și în trebuințele pentru cunoaștere, independență și autonomie pe care aceștia le exprimă.

Preșcolarii își manifestă creativitatea în activitățile pe care le desfășoară zi de zi: în joc, care este considerat principala activitate desfășurată în grădiniță; în limbaj, care implică interconexiune și relaționare cu cei din jur; în desen și pictură, cu ajutorul cărora conturează lumi și elemente nemaivăzute.

L. S. Vîgostki consideră jocul principalul factor al dezvoltării generale. Tot Vîgotski (1971) afirma că: „În joc, un copil se comportă totdeauna dincolo de vârsta sa medie, dincolo de comportamentul său cotidian, în joc este ca și cum ar fi puțin mai înalt decât el însuși". O categorie de jocuri care stimulează puternic creativitatea preșcolarilor este categoria jocurilor simbolice sau jocurile cu reguli intrinseci, inventate de către copii sau interiorizate, după nivelul lor de înțelegere, din viața și mediul ambiant.

Jocurile cu subiecte din viața cotidiană sunt o subcategorie, îmbrățișată de copii, a jocurilor simbolice. Jocurile: de-a familia, de-a magazinul, de-a doctorul sunt prezente în viața celor mici atât în mediul grădiniței, cât și în afara acestuia. Observându-i, constatăm cum aceștia mânuiesc jucării care sunt replici ale obiectelor originale, cum sunt trusele de medic pentru copii, sau alte obiecte pe care le asociază creativ cu cele originale (ex. un creion – seringă medicinală), întocmai cum au văzut în jurul lor, fără să primească indicații specifice din partea adulților. De cele mai multe ori, în acest tip de joc, copiii adoptă replici din vocabularul specific situației (ex. în cadrul jocului de-a familia, ei preiau replici ale părinților, anumite cuvinte pe care adulții le folosesc pentru a-i alinta).

Jocurile de creație cu subiecte din povești și basme, din spectacolele sau emisiunile vizionate în care copiii interpretează rolurile diferitelor personaje sau utilizează jucăriile pe post de substitut, ei preluând rolul regizorului, ne permit să reflectăm asupra formei particulare în care ei au preluat

mesajele transmise, asupra atitudinilor pe care le manifestă în raport cu unele personaje și asupra valorilor cu care aceștia se identifică. Mai mult decât atât, aceștia își manifestă potențialul creativ în încercarea de a reconstitui scenele care i-au impresionat, precum și aspectele de mimică și limbaj specifice personajelor.

Jocul de construcție presupune imitarea unor construcții reale, reconstituirea unor modele percepute anterior sau unora imaginare. Acesta le permite preșcolarilor să exploreze diverse materiale cu ajutorul cărora vor construi diverse obiecte, să le compare, să le observe formele (rectangulare, cilindrice, sferice) și texturile (netede, aspre, lucioase), chiar dacă nu le pot numi cu precizie. Jocul le oferă cadrelor didactice șansa de a-i observa pe cei mici și de a constata nivelul de dezvoltare a creativității acestora, precum și emoțiile induse de joc, care le crește încrederea în capacitățile lor, în urma construcțiilor pe care au reușit să le realizeze. Cuburi, mozaic, piese specifice de construcție sau chiar elemente naturale, prind sens în mici capodopere pe care copiii le prezintă cu mândrie

Prin intermediul desenului și al picturii, copiii redau realitatea particularizată, trecută prin filtrul lor personal, diverse linii, semne, simboluri sau pete de culoare pot reprezenta aspecte din proximitatea lor. Lucrările lor sunt cel mai des influențate de emoționalitate, cei mici tinzând să recreeze selectiv „universul" care îi preocupă. Din practică se poate observa că, în jurul vârstei de 3-4 ani, vârsta preșcolară mică, lăsând un copil să deseneze/ picteze liber și întrebându-l ulterior ce reprezintă desenul/ pictura, acesta poate prezenta un amestec de forme și culori drept o lume cu elemente variate, un cadru sau o scenă familială, socială ori inspirată din povești și desene animate. Imaginația creatoare evoluează odată cu capacitățile artistice ale preșcolarilor. Cu toate că, lucrările lor capătă conturi mai clar definite și mai ușor de identificat, ei își exprimă în continuare imaginea formată particular despre realitatea reprezentată sau redau în maniere inedite portretizări ale unor persoane și personaje cunoscute sau existente în universul lor imaginativ ori ale unor obiecte cu trăsături inovatoare.

Stimularea creativității în perioada preșcolară este definitorie pentru dezvoltarea ulterioară a preșcolarilor, pentru a se putea adapta facil la variatele experiențe din mediul de viață, pentru a se reinventa continuu și a contribui activ la modelarea universului social.

Bibliografie:

Albulescu, I., Catalano, H., Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar, Ed. Didactica Publishing House, 2019

Ezechil, L., PăișI-Lăzărescu, M., Laborator preșcolar, Ed. V&I INTEGRAL

Maslow, AH., Blocuri emoționale ale creativității. Umanist , 1958

Simonton, D. K., Creativity. In S. J. Lopez & C. R. Snyder (Eds.), Oxford handbook of positive psychology (pp. 261–269). Oxford University Press, 2009

Taylor, A. E., Creative Morality, 1938

Vîgotski L. S., Opere psihologice alese (vol. I). Ed. Didactică și pedagogică, 1971

EDUCAȚIA ESTE VIAȚA ÎNSĂȘI

Alina Simona APOSTOL

Liceul Tehnologic ”Horea”, Marghita

”Bunăstarea întregii națiuni depinde de creșterea corectă a copiilor.” John Locke

Omul învață toată viața, dar omul e absolut necesar să știe să învețe și să se perfecționeze continuu. Educația capătă în zilele noastre dimensiunile unui proiect universal, cel mai complex și cu perspectiva cea mai extinsă, este un proiect prin care se urmărește acceptarea unei viziuni holistice necesară înțelegerii și înfăptuirii proceselor instructiv-educative. Fiecare aspect al vieții, la nivel atât individual, cât și social, oferă posibilități pentru educație, dar și pentru participare activă. Tinerii inevitabil vor profita de fiecare ocazie pentru a învăța, a se autoperfecționa, cu observația că asimilarea acestor resurse potențiale este posibilă doar dacă în prealabil s-a primit o educație fundamentală solidă.

Fiecare individ poate să fie un om de acțiune și un om de reflecție, un elev și un profesor, poate să își formeze o cultură morală, estetică, socială prin autoobservare, autoanaliză, autoevaluare, autocritică. Un rol important in formarea tinerilor îl are ereditatea ce se transmite de la o generația la alta atât pe linie maternă, cât și paternă. Familia este primul mediu în care copilul se formează având un rol primordial în modul în care elevul va face față școlii. În cadru familiei elevul se dezvoltă normal, este stimulat și ajutat să se autodepășească. Mediul școlar este cel de-al doilea cadru de dezvoltare în care relația elev-profesor este valoroasă, comunicarea este importantă, relaționarea necesară, iar încurajarea elevilor, chiar și în situațiile de eșec să se facă ferm, consecvent.

Un bun profesor va transmite cât mai bine informațiile de așa manieră ca elevii să își depășească limitele, să filtreze informațiile, să gândească logic, să își proiecteze noțiunile, să abia curajul că să își expună părerile și să le susțină atunci când știu că au dreptate, să capete încredere în ei și în ideile pe care le au. Un bun elev va profita la maxim de ceea ce vede, aude, simte: orice activitate va întreprinde (că vor învăța noțiuni pur teoretice, că vor cunoaște alți oameni, alte locuri, alte culturi diferite, că vor lua parte la activități artistice) va fi parte din dezvoltarea lui personală: își va forma opinii, își va stabili obiective și își va schimba perspectivele, totul pentru a acumula experiențe noi, pentru a deveni important pentru evoluția societății. Astfel, o societate sănătoasă are nevoie de oameni în stare să se

cunoască, să se autoconducă, să-și dobândească libertatea și să o folosească în mod corespunzător. Finalitatea autentică a educației stă în pregătirea persoanei pentru a sesiza semnificațiile adânci ale realității. În psihopedagogie este credința că o persoană este capabilă de progres și dacă dai de înțeles acest lucru persoanei respective, chiar așa se va întâmpla. Aici părintele, profesorul, liderul influențează rezultatele obținute de copil, elev, angajat dacă aprecierea se face pe baza capacităților acestuia, această apreciere cerând să fie alimentată mereu. Predicțiile părintelui, profesorului, liderului nu numai anticipează, dar și facilitează apariția comportamentelor invocate.

Omul contemporan învață să se comporte în modul lui specific din mai multe pricini (pentru el, pentru cei din jur) și prin intermediul mai multor instanțe (familie, școală, Biserică, cercul de prieteni, comunitate). Se consideră că cele mai multe achizițiile se realizează prin școală, dar este importantă în aceeași măsură și educația *outdoor*. Această educație *outdoor* începe dincolo de ușa clasei prin incursiuni în lumea reală: drumeții, excursii, vizite la muzee, grădini botanice, centre de cultură. Un astfel de cadru educațional este ofertant asigurând o dezvoltare personală și socială a elevilor, o exersare a potențialului lor senzorial și de interes, o intensificare a activității colaborative. Învățarea *outdoor* are efecte pozitive asupra stării de sănătate, de spirit a copiilor, dezvoltă agilitatea, conduce la bucurii și satisfacții. Învățarea *outdoor* completează educația din sala de clasă, îi imprimă o altă demnitate și consistență fiind o formă de stimulare, de cercetare, de creare a propriilor convingeri și personalități.

Așa cum spune un vechi proverb african ”E nevoie de un sat ca să crești un copil”, de educația și dezvoltarea unui copil nu este responsabilă doar o singură persoană. Generația tânără nu trebuie educată doar pentru a se adapta la nou și doar de școală, de învățător, de profesor ci de întreaga societate pentru a putea contribui la construcția viitorului. Specificul lumii de azi e că se schimbă din ce în ce mai repede și ne pune în fața unor situații originale, neprevăzute, imprevizibile. Din acest motiv pilonul principal în formarea tineretului din ziua de azi nu trebuie să fie atât instrucția ci mai ales educația și anume o educație care oferă un comportament deschis spre schimbare, o atitudine care favorizează utilizarea tehnicilor de comportament inovativ.

E imperios necesar să credem în educație și în viitorul acesteia. Să conștientizăm importanța ei, este vehiculul care ne poate scăpa de crize, de abateri de la esența umană, de dezorientări colective sau individuale. Tot ceea ce ne înconjoare, ce vedem, ce auzim, ce simțim, ne poate juca feste, resursele materiale se diminuează încet, dar cele ce vizează reînnoirea omului sunt inepuizabile și ne sunt la îndemână. Educația este singura pârghie ce depinde de noi, de copii, de elevi, de oameni. Aceasta este miza pentru evoluția în bine și libertatea umanității.

Bibliografie:

1. DUȚU Mircea, Educația și problemele lumii contemporane, Editura Albatros, București, 1989
2. Andre de PERETTI, Educația în schimbare, Editura Spiru Haret, Iași, 1996
3. MONTEIL Jean-Marc, Educație și formare. Perspective psihosociale, Editura Polirom, Iași, 1997
4. MARCU Vasile, MARINESCU Mariana, Educația omului de azi pentru lumea de mâine, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2007
5. CUCOȘ Constantin, Educația. Experiențe, reflecții, soluții, Editura Polirom, Iași, 2013

ŞANSE EGALE ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC

prof. Apostu Tatiana, Colegiul Tehnic „Gheorghe Balş" Adjud-Vrancea

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate fiinţele umane sunt libere să-şi dezvolte capacităţile personale şi să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de şanse are la baza asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități. Şcoala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, pofesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu.

Şcoala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără şi şcolarizarea copiilor defavorizaţi sau celor cu cerinţe educative speciale Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate" înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democrații secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare.

Egalitatea şanselor semnifică, în fapt, oferirea de opţiuni multiple pentru capacităţi şi aptitudini diferite, „o educaţie pentru toţi şi pentru fiecare", o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă şi condiţii socio-economice, dar şi o educaţie pentru fiecare, în funcţie de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea şi încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalităţii şanselor de acces în viaţa socială. Această opţiune a fost susţinută de politicile de egalizare a şanselor care au avut ca obiective combaterea excluziunii şi selecţiei exacerbate, formarea competenţelor de bază pentru toţi indivizii, educaţia de tip „a doua şansă" pentru cei care au părăsit sistemul educativ, integrarea educaţiei formale cu educaţia non-formală şi educaţia informală, astfel încât să se extindă situaţiile de învăţare.

În categoria copiilor defavorizaţi îi putem include pe cei proveniţi din familii monoparentale sau orfani de ambii părinţi, copiii ai căror părinţi sunt şomeri, au grave probleme de sănătate sau un comportament imoral, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate şi a căror şcolarizare depinde de existenţa unui mijloc de transport şi copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi.

Cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedeşte a fi educaţia incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi; şcoala se adaptează la nevoile elevilor; diferenţele individuale între elevi constituie o sursă de bogăţie şi diversitate, şi nu o problemă. Şcoala incluzivă are la bază un curriculum adaptat în raport cu nevoile copiilor.

Adaptarea curriculumului se poate realiza prin selectarea unor conţinuturi din curriculumul general adresat copiilor normali, care pot fi însuşite de copiii cu cerinţe speciale; introducerea elevilor cu cerinţe educative speciale într-o varietate de activităţi individuale, terapeutice, destinate recuperării acestora; folosirea unor metode şi procedee didactice, a unor mijloace de învăţământ intuitive, de natură să sprijine înţelegerea conţinuturilor predate la clasă. Conceptul de cerinţe educative speciale presupune necesitatea unei abordări diferenţiate şi specializate a educaţiei copiilor în funcţie de deficienţele pe care le prezintă.

Tipurile de deficienţe întâlnite la elevii cu cerinţe speciale sunt: deficienţe mintale, deficienţe de auz sau vedere, deficienţe fizice, psihomotorii, tulburări de limbaj, tulburări de comunicare şi relaţionare,

tulburări de atenţie şi hiperactivitate – ADHD. Tot aici se înscriu şi cazurile copiilor care eşuează la şcoală din diferite motive – copii instituţionalizaţi, copii care provin din comunităţi etnice defavorizate. Aceştia au dreptul fundamental la educaţie, posedând caracteristici, interese, aptitudini şi necesităţi de învăţare proprii. De aceea proiectarea sistemelor educaţionale şi implementarea programelor şcolare trebuie să ţină seama de marea diversitate a caracteristicilor şi trebuinţelor elevilor incluşi în procesul instructiv-educativ, care trebuie să asigure şanse egale pentru copiii defavorizaţi prin implicarea tuturor cadrelor didactice, părinţilor şi a instituţiilor locale abilitate.

Din perspectiva reglementărilor adoptate de statul român, copiii cu cerinţe educative speciale pot fi integraţi fie în unităţi şcolare de educaţie specială, fie în grupe şi clase speciale din unităţi preşcolare şi şcolare obişnuite, fie în mod individual în unităţi de învaţământ obişnuite. Aceste şcoli trebuie să se adapteze unei pedagogii centrate asupra copilului, capabilă de a veni în întâmpinarea trebuinţelor fiecărui copil în parte. Cadrele didactice trebuie să adopte mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, construind o societate bazată pe spiritul de toleranţă şi oferind şanse egale la educaţie pentru elevii defavorizaţi. Societatea contemporană pune tot mai mult accentul pe diversitate.

Educaţia pentru diversitate este un răspuns la pluralismul de toate felurile cu care ne confruntăm. Valorificarea diversităţii permite toleranţa; recunoaşte, apreciază şi facilitează procese implicate în explorarea şi descoperirea noului, conduce la întărirea relaţiilor în cadrul comunităţii şi măreşte posibilităţile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Instituţiile de învăţământ trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor.

Profesorii au nevoie să îşi conştientizeze propriile prejudecăţi, să fie corect formaţi, să ia în considerare condiţiile sociale şi nevoile elevilor. Copiii trebuie pregătiţi să înveţe să trăiască şi să interactioneze pozitiv în această lume diversă.

Multiculturalitatea este un fenomen care ne îmbogăţeşte cu diversitate. Şcoala trebuie să formeze deprinderea preţuirii valorilor pluriculturale, ideea ca nu există valori superioare sau valori inferioare. Există valori specifice care trebuie preţuite prin aportul lor la nuanţarea şi îmbogăţirea celorlalte culture cu care vin în contact.

Şcoala românească trebuie să construiască diverse strategii pentro o tratare pluralistă a diversităţii culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei elevii şi utilizarea acestuia pentru a ajuta profesorii şi directorii să înveţe culturile elevilor; utilizarea conflictelor etnice pentru producerea unor schimburi culturale şi sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori şi familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal şi eficient la instituţia şcolară; înlăturarea prejudecăţilor legate de rasă, clasă socială sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane şi grupuri de elevi.

Egalitatea şanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate ţările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanţă majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate“ înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democraţii secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toţi cetăţenii; ea înseamnă o egalitate reală a şanselor individuale de promovare socială, iar educaţia este instrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor şanse.

Specia umană se conformează şi ea acelui principiu director al evoluţiei speciilor – variabilitatea; indiferent de numărul indivizilor, educaţia lor trebuie să fie diferenţiată şi specializată, în funcţie de „echipamentul natural-genetic“ al fiecăruia, de aptitudinile şi interesele fiecărei persoane, corelate cu nevoile de cadre competente ale societăţii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Creţu D., Nicu A. – Pedagogie pentru definitivat şi gradul didactic II, Editura Universităţii „Lucian Blaga" Sibiu, 2009
2. Mara D. – Strategii didactice în educaţia incluzivă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004
3. Verza E., Păun E. – Educaţia integrată a copiilor cu handicap, UNICEF şi RENINCO, Bucureşti, 2008.

ABORDAREA INTEGRATĂ A ACTIVITĂŢILOR DIN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR, FOLOSIND METODE ŞI PROCEDEE ADECVATE

Prof. înv. primar : Cornelia Aprofirei

Şcoala Gimn. "Pr. Gh. Săndulescu" Dragomireşti

Printre experienţele consacrate de organizare a conţinuturilor învăţământului pot fi catalogate ca inovaţii:

- abordarea interdisciplinară,
- predarea integrată a cunoştinţelor,
- organizarea modulară,
- învăţarea asistată de calculator.

Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează, ca metodă, predarea-învăţarea cunoştinţelor.

Această manieră de organizare a conţinuturilor învăţământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că, obiectul de învăţământ are ca referinţă nu o disciplină ştiinţifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

De multe ori se fac confuzii între conceptele de organizare interdisciplinară şi organizare integrată. Din punct de vedere al cunoaşterii, desebirea dintre cele două, constă în aceea că interdisciplinaritatea identifică o componentă a mediului pentru organizarea cunoaşterii, în timp ce integrarea, ia ca referinţă o idee sau un principiu integrator care transcede graniţele diferitelor discipline şi grupează cunoaşterea în funcţie de noua perspectivă, respectiv, temă.

În DEX, conceptului „a integra", îi corespund următoarele noţiuni: a include, a îngloba, a încorpora, a armoniza într-un tot, iar „integrarea" – ca sintagmă este explicată ca: reuniunea în acelaşi loc, respectiv în aceeaşi activitate a mai multor activităţi de tip succesiv.

Prin metoda predării integrate, elevii pot să participe, să se implice, cât mai mult, atât efectiv cât şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea

conţinutului cu ajutorul experienţelor diverse, exersării tuturor analizatorilor, al învăţării prin descoperire.

Cultivarea unor trăsături cum ar fi: curiozitatea, admiraţia, imaginaţia, gândirea critică, spontaneitatea şi plăcerea în experienţele estetice se realizează pe calea predării grupate, pe subiecte sau unităţi tematice, aşa numită *predarea tematică*.

Se crede că învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin această predare tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii, în loc să se concentreze pe un aspect izolat, lucru nefiresc pentru dezvoltarea copilului.

Procesul educaţional trebuie să fie creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor. Pentru a fi posibilă abordarea în maniera integrată, învăţătorul stabileşte clar, precis obiectivele şi conţinuturile activităţilor zilnice, iar pe baza acestora concepe un scenariu cât mai interesant al zilei.

În activităţile integrate accentul va cădea pe grup şi nu pe întreaga clasă, în care o idee transcede graniţele diferitelor discipline şi organizează cunoaşterea în funcţie de noua perspectivă, respectând tema de interes.

În cadrul activităţilor integrate, abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre categorii şi tipurile de activităţi dispar, se contopesc într-un scenariu unitar şi de cele mai multe ori ciclic, în care tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe.

Varietatea materialelor spre care sunt orientaţi copiii, îi încurajează pe aceştia să se manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime liber ideile, să interpreteze date, să facă predicţii.

Abordarea integrată a activităţilor promovează **învaţarea centrată pe copil,** acesta beneficiind de:

-posibilităţi de a se manifesta natural, fără a sesiza că această activitate este „impusă”;

-personalitatea copilului se dezvoltă ;

-copilul învaţă lucrând;

-mai multă libertate în acţiune;

-oportunităţi de a se implica în pregătirea activităţilor cautând şi aducând diferite materiale de acasă;

-sporirea încrederii în propriile posibilităţi, devenind capabili să îndeplinească sarcinile ce le-a ales sau li s-au încredinţat;

-orice lucrare care se finalizează duce la dezvoltarea personalităţii copilului;

-educarea capacităţii de a lucra în grup, de a ajuta la îndeplinirea sarcinilor echipei;

-manifestarea creativităţii în toate domeniile;

-contribuie la formarea stimei de sine şi la dezvoltarea spiritului participativ.

Reuşita predării integrate a conţinuturilor în școală, ţine în mare măsură de gradul de structurare a conţinutului proiectat, într-o viziune unitară, urmărind anumite finalităţi.

Activitatea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu societatea, cultura şi tehnologia didactică. Ea lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru copil cât şi pentru cadrele didactice.

Prin aceste activităţi se aduce un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului didactic, punându-se accent pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

CONCLUZII:

- Integrarea conţinuturilor şcolare este o necesitate şi un deziderat;
- Strategiile de predare/ învăţare integrată, precum şi nivelurile la care acestea se realizează sunt condiţionate de o multitudine de factori, de natură obiectivă şi subiectivă;
- Aceste modalităţi de integrare au avantaje, dar şi dezavantaje;
- În dorinţa noastră de a fi moderni, de a inova practica şcolară, trebuie prudenţă, deoarece echilibrul dintre extreme (diferenţiere pe discipline vs. integrare totală) se pare că este soluţia cea mai eficientă.

BIBLIOGRAFIE:

Negreţ-Dobridor I. și Pânsoară Ion Ovidiu*, Ştiinţa învăţării,* Polirom, 2005

Revista Învăţământului Primar, 3-4, 2003;

Revista Învăţământului Primar, 1-2, 2004;

www.didactic.ro.

HOW TO TEACH ENGLISH THROUGH DOCUMENTARIES

Prof. Aramă-Păsălău Carmen

Școala Gimnazială Ion Creangă Târgu Neamț, jud.Neamț

English is the means of communication in most of films and short videos going around the Internet, so learners can be provoked to acquire language and general knowledge in class.

The advantages of this kind of teaching would be:

- we could provide visual materials for easy learning and that triggers the students' memory
- the students could face the language in real-life conversations, and thus develop all their language skills

English teacher could use this method by:

- paying attention to the students' level and age deciding if it's better or not to use subtitles
- thinking if the videos would be proper for the theme, grammar and lexical structures used in the module or the unit
- preparing watching activities before (short debates or conversations, short preparatory exercises etc.)

What are the best documentary channels that could be used in English teaching? Here is a short list:

- NAT GEO KIDS (very short documentaries for young learners about many topics)
- PEEKABOO KIDZ (short documentaries for young learners with colorful animations)

BRITISH COUNCIL LEARN ENGLISH KIDS (how to... short films)

- BBC EARTH KIDS (many short scientific documentaries, how to do short videos)

I could give many other examples of web channels that can be used in English teaching, in an integrated way, English language, science, technology and general life knowledge being mixed in this method.

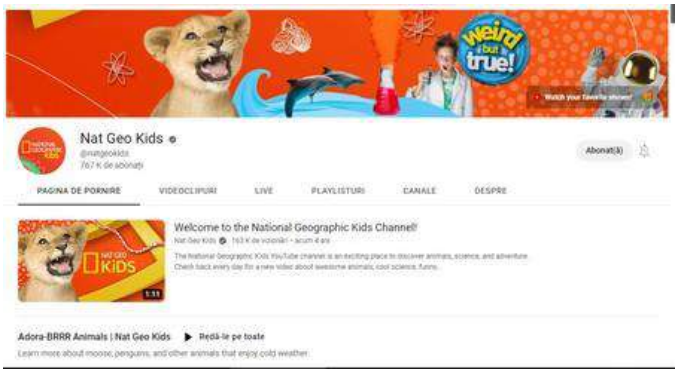

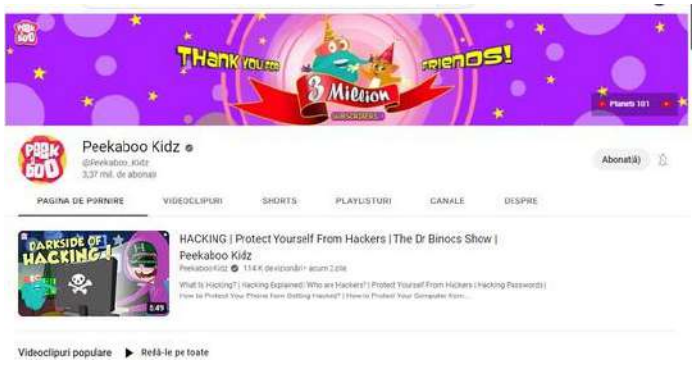

Bibliography:

https://www.youtube.com/@natgeokids

https://www.youtube.com/@Peekaboo_Kidz

https://www.youtube.com/@BBCEarthKids

„EDUCAȚIA DIGITALĂ”

Prof. Archip Ada-Irina
Școala Gimnazială nr. 10 Botoșani

Trăim într-o societate aflată într-o continuă mișcare, transformare și evoluție, în epoca tehnologiei digitale. Schimbările majore generate de dezvoltarea tehnologiei digitale se reflectă și în educație. În zilele noastre predarea-învățarea-evaluarea presupune o nouă perspectivă asupra conținuturilor învățării prin integrarea tehnologiilor digitale. Predarea digitală reprezintă o nouă provocare pentru noi profesorii având în vedere faptul că elevii noștri, nativi digitali, știu să folosească tehnologia digitală de la o vârstă fragedă și sunt familiarizați cu internetul, cu social media, precum și cu o mulțime de aplicații/instrumente/platforme digitale.

Digitalizarea oferă multe oportunități, dar generează și o serie de provocări noi și semnificative. Predarea digitală înseamnă abordarea unor tehnici de predare și învățare bazate pe utilizarea unor instrumente, aplicații, platforme și tehnologii digitale. Predarea-învățarea-evaluarea digitală presupune utilizarea în clasă a tabletelor/telefoanelor mobile/laptopurilor în loc de caiete/cărți/fișe de lucru/materiale didactice în format hârtie. Utilizarea platformelor/instrumentelor/aplicațiilor web educaționale online ne ajută să dezvoltăm competențele digitale la elevi și profesori; să realizăm conținut digital interactiv de calitate; să evaluăm interactiv, on-line pe diverse platforme: *Socrative, Kahoot, Quizizz, Quizalize, Quizlet, Google forms, Mentimeter, Genially, Proprofs;* să realizăm cărți digitale/lecții digitale interactive/activități interactive cu ajutorul aplicațiilor și instrumentelor *Genially, Canva, Book Creator, Story Jumper; Learningapps*; să integrăm table interactive în predarea la distanță: *Padlet, Digipad, Idroo, Miro;* să realizăm fișe de lucru interactive cu ajutorul platformelor *Quizlet și Liveworksheets;* să realizăm postere digitale cu *Canva, Glogster*; etc.

Utilizarea resurselor educaționale digitale în procesul de predare-evaluare ne oferă multe posibilități și avantaje atât pentru realizarea unei predări centrate pe elev cât și pentru perfecționare. Acestea asigură crearea unui mediu de învățare necesar unei educații de calitate și formării competențelor cheie și profesionale. Ca resurse digitale, folosim la clasă: manualele digitale de pe platforma ministerului https://www.manuale.edu.ro/; lecții interactive LIVRESQ de pe platforma https://livresq.com/ro/; materiale de lucru de pe platforma de învățare https://leszexpertsfle.com/ despre care am aflat în cadrul unui PROIECT ERASMUS+ din Rouen, Franța ce conține peste 400

de exerciții interactive; materiale de pe platforma de învățare https://lebaobabbleu.com; fișe interactive de pe platforma LIVEWORKSHEETS: https://www.liveworksheets.com/; jocuri interactive de pe platformele WORDWALL și LEARNINGAPPS: https://wordwall.net/; https://learningapps.org precum și site-urile recomandate de Ministerul Educației din programa de limba franceză, 2017.

Beneficiile utilizării resurselor digitale și a metodelor de lucru active, interactive și dinamice în educație sunt: independență, deschidere, motivare, flexibilitate, autonomie în învățare, educație la distanță; lucru în grup, individual și în echipă, învățare prin descoperire; învățare nonformală și informală, exersare, evaluare/autoevaluare; personalizare; transformarea modului de comunicare, de înțelegere și de învățare; materiale personalizate; utilizare de metode pedagogice și tehnologii dinamice, interactive, diverse ce permit un feedback imediat precum și evaluări formative/sumative, obiective, calitative, orar flexibil, timp optimizat.

Evaluarea la distanță prin intermediul diverselor instrumente/aplicații/platforme web poate oferi o serie de avantaje precum:

➢accesul la cunoștințe/informații/lecții în orice moment și locație;

➢flexibilitate, independență și mobilitate;

➢distribuire rapidă a materialelor și simplitate în utilizare;

➢completarea informațiilor din manual cu conținuturi multimedia interactive de pe Internet care susțin învățarea durabilă;

➢centrare pe elev, acces rapid la activități;

➢favorizarea creativității elevilor;

➢ învățare în ritm și stil propriu, fără stres; capacitate individuală de înțelegere oriunde și oricât;

➢ oferirea de feedback rapid și permanent; afișarea imediată a rezultatului după finalizarea testului, posibilitatea de descărcare și analiză a acestora, etc;

➢ interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi.

Dintre dezavantajele educaţiei digitale amintim:

➢ necesită experienţă în domeniul utilizării;

➢materialele/fișele/lecțiile trebuie să fie atrăgătoare pentru elevii - nativi digitali;

➢lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni la rețea;

➢elevii trebuie să fie motivați pentru a participa la activitățile online;

Iată câteva aplicații/instrumente/platforme digitale utilizate la orele de limba franceză: *Livresq* – o platformă românească pentru crearea de lecții interactive. Acestea conțin clipuri audio și video, imagini, galerie de imagini, teste, tab, acordeon, aplicații, atașamente de tip fișier. Iată câteva dintre

ele: *Le présent des verbes du I-er gr., Les objets de la classe, Ma famille, Les pronoms COD et COI, Les vêtements, Le verbe aller, L'article partitif, Se présenter, Enchanté, On fait les courses.*

O altă platformă utilă, interesantă, ludică, complexă și colaborativă este *Genially*. O folosim pentru a realiza prezentări atractive, dinamice, planificări interactive, chestionare, jocuri interactive, calendare pentru diverse activități, scenarii didactice deosebite. Cu ajutorul platformelor *Book Creator și Story Jumper* realizăm cărți digitale interesante și interactive pentru elevi. Acestea au un design variat, colorat, sunt stimulante pentru elevi ușor de utilizat/realizat.

Pe platforma *Learningapps* am creat la limba franceză câteva jocuri interactive pentru a atrage eleviii să învețe această limbă. Iată câteva dintre ele: *L'article partitif, Les pronoms relatifs simples, Le verbe lire, Notre/votre/leur, Le futur simple, Le verbe aller, Ma famille, La ville, Les articles définis, Les nombres de 0 à 60, Se présenter, Les vêtements, Les temps verbaux, Le verbe avoir, Les objets de la classe, Les actes de parole, Les adjectifs possessifs, faire des achats, etc.* Elevii au fost încântați de aceste jocuri dorind ei înșiși să realizeze astfel de jocuri.

Platforma *Wordwall* ne-a ajutat de asemenea să-i stimulăm pe elevi în învățarea limbii franceze. Cu ajutorul acestei platforme am creat jocuri atractive și interactive pe care le folosim la clasă. Iată câteva exemple: *Le verbe écrire, Le futur proche, L'article partitif, Les fruits et les légumes, Ma famille, Les adjectifs démonstratifs et possessifs, Je voyage, La ville, Les pronoms compléments, Les activités que j'aime,* etc.Cu ajutorul platformei *Socrative* am realizat teste după cum urmează: *Le verbe avoir, Raconter un événement, Exprimer les préférences, Les vêtements, Ma famille, Le verbe aller, Les nombres de 0 à 20, Voilà ma journée, Les pronoms relatifs simples, Je me présente, Je suis d'accord/je ne suis pas d'accord, Présenter des activités quotidiennes, Exprimer les préférences.*

Quizizz, Kahoot, Mentimeter sunt instrumente de măsurare, de feed-back și de evaluare a impactului învățării pe care le folosim în anumite ore. Aceste aplicații oferă feed-back imediat iar rezultatele testului sunt vizibile tuturor și apar sub forma unui clasament.

Anul acesta am derulat un Proiect transnațional cu titlul „La France est une merveille” cu clasa a VI a în parteneriat cu elevi din Republica Moldova din IP Gimnaziul Bădiceni. Acest proiect s-a aflat sub egida PROGRAMULUI TRANSFRONTALIER **„Educație online fără hotare”** ce a fost inițiat de Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău și desfășurat sub egida dezvoltării competențelor secolului XXI. În cadrul acestui proiect am desfășurat o serie de activități on-line și am folosit diverse resurse digitale necesare realizării unor produse digitale finale precum: *Canva* pentru realizarea unor postere digitale de prezentare a școlii și a echipei, *Genially* pentru prezentarea regiunilor Franței și crearea unor *Lapbook-uri, Book Creator* pentru realizarea unei cărți digitale cu tema „*Voyage culinaire dans les régions françaises*”, prezentări pe tema „*Le calendrier des fêtes françaises”;* colaje digitale cu tema „*La France en 7 images*”. Pe platforma *Padlet* am realizat împreună cu elevii de clasa a V a

felicitări/postere/prezentări în limba franceză în cadrul Proiectului eTwinning „*Cartes de la Saint-Valentin*” în parteneriat cu Institutul Martí L'Humà Montblanc din Spania.

Noi, profesorii trebuie să manifestăm disponibilitate și deschidere pentru a folosi aceste platforme și instrumente web la orele sale. Rolul nostru este de a le selecta în funcție de particularitățile elevilor noștri, de timpul și disponibilitățile noastre.

Prin folosirea la clasă a acestor instrumente urmărim să dezvoltăm la elevi competențele de comunicare, competențele digitale, competența “a învăța să înveți, gândirea critică. Aceste platforme și instrumente folosite la ore motivează elevii să învețe, să-și îmbogățească cultura generală, îi ajută să-și dezvolte imaginația, creativitatea, gândirea critică și sporesc randamentul școlar. Utilizarea platformelor și instrumentelor web are un mare impact în promovarea tendințelor de modernizare și tehnologizare a procesului de predare-învățare-evaluare.

În concluzie, indiferent de activitățile didactice pe care le organizăm, tradiționale sau moderne, active și interactive, scopul și obiectivele acestora trebuie să fie în concordanță cu programa școlară, iar conținuturile să fie relevante și atrăgătoare.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ORGANIZAREA ,DESFĂȘURAREA ȘI VALORIZAREA ACTIVITĂȚILOR DIN GRĂDINIȚĂ

ARDELEAN GABRIELA MALINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ PERICEI NR. 1 SĂLAJ

Activităţile liber alese le pun în valoare calităţile şi aptitudinile pe care le deţine fiecare copil într-un domeniu sau îi ajută pe copii să se descopere în anumite domenii care pentru ei erau necunoscute. Munca pe sectoare le dezvoltă creativitatea şi imaginaţia, lăsându-i pe ei să realizeze lucrări originale.

Copilul în grădiniţă trăieşte experienţe noi, experienţe la care trebuie să se adapteze continuu şi să acţioneze ţinând seama de cerinţele celor din jur. Rolul învăţământului preşcolar în socializarea copiilor are în vedere interacţiunea socială și formarea comportamentelor din perspectivă socială.

Una din cele mai frecvente activităţi de învăţare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperînd, este **jocul liber**, organizat, condus şi orientat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă şi activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcţie de vârsta, necesităţile copiilor.

Conceptul **de joc liber** este fundamental pentru curriculum-ul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă , cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Exemple: Joc de construcții din cuburi - ,,Ferma de animale”, din castane - ,,Cercul mare și cercul mic”, ,,Orașul meu” din piese Logi, joc de rol- ,,De-a Scufița Roșie”, ,,Căsuța din oală”.

Cadrele didactice vor regăsi modalităţi de abordare a jocului şi mai ales a jocului liber, ca activitate dominantă şi integrată de abordare a dezvoltării şi învăţării copilului, precum şi recomandări de valorificare a jocului.

Jocul „Unde este locul meu?”

Element de competență: Identificarea și numirea formelor obiectelor (recunoașterea și denumirea culorilor)
Materiale folosite: Cartoane colorate , obiecte de diferite culori.
Desfășurarea jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea câte un coșuleț în care sunt așezate obiecte de diferite culori. La semnalul educatoarei, câte un copil din fiecare echipă va transporta obiectul la căsuța acestuia având în vedere criteriul așezării după culoare.

Jocul „Mingea prin tunel”

Elemente de competență: Utilizarea mâinilor și degetelor pentru scopuri diferite (coordonarea oculo-motorie)
Materiale necesare : Cutie cu “tunele” din carton diferit colorate, mingi de dimensiuni mici.
Desfăşurarea jocului: Copilul trebuie să manipuleze cutia cu tunele astfel încât mingea să treacă prin toate tunelele. Pentru complicarea jocului educatoarea poate să aleagă ordinea tunelelor prin care va trece mingea, indicând culoarea acestuia sau poate adăuga în cutie mai multe mingi . Dimensiunea cutiei și numărul tunelelor va fi stabilită în funcție de vârsta copiilor.

Metoda proiectului playingCLIL este rezultatul unui proiect de colaborare de doi ani dintre experți ai învățării prin joc, cercetători şi practicanți CLIL şi, de asemenea, cadre didactice din diverse contexte educaționale. Proiectul playingCLIL are ca scop aducerea inovației și creativității în clasa CLIL şi nu numai. Combină elemente ale pedagogiei prin teatru şi tehnici de interpretare, cu limbaj şi conținut într-un mod inovativ, prin care se doreşte construirea și accentuarea abilităților celui învățat cât şi a încrederii de a interacționa/relaționa. Proiectul playingCLIL are ca şi sursă teatrul de improvizație. Totuşi, deşi multe din

jocuri îşi au originea pe scenă, proiectul playingCLIL este destinat pentru sala de clasă. Proiectul playingCLIL poate fi folosit în tot spectrul vârstelor. Jocurile, care sunt esența proiectului playingCLIL, au fost create pentru a putea fi, cu uşurință, adaptate cerințelor diverşilor actori CLIL, contextului lor educațional şi tuturor vârstelor – de la grădiniță la gimnaziu, de la educația vocațională la educarea În acest proces, cei ce învață trebuie să fie implicați pentru că asimilarea va avea loc în timpul interacțiunii cu ceilalți. Deci, rolul profesorilor CLIL este de a pune la dispoziția elevilor metode de a interacționa într-o limbă străină pe subiecte din curriculă.

Jocul „Cubul emoțiilor"

Descriere: Cubul cu sentimente ajută la dezvoltarea emoțională a copiilor şi este un instrument excelent de a sprijini acest proces. Cu ajutorul acestui produs puteți facilita identificarea si exprimarea emoțiilor într-un mod amuzant alături de micuțul dumneavoastră.

Modalități de joc:

- Rostogoliți cubul, pe rând și numiți emoțiile de pe fiecare față a acestuia;
- Mimați emoțiile de pe fiecare față a cubului împreună cu cel mic;
- Rostogoliți cubul și pentru emoția de pe fața pe care cade acesta, inventați sau identificați situații în care emoțiile respective ar putea să apară (puteți sublinia aici comportamente adecvate din punct de vedere social pentru exprimarea fiecărei emoții).
- Mimați alături de cel mic cum ați reacționa în cazul în care ați simți una din emoțiile de pe cub.

Beneficii educative:

- Dezvoltă universul emoțional;
- Favorizează cristalizarea sentimentelor;
- Facilitează exprimarea emoțiilor și a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;
- Favorizează interacțiunea cu părintele;
- Contribuie la dezvoltarea capacității de a rezolva și stăpâni evenimente mai plăcute sau mai puțin plăcute ale vieții;
- Sporește activitatea de adaptare la mediul social;
- Îmbunătățește abilitățile de comunicare;
- Dezvoltă cooperarea și colaborarea;
- Dezvoltă abilitatea de negociere de soluții.

„Jucătorii stau în cerc"

- Jucătorii trebuie să spună ce anume reprezintă si apoi să o mimeze (Stop). După ce Jucătorul 1 intră în cerc spunând ce anume reprezintă, Jucătorul 2 adaugă ceva, iar Jucătorul 3 termină propoziția. Educatoarea ar trebui să ofere un exemplu.

Jocul Exemplu: Într-un cerc Jucătorul 1 intră cu o afirmație – Sunt un câine – şi se aşază pe patru picioare şi latră. Jucătorul 2 intră şi poate spune – Eu sunt un os - şi stă nemişcat în fața câinelui. Jucătorul 3 intră şi spune - Eu sunt felinarul. Jucătorul 1 şi 2 îşi reiau locurile, iar Jucătorul 3 devine noul Jucător 1. Pentru ordine şi disciplină este important să se meargă pe grupuri de trei jucători. Varianta I: Jucătorul 1 părăseşte locul luând încă un jucător cu el. Jucătorul rămas inițiază alte asocieri. Varianta II: a) Grupul discută doar despre un subiect, dar fiecare termen poate fi folosit o singură dată. Jucătorii pot fi rugați să aducă cât de multe asocieri pot într-o unitate de timp. b) Două grupuri fiecare în cercul propriu concurează; educatoarea propune tema. Varianta III: după fiecare rundă jucătorii trebuie să justifice termenul ales.

Totul este nou, metodele sunt noi, se bazează pe joacă. Este altceva decât promovează învățământul românesc. Învățământul preşcolar se adaptează perfect la vârsta timpurie a acestor copii, deoarece predarea și învățarea au loc concomitent cu conținutul materiei de predat.

Jocul „Câte trei"

Jucătorii formează un cerc şi îşi pot exersa abilităţile creative de asociere prin această activitate. Jocul poate fi folosit şi pentru a împrospăta cunoştinţele deja avute de jucători pe diverse subiecte. Nivelul de dificultate poate fi adaptat în funcţie de subiect (de la cele uzuale la concepte abstracte şi sisteme complexe).

Vârstă: 5+
Nivel limbă străină: A1
Timp: 5-10 min
Locaţie: Aer liber

Jucătorii trebuie să reţină un termen asociat unui subiect şi cu ajutorul corpului să îl reprezinte. Pentru început, trebuie să folosească propoziţii simple, dar dacă justifică scopul pot fi folosite şi structuri complexe. Accentul poate fi pus şi pe pronunţare sau termenii utilizaţi. Educatoarea explică faptul că activitatea constă într-un set de trei concepte apropiate. Acest proiect a fost finanţat de Uniunea Europeană.

Bibliografie:

1. Antonovici, Ş., Neaţu, P., Jocuri şi activităţi alese, Editura Aramis, 2008

2. Bonnet, A. (2007). Fach, Sprache, Interaktion-Eine Drei-Saulen-Methodik fur CLIL. Fremdsprachen Lehren und Lernen, 36, p.126.

3. Coyle, D., Hood, P., and Marsh, D. (2010). CLIL. Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press.

4.Gajo, L. (2007). Linguistic knowledge and subject knowledge: How does bilingualism contribute to subject development? The International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 10(5), pp.563-579.

5. Krathwohl, D. R. (2002). A Revision of Bloom's taxonomy: An overview. Theory into Practice, 41, 4, pp.212- 264.

ACTIVITATEA POLITICĂ A LUI AUREL LAZĂR

Klementina Ardelean,
profesor, Liceul Teoretic „Ady Endre” Oradea

Personalitate complexă, ce s-a impus ca un autentic luptător naţional la sfârşitul secolului al XX-lea - începutul secolului al XX-lea, luptând pentru interesele majore ale naţiunii române, pentru promovarea ei culturală, Aurel Lazăr ocupă un loc de seamă în marea galerie a acelor români care n-au pregetat nimic întru slujirea cu credinţă şi devotament interesele şi năzuinţele de mai bine ale poporului căruia îi aparţinea.

Om politic şi de cultură, participant activ la momentele cele mai semnificative ale istoriei şi culturii româneşti ale perioadei, Aurel Lazăr s-a angajat plenar în procesul de intensificare a contactelor românilor dintr-o parte şi alta a Carpaţilor care au culminat cu Marea Unire din 1918.

Studiul de faţă prezintă activitatea politică a lui Aurel Lazăr şi contribuţia sa la lărgirea bazei populare a Partidului Naţional Român, acesta devenind un lider marcant al partidului, cu o audienţă evidentă în rândul maselor.

Aurel Lazăr s-a născut în Oradea, la 5/17 august 1872, tatăl său, Teodor Lazăr, trăgându-se dintr-o familie de preoţi din Chiraleu, aşezare situată în nordul Bihorului, iar mama sa descindea tot dintr-o familie de preoţi, fiind fiica protopopului Ioan Papp din Ineu (Arad), fost deputat în Dieta de la Budapesta.

Studiile gimnaziale şi liceale, pe care le termină în vara anului 1890, le-a urmat la Liceul Premonstratens din Oradea. În toamna aceluiaşi an, s-a înscris la Academia Regală de Drept din Oradea, unde va urma primii trei ani de studiu. În anul IV s-a transferat la Facultatea de Drept din Budapesta, unde-şi termină studiile juridice. Obţine titlul de „doctor juris” în ianuarie 1896, iar la 30 iunie 1897 şi-a susţinut examenul de intrare în avocatură la Tabla Regală din Budapesta. Revenit la Oradea, îşi deschide un birou avocaţial, iar în toamna anului 1897 se căsătoreşte cu Valeria Fejer, fiica avocatului Gheorghe Fejer din Ineu. A avut un singur fiu, Liviu, care va ajunge avocat şi profesor la Academia de Drept din Oradea, iar ulterior la Cluj.

Debutul activităţii sale în mişcarea naţională s-a realizat încă din anii studenţiei la Oradea şi Budapesta, luând atitudine faţă de politica de maghiarizare promovată de autorităţi.

Odată cu stabilirea la Oradea, Aurel Lazăr devine un factor polarizator al studenţimii române de la Academia de Drept din Oradea, participând la seratele acestora şi acordându-le sfaturi în legătură cu modul în care să acţioneze.

În anul 1901 este ales membru în Comitetul Executiv al Partidului Naţional Român (PNR) din Transilvania. La conferinţa de la Sibiu a PNR din 10 ianuarie 1905, Aurel Lazăr este ales membru în noul Comitet Executiv electoral. Campaniile electorale vor constitui terenul care-l vor consacra pe Aurel Lazăr ca pe unul din liderii politici ai Transilvaniei, în general, al Bihorului, în special. Calităţile probate cu ocazia adunărilor populare din anul 1905 îi vor facilita ascensiunea în cadrul mişcării naţionale. De altfel, pentru alegerile din 1906, va fi desemnat candidat al PNR în cercul electoral Tinca al Bihorului, reuşind însă, cu tot efortul depus, să obţină doar 836 de voturi din totalul celor 2.500 exprimate de alegătorii cercului. De altfel, în Bihor toţi candidaţii PNR au fost învinşi. Un an mai târziu, se implică activ în organizarea adunărilor de protest împotriva legilor „Appony", respectiv îşi aduce contribuţia la alegerea lui Vasile Lucaciu ca deputat de Beiuş. În anul 1910 este din nou candidat pentru alegerile generale parlamentare din partea PNR la Tinca, pierzând însă în faţa contracandidatului său, Jozsef Telegdi, aparţinând Partidului Naţional al Muncii.

Un important moment din activitatea sa politică are loc în 1914, la dezbaterile publice organizate la Oradea de Societatea sociologilor maghiari. Discuţiile de la Oradea s-au bucurat de un larg interes, datorită faptului că în cadrul lor problema naţională urma să fie abordată din perspectiva tuturor părţilor interesate, punctul de vedere românesc fiind susţinut de Vasile Goldiş şi Aurel Lazăr. Avocatul orădean susţine discursul intitulat *Chestiunea de naţionalitate*, o analiză istorico-juridică importantă pentru cauza românească şi pentru traiectoria sa politică.

În perioada primului război mondial, Aurel Lazăr a fost mobilizat şi deconcentrat în repetate rânduri şi persecutat pentru refuzul de a semna angajamente de fidelitate faţă de monarhia austro-ungară.

În a doua parte a anului 1918, Aurel Lazăr s-a implicat activ în demersurile pentru înfăptuirea Marii Uniri, organizând şi găzduind la Oradea şedinţa Comitetului Executiv al PNR de la 12 octombrie 1918. Desfăşurată în cel mai mare secret, întrunirea s-a ţinut în salonul dinspre curte al casei avocatului Aurel Lazăr şi a întrunit un comitet mai lărgit, din care făceau parte dr. Teodor Mihali, dr. Alexandru - Vaida Voevod, dr. Ştefan Cicio Pop, Vasile Goldiş, Ioan Suciu, dr. Gheorghe Popovici, Gheorghe Crişan, Nicolae Ivan, dr. Ioan Ciordaş, Ioan Nedelcu, Gheorghe Dobrin, dr. Nicolae Cornean etc.

Şedinţa a avut ca rezultat elaborarea Declaraţiei de autodeterminare a românilor din Ardeal şi Ungaria cunoscută şi sub numele de "Declaraţia de la Oradea".

Textul final al Declaraţiei, elaborat de Vasile Goldiş şi expus de Alexandru Vaida-Voievod în Parlamentul de la Budapesta la 18 octombrie 1918, prin care s-a proclamat independenţa naţiunii române din Transilvania, conţinea pasaje redactate de Aurel Lazăr. A fost unul dintre cei şase

delegaţi ai PNR care, împreună cu alţi şase delegaţi din partea social-democraţilor, au format, la 29 octombrie 1918, Consiliului Naţional Român Central, înfiinţat la Budapesta şi mutat apoi la Arad. La 3 noiembrie înfiinţează Consiliul Naţional Român din Oradea şi Bihor, pe care îl conduce până la Unire.

La 1 decembrie a participat la Marea Adunare Naţională de la Alba Iulia, în calitate de delegat din partea cercului Aleşd, judeţul Bihor. A fost ales membru al Marelui Sfat Naţional din Transilvania, iar ziua următoare, când s-a înfiinţat Consiliul Dirigent, a fost ales membru al acestui organ provizoriu, primind conducerea resortului de Justiţie. La 21 septembrie 1919 a demisionat din Consiliul Dirigent, ca urmare a unor neînţelegeri cu Ioan Suciu.

În continuare, Aurel Lazăr îşi va concentra eforturile în direcţia refacerii organizaţiei bihorene a PNR, devenind şi preşedinte al acesteia.

La 2 noiembrie 1919 a fost ales, pentru prima dată, deputat de Bihor, în primul Parlament al României Mari, din partea circumscripţiei Tinca. La alegerile din 3-4 iunie 1920 şi la cele din 7-8 martie 1922 a fost reconfirmat ca deputat de Bihor.

În anul 1925 s-a alăturat grupului de „dizidenţi" din care au făcut parte Vasile Goldiş, Ioan Lupaş, Ion Lapedatu, Silviu Dragomir şi alţii, care a adresat un memoriu lui Iuliu Maniu, în care se solicita reorganizarea PNR. De asemenea, deşi s-a împotrivit iniţial unirii PNR cu Partidul Ţărănesc, la insistenţele lui Iuliu Maniu, a acceptat în final fuziunea şi a fost numit preşedinte al organizaţiei PNŢ de Bihor. La 7 iulie 1927 a obţinut un nou mandat de deputat în Parlament. În sesiunile din anii 1928/1929 şi 1929/1930 a îndeplinit şi funcţia de vicepreşedinte al Camerei Deputaţilor. La 7 iulie 1930 a fost ales primar al Oradiei, funcţie pe care o va deţine o scurtă perioadă de timp din cauza agravării bolii care a culminat cu decesul său, survenit la 18 noiembrie acelaşi an, la vârsta de doar 58 de ani.

Avocatul Aurel Lazăr s-a preocupat şi de editarea unei reviste juridice şi a unui dicţionar juridic, a căror necesitate a fost pusă în discuţia Congresului avocaţilor ardeleni, întrunit la Sibiu în februarie 1919. Datorită eforturilor sale şi ale lui Emil Haţieganu, în martie acelaşi an va vedea lumina tiparului, la Sibiu, primul număr al publicaţiei Revista de Drept, redactor responsabil fiind numit Victor S. Andru. La începutul lunii mai 1919 este pregătit pentru tipar *Dicţionarul româno-maghiar*, respectiv *maghiaro-român*, întocmit de Traian Pop. O altă publicaţie menită să ajute magistraţii şi avocaţii ardeleni la şedinţe, la întocmirea jurnalelor, la stabilirea sentinţelor, motivarea lor, a fost publicaţia *Notiţe practice din justiţia românească*. Munca de organizare şi uniformizare a justiţiei româneşti a fost continuată de Aurel Lazăr în cadrul Uniunii Avocaţilor din România, al cărei vice-preşedinte a fost ales încă de la înfiinţarea acesteia, la 23 mai 1922. De asemenea, la 21 noiembrie 1923 a înfiinţat Reuniunea Meseriaşilor din Oradea, pe care a şi condus-o.

Aurel Lazăr s-a implicat plenar şi în impulsionarea mişcării culturale asociaţioniste, care a caracterizat viaţa românilor din cuprinsul monarhiei austro-ungare în a doua jumătate a secolului al XIX-lea - începutul secolului al XX-lea. Menţionăm pe scurt doar funcţiile deţinute în cadrul diferitelor asociaţii şi reuniuni culturale: director al despărţământului „Astra" din Oradea, preşedinte al Reuniunii de cântări „Hilaria" din Oradea - în cadrul căreia a înfiinţat şi un cerc de lectură, unde puteau fi citite principalele periodice româneşti şi străine din ţară şi din străinătate; iniţiator al Reuniunii Femeilor Române din Oradea Mare şi împrejurimi; „bărbat de încredere" al Societăţii pentru crearea unui fond de teatru român începând din anul 1899 - răspunzător pentru destinele mişcării teatrale românești în Bihor. De altfel, preocuparea pentru teatrul românesc va rămâne o constată a activităţii lui Aurel Lazăr. După Unire devine unul din fondatorii Teatrului de Vest din Oradea, fiind, în anii 1928-1930, principalul său susţinător material. De asemenea, a ocupat funcţia de vicepreşedinte al Reuniunii Culturale „Cele Trei Crişuri" din Oradea, fapt care i-a facilitat un contact permanent cu intelectualitatea românească din oraşul de pe Crişul Repede. Aurel Lazăr s-a implicat direct şi în acţiunea de sprijinire a învăţământului românesc bihorean, acceptând să conducă, în perioada 1923-1930, Comitetul şcolar al celei mai de seamă şcoli româneşti de băieţi din Oradea, Liceul „Emanuil Gojdu".

În casa avocatului din Oradea funcţionează din 1 decembrie 2008 Muzeul memorial dedicat marelui om politic român Aurel Lazăr în casa de la nr.13 a străzii care îi poartă numele. Colecţia Aurel Lazăr este compusă din următoarele obiecte: mobilier – un salon ce a aparţinut lui Aurel Lazăr; portrete şi fotografii care au aparţinut familiei Lazăr şi piese de artă (în stil 1900 - secession).

Aurel Lazăr s-a remarcat printr-o putere de muncă deosebită. Pe lângă politică şi justiţie, el a făcut numeroase servicii administraţiei ţării. Demnitatea de primar al municipiului Oradea cu care fusese investit, era consecinţa unei munci îndelungate în folosul oraşului şi a recunoştinţei locuitorilor săi, români, maghiari sau evrei.

Bibliografie:

Aurel Tripon, Monografia - almanah a Crişanei, Tipografia Diecezană, Oradea, 1936, p. 359-484

Teodor Neş, *Oameni din Bihor (1848-1918)*, Tipografia Diecezană, Oradea, 1937, p. 609

Ion Zainea, *Aurel Lazăr (1872-1930) - viaţa şi activitatea*, Presa Universitară Clujeană, 1999, Cluj-Napoca, 394 p.

Idem, *Aurel Lazăr (1872 - 1930), un exemplu de civism,* în *Aurel Lazăr şi epoca sa: culegere de studii* (coordonatori Aurel Chiriac şi Ion Zainea), Editura Muzeului Ţării Crişurilor, Oradea, 2007

Idem, *Aurel Lazăr, preşedinte al Reuniunii corale Hilaria din Oradea*, în *Analele Universităţii din Oradea*, seria Filozofie-Sociologie, 1996, p. 128-136

Rafila Faur, *Societatea pentru fond de teatru român şi Bihorul*, în *Centenarul „Societăţii pentru crearea unui fond de teatru român" (1870-1970)*, p. 127

Viorel Faur, *Înfiinţarea şi organizarea Reuniunii de cântări Hilaria*, în *Reuniunea de cântări Hilaria din Oradea (1875-1975). Documente*, Editura Comitetului de cultură şi educaţie socialistă al judeţului Bihor, Oradea, 1975, p. 75

Idem, *Cultura românilor din Bihor (1849-1918)*, Fundaţia Culturală Cele Trei Crişuri, Oradea, 1992, p. 70

Idem, *80 de ani de la adoptarea la Oradea a declaraţiei de independenţă a românilor din Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş (12 octombrie 1918)*, Oradea 1998.

L. Borcea, Gh. Gorun (eds.) – *Istoria oraşului Oradea*, Oradea, 2007, p. 317

Ion Zainea, Aurel Lazăr: viaţa şi activitatea, Cluj- Napoca 1999, p. 86

Alexandru Vaida-Voevod, *Memorii*, (Prefaţa, ediţie îngrijită, note şi comentarii de Alexandru Şerban), vol I, Cluj-Napoca 1994

http://www.mtariicrisurilor.ro/

Teoria inteligenţelor multiple – fundament pentru diversificarea şi individualizarea procesului educativ

Mihaela Arhire, Şcoala Gimnazială „Mihail Sadoveanu" Huşi

Teoria inteligenţelor multiple de H.Gardner reprezintă astăzi una dintre cele mai promiţătoare teorii educaţionale, care a revoluţionat atât viziunea asupra conceperii actului educaţional, cât şi practicile de proiectare şi realizare a activităţii de predare-învăţare-evaluare. În fundamentarea teoriei sale H. Gardner a pornit de la critica sistemului de învăţământ şi a "şcolii uniformizate", în care există un singur curriculum comun pentru toţi, se utilizează aceleaşi metode de predare-învăţare şi aceleaşi proceduri standardizate de evaluare.

În cartea sa "Multiples Inteligences. Theory in Practice" (1993) H. Gardner a analizat diverse surse privind dezvoltarea normală a copilului, precum şi cele referitoare la copiii supradotaţi sau cu diverse deteriorări ale facultăţilor cognitive, ajungând la concluzia că o inteligenţă trebuie să fie probată de două lucruri:

a) existenţa unei zone de reprezentare pe creier;

b) existenţa unui sistem propriu de expresie.

Pe baza acestor criterii, H. Gardner a demonstrat că intelectul uman este multiplu şi că orice individ reprezintă o „colecţie de inteligenţe", iar capacitatea cognitivă a unui elev poate fi mai bine descrisă printr-un set de abilităţi sau deprinderi mentale, pe care autorul le-a denumit inteligenţe multiple. Astfel, el a identificat cele opt tipuri de inteligenţă umană:

1) *inteligenţa lingvistică* - capacitatea de a rezolva şi dezvolta probleme cu ajutorul codului lingvistic, sensibilitate la sensul şi ordinea cuvintelor;

2) *inteligenţa logico-matematică* - capacitatea de a opera cu modele, categorii şi relaţii, de a grupa, ordona şi a interpreta date, capacitatea de a problematiza;

3) *inteligenţa spaţial-vizuală* - capacitatea de a forma un model mental spaţial, de a rezolva probleme prin intermediul reprezentărilor spaţiale şi ale imaginii, simţul orientării în spaţiu, capacitatea de a citi hărţi, diagrame, grafice;

4) inteligenţa muzicală - capacitatea de a rezolva probleme şi de a genera produse prin ritm şi melodie, sensibilitate la ritm, capacitatea de a recunoşte diverse forme de expresie muzicală;

5) *inteligenţa corporal-kinestezică* - capacitatea de a rezolva probleme şi de a genera produse cu ajutorul mişcării coprului, îndemânarea în manipularea obiectelor;

6) *inteligenţa naturalistă* - capacitatea de a rezolva probleme şi de a dezvolta produse cu ajutorul taxonomiilor şi a reprezentărilor mediului înconjurător.

7) *inteligenţa interpersonală* - capacitatea de a rezolva probleme prin interacţinea cu ceilalţi, abilitatea de a discrimina şi răspunde adecvat la manifestările şi dorinţele celorlalţi;

8) *inteligenţa intrapersonală* - capacitatea de a rezolva probleme şi de a genera produse prin cunoaşterea de sine, capacitatea de acces la propriile trăiri şi abilitatea de a le discrimina şi exprima, conştientizarea propriilor cunoştinţe, abilităţi, dorinţe.

În opinia sa, toţi indivizii normali posedă, într-o măsură mai mare sau mai mică, fiecare dintre aceste inteligenţe. Ceea ce îi diferenţiază însă pe oameni este gradul lor diferit de dezvoltare şi natura unică a combinării acestor inteligenţe. Tocmai din această cauză, specifică autorul, fiecare persoană este unică, iar unicitatea ei se manifestă prin faptul că are mai dezvoltat un anume tip de inteligenţă, ceea ce şi îi determină randamentul asimilării cunoştinţelor, al interiorizării şi al explicării relaţiilor, al implicării profesionale etc.

Problema care se pune astăzi în faţa oricărui sistem de învăţământ este diferenţierea instruirii şi individualizarea traseelor curriculare, în vederea racordării procesului educaţional la diferitele nevoi de formare-dezvoltare a personalităţii copilului.

Întrebarea care se pune este cum să ajungă cadrul didactic la înţelegerea resorturilor care îi determină pe elevi să se manifeste atât de diferit în activitatea lor de învăţare, respectiv, să aibă anumite predilecţii faţă de unele discipline şcolare şi să le ignore pe altele, îndreptându-se de timpuriu spre anumite domenii de cunoaştere. Mai precis, cum să identifice învăţătorul sau profesorul ce tip de inteligenţă mai dezvoltată are un elev sau altul şi cum să-şi adapteze activitatea didactică la nevoile educative atât de diferite? Răspunsul la această întrebare ar putea fi cheia succesului în proiectarea procesului educaţional din perspectiva TIM (Teoria inteligențelor multiple) şi în ceea ce priveşte realizarea unei pedagogii pentru toţi şi pentru fiecare, cu adevărat centrată pe cel ce învaţă.

Posibilităţile reale de dezvoltare în vederea aplicării TIM la nivelul sistemului şi procesului de învăţământ preuniversitar presupun:

• cunoaşterea profilului de inteligenţă poate permite cadrului didactic să personalizeze actul educaţional, proiectând strategii didactice de diferenţiere şi individualizare a instruirii;

• TIM permite adaptarea curriculumului şcolar la nevoile individuale de învăţare a copilului;

• TIM trebuie valorificată în activitatea de formare iniţială şi continuă a cadrelor didactice;

Pe baza caracteristicilor fiecărui tip de inteligență, cadrele didactice pot stabili și utiliza cele mai potrivite metode, strategii, activități prin care elevii să-și folosească setul de abilităţi, talente, deprinderi mentale pe care le deţine, dar și să-și dezvolte toate tipurile de inteligență.

Carateristicile copiilor în funcție de tipul de inteligență și sugestii de demersuri didactice care permit dezvoltarea tuturor tipurilor de inteligență:

Tipul de inteligență	Caracteristici	Modalități de dezvoltare în școală
Inteligenţa lingvistică	• învaţă prin ascultare, scriere, citire şi discuţii; • imită sau maimuţăreşte vocile prietenilor şi familiei; • se joacă/experimentează cu cuvintele; • se descurcă mai bine decât cei de vârsta lui cu citit-scrisul şi exprimarea orală; • vorbeşte de la vârsta mică.	• vorbiţi mai puţin şi acordaţi timp mai mult copiilor să vorbească; • formulaţi sarcini care presupun schimb verbal focalizat, structurat; • organizaţi jocuri „spun-ce-fac” „fac-şispun”; • folosiţi cuvinte cheie şi tehnici de grupare tematică a vocabularului; • folosiţi scrierea ghidată (scriere cu structura dată); • exploraţi variatele utilizări ale limbii în scopuri diverse folosind multiple mijloace (cărţi, filme, spectacole, emisiuni radio).
Inteligenţa logico-matematică	• cunoaşte de mic concepte cum ar fi timp, spaţiu, cantitate, număr, cauză şi efect; • înţelege semnificaţia simbolurilor şi poate să creeze simboluri; • este fascinat de tiparele din jur; • face cu p lăcere activităţi de ordonare/aranjare;	• atrageţi atenţia asupra regulilor şi obiceiurilor pe care le folosiţi şi explicaţi în ce scop le folosiţi; • faceţi activităţi cu numere la diverse discipline astfel încât numerele să incite; • găsiţi conexiunile dintre matematică şi viaţa de zi-cu-zi; • învăţaţi copiii cum se alcătuiesc categoriile, clasificările, listele de

	• îi place să colecţioneze şi să clasifice; • îşi aranjează obiectele din jur.	priorităţi şi cum se fac predicţii; • folosiţi tipare de rezolvare de probleme la diverse discipline; • stimulaţi interesul pentru logică, de exemplu creînd un „club de puzzle”, de „scrabble” sau de „rebus”.
Inteligenţa spaţial-vizuală	• învaţă văzând şi observând • îşi aminteşte cum arată obiectele şi cum sunt aşezate • poate vizualiza cu uşurinţă scene imaginare • îşi aminteşte cum erau scrise cuvintele pe pagină • poate să vadă cum arată formele dacă sunt desfăcute sau rotite • pentru a reda literele unui cuvânt îşi aminteşte cum era scris cuvântul	• utilizaţi postere de învăţare şi memorare expuse în sala de clasă şi faceţi trimiteri la ele; • schimbaţi cu regularitate imaginile expuse; • adăugaţi materialelor scrise şi orale tehnici de înţelegere vizuală cum sunt hărţi, diagrame, reprezentări schematice, grafice cu adnotări, postere; • aduceţi planşe şi mulaje şi utilizaţi-le în lecţie • deveniţi prin mişcările pe care le faceţi un suport vizual care stimulează învăţarea captând atenţia prin gesturi, mişcări expresive.
Inteligenţa muzicală	• improvizează şi experimentează cu plăcere cu sunete şi sonorităţi; • sesizează şi reacţionează la stările de spirit redate în muzică; • au simţ ritmic şi reacţionează artistic la muzică; • sunt interesaţi să afle informaţii despre muzică şi îşi creează preferinţe şi categorii;	• utilizaţi muzică pentru a delimita timpul de îndeplinire al unei sarcini, marcând începutul şi sfârşitul, alegeţi o temă muzicală pentru schimbarea stării - dinamică, reflexivă, relaxantă, energizantă; • folositi muzică pentru a ajuta rememorarea conţinutului; • folosiţi ritmuri pentru a-i învăţa să

	• ţin minte melodii şi cântece.	identifice schimbările de înălţime, variaţie şi modulare a sunetelor; • stimulaţi interesul în diferite modalităţi de a produce muzică şi de a gusta muzica; • creaţi ocazii de a trăi experienţe muzicale ca activităţi participative la nivelul clasei.
Inteligenţa corporal-kinestezică	• învaţă făcând • are dexteritate în activităţi motorii care presupun mişcări ample şi de finețe • îşi aminteşte mai bine ce s-a făcut decât ce s-a spus sau văzut • este interesat în a-şi îmbunătăţi performanţele fizice • dă dovadă de creativitate în construire, mişcare şi expresie fizică • are coordonare bună, simţ al mişcării, ritmic, echilibru şi dexteritate.	• includeţi activităţi practice zilnic; • fixaţi învăţarea prin mişcare, joc de rol, simulări şi activităţi practice; • exersaţi abilităţi care implică dexteritate fizică şi relaxează creierul; • includeţi scurte activităţi fizice ca pauze de efort intelectual; • învăţaţi copiii jocuri de exterior şi jucaţi-le!
Inteligenţa naturalistă	• vizitaţi cu copiii locuri din mediul înconjurător; • responsabilizaţi copiii faţă de mediu prin crearea unui loc în clasă sau şcoală pe care să îl întreţină (îngrijească) ; • studiaţi impactul omului asupra mediului în termeni de cauză şi efect;	• vizitaţi cu copiii locuri din mediul înconjurător; • responsabilizaţi copiii faţă de mediu prin crearea unui loc în clasă sau şcoală pe care să îl întreţină (îngrijească) ; • studiaţi impactul omului asupra mediului în termeni de cauză şi efect; • desfăşuraţi activităţi de numărare şi observare a speciilor;

	• desfăşuraţi activităţi de numărare şi observare a speciilor; • fiţi un model de comportament responsabil în mediul social şi natural în şcoală şi în afara şcolii.	• fiţi un model de comportament responsabil în mediul social şi natural în şcoală şi în afara şcolii.
Inteligenţa interpersonală	• îşi dă seama cum se simt alţii; • înţelege punctele de vedere ale celorlalţi; • iniţiază, dezvoltă şi menţine relaţii sociale cu ceilalţi; • se joacă cu ceilalţi; • se simte confortabil şi în ipostaza de colaborare şi în cea de competiţie.	• organizaţi cercuri sau alte modalităţi de încurajare a cooperării; • variaţi grupele; • prezentaţi criteriile de constituire ale grupelor, explicaţi modul de grupare; • învăţaţi-i jocuri pe copii; • stabiliţi împreună cu ei reguli ale grupului; • stabiliţi obiectivul grupei şi modul de al atinge.
Inteligenţa intrapersonală	• este constient de propriile sale ganduri, sentimente si emotii; • gaseste modalitati de exprimare a gandurilor, sentimentelor si emotiilor sale; • poartă conversaţii interioare; • încearcă să înţeleagă motivatiile si comportamentele celorlalti; • este independent si motivat; • este preocupat de intrebari de natură filozofică.	• acordaţi timp de gândire şi de reflecţie; • aveti răbdare şi răspundeţi la întrebările cu răspuns deschis şi de natura filozofică; • găsiţi cărţi pe teme filozofice pentru copii si folosiţi-le la clasă; • folosiţi-vă de sentimentele şi dorinţele copiilor la activitatiile tip cerc; • creaţi panoul dorinţelor; • folosiţi harta amintirilor; • folosiţi cartonaşe de apreciere.

Bibliografie

1. Dragu M., Dumitru I., "*Cartea inteligenţelor multiple*", Ed. Gimnasium, 2010;

2. Gardner H., *Inteligenţe multiple. Noi orizonturi pentru teorie şi practică*. Bucureşti, Editura Sigma, 2006;

3. Gliga L. (coord.) – *"Învăţarea activă*", "*Instruirea diferenţiată*", M.E.C.I, Bucureşti, 2001.

INTERDISCIPLINARITATEA - ELEMENT DEFINITORIU AL PROGRESULUI CUNOAŞTERII

Carmen-Florentina Armeanu
Şcoala Gimnazială sat Popeşti, comuna Goleşti, judeţul Vâlcea

Interdisciplinaritatea se impune ca o exigenţă a lumii contemporane supusă schimbărilor, acumulărilor cognitive în diferite domenii ale cunoaşterii şi este o formă de cooperare între discipline ştiinţifice diferite, care se realizează în principal respectând logica ştiinţelor respective, adaptate particularităţilor legii didactice şi-l ajută pe elev în formarea unei imagini unitare a realităţii, îi dezvoltă o gândire integratoare.

Problema interdisciplinarităţii a preocupat filisofii şi pedagogii încă din cele mai vechi timpuri: sofiştii greci, Plinius, Comenius şi Leibnitz, iar la noi Spiru Haret, Iosif Gabrea, G. Găvănescu şi, dintre numeroşii pedagogici ai perioadei contemporane amintim pe G. Văideanu. În opinia acestuia, intredisciplinaritatea „impică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoaşterii şi între diferite abordări, ca şi utilizarea unui limbaj comun permiţând schimburi de ordin conceptual şi metodologic".

Promovarea interdisciplinarităţii constituie un element definitoriu al progresului cunoaşterii. În lucrarea „Programe de învăţământ şi educaţie permanentă" autorul L.D. Hainault aprecia că: „Se acordă mai multă importanţă omului care merge decât drumului pe care îl urmează. Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbuşă, le abate de la rolul lor simplificator şi le închide în impasul hiperspecializării. Inconvenientele tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale şi contestarea unui devotament faţă de obiect care face ca omul să fie uitat, au dus treptat la conceperea şi la promovarea a ceea ce s-a numit interdisciplinaritate".

Interdisciplinaritatea reprezintă o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării, cu implicaţii asupra întregii strategii de proiectare a curriculumului, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor şi proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învăţământ şi care facilitează contextualizarea şi aplicarea cunoştinţelor dobândite.

În procesul de învăţământ se regăsesc demersuri interdisciplinare la nivelul corelaţiilor minimale obligatorii, sugerate chiar de planul de învăţământ sau de programele disciplinelor sau ariilor curriculare. În înfăptuirea unui învăţă-mânt modern, formativ, considerăm predarea – învăţarea interdisciplinară o condiţie importantă. Corelarea cunoştinţelor de la diferitele obiecte de învăţământ contribuie substanţial la realizarea educaţiei elevilor, la formarea şi dezvoltarea flexibilităţii gândirii, a capacităţii lor de a aplica cunoştinţele în practică; corelarea cunoştinţelor

fixează şi sistematizează mai bine cunoştinţele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însuşită. Predarea – învăţarea prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă noul în lecţii, care activează pe elevi, le stimulează creativitatea şi contribuie la unitatea procesului instructiv – educativ, la formarea unui om cu o cultură vastă.

Legătura dintre discipline se poate realiza la nivelul conţinuturilor, obiectivelor, dar se creează şi un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să-şi dea frâu liber sentimentelor, să lucreze în echipă sau individual.

Interdisciplinaritatea este „o formă de cooperare între discipline diferite cu privire la o problematică, a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergenţă şi o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere." (Cucoş Constantin „Pedagogie"). Interdisciplinaritatea implică stabilirea şi folosirea unor conexiuni între limbaje explicative sau operaţii, cu scopul diminuării diferenţelor care apar între disciplinele de invăţământ, clasice.

Predarea şi învăţarea unei discipline au dezavantajul că folosesc perceperea secvenţială şi insulară a realităţii unice făcând-o artificială. Din acest motiv este necesară realizarea unor conexiuni, între anumite discipline şcolare pentru o percepere unitară şi coerentă a fenomenologiei existenţiale.

În societatea de astăzi, când cunoaşterea umană se află într-un proces continuu de diferenţiere, când apar noi discipline care se adaugă celor deja existente, în învăţământ, tendinţei de diferenţiere încearcă să i se opună tendinţa de integrare. Explozia informaţională conduce nu numai la creşterea cantitativă a cunoştinţelor, ci şi la esenţializare, la integrare.

Succesul şcolar este dat de capacitatea elevului de a "performa" în cadrul diverselor structuri şi contexte disciplinare, pe când succesul în viaţa personală, profesională şi socială este dat tocmai de capacitatea de a ieşi din tiparul unei discipline, de capacitatea de a realiza conexiuni şi transferuri rapide care să conducă la rezolvarea adecvată a problemelor concrete cu care se confruntă.

Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competenţe care sunt de regulă formate disparat, înînteriorul diferitelor discipline. Aceste teme sau competenţe au oputernică legătură cu viaţa cotidiană a elevilor şi îşi propun, direct sauindirect, să contribuie la formarea unor valori şi atitudini.

La nivel curricular, integrarea înseamnă stabilirea de relaţii clare între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile şi valorile care aparţin unor discipline şcolare distinct. Abordarea interdisciplinară porneşte de la ideea că nicio disciplină de învăţământ nu constituie un domeniu închis, ci se pot stabili legături între discipline.Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse, convergenţe între elemente, precum: concepte, abilităţi, valori aparţinând disciplinelor şcolare distincte.

În interdisciplinaritatea la nivelul activităţilor de predare-învăţare sunt căutate teme comune pentru diferite obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor de învăţare de ordin înalt, cum ar fi luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însuşirea metodelor şi tehnicilor de învăţare eficientă etc. Aceste competenţe cu caracter generic pot fi transferate cu uşurinţă dintr-un context disciplinar în altul, dar, mai ales, pot fi transferate efectiv în contexte de viaţă cotidiană în afara clasei.

Avantaje şi dezavantaje ale interdisciplinarităţii:

Avantaje:

- Conceptele şi organizarea conţinutului din această perspectivă favorizează transferul şi, prin urmare, rezolvarea de probleme noi, permit o vedere mai generală şi o decompartimentare a cunoaşterii umane;
- Această optică constituie o abordare economică din punctul de vedere al raportului dintre cantitatea de informaţie şi volumul de învăţare;
- Realizează conexiuni între discipline, punând în evidenţă coeziunea, unitatea, globalitatea temei/ problemei de studiat.

Dezavantaje:

- Tratarea interdisciplinară trebuie să evite tendinţa de generalizare abuzivă, de însuşire a unor cunoştinţe şi deprinderi dezordonate;
- Perspectiva interdisciplinară realizată la nivel de grupe de discipline conexe sau concepută sub o formă şi mai radicală nu implică abandonarea noţiunii de disciplină.

Interdisciplinaritatea presupune o intersectare a metodologiei diferitelor arii curriculare. În abordarea interdisciplinară se topesc graniţele stricte dintre discipline. Munca interdisciplinară solicită instruire integrată şi caută căile de a rezolva problemele prin amestecul mai multor discipline şi se finalizează mai ales sub formă de proiecte. În acest tip de activităţi se pune accent nu atât pe conţinut, cât pe dezvoltarea unor competenţe

Legătura dintre discipline se poate realiza la nivelul conţinuturilor, obiectivelor, competenţelor dar se creează şi un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să-şi dea frâu liber sentimentelor, să lucreze în echipă, individual.

Perspectiva interdisciplinară creează la elevi abilitatea de a aplica şi transfera cunoştinţe spre a rezolva probleme în mod creativ. Prin realizarea de conexiuni la mai multe niveluri, elevii trec de la acumularea de informaţii la participarea efectivă, la realizarea unor produse.În procesul de învăţământ se regăsesc demersuri interdisciplinare la nivelul corelaţiilor minimale obligatorii, sugerate chiar de planul de învăţământ sau de programele disciplinelor sau ariilor curriculare.

Obiectivele curriculum-ului de Ştiinţe vizează: observarea şi interpretarea proceselor naturale care au loc în mediu; înţelegerea impactului proceselor naturale asupra activităţilor umane şi al activităţilor umane asupra mediului; investigarea unor interdependenţe în şi între sisteme fizice, chimice şi biologice; încurajarea elevilor pentru asumare de responsabilităţi şi pentru cooperare.

Abordarea interdisciplinară (fizică-biologie) a unor conţinuturi studiate în cadrul biologiei animalelor:

- amiba comună, viermii laţi, inelaţi respiră prin toată suprafaţa corpului şi oxigenul pătrunde în corp pe calea difuziei (Difuzia).
- funcţionarea ventuzelor la viermii laţi, la viermii inelaţi (lipitoare) este bazată pe diferenţa presiunii atmosferice din interiorul şi exteriorul acestora (Presiunea atmosferică, Presiunea lichidelor şi presiunea gazelor).
- mucozitatea de la suprafaţa corpului râmei uşurează deplasarea ei în sol; peştii au pielea acoperită cu mucozitate, fapt ce condiţionează micşorarea forţei de frecare a apei în timpul mişcării lor (Forţa de frecare).
- majoritatea mamiferelor percep foarte bine sunetele (liliecii,delfinii, balenele folosesc în acest scop un mecanism numit sonar, având acelaşi principiu de funcţionare ca şi radarul. (Ecolocaţia).
- peştii din familia torpilelor, au capacitatea de a produce descărcări electrice (Apariţia câmpului electric şi a curentului electric).

Formarea imaginii pe retină (integrarea cunoştinţelor de biologie şi fizică)

Razele luminoase vin de la o sursă luminoasă sau luminată (raze reflectate pe suprafaţa unui obiect) străbat mediile transparente (corneea transparentă, umoarea apoasă, cristalinul, umoarea sticloasă) şi ajung pe retină. Mediile transparente constituie un sistem dioptric în care razele luminoase se refractă (mediu refringent) şi se concentrează (mediu convergent) într-un focar pe retină, determinând formarea unei imagini reale, mai mică şi răsturnată. Razele luminoase suferă o triplă refracţie: pe suprafaţa corneei, pe faţa anterioară şi posterioară a cristalinului. Defectele vederii sunt datorate modificării curburii cristalinului şi a diametrului anteroposterior al globului ocular. Ochiul sănătos (ochi emetrop), iar cel cu defecte de vedere se numeşte ochi ametrop.

1. MIOPIA : globul ocular este alungit, imaginea se formează înaintea retinei, iar corectarea se face cu lentile biconcave.
2. HIPERMETROPIA: globul ocular este mai scurt, imaginea se formează înapoia retinei. Corectarea se face cu lentile biconvexe.
3. ASTIGMATISMUL: atunci când corneea şi cristalinul nu sunt uniforme, imaginea se formează în puncte diferite pe retină, iar corectarea se face cu lentile cilindrice.
4. PREZBITISMUL se manifestă şi se corectează la fel ca astigmatismul, dar este cauzat de diminuarea elasticităţii cristalinului odată cu înaintarea în vârstă.

Interdisciplinaritatea chimie-biologie

Chimia şi biologia sunt două discipline fără de care explicarea modificărilor biochimice în organismele vii, existenţa vieţii, evoluţia de zi cu zi a tot ceea ce ne înconjoară nu ar putea fi explicată. Studiul chimiei şi biologiei merge în tandem, având în vedere faptul că prin studiul chimiei se comunică elevilor cunoştinţe referitoare la substanţe de natură organică şi implicarea lor în transformări biochimice iar biologia organizarea materiei vii. Temele care se pot aborda interdisciplinar sunt extrem de multe: aminoacizi, proteine, acizi nucleici(transmiterea caracterelor genetice, dezechilibrul proteic al organismelor, respiraţia), aldehide în procesul vederii (ochiul), zaharide (metabolizarea glucidelor, rolul celulozei ca polizaharidă de schelet), procesul de fotosinteză, pH-ul, soluţii tampon cu rol de reglare a pH-ului fluidelor biologice.

În condiţiile actuale, în care accentul se va pune pe studiul opţional, pe crearea de CDS-uri, interdisciplinaritatea în cadrul ariei curriculare matematică şi ştiinţe ale naturii poate constitui un punct de plecare, un principiu ce decurge din evoluţia ştiinţei şi a vieţii economico-sociale.

Un curriculum centrat pe nevoile, posibilităţile, pe ritmul, rolurile şi demersurile celui care învaţă ar putea reprezenta cadrul integrator care va înlocui curriculumul centrat pe disciplinele de învăţământ. Formarea experienţei şi dezvoltarea competenţelor nu trebuie să fie doar obiective scrise pe hârtie. Nouă dascălilor ne revine misiunea de a forma aceste competențe, de a şti cum să le implementăm în activitatea zilnică de predare, învăţare şi evaluare, de a descoperi valorile ce se ascund în fiecare din elevii noștri, iar reușita va depinde mult de calitatea actului didactic și a parteneriatului educator-educat.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian – *"Învăţarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar",* Editura Polirom, Iaşi, 2008
2. Cristea, S., *Dicţionar de termeni pedagogici*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998
3. Cucoş, Constantin – *"Pedagogie",* Editura Polirom, Iaşi, 1998
4. Nicola, I.,, *Pedagogie*", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1994

CUM DEZVOLTĂM GÂNDIREA CRITICĂ A ELEVILOR?

Prof. MONA ARMENCEA
Liceul Tehnologic „Costache Conachi”, com. Pechea, jud. Galați

Analfabetismul funcţional este o problemă gravă la nivel mondial, care afectează nu doar indivizii care nu pot citi sau scrie, ci și pe cei care, deși știu să citească și să scrie, nu sunt capabili să înțeleagă și să folosească informațiile într-un mod adecvat. Această problemă poate avea consecințe negative în viața de zi cu zi, în carieră, în educație și în dezvoltarea personală.

Printre posibilele cauze ale analfabetismului funcțional sunt:

- Sistemul educațional precar sau inadecvat: multe țări nu oferă educație de calitate, iar acest lucru poate duce la un nivel scăzut de alfabetizare și, implicit la analfabetism funcțional.
- Contextul socio-economic: persoanele care provin din medii defavorizate, care trăiesc în sărăcie sau care nu au acces la resurse educaționale și culturale, pot fi mai expuse la analfabetism funcțional.
- Televiziunea și mass-media: utilizarea excesivă a televiziunii și a mass-mediei poate duce la dezvoltarea unei atitudini pasive față de învățare și la o reducere a capacității de a procesa informații complexe.
- Tehnologia: utilizarea dispozitivelor tehnologice poate fi, de asemenea, o cauză a analfabetismului funcțional, deoarece poate duce la o reducere a atenției și a capacității de a procesa informațiile în mod adecvat.

Pentru a combate analfabetismul funcțional este necesar să de ia măsuri la nivel individual, instituțional și guvernamental. Câteva metode care ar putea duce la combaterea analfabetismului funcțional ar putea fi: dezvoltarea sistemelor educaționale de educație astfel încât să fie accesibile și de calitate pentru toți cetățenii, dezvoltarea abilităților de citire și scriere, utilizarea tehnologiei în mod eficient, promovarea lecturii, dezvoltarea gândirii critice.

Dezvoltarea gândirii critice poate fi un instrument puternic în combaterea analfabetismului funcțional. Gândirea critică este o abilitate esențială pentru dezvoltarea unei mentalități critice și pentru a putea lua decizii bine fundamentate. Ea presupune evaluarea cu discernământ a informațiilor și a argumentelor, având ca scop obținerea unei perspective obiective și raționale asupra unui obiect. Este important ca elevii să își dezvolte gândirea critică, deoarece aceasta îi ajută să-și îmbunătățească abilitățile de a analiza și de a sintetiza informațiile, de a înțelege mai bine concepte, ideile, de a identifica și de a evalua argumentele, precum și de a lua decizii fundamentale. În plus, dezvoltarea gândirii critice îi ajută pe elevi să-și dezvolte o atitudine critică față de viață, să devină mai sceptici și să-și dezvolte o mai bună capacitate de a identifica erorile

de gândire şi de a evita capcanele de gândire. Există mai multe modalităţi prin care poți ajuta elevii să-şi dezvolte gândirea critică. Iată câteva sugestii:

- Încurajează elevii să pună întrebări și să exploreze ideile într-un mod deschis și fără prejudecăți. Oferă-le spațiu și timp pentru a discuta și dezbate idei, să își susțină argumentele și să își expună punctele de vedere.
- Folosește exemple concrete și situații de viață reală pentru a-i ajuta pe elevi să aplice gândirea critică la probleme reale. Încurajează-i să analizeze și să evalueze situații sau probleme pentru a ajunge la o concluzie bazată pe date și dovezi.
- Ajută-i pe elevi să înțeleagă importanța evaluării argumentelor, să identifice prejudecățile și erorile logice și să ia în considerare perspectivele alternative. Poți oferi elevilor un argument și să le ceri să evalueze dacă acesta este valid sau nu. Încurajează-i să analizeze și să sintetizeze informațiile, să compare și să contrasteze, să facă deducții și să formuleze concluzii.
- Încurajează-i pe elevi să caute informații și să identifice sursele de informații credibile. Ajută-i să înțeleagă cum să examineze și să evalueze sursele de informații pentru a putea face o evaluare critică a informațiilor pe care le găsesc.
- Încurajează elevii să exploreze perspective noi și să vină cu soluții inovatoare la problemele pe care le analizează. Încurajează-i să fie curioși și să gândească în mod diferit.
- Asigură-te că elevii se simt confortabil să își exprime ideile și să își expună punctele de vedere fără a fi judecați. Încurajează respectul și deschiderea către ideile celorlalți, și discuțiile într-un mediu deschis, sigur și colaborativ.
- Oferă feedback constructiv și specific pe măsură ce elevii își dezvoltă gândirea critică. Încurajează-i să își evalueze propriile idei și să își dezvolte abilități de auto-reflecție, astfel încât să poată îmbunătăți și să-și îmbunătățească gândirea critică în timp.
- Încurajarea colaborării și a discuțiilor între elevi poate îmbunătăți gândirea critică. Elevii pot colabora pentru a găsi soluții la probleme sau pot discuta despre metodele lor de rezolvare a unei probleme și de ce au ales acea metodă.
- Încurajează elevii să facă greșeli și să le corecteze. În loc să corectezi imediat greșelile elevilor, poți cere elevilor să analizeze propriile greșeli și să găsească soluții alternative.

În concluzie, dezvoltarea gândirii critice este esențială pentru formarea unei atitudini critice față de viață și pentru dezvoltarea abilităților de a analiza, sintetiza și evalua informațiile. Prin utilizarea unor metode eficiente precum jocurile de logică și de gândire

abstractă, discuțiile în grup, studiile de caz și metodele interactive, putem ajuta elevii să-și dezvolte gândirea critică și să devină cetățeni critici și responsabili în societate.

Bibliografie

- Grigg Russel, Lewis Helen- *Gândirea creativă și critică în școală,* Editura Step by Step, București, 2021
- Sfetcu Nicolae – *Logica și gândirea critică în dezvoltarea personală,* Editura MultiMedia Publishing, București, 2021

ŞANSE PENTRU ELEVII CE PROVIN DIN MEDII DEFAVORIZATE

Prof. Arnăutu Mariana

Şcoala Gimnazială Nr.1 Gura Humorului

Jud. Suceava

„Educaţia este cea mai puternică armă pe care voi o puteţi folosi pentru a schimba lumea.”

Nelson Mandela

Toţi cetăţenii români au drept egal la educaţie, la toate nivelurile şi toate formele, indiferent de gen, rasă, naţionalitate, religie sau afiliere politică şi indiferent de statutul social sau economic. Acest drept este prevăzut în Legea învăţământului nr. 84/1995. În instituţiile de învăţământ publice educaţia este gratuită şi statul garantează dreptul la educaţie în interesul individului şi al societăţii.

În România, condiţiile de viaţă ale copiilor au fost puţin studiate, deşi în mai mult de jumătate din gospodăriile de la noi trăieşte cel puţin un copil şi aproximativ un sfert dintre aceştia trăiesc în sărăcie Şcoala este pentru majoritatea acestor copii speranţa la un viitor mai bun, este o șansă spre noi orizonturi. Toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu.

În ultimul timp, şcoala românească se confruntă cu şcolarizarea copiilor defavorizaţi sau a celor cu cerinţe educative speciale. În categoria copiilor defavorizaţi sunt incluși cei proveniţi din familii monoparentale sau orfani de ambii părinţi, copiii ai căror părinţi sunt şomeri sau sunt plecaţi în străinatate fiind lăsaţi în grija bunicilor sau a rudelor, copii care au grave probleme de sănătate, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate şi a căror şcolarizare depinde de existenţa unui mijloc de transport, copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi, copiii fără un domiciliu stabil sau copii ai străzii etc.

Accesul copiilor la școala de masă, alături și împreună cu elevii „normali” reprezintă o permanentă provocare pentru toate categoriile de cadre didactice, manageri de școală dar cu toate acestea educatia incluzivă este cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă

nevoilor acestor elevi, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi; Școala are menirea de a se adapta nevoilor elevilor, de a găsi soluţiile potrivite integrării acestora.

Educaţia incluzivă are la bază un curriculum adaptat în funcţie cu nevoile copiilor, folosirea unor metode şi procedee didactice, a unor mijloace de învăţământ intuitive, de natură să sprijine înţelegerea conţinuturilor predate la clasă, reprezintă poate ,,cheia" reusitei adaptării acestor copii. Încadrarea unui copil într-un curs normal de viaţă presupune eliminarea situaţiilor de marginalizare şi excludere. Copiii de etnie rromă, cei orfani sau cu o situaţie materială precară sunt adeseori maginalizaţi de către colegi, dar cadrele didactice trebuie să realizeze anumite activităţi în care să se integreze şi copiii menţionaţi anterior, deoarece prejudecăţile unor profesori sau elevi pot genera un comportament discriminatoriu.

Spre exemplu, copiii rromi constituie una dintre cele mai defavorizate categorii de copii şi au nevoie de mult sprijin pentru a depăşi situaţia în care se află. Considerām cā toţi ne naștem egali însă sărăcia şi lipsurile familiilor rrome, prejudecăţile, contribuie la marginalizarea acestora, la limitarea accesului la şansele egale la care au dreptul toţi copiii. Mulţi dintre elevii rromi ajung de multe ori în situaţii de eşec şi abandon şcolar.

Discriminarea elevilor rromi în cadrul sistemului de învăţământ, sărăcia, tradiţiile etniei se transformă în cauze principale ale abandonului şcolar. Cadrele didactice trebuie sa conştientizeze propriile prejudecăţi, să fie corect formaţi, să ia în considerare condiţiile sociale şi nevoile elevilor, iar şcoala trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor. Copiii trebuie pregătiţi să înveţe să trăiască şi să interactioneze pozitiv în această lume diversă. Activităţile extracurriculare sunt un bun prilej de comunicare, cooperare între toţi elevii, activitāti recomandate de majoritatea dascalilor din România.

Şcoala trebuie să fie într-o permanentă colaborare cu familiile elevilor pentru a discuta problemele acestora fie de naturā comportamentală sau materială pentru a se găsi soluţii care să ducă la rezolvarea acestor probleme, cu orfelinatele, în cazul copiilor orfani etc. Pentru elevii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate de unitatea de învăţământ, şcoala împreunā cu primăria trebuie să gasească soluţii pentru asigurarea transportului zilnic, sa gāsească soluţii pentru accesul la educatie .

Chiar și privați de condiții, modele comportamentale și un mediu de viață sănătos, copiii sunt tot copii! Își doresc să priceapă, să se exprime, să aibă parte de satisfacția cunoașterii, chiar dacă nu reușesc mereu să explice aceste imbolduri de integrare. Aflați la o vârstă fără discernământ și lipsiți de conștiința priorităților, își organizează viața școlară mai mult bazându-se pe instinct: „lucruri ușoare, pe care le pot face", „lucruri dificile, pe care nu le înțeleg" și, ocazional, „lucruri plăcute, pe care vreau să le fac". Astfel, momentele în care ei manifestă interes pentru activități educaționale sunt, în general, destul de rare.

Această situație a elevilor defavorizați ar trebui să ridice un semn de întrebare în rândul celor care își doresc să contribuie la dezvoltarea lor. Sunt metodele aplicate la momentul actual eficiente? Este acesta maximul pe care îl putem face pentru ei cele mai urâte. Astfel de cazuri nu necesită doar ajutoare materiale, financiare, întrucât nu sunt în stare să le gestioneze; cu mult mai benefic ar fi un program extrașcolar de facilitare a proceselor de învățare și integrare, care să-și propună și completarea lacunelor educaționale pe care le prezintă elevii și pe care cadrul didactic nu le poate remedia din lipsă de timp.

Cercetările arată că participarea elevilor la diverse programe educaţionale realizate în şcoală este mai facilă şi influenţează pozitiv starea de bine şi stima de sine. In acest proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părţi implicate (psihologul şcolar şi profesorul de religie) precum şi colaborarea părinţilor cu şcoala, stima de sine creşte determinând o adaptabilitate crescută a acestora la cerinţele mediului educaţional.

Stima de sine este o însușire a ființei umane, care se construiește în timp, prin acumulări progresive de cunoaștere şi înțelegerea sinelui, prin acceptarea statutului şi găsirea celor mai potrivite metode si mijloace acceptate de morala creștină, pentru construirea personalității.

Elevii proveniţi din medii defavorizate prezintă o stimă de sine scăzută faţă de cei proveniţi din medii socio-educaţionale favorabile. Stima de sine a elevilor proveniţi din medii sociale defavorizate este diminuată în comparaţie cu cea a elevilor proveniţi din medii sociale favorabile, aspect ce creează prejudicii de ordin comportamental adaptativ şi emoţional.

Elevii proveniţi din medii defavorizate prezintă un deficit din punct de vedere al valorilor moral religioase dobândite în familie faţă de cei proveniţi din medii socio-educaţionale favorabile.

Consilierea elevilor proveniţi din medii defavorizate prin aplicarea unor programe de educaţie, intervenţie personalizată precum şi investigarea posibilităţilor de dezvoltare personală în vederea creşterii stimei de sine are ca obiective: identificarea rolului activităţilor de consiliere

psihopedagogică şi educație moral religioasă în dezvoltarea stării de bine și a stimei de sine la elevii proveniți din medii defavorizate; implementarea unor programe de intervenţie personalizate asupra elevilor proveniţi din medii defavorizate, în cadrul orelor de religie și consiliere psihopedagogică, prin care se realizează creșterea stimei se sine, a stării de bine și în consecință reducerea fenomenului de abandon şcolar şi deligvența juvenilă. Ipotezele cercetării

Bibliografie:

Dr. Diana Dămean Julia Todea. Raport de cercetare Incluziunea şcolară în rândul elevilor din grupurile şcolare clujene, Cluj-Napoca, România – 2011.

Mara D. – Strategii didactice în educaţia incluzivă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.

Verza E., Păun E. – Educaţia integrată a copiilor cu handicap, UNICEF şi RENINCO, Bucureşti, 2008.

MODALITĂȚI INOVATIVE DE ÎNMULȚIRE A PLANTELOR

Prof. Aron Nicoleta
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”Târgovişte

Culturile de ţesuturi şi de celule „ in vitro”, constau în creşterea pe medii sintetice , sterile , a unor fragmente vegetale (explante sau inoculi), macroscopice (culturi de orgne) sau microscopice (ţesuturi, celule sau protoplaşti).

Înmulţirea „in vitro” prezintă numeroase avantaje faţă de metodele tradiţionale de înmulţire vegetativă, cum ar fi :

1. permite obţinerea unui număr foarte mare de plante într-un timp scurt;
2. permite producătorilor realizarea de material de plantat independent de sezon , deoarece materialul biologic iniţial este oricând la dispoziţia lor , stocat fiind în depozite frigorifice,
3. permite obţinerea de material săditor liber de virusuri , ducând la reducerea cheltuielilor inerente aplicării tratamentelor fitosanitare , precum şi a poluării terenurilor cu insectico-fungicide;
4. este o metodă îmbunătăţită de muncă , activitatea desfăşurându-se în condiţii de igienă perfectă , în laboratoare modern dotate.

În ultimii ani , un număr tot mai mare de plante de interes economic sunt înmulţite prin metoda culturilor „ in vitro”, metodă care a determinat o dezvoltare radicală a sistemelor de producţie pepinieristică.

Astfel, înmulţirea „in vitro” se face la: 150 specii şi soiuri de pomicultură , 50 de specii legumicole, 250 de specii ornamentale, 70 de specii forestiere.

Etapele de înmulţire „in vitro” a plantelor sunt:

Inocularea explantelor . Explantele sunt prelevate la hota cu flux de aer laminar steril, la lupa binocular, după care sunt inoculate pe medii de cultură şi trecute în camera de creştere.

*Micropropagarea,*etapă ce se efectuează în condiţii sterile, pe un mediu cu compoziţie specială;

Aclimatizare ,care se face în sere, fiind o etapă care precede trecerea plantelor în câmp.

Material şi metodă de lucru

În vederea prelevării explantelor s-au recoltat filamente tinere, neînrădăcinate de la soiurile: RED GAUNTLET, GORELLA, SENGA SENGANA, AIKO, BENTON, FERN, ADDIE, SELVA, DANA, PREMIAL.

Dezinfecţia explantelor s-a realizat prin folosirea alcoolului etilic 94° şi a hipocloritului de calciu 6%, timp de 4 şi respectiv 10 minute.

Mediile nutritive folosite au fost sterilizate prin autoclavare 20 de minute , la presiunea de o atmosferă (121°C).

Ph-ul mediului este de 5,6-5,8 înainte de autoclavare.

Instrumentarul şi vasele de cultură s-au sterilizat la etuvă, la o temperatură de 120 °C, timp de 2 ore.Microbutaşii obţinuţi prin înmulţire „in vitro” au fost transferaţi pe mediile de înrădăcinae în condiţii aseptice, la hota cu flux de aer laminar steril.

Procesele de înrădăcinare s-au desfăşurat în camera de creştere în condiţii controlate de temperatură (22-24°C).Prima fază de creştere a explantelor s-a petrecut la întuneric , iar microînmulţirea şi înrădăcinarea „in vitro”s-au desfăşurat la un fotoperiodism de 14 ore şi o intensitate luminoasă de 2500-3000 lucşi.

Observaţiile au fost făcute la interval de 10 zile.Plăntuţele obţinute „in vitro” au fost trecute în seră , pentru faza de aclimatizare. Substratul a fost realizat din turbă şi perlit, iar umiditatea atmosferică s-a asigurat prin acoperirea cu folie de polietilenă.

Rezultate obţinute

Rezultatele obţinute în diferite faze de cultură „in vitro”şi aclimatizare au fost diferite în funcţie de soi (VEZI TABELUL 1).

Tabel 1 .COMPORTAREA UNOR SOIURI DE CĂPŞUN LA CULTURA „IN VITRO” ŞI ACLIMATIZARE

Soiul	% Creștere explante	Rată de înmulțire	% Înrădăcinare	% Aclimatizare
RED GAUNTLET	95,0	37,0	72,0	93,0
GORELLA	95,0	32,0	92,0	95,0
SENGA SENGANA	92,0	30,0	95,0	90,0
AIKO	91,0	34,0	96,0	95,0
BENTON	96,0	32,0	94,0	87,0
PREMIAL	93,0	30,0	96,0	80,0
DANA	86,0	25,0	84,0	85,0
FERN	100,0	18,0	90,0	80,0
ADDIE	89,0	29,0	87,0	85,0
SELVA	65,0	15,0	75,0	75,0

Soiurile de căpşun luate în discuţie au avut un comportament diferit la înmulţirea

„in vitro”, înregistrându-se valori ale procentului de creştere a explantelor cuprinse între 65 % la soiul SELVA şi 100% la soiul FERN.

Diferenţe în funcţie de soi s-au înregistrat şi în ceea ce priveşte rata de înmulţire astfel:la soiul SELVA, are cel mai scăzut randament(15 plante/explant) spre deosebire de RED GAUNTLET care realizează cea mai mare rată de înmulţire (37 de plante/explant).

Se poate constata că nu există o corelaţie între capacitatea de creştere a explantelor şi cea de microînmulţire, soiul FERN care a înregistrat procentul maxim de creştere a explantelor, având o rată de înmulţire de numai 18 plante/explant.

În procesul de înrădăcinare s-au realizat nivele cuprinse între 72-96%, în funcţie de soi, observaţiile făcute evidenţiind faptul că cu cât este mai mare numărul de plante format în jurul unui explant , cu atât plăntuţele sunt mai mici, ceea ce face dificilă operaţia de individualizare a acestora şi pasarea pe mediile de înrădăcinare.

Căpşunul este una din speciile care suportă uşor stressul creat prin transferul plăntuţelor din vitro la condiţiile septice de viaţă.

În condişii similare de aclimatizare soiurile de căpşun au înregistrat procente de supravieţuire cuprinse între 75% la soiul SELVA şi 95% la soiurile GORELLA, AIKO.

Concluzii

1.Soiurile de căpşun luate în discuţie, au răspuns pozitiv la cultura „in vitro”.

2.Mediile nutritive utilizate pentru faza de creştere a explantelor au avut ca bază:

Macroelemente LEE-FOSARD,microelemente LEE-FOSARD, vitamine LEE-FOSARD, glucoză 40 g/l, agar 7g/l, NaFeEDTA 32g/l, acid indolil acetic 0,27 g/l,

Kinetină 1,01 g/l.

3.Raportul auxină/citochinină a determinat o rată de înmulţire eficientă la soiurile menţionate mai sus.

4.Mediul de bază utilizat pentru înrădăcinarea „in vitro" a căpşunului a fost alcătuit din macroelemente MURASHIGE-SKOOG 1/2, microelemente LEE-FOSARD1/2,

Vitamine MURASHIGE-SKOOG,acid giberelic 0,1 mg/l, glucoză 40g/l, agar 7g/l,

NaFe EDTA 32 mg/l.

5.În procesul de aclimatizare s-au obţinut valori de peste 80%, folosind un amestec format din turbă şi perlit, în condiţiile unei umidităţi atmosferice mai mari de 75%.

Bibliografie:

T.Coman,L.Niculae –*Micropropagarea industrială a soiurilor de perspectivă la căpşun* Simpozionul Naţional de culturi de ţesuturi, Cluj Napoca 1981

T.Coman,L.Niculae-*Date preliminare privind păstrarea in vitro a germoplasmei de căpşun.Probleme de genetică teoretică şi aplicată*, vol XIII, nr 6, 1981

E.M.C.Lee, R.A.Fosard-*Some factors affecting multiple bud formation of strawberry in vitro, Acta Hort.78*

MOTIVAȚIA ȘI ÎNVĂȚAREA ȘCOLARĂ

Prof. dr. Arsenie Adela Mădălina
Colegiul Economic „Virgul Madgearu" Tg-Jiu

Epoca în care trăim este dominată de puternica expansiune a științei și tehnicii în toate domeniile de activitate și de accelerarea continuă a ritmului de viata al oamenilor. Aceste caracteristici ale contemporaneității au consecințe directe și asupra pregătirii tinerei generații, care trebuie să facă față atât cerințelor actuale ale societăți, cât și dezvoltării sociale ulterioare.

Mai întâi, creșterea atât de rapidă a volumului de informații în toate domeniile, uzura accelerate a cunoștințelor pretinde adaptarea continuă a obiectivelor școlii, a conținutului, formelor și metodelor de învățământ acestei dinamici informaționale.

În al doilea rând, noul ritm de viață care solicită omul într-o măsura tot mai intensă, din punct de vedere social, cultural și profesional se răsfrânge și asupra elevului.

Relațiile dintre maturizare și învățare, dintre dezvoltare și cultură, dintre educație și învățare sunt exprimate de S. L. Rubinstein (1958) astfel: „Copilul nu se maturizează mai întâi și după aceea este educat și instruit. El se maturizează în timp ce este educat și instruit".

În ce condiții se formează la elevi atitudinea activa față de învățare? Ce obiective trebuie să urmărească procesul de învățare pentru ca însușirea activă și creatoare a cunoștințelor să devină o trăsătură caracteristică permanentă, de durată?

Există deja numeroase studii în literatura psihologică și pedagogică, ai căror autori încearcă să răspundă acestei probleme. Modalitățile recomandate pentru rezolvarea ei sunt multiple și variate. Toate aceste studii precizează că motivația este una din condițiile esențiale, dar și cea mai complexă, care asigură dobândirea de noi cunoștințe.

Una dintre problemele centrale ale psihologiei este motivația. Ea încearcă să explice de ce anume oamenii fac ceea ce fac, de ce preferă o activitate alteia şi ce anume îi face să treacă de la o activitate la alta. În psihologie se urmărește surprinderea și descrierea fenomenelor, actelor de conduită dar și cauzele generatoare, determinismul lor. Un act comportamental nu pare și nu se manifestă fără a exista o anumită incitare, determinare, susținere energetică direcționată. Chiar și atunci când nu există un scop, un obiectiv, un comportament are la bază o cauză.

În sensul ei general noțiunea de motivație a fost introdusa în psihologie la începutul secolului al XX-lea. Termenul de motivație deriva de la adjectivul latin *motivus* = care pune în mișcare și desemnează aspectul energetic, dinamic al comportamentului uman. Definirea motivației și stabilirea rolului ei în explicarea comportamentului este departe a se fi finalizat din punctul de vedere al psihologilor. Noțiunea are sensuri multiple. Este clar că un motiv este cauza principală a

unui eveniment. Acesta determină modul în care o persoana reacționează, nu doar situația în care se acționează. „Motivul este acel fenomen psihic ce are un rol esențial în declanșarea, orientarea și modificarea conduitei" (Andrei Cosmovici, 2005, p.198). De aici aflăm că motivația este compusă din ansamblul motivelor. Astfel, în „Marele Dicționar al Psihologiei", motivația este definita ca o suma de „procese fiziologice și psihologice responsabile de declanșarea, menținerea și încetarea unui comportament, ca și de valoarea apetitiva sau aversivă conferita elementelor de mediu asupra cărora se exercita acel comportament".

Motivației i s-a atribui diferite roluri: o simulare și descărcare de energie, o reacție ce este asociată unui stimul,o acțiune spontană ce oferă o energie aparte organismului, un factor psihologic ce influențează comportamentul individului. Motivația explică, de asemenea, și trecerea de la starea de repaus la cea de acțiune. Trebuie înțeles faptul că nu orice cauză devine un motiv. Motivul este o cauza internă a conduitei noastre.

De-a lungul timpului, motivația a primit diferite definiții. In DEX, este definită ca: „Totalitatea motivelor sau mobilurilor (conștiente sau nu) care determină pe cineva să efectueze o anumită acțiune sau să tindă spre anumite scopuri". O altă definiție concluzionează că: „prin motivație înțelegem o formă specifică de reflectare prin care se semnalează mecanismele de comandă și control ale sistemului personalități și o oscilație de la stare inițială de echilibru, un deficit energetico-informațional sau o necesitate ce trebuie satisfăcută". O definiție mai completă este cea oferită de Al. Roșca: „Prin motivație înțelegem totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, fie ca sunt înnăscute sau dobândite, conștientizate sau neconștientizate, simple trebuințe fiziologice sau idealuri abstracte".

Ceea ce transformă ființa umană într-un subiect selectiv și activ este motivația. Având o structură motivațională proprie, omul are o relație dublă cu mediul ambiant: de independență- omul are capacitatea de a acționa pe cont propriu, chiar dacă lipsesc stimulii și solicitările externe, iar alta de dependență - omul își satisface stările de necesitate pe baza schimburilor din mediul ambiant.

Motivația învățării se subsumează sensului general al conceptului de motivație și face referire la totalitatea factorilor care îl mobilizează pe elev la o activitate menită să conducă la asimilarea unor cunoștințe, la formarea unor priceperi și deprinderi. Procesul de învățate este facilitat și energizat de motivație prin o intensificare a efortului și prin concentrarea atenției elevului, prin crearea unei stări de pregătire pentru o activitate de învățare. Elevii motivați sunt mai perseverenți și învață mai eficient. Una din cauzele ce duc la a învăța/a nu învăța este motivația. Dar motivația poate fi și efectul activității de învățare. Atunci când cunoști rezultatele învățării, mai ales dacă acestea sunt pozitive, îți poți susține eforturile ulterioare. elevului. Din satisfacția inițială de a fi învățat, elevul își va dezvolta motivația de a învăța mai mult. Așadar, relația cauzală dintre

motivație și învățare este una reciprocă. Motivația energizează învățarea, iar învățarea încununata de succes intensifică motivația.

Psihologii au ajuns la concluzia că principalul resort intern al eforturilor omului de a se perfecționa prin învățare este motivația. Educația formulează noi cerințe spre a stimula dezvoltarea copilului.

În acest context interpretativ, un rol deosebit revine educaţiei, aceasta fiind cea care dinamizează natura motivaţiei: a trebuinţelor, motivelor, intereselor, aspiraţiilor şi idealurilor, a gradului său de conştientizare şi subiectivizare.

Privind din această perspectivă, P. Golu defineşte motivaţia ca „model subiectiv al cauzalităţii obiective, cauzalitate reprodusă psihic, acumulată în timp, transformată şi transferată prin învăţare şi educaţie în achiziţie internă a persoanei". (Golu P. 2006, p.96)

Analizând cele spuse mai sus, putem afirma că motivația învățării este definită ca totalitatea motivelor ce determină, orientează, organizează și potențează intensitatea efortului de învățare. Motivul învățării elevilor poate fi un sentiment, o dorință, o idee ca rezultat al reflectării în conștiința lor a cerințelor societății din care fac parte. Trebuie clarificat faptul că o activitate umană de învățare nu se produce având ca impuls un singur motiv, ci este determinată și susținută de o multitudine de motive.

Printre motivele pentru care oamenii urmează școala este reușita socială. Putem spune că mergem la școală pentru a promova în societate, pentru a avea un statut social superior, pentru a reuși în viață. Elementele fundamentale ale motivației învățării sunt reprezentate de coordonatele valorice ale modelului dominant de reușita socială. Declanșarea, orientarea și susținerea oricărei activități psihice sunt influențate de motivație. Acesta este rolul motivație în învățare. Putem recunoaște un elev motivat pentru activitatea de învățare dacă el este implicat în sarcinile de învățare, își autoreglează activitatea de învățare, dispune de o mare capacitate de mobilizare a efortului de învăţare, are tendinţa de a opera în mod constant transferul a ceea ce învăţat de la un domeniu la altul.

Procesul de învățare dar și rezultatul învățării sunt influențate tot de motivație. Sintagme și etichetări negative precum elevii nu mai sunt interesați să învețe, n-au drag de carte, nu sunt motivați să învețe apar frecvent în observațiile din mediul școlar. Este o realitate semnalată frecvent de profesorii din țara noastră și o problemă actuală, la care specialiștii din domeniul științelor educației, dar și practicienii au încercat să caute soluții.

Termenul „a fi motivat la învățătură" exprimă o stare mobilizatoare și direcționată spre atingerea unui scop. În acest caz, elevul este profund implicat în sarcinile de învățare, este orientat spre finalități, într-o mare măsura conștientizate. Elevul transferă în învățare potențialul cognitiv, afectiv, experiența de viață. La celălalt pol, termenul „a nu fi motivat pentru învățătură", se

identifică prin pasivitate, inactivitate, concentrare lentă și greoaie spre o sarcină de învățare, lipsa spontaneității și a curiozității.

Motivația este principalul vector al personalității, care direcționează comportamentul elevului spre scopurile educaționale. Putem afirma că nu poate avea loc un proces educațional real, științific fără identificarea motivelor învățării și aria lor de acțiune. Un rol aparte îl are profesorul. El este cel care trebuie să știe să folosească forța acestor motive în educația elevilor.

Motivele învăţării, ca şi motivele întregii activităţi se formează sub influenţa condiţiilor exterioare. Ele intră în acţiune, fiind stimulate tot de aceste condiţii care se raportează în poziţie de scop faţă de activitatea de învăţare. De exemplu: elevul învaţă pentru că doreşte să-i bucure pe părinţii pe care îi respectă. Când scopurile sunt exterioare învăţării (obiecte, rezultate, situaţii) ele pot fi produse atât de elevii înşişi, cât şi de alţii (profesori, părinţi) şi obţinerea lor constituie un mijloc de satisfacere a motivelor ce susţin învăţarea.

Dacă în cele spuse anterior, am clasificat motivația ca fiind externă și internă, în mod real, învățarea este motivată atât intrinsec cât și extrinsec. Însă, s-a constatat că învățarea productivă are loc atunci când copilul învață din plăcere, din interes cognitiv, deci spunem că este motivată intrinsec. Unele motive intrinseci au caracter primar, legate de satisfacerea nevoilor de bază ale ființei umane, altele au caracter secundar, fiind derivate din cele extrinseci, prin interiorizarea lor.

Motivația externă are în centrul ei - profesorul. Acest tip de motivație are rolul de a declanșa motivația internă, după care acțiunea ei încetează. Dacă eșuează în a declanșa motivația internă, motivația externă se transformă într-un mecanism specific mitei.

Influența motivație asupra învățării este covârșitoare. Am observat faptul că motivația intrinsecă este motivația optimă deoarece acest tip de motivație este caracterizată prin interes, încredere, duce la performanță, la dezvoltarea creativității, la creșterea perseverenței, a respectului de sine, aduce o stare generală de bine. Motivația învățării este o tendință înnăscută a omului dar ea poate înceta brusc dacă nu are condițiile necesare dezvoltării. Ea încorporează mai mult interes, exaltare şi încredere, ducând la creşterea performanţei, a perseverenţei şi creativităţii, a vitalităţii, respectului de sine şi a stării generale de bine a individului - o înclinaţie naturală către asimilare, măiestrie, interes spontan, explorare.

Oamenii au această tendinţă către motivația învățării, din naştere, dar ea poate înceta brusc, dacă condiţiile nu îi sunt propice. Teoria evaluării cognitive (TEC) sugerează că motivația învățării înfloreşte atunci când circumstanţele o permit. Conform TEC, evenimentele socio-contextuale (ex. Feedback, comunicare, recompense etc.), care sporesc sentimentul de competenţă pe durata unei acţiuni, pot avea ca efect creşterea motivației învățării pentru acţiunea respectivă.

Astfel, șansa, recunoaşterea sentimentelor, ocaziile de auto-direcţionare au ca efect creşterea motivației învățării, deoarece conferă un sentiment mai puternic de autonomie.

„Motivaţia intrinsecă îşi are sursa în însăşi activitatea desfăşurată şi se satisface prin îndeplinirea acelei activităţi. Ea îl determină pe individ să participe la o activitate pentru plăcerea şi satisfacţia pe care aceasta i-o procură, fără a fi constrâns de factori exteriori”. (Dragu A. Cristea)

Curiozitatea este forma de bază a motivației interne. Lângă ea se alătură nevoia de a ști, de a-și îmbogăți cunoștințele. În contradicție cu motivația internă, cea externă se află în exteriorul individului și a activității de învățare. Învățarea nu devine un scop în sine ci este un mijloc de a atinge anumite scopuri (note bune, laude, cadouri). În aceste condiţii, învăţarea se efectuează sub semnul unei solicitări şi condiţionări externe, fără o plăcere interioară, fără să ofere satisfacţii nemijlocite şi cu un efort voluntar crescut.

Subiectiv, această motivaţie e însoţită de trăiri emoţionale negative (teama de eşec, teama de pedeapsă) sau de trăiri pozitive, dar îngust utilitariste (aşteptarea laudei sau a recompensei materiale). Învăţarea apare, în acest din urmă caz, atrăgătoare în virtutea consecinţelor ei, tema motivație învățării a rămas de actualitate, iar literatura de specialitate s-a focalizat asupra ei. Specialiștii au încercat să găsească modalități de stimularea a motivației pentru învățare, dar și tehnici prin care profesorii pot crește gradul de motivare a elevilor.

Stimularea motivaţiei elevului este o artă care ţine de măiestria şi harul didactic al educatorilor,al acelora care, după cum spunea J.A Comenius au ,,cea mai minunată îndeletnicire din lume”. Stimularea elevilor se realizează de către profesor, acesta trebuie să posede anumite trăsături de personalitate și un stil de lucru.

Pentru a motiva elevii spre învățare, profesorii au la îndemâna câteva strategii:

- Stabilirea regulilor clasei împreună cu elevii. Regulile trebuie comunicate clar, încă de la începutul anului școlar, ceea ce va duce la o responsabilizare a elevilor. Astfel îi putem încuraja să adopte atitudini demne de apreciat și putem preveni comportamentele deviante.
- Personalizarea clasei. Se pot folosi diverse desene sau alte activități prin care se pot remarca elevii clasei. Felul cum arată clasa este o formă de întărire a imaginii de sine.
- Cunoașterea elevilor reprezintă un important element în procesul de motivare a elevului spre învățare. Atenția acordată de profesor elevului demonstrează respectul fată de elev. Simplu fapt că profesorul memorează numele elevului, îi știe preferințele, îi dezvoltă elevului încrederea în sine, îi întăresc sentimentul de siguranță și apreciere personală.
- Implicarea activă a elevilor în activitățile instructiv-educative. Putem atrage atenția elevilor și prin controlul vocii, contactul vizual, organizarea sarcinilor de lucru într-un mod productiv. Profesorul ar trebui să gândească un proces instructiv – educativ viu care să potenţeze această disponibilitate naturală a elevilor.

- Așteptările profesorului devin un factor de motivație. S-a demonstrat că elevii au tendința de a se ridica la înălțimea așteptărilor profesorilor. Dacă se aşteaptă şi se solicită cât mai mult de la elevi adesea se va şi obţine acest lucru.
- Profesorul poate deveni un exemplu de comportament pentru elevii săi. Urmând exemplul profesorului, elevii își pot modifica propriul comportament.
- Stabilirea unei atmosfere pozitive, de empatie față de fiecare elev în parte.
- Rezolvarea situațiilor-problemă în cel mai scurt timp. Dacă profesorul este apropiat fizic dar și psihic de elevul ce are un comportament deviant, face posibilă oprirea comportamentului respectiv.
- Recompensarea şi întăririle pozitive faţă de oricare comportament sau activitate demnă de luat în calcul a elevului, măreşte stima de sine a acestuia şi îl motivează să acţioneze la fel şi pe viitor. Nu de puţine ori, comportamentul dezirabil este „uitat", pentru a acorda o atenţie sporită elevilor care creează probleme. Dar a beneficia de atenţia profesorilor este o întărire pozitivă cu valenţe educative semnificative, de care nu întotdeauna profesorul face uz. Cea mai eficientă metodă de a recompensa elevii este lauda. Totodată aceasta este și cea mai la îndemână.

S-a constatat că elevii sunt mai implicați în activitățile de învățarea atunci când le este prezentat scopul învățării, domeniul unde își pot aplica cunoștințele, atunci când se simt apreciați, când le sunt arătate progresele făcute, când sunt curioși. De obicei, orice proces de învăţare este plurimotivat. Eficienţa învăţării scade, dacă exista un nivel minim de motivare sau supramotivare, şi creste în cazul unui nivel optim, ca zonă între minim şi maxim, însă în cazul motivaţiei interne nu există saturaţie.

***Bibliografie*:**

1. Cosmovici, A., Iacob, L., *Psihologie şcolară*, Editura Polirom, Iaşi, 2005;
2. Landau, E., *Psihologia creativităţii*, E.D.P. , Bucuresti, 1979;
3. Radu, I., *Strategii metagognitive în procesul învăţării la elevi*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000;
4. Roco, M., *Creativitate şi inteligenţă emoţională*, Editura Polirom, Iaşi, 2004;
5. Schaffer, H. R., *Introducere în psihologia copilului*, Ed ASCR, Cluj-Napoca, 2005.

VIITORUL NOI SUNTEM

Autor: Arsenoiu Mihaela

Unitatea de învățământ: Liceul Tehnologic Energetic "Elie Radu ", Municipiul Ploiești

Elevii școlii noastre au participat în perioada septembrie 2022 aprilie 2023 la următoarele activități :

- În data de 2.11.2022, elevii claselor : a X-a B, a XI-a F și a XII-a D, au participat la activitatea "Ziua porților deschise", activitate organizată de Universitatea POLITEHNICĂ din București în cadrul proiectului Ambasadori UPB .

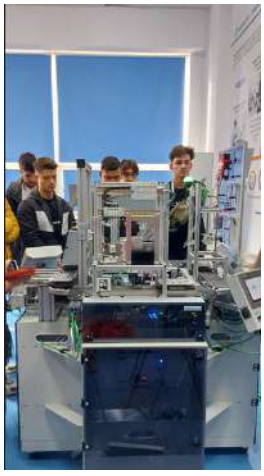

- Elevii claselor a X-a B, a X-a G și a XI-a F, au participat , în data de 20 aprilie 2023, la Târgul de Orientare în Carieră : MESERII DE NOTA 10 - acțiune desfășurată în Sala Coloanelor a Palatului Culturii din Municipiul Ploiești.

- În data de 20.04.2023 elevii claselor a X-a B și a XI-a F au participat la activitatea „Ziua Siguranței Rutiere", o campanie de conștientizare și responsabilizare pentru tineri, în parteneriat

cu AIXAM România și Consiliul Județean Prahova și prin implicarea ProRally Team Brașov, Școala de Șoferi CCC Admis și Skullcandy.

Evenimentul a fost moderat de Roxana Ciuhulescu, realizator TV și cunoscut pilot offroad și karting. Pe agenda evenimentului s-a aflat și Dan Gîrtofan, campion național și balcanic de raliuri.

➢ La activitatea ”Festivalul Brazilor Împodobiți”, organizată de ISJ Prahova cu ocazia aniversării a 54 de ani, desfășurată în data de 19.12.2022 elevele: Dascălu Eva de la clasa a XI-a F, Antonescu Maria Raluca, Dumirescu Monica, de la clasa a a XII-a G și elevele Botnăreț Ana Maria și Jugănaru Mihaela Luciana de la clasa a XI-a H au obținut **Premiul I**, profesori îndrumători Radu Otilia și Arsenoiu Mihaela.

„ OMUL NU POATE DEVENI OM DECÂT PRIN EDUCAȚIE ”

(IM.KANT)

EDUCAȚIA,PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

PROF.ÎNV.PREȘCOLAR-ASOFIEI ADINA CRISTINA

L.T.O.CUVIOASA PARASCHEVA AGAPIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NICOLAE GRIGORESCU AGAPIA

Educația reprezintă obiectul de studiu specific pedagogiei. Datorită complexității, profunzimii și amplitudinii sale, educația este studiată și de alte științe sociumane înrudite cu pedagogia.

Conceptul pedagogic de educație urmărește cunoașterea științifică, la un înalt grad de generalitate și abstractizare, a unei realități psihosociale cu o foarte mare arie de extindere în timp și spațiu și de desfășurare complexă și contradictorie la nivel de sistem și proces.

Pedagogia este știința care studiază fenomenul educațional cu toate implicațiile sale asupra formării personalității umane în vederea integrării active a persoanei în viața socială.

De-a lungul istoriei, societatea a acumulat experiența de cunoaștere teoretică și practică condensată în valori materiale și spirituale ce constitue ereditatea socială a culturii și civilizației. Conservarea valorilor și transmiterea lor se realizează prin educație care în această ipostază, reprezintă instituția constituirii și transmiterii eredității sociale a culturii și civilizației. Pe acest fundament de experiență condensată se acționează prin educație pentru formele omului ca utilizator și consumator de valori, ca producător și creator de valori. Educația este o funcție esențială și permanentă a societății în două ipostaze: de instituție a eredității sociale a culturii și civilizației și de instrument de acțiune pentru formarea omului. În sens social-cultural, educația este procesul de ridicare a individului din starea de natură biologicăla cea culturală. Din ins biologic cu predispoziții normale cognitive, afective și volitive, în mediul social și prin el, individuldevine o ființă culturală, asimilând cultura și, în situații de exceptie, creând-o.

Din punct de vedere psihologic, psihogenetic, educația este procesul de formare a omului ca personalitate în plan cognitiv, afectiv, motivațional, volitiv, aptitudinal, atitudinal. Structura psihică a personalității se construiește pe fundamentul eredo-nativ al ființei biologice, în cadrul relației educaționale prin conținutul cultural al experienței adultului-părinte, învățător, profesor. Educația în acest caz este instrumentul formării individului ca personalitate.

În sens pedagogic, educația este fenomenul social complex privit în trei dimensiuni:

- activitatea conștientă a subiectului educației (educator) de stimulare, îndrumare, formare a obiectului educației (educat)

- proces de formare a omului pentru integrarea activă în societate; proces de formare intelectuală, morală, profesională, fizică, estetică
- rezultat prin preluarea selectivă a acțiunilor informaționale și includerea în structuri comportamentale proprii de cunoaștere și acțiune

Pentru Platon, educația ar fi „arta de aforma bunele deprinderi sau de a dezvolta atitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele ”.

Aristotel în lucrarea sa „Politica” considera că educația „trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”. În consecință ea trebuie să pregătească viitori cetățeni. Această pregătire trebuia să se facă diferențiatdupă modelul în care cele trei aspecte ale sufletului (vegetativ, animal, rațional) se distribuie în rândul oamenilor.

J.A.Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”. Acestea nu se desăvârșesc prin sine și de la sine, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că, în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe” și implicit de conducere a procesului de umanizare, „omul nu poate deveni om, decât dacă este educat”.

Pentru pedagogul englez din sec. al XVII lea, John Locke, educația se prezintă sub forma unei relații interpersonale de supraveghere și intervenție ce se stabilește între „perceptor” (educator) și copil (viitor„gentelmen”). Este indispensabil ca educatorul să cunoască zestrea naturală a copilului pentru ca pe această bază să intervină cu modalități adecvate pentru a-l modela în concordanță cu prototipul omului în care se împletesc trăsături ale nobilimii și burgheziei .

Filozoful german Imanuel Kant, în reflecțiile sale, aprecia că educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății: „Este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire, Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Zi de zi, fiecare dintre noi suntem supuși vrând, nevrând unui aflux informațional și unui bombardament mediatic cu sau fără intenție pedagogică. Aceste influențe multiple, resimțite sau nu ca fiind de tip educativ, pot acționa concomitent, succesiv sau complementar, în forme variate, în mod spontan, incidentalsau având un caracter organizat și sistematic.

În pedagogie, această realitate este reflectată cu ajutorul conceptului care definește formele generale ale educației. Acestea se referă la principalele ipostaze prin care educația se poate obiectiva „pornind de la varietatea situațiilor de învățare și de la gradul diferit de intenționalitate acțională”(C.Cucoș)

Toate influențelor și acțiunile educative care intervin în viața individului în mod organizat și structurat (în conformitate cu anumite norme generale și pedagogice, desfășurate într-un cadru

instituționalizat) sau, dimpotrivă, în mod spontan (întâmplător, difuz, neoficial) sunt reunite sub denumirea de forme ale educației.

În funcție de gradul de organizare și de oficializare, ale formelor educației, putem delimita trei mari categorii:

- educația formală (oficială)
- educația non-formală (extrașcolară)
- educația informală (spontană)

Suportul psihologic al relației educaționale este trebuința de a comunica. Se comunică nu numai cunoștințe, informații ci și atitudini, sentimente și convingeri. Se comunică prin cuvânt, gest, mimică, prin întraga conduită. Relația educativă este complexă, determinată de numeroși factori; se realizează între componentele globale (educator-educat). Acțiunea educatorului este directă, intenționată, conștientă, orientată de scopuri și obiective care anticipează transformări în comportamentul învățat al educatului. Acesta nu asimilează automat, el fixează, filtrează, prelucrează activ, include cele învățate în propriile structuri.

O diferență a educației formale a fost dată de către Philip Coombs în 1973, conform căreia, educația formală este „sistemul educațional structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară și până la universitate, care include, în plus față de stdii academice, o varietate de programe de specializare și instituții de pregătire profesională și de activitate full-time".

Educația nonformală a fost definită de J.Kleis drept „orice activitate educațională, intenționatășisistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărui conținut este adaptat nevoilorindividului și situațiilor speciale în scopulmaximalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor,etc.)

Educația informală se referă la experiențele zilnice ce nu sunt planificate sau organizate și conduc către o învățare informală când aceste „experiențe sunt interpretate de către cei mai în vârstă, sau de către membrii comunității ele se constituie in educație informală". Educația informală este procesul care se întinde pe toată durata vieții, prin care individul dobândește informații, își formează priceperi și deprinderi, își structurează convingerile și atitudinile, se dezvoltă prin intermediul experiențelor cotidiene .

Funcția fundamentală a educației este aceea de a vehicula, selecta, actualiza și valorifica experiența socială în vederea asigurării rapide a individului în societate și prin aceasta, în vederea crearii premiselor autodeterminării individului ca factor de progres social. Prin educație în principal, omul trece de la starea de existență pur biologică la cea de existență socială. Dacă omul ar fi la naștere înzestrat prin ereditate, cu posibilitățile adultului, nu ar exista educație. În ceea ce privește procesul devenirii omului ca ființă socială nu este nici o deosebire între copilul

născut într-o mare metropolă și cel născut într-un trib primitiv, întrucât amândoi trebuie să învețe totul. O parte a învățării este rezultatul contactului spontan al omului cu diferite aspecte ale vieții sociale, dar cea mai consistentă parte a învățării se acumulează prin instruire, prin forme organizate și sistematice.

Piaget considera că școala trebuie să fie concepută ca un centru de activități reale,practice, desfășurate în comun, în așa fel ca inteligența logică să se formeze în funcție de acțiunea și de schimbările sociale.

Educația reprezintă astfel activitatea psihosocială cu funcție generală de formare-dezvoltare permanentă a personalității umane pentru integrarea socială optimă, angajată conform finalităților asumate, la nivel de sistem și de proces, proiectate, realizate și dezvoltate prin acțiuni specifice având ca structură de bază corelația subiect (educator) – obiect (educat), într-un context deschis, (auto)perfectabil.

„Educația este una din cele mai mărețe invenții ale geniului uman, invenție care ascunde în sine marele secret al perfecțiunii ființei umane" declara imperativ IM.Kant. Propundu-și să dezvolte în individ toată perfecționarea de care este capabil, educația este factorul fundamental al devenirii și perfecționăriiacestuia, mai mult, este o dimensiune constituitivă a ființei umane.

„Omul nu poate deveni om decât prin educație" ne spune același autor, ceea ce înseamnă că prin simpla naștere, omul nu este încă om, educația fiind aceea care-l transformă dintr-o potențialitate, ceea ce este la naștere, ăntr-o personalitate autentică și eficiență, ca devenire prin educație .

BIBLIOGRAFIE

- Cairov, I.A. –„Pedagogia”, Ed.De Stat „ Pedagogie și psihologie”, 1949
- Golu, P. , Verza, E. , Zlate, M.- „Psihologia copilului”, manual pentru clasa a XI a, Școli normale , EDP, București, 1998
- Hayes, N. , Orell, S. – „Introducere în psihologie”, Ed.ALL , București, 1997
- Ionescu, M. , Chiș, V. – „Pedagogie-suporturi pentru formarea profesorilor”, Ed.Presa Universitară Clujeană, 2001
- Nicola, I. – „Pedagogie”, EDP, București, 1994
- Nicola, I. , Farcaș, D. – „Pedagogie generală”, manual pentru clasa a IX a, Școli normale, EDP, București, 1995.

ORGANIZAREA EFICIENTĂ A TIMPULUI LIBER
LA COPIII CU CES

Profesor: AVDEI ECATERINA, CSEI „Sf. Andrei ”

Toată lumea are aceeași „cantitate” de timp , tot timpul care este disponibil este de 24 de ore în fiecare zi. Modul în care îl utilizăm este singurul care diferă.În anumite momente ale zilei, în anumite clipe ale vieții noastre timpul pare a trece cu diferite viteze. Când ești absorbit de munca ta, când te simți bine, timpul trece foarte repede. Când ești frustrat sau plictisit, timpul trece foarte greu.

Educația pentru timpul liber

Folosirea înțeleaptă a timpului liber este un produs al culturii și al educației afirma Bertrand Russel.

Activitățile din timpul liber sunt acelea care contribuie la relaxarea individului. De problema definirii conținutului timpului liber s-au ocupat mai mulți sociolgi și pedagogi, rezumând rolul acestuia în viața individului la trei funcții majore:

a)regenerarea - refacerea forțelor fizice și spirituale epuizate în timpul îndeplinirii obligațiilor profesionale, familiale și sociale.

b)compensarea – exercitarea insuficientă a capacităților în timpul activităților profesionale

c)dezvoltarea- o funcție ideativă care are rolul de a da individului o anumită orientare în domeniul ideilor.

Sociologii români definesc timpul liber ca partea rămasă disponibilă după efectuarea activității profesionale, acel timp care este folosit pentru manifestări cultural artistice, distracții, sport, destindere.

Presupunând cunoașterea și însușirea modalităților diverse de organizare și petrecere a timpului liber, cunoașterea unor modele și tehnici de planificare a vieții personale în vederea dezvoltării sentimentului de satisfacție a trăirii timpului liber, formarea unui stil de viață civilizat valorificarea tradițiilor și obiceiurilor, identificarea modalităților de relaxare , cultivarea atitudinii optimiste față de viață, școală și familie deopotrivă, își aduc contribuția la întrebuințarea timpului liber.

Bugetul de timp zilnic al elevului, se distribuie între următoarele categorii de activități : somn, îngrijire personală, masă, deplasări, cursuri , activități extrașcolare, individuale și colective

(activit.sportive, artistice, concursuri, activit.gospodărești), vizionări de spectacole (film, teatru, programe tv.), activități recreative și de divertisment.

Nu se pune problema instituirii unui nou program de organizare a timpului liber, pe langă cel al timpului de muncă, învățătură, ci de organizarea unor acțiuni și activități la care elevul să participe cu plăcere și interes, după preferințe și preocupări, opțional în funcție de interesele și aptitudinile pe care le are pentru anumite domenii ale vieții sociale , artistice și culturale.

În învățământul primar, elevul trebuie îndrumat să se obișnuiască cu regimul zilnic, antrenându-se în diferite forme de odihnă activă, recreativă în aer liber.

În ciclul gimnazial se va porni de la cunoașterea regimului zilnic al elevului, cu accent pe conștientizarea noțiunii de timp liber, de joc, de excursie, drumeție, emisiuni radio-tv, pentru ca apoi să se facă referire la necesitatea folosirii timpului liber in mijlocul naturii în special în vacanță.

Tinerii au nevoie de ajutor pentru a înțelege că timpul liber nu este irosirea vieții cu plăceri minore, ci este un bun prilej de pregătire pentru viață.

Școala, familia, cluburile elevilor, palatul copiilor, celelalte instituții culturale, trebuie să-i ajute pe elevi să cunoască multiplele activități ce se pot organiza în timpul liber, activitățile în cercuri și cele individuale și să selecteze fapte și activități, să stabilească priorități și opțiuni. Numai astfel se pot crea elevilor posibilități de a-și fructifica predispozițiile în funcție de înclinații, aptitudini și interese pentru anumite sectoare de activitate .

Activitățile din afara clasei și a școlii în timpul liber , trebuie să fie altceva decât actvitatea didactică atât în privința conținutului cât și a formei de organizare și metodelor utilizate.Se constată, în ultimii ani că mulți tineri acordă un loc însemnat în cadrul timpului liber, divertismentului , distracțiilor facile- discoteca, plăcerilor minore ce duc la irosirea inutilă a timpului liber.Din păcate apetitul pentru, casetele , cd-urile , dvd-urile, site-urile, ce stârnesc instinctele și orientează spre promiscuitate , violență , pentru literatură și reviste de prost gust, constituie un semnal de alarmă pentru diriginte si pentru ceilalți profesori, ca să nu mai vorbim de nocivitatea drogurilor.

Manifestările cultural-artistice și sportive trebuie și chiar și-au reluat cursul normal în școli: la fel și vizionarea filmelor și spectacolelor de teatru, întrecerile sportive, excursiile și vizitele;serile culturale, cenaclurile literare contribuie la educarea gustului pentru frumos și pentru o comportare civilizată.

Fie că este vorba de cercuri cu caracter artistic, sportiv, științific sau de activități, jocuri, artă manuală, de activități organizate în vacanță, de excursii sau întâlniri, rolul principal în urmărirea elevilor revine prof.diriginte.

Se spune că lumea de mâine va fi lumea oamenilor de creație.Fiecare la locul său de muncă, va trebui să devină un creator.Cercetările psihologiei învățării au demonstrat că procesul de creație

nu aparține numai celor cu IQ-ul ridicat; nu toți oamenii cu o inteligență deosebită sunt și oameni de creație.

Actul de creație este rezultatul antrenamentului intelectual al capacităților creatoare. Cadrul propice desfășurării acestui antrenament îl oferă cercurile de elevi. Prin activitatea în cercuri, se completează și se adâncește orizontul științific și cultural al elevilor, se stimulează dezvoltarea aptitudinilor și a talentelor, se favorizează inițiativa și spiritul creator. La cercuri elevii își insușesc metode și tehnici de învățare creativă și de cercetare științifică , își dezvoltă interesele profesionale , înclinațiile, spiritul de observare și investigare, receptivitatea față de nou, își educă voința și perseverența. Un loc aparte în stabilirea și dirijarea bugetului de timp liber, în îndrumarea acestuia , îl ocupă familia care exercită o puternică și benefică înrâurire asupra întrebuințării timpului liber de către elevi, contribuind în primul rând la folosirea judicioasă a acestuia. Familia sub îndrumarea dirigintelui trebuie să acționeze ca un factor dinamizator al activităților desfășurate de copil în timpul liber. Familia este datoare să cunoască interesele și preocupările propriilor copii și în funcție de acestea să-i conducă la alegerea activităților din timpul liber. Într-un mediu familial sănătos copilul are posibilitatea de a-și forma deprinderi de folosire judicioasă a timpului liber, atât în privința folosirii acestuia în scopul pregătirii școlare, cât și al destinderii, recreerii, odihnei de care copiii au nevoie.Utile sunt acțiunile unor familii de amenajare a unor spații destinate jocului, a unor mese de tenis sau porți de fotbal, a unor coșuri pentru baschet, care să vină în întâmpinarea de petrecere a timpului liber al copiilor. Se desprinde o evidentă legătură între succesele școlare ale elevilor și modul de a-și petrece timpul liber.

Trei factori pot influența pozitiv modul prin care își petrece tânărul timpul liber: familia, școala prin profesori și colegi și statul prin mijloacele materiale aferente, precum și mijloacele mass-media, inernetul, care sunt cele mai îndrăgite de elevi.

Dintre mijloacele educației pentru timpul liber se evidențiază exemplul părinților, al profesorilor și colegilor, al personajelor pozitive din operele literare, filme, organizarea de competiții, orele de dirigenție , cercurile de elevi, serbările școlare, excursiile, drumețiile, vizite la muzee, case memorile,vizionări de spectacole, practicarea turismului.

Timpul liber care reprezintă o parte din sistemul educativ, pentru a avea o deplină funcționalitate trebuie să asigure rezolvarea unor imperative din structura personalității: informarea și formarea tânărului, recreerea și divertismentul, satisfacerea și împlinirea unor opțiuni.

Acestui deziderat îi vor servi familia, școala și societatea.

Rolul de esență în înțelegerea folosirii utile a timpului liber de către elev îl are dirigintele sau învățătorul care trebuie să știe să îmbine munca și distracția, acțiunile în masă cu cele de grup și individuale, înoculând elevului experiența necesara formării și dezvoltării fizice și spirituale pentru a avea un succes școlar și pentru a-și atinge aspirațiile profesionale.

Este necesar să creăm elevilor posibilități de destindere și repaus, pentru a asigura regenerarea, întrucât activitatea școlară solicită îndeosebi intelectul. Trebuie promovată în timpul liber mai mult educația fizică și cea estetică spre compensare și vom folosi multiplele activități prezentate pentru dezvoltare.

Inteligența umană se dezvoltă la individ în funcție de interacțiunile sociale, în general prea neglijate. Timpul este resursa noastră cea mai importantă și de aceea trebuie să o folosim din plin.

Organizarea eficientă a timpului liber la copiii cu deficiență severă și autism

"Viața este o lupta. Nehotărarea cu privire la lucruri pe care unii le consideră banale, duce la foarte mult stres. Dacă de exemplu, oamenii spun:''Mâine, poate mergem la cumpărături,"sau "Om trăi si om vedea", ei nu-și dau seama că nesiguranța provoacă o suferință cumplită și că eu mă gândesc tot timpul la ceea ce se poate întâmpla sau nu . Lipsa de hotărâre în ceea ce privește evenimentele se extinde la nehotărâre în privința altor lucruri, de exemplu, locul unde trebuie să pun sau să caut anumite obiecte și care sunt așteptările celorlalți față de mine. Incapacitatea de a înțelege lumea din jur duce la confuzie, iar după părerea mea, aceasta provoacă anxietatea. La rândul ei anxietatea creează nevoia de retragere. Orice lucru care diminuează sentimentul de dezorientare, diminuează și anxietatea, și în final și izolarea și disperarea, făcând viața ceva mai suportabilă.Dacă ceilalți oameni ar putea simți cum este să fii autist chiar și doar pentru câteva minute, ar ști cum trebuie să ajute"-Therese Joliffe.

Acceptarea diferențelor, a faptului că cineva este diferit, înseamna și oferirea ajutorului în mod diferit . În cele din urmă este de dorit, ca persoanele cu autism să fie fericite in felul lor și nu să semene cât mai mult cu noi.

În definiția autismului sunt menționate diferențe calitative în dezvoltarea interacțiunii sociale, comunicării și imaginației, dar și a percepției timpului. Persoanelor cu autism le este greu să privească dincolo de concret, așa încât nu ne putem aștepta ca ele să înțeleagă timpul invizibil, știut fiind faptul că autiștii sunt vizuali și deci au nevoie de un traseu temporar vizibil.

Dacă pentru oamenii normal dezvoltați percepția timpului poate fi controlată cu ajutorul unor instrumente de măsurare, de organizare, cum sunt agendele, calendarele, ceasul ,cu atât mai mult pentru autiști este nevoie de o structurare amănunțită a timpului , cu ajutorul imaginilor pentru a reduce anxietatea și a clarifica parcursul integral al unei zile.

Programul zilnic al unui copil cu autism, trebuie stabilit, structurat pentru intreaga zi, și afișat la vedere în camera copilului , respectiv în sala de clasă , astfel încât acesta să poata vizualiza toate activitățile pe care urmează să le desfășoare în ziua respectivă.

Procesul prin care un copil învață cum decurge ziua trebuie să fie individualizat:

- DIN PUNCTUL DE VEDERE AL DURATEI:

- orarul poate însemna faptul de a face previzibilă succesiunea a doua activități, ajutând la conștientizarea faptului că există un ritm de viață. În funcție de posibilitățile de înțelegere pe care le are copilul, poate fi anunțat programul copilului pentru o jumătate de zi, apoi pentru o zi, pentru o săptămână, până la programul pentru o lună întreagă;

- DIN PUNCT DE VEDERE AL SPRIJINULUI:

-la început copilul trebuie să fie însoțit și sprijinit fizic pentru a se deplasa de la un loc la altul, apoi îi vom da obiectul pe care trebuie să îl duca la locul potrivit, el va ține obiectul în mână ,îl va simți , îl va pipăi ,amintindu-și ce dorea să facă, pentru ca apoi să înțeleagă ce are de făcut doar privind obiectul;

- DIN PUNCT DE VEDERE AL ALEGERII SIMBOLULUI POTRIVIT:

-trebuie să alegem cel mai potrivit symbol, care să favorizeze cel mai bine independența copilului, să fie cât mai puțin abstract. Astfel se poate lucra cu obiecte, imagini, sau cuvinte scrise, în funcție de nivelul de înțelegere pe care îl are copilul.

Orarul este un instrument de comunicare vizuală ICV indispensabil în organizarea și structurarea timpului la copilul autist. De regulă se realizează cu ajutorul pictogramelor care descriu activități pe care copilul urmează să le desfășoare pe parcursul unei zile. Acest orar se realizează pentru întreaga zi și clarifică parcursul acesteia oferind predictibilitate. La școală va exista un alt orar care clarifică activitățile educative pe care le desfășoară în ziua respectivă.

În alcătuirea orarului pot fi folosite obiecte 3d pe care le utilizăm în activitatea de terapie, dar și pictograme. Deoarece pictogramele oferă imagini plate, 2d, vor fi folosite doar atunci când suntem siguri că au o semnificație pentru copil, că acesta înțelege imaginea. De aceea copilul trebuie să învețe la masa de lucru semnificația obiectelor, utilizând obiecte 3d și abia apoi, tot la masa de lucru va exersa asocierea obiectului la imaginea 2d identică cu obiectul. Schema activităților educative –orarul- se realizează pe verticală sau orizontală, așezând pictogramele în ordinea în care se vor face activitățile, astfel încât copilul să vadă clar ce urmează, eliminând astfel anxietatea care de cele mai multe ori duce la criză.

Pauzele sunt condiționate fiziologic de nevoile organismului în vederea refacerii capacităților sale funcționale dereglate în timpul activității depuse, fapt pentru care perioadele în care se acordă pauzele , ca și durata și conținutul lor ,vor fi hotărâtoare pentru randamentul din timpul viitoarelor etape ale activității.

Pauza activă creează condiții favorabile pentru refacerea capacității funcționale;

În timpul pauzelor, când în mod obișnuit copiii aleg singuri cum să-și petreacă timpul, pentru copilul autist, specialiștii recomandă activități care să îi țină ocupați, pentru a reduce pe cât posibil manifestarea gesturilor stereotipe și ''evadarea în lumea lor''.

Nevoia persoanelor autiste de structurare cu ajutorul imaginilor a timpului și, în general, a desfășurării tuturor activităților cotidiene este menționată într-un citat – mărturisire a profesorului universitar Temple Grandin, diagnosticat cu autism înalt funcțional : ,, I'm a visual thinker, not a language-based thinker. My brain is like Google Images".

BIBLIOGRAFIE: - „Autismul'', Theo Peeter, Ed. Polirom, 2009

-„Gândește și Aplică ", Degrieck Steven, Ed. Fides

-„Igiena Școlară"-Andrei Antal, Ed. Medicală, București, 1978''

EDUCAREA COPILULUI PRIN JOC

Prof. Alexandru Avram

C.N.I. „Matei Basarab” Râmnicu Vâlcea

Jocul este forma de activitate dominantă in copilărie, dar nu trebuie să lipsească de-a lungul intregii vieți. Este necesară dezvoltarea laturii ludice a personalității pentru a putea privi soluțiile cu fantezie și inventivitate.

Jocul, ca si activitate necesara si utila la vârsta preșcolară , are rol hotărâtor in evoluția copilului. La vârsta preșcolară jocul este o activitate cu caracter dominant, fapt demonstrat de modul în care polarizează asupra celorlalte activități din viața copilului, dar și de durata și ponderea sa. Această idee este susținută și de rolul pe care-l are pe planul dezvoltării copilului, favorizând trecerea sa pe o treaptă superioară de dezvoltare.

Prin joc copiii își dezvoltă percepțiile, reprezentările, creativitatea, își amplifică posibilitățile memoriei, își formează insușirile voinței, răbdarea, perseverența, stăpânirea de sine. Tot prin joc sunt modelate trăsăturile de personalitate :respectul față de alții, responsabilitatea, cinstea, curajul.

Modul serios și pasiunea cu care se joacă copiii constituie indicatori ai dezvoltării și perfecționării proceselor de cunoaștere. Prin joc se dezvoltă personalitatea copilului, prin crearea și rezolvarea progresivă a diverse feluri de contradicții:

a) între libertatea de acțiune și conformarea la schema de joc;
b) între invitație și initiativă;
c) între repetiție și variabilitate;
d) între dorința de joc și pregătirea prealabilă necesară;
e) între ceea ce este parțial cunoscut și ceea ce se cunoaște bine;
f) între absența vreunui rezultat material util și bucuria jocului;
g) între operarea cu obiecte reale și efectuarea de acțiuni simbolice;
h) între emoțiile dictate de rolul îndeplinit și emoția pozitivă provocată de participarea la joc.

Doar priviind copiii în timpul jocului este suficient sa-ți face o impresie referitoare la conduita acestora și la particularitățile lor psihologice. Unii copii se exprimă deschis, clar, dezinvolt, în timp ce alții sunt mai reținuți, mai puțin activi. Primii sunt mai ușor de cunoscut deoarece manifestările lor sunt spontane, iar ceilalți exprimă mai mascat trăsăturile lor interne.

Prin intermediul jocurilor se contribuie la dezvoltarea intelectuală a copiilor, la formarea percepțiilor de formă, mărime, spațiu, timp, la educarea spiritului de observație, a imaginației creatoare, a gândirii și nu în ultimul rând la dezvoltarea limbajului.

Jocul este un mijloc eficient și suficient pentru realizarea sarcinilor educației morale a copilului, contribuind la dezvoltarea stăpânirii de sine, autocontrolului, spiritului de independență, disciplinei conștiente, perseverenței, precum și a multor altor calități de voință și trăsături de caracter. Valoarea jocului se observă și în dezvoltarea sociabilității, a spiritului de colectivitate, a relațiilor reciproce între copii.

Jocul de mişcare reprezintă punctul de start al procesului de socializare progresivă a copilului, debutând pe parcursul stadiului gândirii preoperatorii, jocul de mişcare cu reguli facilitează depăşirea egocentrismului iniţial al copilului şi îl obişnuieşte pe acesta cu activităţile de grup prin respectarea unor norme de conduită.

Jocurile de mişcare – (care urmăresc dezvoltarea musculaturii şi motricităţii copilului, a echilibrului său, coordonarea mişcărilor, dezvoltarea abilităţilor manuale şi disciplinarea copilului). Sunt jocuri distractive sportive cu reguli pe care adultul trebuie să le explice şi să urmărească respectarea lor. De aici, valoarea pe care aceste jocuri le au în disciplinarea copilului. Dansul şi cântecele sunt excelente jocuri de mişcare.

Jocurile de mişcare se caracterizează printr-un conţinut simplu de reguli puţine şi uşor de înţeles. Ele se desfăşoară în general, pe spaţii reduse necesitând instalaţii simple. Utilizarea lor urmăreşte formarearea şi consolidarea priceperilor şi deprinderilor motrice de bază şi utilitare (mers, escaladări, sărituri, aruncări, alergări, tracţiuni, cățărări,echilibru etc), dezvoltarea unor calităţi motrice ca viteza de deplasare şi de reacţie, rezistenţa, îndemânarea. Infuenţe însemnate,exercită jocurile de mişcare şi asu- pra dezvoltării unor deprinderi, obişnuinţe, calităţi morale şi de voinţă.

Jocurile de mişcare – jocurile dinamice – fac parte din jocurile cu reguli şi au drept caracteristică folosirea exerciţiilor corporale, fiind principalul mijloc de dezvoltare şi educaţie fizică a copiilor. Jocurile de mişcare se bazează pe trebuinţa de activitate a fiinţelor vii, organizarea, conducerea lor de către un adult dirijând atât dezvoltarea motrică, cât şi formarea volativă şi morală a copiilor. Ele au proprietatea de a creea veselie şi entuziasm în grupul elevilor, copiilor care se joacă şi se străduiesc să respecte regulile. Respectarea regulilor contribuie la formarea capacităţii de abţinere,stăpânire de sine, rezolvarea situaţiilor de joc, educă prezenţa de spirit, isteţimea, viteza, îndemânarea, corectitudinea iniţiativa şi spiritul de grup de echipă. Acţiunile motrice din aceste jocuri au un caracter activ, sunt însumate unui subiect (temă) şi parţial îngrădite de reguli.

În organizarea jocurilor de mişcare trebuie respectate unele cerinţe metodice care condiţionează unele cerinţe metodice care condiţionează în mare măsură atingerea obiectivelor urmărite.

Dintre acestea menţionăm :

a) Conţinutul jocurilor trebuie să corespundă particularităţilor somato-funcţionale şi psihice ale elevilor cu care se lucrează. Dacă jocul va fi prea uşor sau prea simplu, interesul elevilor va fi scăzut, ei participând din obligaţie. Când jocul este complicat sau dificil, depăşind nivelul de înţelegere al elevilor reacţia va fi identică. Regulile jocului trebuie să fie înţelese şi reţinute de elevi.

b) Regulile jocului vor fi astfel stabilite încât să-l oblige pe elev să execute acţiunile cere pot contribui la realizarea obiectivelor instructiv-educative propuse. De exemplu la jocul „De-a prinselea“ se pot stabili reguli care să determine dezvoltarea vitezei de deplasare; pentru dezvoltarea vitezei de reacţie, jucătorii vor fi lăsaţi să se deplaseze liber, condiţionăm ferirea, prinzător prin adoptarea poziţiei ghemuit, pentru dezvoltarea atenţiei se vor stabili semnale precise de începere a şarjei de prindere ca şi pentru încetarea acţiunii

c) Formarea echipelor se face astfel, încât să fie apropiate ca valoare. Neglijarea acestui aspect poate avea efecte negative în comportarea elevilor.

Pentru constituirea echipelor se pot folosi mai multe procedee :

- prin numărătoare ;
- prin alegere.

d) Explicarea şi demeonstrarea jocului. Explicaţiile cadrului didactic trebuie să fie scurte, dar complete, prezentând conţinutul jocului, scopul urmărit, acţiunile pe care elevii trebuie să le realizeze, calităţile de joc, reguliel de desfăşurare.

e) Desfăşurarea jocului reprezintă momentul în care profesorul trebuie să urmărească cu atenţie: comportarea, manifestarea fiecărui elev, mai ales la jocurile caracterizate de contactul direct cu ceilalţi.

Jocul de mişcare poate fi folosit în toate momentele lecţiei, contribuind la realizarea obiectivului propus.Mai poate fi folosit şi în celelalte forme prin care educaţia fizică este realizată în şcoală, în pauzele organizate, în excursii sau plimbări.Pentru ca jocul de mişcare să contribuie la îndeplinirea sarcinilor educaţei fizice este necesar să fie ales cu discernământ. Alegerea jocului se va face în funcţie de:

-sarcinile de realizat

-locul jocului în lecţie

-particularităţile morfo-funcţionale şi psihice ale copiilor

-nivelul dezvoltării şi pregătirii fizice precum şi starea de sănătate

-condiţiile materiale privind locul de desfăşurare şi inventarul de materiale

-condiţiile atmosferice

În partea pregătitoare a lecţiei se folosesc jocuri pentru captarea atenţiei, ridicarea stării emoţionale şi jocuri pentru orientarea în spaţiu.

Indicaţii metodice:

-să nu necesite organizare care să ducă la cheltuială mare de timp

-să fie simple, cu reguli puţine, să nu necesite multe explicaţii

-execuţia să fie vioaie , să nu dureze mai mult de 2-3 minute

Aceste jocuri au ca urmare o mai uşoară şi gradată angajare a organismului în efort.

În partea fundamentală jocurile alese vor ajuta la îndeplinirea sarcinilor lecţiei care se rezolvă în această parte a lecţiei.

Indicaţii metodice:

-se aleg jocuri care să formeze sau să întărească deprinderile motrice de bază, jocuri care să contribuie la educarea sensibilităţii (ritm , echilibru) şi a calităţilor motrice de bază (viteză, îndemânare, forţă)

-sarcinile se pot realiza numai prin joc sau parţial prin joc

-timpul afectat jocului este variabil, 10-30 minute

În partea de încheiere se folosesc jocuri cu caracter liniştitor care să restabilească marile funcţiuni şi să capteze atenţia.

Indicaţii metodice:

-nu trebuie să dureze mai mult de 1-2 minute

- să fie simple şi uşor de realizat de către elevi

Durata jocului este determinată de următorii factori:

- locul jocului - jocurile din partea pregătitoare şi de încheiere vor dura mai puţin decât în partea fundamentală

-numărul participanţilor- cu cât numărul participanţilor este mai mic cu atât durata jocului va fi mai mică.

-vârsta jucătorilor-elevii de vârstă şcolară mică să nu fie prea multă vreme ţinuţi încordaţi

-ritmul de joc-cu cât este mai rapid cu atât durata este mai mică (întrecere în torent)

La terminarea jocului se impune efectuarea unor exerciţii destinate liniştirii organismului.La terminarea jocului se poate lansa revanşa pentru lecţia următoare.

Exemple de jocuri de mişcare : „Mingea călătoare“, „Mingea la căpitan“, „Mingea prin tunel“, „Mingea peste cap“, „Vânătoarea“, „Raţele şi vânătorii“, „Apără cetatea“, „ Vânătoarea de iepuri“, „Ţările, „Cei mai buni ochitori“, „Statuile“, „Fereşte picioarele“, „Cercul zburător“, „Voinicelul cel ştrengar“.

“Iepurașii și ursuleții”

Copii sunt împărţiţi în două echipe egale ca număr, aşezate pe şiruri, înapoia liniei de start. Înaintea fiecărei echipe se desenează două cercuri. În primul cerc se pune un iepuraş de pluş, iar în al doilea se pune un ursuleţ de pluş.

La semnalul profesorului, primii din fiecare echipă aleargă spre cercuri, culeg jucării, revin la propiile echipe, le transmit jucăria următorilor, după care se aşează la coada şirului.Următorul din echipă aleargă aşează jucăria în cerc ş.a.m.d. Echipa care termină prima este declarată câştigătoare.

Prezentare grafică:

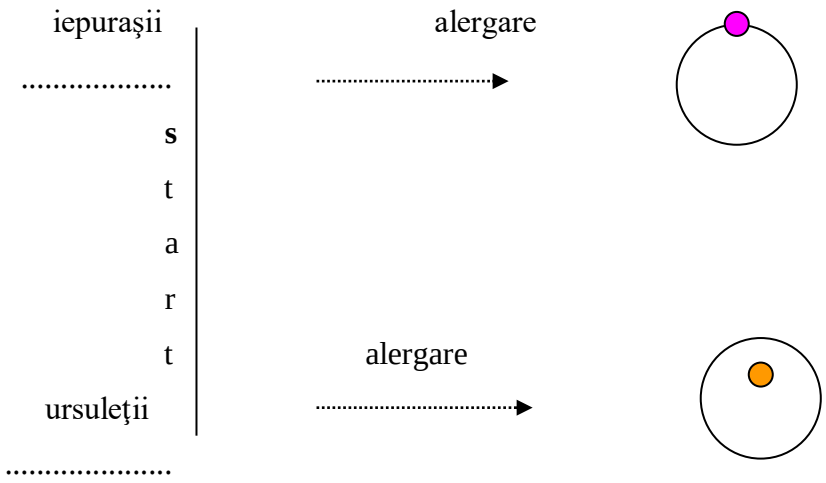

„Nu atinge sfoara”

Copiii sunt impartiti in echipe egale ca numar asezate pe siruri, inapoia liniei de plecare. La distanta de 6-8m de aceasta se fixeaza pe doi suporti o sfoara la inaltimea de 0,50m. La semnal, primii din fiecare echipa alearga aproape de sfoara unde se aseaza in culcat inainte si se tarasc pe antebrate (deplasarea se executa cu sprijin numai pe antebrate), picioarele mentinandu-se intinse, pe sub sfoara, fara sa o atinga. Dupa ce au trecut de ea, se ridica, se intorc in alergare prin exterior si se aseaza la coada sirurilor. Urmatorii pornesc cand sunt atinsi de colegii care incheie stafeta. Castiga echipa al carei ultim component trece primul linia de sosire.

BIBLIOGRAFIE

1) Toma Badiu, Gica Badiu, Laurenţiu, Carastoian- Exerciţii şi jocuri de mişcare pentru clasele I-IV, Imprimeria Galaţi;
2) Eugenia Barcan Ticaliuc – Exerciţii şi jocuri pentru preşcolari, Editura Sport-Turism, București, 1976;
5) Eugenia Barcan Ticaliuc, 1001 jocuri pentru copii, Editura Sport Turism, București, 1979

ROLUL ACTIVITĂȚILOR NONFORMALE ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR SOCIALE ŞI CIVICE

Profesor pentru învăţământul primar: Avram Laura-Mădălina
Şcoala Gimnazială "Mihai Eminescu" Piteşti

Educaţia nu se mai poate reduce la instruirea de tip formal şi instituţiile de învăţământ ar pierde dacă s-ar izola de contextul cultural- educativ sau dacă nu s-ar angaja în lupta pentru impunerea valorilor purtătoare de viitor.

Rolul educaţiei formale şi nonformale în dezvoltarea personalităţii copiilor obiectivată în cele trei ipostaze – formală, nonformală şi informală- educaţia este chemată să formeze personalităţi uşor adaptabile la nou, creative şi responsabile.

Educaţia formală este generalizată şi se centrează pe performanţe înscrise în programe care lasă puţin loc imprevizibilului, predispunând către rutină şi monotonie.

Educaţia nonformală cuprinde totalitatea influenţelor educative ce se derulează în afara clasei sau prin intermediul unor activităţi opţionale sau facultative. Sunt incluse în această sferă şi unele emisiuni ale radioului şi televiziunii, gândite şi difuzate special pentru elevi şi realizate competent de către specialişti în domeniul educaţiei.

Educaţia informală include totalitatea influenţelor neintenţionate, eterogene, difuze, care nu sunt selectate, organizate şi prelucrate din punct de vedere pedagogic. Importante pentru educaţia informală sunt încercările şi trăirile existenţiale care, cumulate şi selectate, pot încuraja raporturi noi faţă de realitatea înconjurătoare.

Fiecare dintre cele trei forme de educaţie are obiective, conţinuturi şi o metodologie proprie. Acţiunea lor se desfăşoară simultan în cadrul aceleiaşi realităţi, mediul social. Este evident că, în viitor, ponderea educaţiei nonformale şi a celei informale va creşte, însă nu până la anularea activităţii şcolare; şcoala va rămâne instituţia centrală de educaţie.

Integrarea în sistem a formelor educaţiei este una dintre preocupările actuale de articulare a lor. Educaţia nu se mai poate reduce la instruirea de tip şcolar(formal) şi instituţiile de învăţământ ar pierde dacă s-ar izola de contextul cultural-educativ sau dacă nu s-ar angaja în lupta pentru impunerea valorilor purtătoare de viitor şi pentru contracararea unor influenţe sau orientări dăunătoare.

În ceea ce priveşte modalităţile de integrare, literatura pedagogică propune unele soluţii: lecţii tematice generale, lecţii de deschidere spre informaţia obţinută în cadrul nonformal şi informal, lecţii în echipe de profesori de diferite specialităţi, lecţii de educaţie pe teme extraşcolare actuale, ore de sinteze periodice pe teme din problematica lumii actuale,

completarea învăţării în clasă cu cea independentă, activităţi în cercuri de elevi şi în grupuri mici, activităţi ca răspuns la interese manifestate, introducerea de discipline opţionale actuale în planul de învăţământ, deschiderea manualelor către informaţii suplimentare, includerea în evaluare şi a raportării critice la influenţele extraşcolare, abordarea interdisciplinară, atragerea comunităţii în parteneriatul educaţional etc.

Încercările de articulare sau de integrare a diferitelor tipuri de activităţi sau de experienţe se fac atât din interiorul sistemelor educative, cât şi din exteriorul acestora.

În perspectivă sistemică, toate cele trei forme ale educaţiei au câte ceva specific de îndeplinit:

- educaţia formală oferă: introducerea elevului în munca intelectuală organizată, posibilitatea de a formaliza cunoştinţele, recunoaşterea achiziţiilor individuale, concretizarea acestora în acţiuni sociale;

- educaţia nonformală răspunde adecvat la necesităţile concrete de acţiune, ajută abstractizarea prin extragerea cunoştinţelor din practică, facilitează contactul cu cunoştinţe potrivit nevoilor educaţilor, echilibrează funcţia de predare;

- educaţia informală furnizează o sensibilizare la contactul cu mediul ambiant, declanşarea unui interes de cunoaştere, elaborarea unei cercetări personale fără prescripţii,elaborarea unui proiect personal, gestionarea autoinstruirii.

Integrarea celor trei modalităţi este cerută de: nevoia de a răspunde la situaţii complexe, conştientizarea unor situaţii noi sau a unor nevoi individuale şi colective, ameliorarea formării educatorilor, facilitarea autonomizării educaţilor, coordonarea diferitelor subteme care au în vedere educaţia.

Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta. Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli și principii pentru a desfășura activități nonformale de calitate. Acestea au la bază competențele și conținuturile educației formale și oferă diverse posibilități de aplicare a cunoștințelor dobândite în cadrul educației oficiale. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opționale, cunosc modalități diferite de finanțare, nu presupun acordarea de note și evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, presupun un demers cross-/ trans-/interdisciplinar, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile socioculturale sau politice. Conținutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

În vederea creșterii interesului școlarilor pentru cunoaștere și a dezvoltării unor trăiri emoționale autentice, activitățile nonformale trebuie să țină cont de interesele, înclinațiile, preocupările, preferințele elevilor.

Activitățile extrașcolare contribuie la formarea personalității elevului. De-a lungul anilor, activitățile extrașcolare au luat forme variate, toate având ca scop învățarea nonformală și petrecerea în mod plăcut a timpului liber. Prin aceste activități, care cuprind domenii și arii foarte mari, elevii își pot dezvolta anumite competențe și abilități necesare unei bune dezvoltări armonioase pentru o integrare în societate. Când vorbim de activități extrașcolare, ne referim la acel program la care elevul participă după ore și ar trebui să facă acest fapt cu plăcere deoarece scopul este acela de a-i forma abilitățile necesare unei bune dezvoltări, formării personalității elevului care își va găsi prin acestea înclinațiile, talentul și domeniul în care ei vor fi performanți.

În preajma sărbătorilor se organizează activități literar-artistice cu scopul de a valorifica tradițiile, obiceiurile, specificul poporului nostru. Elevii cântă colinde, se bucură de magia sărbătorilor de iarnă, la școală, dar și în cadrul familiei. Frumusețea colindelor parcă împrăștie în zare puritatea, iubirea, dragostea de aceste comori preluate din moși strămoși.

Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonală și socială, activitățile nonformale, ca și cele formale, se adaptează cerințelor individuale ale elevilor, potențialului acestora.

În ultimul timp, constatăm o tendință de apropiere între educația formală și cea nonformală: prima tinde să devină tot mai flexibilă, mai adaptată nevoilor și motivațiilor specifice educabililor, în vreme ce a doua se organizează din ce în ce mai riguros, urmărește o cât mai explicată recunoaștere publică, folosește metode deja probate și recunoscute de specialiști, urmărește asigurarea unei anumite calități.

Cu toate acestea, educația nonformală își are rolul ei, sprijinind eforturile celor care doresc sporirea coerenței procesului instructiv-educativ: educația permanentă și orientarea prospectivă a educației.

Bibliografie:

1. Anghel, P, *Stiluri şi metode de comunicare*, Editura Aramis, Bucureşti, 2003;
2. Cerghit, I; Radu, I.T., *Didactica*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1994;
3. Cucoş C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 2006;
4. Frăsineanu, E, *Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară*, Editura Arves, Craiova, 2003;
5. Ionescu M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1995;

6. Oprea, C., *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universităţii, Bucureşti, 2003;

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII DE JOC ÎN VIAȚA COPILULUI

PROF. AVRAM VICTORIA MARIA
PROF. AVRAM TRAIAN
Școala gimnazială Singidava – Cugir

,,Jocul este un impuls irezistibil, prin care copilul îşi modelează propria-i statuie''
Jean Cheateau

Noţiunea de joc are o sferă largă de înţelesuri. Printre primele încercări în acest sens, cu o deosebită valoare pedagogică (M. Marolicaru, 1986) se află cele a Mariei Montessori care prin lucrarea ,,Descoperirea copilului'' oferă un adevărat îndrumar pentru instrucţia şi educaţia copiilor, oferind un loc aparte activităţii de joc.

Evoluţia concepţiei despre joc suferă o serie de schimbări în diferite etape ale evoluţiei societăţii omeneşti. Ceea ce trebuie reţinut şi luat în considerare este faptul că specialiştii din diverse domenii scot în evidenţă valoarea educativă a jocului şi influenţa sa în formarea personalităţii copilului.

Referitor la valenţele instructiv-formative ale jocului, R.Gross afirmă ,,că nu ne jucăm pentru că suntem copii, ci copilăria ne este dată pentru a ne juca''.

Jocurile, în general, afirmă Gh. Cârstea (2000), sunt activități de tip ludic, cu implicații deosebite asupra dezvoltării personalității executanților din mai multe puncte de vedere, inclusiv din cel al contribuției pe planul integrării sociale. Jocurile sunt activități atractive, spontane, naturale și cu valențe recreative. Jocul ii ajută pe copii să socializeze mai ușor, să comunice mai bine unii cu alții, să învețe ce sunt sarcinile și sa le ducă la îndeplinire, să facă efort

Jocul reflectă realitatea vieții, dar, în același timp, o supune unor condiții (legi) ale ei. El nu are ca obiectiv să modifice realitatea înconjurătoare, dar este obligat să pregătească omul pentru o viață creativă, să se prezinte ca un important izvor de formare a culturii omului.

I. Șiclovan, în ,,Teoria educației fizice și sportului'' spune ca jocurile contribuie: la formarea și perfecționarea unui sistem larg de priceperi și deprinderi de mișcare; la îmbunătățirea îndemânării; influențează stare general a organismului; contribuie la creșterea indicilor de dezvoltare a calităților motrice și contribuie la formarea unor trăsături de caracter, a personalității; jocurile sunt un mijloc de petrecere a timpului liber și o măsură de afirmare a aptitudinilor și talentelor.

Activitatea specifică a copiilor este joaca respectiv jocurile, cele de mişcare fiind deosebit de agreate, la această vârstă acestea constituind prilejul cel mai potrivit pentru însuşirea deprinderilor motrice de bază şi utilitar aplicative. Jocurile de mişcare utilizează deprinderile naturale, primare, de mers, de alergare, săritură şi aruncare; în jocuri, copiii aleargă, sar escaladează, împing, trag, prind, aruncă, manipulează obiecte de diferite mărimi cu ajutorul segmentelor pe diferite traiectorii de deplasare, în competiţie cu sine sau alţi copii.

Jocurile dinamice corect selecţionate pot fi folosite în orice parte (verigă) a lecţiei, ele pot fi un bun reglator emoţional, un factor care permite compararea posibilităţilor motrice între coechipieri şi, totodată, este un stimulator al activităţii. Este necesar şi important să folosim 1-2 jocuri de mişcare, urmărind să-i determinăm pe elevi să participe conştient şi activ la lecţie. Întrecerea este şi metodă şi mijloc de stimulare a interesului pentru activitate. Kiphard, citat de Dragnea A. şi colaboratorii (2006) demonstrează că practicarea exerciţiilor fizice inclusiv a jocurilor de tip dinamic conduce la creşterea capacităţii funcţionale a neuronilor din ariile motorii corticale, iar copilul mic îmbogăţeşte ramificaţiile sinaptice din structurile nervoase centrale.

Jocurile de mişcare contribuie la dezvoltarea deprinderilor motrice, oferind condiţii prielnice pentru folosirea lor în condiţii variate. Ele au temă precisă, reguli simple, sunt folosite pe teren redus și sunt foarte mult la copii de vârstă mică.

Analizat prin prisma biologică, psihologică, socială, jocul este o metodă şi un mijloc de formare, de dezvoltare a personalităţii copilului, un exerciţiu de viaţă, de pregătire pentru intrarea în lumea reală. Pentru copii jocul este cel mai eficient, agreabil şi activ mod de asimilare a informaţiilor, deprinderilor şi comportamentelor. Copilul dispune de un bagaj bogat de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi, bogăţia experienţei copilului depinde de mediul familial, de condiţiile în care copilul creşte şi se dezvoltă. Copilul se joacă la toate vârstele. Prin joc copiii își satisfac dorința firească de manifestare și independență. Jocul nu constituie pentru copil o simpla distracție. Jucându-se, cunoaște și descoperă lumea/viața într-o formă accesibilă și atractivă pentru el. Pe măsură ce înaintează în vârstă și se dezvolta, conținutul jocurilor se extinde. Începând cu vârste foarte mici, copilul imită în jocurile sale viața și activitățile adulților.

Intrarea în şcoală semnifică o altă atitudine a copilului nu numai faţă de şcoală, ci şi faţă de joc în înţelesul său cel mai larg.

Şcolarul este stăpânit de dorinţa de a şti, de a afla cât mai multe despre tot ce-l înconjoară şi cu ce vine în contact. Acest fapt este probat şi de comportamentul copilului, care este curios şi întreabă permanent ,,de ce?''. În activitatea motrică organizată, mai ales în joc, el cere explicaţii în legătură cu regulile, cu modalităţile de realizare a unor sarcini motrice pe care trebuie să le îndeplinească. Şcolarul respectă cu stricteţe regulile impuse, el vrea să câştige corect. Cu ajutorul jocului se formeaza se formează o relație mai aproiată între adult și copil, iar copilul simte că i se acordă o mai mare atenție.

Jocul este o cale prin care copilul învaţă să se comporte, îşi formează caracterul, se educă desăvârşindu-şi formarea. Psihologii recunosc că jocurile au un rol important în afirmarea personalității la copil și în formarea caracterului său. Prin intermediul jocurilor psihicul copilului are parte de schimbări importante, copilul dobândind numeroase cunoștințe, se dezvoltă procesele psihice de reflectare a realității, interesul pentru corectitudine, își dezvoltă creativitatea, gândirea, motricitatea, se fixează deprinderile și se dezvoltă imaginația. Prin joc copilul învață să exploreze și să fie disciplinat.

Aspectul ludic al lecţiilor îndeplineşte acel deziderat al pedagogiei ce se referă la autoconducere, autodeterminare, adică ,,self government".

Pentru copii jocul este cel mai eficient, agreabil şi activ mod de asimilare a informaţiilor, deprinderilor şi comportamentelor.

BIBLIOGRAFIE

1. Șiclovan I., (1970). Teoria educației fizice și sportului. București: Edit. Stadion
2. Marolicaru, M., (1986). Tratarea diferenţiată în educaţie fizică. Bucureşti: Edit. Sport-Turism;
3. Marolicaru, M., Boroş-Balint, I., Gheţoiu, D. (2008). Jocuri pentru copii mici şi copii mari. Cluj-Napoca: Risoprint;
4. Dragnea A. și colab. *Educație fizică și sport teorie și didactică*, Ed. FEST, Bucuresti, 2006;
5. Cârstea Gh. ,,Teoria și metodica educației fizice și sportului", Ed. AN-DA, București, 2000.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII DE JOC ÎN VIAȚA COPILULUI

PROF. AVRAM VICTORIA MARIA
PROF. AVRAM TRAIAN
Școala gimnazială Singidava – Cugir

,,Jocul este un impuls irezistibil, prin care copilul îşi modelează propria-i statuie''
Jean Cheateau

Noţiunea de joc are o sferă largă de înţelesuri. Printre primele încercări în acest sens, cu o deosebită valoare pedagogică (M. Marolicaru, 1986) se află cele a Mariei Montessori care prin lucrarea ,,Descoperirea copilului'' oferă un adevărat îndrumar pentru instrucţia şi educaţia copiilor, oferind un loc aparte activităţii de joc.

Evoluţia concepţiei despre joc suferă o serie de schimbări în diferite etape ale evoluţiei societăţii omeneşti. Ceea ce trebuie reţinut şi luat în considerare este faptul că specialiştii din diverse domenii scot în evidenţă valoarea educativă a jocului şi influenţa sa în formarea personalităţii copilului.

Referitor la valenţele instructiv-formative ale jocului, R.Gross afirmă ,,că nu ne jucăm pentru că suntem copii, ci copilăria ne este dată pentru a ne juca''.

Jocurile, în general, afirmă Gh. Cârstea (2000), sunt activități de tip ludic, cu implicații deosebite asupra dezvoltării personalității executanților din mai multe puncte de vedere, inclusiv din cel al contribuției pe planul integrării sociale. Jocurile sunt activități atractive, spontane, naturale și cu valențe recreative. Jocul ii ajută pe copii să socializeze mai ușor, să comunice mai bine unii cu alții, să învețe ce sunt sarcinile și sa le ducă la îndeplinire, să facă efort

Jocul reflectă realitatea vieții, dar, în același timp, o supune unor condiții (legi) ale ei. El nu are ca obiectiv să modifice realitatea înconjurătoare, dar este obligat să pregătească omul pentru o viață creativă, să se prezinte ca un important izvor de formare a culturii omului.

I. Șiclovan, în ,,Teoria educației fizice și sportului'' spune ca jocurile contribuie: la formarea și perfecționarea unui sistem larg de priceperi și deprinderi de mișcare; la îmbunătățirea îndemânării; influențează stare general a organismului; contribuie la creșterea indicilor de dezvoltare a calităților motrice și contribuie la formarea unor trăsături de caracter, a personalității; jocurile sunt un mijloc de petrecere a timpului liber și o măsură de afirmare a aptitudinilor și talentelor.

Activitatea specifică a copiilor este joaca respectiv jocurile, cele de mişcare fiind deosebit de agreate, la această vârstă acestea constituind prilejul cel mai potrivit pentru însuşirea deprinderilor motrice de bază şi utilitar aplicative. Jocurile de mişcare utilizează deprinderile naturale, primare, de mers, de alergare, săritură şi aruncare; în jocuri, copiii aleargă, sar escaladează, împing, trag, prind, aruncă, manipulează obiecte de diferite mărimi cu ajutorul segmentelor pe diferite traiectorii de deplasare, în competiţie cu sine sau alţi copii.

Jocurile dinamice corect selecţionate pot fi folosite în orice parte (verigă) a lecţiei, ele pot fi un bun reglator emoţional, un factor care permite compararea posibilităţilor motrice între coechipieri şi, totodată, este un stimulator al activităţii. Este necesar şi important să folosim 1-2 jocuri de mişcare, urmărind să-i determinăm pe elevi să participe conştient şi activ la lecţie. Întrecerea este şi metodă şi mijloc de stimulare a interesului pentru activitate. Kiphard, citat de Dragnea A. şi colaboratorii (2006) demonstrează că practicarea exerciţiilor fizice inclusiv a jocurilor de tip dinamic conduce la creşterea capacităţii funcţionale a neuronilor din ariile motorii corticale, iar copilul mic îmbogăţeşte ramificaţiile sinaptice din structurile nervoase centrale.

Jocurile de mişcare contribuie la dezvoltarea deprinderilor motrice, oferind condiţii prielnice pentru folosirea lor în condiţii variate. Ele au temă precisă, reguli simple, sunt folosite pe teren redus și sunt foarte mult la copii de vârstă mică.

Analizat prin prisma biologică, psihologică, socială, jocul este o metodă şi un mijloc de formare, de dezvoltare a personalităţii copilului, un exerciţiu de viaţă, de pregătire pentru intrarea în lumea reală. Pentru copii jocul este cel mai eficient, agreabil şi activ mod de asimilare a informaţiilor, deprinderilor şi comportamentelor. Copilul dispune de un bagaj bogat de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi, bogăţia experienţei copilului depinde de mediul familial, de condiţiile în care copilul creşte şi se dezvoltă. Copilul se joacă la toate vârstele. Prin joc copiii își satisfac dorința firească de manifestare și independență. Jocul nu constituie pentru copil o simpla distracție. Jucându-se, cunoaște și descoperă lumea/viața într-o formă accesibilă și atractivă pentru el. Pe măsură ce înaintează în vârstă și se dezvolta, conținutul jocurilor se extinde. Începând cu vârste foarte mici, copilul imită în jocurile sale viața și activitățile adulților.

Intrarea în şcoală semnifică o altă atitudine a copilului nu numai faţă de şcoală, ci şi faţă de joc în înţelesul său cel mai larg.

Școlarul este stăpânit de dorinţa de a şti, de a afla cât mai multe despre tot ce-l înconjoară şi cu ce vine în contact. Acest fapt este probat şi de comportamentul copilului, care este curios şi întreabă permanent ,,de ce?''. În activitatea motrică organizată, mai ales în joc, el cere explicaţii în legătură cu regulile, cu modalităţile de realizare a unor sarcini motrice pe care trebuie să le îndeplinească. Şcolarul respectă cu stricteţe regulile impuse, el vrea să câştige corect. Cu ajutorul jocului se formeaza se formează o relație mai aproiată între adult și copil, iar copilul simte că i se acordă o mai mare atenție.

Jocul este o cale prin care copilul învaţă să se comporte, îşi formează caracterul, se educă desăvârşindu-şi formarea. Psihologii recunosc că jocurile au un rol important în afirmarea personalității la copil și în formarea caracterului său. Prin intermediul jocurilor psihicul copilului are parte de schimbări importante, copilul dobândind numeroase cunoștințe, se dezvoltă procesele psihice de reflectare a realității, interesul pentru corectitudine, își dezvoltă creativitatea, gândirea, motricitatea, se fixează deprinderile și se dezvoltă imaginația. Prin joc copilul învață să exploreze și să fie disciplinat.

Aspectul ludic al lecţiilor îndeplineşte acel deziderat al pedagogiei ce se referă la autoconducere, autodeterminare, adică ,,self government".

Pentru copii jocul este cel mai eficient, agreabil şi activ mod de asimilare a informaţiilor, deprinderilor şi comportamentelor.

BIBLIOGRAFIE

1. Șiclovan I., (1970). Teoria educației fizice și sportului. București: Edit. Stadion
2. Marolicaru, M., (1986). Tratarea diferenţiată în educaţie fizică. Bucureşti: Edit. Sport-Turism;
3. Marolicaru, M., Boroş-Balint, I., Gheţoiu, D. (2008). Jocuri pentru copii mici şi copii mari. Cluj-Napoca: Risoprint;
4. Dragnea A. și colab. *Educație fizică și sport teorie și didactică*, Ed. FEST, Bucuresti, 2006;
5. Cârstea Gh. ,,Teoria și metodica educației fizice și sportului", Ed. AN-DA, București, 2000.

DEZVOLTAREA PROCESELOR PSIHICE ÎN VEDEREA FORMĂRII UNOR COMPORTAMENTE INDEPENDENTE ȘI CONSILIEREA ELEVILOR CU CES

Maria Ioana Sanislav, C.N. "Onisifor Ghibu" Oradea
Maria Cristina Avrigeanu, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor

Pentru copiii cu nevoi speciale integrarea în societate este la fel de importantă ca şi pentru copiii fără probleme de sănătate, pentru că, spun psihologii, orice individ este dependent de ceilalţi indivizi.

Articolul 2 din legea 448/2006 arată că persoanele cu nevoi speciale sunt acele persoane cărora, datorită unor afecţiuni fizice, mentale sau senzoriale, le lipsesc abilităţiile de a desfăşura în mod normal activităţi cotidiene. Ei necesită măsuri de protecţie în sprijinul proceselor de recuperare, integrare şi incluziune socială. De cele mai multe ori, în şcolile de stat, copiii cu nevoi speciale sunt înscrişi în clase cu program normal şi nu în clase speciale. E esenţial de ştiut faptul că fără o instruire corespunzătoare a cadrelor didactice, elevul cu dizabilităţi ajunge să fie exclus, marginalizat, în loc să fie integrat în colectiv. Copiilor cu nevoi speciale trebuie să li se asigure autonomia şi integrarea socială cea mai completă. De aceea, dacă este necesar, ei trebuie să fie incluşi în programe de readaptare. Trebuie luate măsuri individuale şi colective care să le favorizeze independenţa personală, care să le permită să ducă o viata cât mai apropiată de cea a colegilor lor, ceea ce include dreptul de a fi diferit. Scoala este un mediu important de socializare pentru copiii cu nevoi speciale. Copiii cu dizabilităţi pot fi integraţi fie în clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, fie în module constituite având câte doi-trei copii cu nevoi speciale, grupuri incluse în clasele obişnuite. Integrarea individuală a acestor copii se poate face si în clasele obişnuite acolo unde exista cadru didactic bine pregatit din acest punct de vedere-psihopedagogie speciala. Pentru ca elevul cu ces să simtă că face parte din colectiv, cadrele didactice au un rol foarte important în procesul de integrare. Copilul nu trebuie tratat diferit faţă de restul copiilor si nu trebuie favorizat. În acelaşi timp insă, cerinţele şcolare trebuie să fie adaptate puterii de rezolvare a copilului cu dizabilităţi. Pe de altă parte şi in acest sens, cadrele didactice au nevoie de o pregătire specială. Accesul la informaţie este, de asemenea, necesar pentru asigurarea autonomiei copiilor cu nevoi speciale, spun specialiştii. Mai mult, profesioniştii trebuie să informeze copiii cu nevoi speciale şi familiile acestora asupra tuturor aspectelor speciale ale vieţii acestora. Familia trebuie să impună copilului unele restricţii, să încurajeze activităţile gospodăreşti şi pe cele de autoîngrijire, să stimuleze abilităţile fizice şi sociale ale copilului. Ca rezultat important, atmosfera familială va fi caldă atunci când fiecare dintre copii şi părinţi îşi va cunoaşte bine rolul şi locul pe care-l ocupă in sistemul numit familie. Auzim din ce în ce mai des în jurul nostru cuvântul toleranță. Față de cei cu altă orientare sexuală, față de clasele sociale defavorizate, față de oamenii și copiii cu nevoi

speciale. Toți sunt subiecte tabu încă în societatea românească, iar toleranța ne iese mai mult pe hârtie decât în realitate. Dar pentru că schimbarea se începe de la mic la mare, fiecare din noi trebuie să învețe să se comporte cu oamenii diferiți. Și să își învețe și copilul să se comporte normal cu copiii diferiți de el. Copiii cu nevoi speciale sunt o realitate din ce în ce mai prezentă. Deși în școlile de stat nu îi întâlnim încă, grădinițele și școlile private îi primesc și încearcă să îi integreze alături de ceilalți copii.Ce ne facem însă atunci când copiii noștri nu știu să gestioneze o relație cu un astfel de copil, când nu știu de ce este el diferit, când le este greu să accepte ceea ce ei văd a fi o nedreptate a naturii, când le este atât de milă încât nici nu se pot uita la copilul respectiv?

Consilierea are caracteristici specifice în şcolile.Prima caracteristică este că aparţine consilierii de ajutor, cu cerinţe de aplicare a principiilor umaniste şi de respectare a drepturilor persoanei consiliate.Intervenţiile de consiliere cuprind toate acţiunile destinate să producă schimbări în persoane şi grupuri.

- Sarcina arată pe cine sau ce ţinteşte intervenţia de consiliere. Din perspectiva sarcinii, intervenţiile pot fi orientate către persoane, familie, clasă, şcoală, cartier, localitate, asociaţie sau instituţie.
- Scopul intervenţiei poate fi: prevenţia sau remedierea handicapului şcolar, stimularea dezvoltării personale, Totodată, se precizează de ce este necesară sau aşteptată intervenţia.
- Metoda de intrare în contact şi de lucru cu persoanele arată cum se produce intervenţia: prin serviciu direct, care implică contact şi comunicare între consilier şi consiliat; prin consultaţie şi pregătire, împreună cu alţi profesionişti; prin media.

Deci, funcţiile dascălului-consilier sunt: consilier, consultant, coordonator, agent de orientare şi evaluator. Consilierea individuală este considerată activitatea cea mai importantă.Consilierul furnizează o situaţie de învăţare în care consiliatul este ajutat să îşi cunoască situaţia prezentă şi să anticipe situaţii viitoare, în care îşi poate folosi caracteristicile şi potenţialul pe o cale satisfăcătoare pentru sine şi benefică pentru societate. Sintagma elev cu nevoi/ cerinţe educative speciale (CES) a fost inventată atunci când criteriul educaţional a reuşit să coordoneze criteriile medicale, psihologice şi sociologice de evaluare şi orientare şcolară şi profesională a elevilor cu insuficienţe, incapacităţi, tulburări sau dificultăţi fizice, senzoriale, intelectuale. În fiecare generaţie de elevi există copii cu deficienţe, adică cu pierdere, insuficienţă sau anomalie, tranzitorie sau definitivă, a structurilor de funcţionare fiziologică sau psihologică. În relaţie cu mediul şcolar, ei pot dobândi un handicap, ca o consecinţă posibilă dar nu obligatorie a dezavantajului, dat de funcţionarea deficitară. Când incapacitatea sau limitarea, rezultată din deficienţe, se transpune în dezavantaj handicapant, este necesară orientarea spre instituţii speciale de învăţământ. Dar handicapul poate fi prevenit sau diminuat în multe cazuri. Soluţia preconizată indică răspunsuri educative adecvate la nevoile elevului, formulate ca cerinţe speciale. Când aceste răspunsuri sunt adecvate şi suficiente pentru susţinerea

dezvoltării personale şi adaptării şcolare, atunci se poate vorbi de o posibilă integrare socială şi profesională.

Reguli ale orientării şcolare în cazul elevilor cu CES:

1. În evaluările medicale se va utiliza diagnosticul clinic numai orientativ, pentru a se evita riscul confuziei între posibilităţile individuale de adaptare şi probabilităţile statistice ale adaptării categoriilor de apartenenţă.
2. Se va decide orientarea copilului spre învăţământul special, cu caracter temporar şi revenire pentru reexaminare complexă şi reorientare.
3. Se va evita, pe cât este posibil, practica de a decide reorientarea cazurilor, după gradul şi tipul deficienţei, totdeauna în jos, de la unităţi şcolare cu cerinţe instructiv-educative de nivel mai ridicat către unităţi educaţionale cu oferte educative reduse.
4. Se impune diversificarea standardelor educaţionale, cu marcarea nivelurilor de progres ale fiecărui elev.
5. Este de dorit să se valorifice avantajele îmbogăţirii ofertelor educative şi deschiderea unităţilor şcolare din învăţământul obişnuit pentru primirea elevilor cu CES în clase speciale.
6. Esenţială este schimbarea de atitudine faţă de persoana cu CES şi disponibilitatea de investiţie materială şi de resurse umane pentru asigurarea ajutorului necesar.

Termenul "special" este utilizat pentru a desemna ceea ce se constituie în ceva îndepărtat de obişnuit, de normă statistică şi care este destinat unor finalităţi particulare. Elevul cu cerinţe speciale posedă alături de nevoile generale şi alte nevoi cu caracter particular, care nu sunt comune, obişnuite, oarecare. Pentru valorizarea socială a caracteristicilor de acest tip a fost utilizat termenul special cu sens de ocazional, remarcabil sau rar, deosebit. Nu este desemnat un defect sau stigmat, care marginalizează social.

Nevoia educativă specială este o stare a persoanei sau organismului, în absenţa unor condiţii interne prealabile, necesare în dezvoltare. Atingerea nivelului de satisfacţie este îngreunată în mediul şcolar. Nevoia specială de educaţie ia forma dinamică a cerinţei faţă de educaţie, ca diferenţă între starea actuală şi un nivel superior, proiectat, de dezvoltare, achiziţie educaţională şi realizare profesională, familială, socială.

Nevoiele speciale ce decurg din deficienţe care generează handicapuri iau forma unor cerinţe adresate şcolii. Termenul de "şcoală" are aici sensul cel mai larg, desemnând orice instituţie sau organizaţie dedicată educaţiei. Şcoala este solicitată să ofere mediul

Bibliografie:

Birch, A. (2000), Psihologia dezvoltarii, Ed. Tehnica, Bucuresti.

Popescu-Neveanu, P., Zlate, M., Cretu, T. (1987), Psihologia scolara, EDP, Bucuresti.

Paun, E. (1982), Sociopedagogie scolara, EDP, Bucuresti.

EDUCAȚIA PENTRU ȘI PRIN VALORI LA PREȘCOLARI

Prof.înv.preşcolar, BABA ANDREEA TEOFANA

Grădinița cu P.P.,Nr.12, Huşi, Jud.Vaslui

Educația reprezintă factorul primordial în transmiterea valorilor încă de la cea mai fragedă vârstă. Educația timpurie este perioada care aduce schimbări majore în viața copilului, fiind considerată piatra de temelie în formarea, dezvoltarea și orientarea pe scară valorică a preșcolarilor, respectându-se însă particularitățile psihopedagogice și de vârstă ale acestora. Cadrul didactic reprezintă un factor major în organizarea condițiilor de transmitere a valorilor, facilitând accesul pentru formarea unor deprinderi morale prin intermediul poveștilor.

La vârsta preșcolară copilul învață cu ușurință prin intermediul poveștilor. Alături de familie, grădinița are ca scop formarea conștiinței și conduitei morale a preșcolarului, respectând normele morale bazate pe valorile fundamentale: responsabilitatea, cinstea, dreptatea, modestia respectul, sinceritatea, disciplina, patriotismul, normele și regulile morale, modelele de comportare morală, de care copii au nevoie.

Educația morală a preșcolarilor reprezintă o componentă esențială a procesului instructiv educativ, se realizează în cadrul tuturor activităților desfășurate în grădiniță. Povestirea a fost întotdeauna un mijloc eficient de prezentare a valorilor. Rolul important pe care îl au poveştile în educaţia copiilor este binecunoscut şi apreciat. Poveștile se pot spune, citi, audia sau viziona. Indiferent de modul în care se realizează expunerea poveștilor, acestea ajută la formarea conduitei morale şi la însuşirea unor principii de viaţă. Pentru cei mici, personajele din poveşti prind viaţă în inimile lor, ei trăiesc totodată întâmplările prin care trec eroiii lor preferați. Copiii, cu timpul reuşesc să îşi realizeze o viziune clară despre viaţă şi despre modul în care trebuie să relaţioneze cu cei din jurul său şi bineînţeles, să se comporte.

La vârsta preșcolară, poveștile ocupă un loc important, ele având un rol formativ în dezvoltarea personalității și prin conținuturile cele mai captivante, reprezintă adevărate modalități prin care copiii învață sa deosebească binele de rău, adevărul de minciună, faptele bune de cele rele. Ei devin sensibili, încep să-si formeze perceptele morale. Datorită varietății și bogăției de idei cuprinse în povești, acestea îi lărgesc orizontul copilului și contribuie la dezvoltarea gândirii, memoriei, imaginației, creativității și limbajului acestuia. Cea mai importantă contribuţie pe care o au poveştile asupra personalităţii copiilor este reprezentată de capacitatea de a construi caractere puternice.

Copiii nu întotdeauna cunosc normele și acțiunile morale elementare. Ei se confruntă cu un șir de dificultăți în analiza și aprecierea faptelor morale, în selecția și determinarea propriei conduite. Ascultând poveşti, copiii cunosc şi îşi însuşesc noţiuni, convingeri şi sentimente morale, se raportează la personajele pozitive şi dezaprobă comportamente negative. Experiența

mea în grădiniță mi-a permis să exemplific câteva povești prin care se urmăreşte realizarea şi dezvoltarea educației morale, texte accesibile copiilor de vârstă preşcolară.

Acestea pot fi depistate în povestea „Fata babei și fata moșneaguluiǁ de Ion Creangă. Astfel, ei înţeleg ce înseamnă bunătatea, prietenia, hărnicia şi urăsc răutatea, dușmănia, lenea, în povestea „Ursul păcălit de vulpe”, de Ion Creangă.

În povestea ,,Maricica” de Luiza Vlădescu, preşcolarii fac cunoştinţă cu un personaj care poate fi întâlnit şi în rândul lor. Această poveste are rolul de a demonstra preşcolarilor importanţa regulilor de igienă personală şi de a-i convinge că imaginea personală contează foarte mult; dacă sunt curaţi, atunci intervine sentimentul de acceptare în grup; dar dacă sunt murdari, apare sentimentul de neacceptare şi respingere.

Povestea poate:

• Să transpună copilul în lumea fantasticului;

• Să învingă fricile şi temerile copilului;

• Să formeze caracterul şi comportamentul copilului;

• Să înveselească copilul;

În concluzie, putem afirma că educația morală reprezintă modalitatea prin care sunt transmise copiilor valorile încă de la cea mai fragedă vârstă.

Educatoarea joacă un rol important în promovarea valorilor la preșcolari deoarece aceasta are capacitatea de a influența copiii și îi poate angaja în astfel de activități cu caracter moralizator, însă nu trebuie uitată și influența părinților în formarea conduitei morale, deoarece familia oferă oportunități de învățare în casă, locul unde copilul se naște, crește și descoperă valoarea încă de la începutul vieții.

Educația bazată pe valoare reprezintă un instrument care nu ne oferă numai o profesie, ci și un scop în viață.

Bibliografie:

1.BOCOȘ, M., CATALANO, H., Pedagogia învăţământului primar şi preşcolar, Presa Universitară Clujeană,2006.

2.PREDA, V., Grădiniţa altfel, Ed. V&I Integral, Bucureşti, 2003.

3.ŞERBĂNESCU B., Valorile naţionale şi educaţia. Educaţia Universitară Carol Davila, Bucureşti, 2000.

4. RAWLINSON, G., Gândirea creativă şi brainstorming, Ed. Codecs, Bucureşti, 1998.

EVOLUŢIA ŞI COMBATEREA EVAZIUNII FISCALE

Prof. Băbaru Anda, Economie, Colegiul Economic "Maria Teiuleanu" Piteşti, Argeş

Activitatea fiscală a statului cuprinde latura legislativă care se înfăptuieşte de către Parlament şi latura executivă realizată de Guvern prin instituţiile administraţiei publice de specialitate, în structura cărora se include şi aparatul fiscal.

Utilizând modalităţi şi procedee specifice de investigare, inspecţia fiscală se realizează, în principal, în scopul prevenirii, constatării şi combaterii cazurilor de sustragere de la calcularea, evidenţa şi plata sumelor datorate, potrivit legii, bugetului general consolidat.

Unităţile administrativ – teritoriale, prin compartimentele de specialitatedin structura acestora, au competenţa materială şi teritorială pentru efectuarea inspecţiei fiscale în domeniul impozitelor, taxelor ,şi a altor venituri pentru a căror administrare sunt competente, potrivit legii .

În exercitarea inspecţiei fiscale, organele de inspecţie fiscală au următoarele atribuţii:

*constatarea şi investigarea fiscal a tuturor actelor şi faptelor rezultând din activitatea contribuabilului supus inspecţiei sau altor persoane cu privire la legalitatea şi conformitatea declaraţiilor fiscale, corectitudinea şi exactitatea îndeplinirii obligaţiilor fiscale, în scopul descoperirii de elemente noi relevante pentru aplicarea legii fiscale;

*analiza şi evaluarea informaţiilor fiscale în vederea confruntării declaraţiilor fiscale cu informaţiile proprii sau din alte surse;

*sancţionarea, potrivit legii, a faptelor constatate şi dispunerea de măsuri pentru prevenirea şi combaterea abaterilor de la prevederile legislaţiei fiscale;

Pentru îndeplinirea atribuţiilor sale, organul de inspecţie fiscală procedează astfel:

*examnineză documentele aflate în dosarul fiscal al contribuabilului;

*verifică concordanţa dintre datele din declaraţiile fiscale cu cele din evidenţa contabilă a contribuabilului;

*solicită explicaţii scrise de la reprezentanţii legali ai contibuabililor sau împuterniciţii acestora, după caz. Solicitarea de explicaţii scrise se va face în timpul inspecţiei fiscale, ori de câte ori acestea sunt necesare pentru clarificarea şi definitivarea constatărilor privind situaţia fiscală a contribuabilului;

*solicită informaţii de la terţi;

*stabileşte diferenţele de obligaţii fiscale de plată;

*verifică locurile unde se realizează activităţi generatoare de venituri impozabile;

*efectuează investigaţii fiscale;

*dispune măsuri asiguratorii;

*aplică sancţiuni potrivit prevederilor legale;

În realizarea atribuţiilor, inspecţia fiscală poate aplica următoarele proceduri de control:

a) control prin sondaj;

b) control inopinat;

c) control încrucişat.

Procedurile de control pot fi utilizate individual sau combinat, în funcţie de scopul, obiectivele, complexitatea, dificultăţile, specificul activităţii desfăşurate şi de perioada inspecţiei fiscale.

Perioada supusă inspecţiei fiscale este diferită, în funcţie de categoria contribuabililor.

EVOLUŢIA ŞI COMBATEREA EVAZIUNII FISCALE

Evaziunea fiscală este unul din fenomenele economico – sociale complexe de maximă importanţă cu care statele de astăzi se confruntă şi ale cărei consecinţe nedorite caută să le limiteze cât mai mult, eradicarea totală fiind practic imposibilă.

Este imperios necesar, pentru toate statele lumii, ca urmările nocive ale acestui fenomen să fie limitate, micşorate, să-şi piardă din anvergură.

Evaziunea fiscală constă, deci, în totalitatea procedeelor legale ori nelegale prin intermediul cărora contribuabilii, persoane fizice sau juridice sustrag parţial ori integral materia lor impozabilă de la plata obligaţiilor stabilite prin lege.

Legea nr. 87 din 18 oct. 1994, publicată în Monitorul Oficial nr. 299 din 24.10.1994, în primul său articol, consideră evaziunea fiscală ca fiind ,,sustragerea prin orice mijloace, în întregime sau în parte, de la plata impozitelor, taxelor şi a altor sume datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat şi fondurilor speciale de către persoanele fizice şi persoanele juridice române sau străine…“

Evaziunea fiscală este o noţiune foarte dificil de precizat , în plus nu există o definiţie legală a fraudei fiscale.

Dacă se vorbeşte de fraudă se vorbeşte în aceeaşi măsură de frauda lagală sau legitimă , de frauda ilegală, de evaziune internaţională, evaziune legală, de evaziune ilegală, de paradisuri fiscale sau de refugii, de abuzul dreptului de a fugi din faţa impozitului, de libertatea alegerii căii celei mai puţin impozitate sau subestimarea fiscală, frauda la lege sau economia subterană .

Economia subterană sau ,,economia neagră“ (black economy) ca formă de manifestare a evaziunii fiscale (munca la negru, vânzarea ilegală de droguri, prostituţie, jocuri de noroc, etc.) este estimată a fi 8 % din P.N.B. în Marea Britanie, 13 % în Suedia, 12 % în Belgia, 11,5 % în Italia, 9 % în Franţa, Olanda, Canada şi Germania, 8,5 % în S.U.A. şi 5 % în Japonia.

Semnificaţia problemei e mai mare în ţările mai puţin dezvoltate unde guvernele pot întâmpina mari dificultăţi în supravegherea tranzacţiilor care au loc în economie.

Bibliografie

1.Topciu C., Vintilă G., *Fiscalitate*, Editura Secorex, Bucureşti, 1998

2.Vintilă G., Călin M., Vintilă N. ,*Fiscalitate*, Editura Economică, Bucureşti 2002;

3.Vintilă G., *Fiscalitate*, Editura Economică, Bucureşti, 2004

PROIECTUL EDUCAȚIONAL TRANSFRONTALIER „LEGENDE POPULARE DIN BUCOVINA ȘI REPUBLICA MOLDOVA „

Autor: Băbăscu Melania

Școala: Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir„ Suceava

Localitatea: Suceava

A.TITLUL PROIECTULUI : LEGENDE POPULARE DIN BUCOVINA ȘI REPUBLICA MOLDOVA

Tema: Veșnicia s-a născut la sat

Perioada: 01.10.2020 - 20.06.2020

B.ECHIPA DE IMPLEMENTARE:

Inspector educație permanentă,

Vîntur Tatiana - inspector educație permanentă

Prof. Băbăscu Melania - coordonator

Prof. Iordache Anca - coordonator

Dir.adj.. Panaite Liliana - coordonator

C.NUMELE INSTITUȚIEI COORDONATOARE: Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir„ Suceava

Date de contact ale instituției: Str. Prof. Leca Morariu, nr.17A, cod 720174 tel. 0230-520576 fax 0230-520462 e-mail: colecosv.@gmail.com

http://asociatiacedcsv.blogspot

D. PARTENERI/ COLABORATORI: Asociația Părinților și profesorilor din Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir„ Suceava , Biblioteca Bucovineană I.G.Sbiera, Muzeul Satului Bucovinean

E. CATEGORIA ÎN CARE SE ÎNCADREAZĂ PROIECTUL: cultural: folclor, obiceiuri

F. GRUP ȚINTĂ/ BENEFICIARI: elevii Colegiului Economic „Dimitrie Cantemir„ Suceava, părinți, cadre didactice și elevi, profesori, părinți din Republica Moldova

G.SCOPUL PROIECTULUI:

Proiectul își propune ca elevii, părinții și cadrele didactice din Bucovina și Republica Moldova să se implice împreună în activivități educative care presupune munca în echipă și individuală.

H.OBIECTIVELE PROIECTULUI:

a)Privind elevii implicați în proiect:

- familiarizarea elevilor cu principalele legende populare și istorice din cele 2 zone ;
- semnificația folclorului în sufletul romanilor;
- desfășurarea unor activități didactice cu teme creștine: expoziție desene
- dezvoltarea capacității de relaționare și comunicare
- îmbunătățirea relațiilor elevilor cu școala, cu părinții, cu profesorii
- promovarea instituțiilor partenere implicate în proiect

b)Privind cadrele didactice:

- încurajarea cadrelor didactice pentru crearea unui mediu educațional și creștin;
- promovarea unor materiale;

c)Privind părinții și ceilalți parteneri educaționali:

- conștientizarea acestora cu privire la importanța folclorului din zona Bucovinei și din Republica Moldova și rolul lor în educarea adolescenților din perspectiva creștină;
- implicarea acestora în activitățile școlare;

I.ESENȚA PROIECTULUI

Stimularea implicării voluntare a elevilor, părinților şi cadrelor didactice în activităţi extrașcolare educative, cu promovarea şi valorizarea potenţialului individual şi de grup a acestora, precum şi însuşirea pe termen scurt şi lung a unor alternative educativ-participative de implicare în activităţi ce presupun punerea în practică a unor reguli de comportament, comunicare şi relaţionare.

Proiectul are în vedere creşterea încrederii părinţilor în instituţia şcolară, o mai bună colaborare şi implicare a acestora în sprijinirea activităţilor extracurriculare, cunoscându-se importanţa părinţilor în desăvârşirea copiilor lor.

GRUP ȚINTĂ:

- elevii Colegiului Economic ,,Dimitrie Cantemir,, Suceava
- părinți, membri ai Asociației Colegiului
-elevii Colegiului
- profesori și părinți din Republica Moldova

J.RESURSE :

UMANE*:*

- membrii echipei de proiect
- elevii claselor implicate în proiect;
- profesorii claselor intrate în proiect;
- părinții și bunicii elevilor
- membri ai Asociației Părinților și Profesorilor din Colegiul Economic ,,Dimitrie Cantemir,,

MATERIALE*:* - spațiile de învățământ din Colegiul Economic ,,Dimitrie Cantemir,, Suceava
- consumabile
- produsele finale: ppt-uri, desene,afișe, revistă

FINANCIARE: autofinanțare, părinți, eventuale sponsorizări;

K. ACTIVITĂȚI PROPUSE:

Conținutul programului:

Nr.	**Perioada**	**Ora**	**Activitatea**	**Mod de realizare**	**Locul de desfăşurare**
1.	29.10.2020	15-17	Ce este o legendă populară?	- Prezentare de referate - Prezentări ppt	Biblioteca școlii Online pe grupul de facebook al proiectului
2	25.11.2020	15-16	Bucovina –tărâm de legendă și spiritualitate Legenda rândunicii	Prezentarea semnificației religioase Club de lectură Etapa de cercetare ,,Muzeul satului,,	Biblioteca Centrală I.G.Sbiera Online pe grupul de facebook al proiectului Muzeul satului.
4	1-30.03.2020	8-14	Concurs : ,,Legende populare din	Secțiune de poezie, eseuri, ppt, film, desene, felicitări	Colegiul Economic,,Dimitrie Cantemir,, Suceava

			Bucovina și Moldova,,		Colegiul ....
5	20.04.2020	15-16	Expoziție de desene și fotografii Culegere de creații literare	Fotografiile sunt culese din presa locala și din familie. Desenele sunt realizate de elevi. Culegerea este realizată de profesorii și elevii din Suceava și Moldova	Colegiul Economic,,Dimitrie Cantemir,, Suceava

L. REZULTATE AȘTEPTATE:

1.Atitudini pozitive ale copiilor pentru păstrarea datinilor creștine, pentru respectarea a tot ce este etic, moral și frumos pentru om;

2.Dezvoltarea unor sentimente de afecțiune, atașament față de persoanele din școala noastră aflate în dificultate

3. Creșterea motivației școlare și a stimei de sine

4. Realizarea unei expoziții*:* Lucrări realizate de elevi, prin diferite tehnici pictură, desen

M. IMPLEMENTAREA PROIECTULUI:

Se va urmări:

- Implicarea membrilor asociației în realizarea activităților
- Conștientizarea importanței activităților de voluntariat
- Promovarea educației prin activități de voluntariat

N. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PROIECTULUI:

Evaluarea va fi făcută la nivel intern de către directorul Colegiului Economic,,Dimitrie Cantemir,, Suceava și de către directorul Colegiului Tehnologic din Chișinău

Se va folosi:

- Observarea comportamentului și a implicării active a elevilor pe tot parcursul proiectului
- Monitorizarea rezultatelor așteptate

O. DISEMINARE:

Vor fi organizate diseminări la sfârșitul proiectului. Vor participa elevi, profesori, membri ai Asociației Părinților și Profesorilor din Colegiul Economic ,,Dimitrie Cantemir,, Suceava. Se va realiza prezentarea proiectului pe situl școlii și pe facebook, dar și un articol în presa locală.

P.FINALIZAREA PROIECTULUI:

- Diseminare pe tema rezultatelor obținute
- Premierea expoziției de desene

R. DATE DE CONTACT:

Coordonator proiect: prof. Băbăscu Melania

Proiectul a fost o adevărată provocare și reușită în același timp. Cele 2 grupe de elevi s-au implicat activ în realizarea tuturor activităților din cadrul proiectului. Au fost respectate o serie de etape obligatorii în desfășurarea acestuia impuse de platforma educație pn line prin intermediul căreia a fost posibilă încheierea acestui parteneriat.
Proiectul a respectat o serie de etape recomandate precum:

1.Salutul virtual

Am avut plăcerea și ocazia să facem cunoștință cu tineri de la Colegiul Tehnologic din Chișinău. Fiecare echipă a realizat câte un afiș pentru salutul virtual din zona din care provine. Am aflat câte ceva despre pasiunile lor, dar și informații despre originile localității Suceava,

respectiv Chișinău. Elevii au realizat și câte un film de prezentare care de altfel se regăsește pe grupul de facebook al proiectului ,,Legende populare din Bucovina și Reoublica Moldova,,

2.Etapa de cercetare

Elevii de la Colegiul Economic ,,Dimitrie Cantemir,, Suceava cât și cei de la Colegiul Tehnologic Chișinău au vizitat muzeul reprezentativ al localității lor, s-au documentat și au realizat un film de prezentare care de altfel se află pe grupul de facebook al proiectului. Cele 2 echipe au prezentat deasemenea și obiceiuri și tradiții legate de legendele populare ,,Legenda rândunicii,, în Bucovina și ,,Legenda Chișinăului,, din Republica Moldova. Elevii au realizat și prezentări grafice ale legendelor.Deasemenea au fost prezentate portul popular din cele 2 regiuni, cele mai importante mănăstiri, dar și cei mai de seamă domnitori ai Bucovinei.

Jocuri și prezentări create în timpul etapei de cercetare :

https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fforms.gle%2FpFS5mkhdPqPHRgSBA%3Ffbclid%3DIwAR0Vw9QWJTFph7hgnN5r9gD5IIWYOeK58xuosD2W-qJNQMIGdE-t4zUz0xw&h=AT25DHwIOm0YoT2Ngsvrx61kXTGmOLN7EYkFhwIDfPqTW5vLWziRt9Q2SgeXbeGsj5YvixldjfMgZUOJSfBRESNJ4TNbjppfk7sGR5lvm2iJfp8c0qG4sjSHiMfBoFzPv-3v&__tn__=-UK-R&c[0]=AT1PJed0rSZhCEW0SyoYNIPW23nCZz30SO3y2RFomo4D_bOmsXMzfytpg-4i8s_QmWPPKc5FkAIAzHMgMGHg1tZwOueOzQzJ9t1YkYMhDt55mdb8-pOY2I9DL_dQCHT7jmBH_sfKsu13XH9HAUuxKIThIYh01-YlNe-PhAuxMvsDZPIjz6IR__q2C7Ie-bnfBvlG3j8gmvs1by-6

https://l.facebook.com/l.php?

3.Etapa de acțiune în baza cercetării

Ca urmare a activității de cercetare elevii au realizat o expoziție de produse digitale, produse grafice despre cele 2 legende populare din Bucovina și Rep. Moldova, cei mai de seamă domnitori , Mănăstiri din Bucovina și Rep. Moldova, Legende istorice din Bucovina și Moldova , Portul popular din Bucovina și Rep.Moldova, Obiceiuri de nuntă și de botez .

Elevii au realizat prezentări pe platforma Story Jumper, Canva, My Picture Book.

Deasemenea acest parteneriat ne-a oferit prilejul de a realiza o expoziție de desene.

https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fwww.storyjumper.com%2Fbook%2Fread%2F102935446%2F605cca074c585%3Ffbclid%3DIwAR3qZXD8ZGQHb1jeuD7K5dFF6Oo

qTcLkqf8asyzKZ2e7Ikz4rCyO_71DgfA&h=AT3lR95h9ejEaZpJg_vhgCkGkvPKQF7NOmZamq5RmRWbja3Vjb08zjScZvBfWxolsXBbURXmF4tX4KlMhH2keg0Qzg1OhxRXPiLmLBa7z-4i0LxB14SBIDvLmHcniZD8Oc3rmg(Obiceiuri la nuntă și botez)
file:///C:/Users/admin/AppData/Local/Temp/Rar$EXa11372.37047/Book____.html(Portul popular în Bucovina)
https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fwww.storyjumper.com%2Fbook%2Fread%2F102930496%2F605db092d470b%3Ffbclid%3DIwAR23C-Pfs9b82jdnNmIC6bCl_B8LV8TiIQgtpj9sdFUndyxtX0lMtE6a_k0&h=AT3040DUnOEMMj24kvmePVOsg_TRzHXWdSg4zSUAOD0r5GeeARcZH2cpzE-zARt3jTTVyxTYrT1AexN5jhApsicRZcVN2peMrK6NdCet7CWrz8u4bLkrmD9Yz5pQ0aw2194fWg(Mănăstiri din Bucovina)

4.RAPORTAREA:

Această etapă s-a realizat prin efectuarea unei raportări cu toate etapele proiectului în aplicația Story Jumper

5.CONCLUZII:

Acest proiect ne-a oferit posibilitatea colaborării cu cadre didactice profesioniste, creative, dar și cu elevi implicați.

Schimbul de experiență ne-a oferit posibilitatea concluzionării faptului că vorbim aceeași limbă, avem multe obiceiuri comune, tradiții autentice inedite.

Legendele populare bucovinene și cele moldovenești stau la baza existenței noastre ca popor.

Chiar dacă trăim vremuri dificile datorită acestei pandemii noi sperăm intr-o colaborare față în față atunci când va fi posibil între cele 2 licee care au foarte multe lucruri în comun: educație de calitate întemeiat pe inovare, promovarea valorilor antreprenoriatului social, educarea tinerilor în spiritul valorilor democrației și toleranței.

Din creațiile elevilor:

Consider că am atins obiectivele acestui proiect care ne-a făcut să împărtășim din valorile și frumusețile celor 2 țări.

METODE CREATIVE FOLOSITE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE

Psih. Diana Streian - Cjrae Timiș
Prof. Lăcrămioara Babescu – Liceul Teoretic"David Voniga"Giroc

Nevoile şi cerinţele societăţii, impun profesorilor o schimbare radicală a modului de abordare a activităţii didactice. Metodele şi tehnicile tradiţionale nu sunt suficiente. Procesul de învăţământ necesită procedee moderne, metode ce favorizează înţelegerea conceptelor, care stimulează gândirea şi creativitatea. Utilizarea metodelor interactive de predare–învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ–participativ şi o reală valoare activ–formativă asupra personalităţii copilului. Aceste metode sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Metodele de învăţare activă fac lecţiile interesante, ajută preşcolarii să realizeze judecăţi de substanţă şi fundamentate, îi sprijină în înţelegerea conţinuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viaţa reală.

Printre metodele şi tehnicile active şi interactive care pot fi utilizate cu succes în activităţile instructive-educative din grădiniţă sunt:

1. Metoda cubului este o strategie de predare dezvoltată de Cowan & Cowan în 1980, care ne ajută să studiem o temă din perspective diferite. Ea presupune utilizarea unui cub care are diferite instrucţiuni notate pe fiecare faţă, după cum urmează: *Descrie - Cum arată?, Compară - Cu ce seamănă şi de ce diferă?, Asociază - La ce te face să te gândeşti?, Analizează - Din ce e făcut?, Aplică - Cum poate fi folosit?, Argumentează pro sau contra - E bun sau rău? De ce?*. Ulterior li se cere preşcolarilor să spună despre un anumit concept sau temă prin parcurgerea feţelor cubului (se anunţă tema, subiectul pus în discuţie). Se împarte grupul în şase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerinţele înscrise pe feţele cubului şi se comunică întregului grup, forma finală a răspunsului. Metoda permite diferenţierea sarcinilor de învăţare, stimulează gândirea logică şi sporeşte eficienţa învăţarii, determină participarea conştientă a preşcolarilor prin implicarea maximă a acestora în rezolvarea sarcinilor, permite diferenţierea sarcinilor de învăţare, formează deprinderi de muncă intelectuală, stimulează gândirea logică a preşcolarilor, creşte responsabilitatea preşcolarului faţă de propria învăţare, dar şi faţă de grup, sporeşte eficienţa învăţării, dezvoltă abilităţi de comunicare şi cooperare. Dezavantajele acestei metode sunt: rezolvarea sarcinilor solicită resurse mari de timp, se creează un zgomot oarecare.

Aplicatie: În cadrul activitatilor instructiv educative din grădiniţa, *metoda cubului* poate fi aplicată în: *activităţi de educare a limbajului*. În cadrul activităţii de educarea a limbajului, cu tema "Povestea–Scufiţa Roşie" feţele cubului au următorul conţinut: *descrie*-cum arată Scufiţa Roşie; *compară* acest personaj cu o ciupercuţă; *asociază* numele fetiţei cu un alt personaj cunoscut de tine; *analizează*-povesteşte despre Scufiţa Roşie; *aplică*-spune ce crezi despre faptele ei; *argumentează*- pro sau contra de ce s-a speriat Scufiţa Roşie.

2. Ciorchinele este o metodă ce stimulează realizarea unor asociaţii noi de idei, permite cunoaşterea propriului mod de a înţelege o anumită temă. Iniţial se scrie un cuvânt în mijlocul tablei şi ulterior se cere preşcolarilor să spună toate ideile, sintagmele care le vin in minte legate de cuvânt, temă. Educatoarea notează ideile şi trasează linii între acestea si cuvântul, tema iniţială. Această metoda exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme şi facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces şi actualizând cunoştinţele anterioare.

Aplicaţie: La nivel preşcolar această metodă poate fi aplicată în cadrul activităţii *de cunoaştere a mediului* cu tema–"Primăvara cea frumoasă". Sarcina de lucru, se adresează frontal: "Spuneţi cât mai multe aspecte despre anotimpul primăvara. Alegeţi imaginile care se potrivesc anotimpului şi aşezaţile în jurul imaginii de pe panou. După ce se vor epuiza toate ideile, toate informaţiile copiilor despre primăvară, educatoarea uneşte imaginile, stabilind legăturile, conexiunile dintre ele, explicând aceste conexiuni. Se citeşte şi analizează fiecare idee emisă de copii, se discută, se fac comparaţii, se emit păreri, opinii despre anotimp, se repetă poezii, cântece adecvate, ghicitori. La sfârşitul activităţii, se face sinteza finală, se structurează ciorchinele, grupând logic informaţiile, ideile, cunoştinţele copiilor.

3. Tehnica „Ştiu / Vreau să ştiu / Am învăţat e o modalitate de conştientizare, de către preşcolari, a ceea ce ştiu sau cred că ştiu referitor la un subiect, o problemă şi, totodată, a ceea ce nu ştiu (sau nu sunt siguri că ştiu) şi ar dori să ştie, să înveţe.

Acest procedeu (D. Ogle, 1986) poate fi utilizat pentru a dirija lectura sau ascultarea unei prelegeri în decursul unei singure ore sau pentru a dirija o activitate extinsă pe mai multe ore. Se împarte tabla în trei coloane. După anunţarea temei, preşcolarii sunt întrebaţi ceea ce ştiu deja despre ea. Datele esenţiale de care preşcolarii sunt relativ siguri se trec în coloana "*Ştiu*" a tabelului de pe tabla. Problemele neclare, ca şi aspectele pe care preşcolarii ar fi curioşi să le afle se consemnează în rubrica "*Vreau să ştiu*". Ulterior li se oferă informaţii preşcolarilor despre tema propusă. În final se completează rubrica "*Învăţ/Am învăţat*" cu cele mai importante lucruri pe care le-au aflat, aliniind răspunsurile cu întrebările pe care le-au pus la început şi trecând restul informaţiilor pe care nu le anticipaseră mai jos în tabel. Se realizează apoi o discuţie cu întreaga grupă pentru a trece şi în rubrica

de pe tablă aspectele consemnate de preşcolari. Întrebările care au rămas în continuare fără răspuns pot conduce la un nou ciclu al metodei.

Aplicaţie: În grădiniţă, această metodă poate fi utilizată în cadrul activităţii de *cunoaştere a mediului*, cu tema *–caracteristicile toamnei* şi se pot parcurge următorii paşi: Prima etapă, este centrată pe întrebarea *,,Ce ştiu despre toamnă*?''Copiii exprimă enunţuri afirmative, ce sunt consemnat în rubrica *,,Ştiu*''. A doua etapă, centrată pe întrebarea *,,Ce vreau să ştiu*?'' presupune realizarea unei liste de întrebări prin care subiectul a fost înscris în sfera de interes a copiilor (ex.,,De ce cad frunzele ?, etc.''). Prin această etapă se află ce anume îi interesează pe copii. Etapa a treia, centrată pe aserţiunea *,,Am învăţat*'', presupune o monitorizare şi o conştientizare a cunoştinţelor noi, o comparare cu vechile cunoştinţe.

4. Metoda „Floare de lotus" este o metodă interactivă de lucru în grup ce oferă posibilitatea stabilirii de relaţii între noţiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme secundare concretizate în opt idei ce vor deveni teme abordate în activitatea pe grupuri mici. Principalele avantaje ale acestei metode sunt: stimulează potenţialul creativ, dezvoltă abilităţile cognitive, de relaţionare, de autoevaluare şi autoapreciere.

Aplicaţie: Această metodă poate fi aplicată în cadrul *activităţii de cunoaştere a mediului*, cu tema fructe de toamnă. Educatoarea anunţă tema, pe fiecare petală de floare copiii aşează câte un fruct. Apoi copiii se împart în 8 grupe (cîte 3-4 la o petală) şi vor enunţa pe rând câteva caracteristici ale fructului de pe petala lor. Sunt prezentate rezultatele fiecărei echipe, iar in final educatoarea evaluează activitatea şi face completări dacă este nevoie.

Activităţile desfăşurate prin aceste metode îi dinamizează în mod deosebit pe copii, aceştia având posibilitatea de a-şi exprima responsabil unele idei sau convingeri.

Prin utilizarea unor asemenea metode se realizează o implicare efectivă, activă a copiilor în procesul de învăţare. Copiii devin conştienţi de propria lor gândire, îşi activizează vocabularul, iar interesul şi motivaţia vor fi asigurate pe întregul parcurs al activităţilor.

Bibliografie:

1. Albulescu, M., *Metodica predării disciplinelor socio-umane*, Editura Polirom, Iaşi, 2001
2. Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., *Metode interactive de grup –ghid metodic*, Editura Arves, 2002
3. Cerghit, I., *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2004.
4. Dumitru, Ion Al., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000
5. Dulamă. M.L., *Modele, strategii şi tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, 2002.

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR: TEORII ȘI BUNE PRACTICI

Educatoare Baciu Andreea

Grădinița cu Program Prelungit nr.6, Brăila

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar reprezintă un aspect esențial al procesului de învățare și dezvoltare al elevilor. Mai multe teorii și bune practici pot fi aplicate pentru a asigura o organizare adecvată a conținutului în cadrul programelor de studiu.

Una dintre teoriile majore este cea a învățării prin obiective, care se concentrează pe stabilirea unor obiective clare și specifice pentru fiecare unitate de învățare, astfel încât elevii să poată urmări și măsura progresul lor în timpul procesului de învățare. Profesorii pot utiliza diverse instrumente, cum ar fi diagramele Venn, hărțile conceptuale și matricele de obiective, pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă interconexiunile dintre diferite subiecte și să dezvolte abilități de gândire critică.

O altă teorie importantă este teoria constructivistă a învățării, care se concentrează pe construirea de noi cunoștințe prin conectarea noilor informații cu cunoștințele existente anterior în memoria elevilor. Profesorii pot utiliza o varietate de strategii, cum ar fi activitățile interactive de învățare și proiectele de grup, pentru a-i ajuta pe elevi să construiască cunoștințe și să dezvolte abilități de comunicare și colaborare.

În plus, perspectiva învățării experiențiale este o altă teorie importantă în organizarea conținutului în învățământul preuniversitar. Această teorie subliniază faptul că elevii învață cel mai bine prin experimentare și explorare directă. În acest sens, profesorii pot utiliza o varietate de activități practice, cum ar fi experimentele de laborator, excursiile pe teren și activitățile de voluntariat pentru a-i ajuta pe elevi să dezvolte abilități practice și să își aplice cunoștințele în situații reale.

În ceea ce privește cele mai bune practici de organizare a conținutului în învățământul preuniversitar, există mai multe abordări eficiente. De exemplu, organizarea conținutului pe baza competențelor-cheie este o abordare. Această abordare presupune organizarea conținutului în jurul unor competențe-cheie, cum ar fi cititul, scrisul, calculul și gândirea critică. Prin organizarea conținutului în acest mod, profesorii îi pot ajuta pe elevi să dezvolte abilități esențiale pentru succesul la școală și mai târziu în viață.

Un alt exemplu de bună practică este organizarea conținutului în jurul unor teme sau concepte majore. Această abordare se concentrează pe organizarea conținutului în jurul unor teme

sau concepte majore care sunt relevante și interesante pentru elevi. În acest fel, elevii pot vedea cum subiectele și informațiile sunt interconectate și pot învăța să își aplice cunoștințele într-un mod integrat și coerent.

Utilizarea tehnologiei în procesul de organizare a conținutului este o altă abordare eficientă. Profesorii pot utiliza o varietate de instrumente și resurse tehnologice, cum ar fi platformele de învățare online, prezentările multimedia și jocurile educaționale, pentru a-i ajuta pe elevi să își dezvolte competențele digitale și să învețe în mod interactiv și atractiv.

În plus, implicarea elevilor în procesul de organizare a conținutului poate fi o altă abordare eficientă. Profesorii le pot cere elevilor să participe la stabilirea obiectivelor, să ia decizii cu privire la conținut și să își împărtășească opiniile și ideile cu privire la ceea ce doresc să învețe. Prin implicarea activă a elevilor în procesul de organizare a conținutului, aceștia își pot dezvolta competențele de luare a deciziilor și de autoînvățare.

În concluzie, organizarea conținutului în învățământul preuniversitar este un aspect esențial al procesului de învățare. Profesorii pot utiliza diverse teorii și bune practici pentru a se asigura că conținutul este organizat într-un mod care să fie atractiv, relevant și eficient pentru învățarea și dezvoltarea elevilor.

Bibliografie:

- REPERE PENTRU PROIECTAREA, ACTUALIZAREA ŞI EVALUAREA CURRICULUMULUI NAȚIONAL DOCUMENT DE POLITICI EDUCAȚIONALE
- UNIVERSITATEA DE VEST “VASILE GOLDIŞ” ARAD CENTRUL DE DIDACTICĂ ŞI EDUCAŢIE PERMANENTĂ Contribuţii la teoria curriculumului: proiectarea documentelor reglatoare şi metodologice OCTAVIAN MÂNDRUŢ AUREL ARDELEAN, „Vasile Goldiş” University Press Arad - 2015

“PAS CU PAS, ÎMPREUNĂ!”

Autor: Prof. înv. preprimar Baciu Mariana
Şcoala Gimnazială “Dimitrie Cantemir”- Feteşti, Ialomița

Motto: “Atunci când te naşti, nu eşti un copac, ci o sămânţă. Trebuie să creşti, trebuie să ajungi la o înflorire, iar această înflorire va fi mulţumirea ta, împlinirea ta. Această înflorire nu are nimic de-a face nici cu puterea, nici cu banii, nici cu politica. Nu are legatură decât cu tine, cu evoluţia ta personală.” – Osho

“Dacă nu ne schimbăm, nu creştem. Dacă nu creştem, nu trăim cu adevărat”- Gail Sheehy

Procesul de schimbare trebuie derulat pas cu pas, și trebuie să înceapă de la noi, cadrele didactice, cei care suntem meniți a face educație, căci numai prin educație putem schimba lumea.

Primul pas spre schimbare l-am făcut transformând grădinița într-o grădiniță incluzivă. Acest lucru a depins în exclusivitate de receptivitatea comunității, a cadrelor didactice din grădiniță de a se adapta nevoilor tuturor copiilor. Mediul educațional în grădinița incluzivă, presupune crearea unor condiții pentru ca fiecare copil să se simtă în siguranță, apreciat în mod egal și capabil de a-și împărtăși ideile și sentimentele în mod deschis.

Prin crearea unei ambianțe bine organizate am încurajat copiii să exploreze, să aibă inițiativă și să creeze. Scopul meu principal a fost să urmăresc dezvoltarea copilului, să furnizez materiale în toate centrele de activitate, să stabilesc țeluri corespunzătoare pentru fiecare copil în parte și pentru toată grupa de copii în ansamblu, să planific teme care să răspundă intereselor copiilor, să respect personalitatea fiecăruia, să le mențin trează curiozitatea și să stimulez învățarea în cooperare.

Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradiţional mi-a dat posibilitatea să-mi valorific propria experienţă prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară.

Copilul trebuie lăsat să descopere el însuşi adevărul, acţionând în mod practic, deoarece scopul şcolii este de a forma creatori, inventatori şi nu de a forma indivizi care să respecte ceea ce au învăţat generaţiile precedente.

Experienţa personală m-a convins că un copil va învăţa mult mai multe lucruri despre un subiect dacă el este direct implicat, rolul meu fiind acela de a-l ajuta să descopere singur şi nu de a-i oferi informaţii „de-a gata”.

Prin metodele interactive copilul intră în necunoscut, într-o aventură a descoperirii de noi cunoştinţe, deprinderi, el fiind participant activ. Copilul se descoperă cu adevărat în universul copilăriei, în cadrul colectivului de copii. În lumea minunată a copilăriei există comunicare interumană, prietenie, cooperare. Acţionând alături de ceilalţi din grup, începe să rezolve sarcini şi să se simtă că este persoană importantă, capabilă să ia decizii pentru bunul mers al activităţii de grup. În grupul de copii fiecare trebuie să ştie să descopere, compare, clasifice cunoştinţele dobândite. Efortul copiilor este unul intelectual, prin care se exersează procesele psihice cognitive. Metodele interactive îl motivează pe copil, îi oferă o încărcătură afectivă deosebită.

Un alt pas spre schimbare a fost apariția „noilor educații” de formare și sensibilizare a copiilor, tinerilor și adulților pentru participare la abordarea și soluționarea problemelor cu care omenirea este și va fi confruntată. Una dintre acestea este educaţia pentru protecţia mediului şi conservarea naturii, ilustrată ca o dimensiune fundamentală a educaţiei contemporane, avându-şi temeiul în necesitatea stringentă de a apăra natura din care facem parte şi noi, de a face totul pentru a uni eforturile întregii umanităţi în acţiunea de îmbunătăţire a calităţii mediului înconjurator, de a avea o viaţă mai bună. Este de datoria noastră, a cadrelor didactice să ne ocupăm de educaţia ecologică prin care să-i învăţăm pe copii de ce şi cum trebuie să protejăm natura. Orice copil poate deveni un prieten al naturii, devenind în aşa fel un mic ecologist. Primii paşi în formarea unei conduite ecologice se fac în grădiniţă, când educatoarea cu răbdare şi tact pedagogic stimulează curiozitatea şi interesul copiilor pentru investigarea mediului înconjurător.

Formarea sentimentului ocrotirii naturii, nu se face într-o activitate, două, ci în cadrul unui întreg proces, care trebuie să înceapă acum, în grădiniţă, la vârste foarte fragede.

Proiectul Naţional Ecogrădiniţa ne-a demonstrat că acest lucru nu este greu. Este la îndemâna noastră să transmitem copiilor că totul în natură este folositor, că noţiunea de dăunător a inventat-o omul, că ocrotirea naturii este o problemă de viaţă şi că aceasta se învaţă, favorizând astfel, un stil de viaţă sănătos- mental, emoţional, fizic şi socio-moral.

Făcând o retrospectivă a activităţilor desfăşurate, conştietizăm faptul că am căpătat experienţă, ne-am perfecţionat şi modul de abordare integrată a activităţilor, am legat prietenii, am încheiat parteneriate cu şcoala, cu părinţii, cu comunitatea, cu alte grădiniţe din localitate, din

țară. Problema ocrotirii naturii preocupă toate statele lumii. Am realizat asta prin participarea la Proiectul Multilateral Comenius „Mission Clean Earth”, derulat împreună cu școli partenere din Italia, Spania, Portugalia, Marea Britanie, Malta, Polonia și Turcia.

Un alt pas spre schimbare este Parteneriatul multilateral Comenius "Micul om de știință" care reunește grădinițe din Bulgaria, Lituania, România și Turcia. Acest parteneriat a avut ca obiectiv principal îmbunătățirea abilităților în predarea științelor în patru termeni de predare pe subiecte ca: "Apa", "Creștere și semănat", "Astronomie" și "Lumini și umbre" și alte competențe în domeniile limbii, management de proiect, TIC.

Se ştie că familia este unul din factorii educativi cu cel mai mare impact în formarea şi dezvoltarea armonioasă a personalităţii copiilor. Ca educatoare şi formator de părinţi, lucrând cu copiii sau cu familiile acestora, mi-am propus un alt pas spre schimbare: să îmbunătăţesc viaţa copilului în familie printr-un “Proiect de parteneriat educaţional cu familia –Eu și lumea mea – Primii pași împreună!”, unde am cooptat părinţii ca parteneri în procesul educativ. Acest parteneriat a îmbrăcat mai multe forme: schimburi de informaţii, rezolvarea unor probleme în comun, contacte informale, program de educare a părinţilor „Educaţi aşa!”, participarea părinţilor la activități “Carnavalul toamnei”, “Mamei, primăvara-n dar” , activitate comună pentru luarea deciziilor asupra strategiei educative, serbări (Crăciunul, 8 Martie, 1 Iunie, sfârşitul anului şcolar, care au o importanţă deosebită în cunoaşterea de către părinţi a copiilor lor, de talentul şi aptitudinile pe care aceştia le au), lectoratele cu părinţii, consultaţiile individuale. De asemenea, chestionarele aplicate părinţilor „Ajută-mă să-ţi cunosc copilul” mi-au fost de mare ajutor pentru o cunoaştere cât mai bună a copiilor cu care lucrez. Participarea efectivă a unor părinţi ca voluntari, în diferite acțiuni de voluntariat, în parteneriat cu biserica, primăria și comunitatea locală.

De asemenea am participat la Programul educațional de promovare a educației pentru schimbare la preșcolari „Curcubeul schimbării”, desfășurat și în grădinița noastră.

Educația pentru schimbare, participare și democrație își propune responsabilizarea individului, pregătirea pentru afirmare și adaptare, pentru a deveni un bun cetățean, conștient de drepturile și responsabilitățile sale.

Educația presupune schimbare, iar schimbarea nu poate exista fără educație!

BIBLIOGRAFIE:

1. Silvia Breben-Activităţi bazate pe inteligenţe multiple-Inteligenţa naturalistă, vol.II, Editura REPROGRAPH, București, 2004.

2. Asociaţia educatoarelor - Proecologia mileniului III- Revistă de educaţie ecologică, Editura REPROGRAPH, București, 2004.

3. Dulamă, Maria, Eliza, ,,Modele, strategii şi tehnici didactice activizante'', Editura Clusium, București, 2002.

4. Preda Viorica, „Despre educaţia părinţilor în Olanda", în Revista Înv. Preşcolar nr.1-2/2005.

5. Cerghit, Ioan , ,,Metode de învăţământ'', Iaşi, Editura Polirom, 2006;

6. Bunescu, Ghe., "Democratizarea educaţiei şi educaţia părinţilor", www.1educat.ro;

7. Gilbert Roberta, „Cum să fii prieten cu copilul tău „ , Editura Teora, Bucureşti, 2005

DIMENSIUNEA DIDACTICO=PEDAGOGICĂ A ICOANEI

Prof. înv. Preşcolar Baciu Mihaela

Şcoala Gimnazială "Constantin Brâncoveanu" loc. Baciu, jud.Cluj

Icoana este un mijloc pe care religia îl foloseşte pentru transmiterea mesajului specific, pentru cultivarea unor sentimente şi atitudini religioase. Contemplaţia artei în general şi a icoanei în mod special, creează, crede Tudor Vianu, "o stare de suflet favorabilă religiei. Există o anume coincidenţă a valorilor superioare ale culturii, un entuziasm comun care învăluie pe toate deopotrivă şi care permit artei să regăsească sau cel puţin să pregătească atitudinea religiei."[1]

Icoana comportă şi o dimensiune didactică, întrucât "acompaniază o ideatică de ordin dogmatic, instrumentează un anumit ceremonial religios, facilitează transmiterea unui mesaj, contribuie la generarea şi fixarea unei credinţe... (Icoana) nu este un cadru decorativ facultativ, ci devine corp distinct al credinţei religioase, parte integrantă a edificiului religios cu virtuţi modelatoare evidente."[2] Aşadar icoana facilitează transmiterea unor idei şi atitudini religioase, dar şi asimilarea acestora de către cel care o contemplă sau măcar priveşte cu atenţie şi cu inima deschisă.

Spaţiul liturgic a fost din totdeauna unul al întâlnirii omului cu Dumnezeu. Acest lucru a fost înlesnit de icoană, ca fereastră spre transcendent. Iconografia reprezintă un mijloc al cunoaşterii suprafireşti, "întipărirea chipurilor cereşti într-un fel de amprente materiale, lăsate de către experienţa înălţătoare de rugăciune". Iconografia era numită "teologie în chipuri", "cugetare în culori". Episcopul Vasile cel Mare afirma că în imaginea iconografică este mai multă putere învăţătoare decât în cuvântul propovăduit.[3] "Învăţăm din icoană ce învăţăm din Evanghelie. Precum repetă prin scris şi prin rostire pentru ureche cuvintele Domnului, prelungindu-le în istorie, aşa reproducem prin icoană pentru văz faptele Mântuitorului. În icoană vedem chiar mai direct legătura faptelor Mântuitorului cu persoana Lui."[4] spune pr.prof. Dumitru Stăniloae.

Astfel, arta religioasă nu este doar o înfrumuseţare a bisericii, ea transmite adevăruri de credinţă ce pot fi receptate cu ochiul, cu inima şi cu mintea în acelaşi timp. Nu are nevoie de prea multe explicaţii verbale, fiindcă se face înţeleasă prin ea însăşi. Învăţăturile transmise prin

---

[1] Tudor Vianu, *Estetica,* Editura pentru literatură, Bucureşti, 1968, p.193.
[2] Constantin Cucoş, *Educaţia religioasă, repere teoretice şi practice,* ediţia a doua revăzută şi adăugită, Ed. Polirom, Iaşi, 2009, p.177.
[3] Mihail Dunaev în *Îndrumar iconografic,* volumul I, Ed.Sophia, Bucureşti, 2007, p.65.
[4] Pr.prof. Dumitru Stăniloae, *O teologie a icoanei,* Editura Fundaţiei Anastasia, Bucureşti, 2005, p.136.

iconografie nu depind de calitățile oratorice, nici foarte mult de cele artistice ale pictorului, fiindcă prin tradiția iconografică a exprimării prin mijloace externe a adevărurilor lăuntrice ale icoanei, aceasta se face înțeleasă prin ea însăși, constituind o adevărată Biblie în imagini, atât pentru cărturari, cât și pentru necărturari.

Despre rolul pedagogic al icoanei Jean Claude Larchet scrie că acesta este unul modelator, care îi permite omului să se apropie de asemănarea lăuntrică ce cei reprezentați în icoane : " Rostul ei este să le facă închinătorilor cunoscute prin imagini, potrivit Tradiției, adevărurile credinței creștine și totodată să le înlesnească această comuniune și părtășie, transfigurând felul lor de a vedea și de a fi. Icoana are așadar un rost pedagogic, care nu este teoretic și abstract, ci practic și operant, prin care îl modelează duhovnicește pe om în întregime, ajutându-l nu numai să se desprindă de această lume carnală și să se familiarizeze cu lumea duhovnicească, ci și să ajungă lăuntric la semănarea cu persoanele înfățișate de ea ca sfinte și pline de virtuți prin forma, expresia și ținuta lor."[5]

Dacă ne gândin la trecutul nu foarte îndepărtat din istoria românilor, când cei mai mulți nu aveau acces la studii mai aprofundate, când cărțile cu conținut religios erau o adevărată utopie, spațiul bisericii era cel care te întâmpina ca o carte deschisă, oferindu-ți învățături despre viața Mântuitorului, ale Maicii Domnului, ale sfinților, îndemnându-te spre reflecție. Sfinții reprezentați sunt martori văzuți ai lumii nevăzute și luând aminte la viața și suferințele lor, conștiința te îndeamnă la o cercetare lăuntrică mai amănunțită, pentru a vedea unde te afli față de Împărăția lui Dumnezeu.

Episcopul Ipatie al Efesului scrie despre rolul împodobirii bisericilor cu icoane ca fiind esențial pentru transfigurarea omului și pentru înălțarea lui duhovnicească: " Noi permitem podoaba în biserici, pentru ca fiecare pătură de credincioși e ridicată la Dumnezeu în modul potrivit ei și unii sunt înălțați de la această podoabă la o frumusețe spirituală și de la multele lumini din locașul sfânt la o lumină spirituală și necorporală."[6] În spațiul școlar, icoana poate fi așadar un obiect cultural, un element decorativ pentru cel ce manifestă un indiferentism religios sau pentru cel de altă credință sau poate fi un obiect sacru, cu multiple valențe educative sau moralizatoare pentru cel ce relaționează spiritual cu ea. Icoana în școală sau în oricare alt mediu este o aducere aminte a Atotprezenței lui Dumnezeu, conferând celui ce o contemplă siguranță și

[5] Jean Claude Larchet, *Iconarul și artistul,* trad.din lb.franceză de Marinela Bojin, Editura Sophia, București, 2012, p.90.
[6] W.Nyssen, *Începuturile picturii bizantine,* București, 1975, p.44 apud pr.prof. Dumitru Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în liturghia ortodoxă,* ediția a doua, EIBMBOR, București, 2003, p.111.

liniște, dar și responsabilitatea mărturisirii prin comportament a valorilor morale desprinse din învățăturile de credință. Prin însăși prezența ei, icoana are astfel un caracter moralizator.

În concluzie, putem spune că rolul didactico-pedagogic al icoanei este atât de a transmite informații de ordin istorico-religios, cât și acela de a chema la o transfigurare a sinelui, oferind modelele de urmat pentru o viață morală și spirituală mai înaltă.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, *Educația religioasă, repere teoretice și practice,* ediția a doua revăzută și adăugită, Ed. Polirom, Iași, 2009.
2. Dunaev, Mihail, *Îndrumar iconografic*, volumul I, Ed.Sophia, București, 2007.
3. Larchet, Jean Claude, *Iconarul și artistul,* trad.din lb.franceză de Marinela Bojin, Editura Sophia, București, 2012.
4. Stăniloae Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în liturghia ortodoxă,* ediția a doua, EIBMBOR, București, 2003.
5. Stăniloae, Dumitru, *O teologie a icoanei,* Editura Fundației Anastasia, București, 2005.
Vianu, Tudor, *Estetica,* Editura pentru literatură, București, 1968.

IMPORTANTA EDUCAȚIEI IN LUMEA CONTEMPORANĂ

Prof. Alina Daniela BADEA

Liceul Tehnologic "Elie Radu" Botoşani

Educația este un proces continuu de dezvoltare a abilităților și cunoștințelor individului, care are un rol esențial în lumea contemporană. În societatea noastră modernă, educația este considerată una dintre cele mai importante resurse de care dispunem și este un factor determinant în dezvoltarea economică, socială și culturală a unei națiuni. Ea joacă un rol crucial în formarea tinerilor și în pregătirea lor pentru viitorul lor. Un sistem de educație de calitate asigură faptul că fiecare individ are acces la cunoștințe și abilități necesare pentru a se dezvolta și a-și îndeplini potențialul. Aceasta include dezvoltarea abilităților de comunicare, a gândirii critice și analitice, a creativității și a capacității de a rezolva probleme.

Educația contribuie la creșterea economică și la îmbunătățirea condițiilor de viață. Prin pregătirea tinerilor pentru cariere și prin oferirea de cunoștințe specializate, educația joacă un rol important în dezvoltarea economiei și a pieței forței de muncă. Oamenii educați au șansa de a fi angajați în posturi bine remunerate și sunt mai puțin susceptibili să fie supuși sărăciei. În plus, educația poate contribui la reducerea inegalităților economice, oferind oportunități egale pentru toți indivizii.

Educația are, de asemenea, un impact social semnificativ. Oamenii educați sunt mai capabili să participe activ la viața socială și politică a comunității, să se implice în voluntariat și să ia decizii informate și responsabile. În același timp, educația poate ajuta la dezvoltarea capacităților de empatie și înțelegere interculturală, ceea ce poate conduce la o mai mare toleranță și respect pentru diferențele culturale și etnice.

Nu în ultimul rând, educația are un impact cultural important. Oamenii educați sunt mai implicați în diferite forme de artă și cultură, reușesc să dezvolte o înțelegere mai profundă a istoriei și a patrimoniului cultural și să contribuie la dezvoltarea culturii și a valorilor unei națiuni. Prin urmare, educația poate juca un rol important în păstrarea și promovarea diversității culturale și a patrimoniului cultural al unei națiuni.

În concluzie, educația este esențială în lumea contemporană și joacă un rol crucial în dezvoltarea economică, socială și culturală a unei națiuni. Un sistem de educație de calitate asigură faptul că fiecare individ are acces la cunoștințe și abilități. În societatea noastră modernă, educația este considerată una dintre cele mai importante resurse de care dispunem și este un factor determinant în dezvoltarea economică, socială și culturală a unei națiuni.

Educația joacă un rol crucial în formarea tinerilor și în pregătirea lor pentru viitorul . Un sistem de educație de calitate asigură egalitate de șanse pentru toate persoanele asigurându-le acces la cunoștințele și abilitățile necesare pentru a se dezvolta și a-și atinge potențialul. Aceasta include dezvoltarea abilităților de comunicare, a gândirii critice și analitice, a creativității și a capacității de a rezolva probleme. Prin asigurarea dezvoltării fiecărui individ, educația contribuie la creșterea economică și la îmbunătățirea condițiilor de viață. Prin pregătirea tinerilor pentru cariere și prin oferirea de cunoștințe specializate, educația joacă un rol important în dezvoltarea economiei și a pieței forței de muncă. În plus, educația poate contribui la reducerea inegalităților economice, oferind oportunități egale pentru toți indivizii. Prin educație oamenii pot accede la locuri de muncă și implicit la un nivel de trai care altfel i-ar fi fost total inaccesibile. Educația este esențială în lumea contemporană și joacă un rol crucial în dezvoltarea economică, socială și culturală a unei națiuni și al societății în ansamblul ei.

BIBLIOGRAFIE

Tomsa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie prescolara si scolara*, Ministerul Educatiei si Cercetarii, Bucuresti.

Cucos, C., 1998,*Psihopedagogie*,Editura Polirom,Iasi

Joita, E., 2003, *Pedagogie si elemente de psihologie scolara*, Editura Arves, Craiova.

Toader, A.D.,1995, *Psihologia schimbarii si educatia. Polaritati si accente ale procesului educational*,EDP,Bucuresti.

Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutica. Didactica*,EDP Bucuresti.

ROLUL PROFESORULUI ÎN DEZVOLTAREA PSIHO-EMOȚIONALĂ A ELEVILOR

Prof. Alina Daniela BADEA

Liceul Tehnologic ”Elie Radu” Botoşani

Rolul profesorului în dezvoltarea psiho-emoțională a elevilor este esențial pentru a asigura succesul pe termen lung al elevilor în viață. În timp ce profesorii sunt adesea implicați în dezvoltarea cunoștințelor academice ale elevilor, ei joacă, de asemenea, un rol critic în dezvoltarea abilităților psiho-emoționale, cum ar fi comunicarea, colaborarea, empatia și rezolvarea problemelor.

Profesorii au oportunitatea de a crea un mediu de învățare care să încurajeze dezvoltarea psiho-emoțională a elevilor. Aceștia pot crea un climat de încredere și sprijin pentru elevi, care să-i ajute să se simtă confortabil în exprimarea emoțiilor și a gândurilor lor. Profesorii pot să încurajeze interacțiunea socială prin crearea de activități de grup și prin încurajarea elevilor să lucreze împreună la sarcinile școlare. În plus, profesorii pot să încurajeze învățarea prin jocuri și activități creative care să permită elevilor să-și dezvolte abilitățile psiho-emoționale într-un mod distractiv și interesant.

O altă modalitate prin care profesorii pot juca un rol important în dezvoltarea psiho-emoțională a elevilor este prin modelarea comportamentelor și a abilităților psiho-emoționale. Profesorii pot fi modele pentru elevi în ceea ce privește comunicarea eficientă, empatia și colaborarea. Ei pot să-i ajute pe elevi să înțeleagă modul în care să comunice eficient, să gestioneze conflictele și să-i învețe cum să colaboreze cu alți oameni pentru a obține rezultate mai bune. Prin modelarea acestor comportamente, profesorii îi învață pe elevi cum să se comporte în mod adecvat în situații sociale și cum să dezvolte abilitățile necesare pentru a avea succes în viață.

De asemenea, profesorii pot juca un rol important în identificarea și intervenția în problemele psiho-emoționale ale elevilor. Profesorii trebuie să fie atenți la semnele de stres, anxietate sau probleme de comportament ale elevilor și să ofere sprijin suplimentar atunci când este necesar. Ei pot să ofere sfaturi și îndrumări elevilor pentru a-i ajuta să-și gestioneze emoțiile și să dezvolte abilitățile necesare pentru a face față situațiilor dificile. Unul dintre cele mai importante roluri ale profesorului este acela de a crea un mediu de învățare sigur și de sprijin. Elevii care se simt în siguranță și acceptați în mediul lor de învățare sunt mai predispuși să își dezvolte abilitățile psiho-emoționale. Profesorii trebuie să fie atenți la nevoile elevilor și să încurajeze participarea și comunicarea deschisă. O altă responsabilitate importantă a profesorului este aceea de a îi ajuta pe elevi să-și dezvolte abilitățile de comunicare. Comunicarea este un aspect cheie al dezvoltării psiho-emoționale și profesorii ar trebui să îi învețe pe elevi cum să-și exprime gândurile și sentimentele într-un mod clar și respectuos. Aceștia ar trebui să încurajeze elevii să colaboreze și să lucreze împreună, iar prin intermediul acestui proces, să învețe cum să-și comunice nevoile și să își exprime opinia.

În plus, profesorii pot juca un rol important în dezvoltarea încrederii și a stimei de sine a elevilor. Profesorii trebuie să-i încurajeze pe elevi să își asume riscuri, să încerce lucruri noi și să își dezvolte abilitățile psiho-emoționale prin efort și perseverență

Profesorii ar trebui să ajute, de asemenea, elevii să-și dezvolte empatia și să înțeleagă perspectivele altor persoane. Aceștia ar trebui să încurajeze elevii să aibă discuții deschise și să asculte punctele de vedere ale celorlalți. Profesorii ar trebui să-i învețe pe elevi cum să fie atenți la nevoile și sentimentele altor persoane și să-și dezvolte abilitățile de a fi empatici.

Profesorii ar trebui să învețe, de asemenea, elevii cum să-și gestioneze emoțiile și cum să facă față stresului. Aceștia ar trebui să-i învețe pe elevi să identifice și să își exprime emoțiile într-un mod sănătos și să le ofere strategii pentru a face față stresului și anxietății. Profesorii ar trebui să ofere, de asemenea, elevilor suport emoțional și să-i încurajeze să caute ajutor dacă au nevoie. Profesorii joacă un rol vital în dezvoltarea psiho-emoțională a elevilor. Aceștia trebuie să creeze un mediu sigur și de sprijin, să ajute elevii să-și dezvolte abilitățile de comunicare, empatie și gestionare a emoțiilor.

BIBLIOGRAFIE

- Apfel Dorfer Gerard – Arta de a cultiva relaţii durabile (2007) – Editura Trei, Bucureşti
- De Bono, E. – Gândirea laterală (2003) – Editura Curtea Veche, Bucureşti
- Ciolan, L. (2002) – ”Paşi către şcoala interculturală. Ghid de educaţie interculturală pentru cadrele didactice” – Editura Corint, Bucureşti

EDUCAȚIA NE UNEȘTE

Prof. Alina Daniela BADEA

Liceul Tehnologic "Elie Radu" Botoşani

Educația este una dintre cele mai importante și valoroase resurse pe care le avem în viața noastră. Este ceea ce ne ajută să dezvoltăm abilități, competențe și cunoștințe, care sunt esențiale pentru a putea progresa și a ne realiza potențialul. În acest sens, educația este o forță care ne unește pe toți, indiferent de diferențele noastre culturale, sociale și economice. Având în vedere acestea, ne dăm seama că este o sursă de unitate și solidaritate în societatea noastră. Educația ne unește și prin promovarea solidarității și a responsabilității sociale. Învățând despre problemele globale, precum schimbările climatice, sărăcia și inegalitatea, putem înțelege mai bine consecințele acțiunilor noastre și putem lua măsuri pentru a schimba situația. De asemenea, educația ne învață să fim cetățeni activi și să luăm parte la procesele decizionale, contribuind astfel la dezvoltarea societății. Prin educație, oamenii își dezvoltă abilități și cunoștințe care îi fac să fie mai buni și să contribuie mai mult la dezvoltarea societății.

De exemplu, un elev care este educat în probleme de mediu poate deveni un activist pentru mediu, sau un inginer educat poate contribui la dezvoltarea unui proiect de inginerie care poate avea un impact pozitiv asupra societății. În acest fel, educația ne unește, deoarece toți ne angajăm să învățăm și să contribuim la societate.

Unul dintre cele mai importante moduri prin care educația ne unește este prin promovarea toleranței și a diversității. Învățând despre alte culturi, religii și moduri de viață, putem dezvolta o înțelegere mai profundă a lumii în care trăim și putem învăța să apreciem diferențele și să le respectăm. De asemenea, educația ne învață să fim deschiși la schimbare și să acceptăm provocările, ceea ce ne ajută să depășim barierele culturale și să ne conectăm cu oameni din alte medii și background-uri. Prin studiul culturilor și istoriei altor țări și prin interacțiunea cu oameni din diferite medii culturale, elevii noștri învață despre valorile și tradițiile altora. Această înțelegere mai profundă a altor culturi și a diversității umane ne ajută să ne deschidem mintea și să fim mai toleranți și mai empatici cu cei din jurul nostru. Astfel educția face o punte de legătură între culturi și religii, învățând copiii și pe tinerii să aprecieze diferențele culturale și să le respecte.

Educația este o forță care ne poate ajuta să depășim problemele sociale și economice cu care ne confruntăm ca societate. Ea ne ajută să dezvoltăm abilități și competențe care ne permit să ne găsim locul pe piața muncii și să contribuim la creșterea economică. De asemenea, ajută la reducerea sărăciei și a inegalității sociale prin dezvoltarea unor programe de învățare și a unor programe sociale care sprijină copiii din medii defavorizate, le asigură siguranță și oportunități de dezvoltare. În acest fel, educația ne unește prin faptul că oferă tuturor copiilor și tinerilor șansa de a

accede la un nivel de trai superior, fapt ce îi va ajuta să progreseze pe toate planurile, atât din punct de vedere economic, social, dar și emoțional.

Educația este una dintre cele mai importante preocupări ale oamenilor și are o influență imensă asupra societății. Aceasta ne oferă abilitățile și cunoștințele necesare pentru a ne dezvolta pe plan personal și profesional, dar și pentru a contribui la binele comun al omenirii. Mai mult decât atât, educația ne unește prin valori, idei și aspirații comune, oferindu-ne oportunitatea de a învăța unii de la alții și de a construi relații bazate pe respect, înțelegere și cooperare. Ea reprezintă un liant al solidarității și a responsabilității sociale. Învățând despre problemele globale, precum schimbările climatice, sărăcia și inegalitatea, putem înțelege mai bine consecințele acțiunilor noastre și putem lua măsuri pentru a schimba situația. De asemenea, educația ne învață să fim cetățeni activi și să luăm parte la procesele decizionale, contribuind astfel la dezvoltarea societății.

Educația ne unește și prin promovarea valorilor morale și etice. Învățând despre drepturile și libertățile noastre, putem înțelege mai bine importanța respectului față de ceilalți și a responsabilității personale. De asemenea, educația ne învață să apreciem virtuțile și să ne dezvoltăm calitățile personale, precum curajul, perseverența și empatia. Prin aceasta, putem construi relații bazate pe încredere și respect, contribuind la dezvoltarea unei societăți mai bune și mai unitare.

În concluzie, educația este un instrument esențial pentru dezvoltarea noastră personală și profesională, dar și pentru dezvoltarea societății în ansamblu. Aceasta ne unește prin valorile și ideile comune, prin promovarea toleranței și a diversității, a solidarității și responsabilității sociale, precum și a valorilor morale și etice.

Bibliografie

Memorandum privind implementarea Proiectului „România Educată”, Viziune asupra viitorului educației în România

M-E Druță, C. Cace, M. Diaconu, M. Păduraru, C. Stăiculescu, L. Ștefan, Psihologia educației, portofoliul seminariilor, editura ASE București 2005)

Marian Staș, „România pe bune începe cu Școala pe bune. Jurnal de blog, despre schimbarea paradigmei Educației (2004-2013), , Editura BMI 2013

FORMAREA PROFESIONALĂ A CADRELOR DIDACTICE DIN GRĂDINIȚA "FLOARE ALBASTRĂ", CA URMARE A OBȚINERII ACREDITĂRII ERASMUS+ 2020-2027

Prof. înv. preșcolar Ioana Carina Badea, grădinița Floare albastră, sector 4, București

Acreditarea Erasmus+ 2020-2027, NR. 2020-1-RO01-KA120-SCH-095230, , reprezintă o imensă oportunitate pentru grădinița noastră.Potrivit contractului de finanțare aprobat în anul 2022-RO01-KA121-SCH-000064431, Acțiune cheie 1 KA1, Educație școlară ,program finanțat de Uniunea Europeană, în perioada 19.02-25.02.2023, un grup de 6 profesori a fost în mobilitatea de formare prin cursuri structurate și am paticipat în orașul Schumen, Bulgaria la cursul"STEM in kindergarten/ primary school".

În acest mod , profesorii noștri din cadrul organizației preșcolare au avut ocazia de a-și îmbunătăți metodele și instrumentelor inovative folosite în învățarea experiențială de tip STEAM. Au fost prezentate pe parcursul stagiului de formare principii și motivație STEM, cum să putem desfășura un program STEAM la clasă. S-au prezentat tehnologii moderne, miniroboți, jucării interactive , bee-bot, ozobot.Prezentarea unor miniroboți pe baza de asimilare/ memorare a unor coduri înainte de parcurgerea traseului prestabilit de către o persoană/ copil.De asemenea au fost prezentate și ateliere de codificare și robotică pentru începători, Lego, construcția unor piese lego în baza proiectării fiecărei etape pe laptop, pentru copii de 6-9 ani. Și jocuri de simulare online pentru STEAM, precum și ateliere interactive axate pe prezentarea de exemple, pentru ca profesorii să aplice activități distractive și educaționale STEM în sălile de clasă. Am desfășurat activități practice individuale și de grup. Profesorii au avut ocazia de a vizita și două grădinițe din Schumen, Cosmonaut și Bratia Grim, la aceasta din urmă au fost susținute activități educaționale cu abordarea interdisciplinară STEAM atât în clase cu copiii cât și afară, în aer liber. Unul dintre obiectivele planului nostru Erasmus+ a fost formarea profesorilor astfel încât să-și îmbunătățească metodele, strategiile didactice folosind învățarea experiențialăde tip STEAM, iar prin acest curs "STEM in kindergarten/ primary school"ce s-a desfășurat în Shumen Bulgaria, am reușit să atingem acest obiectiv în planul formării noastre.

Ne dorim să diseminăm și să împărtășim cu cât mai mulți profesori ceea ce am învățat, cu părinții copiilor de la grupe, dar mai aales practicând abordarea interdisciplinară STEAM în cadrul grupelor cu copiii preșcolari, tocmai pentru a asigura durabilitatea cunoștințelor

asimilate la acest curs. Astfel, noi am diseminat cu copiii noștri preșcolari, în cadrul activităților educaționale ce le-am desfășurat realizându-se interasistențe și activități demonstrative astfel încât fiecare cadru didactic să- și asimileze noile metode și mijloace de învățământ.Pentru a răspunde trebuinţelor, nevoilor actuale ale copiilor din societatea de astăzi, noi, cadrele didactice putem proiecta şi desfăşura activităţi didactice, folosind jucării interactive, miniroboți în majoritatea domeniilor experienţiale, dar și în cadrul activităților liber alese , ce se realizează la centrele de interes Din acest punct de vedere , considerăm că formarea cadrelor didactice din grădiniţa noastră prin proiectul Erasmus+"Acreditare Erasnus+"reprezintă o imensă oportunitate şi o experienţă profesională câştigată, ce va conduce cu siguranţă la îmbunătăţirea strategiilor didactice în ansamblu folosite în procesul instructiv - educativ, venind astfel în sprijinul copiilor preşcolari, de a învăța într-un mod cât mai atractiv .

Parcurgând și acest stagiu de formare în orașul Schumen,din Bulgaria putem spune că STEAM este o metodă aplicată, în care copiii învață prin "a face ", deoarece atunci când copiii construiesc,sau realizează diverse experimente, ei explorează și învățarea are sens pentru ei. Astfel, integrarea unor conținuturi STEAM în realizarea activităților din grădiniță îi ajută pe copii să transpună cunoștințele dobândite în viața reală.

STEAM presupune și utilizarea cu precădere a noilor tehnologii, a jucăriilor interactive deoarece copiii cu ajutorul lor le pot programa în vederea realizării diverselor sarcini didactice.

Jucăriile interactive , miniroboții reprezintă mijloace de învăţământ moderne, atractive care introduse în activităţile educaţionale cu copiii preşcolari de la grupă, au rolul de a stimula creativitatea educabililor, iniţiativa, comunicarea didactică între profesor –copii, copii-copii,ceea ce ajută la modernizarea procesului instructiv-educativ realizat în grădinița noastră.
Pentru noi, deplasarea cadrelor didactice din grădiniţa noastră la Schumen , în Bulgaria pentru a participa la acest curs de formare a avut ca rezultat și un transfer de modele de bune practici ,

copiii noştri preşcolari însuşindu-şi în prezent noi capacităţi, deprinderi, competenţe specifice de utilizare a jucăriilor interactive în învăţare, datorită proiectării unor astfel de activităţi educaţionale la grupă de către cadrele noastre didactice din unitate.

PERCEPȚIA SOCIETĂȚII CONTEMPORANE ASUPRA CARIEREI DIDACTICE ȘI A STATUTULUI ȘI ROLULUI SOCIAL AL PROFESORULUI

Liliana Andreea Badea, Școala Gimnazială "Alexandru Costescu" București.

Pornind de la ideea că un bun pedagog, pe lângă stăpânirea conţinutului disciplinei pe care o predă şi a tehnicilor de lucru specifice profesiei didactice are nevoie şi de o cultură generală bogată, care să-i ofere posibilităţi de intervenţie educativă adecvată în situaţii diverse, voi încerca să analizez în continuare modul de percepție al formării și perfectionării competențelor didactice de către societate.

În domeniul educaţiei moderne din ultimul deceniu o axă de importanţă majoră este cea a formării continue a adulţilor, care trebuie să fie în relaţie directă cu validarea în serviciu.

Formarea continuă a personalului didactic din învăţământul preuniversitar se realizează printr-un sistem de instituţii, organizaţii şi structuri ale acestora, între care se stabilesc relaţii ierarhice şi relaţii funcţionale menite să asigure coerenţa, compatibilitatea şi respectarea standardelor de calitate în proiectarea, realizarea şi evaluarea programelor de formare continuă la nivel naţional.

Obiectivele esenţiale ale *formării* continue sunt următoarele:

• dezvoltarea individuală şi profesională prin achiziţionarea de noi competenţe (didactica disciplinei, iniţierea în noile tehnologii);

• sporirea calităţii sistemului educaţional;

• cunoaşterea ambianţei sociale.

Principalele forme de organizare a formării continue/perfecţionării personalului didactic din învăţământul preuniversitar sunt:

(1) a) activităţile metodico-ştiinţifice şi psihopedagogice, realizate la nivelul unităţii de învăţământ sau pe grupe de unităţi, respectiv comisii metodice, catedre şi cercuri pedagogice; b) sesiunile metodico-ştiinţifice de comunicări, simpozioane şi schimburi de experienţă pe probleme de specialitate şi psihopedagogice; c) stagiile periodice de informare ştiinţifică de specialitate şi în domeniul ştiinţelor educaţiei; d) cursurile organizate de societăţi ştiinţifice şi alte organizaţii profesionale ale personalului didactic; e) cursurile de perfecţionare a pregătirii de specialitate, metodice şi psihopedagogice; f) stagii/programe realizate prin activități de mentorat

pentru dezvoltarea profesională; g) cursurile de pregătire şi examenele pentru obţinerea definitivării în învăţământ sau a gradelor didactice; h) cursurile de pregătire şi perfecţionare pentru personalul de conducere, de îndrumare şi de control, potrivit unor programe specifice; i) bursele de perfecţionare şi stagiile de studiu şi documentare, realizate în ţară şi în străinătate; j) cursurile postuniversitare de specializare; k) studiile universitare de masterat; l) studiile universitare de doctorat.

(2) Programele de conversie profesională intră în atribuţiile instituţiilor de învăţământ superior şi se desfăşoară în baza unor norme metodologice specifice.

(3) Evaluarea şi validarea achiziţiilor dobândite de personalul didactic prin diferite programe şi forme de organizare a formării continue/perfecţionării se efectuează prin sistemul de recunoaştere, echivalare şi acumulare a creditelor profesionale transferabile.

Perfecţionarea **cadrelor didactice** reprezintă o activitate cu conţinut pedagogic şi social proiectată, realizată şi dezvoltată în cadrul sistemului de învăţămînt, cu funcţie managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învăţămînt, la toate nivelurile sale de referinţă (funcţional-structural-operaţional). Astfel, formarea subordonează din punct de vedere funcţional învăţămîntul care nu este decît un caz particular al formării. Între educaţie şi instruire, matricea sa de funcţionare se actualizează în mod diferit în formarea profesorilor, în formarea adulţilor în general sau în formarea elevilor.

Conceptul de formare continuă defineşte liniile pedagogice esenţiale pentru activitatea de perfecţionare a cadrelor didactice, linii conturate la nivelul sistemelor de învăţămînt, pe fondul evoluţiilor înregistrate, prin consolidarea reformelor deja întreprinse şi reevaluarea priorităţilor într-o societate bazată pe tehnologii avansate.

Formarea continuă răspunde la aceste evoluţii şi la problemele lor integrabile în contextul mai larg al educaţiei permanente. Depăşind semnificaţia tradiţională, de "remediu la carenţele formării iniţiale insuficientă pentru întreaga carieră profesională" (didactică), formarea continuă, în accepţia sa modernă, începe să fie concepută ca un proces de lungă durată şi de învăţare permanentă, cu două funcţii generale:

a) perfecţionarea şi înnoirea practicilor profesionale prin actualizarea cunoştinţelor însuşite în timpul formării iniţiale;

b) completarea formării iniţiale, inclusiv prin schimbarea eventuală a orientării profesionale, cu noi competenţe sancţionate prin diplome.

Aceste funcţii, accentuate în mod specific la nivelul unor sisteme de educaţie, generează formule diferite de organizare a formării continue: formare în timpul profesiei, formare avansată, formare de/pentru (re)calificare. La nivel de politică a educaţiei, toate variantele evocate vizează perfecţionarea personalului didactic. La nivel conceptual, formarea continuă ar putea fi înțeleasă drept ansamblu de activităţi şi de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoştinţelor proprii, perfecţionarea deprinderilor, analiza şi dezvoltarea atitudinilor profesionale.

Obiectivele activităţii de perfecţionare a cadrelor didactice pot fi definite la nivel general şi specific, fiind exprimate în termeni de formare continuă, domeniu în care există un anumit consens în cadrul sistemelor de învăţământ din ţările dezvoltate. Conţinutul activităţilor de perfecţionare a cadrelor didactice, corespunzător obiectivelor prezentate, include programe (post)universitare de: pedagogie generală (fundamentele pedagogiei, teoria educaţiei, didactică generală), didactica specialităţii/metodica predării, teoria curriculumului, management şcolar, formare avansată (la disciplinele de specialitate).

Evoluţia activităţii de perfecţionare a cadrelor didactice are loc pe circuitul metodologic: formare iniţială – formare continuă – autoformare. Sistemele moderne de învăţământ accentuează continuitatea celor trei secvenţe de instruire permanentă congruente la nivel de politică a educaţiei.

Aceste proiecte au rolul de a initia derularea şi de a facilita proiecte de mobilitate pentru cadrele didactice în sensul în care ele reprezintă o parte componentă a programelor de dezvoltare profesională continuă şi iniţială. Aceste programe sunt realizabile, în universităţi şi instituţii specializate în formare continuă, prin: cursuri, conferinţe pedagogice, seminarii, stagii intensive şi extensive, acţiuni practice, învăţământ la distanţă, universităţi de vară, excursii tematice (de documentare, studiu etc.).

Percepția societății românești contemporane asupra carierei didactice este una nu tocmai apreciativă. Atitudinea generală susținută de mass-media este mai mult de desconsiderare a activității didactice, prin desfășurarea unor campanii de presă care critică dur mediul educațional. Cele mai multe aspecte subliniate de presă sunt cele negative, prin care sunt denigrate cadrele didactice, fiind generalizate aspectele negative și deviante ale unora dintre educatori/învățători sau profesori. Lipsesc sau sunt foarte rare știrile care să prezinte obiectiv eforturile și rezultatele pozitive obținute de unele instituții educaționale românești. Mai mult decât atât, în mediul online,

pe rețelele de socializare sunt foarte multe persoane cărora li se pare destul de ușoară activitatea cadrelor didactice, analizând la nivel superficial atributiile și sarcinile noastre.

Dacă m-aș referi strict la modul în care suntem apreciați sau nu de către părinții elevilor noștri, cred că lucrurile sunt puțin diferite. Părinții elevilor mei au arătat întotdeauna respect pentru pregătirea mea profesională și a colegilor mei, cu atât mai mult părinții elevilor cu probleme, care observau schimbarea pozitivă a propriilor copii sub atenta noastră supraveghere.

În contextul pandemiei de Coronavirus, toți părinții se plâng cât de dificil le este să își supravegheze propriii copii în decursul unei zile, cât de dificil le este să le explice unele noțiuni pe care aceștia nu le înțeleg în cadrul orelor desfășurate online sau cât de greu le este să își convingă propriii copii să rezolve temele cotidiene. Din acest punct de vedere mulți si-au reconsiderat atitudinea față de rolul social și profesional al cadrelor didactice.

La nivel direct, în relațiile pe care le-am avut până acum cu părinții sau aparținătorii elevilor mei, am observat că în unele momente respectul și apreciarea acestora scade, în masura în care crește gradul lor de instruire și de bunăstare (cu cât sunt mai școliți și au mai mulți bani, cu atât sunt mai critici și mai lipsiți de considerație față de cadrele didactice), dar observația aceasta nu este general valabilă, ci uneori poate fi chiar total inversată.

În privința perfecționării cadrelor didactice, părinții și aparținătorii nu au foarte multe informații, de cele mai multe ori nu îi interesează gradele pe care le avem, sau modalitatea de accedere la acestea. Singurul moment în care au contact cu acestea, este atunci când se desfășoară o inspecție pentru obținerea unui grad didactic, fără ca vreunul dintre ei să manifeste un interes sporit față de rezultatul acelei inspecții.

În opinia mea, gradul de apreciere al părinților este determinat și de atitudinea noastră, de modul în care ne prezentăm atât în fața elevilor, cât și al lor. Modul în care suntem văzuți și apreciați de elevi se transmite și părinților, din punct de vedere profesional, estetic și moral.

Cu o atitudine șovăitoare și temătoare, oare vom obține aprecieri pozitive din partea societății? Consider că nicidecum.

Doar cu hotărâre și curaj putem deschide canale de comunicare bazate pe încredere, alături de elevii noștri și părinții acestora.

Consider ca odată ajunși la catedră trebuie să ne asumăm rolul de model al elevilor noștri din punct de vedere moral și profesional, adaptându-ne contextelor diferite în care suntem nevoiți să ne desfășurăm activitățile instructiv-educative.

Bibliografie:

1. Călin Marin, "*Procesul instructiv-educativ" Instruirea şcolară (analiza multireferenţială)*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995.

2. Maciuc Irina, "*Formarea formatorilor. Modele alternative şi programe liniare*" Editura Didactică şi Pedagogică, RA, Bucureşti, 1998.

Rolul educativ al Bisericii în societatea contemporană

Pr. Prof. Badea Marian

Seminarul Teologic Ortodox„Sf.Ioan Gură de Aur" Târgoviște

Misiunea Bisericii prin Educaţie este o temă de actualitate şi de o importanţă deosebită, care trebuie tratată cu mare atenţie într-o lume din ce în ce mai afectată de secularizare, globalizare şi indiferentism. În societatea contemporană de cele mai multe ori valorile nu mai sunt mediatizate, iar tinerii privesc de multe ori viitorul fără speranță, fără orizont. Biserica este chemată să încerce să găsească rezolvare la aceste probleme, iar calea cea mai potrivită prin care poate interveni este misiunea.

Cuvântul „misiune" vine de la verbul „mitto, -ere", care înseamnă a trimite. În privinţa problemei de care ne ocupăm, cuvântul „misiune" reprezintă „*trimiterea Bisericii în lume, în vederea extinderii împărăţiei care se întemeiază nu numai pe porunca explicită a lui Iisus Hristos către Apostolii Săi, de a propovădui Evanghelia, de a chema la pocăinţă şi de a boteza în numele Sfintei Treimi: «Drept aceea, mergeţi învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh» (Matei 28, 19), ci, mai ales, pe trimiterea văzută a Fiului şi a Duhului Sfânt, voită şi iniţiată de Tatăl: «Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, aşa vă trimit şi Eu pe voi» (Ioan 20, 21)*"[1]. Cu alte cuvinte, misiunea Bisericii în lume reprezintă acţiunea de a comunica tuturor oamenilor Evanghelia propovăduită de Mântuitorul Iisus Hristos, şi de a-i aduce pe toţi la cunoașterea în esență a vieții.

De partea cealaltă „*educaţia reprezintă una din cele mai importante activităţi umane şi o modalitate de progres social şi de construire a relaţiilor umane de mare utilitate. Prin intermediul educaţiei, împărtăşim valorile culturale şi spirituale universale, ne transformăm din ce în ce mai bine, în fiinţe umane responsabile, educate şi implicate în viaţa propriei comunităţi*"[2].

Consider că este necesar ca în societatea contemporană şi mai ales în mediul educaţional, acolo unde se formează viitorul de mâine, Biserica trebuie să aibă un punct de vedere esenţial în modelarea caracterelor şi astfel să îşi păstreze una din direcţiile pentru care s-a angajat încă de la începuturi. „*Biserica îi are în vedere pe copii şi tineri ca fiind un sector privilegiat al pastoraţiei*

[1] Prof. Dr. NIFON Mihăiţă, *Misiologie creştină*, Ed. ASA, București, 2005, p. 13;
[2] Prof. Luminița Preda, *Educaţia într-o lume secularizată*, în Almanah Bisericesc al Arhiepiscopiei Târgoviște, Târgoviște, 2014, p. 254;

oricărei comunităţi parohiale, pentru că au nevoie de mai multă atenţie. De aceea este necesară dezvoltarea unor mijloace specifice de abordare şi de lucru proprii fiecărei vârste. Este nevoie să găsim drumul şi metoda cea mai adaptată zilelor noastre – pentru a fi aproape de tineri şi copii sau pentru a-i apropia, în cazul în care s-au îndepărtat de Biserică. În această acţiune trebuie să pornim de la încrederea în Dumnezeu Tatăl, primul educator al poporului Său, prin darul făcut în Fiul şi prin acţiunea Duhului Sfânt"[3].

Educarea tineretului şi formarea acestuia după principii corecte creştine a avut un rol deosebit de important în lucrarea misionară a Bisericii din totdeauna. „*Din primele secole creştine apar o serie de instituţii eclesiale abilitate să contribuie la educarea sau catehizarea creştinilor. Ele îi pregăteau pe neofiţi, adică pe cei nebotezaţi, păgâni sau eretici, ca după o perioadă de pregătire spirituală, să primească Taina Sfântului Botez şi să devină membri deplini ai Bisericii Creştine*"[4].

Mai târziu se deaschid şcoli care funcţionau în tinda bisericilor sau pe lângă marile catedrale. Dascălii care au profesat în aceste şcoli făceau parte din personalul bisericesc şi aveau menirea de a transmite mai departe învăţătura Bisericii, dar şi de a forma caractere adevărate şi personalităţi creştine trăitoare ale adevăratei vieţi în Hristos. Dacă în societatea modernă pregătirea tânărului se face pentru a fi un bun meseriaş şi a dobândi un post adecvat pregătirii, Biserica îl vede pe adolescent ca fiind membru activ al Trupului lui Hristos, calitate pe care acesta a dobândit-o prin Taina Sfântului Botez.

Tineretul este şi trebuie să rămână motivul principal al pastoraţiei şi al misiunii Bisericii, pe care să-l integrăm, în comunitatea deja existentă. „*Nu este vorba despre un alt fel de pastoraţie, ci de un mod prorpiu de a-i face părtaşi la unica grijă a Bisericii de a-i conduce pe oameni la mântuire. Dar fără efortul nostru, fără strădania noastră într-o slujire reciprocă, nu ne achităm de răspunderea faţă de Dumnezeu*"[5].

Realizând această misiune, nu facem altceva decât să împlinim scopul pentru care Biserica a fost înfiinţată de Mântuitorul Iisus Hristos. „*Biserica a considerat, încă de la început, că are o responsabilitate educaţională faţă de lume, faţă de proprii credincioşi şi faţă de*

[3] *Ibidem*, p. 8;
[4] Pr. Nicolae Nicău, *În mijlocul tinerilor. Repere pentru îndrumarea grupurilor de tineret în Biserică*, Ed. Agaton, Făgăraş, 2015, p. 8;
[5] *Ibidem*, p. 9;

dumnezeiescul ei Învăţător, care, întemeind-o, a trimis apostolii la propovăduire, spunându-le: «mergând, învăţaţi toate neamurile» (Matei 28, 19)”[6].

Tinerii sunt percepuţi de cele mai multe ori ca o prefigurare a viitorului unei societăţi, iar calităţile şi viciile acestora se constituie în „semne” ale nivelului vieţii religios-morale a adulţilor de peste ani. Cu toate acestea, generaţia tânără nu poate fi percepută şi abordată doar din perspectiva a ceea ce urmează să devină. Tinerii nu reprezintă doar viitorul unei societăţi, ci şi prezentul acesteia şi, ca urmare a acestui fapt, solicită o atenţie şi o recunoaştere deplină a statutului lor de parteneri în raport cu generaţiile adulte.

Privind din punct de vedere psihologic această perioadă a adolescenţei, vedem că ea reprezintă o perioadă destul de importantă, pentru că înseamnă trecerea de la copilărie la maturitate şi este de asemenea un timp în care dezvoltarea fizică, psihologică şi socială este mai concentrată decât în orice altă perioadă a vieţii. De aceea, „*anii adolescenţei şi tinereţii reprezintă un punct nodal pentru creşterea şi maturizarea spirituală*”[7].

Provocarea cea mai mare pe care misiunea Bisericii o are de trecut este aceea de a-i ajuta pe tineri să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să vadă dincolo de aparenţe, să rămână permanent cu faţa spre Dumnezeu şi spre Biserică, căutând sincer Adevărul.

În faţa problemelor dificile cu care se confruntă tinerii la început de mileniu, Biserica are datoria să exprime programe coerente, consistente şi aplicabile, care să valorifice sub aspect practic bogata tradiţie a spiritualităţii ortodoxe.

Misiunea în rândul tinerilor este deci o datorie, o împlinire a vocaţiei Bisericii de a fi călăuzitoare şi slujitorilor Bisericii de a păstori turma lui Hristos, din care tinerii fac parte.

Misiunea Bisericii de a oferii educaţie tinerei generaţii are ca obiectiv creşterea spirituală a acesteia din urmă, după modelul Mântuitorului Iisus Hristos, care „*creştea şi se întărea cu duhul, umplându-Se de înţelepciune, şi harul lui Dumnezeu era deasupra lui*” (Luca 2, 40). Educaţia Bisericii trebuie să fie axată spre cunoaşterea lui Hristos sau cum spunea Dumitru Popescu, „*pedagog şi călăuză spre Hristos*”[8], pentru că numai sub acest aspect putem creşte generaţii care să fie stâlpi temeinici ai Bisericii Creştine.

---

[6] + I.P.S. Prof. Univ. Dr. NIFON Mhăiţă, *Misiunea educaţională a ortodoxiei româneşti prin intermediul parohiei şi al şcolii*, în Almanah Bisericesc, Arhiepiscopia Târgovişte, 2016, p. 125;
[7] Pr. Nicolae Nicău, *op. cit.*, p. 9;
[8] Dumitru Popescu, *Iisus Hristos Pantocrator*, E.I.B.M.B.O.R., Bucureşti, 2005, p. 191;

Misiunea Bisericii în şcoală, în cadrul orei de religie, trebuie făcută cu mare atenţie şi responsabilitate. Spun acest lucru pentru că ortodoxia nu se predă şi nici nu se învaţă din perspectiva îmbogăţirii elevilor în ceea ce priveşte cultura generală, ci spre a deschide sufletul lor spre cunoaşterea lui Dumnezeu şi spre o viaţă în care ei să observe şi să urmeze principiile şi valorile creştine.

Biserica este chemată să-i ajute pe tineri în a-şi găsi un sens al existenţei, este chemată să-i lumineze pe tineri în ceea ce priveşte percepţia evenimentelor care se produc în viaţa lor şi în lume. Referindu-ne în mod deosebit la tineri, trebuie să menţionăm că misiunea Bisericii Ortodoxe prin educarea acestora, reprezintă răspunsul pe care comunitatea creştinilor îl oferă tinerilor la problemele pe care aceştia le au, dar şi reversul, şi anume împărtăşirea darurilor pe care tinerii, în mod unic le au, către comunitate. De asemenea, „*pastoraţia tinerilor este realizată împreună cu tinerii, întrucât aceştia au împreună cu adulţii o responsabilitate comună, aceea de a îndeplini misiunea Bisericii. Când tinerii au ocazia de a-şi exercita responsabilitatea împreună cu adulţii, se oferă o recunoaştere contribuţiei pe care aceştia o pot aduce la viaţa parohiei, familiei şi comunităţii în general*”[9].

Dimensiunea misionară a educaţiei religioase vizează pe lână instruirea tinerilor în ceea ce priveşte elementele de doctrină şi istorie creştină şi îndrumarea tinerilor spre împărtăşirea cu Sfintele Taine. Sfânta Liturghie este o înaintare împreună spre Împărăţia lui Dumnezeu şi în acelaşi timp un loc în care creştinii se pregătesc pentru misiune[10]. Trimiterea liturgică *cu pace să ieşim*, invită la mărturia evanghelică a tuturor, cheamă la convertire şi la iubirea aproapelui.

Educaţia religioasă are ca parte practică, în mod inevitabil, şi educaţia morală şi inserarea principiilor etice fundamentale, fără de care viaţa socială şi personală a omului s-ar prăbuşi în haos şi conflict. Familia, Școala și Biserica pot interveni în formarea deprinderilor şi obişnuinţelor de comportare morală şi a trăsăturilor de caracter, determinând apariţia şi instalarea conştiinţei morale şi îndrumând elevul spre o viaţă morală. Elevii cunosc valorile morale, însă nu le acordă importanţa pe care o merită. Aşadar, acest lucru se va realiza prin educaţie morală și religioasă, prin contribuţia permanentă a educatorilor, a familiei, a societăţii, a mass-mediei şi a lor însăşi la formarea ca oameni.

[9] Tudorel Rusu, *În pastoraţia pentru tineri, folosiţi tinerii,* în Ziarul Lumina din data de 1 septembrie 2012, p. 12;
[10] Valer Bel, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. Exigenţe*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, p. 9;

Tânăra generaţie de astăzi, cea care ar trebui să întemeieze familia de mâine, este afectată mai mult ca oricând de ispitele veacului. În educarea generaţiei tinere, Biserica, Familia şi Şcoala joacă un rol deosebit de important. Criza prin care această generaţie trece demonstrează totodată că filosofia care stă la baza sistemului de învăţământ s-a dovedit în bună parte ineficient[11].

În acest caz, rolul Bisericii ar trebui să fie tot mai important, „*căci ea este cea care, în timp, dar nu pe o scară largă, a dovedit că are modele educaţionale eficiente, respectiv o teologie educaţională, care corect aplicată, poate contribui în mod real la educarea adolescenţilor de azi afectaţi de abandonul şcolar, de droguri, de depresie, iar pe tinerii părinţi de divorţ, de alcool, suicid sau de ignorarea copiilor*”[12].

Din păcate, nu mereu avem argumente credibile cu privire la această responsabilitate a familiei. Cum nu poţi să alegi singur în ce împrejurare eşti născut, sau în ce mediu, unii copii pot avea parte de părinţi cu o dependenţă de alcool, de jocuri de noroc, unde violenţa este singura lecţie de educaţie. „*Se ştie că în majoritatea cazurilor, copiii imită ceea ce văd în jurul lor. În această situaţie, unii părinţi consideră vă rolul de părinte se poate asemăna cu cel de poliţist ori judecător, concentrându-şi atenţia doar asupra regulilor, pierzând din vedere necesitatea stabilirii unei relaţii adevărate*”[13].

De aceea, este esenţială această colaborare strânsă între familie, Biserică şi şcoală, cea din urmă, anume şcoala, luând atitudine prin sprijinul familiei, creând programe de tipul „Şcoala părinţilor”, „Familia nu are vacanţă” etc., în care părinţii beneficiază de întâlniri cu specialişti în domeniul educaţiei, consilieri, medici, preoţi, care îi ajută în găsirea unor soluţii practice de rezolvare a acestor situaţii. „*Depinde totuşi mult şi de noi toţi să punem în faţa oamenilor adevărul creştin, să sensibilizăm mai mult forurile superioare, să restabilim priorităţile societăţii, să ierarhizăm judicios valorile*”[14].

[11] Pr. Mihai Vizitiu, *Familia în învăţătura Mântuitorului şi a Sfinţilor Apostoli*, în „Familia creştină azi”, Ed. Trinitas, Iaşi, 1995, p. 32;
[12] Pr. Petre Semen, *Familia creştină azi,* Ed. Trinitas, Iaşi, 1995, p. 10;
[13] Josh McDowell, Bob Hosteller, *Manual de consiliere a tinerilor,* trad. Claudiu Vereş, Ed. Noua Speranţă, Adi Center, Iaşi, 2010, p. 192;
[14] Pr. Petre Semen, *Educaţie şi Valori,* Ed. Spiru Haret, Iaşi, 1997, p. 38;

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.înv.primar: Maria Prună – Școala Gimnazială nr.59, București

Prof. Înv. Primar: Diana-Elvira Bădițescu – Școala Gimnazială „Costea Marinoiu”, Ocnele Mari

Învățarea este strâns legată de dezvoltarea psiho-socială a omului. Ea constă în interiorizarea progresivă a normelor și a valorilor ce conferă persoanei capacitatea de a participa ca membru activ la viața și activitatea socială, prin integrare în muncă, asumare de roluri maritale și parentale.

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care-i poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea presupune existenţa unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, informaţii sau metode din mai multe domenii, în scopul evidenţierii caracteristicilor comune ale acestora. Riscul principal al acestei abordări constă în supraîncărcarea programelor şi a manualelor şcolare şi volumul mare de informaţii redundante.

Pluridisciplinaritatea constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici, teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie, inovaţie).

Organizarea modulară - constă în structurarea conținuturilor pe moduli didactici care includ seturi de cunoștințe, situații didactice, activități și mijloace de învățământ adecvate cerințelor și posibilităților unor grupe sau clase de elevi. Unul din scopurile organizării modulare este de flexibilizare a conținuturilor în funcție de interesele, capacitățile și particularitățile psihice ale elevilor. Modulii didactici pot fi diferiti ca dificultate si ritm de lucru. Există moduli de recuperare, pentru elevii care întâmpină dificultăți de învățare, moduli pentru elevii cu aptitudini supramedii. Organizarea modulară urmărește o diferențiere a predării în ansambluri logice care depășesc cantitativ și calitativ caracteristicile subunităților curriculare. Pornind de la natura conținutului circumscris de modul, acesta poate fi centrat pe informații, metode, acțiuni, operații de achiziționat sau combinații ale acestor posibilității.

Organizarea integrată a conținutului - presupune integrarea unor elemente de conținut particulare în jurul unor poli: științific, practic, social, personal, în noi structuri explicative (noi discipline); astfel se realizează un salt teoretic, prelucrând și integrând conținuturi esențializate din perspectiva unui nou context explicativ mai cuprinzător. În jurul polului științific se pot structura seturi explicative conceptuale, operatorii, metodologice în discipline precum : Științele naturii, Trebuințele omului, Jocurile sociale etc. În jurul polului practic se pot constitui corpuri disciplinare similare centrelor de interes teoretizate de O.Decroly (hrană, securitate, afiliație), în jurul polului social se pot structura discipline privind, aspecte economice, politice, religioase; la polul personal se pot structura conținuturi despre iubire, boală, familie etc. organizarea integrată permite o joncțiune între obiectivele educaționale, structuri de conținuturi și interesele și disponibilitățile actorilor antrenați în învățăre.

Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu preșcolarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. In ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată*, iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică. Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învatate de la un domeniu la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Priectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum înțelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relația timp-transformare etc., analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă straină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea.*** Este soluția de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

Bibliografie :

- Cucoș.C., (2006). *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
- Crețu, C. (1997).*Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom
- D'Hainaut (coord.) (1981). *Programe de învățământ și educația permanentă*, București EDP
- TOMSA GH., OPRESCU N.(2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, V& I Integral

O VIZIUNE HOLISTICĂ ASUPRA EDUCAȚIEI

Raluca SMARANDA
Școala Gimnazială "Mircea Vodă", Călărași
Liliana Aurelia BAJDECHI
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu", Călărași

Nelson Mandela spunea: *„**Educația** este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea",* cel mai puternic instrument pe care îl avem la dispozitie pentru a transforma societatea, care poate influența gândirea, cunoașterea, comportamentul și acțiunile oamenilor. Prin educatie, oamenii pot dobândi cunoștinte, dezvolta abilități și forma atitudini pozitive necesare pentru a înțelege și a explora lumea înconjurătoare. Prin intermediul procesului de învățare, individul dobândește informații și înțelepciune în diverse domenii, cum ar fi matematica, științele, literatura, istoria și multe altele. Educația nu se limitează doar la obținerea unor informații teoretice, ci dezvoltă și abilități practice, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, comunicarea eficientă și luarea deciziilor înțelepte.

Importanța educației pentru tine și societatea în care trăim.

- **Identificarea adevăratului tău potențial**

O educație de calitate te ajută să te identifici pe tine însuți cu lumea din jurul tău, dar și cu punctele tale forte. Pe măsură ce înveți despre lume și despre tine, dai peste lucruri care te interesează, te fascinează îți stârnesc curiozitatea și dorința de a ști mai mult. Găsești lucruri la care ești bun și îți dai seama cum poți contribui ca lumea să evolueze. Educația oferă oportunități de a explora împrejurimile și îți dă puterea să înțelegi căile necunoscute ale lumii, încă nedescoperite. Îți oferă libertatea de a trăi o viață la alegerea ta.

- **Dezvoltarea abilităților critice**

Educația te ajută să-ți dezvolți abilități critice precum: luarea deciziilor, abilitatea mentală, rezolvarea problemelor și gândirea logică. Oamenii se confruntă cu probleme atât în viața profesională, cât și în viața personală. În astfel de situații, capacitatea lor de a lua decizii raționale și documentate vine din cât de educați și conștienți de sine sunt, generând, de asemenea, creativitate și inovație. Când îți faci timp să înțelegi cum funcționează lumea în prezent, doar atunci poți veni cu soluții și alternative pentru problemele existente.

- **Mai multe oportunități**

Investiția în a obține o educație bună îți va crește încrederea și te va ajuta să obții mai mult. Educația deschide noi căi. Când investești în educarea ta, îți mărești perspectiva în

orice domeniu. Drept urmare, obții oportunități de a te testa și de a-ți îmbunătăți abilitățile. Când accepți să urci următoarele trepte ale educație, dobândești în același timp și dreptul sau posibilatea de a face parte dintr-o organizație, de a cunoaște persoane angrenate în diverse domenii sociale și educaționale, de la care te poți inspira și autoeduca pentru viitoarele provocări. Devii parte dintr-o comunitate și, de asemenea, descoperi lucruri noi despre tine. În plus, pe măsură ce te educi, înveți ceva nou în fiecare zi, fără să-ți dai seama. Laudele tale și de altă natură sunt un indicator al competenței tale și îți pot deschide porți.

- **Egalitatea de șanse**

Oamenii de diferite genuri, religii, rase și culturi au multiple posibilități în fața noilor provocări datorită educației. Ei, la rândul lor, se străduiesc să creeze mai multe oportunități pentru alții, chiar dacă au loc numai în cadrul comunității lor. Educația îi ajută să creeze șanse egale, să fie mai toleranți cu ceilalți, să-și lărgească orizontul cunoașterii, să se adapteze la schimbările și diversitatea ideilor și culturilor. Acest lucru deschide și mai mult porțile pentru șanse egale și un nivel de trai mai bun pentru toată lumea.

- **Dă înapoi comunității**

Educația aduce oamenii împreună. Ai nevoie de oameni care să-ți arate noi posibilități. Atunci când oamenii își permit o viață stabilă, este mai probabil să ia inițiativa de a rezolva problemele locale. Educația le permite oamenilor să fie dependenți de sine. De asemenea, îi învață pe oameni nevoia unei comunități stabile și sigure. Drept urmare, oamenii își dau mâinile pentru a-i ajuta pe cei mai puțin norocoși și pentru a rezolva problemele cele mai presante ale comunității. Oamenii îi pot ridica pe ceilalți doar expunându-i la noi provocări. O persoană educată poate deveni un cetățean veritabil în societate. Un individ needucat nu poate fi niciodată pe deplin conștient de responsabilitățile lui față de celălalți și de lume în ansamblu. Ca oameni ai societății în care trăim, trebuie să dăm înapoi acesteia și să o facem un loc mai bun pentru toată lumea. Educația adecvată învață un individ să gândească dincolo de interesele sale și îl ajută să își dezvolte capacitatea de a face din lume un loc mai fericit și mai sigur pentru generația următoare.

Bibliografie:

- https://ischoolconnect.com/blog/the-importance-of-education-reasons-why-we-need-it
- www.google.ro

ŞCOALĂ - FAMILIE - un parteneriat real în beneficiul copilului

Prof. înv. primar Balaci Florina – Tincuța
Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”, Cluj-Napoca

Educaţia, definită în termeni foarte generali, este un proces al cărui scop esenţial este de a uşura o anumită modificare de comportament. Părinţii sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. De cele mai multe ori, comportamentul parental este inspirat din propria experienţă de viaţă a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive cât şi negative, pe parcursul mai multor generaţii. Împreună cu părinţii, şcoala îşi are rolul bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinţilor după principii ştiinţifice de psihopedagogie devine o necesitate.

Copilul din ziua de azi simte nevoia de adulţi disponibili pentru a-i respecta ritmul de viaţă, de adulţi care să participe la jocurile sale şi care să-i transmită zilei de mâine un om care nu poate proveni dintr-un sistem de învățământ clasic şi dintr-o familie care nu-şi asumă toate rolurile. Informarea şi formarea părinţilor în ceea ce priveşte şcolaritatea copilului presupune, ca fiecare părinte să cunoască: obligaţiile legale privind educaţia copilului, importanţa atitudinii lui pentru reuşita şcolară a copilului, metodele de colaborare cu şcoala. În acest scop este necesar un dialog între profesori şi părinţi; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relaţie cu părinţii, iar competenţa lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinţii trebuie să fie pregătiţi pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; şcolile trebuie să asigure părinţilor asistenţa necesară.

Învățământul primar este o treaptă importantă și responsabilă în cadrul sistemului de învățământ. El constituie temelia includerii copilului în activitatea asiduă și ordonată dintr-o colectivitate de semeni , care este mereu în schimbare și presupune competitivitate.
Școala îl învață pe copil să se situeze printre semeni , să se obișnuiască cu anumite cerințe și realități sociale. Dar educația în familie constituie prima școală a copilului , partea cea mai importantă a pregătirii lui pentru viața socială și productivă. Familia trebuie să fie prima instituție socială care se preocupă de asigurarea condițiilor necesare dezvoltării normale a copilului. Școala și familia sunt cei doi poli de rezistență ai educației , care contribuie prin mijloace specifice la formarea tinerilor.
Odată cu intrarea în școală , copilul trăiește în două lumi diferite: una a familiei, colorată încă de afectivitatea primei copilării, cealaltă, a școlii, încărcată de noi exigențe și de promisiunile viitorului, la fel de importante. Dacă aceste medii educaționale se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și, pe plan mai general, în viața socială.
Obiectivul cel mai important al colaborării dintre școală și familie în perioada școlarității mici îl reprezintă susținerea eforturilor copilului pentru ca acesta să dobândească primele instrumente ale muncii intelectuale și să obțină succesul școlar. Clasa reprezintă pentru elevi al doilea mediu de socializare, după familie. Aici elevul va trăi și experimenta, va învăța deprinderi sociale necesare pentru viață.

În activitatea pe care o desfășurăm, e de preferat să pornim întotdeauna de la „punctele forte”ale elevilor și cele ale noastre ca învățători, cum ar fi: ce știe elevul , ce poate să facă, ce îi este îngăduit să realizeze, spre ce are înclinații, de ce abilități didactice dispune.
E indicat să avem în vedere ”punctele slabe” pe care vrem să le îndreptăm (ce nu știe elevul, ce n-a înțeles, ce nu poate să facă, ce nu ne este îngăduit nouă ca învățători să facem). Este necesară o bună cunoaștere a elevilor și totodată o bună cunoaștere a forțelor proprii. Folosirea metodelor interactive (discuțiile colective,

interpretarea de roluri, rezolvarea în grup a unor probleme, efectuarea de experiențe) asigură condițiile oportune elevilor să se afirme atât individual, cât și în echipă.
Am ajutat elevii să treacă peste rețineri, să-și exprime în mod deschis opiniile personale, să vorbească despre evenimentele la care participă , despre calitățile și defectele lor. Elevii au dobândit nu numai curajul exprimării unor opinii, ci și respectul pentru părerile colegilor, ale părinților, pentru adevăr. În felul acesta am pus fiecare elev în situația de a-și exercita, în clasă, principalele însușiri care-i definesc personalitatea, făcându-i participanți activi, dar și colaboratori, parteneri ai noștri în ducerea la bun sfârșit a tuturor activităților.

Calitatea proceselor de comunicare ce se stabilesc în grupul școlar depinde de potențialul comunicativ al fiecăruia dintre membrii lui. Educatorul trebuie să dețină înainte de toate, bune calități de mediator pentru a-i facilita procesul stabilirii unor interacțiuni directe, sincere, bazate pe încredere între elevi, dar și între sine și fiecare dintre elevi.
În domeniul colaborării școală-familie, punctul de plecare este cunoașterea prealabilă a părinților de către învățător, a familiei, a climatului familial. Activitatea educativă îmbracă o multitudine de forme la următoarele nivele: comitetul de părinți, consiliul reprezentativ al părinților, corespondența cu părinții, consultațiile pedagogice, implicarea părinților în activitățile școlii, activitățile nonformale(excursii, cercuri, serbări, aniversări, cursuri), consultații la cererea părinților.

Serbările şcolare reprezintă evenimente de o importanţă deosebită în activitatea elevilor şi în viaţa familiilor acestora-atât din punct de vedere afectiv, cât şi cognitiv, dând ocazia elevilor de a prezenta, într-o manieră personală şi originală, tot ce au învăţat pe parcursul unui semestru sau an şcolar. Acest tip de activităţi extracurriculare au reprezentat întotdeauna un prilej de manifestare inedită al talentului nativ al copilului. Este o ocazie în care copilul îşi poate pune în valoare inteligenţa dominantă descoperită şi valorificată de cadrul didactic. De multe ori familia este surprinsă de potenţialul propriului copil.

Cântecul, dansul, recitarea de poezii sau interpretarea unor piese de teatru reprezintă câteva dintre formele de manifestare prin care copilul îşi satisface nevoia de afirmare de joc, căpătând încredere în propriul potenţial artistic şi cognitiv. De aceea o sărbătoare şcolară reprezintă un mijloc eficient de educare, de influenţare formativă a copiilor, de sudare a colectivului, de asigurare a unor contexte educaţionale în care relaţionările se produc în condiţii inedite, de încurajare a talentului, de dezvoltare a aptitudinilor şi de stimulare a copiilor timizi sau mai puţin talentaţi. Este foarte indicat ca pe parcursul serbării să iniţiem momente interactive părinţi-copii : jocuri, scenete, recitare, dansuri populare, cântece pe care părinţii fie le cunosc, fie le învaţă împreună cu copiii. Toate acestea contribuie la sudarea relaţiilor dintre copii şi părinţi, atmosfera să fie mai caldă, de sărbătoare a tuturor vârstelor.

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului vine în completarea participării părinţilor la gestiunea şcolii. Ca responsabili legali ai educaţiei copiilor lor ei au responsabilitatea de a influenţa natura acestei educaţii; modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative şi la orientarea adaptării şcolii la schimbările din societate; influenţarea pe plan local asupra rezolvării problemelor şi luării deciziilor. Cu alte cuvinte participarea poate stimula iniţiativele si inovaţiile.

Un real **PARTENERIAT** între **ŞCOALĂ** şi **FAMILIE** este relaţia activă, de implicare şi de o parte şi de cealaltă, este bucuria şi tristeţea, este succesul şi eşecul, este zbaterea şi rezultatul din care beneficiarul este **COPILUL.**

Bibliografie:

Moisin, Anton - *Părinți și copii,* Editura Didactică și Pedagogică , București, 1995;
Boroș, Maximilian - *Profesorul și elevii*, Editura Gutinul, Colecția de pedagogie, Maramureș, 1994.

AMPRENTA PERFORMANȚEI

Prof.dr. Anca Irena Bălan
Liceul Tehnologic „ Ion Mincu" Vaslui

Magia muntelui a reprezentat dintotdeauna un simbolul al succesului. Când contempli lumea de pe un pisc înalt și abrupt, orizontul pare fără de sfârșit, perspectivele se deschid iar

această priveliște îți oferă o atitudine mentală pozitivă puternică, incluzând mai multe posibilități de acțiune.

Urcușul este anevoios, iar pe traseu condensează toate emoțiile posibile: teamă, frustrare, exaltare, încredere. Alegem în viață o cale pe care o străbatem singuri sau împreună cu alții și privim spre vârfuri. Dorința de a ajunge pe vârful muntelui se regăsește în fiecare dintre noi. Dar unii simt că au foarte puțină putere să schimbe lucrurile.

Sentimentele negative, pe care unii elevi le trăiesc din cauza criticii și autoevaluării negative, pot constitui obstacole în calea obținerii succesului. Un obiectiv valoros în calea sădirii încrederii îl constituie eliminarea neplăcerilor și a temerilor care pot debloca calitățile elevului.

Capacitatea de a menține un proces de gândire plin de resurse, de a-ți asuma în totalitate o perspectivă a eului și a celuilalt, ne poate transforma modul în care gândim pentru a descoperi utilitatea adoptării acestor poziții perceptuale. Este imperios necesar, să schimbăm conștient perspectiva eului și a celuilalt, ceea ce ne va permite să planificăm relaționarea cu elevii, în vederea găsirii unor baze pentru înțelegere și stimularea încrederii în sine.

Un element cheie pentru construirea unei atitudini mentale pozitive puternice, îl constituie modalitatea de a ne evalua performanța. Societatea ne determină să facem atât de multe comparații încât ne întrebăm dacă nu există cumva ceva pozitiv în acest tip de abordare. Succesele celorlalți reprezintă modele valoroase pentru noi și demonstrează că este posibil. Când elevul începe să descopere matematica sau o știință a naturii, trebuie încurajat deoarece există pericolul, în ceea ce privește comparațiile cu alții, a unor abordări de tipul: „ Nu sunt suficient de bun", „ Nu voi reuși niciodată să fac asta", „ Sigur celălalt are un talent înnăscut".

Calea spre victorie este reflectată de progresul propriu. Dacă elevul vizualizează mental doar comparația cu sine, acesta este unul dintre cele mai frumoase daruri pe care un educator îl poate face. Folosind ca sursă de inspirație realizările celorlalți, învățând să se bucure de succesul

celor care reprezintă modele ale excelenței și netratându-le ca ținte ale invidiei, este posibil să fie la rândul lor modele de succes pentru alte generații.

Dacă abordăm o singură modalitate de a face ceva, suntem roboți. Dacă avem la dispoziție alternative, avem o dilemă. Dacă în mod cert avem de ales și dispunem de flexibilitatea mentală, pornim în propria noastră călătorie vizualizând perspectiva de ansamblu.

În relația cu elevii încrederea este crucială. De ce ar trebui un elev să aibă încredere într-un educator? Cum se clădește această încredere? Dacă elevul nu își conștientizează suficient limitele, valorile și obiectivele, există pericolul să capete încredere acordată în mod eronat.

Educatorul trebuie să abordeze existența elevului în toate dimensiunile sale – viață personală, sănătate, relații, emoții. Fiecare cuvânt pe care îl rostim contează, deoarece reflectă ceea ce gândim, iar gândul exprimă realitatea așa cum o vedem. Armonizarea limbajului corporal și a tonului vocii, va ajuta elevul să înțeleagă în mod inconștient, că depunem eforturi sincere pentru a explora lumea lui.

Dacă ne confruntăm adesea cu probleme de comunicare în relațiile cu elevii, motivul ar putea fi acela că nu știm cum să reacționăm la ceea ce exprimă aceștia. Uneori există tendința de a nu-i asculta cu adevărat, profităm de timpul în care ne vorbesc pentru a ne pregăti răspunsurile.

Este important să ne ascultăm pe noi înșine, să identificăm și să înțelegem sursa emoțiilor noastre, să ne cunoaștem și să ne respectăm limitele. Devenim mai deschiși față de elevi dacă având conștiința nevoilor și dorințelor, a forței și slăbiciunilor noastre, vom ști să reducem la tăcere propriul discurs egoist și să încercăm să înțelegem trăirea emotivă a elevului care ne vorbește.

Fiecare dintre noi poate contribui la crearea unei lumi înălțătoare. Să veghem ca un copil să nu fie defavorizat în raport cu ceilalți, să-l ajutăm să soluționeze o problemă utilizând principiul echității, să luăm decizii echitabile, să protestăm împotriva unei sancțiuni nemeritate aplicate unui copil, să-l ajutăm sa se regăsească, să-i prezentăm caracteristicile învingătorilor, să îi trezim entuziasmul să viseze, să obțină responsabilitate în ceea ce privește propria motivație, de a găsi calea personală de a-și transforma visul în realitate.

Bibliografie:

- Faber Adele & Mazlish Elaine, *Cum să-i asculți pe adolescenți și cum să te faci asculta*t, Editura *Curtea Veche*, București, 2010;

- Templar Richard, *Cele 100 de reguli ale educării copilului*, Editura *Rentrop & Straton*, București, 2008;
- Scott K. Steven, *Pași simpli către vise imposibile*, Editura *Curtea Veche*, București, 2000;
- Andreas Steve, Faulkner Charles, *NLP și succesul*, Editura *Curtea Veche*, București, 2006.

TEHNICI FREINET IN ŞCOALA TRADIŢIONALĂ

Profesor : CORINA BĂLAN

LICEUL CU PROGRAM SPORTIV "FLORIN FLEȘERIU" - SEBEŞ

Pedagogia Freinet a apărut ca o alternativa educațională, și totodată ca un răspuns la schimbările societății de azi, la noi, astfel ca tot mai mulți profesori tind să adopte variantele de predare-învățare-evaluare propuse de Freinet cu mulți ani în urmă. În concepția lui Freinet, activitatea educațională trebuie să fie centrată pe elev, pe înclinațiile, nevoile și interesele acestuia.

Acest tip de educație are în centrul sau copilul, cu nevoile sale firești, școala asigurând acestui copil continuitatea cu valorile trecutului. Dewwey se întrebă dacă școala este « o mănăstire, atelier, laborator ». Munca pentru el este cea care transforma și conduce la creație. Elevul va fi cel care va dezvălui interesele sale, fiind lăsat liber si doar coordonat in punctele esențiale, va dobândi încrederea in sine și va acționa conform propriilor sale opinii. Rolul educatorului este unul coordonator. Educatorul, in cea mai mare parte, este doar un observator atent care dirijează și coordonează activitățile elevilor săi.

TEHNICI FREINET :

TEXTUL LIBER

« Un text liber este, așa cum indica numele, un text pe care copilul îl scrie in mod liber, când are chef să-l scrie și pe tema care îl inspira ».(C. Freinet)

Destinatarul textului liber nu mai este învățătorul care sancționează, ci colegii, grupul-clasa, etc.

Prezentarea textului liber o face elevul când dorește.

El citește in fata colegilor, într-un climat de înțelegere si bunăvoință. Colegii au o atitudine critică valorizanta, nu destructivă.

JURNALUL ŞCOLAR

Un mijloc de exprimare – un mijloc de comunicare - un mijloc de a face cunoscut celorlalți (clasa, corespondenți, alte clase, familie, etc.) ceea ce vrea să spună copilul.

Un mijloc de socializare si de formare civica - este o recunoaștere a dorințelor individului, copilul primind o imagine pozitivă asupra scrisului, iar simpla difuzare in afara clasei îi dă o dimensiune socială.

Un mijloc de învățare - pentru ca realizarea lui necesita competențe in citire, scriere, ortografie, vocabular . Este un instrument de lucru cu textul din toate punctele de vedere. Realizarea lui este o activitate in inima clasei, nu in plus sau pe lângă.

CORESPONDENŢA ŞCOLARĂ

✓ Permite deschiderea școlii spre viață creează legături cu alte clase de aproape sau de departe;

✓ Lărgirea câmpului de relații afective;

✓ Permite copilului să se construiască – copilul devine un observator atent al mediului, iar adultul îl cunoaște mai bine ;

✓ Aduce măsura timpului și a spațiului prin trăirea afectivă, inerentă acestei practici, care-l separă de corespondentul său ;

✓ Este o deschidere spre socializare ;

Întărește identitatea grupului;

✓ Activitățile determinate de corespondentă sunt funcționale și determină învățarea, favorizând punerea în aplicare a altor tehnici: textul liber, jurnalul școlar, etc.

ANCHETA DOCUMENTARĂ

Este o tehnică complexă de învățare pentru realizarea ei se parcurg mai mulți pași :

- ✓ Se stabilește o temă , în cadrul ei se stabilește problematica, sursele de obținere a informației și modul de abordare.
- ✓ Partea de cercetare și experimentare propriu-zisă ;
- ✓ Prelucrarea informației ;
- ✓ Bilanțul fiecărei etape parcurse ; Realizarea formei finale.

Ancheta nu este încheiată daca nu poate fi valorificată, ce presupune ca informația să fie corectă, la zi și să poată fi folosită și de alții.

EXPRIMAREA PLASTICĂ

Favorizează și dezvoltă creativitatea elevului, dându-i acestuia posibilitatea de a-și manifesta trăirea interioara, temperamentul. Atmosfera deschisă din clasă dă fantezie și deblochează anumite frâne de ordin perceptual, mintal sau emoțional, creând o atitudine optimistă, fondată pe convingerea și disponibilitatea de a crea. Tehnicile folosite sunt diverse :colajul, dirijarea picăturilor de tuș prin suflare, ștampilă confecționată din diferite materiale .Materialele pot fi folosite la alegere : tuș, pastel, marker, carioca, tempera, hârtie colorata, etc. In realizarea lucrărilor, activitatea creatoare individuală se îmbină cu o activitate creatoare de grup, influențând pozitiv gândirea creativă.

CREAŢIE MANUALĂ

EXPRIMAREA CORPORALĂ

Este o exprimare non-verbală care caută să-i apropie de oameni, le sporește încrederea in propria persoană. Se pune accent pe mimică și pe gesturi, pe mișcării dă copilului posibilitatea să se dezvolte armonios, să-si exprime sentimentele fără îngrădire, se realizează in atelierul de exprimare corporală unde pot fi experimentate o serie de exerciții fizice, jocuri de mișcare, care se nasc datorită creativității copiilor. Forma îndrăgită de ei este jocul, prin care își exprima sentimentele pe care le

trăiesc, se exteriorizează, învăță . Este o activitate in aceeași măsura serioasă, amuzantă.

Exerciții fizice simple sau complexe, jocuri de mișcare, cu obiecte sau fără, toate aceste activități din atelierul de exprimare corporală, urmăresc dezvoltarea fizică armonioasa a copilului, legata de dezvoltarea lui intelectuală, totul făcând-se fără constrângere, copilul exprimând-se liber, neîngrădit.

IEŞIREA ŞCOLARĂ

Evaluarea- verificarea realizărilor elevilor- care are ca punct de plecare planul individual de muncă. Scopurile evaluării in pedagogia Freinet : depășirea eșecurilor școlare și valorizarea reușitei parțiale.

Tipuri de evaluare:

AUTOEVALUAREA- își corectează singur cu ajutorul fișierelor auto corective și se apreciază printr-un cod de culori, determinând-și gradul de reușită.

EVALUAREA COLECTIVĂ(CO-EVALUAREA) Rezultatul muncii este prezentat grupului/clasei si supus criticilor valorizante ale acestuia. Clasa determină nivelul de reușită al proiectului individual, iar in funcție de gradul de reușita sau de eșec, cadrul didactic decide maniera in care elevul își va continua munca până la realizarea definitivă a proiectului.

SOCIALIZAREA Definitivarea proiectului individual al elevului se realizează sub forma unui articol, album, expoziție, înregistrare, film, program informativ, etc.

In pedagogia Freinet notele sunt înlocuite cu :grile de evaluare, centuri de culoare, scări de competențe, bilanțuri, sistem de brevete, etc. Deoarece realizează programa școlară, elevii primesc și teste de control, care nu au ca scop sancționarea greșelilor. ci informarea asupra progreselor elevilor și decernarea certificatului necesar societății si recunoscut de aceasta. Notarea testelor se face in urma discuției cu elevul, in vederea conștientizării de catre acesta a rezultatelor muncii sale in comparație cu nivelul cerințelor instituționale.

Concluzii

Tehnicile Freinet sunt rezultatul unei uriașe activități de grup, mai mult decât opera unui singur individ oricât de geniala poate fi ea.

Cea mai profundă lecție pe care ne-a lăsat-o Freinet a fost, in definitiv, o lecție de viață : unirea eforturilor, colaborarea, apropierea oamenilor printr-o muncă comună efectuata in vederea unei progresive eliberări pentru pace și progres a umanității.

Bibliografie

1. Pettini,Aldo – « Metode moderne de educație. Freinet si tehnicile sale » Centrul pentru Educație si Dezvoltarea Creativitatii,1992

2. Rădulescu,Mihaela St. –« Pedagogia Freinet. Un demers inovator » Ed. Polirom, Iasi,1999.

THE POWER OF EDUCATION

Prof. Bălan Lăcrimioara Dana

Liceul Tehnologic "Mihai Novac" Oravița

According to the American human rights activist Malcom X "*education is the passport to the future, for tomorrow belongs to those who prepare it for today*." Undoubtedly education pays a vital role in our lives. It paves our path to success and opens doors to many opportunities. A person with a good education is a person that has all the necessary tools to succeed in life.

Our first contact with education happens through our parents and close relatives. They educate us to become responsible citizens, to respect others and everything around us, to be polite and help us develop our basic skills of communication and empathy. Early childhood education allows self-discovery and individual interests.

When a child goes to a formal educational institution he learns things that will help him later in life, he develops his skills (reading, writing, listening, speaking), enriches his vocabulary and corrects his grammatical mistakes. In school, a child gets in contact with information regarding different areas of study such as Geography, Mathematics, foreign languages, etc, that will help shape his personality, stir his interest for further knowledge and encourage him to explore more in detail a certain subject.

Since early days people became aware of the importance of education because, as Benjamin Franklin said :"*an investment in education always pays the highest returns*". The more a nation invests in the education of tomorrow's citizens, the more that nation has to gain, because education has the power of changing the world and misconceptions. A good example would be that of building schools in poor areas in the world where underprivileged children have little or no access to a good quality education. Each time a school or an educational facility is built in such areas, the entire community changes and shapes around the school and children's needs. That area soon flourishes and transforms people's lives. Potable water, nutritious meals, electricity and other vital services that were inaccessible there become reality and children can focus on their study and becoming the personalities that will mark tomorrow's future. Education gives people the opportunity of changing their coming future into something better. It is totally wrong and untrue to believe that a person who was born poor should die poor and uneducated. If everyone has access to same education, then there would be less gaps between social classes. Education is very important

for the economical development of a country. A well-educated population is more productive and innovative, which can lead to economic growth and prosperity. It helps reduce poverty and inequality and provides individuals from disadvantaged backgrounds with the skills and knowledge they need to succeed.

One of the biggest things that education does is not taking into consideration any boundaries or social status. People from different religions, cultures and races have multiple possibilities laid down in front of them because of education.

When it comes to build a modern society, education is imperative. Each time people learn about culture, history or science, they get to see the problems from a much informed perspective. Education does not resume only to transmitting information regarding a certain subject but also teaches values and helps in the development of a society as a whole giving people the chance of molding themselves into more responsible members of a community. After people can afford a stable life for them and their families, they are likely to involve themselves into solving local problems. They join hands to help the less fortunate and solve the community's most important issues.

In terms of personal development education makes people more tolerant to others. It makes them more open-minded so that they can accept different views or opinions. It teaches them to think critically, logically and make independent judgments. Education helps individuals understand and appreciate different cultures and perspectives, which is important for building a diverse and inclusive society. It helps people become more informed and critical thinkers and helps them develop their creativity and problem-solving skills. Education tends to teach people the differences between right and wrong and can help people stay out of dangerous situations. It keeps our world safe and makes it a more peaceful place to live in.

Education also builds confidence and confidence is a major part of being successful in life. A well-educated person will have the confidence to express his opinions and speak his mind. Education is also the most powerful weapon someone could have in order to turn his dreams into reality. Holding a college degree increases your chances for better career opportunities and opens up new doors.

In terms of professional development, educations is often a prerequisite for many jobs and can open up many career opportunities. Income is also related to a person's educational level. An excellent education usually leads to a better paid career and offers you financial stability which is very important these days. The more knowledge someone has, more opportunities open for that person. Ongoing education can help people stay current in their field and adapt to new technologies

and changes in their industry. Education also helps develop essential skills such as efficient communication, critical and creative thinking. These skills are essential for personal growth and they can open up many opportunities for personal and professional success.

The benefits of education cannot be denied and the power that education has in shaping characters, developing personalities and changing people's lives is priceless.

Bibliography

Thomas Gary, *Education: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2021

https://ischoolconnect.com/blog/the-importance-of-education-reasons-why-we-need-it/

MAI D[INUIE;TE LITERATURA PRINTRE GENERAȚIILE DE ELEVI?

Prof. Bălan Oana – Camelia, Școala Gimnazială „Aviator Alexandru Șerbănescu” Colonești, Olt

Literatura, ca formă primordială de manifestare a narațiunii, a prezentat și va prezenta interes chiar dacă vrem sau nu. Da, putem fi sceptici în ceea ce privesc formele pe care le va dezvolta, ariile sale de manifestare, dar putem crede cu certitudine că va dăinui. De ce? Pentru că ea, ca formă de artă, manifestă frumosul și contribuie la desăvârșirea personalității individului, lucru subliniat, de altfel și de programele actuale de limba și literatura română, disciplină complexă constituită în manieră integrată pe trei axe fundamentale, numite componente – cea lingvistică, cea interrelațională, cea estetică și culturală. Aceasta din urmă „aparține literaturii, ca artă a cuvântului, care asigură dezvoltarea complexă a personalității umane.” (*Programa școlară pentru disciplina limba și literatura română*, 2017, p. 2)

Mai mult, Alina Pamfil consideră narațiunea literară ca fiind „o strategie fundamentală de construcție de sens” (Pamfil, A. art. *Narațiune – strategie fundamentală de construcție de sens*, p.3). Este real faptul că sensul se definitivează prin literatură, practic ea nu face altceva decât să justifice și să lege laolaltă toate năzuințele, toate credințele, toate eșecurile, dar și toate fericirile, dând naștere existenței în sine.

Deși curricula școlară s-a modificat la disciplina limba și literatura română, nu putem să ne dezicem de cele trei domenii primordiale, limba, literatura și comunicarea. Ele nu sunt insulare, atâta vreme cât profesorul, în demersul său de abordare a disciplinei la clasă, reușește să găsească punctele de legătură, conexiunile care fac posibilă o predare integrată, atât de mult dorită în contemporaneitate. Mai mult decât atât, între ele ar trebui să existe o relație de interdependență: literatura (care propune atât texte literare, cât și nonliterare) oferă celorlalte două domenii un material „divers” sub aspect textual, lingvistic, discursiv, situațional. De asemenea, cunoașterea elementelor de construcție a comunicării, oferă studiului textului literar sau nonliterar, instrumente utile pentru descifrarea, analiza și interpretarea sensurilor. Nu în ultimul rând, achizițiile din domeniul limbii sunt importante și pentru domeniul comunicăii, pentru că ele oferă elevului cunoșterea legilor de combinare și selecție a elementelor de construcție a comunicării. Literatura nu mai este un domeniu static în care elevii studiază texte, ci devine unul dinamic, în care literatura nu mai înseamnă doar cunoștere, ci înseamnă și comunicare.

Totuși, trebuie să fim realiști și să constatăm că, deși literatura are rol formativ și modelator al personalității umane, al gândirii, al existenței ca modalitate de redare a chintesenței unui text și a propriilor trăiri, nu se mai citește atât de mult pe cât ne-am dori sau ar trebui. Cartea, cu tot ceea ce presupune ea, evadare, libertate, bucurie, începe să piardă teren în fața multitudinii de dispozitive apărute în ultimii ani (gadgeturi). Astfel, misiunea profesorului de limba și literatura română (pentru că este vorba despre o misiune de percepere, de conștientizare a importanței așternerii literei în mod estetic pe hârtie) devine mult mai grea, aproape sisifică, în a forma gustul elevilor pentru carte. Inițial, trebuie să-i facă să se îndrepte către ea, să înțeleagă textul, apoi „să-l guste", să-l exploreze și să-l interpreteze, mai ales că elevii din ziua de astăzi sunt și ei mult mai dornici de cunoaștere, iar accesul la informație este destul de accesibil tuturor datorită existenței internetului și a vitezei, repeziciunii cu care informația circulă.

Am realizat ce influență puternică asupra dezvoltării armonioase a copilului exercită un cadru didactic. De aceea, abordarea lecturii la clasă mi s-a părut permisivă în a corobora tot ceea ce reprezint eu, ca individualitate, ca profesor cu cerințele, trebuințele, angoasele elevului care conduc către formarea competențelor de toate tipurile atât de necesare traiului într-o societate care abia așteaptă să-l prindă în mrejele-i și să-l acapareze. Acest lucru mi l-am propus, și anume, căutarea și găsirea unor soluții pentru a-i apropia pe elevi de textul narativ, în particular literar, mai mult decât sunt, spre a-i sprijini în a-l înțelege și a-l transpune în situații concrete de viață.

În ultimii ani mi-am schimbat puțin perspectiva despre ceea ce înseamnă literatura, față de modul în care trebuie să mă raportez la ea atunci când sunt pusă în postura de a o preda la clasă. Schimbarea a venit natural, în sensul că am realizat că generațiile de copii s-au schimbat, odată cu ei schimbându-se și gusturile în materie de lectură și de perspectivă scriitoricească. Textele narative literare clasice par că nu mai atrag și este oarecum normal pentru că nu mai sunt raportate la realitatea lor, aceea în care ei trăiesc, așa încât textele propuse studiului trebuie să fie îmbinate, mai vechi și mai noi. Nu pot fi nici adepta numai a textelor nou intrate în manuale sau prin varii alte căi pentru că a uita textele narative literare clasice înseamnă a uita originile literaturii, și încă a uneia foarte bune, care a hrănit sufletele decenii la rând. Această schimbare a perspectivei, așa cum o numeam, a mai venit ulterior și dintr-o anumită constrângere, în sensul că programele în sine propun o schimbare de viziune: „programa îi permite profesorului să își manifeste creativitatea, eliminând abordările excesiv teoretizate și asigurând flexibilitatea și eficiența în procesul de formare a competențelor-cheie, prin raportare permanentă la elemente reprezentative ale culturii românești și universale." (*Programa școlară pentru disciplina limba și literatura română*, 2017, p. 26). Practic, nu mai sunt vizate doar cunoștințele despre

literatură, despre anumite texte, despre specificitatea acestora, ci concură toate eforturile spre formarea unor competențe sau maniere, abilități de receptare a unor texte și, mai departe, antrenarea fiecăruia de a reuși să-și conceapă propriile texte comunicative, de a reuși să le expună și să le susțină. Altfel spus, se vizează cu precădere competența și formarea ei, nu neapărat cunoștințele! Sau, și mai concret, faptul că programele actuale (curriculum actual) stau sub semnul comunicării are drept consecință perceperea lecturii atât ca act de cunoaștere, dar și ca act de comunicare (oricând, cititorul sau lectorul comunică cu textul și se comunică prin acesta, reconstituie sensuri, le scoate din anonimat pe altele). Din același considerent, o altă noutate a programei este deschiderea către o perspectivă sub forma unei triade, care cuprinde nu numai texte literare, ci și alte tipuri, văzute ca mesaje ale lumii cotidiene, contemporane, precum texte nonliterare, filme, picturi, piese de teatru, frânturi muzicale.

Demersul meu științific îl bazez constant pe activități antrenante, de căutare, de identificare a sensurilor și de ce nu, a formării gustului pentru lectură, componentă de bază a desăvârșirii unei personalități umane. Voi căuta și voi găsi în permanență metode care să îi incite la lectură. Voi încerca să le fiu partener de lectură, dar și „călău", să creez și să întrețin un climat de educație și de învățare. Voi avea grijă ca totul să pară un joc (și nu o joacă, pentru că aceasta din urmă nu are un scop didactic în sine), destindere și relaxare! Vizez citirea textului narativ literar de dragul de a citi, nimic impus! Totul redus la curiozitatea copiilor pe care am vrut să o stârnesc. Cred cu tărie că fiecare copil are disponibilitatea sufletească necesară apropierii de lectură, ceea ce le lipsește unora este poate mentorul, ghidul, pârghia care să le facă trecere mai ușoară spre text, spre carte: „Ca să înveți să citești, trebuie, în primul rând, să citești foarte încet și tot așa mereu până la ultima carte care va avea onoarea să fie citită de tine; vei citi foarte încet, pe îndelete, atât pentru plăcerea ta, cât și pentru a te instrui sau a-i face critica." (Faguet, É., p. 11) Gustul, sensibilitatea, judecata de apreciere, bucuria lecturii și nevoia de carte literară, atribute ale omului cultivat, se formează în efortul de înțelegere, de trăire și de prețuire a operei literare în sine, efort care este și trebuie îndrumat un timp de priceperea profesorului și de capacitatea acestuia de persuasiune constructivă.

Îmi doresc ca munca depusă de mine să fie privită ca o reală preocupare în ceea ce privește efortul la clasă, găsirea celor mai eficiente strategii în vederea consolidării anumitor noțiuni, în vederea atingerii competențelor – cheie ale parcursului gimnazial (comunicare în limba maternă, sensibilizare și exprimare culturală) și a obținerii performanței pentru fiecare elev în parte și chiar am reușit să valorific o parte dintre obiectivele propuse. Când spun performanță nu mă refer la ideea privită din prisma participării la „n" competiții școlare, ci performanță văzută ca un punct maximal al

informațiilor, al adaptării la o anume situație de comunicare, al receptării unui text, pe care îl poate atinge fiecare elev în parte, în ritmul său, respectându-se particularitățile de vârstă deopotrivă.

Perspectiva pedagogică s-a modificat considerent în ultimii ani, s-a descoperit esența problemei, beneficiarul oricărei schimbări din școală. Școala a început să formeze copilul în loc să-l deformeze, îi deschide orizontul sau depune o muncă asiduă în acest sens, îl obligă la mișcare, la acțiune, la reacție, deci îl pregătește pentru viață. Copilul este redescoperit, revelat ca fiind altceva decât un adult în miniatură (idee susținută puternic de Maria Montessori), el având caracteristici specifice, individuale, ritm propriu, interese și nevoi de luat în seamă.

Concret, acest lucru mi l-am dorit – să pun în centrul atenției elevul, sau mai bine zis lectorul zilelor noastre, să îi acord toată atenția necesară; totodată ea are menirea de a-i orienta și de a-i stimula pe elevi la un efort personal de înțelegere a ceea ce citesc, a narativului literar în particular, de a le trezi interesul pentru interpretarea acestuia din poziția omului contemporan, modern, mai puțin influențabil decât de lăuntrul fiecăruia în parte, ca entitate individuală. Se dorește astfel nu o învățătură pe bază de memorizare, care a demonstrat că nu mai are relevanță neapărat, ci de înțelegere conștientă, cât mai profundă și mai eficientă în influențe educative.

Consider că efortul meu își atinge scopul, nu e gratuit și lipsit de sens, adică toate încercările și sforțările de a-i face pe elevi să descopere textul narativ literar, i-a apropiat mai mult de lectură. În plus, i-a transformat pe unii în adevărați „arheologi" ai acestui tip de text, mai ales prin căutările eleborate pe care le-au întreprins. Nu toate activitățile și-au atins scopul maximal, dar nu a existat niciuna la care să nu se încerce găsirea unei soluții. Inițial, demersul a fost unul stângaci, cu greșeli de percepție, de înțelegere a textului, în general și a textului narativ literar, în particular, dar elevii au avut oportunitatea de a descoperi că lectura nu le răpește nimic, din contră le aduce multe beneficii. Consider că le-au fost activate pe deplin componenta lingvistică și cea de comunicare, atât de necesare societății în care viețuim, iar cei mai norocoși au putut, datorită talentului lor, să transpună artistic firul narativ. Cu toții au avut șansa de a-și expune schematic (prin varii modalități) noțiunile constitutive ale textului narativ literar și frumusețea acestuia, iar transpunerea mai stângace a unora nu a fost stigmatizată, ci, din contră, încurajată. Am dovedit faptul că elevii, de orice vârstă, au un potențial deosebit de comunicare, aplicabil în condiții variate și am încercat să îi fac să perceapă școala ca pe un mediu prielnic de dezvoltare, de expunere a ideilor, iar limbajul lor să fie unul mult mai bogat, în concordanță cu gândurile și intențiile lor.

Unii copii citesc pentru că sunt puternic ancorați în activitatea școlară, iar alții „deschid” cartea pentru că vor să se regăsească acolo, într-o lume nouă, p lume pe care cea reală nu o poate elibera de „obișnuință”. În acest sens, aplaud inițiativa Grupului Editorial Art care, prin apariția Colecției Arthur, a reușit să îi atragă pe elevi, conducându-i până în punctul de a-i face curioși să li se alăture în lungul și sinuosul drum al citirii unui text narativ literar. Subliniez faptul că în demersul meu didactic am uzat de lecturile propuse de ei, atât la nivel scriptural, dar și la nivel al imaginii. Lecturile lor sunt organizate sub forma unor buline colorate (aspect care i-a câștigat pe majoritatea copiilor), este un soi de „găselniță” care îi atrage pe copii, pentru că observând culoarea știu la ce să se aștepte din partea cărții, iar imaginile care rezidă din copertă sunt de-a dreptul fascinante, vii, colorate, atrăgătoare. Numai privind imaginea de pe copertă, elevii pot să-și dea cu părerea despre conținutul cărții.

Este o muncă asiduă, uneori sinuoasă, chiar plină de „ghimpi”, dar rodnică, productivă. Efortul depus de mine este identic cu acela al elevilor, poate chiar mai mare. Trebuie, într-un timp relativ scurt, sub presiunea constantă a predării noțiunilor referitoare la textul narativ literar în gimnaziu, să lecturez toate textele care au mici reproduceri în manuale sau care sunt amintite la referințele privind lectura suplimentară. De ce? Răspunsurile pot fi multiple, dar cel mai elocvent este faptul că trebuia să le fiu etalon, să le fiu model elevilor! Nu pot să le propun un anumit text spre lectură, iar eu să nu-l fi citit, să nu-l fi perceput, să nu-l fi simțit. Ar fi injust și nici nu aș fi convingătoare fără exemple elecvente din text care să susțină ceea ce propun, iar simțul elevului este unul aparte. Dacă-i oferi sinceritate, pe aceasta ți-o va oferi și el!

Poate că nevoia de lectură nu mai este atât de puternic resimțită, dar atât timp cât la școală mai sunt copii care mai au puterea de a trece prin cuvânt, dincolo, în lumea imaginată în urma actului lecturii, atunci merită orice efort! Sumt momente în care elevii recunosc meritul lecturii, considerând că, fără cărți lumea ar fi plictisitoare, simplă, cu oameni inculți și cu gândire primitivă. Am încercat să răspund dorinței nerostite a unor elevi de a construi, cu tactul și sensibilitatea mea, din ora de limba și literatura română o poartă deschisă către o lume dorită de ei, una în care valorile prind viață prin frumusețea cuvântului, iar imaginația plăsmuiește viitorul, dând astfel vieții importanța pierdută în zbuciumul modernității bazate pe o realitate atât de rece care, parcă, își dorește să înghețe puțin câte puțin speranța, dorința, libertatea de a crede în vise, într-o lume plăsmuită așa cum ne dorim.

Bibliografie:

1. Pamfil, Alina, *Narațiune – strategie fundamentală de construcție de sens* în Revista Perspective, nr. 17, 2008;

2. Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii și literaturii române. Ghid pentru susținerea examenelor de definitivare și de acordare a gradelor didactice*, Editura Corint, București, 2010;

3. *Programa de limba și literatura română*, București, 2017.

EDUCATIE PENTRU O LUME ÎN SCHIMBARE

Claudia Bălănescu, Şcoala Gimnazială „Alice Voinescu" Dr. Tr. Severin

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai bună armă care există pentru a schimba lumea" și a avut dreptate. Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea vorbi despre o lume educată. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea.

Când vine vorba despre educație, tendința este de a privi înspre școală și cadrele didactice ca factori principali de influență. Cu toate acestea, specialiștii în educație pun accent pe rolul părinților de a-i forma și influența pe copii încă din primii ani de viață, de când încep să învețe respectul față de sine. Ulterior, valori precum onestitate, curaj, toleranță, cinste, bunătate sau spirit civic sunt cultivate întâi în familie și abia apoi în școală.

Dar pentru ca o societate să funcționeze la parametri normali, e nevoie ca fiecare individ în parte să se ghideze după un set de valori care implică respectul față de propria persoană, față de ceilalți, față de mediu sau față de comunitate.

Se pare că școala nu mai poate răspunde cerințelor societății, nu mai este suficientă o simplă formare, ci este nevoie de crearea unei ființe capabile de autoperfecționare, de înflorire spiritual autoconsimțită. A învăța, a preda și a memora nu mai sunt astăzi suficiente. E nevoie deci de o educație permanenta, cea care durează tot timpul vieții care debutează în școală și care o urmează fiecare în funcție de interesele și dorința sa.

Societatea așteaptă în continuare de la educație un raspuns la problemele imediate cum ar fi pregătirea forței de muncă pe termen mai mult sau mai puțin scurt. Dar a lucra pe termen scurt, adică pentru scopuri imediate și precise,constituie totuși un risc și pentru individ și pentru societate. Educația, se știe trebuie să fie anticipativă și prospectivă.

Încercând să-și imagineze viitorul copiilor lor, părinții ar trebui să conștientizeze cât de important este rolul lor în prezent. Vorbindu-le celor mici, folosind cuvinte și expresii adaptate vârstei, oferindu-le exemple din aria lor de cunoaștere pentru a-i ajuta să înțeleagă anumite noțiuni sau fenomene, citindu-le sau citind ei înșiși pentru a induce pofta pentru lectură, ascultând muzică clasică, mergând la teatru pentru copii sau chiar la expoziții de artă, discutând cu copiii, ascultându-le problemele, explicându-le și, nu în ultimul rând, asigurându-i prin tot ceea ce fac de iubire

necondiționată - părinții asigură un cămin propice dezvoltării armonioase a celor mici, dar și o relație solidă cu aceștia.

În acest fel, investind, în primul rând, timp în această relație, părinții îi pot învăța încă din primii ani valori ce le vor servi copiilor pe durata întregii vieți: respectul față de propria persoană și pentru cei din jur, onestitatea, corectitudinea, generozitatea, cultura muncii bine făcute și a efortului susținut, curajul sau spiritul civic – toate îi vor ajuta să devină adulții ce vor putea pune bazele unei societăți cu adevărat funcționale.

În ceea ce-i privește pe copii, „spiritul civic înseamnă reguli și comportamente moral-civice pe care le respecți în acțiuni mici de zi cu zi (ca de exemplu: arunci gunoiul în coșul de gunoi, nu pe stradă) și mai ales în acțiuni mari (când acționezi și susții, prin ceea ce spui și faci, valorile în care crezi)".

Dar cum cultivăm spiritul civic al copiilor și care ar fi vârsta potrivită când ei ar putea începe să înțeleagă chestiuni ce țin de societate și grup în sens larg? Valorile, regulile și comportamentele celor din jur modelează spiritul civic al copilului (comportamentul în familie, comportamentul în școală, comportamentul în grupul de prieteni, comportamentul în locuri publice, ajutorare, cooperare, competiție, toleranță, sprijin, voluntariat). De exemplu, înveți copilul despre cooperare și ajutorare, nu forțându-l să coopereze sau să ofere ajutor (astfel îl înveți că unii își impun voința asupra altora), ci ajutându-l și sprijinindu-l, cooperând cu el.

Exista câteva motive pentru care educația este cea mai bună metodă prin care poți schimba lumea:

- **Educația poate schimbă perspective și distruge stereotipuri**

Accesul la educatie îți oferă evoluție neținând cont de context, specializare sau talent. Poți fi un manager mai bun începând de mâine învățând care sunt principalele competențe pe care un manager le are, și însușindu-le. Totodată poți să devii un specialist mai bun tot prin educație, înțelegând cum să îți gestionezi timpul și energia.

- **Pe termen scurt pare un cost, dar este o investiție**

Deși pare scump ca bani, dar mai ales ca timp, educația, atât formală, cât și non-formală te plasează într-un context favorabil dezvoltării. Iar contextul e unul din factorii care ne influențează.

- **Creează oportunitatea de a interacționa și a te dezvolta la nivel personal**

Școala ne-a învățat istorie, trigonometrie, geografie, toate deosebit de utile și binevenite. Am rămas însă în urmă în ceea ce privește relaționarea, inteligența emoțională, empatia și efectiv drumul către valorile și sensul nostru. Aici educația noastră schimbă lumea și ne ajută să ne orientăm către ceea ce înseamnă desăvârșirea noastră.

- **Îți dă calea mai simplă**

Nu avem timp să facem toate greșelile din lume. Unii oameni le-au făcut deja, fiindu-ne astfel mai ușor să învățăm din ele. E adevărat, să afli pe propria piele este varianta ideală, dar nu e nevoie să experimentăm tot.

- **Te expune la mai multe paradigme.**

Una dintre caracteristicile minții umane este aceea de a căuta validare la ceea ce știm deja. Tocmai de aceea e recomandat să ieșim din cutie, iar educația te ajută să faci asta.

- **Dezvoltă creativitatea și gândirea out of the box**

Expunere către alte modele de gândire și faptul că noi, cei care facem educație, nu putem fi decât ceea ce le spunem oamenilor că trebuie să fie. Așadar îi schimbăm pe ceilalți schimbându-ne în primul rând pe noi.

Bibliografie: Constantin Cucoș, Pedagogie, edituraPolirom, Iași, anul2002

Văideanu George, Educație intelectuală, editura Didactică și Pedagogică, București, anul 1971

COLABORAREA FAMILIE – ŞCOALĂ

PENTRU ASIGURAREA REUŞITEI ŞCOLARE

PROF. NICOLETA BĂLĂȘOIU
LICEUL TEHNOLOGIC CONSTANTIN DOBRESCU CURTEA DE ARGEȘ

Şcoala este instituţia socială în care se realizează educaţia organizată a tinerei generaţii. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societăţii, să ia parte activă la viaţă, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învăţământ este cel care conferă şcolii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea şcolii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerinţele vieţii sociale. Procesul de educaţie din cadrul şcolii este îndrumat şi condus de persoane pregătite în mod special pentru a sigura reuşita şcolară.

Motto:

" Eu sunt copilul. Tu ţii în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuşii sau voi eşua în viaţă! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!"

Din Child's Appeal

Fără sprijinul activ al părinţilor, şcoala nu poate realiza obiectivele educaţionale stabilite, oricât de competenţi ar fi educatorii.

Părinţii trebuie să cunoască, să devină conştienţi de influenţa pe care o exercită prezenţa lor în viaţa copilului, să fie convinşi că educaţia dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea actuală va fi diferită de cea actuală, iar copilul trebuie pregătit corespunzător.

Educaţia este cea care desăvârşeşte fiinţa umană, educaţia pe care copilul o primeşte în familie, în şcoală şi de la comunitate.

Aspiraţiile, rezultatele şi sprijinul social şi familial constituie trei aspecte ale unei interacţiuni dinamice între copilul individual şi cercul său imediat.

Implicarea părinţilor joacă un rol semnificativ în cadrul intervenţiei şcolare.

Acţiunile care implică părinţii produc o schimbare în ambientul familiei şi cresc aspiraţiile, atât ale părinţilor pentru copiii lor, cât şi ale copiilor înşişi.

Mediul familial este primul mediu educativ şi socializator pe care îl cunoaşte copilul şi a cărui influenţă îi marchează esenţial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică şi de neînlocuit.

Familia exercită o influenţă deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoştinţele despre natură, societate, deprinderile igienice, obişnuinţele de comportament, elevul le datorează educaţiei primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ş.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoştinţele uzuale (despre plante, animale, ocupaţiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observaţie, memoria şi gândirea copiilor..

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, decenţa în vorbire şi atitudini, ordinea, cumpătarea, grija faţă de unele lucruri încredinţate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei şapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei şapte ani de acasă” va crea mereu probleme chiar şi ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul şcolii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influenţându-l în afara şcolii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la şcoală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinţii uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece şi unii şi alţii nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea şi îmbogăţirea cunoştinţelor acestuia.

Un parteneriat familie-şcoală este relaţia cea mai profitabilă pentru toţi cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reţine că acelaşi subiect este copilul nostru şi şcolarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează şi-l pasionează, iar parinţii vor cunoaşte în ce momente să-l susţină pe şcolar, în ce fel să-l motiveze şi să-l ajute.

Şcoala este instituţia socială în care se realizează educaţia organizată a tinerei generaţii. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societăţii, să ia parte activă la viaţă, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învăţământ este cel care conferă şcolii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea şcolii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerinţele vieţii sociale. Procesul de educaţie din cadrul şcolii este îndrumat şi condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Menirea şcolii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoştinţe cât mai mare, ci şi de a stimula calitatea de om.

Şcoala a rămas punctul de pornire al orientării şcolare şi profesionale prin acţiuni de informare asupra posibilităţilor de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale şi a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii îşi decid viitorul şi ponderii de implicare a părinţilor în alegerea şcolii şi a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil şi dacă aceasta din urmă are disponibilităţi intelectuale.

Până la cuprinderea într-o unitate de învăţământ, rolul primordial în educaţie îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învăţământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are şcoala, dar nici acţiunea educativă a familiei nu este de neglijat. Între acţiunile educative ale celor doi factori există mai degrabă un raport de complementaritate decât de rivalitate, acţiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „ Didactica”, manual pentru clasa a X-a, şcoli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iaşi, Editura Agora, 1992.
3. Nica, I, Ţopa, L., Colaborarea şcolii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974;
4. Nicola, I., „ Pedagogie”, E.D.P., R.A., Bucureşti, 1992;
5. *** - „ Tribuna învăţământului”, 2000.
6. Revista Învăţământului preşcolar, 3-4/ 2005.

PEDAGOGIA REGGIO EMILIA – DESPRE ARTA TRANZIENTĂ ÎN EDUCAREA COPILULUI MIC

VERONICA BALDOVIN, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”CONSTANTIN STERE” BUCOV, JUD. PRAHOVA

„Sarcina noastră, în ceea ce privește creativitatea, este să-i ajutăm pe copii să urce singuri munți, cât mai sus. Nimeni nu poate face mai mult.”Loris Malaguzzi

Pedagogia *Reggio Emilia* este o metodă educativă alternativa apărută în anii 1950 și recunoscută în anul 1991 de către experți internaționali drept cel mai bun sistem pedagogic în lucrul cu copiii. Această abordare educațională își are originile în orașul cu același nume din Italia și îl are ca întemeietor pe învățătorul și psihologul Loris Malaguzzi.

Pedagogie a luat naștere în urma celui de-al doilea Război Mondial atunci când educatori, profesori și învățători încercau să găsească soluții pentru a educa micii supraviețuitori rămași orfani și cu nenumărate traume din pricina ororilor prin care au trecut.

Lucrând cu aceste suflete fragile, italienii au avut ca principal scop în ceea ce privește formarea viitorilor adulți spiritul liber, gândirea proprie, fără implementarea unor idei transmise subliminal de către adulți și dezvoltarea creativității prin explorarea lumii înconjurătoare. La toate acestea se adaugă implicarea familiei care este considerată o componentă esențială în procesul educativ. Părinții continuă acasă ceea ce educatorii încep la grădiniță și viceversa. Totodată, implicarea activă a membrilor familiei și prezența lor în sala de grupă le creează copiilor un sentiment de siguranță și familiaritate, se consolidează relația educator – părinte, iar întreg procesul educativ devine astfel unul complex și personalizat.

Loris Malaguzzi a plecat de la premisa că micile ființe, încă de la venirea lor pe lume au cel puțin 100 de moduri diferite de a se exprima, de a reacționa și de a interacționa cu tot ceea ce îi înconjoară. În susținerea acestei idei, psihologul și învățătorul italian a creat un poem intitulat *„Cele 100 de limbaje ale copilului”.* Această poezie este și un manifest împotriva învățământului clasic care, în opinia autorului este lipsit de esență, copiii fiind priviți ca niște recipiente în care se toarnă informații fără a se ține cont de particularitățile, de emoțiile și sentimentele lor, de interesele proprii:

„ Copilul e făcut dintr-o sută. Copilul are 100 de limbaje,
O sută de mâini, O sută de gânduri.
O sută, întotdeauna 100 de feluri de a gândi,
De a se juca, de a vorbi.
O sută, întotdeauna 100 de feluri de a asculta,
De a se mira, de a iubi, o sută de bucurii

De a cânta și a înțelege, o sută de lumi de descoperit,
O sută de lumi de inventat, o sută de lumi la care să viseze.
Copilul are o sută de limbaje (și încă multe alte sute).
Dar nouăzeci și nouă îi sunt furate.
Școala și cultura separă capul de trunchi.
Îi spun copilului: să gândească fără mâini, să facă fără cap
Să asculte și să nu vorbească, să înțeleagă fără a se bucura
Să iubească și să se minuneze doar de Paște și de Crăciun.
Îi spun copilului: că munca și joaca,
Că realitatea și fantezia, cerul și pământul,
Rațiunea și visul nu există împreună.
Și astfel îi spun copilului că cele o sută nu există.
Dar copilul spune: nicicum - cele o sută sunt aici."
(*traducere în limba română de Anca Tîrcă*)

În pedagogia Reggio Emilia natura este considerată al treilea partener în educație, alături de educator și de părinți. Copiii învață folosind elemente din natură, selectate în funcție de interesele și curiozitățile proprii. Educatorii au rolul de a supraveghea preșcolarii și de a le oferii informații din sfera subiectelor care îi pasionează.

În această abordare pedagogică nu există programe și planificări. Învățarea este dirijată de copil și de interesele lui, este practică și are o aplicabilitate imediată în cotidian. În felul acesta copilul de azi – viitorul adult de mâine este obișnuit să țină pasul cu schimbările , să se adapteze și să reinventeze oricărui context. Așa cum spune și Maria Montessori, copiii noștri nu trebuie să fie educați pentru lumea de azi deoarece această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Astfel, educatorilor și părinților deopotrivă le revine sarcina de a-i învăța să se adapteze.

Unul dintre cele mai des întâlnite concepte din cadrul pedagogiei *Reggio Emilia* este **arta tranzientă**. Ea promovează conectarea copiilor cu natura și se realizează prin colectarea obiectelor din natură și întreg mediul ce înconjoară copilul. Cu ajutorul materialelor adunate, preșcolarii sunt încurajați să își folosească imaginația, să creeze și să se joace cu elementele din natură exact așa cum doresc ei.

Arta tranzientă îi conectează pe copii cu natura și îi face să fie atenți la detalii ce privesc texturi ale materialelor, culori, sortare și grupare în funcție de anumite criterii (dimensiuni, grosime, formă, culoare, material, locul de proveniență etc.). De asemenea, le sunt stimulate toate simțurile. Pe lângă

senzațiile vizuale, sunt implicate și simțurile olfactive, auditive, tactile și, uneori, chiar și cele gustative.

O altă caracteristică specifică artei tranziente este dată de caracterul non-permanent al lucrărilor realizate. Deoarece accentul cade pe procesul creației în sine și nu pe rezultatul final, elementele îmbinate nu sunt lipite. În acest fel copilul are libertatea de a așeza și rearanja piesele după bunul plac, ori de câte ori consideră necesar acest lucru fără a fi îngrădit și stresat de ideea că o piesă odată lipită nu mai poate fi schimbată sau repoziționată.

Spre exemplu, în consolidarea cunoștințelor despre anotimpul primăvara, preșcolarii împreună cu părinții pot fi invitați să realizeze un peisaj specific acestui anotimp. Pentru procurarea materialelor copiii fie vor fi scoși în natură, fie li se va crea în sala de grupă un mediu cu cât mai multe elemente preluate din natură astfel încât cei mici să poată alege dintr-o gamă variată de elemente.

Pentru realizarea unui tablou se pot folosi frunze, pietricele, scoici, crenguțe, conuri de brad, nisip, flori, iarbă, măceșe, castane, nuci, diverse semințe, fulgi etc. sau orice alte elemente din mediul ambiant (nasturi, ambalaje, capace, cartoane, cârlige, sfori etc.). Copiii dispun de o libertate depline în selectarea materialelor pe care urmează să le folosească în realizarea lucrărilor.

În urma studiilor și cercetărilor realizate s-a demonstrat faptul că acei copii care beneficiază în mod regulat de acest tip de joacă liberă cu elemente din natură, au rezultate școlare mai bune, o gândire strategică și critică dezvoltate, iau decizii cu o mai mare ușurință, le este mai ușor să lucreze în echipa și găsesc rapid soluții la problemele apărute în viața de zi cu zi.

Deși arta tranzientă nu se regăsește în cotidianul învățământului tradițional, sunt de părere că orice educatoare ar putea să încerce să o aplice la grupă chiar și pentru o singură dată, iar mai apoi să observe și să analizeze impactul pe care aceasta îl are asupra preșcolarilor.

Materialele folosite în arta tranzientă sunt ieftine și la îndemâna oricui, așadar, cadrele didactice le pot oferi copiilor o experiență unică și inedită de învățare cu resurse financiare dar si de timp reduse. De asemenea, arta tranzientă se poate plia pe toate cele 5 domenii experiențiale. Mai jos voi prezenta câteva exemple de activități adecvate fiecărui domeniu în parte.

Pentru domeniul limbă și comunicare se pot realiza litere din elementele prezente în mediul înconjurător, se pot crea povești despre fiecare obiect găsit în natură sau pur și simplu se poate exersa vorbirea prin descrierea pieselor strânse de fiecare copil în parte.

Prin adunarea materialelor se dezvoltă motricitatea fină și grosieră. Alergarea după strângerea elementelor se poate încadra în domeniul psihomotric. De asemenea, în urma folosirii artei tranziente se vor transmite cunoștințe igienico-sanitare și se vor forma deprinderi pentru menținerea stării de

sănătate prin informarea copiilor că toate elementele din natură pot conține germeni dăunători organismului uman.

Arta tranzientă în domeniul om și societate este reprezentată prin dezvoltarea comportamentelor de cooperare, pro-sociale și pro-active.

În domeniul științe, prin arta tranzientă se pot transmite cunoștințe matematice, din elemente naturale copiii putând reproduce figuri geometrice, creând contururi de numere sau făcând operații matematice. De asemenea, domeniul științe implică și explorarea și înțelegerea mediului înconjurător, lucru regăsit din plin în arta tranzientă.

Pe domeniul estetic și creativ arta tranzientă se pliază cel mai bine. Ultima etapă în cadrul acestui concept presupune tocmai folosirea imaginației și a creativității pentru reunirea tuturor elementelor selectate din natură spre a realiza un tablou finit.

Așadar, arta tranzientă poate fi integrată cu succes în conținuturile din învățământul preuniversitar. Deși nu este dificil și greu de pus în practică, sunt de părere că lipsa informațiilor despre această alternativă la educație este cea mai mare piedică în utilizarea ei.

În concluzie, pedagogia *Reggio Emilia,* prin intermediul tuturor activităților pe care le implică, ajută copiii să crească liberi și independenți, să aibă încredere în ei înșiși, să fie creativi și receptivi la tot ce îi înconjoară. Implicarea activă a copiilor în procesul educativ le va spori dorința de a cunoaște și a știi cât mai multe despre lumea în care cresc.

BIBLIOGRAFIE

1. https://kindertrips.com/ro/ce-este-arta-tranzienta/
2. www.edupedu.ro/abordarea-reggioemilia-si-beneficiile-ei/
3. „Experiencing Reggio Emilia – Implication for pre-school provision”- Lesley Abbot and Cathy Nutbown, Ed. Mc. Graw Hill Education Colectia Open University Press, United Kingdom, 2001;
4. „Bringing the Reggio Emilia approach to your early years practice” – Linda Tharnton and PatBrunton, Ed. David Fulton Book, Marea Britanie, 2014;

Profesor BALICA NELA-IONELA
Liceul Particular nr. 1, Bistrița, județul Neamț

Rolul școlii în educație

Educația este, conform „Dicționarului Explicativ al Limbii Române” din 1998, un „ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale sau fizice ale copiilor și ale tineretului sau ale oamenilor, ale societății [...] bună creștere, comportare civilizată în societate”. La început de secol XXI, în goana nebună a timpului, presați de stresul jobului, al zilei de mâine, este discutabil în ce măsură mai sunt unii părinții interesați de formarea intelectuală, morală și fizică a propriilor copii.

Școala în sine este în primul rând un furnizor de informații, un „ghid” teoretic și practic al tinerilor către un domeniu profesional. În plan secundar, școala completează educația morală a educabililor, dar nu poate prelua acest rol în totalitate. Educația tinerilor ar trebui să fie un proces colaborativ între familie și școală. Scriitorul și gânditorul britanic G.K. Chesterton afirma cu un secol în urmă faptul că „educatia este sufletul societății trecând de la o generație la alta”. Așadar, bazele educației clădite de părinți/bunici/frați sunt vitale în dezvoltarea morală și fizică a viitorului adult. Școala este o extensie a educației familiale și completează ramura intelectuală a educației copilului.

În anumite cazuri ale unor copii ce provin din familii dezorganizate, rolul educării acestora cade exclusiv pe umerii școlii, care în lipsa colaborării cu familia este neputincioasă în acest proces dificil. Este ușor să ghidezi pașii tânărului spre principii morale atunci când există o temelie trainică a educației primite în familie. Dar când copilul a ajuns deja la vârsta adolescenței fără reguli și repere morale, educația în școală devine o luptă cu morile de vânt. Desigur, există și excepții de la regulă, atunci când exemplul negativ din familie motivează tânărul să lupte pentru a-și croi un altfel de drum în viață. Însă fără sprijinul familiei, fără motivație din partea tânărului adolescent, procesul educației este foarte dificil.

Soluția oricărei probleme rămâne comunicarea. Școlii îi revine astfel sarcina de a găsi o punte de legătură între instituția de învățământ și membrii familiei, încercând toate variantele posibile: comunicarea prin scrisori, e-mail-uri, telefon etc., vizite la domiciliu, activități de consiliere a părinților, lectorate, ședințe/adunări cu părinții, organizarea unor activități extracurriculare la care să fie invitați și membrii familiei etc. De asemenea, tinerii adolescenți trebuie implicați în tot felul de activități/proiecte, trebuie încurajați să-și descopere potențialul și să și-l valorifice.

Petre Țuțea spunea că „[...] mi-ar fi plăcut să fiu profesor. Profesorul este fabricant de oameni. Profesorul se aseamănă cu un tâmplar care ia un lemn murdar din noroi, îl spală și face din el mobilă de lux”. Cu alte cuvinte, a fi profesor este o binecuvântare a sorții, deoarece dascălii sunt sculptori de minți și suflete, formează caractere și desăvârșesc OAMENI.

Bibliografie:

1. Acad. Ion Coteanu, Dr. Lucreția Mareș, „Dicționarul Explicativ al Limbii Române” - ediția a II-a - Academia Română, Institutul de Lingvistică, Editura „Univers Enciclopedic”, 1998.

BUNE PRACTICI

BÁLINT RÉKA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BARTHA KÁROLY, BOROȘNEU MARE, JUDEȚUL COVASNA

Titlu (denumirea metodei): JOC DE ROL

Prezentarea generală a metodei alese

Jocul de rol este o metodă derivată din psihodramă, o metodă terapeutică creată de J.L.Moreno în 1921, prin care se urmărește formarea modului de a gândi, de a simți și de a acționa specific unui anumit statut. Jocul de rol este utilizat în predare începând de la activitățile preșcolare cât și la clasele primare și gimnaziale, dar și la clasele liceale, ea putând fi variată după particularitățile, cunoștințele și nevoile specifice elevilor.

Învățarea bazată pe joc de rol este o modalitate de participare activă și interactivă a elevilor în procesul didactic, contribuind la dezvoltarea comportamentelor sociale ale elevilor.

Metoda jocul de rol este preferată atât de cadrele didactice, cât și de elevi deoarece are beneficiile de a dezvolta fantezia, spiritul activ și critic, creativitatea și curajul de a acționa liber și spontan.

Prin urmare elevii devin actori autentici în situațiile simulate, situații cu care se vor confrunta în viitor în viața profesională, personală sau socială. Ei joacă roluri corespunzătoare anumitor statusuri profesionale, sociale, științifice, culturale, formându-se pentru a face față unor situații identice sau asemănătoare, pentru a se integra activ în viața profesională și socială.

În concluzie metoda joc de rol este o metodă care oferă elevilor o posibilitate de a se integra mai ușor în societate, ceea ce este scopul educației în școală

Prezentarea/descrierea desfășurării activității

La clasa a V-a și a VI-a, disciplina Limba și literatura română, am folosit metoda joc de rol cu scopul de a oferi spre vizionare elevilor situații similare celor zilnice, precum și tipuri de persoane cu trăsături și comportamente negative și/sau pozitive.

Etapele metodei joc de rol au fost următoarele:

-Alegerea temei – se va alege tema oferită în manual: vizită

-Alegerea locului desfășurării scenetei: după tragerea unei imagini se va cunoaște locul: la biserică, la bunici, la ștrand, la teatru, pe stradă, la muzeu, etc.

-Alegerea personajelor (5-6 elevi) de către profesor, iar după tragerea unui bilet se decide rolul fiecăruia: bunic, bunică, mama, nepot, tatăl, copil, profesor, vânzător, preot, etc.

-Alegerea obiectelor și îmbrăcămintelor specifice personajului, de exemplu: carte, pălărie, batic, ochelari, poșetă, rucsac, minge, perucă, căciulă, etc. Fiecare mic actor va trebui să se deghizeze, astfel transformându-se în persoana reprezentată în scenetă.

-Organizarea jocului de rol se realizează prin aranjarea sălii de clasă și o scurtă discuție între actori despre desfășurarea scenetei, despre caracterele personajelor.

-Interpretarea rolurilor se va realiza după fantezia, creativitatea și spontaneitatea elevilor.

-Reflecția, analiza și dezbaterea colectivă a jocului de rol prin implicarea celor prezenți: interpreți, observatori, profesor. Elevii – actori și elevii - observatori își vor putea exprima impresiile, observațiile, sentimentele și trăirile din timpul jocului de rol. Profesorul are nenumărate

roluri, de a pregăti, a proiecta, a da instrucțiuni, a monitoriza, a evalua și de a motiva elevii la învățare.

Concluzii (în ce măsură metoda/practica folosită a adus o îmbunătățire și se poate constitui într-o bună practică ce poate fi multiplicată: comparație între stadiul inițial și stadiul final după aplicarea metodei)

Metoda joc de rol poate fi folosită la diferite discipline: lb. română, engleză, maghiară, ed. civică, ed. socială, consiliere și orientare, istorie, geografie, biologie, religie, matematică, etc. și introduse în cadrul diferitelor tipuri de lecţii, de la însuşirea de cunoştinţe, de consolidare şi fixare, la recapitulare și evaluare.

Prin folosirea metodei joc de rol urmăresc realizarea următoarelor obiective: învățarea modurilor de gândire, dezvoltarea capacității de empatie și înțelegere a opiniilor, trăirilor și aspirațiilor altora, dezvoltarea capacității de a surprinde, înțelege și evalua orientările valorice ale partenerilor de interacțiune, formarea experienței și capacității de a rezolva situațiile problematice, verificarea corectitudinii comportamentelor formate și destrămarea celor învățate greșit, formarea aptitudinilor de muncă în grup și de conducere colectivă.

Prin aplicarea acestei metode am observat următoarele aspecte pozitive la elevi:

- participă cu interes la aceste jocuri

-elevii cu CES pot activa în aceste jocuri de rol, dobândind încredere în forțele proprii.

-elevii cu probleme de comportament se pot transforma în personaje cu caractere pozitive.

- sunt mai atrași de acest tip de joc dacă pot utiliza accesorii, obiecte, îmbrăcăminte specifică rolului cerut.

- își pot arăta prin jocurile de rol abilitățile de interpretare a diferitelor roluri, precum și valorile umane cunoscute și promovate de ei.

-rezultatele obținute în urma acestor scenete pot fi evaluate din punct de vedere al interpretului și al observatorului.

Evaluarea activităților de joc de rol se realizează după următoarele criterii: originalitatea temei, creativitatea interpreților, spontaneitatea, rezolvarea problemei respectând valorificarea caracterelor, impactul asupra spectatorilor. La finalul producțiilor evaluările se realizează frontal, în grupe.

Data :

24.04.2023

PROIECT EDUCAȚIONAL

DE LA JOC LA....EDUCAȚIA FINANCIARĂ

Prof.Baltag Monica

CSEI Suceava

Argument:

Provocările lumii actuale, corelate cu aprecierea lipsită de substanţă a unor situaţii de viaţă socială, precum şi neparticiparea la o formă de minimă educaţie financiară, au condus,în numeroase situaţii, la atitudini şi comportamente indezirabile, în raport cu munca, cu banii, cu bugetul de economii / de cheltuieli şi, nu de puţine ori, la consecinţe majore, sub forma unor dezechilibre care au afectat persoane și familii.

Centrată pe copil, noua abordare a educației propune teme din realitatea de zi cu zi, teme pragmatice și în concordanță cu interesele și necesitățile școlarilor. Astfel prin abordarea acestui opțional de educație financiară ne propunem să abordăm teme atractive, pragmatice și de mare interes, printr-o manieră de joc... . Prin joc, copilul învață dezvoltându-se ca viitor adult.Împreună cu personajele din desenele și poveștile preferate,copiii vor parcurge un itinerar temeinic, invatand termini esentiali ai educatiei dinanciare.

Itinerarul tematic pornește de la realitățile cotidiene mafamiliare copilului cum ar fi ”pușculița” explorând apoi locuri mai îndepărtate și anume ,,sediul unei bănci”, ”magazinul alimentar”, unde se familiarizează cu noțiuni și situații noi, înțelegând cu ușurință ce sunt banii, de unde avem bani, cum și pentru ce îi economisim , cheltuim sau donăm, transformând învățarea într-un joc interactiv.

Considerăm că aceste activitati îi învață pe cei mici să își însușească deprinderi, abilități și cunostințe adaptate nivelului lor de vârstă, care să-i pregătească pentru un start financiar în viață, atât de necesar pentru a-și asigura o independență financiară. Copilul va învăța ce înseamnă să fii generos, iar bogăția nu se va raporta numai la cei care au resurse financiare nelimitate, ci și la cei care sunt privați de minimul necesar.

Activitatea opțională de educație financiară a fost gândită în așa fel încât să aducă un plus de entuziasm, curiozitate, seriozitate... fiind mai bine zis un arhitect al vieții, așa cum o casă are nevoie de o fundație solidă, de pereți trainici pe care să se poată pune un acoperiș rezistent, așa și educația financiară este necesară încă din grădiniță deoarece acum la această vârstă fragedă punem bazele unei educații solide, construim fundația individului, peste care școala va ridica pereți trainici cu un acoperiș rezistent.

Scopul proiectului

Dezvoltarea unor aptitudini și abilități în ceea ce privește gestionarea banilor noștri, utilizând diverse forme și activități de învățare. Proiectul educațional va consta în desfășurarea unor activități de formare și informare a copiilor, a cadrelor didactice și a părinților, cu privire la noțiuni elementare de educație financiară,în vederea sprijinirii dezvoltării personale și, implicit,a dezvoltării comunitare.

Competențe specifice:

1. Dezvoltarea capacității de a utiliza un limbaj adecvat domeniului financiar-bancar;

2. Formarea și consolidarea deprinderilor de a utiliza mijloace şi tehnici financiar-bancare;

3. Manifestarea interesului pentru obținerea, economisirea şi gestionarea banilor;

Durata proiectului Anul şcolar 2022-2023 (modulul 3)

Echipa de proiect

prof. . Baltag Monica

prof. Culita Gabriela

prof. Cocari Dorina

Resurse

❖ Umane : școlari - 32 elevi din clasa aIII-a B, Colegiul Național „Mihai Eminescu" Suceava

- 11 elevi din clasa a II a A (DMU) de la CSEI Suceava

- cadrele didactice implicate în proiect

- părinţii elevilor

- cadre didactice

❖ Materiale: albume, cărți, reviste, imagini, portofolii, aparate audio-vizuale, siteuri virtuale, flipchart, markere, laptop, imprimantă, videoproiector, prezentări powerpoint;

❖ Temporale : anul şcolar 2022 - 2023 (modulul 3);

Grupul țintă este format din : - 32 elevi din clasa aIII-a B, Colegiul Național „Mihai Eminescu" Suceava

- 10 elevi din clasa a II a A (DMU) de la CSEI Suceava

Valori şi abilităţi de viaţă promovate, cultivate, exersate prin joc, pe parcursul derulării proiectului:

- banii nu răsar din pământ, nu cresc în copaci, ci se câştigă prin muncă, prin efort intelectual şi/sau fizic;
- toate lucrurile dorite au un cost care trebuie plătit;
- nu există nimic care să fie gratis, nemuncit, nemeritat
- în lipsa banilor, anumite lucruri pot fi obţinute prin schimb (troc);
- banii nu sunt o resursă nelimitată, care apare de fiecare dată când avem o nevoie sau o dorinţă;
- fiecare persoană/familie trebuie să aibă un buget, ca să aibă din ce trăi;
- dorinţele şi nevoile sunt lucruri total diferite;

- economisirea este o deprindere de viaţă sănătoasă, întrucât banii câştigaţi de copii sau primiţi de aceştia, odată puşi deoparte, într-o pușculiță, vor fi utili la nevoie, pentru procurarea unui obiect mai valoros sau a unor servicii;
- cultivarea generoziţătii şi a ideii de a oferi, chiar dacă nu aduce beneficii vizibile imediat, dar produce multă bucurie pentru cei care au nevoie (o hăinuţă, o carte, pentru un copil fără posibilităţi; un medicament unei persone în suferinţă sau unui bătrân, etc.)

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI

Nr. crt	Denumirea activității	Activitatea presupune următoarele:	Data desfășură-rii	Responsabili	Locul desfășurării
1	Lansarea proiectului ,,De la joc...la Educația	Masă rotundă împreună cu părinţii, profesorii de la cele doua scoli partenere	noiembrie 2022	Prof. Baltag M Prof. Culita G Prof. Cocari D	în sala de clasă
2	Banii și istoria lor; La ce folosesc banii?	-să-şi însuşească noţiuni simple despre bani; -să utilizeze în vocabularul activ cuvinte și expresii specifice educației financiare; https://www.youtube.com/watch?v=6vMfKhTnCUg Vizionare de filmulețe. Banii în diferite țări	Decembrie 2022	Prof. Baltag M Prof. Culita G Prof. Cocari D	în sala de clasă
	Băncile și rolul lor	Elevii vor afla de la invitatul Băncii Transilvania: - Ce sunt băncile? - Ce rol au băncile? - Cine lucrează la bancă?	Martie 2023	Prof. Baltag M Prof. Culita G Prof. Cocari D	Sala de clasa
	La cumpărături cu clasa	- să cumpere produse de la librărie; -să precizeze prețul fiecărui produs; - să adune prețurile a 2 sau 3 produse; - să socotească ce rest primeste;	Aprilie 2023	Prof. Baltag M Prof. Culita G Prof. Cocari D	Magazine din cartier
	Dăruind vom deveni mai buni – facem donații	- să creeze un magazin cu jucării; - târg cu vânzare de produse; - donează banii obținuți; Târg de cărți, târg de idei, târgde caritate pentru ajutorarea copiilor cu situație materială precară.	Mai 2023	Prof. Baltag M Prof. Culita G Prof. Cocari D	Salile de clasa

Impactul proiectului

Prin derularea acestui proiect:

- vom crește nivelul de alfabetizare al copiilor de vârste mici în domeniul financiar prin introducerea unor noțiuni de bază legate de bani;
- copiii vor avea bune deprinderi legate de utilizarea banilor precum şi bune practice în acest domeniu, începând chiar cu deprinderea de a economisi;
- se va schimba mentalitatea adulţilor din jurul copiilor;
- se vor consolida relațiile cu părintii și comunitatea locală;
- părinţii vor avea o atitudine pozitivă faţă de educaţia financiară;
- comunitatea locală va conştientiza importanţa dobândirii unor noţiuni economice;

Bugetul proiectului: Sponsorizări din partea Comitetului reprezentativ al părinţilor

Indicatori de performanţă

- chestionare aplicate iniţial, pe parcursul proiectului şi la finalizarea acestuia;
- expozitii
- fotografii;

Modalităţi de monitorizare şi evaluare a rezultatelor proiectului

Având în vedere că evaluarea este o componentă importantă a procesului de învăţământ(şi a oricărei situaţii de învăţare) vor fi utilizate cele mai variate şi eficiente modalități de evaluare: probe orale, probe practice, fişe de activitate individual, jocuri-concurs atât pentru cadrele didactice cât şi pentru şcolari şi părinţi;

Se va prezenta un raport al activităților desfășurate de către fiecare participant, care va constitui baza de date

pentru raportul final. Cadrele didactice implicate în proiect vor întocmi portofoliul de inserție despre activitățile implementate, şi vor fi publicate pe site, el reprezentând evaluarea finală a participanților, dar și a proiectului care este baza acestui portofoliu.

Rezultatele așteptate în urma desfășurării acestui proiect au în vedere schimbarea mentalităţilor cadrelor didactice şi a părinţilor în ceea ce priveşte domeniul monetar și al economiei, abordarea tuturor activităţilor într-un stil democratic. Ne propunem să familiarizăm copiii cu acţiuni ce au loc în viața economică, dorim să educăm la copii deprinderile de cumpătare şi de respect pentru ceilalți. Considerăm că aceste acțiuni sunt o bună modalitate de a ne cunoaşte unul pe celălalt.

Exemple:

- Expoziții-concurs, portofolii, fotografii, diplome de participare şi premii;
- Realizarea produsulelor finite ale proiectului: album în format electronic cu activităţile desfăşurate și un filmuleț cu cele mai sugestive momente/activităţi ale proiectului;
- Postarea pe https://appe.ro/educatie-financiara/dascali/invatamant-primar

Activitățile de diseminare vor cuprinde:

- Prezentarea rezultatelor proiectului în cadrul Consilului profesoral;
- Publicarea în presă și pe site-ul școlii a rezultatelor proiectului;
- Realizarea de broșuri și pliante informative despre proiect;

Sustenabilitatea proiectului

Suntem încrezători că acest proiect educațional va prinde rădăcini reprezentând o intervenție benefică în viața copiilor, devenind un bun obicei în continuare și cu posibilitatea de dezvoltare/ continuare ulterioară a proiectului prin atragerea de noi parteneri şi prin crearea unor noi secţiuni și acțiuni. Curriculum pentru educaţie financiară, are o mare însemnătate, fiind primul de acest gen în învăţământul şcolar, şi va fi utilizat şi în anii următori.

Bibliografie

Bibliografie:

1. Programa școlară pentru disciplina „Matematică şi explorarea mediului” (clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a), aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013;
2. Material educațional pentru clasa pregătitoare, clasa I –a II-a „Educație financiară prin joc” – Ligia Goloșoiu, Ed. Promidea SRL, București, 2022
3. https://wordwall.net/ro/resource/32019604
4. https://youtu.be/-z2J4re8Hrg
5. Google.ro

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. înv. primar Baltag Nadia și Bosînceanu Ana-Școala Gimnazială Râșca

Educația, pentru mult timp a fost obiectul de studiu specific științelor pedagogice însă datorită amptitudinii sale, dar mai ales complexității lumii în care trăim, aceasta este studiată și de alte științe, în special cele socioumane. Zilnic suntem expuși ca și indivizi, de la cea mai fragedă vârstă unui aflux informațional și mediac care se resimte ca fiind sau nu de tip educativ. Cum putem cerne "balastul" de judecățiile de valoare care ne ridică spiritual, ne culturalizează sau ne sădesc o mentalitate pozitiv-constructivă? Răspunsul nu poate fi decât prin EDUCAȚIE. Da, educația are puterea de a schimba lumea. Nelson Mandela a spus că " Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea. " Educația însă nu se rezumă doar la dobândire de cunoștiințe și înregistrarea de progres. Ea se referă la capacitatea de înțelegere, emoție, solidaritate, altruism, echilibru, stăpânire de sine, respect.

Potrivit, unui raport UNESCO, "educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor". Fiecare individ indiferent de locul său pe planetă își dorește să ducă o viață în bunăstare, să aibă acel confort fizic și psihic care îl împlinește, îl desăvârșește. Ce ar trebui să schimbăm pentru a fi educat? Să distrugem stereotipurile, să invățăm să ne gestionăm timpul și energia, să relaționăm, să empatizăm, să fim "solidari", nu "solitari". Nu avem timp să facem greșeli, ar trebui să învățăm din greșelile altora și să nu credem că având acces cu ușurință la informații variate, le știm pe toate. Gluma cu bețivul care își caută cheile unde este lumină, deși le pierduse în partea opusă unde era întuneric și nu vrea să fie îndrumat pentru că el știe mai bine, este actuală. Accesul la informație, ușurința cu care se comunică on-line, stocarea exactă a datelor, nu înlocuiește educația. Tehnologia nu ar trebui decât să dezvolte creativitatea și gândirea "out of the box" ca și componente ale educației.

Bazele educației se pun în familie, apoi continuă cu educația primită în sistemul de învățământ. Consider că premiza de la care ar trebui să plecăm atunci când vorbim de educația elevului este "Fiecare dintre noi are un rol în societate." . Cea mai benefică investiție este cea în educație, astfel rolul pe care îl joacă în societate un individ "educat" este unul constructiv, profitabil.

Carmel Cefai, din cadrul Universității din Malta aduce în discuție faptul că starea de bine în educație o reprezintă bunăstarea emoțională și socială a elevilor în raport de simbioză cu competențele sociale și emoționale ale profesorilor. Aceste cinci competențe esențiale sunt: colaborarea, adaptabilitatea, abordarea axată pe relații, empatia și controlul de sine.

Într-o societate "educată", nu nivelul cunoștințelor individului trebuie să primeze, ci această inteligență emoțională. Un individ "inteligent emotional" poate să-și mențină cu ușurință echilibrul.

Societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de **modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi**. Trebuie să oferim copiilor noștri o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Responsabilitatea pentru succesul serviciului public de educație revine în primul rând familiei, ca primul educator. Părinții sunt primii profesori și au datoria morală de inspira dorința copiilor de a învăța, iar rolul lor nu se limitează doar la educația acasă, ci presupune implicarea activă în viața școlii. A doua responsabilitate revine profesorului ca și garant al educației de calitate. Acesta trebuie să creeze contexte de învățare care corespund particularităților fiecărui elev. Numai așa elevul își poate construi identitatea și să își dezvolte competențe în cel mai eficient mod posibil. Performanța actului educațional al unui profesor se măsoară prin impactul atins la nivelul fiecărui elev în implementarea obiectivelor sistemului de învățământ. La nivelul fiecărei școli există un lider educațional care este responsabil pentru asigurarea calității tuturor proceselor din școală, el setează direcția școlii.

Școala este alături de biserică, instituția care coalizează întreaga comunitate în jurul ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Da, educația care pornește din familie, continuă în școală și biserică, ne poate salva umanitatea.

BIBLIOGRAFIA:

"Educația ne unește-Viziune asupra viitorului educației în România", Ministrul Educației Naționale

"Noi metode și strategii pentru managementul clasei", Jerry Olsen și Thomas W. Nellsen

SISTEMUL EDUCAȚIONAL E-LEARNING

Prof. Iuliana-Flavia Baltariu

Școala Gimnazială Nr. 1 Ungureni, Botoșani

Un sistem educațional modern este reprezentat de e-learning. Acest sistem educaţional a devenit din ce în ce mai prezent în școala noastră, la toate nivelurile, după data de 11.03.2020, atunci când, peste noapte am fost puși în situația de a găsi urgent mijloace, metode și procedee prin care *să ducem* școala mai departe. Componenta fundamentală a sistemelor e-learning este reprezentată de aplicaţiile specializate de predare-evaluare. Învăţarea în sistem online constă în utilizarea unui spectru diversificat de activități.

Atât elevul, cât și cadrul didactic, trebuie să fie pregătiți pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm, nu cu frică și rezistență. Dacă elevii sunt orientați cu încredere spre schimbare, ei vor simți nevoia de a fi instruiți cât mai bine pentru a face față noilor tipuri de profesii. Eșecul în dezvoltarea capacității de a reacționa la schimbare poate atrage după sine pasivitatea, dezinteresul. Educatorul trăiește el însuși într-o societate în schimbare, și din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să învețe și să se perfecționeze continuu. Prin urmare, introducerea în școală a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învățământ. Actul învățării devine rodul interacțiunii elevilor cu calculatorul și al colaborării cu cadrul didactic

În ceea ce privește influența pe care o exercită utilizarea tehnologiilor multimedia în procesul educativ, se pot preciza următoarele :

Puncte tari:

- Permite învățarea, predarea și chiar evaluarea elevilor/ studenților în sistem la distanță, interactiv, atunci când situația o impune;
- Generează şi permite realizarea de evaluări online specifice;
- Duce la creșterea gradului de adaptabilitate la cerinţele sistemelor de educaţie contemporană și, implicit, adaptarea la cererile societății moderne, bazată pe tehnologizare;
- Impune dezvoltarea unor abilități de organizare a timpului de învăţare şi autodisciplinare, o creștere a nivelului de independență și autonomie al elevului;
- Dezvoltă o practică a învăţării individualizate, în conformitate cu cerinţele educaţionale contemporane și cu nevoile tinerii generaţii şi oferă o alternativă la educaţia tradiţională;
- Duce la creșterea motivației elevilor în procesul de învăţare prin conştientizarea faptului că noţiunile învăţate îşi vor găsi ulterior utilitatea;

- Asigură un feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcţie de secvenţa anterioară.

Puncte slabe:

- Utilizarea neadecvată a calculatorului/laptopului/tabletei/telefonului, fără să fie nevoie sau utilizând materiale neadecvate duce la instalarea unei stări de plictiseală, monotonie;
- Costurile ridicate ale tehnologiei de ultimă oră fac ca acest gen de tehnologie să nu fie accesibilă tuturor persoanelor;
- Lipsa de interes a unor cadre didactice pentru utilizarea resurselor multimedia în activitatea didactică, fie din comoditate, fie din cauza necunoașterii suficiente a modului de utilizare a acestora;
- Oferta destul de scăzută de cursuri de utilizare a calculatorului și a resurselor multimedia;

Oportunități:

- Dotarea școlilor cu calculatoare, tablete și alte tehnologii moderne pentru învățământ;
- Libertatea de a utiliza resurse educaționale computerizate, de a îmbina în activitatea didactică metode tradiționale cu cele moderne, de a evalua utilizând diferite instrumente;
- Posibilitatea de a face ore online, atunci când intervin situații în care nu se poate utiliza învățarea față în față (în cazul în care vremea nu o permite, când nu este posibilă deplasarea sau când participanții nu sunt în aceeași locație);

Amenințări:

- Lipsa internetului sau a semnalului în unele localități, mai ales cele din mediul rural care fac aproape imposibilă utilizarea noilor tehnologii în cadrul procesului instructiv- educativ;
- Utilizarea defectuoasă a unor materiale multimedia, care pot fi neconforme vârstei sau de proastă calitate, poate îngreuna activitatea de învățare;
- Costurile ridicate a acestor echipamente și a soft-urilor.

Folosirea instrumentelor TIC în educație nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de a rezolva anumite cerinţe la clasă prin care elevii vor reuși să exploreze idei, informații, să dobândească anumite abilităţi, procesul de învăţare devenind în acest mod personalizat, individualizat şi eficient.

Bibliografie:

Constantin, Liliana-Violeta - *Eficiența utilizării TIC în procesul instructiv-educativ*, Conferința Națională de Învățământ Virtual, ediția a VI-a, 2006;

Brut, Mihaela – *Instrumente pentru e-learning. Ghidul informatic al profesorului modern*, Ed. Polirom, Iași, 2006;

EDUCAȚIA ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL

Gabriela Cornelia Bănuță

Școala Gimnazială „Prof. Nicolae Simache” Ploiești

Educația este abordată în zilele noastre în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, fiind descrisă prin multiple transformări provenite din toate domeniile vieții. În educație se reflectă toate evoluțiile înregistrate la nivel de sistem social global, în plan politic, economic, cultural și comunitar.

Este necesar ca educația să asigure dezvoltarea capacităților de a interacționa și de a comunica, a abilității de a coopera și de a lucra în echipă. În plus, educația este cea care ar trebui să le formeze oamenilor competențe necesare gestionării conflictelor și stabilirea relațiilor de înțelegere și cooperare, noi atitudini sociale cu impact în armonizarea relațională internațională.

Pentru atingerea obiectivelor promovării și întemeierii noilor tipuri de relații sociale internaționale, educația este cea care trebuie să-și amplifice posibilitățile de a-i învăța pe educați regulile conviețuirii. Însușirea aptitudinilor, atitudinilor și cunoștințelor necesare descoperirii pas cu pas a celuilalt, a înțelegerii diversității și a necesității conștientizării similitudinilor dintre oameni și a interdependențelor devine un obiectiv specific adaptării la cerințele societății globale. Însă, pentru a-l putea cunoaște pe celălalt și a putea fi empatic, trebuie în primul rând să deții capacitatea de a te cunoaște pe tine însuți. Astfel, înțelegerea reacțiilor celuilalt conduc la evitarea sau soluționarea conflictelor vieții cotidiene. De exemplu, învățându-i pe tineri să înțeleagă și să accepte punctele de vedere ale altor grupuri etnice sau religioase, se poate evita ura și violența la vârsta adultă. Educația va trebui să-i dezvolte fiecărui individ calitățile de cetățean aflat în slujba națiunii și a lumii, capabil de a acționa cu autonomie crescândă, cu asumarea răspunderii pentru sine și ceilalți.

Educația este cea care transmite eficient cunoștințe adaptate noii civilizații a globalizării, care să contribuie la dezvoltarea oamenilor la nivel individual și comunitar, să le pună la dispoziție instrumentele cu ajutorul cărora să-și găsească drumul afirmării și dezvoltării continue. Doar promovând cunoașterea și înțelegerea într-o societate globală, educația va putea înzestra indivizii cu ceea ce au nevoie pentru a trăi împreună cu ceilalți, spre binele tuturor.

Calitatea în educație este fundamentul pe care se poate clădi o societate în direcția dezvoltării personale și profesionale a individului, precum și în direcția dezvoltării sociale, culturale, economice, politice. Educația de calitate asigură fiecărui educabil premisele necesare

unei bune, complete și utile dezvoltări, fiind dependentă de un sistem axiologic ce promovează valori specifice, concordante societății și calității educației: democrație, creativitate, umanism, echitate, autonomie morală și intelectuală, inserție optimă socială și profesională, pace, incluziune, toleranță, etc.

„Considerarea educației ca o coordonată a întregii existențe umane, extinderea actului educativ pe întreaga durată a vieții reprezintă azi o necesitate practică unanim acceptată. Este evident că, în contextul general actual, niciun nivel și nicio formă de educație și învățământ nu pot asigura viitorului cetățean și specialist o pregătire și o formare corespunzătoare calitativ și cantitativ pentru tot restul vieții" . (IONESCU, 2003, p. 402)

Astfel, datorită schimbărilor condițiilor de viață și de activitate umană, dar și a evoluției umane continue, educația nu poate fi considerată o etapă distinctă în viața omului, ci un proces permanent, cuprinzător. Pregătirea pe care o primește elevul în școală rămâne în multe privințe insuficientă pentru a putea face față cu succes problemelor complexe pe care le va avea de înfruntat când va ajunge adult. Pentru a progresa în societatea în care trăiește, individul trebuie să depună efort continuu.

Educația este o parte a existenței cotidiene a individului, un proces de învățare care coincide cu durata întregii vieți și cuprinde educația preșcolară, educația școlară, educația adulților. Educația adulților trebuie să devină o prioritate și o necesitate crescândă; ea se bazează pe implementarea strategiei Lifelong learning.

O funcție importantă a școlii este aceea de a-i cultiva tânărului dorința de a se autodepăși printr-un efort continuu de învățare, să-i dezvolte capacitatea de a obține independent informații din variate surse și de a le evalua critic-reflexiv, capacitățile necesare pentru rezolvarea de probleme, capacitatea creatoare, motivația pentru desfășurarea activităților intelectuale și practice.

Un rol important în educația adulților îl au și organizațiile, precum centrele de educație și formare ale companiilor, diferitele organizații civice, culturale, politice sau de petrecere a timpului liber. Totodată, locul de muncă poate oferi un cadru important al realizării educației adulților.

Bibliografie:

Coordonatori Ion ALBULESCU și Horațiu CATALANO, Sinteze de pedagogia învățământului primar , editura DPH, București 2019

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Barbur Adela-Cristina

Colegiul Tehnic „Alesandru Papiu-Ilarian" Zalău

Crearea continuturilor de predare pentru liceu poate fi o sarcină complexă și importantă, deoarece acestea trebuie să fie relevante, actualizate și să ofere elevilor cunoștințe și abilități esențiale pentru a-și continua educația sau a se pregăti pentru carierele lor viitoare. Iată câțiva pași pe care îi poți urma pentru a crea continuturi de predare eficiente pentru liceu:

1. Stabilește obiectivele de învățare - Înainte de a începe să creezi continuturile de predare, este important să stabilești obiectivele de învățare pe care dorești să le atingi. Acest lucru va ajuta la crearea unui plan de învățare coerent și la identificarea materialelor și resurselor necesare.
2. Identifică abilitățile-cheie - Identifică abilitățile și cunoștințele-cheie pe care elevii ar trebui să le dezvolte în cadrul cursului tău și asigură-te că acestea sunt incluse în continuturile de predare. Acestea pot fi competențe academice, precum citirea și scrierea, sau competențe de viață, precum gândirea critică sau colaborarea.
3. Împarte continuturile de predare în module sau lecții - Creați lecții sau module individuale care să acopere subiectele relevante și să permită elevilor să învețe într-un mod organizat și eficient. Fiecare lecție ar trebui să aibă un scop clar și să includă activități și materiale care să ajute elevii să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele.
4. Alege materialele și resursele adecvate - Alege materialele și resursele adecvate pentru fiecare lecție sau modul, inclusiv manuale, texte, videoclipuri, prezentări, jocuri și alte activități interactive. Asigură-te că materialele sunt adaptate nivelului de vârstă al elevilor și că sunt actualizate și relevante.
5. Asigură-te că continuturile de predare sunt diverse - Asigură-te că continuturile de predare sunt diverse și că includ perspective și experiențe variate. Acest lucru poate ajuta elevii să înțeleagă și să aprecieze diferite culturi și să dezvolte empatia și gândirea critică.
6. Încurajează feedback-ul - Încurajează feedback-ul din partea elevilor și asigură-te că continuturile de predare sunt adaptate în funcție de acest feedback. Acest lucru poate ajuta la îmbunătățirea calității cursului și la asigurarea că elevii învață într-un mod eficient.
7. Colaborează cu alți profesori - Colaborează cu alți profesori sau cu experți în domeniu pentru a îmbunătăți continuturile de predare și pentru

Bibliografie orientativă:

Cerghit, I., (coord.) – Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983

• Cerghit, Ioan, Neacşu, Ioan, Negreţ, Ioan, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iaşi, 2001

• Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr, (coord), Curs de pedagogie, Tipografia Universităţii Bucureşti, Bucureşti, 1988

• Ciolan, Lucian, Dincolo de discipline. Ghid pentru învăţarea integrată/ crosscurriculară, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003

• Creţu Carmen – Curriculum diferenţiat personalizat, Editura Polirom, Iaşi, 1998

• Chiş Vasile, Pedagogie contemporană. Pedagogie pentru competenţe, Casa Cărţii de Şcoală, Cluj Napoca, 2005

• Chiş, Vasile şi Ionescu, Miron, Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor, Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, 2001

• Cozma, Teodor (coord), O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea, Editura Polirom, Iaşi, 2004

• Crişan Alexandru (coord.) – Curriculum şcolar, Ghid metodologic, MEI, ISE, Bucureşti,1996

• Crişan Alexandru (coord.) – Curriculum şi dezvoltare curriculară în contextul reformei învăţământului. Politici curriculare de perspectivă, Document MEN, Consiliul Naţional pentru Curriculum, Bucureşti

• Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2000

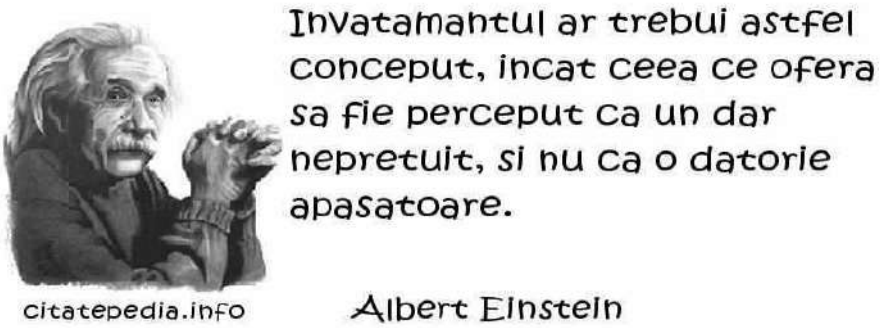

MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

DIRECTOR ADJUNCT,
PROF. BĂRCULESCU MARILENA
COLEGIUL TEHNIC ”VALERIU D. COTEA” FOCȘANI

Calitatea în educație cuprinde un ansamblu de principii și practici aplicabile întregului sistem educațional, orientate spre obținerea de rezultate remarcabile raportate la standarde, dar, mai ales, spre satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor primari ai educației. Conceptul de *calitatea educaţiei* a fost definit în mai multe moduri de-a lungul vremii , însă o reținem pe cea precizată în Dicţionarul Enciclopedic al Limbii Române, și anume: calitatea este „*o categorie filosofică exprimând unitatea însuşirilor şi laturilor esenţiale, în virtutea căreia, într-un sistem dat de relaţii, un lucru este ceea ce este, deosebindu-se de celelalte lucruri, dar şi asemănându-se cu cele din aceeaşi clasă, specie, etc. şi a cărei schimbare atrage după sine transformarea (saltul calitativ) acelui lucru în altul”* (Șraum Gheorghe, 2000, pp.109);

Conform Legii calității, aceasta reprezintă *ansamblul caracteristicilor unui furnizor şi ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite aşteptările beneficiarilor şi standardele de calitate*. De asemenea, **calitatea în educaţie** desemnează un *spectru de principii şi practici aplicabile întregului sistem educaţional, în totalitatea componentelor sale, orientat spre obţinerea de rezultate superioare, raportate la standarde şi spre satisfacerea nevoilor şi aşteptărilor beneficiarilor educaţiei.* Iar Societatea Americană pentru Controlul Calităţii (ASQ) definea în anul 1979 calitatea drept „*o abordare sistemică şi sistematică în scopul obţinerii*

excelenţei în legătură cu bunurile sau serviciile realizate de o întreprindere, în special în ceea ce priveşte modul în care ele sunt conforme cu cerinţele clienţilor şi le satisfac nevoile" (Ciurea şi Drăgulănescu, 1995, pp.73).

Atunci când discutăm despre o școală de calitate este necesar să avem în vedere o serie de aspecte precum: climatul şcolar, mediul fizic, curriculum-ul, relaţiile dintre profesori, elevi şi comunitate etc. O "şcoală de calitate" vizează un ansamblu de factori, nu doar o lecţie, un program, o clasă sau un profesor. Discutăm astfel despre o abordare a calităţii în educaţie pornind de la implementarea calităţii la nivelul procesului didactic, ca primă verigă de asigurare a acesteia, iar calitatea procesului didactic este doar o verigă prin care asigurăm calitatea educaţiei. Modul în care aceasta se integrează în oferta educaţională a şcolii reprezintă cheia succesului.

Oferta educaţională a şcolii, definită ca fiind totalitatea resurselor şi serviciilor pe care şcoala le pune la dispoziţia beneficiarilor educaţiei (elevi, părinţi, membrii ai comunităţii) în vederea realizării scopurilor şi obiectivelor propuse, presupune raportarea la două aspecte, deopotrivă importante:

- **componentele acesteia**, ce cuprind nivelurile şi formele de învăţământ, programul şcolii, infrastructura şcolară (laboratoare, cabinete, bibliotecă, spaţii de cazare şi masă etc), curriculum-ul, activităţile extracurriculare, serviciile de suport educaţional (servicii de logopedie, consiliere şcolară, servicii de sprijin pentru copiii cu dificultăţi de adaptare şcolară etc);
- **totalitatea activităţilor** şi procesele care contribuie la implementarea acestora, de la o lecţie concretă până la decizii cu privire la acţiunile desfăşurate la nivelul comisiilor metodice, de la o vizită împreună cu elevii la muzeu până la cele mai importante decizii manageriale.

Termenul "ofertă" îşi are originea în marketing, motiv pentru care oferta educaţională a oricărei şcoli trebuie gândită şi elaborată în termeni de marketing. Analizând ofertele educaţionale ale şcolilor din România, constatăm că oferta educaţională a şcolii este înţeleasă de cele mai multe ori restrictiv, vizând numai aspectele legate de curriculum-ul la decizia şcolii, mai precis oferta de cursuri/programe opţionale, precum şi specializările sau calificările puse la dispoziţia elevilor. În multe cazuri, nimic nu ne duce cu gândul la echipa care face ca toate acestea să fie puse în practică, care face diferenţa între succes şi insucces.

Oferta educaţională a Colegiului Tehnic "Valeriu D. Cotea" Focșani presupune o coerenţă a viziunii instituţionale, a structurii, priorităţilor şi programelor, articularea permanentă a intervenţiilor individuale în vederea realizării obiectivelor organizaţionale. Strategiile de promovare a ofertei educaţionale a instituției noastre școlare se referă la o serie de activități precum:

1. Organizarea unor „Zile ale porţilor deschise“ desfăşurate în Colegiul Tehnic și cu prilejul unor manifestări tradiţionale, pentru elevii din clasele terminale, de regulă clasele a VIII-a din învăţământul gimnazial şi pentru părinţi;
2. Participarea cu standuri la „Târgul ofertelor școlare“ organizate cu ocazia zilei de 9 Mai – Ziua Europei;
3. Vizite în şcolile generale şi prezentarea ofertei, de regulă prin distribuirea unor materiale promoționale – afişe, fluturaşi, pliante etc. cu explicaţii şi informaţii utile;
4. Postarea pe site-ul colegiului nostru a informaţiilor utile scopului urmărit;
5. Anunţuri publicitare în presa locală scrisă;
6. Consilierea pentru carieră şi pe baza portofoliului personal, a elevilor din gimnaziu;
7. Existenţa parteneriatelor cu reprezentanţi ai comunităţii
8. Promovarea şcolii se realizează şi prin rezultatele foarte bune înregistrate la învăţătură, concursuri, olimpiade şcolare, examene de certificare a calificării profesionale, alte manifestări pe plan judeţean, naţional şi internaţional.

Implicarea resursei umane şi climatul organizaţional pozitiv manifestat prin înţelegere, încredere, colaborarea bazată pe muncă şi responsabilitate, valorizarea cunostinţelor, experienţei şi initiaţivei, mobilizează, impulsionează, stimulează disponibilităţile creative şi conducerea participativă, şi conduce la calitatea implementării ofertei educaţionale a şcolii. Ca parte integrantă a unei şcoli de calitate, oferta educațională promovată de către unitatea noastră de învățământ poate fi analizată din perspectiva criteriului calităţii, fiind abordată pe dimensiuni de proiectare, realizare/ implementare, evaluare şi revizuire/ îmbunătăţire.

Pentru a avea o şcoală de calitate, resursa umană este veriga cea mai importantă, iar aceasta presupune ***manageri puternici***, ***cu abilităţi de leadership,*** dar și ***personal didactic*** care, pe lângă activitatea curentă de la clasă, evaluează continuu oferta şcolii, astfel încât aceasta să răspundă cerinţelor academice şi sociale în continuă schimbare. Totodată, personalul didactic din școala noastră participă la elaborarea documentelor de planificare strategică şi operaţională şi aplică prescripţiile acestor documente în activitatea şcolară curentă, proiectează împreună cu colegii activităţi metodice relevante şi utile pentru realizarea scopurilor organizaţionale, dovedesc responsabilitate şi consistenţă comportamentală în toate aspectele vieţii şcolare (în sala de clasă, pe holurile şcolii şi în cancelarie, în relaţiile cu colegii, elevii şi părinţii etc), abordează constructiv conflictele, valorificându-le ca reale oportunităţi de învăţare şi dezvoltare, promovează incluziunea şi educaţia multiculturală şi colaborează cu persoanele resursă de la nivelul şcolii şi comunităţii (consilier şcolar, mediator şcolar etc) pentru a facilita învăţarea fiecărui elev participă activ la întâlnirile consiliilor profesorale ale claselor, pentru a rezolva probleme curente din practica şcolară.

O şcoală de calitate are *personal auxiliar şi nedidactic* care dezvoltă sentimente de

apartenenţă faţă de unitate şcolară, manifestă respect faţă de beneficiarii educaţiei şi faţă de resursele şcolii cooperează cu personalul didactic al şcolii şi cu toţi factorii interesaţi de la nivelul şcolii şi comunităţii. O şcoală de calitate are o *ECHIPĂ* care cultivă un mediu fizic şi psihosocial, un mediu pozitiv de interacţiune şi învăţare, bazat pe reguli clare, negociate, înţelese şi acceptate de către elevi şi profesori, cu un grad crescut de angajare al tuturor membrilor instituţiei şcolare, în egală măsură un grad crescut de coeziune în comunitatea şcolară și convergenţa între interesele organizaţiei şi aşteptările membrilor acesteia.

Nevoile de educație ale comunității locale şi viziunea comună a grupurilor de interes au permis realizarea în unitatea noastră şcolară a unui învățământ de calitate prin aplicarea flexibilă a standardelor de pregătire pentru domeniile existente în şcoala noastră, în cadrul unor profile acreditate: Agricultură, Industria alimentară, Turism și alimentație publică, Mecanică, profil uman: Științe sociale, cât și nivel 5 - domeniul Agricultură - Tehnician cadastru funciar topograf, Industrie alimentară – Tehnician controlul calității produselor agroalimentare.

Bibliografie

- BÎRZEA, CEZAR, Manual de autoevaluare a şcolii, (2006), Bucureşti, Proiectul pentru Învăţământul Rural
- *** H.G. nr. 1258/2005 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare al ARACIP.
- IOSIFESCU, Ş. (2003) Dezvoltarea instituţională şcolară în comunităţile cu rromi : I. Ghid de autoevaluare. II. Caiet de autoevaluare. III. Instrumente de autoevaluare, Bucureşti, Humanitas Educational.
- *** LEGEA nr. 87/2006 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calităţii educaţiei.

ISTORIA, ÎN GIMNAZIU

prof. Cătălin Vasile Barnişca, Şcoala Gimnazială „Petofi Sandor" Livada

La intrarea în şcoală, elevul este pregătit, modelat în raport cu cerinţele actuale şi de perspectivă ale dezvoltării sociale. La aceasta sunt chemate să contribuie toate disciplinele şi toţi factorii educaţionali.

La formarea personalităţii elevului, fiecare disciplină de învăţământ contribuie în funcţie de conţinutul ei, prin modalităţi şi căi specifice.

Prin natura sa istoria trezeşte şi cultivă sentimente, crează acele stări raţionale şi afective de care are nevoie orice fiinţă umană pentru a trăi şi a- şi valida capacităţile creatoare în conformitate cu cerinţele progresului şi cu interesele societăţii. De aceea în ansamblul disciplinelor şcolare care contribuie la formarea personalităţii elevilor, istoriei îi revine un rol esenţial. Sarcina studierii ei nu constă doar în transmiterea unui volum de cunoştinţe, în informarea elevilor asupra curgerii datelor, a faptelor sau evenimentelor, ci, mai ales în formarea capacităţii de interpretare, înţelegere şi acţiune.

Istoria vizează atât latura cognitivă cât şi cea raţional- afectivă, contribuind la dezvoltarea cunoştinţelor din toate domeniile existenţei sociale, a capacităţii intelectuale ale elevului în concordanţă cu cerinţele vieţii contemporane, cu progresele ştiinţifice. Alături de celelalte discipline , istoria contribuie la stimularea interesului pentru ştiinţă şi la formarea gândirii logice, a spiritului critic, îndeosebi prin stimularea deprinderilor de a sintetiza, argumenta şi interpreta obiectiv fenomenele istorice. Ca o constantă, istoria ca disciplină de învăţământ, e chemată să înzestreze tânăra generaţie cu acele cunoştinţe, concepţii, atitudini, sentimente, care să o determine să acţioneze cu discernământ, cu maturitate, în vederea integrării ei în societate pe baza unor principii sănătoase.

Să nu uităm că oamenii sunt sensibili la argumente de natură emoţională; acest aspect este valabil mai ales pentru tânăra generaţie. Din această perspectivă rezultă reputaţia istoriei, funcţiile specifice ale istoriei în şcoală. Studierea istoriei se adresează deopotrivă intelectului şi inimii, solicitând raţiunea şi simţirea, din a căror simbioză se naşte motivaţia devotamentului faţă de propria devenire.[1]

În vederea îndeplinirii obiectivelor şcolare, foarte importante sunt metodele de învăţământ şi aplicarea acestora în procesul de predare – învăţare a istoriei în şcoală. Îmbinarea metodelor şi procedeelor tradiţionale cu cele moderne, imprimarea unui pronunţat caracter activ

[1] Călin Felezeu, Didactica istoriei, Cluj – Napoca, Presa universitară clujeană, 2000, p. 45 - 46

metodelor de învăţământ este calea ce asigură realizarea obiectivelor perfecţionării învăţământului. Selectarea metodelor didactice care să contribuie la antrenarea elevilor în activitatea şcolară nu presupune renunţarea la cele folosite în mod frecvent în procesul studierii istoriei. Este necesară însă o diminuare a metodelor expozitive, iar atunci când activităţile didactice o impun, să li se imprime un puternic caracter activ.

Totodată, pe lângă accentuarea caracterului activ şi creator al metodelor didactice, se impune ca utilizarea acestora în predarea – învăţarea istoriei să asigure o îmbinare judicioasă a muncii independente a elevilor cu activitatea colectivă.

În învăţarea istoriei, metodele şi procedeele didactice nu se folosesc izolat ci întotdeauna integrate într-un sistem metodic. Stabilirea sistemului metodic pentru fiecare activitate didactică depinde de legile procesului învăţării, de obiectivele urmărite, de conţinutul problemei, de nivelul clasei, de timpul acordat studiului.

Determinate de complexitatea obiectivelor urmărite, metodele de învăţământ constituie sisteme de acţiuni care antrenează elevii în activitatea de învăţare. Pornind de la analiza fiecărei activităţi didactice şi ţinând seama de mulţimea criteriilor valabile în alegerea metodelor şi procedeelor didactice, profesorulde istorie selectează acele metode şi procedee care solicită participarea activă a elevilor, pun în evidenţă valoarea formativ – educaţională a conţinutului, stimulează şi dezvoltă motivaţia învăţării istoriei.

Dintre toate mijloacele de învăţământ folosite la lecţiile de istorie, cel care are valoarea formativă deosebită pentru înţelegerea procesului istoric şi, de altfel, cel care este specific istoriei este izvorul istoric, înţelegând prin acesta dovada de la care pornim. Utilizarea documentelor scrise dă posibilitatea elevilor să înţeleagă mai profund evenimentul studiat, să redescopere trecutul şi să realizeze o învăţare a istoriei prin descoperire. De asemenea contactul elevilor cu documentul scris îi înarmează cu cunoaşterea tehnicilor de cercetare a istoriei, le măreşte încrederea în veridicitatea celor prezentate, le dezvoltă curiozitatea ştiinţifică şi dragostea pentru studiul istoriei.

Un loc aparte în cadrul demonstraţiei îl are demonstraţia cu ajutorul izvoarelor de istorie locală. Profesorul poate folosi izvoarele de istorie locală, arheologice, documente, fragmente din cronici, din arhivele instituţiilor, inclusiv ale şcolilor locale. Practica şcolară atestă faptul că izvorul istoric local poate fi folosit în toate momentele lecţiilor, acolo unde profesorul consideră că are cel mai mare efect şi poate fi integrat în istoria patriei. Arhivele şcolilor constituie o sursă importantă de documente, atât pentru şcoala respectivă, cât şi pentru

reconstituirea activităţii unor personalităţi, cândva elevi ai şcolii respective.[2] De asemenea, studierea istoriei locale poate fi şi este pentru elevi o sursă de mândrie; dacă izvoarele de istorie locală sunt bine reprezentate şi alese de către profesor, atunci există o mare şansă ca mulţi elevi să fie atraşi în studierea istoriei şi să îndrăgească această materie. Se poate afirma că, prin utilizarea demonstraţiei şi , în special, a celei legate de utilizarea izvoarelor istorice locale:

- se stimulează cunoaşterea şi interpretarea surselor istorice;
- se dezvoltă disponibilitatea elevilor de a investigara sau interpreta fapte sau procese istorice;
- se stimulează curiozitatea pentru studiul istoriei şi se dezvoltă atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi.
- se dezvoltă respectul pentru înaintaşi şi pentru comunitatea locală în care trăiesc elevii.

Bibloografie:

- Călin Felezeu, Didactica istoriei, Cluj – Napoca, Presa universitară clujeană, 2000.

[2]Ibidem, p.175 – 177.

JOCUL DIDACTIC- METODĂ ACTIV- PARTICIPATIVĂ DE INSTRUIRE A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

Rita Ramona Barnișca, Școala Gimnazială „Aurel Haiduc" Trip, jud. Satu Mare

De la cea mai fragedă vârstă, jocul face parte din preocupările zilnice preferate ale copiilor. Cu cât copilul se joacă mai mult cu atât i se dezvoltă mai mult funcțiile latente.

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operații care, paralel cu destinderea, bucuria, buna dispoziție urmărește obiective de pregătire intelectuală, morală, tehnică și fizică a copilului. Pentru copil rămâne și la vârsta școlară mică, activitatea cea mai atractivă.

Jocul, ca metodă, intervine pe o anumită etapă de instruire ca un ansamblu de acțiuni, operații și strategii ce se organizează în forma specifică jocului didactic.

În ciclul primar, în structura metodelor activ- participative își găsesc cu maximă eficiență locul, jocurile didactice, care constituie o punte de legătură între joc, ca tip de activitate dominantă în care este inclus copilul în perioada preșcolară și activitatea specifică școlii - învățare. Jocurile didactice sunt metode active care solicită integral personalitatea copilului.

A se juca și a învăța sunt activități care se îmbină perfect. Principiul aplicat în jocurile didactice este acela al transferului de energie. Un interes care nu poate exercita decât o acțiune minimă sau nulă asupra comportamentului copilului este înlocuit cu un interes imediat și puternic.

Sub raport structural psihologic toate jocurile reprezintă o împletire a comportamentelor intelectuale cu cele afectiv motivaționale.

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instructiv - educativ, au un conținut bine structurat pe fiecare obiect de studiu, au ca punct de plecare cunoștințele dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin problematica dată, aceștia sunt puși în situația să elaboreze diferite soluții de rezolvare, altele decât cele cunoscute, potrivit capacităților lor intelectuale, individuale accentul căzând nu pe rezultatul final, cât pe modul de obținere a lui, pe posibilitățile de stimulare a capacităților intalectuale și afectiv motivaționale implicate în desfășurarea acestora.

Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care contribuie la valorificarea creatoare a deprinderilor și cunoștințelor dobândite, la realizarea transferului între acestea, la achiziționarea prin mijloace proprii de noi cunoștințe. Ele antrenează întreaga personalitate a copilului, constituind mijloace de punere în valoare a capacităților creatoare precum și metode de stimulare a potențialului creativ al copilului care pregătește și anticipează creațiile pe anumite

coordonate. Folosirea jocului didactic ca metodă de stimulare și dezvoltare a creativității se justifică prin capacitățile de antrenare în joc a factorilor intelectuali și nonintelectuali.

După cum arăta Al. Roșca „fluiditatea este implicată atât în gândirea reproductivă cât și în cea creatoare". El considera că cel mai important factor de creativitate este flexibilitatea, care constă în restructurarea eficientă a cursului gândirii în concordanță cu noile situații create. Flexibilitatea poate fi adaptivă sau spontană sau să solicite total inițiativa subiectului.

Cele mai multe jocuri didactice cer o flexibilitate adaptativă întrucât solicită elevilor să adopte mai multe puncte de vedere care impun anumite restricții. O serie de jocuri didactice se sprijină pe imagini, iar sarcina didactică incită și la o flexibilitate în plan perceptual, figural, deci amplifică rolul stimulator al creativității. Înțelegând flexibilitatea ca opozanta rigidității, stimulând acest factor prin jocuri didactice se ajunge la o mobilitate intelectuală intensă.

Originalitatea, un alt factor al creativității, se referă la caracterul de noutate pe care îl poate avea răspunsul sau strategiile utilizate în rezolvarea sarcinii. Partea de originalitate se poate acorda în funcție de distanța față de răspunsurile stereotipice specifice elevilor.

În cultivarea și dezvoltarea originalității un rol important îl are învățătorul prin aprecierea, interpretarea, efectuată cu participarea clasei, a rezultatelor elevilor.

La orice nivel jocul se împotrivește în general situațiilor stresante, nu pentru că ar exclude seriozitatea, tocmai în seriozitate constă puterea lui de atracție, caracterul captivant.

Jocul răspunde dorinței de libertate spirituală și de mișcare a copilului. Permite angajarea pe măsură în acțiune, participarea de bunăvoie când și cum dorește copilul să se joace.

Activitatea de joc crează importante compensații psihice în viața copilului, permite o mai mare simbioză între aspirație și realitate decât cele mai multe activități impuse.

Jocul didactic constituie o eficace metodă didactică de stimulare și dezvoltare a motivației superioare din partea elevului exprimată prin interesul constant față de sarcinile pe care le are de îndeplinit sau plăcerea de a cunoaște satisfacțiile pe care le are în urma eforturilor depuse în rezolvare. Jocurile didactice antrenează toți elevii și acționează favorabil și la elevii cu rezultate slabe la învățătură îmbunătățindu-le performanțele și transmițându-le încredere în potențialul lor, siguranță și promptitudine în răspunsuri dezvoltând astfel capacitatea creatoare a acestora. Pot sluji procesul instructiv educativ la clasele primare în strictă legătură cu cunoașterea de către învățător a valențelor, capacităților de selecție, structurale și creative ale elevilor.

Folosirea jocului ca metodă, sporește rolul formativ al capacităților intelectuale prin:

- exersarea operațiilor gândirii (analiza, sinteza, comparația, clasificarea);
- dezvoltarea spiritului de observație și imaginativ-creator;

- dezvoltarea spiritului de inițiativă, de independență și de echipă;
- formarea unor deprinderi de lucru corect și rapid;
- însușirea conștientă, într-o formă accesibilă, plăcută și rapidă a cunoștințelor.

Inserarea cu pricepere a jocului didactic în diferite etape ale lecțiilor conduce la un plus de eficiență formativă în planul cunoașterii, atitudinii afective și a comportamentului conștient al școlarului mic, de natură să:

- stimuleze copiii din punct de vedere cognitiv, acțional și afectiv sporind gradul de înțelegere și participare activă a copilului în actul de învățare;
- evidențieze modul corect sau incorect de acțiune în diverse situații;
- contribuie la formarea autocontrolului eficient al conduitelor și achizițiilor.

Jocul didactic rămâne activitatea principală prin care elevul mic pătrunde în tainele învățăturii într- un mod plăcut. Copilul învață prin joc mult mai ușor, iar activitatea didactică își atinge obiectivele.

Bibliografie:

- Cerghit, I. (1998), Pedagogie- didactică generală, E.D.P., București
- Neacșu, I. (1998), Metodica predării matematicii la clasele I-IV, E.D.P., București.

CREATIVITATEA ȘI CULTIVAREA EI ÎN ȘCOALĂ

Rita Ramona Barnișca, Școala Gimnazială „Aurel Haiduc" Trip, jud. Satu Mare

Conceptul de creativitate nu este pe deplin lămurit. El se află în strânsă legătură cu inteligența, dar nu se reduce la ea. Creativitatea este o formațiune complexă care antrenează personalitatea în totalitatea sa, corelând însă mai puternic cu unele trăsături ale acesteia (inteligența, gândirea divergentă, flexibilitatea gândirii, curiozitatea, perseverența, încrederea în sine etc).

Fiecare elev dispune de un potențial propriu de creativitate care se actualizează în procesul învățării, în condiții favorabile, generând diferențe individuale în calitatea performanțelor obținute. Ceea ce se dobândește prin învățarea creatoare are șanse mari de a se întipări și de a deveni operațional în alte situații de învățare, prin transfer.

Un școlar care reușește să soluționeze prin propriul efort o sarcină grea, demonstrează o oarecare creativitate. Dar ea nu se poate compara cu cea a unui savant creator al unei teorii noi.

A. L. Taylor propune să se distingă cinci niveluri de creativitate:

a) *Creativitatea expresivă*, atunci când are loc o liberă și spontană exprimare a persoanei, fără preocupări de utilitate sau valoare, ca în cazul desenelor realizate de copiii mici.

b) *Creativitatea productivă*, când persoana și- aînsușit priceperi și deprinderi care permit să producă lucruri utile dar în care specificul ei să fie slab exprimat. Se pun în practică tehnici cunoscute, originalitatea fiind minimă.

c) *Creativitatea inventivă* face posibile invențiile, îmbunătățirile aduse produselor, aparatelor suficient de importante pentru a fi brevetate și difuzate în producție. În Japonia , de exemplu, se înregistrează anual peste 100.000 de invenții.

d) *Creativitatea inovatoare* duce la modificări ale principiilor care stau la baza unui domeniu, la noi modalități de exprimare specifice talentelor. Este caracteristică unei minorități, unei elite.

e) *Creativitatea emergentă* se manifestă la omul de geniu care revoluționează un domeniu ori o creație aristică, așa cum a creat A. Einstein în domeniul fizicii sau L. van Beethoven în muzică.

În raport cu aceste trepte, orice om normal, e capabil cel puțin de „creativitate productivă". În orice situație, când avem de soluționat o problemă, gândirea implică un minim efort imaginativ.

Din punct de vedere psihopedagogic ne interesează creativitatea ca structură psihică pe care școala e chemată să o dezvolte, să o formeze.

La construirea unei potențe creatoare concurează numeroși factori:

1. Factori de natură intelectuală

a) Funcția primordială a procesului de creație o constituie imaginea definită ca acel proces psihic al cărui rezultat este obținerea unei reacții, fenomene psihice noi pe plan cognitiv, afectiv sau motor. Principalele caracteristici:

- plasticitatea- ușurința de a schimba punctul de vedere, modul de abordare a unei probleme, când un procedeu se dovedește a fi inoperant;
- fluiditatea- posibilitatea de a-ți imagina, în timp scurt, numeroase idei, printre ele găsindu- se și cele adecvate situației căutate;
- originalitatea este expresia nouă, a inovației.

Fiecare din cele trei caracteristici are însemnătatea ei; principală rămâne originalitatea, ea garantând rezultatul muncii creatoare.

Imaginația constituie o aptitudine importantă, are la bază anumite predispoziții ereditare, mai mult sau mai puțin dezvoltate, însă dezvoltarea sa presupune multe exerciții, multă muncă.

Thomas Edison, cunoscutul inventator american susținea că geniul este 99% transpirație 1% inspirație.

b) Importanța practicii realizează rolul unei funcții în structura creativității - al memoriei.

Memoria este numai aparent antagonică imaginației. În fapt, în timpul conservării cunoștințelor, imaginile suferă transformări față de percepția inițială.

Volumul de experiență are o mare influență asupra posibilităților de creație. Este important nu numai volumul ci și varietatea lor. Acesta este unul din argumentele pe care se bazează pedagogia când acordă o mare pondere culturii generale în învățământ.

c) Un alt factor ce poate influența creativitatea este nivelul gândirii, inteligența sa.

Gândirea este menită să stabilească diverse relații și să verifice validitatea soluțiilor oferite de imaginație. Inteligența are un rol mult mai mic în artă (pictură sau muzică) dar este foarte importantă în domeniul științific.

2. Factorii caracteriali

a) Aptitudinile și capacitățile intelectuale nu sunt suficiente pentru ca cineva să devină inventator sau creator de artă.

b) Este necesară multă perseverență și o voință fermă, deoarece progresele sunt foarte mari în toate domeniile. Cine se demoralizează ușor și nu e capabil să dea piept cu greutățile, nu poate ajunge la rezultate deosebite.

3. Factori sociali

Aspirațiile unei persoane sunt strâns legate de cerințele societății în care se dezvoltă. Atât omul de știință, cât și artistul se află sub influența nemijlocită a mediului ambiant, în special a celui social.

În secolul XX, dar și în secolul nostru, ascensiunea rapidă a industriei a mărit interesul pentru tehnică.

În cadrul școlii trebuie create condiții care să ducă la încurajarea spiritului investigator, a gândirii divergente, a atitudinii creative. În acest sens, elevii trebuie îndemnați să pună întrebări, să fie activi, să discute și să facă critici constructive.

Alți factori importanți sunt: modelul oferit de cadrul didactic, faptul de a nu fi rigid, de a fi disponibil pentru elev. Elevii trebuie să fie stimulați să participe le lecții, să învețe unele probleme în mod independent. În aceeași măsură, cadrul didactic trebuie să dea dovadă de originalitate și creativitate în activitatea la catedră.

Cultivarea creativității în școală este una din preocupările esențiale ale dascălului contemporan prin metode și procedee specifice. La nivelul școlii, identificarea potențialului creativ se efectuează cu predilecție prin observații curente, la lecții și în afara lor. Indicatorii acceptabili ai acestui potențial sunt rezultatele activității lor și comportamentul adoptat în anumite situații.

Dorința de a dezvolta spiritul creativ a dus la conceperea unor metode care să combată blocajele creativității (blocaje sociale, metodologice, emotive) și să ușureze asocierea cât mai liberă a ideilor, metode care se bazează pe starea de relaxare, de îndepărtare a spiritului critic. Aprecierea potențialului creativ este necesar să se facă în cadrul muncii proprii școlarului și în limitele vârstei sale.

Trebuie să se asigure un climat creativ, favorabil muncii de creație deoarece personalitatea copilului nu este definitivată, funcțiile sale sunt în continuă formare.

Creativitatea este proprie tuturor copiilor în limitele dezvoltării normale. Pe măsura dezvoltării ontogenetice, ea se evidențiază treptat, conducând astfel la diferențierea și

individualizarea personalităților creatoare, fiecare dispunând de o caracteristică specifică ce ține de experiența acumulată și de contextul social în care se manifestă.

Se poate constata că potențialul creativ cunoaște o dinamică specifică de-a lungul dezvoltării ontogenetice și îmbracă tente specifice de la o persoană la alta. Cunoașterea lui reprezintă o condiție indispensabilă pentru organizarea întregului demers educativ.

Bibliografie:

- Clegg, B., Birch, P. (2003), Creativitatea, Ed. Polirom, Iași
- Roco, M. (2004), Creativitatea și inteligența emoțională, Ed. Polirom, Iași.

MODALITĂȚI DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ ÎN INSTITUȚIILE DE EDUCAȚIE TIMPURIE

BÂRSAN Georgiana-Viorica,Gradinita cu P.P. Nr.18 Focsani

- Formarea continuă a cadrelor didactice este un proces mereu actual și necesar, generat de evoluția socială neîntreruptă. Ca atare, însuși acest proces solicită optimizări și inovații ce trebuie să se racordeze evoluției sociale, științifice și tehnologice.

Una dintre direcțiile de eficientizare a formării continue a cadrelor didactice accentuează necesitatea corelării judicioase dintre nevoile de dezvoltare profesională și curricula. Acest imperativ poate fi atins prin determinarea diverselor *modalități de organizare a activităților de formare profesională continuă* cu disponibilități de adaptare, de ajustare și de reglare funcțională, în acord cu tendințele sociale evolutive.

Ce reprezintă organizarea ca funcție managerială?

Organizarea constă în acțiuni și decizii manageriale care rezultă în crearea unui set stabil de funcţii (posturi) şi a relaţiilor dintre ele. Stabilitatea acestui set de funcţii şi relaţiile dintre ele reprezintã douã componente din definiţia structurii organizatorice şi, totodată, unul din avantajele pe care aceasta le oferă.

Pentru a înţelege structura unei organizaţii, precum şi acţiunile şi deciziile manageriale care o creează este necesar să fie luate în consideraţie *patru elemente* care o definesc, pezentate în figura 1.:

- O acțiune de formare continuă a cadrelor didactice la nivel instituțional sunt organizarea meselor rotunde cu dezbaterea diverselor problemă.

- ✖ *Masă rotundă* reprezintă dinamica dezbaterii în care convoacă un grup de participanți, fără diferențe sau ierarhii, să-și prezinte și să își dezvolte opiniile și punctele de vedere asupra unui anumit subiect.

Este o dinamică obișnuită, de exemplu, în dezbaterile politice sau academice, în care scopul este de a contrasta diferitele puncte de vedere, de a avea o viziune mai largă asupra unui anumit subiect.

O altă modalitate de desfășurare a activităților de formare continuă în instituțiile preșcolare sunt atelierele de lucru în baza studiilor de caz – ca activități de training pentru soluționarea anumitor probleme.

- ✖ Îmbunătățirea activității profesionale în urma participării la programele de formare continuă în măsură mică este de 8,80% în cadrul eșantionului experimental și 28,5% la eșantionul de control; în măsură destul de mare le-a fost de ajutor la un procent de 91% în cadrul eșantionului experimental și 71% eșantionul de control.

În continuare a fost propusă cea de a treia întrebare din cadrul chestionarului: *Atunci când doriţi să alegeţi un program de formare dintr-o ofertă, aveţi în vedere în primul rând:*

- ❖ *Tematica de curs*
- ❖ *Nevoile individuale de dezvoltare profesională*
- ❖ *Modalitatea de certificare (atestat cu credite, adeverinţă etc)*
- ❖ *Formatorii cunoscuţi şi consacraţi*
- ❖ *Posibilitatea parcurgerii unor secvenţe din program în mod individual (orede aplicaţii, de autoformare, de formare la distanţă).*

Rezultatele au demonstrat că subiecții eșantionului experimental pun accentul în mare măsură pe ofertele de programe *conform nevoilor individuale de dezvoltare profesională – 65% și eșantionul experimental în jur de 40%.*

- ✖ Deci, universul științific al formării continue este capabil să atingă un grad destul de înalt, dacă acest aspect este abordat prin prisma alianței mereu înnoite între instrumente și sensuri, deoarece activitatea de cadru didactic se caracterizează prin reguli care sunt marcate și transformate de talentul fiecăruia.
- ✖ Formarea cadrelor didactice este un permanent proces de dezvoltare și invenție, o utilizare rațională a mijloacelor disponibile, limitele formării, în principiu, fiind

metodologice: *prin tehnologii convenabile orice cadru didactic poate învăța la orice vârstă, important devine faptul cum poate fi organizat mediul pentru a se ajunge la rezultatele scontate.*

- ***Bibliografie:***

- IOSIFESCU Ş. *Managementul activităţii de formare continuă a cadrelor didactice*. Suport de curs. Bucureşti: 2008. 47 p.
- IUCU R. *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strate*gii. Bucureşti: Humanitas Educaţional, 2004. 163 p.â
- JOIȚA E., *Formarea pedagogică a profesorului*. Buucrești: EDP, 2008. 399 p.
- PĂCURARI O., CALLO T., *Formarea profesională continuă. Ghid metodolo*gic, Chişinău, 2003. 31 p.
- Disponibil:https://administrare.info/management/1010-structura-organizatorică-concept-elemente-componente

CHALLENGES TO INCLUSION

Bârsan Paula Dana

Colegiul Tehnic 'Gheorghe Asachi'

According to the Universal Declaration of Human rights (UDHR), article 26, everyone has the right to education. It further states that "Education shall be directed to the full development of the human personality and to the strengthening of respect for human rights and fundamental freedoms. It shall promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial or religious groups" (UDHR). In a rapidly developing world, marked by globalization and diversity, the issue of inclusion and education has become one of the focal points of research, innovation and practice. In fact, according to the UNESCO Global Education Monitoring report, equity and inclusion have become the heart of the 2030 Agenda. However, unequal distribution of resources is still prevalent, success in achieving these goals has thus far been limited and coloured with challenges. Some of these challenges stem from common inequality characteristics, which include but are not limited to disability, ethnicity, language, migration, displacement, gender, and religion. Others are related to geographic and economic contexts and for equal importance.

REGIONAL CHALLENGES TO INCLUSION AND EDUCATION

Migration has been prevalent in Europe over the recent years. Security conflicts and economic crisis have forced people to relocate in search for a new life. Some end up as asylum seekers and/or in refugee camps. Others are driven by global mobility and find work opportunities and integrate into the community. Entire families that come from other cultures, races, backgrounds and religious beliefs now live in Europe and their children study in the local schools. However, they all face challenges not only getting used to the new environment, but also being fully included in the education process. In fact, migration and all of its related aspects is deemed to be one of the highest risk factors in terms of exclusion. This produces new challenges for teaching, but also for assessment on which cultural biases may have far-reaching consequences for the students' further careers in education, occupation and life. (Altrichter, 2020).

The language barrier is considered one of the most prevailing challenges to IE. Studies show, that because students in the multicultural classroom are often learning content in a second language, this will badly affect the students' achievement if they do not have language proficiency (Cooper, Helmes & Ho, 2004) (Alsubaie, 2015). Language deficiencies are said to be a barrier in all levels of education. The inability to understand the material, and the need for repetition can be frustrating for the students themselves, the teacher, as well as the rest of the classroom. Furthermore, it is said to lead to diminished self-confidence, additional time spent after school hours to avoid falling behind on the material, and often to social struggles and exclusion. For instance, in a Belgium study sample, non-native students were at a higher risk of being victimised, especially in schools where they constituted a minority (Higgen, Mo¨sko 2020).

Culture includes everything that makes one group or community within a society distinctive from another. (Alsubaie, 2015). When considering culture and IE, the related

challenges are multifaceted. In terms of communication, what needs to be acknowledged is that there are significant variations between cultures in communication or interpersonal contacts of students in the multicultural classroom because they have a different style of nonverbal communication. This can lead to misunderstandings both between the teacher and the students, and among classmates. (Bohm, Davis, Meares & Pearce, 2002) (Alsubaie, 2015). Often, this can be a cause of exclusion, mockery, bullying from the peers, and frustration and confusion on the side of the teacher.

The mental health of the student directly affects his/her performance. When looking at migration and mental health, what needs to be addressed is the stress that some of the children go through. Fleeing a country due to security risks and seeking asylum, leaving their home behind has long-term effects on the mental state of the child. According to research conducted with teachers, the strain caused by the experiences they have had in their home country or during their flight is obvious. If children experienced traumatic situations it can lead to difficulties in concentrating and in some cases even result in posttraumatic stress disorder. (Higgen % Mo¨sko 2020). This in turn can lead to low educational performance, which is heightened by the previously indicated potential language barriers and having difficulty getting adjusted to the new environment. Feeling like an outcast, in emotional and mental distress unequivocally hinders opportunities for IE, as well as social inclusion. Furthermore, in some instances, children from troubled countries might not have learned how to solve conflicts without violence. (Higgen & Mo¨sko 2020) Hence, when faced with a troubling situation, bullying or mistreatment, they may resort to anti-social and even aggressive behaviour. This leads to yet another strain on the road to inclusion.

Race, gender and religion

At the center of effective teaching in a multicultural classroom is in fact racial awareness, where recognition of racial, ethnic, and cultural diversity in the classroom informs teaching strategies (Poorvu Center for Teaching and Learning). A body of research confirms the ways that micro-aggressions in particular can affect academic performance (Sue, 2013), and instructors should consider ways to develop an inclusive class climate that respects all persons in the classroom (Poorvu Center). Race is one of the predominant bases for discrimination. Migrant students that also have a different racial or ethnic background than the prevalent group in the class or school, are often excluded or become a target of bullying. This can lead to depression, conflicts, exclusion and even physical abuse all of which have a comprehensive negative impact on the child. Teachers' preparedness The diversity and inclusion strategy of the European Commission sets a target for the accepting of diversity, rejects discrimination and urges towards securing equal opportunities (Figure1) However, despite being a multicultural society and having a substantial track record in inclusive education and diversity, it seems that there are still some difficulties in transferring that into the classroom (Carballo, 2009), and teachers are and can be the real change actors.

References

1.United Nations. General Assembly (1949). Universal declaration of human rights (Vol. 3381). Department of State, United States of America. https://www.un.org/en/aboutus/universaldeclaration-of-human-rights

2.UNESCO (2021). Education: From disruption to recovery. https://en.unesco.org/covid19/educationresponse

3.UNESCO (2020). Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and education: All means all, Paris, 2020. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373718

4.UNESCO (2021). Report of UNESCO Online Conference: One year into COVID: Prioritizing education recovery to avoid a generational catastrophe.

https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000376984

5. UNESCO (2020). Towards inclusion in education: Status, trends and challenges, The UNESCO Salamanca Statement 25 years on, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, ISBN 978-92-3-100396-7

JOCUL CA TIP DE ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE INTEGRATĂ

Prof. înv. preșc. Larisa-Ionela Băzăvan , Școala Gimnazială Nr.1Țicleni ,județul Gorj

Jocul didactic - *"un mijloc de facilitare a trecerii copilului de la activitatea dominantă de joc la cea de învățare"* . (Bache H., Mateias A., Popescu E., Șerban F.)

Jocul didactic are o mulțime de valențe formative. Prin intermediul lui se activează vocabularul și limbajul copiilor, se corectează deficiențele de exprimare, se formează deprinderea de exprimare corectă, coerentă, în propoziții logice.Cea mai mare pondere în cadrul lor o au metodele de învațare prin acțiune efectivă.Raportul dintre principiile învățământului și metodologia didactică, dinamica acestor categorii pedagogice, atât în plan teoretic, cât si practic sunt condiționate de înțelegerea caracterului interactiv predării si învățării.

Având în vedere aceste principii, jocurile didactce se planifică în ordine cronologică, în așa fel ca fiecare predare să fie urmată de un joc de fixare si apoi consolidare a cunoștințelor predate.

CLASIFICAREA JOCURILOR DIDACTICE

Există mai multe criterii de clasificare a jocurilor didactice:

1)După scopul educațional urmărit,jocurile se pot clasifica:

*jocuri de mișcare -care urmaresc dezvoltarea calităților,priceperilor și deprinderilor motrice.
*jocuri de exersare a pronunției corecte
*jocuri de atenție și orientare spațială
*jocuri de dezvoltarea memoriei,gândirii
*jocuri de expresie afectivă

2)După sarcina didactică urmărită ,jocurile se pot clasifica:

*jocuri pentru fixarea si sistematizarea cunoștințelor
*jocuri de transmitere și însușire de noi cunoștințe
*jocuri de verificare si evaluare a cunoștințelor,priceperilor și deprinderilor

3)După conținut,jocurile se pot clasifica:

*jocuri didactice pentru cunoașterea mediului înconjurător
*jocuri didactice cu conținut matematic
*jocuri didactice pentru educarea limbajului

4)Dupa locul care îl ocupă în activitate jocurile se pot clasifica:

*jocuri organizate ca activitate de sine stătătoare

*jocuri integrate în activitate

Jocul didactic are un caracter mult mai pronunțat decât celelalte jocuri și se utilizează în gradiniță în scopul îmbogățirii și aprofundării experienței cognitive a copiilor, precum și în vederea dezvoltării proceselor psihice de reflectare directă și nemijlocită a realității. Jocurile didactice se practică atât în cadrul activităților comune, cât și în afara lor, ele fiind niște activități accesibile și atractive copiilor prin intermediul cărora se realizează majoritatea sarcinilor instructiv educative în gradinită.

Exemple de jocuri didactice :

- Senzoriale, de ghicire, de recunoaştere a unui obiect cu ajutorul simţurilor: “Ghici ce ai gustat!”; “Spune cum este?”; “Ce poţi spune despre?”

- Jocuri de analiză perceptivă vizuală, de reconstituire de imagini din bucăţele: “Loto flori, fructe, păsări, animale”, “Din jumătate – întreg”, “Jocul umbrelor”.

-Jocuri logice de comparare a obiectelor după criterii date şi de analiză, descriere, clasificare: “Mare, mic”, “Găseşte locul potrivit!”

-Jocuri gramaticale: “Eu spun una, tu spui multe” (singular-plural), “Spune al cui este?” (folosirea corectă a genitivului), “Cui trimit scrisoare?”(folosirea corectă a dativului), “Unde a zburat rândunica? ”(poziţii spaţiale).

- Jocuri de mişcare: „Cuibul rândunicilor”, „Ursul doarme”, „Ştafeta uriaşilor” etc.

SCOPUL JOCULUI DIDACTIC

Jocurile didactice pentru cunoașterea mediului au ca scop consolidarea și verificarea cunoștințelor copiilor în urma observărilor, a lecturilor dupa imagini, a plimbărilor și vizitelor („La piață”, „Când se întâmplă?”„ Cu ce călătorim”). Pentru dezvoltarea auzului fonematic se pot desfășura jocuri ca: „Deschide urechea bine”, „Al cui glas este”, etc. Prin jocuri ca: „Găsește cuvântul potrivit” se urmărește activizarea vocabularului, spontaneitatea gândirii prin realizarea unor exerciții verbale.

Jocul didactic matematic constituie și el un mijloc atractiv de realizare a sarcinilor număratului și socotitului (,,Completează ce lipsește”, ,,Cine așează mai bine” etc.)

Jocul logic ca modalitate de educare și instruire intelectuală a preșcolarului realizează o îmbinare optima între obiectivele urmărite, conținutul activității și particularitățile psihice ale vârstei preșcolare prin transpunerea sarcinilor de învățare în joc.

Prin jocurile logice se urmărește dezvoltarea gândirii cu operațiile, efectuarea în practica jocului a unor operații matematice specifice. Se desfășoară cu ajutorul Trusei Dienes, materialul fiind astfel conceput, încât conduce copiii către o înțelegere intuitivă și concretă a matematicii (,,Așează-mă la casuța mea”, ,,Ghicește cine sunt” etc.)

Prin joc copilul este stimulat din toate punctele de vedere ale dezvoltării sale.De aceea, jocul este cea mai eficientă formă de învăţare integrată datorită naturaleţei cu care copilul învaţă.

Bibliografie: ,,Bache H., Mateias A., Popescu E., Serban F. - "Pedagogie preșcolară.Manual pentru școlile normale", Edit. Didactică si Pedagogică, București, 1994

DIMENSIUNI EUROPENE ŞI PERSPECTIVE MODERNE ALE EDUCAȚIEI

Prof. înv.primar Becheru Carmen
Şcoala Gimnazială Nr. 128 București

Interesul pentru educaţie a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăţilor şi a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluţia industrial, când accesul la şcoală s-a generalizat, învăţământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie şi doar din speranţa, justificată, că individul să se poate ridica deasupra condiţiei date de familia, locul şi circumstanţele în care s-a născut. În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naţionale de învăţământ cu programme şi pedagogii menite să se răspândească în toate colţurile societăţilor. Nici România nu a fost mai prejos – personalităţi cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ştefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea atât a valorilor româneşti dar şi la integrarea celor universale în cultură noastră. Recomandăm celor interesaţi lucrarea profesorului Ion Albulescu de la Cluj, ,,Istoria pedagogiei româneşti". *Copiii români sunt încărcaţi cu materii atât de multe şi atât de diverse, încât nici profesorii, nici elevii nu se pot orienta în capetele lor. Aceşti copii nu învaţă nimic, pentru că memoria nu păstrează nimic nepriceput, nerumegat, unde interesul viu şi judecata copilului n-au jucat nici un rol. Singurul efect al încărcării memoriei cu lucruri pe care nu le poate mistui e sila şi scârba copilului de carte.* Nicolae Slavici spunea: ,,Menirea firească a şcolii nu e să dea învăţătură, ci să deştepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuinţa de a învăţa toată viaţă". Nu avem nicio îndoială că cei mai mulţi dintre cei implicaţi în educaţie şi învăţământ, dar şi simplii părinţi sau cetăţeni interesaţi de soarta viitorului ţării lor sunt de acord cu Nicolae Slavici. Pentru ca şcoala să cultive ,,destoinicirile intelectuale", şi am adaugă noi şi practice ale copilului, ea ar trebui să ştie atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse şi politici înţelepte dar şi care sunt ,,destoinicirile" fiecărui copil care îi intră pe poartă. Şcoala, universitatea, părinţii, organizaţiile nonguvernamentale şi partidele trebuie să se pună de acord asupra direcţiei spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă ,,trebuinţa de a învăţa toată viaţă" pentru propria desăvârşire şi a României devenire şi participare la progresul şi prosperitatea umanităţii.

Procesul de tranziţie spre o societate democratică şi spre economia de piaţă impune transformări radicale ale sistemului de învăţământ, o revoluţie a importanţei acestuia pentru

viaţa economică şi socială. Tratarea învăţământului ca un domeniu secundar de către vechiul regim a condus la degradarea sa progresivă cu efecte dezastruoase şi de lungă durată.

Învăţământul românesc actual trebuie să ţină seama permanent de dinamica evoluţiei sociale, fiind o problemă de interes naţional a cărei rezolvare nu poate fi decât rezultatul gândirii şi acţiunii întregului popor, al tuturor celor implicaţi în amplul proces de democratizare a sociatăţii româneşti. Viitorul naţiunii noastre depinde de calitatea educaţiei şi a învăţământului, principalii factori de modelare a tinerei generaţii.

Înnoirea şcolii trebuie realizată în mod unitar, având în vedere toate treptele şi formele de învăţământ, precum şi tipurile de legături dintre acestea. Legea învăţământului preuniversitar aduce o serie de schimbări:

- Caracterul deschis al sistemului de învăţământ prin care se realizează posibilitatea unei orientari şcolare progresive a elevilor, precum şi trecerea de la o formă la alta de învăţământ pe baza criteriului selectivitaţii valorice;
- Echilibrarea raportului dintre cultura generală şi cea tehnică- vocabulară în structura învăţământului prin care se poate realiza modelarea personalităţii umane uşor adaptabilă în evoluţia societăţii;
- Egalizarea şanselor de acces pentru toţi elevii, către toate formele de învăţământ;
- Descentralizarea şi întărirea autonomiei decizionale;
- Depolitizarea şi debirocratizarea învăţământului în formarea procesului de democratizare;
- Multitudinea posibilităţilor opţionale în funcţie de personalitate (convingeri, deprinderi, posibilităţi intelectuale).

Cadrele didactice depun eforturi pentru formarea elevilor şi tinerilor capabili să opteze liber pentru asigurarea unei culturi generale adaptate la contemporaneitate, pentru afirmarea valorilor perene ale culturii europene.

Este primordială schimbarea mentalităţii omului de la catedră, schimbarea spiritului existent în învăţământ cu o puternică responsabilitate civică şi profesională, cu o atmosferă de muncă susţinută şi serioasă.

O reformă a învăţământului vizează şi o reformă spirituală care aşa cum arată Constantin Noica ,,nu e pentru oameni, ci pentru om. Ea nu se mulţumeşte să capete ceva pentru toţi: avea să ceara ceva de la fiecare".

Şi dacă modul de structurare a procesului de învăţare a limbii române ca limbă maternă nu s-a schimbat prea mult, în schimb viziunea asupra predării celor două discipline şcolare, *gramatica* şi *literatura* a cunoscut modificări mai ales în ultimii zece ani, ca urmare a accentelor pragmantizante treptat prin programele de limbă şi literatură română.

Nevoia de integrare a individului în plan social şi profesional a închis calea de acces spre o motivaţie superioară a studierii limbii române exprimată de pedagogia tradiţională prin obiectivul de *cultivare a limbii române*.

Balanţa achiziţiilor echilibrată prin împletirea elementelor de natură cognitivă cu cele de natură afectivă în gândirea didactică ce a succedat epoca tehnologizării informaţionale, a fost dezechilibrată şi încriptată pragmatic în cele dou competenţe–cheie în programa de limba şi literatura română: *comunicarea în limba maternă* şi *sensibilizarea şi exprimarea culturală*.

În postura de competenţe-cheie, ele nu mai amintesc cu nimic de obiectivele pe care le avea în vedere profesorul la orele de cultivare a limbii române. După căderea comunismului, perioada patriotică care dubla discursul pedagogic românesc a căzut în dizgraţia românilor.

Exagerările patriotice, militizările nejustificate, corelarea mistificatoare a *dragostei de ţară* cu *dragostea de partid,* percepute ca abuzive au condus la eliminarea definitivă a inflexiunilor patriotice.

Iată, aşadar, încă un motiv pentru a căuta să unim în viziunea didactică, acele elemente care pot determina o apropiere a elevului de studierea limbii române, astfel încât regulile şi noţiunile predate să poată fi asociate, nu doar cu un simplu mecanism lingvistic, ci cu un complex de factori culturali intimi reprezentativi.

Conexiunea dintre istorie-cultură-limbă redimensionează demersul didactic, literatura fiind concretizarea *sufletului unui popor,* exprimat prin intermediul *celei mai exacte forme a limbii naţionale.* Căci, ,,pe de o parte lumea ca atare este redată de fiecare limbă, iar pe de alta, studiul limbajului poetic […]va trebui să se întemeieze pe cunoaşterea în prealabilă a felului în care o comunitate de vorbitori a cuprins în limba ei ca atare, incluzând şi mentalitatea acelei comunităţi."[1]

Mult prea discutatul fenomen care vizează aşa-zisa *încărcare a materiei,* va continua să existe atât timp cât cadrul didactic de la catedră nu îşi va asuma rolul de a forma copilul dincolo de normativele unui spirit exagerat încă existent.

Aşadar, trebuie menţionat faptul că limba şi literatura română, nu este doar cunoaştere şi logică, ea este şi simţire. ,,Într-adevăr cultura contemporană, precumpănitor ştiinţifică- semnala C.Noica în *Scrisori despre logica lui Hermes*- a ajuns astăzi în impasul la care sfârşise cultura teologică a Evului Mediu: trebuie să explice prin mijloace perfecte o lume imperfectă".

Şi mai departe ,,Formele acestea din urmă considerate ştiinţifice libere cum sunt în loc să modeleze, deformează lumea omului, nu numai pe plan teoretic ci şi în cuprinsul istoriei făcându-l pe om să-şi piardă sensurile, limbile, glasurile, venind cu un alt glas, şi

anume cel al străinului. Însă, dacă ele rămân cu adevărat, străinul Andere, cum s-a spus despre divin, atunci riscă să li se întâmple ceea ce s-a petrecut pentru totdeauna cu înţelesurile divine coborâte peste lume."[2]

Şi continuând să ne explicăm lipsa de interes ca pe o rezistenţă subconştientă a copiilor la scientism, consider că ar fi util să ne reformulăm obiectivele cu mai mult realism, căci noianul de noţiuni literare în funcţie de care ne dozăm timpul şi efortul profesional ne fac să ne concentrăm acum pe înţelegerea şi însuşirea unor concepte de teorie literară punctate conform baremelor la examene şi concursuri şi, mai puţin, pe atingerea obiectivului de a cultiva gustul şi plăcerea de a citi.

În ceea ce priveşte spiritul viziunii moderne asupra învăţării literaturii române, Ion Şerdean menţionează că, "după cum se poate observa, analiza literară, folosită în clasele liceale, îşi găseşte locul şi în clasele mici, sub forma lecturii explicative adaptată la particularităţile de vârstă ale elevilor.

Şcoala românească actuală se află mereu într-un efort de schimbare şi adaptare la cerinţele societăţii democratice, modernizarea şi ridicarea calităţii sale la nivelul standardelor educaţionale europene implicând o examinare atentă şi actualizată în concordantă cu evoluţia sistemelor de învăţământ din celelalte ţări europene, îndeosebi din ţările Comunităţii Europene.

Datoria fiecărei instituţii din sistemul naţional de învăţământ este de a asigura, atât desfăşurarea în condiţii optime a actului didactic propriu-zis, cât şi îmbinarea eficientă a tuturor formelor educaţiei, pentru a contribui la dezvoltarea profesională şi personală a elevilor, la bunăstarea societăţii şi la dezvoltarea durabilă. Asigurarea calităţii în educaţie impune existenţa unor cadre didactice cu o pregătire şiinţifică şi psiho-pedagocică temeinică, ce se implică activ în actul didactic,permanent receptivi la reformele educaţionale şi la schimbările din mediul socio-cultural.

Orientările pedagogice actuale ce impun un învăţământ centrat pe elev, prezenţa triadei educaţie formală – nonformală – informală asociată cu introducerea noilor educaţii, vor contribui la formarea şi dezvoltarea capacităţilor cognitive, afective şi acţionale, la dezvoltarea unei personalităţii complexe a elevilor,pregâtindu-i pentru cerinţele societăţii de mâine.

Şcoala românească în context european este un important prilej de a contribui la realizarea unui schimb de opinii privind pregătirea personalului didactic în pas cu cerinţele reformei în învăţământ, cu aşteptările societăţii în continuă schimbare şi cu sugestiile forurilor europene în domeniu.

Bibliografie :

[1] Ion Coteanu, *Stilistica funcţională a limbii române. Limbajul poeziei culte,* vol.II, Editura Academiei, Bucureşti,1985, p.35.

[2] I.D.Lăudat*, Metodica predării limbii şi literaturii române,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993, p.150.

[3] C.Noica, *Scrisori despre logica lui Hermes,* Editura Cartea Românească, Bucureşti, 1986, p.6.

LICEUL TEOLOGIC REFORMAT
SFÂNTU GHEORGHE, JUDEȚUL COVASNA
2023

AUTOR: BEDE ERIKA

DEZVOLTAREA A LIMBAJULUI ȘI A ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE ÎN ȘCOALĂ

În etapele introductive și inițiale ale școlii primare, poate că cel mai important obiectiv al educației și formării este acela de a dezvolta competențele necesare pentru a pune bazele unei comunicări de succes în limba maternă. Competențele lingvistice și de comunicare au o influență decisivă asupra performanțelor școlare ale unui copil și, mai târziu, pe piața muncii și în societate, asupra succesului, satisfacției și stimei de sine ale acestuia. Funcționarea corectă a acestora stă la baza și consolidează percepția, codificarea, interpretarea, stocarea și utilizarea sistemului de semnale lingvistice. Ele influențează atitudinile generale față de învățare, motivația, alegerea valorilor și apartenența la un grup de egali, precum și alegerile profesionale. Impactul lor este încorporat în socializarea adulților, în preferințele valorice, în utilizarea limbii și în cultura comportamentală.

Curriculum-ul național identifică dezvoltarea competențelor de comunicare și nevoia de aplicare practică ca fiind un domeniu prioritar. Dezvoltarea continuă a competențelor de înțelegere și de producere a textelor permite indivizilor să înțeleagă și să proceseze mesaje dintr-o varietate de medii de informare, atât independent, cât și în cooperare cu alții, folosind instrumentele și codurile comunicării verbale și non-verbale (vorbite și vizuale).
Prin urmare, dobândirea competenței de comunicare în limba maternă acoperă o gamă largă de competențe, de la ascultarea sunetelor (foneme), la utilizarea regulilor gramaticale, la citirea, înțelegerea, utilizarea și compunerea de texte. Cauza tulburării, atât în cazul unui intelect normal, sănătos, cât și în prezența unui handicap, constă în co-apariția unei lipse a anumitor subcompetențe. Nu numai copiii cu cerințe educaționale speciale au probleme de comunicare, citire, scriere și înțelegere a textului scris. La baza acestor probleme se află o lipsă de abilități și disfuncții generale de limbaj și comunicare. Deficiențele în ceea ce privește abilitățile de limbaj și comunicare, precum și identificarea, remedierea,

îmbunătățirea și remedierea acestora pot fi clasificate drept dificultăți de învățare. În practica educației publice, prin urmare, identificarea, detectarea și dezvoltarea deficitelor de abilități de limbaj și comunicare sunt de o importanță deosebită.

Recunoașterea și gestionarea competențelor

Se iau din ce în ce mai multe inițiative educaționale pentru a se asigura că copiii cu probleme pot fi educați împreună cu ceilalți copii într-un mod integrat. Cunoștințele profesionale și practice privind dificultățile de învățare sunt din ce în ce mai răspândite în rândul cadrelor didactice, care cunosc și utilizează în număr mare tehnicile de dezvoltare. Legea modificată privind educația publică oferă cadrul legal pentru a se asigura că copiii cu dificultăți de învățare și copiii cu nevoi educaționale speciale primesc cea mai bună îngrijire.

Rolul jocurilor lingvistice în dezvoltarea competențelor de comunicare

Învățarea prin joc este cea mai eficientă formă de învățare, care este adaptată la nevoile și dorințele copilului și oferă posibilitatea de a experimenta. Prin intermediul jocurilor lingvistice și de comunicare, copiii își învață limba maternă prin joc, experiențe și trăiri. Jocurile de limbă maternă dezvoltă percepția, înțelegerea și producția vorbirii și promovează utilizarea sistematică și conștientă a abilităților lingvistice instinctive. În timpul jocurilor, copiii se angajează în activități de gândire, devin mai creativi, iar cei cu dificultăți de vorbire devin mai relaxați și mai articulați.

Pe lângă efectele lor asupra dezvoltării, jocurile de limbaj și comunicare oferă oportunități suplimentare pentru profesori. Aceștia pot obține o experiență directă în ceea ce privește competențele lingvistice și de comunicare ale elevilor prin activități de joc în comun. În cazul unui copil cu probleme de vorbire, acestea pot sprijini, de asemenea, activitatea terapeutică, pe baza instrucțiunilor logopedului. Utilizarea lor are numeroase avantaje pedagogice. Jocurile sunt multifuncționale: ele dezvoltă în mod pozitiv abilitățile parțiale, competențele sociale, dezvoltarea morală și creativitatea. Ele pot fi jucate de mai multe ori, astfel încât cunoștințele, competențele și abilitățile să fie mai adânc înrădăcinate. Ele permit o dezvoltare diferențiată, personalizată și un tratament individualizat. Diversitatea lor tematică le permite să fie utilizate într-o varietate de planuri de lecție sau situații educaționale. Sarcina

profesorului este de a selecta materialele de joc adecvate pentru grup și individ, de a crea condițiile de joc, de a furniza echipamentul, de a iniția, de a facilita și de a ghida activitățile de joc.

Jocurile de limbaj și de comunicare ar trebui să fie folosite în fiecare zi începând cu clasa întâi, într-un mod planificat și antrenant, crescând treptat în dificultate. Dacă sunt bine utilizate, diferitele forme de joc pentru consolidarea competențelor lingvistice și de comunicare pot deveni o cheie pentru o personalitate de succes cu potențial de performanță.

În continuare sunt prezentate jocuri de limbaj care dezvoltă subaptitudinile necesare pentru competența lingvistică și de comunicare (de exemplu, atenția, gândirea, memoria, înțelegerea vorbirii, ascultarea, înțelegerea auditivă, dezvoltarea vocabularului, citirea, scrierea, ortografia) și oferă oportunități de a consolida abilitățile și competențele lingvistice și de comunicare dobândite prin experiență. Ele pot fi utilizate atât în dezvoltarea copiilor fără probleme, cât și în terapia copiilor cu tulburări de limbaj. Ele pot fi predate față în față, individual, în perechi sau în grupuri. Jocurile nu sunt secvențiale, ci mai degrabă un set de jocuri din care fiecare poate alege în funcție de nevoile și gusturile sale pedagogice.

Bibliografia:

Barbara Kósa (2005) Educație și formare profesională 2010 - Rezumatul rezultatelor grupului de lucru "Competențe cheie". New Pedagogical Review, nr. 5, 51-57.
Benő Csapó (2004a): Cunoaștere și școală. Cunoștințe și competențe. Műszaki Könyvkiadó, Budapesta, 41–55.
Fisher, Robert (1999) Cum să-i învățăm pe copiii noștri să gândească? Editura Technical Book Publishing House, Budapesta, 5-76.

FOLOSIREA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP ÎN ACTIVITĂȚILE CU PREȘCOLARII

Prof.înv.preșc.Bejinaru Maria-Elida,

Școala Gimnazială Nr.1 Țicleni, Gorj

„Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaştere propusă de profesor într-o cale de învăţare realizată efectiv de preşcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale şi nonformale, cu deschideri spre educaţia permanentă", afirma Sorin Cristea în ceea ce privește tratarea problematicii metodelor interactive.

Aceasta este, de fapt, preocuparea actuală în legătură cu metodele care se aplică în cadrul activităţilor organizate cu copiii preşcolari şi şcolari, anume aceea de a transforma metoda dintr-un instrument exclusiv al cadrului didactic într-unul al celui căruia i se adresează activitatea. Predarea tradiţională în sensul în care educatoarea explică, face o demonstraţie, iar rolul copiilor este acela de a urmări, nu produce învăţare decât în foarte mică măsură. Educatoarea trebuie să găsească acele metode care să permită „stocarea" informaţiei pentru mai mult timp, copiii înşişi trebuie să organizeze ceea ce au auzit şi văzut într-un tot ordonat şi plin de semnificaţii. Dacă copiilor nu li se oferă ocazia discuţiei, a investigaţiei, a acţiunii şi eventual a predării, învăţarea nu are loc. Pentru a realiza o educaţie de calitate centrată pe copil este necesar ca activităţile de învăţare să fie combinate cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă interdependentă.

Folosirea metodelor interactive de grup în activitatea cu preşcolarii mi-a permis să experimentez, să caut noi variante pentru a spori eficienţa activităţii instructiv-educative din grădiniţă, prin directă implicare a preşcolarului şi mobilizarea efortului său cognitiv. Adevărata învăţare este aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi. Lucrul în echipă a oferit copiilor posibilitatea de a-şi împărtăşi părerile, experienţa, ideile, strategiile personale de lucru, informaţiile, iar timpul de soluţionare al problemelor a fost de cele mai multe ori mai scurt.

Am constatat că preşcolarii s-au implicat mai mult în învăţare decât în abordările frontale sau individuale, au manifestat dorinţa de a împărtăşi celorlalţi ceea ce au experimentat.

Aşadar, aceste metode sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile copiilor, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Utilizând metode active de predare-învăţare, educatoarea trebuie să aibă în vedere că învăţarea prin cooperare nu este un scop în sine, ci un mijloc de atingere a obiectivelor prin fiecare membru al grupului în parte. Trebuie să se orienteze când şi cum anume aplică strategia învăţării prin cooperare: frontal – considerând toată grupa o echipă, sau împărţind-o în grupuri mici şi adaptând sarcinile de instruire la caracteristicile individuale şi de afinitate ale membrilor, raportându-se atât la timp, cât şi la conţinut. Construirea diferenţiată a sarcinilor de învăţare trebuie să fie realizată cu maximum de profesionalism, astfel încât să faciliteze succesul atât al sarcinii în sine, cât şi al fiecărui copil.

Educatoarea trebuie să ştie cum să-i motiveze pe copii atât instructiv, dar şi afectiv, să menţină întregului grup un tonus afectiv pozitiv, constructiv.

Trebuie, însă, să avem mare grijă, când, cum şi ce metodă aplicăm, deoarece demersurile didactice pe care le iniţiem trebuie să fie în concordanţă cu particularităţile de vârstă şi posibilităţile cognitive şi practice ale copiilor. Nu orice metodă poate fi aplicată în cadrul oricărei categorii de activitate sau la orice nivel de vârstă. În alegerea metodelor pe care le vom aplica în activitate trebuie să ţinem cont de tema activităţii, de tipul ei (de predare, consolidare, evaluare) şi de nivelul de dezvoltare intelectuală al copiilor. De aceea, este necesar, din partea educatoarelor, un studiu profund al acestor metode, o analiză amănunţită, creativitate, responsabilitate didactică şi capacitate de adaptare şi aplicare.

Copiii, la activităţile organizate prin metode interactive, se ajută unii pe alţii să înveţe, împărtăşindu-şi ideile, învaţă cum să înveţe, se exprimă liber, experimentează. În cazul utilizării metodelor interactive, copiii trebuie să asigure conducerea grupului, să coordoneze comunicarea, să stabilească un climat de încredere, să ia decizii, să medieze conflicte, să fie motivaţi să acţioneze conform cerinţelor educatoarei.

Educatoarea aranjează mobilierul din grupă în mod corespunzător, grupează copiii în număr adecvat metodei utilizând o modalitate cât mai ingenioasă de grupare (sexul, prieteniile, diferite jocuri, nivelul abilităţilor într-un anumit domeniu etc.) şi stabileşte dimensiunea grupului (de la 2 la 6 copii). Un pas important în desfăşurarea în condiţii cât mai bune a activităţii, o constituie stabilirea regulilor de lucru (se vorbeşte pe rând, nu se atacă persoana ci,

eventual, opinia sa, se lucrează în echipă, nu se monopolizează discuţia, nu rezolvă unul singur sarcina de lucru), a obiectivelor activităţii şi a timpului avut la dispoziţie.

Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educaţională alături de cele tradiţionale ori în combinaţie cu acestea. Astfel, voi enunța în continuare câteva exemple de metode interactive:

- metode de predare-învăţare: predarea-învăţarea reciprocă, mozaic, tehnica lotus, bula dublă, cubul, schimbă perechea, acvariul, învăţarea în cerc, examinarea expunerii etc.

- metode de fixare, consolidare şi evaluare: piramida şi diamantul, ghicitorile, ciorchinele, benzi desenate, posterul, diagram Venn, turul galeriei, turnirul enunţurilor etc.

- metode de creativitate: brainstormingul, tehnica 6/3/, metoda Philips 6/6, tehnica viselor.

- metode de rezolvare de probleme: pălăriuţele gânditoare, studiul de caz, pătratele divizate, minicazurile, interviul, explozia stelară etc.

- metode de cercetare: proiectul, investigaşia în grup, experimental, cercetarea mea.

Voi descrie în continuare câteva metode interactive pe care le-am folosit în activitatea mea cu preșcolarii.

Bula dublă - este o metodă de predare-învăţare, uşor de aplicat, care grupează asemănările şi deosebirile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se aşează câte o imagine care denumeşte subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaţionate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularităţile sau deosebirile.

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activităţile cu preşcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării şi rezolvarea de probleme prin lucrul în pereche. Metoda ,,Schimbă perechea" am folosit-o în activităţi de observare, activităţi de convorbire, activităţi practice, etc.

Brainstormingul, în traducere directă ,,furtună în creier" sau ,,asalt de idei" este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluţionarea unor probleme, fără a critica soluţiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativităţii şi o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare şi evaluare a cunoştinţelor. Această metodă are o largă aplicabilitate şi am folosit-o cu succes în activităţile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parţial. În spaţiul care intersectează cele două cercuri am aşezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am aşezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea şi evaluarea cunoştinţelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activităţile de povestire, observare, convorbire,

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării experienţiale, de exersare a capacităţilor de analiză, de dezvoltare a creativităţii copiilor.

Aceste metode presupun respectarea particularităţilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri şi activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obţinute şi reconstituirea relaţiei educatoare-copil.

Metodele de învăţare activă implică copiii în procesul de învăţare în sensul formării lor ca participanţi activi la procesul de educare, astfel fiind ajutaţi să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să aplice în diferite situaţii de învăţare ceea ce au învăţat.

Bibliografie:

1. Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves, 2002;

2. Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – Activităţi bazate pe inteligenţe multiple, Editura Reprograph, Craiova, 2005;

3. Gluiga Lucia, Spiro Jodi – Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice, Bucureşti, 2001.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN ÎNVĂTĂMÂNTUL ROMÂNESC

PROF.Beleuță Gianina-Mihaela - Șc.Gimnazială Alexandru Ioan Cuza Vaslui

PROF.Alexandru Emilia - Șc. Gimnazilă Alexandru Ioan Cuza Vaslui

Şcoala este ca o lume fermecată, plină de basm şi feerie, este lăcaşul unde se pun bazele ,,clădirii''fizice şi spirituale a ,,puiului de om''.Doar ,,zâna'',modelatoarea de suflete şi minţi, ştie, cu mult tact şi răbdare, să-i treacă pragul palatului fermecat pentru a îmbrăca haina plină de vrajă şi mister a basmului, a jocului, a cântecului şi a poeziei. Activitățile extrașcolare se referă la acele activități realizate în afara mediului școlar, în afara instituției de învățământ, cu participarea clasei, a mai multor clase de elevi sau a mai multor instituții de învățământ. Educaţia extracurrriculară (realizată dincolo de procesul de învăţământ) îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor noştri. Educaţia prin activităţile extracurriculare urmăreşte identificarea şi cultivarea corespondenţei optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viaţă civilizat, precum şi stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinţe punându-i în contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat. Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual. Desfășurarea procesului instructiv-educativ constă în îmbinarea activităţilor şcolare cu activităţi extracurriculare ce au numeroase valenţe formative, permițând manifestarea creativității întregului grup de elevi, a relaţiilor creative, astfel învățătorul putându-și afirma spiritul inovator, creativitatea didactică, totodată atrăgându-i si pe elevi. Activitățile extrașcolare ocupă un loc important în ansamblul influențelor educative. Participarea la acest tip de activități lărgește orizontul cultural al

elevilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs. De asemenea, constituie un mijloc de formare a competențelor, contribuie la educarea morală, estetică a elevilor, diciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul cultural-artistic. Activitățile extrașcolare reprezintă un mijloc de formare a deprinderilor elevilor de a-și folosi, în mod rațional, timpul liber, sunt propice manifestării spiritului de independență și inițiativei. Activitățile extrașcolare vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria de desfășurare a acestora e greu de delimitat. Pot fi excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, operă, muzică clasică, activități artistice, cluburi tematice, activități sportive, legate de protecția mediului etc.

Caracteristici de bază ale activităților extrașcolare: • înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/ muzică pentru copii, etc.); • au rol complementar celui al școlii; • dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate; • oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor. Este cunoscut faptul că activitățile extrașcolare generează capital social și uman, constituie un mediu formator mai atractiv, în afara contextului instituțional. Participarea elevilor la astfel de activități îi ajută să se înțeleagă pe ei înșiși prin observarea și interpretarea propriului comportament în comparație cu al celorlalți. O altă particularitate a activităților extrașcolare, de o reală importanță, o constituie legătura acestora cu partea practică.

Aplicarea cunoștințelor în cadrul activităților extrașcolare are valoarea unui exercițiu de dezvoltare a aptitudinilor elevilor. Important în derularea acestor activități este faptul că elevii pot fi antrenați atât în inițiere și organizare, cât și în modul de desfășurare a acestora. De la cea mai fragedă vârstă , copiii acumulează o serie de cunoştinte punându-i in contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Activităţile de acest gen au o deosebită influenţă formativă, au la bază toate formele de acţiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităţilor organizate în mijlocul naturii, al vieţii sociale, copiii se confruntă cu realitatea şi percep activ, prin acţiuni directe obiectele , fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viaţa în aer liber, în cadrul acţiunilor turistice, elevii îşi pot forma sentimentul de respect şi dragoste faţă de natură, faţă de om şi realizările sale.

Astfel, vizitele la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale au oferit elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, operele de artă originale, momentele legate

de trecutul istoric local, național,ceea ce a ușurat procesul formării reprezentărilor despre acestea. Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor. Vizionarea spectacolelor de teatru pentru copii, au stimulat și orientat copiii spre aceste domenii de activitate. Excursiile școlare au contribuit la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării,respectul pentru frumusețile naturii ,artă și cultură. Serbările școlare marchează evenimente importante din viața școlarilor. Aceste activități constau în dezvoltarea artistică a copiilor dar și într-o atmosferă de sărbătoare instalată cu acest prilej. Am realizat astfel de activități cu ocazia zilei de 1 Decembrie, a Crăciunului, și la sfârşit de an şcolar, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se exprima liber oral ,în scris sau prin muzică. Concursurile sunt forme competiţionale de activitate extraşcolară, organizate pe diferite teme.Am organizat la nivel de şcoală, localitate și județ concursuri de matematică, de limba română, de creaţii artistice, de desen, dar am participat şi la concursuri județene și naționale, unde am obținut multe premii . Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăşi să fie creativ. Elevii sunt atraşi de activităţile artistice, reacreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice şi stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conştientizarea urmărilor poluării, educaţia rutieră, educaţia pentru păstrarea valorilor, etc.

Condiția primordială pentru receptarea corectă și coerentă a mesajului o reprezintă demersul adoptat de cadrul didactic, metodele, procedeele, modul și modalitățile utilizate, precum și cadrul în care se desfășoară procesul. Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viaţă. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său,

de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi . Modelarea, formarea, educarea cer timp și dăruire.

Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare. Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, cultivarea interesului pentru acțiuni socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, valorificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții, valori morale și nu numai. Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală: În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităţilor extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activităţi, să încurajeze elevii şi să realizeze un feed- back pozitiv.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi vremea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Bibliografie:

1. Ministerul Educatiei si Cercetarii, Institutul de Stiinte ale Educatiei Revista invatamantului prescolar, 3-4/2006,

2. IONESCU, M.; CHIŞ, V.,Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001*

3.Cernea, Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în “ Învăţământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

4.Crăciunescu, Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în “Învăţământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

"ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR: TEORII ȘI PRACTICI EFICIENTE"

Bența Dan
Liceul Tehnologic"Vlădeasa"Huedin
CJRAE Cluj

Învățământul preuniversitar reprezintă o etapă critică în dezvoltarea educației, fiind etapa în care elevii își formează baza cunoștințelor necesare pentru a putea progresa la nivelul următor. Organizarea conținuturilor în cadrul acestui sistem este crucială pentru asigurarea succesului elevilor și a îndeplinirii obiectivelor educaționale. În acest articol, vom explora teoriile și bunele practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar, bazate pe cercetări și experiențe din literatura de specialitate, atât străină, cât și românească.

Teoria constructivismului sugerează că elevii își construiesc cunoștințele pe baza experiențelor și a înțelegerii lor personale asupra subiectului. În acest sens, organizarea conținuturilor ar trebui să fie centrată pe elev, prin intermediul unor activități care să le permită să își construiască propriile cunoștințe. Astfel, este important ca profesorii să ofere o varietate de materiale și resurse care să susțină procesul de construire a cunoștințelor, cum ar fi exemple concrete, activități practice și experiențe de învățare personalizate.

În ceea ce privește bunele practici de organizare a conținuturilor, este recomandată utilizarea unui plan de învățământ bine structurat, care să includă obiectivele de învățare, metodele de predare și evaluarea progresului elevilor. De asemenea, se recomandă folosirea unui sistem de clasificare a conținuturilor, care să îi ajute pe elevi să înțeleagă structura și conexiunile dintre diferitele subiecte.

Un alt aspect important în organizarea conținuturilor este utilizarea tehnologiei. Tehnologia poate fi utilizată pentru a crea resurse de învățare interactivă, care să îi ajute pe elevi să înțeleagă mai bine subiectele. De asemenea, tehnologia poate fi folosită pentru a personaliza procesul de învățare, prin furnizarea de resurse adaptate nevoilor individuale ale elevilor.

În literatura de specialitate străină, se evidențiază importanța utilizării resurselor educaționale deschise (OER) în organizarea conținuturilor. OER sunt materiale de învățare care sunt disponibile gratuit și pot fi folosite de profesori și elevi în scop educațional. Utilizarea OER poate fi benefică atât pentru elevi, cât și pentru profesori, deoarece aceștia pot accesa o varietate

de materiale educaționale, care să le permită să învețe și să predea într-un mod inovator și creativ.

În ceea ce privește literatura de specialitate românească, sunt evidențiate bunele practici de organizare a conținuturilor prin utilizarea resurselor multimedia. Acestea pot fi utilizate în cadrul procesului de învățare, pentru a ajuta elevii să înțeleagă mai bine subiectele, prin intermediul videoclipurilor, animațiilor și jocurilor educaționale.

De asemenea, în literatura de specialitate românească, este evidențiată importanța utilizării metodelor de învățare bazate pe proiecte și activități practice. Aceste metode încurajează elevii să își construiască cunoștințele prin intermediul experiențelor concrete, iar organizarea conținuturilor ar trebui să se concentreze pe aceste activități, pentru a permite elevilor să dobândească abilități practice și să își dezvolte competențele.

În ceea ce privește evaluarea progresului elevilor, literatura de specialitate evidențiază importanța utilizării unor metode de evaluare variate, care să permită evaluarea progresului într-un mod cuprinzător. Aceste metode ar trebui să includă evaluarea formativă și sumativă, dar și autoevaluarea și evaluarea perechii, pentru a permite elevilor să își evalueze propriul progres și să își îmbunătățească performanțele.

Organizarea conținuturilor este esențială în învățământul preuniversitar, pentru a permite elevilor să dobândească cunoștințele și competențele necesare pentru a-și atinge potențialul. În acest sens, teoriile și bunele practici de organizare a conținuturilor sunt cruciale pentru a asigura un proces de învățare eficient și de calitate.

Una dintre teoriile importante în organizarea conținuturilor este teoria învățării constructive. Această teorie se concentrează pe faptul că elevii își construiesc cunoștințele pe baza experiențelor lor anterioare, iar organizarea conținuturilor ar trebui să se concentreze pe această construcție a cunoștințelor. Astfel, învățarea ar trebui să fie structurată în jurul ideii de construire a cunoștințelor prin intermediul experiențelor concrete, a activităților și a proiectelor.

O altă teorie importantă în organizarea conținuturilor este teoria învățării bazate pe competențe. Această teorie se concentrează pe dezvoltarea competențelor practice ale elevilor și ar trebui să fie reflectată în organizarea conținuturilor. Astfel, organizarea conținuturilor ar trebui să se concentreze pe dezvoltarea abilităților practice ale elevilor, precum și pe furnizarea de contexte relevante și semnificative pentru a ajuta la dezvoltarea competențelor.

În ceea ce privește bunele practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar, utilizarea resurselor multimedia este una dintre cele mai eficiente metode. Aceste resurse pot fi utilizate pentru a ajuta elevii să înțeleagă mai bine subiectele, prin intermediul videoclipurilor, animațiilor și jocurilor educaționale. Acestea pot fi, de asemenea, utilizate pentru a ajuta la construirea cunoștințelor și la dezvoltarea competențelor, prin intermediul activităților interactive și a proiectelor.

În concluzie, organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este esențială pentru a asigura un proces de învățare eficient și de calitate. Teoriile învățării constructive și bazate pe competențe, împreună cu utilizarea resurselor multimedia și a metodelor de învățare bazate pe proiecte și activități practice, sunt esențiale pentru organizarea conținuturilor. Evaluarea progresului elevilor ar trebui să se concentreze pe utilizarea unor metode variate, care să permită evaluarea progresului într-un mod cuprinzător. Prin implementarea acestor teorii și practici eficiente de organizare a conținuturilor, elevii vor avea șansa să dobândească cunoștințele și competențele necesare pentru a-și atinge potențialul maxim.

Bibliografie:

1. Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (Eds.). (2000). How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School (Expanded ed.). National Academies Press: Washington, D.C.

2. Mayer, R. E. (2001). Multimedia Learning. Cambridge University Press: New York.

Open Education Consortium. (n.d.). What are Open Educational Resources (OER)? Retrieved from https://www.oeconsortium.org/resources/open-educational-resources-oer/

3. Păunescu, M., & Șerbănescu, L. (2012). Pedagogia Proiectului în Învățământul Preuniversitar. Editura Didactică și Pedagogică: București.

4. Tudose, C. (2015). Evaluarea în Învățământul Preuniversitar. Editura Universității din București: București.

PĂDUREA, AURUL VERDE!

profesor învăţământ preşcolar Berteşteanu Adriana
GPP „Dumbrava Minunată” Slobozia, judeţul Ialomiţa

Educaţia pentru protecţia mediului înconjurător, urmăreşte să asigure fiecărui preşcolar, indiferent de vârstă, un nivel intelectual sau preocupări, posibilitatea de a adopta un comportament responsabil faţă de natură, în cadrul căreia să se puna accent pe respect şi ocrotire, în orice împrejurare.In mod particular, în cazul copiilor preşcolari, se poate forma şi dezvolta conştiinţa ecologică şi implicit un comportament adecvat. Este de datoria noastră să făcem mai mult pentru copiii noştri, să-i călăuzim în descoperirea lumii fascinante care ne înconjoară, să-i ajutăm să găsească răspunsuri la întrebări legate de tainele naturii,chiar acolo, în mijlocul ei,să-i învăţăm să o iubească,să o protejeze, să o ocrotească, să înţeleagă că depind de natură, că fără ea nu pot exista.

În acest sens, în cadrul Grădiniţei cu Program Prelungit “Dumbrava Minunată”, Slobozia, am desfăşurat, pe parcursul anului scolar 2021-2022, cu sprijinul conducerii şi a cadrelor didactice din unitate, proiectul „Pădurea,aurul verde!”, proiect ce a avut drept obiective:

- formarea unei atitudini pozitive faţă de mediul înconjurător prin stimularea interesului copiilor faţă de schimbările care se petrec în natură, în viaţa şi activitatea oamenilor;
- dezvoltarea capacităţilor de observare, explorare şi înţelegere a mediului înconjurător;
- cultivarea capacităţii afective de a descoperi frumuseţea naturală a pădurilor prin observarea schimbărilor specifice anotimpurilor;

ETAPA DE DOCUMENTARE (octombrie 2021):

a)Constituirea comitetului de mediul (grupul de preşcolari participanţi la proiect), format din 27 de preşcolari de la grupa mare Albinuţele:

-grupul de preşcolari a fost familiarizat cu obiectivele proiectului şi cu activităţile care se vor desfaşura, precum şi regulile de desfăşurare a activităţilor de grup;

-au fost prezentate copiilor informaţii diverse privind pădurea, privind acţiunile stabilizatoare sau perturbatoare ale omului;

-realizarea unui jurnal în care se vor nota modificările care intervin în pădure pe parcursul anului;

-grupul de copii a experimentat starea de a fi în pădure, a învăţat să respecte pădurea şi au făcut legătura dintre teorie şi practica;

b)Stabilirea locului de desfăşurare: pădurea Peri

ETAPA DE LUCRU ÎN PĂDURE (noiembrie 2021-iunie 2022):

O dată pe lună, începând cu luna noiembrie, am mers în pădure şi am desfăşurat diverse acţiuni, respectând calendarul activităţilor , inventarul de probleme abordate referindu-se la:

- **CE ŞTIU?**- cunosc vieţuitoare sălbatice,cunosc părţile componente ale corpului animalelor, cunosc faptul că pădurea nu trebuie tăiata pentru că ne asigura oxigenul;
- **CE NU ŞTIU?**-factorii care influienţeaza negativ viaţa animalelor din pădure; consecinţele deteriorării pădurii asupra mediului;
- **CE VOR SĂ ŞTIE COPII?**- să cunoasca şi alte specii de animale şi păsări sălbatice;să viziteze pădurea;să cunoască arborii din pădure;

ETAPA DE EVALUARE(noiembrie 2021-iunie 2022):

Evaluarea proiectului s-a realizat pe tor parcursul etapei de lucru şi a constat în :

-realizarea de filmuleţe în PowerPoint cu imagini din pădure ;

-realizarea unei expoziţii cu desene din pădure;

-realizarea unui jurnal în care s-au notat modificările intervenite în pădure pe parcursul anului;

-împărţirea de pliante eco despre pădure, în grădiniţă/comunitatea locală ;

Totodată ,s-au realizat şi întâlniri educative care au inclus: proiectare de filme,prezentare de portofolii,realizarea unor machete didactice.

Proiectul a avut beneficiari directi si indirecti. In mod direct au beneficiat copiii care au avut posibilitatea de a experimenta noi forme de învăţare,prin efectuarea unor activităţi în mijlocul naturii, corelând beneficiile unei învăţări activ-participative cu bucuria de a respira aer curat si de a admira peisaje deosebite.In mod indirect va beneficia societatea care va dobândi cetăţeni implicaţi în respectarea şi protejarea naturii.

În urma derulării proiectului, am constatat că prescolarii acordă o atenţie sporită oricărui colţ de natură, sesizând frumuseţea şi unicitatea lui, manifestând o conduită ecologică faţă de pădure, în special şi faţă de întreaga natură , în general.

Proiectul a fost prezentat în cadrul comisie metodice, constituind o experienţă de succes, iar activităţile desfăşurate au avut multiple valenţe educative şi formative.

Educaţia ecologică este un domeniu extrem de generos şi interesant pentru copii,iar reuşita activităţilor ţine de creativitatea şi interesul cadrelor didactice.Misiunea noastră este grea , dar nobilă şi ne-ar plăcea să credem că o parte din demersurile noatre vor avea un ecou în conduita de zi cu zi a

preşcolarilor şi a cetăţenilor respectabili de mâine. Incă mai credem că se pot face acţiuni concrete pentru planeta albastră,care înainte de toate ,este casa noastră,a tuturor!

Bibliografie:

-Meraru M.,Oprişoreanu V. -"Educaţia ecologică,scrisoarea copilului către Pământ" ,editura Emia, 2004;

-Şchiopu D.- "Ecologie şi protecţia mediului", editura Didactică şi Pedagogică, 1997;

„COMPETENȚELE POT FI EVALUATE?”

Alina Elena Bica
Școala Gimnazială Dumbrăvița
Județul Timiș

Fiind o temă destul de amplă, am ales să abordez evaluarea competențelor în învățământul primar.

„Conform Legii Educației Naționale (Legea 1/2011), scopul evaluarii este acela de a orienta și de a optimiza învățarea” (Doe, 2017). Evaluarea este o secvenţă obligatorie pentru măsurarea şi aprecierea realizării fiecărui obiectiv operaţional proiectat. Evaluarea reprezintă o parte indispensabilă a procesului de învăţământ, fiind un instrument deosebit de important atât în asigurarea calităţii educaţiei, cât şi în măsurarea eficacităţii şi eficienţei acesteia. Odată cu trecerea de la curriculumul centrat pe obiective la cel centrat pe competenţe, evaluarea acestora a devenit un subiect important în cercetarea pedagogică şi în dezvoltarea de politici educaţionale. Formulate ca un tot unitar pentru o activitate didactică, obiectivele operaționale sunt baza care descrie, pas cu pas, tabloul formării competențelor necesare absolvirii unei perioade de învățare. Evaluarea se centrează pe competențe, oferind feed-back real elevilor și, în învățământul primar, se exprimă prin calificative.

Importanța abordării problematicii evaluării în învățământul primar actual o reprezintă legătura sa substanțială cu paradigma curriculară contemporană orientată spre formarea competențelor. „În sensul acestei dinamici, evaluarea competențelor școlare se transformă într-o problemă de actualitate, incitantă și, încă, neepuizată științific” (Stratan, 2020). Evoluțiile din ultimele decenii în domeniul științelor socio-umane, multiplele schimbări de concepții culturale, sociale, economice, politice au determinat transformări complexe în planul documentelor de politici educaționale. Dintre schimbările cele mai semnificative în domeniul evaluării este aplicarea viziunii sistemice, integratoare, asupra diferitelor domenii și niveluri ale evaluării. „Perspectiva integratoare asupra evaluării imprimă noi dimensiuni și noi semnificații evaluării școlare, cu atât mai mult cu cât și finalitățile educaționale converg paradigmei educației integrale, formării-dezvoltării personalității integrale, prin înțelegerea și considerarea elevului de vârstă școlară mică ca un întreg, o ființă unitară și complexă” (Stratan, 2020).

„Învățarea din perspectiva competențelor marchează o schimbare strategică dinspre obiectivele pedagogice spre competențele școlare și o mutație de accent dinspre evaluarea sumativă/ normativă spre evaluarea formativă și formatoare, sugerând o abordarea integratoare a activității de formare-evaluare a competențelor școlare și realizarea acesteia

după cerințele instruirii și evaluării autentice. (...) În învăţământul bazat pe competenţe instruirea este orientată către rezultatele finale elevii fiind implicaţi în activitatea de învăţare continuă şi de autoevaluare a competenţelor. Astfel elevii au reprezentarea achiziţiilor finale şi a demersului (teoretic şi practic) de dobândire a acestora. Prin evaluarea pe criterii şi indicatori de performanţă, fiecare elev înţelege cum este evaluat şi de ce are nevoie pentru câştigarea/dobândirea competenţei" („Învăţământul Centrat Pe Competenţe. Avantaje Şi Limite.", 2014)

Într-un studiu făcut în 2020 de Victoria Stratan, aceasta încearcă să răspundă la o întrebare importantă: „Care sunt reperele teoretice și praxiologice ale procesului de evaluare a competențelor transdisciplinare ale elevilor din învățământul primar?". Ea abordează problema modelelor de evaluare a rezultatelor școlare, care sunt împărțite în două categorii: modele convenționale (modelul evaluării bazat pe obiective (T.W. Tyler, 1950), modelul evaluării centrat pe decizie / modelul CIPP (D.L. Stufflebeam, 1960)) și modele neconvenționale (modelul de evaluare „fără obiective" (M. Scriven, 1967), modelul evaluării strategice (R.E. Stake, 1970), modelul evaluării calitative (J-M. De Ketele, J.M. Roegiers etc.)). Astfel, se „permite abordarea problemei evaluării în termeni deveniţi clasici, oferind o bază extinsă de experimentare educațională, atât din perspectiva elevului, cât şi din perspectiva cadrului didactic" (Stratan, 2020).

„Majoritatea țărilor din UE converg către teste naționale la finele nivelului primar de învățământ. Aceste evaluări se efectuează de regulă în baza testelor standardizate şi a examinărilor stabilite la nivel central. Unele ţări testează la nivelul treptei primare (ISCED 1) doar două discipline (Franța, Polonia, România), unele trei discipline (Danemarca), iar altele testează o arie mai largă (Bulgaria). Analiza modelelor de evaluare a rezultatelor școlare deschide noi oportunităţi pentru conceptualizarea și implementarea unei noi tehnologii evaluative holistice de evaluare a competențelor elevilor din învățământul primar, dar și de aderare la un sistem internaţional de evaluare" (Stratan, 2020).

Bibliografie:

Doe, J. (2017, octombrie 10). *Evaluarea în învăţământul primar* [Text]. Eurydice - European Commission. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/assessment-primary-education-38_ro

Învăţământul centrat pe competenţe. Avantaje şi limite. (2014, ianuarie 15). *Avramanamaria*. https://avramanamaria.wordpress.com/2014/01/15/invatamantul-centrat-pe-competente-avantaje-si-limite/

Stratan, V. (2020). *EVALUAREA COMPETENȚELOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR*. 33.

COLEGIUL TEHNIC „MIHAIL STURDZA”, IAȘI

PROFESOR: Bida Cristina-Maria

PROIECT DIDACTIC

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Mihail Sturdza”, Iași;

Clasa a XI-a

Disciplina: DIRIGENȚIE

Tema: TE POȚI AJUTA SINGUR AJUTÂNDU-I PE ALȚII

Propunător : prof. Bida Cristina-Maria

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ :

- formarea sentimentului de solidaritate de grup

- deprinderea de a lucra în echipă

- conștientizarea tuturor elevilor în legătură cu riscurile abandonării familiei la o vârstă fragedă

- exersarea capacității de argumentare, de formulare a propriilor idei și de susținere a lor

SCOPUL ACTIVITĂȚII

să își asume responsabilități, sarcini, îndatoriri față de sine, familie, școală, comuniune.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE :

- să se raporteze critic la activitatea desfășurată

- să adopte o atitudine conștientă și responsabilă față de problema pusă în discuție.

COLEGIUL TEHNIC „MIHAIL STURDZA”, IAȘI

PROFESOR: Bida Cristina-Maria

METODE ȘI PROCEDEE: explicația, discuția colectivă, munca în echipă, munca independentă, jocul de rol.

MATERIAL DIDACTIC: coli hârtie, carioci, foi pentru realizarea unor afișe;

DURATA : 50’

SCENARIUL DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚII

- Organizarea
- Motivarea elevilor – elevilor li se cere să numească un subiect de discuție prezent permanent în orele de dirigenție sau chiar la începutul orelor pe care le predă profesorul diriginte.
- Anunțarea temei și a obiectivelor.
- Desfășurarea activității.

Profesorul diriginte precizează că în activitatea de astăzi vor lucra în echipe, dar și individual, fiind necesar ca fiecare să contribuie la rezolvarea unui caz.

Elevii vor fi împărțiți în 3 echipe de câte 3-4 elevi și li se vor repartiza materialele.

Se stabilesc câteva reguli pentru lucrul în echipă:

- fiecare membru al echipei va avea acces la materialele repartizate;

- vor participa toți membrii echipei la rezolvarea sarcinii date;

- în cadrul echipei vor alege un elev care va prezenta în fața clasei rezultatele activității echipei;

- vor coopera pe parcursul întregii activități.

Profesorul diriginte îi atenționează pe elevi că activitatea în echipă vizează acordarea de ajutor unui personaj dintr-o poveste:

COLEGIUL TEHNIC „MIHAIL STURDZA”, IAȘI

PROFESOR: Bida Cristina-Maria

A fost odată o fetiță de împărat căreia îi plăcea să se joace, să alerge printre flori, să se bucure de cântecul păsărilor și să asculte poveștile spuse de tatăl ei, Împăratul. Dar într-o zi, Împăratul muri, iar întreaga împărăție rămase în grija Împărătesei. Fetița deveni din ce în ce mai tristă, ducând dorul poveștilor spuse de tatăl ei. Într-una din zile, fără să spună nimănui, fetița plecă de acasă. După ce străbătu dealuri și văi, ape și câmpii, obosită, plângând, adormi sub un copac. În vis o zână bună îi șopti că va fi din nou fericită dacă în zori ca asculta ce-i vor spune păsările, florile și stelele.

După lectură, profesorul diriginte stabilește ca echipele constituite să reprezinte: păsările, florile și stelele.

Cere apoi fiecărui grup ca în 5 minute să-și facă o siglă care să-l reprezinte (este un prim exercițiu pentru antrenarea elevilor în munca de echipă și pentru inducerea sentimentului de apartenență la un grup).

Se precizează că sarcina de lucru pentru cele trei grupe este:

„Fetița de împărat s-a hotărât să se întoarcă acasă după ce a ascultat glasul păsărilor, florilor și stelelor. Notați pe un afiș ce credeți că i-au spus.”

Timpul de lucru: 10 minute.

Timp de prezentare pentru fiecare grup: 5 minute.

Răspunsul va fi prezentat de către un reprezentant al fiecărui grup.

În timpul care a mai rămas, elevii vor fi solicitați să prezinte care ar fi fost consecințele negative, în situația în care fetița nu s-ar fi întors acasă.

Răspunsurile sunt notate pe tablă, profesorul diriginte accentuând asupra consecințelor negative ale părăsirii familiei de către un copil și efectele pe care le-ar avea și asupra celorlalți membri ai familiei.

Interesul față de această temă a pornit de la faptul că în clasa respectivă există o fată care se află în această situație. Implicarea acesteia într-un grup care trebuie să

ofere sugestii pentru a ajuta un personaj imaginar, pornește din intenția de a o determina să înțeleagă că oricui i se poate întâmpla ce i s-a întâmplat ei, dar mai ales se urmărește incitarea pentru a-și descoperi propriile resurse pentru a depăși situația.

EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

COLEGIUL TEHNIC „MIHAIL STURDZA”, IAȘI

PROFESOR: Bida Cristina-Maria

Educația este modalitatea prin care oamenii descoperă adevărata măsură a propriei valori și are mai multe etape de definire a ființei umane – educația primită în familie, educația primită în școală și educația primită din plan social. De-a lungul periplului prin lume și prin viață, ființa umană are diferite experiențe, diferite întâlniri care pot avea efecte pozitive sau dimpotrivă. Proverbul „Omul cât trăiește învață” se referă la dorința noastră, a tuturor, de a afla cât mai multe, așa cum știm de la începuturile lumii. Odată cu povestea lui Adam și a Evei, omenirea a arătat o nevoie intensă de cunoaștere, curiozitatea Evei nefiind decât o modalitate de a demonstra acest lucru.

Se spune că ființa umană nu ar fi nimic fără educație, deoarece formarea ei depinde de educația pe care o primește de-a lungul timpului. Observăm în jur oameni care au o educație desăvârșită și care au ajuns departe, iar modul lor de a interacționa cu cei din jur este total diferit. Interesant este că, în ultima vreme, descoperim refuzul elevilor de a oferi atenție școlii și tendința de a transforma școala într-un spațiu al relaxării totale, deși singura modalitate de a dobândi o specializare este aceasta. Astfel, tragem concluzii diverse, în sensul pierderii importanței școlii. De regulă, copiii primesc educație de la părinți, ceea ce îi ajută să aibă un comportament potrivit, ce presupune adaptarea la lume și la viață. Ulterior, educația se continuă în cadrul școlii, instituție în care apar ambele laturi ale acesteia – pe de o parte, școala este direct responsabilă de educația pentru viață și pentru societate, dar și pentru specializarea elevilor. Astfel, fiecare dintre noi poate să confirme că multe dintre lucrurile pe care le știm le-am dobândit în școală, unde a apărut învățarea primară, prima formă de specializare în anumite domenii de activitate. Totodată, școala educă prin intermediul orelor de dirigenție, dar și prin activitățile extrașcolare, grație cărora am reușit să combatem abandonul școlar, un adevărat pericol, mai ales că nu găsim modalitatea corectă de a determina copiii să nu mai lipsească de la ore și să responsabilizăm părinții, care trebuie să îi trimită pe copiii lor la școală, pentru a avea un viitor. De altfel, de cele mai multe ori am observat că elevii care au terminat școala sunt realizați, au reușit să se angajeze și să facă ceva în viață, iar cei care au abandonat, nu au reușit în viață. Educația primită în școală este continuată de-a lungul întregii existențe prin diferite experiențe de cunoaștere a adevărurilor științifice sau prin experiențe de formare a caracterului oamenilor.

De-a lungul carierei mele didactice, am observat că elevii care reușesc să finalizeze studiile liceale au tendința de a se înscrie la facultate, dar foarte puțini dintre ei reușesc cu adevărat, deoarece este dificil să studiezi la nivel înalt, dar specializarea pe care au urmat-o de-a lungul liceului le-a

folosit ulterior pentru a se angaja în domeniul lor de activitate. Profesorul are cel mai important rol, în acest sens, deoarece el este cel care susține evoluția elevilor săi în anumite domenii de activitate, prin modul în care își organizează activitate. Momentul în care elevul intră în școală, învățătorul / profesorul diriginte va încerca să afle ce se află în spatele copil din fața sa, pentru a-l îndruma corect. Astfel, un copil talentat la arte plastice va avea un drum diferit în viață după ce va ajunge la școală, deoarece părinții nu sunt capabili să descopere astfel de talente dacă nu sunt artiști plastici. Odată ajunși la școală, acești copii intră în contact cu profesori care le pot descoperi talentul într-un anumit domeniu sau disponibilitatea elevului de a urma un anumit drum în viață. De multe ori, dorințele părinților și ale copiilor nu corespund realității, iar în acest situație, poate interveni profesorul care descoperă ce se ascunde în spatele fiecărui elev pe care îl are în fața sa. O astfel de schimbare este, de cele mai multe ori, benefică, deși familia nu este mereu fericită cu o astfel de abordare. Părinții responsabili, însă, care au încredere în școală, reușesc să își cunoască propriii copii, pentru a-i îndrepta în direcția potrivită, iar sfatul unui profesor este mereu binevenit. Experiența unui profesionist în ale educației este un aspect deloc de neglijat, mai ales în situația în care părinții vor să le ofere copiilor ceea ce le trebuie.

Așadar, educația poate schimba lumea, poate pregăti tânăra generație de integrare în plan social și de specializare în domenii de interes. Scopul educației este de a pregăti oamenii să gândească independent și să propună soluții la toate problemele la care apar. Libertatea totală dispare odată cu evoluția prin contact cu educația primită în școală sau în lume, dar le oferă oamenilor bucuria de a se adapta ușor, de a descoperi o nouă realitate, de a se apropia de comunitatea în care își duce existența.

PARCURI NAȚIONALE

Lucrare Științifică

Birceanu Maria

Școala Gimnazială „Ion Grigoroiu”, Leleşti, Gorj

CATEGORIA II (conform IUCN): *Parc naţional: arie protejată administrată în special pentru protejarea ecosistemelor şi recreere*.

Definiţie:

Arii protejate cu suprafeţe naturale sau aproape naturale întinse desemnate pentru a proteja procese ecologice la scară mare împreună cu complexul de specii şi ecosisteme caracteristice zonei, care oferă bazele necesare pentru experienţe spirituale, ştiinţifice, educative, de recreere şi de vizitare compatibile ecologic şi cultural cu zona respectivă.

Obiectivul principal este de a proteja biodiversitatea naturală împreună cu structurile ecologice şi procesele naturale asociate şi de a promova educaţia şi recrearea.

Sunt zone relativ întinse, cu suprafeţe variind la noi în ţară între câteva mii de hectare şi peste 40.000 ha, cu specii şi ecosisteme rare, peisaje deosebite şi un impact redus al activităţilor umane pe cea mai mare parte a suprafeţei.

În general activităţile umane nu sunt permise pe mare parte din suprafaţa acestor parcuri, excepţie făcând unele activităţi tradiţionale pe care localnicii le desfăşoară de secole. Dar şi aceste activităţi tradiţionale sunt reglementate astfel încât biodiversitatea şi procesele naturale să fie cât mai bine menţinute.

Trebuie însă menţionat că, în majoritatea parcurilor naţionale din România sunt suprafeţe, uneori destul de întinse, în care este permisă exploatarea resurselor naturale şi cu scop comercial, nu neapărat în beneficiul comunităţilor locale. Dar, în cazul în care parcul naţional este gospodărit în conformitate cu obiectivele de management ce se impun categoriei II IUCN, şi în cazul acestor activităţi de exploatare a resurselor ar trebui să se impună standarde deosebite, care să reducă în mod semnificativ impactul asupra biodiversităşii.

Majoritatea parcurilor naţionale nu au aşezări umane pe suprafaţa lor. În interiorul parcurilor naţionale se delimitează diferite zone, cu specificarea clară a restricţiilor pentru fiecare din aceste zone. Activităţile de management sunt adaptate acestei zonări, iar regulamentul parcului şi planul de management stabilesc regulile de utilizare a resurselor naturale pentru fiecare zonă de management definită.

În cazul României acestei categorii îi corespunde categoria de parcuri naţionale.

Parcurile Naturale din România reprezintă zone importante de protecție a biodiversității. În acest capitol sunt prezentate cele 16 parcuri naturale din țara noastră, pentru fiecare prezentând localizarea, o scurtă descriere și în principal distribuția habitatelor forestiere la nivelul acestora (pentru anii 2006 și 2010). Datele în format GIS au fost descărcate de pe site-ul GLOBCOVER (http://due.esrin.esa.int) și prelucrate în R (https://cran.r-project.org).

În țara noastră au fost desemnate următoarele parcuri naturale:

- Parcul Natural Apuseni
- Parcul Natural Bucegi
- Parcul Natural Cefa
- Parcul Natural Comana
- Parcul Natural Defileul Mureșului Superior
- Parcul Natural Grădiștea Muncelului-Cioclovina
- Parcul Natural Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului
- Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior
- Parcul Natural Balta Mică a Brăilei
- Parcul Natural Lunca Mureșului
- Parcul Natural Munții Maramureșului
- Parcul Natural Geoparcul Platoul Mehedinți
- Parcul Natural Porțile de Fier
- Parcul Natural Putna-Vrancea
- Parcul Natural Vânători-Neamț
- Parcul Natural Văcărești

1) Parcul Natural Balta Mică a Brăilei

Parcul Natural Balta Mică a Brăilei este alcătuit, pe lângă fluviul Dunărea si brațele acestuia, din 7 insule și ostroave mari și 52 de lacuri/iezere temporare sau permanente. Fiecare dintre cele 7 insule reprezinta o entitate geo-morfologică distinctă, cu microrelief de luncă distribuit pe o amplitudine altitudinală de 6 m, de la vârful de grind până la fundul de lac. Aceasta variație altitudinală determină la rândul ei o diversitate de habitate acvatice, terestre și mixte caracteristice pentru fiecare insulă în parte care este inundată la cote diferite ale Dunarii. De aceea fiecare dintre cele 7 insule reprezintă o atracție particulară.

Vegetația

Parcul reprezintă un mozaic de asociaţii vegetale. În grindurile situate de-a lungul braţelor Dunării şi pe suprafeţele plane din apropierea acestora inundate pe o perioadă mai lungă de timp vegetaţia specifică este reprezentată de zăvoaie de luncă alcătuite din arbori de esenţă moale, ce au capacitatea de a suporta inundaţiile de durată variabilă. Caracterisitice sunt speciile de salcii şi plopi ce prezintă adaptări proprii. Specia dominantă este salcia. În regiunile supuse mai rar inundaţiilor apar zăvoie de plop negru şi plop alb.

Fauna

Principala componentă a faunei din sit este reprezentată de păsări. Cu toate acestea, pot fi întâlnite şi alte specii de interes comunitar cum ar fi vidra, broasca ţestoasă de apă, buhaiul de baltă cu burta roşie, tritonul cu creastă dobrogean, precum şi numeroase specii de peşti cum ar fi avatul, rizeafca, scrumbia de Dunăre, ţiparul, boarea, pietrarul etc.

Figura 2.1 Parcul Natural Balta Mică a Brăilei (sursa https://bmb.ro/)

2) Parcul Natural Comana

Parcul Natural Comana se află în Câmpia Română, la circa 30 km sud de București, în direcția Giurgiu. Un peisaj al silvostepelor, cu păduri de stejari, zăvoaie dezvoltate pe lângă cursuri meandrate de ape, păduri de luncă, peisaje lacustre/bălți, mlaștini și alte zone umede, sărături, zone cu vegetație stepică, pajiști, fânațe, pășuni șamd. Dacă încercăm să ne facem o imagine despre valorile naturale ale zonei, este bine ca pe lângă vizitele din teren, să citim și să sistematizăm variatele date din

documente disponibile, de la Formularele Standard ale Siturilor Natura 2000 Comana (SCI și SPA), Planul de Management al Parcului Natural Comana, variate lucrări științifice

Vegetația

Vegetaţia forestieră din parc, caracteristică silvostepei, este alcătuită din păduri de stejar, cer, gorun şi alte specii înrudite, şi din păduri de luncă şi zăvoaie cu salcie şi plop. Alături de speciile de stejar, care sunt dominante, apar toate speciile autohtone de frasin, trei specii de tei, patru specii de ulm, carpen, jugastru, arţar tătăresc etc.

Fauna

Mozaicul de habitate din sit permite convieţuirea unui număr mare de specii animale. Fauna de nevertebrate este deosebit de bogată, fiind identificate 11 specii de interes comunitar printre care ţărăncuţa, croitorul mare, croitorul cenuşiu, rădaşca, melcul cu cârlig sau cărăbuşul (specie prioritară).

Situl prezintă o avifaună bogată (se suprapune cu Aria Specială de Protecţie Avifauninstică ROSPA00022 Comana), fiind identificate mai mult de 150 de specii.

Figura 2.7 Parcul Natural Comana (sursa: comanaparc.ro)

BIBLIOGRAFIE

1. Barna Adriana, Pop Irina, Moldovan Agaftea (1998). *Predarea biologiei în învătământul gimnazial*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
2. Bocoș Mușata-Dacia (2013). Instruirea interactivă. București: Editura Polirom.
3. Bruner J. (1966). Toward a Teory of instruction. Cambridge , M. A. Harvard University Press.
4. Cerghit I. (2011). Metode de învățământ. București: Editura Polirom.
5. Ciobanu Mariana (2007). *Didactica ştiinţelor biologice*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
6. Costică Naela (2010). *Didactica Biologiei,* Iași: Editura Ștef.
7. Cristescu D., Sălăvăstru Carmen, Voiculescu B., Niculescu Th. C., Cârmaciu R. – (2006). *Manual biologie pentru clasa a XI-a*, Bucureşti: Editura Corint.
8. Cucoş C. (1995). *Pedagogie și axiologie*, București: Editura Didactică și Pedagogică, R.A.
9. Cucoş C. (2008). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat şi grade didactice*, Iaşi: Editura Polirom.
10. Cucoș C. (2009). Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. București: Editura Polirom.
11. Guțu V., (1999). Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadrul conceptual. Chișinău : Grupul Editorial Litera.
12. Huțanu Elena (2006). *Biologie - Şcoala de arte si meserii. Manual pentru clasele a-IX-a şi a-X-a,* București: Editura Didactică și Pedagogică.

Păstrarea tradiţiilor strămoşeşti şi promovarea folclorului local prin activități școlare și extrașcolare

ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA GÂDINȚI, JUDEȚUL NEAMȚ
PROF. BIVOL ANCA FLORINA

Motto „...datinile, proverbele, muzica şi poezia sunt arhivele popoarelor, iar cu ele se poate constitui trecutul lor îndepărtat.Căci nu există bucurii mai de preţ ca averea de cuget şi simţire inclusă şi păstrată cu sfântă grijă de-a lungul vremurilor în adâncul sufletului românesc ,al moşilor şi strămoşilor noştri.” ALEXANDRU VLAHUŢĂ

Am considerat că îndemnul lui Constantin Noica :„În cultură nimic nu trebuie pierdut, totul trebuie transmis şi reînnoit “este de bun augur mai ales că acum tehnica a luat o amploare deosebită, majoritatea tinerilor accesează rețelele de internet, nemaifiind implicaţi în cunoaşterea adevăratelor comori ale poporului nostru.

Tradiţiile populare româneşti rămân tezaurul nostru cel mai de preţ şi trebuie să facem tot ce se poate pentru ca ele să se păstreze vii în mintea copiilor şi a oamenilor.

Activităţile extraşcolare au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferind cele mai eficiente şi oportune modalităţi de valorificare a tradițiilor, obiceiurilor și datinilor populare locale şi naţionale.

Patrimoniul valoric național trebuie îmbogățit și transmis din generație în generație prin procesul educațional. Educația urmărește familiarizarea cu valorile naționale materiale și moral-spirituale; renașterea, valorizarea și perpetuarea tradițiilor; utilizarea potențialului educativ al datinilor şi obiceiurilor calendaristice populare; formarea conștiinței naționale; educarea civismului, umanismului.

Și în cadrul școlii noastre, cadrele didactice, împreună cu elevii, au preocupări pentru păstrarea portului popular, a tradițiilor și a folclorului din zona noastră, știut fiind faptul că folclorul este singura şcoală care a existat şi a continuat să existe ca

izvor mereu viu și prezent. În acest sens în Planul comun de muncă al şcolii ne-am propus următoarele obiective :

- dezvoltarea interesului pentru cunoașterea, păstrarea și transmiterea portului popular românesc, a tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului nostru;
- cunoaşterea folclorului şi preţuirea acestuia ;
- dezvoltarea la elevi a respectului faţă de înaintaşi ;
- identificarea și cunoașterea portului popular, a tradițiilor și folclorului din zona noastră;
- dezvoltarea la elevi a capacităţilor de a interpreta cântece populare româneşti;
- învăţarea unor paşi de dans popular;
- formarea unor trăsături morale pozitive folosind în joc proverbe, zicători, strigături;
- însușirea unor abilități de țesut, cusut, confecționare de măști ;
- cunoaşterea succesiunii sărbătorilor religioase şi manifestările folclorice destinate lor;

ACTIVITĂŢI REALIZATE

- confecţionarea unor panouri decorative pentru ornarea holurilor şcolii şi a sălilor de clasă;
- realizarea unor expoziţii cu lucrări ale elevilor : ouă pictate, măști confecționate de elevi și părinți;
- achiziţionarea de costume populare;
- participarea la şezători populare; de ziua mărţişorului când elevii deapănă şi legende legate de Baba Dochia și de simbolul mărțișorului; de ziua Sfântului Andrei, de Joia mare etc.
- prezentarea de programe artistice la serbări şcolare şi ori de câte ori se ivesc prilejuri;
- colectarea de la locuitorii satului a unor materiale şi produse necesare dotării muzeului şcolar de care se ocupă de mulți ani colegii mei. Prin aceste activităţi

urmărim să dezvoltăm atitudini valorice față de cultură, să le formăm la elevi o cultură moral –spirituală, o cultură națională.

Activităţile şcolare şi extraşcolare de conservare şi promovare a folclorului autohton dezvoltă un comportament motivat, cultivă sentimente de bunătate, caritate, toleranță respect, demnitate, de personalizarea individului și conturarea identității sale.

ROLUL ŞI IMPORTANŢA ŞEZĂTORILOR ÎN EDUCAŢIA ELEVILOR

Şezătorile constituie un mijloc complex de educaţie, deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor, contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradiţiile populare, le dezvoltă dragostea pentru frumos, pentru armonie, le cultivă rabdarea, stăpânirea de sine, spiritul de echipă. Datinile şi obiceiurile populare ne reprezintă și constituie o adevarată ,, valută'' a ţării noastre, apreciată în lume, fapt care determină dorinţa de a cunoaşte frumuseţea si naturaleţea obiceiurilor, a folclorului autentic, a portului popular şi a graiului local. De asemenea, au rolul de cunoaştere de către copii a specificului zonei si a frumuseţilor din jur.

Şezătorile sunt reuniuni cu caracter educativ-cultural, la care sunt antrenaţi elevii şi fiecare participant îşi aduce contribuţia cu o glumă, o ghicitoare, un cântec, interpretarea unor dansuri, dramatizarea unor poveşti.

Şezătorile, fară un efort deosebit, constituie serbări în miniatură, organizate într-un cadru mai restrâns, dar cu o eficienţă educativă mai mare.

Şezătorile se pot organiza cu ocazia unui eveniment din viaţa poporului, a satului. Acestea trezesc în conştiinţa copiilor sentimentele de dragoste faţă de popor.

O frumoasă tradiţie, păstrată de la batrânii satului, pe care o scot la iveală din lada de zestre, mai ales în serile lungi de iarnă este șezătoarea, ce încă nu și-a pierdut identitatea în mediul rural. În cadrul organizării șezătorilor, elevii cos la gherghef, scarmănă și torc lână, împletesc, cioplesc, împletesc obiecte din pănuși de porumb. La aceste șezători , elevii vin îmbracaţi în costume populare autentice și cântă cântece populare vechi, spun ghicitori sau ascultă pilde și ziceri înțelepte ale bătrânilor din sat.

Cu prilejul programelor distractive, elevii iau cunoştinţă cu foarte multe realizări, dând posibilitatea verificării întregului material artistic însuşit de elevi într-o anume temă, consolidând şi perfecţionând calitatea păstrării şi reproducerii acestuia. În acest cadru, îi ajutăm pe elevi să se obişnuiască cu publicul, să-şi învingă emoţiile.

Valoarea deosebită a şezătorilor este determinată, pe de o parte de conţinutul educativ al materialului utilizat, cât şi calitatea artistică a acestuia, iar pe de altă parte de modul de organizare şi de antrenare a elevilor

La final, elevii sunt răsplătiţi cu produse specifice zonei: floricele de porumb, colăcei, turte, mere, gutui, nuci .

Obiceiul şezătorii se păstrează la sate datorită unor oameni cu suflet mare, ce nu vor uita datinile şi obiceiurile, transmise din generaţie în generaţie.

CONCLUZII

Folclorul reprezintă oglinda vie a existenţei poporului român, o dovadă grăitoare a străvechii unităţi culturale a poporului român.

Imensul tezaur folcloric al poporului nostru constituie o componentă valoroasă a acestei moşteniri.Valorificând cu copiii tradiţia folclorică în cadrul diverselor activităţi şcolare şi extraşcolare realizăm un important act cultural şi educativ.

Prin varietatea folclorului copiii pot să cunoască ,să înţeleagă şi să preţuiască mai mult trecutul glorios al poporului nostru, ocupaţia, obiceiurile, sentimentele, năzuinţele generaţiilor de ieri .

BIBLIOGRAFIE

1.Revista ,,Învăţământul primar nr 3-4 ,1999 ed Discipol”

2. MIHAI POP -,,Obiceiuri tradiţionale româneşti “.Editura Univers ,Bucureşti ,1999

3.Wikipedia-Enciclopedie liberă –Despre folclor.

ISTORIE ŞI MENTALITATE ÎN EUROPA RĂSĂRITEANĂ

”Dacă aş mai începe încă o dată unificarea europeană, aş începe cu cultura”

Jean Monnet

MIOARA BIVOLARU, COLEGIUL NAȚIONAL ”C.D.LOGA”

Orice istorie este produsul analizei documentelor ce stau la baza interpretării, dar şi rezultatul contextului cultural, intelectual, politic al producerii operei ştiinţifice. Altfel spus, există „un singur trecut, dar mai multe istorii”. Formarea naţiunilor în Europa reprezintă un proces complex în cadrul căruia istoria are o contribuţie decisivă.

Apariţia naţiunilor poate fi plasată cel mai devreme în secolul al XVIII-lea, în Apusul Europei şi după 1800 în Europa Centrală şi Răsăriteană. Secolele al XIX-lea și al XX-lea au stat sub semnul statului- națiune pe întreg continentul.

Naţiunea este un concept dificil de definit; există atâtea definiţii, câte naţiuni există. Naţiunea presupune o singură condiţie obligatorie: voinţa de a fi, solidaritatea unei mari comunităţi. Naţiunea este „o mare solidaritate, o comunitate complexă, simplificată şi omogenizată în imaginar”. Naţiunea este o creaţie artificială, este un proiect imaginar. Naţiunea se poate face dacă o elită o doreşte la un moment dat şi ştie să fie suficient de convingătoare, susţine profesorul Lucian Boia. Aici intervine istoria, cultura în general.

Membrii unei comunităţi mari, cum este naţiunea, nu au amintiri comune. Istoria pe care o ştiu ei este confecţionată de cineva cu un scop precis. Lucrurile s-au petrecut oarecum invers. „Nu memoria unor fapte istorice se află la originea proiectelor de unitate, ci proiectele respective se traduc într-un sistem de reprezentări istorice care … , se prind în memoria colectivă şi pot deveni un factor politic activ, adesea decisiv”.

În secolul al XIX-lea se făureşte conştiinţa naţională în bună măsură prin raportarea la istorie. Istoria a jucat un rol esenţial în realizarea statului modern român, care va deveni în 1918, stat - naţiune. În acest context, istoriografia românească a dezvoltat o întreagă serie de mituri naţionale menite să justifice şi să susţină acţiunea politică. Prin intermediul istoriei se pun bazele unei culturi comune. Școala, cartea, presa, şi mai târziu, radioul şi televiziunea sunt mijloacele prin care membrii unei comunităţi ajung să ştie „cam aceleaşi lucruri, să simtă şi să gândească aproximativ la fel”.

Europa secolelor al XIX-lea şi al XX-lea devine un continent fărâmiţat în state – naţiune. Virtutea supremă, în aceste condiţii, devine dragostea de patrie şi, evident, ura împotriva duşmanilor ei. Individul este astfel integrat naţiunii. Libertatea lui se opreşte acolo unde interesul naţional se află în joc.

Istoria a servit drept instrument esenţial în acţiunea de modelare a conştiinţei unui corp social extrem de eterogen. S-au dezvoltat o serie de mituri istorice, puternic mediatizate de factorul politic pentru a motiva şi mobiliza masele. Între aceste mituri, un loc aparte este cel al unităţii româneşti. Românii au fost învăţaţi să creadă că drepturile istorice româneşti vin din străbuni, din faptul că aceştia au stăpânit teritoriile locuite mai târziu de români (doctrina daco – românismului). Urmează concluzia logică: România ar trebui să cuprindă toate acele teritorii locuite cândva de daci. Din acest demers intelectual al cărturarilor din secolele al XVIII – lea şi al XIX – lea s-a născut România Mare. Numeroase generaţii de elevi au învăţat de strămoşii lor dacii şi romanii, de luptele domnitorilor români din Evul Mediu pentru apărarea independenţei şi pentru unitate. Toate celelalte aspecte ale istorie, care nu se înscriau în aceste tipare erau lăsate deoparte. În aceste condiţii, toţi cei care s-au opus proiectului naţional românesc, indiferent că erau turci, tătari, unguri, austrieci erau percepuţi ca duşmani. Raporturile cu ceilalţi fiind aşezate, aproape exclusiv, în tiparul conflictului politic şi militar. Aspectele privind interferenţele economice, politice, culturale, fiind trecute sub tăcere.

Istoria, ca disciplină şcolară mai ales, a fost un spaţiu în care „istoria noastră" şi „istoria lor" s-a întâlnit deseori, însă de prea puţine ori a devenit o istorie comună. La fel stau lucrurile şi în cazul altor popoare europene a căror identitate s-a construit preponderent prin raportarea la strămoşi.

În spaţiul central şi est – european, comunismul a accentuat această opoziţie. În România, opoziţia român – străin a devenit o temă preferată a discursului politic, mai ales în timpul regimului Nicolae Ceauşescu. Decenii la rând, românii au fost nevoiţi să asculte un discurs negativ despre tot ce înseamnă străinătate. Un stereotip preferat al multor politicieni români, de ieri şi mai de curând, atribuie străinilor starea în care se află România astăzi, înapoierea ei istorică. Dacă n-ar fi fost atâtea invazii, România de astăzi „ar fi fost înfloritoare"! Străinul este investit cu trăsături puternice de alteritate. El este vinovat de „toate relele"!

În ceea ce-i priveşte pe „străinii din interior", românii i-au privit în general cu neîncredere. „România este o ţară care nu a ştiut, şi care de fapt nici nu a prea avut timp şi mijloace, să-şi asimileze, sau cel puţin să-şi integreze minorităţile". Minorităţile au fost percepute ca fiind străini, înainte de a fi consideraţi membri ai naţiunii române şi cetăţeni români. Trecutul istoric şi istoria şi-au spus cuvântul. Există şi astăzi numeroase grupuri care practică un discurs xenofob, naţionalist, care găseşte ecou în rândul românilor. Respingerea „celuilalt" se naşte din stereotipuri, clişee, prejudecăţi care există în toate culturile. Cazul

românesc nu este unul special. Rivalitatea româno – maghiară păleşte în faţa antagonismelor franco – germane sau ruso – otomane, pentru a aminti numai două dintre cele mai celebre rivalităţi ale ultimelor două secole de istorie.

În Estul şi Sud – Estul Europei trasarea graniţelor statelor – naţiune după modelul Occidentului a fost dificil de realizat. Toate statele din această regiune cuprind, în măsură mai mare sau mai mică, numeroase comunităţi etnice minoritare. La această situaţie s-a adăugat moştenirea regimurilor comuniste. Societăţile din regiune au fost „educate" într-o direcţie naţionalistă de către liderii comunişti care au încercat, fie să mascheze eşecurile politice, fie să obţină libertate de mişcare faţa de Moscova. Nomenclatura comunistă a încurajat suspiciunea faţă de lumea exterioară şi a dat vina pentru eşecuri pe străini şi, în unele cazuri, pe minorităţile locale sau pe statele vecine.

Şansele pentru dezvoltarea unei identităţi europene sunt mai bune la începutul secolului XXI decât acum o sută de ani. Reunificarea continentului, după prăbuşirea comunismului reprezintă o premisă extrem de favorabilă, dar nu oferă garanţii privind reuşita construcţiei unei identităţi comune. Evenimentele petrecute în spaţiul fostei Iugoslavii în ultimii treizeci de ani și evenimentele recente din spațiul ex-sovietic oferă destule semne de întrebare în acest sens.

Este misiunea nouă pe care istoria ar trebui să o asume: contribuția la "astuparea tranşeelor naţionaliste" şi la stabilirea de punţi către spaţiile culturale regionale, în care „au trăit împreună oameni cu felurite limbi materne, cu religii şi experienţe istorice diferite".

BIBLIOGRAFIE:

1. Lucian Boia, România - ţară de frontieră a Europei, Ed. Humanitas, Bucureşti, 2001.
2. Lucian Boia, Două secole de mitologie naţională, Ed. Humanitas, Bucureşti, 2002.
3. Carta Culturală a Europei – Contribuţia României, Ed. InterGraf, Reşiţa, 2000.
4. Laura Căpiţă, Carol Căpiţă, Tendinţe în didactica istoriei, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2005.
5. Diversifică-ţi predarea – Calendar multicultural, Fundaţia C.R.D.E., Cluj Napoca, 2007.

ROLUL CREATIVITĂŢII ÎN DEFINIREA PERSONALITĂŢII ELEVULUI

Mariana Blebea,

Şcoala Gimnazială Mircea Vodă Călăraşi

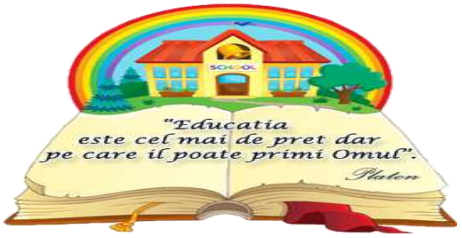

În sens larg, creativitatea este percepută ca un fenomen general uman, forma cea mai înaltă a activităţii omeneşti, o dispoziţie generală a personalităţii spre ceea ce este nou. Creativitatea poate fi definită sub mai multe forme:

- ✓ Creativitatea sălaşluieşte potenţial în orice individ normal dotat, doar condiţiile externe şi ,,drumul ţn viaţă" vor determina punerea ei în valoare;
- ✓ Creativitatea este asociată inteligenţei peste medie şi aparţine celor care se manifestă creator în prestaţiile lor şcolare /profesionale şi care se detaşează astfel de cei care persistă în execuţii uniforme şi conformism;
- ✓ Creativitatea corelează şi inteligenţa, dar nu într-atât cât corelează cu structurile motivaţionale ale persoanei, cu atitudinile acesteia şi cu interesul pentru o anumită activitate;
- ✓ Creativitatea este supusă talentului, spiritului de observaţie, gândirii creatoare.

Creativitatea nu este niciodată o operaţie impulsivă, improvizată, ea face parte din scenariul didactic şi este percepută ca metodă în atingerea progresului învăţării, în formarea şi dezvoltarea unor competenţe. I. Cerghit consideră că metoda ,,este o cale eficientă de organizare ţi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda, care reuneşte într-un tot familiar eforturile profesorilor, dar şi ale elevilor săi".

Noi dascălii, suntem manageri ai resurselor clasei de elevi, responsabili de succesul şi împlinirile fiecăruia dintre ei. Dezvoltarea personalităţii fiecărui elev depinde în mare parte de noi, cei care modelăm caractere. Factorul esenţial în stimularea creativităţii este cadrul didactic, prin caracteristicile personalităţii sale, prin conduita profesională, prin atitudinile manifestate în clasa sau în afara ei, faţă de personalitatea şi comportamentul elevilor. Un cadru didactic creativ, stăpâneşte cu succes arta de a pune întrebări, are o inteligenţă lingvistica specială, competenţe de comunicare, este empatic, prietenos, disponibil să ajute şi

să asculte. Fiecare act creativ începe cu o întrebare care are sens, este deschisă şi nu are răspunsuri predeterminate.

În cadrul activităţilor didactice, pentru a dezvolta creativitatea se recomandă evitarea rutinei zilnice, antrenamente creative, prezenţa umorului, eliberarea inhibiţiilor, jocul didactic, unde copilul se manifestă în voie, este dezinvolt. Se consideră că elevul poate aborda învăţarea ca pe o sursă inepuizabilă de noutăţi şi lucruri interesante care-i suscită imaginaţia, îl provoacă la ipoteze şi soluţii, îi trezeşte neliniştea căutărilor, îl fac să resimtă tensiunea creatoare, aducătoare de satisfacţii imediate. Astfel, în învăţare elevul pune în mişcare potenţialul său creativ, latent, dar stimulativ la orice provocare internă sau externă.

Învăţarea creativă are precedente în activităţile de joc, unde elevul elimină orice bariere în comunicare şi exprimare. Nevoia de joc este tocmai impulsul descatuşării de gânduri, trăiri şi fantasme ce nu se mai vor încorsetate în rigori, ci îşi caută un făgaş de eliberare în forme noi, improvizate, ingenioase şi chiar căutate.

Învăţarea şcolară nu este destinată îngrădirii creativităţii, ci dimpotrivă. Învăţarea condusă pas cu pas de către educatorul abil şi inspirat dezvoltă gandirea creatoare, împinge în mod voit limitele inteligenţei şi dezvăluie înzestrările de talent, asociindu-le altelor trăsături de personalitate care să le pună în valoare. Orice elev poate avea şansa de a învăţa logic, de a se raporta creator la sarcina de învăţare, de a învăţa pentru sine, şi nu doar pentru o convenţie de moment. Astfel de elevi sunt înzestraţi aptitudinal cu inteligenţa şcolară, talent, creativitate, motivaţie superioară, rezistenţă la solicitări de tot felul.

Familia, mediul şcolar şi zona perişcolară pot influenţa favorabil sau nu dezvoltarea structurilor cognitive şi motivaţionale implicate în creativitate. De aici, diferenţierile ce pot apărea între membrii aceleiaşi grupări şcolare sau extraşcolare dupa criteriul creativităţii, ca aptitudine generală.

Încorsetarea creativităţii se poate datora factorilor psihosociali care s-ar întampla să acţioneze asupra elevului creativ: atmosfera tensionată în clasă, climatul conflictual, relaţionari potrivnice, stigmatizări, profesori conformişti. Unui elev creativ îi este benefic un profesor la rândul său creativ. Se consideră că un profesor trebuie să se manifeste în prezenţa elevilor săi, într-un spirit deschis, liber, încrezător.

Aşadar, a fi profesor creativ faţă-n faţă cu elevi care învaţă într-un stil creativ presupune a avea un set de calităţi, atribute şi responsabilităţi. De obicei, profesorul creativ se distinge ca atare în primii ani de activitate şi se formează treptat, pe măsură ce acumulează experienţă şi se dedică prin convingere profesiei lui.

Printre metodele care pun în evidenţă factorii creativităţii se află jocurile de creaţie, dialogul creativ, tehnicile de stimulare a ideilor de grup, convorbirile tematice, discuţii spontane solicitând prezenţa de spirit, improvizaţia, subtilitatea, umorul, flerul, probe-test de autocunoaştere, rezolvări de situaţii problemă prin avansarea de soluţii, propuneri exprimate liber, fără restrangeri şi constrângeri de orice fel.

În ansamblu, creativitatea dezvoltă inteligenţa, gândirea divergentă, calităţile intelectului, impulsionează afectivitatea şi echilibru emoţional, fructifică introversia şi căutarea de sine.

BIBLIOGRAFIE

DRUŢA, MARIA ELENA, Cunoaşterea elevului, Editura Aramis, Bucureşti, 2002;

ROŞCA, ALEXANDRU, Condiţiile dezvoltării flexibilităţii şi creativităţii gândirii, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1981;

STOICA, ANA, Creativitatea elevilor, EDP, Bucureşti, 1983;

USACI, DOINA, Psihologia creativităţii, Editura Universităţii „Transilvania", Braşov, 2005.

ROLUL CREATIVITĂŢII ÎN DEFINIREA PERSONALITĂŢII ELEVULUI

Mariana Blebea,

Şcoala Gimnazială Mircea Vodă Călăraşi

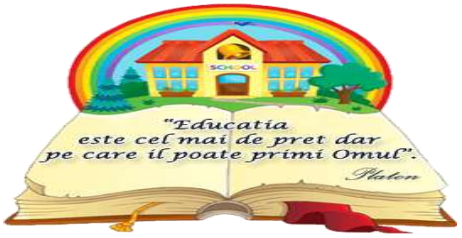

În sens larg, creativitatea este percepută ca un fenomen general uman, forma cea mai înaltă a activităţii omeneşti, o dispoziţie generală a personalităţii spre ceea ce este nou. Creativitatea poate fi definită sub mai multe forme:

- ✓ Creativitatea sălaşluieşte potenţial în orice individ normal dotat, doar condiţiile externe şi ,,drumul ţn viaţă" vor determina punerea ei în valoare;
- ✓ Creativitatea este asociată inteligenţei peste medie şi aparţine celor care se manifestă creator în prestaţiile lor şcolare /profesionale şi care se detaşează astfel de cei care persistă în execuţii uniforme şi conformism;
- ✓ Creativitatea corelează şi inteligenţa, dar nu într-atât cât corelează cu structurile motivaţionale ale persoanei, cu atitudinile acesteia şi cu interesul pentru o anumită activitate;
- ✓ Creativitatea este supusă talentului, spiritului de observaţie, gândirii creatoare.

Creativitatea nu este niciodată o operaţie impulsivă, improvizată, ea face parte din scenariul didactic şi este percepută ca metodă în atingerea progresului învăţării, în formarea şi dezvoltarea unor competenţe. I. Cerghit consideră că metoda ,,este o cale eficientă de organizare ţi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda, care reuneşte într-un tot familiar eforturile profesorilor, dar şi ale elevilor săi".

Noi dascălii, suntem manageri ai resurselor clasei de elevi, responsabili de succesul şi împlinirile fiecăruia dintre ei. Dezvoltarea personalităţii fiecărui elev depinde în mare parte de noi, cei care modelăm caractere. Factorul esenţial în stimularea creativităţii este cadrul didactic, prin caracteristicile personalităţii sale, prin conduita profesională, prin atitudinile manifestate în clasa sau în afara ei, faţă de personalitatea şi comportamentul elevilor. Un cadru didactic creativ, stăpâneşte cu succes arta de a pune întrebări, are o inteligenţă lingvistica specială, competenţe de comunicare, este empatic, prietenos, disponibil să ajute şi

să asculte. Fiecare act creativ începe cu o întrebare care are sens, este deschisă şi nu are răspunsuri predeterminate.

În cadrul activităţilor didactice, pentru a dezvolta creativitatea se recomandă evitarea rutinei zilnice, antrenamente creative, prezenţa umorului, eliberarea inhibiţiilor, jocul didactic, unde copilul se manifestă în voie, este dezinvolt. Se consideră că elevul poate aborda învăţarea ca pe o sursă inepuizabilă de noutăţi şi lucruri interesante care-i suscită imaginaţia, îl provoacă la ipoteze şi soluţii, îi trezeşte neliniştea căutărilor, îl fac să resimtă tensiunea creatoare, aducătoare de satisfacţii imediate. Astfel, în învăţare elevul pune în mişcare potenţialul său creativ, latent, dar stimulativ la orice provocare internă sau externă.

Învăţarea creativă are precedente în activităţile de joc, unde elevul elimină orice bariere în comunicare şi exprimare. Nevoia de joc este tocmai impulsul descatuşării de gânduri, trăiri şi fantasme ce nu se mai vor încorsetate în rigori, ci îşi caută un făgaş de eliberare în forme noi, improvizate, ingenioase şi chiar căutate.

Învăţarea şcolară nu este destinată îngrădirii creativităţii, ci dimpotrivă. Învăţarea condusă pas cu pas de către educatorul abil şi inspirat dezvoltă gandirea creatoare, împinge în mod voit limitele inteligenţei şi dezvăluie înzestrările de talent, asociindu-le altelor trăsături de personalitate care să le pună în valoare. Orice elev poate avea şansa de a învăţa logic, de a se raporta creator la sarcina de învăţare, de a învăţa pentru sine, şi nu doar pentru o convenţie de moment. Astfel de elevi sunt înzestraţi aptitudinal cu inteligenţa şcolară, talent, creativitate, motivaţie superioară, rezistenţă la solicitări de tot felul.

Familia, mediul şcolar şi zona perişcolară pot influenţa favorabil sau nu dezvoltarea structurilor cognitive şi motivaţionale implicate în creativitate. De aici, diferenţierile ce pot apărea între membrii aceleiaşi grupări şcolare sau extraşcolare dupa criteriul creativităţii, ca aptitudine generală.

Încorsetarea creativităţii se poate datora factorilor psihosociali care s-ar întampla să acţioneze asupra elevului creativ: atmosfera tensionată în clasă, climatul conflictual, relaţionari potrivnice, stigmatizări, profesori conformişti. Unui elev creativ îi este benefic un profesor la rândul său creativ. Se consideră că un profesor trebuie să se manifeste în prezenţa elevilor săi, într-un spirit deschis, liber, încrezător.

Aşadar, a fi profesor creativ faţă-n faţă cu elevi care învaţă într-un stil creativ presupune a avea un set de calităţi, atribute şi responsabilităţi. De obicei, profesorul creativ se distinge ca atare în primii ani de activitate şi se formează treptat, pe măsură ce acumulează experienţă şi se dedică prin convingere profesiei lui.

Printre metodele care pun în evidenţă factorii creativităţii se află jocurile de creaţie, dialogul creativ, tehnicile de stimulare a ideilor de grup, convorbirile tematice, discuţii spontane solicitând prezenţa de spirit, improvizaţia, subtilitatea, umorul, flerul, probe-test de autocunoaştere, rezolvări de situaţii problemă prin avansarea de soluţii, propuneri exprimate liber, fără restrangeri şi constrângeri de orice fel.

În ansamblu, creativitatea dezvoltă inteligenţa, gândirea divergentă, calităţile intelectului, impulsionează afectivitatea şi echilibru emoţional, fructifică introversia şi căutarea de sine.

BIBLIOGRAFIE

DRUŢA, MARIA ELENA, Cunoaşterea elevului, Editura Aramis, Bucureşti, 2002;

ROŞCA, ALEXANDRU, Condiţiile dezvoltării flexibilităţii şi creativităţii gândirii, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1981;

STOICA, ANA, Creativitatea elevilor, EDP, Bucureşti, 1983;

USACI, DOINA, Psihologia creativităţii, Editura Universităţii „Transilvania", Braşov, 2005.

JOCUL DIDACTIC LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Profesor învățământ preșcolar:Mirela BLENCHE
Instituția:Școala Gimnazială Dr.Victor Babeș
Localitatea:Baia Mare
Județul:Maramureș

,, Pentru copil aproape orice activitate este joc, prin joc el anticipează conduitele superioare. Pentru copil jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. Jocul este sintagma, atmosfera în care fiinţa sa psihologică poate să respire şi, în consecinţă, poate să acţioneze" (Ed. Claparede).

Jocul este forma de activitate dominantă în copilărie, dar nu trebuie să lipsească de-a lungul întregii vieți. Este necesară dezvoltarea laturii ludice a personalității pentru a putea privi soluțiile cu fantezie și inventivitate.

Normele didactice impun respectarea principiului adaptării conținuturilor învățării la particularitățile de vârstă ale celui educat. Jocul este prezent în mediul instițutional al grădiniței, dar continuă în toate mediile sociale în care se formează. Jocul satisfice în cea mai mare măsură trebuințele de manifestare și de exprimare ale copilului. În grădiniță, jocul este activitatea fundamentală, prin joc manifestându-se întreaga viată psihică. Jocul reprezintă una din modalitățile prin care copilul caută să cunoască realitatea înconjurătoare.

Jocul este o formă de activitate bine gândită, necesară și indispensabilă procesului educației, este o activitate prin care conținutul, forma și funcționalitatea sa specifică nu se confundă cu nici o altă formă de activitate instructiv-educativă, motiv pentru care nu poate fi suplinită și nici nu este în măsură să suplinească pe una din ele. Pentru a înțelege specificul jocului ca formă de activitate instructiv educativă, trebuie să cunoaștem și celelalte sensuri ce i se atribuie jocului, cum ar fi: activitate specific umană, activitate dominantă la vârsta preșcolară, factor hotărâtor în viața copilului preșcolar. Aceste sensuri indică, fie poziția jocului în raport didactic cu celelalte forme de activitate specifice omului, fie aportul jocului în procesul educației.

Tot jocul este un mijloc eficient și suficient pentru realizarea sarcinilor educației morale a copilului, contribuind la dezvoltarea stăpânirii de sine, autocontrolului, spiritului de independență, disciplinei conștiente, perseverenței, precum și a multor altor calități de voință și trăsături de caracter. Valoarea jocului se observă și în dezvoltarea sociabilității, a spiritului de colectivitate, a relațiilor reciproce între copii. Jocul își are importanța sa în formarea colectivului de copii, în formarea spiritului de independență, în formarea atitudinii pozitive față de muncă, în corectarea unor abateri sesizate în comportamentul unor copii. Toate aceste efecte educative se sprijină, ca pe un adevarat fundament, pe influența pe care jocul o exercită asupra dezvoltării psihice a copilului, asupra personalității lui. Jocul răspunde trebuinței de creație a personalității.

Tot prin joc sunt modelate trăsăturile de personalitate: respectul față de alții, responsabilitatea, cinstea, curajul. Astfel psihologul Ursula Șchiopu consideră faptul că "jocul stimulează creșterea capacității de a trăi din plin cu pasiune fiecare moment, organizând tensiunea

proprie acțiunilor cu finalitate realizată, având funcția de mare și complexă școală a vieții". Jocul este o școală deschisă, cu un program tot atât de bogat precum este viața. Prin joc, viitorul este anticipat și pregatit. Se apreciază chiar că jocul îndeplinește în viața copilului de 3-6 ani același rol ca munca la adulți. Este forma specifică în care copilul își asimilează munca și se dezvoltă. Este suficient să amintim concentrarea copilului prins în joc, precum și gravitatea cu care el urmărește respectarea unor reguli sau lupta în care se angajează pentru a câștiga. Copiii se joacă pentru a se juca.

La vârsta preșcolară jocul este o activitate cu caracter dominant, fapt demonstrat de modul în care polarizează asupra celorlalte activități din viața copilului, dar și de durata și ponderea sa. Această idee este susținută și de rolul pe care-l are pe planul dezvoltării copilului, favorizând trecerea sa pe o treaptă superioară de dezvoltare. Pentru copil, evidențiază J. Chateau, aproape orice activitate este joc sau, după cum afirmă Claparede "jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții, este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință, poate să acționeze".

Putem afirma că, la vârsta preșcolarității, jocul oferă cadrul pentru efort și depășire a unor obstacole, iar "moralitatea ludică" contribuie la geneza comportamentului socio-moral, la asimilarea unor elemente de disciplină în ansamblul expresiilor comportamentale ale copiilor. Important este că jocul le oferă copiilor posibilitatea dezvăluirii naturii autentice a copilului, a forțelor sale, observându-se o ultimă cerință spre afirmare. Este suficient să privești copiii în timpul jocului pentru a-ți face o impresie referitoare la conduita acestora și la particularitățile lor psihologice. Unii copii se exprimă deschis, clar, dezinvolt, în timp ce alții sunt mai reținuți, mai puțin activi. Primii sunt mai ușor de cunoscut deoarece manifestările lor sunt spontane, iar ceilalți exprimă mai mascat trăsăturile lor interne. Se poate afirma că, jocurile satisfac o anumită cerință implacabilă care îl stimulează pe copil la o activitate permanentă. Valorificând disponibilitățile interne, jocul propulsează copilul pe traiectoria progresului în dezvoltarea sa. Soluțiile adoptate în joc, inventivitatea și capacitatea de a găsi strategiile cele mai nimerite pentru reușita acțiunii odată cu corelarea, cu partenerii de joc, denotă arta interogării în colectivitate și în viața socială. Cu cât un preșcolar este mai dezvoltat din punct de vedere psihologic, cu atât se joacă mai mult, mai bine și mai frumos, se remarcă a fi un veritabil creator și inițiator de acțiuni, cu semnificații multiple pentru evoluția ulterioară. Jocul contribuie la dezvoltarea intelectuală a copiilor, la formarea percepțiilor de formă, mărime, spațiu, timp, la educarea spiritului de observație, a imaginației creatoare, a gândirii și nu în ultimul rând la dezvoltarea limbajului.

Jocul didactic constituie un mijloc valoros de instruire şi educare a copiilor de vârstă preşcolară, deoarece rezolvă într-o formă cu totul adecvată vârstei, sarcinile instructive complexe programate în grădiniţă. Prin introducerea şi folosirea jocului didactic ca mijloc de bază în activităţi de educare a limbajului şi activităţi matematice se realizează una din cele mai importante cerinţe ale educaţiei preşcolare, aceea de a-i învăţa pe copii destul de multe lucruri însă nu prin metode şcolăreşti, ci sub formă de joc. Spre deosebire de celelalte jocuri, jocul didactic este creat de pedagog, este orientat şi subordonat îndeplinirii sarcinilor instructiv-educative şi intră în fondul mijloacelor pedagogice fiind însuşit treptat de către copii şi apoi preluat, prelucrat şi integrat în activităţi de către copii, influenţând sistematic conţinutul acestora. Jocul didactic este o activitate care se deosebeşte prin structura sa

specifică de celelalte activităţi cu un conţinut asemănător prin unitatea deplină între sarcina didactică şi acţiunea de joc, forma distractivă pe care o îmbracă şi o păstrează permanent. Putem trage concluzia că jocul didactic ne ajută să organizăm activitatea intelectuală a copiilor în forme cât mai atrăgătoare, accesibile şi de o vădită eficienţă. Deşi rolul său este mai neînsemnat în privinţa transmiterii noilor cunoştinţe, jocul didactic are o contribuţie largă în precizarea, consolidarea, adâncirea, verificarea, sistematizarea şi evaluarea cunoştinţelor, iar între mijloacele instructiv-educative ocupă locul cel mai important prin influenţa pe care o exercită asupra celor mai profunde laturi ale personalităţii copilului.
La vârstă preşcolară copilul este în plină dezvoltare deci, şi procesele psihice se dezvoltă, jocul didactic contribuind la dezvoltarea gândirii logice care operează cu noţiuni, judecăţi, raţionamente. Tot acum, gândirea copilului se ridică treptat la un nivel mai înalt, se dezvoltă operaţiile gândirii, copilul comparând fructe, legume, animale, scoate în evidenţă deosebiri şi asemănări, face analize şi sinteze ajungând la generalizări şi abstractizări.
La nivelul grădiniţei, prin jocurile didactice copilul va învăţa să coopereze, să se conformeze regulilor de grup, să-şi armonizeze cerinţele sale cu cele ale grupului şi să acţioneze în conformitate cu acestea. Astfel de conduite de interrelaţionare au semnificaţia socializării copilului şi a valorificării potenţialului său din planul personalităţii, care se află într-o continuă dezvoltare şi expansiune. Pentru a se putea integra şi coopera eficient cu cei din jur, copilul trebuie să atingă un anumit nivel al socializării, care presupune o modalitate de percepere şi considerare a calităţilor celor cu care vine în contact.

BIBLIOGRAFIE:

1. Barbu, H. Popescu, Eugenia, Şerban, Filofteia (1993): Activităţi de joc şi recreativ-distractive, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
2. Cerchit, I. (1997), Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
3. Chateau, J., (1972), Copilul şi jocul, E.D.P., Bucureşti; Claparede, Editura. (1975): Psihologia copilului şi pedagogie experimentală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
5. Ghid de bune practice pentru educația timpurie între 3-6\7 ani, 2008
4. Golu, P., Zlate, M., Verza E. (1993), Psihologia copilului, învăţare şi dezvoltare, Manual pentru clasa a IX-a - şcoli normale, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti ;
Ezechil,L;Paisi Lăzărescu,M-"Laborator preşcolar", V&Integral , Bucureşti 2001;
5. Programa activităţii instructiv-educative în grădiniţa de copii, 2005,Bucureşti, Editura V&I Integral, Bucureşti;

TRANSDISCIPLINARITATEA DE LA TEORIE LA APLICABILITATE

Prof. Grațiana Roxana Bleojiu
Prof. Mihaela Felicia Sîrbu
Școala Gimnazială „Elena Farago" Craiova

„Scopul studierii limbii şi literaturii române în perioada şcolarităţii obligatorii este acela de a forma un tânăr cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabil să înţeleagă lumea, să comunice şi să interacţioneze cu semenii, să-şi utilizeze în mod eficient şi creativ capacităţile proprii pentru rezolvarea unor probleme concrete din viaţă cotidiană, să poată continua în orice fază a existenţei sale procesul de învăţare, să fie sensibil la frumosul din natură şi la cel creat de om."[1]

Astfel, programa şcolară din 2009 recomandă ca strategiile didactice pentru predarea disciplinei limba şi literatura română să pună accent pe realizarea progresivă a competenţelor, pe flexibilitatea abordărilor, pe coerenţă şi abordări inter şi transdisciplinare.

Dacă instruirea de tip „disciplinar" pune accent pe rigurozitatea şi aspectul şlefuit al achiziţiilor, abordarea integrată a curriculumului scoate în evidenţă problemele semnificative ale vieţii reale şi se întemeiază pe nevoile de educaţie ale elevilor, în contextul lumii de azi.

Din punct de vedere curricular, integrarea presupune:

- organizarea, punerea în relaţie a disciplinelor şcolare, cu scopul de a evita izolarea lor tradiţională;
- procesul şi rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experienţa de viaţă şi de la cunoştinţele pe care deja le-a însuşit;
- stabilirea de relaţii de convergenţă între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile, valorile ce aparţin unor discipline şcolare distincte;
- procesul educaţional organizat astfel încât să traverseze barierele obiectelor de studiu, predarea şi învăţarea fiind văzute din perspectivă holistică, reflectând lumea reală, care este interactivă.

Distingem, astfel, trei niveluri ale integrării:

- multidisciplinaritatea(care surprinde raportul lipsit de cooperare între două sau mai multe discipline oferite simultan) ;
- pluridisciplinaritatea (care presupune studierea unui obiect dintr-una şi aceeaşi disciplină prin mai multe discipline deodată);

1 *Programa şcolară de limba şi literatura română clasele a V - a - VIII - a*, Bucureşti, 2009, p.2;

- interdisciplinaritatea (care transferă concepte şi metodologie dintr-o disciplină într-alta pentru a permite abordarea mai adecvată a problemelor cercetate);

Ultima, transdisciplinaritatea, „ se referă – aşa cum indică prefixul *trans* - la ceea ce se află în acelaşi timp şi între discipline, şi înăuntrul diverselor discipline, şi dincolo de orice disciplină. Finalitatea sa este înţelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoaşterii."[2] Aceasta nu se va mulţumi să stabilească interacţiuni sau reciprocităţi între cercetările specializate, ci va situa aceste legături într-un sistem total, fără frontiere stabile între discipline.

Termenul de *transdisciplinaritate* a apărut acum trei decenii în lucrările unor cercetători diferiţi, precum Jean Piaget, Edgar Morin şi Eric Jantsch. El a fost inventat în epocă pentru a exprima nevoia depăşirii frontierelor dintre discipline. La început de nou mileniu, abordarea transdisciplinară este redescoperită şi folosită ca răspuns la sfidările fără precedent lansate de lumea noastră. Astfel, românul Basarab Nicolescu lansează, de la Paris, un „manifest" pentru transdisciplinaritate, pentru ceea ce se află între şi dincolo de discipline.

Transdisciplinaritatea instrumentală urmăreşte să-i furnizeze elevului metode de muncă intelectuală transferabile la situaţii noi cu care acesta se confruntă; ea este orientată mai mult către rezolvarea anumitor probleme, decât pe achiziţia de cunoaştere „de dragul cunoaşterii".

Transdisciplinaritatea comportamentală intenţionează, după cum sublinia D' Hainaut, să ajute elevul să-şi organizeze fiecare dintre demersurile sale în situaţii diverse. Acest tip de abordare se focalizează pe activitatea subiectului care învaţă; ţinând seama de psihologia procesului de învăţare, transdisciplinaritatea comportamentală se situează permanent într-o strânsă legătură cu situaţiile de viaţă semnificative (care au sens) pentru cel ce învaţă. Astfel, transdisciplinaritatea a fost ridicată la rangul de nouă viziune asupra lumii. Această „etichetare" îşi are sursa în convingerea că domeniul de pertinenţă al transdisciplinarităţii este singurul capabil să conducă la înţelegerea şi soluţionarea multiplelor şi complexelor provocări ale lumii prezente.

"Probabil un lucru esenţial, în orice sistem de învăţământ ,ar fi acea zonă de cunoaştere, de capacităţi de aptitudini pe care şcoala ţi le formează la diverse discipline şi cu care rămâi în momentul în care uiţi ceea ce ai învăţat din disciplina respectivă. Este un fel de sâmbure ,este ceea ce numim valijoara cu care mergi toată viaţa şi în care porţi o serie de lucruri:cunoştinţe fundamentale,dar nu în sens de cunoaştere de fapte, date, evenimente, ci, mai degrabă, cunoaşterea de tip procesual. Psihologia cognitivă din ultimii 10 ani merge pe ceea ce cred că ar trebui să meargă toate sistemele de învăţământ – pe cunoaşterea procedurală. Cunoaşterea procedurala se defineşte foarte simplu:este ceea ce numim noi *a şti să faci* [...] Sistemele occidentale sunt destul de puţin interesate de cum arată programele, manualele. Ele sunt interesate de cum arată elevii după şcoală. [...] În sistemele occidentale se pune foarte mult problema obiectivelor care sunt pentru toată

2 Basarab Nicolescu,*Transdisciplinaritatea*, Iaşi, Polirom, 1999, p.52-54;

viaţa, şi acestea ar fi obiectivele transdisciplinare, obiectivele pe care toate disciplinele la un loc le realizează, cu care tânărul rămâne în sens *de background* de cunoaştere, de atitudini şi de capacităţi."[3]

In acest sens, obiectivele învăţării transdisciplinare ar fi:

- dezvoltarea personală integrală;
- responsabilitatea socială a elevilor.

În activităţile transdisciplinare, învăţarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de către profesor, care este managerul unor situaţii de învăţare. Crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli şi condiţii, face învăţarea interesantă şi stimulativă şi o consolidează.

Participarea elevilor se realizează pe tot parcursul activităţilor desfăşurate, fundamentate pe principiul învăţării prin acţiune practică, cu finalitate reală. Accentul cade pe activitatea de grup şi nu pe cea cu întreaga clasă, cadrul didactic trebuind să renunţe la stilul de lucru fragmentat, în care lecţiile se desfăşoară una după alta, cu distincţii clare între ele, ca şi cum nu ar face parte din acelaşi proces, şi să adopte o temă de interes pentru elevi, care transcende graniţele diferitelor discipline, organizând cunoaşterea ca un tot unitar, închegat.

Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre discipline topindu-se într-un scenariu unitar, în cadrul cărora tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor domenii de cunoaştere.

Activităţile transdisciplinare sunt şi instrumente de apreciere prognostică, întrucât indică măsura în care copiii prezintă sau nu, în mod real, anumite aptitudini, şi au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare şi de verificare a capacităţilor intelectuale şi a aptitudinilor creatoare ale copiilor. Totodată, pot fi implicate mai multe forţe în procesul educaţional (specialişti, membri ai comunităţii locale, părinţi), lăsându-se mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru elev, cât şi pentru profesor.

Învăţarea nu are loc numai în şcoli. Cea mai mare parte a învăţării se realizează în afara şcolii. Familiile, comunitatea şi mass-media constituie, într-o măsură tot mai semnificativă, medii de învăţare.

Cultura, considerată principalul câştig al umanităţii care trebuie transmis prin educaţie, şi-a lărgit foarte mult semnificaţia şi - în plus - şi-a schimbat accentele, de la cultura de tip academic către cea de tip oral şi audio-vizual.

Organizaţii internaţionale ca U.N.E.S.C.O. şi U.N.I.C.E.F. au dat semnificaţii noi conceptului de *învăţare*. În studiul U.N.E.S.C.O. sunt introduşi cei patru „piloni ai învăţării":

- a învăţa să ştii/ să cunoşti – a învăţa să înveţi;

3 *Perspective. Revista de didactica limbii şi literaturii române. nr 2/ 2003 ,,*, Ed. Didactica Limbii şi Literaturii Romane, Cluj, 2003, p.13;

- a învăţa să faci – a te integra în societate;
- a învăţa să munceşti împreună cu ceilalţi;
- a învăţa să fii – a manifesta simţ etic.

Alături de cei patru piloni din raportul întocmit de Jacques Delors, Shaeffer şi colaboratorii săi adaugă încă unul -„a învăţa să te transformi pe tine şi să schimbi societatea" - adică a dezvolta solidaritatea şi coeziunea socială. Organizarea învăţării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică şi complexă, caracterizată de explozia informaţională şi de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învăţare *dincolo de discipline,* de rigiditatea canoanelor academice tradiţionale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Competenţele transdisciplinare nu pot fi clasificate în funcţie de conţinuturile unei discipline, aşa cum se întâmplă cu cele monodisciplinare. Ele pot fi clasificate astfel:

- *competenţe generale* – metodologice: observarea, experimentarea, reprezentarea grafică, interpretarea datelor sau a unui text etc.;
- *competenţe metacognitive* – estimare a gradului de dificultate a sarcinii de lucru, planificarea strategică, evaluarea rezultatelor, monitorizarea comportamentală, tehnici personale de învăţare;
- *atitudine pozitivă*, motivantă – realism, interes pentru învăţare, toleranţă pentru informaţii contradictorii, atitudine pozitivă faţă de performanţele personale;
- *abilităţi pragmatice* – iniţiativă personală, capacitate de concentrare, orientarea acţiunilor spre rezolvarea sarcinii, deprinderi de muncă.

Ce va şti să facă elevul în urma învăţării monodisciplinare?

Elevul va fi capabil:

- să memoreze;
- să reproducă mecanic cunoştinţe;
- să scrie după dictare;
- să facă rezumate;
- să evidenţieze idei principale;
- să facă studii de specialitate pe o temă dintr-un anumit domeniu.

Ce va şti să facă elevul în urma învăţării transdisciplinare?

Elevul va fi capabil:

- să interpreteze;
- să analizeze;
- să formuleze;

- să exprime opinii personale;
- să utilizeze informaţia în scopul rezolvării unei probleme date;
- să identifice şi să soluţioneze probleme.

Dacă prin abordarea „monodisciplinară" a învăţării se formează în mod deosebit competenţe specifice nivelului cognitiv, prin abordarea transdisciplinară se formează competenţe integratoare şi durabile prin însăşi transferabilitatea lor. Conţinuturile organizate transdisciplinar se vor axa în procesul educaţional nu pe disciplină, ci pe demersurile intelectuale, afective şi psihomotorii ale elevului. Organizarea conţinuturilor în manieră transdisciplinară se bazează în procesul de predare – învăţare – evaluare pe conduitele mentale ale elevului din perspectiva unei integrări efective, realizată de-a lungul tuturor etapelor procesului educaţional (proiectare, desfăşurare, evaluare). Temele transdisciplinare ajută elevul să înveţe în ritm propriu şi să fie evaluat în funcţie de ceea ce ştie, stimulează cooperarea între elevi, minimalizându-se astfel competiţia, oferă elevilor posibilitatea de a-şi crea strategii proprii de abordare a diverselor situaţii, asigurând o învăţare activă. Elevul participă activ, imaginaţia, investigaţia, creativitatea sa fiind cele care se evidenţiază.

Scenariile didactice ar trebui să vizeze ilustrarea unităţii lumii şi a cunoaşterii. Conţinuturile trebuie construite având ca obiective esenţiale dezvoltarea la elevi a spiritului reflexiv-interogativ şi înţelegerea unor adevăruri fundamentale despre lume şi despre sine. Ar trebui alese teme generoase care în acelaşi timp *să aparţină disciplinelor, să traverseze disciplinele şi să fie totodată dincolo de discipline*; să vizeze relaţia dintre esenţă şi aparenţă, dintre ceea ce se vede şi ceea ce, de obicei, rămâne ascuns, atât în universul exterior, cât şi în cel interior, atât în planul uman cât şi în cel cosmic; să genereze experienţe şi trăiri unice. În acest context, lectura textului literar (ca şi a oricărei creaţii spirituale a omului) nu se mai poate limita la simplul exerciţiu cerut de programă. Ea trebuie să răspundă nevoilor reale ale educaţiei integrale.

Manualele propun vizionarea şi analiza unor ecranizări şi spectacole teatrale (de exemplu la studiul textului *Paşa Hassan* de G. Coşbuc, filmul *Mihai Viteazul* în regia lui Sergiu Nicolaescu, *Două loturi, Vizită..., D-l Goe..., O scrisoare pierdută,* de I.L. Caragiale, *Amintiri din copilărie* de I. Creangă), analiza unor grupaje de recitări (M. Eminescu, N. Stănescu), comentarea unor ilustraţii de carte, analiza unor creaţii plastice, sculpturale sau literare cu aceeaşi temă ca şi textul literar. Se pune astfel accent pe evidenţierea interferenţelor literaturii cu celelalte arte (pictura, sculptura, muzica, cinematografia, coregrafia, teatrul). *Perspectiva transdisciplinară* presupune şi înţelegerea, comentarea şi analiza mesajelor spirituale transmise constant prin textul beletristic, implicându-se, astfel, şi formarea de atitudini şi valori.

Orele de limbă şi literatură română trebuie să vizeze şi integrarea comunicării scrise şi orale alături de studiul limbii şi literaturii. Situaţiile de comunicare ce ar implica elevii s-ar constitui în secvenţe de reflecţie asupra puterii cuvântului în literatură, muzică sau texte non-

literare. Cea mai bună cale de înţelegere a fenomenului lingvistic rămâne experienţa producerii de text, prin nişte sarcini de lucru provocatoare pentru elevi care ar putea fi suportul unor reflecţii consistente.

Desprinsă de modelul tradiţional, disciplina limbă şi literatură română este greu de supus unor imperative categorice. Profesorul de limbă şi literatură română îşi propune deodată lucruri foarte importante şi deosebite: să-i înveţe pe elevi să comunice, indiferent când, unde, cu cine şi de ce, să-i înveţe să recunoască şi să preţuiască frumosul, să-i înveţe să-şi construiască şi să-şi exprime propriile puncte de vedere, să-i înveţe să se descopere pe ei înşişi, să-i înveţe să descopere şi să preţuiască spaţiul cultural căruia îi aparţin.

Pe de alta parte, pentru a răspunde cerinţelor legate de adaptarea transdisciplinară a curriculumului la contextul local, şcoala trebuie să sensibilizeze şi să atragă în parteneriate variate persoane sau instituţii din comunitate care deţin competenţe sau resurse care pot contribui la realizarea educaţiei de calitate: părinţi, membri ai comunităţii, autorităţi locale, agenţi economici, instituţii guvernamentale, organizaţii non-guvernamentale etc.

Experienţa în cadrul şcolii demonstrează că, de multe ori, părinţii elevilor sunt greu de atras în susţinerea demersului de adaptare a curriculumului la contextul local, deşi familia ar trebui să reprezinte principalul partener al şcolii în acest domeniu. Si colaborarea cu agenţii economici, care pot oferi resurse pentru procesele de învăţare, este destul de modestă, deşi aceasta colaborare ar putea juca un rol foarte important în realizarea unui curriculum adaptat la contextul local.

„Polii schimbării sunt societatea şi educaţia. Care se va schimba cea dintâi? Basarab Nicolescu aşază capitolul despre educaţie la sfârşitul *manifestului*. Oare societatea trebuie să dea tonul? Poate educaţia să schimbe ceva singură, intr-un mediu insuficient pregătit? Tulburătoare întrebări la care va trebui să răspundem împreună cu mileniul abia început.”[4]

Bibliografie:

1. *Programa şcolară de limba şi literatura română clasele a V-a - VIII - a*, Bucureşti, 2009;
2. Basarab Nicolescu, *Transdisciplinaritatea. Manifest*, Editura Polirom, p.52-54;
3. Basarab Nicolaescu, *Noi, particula şi lumea*, Polirom, 2002;
4. *Perspective. Revista de didactica limbii şi literaturii române. nr 2/ 2003*,Ed. Didactica Limbii şi Literaturii Romane, Cluj, 2003, p.13, p 81.
5. Mihaela- Loredana Pascan, *Viziune integrată şi perspectivă transdisciplinară în studiul limbii şi literaturii române în gimnaziu. Aplicaţii didactice. Valenţe formative* , Editura Pre-Text, Câmpulung Moldovenesc, 2010;

4 *Perspective. Revista de didactica limbii şi literaturii române. nr 2/ 2003* ”, Ed. Didactica Limbii şi Literaturii Romane, Cluj, 2003, p.81

EFICIENTIZAREA METODELOR ACTIV – PARTICIPATIVE

Prof. Grațiana Roxana Bleojiu
Școala Gimnazială „Elena Farago" Craiova

În ultimul timp există o necesitate a pregătirii copiilor pentru o viaţă activă şi creativă, pentru o mai mare participare la rezolvarea multiplelor şi complexelor probleme ale societăţii. De aceea este firesc ca educaţia lor să se bazeze pe metode activ –participative , aceasta fiind în esenţă preocuparea învăţământului pentru formarea unei atitudini active, bazate pe curiozitatea intrinsecă de a cunoaşte, dorinţa de a observa şi de a explica, de a experimenta, de a construi, de a explora şi de a descoperi, de a crea.

Valoarea profesională a unui cadru didactic este determinată de stilul didactic ce îl defineşte, de modul de abordare a sarcinilor de învăţare, de modul în care percepe şi realizează situaţiile de învăţare, de arta de a comunica şi de a relaţiona cu copiii, prin efectele educative pe care le obţine Metodele activ –participative stimulează participarea conştientă şi activă a scopurilor în procesul instructiv-educativ, ajută copiii să caute, să cerceteze, să găsească singuri noile cunoştinţe, să afle singuri soluţii la probleme, să prelucreze cunoştinţele, să le sistematizeze, punând accent pe învăţarea prin acţiune, pe manipularea în plan manual şi mental a obiectelor, a acţiunilor; sunt metode de interacţiune colectivă, facilitând colaborarea dintre copii; intensifică schimbul de idei şi de informaţii; aduc copiii în contactul direct cu realitatea înconjurătoare, cu situaţii concrete de viaţă reală, care dau prilej de participare la rezolvarea problemelor practice din realitate şi îi atrag în crearea de bunuri materiale; solicită cu eficacitate gândirea, imaginaţia, memoria şi voinţa copiilor; imprimă actului de instruire un pronunţat caracter formativ – educativ.

În şcoala noastră, în ultimii ani, s-a desfăşurat Programul **„**Să învăţăm despre protejarea mediului înconjurator" şi a avut ca scop formarea unei atitudini pozitive şi responsabile a elevilor faţă de mediul ambiant, stimularea curiozităţii ştiinţifice a copiilor conştientizând înţelegerea unor fapte şi fenomene din universul apropiat, conservarea resurselor naturale, promovarea unei politici ecologice educaţionale la standarde europene prin capacitarea interesului faţă de păstrarea unui mediu echilibrat şi exersarea unor deprinderi de îngrijire şi de ocrotire a acestuia.

Obiectivele urmărite în acest program au fost realizate atât în cadrul activităţilor frontale, proiectate la grupe, cât şi prin derularea opţionalului: „Educaţia pentru sănătate". Acest program a dorit să mobilizeze cadrele didactice în realizarea de proiecte care să conţină şi activităţi în mijlocul naturii, un loc unde legătura dintre teorie şi practică poate fi uşor demonstrată; de a-i ajuta pe elevi să

devină cetăţeni responsabili faţă de mediu. Programul a fost conceput, conform metodei proiectelor de cercetare, pentru a putea oferi copiilor posibilitatea de a explora şi de a investiga mediul înconjurător folosind instrumente şi procedee adecvate, dezvoltându-le o atitudine pozitivă în relaţionarea cu mediul, cultivându-le participarea activă şi cooperarea în scopul protejării mediului şi a interesului pentru realizarea unui mediu echilibrat (popularizarea şi respectarea unui comportament ecologic).

Grupul ţintă al proiectului a fost format din casele a VI-a și a VII-a , împreună cu dascălii lor. Resursele materiale au fost suporturi de curs, publicaţii, materiale didactice, pliante, atlase, cărţi CD-uri etc. Programul a avut şi are trei domenii de cunoaştere: oraşul, pădurea, muntele. Programul s-a derulat şi se derulează prin mai multe forme de organizare: activităţi frontale, lucrări practic-aplicative, vizite, excursii, concursuri, jocuri. Impresiile copiilor au fost notate într-o revistă școlară intitulată: *,,PRO eco”*. Metoda de bază prin care elevii pot înţelege conştient mediul în care trăim este *observarea* - metodă de explorare nemijlocită - care formează copiilor o gândire intuitivă în raport cu natura. În cadrul observărilor au fost realizate mici experimente care au trezit interesul copiilor. De exemplu, înţelegerea legăturii dintre om – plantă – apă – lumină. Copiii au constatat ce se întâmplă cu plantele puse la încolţit în condiţii prielnice de lumină, de căldură şi de umezeală şi ce se întâmplă atunci când plantele sunt puse într-un loc întunecos (cresc mai încet, au o culoare gălbuie și nu înfloresc).

Acelaşi lucru l-au manifestat şi pentru animale, de aceea au fost preocupaţi şi de creşterea unor animale în locuri special amenajate (acvariu cu peşti , broaşte ţestoase etc).

Pentru o învăţare activă şi conştientă au fost realizate mai multe: *vizite, excursii, drumeţii, plimbări* în care copiii au descoperit caracteristicile ecosistemelor, ale relaţiilor dintre vieţuitoare – mediu – om şi în care conversaţia a căpătat valenţe de investigare, copiii jucând rolul unor „mici detectivi”.

Cum *jocul didactic* este activitatea caracteristică vârstei şcolare, au fost organizate numeroase jocuri didactice prin care şcolarii și-au verificat cunoştinţele şi deprinderile însuşite. De exemplu, în jocul „Micii detectivi”, copiii, împărţiţi în două echipe, au primit un set de imagini pe care le-au aşezat pe panou, după criteriile anunţate: imagini care reprezintă comportamente pozitive sub însemnul „aşa DA”, respectiv, negative, sub îndemnul „aşa NU”. Excursiile în parcul din apropierea şcolii au constituit pentru copii un prilej de a sesiza aspectele negative din mediu şi de a-şi manifesta dorinţa de implicare în igienizarea zonei. Ca urmare a dorinţei lor s-a derulat o acţiune ,,Prietenii curăţeniei”, având impact asupra întregii comunităţi.

Activitatea aplicativă de igienizare a parcului a fost proiectată împreună cu toți copiii: s-au stabilit factorii poluanţi, s-a hotărât colaborarea cu părinţii, s-au definit şi clasificat deşeurile, au fost invitaţi factori de răspundere.

Părinţii au colaborat cu interes, procurând materialele necesare, trusele ecologice.

La finalul proiectului s-a putut constata că, îmbinând metodele tradiţionale cu cele activ-participative, folosind metode practice, de acţiune directă asupra realităţii şi oferind condiţii optime care să favorizeze cercetarea, descoperirea sau problematizarea, întărim caracterul formativ al actului instructiv şi dezvoltăm copiilor atitudini şi comportamente, astfel devin capabili să răspundă cu succes la stimuli şi la provocările externe sau interne.

În derularea acestui proiect am conştientizat faptul că o şcoală activă înseamnă şcoala în care se încurajează munca şi iniţiativa copilului în educaţia ecologică, în care se cultivă spiritul de observaţie, judecata proprie şi munca, în care elevii colaborează între ei şi cu educatorii lor pe bază de raporturi amicale pentru atingerea obiectivelor specifice proiectului propus.

Bibliografie

Cucoș Constantin, 1996, *Pedagogie,* Editura Polirom

Florea Luiza, 2002, *Protecţia mediului,* Editura Fundației Universitare *Dunărea de Jos*, Galați

USING TRANSLATIONS IN EFL LESSONS

Maria BOB

Colegiul Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan" Cluj-Napoca

Is that a fish in your ear? is one the first books on translations I have ever read. I bought it more than ten years ago at the end of a trip to Ireland and kept reading it all the way home. I believe many of the things I read on translations from this book to still be true today. David Bellos wrote: "*It is translation, more than speech itself, that provides incontrovertible evidence of the human capacity to think and to communicate thought. We should do more of it* (Bellos, 2012, p. 353)."

As I became a teacher, I tried putting David Bellos' advice to practice. Even though teachers and students use translations for individual words or sentences in trying to get a message across in the ELT class, allocating a specific amount of time for intensive translations has always turned out to be a good idea.

This paper is meant to show that translations improve students' level of English in various ways: from their vocabulary to their grammar and knowledge about a certain subject. The 26 students that I chose to participate in this study were in the eleventh grade at the time during which the study was carried. Throughout a period of two weeks during the previous school year they were asked to do the translation of a one-page text about the life and activity of Metropolitan Nicolae Colan.

The topic of the translations was chosen due to the recent name change of our school. The activity had two main purposes, a linguistic one and an informative one. The linguistic purpose was the main target of the translation activity. However, because the original texts were about the life and the activity of this Romanian personality, the students became aware of his importance in local and national history. The texts meant to be translated came from one of the most complete biographies on Metropolitan Nicolae Colan's life: Fr. Alexandru Moldovan's ***La răscruce de vremi o viața de om: Nicolae Colan. Episcopul Vadului, Feleacului și Clujului. După documente, corespondență, însemnări, relatări, impresii***.

Using translations in the EFL lessons is not only encouraged, but enforced by the current syllabuses. At point 4.1. in the advanced syllabus for the eleventh-grade it is stated that the transfer and mediation of oral or written messages in various situations of communication can be attained through translations from Romanian into English and through translations from English into Romanian of texts that have an intermediate level of difficulty, come from several sources, and that pertain to domains which present an interest for the students at their age. To reach this skill, the syllabus' authors recommend that teachers use informative texts and texts that are connected to the students' line of study. Teaching students techniques of using a dictionary in translations also

represent a point on the list of suggestions made in the syllabus (Ministerul Educației și Cercetării, 2006, p. 8).

In the intermediate syllabus, at point 4.2., it is indicated that by the end of the eleventh-grade students should translate some easy and short functional texts from English into Romanian, using a dictionary. To attain this skill, teachers are recommended to use fragments of informative texts, forms, leaflets, etc (Ministerul Educației și Cercetării, 2006, p. 11). These suggestions lead us to believe that translations should be done at any level of study with our students.

In the previous years of high schools, we have done various translations, using different types of text, of different lengths and of increasing difficulties, which means that students have had at least two years of practice in translation. During that period, students progressively translated individual words, short sentences, and longer texts from their textbooks, from leaflets, periodicals, and various books. However, the actual project presented in this paper was concentrated over the span of a couple of weeks, during October 2021 when we celebrated the Days of Our School.

The method of translation employed with the students participating in this project was the same as in previous years. The main steps that we made are rendered below, with T standing for the teacher and Ss for the students:

1. T chooses the text for Ss to translate from Fr. Alexandru Moldovan's book or from online sources.
2. T divides class into study pairs. These pairs of students help one another during various stages of the translation process.
3. **Ss read several times their individual texts in Romanian.**
4. Ss underline in pencil the Romanian words that are unfamiliar to them.
5. Ss **look up** in the Romanian-Romanian dictionary the **words** they are unfamiliar with.
6. Ss read their partner's text in Romanian.
7. Ss summarize the text to their study partner.
8. Ss underline in a coloured pencil of their choice the verbs in the Romanian text so that they can divide the text into section for the translation using a different coloured pencil.
9. **Ss begin the first draft of their translations.**
10. Throughout their work on the first draft, Ss look up individual words in the Romanian-English dictionary.
11. Ss choose the most appropriate term to use in the translation from a list of synonyms available to them in any online thesaurus bank, such as the one in thesaurus.com.
12. Ss look up phrases, idioms and phrasal verbs in online Romanian-English dictionaries such as hallo.ro, reverso.net, and translate.google.com.
13. Ss check those phrases, idioms, phrasal verbs and collocation in a traditional or online English-English dictionary.

14. Ss finalize their first draft and they discuss it with their partner.
15. Ss attempt to **proof** each other's first draft.
16. Ss produce together the **second draft** of their work.
17. Ss hand in to the T this version of the text.
18. T underlines the Ss mistakes on their texts without correcting them. T makes suggestions above each mistake as to the nature of the mistake. For instance, M stands for meaning of the word, S for spelling, P for punctuation, WO for Word Order, G for Grammar, etc.
19. Ss look up words and phrases in the dictionaries and online to correct their own mistakes.
20. Ss produce a third draft of their translations.
21. Ss hand in the translations to their study partners and they proof each other's work one more time.
22. Ss write on the computer the fourth and final draft of their translations.
23. Ss email these papers to T or upload them to Google Classroom.
24. T corrects translations.
25. T returns translations to Ss with feedback and grades if needed.

For this project, most students made computerized drafts from the very begging. Because our school benefits from an intranet network and from the Google Suite pack, students were able to use these features to accomplish their final projects which were uploaded to a website at the end of the project. The website was created by students themselves based on the templates provided by Google.

As an example, I am going to display a scan of a fragment from the book from which the texts for translation were taken, the first draft made by one of the students and the final version of the translation.

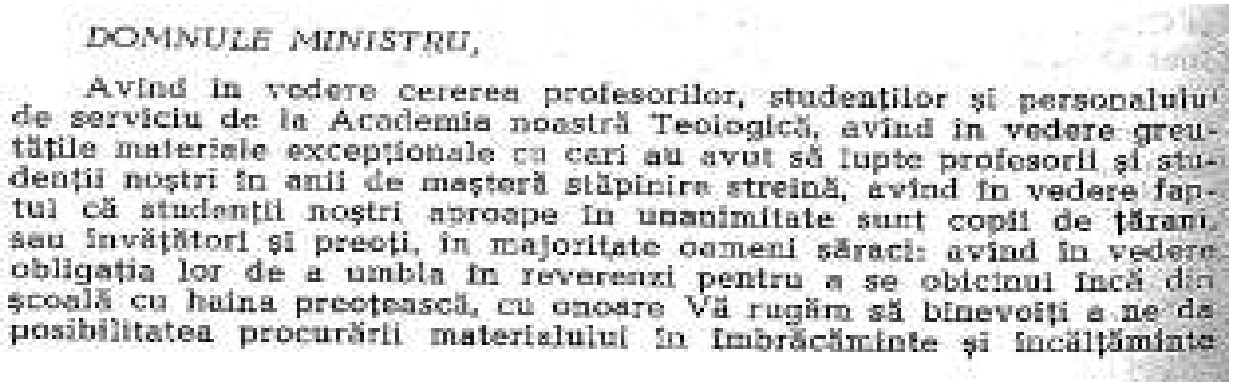

DOMNULE MINISTRU,

Avînd în vedere cererea profesorilor, studenţilor şi personalului de serviciu de la Academia noastră Teologică, avînd în vedere greutăţile materiale excepţionale cu ceri au avut să lupte profesorii şi studenţii noştri în anii de mastera stăpînire streină, avînd în vedere faptul că studenţii noştri aproape în unanimitate sunt copii de ţărani, sau învăţători şi preoţi, în majoritate oameni săraci: avînd în vedere obligaţia lor de a umbla în reverenzi pentru a se obicinui încă din şcoală cu haina preoţească, cu onoare Vă rugăm să binevoiţi a ne da posibilitatea procurării materialului în îmbrăcăminte şi încălţăminte

The fragment is part of Metropolitan Nicolae Colan's personal correspondence during the time in which the foundation of our school was being made (Moldovan, 1989, p. 382). My eleventh-grade student C.C.'s first draft was as follows:

> *Considering the request of the professors, students and service staff from our Theological Academy, consider the exceptional difficulties that our professors and students had to fight in the years of mastara stapanire straina, considering the fact that our students are almost unanimity children of peasants or teachers and priests, mostly poor people: given*

their obligation to walk in reverenzi to get used with priestly clothing from school ,with honor please give is the opportunity to purchase material for clothing and footwear from any of the Cluj-Sibiu and Cisnadia factories with production price.

Nevertheless, after following the steps presented above, the final version of this student's text was:

Taking into consideration, the request of the teachers, students and staff from our Theological Academy, the exceptional difficulties that our professors and students had to fight against in the years in which we were under the burden of the foreign yolk, also considering the fact that our students are almost all children of peasants or teachers and priests, mostly poor people: given their obligation to wear cassocks so to become used to wearing priestly vestments from school, we kindly request that you give us the opportunity of purchasing the material for clothing and footwear from any of the Cluj-Sibiu and Cisnadie factories which apply producers' rates.

Another student, A.G., translated a text about the life of the Metropolitan that was published on the Metropolis' official website. Here is a fragment of this text:

"Dându-se decret de evacuare a capitalei, tinerii amintiți s-au retras in Moldova, la Roman (in toamna anului 1916), unde au petrecut și iarna grea a anului 1917. Aici Nicolae Colan și-a asigurat existența dând meditații unor elevi de liceu. După mărețul act de la 1 Decembrie 1918, „pribegii" transilvăneni s-au reîntors acasă.

Ajunși in Patria-Mama, studenții Nicolae Colan și Andrei Oțetea și-au continuat atât studiile teologice, cât și pe cele filologice. Astfel ca, la 19 aprilie 1919, studentul Nicolae Colan a obținut cu rezultate alese „Absolutoriul" la Seminarul (Academia „Andriana" din Sibiu), iar mai târziu, licența la Facultatea de Teologie din București, cu teza inedita: Stilul lui Dimitrie Cantemir in scrierile lui românești." (Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului)

The students turned the following as a first draft:

When a decree to evacuate the capital was issued, the young people retreated in Roman in Moldova (in the fall of 1916) where they spent the harsh winter of 1917. Here Nicolae started home tutoring high schoolers to ensure his sustenance. After 1 December, 1918 they returned home.

Upon arrival, students Nicolae Colan and Andrei Otetea continued their theological and philological studies. Nicolae Colan was rewarded with the "Absolutorium" at the seminary and later received the certificate of Graduation at the Faculty of Theology from Bucharest. He was entitled secretary of the Sibiu Archbishopric and then he held a temporary teaching position at the Department of Studies in the New Testament at "Andreiana"

Theological Academy where he was tenured since 1924. From 1928 he also worked as dean at the same institute until he acceded to the ranks of the bishop.

And the final draft was:

When a decree to evacuate the capital was issued, the young people retreated in Roman in Moldova (in the fall of 1916) where they spent the harsh winter of 1917. Here, Nicolae started tutoring high schoolers to ensure his sustenance. After 1 December 1918, they returned home.

Upon arrival, students Nicolae Colan and Andrei Otetea continued their theological and philological studies. Nicolae Colan was rewarded with the "Absolutorium" at the seminary and later received his Diploma from the Faculty of Theology from Bucharest. He was appointed secretary of the Sibiu Archbishopric and then he held a temporary teaching position at the Department of Studies in the New Testament at the "Andreiana" Theological Academy, where he was tenured in 1924. From 1928, he also worked as dean at the same institute until he acceded to the rank of bishop.

These are but two examples of the work flow of these students and its end of result. As it can be noticed, some students were able to find the most appropriate synonym of a term on their first attempt. Others needed prompting from their fellow students or from the teacher to achieve the best results. However, due to the multiple steps a translation presupposes and the added ones regarding peer correction, at the end of the project, all students showed improvement in their work. Moreover, their vocabulary was enlarged by the addition of specific terms about the history of our school. Because, the teacher did not intervene in the text, the students were pushed to improve their own grammar and choice in words on their own through research. At first, this can be tedious and a bit frustrating when the amount of work that a student does is doubled, but the benefits are far more lasting after the end of the project because superior cognitive processes are involved in making these choices. All in all, the project benefited both students and the community through the work of the students after the publication of their translations on the website.

Thus, circling back to David Bello's book, translation does not help one attain the ineffable, but it certainly does everything else (Bellos, 2012, p. 353). In the same way, it helped my students improve their knowledge on the new patron of our school and his achievements, their vocabulary, grammar and cognitive processes. It also improved their computer typing skills, their ability to do research and to work in pairs. If you have not yet attempted intensive translations with your students, I believe you should since this process provides more added benefits than you might initially think.

References

Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. (n.d.). *Mitropolitul Nicolae Colan.* Retrieved April 22, 2023, from Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului: https://www.mitropolia-clujului.ro/mitropolitul-nicolae-colan/

Bellos, D. (2012). *Is That a Fish in Your Ear.* London: Penguin.

Ministerul Educației și Cercetării. (2006). Programe școlare pentru ciclul superior al liceului. *Limba engleză. Filiera teoretică, toate profilurile și specializările. Filiera vocațională, toate profilurile și specializările. Clasele a XI-a și a XII-a*. București.

Moldovan, P. A. (1989). *La răscruce de vremi o viața de om: Nicolae Colan. Episcopul Vadului, Feleacului și Clujului. După documente, corespondență, însemnări, relatări, impresii.* Cluj-Napoca: Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

Online references for translations

https://www.dictionary.com/

https://hallo.ro/dictionar-englez-roman/

https://www.reverso.net/text-translation/

https://www.thesaurus.com/

https://translate.google.com/

Integrarea/adaptarea copilului la mica şcolaritate

Prof. înv. primar Bobe Gabriela Nicoleta
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,SF. VASILE" PLOIEȘTI

Pornind de la faptul că nu există ,,idei înnăscute'', că mintea omului este la naştere ca o foaie albă pe care nu s-a scris nimic, John Locke spune că ,,nouă zecimi din oameni sunt ceea ce sunt, buni sau răi, utili sau inutili, datorită educaţiei pe care au primit-o. ,,Educaţia este aceea care determină marile deosebiri între oameni .''

Pentru a educa este necesar, în primul rând să-l cunoşti pe cel educat. ,,A cunoaşte în mod precis fiinţele asupra cărora trebuie să se exercite acţiunea educatorului este prima condiţie a succesului pedagogic '' (Planchard, 1976).

Intrarea copilului în activitatea şcolară reprezintă probleme-cheie a teoriei şi practicii pedagogice. Adaptarea la noile condiţii în cadrul şcolii, aduce în viaţa elevului aspecte cu totul noi pe plan intelectual, afectiv şi social.

Dacă perioada preşcolară se caracteriza prin joc, etapa şcolară pune învăţătura în centrul atenţiei copilului ca o formă a muncii, o activitate impusă din afară ce se efectuează într-un ritm susţinut, solicită eforturi şi urmăreşte scopuri pe care copilul le înţelege abia mai târziu. De aceea, şcoala acţionează în mod sistematic pentru ca elevul să ajungă la convingerea că învăţătura va fi pentru el o nouă îndatorire.

Învăţătorul înlesneşte adaptarea copilului la munca şcolară, dând caracter de joc multor activităţi didactice desfăşurate în perioada de acomodare cu şcoala (primele săptămâni din clasa pregătitoare).

În această perioadă, dar şi mai târziu, atenţia copilului este atrasă mai ales de evenimentele concrete din mediul înconjurător. Are o pondere mai mare atenţia involuntară. Micul şcolar nu posedă destul capacitatea de dispersie a atenţiei.

Ca atare, solicitarea atenţiei voluntare se impune cu necesitate. Dintre doi sau mai mulţi stimuli, stimulul mai puternic are toate şansele să atragă atenţia. De aceea, învăţătorul supraveghează şi ajută la eliminarea oricăror fenomene perturbatoare ale activităţii intelectuale prin mici ,,artificii" cum ar fi ridicarea sau scăderea în mod intenţionat a vocii sau chiar oprirea activităţii provocându-se atenţia involuntară, putându-se continua lecţia cu rezultate bune.

Flexibilitatea atenţiei este de asemenea slabă. Având de efectuat operaţii aritmetice

diferite, de multe ori micul şcolar menţine pentru toate exerciţiile semnul primei operaţii.

În apariţia şi menţinerea atenţiei voluntare la lecţii, un rol deosebit îl are limbajul şi anume formularea verbală a sarcinii care trebuie îndeplinită. Cunoaşterea sarcinilor orientează atenţia spre aspectele esenţiale şi asigură selectarea elementelor sau laturilor ce trebuie cunoscute.

În practica şcolară îmbinăm continuu atenţia voluntară a elevilor cu momente de orientare şi concentrare în mod involuntar. Astfel învăţătorul educă elevilor forma atenţiei postvoluntare, a deprinderii de a fi atenţi cu ajutorul voinţei. Atenţia postvoluntară înlesneşte elevului urmărirea expunerii învăţătorului şi a răspunsurilor colegilor, precum şi selectarea judicioasă a materialului ce trebuie asimilat.

Am putut descoperi un mare număr de motive, fie generate, fie speciale care provoacă activitatea sau inactivitatea, randamentul ridicat sau mai scăzut al elevilor. Cunoaşterea şi folosirea acestor motive de către învăţător va duce la ridicarea continuă a performanţelor şcolare, deoarece motivele constituie cele mai puternice pârghii ale activităţii de învăţare.

Legat de cele enumerate mai sus se impune cunoaşterea aprofundată a elevilor pentru a-i sprijini în adaptarea la noul statut, de școlar. Cu cât învăţătorul va reuşi să cunoască mai bine copilul, cu atât va putea să-l îndrume mai bine punându-i la dispoziţie tehnici şi modalităţi de lucru adecvate posibilităţilor lui pentru a-l conduce spre succesul şcolar.

BIBLIOGRAFIE:

1. Golu, P., Verza, E.,Zlate, M.,-„Psihologia copilului'', Editura Didactică şi Pedagogică, 1993;
2. Vrasmas Ecaterina – „Interventia socioeducațională", Ed.Aramis, 1999, Bucuresti;

SCHIMBAREA PRIN EDUCAȚIE

PROF. BOBEI ALINA GEORGIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SCOARȚA, COMUNA SCOARȚA ,JUDEȚUL GORJ

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm. Încercând o astfel de definiție, putem spune ca educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Din ce în ce mai multe probleme sociale intră în şcoală, ceea ce face ca şcoala să nu mai poată sta departe de comunitatea din care face parte.Comunitatea oferă o larga varietate de resurse importante de care şcolile şi familiile se pot folosi mai uşor pentru binele copiilor. De asemenea, participarea comunităţii la luarea de decizii poate îmbrăca următoarele forme: stabilirea priorităţilor, planificarea şi executarea programelor, participarea la împărţirea beneficiilor din cadrul instituţiei, participarea la monitorizarea şi evaluarea proiectelor.

Referitor la implicarea părinţilor în sfera educaţiei formale, cercetările recente confirmă existenţa unor conexiuni pozitive între implicarea familiei şi succesul şcolar al elevilor, dar se cunoaşte încă destul de puţin despre care practici, pentru cine şi de ce se întâmplă asta. Altfel spus, parteneriatele şcoală-familie produc o diversitate de rezultate în toate planurile. Părinţii care se implică în activitatea şcolară experimentează ocazii variate de a contribui la educaţia copiilor şi devin ei înşişi motivaţi să-şi continue educaţia. Participarea lor în cadrul activităţilor educaţionale din şcoală este un prilej pentru adulţi de a-şi împărtăşi abilităţile şi interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relaţii pozitive cu proprii copii şi cu şcoala, precum şi la dezvoltarea conştiinţei propriei valori şi a încrederii în sine, iar pe de alta parte implicarea alături de ceilalţi părinţi din comunitate creează oportunităţi şi reţele de implicare sporite, sedimentează relaţiile sociale şi poate creşte sentimentul de control asupra mediului de viaţă. Şcolile pot beneficia de suportul moral, informaţional şi economic al familiilor şi comunităţii. S-a demonstrat că în şcolile unde există şi se implică comunitatea, ea devine o bogată sursă de materie primă care poate fi folosită pentru a face procesul de predare-învăţare mai legat de realitate şi mai profund. De asemenea, comunităţile oferă mediul şi contextul care poate întări valorile, cultura şi învăţarea în şcoală. Când aceste prime două instituţii (familia şi şcoala) formează o echipă, şcoala devine o adevărată forţă în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale şi continue a copiilor. Pentru a se ajunge la aceasta, şcolile “trebuie să devină mai sensibile, responsabile, centrate pe copil şi să se afle în strânsă legătură cu comunitatea şi familia” .

Educaţia permanentă reprezintă un principiu organizatoric şi filozofic care presupune că educaţia este un continuum existenţial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care

trebuie să răspundă nevoilor şi aspiraţiilor de ordin educaţional şi cultural ale fiecărui individ. În contextul dinamicii şi complexităţii actuale, educaţia permanentă reprezintă unul dintre răspunsurile fundamentale la provocările societăţii contemporane. Condiţiile care au impus acest principiu în practica educaţională sunt: evoluţia ştiinţifică şi tehnologică care a dus la explozia cunoaşterii concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoştinţelor; noile mutaţii din viaţa economică, socială, politică şi culturală care au dus la schimbarea statutului economico-social al oamenilor, ceea ce presupune eforturi permanente de adaptare la schimbări şi de integrare socială; schimbările petrecute în structura demografică care indică o creştere a numărului oamenilor în vârstă comparativ cu ponderea pe care o deţin tinerii.

Principiile definitorii pentru educaţia permanente sunt:

- Educaţia nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existenţă a individului;
- Educaţia nu înseamnă exclusiv educaţia adulţilor, ea unifică toate componentele şi etapele educaţiei: educaţia preşcolară, educaţia primară, educaţia secundară, educaţia liceală, educaţiauniversitară, educaţia postuniversitară;
- Educaţia include modalităţile formale dar şi pe cele nonformale: învăţarea planificată, învăţarea accidentală (spontană);

Principalele funcţii ale educaţiei permanente: integrare şi adaptare reciprocă a individului şi a societăţii.Scopul final al educaţiei este să sporească calitatea vieţii. Încercând să înlăture confuziile multiple referitoare la înţelegerea conceptului de educatie permanenta,

Educatia permanentă este mai mult decât o paradigmă sau normă pedagogică, ea presupune existenţa unui sistem social concret care să includă ansamblul experienţelor de învăţare oferite de către societate individului. Acest sistem are trei componente majore: educatia initiala, educatia adultilor, educatia difuza. Sistemul de învăţământ reprezintă prin conţinut, cuprindere şi organizare un subsistem în cadrul educaţiei permanente. Preocuparea autoformativă se dezvoltă în procesul afirmării personalităţii în relaţie cu lumea exterioară ce apare la sfârşitul preadolescenţeişi când se accentuează năziunţa spre realizarea de sine, autodepăşire şi creativitate. Motivaţia automodelării personalităţii la nivel caracterial este dată de modelul şi idealul de viaţă ce devin scopuri ale autoeducaţiei.. Procesul prin care subiectul face opţiunea pentru un anumit model pe care-l transformă ulterior într-un ideal propriu de viaţă tangibil este foarte personal şi greu de anticipat. Acesta are la bază procesul de formare a unei identităţi de sine autentică şi de dezvoltare personală în plan afectiv, moral şi spiritual, precum şi o permanentă autoevaluare la toate nivelele personalităţii. Se vorbeste, de aceea, de „educatie permanenta integrata", termenul „integrata" desemnând , pe de o parte, integrarea tuturor instantelor si formelor de educatie la diferite nivele (educatie prescolara, educatie scolara, educatia adultilor) si, pe de alta parte, integrarea într-un sistem unitar a tuturor formelor sociale de educatie (formala, nonformala si informala)". Din perspectiva educaţiei permanente, învăţământul apare ca o etapă importantă în formarea individului dar nu singura.

Pornind de la conceptul de învăţare şi prin echivalenţă cu acesta, Philip Coombs a difernţiat încă din anii 70 trei tipuri (forme, moduri) de educaţie: formală, nonformală şi informală. Termenul cel des folosit şi care s-a suprapus multă vreme peste sensul educaţiei este cel de educaţie formală sau

şcolară. Semnificaţia corectă este cea de educaţie intenţionată, organizată, sistematică şi evaluată, încredinţată unor educatori cu o pregătire specială şi realizată în instituţii specializate (grădiniţă, şcoală, universitate, centru de formare). Educaţie formală: sistemul de educaţie, structurat ierarhic şi gradat cronologic, pornind de la şcoala primară până la terminarea universităţii, incluzând, pe lângă studiile academice generale, diverse programe specializate de formare (cursuri, activităţi de formare organizate de instituţii de învăţământ de la bibliotecă sau din mass-media. Educaţie nonformală: orice activitate educaţională organizată în afara sistemului formal existent – fie că se desfăşoară separat sau ca un element important al unei activităţi mai largi – care este menită să răspundă nevoilor educaţionale ale unui anumit grup şi care are urmăreşte obiective de învăţare clare.

Educaţia nonformală este educaţia de tip instituţional, desfăşurată în locuri care nu au în mod special o misiune educaţională proprie (în cluburi, asociaţii, teatre, muzee etc.). Acest termen „desemnează o realitate educaţională mai puţin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative" constituindu-se ca "o punte între cunoştinţele asimilate la lecţii şi informaţiile acumulate informal".

Educaţie informală: procesul de învăţare de-a lungul vieţii, în cadrul căruia fiecare individ îşi formează atitudini, îşi interiorizează sau clarifică anumite valori, dobândeşte deprinderi şi cunoştinţe din experienţa cotidiană, valorificând influenţele şi resursele educative din mediul în care trăieşte – de la familie şi vecini, de la locul de muncă sau de joacă, de la piaţă/ magazin. Este acea educaţie cu caracter spontan şi nesistematic, care se realizează prin contactele directe ale individului cu mediul social, de cele mai multe ori aceste influenţe fiind hotărâtoare în evoluţia individului (programe TV, concerte, diverse situaţii cotidiene). Această formă precede şi depăşeşte ca durată şi experienţă educaţia formală şi ar trebui să se constituie într-un temei relevant pentru educaţie. Cele doua educatii: nonformală şi informală se află într-o relaţie complexă cu şcoala. Pe de o parte, şcoala valorifică primele achiziţii nonformale ale copiilor, pe de altă parte, şcoala trebuie să asigure fundamentele care fac posibile educaţia şi învăţarea pe tot parcursul vieţii, în varii contexte. Documentele recente de politici educaţionale acordă un rol important acestor conexiuni. O măsură concretă in aces sens este elaborarea portofoliului personal pentru educaţie permanentă, ce conţine, pe lângă studii şi educaţie formală, calificările obţinute şi competenţele dobândite în contexte nonformale, care sunt recunoscute sau nu printr-un act de studiu. Portofoliul induce astfel o presiune asupra sistemelor formale de a deveni mai competitive şi de a-şi diversifica oferta.

Cadrele didactice ar trebui să ştie cum să valorifice diversele experienţe de învăţare ale elevilor, provenite din educaţia nonformală sau informală si sa găsească căi, metode de a-şi valorifica propriile experienţe de învăţare din afara învăţării formale, pentru a dinamiza şi a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc. Deoarece elevii se simt valorizaţi, capătă încredere în ei, învaţă să comunice cu ceilalţi, au şansa de a învăţa în mod autentic şi profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experienţe de învăţare şi de a-şi clarifica propriile valori şi atitudini faţă de cunoaştere, interiorizează un continuum între ceea ce învaţă la şcoală şi ceea ce învaţă în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui sa împărtăşească experienţe de învăţare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine faţă de cunoaştere şi un stil de lucru intelectual, sa creeze un climat stimulativ pentru elevi, satisfacţia de a-şi folosi întregul potenţial cognitiv şi metacognitiv în procesul didactic.

Bibliografie:

1. C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 2002;
2. Clasicii pedagogiei universale si gandirea pedagogica romaneasca, Bucuresti, 1996;
3. E. Planchard, Pedagogia scolara contemporana, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1992;
4. Sorin Cristea, Dictionar de termeni pedagogici, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1998;
5. St. Barsanescu, Dictionar de pedagogie contemporana, Editura Enciclopedica Romana, Bucuresti, 1962.

METODE ALTERNATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE, LA GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar Bocai Cristinela
Grădinița Nr.206, București

Dacă aș vrea să reduc toată psihopedagogia la un singur principiu, eu spun așa: ceea ce influențează mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care elevul le posedă la plecare. Asigurati-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință" (P. Ausbel, 1981, p.211).

Procesul de predare-învățare-evaluare trebuie să se adapteze schimbărilor și evoluției sistemului de învățământ, astfel metodele trebuie să fie căutate și adaptate nevoilor reale ale educabililor, indiferent de vârsta școlară.

În procesul instructive-educativ, pentru a determina creșterea progresului școlar, îmbinarea metodelor tradiționale cu cele alternative poate să facă învățarea mai facila și astfel să conducă la atingerea obiectivului propus.

Foarte important în procesul de învățământ este strategia de instruire, deoarece ea reprezintă modul în care profesorul reuşeşte să aleagă cele mai potrivite metode, materiale şi mijloace să le combine și să le organizeze într-un ansamblu în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, acesta fiind un răspuns necesar la schimbările din sistemul de educație din întreagal ume. Educabilii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa" la a „învăţa să fii şi să devii", adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate și dezvoltarea gândirii critice.

În literatura psihopedagogică este reprezentat domeniul metodelor alternative, la nivel teoretic și mai puțin practic.

Ca exemplu de activitate în care metodele alternative sunt îmbinte cu metodele tradiționale este în cadrul Domeniului Limbă și Comunicare- povestirea educatoarei.
In cadrul acestei activități este folosită metoda ,,Cubul,, .

Această metodă facilitează analiza unui subiect din puncte de vedere diferite și poate fi moment al activității desfășurate la grupă.

Este strategia care vizează descrierea, comparația, asocierea, analizarea, aplicarea, argumentarea atunci când se dorește explorarea unui subiect nou sau unul cunoscut pentru a fi îmbogățit cu noi cunoștințe.

In cadrul activității de Educare a limbajului, obținerea performanței se va realiza prin aplicarea metodei ,, Cubul,, .

Este o activitate denumită ,,Legenda buburuzei,, desfășurată la grupa mică în care s-au urmărit următoarele obiectice și comportamente

OBIECTIVE

- să precizeze titlul poveștii ;
- să denumescă cel puțin 3 personaje din poveste;
- să formuleze propoziții simple pe baza ,, Tabloului povestitor,, redând, verbal, momentele.

COMPORTAMENTE VIZATE:

-Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă);

-Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare.

Pe fețele cubului se vor găsi bilețele cu întrebări scrise pe ele. Cadrul didactic va numi cate un copil care va rostogoli cubul și va citi intrebarea de pe bilețel. Preșcolarul va răspunde la întrebare.

,,Unde se aflau insectele?,,

,,Ce ați văzut în poieniță?,,

,,Ce vedeți diferit între buburuză și albină?,,

,, Buburuzele sunt insecte prietenoase?,,

,,Cum ne comportăm cu insectele?

,,Care este prima insectă care ne vestește anotimpul primăvara?,,

În concluzie, metodele alternative îmbinate cu metodele tradiționale în procesul de instructive- educativ antrenează toți copiii din grupă, au învață unii de la alții, se ajută reciproc, și astfel se constată dezvoltarea de competențe și abilități necesare în formarea lor ca viitori adulți care vor fi nevoiți să se adapteze la schimbările apărute în societate.

Bibliografie

1. Anghelache, V. (2017*), Metodica activităților insructiv-educative din grădinița de copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Ausubel, P. D., Robinson, R.F. (1981), *Pedagogia secolului XX. Învățarea în școală*, Editura

   Didactică și Pedagogică, București.

3. Breben, S. (2002), *Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves, Craiova.*
4. *Curriculum pentru Educație Timpurie (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani)* aprobat prin Ordinul ministrului Educației Naționale nr . 4694/2.08.2019;

CU PĂRINȚII LA GRĂDINIȚĂ!

PROIECT EDUCAȚIONAL DE EDUCAȚIE PARENTALĂ

Bodea Emilia

Grădinița cu Program Prelungit "Academia piticilor"

Cluj-Napoca

Acest proiect, încearcă să asigure suport și să aducă beneficii, deopotrivă, celor trei actori ai educației – copil, părinte, cadru didactic, la început de drum, la intrarea în grădiniță a micuțului de trei ani, care, pentru prima oară, se dezlipește de siguranța pe care i-o oferă familia și cuibul părintesc.

Cu părinții la grădiniță este expresia amalgamului de emoții pe care fiecare dintre cei trei le încearcă în acest moment unic: bucurie/tristețe, încredere/neîncredere, siguranță/nesiguranță, acceptare/abandon, curaj/frică, speranță/îndoială, calmitate/furie, rușine/entuziasm etc.

Motivația proiectului:

O schimbare presupune mereu provocări noi, atât pentru un părinte, cât şi pentru copilul său, care se pregăteşte să păşească pentru prima dată într-o grădiniţă - o lume total străină lui. Este momentul în care copilul este obligat să iasă din zona lui de confort, din mediul său în care mama şi tata reprezintă fiinţele în jurul cărora se învârte propria lui fericire. Este firesc ca un copil să manifeste emoţii intense (supărare, furie, bucurie, frică etc.) şi comportamente diferite (se agaţă de părinte, se izolează, e agitat, respinge adulții, plânge, refuză mâncarea, refuză alinarea etc.). Comportamentul copilului este o formă de comunicare şi este generată de nevoia sa pentru conectare emoţională. Copiii au nevoie de conectare emoţională cu părinţii lor ca element securizant pentru explorarea lumii. Astfel, vor şti că au unde să se întoarcă, atunci când lucrurile devin prea dificile pentru ei.

Indiferent de emoţia sau comportamentul manifestat de copil, părintele trebuie să îi arate acestuia că el este cel care îi înţelege nevoia - nesiguranţa emotională şi că este pregătit să îi fie alături, ajutându-l să îşi organizeze emoţiile pentru a reduce disconfortul. Această primă experienţă, care îl va separa pentru o bună parte a zilei de micuţul său, îi va pune părintelui inima şi psihicul la încercare.

Pentru a ușura această perioadă de tranziţie, atât pentru copii, cât și pentru părinți, proiectul ***Cu părinții la grădiniță*** propune câteva activități, derulate pe parcursul săptămânii premergătoare

începerii cursurilor, la care aceştia vor participa împreună. Alături de părinții lor, copiii se vor simți în siguranță în mediul educațional și vor accepta mai ușor trecerea la această nouă etapă din viața lor. În același timp, familiarizându-se cu mediul educațional, cu programul și activitățile derulate aici și cu stilul didactic al educatoarei, părinții vor fi mai încrezători în influența benefică a grădiniței asupra personalității copiilor.

Fiind un proiect de educație parentală, cu efecte asupra dezvoltării copiilor, sunt asigurate părinților materiale de marketing (oferta educațională, panouri, pliante, flyere) și le sunt propuse câteva idei utile privind intrarea în grădiniță a copilului.

Câteva sfaturi, recomandate de cadrul didactic ca urmare a studiului de specialitate și a experienței sale didactice, au rolul de a uşura puţin zilele în care părintele va fi departe de puiul său, cu sufletul plin de frică şi angoasă. Da, vor fi momente în care copilul va resimţi din plin sentimentul de abandon şi înstrăinare, dar părinții sunt încurajați să-și amintească faptul că iubirea de părinte și grija, respectul și iubirea cu care acesta va fi înconjurat în grădiniță vor compensa toată lupta pe care micul erou o va duce în drumul său spre acomodare.

Scopul proiectului:

- Prevenirea sau reducerea dificultăților de adaptare la mediul din grădiniță ale copiilor din grupa mică.

Obiectivele proiectului:

- Observarea copiilor în relaţia cu părinţii şi cu ceilalţi copii;
- Identificarea unor preferinţe, rutine, deprinderi, comportamente ale copiilor;
- Familiarizarea copiilor și părinților cu educatoarea grupei şi cu ceilalţi membri ai colectivităţii din grădiniţă;
- Familiarizarea copiilor și părinților cu specificul amenajării mediului educațional din grădiniță;
- Încurajarea relaţionării copiilor între ei, conduşi de către educatoare şi părinţii însoţitori și a părinților între ei și cu educatoarea;
- Antrenarea copiilor în jocuri și activități simple care facilitează iniţierea unor raporturi de bază;
- Implicarea activă a părinților în activitățile din grădiniță.
- **Resursele proiectului:**

Umane:

preșcolarii înscriși în grupa mică;

- părinții copiilor înscriși în grupa mică;
- cadrul didactic al grupei;

- consilierul școlar;

Informaționale:

- literatură de specialitate, pe suport letric și digital;
- proiectul de educație parentală „Cu părinții la grădiniță” al Grădiniței cu Program Prelungit „Academia piticilor” Cluj-Napoca din anii trecuți;
- internet;
- publicații pentru copii și părinți;
- materiale de marketing (oferta educațională, panouri, pliante, flyere).

Materiale:

- spații necesare derulării proiectului;
- suport logistic asigurat de instituția implicată în proiect;
- materiale didactice tipice;
- consumabile;
- recompense pentru copii;
- alte materiale necesare derulării activităților propuse.

Grupul - țintă al proiectului:

- 4 grupe 80 preșcolari înscriși în grupa mică;
- 10 cadre didactice;
- părinții copiilor implicați în proiect.

Activitățile proiectului:

Activități pentru părinți	**Activități comune pentru copii și părinți**
Grădiniță-Familie parteneri de încredere la început de drum	**Întâlnire informativă cu părinții** -informații organizatorice cu privire la desfășurarea activităților în grădiniță, repere în dezvoltarea copilului de 3 ani ***Sărutul din palmă*** - poveste pentru părinți
Cu părinții la grădinița!	***Prima vizită de mână cu micuțul tău!*** (observarea grădiniței – spațiul interior și exterior, mobilier, echipamente, personal) ***Trenulețul*** (joc de mișcare)
Ajută-l să crească om mare! (întâlnire cu logopedul și consilierul școlar)	***Bună dimineața! Mă numesc...! Mă bucur să vă cunosc!*** (exercițiu de cunoaștere) ***Jucării, jucării pentru cei mai mici copii!*** (joc pentru familiarizarea copiilor cu jucăriile)

	Cumpărături pregătitoare! (implicarea copilului în achiziționarea rechizitelor și a materialelor necesare activității din grădiniță)
Fii liniștit! Copilul tău va fi în siguranță! (prezentarea politicii educaționale a grădiniței)	***Ne jucăm cu creioanele colorate!*** (desen – cunoașterea / recunoașterea instrumentelor și materialelor de lucru și însușirea modului de utilizare) ***Citim din cărticele!*** (lectură și citire imagini) ***Construim blocuri!*** (construcții)
Cafeneaua cu întrebări (masă rotundă)	***Luăm gustarea împreună!*** (formarea rutinei de a lua gustarea la grădiniță: obiecte necesare, ordinea operațiilor, reguli de servire și luare a mesei) ***Am o căsuță mică!*** (joc cu cânt, ***) ***Pictăm cu palmele!*** (pictură) ***La locul de joacă!*** (jocuri la aparatele de joc din curtea grădiniței și stabilirea regulilor de folosire)

Rezultate calitative aşteptate:

- Diversitatea și corectitudinea cunoştinţelor copiilor și părinților despre grădiniță;
- Calitatea competențelor actorilor educației de a comunica și relaționa în mediul educațional al grădiniței (copil – copil; copil – părinte; copil – cadru didactic; cadru didactic – părinte; părinte – părinte);
- Calitatea comportamentului adulților din jurul copilului privind bunele practici legate de acomodarea acestuia la un mediu nou;
- Abordarea creativă a activităților de către cadrul didactic implicat în proiect, în vederea implementării acestuia;
- Diversitatea și calitatea strategiilor didactice utilizate de cadrul didactic implicat în proiect;
- Creşterea experienţei organizatorice a inițiatorului proiectului;
- Transformarea proiectului într-un model de bună practică.

Impactul proiectului:

Asupra copiilor:

- Stimularea interesului pentru mediul educațional din grădiniță și activitățile derulate aici;

- Prevenirea comportamentelor generate de nesiguranța emoțională;
- Dezvoltarea competenţelor de comunicare și relaționare.

Asupra părinților:

- Formarea unor competenţe cu privire la acomodarea copilului la un mediu nou;
- Creșterea încrederii în instituția de învățământ privind calitatea actului educațional;
- Creșterea calității timpului petrecut de părinți împreună cu copiii;
- Înțelegerea necesității colaborării cu cadrul didactic în interesul copilului.

Asupra cadrelor didactice:

- Dezvoltarea competențelor cadrului didactic cu privire la prevenirea și reducarea dificultăților de acomodare a copiilor la mediul educațional din grădiniță;
- Stimularea creativității cadrului didactic implicat în proiect, în procesul de implementare a acestuia;
- Creșterea experienţei organizatorice privind derularea unui proiect;
- Transformarea proiectului într-un model de bună practică.

Indicatori de evaluare:

- gradul de implicare a copiilor;
- gradul de implicare a părinților;
- gradul de implicare a cadrului didactic și specialiștilor;
- aplicabilitatea cunoștințelor și competențelor însușite de copii, părinți și cadrul didactic / specialiștii implicați în proiect;
- atitudinea copiilor față de grădiniță;
- mentalitatea și comportamentul adulților din jurul copilului privind bunele practici legate de acomodarea acestuia la un mediu nou;
- calitatea strategiilor didactice utilizate de cadrul didactic implicat în proiect;
- capacitatea organizatorică a cadrului didactic inițiator al proiectului;
- gradul de valorificare a proiectului ca model de bună practică.

numărul de copii înscriși în grupa mică;

- numărul de copii, cadre didactice/specialiști CJRAE și părinți participanți la toate activitățile proiectului;
- numărul acţiunilor derulate;
- numărul materialelor de proiectare, monitorizare, diseminare și evaluare a proiectului.

Modalități de monitorizare și evaluare a rezultatelor proiectului:

- portofoliul proiectului;
- graficul activităților;
- CD-uri cu fotografii, înregistrări video și prezentări power-point;

- feedback-ul participanţilor;
- interviuri luate beneficiarilor;
- evaluarea finală a proiectului.

Modalități de diseminare a rezultatelor proiectului:

- Lansarea proiectului în cadrul unității;
- Prezentarea rezultatelor proiectului în cadrul întâlnirilor metodice și consiliului profesoral din cadrul unității de învățământ;
- Raportarea la nivelul unității și la nivel de județ a rezultatelor proiectului prin prezentare power-point.

Sustenabilitatea proiectului:

- Continuarea proiectului pe parcursul anilor școlari următori;
- Extinderea numărului de grupe implicate;
- Creșterea numărului de cadre didactice, copii și părinți implicați;
- Diversificarea activităților desfășurate în cadrul proiectului.

"Copiii au nevoie de conectare emoțională. Ei au nevoie să simtă că părinții sunt baza solidă care îi susține atunci când pleacă să exploreze lumea și refugiul la care se pot întoarce când le este greu."

Kent Hoffman

Bibliografie:

Curriculum pentru educaţia timpurie - Anexa la ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4.694/2.08.2019.

Albulescu, I., Catalano, H., *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*, cap XIV Parteneriatul grădiniței cu alți factori educaționali, Editura Didactica Publishing House, București, 2019.

Albulescu, I., Catalano, H., *Educația timpurie antepreșcolară*, cap. VIII, Educația parentală și colaborarea cu părinții la vârstele mici, Editura Didactica Publishing House, București, 2022.

Ventuneac, I., Negru, R., *Mingea Roșie*, Editura Tribuna, Cluj-Napoca, 2020.

https://www.youtube.com/watch?v=WeYf1SEqtvM

https://www.youtube.com/watch?v=Ke08aV6YpjY

JOCUL DIDACTIC MATEMATIC ŞI ROLUL SĂU ÎN MOTIVAREA ELEVILOR CU CES

Prof. Bodnar Firuța, C. S. E. I. Vișeu de Sus

Jocurile didactice matematice au un mare rol în consolidarea, aprofundarea, sistematizarea şi verificarea cunoştinţelor, în dezvoltarea multilaterală a elevilor cu deficienţă mintală. Pentru sporirea eficienţei lecţiilor cu conţinut matematic din învăţământul special, pentru preîntâmpinarea eşecului şcolar al elevilor cu deficienţă mintală, este necesar a introduce în lecţie elemente de joc prin care să se îmbine într-un tot armonios atât sarcini şi funcţii specifice jocului, cât şi sarcini şi funcţii specifice învăţării.

Folosit cu măiestrie, jocul didactic matematic creează un cadru organizatoric care favorizează dezvoltarea curiozităţii şi interesului copiilor pentru tema studiată, a spirilului de investigaţie şi formarea deprinderilor de folosire spontană a cunoştinţelor dobândite, relaţii de colaborare, ajutor reciproc, integrarea copilului în colectiv. Prin intermediul jocului didactic aceştia îşi îmbogăţesc experienţa cognitivă, învaţă să manifeste o atitudine pozitivă sau negativă faţă de ceea ce întâlnesc, îşi educă voinţa şi pe această bază formativă îşi conturează profilul personalităţii.

Jocul didactic realizează cu succes conexiunea inversă. Prin joc, atât cadrul didactic cât şi copilul primesc informaţii prompte despre efectul acţiunii de predare-învatare, despre valoarea veridică a cunoştinţelor sau a răspunsurilor pe care copilul le dă la sarcina didactică pusă în evidenţă. Prin această informaţie inversă, imediat efectivă despre randamentul şi calitatea procesului didactic devine posibilă reactualizarea, reconştientizarea şi aprecierea procesului învăţării, dând posibilitatea învăţătorului să controleze cum au fost însuşite, înţelese elementele cunoaşterii. Confirmarea imediată a răspunsului are un efect psihologic dinamizant, mobilizator pentru elev, stimulându-i activitatea ulterioară de învăţare. Bucuria succeselor măreşte încrederea în forţele proprii, promovează progresul intelectual al celui care învaţă.

Prin folosirea jocului didactic se poate instaura un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii în rezolvarea sarcinilor jocului, se creează o tonalitate afectivă pozitivă de întelegere, se stimulează dorinţa copiilor de a-şi aduce contribuţia proprie. În joc dascălul poate sugera copiilor să încerce să exploreze mai multe alternative, se poate integra în grupul de elevi în scopul clarificării unor direcţii de acţiune sau pentru selectarea celor mai favorabile soluţii.

Prin intermediul jocului didactic se pot asimila noi informaţii, se pot verifica şi consolida anumite cunoştinte, priceperi şi deprinderi, se pot dezvolta capacităţi cognitive, afective şi volitive ale copiilor. Copiii pot fi activizaţi să rezolve în joc sarcini didactice cu mari valenţe formativ - educative cum sunt: analiza şi sinteza situaţiei problemă, identificarea situaţiei, descrierea acesteia, identificarea personajelor şi descrierea lor, formularea de întrebari pentru clarificări, elaborarea de răspunsuri la întrebări, aprecierea soluţiilor prin comparare,explorarea consecinţelor.

Prin mobilizarea specială a activităţii psihice jocul didactic devine terenul unde se pot dezvolta cele mai complexe şi mai importante influenţe formative.

- i se creează copilului posibilitatea de a-si exprima gândurile şi sentimentele; îi dă prilejul să-şi afirme eu-l, personalitatea;
- stimulează cinstea, răbdarea, spiritul critic şi autocritic, stăpânirea de sine;
- prin joc se încheagă colectivul clasei (grupa), copilul este obligat să respecte iniţiativa colegilor şi să le aprecieze munca, să le recunoască rezultatele;
- trezeşte şi dezvoltă interesul copiilor faţă de învăţătură, faţă de şcoală, faţă de matematică
- contribuie la dezvoltarea spiritului de ordine,la cultivarea dragostei de muncă;
- cultivă curiozitatea ştiinţifică, frământarea, preocuparea pentru descifrarea necunoscutului
- trezeşte emoţii, bucurii, nemulţumiri.

Jocurile didactice matematice oferă elevilor mai multă libertate de a alege tehnicile şi strategiile de calcul. Participând nemijlocit, efectiv la joc, îşi reprezintă intuitiv nu numai condiţiile iniţiale, dar şi soluţia problemei, înlesnindu-se legăturile dintre noţiunile aritmetice – geometrice şi cele de joc. Copiii admiră şi iubesc acest tip de activitate, îi emoţionează în mod deosebit, deoarece ei acţionează în mod concret.„ În procesul jocului copilul demonstrează cât de realist este el în tot ceea ce face şi la ce nivel se ridică competenţa sa, uneori atât de bine conturată motivaţional.”Se impune deci ca lecţia de matematică să fie completată cu jocuri didactice cu conţinut matematic sau chiar concepută sub formă de joc.

Un joc didactic este matematic dacă:

i. realizează un scop şi o sarcină didactică din punct de vedere matematic;
ii. foloseşte un conţinut matematic accesibil şi este atractiv;
iii. utilizează reguli de joc.

Gama jocurilor didactice este foarte bogată şi diversă, imaginaţia propunătorului poate inventa modele din cele mai ingenioase. Totuşi metodica lor comportă câteva trăsături generale:

1.Stabilirea subiectului jocului;

2.Stabilirea regulilor şi echipelor angajate în joc;

3.Desfăşurarea jocului;

4.Concluziile ştiinţifice după efectuarea jocului.

Făcându-se din învăţarea prin jocuri didactice un stil obişnuit de lucru cu elevii se poate constata pe lângă progresele la învăţătură, o participare voluntară, deschisă a elevilor la lecţie şi un interes sporit. Luând în considerare cele spuse mai sus, să urmăm cu încredere adevărul afirmaţiilor marelui pedagog indian Rahidrant Tagore: „Munca noastră este bucurie, e libertate, e joc, adică creaţie."

Dacă dascălul adoptă o poziţie creatoare în organizarea şi desfăşurarea lecţiilor cu elevii deficienţi mintal se poate face mult în direcţia recuperării lor prin intermediul matematicii.

BIBLIOGRAFIE

1.Bruner J. Pentru o teorie a instruirii, E.D.P., Bucureşti,1970

2.Cerghit I.-Perfecţionarea lecţiei în Şcoala modernă,Editura Didactică şi Pedagogică,Bucureşti 1988

3.Ionescu M., Chişu V.- Strategii de predare şi învăţare,Editura Stiintifica, Bucureşti 1992

4.Neacşu,I., Instruire şi învăţare, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1990

PUTEREA EDUCAȚIEI DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. BODOCAN Niculina Daniela

Liceul Teoretic "Mihai Eminescu", Cluj-Napoca

Educația este cea mai puternică forță din lume. Aceasta crează cunoștințe, construiește încredere și deschide drumuri către oportunități. Pentru tineri, este cheia care deschide ușa către o viață mai bună.

Educația este soluția pentru eliminarea inegalității de gen, reducerea sărăciei, crearea unei planete durabile, prevenirea deceselor și bolilor inutile și pentru promovarea păcii. Într-o economie bazată pe cunoaștere, educația este noua monedă prin care națiunile își mențin competitivitatea economică și prosperitatea globală.

Educația este o investiție, una dintre cele mai eficiente pe care le putem face.

Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODD) ale ONU, printre care cea de a oferi tuturor accesul la educație și de a elimina inegalitățile de gen, au determinat multe națiuni și organizații multiguvernamentale să sporească cheltuielile educaționale. Totuși, multe țări nu reușesc să atingă aceste obiective.

Astăzi, pe tot globul, se estimează că 12% din populație este analfabetă, 61 de milioane de copii de vârstă primară nu sunt școlari, aproape jumătate dintre ei trăiesc în țări sărace afectate de conflicte. Prea des, chiar și acei elevi care merg la școală termină fără abilități de bază de alfabetizare și calcul: se estimează că 250 de milioane de copii nu știu să citească, să scrie sau să numere bine. În România se consideră că există 42% analfabeți funcționali. În anul 2022 rezultatele studiilor arătau că 9% din copiii din mediul rural nu frecventau școala.

În multe cazuri, educația este o chestiune de viață și de moarte. O mamă care știe să citească își poate proteja mai bine copiii de boli cronice, SIDA și de moarte. Un copil născut dintr-o mamă care știe să citească are cu 50% mai multe șanse de a supraviețui după vârsta de cinci ani. Și în cele mai sărace state din Africa, UNESCO proiectează că viețile a 1,8 milioane de copii ar fi putut fi salvate dacă mamele lor ar fi avut cel puțin studii medii.

De-a lungul timpului, lumea educației s-a schimbat atât de mult, încât să schimbe mentalitatea educatorilor, de la cea de laic și rigid, la cea modernă. Experții educaționali au încercat să prezinte cum se schimbă lumea odată cu schimbarea educației, pentru a atinge obiective valoroase pentru toți oamenii, inclusiv cei simpli și fără resurse.

În primul rând, inteligența umană include abilități precum: capacitatea de a gândi, de a planifica, de a rezolva multe probleme, de a gândi abstract, de a înțelege idei și limbaj și de a învăța. Există categorii diferite de inteligență, prin urmare aceasta nu numai că este capabilă să rezolve o problemă complexă, dar poate aduce o schimbare foarte mare, și poate fi utilă vieții umane. Astfel, este necesar să educăm și să ne educăm, pentru a fi capabili să înțelegem lumea eficient și să facem față evoluției.

În al doilea rând, motivația și pasiunea pentru cunoaștere, specifice ființei umane o determină să depună toată puterea pentru a învăța astfel încât să evolueze, să se dezvolte. Condiția fizică și emoțională precară a elevului îi vor afecta dorința de a învăța, în sensul că îi poate slăbi motivația și îi poate diminua interesul. Condiția fizică bună și o minte sănătoasă însă, îi vor alimenta motivația de învățare.

Astfel, trebuie să se țină cont de importanța remodelării formării cadrelor didactice și a investițiilor în aceasta încă de la începutul dar și de-a lungul dezvoltării lor profesionale, pentru a le oferi acestora cunoștințe, aptitudini și competențe solide și actualizate, esențiale pentru un standard înalt de predare, care cuprinde o diversitate de metode de predare, precum învățământul la distanță, facilitat de tehnologiile digitale de învățare, actualizarea competențelor pe parcursul întregii lor cariere, care oferă soluții practice la provocările cu care se confruntă cadrele didactice în munca lor la nivelul clasei, precum și oportunități de a participa la schimburi internaționale de profesori, pentru a promova o cultură de învățare instituțională. De asemenea, o condiție esențială pentru asigurarea unei educații de succes a viitoarelor generații este formarea pedagogică, psihologică și metodologică de înaltă calitate a profesorilor.

În concluzie, creșterea calității educației face ca resursele umane să aibă o calitate mai bună și să fie competente și competitive în toate domeniile pe plan internațional, iar educația este una dintre nevoile de bază în viața umană. Țările cu cel mai bun sistem educațional din lume, precum Finlanda sau Coreea de Sud se numără printre cele mai bogate națiuni ale lumii și au cea mai ridicată calitate a vieții.

Bibliografie și sitografie

Cosmin Pătraşcu Zamfirache, Cele mai de succes sisteme educaţionale din lume. Ce le face atât de performante, Adevărul.ro, aprilie.2020

Cofă Cosmin, Sistemul de învățământ românesc și Sistemul de învățământ European

Medeea Stan, RAPORT. Problemele cu care se confruntă copiii României: abuzuri, analfabetism funcțional și sărăcie, iunie 2021

Cum funcționează cel mai performant sistem de învățământ din lume, iunie 2021
https://timpul.md/articol/cum-functioneaza-cel-mai-performant-sistem-de-invatamant-din-lume-45549.html

https://unric.org/en/changing-societies-through-the-power-of-education/

http://clujuldebuzunar.ro/educatia-puterea-de-schimba-lumea/

ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preşcolar Camelia Bogatu, Școala Gimnazială "Ioan Vodă cel Viteaz" Slobozia Ciorăşti, jud.Vrancea

Jocul este activitatea care dă specific preşcolarităţii. În activitățile instuctiv-educative organizate în grădinițe, se utilizează numeroase forme de joc, deoarece acesta reprezintă forma de activitate preferată, dar și principala metodă de instuire și educație a copiilor preșcolari. Copiii descoperă lumea înconjurătoare prin intermediul jocului, care sub aparenţa divertismentului se poate înălţa până la nivelul seriozităţii, constituind o modalitate de învăţare pentru preşcolari, prin care aceştia îşi însuşesc experienţa de viaţă a adulţilor. Prin joc, copilul învață să descifreze lumea reală, dobândind cunoștințe, priceperi și deprinderi, prin efort propriu, câștigă experiență în vorbire, înainte de a se angaja în forme de limbaj mai complicate, cum sunt cititul și scrisul.

Când copilul participă la un proces de învățământ desfășurat în mod organizat, jocul se poate îmbina cu învățarea, luând forma jocului didactic (Ezechil, Lăzărescu: 2002, 123). Termenul „didactic" asociat jocului accentuează componența instructivă a activității și evidențiază că acesta este organizat în vederea obținerii unor finalități de natură informativă și formativă specifice procesului de învățământ.

Jocul didactic prezintă ca notă definitorie îmbinarea armonioasă a elementului instructiv cu elementul distractiv, asigurând o unitate deplină între sarcina didactică și acțiunea de joc. Această îmbinare a elementului instructiv-educativ cu cel distractiv face ca, pe parcursul desfășurării sale, copiii să trăiască stări afective complexe care declanșează, stimulează, intensifică participarea la activitate, cresc eficiența acesteia și contribuie la dezvoltarea diferitelor componente ale personalității celor antrenați în joc. Jocul didactic, încadrându-se în categoria jocurilor cu reguli, este definit prin obligativitatea respectării regulilor care precizează căile ce trebuie urmate de copii în desfășurarea acțiunii ludice. Acesta își păstrează specificul ludic numai dacă conține elemente de așteptare, de surpriză, de întrecere, elemente de comunicare între copii etc.

Jocul didactic constituie un mijloc valoros de instruire și educare a copiilor de vârstă preșcolară, deoarece rezolvă, într-o formă cu totul adecvată vârstei, sarcini instructive complexe, programate în grădinița de copii. Eficiența jocului didactic în raport cu celelalte mijloace practicate în grădiniță este cu atât mai mare cu cât realizăm o concordanță perfectă între procesul de cunoaștere a mediului înconjurător, procesul de învățare și acțiunea de joc, atât de atractive pentru preșcolar. Ceea ce

caracterizează în esență jocul didactic constă în aceea că el îmbină într-un tot unitar şi armonios sarcini specifice învățării.

Alături de învăţare, muncă şi creaţie, jocul reprezintă una din modalităţile esenţiale prin care omul se raportează la realitatea înconjurătoare. Prin joc copilul învaţă şi se dezvoltă, jocul înseamnă explorarea universului, a realităţii. Tot prin joc el reproduce, reconstruieşte secvenţe din viaţă sau creează o nouă lume, o altă realitate. La vârsta preşcolară, jocul este o realitate permanentă. Copilul de 3 - 6 ani se joacă cea mai mare parte a timpului şi, pe măsura creşterii şi dezvoltării, joaca sa ia forme din ce în ce mai complexe şi diverse, influenţând şi subordonând toate celelalte acţiuni de viaţă, interese şi preocupări. Jocul preşcolarilor obţine astfel un „caracter multiacţional”(Glava: 2002, 195), activitatea practică, învăţarea, hrănirea sau îmbrăcarea, luând forma unei conduite ludice.

Manifestările de joc au acum un caracter dinamic, ele evoluează şi obţin caracteristici noi şi forme variate, chiar interesante. Din perspectivă pedagogică, jocul este considerat un mijloc de instruire, o formă de educaţie, o modalitate educaţională şi terapeutică, având astfel o varietate de semnificaţii de natură constructivă. Activităţile obligatorii ale preşcolarului întregesc funcţia formativă a jocului, ele au o durată de 10-15 minute şi pot creşte până la durata de 25 minute. S-a constatat faptul că la copiii de 3 ani, cea mai mare parte a activităţilor obligatorii este deţinută de jocul didactic, deoarece rezistenţa la efortul intelectual de durată e scăzută. Jocul e folosit pentru recunoaşterea, numirea, gruparea după criterii simple a diferitelor obiecte. La vârsta de 4-5 ani, copiii dau dovadă de interes pentru informaţiile comunicate verbal, pun întrebări şi solicită explicaţii. Jocul este o acţiune fără utilitate imediată, dar generatoare de distracţie şi reconfortare, de sentimente de plăcere şi de bucurie. Datorită spontaneităţii, jocul reclamă o îmbinare armonioasă între cerinţele situaţiei de joc şi aptitudinile celor care se joacă. Încorporate în activităţile didactice, elementele de joc imprimă un caracter mai viu şi mai atrăgător, aduc varietate şi o stare de bună dispoziţie, de veselie, de destindere, prevenind dispariţia oboselii.

Jocurile didactice reprezintă categoria cea mai cuprinzătoare şi reprezentativă a jocurilor cu reguli. Acesta intră în rândul formelor de organizare a activităţii didactice, este creat de către educatoare şi condus de aceasta, iar accentul cade pe rezolvarea unor sarcini de joc. Jocul didactic reprezintă una dintre activităţile didactice frecvent utilizate în grădiniţă şi îndrăgite de copii. Jocul didactic este o acțiune ce valorifică la nivelul instrucției finalități adaptative de tip recreativ propriu activității umane (Cristea: 2000, 256). În literatura de specialitate jocul didactic este desemnat ca cel mai eficient mijloc de instruire şi educare a copiilor fiind folosit pentru a forma sau consolida anumite cunoştinţe, priceperi şi deprinderi.

Pornind de la considerentul că activitatea predominantă în activitate este jocul, o mare parte din obiectivele propuse de programă se pot realiza prin intermediul acestuia, dar pentru ca el să aibă finalitatea scontată, impune respectarea câtorva condiţii, cum ar fi:

• crearea unei atmosfere de lucru antrenante, din partea educatoarei;

• conceperea jocului astfel încât să corespundă particularităţilor de vârstă a copiilor;

• prezentarea cunoştinţelor în succesiune gradată;

• stabilirea precisă a regulilor jocului;

• utilizarea unui material didactic adecvat.

Pentru aprecierea justă a valenţelor formative ale jocului, trebuie conştientizat faptul că preşcolarii învaţă altfel decât adulţii, învaţă pe baza experienţei nemijlocite şi prin contextualizare, totul fiind plin de acţiune, de mişcare, iar jocul oferă multiple prilejuri în acest sens. Educatoarea trebuie să acorde o atenţie deosebită asigurării materialului ilustrativ necesar desfăşurării jocului didactic, ştiind că ponderea jocurilor didactice cu material faţă de jocurile didactice verbale este mai mare la această vârstă, dat fiind caracterul concret-stimulativ al gândirii preşcolarilor.

Experiența la catedră demonstrează că devine tot mai evidentă necesitatea organizării şi desfăşurării jocurilor didactice cu conţinuturi şi sarcini didactice interdisciplinare. Acestea accentuează latura formativă a jocului, sporesc atractivitatea şi facilitează antrenarea proceselor psihice. În joc, copiii învaţă să se ajute unii cu alţii, să se bucure de succesele colegilor, să aprecieze obiectiv succesele altora. Având dulcea iluzie că se joacă, preşcolarul participă activ la propria lui formare, achiziţionând cunoştinţe, formându-şi atitudini şi comportamente. Prin jocuri reuşim să fim mai aproape de ei, să picurăm mai multă omenie, mai multă iubire şi grijă şi să formăm sufletele lor pe căi raţionale şi sentimentale, încât la fiecare pas să avem satisfacţia de a vedea triumfând bunul simţ şi superioritatea inimii.

BIBLIOGRAFIE:

1.Ana, Aurelia, Cioflică, Smaranda, *Jocuri didactice pentru dezvoltarea limbajului,* Editura Tehno Art, Petroşani, 1999.

2.Barbu, H., Popescu, Eugenia, Şerban, Filofteia, *Activităţi de joc recreativ-distractive*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2003.

3.Cristea, S., *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Bucureşti, 2000.

4.Ezechil,Liliana., Păişi-Lăzărescu, Mihaela, *Laborator preşcolar – ghid metodologic,* Editura V&I Integral, Bucureşti, 2002.

5.Glava, Adina, Glava C, *Introducere în pedagogia preşcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002.

6. Popa, Mariana, *Misterioasele faţete ale jocului*, Ed. Dimitrie Cantemir, Târgu Mureş, 2002.

PRIN EDUCAȚIE PUTEM SCHIMBA LUMEA

Prof. Oana Bogdan,
Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă
,,Dumitru Ciumăgeanu,, Timișoara

Educația este cu siguranță o putere care poate schimba lumea. Prin educație, oamenii pot dobândi cunoștințe, abilități și competențe care îi pot ajuta să-și îmbunătățească viața și să contribuie la dezvoltarea societății în care trăiesc.

Educația poate să ofere oamenilor posibilitatea de a-și îmbunătății calitatea vieții prin obținerea unor slujbe mai bune și a unor venituri mai mari. Ne poate ajuta să înțelegem mai bine problemele și provocările cu care ne confruntăm și să găsim soluții inovatoare și sustenabile pentru acestea.

Educația poate să ajute la formarea unor cetățeni activi și responsabili, care să aibă o înțelegere profundă a valorilor democratice și a drepturilor omului. Oamenii educați pot să devină lideri în comunitățile lor și să inspire schimbarea pozitivă prin exemplul lor și prin acțiunile lor.

Cu ajutorul educației ne dezvoltăm abilități și competențe. Ea ne oferă cunoștințe, aptitudini pentru a reuși în viață. Ne învață să citim, să scriem, să calculăm și să rezolvăm probleme, dar și să comunicăm eficient, să gândim critic și să luăm decizii înțelepte. Ne ajută să devenim autonomi și independenți. Să avem grijă de noi, de persoanele din jurul nostru, să fim responsabili pentru deciziile luate sau pentru propriile acțiuni.

Educația este cheia de obținere a succesului, de a obține un loc de muncă și de a avansa în carieră. Cu cât avem un nivel mai înalt de educație, cu atât oportunitățile noastre de angajare cresc. Educația nu se oprește niciodată, ea continuă pe tot parcursul vieții, ne permite să ne

dezvoltăm personal și profesional, să ne setăm anumite obiective și să evoluăm în mod constant, să ne îmbunătățim calitatea vieții și să atingem potențialul maxim.

Este procesul prin care o persoană își dobândește cunoștințe, abilități, valori și comportamente care îi permit să se dezvolte și să se adapteze la lumea din jurul său. Educația poate avea loc într-o varietate de medii, inclusiv în școli, universități, instituții de formare profesională, dar și prin autoeducație.

Scopul educației este de a ajuta oamenii să-și atingă anumite obiective, țeluri, să își îmbunătățească bilitățile cognitive, cum ar fi gândirea critică și creativă, capacitatea de a învăța continuu, precum și abilitățile sociale și emoționale, cum ar fi comunicarea, colaborarea și empatia.

Există mai multe forme de educație:

Educația formală-care se desfășoară într-un cadru instituționalizat precum grădinița, școala, universitatea. Este structurată în jurul unui curriculum, planuri, programe, manuale și include evaluări și certificări.

Educația non-formală - care se desfășoară pe toată durata vieții, în afara sistemului formal de învățământ, cum ar fi programele de instruire a adulților, training-uri sau seminarii.

Educația informală- care are loc în mod natural în viața de zi cu zi, cum ar fi lectura, călătoriile, învățarea de la alți oameni din comunitate.

Educația continuă- se desfășoară după finalizarea educației formale, cu scopul de a-și păstra și dezvolta abilitățile și competențele.

Educația civică – are ca scop formarea cetățenilor activi și responsabili, cu o înțelegere profundă a valorilor democratice și a drepturilor omului.

Educația interculturală – promovează înțelegerea și respectul pentru diferite culturi și tradiții.

Educația artistică – care încurajează creativitatea și dezvoltarea abilităților artistice.

Acestea sunt doar câteva exemple de tipuri de educație. Este important să reținem că educația poate lua multe forme și poate fi adaptată pentru a răspunde nevoilor și intereselor individuale sau ale societății în ansamblu.

Întotdeauna educația ne va pune într-o poziție în care vom deveni conștienți de lumea din jurul nostru, de lucrurile care se întâmplă și de oamenii din jur. Educația poate ajuta să devenim mai conștienți de punctele noastre tari și punctele slabe, ceea ce ne va ajuta să știm unde să ne canalizăm atenția.

Oamenii educați sunt mai inovatori și mai creativi, se pot dezvolta pe mai multe planuri și să aibă un impact pozitiv asupra societății.

Prin urmare, educația poate fi un instrument puternic pentru a schimba lumea în bine, promovând dezvoltarea umană, reducând inegalitățile, promovând toleranța, progresul științific și tehnologic și protejând mediul. Este important să se investească în educație de calitate și accesibilă pentru toți, pentru a obține un impact pozitiv, durabil, asupra societății și lumii în care trăim.

Bibliografie :

1. Constantin Cucoș – Pedagogie, Ed. Polirom, București, 2014
2. Ioan Neacșu – Psihologia educației, Ed. Polirom, București, 2018
3. Ștefan Boncu și Ciprian Ceobanu – Psihosociologie școlară , Ed. Polirom, București, 2013

UTILIZAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Teodora Boghean, Grădinița Cu Program Prelungit „Tedi”, Galați

„Procesul de învățământ reprezintă activitatea intstructiv-educativă, complexă, desfășurată în mod organizat și sistematic de elevi și profesori în școală, activitate grație căreia, elevii sunt înzestrați cu un sistem de cunoștințe, priceperi, deprinderi, capaciăți, competențe, achiziții intelectuale și motrice, pe baza cărora ei dobândesc cunoașterea științifică a realități, își formează concepția despre lume, convingerile morale, trăsăturile de caracter, precum și aptitudinile de cunoaștere, de cercetare și creație.” (M. Ionescu, 2009, p. 55)

Metodele activ-participative sunt considerate a fi o îmbunătățire a metodelor tradiționale. Așadar, în acest articol mi-am propus să descriu metodele activ-participative și să evidențiez faptul că acestea sunt foarte utile pentru îndeplinirea obiectivelor propuse pentru că îi stimulează pe copii și sunt foarte atractive.

Etimologia cuvântului metodă (gr. methodos, „metha” – „spre, către” și „odos” – „cale, drum”) ne sugerează semnificația metodelor didactice în procesul de învățământ. Ioan Cerghit definește metodele din mai multe puncte de vedere, una din ele fiind din perspectiva profesorului: „metoda reprezintă o cale de organizare și conducere a activității de cunoaștere (învățare) a elevului; un instrument didactic cu ajutorul căruia îi determină pe cei aflați pe băncile școlii la un demers de asimilare activă a unor noi cunoștințe și forme comportamentale, de stimulare, în același timp, a dezvoltării forțelor lor cognitive, intelectuale.” (I. Cerghit, 2006, p. 17) Din perspectiva elevului „metoda înseamnă drumul pe care acesta îl parcurge de la necunoaștere la cunoaștere; calea care îl conduce de la o cunoaștere mai puțin profundă spre una mai adâncă.” (I. Cerghit, 2006, p. 18) Așadar prin folosirea metodelor, vom afla calea ce trebuie urmată în vederea atingerii obiectivelor, dar şi procesul pe care profesorul împreună cu elevul îl parcurge în descoperirea propriului lui drum, propria lui devenire.

Metodele activ-participative presupun activism, curiozitate, dorința de a observa, a explora și de a descoperi, capacitățile de bază fiind reprezentate de: analiză, interpretare și explorare.

În categoria metodelor activ-participative sunt incluse metodele care provoacă stare de învățare activă, o învățare care se bazează pe acitivtatea proprie. Învățarea activă dezvoltă operațiile gândirii și imaginația. Metodele activ-participative prezintă o serie de avantaje printre care pot fi amintite: sunt centrate pe activitatea copilului, pe formarea acestuia chiar înainte de instruire; pun accentul pe dezvoltare preșcolarului din toate punctele de vedere, adică vizează dezvoltarea intelectuală, afectivă,

dar şi dezvoltarea unor priceperi şi deprinderi astfel încât acesta să facă faţă noii educaţii; sunt centrate pe acţiune, pe descoperire şi explorarea realităţii, pe dobândirea unor cunoştinţe prin propriul efort; îşi îndreaptă atenţia spre autocontrol, autoevaluare, ajutând copiii să realizeze o ierarhizare a propriilor sale cunoştinţe, să găsească soluţii pentru a-şi îmbunătăţii tehnicile de muncă.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare. Educaţia pentru participare şi democraţie face parte din gama noilor educaţii, care reprezintă cel mai pertinent şi mai util răspuns al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Prin participare, elevii îşi pot exprima opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie.În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa" la a „învăţa să fii şi să devii", adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică.

Conform autoarelor Silvia Breben, Mihaela Fulga, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, metodele activ-participative pot fi clasificate pe mai multe categorii: (2002, p. 423)

a) Metode care favorizează predarea-învăţarea conceptelor (Predarea-învățarea reciprocă; Tehnica Lotus; Bula dublă; Cubul; Acvariul; Mozaic; Schimbă perechea; Învățarea în cerc);

b) Metode de fixare, consolidare şi evaluare (Ciorchinele; Tehnica blazonului; Diagrama Venn; Turul galeriei; Ghicitorile; Posterul; Metoda piramidei; Cvintetul);

c) Metode care stimulează gândirea şi creativitatea (Brainstormingul; Tehnica 6/3/5; Metoda Philips 6/6; Tehnica viselor);

d) Metode prin care elevii sunt învăţaţi să rezolvare sarcini (Pălăriuţele gânditoare; Știu, vreau să ştiu, am învăţat; Explozia stelară; Studiu de caz; Interviul; Mai multe capete la un loc);

e) Metode de lucru în grup (Schimbă perechea; Experimentul; Proiectul; Reportajul; Investigația în grup; Cercetarea mea; Investigația comună).

Așadar, comparativ cu metodele tradiționale în care elevul trebuie să reproducă anumite informații prezentate de profesor, metodele activ-participative fac din copil un participant activ în procesul de învățare. Rolul nostru, al cadrelor didactice, este acela de a creea un mediu prielnic învățării, de a-i susține pe copii să învețe prin descoperire. Prin caracterul lor diferențiat și formativ, metodele activ-participative ajută la dezvoltarea potențialului intelectual al copilului și la ridicarea calității învățării. Aceste metode

țin seamă de copil, de nivelul acestuia de dezvoltare, de resursele (intelectuale, fizice, afectiv-motivaționale) care îi aparțin și îl ajută să învețe și să se formeze singur.

În funcţie de necesităţile individuale ale fiecărui copil, cadrul didactic trebuie să se adapteze și să realizeze acțiunea educativă. Este important să avem în vedere nevoile copilului din perioada grădiniței și să le acordăm. Aceste nevoi sunt: dragoste, atenție, ascultare, fermitate, securitate afectivă etc. Fiind antrenat în diverse activități ce implică jocuri, copilul se dezvoltă mult mai rapid atât din punct de vedere fizic, cât și psihic.

Bibliografie :

Miron Ionescu, Mușata Bocoș (coordonatori), Tratat de didactică modernă, Editura Paralela 45, Pitești, 2009

Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Eitura Polirom, Iași, 2006

Silvia Breben, Mihaela Fulga, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Metode interactive de grup, Editura Arves, 2002

MANAGEMENTUL CONFLICTULUI ÎN CONTEXT EDUCAȚIONAL

Prof. Boicu Mariana
Grădinița cu PP nr. 5 Braşov

Pentru a rezolva o situație conflictuală la nivel de unitatea școlară este necesar să analizam toate părțile implicate și punctul de vedere a fiecăruia. Voi prezenta un studiul de caz, voi analiza și voi prezenta modalități de rezolvare a conflictului.

„La o şcoală din Braşov nişte elevi de gimnaziu, susținuți de părinți, nu au intrat trei zile la ore cerând transferul la o altă şcoală al unui coleg de-al lor care suferă de tulburarea de hiperactivitate cu deficit de atenție (ADHD), pe motiv că acesta îi agresează fizic şi îi amenință cu moartea. Ca să se calmeze spiritele, copilul a primit scutire medicală şi nu va mai putea participa la ore până când nu va face dovada că a mers la un control medical. Tatăl elevului susține însă, că fiul său nu a avut niciodată un comportament violent sau un vocabular agresiv acasă. „Mergem cu el, ca şi până în prezent, atât la psiholog şi la psihiatru. Colegii îl acuză de mai multe fapte şi l-au exclus din colectivitate. Acasă cu noi niciodată nu a fost agresiv, nici măcar din punct de vedere verbal. Ca orice adolescent a avut şi ieşiri copilăroase, dar nu reacții ca cele de care este acuzat", a spus tatăl copilului.

Psihologii au explicat că tulburarea de tip ADHD nu este o problemă care se manifestă cu acte de violență sau agresivitate, ci necesită o implicare atât din partea părinților, cât şi a profesorilor, care trebuie să lucreze pentru integrarea cât mai bună a copilului în mediul şcolar. De asemenea, izolarea celor care suferă de această afecțiune nu este o soluție. La rândul său, preşedintele Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a declarat că cerința părinților de a fi îndepărtat copilul din clasă „este una discriminatorie" şi că „şcoala trebuia să asigure un profesor de sprijin pentru acel copil".

Psihologul școlii: „Acest elev are un comportament deosebit de violent, pe care nu şi-l poate controla, fapt care mă face să cred că problemele lui sunt de natură neuropsihiatrică. Şi-a amenințat în nenumărate rânduri colegii că îi va spinteca ori că îi omoară. Copiii plâng, sunt traumatizați. Elevul trebuie să ajungă la un neuropsihiatru. Părinții trebuie să înțeleagă importanța acestui aspect. Fără intervenție medicamentoasă toate eforturile sunt nule."

Tatăl spune că, după ce l-a adoptat, băiatul a fost nevoit să treacă prin mai multe operații care l-au afectat psihic. Dar, spune că nici colegii nu l-au ajutat să se integreze în colectivitate ci, dimpotrivă, l-au îndepărtat: „De 8 ani de când l-am luat am ştiut că are mici probleme de sănătate, cu care s-a născut. Medicul pediatru l-a diagnosticat cu ADHD. La 9

ani a avut două operații inghinale, care i-au afectat mersul, iar de aici s-a pus o amprentă asupra lui şi psihic. De atunci am tot stat din spital în spital. Probabil s-a rupt legătura cu copiii, cu mediul normal. În copilărie ştia să se joace. După multele probleme de sănătate n-a ştiut să se facă înțeles. Nu a ştiut să-şi mai facă prieteni. Nu vreau să acuz pe nimeni. Nimeni nu e perfect", susține bărbatul. Tatăl a explicat că se ocupă permanent de sănătatea fizică şi psihică a copilului şi că aşteaptă chiar un nou diagnostic al celor mai recente teste efectuate: „Nu-l lăsăm din mână. De la şcoală e scutit medical 10 zile. Apoi, mai vedem. Nu stăm cu mâinile în sân. Peste două săptămâni vor veni nişte rezultate de la un institut din Bucureşti cu privire la diagnostic.""

Cauzele izbucnirii conflictului sunt următoarele, având în vedere analiza nevoilor încălcate, așa cum percepe fiecare parte implicată în conflict:

Cauze elev-elev:

- copilul cu ADHD este agresiv fizic și verbal cu ceilalți copii, acest lucru se produce zilnic;
- copiii ceilalți sunt terorizați, refuză să stea în prezența acestuia;
- elevii nu au încercat să și-l facă prieten;
- elevii î-l exclud, vorbesc între ei, iar copilul cu ADHD probabil a auzit discuțiile despre el și reacționează violent;
- copilul este victima bulling-ului.

Cauze părinte-părinte:

- părinții țin cont doar de nevoile propriilor copii;
- părinții nu au avut vreo întâlnire de grup în care să găsească soluții comune de a gestiona împreună cu copii, modalități comune de a se comporta față de copilul în cauză;
- părinții nu s-au consultat cu școala înainte de a lua această decizie radicală cu copiii lor;
- părinții discriminează la rândul lor copilul în cauză.

Cauze părinte-școală:

- Părintele copilului cu CES nu a fost invitat la activități de consiliere, pentru identificarea problemelor copilului cu ADHD în mediul școlar;
- Părintele nu ia în considerare recomandările psihologului școlii;
- Părintele nu este informat/sau nu dorește să accepte comportamentul manifestat de fiul lui;

Cauze profesor-profesor:

- Profesorii nu au găsit soluții pentru integrarea adecvată a elevului cu CES în cadrul școlii (dirigintele și ceilalți profesori);
- Profesorii de la diferite materii nu s-au implicat pentru ameliorarea unor situații;

- Profesorii nu înțeleg că problema s-ar putea să se datoreze și lipsei lor de implicare, de cooperare.

  Cauze profesor-elev:
- Copilul cu ADHD are parte de un tratament autoritar al profesorilor, se opune acestui tratament;
- Copilul nu se simte sprijinit, înțeles de către profesori;
- Profesorii nu-și adaptează strategiile de predare-învățare-evaluare la specificul clasei cu copil cu CES;
- Profesorii nu dau sarcini individualizate pentru copilul în cauză; Atunci când se distribuie sarcinile în cadrul orelor, sarcinile nu sunt diferențiate și individualizate (posibil în raport cu nivelul lui de dezvoltare și manifestare);
- Profesorii nu au construit o relație pozitivă cu elevul în cauză;

  Cauze profesor-management:
- Managementul nu a promovat o atitudine deschisă a profesorilor față de învățământul incluziv și față de strategiile de incluziune.
- Managementul școlii a scăpat situația de sub control, odată ce s-a ajuns în această situație.

Simptomele (de manifestare) ale conflictului sunt:

- această situație atrage atenția asupra unei probleme a școlii și implicit asupra profesorilor care nu s-au adaptat vremurilor prezente - adecvarea strategiilor didactice la multitudinea de copii cu particularități individuale diferite de cele ale grupului, incluși în învățământul de masă;

- situația atrage atenția asupra nivelului de cunoaștere al legislației de către părinții și copiii acestora în ceea ce privește dreptul la educație, îndiferent de situația în care se află copilul cu CES;

- psihologul școlar nu a avut vreo întrevedere cu profesorii pentru a se pune la punct o strategie de lucru comună, doar a precizat care este situația;

- părintele copilului cu CES nu cunoaște sau nu recunoaște modul de manifestare al copilului în mediul școlar;

- faptul că a primit scutire medicală nu aplanează conflictul ci doar întărește determinarea părinților și a celorlalți elevi că au dreptate și doar așa pot obține ceea ce doresc, negândindu-se la drepturile copilului cu CES;

- până în acel moment trebuia să fi existat semnale de alarmă concrete, dovezi concrete care să ateste ce demersuri a făcut școala, ce măsuri s-au dispus după întrevederile cu psihologul școlar;
- faptul că părintele copilului dă vina pe ceilalți copii că nu l-au integrat, că el face toate demersurile ca elevul să fie diagnosticat nu rezolvă cu nimic situația, doar indică faptul că nu cunoaște punctul de vedere al celorlalți colegi.

Tactici de menținere a conflictului (ce fac părțile implicate pentru a nu stinge conflictul) sunt:
- faptul că părintele îi scoate scutire medicală 10 zile nu rezolvă situația, o parte doar părăsește provizoriu zona de conflict;
- colegilor și părinților acestora, li se pare normal să procedeze așa, această absență a elevilor creează pierderi pentru toate părțile implicate și nu rezolvă cu nimic conflictul;
- psihologul școlar doar a diagnosticat copilul și situația, a dat soluții referitoare la implicarea profesorilor și părinților dar nu a și inițiat demersuri concrete cu părțile implicate;
- părintele dă vina pe ceilalți copii, că el a făcut diferite demersuri cerând la rându-i să fie înțeles.

Consecințe asupra ambelor părți implicate sunt:

- copiii se vor purta la fel cu celălalt copil, excluzându-l în continuare, la fel vor proceda cu ceilalți copii ,,altfel" cu care vor intra în contact;
- școala se va confrunta în continuare cu conflicte care vor degenera, iar profesorii nu vor face nici un efort pentru a se implica în ameliorarea situației;
- părinții vor da vina pe școală, că nu a făcut nimic pentru ceilalți copii;
- copilul cu CES va avea în continuare, un comportament extrem de agresiv, până va răni un coleg, nu va înregistra progres în dezvoltare, va înregistra eșec școlar;
- părintele copilului cu CES va încerca să dovedească că el a procedat corect, că ceilalți greșesc, va fi frustat și se va simți la rându-i nedreptățit de sistem.

O strategie de soluționare a situației conflictuale pe care o propun este cea din perspectiva situației „câştig – câştig".

Pentru a găsi o soluție care să genereze câștig pentru toate părțile implicate este necesar să se identifice nevoile acestora.

Managementul ar trebui să discute cu fiecare parte pentru a afla nevoile specifice: copiii, copilul cu CES, părinții, părinții copilului cu CES, psihologul școlii, ceilalți profesori. Se va identifica punctul de vedere al fiecăruia.

Managementul este necesar să convoace profesorii de la clasa respectivă pentru ca fiecare să prezinte ce strategie de ameliorare și-a propus, pentru ca fiecare parte să învețe, atât profesorii aplicând strategii de educație incluzivă, cât și fiecare elev din clasă. Profesorii este necesar să aplice planuri de intervenție personalizată și să monitorizeze împreună cu psihologul școlar progresele. Se vor pune de acord asupra unei strategii comune în care să se pună accent pe următoarele elemente:

- să fie valorizat fiecare elev de către profesori, inclusiv cel cu CES;
- lecțiile să cuprindă sarcini de lucru diferențiate, pentru a da posibilitate și elevului cu ADHD să le realizeze;
- să se stabilească cu fiecare parte reguli, de care fiecare să țină cont şi să le transmită elevului, alături de consecinţele logice de pedeapsă sau de recompensă. Elevul poate fi sfătuit să stea lângă un coleg/o colegă liniștită, ferit de elemente distractoare, aproape de profesor, pentru a fi monitorizat şi încurajat, departe de cei gălăgioși;
- să se păstreze structura lecțiilor după o anumită rutină care să-l ajute și pe cel cu ADHD să se familiarizeze cu cerințele, ritmul de lucru;
- distragerea elevului şi implicarea lui în altă activitate atunci când intră în conflict în timpul lecțiilor;
- profesorii să aibe o atitudine deschisă, pozitivă, calmă, să fie atenți la nevoile acestuia dar și a celorlalți;
- profesorii să păstreze contactul vizual cu elevul când dau sarcini;
– dacă elevul îşi pierde concentrarea spre sfârşitul zilei, se pot amâna sarcinile care necesită efort atenţional;
- copilul cu ADHD să îndeplinească sarcini scrise, mai puțin cele orale;
- să i se ceară și lui părerea, elevii să fie la rândul lor încurajați să-l consulte, să fie deschiși, afectuoși.

Părintele elevului cu ADHD este necesar să întreprindă următoarele demersuri:

- să ducă elevul la terapie individuală și de grup;
- să-l încurajeze să fie pritenos și să-și facă prieteni;
- să-l ducă la un sport care să fie acceptat de starea de sănătate;
- să petreacă timp cu el, să facă lecții împreună, pentru ca apoi să-l lase și independent;

- să-l recompenseze pentru reușite, pentru săptămânile în care a avut un comportament adecvat;
- să facă el cursuri potrivite problemei cu care se confruntă, să facă consiliere.

Este necesar ca dirigintele să desfășoare ședință cu părinții în care să-i facă să conștientizeze care sunt drepturile copiilor, ce atitudine ar trebui construită față de părintele în cauză, care se confruntă cu o problemă la care are nevoie de sprijin.

Totodată părintele copilului cu ADHD, este necesar să respecte recomandările psihologului școlar și să ducă elevul la consult neuropsihiatru pentru a determina cauzele violenței verbale. Acesta trebuie consiliat asupra ce câștigă el, dacă se adoptă strategii comune de a-l trata și monitoriza. Treptat el trebuie informat de profesori asupra progresului/regresului înregistrat și monitorizat, pentru ca să conștientizeze ce eforturi realizează școala pentru ameliorarea situației.

În cazul în care școala are posibilitatea să aloce un profesor itinerant, măcar în anumite zile, să se comunice tuturor părților progresele înregistrate.

Aceste elemente indică o colaborare ridicată care aduce câștig tuturor părților implicate. Astfel fiecare parte cunoaște progresul înregistrat.

Asta înseamnă că există dovezi ale intervenției părinților, profesorilor și elevilor, și fiecare parte conștientizează efortul făcut de ceilalți pentru aplanarea conflictului.

Bibliografie:

1. Langa, C., Bulgaru, I. (2009). *Managementul clasei de elevi. O abordare aplicativă*. Pitești: Editura Universității din Pitești.
2. Niculescu, R.M. *Managementul organizației școlare și al clasei de elevi*, Note de curs, Universitatea Transilvania din Brașov
3. Răduț-Taciu, R., Bocoș, M., D., Chiș, O. (2015). *Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar.* Pitești: Editura Paralela 45.
4. Stoica-Constantin, A. (2004). *Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare şi diminuarea efectelor*. Iaşi: Editura Polirom

INTERDISCIPLINARITATEA

Profesor înv. primar Boldan Raluca Daniela

Școala Gimnazială ,,Constantin Brâncoveanu”, Satu Mare

Promovarea interdisciplinarităţii/transdisciplinarităţii în învăţământul românesc actual este o necesitate impusă de schimbările şi acumulările cognitive din multiplele domenii ale cunoaşterii, precum şi de complexitatea şi diversitatea problemelor cu care se confruntă omenirea.
Astăzi, mai mult ca oricând, adolescentul trebuie să şi asume roluri şi responsabilităţi, să ia decizii pentru cei din jur, să răspundă rapid şi bine la diversele provocări ale vieţii; succesul şi performanţa apar doar dacă deţine cunoştinţe integrate, dacă priveşte realitatea ca o imagine unitară şi dacă gândeşte flexibil şi creator.

Dicţionarul de neologisme de F. Marcu şi C. Manea defineşte interdisciplinaritatea ca „stabilirea de relaţii între mai multe discipline sau ştiinţe“.

Specialiştii în curriculum definesc acest termen ca formă de cooperare între discipline/ştiinţe, respectând logica fiecărora în parte, adaptată particularităţii legii didactice; vizează formarea la elevi a unei imagini unitare a realităţii şi a unei gândiri integratoare; în acelaşi timp, este privită şi ca o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării şi ca o conexiune de limbaje explicative menite să spargă graniţele dintre discipline. La acestea se adaugă şi avantajele vizând formarea personalităţii elevului pe diverse planuri: intelectual, emoţional, social, estetic şi fizic.

Transdisciplinaritatea este privită ca o formă superioară a inter¬disciplinarităţii şi presupune concepte, metodologie şi limbaj care tind să devină universale (robotizarea, modelizarea, cibernetica, teoria sistemelor, a informaţiei etc.). De asemenea, presupune desco¬perirea unor noi câmpuri de investigaţie, fiind centrată pe viaţa reală cu multiplele ei probleme. A fost numită şi prin sintagma „o nouă viziune asupra lumii“.Există discipline reale care nu pot fi studiate temeinic decât transdisciplinar, de exemplu astronomia, care utilizează cunoştinţe temeinice de matematică, fizică, chimie şi geografie.

Aspecte matematice în natură au fost identificate încă din preistorie. Omul primitiv cu privirea iscoditoare observă că elementele concrete (obiecte, flori, vietăţi) ascultau de anumite legi aritmetice şi geometrice. Astfel, o anume floare avea un anume număr fix de petale circumscrise într o formă geometrică fixă (cerc, poligon regulat, con sau trunchi de con). De asemenea, a

observat repetarea unei simetrii bilaterale la vietăţi (buburuză, fluture, liliac etc.).Matematica oferă punţi cognitive interdisciplinare pentru toate disciplinele de învăţământ. Iată câteva exemple:

Interdisciplinaritatea matematică geografie poate fi prezentă într o lecţie de geografie cu tema „Reprezentarea grafică a unor suprafeţe de pe glob (hărţi şi planuri)“. Utilizând metoda matematică a rapoartelor şi proporţiilor, elevii descoperă că dimensiunile reale prea mari sau prea mici pot fi reduse, respectiv mărite la valori convenite care respectă proporţionalitatea dintre dimensiunea reală şi cea reprodusă. Scara hărţii este o împărţire sub forma unei fracţii de tipul 1/50.000, ceea ce înseamnă că unui centimetru de pe hartă îi corespund 50.000 de centimetri în teren.

Fiecare profesor poate pregăti partea sa de contribuţie, conţinuturi de predare specifice, astfel:

• Matematica va prezenta temele privind unităţi de măsură, transformări etc.;
• Chimia prezintă temele privind structura moleculară a apei, proprietăţi, reacţii specifice etc.;
• Fizica prezintă temele privind stări de agregare, densitate, interacțiune etc.;
• Biologia prezintă complexa temă privind relaţia apă organism;

Astăzi, abordările didactice inter şi transdisciplinare îi aduc pe elevi mult mai aproape de realitate, dezvoltându le o gândire flexibilă şi creatoare, în măsură să ofere soluţii şi să i îndrume astfel spre o carieră şcolară şi profesională la standarde europene.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 1996
2. Ionescu, Miron; Radu, Ioan, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
3. Pălășan, Toader; Crocan, Daniel Ovidiu; Huțanu, Elena, Interdisciplinaritate și integrare – o nouă abordare a științelor în învățământul preuniversitar – Revista Formarea continuă a CNFP din învățământul preuniversitar, București, 2003

PUTEREA EDUCAȚIEI ÎN VIAȚA COPILULUI

(Familie, Şcoală, Comunitate, Spiritualitate)

PROF.ÎNV.PRIMAR VALERICA BOLDEA
BIBLIOTECAR NICOLETA ELENA NIȚĂ
ȘCOALA GIM."MIHAI EMINESCU"
ROȘIORII DE VEDE TELEORMAN

Ținta educației copiilor în primii lor ani de viață este punerea unei temelii solide de dragoste. Ei trebuie să știe că sunt iubiți, acceptați și doriți. Încercăm să ne creștem copiii cât de bine putem și, tocmai când am înțeles ce înseamnă să fii parinte, ne trezim din nou pe un teritoriu necunoscut, deoarece fiecare etapă a vieții copilului nostru aduce noi provocări. Uneori plutim lin și ușor, alteori trecem prin furtuni năprasnice și valuri uriașe, iar alteori suntem gata să renunțăm. Când putem începe? Putem începe chiar acum: să schimbăm total lucrurile în sens pozitiv în ceea ce privește viitorul copiilor noștri. Niciodată nu este prea devreme sau prea târziu. Nu contează dacă copilul tău are trei zile și este perfect sănătos, sau dacă are treizeci și trei de ani și este departe de ceea ce ți-ai dorit tu pentru el.

Educaţia este cea care desăvârşeşte fiinţa umană, acea educaţie pe care copilul o primeşte în familie, în şcoală şi de la comunitate. Implicarea părinţilor joacă un rol important în cadrul intervenţiei şcolare. Acţiunile care implică părinţii produc o schimbare în ambientul familiei şi cresc aspiraţiile, atât ale părinţilor pentru copiii lor, cât şi ale copiilor înşişi.

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoştinţele uzuale (despre plante, animale, ocupaţiile oamenilor, obiecte casnice).

Familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observaţie, memoria şi gândirea copiilor. Copilul va obţine rezultatele şcolare în funcţie de modul în care părinții se implică în procesul de învăţare, asigurându-i copilului cele necesăre studiului.

Tot în familie se formează **cele mai importante deprinderi de comportament**: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, decenţa în vorbire şi atitudine, adică ,,cei şapte ani de acasă''. Uneori părinţii uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece şi unii şi alţii nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea şi îmbogăţirea cunoştinţelor acestuia. Se întâmplă totuşi ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situaţie, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, **rupturile dintre membrii familiei,** renunţarea la intervenţii din partea părinţilor

care sunt depăşiţi de ştuaţie. **Între familie şi şcoală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, şedinţe şi consultaţii cu părinţii.**

Părinții joacă un rol cheie în colaborarea cu şcoala pentru beneficiul educaţiei copilului. Printre diferitele moduri în care vă puteţi implica se numără a veni la şcoală pentru a lăsa sau a lua copilul, a fi prezent la sedinţele cu părinții, a participa la evenimentele şcolare, a face voluntariat în clasă, a primi rapoarte, a împărtăşi imformaţii privitoare la sănătatea şi bunăstarea copilului şi a sărbători reuşitele. Dar toate acestea reprezintă doar începutul. Implicarea înseamnă de asemenea să jucaţi un rol activ în educaţia copilului dumneavoastră acasă. În alte cuvinte, puteţi avea un impact pozitiv prin:

• A încuraja copilul să aibă o atitudine pozitivă şi curioasă cu privire la învăţat în orice mediu, acasă, la şcoală şi în comunitate

• A vă asigura de prezenţa la şcoală, punctualitate şi respectarea unor obiceiuri pozitive

• A încuraja copilul să aibă interese variate ca de exemplu hobby-uri, activităţi extraşcolare şi activităţi comunitare

• A lua parte în activităţile şcolare în cât mai multe feluri posibile – prin a vă oferi abilităţile, timpul şi prin a vă împărtăşi preocupările

• A cere informaţii pentru dumneavoastră sau pentru educaţia copilului, pentru a vă permite să îl/o susţineţi

• A vorbi cu copilul despre viitorul, speranţele şi visurile lui/ei.

ROLUL ȘCOLII IN EDUCAȚIA COPILULUI

Îndeplinirea cu profesionalism a meseriei de parinte presupune cunoasterea de catre acesta a rolului si importantei pe care le are școala in viata copilului.

Din punct de vedere al parintilor, definirea rolului școlii este foarte diferita. Aceasta cu atat mai mult cu cat fiecare parinte a avut o experienta personala (placuta sau neplacuta) in postura de elev.

Unii parinti vad școala ca pe un laborator in care copilul, odata introdus, este supus unor operatii stiintifice. In urma acestora, se presupune ca, dupa cativa ani, el va deveni mai destept, mai invatat, mai luminat.

Parintii din aceasta categorie manifesta deplina incredere in institutia de invatamant, fara sa se implice in mod deosebit in activitatile pe care le desfasoara ea.”De aia te trimit la școala: sa inveti!”

Alta categorie de parinti vad școala ca fiind o institutie publica a carei sarcina este sa aiba grija de copiii lor cateva ore pe zi si sa le dea sarcini pentru a-i mentine ocupati in restul zilei.

Considera ca ce invata la școala este nesemnificativ comparativ cu ”școala vietii”, de aceea nu se obosesc sa dea o mare importanta acestei institutii. ” Lasa ca stiu eu ce se face la școala!”

Alta categorie se implica deosebit de mult in activitatea scolara, uneori exagerand fara sa isi de seama. Ei sunt in stare sa faca aproape orice, incat copilul lor sa primeasca cea mai buna educatie.

Uneori din exces de zel, ajung chiar sa le impuna cadrelor didactice sa foloseasca metode pe care ei le considera eficiente, sa le spuna cum sa realizeze activitatile, etc.

Din acest motiv, uneori se ajunge la reprosuri, mai ales dacă performantele copilului sunt slabe. Cine are dreptate? Care este cea mai buna atitudine pe care trebuie sa o adopte parintele? Care este rolul școlii în educația copilului? Cat de mult trebuie sa se implice parintele in relatia cu școala? Cat si ce invata copilul de la școala?

ȘCOALA

Este instituția care organizează trăirea unei experiențe de învațare.

Ea urmărește atingerea unor obiective cu ajutorul unor metode si mijloace stiintifice.

Școala informează si formeaza elevii tinand cont de anumite principii, avand grija sa evalueze modul in care obiectivele au fost atinse.

Prin urmare, școala nu este singurul laborator in care copilul invata ci doar unul dintre ele, mai specializat si competent in domeniul educatiei decat altele.

E bine ca parintele sa aiba incredere in școala, dar pentru ca educația copilului sa se ridice la nivelul asteptat, el trebuie sa se implice, sa colaboreze cu personalul didactic pentru ca metodele si obiectivele propuse sa fie convergente.

Ce poate crede copilul atunci cand la școala i se spune sa faca ceva, iar in familie i se cere sa faca altceva?

De asemenea, chiar dacă ”școala vietii” are un rol important in viata fiecaruia dintre noi, aceasta s-a dovedit a fi de multe ori insuficienta. De aceea, o educatie dobandita in mediul scolar a reprezentat intotdeauna o baza foarte buna peste care s-a cladit experienta de viata. Ce inseamna o școala buna?

Pentru unii parinti o școala buna este institutia in care li se da voie copiilor sa isi dezvolte nestingheriti personalitatea

Pentru alti parinti, aceeasi școala poate aparea ca una in care domina indisciplina. ž Asteptarile parintilor in ceea ce priveste școala sunt diferite.

De retinut ca fiecare școala are reguli pe care intreaga comunitate de elevi si parinti trebuie sa le respecte. Ce inseamna un dascal bun?

Asa cum școala este vazuta diferit de parinti, la fel se intampla si atunci cand este vorba despre cadrele didactice.

Asemenea fiecarui individ, dascalul are anumite calitati personale, iar acest lucru se reflecta in stilul didactic pe care il adopta.

Exista cazuri de parinti care solicita invatatorului sa foloseasca orice mijloace au la dispozitie cu scopul de ”a-i disciplina”. Ce inseamna disciplina? – nu comenteaza sarcinile si parerile adultului – nu deranjeaza cu intrebari inutile – sta cuminte, linistit si asteapta sarcinile de rezolvat. Cine are de castigat? Cine are de pierdut? Adultul care are un moment de liniste?

Copilul care doreste sa afle cat mai multe dar nu poate deranja cu intrebari?

Dacă parintele manifesta nemultumire fata de invatator, iar copilul este constient de acest lucru, peste cativa ani va intampina probleme de disciplina create de copil.

Cu alte cuvinte, dacă atitudinea parintelui fata de școala si fata de invatator este indiferenta sau potrivnica, copilu va surprinde repede acest lucru si va invata sa manifeste negativism fata de orice forma de autoritate (inclusiv si in mod special fata de parinti).

Dacă parintele doreste ca fiul / fiica sa se dezvolte armonios, sa invete respectul fata de reguli si autoritati, este bine sa coopereze cu cadrele didactice iar dacă exista nemultumiri sau divergente de opinie in ceea ce priveste metodele dascalului, e bine ca parintele sa comunice cu acesta

Cel mai natural mod de a privi şcoala este ca făcând parte din mediul economic şi socio-cultural al comunităţii. Şcoala nu îşi poate realiza potenţialul total fără sprijinul comunităţii. Pe de altă parte, însă, comunitatea are nevoie de şcoală nu doar pentru a-i educa tinerii, ci şi pentru a sprijini învăţarea permanentă a adulţilor. Şcoala este un element esenţial al comunităţii prin resursele umane pe care le are, dar şi prin resursele materiale (dotări, echipamente, bibliotecă, spaţii destinate activităţilor de învăţare). O şcoală responsabilă este garantul dezvoltării permanente a comunităţii.

Copiii de vârstă şcolară îşi trăiesc viaţa în două lumi: cea a căminului, a familiei, a comunităţii, pe de o parte, şi cea a şcolii, pe de altă parte. Când aceste două lumi nu reuşesc să se cunoască sau nu se respectă reciproc, copiii sunt puşi într-o situaţie dificilă.

Întrucât copii, părinți acestora și comunitatea locală sunt beneficiarii direcți ai eforturilor făcute de grădiniță/ școală, este necesară o redefinire a echilibrului educațional dintre deciziile luate de instituțiile de învățământ și inițiativele venite din partea părinților sau a factorilor locali. Cooperarea activă a grădiniței/ școlii cu ceilalți factori educaționali, familia, comunitatea locală, mass-media, Biserica, organizații non-guvernamentale, conduce la realizarea unor parteneriate viabile, de natură să permită o abordare pozitivă a diverselor probleme care pot apărea în educarea copiilor. Acolo unde familia și comunitatea locală nu oferă suficient sprijin în educarea copiilor, rămâne ca grădinița/ școala să încerce să acopere eventuale lipsuri, să repare posibile greșeli, să încurajeze comportamentele dezirabile și să le înlăture pe cele indezirabile, contribuind astfel în formarea viitorilor adulți.

Dacă bazele educației se pun în familie, școala are rolul de a continua actul educativ, *atât prin oferirea unui bagaj informațional riguros, cât mai ales prin formarea personalității depline a elevului,* dornic să participe la viaţa comunității prin calități reale și spirit creator, deoarece informarea, fără o formare spirituală a omului, nu dezvoltă persoana ca ființă comunională şi relațională. Așadar, educația integrală în adevăratul sens al cuvântului presupune şi o formare în spiritul comuniunii, inclusiv conştientizarea apartenenței la o comunitate de oameni meniți să se dezvolte, să lucreze și să progreseze împreună în demnitate şi creativitate.

Respectul de sine și respectul față de ceilalți reprezintă valori fără de care o societate nu se poate dezvolta în mod armonios. Părinții și profesorii trebuie să valorifice talanții fiecărui copil, să îl învețe că este capabil și valoros ca persoană unică și irepetabilă creată după chipul lui Dumnezeu. Fiecare elev trebuie încurajat să își pună în valoare darul său unic primit de la Dumnezeu, dar să și respecte darurile sau talentele celor din jurul său. *De asemenea, buna cuviinţă şi respectul faţă de părinţii care l-au crescut şi faţă de educatori, învăţători şi profesori trebuie cultivate, nu ca o obligaţie, ci ca pe o lumină a sufletului frumos,* ca o recunoştinţă faţă de cei care își dedică întreaga viață creșterii, educării și formării copiilor și tinerilor.

Biserica, prin rolul ei educaţional şi călăuzitor de veacuri, doreşte să vină în întâmpinarea nevoilor societăţii, constituindu-se într-un reper spiritual şi un sprijin moral atât în vremuri bune, cât şi în situaţii de criză. Amalgamul de stimuli, de evenimente, de false valori

promovate adesea ca modă a zilei pot dezorienta familiile, dar și școala. De aceea, rolul Bisericii este acela de a promova valorile permanente și reperele autentice verificate în timp îndelungat.

Astăzi, într-o lume confuză, Biserica este chemată să ofere o lumină spirituală asupra problemelor majore ale societății. Iar aceasta mai ales pentru că Biserica este o comunitate umană centrată pe o comuniune spirituală divino-umană, ce transcende timpul şi spaţiul, deoarece ea este Trupul tainic al lui Hristos, *„Care ieri, astăzi şi în veci este Acelaşi”* (*Evrei* 13, 8).

Astăzi, Familia, Biserica și Școala, ca factori educaționali decisivi, au responsabilitatea de-a spori cooperarea în vederea educării și formării copiilor și a tinerilor pentru o viață armonioasă în familie şi în societate, dar şi pentru a deveni cetățeni ai patriei cerești, adică ai Împărăţiei cerurilor, deoarece scopul ultim al vieţii omului pe pământ este pregătirea sa pentru viaţa şi fericirea eternă în Împărăţia iubirii Preasfintei Treimi. (ÎPS Bartolomeu Anania)

, fara a-si manifesta dezaprobarea sau nemultumirea de fata cu copilul.

În opinia mea , personalitatea umana se formeaza datorita educatiei care ne diferentiaza de majoritatea oamenilor comuni , punandu-ne in cercul restrans al oamenilor educati si respectati de societate.

În primul rand , educația constituie o prioritate in viata fiecarui individ . Primi pasi in educatie ii imbratisam de la o varsta foarte frageda , astfel ca la gradinita si mai tarziu la școala personalitatea si cunostiintele individului prind radacini pentru a putea deveni o persoana educata . Diferita de educația gimnaziala este stadiul liceal si mai tarziu cel universitar. Astfel un minim de cunostiinte dobandit pe parcursul anilor de scolarizare te scot in lume cu un minim de cunostinte despre tot ce il inconjoara si este capabil sa faca propriile alegeri pentru bunastarea lui.

În al doilea rând , o alta forma de educare se rezuma la oameni din jur si in special la parinti sau rude. Personalitatea unui om poate fi influentata atat in mod pozitiv cat si in mod negativ de mediul in care locuieste , de anturaj si de alti factori externi. De exemplu , pentru un copil care isi are originile dintr`o familie bogata si instarita educația va fi cea mai importanta latura pe care si va dezvolta pentru a se putea ridica la rangul celor apropiati si a nu prezenta o rusine sau o dezamagire in ochii celorlalti . Astfel educația devine un criteriu de diferentiere sau randuia a oamenilor

In concluzie , educația trebuie sa prezinte o prioritate in viata deoarece beneficiile aduse de aceasta sunt nemasurabile . Ea slefuieste peronalitatea umana , putand astfel sa influenteze modul in care oamenii ne privesc .

BIBIOGRAFIE:

Agabrian,M., Millea, V., *Parteneriate şcoală – familie – comunitate*
Cosmovici A., Iacob, L., *Psihologie şcolară*
Nicoleta Mariana Bălan, *Rolul educației în dezvoltarea personalității*
Alina Pasaniuc, *Rolul școlii in educația copilului*
Marilena Ispas, *Importanța școlii: Avantaje ale educației*
Despre slava deșartă și despre creșterea copiilor, Editura IBMBOR, București, 2001, p. 400.

LECTURA SAU PLĂCEREA DE A CITI. CUM ÎI PROVOCĂM PE ELEVII DE AZI SĂ CITEASCĂ?

Prof. BOLOGAN ELENA, Școala Gimnazială Nr 1 Drăgești, jud. Bihor

Pentru unii dintre noi nu există plăcere mai mare decât cititul și cartea reprezintă o

valoare inestimabilă, Indiferent de preferințele literare, lectura trebuie să facă parte din viețile noastre deoarece prin intermediul ei ne lărgim orizontul cultural, perspectiva asupra lumii, ne dezvoltăm din punct de vedere personal , emoțional și cognitiv. Cartea ne îmbogățește spiritual, ne dezvoltă, ne hrănește imaginația, ne motivază și ne încurajează, fiind alături de noi pe tot parcursul vieții. Marele nostru poet , Mihai Eminescu , spunea : ” Citește! Numai citind mereu, minta ta va deveni un laborator nesfârșit de ideii și imaginații.”

Nu de puține ori am citit pe rețelele de socializare : ”Decât să-ți bagi nasul în treburile altora, mai bine bagă-l într-o carte!” sau ”Lectura nu îngrașă!” Lumea de azi, contectată la altâtea și atâtea device-uri, uită ” Să își mai bage nasul” în cărți, să părundă tainele lecturii adevărate și de folos. Pentru educarea tinerei generații de azi, e o adevărată provocare lectura unei cărți. Când răspunsul la orice întrebare stă doar la un click diatanță, de ce e nevoie de lectură? Ca dascăli, avem o datorie, aceea de a le deschide elevilor nostri poarta spre cunoaștere, de a-i provoca, de a le arăta modalități de pătrundere în lumea științei.

Paul Cornea spunea, în lucrarea sa” Introducere în teoria lecturii”, următoarele: „Cred, vreau să cred că vom continua să citim chiar dacă nu vor mai fi cărţi. O vom face, la nevoie, pe ecrane portabile sau fixe, de buzunar ori de mari dimensiuni, dar vom continua s-o facem cîtă vreme vom persevera să gîndim și să producem bunuri simbolice.” Gustul pentru lectură, odată dobândit, rămâne pentru întreaga viaţă, dar calea spre cultivarea acestuia e lungă şi sinuoasă. Și aici un rol important îi revine, desigur, familiei: mamei sau tatălui, care îşi fac timp să-i citească de la fragedă vârstă copilului, să-l obișnuiască cu lectura unei cărți, cu răsfoitul ei, cu prezența ei necesară în viața lui. Am crescut în această atmosferă, când fiecare dar primit de la Mos Crăciun sau Moș Nicolae era însoțit de o carte, când cadourile pentru zilele de naștere ale prietenilor

aveau mereu în conținutul lor o carte, Mama îmi spuea mereu că astfel îi ofer cel mai valoros cadou prietenului meu, știința. Este cadrul ideal de creştere a unui copil cu dragoste şi respect pentru carte, dar, de multe ori, realitatea este dezarmantă – tot mai puţine familii au un cult al cărţii, pun valoare pe biblioteci personale , pe prezența cărților în jurul copiilor. Și atunci cui îi revine cea mai importantă sarcină? Pe scenă apare al doilea actor – profesorul de limba română, care trebuie să dobîndească trăsături de magician şi să trezească gustul și motivaţia elevilor pentru lectură. Prima condiție este aceea ca dascălul să fie le însuși un cititor împătimit, fiindcă elevii simt asta, intuiesc, se implică în măsura în care tu, dascăl fiind, le transmiți acest lucru cu toată ființa ta.

Dacă elevul nu vine la școală cu o motivație intrinsecă de a citi, profesorul poate încerca să creeze o dragoste de lectură , în principal , folosindu-se de anumiți stimuli externi, și anume recompense, laude, recunoaștere, note. În acest caz, elevul citește de obicei pentru lectură în sine, din nevoia de a fi recompensat, de obținerea unei note bune, dar uneori însă, chiar și datorită acestei motivații externe, poate fi creată o motivație internă pentru a citi.

Cum își poate ajuta un profesor elevii să citească? Amintesc aici câteva sfaturi , considerându-le utile.

1. Convinge-l pe elev de propriile sale abilități!

Încurajându-ne elevii să citească nu facem altceva decât să îi dăm încredere în valorile sale , să îl stimulăm pentru a atinge scopul propus.

2. Crearea unor condiții în clasă, astfel încât elevul să aibă posibilitatea de a discuta despre cărțile citite

Cercuri literare, mese rotunde, munca în bibliotcă, sunt condiții prielnice de dezvoltare a pasiunii pentru lectură. Elevii trebuie să citească aceeași carte până la termenul stabilit. Este bine ca profesorul să aibă cărți disponibile pentru toți elevii, pentru a evita scuzele că nu ar putea găsi cartea. Când elevii au citit cartea, cu o săptămână înainte de activitatea comună, profesorul

atribuie elevilor sarcini individuale, sarcini în perechi sau grupuri. În timpul săptămânii, elevii își pregătesc temele fie acasă, fie la școală și le prezintă ulterior colegilor de clasă.

3. **Convingerea elevilor despre rolul important al lecturii** poate implica activități de genul muncii în echipe: realizarea unor afișe literare, a unor panouri de expunere a lucrărilor literare, expoziții de cărți, târguri de carte, întâlnire cu scriitori, vizite la biblioteci, activități de dramatizare a textelor literare, etc.

În concluzie, lectura cere dăruire, perseverență, interes şi hrană permanent, resurse care să trezească în noi acel instinct de cititor pasional de carte . Părinţii şi copiii trebuie educaţi în acest sens. Poate că lectura nu va deveni pentru toţi o condiţie sine qua non, dar merită să încercăm, să nu încetăm să fim promotorii ei cei mai fideli şi mai perseverenţi.

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE:

1. Cornea P. Introducere în teoria lecturii. Bucureşti: Minerva, 1988. 2. Charles T., J. Steele, K. Meredith. Aplicarea tehnicilor de dezvoltare a gîndirii critice, adaptare: T. Cartaleanu, O. Cosovan. Chişinău, 2003. 3. Pamfil A. Limba şi literatura română în gimnaziu. Piteşti: Paralela 45, 2003.

”Educația, puterea de a schimba lumea pentru școlile sanitare”

Bonca Dana Valeria

Școala Postliceală ”Henri Coandă” Oradea

Educația este una dintre cele mai puternice arme pe care le avem pentru a schimba lumea. Aceasta poate aduce schimbări semnificative în viața oamenilor și poate contribui la construirea unui viitor mai bun și mai echitabil pentru toată lumea. În acest articol, vom explora puterea educației în contextul școlilor sanitare și vom analiza modul în care aceasta poate fi utilizată pentru a schimba lumea.

Importanța educației în școlile sanitare

Școlile sanitare joacă un rol crucial în pregătirea viitorilor profesioniști din domeniul sănătății. Acestea îi pregătesc pe studenți să îndeplinească o varietate de sarcini și responsabilități într-un mediu medical, cum ar fi administrarea medicamentelor, monitorizarea pacienților, efectuarea intervențiilor chirurgicale, acordarea primului ajutor și multe altele.

Pregătirea studenților în școlile sanitare nu se limitează doar la cunoștințele medicale și tehnice, ci și la dezvoltarea competențelor sociale, precum abilitățile de comunicare, de lucru în echipă și de gestionare a situațiilor de criză. Aceste competențe sunt esențiale pentru succesul într-un mediu medical și pentru furnizarea unor servicii de calitate pacienților.

Educația în școlile sanitare poate fi un factor-cheie în îmbunătățirea sistemului de sănătate. O pregătire adecvată a viitorilor profesioniști poate contribui la reducerea numărului de erori medicale, la creșterea siguranței pacienților și la îmbunătățirea calității serviciilor medicale oferite.

Educația și schimbarea lumii

Educația poate fi un factor-cheie în schimbarea lumii. Prin intermediul educației, putem învăța să înțelegem problemele complexe ale lumii noastre, să identificăm soluții și să acționăm în mod responsabil pentru a le pune în aplicare.

Școlile sanitare pot juca un rol important în educația viitorilor lideri care vor schimba lumea. Studenții din școlile sanitare sunt pregătiți să lucreze într-un mediu medical complex și să ia decizii importante în situații critice. Aceste abilități pot fi transferate și aplicate în alte domenii, cum ar fi politică, afaceri sau cercetare.

Educația poate fi, de asemenea, un instrument de schimbare socială. Prin educarea oamenilor, putem contribui la eliminarea inegalităților sociale și la promovarea drepturilor omului. Școlile

sanitare pot fi un exemplu de promovare a drepturilor omului prin educarea viitorilor profesioniști în domeniul sănătății și prin promovarea unei abordări centrate pe pacient.

În concluzie, educația poate fi considerată una dintre cele mai puternice arme pentru schimbare socială și dezvoltare durabilă. În ceea ce privește formarea viitorilor profesioniști în domeniul sănătății, educația non-formală poate juca un rol esențial în dezvoltarea unor competențe-cheie, cum ar fi comunicarea eficientă, empatia, gândirea critică și luarea deciziilor etice. De asemenea, educația poate ajuta la promovarea unei abordări centrate pe pacient și la creșterea gradului de conștientizare în ceea ce privește drepturile pacientului și respectarea acestora.

Prin urmare, este important ca școlile sanitare să acorde o atenție deosebită educației non-formale și să planifice activități extrașcolare care să sprijine dezvoltarea competențelor cheie și să promoveze valorile și principiile fundamentale ale profesiei medicale. În plus, colaborarea între instituțiile de învățământ și instituțiile de sănătate poate fi un alt factor important în îmbunătățirea calității educației pentru viitorii profesioniști în domeniul sănătății.

În final, putem concluziona că educația are puterea de a schimba lumea, iar prin educația non-formală putem să contribuim la formarea unor viitori profesioniști în domeniul sănătății mai bine pregătiți și mai empatici, capabili să ofere o îngrijire de calitate și să respecte drepturile și nevoile pacienților lor.

Bibliografie

1. Radu Țepeș (2018). Educație și libertate. Editura Humanitas.
2. Vasile Oniță (2017). Educație și democrație. Editura Didactică și Pedagogică.

EDUCAȚIA DE ASTĂZI...PENTRU LUMEA DE MÂINE

Prof.înv.primar Bonciu Tănțica

Școala Gimn. ”Nicolae Titulescu” Buzău

„Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” a spus Nelson Mandela. Educația stă baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți și pentru toți**,** unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertate și evoluție.

Toți suntem de acord că societatea viitorului este o societate cât mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului, religiei sau modului de a iubi, iar acest lucru depinde de modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi**.** Trebuie să oferim copiilor o educație fără limite, deoarece tot ceea ce învață ei acum va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Lumea se schimbă în mod constant; unii spun că acest lucru se întâmplă cu o viteză fără precedent. Provocările globale cu care ne confruntăm vor necesita persoane cu competențe dezvoltate, puternice, deschise pentru inovație și creativitate, oameni care să fie capabili și înclinați să gândească în afara „cutiei”, să observe și să analizeze critic și să rezolve problemele prin învățare colaborativă și lucrativă, să fie capabili să trăiască și să lucreze în diferite echipe și condiții sociale.

De aceea ne punem adeseori întrebări: Facem lucrurile potrivite în și cu educația? Practica noastră în domeniul educației reflectă și reprezintă viziunea societății pe care dorim să o promovăm? Care viziune a societății este promovată de fapt prin practica actuală? Cei care

învață află ce este important pentru ei astăzi – dar și pentru societatea de mâine? Pregătim o societate bazată pe drepturile omului la viață, o cultură a democrației, a cooperării și a echității?

Școala, ca spațiu de predare, de didactici și de educație, ar putea fi necesar a fi înlocuită de școala ca spațiu de învățare, ca spațiu în care învățarea și dezvoltarea personală sunt facilitate.

Modelarea naturii umane sub imperiul valorilor care formează esența spirituală a unei comunități, este fenomenul cel mai adânc şi mai constant din întreaga istorie a omenirii. Chiar şi în cele mai primitive triburi şi clanuri, „înțelepții“ instruiau şi „educau“ tinerii în vederea intrării în viața comunitară. Ca fenomen social, educația este o acțiune umană specifică, ea schimbându-şi finalitățile, conținuturile şi funcțiile odată cu schimbările socității însăşi, pe care o influențează la rândul ei. În consecință, dacă privim procesul educațional mai mult din perspectivă socială, apare mai evidentă trăsătura lui „integratoare“, iar dacă-l considerăm din unghi individual, ni se înfățişează mai pregnantă trăsătura lui „adaptoare“.

Determinarea fenomenului educației, existent într-o anume societate, nu este cu putință fără a se ține seama de concepția generală despre lume şi viață a acesteia. Procesul educației constă, aşadar, în transformarea dirijată – conştient sau inconştient – a modalităților originare şi dobândite de comportare. Funcțiile principale ale educației pot fi sintetizate în:

– „realizarea idealului educațional întemeiat pe tradiții umaniste, pe valorile democrației şi pe aspirațiile societății omeneşti şi contribuie la păstrarea identității naționale“; – selecționează şi transmite un sistem de valori materiale şi spirituale, considerate fundamentale;

– asigură pregătirea resurselor umane, corspunzător cerințelor dezvoltării economico-sociale a țării, ale pieței muncii;

– îi pregăteşte pe copii, tineri, adulți pentru integrarea socio-profesională ca şi pentru adaptarea la schimbările care au loc în ştiință şi cultură, în lumea muncii, în societate, în general, şi în modul de viață al oamenilor;

– pune la dispoziția oamenilor mijloacele necesare pentru dezvoltarea lor neîntreruptă, pe tot parcursul vieții, potrivit principiului educației permanente.

Nu doar schimbările care asigură progresul omenirii, ci şi continuitatea civilizației umane într-o anumită zonă geografică sau pe întreaga planetă sunt asigurate de educație prin exercitarea funcțiilor sale. De la educație se aşteaptă mult pentru modelarea omului, în conformitate cu zestrea lui ereditară, cu mediul familial şi social, şi ea chiar poate conduce la performanțe superioare celor obținute de generațiile anterioare .

Idealul educațional – formarea integrală şi creativă a personalității – se realizează prin intermediul componentelor educației, obiectivelor şi conținutului acesteia. Educația contemporană cuprinde următoarele componente:

– educația intelectuală – marchează activitatea de formare-dezvoltare a unei personalități umane raționale prin informațiile şi capacitățile ştiințifice dobândite în cadrul fiecărei etape de vârstă şcolară, postşcolară şi psihologică;

– educația morală – reprezintă activitatea de formare-dezvoltare a personalității prin intermediul valorilor care vizează optimizarea raporturilor omului cu societatea şi cu sine;

– educația tehnologică – reprezintă dimensiunea generală a activității de formare-dezvoltare a personalității umane, proiectată şi realizată prin aplicarea rațională a cunoştințelor ştiințifice în diferite domenii sociale, de natură economică, politică sau culturală.

– educația estetică – reprezintă activitatea de formare-dezvoltare a personalității umane prin intermediul valorilor frumosului existent în natură, societate, artă, receptat, evaluat şi cultivat la nivelul sensibilității, al raționalității şi al creativității;

– educația fizică – reprezintă activitatea de formare-dezvoltare a personalității prin intermediul valorilor psihomotrice şi sportive care cultivă „o minte sănătoasă într-un corp sănătos“, în condițiile specifice societății moderne, contemporane .

Pe parcursul vieții, toate persoanele sunt supuse unor influențe educative complexe, care în forme variate, concomitent, succesiv sau complementar. Unele acționează accidental, spontan, altele au caracter organizat, sistematizat, provenite din partea şcolii sau a altor instituții extraşcolare. Tot mai acut se recepționează ideea că învățământul trebuie privit în perspectiva educației permanente, conturându-se astfel conceptele educației formale, informale şi nonformale.

Educația formează omul pentru exigențele social-culturale, se realizează în mediul social, uman, în continuă schimbare, în cadrul relațiilor interumane. Ea are caracter permanent.

Educația a devenit în zilele noastre una din dimensiunile fundamentale ale societății contemporane, nu numai prin sfera sa, ci şi prin varietatea conținutului. Abordată când ca proces, când ca obiectiv, acțiune sau rezultat, supusă analizei cu ajutorul unor metode tot mai complexe şi mai pretențioase, educația a devenit un obiect de studii interdisciplinare, oferind sugestii fecunde practicii educative. Extinzându-se treptat la întreaga scară a societății şi în perspectivă a întregii planete, ea a dobândit valențe noi şi note caracteristice de natură să-i sublinieze importanța, actualitatea şi necesitatea. Apropierea de cultură, îmbogățirea conținutului cu noi concepte şi orientări, creşterea importanței unora din componentele sale a făcut din educație un fenomen în continuă dezvoltare şi perfecționare, o preocupare centrală a contemporaneității .

Elena Macovei prezintă coordonatele de concepție ale viitorului sistem educațional astfel:

– educația va fi un proces ce însoțeşte omul toată viața, un proces continuu;

– educația va deveni accesibilă unui număr tot mai mare din populație;

– educația instituțională va fi legată de concepțiile sociale, economice, culturale, va integra mijloacele de informare, va extinde instruirea prin radio-TV, computere, va beneficia de avantajele tehnicii, informaticii şi ciberneticii;

– sistemul organizator al educației va fi flexibil şi pertinent.

Dezvoltarea educației este considerată tot mai mult, o variabilă independentă a celei economice, cerându-i-se să le dezvolte celor antrenați în procesul educativ, nu doar capacitatea de a se adapta la schimbări, ci şi capacitatea de a prevedea şi de a se pregăti în această nouă perspectivă. Pentru a răspunde acestei noi solicitări, educația îşi extinde activitatea dincolo de instituțiile şcolare, adică în întreprinderi şi instituții, în cadrul unor structuri comunitare, la domiciliul celor interesați.

A trăi înseamnă astăzi a evolua, a deveni fără a-ți abandona matca propriei personalități. De aici imperativul corelării educației pentru schimbare ca pregătire anticipativă şi ca asimilare a ritmurilor alerte cu formarea încrederii în propriile resurse şi în continuitate. Astfel şcolii, ca principal agent educativ, îi revine rolul de-a înarma tinerii cu simț critic, cu capacitatea de-a înțelege şi răspunde adecvat diverselor provocări din partea societății, de-a deveni tot mai mult agenți ai propriei formări, care să-şi organizeze, să-şi structureze singuri cunoaşterea, să descopere singuri, având formată judecata şi responsabilitatea viitoare.

Educația pentru schimbare, participare şi democrație îşi propune responsabilizarea individului, pregătirea pentru afirmare şi adaptare, pentru a deveni un bun cetățean, conştient de drepturile şi responsabilitățile sale .

În concluzie, educația presupune schimbare, iar schimbarea nu poate exista fără educație.

BIBLIOGRAFIE

Todoran, Dimitrie, Individualitate şi educație, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1974

Jinga, Ioan, Istrate, Elena, Manual de pedagogie, Bucureşti, Editura ALL EDUCATIONAL S.A., 1998

Salade, Dumitru, Educație şi personalitate, Bucureşti, Editura Casa Cărții de Ştiință, 1995

Macovei, Elena, Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică R.A., 1997

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE ÎN MANIERĂ INTEGRATĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Eleonora Bondar -Grădinița cu PP.Nr.12 Tulcea

Alfred North Whitehead (1929) spunea: "Soluţia asupra căreia insist este de a eradica lipsa fatală de conexiune între discipline, care omoară vitalitatea curriculumului nostru modern. Există un singur obiect de studiu pentru educaţie, şi acela este viaţa, în toate manifestările ei."

Formele sau modalităţile de organizare a procesului instructiv-educativ reprezintă structura organizatorică a activităţii didactice concretizate în modlităţi specifice şi operaţionale de derulare a acestui proces.

Formele sau modalităţile de organizare a activităţii de învăţare a copiilor reprezintă modalităţi specifice de organizare şi realizare a interacţiunilor educatoare-copil, copil-copil, constituite ca părţi componente ale strategiei didactice, organizate în vederea atingerii finalităţilor educaţionale.

De alegerea unei forme de organizare sau a alteia depinde succesul procesului instructiv-educativ şi sporeşte posibilitatea ameliorării rezultatelor acestuia.

Literatura de specialitate oferă numeroase modele de organizare a curriculumului. După D'Hainaut, în organizarea curriculumului după criteriul corelaţiei disciplinare se disting urmatoarele tipuri:

- Organizarea monodisciplinară–se bazează pe izolarea disciplinelor unele de altele;sunt prezentate strict conţinuturile unei singure discipline; cadrul didactic tinde să treacă pe planul doi obiectivul prioritar al educaţiei: copilul. Aceasta reprezintă forma tradiţională de organizare a curriculumului. Noul curriculum pentru învăţământul preşcolar specifică faptul că "demersurile educaţionale în cadrul activităţii pe domenii experienţiale (spre deosebire de cele pe domenii de cunoaştere) nu pot fi monodisciplinare, întrucât vizează mai multe domenii de dezvoltare".
- Organizarea multidisciplinară – presupune alăturarea de informaţii, de elemente ale conţinuturilor diferitelor discipline fără cooperare şi interacţiuni. Formarea se focalizează pe conţinuturile informaţionale fără coordonare, disciplinele păstrându-şi autonomia epistemologică, logică şi organizarea conceptuală internă, fără realizarea unui tablou integrativ. Este modelul organizării tematice în care fiecare disciplină îşi păstrează organizarea proprie.

- Organizarea interdisciplinară – presupune valorificarea relaţiilor şi interacţiunilor dintre diferite conţinuturi ale învăţării, corespunzătoare mai multor discipline şi orientează activitatea de învăţare a copilului în direcţia dobândirii simultane a unor capacităţi, atitudini, abilităţi, cunoştinţe comune sau/şi complementare mai multor discipline. Accentul cade, însă, mai mult pe conţinuturi, care sunt abordate într-o manieră integratoare.
- Organizarea transdisciplinaraă – reprezintă o nouă abordare a învăţării, centrată nu pe discipline, teme, ci "dincolo" (trans) de acestea. Accentul este pus pe demersurile copilului şi presupune intrepătrundere, cooperare, coordonare, integrare şi interpretare la un nivel înalt a conţinuturilor, metodelor şi tehnicilor diferitelor discipline. Presupune formarea unui colectiv de profesori de mai multe specialităţi iar activitatea se finalizeazaă cu seminarii, conferinţe, mese rotunde unde sunt prezentate rezultatele învăţării în grup (a temei de cercetare).

Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv, care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus.

Conceptul de integrare – acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente pentru a constitui un tot armonios, de nivel superior, a aduce părţi separate într-un întreg unitar, funcţional. Se referă la acţiunea în care se îmbină metoda de predare-învăţare a cunoştinţelor, diferitele domenii de activitate se întrepătrund pentru construirea deprinderilor, abilităţilor, conceptelor copiilor. Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre domeniile şi tipurile de activitate dispar, se contopesc într-un scenariu unitar, în care tema este investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe, conţinuturile au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora şi atingerii obiectivelor comportamentale avute în vedere.

Integrarea este o manieră de lucru oarecum asemănătoare cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectivele învăţării au ca referinţă nu un DE (domeniu experienţial) ci o tematică unitară, comună mai multor DE. Nu trebuie, însă, făcută confuzie între cele două concepte şi nu trebuie identificată interdisiplinaritatea (unde accentul se pune pe integrarea conţinuturilor) cu integrarea (ca o idee sau un principiu integrator care rupe barierele diferitelor domenii de activitate şi grupează cunoşaterea în funcţie de obiectivele şi tema propusă.

Alegem activitatea integrată pentru că:

- Procesul instructiv-educativ din grădinită permite fiecărei educatoare punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin acţiuni educative cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor;
- Procesul educaţional se impune a fi creativ, interdisciplinar, complex, astfel încât să-i stimuleze pe preşcolari în vederea asimilării informaţiilor şi formării abilităţilor, competenţelor pentru viaţă;
- "Experienţele de învăţare planificate nu le oferă celor ce învaţă doar o viziune unificată asupra cunoaşterii existente, ci motivează şi dezvoltă puterea copiilor de a percepe noi relaţii şi de a crea noi modele, sisteme şi structuri" (Dressel, 1958);
- Datorită relevanţei sale practice, cea mai importantă forţă motrice a integrării o constituie rezolvarea de "probleme";
- Situează copilul în centrul organizării şi desfăşurării procesului de predare-învăţare; Caracteristicile activităţii integrate:
- Finalităţile sunt selectate din obiectivele cadru şi de referinţă ale domeniilor de cunoasştere, iar obiectivele operaţionale vor constitui un set unitar şi restrâns de 4-5 obiective, cu referire directă la experienţele de învăţare vizate;
- Conţinuturile vizate sunt selectate şi abordate în strânsă relaţie cu tema propusă spre studiu;
- Situaţiile de învăţare proiectate şi desfăşurate contribuie la explicitarea, analiza şi rezolvarea temei propuse;
- Strategiile didactice sunt cele activ-participative care oferă copiilor ocazii de comunicare, cooperare;
- Activitatea vizează antrenarea de abilităţi, deprinderi, capacităţi de utilizare a unor surse variate de informaţie, investigaţie, experimentare, identificare de soluţii;
- Activităţile ce fac parte din activitatea integrată îşi pierd statutul de activităţi de sine stătătoare, devenind elemente, părţi componente ale noii forme de activitate;
- Tema activităţii este una singură, indiferent de domeniile experienţiale sau ariile de Tipuri de activităţi integrate :

  1. Activitate integrată de o zi – cuprinde toate activităţile din cadrul unei zile ;

  2. Activitate integrată care integrează ALA (activităţile liber alese) şi ADE (activităţile pe domenii experienţiale) din ziua respectivă;

3. Activitate integrataă care cuprinde ADE dintr-o zi;

4. Activitate integrată în care activitatea de bază este un anumit tip de ADE din ziua respectivă, în care sunt înglobate elemente din mai multe DE, indiferent de programul zilei;stimulare implicate.

În funcţie de vârsta copiilor şi nivelul lor de dezvoltare se va alege numărul de activităţi ce vor fi abordate în manieră integrată. În cadrul curriculumului, conţinuturile (sursa informativă), reprezintă veriga cea mai dinamică şi mai flexibilă, deoarece valorile condensate în acestea şi oferite celor care studiază le pot fi prezentate din perspective diferite, în maniere diferite.

- Bibliografie:

– Curriculum pentru învăţământul preşcolar, Didactica Publishing House, Bucureşti, 2009
– Breben, S.; Gongea, E.; Ruiu, G.; Fulga, M., Metode interactive de grup, Editura Arves, Craiova 2006
– Ciolan, Lucian, învăţarea integrată Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Editura Polirom, Bucureşti, 2008
– Fluieraş, V., Paideia şi gândirea critică, Editura Casa cărţii de ştiinţă, Cluj-Napoca, 2007
– Mihăescu, M., şi colab., Activităţi transdisciplinare, Editura Radical, Craiova, 2004
– Preda, V.; Breben, S.; Gongea, E.; Mitrulescu, V., Învăţarea bazată pe proiecte, Editura Arves, Craiova, 2009
– Preda, V., Metoda proiectelor la vârstele timpurii, Editura Miniped, Bucureşti, 2002

ICT IN EDUCATION – TOWARDS A DIGITAL AND INCLUSIVE PEDAGOGY

Borcea Hermina
Şcoala Gimnazială ” Mihai Viteazul” Pucioasa

Proiectul de Mobilități Erasmus+ ProDigital School a oferit posibilitatea de a participa la cursul ICT IN EDUCATION – Towards a digital and inclusive pedagogy desfășurat la Paris în perioada 18-22 mai 2022.

Obiectivele cursului au fost :

- Înțelegerea conceptului de pedagogie digital și a nevoii dezvoltării unei pedagogii digitale proprii
- Cunoașterea unor imperative care cer schimbare in practicile educaționale
- Realizarea importanței metodologiei Învățarii pe bază de proiect
- Familiarizarea cu tehnologia, povești digitale și rolul lor în educația contemporană
- Abilitatea de a crea un video educațional
- Realizarea importanței educației inclusive
- Create digital stories and games
- Folosirea de simulări web în scopuri educaționale
- Înțelegerea a ceea ce înseamnă să fi creator de conținut digital și cum poate fi dezvoltat acest lucru de către profesori

În cadrul cursului am discutat despre crearea unui film scurt și formatorul nostru a plecat de la exemplul filmului de desene animat, Toy Story, pentru care au fost necesare aproximativ 14400 de scene individuale. Acesta ne-a învățat ce trebuie făcut, pas cu pas pentru a produce un film scurt educativ. Ne-am distribuit îndatoririle (regizor, designer de costume, inginer de sunet,etc) și după adunarea tuturor materialelor am realizat fotografii, am înregistrat ceea ce doream să predăm (formule de salut în limba franceză cu personajul Marie lângă Turnul Eiffel) și cu ajutorul aplicației Stop motion animation am realizat un scurt video. Avantajul acestei varaiante de realizare a unui film este de conștientizare a tuturor etapelor de producere a acestuia. Dezavantajul este timpul îndelungat necesar și efortul foarte mare. Deasemenea am învățat cum să cream Esape room digital, un joc apreciat de toată lumea, care poate fi folosit la clasă și despre realizarea de e-book.

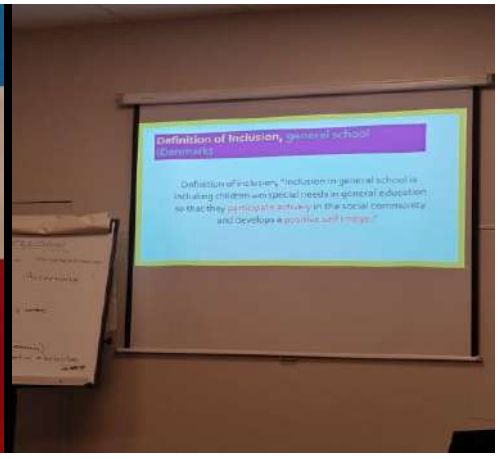

Cea de a treia zi a fost dedicată discuțiilor despre pedagogie digitală, despre incluziune și dezvoltările incluziunii în Europa. Am discutat despre probleme concrete pe care le întâlnim în

școală cu elevii-problemă, elevii cu cerințe educaționale speciale. Formatoarea noastră, psiholog de profesie ne-a spus că problemele comportamentale, sociale și emoționale ale elevilor sunt cele mai frecvente și mai greu de rezolvat în învățământul de pretutindeni la ora actuală. Direcția de încercare de rezolvare a acestor probleme trebuie să fie întotdeauna una pozitivă în care toți partenerii, profesori, părinți, comunitate trebuie să lucreze împreună.

Formatorul nostru ne-a învățat să lucrăm în canva.com, o aplicație cu care eram deja puțin familiarizate. Am creat un logo și un mind map pentru proiectul nostru, un video educativ. De data acesta videoul a fost creat cu ajutorul aplicației OBS Studio, o aplicație care te ajută să creezi un video mai ușor, folosind imagini deja găsite pe internet, la care adaugi text, muzică. Am lucrat pe perechi și am realizat un scurt film educativ pe o temă aleasă de fiecare echipă.

Tema cursului a fost realizarea unui video de la început până la sfârșit, fără ajutor, pe o temă aleasă de fiecare echipă. Formatorul ne-a felicitat pentru rapiditate, creativitate și faptul că deja dețineam cunoștințe în domeniu.

La întoarcerea în școală am prezentat aplicațiile învățate la clasă, cu unele dintre ele elevii erau deja familiarizați, cu altele mai puțin. Pe grupe au realizat filme scurte pe diferite teme pe care le-au prezentat colegilor de la clase mai mici, acest lucru oferindu-le posibilitatea de a fi profesori pentru o zi și de a experimenta importanța și utilitatea aplicațiilor în predare, evaluare.

Utilizarea calculatorului are numeroase avantaje : stimularea capacităţii de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă;consolidarea abilităţilor de investigare stiintifică ; conştientizarea faptului că noţiunile învăţate îşi vor găsi ulterior utilitatea ; întărirea motivaţiei elevilor în procesul de învăţare ; stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei ; introducerea unui stil cognitiv, eficent, a unui stil de muncă independent, etc.

Bibliografie:

Academia.edu
Miron Ionescu, Ioan Radu, Didactica modern, Editura Dacia, Cluj ,2004
Google.com
Canva.com
OBS studio

LECTURA ÎNTRE STIMULARE ŞI INTERES

Prof. Bordeianu Maria Adina
G.P.P. Prichindel

MOTTO:Munca unui educator este ca cea a unui grădinar care îngrijește diferite plante. O plantă iubește lumina soarelui, alta umbra răcoroasă;uneia îi place malul apei curgătoare, alteia piscurile sterpe ale munților. Uneia îi merge bine pe solul nisipos, alteia în pământul gras. Fiecare cere îngrijirea care i se potrivește cel mai bine; altfel rezultatul nu este mulțumitor. –Abdu,l –Baha

Literatura, ca artă a cuvântului, prin intermediul căreia realitatea este recreată în toată complexitatea ei, oferă copilului de vârstă preșcolară și școlară mică un întreg univers de gânduri şi sentimente, de aspiraţii şi îndrăzneli, de înaripare entuziastă şi idealuri înalte.

Formarea şi modelarea caracterelor, deprinderea copiilor cu normele de comportare civilizată, cultivarea sentimentelor morale sunt sarcini la realizarea cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuţie majoră. Funcţia formativă a literaturii pentru copii nu trebuie confundată cu unele intenţii moralizatoare aride, stereotipe, fără acoperire artistică.

Dar a nega existenţa unei strategii, a unei legi interioare specifice, de care trebuie să ţinem seama toţi cei care ne adresăm copiilor, ar fi o eroare cu consecinţe grave.

Cunoaşterea treptelor de dezvoltare a psihologiei vârstei de către educator, respectarea principului accesibilităţii în vederea îndrumării permanente a lecturii copilului constituie o sarcină importantă. Literatura pentru copii se adresează celor mai diferite vârste. Distanţa este foarte mare de la cartea cu poze însoţite de versuri sau proză,grădiniță și din clasa pregătitoare, când caracterul concret-intuitiv al gândirii impune ilustraţia ca auxiliar preţios în înţelegerea semnificaţiei operei, la cărţile în care primatul îl deţine textul literar, din clasele I şi a IV-a, când gândirea trece spre o mai accentuată fază de abstractizare şi generalizare.

Literatura pentru copii trebuie să investigheze universul propriu de cunoaştere al copilului, năzuinţele, aspiraţiile lui cele mai înalte, printr-o ingenioasă transfigurare artistică.

„Copilul, scria George Călinescu, se naşte curios de lume şi nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă.”

În vederea stimulării interesului pentru lectură în perioada preșcolară și școlară mică, astfel încât să fie atenuate unele dintre cauzele care pot genera eşecul şcolar, în grădinița noastră se derulează proiectul *„Să citim pentru mileniul III”.*

Activităţile de lectură se desfăşoară în vederea realizării unor obiective specifice, cum sunt: stimularea gustului pentru lectură, apropierea copiilor de carte şi de cuvântul scris, formarea unei atitudini de grijă şi faţă de carte, familiarizarea copiilor cu diferite tipuri de scriere, îmbunătăţirea comunicării orale şi stimularea interesului pentru citit-scris; cunoaşterea instituţiilor care se ocupă de apariţia, distribuirea sau păstrarea cărţilor, stimularea imaginaţiei şi a creativităţii verbale, împărtăşirea experienţelor personale.

Primii paşi făcuţi în vederea realizării obiectivelor propuse au fost amenajarea unor biblioteci în grupe şi recomandarea listelor bibliografice în funcţie de următoarele criterii: gradul dezvoltării psihice a copiilor (gândire, limbaj, imaginaţie, emoţii, sentimente etice şi estetice); sfera de interese şi de preocupări ale copiilor identificate în cadrul activităţii de cunoaştere psihopedagogică, dar şi din chestionare specifice, pentru părinţi; calităţile educative şi estetice ale cărţii indicate; calităţile stilului (simplitate, naturaleţe, proprietate) care să permită copilului o înţelegere uşoară a mesajului lecturii.

În practica şcolară se folosesc diverse metode şi procedee specifice activităţilor de lectură.

O eficienţă deosebită în vederea stimulării imaginaţiei şi a creativităţii verbale a copiilor o au activităţile în care se porneşte de la întrebări de genul: „Te-ai răzbunat vreodată pe cineva? Dacă da, de ce ai procedat aşa? Cum te-ai simţit?”

Elevii formulează răspunsuri lucrând individual, discută apoi în cadrul grupurilor mici şi câte unul din fiecare grup prezintă răspunsul grupului mare (grupei).

Introduşi în atmosfera pe care o degajă textul „Răzbunarea iepurelui”, urmează lectura poveştii, care se realizează pas cu pas, pe fragmente, cu predicţii. Acest mod de realizare a lecturii încurajează gândirea anticipativă. Pe parcursul povestirii se cere elevilor să gândească la ce cred că se va întâmpla în continuare. Fenomenul anticipării este un factor important, care afectează gândirea critică şi înţelegerea. Anticiparea sporeşte interesul şi îl obligă pe copil să examineze ceea ce deja ştie şi ceea ce nu ştie, ridicând astfel nivelul de conştientizare a cunoştinţelor. Procesul de anticipare îl ajută pe cititor să-şi stabilească un scop pentru lectură şi gândire. Stabilirea scopului este direct legată de înţelegere.

Pentru a le permite elevilor să se implice în diverse procese de gândire, se stabileşte dinainte un plan pentru lectura textului, în care se punctează locurile unde se întrerupe lectura şi întrebările care vor fi adresate.

După citirea fiecărui fragment urmează o interogare multiprocesuală, formulându-se gradat întrebări literale, de transpunere, interpretative, aplicative, analitice, sintetice, evaluative.

Iată câteva exemple de întrebări pentru textul „Răzbunarea iepurelui”:

- Ce crezi că se va întâmpla în continuare? - De ce crezi că iepurele i-a spus leului despre un animal mai curajos decât el? - Ce părere ai despre comportamentul iepurelui? - Ce părere ai despre

comportamentul leului? - Ce ai simţit când ai aflat că leul a căzut în fântână şi acolo a rămas? De ce? - Eşti de acord cu modul în care s-a răzbunat iepurele? De ce? - Dacă tu ai fi iepurele te-ai răzbuna pe leu? Dacă da, cum ai proceda? Dacă nu, explică de ce?

Dialogul care se naşte în urma acestor întrebări îi expune în continuare pe elevi unei game largi de idei şi unor exprimări diferite, care lărgesc vocabularul întregii clase, dezvoltându-le cadrul conceptual şi capacitatea de a articula idei noi şi creative.

Pentru a răspunde la întrebarea „Eşti de acord cu modul în care s-a răzbunat iepurele? De ce?", întrebare care admite mai multe răspunsuri, se foloseşte metoda numită „Reţeaua de discuţii". Se cere copiilor să facă o reţea ca cea de mai jos:

DA pentru că	NU pentru că
1.	
2.	

Se stabileşte un timp aproximativ (5 min.) în care să se gândească la întrebare. Nu se acceptă un răspuns pur şi simplu, ci se cere să enumere câte două motive pentru fiecare variantă de răspuns.

După ce sunt enumerate argumentele pro şi contra şi trecute în cele două coloane, se solicită să discute în perechi, apoi perechile între ele şi să-şi expună fiecare argumentele, adăugând la listele proprii idei sugerate de partenerii de discuţie.

Copiii care au ales „DA" sunt invitaţi într-o parte a clasei, iar cei care au ales „NU" în partea opusă. Dacă există copii nedecişi, ei sunt grupaţi într-un alt loc din sala de clasă.

Din acest moment începe dezbaterea propriu-zisă. Un copil din fiecare grup formulează poziţia grupului său, exprimând câteva argumente care s-o sprijine.

Sunt îndemnaţi cei care au fost convinşi de argumentele celuilalt grup să treacă de cealaltă parte a sălii, motivând această schimbare de poziţie. Cei care au rămas pe aceeaşi poziţie sunt îndemnaţi să motiveze, formulând o idee, o concluzie, rezultată din cernerea celor puse în discuţie.

În funcţie de valenţele textului literar lecţiile se desfăşoară după strategii diverse. Astfel, în cazul unor texte care permit elevilor imaginarea unor întâmplări care să-şi exprime opinia în legătură cu faptele personajelor, cum este şi textul „Bunicul şi nepotul" de Fraţii Grimm, după citirea cu predicţii şi interogarea multiprocesuală, realizată prin formularea unei diversităţi de întrebări, urmează completarea de către copii a unui jurnal cu dublă intrare.

Fragmentul transcris	Răspunsurile
	1. De ce ai ales acest fragment? 2. La ce te gândeşti citind acest fragment?

Copii selectează un fragment din text care i-a impresionat în mod deosebit pentru că le-a amintit de o experienţă personală, pentru că i-a surprins, pentru că nu sunt de acord cu autorul, sau

pentru că ei consideră că acel fragment este relevant pentru stilul sau tehnica autorului. Se cere să comenteze acel pasaj: De ce l-au ales? La ce i-a făcut să se gândească? De ce i-a intrigat?

După ce toţi copiii ajutați de educatoare completează un astfel de jurnal se citesc cât mai multe comentarii pentru acelaşi fragment selectat, astfel încât să fie prezentată o diversitate de păreri, copii să compare.

Jurnalul cu dublă intrare permite copiilor să stabilească o legătură strânsă între text şi propria lor curiozitate sau experienţă.

Pentru implicarea activă a copiilor în lectură urmează un joc de rol, în cadrul căruia copii împărţiţi în grupuri interpretează un scenariu în continuarea textului citit. Este foarte important pentru stimularea empatiei copiilor faţă de personaje, ca fiecare copil să participe fie ca povestitor, fie intrând în pielea unui personaj existent sau imaginat.

În vederea creării unui cadru propriu reflecţiei asupra valorilor, fiecare grup realizează o reţea a personajului ales, prezentând într-un prim plan însuşirile personajelor, iar, în al doilea, motivaţii ale însuşirilor atribuite.

Ciorchinii realizaţi sunt evaluaţi fie prin prezentarea de către un membru din fiecare grup, fie prin afişare după care a urmat revizuirea lor (completări, modificări, excluderi etc.).

În unele activități de lectură se solicită copiilor realizarea unor cuvinte, astfel încât să reflecteze în profunzime asupra valorilor.

Aş exemplifica folosindu-mă de textul în versuri „Păcălici la şcoală” de Nicolae Labiş.

Se stârneşte curiozitatea elevilor propunându-se un joc în care să-şi deseneze mâna şi să solicite colegilor și cu ajutorul educatoarei să-i scrie pe fiecare deget câte o însuşire, dintre cele atribuite de colegi, pe care o consideră cea mai potrivită, motivând alegerea făcută.

Se citește textul. Urmează un set de întrebări predominant de reflecţie, printre care şi întrebarea: „Cum procedezi dacă doi colegi se ceartă?”

Se oferă patru variante de răspunsuri, care se afişează în sala de clasă, în locuri diferite (linia valorilor)

1. Încerc să aflu cauza disputei pentru a-i împăca. 2. Le spun să înceteze şi îmi văd de treabă.
3. Încerc să aflu cauza disputei pentru a descoperi vinovatul. 4. Nu mă interesează. Îmi vad de treaba mea.

Fiecare copil alege o poziţie şi se aşează în dreptul ei, astfel încât să formeze un singur rând. Discută cu colegul din dreapta, apoi cu cel din stânga, motivând alegerea făcută, eventual exemplificând cu situaţii similare.

Astfel de activităţi generează discuţii productive, stimulează implicarea critică a elevilor, mai ales dacă în final sau într-o lecţie următoare se realizează un plan de acţiune prin care se stabileşte procedura pentru a ajuta o persoană aflată într-o situaţie dificilă. Aş exemplifica un astfel

de plan de acţiune realizat după lecturarea şi realizarea liniei valorilor pentru un fragment din povestea „Fetiţa cu chibrituri” de H. Ch. Andersen.

Ne propunem să o ajutăm pe fetiţă.

Copiii sunt întrebaţi cum ar proceda când întâlnesc un copil al străzii. Se prezintă o linie a valorilor care are următoarele variante:

1. Îl iau acasă. 2. Îl ajut, dar nu îl iau acasă. 3. Mă opresc să văd ce e cu el. 4. Trec fără să mă intereseze.

Copiii procedează în mod similar cazului prezentat anterior pentru textul „Păcălici la şcoală”, alegând o poziţie, discutând şi definitivând alegerea.

Se expune apoi structura planului de acţiune.

1. Ce ştim despre fetiţă? 2. Ce informaţii mai sunt necesare şi de unde le luăm (de unde ne informăm)? 3.Ce vom face? 4. Cum vom şti dacă am făcut bine?

Alte strategii utilizate în cazul activităţilor de lectură sunt:

- Povestirea integrală sau parţială a unui text făcută de către un copil sau de către educator, metodă care educă atenţia în toate calităţile ei, dezvoltă deprinderile de citire conştientă, fluentă, expresivă, formează deprinderi de povestire logică, de exprimare clară, de argumentare şi justificare a părerilor, stimulează trăiri afective, dezvoltă capacitatea de a discerne etic, stimulează dorinţa de a citi şi de a expune colegilor cele citite.
- Citirea expresivă cu întreruperea lecturii într-un moment interesant al desfăşurării acţiunii, făcută de către educator, constituie un model de citire pe care copiii îl vor urma, trezeşte interesul, curiozitatea de a comunica lectura, stimulează emoţii şi sentimente.
- Jocul literar realizat în diverse variante (numirea autorilor unor date; numirea operelor unui autor; identificare operei după lectura unui fragment; identificarea personajului după caracterizare sau după replică; recunoaşterea operei personajului, momentului acţiunii, după ilustraţii; continuarea povestirii întrerupte la un moment dat; enumerarea mai multor opere ale unui scriitor; enumerarea mai multor opere cu aceeaşi temă sau acelaşi motiv; jocul cu versuri: recitare, recunoaştere, comunicare) antrenează şi dezvoltă spiritul de competiţie, stimulează dorinţa de a citi mai mult, de a se afirma în întrecere, formează capacitatea de selectare, de comparare, de asociere, de exprimare orală, spontană şi expresivă.
- Medalionul literar (prezentarea unui scriitor sau a operei sale prin lecturi, povestiri, recitări, dramatizări, cântece) este o formă de activitate instructivă, educativă şi atractivă.
- Şezătoarea literară realizată pe un anumit conţinut tematic (proverbe, ghicitori, zicători; lecturi despre animale; lecturi din opera unui singur autor; povestiri despre copii; basme, poveşti) conduce la cunoaşterea unei opere literare prin intermediul altei arte: teatru, film, operetă.

Eficienţa acestei activităţi constă în faptul că dezvoltă gustul estetic al elevilor, imaginaţia, spiritul creator.

- Expoziţia şi prezentarea de cărţi este o modalitate de a prezenta copiilor anumite lecturi care li se recomandă.
- Întocmirea de notaţii asupra cărţii citite este o formă prin care se fixează ideile şi impresiile formate în urma lecturii, dar care contribuie şi la evaluarea lecturii copiilor. Astfel, copiii rezolvă săptămânal o sarcină de lucru cum ar fi:

Ce carte/ text citeşti / ai terminat de citit? Ce recomanzi colegilor să citească? De ce? Ce ai dori să citeşti? De ce? Adresează un îndemn unui personaj din textul citit. Povestește despre personajul preferat. Dacă ai fi o carte ce ţi-ar plăcea să fii? Realizează un desen pentru un fragment care ti-a plăcut:

Ce ai auzit?	Ce ai văzut?
Ce ai simţit?	Ce alt titlu s-ar potrivi?

- ✓ Formulează o întrebare pentru colegul care a citit acelaşi text.

De asemenea, copii completează săptămânal o fişă de lectură, prin care prezintă titlul textului, autorul, principalele personaje, morala (învăţătura) ce se desprinde din text.

Pentru ca activităţile de lectură să fie eficiente căutăm să cunoaştem permanent gradul de realizare a obiectivelor propuse.

Cartea îi oferă celui ce o parcurge, pe lângă satisfacţiile pe care le aduce orice fapt de cultură, prilejuri unice de reflexie şi de trăiri spirituale. Ea îndeamnă la introspecţie, contribuie substanţial la formarea şi modelarea personalităţii şi comportamentului cititorului. Poate de aceea cartea este prezentă mereu în viaţa omului modern cu toată „concurenţa" televizorului sau a calculatorului. Lectura rămâne una dintre cele mai intense, mai educative şi mai răspândite activităţi. Cu cât apropierea copilului de carte se face mai devreme, cu atât mai importante şi mai durabile sunt efectele ei în domeniul limbajului, al comunicării, precum şi în cel al comportamentului şi al socializării.

BIBLIOGRAFIE:

Curriculum pentru educație timpurie, 2019

* Dumitrana M. (2001), „Educarea limbajului în învăţământul preşcolar, Comunicarea orală'', Ed. Compania Bucureşti.

* Gheorghina B, Taiban M., „Metodica jocurilor şi a programului distractiv'', Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

* Oprea C.L, (2007), „Strategii didactice interactive'', E.D.P. Bucureşti;

PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA- ESTE ÎN NOI, EDUCAȚIA

PROF. MIOARA-MINA BORDEIANU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 SAT GARA BANCA

Formarea și exersarea unor deprinderi de cultivare și ocrotire a educației, a puterii de a schimba lumea în vederea educării unei atitudini pozitive față de aceasta precum și educarea capacității de a exprima mesaje educative prin diverse tehnici specifice și manifestări cultural artistice de la cele mai fragede vârste trebuie să constituie o putere permanentă, dinamică la fiecare vârstă.

De la vârsta timpurie, modelul educației trebuie să se imprime ceea ce i-am învăţat şi noi pe ai noştri: că puterea educației, cu tot ce are frumos, este mama noastră a tuturor. Se știe, ştim cel puţin atât: nu educația aparţine omului, ci omul aparţine educației. Ființa-omul, este acul care coase puterea educației - ceea ce-i face educației îşi face lui însuşi.

Puterea educației la adulți este mai complicată o schimbare de atitudine însă vârsta copilăriei este cea mai propice pentru a putea produce o schimbare. Educația adevărată își va atinge scopul atunci când copiii de astăzi – adulții de mâine vor înțelege necesitatea educației astfel devenind factori activi permanenți în dominanta educației. Educația, la toate vârstele cultivă interesul şi dragostea oamenilor pentru lumea înconjurătoare, pentru protejarea respectului. Totodată urmăreşte responsabilizarea copiilor, oamenilor faţă de importanţa educației, conturarea deprinderilor şi a atitudinilor de a preţui şi respecta tot ce ne înconjoară prin comportamente civilizate, dar şi sensibilizarea cetăţenilor privind importanţa puterii de a schimba lumea doar și nu numai prin educație.

„Cei 7 ani de acasă” îşi pun accentul cel mai mult în ceea ce devine un copil mai târziu şi anume – OM- educația- puterea de a schimba lumea. Aceasta este perioada cea mai importantă, fiind temelia pe care se clădeşte o fiinţă cu diverse aptitudini şi preferinţe, cu caractere, cu principii, cu dorințe, cu un comportament normal sau deviant. Aşa cum ne creştem şi ne educăm copiii, aşa cum ne comportăm noi, aşa vor trăi şi se vor manifesta pe viitor. Copiii cresc şi se formează în viaţă într-un univers pe care-l creează părinţii și anume umbra acestora.

Chiar dacă, după ce ajunge la vârsta preşcolară educaţia copilului se împarte între familie şi dascăli, între familie şi pedagogii din şcoală; cei din urmă vor fi chemaţi, adică părinții să culeagă roadele dacă au semănat cum trebuie, unde trebuie, la timpul potrivit.

BIBLIOGRAFIE

Golu, M., (2000), *Fundamentele psihologiei*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti.

Negovan, V., (2003), *Introducere în psihologia educaţiei*, Editura Curtea Veche, Bucureşti.

Sălăvăstru, D., (2004), *Psihologia educaţiei*, Editura Polirom, Iaşi.

Educația puterea de a schimba lumea

consilier școlar, prof.dr. Annamaria Borlean-Elek

"Educați un bărbat și educați un om. Educați o femeie și educați o generație "
(Brigham Young)

Educația este instrumentul cel mai puternic pe care îl poate avea cineva pentru a schimba lumea. Prin educație, oamenii devin mai înțelepți, mai încrezători și mai capabili să contribuie la dezvoltarea societății.

În prezent, a educa nu înseamnă doar a-i învăța pe oameni să citească și să scrie, ci în secolul 21, educația trebuie să dezvolte un set divers de abilități care sunt importante pentru succesul personal și profesional. Acestea includ: gândire critică și analitică (capacitatea de a gândi logic, de a întreprinde cercetări și de a evalua informațiile cu obiectivitate), comunicare eficientă (capacitatea de a comunica clar și eficient, atât în scris, cât și oral), colaborare și lucrul în echipă (capacitatea de a lucra cu alți oameni pentru a realiza un obiectiv comun), abilități de lider (capacitatea de a influența și de a conduce alți oameni), creativitate și gândire inovativă (capacitatea de a găsi soluții noi), abilități digitale (capacitatea de a utiliza tehnologia și de a naviga în lumea digitală).

Aceste abilități sunt cruciale în societatea modernă, unde informațiile și opiniile circulă rapid în mediul online. Pentru a dezvolta aceste abilități, este important să fim deschiși și curioși în ceea ce privește învățarea și să căutăm oportunități care să ne permită să ne exersăm aceste abilități. Iată câteva sugestii:

1. Participați la activități extracurriculare și voluntariat pentru a vă dezvolta abilitățile de colaborare și lucrul în echipă, participați la activități care implică vorbirea în public, practicați ascultarea activă și a feedback-ul constructiv, participați la proiecte de echipă și la dezbaterea ideilor. Implicarea în activități de voluntariat poate avea un impact pozitiv asupra comunității și poate imboldi și alți oameni să se implice în activități de voluntariat.

2. Citiți și analizați informații diverse, precum rapoarte, articole de știri și cărți, pentru a vă dezvolta abilitățile de gândire critică și analitică, participați la dezbateri sau discuții, rezolvați creativ problemele și provocările din viața de zi cu zi,

3. Participați la cursuri sau seminarii care vă pot ajuta să vă îmbunătățiți abilitățile,

4. Activismul - Participarea la campanii de informare sau la evenimente care susțin o cauză importantă poate ajuta la creșterea gradului de conștientizare și la promovarea schimbării.

5. Îngrijirea mediului - Participarea la activități care promovează protejarea mediului, cum ar fi curățarea plajelor, sau reciclarea, poate ajuta la protejarea planetei noastre.

Dacă educația este disponibilă și accesibilă pentru toată lumea, indiferent de mediu socio-economic sau de origine, atunci oamenii vor fi mai bine pregătiți să ia decizii informate și să își valorifice potențialul lor pentru binele colectiv.

De asemenea, educația poate contribui la schimbarea sistemelor sociale, economice și politice care perpetuează discriminarea și inegalitatea. Prin educarea tinerilor cu privire la drepturile lor și prin încurajarea lor să se implice activ în comunitate, aceștia pot fi agenți ai schimbării pozitive în societate.

În concluzie, educația este unul dintre cei mai puternici factori de schimbare în lume. Prin investirea și îmbunătățirea sistemelor de educație, putem contribui la un viitor mai bun pentru toți oamenii și pentru planeta noastră.

Bibliografie

https://epale.ec.europa.eu/ro/resource-centre/content/educatia-puterea-de-schimba-lumea

https://ro.sainte-anastasie.org/articles/psicologia/la-educacin-es-el-arma-ms-poderosa-para-cambiar-el-mundo.html

https://timponline.ro/cele-patru-metacompetente-de-care-avem-nevoie-pentru-ceea-ce-ne-asteapta-in-viitor/

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI INTERCULTURALE LA ORELE DE LIMBA ROMÂNĂ

Prof. Mihaela Vasilica Borș

Școala Gimnazială Ploscuțeni, județul Vrancea

Moto: *Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.*

Nelson Mandela

Pornind de la definiția educației din Dicționarul Explicativ al Limbii Române:

1. Fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generații de copii și tineri, abilitării pentru integrarea lor în societate.
2. Cunoașterea bunelor maniere și comportarea în societate conform acestora.

Educația constituie mijlocul fundamental al formării omului, a edificării societății ca o comunitate de valori și interese. Acolo unde există educație, există dezvoltare, iar oamenii își pot împlini aspirațiile. Educația reprezintă o necesitate pentru omul de astăzi, pentru dreptul ființei umane la o existență decentă, de dezvoltare și la viitor. De fapt, dreptul la educație reprezintă un drept constituțional.

Odată cu introducerea în noua programă de gimnaziu a Competenței 5. *Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional,* elevii descoperă termenul de interculturalitate. Cu ajutorul acestei competențe elevii vor înțelege mai bine diferențele culturale, vor stabili legături cognitive și afective între experiențele trecute și prezente privind diferențele culturale, să medieze între membrii a două sau mai multor grupuri sociale și culturile lor și, să interogheze asumpțiile privitoare la cultura comunității căreia îi aparține, manifestând interes, dar și gândirea critică.

Educația culturală are două finalități: stimulează îmbogățirea cunoașterii privitoare la propria cultură și la cultura altora prin folosirea eficientă a unor mijloace și resurse variate; promovează dezvoltarea personală, astfel încât fiecare individ să-și poată împlini potențialul propriu. În acest mod elevii sunt încurajați să respecte și să accepte diversitatea limbilor și culturilor într-o societate multilingvă sau multiculturală.

O definiție complexă a interculturalității este dată de Micheline Rey, care „plecând de la sensul plenar al prefixului *inter:* interacțiune, schimb, deschidere, reciprocitate, solidaritate, obiectivă", dă un sens termenului de cultură, recunoscând valorile, modurile de viață, „la care se raportează ființele umane, indivizi sau societăți, în interacțiunea lor cu altul și în înțelegerea lumii",

și reliefând interacțiunile care apar simultan „între multiplele registre ale aceleiași culturi și între diferite culturi”.

Dacă educația multiculturală pune accentul pe măsuri ce vizează coexistența a mai multor culturi, în mod separat, educația interculturală este axată pe cooperare și acțiune conjugată.

Educația interculturală poate fi considerată o componentă esențială a educației, care se bazează pe deprinderea de a trăi împreună cu ceilalți, „prin dezvoltarea cunoașterii celuilalt, a istoriei sale, a tradițiilor și a spiritualității sale” (Rey Micheline, *Educație interculturală – experiențe, politici, strategii*).

Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere a raportului „eu-celălalt” și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior.

Ea presupune promovarea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice, iar responsabilul de aceste demersuri este (în cadrul școlii) managerul grupei/clasei.

Pentru cadrele didactice este esențial să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identități.

Un prim text propus de manuale este scris de Anton Pann, *Năzdrăvăniile lui Nastratin* Hogea, un personaj care are în comun mai multe culturi din Balcani (turcă, greacă, macedoneană, sârbă, bulgară, albaneză, română). După familiarizarea cu diversitatea lingvistică elevii sunt provocați să realizeze un calendar al diversității care să cuprindă numele și data unor sărbători internaționale sau naționale. Apoi să aleagă una dintre sărbători să scrie într-o pagină semnificația acesteia, să menționeze câteva date istorice și să sublinieze de ce este importantă pentru ei.

Alt manual propune studierea țărilor cu care ne învecinăm. În acest mod află despre cultura și obiceiurile țărilor vecine cu România, și despre minoritățile care trăiesc în țara noastră. Pentru *Portofoliu* au de redactat o compunere în care să prezinte o călătorie reală sau imaginară într-una din țările care se învecinează cu România, să insereze un dialog cu un copil din acea țară căruia să-i prezinte un obicei din țara sa.

Manualul de clasa a VIII-a de la editura ArtKlett propune eroi mitologici care oferă modele comportamentale la care oamenii se raportează neîncetat. Le este propus mitul lui Prometeu care a dăruit oamenilor focul și stă la originea întregii civilizații umane. După ce studiază un fragment din

piesa antică *Prometeu înlănțuit* de Eschil (525 – 456 î.H.) sunt provocați să realizeze o hartă conceptuală a binefacerilor pe care Prometeu le-a adus oamenilor.

A-i înțelege pe cei din jurul tău, a înțelege valori pe care se sprijină alte culturi și, în același timp, a le accepta, a cunoaște valorile propriei culturi înseamnă a reuși să te înțelegi pe tine, lumea în care trăiești și te dezvolți în fiecare moment al existenței.

Educația interculturală în școală, implicit, formarea competenței interculturale este o stringență în actualitate, care necesită valorizarea culturii proprii și cunoașterea, înțelegerea și valorizarea diferențelor culturale, disponibilitatea de a interacționa într-o lume multiculturală.

Bibliografie

Ciolan, L. *Învățarea integrată, Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Editura Polirom, Iași, 2008.

Cucoș, C., *Dimensiuni culturale și interculturale,* Editura Polirom, Iași, 2000.

Cosma, T., (coord.), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea,* Editura Polirom, Iași, 2001.

Dasen, P., Perregaux, C., Rey, M., *Educație interculturală – experiențe, politici, strategii,* Editura Polirom, Iași, 1999.

DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

Profesor învățământ preșcolar Bortă Raluca Elena

Profesor învățământ preșcolar Radu Ramona Geanina

G.P.P.,,Bobocei din Micro III", Buzău

Inteligenţa emoţională reprezintă aptitudinea de a identifica, evalua şi controla propriile emoţii dar şi pe cele ale persoanelor din jur. Acest tip de inteligenţă rezidă din capacitatea de a te cunoaşte şi înţelege pe ţine şi de a-i cunoaşte şi înţelege pe ceilalţi. Inteligenţă emoţională este legată de concepte precum iubire, empatie, spiritualitate, şi nu are legătură cu coeficientul de inteligenţă pe care îl ştim cu toţii - IQ.

Inteligenţă emoţională se bazează pe anumite aptitudini potenţiale înnăscute: sensibilitate emoţională, memorie emoţională, capacitatea de procesare emoţională şi capacitatea de învăţare emoţională. Aceste caracteristici înnăscute pot fi dezvoltate şi cultivate de-a lungul vieţii sau, din conta, pot fi degradate, acest lucru depinzând foarte mult de modul în care suntem crescuţi şi educaţi în copilărie şi adolescenţă. Conform cercetărilor statistice, competenţă emoţională este de două ori mai importantă decât abilităţile tehnice sau intelectuale.

Dezvoltarea inteligenţei emoţionale reprezintă înţelegerea şi gestionarea emoţiilor pentru a crea relaţii armonioase cu cei din jur. Coeficientul de inteligenţă (IQ) şi coeficientul de inteligenţă emoţională (EQ) sunt complementare, iar măsurarea lor îţi permite să îţi evaluezi capacitatea de a reuşi în viaţă. Citeşte ce înseamnă IQ şi EQ, dacă testele IQ sunt relevante pentru carieră ta şi cum poţi să te dezvolţi pentru a reuşi să obţii jobul dorit şi să devii o persoană de succes.

Vârsta preşcolară constituie o perioadă în care se produc însemnate schimbări în viaţa afectivă a copilului. Emoţiile şi sentimentele preşcolarului însoţesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activităţi educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulţi. Ele ocupă un loc important în viaţa copilului şi exercită o puternică influenţă asupra conduitei lui.

Cercetările din domeniul psihologiei dezvoltării au dovedit faptul că nu este suficient să dezvoltăm abilităţile intelectuale ale copiilor. Studii care au urmărit copii începând cu primii ani de viaţă şi până la vârsta adultă au indicat faptul că abilităţile copiilor de a-şi conştientiza trăirile emoţionale, de a le gestiona în mod adecvat sau de a-şi face prieteni, sunt cel puţin la fel de importante ca şi abilităţile intelectuale (inclusiv pentru reuşita la şcoală).

În cadrul interacţiunilor zilnice, copiii îşi dezvoltă şi optimizează abilităţile socioemoţionale. Ei învaţă:

- Abilităţi necesare pentru a lega prietenii (de exemplu cum să se alăture altor copii care se joacă, cum să ceară şi să împartă jucăriile, cum să ofere ajutor altora, cum să îşi ceară scuze etc.);
- Să îşi înţeleagă emoţiile – să identifice şi numească emoţiile proprii şi ale celorlalţi, să le lege de contextele în care apar în mod tipic (de exemplu bucuria la primirea unui cadou, supărare atunci când ne doare ceva etc);

• Să îşi gestioneze furia (învăţând să şi-o conştientizeze şi să folosească metode simple pentru a şi-o controla);

• Să îşi rezolve problemele apărute în interacţiunea cu ceilalţi (să îşi definească problema, să caute şi să aleagă soluţii adecvate).

Preşcolarii pot înţelege emoţiile exprimate de copiii de aceeaşi vârstă cu ei în timpul unui contact social, ceea ce îi ajută în rezolvarea conflictelor. Apoi, preşcolarii sunt capabili de implicare empatică în emoţiile celorlalţi şi îşi pot reda propriile emoţii în diferite situaţii sociale pentru a minimaliza efectele nesănătoase ale emoţiilor negative şi pentru a împărtăşi emoţiile pozitive cu ceilalţi. Intre 2 şi 4 ani, copiii încep să vorbească despre propriile emoţii.

La această vârstă identifică şi diferenţiază expresiile faciale ale emoţiilor de bază (furie, tristeţe, frică şi bucurie). Copiii la această vârstă manifestă accese violente de furie şi teamă de separare. Modul în care educatoarele reacţionează la exprimarea emoţională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoţiilor viitoare ale acestora. Expresivitatea emoţională a educatoarelor devine un model pentru copiii preşcolari, în ceea ce priveşte exprimarea emoţională. Exemplu: Dacă educatoarea exprimă în mod frecvent emoţii negative, copiii vor exprima şi ei aceste emoţii, datorită expunerii repetate la acestea. Modul în care adulţii discută problemele legate de emoţii poate transmite sprijinul şi acceptarea lor şi poate contribui la conştientizarea de către copil a diferitelor stări emoţionale pe care le experimentează.

Dacă copiii experimentează emoţii negative puternice şi nu îşi pot regla/adapta emoţiile sau modul de exprimare a lor, aceştia se vor comporta într-un mod neadecvat prin exteriorizarea emoţiilor negative. Mai mult, copiii care sunt capricioşi sau au înclinaţii spre emoţii negative, precum furia, sunt mai puţin legaţi de cei cu aceleasi trăiri, decât copiii care nu au această caracteristică. Fiecare copil este diferit şi nu poate fi comparat „decât cu sine însuşi”. Şi totuşi, câteva lucruri esenţiale îi fac să fie asemenea: toţi au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire şi de exerciţiu. Toţi simt nevoia de recunoaştere şi acceptare. Toţi caută un sprijin în adult şi chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce îşi dezvoltă încrederea în sine şi dobândesc propria experienţă.

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei, Iacob,Luminiţa „Psihologie şcolară”, Editura „POLIROM”, Iaşi, 2008;
2. Roco Mihaela, „Creativitate şi inteligenţă emoţională”, Editura „POLIROM”, Iaşi, 2001;

Egalitatea de șanse în sistemul educațional românesc

Prof.înv.primar Boşcor Mihaela-Violeta
Școala Gimnazilă Nr.1 Negoiești, Bacău

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-şi dezvolte capacităţile personale şi să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de şanse are la baza asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc. Școala este leagănul copilăriei în care toate speranţele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activităţile de învăţare, pofesori şi elevi, conştientizează diversitatea şi complexitatea naturii umane şi valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu.

Școala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără şi şcolarizarea copiilor defavorizaţi sau celor cu cerinţe educative speciale Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate“ înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democrații secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare. Egalitatea şanselor semnifică, în fapt, oferirea de opţiuni multiple pentru capacităţi şi aptitudini diferite, „o educaţie pentru toţi şi pentru fiecare”, o educaţie deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă şi condiţii socio-economice, dar şi o educaţie pentru fiecare, în funcţie de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea şi încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalităţii şanselor de acces în viaţa socială. Această opţiune a fost susţinută de politicile de egalizare a şanselor care au avut ca obiective combaterea excluziunii şi selecţiei exacerbate, formarea competenţelor de bază pentru toţi indivizii, educaţia de tip „a doua şansă” pentru cei care au părăsit sistemul educativ, integrarea educaţiei formale cu educaţia non-formală şi educaţia informală, astfel încât să se extindă situaţiile de învăţare. În categoria copiilor defavorizaţi îi putem include pe cei proveniţi din familii monoparentale sau orfani de ambii părinţi, copiii ai căror părinţi sunt şomeri, au grave probleme de sănătate sau un comportament imoral, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate şi a căror şcolarizare depinde de existenţa unui mijloc de transport şi copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi. Cea mai bună soluţie pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedeşte a fi educaţia incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educaţie pe baza egalităţii şanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educaţie sau supus

discriminării pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilităţi; şcoala se adaptează la nevoile elevilor; diferenţele individuale între elevi constituie o sursă de bogăţie şi diversitate, şi nu o problemă. Şcoala incluzivă are la bază un curriculum adaptat în raport cu nevoile copiilor.

Adaptarea curriculumului se poate realiza prin selectarea unor conţinuturi din curriculumul general adresat copiilor normali, care pot fi însuşite de copiii cu cerinţe speciale; introducerea elevilor cu cerinţe educative speciale într-o varietate de activităţi individuale, terapeutice, destinate recuperării acestora; folosirea unor metode şi procedee didactice, a unor mijloace de învăţământ intuitive, de natură să sprijine înţelegerea conţinuturilor predate la clasă.

Conceptul de cerinţe educative speciale presupune necesitatea unei abordări diferenţiate şi specializate a educaţiei copiilor în funcţie de deficienţele pe care le prezintă. Tipurile de deficienţe întâlnite la elevii cu cerinţe speciale sunt: deficienţe mintale, deficienţe de auz sau vedere, deficienţe fizice, psihomotorii, tulburări de limbaj, tulburări de comunicare şi relaţionare, tulburări de atenţie şi hiperactivitate – ADHD. Tot aici se înscriu şi cazurile copiilor care eşuează la şcoală din diferite motive – copii instituţionalizaţi, copii care provin din comunităţi etnice defavorizate etc. Aceştia au dreptul fundamental la educaţie, posedând caracteristici, interese, aptitudini şi necesităţi de învăţare proprii. De aceea proiectarea sistemelor educaţionale şi implementarea programelor şcolare trebuie să ţină seama de marea diversitate a caracteristicilor şi trebuinţelor elevilor incluşi în procesul instructiv-educativ, care trebuie să asigure şanse egale pentru copiii defavorizaţi prin implicarea tuturor cadrelor didactice, părinţilor şi a instituţiilor locale abilitate. Din perspectiva reglementărilor adoptate de statul român, copiii cu cerinţe educative speciale pot fi integraţi fie în unităţi şcolare de educaţie specială, fie în grupe şi clase speciale din unităţi preşcolare şi şcolare obişnuite, fie în mod individual în unităţi de învaţământ obişnuite. Aceste şcoli trebuie să se adapteze unei pedagogii centrate asupra copilului, capabilă de a veni în întâmpinarea trebuinţelor fiecărui copil în parte.

Cadrele didactice trebuie să adopte mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, construind o societate bazată pe spiritul de toleranţă şi oferind şanse egale la educaţie pentru elevii defavorizaţi. Societatea contemporană pune tot mai mult accentul pe diversitate. Educaţia pentru diversitate este un răspuns la pluralismul de toate felurile cu care ne confruntăm. Valorificarea diversităţii permite toleranţa; recunoaşte, apreciază şi facilitează procese implicate în explorarea şi descoperirea noului, conduce la întărirea relaţiilor în cadrul comunităţii şi măreşte posibilităţile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Instituţiile de învăţământ trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor. Profesorii au nevoie să îşi

conştientizeze propriile prejudecăţi, să fie corect formaţi, să ia în considerare condiţiile sociale şi nevoile elevilor. Copiii trebuie pregătiţi să înveţe să trăiască şi să interactioneze pozitiv în această lume diversă. Multiculturalitatea este un fenomen care ne îmbogăţeşte cu diversitate. Şcoala trebuie să formeze deprinderea preţuirii valorilor pluriculturale, ideea ca nu există valori superioare sau valori inferioare. Există valori specific care trebuie preţuite prin aportul lor la nuanţarea şi îmbogăţirea celorlalte culture cu care vin în contact. Şcoala românească trebuie să construiască diverse strategii pentro o tratare pluralistă a diversităţii culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei elevii şi utilizarea acestuia pentru a ajuta profesorii şi directorii să înveţe culturile elevilor; utilizarea conflictelor etnice pentru producerea unor schimburi culturale şi sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori şi familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal şi eficient la instituţia şcolară; înlăturarea prejudecăţilor legate de rasă, clasă socială sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane şi grupuri de elevi.

Egalitatea şanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate ţările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanţă majoră ale reformelor.

Conceptul de „egalitate“ înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democraţii secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toţi cetăţenii; ea înseamnă o egalitate reală a şanselor individuale de promovare socială, iar educaţia este instrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor şanse. Specia umană se conformează şi ea acelui principiu director al evoluţiei speciilor – variabilitatea; indiferent de numărul indivizilor, educaţia lor trebuie să fie diferenţiată şi specializată, în funcţie de „echipamentul naturalgenetic“ al fiecăruia, de aptitudinile şi interesele fiecărei persoane, corelate cu nevoile de cadre competente ale societăţii.

Bibliografie

1. Creţu D., Nicu A. – „Pedagogie pentru definitivat şi gradul didactic II”, Editura Universităţii „Lucian Blaga” Sibiu, 2009.

2. Mara D. – „Strategii didactice în educaţia incluzivă”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.

3. Verza E., Păun E. – „Educaţia integrată a copiilor cu handicap”, UNICEF şi RENINCO, Bucureşti, 2008.

ÎNVĂȚORUL CREATIV ȘI ELEVUL CREATIV

Prof.înv.primar Boșcor Mihaela-Violeta
Școala Gimnazială Nr.1 Negoiești

Pentru înfăptuirea cerințelor creativțății la lecție, este necesară instaurarea unui climat favorabil "caracterizat printr-o tonalitate afectivă-pozitivă, de exigență și de înțelegere, de responsabilitate", afirmă Ana Stoica în lucrarea "Creativitatea elevilor". Tot autoarea continuă, arătând că :"Învățătorii și profesorii creativi determină avântul creativității de la profesor la elev, fenomen urmat de automodelarea copilului în funcție de atitudinile și convingerile devenite ale lui".

Este necesar ca învățătorul să-i pună pe elevi in situația de a învăța să dobândească cunoștințe în mod îndependent, să caute soluții noi, originale, să aplice creator cunoștințele.

Învățătorul creativ oferă învățarea într-o atmosferă neautoritară, încurajează procesul gândirii creative. El știe cum să folosească întrebările. Conduita creatoare este provocată de întrebarea operațională potrivită pentru că ea duce la explorare și dezvoltă curiozitatea. Un învățător creativ încurajează elevii să exprime teorii ce par ridicole, să combine materialele și noțiunile în modele noi, originale.

Cadrul didactic trebuie să fie un mediator între elev și lumea înconjuratoare, faptul acesta presupunând:

- Structurarea și restructurarea unui cadru pentru a face posibilă o experiență utilă celor care învață;
- Indicarea experiențelor pe care le pot avea; folosirea posibilității de a experimenta;
- Participarea alături de individ în scopul ameliorării liniilor orientative pentru selectarea unui prilej favorabil experienței;
- Ajutor în folosirea timpului, spațiului, echipamentului;
- Ajutor pentru a extrage din experiența:informații, deprinderi, valori;
- Ajutor pentru interpretarea și evaluarea experiențelor.

În activitatea școlară se face transferul setului de valori propice creativității de la profesor la elev.Colaborarea are tendința de a stimula efortul fiecăruia.

"Dintre modalitățile de manifestare a elevului creativ în activitatea școlara, sunt de remarcat:

- Nu e sociabil în raport cu egalii săi, uneori e sfidător față de profesori;
- Nu e prea conștiincios; învață în salturi;
- Este imprudent; se avântă în răspunsuri înainte de formularea lor în minte;

- E curios, activ; are un nivel superior de aspirații;
- Are încredere în forțele proprii;
- Își asumă riscurile legate de îndeplinirea unor proiecte dificile și curajoase;
- Este perseverent în cautarea de soluții și realizarea proiectului propus;
- Are simțul valorii și atitudine valorizatoare
- Este receptiv la tot ce este nou;
- Cultivă consecvent originalitatea, pentru care are un respect deosebit.

Copilul care are posibilitatea să fie spontan și independent, va putea, în viitor, să fie creativ. De aceea învatamantul trebuie să capete un caracter participativ , de aceea învățătorul trebuie să dirijeze, ca un adevarat dispecer- dialogul euristic sau exploatarea ipotezelor."

Identificarea elevilor creativi

Ana Stoica, in lucrarea "Creativitatea elevilor", propune o listă ce poate fi utilizată în identificarea elevilor creativi:

- curios, investigator cu întrebări profunde;
- original, în gândire și acțiune, oferă soluții neobisnuite;
- independent în gândire și conduită, individualizată, plin de sine;
- imaginativ, fantezist, povestitor de istorii;
- nonconformist;
- vede corelațiile;
- plin de idei, cu fluență verbală și conversațională;
- experimentator care încearcă idei noi, produse noi;
- flexibil în idei și gândire;
- persistent, perseverent;
- construiește, reconstruiește;
- preferă complexitatea, se ocupă de mai multe idei în același timp;
- preocupat.

Pentru depistarea elevilor creativi din clasă, am aplicat chestionare elevilor, părinților și profesorilor.Ele și-au dovedit utilitatea. Este necesar să cunoaștem elevii creativi și domeniul în care pot excela în lucrarea *"Invenție,descoperire, creativitate"*, A.D. Moore consemnează:"*Ne deosebim prin capacitatile și talentele individuale, mai puternice sau mai slabe. Stradania de a cultiva talente acolo unde ele nu există le-a stricat multora viață. O primă conditie pentru a fi ferciți în viață constă în a descoperi domeniul pentru care suntem mai bine înzestrați și a folosi talentul astfel identificat pentru scopuri creative".*

BIBLIOGRAFIE

- Mihaela Roco. Creativitate și inteligenţă emoţională. Iasi: Polirom, 2004
- Educaţie pentru schimbare și creativitate, Venera – Mihaela Cojocariu, Ed. Didactică si Pedagogică, București,
- Psihopedagogie, Ed. Polirom
- A.D. Moore, “Invenție,descoperire, creativitate” Ed. Didactică si Pedagogică, București,

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. înv. primar Baltag Nadia și Bosînceanu Ana-Școala Gimnazială Râșca

Educația, pentru mult timp a fost obiectul de studiu specific științelor pedagogice însă datorită amptitudinii sale, dar mai ales complexității lumii în care trăim, aceasta este studiată și de alte științe, în special cele socioumane. Zilnic suntem expuși ca și indivizi, de la cea mai fragedă vârstă unui aflux informațional și mediac care se resimte ca fiind sau nu de tip educativ. Cum putem cerne "balastul" de judecățiile de valoare care ne ridică spiritual, ne culturalizează sau ne sădesc o mentalitate pozitiv-constructivă? Răspunsul nu poate fi decât prin EDUCAȚIE. Da, educația are puterea de a schimba lumea. Nelson Mandela a spus că " Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea. " Educația însă nu se rezumă doar la dobândire de cunoștiințe și înregistrarea de progres. Ea se referă la capacitatea de înțelegere, emoție, solidaritate, altruism, echilibru, stăpânire de sine, respect.

Potrivit, unui raport UNESCO, "educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor". Fiecare individ indiferent de locul său pe planetă își dorește să ducă o viață în bunăstare, să aibă acel confort fizic și psihic care îl împlinește, îl desăvârșește. Ce ar trebui să schimbăm pentru a fi educat? Să distrugem stereotipurile, să invățăm să ne gestionăm timpul și energia, să relaționăm, să empatizăm, să fim "solidari", nu "solitari". Nu avem timp să facem greșeli, ar trebui să învățăm din greșelile altora și să nu credem că având acces cu ușurință la informații variate, le știm pe toate. Gluma cu bețivul care își caută cheile unde este lumină, deși le pierduse în partea opusă unde era întuneric și nu vrea să fie îndrumat pentru că el știe mai bine, este actuală. Accesul la informație, ușurința cu care se comunică on-line, stocarea exactă a datelor, nu înlocuiește educația. Tehnologia nu ar trebui decât să dezvolte creativitatea și gândirea "out of the box" ca și componente ale educației.

Bazele educației se pun în familie, apoi continuă cu educația primită în sistemul de învățământ. Consider că premiza de la care ar trebui să plecăm atunci când vorbim de educația elevului este "Fiecare dintre noi are un rol în societate." . Cea mai benefică investiție este cea în educație, astfel rolul pe care îl joacă în societate un individ "educat" este unul constructiv, profitabil.

Carmel Cefai, din cadrul Universității din Malta aduce în discuție faptul că starea de bine în educație o reprezintă bunăstarea emoțională și socială a elevilor în raport de simbioză cu competențele sociale și emoționale ale profesorilor. Aceste cinci competențe esențiale sunt: colaborarea, adaptabilitatea, abordarea axată pe relații, empatia și controlul de sine.

Într-o societate "educată", nu nivelul cunoștințelor individului trebuie să primeze, ci această inteligență emoțională. Un individ "inteligent emotional" poate să-și mențină cu ușurință echilibrul.

Societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de **modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi**. Trebuie să oferim copiilor noștri o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Responsabilitatea pentru succesul serviciului public de educație revine în primul rând familiei, ca primul educator. Părinții sunt primii profesori și au datoria morală de inspira dorința copiilor de a învăța, iar rolul lor nu se limitează doar la educația acasă, ci presupune implicarea activă în viața școlii. A doua responsabilitate revine profesorului ca și garant al educației de calitate. Acesta trebuie să creeze contexte de învățare care corespund particularităților fiecărui elev. Numai așa elevul își poate construi identitatea și să își dezvolte competențe în cel mai eficient mod posibil. Performanța actului educațional al unui profesor se măsoară prin impactul atins la nivelul fiecărui elev în implementarea obiectivelor sistemului de învățământ. La nivelul fiecărei școli există un lider educațional care este responsabil pentru asigurarea calității tuturor proceselor din școală, el setează direcția școlii.

Școala este alături de biserică, instituția care coalizează întreaga comunitate în jurul ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Da, educația care pornește din familie, continuă în școală și biserică, ne poate salva umanitatea.

BIBLIOGRAFIA:

“Educația ne unește-Viziune asupra viitorului educației în România”, Ministrul Educației Naționale

“Noi metode și strategii pentru managementul clasei”, Jerry Olsen și Thomas W. Nellsen

GEOGRAFIA-FORMĂ DE EDUCAȚIE

MARIA BOTEZATU

LICEUL CU PROGRAM SPORTIV ”NADIA COMĂNECI”, LOC. ONEȘTI, JUD. BACĂU

Educația este un proces gradual de învățare, cultivare de noi cunoștințe, de valori, un tip particular de acțiune umană, o intervenție sau direcționare,

Educația poate schimba vieți, poate schimba destine dacă e făcută la timp, reprezintă baza progresului unde drepturile tuturor sunt sau ar trebui respectate. Capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu pot exista dacă copiilor/tinerilor nu le insuflăm aceste virtuți.

Obiectivele educației și scopul ei, se referă la ceea ce trebuie să se învețe și cum să se învețe fiecare individ. Conform unui raport al UNESCO, „educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor”, de aici plecând și calitatea vieții popoarelor.

Geografia are rol în formarea, crearea și promovarea personalității elevului, în dezvoltarea gândirii, formarea atitudinii și a comportamentului.

Dacă vorbim de disciplinele socio-umane împreună cu geografia, acestea conduc la o întreagă activitate educativă, ce îşi are aportul său în formarea tinerei generații.

Educația și personalitatea elevului nu se poate forma decât în armonie cu valorile pe care şcoala le promovează. Însuşirea valorilor culturale conduce la formarea de sine, ca individualitate însufleţită de conținuturi spirituale. Lumea în care trăim evoluează rapid, iar elevii sunt ,,bombardați’’ zilnic de informații diverse legate de fenomene, procese, unele contradictorii iar aceștia au nevoie de îndrumare și de sprijin.

Studierea geografiei în sistemul de învăţământ şi înţelegerea educaţiei STEM porneşte de la definiţia geografului român Vintilă Mihăilescu și anume că ,,Geografia descrie şi explică întregul teritorial (de la localitate la planetă) nedisociat nici chiar în timpul analizei lui pe regiuni sau pe componente” (1968).

Studierea geografiei are un impact important asupra formării și studierii civilizațiilor .

Geografia e parte din viața noastră zi cu zi și include terenul, vremea, structura economică, identitatea și cultura lumii.

Lumea modernă se raportează la globalizare, ceea ce face ca țările și oamenii să fie conectați la nou prin comunicare, economie, etc.

Așezarea geografică și identificarea locului în care se află țările, care la rândul lor ajută elevul să înțeleagă elementele culturale de bază, este o modalitate excelentă de a învăța cum se potrivesc țările în politicile și economiile globale.

Dorința și interesul pe care îl au elevii pentru cunoașterea geografiei reprezintă o educație permanentă.

Școala ne oferă încredere și o sporește în același timp, ne învață cum să legăm prietenii și să le păstrăm în viitor, cum să lucrăm împreună și să facem echipă. Școala este baza societății ne oferă suport, ne sprijină iar fără școala nu s-ar acumula foarte multe cunoștințe pe care să le împărtășim pe mai departe.

Educația are roluri multiple pentru individ și pentru societate în același timp.

România se bazează pe următoarele valori legate de educație: încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

Dacă vorbim de beneficiarul direct al educației oferite prin serviciul public de învățământ care este copilul/tânărul, aici ne întâlnim cu cele trei dimensiuni de dezvoltare: corp, minte și suflet. Școala asigură viitorilor adulți o alfabetizare funcțională în toate domeniile și o stare de bine.

Școala vine în sprijinul familiei și a comunității, asigură sprijin social și cultural. Metodele de predare-învățare actuale necesită o atitudine flexibilă, și moduri diferite de organizare a spațiilor de învățare.

În procesul de învățare profesorul are un rol foarte important, este garantul în educație, iar dacă în viitorul apropiat, educația digitală va deveni standardizată, globul poate deveni treptat un sat imens în care toată lumea se cunoaște cu toată lumea.

Educația în această eră digitală trebuie regândită pentru a putea rămâne în competitivitate pe plan global.

Piața muncii va avea nevoie de muncitori cu abilități digitale iar lipsa acestora va afecta traiul multora dintre ei. De aceea școala, educația, aduc beneficii pentru orice individ care se straduiește să învețe să fie educat.

Geografia, ca şi alte discipline şcolare, are un rol foarte important pe partea de sustenabilitate, conturându-se ca o verigă durabilă pentru investiţia în educaţie.

Educaţia relativă la mediu sau educaţia ecologică vizează dezvoltarea conştiinţei, a simţului responsabilităţii în raport cu mediul şi problemele acestuia.

Evoluţia lumii contemporane a fost şi este însoţită de schimbări şi în domeniul educaţiei dar și educaţia demografică (educaţia în materie de populaţie) joacă un rol important care presupune cultivarea responsabilităţii civice, a personalităţii şi a comunităţii umane în raport cu problemele specifice populaţiei cum ar fi educaţia ambientală, educaţia pentru sustenabilitate, cu finalităţi exprimate prin competenţe, abilităţi necesare pentru a înfăptui o educaţie eficientă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dulamă M.E. Modelul învăţării depline a geografiei, Clusium, Cluj-Napoca, 2004.
2. Dulamă M.E. Elemente din didactica geografiei, Clusium, Cluj-Napoca, 2001.
3. https://ro.411answers.com/a/de-ce-este-importanta-geografia.html
4. http://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1466-geografia-disciplina-cu-rol-primordial-in-educatie
5.https://www.edu.ro/sites/default/files/Educatia%20ne%20uneste%20%20Viziune%20asupra%20viitorului%20educatiei%20in%20Roma%CC%82nia.pdf
6. https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/news/benefits-of-shadow-education.htm
7. Cucoş C. Educaţia. dimensiuni culturale şi interculturale, Polirom Iaşi, 2000.
8. Volontir N. Promovarea educaţiei pentru participare şi democraţie prin studierea geografiei. În: Cercetări în didactica geografiei. Acta didactica, Vol. 8. Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2017.

EDUCATIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

PROF. BOȚOACĂ RALUCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ FILIAȘI/ GRĂDINIȚA CU P.P NR.3

În ultimile decenii ale secolului al XX-lea oamenii de ştiinţă, oamenii politici şi resposabili ai diferitelor sectoare ale vieţii sociale au identificat un nou tip de probleme care se impuneau din ce în ce mai mult, atât prin caracterul lor grav şi prezent, cât şi prin dimensiunile lor regionale şi globale. Este vorba despre probleme ca: deteriorare mediului înconjurator, caracterul, limitat al resurselor naturale, ritmul galopant al creşterii demografice în anu-mite zone ale lumii.

Spre sfârşitul secolului trecut s-au descoperit şi legăturile dintre aceste probleme, ajungându-se la concluzia că ele nu pot fi rezolvate de către factorii responsabili din ţările lumii contemporane.

S-a constatat de exemplu, că dezvoltarea nu este posibilă fără pace, că pacea nu poate fi reală fără respectarea drepturilor omului şi asigurarea libertăţii fundamentale ale acestuia, ca la rândul lor aceste libertăţi si drepturi nu sunt posibile în condiţii de mizerie, foamete şi analfabetism.

Toate aceste au dus la introducerea conceptului de problematică a lumi contemporane. Acest concept s-a impus şi pune în lumină caracteristicile generale comune ale acestei problematici care se impune atât comunităţilor naţionale cât şi grupurilor sociale şi persoanelor individuale.

În ansamblu, problematica lumii contemporane prezintă caracter universal, în sensul că toate ţările şi regiunile de pe glob, nu pot fi plasate în afara ei; are caracter global deoarece afectează toate sectoarele vieţii sociale; are caracter prioritar şi presant în sensul că presiunile exercitate asupra comunităţi mondiale sunt puternice, ele cerând răspunsuri prompte, ingeniozitate şi eforturi financiare importante.

În încercarea de a rezolva aceste imperative, sistemele naţionale de educaţie şi responsabili educaţiei s-au situat pe două poziţii opuse: scepticii consideră că sistemele educaţionale nu pot avea rol important în pregătirea lumii de mâine, pe când optimiştii susţin puterea educaţiei şi capacitatea acesteia de a contribui cu resursele sale specifice la construirea viitorului.

În concluzie dezvoltarea lumii contemporane depinde într-o mare măsură şi de modul în care educaţia poate să satisfacă cerinţele acestei dezvoltări.

Astfel, educaţia a dobândit noi conţinuturi acoperind o arie largă şi noi finalităţi bazate pe valori democratice şi aspiraţii moderne ale indivizilor corelate cu inovaţia şi reforma din învăţământ. Astfel rolul scolii a devenit mult mai complex îndepărtându-se de esenţa lui primară (formarea şi transmiterea de cunoştinţe) si orientându-se activ spre formarea de atitudini şi comportamente. Şcoala pune accent deosebit pe conţinuturile modernizate ale educaţiei incluzând ,,noile educaţii": educaţia pentru drepturile omului, educaţia ecologică, educaţia interculturală, educaţia pentru pace şi cooperare, educaţia pentru democraţie şi participare, educaţia economică şi casnică modernă, educaţia pentru schimbare şi dezvoltare, educaţia demografică, educaţia pentru comunicare şi mass-media, educaţia pentru timpul liber şi educaţia nutriţională.

De aceea. instituţiile de învăţământ trebuie să respecte copilul indiferent de statutul social, etnie, sex, religie, capacitate intelectuală. Între conţinuturi ca demers prioritar se situează "educaţia pentru drepturile copilului / omului". Aceasta vizează atât transmiterea de cunoştinţe cât şi formarea de atitudini şi dezvoltarea unor deprinderi de comunicare, de colaborare, de rezolvare a problemelor. Aşadar şcoala are mecanisme specifice prin care să creeze un mediu educaţional atractiv în care copiii să se simtă în siguranţă atât fizic cât şi psihic. Este foarte important ca educaţia pentru drepturile copilului să se realizeze într-o manieră care să reflecte preocuparea pentru idealurile şi practicile specifice acestora (relaţii de colaborare intre membrii comunităţii şcolare, dezvoltarea abilităţilor şi atitudinilor de bun cetăţean) de asemenea şcoala trebuie să aibă iniţiativa unor activităţi prin care să se acţioneze concret în legătură cu situaţii de încălcări ale drepturilor copilului din comunitatea aceea. Educaţia pentru drepturile omului se întemeiază pe principiile ,,Castei Naţiunilor Unite", ,,Democraţiei Universale ale drepturilor omului" şi ale pactelor internaţionale cu privire la drepturile omului si se referă atât la drepturi economice cât şi civile, politice, social- culturale şi drepturi individuale sau colective.

Astfel a fost creat UNICEF, organism mondial de educaţie subordonat ONU şi are un rol fundamental în promovarea politicii de protecţie socială a copilului în promovarea drepturilor copilului şi în cadrul acestora a dreptului la educaţie. Din perspectiva acestei orientări adoptate de către UNICEF, educaţia trebuie să încurajeze atitudinile de tolerantă şi respect şi solidaritatea, să informeze despre drepturile omului.

Educaţia ecologică are ca obiectiv general dezvoltarea gradului de conştiinţă şi a simţului responsabilităţii tuturor oamenilor faţă de mediu şi problemele sale. Protecţia naturii devine tot mai mult una dintre cele mai importante preocupări ale societăţii contemporane şi prezintă trei aspecte

importante: păstrarea zonelor nepoluate, prevenirea deteriorării mediului şi acţiuni de reconstrucţie ecologică. Interesul şi dragostea pentru natură la majoritatea copiilor sunt instinctive, iar comportamentele şi convingerile formate copiilor la o vârstă fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toata viata. Scopul principal al educaţiei este acela de a oferi fiecărui individ posibilitatea de a manifesta o atitudine personală responsabilă faţă de mediul în care trăieşte.

Punctul de plecare al acestui demers îl constituie optica noastră care trebuie să exprime respectul pentru mediul natural de care beneficiem cu toţii şi pe care îl vom lăsa moştenire generaţiilor viitoare. Este deci foarte important ca noi, cadrele didactice să avem o conştiinţa ecologica bine conturată pentru ca acţiunile pe care le desfăşuram să fie eficiente si credibile in fata copiilor. Tocmai de aceea se recomanda ca activităţile de educaţia ecologică să se desfăşoare într-o atmosferă relaxantă unde interesul şi comunicarea sa încurajeze iniţiativele opţiunile şi opţiunile fiecăruia.

Pentru a le forma copiilor o conduită ecologică putem porni de la ideea simplă dar eficientă în planul emoţiilor şi sentimentelor: transpunerea copilului în locul elementului din natură care a suferit o agresiune din partea omului. Pus în postura celui adresat şi care nu se poate apăra singur, copilul v-a realiza că trebuie să acorde „drept la existenţa" tuturor elementelor mediului care îl înconjoară. Treptat va înţelege că orice acţiune de distrugere sau exterminare de orice fel este cât se poate de dăunătoare deoarece strică echilibrul natural. Deci copilul trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acţiune negativă a noastră oricât de insignifiantă ni se pare poate să afecteze în mod distructiv natura. Semnalele de alarmă lansate de către specialişti, explicaţiile întocmite de aceştia au un rol incontestabil dar pentru împlinirea şi acţiunea eficientă de formare în sens ecologic se ajunge prin sensibilizare şi prin antrenarea comportamentelor afective şi volitive ale copiilor. Curiozitatea copiilor conduce la acumularea de cunoştinţe despre mediul înconjurător, despre protecţia lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacitaţilor copiilor de a gândi logic şi de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Fenomenul imigraţiei din ultimele decenii au impus creşterea demografica în unele zone ale lumii precum şi fenomenul de polarizare a bogăţiei şi sărăciei. Astfel pentru o bună convieţuire în Europa a devenit necesară implementarea unei noi educaţii, *educaţia inter-culturală*. În programul educaţional din perspectiva desfiinţări graniţelor este necesar să se previnâ şi să se evite conflictele interetnice, interreligioase şi de altă natură prin promovarea toleranţei bunei înţelegeri şi egalităţii de şanse intre membrii aceleiaşi comunităţi. Pentru că şi în România există copii din diferite state

(italieni, moldoveni, chinezi, bulgari, spanioli etc.) sau copii de alte minorităţilor (maghiari, sârbi, slovaci, rromi) este absolut necesară implementarea educaţiei interculturale. Conflictele care se pot ivi între oameni pot fi de natură etnică, religioasă, rasială etc, dar printr-o eficientă educaţie culturală de la cea mai fragedă vârstă, acestea pot fi prevenite.

Pentru al putea familiariza pe copil cu limba, obiceiurile şi tradiţiile minorităţilor trebuie întâi să le facem cunoscut că nu suntem toţi la fel, că fiecare avem o identitate. Astfel, acasă unii vorbesc şi altă limbă în afară de cea care o vorbim la şcoală. Astfel îi rugăm pe copiii respectivi să ne spună câteva cuvinte sau chiar o poezie sau un cântec în limba lor, iar acest lucru tocmai pentru ca pe parcursul convieţuiri în grădiniţă copiii să mai asimileze cuvinte, expresii,obiceiuri şi tradiţii culturale ale acestora .

Educaţia interculturală se poate realiza prin activităţile curriculare şi extracurriculale. Serbările sunt cel mai plăcut mod pentru copii, de a arăta ce ştiu şi cine sunt ei. În pregătirea unei serbări va fi cu atât mai plăcut pentru copiii de diverse etnii cu cât vor putea să prezinte o poezie, un cântec, o numărătoare, un dans, un joc specific etniei pe care le cunosc din familie sau din alte împrejurări. Nu numai copiii din grupă vor fi încântaţi să vadă şi altceva de cât sunt obişnuiţi ci şi părinţii copii minoritari. Astfel majoritatea face primul pas, iar minoritarii nu sunt insensibili la manifestările pozitive ale majoritarilor.

Se pot realiza acţiuni de socializare interetnica organizând vizite şi excursii în centrele culturale ale minorităţilor şi întâlniri cu reprezentanţii acestora. Şi acţiunile de întrajutorare a unor grupuri sociale dezavantajate pot fi o modalitate de realizare a obiectivelor educaţiei interculturale. Copii manifestă compasiune pentru cei aflaţi în dificultate sau suferinţă. Este facil a le explica cum pot ei să ajute şi să obţină întotdeauna rezultate pozitive.

În România există cadru legislativ care conţine prevederi ce interzic discriminarea pe criterii de rasă, naţionalitate etnie, limbă, religie, convingeri, categorie socială, apartenenţă la o categorie socială defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop restrângerea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

De aceea, şcoala trebuie să treacă de legăturile formale, oarecum fireşti cu familiile copiilor şi să dezvolte parteneriate active formând diverse strategii. Pentru a fi deci pregătiţi pentru viitor este o mare nevoie de schimbare, schimbarea sistemului în interesul copilului şi al cadrului didactic, schimbarea atitudinilor părinţilor prin deschiderea către dialog şi cooperare.

Şi nu în ultimul rând este necesară schimbarea noastră ca indivizi conştientizând că poate suntem factorii cei mai importanţi care dacă vrem putem schimba întreaga lume. Sensibilitatea la problemele cele din jur şi disponibilitatea în a-i ajuta la nevoie, ar trebui să redevină valori ale culturii comunităţii.

BIBLIOGRAFIE:

Marcu, V.; Marinescu, M., (2009), Educaţia omului de azi pentru lumea de mâine, Editura Universităţii din Oradea.

Tomşa, Gh., 2005, Psihopedagogia preşcolară şi şcolară M.E.C.

***Revista învăţământului preşcolar nr. 1-2 / 2005 si nr.4 / 2007.

METODE ȘI TEHNICI DE ABORDARE A PREDĂRII

Rotariu Mihaela
Colegiul Național de Informatică Piatra Neamț
Boțu Maria
Colegiul Național „Petru Rareș" Piatra Neamț

Principiul integrării teoriei cu practica exprimă cerinţa ca ceea ce se însuşeşte în procesul de învăţământ să fie valorificat în activităţile ulterioare (rezolvarea unor sarcini concrete) pentru realizarea unei optime inserţii sociale şi profesionale.

Reformarea învăţământului românesc din perspectivă curriculară impune depăşirea vechii paradigme educaţionale centrată pe achiziţionarea de către elev a unui volum considerabil de date, informaţii conducând la un verbalism excesiv, „enciclopedism" ineficient în planul integrării profesionale, sociale. Aplicarea practică are menirea „de a finaliza procesul concretizării, ea exprimând exteriorizarea sau trecerea de la forma condensată şi internă a operaţiilor intelectuale, la forma desfăşurată şi exterioară" (apud I. Nicola, 1996, p.356). Studiile şi cercetările efectuate de reprezentanţii psihologiei cognitive, acţionale au evidenţiat rolul acţiunii în formarea şi consolidarea structurilor operatorii, a conceptelor, în dezvoltarea motivaţiei şi a temeiniciei celor asimilate.

Teoria şi practica evidenţiază două „direcţii principale", relativ distincte dar complementare prin care se integrează teoria cu practica în procesul de învăţământ:

- utilizarea informaţiilor, a datelor asimilate în rezolvarea unor sarcini teoretice ulterioare, precum aplicarea regulilor, definiţiilor, formulelor, algoritmilor în rezolvarea problemelor; valorificarea acestor date pentru înţelegerea unor noi aspecte, aplicarea unor reguli în contexte noi prin conexiuni intra - şi interdisciplinare;
- prelungirea procesului de însuşire a unor cunoştinţe, deprinderi cu realizarea unor activităţi concrete, materiale, motrice precum: lucrările de laborator, activitatea în ateliere, construirea unor aparate, instrumente, rezolvarea unor probleme sociale etc.

Se realizează astfel articularea dintre ***a şti*** cu ***a şti să faci*** şi ***a ştii să fii***. Teoria (ca ansamblul cunoştinţelor, noţiunilor, legilor etc.) orientează activitatea practică prin principiile generale pe care le cuprinde. Totodată, practica poate constitui punct de plecare în asimilarea cunoştinţelor, facilitând formularea unor întrebări şi dezvoltarea unei motivaţii adecvate pentru găsirea răspunsurilor, soluţiilor.

Modalităţile concrete de articulare a teoriei cu practica cunoaşte particularizări în funcţie de dimensiunile educaţiei, de conţinutul şi specificul fiecărui obiect de învăţământ, tip / variantă de lecţie şi se realizează prin: rezolvarea unor exerciţii şi probleme, efectuarea de experienţe, exemplificări, lucrări în laborator, atelier, investigaţii în cadrul cercurilor aplicative ş.a.

Activităţile practice mijlocesc perceperea directă a fenomenelor realităţii, dezvoltă fondul de reprezentări şi coerenţa acestora ajutând procesul înţelegerii, al generalizării şi sistematizării cunoştinţelor memorate, sporesc puterea operatorie a informaţiilor teoretice facilitând transferul învăţării. Totodată, ele contribuie la formarea şi consolidarea deprinderilor, la formarea capacităţilor şi competenţelor acţionale, la dezvoltarea motivaţiei pentru învăţare şi activitatea productivă, la dezvoltarea aptitudinilor generale şi speciale, la structurarea atitudinilor şi a trăsăturilor pozitive caracteriale.

Trecerea de la aspectele teoretice la cele concrete se poate realiza fie treptat, prin procesări şi modelări exemplare care îi trimit pe elevi spre situaţii reale fie direct, prin „plonjarea" în faptul de viaţă aşa cum este el, prin trăirea efectivă a unor realităţi.

Experimentul de laborator este metoda euristică de organizare şi realizare a activităţilor practice pentru: deducerea informaţiilor teoretice, concretizarea, verificarea, aprofundarea şi consolidarea cunoştinţelor şi deprinderilor psiho-motorii în perspectiva pregătirii elevilor pentru integrarea socio-profesională. Experimentul de laborator fiind o metodă de dobândire de cunoştinţe şi de formare de priceperi şi deprinderi de muncă intelectuală şi practică, permite o intensă activitate a elevilor şi o participare deosebit de activă a acestora în procesul instructiv - educativ, are un caracter accentuat aplicativ cu pondere deosebită în formarea deprinderilor practice ale elevilor, având la bază intuiţia.

Conceput în corelaţie cu principiile didactice moderne, experimentul de laborator urmează treptele ierarhice ale învăţării, conducând elevul de la observarea unor fenomene chimice sau fizice pe baza demonstraţiei, la observarea fenomenelor prin activitatea proprie (faza formării operaţiilor concrete), apoi la verificarea şi aplicarea în practică a acestora (faza operaţiilor formale), când se cristalizează structura formală a intelectului si, în continuare, la interpretarea fenomenelor observate care corespund cu faza cea mai înaltă din treptele ierarhice ale dezvoltării (faza operaţiilor sintetice).

- Fazei operaţionale concrete îi sunt specifice operaţiile concrete. Elevul gândeşte în raport cu ceea ce a perceput prin senzaţie directă bazată pe observaţia reală, directă.
- Fazei operaţionale formale îi sunt specifice operaţiile logice, abstractizările. Gândirea elevului se află în faza de analiză când se pătrunde cu "ochii minţii" în sfera ”posibilului".
- Fazei operaţionale sintetice îi sunt caracteristice stabilirea relaţiilor intercauzale, intuirea complexităţii şi interpretarea dialectică a fenomenelor.

Orice experiment de laborator trebuie să implice procesele gândirii concretizate în interpretarea fenomenelor observate, deducerea concluziilor, analiza şi comparaţia datelor experimentale obţinute, generalizarea unor cazuri particulare, transferul în alte contexte teoretice, sesizarea interrelaţiilor dintre domeniile teoretice şi cele aplicative. Apare astfel posibilitatea formării şi dezvoltării capacităţilor de transfer şi creativitate, deprinderea cu investigaţia ştiinţifică, crearea condiţiilor pentru formarea şi dezvoltarea aptitudinilor faţă de metoda experimentului de laborator, punându-se astfel în evidenţă cel puţin două funcţii distincte ale experimentului de laborator şi anume :

1. funcţia reproductivă, corespunzătoare primei etape în care se formează deprinderi practice de laborator;
2. funcţia productiv – creativă, corespunzătoare interpretării şi analizei rezultatelor experimentale dezvoltate în investigaţia ştiinţifică şi concretizate în afectivitatea elevului faţa de strategia didactică folosită.

Experimentul de laborator se concepe astfel încât activităţile independente să solicite în permanenţă capacitatea de gândire a elevului.

Tipuri de experimente de laborator.

Clasificarea experimentelor de laborator este în strânsă legătură cu varietatea de sarcini ale acestora şi se face după mai multe criterii:

I. Criteriul locului ierarhiei în învăţământ.

După acest criteriu experimentele de laborator pot fi :

1. **Reproductive –** demonstraţia se reproduce după un program dinainte stabilit indicându-se şi ceea ce trebuie să se observe şi concluzia la care trebuie să se ajungă.
2. **Productiv-creative şi de cercetare –** în această categorie pot fi incluse experimentele în urma cărora se poate deduce o regulă, o lege, cât şi experimentele cu caracter de cercetare.

Experimentul cu caracter de cercetare

Este experimentul prin a cărui efectuare se rezolvă o problemă prezentată de profesor sau de elevi şi al cărui rezultat contribuie la stabilirea unor concluzii teoretice noi. În practica şcolară,

experimentele cu caracter de cercetare, de descoperire, reprezintă mijloace de însușire activă a materiei, obligând elevii la o serie de operaţii mentale sau practice cum ar fi: crearea unor motivaţii, punerea unei probleme, enunţarea unor ipoteze, executarea propriu-zisă a experimentului, organizarea observaţiei, prelucrarea datelor, formularea concluziilor, verificarea rezultatelor, etc. Acest mod de experimentare pune elevii în contact cu metodele, cu tehnicile muncii științifice, cu diferite tipuri de activităţi şi raţionamente pe care le practică oamenii de știință în munca lor, creându-le condiţii pentru a putea trece de la observarea unor fenomene la cercetarea lor şi de aici la descoperirea unor cunoștințe noi.

I. Criteriul participativ al elevilor.

După acest criteriu, experimentele de laborator pot fi :

1. **Experimente demonstrative,** efectuate de profesor sau o grupă de elevi.
2. **Experimente frontale** realizate de toţi elevii, în acelaşi timp, individual sau pe grupe.

1) Prin experiment demonstrativ se înţelege în predarea clasică, experimentul efectuat în scopul de a verifica (ilustra) date expuse de profesor sau concluzii teoretice deja stabilite.

În momentul de faţă, termenul de "demonstraţie" rămâne să se refere mai mult la imposibilitatea de realizare a experimentului de către toţi elevii şi la faptul că acesta este prezentat ca demonstraţie în faţa clasei fie de către profesor, fie de unul sau mai mulţi elevi. În acest caz, caracterul cognitiv al experimentului demonstrativ poate fi mult amplificat prin implicarea lui în confirmarea unor ipoteze, în înţelegerea unor explicaţii iar în final la însușirea unor cunoștințe teoretice noi.

Pentru ca experimentul demonstrativ să-şi atingă scopul, trebuie să se parcurgă o serie de etape: motivarea demonstraţiei, orientarea atenţiei spre ceea ce este esenţial, efectuarea demonstraţiei, enumerarea observaţiilor şi înregistrarea datelor numerice obţinute, interpretarea observaţiilor şi la final concluziile.

2) Experimentul frontal.

Experimentele de acest tip pot fi efectuate de către elevi individual sau pe grupe. Prin efectuarea acestor experimente i se oferă elevului posibilitatea de a participa în mod direct la perceperea fenomenelor. Indicaţiile de lucru pot fi prezentate într-o fişă sau se poate lucra cu ajutorul manualului.

II. Criteriul capacităţii umane.

Acesta include noţiunea de capacitate de investigare experimentală, adică metoda experimentului ştiinţific în cunoaşterea realităţii. În funcţie de sfera acestor capacităţi, experimentele pot fi:

1. **Experimente pentru deprinderi motorii.**
2. **Experimente pentru deprinderi intelectuale.**
3. **Experimente pentru rezolvarea unor probleme.**

Experimente pentru deprinderi motorii. Prin efectuarea experimentelor prevăzute în programa şcolară, elevii reuşesc să-şi formeze deprinderile motorii necesare.

Experimente pentru formarea şi dezvoltarea deprinderilor intelectuale.

În această categorie intră experimentele pentru învăţarea de noţiuni şi concepte, experimente pentru stabilirea şi verificarea unor reguli şi experimente pentru rezolvarea unor probleme.

Experimentele din prima categorie au un rol percepţional şi contribuie la formarea unor reprezentări mai corecte şi mai complete.

Experimentele şi lucrările de laborator care se organizează după terminarea unei teme sau a unui capitol urmăresc consolidarea cunoștințelor sau evaluarea gradului de însușire a acestora de către elevi. În funcţie de scopul urmărit se pot folosi experimente demonstrative, de cercetare şi mai ales aplicative. Această categorie, de experimente aplicative, oferă profesorului posibilitatea de a

cunoaşte concomitent cu gradul de însuşire a cunoştinţelor şi capacitatea elevilor de a aplica în practică principii, legi sau noţiuni învăţate în clasă, prezentând totodată avantajul că arată elevilor importanţa noţiunilor teoretice la rezolvarea unor cerinţe practice şi îi face să înţeleagă locul muncii şi al laboratorului în cadrul disciplinei studiate ca ştiinţă.

Activitatea de instruire, ca expresie a procesului de formare şi dezvoltare a personalităţii celor educaţi, nu se limitează la acumularea cunoştinţelor de către cei instruiţi – deşi această intenţie se manifestă pregnant – ea vizează şi formarea capacităţii de a le utiliza, de a le aplica în situaţii şi în forme variate.

Ulterior, sensul principal a fost *extins, depăşind ideea aplicativităţii cunoştinţelor însuşite.* El preconizează *participarea activă a elevului, atât în acumularea de cunoştinţe pe calea practicii,* cât şi *aplicarea creatoare a cunoştinţelor* în activitatea practică. Mai mult, în didactica modernă principiul, reclamă folosirea teoriei pentru elaborarea *ipotezelor de cercetare şi pentru activitatea de documentare.* Pe primul plan nu se situează numai abilităţile practice ci şi *utilizarea operaţiilor gândirii divergente şi a tehnicilor de investigaţie.*

Principiul interacţiunii dinte teorie şi aplicaţiile ei: practica = nu minimalizează importanţa conţinuturilor teoretice în afirmarea individului pentru viaţă, ci presupune "a şti" şi "a şti să te foloseşti" de cele învăţate. Dacă importanţa şi utilitatea acumulării unor cunoştinţe sunt puse în evidenţă de capacitatea subiecţilor de a le utiliza în realizarea unor noi demersuri cognitive şi (sau) în aplicaţii practice, tot atât de adevărat şi de important este şi corolarul acestei relaţii şi anume, că abilitatea de a efectua diverse aplicaţii nu se poate realiza prin separarea artificială a acestei competenţe de suportul ei teoretic reprezentat de cunoştinţele acumulate. În consecinţă, interdependenţa dintre teorie şi practică exprimă necesitatea ca:

- Activitatea de instruire să prilejuiască aplicarea în practică a cunoştinţelor însuşite şi să contribuie la formularea abilităţilor şi capacităţii de aplicare.
- Activităţile practice să fie realizate astfel încât să prilejuiască utilizarea cunoştinţelor însuşite, să contribuie la consolidarea şi aprofundarea acestora şi la lărgirea orizontului de cunoaştere.

Necesitatea acestui principiu decurge, pe de o parte, din *obiectivele activităţii de instrucţie şi educaţie,* iar pe de altă parte din *structura conţinuturilor* acestei activităţi:

- Pregătirea pentru viaţă, pentru activitatea profesională şi îndeplinirea a diverse roluri sociale. Aserţiunea lui Lincoln că "societatea are nevoie de ceea ce pot face oamenii, nu de ceea ce ştiu" în sensul amintit nu trebuie interpretată ca negare a importanţei pregătirii teoretice. Pregătirea teoretică – ea însăşi – implică o anumită doză de aplicaţie; ştiinţa a devenit o forță productivă.
- Legătura strânsă a cunoaşterii umane cu activitatea practică constituie, în multe situaţii, *punctul de plecare şi scopul* acţiunii cognitive.

Conţinutul instruirii, stabilit în funcţie de ceea ce se consideră că asigură pregătirea indivizilor pentru a răspunde adecvat exigenţelor vieţii, cuprinde conţinuturi preponderent teoretice, dar şi experimentale, aplicative.

Sunt şi circumstanţe de natură pedagogică:

- Înţelegerea utilităţii unor cunoştinţe exercită o influenţă pozitivă asupra motivaţiei care susţine efortul depus pentru învăţarea lor.
- Formează abilităţi.
- Are o valoare formativă; contribuie la dezvoltarea morală a educabililor, la formarea unor trăsături de voinţă şi de caracter (tenacitate, responsabilitate pentru lucrul "bine făcut" etc.).

Interacţiunea dintre teorie şi practică, implicit capacitatea aplicativă, prezintă o arie largă de manifestare; ea nu se reduce la realizarea unei activităţi practice de un anumit fel, ci are un sens mai larg, mai cuprinzător, încorporând:

- dobândirea unor noi cunoştinţe cu ajutorul celor învăţate; înţelegerea altor fenomene;
- rezolvarea unor exerciţii şi probleme;
- efectuarea unei demonstraţii experimentale;
- efectuarea unei activităţi practice propriu-zise.

Prin urmare, conceptul de "practică" are o semnificaţie mai largă, pornind de la forma elementară, cea mai accesibilă şi frecventă în practica şcolară, până la activitatea practică propriu-zisă.

MANIFEST PENTRU SCOALA VIITORULUI

Dana Elena Boulescu, LTA „Romeo Constantinescu”

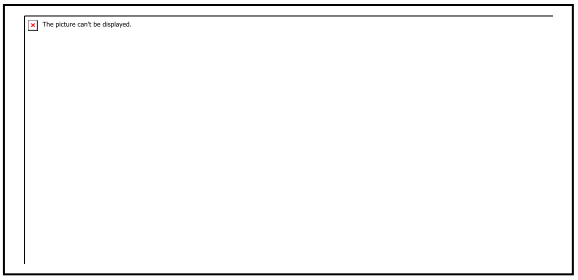

Calitate sau cantitate? Întotdeauna calitate. Mai ales când vorbim despre politici educaţionale care conturează viitorul unei societăţi. Din păcate, cele două noţiuni stau într-o relaţie antinomică, în care, în general, una o anulează pe cealaltă.

Astfel, calitatea educaţiei depinde de cantităţile folosite în realizarea acesteia. În acest sens ar trebui să ne îndreptăm atunci când vorbim despre revizuirea programelor şcolare. În momentul de faţă, şcoala românească oferă prea mult din punct de vedere al cantităţii informaţionale, ceea ce ne indepărtează de un învăţământ performant. Politicile educaţionale europene înţeleg prin performanţă „specializare”. În învăţământul universitar, acest lucru a fost realizat ca efect al adoptării sistemului Bologna, însă un astfel de proces ar trebui să înceapă de la o vârstă mult mai mică a elevului, pentru ca acesta să se poată axa pe studiul acelor materii care îi vor asigura trecerea la următorul nivel. În învăţământul secundar superior, elevii noştri sunt obligaţi să parcurgă prea multe materii de studiu din trunchiul comun, fiecare dintre acestea având programe mult prea încărcate, ceea ce îi împiedică să îşi aleagă singuri şi să aprofundeze materiile necesare conturării viitoarelor lor cariere, cum se întamplă, de exemplu, cu succes în sistemul de educaţie din Marea Britanie.

De asemenea, în vederea asigurării calităţii în educaţie, trebuie luată în considerare o abordare holistică a elevului. Indiferent de locul, momentul sau nivelul la care are loc, procesul educativ nu trebuie să se limiteze la acumularea de cunoştinţe sau crearea de deprinderi. Educarea unui individ implică perceperea acestuia ca un tot unitar – intelect, psihic, afect. Educaţia elevului nu se adresează numai intelectului, ea totodată hrăneşte şi modelează din punct de vedere psihic şi emoţional. Educaţia holistică poate fi rezumată în trei verbe: „A FI”, „A FACE” şi „A AVEA”. „A fi” este coordonata ontologică a fiinţei umane – elevului îi trebuie activată conştientizarea sinelui, ca să se poată percepe ca entitate individuală si unică, fără a se pune în opoziţie cu grupul, comunitatea si societatea. În procesul didactic (dar şi autodidactic) această coordonată răspunde la întrebarea „cine?”. „A face” este coordonata comportamentală, responsabilă in educaţie cu răspunsurile la întrebările „ce?”, „cum?” şi „cat?”. „A avea” este componenta motivaţională a procesului didactic – ea răspunde la întrebarea „de ce?”, astfel stabilind scopuri şi rezultate aşteptate.

După cum se ştie, România este una dintre puţinele ţări ale Uniunii Europene în care drama nu este o materie de studiu. Din păcate, drama, în momentul de faţă, este studiată doar în foarte puţine unităţi de învăţământ şi doar sub formele cursurilor opţionale sau cluburilor de teatru. Iar atunci când acest lucru se întâmplă, de fapt este vorba doar despre activităţi de dramatizare a unor opere/pasaje literare sau de punere în scenă a unor piese de teatru/fragmente.

Studiul dramei include şi presupune mai mult decât creare unei scene, memorarea unor replici sau imitarea unor personaje – acestea fiind competenţe specifice dramaturgiei. Studiul dramei în şcoli, de către indivizi care nu au ca scop profesionalizarea acestei activităţi, atrage un numar de beneficii pe care nu le regăsim în studiul celorlalte materii (sau doar într-o foarte mică măsură). Drama are ca obiectiv principal dezvoltarea personalităţii unui elev. Subordonate acestui obiectiv sunt competenţe precum: creativitatea, inteligenţa emoţională, expresivitatea corpului, a mimicii feţei cât şi a discursului, gândirea intuitivă, naturaleţea mişcărilor în spaţiul personal dar şi competenţe de interacţiune umană, precum relaţionarea la celălalt (fie interlocutor, fie audienţă) sau lucrul în echipă.

Fără studiul dramei, dezvoltarea acestor abilitaţi rămane pe seama "talentului personal", pe seama unor profesori cu deschidere către astfel de activitaţi sau, pur şi simplu, rămane ca aspect secundar al unui mic numar de procese didactice uzuale metodicilor de specialitate. Mai mult decât modelarea armonioasă a unei personalităţi, tehnicile care urmaresc aceste competenţe pot fi folosite şi cu scop de remediere a unor poziții comportamentale extreme precum timiditate excesivă sau manifestare expansivă.

Toate activitătiţe specifice studiului dramei, în termenii descrişi mai sus, sunt menite să impulsioneze elevul să reacţioneze şi să interacţioneze optim. Astfel, putem crea indivizi pregătiţi să devină părţi functionale şi active (şi nu pasive, aşa cum, din păcate, vedem zilnic) ale societăţii, pe care, prin buna lor plasare, funcţionare şi interacţionare, o pot îmbunătăţi.

Bibliografie:

- Steiner, Rudolf, *Esența educației*, ed. Univers Enciclopedic, București, 2016
- Steiner, Rudolf, *Sfaturi practice pentru profesori*, ed. Univers Enciclopedic Gold, București; 2016
- Walker, Brenda; Chira, Luana, *English Through Drama*, ed. RAO International, București, 2004

Starea de bine prin joc, dans, lectură si pictura!

Bozbici Corina Elena,
Profesor consilier CJRAE Cluj-
Școala Gimnazială Avram Iancu, Câmpia Turzii

Starea de bine prin joc, dans, lectură si pictura! este un proiect finanțat de Consiliul Județean Cluj și implementat de Asociația Părinți pentru școală din cadrul Școlii Gimnaziale Mihai Viteazul din Câmpia Turzii.

Scopul proiectului este de a crește starea de bine, motivația învățării, participarea activă a elevilor din ciclul primar la actul educativ prin activități de joc dans, pictură și lectură organizate într-un cadru nonformal.

Obiectivele generale:

- Îmbunătățirea mobilității articulațiilor și a coordonării mușchilor, detensionare și **relaxare**; creșterea încrederii de sine; exprimarea emoțiilor; întărirea sistemului imunitar; reducerea și eliminarea sentimentelor apăsătoare de izolare, singurătate, anxietate, depresie, furie, tristețe prin activitățile de dans și jocuri de societate.
- Dezvoltarea creativității, exprimarea emoțiilor, coordonarea motorie, îmbunătățirea percepției vizuale, dezvoltarea abilităților conversaționale, creșterea stimei de sine, reducerea stresului prin activități de pictură, desen, ornarea spațiilor în care învață precum și a acțiunilor de dezvoltare senzorială pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.
- Dezvoltarea abilităților de ascultare, dezvoltarea limbajului, îmbogățirea vocabularului, a capacității de atenție și concentrare a imaginației și creativității prin atelierele de lectură organizate în spațiul outdoor.

Obiectivele specifice:

- să învețe 3 coregrafii de dans (la alegere) întreaga clasă, până în luna noiembrie,2022
- să lectureze fiecare copil 3 cărți la alegere, pe care să le prezinte la atelierele de lectură organizate outdoor, până la 1 decembrie.
- să picteze coridoarele școlii, mobilierul necesar pentru spațiile de lectură, alte obiecte ce țin de designul ambiental, până la începutul lunii octombrie.
- să se joace jocuri de societate (Piticot, sah etc) în pauze, pentru a reduce fenomenele de violență, bullying sau alte adicții tehnologice și după terminarea proiectului.

Acest proiect își propune să aducă starea de bine a copiilor din ciclul primar și implicit a părinților prin diverse activități nonformale :

- coregrafii de dans realizate în curtea școlii,
- ateliere de lectură outdoor, în spațiile ce le vom crea (foișoare și mobilier din europaleți),
- pictarea pereților de pe coridoarele școlii,în teme care să sporească motivația elevilor și atracția spre actul educativ
- decorarea pervazelor cu ghivece pictate manual și însuflețirea lor cu flori.
- reluarea jocurilor de societate (Sah, Piticot, Nu te supara frate) , reducând dependența de tehnologie
- acțiuni de integrare senzoriala, în special pentru cei 43 de copii cu cerințe educaționale speciale, integrați în școala gimnazială Mihai Viteazul din Câmpia Turzii

Grupul țintă direct al acestui proiect îl reprezintă toți cei 296 de elevi ai ciclului primar din Școala Gimnazială Mihai Viteazul, Câmpia Turzii. Beneficiarii indirecți ai acestui proiect vor și familiile acestor copii, care vor simți o altă motivare și implicare a propriilor copii în activitățile educative, după această perioada de școală online și pandemie.

Prin promovarea stării de bine în școală, obținem un act educațional eficient, integru, echilibrat cu rezultate deosebite asupra elevilor atât sub aspect intelectual, cât și în ceea ce privește personalitatea

lor. Promovarea stării de bine în școală asigură prin aceasta, dezvoltarea unor cetățeni responsabili, conștienți de calitățile și limitele peoprii, care se vor integra cu bine în realitatea socială oferită de societatea contemporană.

Un scop secundar este acela de a arăta că promovarea stării de bine la nivelul colectivului didactic îmbunătățește rezultatele școlii pe ansamblu, crește calitatea actului didactic, mărește atractivitatea față de această profesie, reduce stresul și crește eficiența profesională.

Prin promovarea stării de bine în școală, obținem un act educațional eficient, integru, echilibrat cu rezultate deosebite asupra elevilor atât sub aspect intelectual, cât și în ceea ce privește personalitatea lor. Promovarea stării de bine în școală asigură prin aceasta, dezvoltarea unor cetățeni responsabili, conștienți de calitățile și limitele peoprii, care se vor integra cu bine în realitatea socială oferită de societatea contemporană.

Un scop secundar este acela de a arăta că promovarea stării de bine la nivelul colectivului didactic îmbunătățește rezultatele școlii pe ansamblu, crește calitatea actului didactic, mărește atractivitatea față de această profesie, reduce stresul și crește eficiența profesională.Vrem, nu vrem toți trebuie să trecem prin școală un anumit număr de ani.Acei ani, în mod cert, lasă o amprentă în sufletul copilului și vor influența viața mai mult decât conștientizăm la vârsta respectivă. Abia ulterior realizăm, cât de mult au contat respectivii ani pentru noi și pentru viața noastră. Poate fi vorba despre o experiență pozitivă sau poate fie una negativă. Din acest punct de vedere, considerăm că o experiență pozitivă în școală, reușește să influențeze decisiv viitorul tânărului școlar, contribuind la conștientizarea propriei valori, la consolidarea încrederii în sine și construirea unei imagini pozitive și realiste asupra propriei persoane.

Ce **rezultate** ne dorim? Ne dorim:
-copii care să zâmbească mai mult și să nu mai fie temători, triști, anxioși, furioși, depresivi
-copii care să comunice eficient și constructiv, cu abilități conversaționale
-copii care să creeze, să transforme spațiile școlii (coridoare) în spații familiare lor
-copii care să-și exprime emoțiile,
-copii încrezători în ei.
-copii mai motivați și implicați în procesul de învățare
Rezultatele materiale se vor vedea prin crearea spațiului de lectură outdoor (foișoare și mobilier din europaleți) prin decorarea spațiilor Școlii Gimnaziale Mihai Viteazul.

EDUCAȚIA ȘI EVOLUȚIA SOCIETĂȚII

”Analfabeții secolului XXI nu vor fi cei care nu pot să scrie sau să citească, ci aceia care nu sunt capabili să învețe, să se dezvețe și să re-învețe.” ?- Alvin Toffler

AUTOR: BRADEA MIHAELA
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV , GALAȚI

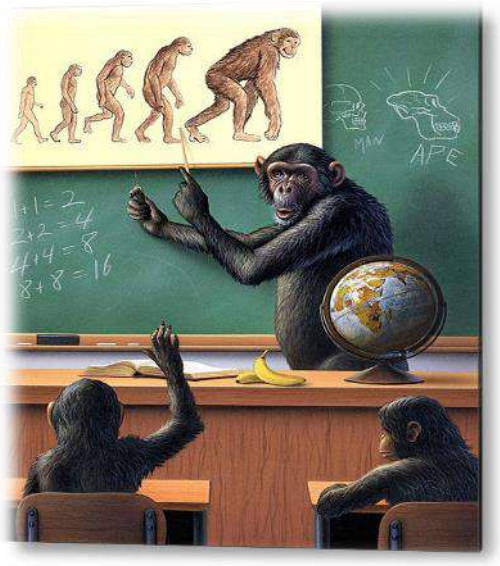

Totul a pornit de la provocarea adresată de o temă a unui curs de formare profesională , în care ni s-a cerut să analizăm și discutăm această afirmație .

Deși este o frază destul de scurtă , ea poate fi interpretată în fel și fel de moduri, de la simplu la complex,de la evident la extrapolare .

Cu toate acestea, primul lucru care mi-a venit în minte citind această frază este cuvântul ADAPTARE. Trăim într-o lume care se regăsește într-o continuă dezvoltare în legătură cu tot ceea ce ne privește și tot ce se află în jurul nostru, într-un continuu proces de a ne ușura viața și a ne crea cel mai bun mod de trai . Așa au început să apară aplicații pe telefon care de care mai utile, s-au dezvoltat instrumentele de căutare web, au apărut ustensile care mai de care mai folositoare și mai rapide în toate domeniile, de la industria tehnologică la sistemul sanitar, etc , pe care noi ar trebui să le acceptăm, să le folosim și să învățăm să le utilizăm .

Așa că dacă trăim în continuare în trecut, cum putem noi să ajungem la acel absolut cunoscut sub termenul de Evoluție? Ca să-l atingem , avem nevoie să scăpăm de idei vechi, prăfuite, ,deși foarte bune pentru perioada lor, adânc înrădăcinate în mințile și în modul nostru de a trăi, să fim deschiși către nou , către tehnologie și progres.

Dar dacă noi ne dezvoltăm și evoluăm , nu ar trebui ca și esența a ceea ce ne deosebește de alte specii , ceea ce ne face pe noi să creăm aceste ”mașinării spre viitor ” – *EDUCAȚIA* să urce treptele spre noi orizonturi ?

Pentru asta este nevoie de o colaborare strânsă și reușită între toate părțile componente : de la cei ce conduc ministerul și oferă baza și resursele , la dascăli , elevi și chiar părinți , întrucât aflați în plin proces de formare și ”rebeliune ” , aceștia au nevoie de tot sprijinul celor din jur să înțeleagă esența evoluției prin educație.

Astfel , și-a mărit orizonturile și frumoasa meserie de dascăl , atingând nemărginite noi oportunități , ce în trecut erau cunoscute doar ca idealuri și vise , păreau basme și imposibil de atins.

În evoluția ei au apărut noi metode de a preda , ce implică mai mult tehnologia , precum platformele de e-Learning, avem noi metode de a face materia să pară mai atractivă și mai ușor de înțeles , să pară un joc (ex . AEL-urile) , avem la dispoziție atât de multe surse de informare , atât pentru noi, profesorii – site-uri cu utile trucuri didactice , metode de evaluare inedite (ex Kahoot) , astfel încât totul să devină mai interactiv și atrăgător , cât și pentru elevi , platforme prin care pot încerca să-și aprofundeze cunoștințele sau multiple videoclipuri prin care pot înțelege mai multe , dar și o multitudine de aplicații care ”vor fura puțin startul ” și-i vor face puțin mai leneși , dar mai capabili pentru un viitor plin de roboți și inteligență artificială .

Astfel ,trebuie să conștientizăm că noi și tot ceea ce ne înconjoară suntem în plin proces de evoluție, să nu ne temem de inteligența artificială și avantajele pe care ni le oferă , să ne adaptăm la ceea ce înseamnă progres .

Deși totuși pare cel mai natural lucru și care merge în același timp cu modul în care se dezvoltă societatea , atunci când trebuie să-ți schimbi obiceiurile intervin un amalgam de sentimente și

trăiri care fac procesul cât mai greu de realizat . Tindem să ne adaptăm și să ieșim din zona de confort pentru a ne integra într-un grup sau într-o categorie socială , iar atunci când nu reușim sau ne ia mai mult să reușim , ne demoralizăm , uitând de faptul că fiecare este diferit și are o capacitatea diferită de accepta schimbări în viața lor . Astfel , atât pentru profesori , cât și pentru elevi ar trebui să existe cât mai mult suport din partea tuturor părților implicate și o perioadă mai lungă de conștientizare a existenței acestor tehnologii evolutive , a utilității inteligenței artificiale , și învățare a modului de funcționare , etapele utilizării și toate trucurile acestor aplicații , site-uri , platforme etc.

Concluzionând , adaptarea la dezvoltare a vieții în general , dar și noile metode ce pot fi utilizate în învățământ , constituie , din punctul meu de vedere , cheia unui viitor mai bun , cu oameni educați și capabili să urce următoarea treaptă în evoluția societății . Un sistem de învățământ adaptat va însemna în viitor o populație cu cunoștințe temeinice , actuale pentru perioada în care vor trăi , educați pentru societatea în care vor trăi .

EDUCAȚIA ȘI EVOLUȚIA SOCIETĂȚII

”Analfabeții secolului XXI nu vor fi cei care nu pot să scrie sau să citească, ci aceia care nu sunt capabili să învețe, să se dezvețe și să re-învețe.” ?- Alvin Toffler

AUTOR: BRADEA MIHAELA
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV , GALAȚI

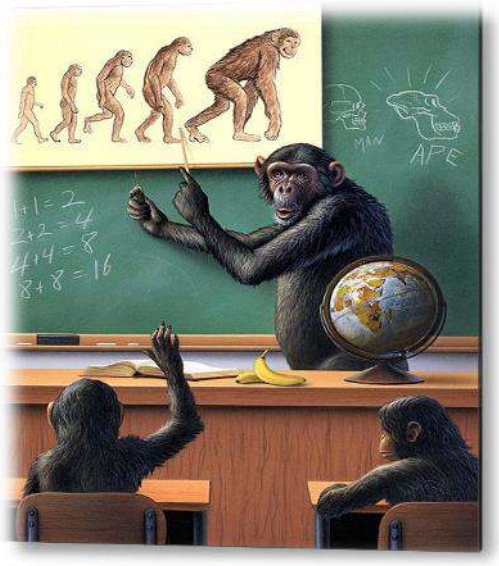

Totul a pornit de la provocarea adresată de o temă a unui curs de formare profesională , în care ni s-a cerut să analizăm și discutăm această afirmație .

Deși este o frază destul de scurtă , ea poate fi interpretată în fel și fel de moduri, de la simplu la complex,de la evident la extrapolare .

Cu toate acestea, primul lucru care mi-a venit în minte citind această frază este cuvântul ADAPTARE. Trăim într-o lume care se regăsește într-o continuă dezvoltare în legătură cu tot ceea ce ne privește și tot ce se află în jurul nostru, într-un continuu proces de a ne ușura viața și a ne crea cel mai bun mod de trai . Așa au început să apară aplicații pe telefon care de care mai utile, s-au dezvoltat instrumentele de căutare web, au apărut ustensile care mai de care mai folositoare și mai rapide în toate domeniile, de la industria tehnologică la sistemul sanitar, etc , pe care noi ar trebui să le acceptăm, să le folosim și să învățăm să le utilizăm .

Așa că dacă trăim în continuare în trecut, cum putem noi să ajungem la acel absolut cunoscut sub termenul de Evoluție? Ca să-l atingem , avem nevoie să scăpăm de idei vechi, prăfuite, ,deși foarte bune pentru perioada lor, adânc înrădăcinate în mințile și în modul nostru de a trăi, să fim deschiși către nou , către tehnologie și progres.

Dar dacă noi ne dezvoltăm și evoluăm , nu ar trebui ca și esența a ceea ce ne deosebește de alte specii , ceea ce ne face pe noi să creăm aceste ”mașinării spre viitor ” – *EDUCAȚIA* să urce treptele spre noi orizonturi ?

Pentru asta este nevoie de o colaborare strânsă și reușită între toate părțile componente : de la cei ce conduc ministerul și oferă baza și resursele , la dascăli , elevi și chiar părinți , întrucât aflați în plin proces de formare și ”rebeliune ” , aceștia au nevoie de tot sprijinul celor din jur să înțeleagă esența evoluției prin educație.

Astfel , și-a mărit orizonturile și frumoasa meserie de dascăl , atingând nemărginite noi oportunități , ce în trecut erau cunoscute doar ca idealuri și vise , păreau basme și imposibil de atins.

În evoluția ei au apărut noi metode de a preda , ce implică mai mult tehnologia , precum platformele de e-Learning, avem noi metode de a face materia să pară mai atractivă și mai ușor de înțeles , să pară un joc (ex . AEL-urile) , avem la dispoziție atât de multe surse de informare , atât pentru noi, profesorii – site-uri cu utile trucuri didactice , metode de evaluare inedite (ex Kahoot) , astfel încât totul să devină mai interactiv și atrăgător , cât și pentru elevi , platforme prin care pot încerca să-și aprofundeze cunoștințele sau multiple videoclipuri prin care pot înțelege mai multe , dar și o multitudine de aplicații care ”vor fura puțin startul ” și-i vor face puțin mai leneși , dar mai capabili pentru un viitor plin de roboți și inteligență artificială .

Astfel ,trebuie să conștientizăm că noi și tot ceea ce ne înconjoară suntem în plin proces de evoluție, să nu ne temem de inteligența artificială și avantajele pe care ni le oferă , să ne adaptăm la ceea ce înseamnă progres .

Deși totuși pare cel mai natural lucru și care merge în același timp cu modul în care se dezvoltă societatea , atunci când trebuie să-ți schimbi obiceiurile intervin un amalgam de sentimente și

trăiri care fac procesul cât mai greu de realizat . Tindem să ne adaptăm și să ieșim din zona de confort pentru a ne integra într-un grup sau într-o categorie socială , iar atunci când nu reușim sau ne ia mai mult să reușim , ne demoralizăm , uitând de faptul că fiecare este diferit și are o capacitatea diferită de accepta schimbări în viața lor . Astfel , atât pentru profesori , cât și pentru elevi ar trebui să existe cât mai mult suport din partea tuturor părților implicate și o perioadă mai lungă de conștientizare a existenței acestor tehnologii evolutive , a utilității inteligenței artificiale , și învățare a modului de funcționare , etapele utilizării și toate trucurile acestor aplicații , site-uri , platforme etc.

Concluzionând , adaptarea la dezvoltare a vieții în general , dar și noile metode ce pot fi utilizate în învățământ , constituie , din punctul meu de vedere , cheia unui viitor mai bun , cu oameni educați și capabili să urce următoarea treaptă în evoluția societății . Un sistem de învățământ adaptat va însemna în viitor o populație cu cunoștințe temeinice , actuale pentru perioada în care vor trăi , educați pentru societatea în care vor trăi .

INTERCULTURALITATEA ȘI ROLUL SĂU ÎN SOCIETATEA VIITORULUI

PROF.ÎNV.PRIMAR: BRADU CORNELIA

Școala Gimnazială Nr.39 ,,N.Tonitza", Constanța

Concepte moderne, interculturalitatea și multiculturalitatea sunt practici și teorii în continuă dezvoltare. Lumea actuală, într-o continuă schimbare, impune redefinirea acestor concepte. Noul mileniu a acordat o atenție deosebită dialogului intercultural. Consiliul Europei a lansat ,,Carta albă a dialogului intercultural", definindu-l ca pe un schimb deschis și respectuos între mai mulți indivizi, ,,grupuri cu background și patrimoniu etnic, cultural, religios și lingvistic diferit, pe baza înțelegerii și respectului reciproc"(Rus, 2019).

Carta albă a Consiliului Europei este de părere că învățarea și predarea competenței interculturale este esențială pentru cultura democratică și pentru coeziunea socială. Cadrul de referință are în centru un model de competențe ce include douăzeci de valori, atitudini, abilități și elemente de cunoștințe asociate cu înțelegere critică. Fiecare dintre cele 20 de componente ale modelului de competențe cuprinde descriptori de competență. Aceștia sunt descrieri de comportamente observabile corespunzătoare unei anumite componente a modelului. Descriptorii sunt formulați în mod pozitiv și pot fi considerați ca rezultate așteptate ale procesului de învățare, fiind utili în elaborarea, implementarea și evaluarea de activități de învățare, dar și în procesul de evaluare a elevilor.

Printr-o multitudine de ore de Educație-civică, de muzică, de dirigenție, de Limbă și literatură română, de Educație plastică sau de consiliere, precum și prin activitățile extracurriculare, putem aborda aceste teme ofertante, punând accent pe valorile demnității umane, a drepturilor omului, pe respect și spirit civic, mediu înconjurător și sustenabilitate. Prin activități antrenante, chiar sub formă de joc, să nu plictisească elevii, putem atinge aceste teme importante, chiar începând de la clasele mici. Este important ca elevii să deducă aceste concepte, să realizeze singuri consecințele unor comportamente și să aibă o abordare pozitivă în final despre problema propusă în activitatea respectivă. Este greu să găsim cele mai adecvate metode și activități, dar merită să ne străduim să facem acest lucru pentru elevii noștri.

Într-o activitate la clasa a patra, am prezentat un filmuleț despre prejudecăți și stereotipuri, când un anumit copil, fiind de altă etnie, era marginalizat. Bineînțeles că filmul era o exagerare, pentru a scoate în evidență acest aspect, dar are un impact atât de puternic în rândul elevilor, încât merită a fi folosit. Fără a promova o abordare complet relativistă, dar și fără a nega realitatea unor diferențe între grupurile culturale, orele de Educație interculturală se vor focaliza pe înțelegerea nuanțată și critică a diversității culturale din societate, ceea ce înseamnă, pe de o parte, prezentarea de aspecte pozitive, valoroase, asociate fiecărui grup cultural, fără a evita însă reflecția critică asupra aspectelor problematice sau asupra relațiilor de putere din cadrul societății și impactul negativ pe care acestea îl pot avea asupra grupurilor minoritare. Nu pun elevii în situații neplăcute legate de apartenențele culturale ale familiei lor. Valorizarea demnității umane și a drepturilor omului este un element fundamental al competențelor pentru cultură democratică. Aceasta include desigur aspecte legate de dreptul la afirmarea propriei apartenențe culturale, dar și dreptul de a nu se prezenta într-un anumit context ca membru al unui anumit grup cultural.

Există numeroase filmulețe ofertante pe youtube despre aceste aspecte. Foarte impresionant este un filmuleț despre un copil care întârzia mereu la ore, iar când ajungea era

pedepsit de către profesor, fără să-l întrebe motivul, până într-o zi, când acesta vede adevăratul motiv al întârzierii. Atunci, impactul este atât de mare, profesorul realizează imensa greșeală pe care o făcuse și îi cere iertare. Știm că sufletul pur al copiilor poate ierta repede și dorința lor de a fi iubiți și ocrotiți este foarte mare, indiferent de mediul din care provin și de etnia căreia îi aparţin.

Societatea interculturală este caracterizată de coexistența mai multor grupuri culturale recunoscute ca având statut egal, bazat pe egalitatea în drepturi a membrilor acestora, dar între acestea există şi sunt susţinute numeroase interacţiuni şi mecanisme de comunicare, dialog şi cooperare, pe baze democratice, ce urmăresc definirea continuă a celor mai adecvate modalități de convieţuire. Perspectiva interculturală ne cere în primul rând să recunoaştem că realitatea este plurală, complexă şi dinamică şi că interacţiunea este parte integrantă a tuturor vieţilor şi culturilor. Perspectiva interculturală înseamnă asigurarea respectului reciproc printr-o astfel de interacţiune şi dezvoltarea unor comunităţi de indivizi care se sprijină reciproc, eliminând relaţiile bazate pe dominare şi respingere. Interculturalitatea implică deschidere, curiozitate şi empatie faţă de oamenii din alte culturi şi folosirea cunoaşterii şi sensibilizării dobândite pentru a evalua propriile pattern-uri de percepţie, gândire, sentimente şi comportamente pentru a ajunge la o mai bună auto-cunoaştere şi auto-înţelegere (Neștian- Sandu. 2018).

Educația inerculturală pe care este bine să o avem cât mai mult în vedere în orele noastre de curs, ori de câte ori este posibil, nu este un concept izolat, ambiguu, ci este în strânsă interdependență de realitatea în care trăim, de dinamica societății, de dezvoltarea economică și politică, de justiție, educație, de drepturile omului, de ecologie, sănătate, globalizare, intersectându-se cu toate domeniile în care interacționează ființele umane. Educația interculturală îi îndrumă pe tineri să își adapteze modul în care privesc grupurile culturale și indivizii aparținând grupurilor culturale, să îi asculte și să-i înțeleagă în mod activ, pentru a le oferi spațiul în care să își manifeste liber identitatea culturală. În acest proces, ei învață să se abțină de la etichetarea oamenilor, de la încadrarea lor în categoriile care au fost deja create înainte de contactul efectiv.

BIBLIOGRAFIE:

1. Neștian-Sandu, Oana; Lyamouri-Bajja, Nadine.2018.Educație interculturală T-Kit Ediția a doua. Consiliul Europei.pag.7-30;
2. Rus, Călin; Neștian-Sandu, Oana; Bajka, Oana.2019. Ghid de educație interculturală. Institutul intercultural Timișoara.pag.5-44.

SĂPTĂMÂNA VERDE-SĂPTĂMÂNA PENTRU NATURĂ ȘI VIAȚĂ

Prof.înv.primar, Bradu Cornelia

Școala Gimnazială Nr.39 ,,Nicolae Tonitza”, Constanța

Săptămâna verde oferă posibilitatea cadrelor didactice de a ancora în realitatea zilelor noastre copiii, care trebuie să conștientizeze acum, mai mult decât oricând, necesitatea ocrotirii planetei, a reciclării, dorința și nevoia de a planta și de a avea un mediu curat. Astfel, conștientizând această nevoie a planetei, vor milita și ei, după puterile lor, pentru aceste lucruri de o maximă importanță, vor influența familiile lor, dacă acestea nu au astfel de preocupări, pe prietenii și pe cei din jurul lor, prin exemplul personal sau prin activități de bună practică.

Oricine poate face un efort, cât de mic ar fi, pentru a recicla, pentru a planta o floare, un copăcel, un arbust. Putem face parte, înscriindu-ne în organizații nonguvernamentale, pentru a participa la acțiunile lor atât de diverse și de bine intenționate pentru ocrotirea planetei. De asemenea, sunt diverse zile, care sărbătoresc pământul, apa, păsările etc., astfel avem ocazia să facem activități pentru ocrotirea planetei. Pare ceva foarte greu de realizat, dar, dacă ei se obișnuiesc de mici să gândească așa, când vor fi mari vor avea parte de o natură curată, de un mediu nepoluat, de o planetă plină de resurse încă, de tehnologii nepoluante și de alternative pentru economisirea energiei.

Fiecare școală a avut posibilitatea alegerii perioadei de desfășurare a acestei săptămâni în intervalul dat de Ministerul Educației, existând și o platformă unde se puteau găsi materiale diverse pentru vizionat și analizat sau care erau un punct de reper pentru activitățile ce urmau să fie desfășurate. Este pentru prima dată când are loc o asemenea inițiativă, care va continua în anii școlari viitori, deoarece este o oportunitate pentru a desfășura astfel de activități care sunt pe placul elevilor, unde participă cu mult interes și entuziasm.

Vizita la Delfinariu a prilejuit un punct de reflecție asupra vietăților marine, asupra necesității ocrotirii lor, deoarece li se poate face un rău incomensurabil prin poluarea apelor, până la dispariție chiar. Văzând cât sunt de inteligente aceste animale, câtă bucurie ne oferă, încântare, prin inteligența de care dau dovadă, prin lucrurile deosebite pe care le fac învățând atât de ușor, copiii au iubit și mai mult delfinii și au hotărât să facă niște afișe prin care să promoveze un mediu curat, protejarea viețuitoarelor și a planetei, în general. Cu aceste lucrări vor participa la concursuri sau le vor afișa în locuri publice.

Elevii au aflat că există teritorii protejate, tocmai pentru a nu li se distruge frumusețea lor sălbatică, deoarece, prin intervenția distrugătoare a omului, de-a lungul timpului, unele specii de plante au dispărut sau sunt pe cale de dispariție, la fel și animalele. Multe din aceste zone au intrat în patrimoniul mondial, fiind ocrotite prin lege.

Bibliografie:

https://www.saptamanaverde.edu.ro/ro

VALORIFICAREA TIM ÎN GRĂDINIŢĂ PRIN ORGANIZAREA CENTRELOR DE ACTIVITATE CU RESPECTAREA NEVOII DE JOC A COPIILOR

BRADU IULIETA
LICEUL TEHNOLOGIC NR 1/ GPP „CĂSUȚA PITICILOR” CÂMP. MOLD.

Inovarea în metodologia didactică este o necesitate. Talentul educatoarei pentru fundamentarea şi proiectarea demersului didactic, folosirea strategiilor şi tehnicilor care să înlocuiască activităţile plictisitoare, dificile, fără motivaţie cu activităţi dinamice, cu atmosferă vioaie, entuziastă este o necesitate obiectivă pentru desfăşurarea unui demers educaţional bazat pe principiul diferenţierii şi individualizării.

Spaţiul în care preşcolarii îşi petrec o bună parte din timpul lor, se joacă şi se mişcă trebuie să fie amenajat corespunzător pentru ca acesta să fie un loc frumos, plăcut, o sursă din care copiii se inspiră şi învaţă, un loc în care se simt în siguranţă. Activitatea fundamentală a copilului este, după cum bine se ştie, jocul, sursă educativă cu diverse şi multiple valenţe formative. Jocul apare ca un mod de petrecere agreabilă a timpului, ca un divertisment, dar prin joc copilul foloseşte inteligenţa în numeroase şi diverse situaţii. Copilul învaţă jucându-se şi se joacă învăţând, desfăşurând activitatea cea mai plăcută, dar în acelaşi timp, îşi satisface curiozitatea, nevoia de cunoaştere prin contactul cu obiectele. Jocurile şi activităţile pe care le-am organizat şi desfăşurat în centrele de activitate au fost şi continuă să fie un mijloc eficient de dezvoltare a inteligenţelor multiple. În cadrul acestora copiii au posibilitatea să experimenteze, pentru a-şi forma deprinderi şi obişnuinţe atitudini şi comportamente,specifice comunicării, colaborării, manipulării, rezolvării de probleme, dobândirii de cunoştinţe. Pentru ca aceste lucruri să se întâmple am creat un mediu interactiv, cu materiale diverse care să-l stimuleze pe copil să regândească şi să valorifice tot ce se află la îndemâna lor.

Centrul „BIBLIOTECĂ” este un loc confortabil şi liniştit, pe care lingviştii îl preferă pentru a se bucura de cuvântul scris. Prin activităţile desfăşurate aici li se dezvoltă cursivitatea şi coerenţa exprimării, creativitatea verbală, li se îmbogăţeşte vocabularul, dar şi capacitatea de discriminare vizuală, deci inteligenţa vizual/spaţială sau inteligenţa kinestezică, abilităţi musculare, prin scrierea unor elemente grafice, litere, cifre, etichete, tăbliţe, răsfoirea cărţilor puse la dispoziţie. În această zonă preşcolarii îşi pot dezvolta şi inteligenţa logico/matematică prin numărarea personajelor din poveşti, a cărţilor, a paginilor, folosind atât numeralul cardinal, cât şi pe cel ordinal. Ei au putut memoriza şi recita poezii ca: „Chipul cifrelor”, „Numărătoare până la zece pentru copii cu sânge rece”, „Moşneagul”, „Numărătoarea”, versuri recitativ-ritmice etc.(Anexa 1)

Centrul „ŞTIINŢĂ” prin varietatea materialelor puse la dispoziţia preşcolarilor – sticluţe, vase de diferite mărimi, eprubete, jetoane cu animale, plante, flori, albume cu vieţuitoare şi plante – contribuie la dezvoltarea inteligenţei naturaliste, lingvistice, logico/matematice, kinestezice. Preşcolarii cu inteligenţa predominant naturalistă înţeleg problemele naturii vii şi o iubesc, rezolvă situaţiile problemă observând, organizând, experimentând, clasificând, stabilind cu multă uşurinţă relaţii în lumea vieţuitoarelor şi a plantelor. Pe lângă însuşirea unor cunoştinţe despre mediul înconjurător, copiii îşi formează şi atitudini sociale, în diferite contexte ei sunt în situaţia de a dialoga, de a se contrazice, de a comunica, de a colabora pentru efectuarea unor experienţe, dezvoltându-li-se şi inteligenţa lingvistică, interpersonală şi intrapersonală. În cadrul acestui centru copiii alcătuiesc întregul, grupează, clasifică, numără, scriu cifre, dezvoltându-şi inteligenţa logico/matematică prin jocuri ca: „Din bucăţi, întregul”, „Completează ce lipseşte”, „A câta floare, pisică lipseşte?”, „Câte sunete are cuvântul…?”

Jocurile senzoriale sunt activităţi preferate de preşcolarii cu inteligenţă kinestezică, vizual/spaţială şi logico/matematică. Aici copiii dobândesc cunoştinţe despre volum, proprietăţile diferitelor obiecte, mărime, culoare, formă, grosime, măsoară, formează grupe cu mai puţine sau mai multe obiecte. De exemplu : „Separă copacii înalţi de cei scunzi, cei groşi de cei subţiri”, „Aşează-mă la căsuţa mea”- grupează obiecte după diferite criterii.

Centrul „ARTĂ” este locul unde îşi desfăşoară activitatea cei cărora le place muzica, artele plastice, copiii care doresc să-şi exerseze potenţialul creator. Muzica are o mulţime de avantaje pentru cei mici: sensibilizează copiii la tempoul şi ritmul cântecului, stimulează comportamentul de ascultare, contribuie la perceperea şi discriminarea sunetelor muzicale, a timbrului şi duratei, dezvoltă calităţile vocale şi auzul muzical, formează gustul estetic, îmbunătăţeşte echilibrul şi coordonarea prin mişcare – inteligenţa kinestezică, ajută la dezvoltarea relaţiilor sociale, realizează relaxarea şi autoadaptarea, contribuie la exprimarea emoţiilor. Cântecele şi jocurile muzicale cu numărători („Elefanţii”, „Zece negri mititei”, „Rostogolul”, „Şade raţa pe butoi”, „Moşneagul”, „Hai să zicem una”, „Numărătoarea”) le-au dezvoltat şi inteligenţa logico/matematică. Prin activităţile artistio-plastice copiii se exprimă aşa cum simt, cum gândesc, cum văd lumea. Acestea sunt activităţi preferate de cei cu inteligenţă kinestezică şi vizual/spaţială. Aceştia încadrează cu uşurinţă ceea ce desenează în pagină, păstrează proporţiile, îşi verifică cunoştinţele legate de culori raportate la realitate. Inteligenţa logico/matematică se dezvoltă prin jocuri logice de transformări identice, alternând forma, mărimea şi culoarea, precum şi poziţiile spaţiale. La modelaj redau obiecte în diferite dimensiuni: „Fructe mari, mijlocii şi mici”, „Funde late şi înguste”, „Morcovi subţiri şi groşi”, numără bucăţele de plastilină. În activităţile practice copiii îşi dezvoltă inteligenţa logico/matematică, vizual/spaţială şi kinestezică. Identifică materialele, le recunosc, dobândesc cunoştinţe noi despre mărime, culoare, îşi organizează acţiunile, stabilesc relaţii între elementele

temei, compară mărimea elementelor, combină materialele, creează diferite efecte, argumentează deciziile luate.

La centrul „CONSTRUCŢII” lucrează copiii cu inteligenţa dominant kinestezică, vizual/spaţială, logico/matematică, deoarece aceştia mânuiesc cu multă uşurinţă jocurile de construcţie, îmbină culori şi forme, redând armonia întregului, observă relaţiile dintre elementele construcţiei. Teme ca: „Oraşul nostru”, „Parcul de joacă”, „Casa bunicilor”, „Casa mea”, „Cartierul meu” au fost realizate cu plăcere, preşcolarii fiind puşi în situaţia de a număra piesele construcţiei, de a identifica forma, culoarea, mărimea , înălţimea, greutatea materialelor, aşezarea spaţială. Lingviştii au putut numerota casele, au dat nume străzilor, au discutat probleme legate de realizarea proiectului,au descris construcţia, au comunicat ideile la final. Pe fond socio-emoţional s-a dezvoltat intrajutorarea, cooperarea, aptitudini de negociere, satisfacţia lucrului realizat, deci se dezvoltă inteligenţa interpersonală şi intrapersonală. S-a dezvoltat şi inteligenţa kinestezică: musculatura mâinilor, coordonarea ochi – mână, autocontrolul.

Centrul „JOC DE ROL” este un centru foarte îndrăgit de copii pentru că le place să se joace „de-a ceva”. Aici ei inventează tot felul de scene de joc în funcţie de ce-i interesează. Jucându-se li s-au formează aptitudini şi deprinderi sociale de cooperare, întrajutorare, au înţeles relaţiile sociale, şi-au exersat de fapt, inteligenţa interpersonală şi intrapersonală. Interpretând roluri şi dialogând exersează limbajul oral şi scris, îşi dezvoltă expresivitatea, creativitatea, coerenţa verbală, deci inteligenţa lingvistică. În această zonă am iniţiat copiii în „procesul de matematizare” în problemele uzuale ale realităţii. Prin jocul de rol „De-a magazinul” preşcolarii au numără obiecte, le-au sortat, după diferite criterii, au scris etichete cu preţuri, au cunoscut monede şi bancnote, fac mici calcule. Prilej de exersare a calităţilor gândirii şi a operaţiilor acestora a fost jocul „La aniversare” unde copiii şi-au consolidat cunoştinţele referitoare la întreg, jumătăţi şi sfert. Prin jocul „De-a cofetăria”, preşcolarii măsoară, cântăresc, prepară, îşi exersează deprinderile de măsurare a capacităţii, apreciază şi constată global că nu toate alimentele cu aceeaşi dimensiune au aceeaşi greutate. La jocul de rol „Personaje din poveşti” pe lângă dialog, îşi reactualizează cunoştinţe referitoare la număr, mărime, numărare folosind numeralul ordinal şi cardinal. În cazul acestor jocuri am condus jocul din interior, intervenind cu soluţii de rezolvare acolo unde a fost cazul.

Centrul „NISIP ŞI APĂ” este un alt loc preferat de majoritatea copiilor. Aici copiii au construit – inteligenţa kinestezică, vizual/spaţială, au desenat în nisip-inteligenţa vizual/spaţială, au numărat elementele construite, obiectele folosite (scoici, mărgele, lumânări), au comparat după diferite criterii – inteligenţa matematică sau au socializat, exersând inteligenţa interpersonală, au descris, povestit şi explicat – inteligenţa lingvistică.

Deosebit de important pentru buna desfăşurare a acestor activităţi este materialul didactic pus la dispoziţia copiilor în centrele de lucru, material care trebuie să incite la descoperiri, să îi

ofere copilului posibilităţi de cercetare. În funcţie de preferinţele lor pentru anumite activităţi din anumite centre, de inteligenţa sau inteligenţele manifestate copiii vor fi experţi sau ucenici, novici.

Organizarea acestor centre am realizat-o ţinând cont de resursele materiale, de spaţiu, de nivelul de vârstă al copiilor, astfel încât aceştia să aibă posibilitatea să aleagă locul de învăţare şi joc, în funcţie de disponibilitate, nevoi şi preferinţe.

Bibliografie:

- Breben S., Gonea E., Ruiu G., *Activităţi bazate pe inteligenţe multiple,* Editura „Reprograph", Craiova, 2004
- Răileanu, Daniela, Bujor, Liliana, Serdenciuc,Nadia Laura, *Învitație la joc pentru PĂRINȚI dedicați, COPII fericiți și PROFESORI dedicați",* Editura „Didactica Publishing House", București, 2022
- *** - Revista învăţământului preşcolar sucevean *,,Floare de colţ",* nr. 7/2006, Editura George Tofan Suceava

SĂRĂCIE și EDUCAȚIE

Prof. Roxana Bragă

Liceul Tehnologic „Dacia” Pitești

Dacă aș începe cu definiția din DEX a sărăciei, aceasta ar suna așa: „lipsa mijloacelor materiale necesare existenței; starea, viața celui sărac”. Iar în câmpul semantic ar apărea expresii ca: „sărăcie lucie”, „a-și vedea de sărăcie”. Extinzând către sărac, avem „sărac cu duhul” sau „sărac și curat”, încercând astfel să se mai spele din agresivitatea cuvântului. Ce legătură are sărăcia cu educația? Foarte mare! E vorba, mai degrabă, de prezența continuă a uneia dintre ele, sărăcia, în mijlocul comunităților. A celor mai multe.

În perioada pandemiei, când s-a accentuat discrepanța dintre copiii din oraș și cei din mediul rural, această dependență s-a văzut și mai evident. Lipsa mijloacelor de conectare la aplicații, lipsa internetului, lipsa interesului familiilor și a copiilor, a autorităților, toate au contribuit la „ruperea” elevilor de mediul de studiu. Și lucrul acesta continuă.

Fiecare copil care nu merge la școală va deveni un adult fără educație. El va avea șanse mici să obțină un loc de muncă și risc mai mare să devină infractor sau să depindă de ajutorul social toată viața.

Există, din păcare, și cazuri în care parintii înșiși încurajează încălcarea normelor valorilor școlare prin atitudinea lor față de scoală. Ca forme principale de manifestare a deviatiei scolare, putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social si comportamental: fuga de la scoală, absenteismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul. Se adaugă și motivele că, iarna, copiii lipsesc mai mult fiindcă nu au obiectele necesare pentru a se îmbrăca și a se încălța, sau, că, vara, încep muncile agricole, iar copiii trebuie să-și însoțească părinții și să-i ajute. Sunt acceptabile, dar, în general, elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcați pentru absenteism și alte probleme de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală.

Ar trebui să ne gândim că fiecare copil are valoare si este unic, și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale. Însă, aici intră în acțiune sistemul de învățământ cu ale lui curricule, reguli, programe, care nu prea lasă profesorului libertatea de a acționa conform nevoilor clasei. Si, dacă îți asumi o asemenea responsabilitate, numărul copiilor fiind uneori prea mare, nu ai timp să te ocupi de întreaga clasă.

Este cazul meu, fiindcă lucrez la un liceu tehnologic, unde elevii intră cu medii din ce în ce mai mici, inclusiv la limba română, însă, la sfârșitul celor patru ani ni se cer rezultatele la exmenul de bacalaureat. Cum își poate cineva închipui, că unui copil care intră cu media 5 îi poți ridica nivelul în patru ani, astfel încât el să obțină 6 fără efort și din partea lui? E foarte dificil, dar nu imposibil, desi mulți dintre ei au pretenții minimale. „Supraviețuind" în gimnaziu, asta își propun să facă și la liceu, de aceea, majoritatea au un număr exagerat de mare de absențe. Sunt, mai degrabă, extrașcolari, decât elevi ai unui sistem de învățământ! Și, cu asemenea mentalitate, în care „ne furăm căciula", fiindcă motivăm absențe ca să-i ținem în sistem pentru că în școli se aplică plata „per elev", nu vom reuși niciodată să ridicăm nivelul de instruire. De fapt, nici nu cred că se vrea! Profesorii, cei mai mulți dintre ei, fac eforturi foarte mari pentru a-i face pe copii să vină la școală, să învețe, să se implice, să-i determine să le „placă" ceva din ceea ce studiază, să – i convingă că educația are rostul ei. Întrebărilor naive de tipul „La ce-mi folosește, doamna, școala?" ar trebui să le găsim răspunsuri convingătoare! Numeroasele aplicații la care au acum acces, sunt și ele un factor perturbator. Acolo sunt numeroși indivizi care le induc ideea că școala nu are rost, că banii se fac altfel, că școala te învață doar să devii un angajat model, însă eu sunt convinsă că cei care vorbesc așa au minimum o facultate. Le explic copiilor să se intereseze, să caute informații, să întrebe, să nu se mulțumească cu idei gata formate care le sunt induse. În fond, școala le deschide orizontul! Dacă stai în satul tău, nu mergi la școală, nu ai cum să înțelegi că lumea e mare, e altfel, e accesibilă, e deschisă!

Întorcându-mă la ideea legăturii dintre sărăcie și educație, pe care am cam abandonat-o , trebuie să spun că am și elevi ai căror părinți se plâng, într-adevăr, de lipsa posibilităților materiale, uneori generate de distanțe, de lipsa veniturilor, așa cum am și elevi care nu vin decât să-și ia banii (diferite burse sociale), să-și motiveze absențele și să spere că „trec", petrecându-și timpul... altfel! Părinții care vin la școală, sunt la rândul lor blazați, relaxați, acceptând cu ușurință faptul că propriul copil nu prea învață, încercând totuși să ne convingă pe noi, pe diriginți, că ei au învățat! Ce rost are? Copilul este subiectul discuției, nu părintele!

Astăzi, sărăcia generează analfabetism, abandon şcolar, lipsă de educaţie, iar lipsa de educaţie, abandonul şcolar, analfabetismul generează sărăcie!

Bibliografie: https://tribunainvatamantului.ro/saracia-submineaza-educatia-lipsa-educatiei-blocheaza-sansele-copiilor-la-un-viitor-mai-bun-si-proiectul-de-dezvoltare-a-romaniei/

Autismul

AUTOR: BRÂNDA FLORINA
LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL NR 1. ORADEA

Autismul face parte dintr-un grup de tulburări psihice de dezvoltare numite colectiv tulburări de spectru autist(TSA). Termenul ”spectru” se referă la varietatea de simptome, abilități și nivele de afecțiuni sau dizabilități pe care copii cu autism le pot avea. Unii copii sunt afectați la un nivel moderat de către simptomele lor dar alții sunt afectați sever. (Dobrescu,I.,2012,p.41)

Tulburările de spectru autist sunt diagnosticate în acord cu principiile directoare listate în Manualul de Diagnostic al DSM-V. Manualul descrie cinci tulburări uneori denumite tulburări pervazive de dezvoltare. Acestea sunt:

- Tulburarea autistă
- Sindromul Asperger
- Tulburarea pervazivă de dezvoltare fără alte specificații (PDD-NOS)
- Sindromul Rett (DSM-V, 2000, p.84)

Autismul este o tulburare de spectru, ceea ce înseamnă că există diferite grade de afectare de care depinde gradul de independență și de integrare socială la care poate ajunge o persoană în urma intervenției specifice.

În SUA, prevalența tulburării de spectru autist este de 1 la 88 de nașteri (conform Centers for Disease Control and Prevention).Proporția în raport cu sexul este de 1 fata la 4 băieți.

Autismul este considerat o tulburare de ordin social şi constă în tulburări de socializare. Termenul de “autism infantil precoce “ a fost lansat de L.Kanner în anul 1943 şi definit apoi de A.S.Reber ca un sindrom patologic apărut în copilărie. Acesta este caracterizat printr-o stare de “înstrăinare”, o lipsă de răspuns social şi/sau interes faţă de cei din jur. Se înregistrează grave dificultăţi de comunicare şi de limbaj precum şi imposibilitatea de a dezvolta un ataşament normal. Modul de realizare a comunicării cu mediul înconjurător este de cele mai multe ori considerat bizar. În literatura de specialitate sunt făcute o serie de diferenţieri specifice diferitelor tipuri de “autism”. Este necesar a se face diferența dintre

sindromul autismului infantil şi simptomul de autism care poate fi întîlnit în mai multe tulburări psihopatice. A. Maslow identifică un "autism agitat", în care subiectul încearcă în plan imaginativ experienţe care îl terorizează, şi un "autism calm" comtemplativ, în care subiectul se complace într-o situaţie idilică prin iluzionare sau consolare. (Abrudan,C., 2005, p. 88)

Copiii autişti devin instabili emoţional ca urmare a unei întârzieri în dezvoltare socială, emoţională şi de personalitate. Autismul este o tulburare cu simptome unice şi caracteristici care îl diferenţiază de retardare mintală, instabilitatea emoţională, psihoză sau afazie. În ultimii ani s-a înregistrat o varietate simptomatologică şi diversitate a descrierilor tulburărilor asociate autismului ceea ce a condus spre cuprinderea lor în sintagma „tulburări din spectrul autist". În felul acesta sunt caracterizate sindroamele care au o astfel de simptomatologie cum ar fi: sindromul Kanner, sindromul Asperger, sindromul Rett, sindromul Heller, s-au sindromul de autism atipic. (Abrudan,C.,2005, p.90)

Cauzele care produc şi determină aceste tulburări nu sunt precizate dar se presupune că există o predispoziţie ereditară, alături de un complex de factori care determină afecţiuni ale creierului. În literatura de specialitate aut este tratat ca un "sindrom comportamental" cu influenţarea tuturor segmentelor personalităţii subiectului (afectiv, cognitiv, acţional, volitiv, motivaţional, limbaj,etc.).

Semnale de alarmă

- Nu răspunde la nume;
- Evită contactul vizual;
- Nu arată cu degetul;
- Nu se uită în direcția în care i se indică ceva;
- Nu se joacă adecvat cu jucăriile (se joaca repetitiv, le studiază);
- Nu răspunde la cerințe uzuale;
- Nu vorbește sau daca prezintă limbaj nu-l folosește pentru a comunica;
- Are comportamente repetitive sau neadecvate (ex: flutură mâinile, învârteobiecte);
- Are reacții neobișnuite legate de stimulii din jur (miroase obiecte saupersoane, bagă obiecte în gură). (Dobrescu,I.,2012,p.44)

Caracteristicile unui copil cu autism (Tamba, A., 2012, p.12):

- Achiziția limbajului variază de la o persoană cu autism la alta:

- Unele persoane pot ajunge sa vorbească în mod corect;
- Alții nu pot vorbi sau vorbesc foarte puțin - în jur de 40% dintre persoanele cu autism nu achiziționează limbaj (conformCDC - Centers for Disease Control and Prevention).
- Întârziere în dezvoltarea limbajului;
- Repetarea promptă sau întârziată a ceea ce a auzit (ecolalie);
- Pronunție plată a cuvintelor sau folosirea unui ton ascuțit;

- Număr redus de gesturi folosite sau absența gesturilor (ex: nu dă noroc, nu face„pa”);
- Nu folosește corect pronumele („tu” în loc de „eu”);
- Vorbește doar despre subiecte care îl interesează sub formă de monolog (nu există schimb de informații, nu își modelează discursul în funcție de intervenția interlocutorului);
- Nu arată cu degetul sau nu reacționează când i se indică ceva;
- Oferirea de răspunsuri care nu au legatură cu întrebarea.

Dezvoltarea pe latura socială (Ibidem)

- Copiii tipici sunt în general foarte interesați de interacțiunea cu cei din jur, se uită după părinți, anticipează cu entuziasm momentul în care părintii vor face „bau” în jocul „cucu bau”, fac gesturi către persoanele din jurul lor. În cazul tulburării de spectru autist, aria de socializare este afectată, persoana preferând activitățile solitare.
- Absența răspunsului la nume;
- Evitarea contactului vizual;
- Nu se liniștește în momente de supărare atunci când cineva vine să-i ofere grija (îmbrățișare, mângâiere);
- Exprimarea emoțiilor prin mimică e plată sau inadecvată;
- Dificultăți în înțelegerea limitelor de apropiere acceptate social (vorbește prea aproape de interlocutor sau îl atinge în timpul interacțiunii);
- Dificultăți în înțelegerea emoțiilor celorlalți sau a emoțiilor proprii;
- Preferința pentru activități solitare;
- Interacționează doar pentru a obține ceva ce nu ar putea obține independent;
- Nu împărtășesc interese, nici pe ale lor, nici pe ale altora.
- Preferința puternică pentru un obiect anume sau pentru un singur tip de obiect;
- Alinierea obiectelor;

- Atenția se îndreaptă către anumite părți ale obiectelor (ex: roți);
- Supărare puternică în fața schimbărilor minore din mediu;
- Mișcări repetitive ale anumitor părți ale corpului;
- Comportamente autoagresive sau comportamente agresive îndreptate cătrealții.

Alte caracteristici (DSM-V, 2000, p.84):

- Impulsivitate;
- Grad scăzut de concentrare a atenției;
- Obiceiuri neobișnuite de somn și de alimentație;
- Absența simțului pericolului sau temeri excesive;
- Reacții neobișnuite la stimuli auditivi, vizuali, olfactivi, tactili, gustativi.

Principalele pericole

Rapoartele privind siguranța copiilor publicate de Alianța Europeană pentru Siguranța Copiilor (Comisia Europeană, 2012, articol disponibil online http://ec.europa.eu/health/highlights/2012/2/news_20120706_child_injuries__ro.htm), semnalează pericolele responsabile de accidentele copiilor, în ordinea frecventei lor.

- Rănirea;
- Înecul;
- Otrăvirea;
- Căderea de la înălțime;
- Arsurile și opărirea.
- Probleme de siguranță caracteristice copilului cu autism (posibile):
- Nu are simțul pericolului;
- Nu are teamă de înălțimi;
- Nu își dă seama când părinții nu mai sunt în preajmă;
- Este sensibil la atingere;
- Este agresiv cu sine și/sau cu alții;
- Nu diferențiază adulții familiari de cei nefamiliari.

Tratamentul pentru autism

Copiii care suferă de autism nu pot fi vindecaţi complet de această afecţiune, fapt demonstrat de studii realizate în acest domeniu. Starea lor poate fi însă ameliorată prin diverse metode de tratament (Chelemen, 2010, p.373). S-a constatat că dacă intervenţia este realizată de timpuriu, există şanse pentru o mai bună dezvoltare şi funcţionare generală a autiştilor (Gherguţ, 2011, pp.62-63).

Deoarece autismul se manifestă diferit de la un copil la altul, şi pentru că pot exista şi alte tulburări asociate autismului, intervenţia trebuie adaptată în funcţie de specificitatea fiecărui caz, îmbinând elemente din mai multe tipuri de tratament (*ibidem,* p.63).

Principalele tipuri de intervenţie terapeutică, aşa cum le-a prezenatat Gherguţ (2011, p.63) sunt:

- "Analiza comportamentală aplicată – ABA (Applied Behavioral Analysis)
- TEACCH (Treatment and Education of Autistic and Communication Handicapped Children)
- PECS (Picture Exchange Communication System)
- Programul Hanen (The Hanen Program)
- Povestiri sociale (social stories)
- Programul Son-Rise (The Option Institutes Son-Rise Program)
- Terapia de integrarre sensorială (Sensory Integration Therapy)
- Floor Time"

Administrarea de medicamente şi vitamine, artterapia, meloterapia sunt alte metode utilizate în cazul copiilor cu autism, cu efecte benefice declarate de unii părinţi, chiar dacă mulţi cercetători afirmă că aceste efecte nu sunt demonstrate din punct de vedere ştiinţific (*ibidem*).

Există diverse programe educaţionale destinate celor care suferă de autism, care au la bază principiul învăţării de tip structurat: mediul este structurat, pentru a minimaliza confuzia copilului, procesul predării şi al învăţării este sistematizat şi adaptat posibilităţilor de înţelegere ale copilului, se implementează planuri de educaţie de tip individual pentru a creşte eficienţa acestora. De asemenea, copiilor le sunt puse la dispoziţie intervenţii terapeutice pentru îmbunătăţirea comunicării şi a limbajului (*ibidem*).

Se discută încă dacă este mai benefic pentru autişti să fie integraţi în şcoli normale sau să fie instruiţi în şcoli speciale. Câteva studii au pus în evidenţă că autiştii care au fost integraţi în şcoli de masă au înregistrat progrese mai mari decât cei care au rămas în şcoli speciale. Acest lucru e argumentat prin faptul că în şcolile normale aceşti copii sunt expuşi

unor modele care vor facilita dezvoltarea lor, mai ales pe plan social. Cei care sunt împotriva integrării copiilor cu autism consideră că abilitatea acestora de a se relaţiona este foarte redusă (Gherguţ, 2007, p.239).

Pentru ca intervenţia din cadrul şcolii să ducă la rezultatele dorite, este foarte important ca psihologii şi psihopedagogii să colaboreze cu părinţii, să le explice cât mai detaliat în ce constă autismul, să îi implice în traininguri prin care să fie învăţaţi să comunice şi să se joace cu copiii lor şi să ştie să abordeze problemele cu care se confruntă aceştia. Totodată, părinţilor ar trebui să li se acorde servicii de consiliere pentru a face faţă situaţiei de a avea în familie un copil autist (Gherguţ, 2011, p.64).

Tratamentul persoanelor cu autism poate să cuprindă, conform lui Gherguţ (2007, p.239-240):

- "terapie comportamentală – pentru a ajuta persoana să se adapteze condiţiilor sale de viaţă şi să aibă un anumit grad de autonomie personal
- educaţie specială – în cazul copiilor autişti, presupune învăţarea, dezvoltarea aptitudinilor speciale, motorii, în locuri publice sau semiinstituţionalizate (centre de zi specializate), separarea totală sau integrarea parţială într-un mediu cu copii obişnuiţi
- programe de integrare şi socializare care să ajute subiectul să se adapteze lumii înconjurătoare pe cât posibil (socializarea)
- asigurarea unui mediu organizat de viaţă (este foarte important să urmeze o rutină a activităţilor zilnice)
- terapie audiovizuală pentru a-l ajuta în comunicare (pentru persoanele cu autism la care comunicarea verbală este absentă, se vor căuta metode alternative de comunicare, cum ar fi comunicarea nonverbală: gesturi, imgini etc)
- controlarea regimului alimentar […] şi administrarea de vitmaine şi minerale în diferite doze/cantităţi care au efecte favorabile asupra evoluţiei copilului
- farmacoterapie – în funcţie de simptomatologie, medicul pedopsihiatru poate recomanda utilizarea medicamentelor care să diminueze hiperactivitatea şi/sau care să elimine simptomele de agresiune sau depresie
- terapie fizică pentru a-l ajuta să- şi controleze stereotipiile […]
- terapia limbajului prin activităţi logopedice"

Dintre metodele relativ recente de intervenţie amintim (*ibidem*, p.240):

- "Terapia de fiecare zi" a fost descoperită de japonezi şi pune foarte mare accent pe exerciţiile fizice
- Picture Exchange Communication System, un program implementat de Andrew Bondy şi Lori Frost, prin care copiii învaţă să comunice utilizând imaginile
- Mayer Johnson Pictures este tot o metodă de îmbunătăţire a abilităţilor de comunicare pe baza unor fotografii
- Milieu training este un program prin care copiii pot evolua în ceea ce priveşte deprinderile sociale, în special cele de comunicare

Terapia ABA

ABA este o știință a comportamentului uman. Este un proces de aplicare sistematică a intervențiilor bazate pe principiile învățării cu scopul de a îmbunatății comportamentele adaptative și achizițiile necesare adaptării la mediu. Analiza comportamentală aplicată este o tehnică prin care se evaluază mediul în care traiește o persoană, apoi se fac anumite schimbări cu scopul de a produce îmbunatățiri semnificative în comportamentul uman, în sensul adaptării acestuia la cerințele mediului social.(Tamba, A. 2012)

ABA utilizează antecedentele și consecințele unui comportament pentru a produce modificari dezirabile ale acestuia. Se bazează pe ideea "comportamentul uman este influențat de experientele trecute și prezente dar și de structura genetică a individului".

Succesul în terapie depinde de 4 factori MAJORI (Ibidem):

1. Vârsta copilului la intrarea în program;
2. Nivelul cognitiv, stabilitatea atenției, capacitatea de înțelegere a abstractului și autostimulările;
3. Gradul de implicare al familiei;
4. Profesionalismul echipei și coordonatorului.

Terapia comportamentală pune accent pe controlul intăritorilor. Scopul terapiei este de a preda un număr mare de comportamente adaptive (cognitive, lingvistice, sociale, etc.) prin întărirea aproximarilor comportamentelor țintă și a discriminărilor tot mai complexe între situații. Terapia se adresează tuturor ariilor de dezvoltare: cognitiv, motric, social, autosevire și comunicare și limbaj. De asemenea terapia vizează și principalele probleme legate de comportamentele neadecvate. (Abrudan,C., 2005, p. 98)

Relația dintre comportamente și mediul înconjurator este descrisă de principiile condiționării operante care are 3 componente (Tamba, A. 2012):

- ANTECEDENT – situația în care a apărut comportamentul respectiv (unde era copilul, cu cine, ce facea copilul sau ce i s-a cerut să facă, dacă a fost întrerupt din vreo activitate etc);
- COMPORTAMENT – acțiunea întreprinsă ca reacție la antecedent;
- CONSECINȚA – ce s-a întamplat imediat după apariția comportamentului problemă (ex. copilul a început să țipe pentru ca vrea o jucarie iar mama i-a dat jucaria respectivă).

Copiii cu autism care primesc terapie ABA intensiv demonstrează rate de succes de 80-90%. Tratat la timp, aproape 50% din copii vor începe să demonstreze abilități intelectuale adecvate vârstei. Dintre cel lăsați netratați, doar 2% vor realiza progress semnificativ.

Bibliografie:

1.Abrudan,Casandra (2005); *Fundamentele psihopedagogiei speciale*; Editura Universitatii din Oradea.

2.American Psychiatric Association;(2000) *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders,* ed 5(DSM-V), Washington.

3.Chelemen,Ioan(2010); *Elemente de psihopedagogie speciala*; Editura Universitatii din Oradea.

4.Dobrescu,Iuliana (2012); *Psihologia copilului si adolescentului*, ghid practic; Editura Medicala; Bucuresti.

5.Ghergut,Alois (2007); *Psihopedagogia persoanelor cu cerinte speciale*; Strategii de Educatie integra, Editura Collegium.

6.Ghergut, Alois (2011); *Evaluare si interventie psihoeducationala.*Terapii educationale, recuperatorii si compensatorii; Editura Polirom.

.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ORGANIZAREA, DESFĂȘURAREA ȘI VALORIZAREA ACTIVITĂȚILOR DIN GRĂDINIȚĂ

PROF. BRAȘOVEANU ELENA – LILIANA
LICEUL TEHNOLOGIC TODIRENI

Dezvoltarea personalităţii copilului se realizează atât prin activităţile liber-alese desfăşurate în grădiniţă cât şi prin activităţile pe domeniile experienţiale. Prin acestea, copilul îşi dezvoltă limbajul, îşi îmbogăţeşte conţinuturile cognitive, relaţionează cu ceilalţi, se dezvoltă din punct de vedere comportamental acomodându-se şi adaptându-se în situaţii noi, îşi formează deprinderile şi atitudinile, efortul, voinţa, cooperarea, perseverenţa, dezvoltarea spaţio-temporală, respectarea intereselor şi a muncii celor din jur, formarea atitudinilor pozitive faţă de muncă şi educarea sentimentelor morale şi etice.

Activităţile liber alese le pun în valoare calităţile şi aptitudinile pe care le deţine fiecare copil într-un domeniu sau îi ajută pe copii să se descopere în anumite domenii care pentru ei erau necunoscute. Munca pe sectoare le dezvoltă creativitatea şi imaginaţia, lăsându-i pe ei să realizeze lucrări originale.

Copilul în grădiniţă trăieşte experienţe noi, experienţe la care trebuie să se adapteze continuu şi să acţioneze ţinând seama de cerinţele celor din jur. Rolul învăţământului preşcolar în socializarea copiilor are în vedere interacţiunea socială și formarea comportamentelor din perspectivă socială.

Una din cele mai frecvente activităţi de învăţare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperînd, este jocul liber, organizat, condus şi orientat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă şi activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcţie de vârsta, necesităţile copiilor.

Conceptul de joc liber este fundamental pentru curriculum-ul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă , cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Exemple: Joc de construcții din cuburi - ,,Ferma de animale”, din castane - ,,Cercul mare și cercul mic”, ,,Orașul meu” din piese Logi, joc de rol- ,,De-a Scufița Roșie”, ,,Căsuța din oală”.

Cadrele didactice vor regăsi modalităţi de abordare a jocului şi mai ales a jocului liber, ca activitate dominantă şi integrată de abordare a dezvoltării şi învăţării copilului, precum şi recomandări de valorificare a jocului.

Jocul ,,Cubul emoțiilor”

Descriere: Cubul cu sentimente ajută la dezvoltarea emoțională a copiilor și este un instrument excelent de a sprijini acest proces. Cu ajutorul acestui produs puteți facilita identificarea si exprimarea emoțiilor într-un mod amuzant alături de micuțul dumneavoastră.

Modalități de joc:

- Rostogoliți cubul, pe rând și numiți emoțiile de pe fiecare față a acestuia;
- Mimați emoțiile de pe fiecare față a cubului împreună cu cel mic;
- Rostogoliți cubul și pentru emoția de pe fața pe care cade acesta, inventați sau identificați situații în care emoțiile respective ar putea să apară (puteți sublinia aici comportamente adecvate din punct de vedere social pentru exprimarea fiecărei emoții).
- Mimați alături de cel mic cum ați reacționa în cazul în care ați simți una din emoțiile de pe cub.

Beneficii educative:

- Dezvoltă universul emoțional;
- Favorizează cristalizarea sentimentelor;
- Facilitează exprimarea emoțiilor și a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;
- Favorizează interacțiunea cu părintele;
- Contribuie la dezvoltarea capacității de a rezolva și stăpâni evenimente mai plăcute sau mai puțin plăcute ale vieții;
- Sporește activitatea de adaptare la mediul social;
- Îmbunătățește abilitățile de comunicare;
- Dezvoltă cooperarea și colaborarea;
- Dezvoltă abilitatea de negociere de soluții.

Jocul ,,Unde este locul meu?”

Element de competență: Identificarea și numirea formelor obiectelor (recunoașterea și denumirea culorilor)

Materiale folosite: Cartoane colorate , obiecte de diferite culori.

Desfășurarea jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea câte un coșuleț în care sunt așezate obiecte de diferite culori. La semnalul educatoarei, câte un copil din fiecare echipă va transporta obiectul la căsuța acestuia având în vedere criteriul așezării după culoare.

Jocul ,,Mingea prin tunel”

Elemente de competență: Utilizarea mâinilor și degetelor pentru scopuri diferite (coordonarea oculo-motorie)

Materiale necesare : Cutie cu "tunele" din carton diferit colorate, mingi de dimensiuni mici.

Desfăşurarea jocului: Copilul trebuie să manipuleze cutia cu tunele astfel încât mingea să treacă prin toate tunelele. Pentru complicarea jocului educatoarea poate să aleagă ordinea tunelelor prin care va trece mingea, indicând culoarea acestuia sau poate adăuga în cutie mai multe mingi . Dimensiunea cutiei și numărul tunelelor va fi stabilită în funcție de vârsta copiilor.

Metoda proiectului playingCLIL este rezultatul unui proiect de colaborare de doi ani dintre experți ai învățării prin joc, cercetători şi practicanți CLIL şi, de asemenea, cadre didactice din diverse contexte educaționale. Proiectul playingCLIL are ca scop aducerea inovației şi creativității în clasa CLIL şi nu numai. Combină elemente ale pedagogiei prin teatru şi tehnici de interpretare, cu limbaj şi conținut într-un mod inovativ, prin care se doreşte construirea şi accentuarea abilităților celui învățat cât şi a încrederii de a interacționa/relaționa. Proiectul playingCLIL are ca şi sursă teatrul de improvizație. Totuşi, deşi multe din jocuri îşi au originea pe scenă, proiectul playingCLIL este destinat pentru sala de clasă. Proiectul playingCLIL poate fi folosit în tot spectrul vârstelor. Jocurile, care sunt esența proiectului playingCLIL, au fost create pentru a putea fi, cu uşurință, adaptate cerințelor diverşilor actori CLIL, contextului lor educațional şi tuturor vârstelor – de la grădiniță la gimnaziu, de la educația vocațională la educarea În acest proces, cei ce învață trebuie să fie implicați pentru că asimilarea va avea loc în timpul interacțiunii cu ceilalți. Deci, rolul profesorilor CLIL este de a pune la dispoziția elevilor metode de a interacționa într-o limbă străină pe subiecte din curriculă.

Jocul „Câte trei"

Jucătorii formează un cerc şi îşi pot exersa abilităţile creative de asociere prin această activitate. Jocul poate fi folosit şi pentru a împrospăta cunoştinţele deja avute de jucători pe diverse subiecte. Nivelul de dificultate poate fi adaptat în funcţie de subiect (de la cele uzuale la concepte abstracte şi sisteme complexe).

Vârstă: 5+

Nivel limbă străină: A1

Timp: 5-10 min

Locaţie: Aer liber

Jucătorii trebuie să reţină un termen asociat unui subiect şi cu ajutorul corpului să îl reprezinte. Pentru început, trebuie să folosească propoziţii simple, dar dacă justifică scopul pot fi folosite şi structuri complexe. Accentul poate fi pus şi pe pronunţare sau termenii utilizaţi. Educatoarea

explică faptul că activitatea constă într-un set de trei concepte apropiate. Acest proiect a fost finanţat de Uniunea Europeană.

,,Jucătorii stau în cerc"

Jucătorii trebuie să spună ce anume reprezintă si apoi să o mimeze (Stop). După ce Jucătorul 1 intră în cerc spunând ce anume reprezintă, Jucătorul 2 adaugă ceva, iar Jucătorul 3 termină propoziția. Educatoarea ar trebui să ofere un exemplu.

Jocul Exemplu: Într-un cerc Jucătorul 1 intră cu o afirmație – Sunt un câine – şi se aşază pe patru picioare şi latră. Jucătorul 2 intră şi poate spune – Eu sunt un os - şi stă nemişcat în fața câinelui. Jucătorul 3 intră şi spune - Eu sunt felinarul. Jucătorul 1 şi 2 îşi reiau locurile, iar Jucătorul 3 devine noul Jucător 1. Pentru ordine şi disciplină este important să se meargă pe grupuri de trei jucători. Varianta I: Jucătorul 1 părăseşte locul luând încă un jucător cu el. Jucătorul rămas inițiază alte asocieri. Varianta II: a) Grupul discută doar despre un subiect, dar fiecare termen poate fi folosit o singură dată. Jucătorii pot fi rugați să aducă cât de multe asocieri pot într-o unitate de timp. b) Două grupuri fiecare în cercul propriu concurează; educatoarea propune tema. Varianta III: după fiecare rundă jucătorii trebuie să justifice termenul ales.

Totul este nou, metodele sunt noi, se bazează pe joacă. Este altceva decât promovează învățământul românesc. Învățământul preşcolar se adaptează perfect la vârsta timpurie a acestor copii, deoarece predarea și învățarea au loc concomitent cu conținutul materiei de predat.

Bibliografie:

Bonnet, A. (2007). Fach, Sprache, Interaktion-Eine Drei-Saulen-Methodik fur CLIL. Fremdsprachen Lehren und Lernen, 36, p.126.

Coyle, D., Hood, P., and Marsh, D. (2010). CLIL. Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press.

Antonovici, Ş., Neaţu, P., Jocuri şi activităţi alese, Editura Aramis, 2008

Gajo, L. (2007). Linguistic knowledge and subject knowledge: How does bilingualism contribute to subject development? The International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 10(5), pp.563-579.

Krathwohl, D. R. (2002). A Revision of Bloom's taxonomy: An overview. Theory into Practice, 41, 4, pp.212- 264.

Experimentul – o metodă atractivă și eficientă utilizată în învățământul primar

Prof. Înv. Primar Brează Bianca Nicoleta

Școala Gimnazială „Alice Voinescu" – Drobeta Turnu Severin

Metoda experimentului este cea mai importanta metodă de cercetare fiind considerată ca bază a științei moderne. Dacă celelalte metode ajută la depistarea și apoi la generalizarea unei experiențe deja dobândite, experimentul introduce noul in practica școlară modificând fenomenele, schimbând condițiile de desfașurare a procesului predării. Elevii invață nu numai din ceea ce citesc, dupa ceea ce ascultă sau observă, ci și din ceea ce fac, adică din propria lor acțiune. Dacă „a ști" înseamnă „a acționa, a face, a învăța să știe" se completează firesc cu „a învața să acționeze". Numai în felul acesta se poate ajunge la o pregătire temeinică pentru viața activă. Din aceste motive înca din primii ani de școală, elevii trebuie deprinși să invețe și din acțiunea practică, să știe să aplice cele invățate.

Metoda experimentului se definește ca un ansamblu de acțiuni cu caracter practic și aplicativ, conștient și sistematic executat de elev, în scopul adâncirii înțelegerii si consolidării cunoștiintelor dobândite, verificării și corectării lor, precum și a însușirii unor priceperi și deprinderi practice, aplicative.

Ceea ce este specific acestor activitați este caracterul lor tranzitiv, ele fiind orientate în direcția transformării realitații în scopuri utile omului și societații. Interesul pentru experimente ca și eficiență a lor pedagogică, sporesc considerabil atunci când:

- Sunt bine organizate (pe grupe, individual sau colectiv)
- Execuția lor face referire la cunoștințele lor însușite
- Include elemente de creație
- Generează sentimente de satisfacție

Elevii își însușesc priceperi si deprinderi practice, de a mânui unele instrumente (termometru, eprubete), iar lucrările experimentale se pot desfașura în laborator, pe teren sau în clasă.

In acest sens se aleg teme ușoare și accesibile ca de exemplu:

- Proprietățile apei, aerului
- Dilatarea si contractarea corpurilor
- Permeabilitatea solului
- Circuitul apei in natură
- Creșterea plantei in condiții diferite

Cu acest prilej se folosesc dispozitive experimentale simple și ușor de mânuit. De cele mai multe ori învățatorul este cel care efectuează întâi experimentul, iar elevii îl repetă. Unele experimente pot avea un caracter de cercetare și descoperire, altele se pot folosi în scopuri demonstrative, aplicative sau de fixare a cunoștiințelor dobândite.

Vom încerca să evidențiem prin experiment conducerea apei prin tulpina unei plante.

Materiale utilizate: o floare albă care permite evidențierea prin colorare a vaselor din tulpină, pahar cu apă, cerneală.

Desfașurarea experimentului:

Se introduce floarea în paharul cu apa în care s-a turnat cerneală. Elevii vor obseva după câteva minute cum tulpina și floarea se colorează și vor stabili ce și cum s-a întâmplat: apa este condusă prin vasele tulpinii spre frunze și floare colorând atât tulpina și floarea.

Un alt experiment poate fi executat de către elevi acasă. Vor fi solicitați să pună la încolțit boabe de grâu în două ghivece și să le așeze la lumină potrivită. În primul ghiveci, vor pune puțină apă care să umezească bine pământul. În zilele următoare nu vor mai pune apa deloc. În al doilea ghiveci vor continua să pună apă din două în două zile. Vor nota în care plăntuțele de grâu cresc mai bine, sunt mai viguroase și mai verzi. La sfârșitul experimentului, vor concluziona că pentru dezvoltarea lor optimă, plantele au nevoie de apă.

Se va stabili prin experimente asemănătoare și nevoia de lumină, căldură, aer și substanțe minerale. Dacă una din acestea lipsește sau este in cantitate insuficientă, planta suferă sau poate chiar muri.

Succesul experimentelor depinde de anumite condiții și anume:

- Să fie legate de temele din programa școlară și planificate pe întregul an școlar
- Înainte de experiment trebuie anunțate scopul si implicațiile metodice
- În timpul experimentului prin întrebări, elevii vor fi activați pentru a observa ceea ce este esențial
- Concluziile experimentului să fie formulate cu ajutorul elevilor

Experimentul îi ajută pe elevi să lege teoria de practică, să participe activ la propria instrire formându-și atitudini pozitive față de mediul înconjurător.

Bibliografie

- Joița Elena – Curs de pedagogie școlară – Tipografia Universitații din Craiova 2001
- Metodica predării geografiei și științelor naturii in ciclul primar – Editura Gheorghe Alexandru – Craiova 2001

ADAPTAREA CONȚINUTURILOR PENTRU O EDUCAȚIE FORMALĂ, INFORMALĂ, NON-FORMALĂ LA ELEVII CU C.E.S.

Profesor psihopedagog Cristina Breşug- Şcoala Specială nr. 8, Bucureşti

Profesor psihopedagog Leopoldina Melint - Şcoala Specială nr. 8, Bucureşti

Motivaţia prezentării proiectului: Proiectul de faţă este structurat pe şase părţi şi anume: obiective, prezentarea situaţiei de comunicare, încadrarea într-o paradigmă teoretică, analiza situaţiei de comunicare şi formularea de soluţii. Situaţia de comunicare se desfăşoară pe perioada a şase luni, timp în care se urmăreşte cu preponderenţă stimularea potenţialului creativ al elevilor. Creativitatea elevilor poate îmbrăca faţete diferite, ariile de acţiune fiind variate. Misiunea profesorului este una specială, majoritatea acţiunilor putându-se desfăşura prin diferite tipuri de joc, prin activităţi care să pună în prim-plan atât creativitatea elevilor şi spiritul liber cât şi gândirea.

Tema proiectului*: *Laturi ascunse ale personalităţii (Descoperirea şi stimularea potenţialului creativ al elevilor)

1)Obiective:

O1: Să îşi aleagă un domeniu de activitate (artistic) adecvat structurii personalităţii;

O2: Să dezvolte tehnici de lucru de lucru compatibile cu domeniul ales;

03: Să se implice activ în activităţile şi sarcinile de lucru propuse de profesor;

04: Să realizeze o lucrare specifică domeniului de activitate ales;

2)Prezentarea situaţiei de comunicare:

Proiectul se desfăşoară pe parcursul unei perioade de şase luni a anului şcolar iar grupul – ţintă este cel al clasei al VIII a , elevi cu deficienţă mintală medie. Ca diriginte al acestei clase, predau toate disciplinele de învăţământ la un nivel adaptat gradului de deficienţă mintală, fapt ce îmi facilitează derularea proiectului. Orele vizate cu preponderenţă sunt cele de consiliere , dar şi cele aparţinând ariei curriculare „ Arte” cât şi activităţile extraşcolare. Li se va comunica elevilor că pe parcursul perioadei octombrie- martie se vor desfăşura diferite activităţi menite să stimuleze o latură ascunsă a personalităţii lor şi că vor fi ajutaţi în acest sens.La sfârşitul acestor luni sarcina lor este de prezenta o lucrare dintr-un domeniu care îi caracterizează (muzică, pictură, teatru, dans, activităţi practice). Se va pleca de la exemple concrete de personalităţi ale lumii muzicii, dansului , teatrului, etc. În derularea proiectului se vor urmări etapele procesului de creaţie şi anume: perioada de preparare, incubaţia, iluminarea şi verificarea.

3)Încadrarea în paradigma teoretică studiată:

Premisa este *principiul* enunţat de profesoara americană de teatru Viola Spolin: „ Dacă mediul înconjurător o permite, oricine poate învăţa ceea ce vrea să înveţe şi dacă individul o permite, mediul înconjurător îl poate învăţa tot ceea ce are de învăţat”. Principiul enunţat de marea profesoară produce, în pedagogia modernă, o schimbare importantă de accent de pe profesorul care

predă pe individul care învaţă. Asta nu înseamnă că profesorul nu mai este un factor esenţial în acest proces. Din contră, mediul propice poate fi creat numai de profesor, iar disponibilitatea de a învăţa poate fi potenţată pozitiv sau negativ tot numai de profesor. Diferenţa faţă de pedagogia clasică este aceea că materia nu se mai transmite rigid şi impersonal, ci profesorul face un efort continuu de adaptare la grupul de studiu şi la fiecare individ în parte. În cazul nostru profesorul este cel care va urmari atât întregul grup cât şi pe fiecare individ în parte, este cel care va stabili regulile jocului, graniţele între care se poate extinde fiecare rol, regulile relaţiei rolurilor, ambianţa de lucru. El este cel care va trezi elevul la nivel senzorial, elevul va trebui întâi să fie atent, apoi interesat, provocat la nivel intuitiv, eliberat pentru a-şi putea utiliza creativitatea.

Un alt *principiu* de care se ţine cont este principiul *colaborării, cooperării* , în dauna concurenţei exagerate şi complexante între elevi sau a terorii exercitate de profesor.

În cadrul grupului , individul capătă încredere în sine, capătă curaj în a se manifesta deoarece atât asemănările cât şi deosebirile sunt acceptate. Profesorul va folosi grupul nu pentru a induce o conformitate, ci un imbold pentru acţiunea fiecărui individ în parte.Obiectivul profesorului este capacitatea individuală şi a grupului pentru activitatea de învăţare. El trebuie să urmărească participarea liberă a fiecărui elev la fiecare moment: „ Sarcina profesorului sau a coordonatorului este de a activa pe fiecare elev din grup, respectând totodată capacitatea imediată de participare a fiecăruia. Deşi elevul înzestrat va părea întotdeauna că are mai mult de dat, totuşi, dacă un elev participă până la limita puterilor sale şi îşi foloseşte aptitudinile la întreaga lor capacitate, trebuie respectat, oricât de mică i-ar fi contribiţia. Elevul nu poate face întotdeauna ceea ce crede profesorul că trebuie să facă, dar, dacă progresează, aptitudinile lui se vor dezvolta. Lucraţi cu elevul aşa cum este el, iar nu aşa cum ar trebui să fie după părerea voastră.” Profesorul poate crea, cu ajutorul elevilor săi, un cadru în care fiecare individ să se poată simţi confortabil, să aibă încredere să se exprime, să-şi manifeste capacităţile.

Raportat la *joc,* de-a lungul timpului au fost enunţate unele teorii privind originile şi formele de manifestare a jocurilor. Astfel s-a urmărit stabilirea unor puncte comune de definire a termenului de „joc” şi a conţinutului lui. Prin caracterul , conţinutul şi structura lor, jocurile sunt foarte numeroase şi variate. Ţinând seama de sarcinile educaţiei şi de influenţa formativă a jocului, acesta este clasificat în : *jocuri de creaţie, jocuri de mişcare, jocuri de construcţie, jocuri didactice, jocuri logice, jocuri distractive*.Deşi în cadrul proiectului nostru preponderente vor fi jocurile de creaţie, nu trebuie să omitem şi celelalte tipuri de jocuri, inclusiv cele logice, stimularea gândirii trebuind să aibă loc permanent la acestă categorie de elevi cu CES, în ciuda „vâscozităţii genetice” care îi caracterizează.

4)Analiza situaţiei de comunicare

Se vor avea în vedere disciplinele muzică, educaţie plastică, activităţi tehnologice, origami dar şi activităţi precum teatrul, teatrul teatrul de păpuşi, dans, etc.

În prima fază şi anume faza de preparare de adună informaţii, se fac observaţii, se poartă discuţii. Pentru stimularea interesului pentru *muzică* în cadrul orelor de educaţie muzicală se vor efectua audiţii muzicale, elevii fiind încurajaţi să asocieze melodia audiată cu o emoţie pozitivă sau negativă, cu un sentiment, o trăire. Orele pot îmbrăca şi forma unor concursuri de karaoke , în cadrul cărora elevii sunt încurajaţi să cânte. . Putem folosi în cadrul acestor ore *jocul „ Ceasul stărilor sufleteşti"*, elevii ascultand douăsprezece melodii corespunzătoare orelor ceasului, urmând ca pentru fiecare melodie să treacă o stare sufletească (bucurie, tristeţe,furie, exaltare, melancolie, etc). Putem consilia elevii în cadrul acestor ore, explicându-le că toate trăirile noastre, inclusiv furia, sunt normale, modul în care reacţionăm trebuie controlat şi este greşit când nu este adecvat.

Orele de *educaţie plastică* pot fi completate cu activităţi extraşcolare de genul vizită la muzeu, acestea finalizându-se cu discuţii asupra operelor vizionate.De asemeni, orele de educaţie plastică pot debuta în cadrul momentului captarea atenţiei cu vizionarea de picturi. Părerile elevilor pot îmbrăca forma „ brainstorming", ei fiind încurajaţi să verbalizeze pe baza lucrărilor vizionate. În cadrul metodei de stimulare a creativităţii menţionate, li se va preciza elevilor că „ nu există păreri greşite", să spună cât mai multe idei, să spună tot ce le trece prin minte. Este binevenită în acest context şi *interdisciplinaritatea,* vizionarea lucrărilor unor artişi plastici putându-se desfăşura pe fond muzical. De exemplu, pentru lucrarea „ Marea", ora se poate desfăşura pe fondul muzical al melodiei „ Biscaya" de James Last.

Vizionarea spectacolelor de teatru sau film se pot prelungi în activitatea şcolară cu jocuri de rol, concursuri de genul „ Micii actori". *Orele de citire-scriere* sau *formarea abilităţilor de comunicare* pot deveni astfel cadrul favorabil în care elevii să îşi imite personajele preferate şi să îşi manifeste potenţialul actoricesc. *Jocul de rol* este o metodă derivată din psihodramă, metodă terapeutică creată de J. L. Moreno în 1921, prin care se urmăreşte, în principal, formarea modului *de a gândi,* simţi şi acţiona, specific unui anumit statut, dezvoltarea capacităţilor empatice, a capacităţii de a rezolva situaţii problematice, verificarea corectitudinii şi eficienţei comportamentelor formate la elevi şi înlăturarea comportamentelor inadecvate, neeficiente. În pregătirea şi derularea jocului de rol, din punct de vedere metodologic, principalele etape care trebuie parcurse sunt:

-identificarea şi definirea situaţiei care va fi simulată, în concordanţă cu obiectivele educaţionale şi cu specificul cunoştinţelor (deprinderilor, comportamentelor) ce urmează a fi învăţate;

-modelarea situaţiei şi proiectarea scenariului, constând în selectarea statusurilor şi rolurilor celor mai importante din situaţia reală şi a interacţiunilor esenţiale, elaborându-se un scenariu;

-alegerea participanţilor şi instruirea lor în legătură cu specificul fiecărui rol pe care urmează să-l interpreteze (în funcţie de vârsta copiilor, se pot folosi în acest scop fişe cu descrierea fiecărui rol, sau ilustrarea prin desene, în cazul preşcolarilor);

-învăţarea individuală a rolului (constând în studierea fişei, la elevi; în cazul preşcolarilor am folosit alte modalităţi de lucru, ilustrate mai jos);

-interiorizarea (internalizarea) rolului şi conceperea modului de interpretare, durata acestui moment fiind mai extinsă sau mai restrânsă, în funcţie de timpul total avut la dispoziţie;

-interpretarea rolurilor;

-dezbaterea cu toţi participanţii la joc a modului de interpretare (prin intervievarea actorilor, analiza conţinutului şi analiza comportamentului de rol).

Spectacolele de balet, dans popular sau dans modern pot fi atât vizionate de către elevi dar pot fi şi susţinute efectiv de către aceştia. Misiunea care revine cadrului didactic este încurajarea elevilor să se exprime prin dans cu prilejul ocaziilor cât mai variate: serbări şcolare, carnavaluri, petreceri, etc. Se pot încuraja elevii şi prin vizionarea de filme cu personalităţi ale lumii artistice , filme biografice.

Orele de *educaţie tehnologică* sau *lucru manual* trebuie să vizeze o tematică variată, elevii fiind stimulaţi spre activităţi diverse: decupaj, sculptură în lemn, modelaj, cusatură, etc. Activităţile cât mai diversificate au rolul de a descoperi poate o îndemânare ascunsă pe care unii dintre elevi o au pentru un anumit gen de activitate. Şi orele de educaţie tehnologică sau lucru manual sunt gazdele cu succes ale unor jocuri de atenţie, perspicacitate, logică. În diferitele momente ale lecţiei, putem folosi jocuri de genul „ Rezolvă jocul de puzzle pentru a afla titlul lecţiei”, „ Câte şi ce unelte recunoşti în acest desen încâlcit?” (li se dă elevilor un desen cu mai multe unelte suprapuse), „Uneşte fiecare producător cu produsul lui”(croitor- haine, tâmplar- masă, etc), „ Completează liniile după model”(elevii trebuind să respecte succesiunea de linii dată), „ Decupează şi lipeşte” (elevii au de decupat spaţiul marcat şi de lipit părţile care lipsesc)

Aceste activităţi atât şcolare cât şi extraşcolare se vor desfăşura în concordanţă cu planificarea calendaristică şcolară, aceasta fiind astfel întocmită încât să se suprapună cu scopurile proiectului enunţate anterior.Orele de consiliere sunt cele care vor facilita comunicarea profesor – elev pe tematica descoperirii de sine, profesorul având în vedere în mod special orele destinate dezvoltării personale. În completarea cunoaşterii de sine, elevii pot completa fişe de genul „ Harta mea personală”, „ Blazonul meu personal”.Tot în cadrul orelor de consiliere se va reaminti elevilor „misiunea” de descoperire a potenţialului ascuns, se vor extrage concluziile în urma activităţilor extraşcolare desfăşurate. Sunt binevenite aici jocuri de cunoaştere interpersonală, precum şi jocuri de autocunoaştere. Respectarea regulilor, însuşirea conţinutului jocului, elementele de joc, precum momentele de aşteptare, mişcare, ghicire, surprize dau momentului desfăşurat cu elevii multiple

valenţe formative. Prin intemediul jocului se activizează vocabularul elevilor, se corectează deficienţele de exprimare, se formează deprinderea de exprimare corectă, coerentă, în propoziţii logice.

Această primă fază de preparare se va desfăşura pe parcursul a patru luni şi anume octombrie, noiembrie, decembrie, ianuarie. La sfârşitul acestor luni li se va comunica elevilor că trebuie să îşi aleagă un domeniu de activitate care îi atrage şi că acest domeniu trebuie comunicat profesorului. Astfel, elevii vor comunica profesorului domeniul care îi atrage şi în cadrul căruia cred că vor realiza o lucrare deosebită.

Urmează perioada de *incubaţie* de o lună, o lună şi jumătate, timp în care nu se mai discută despre tema proiectului. Este perioada încercărilor sterile, în multe cazuri soluţia nu este încă găsită. În acest interval de timp elevii sunt întrebaţi asupra domeniului de activitate ales şi aspura temei.

Iluminarea este momentul când apare soluţia sau, în artă , când opera este văzută integral. Acest fenomen se produce uneori în mod spectaculos: i se spune „ inspiraţie" dacă se trăieşte intens, conştient de toate componentele şi detaliile ei; în ştiinţă se vorbeşte de „ intuiţie": o cunoaştere sintetică, integrală a demonstraţiei care elucidează toate aspectele problemei. Însă „ iluminarea" nu se produce totdeauna sub această formă spectaculoasă; adesea ea are loc treptat, creatorului venindu-i câte o idee care îl face să progreseze câte puţin. Peste câteva zile poate face încă un pas înainte până la deplina concepere şi rezolvare a problemei .Acest al doilea aspect va fi surprins probabil la majoritatea elevilor, aceştia fiind încurajaţi în permanenţă să împărtăşească cadrului didactic paşii în conceperea momentului artistic ales.

Ca o încununare a acestest faze de iluminare va fi organizarea momentului final, în cadrul căruia elevii îşi vor prezenta momentul anunţat în prealabil. Astfel, unii dintre elevi vor prezenta o lucrare artistico-plastică, un desen, un colaj, o lucrare origami sau o lucrare realizată în lemn. Prezentarea lucrării va fi susţinută de opinia personală, o scurtă descriere a sursei de inspiraţie (ce anume i-a determinat să aleagă lucrarea) , o descriere a gândurilor şi a emoţiilor resimţite pe parcursul realizării lucrării.Alţi elevi vor prezenta probabil un moment artistic (interpretare de melodii, jocuri de rol, manipulare de păpuşi) , de asemeni elevii fiind încurajaţi să verbalizeze şi să asocieze lucrarea realizată cu o emoţie, un sentiment sau un gând.

Se va avea în vedere, aşa cum am mai zis, procesul de studiu în favoarea rezultatului. Este foarte important ca elevul să înţeleagă că procesul de studiu, drumul către rezultat este mai important decât rezultatul însuşi.Concentrarea asupra procesului de învăţare, atât a profesorului cât şi a elevului va duce le rezultate mult mai temeinice. Elevul va fi asumat conţinuturile într-un mod mult mai profund dacă procesul a fost organic, dublat de cercetare proprie şi înţelegere, dar şi de joc.Calitatea rezultatului nu va fi diferită de calitatea procesului. „ Dacă ne antrenăm numai pentru succes, în loc să ne antrenăm pentru a-l câştiga, vom ajunge să folosim totul (şi oamenii) în acest

scop; putem ajunge să înşelăm, să minţim, să trădăm sau să renunţăm la viaţa socială în întregime pentru a realiza succesul.”

5) Formularea de soluţii

După parcurgerea acestor trei etape ale procesului de creaţie, urmează etapa de *verificare,* etapă cuprinsă în afara celor şase luni de desfăşurare a proiectului, etapă în care elevii îşi pot revizui lucrările, pot elimina eventualele erori sau lacune.Perfecţionarea va fi încurajată , elevii putându-şi îmbunătăţi în permanenţă lucrările.Sunt stimulaţi toţi elevii clasei să îşi manifeste părerea asupra lucrărilor colegilor şi să expună propriul punct de vedere.

Deosebit de importantă este atitudinea profesorului. Nu este indicată absolut deloc poziţia sa autoritară, oarecum despotică. Ea creează blocaje afective. Copiii nu îndrăznesc să pună întrebări, se tem de eşec, de ironii. Autoritatea unui profesor nu se bazează pe constrângere, pe frică , ci pe competenţa sa profesională. El trebuie să fie apropiat de elevi, îngăduitor, să încurajeze imaginaţia, sugestiile mai deosebite şi ...învăţarea prin joc.În dezvoltarea fizică şi psihică a copiilor jocul ocupă un loc de frunte, fiecare formă de joc fiind un act de învăţare. Jocul este o metodă, care are un mare potenţial de formare a personalităţii.

BIBLIOGRAFIE:

1) Andrei Cosmovici , Luminiţa Iacob (coord.)- „ Psihologie şcolară”, Ed. Polirom, Iaşi, 2005
2) Viola Spolin, „ Improvizaţie pentru teatru”, Unatc Press, trad. Mihaela Beţiu, Buc., 2008
3) J.Chateau, „ Copilul şi jocul”, EDP, Bucureşti, 1970
4) H. Barbu, E. Popescu, F.Serban, „ Activităţi de joc recreativ şi recreativ- distractiv”, E.D.P., Bucureşti, 1993

ABORDAREA DE TIP INTEGRAT A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. CARMEN-VASILICA BRUJA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BALCANI, JUDEȚUL BACĂU, ROMÂNIA

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general. învățarea școlară, în mod special.
În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind „procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens".Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (învățătorul);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări (ibidem).

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțîn interdisciplinaritatea că un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

În Cadrul de referință al Curriculumului Național pentru Învățământul Obligatoriu, principiile privind predarea și învățarea accentuează următoarele idei:

- respectarea particularităților de vârstă și individuale — reper fundamental în construirea situațiilor de predare-învățare;

- diversificarea și flexibilizarea situațiilor de predare — învățare prin utilizarea de metode și procedee variate, interactive care să motiveze, să stimuleze elevul, să antreneze inițiativa, imaginația, creativitatea, dorința de a învață;
- centrarea pe obiective care urmăresc formarea de capacități, competențe, atitudini;
- centrarea pe elev în proiectarea activităților de învățare.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța" predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor că un fel de principiu natural al învățării (ibidem).

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultură, tehnologia.

În învățământul modern este tot mai evidență necesitatea instruirii integrate.

Particularități ale învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;
- rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:

- a învăța să știi
- a învăța să faci
- a învăța să muncești împreună cu ceilalți
- a învăța să fii

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învață să învețe.

A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practică o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.

A învăța să muncești împreună — a acceptă interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.

A învăța să fii — a-ți dezvoltă personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifestă gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultură și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifestă simt estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată pe proiect,
- predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,
- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această, deoarece modul natural al elevilor de a învață despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viață de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.

Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață identifica mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relațiilor interpersonale:

- integrarea curriculară și, în special, metodă proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare;
- elevii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;
- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile și abilitățile formate și aplicațiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigura formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, 2008, Învățarea integrată, Editura Polirom, Iaşi
2. Crişan, Al. (coord.), ., 1996; Curriculum şcolar. Ghid metodologic, București, M.E.I.-I.S.E
3. Cucoş, Constantin, 2002, Pedagogie, Polirom, Iaşi;
4. Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, Didactică modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
5. Manolescu, Marin, Potolea Dan, 1006, Teoria curriculumului, MEN.

EDUCATORUL – GRĂDINARUL DE SUFLETE ȘI MINȚI

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR BUBĂ CRISTINA-PARASCHIVA

LICEUL CU PROGRAM SPORTIV ROMAN

„Educația este o acțiune conștientă, specific umană prin faptul că are un motiv voluntar – intenția de a induce o modificare la nivelul sistemului de personalitate al celui educat - şi urmărește un scop bine definit – precizează conținutul sporului de cunoaștere (teoretică sau practică), a eficienței acționale şi/sau modificarea atitudinală ce urmează a fi induse. Partenerii acțiunii educative coparticipă la realizarea scopului pe măsura capacităților proprii de conștientizare şi înțelegere a finalității urmărite”[1].

Așadar a educa înseamnă mai mult decât a expune sau a prezenta o serie de informații, a educa înseamnă a îmbunătăți modul copiilor de a percepe lumea, de a interacționa cu cei din jur cât și de-al pregăti să devină un adult responsabil pentru societate, cel din urmă fiind desprins din finalitățile educației pe care noi, cadrele didactice le promovăm.

Educația creează condițiile psihologice pentru autoeducație, iar aceasta continuă educația, devenind educație permanentă.

Așadar educația permite copilului să-și depășească condițiile și să îi ofere motivația necesară pentru a se autoeduca și a deveni din zi în zi o versiune bună atât pentru sine cât și pentru societate.

Etapa preșcolară este o etapă deosebit de importantă din viața viitorului adult, căreia îi trebuie acordată aceeași importanță precum fiecărui ciclu de învățământ. În momentul intrării în grădiniță copilul se desprinde de mediul familiar pentru a descoperi ceva nou și adeseori fascinant pentru el. De aici începe rolul educatorului prin a produce schimbări în comportamentul și dezvoltarea copilului, gândindu-se și având în vedere mereu faptul că are în față nu numai copilul de azi, ci și adultul de mâine.

De exemplu jocurile de rol creează copilului oportunitatea de a se transpune în diferite ipostaze ale adulților, fie văzute în viață, fie imaginate, și să găsească soluții pentru rezolvarea unor probleme cu care posibil se vor confrunta în adolescență sau ca adult.

Așadar prin educație fiecare dintre noi, cadrele didactice, putem contribui la modificarea stării societății în care trăim, gândindu-ne că insuflând valorile și atitudinile morale copiilor din grupa pe care o dirijăm, aceștia la rândul lor vor avea dorința de a le transmite mai departe atunci când vor deveni adulți.

[1] Conf. dr. Maria I. Carcea, Conf. dr. Tatiana Dorofte, Lect.dr. Elena Tiron, Lect. dr. Cornelia Neagu, Prep. drd. Smaranda Buju, Av. Mihaela Cărpuș Carce, *Introducere în pedagogie*, Editura „Gh. Asachi” Iași, Iași, 2001, p. 86.

Bibliografie:

1. ***, *Curriculum pentru educația timpurie*, 2019;

2. Carcea, Conf. dr. Maria I., Conf. dr. Tatiana Dorofte, Lect. dr. Elena Tiron, Lect. dr. Cornelia Neagu, Prep. drd. Smaranda Buju, Av. Mihaela Cărpuş Carce, *Introducere în Pedagogie*, Editura „Gh. Asachi" Iași, Iași, 2001;

3. Palicica, Maria, Gavrilă Codruța, Ioan Laurenția, *Pedagogie*, Editura Mirton, Timișoara, 2007.

DEFINIREA CONCEPTELOR DE METODOLOGIE , METODA PROCEDEU TEHNICA, FORME DE ORGANIZARE SI MIJLOACE

BUCURESCU ELENA-MIHAELA

GRADINITA-CASUTA –COPILARIEI-BUFTEA

Conceptul de **metodă** este înțeles ca o cale pe care o urmează gândirea în investigațiile ei. Sensul etimologic al conceptului vine de la cuvintele grecești "meta" (către) și "odos" (cale, drum). Astfel metoda devine calea de urmat în căutarea adevărului (Palicica, 2002, p. 85). Dacă interpretăm conceptul din punctul de vedere al didacticii, atunci îl putem considera ca o cale de urmat în vederea atingerii obiectivelor educaționale, o cale pe care cadrele didactice o urmează pentru a înlesni munca copiilor.

Metoda didactică este selectată de către cadrul didactic în funcție de nivelul clasei, necesitățile elevilor, stilurile de învățare, etc. Este aplicată atât în cadrul activităților formale, cât și în cadrul celor non-formale. De cele mai multe ori metodele didactice sunt aplicate în diferite variante și în cele mai multe cazuri ele generează o mai bună cooperare între elevi și o mai bună înțelegere a cunoștințelor. Metodele didactice derivă din cele de cercetare sau științifice, dar se diferențiază esențial unele de altele.

Despre metodele didactice nu putem spune că au o valoare fixă, ele capătă valoare atunci când sunt folosite corect și în concordanță cu particularitățile copiilor. Deoarece procesul didactic este foarte complex, el presupune metode variate, fiecare metodă fiind necesară în anumite condiții. De asemenea metodele pot fi utilizate independent sau în asociație cu alte metode didactice.

Cele mai bune metode didactice sunt cele active care solicită implicarea copilului în descoperirea noilor cunoștințe, dar nu se pot utiliza numai metode active, fiind necesară o îmbinare a acestora cu cele tradiționale.

În activitatea didactică, cadrele didactice au tendința de a dirija întregul demers, iar acest exces devine dăunător. Este necesar ca elevul să poată acționa independent pentru o productivitate sporită, dar trebuie avut în vedere că el este prea mic pentru a învăța singur. Astfel, înțelegem necesitatea realizării unui echilibru între cele două mari categorii de metode,

cele activ-participative și cele pasive, tradiționale. Educatoarea intervine în activitatea didactică pentru a-l face pe copil să înțeleagă secvențele mai dificile.

Procesul de învățământ în general folosește o gamă variată de metode didactice, iar în grădiniță educatoarea utilizează variante mai simple ale acestora: observarea spontană sau dirijată de către un adult; observarea pe baza unui algoritm; explicația sub forma unei descrieri; demonstrația; conversația euristică; modelarea; etc.

Metoda trebuie înțeleasă și în raport cu personalitatea educatoarei. Sunt situații în care metodele sunt subestimate și situații în care metodele sunt supraestimate. Astfel, majoritatea cercetătorilor consideră că o educatoare pricepută poate să obțină cele mai bune rezultate indiferent de metoda pe care o folosește, în timp ce o educatoare slabă nu poate obține rezultate bune chiar și dacă folosește cele mai bune metode didactice. De asemenea, aceeași metodă folosită de educatoare diferite, dă rezultate diferite. Nu se poate prezenta un model standard al metodelor didactice care să dea aceleași rezultate pentru toate educatoarele și în orice condiții. În același timp, o educatoare cu o pregătire teoretică de excepție se poate dovedi neputincioasă dacă nu stăpânește metode și mijloace didactice moderne (Cerghit, 1976, p. 21).

În activitatea didactică vorbim de o permanentă îmbunătățire a metodelor didactice, dar și despre apariția unor metode didactice noi, în conformitate cu noile cerințe educaționale. În aceste condiții, necesitatea clasificării metodelor didactice apare ca un demers pe deplin justificat. Clasificarea nu este demers simplu, presupune alegerea unor criterii de clasificare, înțelegerea caracterului de sistem al metodelor didactice.

Printre cele mai utilizate criterii de clasificare sunt:

- Criteriul vechimii care divide metodele în tradiționale (clasice) și moderne (noi);
- Criteriul nivelului de generalitate ce impune metode generale (aplicabile în cadrul tuturor diciplinelor sau etapelor învățământului) și metode particulare (pliabile anumitor discipline și etape ale învățământului);
- După forma de organizare distingem metode individuale, metode specifice microgrupurilor, metode frontale;
- Din punct de vedere psihologic distingem metode de raționament (inductiv-deductiv-analogic), metode de analiză, de sinteză, metode euristice etc.

Sunt situații în care demersul de predare-învățare-evaluare nu mai este tratat unitar și în aceste condiții apar metode didactice de predare, metode de învățare și metode de evaluare.

Vorbind despre metode de predare, de învățare, de transmitere a cunoștințelor, de formare a unor priceperi și deprinderi, nu mai respectăm cerințele învățământului actual, care abordează sistemic demersul didactic.

Sorin Cristea distinge patru categorii de metode abordate sistemic:

- Metode didactice bazate pe comunicare: comunicare orală expozitivă (expunerea, narațiunea, explicația, prelegerea); comunicare orală interogativă (conversația euristică, problematizarea etc.); comunicare scrisă (lectura);
- Metode didactice ce propun cercetarea directă sau indirectă a realității (observare directă-observația sistematică și independentă, experimentul; observare indirectă-demonstrația, modelarea);
- Metode didactice dominate de acțiunea practică (exercițiul, jocul didactic, jocul de rol);
- Metode didactice bazate pe acțiunea de programare (instruirea asistată de calculator). Aceste metode sunt mai puțin folosite în grădiniță, având în vedere vârsta preșcolarilor.

Prin **procedeu** înțelegem modalitatea de acțiune, de investigare, de utilizare a instrumentelor, care nu sunt altceva decât unelte materiale (fișă de observație) de care se folosește educatoarea. De asemenea, prin procedeu mai înțelegem o parte componentă a metodei sau chiar o particularizare a metodei, ce determină calitatea acesteia.

Legătura strânsă între metodă și procedeu este explicată și prin aceeacă o metodă poate deveni imediat procedeu, iar un procedeu poate deveni metodă atunci când situația o cere. Metodele care se pot transforma cel mai repede în procedee sunt conversația, observarea, demonstrația, jocul.

Avem și situații când metodele sunt procedee în cadrul altor metode didactice. De exemplu, demonstrația este procedeu în cadrul metodei explicației, dar și explicația poate deveni procedeu în cadrul metodei demonstrației. Situația este asemănătoare și pentru alte metode/procedee didactice, cum ar fi problematizarea și conversația. În acest context vorbim de "interșanjabilitatea metodă-procedeu" (Surdu, 1995, pp. 208-209).

Prin **tehnici** înțelegem acele forme concrete pe care le pot adopta metodele, existând situația ca una și aceeași metodă să poată fi realizată pe baza unor tehnici diferite. De multe ori nu s-a făcut distincția clară între metodă și tehnică și în această situații s-au realizat anumite

confuzii. Dificultățile de explicare a metodelor și a tehnicilor au fost depășite de unii cercetători printr-o soluție de evitare a delimitării clare a celor două concepte și astfel au apărut multiple lucrări cu denumirea de "metode și tehnici". Aceleași dificultăți au făcut ca termenul de "tehnică" să fie folosit mai rar, iar atunci când este folosit să i se acorde semnificații mai largi. Dacă raportăm tehnica la procedeu, atunci spunem că tehnica poate fi și o îmbinare de mai multe procedee pentru îndeplinirea activităților didactice. Pentru a pune în practică tehnicile avem nevoie de o serie de probe și de aceea spunem că probele de învățare-evaluare au rolul de a materializa tehnica.

Strategia didactică asigură orientarea, desfășurarea și finalitatea educației pe termen lung, fiind un sistem global axat pe principiile didactice. Într-o strategie didactică sunt incluse mai multe metode și procedee didactice, îmbinate într-o structură operațională, pentru a realiza obiectivele/competențele generale, specifice și operaționale.

Strategiile didactice au un caracter sistemic pentru că între componenetele sale există conexiuni. O strategie didactică presupune parcurgerea unor etape, operații, respectarea unor reguli, asumarea unor decizii. Dinamica strategilor este dată de înlănțuirea situațiilor de învățare. Orice strategie am alege, nu avem în vedere doar obținerea unor performanțe imediate, ci un proces al instruirii văzut ca un ansamblu.

Trebuie să înțelegem că strategiile didactice nu asigură reușita tuturor activităților didactice în procent de 100%, pentru că sunt multe variabile care intervin. Chiar dacă au un caracter normativ, strategiile didactice sunt caracterizate de flexibilitate.

Există și o taxonomie a strategiilor didactice ce are în vedere acțiunea predominantă în cadrul activității de predare-învățare-evaluare. Astfel, distingem strategii didactice bazate pe acțiunea de comunicare, altele bazate pe acțiunea de cercetare, strategii bazate pe acțiuni practice și strategii axate pe acțiunea de programare (instruirea asistată de calculator, mai puțin utilizată în învățământul preșcolar).

Mijloacele de învăţământ reprezintă ansamblul de obiecte, instrumente, produse, aparate, echipamente şi sisteme tehnice care susţin şi faciliteaza transmiterea unor cunostinte, formarea unor deprinderi, evaluarea unor achiziţii şi realizarea unor aplicaţii în cadrul procesului instructiv-educativ.

Funcţiile pedagogice ale mijloacelor de învăţământ sunt:

a. Funcţia de instruire;

b. Funcţia de motivare a învăţării şi de orientare a intereselor profesionale ale elevilor;
c. Funcţia demonstrativă;
d. Funcţia formativă şi estetică;
e. Funcţia de şcolarizare substitutivă sau de realizare a învăţământului la/de la distanţă;
f. Funcţia de evaluare a randamentului elevilor.

Mijloacele de învăţământ pot fi grupate în două mari categorii:

a) mijloace de învăţământ care cuprind mesajul didactic:

- obiecte naturale, originale - animale vii sau conservate, ierbare, insectare, diorame, acvarii, materiale;
- suporturi figurative şi grafice - hărţi, planşe, albume, panouri;
- mijloace simbolic-raţionale - tabele cu formule sau simboluri, planşe cu litere, cuvinte, scheme structurale sau funcţionale;
- mijloace tehnice audiovizuale - diapozitive, filme, suporturi audio şi/sau video;

b) mijloace de învăţământ care facilitează transmiterea mesajelor didactice :

- instrumente, aparate şi instalaţii de laborator;
- echipamente tehnice pentru ateliere;
- instrumente muzicale şi aparate sportive;
- maşini de instruit, calculatoare şi echipamente computerizate;
- jocuri didactice obiectuale, electrotehnice sau electronice;
- simulatoare didactice, echipamente pentru laboratoare fonice.

Bibiografie

Stoica, M., 2002, *Pedagogie și psihologie*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova;

Surdu, E., 1995, *Prelegeri de pedagogie generală*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

Șchiopu, U., (coord.), 1970, *Probleme psihologice ale jocurilor și distracțiilor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

Verza, E., 1993, *Psihopedagogie specială*, , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

Zlate, M., 1996, *Introducere în psihologie*, Casa de Editură și Presă "Șansa", București;

Zlate, M., Golu, P., Verza, E., 1996, *Psihologia copilui*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
Zlate, Ș., 2003, *Metodica activităților de educare a limbajului și comunicării și contribuția jocului didactic la îmbogățirea vocabularului*, Editura Bren, București.
***, 1996, *Dicţionarul explicativ al limbii române*, Editura Academiei Române, Bucureşti;
***, 2008, *Învăţământul preşcolar în mileniul III*, Editura Reprograph, Craiova;
***, 2009, *Curriculum pentru învăţământul preşcolar*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti;
*** 2019, *Curriculum pentru educaţia timpurie*

ANALIZA SOCIOLOGICĂ A VIOLENȚEI ÎN SPAȚIUL ȘCOLAR ȘI ÎN RELAȚIILE INTERUMANE

Prof. Buda – Niga Crăița, Colegiul Tehnic de Industrie Alimentară, Suceava

Multiplicarea raporturilor economice,și culturale, acumularea unei documentații etnografice au determinat cercetătorii să reflecteze asupra prezentării diversității culturale și sociale. Certătorii și-au prezentat opiniile devenind importante prin valoare, întindere și prin actualitatea analizelor prezentate.

Auguste Comte este considerat fondatorul sociologiei ca știință pune accent pe cunoașterea științifică a societății și recomandă utilizarea următoarelor metode de analiză - observarea sistematică, experimentul și analiza istorică comparativă. Sociologia este divizată în două laturi:

- statica socială influenzând aspectele de stabilitate și de ordine;
- dinamica socială se ocupă de schimbarea socială și dezvoltarea instituțiilor sociale

Pentru analiza corectă a problemelor care pot să apară în societate trebuie studiate faptele și fenomenele sociale care se înlănțuie și dau naștere unor procese sociale. Prin proces social se înțelege un ansamblu de fapte și fenomene sociale cu o anumită direcție de desfășurare. Schimbarea socială aduce manifestarea unor procese care produc modificări ale structurii și funcționalității unui sistem social.

Structura proceselor sociale putem să le împărțim astfel:

- procese intrapersonale care pot fi considerate procese sociale și psihice se manifestă în socializarea indivizilor, contribuie la formarea personalității.
- procese intragrupale se manifestă ca relație între individ și grupul social considerat ca sistem compact și pot să apară anumita conduite, atitudini și chiar acțiuni. Aceste procese se pot manifesta prin subordonare, identificare, opoziție și chiar revoltă. Procesele intragrupale pot contribui la organizarea și reorganizarea grupurilor, la ameliorarea relațiilor dintre membrii grupurilor.
- procesele intergrupale se manifestă între grupuri considerate entități de sine stătătoare fiind alcătuite din fapte și relații care se stabilesc între două grupuri diferite. Aceste procese se pot manifesta prin acte de colaborare, toleranță, concurență, conflict, dușmănie chiar violență.

În ceea ce privește analiza violenței ca proces social educativ trebuie să luăm în considerare experiența de grup începând cu primii ani din viața copilului care abia după doi ani

este conștient de sine, identificându-se prin eu. Cercetările sociologice și pedagogice pun în evidență faptul că atitudinile și comportamentele indivizilor sunt determinate de imaginea pe care o au despre ei înșiși care se formează prin interacțiunea cu un grup.

Imaginea de sine ajută individul în prestabilirea răspunsuri în cazul unor interacțiuni anticipate. Procesul de internalizare a atitudinilor celorlalți în formarea imaginii de sine a dezvoltat altul generic care reprezintă așteptările pe care crede că ceilalți le au da la ei. În cadrul grupului social relațiile sociale se formează prin interacțiunea dintre indivizi, prin manifestarea unor scopuri și interese individuale și sociale. Societatea constă într-o rețea de legături între indivizi utilizând anumite mijloace în activitatea lor sociale. În colectivitățile mari există relații sociale solide caracterizate prin stabilitate și durată în timp, desfășurându-se după anumite norme, fiind guvernate de legi bine formulate, coduri, obiceiuri și tradiții.

Contactul spațial definește relațiile care se stabilesc atunci când indivizii intră în contact unii cu alții în diverse împrejurări fiind conștienți de prezența celorlalți în același spațiu încercând să se observe atent unii pe ceilalți.

Contactul psihic presupune că indivizii își observă reciproc caracteristicile, trăsăturile de caracter, pregătirea intelectuală. Individul apreciază persoanele cu care interacționeazădin punct de vedere al nevoillor și intereselor sale sociale.

Contactele sociale statornicesc contactele spațiale și cele psihice, care pot să apară simultan pot influența valorile alese de indivizi. Contactele sociale pot fi personale sau materiale. Contactele personale apar atunci când indivizii acționează din același interes pentru problemele și trăsăturile lor. Contactele materiale pot să apară atunci când acțiunea indivizilor vizează realizarea unui anumit obiectiv fără a interacționa la nivelul personalității lor.

Interacțiunile sociale se realizează după anumite modele prezente în viața socială fiind considerate codificări ale comportamentelor manifestate în societate. Interacțiunile realizate în cadrul unor grupuri mari devin independente de interacțiunile subiective ale indivizilor fiind rezultatul participării la sisteme complicate de organizare.

Obstacolele care pot să apară în calea satisfaceriiuneia dintre trebuințele fundamentale ale indivizilor poate dezechilibra balanța motivațională atrăgând manifestarea unor conduitenormale în societate. Individul se poate manifesta prin fugă care înseamnă evitarea factorilor negativi, inhibiția care implică absența unui răspuns din partea indivizilor, agresivitatea care reprezintă întoarcerea victimei împotriva sursei perturbatoare sau împotriva autorului amenințării folosind anumite strategii comportamentale.

În manifesterea agresivității se pune accentul pe modalitatea în care opiniile și atitudinile autorului agresiunii justificăraportul negativ cu victima sa.

Sociologia educațională analizează manifestarea violenței ca mod de manifestare în toate domeniile viețiiindividuale și sociale. Violența este prezentă în procesul de socializare . în cadrul discursului rațional, în întreaga viață socială. Studiile de antropologie filosofică afirmă că violența ca manifestare negativă este o permanență umană fiind strâns legată de esența umană și de funcționarea societății.

Violența ca proces poate fi definită ca o acțiune coercitivă exercitată asupra unor persoane în vederea primirii unui răspuns în conformitate cu anumite interese. Există anumite elemente care contribuie la ănșelegerea violenței ca relație socială.

Cel care exercită violența fiind considerat autorul moral al acestui proces poate fi un individ, un grupde indivizi sau o organizație. Există anumite interese și scopuri a căror relizare se bazează pe utilizarea anumitor mijloace. Cel care aplică direct actul de violență poate acționa pentru a realiza propriile interese sau a intereselor și scopurilor altor persoane.Procesul de stabilire a autorului violențe nu este ușoară pentru că acesta poate apela la intermediari.

Persoana care suportă violența fiind considerat victima violenței poate fi un individ, un grup, o anumită categorie socială sau chiar societatea în ansamblul ei. La acest nivel apar anumite interese și scopuri, care se prezintă diferit de ale celui care recurge la violență.

Acțiunea coercitivă se referă la actul de violență ca atare și se referă la actele prin care autorul violenței urmărește să obțină de la victimă o atitudine, un comportament, anumite bunuri, servicii un răspuns care să-i permită să-și relizeze propriile scopuri și interese. Scopul actelor de violență pot consta în obținerea controlului asupra unor resurse , în dobîndirea de putere la nivelul unui grup, în impunerea unor valori și simboluri prin raporturi de forță.

Teoria frustării consideră actul de violență este rezultatul frustării, satisfacerea nevoilor, trebuințelor aduce plăcere iar dacă nu sunt satisfăcute provoacă neplăcere, frustare. Dacă indivizii nu pot să-și satisfacă nevoile devin agresivi, când acțiunile lor sunt supuse controlului strict și interdicțiilor și nu pot lupta, apare starea de angoasă, inhibiția acțiunii.

Clasificarea formelor de violență se poste realiza în funcție de mai multe criterii termenii între care se stabilește actul de violență, modul de manifestare, modul de apreciere.

Violența directă și violența indirectă se manifestă în cadrul grupurilor mari unde are loc transferul de la subiect la obiect iar sentimentul de culpă se diminuează. Responsabilitatea este transferată asupra obiectalor și asupra organizațiilor iar indivizii violenți se privesc ca instrumente ale obiectelor și organizațiilor analizate.

Violența personală și violența structurală. Prima formă de violență se referă la autorul actului de violență care acționează într-un grup mic fiidn ușor de identificat. A doua formă de

violență este impersonală, se manifestă în cadrul grupurilor mari, autorii violenței nu pot fi identificați în anumie persoane.

Modelele tradiționale ale actelor de violență prezintă bărbații ca principali autori de acte violente, în timp ce femeile sunt victime . Femeile sunt supuse actelor de violență structurale și personale, ele pot fi victime în cadrul familiei și în cadrul societății. Femeile pot masura gradul de agresivitate la care sunt supuse pentru că ele pun în practică rolul lor în socializarea copiilor în primii ani de viață, acestea transmit modele de comportament.

Societățile în ansamblul lor creează simboluri reprezentative care fie eliberează individul, contribuie la afirmarea demnității și personalități lor, altele sunt utilizate pentru a domina individul, pentru a-l aservi anumitor interese. Simbolurile care sunt purtătoare de violență sunt produse de anumite raporturi de forță.

Impunerea simbolurilor începe din primii ani de viață, dar rolul cel mai important îl ocupă școala care folosește ca mijloace repetarea unor aserțiuni, în construirea unei imagini pozitive a societății, în oferirea unui model unic de comportament, în ignorarea simbolurilor care se opun violenței și criticilor. Dacă elevii nu au capacitatea de a face distincția între diferitelor tipuri de simboluri și nu sunt obișnuiți să gândească critic simbolurile care contribuie la manifestarea violenței vor fi impuse.

Școala îi ajută pe elevi să considere că stabilitatea socială, ordinea, respectarea legilor, responsabilitatea civică contribuie la formarea personalității, iar valorile sociale contribuie la dezvoltarea demnității. Familia joacă un rol important care contribuie la acceptarea de către tineri a simbolurilor societății. Evoluția societății și schimbările din cadrul familiei pot transfera sarcinile de socializare de la acestea spre instituții specializate.

Bibliografie:

Ioan Mihăilescu, *Sociologie generală - concepte fundamentale și studii de caz*, ed. Polirom, Iași, 2003

Tim Murphy, Loriann Hoff Oberlin, *Agresivitatea pasivă*, ed. Trei, București, 2007

Elisabeta Stănciulescu, *Teorii sociologice ale educației*, ed. Polirom, Iași

Traian Rotariu, Petru Iluț, *Ancheta sociologică și sondajul de opinie,* ed. Polirom, Iași

„EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA”

Secretar. Budurcă Alina Nicoleta

Școala Gimnazială ”Ioan Grigore Teodorescu” Ruseni, Borlești, Neamț

Scopul educației este să inlocuiască o minte goală cu una deschisă. (Malcolm S. Forbes)

Educația este foarte importantă deoarece deschide mintea si joacă un rol vital în societățile noastre. De cele mai multe ori, educația are loc frecvent sub îndrumarea educatorilor, dar de la un anumit moment în viată, ne putem educa noi înșine. Nelson Mandela a spus că „ Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate.

Potrivit unui raport UNESCO, „ educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor”. Putem spune că educația este o bază a evoluției, temelia pentru a creea o societate de către noi toți, în care drepturile fiecăruia sunt respectate în mod egal. Mai mulți oameni de știință din istoria umanității au făcut anumite studii despre cât de importantă este educația pentru a dobândi libertatea.

Cu toate acestea, elementarul fenomen de a asimila cunoștințe nu este sinonim cu educația.Atunci când puterea de înțelegere, trăirile afective, unitatea ori mărinimia nu se regăsește în realitate, atunci nu putem spune că suntem liberi. Întreg acest cumul de virtuți este necesar a-l inspira copiilor, tinerilor, celor care vor fi adevărații lideri ai viitorului. Aceștia vor fi înzestrați să așeze educația mai presus de orice, ajungând să fie cei care vor reuși să schimbe lumea.

Etapele de învățare pentru oricare copil, sunt de fiecare dată diferite, drept urmare încă de la o vârstă fragedă este bine să-i putem motiva, realizând cu desăvârșire ce este util și convenabil pentru ca învățarea să fie adecvată vârstei, activându-i pe copiii noștri cu jocuri potrivite de sunete, culori și dimensiuni felurite pentru că tot ceea ce învață cei mici va fi legat de preocuparea de a obține succesul și acțiunile noastre spre anumite scopuri și astfel, vom dezvolta adulți mai desăvârșiți, mai deplini și împliniți, deoarece fiecare învățare este o experiență ce stă la baza tuturor.

Conform DEX- educația este un ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic și conștient în vederea formării și dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice, ale oamenilor (în special ale copiilor și tineretului).

Educația este singura care-i distinge pe oameni. Ea este o varietate de cunoștințe a caracterului, o deprindere contra naturii. Educația posedă un rol foarte important în ceea ce privește reușita în viață. Ca fenomen social prin educație putem înțelege comunicarea și transmiterea tuturor cunoștințelor și experiențelor de viață de la o generație la alta, cunoașterea și asimilarea bunelor maniere și comportarea în societate conform acestor deprinderi. Scopul educației este acela de a educa ființa socială, de a dobândi caracter social copilul.

„ Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi petru a schimba lumea", sau „ Educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății" sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, ce determină foarte bine importanța transformatoare a realizării și dobândirii cunoștințelor.

Reala forță și putere a educației nu constă în achiziționarea mecanică a cunoștințelor. Unul dintre obiectivele raportului anual realizat de UNESCO și care este numit Educația transformă viața, este menit să stabilească adevăratele puteri de deschidere spre o multitudine de experiențe noi, ce au posibilitatea și sunt capabile să schimbe lumea.

Educația nu poate să se oprească doar la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice. Ea trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Ea are mai multe caracteristici și anume: pune accent pe oameni, urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor, este orientată predominant spre pregătirea pentru viață, are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenței, vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse, finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung.

Societatea zilelor noastre solicită, mai mult ca oricând, inteligența și capacitatea creatoare a omului. „Întregul climat al viitorului" afirma Bogdan Suchodoiski, „va situa capacitățile intlectuale în condițiile deplinei afirmări și va da un larg avans dorinței de cunoaștere". Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni".

În concluzie, prin educație se dorește dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului și formarea unui tip de personalitate solicitat de condițiile prezente și de perspectiva societății.

BIBLIOGRAFIE

..... „ Declarația de la Salamanca, Spania 7-10 iunie 1994” UNESCO (sursa internet);

- The Prison Letters of Nelson Mandela, July 10, 2018;
- DEX 09- dicționarul epxplicativ al limbii române(ediția a.II-a revăzută și adăugită), DOOM3 – dexonline(https://dexonline.ro)

DIGITALIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE. INSTRUMENTE DE LUCRU

Prof. înv. primar ELENA BUFU

Școala Gimnazială Gheorghe Țițeica Craiova

Predarea online nu reprezintă o noutate în educație, ea fiind o parte a așa numitei educații flexibile implementată de mai mulți ani în țări cu un sistem educațional bine dezvoltat. Acesta oferă posibilitatea de a studia fără restricții de timp și loc, având acces la resurse variate de învățare și tehnici de studiu, fără o limitare geografică a cursanților sau a profesorului. Flexible Education Norway (Fleksibel Utdanning Norge; FuN) a publicat în aprilie 2020 un ghid privind calitatea în predarea și învățarea on-line (Guide to Quality in Online Teaching and Learning) pentru educatorii online.

În spațiul educațional românesc, suspendarea cursurilor față în față, în urma retricțiilor impuse de izbucnirea pandemiei COVID-2019, fără nicio pregătire prealabilă a furnizorilor de educație, a impus o reorientare rapidă spre canale de comunicare exclusiv online, pe care, din fericire, tehnologia actuală ni le oferă cu prisosință. Utilizarea tehnologiei online salvează timp și energie și captează atenția elevilor mai mult ca mijloacele clasice, dar nu poate înlocui în totalitate învățarea față în față.

Pentru a alege instrumentele de predare online profesorii trebuie să aibă în vedere mai multe aspecte:

- gradul de dezvoltare a competențelor;
- modalitățile de comunicare, interacțiune și colaborare;
- beneficii și dezavantaje pentru școlari (mediu de învățare familiar, confortabil, dar care necesită asistența unui adult);
- gradul de adaptare la conținuturi.

Unele dintre aceste instrumente pot fi utilizate în cadrul lecțiilor pentru atingerea unor obiective care vizează procese cognitive, precum recunoașterea sau înțelegerea, dar sunt accesibile și aplicații care vizează procese cognitive complexe precum analiza, evaluarea, dar mai ales procesul de creație.

Voi prezenta mai jos câteva dintre instrumentele care ne sunt folositoare în procesul instructiv- educativ desfășurat în mediu online.

Google Classroom este un serviciu de gestionare a învățării creat și întreținut de Google, ca parte a G Suite for Educations. Aceesta oferă posibilitatea eficientizării procesului de partajare a fișierelor între profesori și elevi. Aplicația permite crearea unei clase, asigurând confidențialitatea și siguranța participanților, desemnarea sarcinilor de lucru pentru toți elevii sau diferențiat pentru fiecare elev în parte, notarea și monitorizarea progresului fiecărui elev, comunicarea în fluxul clasei în două sensuri între professor și elevi, dar și arhivarea cursurilor.

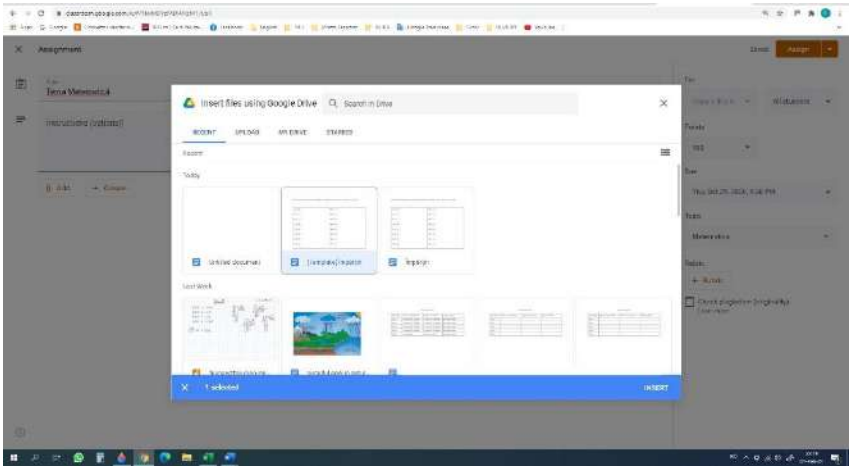

Fig. 1 – Crearea în Google Classroom a unei teme pentru elevi atribuind fiecăruia un document creat și salvat în Google Drive

Google Meet este tot un serviciu dezvoltat de Google care permite organizarea de conferințe video cu până la 250 de participanți interni sau externi și de streaming live cu până la 100.000 de spectatori din cadrul unui domeniu, având posiblitatea comunicării prin chat, partajarea ecranului, activarea modului silențios pentru anumiți participanți, distribuirea de alte link-uri prin chat, formarea de echipe de lucru (camere).

Utilizarea acestor două servicii Google necesită deținerea unui cont Google și este gratuită.

Aplicația **Worldwall** este o aplicație gratuită (într-o anumită măsură, în limita a 8 modele) cu ajutorul căreia se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării. Este un instrument digital ușor de utilizat şi plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate. Permite înregistrarea rezultatelor și statistica acestora, oferind educatorului un feed-back imediat.

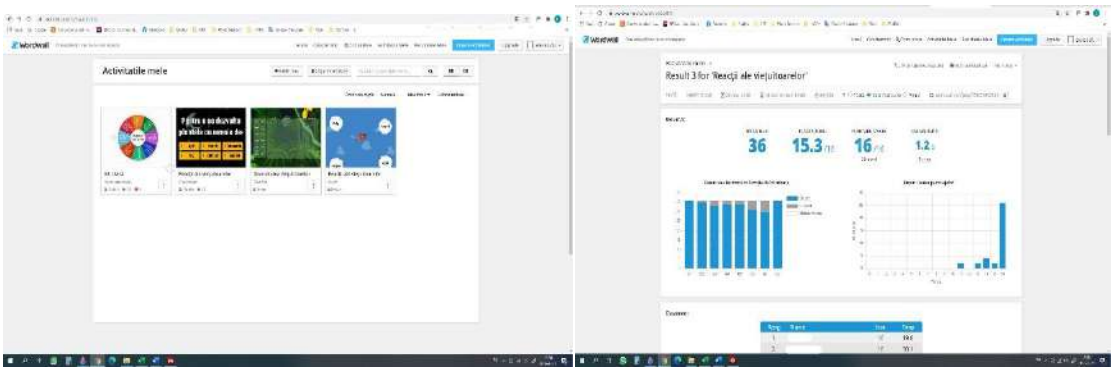

Fig. 3 – Aplicația Wordwall

Se consider că 30% din succesul învățării depinde de comportamentul profesorului, astfel încât acesta trebuie să adapteze procesul educativ specificului predării online, utilizând cele mai adecvate instrumente de lucru

Bibliografie:

https://epale.ec.europa.eu/ro/resource-centre

https://apps.google.com

https://eduform.snsh.ro/

KINETOTERAPIA ŞI IMPORTANȚA EI ÎN EDUCAREA ATITUDINII CORECTE A CORPULUI

Bujor Mihaela, profesor kinetoterapeut

C.S.E.I. Paul Popescu Neveanu Timişoara

Atitudinea corectă a corpului omenesc este o funcţie a acestuia care se realizează prin acţiunea sinergică şi coordonată a elementelor aparatului locomotor şi ale sistemului nervos, cu ajutorul cărora se menţin stabilitatea, echilibrul şi rapoartele constante pe de o parte între întregul corp şi segmentele sale şi pe de altă parte între corp şi mediul înconjurător.

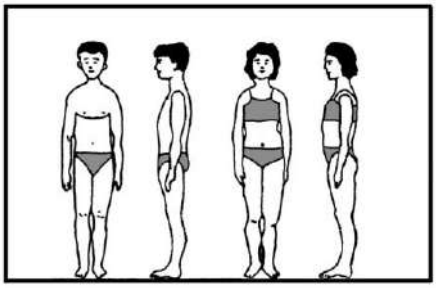

Atitudinea este proiecţia în spaţiu a corpului în poziţiile şi actele motrice cele mai fregvent folosite de om în treburile sale cotidiene dar mai ales în poziţiile stând, sezând, culcat precum şi în timpul mersului.

Atitudinea corpului este rezultatul interacţiunii mai multor factori, dintre care menţionăm:

- Predispoziţiile ereditare
- Tipul de activitate nervoasă superioară
- Caracterul deprinderilor profesionale şi habituale
- Preocupările individuale pentru formarea şi menţinerea sa

Cercetătorii admit existenţa unei atitudini corecte şi a patru atitudini deficitare:

1. atitudine predominant cifotică,
2. atitudine predominant lordotică,
3. atitudine predominant plan-rigidă,
4. atitudine predominant asimetrică

Dintr-o serie de studii şi cercetări reiese că frecvența deficienţelor fizice la copii de vârstă şcolară este foarte mare. Există şi unele cauze obiective care produc deformări ale corpului. Dintre acestea cele mai frecvente sunt:

-rahitismul din copilăria mică,

-scăderea acuităţii unor analizatori

-o serie de boli organice, osteoarticulare,

-creşterea bruscă în înălţime a corpului şi în lungime a segmentelor fără o dezvoltare a musculaturii de susţinere.

De altfel este legiferată examinarea somatoscopică, antropometrică şi funcţională a tuturor copiilor înainte de începerea activităţii instructiv-educative.

1.Atitudinea cifotică – se caracterizează printr-o încurbare a coloanei vertebrale, cu convexitatea orientată posterior şi o gibovire a spatelui. Capul şi gâtul sunt înclinate înainte, omoplaţii depărtaţi şi desprinsi, toracele înfundat, abdomenul subt, bazinul înclinat înapoi şi genunchii în flexie. Corectarea acestei atitudini se realizează corectând mai întâi deficienţele segmentare, în special cifoza, aceasta fiind elementul determinant al atitudinii defectuoase.

2.Atitudinea lordotică – presupune o încurbare în plan antero-posterior cu convexitate orientată anterior, o accentuare a curburii lombare a coloanei vertebrale. Atitudinea atrage o înclinare a capului şi a gâtului înainte, umeri căzuti, omoplati desprinsi, abdomen proeminent, membre superioare în flexie, membre inferioare în hiperextensie, bazinul mult înclinat înainte. Pentru corectare este necesară redresarea coloanei vertebrale, alungirea muşchilor lombari scurtaţi, scurtarea şi întărirea muşchilor abdominali, precum şi corectarea celorlalte deficienţe ale corpului

3.Atitudinea plan-rigidă – se caracterizează prin limitarea evidentă a mobilităţii trunchiului şi a tuturor articulaţiilor. Corpul este lipsit de flexibilitate, coloana vertebrală este dreaptă mersul este greoi fără legănarea corespunzătoare a membrelor superioare.

Corectarea vizează combaterea rigidităţii prin mărirea mobilităţii articulare, a supleţii şi a elasticităţii musculare.

4.Atitudinea asimetrică – se caracterizează prin încurbări ale coloanei vertebrale în plan frontal de tip scoliotic. Se presupune că atitudinea asimetrică se datorează inegalităţii de sprijin şi mişcare a membrelor inferioare, precum şi rotării sau înclinării bazinului.Umerii sunt asimetrici, la fel ca şi omoplaţii, trunchiul având aspect de zig-zag. Corectarea acestei deficienţe

urmăreşte îndreptarea coloanei vertebrale prin tonifierea musculaturii trunchiului, lucrând în sensul lungirii celei scurtate şi a decontracturării a celei contractate.

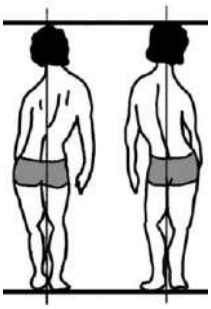

La toate aceste atitudini deficitare se lucrează pentru formarea deprinderii de atitudine corecta a corpului. Pentru a realiza educarea atitudinii corecte a corpului profesorul trebuie să-şi concentreze eforturile spre realizarea a două obiective fundamentale şi anume:

1. Educarea permanentă a reflexului complex neuromuscular şi psihic de atitudine corectă a corpului, elevii având posibilitatea de a se redresa şi autocontrola.

Acest obiectiv se realizează prin:

-Demonstrarea în faţa elevilor a atitudinii corecte

-Educarea capacităţii de orientare a poziţiilor pe care corpul sau segmentele sale le ocupă în spaţiu

-Educarea capacităţii de echilibru a întregului corp în acţiuni statice sau dinamice

-Educarea capacităţii de relaxare voluntară a musculaturii

2. Dezvoltarea specifică a grupelor musculare cu acţiune statică şi dinamică în păstrarea atitudinii corecte a corpului.

Acest obiectiv se realizează prin:

-Tonificarea în condiţii de scurtare a musculaturii cefei şi a spatelui

-Tonificarea în condiţii de alungire a musculaturii toracelui

-Tonificarea simetrică a musculaturii laterale a gâtului şi a trunchiului

-Tonificarea simetrică a musculaturii braţelor, antebraţelor, coapselor şi gambelor

-Mărirea mobilităţii articulaţiilor scapo-humerale şi coxo-femurale pentru a mării independenţa mişcărilor membrelor superioare faţă de umeri şi a membrelor inferioare faţa de bazin

-Dezvoltarea musculaturii toracice şi în mod deosebit a muşchiului diafragm, pentru a mării amplitudinea mişcărilor de inspiraţie şi expiraţie.

Se recomandă ca sarcina educării corecte a corpului să înceapă din clasa pregatitoare și chiar grădinița iar preocupările în acest sens să fie continuate pe durata şcolarizării copiilor. Exerciţiile trebuie să fie uşoare, pe înţelesul copiilor cu CES.

Bibliografie

Bratu, Ionel – Gimnastica pentru prevenirea și corectarea deficiențelor fizice, Editura C.N.E.F.S.Bucuresti 1967

Birtolon, A. Stefan – Exercițiul fizic și coloana vertebrală, Editura Sport-Turism, Bucuresti 1978

Ionescu, N.Adrian- Despre atitudinea corectă a corpului, Editura U.C.F.S.Bucuresti 1961

Ionescu, N.A.si Motet,D- Corectarea deficiențelor fizice la elevii de vârstă școlară, Editura Didactică si Pedagogică, Bucuresti 1964

Peteanu, M.- Examinarea medicală în scop de selecție și orientare școlară și profesională, Editura Didactică și Pedagogică Bucuresti 1971

Vasile Marcu- Masaj și kinetoterapie, Editura Spot-Turism, Bucuresti 1983

Mariana Cordun - Kinetologie Medicală, Editura AXA, Bucuresti 1999

Stefan A. Birtolon – Exercițiul fizic și coloana vertebrală, Editura Sport-Turism, Bucuresti 1978

Dumitru Dumitru- Reeducarea funcțională în afecțiunile coloanei vertebrale, Editura Sport-Turism, Buc.1984

N.Robanescu- Reeducarea neuro-motorie, Editura Medicală, Bucuresti 2001.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 HUDEȘTI

CADRU DIDACTIC: BULARDA ELENA

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Activităţi comune de educare a limbajului la vârsta preşcolară

Formarea unor deprinderi corecte de comunicare prin limbaj este o acţiune permanentă şi continuă în grădiniţă. Se disting activităţile frontale (comune) de dezvoltare a limbajului, precum: povestirea, convorbirea, lectura după ilustraţii, jocul didactic, memorizarea, dar şi activităţi care nu se desfăşoară frontal (jocuri şi activităţi liber-creative, activităţi alese), care pot fi organizate pe grupuri mici şi individual. Cele două categorii de activităţi se deosebesc prin modul de organizare şi desfăşurare, precum şi prin obiectivele urmărite. Prima categorie asigură conţinutul cognitiv şi lingvistic pentru cea de-a doua, care oferă posibilitatea unui exerciţiu în contacte noi. În acelaşi timp activităţile liber alese le dau copiilor posibilitatea să folosească achiziţiile limbii, să le asimileze în propria comportare verbală.

Activitatea comună este activitatea educativă organizată şi condusă de educatoare, desfăşurată de toţi copiii dintr-o grupă regulamentar constituită, într-o perioadă de timp determinată, cu scopul cunoaşterii unei teme din programă.

Activităţile comune de educare a limbajului sunt:

- povestirea;

- lectura după imagini;

- convorbirea;

- memorizarea;

- jocul didactic.

1.Memorizarea este o activitate de educare a limbajului, axata pe obiectivele învăţământului preşcolar ş pe particularităţile de vârstă ale copiilor. Valoarea formativă a acestei activităţi se concentrează pe dezvoltarea memoriei logice voluntare a preşcolarilor, având ca premise specificul proceselor psohice la aceasta vârstă.

Memorizarea, ca activitate de educare a limbajului organizata, sistematica, productiva, trebuie proiectata judicios in ansamblul celorlalte activităţi din grădiniţă, corespunzător obiectivelor pe grupe de varste. Ea implica selecţia textelor literare celor mai potrivite scopului educativ, trebuinţelor cognitive si afective ale copiilor, realizarea materialelor intuitive care sa faciliteze memorarea si stăpânirea mecanismelor memorării.

Scopul memorizării constă în:

• dezvoltare gândirii logice a copilului, pe baza succesiunii sentimentelor si ideilor poetice, ale textelor literare;

• dezvoltarea atenţiei şi a puterii de concentrare;

• dezvoltarea memoriei voluntare prin comunicarea unor obiective urmărite în demersul didactic, prin conştientizarea efortului solicitat, prin însuşirea, în timp, de către copii, a schemelor mnemice (asociaţii dirijate);

• dezvoltarea auzului fonematic al copiilor;

• dezvoltarea capacităţii de a păstra si de a reproduce cunoştinţele;

• formarea deprinderii de a recita corect si expresiv;

• sensibilizarea copiilor la expresivitatea limbajului prin însuşirea unor cuvinte si expresii cu valoare emotiva.

Tipurile de activităţi de memorizare sunt determinate de sarcinile didactice, si anume:

• activităţi de predare-învăţare;

• activităţi de fixare (repetare), orientate spre însuşirea temeinica a poeziilor memorate în activităţi de predare-învăţare si spre consolidarea deprinderilor de reproducere conştientă şi expresivă;

• activităţi de verificare a însuşirii poeziei, a exactităţii reproducerii si a temeiniciei memorării.

În învăţământul preşcolar, aceste trei tipuri de activităţi de memorizare nu sunt distincte, ci sunt activităţi mixte: într-o activitate de predare-învăţare a unei poezii trebuie realizată şi o secvenţă de fixare si consolidare a unor memorizari anterioare, înrudite ca tamatica. De asemenea, în alte activităţi de educare a limbajului se poate desfăşura o secvenţă de verificare si consolidare a unor memorizări.

Etapele activităţii de memorizare sunt:

1. Organizarea activităţii, care constă în asigurarea cadrului adecvat de desfăşurare: curăţenie, aerisirea sălii de clasa, aşezarea mobilierului in semicerc sau în careu, pregătirea materialului didactic si organizarea copiilor.
2. Desfăşurarea activităţii de memorizare, care cuprinde doua secvenţe:

• Secvenţa I, în care li se spune copiilor ca vor avea de învăţat o poezie, li se comunica titlul si autorul, anumite obiective operaţionale, menite sa creeze motivaţia învăţării, să stimuleze memorarea si sa întreţină atenţia voluntara;

• Secvenţa a II-a este predarea-învăţarea poeziei, veriga principala a activităţii de memorizare, desfăşurată într-un cadru emoţional favorabil audierii, învăţării si reproducerii poeziei.

Secvenţa I cuprinde următoarele momente:

- Introducerea copiilor în tema activităţii prin reactualizarea şi precizarea reprezentărilor şi a cunoştinţelor implicate în textul poeziei. Prin variate metode (povestire, conversaţie, explicaţie, exerciţiu s. a.) copiii sunt pregătiţi pentru familiarizarea cu conţinutul de idei si de sentimente al poeziei.

Metodele şi mijloacele de realizare a acestei secvenţe depind de grupa de vârsta si de specificul şi complexitatea textului literar. Pentru facilitarea înţelegerii poeziei se pot folosi ilustraţii, diapozitive, casete audio si video, care concretizează momente ale poeziei.

- Familiarizarea copiilor cu textul literar se realizează în funcţie de specificul, accesibilitatea si complexitatea textului literar. În cazul poeziilor simple, accesibile, se poate renunţa la introducerea pregătitoare. Receptarea poeziilor desciptive se poate asigura printr-o convorbire bazată pe ilustraţii, tablouri adecvate sau printr-o scurta povestire, în care se folosesc cuvinte si expresii din textul literar, astfel pregătindu-se înţelegerea si însuşirea acestora. În familiarizarea cu textul si memorarea poeziei, un rol deosebit îl are si materialul didactic, alaturi de recitarea-model de catre educatoare.Prima recitare-model creeaza emoţia care contribuie la realizarea învăţării. A doua recitare-model, urmasta de analiza textului – prin care prescolarii descopera trăirile afective, sentimentele si muzicalitatea versurilor – îi pregăteşte pe copii pentru memorarea poeziei.

Recitarea-model trebuie să îndeplinească anumite cerinţe:

• să fie clară;

• să fie expresivă;

- să fie însoţită de mimica si gesticulaţie adecvate;
- să creeze emoţie copiilor, motivându-i pentru învăţare.

Expresivitatea recitării se realizează prin:

- schimbarea tonului vocii;
- accente si pauze logice, psihologice si gramaticale;
- respectarea ritmului si a rimelor poeziei;
- mimica si gesticulaţie.

Secvenţa a II-a - predarea-învăţarea poeziei

În funcţie de conţinutul si gradul de dificultate al poeziei, învăţarea acesteia se face în întregime (învăţare globala) sau pe unităţi logice. Poeziile simple, atractive, se învaţă global, cele mai dificile se memorează pe unităţi logice, care nu întotdeauna concorda cu versul sau cu o strofa. Fiecare unitate logică de memorat se reproduce numai după ce au fost recitate unităţile logice anterioare. Aceasta repetare a unităţilor precedente contribuie la înţelegerea unităţii de conţinut a poeziei si fixeaza in memorie fragmentele logice in succesiunea lor fireasca – dezvolta memoria logica.

În activităţile cu preşcolarii trebuie exersata numai recitarea individuala, prin care educatoarea urmăreşte corectitudinea pronunţării, fidelitatea reproducerii, expresivitatea, gradul de înţelegere a textului de către fiecare copil solicitat. Recitarea colectiva nu permite acest control individual, în cazul unor copii aceasta recitare reducându-se la reproducerea unui cuvant sau chiar a silabei finale a unitatii reproduse. Recitarea colectivă se poate folosi numai în încheierea activităţii, dacă poezia n-are versuri-refren sau versuri care pot sugera ecouri, onomatopee s. a. (exemplu: in poezia Somnoroase pasarele de Mihai Eminescu, ultimul vers al fiecarei strofe fiind o urare, aceste versuri pot fi reproduse in cor, cu intensitatea vocii din ce in ce mai scazuta).

În recitirea individuala, copilul solicitat trebuie sa spună titlul si autorul poeziei, sa reproducă versurile cu ajutorul educatoarei, pe baza materialului intuitiv. Copiii trebuie stimulaţi prin aprecieri individuale, prin aplauze sau alte procedee de motivare a învăţării: înregistrarea pe caseta, selecţionarea pentru programul serbării, pentru un concurs de recitări, întrecere intre grupuri de copii s.a.

În activitatea de consolidare a memorării se pot realiza:

- recitări pe roluri, procedeu prin care se ajunge la recitirea corecta si la fixarea conţinutului de idei sau a unor elemente de limbaj poetic;

- îmbinarea recitării individuale cu cea colectiva, ca in cele expuse mai sus sau prin intermediul unui personaj îndrăgit de copii;

- recitarea selectivă, ca modalitate de verificare a gradului de concretizare a memorarii.

Pentru dezvoltarea dicţiei si pentru sesizarea muzicalităţii si frumuseţii limbajului, se utilizeaza urmatoarele procedee:

- analiza, împreună cu copiii, a unor versuri;

- folosirea unor elemente de joc prin care se releva ritmul si rima poeziei;

- mimarea unor stări sufleteşti;

- reproducerea unor onomatopee sau a unor mişcări specifice unor fenomene ale naturii s.a.

3. Încheierea activităţii are ca obiect prioritar fixarea celor învăţate. Trebuie utilizate acele procedee care trezesc si întreţin interesul copiilor pentru poezie:

- intonarea unui cantec cu tema asemanatoare;

- redarea in desen a unor aspecte ale conţinutului poeziei;

- folosirea unui disc, a unei înregistrări pe caseta video si audio;

- executarea unor mişcări imitative;

- aprecieri colective si mai ales individuale s.a.

Memorizarea ca activitate de fixare (repetare) a poeziilor are ca scop asigurarea unei memorări temeinice a textului si consolidarea deprinderii de citire clara si expresiva.

Structura acestei activităţi cuprinde:

1. Organizarea activităţii
2. Desfăşurarea activităţii, cu următoarele secvenţe:
   - Introducerea în activitate:
     - anunţarea activităţii;

- reamintirea poeziei ce urmeaza a fi repetata;

• Fixarea cunoştinţelor:

- reproducerea poeziei de către copii.

3. Încheierea activităţii

Formele artistice ale poeziilor sunt receptate de catre copii si, prin memorarea acestora, pot fi introduse in limbajul lor activ. Educatoarea trebuie sa sublinieze frumuseţea limbii romane, muzicalitatea ei, sa-i solicite pe copii sa redea ei înşişi astfel de expresii artistice. De multe ori e bine sa asociem poezia cu muzica, cu scopul de a sensibiliza copiii.
Activitatea se poate încheia cu un concurs ,, Cine recita mai frumos ?''

Se vor exemplifica, în continuare, diferite modalităţi pe care educatoarea le are la îndemână pentru însuşirea conţinutului de idei, pentru memorarea conştientă a poeziei Somnoroase pasarele de Mihai Eminescu.

Cuvintele si expresiile ce necesita explicaţii sunt: izvoarele suspina, codrul negru tace, feerie, totu-i vis si armonie. Se poate explica personificarea izvorului prin cuvintele: susura, fac zgomot redus, incet. Versul Pe când codrul negru tace se poate explica prin imaginea unei păduri întunecate, unde păsările au adormit, nu mai ciripesc, deci in pădure este întuneric si linişte. Cuvântul feerie se asociaza frumusetii. Versul Totu-i vis si armonie se asociaza cu starea de liniste, pace si frumusete.

Imaginile sugestive folosite împreună cu explicaţiile necesare si chiar asocierea versurilor cu muzica contribuie la participarea activa si afectiva a copiilor la învăţarea poeziilor.

După învăţarea propriu-zisa a poeziei, se pot desfăşura scurte jocuri-exerciţiu pentru fixarea noilor cuvinte in vocabularul copiilor:

a) să construiască propoziţii cu cuvintele: lebăda, codru, trestii;
b) să găsească sinonime pentru cuvintele: se aduna, feerie;
c) să spună antonime pentru cuvintele: tace, aproape, noapte, feerie;
d) să despartă in silabe cuvintele: cuiburi, gradina, feerie, dorm, vis, armonie;
e) să găsească cuvântul pereche /(cuvântul care rimează cu cel dat) : păsărele-rămurele, tace-pace, feerie-armonie.

Astfel de scurte jocuri-exerciţiu se pot desfăşura la orice activitate de memorizare, in special la grupele mari pregătitoare. Ele au drept scopninsusirea cuvinteloir noi, activizarea vocabularului, fixarea unor reguli fonetice sau gramaticale. Ele fac legătura între activitatea de la grădiniţă si lecţiile de la şcoala.

2.Povestirea este una dintre activităţile de educare a limbajului cele mai plăcute copiilor, întrucât le satisface nevoia de cunoaştere si de afectivitate, le stimulează imaginaţia si constituie cadrul optim de exersare a capacităţii de comunicare.

Ca activitate specifică învăţământului preşcolar, povestirea dezvolta urmatoarele procese psihice:

- gândirea logică
- imaginaţia
- limbajul
- atenţia

În grădiniţa de copii se desfăşoară doua tipuri de povestiri:

- povestirile educatoarei;
- povestirile copiilor.

✓ Povestirile educatoarei

Povestirile educatoarei sunt expuneri orale ale unor opere literare (povesti, povestiri), realizate de către educatoare. Aceste activităţi se organizează cu întreaga grupa, ca activitate obligatorie sau in timpul jocurilor si activităţilor alese cu toata grupa sau pe grupe mici de copii. Prin conţinutul ei, aceasta activitate lărgeşte sfera de cunoştinţe ale copiilor. Aceştia urmăresc cu atenţie întâmplările basmului sau ale povestirii, memorează, descoperă trăsături si comportamente ale personajelor, analizează si compara, stabilesc anumite relaţii intre fapte si personaje, ajung la generalizări. Poveştile au atât valoare formativa, cat si etica, contribuind la formarea conştiinţei morale; copiii descoperă trăsături de caracter, îşi aleg modele de viaţa, cunosc întruchipări si manifestări ale binelui si ale răului. Tematica operelor literare expus in activitatea de povestire se diferenţiază de la o grupa de vârsta la alta. La grupa mica povestirile trebuie sa fie scurte, accesibile, atractive, sa dezvolte sentimente si stări afective pozitive. La grupa mijlocie se pot folosi opere literare care sa-i familiarizeze pe copii cu diverse aspecte la vieţii si sa le influenţeze comportamentul. La grupa mare povestirile devin mai complexe, au ca scop sesizarea planului real si a celui ireal, stimularea creativităţii copiilor, exersarea capacităţii de comunicare.

Structura activităţii de povestire

Aceste activităţi trebuie proiectate conform finalităţilor procesului instructiv-educativ din învăţământul preşcolar. Educatoarea trebuie sa planifice povestirile eşalonat, de-

a lungul întregului an de învăţământ, in strânsă relaţie cu celelalte activităţi de educare a limbajului; trebuie selectate judicios conţinuturile in funcţie de obiectivele cadru si de referinţă. Pregătirea activitatii, in afara de planificarea calendaristica, cuprinde:

- stabilirea obiectivelor;
- selectarea conţinuturilor;
- studierea atentă a textelor literare, adaptarea acestora la particularităţile de vârstă ale copiilor;
- alcătuirea planului povestirii: succesiunea episoadelor, identificarea trăsăturilor personajelor, stabilirea pasajelor si a expresiilor literare de memorat;
- pregatirea materialului didactic.

Etapele activităţii de povestire:

1. Organizarea activităţii cuprinde:

- asigurarea cadrului adecvat desfăşurării activităţii;

- pregătirea si expunerea materialului didactic si a mijloacelor audio-video s.a.

2. Desfăşurarea activităţii presupune mai multe secvenţe:

- Introducerea în activitate – este o parte parte foarte importanta pentru succesul activităţii. De modul in care este captat interesul copiilor pentru subiectul abordat depinde in mare parte realizarea obiectivelor propuse. Metodele si procedeele alese de educatoare pot fi diverse, in funcţie de vârsta copiilor sau subiectul povestii: se pot utiliza jucării, siluete de personaje, marionete de la teatrul de păpuşi, un cadru din poveste sau se poate utiliza conversaţia libera ori pe baza de ilustraţii, mai ales atunci când este nevoie sa pregătim copiii pentru înţelegerea conţinutului.

- Expunerea poveştii / povestirii de către educatoare:

  - educatoarea anunţa titlul si autorul poveştii / povestirii sau basmului;
  - expunerea trebuie sa fie clara, accesibila si expresiva pentru a capta atenţia, pentru a trezi emoţii si pentru a asigura motivaţia învăţării.

Expresivitatea expunerii se scoate în evidență prin:

- modularea vocii;
- schimbarea ritmului vorbirii pe parcursul expunerii;
- accentuari si scaderi ale intensitatii vocii:;
- repetiţii;
- mimica si gesticulaţie;
- mijloace imitative si intuitive: diafilm, caseta audio-video, siluete si machete.

Expunerea poate alterna cu dialogul succint cu copiii sau cu întrebări retorice, menite sa le întreţină atenţia, sa creeze tensiunea emoţională si dinamism.

Educatoarea trebuie sa verifice pe parcursul activitatii daca se menţine interesul copiilor pentru poveste / povestire, dar si sa sublinieze intelesul cuvintelor, propoziţiilor si frazelor. Educatoarea trebuie sa se transpună in rolul personajelor, sa încerce sa le transmită permanent emoţii copiilor.

Pe măsură ce se derulează expunerea, li se prezenţa copiilor si imagini ce sugerează conţinutul sau se derulează un diafilm, în caseta video, se mânuiesc siluete, păpuşi, marionete sau se foloseşte un alt procedeu modern.

Expunerea trebuie adaptata nivelului de înţelegere al copiilor, păstrându-se însă stilul autorului, chiar unele cuvinte mai vechi, mai puţin utilizate in zilele noastre, dar care dau farmec basmelor.

Încheierea activităţii se axează pe fixarea conţinutului poveştii. Aceasta se poate realiza prin:

- reţinerea momentelor principale (pe baza de imagini si întrebări). Precizarea personajelor principale cu trasaturile lor reprezentative.

Educatoarea poate pune doua-trei întrebări cum ar fi: ,,Ce personaje v-au plăcut si de ce?'', ,,Ce personaje nu v-au plăcut si de ce?'', ,,Care sunt personajele pozitive?''‚,Care sunt personajele negative?''

- integrarea noilor cunoştinţe in sistemul celor însuşite anterior si asigurarea retenţiei si a transferului.

Educatoarea poate face permanent referire la povesti care au acelaşi mesaj, personaje sau întâmplări asemănătoare. Exemplu: ,,În ce alta poveste aţi întâlnit personajul mama vitrega?'' sau ,,Spuneţi titlul unei alte povesti/povestiri in care este pedepsita neascultarea (sau lenea, îngâmfarea, egoismul etc.)!''

- redarea prin desen, la alegere, a unor secvenţe din povestire, care i-au impresionat.

✓ Povestirile copiilor

Povestirile copiilor apar sub formă:

- repovestire;
- povestiri create de copii.

Prin toate activităţile de educare a limbajului desfăşurate in grădiniţa de copii, se urmăreşte formarea capacităţii de exprimare exacta, inteligibila, cursiva. Copiii preşolari trebuie sa fie capabili de a-si exprima trebuinţele, gândurile si sentimentele, sa fie capabili sa comunice intre ei si cu adulţii.

Repovestirea

Prin activitatea de repovestire a textelor literare (povesti, povestiri) expuse de educatoare, se dezvoltă gândirea logica si memoria copiilor, se exersează vorbirea. Copiii trebuie:

- să redea întâmplări reale sau imaginare in succesiunea lor;
- să desprindă trăsături ale personajelor-,
- să aprecieze fapte ale acestora;
- să comunice gânduri si impresii despre întâmplări si personaje;
- să aleagă personajul care le-a plăcut sau pe care-l considera model, motivându-şi preferinţa.

În funcţie de vârstă, ei redau mai simplu sau mai dezvoltat conţinutul literar; reproducerea trebuie sa fie exacta, cu mijloace lingvistice proprii, corecte sub aspect fonetic, lexical si gramatical.

Activitatea de repovestire se poate organiza începând cu grupa mica, dar poveştile si povestirile trebuie sa fie simple, accesibile. Reuşita activităţii de repovestire depinde de gradul de însuşire a povestirii de către copii, adică de:

- însuşirea conştientă;
- însuşirea temeinica a povestirii.

Atat repovestirea unui text literar, cât si povestirea creată de educatoare se pot realiza in forme diferite:

a.repovestirea pe baza unor tablouri/ilustraţii ce redau episoadele principale ale povestirii;

b.Repovestirea pe baza unui plan verbal corespunzător fragmentelor logice ale povestirii;

c. Repovestire liberă;

d. Repovestire pe baza unui text citit.

Repovestirile pe baza de tablouri / ilustraţii si cele pe baza unui plan verbal le oferă copiilor puncte de sprijin.

a.Repovestire pe baza unor tablouri / ilustraţii ce redau episoadele principale ale povestirii

Desfăşurarea repovestirilor pe baza de tablouri / ilustraţii conţine următoarele secvenţe:

- Introducerea în activitate

- educatoarea anunţă titlul si autorul;

- Expunerea, pe scurt, a conţinutului povestirii
- Repovestirea

- copiii repovestesc conţinutul pe baza tablourilor care redau câte un episod al povestirii; daca este cazul, pot fi solicitaţi copiii sa completeze expunerea;

- Repovestirea integrală

-unul sau doi copii realizează repovestirea integrală; cu cât se vor folosi mai putin de tablouri, cu atat repovestirea devine libera.

b. Repovestirea pe baza unui plan verbal corespunzator fragmentelor logice ale povestirii

Acest tip de repovestire face trecerea spre povestire libera.

Educatoarea trebuie sa realizeze in prealabil un plan verbal accesibil si succint, care delimitează secvenţele povestirii. În funcţie de grupa de vârstă si de nivelul copiilor, planul este simplu sau mai amplu. Planul verbal poa avea forma unor intrebari, accesibile copiilor. Educatoarea expune planul verbal pa baza căruia copiii realizează repovestirea.

Povestirile scurte trebuie sa fie repovestite in întregime de un singur copil, povestirile mai dezvoltate pot fi redate de doi-trei copii.

Etapele activităţii de povestire pe baza unui plan verbal sunt:

1. Organizarea activităţii – presupune asigurarea unui cadru adecvat desfăşurării activităţii si pregătirea materialului didactic.
2. Desfăşurarea activităţii
   - Introducerea in activitate constă in:
     - prezentarea unor imagini din poveste sau povestire, pe care copiii trebuie sa le identifice spunând titlul si autorul;
     - prezentarea unui personaj din poveste / povestire;
     - audierea unui fragment din poveste / povestire;
     - expunerea unei machete sau a unui decor, care înfăţişează locul de desfăşurare a acţiunii s.a.
   - Repovestirea conţinutului povestii / povestirii, pe fragmente, se realizează pe baza unui plan verbal.

EXEMPLIFICARE

Plan de întrebări dezvoltat pentru povestirea Ursul păcălit de vulpe de Ion Creanga.

- Unde se află vulpea?
- Cine venea pe drum?
- Cum şi-a făcut rost de mâncare vulpea?
- Ce a facut taranul când a văzut vulpea in mijlocul drumului?
- Cum l-a pacalit vulpea pe urs?

La grupa mare, planul de întrebări este mai redus:

- Cum a reuşit vulpea să-şi găsească hrana?

- Cum l-a păcălit vulpea pe urs?

3. Încheierea activităţii se poate realiza prin:

- povestirea integrală a conţinutului povestii / povestirii;
- aprecierea faptelor personajelor din poveste / povestire (fapte bune – fapte rele si motivarea acestora);
- alegerea unui personaj preferat si motivarea alegerii;
- redarea, prin desen, a unei secvenţe din poveste / povestire sau a unui personaj îndrăgit;
- recompensarea din fragmente a unei imagini din poveste / povestire (puzzle).

c. Repovestirea pe baza unui text citit

Prin lectura expresivă a unui text literar, educatoarea îi ajuta pe copii sa descopere frumuseţea limbii literare, stimulându-le interesul pentru carte, prin aceasta pregătindu-i pentru activitatea şcolara.

Pentru copii este dificil să urmărească lectura unui text literar, aceasta presupunând atenţie si memorie de lunga durata.

Dupa citirea textului literar, educatoarea accesibilizeaza înţelegerea mesajului prin intrebari adecvate, clare si simple. Întrebările trebuie formulate astfel încât răspunsul sa nu se reducă la cuvintele monosilabice: „da'', „nu''.

Prin întrebări si răspunsuri, se stabilesc momentele principale ale acţiunii, personajele si trăsăturile acestora desprinse din faptele lor.

Concomitent cu prezentarea conţinutului textului literar se explica cuvintele si expresiile necunoscute sau cu diferite conotaţii in text.

După familiarizarea cu textul literar, se recomanda recitirea integrala (daca textul nu este de dimensiune mare) sau parţiala a acestuia.

Demersul didactic următor este desprinderea / înţelegerea mesajului.

În încheierea activităţii, se reactualizează alte texte literare înrudite tematic, ca tip de personaje si ca mesaj, măcar prin simpla menţionare a titlului si a autorului.

d. Repovestirea liberă

Repovestirea liberă se caracterizează printr-o mai mare libertate a imaginaţiei copiilor. Ei repovestesc in funcţie de preferinţă si de receptarea afectiva. Totuşi, este necesar sa se asigure o succesiune logica a repovestirii si sa se acorde atenţie exprimării corecte, nuanţate.

Poveştile create de copii

Povestirile create au evidentă valoare formativa, contribuind la dezvoltarea gândirii si a imaginaţiei creatoare, la dezvoltarea unei vorbiri corecte, fluente, expresive.

În grădiniţa de copii povestirile create de copii au diverse forme:

a. povestire creata pe baza unui sir de ilustraţii;
b. povestire cu început dat;
c. povestire pe baza unui plan dat;
d. povestire după modelul educatoarei.

Cele mai frecvente tipuri de povestiri create si practicate in grădiniţa de copii sunt povestirile copiilor create pe baza unui sir de ilustraţii si povestirile cu început dat.

a. Povestire creata pe baza unui şir de ilustraţii

În povestirile create pe baza ilustraţiilor este necesar ca numărul ilustraţiilor sa se situeze intre 3 si 5, sa fie necunoscute copiilor, sa înfăţişeze momente reprezentative, in succesiunea logica, sa prezinte personajele principale. Ilustraţiile trebuie sa îndeplinească si următoarele condiţii:

- să fie simple si accesibile copiilor;
- să înfăţişeze aspecte cat mai apropiate de experienţa de viaţă a copiilor;
- să aibă valoare educativa si estetica;
- să emoţioneze;
- să fie vizibile pentru toţi copiii.

În construirea povestirii trebuie valorificate toate elementele componente ale ilustraţiei (cadrul acţiunii, personajele, acţiunile acestora, gesturile, eventual stări sufleteşti

ale acestora); povestirea sa conţină evenimente in succesiune logica; întâmplările si personajele sa corespunda temei si conţinutului ilustraţiei.

Etapele activităţii de povestire creata de copii pe baza de ilustraţii sunt:

1. Organizarea activităţii
2. Desfăşurarea activităţii conţine următoarele secvenţe:

• Introducerea în activitate, moment la fel de important ca si la celelalte tipuri de povestiri, întrucât trebuie sa trezească interesul copiilor si dorinţa unei participări active.

Acest moment se poate realiza prin:

- discuţii libere pe tema aleasa;
- prezentarea unui personaj cunoscut dintr-o poveste / povestire, desen animat, din teatru de păpuşi;
- folosirea unor jucării;
- înfăţişarea unui cadru de poveste, a unei machete.

• Expunerea tuturor ilustraţiilor ce urmează a fi folosite în această activitate.

• Dirijarea observaţiei copiilor. Cu ajutorul întrebărilor, educatoarea orientează atenţia copiilor spre fiecare imagine, ei trebuind sa retina cadrul actiunii, personajele principale, întâmplări importante si fapte ale personajelor din care se desprind trăsăturile lor.

Educatoarea trebuie sa stimuleze creativitatea acestora si formarea unei opinii personale, prin întrebări ca acestea: ,,Ce întâmplări pot avea loc?'', ,,Cum pot acţiona personajele?'', ,,Ce ai face tu in aceste împrejurări?''.

• Compunerea povestirii de către copii

Aceasta secvenţă a activităţii se poate desfăşura astfel:

- crearea povestirii pe fragmente, corespunzator teblourilor, moment in care sunt antrenati mai multi copii;
- povestirea integrala realizata de un singur copil. În funcţie de nivelul grupei, povestirea integrala poate fi reluata de alt copil.

Copiii sunt solicitaţi sa dea un titlu corespunzător povestirii.

3. Încheierea activităţii consta in actualizarea unor povestiri înrudite prin tema cu povestirea creata de copii si sublinierea mesajului.

Activitatea se poate finaliza cu un joc de mişcare sau cu un joc muzical.

b. Povestirile cu inceput dat

În aceasta activitate li se solicita copiilor sa realizeze, cu mijloace lingvistice proprii, o povestire al cărei început este dat de educatoare. Specificul acestei activitati consta in schimbarea rolului copiilor; din ascultatori ei devin povestitori, care trebuie sa continue povestirea începută de educatoare. Realizarea acestei activităţi impune îndeplinirea următoarelor obiective:

- să asculte cu atenţie expunerea educatoarei;
- să sesizeze si să reţină elementele semnificative ale naraţiunii;
- să prezinte corect, logic, coerent evenimente si personaje cu trăsături adecvate;
- să-şi imagineze întâmplări si personaje adecvate începutului povestirii.

Reuşita activităţii este determinata de calităţile începutului dat si de deprinderile copiilor formate în activităţile anterioare.

Începutul dat trebuie:

- să trezească interesul copiilor;
- să le stârnească imaginaţia;
- să sugereze subiectul pe care copiii trebuie sa-l dezvolte in expunere; de aceea se recomanda sa fie inspirat din viata copiilor, a adulţilor, a animalelor.

În încheierea activităţii, educatoarea va evalua povestirile, apreciind-o pe cea mai reuşita.

EXEMPLIFICARE

Povestirea cu început dat, cu titlul Ursuleţii neastâmpăraţi.

1. Organizarea activităţii
2. Desfăşurarea activităţii cuprinde mai multe secvenţe:

- Introducerea in activitate se realizează printr-o scurta discuţie fie despre viata urşilor, fie pe baza unor povestiri cu personaje copii sau pui de animale care trec prin diferite păţanii fiindcă nu asculta sfatul părintesc (exemplu: Scufiţa Roşie, de Charles

Perrault, Puiul de Ioan Alexandru Bătescu-Voineşti, Capra cu trei iezi de Ion Creanga si altele). În discuţie se subliniază consecinţele nefaste ale neasultarii parintilor care pot fi retinute pentru viaţa.

- Prezentarea începutului povestirii - Educatoarea trebuie să creeze un cadru adecvat temei alese, sa expună suficiente elemente despre personaje si situaţii posibile pentru a le facilita copiilor imaginarea unui conţinut in concordanta cu logica temei si a mesajului urmărit.

Începutul povestirii trebuie întrerupt într-un moment care poate trezi curiozitatea si interesul pentru povestire, care solicita imaginaţia creativă si starea emoţionala a copiilor.

De exemplu:

„La marginea Pădurii de Argint străluceşte in soare căsuţa celor trei ursuleţi.

În depărtare se zăreşte un deluşor plin cu tufe de zmeura si de mure. La poalele dealului curge învolburat râul Repedea.

Ca in fiecare dimineaţă, mama-ursoaica îşi cheamă ursuleţii de la joaca si le spune sa nu se îndepărteze de casa in lipsa ei. Dar ursuleţul cel mare, pe nume Tomiţă, vrea sa culeagă mure de pe vârful dealului...''

- Crearea povestirii de catre copii

Educatoarea orientează imaginaţia acestora prin întrebări ajutătoare: „ Ce credeţi ca a făcut Tomiţă?'', „Ce e au făcut ceilalţi doi ursuleţi?'', „Prin ce peripeţii a trecut?'', „Cum vreţi sa se încheie povestirea?''

Educatoarea va îndruma povestirea fiecărui copil. Pot fi valorificate in structura aceleiasi povestiri interventtiile mai multor copii, astfel povestirea va deveni mai complexa.

Încheierea activităţii constă in aprecierea creaţiei fiecărui copil, evidenţiindu-se bogăţia si originalitatea conţinutului, coerenta si corectitudinea expunerii. Se pot selecta acele povestiri care ar putea alcătui o cărticica ilustrată (cu desene ale copiilor sau cu imagini decupate) cu titlul Sa ne ascultam părinţii sau cu un titlu propus de copii.

Varianta model

Li se cere copiilor sa deseneze / picteze secvenţe din povestirea lor, astfel li se dezvolta deprinderile artistico-plastice. Cu cele mai reuşite creaţii sa se alcătuiască un album cu titlul ales de ei.

c. Povestire pe baza unui plan dat

Ca structura, activitatea reia cele trei etape principale (organizarea, desfăşurarea si încheierea activităţii). Specific este faptul ca povestirea copiilor se realizează pe baza unui plan dat, care îi orientează pe aceştia spre aspectele caracteristice ale temei alese, asigura succesiunea logica a întâmplărilor si reliefarea trăsăturilor personajelor implicate in povestire. Planul poate fi mai dezvoltat ori mai succint, in funcţie de nivelul copiilor. Temele alese vizeaza experienţele lor de viaţă. De exemplu: La bunici, Duminica in familie, Jocurile copilului etc.

Planul de idei poate fi construit sub forma de propoziţii enunţiative, interogative sau sub forma de titluri.

EXEMPLIFICARE

Plan de idei sub forma de propoziţii interogative pentru tema La bunici.

1. Unde trăiesc bunicii tăi?
2. Cum sunt bunicii tăi?
3. Ce întâmplări ai trăit in casa bunicilor?
4. Ce sentimente ai faţă de bunici?

Plan de idei sub forma de titluri pentru tema Jocurile copilului

1. Jocuri îndrăgite
2. Jocul preferat
3. Copii participanţi la joc
4. Rolul jocului in viaţa copilului

d. Povestire după modelul educatoare

O astfel de activitate se organizează la grupa de cinci-şapte ani. Structura acestei activităţi conţine si secvenţe comune cu alte tipuri de povestire:

1. Organizarea activităţii
2. Desfăşurarea activităţii
   - Introducerea in activitate

     - anunţarea temei si a unor obiective;

   - Expunerea povestirii-model de catre educatoare

Povestirea trebuie sa aibă un subiect simplu, apropiat de experienţa de viaţă a copiilor, sa aibă valoare educativa.

- Expunerea povestirii create de copii, de obicei un eveniment trait de ei

- Aprecierea povestirii

Tematica povestirilor create de copii după modelul educatoarei poate fi legata de:

- fapte cotidiene, întâmplări, momente trăite de copii. De familia acestora sau de prieteni;

- întâmplări din viaţa animalelor.

Copiii trebuie să-şi imagineze locuri, întâmplări, fapte care s-au petrecut sau se pot petrece in viitor, ca in lumea reala, ca in filme de desene anemate ori ca in vis etc.

Educatoarea are sarcina didactica de a stimula imaginaţia si de a încuraja originalitatea copiilor. Va urmari, in acelas timp, educarea moiral-civica prin mesajul pe care copiii trebuie sa-l transmita prin povestirile lor.

3. Încheierea activităţii presupune creativitatea din partea educatoarei, disponibilitatea pentru nou si atractivitate.

3.Lectura după imagini este o activitate de educare a limbajului specifica învăţământului preşcolar. Desfăşurarea acestei activităţi conţine doua componente: observarea dirijata a imaginilor si dezvoltarea capacităţilor de receptare si exprimare a mesajelor. Prima componenta consta in perceperea organizata si dirijata de catre educatoare a imaginilor pe baza analizei, sintezei si a generalizarii datelor, prin relevarea cauzelor si relaţiilor dintre elementele constitutive ale imaginilor. Componenta verbala a activităţii se realizează concomitent cu perceperea imaginilor. Copiii trebuie sa analizeze imaginile; trebuie sa le

descrie, sa le compare si sa le interpreteze, folosind un limbaj propriu. Materialul intuitiv are conţinut variat, legat de diverse aspecte ale realităţii. Prin natura sa, materialul intuitiv contribuie la îmbogăţirea si sistematizarea percepţiei si a reprezentărilor copiilor, la dezvoltarea gândirii acestora.

Activitatea de lectura pe baza de imagini duce la:

- dezvoltarea capacităţilor intelectuale;
- dezvoltarea proceselor psihice;
- exersarea si îmbunătăţirea deprinderilor de exprimare corecta si coerenta;
- dezvoltarea unor trăiri afective, morale si estetice.

În lectura pe baza de imagini nu trebuie folosite multe ilustraţii, pentru a nu dispersa atenţia copiilor. Ilustratiile sunt studiate temeinic, in prealabil, de catre educatoare, pentru a elabora chestionarul pe baza caruia se ajunge la formularea ideilor principale. Planul de întrebări trebuie sa orienteze atenţia copiilor, sa dirijeze percepţia lor către elemente esenţiale si către detalii semnificative, organizând gândirea. Întrebările trebuie sa asigure înţelegerea unitara a tabloului, sa conducă spre concluzii parţiale si finale. Întrebările trebuie sa creeze situaţii—problema, sa aibă funcţii cognitive si educativ-formative; sa îndeplinească următoarele condiţii:

- să fie clare;
- să fire precise;
- să fie accesibile;
- să nu sugereze răspunsul si sa nu necesite răspuns monosilabic („da'', „nu'').

Planul de întrebări se poate realiza si pe parcursul desfăşurării activităţii, pe măsura ce se trece de la un aspect principal la altul.

Răspunsurile copiilor trebuie:

- să fie corecte;
- să fie clare;
- să fie concise;

- să fie complete;

- să fie o formulare conştienta, bazata pe înţelegerea aspectelor principale ale ilustraţiilor.

Structura activităţii de lectura pe baza de imagini

Ca orice activitate cu preşcolarii, si lectura pe baza de imagini presupune:

1. Organizarea activităţii

- pregătirea sălii de grupă (aerisire, asezarea mobilierului corespunzator: in careu, pe doua rânduri sau in semicerc);
- pregătirea si aşezarea materialului ilustrativ pe suporturi si adunarea copiilor.

2. Desfăşurarea activităţii conţine următoarele secvenţe:

- Introducerea in activitate, realizata prin anunţarea temei, prezentarea imaginilor si pregătirea pentru perceperea acestora.

În aceasta secvenţă se folosesc mai multe procedee pentru captarea atenţiei si întreţinerea interesului copiilor. Este recomandabil sa se conceapă elemente-surpriza (imagini aflate pe stativ / pe tabla sunt acoperite sau aşezate întoarse, dezvăluindu-se treptat la momentul potrivit). În prealabil, se poate realiza o convorbire, se poate prezenta o poezie sau o ghicitoare. Se mai practica realizarea unei scurte povestiri cu caracter pregatitore. Folosirea unor jucării sau a unor elemente de teatru de papusi creeaza dispoziţii intelectuale si afective optime pentru desfăşurarea activităţii, determina motivaţia participării la activitate cu atat mai mult cu cat copiii pot fi anuntati ca aceia care sunt activi si răspund corect se pot juca cu aceste ,materiale după încheierea activităţii.

Reuşita activităţii depinde de calitatea dialogului cu copiii.

- Perceperea / intuirea ilustraţiilor prin analiza, descrierea, compararea si interpretarea acestora, prin convorbirea dintre educatoare si copii si prezentarea sintezelor parţiale, prin expuneri narative, descriptive sau explicative.

Pentru perceperea imaginilor, educatoarea orienteaza atenţia copiilor de la detalii la impresia de ansamblu; întrebarea ,,Ce vedeţi in tablou / imagine?'' necesita ca răspuns al copiilor o enumerare; aceasta întrebare satisface curiozitatea copiilor si este adaptata particularităţilor de vârstă.

După acest prim contact cu imaginea, educatoarea orientează dirijează percepţia către planul central, apoi către celelalte planuri (identice) componentele, sa denumească, sa enumere, sa descrie / sa relateze acţiuni, sa descopere relaţii, cauze si efecte, sa interpreteze, sa evalueze, parcurgând întreaga scara taxonomica pentru a ajunge la concluzii.

- Fixarea conţinutului principal al imaginilor si sinteza finala.

Cea mai atractiva si mai frecvent folosita formma de concluzii este povestirea prin care se releva semnificatia ansamblului. Ori de cate ori este posibil, după sinteza finala li se poate cere copiilor sa dea un titlu semnificativ fiecărei ilustraţii.

3.Încheierea activităţii consta in integrarea noilor cunoştinţe in sistemul celor însuşite anterior si asigurarea retenţiei.

4.Convorbirea este o activitate care îi pune pe copii în situaţia de a exprima independent, folosind cuvinte intrate in vocabularul lor activ, în urma unor activităţi de observare, povestire, jocuri didactice, lecturi pe baza de imagini sau in contactul direct cu obiectele si fenomenele lumii înconjurătoare.. Ei au posibilitatea de a se exprima si de a-si susţine părerile in faţa unui colectiv, dezvoltându-si curajul opiniei, calităţi ce le sunt necesare la intrarea in clasa întâi.

Caracteristici:

- este o activitate complexă de evaluare a limbajului;
- se bazează pe cunoştinţe însuşite anterior in alte activităţi;
- prin aceasta activitate se actualizează si sistematizează cunoştinţele, se dezvolta la copii capacitatea de a-si ordona si sistematiza reprezentările despre lumea reala;
- aceasta activitate contribuie la exersarea exprimării copiilor;
- participarea copiilor la convorbire necesita activitate intelectuala intensa, constând in:
    - concentrarea atenţiei pentru a recepta mesajul
    - selecţionarea cunoştinţelor in vederea formulării răspunsului potrivit;

- se formează si se consolidează reprezentări ştiinţifice si morale, se formează sentimente si atitudini morale
- se creează condiţiile exersării unor deprinderi de comportare civilizata în colectiv, se formează calităţi morale precum politeţea, stăpânirea de sine, curajul, spiritul de cooperare si prietenie etc.;

Convorbirea se organizeaza, in general, cu întreaga grupă, dar se poate realiza si cu grupuri mici sau individual.

Convorbirile se pot clasifica astfel:

- Dupa scopul didactic

  a. convorbiri pentru fixarea cunoştinţelor, realizate după anumite evenimente: o observare, o plimbare in parc, o excursie s.a.;

  b. convorbiri pentru sistematizarea cunoştinţelor, când tema permite sistematizări si generalizări, de exemplu: Natura; Familia mea;

  c. convorbiri pentru verificarea cunoştinţelor, de exemplu: Anotimpurile.

- Dupa tematica:

  a. tematica referitoare la natura: anotimpurile, animale, plante etc.;

  b. teme de viaţa cotidiana: comportarea copilului la grădiniţă, in familie, in societate etc.;

  c. teme referitoare la evenimente sociale, care pot fi interesante si educative pentru copii;

  d. teme abordate in unele opere literare (povesti, povestiri despre copilărie si despre vieţuitoare s.a.).

Structura activităţii de convorbire

Organizarea si desfăşurarea activităţii de convorbire impune pregătirea temeinica a educatoarei, adică planificarea convorbirii la intervale optime si in număr restrâns, corespunzător nivelului grupei de vârsta, elaborarea planului de discuţie, sub forma de întrebări care sa actualizeze cunoştinţe ale copiilor, alegerea procedeelor, care sa asigure participarea acestora pe tot parcursul activităţii.

1. Organizarea activităţii consta in asigurarea cadrului potrivit.
2. Desfăşurarea convorbirii

Introducerea in activitate este orientata spre evocarea unor impresii, a unor trăiri afective puternice, care trebuie sa creeze motivatia participarii la activitate. Este recomandată utilizarea unor materiale emoţionale: ghicitori, poezii, povestire succinta, urmate de comentarii, care sa facă introducerea in subiectul convorbirii.

Convorbirea propriu-zisă - secvenţa principala a activităţii - se realizeaza pe baza succesiunii intrebarilor educatoarei si a răspunsurilor copiilor. Planul de întrebări poate fi comunicat copiilor la începutul discuţiei sau pe parcursul desfăşurării ei, in funcţie de caracteristicile grupei la care se realizează aceasta activitate. Planul de întrebări trebuie sa conţină întrebări principale, cărora li se pot adaugă întrebări ajutătoare. Întrebările vizează:

- scopul activităţii;
- conţinutul convorbirilor;
- complexitatea tematica;
- volumul de cunoştinţe actualizat.

Întrebările diferă in funcţie de scopul activităţii:

a. convorbirea de verificare presupune
   - enumerare: ,,Ce legume se culeg toamna?'', ,,Ce mijloace de transport care circula pe uscat cunoaşteţi?'', ,,Ce îşi pune un elev in penar?'';
   - reproducerea unor evenimente sau acţiuni: ,,Cum v-aţi petrecut vacanţă?'', ,,Cum îşi ajuta copiii parintii in gospodarie?'', ,,Ce e activităţi desfăşoară copiii in grădiniţă?'';

b. convorbirea de sistematizare - ,,De ce îngheaţă apa iarna?'', ,,De ce cad frunzele copacilor toamna?'', ,,Cum sunt zilele si nopţile vara?'', ,, Cum este iarna?''(comparatie)

Întrebările trebuie sa îndeplinească anumite criterii:

- să fie accesibile, ţinând seama de nivelul grupei;
- să vizeze experienţa de viaţa a copiilor;
- să fie formulate simplu, corect, succint, clar.

Concluziile se realizează oral, fie cu copiii, cel mai adesea de către educatoare, in alta forma decât s-a desfăşurat discuţia, de aceea se pot folosi si elemente de joc, se pot reconstitui tablouri sau machete, acţiunea fiind dublata de verbalizare, se pot comenta unele proverbe etc.

3.Încheierea activităţii

Încheierea activităţii adesea este inclusa in concluzii. Pentru diversificarea si antrenarea tuturor copiilor, se poate recurge la intonarea unui cantec, desfăşurarea unui

joc aplicativ, dramatizarea unor acţiuni discutate, premierea răspunsurilor foarte bune si încurajarea celorlalţi copii, audierea / vizionarea unor programe artistice etc.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ACTIVITATI MATEMATICE

Joc didactic :"Să împodobim bradul"

Scopul jocului: recunoaşterea grupelor cu 1, 2, 3 obiecte şi formarea deprinderii de a acţiona cu obiectele.

Sarcina didactică: - să denumească jucăriile şi să le aranjeze în brad

- să formeze grupe de 1-2-3 obiecte

Conţinutul matematic: cunoştinţe legate de numeraţie

Reguli de joc: Copilul numit de educatoare să împodobească bradul

alege atâtea jucării câte îi indică educatoarea (una sau două). Jucăriile sunt aşezate în brad de acelaşi copil, utilizându-se numeralele cardinale unu (un) şi doi, una (o) şi două.

Elemente de joc: împodobirea bradului, surpriza, prezenţa lui Moş Crăciun, hora copiilor, interpretarea cântecelului, mânuirea materialelor, sunetul clopoţelului.

Material didactic: un brăduleţ, un părinte îmbrăcat în Moş Crăciun, un

sac cu jucării (ciuperci), globuri, steluţe, fundiţe, etc),bucăţi de polyester (bulgări de zăpadă).

Obiective operaţionale:

- - să denumească obiectele aduse de Moş Crăciun;
- - să numere până la 3;
- - să împodobească bradul cu 1, 2, 3 jucării;
- - să selecteze un grup de obiecte în funcţie de cardinalul indicat;
- - să verbalizeze acţiuni efectuate folosind termeni matematici ("grupă", "mai mulţi", "mai puţini" etc.)

Desfăşurarea jocului:

Sub formă de surpriză va fi invitat în sala de grupă Moş Crăciun. Acesta Ie-a adus copiilor un sac de jucării şi un brad. Scoate din sac câte o jucărie şi-i întreabă pe copii cum se numeşte fiecare. Educatoarea le propune copiilor să împodobească bradul. Se numeşte un copil care alege din sac o jucărie preferată (de exemplu o steluţă), o aşează în brad, o numără prin încercuire şi apoi

spune: "Eu am împodobit bradul cu o steluţă". Alt copil va împodobi bradul cu două jucării (globuri) procedând la fel ca primul. Educatoarea adresează întrebările: "Copii, cu ce am împodobit bradul?"(cu steluţe şi globuri) "Unde sunt mai multe jucării,în grupa steluţelor sau în grupa globurilor?" (în grupa globurilor)

Variantă

Copiii fac o horă în jurul pomului, iar educatoarea le dă bulgări de zăpadă. La semnalul ei,(sună din clopoţel) fiecare copil, pe rând, aruncă un bulgăre sau doi bulgări de zăpadă, spunând în ordine câţi bulgări a aruncat. Apoi prinşi în horă, cântă:

"Brăduleţ, brăduţ drăguţ,

Noi în casă te-am adus,

Cu toţii te împodobim,

în jurul tău ne învârtim

Şi daruri multe noi dorim."

În finalul jocului Moş Crăciun împarte copiilor câte o ciocolată şi câte două bomboane.

Jocurile didactice matematice prin care se urmăreşte cultivarea operaţiilor gândirii şi dezvoltarea gândirii, în general, sunt foarte numeroase. Am prezentat doar câteva dintre acestea, jocuri ce se pretează la vârsta de 4-5 ani, vârstă ce o au şi copiii care alcătuiesc grupa experimentală.

Dacă jocurile prezentate realizează sarcini şi obiective de o dificultate mai mică, sunt şi jocuri didactice care cuprind sarcini cu un grad mai mare de dificultate, presupunând un cuantum destul de mare de cunoştinţe asimilate, precum şi dezvoltarea până la un anumit grad a operaţiilor gândirii. Aceste jocuri cu rezolvarea unor probleme presupun o oarecare flexibilitate, fluiditate, creativitate, mobilitate a gândirii. Aceste jocuri vor fi organizate mai târziu, nu se pretează încă la vârsta de 4 ani.

MEMORIA

Memoria este un proces psihic de cunoaştere ce constă în întipărirea, păstrarea şi reactualizarea experienţei anterioare.

Preşcolarii memorează cu uşurinţă diferite imagini, poezii, cântece, basme accesibile vârstei. Rapiditatea memorării la această vârstă se explică prin plasticitatea pronunţată a sistemului nervos care permite formarea cu uşurinţă a legăturilor temporare. Dar aceste legături sunt instabile, deoarece activitatea nervoasă superioară prezintă acum o labilitate relativ mare, care se manifestă în durata redusă a păstrării. Poeziile, cântecele memorate cu uşurinţă se uită repede. Preşcolarul memorează repede şi reţine trainic obiectele, persoanele, faptele care-i produc stări emotive puternice.

La vârsta preşcolară întâlnim la copii tendinţa de a memora mecanic. Aceasta se explică prin experienţa cognitivă încă redusă şi insuficienta dezvoltare a operaţiilor gândirii. Ei memorează cu uşurinţă acele aspecte ale obiectelor şi faptelor care sunt deosebit de evidente, impresionante.

Activităţile comune din grădiniţă stimulează dezvoltarea sistematică a memorării cu sens.

La vârsta preşcolară mică (nivel I) predomină memorarea neintenţionată. Copilul fixează şi actualizează fără să-şi propună anumite obiecte, fapte, întâmplări, imagini ale unor personaje, jucării, toate acestea întipărindu-se în mod spontan.[1]

Capacitatea memoriei de a păstra materialul întipărit creşte şi ea odată cu vârsta. Pe măsura dezvoltării copilului, a maturizării morfologice şi fiziologice a celulelor nervoase creşte şi durata păstrării. Durata păstrării se exprimă în perioada latentă a recunoaşterii şi reproducerii.

Jocul didactic îşi aduce contribuţia sa importantă la dezvoltarea memoriei, dat fiind faptul că în joc copilul este pus în situaţia de a recunoaşte obiecte, acţiuni desenate, poziţii spaţiale etc. Răspunzând oral, copilul apelează la memorie, îşi imaginează anumite întâmplări, căci jocul didactic presupune şi elemente antrenante : ghicitori, întreceri, versuri scandate etc. Nu puţine sunt jocurile didactice matematice care contribuie la dezvoltarea memoriei copilului.

Jocurile didactice " Dansul fetiţelor şi al băieţilor" şi "De câte ori te-am strigat" sunt jocuri organizate şi desfăşurate în vederea stimulării şi dezvoltării memoriei preşcolarului.

Jocul didactic " Dansul fetiţelor şi al băieţilor"

[1] Monica, Lespezanu, Traditional si modern in invatamantul prescolar, Ed. Omfal Esential, Bucuresti, 2007

Scopul jocului: Alternarea obiectelor după un anumit criteriu, repetarea modelului în situaţii variate, recunoaşterea şi denumirea jucăriilor

Sarcina didactică: Să sorteze şi să ordoneze obiecte după criteriul dat; Să denumească jucării.

Conţinutul matematic: cunoştinţe legate de forma şi culoarea obiectelor.

Regulile jocului: Educatoarea cheamă copiii la horă pe versurile: « Rând pe rând să ne aşezăm O horă ca să jucăm: O fetită, un băiat Aşa horă am format", astfel copiii se alternează.

Elemente de joc: Aşezarea păpuşilor pentru dans, surpriza, recitarea versurilor

Material didactic : jucării din sala de grupă, coşuleţe, flori, frunze, fluturi coloraţi,

Obiective operaţionale:

- Să denumească materialele utilizate ;
- Să precizeze caracteristicile obiectelor (formă, culoare);
- Să alterneze obiecte după modelul educatoarei;
- Să verbalizeze acţiunile efectuate.

Desfăşurarea jocului:

Prima parte : La începutul jocului vine în grupă un copil mai mare şi propune să joace împreună o horă. Astfel, cheamă pe rând câte o fetiţă, un băiat etc. şi împreună joacă o horă după o melodie cunoscută. Apoi se aşează la scăunele tot alternându-se: o fetită, un băiat.

Se prezintă apoi copiilor păpuşi îmbrăcate în costume naţionale, fete şi băieţi. Copiii chemaţi trebuie să aranjeze hora păpuşilor după modelul horei copiilor.

A doua parte : Copiii primesc coşuleţe cu flori şi frunze pentru a le alterna, fluturi galbeni şi fluturi albaştri etc.

Repetarea se face după modelul educatoarei, între grupe de copii, între un copil şi

restul colectivului.

În încheierea jocului, copiii ies din sala de grupă unul după altul: o fată, un băiat etc.

Jocul didactic « De câte ori te-am strigat ? »

Scopul jocului: Determinarea cantităţii prin analizatorul auditiv; consolidarea număratului în limitele 1-3; dezvoltarea memoriei auditive şi vizuale.

Sarcina didactică : Să perceapă cantitatea pe baza analizatorului auditiv.

Conţinutul jocului : cunoştinţe legate de numeraţie

Reguli de joc : Copilul chemat va fi aşezat cu faţa la perete, va asculta cu atenţie, va preciza de câte ori a fost strigat.

Elemente de joc: rostirea numelui, mişcarea, aplauze, bagheta fermecată

Material didactic : bagheta fermecată, buline, coşuleţ, planşe.

Obiective operaţionale:

O1 – Să recepteze mesajul transmis de „bagheta fermecată";

O2 - Să precizeze de câte ori a fost strigat;

O3 - Să descrie imagini vizualizate anterior.

Desfăşurarea jocului:

Un copil ales de bagheta fermecată va veni în faţa clasei şi va sta cu faţa la perete. Bagheta fermecată va striga copilul pe nume o dată sau de două ori. După ce este strigat, copilul va scoate dintr-un coşuleţ atâtea buline de câte ori a fost strigat. Răspunsurile corecte se aplaudă.

Varianta I

Un copil desemnat de bagheta magică va striga copilul ce stă cu faţa la perete de atâtea ori câte baloane îi arată educatoarea.

Varianta a II a

Se prezintă copiilor o imagine reprezentând un copil care desenează şi doi copii care construiesc. Se acoperă apoi imaginea, adresându-se întrebarea: «Câţi copii desenau ? Dar câţi construiau?». La fel se procedează cu două - trei imagini diferite.

Pe parcursul desfăşurării acestor jocuri, copiii au fost puşi în situaţia de a memora, ajutându-se de analizatorii vizual şi auditiv. Este cunoscut faptul că la vârsta preşcolară copiii memorează foarte uşor, dar cunoştinţele memorate nu sunt de lungă durată şi sunt memorate

mai mult mecanic. Folosindu-ne de materialul intuitiv, putem ajuta copiii să memoreze logic. Acest lucru l-am demonstrat şi prin intermediul jocurilor pe care le-am prezentat.

IMAGINAŢIA

Imaginaţia este un proces psihic de elaborare a unor reprezentări şi idei noi, prin combinarea într-o formă originală a datelor experienţei cognitive fixate în memorie.

Putem distinge mai multe forme de imaginaţie, în funcţie de unele criterii referitoare la cantitatea realizărilor. Imaginaţia poate fi şi creatoare şi reproductivă (după valoarea şi originalitatea produselor obţinute) şi imaginaţie voluntară şi involuntară (după gradul de autocontrol, de reglare conştientă şi efort voluntar).

Particularităţile imaginaţiei preşcolarului pot fi puse în evidenţă observând modul în care el fabulează, se identifică imaginativ cu rolurile primite în joc, reconstituie pe plan mintal conţinutul textelor, imaginează figuri, evenimente, succesiunea şi durata lor, realizează în desene intenţiile creatoare.

La această vârstă jocul este activitatea preferată. Treptat, copilul este atras spre jocuri mai complicate, cu roluri şi reguli complexe. Pe planul dezvoltării fizice şi psihice, jocul contribuie la dezvoltarea capacităţii de efort, la « strunirea » actului imaginativ în concordanţă cu anumite cerinţe şi norme sociale. Copiii caută să confere jocului un caracter cât mai verosimil, încercând şi realizând de fapt o întrepătrundere a elementelor ficţiunii cu ale realului.

Am ales jocul didactic matematic « Jocul culorilor » ca exemplu de joc în care se urmăreşte stimularea imaginaţiei copiilor preşcolari.

Joc didactic "Jocul culorilor"

Scopul jocului: dezvoltarea capacităţii de discriminare a culorilor; stimularea imaginaţiei copiilor.

Sarcina didactică: Să asocieze corect culorile cu lucrurile (obiectele cunoscute).

Conţinutul matematic : cunoştinţe referitoare la culoarea obiectelor

Regulile jocului: Copilul îmbrăcat în haine de culoarea faţetei cubului va colora obiectul cunoscut în culoarea corespunzătoare.

Elemente de joc: vestimentaţia specială a copiilor (fiecare copil îmbrăcat într-o anumită culoare), rostogolirea cubului, aşezarea copiilor în diferite poziţii.

Material didactic : cub cu faţete diferit colorate, carioca, imagini ale unor obiecte, beţişoare

Obiective operaţionale:

O1 - Să identifice colorile prezentate;

O2 - Să denumească corect culorile folosind analizatorul vizual;

O3 - Să stabilească legături corecte între culoare şi obiectul care o posedă.

Desfăşurarea jocului

Copiii sunt îmbrăcaţi în culori diferite: roşu, galben, alb, verde, albastru, portocaliu. Educatoarea rostogoleşte un cub cu faţete diferit colorate. Va veni în faţa clasei un copil îmbrăcat în culoarea faţetei de deasupra. Alege carioca de aceeaşi culoare şi colorează la flanelograf obiectul ce poate fi la fel.

Exemplu : pentru verde copiii pot colora un brăduţ, o frunză etc.

Varianta I

Educatoarea este pictor şi vrea să picteze diferite obiecte (floare, măr, fluture). Culorile de care se va folosi vor fi copiii.

Exemplu: pentru o floare, are nevoie de 2 copii - unul costumat în verde şi unul în galben. Cel îmbrăcat în verde va sta întins, cel îmbrăcat în galben va sta ghemuit pentru a imita forma florii.

Varianta a II a

Copiii sunt împărţiţi în două grupe. Primesc beţişoare colorate. Vor construi din beţişoarele colorate obiecte cunoscute, respectând culorile lor reale, (floare, copac etc).

La evaluare copiii au primit creioane colorate şi câte o fişă în vederea completării. Sarcina a fost următoarea : alege culoarea preferată şi desenează poate fi la fel.

Prin jocurile didactice educatoarea poate stimula imaginaţia copilului preşcolar. Sarcinile care-i sunt trasate copilului trebuie să-1 determine să apeleze la imaginaţia sa, acest lucru făcând din joc o activitate atractivă şi antrenantă.

Acest lucru a fost demonstrat şi prin jocul didactic exemplificat mai sus.

ATENŢIA

Atenţia este un proces adaptativ care ia naştere şi se elaborează din necesitatea de a selecta informaţia. Este un proces de orientare selectivă relativ stabilă şi de concentrare a activităţii de cunoaştere asupra unor obiecte sau fenomene din lumea exterioară ori asupra unor conţinuturi psihice.

La această vârstă copiii au un volum redus al atenţiei, capacitatea de distribuire a atenţiei fiind foarte redusă. In general, predomină atenţia involuntară. Neatenţia este determinată de o serie de factori interni şi externi.

Atenţia are o serie de calităţi care, deşi sunt strâns legate, pot prezenta o anumită independenţă. Concentrarea, stabilitatea, volumul, flexibilitatea, distribuţia, sunt calităţi ce pot fi influenţate de educatoare în procesul didactic.

Existenţa materialului didactic variat şi estetic, stabilirea unor sarcini concrete de către educatoare, pe care aceasta trebuie să i le amintească preşcolarului, urmărind modul în care acesta le execută, cât şi apariţia unor personaje îndrăgite cum ar fi: un ursuleţ, o păpuşă, îl determină pe copil să fie atent. Acest lucru repetându-se pe parcursul procesului instructiv-educativ, determină dezvoltarea atenţiei voluntare.[2] Dar nu este suficient doar materialul didactic, ci acesta trebuie îmbinat cu măiestrie de dascăl în alegerea unei tehnologii didactice potrivite temei sau vârstei preşcolarului.

Jocul didactic este o activitate la care nu este nevoie să facem eforturi pentru a capta atenţia elevilor. Prin jocurile folosite am căutat să dezvolt anumite calităţi ale atenţiei, precum: concentrarea , stabilitatea, volumul, flexibilitatea.

Prezint în continuare jocurile : "Unde s-au ascuns jucăriile?" şi " Capra cu trei iezi", jocuri în care se urmăreşte cultivarea atenţiei copiilor.

Joc didactic: „Unde s-au ascuns jucăriile?”

Obiective operaţionale:

O1 - Să formeze grupe de obiecte după anumite criterii;

O2 - Să precizeze locul (poziţia spaţială) unde se află grupele de obiecte;

O3 - Să numere elementele din imagine;

[2] Novak A. - „Prelucrarea si interpretarea statistica a datelor", Revista „invatamantul prescolar", nr. 4/l991

O4 - Să identifice schimbarea efectuată în imagine.

Scopul jocului: - Dezvoltarea capacităţii de orientare în spaţiu

- Cultivarea atenţiei şi a spiritului de observaţie

Sarcina didactică:

- să perceapă poziţiile spaţiale ale unor obiecte sau grupe de obiecte

- să denumească poziţii spaţiale simple, precum: „sus” , „jos” , „pe” , „sub” , „în” .

Conţinutul matematic: cunoştinţe legate de poziţii spaţiale : "sus", "jos","pe", "sub", "în” , "lângă".

Regulile de joc: Sarcinile jocului sunt propuse de răţoiul Donald, care dă semnalul de începere şi finalizare a jocului. Copiii trebuie să denumească locul unde se află grupa de obiecte.

Elemente de joc: prezenţa răţoiului Donald, semnalul clopoţelului rostirea versurilor, închiderea - deschiderea ochilor.

Materiale: răţoiul Donald, jucării, clopoţel, maimuţică.

Desfăşurarea jocului: Răţoiul Donald le aduce copiilor mai multe jucării pentru a se juca. Se grupează jucăriile după formă şi mărime. La clinchetul clopoţelului, copiii închid ochii, timp în care o grupă de jucării se aşează într-o anumită poziţie spaţială - La următorul semnal sonor copiii deschid ochii şi observând unde "s-au ascuns" jucăriile vor denumi poziţia spaţială respectivă.

Variantă

Se prezintă o imagine ce poate fi intitulată "În parc"; conţine aparate de joacă, bănci, copaci. Ca element surpriză al imaginii este o maimuţică ce poate fi detaşabilă (cu magnet). Se recită versurile:

"Maimuţică jucăuşă

În mişcări este ghiduşă

Se dă huţa, se ascunde,

Unde-i, unde?", timp în care copiii au ochii închişi şi educatoarea schimbă locul maimuţei în imagine, astfel încât, copiii să denumească poziţia spaţială pe care maimuţa o ocupă.

Joc didactic: "Capra cu trei iezi"

Scopul jocului: consolidarea cunoştinţelor despre numeralul ordinal în limitele 1-3

Sarcina didactică: să utilizeze numeralul ordinal descoperind poziţia pe care o ocupă obiectul denumit într-un număr de obiecte. Conţinutul jocului: cunoştinţele despre numeraţie şi numeralul ordinal Reguli de joc: Jocul se desfăşoară sub formă de teatru de păpuşi. Copiii trebuie să stabilească, folosind numeralul ordinal, care ied - "al câtelea" a plecat să deschidă uşa.

Materialul didactic: păpuşi, iezi şi măşti.

Elemente de joc: folosirea păpuşilor, interpretarea rolurilor de iezi Obiective operaţionale:

O1 - să numere conştient în limitele 1-3

O2 - să precizeze locul unui obiect într-un şir de 3 obiecte;

O3 - să denumească locul unde se află un obiect;

O4 - să se plaseze la poziţia spaţială indicată de educatoare.

Desfăşurarea jocului: Jocul se va desfăşura sub formă de teatru de păpuşi. Iezii sunt aşezaţi în şir în faţa caprei. Primul ied este cel mare, al doilea cel mijlociu şi al treilea iedul cel mic. Capra pleacă după mâncare şi soseşte lupul care bate la uşă. Copiii sunt întrebaţi: "Al câtelea ied a plecat?" Răspunsul dat va fi: "Primul ied a plecat". La îndemnul fraţilor iedul cel mare nu deschide uşa şi se întoarce la locul lui în şir. Analog se procedează şi cu ceilalţi iezi.

Variantă

Se cheamă trei copii care primesc masca de ied. Ei vor fi aşezaţi în şir iţă spre ceilalţi copii. Educatoarea va numi iedul care să plece şi să se aşeze în poziţia spaţială indicată de ea. Exemplu: "Iedul cel mijlociu să se aşeze sub masă". "Al câtelea ied s-a aşezat sub masă?" "Al doilea ied." Aceste jocuri s-au desfăşurat cu succes. Spre mulţumirea mea, copiii faţă au demonstrat că pot fi atenţi şi mai mult de 4-5 minute cât ar fi putut să-şi concentreze atenţia la

alte activităţi. Un rol important l-au avut prezenţa personajelor din poveste şi desene animate care au fost mai aproape de ei prin participarea la joc.

CONSTRUCTIVISMUL ÎNTRE TEORIE ȘI PRACTICĂ

Prof. Buligă Maria Ancuța
Școala Gimnazială Nr. 27 „Anatol Ghermanschi”

În calitate de cadre didactice, suntem conștienți de numeroasele decalaje între teorie si practică. Fie că este vorba de recomandări pedagogice care sunt livrate cu întârziere, noutăți conceptuale apărute în valorificarea eficientă a oportunităților de învățare sau identificarea modalităților creative de a oferi elevilor experiențe de învățare, care să ofere în mod activ sens propriei învățări, ne confruntăm în mod constant cu un decalaj între teorie și practică.

Zemelman, Daniels și Hyde (1993) ne spun că învățarea în toate domeniile implică inventarea și construirea de idei noi. Constructivismul este în esență o teorie, bazată pe observație și studiu științific, despre modul în care oamenii învață. Se spune că oamenii își construiesc propria înțelegere și cunoaștere a lumii, experimentând lucruri și reflectând asupra acelor experiențe. Când întâlnim ceva nou, trebuie să-l asociem cu ideile și experiența noastră anterioară, schimbând ceea ce credem sau renunțând la noile informații care ni se par irelevante. În orice caz, suntem creatori activi ai propriilor noastre cunoștințe. Pentru a face acest lucru, trebuie să punem întrebări, să explorăm și să evaluăm ceea ce știm.

Constructivismul nu respinge rolul activ al profesorului sau valoarea cunoștințelor de specialitate. Constructivismul modifică acest rol, astfel încât profesorii îi ajută pe elevi să construiască cunoștințe mai degrabă decât să reproducă o serie de fapte. Profesorul constructivist oferă instrumente precum rezolvarea problemelor și activitățile de învățare bazate pe anchete, cu ajutorul cărora elevii își formulează și testează ideile, trag concluzii, își pun în comun și își transmit cunoștințele într-un mediu de învățare colaborativ. Constructivismul transformă elevul dintr-un receptor pasiv de informații într-un participant activ la procesul de învățare. Ghidați de profesor, elevii își construiesc

cunoștințele în mod activ și nu doar să absoarbă mecanic cunoștințele de la profesor sau din manual.

Constructivismul este adesea interpretat greșit ca o teorie a învățării care îi obligă pe elevi să „reinventeze roata”. De fapt, constructivismul atinge și declanșează curiozitatea înnăscută a elevului cu privire la lume și la modul în care funcționează lucrurile. Elevii nu reinventează roata, ci, mai degrabă, încearcă să înțeleagă cum cum funcționează. Ei se angajează prin aplicarea cunoștințelor existente și a experienței din lumea reală, învățând să formuleze ipoteze, testându-și teoriile și, în cele din urmă, trag concluzii din descoperirile lor.

Sala de clasă nu mai este un loc în care profesorul („expert”) revarsă cunoștințe elevilor pasivi, care așteaptă ca vasele goale să fie umplute. În modelul constructivist, elevii sunt îndemnaţi să se implice activ în propriul proces de învăţare. Profesorul funcționează mai mult ca un facilitator care antrenează, mediază, îndeamnă și îi ajută pe elevi să dezvolte și să evalueze înțelegerea lor și, prin urmare, învățarea lor.

Elevii nu sunt tablă goală pe care sunt gravate cunoștințele. Aceștia ajung la situații de învățare cu cunoștințe, idei și înțelegeri deja formulate. Aceste cunoștințe anterioare sunt materia primă pentru noile cunoștințe pe care le vor crea. Elevul este cel care creează o nouă înțelegere pentru conținuturile predate de către profesor. Profesorul antrenează, dirijează, dar permite elevilor să experimenteze, să pună întrebări, să încerce lucruri care nu funcționează. O parte importantă a procesului de învățare este aceea că elevii vorbesc despre activitățile lor. De asemenea, elevii ajută la stabilirea propriilor obiective și mijloace de evaluare.

Pentru predarea istoriei, a le cere elevilor să citească și să se gândească la diferite versiuni și perspective asupra evenimentelor, poate duce la discuții interesante si modalități eficiente de învățare. Este corectă istoria așa cum este predată în manuale? Există versiuni diferite ale aceluiași eveniment? Care versiune este cea mai corectă? De unde știm?

Pornind de la aceste întrebări, elevii își pot face propriile judecăți. Elevii își controlează propriul proces de învățare și ei deschid drumul reflectând asupra experiențelor lor. Acest proces îi face experți în propria lor învățare. Profesorul ajută la

crearea unor situații în care elevii se simt în siguranță întrebând și reflectând asupra propriilor procese, fie în privat, fie în discuții de grup.

Profesorul creează activități care să-l conducă pe elev să reflecteze asupra cunoștințelor și experiențelor sale anterioare. Este foarte important să vorbim despre ceea ce s-a învățat și despre cum a fost învățat.

Exemplu: În cursul studierii civilizațiilor preistorice, elevii participă la „săpături arheologice". Pentru această activitate, poate fi utilizată o cutie de nisip mare sau poate fi simulată o activitate pe un computer. Pe măsură ce elevii găsesc diferite obiecte, profesorul introduce tehnici de clasificare. Elevii pot fi încurajați să înființeze un muzeu pe baza criteriilor stabilite si să colaboreze cu alți studenți care au lucrat în diferite cadrane ale săpăturii. Fiecare grup este apoi rugat să formuleze teorii despre civilizațiile care au locuit în zona respectivă.

Ce se întâmplă când un elev primește o nouă informație? Modelul constructivist spune că elevul compară informația cu cunoștințele și înțelegerea pe care le are deja și se poate întâmpla unul din trei lucruri: noile informații se potrivesc destul de bine cu cunoștințele sale anterioare (este în consonanță cu cunoștințele anterioare), așa că studentul le adaugă la înțelegerea sa; informația nu se potrivește cu cunoștințele anterioare (este disonantă), elevul trebuie să-și schimbe înțelegerea anterioară pentru a găsi o potrivire pentru aceste informații; informațiile nu se potrivesc cu cunoștințele anterioare și sunt ignorate.

Constructivismul are limitări, dar poate permite elevului să atingă planuri de cunoaștere mai înalte decât ar fi posibil altfel (Jonassen, 1993).

O activitate constructivistă dă posibilitatea elevilor să preia „controlul asupra gândirii lor". Lipsa oportunității elevilor de a-și pune propriile întrebări este o realitate în cadrul unor activități didactice. Identificarea modalităților de a-i determina pe elevi să pună întrebări, mai degrabă decât profesorul să pună toate întrebările, poate aduce o contribuție semnificativă la independența elevilor.

Resursele de informații despre filozofia și practicile constructiviste prezentate într-un mod care respectă cunoștințele personale și practice actuale ale profesorilor ar face, probabil, atrăgătoare dezvoltarea personală și profesională către o practică constructivistă.

Informațiile prezentate într-un stil prietenos și creativ pot încuraja profesorii să se angajeze în propriile lor călătorii de dezvoltare profesională și pot încuraja profesorii să fie mai puțin reticenți în ceea ce privește riscul practicilor inovatoare, demarând astfel un proces de dezvoltare de schimbare. Într-o clasă constructivistă, profesorii creează situații în care elevii își vor pune la îndoială presupunerile proprii și ale celuilalt. În mod similar, un profesor constructivist creează situații în care el este capabil să conteste ipotezele pe care se bazează predarea și învățarea tradițională.

Putem concluziona că schimbarea este un proces de dezvoltare în care practica uneori precede teoria, iar profesorii, încurajați să încerce practici constructiviste și să fie auto-reflexivi și inspirați de succesul acestor practici, pot, în timp, să dobândească filosofia care stă la baza acelei practici.

BIBLIOGRAFIE :

1. Gould Carol C., *Constructivism and Practice: Toward a Historical Epistemology,* Editura Rowman & Littlefield, 2003.
2. Joița, Elena*, A deveni profesor constructivist, Editura:Didactica si Pedagogica, 2008.*

Educația- puterea de a schimba lumea

Gliga Eugenia Mariana

Buna Iulia Valentina

Educatia, etimologic provine de la "educatio" - creștere, formare; dar isi are originea si in "educo-educare" - a creste a forma, a instrui; respectiv "educo-educere" - a ridica, a înalta. Educația însumează acțiunile - deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, sistematice sau nesistematice - de modelare si formare a omului din perspectiva unor finalități racordate la reperele socio-economico-istorico-culturale ale arealului in care se desfaășoara. Educaţia are un rol esenţial în dezvoltarea economico-socială sustenabilă pe termen lung. Importanţa educaţiei este demonstrată în orice moment şi în orice domeniu al vieţii sociale şi personale. Astfel, destinul fiecărui individ, grup şi fiecărei societăţi în ansamblul său depinde de calitatea educaţiei. Socializarea prin educaţie presupune transmiterea, însuşirea şi aplicarea unor valori (ştiinţifice, tehnologice, culturale, artistice, filozofice, etice, religioase).

Conform DEX, educația este un ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic și conștient în vederea formării și dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale oamenilor (în special ale copiilor și tineretului).

Educația este un proces facilitator de învățare și dobândire a cunoștințelor, valorilor,credințelor și obiceiurilor. Metoda educațională poate avea loc precum predarea, învățarea de la persoana experimentată, contactul direct și discuția, de asemenea. Școlile, colegiile, instituțiile sunt locul de bază pentru a obține educație sau cunoștințe. După cum știm, fără a avea cunoștințe, persoana este oarbă. Pentru a lua decizii bune în viața lor, persoana ar trebui să aibă cunoștințe pentru asta. O mulțime de cunoștințe pe care oamenii le pot câștiga prin intermediul educației pentru a avea succes în viață. Educația este o cheie a succesului unei persoane, care ajută la o persoană să deschidă toate ușile fundalului și să îmbunătățească mintea cu deplin din cunoștințe.

Un rol deosebit de important pentru reuşita în viaţă îl are educaţia. Prin educaţie ca fenomen social înţelegem transmiterea experienţei de viaţă de la o generaţie la alta, cunoaşterea bunelor maniere şi comportarea în societate conform cu aceste deprinderi. Ca orice fenomen social, educaţia are în mod implicit şi un caracter istoric. Ea a aparut odată cu societatea, evoluează şi se schimbă în funcţie de transformările ce se produc în cadrul societăţii.

Fără a obține educație sau cunoștințe, ne va lipsi sensul real al vieții. este important să aisucces sau fericire în viața ta. Prin urmare, educația este arma puternică pe care o putem folosi pentru a ne schimba și lumea sau viața. Educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor. Ea fiind baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea.

Socializarea prin educaţie presupune transmiterea, însuşirea şi aplicarea unor valori (ştiinţifice, tehnologice, culturale, artistice, filozofice, etice, religioase).

Se poate afirma ca educatia este activitatea complexa realizata in cooperare de educator si

educabil in vederea formarii si autoformarii asistate, cu scopul dezvoltarii personalitatii si sadirii unei mentalitati pozitiv-contructiviste. Pe de alta parte educatia, in esenta, are drept scop esential scoaterea fiintei umane din starea primara, biologica si ridicarea ei spre starea spirituala, culturalizata. Cand vorbim de educatia ca proces avem in vedere ansamblul de

actiuni prin care se realizeaza transmiterea cunoasterii si influentele sistematice si organizate prin care se realizeaza formarea personalitatii umane.

Educatia înseamna nu numai transmitere a culturii si pregatire a indivizilor pentru asumarea acesteia ci si formarea si dezvoltarea lor pentru însasi activitatea complexa de generare a culturii. Acest fapt presupune mai multe aspecte dintre care amintim: dezvoltarea imaginatiei si a creativitatii elevilor, cultivarea atenta a predispozitiilor aptitudinale ale acestora, angajarea deliberata a celor care se educa în acte de creatie culturala etc. Ca urmare a combinarii acestor strategii actionale la nivelul realitatii scolare, educatia se constituie nu doar în depozitar si vehicul al culturii ci si în creuzet al creatiei culturale în general. Implicarea educatiei în raportul cultura-civilizatie nu se reduce la adecvarea structurala a acesteia la specificul jocului cu informatie completa ci presupune si luarea în calcul a faptului ca în prezent asistam la un proces de multiplicare progresiva, prin tehnologia informationala si mass-media, a imaginilor despre lume, proces ce poate conduce la pierderea sensului realitatii .La nivelul majoritatii sistemelor educationale contemporane se constata în acest sens o accentuare a discrepantelor dintre carti si realitatea la care acestea fac referire, existând ,un anumit reductionism metaforizant în ceea ce priveste procesul de transpunere si conversie a realitatii în idei, concepte sau teorii, fapt ce induce dificultati majore la nivelul întelegerii de catre cei care se educa a lumii reale, obiective. Gradul adeseori redus de semnificativitate al informatiilor vehiculate, incongruentele dintre textele scrise si realitatea efectiva, alaturi de teoretizarile dublate de conceptualizari excesive, sunt elemente care reclama reconsiderarea la nivelul fenomenului educational a relatiilor dintre teorie si practica, dintre simboluri si realitate, în vederea facilitarii unei apropieri mai consistente a scolii de viata reala.

Se poate afirma ca educatia este activitatea complexa realizata in cooperare de educator sieducabil in vederea formarii si autoformarii asistate, cu scopul dezvoltarii personalitatii si sadirii unei mentalitati pozitiv-contructiviste. Pe de alta parte educatia, in esenta, are drept scop esential scoaterea fiintei umane din starea primara, biologica si ridicarea ei spre starea spirituala, culturalizata. Cand vorbim de educatia ca proces avem in vedere ansamblul de actiuni prin care se realizeaza transmiterea cunoasterii si influentele sistematice si organizate prin care se realizeaza formarea personalitatii umane.

Noile generatii sunt viitorul, iar modul in care sistemul educational, nu doar familia, ii pregateste pentru ziua de maine arata si calea spre care o sa evoluam ca societate. Tocmai din acest motiv copii trebuie sa invete la scoala lucruri cat mai noi, care sa-i ajute sa-si croiasca singuri un drum in viata.

„ ROLUL METODELOR INTERACTIVE ÎN OPTIMIZAREA PREDĂRII- ÎNVĂȚĂRII- EVALUĂRII ”

PROF. ÎNV. PRIMAR: BUNDUC LARISA- CĂTĂLINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 10, BOTOȘANI

„Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaştere propusă de profesor într-o cale de învăţare realizată efectiv de preşcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale şi nonformale, cu deschideri spre educaţia permanentă.”

Sorin Cristea

Metoda didactică este o cale eficientă de organizare și desfășurare a predării - învățării - evaluării și se corelează cu celelalte componente ale instruirii.

Metoda reprezintă modalitatea de lucru:

- selecționată de cadrul didactic și pusă în aplicare în lecții sau activități extrașcolare, cu ajutorul elevilor și în beneficiul acestora;
- presupune în toate cazurile **cooperarea între profesor și elevi** și participarea acestora la căutarea soluțiilor, la descoperirea adevărului;
- se folosește sub forma unor variante și procedee atent selecționate, combinate și utilizate în funcție de nivelul și trebuințele sau interesele elevilor, în vederea asimilării temeinice a cunoștințelor, a stimulării spiritului creativ, a trăirii valorilor etc.

Metodele interactive se caracterizează prin:

- – Centrare pe elevi și pe activitate
  – Comunicare multidirecțională
  – Accent pe dezvoltarea gândirii, formare de aptitudini, deprinderi
  – Evaluare formativă
  – Încurajează participarea elevilor, inițiativa, creativitatea
  – Îmbunătățirea relației cadru didactic / elev.
- În cazul **învățării interactive**, elevii:
  – învață cum să învețe
  – să se exprimă liber

– să experimentează
– să se ajută unii pe alții să învețe
– să-și împărtășească ideile

- Elevii trebuie să fie capabili: să asigure conducerea grupului, să coordoneze comunicarea, să poată lua decizii, să asigure un climat de încredere, să medieze conflicte, să fie motivați, să poată lucra conform cerințelor profesorului.

„Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicării, observând tendinţele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului."

Ion-Ovidiu Pânișoară

Avantajele învățării interactive sunt:

– stimularea efortului și a productivității individului;
– formarea capacității de a sintetiza și de a folosi cunoștințele dobândite;
– dezvoltarea capacității elevilor de a lucra în echipă;
– dezvoltarea inteligențelor multiple;
– stimulare dezvoltării capacității cognitive complexe;
– împărțirea sarcinilor de lucru în părți egale în cadrul muncii în grup / echipă;
– reducerea timpului de soluționare a problemelor;
– reducerea la minim a fenomenul de blocaj emoțional;

Metode și procedee interactive utilizate în învățământul primar:

- Știu/ Vreau să știu/ Am învățat
- Ciorchinele
- Problematizarea
- Jocul de rol
- Explozia stelară
- Diagrama Venn
- Cubul
- Brainstorming

- Învățarea prin descoperire
- Modelarea didactică
- Harta conceptuală
- Metoda R.A.I. (răspunde, aruncă, întreabă)
- Cvintetul
- Pălăriile gânditoare

Metoda Brainstorming

Brainstormingul este una din cele mai răspândite metode în formarea elevilor în educaţie, în stimularea creativităţii.

Un principiu al brainstormingului este: cantitatea generează calitatea.

Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile şi inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare. Obiectivul fundamental constă în exprimarea liberă a opiniilor elevilor aşa cum vin ele în mintea lor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei.

Aplicaţie:

Lectură „Prinţul fericit” după Oscar Wilde, clasa I

Scrieţi tot ce ştiţi (vă vine în minte) despre cuvântul ,, fericit”:

- bucurie mare;
- lucru îmbucurător;
- lumina pe chipul unei persoane;
- cel ce poate să-şi împlinească visele;
- realizatorul dorinţelor;
- o stare deosebita de împlinire a ceva ce s-a realizat si a provocat un succes neasteptat;
- bine dispus.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan, Metode de învăţământ, E.D.P., Bucureşti, 1980;
- Gliga, I. - ,,Învăţarea activă'', MEC, Bucureşti, 2001;
- Oprea, C.L., Strategii didactice interactive, Bucureşti, E.D.P, 2006.
- Dumitru, I. A., (2000), *Dezvoltarea gândirii critice si invatarea eficienta*, Editura de Vest, Timisoara;

MODALITĂȚI SPECIFICE DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR

Bunea Costel Marius
Colegiul Tehnic Feroviar ,,Mihai I"

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care-i poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea presupune existenţa unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, informaţii sau metode din mai multe domenii, în scopul evidenţierii caracteristicilor comune ale acestora. Riscul principal al acestei abordări constă în supraîncărcarea programelor şi a manualelor şcolare şi volumul mare de informaţii redundante.

Pluridisciplinaritatea constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici, teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie, inovaţie).

Comparativ cu aceste abordări, *interdisciplinaritatea* reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, abordare care implică transferuri de cunoştinţe, concepte, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reală. *Organizarea interdisciplinară a conţinuturilor* constituie o dominantă a politicilor educaţionale, fiind o caracteristică a epocii noastre. Concret, se pot delimita câteva tipuri de demersuri interdisciplinare (C. Creţu)

- interdisciplinaritate ca transfer din domenii învecinate (ex. psihologie şi pedagogie, istorie şi geografie, biologie, chimie şi fizică);

- interdisciplinaritate prin problematica abordată (teme cum ar fi Omul, Cunoaşterea, Creaţia);
- interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoaştere sau de cercetare (ex. metoda analizei statistice a datelor, metode analizei istorice);
- interdisciplinaritatea ca transfer de concepte (valorificarea semnificaţiilor şi valenţelor unui concept în domenii diferite de cunoaştere).

Organizarea modulară a conţinuturilor a apărut ca răspuns la nevoia de perfecţionare, formare sau reorientare profesională. Proiectarea conţinuturilor în moduli didactici ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale (D`Hainaut) ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa aceste organizări este deosebită din perspectiva educaţiei permanente deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare-învăţare (transmiterea şi asimilarea lui). Modalităţile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi (C. Creţu)

- integrarea în jurul unui pol ştiinţific, practic, personal sau social
- integrarea în jurul unei singure discipline
- integrarea în jurul unor activităţi fundamentale (creaţie, construcţie, cercetare); integrarea printr-un ansamblu flexibil de lecţii, fiecare dintre ele fiind concepută printr-o schemă integrativă de tipul
- noţiunile esenţiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluţionare.

Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se

dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. In ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată*, iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică. Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învatate de la un domeniu la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Priectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum înțelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relația timp-transformare etc., analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă străină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea.*** Este soluția de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

Bibliografie :

1. Cucoș.C., (2006). *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
2. Crețu, C. (1997).*Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom
3. D'Hainaut (coord.) (1981). *Programe de învățământ și educația permanentă*, București EDP
4. TOMSA GH., OPRESCU N.(2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, V& I Integral

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ ȘI EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof.Înv.Preșc. Bunta Carmen

GPP nr. 54 Oradea, Bihor

Ceea ce odată părea departe de viețile noastre și de sălile de clasă este acum în centrul atenției pentru mulți. Inteligența artificială este din ce în ce mai folosită în mediile de educație timpurie pentru a îmbunătăți oportunitățile de învățare pentru copiii noștri cei mai mici. Se poate apela la inteligența artificială în aproape orice aspect al unei clase de educație timpurie. Deși nu poate înlocui niciodată predarea tradițională, poate suplimenta instruirea de calitate și poate ușura sarcina profesorului. Cu toate că există diverse argumente pentru utilizarea inteligenței artificiale într-un cadru de educație timpurie, există și preocupări cu privire la modul în care va afecta sistemul educațional. Ca în orice alt domeniu, există atât beneficii cât si dezavantaje ce trebuiesc luate în considerare.printre avantaje am putea aminti- personalizarea îndrumării, stabilirea propriului ritm, este accesibil oriunde, sprijina munca educatorului, vine in ajutorul celor cu nevoi speciale etc. Atunci când vorbim de dezavantaje acestea ar putea fi- costuri mari, lipsa confidentialității, instruire modului de utilizare, periclitarea locului de munca în rândul cadrelor didactice, lipsa empatiei, lipsa emoțiilor etc.

Instrumentele de inteligență artificială sunt din ce în ce mai folosite în domeniul educației timpurii pentru a îmbunătăți învățarea și dezvoltarea copiilor mici. Studiile anterioare au demonstrat că inteligența artificială poate contribui în mod eficient atât la predare cât și la învățare în educatia timpurie; cu toate acestea, există un deficit de cunoștințe despre modul în care sunt efectuate aceste studii și despre modul în care inteligenta artificiala este utilizată în aceste studii. Cu toate ca au fost găsite puține studii pe această problemă, referințele existente oferă perspective actualizate asupra diferitelor aspecte în ceea ce privește cunoștințele, instrumentele, impactul și activitățile inteligentei artificiale pentru copii. Cele mai multe studii au arătat că inteligenta artificiala a îmbunătățit semnificativ conceptele copiilor cu privire la inteligenta artificiala, învățarea automată, informatica și robotică și alte abilități precum creativitatea, controlul emoțiilor, cercetarea colaborativă, abilitățile de alfabetizare și gândirea computațională.

Tehnologia educațională constituie un aspect important în educația modernă, oferind experiențe unice de învățare copiilor și îmbunătățirea învățării acestora. Resursele tehnologice, în

special computerele, au fost inserate în educație de zeci de ani. Cu toate acestea, integrarea tehnologiei educaționale în educația timpurie este o tendință mai recentă în comparație cu celelalte niveluri de educație. Acest fapt creează nevoia de a dezvolta, aplica și studia aplicarea resurselor și metodologiilor adresate în mod specific copiilor mici. Abordările de inteligență artificială au fost încorporate în resursele tehnologice educaționale, oferind interacțiune îmbunătățită. Inteligența artificială permite mașinilor să învețe într-un mod care imită inteligența umană. În timp ce utilizarea tehnologiei inteligenta artificiala în sala de clasă poate suna ciudat, scăderea numărului de profesori disponibili justifică o astfel de mișcare. Și, se pare că inteligența artificială le oferă copiilor un avans în viață.

Deși mulți nu își dau seama, inteligența artificială și educația timpurie sunt deja foarte bine conectate. Oamenii de știință descoperă în mod constant dovezi că roboții autonomi sunt capabili să îmbunătățească rezultatele educaționale și chiar să socializeze cu copiii. Cu toate acestea, odată cu lansarea robotului de învățare a limbilor străine, poate răspunde la expresiile faciale ale unui copil, poate afla despre interesele acestuia, poate trimite notificări și actualizări despre progresul copilului si ceea ce este și mai impresionant este faptul că evoluează constant. Cercetările continuă să arate că inteligența artificială și roboții au un efect pozitiv asupra rezultatelor educaționale timpurii fără a garanta totuși, că acest lucru va ajuta pe termen lung. Vigilența și prudența sunt încă necesare atunci când vine vorba de educație parentală și copilărie într-o lume digitală. Există mai multe preocupări valabile cu privire la fiabilitatea tehnologiei și la confidențialitate.

În plus, deși inteligența artificială poate îmbunătăți experiența educațională, acestea nu trebuie folosită ca un substitut pentru interacțiunea umană personală. O presupunere aici este că utilizarea inteligența artificială ar putea reduce semnificativ interacțiunea umană în educația timpurie. Astfel, dacă copilul se bazează prea mult pe inteligența artificială pentru învățare și creștere, el sau ea ar putea pierde beneficiile sociale tangibile ale interacțiunii umane reale - cum ar fi interacțiunea cu părinții, profesorii și cunoscuții. Deși s-a discutat mult despre domeniul empatiei artificiale, aceasta din urmă nu poate fi un substitut pentru conexiunea umană reală. În plus, copilul tău nu poate învăța obiceiuri și sentimente, principii de la gadgeturi, dispozitive și mașini cu inteligență artificială. În schimb, educatorii umani, părinții acasă și profesorii la școală, oferă elevilor oportunități de a-și perfecționa abilitățile sociale precum empatia și abilitățile de comunicare. Aceste abilități sociale nu pot fi stăpânite pur și simplu bazându-se pe inteligența artificială. De aceea, trebuie vigilat ca studenții să continue să-și exercite intelectul și gândirea chiar și atunci când sunt în contact cu dispozitive digitale care promovează inteligența artificial.

În concluzie, s-au făcut progrese în domeniul tehnologiei pentru a promova inteligența artificială ca instrument de învățare în educația timpurie, în ciuda avantajelor pe care inteligența artificială le oferă educatorilor în predarea copiilor mici, aceștia nu ar trebui să înlocuiască educatorii umani actuali în transmiterea valorilor, virtuților și trăirilor importante. Mai mult, inteligența artificială nu ar putea niciodată să înlocuiască educatorii primordiali ai copiilor - părinții, asigurându-se că copiii lor cresc ca niște indivizi bine echilibrați, disciplinați și morali. Pentru a câștiga întradevăr, trebuie să se găsească un echilibru bine gândit între roboții care optimizează sarcinile și oamenii care folosesc mașina. Scopul tehnologiei nu ar trebui să fie înlocuirea educatorilor dar ar trebui să le ușureze munca.

Există cel puțin un progres tehnologic în fiecare generație care schimbă educația tinerilor. În lumea modernă, începe să arate din ce în ce mai mult că inteligența artificială va câștiga teren. Progresul tehnologic are puterea de a schimba modul în care acționăm ca și societate, inteligența artificială este progresul major al vremurilor noastre, fără indoială, iar modul în care inteligența artificială poate beneficia sălile de clasă și doar timpul va spune cum va modela viitorul educației.

Bibliografie

1.Creșterea inteligenței artificiale în îngrijirea copiilor". [Pe net]. Disponibil: https://www.careforkids.com.au/child-care-articles/article/673/the-rise-of-artificial-intelligence-in-child-care.

2. M. Adil, „Top 10 negative effects of artificial intelligence in Education" tech stonz," *Tech Stonz* , 15-Nov-2021. [Pe net]. Disponibil: https://techstonz.com/negative-effects-artificial-intelligence-education/.

3. Cursa, „Avantaje și dezavantaje ale inteligenței artificiale în educație", *Nidda Rohaila* , 01-sept-2022. [Pe net]. Disponibil: https://niddarohaila.com/advantages-disadvantages-artificial-intelligence education/#advantages-and-disadvantages-of-artificial-intelligence-in-education.

4. N. Sahota, „Ai powered parenting: Entering the age of Digital Childcare", *Forbes* , 22-jun-2020. [Pe net].

5. Aroyo, L., Graesser, A., Johnson, L.: Introducerea editorilor invitați: Sisteme educaționale inteligente ale prezentului și viitorului, 2007.

BUNE PRACTICI PRIVIND STIMULAREA ELEVILOR PRIN FOLOSIREA STRATEGIILOR MODERNE

Prof. Olimpia Angela Burcaș
Școala Gimnazială „Nestor Porumb” Tulca

Creativitatea a fost definită ca procesul interpersonal sau intrapersonal al cărui rezultat sunt produse originale, semnificative și de o înaltă calitate. Importantă este dezvoltarea și generarea de idei originale , care pare să fie baza potențialului creativ, ea implicând adaptibilitatea și flexibilitatea gândirii. Ea solicită procese de combinare, de conversie, de de imaginare și restructurare continuă a datelor, prin situarea celui care învață și situații problematice care necesită rezolvare. Învățarea creativă formează copilul creativ. Ea pune accentul pe învățarea prin cercetare – descoperire, pe învățarea prin efort propriu, pe imaginație și gândire creatoare.

Creativitatea este, în primul rând, o abordare pozitivă, care ne ajută să trecem peste obstacole, ba chiar să le transformăm în oportunități. Prin abordări creative putem crește procentul de promovabilitate într-o instituție, putem să direcționăm elevii către opțiuni profesionale pe care nu le luaseră în calcul, putem diversifica resursele bibliografice pe care le folosim la clasă, putem ilustra prin situații practice planul de curs. Creativitatea este mai mult decât imaginație sau îndemânare, este imaginația pusă la lucru pentru obiective practice, este calitate din punct de vedere formal și nonformal. Ceea ce este valoros în sine în domeniul literaturii sau artelor și meșteșugurilor – de la pictură la origami, câștigă valoare creativă dacă folosește unui scop sau dacă ajută la rezolvarea unei situații. Creativitatea este mai mult decât ingeniozitate, mai mult decât soluții tehnice inovative care aduc un plus într-un domeniu. Aceasta presupune colaborare și generozitate, disponibilitatea de pune la îndoială bineînțelesuri și stări de fapt, în favoarea progresului.

Creativitatea este un proces mental și social care implică generarea unor idei sau concepte noi sau noi asocieri ale minții creative între idei sau concepte existente. Creativitatea se poate manifesta în multiple domenii: arte, literatură, psihologie, științe cognitive, filozofie, economie, management etc. Dificultatea definirii creativității rezidă în asocierile particulare ale acestui concept cu artele, în natura complexă a creativității și în varietatea teoriilor care au fost dezvoltate pentru a o explica. Mulți oameni

asociază greșit creativitatea în special cu artele (muzica, teatrul, dansul, literatura, deseori denumite „arte creative"). Progresele din toate domeniile – matematică, tehnologie, științe, afaceri – au avut la bază creativitatea, muncă, cercetarea, conducând spre dezvoltarea societății.

Cu toate că, de cele mai multe ori, există anumite piedici sau obstacole în a promova creativitatea, se recomandă principii de bază în demararea acestui proces. Dacă ar fi să le exprimăm sub formă de sfaturi, acestea ar suna astfel:

- Fii curios!
- Fii deschis!
- Evită presupunerile!
- Unește comunități!
- Pune pasiune în ceea ce faci!
- Fă ceva util!
- Gândește în viitor!
- Urmărește o țintă precisă.
- Deschide un dialog.
- Trage concluzii împreună cu colegii.

Proiectele educaţionale reprezintă, poate, cele mai sigure căi de dezvoltare a creativităţii deoarece sunt instrumente de management al curriculumului şi de management al schimbării şi pot acţiona atât la nivelul organizaţiei şcolare, cât şi la nivel individual, integrate în proiecte de dezvoltare personală/profesională. De dorit ar fi să fie integrate ca obiective şi activităţi în lecţie şi/sau în afara ei, proiectele educaţionale au ca scop general dezvoltarea în educaţie. Proiectele educaţionale, fie cu susţinere locală, fie europeană, permit experimentarea schimbării în termeni de practică didactică şi experimentarea eficacităţii educaţionale în termeni de rezultat/impact aşteptat.

Proiectele educaţionale nu trebuie să fie recurente, trebuie să fie orientate relativ la tendinţe şi priorităţi în termeni de politici educaţionale şi, nu în ultimul rând, relativ la dezvoltarea socio- profesională a elevului, ca şi beneficiar direct sau indirect al acestora. Proiectele educaţionale transcend schimbării în educaţie, propunând întotdeauna abordări inedite ce deschid perspectiva dezvoltării. Tocmai din acest punct de vedere, vorbim de proiecte educaţionale ca mijloace de dezvoltare a creativităţii la elevi.

Atât datorită specificului noilor tehnologii, cât şi datorită necesităţii centrării activităţilor educative pe dezvoltarea de competenţe pentru sec. XXI – comunicare, civism, cooperare, a învăţa să înveţi, gândire& gândire critică, competenţe digitale, etc., în sistemele de învăţământ procesul didactic pune un accent din ce în ce mai mare pe învăţarea bazată pe proiect şi învăţarea prin colaborare.

Mai mult, educaţia formală se deschide către experienţele de învăţare nonformală, tinzând către valorificarea acestora la nivelul dezvoltării competențelor, al achiziţiilor, la nivelul creării unui context familiar şi motivant, activ şi participativ, la nivelul utilizării unor metode alternative atractive şi la nivelul relaţiei mai puţin formalizate între cadrul didactic şi grupul de învăţare. Ființa umană învață din orice, învață în orice situație și se dezvoltă ca urmare a acestei învățări. Școala are însă rolul de a orienta elevul spre acele situații de învățare corecte, dezvoltându-I capacitatea de a discerne între bine și rău. Educația informală este educația societății și, ca urmare, este mai dificil de controlat. Educaţia extraşcolară, considerată ca „orice activitate situându-se în afara cadrului şcolar şi putând include atât educaţia nonformală, cât şi orice formă a educaţiei ocazionale sau permanente”, şi de educaţie nonformală, considerată „orice activitate educativă structurată într-un cadru nonşcolar (învăţământ tradiţional, mişcări ale tineretului, cluburi şi asociaţii)” apare şi termenul de educaţie difuză, definit drept „proces continuu de achiziţionare a cunoştinţelor şi conceptelor, care nu se situează în nici unul din cadrele instituţionale”.

Spre deosebire de educaţia formală, educaţia nonformală se caracterizează prin următoarele trăsături: are caracter facultativ sau opţional; elevii sunt implicaţi în proiectarea, organizarea şi desfăşurarea acestor activităţi; nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă; permite punerea în valoare a aptitudinilor şi intereselor copiilor şi tinerilor; permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaşte modalităţi diferite de finanţare; facilitează promovarea muncii în echipă şi a unui demers pluri sau interdisciplinar; accentuează obiective de tip formativ-educativ. În condiţiile în care activităţile se grupează într-o serie logică, urmărind acelaşi scop, ele se pot regăsi într-un proiect educaţional. Membrii echipei de proiect trebuie să aibă convingeri legate de necesitatea dezvoltării şcolilor şi comunităţilor; percepţii corecte asupra problemelor şcolii şi comunităţii; abilităţi în rezolvarea de probleme şi identificarea de soluţii; capacitatea de a construi şi implementa proiecte adaptate la specificul local; cunoştinţe şi abilităţi pentru transpunerea proiectelor în format standardizat; spirit de iniţiativă şi de participare; motivaţie pentru dezvoltarea capacităţii locale şi ameliorarea şcolară; competenţe de comunicare, cooperare, lucru în echipă si împărtăşire de experienţe; abilităţi pentru culegerea, interpretarea şi prezentarea informaţiilor; deschidere faţă de inovaţie, schimbare si dezvoltare; disponibilitate pentru autoperfecţionare.

Comunicarea este o altă condiţie esenţială pentru reuşita proiectului. Respectarea acestor cerinţe generale necesită cunoştinţe, deprinderi, abilităţi şi exerciţiu permanent în domeniul comunicării interpersonale. Succesul oricărui proiect depinde în mare măsură de modul în care are loc comunicarea în cadrul fiecărei etape şi activităţi. Exigenţele legate de această problemă sunt cu atât mai importante cu cat strategia de implementare a unui proiect presupune o comunicare constantă în cadrul echipelor de proiect şi între aceste echipe şi comunitäiile şcolare şi locale în toate etapele pe care le presupune proiectul.

Proiectul pe care o şcoală îl implementează reprezintă un set de activităţi care oferă o soluiie pertinentă la o problemă identificată. El se desfăşoară într-un anumit interval de timp şi foloseşte resurse materiale, financiare şi umane. Echipa care elaborează proiectul trebuie să asigure echilibrul între rigoare şi creativitate, răspunzând unor întrebări ce decurg din formularul standard care trebuie respectat.

În acest context, membrii echipei de proiect trebuie să valorifice întreaga experienţă de care dispun în domeniul proiectelor şi să se orienteze către dezvoltarea lor permanentă în acest domeniu. Un proiect educaţional de succes trebuie să aibă la bază parteneriate viabile şi realiste, între şcoală, familie şi comunitate. Îmbunătäiirea relaiiilor dintre şcoală şi comunitate în vederea creşterii calităţii educaţiei oferite elevilor reprezintă o prioritate a actualei strategii educationale. Elaborarea şi implementarea proiectelor în condiţii de succes poate avea loc doar dacă fiecare şcoală îşi atrage parteneri din comunitatea în care este amplasată.

Pentru a realiza un parteneriat viabil cu comunitatea, echipa de proiect trebuie: să cunoască profilul general al comunitäiii locale; să cunoască problemele specifice ale comunitäiii şi, în particular, problemele din domeniul educaţiei; să analizeze gradul de implicare a şcolii în viaţa comunităţii locale şi rolul pe care şcoala îl are în procesul de dezvoltare comunitară; să identifice formele şi domeniile parteneriatului în acord cu specificul proiectelor şcolii şi cu particularităţile partenerilor din comunitate, care pot sprijini elaborarea şi implementarea proiectului; să stabilească direciii de aciiune prin care se poate asigura atragerea partenerilor comunitari pe fondul ameliorării relaţiilor dintre şcoală şi comunitate.

Acţiunile derulate în parteneriat şcoală-familie reprezintă încă o modalitate prin care i se acordă copilului încredere în el şi se stimulează creativitatea prin încurajarea de a se manifesta, prin siguranţa pe care cele două elemente – şcoala şi familia – o dă subiectului educaţional. Colaborarea între profesor şi familie este hotărâtoare în derularea procesului educaţional, indiferent că ne referim la activitate formală sau la proiecte educative. În acest context, copilul se simte sigur pe el şi se poate exprima. Creativitatea în activitatea nonformală este elementul-cheie care ar trebui urmărit, pentru că aceste

activităţi creează cadrul propice de manifestare „altfel” a elevilor. Copiii învaţă să fie curioşi şi învaţă, totodată, să exprime acest lucru, în cuvinte sau imagini.

Un proiect educațional conține o serie de activități, care se succed conform unui calendar. Aceste proiecte pot acoperi o gamă extinsă de preocupări ale elevilor, de necesități ale instituției sau ale societății și pot avea fie un scop de conștientizare a tuturor factorilor responsabili în acest sens, fie, mai mult, de rezolvare a anumitor situații. Tocmai aici apare creativitatea, elevul fiind pus în situația de a găsi soluții, de a exprima păreri, idei, variante de abordare. Indiferent că derulăm un proiect ecologic sau cu tematica drepturilor copilului, de exemplu, ambele se încadrează la capitolul voluntariat. Acest lucru permite celor implicați să aleagă calea de a-și îndeplini obiectivele, cale care trebuie să fie cea mai potrivită situației, dar și capacităților de acțiune ale elevilor. Faptul este identic în situația unor proiecte educaționale de promovare a locurilor natale, de exemple. Creativitatea elevilor se poate manifesta în alegerea formei activității (excursii, expoziții de desene, picturi, fotografii, mese de lucru, dezbateri etc.), dar și în forma de prezentare a produsului final, în funcție de abilitățile elevilor și de dorința lor de exprimare. Libertatea de manifestare este echivalentă cu dezvoltarea creativității, iar proiectele educaționale reprezintă cadrul propice pentru atingerea acestui obiectiv.

Bibliografie

Albu Gabriel – Introducere într- o pedagogie a libertății, Editura Polirom, Iași, 1998

Cucoș Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014

Garboveanu Maria – Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, Iași, 1981

Joița Elena – Pedagogie. Știința integrativă a educației, Editura Polirom, Iași, 1999

Roco Mihaela – Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004

Vrabie Dumitru – Psihologia educației, Editura Geneze, Galați, 2002

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

Prof. înv. primar Bursuc Raluca-Georgeta
Școala Gimnazială Alexandru Ștefulescu, Târgu Jiu-Gorj

Trebuinţa de a se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm şcoala cu viaţa. Pentru a-l face pe copil să depăşească în şcoală „greutăţile greu de învins", important este să nu uităm că una din trebuinţele principale ale copilului este jocul. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat şi momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activităţi elevii se deprind să folosească surse informaţionale diverse, să întocmească colecţii, să sistematizeze date, *învaţă să înveţe.* Prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi, copiii se autodisciplinează.

Modelarea, formarea şi educaţia omului cere timp şi dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formaţie caracterul şi inteligenţa se completează pentru propria evoluţie a individului.

În şcoala contemporană eficienţa educaţiei depinde de gradul în care se pregăteşte copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine şi de măsura în care reuşeşte să pună bazele formării personalităţii copiilor.

În acest cadru, învăţământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic şi socioafectiv, pentru o cât mai uşoară integrare socială. Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea copiilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Activităţile extracurriculare organizate împreună cu elevii mei au conţinut cultural, artistic, spiritual, ştiinţific, tehnico-aplicativ, sportiv sau simple activităţi de joc sau de participare la viaţa şi activitatea comunităţii locale.

Excursiile pe care le organizez bianual contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit şi luptat înaintaşii lor învăţând astfel să-şi iubească ţara, cu trecutul şi prezentul ei. Copiii pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă scriitori şi artişti. Excursia este cea care îl

reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific. Excursia reprezintă finalitatea unei activităţi îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înţeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci şi ca un act de ridicare a nivelului cultural.

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie deasemenea un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă copiilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce copiii acumulează în cadrul activităților.

Lucrând cu elevi de ciclul primar am organizat doar excursii-vizite la ”Casa Memorială Constantin Brâncuși” în loc. Hobița-Gorj, am vizitat Muzeul Județean Gorj ”Alexandru Ștefulescu” și Ansamblul Sculptural Constantin Brâncuși.

În școală, serbările școlare vin în ajutorul afirmării și formării personalității copilului. În timpul prezentării programului artistic, copilul artist îi va avea ca spectatori pe colegi, dar și pe părinți cărora va trebui să le recite sau să le cânte, exprimand trăirile care îl copleșesc. Realizarea programului artistic presupune o munca de căutări și de creație din partea educatoarei. În cadrul serbării profesorul este regizor, coregraf, pasionat culegător de folclor, poet, interpret model pentru micii artisti. Importanţa unor asemenea festivităţi organizate la sfârşit de an şcolar, de Ziua Copilului sau sărbătorile religioase, este deosebită. Ele lărgesc orizontul spiritual al elevilor, contribuind la acumularea de noi cunoştinţe, la îmbogăţirea trăirilor afective şi sentimentelor estetice. Pentru ca elevii să-şi motiveze participarea la această aleasă activitate, este foarte importantă atmosfera realizată în timpul repetiţiilor, caracterizată prin bună dispoziţie, dar şi prin seriozitate. Şansa de reuşită a serbărilor este dată de varietatea programului artistic, în măsură să valorifice talentul de recitator al unora, calităţile vocale, de ritm şi graţie ale altora, dar şi destoinicia pentru realizarea costumelor şi decorurilor. Versul, muzica vocală şi instrumentală, gimnastica ritmică, scenetele pline de haz, armonios îmbinate, asigură varietatea şi dinamismul spectacolului. Micii artişti trebuie încurajaţi, stimulaţi, pentru a realiza buna dispoziţie şi participarea cu interes de-a lungul pregătirii şi desfăşurării spectacolului. Serbările şcolare sunt momente de maximă bucurie atât pentru copii, cât şi pentru părinţii lor. Ele aduc lumină în suflete, dau aripi imaginaţiei, entuziasmului şi rămân de-a pururi ca momente de neuitat în viaţa fiecăruia. *Ca să poţi povesti sau cânta copiilor, trebuie să-i iubeşti, să cauţi să pricepi firea şi lumea aparte în care trăiesc, sa ştii să cobori până la nivelul personalităţii lor. Trebuie să iei parte*

împreună cu dânşii la toate manifestările sufleteşti; într-un cuvânt, rămânând om mare, să fii cât se poate de copil. (G. Coşbuc)

Spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară în şcoală, prin care copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Deşi această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum şi în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului.

La Teatrul Dramatic Elvira Godeanu din Tg-Jiu am vizionat „Amintiri din copilarile”de Ion Creanga, unde peripețiile lui Nică au stârnit râsul în rândul copiilor.

Parteneriatele ajută copiii să aibă succes la şcoală şi mai târziu, în viaţă. Atunci când părinţii, copiii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul copiilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea şcolii şi grupei de preșcolari. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opţional sau o problemă de natura relaţiilor publice. În cadrul acestor parteneriate se pot parcurge următoarele conţinuturi: transmiterea unor informaţii despre ecologie, dobândirea unor cunoştinţe despre relaţia om-mediu, educarea unor comportamente şi conduite civilizate, îmbogăţirea vocabularului activ cu cuvinte din diferite domenii, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare etc.

Prin organizarea unor concursuri între clase am promovat valori culturale şi etice fundamentale, precum şi fair play-ul competiţional, sensibilitatea şi personalitatea lor suferind modificări pozitive, putând uşor depista tinere talente artistice în vederea cultivării şi promovării lor. Concursurile sportive vin ca şi o completare a activităţilor sportive, cei mici participând cu multă plăcere la concursurile sportive organizate, cum ar fi: atletism, concurs de săniuţe, de biciclete, de aruncat la ţintă, etc.

O mare contribuţie în dezvoltarea personalităţii copilului o au activităţile extraşcolare care susţin derularea unor proiecte, (de exemplu *”Ce ne pune toamna-n coş?* ”) implicând în mod direct copilul prin personalitatea sa. Aplicată la grupă, metoda proiectului este acceptată cu plăcere de elevi, deoarece permite munca în echipă**,** unde poate contribui, potrivit înclinaţiilor individuale, la realizarea unui scop comun.

Implicarea elevilor în proiectele educative, atât la nivel naţional cât şi internaţional a crescut în ultimii ani aceasta dovedind interesul crescut al copiilor faţă de unele activităţi educative. Concursul de creaţie plastică urmărește stimularea implicării copiilor în activităţile extraşcolare, descoperirea şi dezvoltarea aptitudinilor artistice şi literare ale copiilor din ciclul primar . Prin participarea la astfel de proiecte copiii îşi dezvolta aptitudinile artistice şi plastice,

spiritul de echipă- (în realizarea lucrărilor colective), îşi vor testa aptitudinile, îşi vor putea pune în valoare calităţile artistice.

Activităţile extracurriculare mai sus enumerate şi analizate sunt apreciate atât de către copii, cât şi de factorii educaţionali în măsura în care:

- valorifică şi dezvoltă interesele şi aptitudinile copiilor;
- organizează într-o manieră plăcută şi relaxantă timpul liber al copiilor, contribuind la optimizarea procesului de învăţământ ;
- formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ ;
- copiii au teren liber pentru a-şi manifesta în voie spiritul de iniţiativă;
- participarea este liber consimţită, necodiţionată, constituind un suport puternic pentru o activitate susţinută;
- au un efect pozitiv pentru munca desfăşurată în grup;

Activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităţilor extraşcolare oferite creşte interesul copiilor pentru şcoală şi pentru oferta educaţională.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităţilor extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activităţi, să încurajeze elevii şi să realizeze un feed- back pozitiv. Cadrul didactic are, prin acest tip de activităţi, posibilităţi deosebite să-şi cunoască preşcolarii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal al grădiniţei şi al învăţământului primar – pregătirea copilului pentru viaţă.

În legătură cu dezvoltarea creativităţii copiilor, pot fi date propunătorilor următoarele îndrumări: gândirea creativă şi învăţarea din proprie iniţiativă trebuie încurajate prin laudă.

BIBLIOGRAFIE

* Cernea, Maria, *Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ*, în " Învăţământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

* Ionesc, M., Chiş, V., *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

* Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, 2002

INTERDISCIPLINARITATEA ÎN GEOGRAFIE

Prof. BURTEA VIOLETA CRISTINA

Școala Gimnazială " ALEXANDRU IOAN CUZA " BRĂILA

Abordarea interdisciplinară este o cerință modernă și necesară a învățământului din zilele noastre, care constă în trecerea de la tratarea informațională la cea formațională. Această abordare mobilizează cadrele didactice dar și elevii. În Geografie, prin aplicarea interdisciplinarității se deschid noi orizonturi de instrucție și educație și îi ajută pe elevi să-și formeze o privire de ansamblu asupra vieții.

În practica școlară, interdisciplinaritatea Geografiei se realizează cu foarte multe alte discipline de studiu precum *Limba și literatura română,* prin introducerea lecturilor geografice care au ca scop fixarea caracteristicilor unor fenomene și procese geografice. *Matematica* ne ajută atunci când citim sau proiectăm o hartă geografică prin intermediul scării de proporții (element al hărții care ne arată de câte ori a fost micșorată unitatea de lungime din natură).

Interdisciplinaritatea Geografiei cu *Istoria* , disciplină din aceeași arie curriculară, este cât se poate de clară respectiv faptul că nu poți înțelege și reprezenta un spațiu istoric fără ajutorul hărții. Cu *Biologia,* interdisciplinaritatea intervine atunci când abordăm subiecte precum evoluția naturii, factorii care determină formarea zonelor biogeografice, adaptarea plantelor și animalelor la diferite condiții ale mediului geografic înconjurător.

În cadrul ariei curriculare *Tehnoligii, abilitățile practice* au o importanță extrem de mare în abordarea interdisciplinară. Îndrumați de profesor, elevii pot realiza diferite proiecte precum prezentări power point cu diferite obiective turistice, colecții de roci, machete cu diferite procese și fenomene geografice (un vulcan, un peisaj geografic, Sistemul Solar). Aici intervin și *Artele* .

Geografia se întrepătrunde și cu *Cultura civică* atunci când, după abordarea unor conținuturi de geografie umană, elevul conștientizează legătura sa cu comunitatea locală, cu țara sa, apartenența la valorile comunității europene.

O astfel de abordare interdisciplinară am realizat și eu cu elevii mei de clasa a V-a, cu scopul de a-și valorifica competențele dobândite la alte discipline precum Matematica, Fizica, Chimia, Biologia și binențeles Limba și literatura română în cadrul unei ore în care am vorbit despre componentele și caracteristicile Oceanului Planetar.

Unitatea de învăţare**: Geosferele Terrei - Hidrosfera**

Titlul lecției: ***Oceanul Planetar – componente, localizare și proprietăți***

Tipul de lecție: **dobândire de competențe, formare a priceperilor și deprinderilor**

Competențe specifice vizate: **1.2, 2.2, 3.1, 4.2**

Elemente de proiectare a instruirii

1. Elemente ale competențelor (reformulări minimale) :

- Identificarea oceanelor pe baza unui support cartografic;
- Precizarea caracteristicilor oceanelor Terrei;
- Analiza suportului cartografic și identificarea mărilor după criterii date;
- Descoperirea proprietăților apei oceanelor și mărilor cu ajutorul textului și filmului geografic;

2. Resurse ale instruirii:

a. Metode: observația, conversația euristică, brainstorming-ul, exercițiul, explicația, demonstrația cu ajutorul filmului geografic;

b. Mijloace: imagini, fotografii,, manualul, laptop; aplicații de tipul wordwall, mozaweb education

c. Surse informaționale: manual, internet, texte;.

d. . Forme de organizare: activităţi de învăţare şi sarcini de lucru individuale şi în grup

3. Strategia didactică: conversativă și explicativă, bazată pe explorarea imaginilor și filmelor geografice.

4. Designul instruirii (succesiunea activităților de predare-învățare):

- Identificarea oceanelor pe baza unui suport cartographic (harta lumii);
- Precizarea caracteristicilor oceanelor Terrei.
- Analiza Hărții fizice a Europei și identificarea mărilor după criterii date;
- Descoperirea proprietăților apei oceanelor și mărilor cu ajutorul textului și filmului geografic;

5. Evaluare:

- Evaluare continuă pe tot parcursul lecției, pentru asigurarea permanentă a feed-back-ului: răspunsurile, opiniile, argumentele elevilor în urma activităților de explorare, analiză critică, aplicare.

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

1. **Verificarea și fixarea cunoștințelor dobândite anterior - Hidrosfera – Caracteristici și importanță – 10 minute**

Exercițiul nr 1. Vizionați filmulețul și completați propozițiile de mai jos cu informația corectă. https://www.youtube.com/watch?v=v7c-MKQVK6M

Hidrosfera este învelișul de ..... al Terrei. Ea este prezentă în toate cele trei stări de agregare:....., în vaporii de apă din atmosferă, ... la suprafața și în interiorul scoarței terestre și ....., în zăpezile permanente și ghețari.

Exercițiul nr. 2: Precizați care sunt formele sub care poți observa apa în mediul înconjurător.

Exercițiul nr 3. Prezentați 6 argumente care să susțină importanța apei pe Terra.

2. Captarea atenției - 2 minute

Se solicită elevilor să analizeze niște reprezentări cartografice și să identifice elementele geografice notate cu litere de la a la c și pe cele notate cu cifrele 1,2,3 acestea reprezentând diferite oceane ale Terrei.

3. Dirijarea predării – învățării – 25 minute

Idei principale:

Oceanul planetar = ocenele și mările Terrei, care comunică prin zone deschise sau prin strâmtori.

Activitatea nr. 1. Faceți corespondența între oceanele din coloana A și caracteristicile fiecăruia din coloana B.

A (oceane)	**B(caracteistici)**
1. Arctic	a. Cel mai întins, adânc și bogat în insule
2. Atlantic	b. Are cele mai calde ape
3. Indian	c. Are forma literei S și cuprinde cel mai lung lanț muntos submarin
4. Pacific	d. Situat în jurul Polului Nord, are cele mai reci ape

Idei principale:

Mările = întinderi de apă care comunică cu oceanul; Ele pot fi:

- *Marginale (la marginea continentelor);*
- *Intercontinentale (între continente);*
- *Intracontinentale (între uscaturile aceluiași continent)*

Activitatea nr. 2. Pe baza unei hărți, elevii vor răspunde la anumite cerințe:

- Numește 2 mări care comunică larg cu oceanul;
- Enumeră 2 mări situate între două sau mai multe continente;
- Identifică o mare intracontinentală;

Activitatea nr 3.

La vară voi pleca într-o croazieră de la Marea Neagră până la Oceanul Atlantic. Te rog , să fii ghidul meu! Vreau să știu prin ce mări și strâmtori voi trece?

Se solicită elevilor să citească textul următor și să vizioneze filmulețul.

Oceanul Planetar e sursa unor bogății și frumuseți neînchipuite! În apele mărilor și oceanelor s-au dizolvat de-a lungul timpului mari cantități de substanțe minerale, în principal sare. Dacă tot conținutul de sare al Oceanului Planetar ar fi extras și depozitat pe uscat, suprafața continentală ar fi acoperită de către un strat de sare de circa 152 de metri grosime. https://www.youtube.com/watch?v=JHky9AJpK70

Activitatea nr 4.

Descoperă care este principala proprietate a apelor oceanice descrisă în text și în filmuleț?

Idei principale:

Proprietățile apelor oceanice și marine

- ***salinitatea*** *reprezintă cantitatea de săruri dizolvate într-un litru de apă. Salinitatea medie a Oceanului Planetar este de 35‰;*
- ***densitatea*** *apei are valoare mai mare cu cât apa este mai sărată;*
- ***temperatura*** *apei scade de la Ecuator spre Poli și o dată cu creșterea adâncimii;*

Activitatea nr 7. –asigurarea feedbackului – 3 minute

https://wordwall.net/ro/resource/14515313/oceanul-planetar

4. Relații interdisciplinare:

Limba și literatura română, Matematica , Chimia, Fizica, Biologia.

Bibliografie:

Carmen Camelia Rădulescu, Ionuț Popa ,Silviu Neguț -Manual Geografie clasa a V-a, editura Art,2020

Carmen Camelia Rădulescu, Ionuț Popa- Geografie – caiet de lucru clasa a V-a ,Editura Art,2020

Octavian Mândruț - Instruirea centrată pe competențela geografie în învățământul preuniversitar, edit Vasile Goldiș University Press, Arad 2012

ROLUL CREATIVITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARILOR

Cristina-Petronela Apolzan, GPP „Dumbrava minunată”, Alba Iulia
Sorina Burz, GPP „Dumbrava minunată”, Alba Iulia

Întreg parcursul vieții este un continuu proces de dezvoltare, dar nu unul liniar, ci unul caracterizat de dinamism, cu creșteri cantitative și calitative, dar și cu stagnări sau, uneori, regrese. O dezvoltare plenară se traduce într-un individ capabil să se participe și să se manifeste activ în viața socială, valorificându-și potențialul biopsihic individual.

În cadrul acestui proces de dezvoltare, cadrul didactic are un rol important pentru formarea unei personalități dezirabile și adaptabile la cerințele societății curente. O temă esențială o constituie conceptul de creativitate. Îndreptându-ne atenția spre vârsta preșcolară, dacă până de curând accentul cădea pe o transmitere punctuală de informații către educabili, pe formarea unor competențe care să-i pregătească și să le fie de folos în viața de școlar, ceea ce se pretinde acum este mai mult decât atât și anume formarea capacității de a gândi creativ, de a gândi divergent.

Pentru cele menționate anterior, este de trebuință a se cunoaște cât mai multe despre conceptul adus în discuție. Simonton (2009) definește creativitatea ca fiind capacitatea de a rezolva probleme în moduri noi, eficiente, corecte, estetice și valorizate social, un fel de „originalitate adaptativă” sau un produs între originalitate și utilitate.

Originea cuvântului „creativitate” este în cuvântul latin „creare”, care înseamnă „a zămisli/ a făuri/ a naște”, fiind popularizat de către psihologul american G. W. Allport, în anul 1937.

Abraham Maslow consideră că atât mediul de viață al unei persoane, cât și genele sale îi influențează dezvoltarea, făcând distincția între două tipuri de creativitate:

1. Creativitate primară: oamenii care posedă acest tip de creativitate nu trebuie să depună efort pentru a realiza un număr mare de creații originale, o fac spontan, gândirea creativă fiind, în cazul lor, o calitate naturală, avută încă de la naștere;
2. Creativitate secundară: este tipul de creativitate „consolidată”, rezultat al unei munci precedente, mai precis, cei care au acest tip de creativitate desfășoară un exercițiu destul de solicitant pentru a putea realiza produse creative.

La rândul său Alfred Edward Taylor delimitează la rândul său cinci niveluri ale creativității care se manifestă la individ:

- Nivelul 1 – creativitatea expresivă: se manifestă în primii ani de viață, fiind specific copiilor care se manifestă în desen, cântece, istorioare și povestiri inventate;

- Nivelul 2 – creativitatea productivă: constă în natura sa practică, implică lucrări iscusite și dezvoltarea abilităților prin care persoana se va distinge;
- Nivelul 3 – creativitatea inventivă: ideile provin din capacitatea de a crea conexiuni noi între cunoștințele și experiențele care deja sunt existente în posesia individului;
- Nivelul 4 – creativitate inovativă: se traduce prin capacitatea de a crea opere, poezii, lucrări originale, fiind ceea ce e cunoscut în rândul simțului comun drept „talent";
- Nivelul 5 – creativitatea emergentă: aceasta este mai rar întâlnită, fiind cea mai complexă, izvorâtoare de principii și idei care revoluționează diverse domenii, în psihologia tradițională considerată „geniu".

Perioada preșcolarității este considerată esențială în conturarea creativității, cei mici reușind, în această perioadă să treacă treptat de la limitările acțiunilor motorii concrete, la acte simbolice. Disponibilitățile psihice pentru actul creativ, pe care acesta le posedă, sunt vizibile în lărgirea experienței cognitive, dezvoltarea imaginației și a competențelor lingvistice, precum și în trebuințele pentru cunoaștere, independență și autonomie pe care aceștia le exprimă.

Preșcolarii își manifestă creativitatea în activitățile pe care le desfășoară zi de zi: în joc, care este considerat principala activitate desfășurată în grădiniță; în limbaj, care implică interconexiune și relaționare cu cei din jur; în desen și pictură, cu ajutorul cărora conturează lumi și elemente nemaivăzute.

L. S. Vîgostki consideră jocul principalul factor al dezvoltării generale. Tot Vîgotski (1971) afirma că: „În joc, un copil se comportă totdeauna dincolo de vârsta sa medie, dincolo de comportamentul său cotidian, în joc este ca și cum ar fi puțin mai înalt decât el însuși". O categorie de jocuri care stimulează puternic creativitatea preșcolarilor este categoria jocurilor simbolice sau jocurile cu reguli intrinseci, inventate de către copii sau interiorizate, după nivelul lor de înțelegere, din viața și mediul ambiant.

Jocurile cu subiecte din viața cotidiană sunt o subcategorie, îmbrățișată de copii, a jocurilor simbolice. Jocurile: de-a familia, de-a magazinul, de-a doctorul sunt prezente în viața celor mici atât în mediul grădiniței, cât și în afara acestuia. Observându-i, constatăm cum aceștia mânuiesc jucării care sunt replici ale obiectelor originale, cum sunt trusele de medic pentru copii, sau alte obiecte pe care le asociază creativ cu cele originale (ex. un creion – seringă medicinală), întocmai cum au văzut în jurul lor, fără să primească indicații specifice din partea adulților. De cele mai multe ori, în acest tip de joc, copiii adoptă replici din vocabularul specific situației (ex. în cadrul jocului de-a familia, ei preiau replici ale părinților, anumite cuvinte pe care adulții le folosesc pentru a-i alinta).

Jocurile de creație cu subiecte din povești și basme, din spectacolele sau emisiunile vizionate în care copiii interpretează rolurile diferitelor personaje sau utilizează jucăriile pe post de substitut, ei preluând rolul regizorului, ne permit să reflectăm asupra formei particulare în care ei au preluat

mesajele transmise, asupra atitudinilor pe care le manifestă în raport cu unele personaje și asupra valorilor cu care aceștia se identifică. Mai mult decât atât, aceștia își manifestă potențialul creativ în încercarea de a reconstitui scenele care i-au impresionat, precum și aspectele de mimică și limbaj specifice personajelor.

Jocul de construcție presupune imitarea unor construcții reale, reconstituirea unor modele percepute anterior sau unora imaginare. Acesta le permite preșcolarilor să exploreze diverse materiale cu ajutorul cărora vor construi diverse obiecte, să le compare, să le observe formele (rectangulare, cilindrice, sferice) și texturile (netede, aspre, lucioase), chiar dacă nu le pot numi cu precizie. Jocul le oferă cadrelor didactice șansa de a-i observa pe cei mici și de a constata nivelul de dezvoltare a creativității acestora, precum și emoțiile induse de joc, care le crește încrederea în capacitățile lor, în urma construcțiilor pe care au reușit să le realizeze. Cuburi, mozaic, piese specifice de construcție sau chiar elemente naturale, prind sens în mici capodopere pe care copiii le prezintă cu mândrie

Prin intermediul desenului și al picturii, copiii redau realitatea particularizată, trecută prin filtrul lor personal, diverse linii, semne, simboluri sau pete de culoare pot reprezenta aspecte din proximitatea lor. Lucrările lor sunt cel mai des influențate de emoționalitate, cei mici tinzând să recreeze selectiv „universul" care îi preocupă. Din practică se poate observa că, în jurul vârstei de 3-4 ani, vârsta preșcolară mică, lăsând un copil să deseneze/ picteze liber și întrebându-l ulterior ce reprezintă desenul/ pictura, acesta poate prezenta un amestec de forme și culori drept o lume cu elemente variate, un cadru sau o scenă familială, socială ori inspirată din povești și desene animate. Imaginația creatoare evoluează odată cu capacitățile artistice ale preșcolarilor. Cu toate că, lucrările lor capătă conturi mai clar definite și mai ușor de identificat, ei își exprimă în continuare imaginea formată particular despre realitatea reprezentată sau redau în maniere inedite portretizări ale unor persoane și personaje cunoscute sau existente în universul lor imaginativ ori ale unor obiecte cu trăsături inovatoare.

Stimularea creativității în perioada preșcolară este definitorie pentru dezvoltarea ulterioară a preșcolarilor, pentru a se putea adapta facil la variatele experiențe din mediul de viață, pentru a se reinventa continuu și a contribui activ la modelarea universului social.

Bibliografie:

Albulescu, I., Catalano, H., Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar, Ed. Didactica Publishing House, 2019

Ezechil, L., PăișI-Lăzărescu, M., Laborator preșcolar, Ed. V&I INTEGRAL

Maslow, AH., Blocuri emoționale ale creativității. Umanist , 1958

Simonton, D. K., Creativity. In S. J. Lopez & C. R. Snyder (Eds.), Oxford handbook of positive psychology (pp. 261–269). Oxford University Press, 2009

Taylor, A. E., Creative Morality, 1938

Vîgotski L. S., Opere psihologice alese (vol. I). Ed. Didactică și pedagogică, 1971

MOTIVAȚIA ÎN ÎNVĂȚAREA ȘCOLARĂ

Valentina Burz, Școala Gimnazială Vidra
Sorina Burz, Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava minunată”, Alba Iulia

Învățarea școlară este o activitate planificată, desfășurată sistematic, de organizare și autoorganizare a experiențelor cognitive, precum și a personalității și de asemenea, de dezvoltare a potențialului biopsihic individual. Dincolo de caracterul structural al conceptului, învățarea școlară implică și resurse umane în interacțiune. Pentru un rezultat propice și pentru a fi atinse scopurile și obiectivele propuse, ambele părți trebuie să se implice activ și să fie dornice să susțină învățarea și desfășurarea optimă a demersului educativ.

Situațiile practice aduc, însă, adesea la lumină o problematică de actualitate, care necesită soluționare: lipsa motivației pentru învățare, când tocmai motivația este cea care asigură caracterul dinamic și energizant al actului educativ și facilitează buna desfășurare a acestuia. R. Ames si C. Ames (1990) au identificat chiar o serie de comportamente care denotă existența unei probleme de motivație în rândul elevilor: procrastinarea, prin amânarea realizării unei sarcini, dificultățile în luarea deciziilor, stabilirea unor scopuri nerealiste, renunțarea la sarcină atunci când aceasta pare prea dificilă, fără a încerca de mai multe ori, autoamăgirea, susținând că a încercat să rezolve sarcina, dar nu a ieșit nimic.

De-a lungul timpului s-au propus multiple definiții ale conceptului de „motivație”, din perspective precum cea psihologică, fenomenologică, sub aspect integrativ, dar nu s-a stabilit o singură definiție general valabilă. Cu toate acestea Raymond J. Wlodkowski (1978) a propus o definiție cuprinzătoare „Motivația este cuvântul utilizat pentru a descrie acele procese care pot să stârnească producerea unui comportament, să ofere o direcție sau un scop comportamentului, să asigure persistența comportamentului sau să conducă la alegerea unui comportament particular”.

Motivația pentru învățare poate fi considerată o subclasă a conceptului general de motivație care înglobează variate motive ale învățării, nevoi precum cea de autorealizare, de afirmare pe plan social prin succesul academic, curiozitate, dorința de a-și mulțumi părinții prin rezultate remarcabile, precum și teama de eșec sau de pedeapsă. (Vintilescu, D., 1977)

Literatura de specialitate face distincția între două categorii de motivație, de obicei opuse, motivația intrinsecă și cea extrinsecă.

Motivația intrinsecă ia naștere din pasiunea și preocuparea pentru un anumit domeniu sau aspect, în situația de față, pentru actul învățării. Acest tip de motivație este un pilon stabil pentru o învățare eficientă și o dezvoltare pozitivă a educabililor. Motivația intrinsecă nu este asociată doar cu

angajamentul și perseverența în practicarea activității pe o durată mai lungă de timp, ci și cu utilizarea strategiilor meta-cognitive la un nivel mai înalt și cu o procesare în profunzime a substanței informațiilor. (Larson, R. W., & Rusk, N., 2011).

Sursa acestei motivații, după cum i-o spune și numele, provine din interiorul persoanei, fără a fi condiționată de aspecte exterioare „Motivația intrinsecă își are sursa în însăși activitatea desfășurată și se satisface prin îndeplinirea acelei activități. Ea îl determină pe individ să participe la o activitate pentru plăcerea și satisfacția pe care aceasta i-o procură, fără a fi constrâns de factori exteriori." (Dragu A., Cristea S., 2003, p.75). Motivația intrinsecă își are bazele în curiozitate, în nevoia de cunoaștere, atât de acumulare de noi cunoștințe, precum și de completare a celor preexistente, precum și în tendința firească de autorealizare.

La polul opus, motivația extrinsecă își găsește resursele în mediul exterior educabilului. Este necesar ca acesta să depună efort pentru atingerea scopurilor propuse, dar acest efort este influențat de un răspuns din lumea exterioară, sub forma sistem de recompense și pedepse, în baza condiționării operante. Astfel apar situațiile în care elevii învață doar pentru a obține note mari, uneori pierzând esența și mecanizând procesul, sau pentru a nu fi sancționați de către părinții lor. Privind motivele din perspectivă emoțională, educabilii caută uneori, prin efortul academic, să primească laude și aprecieri de la cei din jur, care să îi valideze, să le susțină o imagine în acord cu sinele lor ideal. De asemenea, depun efortul din teamă, de eșec, de pedeapsă sau de a pierde aprecierea și afecțiunea celor dragi.

Cu toate că motivația intrinsecă este mai sustenabilă în timp, ar fi un nonsens să ignorăm motivația externă în învățare, de aceea s-au căutat diverse metode și modalități prin care cadrele didactice să stârnească motivația elevilor, căci, precum afirmă Johann Friedrich Herbart „În activitatea de predare, cel mai mare păcat este să fii plictisitor."

Psihologul american, Jere Brophy, propune o serie de principii și o taxonomie a strategiilor motivaționale eficiente în învățare. În rândul principiilor, acesta evidențiază:

a) importanța abordării în acord cu nivelul motivațional individual al elevului, nu implementând în mod obligatoriu modelele de actualitate;
b) socializarea și cooperarea între agenții procesului educațional, precum și constituirea unui mediu atractiv pentru elevi, atât din punct de vedere al spațiului destinat învățării, cât și al propriei imagini pe care cadrul didactic le-o expune elevilor;
c) suportul acordat educabililor inițial în identificarea scopurilor pe care doresc să le atingă, apoi în procesul atingerii lor;
d) predarea unor conținuturi cu folos, care să poată fi înțelese și ulterior utilizate.

În ceea ce privește strategiile motivaționale, Brophy atrage atenția cadrelor didactice înspre:

1) strategiile de susținere a încrederii elevilor: oferirea de sprijin elevilor pentru a își stabili scopuri realiste, pentru a se angaja activ în procesul de atingere a lor, oferirea unui feedback informativ, nu doar a notelor, precum și integrarea elevilor care tind spre nereușită;
2) strategiile de motivare utilizând stimulente extrinseci: lauda și răsplătirea progresului, utilizarea competiției în unele situații de învățare, ghidarea elevilor pentru a-și aprecia corect rezultatele și nivelul de cunoștințe acumulate;
3) strategiile de conectare la motivația extrinsecă a elevilor: răspunsul la nevoile lor de autonomie, oferirea șansei de a face alegeri, implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, crearea situațiilor de colaborare între colegi, pentru a le fi satisfăcută nevoia de interconectare, combinarea activităților practice cu cele intelectuale.

Este, astfel, necesar ca motivația pentru învățare a celor care se formează să fie stârnită și, ulterior susținută, după cum afirmă și Mucchielli, R., (1982) „Un bun pedagog este mai ales cel care știe să se servească și să servească sistemul motivațional al persoanei.”

Bibliografie:

Ames, R., & Ames, C., Motivation and effective teaching. In B. F. Jones, & L. Idol (Eds.), Dimensions of thinking and cognitive instruction. Hillsdale, N.J: ErIbaum. 1990

Asla, I. Consideraţii psihopedagogice asupra motivaţiei pentru învăţare. Studia Universitatis Moldaviae (Seria Ştiinţe ale Educaţiei), 2017

Brophy, J., Looking Back and Ahead: Integrating Motivationel Goals into Your Planning and Teaching. În: Motivating Students to Learn, 2004

Dragu, A., Cristea, S. - Psihologie si pedagogie școlară,. Ovidius University Press, Constanța, 2003

Larson, R. W., & Rusk, N., Intrinsic motivation and positive development. Advances in child development and behavior, 2011

Mucchielli, R., Metode active în pedagogia adulților, EDP, București, 1982

Vintilescu D. Motivaţia învăţării şcolare. Timişoara: Facla, 1977

Wlodkowski, R. J. Motivation and teaching: A practical guide. Washington, D. C.: National Education Association, 1978.

Metoda proiectelor colaborative cu ajutorul tehnologiei

P.I.P.P. Budiş Cecilia

Şcoala Gimnazială Nr. 5, Piatra Neamt

Elevii din zilele noastre trăiesc într-o lume complet diferită de acum 5 sau 10 ani în urmă. Să spui că elevii de astăzi nu au cunoscut o lume fără calculatoare este adecvat dar aceasta nu este suficient pentru a reliefa îndeajuns inovaţiile tehnologiei. Putem afirma că elevii secolului 21(şi chiar unui profesori mai tineri) nu au cunoscut o lume fără internet sau alte tehnologii moderne. Din această cauză este necesară o readaptare a strategiilor şi metodelor de predare-învăţare- evaluare la secolul tehnologiei. În acest secol în care să fii conectat este ceva obişnuit, o soluţie, pentre cei care cauta metode inovative de evaluare, poate fi metoda proiectelor colaborative. Evaluarea realizată prin această metodă alternativă contrastează cu metodele tradiţionale de evaluare deoarece elevul este implicat activ în ea. Evaluarea alternativă asigură elevilor un feedback în ceea ce priveşte felul în care au recepţionat şi au valorificat informaţiile. În acelaşi timp, evaluarea complementară îi ajută să- şi îmbogăţească cunoştinţele. Termenul de evaluare alternativă a devenit la "modă" în ultima vreme. Obiectivele sale majore sunt de a stabili noi metode democratice care se axează pe îndeplinirea unor sarcini pentru a se evalua competenţele elevului. Noţiunea de evaluare alternativă contrastează cu metodele tradiţionale de evaluare deoarece îl implică pe elev în acest proces dar mai ales pentru-că localizează evaluarea într-un context real. Câteva dintre cele mai cunoscute tehnici folosite de profesori pentru a evalua gradul de implicare a studenţilor precum şi competenţele dobândite sunt următoarele: evaluarea sistematică, auto-evaluarea, portofoliul si proiectul.

Proiectul prin colaborare sau investigaţia grupului este văzută ca fiind una din cele mai complexe metode ce se axează pe învăţarea prin cooperare. După cum îi sugerează şi numele, investigaţia constituie una din cele mai importante caracteristici a acestei metode de evaluare alternative. Proiectul colaborativ implică dezvoltarea unor deprinderi de lucru în echipă şi a abilităţilor de comunicare. Acestea din urmă trebuie deprinse înainte ca investigaţia propriu zisă să fie făcută.. O altă problemă , care trebuie urmărită, este modul în care se vor selecta membrii grupurilor. Dacă la început profesorul va împărţi clasa în grupuri eterogene formate din 4 sau 5 copii, treptat rolul profesorului este diminuat. La un moment dat în cadrul investigaţiei, elevii pot decide singuri ce teme şi ce colegi de echipă vor avea. Cu toate acestea, criticii acestei metode afirmă că astfel elevii mai slabi pot profita de pe urma lucrului în echipă. Indiferent de rolul ales de profesor(observator sau participant, evaluator), nu poate fi pus sub semnul întrebării elementul de noutate adus de aceasta.

Metoda proiectelor prin colaborare se bazează pe lucrul în echipe şi respectă caracteristicile metodei proiectelor. Astfel elevii vor trece prin şase etape consecutive. Acestea sunt: alegerea temei, planificarea cooperării în grup, implementarea, analiza şi sinteza, prezentarea produsului final şi evaluarea. În cazul acestei metode rolul profesorului şi al elevului a cunoscut modificări. Astfel, profesorul trebuie să realizeze că în cadrul proiectelor rolul său s-aschimbat. El/ea nu va mai fi singura sursă de informaţii deoarece elevii pot apela la clarificarea neclarităţilor la persoane din alte grupuri sau la alţi experţi din afara clasei. Alte modificări în ceea ce priveşte managementul clasei de elevi şi în consecinţă care se regăsesc în cadrul metodei proiectelor collaborative, ţin de alte caracteristici precum: vârsta elevilor, mărimea clasei de

elevi, acurateţea materialelor, organizarea clasei etc. Rolul elevilor în cadrul metodei proiectelor collaborative cunoaşte modificări comparative cu învăţarea tradiţională. Elevii vor trebui să dezvolte abilităţi de analiză, sinteză şi de autoevaluare. De fapt, dezvoltarea propriei conştiinţe ca actori ai propriei învăţări este una din caracteristicile metodei proiectelor collaborative. Elevii nu mai învăţă pasiv ci se implică activ în învăţare mai ales atunci când lucrează în echipă.

În clasele în care se folosesc resursele digitale activitatea proiectelor poate începe chiar din şcoală printr-un ,,webquest". Deşi aceste cercetări pe internet se folosesc încă din 1995 în şcolile din vest de abia în ultima perioadă au început să fie aplicate investigaţiei din clase. În cadrul metodei proiectelor prin colaborare, elevii trebuie să răspundă la anumite întrebări specific, să atingă sarcinile de lucru desemnate la începutul cercetăriii identificate anterior de profesor. Indiferent dacă elevii folosesc internetul(apelează la motoare de căutare gen google) sau CD-uri în faza de cercetare, documentare, rolul profesorului rămâne neschimbat. El/ea trebuie să- i ajute să înţeleagă ce au găsit aceasta deoarece după cum am afirmat mai sus internetul este o sursă de informaţii.Uneori elevii pot căuta, sintetiza informaţiile fără sprijin alteori este nevoie să urmărească un,, webquest" creat chiar de profesor dar indiferent de metoda aleasă informaţiile găsite pe internet sunt extreme de bogate şi variate.

Posibilităţile folosirii tehnologiei la clasă sunt nelimitate în cadrul metodei proiectelor. Copiii pot folosi blogurile grupului sau ale clasei pentru a sintetiza informaţiile găsite din surse variate. Deoarece un blog poate deveni un jurnal on line este mult mai uşor pentru copii să răspundă şi să analizeze informaţiile, iar acest jurnal electronic îl ajută şi pe profesor să urmărească modul în care fiecare grup evoluează de a lungul fiecarei etape a proiectelor şi să intervină dacă este necesar. Desigur, accesul la aceste bloguri trebuie restricţionat dar internetul este plin de websituri precum: ,,www.21classes.com: www.edublogs.org" care oferă sfaturi pentru cei care vor să creeze un blog al clasei.

Alti profesori pot apela la alte programe de tip wiki. Un program de tip wiki este un website construit în mod intenţionat fie de profesor sau de elevi şi care include conţinuturi care se adresează unei teme specifice. Elevii pot scrie, filma despre orice temă pe acest program iar ceilalţi pot aduce completări.

Nu în ultimul rând se pot alege reţelele de socializare de tipul Twitter sau Ning în cadrul metodei proiectelor colaborative. Aceste reţele de socializare sunt bine cunoscute de copii şi pot fi folosite pentru a da naştere unei reţele pentru a discuta teme variate sau pentru a sprijini colaborarea în rândul elevilor.

Dacă aceste programe sau reţele de socializare pot fi folosite în decursul oricărei etape a proiectelor pentru ultima etapă, evaluarea necesită o pregătire riguroasă atât din partea elevilor cât şi a profesorilor. Tehnologia poate fi regăsită în cadrul acestei etape. De exemplu, copii pot folosi Power Point Presentations, prezentări realizate cu ajutorul unui avatar creat de membrii grupului prin aplicaţii de tip Voki sau pot apela la prezentări de tip Prezzi în cadrul ultimei etape a proiectului: evaluarea. Bineînţeles, accesul elevilor şi a altor grupur trebuie restriţionat. Elementele de securitate sunt necesare indifferent de metoda aleasă îndeosebi în cazul elevilor din învăţământul primar.

Dacă discutăm despre avantajele folosirii acestei metode la clasă am putea enumera câteva dintre ele după cum urmează: creşterea motivaţiei, autenticitatea, dezvoltarea competenţelor de comunicare. Metoda proiectelor poate dezvolta şi competenţele digitale, artistice şi chiar cross- curriculare. Folosirea tehnologiei este pentru copii ,, cireaşa de pe tort". Datorită eforturilor lor de a folosi noile tehnologii, învăţarea devine mai puţin axată pe profesor. Elevii sunt aşadar încurajaţi să devină independenţi şi să dezvolte în consecinţă abilităţi de care

vor avea nevoie dea lungul întregii vieţi. Pe măsură ce devin responsabili pentru propria învăţare ei ştiu cum şi când să folosească tehnologia.

Metoda proiectelor dezvoltă şi gândirea critică. Această abilitate de a stabili legături cu diferite teme este o consecinţă a dezvoltării proceselor gândirii critice. De multe ori, proiectul analizează o problemă din puncte variate de vedere iar soluţiile oferite pot fi aplicate în domenii diferite. Un alt avantaj al aplicării acestei metode la clasă este dezvoltarea deprinderilor de lucru în echipă şi de grup. În rezolvarea sarcinilor de lucru ale proiectului elevii folosesc negocierea şi gândirea critică. Deoarece fiecare membru al echipei este făcut responsabil pentru a subtemă a acestuia, învăţarea prin metoda proiectelor colaborative le impune elevilor să se ajute între ei, să prezinte sau chiar să evalueze o mulţime de informaţii. Lucrând în echipă vor acoperi mai multe domenii şi chiar subteme ale proiectului. Elevii pot fi încurajaţi să ofere explicaţii celorlalţi membrii ai echipei devenind aşadar implicaţi în propria învăţare. De altfel, chiar şi în ultima etapă a proiectelor deoarece alţi copii pot vedea produsul finit al proiectelor(postere, afise, brosuri electronice etc), motivaţia se menţine.

Printre dezavantajele folosirii metodei proiectelor colaborative la clasă putem aminti: zgomotul, pregătirea materialelor, evaluarea activităţii elevilor în timpul şi la prezentarea finală. Mai ales la clasele primare zgomotul din timpul etapelor proiectului poate deranja activităţile din clasele învecinate.

În ceea ce priveşte pregătirea materialelor necesare pentru un proiect atât profesorul cât şi elevul au nevoie de timp pentru a pregăti un proiect. Pe de altă parte un proiect acoperă diverse subtheme care au nevoie de un timp mai îndelungat pentru a fi aprofundate iar în aceste condiţii termenul limită alocat prezentării proiectului este depăşit. Alte critici sunt aduse de cei care văd în această digitilizare a informaţiei un timp irosit întrucât de multe ori clasele nu sunt pregătite pentru secolul 21. Tablele interactive, retroproiectoarele nu se regăsesc în stare de funcţionare în toate şcolile din ţară.

În concluzie, tehnologia poate fi de un real ajutor în cadrul metodei proiectelor prin colaborarea deoarece când predau în secolul 21 mai devreme sau mai târziu profesorii trebuie să adapteze noilor tehnologii tot mai prezente în viaţa de zi cu zi a elevilor.

Bibliografie:

Arends, Richard*: Learning To Teach*, 3rd Edition, McGraw-Hill, U.S.A., 1994

Bălan ,Rada, ; Cehan, Anca;…: *In- service training course for teachers of English*, Editura Polirom, Iaşi, 2003, pp. 250-251

Bender, William N., *Project- Based Learning: differentiating instruction for the 21ST century*, Corwin Publishing, California, 2012. P. 79-124

Maltese, Ralph, *Projects Based Learning. 25 Projects for 21ST century Learning*, Dog Ear Publishing, Indianapolis, 2012

Stănişoară,Mirela Codruţa, *Interactive Language Training for students and not only*, Editura Aramis, Bucuresti, 2003, p. 14

Ribé, Ramon and Vidal, Nùna, *Project Work Step by Step. Handbooks for the English Classroom*, Ed. Macmillan Heinemann, Scotland, 1993

Richards, Jack C. and Theodore S. Rodgers: *Approaches and Methods in Language Teaching*, 2nd Edition, Cambridge University Press, 2001, p.192

Willis Jane and Willis David, *Challenge and Change in Language Teaching*, Macmillan Heinman Language Teaching, Oxford, 1998

PROVOCĂRILE PREZENTULUI ȘI ADAPTAREA PROFESORULUI LA PARTICULARITĂȚILE GENERAȚIILOR *Z* ȘI *ALPHA*

Prof. înv. Preșcolar, Buta Ligia- Școala Gimnazială Ciuruleasa

In prezent, societatea se confruntă cu o serie de provocări care afectează toate generațiile,dar care au un impact special asupra generațiilor Z și Alpha. Aceste două generații sunt diferite de cele anterioare datorită schimbărilor rapide din tehnologie, societate și mediul înconjurător.

Generația Z , cuprinde persoanele născute între anii 1977 și 2012. Această generație a crescut într-o lume dominată de tehnologie și de mediul online. Cea mai mare provocare pentru generația Z este utilizarea excesivă a internetului și a tehnologiei. Aceștia sunt prima generație care a crescut într-o lume complet digitală, iar utilizarea excesivă a internetului poate duce la probleme de sănătate mentală și fizică, cum ar fi anxietatea, depresia, obezitatea sau insomnia. Generația Z se confruntă, de asemenea, cu presiunea ridicată de performanță și succes într-o lume competitivă. Aceștia sunt preocupați de propria imagine publică și sunt expuși la o presiune ridicată de a reuși în domeniile de interes. Această presiune poate duce la stres, anxietate și lipsă de încredere în sine.

Generația Alpha, este generația cunoscută sub numele de ,,digitali nativi", născută după 2010 și este generația complet digitală și conectată. Aceștia sunt expuși la o gamă largă de tehnologii, cum ar fi dispozitive mobile, tablete, jocuri video încă de la o vârstă fragedă. Fiind o lume complet digitală, aceștia au nevoie să înțeleagă impactul utilizării excesive a tehnologiei asupra sănătății lor mentale și fizice.

Preșcolarul Alpha este deschis spre tehnologie, crește cu ea, devine dependent de ea. Studiile arată că s-au înregistrat modificări ale creierului unui nativ digital, comparativ cu cel al unui copil născut înainte de explozia tehnologică. Creierul se schimbă în funcție de input-urile pe care le primește. Copiii crescuți într-o lume a calculatorului gândesc diferit față de noi. Ei dezvoltă minți hypertext. Ei sar de colo-colo. E ca și cum structurile lor cognitive au fost paralele, nu secvențiale. (William D. Winn, apud Prenski 2001). Aici intervine adultul care trebuie să încurajeze și interacțiunile directe ale copiilor, socializarea față în față, să stimuleze dialogul. Știm că simțirea și gândirea copiilor este diferită de cea a adulților, ei au propria lor percepție a lumii, abstractizarea este limitată, trebuie să primească suport vizual pentru a înțelege informațiile. Acesta este rolul major al tehnologiilor digitale, ale softurilor educaționale.

Profesorii își dau seama că cele mai tinere generații ale noastre învață cel mai bine din modalități de predare care diferă foarte mult de cele ale predecesorilor săi. De aceea cadrele didactice ar trebui să ia în considerare câteva abordări strategice de predare.

Pentru a-i ține activi și implicați în procesul de învățare, educatoarele trebuie să găsească activități potrivite pentru această generație. Iată câteva sugestii pentru activitățile în grădiniță, pentru copiii din generația Aplha:

1. ***Utilizarea tehnologiei în scop educațional*** – Tehnologia este omniprezentă în viața copiilor

Generației Alpha, iar utilizarea ei poate fi o modalitate excelentă de a-i ajuta să învețe.

- *Tabletele și calculatoarele pot fi folosite pentru a oferi oportunitatea de a explora și a învăța prin jocuri interactive și aplicații educaționale*
- *Proiectoarele și ecranele interactive pot fi utilizate pentru a oferi prezentări și lecții distractive și interactive care să imbunătățească experiența de învățare a copiilor.*
- *Aplicații și software educționale care pot fi folosite pentru a sprijini învățarea alfabetului, numerele, culorile,formele și multe altele.*

Este important de reținut că tehnologia nu ar trebui să înlocuiască complet activitățile tradiționale și experiențele de învățare prin jocuri, mișcare și interacțiune social. În schimb, tehnologia ar trebui să fie folosită ca o modalitae complementară și echilibrată de învățare. De asemenea, este important să se asigure că copiii sunt supravegheați și că sunt utilizate programe și echipamente potrivite pentru vârsta și nivelul de dezvoltare al fiecărui copil

2. ***Activități de învățare prin experiență –*** Invățarea prin experiență este o metodă pedagogică foarte eficentă în educația timpurie care se bazează pe implicarea activă a copiilor în procesul de învățare prin intermediul activităților și experiențelor practice. Iată câteva exemple de activități de învățare prin experiență:
    - *Explorarea mediului inconjurător-plimbarea în natură,colectarea de frunze sau flori, obseravarea plantelor și animalelor în mediul lor natural.*
    - *Experimente stiințifice simple -îi ajută pe copiii să înțeleagă principii științifice de bază*

- *Activități de joc- jocuri de rol, jocuri de construit, jocuri muzicale, activități distractive care poate ajuta copiii să învețe despre relațiile sociale, să învețe reguli, să-și dezvolte abilități de coordonare și să-și imbunătățească concentrarea.*
- *Activități artistice- îi ajută pe copii să-și dezvolte imaginația și creativitatea precum și abilitățile motorii fine.*
- *Activități practice- îi ajută pe copii să își dezvolte abilități utile pentru viață (gătitul,îmbrăcatul,spălatul) și îi ajută să fie independenți și să aibă grijă de ei înșiși.*

3. ***Activități de socializare-*** Grădinița este mediul excelent pentru a începe procesul de socializare pentru copiii mici. Copiii își dezvoltă abilitățile sociale prin interacțiunea cu colegii lor, își construiesc relații și învață să lucreze împreună. Câteva exemple de activități de socializare sunt:
   - *Jocuri de echipă – acestea sunt excelente pentru a-i ajuta pe copii să învețe cum să lucreze împreună și să comunice eficient cu ceilalți.*
   - *Proiecte de colaborare- îi ajută pe copii să învețe să colaboreze și să lucreze împreună pentru realizarea unui scop comun. (construirea unui castel ,crearea unei picturi)*
   - *Activități de grup pentru sărbători sau evenimente -îi ajută pe copii să își petreacă timpul împreună și să se simtă parte dintr-un grup*
4. ***Activități sportive și de mișcare-*** Copiii generației Alpha petrec mult timp în fața ecranelor, iar educatoarele trebuie să îi încurajeze să se miște și să facă sport . Activitățile sportive sunt esențiale pentru dezvoltarea fizică și mentală sănătoasă. In grădiniță, este important să se ofere copiilor o varietate de activități sportive și de mișcare care să le permită să se dezvolte și să se distreze în același timp . Iată câteva exemple de activități sportive și de mișcare potrivite pentru copiii generației Alpha în grădiniță:
   - *Jocuri cu mingea- acest tip de activitate ajută la îmbunătățirea coordonării și abilităților motorii, dezvoltarea abilităților sociale precum și interactiunea cu alți copii*
   - *Jocuri de alergare și de tag- sunt o modalitate excelentă de a-i ajuta pe copii să își imbunătățească forța ,agilitatea și interacțiunea și sănătatea fizică. Aceste jocuri permit, de asemenea, să își folosească imaginația și să se distreze.*

- *Jocurile de echilibru – îi ajută pe copii să își imbunătățească abilitățile motorii și de coordonare. Aceste jocuri le permit copiilor să își dezvolte încrederea în propriile abilități și să se distrese în aceșlași timp.*

5. Crearea unui mediu de învățare pozitiv și plăcut – Copiii generației Alpha vor învăța cel mai bine atunci când se simt confortabil și relaxați,într-un mediu pozitiv și încurajator. Acest mediu poate fi realizat prin:

- *Crearea unui mediu sigur, curat și confortabil*
- *Promovarea interacțiunii sociale*
- *Incurajarea dezvoltării emoționale*
- *Crearea unui program bine structurat*
- *Promovarea respectului și al diversității*

6. ***Implicarea părinților în procesul de învățare-***pentru a ajuta copiii din Generația Alpha să învețe, este important să se implice și părinții în procesul de învățare.Aceștia pot oferi suport și îndrumare suplimentară acasă și pot colabora cu educatorii pentru a asigura o continuitate a procesului de învățare între școală și acasă. Câteva modalități prin care părinții pot fi implicați în educația copiilor din această generație sunt:
    - *Comunicare regulată- menținerea unei comunicări constante cu părinții prin care aceștia sunt informați cu privire la progresul copiilor, activitățile planificate sau orice probleme pot apărea.*
    - *Participarea la activități- încurajarea părinților să participe la diferite activități organizate în grădiniță pentru a se implica în educația copiilor*
    - *Educație la domiciliu- pot fi oferite părinților resurese și sugestii pentru a-și sprijinii copiii în învățarea acasă.*
    - *Formare și instruire – educatoarea poate organiza sesuni de formare și instruire pentru părinți cu privire la tehnici și strategii de parenting eficiente pentru generația Alpha.*

Din anul în care Internetul a început să alimenteze computerele în aproape fiecare casă, mulți profesori și-au dat seama că experiențele și așteptările digitale ale copiilor vor modela pentru totdeauna educația. Adaptându-și stilul de predare pentru a se potrivi cu preferințele generației

Alpha, de a explora lumea lor, va continua să modeleze viitorii lideri ai țării, care sunt încrezători, curioși și auto-motivați.

BIBLIOGRAFIE

Curriculum pentru învățământul preșcolar,,Ed. Didactică Publishhing House, București, 2009.
Bocoș,M.D.,(2013),Instruirea interactivă, Editura Polirom, București
Roco Mihaela, Creativitate şi inteligenţă emoţională, Editura Polirom, Iaşi, 2001
Preda, V.,, Educația pentru știință în grădiniță'' Ed. Compania, București, 2000
Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G.,Fulga M. ,,Metode interactive de grup,, Ed. Arves, 2002.

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Mariana Butnaru, Liceul ,,Gh. Ruset Roznovanu", localitatea Roznov, județul Neamț

Educația este o forță fundamentală care poate transforma societatea și îmbunătăți calitatea vieții. De-a lungul istoriei, educația a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării umane și a progresului social.

De ce considerăm că educația este cea mai eficientă modalitate prin care putem produce schimbări semnificative în lume? Este adevărat că există o multitudine de citate care evidențiază importanța educației și impactul său asupra societății, însă acestea nu sunt simple expresii goale de sens.

Educația este esențială în dezvoltarea personală și profesională a fiecărei persoane, iar abilitățile și cunoștințele dobândite în cadrul procesului de învățare pot fi utilizate pentru a schimba lumea în mai bine, poate ajută oamenii să înțeleagă problemele din lumea înconjurătoare și să dezvolte soluții la acestea, oamenii învață să gândească critic, să ia decizii informate și să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare. Acestea sunt toate calități importante pentru a face schimbări în societate.

De asemenea educația poate ajuta la reducerea sărăciei și inegalității sociale prin creșterea accesului la oportunități de dezvoltare personală și profesională, îmbunătățirea nivelului de trai al oamenilor și reducerea discrepanțele economice și sociale.

Una dintre ideile originale privind educația este aceea că aceasta poate contribui la reducerea inegalităților și la promovarea incluziunii sociale. Oportunitățile educaționale pentru toți, indiferent de statutul socio-economic, etnie sau gen, pot permite accesul la resurse și cunoștințe care conduc la succes și împlinire în viață. Prin eliminarea barierelor în accesul la educație și asigurarea unei educații de calitate pentru toți, putem construi o societate mai echitabilă și incluzivă.

Educația nu trebuie să se limiteze la transmiterea de cunoștințe și informații, ci trebuie să se concentreze pe dezvoltarea unor competențe relevante pentru viitor. Aceasta include abilități precum gândirea critică, rezolvarea problemelor, colaborarea și comunicarea. Asemenea competențe îi vor ajuta pe elevi să se adapteze la schimbările rapide ale lumii și să contribuie la soluțiile problemelor globale precum schimbările climatice, inegalitatea și sărăcia.

O idee cu aplicabilitate în educație este integrarea conceptelor de dezvoltare durabilă în curricula școlară. Acest lucru ar putea implica prezentarea problemelor de mediu, sociale și economice într-un mod interdisciplinar și contextul lor global. Prin înțelegerea interdependenței dintre aceste aspecte și responsabilitățile noastre individuale și colective, elevii pot deveni cetățeni activi și responsabili, contribuind la crearea unui viitor sustenabil.

Într-o lume globalizată și interconectată, educația poate juca un rol important în promovarea diversității culturale și în depășirea barierelor care ne separă. Prin expunerea elevilor la diverse culturi, tradiții și perspective, putem dezvolta înțelegerea reciprocă și respectul, facilitând astfel dialogul intercultural și cooperarea internațională.

Tehnologia poate fi un instrument puternic pentru democratizarea accesului la educație și extinderea oportunităților de învățare. Utilizarea platformelor online, a cursurilor deschise și a resurselor educaționale gratuite poate permite persoanelor din zonele rurale sau defavorizate să beneficieze de o educație de calitate. În plus, tehnologia poate personaliza învățarea și asigura accesul la experți și mentori din întreaga lume, sporind astfel calitatea educației.

O altă idee în domeniul educației este încurajarea responsabilității civice și a angajamentului comunitar. Prin implicarea elevilor în proiecte comunitare și activități de voluntariat, aceștia pot învăța să lucreze împreună pentru a rezolva problemele locale și să dezvolte un sentiment de apartenență la comunitatea lor. Această abordare poate ajuta la formarea unei generații de cetățeni activi și responsabili, pregătiți să contribuie la schimbarea lumii într-un mod pozitiv.

Valori fundamentale în educație sunt acele principii și concepte care ar trebui să fie încorporate în procesul de educație pentru a dezvolta caractere puternice și etice în elevi. Aceste valori sunt importante nu doar pentru a forma indivizi responsabili și buni cetățeni, dar și pentru a ajuta elevii să își găsească sensul și scopul în viață. Iată câteva exemple de valori fundamentale în educație:

1. *Respectul* - se referă la tratarea tuturor oamenilor cu demnitate și considerație, indiferent de diferențele lor culturale, rasiale, religioase sau de gen.

2. *Responsabilitatea* - implică asumarea consecințelor propriilor acțiuni și a angajamentelor asumate, fiind responsabil pentru propria dezvoltare și succes.

3. *Onestitatea* - se referă la sinceritate și integritate în toate aspectele vieții, inclusiv în relațiile cu ceilalți și în raportarea la propria persoană.

4. *Empatia* - implică capacitatea de a înțelege și de a simți emoțiile și perspectivele altor persoane, fiind un factor important pentru crearea unei societăți armonioase și echitabile.

5. *Toleranța* - implică respectarea diferențelor și acceptarea diversității, incluzând diferitele opinii, tradiții, religii și culturi.

6. *Curiozitatea* - reprezintă dorința de a descoperi, de a explora și de a învăța continuu, fiind esențială pentru dezvoltarea cognitivă și intelectuală.

7. *Disciplina* - implică autocontrolul și respectarea regulilor și normelor stabilite în cadrul unei comunități, fiind un aspect esențial al dezvoltării responsabilității și auto-disciplinei.

Acestea sunt doar câteva exemple de valori fundamentale în educație, însă există și altele, cum ar fi compasiunea, generozitatea, perseverența, creativitatea și multe altele. Este important ca educatorii să modeleze și să încurajeze aceste valori într-un mod consistent și consecvent, astfel încât elevii să le poată integra în propriul lor set de valori și să le utilizeze în viața lor de zi cu zi.

Educația este o forță puternică care are capacitatea de a schimba lumea într-un mod semnificativ. Prin asigurarea egalității și incluziunii sociale, dezvoltarea competențelor pentru viitor, promovarea dezvoltării durabile, valorificarea diversității culturale, utilizarea tehnologiei și încurajarea responsabilității civice și angajamentului comunitar, educația poate modela viitorul și contribui la crearea unei lumi mai bune pentru toți. Este esențial ca guvernele, instituțiile educaționale, comunitățile și indivizii să lucreze împreună pentru a valorifica această putere transformatoare a educației și pentru a ne asigura că nimeni nu este lăsat în urmă în procesul de învățare.

Bibliografie:

1. UNESCO (2015) Raportul mondial de monitorizare a educației pentru toți: Educația pentru oameni și planetă: Crearea unui viitor durabil pentru toți. Paris: UNESCO.
2. Nussbaum, M. (2010) Nu pentru profit: De ce democrația are nevoie de umanități, Princeton, NJ: Princeton University Press.
3. Christensen, C., Horn, M., & Johnson, C. (2008) Perturbarea clasei: Cum va transforma inovația învățarea, munca și industria, New York: McGraw-Hill.

STUDIU DE SPECIALITATE

DESENUL, EXPRESIE A INTELIGENȚEI ȘI A AFECTIVITĂȚII

Profesor: Cristina Buzatu-Bobocel,

Centrul Școlar de Educație Incluzivă-Alexandria

”Copilul este copil pentru a dobândi, în timp, experiența vieții: copilul este mic pentru a deveni mare. Acesta este rostul copilăriei, este funcția ei.” (P. Velciov, 1994)

Creativitatea presupune predispoziția generală a personalității spre nou, o anumită organizare a proceselor psihice în sistemul de personalitate, spune P. Popescu – Neveanu.

Atunci când copilul este creativ și curios, el însuși poate veni cu răspunsuri la problemele pe care le întâmpină, îl ajută copilul să devină elev încrezător, grijuliu, curios și mai târziu, când începe școala.

Creativitatea este o punte către învățare.

Modul principal prin care copilul se adaptează la creativitatea lui este prin experimentarea cu materiale de artă. Pe măsură ce copilul începe și folosește un creion și se apucă de treabă, va fi vizibil faptul că scrisul și arta lui se schimbă și devin mult mai controlate și mai complexe pe măsură ce crește.

Arta și abilitățile timpurii de scriere sunt unul și același lucru pentru la copiii cu vârstă foarte mică. La început, este vorba doar de curiozitatea de a afla ce pot face aceste obiecte numite creioane colorate. Apoi, copilul descoperă legătura dintre mâna care ține creionul și linia pe care a făcut-o pe hârtie. El experimentează fenomenul cauză-efect fără să conștientizeze acest lucru, fiind extrem de interesant pentru el! Acest salt în abilitățile de gândire este ajutat de noua lui îndemânare de a ține

lucrurile în mâini și degete. Controlul crescând pe care copilul îl are asupra mușchilor mâinilor îi permite să miște un creion, un marker sau o pensulă pentru a-și atinge un scop pe care el și l-a propus în minte.

Există cinci etape de desen și scriere care se pot vedea pe măsură ce copilul crește de la 15 luni la 5 ani, pentru copiii la vârste foarte mici. Trebuie reținut faptul că intervalele enumerate mai jos sunt aproximative; copilul putând să achiziționeze aceste abilități mai repede sau mai lent și să se dezvolte în continuare bine. Creșterea și dezvoltarea nu se întâmplă cu aceeași viteză pentru fiecare copil, dar oferă experiențe distractive repetate cu o diversitate de materiale de artă și de scris, progresele fiind vizibile în timp.

Etapa 1: Mâzgălire aleatorie *(15 luni până la 2 ani și jumătate)*

Această perioadă este perioada în care copiii mici își dau seama că din mișcările lor rezultă rândurile și mâzgălelile pe care le văd pe pagină. Aceste mâzgălituri sunt de obicei rezultatul unor mișcări mari de la umăr, cu creionul sau markerul ținut în pumnul copilului. Copilul manifestă bucurie în a crea artă la toate vârstele, dar în special în această etapă, mulți copii se bucură de feedback-ul pe care îl primesc din simțurile lor: felul în care se simte creionul, mirosul vopselei, moliciunea plastilinei/lutului.

Pentru alți copii, această informație senzorială poate fi prea mare și s-ar putea să nu se bucure de unele activități artistice în această etapă (cum ar fi dactilopictură). Pot fi reintroduse treptat activitățile artistice în rutina lor pe măsură ce cresc prntru a tolera mai multe inputuri senzoriale.

Etapa 2: Mâzgălire controlată *(2 ani până la 3 ani)*

În timp ce copiii încep să dezvolte un control mai bun asupra mușchilor mâinilor și degetelor, mâzgălelile lor încep să se schimbe și să devină mai controlate. Copiii mici pot face semne repetate pe pagină - cercuri deschise, linii diagonale, curbe, linii orizontale sau verticale. Copiii fac tranziția spre a ține creionul sau markerul între degetul mare și degetul arătător în timp.

Etapa 3: Linii și modele *(2½ ani până la 3½ ani)*

Copiii încep să înțeleagă acum că scrisul este format din linii, curbe și modele repetate. Ei încearcă să imite acest lucru în scrisul lor. Există posibilitatea ca în desenele lor, să vedeți componente ale literelor. Acestea pot include linii, puncte și curbe. Acum este un moment interesant în care copilul tău realizează că desenul său transmite ceva, că are sens! De exemplu, el poate scrie ceva și apoi vă spune ce cuvânt scrie. Acesta este un pas important către abilitatea de citire și scriere.

Etapa 4: Imagini cu obiecte sau oameni *(3 ani până la 5 ani)*

Mulți adulți încearcă să asocieze imaginea cu o imagine a ceva. Această abilitate de a ține o imagine în minte și de a o reprezenta apoi pe pagină este o abilitate de gândire care necesită ceva

timp pentru a se dezvolta. Copiii își numesc creațiile neplanificate, la început. Aceasta înseamnă că ei termină poza și apoi își etichetează capodopera cu numele oamenilor, animalelor sau obiectelor cu care sunt familiarizați, acest lucru schimbându-se în timp.

Îl vei vedea pe copil cum va începe, în curând, să-și planifice clar, înainte de a desena ceea ce va crea. Vor fi vizibile, de asemenea, mai multe detalii în imagini, mai mult control în modul în care copilul manipulează creionul, markerul sau pensula și utilizează mai multe culori.

La ce altceva ar trebui să fim atenți? Primele imagini pe care copiii le fac sunt adesea cercuri. Deci, este posibil să vedeți un soare – un cerc neregulat, cu o mulțime de „raze" de bețișoare care ies afară – sau o persoană (de obicei, un cerc cu trăsături umane aproximativ recognoscibile).

Atunci când copilul a început să deseneze cu intenție imagini, înseamnă că el a început să stăpânească gândirea simbolică. Această etapă reprezintă o etapă importantă în abilitățile de gândire ale copilului, acesta înțelegând faptul că liniile pe care el le trasează pe hârtie pot simboliza ceva, cum ar fi o casă, un cățel sau o persoană. Tot în această etapă, copilul începe și el să înțeleagă diferența dintre imagini și scris. Așa că, îl puteți vedea desenând o imagine și apoi mâzgălind câteva ceva dedesubt (cuvinte) care au ca scop descrierea a ceea ce a desenat sau pentru a spune ceva despre ce înseamnă desenul respectiv. Când copilul va putea să împărtășească povestea, el va fi motivat să „autorizeze" tot mai multe lucrări pe măsură ce va crește.

Etapa 5: Practică cu litere și cuvinte *(3 până la 5 ani)*

Acum, copiii au deja experiență cu literele și tiparul de câțiva ani și încep să folosească literele în scrisul lor. De obicei, copiii încep prin a experimenta literele din propriile nume, deoarece acestea le sunt cele mai familiare.

La acest moment, copiii încep, de asemenea, să înțeleagă că unele cuvinte sunt făcute din simboluri mai scurte, iar unele cuvinte sunt făcute din simboluri mai lungi. Drept urmare, *mâzgălelile* lor se schimbă. Mai degrabă decât un șir lung de litere sau forme asemănătoare literelor, scrisul copilului are acum modele scurte și lungi care arată precum cuvinte sau propoziții. Cu toate că aceste litere și cuvinte, probabil, nu sunt corecte din punct de vedere tehnic, nu contează.

Această etapă înseamnă începutul faptului că textul și tipăritul au sens.

Ce se poate face pentru a încuraja arta și abilitățile de scriere?

- Faceți din artă o parte obișnuită a timpului de joacă.
- Nu este nevoie de instrucțiuni.
- Observați procesul, nu doar produsul.
- Experimentați cu o varietate de materiale artistice pe măsură ce copilul se apropie de 3 ani.
- Folosiți arta pentru a vă ajuta copilul să exprime sentimente puternice.

- Încurajați încercările copilului de a scrie.
- Afișați arta și scrisul copilului.

Bibliografie:

- Roco, M., „Creativitate și inteligență emoțională“, Editura Polirom, Iași, 2004
- Bulboacă Madlena,”Stimularea inteligențelor multiple ale copiilor și adulților”, Servo-Sat, Arad, 2005
- https://pixabay.com/ro/images/search/copii/?manual_search=1

Invatarea Colaborativa

REFERAT

MOTTO*"Sa nu-i educam pe copiii nostri pentru lumea de azi. Aceasta lume nu va mai exista cand ei vor fi mari si nimic nu ne permite sa stim cum va fi lumea lor. Atunci sa-i invatam sa se adapteze." Maria Montessori, Descoperirea Copilului*

Profesor Inv. Prescolar

Buzilă Ana-Maria

Datorită democratizării si accesului la cunostinte, educatoarea devine un organizator, o călăuză a învătării, oferind prescolarilor, în locul traditionalei "transmiteri a cunostintelor", veritabile "experiente de învătare". Acest lucru se poate realiza însă doar într-o grădinită incluzivă, cea care poate răspunde unei diversităti mari de copii, o grădinită în care toti participă si sunt tratați ca fiind la fel de importanți..

Învăţarea prin colaborare este o metodă prin care copiii lucrează împreună, uneori în perechi, alteori îngrupuri mici, pentru a rezolva una şi aceeaşi problemă, pentru a explora o temă nouă sau a lansa idei noi, combinaţii noi sau chiar inovaţii autentice.

Termenul de învăţare prin colaborare este folosit adesea ca sinonim al învăţării prin cooperare. Sfera de cuprindere este mult mai largă, învăţarea prin colaborare integrând învăţarea prin cooperare. Colaborarea este o formă de relaţii între elevi, ce constă în soluţionarea unor probleme de interes comun, în care fiecare contribuie activ şi efectiv; cooperarea este o formă de învăţare, de studiu, de acţiune reciprocă, interpersonală, cu durată variabilă care rezultă din influenţările reciproce ale celor implicaţi. Colaborarea se axează pe relaţiile implicate de sarcini, iar cooperarea pe procesul de realizare a sarcinilor.

Deşi învătarea este o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat că relaţiile interpersonale, de grup, sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective. Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinilor şi talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulaţie, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.

Principiile care stau la baza învățării colaborative sunt: *interdependenta pozitivă*, conform căreia succesul grupului depinde de efortul depus în realizarea sarcinii de către toți membrii. r*esponsabilitatea individuală*, care se referă la faptul că fiecare membru al grupului își asumă responsabilitatea sarcinii de rezolvat ; *formarea si dezvoltarea capacităilor sociale,* stimularea inteligentei interpersonale care se referă la abilitatea de a comunica cu celălalt, de a primi sprijin atunci când ai nevoie, de a oferi ajutor, la priceperea de a rezolva situatiile conflictuale; i*nteracțiunea față în față* ce presupune un contact direct cu partenerul de lucru,aranjarea scaunelor în grupă astfel încât să se poată creea grupuri mici de interacțiune în care copiii să se încurajeze si să se ajute reciproc și *împărtirea sarcinilor în grup* si reflectarea asupra modului cum se vor rezolva sarcinile de către fiecare membru în parte si de către colectiv.

Învățarea colaborativă cuprinde urmatoarele etape : constituirea grupului de lucru; familiarizarea cu elementele problemei,analiza acestora și stabilirea priorităților și a reponsabilităților; faza documentării și a cercetării; faza dezbaterii colective, obținerea concluziilor și soluționarea problemei .

Conditiile desfăsurării etapelor colaborării eficiente se referă la relațiile de bună întelegere între membrii echipei de lucru ;la acceptarea din partea tuturor membrilor grupului a planului de lucru în vederea atingerii țelului comun ;la adoptarea unui mod comun de comunicare a rezultatelor și de evaluare a soluției.

Factorii favorizanți ai învățării colaborative sunt stimularea în sarcină(îmbunătăţită datorită prezenţei altora); resursele grupului (mai bogate decât în cazurile individuale); sunt şanse mari ca printre membrii grupului să fie unul capabil să descopere soluţia; greşelile întâmplătoare sunt compensate: "rezultatul general al grupului va fi mai precis decât cel al individului luat separat."; asigură o relaţie deschisă între parteneri; dezvoltă atitudini şi comportamente bazate pe încredere ;are efecte semnificative asupra pesonalităţţii copiilor, prezenţa partenerilor de interacţiune constituind un stimulent intelectual şi un declanşator al schimbului de opinii şi informaţii; dezvoltă capacităţile autoevaluative ale participanţilor;.asigură calitatea mai bună a răspunsurilor, instalarea unui climat motivant de lucru, caracterizat printr-o tensiune crescută pentru finalizarea sarcinii comune. și valorizează schimburile intelectuale şi verbale şi mizează pe o logică a învăţării care ţine cont de opiniile celorlaltţi.

Învăţarea colaborativă are însă, şi anumite **dezavantaje**:impunerea lucrului în echipă nu va reuşi întotdeauna să integreze copiii timizi şi cu deficienţe majore de comunicare; productivitatea unor copii poate scădea uneori, atunci când sunt obligaţi să colaboreze cu alţi copii; educatoarea se confruntă cu necesitatea realizării unui compromis între eficienţă şi performanţă; unii copii pot domina grupul și se poate pierde din vedere obiectivul final, de învăţare, acordând foarte mare atenţie relaţiilor intragrup.

Dimensiunile procesului de învăţţământ capătă, în cazul **strategiilor de învăţare colaborativă**, valenţe formative şi formatoare, încurajând progresul individual şi colectiv,personal şi social,copiii sunt apreciati pozitiv si ajung să aibă rezultate bune în condițiile în care si ceilalti membri ai grupului au aceleasi rezultate;se fondează o varietate largă de forme de interactiune, care facilitează aparitia sentimentelor de acceptare si simpatie; instaurează în grup buna întelegere, armonia,conduita de facilitare a succesului celorlalti și determină cresterea stimei de sine, reducerea anxietații.

În continuare, voi prezenta câteva strategii ale învăţării colaborative : mozaicul; masa rotunda; patratele divizate;ciorchinele;co-op,co-op;predictiile in perechi;puzzle;ganditi-lucrati in perechi- comunicati **;**bula dubla;Amestecati-va/Inghetati/ Formati perechi;Unui sta, trei circula; cubul ;Colturile ;schimbă perechea; creioanele la mijloc.

Turul galeriei

Este o tehnica de invatare prin colaborare care,,stimuleaza gandirea, creativitatea si invatarea eficienta"(Dulama,2002) incurajand copiii sa-si exprime opiniile cu privire la solutiile propuse de colegii lor.

Obiectivul acestei metode este expunerea unui plan care sa conduca la finalizarea unui produs ce constituie conceptia/ opinia tuturor membrilor grupului.

Cubul.Strategie de predare-invatare care urmareste un algoritm ce vizeaza descrierea, comparatia,asocierea, analizarea, aplicarea, argumentarea atunci cand se doreste explorarea unui subiect

nou sau unul cunoscut pentru a fi imbogatit cu noi cunostinte sau a unei situatii privite din mai multe perspective.

Patratele divizate faciliteaza colaborarea in grup pentru rezolvarea unei probleme reprezentata prin figure geometrice illustrate.

Etapele acestei metode sunt:

- Se formează grupuri de cate 6 copii
- Cinci copii cooprează pentru realizarea sarcinii,unul este observatorul
- Grupurile de 5 copii reconstituie pătratele illustrate respectand regulile jocului
- Observatorul din fiecare grup observa comportamentul grupului si ii retine : pe cei darnici,pe cei care nu colaborează,pe cei individuali ști,pe trișori, pe cei care colaborează
- La final se analizează activitatea grupurilor de către observatori care comunică cele constatate.

Mozaicul

-Stbilirea temei si impăr țirea grupurilor
-Organizarea grupurilor de invățare
- Construirea grupelor de experți
-Activități in echipa inițială de invățare
- Evaluarea

Mai multe minţi la un loc

Copiii formează grupuri de trei sau patru. In grupurile mici, se numără de la 1 la 3 sau 4. Adultul pune o intrebare sau dă o problemă. Copiii se gandesc singuri la soluţie, discută apoi problema in grup.

Educatoarea spune apoi un număr şi toţi copiii care au acel număr raportează grupei ce s-a discutat in grupul lor.

Schimba perechea este o metoda de predare-invatare interactiva de grup care consta in rezolvarea sarcinii de lucru in pereche.

Ciorchinele este o tehica ce exerseaza gandirea libera a copiilor asupra unei teme si faciliteza realizarea unor conexiuni intre idei deschizand cailede acces si actualizand cunostintele anterioare.

Co – op, co –op

Formarea grupurilor de lucru

Se precizeaza sarcinile de lucru ; se imparte sarcina in cadrul grupului pe fiecare membru al grupului ; fiecare copil realizeaza sarcina de lucru individual.

Fiecare membru trebuie sa realizarea un produs / element aducand grupului o contributie unica;

copiii prezinta grupului sarcina realizata ,ceilalti membrii aduc imbunatatiri si o finalizeaza ;grupul pregateste prezentarea sarciii realizate.

Grupurile isi prezinta pe rand realizarea sarcinii de lucru;copii grupei analizeaza activitatea fiecarui grup si reflecta experientele dobandite

Colţurile

Metoda colţurilor este o metodă de învăţare prin **colaborare,** al cărei scop este sa genereze o dezbatere , discuţii in contradictoriu.

Pot fi folosite ca un mijloc activ şi plăcut de a conduce dezbaterile in cazul problemelor controversate, situaţii in care participanţii la discuţie pot avea puncte de vedere diferite.

Poate fi folosită după lectura, in grupă , a unui text, după ascultarea unei prelegeri sau vizionarea unui film sau pur şi simplu după enunţarea unei teme la care copiii sunt invitaţi să se gandească.

Instrucţiunile pentru metoda "colţurilor" sunt destul de simple.

Scopul activităţii este de a-i face, cu adevărat, pe copii să ia poziţie in legătură cu o anumită problemă şi să-şi poată susţine această poziţie.

Ea incurajează, de asemenea, ascultarea celorlalţi cu atenţie şi oferă copiilor posibilitatea de a-şi schimba părerea dacă argumentele celorlalţi ii conving.

Bula dublă

Tehnica bula dubla grupeaza asemănările si deosebirile dintre două obiecte, procese,fenomene,idei,concepte;

Bula dubla reprezintă grafic prin două cercuri mari in care se asează o imagine care denumeste subiectul ;

-In cercurile mici asezate intre cele 2 cercuri mari se aseaza simbolurile - asemanari ,iar in cele situate in exterior la dreapta si stanga se aseaza deosebirile.

Amestecati-va-Inghetati-Formati perechi .

Implica un proces ce se desfasoara in trei pasi:

1. copiii se ridica si circula liberi in sala de grupa.
2. atunci cand educatoarea spune,,Inghetati" copiii se opresc in loc
3.. Cand educatoarea spune ,,Formati perechi" copiii se intorc catre persoana cea mai apropiata si vorbesc unul cu celalalt pe tema anuntata de educatoare.

Această metodă necesită și mișcarea fizică în sala de grupă, ceea ce îi atrage pe copii și le stârnește interesul.

Puzzle

Puzzle este un joc- exercitiu ce consta in reconstituirea unor imagini, din forme, figuri/piese , a unei propozitii in cuvinte, a unui cuvant in silabe.

Prin folosirea acestei metode se urmareste exersarea capacitatiide a reconstitui/asambla o imagine, un cuvant, stabilirea unei relatii positive de comunicare intre emitator si receptor

Etapele jocului:

-organizarea pe grupuri de cate 3 copii fiecare primind cate un simbol : gură - pentru cel care comunică, mană pentru cel care recepționează și actionează, ochi – pentru cel care observă;

Copiii primesc materialul,află tema, si trebuie să reconstituie intregul

-Emitătorul – gura :indică locul fiecărei piese din puzzle;

-Receptorul – mana: așează piesele in puzzle

-Observatorul al carui grup a realizat puzzle-ul corect prezintă activitatea grupului**.**

Exemplu:figura care contine un fluturas rosu se aseaza in drepta jos, langa ea , in partea stanga , piesa care contine o floare alba. Receptorul poate intreba:,,Mai sunt forme care contin flori albe?

Observatorul prezinta rezultatul grupului sau.

Creioanele la mijloc

Reprezintă o tehnică de învățare prin colaborare, care asigură, o dată în plus, implicarea fiecărui prescolar în activitatea de grup.

Etapele acestei tehnici sunt:

▪ se formează grupuri compuse din 3-7 membri.

▪ se specifică sarcina de lucru și se anunță regulile ce trebuie respectate: expunerea ideilor de către fiecare copil din grupul de invățare prin colaborare este insoțită de plasarea creionului pe masă

Copilul care a luat cuvantul o dată, nu mai are dreptul să intervină decat după ce toate creioanele se află pe masă (in acest moment fiind evident faptul că fiecare membru al grupului a avut prilejul să-și exprime punctul de vedere asupra temei dezbătute sau problemei propuse spre rezolvare); toți membrii grupului sunt egali și nimeni nu are voie să domine**.**

▪ copiii se implică in mod egal și colaborează pentru realizarea sarcinii propuse, respectand regulile menționate de către educatoare

▪ se prezintă rezultatele/produsele fiecărui grup de invățare prin colaborare;

Tehnica Lotus

Este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibitatea stabirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme.

Obiectivul acestei tehnici este stimularea inteligențelor multiple și a potențialului creativ în activitați individuale și de grup pe teme din domenii diferite.

Etapele acestei tehnici sunt:

-se construiește schema de lucru

-tema principală se plasează în mijlocul schemei grafice

-grupa de copii se gândește la continuțurile legate de tema principală. Acestea se trec în spațiile desenate (cadranele) de la 1 la 8, înconjurând astfel tema principală;

-abordarea celor 8 teme pentru cadranele libere

-stabilirea-în grupuri mici- de noi legături între aceste 8 teme și trecerea lor în diagramă;

-prezentarea rezultatelor muncii în grup. Are loc analiza produselor activitțtii, aprecierea în mod evaluativ, sublinierea ideilor noi ce pot avea aplicții într-o etapă viitoare.

Gândiţi – Lucraţi în perechi – Comunicaţi

Tehnica Gândiţi – Lucraţi în perechi – Comunicaţi (Think-Pair-Share) implică un moment individual în care se caută răspunsuri la o problemă, un moment de confruntare a ideilor proprii cu ideile unui partener, ceea ce implică comunicare şi un moment în care se lucrează cu întregul grup. Partenerii dintr-o pereche pot avea sarcini diferite .Tehnica are mai multe etape:

1. Sarcina de lucru: copiii formeaza grupe de obiecte şi scriu în căsuţa din dreapta numărul de obiecte din fiecare grupă

2. Activitate individuală.
3. Activitate în perechi. Până se scurge timpul, copilul arată colegului cum a realizat sarcina de lucru, se compara modul de realizare a sarcinii şi se formuleaza un răspuns comun cu carevor fi de acord amândoi.
4. Activitate frontală. Se ia de la fiecare pereche câte un răspuns. Se noteaza pe tablă răspunsurile preşcolarilor şi se analizat corectitudinea sarcinii de învăţare.

Faptul că perechea confirmă ideile face să crească încrederea în sine şi preşcolarului nu-i este teamă să exprime public opinia sau răspunsul asupra căruia au reflectat cei doi.

Concluzii

Învățarea prin colaborare dezvoltă capacitatea copiilor de a lucra împreuna,la toate categoriile de activități din grădinița, acoperind neajunsurile învățării individualizate , acordand,in acelasi timp, o importanta considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor interpersonale.

Colaborarea a fost și este utilizată în jocurile de rol, jocurile de creație, jocurile didactice, jocurile de miscare.În joc copiii își asumă sarcini, roluri, fiecare colaborând în felul său cu colegii pentru finalizarea obiectivului propus și pentru obținerea satisfacției finale.

Învățarea colaborativă poate fi la îndemana fiecarei educatoare, cu condiția ca,încă din etapa de proiectare a activităților, să vizeze tematici adecvate și să pună la dispoziția copiilor materialele corespunzătoare.Colaborarea înseamnă înainte de toate un câstig în planul interacțiunii dintre preșcolari generând sentimente de acceptare și simpatie. Departe de a genera conflicte, ea instaureaza buna intelegere armonia și stimulează comportamentele de facilitare a succesului celorlalți.

BIBLIOGRAFIE:

-„*Strategii didactice interactive bazate pe învăţarea prin colaborare, aplicaţii practice pentru învăţământul preşcola*r", Dumitrache, G., Editura Sf. Ierarh Nicolae, Bucureşti, 2011;

-„ *Metode interactive de grup – ghid metodic – 60 metode şi 200 aplicaţii practice pentru învăţământul preşcola*"r, Breben, S., Gongea, E., Raiu, G., Fulga, M., Editura ARVES, Bucureşti, 2009;

-„*Instrumente pentru învățarea prin cooperare*",Adriana Nicu,Elena-Raveca Contiu,Editura Aramis,2010

EDUCAŢIA DIGITALĂ – NECESITATE A SECOLULUI XXI

Veronica-Gabriela Calafeteanu, C.N. „Aurel Vlaicu”, Bucureşti

Problemă globală, coronavirusul a generat o varietate de întrebări fără răspuns, temeri generate de insecuritate, nevoia stringentă de explicaţii şi soluţii. Criza generată a creat nevoia gestionării rapide a situaţiei sistemului de învăţământ, profesorii fiind nevoiţi să se adapteze rapid noii realități. De la cursurile fizice am trecut la şcoala online, fapt ce a generat modificări spectaculoase ale actului didactic. Comunicarea „faţă în faţă”, specifică şcolii tradiţionale, a fost nevoită să treacă prin filtrul dispozitivelor electronice conectate la internet, într-o activitate didactică aruncată „la distanţă”, într-un spaţiu virtual încă incomod.

Trecerea bruscă la activitatea online a generat anumite obstacole: nivelul insuficient al însuşirii competenţelor digitale, dificultățile tehnice, lipsa obișnuinței de a preda cu ajutorul noilor tehnologii, lipsa unui dispozitiv adecvat sau accesul limitat la Internet. Adaptarea „din mers” la un spaţiu neconvenţional al şcolii, a fost un proces frustrant şi istovitor, marcat de un heirupism al nevoii de regăsire, de restabilire a unor condiţii propice unui act educaţional de calitate, dar, în acelaşi timp, a şi stimulat creativitatea și inventivitatea cadrelor didactice. Familiarizarea cu platformele informatice, cu instrumente şi aplicaţii diverse, a facilitat şi a completat activitatea didactică. Teama de necunoscut s-a transformat în provocare, în dorinţă de cunoaştere, în oportunităţi de descoperire a unor noi modalităţi de lucru cu elevii.

Încă din anii ’70, Richard Bandler și John Grinder vorbeau despre un sistem dominant de reţinere a informaţiei, bazat pe unul dintre cele patru filtre: vizual, auditiv, scris/citit şi kinestezic. Astfel, „elevii vizuali” învață folosind preponderent simțul văzului, privind atenţi în jurul lor. Ei preferă imaginile, culorile și diagramele pentu a recepționa și memora informația. „Elevii auditivi” învață cel mai bine prin ascultare și conversație. Interesul lor este captat prin discuții, prin ascultarea şi comentarea lecturilor. „Elevii care citesc/scriu” rețin informația prezentată sub formă de cuvinte. Atunci când trebuie să înveţe, ei își selectează informațiile cele mai importante luând notițe. În fine, „elevii kinestezici” învață cel mai bine prin experiență, preferând cunoaşterea tactilă, informațiile fiind reținute mult mai bine, dacă sunt implicați în acțiuni.

Actul didactic din online a oferit cadrelor didactice posibilitatea de a combina inedit aceste „filtre”. Platformele şi instrumentele educaţionale tot mai diversificate – Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom, Edmodo, Easyclass etc – au permis gestionarea claselor şi a activităţilor de învăţare şi evaluare. Instrumentele digitale au îmbogățit semnificativ arsenalul pedagogic, stimulând creativitatea participanţilor, facilitând actul învăţării, realizat mai atractiv, mai dinamic, mai interactiv.

Astfel, spaţiul neconvenţional virtual s-a transformat rapid într-unul colaborativ. Materia e regândită în sarcini de învăţare online dinamice, care generează implicare, interes, dorinţă de învăţare. Noua tehnologie şi, implicit, conexiunea la Internet, facilitează colectarea informațiilor necesare din mai multe surse. În felul acesta, elevii îşi dezvoltă capacitatea de documentare, de cercetare, de analiză și de structurare a informațiilor din mai multe surse. Şi cum elevii sunt mult mai familiarizați cu tehnologia, le este ușor să asimileze informațiile cu ajutorul ei. Pentru ei tehnologia este atractivă, iar descoperirea de instrumente digitale, care să îi ajute să învețe mai ușor, reușește să îi capteze pentru o perioada mai lungă de timp și să îi facă mult mai implicați în actul învățării. Mai mult, avantajează elevii timizi, introvertiți, oferindu-le încredere în sine, în contextul de siguranță din care li se permite să răspundă.

Aşadar, deținerea și dezvoltarea competențelor digitale se dovedesc imperios necesare cadrelor didactice. Profesorii, instituțiile și editorii educaționali care nu îmbrățișează schimbarea tehnologică, riscă să fie lăsați în urmă. Indiferent dacă oamenii privesc pozitiv sau negativ preluarea tehnologiei în clasă, fie ea fizică sau virtuală, este o dezvoltare a învățării care nu poate fi oprită, iar profesorul joacă în continuare cel mai important rol în experiența de învățare. Tehnologia nu poate înlocui meseria profesorului, dar se relevă ca instrument util pentru îmbunătățirea actului didactic.

Includerea tehnologiei în procesul de predare-învățare-evaluare este baza unui învăţământ de calitate. Tehnologia se dezvoltă accelerat, iar educaţia de astăzi asigură viitorul elevilor noştri. Este esenţială susţinerea lor, prin crearea de contexte de învăţare ce pun în evidenţă caracteristicile nativilor digitali, în vederea unei pregătiri temeinice pentru viaţa secolului XXI.

Bibliografie

- Antonowicz,L., Crearea unor sisteme de educaţie reziliente în contextul pandemiei de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel naţional, local şi de unitate şcolară, Biroul Regional UNICEF pentru Europa şi Asia Centrală, 2020.
- Bodnariuc, P., Cucoş, C., Glava, C., Iancu, D., Ilie, M., Istrate, O., Labăr, A.V., Pânişoară, I.O., Ştefănescu, D., Velea, S., Şcoala online. Elemente pentru inovarea educaţiei, Editura Universităţii din Bucureşti, Mai, 2020.
- Nicolau, F, Adaptarea profesorilor din România și din Suedia la predarea online, Lund University/Romanian Language Institute, Romania.
- Onojescu, M., Maier, N.D, coord., ANPRO 2020, Experienţe online de multiliteraţie, Editura Art.
- Săgeată, R., Şcoala în pandemie. Provocări şi incertitudini. Cazul României, oct.2020.
- Vaida, B., Captează-ți elevii în online, mai ceva decât în clasă!, Editura Vaida, 2020.

ELEMENTE DE DEONTOLOGIE A EVALUĂRII ÎN CONTEXTUL CREŞTERII CALITĂŢII ACTULUI EDUCAŢIONAL

Nicoleta Simona Calapiş,Colegiul Naţional Ana Aslan

Ca dascăli, este necesar să ne preocupe mai mult problema evaluării. Mulţi dintre noi fixează încă locul evaluării în procesul de învăţământ astfel: predare-învăţare-evaluare; deci fixează evaluarea la sfârşit. Trebuie să conştientizăm însă că evaluarea este prezentă pe întreg procesul de predare, că evaluarea însoţeşte procesul pe toată durata lui pentru a se realiza reglarea şi autoreglarea.Trebuie să conştientizăm faptul că este necesară o raţionalizare a evaluării, adică evaluarea trebuie să devină cât mai obiectivă!

Elevii trebuie implicaţi tot mai mult în actul evaluării. Aceasta, desigur nu se poate realiza brusc, dar trebuie început gradual şi cu mult tact. Credem că este timpul să ne asumăm o responsabilitate mai mare în actul de evaluare. Până acum elevii au fost prea mult la discreţia profesorilor.

Ar fi bine ca să facem în aşa fel încât evaluarea să aibă pentru elevii noştri un efect motivant, să fie ceva normal, firesc şi să nu fie o adevărată sperietoare, să nu aducă stres, să fie eficientă şi să ducă cu adevărat la formarea de competenţe, să accentueze dimensiunile acţionale în formarea personalităţii elevilor.

Evaluarea este un proces care, pe lângă faptul că implică subiecţi concreţi şi are efecte în mintea şi conştiinţa elevilor, implică aproape în toate cazurile şi judecăţi de valoare, raportate însă la valori morale şi la însuşiri de caracter. O notă şcolară sau un calificativ exprimă de cele mai multe ori, nu numai performanţe şi capacităţi pure de tipul inteligenţă, memorie, imaginaţie, cunoştinţe, deprinderi ci şi calităţi de ordin moral, însuşiri de voinţă (seriozitate, voinţă, corectitudine).

Am înţeles că evaluarea şcolară are implicaţii social- morale foarte largi. Ea vizează părinţii, comunitatea socială, relaţiile dintre profesori, interesul pe care societatea îl manifestă faţă de rezultatele procesului evaluativ. Evaluarea poate fi corectă sau incorectă nu numai sub raportul adevărului sau corectitudinii logice, dar şi sub aspect etic. Subiectivismul dascălului este pus uneori în discuţie şi nu arareori el este invocat drept cauză a multor dezechilibre ce se produc la nivelul procesului educaţional. Manifestările de subiectivism se reflectă, în actul evaluării, în criteriile folosite, în aşa zisa ecuaţie personală a dascălului. Subiectivismul ţine de natura umană şi creează riscul ca niciodată doi evaluatori să nu fie în consens perfect în acordarea notelor sau punctajelor. Din această cauză, în contextul evaluărilor cu caracter

naţional, subiectivitatea dascălului continuă să se manifeste în ciuda cerinţei de maximizare a gradului de obiectivitate a întregului proces evaluativ.

În desfăşurarea procesului didactic, evaluarea reprezintă un moment esenţial, deoarece prin intermediul ei poate fi înregistrat progresul şcolar, ceea ce ne ajută să apreciem în ce măsură rezultatele obţinute sunt în concordanţă cu obiectivele stabilite. Orice proces de învăţare, finalizat prin achiziţionarea cunoştinţelor şi stăpânirea abilităţilor cognitive-acţionale, presupune, pentru dirijarea eficace a derulării sale, un control al efectelor, ca temei al oricăror măsuri ameliorative

Scopul evaluării este de a constata efectele unei acţiuni şi de a le aprecia în perspectiva obiectivelor urmărite, numai în acest fel fiind posibil un control permanent asupra derulării procesului instructiv-educativ şi adoptarea deciziilor de eficientizarea a acestuia.

Ca dascăli ne preocupă cerinţa ca evaluarea pe care o realizăm în procesul de învăţământ să pună în relaţie cât mai adecvat posibil, sistemul de formare a tinerilor cu nevoile societăţii, să asigure ca misiunea sistemului de educaţie privind formarea omului să corespundă exigenţelor sociale, ca şi aspiraţiilor individuale.

Nevoile de resurse umane competente şi cu trăsături de personalitate în concordanţă cu valorile societăţii generează interesul acesteia pentru valorificarea cât mai deplină a potenţialului uman al fiecărei generaţii şi pentru a evita subutilizarea aptitudinilor membrilor săi. În acest sens, credem că rolul evaluării se exprimă, pe de o parte, în funcţionalitatea procedurilor de orientare puse în lucru pentru a selecţiona şi orienta elevii după performanţele pe care le obţin şi după capacităţile formate, iar pe de altă parte, în sistemul examenelor care au rolul de certificare a competenţelor formate, mai ales în momentul ieşirii din sistem şi intrării în viaţa activă, evaluarea are un rol determinant.

Nu putem să nu fim de acord cu faptul, că mai mult ca oricând, învăţământul trebuie să formeze personalitatea umană pentru un viitor greu previzibil, care solicită din partea individului aptitudinea de a se adapta la transformările rapide pe care le cunoaşte în cursul vieţii profesionale.

Nouă ca educatori, ca realizatori ai activităţii instructiv-educative, evaluarea ne furnizează informaţii privind calitatea demersurilor pe care le-am întreprins. Evaluarea rezultatelor elevilor reprezintă pentu noi ca dascăli,o evaluare indirectă, o autoevaluare a acţiunii pedagogice. Credem că rosturile evaluării constau în evidenţierea aspectelor izbutite,dar şi dificultăţilor şi a zonelor critice ale programului realizat, iar în final, în sugerarea unor măsuri de reglare menite să facă actul educaţional cât mai eficace. De aceea, din această perspectivă se realizează nu numai cunoaşterea rezultatelor obţinute în pregătirea

elevilor, ci şi explicarea acestora, prin informaţii privind conţinuturile, metodele utilizate, relaţiile cu elevii, astfel încât proiectarea şi desfăşurarea ulterioară a procesului să dobândească o motivare bazată pe experienţă.

Evaluarea îi oferă elevului posibilitatea de a cunoaşte nivelul performanţelor obţinute în raport cu cele aşteptate de şcoală, eforturile ce sunt necesare pentru a ajunge la rezultate în concordanţă cu obiectivele programului, ca şi posibilitatea de a anticipa, de o manieră clară, orientarea sa şcolară şi profesională. În acest fel, evaluarea îndeplineşte un rol important în asocierea elevilor la demersul pedagogic, astfel ca ei să devină artizani ai propriei lor formări, conştienţi de progresele pe care le obţin şi de distanţa la care se află în raport cu obiectivele stabilite. Suntem conştienţi de necesitatea de a depăşi practicile acelei evaluări care este redusă la notare, clasificare şi avertizare a elevilor care înregistrează unele eşecuri şi încercăm să promovăm un mod de evaluare menit să încurajeze, să stimuleze eforturile elevilor în învăţare, ca şi coparticiparea lor la evaluarea performanţelor pe care le obţin.

Unii dascăli sunt caracterizaţi de o obsesie a evaluării, o atitudine ce poate fi exprimată în preocuparea, de altfel pozitivă, pentru realizarea funcţiilor evaluării în ce priveşte ameliorarea învăţării şi certificarea adecvată a pregătirii elevilor, dar marcată de tendinţa oarecum negativă de a verifica foarte des activitatea acestora. Preocuparea în sine nu poate fi decât pozitivă ţinând seama de faptul că, pe această cale, se formează obişnuinţa elevilor de a învăţa sistematic şi se asigură certificării finale o fidelitate mai înaltă şi mai multă credibilitate. De fapt, tocmai datorită acestor efecte pe care le produce, această atitudine este stimulată şi prin cerinţa administrativă, devenită şi ea oarecum obsesivă, promovată atât de factorii manageriali şi de control cât şi de părinţi. Aceştia din urmă, sub influenţa grijii pentru cum învaţă copiii lor, ca şi a propriilor amintiri din şcoală, investesc în notele obţinute de copii o importanţă excesivă. De cele mai multe ori ei apreciază şcoala şi interesul manifestat de dascăl faţă de instruirea elevilor după frecvenţa notelor consemnate în carnetul de elev. Comportamentul de acest tip produce, însă, şi efecte nedorite: conferă verificării o notă de agresivitate, face să crească timpul utilizat pentru evaluări şi, în consecinţă, diminuează timpul necesar predării, învăţării.

De asemenea, centrarea evaluării pe verificări punctuale face să se piardă din vedere obiective importante ale formării, referitoare la capacităţi, atitudini. La acestea se adaugă şi faptul că evaluarea devine un mijloc de întărire a puterii dascălului asupra elevilor şi în consecinţă cultivă dependenţa celor din urmă faţă de dascăl. Este foarte probabil ca elevii(obişnuiţi să-şi îndeplinească sarcinile şcolare ştiindu-se controlaţi), în situaţii în care controlul

nu se mai realizează cu aceeaşi densitate, să nu dispună de resurse interne, motivaţii suficiente care să susţină activitatea la acelaşi nivel de intensitate.

În ceea ce ne priveşte, atunci când realizăm evaluarea ne preocupă ce anume evaluăm. În acest sens verificăm cunoştinţele acumulate, deoarece activitatea de instruire se desfăşoară în concordanţă cu o programă ce trebuie realizată, dar ne raportăm în primul rând la obiectivele avute în vedere, interesându-ne şi de capacităţi, competenţe, trăsături psihice formate care permit elevilor să răspundă mai bine cerinţelor vieţii socio-profesionale. Este clar că noile curriculum-uri şcolare sunt elaborate pe principiul priorităţii acordare formării unor capacităţi şi competenţe.

Ca dascăli încercăm să-i determinăm pe elevii noştri să înţeleagă că evaluarea de orice tip este o simplă probă din multele la care viaţa ne supune, este o probă pentru elevi, dar nu mai puţin pentru noi. Încercăm să-i determinăm pe elevi să înţeleagă că evaluarea nu este un proces intentat lor; evaluarea nu trebuie să aibă nimic penal sau coercitiv, ci numai un caracter obiectiv bazat pe cele mai pure sentimente. Pedagogic vorbind este o dare de seamă în care conştiinţa dascălului trebuie să funcţioneze deplin. Evaluarea trebuie să fie un act ferm de judecată, de apreciere la nivelul vârstei şi treptei pe care o controlează.

Din experienţa noastră ca dascăli, considerăm că nota nu este un număr, nu este o cifră, deoarece ea, raportată la munca şi însuşirile elevului este o judecată de valoare, fiindcă exprimă o apreciere. Nu se poate da o notă întâmplător şi nici să fie socotită ca ceva care acoperă o realitate de fond. Pentru o mai prudentă apreciere suntem nevoiţi să ne întrebăm ce anume cifrăm în cazul când dăm o notă? Să fie oare numai munca, numai efortul elevului de a-şi însuşi un conţinut sau aptitudine dobândită prin exerciţiul intelectual al învăţării? Cât este sforţare proprie(silinţă) şi cât este însuşire naturală? Ce condiţii de muncă are elevul? Dacă este sărac sau dacă este bogat?(de fapt aceste diferenţe nu vor dispărea niciodată).

Considerăm că trebuie să îndreptăm două exagerări: că nota are un caracter absolut şi sacro-sanct exprimând cine ştie ce adevăruri de nezdruncinat şi că nota este ceva formal, un simplu semn al judecăţii noastre. Cel ce ascultă sau examinează, în care elevul de obicei crede în mod desăvârşit, nu trebuie să judece cu prea multă uşurinţă.

Pentru elev nota este un moment sufletesc de mare tensiune şi pe deasupra ea poate să însemne şi un îndemn. A greşi pe scara aprecierilor în sus sau în jos nu este indiferent pedagogic. Nota deprimă sau îl creşte interior pe elev, întăreşte sau scade autoritatea dascălului. Asprimea şi toleranţa sunt tot atât de dăunătoare, nu numai pedagogic dar şi social. Un act de incorectitudine în evaluare afectează nu numai ordinea socială, ci şi pe cea morală(spirituală).

Susţinem că în orice act pedagogic mai mare sau mai mic, deci şi în evaluare se cere vocaţie, care înseamnă atât disciplină cât şi responsabilitate şi pe deasupra dragoste de oameni. Cei care nu dispun de unele ca acestea să meargă la motoare: ele nu suferă!

Bibliografie:

1. Cucoş, Constantin, Teoria şi metodologia evaluării, Editura Polirom,Iaşi, 2008.
2. Radu,Ion, Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.
3. Stoica,Adrian, Evaluarea progresului şcolar.De la teorie la practică, Editura Humanitas, Bucureşti, 2007.
4. Stoica,Adrian, Evaluarea educaţională-inovaţii şi perspective, Editura Humanitas, Bucureşti, 2006.
5. Voiculescu,Florea, Manual de pedagogie contemporană, Editura Risoprint, Bucureşti, 2005.
6. Voiculescu,Florea (2001), Factori subiectivi ai evaluării,Editura Aramis,Bucureşti, 2001.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Nadia Calcea
Școala Gimnazială ” Andrei Șaguna” Barcani

“Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Aceasta lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.”
(Maria Montessori –”Descoperirea copilului”)

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă”, dacă se folosesc metode şi procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă uşurinţă şi mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoştinţelor”.

Modelarea, formarea şi educaţia omului cere timp şi dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formaţie caracterul şi inteligenţa se completează pentru propria evoluţie a individului.

În şcoala contemporană eficienţa educaţiei depinde de gradul în care se pregăteşte copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine şi de măsura în care reuşeşte să pună bazele formării personalităţii copiilor. În acest cadru, învăţământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic şi socioafectiv, pentru o cât mai uşoară integrare socială.

Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educaţional, ca set de intervenţie complementară, apare ca o necesitate.

Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

Educaţia extracurrriculară (realizată dincolo de procesul de învăţământ) îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor noştri. Educaţia prin activităţile extracurriculare urmăreşte identificarea şi cultivarea corespondenţei optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viaţă civilizat, precum şi stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Incepând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunostinţe punându-i în contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură.

Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm scoala cu viaţa.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat şi momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activităţi elevii se deprind să folosească surse informaţionale diverse, să întocmească colecţii, să sistematizeze date, *învaţă să înveţe.* Prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi, copii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activităţi, posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal al scolii şi al învăţământului primar – pregătirea copilului pentru viaţă.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează pozitiv.

Exemple de activitati extraşcolare

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură.

Excursiile şi taberele şcolare contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă.

Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în şcoală, prin care copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Deşi această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă

inepuizabilă de impresii puternice, precum şi în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor.Astfel de activităţi sunt de o reală importanţă intr-o lume dominată de mass media şi ne referim la televizor , calculator si internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noştri in nişte persoane incapabile de a se controla comportamental , emoţional şi mai presus de toate slabi dezvoltaţi intelectual.

Se ştie ca incepând de la cea mai fragedă vârstă , copiii acumulează o serie de cunoştinte punându-i in contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Activităţile de acest gen au o deosebită influenţă formativă, au la bază toate formele de acţiuni turistice: *plimbări, excursii, tabere.* . In cadrul activităţilor organizate in mijlocul naturii, al vieţii sociale , copiii se confruntă cu realitatea şi percep activ, prin acţiuni directe obiectele , fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viaţa în aer liber, în cadrul acţiunilor turistice, elevii işi pot forma sentimentul de respect şi dragoste faţă de natură, faţă de om şi realizările sale.

Grija faţă de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoastere a dorinţelor copiilor şi de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestui tip de activităţi. Acestea le oferă destindere, incredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări şi recunoaştere a aptitudinilor.

Activitatea educativă şcolară şi extraşcolară dezvoltă gândirea critică şi stimulează implicarea tinerei generaţii în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului şi al asumării responsabilităţilor sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenţa cognitivă şi cea comportamentală.

In urma plimbărilor, a excursiilor in natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate , imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen şi modelaj , iar materialele pe care le culeg ,sunt folosite în activităţile practice, în jocurile de creaţie. La vârsta şcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arata sau li se spune în legatură cu mediul , fiind dispuşi să acţioneze în acest sens .

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală şi fizică a copilului, la educarea lui cetăţenească şi patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific. Prin excursii elevii îşi suplimentează şi consolidează instrucţia şcolară dobândind însuşirea a noi cunoştinţe. Excursia reprezintă finalitatea unei activităţi îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înţeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării din atmosfera de muncă de zi cu zi ci şi ca un act de ridicare a nivelului cultural .

Serbarile si festivităţile - marchează evenimentele importante din viaţa scolarului. Din punct de vedere educativ importanţa acestor activităţi constă în dezvoltarea artistică a elevului precum şi în atmosfera sărbatorească instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de catre cadrele

didactice, le oferă elevilor răsplata primită dupa muncă, şi de asemenea au un rol de motivare, mai puţin seminificativ.

Concursurile şcolare - sunt o metoda extraşcolară de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare având, în acelaşi timp, o importanţă majoră şi în orientarea profesională a elevilor, făcându-le cunoscute toate posibilităţile pe care aceştia le au.

Alte activităţi - pot fi alese de către copii, luând parte in timpul lor liber. De obicei acestea sunt alese ca un hobby personal, sau chiar cu scopul de a-şi aprofunda cunoştinţele într-un domeniu anume. Din păcate, în România, aria aceasta nu este foarte dezvoltată, cu toate acestea există anumite locuri unde elevii se pot inscrie (ca de exemplu "Palatul Copiilor").

Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăşi să fie creativ.

Activităţile extraşcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalităţi de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciaţi şi mai accesibili sufletelor acestora.

Activitatea educativă şcolară şi extraşcolară permite transferul şi aplicabilitatea cunoştinţelor, abilităţilor, competenţelor dobândite în cadrul orelor prevăzute în programa şcolară. Elevii sunt atraşi de activităţile artistice, reacreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice şi stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, conştientizarea urmărilor poluării, educaţia rutieră, educaţia pentru păstrarea valorilor, toleranţa, comunicarea interculturală etc.

Activităţile complementare concretizate în excursii şi drumeţii, vizite, vizionări de filme sau spectacole imprimă copilului un anumit comportament, o ţinută adecvată situaţiei, declanşează anumite sentimente. O mai mare contribuţie în dezvoltarea personalităţii copilului o au activităţile extraşcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa şi nu prin produsul realizat de acesta. Activitatea în afara clasei şi cea extraşcolară trebuie să cuprindă masa de copii.

Şcoala, oricât de bine ar fi organizată, oricât de bogat ar fi conţinutul cunoştinţelor pe care le comunicăm elevului, nu poate da satisfacţie setei de investigare şi cutezanţă creatoare, trăsături specifice copiilor. Ei au nevoie de acţiuni care să le lărgească lumea lor spirituală, să le împlinească setea de cunoastere, să le ofere prilejuri de a se emoţiona puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-şi forma convingeri durabile.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se

afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viaţă.. Realizarea acestui obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi .

Activităţile extracurriculare sunt apreciate atât de către copii, cât şi de factorii educaţionali în măsura în care :

- ✓ valorifică şi dezvoltă interesele şi aptitudinile copiilor;
- ✓ organizează intr-o manieră placută şi relaxantă timpul liber al copiilor contribuind la optimizarea procesului de invăţământ ;
- ✓ formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ ;
- ✓ copiii au teren liber pentru a-şi manifesta în voie spiritul de iniţiativă;
- ✓ participarea este liber consimţită, necodiţionată, constituind un suport puternic pentru o activitate susţinută;
- ✓ au un efect pozitiv pentru munca desfaşurată în grup;
- ✓ sunt caracterizate de optimism şi umor;
- ✓ creează un sentiment de siguranţă şi incredere tuturor participanţilor;
- ✓ urmăresc lărgirea şi adâncirea influenţelor exercitate în procesul de învăţământ;
- ✓ contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Activităţile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor şcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi. Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi laşi pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase.

Bibliografie :

* Cernea, Maria, *Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ*, în " Învăţământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

* Ionesc, M., Chiş, V., *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

* Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, 2002

* Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar*, în "Învăţământul primar" nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

MANAGERUL ŞCOLAR - VECTOR AL CULTURII ORGANIZAŢIONALE

Călin Lavinia-Iuliana, profesor învăţământ gimnazial
Şcoala Gimnazială "Wilhelm Moldovan" din Constanţa

În şcolile româneşti, în ultimii ani, se aude tot mai frecvent sintagma *cultură organizaţională*. Lecturând literatură de specialitate, vom găsi numeroase explicaţii şi formulări pentru definirea culturii organizaţionale. Dintre numeroasele procedee conceptuale puse la dispoziţie de către specialiştii din domeniile managementului şi al educaţiei, o definiţie mai concisă, care să cuprindă valenţele conceptului ar putea fi aceasta: "cultura unei organizaţii reprezintă amprenta profundă de credinţe, valori şi reguli (norme) şi procese care definesc organizaţia"[1]. Edgar Schein (1985) defineşte "cultura organizaţională ca fiind ansamblul cunoştinţelor comune acumulate de un grup de salariaţi, dobândite în urma punerii lor în practică şi înfruntării provocărilor lansate atât de mediu, cât şi de însăşi dezvoltarea companiei. În timp, au apărut soluţii care s-au dovedit în mod repetat eficiente."[2]

Managerul este o persoană competentă să administreze, să coordoneze, să motiveze, să comunice clar, eficient, coerent şi să contribuie la facilitarea perfecţionării dezvoltării preofesionale şi chiar personale a angajaţilor. Managerul are responsabilitate cu privire la toate activităţile care se derulează în instituţia pe care manageriază. Este necesară evidenţierea importanţei legăturii dintre "cultura organizaţională puternică"[3] şi un manager şcolar care are rolul de lider şi de facilitator al transmiterii culturii organizaţionale în societate, fiindcă unul dintre rolurile principale ale şcolii este de a produce transformări în societate. În acelaşi timp, nu se poate vorbi despre cultură instituţională decât prin implicarea în discuţie a cadrelor didactice, care au un rol proeminent în conturarea culturii şcolare.

Pornind de la ideea de a înțelege ceea ce face ca o cultură școlară să fie puternică, trebuie înţeles rolul de lider pe care directorul şcolii îl are, pe lângă cel de manager responsabil să gândească, să elaboreze şi să implementeze strategii prin care să îmbunătățească permanent cultura școlii. Managerii şcolari, pe lângă celelalte cadre didactice din şcoală, au o putere unică de a modela cultura școlii. Unele școli au nevoie urgentă de schimbarea culturii şcolare, altele de menținerea acesteia la standarde înalte. Liderul reprezintă principalul model pentru o organizație. Tot ceea ce face un lider: declarațiile sale,

[1] Macarie, F.C., *Politica de gen în organizațiile publice*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2011, p. 18.
[2] Stanciu, S., Ionescu, M.,A., *Managementul resurselor umane*, Facultatea de Comunicarea și Relații Publice „David Ogilvy“, București, 2003, p. 25.
[3] Stanciu, S., Ionescu, M.,A., *Managementul resurselor umane*, Facultatea de Comunicarea și Relații Publice „David Ogilvy“, București, 2003, p. 27.

filosofia de viață a acestuia, etica muncii, reacțiile la evenimentele cheie, energia și stilul comunicaţional şi relaţional, toate acestea reprezintă factori cheie care influențează cultura într-un mod puternic. Este important ca directorul să aibă ca principali colaboratori cadrele didactice şi părinţii elevilor, cerându-le sfaturi acestora de la primele semne ale apariției unor probleme, dar și constant, cu privire la tot ceea ce ține de bunul mers al școlii. Sistemul educaţional necesită existenţa unei comunicări foarte bune între actanţii care interrelaţionează în cadrul instituţiei de învăţământ, şi anume între cadrele didactice, elevii, părinţii elevilor şi comunitate, astfel încât valorile venite dinspre şcoală să se imprime la nivelul personalităţii sociale.

Managerul şcolar trebuie să fie un model pentru colegii săi, de aceea, este necesar să clădească o relaţie bazată pe încredere cu personalul școlii. Personalul didactic, nedidactic şi auxiliar vor intra într-o școală cu propriile idei despre educație și cu propriile așteptări despre cum ar urma să se desfăşoare activitatea în școala respectivă. Când un manager şcolar face angajări, organizează un interviu cu potenţialul angajat, adresând întrebări care îl ajută să dezvăluie valorile şcolii, dar şi să descopere dacă ideile, valorile şi aşteptările noilor angajați se aliniază cu cele pe care le deține comunitatea școlară respectivă.

Pe parcursul anului şcolar, managerul este cel care are responsabilitatea de a crea ocazii ale unor instruiri formale și contexte adecvate pentru conversație onestă cu angajaţii despre atitudinile, normele și practicile care sunt esențiale pentru ca aceştia să fie membri reprezentativi ai comunității școlare pe care el o conduce. Prin intermediul unor programe de dezvoltare profesională la care să participe toate cadrele didactice dintr-o unitate școlară sau prin participarea la seminarii de dezvoltare personală şi profesională, se pot modela convingeri noi și comportamente noi, dorite de instituția de învățământ. Prin participarea la astfel de activităţi de dezvoltare profesională se consolidează legătura afectivă între cadrele didactice, ceea ce contribuie la fortificarea motivaţiei intrinseci a profesorilor.

Un alt factor, care contribuie la consolidarea afectivităţii, dar şi la sporirea stimei de sine şi la asigurarea conştientizării de către profesor că este apreciat, este reprezentat de recompensele venite din partea echipei manageriale. Aceste recompense constituite din laude, comunicări în scris, team buildinguri, sărbători petrecute împreună etc., sunt de dorit şi sunt fundamentale pentru motivarea angajaţilor. Orice comunicare formală pe care managerul şcolar o realizează cu cadrele didactice are şi scopul să reflecte și să consolideze cultura școlii. În cererile îndreptate către cadrele didactice, în scrisorile către părinți sau în solicitările către elevi, managerul şcolar trebuie să se asigure că evidențiază viitorul și ceea ce școala are în potențial a realiza, în concordanţă cu misiunea şi cu viziunea şcolii respective.

Privitor la demersul de a face cunoscută cultura şcolară în societate, managerul şcolar are îndatorirea de a utiliza un limbaj lipsit de amfibolie, de a prezenta date și fapte clare pentru a reduce ambiguitatea cu privire la viziunea școlii. Deoarece trebuie să ne conectăm interrelaţional şi la nivel emoţional, managerul şcolar are în plus responsabilitatea de a face apel la emoțiile, valorile și nevoile profunde care îi motivează pe profesori, pe elevi şi pe părinți. Managerul şcolar este un facilitator al optimismului, al pozitivismului, al recunoştinţei și al idealismului educaţional, cultural, social, moral etc. În ceea ce priveşte exprimarea, managerul şcolar trebuie să folosească formule declarative colective "suntem", "noi", pentru a crește sentimentul de apartenență și de identitate colectivă, dar și motivarea cadrelor didactice.

Viziunea școlii, tradițiile şcolare speciale și designul spațiului fizic şcolar contribuie la consolidarea viziunii culturale, cu precădere atunci când semnificația acestor elemente tangibile este comunicată în mod constant. De exemplu, serbările obișnuite prin care se evidențiază succesului elevilor și al cadrelor didactice pot reprezenta un aspect de o importanță majoră în cadrul unei școli.

Deoarece cultura școlii este răspândită prin conexiuni, managerul şcolar trebuie să aibă în vederea descoperirea persoanelor care sunt izolate de comunitatea şcolară și să descopere o modalitate prin care să încurajeze o interacțiune mai mare între (şi dinspre) cei care sunt dedicați culturii școlare şi (către) cei care sunt marginalizaţi. Astfel, întreaga comunitate şcolară, nu numai managerul şcolar, ajută la transmiterea unui mesaj pozitiv, care să se răspândească mai rapid și mai clar şi care să producă efect, astfel încât discriminarea să fie suprimată.

O școală de succes are elevi de succes şi profesori de succes. Succesul școlar este măsurat prin diferite măsuri cuantificabile: rata promovabilității, rezultatele școlare bune, rezultatele bune la admitere și la concursuri școlare etc. Sunt nenumăraţi descriptori, numeroase cerinţe care să fie duse la îndeplinire într-o școală, îndeosebi din partea cadrelor didactice, dar nu este suficient să se respecte numai îndatoririle profesionale minime, este nevoie de depășirea realizării doar a ceea ce este necesar, ajungându-se la performanţe ale elevilor, la excelenţă educațională, prin dedicare, prin implicare activă, prin efort multilateral. Pentru ca o şcoală să fie numită şcoală de succes are nevoie de o cultură organizaţională deosebită şi are nevoie să fie în sine un mediu care să faciliteze succesul. Cultura organizaţională reliefează prioritățile, principiile, valorile care ghidează ideile, acțiunile, demersul instructiv-educativ al cadrelor didactice din școală, iar managerul şcolar este purtătorul de cuvânt, cel care se asigură că aceste principii, idei și valori se păstrează şi se

transmit ca o tradiție a școlii. Managerul are datoria de a afirma public ce rol are în societate școala pe care o manageriază şi de a realiza activități prin care arată comunităţii locale valorile școlii pe care o manageriază. Ca urmare a acestui fel de contexte create de managerul şcolar, se va auzi ecoul cuvintelor sale, adică se va transmite cultura organizaţională. Părinţii care păşesc în școala respectivă au aceleași crezuri și aceleași gânduri enunțate de către director.

Astfel, se conturează, se transformă sau se consolidează o cultură școlară. Mai importante decât ceea ce face un director sunt maniera în care face ceea ce face şi motivația a ceea ce face. Pentru a se construi o cultură școlară de succes este nevoie de o viziune care să arate care sunt scopurile, obiectivele, dezideratele, valorile etc. instituției ca unitate școlară, este nevoie de unitate, de colaborare și de deferenţă, actanţii educaţionali trebuie să aibă puterea de a acționa. Părțile interesate ale unei școli: profesori, părinți, elevi, comunitate, trebuie să se unească și să participe continuu la un proces de transformare permanentă. Prin viziune comună și prin unitate se creează o relaţie de încredere, ceea ce este un factor motivațional principal pentru atingerea succesului. Când cadrele didactice au scopuri ce se află în concordanţă cu cultura şcolară și când școala le oferă autonomie, cadrele didactice îşi vor desfăşura activitatea cu iscusinţă. Managerul, care împuterniceşte oamenii să acționeze în virtutea valorilor instituţiei educaţionale pe care o conduce, contribuie la dezvoltarea unei culturi şcolare puternice.

Bibliografie:

1. Frunză, V., *Teoria comunicării didactice*, Ovidius University Press, Constanța, 2003.
2. Graur, E., *Tehnici de comunicare*, Editura Mediamira, Cluj-Napoca, 2001.
3. Macarie, F.C., *Politica de gen în organizaţiile publice*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2011.
4. Michaud, I., *Succesul în carieră*, Ed. C. H. Beck, București, 2013.
5. Muntean, A., *Psihologia dezvoltării umane*, Editura Polirom, București, 2009.
6. Stanciu, S., Ionescu, M.,A., *Gestionarea resurselor umane în şcoli*, Facultatea de Comunicarea și Relații Publice „David Ogilvy“, București, 2005.
7. Stanciu, S., Ionescu, M.,A., *Managementul resurselor umane*, Facultatea de Comunicarea și Relații Publice „David Ogilvy“, București, 2003.

PREDAREA LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE PRIN METODE MODERNE

Prof.dr. Dimitria CAMEN
Liceul Energetic- Craiova

Metodele de predare – învăţare specifice limbii şi literaturii române sunt multiple. Pentru a putea dezbate importanţa unor metode în asimilarea unor deprinderi şi abilităţi, trebuie să cunoaştem semnificaţia conceptului.

Metodele specifice predării limbii şi literaturii române sunt: algoritmizarea, analiza gramaticală, exerciţiul structural, problematizarea (sau învăţarea prin rezolvarea de probleme), modelarea figurativă, instruirea programată, activitatea în grupuri mici , lectura, expunerea, prelegerea-dezbatere, simularea, studiul de caz, reflecţia personală, brainstormingul, comentariul literar, interpretarea literară, analiza literară, cubul, cvintetul, ciorchinele, gruparea elevilor în funcţie de atitudinea faţă de o problemă, lectura şi rezumarea conţinutului unui text în perechi, stabilirea succesiunii evenimentelor, predarea reciprocă, jurnalul cu dublă intrare, tehnica "lasă-mă pe mine să am ultimul cuvânt", realizarea unor predicţii etc.

Aceste metode pot fi structurate în metode tradiţionale şi metode moderne activ-participative.

Comunicarea tradiţională în cadrul lecţiei se bazează exclusiv pe transmiterea de cunoştinţe de către profesor, pe receptare şi imitare de către elev. Acest model de comunicare are la bază ideea că anumite cunoştinţe şi informaţii nu trebuie descoperite de elev, ci se transmit şi se comunică elevului prin intermediul limbajului**.**

Expunerea, prelegerea, descrierea, explicaţia, povestirea, lucrul cu manualul, sunt câteva metode la care recurg profesorii ce utilizează modelul de comunicare tradiţională în cadrul lecţiilor.

Rolul profesorului este acela de a emite informaţii pe care elevul ce stă pasiv în bancă trebuie să le noteze în caiet. A doua zi elevul preia rolul de emiţător al aceloraşi informaţii către profesor – acum receptorul propriului mesaj emis.

Prin metode de tip activ-participative înţelegem orice situaţie prin care elevii sunt solicitaţi şi sunt scoşi din ipostaza de obiect al formării şi sunt transformaţi în subiecţi activi, coparticipanţi la propria formare. Aceste strategii de tip activ-participativ vor fi folosite de profesor ţinând cont de valenţele formativ-educative ale fiecărei metodă în parte.

Sub fiecare metodă de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învăţare al elevului. Profesorii trebuie să se preocupe de găsirea unor metode şi procedee variate adaptate diferitelor

situaţii de instruire în care elevii vor fi solicitaţi.

Una dintre metodele active de predare pe care am folosit-o cu succes la clasă este ***metoda cubului*** pe care o voi descrie mai jos:

Se realizează în cub ale cărui feţe pot fi acoperite cu hârtie de culori diferite;

Pe fiecare faţă a cubului se scrie câte una dintre următoarele instrucţiuni: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASICIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ;

Se poate lucra în perechi sau în grupuri restrânse;

Este recomandabil ca feţele cubului să fie parcurse în ordinea prezentată urmând paşii de la simplu la complex**.**

I. Se propune textul literar ce urmează a fi consolidat;

"....", autor.....

II. Se anunţă şi se explică metoda de lucru ;

III. Se stabilesc cele şase grupe ;

IV. Se precizează subiectul de lucru al fiecărei grupe.

Fiecare grup examinează toate particularităţile unui aspect surprins pe una dintre feţele cubului— (faceţi un exerciţiu de scriere liberă timp de câteva minute pentru subiectul ales - 10 – 15 minute) Eeste bine ca răspunsurile să fie originale şi se poate folosi imaginaţia pentru cazurile în care nu exista un corespondent în realitate.

1 Realizaţi *descrierea* din puncte diferite de vedere;
2 *Compaţi* cu alte noţiuni asemănătoare sau diferite;
3 *Asociaţi* noţiunile: *La ce vă îndeamnă să vă gândiţi?*
4 *Analizaţi* conceptul: *Din ce este făcut, din ce se compune el?*
5 *Aplicaţi*: *Ce puteţi face cu el? Cum poate fi folosit?*
6 *Argumentaţi* pro sau contra. *Luaţi atitudine şi notaţi o serie de motive care vin în sprijinul afirmaţiilor voastre.*

După rezolvarea sarcinii de lucru, elevii vor folosi noţiunile înscrise pentru a demonstra sistematizarea cunoştinţelor.

Prin brainstorming, participanţii identifică idei novatoare pe care le includ într-o fişă a grupei. Prin acest exerciţiu se încurajează participarea fiecărui elev şi a lucrului în echipe.

Forma finală a conţinuturilor realizate de fiecare grupă este împărtăşită întregii clase (6 minute – câte un minut pentru fiecare faţă a cubului).

Lucrarea în forma finală poate fi desfăşurată pe tablă.

Avantajele acestei metode sunt acelea că stimulează atenţia şi gândirea, oferă posibilitatea

elevilor de a-şi dezvolta competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare,lucrul individual, în echipe sau participarea întregii clase la realizarea cerinţelor "cubului" este o provocare şi determină o întrecere în a demonstra asimilarea corectă şi completă a cunoştinţelor.

Metodele activ-participative au însă şi dezavantaje:necesită o pregătire mai riguroasă şi mai îndelungată,nu pot fi folosite în cadrul oricărei lecţii, bagajul informaţional este mai mic,necesită atenţia sporită a elevilor dar şi capacitatea lor de a face conexiuni şi de a descoperi singuri răspunsurile.

Învăţarea creativă presupune existenţa unui potenţial creativ al elevului, manifestat în receptivitatea faţă de nou, curiozitatea ştiinţifică, nonconformism, originalitate, capacitate de elaborare, fluenţă şi divergenţa gândirii, imaginaţie creatoare, inventivitate.

Atât metodele tradiţionale, cât şi cele alternative de predare- învăţare sunt fundamentale pentru buna desfăşurare a activităţii didactice.

Profesorului îi revine sarcina de a selecta atât metodele moderne cât şi cele tradiţionale ce pot fi folosite eficient în lecţiile de dobândire de noi cunoştinţe şi în lecţiile de evaluare a cunoştinţelor şi abilităţilor.

Bibliografie:

Constantin Cucoş—Pedagogie, Ed. Polirom, Iaşi, 1996

Ioan Cerghit— ,,Metode de învăţământ", E.D.P., Bucureşti,1973

Ioan Jinga, Elena Istrat— ,,Manual de pedagogie", Ed. All, Bucureşti,2001

STIMULAREA CREATIVITĂŢII ELEVILOR SPORTIVI ÎN TIMPUL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE

Prof. Câmpian Cornel
Palatul Copiilor Tg.Mureş - Structura Sighișoara

"Creativitatea este o capacitate complexă şi fundamentală a personalităţii care sprijininduse pe date sau produse anterioare, în îmbinarea cu investigaţii şi date noi, produce ceva nou, original de valoare." (Bontaş. I.)

Creativitatea poate fi definită ca actul de a transforma idei noi şi imaginative în realitate. Termenul se referă în general la o bogăţie de idei şi originalitate în gândire. Studiile psihologice de persoane foarte creative au arătat că multe dintre acestea au un interes puternic în dezordine aparentă, contradicţie şi dezechilibru, care par să fie percepute ca provocări. Aceste persoane pot să posede o conştientizare profundă, larg şi flexibil de ei înşişi. De asemenea, studiile arată că inteligenţa are corelare cu puţină creativitate; astfel o persoană extrem de inteligentă poate să nu fie foarte creativă.

În literatura de specialitate sunt descrise diferite clasificări ale nivelului creativităţii ca produs al muncii creatoare:

1. Creativitatea expresivă este o premiză de dezvoltare a formelor superioare de creativitate.
2. Creativitatea productivă se manifestă prin realizarea unor lucruri utile pe baza anumitor tehnici îmbunătăţite. Stimularea creativităţii productive se realizează prin învăţarea creativă, ce presupune metode de descoperire şi problematizare, lărgirea orizontului de cunoştinţe, acumularea experienţei.
3. Creativitatea inovativă este legată de cea expresivă şi de cea productivă, dar în procesul ei se caută o soluţie nouă, o interpretare originală a unor lucruri cunoscute.
4. Creativitatea inventivă reprezintă nivelul creaţiei persoanelor talentate.

Structura creativităţii exprimă interdependenţa între produsul creator - procesul creator - personalitatea creatoare.

♦ Produsul creator este un element nou în raport cu experienţa socială anterioară sau cu experienţa de viaţă a individului. Validitatea produsului creator are două criterii complementare: originalitatea şi relevanţa. Acestea acoperă 5 niveluri ierarhice:

- nivelul expresiv, care vizează comportamentul unei persoane cu anumite caracteristici creative demonstrată în termeni de spontaneitate;
- nivelul productiv, care vizează realizarea unor produse, care exprimă originalitatea individului;
- nivelul inovator, care vizează elaborarea unor produse noi şi originale în plan teoretic şi aplicativ;
- nivelul inventiv, care vizează reordonarea fenomenelor studiate anterior, în vederea transformării calitative ale acestora;

- nivelul emergent, care vizează realizarea unor produse creativ superioare.

♦ Procesul creator este un proces de mare complexitate care antrenează un ansamblu de mecanisme psihologice ale creatorului. Procesul creator presupune următoarele etape:

a) pregătirea (prepararea) este o etapă intensă de lungă durată, ce impune pregătirea în trei direcţii majore:

- identificarea problemei;
- analiza datelor;
- acumularea şi selecţionarea infomaţiei necesare;

b) incubația este o etapă mai puţin observabilă din exterior şi care se petrece predominant, în zona inconştientului.

c) iluminarea sau inspiraţia este etapa în care procesul creator atinge punctual culminant, în care are loc organizarea materialului acumulat.

d) verificarea sau execuţia este faza de materializare, de obiectivizare a ideii creatoare.

♦ Personalitatea creatoare evidenţiază resursele sistemului psihic uman, capacitatea acestuia de a angaja un process creator, susţinut la nivelul conştiinţei individuale, cu scopul de a produce ceva nou, original şi eficient.

Epoca în care trăim cere fiecărui individ să se adapteze la situaţii mereu noi, să rezolve numeroase probleme sociale şi profesionale, să găsească soluţii variate, ingenioase, originale.

Schimbările globale se derulează în ritmuri tot mai accelerate. Pentru a pregăti elevii sa facă faţă transformărilor rapide ale vieţii în aspectele: economic, politic, social, cultural, sportiv, e necesară dezvoltarea creativităţii elevilor la toate disciplinele.

Şcoala contemporană, centrată pe elev, are un rol bine precizat în dezvoltarea uriaşului potenţial intelectual, reprezentat de inteligenţă şi de creativitate care, pusă în valoare, va asigura neîntrerupt progresul socio-uman. Creativitatea există în stare latentă în aproape fiecare individ, într-o măsură mult mai mare decât se crede, iar cunoştinţele şi experienţa asociate acestui fond creativ pot ramâne neutilizate.

Se apreciază că depistarea şi stimularea creativităţii la toate vârstele, mai cu seamă la vârstele copilăriei şi adolescenţei, reprezintă obiective generale ale educaţiei. Aşadar, rolul şcolii în formarea comportamentului creator este important, deoarece rămâne „principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativitaţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară.” (F. şi A. Turcu, 1999).

Comportamentul creator presupune o dezvoltare intelectuală armonioasă a elevilor. La formarea comportamentului creativ o contribuţie de seamă o are dezvoltarea imaginaţiei elevilor.

Pentru a dezvolta potenţialul creativ al elevilor, profesorii trebuie sa cunoască în primul rând trăsăturile comportamentului creativ, care se referă la: nivelul de inteligenţă, gândirea

divergentă, fluenţa gândirii, receptivitatea, spiritul de observare, perseverenţa, iniţiativa, nonconformismul în idei.

Cu toate acestea, este greşit a încuraja creativitatea doar la acei elevi care au rezultate deosebite. Cu toate că mulţi oameni pun semnul egal între creativitate şi inteligenţă, cei doi termeni nu sunt sinonimi.

Pentru a putea stimula eficient acest potenţial creativ trebuie mai întâi înlăturate o serie de bariere, blocaje cum ar fi:

a. Blocaje culturale: conformismul la elevi dar şi la profesor, neîncrederea în fantezie şi preţuirea gândirii logice;

b. Blocaje metodologice: rigiditatea tiparelor, fixitatea funcţională, critica permanentă.

c. Blocaje emotive: teama de a nu greşi, graba de a accepta prima idee, descurajarea rapidă, tendinţa exagerată de a-i întrece pe alţii.

Pentru ca elevii să ajungă la această formă superioară de învaţare ei au nevoie de îndrumarea profesorului. Deosebit de importantă este atitudinea profesorului, relaţia sa cu elevii. Este nevoie de un climat destins, democratic, prietenos, şi nu unul autoritar, despotic. Profesorul are îndatorirea de a cultiva disponibilităţile imaginative ale elevilor, folosind metode adecvate acestui obiectiv didactic major.

Activităţile extraşcolare reflectă mai bine dominantele de personalitate ale individului.

Activitătile extracurriculare oferă numeroase prilejuri pentru cultivarea creativitaţii. În orele de ansamblu sportiv sau în cele de pregătire a formaţiilor reprezentative ale şcolii, elevii desfăşoară o activitate liberă, unde se pot exersa diferite metode de stimulare a creativităţii.

Orele de pregătire a formaţiilor sportive reprezentative ale şcolii se desfăşoară sub formă de antrenament sportiv, care are la dispoziţie, pentru fiecare ramură sau probă sportivă, un număr mult mai mic de exerciţii fizice, comparativ cu educaţia fizică.

Aceste exerciţii sunt executate la un nivel ridicat pe plan tehnic şi tactic, la un volum, intensitate şi complexitate deosebite faţă de exerciţiile fizice folosite în educaţia fizică.

Orele de pregătire a echipelor reprezentative se defăşoară sistematic şi continuu, în scopul obţinerii de rezultate în cadrul competiţiilor cuprinse în calendarul competiţional al O.N.S.S.

Factorii care influenţează creativitatea la nivelul grupului sunt: natura şi tipul sarcinii, structura sau compoziţia grupului, dimensiunile psihosociale, personalitatea liderului grupului, organizarea şi funcţionarea grupului.

Folosirea metodelor de stimulare a creativităţii reprezintă o cale importantă pentru adaptarea la schimbare prin generarea de soluţii creatoare, şi pentru rezolvarea celor mai complexe probleme cu care profesorii şi elevii se confruntă. În pregătirea echipei reprezentative de fotbal s-au folosit mai multe metode. Dintre metodele utilizate în cadrul predării, menţionăm :

- metode de instruire;
- metode verbale;
- metode de acţionare;
- metode de corectare a greşelilor.

Metodele folosite de noi pentru stimularea potentialului creativ:

1. Metoda Brainstorming: are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluţii, de idei privind modul de rezolvare a unei probleme, în speranţa că, prin combinarea lor, se va obţine soluţia optimă. Nimic nu se critică, nimic nu se şterge, fără atitudini sau prejudecăţi, cât mai multe idei; se desfăşoară în cadrul unui grup nu foarte mare, de preferinţă eterogen din punct de vedere al pregătirii, sub coordonarea unui moderator.

Avantajele utilizării acestei metode sunt multiple: obţinerea rapidă şi uşoară a ideilor noi şi a soluţiilor; stimularea participării active a tuturor membrilor grupului; dezvoltarea creativităţii, spontaneităţii, a încrederii în sine, prin procesul evaluării amânate; dezvoltă, de asemenea, abilitatea de a lucra în echipă.

2. Tehnica 6-3-5: ideile noi se scriu pe foile de hârtie care circulă între participanţi. Tehnica se numeşte 6-3-5 pentru că există şase membri în grupul de lucru, care notează pe foaia de hârtie câte trei soluţii fiecare, la o problemă dată, timp de cinci minute. Această tehnică are următoarele avantaje: încurajează solidaritatea în grup şi competiţia între grupuri, îmbinând munca individuală cu cea de echipă.

3. Metoda Philips „6-6”: elevii se grupează câte şase, discutând problema dată timp de şase minute. Fiecare grup îşi alege un lider. La sfârşit, grupurile îşi anunţă opinia; urmează o discuţie generală, după care se trag concluziile.

Prin aplicarea acestor metode de stimulare a potenţialului creativ al elevilor am ajuns la următoarele concluzii:

- Prin utilizarea metodei Brainstorming elevii şi-au ales titularii, au decis posturile pe care vor juca şi au dat sugestii pentru primele schimbari în teren.
- Prin aplicarea tehnicii 6-3-5 echipele au fost împărţite în grupe de câte şase sportivi, care au primit ca sarcină să noteze pe o hârtie trei soluţii pentru fazele de atac în jocul de fotbal pe teren redus, timp de cinci minute. Foile au migrat de la stânga la dreapta şi au ajuns la posesorul iniţial. Cel care a primit foaia citeşte şi încearcă să modifice soluţiile în mod creativ, prin formulări noi, adaptându-le, îmbunătăţindu-le şi reconstituindu-le continuu. La fel s-a procedat cu toate fazele de joc, stabilind astfel procedeele tehnico-tactice care vor fi folosite în meciurile oficiale.
- Prin utilizarea metodei Philips „6-6” s-a stabilit strategia de joc.

Folosind aceste metode, rezultatele nu au întârziat să apară.

BIBLIOGRAFIE

1. Bejat, M., Creativitatea în ştiinţă, tehnică şi învăţământ, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
2. Colibaba, D,E.,Bota I., Jocuri sportive - teorie şi metodică, Ed.Aladin, Bucureşti, 1998
3. Cosmovici, A., Iacob Luminiţa, Psihologie şcolară, Ed.Polirom, Iaşi, 1999
4. Ionescu, M., Demersuri creative în predare şi învaţare, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 2000
5. Landau, E., Psihologia creativităţii, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1979
6. Stenberg, R.J., Manual de creativitate, Ed.Polirom, Iaşi, 2005
7. Stoica, A., Creativitatea elevilor: Posibilități de cunoaştere şi de educare, Ed. Didactică şi Pedagogică, București, 1983

STIMULAREA ÎNVĂȚĂRII BAZATĂ PE INVESTIGAȚIE-S.T.E.A.M ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF.ÎNV.PREȘC. ILEANA CÂMPIAN

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.28, BAIA MARE

Timpul pe care copiii îl petrec la grădiniță face loc, din când în când, unui fenomen pe care Pamela Mundy îl numește "o posibilitate invizibilă".Aceasta se referă la descoperirea pe care copiii ajung să o facă, dacă explorarea nu le este întreruptă de indicațiile adulților din jur. Este foarte benefic să-i observăm cu atenție, să îi lăsăm să se exprime liber, fără să intervenim, și să participăm tăcut la activitățile pe care le desfășoară. Implicarea noastră în activitate trebuie să se rezume la observarea atentă a copiilor, ar trebui să-i întrebăm ce văd, ce părere au, ce întrebări le trec prin minte.

La vârsta preșcolară, matematica poate fi folosită pentru a-i ajuta pe cei mici să înțeleagă fenomene științifice, precum vântul și să desfășoare activități care țin de inginerie. Activitățile pe bază STEAM nu sprijină exclusiv **dezvoltarea noțiunilor de matematică și științe**, ci **oferă deopotrivă ocazia de a îmbunătăți abilitățile limbajului.** Deși fiecare disciplină din sfera STEAM este importantă, în cadrul activităților din educația timpurie, ne concentrăm cu precădere pe felul în care ele se îmbină și se conectează într-o rețea de cunoștințe. Atunci când se combină cu alte discipline, limbile străine, de exemplu, STEAM oferă un context mai amplu în care să discuți despre matematică și științe.

Tehnologia este o componentă a conceptului STEAM, iar cei care abordează aceste discipline își dezvoltă abilități care îi pregătesc pentru roluri care au tehnologia la bază. Educația STEAM nu depinde însă de tehnologia digitală,

Jocul cu cuburi, grădinăritul și puzzle-urile sunt exemple de educație STEAM, precum și vizitele la muzeu. Acestea pot avea loc oricând și cu puține resurse

Ce ar putea face adulții pentru a stimula creativitatea și gândirea creativă?

- Să folosească vocabularul specific gândirii și învățării: gândește, știi, amintește-ți, află, idee, sens, plan, confuzie, descoperire.
- Să fie un exemplu pentru cei mici. Să le arate că procesează anumite idei, că e firesc să nu știi totul, să nu înțelegi unele lucruri, că poți fi curios și chiar nedumerit și că te poți gândi și că poți afla răspunsuri.
- Să încurajeze gândirea deschisă continuând după prima idee, ce altceva am putea face?
- Să aprecieze eforturile și ideile copiilor, astfel ca aceștia să îndrăznească să riște cu o idee nouă.
- Să pună accent pe întrebări și pe multiple răspunsuri.
- Să-i încurajeze pe cei mici să facă conexiuni între experiențe anterioare.
- Să le dea feedback copiilor și să-i ajute să-și evalueze progresul. Să discute cu ei despre cum se descurcă, cum au de gând să procedeze, ce a funcționat și ce ar schimba data viitoare.

Jocul și exploratul sunt moduri de învățare activă care stimulează creativitatea și gândirea critică. Mediile de învățare, locurile în care copiii pot demonta și reconstrui lucruri – precum radiouri vechi, mașinuțe, aparate, ceasuri – reprezintă al treilea educator sau educatorul tăcut.

Familiile sunt parteneri cheie, alături de profesori și școli, în conturarea unui viitor STEAM pentru copii. Parteneriatul școală familie presupune implicare în dezvoltarea și extinderea învățării și accesului la STEAM.

BIBLIOGRAFIE:

Eryl Nash, *Transformă știința în artă- Ghid esential STEAM,* Editura Niculescu, 2021

Jenny Jacoby, *Enciclopedia STEM*, Editura Niculescu, 2022

EDUCAȚIA - PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Liliana Cantemir

Colegiul Național ‘‘Ecaterina Teodoroiu ’’

Organizarea conținutului în învățământul preuniversitar este un proces complex și important care poate influența semnificativ performanța academică a elevilor. În acest sens, există o serie de teorii și bune practici care pot fi aplicate pentru a organiza eficient și coerent conținutul în procesul de predare și învățare. În următoarele pagini, vom explora aceste teorii și practici în detaliu, analizându-le în contextul învățământului preuniversitar și discutând beneficiile lor pentru elevi și pentru procesul de predare.

A. Teoria învățării prin asimilare, dezvoltată de Jean Piaget, se concentrează pe modul în care oamenii își construiesc cunoștințele prin adaptare și organizare. Aceasta susține că învățarea se bazează pe experiențe personale, iar cunoștințele sunt construite prin intermediul schemelor cognitive.

Potrivit teoriei lui Piaget, oamenii procesează informațiile pe care le primesc și le organizează într-un mod care se potrivește cu schema lor cognitivă existentă. În cazul în care informația este în conflict cu schema existentă, procesul de asimilare poate duce la o reorganizare a schemei cognitive.

De asemenea, teoria lui Piaget sugerează că învățarea are loc prin intermediul unor stadii distincte de dezvoltare cognitive, care sunt caracterizate de diferite moduri de gândire și abordări pentru rezolvarea problemelor.

Aceste stadii includ:

- Stadiul senzoriomotor (de la naștere până la 2 ani), caracterizat de utilizarea simțurilor și mișcărilor pentru a înțelege lumea fizică;
- Stadiul preoperatoriu (de la 2 la 7 ani), caracterizat de dezvoltarea simbolismului și de capacitatea de a reprezenta lumea în gânduri și cuvinte;
- Stadiul operațional concret (de la 7 la 11 ani), caracterizat de dezvoltarea capacității de a utiliza gândirea logică pentru a rezolva probleme practice;
- Stadiul operațional formal (de la 11 ani și mai sus), caracterizat de dezvoltarea capacității de a gândi abstract și de a utiliza raționamentul hipotetic-deductiv.

Prin urmare, teoria lui Piaget subliniază importanța interacțiunii dintre individ și mediu în procesul de învățare și dezvoltare cognitivă.

B. Teoria învățării prin constructivism, dezvoltată de Lev Vygotsky, se concentrează pe interacțiunea socială și culturală în procesul de învățare. Aceasta susține că indivizii își construiesc cunoștințele prin intermediul interacțiunii cu mediul și prin colaborare cu alți oameni.

Potrivit teoriei lui Vygotsky, învățarea are loc prin intermediul unor procese de construcție socială și culturală. El susține că cunoștințele și abilitățile individului sunt construite prin intermediul interacțiunii cu persoanele din mediul său și prin implicarea în activități culturale relevante.

Vygotsky subliniază importanța "zonei proximale de dezvoltare" (ZPD) în procesul de învățare. Acesta reprezintă distanța dintre cunoștințele și abilitățile actuale ale unui individ și nivelul la care poate ajunge cu ajutorul unei persoane mai experimentate.

În timpul procesului de învățare, un adult sau un coleg mai experimentat poate acționa ca "scaffolder" sau "andamieră" pentru a ajuta elevul să treacă de la nivelul său actual de cunoaștere la un nivel superior. Aceasta poate fi realizată prin intermediul discuțiilor, activităților și experiențelor colaborative.

Vygotsky susține că limbajul joacă un rol important în procesul de învățare și că utilizarea acestuia în interacțiunile sociale ajută la dezvoltarea gândirii și a înțelegerii. El crede că învățarea este un proces continuu care are loc pe parcursul întregii vieți și că mediul social și cultural joacă un rol important în acest proces.

În concluzie, teoria lui Vygotsky subliniază importanța interacțiunii sociale și culturale în procesul de învățare și dezvoltare cognitivă. Aceasta sugerează că indivizii își construiesc cunoștințele prin intermediul experiențelor sociale și culturale și că colaborarea și interacțiunea cu alți oameni sunt esențiale în acest proces.

C. Teoria învățării prin exemplificare, dezvoltată de Jerome Bruner, se concentrează pe utilizarea exemplelor concrete pentru a ajuta oamenii să înțeleagă și să învețe informații abstracte și complexe. Aceasta sugerează că învățarea are loc prin intermediul "codificării" și "decodificării" informațiilor.

Potrivit teoriei lui Bruner, procesul de codificare implică transformarea informațiilor abstracte în exemple concrete și accesibile. Acest lucru poate fi realizat prin utilizarea analogiilor, metaforelor sau a altor mijloace de reprezentare vizuală.

Pe de altă parte, procesul de decodificare implică transformarea acestor exemple concrete înapoi în informații abstracte și înțelegerea lor în contextul general al cunoștințelor existente.

Bruner subliniază importanța "structurilor cognitive" în procesul de învățare. Acesta sugerează că oamenii își construiesc cunoștințele prin intermediul schemelor cognitive și că acestea trebuie să fie dezvoltate într-un mod care să faciliteze înțelegerea și reținerea informațiilor.

În teoria sa, Bruner propune trei moduri principale de reprezentare a informațiilor:

- Modul enactiv (bazat pe experiență) care implică utilizarea experiențelor tactile și kinestezice pentru a înțelege informațiile;
- Modul iconic (bazat pe imagini) care implică utilizarea imaginilor mentale pentru a înțelege informațiile;
- Modul simbolic (bazat pe cuvinte) care implică utilizarea cuvintelor și a simbolurilor pentru a înțelege informațiile.

Bruner susține că utilizarea acestor moduri de reprezentare poate fi adaptată în funcție de vârsta, experiența și nivelul de dezvoltare cognitivă al individului, pentru a îmbunătăți procesul de învățare.

În concluzie, teoria lui Bruner subliniază importanța utilizării exemplificării și a reprezentării concrete pentru a ajuta oamenii să înțeleagă informațiile abstracte și complexe. Aceasta sugerează că procesul de învățare poate fi facilitat prin intermediul utilizării analogiilor, metaforelor și a altor mijloace de reprezentare vizuală și că structurile cognitive și modurile de reprezentare pot fi adaptate în funcție de nevoile individuale.

D. Teoria învățării prin experiență, dezvoltată de David Kolb, se concentrează pe modul în care oamenii învață prin intermediul experienței și procesului de reflecție asupra acesteia. Kolb susține că procesul de învățare implică patru stadii interconectate: experiența concretă, observarea și reflecția, formarea conceptelor abstracte și experimentarea activă.

Prima etapă, experiența concretă, se referă la implicarea directă a individului într-o experiență sau activitate. Acesta poate învăța din propriile experiențe sau poate observa experiențele altor persoane.

A doua etapă, observarea și reflecția, se referă la examinarea atentă a experienței și a ceea ce a fost învățat în timpul acesteia. Această etapă implică o analiză critică și o evaluare a propriilor idei și a înțelegerii.

A treia etapă, formarea conceptelor abstracte, implică integrarea experienței și a observațiilor în concepte mai largi și mai abstracte. Această etapă poate implica identificarea de modele și generalizări, precum și dezvoltarea de teorii și principii.

A patra etapă, experimentarea activă, implică aplicarea noilor concepte în situații noi sau similare. Acest lucru permite individului să experimenteze și să testeze conceptele în situații diferite și să obțină o mai bună înțelegere a lor.

Kolb sugerează că fiecare individ are un stil preferat de învățare, bazat pe preferințele și experiențele personale. El identifică patru stiluri diferite de învățare:

- Stilul concret-experiențial, care implică învățarea prin experiență concretă și observare;
- Stilul reflectiv-observator, care implică învățarea prin observare și reflecție;
- Stilul abstract-conceptual, care implică învățarea prin formarea conceptelor abstracte și generalizarea experiențelor;
- Stilul activ-experimentator, care implică învățarea prin experimentarea activă și aplicarea noilor idei.

În concluzie, teoria învățării prin experiență dezvoltată de Kolb subliniază importanța implicării directe în experiențe și procesul de reflecție asupra acestora pentru a învăța și a dezvolta cunoștințe. Această teorie sugerează că procesul de învățare implică patru etape interconectate și că stilurile de învățare variază în funcție de preferințele și experiențele individuale.

E. Tehnologiile educaționale sunt instrumente și resurse digitale care ajută la îmbunătățirea procesului de învățare și predare. Acestea includ hardware-ul și software-ul, precum și diverse dispozitive mobile și aplicații pentru dispozitive mobile. Utilizarea tehnologiilor

educaționale poate îmbunătăți experiența de învățare a elevilor și poate sprijini procesul de predare al profesorilor.

Iată câteva modalități în care tehnologiile educaționale pot fi utilizate în educație:

1. Acces la informație: Tehnologiile educaționale oferă acces la o varietate de resurse educaționale online, cum ar fi cărți electronice, articole, videoclipuri și alte materiale digitale. Acest lucru poate ajuta elevii să învețe mai eficient și să acceseze informații actualizate și diverse.
2. Învățare adaptivă: Tehnologiile educaționale pot fi utilizate pentru a adapta învățarea la nevoile individuale ale fiecărui elev. Acestea pot oferi feedback și sugestii personalizate, ajustând ritmul de învățare în funcție de nivelul de cunoștințe al fiecărui student.
3. Comunicare și colaborare: Tehnologiile educaționale pot fi utilizate pentru a sprijini comunicarea și colaborarea între elevi și profesori. Acestea pot include platforme de învățare online și aplicații de colaborare pentru proiecte.
4. Învățare interactivă: Tehnologiile educaționale pot oferi modalități interactive de învățare, prin jocuri educaționale, simulări și alte aplicații interactive. Acest lucru poate ajuta elevii să înțeleagă conceptele mai ușor și să păstreze informațiile mai bine.
5. Evaluare și feedback: Tehnologiile educaționale pot fi utilizate pentru a evalua performanțele elevilor și pentru a oferi feedback. Acestea pot include instrumente de evaluare online, precum teste și chestionare, precum și alte aplicații care oferă feedback instantaneu.

În concluzie, utilizarea tehnologiilor educaționale poate aduce multe beneficii în educație. Acestea pot ajuta elevii să învețe mai eficient, să colaboreze mai bine și să primească feedback și evaluare mai precisă. Totodată, profesorii pot utiliza tehnologiile educaționale pentru a îmbunătăți procesul de predare și pentru a adapta învățarea la nevoile individuale ale fiecărui elev.

O concluzie finală pe care o tragem din aceste informații este că organizarea conținutului este un aspect esențial al procesului de învățare și dezvoltare a elevilor în învățământul preuniversitar. Prin aplicarea unor teorii și bune practici în acest sens, profesorii pot crea un cadru coerent și eficient de predare și învățare, care poate contribui semnificativ la creșterea performanței academice a elevilor.

BIBLOGRAFIE:

- https://www.edu.ro/sites/default/files/DPC_31.10.19_consultare.pdf
- https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/TEHNOLOGII-EDUCATIONALE-SI-INF915.php
- https://ro.sainte-anastasie.org/articles/psicologia/la-teora-de-los-estilos-de-aprendizaje-de-david-kolb.html
- https://www.centype.ro/centype-despre-noi-about-us/invatarea-experentiala-ciclul-kolb/
- https://iteach.ro/experientedidactice/teorii-ale-dezvoltarii-cognitive
- Conducător de doctorat Prof. Univ. Dr. Dorinel Ungureanu - Intervenţia Multiplă ca Strategie de Promovare a Dezvoltării Copiilor Preşcolari- Universitatea Babeș- Bolyai din Cluj-Napoca – Facultatea de psihologie și științe ale educației - an 2015
- Andrei Cosmovici – Curs 4, ‘‘ Învățarea. Teorii ale învățării’’ - Universitatea de medicină si farmacie din Craiova, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, Modulul psihopedagogic- PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI - an 2010

TEORII ŞI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONŢINUTURILOR ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Liliana Cantemir

Colegiul Naţional ,,Ecaterina Teodoroiu”

Școala este una dintre instituțiile fundamentale ale statului. Fiecare familie este , prin copiii săi , legată nemijlocit de școală. Mai mult decât atât, părinții își proiectează visurile, împlinirile sau neîmplinirile, speranțele sau frustrările de parcursul școlar al copiilor lor.

Profesia didactiă are o dimensiune umană extrem de puternică, fapt care implică nu doar cunoștințe și competențe, ci și atitudini, valori, etos, într-un cuvânt o conștință profesională. Cadrul didactic nu este doar un agent,care se supune unui sistem de norme, ci și un actor, care se investește în ceea ce face, conferă semnificații, trăiește activitatea cu elevii, cu un indice de intervenție personală importantă. Activitatea profesorului nu poate fi în întregime canonizată și redusă la norme și reguli rigide, la standarde profesionale care, deși necesare, nu pot acoperi întreaga arie a situațiilor în care se află profesorul.

Relaţiile dintre profesor şi clasă se polarizează, în general, în sentimente de simpatie şi încredere reciprocă. Pentru perfecţionarea relaţiei profesor-elev este necesar să se ia în consideraţie, pe de o parte, obiectivele educaţionale, iar pe de altă parte psihologia tineretului contemporan, actul educativ fiind un proces de continuă invenţie socială.Un elev primeste multe informaţii de la un profesor, pe care le procesează şi le aplică conform cerinţelor de la oră şi le va folosi şi în viitor.

Comunicarea este cea mai importantă caracteristică a omenirii, cea mai mare realizare a sa şi reprezintă abilitatea oamenilor de a transforma vorbele în cuvinte, cu ajutorul cărora sunt capabili să- şi facă cunoscute dorinţele, ideile şi sentimentele. Cadrele didactice trebuie să stăpânească arta conversaţiei. Aceasta este o condiţie obligatorie a eficientizării procesului de învăţământ

Într-o societate a cărei evoluție, în special tehnologică, cunoaște o accelerare puternică, utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine din ce în ce mai mult o necesitate. Nu trebuie să ignorăm faptul că lucrăm cu generații de elevi care dețin abilități digitale construite implicit, prin practici zilnice, generalizate, aproape obișnuite. „Alfabetizarea” digitală începe de la cele mai fragede vârste, difuz, chiar din familie, și se învață precum mersul sau vorbirea. Utilizarea instumentelor IT și a mediilor electronice promovate de TIC pot duce la o îmbunătățire complexă a procesului de învățare. O bună utilizare a acestor instrumente poate eficientiza comunicarea profesor-elev, motivându-i pe cei din urmă pentru studiu. Profesorii au posibilitatea să-şi diversifice activitatea realizând acea diferenţiere mult promovată de didacticieni. Utilizarea instrumentelor TIC in activitatea didactică poate deveni eficientă în măsura în care personalul implicat este un bun utilizator și de asemenea este conștient de modalitatea efectivă de folosire la disciplina predată. Utilizarea mediilor virtuale

de învățare îl situează pe elev în centrul formării sale, il menține mereu activ și conduce la: accentuarea studiului individual la elevi; dezvoltarea gândirii analitice, structurate și de profunzime a elevilor; dezvoltarea inițiativei elevilor; situarea celui ce învață (primește cunoștințe) în controlarea procesului de învățare în vederea îmbunătățirii formei de învățământ; formularea succesivă de întrebari de către elev despre cunoștințele pe care le posedă; construirea procesului de asimilare și înțelegere a cunoștințelor pornind de la cel care învață; dezvoltarea spiritului de gândire și de lucru în echipă a elevului

Din punct de vedere educaţional, Internetul constituie o oportunitate interesantă, nouă, de instrument accesoriu al unor noi valori ce pot fi adăugate conţinuturilor educative vehiculate în instituţiile şcolare.

Lectura este una dintre principalele resurse ale cunoaşterii în cazul obiectului de studiu Limba şi literatura română. Lectura oferă posibilitatea însuşirii unor competenţe variate: facilitează dobândirea unor cunoştinţe diverse, oferă modele de exprimare corectă şi expresivă, ajută elevii să-şi exerseze spiritul critic. În general, tipul de lectură utilizat la orele de Limba şi literatura română este lectura discontinuă, în cazul textelor epice şi dramatice, focalizată pe obiective concrete şi prelungită ca durată în timp. Totodată lectura este orientată deoarece este însoţită de obicei de cerinţe exacte şi explicite ale profesorului pentru a asigura o bună înţelegere a textului. Tehnica întrebărilor folosită la disciplina Limba şi literatura română vizează atât comprehensiunea, cât şi interpretarea textului. Lectura are un rol fundamental pentru Limba şi literatura română, și nu numai. Este o metodă esenţială de învăţare, cu rolul de a-i introduce pe elevi în tehnica utilizării textului scris (manuale, opere literare sau ştiinţifice, dicţionare, enciclopedii, atlase, culegeri de texte etc.). Lectura reprezintă, în acelaşi timp, o metodă economică şi eficientă de îmbogăţire a cunoştinţelor, care încurajează reflecţia personală a elevilor, asigură individualizarea asimilării de informație şi premisele pentru autoinstruire şi educaţie permanentă. Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea a Lecturii si Gândirii (SINELG) este o strategie care s-a dovedit eficientă în a ajuta elevii să se mențină atenți în timpul lecturii textului. Această procedură începe prin rememorarea cunoștințelor anterioare asupra subiectului, formularea unor întrebări și continuă cu marcarea diferitelor tipuri de informație găsite în text. SINELG este un instrument foarte util, deoarece permite elevului să își monitorizeze nivelul de înțelegere pe masură ce citeste. Este o metodă aplicabilă cu succes îndeosebi pentru textele de tip informativ, ce necesită o gestionare atentă a informaţiei prin confruntarea cu informaţiile deja deţinute de elev.

În ultimii ani, procesul didactic a devenit centrat pe elev, pe formarea de competențe, cadrul didactic având mai mult rolul de coordonator al actului didactic, de îndrumător al elevului pe calea cunoașterii. Strategiile didactice stabilite la fiecare lecție trebuie să vizeze participarea activă a elevului la propria instruire și formare. Astfel, participând activ la propria instruire și formare, elevul devine mai motivat, mai interesat, actul educativ nemaifiind plictisitor ci, dimpotrivă, devine interesant, plăcut și stimulator, dându-i elevului bucuria descoperirii. Elevul trebuie să devină conștient că, îndeplinind sarcinile școlare, sub îndrumarea profesorului, beneficiul este al lui; pentru el o face și pentru pregătirea lui, nu face o favoare profesorului sau a părintelui. În procesul instructiv-educativ, profesorul și elevul trebuie să fie parteneri activi, să se stimuleze reciproc în a-și depăși limitele. Procesul educațional nu poate fi eficient dacă nu există, dacă nu se formează relații apropiate între profesori și elevi, relații bazate pe încredere și respect reciproc. De aceea, este absolut necesar ca profesorul să gândească și să aplice la clasă, activități care să dezvolte și să cultive aceste relații. Relațiile au la bază emoții și sentimente pe care elevii și profesorii și le generează reciproc

Ca exemple de bune practici, întâlnite în literatura de specialitate, pot fi amintite: libertarea de a alege în deplină cunoaștere a consecințelor alegerii făcute cu asumarea consecințelor; îndrumarea elevului în a-și câștiga independența și autonomia; crearea unei ambianțe plăcute în timpul activităților didactice; construirea unei relații cu elevii, bazată pe încredere, respect reciproc, empatie și înțelegere; flexibilitate și adaptare continuă; coerență între comunicarea verbală- paraverbală-nonverbală; dialog și feedback; îndrumarea elevilor în a participa activ la

propria educație; formarea la elevi, a deprinderilor de a colabora ca membrii ai unei echipe; motivarea elevilor; stimularea creativității; gestionarea eficientă a situațiilor de criză; consecvența comportamentală a cadrului didactic; încurajarea elevilor să se autoevalueze critic și obiectiv; exigența permanentă a cadrului didactic față de propria persoană, ținând cont de faptul că, vrea sau nu vrea, cadrul didactic este un model pentru elevii săi; nondiscriminarea; nonagresivitatea verbală sau comportamentală- și exemplele ar putea continua.

Excursiile organizate de învățătoare/diriginte sunt foarte utile în a forma copiilor abilități de relaționare, de organizare, de comportament civilizat și asertiv, în afara cadrului școlar. Aceste activități au darul de a întări relațiile nu doar între ei, elevii, ci și între ei și cadrul didactic care îi însoțește. La întoarcerea în școală copiii sunt fericiți și recunoscători că au

avut parte de experiențe inedite, își împărtășesc unii altora sentimentele și emoțiile trăite, iar comportamentul la clasă atât în timpul orelor cât și în pauze se îmbunătățește vizibil.

Bibliografie:

Toma Roxana, ,,Dezvoltare personală şi motivaţie pentru formare în cariera didactică", 2009

Kulcsar T., Factorii psihologici ai reuşitei şcolare, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978

Stoica M. Psihopedagogia personalităţii, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996 Titus Şuteu, Cunoaşterea şi autocunoaşterea elevilor, Ed. Politică, Bucureşti, 1978

ELEVUL PRIZONIER ÎN PROPRIA BANCĂ

Autor:Liliana Cantemir

Prof.în cadrul Colegiul Național "Ecaterina Teodoroiu"

Platon, un filozof al Greciei antice și fondatorul Academiei din Atena,definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele."

Aristotel, unul dintre cei mai importanți filosofi ai Greciei Antice,în lucrarea sa „Politica", considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare".

Jan Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna", considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității", ele devin primul dar al omului,acesta având responsabilitatea de al reîmprospăta prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este ca o ploaie de vară,necesară a acestor „semințe", și stă la baza conducerii a procesului de umanizare, omul "nu poate deveni om decât dacă este educat".

Vizualizând istoria putem observa cum educația a atins o multitudine de alte forme,acest proces s-a datorat reformări societății care a condamnat și la schibarea mentalității umane.În prezent,în țara noastră observă tranziția de la sistemul regimului comunist(1947-1989) la cel democratic.Această tranziție este profund vizibil la nivelul educației,lasând libertatea dascălului de a-și personaliza modul de predare.

În ceea ce îi privește pe elevi,ascultându-le ideile,putem sesiza că mentalitea lor s-a transfigurat în una modernă ce cuprinde ideologiile tehnologizate de astăzi,ogligația educației este să se adapteze concretizat pe concepțiile noilor mentalități.

Una dintre cele mai solicitate elemente,în rândul elevilor,a fost renunțarea la clasica predare,cea bazată pe informația teoretică,cerându-se să fie înlocuită cu una practică sau interactivă.

Predarea interactivă poate stimula atât comunicarea între elevi și munca în echipă,cât și relația dintre cadrul didactic cu elevii săi.Interacțiunea poate fi transformată și în funcție de personaliatea participanților,poate fi gestionată prin jocuri,convorbiri,stimulearea gândirii sau a imaginației,sau oricare idee pe care o doresc elevi și profesorul are posibilitatea de a o

îndeplini,evitându-se proiectele în care profesorul sau elevul trebuie să plătească facilitățiile,cu excepția costurilor facilităților particulare ale persoanei de caz.

Spre deosebire de educaţia formală, educaţia nonformală se caracterizează prin următoarele trăsături: are caracter facultativ sau opţional; elevii sunt implicaţi în proiectarea, organizarea şi desfăşurarea acestor activităţi; nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă; permite punerea în valoare a aptitudinilor şi intereselor copiilor şi tinerilor; permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaşte modalităţi diferite de finanţare; facilitează promovarea muncii în echipă şi a unui demers pluri sau interdisciplinar; accentuează obiective de tip formativ-educativ. În condiţiile în care activităţile se grupează într-o serie logică, urmărind acelaşi scop, ele se pot regăsi într-un proiect educaţional.

Membrii echipei de proiect trebuie să aibă convingeri legate de necesitatea dezvoltării şcolilor şi comunităţilor; percepţii corecte asupra problemelor şcolii şi comunităţii; abilităţi în rezolvarea de probleme şi identificarea de soluţii; capacitatea de a construi şi implementa proiecte adaptate la specificul local; cunoştinţe şi abilităţi pentru transpunerea proiectelor în format standardizat; spirit de iniţiativă şi de participare; motivaţie pentru dezvoltarea capacităţii locale şi ameliorarea şcolară; competenţe de comunicare, cooperare, lucru în echipă si împărtăşire de experienţe; abilităţi pentru culegerea, interpretarea şi prezentarea informaţiilor; deschidere faţă de inovaţie, schimbare si dezvoltare; disponibilitate pentru autoperfecţionare.

Comunicarea este o altă condiţie esenţială pentru reuşita proiectului. Respectarea acestor cerinţe generale necesită cunoştinţe, deprinderi, abilităţi şi exerciţiu permanent în domeniul comunicării interpersonale. Succesul oricărui proiect depinde în mare măsură de modul în care are loc comunicarea în cadrul fiecărei etape şi activităţi. Exigenţele legate de această problemă sunt cu atât mai importante cu cat strategia de implementare a unui proiect presupune o comunicare constantă în cadrul echipelor de proiect şi între aceste echipe şi comunităţile şcolare şi locale în toate etapele pe care le presupune proiectul.

Indiferent că ne referim la activități pentru preșcolari, elevi din ciclul de învățământ primar, gimnazial sau elevi de liceu, profesorii și părinții trebuie să se documenteze cu atenție înainte, și să planifice activitățile din timp. Iată pașii pentru planificarea activităților Școala Altfel:stabilirea tipurilor de activități, a duratei lor, a modalităților de desfășurare și a responsabilităților în consiliul profesoral,cercetarea oportunităților de activități pentru Școala Altfel,completarea fișei de activitate propusă de ISJ (Inspectoratul Școlar Județean),aprobarea

activităților de către consiliul de administrație al unității de învățământ,desfășurarea activităților în săptămâna Școala Altfel,completarea raportului final de activitate pentru Școala Altfel.

Programele BluParty acoperă minimum o zi de activităţi artistice, potrivite atât pentru copiii de grădiniță, cât și pentru elevi din învățământul primar. Fiecare activitate durează ~1h30′ la care pot participa grupuri de 12 – 30 copii.Copiii mai pot lua parte și la alte ateliere artistice de creație, de unde pot pleca acasă cu un obiect creat chiar de ei.

Proiectul Hai la teatru! Hai la joacă! constă într-o stagiune de spectacole pentru copii, pe care BluParty a pregătit-o cu multă dăruire și creativitate, pentru cei mici. Spectacolele, care se joacă la teatrul InDArt, sunt inspirate din cele mai îndrăgite povești ale copilăriei și sunt presărate cu elemente inedite și o mulțime de idei creative și interactive.

Toate aceste ideii pot fi adaptate pentru orice vârstă,restabilindu-se temele în fucție de vârsta acestora,dar și în funcție de pasiuniile elevilor.

Drumeții montane și cu bicicleta în care timpul petrecut în natură e neprețuit. Prieteniile care se nasc pe parcursul drumurilor grele ajută la altruismul copiilor. Poveștile spuse, glumele rostite, priveliștile care se dezvăluie bucură sufletul, iar corpul crește viguros. Asta aduc drumețiile montane. Există astăzi asociații de oameni cu bucurie de viață care organizează regulat astfel de activități: trasee cu piciorul, cu bicicleta, chiar cu calul.

Voluntariatul este încă ceva despre care vorbim prea puțin în România. Caritatea și voluntariatul sunt privite la noi ca un lux – faci asta dacă îți permiți. Când, în mod contrar, pe lângă faptul că oferă un ajutor celor aflați în nevoie, reprezintă o uriașă sursă de dezvoltare personală. Copiii au șansa să iasă din bula familiei și a mediului lor social și să vadă alte tipuri de existență, să încerce să le înțeleagă, să modifice în bine alte destine. Poate fi și un bun exercițiu de recunoștință – vor învăța să valorizeze mai bine ceea ce au.Un proiect frumos numit „Ajungem Mari” – implică 2-3 ore săptămânal în care copiii defavorizați, fără familii, să beneficieze de companie (de exemplu în ieșiri în oraș, în natură, la muzeu, la masă) pentru a vedea și observa un stil de viață normal, o educație bună și o viziune optimistă asupra lumii. Să îi facem să își dorească și să muncească, să studieze pentru a ajunge mari.

Cât depsre tehnologie,este ușor vizibil cum societatea s-a schimba,astfel un rol important pe care îl are implicarea tehnologiei în sfera educațională, este acela că ajută studenții să își crească nivelul de încredere în sine. Lucrul în echipă, dar și individual, în unele cazuri, îi ajută

pe copii să se conecteze unii cu alții, să colaboreze și chiar să intre în competiție. În plus, evaluarea studenților nu mai este făcută în funcție de vârstă și de anul de studiu în care sunt. Prin intermediul tehnologiei, vocea studenților este auzită în mod egal și aprecierea se face în funcție de realizările acestora, eliminându-se astfel, din procesul de evaluare, componenta subiectivă. Prin intermediul tehnologiei se poate face chiar și o diferențiere a studenților. Fiecare are o latură pe care o poate dezvolta mai mult. Fie că este vorba despre latura artistică, vizuală, muzicală, practică sau matematică, nu mai există o uniformizare. Fiecare copil are posibilitatea să aleagă cum să se exprime mai bine, care să fie ritmul lui de învățare, precum și metoda.

Acestea fiind spuse,sistemul educațional trebuie să fie costruit pe baza echilibrului,să existe limite pentru tehnologie în viața fiecărui elev,dar și limite pentru suprasolicitarea acestuia,copii trebuie să aibă dreptul la libertatea de mișcare fizică,cât și psihică,deoarece modul de predare inconfortabil de acum face ca elevul să devină confuz și nedumerit în ceea ce însemnă scopul școlii și educației pentru el.

Bibliografie:

Petrescu, P., Pop, V. :Transdisciplinaritatea – o nouă abordare a situaţiilor de învăţare, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti 2007 ;

Ioan Jinga, Elena Istrate, „Manual de pedagogie”, Ed. All, Bucureşti,2001

Mîndru,E. (2012). Învăţăm, jucându-ne!-Asociaţia Înv. Harghiţeni,Bucureşti: Ed.DPH

Barna, G. Antohe, Curs de pedagogie-partea a II-a-Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării, Editura Fundaţiei Universitare “Dunărea de Jos”, Galaţi, 2009

Elena Dincă, Copiii şi natura – educaţie ecologică şi de protecţie a mediului, Editura Caba Educaţional,Bucureşti, 2008

TEORII ŞI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR LA ORA DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Maria Căpîlna, Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza”, Ciumbrud, Alba

Dezvoltarea gândirii critice constituie un important obiectiv de tip formativ şi se realizează prin folosirea cu precădere a unor strategii activ-participative. Aceste strategii nu trebuie rupte de cele tradiţionale, deoacere ele marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Prin metode activ-participative înţelegem toate situaţiile şi nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puşi şi care-i scot pe aceştia din ipostaza de obiect al formării şi-i transformă în subiecţi activi, coparticipanţi la propria formare. Educatorii trebuie să fie preocupaţi de găsirea unor metode şi procedee variate adaptate diferitelor situaţii de instruire în care elevii vor fi puşi.

Pe baza competenţelor sale profesionale mereu actualizate, educatorul va încerca noi metode de predare-învăţare. Este loc în acest domeniu pentru manifestarea imaginaţiei şi creativităţii didactice, cu efecte pozitive nu numai asupra elevilor, ci şi asupra dascălului. Învăţământul românesc se confruntă şi cu nota sa predominant teoretizantă, chiar cu tendinţe de supraîncărcare informaţională. De aceea, efortul educatorilor trebuie canalizat în direcţia operaţionalizării cunoştinţelor, ceea ce va conduce la o creştere a interesului şi motivaţiei elevilor pentru diferitele domenii ale cunoaşterii, îi va pregăti mai bine pe aceştia în perspectiva integrării în viaţa socială.

Învăţarea asistată de calculator şi multimedia, îmbinarea activităţii frontale cu cea individuală şi pe grupe, realizarea diferenţierii şi personalizării activităţii de instruire constituie alte direcţii importante ale modernizării strategiilor didactice.

Activizarea predării-învăţării presupune folosirea unor metode, tehnici şi procedee care să-l implice pe elev în procesul de învăţare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru învăţare, în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare. Astfel elevul este ajutat să înţeleagă lumea în care trăieşte şi să aplice în diferite situaţii de viaţă ceea ce a învăţat.

Metodele constituie elementul esenţial al strategiilor didactice, ele reprezentând latura executorie, de punere în acţiune a întregului ansamblu ce caracterizează un curriculum dat. În acest context, metoda poate fi considerată ca instrument de realizare cât mai deplină a obiectivelor prestabilite ale activităţii instructive. De aici şi o mare grijă pentru adoptarea unor metode variate, eficiente şi adecvate nu numai specificului disciplinelor, profilului şcolii, ci şi scopului general al învăţământului şi cerinţelor de educaţie ale societăţii contemporane.

Opţiunea pentru o metodă sau alta este în strânsă relaţie şi cu personalitatea profesorului şi gradul de pregătire, predispoziţie şi stilurile de învăţare ale grupului cu care se lucrează. Din această

perspectivă, metodele pentru o învăţare activă se pot clasifica în:

- Metode care favorizează înţelegerea conceptelor şi ideilor, valorifică experienţa proprie a elevilor, dezvoltă competenţele de comunicare şi relaţionare, de deliberare pe plan mental şi vizează formarea unei atitudini active: discuţia, dezbaterea, jocul de rol etc.
- Metode care stimulează gândirea şi creativitatea, îi determină pe elevi să caute şi să dezvolte soluţii pentru diferite probleme, să facă reflecţii critice şi judecăţii de valoare, să compare şi să analizeze situaţii date: studiul de caz, rezolvarea de probleme, jocul didactic, exerciţiul, brainstormingul etc.
- Metode prin care elevii sunt învăţaţi să lucreze productiv cu alţii şi să-şi dezvolte abilităţile de colaborare şi ajutor reciproc: mozaicul, cafeneaua, proiectul în grupuri mici etc.

Metoda mozaicului presupune în primul rând colaborare şi are la bază împărţirea grupului mare de elevi în mai multe grupe de lucru eterogene de 4 sau 5, coordonate de profesor şi împărţirea temei in 4-5 subteme precizate pe o fişa-expert, fiecare elev fiind expert pe o temă; experţii vor părăsi grupurile, vor studia împreună şi vor prezenta un raport individual pe care îl vor prezenta grupei la întoarcere; în faza de evaluare grupurile de experţi prezintă rezultatele întregii clase.

Metoda îmbină învăţarea individuală cu învăţarea în echipă şi poate fi aplicată cu succes pe romanul *Patul lui Procust* de Camil Petrescu

Primul pas îl reprezintă formarea a cinci grupuri de câte 5 elevi numite „grupuri-clasă”; Pasul doi îl constituie alcătuirea a patru grupuri de „experţi”, respectiv toţi elevii cu numărul 1din „grupurile-clasă” au format un grup, toţi cei cu numărul 2 alt grup ş.a.m.d. Fiecare grup de experţi are de rezolvat o anumită sarcină:

- Grupul de experţi numărul unu urmărește problematica romanului, în raport cu alt roman de același autor.
- Grupul de experţi numărul doi prezintă dinamica relaţiei autor-narator-personaj.
- Grupul de experţi numărul trei a menţionează aspecte legate de particularităţile construcţiei romanești.
- Grupul de experţi numărul patru a surprinde cauzele care au dus la eșecul relaţiilor din cadrul romanului amintit.
- Grupul de experţi numărul cinci a stabilește argumente pentru încadrarea operei în tipul de roman subiectiv.

Experţi nr.1

În cele două romanul camilpetrescian apare intelectualul lucid şi inadaptat care trăiește o dramă interioară cauzată de neîmplinirea în cuplu. Ladima iubește o proiecţie a minţii sale căreia îi conferă atributele necesare pentru a o transforma în femeia ideală. Când se izbește de realitate, trăiește o adevărată dramă care-l mistuie la paroxism.

Experţi nr.2

Toate cele patru personaje situate în centrul romanului se confesează la persoana I, devenind astfel naratori. Fred Vasilescu este personajul prin intermediul căruia autorul reconstruieşte cele două poveşti de iubire. Acesta apelează la memoria afectivă şi recompune viaţa celorlate personaje având în text şi rolul de eul literar al prozatorului. Pe lângă cei patru eroi îşi face simţită prezenţa în text, autorul însuşi cu funcţie de personaj, declanşând şi regizând fluxul labirintic al confesiunilor. Prin notele sale de subsol, autorul – personaj scrie propriile sale comentarii, cu scopul de a descoperi sensurile existenţei, realizând astfel propriul său roman.

Experţi nr.3

Tehnica *Patului lui Procust* este aceea a relativismului modern. Autorul ştie că adevărul are ca sursă un punct de vedere ce poate fi subiectiv, de aceea pentru a ne salva din acest relativism al cunoaşterii e necesar să înmulţim perspectivele în jurul aceluiaşi obiect. În roman apar mai multe personaje-naratori care se confesează generând astfel apariţia diferitelor perspective din care ar putea fi receptat mesajul.

Experţi nr.4

Avem în faţa noastră un roman al eşecului în care eroii nu reuşesc să se cunoască cu adevărat, totul rămânând învăluit într-un mister până la final. Fred Vasilescu fuge de iubire, deoarece nu acceptă să devină sclav într-o relaţie, iar Ladima renunţă la dragostea pentru Emilia, fiinţa totalmente incompatibilă lui. Viaţa este un „pat al lui Procust" în care eroii sunt mutilaţi sufleteşte, iar povestea lor de iubire stă sub semnul destrămării.

Experţi nr.5

Romanul este subiectiv prin: utilizarea persoanei I, absenţa cronologiei, prezenţa memoriei involuntare şi prin parcurgerea de către eul narativ a unui traseu de căutare a propriei identităţi, fiind de fiecare dată ***un altul*** (în sensul lui A. Rimbaud). Scriitura devine astfel unica posibilitate care-l ajută pe personajul-narator să-şi analizeze cu atenţie trăirile şi să se cunoască pe sine însuşi, oferind în acelaşi timp şi cititorului prilejul ca să-şi sondeze cu atenţie propria-i conştiinţă.

După ce au rezolvat sarcinile primite de profesor elevii au revenit în „grupurile-clasă„ şi au prezentat conţinutul în care au devenit „experţi" celorlalţi colegi (predare reciprocă), care au avut posibilitatea de a pune întrebări suplimentare „experţilor".

Ceea ce este avantajos la această metodă este că la sfârşitul lecţiei, toţi elevii au reuşit să cunoască întregul text de studiat, nu numai partea pe care a învăţat-o în calitate de „expert". De asemenea, această metodă stimulează încrederea în sine a participanţilor şi dezvoltă abilităţi de gândire creativă, comunicare argumentativă şi de relaţionare în cadrul grupului. Un alt punct forte îl constituie faptul că se poate cuantifica exact contribuţia fiecărui membru la realizarea sarcinii atribuite grupei. Rolul profesorului este de a monitoriza activitatea, pentru a fi sigur că informaţia se

transmite corect şi că poate servi ca punct de plecare pentru diverse întrebări şi în plus de a stimula cooperarea asigurând implicarea tuturor membrilor.

BIBLIOGRAFIE

1. *** *«Biblioteca critică» Camil Petrescu interpretat de…*, Editura Eminescu, Bucureşti,1972
2. *** *Perspective,* Revistă de didactica limbii și literaturii române, Numărul 2 (13), Cluj-Napoca, 2006
3. Bernat, Simona-Elena, *Tehnica învăţării eficiente,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003
4. Bocoş, Muşata, *Instruire interactivă*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002
5. Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în gimnaziu: structuri didactice deschise*, ediţia a V-a, Editura Paralela 45, Piteşti, 2008
6. Petrescu, Camil, *Patul lui Procust,* Editura 100+1 Gramar, Bucureşti, 2000
7. Scheau, Ioan, *Gândirea critică*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004

Povestirile educatoarei şi importanţa

acestora în activităţile instructiv-educative din grădiniţă

Prof. învăţământ preşcolar – Căprărescu Vasilica,
Gradinita Nr. 94, Bucuresti

Activitatea de povestire din grădiniţă este în general consacrată comunicării. Pentru a -şi atinge ţelul, ea trebuie pregătită şi desfăşurată cu toată atenţia. Educatoarea trebuie să aleagă şi să planifice poveştile accesibile, cu un conţ inut moral, cu elemente narative care să menţină viu interesul şi atenţia copiilor. Planificându-şi această activitate, educatoarea trebuie să se asigure că la data respectivă copiii au formate reprezentările la care se va face apel în povestire şi că au suficiente cunoştinţe care să le permită perceperea ei fără prea mare dificultate. Deci, educatoarea trebuie să coreleze povestirea cu toate celelalte activităţi ţinute în grădiniţă şi să o planifice în consecinţă. Numai pornind de la un anumit fond aperceptiv, basmul va avea ecou în sufletele copiilor.

Pe de altă parte, educatoarea trebuie să stabilească în orarul zilei locul povestirii, momentul expunerii ei. Ţinând seama că ascultarea şi perceperea unei povestiri cere copiilor un efort susţinut, se recomandă ca activitatea respectivă să fie prevăzută în orar înaintea altor actvităţi, pentru ca preşcolarii să poată fi capabili să urmărească cu atenţie ideile în înlănţuirea lor logică. Altfel, îşi vor însuşi în mod superficial povestea sau basmul.

O altă sarcină care îi revine educatoarei este aceea de a studia cu atenţie textul basmului înainte de a-l expune în faţa copiilor, eventual de a-l prelucra, de a-l adapta posibilităţ ilor de înţelegere şi de asimilare al acestora. După ce stăpâneşte bine textul povestirii şi meditează asupra eventualei lui prelucrări, educatoarea procedează la întocmirea planului activităţii. Cu acest prilej, stabileşte succesiunea episoadelor care vor fi narate, pasajele pe care va trebui să le memoreze pentru a le reproduce textual (dialogurile, versurile, eventual momentele umoristice sau dramatice). De asemenea, îşi va nota unele expresii literare cu care să îmbogăţească vorbirea copiilor.

Intervenţia educatoarei în text, trebuie făcută în sensul asigurării unei depline accesibilităţi a acestuia, al favorizării înţelegerii de către copii a ceea ce se povesteşte. Astfel, înlocuirea unor expresii, eliminarea unor elemente fantastice care ar depăşi posibilitatea copiilor de a le percepe sau introducerea unor onomatopee, a unor repetări şi a unor amănunte din viaţa animalelor care atrag pe copii, sunt intervenţii care, atunci când sunt bine gândite şi plasate fac povestea mai accesibilă şi deci mai eficientă. De orice natură ar fi prelucrarea textului, ea nu trebuie să ştirbească, însă, integritatea conţinutului, unitatea lui logică sau să ducă la diluarea povestirii.

Această pregătire în vederea expunerii textului nu este însă singura cerinţă pedagogic ă ce se impune în organizarea şi desfăşurarea activităţii de povestire. Educatoarea trebuie să aibă în vedere sarcina asigurării perceperii conştiente şi depline de către copii a celor povestite.

Procesul perceperii povestirilor artistice, aşa cu am mai subliniat, solicită concentrarea şi persistenţa atenţiei copiilor, antrenarea tuturor proceselor psihice şi deci integrarea lor totală în activitate. „Cercetările ştiinţifice au dovedit că în procesul audierii unei povestiri, copii se manifestă în mod diferit, de la o grupă la alta, atât sub aspectul concentrării şi persistenţei atenţiei, cât ş i sub aspectul inegrării în conţinutul celor povestite. Astfel, copiii mai mici, în general, sunt captivaţi uşor de cele povestite şi ascultă tăcuţi până la sfârşit sau până când educatoarea adresează întrebări, sau insistă să li se mai povestească odată .alteoriînsă, distraşi de cele petrecute în jur, tind să se joace şi părăsesc chiar activitatea. Copii de 5-6 ani sunt capabili de o mai mare şi o mai persistentă

concentrare a atenţiei şi prin urmare, participarea copilului la conţinutul basmului este mai activă" (E. Varzari, 1971, p. 187).

Expunerea făcută de educatoare are efect evident asupra copilului. Trăind din plin întâmplările relatate, copilul devine sensibil chiar la amănunte neesenţiale şi reacţionează promt, printr-o mimică potrivită, printr-o evidentă modificare a respiraţiei, prin exteriorizarea nestăpânită a emoţiilor provocate de cele povestite. Nu rareori copii plâng ascultând despre sfârşitul tragic al al iezişorilor neascultători, ca apoi să râdă şi să se bucure când lupul şi-a luat binemeritata pedeapsă.

Spre sfârşitul perioadei preşcolare, copiii dovedesc o şi mai mare capacitate de a urmări cu atenţia încordată povestirea expusă. În general, în procesul ascultării basmului, atenţia preşcolarilor mari se concentrează asupra elementelor care creează contextul ei esenţial. Ca urmare, ei devin mai puţin sensibili la excitaţiile exterioare şi le rezistă într-o mă sură mai mare. Urmărind cu perseverenţă întâmplările relatate, personajele şi situaţiile create, copiii reuşesc să-şi stăpânească reacţiile, să-şi reţină în parte manifestările exterioare – mimice - să-si amâne dorinţele.

Cunoscând aceste particularităţi manifestate în procesul ascultării unor poveşti, educatoarea trebuie să ia măsurile menite să creeze condiţiile favorabile ascultării basmului, începând cu aerisirea sălii şi continuând cu stabilirea ordinei şi a curăţeinei acesteia. Prin punerea jucăriilor la locul lor, prin strângerea materialelor de construcţie, precum şi a altor obiecte îndrăgite ş i folosite în mod frecvent de copii, se va evita ca aceştia să fie distraşi de la povestire. Aşezarea din timp a scăunelelor şi chiar organizarea grupei de copii constituie de asemenea o cerinţă ce trebuie respectată. Practic, s- a dovedit că aşezarea cea mai convenabilă pentru ascultarea povestirii este aşezarea în semicerc, careu deschis pe două rânduri, fie pe scăunele, fie jos pe covor. Educatoarea va avea în vedere să repartizeze locurile ţinînd cont de copiii care au auzul mai slab dezvoltat sau sunt mai mici. Între educatoare şi copii se crează astfel o mai mare comunitate, care favorizează ascultarea poveşti.

În mod obişnuit, îndată ce copii şi-au ocupat locurile pe scaune, educatoarea anunţă titlul basmului şi începe să o enunţe direct. „Practica a dovedit că tergiversarea începutului activităţii, observaţiile şi apelurile repetate ale educatoarei pentru stabilire a liniştii şi a asigur ării disciplinei sunt obositoare, şi chiar mai mult, dezorganizează grupa."."(E. Varzari, 1971, p. 187).

Sunt cazuri în care copiii trebuie pregătiţi pentru înţelegerea povestirii, trebuie să le fie reamintite sau precizate anumite date de care depind înţelegerea ei. În aceste situaţii, înainte de începerea povestirii, educatoarea poate angaja cu copiii o conversaţie introductivă, liberă sau pe baza unor ilustraţii. În acest scop, de exemplu, având de expus povestea „Unde a zburat rândunica?" e necesar să se actualizeze unele cunoştinţe mai vechi ale copiilor, prin câteva întrebări: „Cine pleacă toamna în ţările calde rândunica sau vrăbiuţa?", „De ce pleacă rândunica în ţările calde?".

După eventuala convorbire cu copiii, educatoarea anunţă titlul şi începe expunerea. Acest moment al activităţ ii trebuie să însemne un contact viu, a unei strânse legături între povestitoare şi cei care o ascultă. Pentru realizarea acestei legături este necesar ca educatoarea să se adreseze copiilor cu înţelegere, cu dragoste şi cu toată convingerea. Expunerea educatoarei trebuie să fie cât mai plastică, cât mai expresivă. Pentru aceasta, ea trebuie să folosească, ca ş i în arta actoricească, o serie de mijloace prin care să sublinieze înţelesul cuvintelor, al propoziţiilor, al frazelor, să imprime povestirii un caracter emoţional.

Vocea, tonul, constituie unul din mijloacele cele mai importante de care trebuie să se folosească educatoarea pentru a da relief spuselor sale şi mai ales pentru a sublinia unele stări afective. Intensitatea timbrului şi înălţimea vocii trebuie să varieze conform cu conţinutul poveştii. Un ton monoton, o voce indiferentă în orice împrejurare, sau vorbirea cu patos despre fapte mărunte acţionează negativ asupra ascultătorilor. Educatoarea, trebuie să adopte deci tonul potrivit cu importanţa faptelor povestite. Schimbarea ritmului vorbirii, rostirea mai rară sau mai grăbită a cuvintelor, ridicarea sau coborârea glasului în timpul vorbirii, felul în care accentuează un cuvânt, o

propoziţie, o frază, modificarea timbrului vocii sunt mijloace prin care educatoarea poate să imprime povestirii mai multă expresivitate şi să mărească ă astfel starea emoţională a ascultătorilor. De asemenea, poate reda anumite stări sufleteşti trăite de personaje, cum sunt tristeţea, mânia, duioş ia, regretul frica, bucuria, mirarea, ameninţarea, etc. Un rol important în expunere îl au pauzele şi accentele. Folosirea atentă a pauzelor determinate de punctuaţie, de sensul logic al propoziţiilor sau al frazelor, sau de diferite situaţii psihologice ce se degajă dintr- o anumită parte a povestirii, face ca povestirea să fie mai vie, să poată fi urmărită mai uşor şi cu mai mult interes. Prin pauze bine marcate (fie prin ridicarea sau coborârea vocii, fie prin întreruperea pentru scurt timp a expunerii), educatoarea reuşeşte să dea un anumit sens spuselor sale şi mai ales să atragă atenţia copiilor asupra a ceea ce urmează să fie povestite. aşteptarea îi obligă pe copii la o ascultare mai atentă.

În expunerea povestirilor, educatoarea trebuie să folosească, în mod just, şi accentul. Prin accentuarea unui cuvânt din propoziţie, sau a unei propoziţii din frază – după sensul logic pe care îl au – educatoarea pune în valoare tot ce ajută la înţelegerea povestirii.

Deseori, accentele sunt legate de sublinierea elementelor figurative ale vorbirii, cum sunt epitetele, metafora, hiperbola, comparaţia, repetarea, enumerarea etc. În expunerea povestirilor trebuie folosite mimica şi gesturile. Fiecare gest sau mişcare, cea mai discretă schimbare a feţei, atunci când sunt potrivite situaţiei, când vin să însoţească şi să întărească mijloacele verbale de exprimare, sau să sublinieze situaţii, peripeţii etc., contribuie la mărirea expresivităţii povestirii, la stabilirea unui contact mai viu între povestitor şi ascultător şi mai ales, la asigurarea perceperii afective şi conştiente de către copii a textului.

Pentru a mări efectele expunerii povestirii, educatoarea poate folosi o serie de mijloace intuitive – imagini, diafilme sau materiale power -point, siluete, machete. Deosebit de eficient s-a dovedit a fi procedeul folosirii unor siluete care să reprezinte personajele şi unele elemente de decor din basm (pomi, case, palatul, cuşcă, etc). Cu ajutorul lor se poate înscena basmul pe măsura expunerii lui, sau la sfârşitul povestirii, copiii pot reconstitui anumite scene din basm, astfel asigurându-se şi retenţia şi transferul.

Mânuirea acestor siluete în mod cât mai sugestiv şi corespunzător situaţiilor face să sporească interesul copiilor pentru povestire, să urmărească expunerea cu atenţie mărită şi să trăiască stări emoţionale deosebite.

În concluzie, povestirea educatoarei trebuie să dovedească o seamă de calităţi. La acestea se poate ajunge numai atunci când educatoarea înţelege necesitatea de a-şi perfecţiona continuu tehnica povesirii şi când depune toate eforturile în acest sens. Expunerea clară şi pe înţelesul copiilor constituie condiţia de bază a reuşitei activităţii, dar aceasta nu este totul. Ţinând seama de particularităţile individuale ale copiilor, de faptul că stabilitatea atenţiei variază de la un copil la altul, chiar în limitele aceleiaşi vârste, educatoarea trebuie să vegheze ca în timpul expunerii toată grupa să urmărească cu atenţie. În cazul celor distraţi este util să recurgă la diferite procedee care să le stimuleze interesul şi să le capteze, din nou, atenţia. O simplă privire îndreptată spre copilul neatent, adresarea unei scurte întrebări în legătură cu povestea care să îi retrezească curiozitatea şi dorinţa de a şti ce se va întâmpla mai departe, ridicarea sau coborârea tonului sau introducerea unor scurte pauze, sunt procedee care pot elimina sau preîntâmpina fără dificultate manifestările negative ale atenţiei copiilor.

Este deosebit de important ca în situa ia în care copiii manifestă lipsă de atenţie, educatoarea să nu îşi piardă calmul, să nu dea semne de enervare, să nu ridice tonul. O asemenea stare nu face decât să influenţeze negativ procesul de ascultare – şi nu ar putea decât să dăuneze activităţii.

În partea de încheiere a activităţii, trebuie neapărat asigurată conexiunea inversă, prin diferite procedee potrivite vârstei copiilor precum şi basmului care a fost ascultat. Astfel, obţinerea performanţei şi asigurarea transferului conţinutului principal al basmului predat poate fi realizat prin:

1. prezentarea şi discutarea unor ilustraţii, reprezentând momentele principale ale povestirii şi care să permită concretizarea diferitelor episoade. Astfel se consolidează reprezentările pe care copii şi le-au format ascultând povestea şi se îmbogăţeşte experienţa lor cognitivă şi afectivă.
2. conversaţia în legătură cu tema, conţinutul şi personajele principale ale povestirii
3. reproducerea de către copii a fragmentelor semnificative din povestire.
4. mimarea unor acţiuni caracteristice personajelor din povestea ascultată
5. redarea în desen, la alegere, a unor elemente din poveste care i-au impresionat pe copii în mod deosebit.

„Deşi prin natura ei povestirea este o metodă pasivă, datorită ansamblului trăirilor afectiv-emoţionale pe care le poate declanş a, ea poate asigura implicarea personală, profundă a preşcolarului în activităţ ile organizate, prin însuşi modul de stabilire a relaţiei intersubiective educator-copil" (Mihaela Păişi Lăzărescu, Liliana Ezechil, 2011, p.119).

BIBLIOGRAFIE:

1. *** "Programa activităţii instructiv educative în grădiniţa de copii", Bucureşti, 2010
2. *** "Revista Învăţământului preşcolar", Bucureşti, 2002
3. Mihaela Păişi Lăzărescu, Liliana Ezechil, „Laborator preşcolar" Editura V&I Integral Bucureşti, 2011

4. Varzari, El., Taibon, M., Manasia, V., Cunoaşterea mediului înconjurător şi dezvoltarea vorbirii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1965

COPILUL - PUNCT DE PLECARE ȘI DE SOSIRE AL DEMERSULUI PEDAGOGIC

PROF. ÎNV. PREȘC.: Căprărescu Vasilica

Grădinița Nr. 94, București.

Motto: *„Copiii învață mai bine atunci când sunt într-un climat socio afectiv sigur, când relaționează plăcut cu părinții, cu educatoarele, dar și cu ceilalți din jurul lor.”*

John Bennet, UNESCO, 2004.

Preșcolaritatea reprezintă **„vârsta de aur”** a copilăriei, iar activitatea de bază a preșcolarului este **jocul**.

Părerea mea este că **perioada preoperațională** este foarte importantă în ceea ce privește copilul ca punct de plecare și sosire al demersului pedagogic, deoarece este caracterizată printr-o gândire intuitivă, simbolică. Astfele, putem spune că, termenul **„operație”** înseamnă acele procese care sunt guvernate de niște reguli logice, iar **„preoperațional”** semnifică faptul că preșcolarii încă nu stăpânesc astfel de reguli logice. În acest mod, este absolut necesar ca amenajarea corespunzătoare a sălii de grupă să fie dotată cu materiale didactice specifice, acestea fiind o bază esențială a învățării.

Așadar, temeiul și fondul oricărei pedagogii vii este și rămâne preșcolarul. El este punctul de plecare și de sosire al demersului pedagogic.

Pedagogia se definește ca fiind *„știința care studiază legile educației tinerei generații, în special, ale formării și dezvoltării personalității copilului”.*

Astfel, putem conchide că, **pedagogia** este ***știința al cărui obiect de studiu este educația*** sau, mai exact, ***pedagogia este știința educației.***

Este demonstrat științific, că primii ani de viață ai copilului sunt decisivi în formarea, dezvoltarea personalității lor, dar și în ceea ce privește comportamentul lor. Mai putem spune că, este dovedit științific faptul că 60% din structurile mentale ale unui adult se formează în primii 3 ani de viață.

Prima și fundamentala condiție esențială a transformării în individulitate o constituie ***respectarea copilului.***

Așadar, putem spune că, ***respectarea copilului*** înseamnă încurajarea și stimularea creșterii și dezvoltării lui, prin urmare respectarea cerințelor și condițiilor sale de creștere, încurajare și susținere a originalității sale. Pe scurt, ***educarea lui în libertate.***

Acestea fiind spuse, putem defini ***educația*** *ca fiind un fenomen social, specific uman, ce constă dintr-un sistem conștient, organizat și planificat de influențe de durată, exercitată de generația adultă asupra generației tinere, în vederea realizării unui anumit tip de om.* Educația este procesul prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane, aceasta fiind decisivă pentru ***„formarea omului de mâine”.*** Așadar, educația copilului începe de la naștere. Educația timpurie, cuprinde educația copilului în intervalul de vârstă de la naștere până la intrarea acestuia în școală.

Copilul nu este o ființă în miniatură, ci este o ființă deosebită de adult, având felul său propriu de a gândi și de a simți un comportament propriu diferit față de cel al adultului.

Desigur, atât timp cât copilul este mic este normal ca el să depindă de cei mari, dependența sa nu presupune o îngrădire absurdă a spontaneității sale.

Prima instituție de învățământ cu care copiii intră în contact este **grădinița** – instituție menită să ocrotească și să facă educația copiilor aflați la vârsta copilăriei mijlocii (3 – 6/7 ani) asigurând totodată un mediu care garantează siguranța și sănătatea copilului.

Pentru mulți copii, grădinița reprezintă o ***„primă șansă”*** – o ocazie de a capta un alt sentiment al sinelui și o altă viziune asupra vieții, decât ceea ce li s-a oferit acasă.

Odată cu începerea grădiniței, copilul trece printr-o perioadă de schimbare majoră. El este introdus într-un grup de persoane cu comportamente diferite, într-o colectivitate, la început dezorganizată. El trece printr-o perioadă de adaptare, de trecere de la atmosfera familiei, la un grup cu preocupări comune. Membrii săi au comportamente diferite și provin din medii diferite. Tranziția se realizează cu o oarecare dificultate. Educatoarei îi revine responsabilitatea de a găsi mijloacele prin care transformă micuțul grup într-o a doua familie.

Așadar, putem spune că, **grădinița** este mediul în care preșcolarii sunt primiți cu căldură. Acolo, ei învață jucându-se. Acolo își formează multe trăsături de caracter. Spațiul primitor facilitează acest proces. Grădiniţa este instituţia în care copilul trăiește experiențe deosebit de importante în ceea ce privește toate dimensiunile dezvoltării lui. Mai putem adăuga faptul că, grădinița joacă un rol crucial în ceea ce privește importanța lecturii.

Copilăria cuprinde în definiția ei, *jocul și bucuria*. **Copilăria timpurie** reprezintă cea mai importantă perioadă din viața unui om.

Din punctul meu de vedere, la vârsta preșcolară, ***jocul*** ocupă un rol foarte important și satisface în cel mai înalt grad nevoia de cunoaștere a copilului. Jocul se regăsește la copiii tuturor popoarelor din cele mai vechi timpuri. Astfel, în grădinițe, ***jocul este activitatea fundamentală.***

În opinia mea, consider că, datorită valențelor formative și educative pe care le are, jocul are un rol determinant în dezvoltarea psihică, pregătindu-l pentru trecerea la un nivel superior de dezvoltare, canalizându-i energia în modelarea viitoarei sale personalități. Utilizând jocurile în cadrul activităților didactice, putem afirma că pregătim preșcolarul pentru viață.

În primul rând, mai putem spune că, valoarea educativă a jocurilor este dată de puterea de atracție pe care acestea o au și de intensitatea emoției.

În al doilea rând, consider că, datorită tuturor valențelor pe care le are, jocul este foarte important pe tot întregul parcurs al procesului de educație.

Astfel, putem menționa că jocul capătă o pondere și un rol desosebit de important, ca valoare formativă și educativă ce se extinde o dată cu plecarea lui la grădiniță.

Jocul didactic reprezintă un ansamblu de operații și acțiuni care vizează atingerea unor obiective educaționale specifice domeniului cognitiv, afectiv – emoțional, social, psihomotor și relațional.

Un aspect foarte important al dezvoltării cognitive al preșcolarilor ar mai putea fi jocul simbolic.

Concluzionând, putem spune că, **jocul didactic** constituie un element esențial în activitatea didactică, în special în cadrul educației preșcolare, fiind activitatea fundamentală de învățare a copilului.

Faptul că educatoarea se folosește de jocul didactic în interiorul activității instructiv – educative asigură acesteia un caracter viu, animat, atrăgător, eliminând astfel posibilitatea de instalare a monotoniei, oboselii sau a plictiselii.

Un educator care îi transmite unui copil încredere în potențialul și calitățile sale poate fi un antidot puternic față de familia în care o asemenea încredere lipsește sau în care copilului i se transmite contrariul. Un educator, stimulând și tratând copiii cu egală considerație, poate să aducă o iluminare pentru copil care se luptă să înțeleagă relațiile umane și care provine dintr-un mediu unde o asemenea considerație este scăzută sau inexistentă.

Educatorii sunt cei care știu că acei copii care au încredere în ei înșiși și a căror educatori proiectează o imagine pozitivă asupra potențialului lor se descurcă mai bine la învățătură decât copiii fără aceste avantaje. Stimularea, educarea și antrenarea potențialului creator va conduce către formarea unor personalități creatoare într-un domeniu sau altul.

Prin joc se manifestă, se exprimă cunoștințele, emoțiile, dorințele, chiar și acelea care nu pot fi satisfăcute imediat. Așadar, **jocul** reprezintă una dintre modalitățile prin care copilul caută să recunoască realitatea înconjurătoare. În esență, acesta constituie principala modalitate

de formare și dezvoltare a capacităților fizice și psihice ale copilului. Copilul cunoaște treptat această lume, dobândește încredere în forțele proprii, se definește pe sine ca personalitate.

În joc, copilul este independent, nu are nevoie de sprijinul adultului, se poate întrece cu prietenii sau colegii care-i sunt egali. În joc, adultul are doar rolul de animator, de sursă de inspirație pentru copil.

Astfel, jocul este conceput ca mijloc de instruire și educare a copilului, ca procedeu metodic de realizare a sarcinilor și ca formă de organizare a activității.

Jocul didactic implică următoarele procese psihice: gândirea, memoria, atenția, voința, imaginația și limbajul.

Putem afirma că, jocul este important în activitatea pedagogică, deoarece, așa cum afirma și Jean Piaget, *„copiii au nevoie de activități ludice în învățare, jocul fiind activitatea lor fundamentală”.* Prin acesta, preșcolarii înțeleg noțiunile abstracte, își formează reprezentări, socializează, sunt puși în diverse situații similare cu cele din viața reală.

Pedagogul care refuză să accepte concepția negativă despre sine a unui copil și care promovează continuu o imagine mai bună despre componentele acestuia are uneori puterea de a salva o viață.

Majoritatea pedagogilor doresc să-și aducă o contribuție pozitivă la dezvoltarea minților ce li s-au încredințat.

Creativitatea ocupă un loc foarte important în ceea ce privește sistemul de educație. Nu fiecare ființă umană are, din punct de vedere ereditar, aceeași capacitate creativă. Nivelul de creativitate al unui preșcolar nu poate fi determinat prin metode cantitative. Pentru evidențierea lui trebuie utilizate teste specifice, experiențe și chestionare adecvate. În același timp, însă, nivelul de creativitate al unui copil nu este o constantă absolută, ci el poate crește prin stimulare adecvată sau poate scădea prin neîntrebuințare și necultivare. Creativitatea poate și trebuie cultivată atât în activitățile preșcolare, școlare, cât și extra-școlare.

Este adevărat că stimularea creativității, a originalității și a gândirii critice presupun o serie de riscuri pe care educatorul trebuie să și le asume, conștient fiindcă rezultatul final merită un asemenea preț. Creativitatea, în toate domeniile sale, inclusiv în educație și în didactică, se naște și se dezvoltă în libertate.

Una dintre principalele cerințe ale noului curriculum, axat pe nevoile copilului, este despre crearea spațiului educaţional potrivit. În condiții propice, copilul se poate dezvolta liber, ajungând să își descopere propriile aptitudini. Oferirea unui mediu cu situații de învățare diversificate solicită implicarea copilului din mai multe puncte de vedere: cognitiv, emoţional, social și psihomotric. Succesul activităților derulate depinde de calitatea ambientului. Spațiul

educaţional stimulativ îi stârnește copilului dorința de a fi activ. De exemplu, o sală primitoare, securizată, funcțională și împărțită în centre de interes reprezintă un autentic mediu bogat în stimuli care influențează pozitiv procesul de învățare și de formare a personalității lor.

Copilul este capabil să obțină produse noi și originale, chiar dacă sunt noi și originale pentru el. Are capacitatea de a crea. Imaginația atinge apogeul dezvoltării sale. Copilul imaginează și creează multe lucruri noi, pentru că nu cunoaște suficient relațiile dintre obiecte și fenomene, și, ignorându-le, ajunge la construcții neobișnuite. Imaginația dezvoltă, la această vârstă, funcțiile de completare care dau posibilă înțelegere a unei situații ambigui sau laconare. Rolul ei la această vârstă este atât de mare, încât unii autori, au considerat că o serie de conduite își iau sursa în imaginație.

În activitatea pedagogică și creatoare a copilului preșcolar participă nu doar imaginatia, ci și elementele de ideație, ideile, capacitățile de figurare, deprinderile, aptitudinile, atitudinile si priceperile care pot fi evidențiate cel mai bine în desenele libere ale copiilor.

Jocul și învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina și recombina reprezentările pe care le dispune propriile sale imagini, ascultând povești, basme, poezii, povestiri, repovestiri și reconstruiește mental principalele momente de narațiuni, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi.

Așadar, putem defini **învățarea** ca *fiind munca intelectuală și fizică desfășurată în mod sistematic de către elevi, în vedere formării și dezvoltării personalității lor.* Învățarea este una dintre componentele procesului de învățământ. Există o strânsă legătură între **predare, învățare și evaluare.**

Consider că, **jocul** reprezintă *activitatea principală a copilului în grădiniță și rolul acestuia este foarte mare în ceea ce privește dezvoltarea fizică și psihică a preșcolarului.* Folosit cu pricepere de către educatoare, el este un important mijloc educativ cu multiple influențe și valențe formative și educative în evoluția copilului.

Astfel, putem spune că, **jocul didactic** este foarte important pentru demersul pedagocic, deoarece, constituie un element esențial în activitatea didactică, în special în cadrul educației preșcolare, fiind activitatea fundamentală de învățare a copilului.

În concluzie, putem afirma că, fiecare copil este unic în felul său de a fi, iar unicitatea este punctul de pornire și plecare a copilului în demersul pedagogic.

BIBLIOGRAFIE :

- *Gabriel Albu,**„Introducere într-o pedagogie a libertății”,** Ed. Polirom, București,1998.*

- *Gheorghian Elena și Taiban Maria,* ***„Metodica jocului şi altor activităţi cu preșcolarii”,*** *Editura Didactică şi Pedagogică, 1978, Bucureşti.*
- *Maria Palicica, Codruța Gavrila, și Laurenția Ion,* ***„Introducere în pedagogie – partea I și partea a II- a”,*** *Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.*

IMPORTANȚA PROBLEMELOR DE MATEMATICĂ ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

Profesor Cara Cosmina

Școala Gimnazială Nr. 7, Galați

Matematica este nici mai mult, nici mai puţin, decât partea exactă a gândirii noastre.

L.E.J. BROUWER

Gândirea matematică este caracterizată prin rigoare și competență. Prin rigoare înțelegem asprime,severitate,strictețe.

Rolul educației matematice constă în crearea suportului pentru formarea unei culturi științifice. De asemenea, aceasta vizează formarea abilitaților de a raționa corect și de a aplica matematica în situații concrete. Acest rol va fi îndeplinit dacă matematica va fi prezentată elevilor ca un limbaj al științei, deci în mod interdisciplinar, în corelație cu fizica, chimia, biologia, economia etc.

În clasele gimnaziale elevul trebuie învăţat să prezinte un algoritm printr-o schemă matematică. Această abordare se face într-un mod nou, algoritmic, realizând anumite modele matematice pentru fiecare problemă teoretică în parte. Astfel se urmărește să se prezinte elevilor nu numai rezultatul problemei rezolvate, ci mai ales cum se ajunge la rezultat. Se urmarește ca elevul să deprindă logic informațiile matematice astfel determinându-l să învețe logic și la alte discipline.

Problemele distractive de matematică au un rol foarte important în dezvoltarea creativității elevilor. Acestea contribuie la o mai bună organizare a gândirii. Pentru a evidenția acest lucru voi prezenta câteva probleme distractive.

Problema 1. Fie un sac plin cu boabe de grâu. Găsiți modalitatea prin care, după măcinarea grâului să umplem doi saci, ce au aceeaşi mărime cu sacul inițial ?

Răspuns. Cei doi saci se pun unul în interiorul celuilat și apoi se umplu cu grâul măcinat.

Problema 2. Un băiat are tot atâtea surori cât şi fraţi, dar fiecare fată are de două ori mai mulți frați decât surori. Câţi copii sunt în familie ? Câţi dintre ei sunt băieţi şi câte sunt fete ?

Răspuns. 7 copii: 4 băieţi şi 3 fete.

Metodele didactice prin care se dezvoltă creativitatea la matematică sunt diverse. Lucrul cel mai important este să ştim cum se formează noţiunile în mintea elevului.

Creativitatea se formează din clasele mici, printr-o prezentare metodică a noţiunilor matematice, prin exemplificări potrivite.

O conditie fundamentală a creativității este inteligența,ea fiind una dintre cele mai generale aptitudini umane și un atribut al tuturor proceselor cognitive,având particularități specifice:capacitatea de a surprinde repede și cu precizie trăsăturile definitorii ale unui obiect,de a sesiza ceea ce este esential,general,repetabil din perceptiile anterioare,de a organiza si structura rapid si selective,de a combina si a stabili relatii intre idei,imagini,lucruri sau fenomene la diferite nivele de abstractie sau intuiție.inteligența este o condiție necesară,dar nu și suficientă a creativității.

Pentru ca activitățile didactice să inițieze procese creative, este necesar ca profesorul să fie creativ și să determine elevul să-și dorească să învețe mai mult. Profesorul trebuie să își dorească să dezvolte latura creativă a elevului și să fie pregătit în acest sens.

Creativitatea ajută omul să vadă lumea altfel și să-și dorească să fie deschis la informațiile transmise de profesori și să apeleze și la învățarea suplimentară. De aceea creativitatea este cea care face diferența dintre oameni în general.

„A-i pune elevului probleme de gândire, dar mai ales a-l pregăti să-şi pună singur întrebări, este mult mai important decât a-l conduce spre rezolvarea acestora prin modalități stereotipice învățate.” Eugen Rusu

Bibliografie

1. Dobrițoiu M., Frumuseţea problemelor de matematică din gimnaziu, Studii de pedagogie, vol. Aniversar, 2015, p. 132-143, Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti
2. Al. Roșca, „Condițiile dezvoltării flexibilității și creativității gândirii”, Ed. Științifică, București, 1967.
3. Matei, N., C., (1982) , „Educarea capacităților creatoare în procesul de învățământ”, E.D.P., București.

EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. Înv. Primar Caracota Olimpia-Patricea
Școala Gimn Nr. 38 „Dimitrie Cantemir" Constanța,
Structură Școala Nr. 14 Constanța

Pornind de la faptul că omul este o ființă bio-psiho-socială și că educația este unul din cei trei factori ai dezvoltării umane, alături de ereditate și mediu, învățarea trebuie să fie bazată pe activități practice și nu pe acumularea de informații, pe care elevii le memorează mecanic, iar în timp le vor uita.

Sunt profesor înv. primar în cadrul Școlii Gimnaziale Nr. 38 Constanța – Structură Școala Nr. 14 Constanța, iar pentru mine ultimii doi ani au fost o adevărată provocare, deoarece am trecut cu toții printr-o perioadă extrem de grea, perioada învățământului online, în care atât eu, ca formator, cât și elevii mei, majoritatea de etnie rromă, ne-am confruntat cu adevărate provocări privind învățământul pe telefon sau tabletă, de cele mai multe ori împrumutată de la frații mai mari sau de la prieteni.

Cum știm, noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul nostru educațional, nu doar familia, îi pregătește pentru ziua de mâine, pentru o viitoare meserie, arată și calea pe care vom evolua ca societate. Acesta este motivul pentru care copiii trebuie ca la scoală să învețe lucruri cat mai noi, cât mai practice și utile, care să-i ajute să-și croiască singuri drumul în viață.

De la această premiză am pornit în educarea copiilor mei rromi (spun „copii mei rromi" pentru că, dacă în această meserie nu pui suflet, nimic nu iți iese) și am parcurs doi ani de educație online în care ne-am învățat unii pe alții că fără o comunicare verbală și nonverbală și fără dragoste, nu putem face nimic, este ca un aluat fără o drojdie și făină bună. Acestea sunt ingredientele esențiale pentru a schimba mentalități și a forma viitoarele generații.

„Educația este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru a schimba lumea", spunea Nelson Mandela, președintele sud-african, câștigător al Premiului Nobel pentru Pace. Are perfectă dreptate deoarece, indiferent de rasă, etnie, cultură, cutume, toți copiii au dreptul la educație, educație ce pleacă din sânul familiei, din cei șapte ani de acasă, baza solidă necesară fiecărui individ în parte.

Perioada 2019-2021 a fost pentru mine o perioadă cu multe provocări, căci atât eu, ca formator, cât și elevii mei, ne-am învățat unii pe alții să ne împărtășim experiențele și cunoștințele online, am plâns și am râs în fața ecranelor, dar bucuroși că ne vedem chipurile, deși doar oglindite în ecranele unor telefoane adesea uzate și de cele mai multe ori cu întreruperi ale conexiunii la internet.

Se spune că nu există nimic întâmplător și că nu există coincidențe iar existența umană în sine, este condiționată de învățare. Astfel, pentru a supraviețui COVIDului, am fost nevoiți să

învățăm și să utilizăm tehnologia, să ne autodepășim. Astfel, învățământul electronic a devenit noua tendință și a fost reprezentat ca interacțiune a procesului de predare-învățare.

Astfel, modelul tradițional de predare a devenit deja istorie pentru mine. Nu ne-am născut experți, dar lucrurile s-au mișcat rapid, iar elevii au reușit să facă echipă pentru a crea un mediu de învățare, prin utilizarea tehnologiilor moderne. Ne-am împrietenit cu calculatorul și cu programele sale, iar mediul online ne-a permis colaborarea, comunicarea și creativitatea, iar lecțiile au devenit adevărate provocări, pauzele cu greu fiind acceptate de copii.

Dacă condiția de bază a învățării prin internet era ca fiecare copil sa aibă conexiune și calculator, micii mei școlari au găsit soluții, iar vecinii s-au grupat și astfel fiecare copil a avut șansa de a participa la cursuri. Marile mele satisfacții au fost infinite când le auzeam vocile atunci când citeau online și când le vedeam mânuțele că scriau litere, iar unii plângeau pentru că nu este „doamna" lângă ei să le arate literele. Cu lacrimi în ochi le explicam că facem parte dintr-o poveste, în care zâna lor buna face o magie și vine în fiecare casa prin cablul de internet.

E-mailul este cea mai simpla forma de interacțiune asincronă și de cele mai multe ori ne-a fost „caiet de curat", un adevărat supliment pe lângă alte forme de comunicare.

Reîntoarcerea în clase, în băncuțe și cu măști pe fată a fost o nouă provocare, pentru că am învățat că educația o facem oricând, oriunde și oricum, atât acasă cât și la școală, indiferent de situația epidemiologică. Copiii au fost adevărați eroi și au învățat lucrul cel mai important: „Daca dragoste nu e, nimic nu e!", cum spunea marele scriitor Marin Preda.

Suntem în săptămâna luminată și ne bucurăm încă o dată că nu au fost victime în rândul copiilor mei, că toți am scăpat nevătămați, iar procesul educațional s-a desfășurat optim în perioada COVID. Astfel, cu toții am învățat ca educația are puterea de a schimba lumea!

Bibliografie

- Cerghit, I. (2007). *Metode de învățământ,* Ediția a IV-a. Iași, Editura Polirom;
- Albulescu, I. (2008). *Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină și creativitate*, Pitești. Editura Paralela 45.

Motto: „Doar fiindcă un computer nu rulează Windows,
asta nu înseamnă că este defect. Nu toate trăsăturile sistemelor
de operare umane atipice sunt erori. După standardele autiste,
creierul «normal» nu se poate concentra,
este social până la obsesie și suferă de deficit de atenție
în ce privește detaliile și rutina."
Steve Silberman – „Neurotriburi"

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ, ÎN SPECTRUL AUTISMULUI

prof. înv. primar Eugenia Caragancev
Școala Gimnazială „Eugen Barbu", sector 1, București

În ciuda unei abundențe a cărților, articolelor de specialitate sau a altor tipuri de materiale atât în print, cât și în mediul online, continuă să existe o lipsă de informare exactă a profesioniștilor din sfera educației. Și chiar dacă din partea cadrelor didactice informarea s-ar realiza la cote optime, formarea continuă a profesorilor în privința integrării copiilor cu tulburare din spectrul autismului în școala de masă se rezumă la participarea la cursuri (rare și nu foarte concludente), care reglează doar câteva aspecte teoretice. Or, profesorii au nevoie de sfaturi și exemple concrete de acțiuni. O insuficientă formare – în condițiile unui număr în continuă creștere al copiilor diagnosticați cu o tulburare din spectrul autismului – va leza, mai devreme sau mai târziu, dreptul acestor copii la educație și va constitui un obstacol în adaptarea și recuperarea lor.

Autismul nu este o afecțiune unitară și statică, ci îmbracă un întreg **spectru de forme**, de afecțiuni (Barber, 2013, p. 31). Ea se manifestă pe tot parcursul vieții și va avea impact dizabilitant în trei arii: comunicarea, interacțiunea și imaginația socială a celor afectați, pe care Wing (1981) le denumea „triada invalidităților" (Barber, 2013, p. 33).

Și totuși, autismul nu este o dizabilitate. Este dovada vie a diversității, mai exact a neurodiversității, iar tulburările din această categorie „trebuie privite nu drept simple liste de deficite și disfuncționalități, ci drept variații cognitive de intensitate diferită, a căror apariție este normală și care au contribuit la evoluția tehnologiei și culturii" (Silberman, 2016, p. 21).

Din perspectiva lui Kanner, autismul era un sindrom cu o serie de caracteristici specifice (Verza, 2011, p. 767):

- Incapacitate sau deficit în sfera comunicării verbale și non-verbale;
- Teamă exagerată;

- Izolare și retragere în sine, dublate de emoții exagerate la schimbarea factorilor de mediu;
- Atașament exacerbat față de anumite obiecte, aparent nesemnificative, sau reacții exagerate la prezentarea unor astfel de obiecte;
- Incapacitatea de a simți teamă în fața unui pericol real;
- Apariția unor stereotipii sau comportamente repetitive, dublate uneori de exacerbare sau repetare îndelungată, ritualică;
- Dificultăți majore sau incapacitate de a integra imaginația în joc;
- Adoptarea unei posturi nefirești încă de la vârste fragede, chiar și în cazul unor manifestări emoționale pozitive, firești din partea familiei (cum ar fi luatul în brațe sau îmbrățișarea).

Attwood (2006) afirma că prin compararea creierului persoanelor neurotipice cu al celor autiste se pot observa diferențe ale „creierului social". Astfel, „zonele din creier care par să fie implicate în sindromul Asperger sau în autism sunt regiunile frontale și temporale ale cortexului. Mai exact, ariile mediale frontale și cele orbitofrontale ale lobilor frontali, precum și sulcusul temporal superior, cortexul temporal bazal inferior și polii temporali de la nivelul lobilor temporali. Există, de asemenea, date care indică disfuncții ale amigdalei, ale ganglionilor bazali și ale cerebelului" - Barber, p. 68, cit. Frith (2004), Gowen și Miall (2005); Toall et al (2005).

Welchew și colaboratorii (2005) afirmă că între zonele enumerate mai sus există legături neuronale foarte slabe. Gunter et al au găsit dovezi, în 2002, ale unor leziuni în zona corticală a emisferei drepte, iar Niemien-von Wendt et al (2004) - o „anomalie" a sistemului dopaminergic.

Din puncte de vedere genetic, teoriile privind cauzele apariției autismului sau sindromul Asperger baleiază între erori de copiere informației genetice în timpul meiozei (procesul de diviziune al celulei diploide în patru celule haploide) și un pas nou pe scara evoluției speciei umane, cum este cazul lui Attwood (2006). Conform cercetărilor acestuia, unele trăsături specifice acestor tulburări se regăsesc și la părinții copiilor cu Asperger: de exemplu, 20% din tați, 5% din mame – deși aceștia nu fuseseră diagnosticați oficial (Barber, p. 73)

În **concluzie**, **nu există o cauză unică și dovedită pentru tulburările din spectrul autismului**, dar există factori care pot influența ulterior felul în care se dezvoltă un copil cu tulburare de spectru autist.

Ca profesioniști, nu trebuie să pierdem din vedere **scopul din spatele comportamentului** copilului. Comportamentele sunt indicatori clari ai dificultăților elevilor și de aici, de la nevoile lor, trebuie început un plan de intervenție.

În procesul observării elevilor, exact ca într-o cercetare, putem viza următoarele variabile:

- **psihologice**: cognitive, emoțional-afective, atenționale, percepții, reprezentări, scheme mentale;

- **psiho-ecologice;**
- **psihologice-medicale**;
- **motivaționale**: aspirații, așteptări, satisfacții, dispoziții, dorințe;
- **non-psihologice:** educaționale (reușită școlară, rezultate);
- **de mediu:** climatul (rezidențial sau de exterior);
- **sociale**: interacționale sau de grup;
- **psihosociale** personale (starea de bine);
- **statutare** (legate de statutul social sau financiar al familiei).

Căutăm să obținem informații despre aspecte ca:

- nivelul stimei de sine;
- nivelul de autonomie în stilul de învățare personal și în mediul online;
- stilul de interacțiune cu grupul școlar;
- nivelul de consum energetic suportat de caracteristicile fizice individuale;
- stabilitatea și echilibrul emoțional în casă în clasă și în mediul online;
- satisfacția față de modul personal în care se achită de sarcinile școlare;
- siguranța de sine în mobilizarea volitivă, motivațională și decizională pentru a duce la bun sfârșit sarcinile inițiate primite și asumate;
- conduita de adaptare, reziliență, complianță conduită la stres;
- potențialități psihoindividuale evidente sau demonstrate (inteligență, creativitate, combinare de date în procesul de construcție mentală, capacitatea de concentrare pe sarcină).

Intervenția educațională în situația individuală a copiilor cu tulburare din spectrul autismului nu poate fi una standard. Nu există o rețetă. Ce se poate face însă pentru toți elevii cu TSA ar fi:

- îmbunătățirea contactului vizual cu vorbitorul (folosind jocuri sau promptări - indicarea cu degetul arătător a gurii, a nasului și a zonei dintre sprâncene, pentru a încuraja ridicarea privirii etc.);
- grupe de lucru în care potențialitățile psihoindividuale să se poată desfășura și să poată genera apreciere atât din partea învățătorului, cât și din partea colegilor;
- colaborarea învățătorului, în limitele GDPR (și a disponibilității personale, de ce nu?), cu terapeutul, facilitatorul și părinții copilului, pentru a susține în mod reciproc intervenția și a ajuta copilul să generalizeze comportamentele din cadrul terapiei, cu precădere în sfera socialului, a autoservirii/autonomiei și a stimei de sine.

Însă, cu siguranță, înțelegerea și dragostea vor constitui cheia intervenției educaționale.

Bibliografie:

1. Attwood, T. (2006). *The Complete Guide in Asperger's Syndrome*. Londra, Jessica Kingsley Publishers
2. Barber, Ch. (2013). *Autismul și Sindromul Asperger. Ghid pentru asistenți medicali*. București, Editura All
3. Deer, B. (2009). *MMR doctor Wakefield Fixed Data of Autism*, articol în „The Sunday Times", 8 februarie
4. Gowen, E., Miall C. (2005). *Behavioural Aspects of Cerebellar Function in Adults with Asperger's Syndrome*, articol în „Cerebellum", 4, p. 672-686
5. Sicile-Kira, C. (2017). *Tulburarea de spectru autist.* București, Editura Herald
6. Silberman, S. (2016). *Neurotriburi*. București, Editura Frontiera
7. Toal, F., Murphy, D., Murphy, R. (2005). *Acoustic Spectrum Disorders: Lessons from Neuroimaging*, articol în British Journal of Psychiatry, 187, p. 395-397
8. Verza, E., Verza F.E. (coord.), (2011). *Tratat de psihopedagogie specială*. București, Editura Universității București
9. Zamfir, C. Vlăsceanu, L. (1992). *Dicționar de sociologie*. București, Editura Babel
10. Wing, L. (1981) – *Asperger Syndrome: A Clinical Account.* Articol în „Psychological Medicine" 11, p. 115-129

Resurse web:

www.cdt-babes.ro/articole/autismul-si-procesarea-figurii-umane.php

asociatiaidentity.ro/2017/07/27/scurt-istoric-al-tulburarii-de-spectru-autist/

elischildcenter.wixsite.com/elischildcenter/istoria-autismului

teachasd.com/courses-info/?lang=ro

https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/cel-mai-recent-studiu-clinic-cu-sange-de-cordon-ombilical-vizeaza-tratarea

http://insp.gov.ro/sites/1/wp-content/uploads/2014/11/Ghid-Volumul-4-web.pdf

https://autismvoice.ro/date-si-statistici-despre-autism/

https://360medical.ro/pharma/cercetare-dezvoltare-pharma/raspunsul-creierului-la-vocea-mamei-difera-in-cazul-copiilor-cu-autism-arata-concluziile-unui-studiu-realizat-in-sua/2019/02/28/amp/

https://www.cdc.gov/ncbddd/autism/data.html

https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1878929312000837

https://medicalxpress.com/news/2019-10-people-autism-symmetrical-brain.html

https://m.romanialibera.ro//societate/utile/in-romania--la-fiecare-7-ore-se-naste-un-copil-cu-autism-182981
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5774035/
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6503634/
https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30605197/
https://www.tandfonline.com/doi/full/10.3109/17483107.2014.921248
https://link.springer.com/article/10.1007/s10803-017-3360-5
https://www.swwc.org/site/handlers/filedownload.ashx?moduleinstanceid=1667&dataid=2275&FileName=Recommended_Resource_List.pdf

Creativitate prin cuvânt şi culoare

Prof. inv. primar Chiraţa CARAGOP
Şcoala gimnaziala nr. 39, „Nicolae Tonitza”, Constanţa

Motto: „*Gândirea există ca gândire numai prin creativitate*”
Immanuel Kant

În perspectiva şcolii actuale, caracterizată de un progres accelerat şi de permanente mutaţii în sfera mentalităţilor, ştiinţele educaţiei tind să-şi redefinească statutul.

Aceasta înseamnă pregătirea fiinţei umane în a utiliza tehnici de prognoză, simulare, proiectare, evaluare, de a dezvolta judecăţi critice, de a forma capacitatea de decizie, de a acţiona în libertate şi independenţă, de a conjuga permanent informaţia cu atitudinea creativ-inventivă, altfel spus, pregătirea fiinţei umane de a fi creativă.

Creativitatea, în cadrul cunoaşterii, este un fenomen complex aptitudinal, ce ţine de intersectarea operaţională a celor mai importante procese cognitive şi noncognitive cu finalitate eficientă în luarea deciziilor şi în realizarea acţiunilor rezolutive după un plan elaborat independent sau dirijat raţional şi la timp.

Factorii intelectuali şi nonintelectuali care asigură învăţarea creativă sunt:

-dezvoltarea spiritului de observaţie şi, în mod progresiv, până la cele mai complexe capacităţi aptitudinale de gândire şi imaginaţie creatoare;

-dezvoltarea aptitudinilor de ordin caracterial până la setul direcţional al personalităţii creatoare (corelaţia integrativă a intereselor, aptitudinilor şi aptitudinilor creatoare);

-restructurări radicale în metodologia învăţării;

-crearea unei atmosfere permisive în clasă care să favorizeze comunicarea, consultarea, conlucrarea în activitatea de învăţare.

În procesul didactic nu suntem creatori de produse noi, ci cultivăm/formăm capacităţi, anume supleţea gândirii, originalitatea, soluţii în rezolvări, satisfacţii de a găsi soluţii noi.

Dacă elevii au descoperit prin propriile lor eforturi-de observaţie, de imaginaţie şi gândire- o insuşire mai puţin vizibilă a unui obiect, un aspect al unui fenomen sau proces, dacă au găsit o soluţie nouă de rezolvare a unei probleme ori au redactat compuneri într-un mod personal, original sub aspectul conţinutului şi al formei, toate aceste genuri de activităţi pot fi considerate forme de manifestare a însuşirilor creative, care se cer stimulate şi dirijate.

Prin conceperea activităţii şcolare sub forma creativă sunt dezvoltaţi toţi parametrii creativi: fluenţă, flexibilitate, originalitate şi elaborare.

Dintre toţi parametrii creativităţii, cel mai reprezentativ este originalitatea. Acest parametru este definit operaţional ca unicitate a răspunsurilor, răspunsuri depărtate uzual.

Copiii au capacitatea de a percepe frumosul, de a vibra în faţa celor mai „slabe” nuanţe. Ei pot imagina prin „cuvânt” sau „culoare” o lume misterioasa, tulburătoare, dar atât de frumoasă. Resursele creative ale copilului sunt nebănuite.

Puterea cuvântului da sentimentul curajului de a-şi exprima ideile, eliberându-se de teama paralizantă a criticii altora, oferă posibilitatea de a exploda în splendoarea imaginilor lumii, de a căuta răspunsuri în multitudinea de cunoştinţe de care dispune şi vrea să le deţină. Limba devine un instrument de afirmare şi de confirmare a dezvoltării intelectuale, un instrument de construcţii plastice care prevede posibilitatea saltului calitativ spre forme expresiv-imaginative elevate, cu un anumit grad de originalitate.

Incitându-l la creaţie, dăm şansa copilului să trăiască şi să transmită sentimente, stări afective, stimulându-i nevoia de activitate, încredere în propriile forţe de exprimare.

Putem crea cu farmec şi subtilitate o lume apropiată trăirilor şi gândurilor copilului. Nedumeririle şi descoperirile personajului îndrăgit sunt de multe ori şi ale micului cititor. Spontan, cartea devine un suport pentru dialog şi reflecţie. Citirea cărţii va deveni o experienţă de gândire.

Copilul trebuie să trăiască, să vadă, să audă, să simtă, să creadă în ceea ce citeşte , să vadă dincolo de cuvânt.

Prin explicarea sensului figurat al cuvintelor, al figurilor de stil folosite de autor, prin analogii şi contraste, copilul este condus spre descifrarea mesajului artistic, iar mai apoi este lăsat să interpreteze singur, să emită păreri personale asupra celor citite.

Analiza contrastativă şi restructurarea conţinutului textelor determină o gândire fluidă şi flexibilă.

O pată de culoare albastră a fost punctul de pornire pentru un exerciţiu de creativitate. După ce aceasta a fost pusă în relaţie cu o gamă variată de cuvinte (în prealabil s-au precizat nişte conexiuni posibile), imaginaţia copiilor s-a transpus în texte nebănuite. „Povestea eşarfei albastre" imagina o lume albastră, în care oamenii aveau până şi sufletul albastru, „iar visele lor pluteau în orizontul limpede şi vesnic albastru".

Copilul se joacă folosind cuvântul, dar în egală măsură prin culoare, element esenţial al vârstei, compune spaţiul de exprimare. De aceea împletirea cuvântului cu „desenul" (culoarea), ilustrarea diferitelor scene sau personaje din poveşti, basme, prin intermediul culorilor este un exerciţiu creativ, atractiv şi interesant, cu reale valenţe formative. „Povestitul" cu creionul colorat, redarea tablourilor antrenează imaginaţia şi conduce la o atitudine creatoare faţă de frumos.

Relaţia dintre textul literar şi educaţia plastică se stabileşte prin folosirea unor mijloace comune de exprimare. Forţa cuvântului şi a culorii dă frâu liber imaginaţiei, ajută la exprimarea ideilor în forme artistice variate. Folosind şi limbajul plastic, textul literar este conştient receptat.

Textele literare oferă modele de limbă, orientează elevii în redarea liberă, ăn exprimarea „originală", dar şi în elaborarea unor compoziţii proprii. În aceste exerciţii, capacitatea de esenţializare şi de sinteză, chiar dacă apare într-o formă firavă trebuie să fie încurajată pentru că înseamnă un pas important în dezvoltarea spiritului creator.

Povestirile prin analogie sau prin contrast, creaţiile libere, întâmplările şi situaţiile pe care le creează elevii, solicită combinarea ideilor, reprezentărilor, cunoştinţelor de care dispun.

Un exerciţiu creativ de continuare a unui text („Gândăcelul"-Emil Gârleanu) a solicitat imaginarea drumului până în vârful crinului şi apoi mai departe spre soare. Exerciţiul poate îmbina elementele reale şi fantastice, poate urma drumul de la cuvânt la culoare sau invers.

Acţiunea poate fi redată gradat, prin nuanţe de culori până la punctul culminant, reliefând creşterea tensiunii.

Drumul poate începe de la o pată de culoare completă sau un desen, o simplă linie şi să conducă la construirea metaforei.

Un exerciţiu creativ, atractiv, a urmat aceeaşi cale: o gamă de culori ce pot sugera diferite construcţii verbale folosite mai apoi într-un text propriu.

De pildă s-au stabilit cuvinte-cheie ale unui posibil text: gând, nori, toamnă, mov. S-au construit metafore şi/sau comparaţii pentru fiecare cuvânt, s-a realizat imaginea plastică corespunzătoare şi s-a redactat textul.

Imaginea artistică face apel la sentiment, antrenează latura afectivă a psihicului. Decodarea mesajului artistic presupune şi reliefarea sentimentelor transmise prin intermediul textului. Trăirile afective pot fi şi ele redate prin grupe de culori calde, reci sau nuanţe ale aceleiaşi culori.

Rolul mesajelor scrise rămâne doar unul orientativ care să încurajeze şi să stimuleze creativitatea, libertatea gândirii.

Textul nu trebuie tratat simplist sub pretextul că ne adresăm unor copii ce nu au capacitatea de a înţelege limbajul metaforic sau anumite aspecte, ci urmând îndemnul lui George Coşbuc: „ca să poţi povesti copiilor, trebuie să-i iubeşti, trebuie să cauţi a le pricepe firea şi lumea aparte în care trăiesc, considerându-i ca şi pe oamenii mari".

Textul literar oferă permanent ocazii de a servi ca punct de plecare pentru exerciţii de dezvoltare a creativităţii elevilor. Funcţionalitatea formativă a acestora este în mare parte condiţionată de gradul în care sarcina implicată este problematizată. Asemenea exerciţii nu cer reproducerea cunoştinţelor într-o ordine ştiută dinainte, ci evaluarea acestora în combinaţii inedite.

Dezvoltarea şi cultivarea creativităţii se poate înfăptui în diverse moduri şi la toate disciplinele, dar textul literar oferă multiple posibilităţi în acest sens, cultivând un limbaj expresiv şi nuanţat.

Elevii obţin rezultate mai bune atunci când metodele de predare se adaptează stilurilor de învăţare:

Metoda predicţiei

Etape:

-Selectez mai multe texte la care se poate aplica metoda.

-Aleg un text necunoscut de elevi. Delimitez în câteva fragmente.

-Selectez câţiva termeni care nu au legătură între ei.

-Solicit elevilor să utilizeze aceşti termeni în crearea unui text de 10 rânduri. Sunt atenţionaţi că termenii se află în textul ce va fi prezentat.

-Stabilesc timpul de lucru- 5min.

-Se citesc câteva texte şi se fac aprecieri.

-Citesc primul fragment din textul nou.

Se comentează:

a) Ce credeţi că s-a întâmplat? (se ascultă mai multe păreri)

b) De ce? (se argumentează)

c) Ce s-a întâmplat de fapt? (se citeşte fragmentul următor)

-Procedez în acelaşi mod până la ultimul fragment.

-Apreciez participarea şi felicit elevii care au prevăzut ce se va întâmpla.

***Tema*:**

Alcătuiţi o scrisoare către unul dintre personaje, sau din perspectiva unui personaj.

Redă prin desen : mediul, personajele, momente ale acţiunii

Avantaje:

-Activizează elevii

-Întăreşte relaţia de comunicare P<->E

-Stimulează imaginaţia

-Întăreşte puterea de argumentare

-Dezvoltă creativitatea

-Tema prelungeşte receptarea textului

Howard Gardner a formulat ***Teoria inteligenţelor multiple***,această perspectivă permiţând elevului „să manifeste transformările şi modificările percepţiilor indivividuale şi să recreeze aspectele propiilor experienţe".

Modalităţi de depistare a inteligenţelor multiple prin abordarea creativă a textelor literare:

Aplicare:

-Se prezintă sarcinile pe tablă, astfel încât să fie cunoscute înainte de ascultarea textului. (motivaţia ascultării)

-Se citeşte un text cunoscut (necunoscut)

-Se solicită elevilor să aleagă una (numai una) din sarcini, pe care să o rezolve „Foarte bine” în 15 minute.

Sarcini care identifică tipurile de inteligenţă:

1) Asociază ritmuri şi sunete pentru a sugera mesajul.-*inteligenţa muzicală*
2) Desenează 1-2 secvenţe din text pentru a sugera mesajul.-*inteligenţa vizual-spaţială*
3) Imaginează-ţi că eşti un personaj. Ce ai face la fel, ce ai face diferit?- *inteligenţa intrapersonală*
4) Continuă textul cu un paragraf.-*inteligenţa lingvistică*
5) Descrie „mediul natural” al epocii, locului prezentat în text-*inteligenţa naturalistă*
6) Reformulează textul sub forma unei probleme de matematică-*inteligenţa logico-matematică*
7) Alege un personaj, joacă rolul unui personaj imaginar (sau nu)-*inteligenţa interpersonală*
8) Mimează mesajul textului-*inteligenţa corporal-kinestezică*

Avantaje:

-facilitează învăţarea
-inhibă eşecul
-valorizează potenţialul
-un mod de instruire diferenţiată
-dezvoltă imaginaţia creativă
-depistează tipul de inteligenţă

Dezavantaje:

-nu se poate folosi frecvent

A recepta o operă înseamnă să-ţi reprezinţi mintal universul ei. Punctul de plecare pentru aceste exerciţii, pentru dezvoltarea imaginaţiei reproductive şi creatoare îl constituie textul literar, impresiile produse asupra cititorului şi aptitudinile creatoare ale elevului.

Incitând mereu copilul, vom urma îndemnul poetului Tudor Arghezi: „să nu lăsăm cuvintele nici să doarmă, nici să amorţească, nici să zacă, nici să moară. Ele sunt comoara noastră de mare avuţie”.

Citind, desenând, comentând, copiii învaţă…”să gândească”, deprinzând strategii şi subtilităţi ale gândirii logice, învăţând să pună întrebări, să exprime, dar şi să susţină puncte de vedere, să comenteze, să evalueze, să imagineze.

Folosind cuvântul şi culoarea, copilul se joacă cu plăcere, pentru că „nici o jucărie nu e mai frumoasă ca jucăria de vorbe.” (Tudor Arghezi)

Bibliografie:

1) Avram, Mioara-Probleme ale exprimării corecte, Editura Academiei, Bucureşti, 1987;

2) Coordonatori – Cucoş, Constantin; Barzea, Cezar-„Psihologie pentru examenele de definitivat şi gradele didactice-Iaşi, Editura Polirom, 1998;

3) Ionescu Ruxandoi, Liliana- „Conversaţia", „Structuri şi strategii", Editura All, Bucureşti, 1995;

4) Matei, Nicolae Constantin- „Educarea capacităţilor creatoare în procesul de învăţământ", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982;

5) Gardner,Howard-"The Theory of Multiple Intteligences."

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

prof. Caranfil Daniela
Școala Gimnazială Chiscani, județul Brăila

Moto: *Un copil este ca o sămânță de floare, cât de frumos va crește, cât de frumos va rodi, depinde de grădinarul care o va îngriji...*

Școala este instituția care instruiește și educă tinerii în scopul integrării lor în societate. Școala îl educă și îl intruiește pe tânăr, formându-i buna conduită în relațiile sociale și competențele necesare unei bune integrări pe piața muncii.

În consens cu eforturile susţinute de redimensionare a politicii educaţionale în sensul asigurării educaţiei pentru toţi, al egalizării şanselor de reuşită ale tuturor copiilor indiferent de natura "diferenţelor" dintre ele, unitatea noastră şcolară îşi propune susţinerea unei oferte formative realiste. Având încredere în noi, încercăm ca "în limitele impuse, cu resursele existente, într-un ritm propriu, bazaţi pe convingerea că toate au un început, încercăm să facem singuri ceea ce aşteptăm de la alţii".

Având în vedere toate aceste aspecte, programul de măsuri al Școlii Gimnaziale Chiscani privind educația incluzivă în anul școlar 2021 – 2022 și-a propus ca obiectiv principal dezvoltarea socio-emoțională a copilului și integrarea lui socială prin creșterea calității și a diversității activităților extracurriculare, obiectiv care a fost realizat prin inițierea unor activități cu impact asupra elevilor: dezbaterea unor cazuri – problemă și desfășurarea unor activități educative extrașcolare (serbări, vizite, spectacole, excursii, drumeții etc.) în care au fost antrenați și elevii aflați în situație de risc.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea aptitudinilor speciale ale elevilor, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale. Activitățile extracurriculare se desfășoară într-un cadru care permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să maximizeze potențialul intelectual.

Voi prezenta în continuare câteva exemple de bune practici, activități extracurriculare desfășurate în anul școlar 2021 – 2022, privind educația incluzivă:

- *Pe urmele strămoșilor* – excursie tematică la muzee, monumente și case memoriale din Iași, organizată de către elevii, părinții și dirigintele clasei a VII-a. Această excursie a oferit elevilor

prilejul de a vizita monumentele trecutului istoric național, de a învăța lucruri noi despre viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și ale culturii universale și naționale, de a vedea opere de artă originale. O excursie are un rol formativ – educativ pentru că în cadrul excursiilor se urmărește îmbogățirea cunoștințelor teoretice generale și antrenarea elevilor în activități de studiu atât individual, cât și în grup, astfel încât elevii să învețe ce înseamnă *a fi împreună* (joc), *a vedea lucruri noi* (deschidere, perspectivă), *a schimba impresii* (comunicare), *a avea amintiri comune* (etos al clasei), dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, educarea lui cetățenească și patriotică.

- *Caleidoscopul sărbătorilor de iarnă* – manifestare cultural – artistică. Serbările și festivitățile sunt evenimente importante din viața unui elev. Importanța acestor activități constă în dezvoltarea pe plan artistic și emoțional al elevului și în atmosfera sărbătorească a acestor activități. Serbarea este o modalitate eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor, contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității lor și la integrarea elevilor cu dificultăți în colectivul clasei. Participarea la această manifestare cultural – artistică a fost foarte apreciată de către organizatori, iar elevii care obișnuiau să absenteze nemotivat s-au implicat cu mult entuziasm în pregătirea momentelor artistice.

- *Plantez un copac pentru un viitor verde* – activitate de voluntariat. În cadrul proiectelor educaționale pentru protejarea mediului, în primul semestru al anului școlar 2021 – 2022, elevii clasei a VIII-a au participat la o activitate de voluntariat pentru mediu, plantarea a 20 de puieți de gorun. În urma desfășurării acestei activități interesante și educative, elevii au învățat să iubească mai mult natura și să o protejeze și au înțeles că oamenii, prin activitățile lor, pot distruge foarte ușor mediul înconjurător, au înțeles faptul că oricare dintre noi, copil sau adult, poate contribui la păstrarea sănătății mediului, niciun gest în apărarea naturii nu este inutil și că orice copac plantat înseamnă o gură de aer proaspăt și o încercare de a reechilibra natura.

În concluzie, pot spune că activitatea extracurriculară este o componentă educațională valoroasă și eficientă, nonformală, în cadrul căreia profesorul trebuie să adopte o atitudine creatoare, atât în modul de realizare a activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită manifestarea creativă a elevilor; este necesar, în astfel de activități, să se evite critica și elevii să fie încurajați.

Bibliografie:

1. Crăciunescu, Nedelea, *Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii*, Editura Discipol, București, 2009
2. Vlăsceanu, Gheorghe (coord.), Neculau, Adrian, *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, Iași, 2002

"EDUCAȚIA TIMPURIE ÎN ROMÂNIA – PERIOADĂ FUNDAMENTALĂ ÎN EDUCAȚIA VIITORILOR ADULȚI"

Cărcănescu Olimpia, Grădinița nr. 138

Motto:„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari; și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm cum să se adapteze." Maria Montessori

Articolul de față își propune să contureze în linii generale educația timpurie din România. Criteriul teoretic pe care l-am avut în vedere în conceperea prezentului articol este reprezentat de conceptul de educație timpurie, adică acea formă de stimulare intelectuală care debutează chiar din prima zi de viață a copilului.

Așadar, copilăria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viaţa copilului, întrucât este marcată de momente importante pentru succesul său de mai târziu, la scoală și în viaţă. Intervenţia adultului asupra copilului în această perioadă este fundamentală.

Investiţia în educația timpurie este cea mai rentabilă investiție în educație, după cum arată un studiu elaborat de R. Cuhna, unul dintre laureaţii Premiului Nobel în economie.

Conceptul de educație timpurie se constituie într-o abordare pedagogică ce acoperă intervalul de la naştere până la 6/7ani, perioada în care au loc transformări profunde și achiziții fundamentale în dezvoltarea copilului, până la vârsta intrării la școală. Educația timpurie se realizează atât în mediul familial, cât și în cadrul serviciilor specializate, precum creșa sau grădinița.

De asemenea, trebuie menționată necesitatea corelării domeniilor sănătății, al nutriției și igienei, al protecţiei sociale cu sfera educației, o educație bazată pe conceptul de dezvoltare cognitivă și emoțională a copilului prin care se urmăreşte valorificarea la maximum și în context optim a potențialului acestuia. Educația timpurie devine astfel prima treaptă de pregătire pentru educația formală, pregătind intrarea copilului în sistemul de învățământ obligatoriu în jurul vârstei de 6/7 ani.

La baza educației timpurii stau următoarele principii și cerințe:

• copilul este unic și abordarea lui trebuie să fie holistă (comprehensivă sub toate aspectele dezvoltării sale);

• vârstele mici recomandă o abordare integrată a serviciilor de educaţie timpurie (îngrijire, nutriție, educație);

• adultul/educatorul, la nivelul relaţiei didactice, apare ca un partener matur de joc, care cunoaşte toate detaliile şi regulile care trebuie respectate;

• activitățile desfășurate în cadrul procesului educațional sunt adevarate ocazii de învățare situaţională;

• părintele este partenerul - cheie în educaţia copilului, iar relaţia familie - grădiniţă - comunitate este hotărâtoare;

• promovarea şi practicarea unei educaţii centrate pe copil şi pe dezvoltarea globală a acestuia, în contextul interacţiunii cu mediul natural şi social;

• adecvarea întregului proces educaţional la particularităţile de vârstă şi individuale;

• individualitatea fiecărui copil trebuie recunoscută şi, de aceea, fiecare copil trebuie tratat în acord cu nevoile sale. Fiecare copil trebuie să aibă oportunităţi egale de a se juca, de a învăţa şi de a se dezvolta, în funcţie de potenţialul său;

• evitarea exprimărilor şi a prejudecăţilor de tip discriminator de către cadrul didactic, personalul non-didactic, copii şi părinţi;

• promovarea şi aplicarea principiilor incluziunii sociale; luarea în considerare a nevoilor educaţionale individuale specifice ale copiilor;

• celebrarea diversităţii: trăim într-o lume diversă şi, de aceea, este important ca diversitatea să fie recunoscută, asumată şi apreciată într-o manieră pozitivă;

• centrarea demersurilor educaţionale pe nevoile familiilor în scopul creării unui parteneriat strâns cu acestea, incluzând participarea părinţilor la organizarea şi desfăşurarea activităţilor;

• valorificarea principiilor învăţării autentice, semnificative (în care copilul este autor al propriei învăţări prin implicarea sa activă şi prin interacţiunea cu mediul, în contexte semnificative pentru vârsta şi particularităţile sale individuale).

• respectarea coerenţei şi a continuităţii curriculumului pentru educaţia timpurie a copiilor cu vârsta cuprinsă între naştere şi 7 ani şi respectarea coerenţei şi a continuităţii cu curriculumul pentru învăţământul primar.

• respectarea standardelor europene şi internaţionale privind educaţia timpurie. („Curriculum pentru educaţia timpurie“, M.E.N., 2019, www.edu.ro)

Așadar, odată cu dezvoltarea copilului cresc și toate trebuințele și dorințele lui. Iar pe parcursul celei de-a doua copilarii, care are loc în perioada 3-6/7 ani, au loc transformari semnificative plecând de la regimul de viață și dezvoltarea fizică, gândirea, limbajul, memoria și imaginația, motricitatea și voința, însă un aspect de o deosebită importanță îl ocupă afectivitatea. Putem spune deci că educația dată de părinți și cea primită în grădiniță vor avea consecințe asupra tuturor laturilor ale personalității copilului pe parcursul întregii sale vieți.

Un aspect foarte important îl reprezintă intrarea copilului în grădiniță. Aceasta reprezintă o noua etapă și o nouă sursă de trăiri afective variate, reprezentând instituția care constituie o formulă intermediară între familie și școală. Intrarea copilului în grădiniță trebuie să fie precedată de o perioadă de pregătire specială în care copilului îi va fi descrisă viața și activitățile care au loc în această instituție. Activitatea dominantă în perioada preșcolară este jocul, ce reprezintă o modalitate foarte bună de a exersa toate dimensiunile sale de personalitate, precum și o oglindă fidelă pentru lumea în care trăiește copilul. Iar interacțiunea cu grupul este un alt element de bază pentru învingerea egocentrismului specific acestei etape a copilului. Pe de altă parte maiestria și dedicarea educatoarei îi poate facilita copilului să cunoască elemente de arta, literatură, teatru, dans, muzică, destinate vârstei lor, accesibile lor, dând astfel posibilitatea să trăiască variate și bogate emoții intelectuale, estetice și morale. Căldura afectivă a părinților este menținută în sufletul copilului prin intermediul educatoarei. Însă rolul educatoarei este și acela de a cultiva curiozitatea, dorința de a cunoaște lucruri noi. Aceasta îl stimulează pe copil să se implice, să îndraznească și să reusească prin forțele proprii în orice acțiune pe care vrea sa o întreprindă. Așadar, frecventarea grădiniței, accesul la un sistem de activități care îi va permite copilului să-și însușească o serie de informații sistematice vor contribui la dezvoltarea unor emoții și sentimente superioare.

Efecte ale educaţiei timpurii pe termen lung:

1. copiii care au beneficiat de educaţie timpurie de calitate se simt mai atraşi de şcoală, manifestă atitudini pozitive faţă de învăţare, obţin rezultate mai bune, sunt motivaţi şi doresc să finalizeze întregul parcurs şcolar, ceea ce duce la scăderea absenteismului, creşterea ratei de şcolarizare şi reducerea abandonului şcolar.

2. educaţia timpurie contribuie la egalizarea şanselor copiilor (copiii în situaţii de risc, care provin din medii socio-culturale dezavantajate, cei care prezintă dizabilităţi sau aparţin unor grupuri etnice minoritare), la progresul acestora şi ulterior la integrarea în societate.
3. educaţia timpurie contribuie substanţial la realizarea idealului despre viață prin factorii implicaţi:
• calitatea personalului din grădiniţă;
• mediul educaţional organizat pe centre de activitate/interes;
• numărul de copii din grupă;
• calitatea proiectării demersurilor instructiv-educative la nivel macro şi micro (demers personalizat, care presupune elaborarea de instrumente didactice de interpretare personală a programei şcolare în funcţie de contextul educaţional).

Educaţia timpurie, în România, precum și în întreaga lume, cuprinde educaţia copilului în intervalul de vârstă de la naştere până la intrarea acestuia la şcoală. Grădiniţa, ca instituție de educaţie formală asigură mediul care garantează siguranţa şi sănătatea copiilor şi care, ţinând cont de caracteristicile psihologice ale dezvoltării copilului, implică atât familia, cât şi comunitatea în procesul de învăţare. Astfel, primii ani de viaţă şi educaţia la această vârstă au devenit probleme cruciale pentru evoluţia ulterioară a oricărei persoane.

Realizarea unui sistem coerent de educaţie timpurie a copilului în România este o necesitate care decurge din prioritățile educaţiei la nivel mondial şi național.

In contextul prezentat, putem afirma că experienţa românească în domeniul educaţiei timpurii din ultimii ani, prin studiile, aplicaţiile şi adaptările realizate pe plan naţional, dar şi local, cu sprijin din partea specialiştilor din ţară şi din străinătate, oferă argumente solide pentru legiferarea conceptului de educaţie timpurie şi formarea de pârghii de acţiune la nivel de sistem educaţional.

Una dintre pârghii este şi programa de studiu din învățământul preșcolar. Programa cuprinde toate activităţile existente în interiorul structurii organizaţionale a grădiniţei de copii, destinate să promoveze şi să stimuleze dezvoltarea intelectuală, afectivă, socială şi fizică a fiecărui copil în parte şi are în vedere atingerea următoarelor finalităţi ale educaţiei timpurii (de la naştere la 6/7 ani):
• dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a personalităţii copilului, în funcţie de ritmul propriu şi de trebuinţele sale, sprijinind formarea autonomă şi creativă a acestuia.

• dezvoltarea capacităţii de a interacţiona cu alţi copii, cu adulţii şi cu mediul pentru a dobândi cunoştinţe, deprinderi, atitudini si conduite noi.

• încurajarea explorărilor, exerciţiilor, încercărilor și experimentărilor, ca experienţe autonome de învăţare;

• descoperirea, de către fiecare copil, a propriei identităţi, a autonomiei şi dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;

• sprijinirea copilului în achiziţionarea de cunoştinţe, capacităţi, deprinderi şi atitudini necesare acestuia la intrarea în şcoală şi pe tot parcursul vieţii.

De asemenea, in Art. 3 din Legea 1/2011, Legea Educației Naționale sunt expuse principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din Romania. Le reproduc aici parțial:

a) principiul echității în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;

b) principiul calității în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;

c) principiul relevanței în baza caruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economice;

d) principiul eficienței în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;

g) principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural;

j) principiul asigurării egalității de șanse;

k) principiul autonomiei universitare;

o) principiul incluziunii sociale;

p) principiul centrarii educației pe beneficiarii acesteia;

q) principiul participării și responsabilității părinților;

r) principiul promovării educației pentru sănătate, inclusiv prin educația fizică și prin practicarea activităților sportive;

s) principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecarui cult recunoscut;

u) principiul respectarii dreptului la opinie al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învățământ.

În concluzie, trebuie menţionat că efectele educaţiei timpurii asupra educaţiei ulterioare a copilului sunt în strânsa relaţie cu influenţele educaţionale infuzate pe parcurs. La o vârstă timpurie (până la 3 ani) tipurile de îngrijire oferite copiilor influenţează dezvoltarea lor. Ulterior, în învățământul preşcolar, primar, gimnazial şi liceal rezultatele depind de experienţele oferite în procesul de învăţare. De aceea, este foarte important să se definească şi să se promoveze calitatea în educaţie la aceste niveluri. Pe de altă parte, cercetările în domeniu arată că cel mai mare beneficiu al educaţiei timpurii apare în planul non-cognitiv. Au fost identificate multe relaţii pozitive şi semnificative între frecventarea grădiniţei şi comportamentele centrate pe sarcină, dezvoltarea socio-emoţională, motivaţia şi atitudinile pozitive faţă de învăţare.

O sa închei prezentul articol cu spusele lui Democrit care mi se par relevante ca și concluzie: "Nu timpul ne învață să gândim, ci o educație timpurie și predispoziția."

Bibliografie

1. Ciofu, C. Interacţiunea părinţi-copii, Editura Amaltea, București, 1989
2. Ciolan, L. Dezvoltarea educației timpurii. Aplicații privind managementul proiectelor. Editura Univ. București, 2006
3. Ciolan, L., Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Iași, Editura Polirom, 2008
4. Cretu, T., Psihologia vârstelor, Editura Credis, Bucuresti, 2011
5. Curriculum pentru educația timpurie, Ministerul Educației Naționale, 2019
6. Ionescu, M., Elisabeta Negranu, coord., Educația în familie, repere și practici actuale, Editura Cartea Universitară, București, 2006
7. Ionescu, M. si coord., Proiectul pentru reforma educației timpurii, Educaţia timpurie şi specificul dezvoltării copilului preşcolar, Ministerul Educației și Cercetării Bucuresti, 2008
8. Munteanu, A., Psihologia copilului și a adolescentului, Editura Augusta, Timișoara, 2003
9. Piaget, J., Inhelder, B., The Growth of Logical Thinking from Childhood to Adolescence, New York, Basic Books, 1958
10. Piaget, J., Psihologia Inteligenţei, Editura Științifică, București, 1975
11. Schiopu, U., Verza E., Psihologia vârstelor, ciclurile vieții, Ed. Didactica și Pedagogică, București, 1997

ROLUL ȘI IMPORTANȚA EDUCAȚIEI FIZICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL

Prof. Cata Florin Ioan, Școala Gimnazială "Nicolae Popoviciu" - Beiuș

Educaţia fizică este disciplina de învăţământ care le formează elevilor o atitudine conştientă faţă de propriul organism şi exigenţa autoperfecţionării fizice şi funcţionale, totodată contribuind la educaţia lor multilaterală. Scopul prioritar al acestei discipline în gimnaziu este de formare a motivaţiei practicării sistematice a exerciţiului fizic, a dezvoltării calităţilor motrice şi funcţionale care influenţează în mod direct starea de sănătate a copilului, aspecte constatate concret prin diferitele forme de evaluare efectuate sistematic.

Totodată pentru subiecții aflați în creștere, în organizarea activității este necesar să se aibă în vedere caracteristicile psihologice și fiziologice specific fiecărei vârste, acest lucru fiind benefic nu numai pentru stabilirea programului de desfășurare a activității din punct de vedere tehnic, care trebuie să fie eficient și echilibrat, dar să și întărească evoluția psihică și psihologică a elevului.

Obiectivele educației fizice școlare sunt realizabile și posibile numai dacă se urmărește în mod sistematic, lecție de lecție, semestrial, anual, și pe durata unui întreg ciclu de școlarizare a elevilor, abordarea unor finalități de importanță majoră pentru educarea și însușirea acestora, cum fi:

- dezvoltarea calităților mortice;
- însușirea unui sistem de cunoștințe, priceperi și deprinderi mortice ,,împrumutate" din curriculum școlar;
- dezvoltarea personalității și pregătirea multilaterală a elevului, prin valorificarea influențelor exercițiilor fizice aduse în sprijinul realizării obiectivului primordial al învățământului;

<u>Rolul educației fizice în învățământul gimnazial</u>

După învățământul primar urmează învățământul gimnazial, alcătuit din clasele a V-a până la a VIII-a, aceasa la rândul său fiind împărțit în două: ciclul de dezvoltare (până în clasa a VI-a) și ciclul de observare și orientare (clasa a VII-a și aVIII-a).

Vârsta ciculuigimnazial este cuprinsă între 10/11 -- 14/15 ani și presupune transformări morfo-funcționale, psihice și motrice profunde fiind și perioada care își pune amprenta pe începerea procesului de maturizare. Acest proces atrage după sine, cum am mai spus, modificări care mai târziu vor avea un rol deosbit în dezvoltarea personalității elevului și care marchează începerea procesului de maturizare.

Acum asistăm la un fenomen de accelerare a dezvoltării fizice și psihice a tinerilor, fenomen ce ne obligă pe toți să fim mai atenți și mai implicați în dezvoltarea corectă și normală a individului la această vârstă.

Datorită efortului intelectual mare pe care îl implică această vârstă trebuie avut în vedere un echilibru rațional cu necesitatea de mișcare și recreere care poate fi realizat printr-o cultură fizică corectă, susținută științific, în concordanță cu cerințele nivelului școlar căruia i se adresează.

Educația fizică, ca obiect de învățământ, beneficiază în țara noastră de o tradiție și o experiență vastă, îmbunătățită și perfecționată încontinuu, în ceia ce privește conținutul, în funcție de specificul etapelor de dezvoltare a societății românești.

Acest lucru a determinat și ponderea importantă în planurile de învățământ a educației fizice prin procesul de instruire și educare a tinerei generații. ,, Prin influenţele pe care le exercită asupra copilului, educaţia fizică devine un mijloc de formare a trăsăturilor pozitive ale personalităţii omului de tip nou, se dezvoltă curajul, spiritul colectiv, sentimentul de prietenie şi colegialitate, de întrajutorare şi iniţiativă în activitate."[1]

În jocurile sportive dar și în întrecerile sportive, în modul general, elevii fac eforturi mari de voință pentru obținerea unor rezultate cât mai bune. Astfel prin întrecere li se întărește voința, li se mărește capacitatea de efort, se dezvoltă spiritul de disciplină prin respectarea normelor și regulilor de joc.

Educația fizică este prezentă în planurile de învățământ ca obiect de sine stătător, care are obiective proprii ce decurg din funcțiile specifice societății contemporane dar colaborînd la realizarea scopului comun și anume educarea tinerei generații.

Rolul atribuit lecției de educație fizică este bine precizat azi în contextul educației generale, schimbându-se astfel rolurile dintre sarcinile și obiectivele activităților corporale integrate în acele mijloace eficiente de influențare a formării personalității umane. „Importanța educației fizice în procesul general de pregătire și formare a elevilor este relevată și de faptul că ea prezintă singurul obiect al planului de învățământ caruia îi revine, în principal, rolul de a acționa în domeniul dezvoltării și pregătirii fizice, de a stabili și realiza un echilibru corespunzător între efortul intelectual și cel fizic, element de mare importanță în creșterea normală a tineretului."[2]

Epuran, M. (1976)- *Psihologia educației fizice,* Editura Sport-Turism, București, pag. 320.
Mitra, G. si Mogos, A.(1972)- *Metodica predării educației fizice*, Editura Stadion, București, pag. 11-13.

Sunt cunoscute influențele pozitive pe care le au practicarea exercițiilor fizice și sportul încă de la cele mai mici vârste, copilul având ocazia să combine diverse situații pe care cu greu le-ar fi putut face în alt context. „Cunoașterea propriului corp este indispensabilă pentru ca elevii să poată acționa și cerceta pentru a cunoaște ceea ce este în jurul lor. Toate acestea sunt elemente importante în dezvoltarea psihologică și afectivă."[3]

În cadrul studierii educației fizice și sportului se urmărește „dezvoltarea armonioasă a organismului, îmbunătățirea stării de sănătate, creșterea indicilor morfo-funcționali, înarmarea cu cunoștinte, priceperi și deprinderi motrice cât mai variate, la formarea caracterului și profilului moral al elevului exprimate prin voință, curaj, spirit compativ, stapânire de sine, punctualitate, respectul adversarului."[4] Elevii care știu să îmbine eforturile intelectuale cu cele fizice au un nivel dezvoltat al indicilor funcționali precum și o capacitate sporită de muncă. ,,Copilul de azi trebuie pregătit pentru o societate dinamică, în continuă evoluție, societatea care cere o anumită configurație fizică, intelectuală, morală, civilă, un anumit profil care să îmbine în mod armonios, laturile personalității sale: un individ sănătos, armonios, dezvoltat fizic, cu o înaltă calificare, un om cu gândire creativă, rapidă, cu spirit de inițiativă, cu capacitate de a selecta, sistematiza și reorganiza informațiile, de a alege cele mai bune soluți și de a decide rapid aplicarea lor în practică."[5]

„Reforma sistemului de învățământ din România a generat și la nivelul disciplinei „Educație Fizică și Sport" schimbări importante în plan conceptual, metodologic și organizatoric, cu finalități și obiective proprii."[6]

Aceste obiective se pot realiza numai dacă există o legătură strânsă, un tot unitar între cei trei factori primordiali în realizarea educației. ,,În cariera didactică pentru obținerea performanței (reușitei), este necesară acordarea unei atenții sporite următorilor factori:

a) Profesorul - care prin personalitatea sa, prin aptitudinea pedagogică și prin formarea și realizarea obiectivelor educaționale este factorul principal al performanței școlare;

b) Elevul - care prin întreaga sa personalitate, prin toate componentele vieții biopshice este prin sine însuși factor al performanței;

c) Societatea – prin standardele impuse, prin cerințe, prin oferte și prin condițiile create învățământului devine un factor al performanței școlare;"[7]

Epuran, M. (1968)- *Psihologia sportului*, Editura C.N.E.F.S, București, pag. 278.
Scarlat, E.,(1993) – *Educația fizică a copiilor de vârsta școlară*, Editura Pentru Tineret și Sport, București, pag. 74.
Dragnea, A.,(1999) – *Teoria activităților motrice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, pag. 38.
http://curriculum2009.edu.ro/CiclulGimnazial/ Educație fizică și sport,

La absolvirea ciclului gimnazial, educația fizică urmărește următoarele finalități principale:

1. *Menținerea stării optime de sănătate și creșterea capacități de adaptare la factorii de mediu:* De-a lungul celor 4 ani de școlarizare, elevul trebuie să afle de la învățătorul sau și să acționeze sub îndrumarea acestuia la acumulare de cunoștințe, la formarea de deprinderi și obișnuințe referitoare la:

- semne obiective și subiective ale stării de sănătate;

- reguli de igienă personală;

- cauze care pot genera accidente;

2. *Influențarea evoluției corecte și armonioase a organismului*: învățarea elevilor să-și determine pulsul și frecvența respirației, să realizeze constant momentul de educație fizică pe parcursul programului școlii, să recomande permanent menținerea poziției corecte, împreună cu părinții să urmărească un regim corect de alimentație.

3. *Dezvoltarea calităților motrice de bază*: viteza, îndemanarea, rezistența, forța.

4 *Consolidarea deprinderilor motrice de bază, care sunt solicitate frecvent în acțiuni curente* (locomoție, profesie, gospodărie): mers, alergare, sărituri, aruncare, prindere.

5. *Consolidarea deprinderilor motrice aplicativ-utilitare:* echilibru, târâre, cățărare, coborâre, escaladare, tracțiune, împingere, transport de obiecte.

6. *Formarea deprinderilor sportive elementare:* Sunt deprinderi cu structuri simple care aparțin unor probe și ramuri de sport accesibile elevilor din învățământul gimnazial. Ele au menirea de a-i învăța pe copii, practicarea unor sporturi: atletism, gimnastică acrobatică, minijocuri sportive.

7. *Practicarea independentă a exercițiilor fizice și a diferitelor sporturi*.

8. *Manifestarea echilibrată a spiritului de echipă și de întrecere.*[8]

La această vârstă interesul copiilor pentu mișcare este foarte mare pentru că dorința copiilor se bazează pe cauze de ordin fiziologic, de aceea orice diminuare sau stopare a activităților motrice are urmări asupra funcțiilor vitale ale organismului.

Marcu, V.și Filimon Letiția, (2010)-*Psihopedagogie pentru formarea profesorilor-Ediția a III-a –revizuită și adăugită,* Editura Universității Oradea, Oradea, p.409
http://curriculum2009.edu.ro/CiclulGimnazial/ Educație fizică și sport,

Importanța educației fizice în învățământul gimnazial

Tânăra generaţie, supusă astăzi unor eforturi intelectuale tot mai mari şi mai complexe, necesare cunoaşterii şi însuşirii noului, are acută nevoie de o educaţie fizică raţional concepută. Importanţa educaţiei fizice în procesul de pregătire şi formare a elevilor, este relevată şi de faptul că reprezintă singurul obiect al planului de învăţământ căruia îi revine rolul de acţionare în dezvoltare fizică şi dezvoltare a capacităţii motrice; educaţia fizică perfecţionează deprinderea de mişcare, îmbogăţeşte aptitudinile, măreşte randamentul activităţii fizice şi intelectuale, căleşte organismul înarmează elevii cu capacitatea de a-şi stăpânii aparatul locomotor atât în procesul viitoarei munci cât şi în îndeplinirea activităţii impusă de viaţa cotidiană.

Astăzi se afirmă, pe bună dreptate, că educaţia fizică este un important mijloc de formare a tineretului şi de aceea elevul de azi, adultul de mâine, trebuie să cunoască o mare varietate de deprinderi de mişcare cu o largă valoare de întrebuinţare, să aibă indici morfo-funcţionali ridicaţi şi să dispună de calităţi motrice - forţă, poate în proporţie mai mare decât celelalte calităţi motrice – să dispună de calităţi psihice bine dezvoltate care să-i permită adaptarea la o sferă largă de activităţi impuse de cerinţele vieţii moderne.

Activitatea de educaţie fizică contribuie la realizarea în şcoală a unui profil uman pregătit pentru o societate dinamică, un individ sănătos, armonios dezvoltat fizic, un om cu o gândire creativă, rapidă cu o capacitate de a alege cele mai bune soluţii, omul cu înalte sentimente morale şi civice, pregătit temeinic şi în legătură cu exigenţele actuale şi viitoare ale societăţii.

Practicarea continuă, sistematică şi voită a exerciţiilor fizice şi a activităţilor sportive, în lecţia de educaţie fizică şi nu numai, constituie pe de o parte – baza de masă a sportului de performanţă şi folosirea utilă şi agreabilă a timpului util iar pe de altă parte – eliminarea efectelor stresului, a poluării mediului ambiant prin contactul individului cu natura şi obţinerea unei stări de confort fizic şi psihic, de echilibru, izvor de sănătate, de bunăstare generală şi de bucurie–în cel mai înţeles sens al cuvântului.

Cele relatate puţin mai sus sunt obiective ale educaţiei fizice şi se înscriu în cadrul factorilor care contribuie şi urmăresc realizarea unei educaţii permanente, educaţie ce se realizează în cea mai mare măsură prin procesul educaţional care la rândul lui trebuie să fie corelat cu cerinţele obiective ale societăţii pentru a-i da posibilitatea elevului să vină in contact cu ele şi să se formeze pentru a le putea realiza.

Obiectivele generale ale educaţiei fizice şcolare sunt aceleaşi pentru toate şcolile, atât din mediul rural cât şi din mediul urban. Pentru realizarea unui obiectiv trebuie alese atât mijloace specifice cât şi

nespecifice ceea ce favorizează atingerea obiectivelor propuse cunoscut fiind faptul, în educaţia fizică, că unul şi acelaşi scop poate fi realizat cu mai multe exerciţii aplicate după reguli adecvate, aici intervenind rolul fundamental al profesiunii în stabilirea programului de educaţie fizică – adecvat elevilor care îi îndrumă. Precizarea obiectivelor educaţiei fizice şcolare orientează în general procesul însă modul de realizare presupune măiestrie profesională.

Unul din obiectivele de bază ale educaţiei fizice, poate cel mai important, îl constituie dezvoltarea fizică armonioasă, care pe lângă păstrarea unor proporţii corecte între segmentele corpului, presupune şi implică o atitudine corporală corectă, jucând un rol foarte important în dezvoltarea adultului de mâine.

Principala preocupare a cadrelor didactice cu specializarea educaţie fizică şi sport ar trebui să o constituie creşterea motivaţiei şi interesului elevilor pentru practicarea sistematică a activităţilor fizice.

Recomand crearea unei oferte educaţionale la nivelul unităţilor de învăţământ care să completeze procesul didactic şi să constituie alternative de organizare eficientă a timpului liber al elevilor.

Considerăm imperios obligatoriu ca aceste oferte să cuprindă multiple şi variate forme de activităţi fizice.

BIBLIOGRAFIE

1. Dragnea, A.,(1999) – *Teoria activităţilor motrice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, pag. 38.
2. Epuran, M. (1968)- *Psihologia sportului*, Editura C.N.E.F.S, București, pag. 278.
3. Epuran, M. (1976)- *Psihologia educației fizice*, Editura Sport-Turism, București, pag. 320.
4. Marcu, V.și Filimon Letiția, (2010)-*Psihopedagogie pentru formarea profesorilor-Ediția a III-a –revizuită și adăugită*, Editura Universității Oradea, Oradea, p.409
5. Mitra, G. si Mogos, A.(1972)- *Metodica predării educației fizice*, Editura Stadion, București, pag. 11-13.
6. Scarlat, E.,(1993) – *Educația fizică a copiilor de vârsta școlară*, Editura Pentru Tineret și Sport, București, pag. 74.
7. http://curriculum2009.edu.ro/CiclulGimnazial/ Educație fizică și sport,

BUNE PRACTICI PRIVIND METODA PREDĂRII ÎN ECHIPĂ

Cătănoiu Florentina Ionela
Liceul cu Program Sportiv Slatina

Metodele de învăţământ reprezintă modalităţile sistematice de lucru de care se pot servi profesorii în activitatea de instruire şi elevii în cea de învăţare, capabile să conducă la rezolvarea obiectivelor pedagogice propuse.

Alegerea uneia dintre metode de către profesor, depinde de mai mulţi factori subiectivi sau obiectivi, cum ar fi:

- personalitatea profesorului;
- imaginaţia şi puterea lui de adaptare;
- competenţa profesională;
- capacitatea de reflexie pedagogică şi de analiză

Pentru elev, metodele de învăţământ au rolul de a-l sprijini să parcurgă calea spre cunoaştere, spre dobândirea de noi comportamente care îi sporesc valoarea personalităţii. În sens restrâns, metoda este o tehnică de care profesorul şi elevii se folosesc pentru efectuarea acţiunii de predare-învăţare, ea asigură realizarea practică a unei activităţi proiectate mintal, conform unei strategii didactice.

Acumulările cognitive din diversele domenii de cunoaștere, precum si multiplicarea surselor învățământului impun strategii moderne de dimensionare si de structurare a conținuturilor. Se impune o modalitate nouă de selecție a informațiilor, descongestionarea, dar și alte criterii de organizare, ierarhizare, de creare și aplicare cât mai potrivite realității și obiectivelor educaționale privind realizarea unei viziuni integrative, holistice la elevi.

Predarea în echipă este o metodă didactică modernă care permite promovarea într-o manieră concretă, a interdisciplinarităţii în învăţământ, asigurarea unor sinteze coerente pe o anumită problematică, demersul având şi o mare forţă formativă asupra elevilor. Practic, este vorba de desfăşurarea lecţiilor în condiţiile în care nu una, ci mai multe persoane sunt implicate în actul didactic.

Predarea în echipă este o alternativă, o variantă a activităţii didactice clasice, care se poate aplica doar la anumite capitole, lecţii sau secvenţe de lecţii, şi nu în orice condiţii. Activitatea în echipă conduce la anumite avantaje:

- dezvoltă nu numai un singur tip de relaţii deja existent, la un alt nivel, între profesor şi elev sau între nişte elevi şi un profesor, ci şi noi tipuri de relaţii interumane mai consistente şi organizate într - o manieră coerentă;
- dezvoltă deprinderea de a învăţa cum să înveţe, de unde interesul echipelor faţă de procesul de învăţare în care cunoştinţele achiziţionate de către elevi trebuie să devină cu adevărat proprietatea fiecăruia dintre aceştia;
- dezvoltă deprinderea de a învăţa să schimbi ideile proprii cu cele ale partenerilor şi stimulează deschiderea, ca facultate de adaptare la mutaţiile care caracterizează cunoaşterea şi lumea actuală;
- stabilizează şi dezvoltă voinţa şi aptitudinea de a-şi gestiona cât mai responsabil propriul timp, cel necesar schimbării şi progresului comunităţii şcolare
- urmărește acceptarea formării asigurate de parteneri și conștientizarea formării proprii.

Predarea în echipă de cadre didactice presupune:
- existenţa variaţiilor în cunoştinţe, competenţa şi capacităţile profesorilor;
- exercitarea asupra elevilor a unei influenţe pedagogice mai diverse;
- procesul de învăţare este abordat mai flexibil;
- calităţile umane, în special cele de comunicare, sunt predominante în echipă;
- schimbarea ritmului, a stilului de predare are darul de a capta atenţia, de a menţine interesul elevilor pe tot parcursul orei;
- realizarea interdisciplinarităţii;
- intervenţia complementarităţii.

Consider că predarea în echipă răspândește responsabilitatea, încurajează creativitatea, aprofundează prietenia și construiește comunitatea în rândul profesorilor. Profesorii se completează reciproc. Aceștia împărtășesc perspective, propun noi abordări și pun la încercare ipoteze. Ei învață noi perspective și intuiții, tehnici și valori. Elevii intră în discuții între ei în timp ce dezbat, nu sunt de acord cu premisele sau concluziile, ridică noi întrebări și subliniază consecințele.

Părerea mea este că munca în echipă îmbunătățește calitatea predării, deoarece diverse persoane abordează același subiect din diferite unghiuri.

Învățarea în echipă face mai multe solicitări în ceea ce privește timpul și energia.

De-a lungul literaturii de specialitate despre predarea în echipă, inclusiv a reflecțiilor de la profesorii care s-au alăturat în timpul carierei, anumite elemente cheie par să fie necesare pentru un program reușit de predare a echipei:
-compatibilitatea membrilor echipei;
-angajamentul comun față de predarea în echipă și comunicarea în curs de desfășurare;

- adaptarea conținutului sau curriculumului la viața reală;
- dorința puternică a elevilor pentru cunoaștere.

Deși, de la început, predarea în echipă va necesita în mod inerent mai mult timp și va necesita mai multe compromisuri decât alte abordări educaționale, avantajele atât pentru profesori cât și pentru elevi par să facă învățarea în echipă extrem de utilă. Timpul suplimentar pe care îl implică dezvoltarea personalului și întâlnirile zilnice sau săptămânale oferă un mediu de învățare mai bogat pentru elevi și profesori.

Bibliografie:

Cerghit Ioan, Metode de învăţământ, ediţia a III-a, Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti 1997.

Cerghit Ioan, Neacşu Ioan, Negreţ-Dobridor Ion, Pânişoară Ion Ovidiu, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iaşi, 2001.

Prof.înn. primar Catargiu Cătălina Elena

Școala Gimnazială"Iuliu Hațieganu,, Cluj-Napoca

Metode de comunicare și cunoaștere la îndemâna cadrului didactic

Metodele de documentare și cunoaștere aflate la îndemâna cadrului didactic sunt structurate în patru categorii și anume:

a) Metode de cunoaștere prin analiza conduitei și a activității . Din cadrul acestei categorii fac parte:
-metoda observației, metoda analizei produselor activității, metoda biografică, metoda studiului de caz, metoda analizei documentelor curriculare și a altor documente școlare;

b) Metode de reflecție. În cadrul acestei categorii întâlnim jurnalele de reflecție;

c) Metode de cunoaștere care solicită colaborarea subiectului. Aici putem vorbi despre metoda convorbirii, chestionarul, interviul, focus-grupul;

d)Metode și tehnici de organizare a informației. În cadrul acestei categorii întâlnim fișa de caracterizare psihopedagogice, dosarul individual.

A. Metode de cunoaștere prin analiza conduitei și a activității

***Metoda observației**

Această metodă nu este una de sine stătătoare este întâlnită și în cadrul celorlalte metode. Prin această metodă cadrul didactic observă permanent elevul și descifrează empiric sau științific dominatele peronalității copilului în formare.

Observarea poate fi sistematică atunci când cadrul didactic vrea să urmărească anumite trăsături ale elevului Atunci el face consemnări periodice, face comparări cu alte însemnări ale aceluiași copil sau cu ale grupului din care face parte.

Pentru realizarea unei observații optime și eficiente trebuie urmați următorii pași:

-stabilirea unei ipoteze , a unui plan de observație, pregătirea unor fișe care descriu itemii ce vor face obiectul observației;

-realizarea sistematică a observației urmând planul pregătit în ipoteză, notarea sistematică a observațiilor, realizarea unor comparații între rezultatele notate;

U.Șchiopu(1997) face o ierahizare a domeniilor pentru observarea pe care cadrul didactic trebuie să o facă. Acesta trebuie să :

- să facă o analiză observativă a situațiilor semnificative ale vârstei;

-să facă o analiză a implicațiilor comportamentale, afective, morale, relaționale în situația pe care o traversează copilul;

-să noteze efectele de adaptare în angajarea în situații(inclusiv inteligența, afectiviatea, imaginația și voința)

-să aibă în vedere efectele de reflux(ex. reacții de fugă , refuz, respingere) și implicit de integrare adaptivă complexă(învățare) ce se constituie.

Această metoda este foarte ușor de aplicat la vârste fragede deoarece copiii mici sunt mult mai expresivi și-și descoperă ușor stările psihologice pe care le traversează. Față de elevii mai mari care se pot exprima și spun cum se simt la cei mici doar prin gestică ne dăm seama de starea lor.

***Metoda analizei produselor activității**

În cadrul acestei metode se poate analiza atât fondul informațional și aptitudinal al copilului cât și o reflectare a structurilor intelectuale, afective,volitive și psihomotrii al acestuia. Prin analiza activității unor persoane se pot distinge două categorii de informații și anume:

-prima categorie se referă la constatarea nivelului de activitate , a priceperilor și competențelor aștepate în cadrul unui nivel de dezvolatare. Se urmărește în primul rând identificarea unor elemente comune și se face o evaluare a abaterilor pozitive sau negative de la normă.

-a doua categorie se referă la identificarea unor caracteristici specifice autorului lucrării. Aici putem aminti caracteristici de personalitate,valoarea lor și echilibrul dintre ele. Din produsele realizate de către copii putem scoate în evidență trăirile copiilor, inclinațiile, dorințele, capacitățile acestuia dar putem sesiza și frustrările,tensiunile și conflictele trăite de acesta. Cel mai concludent lucru în cadrul acestei metode nu este produsul finit ci modul cum lucrează, cum ajunge la realizarea produsului ce metode folosește. De aici putem să stabilim ce înclinații are copilul, ce temeprament, caracterul, trăirile emoționale.Toate aceste informasții primite prin observarea activității și realizării produselor trebuie interpretate după: dispoziția copilului de a lucra, experiența de viață și de mediu.

***Metoda biografică**

Metoda biografică nu se limitează doar la strângerea și înregistrarea datelor în ordine cronologică pe parcursul vieții. Aceste date trebuie interpretate și orienate spre a obține date investigative. Metoda biografică are la bază principiul cauzalității(Holban,1978);structurile psihice ascund în coloratura lor rezultatul unor acțiuni ale factorilor de mediu.Cadru didactic își propune să identifice factorii care au condiționat anumite configurații psihice și să explice aceste structuri prin intermediul relațiilor cu faptele naturale de viață. Metoda biografică face un salt calitativ de la stadiul informațional la stadiul interpretării, ceea ce presupune o provocare mare din partea cadrului didactic.

***Metoda studiului de caz**

Această metodă este o metodă de cercetare și investigație psihopedagogică.Cazul luat în studiu poate fi o experiență sau o situație particulară, o situație problemă care este studiată pe o perioadă mai lungă de timp.

Studiile de caz se pot clasifica în:

-studii de caz singulare/simple-analiza se face pe un singur elev(bun /rău,adaptarea la școală, situația unei clase)

-studii de caz multiplu-se analizează grupuri, instituții, decizii, evenimente care se încadrează în anumite categorii(modalități de construire a curriculumului la decizia școlii)

***Metoda analizei documentelor curriculare și a altor documente școlare**

Această metodă se referă la modul oficial de analiză a documentelor curriculare care intră în componența portofoliului cadrului didactic.

B. Metode de reflecție

***Metoda jurnalului de reflecție**

Jurnalele de reflecției putem spune că sunt acele jurnale în care se notează sistematic analiza unor evenimente, situații singulare care pot avea relevanță pentru contextul dat. De obiecei aceste jurnale sunt folosite de mediatorii școlari care pot reflecta asupra unor aspecte analizate în ceea ce privește de exemplu situația copiilor rromi în școală, atitudinea lor față de școală. În aceste jurnale se pot nota situații obiective, replici, fapte, fragmente de documente oficiale.

Întâlnim mai multe tipuri de jurnale de reflecție și anume:

-jurnalul de reflecție asupra evenimentelor importante din comuniate/școală;

-jurnalul de reflecție asupra documentelor;

-jurnalul de reflecție cu dublă intrare;

-jurnalul de sinteză;

Cadrul didactic poate folosi jurnalul de sinteză pentru a vedea ce s-a întâmplat în cadrul activităților care s-au încheiat. Din analiza acestora se pot naște idei pentru temele viitoare.

C. Metode de cunoaștere care solicită colaboraea subiectului studiat

***Metoda convorbirii**

Această metodă la fel ca metoda observației poate fi atât metodă de sine stătătoare cât și ca o metodă auxiliară altor metode folosite. Interlocutorii în cadrul acestei metode pot fi cadru didactic și părinții cât și adulții și copii.Cel mai des acestă metodă este folosită în cadrul realției cadru didactic –elev. Prin acestă metodă cadrul didactic poate să-l facă pe cel mic să se descrie, să-și decrie părinții, pasiunile, desenele animate, trăirile pe care le are la grădiniță/școală, simpatiile sau antipatiile pe care le are cu colegii săi. Datorită tactului pedagogic copilul se poate dechide foarte mult față de cadru didactic devenind foarte familiari. Dacă cadrul didactic are stabiliți anumiți itemi pe care vrea să-i urmărească convorbirea trebuie anunțată părinților și stabilit un protocol de colaborare.

***Metoda chestionarului**

Cu toate că se poate găsi sub diferite denumiri și anume inventar, anchetă, scală, înregistrare putem să-l definim astfel:*chestionarul reprezintă o investigație în fondul intim al personalității, bazată pe o succesiune logică de itemi(preferăm acest terme celui de "întrebări,, pentru ca uneori chestionarul se organizează în jurul unor aserțiuni pozitive și negative) adresate persoanei chestionate, a căror răspunsuri sunt consemnate în scris.(*Albou,196,cf.Holban,1979)

De obicei chestionarele sunt aplicate în ciclul preșcolar /școlar părinților și mai rar elevilor. Aceste chestionare pot cuprinde informații despre pasiunile copiilor, preferințele acestora, interse, cunoștințe legate de școală/grădiniță. De obicei aceste chestionare trebuie făcute și interpretate de specialiști. Chestionarele trebuie să fie concepute punctual, itemii să aibă legătură între ei, să conțină mai multe tipuri de întrebări, de contact ,întrebări tranzitorii, întrebări filtru, întrebări de tip de ce, întrebări de pro-contra, întrebări de identificarea persoanei; itemii trebuie să fie așezați în ordine psihologică nu logică.

Un chestionar bine făcut trebuie să conțină două părți –partea introductivă și întrebările propriu –zise.

***Interviul**

Interviul poate fi considerată o interacțiune verbală între intervievator și intervievat se realizează în formula întrebare-răspuns. Acestă metodă de investigație poate fi aplicată ca metodă indepentă sau ca auxiliară pentru alte metode. De obicei această metodă este utilă în discuțiile avute cu părinții care nu pot să citească sau să scrie. Interviul poate fi liber sau formalizat. În realizarea unui interviu trebuie urmați niște pași și anume crearea unui mediu ambiental necesar realizării interviului, trebuie ca cel care intervievează să știe să fie un foarte bun ascultător, cel care răspunde trebuie să știe să explice și unele situații sponatne, nu se fac comaprații cu alte subiecte sau subiecți, se dicută mai mult pe situații personale. Această metodă are o serie de avantaje și anume crearea realției de încredere între cel intervievat și interviviator, se fac observații clare asupra comportametului subiectului. Dezavantaje necesită mult timp, necesită materiale și spațiu amenajat.

***Focus-grup**

Se aplică de obicei unui grup. Situația analizată este o situație întâlnită în cadrul unui grup educațional. Întâlnim aici colaborarea și evoluția atitudinală a participanților. Rolul mediatorului în cadrul focus-grupului este foaret important. Acesta plasează doar situația în grup și-i lasă pe elevi să-și exprime părerile, atitudinile, sentimentele și dorințele. Modul de prezentare a situației puse în discuție poate fi prezentată diferit și anume:

-text scris, prezentare Power Point, bilețele, expunere orală. Aceste informații trebuie să fie clare, precise, să fie înțelese de către toți participanții. Mediatorul trebuie doar să-i îndrume și să-i sprijine atunci când au nevoie. El supravechează și notează reacțiile fiecărui membru. Nu face observații, îi ajută dacă nu au înțeles ceva.Copiii trebuie să cunoască foarte bine situația pusă în discuție, să știe să-și expună ideile.

D.Metode și tehnici de organizare a informației

***Fișa de caracterizare psihopedagogică**

Fișa de caracterizare psihopedagiogică este un instrument util pentru cadru didactic. Este o metodă de sinteză și organizare a informațiilor privind profilul psihologic, medical, familial al copilului. Aceste date au fost obținute pe parcursul investigaților complexe . Din fișa psihopedagogică aflăm informații utile despre personalitaea copilului. În fișă se notează caracteristici fizice, fiziologice, psihologice, culturale și educative, sistematizarea informațiilor referitoare la factorii externi ce au inflențat evoluția copilului și punerea în relație a celor două categorii. Sistematizarea datelor trebuie să meargă în direcția reliefării elementelor caracteristice și a dominantelor de personalitate, mediu de viață și activitate, pregătire a copilului caracterizat.

***Dosarul individual**

Este un dosar psihologic în care se adună toate datele importante ce caracterizează o persoană. Din dosar aflăm date despre stare familală a copilului, starea medicală, psihologică, socială, educațională. Datele sunt strânse în timp, pe fișe speciale sau documente strânse de la diferite instituții. Este un avantaj foarte mare realizând acest dosar se pot folosi date pe parcursul școlii și chiar mai departe.Unii consideră cele două documente o risipă de hârtie dar sunt și foarte utile atunci când întâpinăm o problemă cu unul din copii din dosar putem afla orice informație.

În concluzie metodele de documentare și cunoaștere aflate la îndemâna cadrului didactic sunt foarte utile și variate ajutându-l pe acesta în descoperirea și îndrumarea elevilor.

Bibliogarfie:

Chiș,V.,(2001), *Activitatea profesorului între curriculum și evaluare*, Ed. Presa Universitară, Clujeană, Cluj-Napoca

Abordarea de tip diferențiat - dimensiune primordială a învățării permanente în ciclul primar

Prof.înv.primar, Smaranda Maricela Cazacu

Școala Gimnazială Nr.25 , Galați

Una dintre tendinţele generale care priveşte structura şi conţinutul învăţământului în condiţiile reformei actuale se referă la adaptarea particularităţilor psiho-fizice de vârstă şi individuale ale elevilor în vederea dezvoltării depline a personalităţii acestora. Învăţământul modern caută să adopte structuri, conţinuturi şi forme de organizare care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă, să-l pună pe elev în situaţia de a se dezvolta şi de a-şi valorifica pe deplin posibilităţile şi aptitudinile. Se urmăreşte începând cu ciclul primar ameliorarea rezultatelor şcolare prin valorificarea la maximum a potenţialului fiecărei vârste. Printre modalităţile de adaptare a învăţământului la particularităţile individuale ale elevilor se înscrie şi activitatea diferenţiată cu elevii.

Prin diferenţierea activitătii se înţelege cunoaşterea şi folosirea particularităţilor individuale cu scopul de a-l ajuta pe elev să se dezvolte la nivelul la care îi permit posibilităţile sale prin eforturi progresive Creşterea eficienţei actului didactic este dată de îmbinarea formelor de organizare pentru a realiza o predare diferenţiată, dată atât de diferenţierea conţinuturilor cât şi de alegerea metodelor şi procedeelor adecvate în funcţie de particularităţile fiecărui copil. Tratarea diferenţiată ridică multe probleme. Se pune întrebarea sub ce aspect trebuie privită diferenţierea elevilor: din punct de vedere intelectual, al ritmului de lucru şi al volumului de cunoştinţe ce-l pot însuşi, diferenţiere pe obiecte de studiu, după aptitudini. Din punct de vedere intelectual, este uşor de împărţit colectivul clasei în trei-patru-cinci grupe relativ omogene în urma unor teste de cunoştinţe care să reflecte puterea copiilor de reprezentare, de analiză şi sinteză, de generalizare etc., precum şi volumul de cunoştinţe însuşit.

Cele mai mari greutăţi sunt întâmpinate în îndrumarea elevilor în activitatea lor independentă, datorită ritmului diferit de lucru al acestora. Fiecare copil are ritmul lui propriu de muncă. Chiar în cadrul aceloraşi grupe, copiii se deosebesc între ei sub acest aspect. Referitor la volumul de cunoştinţe, observăm că un elev cu un nivel intelectual ridicat şi un ritm de lucru rapid este capabil să-şi însuşească un volum de cunoştinţe mai mare decât cel dat de programă, şi invers, un copil cu

intelect la limită şi de obicei cu un ritm lent poate rămâne sub nivelul programei dacă nu primeşte o îndrumare permanentă. Această problemă cred că se poate rezolva respectând programa în conţinut şi diferenţiind formele de lucru pe nivelul de dezvoltare.

Din punct de vedere organizatoric, gruparea copiilor pe nivele de dezvoltare diferă de la obiect la obiect, aici intervenind şi aptitudinile lor. Sarcina principală a activităţii şcolare constă în crearea unor condiţii care să contribuie în cea mai mare măsură la o învăţare eficientă din partea fiecărui elev. Pentru aceasta este necesar ca învăţarea să nu fie întemeiată pe motivări exterioare, ci să se desfăşoare sub impulsuri interioare, factorul hotărâtor de stimulare constituindu-l însăşi activitatea de învăţare, modul în care aceasta este organizată şi se desfăşoară. Unele mutaţii produse chiar în evoluţia sistemelor şcolare reclamă cu necesitate o instruire diversificată şi diferenţiată.

În tratarea diferenţiată a copiilor, pe fondul activizării întregii grupe, am pus întotdeauna accentul pe sporirea caracterului formativ al activităţilor, prin aplicarea unor metode şi procedee activ-formative. Totodată am căutat să dezvolt relaţii interpersonale cu o puternică rezonanţă afectivă şi să pun accent pe relevarea ipostazei copilului ca subiect al educaţiei. Mediul educativ creat în clasă trebuie să lase elevului libertate de mişcare şi acţiune, de exprimare şi cooperare, atât în relaţia profesor-elev cât şi între elevi. Obiectivele individuale pentru fiecare elev pot fi atinse prin adaptarea mediului de învăţare şi prin facilitarea unor oportunităţi pentru procesul educaţional.

Menirea profesorului este de a crea şi întreţine un mediu care să solicite şi să menţină trează atitudinea creatoare şi constructivă a copilului, să încurajeze imaginaţia. Activităţile desfăşurate în şcoală răspund astfel necesităţilor de dezvoltare ale copiilor care participă activ la ele, transformându-se din obiect al educaţiei în subiect al propriei sale formări. Elevul achiziţionează nu o cantitate impresionantă de informaţii, ci îşi formează un stil de muncă propriu care îi asigură autocontrolul şi autoinstruirea permanentă.

Problematica instruirii şi educării diferenţiate în vederea creşterii eficienţei în procesul de învăţământ trebuie înţeleasă prin mecanismele educaţiei, succesul care vizează realizarea unor şanse pentru toţi elevii, în ceea ce priveşte construcţia edificiului personalităţii lor şi ale analizării gramaticale în vederea creşterii eficienţei prin lecţiile din clasă şi pregătirea suplimentară în condiţiile muncii suplimentare.

În condiţiile învăţământului activ, învăţătorului îi revin îndatoriri noi, complexe, referitoare la cunoşterea evoluţiei fiecărui copil şi la evaluarea sistematică a achiziţiilor acestuia. Constatând lacune în cunoştinţe sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-i organizeze procesul de învaţare astfel încât, bazându-se pe achiziţiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greşelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersurilor şi al achiziţiilor sale, care îi permite învăţătorului să construiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual şi eficace.

Numai astfel, fiecare elev, îşi va constitui, cu ajutorul învăţătorului propriul său itinerar de învăţare. Actul didactic, în didactica sa, are caracter procesual, secvenţial şi poate fi reglat şi autoreglat în permanenţă. Evaluarea vizează, deci, atât rezultatele învăţării elevilor, cât şi procesul însuşi, în continua sa desfăşurare.

Cunoaşterea cu precizie de către învăţător a obiectivelor urmărite de fiecare secvenţă, precum şi a competenţelor pe care trebuie să le dobândească elevii prin parcurgerea conţinuturilor prevăzute de programele şcolare constituie o condiţie esenţială pentru realizarea unui învăţământ eficient. Ea permite organizarea demersului didactic ca sistem de relaţii între: obiectivele urmărite, conţinut de predare- învăţare,strategii (sarcini, situaţii de învăţare), evaluare, progres şcolar al fiecărui elev.

Volumul mereu în creştere al cunostinţelor ce trebuie însuşite de elevi şi capacitatea acestora de a le asimila satisfacător crează un decalaj care determină o acţiune de renovare a învăţământului pe mai multe planuri : obiective pedagogice şi conţinutul învăţământului, structuri, organizare şi tehnologie didactică. Prin căile folosite în vederea rezolvării acestei probleme poate fi menţionată ca orientare a acţiunilor de renovare a învăţământului, adoptarea unor structuri şcolare cu organizare şi conţinut care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă a tuturor elevilor, prin valorificarea la maximum a potenţialului fiecărei vârste şi luarea în considerare a particularităţilor individuale.

Acum mai bine de un secol, în 1888, la Sorbona, H. Marion realizează o pledoarie în favoarea educaţiei centratre pe elev. În anul 1978, în lucrarea „Învăţământul diferenţiat. Concepţii şi strategii", I.T.Radu propune adaptarea activităţilor de învăţare la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi la ritmul propriu de lucru (al grupului sau al elevului). Principiul de bază este că nu există elevi buni şi elevi slabi, ci există elevi buni la lucruri diferite. Este evidentă superioritatea tratării diferenţiate şi individualizate. Practicienii cunosc însă foarte bine aspectul consumului (de energie, financiar, de timp etc.) în momentul proiectării/aplicării acestei maniere de lucru. Pentru obţinerea unor reale rezultate în activitatea cu elevii este imperios necesar să se intervină cu modificări de tipul: scăderea numărului de elevi la clasă (nu menţinerea artificială a numărului de 20-25 de elevi), dotarea cu un minim de mijloace didactice (computer, copiator, imprimantă, scanner) adecvate unui proces modern de predare- învăţare etc.

Bibliografie:

1. Gliga, Lucia (coord.) ; – „Instruirea diferenţiată", Ed. Tipogrup Press, Bucureşti, 2001
2. Vrăşmaş, Traian; – „Şcoala pentru toţi", Ed. Miniped, București,2004

Instrumentele digitale și rolul lor în blended learning

Cercel Ana Maria -Liceul Tehnologic ”Dimitrie Leonida” Petroșani

Pandemia Covid 19 a venit, cu bune cu rele, a plecat, cu bune, cu rele, iar noi am învățat unele lucruri utile. Poate părea sinistru când spun că această pandemie a venit și cu lucruri bune dar asta este părerea mea. Pentru mine, din punct de vedere profesional, s-a dovedit benefică deoarece am fost nevoită să învăț, din mers, cum stă treaba cu școala online.

După ce 2-3 ani am citit, exersat și învățat, m-am trezit că a trecut pandemia, nu mai suntem online ci ne-am întors la școala față în față. Întrebarea firească a fost: am muncit degeaba? Toate materialele pe care le-am realizat vor ajunge la coșul de gunoi virtual? Răspunsul a venit de la sine când m-am gândit să beneficiez de toată dotarea noastră și să folosesc, în continuare, materialele, descoperind, astfel sistemul blended learning.

Conform Sloan Consortium, blended learning reprezintă integrarea instrumentelor de predare on-line în activitățile specifice învățământului tradițional. Cu alte cuvinte, să combinăm tradiționalul cu modernul, să aducem în clasă elemente de noutate, să aducem tehnologia de care copiii sunt atât de dependenți.

Pornind de aici, am încercat să deslușesc tainele tablei interactive, să descopăr cum pot folosi instrumentele digitale create în pandemie și în sala de clasă. A fost mai greu la început deoarece se crea agitație și toți elevii voiau să vină ”să dea cu degetul pe tablă”, dar, până la urmă, am reușit.

Vă recomand, tuturor, și fără a face reclamă, două baze de date minunate, două colecții de instrumente digitale și lecții gata făcute : https://digitaledu.ro/ și https://learningapps.org/ . Aici găsiți exemple de activități ce pot fi utilizate la clasă fie modificându-le, fie folosindu-le ca atare.

ROLUL EDUCAȚIEI PREȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Prof. înv. preșcolar Gabriela Cernat

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 3, Bragadiru, jud. Ilfov

Un loc aparte, în contextul reformei învățământului preuniversitar românesc, îl ocupă Educația Timpurie. Este necesară asigurarea unui mediu educațional adecvat, sigur pentru valorizarea și cunoașterea unicității copilului, un mediu în care este absolut necesar să aibă loc învățarea activă printr-o abordare integrată a activităților, o învățare multidisciplinară/interdisciplinară. Abordarea curriculumului din perspectiva dezvoltării globale vizează cuprinderea tuturor aspectelor importante ale dezvoltării complete a copilului, în acord cu particularităţile sale de vârstă şi individuale.

În perioada preșcolarității influențele de socializare predominante sunt exercitate de părinți și grupul de prieteni pentru ca, mai târziu, această influență să fie exercitată de către școală, mass-media și alte instituții sociale, care vor completa capacitățile dobândite în cadrul socializării de bază, primare, în perioada preșcolarității, mai exact în grădiniță.

În cadrul activităților desfășurate la grădiniță, copilul învață să se adapteze la mediu, să accepte și ideile, părerile celorlalți, învață că trebuie să respecte reguli, pentru a reuși să se integreze eficient în cadrul programului grădiniței. Mediul social din cadrul grădiniței acționează asupra modelării personalității preșcolarului, potențialul formativ al acestei vârste putând fi valorificat cu succes ca urmare a derulării procesului educativ. Copilul învață să socializeze, să își exprime afecțiunea, emoțiile, să se împrietenească, să împărtășească cu ceilalți copii și cu adulți, alții decât cei din familie. Acesta învață să se accepte pe sine și pe celălalt într-un mediu care devine, la un moment dat, securizant.

În familie are loc interacțiunea directă dintre copil-părinte, iar prin socializarea copilului din cadrul grădiniței se poate ajunge destul de ușor la integrarea, participarea și realizarea socială în cadrul unor activități educative din grădiniță.

Pentru copilul preșcolar mic jocul practicat este sărac, realitatea lui subiectivă este accentuată întrucât predomină încă egocentrismul înțelegând greu jocurile. Adeseori apare conflictul din dorința copiilor, acela de a se juca cu același obiect refuzând să împartă cu celălalt.

Prin intermediul socializării desfășurate în grădiniță se produce îmbogățirea conținuturilor cognitive, organizarea și dezvoltarea motrică, modelarea afectivă precum și însușirea largă a ceea ce înseamnă experiența umană: cunoștințele și modalitățile practice de acționare, limbajul, normele de comportament.

Disciplinarea conduitelor preșcolarului se realizează prin lărgirea cadrului relațional: cu obiectele, cu alții dar și cu propria persoană, prin faptul că va ajunge să învețe cine este, care sunt nevoile lui, ce anume îl bucură sau îl nemulțumește astfel că, la nivelul grădiniței, copilul va învăța să se conformeze regulilor grupului, să coopereze, să accepte părerile celuilalt, să de adapteze la cerințele grupului și să acționeze în conformitate cu acestea. Printr-o integrare eficientă în grupul de copii acesta va trebui să învețe cum să recunoască ce simte, să facă diferența dintre emoțiile pozitive și cele negative, să perceapă corect și să ia în considerare calitățile celor cu care relaționează reușind astfel să se integreze și să coopereze eficient cu cei din jur.

În condițiile în care copilul face trecerea de la atitudinea „fiecare pentru sine" la atitudinea „fiecare și pentru celălalt", prin intermediul activităților educative, a jocurilor, implicarea în activități de grup se va ajunge la raporturi de contact mai frecvent și pe perioadă mai lungă de timp.

La vârsta preșcolară un factor educativ deosebit de important îl are grădinița și cadrele didactice care contribuie la derularea procesului instructiv-educativ, prin aplicarea de strategii pedagogice adaptate nivelului de vârstă și individual, de dezvoltare a copilului.

Grădinița are ca mijloace principale de educație jocul, ca joc liber sau dirijat, activități libere și cele comune, desfășurate ca activități cu toată grupa, fie ca activități cu grupuri mici de copii, este importantă crearea unui mediu interesant, motivant și stimulativ pentru dezvoltarea socio-emoțională, intelectuală și fizică a copilului.

Desenul și grafismul sunt moduri preferate de exprimare ale copilului dar și o modalitate de a-și dezvolta imaginația, creativitatea, de a comunica prin desen ceea ce simte. Este o modalitate de a se integra în grup prin activități desfășurate în colaborare cu ceilalți copii. Învață să modeleze, să construiască, să experimenteze în cadrul activităților practice sub îndrumarea adultului. Copilul poate deveni foarte repede un mic creator învățând să se folosească de obiectele din mediul de învățare și de joc, în sensul realizării unui univers propriu, în care să se simtă confortabil, din punct de vedere psihic-emoțional.

Lectura după imagini are un rol deosebit pentru preșcolar, de solicitare a comunicării perceptiv-verbale fiind astfel stimulată capacitatea verbală, cuprinzând o serie de aspecte extraverbale în realizarea acesteia: percepția, imaginația, gândirea, creativitatea, deblocarea la nivel afectiv.

Jocul de mișcare este practicat cu plăcere de către copii urmărindu-se încadrarea acestuia în anumite contexte care reflectă, de obicei, fragmente din viață. Dezvoltarea fizică implică și domeniul motricității copilului fiindu-i satisfăcută nevoia de mișcare prin intermediul jocurilor variate, care se pot desfășura, atât în sala de grupă, cât și în aer liber, prin intermediul activităților specifice de educație fizică și sport, prin dans.

Se observă adeseori, în cadrul desfășurării unor activități practice, cum copiii interacționează, pozitiv sau chiar negativ, putând trece de la starea de bună dispoziție, la certuri, contraziceri din lucruri aparent neînsemnate. De aceea se și recomandă implicarea cât mai frecventă în activități derulate în comun la grupa de copii îndemnându-i pe aceștia să facă echipă, să colaboreze, să vină cu idei în cadrul unui proiect derulat în parteneriat. Prin activitatea practică desfășurată în cadrul programului din grădiniță copilul învață diverse feluri de muncă manuală: munca artistică, modelarea, sarcini de muncă simple, precum menținerea curățeniei pe masa de lucru, la colțul de lectură, de artă sau de construcții, pe terenul de joc, prin executarea unor activități la colțul naturii sau cu ocazia participării în situația derulării unor experimente sau jocuri de rol.

În cadrul activităților practice copilul se implică, se însuflețește, este spontan observându-se participarea activă a gesturilor, mimicii, a limbajului. Prin intermediului desenului, a educației muzicale, audierea de povești, a povestirilor, prin jocuri de dramatizare preșcolarul își dezvoltă latura estetică, creativă. Activitatea practic-obiectuală poate fi dirijată într-o mai mare măsură de către adult, spre deosebire de alte tipuri de activități efectuate de copii.

Copilul, prin intermediul activităților desfășurate în grădiniță, are ocazia să își însușească educația morală, în cadrul activităților de dezvoltare a limbajului, prin intermediul poveștilor, al jocului de rol. Prin indentificarea personajelor pozitive și negative are ocazia să dobândească o dimensiune importantă a comportamentului etic, să înțeleagă ceea ce este bine și ceea ce este rău în propriul comportament precum și în cel al colegilor de grupă sau în relația cu prietenii, familia, adulții.

Stimularea continuă a învățării spontane a copilului precum și introducerea copilului într-un mediul cultural și spațiu social, ca idee a formării acestuia ca o personalitate conștientă de capacitățile sale de progres în plan intelectual, fizic dar și socio-emoțional.

Copilul imită în mod conștient și foarte adesea inconștient ceea ce vede și aude în jur, astfel încât se poate vorbi tot mai pregnant despre „puterea exemplului" dat de educator, prin comportamentul său în interacțiunea cu copilul preșcolar în cadrul grădiniței.

În perioada preșcolară majoritatea interacțiunilor din grupurile de copii preșcolari se desfășoară în contexte ludice. Pentru copiii mici, un prieten este cineva care este amuzant, cu care împarte jucăriile, modul în care gândesc despre prietenie tinde să se axeze pe atribute externe concrete educația desfășurată în grădiniță punând un accent deosebit pe elementele formative reprezentând însă o abordare complexă, din punct de vedere socio-emoțional, cognitiv, estetic, psiho-motor astfel încât copilul să fie capabil de însușirea valorilor umaniste unanim acceptate.

În concluzie, se poate vorbi despre un rol deosebit de important al educației preșcolare în dezvoltarea copilului fiind perioada în care se clădește adevărata temelie a adultului de mai târziu.

Bibliografie:

1. Bonchiș, Elena. *Psihologia copilului,* Editura Universității Oradea, Oradea, 2004;
2. Ioniță, C. *Alfabetizarea emoțională prin joc la vârsta preșcolară,* Revista învățământului preșcolar, nr. 1-2, Editura Arlequin, București, 2012;
3. Neacșu, I., Suditu, M. *Educația emoțional-afectivă. Noi explorări, noi strategii*, Editura Polirom, Iași, 2020;
4. Păun, E., Molan, V., Iucu, R. B. *Educația preșcolară în România*, Editura Polirom, Iași, 2022;
5. Sas, C. *Cunoașterea și dezvoltarea competenței emoționale*, Editura Universității, Oradea, 2010;
6. Stan, L. (coord.). *Dezvoltarea copilului și educația timpurie*, Editura Polirom, Iași, 2016.

ISTORIA SCRISULUI ŞI A TIPARULUI- partea I

Omul a căutat încă din preistorie să exprime gânduri,emoţii şi idei şi să le exprime prin sculptură , picturi,desene sau simple semne.

Cea mai veche scriere cunoscută este cea sumeriană ,datând de la mijlocului mileniului IV Î.H.Se scria pe tăbliţe de lut , prin zgârâierea pe lutul moale a unor semne de forme şi adâncimi diferite cu un instrument din os ascutit.După inscriptionare, tăbliţele erau arse în cuptoare pentru ceramică , pentru a păstra scrisul întreg.

Demn de remarcat este faptul cã, în anul 1961, arheologul N. Vlassa a descoperit, în satul Tărtăria din judeţul Alba, trei tăbliţe din lut ars ce sunt acoperite de o scriere anterioarã celei scrise pe tãbliţele sumeriene. Tăbliţele de la Tãrtãria (care fac parte dintr-un complex cultural ce ţine de cultura Vinca - Turda) datează din mileniul VII-VI î.H., adicã din neolitic. Sunt cele mai vechi izvoare scrise cunoscute de istorie şi arheologie în momentul de faţã.

Primele tăbliţe cuprindeau o scriere pictografică, unde simbolurile reprezentau desene ce exprimau idei şi cuvinte .Către anul anul 3000 Î.H., scrierea pictografică a evoluat spre cea cuneiformă cu simboluri stilizate pentru cuvinte.

Limba sumeriană a dispărut treptat ca limbă vorbită , dar scrierea cuneiformă a fost preluată de alte popore şi folosită în continuare în Orient timp de 3000 de ani.Datorită flexibilităţii ei, scrierea cuneiformă putea reda atât limbi semite cât şi indo-europene.

Inscripţia de la Behistun din Iran , datând din 521-486 î.H., cuprinde un text scris cu semne cuneiforme , în trei limbi : persană,elamită şi akkadiană.

Scrierea egipteană oficială, numită hieroglifică, a apărut în secolul XXXII Î.H. şi se baza pe aproape 1000 de semne care redau atât idei cât şi sunete .Scrierea hieroglifică era rezervată pentru a decora pereţii templelor , mormintele regale şi stelele cu decrete faraonice.

Treptat scrierea hieroglifică a fost adaptată pentru scriere de mână pe pergament , lemn sau papirus.Urmaşii vechilor egipteni vorbesc şi acum o limbă asemănătoare cu vechea egipteană.

Fenicienii sunt primii care scriu cu un alfabet, adică o scriere în care atât consoanele,cât şi vocalele sunt reprezentate de către un singur simbol. În limba feniciană se scria de la dreapta spre stânga , la fel ca în limbile semite de azi.Datorită comerţului intens desfăşurat de fenicieni în tot Orientul Antic, scrierea lor a fost împrumutată de alte popoare şi adaptată pentru limba lor vorbită .Alfabetul fenician este strămoşul alfabetelor grec,latin,chirilic (slavon), arab şi evreiesc.

Cuvântul alfabet vine de la primele două litere din limba greacă : alpha şi beta, care sunt preluate din literele feniciene : aleph şi bet.Celelalte civilizaţii şi-au dezvoltat sisteme proprii de scriere.În China, scrierea a apărut în mileniul II î.H.În scrierea chineză, simbolurile au înţeles atât de cuvânt vorbit, cât şi de sens logic, pentru că limba avea multe cuvinte similare ca pronunţie.Chinezii au scris iniţial pe lemn de bambus şi apoi pe hârtie.

Papirusul, primul material asemănător hârtiei, era folosit de egipteni încă din anul 4000 î.Hr. El era obţinut prin presarea tulpinilor de trestie până când deveneau nişte foi subţiri şi rezistente, potrivite pentru scris.

Pe papirus, scrierea este ordonată pe coloane. Ele nefiind suficiente pentru a cuprinde o operă întreagă, erau necesare mai multe fâşii, care erau răsucite în sulur şi păstrate în cutii cilindrice, confecţionate din piele de măgar.

Pergamentul 197 – 156 î.Hr.

Se pare ca acesta a apărut ca urmare a rivalităţii comerciale şi culturale dintre faraonul Ptolemeu si regele Pergam. Faraonul a întrerupt livrarea papirusului către Pergam, determinându-i pe scribii acestuia să inventeze un nou suport pentru scris – pergamentul – confecţionat din piele de oaie, de caprã, de viţel, de antilopă şi chiar de lup.

Din piele de ovine prelucratã, s-a ajuns la confecţionarea "pergamentului", numit astfel dupã oraşul în care a fost confecţionat. La început au fost foi volante, apoi îndoite la mijloc, constituind coli care, prinse într-un mănunchi cu şuviţe de piele alcătuiau caiete numite "tetrados".

Pergamentul, deşi incomod, se dovedeşte un suport bine adaptat scrisului: subţire, suplu, uşor de manipulat şi de transportat, el se foloseşte împreună cu sau ca adaos la tăbliţele din lemn, teracotă, ceară şi la papirus. Difuzarea acestui nou suport îşi va obliga utilizatorii să adapteze şi, uneori, să inventeze noi tehnici grafice, noi aşezări în pagină şi o nouă artă: aceea a împodobirii cu miniaturi

Imaginaţi-vă pentru o clipă cum ar arăta lumea fără hârtie şi vă veţi da seama de importanţa acesteia şi de impactul pe care l-a avut asupra omenirii.

Hârtia, sub forma pe care o cunoaştem astăzi, a fost inventată în China în anul 105 de un eunuc de la Curtea Imperială, pe nume Cai Lin.Înainte de această invenţie, chinezii scriau pe mătase, care era foarte costisitoare, sau pe tăbliţe de bambus, care erau prea grele. Cai Lin a inventat o alternativă mai ieftină şi mai uşoară. El a anunţat Curtea că produsese hârtia, un amestec de coajă de copac, năvoade şi lemn de bambus, pe care le presase şi din care obţinuse un material foarte subţire pe care se putea scrie cu uşurinţă.

Chinezii foloseau hârtia şi în alt scop decât scrisul: de pildă, pentru a împacheta diferite obiecte, cu rol decorativ sau ca îmbrăcăminte. După câteva sute de ani, noua hârtie şi micile variaţii ale acesteia au înlocuit definitiv mătasea, babusul şi tăbliţele de lemn ca suport pentru scris.

În anul 750, chinezii au intrat în război cu arabii, iar mulţi dintre ei au fost capturaţi. Pentru a fi eliberaţi, aceştia le-au promis arabilor că îi vor învăţa secretele producerii hârtiei.

Deşi a durat ceva timp, cunoştinţele căpătate de arabi în acest domeniu au ajuns şi în Europa. Arabii au construit prima fabrică de hârtie în oraşul spaniol Xativa în jurul anului 1000, care a fost preluată de mauri, după ce armatele europene i-au izgonit pe arabi. Acest eveniment a

fost considerat unul pozitiv, fiindcă în acest fel arta fabricării hârtiei s-a răspândit în Europa Creştină.

Şi germanii au început ulterior să fabrice hârtie (cu ajutorul de specialitate al italienilor), reuşind să îmbunătăţească mult procesul de producţie şi calitatea produsului. Apoi, în 1453, Johannes Gutenberg a inventat tiparul mobil. Cărţile, care până atunci nu se regăseau decât în posesia câtorva pesoane de seamă, membri ai familiilor regale şi ai clerului, au devenit accesibile tuturor, inclusiv oamenilor de rând. Pe măsură ce oamenii au învăţat să citească, a crescut şi cererea de material tipărit, dar şi cererea de hârtie.

Prof. Chelu Lucica

Bibliografie : www.afaceripoligrafice.ro

UTILIZAREA UNOR ELEMENTE DIN PEDAGOGIILE ALTERNATIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TRADIȚIONAL

Prof. dr. Teodora Valentina Chiac

Școala Superioară Comercială ,,Nicolae Kretzulescu" București

Propun o analiză critică a elementelor pe care le regăsim în alternativele educaționale Montessori și Step by step care ar putea funcționa și în învățământul tradițional din România, precum și o serie de propuneri privind reforma educațională, din această perspectivă.

Scopul principal al studiului într- o școală tradițională este creșterea intelectuală și academică a tinerilor. Testele și examenele sunt de așteptat să fie promovate de către elevi. Se consideră că motivația în învățământul tradițional provine din surse externe, iar copiii sunt așteptați să învețe pentru că este necesar, toți în același timp și în același ritm.

Scopul principal al unei educații Montessori este dezvoltarea abilităților sociale, intelectuale, emoționale, practice și academice. Elevii lucrează în grup sau individual, dar accentul se pune pe nevoia lor de a fi creativi, pentru a-și maximiza potențialul în fiecare domeniu. Montessori se adresează în mod specific nevoilor unice ale elevilor, permițându-le să-și dezvolte interesele înnăscute.

Alternativa educațională Montessori este centrată pe copil. Aici copiii învață cel mai bine prin joacă. Acestora li se oferă oportunități de a învăța și de a experimenta abilități din viața reală precum gătitul, propria curățenie și îngrijirea personală, dar și îngrijirea celorlalți. Profesorii predau individual copiilor, dar sunt și situații în care un copil învață un alt copil.

Consider că în sistemul de învățământ tradițional din România este necesar să oferim elevilor oportunitatea de a experimenta cât mai multe abilități cu ajutorul cărora să facă față provocărilor pe care le oferă viața reală și traiul în actuala societate.

De multe ori, profesorul din învățământul tradițional este în situația de a individualiza învățarea pentru anumiți elevi, în special în situația în care sesizează o rămânere în urmă față de majoritatea elevilor clasei în ceea ce privește atât acumularea unor cunoștințe, cât și dezvoltarea anumitor abilități. Am găsit chiar și varianta unui elev- mentor care a avut disponibilitatea de a fi alături de colegul cu dificultăți de învățare și de a- i explica cum se rezolvă o anumită sarcină de lucru.

În alternativa Montessori curriculum-ul este flexibil, pentru a satisface cerințele elevilor. Acesta poate fi schimbat în orice moment, atâta timp cât răspunde nevoilor elevilor, în timp ce în

școlile tradiționale programa este fixă, fără a ține cont de nevoile acestora. Există totuși câteva ore la decizia școlii, din care elevii pot alege.

În prezent, în țara noastră sunt încercări de a flexibiliza curriculum prin organizarea unor școli-pilot care implementează o nouă arhitectură curriculară. Prin ordin de ministru, timp de patru ani, aceste școli au libertatea de a aplica modificările gândite și expuse cu ocazia acceptării în programul de pilotare. Este al doilea an de implementare. Se așteaptă rezultate de etapă, se diseminează realizările, sunt permise ajustări pe parcurs. În anul școlar următor se va extinde acest program- pilot, care îmbracă diferite forme, în funcție de nevoile educabililor din comunitatea căreia îi aparține școala respectivă.

În ceea ce privește rolul profesorului, putem spune că în prezent din ce în ce mai mult și în învățământul tradițional acesta direcționează și ghidează elevul în activitatea de învățare, după ce realizează demonstrarea modului în care se poate realiza o anumită activitate. Apoi urmărește, observă și susține elevul în demersul său educațional. Toate aceste aspecte sunt comune cu educația Montessori până la un punct, deoarece în educația tradițională elevul este corectat atunci când greșește, iar în educația Montessori se consideră că, dacă a greșit, elevul nu a ajuns să stăpânească suficient respectivul concept, respectiva abilitate, și se pune problema unei reluări după o anumită perioadă de timp și după parcurgerea unei lecții individualizate. Apreciez că în măsura în care conținuturile necesare a fi parcurse într-un an școlar nu sunt foarte multe, sunt bine selectate și sunt îndreptate spre formarea unor competențe specifice bine formulate, adecvate vârstei elevilor, iar dacă numărul de elevi într-o clasă nu depășește 20- 22, putem adopta și în învățământul tradițional o astfel de abordare care conferă elevului o mai mare încredere în propriile puteri și în susținerea pe care o poate primi din partea școlii, respectiv din partea profesorului.

În ceea ce privește abordarea Montessori pentru elevul care își deranjează colegii, în învățământul tradițional este greu de aplicat atâta timp cât copilul nu a fost învățat de mic cu o astfel de abordare, care să vizeze așezarea acestuia într-un loc retras din clasă, unde să se joace singur, fără a i se permite deplasarea prin clasă. Este greu de adoptat un astfel de tratament în clasele primare, dacă elevul nu a fost învățat încă din grădinița că așa se desfășoară activitatea sa dacă deranjează colegii de clasă. De cele mai multe ori elevul se poate simți abandonat și poate dezvolta chiar și traume dacă profesorul nu- i oferă suficientă siguranță, ca să simtă că și acolo, la locul său retras din clasă, este sprijinit, dacă se află într-un impas, și nu este pur și simplu abandonat.

Cu privire la mobilier, din ce în ce mai mult chiar și în învățământul primar, băncile și scaunele au dimensiuni corespunzătoare vârstei elevilor, sunt modulare, pot fi mutate cu ușurință astfel încât se pot realiza activități pe grupe.

Ar fi recomandată abordarea Montessori în ceea ce privește materialele didactice pe care elevii le utilizează, care pot sta la îndemâna acestora pe rafturi, la vedere, și nu închise în dulapuri, unde elevii nu au acces și de unde le pot distribui doar profesorii.

Cu privire la alternativa Step by step, consider că și la nivelul grădinițelor tradiționale modul în care sunt amenajate spațiile din sălile de grupă este asemănător datorită existenței centrelor tematice și panourilor cu lucrări realizate de copii, cu calendarul naturii sau cu zilele de naștere ale elevilor, grupate pe anotimpuri. De asemenea, în multe dintre sălile de clasă din învățământul tradițional există spații speciale pentru regulile clasei, stabilite de elevi sub îndrumarea învățătoarelor, există spațiu în care este afișat orarul clasei, programul zilnic, spațiu personalizat cu calendarul naturii și panouri cu lucrari artistice realizate de elevi.

Chiar dacă în învățământul primar tradițional avem orar cu discipline, putem organiza activitățile în cadrul disciplinelor respective grupând elevii astfel încât să poată realiza experimente și descoperiri în grupuri mici, pentru a putea lucra în echipă pentru a se ajuta reciproc în vederea observării, descrierii, comparării a ceea ce li se pune la dispoziție într-un centru de științe amenajat special pentru ora respectivă.

În alternativa Step by step nu există teme pentru acasă. În clasă se exersează toate cunoștințele și abilitățile acumulate. Elevii petrec opt ore la școală împreună cu doi profesori, iar la prânz iau masa împreună. Dacă tot ceea ce ține de activitatea școlară se desfășoară în spațiul școlii, atunci când ajung acasă, copiii sunt detașați de grijile legate de școală și pot fi preocupați doar de activități comune cu membrii familiilor lor.

În învățământul tradițional, pentru a putea ajunge în situația de a nu mai da teme pentru acasă elevilor, consider ar fi necesar ca elevii să poată petrece mai mult timp în școală, să poată lua masa de prânz în școală, să învețe într-un singur schimb și să existe finanțare pentru un plata profesorilor care vor îndruma elevii un număr mai mare de ore. Cred că ar fi un demers foarte util, mai ales că în ultimul timp mulți dintre elevii noștri nu sunt preocupați de învățare atunci când sunt acasă.

În alternativa Step by step nu se pun note, dar se consemnează periodic, urmare a observării acestora timp de câteva zile, progresul fiecărui elev, în mod descriptiv, într- un caiet de evaluare. În învățământul tradițional se acordă calificative elevilor, iar la gimnaziu și liceu se acorda note. Există totuși fișe de progres școlar, care nu au o formă standardizată, dar care sunt utilizate de mulți dintre

profesori pentru a consemna evoluțiile în învățare ale elevilor din clasă, mai mult sau mai puțin descriptiv, după cum este la îndemână profesorului respectiv.

Legea educației naționale prevede la art. 73 că ,,(1)Portofoliul educaţional cuprinde totalitatea diplomelor, a certificatelor sau a altor înscrisuri obţinute în urma evaluării competenţelor dobândite sau a participării la activităţi de învăţare, în diferite contexte, precum şi produse sau rezultate ale acestor activităţi, în contexte de învăţare formale, nonformale şi informale. (2)Portofoliul educaţional este elementul central al evaluării învăţării.''

La finalul claselor a doua, a patra și a șasea se realizează evaluări standardizate ale căror rezultate sunt comunicate părinților, în urma cărora se realizează planuri individuale de învățare și sunt trecute în portofoliul educațional al elevului. La finalul clasei a opta elevii susțin o evaluare națională, iar rezultatele obținute la aceasta sunt de asemenea trecute în portofoliul educațional al elevului.

Sperăm ca în viitoarea lege a educației să se acorde o importanță mai mare acestui portofoliu educațional și să fie cu adevărat util elevului atunci când își alege un parcurs educațional și profesional.

Webografie:

1. https://edict.ro/educam-omul-de-azi-pentru-ziua-de-maine-alternativa-step-by-step/
2. https://gradinita-tesori.ro/dezvoltarea-abilitatilor-sociale-in-metoda-montessori/

MODELE DE BUNE PRACTICI ÎN ORGANIZAREA ŞI VALORIZAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. înv. primar Chifu Crina Petronela
Şcoala Gimnazială Nr.1 Comuna Dumbrava Roşie

"Educaţia este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat în școală".
Albert Einstein

Activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu elevii,cu părinții acestora, chiar cu întreaga comunitate, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.
Procesul educațional din școală presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii. Acestea sunt activități desfășurate în școală în afara activităților obligatorii sau activități desfășurate în afara școlii.Ele sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice. Astfel, fără a nega importanţa educaţiei de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educaţia extracurrriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor.Modelarea, formarea şi educaţia omului cere timp şi dăruire. În şcoala contemporană eficienţa educaţiei depinde de gradul în care se pregăteşte copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine şi de măsuraîn care reuşeşte să pună bazele formării personalităţii sale.În acest cadru, învăţământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic şi socio-afectiv, pentru o cât mai uşoară integrare social într-o societate schimbătoare.

A fi dascăl este o meserie ce pornește din inimă ,meserie care nu se potrivește oricui. Este o luptă continua între dorintă și realizare a viitoril oroameni de mîine.Chiar dacă nu suntem întotdeauna creatori de excepție,avem la îndemîna, prin meseria pe care ne-am ales-o, ocazia de a crea difetite momente ce generează o stare de spirit pozitivă în rîndul copiilor dar și al părinților, învățîndu-i și pe unii și pe alții să aprecieze valoarea și frumosul, să le arătăm că jocul și voia bună își pot face loc în inimile și sufletele lor.

În școala romînească, există tradiția organizării, cu ocazia unor evenimente deosebite, a unor serbări școlare, trecute în planificările cadrelor didactice ca fiind activități extracurriculare.Avînd la îndemînă

experiența și altor colegi din breaslă, m-am gîndit ca în luna martie, să organizez în loc de celebra serbare închinată primăverii și dedicate mamelor, o activitate extracurriculară interactivă, cu mame și cu copii. Astfel, am invitat mamele la școală la o ,,scurtă ședință cu părinții", neștiind nici copiii și nici mamele ce le-am pregatit. Încă de la intrarea în sala de clasă, fiecare copil și-a condus mama la un anumit sector indicat de mine în funcție de aptitudini, dezvoltare fizică , talent și disponibilitate de a îndeplini anumite sarcini. Cele patru sectoare le-am pregătit în prealabil, în timp ce copiii așteptau afară împreuna cu mamele.

GRUPA NR 1: ,,CHESTIONAȚII"

Atît mama cît și copilul au fost chestionați, în oglindă, spre a demonstra cît de bine comunică și cît de bine se cunosc fiecare. A fost cîștigătoare echipa mamă-copil care a avut cele mai multe răspunsuri identice, fiind și premiați.

GRUPA NR 2 :,,ARTIȘTII"

Fiecare copil a format echipă cu mama lui pentru a realiza cea mai frumoasă felicitare sau lucrare artistică cu materiale combinate. Cîștigătorii au fost desemnați de către celelalte mame prin vot, ținînd cont de acuratețea lucrării, materialele folosite, încadrarea în spațiu de lucru, și bineînțeles și aceștia au fost premiați.

GRUPA NR.3 :,,TALENTAȚII"

Copilul împreună cu mama sa au avut de pregătit un moment artistic(un cîntec , o pezie sau chiar un dans). Spre surprinderea mea au fost perechi care au recitat, unele au cîntat iar un băiețel și mama lui au dansat pe o melodie populară cunoscută, toată lumea scăpînd de inhibiții.

Celelalte grupe au votat cîștigătorii acestei probe, iar aceștia s-au ales la final cu un premiu surpriză.

GRUPA NR . 4: „COLETUL PLIMBĂTOR"

Un cadou mic (cartea ,,Cum să ne educăm copiii") a fost ambalat în mai multe straturi de hîrtie, fiecare strat avaînd pe verso scrisă cîte o sarcină (să cînte, să recite, să povestească, să spună un banc sau un proverb , etc).Mamele au avut ca sarcină să transmită coletul de la una la alta , în timp ce muzica cînta, iar cînd se oprea, mama care ramînea cu pachetul în mînă trebuia să desfacă cîte un ambalaj de pe cadou și să îndeplinească sarcina de pe acesta. Acea mamă ieșea din competiție, jocul continuînd între mamele rămase, pînă cînd ultima mamă desfăcea ultimul ambalaj rămînînd cu cadoul pus în joc.

Între timp ,copiii acestor mame au avut ca sarcină sa realizeze in tehnică la alegere portretul acestora ,așa ca o mică amintire.

Activitatea s-a dovedit a fi foarte amuzantă, punînd la încercare talentele uitate ale mamelor . Acestea s- au amuzat copios și cînd și-au văzut la final portretele, care mai de care mai reușite, stîrnind unele dintre ele invidia lui Picasso.

Ziua s-a încheiat cu vizionarea unui scurt filmuleț în care copiii își exprimau ,individual,sincer și liber sentimentele lor pentru cele care le-au dat viață. Cu aproximativ o lună înainte,copiii au fost chestionați sub un anumit pretext, chestionar care a cuprins printre altele și întrebările legate de sentimentele lor pentru persoana cea mai dragă. Mare le-a fost și lor mirarea cînd s-au văzut pe video-proiector exprimîndu-și gîndurile lor sincere.Concluziile copiilor au fost că mamele lor sunt perfecte așa cum sunt și că ele reprezintă începutul tuturor începuturilor!Emoțiile care le-au cuprins pe mame nu pot fi descrise in cuvinte..., emoții care m-au cuprins și pe mine într-un final.

Întreaga activitate și-a atins obiectivele stabilite iar satisfacția mea a fost imensă în momentul în care, mamele, după două ore petrecute la școală au părăsit sala de clasă cu lacrimi în ochi și mi-au mărturisit că nu s-au mai distrat așa de bine și nu s-au mai jucat cu copiii lor, de foarte multă vreme.

PARIS
FRANCE

PARIS

BIBLIOGRAFIE:

1. Site de resurse educaționale www.didactic.ro
2. D.Potolea, I. Neacșu, R.Iucu, I.O.Pânișoară, Pregătire psihopedagogică, Editura Polirom,Iași, 2018
3. Ș.Boncu, C.Ceobanu, Psihosociologie școlară, Editura Polirom, Iași , 2020

PROFESORUL EFICIENT

Maria-Carmen Chiorean

Şcoala Gimnazială „Avram Iancu”, Târnăveni

Gradul de responsabilitate face diferența între un profesor eficient și unul mediocru.

Fiecare cadru didactic speră să fie u profesor eficient, un „un profesor bun”.

Un bun profesor este acela care a îmbrățișat definiția predării ca fiind o organizare și o dirijare a experiențelor de învățare școlară. Pe lângă capacitatea de a organiza experiențe de învățare care să faciliteze operarea cu informația, profesorul eficient este obligat:

- să pună mereu elevul în situația de a descoperi căi de soluționare a problemelor, așa încât să existe un permanent echilibru între predare și învățare
- să convingă prin atitudine că nu „vânează” greșelile elevilor, ci îi sprijină în realizarea învățării, armonizându-se la nevoile lor
- să știe cultiva o relație de încredere, dominant apelând la stimularea pozitivă
- să manifeset apropiere și dăruire, prietenie și exigență
- să sugereze elevului deschidere, participare, receptare, sârguință
- să stăpânească materia pe care o predă
- să manifeste comportamentele fundamentale ale managerului clasei care: organizează, comunică, conduce, coordonează, îndrumă, motivează, consiliază, controlează, apărând în ipostaze diferite, ca:

- facilitator –să facă posibil accesul copilului la cunoaștere prin condițiile pe care i le creează
- model – oferă reperele necesare atingerii țintelor propuse
- prieten – ascultă și ajută elevul atunci când este solicitat
- călăuză – prezintă elevilor alternativele și soluțiile optime pentru atingerea unei ținte; nu oferă, nu dictează răspunsuri, ci oferă direcții care conduc către destinație
- susținător – este alături de elevi, le oferă sprijin pentru depășirea dificultăților întâmpinate în învățare
- consilier – să fie cel de la care elevii așteaptă sfatul cel bun; să insufle elevilor dorința de a merge mai departe când lucrurile merg prost, să-i ajute să transforme obstacolele în oprtunități, să continue să facă ceea ce cred ei că este corect, indiferent cât de greu ar fi

Pe lângă toate acestea, să fie profesorul atent la decalajul dintre așteptările sale, interesele și atitudinile elevilor, respectiv la decalajul dintre logica sa matură, desăvârșită și gândirea elevilor care se află pe diferite trepte de dezvoltare; profesorul care „observă" elevii în timpul lecțiilor și învață de la ei, arătându-le acest lucru prin respectul față de ei și de trăirile lor afective, convins fiind că așa va beneficia de simpatia acestora și de interesul lor de a învăța, de a se autodepăși, de dragul profesorului și nu neapărat pentru că sunt interesați de disciplina pe care acesta o predă. Acesta este primul pas făcut de elevi, pas care va conduce spre dorința acestora de a afla cât mai multe despre noțiunile predate de profesorul-prieten, care poate schimba destine, pornind de la atitudinea pe care o are în timpul orelor. Atunci când copiii manifestă un sentiment al apartenenței în școală, când primesc tipul de mesaj corect din partea unui adult care este încrezător că pot avea succes și îi tratează cu un anumit grad de compasiune și respect, ei tind să fie activi la ore, să acorde mai multă atenție sarcinilor dificile și să abordeze mai rezilient numeroasele obstacole și frustrări care apar zilnic în activitatea școlară. Mesajele corecte transmise de profesor creează un spațiu mintal ce-i permite elevului să se implice într-un proces de învățare academică mai avansat și mai solicitant. Când elevii, în special cei vulnerabili, au șansa de a se confrunta cu o problemă dificilă, de a primi ajutorul echipei, al profesorului și de a reuși în final, nimeni nu trebuie să-i convingă, într-o manieră abstractă sau teoretică, de principiile mentalității învingătorului. Aceștia cred în mod intuitiv că creierul se dezvoltă pe măsura efortului și a străduaniei și au această opinie din cel mai bun motiv: pentru că simt că funcționează.

Consider că atunci când aprecierea obținută în școală este asimilată, interiorizată de elev, devenind reper în autoapreciere, în formarea imaginii de sine, aprecierea profesorului însușită de grupul-clasă, se răsfrânge în sfera relațiilor interpersonale, în statutul sociometric al elevului, iar profesorul eficient este cel care ajută elevii să-și creeze o imagine reală despre ei și despre colegii lor.

Bibliografie:

Maxwell, J., C., *Rețeta succesului*, Editura Litera, București, 2019

Pânișoară, I., O., *Profesorul de succes, 59 de principii de pedagogie practică,* Editura Polirom, Iași, 2015

Tough, P., *Îndrumarea copiilor spre succes*, principii și metode, Editura Litera, București, 2018

METODE DE PREDARE ÎN VIZIUNE MODERNĂ

Profesor, Chiran Adriana, Școala Gimnazială Nr.2 Modelu, Jud.Călărași

Educația este un fenomen ontic ce ființează în cadrul sistemului social; este o relație umană, dar și socială, adică, pe de o parte, atât educatorul, cât și educatul sunt ființe umane, cu personalități și aspirații diferite, iar pe de altă parte, fiecare dintre cei doi termeni ai relației deține o poziție socială bine definită, acționând în limitele unor reglementări instituționale. „Educația poate fi concepută într-un mod mai larg ca o întâlnire între individ și societate, și întreaga viață socială poate fi marcată de acest schimb permanent" (Chombart de Lauwe, 1982, p. 75).

Pe fundalul pandemiei de coronavirus, care a împins multe state să închidă școlile pe o perioadă care se poate extinde mai multe săptămâni, profesorii din România sunt acum provocați să se adapteze rapid și să transmită un mesaj important elevilor: învățarea continuă dincolo de școală și cu instrumente online accesibile tuturor și multă determinare, putem face progrese împreună și, mai mult decât oricând, putem încuraja elevii să învețe și să lucreze independent.

Alegerea metodelor de predare nu se face la întâmplare ci în funcție de o serie de factori obiectivi cum sunt: logica intenă a științei geografice, legile pedagogiei cât și de factorii subiectivi(personalitatea cadrului didactic, psihologia elevului).

În viziunea modernă metodele de predare trebuie concepute ăn așa fel încât să îl introducă pe elev cât mai mult în climatul activitații e învățare pe bază de descoperire științifică.

Fie că alegem metode tradiționale de predare sau metode alternative, acestea trebuie să țintească în mod explicit obținerea de noi cunoștințe sau produse ale învățării.

Experimentul este metoda de explorare directă a realităţii, care presupune reproducerea artificială, provocarea intenţionată a unui fenomen sau proces , în scopul cercetării, descoperirii esenţei faptelor geografice, a verificării unei ipoteze.(Dulamă, M.,1996)

Efectuarea unui experiment trebuie să ducă la realizarea atât a funcţiei cognitive, cât şi a celei formative. Experimentul poate fi:

- de cercetare - atunci când se urmăreşte studiul unui fenomen încă necunoscut elevilor.

-... demonstrativ - este pregătit şi prezentat de către profesor pentru a descrie un obiect, fenomen sau

proces, care nu poate fi cunoscut cu ajutorul observaţiei directe.

Exerciţiul este o metodă didactică de efectuare conştientă şi repetată a unor acţiuni mintale (intelectuale) şi motrice (manuale pentru însuşirea unor comportamente standardizate; acţiune repetată de mai multe ori în vederea dobândirii unei îndemânări.

Exerciţii de cartometrie

a) Determinarea coordonatelor geografice prin stabilirea valorilor paralelelor şi meridianelor care mărginesc ochiul reţelei cartografice în care este punctul a cărui poziţie geografică dorim să o determinăm. Astfel, *comuna Modelu are următoarele coordonate: 44°13'42" latitudine nordică şi 27°23'05 ''longitudine estică.*

b) Exerciţii de orientare cu ajutorul punctelor cardinale

Ex. Reprezentaţi prin semne convenţionale:,, Ieşind din comună, şoseaua se îndreaptă spre oraşul Călărași , fiind legată de acest oraş prin drumul DN3B care leaga deasemenea comuna de orașul Fetești.

Jocul geografic este o activitate umană, fără un scop material sau vizibil util, desfăşurată după reguli benevol acceptate, care genrează plăcere bucurie, destindere, sentimente de înălţare şi tensiune, care satisfac o cerinţă interioară a individului.(Dulamă, M.,2000)

Ex.,, Satul meu"-joc de reflexie personală (5 minute). Fiecare elev împarte o foaie de caiet în patru părţi egale şi în fiecare dreptunghi scrie următoarele: Satul meu acum 5 ani; Satul meu în prezent; Satul meu peste 20 de ani; Satul meu peste 50 de ani. In fiecare sector, elevii trebuie să deseneze un element simbolic corespunzător cu imaginea localităţii natale corespunzătoare momentului precizat. Profesorul împarte clasa în grupe de câte 4 elevi. Fiecare elev prezintă celorlalţi din grupă desenele şi explică semnificaţia lor. Acest joc ofertă elevilor posibilitatea de a se concentra asupra esenţialului din mediul său, să-l analizeze şi să facă o prognoză.

Instruirea asistată de calculator. Obiectivul A.E.L. reprezintă susţinerea procesului de învăţământ, fără a înlocui munca profesorului şi fără standardizarea manualelor (www.edu.ro). În procesul de predare- învăţare, cu ajutorul calculatorului se pot realiza:

-prezentarea informaţiei sub forma grafică;

-efectuarea unor calcule în scopul prelucrării de date;

-culegerea, reprezentarea şi analiza datelor obţinute experimental;

-crearea unor situaţii-problemă cu valoare motivaţională sau cu valoare de test;;

-activităţi recapitulative;

-jocuri pe teme complementare sau de aprofundare a celor însuşite în lecţie.

Instruirea asistată pe calculator se poate realiza prin intermediul unor programe liniare sau a unor programe cu ramificaţii.

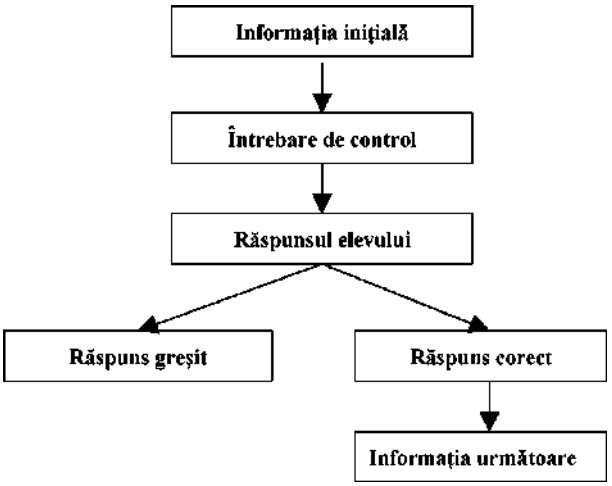

Figura 41*Schema unui program liniar (conf. curs AEL)*

A.E.L. execută următoarele funcţii: predare, testare şi evaluare. Unul din avantajele aduse de AEL este trecerea de la „învăţarea prin reproducere" la „învăţarea prin practică". Profesorul pregăteşte lecţia luând materiale pentru conţinutul lecţiei din baza de materiale educaţionale existente în aplicaţie. Transmiterea unui material către calculatoarele elevilor se face prin panoul lecţiei sau din telecomandă. Pagina elevului se află în meniul [Secretariat] [Elevi] [Clase/Elevi].
Concluzionând, putem afirma că metodele de învăţământ se aleg în funcţie de obiectivele operaţionale ale lecţiei, ştiind clar ce anume trebuie să ştie elevul la sfârşitul lecţiei. În cursul unei ore este necesară folosirea mai multor metode de învăţământ. Metodele de învăţământ trebuie să fie adecvate conţinutului ştiinţific, materialului didactic şi mijloacelor tehnice de care dispunem, în raport cu conţinutul lecţie.

Metodele algoritmice sunt importante în formarea gândirii ştiintifice a elevilor şi creează condiţiile necesare pentru sesizarea, descoperirea şi asimilarea diverşilor algoritmi. Algoritmul reprezintă o înlănţuire de operaţii desfăşurate întotdeauna în acelaşi mod, care se succed logic, în vederea obţinerii rezultatului dorit.

a) Metoda exerciţiilor presupune respectarea riguroasă a unor prescripţii şi conduce spre o finalitate prestabilită. Ea vizează accentuarea caracterului practic, aplicativ al procesului de învăţământ. Rolul exerciţiilor este de a contribui la însuşirea de către elevi a cunostinţelor în contact cu unele probleme din practică, asigură consolidarea şi fixarea cunoştinţelor predate elevilor şi favorizează dezvoltarea gândirii independente a elevilor. Metoda exerciţiilor poate fi folosită la lecţii în clasă, în cabietul de geografie, pe terenul geografic, în vizite didactice din orizontul local, etc. Aceste exerciţii constau în

sesizarea ideilor principale dintr-o lecţie, învăţarea logică cu ajutorul hărţii, corelarea imaginilor.

b) schemelor şi graficelor din manual cu textul, indicarea corectă a obiectelor geografice pe hartă,etc. De exemplu, la lecţiile despre agricultură se pot face exerciţii pentru cunoaşterea tipurilor de soluri; la lecţiile despre clima României sunt importante lucrărileA practice şi exerciţiile care urmăresc măsurarea temperaturii aerului, a precipitaţiilor atmosferice, a intensităţii vântului; aceste măsurători se vor efectua la staţia meteorologică Călărași.

c) Instruirea programată este o variantă a muncii cu manualul, una din caracteristicile ei importante fiind aceea că impune o necesitate formarea deprinderilor de muncă independentă. Realizarea practică a instruirii programate presupune o anumită tehnică de învăţare, o anumită metodă didactică, aplicarea principiului informării operative.(Munteanu,R.,1997). Principiile instruirii programate sunt:

-Principiul paşilor mici;

-Principiul răspunsului activ;

-Principiul verificării imediate a răspunsului;

-Principiul ritmului propriu de muncă;

-Principiul răspunsurilor corecte.

Se practică două tipuri principale de programe: programe liniare de tip SKINNER şi programe ramificate de tip CROWDER. Instruirea programată se poate utiliza mai ales la lecţiile de recapitulare pentru a reactualiza cunostinţele însuşite de elevi pe parcursul perioadei respective, pentru a fixa şi sistematiza noţiunile mai grele.

Taxonomiile sunt scheme care reprezintă mari ansambluri de obiecte, evenimente, fenomene, grupate în clase, după diferite criterii sau carcteristici. Elevii învaţă să distribuie obiectele unei mulţimi oarecare, în clase de obiecte, conform anumitor criterii (ex. *Să clasifice locuitorii localităţii Dudeştii Noi după grupele de vârste, după sex, după ocupaţie, după starea civilă etc.),* să interpreteze şi să exemplifice o taxonomie.

Exemplu:

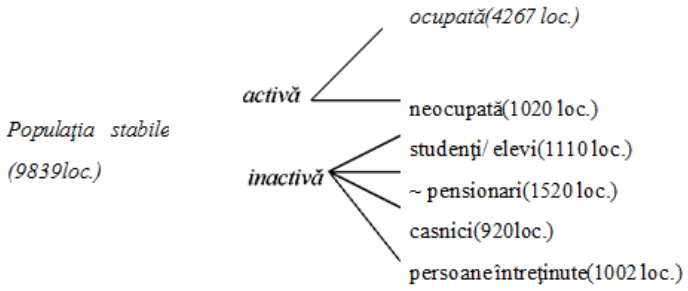

Bibliografie

1.Piajet J. - Psihologie şi pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972

2.Tomescu Viorica Metodica predării geografiei în gimnaziu şi liceu. Tiprografia Universităţii din Craiova, 1998

3.George Vâlsan ,Opere alese, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1971

Promovarea lecturii în scoli

Prof. Chircă Diana-Lenuța
Școala Gimnazială nr.1 Puşcaşi (jud.Vaslui)

Cititul este una dintre abilitățile de baza ale oamenilor. Citind, reușim să ne adaptam la lumea din jur, dar și să evoluam intelectual și moral. Lectura influențează toate aspectele dezvoltării copilului tău, fiind asociata chiar și cu un nivel ridicat de sănătate la maturitate, după cum vom afla în rândurile de mai jos.

Lectura este importanta pentru că:

- ✓ Îmbunătățește relația dintre părinte-copil
- ✓ Momentele petrecute din primii ani de viață în brațele părintelui care îi citește o poveste copilului vor consolida relația dintre cei doi.
- ✓ Recomandare: Începe cât mai de timpuriu să îi citești copilului că o forma de legătură emoțională
- ✓ Îmbunătățește capacitatea de concentrare a atenției
- ✓ Când copilul încă nu știe să citească, ascultarea poveștilor pe care i le citește părintele îl ajuta să se liniștească și să își concentreze atenția asupra cuvintelor spuse de părinte. Este un exercițiu extrem de util pentru preșcolari, care au nevoie să își exerseze răbdarea și atenția.
- ✓ Recomandare: Citit împreună povesti din ce în ce mai complexe, pornind de la nivelul de atenție al copilului tău.
- ✓ Facilitează apariția unor noi circuite neuronale
- ✓ Cititul duce la schimbări în structura cerebrala, dând naștere la noi rețele neuronale și conectând mai multe regiuni ale creierului.
- ✓ Recomandare: Folosește cititul că un exercițiu și o tradiție în familie. Discuta despre cuvintele pe care copilul nu le înțelege și semnificația pe care o au în contextul despre care tocmai ați citit.
- ✓ Îi învață pe copii despre limba pe care o vorbesc
- ✓ Ascultând povesti și apoi citindu-le ei înșiși, copiii învață implicit despre ritmul vorbirii în limba nativa, despre structuri și reguli gramaticale și despre semnificația cuvintelor.
- ✓ Recomandare: În activitatea de lectura a copilului tău, pune accentul pe vocabular, pe structura și definirea cuvintelor pentru a-l ajuta pe copil să înțeleagă mai bine ceea ce citește.
- ✓ Îi ajuta pe copii să fie mai inteligenți

Un studiu realizat în 2013 sugerează că părinții ar trebui să promoveze un stil de lectura interactiv pentru a-i ajuta pe copii să își dezvolte IQ-ul. Stilul interactiv de lectura înseamnă adresarea de întrebări deschise copilului în timpul lecturii povesti. De exemplu: „Ce crezi că se vă întâmplă după ce puiul de urs ajunge acasă?”.

Recomandare: Când citești povesti copilului tău, fă pauze din când în când și întreabă-l pe copil ce crede că urmează, de ce un personaj a acționat într-un anume fel sau cum altfel ar fi putut să procedeze.

Cititul este un bun predictor la sănătății din perioada de adult.

Se pare că abilitatea de a citi este asociata cu succesul academic, oportunitățile profesionale și venitul castigat. Acestea au un impact asupra accesului la o asigurare de sănătate, la servicii medicale mai bune și chiar tendință de a te muta într-o zona a orașului mai sigura din punct de vedere al delincventei. În plus, cei care citesc din obișnuință au un rol mult mai activ în gestionarea propriei vieți și în sănătatea proprie și a celor din jur.

Cărțile sunt companioni deosebiți ai copiilor în zilele lor proaste.

Când copilul se simte rău sau e plictisit, trist ori lipsit de chef, cărțile sunt cele care îi pot schimba dispoziția emoțională.

Lectura îi ajuta pe copii să fie mai empatici și nu în ultimul rand le dezvolta creativitatea. Tu ce părere ai despre rolul lecturii în dezvoltarea copilului tău?

Știm că e important că elevii să citească, dar când încercam să îi ajutam să descopere bucuria lecturii, de multe ori avem dificultăți. Așa că poate este momentul să trecem la acțiune pentru a promova lectura în scoli, organizând proiecte sau activități mai complexe.

Iată câteva strategii care au fost puse în aplicare în scoli din alte tari:

• *Lectura independența zilnica*. Timp de 15 minute, în fiecare zi, copiii din clasa își scot o carte și citesc independent, fiecare ce îi place. Poate fi o idee pe care să o puna în aplicare profesorii de limba romana sau de limbi străine, dar și profesorii care predau alte materii și sunt iubitori de cărți:).

• *Coltul lecturii* este un spatiu din clasa amenajat pentru lectura. Aveți nevoie de un raft cu câteva cărți, coli albe lipite pe perete și niste instrumente de scris. În pauze, copiii pot scrie citatele care i-au impresionat cel mai mult pe foile albe. Pe una dintre coli, ei pot scrie și cuvintele pe care le-au întâlnit, dar nu le înțeleg, iar la sfârșit de zi le poți scrie sinonimele alaturi.

• *Biblioteca online* este o opțiune moderna pentru a promova lectura în rândul copiilor. Unele scoli sunt abonate la reviste și biblioteci online și au amenajat un spatiu în incinta scolii, unde elevii pot accesa informațiile care îi interesează de pe calculatoare.

• *"Lectura în imagini"* este numele unei campanii de promovare a cititului în scoală prin afișe în care apar fotografii cu profesorii din scoală citind. Lângă fotografie, sunt trecute titlurile cărților preferate ale profesorilor, recomandările lor pentru elevi sau cartea pe care o citesc în prezent.

• *Schimburi de cărți*. Fiecare elev din clasa aduce cate o carte pe care o oferă unui alt coleg, în schimbul cărții aduse de acesta. Profesorii sunt bineveniți să participe la schimb:).

• *Cercurile de lectura* gândite că întâlniri de discuții provocatoare având că tema câteva cărți ce au fost date că lectura cu câteva săptămâni înainte. Conduse de un cadru didactic avizat, aceste întâlniri pot fi foarte productive, mai ales daca sunt gândite și exerciții creative pentru descifrarea mesajelor.

• *"Cărțile surpriza"*. Potrivita atât pentru copiii nehotărâți, care încă nu stiu ce vor să citească, dar și pentru cititorii pasionați care vor anticipa cu bucurie și nerăbdare titlul cărții primite, aceasta idee îi poate încurajă pe copii să citească și alte genuri literare decât cele preferate.În interiorul bibliotecii de la scoală,

aranjează câteva mese pe care să pui cărți a căror coperta și prime pagini să fie învelite în hârtie maro. Fiecare elev alege o carte fară să îi cunoască titlul, doar răsfoind-o puțin.

Pentru a promova lectura, e nevoie că școlile să păstreze o relație buna cu părinții și să îi informeze în permanenta despre noile apariții în biblioteca scolii și evenimentele care promovează lectura organizate în incinta scolii sau în oraș.

EDUCAȚIA- INSTRUMENT ÎN REALIZAREA UNUI VIITOR DURABIL

Prof.înv.preşcolar CHIRIAC ALBOMIȚA
G.P.N.COCHIRLEANCA, BUZĂU

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Educația este un ansamblu de acțiuni și influențe menit să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele morale și estetice în scopul responsabilizării și integrării sociale optime, ca cetățean.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă acea capacitate de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice**,** vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea.

Interesul pentru educaţie a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăţilor şi a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluţia industrială, când accesul la şcoală s-a generalizat, învăţământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie şi doar din speranţa, justificată, că individul se poate ridica deasupra condiţiei date de familia, locul şi circumstanţele în care s-a născut.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată şi foarte dinamică în ceea ce priveşte piaţa muncii, ţările care au reuşit să creeze schimbări majore şi benefice pentru învăţământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaţionale**.** Astfel, experienţa reformelor din ţări că Polonia, Coreea de sud, Finlanda, Singapore, Canada, Estonia sau Australia, şi aici trebuie avute în vedere şi experienţele negative, arată că există trăsături comune ale drumului către succes care ar putea fi sintetizate într-un “decalog” pe care România l-ar putea urma în dorinţa ei legitimă de a-şi decide propriul destin prin generaţiile viitoare.

Pentru aceasta, este necesară:

- Crearea unei viziuni de ţară pentru educaţie şi învăţământ pe termen lung;
- Stabilirea de standarde ridicate şi deci, de aşteptări de la toţi elevii şi de la toate şcolile.
- Egalitatea de şanse pentru toţi copiii.
- Pregătirea viitorilor profesori ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universităţi și școli, cu practică la școli – parte din cerinţele pentru acordarea diplomei.

- Alinierea curriculei pentru clasele 0-12 şi necesitatea coerenţei în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material.
- Motivarea şi implicarea elevilor în întreg procesul şcolar (excursii, ore după şcoală, sport organizat, activităţi artistice, etc).
- Clarificarea responsabilităţilor şi folosirea lor pentru dezvoltare şi iniţiative.
- Eficientizarea folosirii resurselor.
- Crearea unui "portret de caracter", aşa cum îl numea Simion Mehedinţi, al elevului.
- Conectarea la practicile educaţionale de succes în contextul globalizării .

Astfel elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc
- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate şi responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realităţii care să-i ajute să poate lua decizii logice şi etice
- Deschişi la minte – cu o toleranţă şi înţelegere a altor culturi
- Oameni ce reuşesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică şi psihică
- Capabili să-şi evalueze părţile pozitive, limitele şi experienţele astfel încât să-şi poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie şi respect pentru situaţiile şi sentimentele altora.

Nicolae Slavici spunea: "Menirea firească a şcolii nu e să dea învăţătură, ci să deştepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuinţa de a învăţa toată viaţă".

Nu avem nicio îndoială că cei mai mulţi dintre cei implicaţi în educaţie şi învăţământ, dar şi simplii părinţi sau cetăţeni interesaţi de soarta viitorului ţării lor sunt de acord cu Nicolae Slavici. Pentru ca şcoala să cultive "destoinicirile intelectuale", şi am adaugă noi şi practice ale copilului, ea ar trebui să ştie atât cum să o facă prin curriculum, pedagogie, resurse şi politici înţelepte dar şi care sunt "destoinicirile" fiecărui copil care îi intră pe poartă. Şcoala, universitatea, părinţii, organizaţiile non guvernamentale şi partidele trebuie să se pună de acord asupra direcţiei spre care să se îndrepte societatea românească, să creeze cadrul necesar astfel încât copiii de astăzi să simtă "trebuinţa de a învăţa toată viaţă" pentru propria desăvârşire şi a României, devenire şi participare la progresul şi prosperitatea societății.

Educaţia ar trebui să fie prioritară atât la nivel local şi naţional, cât şi mondial. Ar trebui să aibă în vizor o reformă în cadrul fiecărui nivel, de la cel mai mic la cel mai înalt, încât să asigure un viitor sustenabil pentru generaţiile prezente, dar şi urmaşilor acestora, să realizeze dezvoltarea pe mai multe direcţii, fără a necesita un mare consum de resurse.

Educaţia este un instrument esenţial pentru realizarea unui viitor durabil. De fapt, în ultimul timp, numeroase declaraţii din cadrul conferinţelor ONU au pledat în mod repetat pentru educaţie,

sensibilizarea şi creşterea gradului de conştientizare a publicului privind dezvoltarea sustenabilă. Însă, progresele realizate în crearea şi punerea în aplicare a programelor, nu au avut efectul scontat. De aceea, considerăm, că trebuie să ne punem anumite întrebări: De ce nu au avut efect? De ce nu apar reorientări în sistemul educaţional al abordării dezvoltării durabile? Ce am învăţat până acum? Am explorat toate cauzele şi soluţiile? Şi dacă raspunsul este NU, atunci ce măsuri trebuie avute în vedere, astfel încât acest răspuns negativ să devină unul pozitiv?

Paradoxal sau nu, însă cu cât o societate este mai educată şi mai înstărită, cu atât impactul ei negativ asupra mediului este mai mare, necesităţile de consum sunt mai mari şi poluarea la fel. Ceea ce duce la concluzia că doar educarea cetaţenilor nu este suficientă pentru realizarea dezvoltării durabile. Provocarea este să educăm fără a creşte nevoia de consum a populaţiei, modificând tendinţele de consum şi limitând poluarea, adică să îi motivăm să folosească conştient."

Conform cercetărilor, educaţia este cea care ajută ţările să îşi atingă obiectivele de dezvoltare durabilă, având impact asupra creşterii productivităţii în agricultură, a gradului de atenţie acordată sănătătii, reduce rata de creştere a populaţiei şi, în general, creşte nivelul de trai. În reorientarea educaţiei către dezvoltarea durabilă, cei care dezvoltă programe de educaţie trebuie să găsească echilibrul între cunoştinţele viitorului şi cele ale trecutului, între inovaţie şi tradiţie.

Pentru garantarea accesului la educaţie şi la formarea profesională de calitate, precum şi pentru asigurarea continuă a calităţii educaţiei se vor îndeplini unele obiective specifice,cum sunt:

- Îmbunătăţirea sistemului de asigurare a calităţii în învăţământul preşcolar, primar şi secundar şi formarea profesională iniţială, prin susţinerea unităţilor de învăţământ preuniversitar în vederea perfecţionării managementului şi a capacităţii de furnizare a calificărilor relevante pe piaţa muncii;
- Ameliorarea sistemului de asigurare a calităţii în învăţământul superior prin susţinerea universităţilor în vederea îmbunătăţirii managementului şi a capacităţii de furnizare a calificarilor relevante;
- Îmbunătăţirea calificării profesorilor, formatorilor şi altor categorii de personal din educaţie şi formare, prin sprijinirea formării iniţiale şi continue a acestora;
- Lărgirea cadrului de stimulare a învăţării pe toată durata vieţii prin sprijinirea furnizorilor de formare, în vederea dezvoltării sistemului de asigurare şi management;
- Fundamentarea învăţării pe baza nevoilor de dezvoltare personală şi profesională a tinerilor, din perspectiva dezvoltării durabile şi a asigurării coeziunii economice şi sociale;
- Asigurarea şi recunoaşterea complementarităţii dintre educaţia formală, non-formală şi informală, învăţarea permanentă devenind unul din pilonii de bază ai politicii educaţionale;
- Deschiderea sistemului educaţional şi de formare profesională către societate, în ansamblu, către mediul economic, social şi cultural.t al calităţii;

- Sprijinirea obţinerii de cunostinţe şi competenţe superioare de către tinerii cercetători, prin extinderea oportunităţilor pentru studii doctorale şi post-doctorale;

Oamenii ar trebui să înţeleagă că, pentru a asigura o lume durabilă, este nevoie de angajare şi de cunoaşterea unor informaţii relevante şi aplicabile în diferite domenii, de capabilitatea de a analiza şi compara diferite interese, dând dovadă de respect faţă de alte popoare şi culturi. În concluzie, educaţia ar trebui să creeze cadrul prin care să ofere inspiraţia necesară, să stimuleze creativitatea, îndrumându-i pe oameni spre o gândire critică, spre cooperare, în vederea soluţionării unor probleme complexe, reale.

Prin urmare, pentru o dezvoltare durabilă avem nevoie de educaţie, să ne educăm în primul rând pe noi şi apoi pe cei de lângă noi, mereu apar lucruri noi ce merita explorate şi, de ce nu, exploatate eficent.

BIBLIOGRAFIE:

- Mihaela Roberta Stanef, Sistemul educaţional din România, disparităţi dintre mediul urban şi cel rural, Academia de Studii Economice din Bucureşti, 2013,
- Guvernul României, Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile, Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030, Bucureşti, 2008.
- Ghid Metodic Interdisciplinar: Educaţia pentru Dezvoltarea Durabilă

POTENŢIALUL PEDAGOGIC AL METODEI PROIECTELOR

OANA CRISTINA CHIRICIOIU, G.P.P.NR.4 BUZĂU

DIANA MIHAELA DINU, G.P.P. NR.4, BUZĂU

Evoluţia didacticii şi psihologiei copilului a încercat şi încearcă încă să dea răspunsuri, opţiunea fiind a cadrelor didactice pentru a aplica una sau mai multe dintre soluţiile sugerate. Se pune întrebarea ce anume se poate face pentru ca activitatea din clasă să fie mai atractivă şi mai interesantă pentru copii, pentru ca aceştia să devină autorii propriei învăţări şi rezultatele să dureze în timp.

Metoda proiectelor tematice ca strategie de predare-învăţare-evaluare se concentrează pe efortul de cercetare al copiilor, pe depistarea detaliilor şi înţelegerea subiectului în întreaga sa amploare, ceea ce constituie garanţia calităţii activităţii de învăţare, deoarece permite folosirea unei multitudini de tehnici de structurare a predării şi poate fi folosită la toate nivelurile de şcolarizare.

Metoda proiectelor asigură o învăţare diferenţiată, bazată pe experienţă, individualizată, în cadrul căreia copilul experimentează lucruri noi, apoi îşi însuşeşte algoritmul învăţării. Această metodă oferă posibilitatea de a respecta ritmul individual de dezvoltare a fiecărui copil din grupă, cadrul didactic stabilind obiectivele de învăţare, dar şi metodele specifice prin care va urmări realizarea acestora. Copiii învaţă în ritmuri diferite, deci strategiile de predare-învăţare-evaluare trebuie adaptate în consecinţă. Toţi copiii au puncte forte, adică lucruri pe care ştiu să le facă foarte bine, dar şi lucruri cu care se descurcă mai greu. Pentru a depăşi punctele slabe, educatoarea trebuie să se bazeze pe interesele şi pe capacităţile fiecărui copil.

În centrul metodei proiectelor se află o temă, în a cărei abordare şi soluţionare vor fi implicate mai multe discipline. Elaborarea proiectelor tematice impune o largă varietate a surselor de informare, dar şi un dialog cu copiii în care, ascultându-i, punându-le întrebări despre ceea ce ştiu sau ar dori să ştie, descoperind în acest fel ce îi interesează şi având posibilitatea organizării conţinuturilor într-un plan logic de învăţare.

Importantă în derularea acestei metode a proiectelor este implicarea mai mare a părinţilor în activitatea propriilor copii („persoane-resursă”), ducând la o mai bună cunoaştere a activităţii din grădiniţă, dar şi la cunoaşterea mai profundă, mai realistă a copiilor lor, consolidându-se punţile afective şi de comunicare între aceştia.

Se poate afirma că metoda proiectelor tematice este una dintre cele mai eficiente metode atât pentru copii, cât şi pentru educatoare, chiar dacă implică un studiu individual susţinut, o pregătire

meticuloasă şi serioasă în privinţa documentării, o multitudine de materiale didactice, o imensă muncă de căutare a modalităţilor celor mai potrivite în stabilirea inventarului de activităţi.

Predarea prin proiecte contribuie la învăţarea unui mod de gândire interdisciplinară şi a unui mod de abordare unitar - modul integrat. Maniera integrată presupune abordarea realităţii printr-un demers globalizat, în care graniţele dintre tipurile de activităţi dispar, se "topesc" într-un scenariu unitar în cadrul căruia tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe. De această dată accentul cade pe activităţile de grup, nu pe cele cu întreaga grupă. Integrarea se va face prin alipirea într-un scenariu bine închegat a unor conţinuturi care aparţin unor domenii diferite. Evident, conţinuturile propuse au un subiect comun, care urmează a fi investigat şi elucidat în urma parcurgerii acestora şi a realizării obiectivelor propuse.

Pentru a fi posibilă abordarea integrată, educatoarea trebuie să stabilească cu claritate obiectivele şi conţinuturile activităţilor zilnice, pentru ca, pe baza acestora, să gândească un scenariu al zilei. Scenariul va începe cu motivarea care să canalizeze activitatea copiilor spre elucidarea problemelor prezentate. De asemenea, educatoarea va avea în vedere repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare centru de activitate, în aşa fel încât să fie posibilă realizarea obiectivelor propuse de la fiecare domeniu de cunoaştere.

Se poate recurge la o scurtă povestire, întâmplare, cu referire la subiectul propus, care să dirijeze activitatea copiilor spre rezolvarea problemelor prezentate. Astfel, se pot desfăşura la centrele de interes secvenţe din activităţile de pe domenii experienţiale, anume acelea care prezintă un interes deosebit pentru copii şi care să permită realizarea obiectivelor. În felul acesta, întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg, o organizare şi o structurare a conţinuturilor menite să elimine departajarea diferitelor activităţi.

Din experienţa cadrelor didactice se poate spune că nu există tipare, reţete în abordarea activităţilor din grădiniţă în manieră integrată. Fiecare educatoare are libertatea de a alege strategiile de lucru, dar în aşa fel încât să fie posibilă realizarea obiectivelor precizate, implicarea copiilor în activitatea de investigare şi elucidare a problemelor, în funcţie de nivelul grupei.

Abordarea integrată este o împletire a conţinuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, motivaţională, care incită copilul către investigare, documentare, cercetare, satifacerea nevoii de cunoaştere în domeniul ales şi aplicarea în practică a celor învăţate. Întregul program se desfăşoară sub formă de joc, dar nu un joc întâmplător, ci unul temeinic organizat. Împreună stabilim modalitatea de a afla răspunsurile: poveşti, poezii, cântece, experimente, plimbări, observări, întreabă părinţii, fraţii mai mari, caută răspunsuri în cărţi, la TV, pe internet (cu ajutorul părinţilor), etc. Pe măsură ce unele întrebări îşi află răspunsul pot să apară alte întrebări, funcţie de care se

poate stabili gradul de interes al copiilor, accesibilitatea subiectului şi de aici oportunitatea stabilirii duratei: proiectul se poate finaliza sau, dimpotrivă poate fi dezvoltat, extins. Experienţele de învăţare în grup sunt marcate de dialog, rolul educatoarei se redimensionează şi capătă noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care ea este doar un furnizor de informaţii, devenind un coparticipant, alături de copil la activităţile desfăşurate.

Plăcerea de a învăţa şi trăirile satisfacţiei asociate sunt esenţiale. Fără a se opune învăţării clasice, învăţarea autodirijată din cadrul metodei proiectelor reprezintă o nouă calitate a acesteia prin obiectivele pe care le urmăreşte privind formarea personalităţii umane.

Copilul care învaţă activ este propriul său iniţiator şi organizator al experienţelor de învăţare, capabil să-şi restructureze şi să-şi reorganizeze în permanenţă achiziţiile proprii. În acest fel sunt stimulaţi copiii să-şi elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, autoevaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în propria formare.

În cadrul procesului, copiii investighează, descoperă, experimentează, prelucrează informaţii, cooperează urmărind finalităţile stabilite la conceperea scenariului (harta, inventarul de probleme /întrebări - ce ştiu şi ce vor să afle, etc.), iar ca produs, proiectul reflectă efortul individual al fiecărui copil, cel al grupului, fiind dovada implicării personale şi a interesului pentru împlinirea unui parcurs colectiv.

Strategia de evaluare se stabileşte tot la începutul proiectului şi se concretizează de regulă în expoziţii, mici reprezentaţii artistice prezentate părinţilor, colegilor, o machetă-suport material pentru o altă activitate la o altă grupă de copii, jucării, albume confecţionate ca dar de ziua unui coleg, măşti, tablouri pentru decorarea sălilor de grupă, concursuri etc., produsele fiind mărturii materializate ale unor ipostaze semnificative în dezvoltarea fiecărui copil.

Partenerii asociaţi în derularea unor proiecte (profesori, medici, reprezentanţi ai unor instituţii, domenii de activitate vizate de tema proiectului) pot deveni beneficiari ai acestui demers, implicarea lor lărgindu-le sfera de preocupări.

Lucrul pe baza proiectelor tematice are un caracter interdisciplinar şi permite abordarea subiectelor propuse din mai multe unghiuri, dezvoltând multilateral personalitatea în curs de formare a copiilor. Aceştia, implicaţi cognitiv, volitiv şi mai ales afectiv în proiectele tematice, descoperă norme ce duc la o mai bună comunicare, la înţelegere, cooperare, respect şi acceptarea celuilalt, altfel spus, îşi dezvoltă competenţe personale şi sociale.

Copiii descoperă cum se învaţă creativ, eficient şi inteligent (cum să achiziţioneze un număr mare de cunoştinţe într-o perioadă scurtă de timp şi cu efort redus), dezvoltându-şi competenţe de acţiune, practice. În urma derulării proiectelor tematice, a existat o mai bună comunicare între copii care au devenit mai încrezători în forţele proprii şi care au simţit interesul, afecţiunea şi aprecierea părinţilor în legătură cu activitatea lor la grădiniţă.

Proiectele tematice presupun investigarea unor subiecte propuse de copii, sugerate de anumite evenimente, întâmplări, ordinea desfăşurării lor fiind la latitudinea educatoarei şi a copiilor. Subiectul proiectului este inspirat din mediul apropiat, presupunând interacţiunea directă dintre copil şi mediu. Conţinuturile converg temei sau subtemei, respectă nevoile de cunoaştere ale copiilor, la un moment dat, ţinându-se seama de particularităţile de vârstă ale acestora.

Activităţile integrate, desfăşurate pe parcursul proiectelor tematice aduc un plus de lejeritate şi mai mult, coerenţa procesului de predare – învăţare – evaluare. Aceste activităţi asigură o învăţare activă, care se extinde până la limita pe care copilul o stabileşte, reflectă interesele şi experienţa copiilor şi are o finalitate reală. Educatoarea în colaborare cu copilul are în vedere coordonarea activităţii pe timpul derulării proiectului, având rolul de ghid şi mentor a întregii activităţi. Prin activităţile desfăşurate pe parcursul proiectelor tematice copiii îşi vor putea aprofunda cunoştinţele despre subiectul dat.

Pentru a fi posibilă abordarea în manieră integrată, educatoarea trebuie să stabilească cu claritate obiectivele şi conţinuturile activităţilor zilnice, pentru ca, pe baza acestora să gândească un scenariu al zilei. Scenariul trebuie să înceapă cu motivarea care să canalizeze activitatea copiilor spre elucidarea problemelor prezentate. De asemenea, educatoarea trebuie să aibă în vedere repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare arie de stimulare/sector/zonă de activitate, în aşa fel încât să fie posibilă realizarea obiectivelor propuse de la fiecare activitate comună.

Se pot desfăşura la ariile de stimulare secvenţe din activităţile comune, şi anume acelea care prezintă un interes deosebit pentru copii şi care să permită realizarea obiectivelor. În felul acesta, întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg cu o organizare şi o structurare a conţinuturilor menite să elimine departajarea diferitelor categorii de activitate.

Abordarea integrată este, aşadar, o împletire a conţinuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, atractivă, mobilizatoare, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare şi aplicare practică a celor învăţate. Întregul program se desfăşoară prin joc, dar nu un joc întâmplător, ci unul organizat, în care copilul are prilejul să exploreze medii diferite şi să îndeplinească sarcini fie individual, fie în grupuri mici. Rolul educatoarei este de a organiza

activitatea în aşa fel încât să ofere copiilor o paletă variată de opţiuni care permit realizarea celor propuse la începutul programului.

Etapa de evaluare a activităţii copiilor, la finalul unui proiect tematic, oferă educatoarelor şi părinţilor posibilitatea de a observa copilul, de a-l aprecia; totodată este un prilej de testare şi de verificare a capacităţilor intelectuale şi a aptitudinilor creatoare ale copiilor. Astfel, se realizează încă o tendinţă prefigurată de Curriculum, aceea de a se renunţa la ideea unei evaluări care penalizează, în favoarea accentuării progresului înregistrat în raport cu el însuşi şi mai puţin cu ceilalţi.

În concluzie, primii beneficiari ai aplicării acestei metode sunt copiii care se manifestă natural, au mai multă libertate de acţiune, beneficiază de o învăţare activă, participă la procurarea de materiale şi devin mai responsabili,au mai mare încredere în forţele proprii şi se simt capabili să îndeplinească sarcinile încredinţate; au posibilitatea să se bucure de finalizarea activităţii; sunt parteneri în actul educaţional şi devin participanţi activi ai propriei lor formări; îşi dezvoltă competenţe precum creativitatea, capacitatea de a comunica, lucrul în echipă; au şansa de a-şi planifica propriile activităţi, dezvoltându-şi spiritul de ordine şi gândirea.

La rândul său, educatoarea reuşeşte să cunoască mai bine copilul; îşi rezolvă problema resurselor materiale împreună cu copiii, părinţii şi alte persoane resursă implicate în proiect; are prilejul să depisteze diferite tipuri de comportament; își lărgeşte sfera preocupărilor, îşi aprofundează cunoştinţele şi aplică metode noi; poate realiza o evaluare completă a fiecărui copil.

În urma desfăşurării proiectelor tematice, părinţii ajung să cunoască mai bine activitatea din grădiniţă şi să se implice efectiv în realizarea acesteia; au posibilitatea să urmărească progresele copiilor şi să le sprijine evoluţia;dezvoltă o relaţie mai strânsă atât cu educatoarea, cât şi cu ceilalţi părinţi.

Părinţii sunt implicaţi în proiect, ei devenind colaboratori în asigurarea unor materiale necesare, beneficiind de posibilitatea de a contribui creativ la stabilirea scenariului, de a se informa mai avizat asupra activităţii desfăşurate de copii în grădiniţă (scrisorile adresate lor trebuie să fie concepute astfel încât să se realizeze informarea şi implicarea lor), au posibilitatea să urmărească progresele copiilor şi să le sprijine evoluţia, dezvoltă o relaţie mai strânsă atât cu educatoarea, cât şi cu ceilalţi părinţi.

În sfârşit, dar nu în cele din urmă, grădiniţa beneficiază de pe urma acestei abordări, pentru că prin maniera integrată se facilitează inserţia grădiniţei în comunitate, îşi îmbogăţeşte baza materială prin implicarea motivată a celorlalţi factori educaţionali.

Prin flexibilitatea sa, Curriculum-ul permite aplicarea metodei proiectelor şi orientarea către dezvoltarea competenţelor în funcţie de particularităţile individuale şi de vârstă ale copiilor, iar în acest fel educatoarele, în acord cu tema aleasă, vor încerca să aducă un plus de lejeritate activităţii şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare-evaluare.

Bibliografie:

1. Breben Silvia, „Metode interactive de grup-ghid metodic-", Editura Arves, Craiova, 2007;
2. Cerghit, Ioan, „Metode de învăţământ", Editura Polirom, Iaşi, 2006;
3. Oprea, Crenguţa, Lăcrămioara, "Strategii didactice interactive", Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007;
4. Preda, Viorica, "Metoda proiectelor la vârste timpurii", Editura Miniped, Bucureşti, 2002;

JOCUL DIDACTIC ŞI FORMAREA PERSONALITĂŢII COPILULUI PREŞCOLAR

Sebastian CHIRIMBU
Şcoala Gimnazială nr.32/ USH Bucureşti

"Există doar două moşteniri de durată pe care sperăm să le oferim copiilor noştri. Unul dintre acestea este rădăcini, iar celelalte, aripi". Johann Wolfgang von Goethe

Existenţa unor instrumente didactice adecvate este strâns legată în sistemele educaţionale moderne de formarea competenţelor de comunicare orală la copii.

Conform opiniei lui André de Peretti, alegerea metodelor şi demersurilor relevă responsabilitatea educatorului privind realizarea obiectivelor şi achiziţionarea de cunoştinţe. Determinarea reuşită a metodei în raport cu obiectivul stabilit contribuie la atingerea scopului fixat. Adevăraţii pedagogi au pledat întotdeauna pentru metoda care conduce la rezultate scontate pentru ei şi discipolii lor în funcţie de contigentul celor instruiţi. În pedagogia actuală, se conturează tendinţa de a practica metode moderne, în vogă. Ele înviorează viaţa clasei, activitatea copiilor. Fireşte, în educaţie nu există modernitate fără tradiţie şi cele mai eficace elemente ale metodelor tradiţionale trebuie să-şi găsească locul şi rolul în activitatea contemporană, oferindu-le impulsuri şi conotaţii ce răspund imperativului timpului. O îmbinare reuşită a metodelor moderne cu cele tradiţionale, constituie o cale eficientă ce contribuie la dirijarea cu iscusinţă a demersului didactic al lecţiei.

În literatura de specialitate, jocul este definit şi explicat în moduri foarte diferite; tot atît de diferite sunt şi funcţiile şi sensurile care i se atribuie. Aşa cum îl defineşte Huizinga J. în „Homo Iudes", *jocul* este o acţiune specifică, încărcată de sensuri şi tensiuni, întotdeauna desfăşurată după reguli acceptate de bună voie şi în afara sferei utilităţii sau necesităţii materiale, însoţită de simţăminte de înălţare şi de încordare, de voioşie şi destindere; jocul este „spontaneitate originală" (Jucanu 2000), este acţiune urmărită prin ea însuşi, fără utilitate imediată, generatoare de distracţie şi reconfortare, de sentimente de plăcere şi bucurie.

Jocul a fost întotdeauna ca o modalitatea de educaţie pusă în slujba dezvoltării activităţii mintale, a celei senzoriale, manuale, a exprimării plastice, ritmice, verbale, grafice etc. Iar pe plan teoretic, ideea de a folosi jocul în scopuri educative a fost încă din antichitate exprimată de Platon, de exemplu, iar mai tîrziu, în vremea Renaşterii de Victtorino da Feltre, apoi de Bacon şi Fénélon, iar în epoca modernă de Froëbel, Montessori, Decroly ş.a. Cu toate acestea, de abia „…epoca noastră este aceea care a făcut din joc un adevărat instrument educativ şi didactic", o bază a metodelor de instruire şi educaţie în învăţământul preşcolar şi cel primar şi, transpus în forme specifice pătrunde şi în învăţământul secundar şi universitar. Astăzi se încetăţeneşte tot mai mult convingerea că o situaţie de joc se poate converti într-o situaţie de învăţare; că elevii pot să fie foarte bine plasaţi într-o situaţie

ludică cu caracter de instruire. Experienţa practică şi cercetările demonstrează că jocul "poate sluji, totuşi, unor scopuri pe care cel ce se jocul nu le sesizează, dar care sunt inerente jocului, fără intenţia şi fără intervenţia sa" (Jucanu 2000) sau că poate să capete o finalitate pedagogică şi un conţinut instructiv bine determinat; că procesele instructive, îndeosebi cele cu caracter de exerciţiu, pot îmbrăca forme de joc.

Jocul este definit ca o activitate complexă predominant motrică şi emoţională, desfăşurată spontan sau organizat, după reguli prestabilite, în scop recreativ, sportiv şi totodată de adaptare la realitatea socială, la solicitările ei. Conţinutul motric al jocului cuprinde totalitatea acţiunilor prin care jucătorii realizează subiectul uni joc. Jocul a fost utilizat în timpul antichităţii de către Platon, fiind reluat şi pus în serviciul Şcolii şi al elevului.

Utilizat corect transformă chiar şi cel mai dificil conţinut de învăţare într-o activitate plăcută, cu elemente logice, nuanţe afective şi captivante.

Jocurile îi fac pe cei educaţi să se implice activ în desfăşurarea acestora şi le oferă ocazia să-şi exercite atît capacităţile afective, cît şi cele cognitive.

Jocul este un simbol al luptei cu sine însuşi, el este sufletul relaţiilor umane şi un instrument eficient de educaţie. În joc se reflectă legăturile copilului cu lumea lui interioară, dar şi cu persoanele şi evenimentele din lumea exterioară, cultivîndu-i încrederea în forţele proprii, spiritul de competiţie şi responsabilitatea pentru propriile acţiuni. Pentru a deveni om, copilul trebuie să se simtă liber; pentru a-şi desăvîrşi personalitatea, trebuie să fie responsabil.

Organizarea învăţării sub forma unor activităţi de joc solicită integral personalitatea copilului, în special creativitatea acestuia, aduce animaţie şi destindere, plăcere şi bucurie. Răspîndirea amplă a informaţiei, precum şi interesul sporit faţă de utilizarea tehnicilor interactive în cadrul orelor ne demonstrează că instruire şi jocul pot constitui verigile unui lanţ.

Jocurile pot fi utilizate la orice etapă a activităţii conform cadrului evocare – realizare a sensului – reflecţie: la evocare accentul este plasat pe momentul motivaţional; la realizarea sensului – pentru transmiterea dinamică şi atractivă a cunoştinţelor şi formarea abilităţilor noi; la reflecţie – pentru consolidarea învăţării şi transformarea cunoştinţelor în achiziţii sigure.

Succesul încadrării respectivelor tehnici în proiectarea şi realizarea actului didactic depinde de o multitudine de factori: selecţia jocurilor didactice în funcţie de obiective, de particularităţile de vîrstă şi intelectuale ale copiilor; calitatea sarcinii didacticii, vizarea anumitor niveluri taxonomice proiectate de educator; explicarea concisă şi clară a procedurii jocului (Schintei 2008).

Concluzionînd cele spuse mai sus putem spune că noţiunea de joc a apărut încă din cele mai vechi timpuri, pe cînd deja era considerat un instrument cu ajutorul căruia se poate influenţa. Astăzi jocul didactic este considerat o metodă independentă de educaţie şi instruire a copiilor.

Deci putem afirma că există variate moduri de abordare a noţiunii de joc didactic. Unii autori au considerat jocul didactic drept un procedeu utilizat în cadrul unei ocupaţii, alţii considerau jocul didactic drept un mijloc de acţiune în sistemul de educaţie. O definiţie mai generală a noţiunii de joc didactic este: *jocul didactic este o metodă independentă de educaţie şi instruire a copiilor.*

Jocurile didactice sînt la fel şi ele variate după modul de efectuare şi scopul urmărit de pedagog. Jocurile didactice se pot organiza individual şi colectiv. Dar rolul principal revine organizării jocului colectiv. Anume jocul organizat în colectiv duce la îmbogăţirea trăirilor copilului, de dezvoltare a emoţiilor acestuia. Jocurile didactice formează un adevărat univers, are un rol important în însuşirea de către copii a unor cunoştinţe noi pentru dezvoltarea spiritului creator, a deprinderilor practice de muncă, a putinţei de a trăi.

Jocurile didactice sunt de diverse genuri, ele sunt captivante pentru copii. Găsirea răspunsului, rezolvarea lui se face pe calea acţiunilor practice, aranjarea conform unor reguli şi condiţii.

Literatura de specialitate ne propune diverse tipuri de jocuri:

Jocul-exerciţiu este un joc important în procesul instructiv-educativ. El nu este altceva decît jocul didactic. Poate avea multiple variante. Acestea servesc de refulă, efectuări în diverse forme a exerciţiilor atît de necesare consolidării unor cunoştinţe sau formării unor deprinderi ori dezvoltări a unor laturi a personalităţii. Variantele pot cuprinde sarcini asemănătoare, de acelaşi grad de dificultate, prezente în diferite forme sau pot cuprinde sarcini asemănătoare, însă de diverse grade de dificultate prezentate în forme identice sau asemănătoare, variaţia constînd în mărirea gradului de dificultate.

Jocul-ghicitoare. Ghicitoarele au drept scop de a iniţia la copii o activitate mintală intensă, de a forma priceperi în evidenţierea particularităţilor esenţiale şi principale, a raporturilor camuflate de datele exterioare neesenţiale. Ele pot fi aplicate de către pedagog pe parcursul convorbirilor, observărilor cu copiii asupra unor fenomene, adică în cazul cînd se creează o situaţie necesară pentru aceasta.

Studierea particularităţilor perceperii şi înţelegerii de către copii a ghicitorilor a demonstrat că succesul rezolvării lor depinde de măsura în care copiii înţeleg conţinutul. Răspunsul ghicitorii găsit de către copii depinde de experienţa lor de viaţă, de dezvoltarea reprezentărilor despre obiectele şi fenomenele înconjurătoare, priceperea de a observa, de a vedea neobişnuit în lucrurile obişnuite. La înţelegerea de către copii a conţinutului ghicitorii va ajuta crearea situaţiei analoge cu situaţia despre care se vorbeşte în ghicitoare, verificarea practică, desemnarea şi demonstrarea corectitudinii ghicirii, presupunerii, necesitatea de a gîndi, a ghici.

Jocurile logice. În procesul de instruire e bine de introdus şi jocurile logice, în care pe cale de judecată se poate găsi răspunsul la întrebarea pusă, care şa prima vedere copiilor li se pare nerezolvabilă, dar datorită atenţiei ei pot face unele deduceri ce aduc la rezultatul dorit de către

pedagog. Ele îi captivează pe copii prin faptul că sunt nişte jocuri cu un sens ascuns, copiilor după ce dau răspuns la întrebare corect li-i de mirare cum de n-au observat şiretlicul de la bun început.

Jocul pe roluri. Jocul pe roluri la rîndul său are li el un rol deosebit în procesul de cunoaştere. El are o mare prioritate, o atracţie emoţională ca metodă de instruire, totodată este şi o ocupaţie mult îndrăgită de către copii, ea influenţează la dezvoltarea imaginaţiei creatoare a copilului, îi activizează pe ele, îi face să aplice cele cunoscute din viaţă în desfăşurarea cu succes a jocului.

Dar rolul cel mai mare în acest proces complicat îl are ***jocul didactic***. Anume în timpul desfăşurării jocului didactic are loc îmbogăţirea vocabularului copiilor, îmbogăţirea arsenalului de cunoştinţe, a prieteniei, ajutorului reciproc. Copiilor li se formează priceperea de a căuta rezolvarea pe calea presupunerilor, de a efectua diferite probe după caracterul lor, de a găsi soluţia.

În procesul desfăşurării jocului didactic are loc căutarea de către copii a soluţiei precedată de acţiuni practice. Indicele soluţiei raţionale e determinat de nivelul de independenţă a copilului şi de caracterul acţiunilor efectuate.

Jocurile creatoare cu subiect apar pe baza cunoştinţelor şi impresiilor despre natură, căpătate în procesul observărilor, excursiilor. În cadrul jocurilor creatoare reflecţie îşi află cunoştinţele despre plante, animale, despre munca omului.

Jocurile mobile sunt legate de imitarea comportamentului animalelor, a modului lor de viaţă, unele din ele reflectînd fenomene ale naturii nerte. O particularitate a acestor jocuri este posibilitatea de a influenţa asupra copiilor prin chipuri reprezentate de ei însăşi, precum şi prin anumite reguli. Acţiunile celor ce se joacă sunt strîns legate şi condiţionate una de alta.

Consolidarea cunoştinţelor în cadrul jocurilor mobile poartă un caracter activ, iar emoţiile pozitive, buna dispoziţie, contribuie la sporirea interesului copiilor faţă de natură.

Jocurile verbale. Jocul verbal asigură transferarea copiilor în procesul de cunoaştere a naturii dincolo de limitele percepţiei directe, ceea ce lărgeşte considerabil potenţialul cunoaşterii, cît şi avansarea cunoştinţelor la un nivel mai înalt de generalizare şi sistematizare a lor. În componenţa jocurilor verbale intră: convorbirile; lecturile; concursurile.

Una din cele mai eficace metode de trezire a interesului către procesul de instruire la egal cu diverse metode şi procedee folosite sînt jocurile didactice, care ajută la instruirea şi educarea multilaterală a copilului. Pedagogul V.A.Suhomlinski în lucrarea sa „Inima mi-o dărui copiilor” susţinerea că jocurile sînt un uriaş, luminos prin care vin în universul spiritual al copiilor în a revărsa un flux înviorător de imagini şi noţiuni despre viaţa înconjurătoare.

Teoria contemporană a jocului se bazează pe mai multe cercetări fundamentale, care demonstrează marea importanţă a jocului didactic în dezvoltarea personalităţii copilului. Oamenii ştiinţă au controlat pe baza experienţelor şi a fost demonstrată creşterea interesului pentru instruire, dacă este introdus în acest proces complicat jocul didactic. Dar multe cercetări au demonstrat că în

unele cazuri, cînd jocul a fost introdus în procesul de instruire nu la timp, fără nici un temei, atunci jocul didactic duce la scăderea interesului faţă de instruire, înlocuirea procesului serios cu o ocupaţie neîntemeiată, o pierdere de timp.

Jocul didactic nu este altceva decît o manifestare a fanteziei lipsite de griji, dezvoltată mai ales la o vîrstă timpurie. În timpul jocului didactic copilul operează cu seminificaţii desprinse de obiecte, dar nedesluşite de acţiunile cu obiecte reale.

Efectele educative ale jocului didactic se sprijină ca pe un adevărat fundament, pe influenţa pe care *jocul o exercită asupra dezvoltării psihice a copilului, asupra modelării personalităţii lui.* Jocurile didactice prin marea lor diversitate, prin variantele pe care le poate avea fiecare din ele, precum şi faptul că pot fi judecate de o grupă numeroasă, de colective mici sau chiar individual, constituie un instrument didactic foarte bun. Ele au calitatea de a putea fi adoptate nivelului de dezvoltare a fiecărui copil şi de a permite repetarea lui de atîtea ori de cîte ori e necesar.

Jocurile didactice au aspect formativ şi cognitiv. Cele cu aspect formativ cum sînt cele prin care se urmăreşte dezvoltarea unor laturi ale personalităţii copilului, a unor procese psihice, formarea unor deprinderi, a unor abilităţi. Dar majoritatea jocurilor didactice se înscriu în domeniul cognitiv, prin ele de exemplu se urmăreşte însuşirea unor exprimări corecte din punct de vedere gramatical cum ar fi în jocul „Roata anotimpurilor", joc prin care se cere recunoaşterea, descrierea anotimpurilor.

Cercetările privind jocurile didactice prezintă azi un interes deosebit, deoarece, deşi încă necunoscute sub aspectul lor principal, fac posibilă declanşarea unei importante contraverse pedagogice şi anume, contraversa dintre teoreticienii evoluţiei şi ai maturizării pe baza unor stimuli endogeni şi aceea care reprezintă teza instrucţiei acceleratoare.

Învăţarea în timpul jocului poate fi mereu numai o condiţie secundară. Învăţarea capătă numai forma jocului, dar nu şi caracterul de joc al acţiunii. Jocul didactic înseamnă variate, echilibru, el serveşte eliberării din monotonia vieţii, din plictiseală. Această schimbare transformă conştiinţa celui ce se joacă şi-l determină, pe toată durata jocului să adopte un mod deosebit de a privi lumea, caracterizată prin armonie. Acestei schimbări i se datorează şi faptul că în joc copiii se simt în afara instruirii. Caracterul jocului e determinat de menirea lui de a-i relaxa, de a dezvolta la copii capacităţi generale intelectuale. Orice sarcină pentru dezvoltarea isteţimii, indiferent de vîrstă pentru care este menită, solicită un anumit efort intelectual, care adeseori este ascuns în subiectul distractiv şi datele exterioare. Dezvoltarea isteţimii, iniţiativei şi realizarea printr-o muncă intelectuală activă, este bazată pe un interes direct.

Destinaţia principală a jocurilor didactice este de a antrena copiii în distingerea, separarea noţiunilor. Fiecare joc rezolvă o sarcină concretă de perfecţionare a noţiunilor. Materialul de studiu devine distractiv în prezenţa elementelor de joc, care există în fiecare însărcinare, exerciţiu de logică, distracţie.

Jocurile didactice oferă o gamă largă de valenţe afective care se cer exploatate în favoare copilului:

- în primul rînd, jocurile sunt un mijloc de manifestare a personalităţii acestuia, al iniţiativei şi al spiritului său de creaţie;

- în al doilea rînd, sunt mijloc de socializare a copilului prin intermediul relaţiilor de colaborare cu alţi copii, al subiectelor, al conţinuturilor sociale pe care le reflectă prin rolurile din joc;

- sunt apoi mijloc de exersare şi creaţie a unor roluri asumate în jocuri, cu condiţia că prin mijloace potrivite educatorul să determine trecerea fiecărui copil printr-o multitudine de roluri;

- în acelaşi timp jocurile didactice sunt prilej de exersare a deprinderilor de ordine şi curăţenie, disciplină care este atît de necesară pentru viaţă;

- de asemenea jocurile didactice sunt o sursă inegabilă de observare şi de cunoaştere a copilului în manifestarea lui sinceră, adevărată;

- sunt nişte mijloace de exersare individuală şi de consolidare a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor însuşite anterior;

- aici educatorul poate să desfăşoare direct munca individuală cu anumiţi copii, pentru recuperarea unor deficienţe sau cultivarea unor aptitudini deosebite.

Incorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu şi mai atrăgător, *aduce varietate şi o stare de bună dispoziţie, funcţională, de veselie şi de bucurie, de divertisment şi de distingere,* ceea ce previne apariţia unei monotonii, plictiselii şi oboselii. Restabilind un echilibru în activitatea preşcolarilor, *jocurile didactice fortifică energiile intelectuale şi fizice ale acestora,* generînd o motivitate secundară, dar stimulatorie, constituind o prezenţă indispensabilă în ritmul accentuat al muncii şcolare.

Repere bibliografice:

Gheorghe V. (coord.). *Rolul jocului de rol şi a dramatizării în educaţia preşcolară*. Buzău, 2012 (sursă online)

Golu P., Verza E., Zlate M. *Psihologia copilului.* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993.

Jucanu M., "Jocul de rol pe teme diferite " în *Învăţământul primar*, 2000, nr. 1, p. 64-66

Schintei V., "Stimularea creativităţi prin joc" în *Învăţământul primar*, 2008, nr.2, p. 34-35

Sadovei L., Pereteatcu M., Prepeliță N. *Activităţi pentru dezvoltarea copiilor de 3-6 ani,* Editura Epigraf, Chişinău, 2011.

Sion G., *Psihologia vîrstelor,* Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2003.

ABORDĂRI ALE CARIEREI DIDACTICE ÎN CONTEXTUL PROFESIONALIZĂRII

Sebastian Cristian CHIRIMBU
Şcoala Gimnazială nr.32/ USH Bucureşti

Termenul de *carieră* este asociat cu o mişcare ascendentă sau de avansare a unui angajat într-un domeniu de activitate dorit, cu obiective diverse: stimulente mărite, materiale, obţinerea puterii, influenţei, etc (Armstrong 2006).

Treptat conceptul dobândeşte o accepţiune mult mai largă şi o aplicabilitate tot mai globală. Astfel, devenind deosebit de complex, conceptul de carieră include atât întregul personal al firmei, cît şi dezvoltarea în cadrul postului deţinut sau chiar în cadrul altor ocupaţii. Capacitatea unei persoane de a face faţă unor noi servicii în viziunea unor autori, sau unor responsabilităţi mai mari creşte pe măsură ce timpul trece şi se acumulează experienţă.

Un angajat poate rămâne în cadrul aceluiaşi post, acumulând şi dezvoltând deprinderile necesare, având o mai mare libertate, independenţă şi autoritate de decizie, beneficiind de o remunerare mai mare sau de condiţii de muncă mai bune, fără a avea o mişcare ascendentă în ierarhia profesională sau organizaţională. De asemenea, este posibilă mişcarea unui individ pe diferite posturi din organizaţii sau din domenii diferite.

Dezvoltarea carierei este determinantă de dezvoltarea personală care se produce în timp, în funcţie de experienţa căpătată, dar şi de legislaţia specifică – obligaţia de a susţine/confirma gradul didactic, ori necesitatea de a urma cursuri de formare continuă pentru acumularea creditelor de dezvoltare profesională. De eficienţă, aplicabilitate, sustenabilitate, implicare, rezultate deosebite care sunt orientate spre dezvoltare de abilităţi şi personalitatea elevilor / studenţilor/ formabililor de care sunt direct responsabili.

Un profesor este o figură cheie pentru fiecare sistem educațional, inclusiv sistemul educațional național. Misiunea profesorilor este de a îmbunătăți sistemul educațional, de a implementa învățarea centrată pe elev pe baza rezultatelor învățării, de a instrui competențe, atitudini, abilități etc. Profesorul are responsabilitatea de a asigura cea mai bună formare și educație pentru copiii mici, de a educa cetățeni activi pentru societate și specialiști valoroși pentru nevoile pieței muncii (Chirimbu, Sadovei 2021).

În evoluţia sa, un cadru didactic trece prin mai multe stadii/etape ale carierei:

Stadiul I – pregătirea pentru activitatea de muncă (0-25 ani)

Această etapă este caracterizată prin: dezvoltarea imaginii de sine din perspectivă ocupaţională; evaluarea posibilităţilor în acest sens; evaluarea/aprecierea alternativelor; însuşirea unor profesii.

Stadiul II – angajarea (25-28 ani)

Acum se alege o unitate educaţionala pe baza pregătirii şi a informaţiilor disponibile la moment sau a disponibilităţii posturilor. Cantitatea şi calitatea informaţiilor obţinute în acest stadiu vor influenţa dezvoltarea ulterioară a carierei.

Încadrarea în cîmpul muncii oferă semnale despre alegerea făcută: este acesta un bun început sau se dovedeşte a fi un punct fals de pornire. În ultimii ani, ia amploare fenomenul angajării în câmpul muncii a tinerilor chiar în timpul studiilor (din pacate pe posturi *necalificat* cu un salariu extrem de mic). Este un gen de pre-socializare în cariere alternative. Se recomandă ca posturile alternative să fie părţi ale procesului de proiectare a carierei, care nu-i nici linear evolutivă, nici sinuos accidentală.

Stadiul III – cariera timpurie (28-40 ani)

Este perioada în care se învaţă cerinţele muncii şi provocările în cariera didactică. Persoana începe să asimileze elemente ale culturii organizaţiei , să-şi perfecţioneze competenţa, dar şi să fie promovată în poziţii cu responsabilităţi mai înalte, asociate cu recompense financiare şi sociale mai substanţiale.

Stadiul IV – cariera mijlocie (40-55 ani)

Este faza reevaluărilor, a reafirmării sau modificării aşteptărilor. În urma reevaluărilor respective, o persoană poate decide dacă a făcut faţă cu succes tuturor provocărilor şi dacă urmează să-şi continue activitatea în acelaşi mod. Este momentul constatării eficienţei sau al confruntării cu frustraţia şi stagnarea.

Stadiul V – cariera tîrzie (55 ani-)

Faza respectivă se caracterizează prin dorinţa de a-şi menţine eficienţa şi preţuirea de sine.

Există diferenţe individuale privind orientarea în carieră. Oamenii nu sunt toţi la fel, ei diferă în ce priveşte abilităţile, valorile, obiectivele şi activităţile preferate. Deşi diferiţi unii faţă de alţii, oamenii au totuşi multe lucruri comune. Pornind de la această abordare specialiştii în domeniu consideră că sectorul educaţional îşi poate îndeplini misiunea doar dacă resursa umană este una de calitate.

Rolul carierei în viaţa omului a crescut în ultimii 50 de ani, când s-a accentuat rolul activităţii personale şi profesionale în procesul de integrare socială. Prin activitatea profesională, o persoana îşi manifestă capacităţile sale, comunică şi interacţionează cu alţi oameni, îşi găseşte un anumit loc în societate, are satisfacţia de a face ceva pentru sine şi pentru ceilalţi.

În contextul actual al sistemului educaţional din cele mai multe ţări din spaţiul balcanic (România, Bulgaria, Republica Moldova și Grecia) valorificarea resurselor umane este un obiectiv prioritar al managerilor instituţiilor de învăţământ. Dificultățile cu care se confruntă, reformele educaționale în permanență schimbare, situațiile imprevizibile și provocatoare sunt cunoscute parțial sau imparțial teoretic și practic de către cadrele didactice debutante la integrarea în instituție, iar procesul de inserție din instituțiile de învățământ de multe ori nu este eficient. Se constată că programele de formare inițială și continuă nu sunt centrate pe necesitățile cadrelor didactice, iar competențele profesionale ale cadrelor didactice debutante nu sunt racordate la schimbările din sistemul actual educațional sau la performanţă ca indicator de success al unei cariere didactice. Toți acești factori demonstrează oportunitatea aplicării unor acţiuni strategice şi operaționale în domeniul managementului inserției profesionale a cadrelor didactice debutante. O instituție de învățământ modernă ar trebui să creeze condițiile necesare de integrare și dezvoltare a competențelor personale şi profesionale ale cadrelor didactice în vederea obţinerii unei cariere de succes.

Din păcate, astăzi, în ţările menţionate mai sus, se constată nu doar cu probleme ce ţin de calitatea resursei umane, dar şi cu o penurie de cadre ce afectează direct calitatea şi relevanţa educaţiei. Profesia didactică a încetat să mai fie o alternativă atractivă de carieră pentru tineri, inclusiv din cauza imaginii şi a statutului social necorespunzător importanţei pe care o are, aşa cum o demonstrează mai multe cercetări.

Cariera acoperă şi identifică diferite roluri în care individul este implicat: elev, angajat, membru al comunităţii, părinte, modul în care acţionează în familie, şcoală şi societate şi suita de etape prin care poate trece în viaţă: căsătorie, pensionare, etc.; toate acestea considerate ca un tot unitar, indivizibil. În această accepţiune, orice persoană are o carieră şi nu doar cei care exercită cu succes o anumită profesie.

Profesionalizarea carierei didactice este unul dintre obiectivele ce vizează calitatea educației, iar politicile propuse la nivelul Uniunii Europene converg către o viziune comună asupra acestui scop. Dinamica și complexitatea socioeconomică actuală solicită o adaptabilitate continuă din partea profesorilor. Aceștia sunt puși în situația de a-și dezvolta, periodic, competențele profesionale, pentru a întâmpina atât nevoile educaționale, actualizate, ale elevilor, cât și inovațiile științifice ce decurg din cercetarea în diverse domenii.

În teoria şi practica carierei cadrelor didactice s-a creat o situaţie, când, pe de o parte, profesionalizarea lor apare ca o prioritate ale politicilor educaţionale, iar pe de altă parte, se constată insuficienţa conceptelor teoretice şi a mecanismelor metodologice de formare continuă a cadrelor didactice în raport cu nevoile instituţionale şi personale şi de realizare a conexiunii inverse, ca factor de profesionalizare a cadrelor didactice. În acest context, cariera didactică trece forţat printr-o perioadă de multiple transformări, marea lor majoritate fiind determinate de globalizarea şi

europenizarea la care România este parte, de necesitatea armonizării sistemului de învăţământ cu cerinţele pieţei muncii europene, dar şi de schimbările paradigmelor educaţionale, politice, sociale, economice şi axiologice. Toate acestea presupun creşterea continuă a calităţii sistemului educaţional, vizând în continuare profesionalizarea carierei didactice, prin implementarea standardelor profesionale în procesul de formare a viitorilor educatori.

Repere bibliografice:

ARMSTRONG , M., *Managementul resurselor umane: manual de practică*, Editura CODECS, Bucureşti, 2006.

CHIRIMBU, S., SADOVEI, L. *Delimitări conceptuale în managementul formării profesionale şi importanţa în cariera didactică*, Academia Publishing ICPEE, Bucureşti 2021.

IUCU, R. *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, Humanitas Educational, Bucureşti, 2006.

TACTUL PEDAGOGIC CA PROVOCARE A PROFESORULUI MODERN

Sebastian CHIRIMBU
Şcoala Gimnazială nr.32/ USH Bucureşti

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze."
(Maria Montessori, „Descoperirea copilului")

Abordarea conceptului de *tact pedagogic* în literatura de specialitate pedagogică face trimiterea la capacitatea unui profesor de a gestiona în mod adecvat situații complexe de clasă care necesită o acțiune imediată. Putem privi tactul pedagogic ca o punere în practică a intuiției profesorilor? Sau ca o artă sau o abilitate cu care profesorului trebuie să pătrundă în şcoală, în sala de clasă sau la grupa de copii?

În timp ce majoritatea profesorilor, educatorilor, liderilor educaționali și cercetătorilor recunosc importanța tactului pedagogic (și, prin extensie, a intuiției), puține programe de formare profesională sau discipline din domeniul managementului emoţiilor în educaţie sau la locul de muncă acordă o atenție explicită dezvoltării acestei calități importante a profesorilor.

Predarea a devenit din ce în ce mai complexă, mai ales în perioada de pandemie şi post-pandemie, deoarece profesorilor li s-au adresat cerințe mai mari pentru a face față provocărilor societății de astăzi digitalizate și diversității așteptărilor elevilor şi implicit părinţilor şi comunităţii (Flores, 2017). Pentru mulți profesori, cea mai mare provocare este acum abordarea comportamentului problematic al elevilor, deoarece acesta devine din ce în ce mai răspândit, mai complex și mai divers (Goei & Kleijnen, 2009).

Cercetările întreprinse în perioada 2020-2023 la Institutul de Cercetări, Politici şi Evaluare în Educaţie (Asociaţia Profesorilor şi Dascălilor de Pretutindeni) arată că efectele inițiativelor de formare a profesorilor care vizează îmbunătățirea rezultatelor sociale, emoționale și comportamentale ale elevilor din învățământul primar şi gimnazial sunt limitate (utilizând ca sursă de informare: Whear et al., 2013). Evenimentele din clasă sunt doar parțial previzibile și controlabile (Wolff, 2015), iar ghidurile care prevăd în mod adecvat ce ar trebui să facă profesorii în situații specifice nu există.

Educația servește scopurilor calificării, subiectivizării și socializării (Biesta, 2014), iar tactul pedagogic este o calitate importantă pentru a servi fiecăruia dintre aceste scopuri. Predarea cu tact are scopul de a conduce elevul spre creștere şi responsabilizare. Van Manen (1991) face referire la calificare și subiectivizare, afirmând că profesorii cu tact pedagogic împărtășesc ceea ce știu și creează condiții în care tinerii își pot lua procesul de a deveni în propriile mâini.

Prin urmare, *tactul pedagogic* este o artă de a pătrunde şi desluşi conştiinţa individuală, de a prevedea reacţia posibilă a celui pe care îl educăm, respectând în acelaşi timp simţul măsurii.

Naturaleţea comportării profesorului, prietenia neexagerată, seriozitatea fără a genera încordare, impunerea fără enervare, exigenţa fără a cădea în pedanterie sunt doar câteva trăsături definitorii ale tactului pedagogic. Profesorul trebuie să aibă o conduită echilibrată, nici prea indiferentă, nici prea agasantă.

Relaţia profesor-elev a constituit un obiect de reflecţie pentru teoreticienii tuturor timpurilor. Ea reprezintă o „sinteză a relaţiilor interpersonale" pe fundalul cărora se nasc şi se dezvoltă atât virtuţile cât şi viciile. Un om educat este şi un om disciplinat, disciplina fiind o condiţie de baza a muncii şcolare. Disciplina se formează prin educaţia în ceea ce priveşte ordinea, punctualitatea, pregătirea zilnică a lecţiilor, respectarea regulamentului şcolar şi a dispoziţiilor şcolare. O mare influenţă asupra elevilor o are exemplul pe care îl dă profesorul. Ţinuta, corectitudinea, dreptatea şi ataşamentul faţă de copii determină disciplina lor. Totuşi, uneori se întâmplă abateri de la disciplina şcolară, devieri de la comportament. În aceste cazuri trebuie cunoscute mai întâi cauzele acestor stări de lucruri. Acestea pot fi cauze de natură organică, familială sau şcolară. Primul pas al profesorului este cunoaşterea elevilor, a temperamentului, caracterului şi personalităţii lor. Acestea se pot realiza printr-o bună pregătire psihopedagogică şi cu mult tact.

Tipurile de profesori determină implicittipurile de relaţii:

- *relaţiile de tip autocratic*_- profesorul dispune, elevul se supune; educaţia are un caracter dogmatic;
- *relaţia de tip liber*_- educaţia se desfăşoară conform naturii copilului, care conţine în sine tendinţa de a se dezvolta spre bine; profesorul creează condiţii pentru dezvoltarea liberă a personalităţii elevului;
- *relaţia democratică* este o relaţie de colaborare, de cooperare; elevul este îndrumat, ajutat. Această relaţie se bazează pe principiul responsabilităţii;
- *relaţia non-directivă* se caracterizează prin atitudinea de acceptare a profesorului; profesorul se abţine de la orice blocare, intervenţie, pentru ca elevul să se poată auto-descoperi, să-şi cunoască interesele, motivele, aspiraţiile.

Strâns legat de relaţia profesor-elev este conceptul de *stil educaţional*. S-au stabilit trei tipuri de profesori din punct de vedere al stilului educaţional:

1. Profesori impulsivi, spontani, concentraţi pe natura ideii, nu pe relaţie;
2. Profesori autocontrolaţi, sistematici - obţin rezultate bune cu toate tipurile de elevi, inclusiv cu cei ostili;
3. Profesori cu sentimentul de nesiguranţă.

Stilul de lucru al profesorului, natura relaţiilor, atitudinea şi comportamentul elevilor generează un climat sau altul în clasa de elevi: climatul anarhic, climatul rebel sau climatul competitiv şi de cooperare.

- *climatul anarhic*_- unii elevi, care dispun de forţă şi de un temperament impulsiv, creează în clasă o atmosferă de teroare; acest tip de climat apare atunci când profesorul nu fixează împreună cu elevii anumite norme de muncă, le acordă prea mare încredere, nu-i sprijină şi nu-i controlează în activităţile zilnice. Stilul de conducere nu inspiră încredere.
- *climatul reprimant* apare atunci când profesorul este autoritar; nu permite nici un fel de sugestie. Elevii lucrează de frică şi sunt disciplinaţi numai când sunt sub supraveghere. Ei îşi pierd iniţiativa şi aşteaptă numai ordine de la conducători.
- *climatul rebel* se instalează atunci când profesorul sau dirigintele generează, printr-o manieră non-pedagogică, opoziţie din partea elevilor. Membrii grupului simt repulsie pentru profesor şi caută cu orice preţ să-l pună în situaţii dificile. De exemplu, în timpul lecției unii elevi tuşesc ostentativ, fac diferite zgomote determinând profesorul fără experienţă să adreseze expresii jignitoare care să provoace râsul, să întrerupă lecţia şi să înceapă ancheta pentru descoperirea vinovaţilor. Deseori ancheta se soldează cu eşec, clasa fiind solidară în a nu-i deconspira pe cei vinovaţi. Recurgerea la pedeapsă, la critică, la ridiculizare, la lucrări de penalizare poate duce la eşec. Educaţia nu este pur corectivă.

Comunicarea este aptitudinea care nu trebuie să lipsească unui educator: comunicarea verbală, nonverbală şi afectivă, capacitatea de a ,,citi" conduita neverbală a elevilor ţine de ceea ce se numeşte ,,empatie". Fondul repertoriului de comunicare este determinat în mare măsură şi de o sumă de trăsături personale cum sunt: aptitudinea verbală, spiritul de observaţie, tonusul de activitate, expresivitatea mimicii şi a gesticii, dinamismul şi agilitatea, spontaneitatea şi simţul umorului.

Calitatea comunicării verbale a profesorului este de cea mai mare importanţă pentru transmiterea corectă, clară, cursivă, inteligibilă şi sugestivă a informaţiei şi a mesajului educativ. Ea este condiţionată de bogăția vocabularului profesorului, de calitatea exprimării, de ritmul şi cursivitatea vorbirii dar şi de timbrul şi tonul vocii. Plasticitatea comunicării verbale îi aduce profesorului avantajul de a se face mai uşor înţeles şi de a captiva cu mai multă uşurinţă şi în mai mare măsură atenţia şi interesul elevilor. Rolul aptitudinii verbale în acest tip de comunicare este hotărâtor. Valoarea ei este amplificată de existenţa unor calităţi cum sunt: subtilitatea şi rafinamentul exprimării, capacitatea de persuasiune verbală şi gradul cât mai înalt al limbajului elevat. Lipsa aptitudinii verbale dă loc vorbirii inexpresive, forţate, tărăgănate, sau, dimpotrivă, prea rapide, în ritmuri inegale care oboseşte pe elevi. Comunicarea verbală este completată de comunicarea nonverbală: mimica, privirea, zâmbetul, gesturile, poziţia corpului, care aduc un plus de expresivitate comportamentului comunicativ al profesorului. Comunicarea afectivă include exteriorizarea stărilor şi trăirilor afective ale profesorului în relaţie cu ceea ce comunică şi în relaţie cu manifestarea elevilor. Comunicarea afectivă nu înseamnă căderea în familiarism şi lipsă de exigenţă ci menţinerea unei detaşări în măsură să asigure detaşarea necesară. Aceasta se poate face corect numai dacă intervine

autocenzura profesorului. Autocenzura afectivă mai este necesară şi pentru mascarea, stăpânirea şi chiar depăşirea stărilor afective ale profesorului cauzate de factori personali, exteriori şcolii, astfel ca ele să nu influenţeze negativ relaţiile cu elevii, să nu producă teamă, reţinere şi îndepărtarea acestora de profesorul indispus, supărat, nemulţumit.

Aşadar, sarcina profesorului este una complexă şi de cele mai multe ori provocatoare. El trebuie să încurajeze, să-l atragă pe cel distrat, să-l trezească pe visător fără a-i distruge visul, să-i arate grăbitului că ,,graba strică treaba", să-l facă pe fiecare să înţeleagă nevoia muncii, a efortului continuu, acum şi mâine când vor intra în viaţă. Pe bună dreptate, ultimii 15 ani au fost martorii unei atenții sporite pentru sprijinirea profesorilor de a-și construi practica zilnică la clasă atât pe baza dovezilor științifice, cât și a înțelepciunii practice. În același timp, literatura sugerează că sunt necesare atât procese raționale, cât și intuitive (de exemplu, Kennedy, 2002; Johansson & Kroksmark, 2004).

Profesioniștii din domeniul educației recunosc intuiția ca fiind un atu crucial pentru tactul pedagogic al profesorilor.

Cercetările din pedagogie şi ştiinţele educaţiei ar trebui să se străduiască să descrie și să măsoare rolul intuiției în tactul pedagogic al profesorilor și să înțeleagă cum să o dezvolte. O astfel de muncă ar contribui la calitatea instruirii și a climatului din clasă, servind astfel în mod direct elevii/ preşcolarii/ studenţii sau cursanții adulţi. Este timpul să aruncăm o privire mai atentă asupra utilizării intuiției în educație; datorăm acest lucru atât profesorilor noștri, cât și elevilor lor!

Referinţe bibliografice

Allport, G. W, *Structura si dezvoltarea personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991.

Biesta, G., *The beautiful risk of education*, Boulder, CO, Paradigm Publishers, 2014.

Cosmovici A. Iacob L., *Psihologie școlară*, Iași, Editura Polirom, 1998.

Cosmovici, A., *Adolescentul şi timpul său liber*, Iași, Editura Junimea, 1985.

Denise Jarrett-Weeks, *Understanding Motivation & Supporting Teacher Renewal* in "Quality Teaching and Learning Series", UK, Northwest Regional Educational Laboratory, 2001.

Flores, M., "Teaching and developing as a teacher in contradictory times" în *Teachers and Teaching*, 23(2), 123– 126, 2017

Goei, S. & Kleijnen, R., *Dealing with pupils with behavioural problems* (final report), 2019

Johansson, T. & Kroksmark, T.,"Teacher's intuition-in-action: How teachers experience action" în *Reflective Practice: International and Multidisciplinary Perspectives*, **5**(3), 357– 381, 2004

Van der Wolf, K. & van Beukering, T., *Gedragsproblemen in scholen: Het denken en handelen van leraren* [Behavioural problems in schools: The thoughts and actions of teachers] (Leuven, Uitgeverij Acco), 2011

Kennedy, J., "Developing intuition in marginal trainees on teaching practice" în *English Language Teacher Education and Development*, **7**, 44– 53, 2002

Whear, R., Thompson-Coon, J., Boddy, K., Ford, T., Racey, D. & Stein, K., "The effect of teacher-led interventions on social and emotional behaviour in primary school children: A systematic review" în *British Educational Research Journal*, 39(2), 383– 420., 2013

Wolff, C., *Revisiting 'withitness': Differences in teachers' representations, perceptions, and interpretations of classroom management*. Teză de doctorat, Open University of the Netherlands, 2015

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR

Prof. Ramona Nicoleta Mocofan -C.S.E.I .,,Constantin Pufan,, Dr.Tr.Severin

Prof. Maria Chiriță-C.S.E.I. ,,Constantin Pufan,, Dr.Tr.Severin

Învățământul caută să adopte structuri, conținuturi și forme de organizare care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă, să-l pună pe elev în situația de a se dezvolta și de a-și valorifica pe deplin posibilitățile și aptitudinile. Se urmărește începând cu ciclul primar ameliorarea rezultatelor școlare prin valorificarea la maximum a potențialului fiecărei vârste. Printre modalitățile de adaptare a învățământului la particularitățile individuale ale elevilor se înscrie și activitatea diferențiată cu elevii.

Prin diferențierea activității se înțelege cunoașterea și folosirea particularităților individuale cu scopul de a-l ajuta pe elev să se dezvolte la nivelul la care îi permit posibilitățile sale prin eforturi progresive.

"Instruirea diferențiată nu prezintă doar o cerință care privește doar un aspect sau altul al procesului complex de instruire sau educare a elevilor, ci un principiu general care vizează activitatea de învățământ atât ca macrosistem, cât și componentele sale, ca microsisteme. Ea constituie un imperativ al învățământului din vremea noastă și, ca urmare, trebuie concepută o veritabilă strategie de organizare și desfășurare a acesteia."[1]

Fiecare elev are individualitatea lui definită de o serie de aspecte dintre care menționăm:

Un anumit specific psihologic reprezentat de anumite particularități ale proceselor sale psihice; unele însușiri psihice (aptitudini, temperament, caracter) și structuri afectiv emoționale distincte (interese, aspirații, convingeri, trebuințe etc.)

Un anumit specific neurofiziologic reprezentat, în principal, de particularitățile funcționale ale sistemului nervos și ale analizatorilor;

Un anumit nivel de dezvoltare intelectuală: unii memorează mai lent și gândesc mai greu, alții mai repede dar superficial, unii au un spirit de observație mai dezvoltat, alții mai puțin;

Un anumit volum de cunoștințe, priceperi și deprinderi;

O anumită experiență de viață și un anumit stil de a învăța etc.

[1]Radu, T. Ion – *Invatamantdiferentiat. Concepțiișistrategii,* EDP, Bucuresti, 1978

Așadar pentru a impulsiona, a stimula dezvoltarea unor capacități intelectuale, cunoștințele transmise – în general, sarcinile activității de învățare trebuie să prezinte anumite dificultăți racordate la potențialitățile care să poată fi depășite prin eforturi intelectuale susținute, sub îndrumarea profesorului.

Însă, aceste dificultăți trebuie să fie judicios dozate în raport cu posibilitățile intelectuale ale elevilor și cu volumul de cunoștințe, priceperi și deprinderi însușite de ei. Dozarea dificultății cunoștințelor și transmiterea gradată a acestora necesită respectarea unor reguli în predare și învățare cum ar fi trecerea de la ușor la greu, trecerea de la simplu la complex, trecerea de la cunoscut la necunoscut (adică de la cunoștințe însușite anterior la cunoștințe noi, a căror înțelegere este condiționată de legătura acestora cu cele vechi), regula unității și alternanței între concret și abstract, între particular și general (aceasta înseamnă ca în predare-învățare trebuie să se pornească de la perceperea unor exemple și fapte concrete ce vor fi analizate și interpretate pentru elaborarea generalizărilor și invers, pornindu-se de la prezentarea unor noțiuni, definiții, reguli, principii, teoreme pentru ca elevul să opereze cu ele în analiza și interpretarea unui material concret și să identifice astfel generalul în particular.

Procesul de individualizare a activității pedagogice privește îndeosebi tehnologia didactică, tratarea adecvată a unor elevi în desfășurarea lecțiilor, nuanțarea lucrărilor de muncă independentă în clasă și pentru acasă, o modalitate adecvată de prezentare a conținutului în concordanță cu particularitățile însușirii acestuia de către elevi. Deosebirile individuale sunt o realitate, iar natura și gradul lor de dezvoltare sunt de multe ori ușor sesizabile astfel că *" nu ne vom găsi niciodată în fața omului în general, ci întotdeauna în fața unui om particular, a unui individ care este adesea o enigmă."*[2]

Diferențierea instruirii prin intermediul metodologiei didactice constă în adoptarea unor modalități de lucru variate, conjugate, cu conținuturi nuanțate, toate în măsura în care se manifestă diferențe individuale între elevii aceleiași clase.

În acest sens, două tehnici devin tot mai des utilizate: activitatea pe grupe de elevi și învățământul individualizat.

Aceste două forme au și trăsături comune care se refera la faptul că clasa este împărțită pe grupe de nivel (între 2-4 grupe). Această împărțire nu este definitivă, fixă și nu este aceeași

[2]ibidem 1, pag 15

pentru toate obiectele de studiu. Grupele trebuie sa fie mobile, flexibile și permeabile. Deasemenea, activitatea pe grupe alternează cu activitatea frontală, astfel încât nu sunt tulburate relațiile dintre elevi și nu este diminuată coeziunea colectivului. Astfel mobilitatea elevilor de la o grupa la alta devine un stimulent în dorința continuă de a se autodepăși și în același timp previne și efectul neplăcut al clasificării și etalonării elevilor.

Practica frecvent întâlnită în școală este de a considera clasa o formațiune omogenă de elevi și de a o trata în consecință uniform-modelator, luând drept punct de reper așa numitul *"elev mediu"* care din punct de vedere al particularităților psihico-fizice, al ritmului de dezvoltare al proceselor cognitive, morale, afective în realitate nu există.

Într-adevăr, întâlnim frecvent *"elevi mediocri"* din punct de vedere al pregătirii în raport cu colectivul clasei. Orientarea în desfășurarea procesului de învățământ după aceastăcategorie ar face ca rezolvarea sarcinilor să fie ușoară pentru elevii buni și grea pentru elevii slabi. Din această cauză elevii se plictisesc, sunt dezinteresați de activitate, alții nu reușesc să țină pasul. În acest fel, nici una dintre categoriile de elevi nu beneficiază de condițiifavorabile pentru a fi stimulată dezvoltarea și pregătirea sa în funcție de potențialul de care dispune. O asemenea deficiență poate fi corectată numai prin activitatea diferențiată, corespunzătoare particularităților fiecărui elev.

Se cere o îmbinare permanentă - realizată cu măsură și tact pedagogic – a tratării diferențiate a elevilor în contextul activității frontale cu întregul colectiv al clasei. În acest sens *"stabilirea unor sarcini diferențiate pe grupe de elevi sau individuale (concretizate în diverse procedee, forme și tehnici) prin care să se favorizeze fiecărui elev o învățare activă și temeinică desfășurată la cel mai înalt nivel al posibilităților sale, reprezintă calea cea mai eficientă de asigurare a reușitei școlare"*[3]

Esențial este ca în timpul lecțiilor să se desfășoare o activitate intensă și diferențiatăcu elevii pentru a nu încetini ritmul de dezvoltare al celor buni și a permite celor care înregistrează insuccese să-și dezvolte în mai bune condiții capacitățile cerute de programele școlare.

Diferențierea instruirii începe cu programele școlare, sarcini subordonate unui obiectiv pedagogic care indică precis criteriile de reușită sau nivelul performanțelor de atins. Toți elevii trebuie să atingă sau să depășească acest standard al performanțelor școlare. Astfel, grupului cu ritmul cel mai lent, trebuie să-i formulăm sarcini de învățare la nivelul

[3]Tarcovnicu, Victor – *Invatamant frontal, învățământ individual, invatamantpegrupe* – EDP, Bucuresti 1981, pag 36

performanțelor acceptabile. Celorlalte grupuri li se va cere un nivel crescut de performanță. Trebuie să se urmărească deci găsirea mijloacelor potrivite pentru ca toți elevii să-și formeze capacitățile cerute de programele școlare.

Lecția constituie forma principală de organizare a activității instructiv-educative în cadrul căreia se realizează obiectivele educaționale. În activitatea din clasă elevii obțin un anumit randament, aici se manifestă dificultățile de învățare, rămânerea în urmă la învățătură, deci aici este locul cel mai important pentru individualizarea învățământului.

Aceasta presupune o analiza profundă a conținutului învățământului până la nivelul fiecărei lecții și determinarea naturii solicitărilor pe care le impune achiziționarea unor secvențe de cunoștințe și efortul intelectual pe care îl produce.

Este important ca învățătorul să organizeze conținutul lecției astfel încât, pentru a ajunge la o definiție, de regulă, trebuie să adreseze elevilor solicitări diferențiate în raport cu posibilitățile individuale.

Strategia diferențierii învățământului conduce la o gamă foarte variată de forme de lucru și modalități de organizare a activității didactice. O lecție modernă, mobilă se poate construi prin concursul diferențiat al elevilor, aceasta realizându-se prin natura solicitărilor pe care le adresăm elevilor atât în ceea ce privește conținutul învățământului cât și modalitățile de realizare a activității: întrebările adresate elevilor, sarcini privind munca în grup, munca independentă (pe caiete, fișe, la tablă), sarcinile date în activitățile practice.

Pentru elevii cu un nivel scăzut la învățătură, eventual cu un ritm mai lent de activitate intelectuală, cu posibilități limitate, ne orientăm spre sarcini de nivel reproductiv și de recunoaștere pentru a-i ajuta să realizeze obiectivele programei la nivel de limită. Acestea pot viza: însușirea algoritmilor simpli de calcul mintal (operațiile aritmetice de bază) și în scris, să rezolve probleme la nivelul clasei respective, să-și formeze deprinderile de citire, de scriere precum și spititul de observație. Sarcinile de acest gen se formulează în termeni ca: *“rezolvați”, “calculați”, “aflați”,”subliniați cuvintele care ... ”,”dați exemple de ... ”* etc.

O altă categorie de sarcini angajează intelectul mai plenar, fiind vorba de exerciții mai complexe, rezolvarea unor probleme care solicită transfer de cunoștințe și tehnici, exemple noi, rezolvări variate etc.

O a treia categorie de sarcini se înscrie în planul creativității. Li se cere elevilor să interpreteze, să descopere noi aspecte, relații, să inventeze, să elaboreze compuneri, să

compună și să rezolve probleme etc. Lecției trebuie să i se acorde tot mai mult un caracter problematic, de cercetare. Ea trebuie să conțină tot mai multe teme pe care elevii să le rezolve singuri.

Astfel, gândind sarcinile în raport cu efortul pe care îl solicită, adresând fiecărui elev solicitări pe măsura posibilităților lui, pentru a-l determina la un efort sporit, va reuși sprijinirea tuturor elevilor în a da un randament optim.

"Capacitățile de bază și tehnicile de muncă independente reprezintă o scară pe care elevul trebuie să învețe să urce. Dascălul pune în fața elevului această scară și îl învață să urce pe ea." [4]

Participarea activă a elevilor la propria lor formare este stânjenită din învățământul frontal de îndrumarea pas cu pas a cadrelor didactice. De aceea acest mod de organizare a procesului didactic trebuie să fie îmbinat permanent și cu moduri de organizare specifice activității diferențiate: învățământ pe grupe și învățământ individual.

În scopul obținerii unor rezultate bune, un rol deosebit îl are alegerea adecvată și la timp potrivit a modurilor de organizare a procesului de învățământ. Eterogenitatea ridicată a nivelului de pregătire pentru școală a copiilor presupune intensificarea activității diferențiate încă din clasa I. În funcție de obiectivele specifice urmărite, elevii trebuie antrenați în cele trei forme de activitate: frontală, pe grupe și individuală.

Învățarea individualizată este necesarăpentru *"anumiți"*copiii din clasă, vizându-i în mod deosebit pe cei cu CES(cerințe educaționale speciale). Rolul profesorului în cunoașterea elevilor clasei este primordială. El are la îndemână o paletă întreagă de strategii corespunzătoare stilului de învățare și nevoilor fiecărui copil, spre exemplu:

a) cerințe comune pentru toți elevii.

b) cerințe diferențiale: sarcini identice în timp diferit, sarcini diferite și timp diferit, sarcini diferite după posibilitățile copilului, fișe identice cu sarcini progresive.

c) activități individuale cu teme diferite.

Aceste strategii impun utilizarea unui material didactic variat,elevii fiind familiarizați cu tehnici de muncă independentă, stimulează originalitatea și creativitatea elevilor,

[4] Ibidem 3 pag.287

valorificăexperiența anterioară, sunt adaptate la stilurile proprii de învățare, respectă ritmul individual al copilului, stimulează spiritul de echipă, asigură corelarea intereselor copilului cu obiectivele curriculare, fiecărui copil i se acordă încredere în forțele proprii, profesorul permite copilului să participe la evaluarea propriei lor munci, copilul este evaluat și comparat cu el însuși.

Concluzii

Diferențierea pregătirii elevilor se realizează prin posibilitatea oferită elevilor de a alege unele discipline și activități (opționale) pentru o anumită parte a programului obligatoriu. Sistemul opțiunilor completează încă din învățământul primar diferențierea internă (organizarea activității școlare, metodologia utilizată) fiind o formă elastică a diferențierii externe care permite individualizarea instruirii în cadrul școlii unice.

Diversificare conținutului învățământului prin disciplinele opționale este direct proporționala cu trecerea de la structura verticală a sistemului la structura orizontală, de la structura tradițională spre interdisciplinaritate și transdisciplinaritate, constituindu-se ca trepte ascendente în trecerea de la diversitate spre unitate, de juxtapunere spre integrare și de la singular către universal.

În întreaga activitate cu clasa, trebuie să se urmărească să se găsească mijloacele cele mai potrivite ca toți copiii să-și formeze capacitățile corespunzătoare căci *"a instrui", "a educa"* nu înseamnă*" a selecționa"*, ci dimpotrivă, a ne strădui ca toți să reușească.

BIBLIOGRAFIE

Radu, T. Ion – *Învățământdiferențiat. Concepțiișistrategii*,EDP, București, 1978

Bontas, Ioan – *Pedagogie*, Editura All, 1995,

Cucos, Constantin – *Pedagogie*,EdituraPolirom, 2000,

Postelicu, Constantin – *Fundamente ale didacticiiscolare* ,EdituraAramis, 2000, pag 300

ibidem 1, pag 15

Tarcovnicu, Victor – *Invatamant frontal, invatamant individual, invatamantpegrupe* – EDP, Bucuresti 1981, pag 36

Tarcovnicu, Victor - *Invatamant frontal, invatamant individual, invatamantpegrupe* – EDP, Bucuresti 1981, pag 287

CONȚINUTURILE INTEGRATE, FACTOR CE CONTRIBUIE LA CALITATEA EDUCAȚIEI

Profesor înv. primar Angela Chiroșcă
Școala Gimnazială Nr.29 Galați

Realizările actuale ale ştiinţelor din diverse domenii caracterizează educaţia ecologică ca şi unitatea dintre factorii biologici, sociali,economici, tehnici, igienici ai vieţii oamenilor. Pornind de la aceasta,se evidenţiază ecologia socială, tehnică, medicală care examinează conduita omului în raport cu natura.

Astăzi, aplicarea tehnologiilor industriale şi postindustriale la scară socială a înregistrat numeroase efecte negative la nivelul naturii şi alexistenţei umane. Se impune, astfel, tot mai imperios educaţia pentruprotejarea mediului dintr-o necesitate vitală a omenirii: aceea de a-şiapăra existenţa.

Educaţia ecologică – o dimensiune particulară a educaţiei, orientată la formarea conştiinţei ecologice a elevilor prin sensibilizareaacestora faţă de ecosistemul în care îşi desfăşoară activitatea, la optimizarea relaţiei dintre om şi natura înconjurătoare.

Educaţia ecologică sau educaţia referitoare la mediu se referă larelaţia dintre om şi natură. Ea este întemeiată pe înţelegerea valorii netrecătoare a naturii şi a tot ce este viu pe Pământ și orientează omul spre atitudinea grijulie față de natură, resurseleei şi bogăţiile minerale, floră şi faună. Combatereapoluării, conservarea şi dezvoltarea unui mediu ambiant sănătos şiprosper solicită, în primul rând, conştientizarea tuturor locuitorilorglobului asupra gravităţii problemelor ecologice, asupra consecinţelor prezente şi posibile ale acestora asupra lumii.

Factorii ce determină necesitatea educaţiei ecologice:

- poluarea excesivă a naturii în urma industrializării neraţionale;
- consecinţele dezastruoase ale dezechilibrului dintre mediu şidezvoltare;
- apariţia unor boli generate de degradarea cadrului natural deexistenţă (poluarea aerului, a apei, a solului).

Scopul educației ecologice constă în educarea atitudinii responsabile și grijulii față de natură.Atingerea acestui scop este posibilă în condiţiile unei munci sistematice în vederea însuşirii de către educaţi a cunoştinţelor, despre procesele şi rezultatele interacţiunii omului, societăţii cu natura, formării orientărilor valorice, normelor şi regulilor de conduită în raport cu natura.

Una dintre *finalităţile educaţiei ecologice,* aşa cum rezultă din programele internaţionale sau regionale, elaborate în acest sens, este de *„a dezvolta simţul responsabilităţii şi solidaritatea dintre ţări şi regiuni, indiferent de nivelul lor de dezvoltare, pentru păstrarea şi ameliorarea mediului”*

Obiectivele educaţiei ecologice:

• formarea sensibilităţii pentru valorile frumosului din natură, a sentimentului responsabilităţii faţă de generaţia actuală şi de generaţiile viitoare ale populaţiei globului pentru consecinţele deosebit de grave pe care le au atitudinile negative ale omului faţă de mediul înconjurător;

• dezvoltarea capacităţii de a identifica şi a soluţiona probleme concrete legate de relaţiile individului cu mediul său de viaţă, de a lua decizii moral-civice şi juridice relevante;

• formarea deprinderilor de manifestare a grijii faţă de situaţia mediului, prin implicarea în activităţi de apărare a lui împotriva poluării şi deteriorării şi efectuarea unor acţiuni de păstrare, îmbogăţire şi înfrumuseţare a mediului;

• dobândirea unor cunoştinţe ecologice privind raporturile omului cu natura, comportamentele umane în utilizarea mediului înconjurător.

Strategiile şi metodologia educaţiei ecologice

Formarea culturii ecologice poate fi realizată atât în procesul de învăţământ, cât şi în activităţile extradidactice. În ştiinţa pedagogică sunt determinate principiile de bază ale instruirii ecologice şi formării culturii ecologice la elevi. La aceste principii se referă:

- abordarea interdisciplinară a formării culturii ecologice;
- caracterul sistemic şi continuu al studierii materialului ecologic;
- unitatea începuturilor intelectuale şi emoţional-volitive în activitatea de studiere şi ameliorare de către elevi a mediului natural ambiant;
- interconexiunea explorării globale, naţionale şi etnografice a problemelor ecologice în procesul pedagogic.

Modalităţi de realizare a educaţiei ecologice

A. La nivelul învăţământului formal:

a) prin disciplinele şcolare care nu au menire directă de a forma cultura ecologică: limba şi literatura, matematica, istoria etc.;

b) prin disciplinele şcolare care au ca obiective formarea culturii ecologice: biologie, geografie, chimie etc.;

c) prin orele de dirigenţie şi consiliere şcolară;

d) prin disciplina cu orientare specifică educaţiei ecologice. Disciplina poate fi introdusă în planul de învăţământ sub denumirile „educaţie ecologică", „ecologie", „cultură ecologică" etc.

B. La nivelul învăţământului non-formal:

a) prin activităţi extracurriculare;

b) prin activităţi extraşcolare.

Strategiile educaţiei ecologicese vor axa pe înlănţuirea/combinarea metodelor active/interactive: studiul de caz, problematizarea, discuţia, dar şi excursii, voluntariat etc.

În ansamblul componentelor procesului de învăţământ conţinutul integrat ocupă o poziţie centrală, deoarece formarea, adică modificările care se produc la nivelul personalităţii elevului, se bazează pe informare, pe calitatea informaţiilor şi pe modalităţile participative de achiziţionare a acestora de către elevi. Obiectivele educaţionale nu se pot determina în mod abstract, ci numai în raport cu conţinuturile ce sunt vehiculate în activitatea de instruire şi învăţare. Toate celelalte componente ale procesului de învăţământ (metode, mijloace, strategii, etc.) se stabilesc în funcţie de particularităţile conţinuturilor vehiculate.

Proiectarea întregului demers didactic, a situaţiilor de instruire se realizează în funcţie de conţinuturile învăţării integrate, pentru a reliefa valenţele formative. Prin integrare se înţelege stabilirea conştientă a acelor legături între idei, care şi fără voia noastră s-ar fi stabilit, de la sine, deşi mai cu anevoie, pentru că erau cerute de natura lucrurilor. Pe lângă acestea, integrarea are o repercusiune puternică asupra totalităţii vieţii sufleteşti, contribuind astfel puternic la educaţia voinţei şi a sentimentelor, într-adevăr, unitatea intelectuală nu poate să nu influenţeze, structurând unitar, şi viaţa emotivă şi voliţională. Prin efectul unui fel de rezonanţă sufletească, viaţa emotivă şi voliţională a cuiva este determinată de cea intelectuală. Pentru determinarea voinţei, reprezentările iau aspectul de motive.

Bibliografie:

Cucoş, C., Pedagogie. Iaşi: Polirom, 2002.

Gardner, H., Teoria inteligenţelor multiple. Iaşi: Polirom, 2004.
Joiţa, E., Educaţie cognitivă. Iaşi: Polirom, 2002.
Neacşu, I., Instruire şi învăţare. Teorii. Modele. Strategii. Bucureşti: EDP, 1990.
Nicola, I., Tratat de pedagogie şcolară. Bucureşti: Aramis Print SRL, 2002.
Piaget, J., Psihologie şi pedagogie. Bucureşti: EDP, 1972.

TEACHNIQUES OF TEACHING ENGLISH THROUGH ENGLISH

PROF. CHIŞ MARTA MIHAELA - ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.7 PETROŞANI

A language teacher must make decisions all of the time. Some of your decisions are relatively minor ones- should homework be assigned that particular day, for instance. Other decisions have more profound implications. What should be the goal of language instructions? Which language teaching method will be the most effective in reaching it? What is the best means of evaluation to see if it has been reached? There is no single correct answer to questions like these. Each teacher has to answer them for himself. A teacher informed about some of these possibilities, will make better decisions.

To many people, foreign language learning is essentially a question of grammar. In the description of various methods of teaching foreign languages, some of the disagreement very clearly stemmed from the attitude of the teachers toward grammar. Some of them support the idea that it is tremendously important that the students know grammar rules, while others maintain that the person learning a foreign language can speak and write with ease and assurance, without knowing any grammar.

In the course of time, the approaches used in teaching foreign language had to take into consideration several other factors:

1. The purpose of mastering a foreign language, the materials available and the priority objectives;
2. The development of the linguistic theories, the findings of psychological research;
3. The socio- historical conditions of the times that triggered a particular interest in foreign languages.

The question of the methodology appeared as an issue only in the 19th century, with the integration of foreign language teaching into the secondary- school curriculum. A chronological attempt to look into the history of methods used in teaching foreign languages will point to a plethora of hypotheses, theories, approaches, methods, procedures and techniques (the concepts are often confusedly defined), out if which the most important, still use or recently evolved, are presented during the present chapter.

2.2 ORAL PRACTICE

In order to help teachers evaluate different types of oral practice activities from the linguistic point of view we have to find the language needed to handle a variety of oral practice activities in the classroom, to give practice in different elicitation techniques that can be used at the practice adage in the classroom.

We will see the way to use each section:

a. Preliminary discussion

The aim of this preliminary discussion session is not necessary to find answers for all the questions at this stage. It is to add here experience, exchange ideas and to bring problems to light.

Teachers need to:

- List the types of activity suggested in the textbooks which can be used to give the student practice in speaking English;
- Decide how far these activities are designed to help the student and how far to test him;
- Develop any useful techniques to give the students practice in spoken English;
- Take notice that activities based on "information gap" between two speakers, guessing games are often more motivating than drills or exercises;
- Realize that students need practice in recognizing the meaning of the new item and in using it in appropriate situations- in short, they need practice in FORM, MEANING and USE;
- Make an inventory about the visual aids to make the some of the activities more interesting and meaningful.

b. Dialogue practice and lesson extract

- ✓ Dialogues are short enough to be practiced and learnt thoroughly, comparing pronunciation with that of the teacher on the tape.
- ✓ The lessons, longer than the dialogues, are designed to give controlled practice in use of language as well as pronunciation.

The teacher will play the tape and practice and repeating the teacher's part. Then she will underline in the text all the ''marker'' words. The teacher uses to make the class pay special attention, when something different is going to happen. Then play the tape again, repeating just the phrase with marker words in.

c. Classroom language

This section is designed primarily for the non native- speaker teacher of English by some extra linguistic analysis practice, analyzing the forms, meaning and use of suitable teaching items.

The teacher will select the language which relates to the type of practice activity to be used in class. She will adapt it where necessary to suit the students.

REFERENCE LIST

1. Brumfit, Christopher, *Communicative Methodology in Language Teaching***,** Cambridge University Press, Cambridge, 1984.

2. Brumfit, Christopher, *Problems and Principles in English Teaching***,** Pergamos Press, Oxford, 1984.

3. Byrne, D. and Rixon, S., *Communication Games*. London: The British Council, 1982.
4. Carrier, M. and the Centre for British Teachers, *Take 5: Games and Activities for the Language Learner,* London: Harrap, 1985.

VOCABULARY TEACHING – APPROACHES AND TECHNIQUES

Chiş-Dan Irina

Liceul Teoretic „Ion Agârbiceanu" Jibou, jud Sălaj

Vocabulary is often presented in connection to `words`, therefore we have to understand what a word is. Many authors focus on the same idea that a `word` is *a single lexical unit, a multi-word verb, or even lexical units* (Chefneux, 2001).

Nattinger and DeCarrico (1992, cited in Chefneux 2001) claim that in learning a new language, learners have to acquire some exact phrases which they will later break down. That means that if we teach fixed structures we will help students use language appropriately so that they will get familiar with syntactic rules. Knowing fixed phrases will enhance English acquisition. What is knowing a phrase, or even a word? Memorizing it? Understanding it? All or none of the above? Chefneux sustains that the difference between knowing or not a word is not a very clear and specific one: *words cannot be sharply divided into known or unknown.* In Grabe and Stoller's study (1997, cited in Chefneux, 2001) it is proven the fact that words move through several stages of acquisition: unknown, partially/vaguely known, words to which the learner has been exposed before and were not acquired, and well known.

Words knowledge involves knowing such aspects as form, pronunciation, frequency, register, grammatical patterns, collocations, associations, meanings (Hongu, 2004). It also implies understanding of the code meaning of a word and its changing meaning in different contexts. Probably that is why educators often struggle with teaching vocabulary. For a long time the teaching of vocabulary (for elementary or above) was mostly incidental (new words presented as they appeared in textbooks or in listening texts. In time, the simple acquisition of vocabulary items through the practice of other skills proved to be limited and not satisfactory. It is obvious and even accepted nowadays that vocabulary teaching should be part of the syllabus. Some authors even say that vocabulary should be the centre of language teaching because *language consists of grammaticalised lexis, not lexicalised grammar* (Lewis, 1993, cited in Ianosi, 2013)

It is believed that 95% of children can read words that they cannot understand and if vocabulary is not taught to raise their interest in those words, gradually they will loose motivation and will stop participating in lessons.

Edgar Dale was an American educator who developed The Cone of Experience. According to his studies, there are two ways a person can learn: in a passive or in an active way. These two types

of involvement are part of three major categories of experience: symbolic, iconic and enactive, from abstract to concrete (top-down). As concerning Learning there has been a reverted cone where we can see how we learn and how much we remember in two weeks' time.

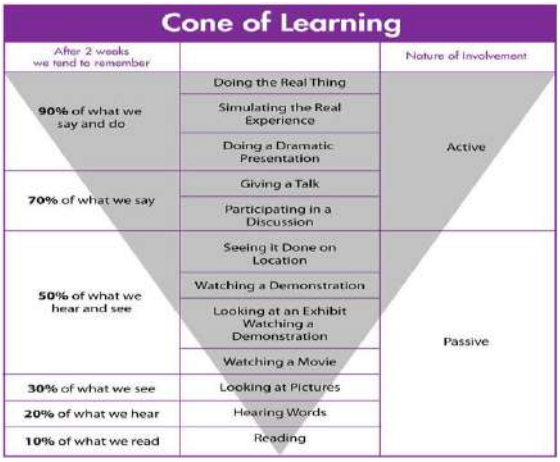

Fig. 1 Cone of Learning

The original cone of experience looks like this and the three sections represent the three categories (symbolic, etc.)

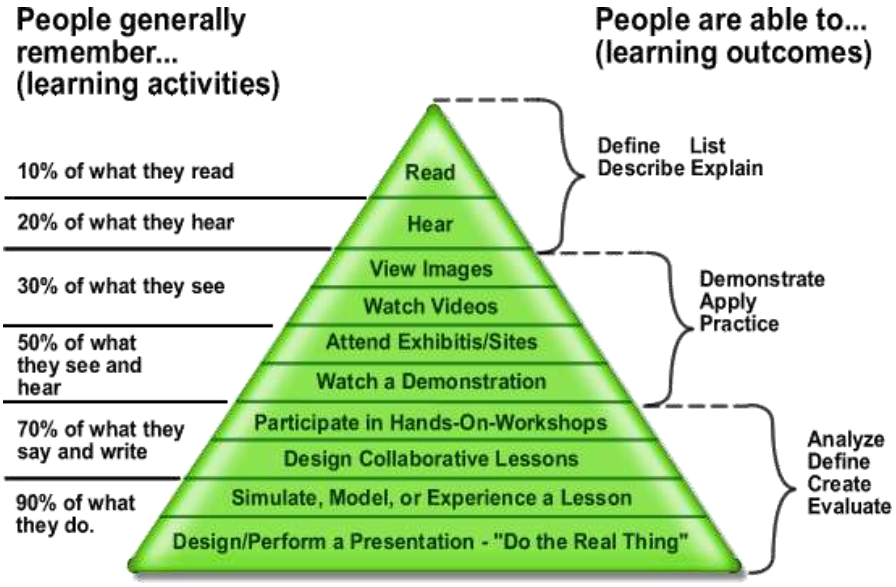

Fig. 2 Cone of experience

What is interesting about this discovery is the fact that what we do we remember way better than what we read or see in a passive way. Applied to vocabulary we could extrapolate that using new words and working with vocabulary items will enhance learning more than any other type of activities. This cone of learning proves to be similar to discoveries in the research section: images have a greater impact than other activities.

Usually vocabulary helps to achieve better communication and better understanding, and communicative approaches understood that very well. Vocabulary has a crucial role in teaching a foreign language – that is what recent ESL acquisition studies have revealed and they even demonstrate the fact that a proficient knowledge of vocabulary can lead to proficient users of that language (Thornbury, 2002, p.160)

In the last decades, vocabulary studies revealed the importance vocabulary plays when learning a new foreign language. All researchers agree on the fact that vocabulary knowledge is the main core of achieving fluency, but the existing debate is whether teaching should be performed implicitly or explicitly. The difference between the two is rather simple: in explicit teaching, vocabulary is explained to students and/or they are involved in related activities, therefore their focus is on vocabulary they learn – that is how intentional vocabulary learning occurs. On the other hand, when talking about teaching vocabulary implicitly, students' mind is focused on something else and all the words they acquire come without them knowing that – this is incidental vocabulary learning. (Murcia, 2001). Teaching vocabulary has never been easy and teachers know that better than anyone; what it is never considered is that students are aware of that too (or maybe more aware of how difficult it is to learnt it). In order for students to be able to learn new vocabulary and to achieve better vocabulary knowledge, teachers must have enough pedagogical tact to know what type of instruction will work best for the learners. Some teachers offer students long lists of new words to be memorized, others engage their pupils into intensive reading with the purpose of vocabulary enhancement, while others explain to the learners the learning process and involves them in it so that they could make this decision (of learning new vocabulary) consciously on their own – that could also motivate them. Despite of all the efforts of these teachers, there are still students who struggle with learning and retaining new words.

And here the major debate appears: are participatory approaches (task-based) better or classical ones function best? Studies have revealed the fact that the old traditional translation-based method works better and students acquire larger amounts of vocabulary (Prince, 1996); other research (McCarthy, 1992) found out that learners try to find an equivalent for words even if those words have divergent meaning in different languages.

1. Approaches dedicated to vocabulary teaching

In the following lines I will try to present four approaches conceived specially for vocabulary as they were discovered in Chefneux (2001).

1.1 Context Alone

It implies no explicit vocabulary learning, all acquisition being made through extensive reading alone. It encourages incidental learning but so far, studies did not show the rate at which learners learn words using this method.

1.2 Strategy Instruction

It promotes specific learning strategies which will help learners to learn on their own. It also tries to show that learning vocabulary in a structured way is more efficient that learning in an unstructured manner. It is recommended for more advanced students – they will be able to understand vocabulary learning strategies or can be guided into discovering other fully-, semi, or de-contextualised methods and techniques.

1.3 Development plus Explicit

It is based on the concept that to young students vocabulary should be introduced explicitly, and in later stages, it should be included in more context-based learning situations. This one is suggested for beginner levels as elementary or intermediate levels should be guided towards context learning activities.

1.4 Classroom Activities

It represents the traditional way of teaching vocabulary: a variety of methods that can be applied in teaching vocabulary lessons. Teacher has the opportunity to choose from the dense field of activities, methods and techniques and to adapt them to the specific of the class – the result will be a lively manner of introducing lexical items. This approach allows teacher to use what he/she needs, when it is needed and in the way it is appropriate.

It appears that the above approaches depend on the purpose of the lesson, time allocated to vocabulary learning and students' level of English. The more personalized the learning and the higher students' involvement is, the faster are learnt the new lexical items.

The field of vocabulary is a very vast one and an extremely provoking one mostly because the simple word *vocabulary* could have different meaning for different people. We have to point out that vocabulary does not simply mean the totality of words in a language, for teachers it means more of a complexity of methods and activities suitable for teaching a given amount of or a certain group of words. For students, usually it means a list of words they have to learn for the next class. Vocabulary is, probably more than other fields, a subjective and sensitive area in English classes, therefore, we cannot establish a *right way* to teach vocabulary just as well as we cannot impose a certain activity for all our students (they are different, and so should be our types of activities).

References

1. Chefneux, Gabriela. *Vocabulary Teaching and Learning: From Theory to Practice*, Infomarket, Brașov, 2001
2. Dale, Edgar. Audio-Visual Methods in Teaching, 3rd ed., Holt, Rinehart & Winston, New York, 1969, p. 108
3. Grabe, W., & Stoller, F. – *Teaching and Researching Reading.* Pearson Education Longman, London, 1997
4. Hongu, Diana. – *The use of texts in teaching vocabulary to intermediate students.* Rovimed Publishers, Bacău, 2014.
5. Ianoși, C. L. – *Creativity - major component in teaching vocabulary in junior high school.* Târgu Jiu, 2013.
6. Lewis, M. – *Teaching Collocations. Further development in the lexical approach.* Hove, Language Teaching Publications, UK, 1993.
7. Prince, P. – Second language vocabulary learning: The role of context versus translations as a function of proficiency. *Modern Language Journal*, *80*, 478-493, 1996.
8. McCarthy, M. – *Vocabulary.* Oxford University Press, Oxford, 1992
9. Murcia, M. C. – *Teaching English as a second or foreign language.* Heilen&Heilen, 2001
10. Nattinger, J.& DeCarrico, J.S. – *Lexical Phrases and Language Teaching.* Oxford University Press, Oxford, 1992
11. Thornbury, S. – *How to teach vocabulary.* Pearson Education Limited, Edinburgh, 2002.

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Chișe Viorelia, Școala Gimnazială ”Dimitrie Cantemir” Baia Mare, Maramureș,2023.

Organizarea conținutului este o parte esențială a procesului de învățare în învățământul preuniversitar. Iată câteva teorii și bune practici care pot ajuta la organizarea conținutului într-un mod eficient:

1. Teoria structurării cognitive - Această teorie sugerează că informațiile sunt mai ușor de înțeles și reținut atunci când sunt organizate într-o structură coerentă și logică. Astfel, conținutul ar trebui prezentat într-o manieră clară și organizată, cu o structură clară de capitole, subcapitole și sub-subcapitole.
2. Învățarea prin asociații - Această teorie sugerează că informațiile sunt mai ușor de reținut atunci când sunt asociate cu alte informații existente în cunoștințele anterioare ale elevului. Astfel, conținutul ar trebui prezentat într-un mod care să permită elevilor să asocieze informațiile noi cu cele vechi.
3. Învățarea activă - Această teorie sugerează că elevii învață mai bine atunci când sunt implicați activ în procesul de învățare, prin intermediul activităților interactive și experiențelor de învățare practică. Astfel, conținutul ar trebui organizat într-un mod care să încurajeze elevii să participe activ la procesul de învățare.
4. Evaluarea continuă - O bună practică este să se efectueze evaluări continue și să se ofere feedback elevilor pentru a le permite să înțeleagă unde se află în procesul de învățare și pentru a identifica eventualele lacune în înțelegerea conținutului.
5. Utilizarea tehnologiei - Tehnologia poate fi un instrument valoros pentru organizarea și prezentarea conținutului într-un mod atractiv și interactiv, cu ajutorul prezentărilor multimedia, animațiilor sau jocurilor educative.
6. Flexibilitate - Este important să se țină cont de nevoile și ritmul de învățare al fiecărui elev în parte și să se ofere un proces de învățare flexibil, care să permită fiecărui elev să învețe în propriul său ritm și stil.
7. Învățarea colaborativă - Este recomandat să se încurajeze colaborarea între elevi și să se organizeze activități care să permită colaborarea și schimbul de idei, pentru a îmbunătăți înțelegerea conținutului prin intermediul discuțiilor și dezbaterilor.

Acestea sunt doar câteva teorii care pot fi aplicate pentru organizarea conținutului în învățământul preuniversitar. În general, este important să se țină cont de caracteristicile și nevoile specifice ale elevilor, precum și de obiectivele de învățare stabilite pentru fiecare disciplină. De asemenea, este important să se ofere o varietate de metode și strategii de învățare pentru a susține diferitele stiluri și ritmuri de învățare ale elevilor.

În plus, organizarea conținutului poate fi influențată și de contextul cultural și social în care se desfășoară procesul de învățare. Este important să se țină cont de aceste elemente și să se adapteze strategiile și metodologiile de învățare la specificul fiecărei comunități sau grupuri de elevi.

În concluzie, organizarea conținutului în învățământul preuniversitar este o parte esențială a procesului de învățare, care poate fi influențată de o varietate de teorii. Este important însă să se ofere un proces de învățare flexibil și adaptat nevoilor elevilor, să se folosească tehnologia și să se încurajeze colaborarea și interacțiunea între elevi pentru a îmbunătăți înțelegerea și asimilarea conținuturilor.

Exemple de bune practici privind abordarea integrata a activitatilor instructiv-educative din educatia timpurie

Argument

" Lasati copilul sa vada, sa auda, sa descopere, sa cada, sa se ridice si sa se insele. Nu folositi cuvinte cand actiunea, faptul insusi, sunt posibile."

Pestalozzi

Pornind de la acest indemn, trebuie sa-i invatam pe copii sa invinga dificultatile prin interventii reale, posibile, sa-i situam in dialog cu mediul sau sa-i facem sa-si exerseze capacitatea de a opta si de a decide.

Si ce alt loc mai potrivit decat SCOALA putem gasi pentru indeplinirea acestui scop nobil? Aici, departe de forfota si apasarea cotidianului, copilul intra intr-un mediu cald, protector si stimulativ, un mediu pe care il putem asemui unei carti cu povesti in care literatura, muzica, artele plastice, natura, miscarea, socialul sunt intr-un permanent dialog intre ele si, implicit, cu copilul.

Programa activitatilor instructiv-educative in gradinita de copii prefigureaza doua mari tendinte de schimbare in interiorul sistemului prescolar, in acord cu prevederile programului educational care porneste de la ideea necesitatii imbunatatirii calitatii educatiei la varstele cat mai fragede, pentru a putea raspunde exigentelor copilului scolar de astazi. Tendintele vizeaza crearea unui mediu educational adecvat, in vederea stimularii continue a invatarii spontane a copilului si pentru introducerea acestuia in ambianta culturala a spatiului caruia ii apartine.

De asemenea, noua programa a accentuat ideea de folosire a contextului ludic si a invatarii active in stimularea rutei individuale a invatarii, fapt pentru care a propus o abordare educationala diferita. Abordarea educationala propusa de programa prescolara se orienteaza asupra folosirii metodei proiectelor tematice de grup, selectate, proiectate si elaborate cu ajutorul copilului si in care brainstorming-ul, lucrul in echipa si actiunea directa a copilului cu mediul sunt mijloacele de baza ale procesului de predare-invatare.

Integrarea curriculara in gimnaziu

Literatura pedagogica actuala descrie integrarea curriculara drept o *modalitate inovatoare de proiectare* a curriculum-ului, care presupune sintetizarea si organizarea didactica a continuturilor din domenii diferite ale cunoasterii, astfel incat sa se asigure achizitia de catre copii a unei imagini coerente, unitare despre lumea reala. Termenul **curriculum integrat** , asa cum este definit de diversi autori (V. Chis,2001, Cretu. C. 1999, Cristea S. 2000) sugereaza in primul rand corelarea continuturilor, insa acest demers necesita o abordare curriculara in care punctul de pornire este cel mai adesea finalitatea/finalitatile urmarite, in functie de care sunt alese toate celelalte componente ale procesului instructiv - formativ.

In practica educationala recomandarea proiectarii integrate a curriculum-ului este considerata o provocare pe care invatamantul scolar si-a asumat-o atat la nivelul proiectarii documentelor curriculare cat si la nivelul micropedagogic, al practicii zilnice. Documentele curriculare care organizeaza activitatea educationala in invatamantul prescolar asigura un cadru normativ care sustine din plin abordarea integrata a curriculum-ului.

Structurarea flexibila a continuturilor ofera cadrelor didactice care lucreaza la acest nivel o libertate de decizie aproape deplina cu privire la tipurile de continuturi pe care sa le ofere copiilor si o autonomie sensibil egala in privinta metodologiei de propunere a acestor continuturi. Singura reglementare formala este data de sistemul finalitatilor cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punct de plecare pe tot parcursul procesului de instruire si formare si, in final, in actiunea de evaluare a performantelor invatarii. In plus, promovarea ideii planificarii pe teme si incurajarea utilizarii metodei proiectelor in activitatile didactice cu prescolarii sunt initiative ce expliciteaza si faciliteaza acest demers al abordarii integrate a curriculum-ului.

Valente formative si provocari ale abordarii integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice in favoarea dezvoltarii unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, in planul profunzimii si solidaritatii cunostintelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifica mai

usor relatiile dintre idei si concepte, dintre temele abordate in scoala si cele din afara ei; baza integrata a cunoasterii conduce la o mai rapida reactivare a informatiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. In planul relatiilor interpersonale integrarea curriculara si, in special, metoda proiectelor incurajeaza comunicarea si rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; in timpul derularii proiectelor se dezvolta un "sens al comunicariii" si o perfectionare implicita a modurilor de grupare; elevii devin mai angajati si mai responsabili in procesul invatarii; curriculum-ul integrat promoveaza atitudini pozitive. In ce priveste rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decat o sursa de informatii.

Luand in considerare aceste avantaje se recomanda abordarea integrata a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind in acelasi timp constienti de probemele complexe pe care un atare demers le implica: abilitatea metodologica a cadrelor didactice pentru integrarea curriculara; realizarea unei coordonari corecte intre temele abordate din perspectiva integrata si temele abordate clasic; stabilirea modalitatilor de evaluare a performantelor individuale, mai ales in situatia invatarii prin cooperare, acomodarea corecta a proiectelor si abordarii pe teme intr-o schema orara coerenta.

Modele de integrare curriculara

Literatura de specialitate ofera o serie de modele de organizare si monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrarii ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiata*, iar detalierea experientelor de invatare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute in programa. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experientele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuala, afectiva, sociala, fizica. Avand in vedere finalitatile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege continuturile ce se inscriu in sfera temei centrale si care pot contribui la atingerea finalitatilor.

b) ***Modelul integrarii liniare (modelul hibridarii)***; in acest nivel, integrarea curriculara se face in jurul unei finalitati de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor si prin specificul integrat, aceste finalitati se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitatile urmarite pentru perioade mai indelulgate de timp si este

foarte potrivit pentru proiectarea interventiei educationale diferentiate si individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrarii secventiale:*** in acest model, cunostintele de aceeasi sfera ideatica sunt predate in proximitate temporala:desi adordarea lor se face distinct, propunatorul faciliteaza transferul achizitiilor invatate de la un domenii la altul, prin comentariile, trimiterile, intrebarile, sarcinile de lucru formulate. Proiectarea pe teme, o cerinta de actualitate in invatamantul prescolar romanesc, ilustreaza cel mai adesea acest model de integrare curriculara.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model consta in studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexa, precum intelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relatia timp-transformare etc., analiza structurilor si compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline optionale utilizand o limba straina:educarea caracterului, continutul fiind parcurs in limba engleza.

e) ***Modelul integrarii in retea.*** Este solutia de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-actiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii opteaza pentru o retea de teme si resurse de studiu corelate cu tema centrala. Domeniul central si cele corelate ale proiectului sunt ele insele teme transdisciplinare si vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul ca aplicarea lui poate crea riscul multiplicarii tematicii proiectului peste posibilitatile de monitorizare a rezolvarii ei. Proiectarea dupa modelul integrarii in retea impune cel putin doua nivele de planificare: constituirea unei harti tematice in care, pornindu-se de la tema centrala, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse si desfasurarea pe categorii si tipuri de activitati a continuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizarii:*** implica stabilirea unui nou domeniu de cunoastere (eventual optional) in jurul caruia, pentru realizarea unor odiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu in acest sens il poate constitui tema "Vremea povestilor" in care dezvoltarea deprinderilor de comuncare si alte finalitati se indeplinesc prin exploatarea continutului povestilor din perspectiva mai multor categorii de activitati prevazute in planul de invatamant.

Sugestii de planificare a activitatilor instructiv-educative

Procesul instructiv-educativ desfasurat in gradinita permite fiecarei educatoare, sau echipe de educatoare, punerea in valoare a propriei experiente didactice, prin activitati educative cu caracter integrat si cu o abordare complexa a continuturilor.

Se impune, asadar ca procesul educational sa fie creativ, interdisciplinar, complex, sa-i stimuleze pe copii in vederea asimilarii informatiilor.

Educatoarea, managerul intregului proces didactic, are libertatea de a alege - singura ori in echipa, tipul de abordare a activitatilor cu prescolarii, in functie de strategiile pe care le stapaneste.

In activitatile integrate accentul va cadea pe actiunile de grup si nu pe cele cu intreaga clasa, in care o idee transcede granitele diferitelor discipline si organizeaza cunoasterea in functie de noua perspectiva, respectand tema de interes.

Alaturi de abordarea interdisciplinara, organizarea modulara si invatarea asistata de calculator, predarea integrata a cunostintelor este considerata o strategie moderna de organizare si desfasurare a continuturilor, iar conceptulde activitate integrata se refera la o actiune in care se imbratiseaza metoda de predare-invatare a cunostintelor, imbinand diverse domenii si constituirea deprinderilor si abilitatilor prescolaritatii.

Integrarea este o maniera de organizare oarecum similara cu interdisciplinaritatea, in sensul ca obiectivele invatarii au ca referinta nu o categorie de activitate, ci o tematica unitara, comuna mai multor categorii. Dar nu trebuie sa facem confuzii intre cele doua concepte si sa identificam interdisciplinaritatea(ca o componenta a mediului pentru organizarea cunoasterii) cu integrarea (ca o idee sau un principiu integrator care rupe hotarele diferitelor categorii de activitate si grupeaza cunoasterea in functie de tema propusa de educatoare ori de copii). Integrarea, ca sintagma, este explicata ca revenirea in acelasi loc, in aceeasi activitate, a mai multor activitati de tip succesiv care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la insusirea continuturilor, la realizarea in practica a proiectul didactic propus.

In codul activitatilor integrate, abordarea realitatii se face printr-un demers global, granitele dintre categoriile si tipurile de activitati dispar, se contopesc intr-un scenariu unitar si de cele mai multe ori ciclic, in care tema se lasa investigata cu mijloacele diferitelor stiinte, evident, continuturile au un subiect comun, care urmeaza a fi elucidat in urma parcurgerii acestora si atingerii obiectivelor comportamentale avute in vedere.

Activitatile integrate vor fi cele prezente in planificarea calendaristica, proiectate conform planului de invatamant, orarului aferent nivelului de varsta, sustinute de experienta cadrului didactic. Educatoarea organizeaza si desfasoara activitati integrate generate de subiecte stabile planificate pentru tot timpul anului. Aceste activitati pot fi desfasurate integrat dupa scenariu elaborat de educatoare ce incepe cu intalnirea de grup, initiata in fiecare zi si care se poate realiza sub forma unei povestiri, a intalnirii cu un personaj, a vizitei unei persoane adulte, prezenta unui animal, o intamplare traita sau imaginata, un eveniment social sau eveniment special petrecut in familie.

Scenariul cadrului didactic ii orienteaza pe copii sa opteze pentru diverse centre care ofera posibilitatea alegerii domeniilor de invatare si a materialelor. Varietatea acestora incurajeaza copii sa manifeste, sa observe, sa gandeasca, sa-si exprime ideile, sa interpreteze date, sa faca predictii.

Elevii isi asuma responsabilitati si roluri in mocrogrupul din care fac parte, participand la jocuri de rol interesante, initiate la sugestia celor din jur sau create chiar de ei.

La completarea scenariului ne pot fi de un real folos vizitele, plimbarile, intalnirile cu specialisti etc. Tematica acestora este aleasa incat prin activitatile integrate sa se inlesneasca contactul cu lumea inconjuratoare. In atentia echipei de profesori se afla in permanent, intreaga paleta de activitati (la alegere, comune, jocuri si activitati de dupa - amiaza) si modalitati de organizare a acestora.

Sugestiile prezentate sunt orientative si lasa loc imaginatiei colegelor, pentru a-si organiza propiile activitati integrate, in functie de grupa pe care o conduc si temele abordate.

Ofer in continuare o exemplificare:

Tema saptamanii: ***Natura***

Subtema: ***Aspecte de iarna***

Luni :

Activitati alese: a) Biblioteca: " Citim imagini cu aspecte de iarna"

b) Stiinta: "Sortam si decupam imagini pentru calendarul naturii"

c) Constructii: (cu pioneze) " Omul de zapada"

Activitati obligatorii: a) Cunoasterea mediului: lectura dupa imagini " A sosit iarna"

b) Activitate muzicala " Tine baba iarna sfat" de L. Comes

Activitati alese: Educatie rutiera " Unde ne jucam/ ne dam cu saniuta? "

Jocuri in aer liber: " Oameni de zaopada"

Marti :

Activitati alese: a) Biblioteca: " Cum este vremea" - convorbire

b) Joc de rol: " De-a gospodinele"

c) joc de masa: " Ce se potriveste iarna"

Activitati obligatorii: a) Activitate matematica - joc didactic "6 nasturi pentru omul de zapada"(predare-invatare)

b) Educatie pentru societate: poveste creata de copii: " Fapte bune, fapte rele"

Activitati alese: jocuri in aer liber "Urme in zapada"

Miercuri:

Activitati alese: a) Biblioteca: " Formulam propozitii despre iarna"

b) Arta: "Crengute de brad cu promoroaca"

c) Constructii: " Crengute de brad" (din betisoare)

Activitati obligatorii: a) Educarea limbajului: povestirea profesorului " Baba iarna face pozne" de Bogdanov

b) Educatie fizica: invatarea mersului in echilibru intre doua linii trasate pe sol. Joc " Trecem puntea"

Activitati alese: educatie pentru sanatate: "Cum ne ingrijim sanatatea in anotimpul iarna"

Joc senzorial " Rece - cald"

Joi:

Activitati alese: a) Biblioteca: repetam poezii despre iarna

b) Stiinta: "Cum se formeaza partia de schi, patinoarul"

c) Joc de rol: " De-a doctorul"

Activitati obligatorii: a) Activitate matematica: compunerea si descompunerea nr. 6 (exercitiu cu mat. individual).

b) activitate practica: taiere "Fulgi de nea"

Activitati alese: concurs de ghicitori

Vineri:

Activitati alese: a) Biblioteca: "Gaseste cuvantul potrivit"

b) Arta:modelaj - "Oameni de zapada"

c) Joc de creatie: " In lumea povestilor"

Activitati obligatorii: a) Educarea limbajului: povestirea copiilor " baba iarna face pozne"

b) Activitate artistico - plastica: pictura "Peisaj de iarna"

Activitati alese: jocuri de miscare alese de copii

Activitate gospodareasca: " Ordine la jucarii"

Concluzii

Reusita predarii integrate a continuturilor in scoala tine in mare masura de gradul de structurare a continutului proiectat, intr-o viziune unitara, tintind anumite finalitati. Invatarea intr-o maniera cat mai fireasca, naturala pe de-o parte si, pe de altaparte, invatarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie sa coexiste in curriculum-ul integrat.

De retinut este faptul ca elevii trebuie sa invete intr-o maniera integrata, fiecare etapa de dezvoltare fiind strans legata de cealalta. Activitatile integrate sunt oportune in acest sens, prin ele aducandu-se un plus de lejeritate si mai multa coerenta procesului de predare-invatare, punand accent deosebit pe joc ca metoda de baza a acestui proces.

Activitatea integrata se dovedeste a fi o solutie pentru o mai buna corelare a activitatilor de invatare cu viata societatii, cultura si tehnologia didactica.

Bibliografie:***Programa activitatilor instructiv-educative din scoala;

Ministerul educatiei si cercetarii "Metoda proiectelor la varste fragede" ;Ed. Miniped. Buc2002

Revista Invatamantului scolar nr. 3-4/2003

I. Argument.

II. Integrarea curriculara in scoala.

III. Valente formative si provocari ale abordarii integrate a curriculum-ului

IV. Modele de integrare curriculara.

V. Sugestii de planificare a activitatilor instructiv-educative.

VI. Concluzii.

ROLUL ȘI IMPORTANȚA

PROIECTELOR ȘI A PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. primar CIBU EUGENIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 SEBEȘ

MOTTO...

,,Fiecare copil pe care-l instruim este un om pe care-l câștigăm !,, (Victor Hugo)

Multitudinea schimbărilor și a noutăților care asaltează viața societății și a fiecărei colectivități umane, a făcut necesară extinderea actului educativ de-a lungul întregii vieți a individului , fiind una din sarcinile care ne revin, nouă , cadrelor didactice. Odată cu evoluția societății, educația cunoaște forme de organizare multiple, iar rolul său a devenit din ce în ce mai important.

Factorilor educativi tradiționali - familie și școală- li s-au alăturat alții noi, precum biserica, mass- media, instituții de cultură, centrele de agrement, adică cei care asigură educația non- formală.

Una din direcțiile fundamentale ale redefinirii învățământului românesc o constituie dezvoltarea liberă, integrală, armonioasă a individului, formarea personalității autonome și creative, prin diversificarea și optimizarea activităților educative extracurriculare și extrașcolare. Așadar , în noul demers educațional al cadrelor didactice se vor redimensiona atât statutul cât și sarcinile acestora, care trebuie să devină manageri de educatie prin intermediul unor proiecte/programe desfașurate pe baza unor acorduri de parteneriat între unitățile școlare și diferiți parteneri înscriși in proiect.

Există o varietate bogată de modalități de realizare a acestor activități, una foarte importantă fiind proiectele educaționale pe care noi le desfașurăm, care cuprind un calendar de activități planificate, care urmăresc realizarea unui scop bine definit, într-un cadru bine stabilit și într-o perioada de timp bine definită. Aceste proiecte educative/educaționale sunt o modalitate de acumulare a unor noi experiențe de cunoaștere, rezolvând probleme practice în diferite situații date, fiind de altfel un instrument al dezvoltării și inovării organzațiilor școlare.

Parteneriatul educațional este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societății prin prisma educativă și presupune participarea la o acțiune educativă comună, interacțiuni constructive acceptate de către toți partenerii, comunicare eficientă între participanți, acțiuni comune cu respectare rolului fiecărui participant, interrelaționare. Parteneriatul educațional mai presupune unitate de cerințe, de opțiuni, decizii și acțiuni educative subordonate actului educativ propriu-zis. Parteneriatul educațional vine în sprijinul dezvoltării personalității copiilor asigurându-le autonomia personală, prin valorizarea socială a fiecăruia dintre ei.

Având în vedere faptul că grădinița pregătește preșcolarul pentru activitate sa școlară, iar școla pregătește elevii pentru viața socială, aceste proiecte au o importanță tot mai mare in activitatea noastră și a copiilor fiind în dialog permanent cu societatea, realizând punți de legătură între nevoile educaționale, resursele și disponibilitatea copiilor și perspectivelor de dezvoltare economică a societății. În acest sens colaborarea grădiniței cu factori externi educaționali sau cu școala, este o activitate organizată, susținută, direcționată spre probleme educative ale tinerei generații.

Aceste activități din cadrul proiectelor educative aduc un surplus de informații copiilor/elevilor astfel că experiența de învățare informală și non-formală completează și lărgește experiența de învățare formală.

Parteneriatul educațional devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unitățile de învățământ și diferitele segmente ale societății, reprezentând modalitatea formală sau informală prin care cele două părți(sau mai multe) decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Pentru ca reușita unui acord de parteneriat să fie la cote maxime, acesta implică:

-identificare scopului, a intereselor comune, utile partenerilor;

-găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus, organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;

-consolidarea eficientă a atitudinilor și tehnicilor diferite care se pot aplica diferitelor sarcini.

Referitor la realizarea activităților de bune practici, la noi în școală, se desfășoară o gamă variată de proiecte și parteneriate educaționale în colaborare cu diferiți factori educaționali, organizate și desfășurate pe nivele de vârstă, local sau la nivel național-proiecte prevăzute în cadrul programelor naționale.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

*practice bazate pe – învățare activă

- învățare prin joc

-învățare prin descoperire utilizând învățare prin cooperare, învățarea reciprocă.

*desfășurarea unor activități commune preșcolari/școlari.

*jocuri distractive

*colaborarea între cadrele didactice- discuții, opinii, analize, strategii didactice ,conținuturi

*jocuri didactice

*concursuri

*activități practice (confecționarea diferitelor obiecte cu prilejuri diferite)

*activități gospodărești

*jocuri didactice interdisciplinare

*vizite la biserică, școală, poliție, brutărie, laborator-cofetărie

*activități de voluntariat/de caritate

*acțiuni de plantare de pomișori în curtea grădiniței

*vizită la cabinetul medical

*plimbări în parc

*excursii

*vizite la muzeu, ludotecă, bibliotecă

*concert de colinde în incinta unor instituții (Primărie, Poliție, Cooperativa Munca)

*serbări cu o anumită tematică

Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru dascălii de azi, necesitând multă creativitate, dynamism în derularea acestora dar și responsabilitate ș iflexibilitate.

Nimeni nu se naște gata învățat, gata format, totul se educă în familie, grădiniță, școală și în societate în scopul integrării active a individului în viața socială.

Bibliografie:

Dumitrana M. „Copilul,familia și grădinița" Iași, ed. Compania, 2000.

Vincent R. „Cunoașterea copilului, ed.Didactică și Pedagogică, București, 1972.

Păuna Adriana Camelia „Rolul jocului în asigurarea continuității între activitatea din grădiniță și cea din școală, ed. Sf .Ierarh Nicolae, București, 2010.

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ LA COPII

Prof. Doina Ciceu

Școala Gimnazială nr.3, Suceava

Cu toţii ne dorim copii cu o inteligenţă emoţională crescută, care să vorbească lejer despre trăirile lor interioare, despre emoţii, care să poată gestiona şi emoţii mai dificile şi chiar greu de suportat precum furia ori dezamăgirea…

Fiecare părinte îşi doreşte să aibă un copil fericit, împlinit, realizat şi sănătos. Din toate punctele de vedere.

Dacă în ce priveşte sănătatea fizică e mai uşor să observăm schimbările şi să luăm măsuri, atunci când vine vorba de sănătatea emoţională şi dezvoltarea abilităţilor sociale, lucrurile necesită puţin mai multă atenţie.

Pentru că sprijinirea dezvoltării emoţionale şi sociale a copilului este la fel de importantă precum grija pentru dezvoltarea fizică sănătoasă.

Pentru a putea construi legături frumoase, relaţii sănătoase, pentru a reuşi să îşi atingă scopurile şi să îşi construiască planuri eficiente, copilul are nevoie de abilităţi sociale şi educarea inteligenţei emoţionale. Abilităţile socio-emoţionale sunt esenţiale pentru un traseu armonios al copilului – în familie, la şcoală şi, mai departe, în carieră şi în viaţă.

Gestionarea emoţiilor este o lecţie fundamentală pentru educaţia copiilor. În lipsa acesteia, orice obstacol sau impact perceput negativ va avea un efect devastator asupra copilului. Iar de aici vor porni temeri, frustrări, pierderea încrederii în sine, a stimei de sine şi, implicit, eşecul.

Dezvoltarea socio-emoţională trebuie să înceapă acasă, încă din primul an de viaţă.
Este adevărat că trebuie să li se satisfacă nevoile zilnice de supravieţuire. Dar toate acestea sunt incomplete fără un sprijin emoțional. Cum spunem, să le punem copiilor noștri haine pe corp și mâncare în stomac și să nu uităm să le punem și iubire și încredere în suflet.

Majoritatea copiilor care provin din medii sărăce sunt nevoiţi să ajungă maturi înainte de vreme şi să îşi închidă în ei dorinţele şi nemulţumirile. Cadrul în care se dezvoltă aceşti copiii

devine crucial, fiind importante nu numai condiţiile materiale ci şi capacitatea celor din jur de a înţelege şi a răspunde nevoilor copiilor. Părinţii nu au timp să îi asculte în fuga lor și de a găsi soluţii problemelor cu care se confruntă. Unii sunt alcoolici, violenți, absenți. Iar copiii se îndreaptă cu paşi grăbiţi spre devenirea lor ca adulţi, fără a şti un lucru elementar: să își exprime dorinţele şi să își descarce frustrările.

Sunt copii cu stimă de sine redusă, cu probleme de integrare şi adaptare la şcoală, randament şcolar slab. Copiii cu hiperactivitate, nervozitate exagerată sau timiditate.

Cu ajutorul jocului, picturii, modelajului, marionetelor, teatrului, dansului şi muzicii, îi putem ajuta pe copii să își exteriorizeze sentimentele şi emoţiile. Să-şi exprime opinia, să se asculte pe ei înşişi şi pe ceilalţi, să coopereze şi să se tolereze.

În interiorul fiecărui copil stă un geniu care cere să fie văzut și lăsat să fie.

Dezvoltarea emoţională şi socială reprezintă un aspect indispensabil în creşterea copilului.. Să-ţi priveşti copilul cu iubire, cu relaxare, să-l iubeşti pentru ceea ce este şi să nu-l mai transformi într-un trofeu cu care să te poţi lăuda.

Copilul este un geniu înnăscut. În funcţie de atenţia primită în familie, acesta poate manifesta geniul şi poate realiza orice își propune – sau poate sări din eşec în eşec, căutându-şi permanent drumul. Acelaşi copil.

Atitudinea părinţilor face diferenţa. Alege să fii un părinte pentru care copilul e prioritar, nu aşteptările tale.

Copiii care sunt crescuţi cu iubire şi susţinere din partea părinţilor sunt mult mai bine protejaţi de pericolele violenţei juvenile, ale comportamentului antisocial, dependenţei de droguri ori suicidului în adolescenţă.

Un părinte cu o conştientizare şi o înţelegere bună a propriilor emoţii – cu alte cuvinte un părinte inteligent emoţional – poate creşte un copil inteligent emoţional.

Acordă-i copilului întreaga ta atenţie, observă-i limbajul corpului, tonul vocii.

Identificarea şi denumirea emoţiilor are un efect de calmare a sistemului nervos, ajutându-i pe copii să-şi revină mai rapid după diverse situaţii supărătoare.

Puteţi să-i ajutaţi pe copii să capete un vocabular al emoţiilor prin diverse jocuri de rol, jocuri de mimă, jocuri cu cartonaşe şi, mai ales, să folosiţi voi înşivă cât mai multe denumiri de emoţii.

Inteligenta emoţională face diferenţa. Dezvoltarea socio-emotionala te poate ajuta să ai copilul pe care ţi-l doreşti, fără să recurgi la ameninţări, ultimatumuri, reproşuri şi comparaţii.

Bibliografie

1. Benga, O., Buzgar, R., Dumulescu, D., Opre, A., & Pintea, S. (2018). Analiza practicilor psihoeducaționale privind dezvoltarea abilităților non-cognitive la copii și adolescenți. București: Editura Alpha MDN.
2. Dryden, W. & DiGiuseppe, R. (2003). Ghid de terapie rațional-emotivă și comportamentală. Cluj-Napoca: RTS.
3. Catrinel A. Ştefan, Kallaz Eva, 2007, Dezvoltarea competenţelor emoţionale şi sociale, Ghid practic pentru educatori, ASCR .

PARTENERIATUL FAMILIE - ȘCOALĂ ÎN VIAȚA ELEVULUI ADOLESCENT

Autor: Prof. ec. Cighir Claudia-Florina
Colegiul Tehnic „Ioan Ciordaș”, Beiuș

Implicarea activă a familiei în viața școlară a adolescentului poate face diferența dintre succes sau eșec. După cum se cunoaște din vasta literatură de specialitate adolescența nu este o perioadă ușoară iar navigarea printre capcanele ei poate avea rezultate dezastruoase dacă adolescentul parcurge calea spre maturizare de unul singur.

Succesul adolescenților în liceu este sporit de mai multe angajamente familiale care își au originea din familie și diverse practici de comunicare. Acolo unde adolescentul are o viață echilibrată, responsabilități adecvate vârstei în familie, reguli de comportament în familie discutate și acceptate de către adolescent ca fiind pentru binele său și așteptări realiste din partea părinților în ceea ce privesc rezultatele școlare ale adolescentului, șansele ca acesta să întreacă aceste așteptări sunt foarte mari.

Problemele apar acolo unde fie familia nu este completă, fie un părinte nu este capabil să ofere copilului său timp, afecțiune, comunicare. De asemenea dacă mesajul pe care părinții îl transmit copilului în legătură cu importanța educației este total opus mesajului pe care școala îl promovează elevul va alege calea minimului efort. Negarea problemelor sau jocul de-a pune vina pe partea adversă atrage consecințe negative în educația elevului.

Să luăm exemplul unui adolescent violent verbal și fizic atât față de colegi cât și față de cadrele didactice. Dacă părintele are o atitudine nepotrivită și minimalizează problema prin afirmații de tipul: „Nu știu ce se întâmplă la școală dar acasă nu s-a întâmplat niciodată să dea dovadă de izbucniri de furie” sau „Este băiat și a fost cu siguranță provocat. Toți băieții reacționează așa dacă sunt provocați” cauzele adevărate ale comportamentului nu vor fi identificate și comunicarea eficientă care urma să aibă ca rezultat găsirea unei soluții personalizate nu se produce iar problema va lua amploare. De aceea importanța transmiterii aceluiași mesaj în ceea ce privesc valorile și atitudinile importante pentru o dezvoltare armonioasă a viitorului adult este capitală și concordanța mesajului se realizează printr-o strânsă legătură școală-familie.

Activitățile de informare pe perioada liceului care abordează nevoile particulare ale adolescenților și ale familiilor acestora pot include ateliere despre sănătatea adolescenților și dezvoltarea lor, comunicarea eficientă între generații, strategii pentru părinți și adolescenți și informații despre facultăți și planificarea carierei.

De asemenea, planificarea unor activități eficiente ajută adolescenții și familiile lor să se descurce cu tranziția de la gimnaziu la liceu și de la liceu la Universitate și apoi înspre primul loc de muncă. Activități care informează părinții adolescenților despre importanța implicării lor continue în educația adolescenților, despre politicile și regulile școlare, despre selecția cursurilor și cerințele pentru absolvire, despre metodele de monitorizare a performanței elevilor și progresul acestora, precum și cum să comunice cu profesorii și administratorii, toate acestea sprijină, familia în implicarea activă în educația adolescentului lor.

Un adolescent care știe că este iubit de părinții săi care însă știu când să sancționeze greșeala cu blândețe și când să tragă ferm o linie de demarcație peste care nu se trece pentru că respectivul comportament nu este adecvat și nu va fi niciodată acceptat pentru că trebuie corectat se va dezvolta armonios. Adolescentul care știe că este ascultat chiar dacă nu este înțeles sau dacă între el și părinții au loc discuții acerbe în contradictoriu care însă nu ies din sfera bunului simț și a respectului reciproc nu va avea nimic împotrivă să își implice părinții în viața sa personală pentru că între el și părinți factorul încredere face diferența. Și dacă implicarea în viața personală nu este o problemă cu siguranță și participarea împreună la diverse acțiuni, activități, ateliere sau evenimente publice organizate de școală sau nu se va realiza cu bucurie și în folosul tuturor.

Bibliografie

1. Catsambis, S. (2001). Expanding knowledge of parental involvement in children's secondary education: Connections with high school seniors' academic success. Social Psychology of Education
2. Crosnoe, R. (2009). Policy levers and entry opportunities for family–school partnerships. In N.Hill & R.Chao (Eds.), Families, schools, and the adolescents: Connecting research, policy, and practice
3. Hill, N., & Chao, R. (Eds.). (2009). Families, schools, and the adolescents: Connecting research, policy, and practice
4. Stone, S. (2006). Correlates of change in student reported parent involvement in schooling: A new look at the National Education Longitudinal Study of 1988. American Journal of Orthopsychiatry

Probleme de geopolitică - Conflictele

John F. Kennedy –"Omenirea trebuie să termine războaiele pentru că altfel războaiele vor termina omenirea."

Conflict înseamnă opoziție, dezacord sau incompatibilitate între două sau mai multe părți. Conflictul poate fi sau nu violent. Conflictul armat dintre state poate evolua în război.

În prezent, principala cauza a izbucnirii unui război sunt conflictele întemeiate pentru accesul la resurse. Însă alte cauze pot fi problemele de gestionare ale tranziției și schimbării rapide sau accentuarea inegalităților socio-economice. Conflictele din ziua de azi sunt cauzate și de exploatarea diferențelor etnice și religioase. Iar în alte cazuri poate fi însăși moștenirea violenței.

Tipurile de conflicte pot avea diferite cauze:

- conflicte pentru interese materiale tangibile: dispute teritoriale, tentative de succesiune, tentativă de asigurare a controlului asupra altor guverne sau conflicte economice privind banii, resursele naturale, comerț, traficul de droguri.
- conflicte pentru idei etnice, religioase, ideologice
- conflicte violente/război
    - Razboiul din Afghanistan (2001-2021)

Deși SUA au invadat oficial pe 7 octombrie 2001 prin lansarea Operațiunii Enduring Freedom, operațiunile ascunse au început cu câteva săptămâni mai devreme. La cincisprezece zile după atacul din 11 septembrie, SUA au introdus pe ascuns membri ai Diviziei de Activități Speciale a CIA în Afganistan, formând Echipa de legătură cu Afganistanul de Nord. Ei s-au legat de Alianța de Nord în Valea Panjshir, la nord de Kabul. În octombrie, echipele Forțelor Speciale, alcătuite din 12 persoane, au început să sosească în Afganistan pentru a lucra cu CIA și Alianța de Nord. În câteva săptămâni, Alianța de Nord, cu asistență din partea forțelor terestre și aeriene americane, a capturat mai multe orașe cheie de la talibani. Talibanii s-au retras în toată țara, menținându-se constant doar în provincia Kunduz , depășiți de sprijinul aerian al SUA. Până în noiembrie, talibanii pierduseră controlul asupra majorității țării.

De la sfârșitul lunii iunie până la mijlocul lunii iulie 2005, Fortele pentru Operatii Speciale ale Fortelor Navale Americane, NAVY SEALS au desfășurat Operațiunea Red Wings ca o operațiune militară comună în provincia Kunar. Misiunea intenționa să perturbe talibanii locali conduși de Ahmad Shah, aducând stabilitate și facilitând alegerile pentru Parlamentul afgan programate pentru septembrie 2005. Operațiunea a fost o victorie a Coaliției, cu un singur supraviețuitor (dramatizat în filmul din 2013 Lone Survivor) și 19 morți.

La 2 mai 2011, oficialii americani au anunțat că liderul Al-Qaeda, Osama bin Laden, a fost ucis în cadrul Operațiunii Neptune Spear, condusă de US Navy SEALS, la Abbottabad, Pakistan.

Pakistanul a fost supus unui control internațional intens după raid. Guvernul pakistanez a negat că l-a adăpostit pe bin Laden și a spus că a împărtășit informații cu CIA și alte agenții de informații despre complex din 2009.

După 13 ani, Marea Britanie și Statele Unite și-au încheiat oficial operațiunea de luptă în Afganistan pe 26 octombrie 2014. În acea zi, Marea Britanie și-a predat ultima bază din Afganistan, Camp Bastion, în timp ce Statele Unite au predat ultima sa bază, Camp Leatherneck, Afganistanului. Aproximativ 500 de trupe britanice au rămas în roluri „non-combat”. La 28 decembrie 2014, NATO a încheiat oficial operațiunile de luptă într-o ceremonie desfășurată la Kabul. Operațiunile continue ale forțelor Statelor Unite în Afganistan au fost în cadrul Operațiunii Freedom's Sentinel ; acesteia i s-a alăturat o nouă misiune NATO sub denumirea de Operation Resolute Support.

- Razboiul din Irak (2003)

Invazia Irakului din 2003 a avut loc între 20 martie și 1 mai 2003 și a dus la începerea Războiului din Irak, care a fost numit Operațiunea Eliberarea Irakului de către Statele Unite ale Americii. La invazie au luat parte trupe din Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Australia, Romania și Polonia. Numărul participanților a fost: SUA aproximativ 192 000 militari, Marea Britanie 45 000 militari, iar din alte țări trupe în număr mai mic.

S-a intenționat deschiderea și unui front în Nord, Turcia refuzând să-i fie folosit teritoriul în acest scop după ce SUA nu și-a dat acordul ca armata turcă să fie folosită împotriva

insurgenților kurzi în Turcia. Merită menționat apoi și faptul că aceste puține războaie care au fost aprobate totuși de către O.N.U., au fost pregătite juridic și declanșate tocmai ca urmare a presiunilor americane (războiul din Coreea și primul război din Golf, din timpul primului președinte G.W. Bush).

Conflictul a fost de scurtă durată, și cu daune minime pentru armatele invadatoare, datorită inegalității între forțele implicate: consecință a unui deceniu de embargo, Irakul a dus lipsă de apărare antiaeriană, iar armata și economia sa se aflau în condiții precare. După înlăturarea regimului bathist (socialist) irakian, S.U.A. și-au proclamat victoria. Așa a început ocuparea Irakului de către coaliția internațională.

- Razboiul împotriva traficanţilor de droguri din Mexic

Războiul mexican împotriva drogurilor, numit și războiul cartelului mexican, este un conflict armat în care cartelurile de droguri se opun guvernului mexican și unii altora. A început să implice armata mexicană la scară masivă din decembrie 2006, deși fusese folosită anterior în lupta împotriva traficului de droguri. La începutul anului 2009, în jur de 36.000 de soldați și polițiști, inclusiv 8.500 doar în orașul Juárez, luptau împotriva a aproximativ 100.000 de membri ai cartelurilor mexicane ale drogurilor și ale unităților paramilitare ale acestora.

Această luptă împotriva traficanților de droguri și stabilirea scorurilor între carteluri au provocat peste 50.000 de decese în țară între venirea la putere a președintelui Felipe Calderón la sfârșitul anului 2006 - Iunie 2012. Cu toate acestea, alte estimări ridică cifra totală la aproximativ 100.000 de victime în aceeași perioadă, fără a se număra cele 27.000 de dispăruți. Drept urmare, numărul omuciderilor pe an nu a încetat să crească în Mexic din 2006, pentru a depăși în 2019 cele 30.000 de victim pe an și a ajunge la un total de aproape 275.000 de persoane ucise de la începutul perioadei. Miza cartelurilor constă în controlul pieței locale și al traficului către Statele Unite, primul consumator mondial de cocaină.

Corupţia: Mulți politicieni sunt implicați în traficul de droguri. Ministrul securității publice din 2006 până în 2012 sub administrarea lui Felipe Calderón, arhitectul „războiului împotriva drogurilor”, Genaro García Luna, a fost arestat în Statele Unite în decembrie 2019 pentru presupusele sale legături cu cartelul de la Sinaloa. În schimbul unor mite în valoare de câteva milioane de euro, se spune că ministrul ar fi protejat activitățile cartelului. Departamentul

de Justiție al SUA consideră că „datorită sprijinului său, organizația și-a menținut activitățile fără intervenție semnificativă din partea autorităților.“ Patru foști guvernatori - Tomás Yarrington, Eugenio Hernández, Roberto Borge și Javier Duarte - fac obiectul unor mandate internaționale de arestare pentru complicitatea lor cu crima organizată. Fostul guvernator Coahuila, Jorge Juan Torres López, a fost arestat la 5 iunie 2019 de poliția federală mexicană din Puerto Vallarta, extrădat în Statele Unite în octombrie 2019, unde a apărut în curtea Corpus Christi la 17 iunie 2020, acuzând spălare de bani legată de droguri și fraudă bancară; se declară vinovat de spălare de bani.

- Razboiul ruso-ucrainean

(2014 - Prezent)

Războiul ruso-ucrainean a început la 20 februarie 2014, dupa Revoluția ucraineană pro-europeană, când trupe speciale rusești fără însemne au ocupat peninsula Crimeea, parte din Ucraina situată pe coasta de nord a Mării Negre, inclusiv clădiri civile, aeroporturi și baze militare.

Pe 26 februarie 2014, persoane înarmate vorbitoare de limba rusă în uniforme militare fără însemne, despre care s-a declarat a fi soldați ruși, au stabilit un punct de control între Sevastopol și Simferopol.

Pe 27 februarie 2014, persoane înarmate în uniforme militare fără însemne au ocupat clădirea Parlamentului din Crimeea și a Consiliului de Miniștri și au înlocuit steagul ucrainean cu steagul rusesc.

Pe 28 februarie 2014, persoane înarmate acuzate de guvernul ucrainean a fi soldați ruși au ocupat Aeroportul Internațional din Simferopol și Aeroportul Internațional din Sevastopol, în timp ce mass-media occidentală și cea independentă au raportat mișcări de trupe rusești în Crimeea, inclusiv elicoptere militare ruse care se deplasau de-a lungul peninsulei și camioane ale armatei ruse care se apropiau de Simferopol, capitala Crimeii.

Oficialii ucraineni au declarat că forțele ruse au preluat o bază aeriană militară în Sevastopol și au înconjurat o bază a pazei de coastă. Pe 24 februarie 2022, înainte de ora 5:00

a.m., ora Kievului, Putin a anunțat o "operațiune militară specială" în estul Ucrainei și "a declarat efectiv război Ucrainei".

În discursul său, Putin a declarat că nu intenționează să ocupe teritoriul ucrainean și că susține dreptul poporului ucrainean la autodeterminare. El a spus că scopul "operațiunii" este de a "proteja oamenii" din regiunea Donbas, predominant rusofonă, despre care a afirmat în mod fals că "de opt ani se confruntă cu umilința și genocidul săvârșit de regimul de la Kiev".

Putin a declarat că Rusia a urmărit "demilitarizarea și denazificarea" Ucrainei. La câteva minute de la anunțul lui Putin, au fost raportate explozii în Kiev, Harkov, Odesa și în regiunea Donbas.

Un presupus raport, scurs din interiorul FSB, a susținut că agenția de informații nu a fost avertizată de planul lui Putin de a invada Ucraina. Imediat după atac,Volodimir Zelenski a declarat legea marțială în Ucraina. În aceeași seară, el a ordonat mobilizarea generală a tuturor bărbaților ucraineni cu vârste cuprinse între 18 și 60 de ani, cărora li s-a interzis să părăsească țara.

Trupele rusești au intrat în Ucraina dinspre nord, din Belarus (spre Kiev); dinspre nord-est, în Rusia (spre Harkov); dinspre est, în Republica Populară Donețk și în Republica Populară Luhansk; și dinspre sud, în Crimeea. Echipamentele și vehiculele rusești au fost marcate cu un simbol militar Z alb despre care se crede că este o măsură de prevenire a focului prietenesc. Litera Z nu există în alfabetul chirilic rus. Cea mai populară teorie a experților militari, pentru a explica simbolurile constă în faptul că acestea au fost aplicate în funcție de zonele în care erau staționate trupele ruse, iar Z fi un simbol pentru “Zapad” (vest).

Resources

https://ro.wikipedia.org/wiki/Conflictul_din_Irak_(2003-prezent)

https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/razboiul-din-ucraina-a-ajuns-intr-un-punct-critic-cele-trei-scenarii-posibile-prin-care-acest-conflict-se-poate-termina-1975691

https://adevarul.ro/stiri-externe/in-lume/arhitectul-razboiului-drogurilor-din-mexic-1989009.html

https://ro.wikipedia.org/wiki/R%C4%83zboiul_din_Afganistan_(2001%E2%80%932021)

Prof. Ramona Cilibiu

Necesitatea conservării germoplasmei în bănci de gene

Iustina Brînduşa CIOBANU - Colegiul Tehnic ,,Samuil Isopescu" Suceava

Cu mii de ani în urmă, oamenii au început cultivarea plantelor ca sursă de hrană. Dintre soiurile sălbatice disponibile, le-au ales pe cele care s-au adaptat mai bine pentru cultivare şi utilizare. Deşi soiurile sălbatice au continuat să persiste în zonele de origine, există un risc permanent de pierdere a variabilităţii genetice a plantelor cultivate şi a rudelor lor sălbatice ca răspuns la condiţiile de mediu în permanentă schimbare şi la practicile culturale (Börner, 2006). În plus, apariţia agriculturii industrializate a redus drastic variabilitatea genetică la plantele cultivate, conducând la un proces accentuat de eroziune genetică care este asociată cu sărăcirea bazei genetice, pierderea de gene, iar în sens larg, cu pierderea unor soiuri (Ghidra şi colab., 2004).

Urbanizarea şi modificarea stilului de viaţă ca urmare a globalizării şi economiei de piaţă contribuie şi ele, indirect, la diminuarea sau chiar pierderea diversităţii, mai ales în cazul culturilor mici. Soiurile vechi şi varietăţile locale ale plantelor de cultură au fost şi sunt cele mai afectate.

Rolul primordial al plantelor în existenţa vieţii dar şi pericolul pierderii surselor de germoplasmă impun necesitatea conservării resurselor genetice vegetale. Istoric vorbind, resursele genetice vegetale au contribuit la stabilirea agroecosistemelor şi au furnizat material iniţial pentru ameliorarea ştiinţifică modernă (Cristea, 1981). Ele rămân fundamentul evoluţiei plantelor de cultură, sursa naturală ce permite adaptarea plantelor la condiţiile de mediu şi care va da posibilitatea amelioratorilor să răspundă noilor provocări ale mileniului III (Străjeru, 1998).

Odată cu creşterea explozivă a populaţiei globului şi a gradului de civilizaţie s-a înregistrat o tendinţă accentuată de reducere a numărului de plante utilizate în alimentaţie, astfel încât în prezent siguranţa alimentară depinde de un număr relativ mic de specii vegetale, doar 30, dintre care grâul, orezul, porumbul şi cartoful asigură cea mai mare producţie (Cristea, 1985).

Deoarece eşecul uneia dintre puţinele plante principale cultivate poate duce negreşit la înfometarea, şi aşa prezentă, a milioane de oameni, se impune conservarea eficientă a diversităţii genetice a acestor plante pentru a putea fi disponibile în permanenţă.

Necesitatea conservării resurselor genetice vegetale derivă din următoarele motive:

- riscul pierderii unui material valoros datorită accidentelor de natură variată;
- reducerea numărului speciilor sălbatice, adevărate rezervoare de gene pentru ameliorarea speciilor.

Conservarea genetică presupune păstrarea întregului fond de plante, de la formele sălbatice la cele moderne, având în vedere păstrarea viabilităţii şi a stabilităţii genetice a materialului stocat pe perioade lungi de timp şi menţinerea integrităţii genetice a materialului iniţial.

La majoritatea plantelor de cultură germoplasma este stocată în depozite de seminţe. Există, totuşi, probleme legate de germoplasma vegetală care nu poate fi stocată sub formă de seminţe, fie datorită faptului că nu formează seminţe sau că acestea sunt recalcitrante, fie pentru că seminţele nu păstrează identitatea genetică a materialului parental din cauza heterozigoţiei (Scherwinski – Pereira şi colab., 2010). Pentru stocarea resurselor genetice ale acestor plante au fost abordate două modalităţi de conservare, *in situ* şi *ex situ*. Cele două categorii de conservare, prevăzute în Convenţia pentru Diversitate Biologică (CDB) (1992) de la Rio de Janeiro, sunt forme de prezervare a resurselor genetice vegetale valoroase care asigură păstrarea unor rezerve protejate, în condiţii în care oferă certitudini în ceea ce priveşte menţinerea genomului lor (Străjeru şi colab., 2001, citaţi de Cachiţă şi Sand, 2011).

Conservarea *in situ* este de scurtă durată şi implică menţinerea soiurilor în habitatele naturale prin practicarea unei agriculturi tradiţionale. Conservarea *ex situ*, presupune conservarea în afara habitatului nativ, pe o perioadă îndelungată de timp, în bănci de gene. Acest tip de conservare este, în general, folosit pentru protejarea populaţiilor în pericol de distrugere, înlocuire sau deteriorare.

În cazul în care menţinerea unei colecţii se face numai în forma clasică, prin plantarea anuală a genotipurilor existente, există riscul pierderii materialului biologic datorită vulnerabilităţii la atacul dăunătorilor şi agenţilor patogeni sau datorită stresului abiotic şi calamităţilor naturale. De aceea, în paralel, germoplasma este conservată şi prin introducerea colecţiei *in vitro*, pe diferite medii adecvate de conservare. În acest caz, materialul biologic conservat nu este supus la perturbaţiile de mediu, se evită alterarea acestuia şi se poate realiza cu uşurinţă multiplicarea rapidă a clonelor şi genotipurilor valoroase (Chiru, 2002).

Două din instrumentele facile de păstrare a germoplasmei în colecţii sunt: conservarea prin *creşterea lentă* şi *crioprezervarea*. Acestea constau în menţinerea culturilor în condiţii fizice sau chimice stresante care să permită extinderea pe cât posibil a intervalului dintre subculturi, fără a afecta vitalitatea culturilor. Cele două metode se bazează fie pe reducerea ratei de creştere a inoculilor, fie prin stoparea creşterii acestora la limita de supravieţuire (Cachiţă–Cosma şi colab., 1999).

Prin urmare, forma *ex situ* de conservare a germoplasmei în băncile de gene include atât menţinerea acesteia în colecţiile *in vitro* cât şi în câmpul experimental.

Cele două modalităţi de conservare (*in situ* şi *ex situ*) a biodiversităţii sunt considerate complementare, nu exclusive.

Bibliografie:.

1. Börner, A., 2006 – *Preservation of plant genetic resources in the biotechnology era.* Biotechnology Journal, vol.1, Issue 12, pp.1393-1404.
2. Cachiţă-Cosma Dorina, Halmágyi Adela, Cristea Victoria, 1999 – *Conservarea germoplasmei vegetale in vitro.* În: Culturi *in vitro* la cormofite. Lucrările reunite al celui de-al VII-lea şi al VIII-lea Simpozion Naţional de Culturi de Ţesuturi şi Celule Vegetale (ed. Cachiţă-Cosma, Ardelean, Crăciun), Cluj-Napoca, pp.54-56.
3. Cachiţă Dorina, Sand Camelia, 2011 – *Biodiversitatea şi băncile de gene*. Vasile Goldiş University Press, Arad.
4. Cristea, M., 1981 – *Resurse genetice vegetale*. Ed. Academiei RSR, Bucureşti, pp. 208-220.
5. Cristea, M., 1985 – *Conservarea genetică a plantelor şi agricultura.* Ed. Academiei RSR, p.90.
6. Chiru Nicoleta, 2002 – *Cercetări privind culturile de ţesuturi in vitro la cartof.* Lucrări Ştiinţifice, Anale ICDCSZ Braşov, vol. XXIX, pp.37-49.
7. Ghidra, V., Botu, M., Sestraş, R., Botu, I., 2004 – *Biodiversitate şi Bioconservare*. Editura AcademicPres, Cluj-Napoca.
8. Scherwinski-Pereira, J.E., Costa, F.H.S., Camillo, J., Silva, D.B., Alves, R.B.N., Vieira, R.F., 2010 - *Tissue culture storage of Brazilian medicinal plants germplasm*. Acta Horticulturae 860: 211-214.
9. Străjeru Silvia, 1998 – *Cercetarea unor procese ecofiziologice ale seminţelor şi fructelor câtorva plante supuse conservării în banca de gene.* Teză de doctorat, Univ. „Al. I. Cuza" Iaşi, p.3.

SPECIFICUL MOTIVAŢIEI ÎNVĂŢĂRII

Liliana Ciobanu
Liceul Tehnologic de Mecatronică şi Automatizări Iaşi

În sensul ei general, noţiunea de motivaţie, introdusă în psihologie la începutul secolului XX, desemnează aspectul energetic, dinamic al comportamentului uman. Dat fiind faptul că motivul este rezultatul unui proces de reflectare, de conştientizare a unei necesităţi, în interacţiune cu mijloacele de satisfacere a ei, totdeauna motivul, motivaţia va fi de natură internă, intrinsecă individului. Existenţa acestor relaţii creează condiţiile interne necesare care determină şi susţin activitatea omului, asigurând astfel dinamica comportamentului său.

În activitatea de învăţare individul este supus influenţei unui sistem larg de stimuli materiali şi sociali care intervin în procesul motivării acestor activităţi.

Între motivul şi scopul învăţării elevilor se stabilesc relaţii multiple şi foarte complexe. Astfel, în general, scopul este subordonat motivului şi odată fixat, întăreşte motivaţia care l-a determinat. De cele mai multe ori însă, în învăţarea şcolară scopurile sunt fixate din exterior, de către profesori, părinţi (mai ales la vârstele mai mici) sub forma unor cerinţe care devin sarcini pentru elevi. Problema care se pune este ca elevii să-şi asume aceste sarcini, să şi le conştientizeze acceptându-le ca şi când ar fi propriile lor scopuri. Aceasta înseamnă că ele trebuie să corespundă unei motivaţii ce ţine de natura internă a personalităţii.

Motivaţia reprezintă ansamblul mobilurilor interne ale conduitei, înnăscute sau dobândite, conştiente sau inconştiente, simple trebuinţe fiziologice sau idealuri abstracte.
Astfel definită, motivaţia stă în spatele tuturor deciziilor, atitudinilor şi acţiunilor umane fiind de aceea denumită „cauzalitatea internă” a conduitei umane.

Organizarea şi funcţionarea motivaţiei umane poate fi caracterizată de următoarele trăsături: diversitatea motivaţională, conflictualitatea motivaţională, ierarhizarea motivaţiei şi variabilitatea motivaţională.

Diversitatea motivaţională arată că omul nu acţionează cel mai adesea sub impulsul unui singur motiv ci sub influenţa mai multor motive organizate în subansambluri motivaţionale.

Motivaţia va dispune de o intensitate, forţă propulsivă cu atât mai ridicată asupra conduitei persoanei, cu cât, în acelaşi subansamblu motivaţional vor fi atrase motive tot mai numeroase şi diverse. De exemplu, elevul care se pregăteşte pentru admitere este multiplu motivat: pe de o parte atracţia pentru materia respectivă şi viitoarea profesie (motivaţii intrinseci); iar pe de altă parte, asigurarea în perspectivă a unui venit (motivaţie extrinsecă pozitivă) sau constrângerea părinţilor (motivaţie extrinsecă negativă).

Privind conflictualitatea motivaţională, aflat în faţa unei decizii sau a angajării unei anumite activităţi, omul poate fi stăpânit de un conflict motivaţional reprezentat prin:

a) motivaţii pozitive care îl împing şi îl îndeamnă în angajarea acelei decizii sau activităţi;

b) motivaţii negative care îl reţin, îl inhibă.

Referindu-se la ierarhizarea motivaţiei, aceasta se organizează într-un sistem ierarhizat în care motivele superioare subordonează motivele primare. Astfel, în diversitatea lor motivele nu sunt deloc egale sau echivalente între ele, ca forţă (valoare, intensitate) propulsivă pentru conduita umană (vezi piramida motivaţională a lui Maslow).

Variabilitatea motivaţională scoate în evidenţă diferenţele motivaţionale dintre oameni, cât şi variaţiile „constelaţiilor" şi ierarhiilor motivaţionale la una şi aceeaşi persoană. Astfel:

a) una şi aceeaşi motivaţie determină la oameni diferiţi comportamente şi activităţi diferite. De exemplu necesitatea obţinerii de bani pentru supravieţuire şi un trai comfortabil determină muncă cinstită, afaceri oneroase, activităţi ilegale;

b) în spatele unuia şi aceluiaşi tip de comportament şi activitate vom găsi, de la om la om, „constelaţii" motivaţionale diferite (de exemplu comportamentul de învăţare motivat divers de la persoană la persoană);

c) „Constelaţiile" şi ierarhiile motivaţionale se modifică în timp, la una şi aceeaşi persoană, fie sub influenţa vârstei sau sub presiunea condiţiilor social-istorice.

Prin conceptul de motivaţia învăţării şcolare desemnăm ansamblul factorilor interni ai personalităţii elevului care-i determină, orientează, organizează şi susţin eforturile în învăţare. Aceşti factori interni sunt motivele, adică acele cauze de ordin mental – imagini, judecăţi, idei – care apar ca rezultat al reflectării în conştiinţa şcolarului a obiectelor, situaţiilor şi cerinţelor mediului şi care intră în relaţie cu trebuinţele sale, determinând anumite tensiuni emoţionale.

Astfel motivele care îi determină pe elevi să înveţe sunt de mai multe feluri: sociale, cognitive, de ordin afectiv, profesionale, ale autorealizării, succesul sau insuccesul şcolar, aptitudinile speciale.

Învăţarea, ca proprietatea generală a sistemului psihic uman, este o expresie a capacităţii de autoorganizare şi autodezvoltare, pe baza unui potenţial ereditar şi în condiţiile activităţii. Învăţarea este şi activitate de asimilare sau însuşire a cunoştinţelor şi operaţiilor intelectuale de constituire a unor sisteme cognitive şi structuri operaţionale.

Învăţarea cognitivă contribuie şi se sprijină pe dezvoltarea analizei şi sintezei, abstractizării şi generalizării, a comparaţiei şi clasificării, a algoritmicii şi euristicii, a sistematizării şi organizării logice a gândirii. În centrul preocupărilor învăţării cognitive este conţinutul informaţional-cognitiv asimilat. Tocmai de aceea învăţarea cognitivă este solidară cu înţelegerea

integrală şi aprofundată a materialului supus studiului şi propune cultivarea inteligenţei. Cea mai activă strategie a învăţării cognitive este problematizarea (prezentarea unor materiale în forma problemelor) şi, în general, activitatea de rezolvare a problemelor.

Deşi strict necesară, memorarea cunoştinţelor, pentru a fi reproduse apoi, nu trebuie să aibă întâietate. Învăţarea cognitivă este concentrată pe gândire şi pe toate posibilităţile ei. Este de aceea necesar ca, în ciuda unor practici defectuoase ale învăţării şcolare, să se acorde învăţării cognitive prioritate în sensul că, în principal să se organizeze învăţarea astfel încât să se clarifice problemele, să fie bine şi sistematic înţeles materialul şi reformulat personal pentru ca apoi să se treacă la acţiunile de memorare şi la controlul temeiniciei stăpânirii lui. În caz contrar, când învăţarea începe şi se reduce la memorare, există riscul ca elevul să înveţe formal şi să fixeze şi reţină cunoştinţe fragmentare şi chiar defectuoase.

Motivaţia nu trebuie considerată şi interpretată, ca un scop în sine, ci pusă în slujba obţinerii unor performanţe înalte. Performanţa este un nivel superior de îndeplinire a scopului. Din perspectiva diferitelor forme ale activităţii umane ceea ce interesează este valoarea motivaţiei şi eficienţa ei propulsivă. În acest context, problema relaţiei dintre motivaţie şi performanţă are nu doar o importanţă teoretică, ci şi una practică.

Relaţia dintre motivaţie, mai corect spus, dintre intensitatea motivaţiei şi nivelul performanţei este dependentă de complexitatea activităţii pe care subiectul o are de îndeplinit. Cercetările psihologice au arătat că în sarcinile simple pe măsură ce creşte intensitatea motivaţiei, creşte şi nivelul performanţei. În sarcinile complexe însă (creative, bogate în conţinut şi în alternative de rezolvare) creşterea intensităţii motivaţiei se asociază, până la un punct, cu creşterea performanţei după care aceasta din urmă scade. Se întâmplă aşa deoarece în sarcinile simple existând unul, maximum două răspunsuri corecte diferenţierea lor se face cu uşurinţă, nefiind influenţată negativ de creşterea impulsului motivaţional. În sarcinile complexe, prezenţa mai multor alternative de acţiune îngreuiază acţiunea impulsului motivaţional, intensitatea în creştere a acestuia fiind nefavorabilă discriminării, discernământului şi evaluărilor critice.

Eficienţa activităţii depinde însă nu numai de relaţia dintre intensitatea motivaţiei şi complexitatea sarcinii, ci şi de relaţia dintre intensitatea motivaţiei şi gradul de dificultate al sarcinii cu care se confruntă individul. Cu cât între mărimea intensităţii motivaţiei şi gradul de dificultate al sarcinii există o mai mare corespondenţă şi adecvare, cu atât şi eficienţa activităţii va fi asigurată.

În acest context, în psihologie a apărut ideea optimului motivaţional, adică a unei intensităţi optime a motivaţiei care să permită obţinerea unor performanţe înalte sau cel puţin a celor scontate.

În cadrul activităţii trebuie să ne mulţumim nu cu orice fel de performanţe, ci cu performanţe cât mai bune, cât mai înalte, care să însemne nu doar o simplă realizare a personalităţii,

ci o autodepăşire a posibilităţilor ei. Stimulul motivaţional care împinge spre realizarea unor progrese şi autodepăşiri evidente poartă denumirea de nivel de aspiraţie. Acesta trebuie raportat la posibilităţile şi aptitudinile elevului. Pentru elevii slabi şi mediocri, nivelurile de aspiraţie relativ scăzute reprezintă succes, în timp ce pentru cei cu aptitudini, un regres, ei vor regresa chiar şi sub raportul valorificării capacităţilor de care dispun. De aceea, este bine ca nivelul de aspiraţie – pentru a avea un efect pozitiv – să fie cu puţin peste posibilităţile de moment. Nu trebuie uitat niciodată că discrepanţa prea mare dintre capacităţi şi aspiraţii este periculoasă.

Bibliografie:

1.Bontaş, I., Pedagogie, Editura ALL, Bucureşti, 1994
2.Carcea M., Strategii de activare a potenţialului creativ, Iaşi, 2003
3.Barbu Alina, Motivaţia învăţării şi reuşita şcolară, Editura Vladimed-Rovimed, 2013

EDUCAȚIA ÎN SECOLUL XXI - PRIORITĂȚI ȘI LIMITE

prof. Paula Tamara Ciobîcă, Colegiul Andronic Motrescu Rădăuți

În secolul trecut, între cele Două Războaie Mondiale, România a avut unul dintre cele mai bune sisteme de învăţământ din Europa ca structură și rezultate, dar mai ales ca eficienţă. Ctitorii învăţământului României moderne, Spiru Haret și Constantin Angelescu, nepotul său prin alianță, au folosit deviza: „Școală cât mai multă! Școală cât mai bună! Școală cât mai românească!”

Lumea este într-o continuă schimbare, globalizarea şi modernizarea impunându-ne să ne adaptăm constant. Tocmai de aceea, pedagogia secolului XXI trebuie să dezvolte capacitatea de adaptare, de schimbare a elevilor. Google are deja toată informaţia de care ai nevoie, nu mai este realist să le ceri elevilor să înveţe cantităţi mari de informaţie pe de rost. În schimb, relevant este cum poţi aplica în pratică şi în folosul societăţii ceea ce ştii.

Ce fel de reformă se propune pentru secolul XXI? Nu este posibil sa proiectezi o reformă punctuală în mod simplist, numai prin emitere de legi, ordine, doar pentru a avea cu ce opera, de programe noi, de discipline noi introduse în planurile-cadru. E nevoie de metode noi de predare-învățare-evaluare. E nevoie de îmbinarea, mai mult ca oricând, a teoriei cu practica. Să nu uităm de cele patru scopuri definitorii ale educaţiei în sec. XXI: a învăţa să înveţi, a învăţa să faci, a învăţa să fii și a învăţa să trăieşti cu alţii.

Un întreg proces de reformă a învăţământului trebuie nu numai să fie învăţat, asimilat, și înţeles, ci trebuie mai întâi absorbit, digerat şi acceptat. Timpurile pe care le trăim impun reconfigurarea a ceea ce noi numim educație prin procesul de învățare. Este necesar să înțelegem că lucrurile evoluează, că sala de clasă poate fi lumea întreagă, iar învățarea trebuie să fie pe tot parcursul vieții.

Învăţarea nu presupune doar acumulare de cunoştinţe, ci creştere, îmbogăţire, evoluţie. Tehnologiile moderne nu sunt ceva ieşit din comun. Papirusul şi hârtia, creta şi stiloul, retroproiectoarele - toate au fost văzute ca inovaţii la început. PC-ul, internetul şi mai noile tehnologii complementare nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativităţii umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca şi celelate inovaţii menţionate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învăţării.

Școala secolului XXI trebuie să-i ajute pe elevi să își dezvolte autonomia, identitatea şi capacitatea de a comunica cu alţii. Școala - privită ca un laborator ce permite elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul individual de învățare, cu sprijinul profesorului care are rolul de a crea scenarii reale de învățare. În condițiile actuale, profesorul trebuie să găsească metodele potrivite pentru a putea susține la același nivel calitatea

procesului educațional. Orele clasice, închise, trebuie înlocuite cu lecții de tip *open up*, care permit elevilor să primească informațiile de bază într-un timp relativ scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron. Prin urmare, rolul primordial al profesorului nu mai este acela de a transmite informații rigide, ci mai ales de a ghida elevul în procesul de învățare. O variantă prin care profesorul poate stimula gândirea creativă și critică a elevilor este și învățarea bazată pe metoda proiectelor, ce constă în rezolvarea problemelor din viața reală prin sarcini ce implică elevii în derularea unor activități colaborative ce sprijină dezvoltarea capacității acestora de a identifica soluții pentru problemele date. Temele unor astfel de proiecte trebuie să implice găsirea unor legături concrete cu viața reală, sarcinile de învățare fiind elementul de bază, scopul fiind de a realiza conexiuni între elemente, de a sintetiza și organiza informații din diverse domenii de interes.

Educația a însemnat, de-a lungul vremii, o continuă încercare. Învățător și învățat deopotrivă fac obiectul provocărilor realității actuale. În calitate de elev ești permanent actorul ghidat de dorința de a afla cât mai multe lucruri, de a acumula cât mai multe cunoștințe, în vederea reușitei la examenele vieții. În calitate de profesor, ești regizorul ce poate realiza un film bun, poate îndruma o echipă de actori extraordinari ce promit un viitor de excepție. Pentru aceasta e nevoie de noi, educatorii.

Ar trebui să începem prin a reanaliza ce este de fapt școala. Școlile au avut rolul de a păstra cunoștințele umane și cea mai bună cale de a învăța ceva a fost aceea de a merge la școală. În prezent acest lucru nu mai este valabil în totalitate, deoarece cunoașterea nu se mai limitează la sălile de clasă sau la niște cărți vechi. Datorită internetului, cunoaşterea este acum accesibilă oricui îşi doreşte să înveţe.

Rolul școlii nu ar mai trebui să fie acela de a umple capul elevilor cu informații. În schimb, școala ar trebui să fie un loc care să îi inspire pe elevi să fie curioși în privința lumii în care trăiesc.

Copiii se nasc nişte exploratori şi atunci când devin mai mari tot ceea ce-şi doresc este să-şi lărgească orizontul cunoaşterii şi să-şi exploreze propriile limite. Să nu le înăbuşim această curiozitate, făcându-i să-și petreacă copilăria pregătindu-se doar pentru a trece un test școlar sau altul, în timp ce aderă la politicile școlare rigide care înăbușă creativitatea și gândirea independentă.

Abilitatea de a se adapta schimbărilor și de a învăța ceva nou ar trebui să fie apreciată mai presus de toate. Au trecut zilele în care oamenii îşi alegeau o profesie pe care o practicau pentru tot restul vieții lor. Oamenii trebui să știe cum să învețe ceva nou de mai multe ori în viața lor şi acest lucru nu este necesar doar pentru a-şi aduce în continuare propria contribuţie în societate, ci și pentru că cunoașterea noastră despre lume progresează incredibil de repede.

Dacă ultima dată când ați învățat ceva nou a fost atunci când ați fost la școală, atunci cu siguranţă nu mai sunteți la curent cu progresele privind înţelegerea lumii în care trăim.

Acest lucru nu trebuie să-i preocupe doar pe cei din generația tânără, adulții trebuie, de asemenea, să se preocupe de educația lor, deoarece majoritatea cunoştinţelor dobândite în școală vor fi în curând depășite.

Câteva sugestii privind educația în secolul XXI:

– Ar trebui să renunţăm la practica prin care copiii sunt adunaţi, în mod arbitrar, în săli de clasă şi forțați să învețe cu toţii același lucru și în același ritm. Avem capacitatea să personalizăm procesul de învățare pentru ca acesta să se potrivească nevoilor și dorințelor fiecărui elev. Există deja mai multe platforme de învățare online, unde sunt predate o mulţime de cursuri de interes pentru elevi.

– Învăţarea activă ar trebui să fie condusă prin teme. Nu ar trebui să mai avem lecţii în care elevii îşi notează informaţiile de pe o tablă, ci mai degrabă elevilor ar trebui să le fie atribuite teme pe care să le rezolve și toate instrumentele necesare pentru a afla cum se rezolvă problemele (imprimante 3d, medii virtuale de învățare, ecrane interactive).

– Învățarea pasivă nu ar trebui să fie rigid structurată. Elevilor ar trebui să li se indice subiectele de învățat și o varietate de materiale educaționale care îi pot ajuta să învețe (podcasturi, prezentări video, tururi virtuale).

– Profesorii trebuie să-i ajute pe elevi să înveţe în mod activ. În loc să le predea o lecţie la toţi, profesorii ar trebui să meargă de la un grup de elevi la altul pentru a-i ajuta să-și dea seama cum să învețe şi de ce cunoştinţe au nevoie pentru a rezolva tema primită. De asemenea, elevii ar trebui să beneficieze de propriul asistent de învățare virtuală, care să le răspundă la orice întrebare pe care o au și să-i ajute să-şi rezolve temele.

– Sălile de clasă trebuie să fie reproiectate, astfel încât acestea să fie spații de creaţie care promovează curiozitatea şi stimulează interacțiunea socială creativă între colegi.

– Scopul educației nu ar trebui să fie trecerea testului A sau a testului B. Dacă elevii sunt obsedaţi de note sau punctaje, atunci dispare bucuria de a învăța. Scopul educaţiei ar trebui să fie acela ca elevii să primească cunoştinţele de bază și să-şi dezvolte creativitatea şi abilitatea de comunicare şi de lucru în echipă.

În plus, prin educație elevii trebuie să înţeleagă cât de importante sunt interdisciplinaritatea și pluridisciplinaritatea. Chiar dacă separarea cunoștințelor în cadrul unor discipline de studiu este uneori folositoare din punct de vedere pedagogic, toată lumea trebuie să-și dea seama că disciplinele şcolare nu pot fi înţelese pe deplin în mod izolat. Acestea sunt, pur și simplu, instrumente care ne ajută să înțelegem lumea în care trăim. De asemenea, elevii ar trebui să știe că pot studia orice disciplină şcolară.. Ceea ce trebuie să reţinem este că cu toţii trebuie să acumulăm un anumit nivel minim de cunoştinţe din orice disciplină de studiu.

O mare parte din afirmaţiile de mai sus ar putea părea idealiste sau nerealiste, dar este nevoie de schimbări radicale în educaţie, dacă vrem ca generaţiile tinere să fie pregătite pentru schimbările din viitor.

Tot mai multe țări încearcă să renunțe la sistemul educațional tradițional, în favoarea unuia orientat pe aptitudinile copiilor. Elon Musk a încurajat o astfel de transformare, propunând un sistem care se axează pe dezvoltarea abilităților practice și pe exploatarea afinităților și înclinațiilor individuale. Miliardarul din spatele *Tesla* şi *SpaceX* a înfiinţat în 2014 o şcoală care găzduieşte douăzeci de elevi (inclusiv cei cinci copii ai săi) şi trei profesori, o şcoală exclusivistă şi inovatoare, gândită după propriile principii şi după nevoile noului mileniu. Numele școlii este *Ad Astra*, ceea ce în latină înseamnă „*Pentru stele*". Se pare că decizia lui Elon Musk se bazează pe convingerea acestuia că școlile ar trebui să-i înveţe pe elevi problema şi nu instrumentele. Ce înseamnă acest lucru? Să presupunem că încercăm să-i învățăm pe elevi cum funcționează un motor. O abordare tradițională ar presupune să predăm lecția despre șurubelnițe și chei. O metodă mult mai bună ar fi să le arătăm un motor şi să le spunem: „Iată, acesta este un motor, cum am putea să-l demontăm?" Evident, răspunsul va fi: „Avem nevoie de o șurubelniță". Astfel, importanța instrumentului devine evidentă, chiar dacă scopul urmărit este învățarea construcţiei motorului.

Pedagogia secolului XXI evidenţiază o problemă cu adevărat importantă: modalitatea de educare a elevilor trebuie să se schimbe. Educația din prezent nu este cu mult diferită faţă de ceea ce a fost în urmă cu o sută de ani. Tehnologia actuală impune o schimbare atât a cunoştinţelor pe care elevii trebuie să le dobândească, cât și a metodelor utilizate pentru educaţia acestora.

Succesele internaţionale ale olimpicilor români, precum şi cele ale absolvenţilor noştri care lucrează în Occident sunt un motiv de mândrie şi speranţă pentru noi, românii. Dar nu fiindcă învăţământul românesc are merite deosebite în aceste succese. Meritele sunt ale tinerilor, ale celor care prin talentul şi inteligenţa specifică naţiunii noastre s-au ridicat deasupra condiţiilor nefavorabile ale unui învăţământ deficitar şi au ajuns să exceleze. Să fie acesta un argument că trebuie să lăsăm învăţământul la nivelul actual ?

BIBLIOGRAFIE

Albu, G., *În căutarea educaţiei autentice*, Editura Polirom, Iaşi, 2002

Dârțu, C., *Personalitatea între schimbare și stabilitate*, în volumul *Psihosociologia schimbării*, coord. Neculau, A., Ferreol, G., Editura Polirom, Iasi, 1998

Marcu V. ş.a. (coord.)., *Educaţia omului de azi pentru lumea de mâine*, Editura Universităţii din Oradea. Ed. a 2-a, 2005

Educația în secolul XXI- priorități și limite

prof. Paula Tamara Ciobîcă

În secolul trecut, între cele Două Războaie Mondiale, România a avut unul dintre cele mai bune sisteme de învăţământ din Europa ca structură și rezultate, dar mai ales ca eficienţă. Ctitorii învăţământului României moderne, Spiru Haret și Constantin Angelescu, nepotul său prin alianță, au folosit deviza: „Școală cât mai multă! Școală cât mai bună! Școală cât mai românească!”

Lumea este într-o continuă schimbare, globalizarea şi modernizarea impunându-ne să ne adaptăm constant. Tocmai de aceea, pedagogia secolului XXI trebuie să dezvolte capacitatea de adaptare, de schimbare a elevilor. Google are deja toată informaţia de care ai nevoie, nu mai este realist să le ceri elevilor să înveţe cantităţi mari de informaţie pe de rost. În schimb, relevant este cum poţi aplica în pratică şi în folosul societăţii ceea ce ştii.

Ce fel de reformă se propune pentru secolul XXI? Nu este posibil sa proiectezi o reformă punctuală în mod simplist, numai prin emitere de legi, ordine, doar pentru a avea cu ce opera, de programe noi, de discipline noi introduse în planurile-cadru. E nevoie de metode noi de predare-învățare-evaluare. E nevoie de îmbinarea, mai mult ca oricând, a teoriei cu practica. Să nu uităm de cele patru scopuri definitorii ale educaţiei în sec. XXI: a învăţa să înveţi, a învăţa să faci, a învăţa să fii și a învăţa să trăieşti cu alţii.

Un întreg proces de reformă a învăţământului trebuie nu numai să fie învăţat, asimilat, și înţeles, ci trebuie mai întâi absorbit, digerat şi acceptat. Timpurile pe care le trăim impun reconfigurarea a ceea ce noi numim educație prin procesul de învățare. Este necesar să înțelegem că lucrurile evoluează, că sala de clasă poate fi lumea întreagă, iar învățarea trebuie să fie pe tot parcursul vieții.

Învăţarea nu presupune doar acumulare de cunoştinţe, ci creştere, îmbogăţire, evoluţie. Tehnologiile moderne nu sunt ceva ieşit din comun. Papirusul şi hârtia, creta şi stiloul, retroproiectoarele - toate au fost văzute ca inovaţii la început. PC-ul, internetul şi mai noile tehnologii complementare nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativităţii umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca şi celelate inovaţii menţionate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învăţării.

Școala secolului XXI trebuie să-i ajute pe elevi să își dezvolte autonomia, identitatea şi capacitatea de a comunica cu alţii. Școala - privită ca un laborator ce permite elevilor să descopere, să cerceteze, să experimenteze și să evolueze în ritmul individual de învățare, cu sprijinul profesorului care are rolul de a crea scenarii reale de învățare. În condițiile actuale, profesorul trebuie să găsească metodele potrivite pentru a putea susține la același nivel calitatea

procesului educațional. Orele clasice, închise, trebuie înlocuite cu lecții de tip *open up,* care permit elevilor să primească informațiile de bază într-un timp relativ scurt, aceștia urmând să aprofundeze noțiunile respective asincron. Prin urmare, rolul primordial al profesorului nu mai este acela de a transmite informații rigide, ci mai ales de a ghida elevul în procesul de învățare. O variantă prin care profesorul poate stimula gândirea creativă și critică a elevilor este și învățarea bazată pe metoda proiectelor, ce constă în rezolvarea problemelor din viața reală prin sarcini ce implică elevii în derularea unor activități colaborative ce sprijină dezvoltarea capacității acestora de a identifica soluții pentru problemele date. Temele unor astfel de proiecte trebuie să implice găsirea unor legături concrete cu viața reală, sarcinile de învățare fiind elementul de bază, scopul fiind de a realiza conexiuni între elemente, de a sintetiza și organiza informații din diverse domenii de interes.

Educația a însemnat, de-a lungul vremii, o continuă încercare. Învățător și învățat deopotrivă fac obiectul provocărilor realității actuale. În calitate de elev ești permanent actorul ghidat de dorința de a afla cât mai multe lucruri, de a acumula cât mai multe cunoștințe, în vederea reușitei la examenele vieții. În calitate de profesor, ești regizorul ce poate realiza un film bun, poate îndruma o echipă de actori extraordinari ce promit un viitor de excepție. Pentru aceasta e nevoie de noi, educatorii.

Ar trebui să începem prin a reanaliza ce este de fapt școala. Școlile au avut rolul de a păstra cunoștințele umane și cea mai bună cale de a învăța ceva a fost aceea de a merge la şcoală. În prezent acest lucru nu mai este valabil în totalitate, deoarece cunoașterea nu se mai limitează la sălile de clasă sau la nişte cărți vechi. Datorită internetului, cunoașterea este acum accesibilă oricui îşi doreşte să înveţe.

Rolul școlii nu ar mai trebui să fie acela de a umple capul elevilor cu informații. În schimb, școala ar trebui să fie un loc care să îi inspire pe elevi să fie curioși în privința lumii în care trăiesc.

Copiii se nasc nişte exploratori şi atunci când devin mai mari tot ceea ce-şi doresc este să-şi lărgească orizontul cunoaşterii şi să-şi exploreze propriile limite. Să nu le înăbuşim această curiozitate, făcându-i să-și petreacă copilăria pregătindu-se doar pentru a trece un test școlar sau altul, în timp ce aderă la politicile școlare rigide care înăbușă creativitatea și gândirea independentă.

Abilitatea de a se adapta schimbărilor și de a învăța ceva nou ar trebui să fie apreciată mai presus de toate. Au trecut zilele în care oamenii îşi alegeau o profesie pe care o practicau pentru tot restul vieții lor. Oamenii trebui să știe cum să învețe ceva nou de mai multe ori în viața lor şi acest lucru nu este necesar doar pentru a-şi aduce în continuare propria contribuţie în societate, ci și pentru că cunoașterea noastră despre lume progresează incredibil de repede.

Dacă ultima dată când ați învățat ceva nou a fost atunci când ați fost la școală, atunci cu siguranţă nu mai sunteți la curent cu progresele privind înţelegerea lumii în care trăim.

Acest lucru nu trebuie să-i preocupe doar pe cei din generația tânără, adulții trebuie, de asemenea, să se preocupe de educația lor, deoarece majoritatea cunoştinţelor dobândite în școală vor fi în curând depășite.

Câteva sugestii privind educația în secolul XXI:

– Ar trebui să renunţăm la practica prin care copiii sunt adunaţi, în mod arbitrar, în săli de clasă şi forțați să învețe cu toţii același lucru și în același ritm. Avem capacitatea să personalizăm procesul de învățare pentru ca acesta să se potrivească nevoilor și dorințelor fiecărui elev. Există deja mai multe platforme de învățare online, unde sunt predate o mulţime de cursuri de interes pentru elevi.

– Învăţarea activă ar trebui să fie condusă prin teme. Nu ar trebui să mai avem lecţii în care elevii îşi notează informaţiile de pe o tablă, ci mai degrabă elevilor ar trebui să le fie atribuite teme pe care să le rezolve și toate instrumentele necesare pentru a afla cum se rezolvă problemele (imprimante 3d, medii virtuale de învățare, ecrane interactive).

– Învățarea pasivă nu ar trebui să fie rigid structurată. Elevilor ar trebui să li se indice subiectele de învățat și o varietate de materiale educaționale care îi pot ajuta să învețe (podcasturi, prezentări video, tururi virtuale).

– Profesorii trebuie să-i ajute pe elevi să înveţe în mod activ. În loc să le predea o lecţie la toți, profesorii ar trebui să meargă de la un grup de elevi la altul pentru a-i ajuta să-și dea seama cum să învețe şi de ce cunoştinţe au nevoie pentru a rezolva tema primită. De asemenea, elevii ar trebui să beneficieze de propriul asistent de învățare virtuală, care să le răspundă la orice întrebare pe care o au și să-i ajute să-şi rezolve temele.

– Sălile de clasă trebuie să fie reproiectate, astfel încât acestea să fie spații de creaţie care promovează curiozitatea şi stimulează interacțiunea socială creativă între colegi.

– Scopul educației nu ar trebui să fie trecerea testului A sau a testului B. Dacă elevii sunt obsedaţi de note sau punctaje, atunci dispare bucuria de a învăța. Scopul educaţiei ar trebui să fie acela ca elevii să primească cunoştinţele de bază și să-şi dezvolte creativitatea şi abilitatea de comunicare şi de lucru în echipă.

În plus, prin educație elevii trebuie să înţeleagă cât de importante sunt interdisciplinaritatea și pluridisciplinaritatea. Chiar dacă separarea cunoștințelor în cadrul unor discipline de studiu este uneori folositoare din punct de vedere pedagogic, toată lumea trebuie să-și dea seama că disciplinele şcolare nu pot fi înţelese pe deplin în mod izolat. Acestea sunt, pur și simplu, instrumente care ne ajută să înțelegem lumea în care trăim. De asemenea, elevii ar trebui să știe că pot studia orice disciplină şcolară.. Ceea ce trebuie să reţinem este că cu toţii trebuie să acumulăm un anumit nivel minim de cunoştinţe din orice disciplină de studiu.

O mare parte din afirmaţiile de mai sus ar putea părea idealiste sau nerealiste, dar este nevoie de schimbări radicale în educaţie, dacă vrem ca generaţiile tinere să fie pregătite pentru schimbările din viitor.

Tot mai multe țări încearcă să renunțe la sistemul educațional tradițional, în favoarea unuia orientat pe aptitudinile copiilor. Elon Musk a încurajat o astfel de transformare, propunând un sistem care se axează pe dezvoltarea abilităților practice și pe exploatarea afinităților și înclinațiilor individuale. Miliardarul din spatele *Tesla* şi *SpaceX* a înfiinţat în 2014 o şcoală care găzduieşte douăzeci de elevi (inclusiv cei cinci copii ai săi) şi trei profesori, o şcoală exclusivistă şi inovatoare, gândită după propriile principii şi după nevoile noului mileniu. Numele școlii este *Ad Astra*, ceea ce în latină înseamnă „*Pentru stele*". Se pare că decizia lui Elon Musk se bazează pe convingerea acestuia că școlile ar trebui să-i înveţe pe elevi problema şi nu instrumentele. Ce înseamnă acest lucru? Să presupunem că încercăm să-i învățăm pe elevi cum funcționează un motor. O abordare tradițională ar presupune să predăm lecția despre șurubelnițe și chei. O metodă mult mai bună ar fi să le arătăm un motor şi să le spunem: „Iată, acesta este un motor, cum am putea să-l demontăm?" Evident, răspunsul va fi: „Avem nevoie de o șurubelniță". Astfel, importanța instrumentului devine evidentă, chiar dacă scopul urmărit este învățarea construcţiei motorului.

Pedagogia secolului XXI evidenţiază o problemă cu adevărat importantă: modalitatea de educare a elevilor trebuie să se schimbe. Educația din prezent nu este cu mult diferită faţă de ceea ce a fost în urmă cu o sută de ani. Tehnologia actuală impune o schimbare atât a cunoştinţelor pe care elevii trebuie să le dobândească, cât și a metodelor utilizate pentru educaţia acestora.

Succesele internaţionale ale olimpicilor români, precum şi cele ale absolvenţilor noştri care lucrează în Occident sunt un motiv de mândrie şi speranţă pentru noi, românii. Dar nu fiindcă învăţământul românesc are merite deosebite în aceste succese. Meritele sunt ale tinerilor, ale celor care prin talentul şi inteligenţa specifică naţiunii noastre s-au ridicat deasupra condiţiilor nefavorabile ale unui învăţământ deficitar şi au ajuns să exceleze. Să fie acesta un argument că trebuie să lăsăm învăţământul la nivelul actual ?

BIBLIOGRAFIE

Albu, G., *În căutarea educaţiei autentice*, Editura Polirom, Iaşi, 2002

Dârțu, C., *Personalitatea între schimbare și stabilitate*, în volumul *Psihosociologia schimbării*, coord. Neculau, A., Ferreol, G., Editura Polirom, Iasi, 1998

Marcu V. ş.a. (coord.)., *Educaţia omului de azi pentru lumea de mâine*, Editura Universităţii din Oradea. Ed. a 2-a, 2005

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Adriana-Maria Cioca
Palatul Copiilor Târgu Jiu

„Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea”
Nelson Mandela

Succesul şcolar al elevului depinde în mare măsură de competenţa acestuia de a învăţa independent şi de a-şi monitoriza propria activitate de învăţare. Concomitent, succesul oricarui elev constă în responsabilitatea acestuia de a-și cunoaște propriile viziuni si idealuri, și de a-și stabili parametri cheie în materializarea acestora. ‘Distanțarea’ de mediul școlar tradițional implică cunoașterea de sine, motivația și crearea unui sistem propriu de monitorizare al activităților independente. Aspecte care nu se pot realiza la orice nivel de vârstă, ci mai degrabă odată cu trecerea spre maturitate, atunci când rolul profesorului este acela de a oferi un background de inspirație în procesul de învățare. Pentru a fi pregătit la acest nivel, încă de la o vârstă fragedă, elevul trebuie să primească sprijin continuu și necondiționat atât din partea profesorului cât și al părinților, să realizeze activități conforme nevoilor sale, în special activități de creativitate care îl vor sprijini mai târziu pentru o integrare ușoara în societate.

Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți**,** unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea. Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea**.**

Învățarea trebuie să fie bazată pe activități practice și nu pe acumularea de informații. Educația formală se adresează elevilor ca o educație fundamentala, obligatorie, gratuita și de durată, având un caracter organizat ce se supune sistemului de învățământ. Pe de alta parte, educația nonformală se realizează prin intermediul activităților extrașcolare, opționale sau

facultative și servește unei varietăți mari de cerințe de învățare atât în rândul tinerilor cât și al adulților. În aceste condiții profesorul devine mediatorul care leagă cele doua tipuri de educație și contribuie în mod evident la formarea personalității elevului. Cu alte cuvinte, educația nu înseamnă doar învățarea (mai mult sau mai puțin) a unei materii sau a mai multora, așa cum se accentua până nu demult; educația înseamnă, respect, empatie, dăruire, iubire,disciplina, cultura, civilizate, etica, moralitate; toate acestea respectate în sensul lor de baza creează tinerii ce vor fi lideri ai viitorului într-o zi. Mai mult, gândirea este întotdeauna în corelație cu fapta, daca gândești corect, acționezi corect. De aceea etalarea cele doua forme de învățare trebuie sa coexiste într-o strânsă legătură cu nevoile elevului pentru a-l pregati si integra corect în societate, o societate primitoare si prosperă bazată întru-totul pe educația primită anterior.

Calitatea în educație presupune obiective reale la nivelul celor educați prin motivație rezultate, idealuri, realizate bineînțeles printr-o comunicare eficientă. Recurgând la toate acestea, dascălul poate acorda șanse egale tuturor elevilor într-un mediu de desfășurare al activităților care să sporească creativitatea și originalitatea și să trateze cu respect ideile tuturor oricât de ciudate ar părea la prima vedere. În acest sens, trebuie să dispună de materiale de actualitate, dar și să utilizeze cât mai mult posibil strategii didactice interactive plăcute și apropiate cerințelor elevilor, permitându-le acestora să dețină, în mod inconștient, controlul asupra a ceea ce-și doresc să realizeze, chiar și dincolo de preocupările de studiu. În societățile în care există un nivel educațional mai ridicat, populația este mai solidară, mai tolerantă și mai respectuoasă atât cu semenii cât și cu mediul lor de viața.

Noile generaţii sunt viitorul, iar modul în care sistemul educaţional, nu doar familia, îi pregăteşte pentru ziua de mâine arată şi calea spre care o să evoluăm ca societate. Tocmai din acest motiv copiii trebuie să înveţe la şcoală lucruri cât mai noi, care să-i ajute să-şi croiască singuri un drum în viaţă.

Bibliografie

1. Dr. Heer, Dain, *Fii tu , schimbă lumea! (E acum momentul?)*, ed. For you, București, 2018
2. Avatar, Michae, *Being creative, Fii inspirat, descoperă-ți originalitatea.*, ed. DPH, București, 2018
3. https://madreshoy.com/ro/como-la-educacion-puede-cambiar-el-mundo/

DESPRE IMPORTANŢA PREDĂRII ECONOMIEI IN ŞCOLI

Cătălina Ciocan, Colegiul Naţional "Ştefan cel Mare", Hârlău

Economia este o disciplină care este din ce în ce mai importantă în viața noastră de zi cu zi, deoarece afectează modul în care funcționează societatea noastră și modul în care ne desfășurăm activitatea economică. În acest context, predarea economiei în școli poate fi extrem de benefică, întrucât poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine lumea înconjurătoare și să își dezvolte abilități esențiale pentru viață.

Predarea economiei în școli poate ajuta elevii să înțeleagă conceptele cheie ale economiei, cum ar fi oferta și cererea, inflația, costul de oportunitate și conceptul de eficiență economică. Aceste concepte pot fi utile în viața de zi cu zi a elevilor, deoarece aceștia pot folosi aceste cunoștințe pentru a-și gestiona mai bine finanțele personale și pentru a înțelege mai bine evenimentele economice care afectează societatea.

Economia, ca disciplina de studiu, are un caracter teoretic-aplicativ si un anumit grad de dificultate in intelegerea fenomenelor si proceselor economice, a conexiunilor dintre ele si de aplicare a lor in viata reala. La nivelul elevilor de liceu, studiul economiei valorifica formarea si consolidarea competentelor, deprinderilor si aptitudinilor practice necesare pentru a face fata exigentelor legate de pregatirea la clasa sau la examenele viitoare.

În plus, predarea economiei poate ajuta elevii să își dezvolte abilități precum gândirea critică, luarea deciziilor și abilitățile de comunicare, ceea ce poate fi benefic nu doar în cariera lor viitoare, ci și în viața personală.

Cu toate acestea, este important ca predarea economiei să fie făcută într-un mod accesibil și interesant pentru elevi, astfel încât aceștia să nu se simtă descurajați sau plictisiți. Profesorii de economie ar trebui să încurajeze elevii să ia parte la discuții și dezbateri și să își dezvolte propriile lor idei și opinii, astfel încât să înțeleagă cum se aplică conceptele economice în viața reală.

În concluzie, predarea economiei în școli poate fi o experiență valoroasă pentru elevi, deoarece îi poate ajuta să înțeleagă mai bine lumea înconjurătoare și să își dezvolte abilități esențiale pentru viață. Cu toate acestea, este important ca predarea economiei să fie făcută într-un mod accesibil și interesant pentru elevi, astfel încât să fie capabili să își păstreze interesul și să își dezvolte abilitățile pe termen lung.

Bibliografie:

1. Oana Simona Carmen –Hudea - Incursiune in lumea teoriilor economice si a modelelor asociate;
2. Florina Pana - Economie. Concepte, formule, probleme, rezolvari, Editura Nomina, 2022;
3. Florea Voiculescu - Educatia in economia de piata – Editura Institutul European, 2008;
4. Elena Ştirbu - Economie , Elemente de Teorie Fundamentală, Elemente de Microeconomie, elemente de Macroeconomie, Editura Sedcom Libris;

LUCRĂRI PRACTICE CREATIVE APLICĂND DEFORMAREA PLASTICĂ LA RECE – EXEMPLU DE VALORIFICARE A EDUCAȚIEI S.T.E.A.M

Prof. Ciocîrlan Maria – Augustina

Liceul Tehnologic„Dimitrie Leonida„ Piatra Neamț

Începând cu anul 2007, educația STEAM s-a dezvoltat, în încercarea de a crește interesul elevilor pentru științele exacte și tehnologie. Educația STEAM contribuie la îmbunătățirea motivației elevilor şi la dezvoltarea abilităților cognitive, precum și la formarea abilităților necesare pentru obținerea și menținerea unei profesii. Învățarea activă a disciplinelor STEAM stimulează inovația, imaginația și creativitatea elevilor. Implicarea în proiectele interdisciplinare permite elevilor să gândească creativ și liber.

Pe lângă inteligența emoțională, educația STEAM reprezintă un avantaj deosebit pentru elevi și trebuie integrată în dezvoltarea lor de la cele mai mici vârste. Abilitățile STEAM vor fi printre cele mai căutate trăsături pe piața muncii.

Dar ce înseamnă de fapt STEAM? Acronimul provine din limba engleză și se referă la 5 subiecte: Science, Technology, Engineering, Arta și Maths (știință, tehnologie, inginerie, artă și matematică).

Scopul acestei abordări este de a crea un mediu de învățare în care elevii folosesc abilitățile din aceste 4 (sau 5) domenii pentru a rezolva probleme reale. Provocările educației STEAM includ ideea de lucru în echipă, de dialog, de punerea întrebărilor relevante, de căutarea informațiilor importante și de contextualizarea acestora în vederea descoperirii celor mai bune soluții. Este necesar ca educația STEAM să încorporeze elemente din toate cele 5 discipline în fiecare activitate? Nu, scopul educației STEAM este de a încuraja elevii să descopere soluții inovative printr-o varietate de opțiuni.

Din perspectivă aplicativă, am prezentat un exemplu de valorificare a educației STEAM în învățământul profesional.

Disciplina: Lăcătușerie generală
Clasa: a - IX-a
Tema: Deformarea plastică la rece.

Știință	**Tehnologie**	**Inginerie**	**Artă**	**Matematică**
Vor fi identificate raporturile dintre compoziția chimică,	Fiecare echipă va realiza o lucrare practică creativă folosind	Se va propune elevilor să participe cu soluții privind modul de	Se vor crea mai multe grupe de lucru, care vor avea ca sarcină să creeze o	Se vor realiza lucrările în funcție de proprietățile mecanice ale

structură și proprietățile materialelor metalice.	deformarea plastic la rece și va crea o prezentare power-point cu lucrarea efectuată. Vor insera și imagini sugestive pentru operațiile exemplificate.	realizare a lucrării practice astfel încât să identifice toate operatiile specifice lucrării	panoplie cu lucrările efectuate.	materialelor aplicându-se formulele matematice

Rădăcinile educației sunt amare, dar fructul este dulce" – Aristotel

Educația este o formă de învățare în care cunoștințele, abilitățile și obiceiurile sunt transferate de la o generație la alta. Educația este importantă pentru dezvoltarea generală a ființelor umane, precum dezvoltarea personală, socială și economică a națiunii.

Vorbind despre importanța educației în viața noastră, trebuie să spunem că ne îmbunătățește viața personală și ajută societățile să meargă fără probleme, protejându-ne de evenimentele dăunătoare.

Tipuri de educație

Există în principal trei tipuri de educație, și anume, educație formală, educație informală și educație non-formală.

Educație formală - Educația formală este practic un proces de învățare în care o persoană învață abilități de bază, academice sau comerciale. Educația formală sau învățarea formală începe la nivelul elementar și continuă până la nivelul colegiului sau universitar.

Se încadrează într-un anumit set de reguli și reglementări și poate acorda o diplomă oficială după finalizarea cursului. Este susținut de profesori special calificați și sub strictă disciplină.

Educație informală - Educația informală este tipul de educație în care oamenii nu învață într-o anumită școală sau colegiu sau nu folosesc o anumită metodă de învățare. Un tată care-și învață fiul să meargă cu bicicleta sau o mamă care își învață fiul/fiica să gătească, de asemenea, intră în această categorie de Educație informală.

O persoană își poate lua educația informală citind niște cărți dintr-o bibliotecă sau un site web educațional. Spre deosebire de educația formală, educația informală nu are o programă definită și o perioadă de timp specifică.

Educatie non-formala - Programe precum educația de bază pentru adulți și educația de alfabetizare a adulților se încadrează în Educația non-formală. Educația non-formală include educația la domiciliu, învățământul la distanță, programul de fitness, cursurile de educație pentru adulți bazate pe comunitate etc.

Educația non-formală nu are limită de vârstă, iar orarul și programa acestor tipuri de educație pot fi ajustabile. În plus, nu are limită de vârstă.

Importanța educației în viața noastră -

Educația este importantă pentru dezvoltarea personală și dezvoltarea socio-economică a națiunii. Educația este importantă pentru a trăi fericit, deoarece ne dă putere minții să conceapă gânduri și idei bune.

Pentru a elimina corupția, șomajul și problemele de mediu, educația este necesară. Educația face șanse uriașe în procesul de dezvoltare națională, deoarece nivelul de viață al cetățenilor depinde în mare măsură de nivelul de educație.

Acum să ne uităm la următoarele puncte pentru a înțelege de ce educația devine una dintre cele mai importante părți ale vieții noastre.

Educația ne ajută să dobândim noi abilități și astfel ne devine mai ușor să ne desfășurăm activitățile de zi cu zi în cele mai bune moduri posibile.

Educația este importantă pentru a crește nivelul de trai al unei persoane, deoarece ne oferă toate instrumentele necesare și conștientizarea modului în care ne putem crește câștigurile folosind cunoștințele noastre.

O persoană educată poate identifica cu ușurință binele de rău și binele de rău, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale.

Educația este importantă pentru o societate echilibrată, deoarece o persoană educată îi respectă pe toți cei mai în vârstă decât el.

Importanța educației în societate -

Educația este importantă pentru societatea noastră, deoarece ne îmbunătățește viața personală și ajută societățile să funcționeze fără probleme. Educația ne învață cum să trăim în societatea noastră cu valori etice. Ajută societatea noastră să progreseze și să trăiască o viață de calitate.

Importanța educației în viața de student -

Educația este unul dintre cele mai importante lucruri din viața unui student. Îi ajută pe elevi să facă analize în timp ce iau decizii importante în viață. Aici, încercăm să prezentăm câteva dintre punctele importante pentru care educația este importantă în viața unui student.

Educația este esențială pentru alegerea unei cariere bune. O carieră bună ne oferă libertate financiară împreună cu satisfacție mentală.

Educația ne ajută să ne îmbunătățim abilitățile de comunicare, cum ar fi vorbirea, limbajul corpului etc.

Educația ne ajută să folosim tehnologia într-un mod mai bun în această eră a dezvoltării tehnologice rapide.

Educația îi ajută pe elevi să devină dependenți de sine și să-și construiască o mare încredere în rândul lor pentru a îndeplini sarcini dificile.

LIMBILE STRĂINE ȘI IMPORTANȚA LOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

PROF. CIOLOȘ ADINA IONELA,
PROF. COSTA ADINA MARIA
LICEUL VOCAȚIONAL PEDAGOGIC ”NICOLAE BOLCAȘ”BEIUȘ

Învățarea limbilor străine e privită ca un *must* pentru copiii secolului XXI și nimeni nu îi mai pune la îndoială utilitatea. Însă te-ai gândit vreodată că, pe lângă atingerea unui grad de fluență în comunicare, procesul de învățare a limbilor străine mai aduce și alte (nenumărate) beneficii? Să vedem care ar fi ele.

Învățarea limbilor străine crește performanțele academice, un beneficiu major pentru orice copil

Și nu e vorba doar de notele obținute la acea limbă străină, la școală. E vorba de capacitatea de a învăța în general. Studiul unei limbi străine exersează atât memoria (deoarece copilul trebuie să rețină lexic nou), cât și capacitatea de concentrare (pentru a înțelege ce se spune / ce scrie, în condițiile în care nu cunosc absolut toți termenii), atenția și… logica.

Asemenea muzicii, și învățarea unei limbi străine are oarecum legătură cu matematica. Pentru a înțelege gramatica, sintaxa – adică sistemele sale de funcționare mai presus de cuvinte – e necesar să observi și să respecți niște pattern-uri. Ca să dau un exemplu simplu, pentru a forma comparativul (mai mare, mai frumos), e necesar ca cel mic să observe și să pună în practică regula: dacă un cuvânt are 1 silabă, se adaugă -er (smaller than – mai mic decât), dacă are două sau mai multe silabe trebuie să adauge more înainte (more interesting).

Mulţi specialişti au punctat importanţa primilor paşi în învăţarea unei limbi străine. În acest stadiu de început al învăţării, elevul are o mare disponibilitate pentru achiziţii lingvistice şi, de aceea, deprinderile de comunicare, de vorbire corectă sunt cel mai uşor de format.
Însă dezvoltarea competențelor de comunicare într-o limbă modernă pornind de la vârsta de 6 ani este o provocare, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi.

Predarea limbilor străine în școli este obligatorie în multe țări ale lumii, pentru că autoritățile naționale au dorit să crească nivelul abilităților lingvistice și înțelegerea interculturală. În majoritatea țărilor europene, se dorește ca elevii să înceapă studiul limbilor străine încă de la vârsta de 9 ani.

Unul dintre cele mai importante scopuri ale educației în limba engleză pentru elevii de școala primară este dezvoltarea lor, deci a resurselor umane, ce pot juca un rol deosebit în societate în viitor. În prezent, există o creștere a cererii de resurse umane globale ce vorbesc fluent limba engleză. Prin urmare, copiii care vor învăța limba engleză de la vârstă fragedă, când își pot asuma cuvintele și expresiile, sau din școala primară, vor deveni adulți care vor putea juca un rol activ în lume.

Predarea limbilor străine din școala primară este foarte importantă. Asimilarea a cel puțin două limbi străine reprezintă un avantaj incomparabil pentru un copil. Iată care sunt câteva dintre beneficiile predării limbii engleze la o vârstă fragedă, sau în scoala primară:

Este o mare oportunitate pentru copii să învețe limbi străine de mici, fie pentru cariera lor școlară, fie pentru viața lor profesională viitoare

Limbile străile le oferă copiilor o deschidere culturală, le lărgește orizontul către alte țări, ceea ce este foarte important pentru îmbogățirea cunoștințelor individuale

Predarea limbilor străine le dezvoltă copiilor capacitățile intelectuale

Curriculumul elaborat și implementat începând cu anul 2013 prevede studierea unei limbi moderne, ca disciplină obligatorie, începând cu Clasa pregătitoare. Această disciplină are prevăzută o oră pe săptămână în Clasa pregătitoare, Clasa I și a II-a, și două ore de studiu pe săptămână din clasa a III-a. Pe baza programelor școlare, au fost elaborate noi manuale pentru clasele I, a II-a și a III-a, care sunt însoțite de CD-uri pentru familiarizarea elevilor cu materialul audio autentic.

Dezvoltarea ontogenetică recomandă vârsta şcolară mică drept cea mai propice învăţării limbajului şi formării deprinderii de exprimare orală în limba maternă, dar şi într-o limbă străină. Învăţarea unei limbi moderne în ciclul primar urmăreşte dezvoltarea capacităţii de receptare şi exprimare orală a copiilor precum şi formarea competenţei de comunicare. Indiferent de metodele şi procedeele folosite, în clasa pregătitoare și clasa I, învăţarea unei limbi străine se realizează prin elemente de joc, exerciţii practice de ascultare şi repetare după model .

Prima etapă este ascultarea de către elevi pentru a se obişnui cu intonaţia, accentul şi sunetele specifice limbii străine. Ascultarea este modul în care începem să învăţăm limba, este chiar temelia pentru studiul limbii. În acest caz se recomandă efectuarea unor exerciţii de ascultare care cuprind: învăţarea semnificaţiei cuvintelor comparând cuvintele cu imagini,

acţiuni şi gesturi, învăţarea unor cuvinte în categorii cum ar fi: alimente, jucării, fructe, legume, animale, obiectele școlarului, familia; deducerea înţelesului unei propoziţii prin completare cu cuvinte care lipsesc sau prin executarea unor mişcări; învăţarea unor cuvinte care indică locul prin plasarea obiectelor “în”, “pe”,”sub”,”peste”alte obiecte; învăţarea ascultării mesajelor prin selectarea propoziţiilor care indică direcţia; oferirea unei reacţii adecvate la un mesaj rostit clar; recunoașterea denumirilor unor obiecte într-un mesaj rostit de profesor. În acest sens, de un real ajutor sunt CD-urile care însoțesc manualele de limbi moderne și care conțin exerciții de ascultare, de alegere a cuvântului rostit, de potrivire a cuvântului audiat cu imaginea, cântece și poezii pentru fiecare lecție.

Alte beneficii ale învățării limbilor străine în învățământul primar:

- Hrănește creierul
- Crește nivelul de empatie
- Crește setea de cunoaștere
- Sprijină gândirea abstractă
- Dezvoltă funcțiile cognitive
- Crește atenția la detalii

BIBLIOGRAFIE:

1. Lucia Șchiopu, ” EFICIENTIZAREA PREDĂRII LIMBII ENGLEZE PRIN ÎNVĂŢAREA PERSONALIZATĂ”, Universitatea pedagogică de stat „Ion Creangă” din Chişinău, 2008
2. Adriana Vizental ”METODICA PREDĂRII LIMBII ENGLEZE” Collegium Poliron, 2008

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

CLASA PREGĂTITOARE H
AN ŞCOLAR 2022- 2023
UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Şcoala Gimnazială “Mihai Drăgan” Bacău
PROPUNĂTOR: Prof. înv. primar: Cîrlan Maria Ramona

Nr. crt.	Denumireaactivităţii	Mod de realizare	Loc de desfăşurare	Termen
1.	Toamna aurie 	✓ Șezătoare literară bazată pe recitări și cântece, convorbiri care au ca temă ”Toamna”	Curte-școală	Septembrie
2.	Ziua educației 	✓ Realizarea unui tablou- ”Chipul învățătoarei mele” ✓ Expoziție de tablouri	Sala de clasă	Octombrie
3.	Minte sănătoasăîn corp sănătos 	✓ Alimentele permisepentru copii ✓ Importanța igienei alimentației ✓ Bolile pe care le putem preveni prin diferite măsuri de igienă	Sala de clasă	Noiembrie

4.	1 Decembrie – Ziua Naţională a României 	✓ Prezentare PPT: ✓ Semnificații și simboluri	Sala de clasă	Decembrie
5.	Moș Crăciun bate la poartă 	✓ Colinde ✓ Poezii pentru Moș Crăciun ✓ Confecționarea de diverse obiecte pe tematica sărbătorilor de iarnă (globuri)	Sala de clasă	Decembrie
6.	Să-l descoperim pe Mihai Eminescu 	✓ Recitarea unor versuri cunoscute scrise de Mihai Eminescu ✓ Audiție- cântece care au versurile unor poezii care fac parte din opera marelui poet	Sala de clasă Bibliotecă	Ianuarie
7.	Primăvară, bine ai venit! 	✓ Atelier pictură,colaje, ✓ Confecție mărțișoare, ✓ Felicitări pentru mămici ✓ Serbare	Sala de clasă	Martie
8.	Iepurașul va sosi, Noi cu brațele deschise îl vom primi 	✓ Prezentare PPT: ▫ Semnificații și simboluri pascale	Sala de clasă	Aprilie

		✓ Confecționarea de diverse obiecte pe tematica sărbătorilor pascale		
9.	De ziua Europei 	✓ Prezentare: 9 Mai – Simbolul Europei ✓ Realizarea de creații plastice/practice	Sala de clasă	Mai
10.	De ziua ta, copile drag ! 	✓ Concursuri pe temele preferate ale copiilor ✓ Jocuri ✓ Desene pe asfalt	Sala de clasă Curte	Iunie
11.	Școala s-a sfârșit, Vacanța a venit! 	Moment artistic: ✓ Intonarea de cântece despre vară şi vacanţă; ✓ Premierea elevilor la sfârşit de an şcolar ✓ Înmânarea diplomelor obţinute la concursurile desfăşurate în timpul anului şcolar	În şcoală	Iunie

TEORII ŞI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONŢINUTURILOR ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.înv.primar Maria Ramona Cîrlan

Şcoala Gimnazială "Mihai Drăgan" Bacău

" Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile."

Pestalozzi

Pornind de la acest îndemn, trebuie să-i învăţăm pe copii să învingă dificultăţile prin intervenţii reale, posibile, să-i situăm în dialog cu mediul sau să-i facem să-şi exerseze capacitatea de a opta şi de a decide. În cadrul procesului instructiv-educativ se pot folosi diferite tipuri de organizare a activităţii elevilor. Alegerea acestora se face în funcţie de obiectivele urmărite, de conţinuturile cu care se lucrează, de particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor, de gradul de dotare cu mijloace de învăţământ, de felul în care se va face evaluarea activităţii, de tactul pedagogic al cadrului didactic. Activitatea independentă este cea în cadrul căreia se poate realiza cel mai bine tratarea diferenţiată a elevilor. Astfel, elevii care dispun de un potenţial intelectual mai mare vor primi sarcini cu grad mai mare de dificultate, care urmăresc să le stimuleze capacităţile intelectuale şi să evite apariţia stărilor de plictiseală şi de plafonare, în timp ce elevii care au dificultăţi în parcurgerea conţinuturilor vor primi sarcini simplificate, dar care să-i facă să înregistreze anumite succese, crescându-le astfel încrederea în forţele proprii şi determinându-i să-şi dorească să obţină astfel de rezultate şi în viitor.

Rolul cadrului didactic este de a verifica şi aprecia rezultatele obţinute de elevi şi de a forma în timp, la aceştia, capacităţi de autoevaluare. Combinarea armonioasă a celor trei forme de activitate este cheia unui proces instructiv-educativ reuşit.

În acest fel elevii vor şti să se adapteze oricând, la orice fel de activitate didactică, fie ea frontală, pe grupe sau independentă şi îşi vor construi singuri temelia pe care se va înălţa dezvoltarea lor intelectuală, socială şi materială. În societatea de astăzi, când cunoaşterea umană se află într –un proces continuu de diferenţiere, când apar noi discipline care se adaugă celor deja existente, în învăţământ.

Promovarea de bune practici implementate în școli poate fi realizată prin diverse metode, cum ar fi:

1. Comunicare: informarea cadrelor didactice despre bunele practici prin intermediul newsletter-ului sau a site-ului școlii sau prin intermediul unor sesiuni de informare sau prezentări.

2. Formare: organizarea de cursuri sau sesiuni de formare pentru cadrele didactice care ar putea beneficia de bunele practici.

3. Exemple practice: prezentarea de exemple concrete de bune practici care au fost implementate în alte școli sau care au fost implementate în școala respectivă și care au avut rezultate pozitive.

4. Asistență tehnică: oferirea de asistență tehnică și suport pentru cadrele didactice care doresc să implementeze o bună practică.

5. Evaluare: evaluarea rezultatelor și a impactului bunei practici asupra elevilor, cadrelor didactice și școlii în ansamblu.

Este important ca toate aceste metode sa fie adaptate la necesitatile si contextul specific al scolii, pentru ca bunele practici sa poata fi valorificate cat mai eficient de catre cadrele didactice participante.

În locul coincidenţelor dintre obiectul de învăţământ şi disciplina ştiinţifică, se optează pentru "câmpuri cognitive integrate" care transced graniţele dintre discipline (L. Vlăsceanu). Predarea integrată cunoaşte o extensie relativ rapidă, în primulrând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind naturaştiinţei. Cei mai serioşi paşi în predarea integrată s-au făcut în învăţământul preşcolar şi primar, dar şi în cel gimnazial şi liceal.

Predarea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bunăcorelare a ştiinţei cu societatea, cultura, tehnologia. Cu toate acestea, se întâmpină o serie de dificultăţi, ce ţin în primul rând deschimbarea mentalităţii cadrelor didactice, înlăturarea comodităţii, a inerţiei.

În predarea/ învăţarea conţinuturilor învăţământului preuniversitar este din ce în ce mai prezentă tendinţa de organizare a acestora dintr-o perspectivă integrată. În dilema predării pe discipline de sine stătătoare sau pe baza integrării conţinuturilor în "câmpuri cognitiveintegrate" care transced graniţele dintre discipline, a învins, se pare, cea de-a doua variantă.

Planul cadru este structurat pe cele şapte arii curriculare, careexprimă intenţia evidentă de a găsi soluţii pentru integrareaconţinuturilor. Ariile curriculare reprezintă un grupaj de discipline ceau

în comun anumite obiective de formare. Între cele şapte ariicurriculare există un echilibru dinamic. Raportul dintre ariile curriculare se modifică în funcţie de vârsta celor care învaţă şi de specificul ciclurilor curriculare.

La nivelul unor programe pentru învăţământul preuniversitar seoperează cu "teme", cu "orientări tematice" de fapt, care semnificăfaptul că profesorul are o anumită libertate de a alege sau de apropune conţinuturi.

Dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea într-o asemenea manieră. Sistemul de formare iniţială şi continuă a cadrelor didactice dinRomânia este predominant axat pe predarea pe discipline, în funcţie despecializarea de pe diploma de absolvire a facultăţii;

Activitatea frontală se realizează de către învăţător cu toţi elevii clasei. Elevii trebuie să efectueze sarcinile cerute de cadrul didactic, el fiind cel care coordonează întreaga activitate. Această formă de activitate se poate folosi pentru reactualizarea cunoştinţelor, la captarea atenţiei, la predarea noilor cunoştinţe sau la fixarea şi sistematizarea acestora. Metoda didactică cea mai utilizată în cadrul acestei activităţi este conversaţia. Avantajul acestui tip de activitate este contribuţia la dezvoltarea comunicării orale a elevilor, la creşterea încrederii în sine prin afirmarea în faţa colegilor de clasă. Însă activitatea frontală trebuie folosită cu atenţie, pentru că nu toţi elevii participă activ la desfăşurarea lecţiei, din diferite motive (datorită numărului prea mare de elevi din clasă, a diferenţelor dintre aceştia în ceea ce priveşte inteligenţa, aptitudinile, ritmul de lucru etc.).

BIBLIOGRAFIE:

-Nicola, Ioan , Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, RA, Bucureşti, 1994.
-Radu, Ion .Teorie şi practică în evaluarea eficienţei învăţământului, Bucureşti, E.D.P., 1981
-Stoica, A., Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică, Ed. Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003

EDUCAȚIA ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ

Prof. Nicoleta- Elena Cîrnaru
Liceul Tehnologic "Nicolae Bălcescu "
Alexandria

În secolul V î.e.n. Democrit spunea că " Natura și educația sunt asemănătoare, căci educația transformă pe om și, prin această transformare, creează natura", sesizând astfel puterea extraordinară a educației asupra ființei umane , deci asupra întregii societăți.

Încă din zorii civilizației omenirea a progresat din dorinţa de a-şi îmbunătăţi viaţa, de a adăuga noi cunoştinţe celor moştenite de la înaintași ; astfel oamenii și-au dat seama că pot avea un trai mai bun dacă lucrează împreună și își împărtășesc cunoștințele pe care le-au dobândit de-a lungul timpului.

Lumea nu s-a transformat doar datorită schimbărilor biologice, ci şi valorilor transmise prin intermediul educaţiei, în acest sens un rol fundamental revenind familiei și şcolii.

Termenul educaţie provine din limba latină unde înseamnă "cultivare"," creştere", "hrănire" şi are ca finalitate pregătirea omului ca element activ al vieţii sociale. (Wikipedia)

Educaţia reprezintă o acţiune pe care adulții o întreprind asupra celor care nu au experiența vieții sociale, având drept scop formarea unei personalităţi care să fie în concordanță cu prezentul, dar şi cu viitorul societăţii.

Un rol primordial în formarea viitorului adult îl are familia, care imprimă copilului propriile valori morale, modul particular de a se raporta la societatea în care trăiește. Din acest motiv contează atât de mult mediul familial în care se dezvoltă cei considerați viitorul nostru, al tuturor; tânăra mlădiță copiază ceea ce vede în jurul său: de la gesturi, fapte la limbaj și interacțiunea cu cei din familie și din afara ei. Părinții trebuie să fie foarte atenți la tot ceea ce ține de copilul lor: vestimentație, comportament,limbaj, anturaj, chiar timpul petrecut la televizor sau pe rețelele de socializare. Consider că nu este suficient să îi spui unui copil “nu este bine să…” sau “îți interzic să…”, ci să îi și explici motivele și urmările acțiunilor sale, deoarece fructul interzis este mai atractiv.

În mediul familial copiii observă atitudinea părinților față de educație și chiar față de societate în general asfel că și el va adopta aceeași poziție . Dacă părinții imprimă copiilor dorința

de autodepășire prin acumularea de cunoștințe științifice și competențe profesionale, trecerea de la viața familială , cu reguli mai puțin stricte, la cea școlară , va fi mai facilă.

Educația primită în familie, "cei șapte ani de acasă", fundamentul formării viitorului adult, este completată de cea oferită de anii de școală.

Dacă familia insuflă mai ales valori morale, școala oferă copiilor și adolescenților ceea ce le este necesar pentru viaţă, lărgindu- le orizontul cunoașterii, descoperindu-le și dezvoltându-le competențele și aptitudinile, pregătindu- i astfel pentru pentru vâltoarea vieții de după școală.

Constatăm zi de zi că „timpul nu mai are răbdare" , așa cum spunea Marin Preda în volumul I al romanului „Moromeții", că totul în jurul nostru se schimbă cu viteză amețitoare și suntem asaltați de o cantitate imensă de informaţii care nu poate fi cunoscută, asimilată decât cu ajutorul noilor tehnologii : calculator, laptop, telefon etc.

Dacă privim în urmă cu câteva decenii, biblioteca reprezenta principala sursă de informare, dar azi, Internetul ocupă primul loc din mai multe motive: timpul alocat documentării se reduce considerabil, informaţia poate fi salvată, modificată atunci când este nevoie, redactarea unui document este mai rapidă și , să nu uităm, există biblioteca virtuală.

În societatea contemporană progresul tehnologic și-a pus amprenta în toate domeniile de activitate, iar şcoala, care pregătește viitorii specialiști, s-a adaptat noilor realități prin introducerea unei noi discipline de studiu: Tehnologia informaţiei şi a comunicaţiilor, a unor noi specializări profesionale, prin dotarea instituţiilor de învăţământ cu calculatoare, tablete, laptopuri etc.

Tehnologizarea sistemului de învățământ, indiferent dacă ne referim la cel preuniversitar sau la cel universitar, și- a dovedit eficacitatea în ultimii ani când, din cauza pandemiei provocată de COVID 19, procesul instructiv- educativ a fost salvat prin crearea de platforme educaționale care au putut fi accesate atât de profesori, cât și de elevi sau studenți; bineînțeles că acest lucru a fost posibil datorită competențelor digitale dobândite de-a lungul timpului , cât și de distribuirea tabletelor elevilor care nu dispuneau de un dispozitiv digital. A apărut astfel conceptul de școală on- line , care părea a fi aproape imposibil de materializat în momentul în care s- a decis , ca măsură de diminuare și stopare a infectării cu noul Coronavirus, închiderea școlilor.

Este evident pentru oricine că elevii sunt familiarizaţi cu noile tehnologii încă de la vârste fragede, ei folosindu-le mai ales în afara orelor de curs, dar , în timpul pandemiei, cadrele didactice au avut menirea de a-i orienta spre o utilizare corectă şi eficientă a acestora.

Pandemia a părut că va opri lumea în loc, dar viața și- a reluat cursul, descoperindu-se că în multe domenii desfășurarea activității on- line are chiar mai mult succes decât în modul clasic , iar educația și-a arătat încă o dată capacitatea de a transforma societatea.

Bibliografie :

Wikipedia

„ Cugetări și maxime”, Editura Tineretului,București,1968

PROIECT DE ACTIVITATE ADE – ACTIVITATE MATEMATICĂ

Prof.înv.preșc.Cîrstea Luiza-Georgiana

Grădinița cu PP Nr 32,Ploiești

Nivel de vârstă/ Grupa: Nivel II, Grupa Puișorii

Tema anuală de studiu: "Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?"

Tema proiectului: Temă săptămânală independentă

Tema săptămânii: *Curcubeul primăverii*

Domeniul experiențial: Domeniul Știință

Disciplina: Activitate matematică

Tema activității: "*Numără și potrivește*"

Mijloc de realizare: joc didactic

Scopul activității: Dezvoltarea capacității de a raporta numărul la cantitate și de a înțelege și utiliza numerele și cifrele.

Educarea și cultivarea unor calități volitiv-morale: hărnicia, perseverența în desfășurarea și finalizarea jocului.

Obiective operaționale:

- să răspundă corect la cele opt ghicitori descoperite în plicuri;
- să identifice cele opt mulțimi de elemente (flori,fluturi, ciupercuțe, soare,etc);
- să descopere numărul de elemente din fiecare mulțime identificată;
- să pună în corespondență cifrele de la 1 la 8 cu fiecare mulțime pentru a realiza tabloul primăverii;
- să numere crescător și descrescător de la 1 la 8, indicând mulțimile corespunzătoare numărului;
- să identifice pe panou mulțimile cu cele mai multe și cu cele mai puține elemente;
- să aleagă jetoane corespunzătoare tuturor celor nouă fețe ale diamantului.

Sarcina didactica:

Numărarea corectă în limitele 1-8, alegerea cifrelor din tablou care corespund numărului de elemente ale mulțimilor de sub pălăriuță.

Raportarea numărului la cantitate și a cantității la număr.

Regulile jocului:

Sarcinile date vor fi rezolvate de copiii numiţi de educatoare, dintre cei care au ridicat mâna în

prealabil şi nu în cor : o sarcină e rezolvată de un copil de la prima echipă, următoarea sarcină de un copil de la cea de-a doua echipă. Ei trebuie să arunce cubul și să găsească elementele de primăvara pe care trebuie să le așeze în tablou, raportând numărul elementelor din fiecare mulțime la cifra corespunzătoare.

Fiecare răspuns corect aduce o față zâmbitoare echipei.

Elemente de joc: surpriza, ghicirea, aplauzele, închiderea şi deschiderea ochilor, întrecerea, aruncarea cubului, mânuirea materialului, premierea răspunsurilor corecte cu fețe zâmbitoare.

Strategii didactice:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, jocul, problematizarea, surpriza, demonstraţia, descoperirea , exerciţiul;

Resurse materiale: tabloul primăverii, cubul, plicuri, jetoane, pălăria Primăverii, rochița Primăverii, diamantul, șorțulet, medalioane, fețe zâmbitoare.

Forma de organizare: frontal, individual.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educatie timpurie;
- Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concept și instrumente cu care operează curriculum pentru educație timpurie;
- Scrisoarea metodică pentru anul școlar 2022-2023;

Nr. Crt.	ETAPELE ACTIVITĂŢII	CONŢINUTUL ŞTIINŢIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE/ METODE ŞI INDICATORI
			Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	

1.	**Momentul Organizatoric**	- aerisirea sălii de clasa; - aranjarea scăunelelor în formă de semicerc; - pregătirea materialului didactic; - intrarea ordonata a copiilor în sala de grupă.		Mobilierul grupei	Observarea comportamentului copiilor
2.	**Captarea atenţiei**	Se va realiza cu ajutorul unei pălăriuțe pe care Zâna Primăvară a lăsat-o în sala noastră de grupă într-una din vizitele sale la grădiniță. Pălăriuța este însoțită de o scrisoare. (Anexa 1)	Surpriza Conversaţia	Pălăria Zânei Primăvara Plicul cu scrisoarea	Observarea sistematică a comportamente-lor copiilor
3.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**	Se citește conținutul scrisorii. Copiii sunt anunțați că pentru a-i arăta Zânei Primăvară cât de multe lucruri interesante au învățat despre ea, astăzi vor desfășura un joc numit ”Numără și potrivește!”.Ei trebuie să numere elementele mulțimilor de sub pălăriuță și să descopere cifra corespunzătoare plasată pe panou.	Conversaţia Surpriza	Pălăria Zânei Primăvara Panoul	Observ interesul manifestat de copii

4.	**Dirijarea învăţării**	**a)Explicarea și demonstrarea jocului** Copiii închid ochii și vor primi medalioane cu ajutorul cărora vor fi împărțiți în doua echipe: echipa florilor și echipa fluturașilor. Se vor nominaliza echipele formate şi li se prezintă panoul unde se va ţine punctajul. Pe rând, câte un copil din fiecare echipă va arunca cubul și va alege plicul ce are culoarea de pe fața cubului. În interiorul plicului vom descoperi câte o ghicitoare (Anexa 2) căreia trebuie să-i găsim răspunsul și în funcție de acesta, elementele aferente, pe care le numărăm și le așezăm pe tabloul primăverii, la cifra corespunzătoare. În urma rezolvării corecte a sarcinii de lucru, fiecare echipă va primi câte o faţă zâmbitoare. **b) Executarea jocului de probă** Educatoarea va urmări: -să se respecte regulile jocului; -să se imprime un anumit ritm jocului; -să îmbine armonios elementele de joc cu cele educative; Va arunca cubul și va citi prima sarcina din plic, găsindu-i rezolvarea. **c) Executarea jocului de către copii**	Descoperirea Expunerea Povestirea Ghicitorile Conversaţia Explicația Demonstrația	Pălăria Zânei Primăvara Elementele tabloului Panou pentru punctaj Fețe zâmbitoare Cubul Plicuri cu ghicitori Cubul Plicuri	Observarea comportamentului copiilor

		Pe măsura ce se descoperă elementele din plicuri, se completează tabloul primăverii. Copiii vor număra și vor așeza mulțimea de elemente lângă cifra care-i corespunde, completând tabloul primăverii. (Anexa 3) **d) Complicarea jocului** Pe șorțulețul cadou primit de la Zâna Primăvara se află ascunse bilețele, pe care cei cei mici trebuie să le descopere și să îndeplinească câteva sarcini de lucru. ”Indică mulțimea de pe panou care are cele mai multe elemente.” ”Indică mulțimea de pe panou care are cele mai puține elemente.” ”Numără crescător de la 1 la 8.” ”Numără descrescător de la 1 la 8.”	Exerciţiul Conversaţia Jocul	Șorțulețul primăverii Bilețele	Aprecieri pozitive asupra răspunsurilor copiilor
5.	**Asigurarea feed-back-ului și obținerea performanței**	Educatoarea va adresa întrebări referitoare la anotimpul primăvara.Pe măsură ce copiii răspund, vor alege jetoanele potrivite de pe rochiță și le vor așeza într-un diamant. ”Cum se numește floarea care vestește primăvara?” ”Numește două legume timpurii.” ”Enumeră trei insecte.” ”Dă-mi exemple de două păsări călătoare.”	Conversaţia Jocul Diamantul	Diamantul Imagini de primăvară	Aprecieri pozitive asupra răspunsurilor copiilor Aprecierea verbală asupra răspunsurilor copiilor

		”Care este simbolul primăverii?”			
6.	**Încheierea activităţii**	Se vor face aprecieri verbale și se vor număra fețele zâmbitoare primite de fiecare echipă. „V-aţi gândit, v-aţi consultat Şi răspunsuri bune-aţi dat, Dar timpul s-a terminat. Câte puncte-aţi câştigat? Hai să numărăm în cor Şi să stabilim un scor. Să rostim cu voce tare Echipa câştigătoare.”	Conversaţia	Tabelul cu punctajul celor doua echipe	Aprecieri generale şi individuale

ȘCOALA ȘI FAMILIA PARTENERI ÎN EDUCAREA COPIILOR

Prof.psihopedagogie specială Beatrice Liliana Ciubotariu

Școala Gimnazială Specială ”C-tin Păunescu”Tecuci

Familia este factorul educativ prioritar, întrucât educaţia începe din familie, aceasta fiind modelul pe care copilul îl imită şi-l urmează. În familie copilul îşi face pregătirea pentru viaţă. Familia este prima școală a vieții.

Contribuţia familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic și are nevoie de susținerea și prezența persoanelor apropiate. Familia oferă mediul în care copilul se naşte, trăieşte primii ani ai vieţii, se dezvoltă şi se formează pentru viaţă, reprezentând primul instrument de reglare a interacţiunilor dintre copil şi mediul social.

Părinţii sunt primii educatori deoarece ei sunt primii cu care copilul interacţionează constant încă din prima zi a vieţii; familia este modelul pe care copilul îl imită. Totodată, modul de viaţă al familiei este principalul reper în viaţă al copilului.

Comunicarea intra-familială influenţează decisiv dezvoltarea psihofizică a copilului, formarea personalităţii lui. Copiii îşi observă proprii părinţi cum acţionează în rolul de părinţi, de model. Primele deprinderi de viaţă sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice,de alimentaţie sănătoasă, conduită),acestea constituind suportul dezvoltării ulterioare şi care îşi pun amprenta asupra întregii lor personalităţi.

Tot în familie, copilul îşi însuşeşte limbajul. Volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării depinde de modelele oferite de părinţi, de felul în care aceştia interacţionează şi îi solicită pe copii. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părinţii oferind copilului exemple de comportament în situaţii diferite, dar și de corectare a acestora. .

De la părinţi, cei mici vor învăţa să aprecieze ce este bine şi ce este rău, ce este drept şi ce este nedrept, ce este frumos şi ce este urât în comportamente. Părinții sunt primele modele pentru copii lor, de felul cum interacționează cu aceștia, ceea ce transmit ei copiilor se va oglindi în comportamentul acestora de viitor adult și părinte.

Educația începută acasă se continuă mai apoi în școală. Părinții oferă cadrelor didactice implicate direct în actul educațional al copilului, informații relevante despre copil, despre evoluția lui din timpul copilăriei mici, progrese/ regrese, aspirații, mici plăceri, boli, aptitudini, curiozități, disponibilităţile intelectuale precum şi particularităţile lui comportamentale şi caracteriale urmând ca împreună să facă front comun pentru a duce la

bun sfârșit educația copilului. Începând cu grădinița și clasele primare se pune în primul rând accent pe socializarea copiluluii prin integrarea lui în mediul grădiniţei/ școlii oferindu-i prilejul să cunoască mediul înconjurător, organizând vizite în împrejurimile grădiniţei, la școlă, în cartier, în oraş, în parc, la locul de joacă, la locul de muncă al părinţilor etc.

Cu răbdare, înțelegere, dăruire, empatie, cadrul didactic de la clasă este cel care cultivă încrederea în propriile posibilităţi ale copiilor, responsabilizând pe fiecare după posibilitățile psiho –fizice , integrând în jocuri şi activităţi copiii timizi, efectuând munca suplimentară individualizată cu copiii cu deficienţe (CES), folosind jocul, jucăriile, materialele intuitive existente pentru a-i apropia de acestea și pentru a facilita socializarea și integrarea lor mai ușor.

Există două dimensiuni principale ale implicării reciproce a instituţiei de învăţământ şi familiei în favoarea copilului:

1. dimensiunea relaţiei copil – părinte;
2. dimensiunea relației școală -familie;

* Dimensiunea relaţiei copil - părinte vizează controlul frecvenţei, al rezultatelor şcolare, îndeplinirea sarcinilor şi susţinerea spirituală şi materială a activităţii didactice a copilului.

* A doua dimensiune se referă la alegerea unităţii de învăţământ, la contactele directe ale părinţilor cu cadrele didactice. Aceste contacte pot fi întâlniri colective dintre cadrele didactice şi asociaţiile părinţilor, reuniunile de informare a părinţilor cu privire la diferite conţinuturi şi metode şcolare, serbări școlare, alte activități extrașcolare unde părinții pot participa și se pot implica direct nu doar ca simpli spectatori ci pot veni cu propuneri noi, cu susținere și implicare activă alături de cadrele didactice

Colaborarea aceasta directă și sinceră dintre familie și școală,implicarea familie în activitățile școlare ccntribuie la bunul mers a actului educațional și la formarea personalității copiilor.

Școala reprezintă contactul cel mai important dintre un elev și cunoaștere, oferind posibilități nelimitate spre dezvoltare personală, profesională, informație, educație. Din aceste motive, școala are o importanță deosebită în viața unei persoane, putând schimba cursul vieții acesteia.

Bibliografie

1. Anghel, E.(2010), Psihologia educației pe tot parcursul vieții, Editura Trei, București

2. Bonchiș, Elena(coord.) ,2011, Familia și rolul ei în educarea copilului, Editura Polirom, Iași

3. Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D., (1997), Educaţia părinţilor. Strategii şi programe, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

4. Dumitrana, Magdalena, (2000), Copilul, familia şi grădiniţa, Editura Compania, Bucureşti

5. Mateiaş, Alexandra, (2003), Copiii preşcolari, educatoarele şi părinţii, Ghid de parteneriat şi consiliere, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

EDUCAȚIA SCHIMBĂ LUMEA

Ciucă Alina,

Liceul Auto ”Traian Vuia”, Tg.-Jiu, GORJ

Nelson Mandela a avut dreptate atunci când a spus că ”Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea”. Educația este fundamentul pentru a forma o societate cu ajutorul tuturor, unde drepturile sunt respectate în mod egal. Educația stă la baza progresului. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației în scopul obținerii libertății.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. La aceasta trebuie adăugată și capacitatea de a înțelege, empatia, solidaritatea și generozitatea. Cu ajutorul acestora vom putea spera la libertate. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Vor reuși să schimbe lumea numai cei care pun educația pe primul plan.

Consider că foarte important în educația unui copil, dincolo de activități de tipul Activitate matematică, Limba și Literatura Română, este să-i ajutăm pe aceștia să identifice lucrurile care le plac, care-i fac fericiți. Astfel, fiecare copil în parte trebuie încurajat să exploreze toate centrele experențiale din clasă, să își aleagă materialele puse la dispoziție, să creeze așa cum gândesc, așa cum simt.

De asemenea, educația estetică ocupă un loc foarte important în formarea personalității copilului și acest proces depinde de ceea ce i se oferă copilului, mai ales în perioadele sensibile ale dezvoltării, începând cu vârste preșcolarității, urmărind o evoluție continuă a cărei finalitate este apreciată în termeni de maturizare psihoafectivă și intelectuală, care semnifică în același timp o adaptare și posibilități sporite de autodeterminare.

De ce este atât de importantă educația?

Potrivit unui raport al UNESCO, ”educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor”.

Societățile în care există un nivel ridicat de educație se bucură de o calitate a vieții mai bună, oamenii sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață:

- Femeile care nu primesc nici un fel de educație sau formare academică de-a lungul vieții, sunt mai predispuse să moară când nasc;
- În societățile slab formate există o rată mare de deces la sugari, ceea ce a fost redus în acele societăți cu un nivel educațional superior;

- Mamele care au primit un anumit tip de instruire, chiar și cea mai de bază, au o capacitate mai mare de a-și hrăni copii, deci șanse mai mari de supraviețuire;
- În societățile în care există un nivel educațional mai ridicat, diferența de salarii este mai mică. Mai mult, populația este mai solidară, mai tolerantă și mai respectoasă cu mediul.

Este ușor să uităm importanța lucrurilor pe care le avem, mai ales atunci când nu am fost nevoiți să luptăm pentru a le obține. Este ușor să disprețuim valoarea a ceea ce strămoșii noștri au obținut prin lupte, demonstrații și greve, astfel încât generațiile viitoare să aibă tot ce le-a lipsit. Toți ne gândim la importanța educației copiilor noștri, dincolo de obținerea unui loc de muncă bun.

Trebuie să privim copii din clasă, știind că viitorul va face orice este necesar pentru ei, și că ei vor reuși să transforme viitorul în tot ce este mai bun. Fiecare copil merită o șansă la un viitor strălucit, iar cadrul didactic trebuie să fie cel care vede licărirea din ochii fiecărui copil. Este mai apoi datoria fiecărui copil să transforme licărirea, scânteia, în flacăra cunoașterii, însă cadrele didactice îi vor asigura combustibilul necesar.

Atunci când este pusă în discuţii prioritatea şi periodicitatea profesionalizării pedagogice şi că educaţia este cea mai preţioasă resursă pe care o deţine un stat, factorii decizionali încă mai manifestă reticenţe şi nu conştientizează că formarea cadrelor didactice trebuie considerată şi evaluată ca o investiţie ce poate aduce un beneficiu major pentru instituţiile educaţionale şi pentru întreaga comunitate. Or, profesionalizarea didactică (iniţială şi continuă) a cadrelor didactice este încă prea insuficient „descoperită” în diversitatea barierelor structurale, procesuale, manageriale, culturale şi personale.

Tinerii de astăzi vor fi liderii viitorului.

Că societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi. Este bine să oferim copiilor noștri o educație fără limite, deoarece tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Schimbarea în educație pornește din școală, din clasă, iar fiecare școală trebuie să se școlească pentru schimbare. Esențial este ca fiecare școală să genereze aceste forțe ale schimbării, să se reinventeze, să facă lucrurile altfel. Fă rai din ce ai, pe scurt, fără să aștepți ca cineva să îți dea ceva. Pe de altă parte, o școală bună, este acea școală în care fiecare elev progresează cu în raport cu rezultatele anterioare și cu mediul socio-cultural din care provine. Școala trebuie dusă către modelul ”școala ca o familie”, unde există grijă, respect pentru diferențe și atenție pentru fiecare copil.

BIBLIOGRAFIE

1. Paloş R., Sava S., Ungureanu D. (coord.). Educaţia adulţilor: baze teoretice şi repere practice. Iaşi, Ed. „Polirom”, 2007.
2. Tomuleţiu E.-A. Pedagogie I. Fundamentele pedagogiei. Teoria şi metodologia curriculumului. Note de curs. Târgu-Mureş, 2009.

EDUCAȚIA – DRUMUL SPRE SUCCES

PROF. CIUCIU MIOARA IONELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZU”, STREHAIA, MEHEDINȚI

„ Tot ceea ce n-avem de la nastere și de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri”.

Jean Jacques Rousseau

Cuvântul educație își are rădăcinile în latinescu *educo- educare* care a fost preluat cu sensul de *a alimenta, a îngriji, a crește*.

De-a lungul timpului, educația a fost definită în diverse forme, însă, indiferent de perspectiva pe care o avem asupra rolului educației și a modului în care aceasta este organizată, se poate afirma cu certitudine că în centrul preocupărilor este copilul, cel care beneficiază de întreaga atenție a societății.

Educația a fost definită în mod diferit, de la un filosof la altul, astfel:

În concepția lui Platon, educația este „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele”.

În lucrarea sa, „Politica”, Aristotel considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

Din punctul de vedere al filosofului german Immanuel Kant, educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății: „ este plăcut să gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Tipuri de educație

Există trei tipuri de educație:

- Educație formală;
- Educație nonformală;
- Educație informală

1. Educația formală

Termenul de educație formală își are originea în cuvântul latinesc *formalis* care înseamnă *organizat, oficial*.

O primă caracteristică a educației formale este aceea de *educație instituționalizată,* care se realizează într-o structură organizatorică clară, reprezentată de sistemul de învățământ în care activitatea este dirijată de cadre specializate pentru fiecare domeniu.

O altă caracteristică a educației formale o reprezintă faptul că ea se realizează prin intermediul procesului de învățământ, cu finalități educaționale bine definite.

Educația formală stă la baza unei asimilări permanente a cunoștințelor, facilitează dezvoltarea unor capacități, a unor priceperi și deprinderi și ușurează dezvoltarea unor aptitudini și atitudini necesare pentru integrarea elevilor în societate.

Un aspect al educației formale îl reprezintă faptul că este realizată în funcție de programe, planuri și manuale școlare, pe baza unor orare și de evaluări, ,,acestea exprimându-se în moduri diferite: note, calificative, aprecieri, caracterizări".

2. Educația nonformală

Termenul de educație nonformală îți are originea în latinescul *nonformalis* care a fost preluat cu sensul *fără norme, în afara fromelor organizate în mod ofoicial pentru un gen de activitate.*

O primă caracteristică a educației nonformale o reprezintă faptul că aceasta este realizată prin intermediul unor activități opționale sau facultative.

De asemenea, educația nonformală se caracterizează printr-o mare flexibilitate, oferind o mai bună posibilitate de pliere pe interesele și posibilitățile elevilor.

Acest tip de educație se exercită fie prin mijloace și instituții tradiționale (familia, case de cultură, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, excursii, expoziții) , fie prin intermediul mass-media.

În cadrul acestui tip de educație, activitățile sunt organizate de specialiști, elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea activităților, însă nu poate fi realizată o evaluare riguroasă.

3. Educația informală

Educația informală provine din latinescul *informis – informalis* și a fost preluat cu sensul de *fără formă, spontan, neașteptat*.

Acest tip de educație se caracterizează prin faptul că informațiile nu sunt selectate, prelucrate pedagogic sau transmise în conformitate cu principiile de organizare a procesului instructiv – educativ.

Toate cele trei tipuri de educație contribuie la eficientizarea demersului educațional. Acestea se sprijină și se condiționează reciproc, însă trebuie recunoscut că educația formală ocupă, sub aspectul succesivității în timp și al consecințelor, ocupă un loc privilegiat.

Educația este extreme de importantă, deoarece îmbunătățește șansele de reușită, de formare și de dezvoltare ale elevilor.

În fiecare zi, prin educație, fiecare elev este cu un pas mai aproape de succes.

Bibliografie:

- Cucoș Constantin , ,,Pedagogie", Editura Polirom, Iași , 2008;
- Maria Ileana Carcea, ,,Introducere în pedagogie", editura Gh. Asachi, , Iași , 2001

CREATIVITATEA – MIJLOC DE COMUNICARE A COPILULUI PREŞCOLAR

Autor: Liana Monica Ciupe

Grădiniţa cu P.N. NR.4/ Structura Gradiniţei cu P.P „Licurici „Zalău

Copilul este nucleul care se formează sub îndrumarea părinţilor şi a educatorului, de aceea activitatea lui trebuie situată pe prim plan. Copiii sunt sensibili la frumos de la vârstele foarte mici. Ei manifestă interes şi plăcere pentru a desena sau modela , pentru a aranja ,,frumos,, obiectele din jur într-un mod propriu, după criterii, de multe ori, doar de ei ştiute. Vârsta preşcolară este considerată perioada în care se modelează viitoarele capacităţi intelectuale, practice, morale, ale copilului.

Creativitatea este o însuşire complexă a personalităţii şi devine educabilă şi productivă încă de la 3-6 ani, dacă educatoarea vine în întâmpinarea trebuinţei de independenţă a copilului ,a spiritului său de observare,a curiozităţii lui nepotolite. Dezvoltarea spirituală de creaţie a imaginaţiei se realizează prin toate activităţile ce se desfăşoară în grădinţă ,activităţi ce oferă mari posibilităţi de manifestare originală a personalităţii copiilor: toate acestea constituie valoroase mijloace a căror metodologie favorizează manifestarea imaginaţiei creatoare a celor mici. Activităţile practice şi artistico-plastice oferă copilului veritabile limbaje de exprimare a sinelui, a trăirilor şi impresiilor puternice provocate de realitatea înconjurătoare. Procesul de modernizare a învăţământului urmăreşte printre alte obiective: dezvoltarea creativităţii gîndirii la copii. Elementele principale ale creativităţi sunt: flexibilitatea, sensibilitatea. Creativitatea nu trebuie confundată cu talentul, îndemânarea sau inteligenţa. Creativitatea nu înseamnă a face ceva neapărat mai bine decât ceilalţi ,înseamnă a gândi, a explora, a descoperi şi a imagina. Ideile creative se regăsesc în toate aspectele vieţii în plină dezvoltare a unui copil. În procesul educaţional trebuie să se orienteze activitatea copilului în direcţia descoperirii ideilor, metodelor, procedeelor, soluţiilor prin efort comun şi propriu.

Educatoarea trebuie să cunoască şi să folosească adecvat metodele şi tehnicile de învăţare menite să stimuleze activismul şi creativitatea copiilor săi. Educatoarea adevărată respectă ideile copiilor, îi ajută să gândească şi să-şi rezolve problemele singuri. Copiii care sunt liberi să greşească, să exploreze,şi să experimenteze de asemenea se vor simţi liberi să inventeze, să creeze, şi să găsească multiple modalităţi de a rezolva situaţiile întâlnite. A încuraja creativitatea

preşcolarilor este un proces unde educatoarea trebuie să devină deschisă, acceptând şi dând libertate copiilor.

Ea ar trebui să asigure un mediu care să permită copiilor să exploreze şi să se joace fără restricţii, să primească cu bunăvoinţă ideile copiilor şi să nu-i forţeze să gândească asemeni adulţilor, să accepte ideile copiilor şi să nu le critice, să ofere timp să exploreze toate posibilităţile, mergând de la cele mai utilizate până la cele mai originale. Astfel, o educatoare, poate ,,omorî,, creativitatea copiilor insistând ca ei să facă lucrurile ,,in mod corect,, învăţându-i pe copii că există numai un singur mod de a face lucrurile corect, încleştându-le dorinţa de a încerca noi căi ; comparând copiii între ei – acesta este un mod subtil de a-i face pe copii să se conformeze; esenţa creativitaţii este libertatea de a se conforma sau nu ; descurajând curiozitatea copiilor - unul dintre indicatorii creativitaţii este curiozitatea - adesea adulţii ignoră întrebările copiilor, considerând că sunt prea ocupaţi pentru întrebările naive – întrebările copilor merită întotdeauna respect ! Metodologia procesului de predare–invatare-evaluare trebuie să respecte particularităţile de vârstă si individuale pentru a atinge performanţele dorite. Idealul educaţional vizează formarea si dezvoltarea unei personalităţi creatoare. Jocul satisface în cel mai înalt nivel nevoia de creativitate a preşcolarilor, este forma de activitate prin care ,in situaţii imaginate, copilul işi realizează tendinţele si dorinţele nerealizate.

Activităţile practice ofera condiţii de exersare a deprinderilor însuşite anterior, dar şi o aplicare creatoare a acestora in condiţii noi sau cu materiale noi .Activităţile practice colective sunt exemple de tratare diferenţiată .Ele dau posibilitatea educatoarei să repartizeze sarcinile pe grupe în funcţie de înclinaţiile şi posibilităţile fiecarui copil în parte. Activităţile artistico plastice (desen,pictura,modelaj) dau posibilitatea preşcolarilor ca prin intermediul jocului cu plastilină sau culoare să-şi exprime impresii ,emotii ,sentimente.

Copilul se joacă. Este un joc al imaginatiei ,al culorii,al starii emotive si cognitive care lasa pe hartie ceea ce simte. Pe ansamblu ,tematica abordată în cadrul acestor activităţi ,ajută copilul să lase frâu liber imaginatiei si să lucreze conform ritmului şi potenţialului său. Tratarea diferenţiată în cadrul întregului proces instructiv din grădinita, diferenţierea şi individualizarea privind sarcinile de lucru sunt strâns legate de reuşita privind intrarea preşcolarilor în școală. .

Bibliografie:

1. Revista Învăţământului Preşcolar, Nr. 1-2/2008

2. Revista Învăţământului Preşcolar, Nr. 2/2007

3. Cojocaru C., Creativitateşi inovaţie, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1975

Jocul didactic - metodă didactică eficientă în dezvoltarea cognitivă şi recuperarea elevilor cu CES

Prof. CIUPITU-ALDEA SIMONA,
Colegiul Tehnic Danubiana Roman

JUCĂRIE...JOC... fac parte din acelaşi câmp semantic. Ne zboară mintea imediat la copilărie, la acea perioadă extraordinară a vieţii pe care toţi dintre noi o traversăm şi după care toţi tânjim,maturi fiind.

Copilul trebuie să fie învăţat să vorbească corect. În acest sens, jocul ocupă un loc deosebit de important în dezvoltarea vorbirii deoarece forma de joc antrenează copilul în stimularea şi exersarea vorbirii în direcţia propusă în cadrul fiecărui joc, fără ca el să conştientizeze acest efort.

Astfel prin joc se fixează, precizează şi activizează vocabularul copiilor ceea ce contribuie la îmbunătăţirea pronunţiei, la formarea unor noţiuni, la însuşirea unor construcţii gramaticale. Prin joc, copilul pune în acţiune toate posibilităţile sale, traduce în fapt potenţele sale intelectuale, morale, afective şi emoţionale, le dezvoltă, le îmbină. Fiecare joc trebuie să îmbine armonios elementele distractive cu cele constructive şi exerciţiul.

În condiţiile jocului didactic, copiii sunt puşi în situaţia de a efectua operaţiuni intelectuale complexe. Ei compară şi scot în evidenţă asemănările şi deosebirile dintre obiecte, analizează, sintetizează şi fac generalizări, clasificări simple ţinând seamade elementele specifice şi constante ale obiectelor, calculează, trasează linii. În condiţiile jocului didactic copiii învaţă să raţioneze, să judece, îşi perfecţionează şi dezvoltă limbajul, memoria, atenţia şi spiritul de observaţie.

Fiecare copil cu CES prezintă particularităţi individuale şi de relaţie cu mediul, trăsături care necesită o evaluare şi o abordare personalizată.

Lipsa concentrării la copii cu nevoi speciale, nemotivare pentru activitatea de învăţare, memoria de scurtă durată şi alte caracteristici ale deficientului mintal, impun ca pentru obţinerea unor rezultate cât mai bune atât în procesul didactic, cât şi în activităţile de terapie logopedică, folosirea cât mai frecventă a jocului didactic sub toate formele sale.

Învăţarea prin joc este metoda cea mai indicată a fi folosită în educaţia elevilor cu CES. Prin joc, elevul ia cunoştinţă cel mai bine de lumea înconjurătoare, învaţă diferite senzaţii, îşi dezvoltă aptitudinile fizice şi intelectuale, descoperă prietenii şi reguli de adaptare socială. În joc, fiecare are un rol important, are anumite responsabilităţi, este nevoie de încredere în parteneri, curaj.

Problemele educaționale constituie, astăzi, teme prioritare ale abordărilor științifice contemporane. Reforma învățământului în concordanță cu caracterul, cerințele dinamice și idealurile noastre democratice, impune reconsiderări la nivelul structurii sistemului școlar, al finalităților și obiectivelor de instrucție și educație, precum și o permanentă perfecționare a metodologiilor de lucru. O societate democratică cere un învățământ descătușat de uniformitate și rigiditate.

Dreptul la educație a devenit un nou drept universal, în cadrul căruia se dezvoltă, până la generalizare, libertatea de a învață, precum și învățarea liberă.

Nimic din ceea ce făurește omul în efemeră să existența pe acest pământ nu se ridică atâta la sublim, la creație, la dăruire de sine, jertfă și împlinire, pe cât este creșterea, educarea și dezvoltarea copiilor - cea mai deplină și sensibilă bucurie a vieții. Ei sunt rostul nostru de a fi, nu numai că indivizi ci și că popoare. De bună lor creștere, educare și cultivare depinde viitorul umanității. De aceea, începutul de drum, pentru copiii de astăzi înseamnă și începutul de drum, al viitoarei societăți care se dezvoltă odată cu ei.

Educația copiilor reclamă o preocupare deosebită din partea tuturor factorilor implicați în această misiune fundamentală.

Alături de copiii din școlile generale, cresc și se dezvoltă și o altă categorie de copii și anume, cei cu cerințe sau nevoi speciale. Fiecare copil prezintă particularități individuale și de relație cu mediul, trăsături care necesită o evaluare și o abordare personalizate.

Copiii cu deficiență au și ei aceleași trebuințe de baza în creștere și dezvoltare că toți copiii: nevoia de afectivitate și securitate, de apreciere și întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate și independența. Acești copii au în același timp și anumite necesități particulare, specifice și individualizate. Ei sunt la rândul lor diferiți din punct de vedere al temperamentului, capacităților, motivației, chiar dacă prezintă același tip de handicap.

Tulburările în plan intelectual cât și comportamental se influențează și se intensifica reciproc, ducând la neadaptarea copilului la școală și societate. Mulți copii sunt sau devin turbulenți în mediul familial sau școlar pentru că sunt permanent nemulțumiți în ambianța socială în care trăiesc, datorită eforturilor la care sunt solicitați, acasă sau la școală, eforturi care depășesc deseori posibilitățile de care ei dispun.

Așa cum copilul hipoacuzie nu poate înțelege întrebarea pusă de învățător, cel cu deficiențe de vedere nu vede bine ce scrie la tablă, sau cel cu semi pareză dreaptă nu poate folosi eficient mâna dreapta că să scrie caligrafic și corect, tot așa copilul cu deficit intelectual nu poate să țină pasul cu restul clasei în asimilarea cunoștințelor predate, fie că ritmul lui de învățare este lent, fie că are dificultăți de înțelegere sau de citire-scriere etc.

Acestor copii li se accentuează nemulțumirea și starea de inconfort psihic, de neliniște permanentă, pentru că situațiile de inferioritate continuă în care se află conduc la insuccese, datorate în primul rând incapacității de a-și însuși materiile predate. Starea de tensiune în care trăiesc acești copii da naștere la reacții de comportament care îngreunează exersarea funcțiilor intelectuale și în același timp înrăutățește relațiile sociale dintre copil și familie, pe de o parte, dintre copil și școală, pe de altă parte.

Acești copii, de cele mai multe ori, constituie cazuri problema pentru familie și pentru colectivitățile normale. Dacă nu sunt depistate la timp, aceste cazuri vor duce la insuccesele școlare, neadaptările în colectiv, că în final să culmineze cu eșecurile profesionale.
Deoarece familia nu oferă întotdeauna mediul propice, specializat să poată constitui la recuperarea parțială sau totală a acestor copii, iar școală de masă nu este încă pregătită să se ocupe îndeaproape de acești copii cu deficit de intelect, acești copii vor fi îndrumați spre școlile speciale, care au cadre specializate pentru a se ocupă de instruirea, educarea și recuperarea lor.

La fel ca și copilul normal, pentru dezvoltarea maximă a capacităților sale, copilul deficient mental are nevoie de condiții specifice din punct de vedere instructiv-educativ. Aceste condiții le oferă școală specială, care îl sprijină să depășească retardul funcțiilor sale intelectuale. Dacă în școală de masă, un copil cu handicap de intelect este comparat prin posibilitățile sale inferioare de înțelegere și adaptare la colectivitate, în școală specială acest complex dispare, iar copilul ia contact cu un personal didactic specializat, care știe să depună mult suflet în instruirea și educarea acestor copii.

Dacă un copil normal învață din proprie inițiativa, spontan, simte nevoia de a învață și se descurcă în mare parte singur, copilul deficient nu are curiozitatea și nici tendința de a învață. Totuși trebuie să învețe, dar va reuși numai dacă va beneficia de mult ajutor din partea cadrelor didactice. Acest ajutor trebuie să înceapă cu descoperirea și exploatarea a ceea ce a rămas normal, în găsirea posibilităților de învățare și compensarea lor cu deprinderi practice, unde șansele deficientului mental sunt mai mari.

Jocurile vor trebui alese în acord cu tipul deficienței copiilor și vor avea caracter recreațional, astfel încât elevii să poată realiza succese, contribuind la redarea încrederii în propriile capacități și obținerea de performanțe superioare.

Bibliografie:

Catalano H., Alburescu I., **Pedagogia jocului şi a activităţilor ludice**, EDP, București,1999
Bogdănescu I., Moşuţiu I. Stanciu C., **Caiet de sugestii pentru activităţile corectiv /compensatorii**, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2002

Educația, puterea de a schimba lumea

CIUREA ALINA MIHAELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 18, SIBIU

JUDEȚ SIBIU

Educația este una dintre cele mai importante forțe care poate schimba lumea. Este un proces continuu prin care oamenii dobândesc cunoștințe, abilități și atitudini care îi ajută să devină membri responsabili și productivi ai societății. Este un factor cheie în dezvoltarea comunităților sănătoase, prospere și incluzive. Prin educarea oamenilor, putem ajuta la crearea unor societăți mai informate, mai angajate și mai responsabile, care pot contribui la îmbunătățirea vieții tuturor membrilor comunității.

Educația este esențială pentru dezvoltarea personală și profesională a indivizilor și poate fi văzută ca o investiție în viitorul unei națiuni. Când oamenii sunt educați, au mai multe șanse să găsească un loc de muncă bine plătit și să aibă o viață mai bună și mai împlinită. Poate ajuta la dezvoltarea unei comunități prospere prin promovarea oportunităților de angajare și a creșterii economice. Prin învățarea abilităților și competențelor necesare pentru a găsi un loc de muncă bine plătit, oamenii pot ajuta la creșterea veniturilor și a prosperității în rândul comunității. De asemenea, educația poate ajuta la dezvoltarea antreprenoriatului și a inovării, care pot duce la crearea de noi locuri de muncă și la creșterea economiei locale.

Dar educația nu este doar o chestiune personală. Ea poate avea un impact profund asupra societății în ansamblu. Prin educarea oamenilor, putem ajuta la dezvoltarea unor comunități mai sănătoase, mai prospere și mai incluzive. Oamenii educați au mai multe șanse să ia decizii informate și responsabile, să participe activ la viața civică și să se implice în schimbarea pozitivă a societății.

Sănătatea este unul dintre aspectele esențiale ale unei comunități prospere. Prin educație, oamenii pot dobândi cunoștințe despre nutriție, igienă și stil de viață sănătos. Acest lucru poate ajuta la prevenirea bolilor și la menținerea unei stări de sănătate bune în rândul comunității. De asemenea, educația poate ajuta la creșterea gradului de conștientizare a problemelor de sănătate publică și la promovarea unui mediu mai sănătos.

În plus, educația poate juca un rol important în crearea unei comunități incluzive. Prin învățarea despre diversitate și toleranță, oamenii pot ajuta la crearea unui mediu mai deschis și mai acceptant față de diferitele culturi și grupuri de persoane. Educația poate ajuta, de asemenea, la promovarea drepturilor și a egalității de șanse pentru toți membrii comunității. Prin educație,

oamenii pot să învețe să aprecieze diversitatea culturală și să înțeleagă perspectiva altor oameni. Acest lucru poate ajuta la diminuarea conflictelor interetnice și la crearea unui mediu mai pașnic și mai armonios.

De asemenea, educația poate ajuta la dezvoltarea capacității de inovare și de creativitate. Prin învățarea gândirii critice și a rezolvării de probleme, oamenii sunt mai bine pregătiți să facă față provocărilor și să găsească soluții noi și inovatoare la problemele sociale și economice.

În cele din urmă, educația poate ajuta la construirea unui viitor sustenabil pentru toți oamenii. Prin învățarea despre problemele mediului înconjurător și a impactului pe care îl avem asupra acestuia, oamenii pot fi încurajați să ia măsuri pentru a proteja mediul și pentru a asigura un viitor mai bun pentru generațiile viitoare.

Prin urmare, educația poate fi văzută ca o investiție în viitorul unei comunități. Prin educarea oamenilor, putem ajuta la crearea unei comunități mai sănătoase, mai prospere și mai incluzive. Educația poate ajuta la prevenirea bolilor, la creșterea economiei locale și la promovarea diversității și a toleranței. În cele din urmă, educația poate contribui la îmbunătățirea vieții tuturor membrilor comunității și la crearea unui viitor mai bun pentru toți.

Bibliografie:

https://epale.ec.europa.eu/ro/
John-Paul Flintoff - Cum să schimbi lumea, Editura Vellant, 2014

STRATEGII DIDACTICE DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ

Prof. Clicinschi Camelia
Școala Gimnazială ,,Iancu Munteanu" Tătărășeni-Botoșani

„Citeşte! Numai citind mereu, creierul tău va deveni un laborator nesfârşit de idei şi imaginaţii." – Mihai Eminescu

Formarea unei culturi a lecturii, ca o coordonată a personalității umane, poate și trebuie să înceapă în școală în mod sistematic. Poveștile citite cu expresivitate de către învățător, transpun copilul în lumea magică, în care el se identifică cu personajul preferat și trăiește bucuria victoriei, fiind astfel stimulat interesul pentru lectură. Mai târziu, copiii pot continua și singuri acest exercițiu de citire expresivă pentru colegi.

Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă îi vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete" permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin - „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decât cetitul cărților".

Lectura e un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacitaţilor de gândire şi limbaj. Ea contribuie într-o mare măsură la lărgirea orizontului de cunoaştere al elevilor, la formarea unui vocabular activ, bogat şi colorat, la o exprimare aleasă, corectă, literară, la educarea sentimentelor estetice.

Trezirea interesului pentru lectură în general este unul dintre obiectivele finale ale activităţii desfăşurate de învăţător cu elevii claselor primare. Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă ce înglobează răbdare, perseverentă, continuitate, voinţă. Orizontul cunoştinţelor primit în clasă la orele de literatură româna e lărgit de lectura în afara clasei. Este foarte important ca învăţătorul să cunoască formele de îndrumare a acesteia. Forma cea mai des folosită în această activitate este povestirea în ajutorul căreia vin formarea bibliotecii clasei (realizată cu cărţi aduse de către învăţător, copii etc.) şi a celei personale. Înfiinţarea

bibliotecii clasei aduce, pe rând, rolul de bibliotecar elevilor care au obţinut rezultate foarte bune la citire. Întocmirea cu elevii de albume pentru fiecare autor cunoscut, cuprinzând date biografice şi aspecte esenţiale în opera lor, e un prilej de a stârni curiozitatea şi de a sădi în sufletele lor dragostea pentru carte. Interesul copiilor pentru literatură este sporit şi de şezătorile literare, expoziţii de cărţi, filme, înregistrări audio şi video. Mijloace pasionante ce-i invita pe copii la lectură sunt şi ghicitorile literare şi jocul cu versuri.

În condițiile educației permanente, școlii îi revine misiunea de a-i înarma pe elevii cu deprinderi temeinice de autoinstruire și autoperfecționare prin intermediul tuturor mijloacelor și nu în ultimul rând, prin mijlocirea cărții. La vârsta școlară, lectura are un rol hotărâtor în îmbogățirea și dezvoltarea cunoștințelor elevilor, în formarea gustului pentru citit, în cultivarea și îmbogățirea limbajului prin formarea și dezvoltarea unui vocabular adecvat.

De aceea, încă din clasele primare este necesar să cunoaștem ce și cât citesc copiii, respectând particularitățile lor de vârstă. Micii cititori trebuie inițiați și deprinși cât mai de timpuriu cu utilizarea concomitentă a cărții și a mijloacelor moderne audiovizuale ca premisă esențială a unei învățături eficiente.

Gustul pentru lectură se dobândește din fragedă copilărie, cu îndrumarea părinților și mai târziu a dascălilor, pornind de la cele mai simple întâmplări, basme și pe măsură ce cresc ajung la intrigi mai complicate, personaje formate, însă din ce în ce mai captivante si mai pline de sens.

Dacă la început elevii sunt capabili doar să memoreze sau să reproducă conținutul, mai târziu, dascălii îi învață cum să îl înțeleagă, cum să-l interpreteze și cum să extragă din el adevăratele învățăminte, cum să-și formeze convingeri si concepții. Datoria indrumătorilor școlii este de a ne dezvolta gândirea, de a ghida și canaliza eforturile, de a trezi curiozitatea, astfel încât elevii să experimenteze și singuri lumea cărților si să fie capabili să selecteze propriile zone de interes. Dascălul este cel care lărgește orizontul cultural, cel care poate dezvolta sau spori atracția spre lumea cărților, cel care îi învață să gândească singur.

Paul Cornea spunea în lucrarea sa *„Introducere în teoria lecturii”* că„ „...nici computerul, nici televizorul nu vor duce la dispariţia cărţii, că lectura va continua să joace un rol cardinal în viaţa oamenilor, că accelerarea progresului tehnic va fi mereu însoţită de remedierea compensatoare a unui spaţiu liber pentru închipuire, visare şi căutare de sens.”

Orele de lectură constituie piatra de hotar dintre cele două lumi: copilăria şi

adolescenţa. Poveştile, povestirile, poeziile ajută în formarea şi dezvoltarea unui vocabular elevat, modelează caractere şi conturează trăsături morale ce pot fi urmate.

Pentru ca lectura să devină mai motivantă pentru elevi, există câteva principii considerate esenţiale:

- să fie centrată pe sensurile, pe care un text le poate genera;

- să fie interactivă (receptorul intră în dialog cu textul, pune întrebări, încearcă să formuleze răspunsuri personale);

- să fie exersată (elevilor li se creează oportunităţi de a citi în scopuri diverse texte variate; profesorul foloseşte în mod consecvent la orele de literatură un algoritm de lucru cu textul);

-să aibă un scop pe care elevii să-l poată identifica (plăcere, cunoaştere, descoperirea unor strategii de lectură etc.);

-să fie încurajată prin atitudinea personală a profesorului care valorizează lectura, dar și prin feed-back.

Nu este suficient ca profesorul să fie de acord cu aceste principii, el trebuie să le pună şi în practică, în timpul orelor de literatură.

Ora de literatură trebuie să se bazeze, în primul rând, pe lucrul cu textul. Aceasta înseamnă că în cadrul unei lecturi dirijate de către profesor, elevul deconstruieşte textul pentru a-i reconstitui semnificaţiile.

Profesorul trebuie să ghideze lectura, această călătorie a elevilor în lumea textului, astfel încât fiecare dintre ei să ajungă la o înţelegere personală a textului discutat, să nu dea verdicte privind interpretările pe care elevii le dau unor texte, să încurajeze notarea ideilor, împărtăşirea acestora şi confruntarea dintre ele.

Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viața și are o influență asupra dezvoltării ulterioare a personalității. O carte te trimite la alte cărți și toate împreună formează baza trainică a culturii noastre.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ioan Şerdean – Didactica limbii române în şcoala primară, Editura Teora, Bucureşti, 1998;
2. Paul Cornea - Introducere în teoria lecturii, Ed. Minerva, Bucureşti, 1988;
3. Şerdean, Ioan, Metodica predării şi învăţării limbii şi literaturii române la clasele I-IV, E.D.P., Bucureşti, 1981.

INSTRUIREA DIFERENȚIATĂ-PREMISĂ ÎN OBȚINEREA SUCCESULUI ȘCOLAR A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

prof. Clicinschi Camelia

Șc. Gimn. „Iancu Munteanu„Tataraseni-Botoșani

În condiţiile învăţământului actual, învăţătorului îi revin îndatoriri noi, complexe, referitoare la cunoaşterea evoluţiei fiecărui copil şi la evaluarea sistematică a achiziţiilor acestuia. Constatând lacune în cunoştinţe sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-i organizeze procesul de învăţare astfel încât, bazându-se pe achiziţiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greşelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersurilor şi al achiziţiilor sale, care îi permite învăţătorului să construiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual şi eficace. Numai astfel, fiecare elev, îşi va constitui, cu ajutorul , propriul său itinerar de învăţare.

Preocuparea majoră a fiecărui dascăl trebuie să fie cunoașterea reală a personalității elevilor cu care se lucrează, ceea ce îl ajută în individualizarea acțiunilor pedagogice, în tratarea diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile si înclinațiile lor.

Tratarea diferențiată a elevilor are o mare importanță, deoarece este o condiție a progresului și a reușitei școlare. Randamentul maxim poate fi atins de un elev, doar dacă sarcina este la limita superioară a capacităților sale de rezolvare.

Coordonatele principale care trebuie să jaloneze organizarea, desfăşurarea şi conţinutul activităţii diferenţiate cu elevii în ciclul primar sunt:

1. Activitatea diferenţiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învăţământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor laturilor personalităţii.
2. Activitatea diferenţiată se desfăşoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei.
3. Obiectivele instructiv-educative ale activităţii diferenţiate cu elevii trebuie realizate în principiu în timpul lecţiei.
4. Activitatea diferenţiată trebuie să-i cuprindă pe toţi elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăţi, cât şi pe cei cu posibilităţi deosebite, pentru ca folosindu-se

metode şi procedee specifice particularităţilor individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităţilor pe care le are fiecare.

5. În tratarea diferenţiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor faţă de potenţialul psihic real.

6. Conţinutul învăţământului obligatoriu este comun, diferenţiate sunt doar modalităţile şi formele de predare-învăţare.

7. În timpul activităţii diferenţiate se vor folosi în permanenţă metode şi procedee care antrenează în cel mai înalt grad capacităţile lor intelectuale, trezesc şi menţin interesul faţă de obiectele şi fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acţional propriu, asigură o învăţare activă şi formativă.

8. Diferenţierea activităţii în cadrul lecţiei presupune îmbinarea şi alternarea echilibristă a activităţii frontale cu activitatea individuală şi pe grupe de elevi.

9. Diferenţierea activităţii cu elevii se realizează în toate momentele lecţiei. Volumul mereu în creştere al cunoştinţelor ce trebuie însuşite de elevi şi capacitatea acestora de a le asimila satisfăcător, crează un decalaj care determină o acţiune de renovare a învăţământului pe mai multe planuri: obiective pedagogice şi conţinutul învăţământului, structuri, organizare şi tehnologie didactică.

Individualizarea învaţării (tratarea individuală) exprimă necesitatea de a valorifica cât mai bine posibilităţile şi eforturile individuale, atât în ceea ce priveşte persoanele înzestrate, cât şi pe cele mai puţin înzestrate.

În practica şcolară tratarea diferenţiată a elevilor se poate face prin:

- **sarcini instructive (teme, lucrari etc.) individualizate** în funcţie de aptitudinile, înclinţiile, opţiunile, nivelul de dezvoltare intelectuală, coeficientul fiecărei persoane;

- **fişe de lucru individualizate** , de genul:

* **de recuperare**, pentru elevii rămaşi în urmă la învăţătură ;

* **de dezvoltare**, pentru elevii buni şi foarte buni;

*** de exerciţii**, pentru formarea priceperilor şi deprinderilor ;

*** de autoinstruire** , pentru însuşirea tehnicilor de învăţare individuală şi independentă ;

- fişe de evaluare , pentru constatarea nivelului de pregătire şi asigurare a feedback-ului ;

- **pregatirea individuală sub forma de meditaţii, consultaţii, discuţii şi autoinstruire**

Problema instruirii diferenţiate este de stringentă actualitate. Amploarea preocupărilor şi efervescenţa discuţiilor pe această temă, precum şi interesul crescând pentru găsirea unor

soluţii corespunzătoare sunt corelate cu intenţiile factorilor decizionali, care încearcă să adapteze mai accentuat învăţământul la particularităţile psihofizice, individuale şi de vârstă ale copiilor, în vederea dezvoltării depline a personalităţii acestora.

Din multitudinea factorilor care conduc la necesitatea realizării unei activităţi didactice diferenţiate, cei care au dominat au fost deosebirile dintre coiii de aceeaşi vârstă, supuşi unui proces comun de instruire, înţelegerea nevoii de a nu uniformiza, ci de a oferi condiţii de afirmare a celor dotaţi, cu înzestrări personale deosebite, ori cu ritmuri mai alerte ori mai lente în acumulări.

Deosebirile individuale sunt o realitate, iar natura şi gradul lor de dezvoltare sunt de multe ori uşor sesizabile. Cunoaşterea copilului în vederea tratării lui diferenţiate este un deziderat al învăţământului. Această cunoaştere se realizează pe tot parcursul procesului instructiv educativ. "Omul este un mic univers" spunea Heraclit şi de aceea trebuie să cunoaştem bine copilul şi prin misiunea pe care o avem să contribuim la evoluţia lui firească.

Acţiunea de diferenţiere a activităţilor cu elevii, trebuie stabilită orientând-o după acele aspecte care influenţează randamentul lor. Stabilirea unui sistem de lucru adecvat trebuie să se facă în funcţie de "capacitatea de învăţare" sau de "însuşire" a informaţiilor (receptivitate la învăţare). Orice acţiune de diferenţiere a instruirii trebuie să pornească de la sesizarea trăsăturilor comune, dar şi a deosebirilor dintre subiecţi, deosebiri manifestate pe mai multe planuri :dezvoltare intelectuală, capacitate de învăţare, ritm de lucru, interes, înclinaţii, etc.

Depistarea acestor trăsături care îi diferenţiază pe elevi, stabilirea rolului fiecăreia în definirea comportamentului care conduce la obţinerea performanţelor, reprezintă operaţia iniţială, premisa oricărei acţiuni de tratare diferenţiată a elevilor din ciclul primar.

Caracteristica acţiunii de diferenţiere în planul organizării şi desfăşurării activităţii didactice o constituie nuanţarea modalităţilor de lucru, evitându-se separarea cu caracter permanent a copiilor capabili de un randament ridicat, de copiii lenţi. Totodată, aceasta implică îmbinarea raţională, echilibrată, a activităţii frontale cu întreaga clasă şi a activităţilor pe grupuri ori individuale, adaptate particularităţilor acestora.

Abordând stilul tratării diferenţiate, clasa devine un mediu dinamic şi mereu în schimbare, în care dascălii pot dovedi că apreciază pe fiecare dintre elevi şi pe toţi elevii.

Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă şi ar fi păcat ca prin acţiunea noastră să uniformizăm aceste individualităţi. Prin urmare, tratarea diferenţiată a elevilor trebuie să capete o accepţie mai generoasă, ea devenind o calitate a

managementului educaţional situaţional, o abilitate a învăţătorului în dezvoltarea personalităţii fiecărui copil.

Tratarea diferenţiată a elevilor trebuie stimulată şi susţinută de către învăţător prin repartizarea unor sarcini diferenţiate şi ca teme pentru acasă, prin controlul şi evaluarea sistematică a rezultatelor.

Pe măsură ce li se pun în faţă dificultăţi noi, fiind orientaţi şi ajutaţi să le depăşească elevii dobândesc incredere în puterile lor,trăiesc bucuria succesului şi începe să-i intereseze activitatea. Abordând stilul învăţării individualizate, clasa devine un mediu dinamic şi mereu în schimbare, în care dascălii pot dovedi că apreciază pe fiecare dintre copii şi pe toţi copiii. Gândind fiecare lecţie prin secvenţa ei, dând fiecărui elev sarcini pe măsura posibilităţilor lui, dar şi sporite treptat, spre a-l determina la un efort sporit, vom reuşi să-i sprijinim pe toţi elevii în procesele complexe de învăţare.

Diferenţierea activităţii se poate realiza în orice moment al lecţiei, în darea temei pentru acasă, extinzându-se chiar şi în activităţile extraşcolare.

Depistarea acestor trăsături care îi diferenţiază pe elevi, stabilirea rolului fiecăreia în definirea comportamentului care conduce la obţinerea performanţelor, reprezintă operaţia iniţială, premisa oricărei acţiuni de tratare diferenţiată a elevilor din ciclul primar.

Caracteristica acţiunii de diferenţiere în planul organizării şi desfăşurării activităţii didactice o constituie nuanţarea modalităţilor de lucru, evitându-se separarea cu caracter permanent a copiilor capabili de un randament ridicat, de copiii lenţi. Totodată, aceasta implică îmbinarea raţională, echilibrată, a activităţii frontale cu întreaga clasă şi a activităţilor pe grupuri ori individuale, adaptate particularităţilor acestora.

Abordând stilul tratării diferenţiate, clasa devine un mediu dinamic şi mereu în schimbare, în care dascălii pot dovedi că apreciază pe fiecare dintre elevi şi pe toţi elevii.

Tratarea diferenţiată este o premisă a prevenirii eşecului şcolar şi reprezintă garanţia obţinerii unor rezultate deosebite în munca cadrului didactic.

A utiliza cu pricepere psihologică zestrea nu doar ereditară, ci și cea dobândită de elev, înseamnă pentru educație a dispune de premise favorabile în obținerea succesului în instrucție și educație.

Educatorul care sesizează repede dominantele personalității elevului și care îl ajută pe acesta să-și corecteze neajunsurile sau să-și dezvolte calitățile, devine în relația pedagogică, un puternic suport moral și pedagogic.

BIBLIOGRAFIE

Adina M. Florica M.-,,Activitatea diferențiată- o necessitate a învățării școlare, Revista de pedagogie nr 2-3/ 2003.

Creţu,C,Curriculum individualizat şi diferenţiat,E.D.P., Bucureşti,1998;

Radu,I.,T.,Învăţământul diferenţiat.Concepţii şi strategii,E.D.P,Bucureşti.1978;

Rizescu,I.,M.,Diferenţierea activităţii cu elevii din ciclul primar în cadrul lecţiei, E.D.P., Bucureşti,1976;

Ţîrcovnicu,V.,Învăţământ frontal,învăţământ individual,învăţământ pe grupe, E.D.P.,Bucureşti,1981

EDUCATIA ARE PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. Crizantema Alexander,Scoala Gimnazială ,,Ion Aflorei''Izvoarele Sucevei

Prof.Gabriela Cobiliță.Structura Scoala Gimnazială Brodina de Sus

În centrul educatiei „Omul este înainte de toate limbaj verbal" afirmă Karl Popper, aşezând cuvântul la temelia condiţiei umane. Înainte de a vorbi puiul de om comunică nonverbal, prin mimică, zâmbet, voce, ţipete, râs, plâns, gestică. Achiziţia limbajului verbal, adică a cuvintelor şi structurilor unei limbi, devine o condiţie majoră a integrării viitorului adult într-un grup uman.

Omul, la fel ca celelalte fiinţe, mănâncă, doarme, caută vecinătatea semenilor, este supus durerii, bolii şi morţii. Dar, dintre toate fiinţele, este singura care se hrăneşte nu numai cu hrană, ci şi cu simboluri.

Prin simboluri el poate gândi despre lucruri pe care nu le vede; prin ele a căpătat puterea imaginaţiei şi a abstractizării, iar acestea două puteri i-au dat harul suprem, acela de a reacţiona.

În educație, se face apel la relaţia dintre simbol şi ceea ce evocă el.

Există o nevoie a oamenilor de a comunica, nevoie izvorâtă din dorinţa de informare, de contact, de legătură cu semenii. Prin comunicarea umană se dezvoltă capacitatea oamenilor, simţul realului, observaţia, gustul pentu frumos, experienţa de viaţă, se transmit informaţii, idei, sentimente, atitudini.

Educația înseamnă modalitatea prin care oamenii intră în legătură cu mediul şi cu ceilalţi. Comunicarea înseamnă modul în care îi impresionăm pe ceilalţi, este deci o interrelaţionare.

Comunicarea este un proces de coîmpărtăşire informaţională într-un cadru relaţional. Informaţia şi relaţia au statut de premize, în timp ce coîmpărtăşirea informaţională este condiţia absolut necesară pentru apariţia fenomenului.

Accepţiile termenului *comunicare* diferă în funcţie de perspectivele mai mult divergente decât convergente din care este privit fenomenul, pentru că *a scrie, a vorbi, a asculta, a privi* înseamnă comunicare. De aici decurge o primă dificultate de definire a comunicării, căci reprezintă una dintre activităţile umane pe care fiecare dintre noi o poate recunoaşte, însă puţini o pot defini satisfăcător, aşa cum se întîmplă şi în cazul altor fenomene sau realităţi (de exemplu, noţiunea de „timp"). O altă dificultate rezidă din relaţia necesară dintre comunicare şi informaţie, orice comunicare presupunînd transmiterea unei cantităţi de informaţie. Ca urmare, trebuie

definită, pe lângă comunicare şi informaţia, stabilind măsurile, metodele prin care se delimitează tipurile de informaţii.

În general, se consideră că psihologia socială studiază comunicarea interpersonală, iar alte ştiinţe studiază comunicarea profesională care pleacă de la un emiţător de profesie şi care implică o activitate instituţională - ziarist, editor, scriitor, documentarist, autor sau creator de produse mediatice (Cuilenburg, p. 46). Comunicarea ca obiect de studiu este de dată recentă, apărând ca urmare a dezvoltării structuralismului în lingvistică, semiotică (Roland Barthes, Roman Jakobson) şi în antropologie (C. Levi-Stauss). De fapt, comunicarea ca obiect al unei/unor ştiinţe vine ca o continuare a studiului practicat de filozofie, „relansând marile întrebări tradiţionale despre adevăr, limbaj, realitate, legături sociale, imaginar, posibilitatea învăţării, a dreptăţii, a consensului" (D: Bougnoux, p. 14), sau ca o prelungire a studiului culturii, în general. Se susţine de altfel că primii germeni ai teoriei comunicării se regăsesc în filozofie, în logică şi mai ales în retorică. Aceasta din urmă însă, criticată de filozofi precum Platon, ar urmări mai degrabă modalităţile, tehnicile care asigură obţinerea unei victorii, prin apelul la afectele auditoriului, determinînd aşadar nu aproprierea adevărului şi a progresului cunoaşterii, ci instituirea credinţelor, fiind, ca atare o artă apropiată de cea practicată în comunicările de tip persuasiv cu impact asupra publicului larg. Dar problema fundamentală a delimitării obiectului comunicării o constituie stabilirea locului şi statutului limbajului (şi a limbii) în economia aspectelor necesare investigării, problemă a cărei rezolvare a impus recunoaşterea supremaţiei mijlocului de comunicare propriu indivizilor umani, limbajul articulat, asupra tuturor celorlalte forme de interacţiune socială.

Se pot identifica mai multe orientări (şcoli) în studiul comunicării care pun accentul pe o latură sau alta a fenomenului, obţinându-se astfel rezultate complementare.

Una dintre perspectivele fondatoare în teoria comunicării, perspectiva sociologică iniţiată de şcoala de la Chicago[1], pleacă de la premisa că în peisajul proceselor sociale comunicarea constituie un proces de sine stătător, un factor structurant sau o activitate socială cu valoare de simbol, un ritual în economia vieţii cotidiene, un proces social în mişcare (P. Dobrescu, 113). O definiţie complexă şi integatoare a comunicării este oferită de americanul C.H.Cooley, afiliat şcolii de la Chicago, care susţinea, la începutul secolului trecut, că „prin comunicare înţelegem

[1] Printre reprezentanţii şcolii de la Chicago, amintim câteva nume de referinţă : John Dewey, A. W. Small, William I. Thomas, G. H. Mead, C. H. Cooley.

mecanismul prin care se formează şi se dezvoltă relaţiile umane-toate simbolurile judecăţii (*mind*), împreună cu mijloacele de a le transmite în spaţiu şi de a le conserva în timp. Comunicarea include expresia feţei, atitudinile, gesturile, inflexiunile vocii, cuvintele, scrisul, tiparul, căile ferate, telegraful şi orice altă victorie în lupta pentru cucerirea spaţiului şi a timpului." (Cooley, 1909/1929, p. 61, *apud* Dobrescu, 2007, p. 118). Dacă prin comunicare se înţelege aşadar un proces de interacţiune socială, şi nu o structură fixă, atunci, remarcă unii critici ai teoriei comunicării, ea nu ar trebui îngheţată nici din raţiuni epistemologice, atunci când devine obiect de studiu (Littlejohn, 1983, p. 47). Aceeaşi idee a asimilării comunicării sferei procesuale a acţiunii umane o regăsim şi la Ray Birdwhistell, care susţine că relaţiei dintre cultură şi comunicare îi corespunde opoziţia dintre structură şi proces: „comunicarea ar putea fi considerată, în sens larg, ca aspectul activ al structurii culturale; cultura şi comuncarea sunt termenii care reprezintă două puncte de vedere sau două metode de prezentare a interrelaţiei umane structurate şi regulate. În cultură, accentul este pus pe structură, în comunicare, pe proces". (Birdwhistell, 1970, p. 251). Or, privită în această perspectivă, comunicarea ca latură a culturii şi ca rezultat şi mijloc de realizare a acesteia, nu se poate sustrage unui studiu aplicat, fie el şi secvenţial, empiric, reductiv la un model care simulează realul, fară a-l putea recupera în integralitatea şi complexitatea sa intrinsecă.

Şcoala se preocupă de modul în care mesajele sau textele interacţionează cuelevii în scopul producerii de semnificaţii, adică de rolul pe care îl au textele în cultura noastră. Aici, studiul comunicării reprezintă de fapt studiul textului şi al culturii, în general. Principala metodă de studiu este semiotica (ştiinţa semnelor şi a semnificaţiilor).

Pentru şcoala de la Amsterdam, ştiinţa comunicării studiază exclusiv circuitele profesionale şi instituţionale ale informaţiei (Cuilenburg, p. 45); se poate observa că această definiţie este relativ restrictivă, nu orice formă de comunicare - convorbire, corespondenţă prin poştă, comunicare interpersonală - făcând obiectul studiului propriu-zis. Comunicarea interpersonală este, în această viziune, mai degrabă obiectul psihologiei sociale decât al ştiinţei comunicării, iar în procesele de comunicare propriu-zisă s-ar implica strict un emiţător de profesie şi o activitate instituţională.

Şcoala de la Palo Alto, formată din psihiatri, antropologi, sociologi şi care studiază în primul rând patologia comunicării, propune, dimpotrivă, o extindere a sensului comunicării, considerând că ştiinţa comunicării, din perspectivă pragmatică, studiază *efectele* comunicării

asupra comportamentului. Specialiştii psihiatri dau o definiţie vastă comunicării, în care sunt incluse toate relaţiile verbale şi non-verbale dintre un emiţător şi un receptor (Baylon, Mignot, p. 69). Aceştia afirmă că, din punctul lor de vedere, comunicarea şi comportamentul sunt practic termeni sinonimi. Psihiatrii de la Palo Alto stabilesc o sumă de axiome în calculul comunicării interpersonale, unele dintre ele fiind interesante ca ipoteze de lucru în vederea accederii spre esenţa comunicării.

Aşadar, ce este comunicarea? Dicţionarele uzuale propun următoarele semnificaţii: „înştiinţare", „aducere la cunoştinţă", „spunere", „informare"; „contacte verbale în interiorul unui grup sau colectiv"; „prezentare sau ocazie care favorizează schimbul de idei sau relaţii spirituale (*a ţine o comunicare)".*

Cuvântul *comunicare* în limba română, reprezentând infinitivul lung al verbului a *comunica,* are un concurent redutabil în paronimul *comunicaţie* (de origine fr., lat.), care poate dezvolta unele sensuri echivalente: „acţiunea de a comunica şi rezultatul ei", „informaţie", „ştire", „mijloc de comunicare, de legătură între două puncte geografice", „contact", „legătură (rutieră, aeriană, radio)". Verbul originar, *communicare,* trimite la noţiunea de **„**a fi în relaţie cu**",** dezvoltând semnificaţiile ambelor cuvinte româneşti *comunicare* şi *comunicaţie.* O primă dificultate a definirii comunicării ca obiect al unei ştiinţe derivă tocmai din această multitudine de sensuri pe care le acoperă termenul respectiv în limba română, dificultate sporită de realizarea unor traduceri în care diferenţa esenţială dintre *comunicare* şi *comunicaţie*[2] nu este luată în considerare, cu atât mai mult cu cât istoria comunicării se împleteşte cu istoria mijloacelor de menţinere a contactelor, a relaţiilor dintre indivizii situaţi la distanţe spaţiale şi eventual temporale.

Comunicarea înţeleasă ca *proces,* ca expresie a interacţiunii sociale devine destul de târziu obiect de studiu al unor discipline conexe, atunci când se încearcă stabilirea unor punţi de legătură între domeniile de cercetare anterior net delimitate. Derivată din necesităţi practice de natură administrativ-politică, preocuparea pentru o comunicare eficientă prin intermediul presei, care să asigure coeziunea socială (în America imigranţilor la început de secol XX) devine treptat o ramură a sociologiei şi a psihologiei sociale, definindu-se apoi ca o disciplină distinctă în peisajul ştiinţelor sociale. Pe de altă parte, dezvoltarea fără precedent a suporturilor mediatice

[2] La Mihaela Popovici, termenul *comunicaţie* capătă un sens specializat, acoperind realitatea comunicării prin intermediul unui suport tehnic (Popovici, 2007)

declanşează în mod necesar orientarea cercetărilor spre investigarea empirică şi teoretică a influenţei produselor mediatice asupra receptorilor, asfel încât se conturează noi direcţii de interes, actualizate în problematica persuasiunii, a propagandei, a manipulării etc. Aşadar, comunicarea abordează exclusiv comunicarea de masă, presupunând o direcţie unilaterală a mesajului dinspre comunicatorul-instituţie spre grupuri mari de indivizi între care se interpune o tehnologie informaţională sofisticată, dinamică şi costisitoare, o ramură a psihologiei/psihiatriei atunci când are în vedere aspectul interacţiunii reciproce între indivizi şi patologia comunicării interpersonale, un domeniu al ştiinţelor limbii prin versiunea abordării de tip semiotic, pragmatic, retorico-stilistic a manifestării prin discurs lingvistic, sau un set de tehnici utilizat în situaţii concrete?

Plecând de la rolul dascălului în conducerea şi dirijarea proceselor educative, de la gradul său de implicare în aceste procese, se pot deduce trei tipuri de relaţii dascăl - elev : relaţii de tip democratic, relaţii de tip *laisser-faire* şi relaţii de tip autocratic.

Relaţia de tip democratic privilegiază cooperarea dintre dascăl şi elevi, acesta din urmă fiind înţeles ca o persoană autonomă, demnă, responsabilă faţă de propriul demers de formare. Elevul nu mai este identificat cu un obiect pasiv, asupra căruia se acţionează, ci devine un actor care se implică activ în alegerea şi adecvarea în actul de instruire. Elevului i se acordă un anumit credit, în raport cu gradul său de maturizare intelectuală şi spirituală, preluând secvenţial din atributele «clasice» ale dascălului. Dascălul va antrena efectiv elevii în procesul de desluşire a adevărurilor, se va lăsa interpelat, interogat de elevi. Se va cultiva ideea că şi dascălul are de învăţat de la elevi, că aceştia devin coresponsabili de calitatea procesului instructiv-educativ. Dascălul nu se retrage din activitate, nu-şi diminuează prerogativele, el este mereu prezent, dar el este ajutat, complementat de elevi.

În cadrul relaţiei de tip *laisser-faire* domină interesele şi dorinţele elevilor, dascălul subordonându-se maximal în favoarea aceste determinări. Se pleacă de la premisa că se manifestă în mod natural la copil tendinţa de a se dezvolta spre bine, fără nici o dirijare sau imixtiune din afară. Activitatea dascălului se va restrânge, acesta devenind un simplu supraveghetor şi însoţitor al iniţiativelor elevilor. Se ajunge astfel la o fetişizare a raportului dascăl-elev, la o disimetrie exagerată în favoarea elevului.

În relaţia de tip *autocratic* dascălul este actorul principal, aproape exclusiv. El comunică, de la el pleacă ideile, părerile, valorizările; lui îi revine inţiativa comunicării, el are întotdeauna

dreptate. Elevul este privit ca obiect inert, ca fiinţă imperfectă care are nevoie, la tot pasul, de prezenţa şi tutela celui matur. Bazându-şi toată activitatea pe impunerea unei autorităţi forţate, uneori construite, această relaţie degenerează într-o formă de autoritarism, malefică oricărui parcurs de formare. Plecând de la rolul dascălului în conducerea şi dirijarea proceselor educative, de la gradul său de implicare în aceste procese, se pot deduce trei tipuri de relaţii dascăl - elev : relaţii de tip democratic, relaţii de tip *laisser-faire* şi relaţii de tip autocratic.

Prin metodele active, elevii își exersează capacitatea de a selecta, combina, învăța lucruri de care au nevoie în viața de elev, și apoi de adult. Efortul elevilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare decât cele clasice, prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care elevii își asumă responsabilitatea, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze pentru a concluziona în final că educația are puterea de a schimba lumea .

Când particularizăm situația ceea ce apasă ca o barieră asupra elevilor din satele izolate este distanța parcursă de aceștia. Este o muncă titanică a profesorilor care fac naveta zilnic din Suceava , Rădauți ,fundu-Moldovei împreună cu profesorii localnici, a părinților acestora și a Primăriei com.Izvoarele Sucevei. Atunci când aceștia participă la concursuri sau ajung olimpici credem că ,,a educa un copil este echivalent cu a sculpta o marmură delicată. Nicio greşală nu este permisă, pentru că urmările ar putea fi devastatoare. ”

Bibliografie

Iorgu, Iordan, *Limba română contemporană*, Editura Ministerului Învățământului, 1954

Cerghit,Ion, *Sisteme de instruire alternative şi complementare,* Editura Polirom,Iași,*2008*

Cîntiuc, Rita (coord), *Limba şi literatura română. Teme pentru timpul liber,*

Nagy,Rodica, *Sintaxa limbii române actuale. Unități, raporturi și funcții*, Institutul European, 2005

Nagy,Rodica, Coord. volum (în colab.) Noi direcții în cercetarea textelor și discursurilor. Analize și interpretări, Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca, 2014,

EDUCATIA ARE PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. Crizantema Alexander,Scoala Gimnazială ,,Ion Aflorei''Izvoarele Sucevei

Prof.Gabriela Cobiliță.Structura Scoala Gimnazială Brodina de Sus

În centrul educatiei „Omul este înainte de toate limbaj verbal" afirmă Karl Popper, aşezând cuvântul la temelia condiţiei umane. Înainte de a vorbi puiul de om comunică nonverbal, prin mimică, zâmbet, voce, ţipete, râs, plâns, gestică. Achiziţia limbajului verbal, adică a cuvintelor şi structurilor unei limbi, devine o condiţie majoră a integrării viitorului adult într-un grup uman.

Omul, la fel ca celelalte fiinţe, mănâncă, doarme, caută vecinătatea semenilor, este supus durerii, bolii şi morţii. Dar, dintre toate fiinţele, este singura care se hrăneşte nu numai cu hrană, ci şi cu simboluri.

Prin simboluri el poate gândi despre lucruri pe care nu le vede; prin ele a căpătat puterea imaginaţiei şi a abstractizării, iar acestea două puteri i-au dat harul suprem, acela de a reacţiona.

În educație, se face apel la relaţia dintre simbol şi ceea ce evocă el.

Există o nevoie a oamenilor de a comunica, nevoie izvorâtă din dorinţa de informare, de contact, de legătură cu semenii. Prin comunicarea umană se dezvoltă capacitatea oamenilor, simţul realului, observaţia, gustul pentu frumos, experienţa de viaţă, se transmit informaţii, idei, sentimente, atitudini.

Educația înseamnă modalitatea prin care oamenii intră în legătură cu mediul şi cu ceilalţi. Comunicarea înseamnă modul în care îi impresionăm pe ceilalţi, este deci o interrelaţionare.

Comunicarea este un proces de coîmpărtăşire informaţională într-un cadru relaţional. Informaţia şi relaţia au statut de premize, în timp ce coîmpărtăşirea informaţională este condiţia absolut necesară pentru apariţia fenomenului.

Accepţiile termenului *comunicare* diferă în funcţie de perspectivele mai mult divergente decât convergente din care este privit fenomenul, pentru că *a scrie, a vorbi, a asculta, a privi* înseamnă comunicare. De aici decurge o primă dificultate de definire a comunicării, căci reprezintă una dintre activităţile umane pe care fiecare dintre noi o poate recunoaşte, însă puţini o pot defini satisfăcător, aşa cum se întîmplă şi în cazul altor fenomene sau realităţi (de exemplu, noţiunea de „timp"). O altă dificultate rezidă din relaţia necesară dintre comunicare şi informaţie, orice comunicare presupunînd transmiterea unei cantităţi de informaţie. Ca urmare, trebuie

definită, pe lângă comunicare şi informaţia, stabilind măsurile, metodele prin care se delimitează tipurile de informaţii.

În general, se consideră că psihologia socială studiază comunicarea interpersonală, iar alte ştiinţe studiază comunicarea profesională care pleacă de la un emiţător de profesie şi care implică o activitate instituţională - ziarist, editor, scriitor, documentarist, autor sau creator de produse mediatice (Cuilenburg, p. 46). Comunicarea ca obiect de studiu este de dată recentă, apărând ca urmare a dezvoltării structuralismului în lingvistică, semiotică (Roland Barthes, Roman Jakobson) şi în antropologie (C. Levi-Stauss). De fapt, comunicarea ca obiect al unei/unor ştiinţe vine ca o continuare a studiului practicat de filozofie, „relansând marile întrebări tradiţionale despre adevăr, limbaj, realitate, legături sociale, imaginar, posibilitatea învăţării, a dreptăţii, a consensului" (D: Bougnoux, p. 14), sau ca o prelungire a studiului culturii, în general. Se susţine de altfel că primii germeni ai teoriei comunicării se regăsesc în filozofie, în logică şi mai ales în retorică. Aceasta din urmă însă, criticată de filozofi precum Platon, ar urmări mai degrabă modalităţile, tehnicile care asigură obţinerea unei victorii, prin apelul la afectele auditoriului, determinînd aşadar nu aproprierea adevărului şi a progresului cunoaşterii, ci instituirea credinţelor, fiind, ca atare o artă apropiată de cea practicată în comunicările de tip persuasiv cu impact asupra publicului larg. Dar problema fundamentală a delimitării obiectului comunicării o constituie stabilirea locului şi statutului limbajului (şi a limbii) în economia aspectelor necesare investigării, problemă a cărei rezolvare a impus recunoaşterea supremaţiei mijlocului de comunicare propriu indivizilor umani, limbajul articulat, asupra tuturor celorlalte forme de interacţiune socială.

Se pot identifica mai multe orientări (şcoli) în studiul comunicării care pun accentul pe o latură sau alta a fenomenului, obţinându-se astfel rezultate complementare.

Una dintre perspectivele fondatoare în teoria comunicării, perspectiva sociologică iniţiată de şcoala de la Chicago[1], pleacă de la premisa că în peisajul proceselor sociale comunicarea constituie un proces de sine stătător, un factor structurant sau o activitate socială cu valoare de simbol, un ritual în economia vieţii cotidiene, un proces social în mişcare (P. Dobrescu, 113). O definiţie complexă şi integatoare a comunicării este oferită de americanul C.H.Cooley, afiliat şcolii de la Chicago, care susţinea, la începutul secolului trecut, că „prin comunicare înţelegem

[1] Printre reprezentanţii şcolii de la Chicago, amintim câteva nume de referinţă : John Dewey, A. W. Small, William I. Thomas, G. H. Mead, C. H. Cooley.

mecanismul prin care se formează şi se dezvoltă relaţiile umane-toate simbolurile judecăţii (*mind*), împreună cu mijloacele de a le transmite în spaţiu şi de a le conserva în timp. Comunicarea include expresia feţei, atitudinile, gesturile, inflexiunile vocii, cuvintele, scrisul, tiparul, căile ferate, telegraful şi orice altă victorie în lupta pentru cucerirea spaţiului şi a timpului." (Cooley, 1909/1929, p. 61, *apud* Dobrescu, 2007, p. 118). Dacă prin comunicare se înţelege aşadar un proces de interacţiune socială, şi nu o structură fixă, atunci, remarcă unii critici ai teoriei comunicării, ea nu ar trebui îngheţată nici din raţiuni epistemologice, atunci când devine obiect de studiu (Littlejohn, 1983, p. 47). Aceeaşi idee a asimilării comunicării sferei procesuale a acţiunii umane o regăsim şi la Ray Birdwhistell, care susţine că relaţiei dintre cultură şi comunicare îi corespunde opoziţia dintre structură şi proces: „comunicarea ar putea fi considerată, în sens larg, ca aspectul activ al structurii culturale; cultura şi comuncarea sunt termenii care reprezintă două puncte de vedere sau două metode de prezentare a interrelaţiei umane structurate şi regulate. În cultură, accentul este pus pe structură, în comunicare, pe proces". (Birdwhistell, 1970, p. 251). Or, privită în această perspectivă, comunicarea ca latură a culturii şi ca rezultat şi mijloc de realizare a acesteia, nu se poate sustrage unui studiu aplicat, fie el şi secvenţial, empiric, reductiv la un model care simulează realul, fară a-l putea recupera în integralitatea şi complexitatea sa intrinsecă.

Şcoala se preocupă de modul în care mesajele sau textele interacţionează cuelevii în scopul producerii de semnificaţii, adică de rolul pe care îl au textele în cultura noastră. Aici, studiul comunicării reprezintă de fapt studiul textului şi al culturii, în general. Principala metodă de studiu este semiotica (ştiinţa semnelor şi a semnificaţiilor).

Pentru şcoala de la Amsterdam, ştiinţa comunicării studiază exclusiv circuitele profesionale şi instituţionale ale informaţiei (Cuilenburg, p. 45); se poate observa că această definiţie este relativ restrictivă, nu orice formă de comunicare - convorbire, corespondenţă prin poştă, comunicare interpersonală - făcând obiectul studiului propriu-zis. Comunicarea interpersonală este, în această viziune, mai degrabă obiectul psihologiei sociale decât al ştiinţei comunicării, iar în procesele de comunicare propriu-zisă s-ar implica strict un emiţător de profesie şi o activitate instituţională.

Şcoala de la Palo Alto, formată din psihiatri, antropologi, sociologi şi care studiază în primul rând patologia comunicării, propune, dimpotrivă, o extindere a sensului comunicării, considerând că ştiinţa comunicării, din perspectivă pragmatică, studiază *efectele* comunicării

asupra comportamentului. Specialiştii psihiatri dau o definiţie vastă comunicării, în care sunt incluse toate relaţiile verbale şi non-verbale dintre un emiţător şi un receptor (Baylon, Mignot, p. 69). Aceştia afirmă că, din punctul lor de vedere, comunicarea şi comportamentul sunt practic termeni sinonimi. Psihiatrii de la Palo Alto stabilesc o sumă de axiome în calculul comunicării interpersonale, unele dintre ele fiind interesante ca ipoteze de lucru în vederea accederii spre esenţa comunicării.

Aşadar, ce este comunicarea? Dicţionarele uzuale propun următoarele semnificaţii: „înştiinţare", „aducere la cunoştinţă", „spunere", „informare"; „contacte verbale în interiorul unui grup sau colectiv"; „prezentare sau ocazie care favorizează schimbul de idei sau relaţii spirituale (*a ţine o comunicare)".*

Cuvântul *comunicare* în limba română, reprezentând infinitivul lung al verbului a *comunica,* are un concurent redutabil în paronimul *comunicaţie* (de origine fr., lat.), care poate dezvolta unele sensuri echivalente: „acţiunea de a comunica şi rezultatul ei", „informaţie", „ştire", „mijloc de comunicare, de legătură între două puncte geografice", „contact", „legătură (rutieră, aeriană, radio)". Verbul originar, *communicare,* trimite la noţiunea de **„**a fi în relaţie cu**",** dezvoltând semnificaţiile ambelor cuvinte româneşti *comunicare* şi *comunicaţie.* O primă dificultate a definirii comunicării ca obiect al unei ştiinţe derivă tocmai din această multitudine de sensuri pe care le acoperă termenul respectiv în limba română, dificultate sporită de realizarea unor traduceri în care diferenţa esenţială dintre *comunicare* şi *comunicaţie*[2] nu este luată în considerare, cu atât mai mult cu cât istoria comunicării se împleteşte cu istoria mijloacelor de menţinere a contactelor, a relaţiilor dintre indivizii situaţi la distanţe spaţiale şi eventual temporale.

Comunicarea înţeleasă ca *proces,* ca expresie a interacţiunii sociale devine destul de târziu obiect de studiu al unor discipline conexe, atunci când se încearcă stabilirea unor punţi de legătură între domeniile de cercetare anterior net delimitate. Derivată din necesităţi practice de natură administrativ-politică, preocuparea pentru o comunicare eficientă prin intermediul presei, care să asigure coeziunea socială (în America imigranţilor la început de secol XX) devine treptat o ramură a sociologiei şi a psihologiei sociale, definindu-se apoi ca o disciplină distinctă în peisajul ştiinţelor sociale. Pe de altă parte, dezvoltarea fără precedent a suporturilor mediatice

[2] La Mihaela Popovici, termenul *comunicaţie* capătă un sens specializat, acoperind realitatea comunicării prin intermediul unui suport tehnic (Popovici, 2007)

declanşează în mod necesar orientarea cercetărilor spre investigarea empirică şi teoretică a influenţei produselor mediatice asupra receptorilor, asfel încât se conturează noi direcţii de interes, actualizate în problematica persuasiunii, a propagandei, a manipulării etc. Aşadar, comunicarea abordează exclusiv comunicarea de masă, presupunând o direcţie unilaterală a mesajului dinspre comunicatorul-instituţie spre grupuri mari de indivizi între care se interpune o tehnologie informaţională sofisticată, dinamică şi costisitoare, o ramură a psihologiei/psihiatriei atunci când are în vedere aspectul interacţiunii reciproce între indivizi şi patologia comunicării interpersonale, un domeniu al ştiinţelor limbii prin versiunea abordării de tip semiotic, pragmatic, retorico-stilistic a manifestării prin discurs lingvistic, sau un set de tehnici utilizat în situaţii concrete?

Plecând de la rolul dascălului în conducerea şi dirijarea proceselor educative, de la gradul său de implicare în aceste procese, se pot deduce trei tipuri de relaţii dascăl - elev : relaţii de tip democratic, relaţii de tip *laisser-faire* şi relaţii de tip autocratic.

Relaţia de tip democratic privilegiază cooperarea dintre dascăl şi elevi, acesta din urmă fiind înţeles ca o persoană autonomă, demnă, responsabilă faţă de propriul demers de formare. Elevul nu mai este identificat cu un obiect pasiv, asupra căruia se acţionează, ci devine un actor care se implică activ în alegerea şi adecvarea în actul de instruire. Elevului i se acordă un anumit credit, în raport cu gradul său de maturizare intelectuală şi spirituală, preluând secvenţial din atributele «clasice» ale dascălului. Dascălul va antrena efectiv elevii în procesul de desluşire a adevărurilor, se va lăsa interpelat, interogat de elevi. Se va cultiva ideea că şi dascălul are de învăţat de la elevi, că aceştia devin coresponsabili de calitatea procesului instructiv-educativ. Dascălul nu se retrage din activitate, nu-şi diminuează prerogativele, el este mereu prezent, dar el este ajutat, complementat de elevi.

În cadrul relaţiei de tip *laisser-faire* domină interesele şi dorinţele elevilor, dascălul subordonându-se maximal în favoarea aceste determinări. Se pleacă de la premisa că se manifestă în mod natural la copil tendinţa de a se dezvolta spre bine, fără nici o dirijare sau imixtiune din afară. Activitatea dascălului se va restrânge, acesta devenind un simplu supraveghetor şi însoţitor al iniţiativelor elevilor. Se ajunge astfel la o fetişizare a raportului dascăl-elev, la o disimetrie exagerată în favoarea elevului.

În relaţia de tip *autocratic* dascălul este actorul principal, aproape exclusiv. El comunică, de la el pleacă ideile, părerile, valorizările; lui îi revine inţiativa comunicării, el are întotdeauna

dreptate. Elevul este privit ca obiect inert, ca fiinţă imperfectă care are nevoie, la tot pasul, de prezenţa şi tutela celui matur. Bazându-şi toată activitatea pe impunerea unei autorităţi forţate, uneori construite, această relaţie degenerează într-o formă de autoritarism, malefică oricărui parcurs de formare. Plecând de la rolul dascălului în conducerea şi dirijarea proceselor educative, de la gradul său de implicare în aceste procese, se pot deduce trei tipuri de relaţii dascăl - elev : relaţii de tip democratic, relaţii de tip *laisser-faire* şi relaţii de tip autocratic.

Prin metodele active, elevii își exersează capacitatea de a selecta, combina, învăța lucruri de care au nevoie în viața de elev, și apoi de adult. Efortul elevilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare decât cele clasice, prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care elevii își asumă responsabilitatea, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze pentru a concluziona în final că educația are puterea de a schimba lumea .

Când particularizăm situația ceea ce apasă ca o barieră asupra elevilor din satele izolate este distanța parcursă de aceștia. Este o muncă titanică a profesorilor care fac naveta zilnic din Suceava , Rădauți ,fundu-Moldovei împreună cu profesorii localnici, a părinților acestora și a Primăriei com.Izvoarele Sucevei. Atunci când aceștia participă la concursuri sau ajung olimpici credem că ,,a educa un copil este echivalent cu a sculpta o marmură delicată. Nicio greşală nu este permisă, pentru că urmările ar putea fi devastatoare. ”

Bibliografie

Iorgu, Iordan, *Limba română contemporană*, Editura Ministerului Învățământului, 1954

Cerghit,Ion, *Sisteme de instruire alternative şi complementare,* Editura Polirom,Iaşi,*2008*

Cîntiuc, Rita (coord), *Limba şi literatura română. Teme pentru timpul liber,*

Nagy,Rodica, *Sintaxa limbii române actuale. Unități, raporturi și funcții*, Institutul European, 2005

Nagy,Rodica, Coord. volum (în colab.) Noi direcții în cercetarea textelor și discursurilor. Analize și interpretări, Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca, 2014,

INSTRUMENTARUL INVESTIGATIV AL OPȚIONALULUI DE ARHEOLOGIE, LA FINALUL UNUI AN ȘCOLAR

Prof. Sînziana-Emilia Cocan

Școala Gimnazială nr. 1 "Gheorghe Crăciun", Zărnești, Brașov

Perioada de desfășurare a unui an școlar poate fi suficientă sau nu în procesul de predare-învățare. Pe de-o parte, când resursele sunt generoase, când receptorii sunt flămânzi de informații, când analizele testelor finale sunt net superioare celor predictive, atunci se poate afirma că anul școlar a fost un real succes. Pe de altă parte, când cele enumerate mai sus se află pe o linie descendentă, și nici nu s-a depus vreun efort pentru a remedia situația, finalul anului școlar nu este unul favorabil.

Cu certitudine, pedagogia reflectă asupra educației. Metodele utilizate de fiecare profesor în parte descriu fenomenele educative și arată caracteristicile activității derulate în clasă. Pedagogia nu înseamnă doar ceea ce se întâmpla la un moment dat. Ea are un prolog și un epilog, o cauză și un efect. Este absolut necesar ca profesorul să utilizeze metode care să analizeze procesul de predare-învățare pentru a observa unde se poziționează elevul, ce așteptari are, ce dorește să aprofundeze, dar și feedback-ul oferit la finalul unei unități, modul sau an școlar.

În cazul unui opțional este cu atât mai importantă chestionarea elevilor pentru a înțelege necesitatea lui, sau dimpotrivă, nevoia de a-l modifica. De altfel, ar trebui chiar ținut cont mereu de doleanțele elevilor în ceea ce privește varietatea de opționale, întrucât studiul matematicii și al limbii române nu este singurul important în procesul de predare-învățare din România.

Anul școlar 2022-2023 vine cu propunerea de a structura procesul de învățare în 5 module. Astfel, se renunță la structura pe semestre, unde goana după note era esențială, și se adoptă o metodă aerisită care dă libertate de evaluare, urmând ca fiecare materie să se finalizeze cu calculul unei singure medii la final de an școlar. Drept urmare, un elev care parcurge opționalul de arheologie este dator să obțină la finalul anului școlar cel puțin 4 note, conform formulei N+3. Pentru aceasta, profesorul propune în perioada de evaluare, următoarele metode : **diorama, fișa, interviul, jurnalul, fișa de observație, sinteza orală**.

1.Diorama

Această metodă presupune reproducerea unui scene, a unui eveniment sau a unui fapt istoric, de regula într-o manieră tridimensională. În mod firesc, este o metodă utilizată în muzee, dar poate fi ușor de realizat și materiale aflate la îndemâna elevilor, de pildă plastilina, lutul, clay-ul, cartonul.

După parcurgerea domeniilor de conținut *I.Introducere în studiul arheologiei* și *II.Istoria arheologiei* profesorul propune elevilor să realizeze o dioramă care să ilustreze scene din Războiul Troian. Se face astfel legătura cu informațiile oferite de Homer, în Iliada și Odiseea, și cercetările arheologice realizate ulterior de Heinrich Schliemann. Elevii manifestă interes și așteaptă cu nerăbdare să modeleze, în grupuri, diorama pe care apoi o prezintă în fața clasei. Se realizează și *turul galeriei,* oferindu-se de fiecare dată feedback, atât de către colegi, cât și de profesor. Dioramele se expun în laboratorul de istorie, în dulapul cu vitrină.

2.Fișa de lucru cu hieroglife

Cu rolul de a consolida informațiile dobândite, fișa de lucru propune o activitate independentă, sau în grup, pe o foaie de hârtie, prin care sunt puse în practică noțiunile deja dobândite. Fișa de lucru are un timp bine determinat pentru rezolvare.

La finalul capitolului *III:Tipuri de cercetare arheologică*, capitol care se îmbină perfect cu lecțiile de la istorie, din capitolul *III.Orientul Antic: Inventarea scrierii – de la pictograme la alfabet,* elevii primesc spre rezolvare individuală o fișă cu cu hieroglifele egiptene. Li se solicită să parcurgă cu atenție fiecare simbol, respectiv literă, pentru ca mai apoi să realizeze un enunț pe teme istorice, în caiete, utilizând hieroglifele date. Elevii manifestă entuziasm și se pun în pielea erudiților din Egiptul antic, reușind să creioneze mesaje cu puternic impact istoric. Profesorul verifică caietele cu enunțurile elaborate, corectând acolo unde este cazul. Adresează, de asemenea, întrebări care să fundamenteze informațiile parcurse.

3.Interviul

Metoda interviului presupune disponibilitatea a două părți de a dialoga pe o anumită temă. În mod firesc, trebuie să aibă loc o întâlnire în cadrul căreia sunt adresate o serie de

întrebări și participă cel puțin două persoane (operatorul și intervievatul)[1] (www.academia.edu). Tehnologia oferă însă posibilitatea de a realiza astfel de întrevederi virtual. În cazul de față, este vorba despre un interviu de grup, documentar, centrat pe domeniul arheologic sau istoric.

După parcurgerea unității *IV.Zonele geografice și săpăturile arheologice*, evaluarea constă în realizarea unui set de întrebări adresate unui arheolog. Se stabilește o zi și o oră la care este invitat, prin intermediul unei conferințe Zoom, arheologul Ioan-Marian Țiplic. Elevii adresează, pe rând, câte o întrebare arheologului invitat. Își notează în caiete răspunsurile oferite de către acesta, urmând ca acasă să redacteze individual dialogul care să conțină toate întrebările și răspunsurile de pe parcursul întâlnirii. Următoarea săptămână, dialogul este citit în fața clasei de câțiva elevi, numiți de către profesor. Se oferă feedback și se poate începe o dezbatere pe baza răspunsurilor oferite anterior de arheolog.

4.Jurnalul de șantier

Deși o metodă de reflexie și de autocunoaștere prin redactarea gândurilor, în cazul de față, jurnalul de șantier reprezintă elaborarea unui plan astfel încât elevii care studiază opționalul de arheologie să înțeleagă activitatea desfășurată de un arheolog pe șantierul de cercetare. Așadar, la finele capitolului *V.Arheologia pe înțelesul elevilor*, profesorul propune elevilor spre elaborare un dosar de șantier. De altfel, acesta este chiar și un *joc de rol* prin prisma faptului că elevii se pun în pielea unui arheolog, deslușind acțiunile pe care acesta le desfășoară pe un șantier arheologic. În elaborarea jurnalului, elevii vor indica informații cu privire la Locul săpăturii și numărul autorizației, Data de începere a săpăturii/ perioada, Membrii echipei Ustensile utilizate, Numărul secțiunilor Artefacte descoperite (descrise și desenate), Planul șantierului realizat pe foaie milimetrică Destinația inventarului arheologic. Jurnalele sunt oferite profesorului spre a fi verificate și corectate, acolo unde este cazul. Elevii primesc note, jurnalul evaluând noțiunile dobândite de elevi după cinci capitole.

[1] https://www.academia.edu/26073649/METODOLOGIA_CERCET%C4%82RII_PEDAGOGICE accesat la data de 25 octombrie 2022

5.Fișa de observație

Această metodă își propune să declanșeze atenția totală a elevului, întrucât, în cazul unei vizite la muzeu, acesta trebuie să fie focusat pe :

- Ambientul locației
- Modul de întâmpinare
- Obiectele prezentate
- Modul de prezentare[2] (www.academia.edu)

Toate acestea deoarece, la finalul unei vizite este necesar să se elaboreze un feedback. Pentru a conchide capitolul *V.Inventarul unui sit arheologic*, profesorul propune realizarea unei vizite la Muzeul de Istorie Brașov – secția arheologie. Motivul este clar, acela de a înțelege destinația inventarului arheologic, finalitatea artefactului. După descoperire, curațare, analiză și cercetare, obiectele descoperite pe șantierul arheologic pot ajunge în muzeu pentru ca însetații de cunoaștere să le descopere la rândul lor.

După vizita propriu-zisă, profesorul elaborează o fișă-tip pe care o înmânează elevilor la școală. Aceștia o completează în timpul orei de opțional, folosind aplicația docs.google.com. După completare, o înmânează profesorului care o verifică și o corectează, dacă este nevoie. Ulterior, este realizată o statistică.

6.Sinteza orală

Această metodă are menirea de a închide un domeniu de învățare. Propune ca fiecare individ implicat în procesul de învățare să vină cu propriile informații, relevante pentru el, pe care le-a dobândit într-un an școlar.

Pentru un curs de arheologie, această metodă este esențială. Poate fi definită și ca feedback, din moment ce elevii exprimă în mod real noțiunile pe care le-au acumulat în ultima vreme. Reprezintă, de altfel, și o bună recapitulare. Elevii vor enunța de fiecare dată ideile care le-a captat interesul, care le-a stârnit curiozitatea, dar și intriga.

[2] https://www.academia.edu/36669584/Fisa_de_observatie accesat la data de 25 octombrie 2022

Încă de pe parcursul anului școlar se identifică câteva nevoi legate de acest nou opțional. Prima propunere este aceea de a avea un **suport de curs**. S-a ajuns la această concluzie analizând domeniile de interes ale elevilor, faptul că accesul la internet a devenit un aspect vital dar și esențial al vieții lor. Evident, parcurgerea informațiilor într-un cadru interactiv, cu o multitudine de metode moderne, este normală. Aceste metode nu fac altceva decât să stimuleze curiozitatea și să ajute la dobândirea de noi cunoștințe. Firește, ora de opțional îl obligă pe elev să aibă un caiet în care sunt notate, la fiecare lecție, informațiile esențiale. Dar existența unui suport de curs devine interesantă atunci când elevul, în intimitatea de acasă, își dorește să își împrospăteze anumite aspecte, auzite în timpul orei, dar care nu au fost notate în caiet. Drept urmare, soluția este un suport de curs, dar de această dată virtual. Un manual digital care să fie accesibil cursanților acestui curs opțional prin logare nominală. Informațiile trebuie să se preteze nivelului de înțelegere al elevilor. În plus, aspectul esențial ar putea fi acela ca fiecare informație să conducă, în mod virtual, către un quick link: fotografii, documentare, filmulețe scurte care să prezinte în mod real activitatea unui arheolog, dar și a unui șantier arheologic în sine. Elaborarea acestui astfel de suport digital trebuie realizată conform reglementărilor în vigoare, legate de respectarea drepturilor de autor. Pe lângă ideea în sine de digitalbook, o altă propunere este legată de **crearea unei aplicații simple** care să faciliteze accesul copiilor la acest suport de curs. În timp ce cartea digitală vine cu informații scrise legate de domeniul arheologiei, aplicația ar putea servi traspunerii elevului într-un arheolog virtual care își desfășoara muca pe un șantier arheologic, la alegere, oriunde în lume. Aplicația ar putea oferi o hartă a siturilor arheologice, atât din România, cât și din restul lumii. Elevii ar putea selecta perioada istorică și locația și apoi să devină la propriu arheologi, săpând în mod virtual. Aceeași aplicație ar putea oferi cadrul propice pentru analiza și cercetarea artefactelor descoperite virtual. În mod clar, și o astfel de aplicație ar fi realizată tot în limitele prevăzute de lege.

Într-o astfel de abordare, modernă, interactivă și spontană, scopul opționalului de arheologie este atins : se naște interesul către noutate, către cercetare și către înțelegerea evenimentelor istorice prin prisma arheologiei. În mod concret pot fi dezvăluite exemple care să întărească faptele istorice povestite pe parcursul orelor de istorie, cu ajutorul imaginilor, a documentarelor sau chiar a artefactelor propriu-zise observate pe teren, în

timpul excursiilor sau pe durata vizitelor la muzeu. În momentul în care cele 50 de minute alocate orei de opțional sunt insuficiente pentru ca profesorul să răspundă pe îndelete tuturor întrebărilor venite din partea elevilor, se poate concluziona cu certitudine că feedback-ul venit din partea cursanților este unul pozitiv.

Nu există mulțumire mai mare pe care profesorul să o resimtă ca atunci când elevii sunt însetați de cunoaștere și demonstrează ei înșiși că au devenit pasionați de subiect, cercetând pe cont propriu aspecte legate de anumite informații. Ba mai mult, platformele online de filme abundă în documentare și filme istorice, iar elevii pot avea facil acces la vizionarea lor, odată ce profesorul le propune un anumit film.

Bibliografie

www.academia.edu. Preluat pe noiembrie 22, 2022, de pe https://www.academia.edu/26073649/METODOLOGIA_CERCET%C4%82RII_PEDAGOGICE .

www.academia.edu. Preluat pe octombrie 25, 2022, de pe https://www.academia.edu/36669584/Fisa_de_observatie .

EDUCAŢIA DE CALITATE DUCE LA SCHIMBARE

Prof. psihopedagog Cocari Dorina
Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Suceava

Educaţia – fie că vorbim de cea formală, clasică tradiţională sau modernă digitalizată, fie de cea nonformală – scoate la iveală ceea ce este mai inovator în om şi te poate propulsa în vârful piramidei sociale. Nicicând nu s-a pierdut atunci când s-a investit în educaţie! Educaţia chiar are puterea de a schimba lumea!

Educația și formarea de înaltă calitate le vor oferi cetățenilor cunoștințele, competențele și atitudinile de care au nevoie pentru a prospera și pentru a asigura reziliența economică și prosperitatea socială a Europei. Stăpânirea competențelor-cheie, inclusiv a aptitudinilor de bază și a competențelor digitale, este esențială.

Schimbarea este posibilă doar cu ajutorul cadrelor didactice cu înaltă calificare și al reformelor în materie de politici. Pentru a obține rezultate mai bune la învățătură, pentru a putea pune la dispoziția cursanților tot ce le trebuie pentru a reuși și pentru a asigura o predare de calitate, sunt necesare investiții eficace, eficiente și durabile în educație și formare.

De mici copii ne familiarizăm cu noţiunea de „educaţie”. Auzim vorbindu-se despre ea în familie, la gradiniţă, la şcoală, la locul de muncă. Suntem atât de obişnuiti cu acest termen, încât nu-i mai acordăm importanţa cuvenită. Îl considerăm un simplu cuvânt din dicţionar, abstract, a cărui profunzime amânăm, cu regularitate, s-o pătrundem şi s-o înţelegem. Nu-l îndepărtăm, însă, din vocabularul nostru activ. De câte ori se iveşte ocazia îl folosim, evident, ca reacţie la comportamentul, uneori impropriu al celor din jur. Uşurinţa şi frecvenţa cu care-l introducem în exprimare demonstrează că este adânc înfipt în subconştientul nostru, din păcate însă, e vizat cadrul superficial, întrucât conţinutul se asimilează destul de greu şi în timp îndelungat.

Adevărul este că procesul educaţiei începe în copilărie şi nu se termină niciodată. Primii ani ai copilăriei sunt cu adevărat importanţi. Rolul părinţilor, în această etapă, este covârşitor. Începutul educaţiei, dar nu numai, se cere făcut cu maximă responsabilitate şi discernământ. A nu se uita că suntem diferiţi, unici, iar această caracteristică este un element esenţial de care cei ce fac educaţie ar trebui să ţină seama.

Educaţia poate fi asemănată unei grădini cu flori sau unei livezi cu pomi fructiferi, în care cei care plantează iniţial sunt părinţii, dascălii, educatorii. Blândeţea şi fermitatea vor fi folosite în proporţii optime, extremele evitate, scopul major fiind acela de a se găsi calea de

mijloc, a echilibrului, a armoniei. Dacă un pom fructifer va fi plantat într-un sol de calitate, atunci când trebuie, udat regulat şi sprijinit împotriva vântului, cu siguranţă va creşte frumos, iar fructele sale vor fi dulci şi sănătoase. Mai târziu, sarcina de a umple grădina revine fiecărei persoane în parte. Uneori, persoana în cauză reuşeşte, alteori, lista priorităţilor ei, haotic întocmită, o determină să nu aleagă cea mai bună soluţie, făcând, din păcate, erori, ce pot fi ulterior tardiv regretate.

Unii oameni s-au obişnuit prea lesne să meargă doar pe cărări bătătorite, fără compasiune autentică, cu responsabilitate mimată şi carenţe de iubire, din greşeală în greşeală, până când se simt neputincioşi şi aleg victimizarea. E nevoie de educaţie pentru a alege conştient ceea ce e mai benefic pentru noi în viaţă. Doar prin educaţie învăţăm să facem alegeri corecte, învăţăm să facem ordine în viaţa noasta, învăţăm să fim bine mai întâi cu noi înşine pentru a fi mai apoi bine cu ceilalţi.

Educaţia este un proces deosebit de complex. Nu se poate face haotic, la întâmplare. E nevoie de un program detaliat, în care perioadele să fie strict delimitate. Când vorbim despre educaţie, este bine să avem în vedere atât componenta socială, cât şi pe cea profesională. Niciuna dintre ele nu e de neglijat. Nu poţi să umpli un vas cu apă doar pe jumatate şi să ai pretenţia că-ţi ajunge la drum lung. Educaţia nu înseamnă să înmagazinezi mecanic informaţii, să devii, pur si simplu, o enciclopedie.

De exemplu, un bun profesionist în domeniul tehnic nu memorează formulele, el ştie cum sau unde să le caute atunci când are nevoie de ele. Este necesar să te ocupi, în egală măsură, atât de latura intelectuală, cât şi de cea sufletească şi fizică. O educaţie completă nu neglijează niciuna dintre ele, ba mai mult, cere să fii exigent cu tine însuţi.

Școlile joacă un rol esențial în învățarea pe tot parcursul vieții și, prin urmare, este nevoie de acțiuni în vederea îmbunătățirii calității și a performanței învățământului. Aproape toate țările UE se confruntă cu o serie de provocări importante, precum deficiențe în dezvoltarea competențelor, învățământul nu își joacă întotdeauna pe deplin rolul de a promova corectitudinea și echitatea socială, efectul ritmului schimbărilor tehnologice și digitale asupra economiilor și a societăților noastre. Ultima provocare subliniată este poate cea mai solicitantă. Pe de o parte, şcolile trebuie să răspundă mai bine acestei noi realități – dobândirea unui set de competenţe sau cunoștințe care ar putea să nu fie relevante pe termen lung nu mai este suficientă pentru tineri. Pe de altă parte, școlile trebuie să le consolideze tinerilor rezistența și capacitatea de a se adapta la schimbări, prin noi moduri de învățare într-o lume din ce în ce mai mobilă și digital. De asemenea, sistemele de învățământ trebuie modernizate pentru a promova creativitatea, gândirea critică și un spirit antreprenorial.

Creativitatea reprezintă sursa de bază în creşterea bunăstării materiale şi spirituale a omenirii, în schimbarea rezonabilă a societăţii, în stăpânirea legilor şi legităţilor de dezvoltare a naturii, societăţii şi a personalităţii, îndeosebi a gândirii umane.

Atât societatea cât şi personalitatea se dezvoltă, se schimbă sub influenţa educaţiei. Educaţia reprezintă factorul primordial al dezvoltării societăţii şi personalităţii. „Educaţia „responsabilizează" oamenii, îi face activi şi productivi, îi învaţă cum să se însereze în viaţa civilă şi în procesele democraţiei". Reprezintă factorul determinant, hotărâtor al dezvoltării personalităţii din următoarele considerente: a) educaţia orientează/direcţionează procesul de dezvoltare şi autodezvoltare a personalităţii spre un scop bine determinat, spre realizarea acelor obiective determinate / elaborate de către agenţii educaţionali; b) educaţia accelerează procesul de dezvoltare a personalităţii.

În cadrul educaţiei, personalitatea însuşeşte experienţa socială, dar şi transformă cele acumulate în anumite valori personale: cunoştinţe, abilităţi şi capacităţi, opinii, interese, trebuinţe, convingeri, idealuri, principii de activitate etc. Personalitatea schimbă şi dezvoltă mediul socio-uman. Interacţiunea personalităţii şi societăţii presupune în mod obligatoriu în calitate de subiect al dezvoltării atât societatea cât şi omul. Prin urmare, personalitatea ca fiinţă socio-umană se manifestă în calitate de obiect şi subiect al relaţiilor și activităților sociale.

Procesul de dezvoltare a personalităţii nu este uşor; implică efort, perseverenţă, disciplină, voinţă, motivaţie. Într-un final constaţi că merită, că educatia face diferenta! Te învaţă să gândeşti pentru a discerne încotro s-o apuci. Creează o imagine clară a valorii, oferă opţiuni şi deschide drumuri. Este acea gradină plină de flori, în mijlocul careia creşte şi se dezvoltă „arborele vieţii".

Noi, oamenii, avem nevoie de exemple, de modele. Nu puţine sunt situaţiile în care viaţa noastră gravitează pe orbita unui model, pus pe un piedestal imaginar, încă din perioada copilăriei. Nu e cazul însă să facem un copy-paste de la personalitatea cuiva, oricât de extraordinar ni s-ar părea, la a noastră. „Măsurile" nu se potrivesc niciodată. Culegem doar aspectele ce ni se potrivesc si le combinăm cu atuurile noastre, într-o manieră benefică nouă.

Omul pentru a deveni om are nevoie de educaţie de calitate ce duce la schimbare!

Bibliografie:

Cojocariu V. M. *Educaţie pentru schimbare şi creativitate*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică R. A., 2003.

https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/improving-quality/about-improving-quality

EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Ana-Maria-Loredana Cocea, Școala Gimnazială nr.1, Sat Pildești, Comuna Cordun, Județul Neamț

Din cele mai vechi timpuri omenirea a evoluat datorită cunoașterii, învățării, educației. Filozofi, oameni de știință, poeți sau oameni importanți din alte domenii, chiar artiști au evidențiat importanța educației în citate memorabile: Confucius, Aristotel, Nelson Mandela, Mihai Eminescu, Michael Jackson, etc..

Educația devine astfel o armă puternică pentru cei care vor să o primească sau pentru cei care au șansa la educație. Din păcate, accesul la educație este un privilegiu în anumite zone ale globului. Dacă educația ar fi la îndemâna tuturor oamenilor am putea vorbi de o societate care ar avea de câștigat în totalitate și nu doar parțial.

Educația este mult mai mult decât un proces de a primi sau a oferi informații într-un mediu școlar/universitar; educația poate fi însușită oricând și oriunde, la orice vârstă. Educația ne face conștienți de tot ce se întâmplă în jurul nostru, ajutându-ne astfel să luăm deciziile cele mai bune. De la drepturile pe care le avem și de care ne putem folosi, la mediul încojurător, educația poate schimba lumea. Educația este modul prin care putem diminua violența, ,,luptând" cu ignoranța și stereotipurile unei societăți.

Educația ne permite să ne exprimăm opiniile și părerile într-un mod civilizat, astfel încât conversațiile să fie eficiente și constructive. Informațiile împărtășite ne pot extinde modul de a gândi, iar aceasta ne face creativi și productivi. Informația primită prin educație ne face să gândim înainte de a acționa, evitând luarea unor decizii greșite, iar un comportament bun și creativ poate crea un individ încrezător. O dată ce devii o astfel de persoană încrezătoare și puternică, vrei ca prin educația pe care o ai să influențezi în bine viața altora mai puțini norocoși. Astfel, putem ajuta progresul în zone dificile, putem ajuta la impunerea unui stil de viață sănătos peste tot în lume. Ca dascăli, educația este arma cea mai puternică pe care le-o oferim elevilor noștri pentru a conștientiza puterea acesteia. Educaţia copiilor şi a tinerilor este o misiune delicată la care trebuie să participe cu eforturi susţinute atât şcoala, cât şi familia; cu alte cuvinte, educaţia se formează într-un mediu mai puţin formal cum este familia, iar apoi se continuă în mediul instituţionalizat cum este şcoala.

Rolul educaţiei în societate se referă la un comportament etic acceptat de aceasta, dar şi la însuşirea unor cunoştinţe teoretice. O persoană care are o educaţie bună, posedă un set important de noţiuni teoretice, este educat prin formarea profesională şi printr-o cultură generală impresionantă. Pe lângă rolul profesorilor și a companiilor în educație, mentoratul reprezintă o altă soluție pentru educație. Găsirea unui mentor în viață nu este un proces tocmai ușor. În momentul în care totuși el își face apariția pe parcursul vieții poate fi un catalizator puternic pentru progresul oricărei persoane. educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului**.** Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare. Dar educația nu se poate opri la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice. În plus, trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Trebuie să implice empatie, solidaritate, generozitate, bunătate, iubire, libertate, fericire etc.. Trebuie să fim conștienți de faptul că pe această navă numită planeta Pământ suntem cu toții la bord. A face lumea mai educată, mai înțeleaptă și mai dreaptă este sarcina fiecăruia dintre noi. Prin urmare, importanța unei educații egalitare și amabile, care ne invită să gândim, să înțelegem, să facem judecăți critice și să fim mai empatici și mai înțelepți.

Concluzionând, educația este răspunsul mileniului în care trăim. Prin educație putem lupta împotriva sărăciei, putem ajuta la protejarea mediului înconjurător, putem înțelege mai bine lumea prin conștientizare și astfel putem ajunge la progres. Laureata Premiului Nobel Malala Yousafzai spunea foarte clar: „Educația este singura soluția. Educația pe primul loc.”

BIBLIOGRAFIE

www.HPDI.com

www.keiseruniversity.com

www.vocea.md

www.Aknowledgehut.com

www.madreshoy.com

ATITUDINILE PĂRINTEȘTI ȘI EDUCAȚIA COPILULUI

Cocolan Raluca-Elena

Școala Gimnazială "I.D. Sîrbu" Petrila

Educaţia în familie este un mijloc eficient de inoculare a sistemului de valori tradiţionale ale societăţii, de valori morale. Tendinţa deplasării responsabilităţii educaţiei de la nivelul nucleului familial pe umerii sistemului educaţional instituţionalizat, oarecum explicabilă în contextul creşterii activităţii profesionale parentale şi inclusiv a ocupării mamei într-o activitate, alta decât cea domestică, este evidentă în societatea contemporană actuală şi explică evidentele carenţe educative ale tinerilor din societatea contemporană. Viaţa de familie, atmosfera familială şi relaţiile dintre membrii familiei au o influenţă directă şi hotărâtoare asupra formării adolescentului, astfel că familia determină personalitatea lui. Părinţii apar în faţa adolescentului ca oameni a căror autoritate şi prestigiu, în cele mai diferite domenii, sunt în afară de orice îndoială. Copiii urmăresc cu atenţie viaţa părinţilor, acţiunile lor, îşi însuşesc vorbele lor şi pe baza acestora îşi formează atitudinile. Tocmai de aceea părinţii trebuie să constituie un exemplu de conduită pentru adolescenţi, având o responsabilitate majoră în procesul educativ.

Pe lângă sănătatea şi dezvoltarea lui fizică, părinţii sunt obligaţi să-şi crească copilul îngrijindu-se şi de educarea, învăţătura şi pregătirea profesională a acestuia în raport de însuşirile lui.

Familia, ai cărei membri sunt reuniţi prin drepturi şi obligaţii comune, are ca funcţie principală creşterea şi educarea copiilor. Acestora, familia le asigură existenţa materială şi climatul afectiv şi moral necesar dezvoltării personalităţii. ,,Familia, ca matrice pentru adulţi şi copii, trebuie să aibă capacitatea de suport (emoţional şi finaciar), să asigure securitatea membrilor, să îi poată încuraja în iniţiativele lor sau în situaţii limită." (C. Ciofu). În familie i se transmit copilului valori morale, culturale şi religioase, se asigură păstrarea identităţii etnice, se iniţiază formarea conştiinţei civice a copilului, se însuşesc de către copil normele de comportament acceptate social, i se dezvoltă

personalitatea, spiritul de iniţiativă şi de independenţă. În familie copilul învaţă să se ajute pe sine, să accepte ajutorul celorlalţi şi să acorde la rându-i ajutor.

Calitatea vieţii de familie, determinată de situaţia socială şi culturală a părinţilor, de rolul mamei şi, respectiv, al tatălui, de accesul la mass-media, de specificul relaţiilor extrafamiliale şi conţinutul acestora, de felul cum se gospodăresc resursele financiare, de tradiţiile şi mentalităţile locale şi etnice, are o importanţă hotărâtoare pentru formarea copilului, cel puţin în perioada timpurie de viaţă a acestuia. Prin repetabilitatea zilnică a interacţiunilor, prin comunicarea ce are loc între membrii săi şi în măsura în care aceasta are loc, familia exercită o puternică influenţă asupra comportamentului copilului.

Copilul are nu numai nevoia ci şi dreptul la dragoste şi ocrotire, la disciplinare şi obţinerea treptată a independenţei, la relaţii care să-i garanteze siguranţa şi dezvoltarea fizică, psihică şi morală, la dezvoltarea personalităţii, la înţelegere şi toleranţă. El este copil şi, ca atare, nu este nici vinovat şi nici responsabil dacă nu corespunde aşteptărilor părinţilor. El nu hotărăşte nici climatul familiei, nici autoritatea părinţilor, nici valorile în spiritul cărora aceştia îl formează.

Copilul îşi impune, în măsura în care i se permite, dorinţele şi pretenţiile, se mişcă şi evoluează într-un cadru stabilit şi impus de părinţi. Desigur, şi reacţiile copilului influenţează relaţiile intrafamiliale, climatul familial, dar de aceste reacţii sunt responsabili, în ultimă instanţă, în foarte mare măsură, tot părinţii. Între hiperprotecţie şi neglijare, nu copiii, ci părinţii sunt în măsură să găsească soluţia de echilibru. Părinţii hiperprotectori cresc un copil anxios, lipsit de iniţiativă. Părinţii indulgenţi acceptă şi satisfac toate cererile şi pretenţiile copilului, îl alintă şi îl răsfaţă, ceea ce duce la negativism şi agresivitate în comportamentul copilului.

Atitudinea permisivă a părinţilor simulează tendinţa copilului de afirmare, dar efectele pot altele decât cele dorite. Copilul poate adopta comportamente de opoziţie, intoleranţă la frustrare, crize de mânie, ostilitate faţă de orice cerinţă exprimată de adult. Nu mai puţin dăunătoare este atitudinea prea severă a părinţilor faţă de copil. Aceasta nu lasă loc iniţiativei copilului, îl obligă să se supună necondiţionat, ceea ce poate duce, de asemenea la ostilitate din partea copilului, agresivitate în raport cu fraţii sau cu colegii, conflicte între părinţi şi copii. Părinţii prea severi recurg deseori la metode violente de

disciplinare a copilului. Unii folosesc, ca metodă de educaţie, pedeapsa corporală prin care obţin momentan ascultare din partea copilului.

Părintele violent pierde din vedere faptul că, departe de a dovedi forţă şi autoritate, accesele lui de furie şi metodele drastice pe care le foloseşte nu sunt decât dovezi de slăbiciune şi manifestare a pierderii autocontrolului, a stăpânirii de sine din partea lui. Pe lângă faptul ca produc suferinţă, aceste tratamente sunt şi un prost exemplu pentru copii.

Într-un stil optim de interacţiune părinţi-copil, se combină autoritatea şi fermitatea în luarea hotărârilor şi urmărirea îndeplinirii lor, pe de o parte, şi cultivarea independenţei copilului, recunoaşterea şi respectarea personalităţii acestuia, pe de altă parte. Cerinţele rezonabile ale copilului sunt îndeplinite, cerinţele rezonabile ale părinţilor sunt ferme, permisiunile şi interdicţiile sunt echilibrate. Securitatea materială şi psihică asigurată copilului în familie este cadrul indispensabil dezvoltării lui normale.

Copilul este centrul universului familial. Dar a folosi tot timpul şi toate resursele pentru copil înseamnă pentru părinte a-şi sacrifica drepturile lui ca persoană pentru datoriile de părinte. Ori, şi părintele are dreptul la preocupare pentru fericirea personală, pentru obţinerea satisfacţiilor profesionale şi sociale, la intimitate. A-şi dedica tot timpul copilului înseamnă nu numai un sacrificiu personal, ci şi obişnuirea copilului cu pretenţii pe care viaţa socială nu i le va satisface. La polul opus, neglijarea copilului lasă câmp larg deschis influenţelor spontane asupra lui, provoacă răcirea relaţiilor intrafamiliale, căutarea de către copil a unor satisfacţii în afara familiei. Mediul familial ocupă un rol central în rândul factorilor determinanţi ai evoluţiei individului. Concepţia educativă, stilul şi metodele pedagogice adoptate de către părinţi sub forma cerinţelor şi a atitudinilor faţă de copil, joacă un rol însemnat în formarea personalităţii acestuia.

Atitudinile părinteşti au consecinţe durabile asupra personalităţii în formare. Singura atitudine validă în educarea copilului este cea de acceptare a lui. Ea presupune o dragoste raţională şi spontană faţă de copil.

În ceea ce priveşte influenţa factorilor familiali - exteriori actului didactic propriu-zis - şi mediul familial îşi pune amprenta asupra succesului şi, mai ales, a insuccesului şcolar. Această categorie de factori se exprimă prin mai multe moduri, cum ar fi: climatul educaţional familial, valenţele educative ale familiei, atitudinile proşcolare-educaţionale ale familiei, gradul de înzestrare logistică (calculator, Internet etc.) şi posibilităţi

materiale, financiare, nivelul de instruire şi preocupare în ceea ce priveşte pregătirea şi autoeducaţia părinţilor, regimul de viaţă şi stilul de viaţă al părinţilor. Fiecare din aceşti factori contribuie în mod diferenţiat la reuşita sau insuccesul şcolar. Mai mult, sunt resimţiţi factorii de ordin financiar şi posibilităţile materiale ale părinţilor, ceea ce a făcut să crească fenomenul abandonului şcolar şi analfabetismul.

BIBLIOGRAFIE

Bătrînu, E., *Educaţia în familie,* Editura Politică, Bucureşti, 1980;

Kulcsar, T., *Factorii psihologici ai reuşitei şcolare*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978;

Radu, I., *Psihologia educaţiei şi dezvoltării,* Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1983.

Educația, puterea de a schimba lumea

Prof. Cristian Coculeana
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”
Vaslui

Educația este unul dintre cele mai puternice instrumente care pot fi folosite pentru a schimba lumea. Este un drept fundamental al omului care-i permite să dobândească cunoștințe, abilități și valori care sunt esențiale pentru dezvoltarea personală și îmbunătățirea societății. Educația are puterea de a transforma vieți, de a scoate oamenii din sărăcie, de a promova justiția socială și de a promova creșterea economică. Educația este un motor cheie al dezvoltării personale și al împuternicirii. Prin educație, oamenii dobândesc cunoștințe, abilități și valori care le permit să ia decizii informate, să gândească critic și să se angajeze în discursuri sociale și politice semnificative. Educația îi ajută pe oameni să-și dezvolte întregul potențial și să devină cetățeni activi și implicați, care pot contribui pozitiv la societate. Educația promovează, de asemenea, încrederea în sine și stima de sine, permițând persoanelor să-și urmeze visele și aspirațiile.

În plus, educația este un instrument puternic pentru reducerea sărăciei și creșterea economică. Educația oferă oamenilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a avea acces la oportunități de muncă mai bune și salarii mai mari. Educația poate promova, de asemenea, antreprenoriatul și inovația, conducând la crearea de noi afaceri și oportunități de angajare. Investind în educație, societățile pot întrerupe ciclul sărăciei și pot crea un viitor mai echitabil și mai prosper.

Educația joacă, de asemenea, un rol esențial în promovarea dreptății sociale și în promovarea drepturilor omului. Educația poate ajuta oamenii să dezvolte o mai bună înțelegere a problemelor sociale și politice, inclusiv inegalitatea, discriminarea și opresia. Educația poate promova, de asemenea, empatia și compasiunea, permițând persoanelor să recunoască și să conteste nedreptatea. Oferind educație comunităților marginalizate și dezavantajate, societățile le pot da puterea să preia controlul asupra vieții lor și să susțină drepturile lor.

În plus, educația este un factor cheie în promovarea păcii și securității. Educația poate promova înțelegerea interculturală, toleranța și respectul, reducând probabilitatea conflictelor și violenței. Educația poate promova, de asemenea, gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor, permițând oamenilor să găsească soluții pașnice la dispute. Prin promovarea educației, societățile pot crea o lume mai pașnică și mai stabilă.

Cu toate acestea, în ciuda puterii transformatoare a educației, milioane de oameni din întreaga lume încă nu au acces la educație. Potrivit UNESCO, în prezent există peste 258 de milioane de copii și tineri care nu sunt înscriși la școală și mulți alții care sunt înscriși, dar nu primesc o educație de calitate. Aceasta reprezintă o barieră semnificativă în realizarea dezvoltării sociale, economice și politice.

Există mulți factori care contribuie la lipsa accesului la educație, inclusiv sărăcia, discriminarea, conflictele și inegalitatea de gen. În multe țări, fetele sunt deosebit de dezavantajate, cu rate mai scăzute de înscriere și finalizare a educației. Abordarea acestor provocări necesită un efort concertat din partea guvernelor, a societății civile și a comunității internaționale.

Pentru a se asigura că educația poate fi folosită ca instrument de schimbare transformatoare, guvernele trebuie să acorde prioritate educației ca drept fundamental al omului și să investească în furnizarea acestuia. Acest lucru necesită creșterea finanțării pentru educație, dezvoltarea de politici și programe care promovează accesul la educație și asigurarea că toți copiii au acces la o educație de calitate.

De asemenea, guvernele trebuie să acorde prioritate educației fetelor și femeilor, care sunt adesea excluse de la oportunitățile educaționale. Acest lucru necesită abordarea barierelor sociale, culturale și economice care împiedică fetele să meargă la școală, precum și promovarea politicilor și programelor educaționale sensibile la gen.

Societatea civilă are, de asemenea, un rol esențial de jucat în promovarea accesului la educație. Aceasta include susținerea pentru educație ca drept fundamental al omului, sprijinirea dezvoltării de programe educaționale comunitare și colaborarea cu guvernele și alte părți interesate pentru a promova accesul la educație.

În sfârșit, comunitatea internațională trebuie să joace un rol în promovarea accesului la educație, în special în țările în care există bariere semnificative în calea educației. Aceasta include furnizarea de asistență financiară și tehnică pentru a sprijini programele educaționale, precum și promovarea cooperării internaționale și a solidarității pentru a aborda criza globală a educației.

În concluzie, educația este un instrument puternic care are potențialul de a schimba lumea.

Bibliografie:

1. https://epale.ec.europa.eu/ro/resource-centre/content/educatia-puterea-de-schimba-lumea
2. Globalizarea învățământului superior de Madeleine Green și Robert Berdahl
3. Dreptul la educație: o prezentare globală de Joel Samoff și Carole Bloch
4. https://www.didactic.ro/

EDUCAȚIA DE LA EGAL LA EGAL

Prof. Cocuz Gianina Cristina
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri" Vaslui

Educația de la egal la egal sau „peer education" a fost exersată de-a lungul timpului sub diverse forme, cel mai adesea fiind întâlnită sub schema: elevul cel mai mare ajută elevul cel mai mic, sau elevul cel mai bun ajută elevul cel mai slab sau cu ADHD.

Educația de la egal la egal revine în centrul atenției, datorită schimbărilor complexe atitudinale și comportamentale ale generației tinere. Metodele utilizate în sistemul de învățământ cu greu mai fac față tinerilor aflați într-o permanentă și rapidă schimbare. Aceștia nu doresc să fie numai beneficiarii educației ci și promotorii, realizatorii ei. Vor sa aleagă ce sa învețe, cum să învețe, când să învețe. Astfel, se impune necesitatea conlucrării celor două forme de educație: formală și de la egal la egal, folosind în acelasi timp și resursele comunitare în domeniul educației non-formale și informale.

Educația de la egal la egal are numeroase beneficii printre care enumerăm:

1. În cadrul educației de la egal la egal elevii au posibilitatea de a-și valoriza experiența de viață, cunoștințele și abilitățile dobândite până în acel moment.

2. Învățând un altul, de fapt ne învățăm pe noi, ceea ce duce la cristalizarea anumitor cunoștințe, la dezvoltarea abilităților sociale (de comunicare și relaționare) si cel mai important, la creșterea stimei de sine și la conștientizarea propriilor calități și limite. Elevii devin astfel conștienți de ceea ce știu si ceea ce pot, fiind un pas important pentru viitoarea lor orientare profesională.

3. Învățarea este mult facilitată prin intermediul educației de la egal la egal, datorită deschiderii către cei de aceeași vârstă. La adolescență, de cele mai multe ori, mai repede primim și integrăm o informație venită din partea unui coleg de aceeași vârstă, decât din partea unui părinte. Acest lucru este ușurat și de către existența unui fond de valori aproximativ comune fiecărei generații. De asemenea, există sentimentul ca o persoană de aceeași vârstă are experiențe similare, ceea ce duce la o înțelegere și acceptare tacită.

Educația de la egal la egal se bazează pe câteva teorii comportamentale bine cunoscute: teoria învățării sociale, teoria alegerii raționale și teoria difuzării inovației.

Teoria învățării sociale afirmă că învățarea socială reprezintă o însușire a cunoștințelor și a deprinderilor prin observarea directă sau indirectă a comportamentelor unor modele și a consecințelor pe care le au aceste comportamente asupra modelelor. Prin

cercetările realizate, s-a demonstrat că elevii învață deseori numai privindu-i pe ceilalți și astfel codifică informația despre comportamentul lor, iar în situații ulterioare folosește această informație codificată drept ghid pentru acțiunile proprii, fiind foarte utilă elevilor cu ADHD. Deci, majoritatea persoanelor servesc drept modele de comportament, iar unii elevi (mai ales cei apropiați) sunt chiar capabili să provoace schimbări comportamentale la anumiți colegi, pe baza valorilor și interpretării sistemului individual.

Teoria alegerii raționale precizează că unul dintre elementele influente ale schimbării comportamentale este percepția tânărului asupra normelor sociale sau credințelor despre ce fac sau gândesc oamenii care sunt importanți sau apropiați lui în raport cu un anumit comportament.

Teoria difuzării inovației presupune că anumiți tineri (lideri de opinie), dintr-o anumită comunitate/grup, acționează ca agenți ai schimbării comportamentale, prin diseminarea informațiilor și influențarea normelor de grup în comunitatea lor.

În majoritatea societăților, tinerii de multe ori întâmpină dificultăți în a obține informații clare și corecte cu privire la problemele care îi privesc. De multe ori, informațiile sunt disponibile, dar pot fi transmise într-o manieră autoritară, plictisitoare sau neadaptată valorilor și cerințelor tinerilor și stilului lor de viață. O modalitate eficientă de abordare a acestor probleme este educația de la egal la egal, deoarece presupune atât un dialog între egali, cât și un anumit grup de educatori tineri formați care împărtășesc informațiile semenilor lor, acționând ca facilitatori ai discuțiilor. De obicei, aceste întâlniri decurg ca niște adunări informale care discută și învață despre un anumit subiect împreună, cu ajutorul educatorului, de la egal la egal (cineva de aceeași vârstă sau din același grup social).

Educația de la egal la egal funcționează bine, deoarece este **participativă și implică tinerii direct în discuții și activități.** S-a demonstrat că oamenii învață mai bine prin exerciții practice decât doar din informații. Aceasta îi împuternicește și îi responsabilizează pe tineri și le oferă posibilitatea de a ține sub control o problemă ce poate fi aplicată în cazul diferitor grupuri etnice, sociale și de vârstă în vederea atingerii diferitelor obiective.

DE CE EDUCAȚIA DE LA EGAL LA EGAL (EEE)?

Grupul de semeni, prieteni ai unui tânăr are o influență majoră asupra modului lui/ei de comportament. EEE, ca proces, are o influență pozitivă și este deosebit de eficientă. Câștigarea încrederii educatorilor de la egal la egal în fața grupului - țintă (în acest caz elevi cu ADHD) este o temelie importantă pe care poate fi construită. Educația de la egal la egal Elevii care au participat în cadrul inițiativelor EEE afirmă deseori că informația este transmisă

mult mai ușor datorită experienței și intereselor comune ale educatorilor și ale audienței în diferite domenii de interes.

Procesul EEE este perceput, mai degrabă, ca primirea unui sfat din partea unui prieten informat, care înțelege bine ce înseamnă să fii tânăr pentru că se confruntă cu probleme similare.

Educația de la egal la egal este, de asemenea, o modalitate de afirmare a elevilor cu ADHD: ea le oferă posibilitatea să participe în activitățile ce îi privesc în mod direct și să aibă acces la informațiile și serviciile de care aceștia au nevoie pentru a-și proteja sănătatea. Rolul principal al educatorului de la egal la egal este de a ajuta membrii grupului să-și definească preocupările și să caute soluții eficiente prin schimbul reciproc de informații și experiențe. Educatorul este cea mai potrivită persoană pentru a răspândi noi informații și cunoștințe membrilor grupului și poate deveni un model pentru alții prin „practicarea a ceea ce transmit semenilor". Deoarece el / ea este din același grup, poate empatiza și înțelege emoțiile, gândurile, sentimentele, limbajul participanților și, prin urmare, să ajute sau să refere cazurile serviciilor competente. Un educator de la egal la egal nu numai că îi informează pe colegi despre un subiect și despre practicile de reducere a anumitor riscuri, ci și le promovează. Prin exemplul propriu poate demonstra un comportament care poate influența normele comunitare pentru a promova reducerea riscului de violență în cadrul școlii sau chiar a comunității. Condiția de bază pentru a deveni un educator de la egal este de a fi un seamăn. De exemplu, un elev, educator de la egal la egal, va lucra mult mai bine cu colegii săi elevi. Dacă sunteți un seamăn, deja vorbiți aceeași limbă și sunteți familiarizați cu valorile, normele și cultura grupului / comunității. Este important ca educatorii să aibă parte și de o formare în facilitarea grupului sau în educația de la egal la egal. Pentru a răspunde în mod clar și corect la întrebări, educatorul de la egal la egal trebuie să aibă cunoștințe generale despre subiect și să fie capabil să includă și subiecte conexe, cum ar fi îngrijirea sănătății, gestionarea emoțiilor, lucruri ce favorizează un comportament și un mod de viață ce nu promovează violența să fie un bun ascultător și un bun comunicator; să fie un model pentru comunitate și să se țină de cuvânt; să-și dezvolte și abilitățile de leadership și motivație; să tindă să fie cât mai deschis și non-critic; lipsit de judecată sau critică înseamnă a nu critica nici cu voce, nici în gând; să cunoască unde poate să refere semenii în caz de necesitate: către organizații.

Putem lesne constata ca educația de la egal la egal vine în completarea educației formale, care de cele mai multe ori nu ține cont de realitatea și viața internă a tânărului.Astfel, ajuta la crearea unei deschideri pentru învățare, pentru lume și implicit, pentru evoluție.

EDUCAȚIA DE LA EGAL LA EGA

EDUCAȚIA DE LA EGAL LA EGAL

Învățământ gimnazial

PALIERE	APLICAȚII	DESCRIEREA EXERCIȚIULUI
ATENȚIE	DEZBATEREA **„Colțul copiilor!”**	-Copiii cu ADHD au dificultăți în menținerea atenției în sarcinile date. Aceasta activitate le oferă posibilitatea de a-și antrena capacitatea de concentrare. Este prezentat, într-o manieră oportună şi atractivă, site-ul Uniunii Europene despre drepturile copiilor şi destinat copiilor şi adolescenţilor. La sfârşitul activităţii didactice elevii urmează să se familiarizeze cu site-ul oficial al U.E. destinat drepturilor copiilor şi adolescenţilor; să-și însuşească, prin jocuri şi quiz-uri, principalele drepturi ale copiilor şi adolescenţilor. Dezbaterea este distractivă și antrenează autocontrolul și atenția elevilor cu ADHD.
MOTIVAȚIE	ÎNVĂȚAREA EXPERIENȚIALĂ **Cursurile de artă și muzică**	Aceste activitati creative sunt potrivite pentru copiii cu ADHD care au interese specifice in acest sens. Cursurile de artă sunt o opțiune care funcționează în mai multe cazuri decât muzica, întrucât cea din urmă implică eforturi repetitive, rareori agreate de elevii cu ADHD. Ele sunt folosite pentru motivarea acţiunilor asociate deprinderilor, talentelor şi calităţilor fizice naturale, dar nu pentru schimbarea comportamentului.
IMPLICARE	ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE **Sporturile de echipă**	Prin folosirea sporturilor de echipă se provoacă şi se solicită participarea activă, se dezvoltă dezvoltarea fizică, mentală ș.a. a elevilor cu

	(fotbal, baschet, handbal, volei etc.).	ADHD. Orice sport care implica un efort fizic susținut poate fi benefic pentru un copil cu ADHD (fotbal, baschet, handbal, volei etc.). Sporturile de echipa oferă posibilitatea deprinderii unor aptitudini sociale importante și observării altor copii cum cooperează și respectă regulile de grup.

Bibliografie selectivă

Chirilă Gianina Cristina- *Educația de la egal la egal* în „Abordări inovative în predare-învățare-evaluare, secretul succesului în plan școlar”, Edutura Media Sind, Vaslui, 2021.

Furia elevilor mici sau adolescenților la ora de educație fizică. Cum îi ajutăm să o gestioneze?

De multe ori competițiile sportive sau orele de educație fizică se pot transforma ușor în dispute pe care elevii mici, dar și adolescenții le pot percepe ca adversari inamici și nu colegiali. Emoțiile de tot felul pot fi mai intense și mai instabile în adolescență. La această vârstă, elevii se revoltă mai repede, exprimă nemulțumiri, frustrări și furie mai intens și cu mai puțină grijă pentru reacțiile celor din jur.

Acest lucru poate duce la probleme în familie, dar și la școală sau în grupul de prieteni. Cum îi ajuăm pe elevi să își gestioneze furia mai bine?

Primele semne că elevii mici sau adolescenți au nevoie de sprijin pentru a-și gestiona furia sunt:

- ✓ se enervează în toate situațiile stresante;
- ✓ au reacții de furie exagerate – de exemplu, interpretează situații neutre ca fiind ostile sau se gândește la răzbunare după orele de educație fizică și sport;
- ✓ este nervos chiar și la mai mult timp (de exemplu, zile) după ce evenimentul a avut loc;
- ✓ situații neplăcute, dar normale, devin o sursă de furie pentru adolescent (de exemplu, dacă nu dă pasa pentru un gol, el fiind demarcat și are posibilitatea să marcheze un gol);

Iată câteva exerciții de reflecție care îi pot ajuta pe elevii mici sau adolescenți să își înțeleagă mai bine reacțiile de furie:

Prima întrebare care trebuie adresată de un cadru didactic este ce îi inervează pe elevii mici sau adolescenți cel mai des la orele de educație fizică și sport?

Începeți cu o listă de situații în care elevii mici sau adolescenți se simt furioși. Spuneți-le elevilor mici sau adolescenților la orele de educație fizică să scrie două coloane: în prima, descrieți situația în care s-a enervat – ce s-a întâmplat, cine era prezent etc. În a doua coloană, trebuie să răspundă la întrebarea *"Cine sau ce v-a enervat?".* Cel mai probabil, răspunsurile la această întrebare vor include alte persoane ("Colegul de echipă."), situații ("Ploaia de afară."), sau chiar obiecte ("șiretul de la adidas care se desface prea des.").

Cadrul didactic la disciplina educație fizică și sport v-a lua fiecare situație descrisă în parte și va încearca să analizeze împreună răspunsul la întrebarea *"Cine v-a enervat?".* Întreabă pe elevii mici sau adolescenții dacă într-adevăr persoana, situația sau obiectul respectiv au puterea să îi controleze furia sau reacțiile. Este important să aveți această discuție pe un ton normal și calm, nu acuzator sau didactic. Încercați să înțelegeți împreună care este procesul prin care furia apare, nu să îi certați pe elevii mici sau adolescenți pentru felul în care a reacționat.

Tot elevul vorbește apoi despre gândurile care i-au trecut prin minte în momentul în care s-a enervat. De multe ori, sunt gânduri bazate pe distorsiuni cognitive sau pe atribuirea de intenții ostile altor persoane (*"Dinadins n-a dat pasă, că să nu pot da gol."*). În această situație cadrul didactic trebuie să îi ajute pe elevii mici sau adolescenți să descopere ce emoții se ascund în spatele furiei lor. Deseori, furia poate fi descrisă că un iceberg - la suprafață, avem reacțiile specifice furiei, dar în spatele acestora se ascund emoții precum dezamăgirea, nesiguranța de sine, rușinea sau vinovăția.

Astfel, elevii pot înțelege felul în care apare furia și pot vedea că nu situațiile exterioare controlează sau creează furia, ci proprile gânduri și emoții.

Înterpretări alternative

După ce ați înțeles mai bine cum apare furia, este momentul pentru încurajarea flexibilității psihologice. Rugați-i pe elevii mici sau adolescenți să descrie trei situații în care s-au enervat recent. Pentru fiecare situație în parte, spuneți-le să scrie gândurile care le-au trecut prin minte înainte să se enerveze și în timp ce era nervos.

Următoarea etapă este descrierea faptelor - ce știu cu siguranță că s-a întâmplat în situația respectivă? Care sunt acțiunile sau evenimentele care au avut loc? Este important să descrie faptele și acțiunile, nu părerile, emoțiile sau presupunerile pe care le-au făcut în momentul în care acțiunile au avut loc. Apoi, în funcție de faptele și informațiile concrete pe care le-au scris, rugați-i să răspundă la întrebarea: *"Au fost gândurile mele raționale și realiste?".* Dacă răspunsul este nu, rugați-i pe elevii mici sau adolescenți să răspundă la următoarea întrebare: *Ce alte gânduri, mai raționale și realiste, aș fi putut să am în situația respectivă?*

În timp, acest exercițiu va deveni un obicei de gândire, iar în situațiile tensionate, elevii mici sau adolescenții pot întreba singuri ce alte interpretări ar putea găsi pentru situația în care se află. Astfel, pot învăța să evite momente de furie excesivă.

Deseori scrisul îi poate ajuta pe elevii mici sau adolescenți să treacă mai ușor momentele de furie. Scrisul poate avea un efect de calmare și îi pot ajuta pe elevii mici sau adolescenți să își înțeleagă mai bine reacțiile. Când sunt furioși și nu au cu cine să vorbească, îi poți încuraja să scrie în jurnal ce s-a întâmplat, ce gânduri le-au trecut prin minte, ce reacții au avut și care au fost rezultatele obținute. Cum au fost afectați cei din jur de reacțiile lor?

Cu cât adolescenții sunt încurajați să se gândească la propriile reacții și să găsească interpretări și comportamente alternative, își dezvoltă capacitatea de gestionare a furiei și abilitatea de a-și controla acțiunile, fapt care mă frământă și mă face să mă întreb: Când este cazul să mă îngrijoreze furia elevilor la ora de educație fizică și sport?

Toți elevii mici sau adolescenții au crize de furie, momente în care se enervează și nu se pot stăpâni sau când au comportamente agresive din cauza furiei. Pentru mulți părinți, furia copiilor este o sursă de îngrijorare, deși furia, la fel ca toate emoțiile, are un rol important în adaptare. Când este însă momentul să te îngrijorezi în legătură cu furia elevilor la ora de educație fizică?

Primele semnele care ar trebui să îmi atragă atenția când vine vorba de furia elevilor mici sau adolescenților la orele de sport sunt:

- ✓ Crizele de furie și plâns apar la vârstă de peste 7-8 ani;
- ✓ Țipete și loviri repetate la dolescenți;
- ✓ Elevul are comportamente care îl pun în pericol pe el însuși sau pe cei din jur, atunci când este furios.
- ✓ Furia creează conflicte repetate cu alți elevi și este exclus din grupurile sociale.
- ✓ Furia dă naștere la probleme și conflicte la școală, afectându-i învățarea și relația cu profesorii și colegii.
- ✓ Furia elevului dă naștere la conflicte frecvente acasă.
- ✓ Elevul își da seama că nu își poate controla furia și este îngrijorat sau simte rușine din acest motiv.

Deseori profesorul de educație fizică poate asocia furia excesivă a elevilor cu:

- o Probleme de concentrare a atenției și impulsivitate. Tulburările precum ADHD-ul duc la frustrări frecvente în rândul elevilor mici sau dolescenților, pentru că nu se pot concentra asupra sarcinilor pe care le au de îndeplinit și nu își pot controla comportamentul. Aceste dificultăți pot fi interpretate de către cei din jur ca furie și sfidare, iar acest lucru duce la apariția sau intensificarea furiei elevilor mici sau dolescenților.
- o Anxietatea. Aceasta îi face elevii mici sau adolescenți, să reacționeze intens emoțional în situații în care asemenea reacții nu sunt ușor de înțeles sau justificat. Din dorința de a evita activitățile sau situațiile care le trezesc anxietatea, elevii se pot manifesta agresiv sau pot deveni frustrați în fața insistențelor celor din jur. În timp, furia devine o modalitate de exprimare a anxietății, fără că adulții din jur să poată vedea dincolo de agresivitatea elevilor mici sau dolescenților.
- o Abuzul, trauma sau neglijarea. Conflictele între părinți, un stil de viață haotic și nesigur, absența fizică sau emoțională a părinților, expunerea la violență domestică sunt factori care cresc riscul problemelor legate de furie în rândul elevilor mici sau dolescenților. Aceștia au nevoie de siguranță emoțională și fizică în familie pentru a-și dezvolta abilitățile de autocontrol și pentru a învață modalități sănătoase de gestionare a furiei și a altor emoții intense. În lipsa siguranței emoționale și fizice, elevii mici sau dolescenții își vor exprimă frustrarea și teamă prin furie și comportamente agresive.
- o Tulburările și dificultățile de învățare. Frustrarea cauzată de dificultățile sau tulburările de învățare îi poate face pe elevii mici sau dolescenți să se poarte agresiv - de exemplu, să arunce caietele și cărțile sau să țipe pentru că nu vor să își facă temele. Din cauza acestor comportamente, părinții și cadrele didactice nu au ocazia să observe cât de serioase sunt problemele de învățare ale elevului. Furia este considerată o emoție secundară, care apare că urmare a unor alte emoții. Poate fi vorba de: rușine, singurătate, oboseală sau chiar îngrijorare sau anxietate. În acest sens, putem spune că furia seamănă cu un iceberg: există o parte a ei nevăzută, mult mai complexă decât ce putem vedea la suprafață. Atunci când un elev este furios de cele mai multe ori, trebuie să privim dincolo de vârful icebergului și să căutăm emoțiile pe care le ascunde pentru a-l putea înțelege cu adevărat. La fel se întâmplă și în cazul adolescenților sau chiar al adulților.

O altă întrebare care mă frământă des la orele de educație fizică este următoarea: Ce poate ascunde furia unui elev sau adolescent? Cu toții gândim des așa, pentru un elev sau adolescent se ascunde rușine, neputință, frustrare, frică, copleșire, vinovăție, respingerea din partea celorlalți, anxietate, traumă, nesiguranță, umilință, regret, lipsă de confort, nerăbdare, neplăcere. Deși toți ne dorim să avem elevi sau adolescenți care să trăiască doar emoții pozitive precum bucuria, speranța sau entuziasmul, există situații în care emoțiile negative le sunt extrem de utile. Spre exemplu:

- anxietatea sau frica le oferă informații despre potențiale pericole;
- furia poate să îi ajute să acționeze pentru a se apăra de un pericol sau de o nedreptate;
- tristețea îi poate mobiliza pe elevi să aibă mai mare grijă de ei și de cei din jur;
- rușinea, vinovăția sau regretul pot oferi informații elevilor mici sau dolescenților despre modalități mai adecvate de a acționa în grupurile sociale.

Emoțiile negative îi pot ajuta pe elevii mici sau dolescenți să le ofere energia de care au nevoie în caz de pericol, dar îi și poate „paraliza", așa cum este în cazul anxietății. Emoțiile pozitive sunt deseori motivatoare și indicatori puternici ce ne ajută să explorăm lumea din jur, să căutăm activități, oameni și evenimente noi. Este important să ții minte că emoțiile negative ne influențează mai puternic decât cele pozitive, tocmai pentru că cele negative ne transmit informații importante despre siguranță și supraviețuire. De aceea, elevii mici sau dolescenții au nevoie de cât mai multe ocazii în care să trăiască emoții pozitive, pentru că cele negative să nu le afecteze pe termen lung stilul de gândire și comportamentul.

Crizele de furie apar în jurul vârstei de 2 ani, iar felul în care părinții reacționează la furia copilului este esențial pentru că de-a lungul anilor următori cel mic să învețe modalități adecvate de a-și manifesta această emoție. Astfel, înainte de a critica sau pedepsi un elev la ora de sport pentru că are episoade de furie frecvente, e important să identifici care sunt emoțiile ce se ascund în spatele furiei. Cum poți să îți ajuți elevii la orele de educație fizică și sport să facă față furiei?

Nu lua furia elevilor mici sau adolescenților personal. Chiar dacă dă dovadă de lipsă de respect atunci când își manifestă furia, este important să ții minte că aceasta este modalitatea prin care elevul știe să își exprime emoțiile în momentul respectiv. Scopul tău pe termen lung este să îl înveți cum poate face acest lucru în mod adecvat, iar dacă vei considera furia elevului un atac personal, îți va fi greu să îți îndeplinești acest scop.

Ajută-ți elevii să identifice emoțiile ascunse de către furie, pornind de la situația care le-a trezit.

Învață-i despre faptul că emoțiile sunt trecătoare. De multe ori este suficient să așteptăm câteva minute și ne vom calma. Le poți spune că emoțiile sunt ca mașinile care trec pe stradă: le putem „privi" cum vin și trec, numindu-le („Acum sunt furios") și așteptând să se îndepărteze de noi.

Învață-i tehnici de relaxare care îi pot ajuta să se calmeze astfel încât să nu acționeze violent.

Arată-le că în sine furia este o emoție utilă, care ne spune că avem nevoie să acționăm. Însă modalitățile prin care putem acționa sunt diverse, iar violența verbală sau fizică nu sunt opțiuni care să ne ajute. Când s-au calmat, întreabăii-i ce pot face pentru că situația care i-a înfuriat să nu se mai repete. Acordă atenție felului în care îți exprimi la rândul tău furia.

Studiile arată că furia și agresivitatea pot fi învățate din familie, de la părinți. În plus, tulburarea de hiperactivitate și deficit atențional este și ea caracterizată prin episoade de furie, tocmai pentru că elevii nu reușesc să își controleze impulsurile și nu pot să realizeze activitățile care li se cer. Anxietatea și depresia pot avea ca simptome iritabilitate și episoade de furie.

De aceea, atunci când elevul trăiește în mod constant în furie și acest lucru aduce prejudicii atât copilului, cât și celor din jur, ar fi bine să cauți un ajutor la o persoană de specialitate.

TEORIA ŞI METODOLOGIA CURRICULUMULUI

Prof.înv.preşcolar Codreanu Andreea Mădălina

Liceul Teoretic „Constantin Angelescu”, Ianca, jud.Brăila

Curriculum provine din limba latină (singular: curriculum, plural: curricula).

În sens propriu: teren, câmp de curse sau cursa propriu-zisă (Vivienne de Landsheere, Pedagogie, PUF, Paris, 1992, pag. 89); alergare, cursă (Cassell, Latin-Enghlish Dictionary);

În sens figurat: • Curriculum solis= curs al Soarelui

• Curriculum lunae= curs al Lunii

• Curriculum vitae= curs al vieţii.

În domeniul educaţional termenul a pătruns în sensul său figurat. Termenul „Curriculum” desemnează un traseu de învăţare bine definit, „inspirat din „curriculum vitae”, care desemnează un traseu al vieţii unei persoane, marcat de circumstanţe speciale” (D. Potolea, Conceptualizarea curriculumului).

La noi, acesta s-a impus în accepţiunea sa lărgită, modernă în special în anii '90, fiind asociat cu reforma învăţământului şi a educaţiei.

În literatura de specialitate întâlnim o multitudine de definiţii ale conceptului de curriculum. „Conceptul central – curriculum - are o încărcătură de semnificaţii care îl plasează în zona conceptelor polisemantice, larg disputate”. (Dan Potolea, Conceptualizarea curriculum-ului.

Astăzi desemnează ansamblul structurat al experienţelor de predare şi de învăţare (obiective, conţinuturi, material didactic, activităţi de predare/ învăţare/ evaluare) planificate, oferite sub îndrumarea unei instituţii de învăţământ (în interiorul şi în afara acestei) în vederea atingerii obiectivelor prestabilite. Învăţământul românesc operează cu două accepţiuni ale conceptului de Curriculum. În sens larg, „Curriculum-ul este ansamblul experienţelor de învăţare prin care trece elevul pe parcursul traseului său şcolar”. În sens restrâns „Curriculum-ul reprezintă ansamblul documentelor şcolare care reglementează desfăşurarea activităţii şcolare: plan de învăţământ, program, manuale, ghiduri de aplicare etc.”

Într-o accepţie foarte largă a termenului conţinuturile învăţământului includ tot ceea ce se comunică prin şcoală/grădiniţă oficial şi neoficial.

Între experienţele consacrate de organizare a conţinuturilor învăţământului pot fi catalogate ca inovaţii:

1. abordarea interdisciplinară;
2. predarea integrată a cunoştinţelor;
3. organizarea modulară;
4. învăţarea asistată de ordinator.

1. *Abordarea interdisciplinară*

Interdisciplinaritatea a apărut ca reacţie la dezintegrarea spaţiului intelectual modern, fiind „o măsură de apărare disperată care vizează păstrarea caracterului global al intelectului" (Mohamed Allal Sinaceur, Interdisciplinaritatea şi ştiinţele umane, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1986, Colecţia Idei contemporane, pag. 7). „Marile probleme ale lumii contemporane, problematica economică, morală sau estetică se pretează în mod cu totul special la o tratare interdisciplinară; în acelaşi timp interdisciplinaritatea apare ca o consecinţă logică a integrării tuturor tipurilor de conţinuturi în perspectiva educaţiei permanente. Probabil, soluţia de aplicat nu este nici interdisciplinaritatea totală, nici învăţământul pe materii concepute în maniera tradiţională; o combinare între aceste două formule, realizată în funcţie atât de exigenţele ştiinţelor contemporane şi de diferite activităţi sociale cât şi de exigenţele psihologice ale diferitelor vârste pare mai realistă şi mai eficace" (UNESCO, Reunion sur la methodologie de la reforme des programes scolaires, Doc. ED. 76/Conf. 640/3, pag. 18).

Deşi avantajele unei asemenea abordări sunt evidente, totuşi disciplinele de studiu constituie şi astăzi în multe sisteme şcolare axele curriculum-ului şi rămân în continuare principiile organizatoare cele mai pregnante în învăţământ. Dar aşa cum precizează D'Hainaut, astăzi „disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbuşă şi le închide în impasul specializării" (D'Hainaut, Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, pag. 209). Această organizare a cunoaşterii şi a procesului de învăţământ în general s-a bucurat de succes mai ales în stadiile de început ale Comentariu Perspectiva structurală de analiză a curriculum-ului 66 Proiectul pentru Învăţământul Rural cunoaşterii umane, când nu se sesiza prea mult globalitatea. În plus învăţarea pe discipline este securizantă: pe măsură ce avansează în materie, elevul îşi dă seama de drumul pe care l-a parcurs pentru a ajunge în punctul culminant.

2. *Predarea integrată a conţinuturilor*

Această manieră de organizare a conţinuturilor învăţământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învăţământ are ca referinţă nu o disciplină ştiinţifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Deosebirea dintre cele două constă în aceea că interdisciplinaritatea identifică o componentă a mediului pentru organizarea cunoaşterii, în timp ce în al doilea caz se ia ca referinţă o idee sau un principiu integrator care transcede graniţele dintre disciplinele ştiinţifice şi grupează cunoaşterea în funcţie de noua perspectivă.

3. *Organizarea modulară*

Principiul fundamental ce stă la baza organizării modulare a conţinuturilor este reprezentat de necesitatea de a arunca „punţi" între filierele şcolare, de a „recicla" pe adulţi şi uneori de a le da „o a doua şansă". Aceasta presupune o organizare suplă a conţinuturilor, care să asigure

continuitatea educativă, chiar dacă are loc o întrerupere a studiilor, care să rezerve posibilităţi de intrare, de ieşire, de reorientare, de schimbări de perspectivă, de adecvări la diferite medii.

Un modul pedagogic este un mijloc de învăţământ care trebuie să răspundă la patru cerinţe fundamentale (D'Hainaut (coord.), op. citată, pag. 238):

• să definească un ansamblu de situaţii de învăţare;

• să vizeze obiective bine definite;

• să propună probe de verificare a celui ce învaţă pentru a realiza feed-back-ul;

• să poată să se integreze în contexte variate ale învăţării.

Organizarea modulară a educaţiei are o serie de avantaje, dar şi de dificultăţi (D'Hainaut, op. cit., pag. 264-265).

Avantaje:

• permite individualizarea accentuată a învăţării, ţinând cont de posibilităţile celui care învaţă;

• asigură flexibilitate şi deschidere;

• acces tuturor la educaţie şi oricând;

• dar mai ales reconciliază toate cele trei tipuri de educaţie: formală, nonformală şi informală. Dezavantaje:

• presupune schimbări profunde în toate aspectele acţiunii educative;

• anumite domenii educative permit mai greu organizarea modulară;

• sunt mai greu de realizat şi de pus în funcţiune instrumentele, respectiv ghidurile, cursul sau programul pedagogic, testele de evaluare.

4. Învăţarea asistată de ordinator/ calculator (IAO sau IAC)

Problema cea mai importantă şi de mare actualitate este depistarea şi dezvoltarea acelor aplicaţii ale informaticii în învăţământ, care să-şi probeze superioritatea faţă de practicile tradiţionale.

Integrarea conţinuturilor în învăţământul preuniversitar

Cei mai serioşi paşi în predarea integrată s-au făcut în învăţământul preşcolar şi primar. Cu toate acestea, se întâmpină o serie de dificultăţi, ce ţin în primul rând de schimbarea mentalităţii cadrelor didactice, înlăturarea comodităţii, a inerţiei. Integrarea rămâne, în continuare, o problemă controversată. În predarea/învăţarea conţinuturilor învăţământului preuniversitar este din ce în ce mai prezentă tendinţa de organizare a acestora dintr-o perspectivă integrată. În dilema de acum bine cunoscută a predării pe discipline de sine stătătoare sau pe baza integrării conţinuturilor în „câmpuri cognitiv integrate" care transced graniţele dintre discipline, a învins se pare, cea de-a doua variantă.

În concluzie putem afirma că:

• Integrarea conţinuturilor şcolare este o necesitate şi un deziderat.

• Strategiile de predare / învăţare integrată, precum şi nivelurile la care aceasta se realizează sunt condiţionate de o multitudine de factori, de natură obiectivă dar şi subiectivă.

• Ele au avantaje, dar şi dezavantaje.

• În dorinţa noastră de a fi moderni, de a inova practica şcolară, trebuie prudenţă, întrucât echilibrul între extreme (diferenţiere pe discipline sau integrare totală) se pare că este soluţia cea mai eficientă.

Bibliografie

- ✓ Creţu Carmen – Curriculum diferenţiat personalizat, Editura Polirom, Iaşi, 1998
- ✓ Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr, (coord), Curs de pedagogie, Tipografia Universităţii Bucureşti, Bucureşti, 1988
- ✓ Ciolan Lucian, „Reforma curriculară în învăţământul liceal românesc, premise, politici, metodologii", în lucrarea Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Editura Polirom, Iaşi, 2002, coord. Păun Emil, Dan Potolea
- ✓ D'Hainaut L. – Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
- ✓ Programmes scolairs. Mode d'emploi, Center pour des recherches et L'inovation en l'enseignement, OCDE, 199

EDUCAȚIA ȘI SENSUL VIEȚII

prof. înv. primar: Cofariu Elena- cls. a III-a

prof. înv. primar: Graur Niculina Maria -cls. a IV-a

Educația este foarte importantă deoarece deschide mintea și joacă un rol vital în societățile noastre. De cele mai multe ori, educația are loc frecvent sub îndrumarea educatorilor, dar de la un anumit moment în viață, ne putem educa noi înșine. Semnificația și responsabilitatea sau rolul educației este foarte mare. Educația este foarte importantă în viața noastră. Nu ar trebui să subestimăm niciodată importanța educației în viață, fie că este orice educație, formală sau informală. Educația formală este educația pe care o primim din mediul școlar etc., iar cea informală este de la părinți, prieteni, bătrâni etc.

Educația a devenit o parte a vieții noastre, deoarece educația acum este nevoie de o zi peste tot, este literalmente o parte din viața noastră. Educația este importantă pentru a fi în această lume cu mulțumire și prosperitate. Pentru a avea succes, trebuie să fim educați mai întâi în această generație. Fără educație, oamenilor nu le va plăcea că te gândești la tine ca o majoritate . De asemenea, educația este semnificativă pentru dezvoltarea individuală, comunală și monetară a țării sau națiunii.

Valoarea educației și consecințele ei pot fi nedeclarate ca adevărul că în momentul în care ne naștem; Părinții noștri încep să ne educe cu privire la un lucru vital în viață. Un copil mic începe să învețe cuvinte inovatoare și își dezvoltă un vocabular bazat pe ceea ce îl învață părinții lui. Oamenii educați fac țara mai dezvoltată. Importanța educației nu poate fi simțită decât dacă studiezi despre ea. Cetățenii educați construiesc o filozofie politică de înaltă calitate.

Acest lucru înseamnă automat că educația este responsabilă pentru filozofia politică de înaltă calitate a unei națiuni, afirmând că un anumit loc nu contează de zona sa.

Acum, standardul cuiva este judecat și după calificarea cuiva, ceea ce cred că este corect, deoarece educația este foarte importantă și toată lumea ar trebui să simtă importanța educației.

Sistemul de învățare sau educațional care poate fi obținut astăzi a fost prescurtat la un schimb de comenzi sau instrucțiuni și informații și nu nimic în plus.

Dar dacă comparăm sistemul educațional de astăzi cu cel dinainte, scopul educației era acela de a insufla în conștiința unui individ valori de înaltă calitate sau superioare sau bune și

etici sau principii sau moralitate sau pur și simplu morală. Astăzi ne-am îndepărtat de această ideologie din cauza comercializării rapide în segmentul educației.

Oamenii presupun că o ființă educată este una care este capabilă să se obișnuiască cu situațiile sale în funcție de necesitate. Oamenii ar trebui să fie capabili să-și folosească abilitățile și educația pentru a învinge blocaje sau obstacole dificile în orice domeniu al vieții lor, astfel încât să poată lua decizia corectă în acel moment corect. Toată această calitate face din om o persoană educată.O educație bună face ca un individ să se dezvolte social.

„Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.” – Nelson Mandela

Pentru a trăi o viață fericită și a ne bucura de lucrurile bune pe care ni le-a oferit lumea, trebuie doar să ne educăm.

Educația ne mărește înțelegerea despre diferența dintre bine și rău. Este singurul lucru prin care putem vedea lumea ca un loc echitabil în care tuturor li se oferă șanse egale. Educația joacă un rol important în a ne face independenți atât financiar, cât și social. Deoarece știm importanța banilor pentru supraviețuire în lumea de azi, trebuie să ne educăm pentru a alege opțiuni de carieră mai bune. Importanța educației într-o societate nu poate fi niciodată neglijată, deoarece contribuie la armonia socială și la pace.Fiind educată, o persoană este conștientă de consecințele acțiunilor ilegale și există foarte puține șanse ca acea persoană să facă ceva greșit sau ilegal. Educația ne face dependenți de noi înșine și ne face suficient de înțelepți încât să luăm propriile decizii.

Educația este, fără îndoială, cel mai important lucru din viața unui elev. Este la fel ca oxigenul, deoarece ne oferă cunoștințele și abilitățile necesare pentru a supraviețui în această lume competitivă. Indiferent ce vrem să devenim în viață sau ce carieră alegem, educația este singurul lucru care ne face capabili să ne atingem obiectivele. Pe lângă beneficiile sale socio-economice, educația ne oferă încrederea necesară pentru a ne exprima opiniile în societate. Educația este cel mai important ingredient pentru schimbarea lumii. Ne ajută să dobândim cunoștințe și aceste cunoștințe pot fi folosite pentru a trăi mai bine.

Cel mai important, cunoștințele și educația nu pot fi niciodată distruse de orice tip de dezastru natural sau provocat de om. Ea joacă un rol important în dezvoltarea societății și în dezvoltarea generală a națiunii.

Bibliografie:

1) Cucoş Constantin – ,,Educaţia. Iubire, edificare, desăvârşire'', Ed. Polirom, Iaşi 2002

2)Joiţa Elena (Coordonator), E. Frăsineanu, M. Vlad, V. Ilie – ,,Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară'', Ed. Arves, Craiova, 2003

3) Ionescu, M., Radu I.-,, Didactica modernă", Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

4) Bocoş, M., Chiş, V-,, Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare, particularizări pentru învăţământul primar", Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj –Napoca, 2012

5) Bocoş, M.-,, Teoria curriculumului. Elemente. Ştiinţă", Cluj-Napoca, 2008

ROLUL POVEȘTILOR ÎN FORMAREA PREȘCOLARILOR

Prof. înv. preșcolar Cojocariu Tanța
Școala Gimnazială „Valeriu D. Cotea” Vidra, Vrancea

Povestea reprezintă o modalitate de cunoaştere a lumii, este un mijloc de comunicare şi o bună metodă de instruire. Ea conţine adevărurile fundamentale ale vieţii. Poveştile depăşesc hotarele spaţiului şi timpului, fiind prima hrană spirituală a copilului care îl învaţă să judece; o poveste bine spusă poate amuza, demonstra şi dezarma.

Poveştile îmbogăţesc deprinderile de a comunica, îmbogăţesc vocabularul, cultivă sentimente frumoase, stimulează imaginaţia şi creativitatea, educă spiritul de sacrificiu, altruism, solidaritate, dreptate. Pune baza concepţiei despre lume şi viaţă. Se înţelege că gustul pentru lectură se formează timpuriu şi de aceea în gradiniţă informaţiile sumare legate de mediul înconjurător sau istorie se transmit prin intermediul povestioarelor. Acestea fac trecerea de la lumea fabuloasă a poveştilor din grădiniţă la cea reală. Contactul cu poveştile educatoarei conduce la dezvoltarea gustului pentru frumos, la îmbogăţirea vocabularului, la dezvoltarea creativităţii.

Tematica operelor literare expuse în activitatea de povestire se diferenţiază de la o grupă la alta astfel încât la grupa mare povestirile devin mai complexe, având ca scop sesizarea planului real şi a celui ireal, stimularea creativităţii copiilor, exersarea capacităţii de comunicare. Prin intermediul povestirii, copilul se eliberează de egocentrism întrucât seidentifică în plan imaginar cu personajele în care găseşte ceva din el însuşi, şi ceva din personaje în el. Pentru preşcolar, adultul care îi citeşte povestea este şi autorul, martorul întâmplărilor povestite, magicianul care deschide uşa unei lumi nebănuite, actorul, şi mai ales modelul de vorbire şi povestire.

Audierea poveştilor permite familiarizarea copiilor cu structura basmului popular şi cu o serie de procedee imaginative ca: amplificarea (Flămânzilă, Gerilă, Zmeul), diminuarea (Degeţica, Degeţel), multiplicarea (Balaurul cu 7capete, Capra cu trei iezi, Cei şapte pitici), aglutinarea. Descoperirea semnificaţiilor, formularea titlurilor amplificăfluiditatea şi flexibilitatea. Repovestirea liberă se caracterizează printr-o mai mare libertate a imaginaţiei copiilor. Copiii repovestesc în funcţie de preferinţă şi de receptarea afectivă. Dacă atitudinea adultului este permisivă, copilul introduce personaje noi (de cele mai multe ori întâlnite în alte poveşti), modifică întămplările, îmbogăţeşte acţiunile, propunesituaţii de prevenire a unor situaţii neplăcute. Totuşi, este necesar să se asigure o succesiune logică a repovestirii şi să se acorde atenţie exprimării corecte, nuanţate.

Cele mai frecvente tipuri de povestiri create şi practicate în grădiniţa de copii sunt povestirile create pe baza unui şir de ilustraţii şi povestirile cu început dat. Tematica poveştilor create de copii după modelul educatoarei poate filegată de fapte cotidiene, întâmplări, momente trăite de copii, de familia acestora sau de prieteni; întâmplări din viaţa animalelor.

Copiii trebuie să-şi imagineze locuri, întâmplări, fapte care s-au petrecut sau se pot petrece în viitor, ca în lumea reală, ca în filme de desene animate ori ca în vis. Copilul este independent în expresie, îşi manifestă nestingherit iniţiativa, spontaneitatea şi fantezia inepuizabilă. Atitudinea creatoare pe care o are faţă de limbaj depinde de natura mesajului pe care îl transmite şi de posibilităţile sale intelectuale, lingvistice, afective. Povestirile lui sunt scurte, fără divagaţii, fără explicaţii întinse, oarecum incorecte dar uneori pot avea o savoare deosebită. Sunt situaţii în care, prin povestirile create, proiectează asupra personajelor, propriile sale dorinţe, preferinţe, probleme.

Un loc deosebit între modalităţile de manifestare a potenţialului creativ îl are povestirea creată pe baza unui şir de imagini. Tablourile reprezintă adevărate texte iconice pe care copilul învaţă să le citească în mod creativ. Descifrarea conţinutului nu se limitează numai la descifrarea imaginilor, ci devine chiar o adevărată creaţie verbală. După descifrarea tabloului, copiii pot pune întrebări, pot formula titlul acestuia, pot să se completeze unul pe celălalt. Educatoarea are sarcina didactică de a stimula imaginaţia şi de a încuraja originalitatea copiilor.

În grădiniţa de copii povestirea este folosită atât ca metodă de expunere şi comunicare de cunoştinţe, cât şi ca formă de activitate destinată cunoaşterii mediului şi dezvoltării vorbirii preşcolarilor. Cu ajutorul povestirii, ca metodă, educatoarea realizează apropierea copiilor de cele mai variate aspecte de viaţă şi domenii de activitate şi-i informează asupra unor fapte şi evenimente ce nu pot fi cunoscute prin experienţa lor proprie. Prin intermediul povestirilor expuse de către educatoare, copiii sunt familiarizaţi cu structura limbii române, cu bogăţia formelor sale gramaticale, cu frumuseţea şi expresivitatea limbajului, ceea ce contribuie la dezvoltarea vorbirii şi a gândirii lor.

Preşcolarii sunt fermecaţi de lumea fantastică a poveştilor şi povestirilor, le ascultă cu aceeaşi plăcere chiar daca sunt repetate şi îşi manifestă întotdeauna dorinţa ca ele să dureze cât mai mult. Prin poveşti, copiii reuşesc să se elibereze de impresiile nemijlocite şi au posibilitatea să-şi reprezinte obiecte şi fenomene pe care nu le-au perceput niciodată. Cu ajutorul lor, se exersează modalităţile de prelucrare a reprezentărilor în imaginaţie, se face transpunerea în lumea acestor fiinţe în care eroii acţionează în concordanţă cu imaginaţia

fecundă a copiilor, în care fiinţele apropiate şi îndrăgite (căţeluşul, iepuraşul) sunt întotdeauna bune, puternice şi îndrăzneţe, în care binele şi dreptatea triumfă. Atitudinea copiilor faţă de conţinutul fantastic al basmelor nu rămâne aceeaşi pe parcursul perioadei preşcolare. Preşcolarii de vârstă mică acceptă fără discernământ critic conţinutul basmului, ca şi când acesta ar corespunde realităţii (scaunul şi masa desenează, urşii vorbesc etc). Cunoştinţele lor sărace despre realitate nu le permit o separare precisă a imaginilor fanteziei de realitate.

În cadrul activităţilor de povestire se exersează vorbirea copiilor, se formează deprinderea de a povestiindependent, ceea ce contribuie la mărirea posibilităţilor de exprimare corectă, coerentă şi expresivă.

În concluzie, se poate afirma că rolul şi importanţa povestirilor – ca activităţi organizate – constă în valoarea lor cognitivă, etică şi estetică, prin care se exercită o puternică înrâuire asupra întregii personalităţi a copiilor.

Bibliografie:

1. Bianca Bratu, „Preşcolarul şi literatura”, Editura Didactică şi Pedagogică, 1977
2. Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor
3. Bocoş, M., Catalano, H.,“Pedagogia învăţământului primar şi preşcolar”, Presa Universitară Clujeană, 2006

EDUCAȚIA - FACTOR CHEIE ÎN FORMAREA VIITORILOR ADULȚI

Prof. Adriana Cojocaru, Școala ,, BASARAB I'' - Pitești

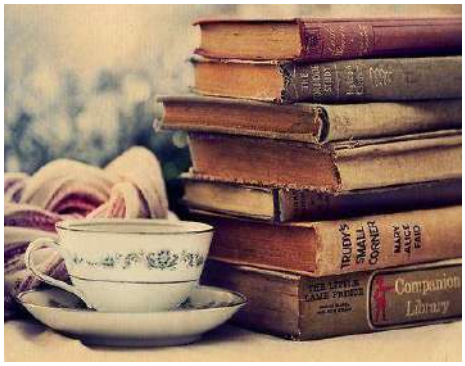

Dintotdeauna, de la nașterea omului și a primelor forme ale civilizației până azi, educația a constituit mijlocul fundamental al formării omului, al edificării societății ca o comunitate de valori și de interese. De la primele forme ale învățării până la educația cu suport digital din zilele noastre, învățarea a însoțit permanent procesul de evoluție și dezvoltare a lui *homo sapiens* și a civilizației.

Încă din Antichitate, educația individului sau a persoanei avea drept scop formarea personalității. Omul devenea om printr-o educație în sânul comunității. Cristalizarea eului se petrecea în acord cu valorile comunitare, care erau împărtășite de toți.

În prezent, educația este percepută ca o funcție vitală a societății contemporane deoarece prin educație societatea își perpetuează existența, transmițând din generație în generație tot ceea ce umanitatea a învațat despre ea însăși și despre realitate. De la școala contemporană societatea așteaptă totul: să transmită tinerilor cunoștințele acumulate de-a lungul secolelor, să-i ajute să se adapteze la o realitate în continuă transformare și să-i pregatească pentru un viitor larg imprevizibil.

Considerată un *factor-cheie* în dezvoltarea societății, educația asigură forța de muncă calificată pentru toate sectoarele de activitate, ea favorizează progresul, stimulând curiozitatea intelectuală, capacitatea de adaptare, creativitatea și inovația, ea constituie unul dintre cele mai puternice instrumente de care dispunem pentru a modela viitorul. Soluția tuturor problemelor grave și cronice cu care se confruntă societatea contemporană este căutată în educație și școală.

Încercând o definiție, putem spune ca educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Încă de la vârste fragede, copii sunt îndrumați de către părinții lor spre educație, pentru ca aceștia să își formeze și să își desăvârșească personalitatea.

Școala este instituția care asigură viitorilor adulți o alfabetizare funcțională în toate domeniile necesare unei vieți autonome și împlinite în societate, care să contribuie la starea de bine individuală și

a comunității. Viitorul adult este capabil să acceseze orice tip de informație și să o înțeleagă suficient pentru a o folosi ca resursă în performanța propriilor acțiuni sau în excelență.

Factorul principal de dezvoltare a societății contemporane orientată spre democratizare, economie de piață și informatizare îl constituie resursele umane. Idealul educațional al învățământului românesc, ce decurge din idealul social, constă în formarea integrală și armonioasă a unei personalități creative și autonome. Aceste finalități educaționale, integrate în formarea armonioasă a personalității, presupun educație intelectuală, estetică, tehnologică, profesională, moral-civică, religioasă.

Educația intelectuală ocupă un loc central în formarea integrală a personalității elevului. Obiectivele educației intelectuale se realizează prin procesul de învățământ, activitățile didactice opționale și în afara clasei (cercuri de elevi, concursuri școlare, olimpiade), mass-media și practica productivă din instituții.

Educația religioasă este o componentă a formării spirituale a omului, cu rezonanțe în plan intelectual, afectiv și acțional. Aceasta se realizează diferențiat, în funcție de particularitățile pshihologice, de vârstă și individuale ale elevilor.

Educația estetică este o componentă a educației integrale și armonioase cu ajutorul căreia realizăm formarea personalității prin frumosul existent în natură, artă și societate, pentru a deveni consumator și creator de frumos. Educația estetică a elevilor trebuie să înceapă cu sensibilizarea acestora față de frumos, cu formarea simțului și a gustului estetic. Cultura estetică lărgește sfera culturii generale și, deschizând orizonturi noi, înaripează gândirea și imaginația creatoare, contribuind la formarea idealului estetic.

Educația moral-civică a elevilor este o dimensiune importantă a personalității omului societății democratice, întrucât progresul economic și spiritual depinde de gradul de angajare al fiecăruia în efortul comun de creștere a calității vieții. Morala cuprinde valorile, principiile, normele și regulile determinate de cerințele societății pentru a reglementa relațiile comportamentale dintre oameni.

Educația are un rol destul de important oriunde în lume, deoarece oricât de bogat sau sărac este bugetul unei țări, o parte din bugetul acestuia se alocă pentru educație.

Acolo unde există educație, există dezvoltare, iar oamenii își pot realiza potențialul și împlini aspirațiile. Statele cele mai avansate au sisteme educaționale puternice, eficiente și performante, într-o relație educație-dezvoltare de la cauză la efect. Unde nu există însă educație sau aceasta se desfășoară în condiții improprii, domină sărăcia, înapoierea, lipsa de șanse și de perspective. Educația constituie o necesitate vitală pentru omul și lumea de azi, pentru dreptul ființei umane la o existență decentă, la

dezvoltare și la viitor. De altfel, dreptul la educație reprezintă un drept constituțional, iar educația este declarată prioritate națională în statele civilizate.

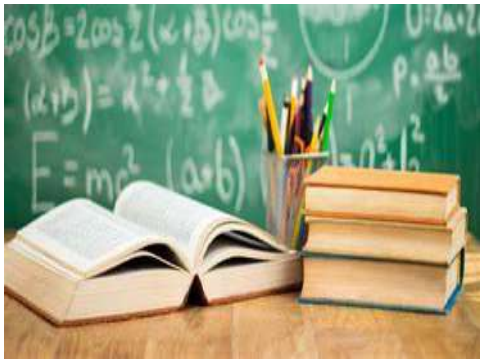

Concluzie: Educația ne pregătește pentru viață. De ea depinde propria noastră existență individuală, dar și relația noastră cu ceilalți, felul în care ne vom încadra într-o activitate socială complexă, cum ne vom comporta. Ea trebuie să ne ajute să ne desăvârșim noi înșine ca indivizi, dar și să ne facă să fim utili comunității și, mai ales, să nu intrăm în conflict cu ea.

Bibliografie:

1. C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;
2. Clasicii pedagogiei universale și gândirea pedagogică românească, București, 1996;
3. E. Planchard, Pedagogia școlară contemporană, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992;
4. Rolul fundamental al educației și cercetării în procesul dezvoltării - Universitatea Titu Maiorescu (utm.ro)
5. Rolul educației în formarea personalității – EDICT

PREDAREA ÎN ECHIPĂ – ASPECTE PSIHOLOGICE

Dana Colcer

Liceul Special pentru Deficienți de Vedere Cluj-Napoca

Din perspectiva noilor politici educaționale și a direcțiilor de dezvoltare contemporane o strategie modernă de structurare a procesului de predare, a informațiilor, dar și a criteriilor de organizare a învățării este cea realizată, condusă de o echipă de specialiști, numită "team teaching".

Team teaching (predarea în echipă) este o alternativă la lecțiile clasice presupunând planificarea și susținerea în echipă a actului didactic de către mai mulți specialiști, prespune un demers flexibil, diversificat, captivant pentru elevi trezind experiențe personale variate și bogate atât elevilor cât și profesorilor.

Modurile de organizare a colectivelor de elevi în cadrul predării în echipă/co-predării sunt variate. Astfel se diferențiază: **predarea în puncte** (grupele stabilite inițial se rotesc în funcție de sarcini și de responsabilitățile stabilite); **predarea în paralel** (fiecare profesor se ocupă doar de o grupă de elevi, secțiunea de învățare fiind concomitentă în cele două grupe care, ulterior, se reunesc pentru discuții commune); **unul predă, unul observă; predarea alternativă** (se adresează în special elevilor integrați care primesc sarcini speciale, separate); **unul predă, unul acordă sprijin** (se acordă sprijin individual elevilor cu dificultăți de învățare în timpul desfășurării activității de predare); **predarea în echipă** (ambii profesori planifică activitatea, predau, se completează reciproc).

Eficiența echipei de predare presupune trecerea prin niște etape de dezvoltare a echipei prin care echipa se sudează, fiecare membru învățând unul de la altul, adaptându-se și acceptându-se reciproc. Psihologul K. Lewin, în 1959 urmărind dinamicile care au loc în interiorul grupurilor a introdus conceptul de **dinamică de grup**. Conform literaturii de specialitate, dinamica de grup se referă la forțele, influențele și relațiile care se stabilesc în grup, factorii care influențează coeziunea sau disocierea grupului, aportul fiecăruia prin atitudini, viață afectivă personală, percepția de sine și a celorlalți.

B. W. Tuckman, în 1965 a descris etapele de formare ale unei echipe.

Prima etapă este **formarea** și se caracterizează prin independent și prin cunoaștere reciprocă.

Urmează etapa de **furtună** cu apariția conflictelor, exteriorizate sau nu, care se resimt la nivel emoțional ca frustrare, supărare, confuzie. Multe echipe rămân blocate în această fază netrecând la etapa următoare.

Următoarea etapă este **normarea**, în această etapă fiind important schimbul de idei, de informații și sentimente. Fiecare este centrat pe a menține armonia în echipă, apare colaborarea, încrederea, acceptarea reciprocă, se stabilesc reguli, roluri în echipă.

În final, **performarea** este etapa în care echipa funcționează foarte bine, se cunosc între ei, se valorizează, comunică foarte bine, se sprijină, sunt loiali.

Interdependența este esențială echipa devenind astfel foarte productivă. Fiecare manifestă diferite roluri într-o echipă și fiecare își pune amprenta prin stiluri de personalitate diferite. Rolul în echipă este "acea tendință specifică a unei persoane de a se comporta, contribui și interacționa cu cei din jur".

Meredith Belbin, la sfârșitul anilor 1970, împreună cu echipa sa au identificat tipuri de roluri care se manifestă în echipă fiecare persoană abordând două - patru roluri principale și alte roluri secundare, care îmbină diferite aspecte pozitive și negative de comportament. Tipurile de roluri descrise de M. Belbin sunt : implementatorul, coordonatorul, modelatorul, inovatorul, investigatorul de resurse, monitorul/evaluatorul, lucrătorul echipei și finalizatorul. (Pentru aplicarea testului accesați sursa citată)

Important este ca fiecare să conștientizeze rolul pe care îl are (atât elevii cât și profesorii) pentru ca echipa să funcționeze și să fie stimulată învățarea, creativitatea.

Profesorii sunt modele pentru elevi și modele ale unei echipe eficiente astfel că pentru reușita predării în echipă e important ca fiecare să-și perfecționeze propriul stil, să-și gestioneze problemele personale și să identifice și gestioneze situațiile complexe care apar.

"A fi împreună este un început, a rămâne împreună este un progres, a lucra împreună este un succes". Henry David Thoreau

Bibliografie

1. I. Albulescu, H. Catalano, coordonatori, *Sinteze de pedagogia învățământului primar,* Didactica Publishing House, București, 2019

2. Ionela Cătălina Knihinschi (Grădinaciuc), Coord. Șt. Lect. univ. dr. Otilia Clipa, *Modalități de realizare a activității didactice – predarea în echipă,* Suceava 2011 (https:// prezi.com)

3. A. Roșca, *Modelul Tuckman de dezvoltare a echipelor* (https: andreirosca.ro)

4. M. Rujoiu, *Formarea echipelor performante în 5 pași*, (www.traininguri.ro)

5. A se vedea documentul cu titlul *Bune practici privind metoda de predare în echipă* (https: eduform.snsh.ro)

6. A se vedea documentul cu titlul *Formare de formatori – Suport de curs,* Hum Management Consulting

7. A se vedea documentul cu titlul *Testul Belbin.Teoria rolurilor de echipă Belbin și aplicarea sa în practică* (https: profs.info.uaic.ro)

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

ALINA COMĂNCEANU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ȘOPÂRLIȚA

Conținutul învățământului (curriculumul) reprezintă ansamblul (sistemul) de valori ideatice (gnoseologice) și de abilități practice sau ansamblul (sistemul) de cunoștințe, priceperi și deprinderi selectat din tezaurul cunoașterii și practicii umane (sistem ideatic și practic), în funcție de obiectivele curriculare ale fiecărei trepte, profil și forme de învățământ care se transmit și se dobândesc (învață) pentru dezvoltarea personalității și formarea profesionalității tinerelor generații, în vederea integrării lor socio-profesionale.

Conținutul învățământului se exprimă prin disciplinele (obiectele) de învățământ, care reprezintă selecția unui sistem de informații și abilități practice dintr-un anumit domeniu al cunoașterii și practicii umane: tehnica, știința, cultura, arta etc. Sistemul de informații și abilități practice poate fi exprimat la singular – conținutul învățământului sau la plural – conținuturile învățământului, atunci cand este vorba de varietatea disciplinelor de învățământ. Conținutul învățământului constituie componenta ideatică și acțional-practică fundamentală și esențială a procesului instructiv-educativ.

Conținutul învățământului preuniversitar este asigurat de un curriculum nnațional

Conținutul învățământului superior se elaborează în concordanță cu standardele curriculare naționale.

Curriculum-ul educațional (conținutul învățământului) are două însușiri importante: Cantitatea și Calitatea.

Cantitatea reprezintă însușirea conținutului învățământului care evidențiază numărul, mulțimea, mărimea și extinderea (dezvoltarea)

informațiilor și abilităților practice, cu alte cuvinte evidențiază volumul de cunoștințe teoretice și practice ce se selectează pentru o disciplină de învățământ în funcție de gradul, profilul și obiectivele instrucuv-educative ale acesteia.

Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse, convergenţe între elemente, precum: concepte, abilităţi, valori aparţinând disciplinelor şcolare distincte.

Din acest punct de vedere, literatura de specialitate identifică următoarele posibilități:

- Integrare intradisciplinară
- Integrare multidisciplinară
- Integrare pluridisciplinară
- Integrare interdisciplinară
- Integrare transdisciplinară

Organizarea și predarea intradisciplinară a conținuturilor

Au reprezentat şi reprezintă încă axele curriculum-ului tradiţional.

Este "operaţia care constă în a conjuga două sau mai multe conţinuturi
interdependente aparţinând aceluiaşi domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme, studierii unei teme sau dezvoltării abilităţilor"

("Dictionnaire actuelle de l'education", Guerin, 1993);

<u>Integrarea intradisciplinară se realizează prin:</u>

-Inserţia unui fragment în structura unei discipline pentru a clarifica o temă;

-Armonizarea unor fragmente în cadrul unei discipline, pentru rezolvarea unei probleme sau dezvoltarea unor capacităţi şi aptitudini.

Intradisciplinaritatea are în vedere:

-Integrarea la nivelul conţinuturilor;

-Integrarea la nivelul deprinderilor şi competenţelor.

Intradisciplinaritatea e posibil a se realiza:

-Pe orizontală, între conţinuturi şi competenţe ale disciplinei la acelaşi nivel de studiu;

-Pe verticală, între conţinuturi şi competenţe de la niveluri diferite de studiu.

Pluridisciplinaritatea

Este definită ca "juxtapunere a disciplinelor mai mult sau mai puţin înrudite. Fiecare disciplină este studiată în funcţie de o sinteză finală de studiat".

Perspectiva pluridisciplinară este o perspectivă tematică. Este "pedagogia centrelor de interes", lansată de Decroly. Predarea în maniera pluridisciplinară porneşte de la o temă, o situaţie sau o problemă care ţine de mai multe discipline în acelaşi timp.

Specialiştii în domeniul integrării conţinuturilor afirmă că acest tip de abordare poate fi comparată cu derularea unei discuţii în care fiecare dintre parteneri îşi exprimă punctul de vedere.

Rezultă ca această metodă face ca diversele discipline să analizeze aceeaşi problematică fără să se ajungă la sinteze comune şi la puncte de vedere comune; răspunsurile date pun în evidenţă multiplele faţete ale aceleiaşi teme sau probleme.

Interdisciplinaritatea

Este definită ca "interacţiune existentă între două sau mai multe discipline, care să poată să meargă de la simpla comunicare de idei

până la integrarea conceptelor fundamentale privind epistemologia, terminologia, metodologia, procedeele, datele şi orientarea cercetării".

Principala modalitate de introducere a interdisciplinarităţii în învăţământ o reprezintă regândirea conţinuturilor şi elaborarea planurilor, a programelor şi manualelor şcolare în perspectiva conexiunilor posibile şi necesare sub raport epistemologic şi pedagogic. Acţiunea de promovare a interdisciplinarităţii trebuie să se integreze în contextul sistemului educativ dat. De asemenea, pentru a fieficientă, trebuie să se asocieze cu alte principii sau inovaţii specifice unui învățământ modern.

Multidisciplinaritatea

Este forma cea mai puţin dezvoltată de întrepătrundere a disciplinelor, constând numai în alăturarea anumitor elemente ale diverselor discipline, evidenţiind aspectele lor comune;

Acest mod de abordare a conţinuturilor presupune predarea conţinuturilor care aparţin unei discipline şcolare prin modalităţi specifice fiecăriu domeniu, făcând însă apel la virtuţile argumentative şi persuasive ale altor discipline.

Este forma cea mai puţin dezvoltată de întrepătrundere a disciplinelor, constând numai în alăturarea anumitor elemente ale diverselor discipline, evidenţiind aspectele lor comune.

Transdisciplinaritatea

Este privită ca o formă superioară a învăţării integrate şi presupune concepte, metodologie şi limbaj care tind să devină universale (teoria sistemelor, teoria informaţiei, cibernetica, robotizarea etc).

Abordarea de tip transdisciplinar tinde către o fuziune a cunoştinţelor specifice diferitelor discipline, la descoperirea unor noi câmpuri de investigaţie, la conceperea unor noi programe de cercetare.

CONCLUZII

Integrarea conţinuturilor şcolare este o necesitate şi un deziderat; Strategiile de predare/ învăţare integrată, precum şi nivelurile la care

acestea se realizează sunt condiţionate de o multitudine de factori, de natură obiectivă şi subiectivă;

Aceste modalităţi de integrare au avantaje, dar şi dezavantaje;

În dorinţa noastră de a fi moderni, de a inova practica şcolară, trebuie prudenţă, deoarece echilibrul dintre extreme (diferenţiere pe discipline vs integrare totală) se pare că este soluţia cea mai eficientă.

Bibliografie:

- Cerghit, I; Vlăsceanu, L. – Curs de pedagogie; Tipografia Univ. Bucureşti, 1988;
- Iucu, R. – Instruirea şcolară; Ed. Polirom, Iaşi, 2002;
- Manolescu, M. – Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică. Ed. Credis a Univ. Bucureşti, 2004;
demersuri aplica璭ve. Ed. Polirom, Iaşi, 2002;
- Potolea, D; Manolescu, M. – Teoria şi metodologia curriculumului. M.E.C. Proiectul pentru învăţământ rural, Bucureşti, 2006.

EDUCAREA ÎNCREDERII ÎN FORȚELE PROPRII, COMPONENTĂ DE BAZĂ A INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

Cristina Comănescu, prof. înv. preșcolar
Școala Gimnazială „Mihai Drăgan" Bacău

Termenul „inteligență emoțională" a fost folosit prima data într-o lucrare din 1964, a lui Michael Beldoch (Davitz & Beldoch, 1964). Ulterior, a apărut și în alte lucrări ale căror teme presupuneau studiul emoțiilor și al inteligenței emoționale.

Inteligența emoțională a fost definită, de-a lungul timpului, de către psihologi, psihoterapeuți sau cercetători din diverse domenii (științe umane, naturaliste, neuroștiințe etc.) în funcție de importanța ei pentru domeniul respectiv.

Definiția inițială a inteligenței emoționale a fost formulată ca un set de abilități interdependente; ulterior, definiția descria un amestec de trăsături dispoziționale (fericire, stimă de sine, optimism) și de management personal. Psihologii John Mayer și Peter Salovey au definit inteligența emoțională ca „abilitatea de a percepe emoțiile, de a accesa și de a genera emoții, astfel încât să ajute gândirea, să înțeleagă emoțiile și cunoștințele emoționale și să regleze emoțional reflectiv, astfel încât să promoveze creșterea emoțională și intelectuală." (Mayer & Salovey, 1993)
O atenție mai mare a fost acordată inteligenței emoționale după publicarea cărții lui Daniel Goleman: Emotional Intelligence – Why it can matter more than IQ. (Goleman, 1996) În viziunea lui, inteligența emoțională este compusă din:

1. Conștiința de sine – încrederea în sine;
2. Auto-controlul – dorința de adevăr, conștiinciozitatea, adaptabilitatea, inovarea;
3. Motivația – dorința de a cuceri, dăruirea, inițiativa, optimismul;
4. Empatia – a-i înțelege pe alții, diversitatea;
5. Aptitudinile sociale – influența, comunicarea, mangementul conflictului, conducerea, stabilirea de relații, colaborarea, cooperarea, capacitatea de lucru în echipă.

O definiție, în sens general, a inteligenței emoționale este capacitatea de a recunoaște și regla propriile emoții și de a recunoaște și reacționa adecvat la emoțiile celorlalți.

Educația bazată pe inteligența emoțională se poate realiza atât în familie, cât și în grădiniță sau școală. De fapt, bazele inteligenței emoționale se pun în familie, încă de la nașterea copilului. Prima emoție experimentată de copil este cea de anxietate, la naștere, când trecerea la un alt mediu de viață se realizează brusc. (Colceag F, 2016) În copilărie, familia este cea care îngrijește copilul. În memoria colectivă există ideea că un copil are nevoie de ajutor și chiar când acesta crește, părinții tind să realizeze multe activități pe care el ar putea începe să le facă singur. Ideea transmisă copilului

este că el este mic, neajutorat și incapabil să realizeze ceva. Dacă nu se conștientizează că ajutorul oferit în exces nu este benefic, apar lipsa încrederii în forțele proprii și o stimă de sine scăzută. Lipsa încrederii în forțele proprii se manifestă ca teamă, care poate avea forme diferite: teama de eșec, de succes, de a fi criticat, de a se expune în public, de schimbare etc.

Încrederea în forțele proprii și creșterea stimei de sine se pot educa. În familie, părinții își pot ajuta copilul mic să dobândească, în funcție de vârstă, autonomia personală. Există momente diferite, în funcție de dezvoltarea personală a fiecărui copil, când acesta își dorește să se spele singur pe mâini, pe dinți, pe corp, să se îmbrace singur, să mănânce singur etc. Cu răbdare, timp și acordând atenție, suport și încredere copilului pentru a realiza aceste acțiuni, familia contribuie la formarea autonomiei personale a acestuia.

Lipsa încrederii în forțele proprii îi împiedică și la grădiniță să își dorească să facă singuri acțiuni simple, care sunt specifice autonomiei personale, deoarece ei știu că „nu pot". În aceste cazuri, discuțiile cu părinții și consilierea acestora vor fi orientate spre conștientizarea necesității obținerii autonomiei personale, pentru ca apoi să se poată realiza achiziții în celelalte domenii de dezvoltare a copiilor. Este foarte important și stadiul de evoluție al părinților, pentru că dacă nu există la aceștia încredere în forțele proprii și stimă de sine, cum ar putea să le formeze copiilor lor?

La grădiniță, se pot juca *jocuri* prin care se urmărește creșterea încrederii în forțele proprii. Se pot juca în fiecare zi, atât la *Întâlnirea de dimineață*, dar și înainte de plecarea acasă. Jocurile pot fi adaptate nivelului grupei.

„Eu pot"

Copiii sunt așezați pe scăunele, în semicerc. Se poate folosi o minge mică, dar și alt obiect îndrăgit de copii, poate o mascotă a grupei, care trece din mână în mână, în timp ce fiecare copil care o deține la acel moment va spune ce poate el să facă (orice acțiune pe care o poate realiza fără ajutor). Într-un joc, mingea trece de mai multe ori pe la fiecare copil.

„Aș vrea să fiu..."

Copiii sunt așezați pe scăunele, în semicerc. Jocul presupune formularea unor fraze de genul „Aș vrea să fiu o/un (jucărie, animal, plantă, culoare etc.), pentru că...(se argumentează de ce). Se stabilește de la început categoria de ființe, obiecte sau caracteristici ale unor obiecte din care copiii aleg și argumentează de ce. După ce toți copiii au formulat câte o frază, se schimbă categoria și se continuă jocul.

„Mama, tata și copilul"

Jocul se desfășoară în sala de grupă. Se formează grupuri de câte trei copii. Doi copii sunt mama și tatăl, iar alt copil este fetița sau băiatul celor doi. Copilul cu rol de copil va fi plimbat prin clasă, legat la ochi, ținut de mâini de către părinții lui. Prin acest joc se dezvoltă, pe lângă încrederea în forțele proprii și încrederea în ceilalți.

„Acesta/aceasta nu este un/o, este un/o...”

Copiii sunt așezați pe scăunele, în semicerc. Se folosește un obiect din sala de grupă. Copilul care are obiectul în mână se gândește la un alt obiect cu care seamănă și va mima ce se poate face cu el. Va spune, spre exemplu, despre o minge mică: „Aceasta nu este o minge este o”, moment în care va mima decojirea unei portocale sau „Aceasta nu este o minge este un”, moment în care va mima cum mușcă dintr-un măr. Ceilalți copii ghicesc „obiectul” mimat. Apoi, mingea este dată copilului care a ghicit. Dacă niciun copil nu ghicește, cel care a mimat spune la ce s-a gândit și va da obiectul unui coleg ales de el. Jocul dezvoltă gândirea creativă, dar și încrederea în forțele proprii.

„La ce mai poate fi folosit?” sau *„Ce putem face cu...?”*

Copiii sunt așezați pe scăunele, în semicerc. Sarcina jocului este de a găsi cât mai multe întrebuințări pentru același obiect (pahar, cană, farfurie, riglă, masă, scaun etc.). Jocul dezvoltă gândirea creativă, dar și încrederea în forțele proprii.

„Spune ceva frumos despre un coleg/o colegă”

Copiii sunt așezați pe scăunele, în semicerc. Un copil, aflat la marginea semicercului, începe jocul spunând ceva frumos despre colegul/a de lângă el. Jocul continuă până se ajunge la celălalt capăt al semicercului. În formularea fiecărui copil se vor regăsi calități ale colegilor sau acțiuni pe care acesta le poate realiza corect, bine, ușor. Jocul dezvoltă gândirea pozitivă.

Obișnuim să lăudăm sau să încurajăm copiii pentru ceea ce realizează. Modul în care o facem este foarte important. Sunt indicate laudele descriptive. Lauda „care contribuie cu adevărat la creșterea respectului de sine se compune din două părți. În prima, adultul descrie ce a făcut copilul. În cea de-a doua parte, după ce aude descrierea faptelor lui, copilul se laudă singur.” (Faber A, 2002) Exemple de laude descriptive: În loc de „Bravo, ai terminat de lucrat!” sau „Ai lucrat foarte bine!”, descriem: „Ai fost atent la explicațiile mele și ai lipit corect imaginile.” sau „Ai desenat oameni de zăpadă, brazi, fulgi de nea și ai folosit corect culorile.” Verbalizarea acțiunilor realizate de copil va constitui modelul după care el va putea spune ce poate să facă: „Am lipit corect imaginile.” sau „Am desenat oameni de zăpadă, brazi, fulgi de nea. Am colorat cu culorile potrivite.”

Atunci când lăudăm, este important să o facem necondiționat. (Elias M, 2007) Efectele laudei se anulează dacă se adaugă un „dar” sau „de ce”: „Ați așezat repede toate jucăriile la locul lor, dar nu înțeleg de ce ați așteptat să vă spun eu să le strângeți.” sau „Mulțumesc, ați spălat voi paharele de pictură, dar ați stropit pereții cu apa colorată.”

Modul în care comunicăm cu copiii este foarte important în formarea stimei de sine. Comportamentele adulților de ascultare activă și oferirea de atenție nevoilor emoționale ale copiilor, îi învață pe aceștia să aibă relații de atașament bazate pe securitate și siguranță. În interacțiunile zilnice, copiii care au încredere în forțele proprii învață cu ușurință de la adulți cum să își gestioneze emoțiile și cum să reacționeze la emoțiile celor din jur.

Bibliografie:

1. Adele, Faber, Elaine, Mazlish, Lisa, Nyberg, Rosalyn Astine Templeton, Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală, Editura Curtea Veche Publishing, București, 2002;
2. Davitz Joel Robert, The Communication of Emotional Meaning, Editura Mcgraw-Hill, New York, 1964;
3. Florian, Colgeag, Florin, Alexandru, Copilul tău este un geniu!, Editura Tikaboo, București, 2016
4. Goleman, Daniel, Emotional Intelligence : Why It Can Matter More Than IQ, Editura Random House Publishing Group, New York, 1996;
5. Maurice J. Elias , Steven E. Tobias , Brian S. Friedlander, Inteligența emoțională în educația copiilor, Editura Curtea Veche Publishing, București, 2007;
6. Mayer, John, D., & Salovey, Peter, The intelligence of emotional intelligence, Editura Cambridge University Press, 1993.

TĂCEREA – O FORMĂ DE COMUNICARE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Gabriela Condrache
Școala Gimnazială nr. 2, Bucureşti

În esență, tăcerea este o altfel de comunicare, ce relevă sensuri comunicaționale extrem de complexe, prin care sunt angajate toate componentele comunicării: actori, mesaje, perspective, motivații. În mod natural, școala este un spațiu al comunicării, proces în interiorul căruia, tăcerea devine o componentă indispensabilă a mesajului. Alături de comunicarea prin limbaj, comunicarea prin tăcere conferă o anumită valoare relației profesor-elev.

Pentru cadrul didactic, tăcerea se vrea educativă, câtă vreme pentru cel din urmă, tăcerea se impune ca normă și formă de respect pentru cel care predă. O situație de comunicare indică și explică natura contextului comunicării, în termenul unei corelații complexe între actorii comunicării, între aceștia și conținutul mesajelor, între mesaje și efectele așteptate ale procesului de comunicare. În principiu, situațiile de comunicare care fac inteligibilă opțiunea tăcerii în actul educativ sunt:

1. ***Tăcerea ca „renunțare la comunicare”***

În acest caz, tăcerea este deliberată și este explicabilă prin diferența socială și intelectuală a partenerilor comunicării. Procesul de predare-învățare este unul complex, iar când profesorul și elevul nu păstrează o relație optimă, poate să devină sinuos. Această relație de interdependență poate fi umbrită de tăcere din partea elevului, care nu va putea să-i răspundă profesorului, datorită codului inaccesibil. De asemenea, dacă în timpul lecției, elevul nu este motivat corespunzător, interesat de informațiile predate, poate să folosească tăcerea ca mijloc de a-și găsi alte preocupări. De aceea, profesorul trebuie să poarte un dialog viu cu elevii, să le pună în față provocări, în care să se implice.

2. ***Tăcerea ca „întrerupere a comunicării”***

În mod similar situației de mai sus, întreruperea este deliberată, justificarea rezultând și din nevoia unei perioade de „refacere”, în situația în care elevul este supus unei agresiuni comunicaționale din partea cadrului didactic. Este cazul profesorilor autoritari, care predau foarte bine materia, sunt respectați de elevi, dar enunțurile formulate de ei nu sunt înțelese, pentru că elevii nu îndrăznesc să-și lămurească anumite neclarități, nu au curajul să le adreseze acestora întrebări care i-ar lămuri. Tăcerea devine astfel o opțiune strategică, în care elevul se manifestă

prin non-comunicare. Totodată, când materia predată îi pare elevului contrară normelor sale sociale ori emoționale, tăcerea este o stare de fapt, care se manifestă drept comportament comunicațional continuu.

3. ***Tăcerea ca „interval de așteptare”***

În acest caz, tăcerea este temporară, aceasta funcționând doar atunci când contextul în care se desfășoară comunicarea nu este favorabil elevului. „Așteptarea” se referă la un proces de comunicare ce nu este declanșat, dar care va putea începe când va exista „un sprijin”, „un ajutor” din partea profesorului. Între acesta și elev trebuie să existe o apropiere și o înțelegere, căci altfel procesul comunicațional se duce de râpă. Prin urmare, cadrul didactic trebuie să rupă această barieră, să primească doar cât poate să ofere fiecare elev, nu mai mult, pentru că altfel riscă să-l arunce în derizoriu. Profesorul trebuie să intervină cu întrebări ajutătoare, cu exemple, astfel încât elevul să poată răspunde, să iasă din starea de „așteptare”.

4. ***Tăcerea ca terapie***

Ca situație de comunicare, terapia prin tăcere poate să motiveze opțiunea tăcerii, mai ales în contexte în care zgomotul comunicării generează perturbări și alterează profund mesajele, fiind extrem de productivă emoțional. Exemplul se pliază pe gălăgia, agitația unei clase de elevi, lucru ce duce la perturbarea orei. Elevii nu mai pot urmări mesajul, deci nu îl pot înțelege. Pentru a rezolva această barieră, soluția este tăcerea cadrului didactic. Prin tăcere, acesta evită evaluarea severă a oricărui gest și dobândește răgaz pentru regândirea unei strategii. Așadar, întreruperea comunicării contribuie la refacerea întregului proces.

5. ***Tăcerea ca opțiune***

Opțiunea de a tăcea nu face decât să perpetueze imaginea neclară și ambiguitatea în care se plasează un elev – care nu este pregătit pentru lecție sau un dascăl – acuzat de un părinte. Mai mult decât atât, în situația în care un elev/un profesor este acuzat pe nedrept (acuzații care pot declanșa o criză, dacă nu răspunde), decizia de comunicare sau de non-comunicare se ia în funcție de mai mulți factori: notorietatea și imaginea instituției de învățământ ori a actorilor educaționali. Când conflictul generează o criză, comunicarea este vitală, căci a adopta o atitudine de non-comunicare, nu face decât să alimenteze cele mai fanteziste presupuneri ale persoanelor din afară, care – de obicei – profită de lipsa unei reacții pentru a avansa cât mai multe scenarii.

Barierele în calea comunicării în școală țin, în mare parte, de relația profesor-elev. În majoritatea cazurilor de blocaj în comunicare, soluția stă în mâinile cadrului didactic. Chiar și

tăcerea îl ajută pe profesor să-și cunoască elevii, întrucât a comunica înseamnă mai mult decât a rosti un cuvânt, iar absența intenției comunicative nu anulează comunicarea.

Bibliografie:

1. Albu, G., *Comunicarea interpersonală*, Editura Universitaria Științele Educației, București, 2008
2. Băsu, M., *Bariere în comunicarea didactică şi soluţii de îndepărtare a acestora*, Conferința Națională de Învățământ Virtual, ediția a XIV-a, Universitatea din București și Universitatea din Craiova, 2016
3. Buzan, Barry, *Popoarele, statele și teama*, Editura Cartier, Chișinău, 2020
4. Huizinga, Johan, *Homo ludens*, Editura Humanitas, București, 2012
5. Newson, Doug, VanSlikeTurk, Judy, Kruckeberg, Dean, *Totul despre relațiile publice*, Editura Polirom, Iași, 2015
6. Truță, Elena, Mardar, Sorina, *Relația profesor-elev: blocaje și deblocaje*, Editura Aramis, București, 2005

INTERNETUL LA ADOLESCENȚI – SOCIALIZARE SAU ALIENARE?

Prof. Condrache Gabriela
Școala Gimnazială nr. 2, Bucureşti

Cu ajutorul internetului, adolescenții din ziua de astăzi au acces la orice informație. Însă, acesta a devenit un pericol mai mare chiar decât televizorul, datorită faptului că este un spațiu nereglementat, care nu limitează în niciun fel accesul copiilor și al adolescenților la conținuturi cu potențial nociv pentru ei. Începând cu anii `90, internetul a revoluționat lumea comunicării, așa cum nu a mai făcut-o niciun alt mediu anterior, fiind diferit de toate formele de comunicare utilizate înainte.

Accesul la internet al adolescenților din România, deși a crescut în ultimii ani, este în continuare redus, iar folosirea lui în scopuri școlare/educaționale este minimă, fiind, mai degrabă, un spațiu al plăcerii sau al informării în domeniul divertismentului. Internetul este un mijloc de comunicare în masă, care implică însă o atitudine activă din partea utilizatorilor săi, dar și de comunicare interpersonală. Specificul acestuia este – mai mult decât în cazul altor media – conceptul de interactivitate.

Internetul a devenit spațiul de comunicare preferat al adolescenților, în condițiile în care majoritatea își petrec pe web, în medie, între două și opt ore pe zi. Acest lucru se datorează faptului că la vârsta adolescenței ei au nevoie de a se distra, de a se evidenția în lumea virtuală, de a fi prezenți pe rețelele de socializare, de a influența comportamentele altor utilizatori și de a fi apreciați. Din punct de vedere motivațional, se remarcă necesitatea întreținerii relațiilor cu diverse persoane, multe fiind necunoscute, nevoia crescândă de divertisment și de auto-prezentare în fața unei audiențe cât mai largi. Prin urmare, internetul participă la definitivarea adolescenților ca individualități, modelându-le personalitatea aflată în formare.

Însă, legile nescrise ale internetului sunt diferite de cele sociale, ale lumii reale. Pe web, adolescenții interacționează „la distanță”, își construiesc profilul așa cum doresc (de regulă, așa cum și-ar dori să fie), formează grupuri virtuale de prieteni. Singuraticii, introvertiții, timizii riscă să se confrunte cu „boala Internetului”, deoarece se ascund în spatele calculatorului din cauza fricii de a iniția relații apropiate în lumea reală. Mai mult decât atât, aflați la o vârstă extrem de fragilă emoțional, vor căuta validare, pentru poziția lor, în cadrul grupului virtual din care fac parte, nu în cel al clasei, al școlii, al cartierului.

Internetul contribuie la dezvoltarea unei generații noi, o generație digitală. Departe de a fi doar un mod de petrecere a timpului liber, mediul online creează o întreagă realitate alternativă, astfel încât amprenta ei este vizibilă în însăși maniera în care adolescenții se definesc pe sine, mai precis în sensul în care ei pun utilizarea internetului în slujba satisfacerii unor nevoi tipice dezvoltării identității. Un aspect important este maniera în care adolescenții se prezintă online, deoarece acest lucru presupune o amenințare la adresa propriei identități, un dezechilibru între lumea virtuală și cea reală. Expunerea îndelungată la mediul digital poate conduce atât la pierderea identității și preluarea unor opinii exterioare, cât și la dezvoltarea incapacității de a exprima păreri personale.

Când – într-o oră de dirigenție – mi-am întrebat elevii de clasa a VIII-a (14-15 ani) de ce simt nevoia de a fi activi pe toate site-urile și rețelele de socializare cât e ziua de lungă, mi-au răspuns că nu au de ales. Dacă toată lumea o face, și ei trebuie să facă la fel, căci dacă nu o fac, toată lumea va crede că nu au viață. Răspunsul lor, departe de a mă fi întristat, m-a oripilat. Am înțeles atunci, că postând în mod constant imagini din viață lor (total neinteresante: când mănâncă, când merg în mall), adolescenții își creează – de fapt - viața pe care ei doresc ca „toată lumea" să creadă că o au cu adevărat.

Totodată, am înțeles faptul că adolescenții sunt tentați să-și satisfacă nevoile, mai degrabă, în virtual decât în realitate, deoarece mediul online este un spațiu mai sigur, ce permite utilizatorului să experimenteze o realitate ideală. Așadar, ei sunt dispuși să rișteze, să se confrunte cu schimbări și cu situații noi într-un astfel de mediu, mai mult decât în viața de zi cu zi, deoarece această realitate alternativă este mai predictibilă și mai securizată. De asemenea, mediul online satisface anumite nevoi individuale (nevoia de afiliere), însă potențialele beneficii câștigate în mediul virtual se dovedesc utile în măsura în care ele sunt transferate și în plan real. În caz contrar, internetul devine un mod de a evita problemele, iar folosirea sa capătă un caracter de necesitate și riscul dezvoltării unei dependențe.

Internetul oferă un spațiu pentru autoafirmare, pentru interacțiuni sociale, pentru experimentarea diferitelor roluri și identități, pentru acumularea resurselor sau pentru a face față unor emoții negative. Întrucât mediul virtual a devenit o parte importantă a vieții adolescenților, este vital să înțelegem – în calitate de dascăli sau de părinți – cum poate fi acesta folosit în avantajul lor. Este imperios necesar să știm în ce condiții internetul devine un risc, pentru ca această problemă să poată fi prevenită.

Grijile adulților în ceea ce privește internetul reprezintă o reiterare a vechilor întrebări generate de consumul mass media al adolescenților: Internetul reprezintă un acces sporit sau chiar nelimitat la informație sau un alt mediu cronofag pentru adolescenți? Este el o tehnologie care îi ajută la desăvârșirea educației sau un medium folosit pentru plăceri? Reprezintă o distracție nevinovată și sigură, în măsura în care adolescenții pot avea acces la ea din spațiul privat sau o potențială bombă de pornografie, mesaje anti-rasiste și pro-violente? Este un mijloc de socializare sau unul de alienare?

Bibliografie:

1. Christakis, A., N., Fowler, J., *Connected*, Editura Cartea Veche Publishing, București, 2015
2. Curta, Ioana-Adela, *Impactul transformărilor digitale ale comunicării în era digitală*, Editura Saeculum, Sibiu, 2022
3. Drăghici, Constantin, Victor, *Impactul internetului asupra tinerilor și copiilor și posibilitatea racolării și exploatării acestora*, în Forum Criminalistic, București, 2013
4. Gavreliuc, A., *De la relațiile interpersonale la comunicarea socială. Psihologia socială și stadiile progresive ale articulării sinelui*, Editura Polirom, Iași, 2016
5. Harvey, Alison, Puccio, Deana, *Sex, link-uri și rețele sociale – comunicarea cu adolescenții în era digitală*, Editura Niculescu, București, 2017
6. Popovici, Irina-Elena, *Vulnerabilități și riscuri în exploatarea noilor tehnologii de informare și comunicare de către tineri*, Editura Eikon, București, 2011
7. Sălcudean, Minodora, *New media, social media și jurnalismul actual*, Editura Tritonic, București, 2015

NEO-LIMBAJUL MESAJELOR DIN TELEFONUL MOBIL

Prof. Gabriela Condrache
Şcoala Gimnazială nr. 2, Bucureşti

Zilnic vedem în jurul nostru – în timpul orelor, în pauze, pe stradă – elevi care scriu pe rețele de socializare precum WhatsApp, Instagram, Facebok, care folosesc telefonul mobil pentru a transmite mesaje. Aceasta este o formă de comportament social, o reprezentare colectivă a unei forme de comunicare foarte răspândită în rândul elevilor, a unei generații dependente de telefonul mobil. În România, acest fenomen este demn de luat în considerație în școli și în licee. Devoratorii de mesaje scrise sunt adolescenții.

Toate aceste ecouri demonstrează faptul că existența unui telefonul mobil este o realitate, care produce un efect de „încântare" (Max Weber) asupra sensibilității colective. Mai mult decât atât, interesul companiilor de telefonie mobilă se leagă de publicul tânăr, juvenil, un public ce absoarbe noul, ludicul, performanța. Este vorba despre elevii de gimnaziu și de liceu, însă putem extrapola și la cei din ciclul primar.

Telefonul mobil este utilizat de elevi pentru posibilitatea de a fi în contact permanent cu ceilalți. Așadar, comunicarea devine un raport cu celălalt. Faptul de a ține telefonul mobil deschis la orice oră, demonstrează disponibilitatea totală pentru sociabilitate, pentru contact, pentru a interacționa cu ceilalți. Prin urmare, această formă de comunicare constituie pentru elevi sentimentul de independență totală pe care o au și o simt în relația cu părinții lor, fiind o comunicare eliberată de supravegherea acestora.

De cele mai multe ori, adolescenților le este interzisă folosirea telefonului mobil acasă, în timpul mesei. Față de această constrângere, ei dezvoltă strategii de subminare: trimit mesaje pe sub masă sau se scuză pentru câteva minute și se duc în camera lor pentru a butona telefonul. Dacă nu pot răspunde în acel moment, se confruntă cu un sentiment crescând al violării așteptării sociale, știind că emițătorul dorește un răspuns imediat. La școală, în timpul orelor, elevii nu au voie să folosească telefonul mobil, obligație pe care nu o iau în seamă. Ei își verifică constant telefonul mobil, pe sub bancă, pentru a constata dacă au vreun mesaj primit la care nu au răspuns. În spațiul public – pe stradă, în metrou, în magazin – adolescenții trimit mesaje când simt nevoia de a spune ceva, când se plictisesc, fără niciun motiv, neținând cont de locul în care se află.

În adolescență, elevii capătă un sentiment valorizant de sine ca actori sociali independenți. Rolul părintelui este treptat înlocuit de cel al grupului de semeni, de tineri de aceeași vârstă, devenind noul punct central de referință. Rolul grupului este determinant, în sensul în care acesta poate să îl investească pe adolescent cu un sentiment valorizat, care să aibă sens în universul în care trăiește și în care este activ. Definiția grupului poate să se constituie într-un întreg repertoriu de porecle, limbaj argotic, artefacte, simboluri imagistice, idoli, un anume tip de muzică, și un stil propriu de vestimentație. Însă, doar telefonul mobil îi permite elevului să se integreze în grupul de prieteni, să își mențină poziția de membru și să socializeze cu aceștia.

Mesajul scris este preferat apelului telefonic, întrucât dimensiunea intimității trebuie păstrată față de părinți sau de alte persoane considerate intrusive, ceea ce ar presupune exhibarea în public a vocii, a modului de a vorbi. Această formă de comunicare este în afara oricărei priviri exterioare. Prin intermediul mesajului, adolescenții își pot păstra identitatea și apartenența la grup, își pot dezvolta noi relații de prietenie sau afective. Succesul mesajului ține de discreția sa. Prin mesaj, se merge la esența lucrurilor și nu se deranjează nici anturajul. Totodată, orice mesaj primit trebuie să fie însoțit de un răspuns, de un ,,emoticon", de un ,,smiley", ce garantează emițătorului faptul că destinatarul a primit și a citit mesajul.

Atât băieții, cât și fetele, fac paradă de telefonul lor mobil. Când așteaptă un prieten, în pauze, când merg cu autobuzul, își afișează telefonul mobil, acesta fiind un mod de a se afișa pe ei înșiși, un element al posturii lor în public. Pentru a părea ,,cool", ei poartă masca credibilității lor și consideră că fac o impresie bună printr-o ținută constituită dintr-o serie de elemente: vestimentație, accesorii tehnologice, atitudine, mers, postură. Pentru ei, telefonul mobil trebuie să fie foarte nou, foarte scump, foarte sofisticat. Îl schimbă anual, nu pentru că s-ar fi stricat, ci pentru că există altul mai nou, mai sofisticat, mai bine echipat decât al lor, cu ajutorul căruia pot da mult mai multe mesaje.

Prin intermediul mesajului scris, adolescenții construiesc o retorică a politeții, o scriitură care poartă garanția trimiterii mesajului, dar nu presupune garantarea lecturii sale. Printr-un simplu mesaj, elevii negociază cu părinții banii de buzunar, cumpărarea unui produs dorit, ora de întoarcere acasă, pentru că doresc să fie considerați un element activ al societății, cu drept de a se exprima. La rândul lor, părinții le respectă independența, le oferă sentimentul de libertate și îi susțin.

Mesajul scris comportă constrângeri din punct de vedere al suportului electronic al telefonului mobil: există doar 160 de caractere pentru a spune ceea ce dorești. De cele mai multe ori, acestea nu sunt utilizate, întrucât adolescenții abreviază, realizează omisiuni ale anumitor caractere accentuate, aleg noi coduri grafice. Mesajele pe care și le trimit între ei se construiesc pe o scriitură fonetică. Ne găsim astfel în fața unui lexic nou, la o ruptură de la norma ortografică, prin utilizarea silabogramelor, a scheletelor consonantice, a utilizării pictogramelor, a scrierii fără majuscule.

Nu e de mirare regresia performanțelor școlare din punct de vedere al stăpânirii limbii scrise și sărăcirea lingvistică. Prin practicarea acestui tip de scriitură, putem vorbi despre o comunicare altfel, pentru a comunica mai mult. Cu alte cuvinte, azi, neo-limbajul mesajului din telefonul mobil determină apariția unei bariere între lumea tinerilor și lumea celor mai în vârstă.

Bibliografie:

1. Mihăilescu, Vintilă, *Etnografii urbane. Cotidianul văzut de aproape,* Editura Polirom, Iași, 2009
2. Moise, Raluca, *Sms-ul adolescentin: practici și reprezentări culturale*, Editura Universității din București, București, 2013
3. Popa, Camelia, *Noi comportamente adictive: Internetul patologic, dependența de SMS-uri și de televizor*, Editura Universității din București, București, 2013
4. Popa, Camelia, Ciobanu, Adela, *Simptome psihopatologice ale dependenței de telefonul mobil*, Editura Universității din București, București, 2013
5. Rogojinaru, Adela, *Comunicare. Relații publice și globalizare*, Editura Tritonic, București, 2007
6. Zafiu, Rodica, *101 cuvinte argotice*, Editura Humanitas, București, 2010
7. Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Editura Antet Revolution, București, 2012

INTERDISCIPLINARITATEA FIZICĂ- BIOLOGIE

Prof. Sorin Condurache, Şcoala Gimnazială Nr. 10 Botoşani

În cadrul proceselor biologice proprii fiinţelor vii, se observă multe fenomene fizice: circulaţia sângelui, funcţionarea sistemul nervos, a celui sistemul osos etc. Legătura strânsă care există între fizică şi biologie se datorează ipotezei că toate corpurile sunt făcute din atomi şi toate formele de manifestare ale fiinţelor vii pot fi înţelese în funcţie de oscilaţiile şi mişcările atomilor.

Voi trata câteva teme interdisciplinare care au în vedere protecţia mediului.

Efectele biologice ale radiaţiei

Radioactivitatea este fenomenul de emisie spontană a unor radiaţii de către nucleele unor atomi. Substanţele radioactive emit trei tipuri de radiaţii:

- *Radiaţiile* α sunt nuclee de atomi de He. Sunt particule grele, cu viteză mare de deplasare şi putere mare ionizantă, producând luminiscenţa unor substanţe precum şi acţiuni chimice şi calorice. Având acţiune ionizantă puternică asupra atomilor întâlniţi în cale, pierd uşor energie, parcursul lor în aer fiind foarte scurt, de câţiva centimetri, fiind oprite chiar de o foaie de hârtie. Din această cauză, sunt mai puţin periculose la iradiere exterioară, dar cu atât mai mult la iradiere interioară.
- *Radiaţiile* β sunt compuse de electroni în mişcare având masa mult mai mică şi viteza mult mai mare decât particulele α; deşi energia lor medie este mai mică decât a particulelor α, ele au un parcurs în aer de ordinul metrilor.
- *Radiaţiile* γ sunt fotoni ce compun undele electromagnetice. Se propagă cu viteza luminii. Nu au sarcină electrică şi au putere mare de penetraţie. Emisiile de raze γ însoţesc emisiile de radiaţii α şi β.

Radioactivitatea poate fi naturală şi artificială:

Radioactivitatea naturală este proprietatea unor nuclee de a emite spontan radiaţii.

Radioactivitatea artificială este fenomenul de emisie de radiaţii indusă prin reacţii nucleare.

Influenţa radiaţiilor asupra ţesuturilor vii. Iradierea ţesuturilor vii cu radiaţii se manifestă prin fenomene de ionizare produse fie direct de radiaţiile incidente, fie de cele rezultate în urma reacţiilor nucleare. Reacţiile nucleare care au loc în ţesuturi sunt: ${}_1^1H(n,\gamma){}_1^2H$ şi ${}_7^{14}N(n,p){}_6^{14}C$.

Deoarece constituentul de bază al ţesuturilor este apa, ionizarea va afecta mai ales moleculele de apă. Ionii astfel produşi reacţionează chimic cu acizii nucleici din nucleele celulelor vii sau cu proteinele celulelor, dând naştere unor produşi de cele mai multe ori toxici. Substanţele toxice se răspândesc în tot organismul şi produc modificări ale altor ţesuturi şi organe decât cele din zona iradiată.

Efectele radiaţiilor sunt cu atât mai mari cu cât intensitatea sursei este mai mare şi cu cât timpul de iradiere este mai lung, iar distanţa faţă de sursă este mai mică. Efectele radiaţiilor depinde şi de tipul acestora. Particulele α şi neutronii rapizi sunt de 10-20 ori mai periculoşi decât radiaţia X sau γ.

Mărimea care indică efectul global al radiaţiilor asupra organismului se numeşte *doză biologică* şi se măsoară în *remi*. Calculul său ţine seama de toţi factorii indicaţi mai sus. Doza se măsoară cu detectori de radiaţii numiţi dozimetre. Din observaţiile efectuate de-a lungul anilor s-au stabilit anumite limite pentru doza biologică pentru care nu se observă efecte biologice asupra organismului în tot timpul vieţii. Această mărime se numeşte *doză maximă admisă.* Iradierea în doze nu prea mari poate avea efecte pozitive: în terapeutică pentru tratamentul tumorilor maligne, întrucât moartea prin ionizare afectează în primul rând celulele bolnave, sau în agricultură pentru stimularea creşterii plantelor şi mărirea productivităţii.

Iradierea necontrolată este periculoasă ea putând duce la două feluri de accidente: accidente imediate, datorită unei iradieri puternice administrate timp scurt şi accidente cronice provocate de repetarea continuă a unei iradieri slabe.

În mod natural toţi locuitorii planetei sunt supuşi unei iradieri permanente (3,65 milirem/săptămână) de la sursele radioactive din sol şi aer sau a celor care se găsesc în propriu nostru organism. Doza biologică maximă admisă este de 0,03 rem/săptămână.

Efecte biologice ale iradierii de scurtă durată

Doza biologică(rem)	**Efecte asupra organismului**
100000	Moarte în următoarele minute
10000	Moarte în orele următoare
1000	Moarte în lunile următoare
700	90% mortalitate în lunile următoare
> 600	- Afecţiuni sanguine şi digestive grave; - Stări de vomă, diaree; - Riscul perforărilor intestinale; - Mortalitate mare.
100-250	- Afecţiuni digestive uşoare; - Căderea parţială a părului; - Oboseală persistentă timp de câteva luni; - Afecţiuni sanguine, în general fără gravitate.
5	Modificarea compoziţiei sanguine

În locurile în care apar doze de radiaţii mai mari decât cele maxime admise, se impune luarea unor măsuri de protecţie prin ecranarea surselor radioactive, diferenţiat în funcţie de natura radiaţiei:

- Împotriva fluxurilor de radiaţii γ se folosesc ecrane din materiale cu Z mare (plumb) care o absorb puternic;
- Radiaţiile α sunt oprite cu ecrane de grosime potrivită din materiale cu Z mic (aluminiu, mase plastice);
- Ca materiale de ecranare pentru fluxurile de neutroni se folosesc un moderator (apă grea, grafit) şi un absorbant (cadmiu, bor).

Fenomenele electrice şi viaţa.

În organismele vii, fenomenele electrice sunt cunoscute de multă vreme, fiind puse în evidenţă pentru prima oară la ţipari, la care organele electrice sunt muşchii.

În organismele vii, fenomenele electrice sunt legate de prezenţa suprafeţelor de separare sau a membranelor, iar purtătorii sarcinilor electrice sunt mai ales ionii. În toate cazurile în care apare "asimetrie ionică" când cationii şi anionii, difuzează inegal, sunt puse în evidenţă diferenţe de potenţial. Potenţialul de echilibru produs la nivelul unei membrane, selectiv permeabile, pentru ionii de potasiu, de exemplu, este cuprins între 0,07V şi 0,099V. Înăuntrul celulei se află un exces de sarcini negative, iar în exterior un exces de sarcini pozitive.

Potenţialele electrice ale ţesuturilor animalelor pluricelulare şi ale plantelor pluricelulare, depind de caracterul polar sau nepolar al celulelor, precum şi de distribuţia lor spaţială. Nu toate celulele sunt polarizate electric dar există în ţesuturi unele celule care pot fi considerate ca dipoli, al căror aranjament anatomic regulat poate fi privit ca o legare în serie sau paralel a unor elemente electrice.

Du Bois Reymond consideră că zonele lezate ale unui ţesut au negativitate accentuată, putând exista şi unele excepţii. Între o zonă intactă a pielii şi o zonă rănită există o diferenţă de potenţial de 3 – 50 mV, rana fiind electric pozitivă la mamifere şi diferenţa de potenţial scăzând pe măsura vindecării.

La celulele vegetale voluminoase, se pot pune în evidenţă potenţiale de membrană de ordinul 110 – 130 mV. La unele plante a fost descris efectul geoelectric, care constă în apariţia unei diferenţe de potenţial de 12 –15 mV la schimbarea poziţiei plantei.

Un impuls nervos, proces biologic complex, se răspândeşte de-a lungul fibrei nervoase şi se manifestă prin modificări de volum, modificări chimice şi fizice. Cele mai evidente sunt modificările potenţialului electric în zona excitată care devine electric negativă, faţă de zona de repaus. De la zona excitată se transmite această negativare de-a lungul fibrei nervoase printr-o "undă de negativare" sau "potenţial de acţiune".

Înregistrarea potenţialelor de acţiune este astăzi larg folosită sub forma electrocardiogramelor(EKG), electroencefalogramelor(EEG) şi a electroretinogramelor . de exemplu, EEG este expresia grafică a înregistrării potenţialelor creierului prin membranele care îl învelesc şi prin calota craniană. EKG este înregistrarea potenţialelor electrice generate de inimă în timpul contracţiei.

Acţiunea electricităţii atmosferice asupra sistemelor vii. Aerul nu este un izolator perfect, iar atmosfera reprezintă un mediu, conţinând sarcini electrice libere pe care câmpul electric din atmosferă le pune în mişcare dirijată. Electricitatea atmosferică acţionează asupra organismelor vii, astfel încât câmpuri de ordinul a sute de V/cm, produc curbarea tulpinii şi a rădăcinilor, sau creşteri de plante, sporuri de recolte, profilaxia degenerării cartofilor.

Ionizarea atmosferică are loc sub acţiunea:

- Radiaţiilor cosmice;
- Radiaţiilor solare cu energii mari;
- Surselor radioactive, naturale şi artificiale;
- Vântului;
- Căderilor de apă;
- Incendiilor;
- Fulgerelor.

În atmosferă există "ioni mici" câte 700 – 1500 perechi/cm^3 mobili, ioni "mari", rezultaţi din impurificarea atmosferei.

Dacă numărul ionilor mari este de peste 50 de ori mai mare decât numărul ionilor mici, atunci aerul este "murdărit", poluat şi neigienic.

Ionii negativi, mici, din atmosferă, sunt în mare majoritate ioni de oxigen şi au o acţiune biopozitivă asupra organismelor vii. ionii mari, pozitivi, sunt nocivi, produc oboseală şi indispoziţie; numărul lor creşte în spaţiile închise şi aglomerate. Acţiunea favorabilă a ionilor negativi din atmosferă stă la baza tratamentului cu aer ionizat ($10^3 - 10^8 ioni/cm^3$), cu efecte bune în bolile nervoase, în alergii, în arsuri. În condiţii speciale, cu ajutorul curentului electric se pot induce stări nervoase particulare, electrosomnul, electronarcoza, electroşocul etc.

Influenţa câmpului magnetic asupra vieţii

Un câmp magnetic constant poate produce un efect de "şoc" – stres dacă un organism viu este introdus sau scos din acel câmp şi intensitatea câmpului este de sute sau mii de A/m. acest stres se manifestă prin modificări de greutate, de comportament, modificări metabolice, ale biochimiei şi morfologiei sângelui. Menţinerea mai multă vreme într-un câmp intens duce la tulburări de creştere şi de reproducere.

Liniile de înaltă tensiune determină în atmosferă zone de poluare electromagnetică, extrem de nocive prin acţiunea lor asupra organismelor vii.

Câmpurile magnetice continue, chiar puternice, au un efect limitat; în schimb, câmpurile magnetice variabile provoacă perturbări ale somnului şi tulburări cardiace. Problema este că aparatele electrocasnice pe care le folosim noi (televizorul, maşina de spălat, frigiderul, calculatorul, telefoanele celulare, cuptorul cu microunde) creează tocmai astfel de câmpuri magnetice.

Pentru a evita efectele neplăcute ale variaţiilor câmpului magnetic asupra sănătăţii, vechii romani îşi ţineau animalele cel puţin un an de zile pe locul ce şi-l alegeau pentru a construi locuinţa. După această perioadă, sacrificau vitele şi le cercetau viscerele. Multă vreme acest fapt a fost considerat un simplu ritual. În realitate, în urma cercetărilor s-a dovedit că ei evitau în acest fel să-şi clădească locuinţele în locuri în care existau perturbări magnetice dăunătoare.

Sugestii pentru a ne feri de radiaţiile electromagnetice în locuinţă:

- Se verifică împământarea, care nu trebuie să aibă nici o defecţiune. Cablurile de alimentare ale aparatelor trebuie să fie izolate.
- Trebuie să dormim la o distanţă de cel puţin 70 cm faţă de prize. În dormitor nu trebuie să existe aparate electrocasnice legate la reţea.
- Trebuie evitate saltelele de pat care au spire metalice.
- Este bine să debranşăm televizoarele, calculatoarele, etc. chiar dacă acestea se află în altă cameră decât cea în care dormim.

BIBLIOGRAFIE:

A. Pantin *Raporturile dintre ştiinţe,* Ed. Enciclopedică, Bucureşti, 1972

A. Salam *Ştiinţa, bun al întregii omeniri,* Ed. Politică, Bucureşti, 1985

A. Hellemans *Istoria descoperirilor ştiinţifice,*

B. Bunch Ed. Orizonturi, Bucureşti, 1999

Manualele de fizică,biologie, chimie, aflate în vigoare.

PROF. CECILIA IONESCU și PROF. CONON CORNELIA
TEMA PRODUCATORUL

ANALIZA A DOUA TIPURI MANAGERIALE ALE RESURSELOR UMANE

STUDIU DE CAZ – FIRMA DE SERVICII FOTO

In general vorbind, managementul este un proces de conducere a unui grup organizat de persoane in vederea eficientizarii maxime a fiecareia dintre ele. Pornind de la o intelegere adecvata a termenului de management vazut ca o arta de a conduce o afacere, cred ca nu trebuie scapata din vedere dimensiunea umana , respectiv forma particulara a managementului resurselor umane.

E adevarat ca bazele teoretice ale managementului isi propun sa dezvaluie legile, principiile, metodele, tehnicile, procedeele si regulile actiunii eficiente. Managerul trebuie sa aiba calitatea de a transpune aceasta teorie in practica. Managerul este socotit ca fiind omul cerintelor de dezvoltare a societatii. Aceasta presupune un grad ridicat de cunostinte si practici, a caror insusire cere un lung si complex proces de formare si perfectionare.

Voi incerca prin aceasta succinta analiza sa demonstrez ideea ca managementul resurselor umane este cheia oricarei afaceri si ca de acesta depinde modul in care toate resursele unei afaceri vor fi utilizate. Stim faptul ca factorul munca este activ si determinant si ca, practic, de productivitatea muncii depinde productivitatea celorlalti factori de productie. Organizarea oricarei activitati de productie este strans legata de stilul managerial aplicat si de viziunea in ansamblu asupra unei afaceri.

In abordarea tipului de manager, se considera ca punctul de plecare il constituie tipologia general umana. Astfel, tipul extravertit va fi mai predispus spre organizarea resurselor umane, in timp ce tipul intravertit va fi recomandat pentru gandirea unor strategii efective de productie.

Ideea de baza a acestei lucrari este aceea a unui management combinat. In cazul firmei foto managerul de tip E(extravertit) se va ocupa de recrutarea si motivarea personalului, in timp ce managerul de tip I(introvertit) va fi responsabil de partea tehnica a afacerii.

Tipul uman al managerilor se manifesta in mod cotidian prin stilul de management. Sunt cunoscute deja cele trei tipuri clasice de maniere de management : stilul democrat participativ la care se constata: preocuparea pentru realizarea obiectivelor firmei fara a neglija problemele

subordonatilor, usurinta in stabilirea si mentinerea contactelor umane, delegarea larga a autoritatii, responsabilitate, tact, bunavointa, atasament; stilul autocrat reprezinta negativul stilului anterior: lipsa consultarii, plasarea in prim plan a autoritatii formale, lipsa de incredere in subordonati, lipsa delegarii, control si indrumare excesive si stilul participativ – autoritar, destul de frecvent intalnit, prezinta caracteristici aflate la jumatatea intervalului limitelor prezentate.

Intr-o firma de prestari servicii foto vor exista doua departamente : unul legat strans de piata, al agentilor de vanzare care pot fi si fotografi si unul de creatie, cel care realizeaza suportul tehnic si produsele finale : fotografii, albume foto, afise, etc. Cu alte cuvinte, managerul E va avea sarcina de a gasi acele resurse umane eficiente si competente, adica acele persoane cu duble abilitati : de agent de vanzare cu calificari in domeniul fotografiei, in timp ce managerul I va trebui sa coordoneze activitatea graficienilor gandind o strategie de eficientizare a muncii acestora.

Asigurarea cu personal a unei organizaţii, numită şi angajare, cuprinde mai multe activităţi de bază, anume: planificarea resurselor umane, recrutarea şi selecţia personalului.

Procesul de asigurare cu personal din exteriorul firmei foto cuprinde recrutarea, selecţia şi orientarea sau integrarea personalului, în timp ce asigurarea cu personal din interiorul organizaţiei presupune unele transferuri, promovări, recalificări, reîncadrări, dezvoltări, precum şi eventuale pensionări, demisii, concedieri sau decese. Evident, toate aceste aspecte sunt ajustabile in functie de dimensiunea, anvergura firmei foto.

Într-un sens mai larg, procesul de asigurare cu personal cuprinde şi alte activităţi din domeniul resurselor umane, de exemplu: analiza posturilor şi proiectarea muncii. Recrutarea este primul pas în procesul de asigurare cu personal, precum şi primul pas în procesul de selecţie al acestuia, iar managerul E va trebui sa aiba toate aceste aspecte in vedere.

Obiectivul activităţii de recrutare constă în identificarea unui număr suficient de mare de candidaţi, astfel încât cei care îndeplinesc condiţiile să poată fi selectaţi. Astfel, cele mai eficiente metode sau procedee de selecţie a personalului sunt limitate de eficienţa procesului de recrutare a acestuia.

Recrutarea resurselor umane are în vedere, de asemenea, analiza posturilor şi proiectarea muncii, datorită faptului că rezultatele de bază ale acestor activităţi sunt esenţiale în procesul de recrutare a personalului. Acest lucru presupune ca persoana care recrutează sau angajează trebuie să deţină informaţiile necesare referitoare la caracteristicile postului, cât şi la calităţile viitorului deţinător al acestuia. In cazul firmei foto, se va incerca particularizarea tipurilor de fotografi: de nunta, de botez, de evenimente

scolare, de ceremonii oficiale, de fotografie de arta sau sedinte foto de promovare a unor produse.

Cunoaşterea din timp a necesarului de personal sau anticiparea acestuia, ca urmare a procesului de planificare a resurselor umane, permite desfăşurarea în bune condiţii şi cu mai multe şanse de succes a procesului de recrutare a personalului, dar si de perfectionare a cestuia, astfel incat un fotograf va putea sa evolueze de la o categorie la alta sau sa se incadreze la mai multe categorii.

Procesul recrutării resurselor umane este legat indisolubil de multe activităţi de personal, cum ar fi evaluarea performanţelor, recompensele angajaţilor, pregătirea sau dezvoltarea personalului şi relaţiile cu angajaţii. Astfel, candidaţii cu pregătire corespunzătoare au în general performanţe mai bune, iar existenţa în cadrul organizaţiei a unor preocupări permanente pe linia performanţei implică identificarea şi atragerea unor candidaţi cât mai competitivi.

În esenţă, procesul de asigurare cu personal este un proces de triere, trecerea printr-o serie de filtr**e** în urma căruia fotografii sunt selectaţi în urma unor activităţi specifice domeniului resurselor umane care sunt desfăşurate succesiv, iar managerul de tip E va trebui, in cazul de fata, sa fie el insusi un cunoscator al domeniului fotografiei pentru a putea aprecia performantele fotografice ale angajatilor sai.

În concluzie, este necesară o analiză completă şi complexă a tuturor factorilor care pot atrage sau, dimpotrivă, îndepărta potenţialii candidaţi competitivi.

Angajarea reprezintă un proces bidirecţional, candidatul trebuind să fie mulţumit de angajatorul său, care oferă postul şi recompensele asociate precum şi patronul trebuie să fie mulţumit de candidat. Prin urmare, recrutarea personalului este un proces de comunicare în dublu sens, între organizaţie şi candidaţi, în cadrul căruia atât organizaţiile sau reprezentanţii acestora, cât şi candidaţii transmit semnale referitoare la relaţia de angajare pentru a realiza comparaţia necesară între interesele celor două părţi.

Decizia de acceptare a unui loc de muncă intr-o firma este influenţată de doi factori principali:

- factori obiectivi: salariul, natura muncii, localizarea, oportunităţile de avansare;

- factori subiectivi, adică oamenii sunt atraşi către organizaţii ale căror imagini şi climat organizaţional se potrivesc cu personalitatea lor.

Managerul de tip E va trebui sa tina cont de ambele categorii de factori in motivarea personalului, construind un sistem de recompense, dar si

de sanctiuni astfel incat fiecare fotograf sa constientizeze ca inclusiv remunerarea sa va depinde de calitatea muncii sale.

Coparticiparea financiara a angajatului poate fi o strategie de succes, deoarece buna sau proasta plata a serviciilor foto depinde in mare masura de gradul de multumire a beneficiarilor, a clientilor, iar acest lucru este strans legat de calitatea muncii fotografilor. Practic o strategie a managerului de tip E va fi cointeresarea angajatilor si responsabilizarea acestora.

O etapă deosebit de importantă a procesului de recrutare a personalului o constituie elaborarea strategiilor şi politicilor de recrutare prin care se stabilesc obiectivele urmărite sau se desemnează concepţiile, codul de conduită al organizaţiei în domeniul recrutării personalului şi comportamentele specifice acestei activităţi, precum şi ansamblul de atitudini, intenţii şi orientări privind recrutarea personalului.

Totodată, strategiile şi politicile de recrutare definesc modul în care o organizaţie îşi îndeplineşte responsabilităţile sale în domeniul recrutării personalului, precum şi filosofia şi valorile organizaţiei referitoare la realizarea procesului de recrutare.

Politicile organizaţionale au un impact deosebit asupra eficacităţii procesului de recrutare a personalului, fiind necesară înţelegerea şi interpretarea corespunzătoare a acestora pentru realizarea unei susţineri cât mai eficiente a procesului de recrutare.

În practica managerială, strategiile şi politicile de recrutare a personalului diferă de la o organizaţie la alta, mai ales că acestea trebuie să răspundă unor obiective numeroase. A venit momentul sa discutam si despre managerul de tip I. Daca recrutarea graficienilor va fi avuta in vedere de catre partenerul sau, managerul de tip E, gestionarea activitatii din interiorul firmei foto, va intra sub jurisdictia managerului de tip I, a celui care coordoneaza intr-un mod mai putin” zgomotos “activitatea. Astfel, acesta va fi responsabil de finalizarea muncii subordonatilor managerului de tip E si, practic, de reusita afacerii.

Abordarea stilului democrat participativaxat pe preocuparea pentru realizarea obiectivelor firmei fara a neglija problemele subordonatilor, usurinta in stabilirea si mentinerea contactelor umane, delegarea larga a autoritatii, responsabilitate, tact, bunavointa, atasament va fi indicata in cazul managerului de tip E, in timp ce stilul participativ – autoritar, destul de frecvent intalnit, va fi recomandabil in cazul managerului de tip I, mai putin dispus la comunicare si mai centrat pe performante.

Astfel, la nivelul deciziilor manageriale care operaţionalizează strategiile şi politicile de recrutare a personalului trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

- identificarea şi atragerea unui număr cât mai mare de graficieni pentru a se asigura necesarul numeric şi calitativ de candidaţi;

- alegerea surselor de recrutare (internă, externă sau prin combinarea celor două surse)

- asigurarea concordanţei între activităţile firmei foto pe departamente: relatii cu clientii si realizarea materialelor

- măsura în care firma preferă să atragă candidaţi ce urmăresc o carieră pe termen lung şi care pot asigura un management performant în domeniul resurselor umane;

- luarea în considerare a obiectivelor avute în vedere după angajarea personalului, inclusiv efectele post-recrutare si cointeresarea financiara a agentilor-fotografi

- atitudinea faţă de candidaţi: aceştia trebuie priviti ca parteneri egali in responsabilitate

- realizarea recrutării de personal într-un timp cât mai scurt şi cu cele mai mici cheltuieli posibile, stabilind în acest sens, momentul propice recrutării, după stabilirea unui plan de recrutare şi repartizarea costurilor de angajare în mod egal pentru perioada avută în vedere, pentru a nu afecta firma.

Pentru reuşita procesului de recrutare de personal este necesară elaborarea unei strategii integrate, precum şi o politică adecvată care să răspundă aşteptărilor şi proiectelor de dezvoltare viitoare ale firmei, respectiv specificului fiecarui departament al firmei foto.

Avantajele stilului managerial de tip E:

- permite identificarea şi atragerea unui număr mai mare de fotografi profesionisti;
- permite îmbunătăţirea procesului propriu-zis de fotografiere datorită posibilităţii oferite de a compara performantele in cadrul firmei;
- noii angajaţi pot constitui o sursă potenţială de idei şi cunoştinţe noi;
- permite îmbogăţirea potenţialului uman intern al organizaţiei, eliminarea unor eventuale stagnări sau rutine instalate, incurajand competitia constructiva
- permite diminuarea cheltuielilor sau a costurilor cu pregătirea personalului;
- încurajează un nou mod de gândire în cadrul firmei şi poate preveni sau corecta unele obligaţii contractuale de durată;

- permite corectarea eventualelor practici discriminatorii privind angajarea sau îndeplinirea unor planuri privind identificarea şi atragerea unor grupuri speciale de candidaţi;
- permite satisfacerea necesităţilor suplimentare de personal determinate de extinderea sau dezvoltarea rapidă a organizaţiei, fără a solicita personal neexperimentat in domeniul fotografiei;

Avantajele stilului managerial de tip I

- identificarea, atragerea şi evaluarea graficienilor se realizează mult mai obiectiv, pe baza performantelor lor finale(afise, albume, book-uri, etc.)
- riscul de a angaja candidaţi care, ulterior, nu dovedesc sau nu se pot menţine la potenţialul înalt pe care l-au demonstrat în timpul procesului de selecţie este foarte mic
- timpul necesar orientării, adaptării sau integrării pe posturi a noilor angajaţi este mult mai mic deoarece selectia la angajare s-a bazat pe testarea competentelor reale (cunoasterea unor programe de prelucrare foto, imagini, etc.)
- impunerea de seriozitate si competenta ca principii directoare ale activitatii firmei foto
- controlul si indrumarea angajatilor sunt reale si beneficiaza de un feed-back rapid

Ca o concluzie, se poate afirma ca ambele stiluri manageriale prezinta in mod evident avantaje si dezavantaje, insa ceea ce conteza este faptul ca ele actioneaza compensatoriu, completandu-se unul pe celalalt. Pana la urma, reusita unei afaceri depinde de gasirea acelei formule manageriale ideale care sa valorifice potentialul uman pana la limitele lui superioare!

Cunoașterea psihopedagogică a personalității copiilor și eficientizarea activității instructive-educative în scopul dezvoltării emoționale a preșcolarilor

CONSTANTIN DIANA-MARIA

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR

GRĂDINIȚA NR 23

Activitatea de cunoștere psihopedagogică a personalității copiilor condiționează întregul demers instructiv-educativ. Fiecare copil este unic și cunoașterea personalității acestora trebuie să se facă distinct, pentru fiecare preșcolar în parte, astfel încât actul pedagogic să aibă beneficii. Efectele pozitive vor fi resimțite de către copil în urma adaptării procesului de proiectare a activității didactice, învățare, individualizării evaluării și adecvării consilierii și a suportului oferit.

În această perioadă se pun bazele formării inițiale a personalității copilului, „când își fac apariția cele dintâi relații și atitudini care sunt fundamentul vieții psihice a acestuia”(Maciuc Irina, 2009, p. 152) În antepreșcolaritate copilul era dominat de percepții și de mediul extern iar din punct de vedere emoțional era fluctuant și instabil. Odată cu intrarea copilului la grădiniță, va avea loc procesul de detașare a acestuia de percepții și stabilizarea, fixarea comportamentelor.

Toate aceste modificări sunt determinate de factorii care stimulează activitatea preșcolarului, aceștia fiind motivele. Dacă până acum motivele erau biologice, neierarhizate și stabilite de părinți, în această etapă locul lor este luat de motive, nevoi sociale care se interiorizează și se ierarhizează, devenind astfel subordonate unele altora. „Comportamentele copilului se schimbă și ele și devin mai coerente, el efectuând o activitate care nu îi face plăcere cu scopul de a obține un beneficiu” (Crețu Tinca, 2009, p. 176). El va termina de colorat fișa de lucru dacă știe că va avea voie să se joace cu jucăria lui preferată.

La fel de importante în procesul de formare a personalității copilului sunt și stilurile comportamentale ale părinților. Modul de a se comporta al acestora poate fi influențat de copil, de reacțiile acestuia în anumite situații sau pot fi cronice, adică așa este modalitatea lor de a se raporta la ceilalți. Aceste comportamente cronice ale

părinților își pune puternic amprenta asupra relațiilor, personalitatea copiilor dezvoltându-se mai mult sau mai puțin armonios.

Comportamentul părinților condiționează și determină comportamentul social al copilului, agresivitatea sa, procesul de formare a concepției despre sine și însușirea valorilor morale. Un părinte calm și permisiv va încuraja și susține dezvoltarea copilului, pe când unul autoritar, ostil va reprezenta o piedică, o frână în achiziționarea comportamentelor pozitive.

În această perioadă, interesele preșcolarului se schimbă și îi influențează activitățile și dezvoltarea pe toate planurile. Interesul pentru mediul înconjurător este mai accentuat deoarece, la această vârstă, copilul manifestă curiozitate, este mai atent și pune în permanență întrebări. „Prin atenția pe care le-o acordă, adulții pot dezvolta sau inhiba aceste interese sociale, influențând comportamentele sociale”(Maciuc Irina, 2009, p. 148). Se constată apariția într-o formă primară a intereselor artistice care se manifestă ca răspuns la cerințele educatoarei, la exigențele asociate sarcinilor pe care trebuie să le realizeze dar și ca expresie a sensibilității pe care fiecare copil o manifestă față de frumos. La preșcolarul mare apare interesul pentru învățare care are un rol deosebit de important în procesul de pregătire pentru școală al copilului.

Aceste interese condiționează formarea și dezvoltarea aptitudinilor pentru diferite domenii sau activități cum sunt desenul sau muzica. Copiii sunt acum „mai receptivi față de anumiți stimuli, au o capacitate de întipărire a informațiilor care prezintă interes pentru ei mai crescută” (Stan Liliana, 2014. p. 128). Dezvoltarea motricității conduce la formarea abilităților de a desena și de a modela. Pentru copiii înzestrați cu capacități native deosebite, această perioadă este momentul în care se manifestă primele semne. Este cazul marelui violonist, pianist și dirijor George Enescu care, la vârsta de cinci ani, a compus opere muzicale pentru pian și vioară.

Este atât de datoria familiei, cât și a grădiniței să susțină, să încurajeze dezvoltatea acestor aptitudini în etapa preșcolarității deoarece, în caz contrar, efectele pot avea repercusiuni asupra întregii dezvoltări a copilului. Există, de asemenea, și situații în care părinții suprasolicită copiii iar rezultatul acestor atitudini va îmbrăca forma oboselii precoce a acestora, a respingerii de către copil a oricărei activități impuse sau chiar a agresivității față de ce nu le place.

În preșcolaritate are loc un fenomen important în dezvoltarea personalității copilului: extensia eului. Simțul eului corporal capătă noi valențe prin importanța pe care fiecare copil începe să o acorde corpului său. Simțul identității de sine și al respectului față de propria persoană se conturează concomitent cu acceptarea altor puncte de vedere, diferite de ale lor, cu înțelegerea faptului că sunt diferiți de ceilalți.

IPOSTAZE FEMININE IN INFAPTUIREA MARII UNIRI DE LA 1918-PLEDOARIE PENTRU EGALITATEA DE GEN ÎN EDUCAȚIE

Prof. Constantinescu Florentina Marilena
Colegiul Național Aurel Vlaicu , sector 1, București

Expunerea de motive

Lucrarea își propune să reconsidere locul si rolul femeilor in evenimentele ce au contribuit la infaptuirea Marii Uniri

Interesul pentru aceasta temă a aparut din dorința de a ilustra acele aspecte mai puțin aduse in atenție publicului larg, ci mai ales specialiștilor. La aceasta se mai adaugă si problema clasică a tratării istoriei dintr-o perspectivă de gen, ce exclude evidentiere rolului femeilor si așa diminuat într-o epocă în care acestea își cereau drepturile si se afirmau prin activitatea lor caritabilă.

Lucrarea își propune sa ilustreze cele mai importante ipostaze ale prezenței femeilor in actele ce au pregătit și au contribuit la înfaptuirea Marii Uniri: primul război mondial(cu un accent pe locul si rolul reginei Maria, dar si a femeilor anonime care prin efortul si sacrificiul lor au devenit parte a înfaptuirii idealului național), dar și in cele legate de etapele Marii Uniri.

Dacă razboiul este susutinut de barbați pe front si de figurile de politicieni la conducere , în spatele frontului, femeile vin cu sensibilitatea, duioșia, dar si cu tăria lor de caracter .Ele duc tot greul razboiului, pentru ca mai apoi prin infuența pe care multe dintre ele au avut-o să pregateasca terenul favorabil Marii Uniri.

Lucrarea aduce in prim plan multiplele ipostaze feminine:de la reprezentantele elitei, doamnele si domnișoarele din aristocrația sau burghezia înstarită , alaturi de femeile de rând sau tărănci, peste care se detașeaza figura emblematica a Reginei Maria. Femeile din România au fost practic in linia întai a războiului dus în spatele frontului, având un rol catalizator în acele momente de grea incercare. Efortul acestora a fost răsplatit de înscrierea unora, în primele rânduri ale acțiunilor unificatoare din istoricul an 1918: Elena Alistar in Basarabia si Eleonora Lemeny Roznovan in Transilvania.

Se reunesc astfel, dimensiunea feminină a sensibilității si afectivității si cea masculină a autorității, curajului si implicării în activitatea de conducere, rezervată în acel moment numai barbatilor.

Lucrarea incearcă să arate ca mișcarea de emancipare a femeilor din Romania a început practic din momentul in care femeile devin active social, economic si politic implicandu-se astfel in marile înfaptuiri nationale , chiar dacă abia in secolul XX ele vor reusi să-și castige dreptul la vot si la activitate politica. Lucrarea ,întregită și de o prezentare power point este un punct de plecare pentru o serie de lecții și activități extracurriculare dedicate rolului femeii în istoria românilor. De asemenea este un punct de plecare pentru tematica orelor de dirigenție sau din cadrul activitaților educative consecrate tematicii educației privind egalitatea de gen in studiere istoriei românilor. Deși lucrarea se remarcă prin conținutul ei informațional, ea aduce în discuție nevoia unei deschideri prin proiecte și chiar CDȘ uri care să valorifice acest subiect și problematica ilustrată de teme. Astfel o variant extrem de interesantă ar putea fi aceea de a elabora un CDȘ, cu titlul Ipostaze feminine in istoria românilor, care să pună accent și pe această perioadă și mai ales pe contribuția reginei Maria. De asemenea un proiect educațional privind Egalitatea de gen ar putea să vaorifice din plin informația din lucrare

Razboiul cel mare, vazut si trait de femei

"Rolul pe care femeia l-a avut in Primul război mondial pare un subiect depașit de altul, si anume în ce masura această participare a determinat sau nu o modificare in statutul femeii in epocă." [1]

Femeile, soții ,mame, surori , deși vedeau in război trimiterea la moarte a celor apropiați au acceptat participarea la razboi din considerente naționale. Mișcarea feministă a susținut intrarea in război așa cum reiese din paginile publicației Unirea Femeilor Române, revista unde articolele militantei Eleonora Stratilescu susțineau idealul marii uniri. Astfel mișcarea feministă devenea sinonimăcu mișcarea națională.

Pentru a ilustra prezența femeilor in primele rânduri ale războiului vom aminti care au fost principalele direcții de acțiune ale mișcării feministe:

- activitatea Crucii Roșii,(pâna în 1915 sub conducerea unui comitet format din Irina Campineanu,
- aprovizionarea cu alimente si materii prime, pentru susținere efortului de război,
- protejarea orfanilor de război prin organizarea de orfelinate (Olga Sturdza, președinta filialei Iași a Societații Ortodoxe Naționale Femeilor Române organizează la Iași primul orfelinat, Regina Maria patronează din 1917 întreaga activitate),

[1] Alin Ciupala, Batalia lor, Femeile din Romania in primul razboi mondial, Polirom, 2017, p 25

- ajutorarea învazilor de razboi, in 1917, regina Maria a înființat la Iași Societatea Invalizii de război, având președinta pe Simona Lahovary ,domnișoara sa de onoare,
- strângerea de fonduri pentru ajutorarea refugiaților de război, activitate patronată de Regina,coordonată de Olga Sturdza si Maria Baly(organizarea de colonii si cantine pe langa mânastirile din Moldova),
- organizarea sistemului spitalelor de campanie si trenurilor sanitare, unde regăsim implicate pe doamnele care treceau de la viața de confort ,la cea de infirmiere devotate.

Regina Maria – de la mama raniților la mama națiunii

Regina Maria domină epoca marilor înfaptuiri naționale râmânând în imaginarul colectiv drept mama raniților si mama națiunii. De la declanșarea războiului și până la recunoașterea Marii Uniri, Regina a activat pe toate planurile: caritabil, social , politic, diplomatic, devenind cea mai activă susținătoare a cauzei romanești, Iată si cel mai ilustrativ portret pe care îl face in epocă istoricul si juristul I.C.Filliti*:"* Regina Maria e simpatizată la noi pentru ca e frumoasă, e data dracului, cusurile ei o fac simpatică românilor si e pentru idealul national." [2]

Întrega activitate a Reginei o recomandă pentru larga simpatie de care se va bucura în epoca. Regina va patrona întreaga opera de caritate, binefacere si serviciul sanitar pe timp de război. S-a remarcat prin activitatea de organizare a spitalelor de campanie si susținere a efortului de îngrijire a răniților. Regina a fost un model pentru toate conaționalele sale, implicarea ei având la baza considerente umanitare si naționale. Regina nota astfel în însemnările ei:" Fiecare țarî are idealul sau si io aveam un ideal de secole, Acela ca într-o zi toți români sa fie uniți sub o singură coroană. ."[3]

Umanitatea reginei era ilustrată prin vizitele zilnice in spitalele de campanie, legatura cu raniții fiind evidențiata prin gesturile pline de afecțiune fața de aceștia care vedeau în ea o adevarată salvatoare: "Cand se apleaca pe patul lor de suferința cu ochii-i frumoși albaștri care răspandesc atâta caldură ei sunt fericiți.Intrebându-I intodeauna ce doresc, unul mai indrazneț raspunse: Maria ta sa te vad împarateasă" "Comparația cu o mamă , o mama nu doar a militarilor , ci și a națiunii era alăturată statutului regal. Femeia era vazută asemenea mamei lăsate acasă, singură care poate alina durerea, iar regina era înțeleasă drept ingrijitoarea lor, a

[2]Ibidem, p277
[3]Ibibem , p 199

celor care plecasera pe front, a cetațenilor soldați convinși fiind că războiul se va încheia cu victoria lor, pentru că ei luptau pentru o cauză dreapta, Romania Mare."[4]

Principala acțiune în sensul organizării unui serviciu sanitar, în slujba efortului de război a constituit-o crearea Instituției Regina Maria constituită din spitalele de campanie si ambulanțele militare. Instituția era una eminamente particulară si patrona trei mari spitale de campanie: Caiuți, Coțofenesti,Ghidigeni, coordonate de Silvia Vaitoianu si Cella Delavrancea.

Regina va fi sufletul întregii activitați de sprjinire a refugiaților, orfanilor, invalizilor, persoanelor sărace, coordonand toate asociațiile caritabile implicate în acest demers.

Pe langa activitatea caritabilă Regina a folosit talentul său deosebit , scrisul pentru a susține cauza romanească in străinatate . Astfel in cartea "De la inima la inima" scria: "Iubirea mea pentru această țara , pe care am făcut-o a mea prin lacrimi si suspine, a ajus pentru mine ca o religie.Mă simt legată de ea prin lanțuri de oțel, legată prin inima, prin creier si prin sânge" [5]

Regina Maria a devenit cea mai bună ambasadoarea a Romaniei Mari, recunoașterea Marii Uniri de către marile puteri fiind si rezultatul efortului său diplomatic din 1919, in urma vizitei la Paris si Londra, efectuată la indemnul Regelui Ferdinand si a lui Ionel Bratianu. Astfel Regina nota*:"* Am fost trimisă in afara granițelor să vorbesc pentru Țara mea, de a pune problemele sale in fața celor care remodelau harta Europei si eram bine avertizată că Romania se afla într-o situație critică. Romania avea nevoie de imaginea chipului meu. Misiunea mea era aproape a unui bărbat , felul meu de a pleda a fost acela a unei femei"[6]

Intalnirile cu liderii Europei G. Clemanceau, L George si cu președintele american W.Wilson au reprezentat un succes cu toate piedicile generate de diferendele existente Astfel Regina nota la sfârșitul întalnirii cu Clemanceau în care au existat si momente incordate:"Daca am ajuns la bătrana lui inima patimașă cu problemele țării mele nu știu, dar că am oferit o imagine frumoasa țării mele cred că am făcut" ." Chiar daca nu obșinem intregul Banat venirea mea a schimbat cu mult situația Romaniei, mai ales în cea ce privește interesul si simpatia față de țara mea" [7]

[4]Ibidem,p 205
[5] Apud , Alin Ciupala, opcit , p 67
[6]Ion Bulei, Regina Maria, Meteor Publishing, p 147
[7] Ibidem, p ,151

Periplul sau diplomatic a reprezentat un succes, Regina fiind o adevarată creatoare de imagine pentru Romania:" Am prezentat nevoile si aspirațiile poporului meu, am pledat , am explicat,am rupt nesfârșite lănci în apararea lui. Am dat țării mele o imagine energică, vie si mulți au înteles si mi-au susținut eforturile, înțelegând entuziasmul care mi-a dat putere."[8]

Ipostaze feminine in istoricul an 1918

Elena Alistar –unica femeie din Sfatul Tarii

Reconstituirea profilului militantei pentru drepturile romanilor din Basarabia și a unicei prezențe feminine in Adunarea reprezentativă a Basarabiei poate fi făcută pe baza Memoriilor publicate de istoricul Ion Țurcanu , dar si a Manuscrisului cărturarului G.T.Kirileanu

Putem reconstituii astfel un destin legat indisolubil de constituirea Romaniei Mari, care nu a renunțat niciodată la visul frumos, acela al reunirii tuturor fraților de pe ambele maluri ale Prutului.

Destinul său personal va fi legat înca din copilaria petrecută in Basarabia , de țara de origine ,trecând prin drama rusificării si având nostalgia față de limba maternă si tot ceea ce era românesc.

Fică de preot român, atașată de valorile românești a urmat cursurile Școlii eparhiale de fete din Chișinau, pe care le-a absolvit in1890, devenind învățătoare in satul natal. Aici cunoaște amăraciunea predării in limba rusă, pentru copii moldoveni. Convinsă că misiunea sa de a susține cauza românească de abia începea , dupa căsătoria cu preotul Dimitrie Alistar, va căuta sa-și desăvarșească studiile, profitând de plecarea in România, la Mânastirea Văratic, pentru tratamentul soțului său bolnav de tuberculoză.Profitând astfel de o intlnire care ii va schimba destinul ,cu un alt militant pentru drepturile romanilor, Constantin Stere, își va continua studiile la Facultatea de medicina din Iași, după moarte soțului, benefiicind de susținerea acestuia. Revenită in Basarabia in 1915 si trecută prin experiența dură a temnițelor țariste(45 zile), o regăsim in prim planul evenimentelor care au pregătit unirea cu România.Astfel face parte din grupul de inițiativă pentru constiuirea Partidului National Moldovenesc din Basarabia, fiind in prim planul acțiunilor, prin care se va proclama autonomia, independența si apoi unirea cu Romania. In atmosfera extrem de tulbure a agitaților bolșevice, mișcarea națională își va constitui organisme specific, astfel la Congresul invațătoarelor s-a constituit prima Liga culturală a femeilor moldovene, avand ca presedinta pe Elena Alistar, trimisă ca reprezentanta in Sfatul Țarii. Participantă la lucrarile Sfatului Țarii , care sunt inaugurate in noiembrie 2017 si

[8] Ibidem, p ,153

care contină până la decizia istorica din 27 martie 1918, Elena Alistar surprinde atmosfera de sărbatoare si emoție. In acel moment în care se stabileau și condițiile privind unirea " eu am fost de părere că, dacă se admit oarecare condiții pentru unire, trebuie pusa si condiția păstrarii drepturilor femeilor, dar domnul Alexandru Marghiloman, după cum am înțeles a fost contra de a se pune aceasta condiție" " Cu toate că știind spiritul majorității bărbaților din țara, eram aproape sigura ca in protestarea lui Marghiloman a fost opoziția intregii țări."[9] Tot în acest sens aceasta nota că "in atmosfera de mare bucurie in care Sfatul Țarii adoptase hotarirea de unire la banchetul din aceea seara , cu toata bucuria pe care o simțeam in sufletul meu, am simțit o mare durere când Alexandru Marghiloman a zis prima si ultima deputată a tarii"[10] Revista Convorbiri Literare, Constantin Bostan"

Asociaționismul feminist din Transilvania

Mișcarea feministă din Transilvania constituită de la mijlocul secolului XIX, sub forma asociaților filantropice si umanitare va fi in primul rând al luptei naâionale, prin legaturile cu românii din Regat si apoi prin susținerea mișcării de emancipare națională si a luptei pentru unire.

Inițiativa aparține elitei brașovene , care a cristalizat in jurul numeroaselor reuniuni, spiritul național si conștiința unei generații, care a contribuit la înfaptuirea Marii Uniri.

Suprema recunoaștere a meritelor acesteia a fost desemnarea de reprezentante la Marea Adunare de la Alba Iulia, astfel din cei 1228 delegati, 61 au fost reprezentantele reuniunii femeilor, între ele distingandu-se Elena Goldiș, președinta Reuniunii femeilor române din Arad si Eugenia Ciceo Pop. De asemenea intr-o lume politică dominată de barbați , liderii naționali hotărăsc ca din Marele Sfat Național să faca parte si o femeie, profesoara Eleonora Lemeny Roznovan, cu studii de filosofie , istorie si limbi la Cluj si Geneva

Bibliografie

- Ion Bulei, Regina Maria, Meteor Publishing.
- Alin Ciupala, Batalia lor, Femeile din Romania in primul razboi mondial, Polirom, 2017.
- Maria, Regina Romaniei , Povestea vietii mele, Editura Moldova , 1990.

[9] Revista Convorbiri Literare, Constantin Bostan", decembrie 2014

[10] Ibidem

- Marius Grec (coordonator) “95 de ani de la Marea Unire” 2013, Culegere de studii, Volum omagial
- Revista Convorbiri Literare, Constantin Bostan”

SISTEMUL METODELOR DE INSTRUIRE

Prof.Corbu Mirela
Şcoala Gimnazială Nr.1 Bunteşti

1. Clasificarea metodelor de învăţământ

Educaţia şi şcoala de azi au renunţat la ideea existenţei unei metode absolute, universal valabile, susţinând o meteodologie flexibilă, uşor de adaptat, dar şi eficientă.

Ritmul alert al vieţii şi noua viziune asupra cunoaşterii şi rolului ei în istoria dezvoltării personalităţii umane au deschis noi direcţii de diversificare a căilor de realizare a acţiunii instructiv-educative.

"Calitatea pedagogica a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoastere propusa de profesor într-o cale de învatare realizata efectiv de prescolar, elev, student, în cadrul instruirii formale si nonformale, cu deschideri spre educatia permanenta." (Sorin Cristea, 1998, p. 303)

Dezideratele de modernizare si de perfectionare a metodologiei didactice se înscriu pe directiile sporirii caracterului activ al metodelor de învatamânt, în aplicarea unor metode cu un pronuntat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instructinale (e-learning), în contaminarea si suprapunerea problematizarii asupra fiecarei metode si tehnici de învatare, reusind astfel sa se aduca o însemnata contributie la dezvoltarea întregului potential al elevului

În opinia Elenei Danciu[1]cele mai cunoscute clasificări de metode adoptă următoareale criterii :

a) **Istoric:** care face distincţia între metode tradiţionale (expunerea, conversaţia, exerciţiul) şi metode noi (algoritmizarea, problematizarea, brainstorming-ul, învăţarea programată). Considerăm că nimeni nu poate garanta că tot ce e vechi este obligatoriu depăşit, iar ce ste nou nu este întotdeauna modern.
b) **criteriul gradului de generalitate:** metode generale (expunerea, prelegerea, conversaţia, cursul magistral) şi metode speciale (exerciţiul moral).

c) **criteriul bilateralităţii procesului de învăţământ:**
   -metode de predare
   -metode de învăţare

d) **criteriul funcţiei fundamentale** :
   -metode de transmitere şi asimilare a noilor cunoştinţe
   -metode de formare a priceperilor şi deprinderilor
   -metode de consolidare
   -metode de evaluare şi autoevaluare
   -metode de aplicare

e**) criteriul modului de organizare a muncii** :
   -metode de muncă individuală
   -metode de predare învăţare în grupuri

[1] Elena Danciu, *Metodologia şi tehnologia instruirii*, în *Pedagogie şi elemente de psihologia educaţiei,* p.230.

-metode frontale, cu întreaga clasă
-metode de lucru în echipă
-combinate

f) **criteriul modului de determinare a activităţii mintale** :
-metode algoritmice
-metode euristice

g) **criteriul gradului de participare a elevilor** :
-metode active
-metode pasive

h) **criteriul opoziţiei dintre învăţarea mecanică şi învăţarea conştientă**
-metode bazate pe receptare
-metode care aparţin preponderent descoperirii dirijate
-metode de descoperire propriu-zisă

i) **criteriul domeniilor sau laturilor educaţiei** :
-vizează educaţia intelectuală, fizică, moral-civică, juridică, ecologică, estetică etc.

j) **metode de comunicare orală** :
-metode expozitive
-metode interogative
-metoda problematizării

k) **metode bazate pe limbajul intern** : -reflecţia personală

l) **criteriul scopului didactic urmărit** :
-metode de predare a materialului nou, de fixare a cunoştinţelor, de formare a priceperilor şi deprinderilor.
-metode de verificare şi apreciere a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor.
-metode şi strategii de dezvoltare a gândirii critice :
-de evocare : brainstorming-ul, harta gândirii, lectura în perechi etc.
-de realizare a înţelesului : proedeul recăutării, jurnalul dublu, tehnica lotus, ghidurile de studiu etc.
-de reflecţie : tehnici de conversaţie, tehnica celor şase pălării gânditoare, diagramele Venn, metoda horoscpului etc.
-de încheiere : eseul de cinci minute, fişele de evaluare
-de extindere : interviurile, investigaţiile independente, colectarea datelor etc.

-metode şi strategii de învăţare prin colaborare :
-tehnici de spargere a gheţii : Bingo, Ecusonul, Tehnica Graffiti, Colecţionarul deosebit, Tehnica căutării de comori etc.
-metode şi strategii pentru rezolvarea de probleme şi dezbatere : Mozaic, Reuniunea Phillips 66, Metoda grafică etc.
-exerciţii pentru rezolvarea de probleme şi discuţii : Mai multe capete la un loc, Discuţia în grup, Consensul în grup.

2 Caracterizarea principalelor metode de învăţământ

C o n v e r s a ţ i a d i d a c t i c ă

Este o metodă tradiţională de învăţământ, ale cărei rădăcini se află în maieutica lui Socrates. Se foloseşte în cele două forme prevăzute de pedagogie : euristică(socratică) şi catihetică.

Forma euristică contribuie la căutarea adevărului prin efortul unit al celor doi factori ai relaţiei profesor-elevi. Întrebările se adresează judecăţii elevilor, stimulându-le şi orientându-le gândirea şi se folosesc în lecţiile de învăţare de noi cunoştinţe şi în lecţiile de formare de priceperi şi deprinderi.

Forma catihetică urmăreşte constarea însuşirii de către elevi a unor cunoştinţe acumulate anterior, se adresează deci preponderent memoriei şi se utilizează mai ales în partea iniţială a lecţiilor, în momentul activării ideilor ancoră, sau în partea finală, când se realizează feedback-ul.

Indiferent de formă, conversaţia trebuie să îndeplinească câteva condiţii generale indicate de cercetarea pedagogică[2] :

-să se sprijine, sistematic, pe fapte de limbă

-să se ridice, obligatoriu, de la fapte, la noţiuni, definiţii şi reguli generale, ceea ce presupune ca elevii să fie puşi să observe, să compare, să descopere.

-să solicite puterea de argumentare a răspunsurilor, deci gândirea

-să nu se formuleze şi să se pună la întâmplare, ci să urmărească logica demersului cognitiv.

-întrebările să fie formulate clar şi precis

-să nu se pună întrebări care dau de-a gata răspunsul

-să se acorde timp suficient elevilor pentru formularea răspunsurilor

-să se evite întrebările echivoce

-profesorul nu trebuie să vorbească mai mult decât elevul. Ise impune cât mai multă sobrietate în ţinută şi comportament.

Învăţarea prin descoperire

Este o metodă a cărei fundamentare psiho-pedagogică şi didactică a fost elaborată temeinic în ultimele decenii ale secolului XX, din necesitatea revitalizării învăţământului. Este considerată o metodă didactică modernă.[3]

Considerăm mai întâi necesar a defini învăţarea. Învăţarea e un proces, o acţiune de cunoaştere care se desfăşoară într-un anumit context spaţio-temporal, definit în termeni de comportament şi conduită,"învăţarea constă într-o modificare sistematică a conduitei"[4]

Cu alte cuvinte, această metodă este o cale de a intra în posesia adevărurilor pin demersuri proprii. Elevul, în procesul didactic, obsevă, acţionează şi meditează asupra existenţei, dobândeşte noi informaţii şi desprinde noi semnificaţii. Se bazează pe forţa personală de cunoaştere. O astfel de descoperire e însoţită de o dirijare exterioară.

Problematizarea

E o variantă modernă. Ca tehnică de instruire, problematizarea îşi găseşte locul oriunde apar situaţii contradictorii, care urmează a fi rezolvate prin gândire. Ioan Cerghit[5] afirma că esenţa acestei metode constă în faptul că profesorul nu comunică pur şi simplu

[2] M. Ionescu, I. Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995, p.67.
[3] M. Ionescu, I. Radu, *op. cit.*
[4] G. Montpellier,*L"apprentissage,* în *Traite de psycologie experimentale*, P.U.F., Paris, 1968, p.43.
[5] I. Cerghit, *op. cit.*, p. 10.

concluziile finale ale ştiinţei, cunoştinţe gata elaborate. Prin rezolvări de probleme, conduce gândirea acestora spre descoperirea adevărurilor.
Importanţa învăţării problematizante constă în faptul că antrenează gândirea elevilor, stimulează spiritul de observaţie, reflecţia adâncă, capacitatea de a elabora ipoteze, de a găsi rezolvări ingenioase etc.

B r a i n s t o r m i n g-u l

Mai mult o metodă de stimulare a creativităţii şi de descoperire a unor soluţii inovatoare, decât o metodă didactică, brainstorming-ul a fost iniţiat de către Al. F. Osborn. Mai poartă numele şi de metoda evaluării amânate, iniţial nici o idee emisă nefiind respinsă.

În concepţia Elenei Danciu[6] anularea cenzurii intelectualedeblochează capacitatea creativă. Brainstorming-ul va avea eficienţă dacă grupurile de elevi în care se realizează nu vor depăşi 15 membrii, vor fi eterogene, se vor evita tendinţele de închidere, atmosfera inhibatorie. Se vor respecta reguli ca :

-se acceptă ca având caracter de cunoştinţe toate ideile în afară de glume

-nu se critică nici o sugestie

-se pune accent mai mult pe cantitate decât pe calitate

-evaluarea soluţiilor preconizate se realizează după un anumit timp prin compararea şi selectarea ideilor valoroase

-se acceptă apartenenţa colectivă a ideilor evitându-se minimalizarea

3. MIJLOACELE DIDACTICE ŞI SUPORTURILE TEHNICE DE INSTRUIRE : ROL, FUNCŢII, VALENŢE FORMATIVE, LIMITE

În sens restrâns, mijloacele de învăţământ pot fi definite[7] drept ansamblu de instrumente, materiale, adaptate şi selecţionate în mod intenţionat pentru a servi nevoilor organizării şi desfăşurării procesului instructiv educativ din şcoală. De asemenea, pot fi definite ca ansamblu de procedee : mecanice, optice, electrice şi electronice, de înregistrare, păstrare şi transmitere a informaţiei.

Funcţiile mijloacelor didactice :

-funcţia de comunicare este specifică acestor mijloace tehnice pentru că ele însele reprezintă instrumente de comunicare care facilitează receptarea.

-funcţia demonstrativă : se recurge la substituirea unor obiecte şi fenomene reale cu altele mai accesibile şi se face apel la imagistică(foto, planşe, tablouri, grafice etc)

-funcţia de evaluare a randamentului elevilor prin utilizarea dispozitivelor electrice, electronice, mecanice care înlătură factorii perturbatori din notare**.**

-funcţia formativă şi estetică

-funcţia de şcolarizare substitutivă de realizare a învăţământului deschis cu ajutorul televiziunii, reţelei computerizate naţionale şi internaţionale**.**

Clasificarea mijloacelor :

[6] Elena Danciu, apud I. Dumitru, C. Ugureanu, *op. cit.*, p.246.
[7] I. Dumitru, C. Ungureanu, *op. cit.*, p. 251.

Mijloace tehnice vizuale : diferenţiem aparate şi materiale pentru protecţia aparatelor video. **Ca aparatură** : epiproiectorul, diascolul, retroproiectorul, aspectomatul, proiectorul pentru film, documatorul, camera de luat vederi**.**

Materialele pentru proiecţie cu aparate video sunt împărţite în **cinci categorii**:

1 diafilmele, diapozitivele, microfilmele, foliile celuloid
2 fişe de lucru, fragmente din lucrări elaborate de elevi
3 corpuri-roci, metale, imprimări în ceară şi argilă
4 documente rare- manuscrise, stampe, efigii, pergamente, monede
5 documente scrise sau tipărite, desene, ilustraţii, reviste

Mijloace tehnice audio : radioul, casetofonul, reportofonul, magnetofonul, picupul
Mijloace tehnice audio-vizuale :video-player, televiziunea cu circuit închis, aparatul de proiecţie cinematografică.

CONSTRUIREA STRATEGIILOR DE INSTRUIRE

1.STRATEGI DE INSTRUIRE- DEFINIRE, CLASIFICARE, STRUCTURA

Strategiile reprezinta, de fapt, aspectul dinamic, activ, prin care cadrul didactic dirijeaza invatarea.Instruirea inseamna un proces de predare a cunoştinţelor şi deprinderilor într-o instituţie de învăţământ.

Cadrul didactic intreprinde seturi de activitati si comportamente identice la nivelul procesului de instruire, orientandin final intreprinderea didactica catre maximum de rezultate educationale. Analiza resurselor, a conditiilor, a factorilor educationali care pot maximiza rezultatele instructiv educative constituite demersuri necesare pentru cristalizarea unei autentice strategii educationale.

Notiunea de strategia a fost introdusa din nevoia de a gasi o alternativa practicilor traditionale utilizate in invatamant: conceperea predarii unei discipline, elaborarea continuturilor, predarea unei simple activitati educationale. Din punct de vedere functional strategia se situeaza pe traiectul de la intentie la realitate, sarcinile de instruire fiind traduse astfel intr-un ansamblu de decizii conditionale.

Strategia reprezinta ,, o componenta a programului de instruire, reprezentand, din perspectiva cadrului didactic, aspectul activ, dinamic, al formei de dirijare efectiva a invatarii''. Vlasceanu (1993) definea strategia ca ,, un ansamblu de actiuni coordonate si armonios integrate menite sa dirijeze invatarea in vederea realizarii obiectivelor preformulate''. Strategei nu i se atribuie o solutie fixa, ea nu este imuabila. Ea mai poate fi privita atat ca o imagine globala programata initial si investita cu imuabilitate, cat si ca o varianta ori ca o alternativa permanent perfectibila, caracterul sau dinamic fiind determinant.

Prin strategia de instruire se intelege ,, un mod de combinare si organizare cronologica a ansamblului de metode si mijloace alese pentru a atinge anumite obiective''(UNESCO, 1976);,, un mod de abordare a invatarii si predarii, de combinare si organizare optima a metodelor si mijloacelor avute la dispozitie , precum si a formelor de organizare a elevilor in vederea atingerii obiectivelor urmarite''(I. Parent, Ch. Nero, 1981)

Cerghit (1988) definea strategia ca un "mod in care poate fi atacata o situatie de instruire, un mod de a pune in contact elevul cu materialul nou de studiat,…o combinare si organizare optima a celor mai adecvate metode, mijloace si forme de grupare a elevilor in raport de natura obiectivelor, tipuri de continuturi actuale, tipul de experienta de invatare

urmarite'';,, o ipoteza de lucru, o linie directoare de acxtiune careia I se asociaza un anumit mod global de organizare a invatarii si a conditiilor invatarii, de utilizare cu precadere a unor metode si mijloace''.

Concluzia pe care o putem desprinde din aceste definitii este aceea ca strategia de instruire implica elevul in in situatii specifice de invatare, rationalizeaza si adecveaza continutul instruirii la particularitatile personalitatii elevilor(motivatie, mod de pregatire, stiluri de cunoastere/ de invatare), creeaza premise pentru manifestarea optimala a celorlalte componente ale procesului de instruire, dependente, la randul lor, de personalitatea profesorului si in special de capacitatea lui de a realiza proiectarea, implementarea si evaluarea instruirii.

Modul in care un invatator reuseste sa aleaga, sa combine si sa organizeze ansamblul de metode, materiale si mijloacein vederea atingerii anumitor obiective, defineste ceea ce se cheama strategie didactica. Fiecarui mod de combinare a resurselor amintite I se asociaza un mod de abordare a invatarii si predarii. Exista moduri de abordare diferite: analitic, sintetic, intuitiv sau deductiv, creativ sau algoritmic, teoretic sau practic, interdisciplinar sau unidisciplinar, frontal sau individual,etc.

Alteori un mod de abordare poate fi orientat spre „ invatarea prin receptare'', invatarea prin cercetare, invatarea prin joc, invatarea prin actiune practica, invatarea prin experimentare, invatarea prin repetitie, invatarea prin imitatie,s.a.

2.TIPURI DE STRATEGII DE INSTRUIRE:

- dupa domeniul activitatilor instructionale predominante:
  - strategii cognitive
  - strategii psihomotrice
  - strategii afectiv - motivationale
  - strategii combinatorii
- dupa particularitatile evolutive ale gandirii elevilor gandirii:
  - strategii inductive , care conduc elevul de la analiza faptelor concrete, la elaborarea notiunilor noi, de la perceptia intuitiva la gandirea abstracta, de la particular la general
  - strategii deductive, se porneste de la definitie, ajungandu- se la exemplu
  - strategii transductive
  - strategii analogice- bazate pe modelare
  - strategii mixte
- dupa gradul de structurare a sarcinilor de instruire:
  - strategii algoritmice- care prescriu pas cu pas actiunile si operatiile predarii- invatarii, comportamentele invatatorului si ale elevilor
  - strategii semi - prescrise, nealgoritmice
  - strategii euristice.- bazate pe invatarea prin cercetare, descoperire, pe conversatia euristica si rezolvarea de probleme. Sunt strategii creative, care lasa camp deschis originalitatii si spontaneitatii

Strategiile utilizate de invatatori sunt de cele mai multe ori mixte, elementele de dirijare si independeta imbinandu-se in proportii diferite. Un invatator eficient trebuie sa stapaneasca moduri variate de abordare a invatarii, o gama larga de strategii generale si particulare, care vor putea deveni caracteristici ale stilului sau de predare.

Bibliografie
[1]. Elena Danciu, *Metodologia şi tehnologia instruirii*, în *Pedagogie şi elemente de psihologia educaţiei,* p.230.
[2]. M. Ionescu, I. Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995, p.67.
[3]. M. Ionescu, I. Radu, *op. cit.*
[4]. G. Montpellier,*L"apprentissage,* în *Traite de psycologie experimentale*, P.U.F., Paris, 1968, p.43. 5. I. Cerghit, *op. cit.*, p. 10.
[6]. Elena Danciu, apud I. Dumitru, C. Ugureanu, *op. cit.*, p.246.
[7]. I. Dumitru, C. Ungureanu, *op. cit.*, p. 251.

IMPORTANȚA IMPLICĂRII PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA COPIILOR

Prof. CORENDEA DANIELA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.4, RÂMNICU VÂLCEA

Motto: „ Educaţia este apărarea organizată a adulţilor împotriva copiilor”.
(Mark Twain)

Educaţia, definită în termeni generali, reprezintă un proces al cărui scop esenţial este de a uşura o anumită modificare de comportament. Părinţii sunt primii profesori ai copilului, pentru că ei încep educarea lui în mediul familial. Alături de părinţi, şcoala îşi are un rol bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului.

Dintotdeauna, părinţii au avut un rol esenţial în creşterea copiilor, asigurându-le atât existenţa materială, cât şi un climat afectiv şi moral. Uneori, familia ignoră importanţa comuniării afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenenţă, considerând că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuinţă, cheltuieli zilnice etc.).

Educaţia poate fi o educaţie a educaţiei copilului, un studiu al dezvoltării copilului, o formare de abilităţi de comunicare şi analiză a acestuia. În general, comportamentul părinţilor este determinat de propria experienţă de viaţă a acestora, perpetuând atât aspecte pozitive, cât şi negative, pe parcursul mai multor generaţii. Părinţii care se implică activ în viaţa copiilor au un impact semnificativ asupra succesului şi a dezvoltării acestora. Ei trebuie să răspundă nevoilor copilului, în special celor emoţionale, care se concretizează în dorinţa de a fi ascultaţi, îngrijiţi şi apreciaţi. Educația copilului este o provocare pentru orice părinte.

Atitudinea părinţilor trebuie să fie corespunzătoare vârstei şi nivelului de dezvoltare a copilului. Pentru fiecare copil, familia reprezintă primul său univers social şi afectiv. Cei doi părinţi, deşi implicaţi egal în procesul de educaţie, au roluri diferite. Ambii asigură sentimentul de confort şi siguranţă al copilului, fiind răspunzători de situaţia copilului în cadrul familiei, de optimizarea vieţii de familie prin îmbinarea unei atitudini afectuoase a mamei cu autoritatea sau exigenţa raţională a tatălui.

Iniţierea părinţilor în educarea şi instruirea copiilor se concretizează prin discuţii libere cu părinţii, consiliere, participarea, implicarea acestora în diverse activităţi desfăşurate la nivelul şcolii. Este necesară o comunicare continuă şi de calitate între părinţi şi cadre didactice în vederea progresului sau a dificultăţilor întâmpinate de copii. Comunicarea, deschiderea, încurajarea din ambele părţi sprijină dezvoltarea şi buna educaţie a copilului, aducând beneficii pe termen lung în dezvoltarea personalităţii copilului.

Iată câteva din principiile generale de care ar trebui să ţină cont părinţii în educarea copiilor: „Iubeşte-ţi şi acceptă-ţi copilul aşa cum este!”, „Fii calm, iubitor şi sensibil!”, „Respectă-ţi copilul şi nu-i răni sentimentele, nu-l dezaproba şi nu-l jigni, nu râde niciodată de el, dar râzi cât mai des cu el!”, „Fii un exemplu bun pentru copilul tău!”, „Foloseşte disciplina în educaţie!”.

Există ,,NU" şi pentru părinţi! Aşadar: ,,Nu-ţi subaprecia copilul!", ,,Nu lăsa televizorul să-ţi educe copilul!", ,,Nu insista să obţii o supunere imediată şi oarbă din partea lui!", ,,Nu utiliza metode moralizatoare care induc vinovăţia!", ,,Nu face exces de cuvinte când îi vorbeşti!".

Părinţii au o mare responsabilitate în educaţia copiilor. Ei conduc familia, răspund de ea în faţa societăţii, a fericirii copiilor, a vieţii lor. Deseori, doresc să imprime copiilor anumite preocupări pentru studiu şi educaţie, să-i ghideze spre o existenţă împlinită şi pentru a-i feri de greşelile pe care poate chiar ei le-au făcut. Educaţia începe întotdeauna mai devreme şi necesită implicare şi angajament din partea copilului şi a adultului. Este unul dintre elementele decisive ale formării interesului copilului de vârstă mică pentru activităţile şcolare de mai târziu. O relaţie părinţi-copii bazată pe reciprocitate, pe spirit de echipă şi mai puţin pe un rol didactic, de judecător în bine sau rău al părintelui, ajută foarte mult. Părinţii sunt primele modele pe care copiii le au în viaţă.

Educarea are în vedere acţiuni îndreptate spre exersarea funcţiei educative şi spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare şi de interacţionare în familie. Asemenea acţiuni vor conduce spre cunoaşterea şi acceptarea propriului copil, spre abordarea pozitivă a trăsăturilor personalităţii copilului, spre înţelegerea comportamentului copilului, cunoaşterea etapelor dezvoltării în timp a copilului, procesul de educaţie a copilului, crearea unui echilibru între factorii familiali de educaţie a copilului, rolul egal al ambilor părinţi.

Prin educație, se va realiza și o schimbare în mentalitatea părinților față de copil. Ei trebuie să fie informați și să accepte că orice copil este o persoană cu anumite caracteristici, speciale, diferite, în concordanță cu gradul de dezvoltare. Copilul însuși are o personalitate individualizată.

Este important să-i învățăm pe copii valoarea relațiilor interumane, importanța interacționării cu ceilalți, respectarea anumitor norme sociale, aprecierea mediului înconjurător și, nu în ultimul rând, să-i încurajăm să-și exprime părerile într-o manieră liberă și lipsită de presiune. La vârste fragede, copiii au nevoie mai mult ca oricând de siguranța iubirii necondiționate din partea părinților. Un copil care este obișnuit să i se ofere sprijin și afecțiune va propaga la rândul lui aceleași sentimente. Părinții care se implică activ în educația copiilor au un impact semnificativ asupra succesului acestora și a vieții lor, în general. Conform cercetărilor, copiii unor părinți implicați se pot diferenția față de alții: se comportă adecvat vârstei, au performanțe școlare, acced la nivele mai înalte de educație.

Părinţii dovedesc uneori atitudini nepotrivite faţă de situaţia la învăţătură a copiilor. Sunt trei atitudini greşite ale părinţilor evidenţiate de cercetările psihopedagogice: atitudinea de teamă (părinţii care îşi manifestă teama cu privire la cariera şcolară a copilului, determinând neliniște, lipsă de încredere în propriile forţe, sentimente de vulnerabilitate), atitudinea agresivă a părinţilor asupra copiilor ce devin astfel victime ale unor abuzuri fizice şi psihice iniţiate de părinţi; atitudinea de indiferenţă a părinţilor faţă de eficienţa învăţăturii pentru perspectivele de viaţă. În cadrul şedinţelor cu părinţii, activităţile desfăşurate cu grupurile de părinţi vor urmări: prevenirea unor probleme grave de educaţie, a unor atitudini şi reacţii negative în comportamentul părinţilor faţă de copil, însuşirea unor abilităţi de bază de care părinţii au nevoie pentru a influenţa pozitiv comportamentul copiilor.

Educaţia este deci, o dimensiune a educaţiei permanente, a educaţiei adultului, căreia i se acordă astăzi o foarte mare importanţă, întrucât presupune responsabilizarea părinţilor pentru viaţa de familieşi pentru sănătatea mintală şi morală a copiilor lor.

Bibliografie:

1. Nicola Ioan, 1996, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
2. Vrăşmaş, Ecaterina Adina, 2002, *Consilierea şi educaţia părinţilor*, Editura Aramis, Bucureşti;
3. Ediţii din anii 2004 - 2005, *Tribuna Învăţământului.*

LUMEA SE POATE SCHIMBA PRIN EDUCAȚIE

Profesor Iulia Coreschi

Școala Gimnazială „Constantin Gh. Marinescu" Galați

Sistemul de învățământ este într-o permanentă schimbare, lumea se schimbă și o dată cu ea și cerințele sunt altele și de aceea trebuie să ne adaptăm din mers la tot ceea ce este nou. Dacă în trecut informațiile se acumulau în mod automat, în prezent procesul de învățare se bazează mai mult pe activități practice. Totodată, este important ca noile generații să aibă acces la tehnologie și la o varietate de metode moderne de predare.

Un loc important în ansamblul influențelor educative îl ocupă activitățile extracurriculare. Participarea la astfel de activități lărgește orizontul cultural al elevilor, adăugând noțiuni noi paletei de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs. Totodată, reprezintă un mijloc de formare a competențelor și contribuie la educarea morală și estetică a elevilor lărgindu-le orizontul cultural-artistic. Activitățile extrașcolare constituie o modalitate de formare a deprinderilor elevilor de a-și folosi, în mod rațional, timpul liber, fiind potrivite manifestării spiritului de independență și a inițiativei.

Educația extrașcolară, în ultimul timp, este asemănată cu lifelong learning – conceptul de învăţare pe tot parcursul vieţii de a urma educație suplimentară și de a dezvolta abilități suplimentare dincolo de educația formală sau obligatorie a unui individ. Aceasta evidenţiază importanţa educaţiei extraşcolare desfăşurate dincolo de cadrul formal, prin activităţi ce nu fac parte din obiectul curricular școlar, însă răspunde tuturor nevoilor și intereselor de cunoaștere și dezvoltare a grupului de elevi.

Activitatea educativă şcolară şi extraşcolară dezvoltă gândirea critică şi stimulează implicarea tinerei generaţii, iar succesul este garantat dacă avem încredere în imaginaţia, dragostea din sufletul copiilor, bucuria, dar să îi lăsăm pe ei să ne conducă spre acţiuni valoroase.

Scopul activităţilor extraşcolare îl reprezintă dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate în conţinut, cultivarea interesului pentru diverse activităţi socio-culturale, respectarea unui stil de viaţă civilizat, stimularea creativităţii în diferite domenii, dar și fructificarea talentelor personale. Faptul că activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal este un lucru benefic deoarece permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii.

Orientarea nouă din educație are ca scop principal conturarea personalităţii individului de mâine, care să fie mai responsabil și căruia să-i pese de tot ceea ce se întâmplă în jurul său, de aceea, profesorii trebuie să-i înveţe pe elevi să-şi dezvolte competenţele sociale și emoţionale, atitudinile și valorile.

Opinia postmodernă asupra învăţării este legată de considerarea copilului ca element esenţial în construirea cunoaşterii sale. Una dintre cele mai importante abilități pe care copilul trebuie să și le însușească este a învăţa să înveţe. Învăţarea poate avea loc într-un cadru în care copilul se simte în siguranţă, în care poate fi spontan şi în care îi sunt împlinite nevoile de bază.

Şcoala incluzivă reprezintă o mare provocare pentru şcolile de masă, însă ea nu trebuie privită ca o ameninţare a performanţei acestor şcoli. Multe dintre aceste instituţii consideră dificilă integrarea elevilor cu nevoi speciale în cadrul claselor obişnuite. Această temere poate fi depăşită prin educaţie, resurse didactice adecvate şi nu în ultimul rând prin convingerea că incluziunea este un drept moral şi social ce nu poate fi negat niciunui copil. Întotdeauna școlile incluzive trebuie să fie deschise, prietenoase și să dețină un curriculum flexibil care să promoveze evaluarea continuă şi parteneriatele din educaţie.

S-a demonstrat că metodele folosite în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi considerabil performanţele elevilor. Spre deosebire de educaţia din centrele sau şcolile speciale, care are riscul de a-i menţine pe adolescenţi în afara societăţii, şcoala incluzivă reprezintă un teren de pregătire benefic pentru viitoarea lor integrare în societate. În loc să-i marginalizăm şi să spunem că sunt „dificili”, „turbulenţi” sau „incompetenți”, am putea să admitem faptul că aceşti elevi ar putea progresa mai mult într-o clasă obişnuită, dacă noi, cadrele didactice, am accepta că educaţia este pentru toţi.

Așadar, dacă ne dorim să schimbăm ceva în lume, trebuie să începem cu educația, deoarece elevii petrec o cantitate mare de timp la școală unde învață să se descurce unii cu alții, să se accepte, sau să-i sprijine pe cei care au nevoie, ei învață că suntem diferiți, dar egali la în același timp și fiecare persoană are dreptul de a studia pentru a avea un viitor mai bun. Pentru a face o schimbare, este important să ne dorim să facem parte din schimbare, iar școala joacă un rol foarte important în acest aspect, deoarece noi, cadrele didactice, avem puterea de a ne convinge elevii că reprezintă viitorul și prin ei lucrurile pot dobândi o direcție pozitivă.

Bibliografie:

1. Andruskiewicz, Maria, Prenton, Keith, Educaţia incluzivă/Ghidul cadrului didactic, nr.1, Program Phare 2004 “Acces la educaţie pentru grupuri dezavantajate”, EDP S.A, Bucureşti, 2007

2. Boncu Șt., Ceobanu C., Psihosociologie școlară, Editura „Polirom”, Iași, 2013
3. Bruner, J.S., Procesul educaţiei intelectuale, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1970
4. Duminică G., Ivasiuc A., (coord.), O şcoală pentru toţi. Accesul copiilor romi la o educaţie de calitate. Raport de cercetare, Editura Vanemonde, Bucureşti, 2010
5. Lazăr V., Cărăşel A., Psihopedagogia activităţilor extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2007.
6. Ţîru C. Maria, „Pedagogia activităţilor extracurriculare” – Suport de curs, Cluj-Napoca, 2007
7. Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000
8. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001
9. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof.înv.preşcolar CORNEA IRINA-EMILIA

LICEUL TEHNOLOGIC „ I. C. PETRESCU” STÂLPENI

Proţecția naturii devine tot mai mult una din cele mai importante preocupări ale societății contemporane și comportă trei aspecte importante: prevenirea deteriorării mediului, acţiuni de depoluare şi reconstrucţie ecologică, ce constau, în principal, în măsuri reparatorii, şi păstrarea sau întreţinerea zonelor depoluate.

Mai întâi de toate, mediul ambiant oferă copilului posibilitatea de a veni mereu în contact cu ceva nou pentru el, care îi stârneşte curiozitatea, dorinţa de a-l cunoaşte. Astfel, din contactul cu obiectele şi jucăriile sale, cu lucrurile personale şi cele ale adulţilor, apar diferite întrebări din care rezultă că preşcolarul se interesează de denumirea, calităţile sau provenienţa lor. Adulţii în familie, cât şi educatoarele la grădiniţă, trebuie să satisfacă aceste interese. Prin răspunsul dat se transmit atât cunoştinţele solicitate de copil cât şi mesajele cu privire la atitudinea pe care trebuie să o aibă copilul faţă de fiecare lucru sau fiinţă. Cu alte cuvinte, concomitent cu transmiterea de cunoştinţe, se formează la fiecare copil o atitudine corespunzătoare, un anumit mod de comportare.

Interesul şi dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive. În plus, comportamentele şi convingerile formate copiilor la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se pastrează cel mai bine toata viata.

Grădiniţa și şcoala pot avea un rol important în implementarea educației ecologice, în sensibilizarea factorilor care pot contribui la formarea copiilor și a opiniei publice cu privire la importanţa realizării educaţiei ecologice încă de timpuriu. Cred că afirmaţia „educaţia de succes pentru viitor va fi una ecologică, de cooperare şi civică” este de dorit să o avem în vedere în planificarea activităţilor noastre viitoare. De aceea, în educaţia realizată în grădiniţă trebuie sa pornim de la interesul firesc al copiilor pentru plante şi animale, pentru ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei.

În condiţiile societăţii de astăzi, a desfăşura activităţi ecologice eficiente nu este posibil decât dacă acestea sunt desfăşurate în parteneriat şi activităţile desfăşurate de preşcolari depăşesc graniţele grădiniţei.

Deci, ca educatori, trebuie să determinăm nu numai sentimente de admiraţie faţă de frumuseţile naturii, ci să le formăm unele reprezentări şi noţiuni concrete asupra realităţii. Treptat,

printr-o activitate permanentă, intensă şi complexă, trebuie acţionat ca acestea să devină convingeri, deprinderi de păstrare, de ocrotire a mediului înconjurător.

Dar simpla instruire la activități nu asigură deplina realizare a obiectivelor urmărite. Este necesar să fac extinsă activitatea şi în afara procesului de învăţământ, prin „apropierea copilului tot mai mult de natură" (Lileu, 1991). Educaţia ecologică a micilor preşcolari în grădiniţă se poate reliza prin diverse activități.

Folosind observaţia spontană sau dirijată, încercăm să formăm copiilor o gândire intuitivă în raport cu natura, pentru a le dezvolta dragostea şi respectul faţă de aceasta, dorinţa de a o ocroti. Prin intermediul observărilor, copiii dobândesc cunoştinţe elementare despre unele fenomene din natură legate de succesiunea anotimpurilor (căderea frunzelor, ploaia, ceaţa, îngheţarea apei, topirea zăpezilor, etc.).

Preşcolarii îşi lărgesc şi îşi conturează cunoştinţele despre animalele domestice, cunosc unele animale sălbatice cu modul lor specific de viaţă. Ei învaţă să deosebească animalele domestice de cele sălbatice, păsările migratoare de cele nemigratoare, animalele care aduc foloase omului de cele care pricinuiesc daune. Pentru realizarea acestui scop, copiii trebuie puşi în situaţia de a le observa.

Toate întrebările pe care le pun copiii dovedesc interesul de cunoaştere al acestora manifestat în toate ocaziile cu multă insistenţă şi prin întrebări variate. Ocupându-se de creşterea animalelor sau de cultura plantelor, reconstituind condiţiile de viaţă şi de dezvoltare ale animalelor şi plantelor, copilul poate să le observe continuu, zi de zi, ceea ce-l duce la generalizări, care încep cu conceptele.

Cunoaşterea mediului ambiant se realizează şi prin jocurile didactice, cu material din natură sau pe bază de ilustraţii şi jocurile didactice orale. Jucându-se, copilul cunoaşte şi descoperă lumea şi viaţa. Prin jocuri, cunoaşterea lumii devine accesibilă şi atractivă pentru copii.

Lectura după imagini ca formă organizată de cunoaştere a mediului, este un alt tip de activitate prin care se poate realiza educaţia ecologică în grădiniţa de copii. De exemplu, prin intermediul activităţii cu tema „Pădurea, prietena noastră" se pot îndruma copiii să observe fenomenul de defrişare a arborilor, dar şi preocupările oamenilor de a planta diferiţi arbori care vor reîmpăduri zonele defrişate. Prin cunoaşterea directă de către copii a fenomenului de defrişare, împădurire, reîmpădurire, plantare contribuim la formarea gândirii lor ecologice. Copiii ştiu că pădurea este „prietena" omului datorită marelui său rol de a reîmprospăta permanent aerul oraşelor moderne. Pe lângă aceste activități, mai putem folosi și: activităţi practice desfăşurate de preşcolari în spaţiile verzi din perimetrul grădiniţelor, activitatea muzicală adaptată la tematica inspirată din frumuseţile naturii poate influenţa copilul în direcţia dorită, revistele pentru copii – sunt un izvor important de informare şi documentare privind natura, literatura pentru copii – inspirată din viaţa plantelor şi animalelor,etc.

Menirea noastră, a cadrelor didactice, este dăruirea, "multiplicarea" binelui, a dragostei, a credinţei, a grijii faţă de Pământ, care de mii de ani este casa noastră.

Preşcolarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acţiune negativă a noastră, oricât de insignificantă ar fi, poate să afecteze în mod distructiv natura.

Abordarea educaţiei ecologice în grădiniţă prezintă anumite particularităţi metodologice, scopul final al acestui demers fiind formarea unui comportament ecologic adecvat şi derularea de acţiuni concrete de protecţie a mediului înconjurător.

A ocroti şi îmbunatăţi mediul înconjurător reprezintă pentru întreaga societate un obiectiv primordial, o sarcină a carei realizare trebuie coordonată şi armonizată foarte bine în sistemul educaţional. Acţiunea de protecţie a mediului nu este uşoară în comunitate. Schimbarea mentalităţii oamenilor este dificilă, iar fără educaţia fiecărui individ în acest sens, începând de la vârste timpurii, orice demers la scara socială de ocrotire a mediului este supus eşecului.

Prin activităţile ecologice desfăşurate cu profesionalism copiii se dezvoltă intelectual, emoţional, voliţional, moral. Prin observări concrete copiii evaluează sănătatea mediului şi îndrumaţi de educatoare pot găsi măsuri de protecţie. Astfel, se formează atitudini pozitive faţă de mediul degradat. Prin unele activităţi desfăşurate cu preşcolarii, aceştia pot constitui model pentru adulţi, înfrânând unele impulsuri ale adulţilor care distrug într-o clipă armonia naturii.

Civilizaţia umană are un rol foarte important în evoluţia ecosistemelor de pe planeta noastră, dar, din păcate, omul nu pare să fie conştient de imensul rol pe care îl are. Pentru a cunoaşte modul de funcţionare al acestui sistem din care facem şi noi parte este esenţial ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conştient de faptul că nu este stăpânul naturii, ci parte a ei.

Bibliografie:

-Ciubotaru, Melania, Educația ecologică în gradiniță, Editura CD Press, 2005.
-Drucker P.F., Realităţile lumii de mâine, Editura Teora, Bucureşti, 1999.
-Mazilu M., Ecologie şi protecţia mediului înconjurător, Editura Mirton, Timişoara, 2004.

EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE LA PREȘCOLARI

Prof.înv.preşcolar CORNEA IRINA-EMILIA
LICEUL TEHNOLOGIC „ I. C. PETRESCU” STÂLPENI

Comportamentele sănătoase sunt învăţate de către copii prin observarea şi imitarea adultului. De exemplu, alimentaţia, practicarea exerciţiului fizic sunt comporatmente care se învaţă din familie la vârsta preşcolară şi au un rol definitoriu în dezvoltarea atitudinilor şi practicilor din perioadele ulterioare de dezvoltare şi din viaţa adultă relaţionate cu stilul de viaţă sănătos.

Educaţia pentru sănătate la preşcolari permite învăţarea comportamentelor sanogene şi integrarea lor în rutinele comportamentale.În sens larg, educaţia pentru sănătate este reprezentată de toate experienţele de învăţare care conduc la îmbunătăţirea şi menţinerea stării de sănătate.În sens restrâns,educaţia pentru sănătate implică dezvoltarea abilităţilor cognitive, sociale şi emoţionale cu rol protector asupra sănătăţii şi dezvoltarea unui stil de viaţă sănătos prin întărirea comportamentelor sănătoase şi reducerea comportamentelor de risc.

- **Dezvoltarea comportamentului alimentar**

Pentru preşcolari alimentele şi servirea mesei reprezintă o oportunitate de a explora şi de culege informaţii.Comportamentul alimentar în această perioadă de dezvoltare se caracterizează prin:curiozitate, scop,fluctuanţă, dorinţă de companie.

- **Dezvoltarea practicării exerciţiului fizic**

La vârsta preşcolară copii au abilităţile motorii suficient dezvoltate şi sunt capabili să meargă pe o tricicletă, să urce scările, să meargă pe vârfuri, să sară peste un obstacol, să arunce şi să prindă o minge, să se îmbrace singuri (cu ajutor la fermoar sau şireturi), să folosească foarfeca, să deseneze sau să picteze o figură. Activitatea fizică are un rol esenţial în dezvoltarea fizică, cognitivă şi socio-emoţională a copilului.

Dezvoltarea unei atitudini pozitive faţă de activitatea fizică şi activităţile în aer liber reprezint un bun predictor pentru practicarea sistematică a exerciţiului fizic în perioada imediat următoare, vârsta şcolară şi adolescenţă.

- **Dezvoltarea altor comportamente preventive**

Unul dintre comportamentele preventive care trebuie dezvoltate încă din perioada de vârstă preşcolară este comportamentul de **protecţie solară**.

Comportamentele recomandate sunt folosirea cremelor de protecţie solară (cu factor de protecţie cel puţin 15, până la vârsta de 18 ani), purtarea pălăriilor de soare, a bluzelor cu mâneci lungi şi a pantalonilor lungi, staţionarea în locuri umbroase în orele de maximă intensitate solară (11,30 – 15,30) (National Cancer Institute 1994).

Comportamentele de protecţie solară sunt principala metodă de prevenţie a cancerului de piele. Dezvoltarea acestor comportamente la preşcolari este necesară întrucât studiile arată că la această vârstă cea mai mare parte a timpului este petrecută în aer liber şi, de asemenea, până la vârsta de 21 de ani are loc 80% din expunerea la soare. Părinţii şi adulţii care interacţionează direct cu copii au un rol important în dezvoltarea acestor comportamente de protecţie, prin oferirea propriului exemplu comportamental.

- Un important comportament preventiv care trebuie dezvoltat de timpuriu la copii este cel de **autoigienă** . Acest comportament trebuie înţeles în sens larg. Comportamentele de autoigienă vizează atât igiena propriului corp, cât şi a spaţiului de joacă sau de locuit. Programele educative pentru adulţi trebuie să dezvolte acestora abilitătea de a aplica regula consecinţelor logice şi naturale şi de a modela prin propriu comportament, comportamentele de autoigienă a copiilor.

Recomandări în dezvoltarea stilului de viaţă sănătos la preşcolari

- Educarea părinţilor în legătură cu principiile alimentaţiei sănătoase la adulţi şi la preşcolari;
- Educarea părinţilor în legătură cu rolul factorilor contextuali: De exemplu, disponibilitatea şi accesibilitatea alimentelor influenţează comportamentul alimentar al copiilor;
- Educarea părinţilor în legătură cu normelor socio-culturale de gen ca factor de risc în dezvoltarea preferinţelor alimentare şi a comportamentului alimentar nesanogen la preşcolari;
- Identificarea surselor de întărire dincolo de alimente şi de comportamentul alimentar (metodele de disciplină sunt separate de comportamentul alimentar);
- Copiii nu sunt recompensaţi/gratificaţi cu alimente (dacă au făcut ceva bine, dacă sunt supăraţi, trişti);
- Copiii nu sunt ameninţaţi cu retragerea unui aliment preferat;
- Preşcolarii participă la masă alături de adulţi şi sunt lăsaţi să aleagă din gama de alimente servită asă. Sunt întărite alegerile sanogene;
- Desertul trebuie considerat un aliment cu valenţe egale cu celelalte alimente servite sau feluri de mâncare;
- Preferinţele alimentare ale preşcolarilor trebuie respectate. Dacă preşcolarii refuză să mănânce anumite alimente sau refuză să mai mănânce un anumit aliment, adultul nu trebuie să insiste, să forţeze sau să ameninţe copilul;
- Servirea mesei are loc într-un spaţiu special amenajat (nu în orice zonă a casei) şi nu este combinată cu alte activităţi (vizionarea TV, coloratul, pictatul, cititul, jocul);

- Educarea părinţilor în legătură cu importanţa implicării active în activităţi fizice şi coparticiparea alături de copii;
- Educarea părinţilor în legătură cu normele socio-culturale de gen ca factor de risc în dezvoltarea preferinţelor pentru tipul de activităţi de petrecere a timpului liber şi de relaxare;
- Părinţii pot propune ca activitate de familie participarea la jocurile sportive la care este permisă prezenţa spectatorilor (baschet, handbal, fotbal, polo etc.) ;
- Întărirea practicării activităţilor în aer liber la copii;
- Folosirea activităţilor fizice în aer liber (călărie, înot, jocuri cu mingea sau alte accesorii) ca recompense pentru dezvoltarea preferinţei pentru astfel de activităţi de petrecere a timpului liber şi de relaxare;
- Înscrierea copiilor în cluburi sportive organizate;
- Întărirea diferenţială a activităţilor fizice, dinamice ca mijloc de petrecere a timpului liber, faţă de activităţile statice ca jocul pe computer, vizionarea TV;
- Respectarea preferinţelor copiilor pentru anumite activităţi sportive. Dacă preşcolarii refuză să practice un anumit joc sau săă participe la numite activităţi în aer liber sau cluburi sportive, adultul nu trebuie să insiste, să forţeze sau să amenințe copilul;
- Controlul activităţilor de petrecere a timpului liber a preşcolarilor (reducerea accesului la jocurile pe computer sau vizionarea TV);
- Este permisă o oră sau două de vizionare TV în fiecare zi (emisiunea de vizionat este aleasă de părinte);
- Părintele vizionează împreună cu copilul emisiunea TV şi discută pe baza ei (copilul nu stă singur la TV sau la computer) ;
- Nu se recomandă ca în camera copilului să fie TV sau computer;
- Copilul nu foloseşte telecomanda;
- Implicarea activă a copiilor în sarcinile de învăţare. Copii trebuie să exerseze comportamentele de securizare;
- Exersarea abilităţilor învăţate într-un context în cât mai multe şi mai variate contexte sau situaţii pentru facilitarea transferului şi preformarea constantă a comportamentului securizat.

„Nouă zecimi din fericirea noastră au la bază sănătatea.Cu ea, totul este un izvor de putere şi bucurie.Fără ea, nu este nici un bine, indiferent de ce natură ar fi.”

Bibliografie:

- Silvia Borţeanu,Rodica Brănişteanu,Silvia Breben,Mihaela Fulga,Filofteia Grama,Roxana Haiden,Eugenia Ignat,Liana Mânzu, Gabriela Necula,Irinela Nicolae,Carmela

Popescu,Daniela Răileanu ,Curriculum pentru învăţământul preşcolar, Ed. Didactica Publishing House, 2009

- Marcela Peneş, Igiena personal, Ed.Ana,2004
- Alice Nichita,Mihaela Mitroi, Educaţia pentru sănătate, Ed.Aramis, 2009

EDUCAŢIA RUTIERĂ ÎN GRĂDINIŢĂ

Prof.înv.preşcolar CORNEA IRINA-EMILIA

LICEUL TEHNOLOGIC „ I. C. PETRESCU” STÂLPENI

Cunoaşterea regulilor de circulaţie în condiţiile traficului modern trebuie să se facă de la cea mai fragedă vârstă.

Este destul de dificil de realizat la vârsta preşcolară conştientizarea respectării cu stricteţe ,de către fiecare copil, a regulilor de circulaţie.De aceea, găsirea celor mai adecvate mijloace de relizare a educaţiei rutiere reprezintă, de fapt, o sarcină profesională care trebuie îndeplinită de fiecare cadru didactic.

Jocul, indiferent de locul organizării, de etapa în care se desfăşoară constituie unul din cele mai eficiente mijloace de consolidare a deprinderilor de comportare corectă pe stradă.Prin „regulile” care le implică,jocurile reprezintă mijloace eficiente de fixare a unei noţiuni, de înţelegere a semnificaţiei unor expresii ca „trecere de pietoni”, „traversare”, „autovehicul” etc.

În activităţile de educaţie rutieră se pot folosi fişe de lucru, care pun accent pe învăţarea perceptivă (imagini, semne convenţionale) pe învăţarea verbală prin însuşirea unor termeni din vocabularul specific educaţiei rutiere şi utilizarea acestora în rezolvarea cerinţelor adresate.

Se mai pot folosi lecturi după imagini, jocuri-exerciţiu, jocuri de perspicacitate, jocuri imitative, expoziţii tematice, concursuri şi alte acţiuni cu caracter practic-aplicativ.

De exemplu se pot folosi următoarele jocuri:„Şi noi suntem pietoni”, „Eşti un pieton prudent”, „Atenţie la semn”, „Campionii”„Hai la drum mici pietoni” etc.

Un loc bine definit în programa şcolară îl ocupă activităţile în care se urmăreşte cunoaşterea principalelor mijloace de transport şi locomoţie, clasificarea acestora după locul pe unde circulă, după modul de funcţionare, după utilitate etc.

În cadrul activităţilor de observare, lecturi după imagini, convorbiri, plimbări, excursii li se face cunoscută copiilor strada pe care locuiesc, precum şi regulile de circulaţie şi de comportare în timpul călătoriei(cu mijloace de transport utilizate) sau al deplasărilor pe jos, ca pietoni.

În cadrul plimbărilor şi excursiilor organizate cu copiii li se formează deprinderi de circulaţie corectă, cum ar fi:

-să circule numai pe trotuare,iar în lipsa acestora, pe potecile laterale ale drumurilor publice;

-să traverseze strada numai la culoarea verde a semaforului prin locurile semnalizate cu indicatoare sau marcaje, iar în lipsa acestora pe la colţul străzii;
-să se asigure înainte de a traversa strada uitându-se în stânga şi în dreapta;
-să traverseze cu pas vioi, fără să se oprească pe partea carosabilă;
-să nu traverseze prin faţa sau spatele mijloacelor de transport;
-să nu se joace pe partea carosabilă a drumurilor publice.

Povestirile pe teme de educaţie rutieră constituie o modalitate de îmbogăţire a cunoştinţelor cu privire la respectarea regulilor de circulaţie şi de securitate rutieră.
Prin povestiri ca :„Povestea unei mingi" de Iuliu Raţiu, „Iepuraşul coconaş" de Irimie Străuţ, „De acasă la grădiniţă" de Aghi Caraba, „Dorinţa lui Trăienel" de Constanţa Stoica , „Greşeala Cuminţicăi" de Vinciu Gafita, copiii înţeleg ce consecinţe are nerespectarea unor norme de circulaţie.

Înzestrat cu o sensibilitate nativă, cu o emotivitate intensă, copilul este receptiv şi la poezie, de la o vârstă destul de mică. Ele sunt un stimul şi un suport pentru activităţile de educaţie rutieră.Exemple: „Uită-te" de Liliana Bumbac, „Hai copii în pas vioi" de Irimia Străuţ, „Hai cu noi" de Emilia Căldăraru, „Nu mai ies din derdeluş" de Şt.Irimescu , „Obrăznicătura" de Şt. Trimescu.

Cântece ca „Stopul", „Semaforul" fac cunoscute copiilor semnificaţia culorilor semaforului, a trecerilor şi marcajelor pentru pietoni.

Consolidarea şi repetarea cunoştinţelor privind regulile de circulaţie au o deosebită importanţă pentru verificarea calităţii informaţiei acumulate, dar, mai ales ,a aplicării ei în practică. Convorbirile tematice de genul :„Cum şi unde ne jucăm?", „În călătorie cu autobuzul", „Cine a greşit?" oferă posibilitatea de a pune în discuţie acţiunile unor copii care, nerespectând regulile de circulaţie au provocat accidente ce au dus chiar la pierderea propriei vieţi.

Cunoştinţele cu privire la regulile de circulaţie sunt aprofundate şi prin scenete.(de ex.„Trei iezi cucuieţi, bine strada traversaţi"-de Alecu Popovici.

În momentele de răgaz, este indicat ca părinţii să prezinte copiilor unele aspecte privind modul în care se efectuează circulaţia pietonilor şi a vehiculelor, să le facă cunoscute principalele reguli de traversare a străzii şi modul de comportare a acestora în mijloacele de transport în comun.

„Respectaţi regulile de circulaţie! este îndemnul care nu trebuie să lipsească din activitatea şi viaţa preşcolarilor.Să-i sprijinim, noi cei mari, să le înţeleagă şi să le respecte, fiindu-le exemplu!"

Bibliografie:

-Manolache A., Dragomir C., Și noi suntem pietoni, Editura Aramis, București,2002

-Tomescu M.B., Tomescu,C., Să circulăm corect. Educație rutieră-educație pentru viață, Editura Coresi, București, 2006

-C.Stoica C., Cantăm, desenăm, învățăm cum sa circulăm!, Editura Aramis, București, 2006

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ÎN FAMILIE ȘI ȘCOALĂ

Autor: pedagog școlar Cornea Marinela
Liceul cu Program Sportiv, Suceava

Educația este temelia societății dezvoltate în care, studiile obligatorii sunt o necesitate. Educația copilului este cea mai profitabilă investiție pe care o pot face părinții pentru ei iar școala și familia sunt cei doi piloni de rezistență ai educației, care contribuie prin mijloace specifice la formarea tinerei generații.

Se spune de multe ori că „familia este prima școală a copilului", afirmație susținută de faptul că „*cei 7 ani de acasă*" sunt opera părinților și a mediului familial în care cresc copiii. Copilul învață în familie limbajul culturii în care trăiește, deprinde normele, atitudinile, valorile și comportamentele necesare pentru a se integra în societate. Totodată familia este instituția fundamentală în societate, ea oferă mediul în care copilul se naște, se dezvoltă și se formează pentru viață.

În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament, respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, cumpătarea. În formarea morală, un rol important îl are *climatul,* rezultatul raporturilor dintre membrii familiei. Raporturile dintre părinți și copiii acestora sunt raporturi educative, cu repercursiuni asupra formării lor, lucru de care ar trebui să fie conștienți toți părinții. Părintele este exemplu pentru copil iar o foarte bună comunicare între aceștia întărește educația, ajută la construirea valorilor fundamentale.

Părinții sunt primii educatori în viața copilului, fapt recunoscut în pedagogie încă de la Komenski,care,în prima carte de educație a copilului, consideră că educația primită de acesta până la vârsta de 6 ani, în primul rând de la mama, este determinantă pentru dezvoltarea sa ulterioară. Cercetările au demonstrat că părinții au stiluri diferite de educație a copilului, *mamele* tind mai mult spre precauție, ele încurajează securitatea, echitatea, simplifică mesajele și vorbesc la nivelul copilului, pun accent pe îngrijirea copilului, simpatie, grijă și ajutor bazat pe relații și percep lumea din jur în raport cu copiii lor. *Tații* se exprimă mai sumar, direct și la obiect, adeseori încurajează copiii să încerce, să testeze lucrurile, încurajează independența, concurența, pun accent pe dreptate și îndatoriri bazate pe reguli. Un lucru este cert că ambele abordări sunt necesare pentru maturizarea copilului.

Școala este instituția socială creată în mod special pentru educarea tinerei generații. Ea deține un rol hotărâtor în formarea omului, este vorba de felul cum se desfășoară procesul de educație în interiorul ei, acesta fiind îndrumat și condus de persoane competente, pregătite în mod special pentru acest lucru.

Școala nu poate face ceea ce părinții fac și invers. Fiecare parte, atât familiei cât și școala, are roluri bine definite, iar împreună se completează și potențează, nu se anulează, nici nu se înlocuiesc una pe alta.

Școala oferă elevului cadru pentru dezvoltare, formare, socializare plecând de la cunoașterea particularităților individuale și de vârstă specifice fiecărei etape de dezvoltare, prin proiectarea unei strategii și prin realizarea unui demers didactic riguros, având la bază o programă, o planificare, resurse educaționale, metode și strategii didactice menite să ducă la realizarea obiectivelor și a scopului propus. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv și pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Familia și școala sunt instituții cheie ce creează cadrul în care copiii se pot dezvolta armonios în funcție de dorințele, motivațiile și aptitudinile sale. Ele devin astfel locul predilect unde elevul începe să se descopere pe sine, să-și contureze o imagine despre *ceea ce este el,* locul unde învață să-și dezvolte încrederea în sine. Familia și școala sunt de asemenea cadrul în care elevul își construiește atât identitatea personală cât și cea socială.

Dacă în familie copilul primește primele inițieri în învățare*, mersul* și a raportării sale în realitatea în care trăiește, școala vine să solidifice și să construiască în continuare personalitățile *ucenicilor* săi. Un parteneriat familie - școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la educarea copilului. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe de acțiune când este vorba de interesul copilului.

Bibliografie:

Andrei Cosmovici, Luminița Iacob, Psihologia școlară, Ed. Polirom, Iași, 1998

Necula Ioan, Pedagogie, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1992

Jigau M, Factorii reușitei școlare, Ed.Grafo Art, București, 1998

Unitatea de învăţământ: Şcoala Gimnazială Corocăiești

Clasa: Clasa Pregătitoare B

Data: 17 I 2023

Invatatoare : Corocăescu Gabriela

Aria curriculară/Disciplina:

Arte și tehnologii /Muzică și mișcare

Limbă şi comunicare /Comunicare în limba română

Matematică şi explorarea mediului/Matematică şi ştiinţe ale naturii

Forma de realizare : activitate integrată

Aria curriculara/Disciplina

Arte și tehnologii / Muzică și mișcare :

Repetarea cântecului : Cântecul adunării “

Limba și comunicare /Comunicare în limba română :

Reactualizarea unor povești

Recitarea poeziilor : Poezia numerelor 0-10

Numărătoarea cățelușilor

Matematică şi explorarea mediului/Matematică şi ştiinţe ale naturii

Adunarea și scăderea cu 5 unități a numerelor de la 0 la 10

Recunoașterea numerelor în concentrul 0 -10;

Rezolvarea unor situatii problemă în care intervin operații de adunare și scădere cu 5 unități în concentrul 0-10;

Tipul lectiei : predarea învățare

Competente specifice

CLR – receptarea de mesaje în contexte de comunicare cunoscute

- participarea la dialoguri scurte, în situaţii de comunicare uzuală;
- recunoaşterea unor detalii dintr-un mesaj scurt, rostit clar şi rar;

MM –redarea repertoriului de cântece pentru copii cu mijloace interactive specifie vârstei

- receptarea repertoriului de cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

MEM - Adunarea și scăderea cu 5 unități a numerelor în concentrul 0 - 10

Obiective operationale

- să intoneze cântecele, individual și în grup
- să recite folosind intonația adecvată poeziile
- să recunoască pe baza imaginilor poveștile
- să numere crescător, descrescător , din 2 în 2 în concentrul 0-10
- să efectueze adunări și scăderi cu 5 unități în concentrul 0-10
- să rezolve corect sarcinile date pe fișă și pe jetoane

Strategii didactice:

a) **Metode şi procedee** : conversaţia, explicaţia, observaţia, exerciţiul, munca independentă, jocul didactic

b) **Mijloace de învăţământ** : TV cu prezentări PPT (cântecele, povestea : Comoara din adâncuri) creioane colorate, carioci , fișe de lucru, jetoane cu adunări și scăderi, jetoane cu imagini din povesti, 5 felicitări cu casa specifice fiecărei probe, puzzelul cu imaginea Casuța din oala, fișe de lucru, jetoane cu cifrele 0-10, fise cu adunări și scădere pe bază de desene, foarfec, lipici , caietul special de matematica

c) Forme de organizare**:** frontal, pe grupe .

Bibliografie: Curriculum pentru învăţământul primar, M.E.C.T.S., 2013

Evenimentul didactic	 Conţinut ştiinţific	STRATEGII DIDACTICE			Evaluare
		Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	Forme de organizare	
Moment organizatoric	Se stabileste ordinea în sala de clasă.	Conversaţia		Frontal	-capacitatea de a se organiza;
Captarea atenţiei	Lecția începe printr-o scurtă conversație. În drum spre școală m-am întâlnit cu o zână, iar ea mi-a dat un coș . În coș se află câteva scrisori pe care le voi desface , citindu-le.Voi specifica că aceste scrisori sunt trimise de zână.	Expunerea			-capacitatea de a recepta obiectivele
	Ghicitoare- despre anotimpul iarna.	Conversația	Plic ce contine scrisorile zânei	Frontal	
	Se poartă o discuţie referitoare anotimpului în care ne aflăm, luna, ziua, anul, vremea, evenimentul zile şi se completează ,,Calendarul naturii”.	Explicaţia	PPT cântecul		
	Ca să ne mai dezmortim vom cânta cântecul- Ursuleții s-au trezit.				
Anunțarea temei şi a obiectivelor	Anunt titlul lecției : Adunarea și scăderea cu 5 unități, dar și ceea ce vom face la această oră (cântăm, desenăm, recităm poezii, rezolvăm diferite exerciții de pe fișe și jetoane).	Conversația			-capacitatea de a da răspunsul corect;
Dirijarea învăţării	Pe masă fiecare elev are imagini din povesti. Pe rând fiecare elev ridică imaginea și spune din ce poveste face	Explicaţia	Jetoane cu povesti		

	parte , vorbind în propoziții. Joc didactic : Recunoaște personajul (explicarea jocului). Învățătoarea arată imagini dintr-o poveste, iar elevul care are povestea ridică imaginea cu povestea. Scurtă conversație despre poveștile pe care ei le au pe bănci. Pentru că noi am vorbit despre lumea minunata a poveștilor o să urmariți pe TV o poveste intitulată : ,, Comoara din adâncuri ’’ Se vor adresa diferite întrebări despre ceea ce au vizionat. Pe tablă este un puzzel , care este întors .Pe spatele lui sunt scrise cinci numere, adică cele cinci probe pe care vrăjitoarea vi le dă spre rezolvare. Roata numerelor Au de învârtit o roată care are numere de la 1-5 și pentru fiecare număr au câte o probă care se află în felicitarea cu casa specifică numărului de pe puzzel. - Ca și sarcini de rezolvare au-- -de rezolvat o fișă cu adunări și scăderi cu 5 unități, de cântat cântece, de recitat poezii, de rezolvat o pagina din caietul special de matematică, de rezolvat scaderile de pe jetoane, de facut un tablou cu flori. **Probleme distractive.** Colo-n vale jos pe lac Zece rățuște baie fac,	Exercitiul Conversa tia Explicaţia Conversa ția	Prezenta rea PPT a povestirii jocul cu roata numerelor Fişe de lucru, culori, Carioci Instumente pentru desen Coşulete cu material didactic Plansele model		 -capacitatea de a rezolva corect cerinţele de pe fișa dată
Obținerea					

performanței	Cinci pleacă supărate Câte au rămas să-noate? În grădinița cu flori Au înflorit doi bujori Mai stau gata îmbobocite Cinci lalele rumenite Câte flori eu voi avea În buchet când ți-l voi da? **Exerciții de calcul în lanț.** 4 + 6 = 10 10 - 5 = 5 5 + 1 = 6 6 - 5 = 1 1 + 4 = 5 5 + 4 = 9	Conversația			capacitatea de a da răspunsul corect;
Încheierea activităţii	Laud toți elevii care au participat la oră dar și cei mai puțin activi.	exercițiu			Aprecieri verbale

CUM PUTEM SCHIMBA LUMEA PRIN INTERMEDIUL EDUCAȚIEI

LAURENȚIA CORTEL
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 SPANȚOV
LOC SPANȚOV,JUD CĂLĂRAȘI

Potrivit unui raport al UNESCO, „educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor”. Acele societăți în care există un nivel ridicat de educație, se bucură de o calitate mai bună a vieții și sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață.

În multe părți ale lumii, educația și formarea nu există, nu cel puțin în modul în care o cunoaștem. Milioane de copii nu au posibilitatea de a primi o pregătire academică, pentru a-i ajuta să își îmbunătățească viitorul, prin urmare, de a atinge libertatea.

Este ușor să uităm importanța lucrurilor pe care le avem, mai ales atunci când nu am fost nevoiți să luptăm pentru a le obține. Este ușor să disprețuim valoarea a ceea ce strămoșii noștri au obținut prin lupte, demonstrații și greve, astfel încât generațiile viitoare să aibă tot ce le-a lipsit. Poate că nu v-ați oprit niciodată să vă gândiți cât de importantă este educația pentru copii , dincolo de obținerea unui loc de muncă bun.

- Învățarea și cultura vor oferi siguranță și încredere în sine. Un copil care dobândește cunoștințe, care are o bună pregătire academică, va fi pregătit să interacționeze cu oameni de orice fel.

Va învăța să evalueze oportunitățilepe care educația o va oferi. Va avea în mână informațiile cu care va putea compara cum era societatea trecutului și ,cu ea, armele pentru a îmbunătăți societatea viitorului.

- El va avea cheia tuturor ușilor,poate călători și cunoaște alte culturi,va învăța limbi străine și despre alte culturi, va putea funcționa liber oriunde în lume. Va fi liber, așa cum nu sunt acei oameni care își închid mintea față de informații.

Că societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de modul în care ne educăm copiii astăzi. Oferiți copiilor dvs. o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

“Analfabeţii secolului XXI nu vor fi cei care nu ştiu să scrie şi să citească, ci aceia care nu pot învăţa, dezvăţa şi reînvăţa.” (Alvin Toffler)

Există foarte multe citate despre educație, importanța ei, dar și contextual în care poți afla lucruri noi, începând de la cadrul formal reprezentat de instituții și continuând cu o plimbare prin parc. În fiecare zi învățăm despre noi, despre ceilalți, despre cum să fim mai buni și mai echilibrați. De ce credem noi că educația este cea mai bună metodă prin care poți schimba lumea? Iată 6 motive mai jos:

1. Educația schimbă perspective și distruge stereotipuri

Accesul la educatie îți oferă evoluție neținând cont de context, specializare sau talent. Poți fi un manager mai bun începând de mâine învățând care sunt principalele competențe pe care un manager le are, și însușindu-le. Totodată poți să devii un specialist mai bun tot prin educație, înțelegând cum să îți gestionezi timpul și energia.

2. Pe termen scurt pare un cost, dar este o investiție

Deși pare scump ca bani, dar mai ales ca timp, educația, atât formală, cât și non-formală te plasează într-un context favorabil dezvoltării. Iar contextul e unul din factorii care ne influențează.

3. Creează oportunitatea de a interacționa și a te dezvolta la nivel personal

Școala ne-a învățat istorie, trigonometrie, geografie, toate deosebit de utile și binevenite. Am rămas însă în urmă în ceea ce privește relaționarea, inteligența emoțională, empatia și efectiv drumul către valorile și sensul nostru. Aici educația noastră schimbă lumea și ne ajută să ne orientăm către ceea ce înseamnă desăvârșirea noastră.

4. Îți dă calea mai simplă

Nu avem timp să facem toate greșelile din lume. Unii oameni le-au făcut deja, fiindu-ne astfel mai ușor să învățăm din ele. E adevărat, să afli pe propria piele este varianta ideală, dar nu e nevoie să experimentăm tot.

5. Te expune la mai multe paradigme.

Una dintre caracteristicile minții umane este aceea de a căuta validare la ceea ce știm deja. Tocmai de aceea e recomandat să ieșim din cutie, iar educația te ajută să faci asta.

6. Dezvoltă creativitatea și gândirea out of the box

Expunere către alte modele de gândire și faptul că noi, cei care facem educație, nu putem fi decât ceea ce le spunem oamenilor ce trebuie să fie. Așadar îi schimbăm pe ceilalți schimbându-ne în primul rând pe noi. Avem obligația să fim modele.Asta ne împinge să fim noi cei despre care putem da exemplu, astfel încât să putem fi credibili.

“ Educaţia este cea mai puternică armă pe care voi o puteţi folosi pentru a schimba lumea.” Nelson Mandela

Lucrurile din țara noastră în ultimii 30 de ani trec prin foarte multe transformări și schimbări. Dar sunt și sisteme neschimbate în această perioadă. Unul din care ma interesează mai mult este sistemul educațional, poate din cauza că rolul educației în acest moment nu este perceput ca fiind extrem de important în asigurarea bunăstării. Societățile prospere sunt cele care cred în rolul educației și care investesc bani, timp și energie în educația copiilor lor. Însă situația din țara noastră este diferită. Tot mai multi părinți, elevi, studenți sunt nemulțumiți de serviciile oferite de școli și universități. Programa școlară, felul în care lecțiile sunt predate, întreg sistemul educațional nu mai corespund realității și actualității. In școlile noastre elevii nu sunt învățați să gândească și să pună întrebări, la facultăți există numai dialoguri comode. Nu sunt obișnuiți să-și exprime direct punctul de vedere și nu sunt învățați să asculte opiniile altora. Lecția dialogului constructiv lipsește din program. Ei învață să citească, să calculeze, însă nu învață să comunice în public. Situațiile în afara manualelor sunt de nerezolvat și neaplicat pentru ei.

Pentru a avea succes tinerii au nevoie de calități pe care la școala nu le dezvoltă: comunicare eficientă, capacitate de analiză și sinteză, spirit critic, abilitatea de a lucra în echipă și nu în ultimul rând creativitate. Școala nu pregătește cum trebuie tinerii pentru piața muncii și chiar pentru drumul vieții. Din antichitate pedagogii și sociologii afirmau că educația trebuie să contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății și are ca obiect să provoace și să dezvolte în copil un număr oarecare de stări fizice, intelectuale și morale. E nevoie de a se pune în valoare contribuția pe care fiecare elev/student o are la discutarea celor mai importante și mai interesante probleme globale și locale.

Putem lua ca exemplu Harvard, care a schimbat modelul de educație de acum aproximativ un secol, când a introdus la școala de bussines metoda cazurilor. Studenții în loc să primească teorie pe care să o studieze, primeau spre analiza cazuri practice. Erau puși să lucreze în echipă pentru a lua decizii dificile. Efectul? Studenții de la Harvard sunt antrenați să gândească creativ și critic, să încerce să găsească soluții noi și să-și exprime punctul de vedere chiar dacă uneori sunt în contradictoriu. Să fie oare atât de dificil să aplicăm și noi această practică?

Astfel de schimbări au nevoie de investiții serioase de bani și timp, însă pentru a investi în educație este nevoie de deschidere si de viziune. Când e vorba de investiții mai apare o problema: monitorizarea felului în care aceste investiții sunt cheltuite. Intr-adevar, pentru învațământul de calitate este nevoie de foarte mulți bani.

Vreau să menționez câteva din:

probleme:

toleranța la toate nivelurile de plagiat și furt intelectual (și profesorii plagiază)

violența în școli

abandon școlar

Lipsa unui învățământ superior de calitate

cauze:

lipsa finanțării

superficialitatea și dezinteresul

corupția

soluții:

investiții financiare serioase

corelarea salariilor profesorilor cu performanțele acestora

aplicarea unui sistem riguros de monitorizare a calității în educație

aplicarea unor reguli care să ducă la dispariția plagiatului și fraudei

îmbunătățirea programului curricular

Nu vreau să critic Ministerul pentru lipsa de viziune, școlile pentru anacronism, profesorii pentru superficialitate și metode învechite sau studenții pentru ca sunt vânători de diplome obținute facil. Vreau să găsim alternative ,si să încercăm să îmbunătățim lucrurile.

Educația este responsabilitatea fiecăruia.

Nu numai Ministerul Educației, numai școlile și profesorii pot realiza schimbări. Și noi putem și trebuie să contribuim pentru a crește prestigiul și valoarea școlii în țara noastră.

In această ordine de idei îmi apare o întrebare: cum se poate implica și societatea civilă pentru a influența într-un mod pozitiv sistemul educațional?

BIBLIOGRAFIE

Mihăilescu I., „Familia în societăţile europene", Editura Universităţii din Bucureşti, 1999.
Popescu R., Situaţia familiei şi a copilului în societatea românească, în Mărginean I., Balaşa A. (coord.),
Calitatea Vieţii în România, Bucureşti, Editura Expert, 2002.
Delors J., Comoara lăuntrică, Raportul către UNESCO al Comisiei internaţionale pentru Educaţie în secolul XXI, Iaşi, Editura Polirom, 2000

Valenţe ale educaţiei religioase în dezvoltarea personalităţii elevilor

Autor : prof. IOANA CORUJAN
Școala Gimnazială *Horea*, Cluj-Napoca

Educaţia religioasă începe odată cu omul, aşa cum spune şi Mircea Eliade în Istoria credinţelor şi ideilor religioase: *A fi sau mai degrabă a deveni om înseamnă a fi religios*.
Aspectul acesta este ilustrat şi în Sfânta Scriptură: *Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră*. (Facere 1.26) sau *Creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pământul şi îl supuneţi*" (Facere 1.28), *din toţi pomii din rai poţi să mănânci, iar din pomul cunoştinţei binelui şi răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit*. (Facere 2.15 – 17), cuvinte ce vin să ilustreze faptul că o dată cu crearea omului, Dumnezeu îi dă acestuia şi legea, normele de viaţă după care să se călăuzească şi libertatea voinţei.
Educaţia religioasă contribuie la formarea individului, la implicarea lui responsabilă în viaţa activă şi în social, la îndreptarea lui spre Dumnezeu şi abordarea unui sens profund al vieţii şi al existenţei.
Educaţia creştină este susţinută de iubire, de încredere, de libertate şi de harul lui Dumnezeu şi are drept scop realizarea caracterului religios-moral cu desăvârşirea lui în personalitatea creştină.[1]

Scopul ultim al formării religioase în tradiţia creştină este mântuirea, intrarea în Împărăţia cerească..Noul Testament prezintă numeroase exemple educative:
Drept aceea mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh. Învăţându-le să păzească câte v-am poruncit vouă, şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârşitul veacului. (Matei 28.19 – 20)

Opera Mântuitorului nostru, Iisus Hristos reprezintă îndrumarea către un ţel de desăvârşire umană, către responsabilitate, smerenie, îngăduinţă, altruism. A-L cunoaşte pe Hristos înseamnă a cunoaşte Opera Sa. Prin educaţia religioasă se urmăreşte nu numai împărtăşirea unor cunoştinţe ci şi zidirea caracterelor morale, sădirea în sufletele elevilor a convingerilor religioase, fortificând conştiinţa datoriei faţă de Dumnezeu. În şcoală se realizează o cultură şi o conduită religioasă a elevilor. Şcoala pregăteşte sistematic individul în perspectiva intelectuală, morală, civică, estetică, iar componenta religioasă se adaugă în mod firesc urmărindu-se complementaritatea şi continuitatea de ordin instructiv şi formativ.
Religia reprezintă o formă de spiritualitate ce trebuie cunoscută de elevi. Nu te poţi considera persoană culturală dacă nu cunoşti propriile referinţe religioase, dacă nu ştii nimic despre istoria credinţelor şi religiilor, dacă nu înţelegi fenomenologia actului religios ... în măsura în care elevii îşi încorporează valorile specifice şi experimentează credinţa proprie, ajung la aceea capacitate empatică necesară pentru a înţelege credinţa celuilalt, a respecta alteritatea confesională, a se deschide celuilalt, a i se dărui, a-l preţui cu adevărat.[2]

Ca disciplină de învăţământ religia are un rol important în educarea tinerilor, deoarece în lumea modernă există tendinţa de a considera viaţa morală independentă de exigenţele religiei. Educaţia religioasă este temelia educaţiei morale.

---

1 – Andrutsos Hr. , *Dogmatica*, p.235
2 – Cucoş Constantin, *Educaţia religoasă*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999, p.178

Putem contura profilul moral al omului de la cea mai fragedă vârstă:

- Dumnezeu l-a creat pe om cu voinţă liberă. Prin educaţia religioasă desfăşurată în şcoală îi cultivăm copilului conştiinţa binelui şi răului, îl ajută să distingă fapta bună de fapta rea.
- Orele de Religie îmbină educaţia individuală cu cea de grup*: Nu este bine să fie omul singur, să-i facem ajutor potrivit pentru el* (Facere 2.18). Prin activitatea de grup îi putem dezvolta elevului iubirea de aproapele, bunătatea, mila, blândeţea, recunoştinţa, cinstea, dreptatea. Rugăciunea în grup îi uneşte pe elevi în credinţa lor în Hristos: *Unde-s doi sau trei adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu*. (Matei 10.19 – 20)
- Cultivarea darurilor divine. Avem ca exemplu Pilda talanţilor. Munca plină de râvnă în cultivarea darurilor primite se îmbină cu respectul faţă de trup şi suflet.

Religia aduce nădejdea dobândirii vieţii veşnice, oferă răspunsuri la întrebările fundamentale ale vieţii şi arată ce a adus creştinismul în lume: credinţa mântuitoare în Domnul nostru Iisus Hristos, libertatea de a alege binele de rău, legătura celor vii cu cei adormiţi, Sfânta Scriptură - cartea vieţii, Biserica – aşezământul mântuirii, aşezămintele sociale, dezvoltarea culturii, un nou sistem pedagogic. Ora de Religie devine astfel o oră care îi face pe elevi să fie responsabili faţă de viaţa şi faptele lor, faţă de actul educaţional, faţă de aproapele: *Voi sunteţi lumina lumii … , aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor încât ei să vadă faptele voastre cele bune şi să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.* (Matei 5.14 – 16)

… orice Sfântă Liturghie este şi o oră de religie, o lecţie de iniţiere creştină, iar orice oră de religie trebuie să îndemne elevii spre participarea la Sfânta Liturghie. Mereu trebuie să căutăm şi să cerem de la Dumnezeu "înţelepciune şi meşteşug în stare să ne ajute să găsim multe ieşiri acolo unde nu-i ieşire" şi să îndreptăm sufletele elevilor încredinţaţi nouă.

Fericit este profesorul care-şi învaţă elevii să înţeleagă şi să se bucure că Dumnezeu a întemeiat Biserica Sa pe Pământ, să aprofundeze şi să trăiască adevărurile de credinţă mărturisite de biserică.[3]

În educaţia religioasă, profesorul trebuie să cunoască şi să ţină cont de etapele dezvoltării psiho-fizice ale elevului.

În perioada copilăriei, un rol covârşitor în educarea moral-religioasă a copiilor îl constituie mediul familiar. Copilul observă şi înregistrează actele religioase şi morale pe care le vede în familie şi în cercul cunoştinţelor sale. Într-o familie de credincioşi *educaţia religioasă a copiilor se va realiza implicit prin difuzarea convingerilor şi prin participarea în comun la manifestările religioase*.[4]

Cu privire la acordarea educaţiei religioase încă din fragedă pruncie, Sfântul Ioan Gură de Aur aprecia *cum se va deprinde copilul de mic, aşa va rămâne şi când se face mare; ca şi copacul pe care de-l va îndrepta cineva de când e mlădiţă, rămâne drept; iară de-l va lăsa strâmb, când se va întări nu se va mai îndrepta*.[5]

---

3 – Timiş Vasile, Misiunea Bisericii şi Educaţia, Ed. Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 2004,p. 95

4 – Cucoş Constantin, *Educaţia religioasă*, conţinut şi forme de realizare, EDP, Bucureşti, p.138

5 – Sf. Ioan Gură de Aur, *Despre creşterea copiilor*, la Călugăr Dumitru, *Catehetica*, Ed. Instit, Biblic şi de misiune ortodoxă, Bucureşti, 1976, p. 93

În perioada preadolescenţei şi adolescenţei, elevul evoluează de la faza *heteronomiei morale* la *autonomie morală* (Jean Piaget), iar acum se pot semăna în sufletele copiilor sentimente nobile şi adânci. Acum elevii asimilează şi pun în practică norme de comportament moral-religios. Raportarea la normele biblice îl determină pe copil să-şi rezolve unele probleme de ordin moral şi existenţial. Participarea la ceremoniile religioase nu mai este receptată ca o simplă obligaţie, ci ca o necesitate, copilul devine responsabil de raportul dintre el şi Dumnezeu.

În perioada adolescenţei elevul îşi poate forma convingeri religios-morale temeinice sau poate să cadă pradă multor tentaţii. Acum se manifestă simţul critic şi al aprecierii, acum elevii sunt capabili de performanţă, de aprofundarea unor noţiuni de catehism într-un mod cu totul de excepţie. Adolescentul are nevoie de modele de viaţă şi îşi conturează un ideal, de aceea profesorul de religie are un rol hotărâtor în călăuzirea lui spre Dumnezeu.

Perioada adolescenţei *este o perioadă hotărâtoare în centrarea individului spre credinţa religioasă.*[6] M. Dubesse observă că *acum e momentul când de obicei se pierde, se câştigă sau se capătă credinţa. Religia devine o formă de viaţă, a cărei expresie desăvârşită o constituie vocaţia. Dumnezeu încetând de a mai fi o reflectare a imaginii părinteşti, întruchipează atunci valoarea supremă în care se contopesc toate celelalte*.[7]

Promovarea educaţiei religioase în cadrul şcolii îi revine profesorului de religie. *Prin personalitatea lui, prin însuşirile ce-l caracterizează, profesorul de religie realizează postulatele Bisericii*[8], prin el se realizează funcţia catehetică a Bisericii. Un adevărat dascăl, prin catehizare induce elevilor un anumit stil de viaţă, iar credinţa mărturisită, trăită şi asumată dobândeşte valenţe personale şi sociale.

În lucrarea *Misiunea Bisericii şi Educaţia*, Vasile Timiş ilustrează trei etape fundamentale în misiunea profesorului de religie:

- *prima etapă – de a iniţia în credinţă, de a face ucenici ai lui Hristos prin vestirea Evangheliei lui Hristos*
- *a doua etapă – celebrarea credinţei prin participarea la cult, prin fidelitatea faţă de sine şi faţă de Biserică*
- *a treia etapă – contextualizarea şi manifestarea credinţei în viaţa personală şi socială. Ora de religie îndeamnă la angajare, la vieţuirea în şi prin Hristos.*
  Într-o astfel de abordare, ora de religie devine o oră care îi face pe elevi să fie responsabili faţă de viaţa şi faptele lor, faţă de actul educaţional, faţă de aproapele, după cuvintele Mântuitorului: «voi sunteţi lumina lumii ..., aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât ei să vadă faptele voastre cele bune şi să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri» (Matei 5.14-16)

Dacă familia are un rol primordial în sădirea şi dezvoltarea educaţiei religios-morale a copiilor, profesorul de religie are datoria să continue evoluţia educaţiei şi să *insufle copilului dragostea sinceră pentru Hristos şi pentru Maica Domnului*.

Ceea ce facem ca părinţi sau profesori de religie este adeseori o lucrare ascunsă şi ne dă prilejul de a face experienţa aspectului "înfricoşător" al libertăţii omeneşti: acela că

---

6. - Cucoş Constantin, Op. cit. p. 141
7 – Dubesee M., *Etapele educaţiei*, EDP, Bucureşti 1981, p. 107
8 – Călugăr Dumitru, *Catehetul în îndrumări metodologice şi didactice*, Ed. Instit. şi de misiune al BOR, Bucureşti, 1990, p. 65

nimeni nu poate impune altuia dragostea de Dumnezeu şi de aproapele. N-am vrea-o altfel, vrem să-L iubim pe Dumnezeu în mod liber, lucru pe care-l dorim întregii umanităţi.[9]

Un alt aspect deosebit de important în progresul creştin şi spiritual al elevilor îl constituie participarea la Sfintele Taine şi în special la Sfânta Taină a Spovedaniei şi a Împărtăşaniei. Grija pentru deprinderea elevilor cu participarea elevilor la aceste
Sfinte Taine îi revine profesorului de religie, familiei şi preotului. Preotul prin taina Spovedaniei trece dincolo de aspectul pedagogic al profesorului de religie, el devine sfătuitorul şi îndrumătorul elevului în situaţiile concrete ale vieţii.

Astfel misiunea Bisericii interferează cu misiunea şcolii pentru că cele două instituţii urmăresc dezvoltarea şi implicarea personalităţii şi a caracterului elevilor.
Taina Mărturisirii este taina care are profunde implicaţii didactice, este taina care, pe lângă dimensiunile soteriologice, are şi unele dimensiuni educaţionale care vin să întregească actul pedagogic al instruirii, consilierii şi îndrumării elevilor. [10]

Privind acest aspect în ansamblul său putem concluziona că fiecare profesor de religie este dator să-şi desfăşoare activitatea didactică din perspectiva eclesializării vieţii elevilor, înţelegând aici misiunea Bisericii în societate, pentru ca viaţa de zi cu zi să fie conformă cu învăţătura lui Hristos. Demersul didactic va avea finalităţile aşteptate în măsura în care vom rămâne fideli principiilor evanghelice şi vom fi pregătiţi să apelăm şi să utilizăm metodele, tehnicile şi mijloacele de învăţământ ale didacticii moderne. În lucrarea "*Educaţia religioasă. Învăţături pentru copii şi tineri*", Irineu, episcop de Ekaterinburg şi Irbit adresează un îndemn profesorilor de religie:

Nu uitaţi să chemaţi mereu binecuvântarea lui Dumnezeu asupra muncii voastre de educaţie şi având această binecuvântare, efortul, grija şi munca vă vor fi încununate de dobândirea unor copii ascultători.

---

9 – Maica Magdalena, *Sfaturi pentru o educaţie ortodoxă a copiilor de azi,* cu traducere românească a cuvântului Sf. Ioan Gură de Aur, despre educaţia copiilor, Ed.Deisis, Sibiu,2000, p.44
10 – Timiş Vasile, *Misiunea bisericii şi educaţia*, Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 2004, p.170

BIBLIOGRAFIE

1. Sfânta Scriptură
2. Andrutsos Hr. , *Dogmatica*
3. Cucoş Constantin, *Educaţia religoasă*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
4. Cucoş Constantin, *Educaţia religioasă*, conţinut şi forme de realizare, EDP, Bucureşti
5. Timiş Vasile, Misiunea Bisericii şi Educaţia, Ed. Presa Univ.Clujeană, Cluj-Napoca, 2004
6. Sf. Ioan Gură de Aur, *Despre creşterea copiilor*, la Călugăr Dumitru, *Catehetica*, Ed. Instit, Biblic şi de misiune ortodoxă, Bucureşti, 1976
7. Dubesee M., *Etapele educaţiei*, EDP, Bucureşti 1981, p. 107
8. Călugăr Dumitru, *Catehetul în îndrumări metodologice şi didactice*, Ed. Instit. şi de misiune al BOR, Bucureşti, 1990, p. 65
9. Maica Magdalena, *Sfaturi pentru o educaţie ortodoxă a copiilor de azi,* cu traducere românească a cuvântului Sf. Ioan Gură de Aur, despre educaţia copiilor, Ed.Deisis, Sibiu,2000, p.44
10. Timiş Vasile, *Misiunea bisericii şi educaţia*, Presa Univ. Clujeană, Cluj-Napoca, 2004, p.170
11. Mircea Eliade, *Istoria credinţelor şi ideilor religioase*
12. Irineu, episcop de Ekaterinburg şi Irbit, *Educaţia religioasă. Învăţături pentru copii şi tineri*

1076

METODE INTERACTIVE PENTRU DEZVOLTAREA MOTIVAȚIEI LA COPII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Coșarbă Editha-Margareta
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Arad

Cerinţe educative speciale desemnează acele cerinţe/ nevoi specifice faţă de educaţie (derivate sau nu dintr-o deficienţă) care sunt atât suplimentare, cât şi complementare obiectivelor generale ale educaţiei oricărei persoane.

Actualmente noţiunea de „cerinţe educative speciale" este interpretată ca unitate în dezvoltarea copilului: în ritmul de dezvoltare; în stilul unic de adaptare, de învăţare; în nivelul individual de dezvoltare fizică şi psihică cu caracteristici biologice, fizice, psihice şi sociale specifice. Din categoria copiilor cu CES fac parte atât copiii cu deficiențe propriu-zise, la care cerințele speciale sunt multiple, inclusiv educative, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii. Astfel că termenul de cerinţe educative speciale – CES (special educaţional needs) se referă la cerinţele în plan educativ ale unor categorii de copii, cerinţe consecutive unor disfuncţii sau deficienţe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică, fiziologică etc. sau ca urmare a unor condiţii psiho-afective, socio-economice sau de altă natură care plasează elevul într-o stare de dificultate în raport cu cei din jur (A. Gherguţ, 2001). Această stare nu-i permite o existenţă sau o valorificare în condiţii normale a potenţialului intelectual şi atitudinal de care acesta dispune şi induce un sentiment de inferioritate ce accentuează condiţia sa de persoană cu cerinţe speciale. În consecinţă, activităţile educative şcolare şi/sau extraşcolare reclamă noi modalităţi de proiectare şi de desfăşurare a lor în relaţie directă cu posibilităţile reale ale elevilor, astfel încât să poată veni în întâmpinarea cerinţelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu ară, profesională şi socială. actul educaţional (L. Henry, W.L. Reinke, K.C. Herman, A.C. Thompson & C.G.Lewis 2021). Astfel spus, cerinţele educative speciale solicită abordarea actului educaţional de pe poziţia capacităţii elevului deficient sau aflat în dificultate de a înţelege şi valorifica conţinutul învăţării şi nu de pe poziţia profesorului sau educatorului care desfăşoară activitatea instructiv-educativă în condiţiile unei clase omogene sau pseudo-omogene de elevi.

Motivația cuprinde totalitatea elementelor stimulative interne atât a trebuintelor, impulsurilor de ordin fiziologic cât și a unor formațiuni mai complexe dobândite în cursul vieții ca trebuințe secundare, interese, aspirații, convingeri, ideal, concepție despre lume și viață. (E.L. Deci, R.J.Vallerand, L.G. Pelletier, R.M. Ryan, 1991)

Întreaga activitate de învãtare a elevilor este susținută de anumite motive și orientată în vederea atingerii unor scopuri. Motiv al învățării poate fi o dorință, un interes, o idee, un ideal, o aspirație, ca rezultat al reflectării în conștiința lor a realității, a anumitor cerințe: familiale, personale, sociale, profesionale (A.J. Elliot & C.S. Dweck, 2005). Scopul se regăsește în obiectivul, în ceea ce-și propune să obțină subiectul prin activitatea de învățare. În mod curent, scopul este orientat motivului și odată fixat, consolidează motivația care l-a impus. Atunci când scopul este extern față de activitatea de învătare, eficiența învățării depinde de semnificația pe care o are scopul propus pentru cel în cauză. În această situație este vorba de motivație extrinsecã. În situația în care scopul activității este intern, deci învață pentru că învățarea ca atare îi dă satisfacție este vorba de o formă superioară de motivație și anume motivația intrinsecă.

Cel mai important aspect al instruirii active îl constituie faptul că elevii devin co-participanţi la propria lor instruire şi educare. Pentru atingerea finalităţilor educaţiei contextualizarea metodelor didactice la specificul demersului educativ reprezintă o importantă sarcină a cadrului didactic (Kopershoe, H. Canrinus, M. Fokkens-Bruinsma, & H. de Boer, 2020). Este stimulată învăţarea şi dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experienţe şi cunoştinţe, asigură o participare activă, promovează interacţiunea, conducând la o învăţare activă cu rezultate evidente. Contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevilor. Specific metodelor interactive este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente. De aceea învăţătorul şi elevii sunt responsabili de rezultatele muncii în comun (I. Holdevici, 2000).

Dintre startegiile didactice cele mai interactive utilizate la clasă în învăţământul primar, în activitățile ce cuprind și elevi cu cerințe educaționale speciale, amintim (E. Mândru, L. Borbeli, D. Filip, M. Gall, A. Niculae, M. Nemţoc, D. Todoruţ, F. Topoliceanu 2010):

Braistorming-ul (asaltul de idei) – reprezintă formularea unui număr cât mai mare de idei oricât de fanteziste ar putea părea acestea ca răspuns la o situaţie enunţată, după principiul cantitatea generează calitate.

Reţeaua personajelor – este o metodă grafică de descriere a personajelor şi de argumentare a descrierii. Elevii vor scrie într-un cerc desenat numele personajului. În cercuri satelit scriu cuvinte care caracterizează personajul, iar apoi citate, reformulări;

„Arborele lui Sapiro” -Conflictul în viziunea lui Daniel Sapiro este asociat cu un arbore. Fiecare parte a lui reprezintă o parte componenta a conflictului:

• solul -mediul social în care izbucneşte conflictul (familia, colectivul, şcoala);

• rădăcina -cauzele multiple ale conflictului;

• tulpina -părţile implicate în conflict;

• scorbura -problema clară definită a conflictului;

• florile -emoţiile proprii pozitive şi negative a celor implicaţi în conflict;.

• frunzele -acţiunile concrete a celor implicaţi în conflict;

• fructul -soluţia rezolvării conflictului;

Copacul ideilor – este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi, la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghise ramifică asemeni crengilor unui copac toate cunoştinţele evocate despre o anumită temă. Foaia pe care este desenat
copacul trece de la un membru la altul al grupului şi fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare şi sistematizare a cunoştinţelor;

Diamantul – este o strategie modernă care are la bază împletirea activităţii individuale cu cea de cooperare în grup. Prin aplicarea acestei metode se urmăreşte antrenarea în activitate a fiecărui elev astfel încât să participe la soluţionarea sarcinilor de lucru date. Este o metodă care stimulează interacţiunea între elevi, dezvoltă abilităţile de comunicare şi gândirea critică a acestora. Metoda se poate utiliza cu succes la orele de educaţie civică, limba română, istorie, s.a.

Ciorchinele – se poate utiliza mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învăţate anterior, sau în etapa de evocare, elevii fiind puşi în situaţia de a stabilii conexiuni între elementele studiate, de a se implica activ în procesul de gândire. În centru se notează conceptul de referinţă, apoi se trasează sateliţii cu conceptele conexe şi de la fiecare ideile derivate. Realizarea ciorchinelui presupune comparaţii, raţionamente, clasificări, ierarhizări. Ca aplicație practică, această metodă se poate folosi la toate obiectele de studiu din ciclul primar;

Metoda cadranelor – este metoda prin care se rezumă sau se sintetizează conţinutul unei lecţii. Urmăreşte implicarea elevilor în realizarea unei înţelegeri cât mai adecvate a unui conţinut

informaţional. Se împarte spaţiul de lucru în patru cadrane şi în fiecare se propune câte o sarcină de lucru;

Explozia stelară – metodă de dezvoltare a creativităţii, asemănătoare braistorming-ului. Scopul este de a obţine cât mai multe conexiuni între concepte. Se scrie problema a cărei soluţie trebuie descoperită, apoi se formulează cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Întrebările trebuie să înceapă cu "de ce?", "cum?", "când?", "cine?", "unde?";

Diagrama Venn-Euler – presupune compararea de către elevi a două elemente: idei concepte, evenimente, obiecte. Sunt evidenţiate atât elementele comune, cât şi cele care le diferenţiază. Se reprezintă sub forma a două cercuri care se intersectează. În primul cerc se notează elementele specifice primului obiect, în al doilea cerc cele ale celuilalt obiect, iar la intersecţia cercurilor, elementele comune. Această metodă este folosită pentru a-i ajuta pe elevi să-şi sistematizeze cunoştinţele, să diferenţieze informaţii asemănătoare. Astfel, cunoştinţele elevilor sunt mai precise şi se păstrează un timp mai îndelungat;

Metoda piramidei sau metoda bulgărelui de zăpadă, este o îmbinare armonioasă între activitatea individuală şi cea a grupurilor de elevi. Are rol de a încorpora activitatea fiecărui elev într-un demers amplu menit să rezolve o problemă complexă. Această metodă presupune organizarea unei activităţi structurate: individuală, perechi, grupuri de elevi, întreaga clasă.

Metoda R. A. I. - are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor elevilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce tocmai au învăţat. Denumirea provine de la iniţialele cuvintelor *Răspunde –Aruncă –Interoghează* şi se desfăşoară astfel: la sfârşitul unei lecţii, profesorul, împreună cu elevii săi, investighează rezultatele obţinute în urma predării-învăţării, printr-un joc de aruncare a unui obiect mic şi uşor (minge) de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecţia predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare şi apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască şi răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaşte răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea.

În stimularea motivației pentru învățare este importantă și atitudinea și comportamentul profesorului față de întreaga clasă și față de copiii cu CES (R.K. Fogelgarn, E.A. Burns, R. Lewis, 2021). Este important ca profesorul să empatizeze cu acești copii, să le ofere sprijin necondiționat și să le faciliteze integrarea in colectiv. De modul în care profesorul îi privește depinde și felul în care vor fi percepuți de întreaga clasă. De crearea unui climat favorabil în colectivele de elevi din

care fac și ei parte răspunde profesorul, iar un climat propice poate contribui la dezvoltarea motivației pentru învățare (W. Smets, D. De Neve, K.W. Struyven, 2020).

Reuşita activităţilor în cazul instruirii în interiorul clasei si a elevilor cu CES este dificilă și presupune efort dublu, atât în cazul copiilor cât și al profesorului. Profesorul trebuie să găsească calea de mijloc în care instruirea şi evaluarea să aibă atât caracter integrat, cât şi caracter diferenţiat, adaptat la particularităţile deficienţelor elevilor cu CES, participanţi la procesul educativ.

Bibliografie:

1. Deci, E.L., Vallerand, R.J., Pelletier, L.G., Ryan, R.M. (1991). *Motivation and Education: The Self-Determination Perspective, în Educational psychologist*, 26 (3 & 4), pg. 325-346
2. Elliot, A.J., Dweck, C.S. (2005) *Competence and Motivation. Competence as the Core of Achievement Motivation,* in Elliot, A.J.&Dweck, C.S., Handbook of Competence and Motivation (pg. 3-12), New York: The Guilford Press
3. Fogelgarn, R.K., Burns, E.A., Lewis, R. (2021). *Hinting as a pedagogical strategy to promote prosocial behaviour*. Educational Action Research, 755-771, DOI: 10.1080/09650792.2020.1743333
4. Gherguţ, A. (2001). *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată*, Editura POLIROM, Iaşi
5. Kopershoek, H., Canrinus, E.T., Fokkens-Bruinsma, M. & H. de Boer. (2020). *The relationships between school belonging and students' motivational, social-emotional, behavioural, and academic outcomes in secondary education: a meta-analytic review,* Research Papers in Education, 35:6, 641-680, DOI: 10.1080/02671522.2019.1615116
6. Holdevici, I. (2000). *Gândirea pozitivă. Ghid practic de psihoterapie raţional-emotivă şi cognitiv-comportamentală*, Ed. Știința Tehnică, Bucureşti
7. Henry, L., Reinke, W.L., Herman, K., C., Thompson, A.C. & Lewis, C.G. (2021). *Motivational Interviewing With At-Risk Students (MARS) Mentoring: Addressing the*

Unique Mental Health Needs of Students in Alternative School Placements, School Psychology Review, 50:1, 62-74, DOI: 10.1080/2372966X.2020.1827679

8. Mândru E., Borbeli L., Filip D., Gall M., Niculae A., Nemţoc M., Todoruţ D., Topoliceanu F. (2010). *Strategii didactice interactive*, Ed. Didactica Publishing House, Bucureşti
9. Smets, W., De Neve, D., Struyven, K. (2020). *Responding to students' learning needs: how secondary education teachers learn to implement differentiated instruction*. Educational Action, 1-18, DOI: 10.1080/09650792.2020.1848604

Educaţia outdoor in contextul reformei şcolare

Coşca Aurelia

Şcoala Gimnazială Luceafărul Bucureşti

„Sa nu-i educam pe copiii nostri pentru lumea de azi, aceasta lume nu va mai exista cand ei vor fi mari si nimic nu ne permite sa stim cum va fi lumea lor. Atunci sa-i invatam sa se adapteze.”- Maria Montessori

Educaţia outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaţionali din sistemul de învăţământ formal.. Termenul de educaţie outdoor, poate include educaţia pentru mediu, activităţi recreative, programe de dezvoltare personală şi socială, drumeţii, aventură, etc. Mobilitatea crescanda a populatiei , a tehnicii si a tehnologiei a simbolurilor si informatiei schimba si modifica sensul educatiei. Ca urmare astazi omul isi construieste educatia personala cu totul altfel decat mai demult. Pentru majoritatea indivizilor , educatia este un mod natural si general acceptat de a-si construi identitatea, personalitatea. (Cucoş, C.,2012)

Educaţia outdoor ofera posibilitatea contactului direct cu natura căci urbanizarea masiva a produs un efect nociv asupra mediului si prin faptul ca oamenii nu constientizează impactul pe care acţiunile lor non-ecologice le au asupra mediului . Aşadar educaţia outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor si comportamentelor faţă de mediu.

In ultimile decenii educaţia a dobandit noi conţinuturi , acoperind o arie largită si noi finalitaţi bazate pe valori democratice si aspiraţii moderne ale indivizilor , corelate cu inovaţia si reforma din invăţământ . Astfel rolul şcolii a devenit mult mai complex , indepărtându-se de esenţa lui primară , formală, de transmitere de cunoştinţe si orientâdu-se spre formarea de atitudini si comportamente , spre dezvoltarea de capacităţi (Manual de educaţie outdoor, 2012).

Curriculumul pentru invăţământul preşcolar si primar prezintă o abordare sistemică, in vederea asigurării continuităţii în interiorul aceluiaşi ciclu curricular, interdependenţei dintre disciplinele şcolare , deschiderii spre module de instruire opţionale.

Totodata prezentul curriculum se remarca prin:

-extensie – angrenează copiii , prin experienţe de invăţare, in cat mai multe domenii experienţiale;

-echilibru – asigură abordarea fiecarui domeniu experienţial atăt în relaţie cu celelalte, cat si cu curriculum-ul întreg;

-relevanţa – este adecvat atât nevoilor prezente cât si celor de perspectivă ale copiilor preşcolari si primari;

-diferenţiere – permite dezvoltarea si manifestarea unor caracteristici individuale , chiar la copiii de aceeaşi vârstă;

-progresie si continuitate – permite trecerea optimă de la un nivel de studiu la altul , sau de la o institutie de invăţământ la alta. (Metodica activ. Instructiv- educative în grădiniţa de copii,2009).

Structural directia spre care se indreapta curriculumul actual aduce in atenţia cadrelor didactice urmatoarele componente: finalităţile, conţinuturile, timpul de instruire si sugestii privind strategiile de instruire si de evaluare pe niveluri de vârstă. Dacă până nu demult educatoarea si învăţătoarea conduceau activitatea in stil tradiţional, acum aplicând metode moderne interactive de grup , rolul ei se schimbă.

Ea devine: Partener- care poate modifica „scenariul" activităţii dacă grupa sau clasa o cere; Animator – care iniţiază metode si le explică copiilor , pregăteşte materialele didactice si prezintă scopurile invăţării; Pedagog – care îşi ajută copiii in rezolvarea problemelor, îi motivează să îsi prezinte propriul punct de vedere; Scenograf , actor – care creează scenografia activităţilor; Mediator – care rezolvă potenţialele conflicte ce pot apărea; Consilier – care îşi ajută copiii în rezolvarea problemelor , îi motivează să-şi prezinte propriul punct de vedere.

In ultimile decenii educaţia a dobândit noi conţinuturi , acoperind o arie lărgită şi noi finalităţi bazate pe valori democratice şi aspiraţii moderne ale indivizilor , corelate cu inovaţia si reforma din învăţământ . Astfel rolul şcolii a devenit mult mai complex , îndepărtându-se de esenţa lui primară , formală, de transmitere de cunoştinţe şi orientându-se spre formarea de atitudini si comportamente , spre dezvoltarea de capacităţi. (Cucoș, C-Doxologia,2012)

Așadar obiectivele generale ale educaţiei outdoor sunt:

-Dezvoltarea abilităţilor socio-personale: îmbunătăţirea muncii în echipă, îmbunătăţirea relaţiilor sociale, dezvoltarea competenţelor de conducere, etc.

-Dezvoltarea abilităţilor de management: organizare, coordonare, evaluare.

-Oferirea unui cadru stimulativ de învăţare.

-Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcţie de problema identificată – permite escaladarea unor nivele inalte de imaginație în vederea obţinerii rezultatelor propuse.

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic (cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase

numeroase. În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește exerienţial-Înveți cu creierul, mâinile și inima! Întregul proces educativ are în centrul său copilul cu nevoile, trebuinţele lui şi în consecinţă se adresează fiecărui copil din grădiniţă, şcoală. Centrarea procesului educaţional asupra copilului presupune preocuparea permanentă a educatorilor pentru cunoaşterea copilului ca individualitate şi adaptarea programelor de formare la profilul individual al subiectului supus educaţiei. Fiecare copil reprezintă o provocare pentru educatoare , de a găsi soluţii , de a răspunde nevoilor afective, de cunoaştere, de acţiune şi de afirmare a individualităţii.

In acord cu cele afirmate mai sus prezentul curriculum prefigurează mari tendinţe de schimbare:

-Diversificarea strategiilor de predare- invăţare – evaluare cu accent deosebit pe metodele activ – participative , care incurajează plasarea copilului în situaţia de a explora şi de a deveni independent.

- Activităţile de învăţare sunt activităţi pe domenii experienţiale (care pot fi activităţi integrate sau pe discipline) jocuri şi activităţi alese şi activităţi de dezvoltare personală. Activităţile pe domenii experienţiale integrate sau pe discipline se desfăşoară cu copiii în cadrul unor proiecte planificate în funcţie de temele mari precum şi de nivelul de vârstă şi de nevoile şi interesele copiilor.

-Jocul reprezinta forma fundamentală de activitate în copilaria timpurie. Jocurile şi activităţile alese trebuie să stimuleze copilul , să-l ajute să se orienteze , să-l invite la acţiune. Astfel se poate concepe şi organiza mediul educaţional pe centre , ţinând cont de spaţiu, materialele disponibile şi de nivelul de vârstă al copiilor.

-Evaluarea trebuie să urmărească copilul în raport cu el insuşi şi mai puţin raportarea la norme de grup. Evaluarea se va realiza într-o modalitate care a încurajat dezvoltarea şi progresul, a stimulat şi motivat învăţarea. Pentru aceasta se vor folosi tehnici şi metode diversificate.

Mediul educaţional trebuie să permită dezvoltarea liberă a copilului şi să pună în evidenţă dimensiunea interculturală şi pe cea a incluziunii sociale. Rolul familiei în aplicarea prezentului curriculum si in educatia outdoor trebuie să fie acela de partener (Ionescu, M. , Radu,2001).

Orice schimbare în educaţie si orice activitati deosebite desfășurate pune în discuţie implicarea părinţilor în activitatea din grădiniţă, şcoală. O școală prietenoasă cu părinţii trece dincolo de legăturile formale şi oarecum firești cu familiile copiilor şi dezvoltă adevarate parteneriate active folosind o gama largă şi variată de modalităţi. Părinţii trebuie să cunoască şi să participe în mod activ la educaţia copiilor lor desfăşurată în mediul educaţional.

Perspectiva educației outdoor în relaţia cu celelalte forme ale educației ete cuprinzătoare căci ea se pliază cel mai bine cu educația non-formală, întrucât ca şi aceasta, educația outdoor se

bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experienţa participanţilor.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii) (Revista Înv. Preşcolar şi primar , nr. 1-2 /2013). Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întreagă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natura, psihica, social, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor " scoate la aer " cele 3 forme de educație, le rivigorează, le adaugă prospețime si își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (în speță dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională) (www.didactic.ro).

Educația outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, instructori, formatori, într-un mediu natural/sălbatic, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne sărăcită dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga dinafara perimetrului ei. O școală inovativă va prelua și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1.Cucoș, C-Doxologia, decembrie 2012

2.Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001

3.Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

4.Metodica activ. Instructiv- educative în grădiniţa de copii –Edit. „GH.CARTU ALEXANDRU"/ 2009

5.Revista Înv. Preşcolar şi primar , nr. 1-2 /2013

6.www.didactic.ro

ROLUL EDUCAŢIEI ÎN SOCIETATEA CUNOAŞTERII

Prof. Coşeru Ana Vasilica
Școala Gimnazială “G.E. Palade” Buzau

Educaţia pentru societatea cunoaşterii reprezintă forma actuală a educaţiei intelectuale, răspunsul educaţiei la provocările societăţii cunoaşterii.O societate în care cunoaşterea are rolul determinant, dar nu este cunoaştere în sine ci pentru sine şi pentru societate, în care cunoaşterea este orientată valoric, este societatea cunoasterii.

Şcoala trebuie să devină o instituţie formativă, în care sa primeze nevoile copilului şi nu structuri rigide, la care acesta ar trebui să se adapteze.

Societatea cunoaşterii asigură bazele unei viitoare societăţi a conştiinţei, a adevărului, moralităţii, creativităţii şi spiritului.

Trecerea de la cunoaşterea ca un ansamblu de cunoştinţe, informaţii, date, la cunoaştere ca un ansamblu de competenţe „a şti să faci/ să acţionezi” determină o mutare de accent în educaţie, de la învăţarea prin experienţă/ prin practică, de la transmiterea şi memorarea de informaţii, la formarea de abilităţi, capacităţi, competenţe. Accesul la cunoastere este un aspect esential al unei societăţi a cunoasterii.

Cadrele didactice si formatorii sunt actori-cheie în orice strategie ce are în vedere stimularea şi dezvoltarea unei societăţi si economii.Având în vedere rolul cadrelor didactice în societatea cunoaşterii, se impune sprijinirea corespunzatoare a acestora, definirea competentelor,incluzând aici competente metodologice, competenţe de comunicare şi relaţionare, competenţe de evaluare a elevilor, competenţe psiho-sociale, competenţe tehnice şi tehnologice precum şi competenţe de management al carierei.Apare nevoia formării unor indivizi capabili, în primul rând, să analizeze situaţiile concrete, noi, şi să răspundă adecvat utilizând capacităţi de gândire logică, de rezolvare de probleme, de gândire critică, de gândire divergentă etc. Trebuie formate deprinderi de învăţare continuă, capacităţi de adaptare la noile situaţii.

Rolul profesorului este de a crea situaţii de învăţare în cadrul cărora elevul îşi conştientizează demersurile de învăţare, rezultatele, neajunsurile şi îşi perfecţionează continuu activităţile de învăţare; aceste abilităţi se educă, se învaţă, se exersează încă din primii ani de şcoală.

Învăţământul modern este centrat pe capacităţi şi competenţe; nu trebuie să abuzăm de memorie, dar trebuie să cerem o memorizare de tip logic. Scopul educaţiei este dezvoltarea fiecărui individ pentru a-şi putea valorifica potenţialul propriu.

Şcoala trebuie să formeze competenţe, nu doar să transmită informaţii. Aşa cum nu poţi stabili un traseu până nu defineşti clar punctul unde trebuie să ajungi, tot la fel nu poţi stabili un curriculum, fără să stabileşti clar competenţele care trebuie formate şi dezvoltate: competenţe de comunicare în limba maternă şi în una sau două limbi de circulaţie internaţională; competenţe fundamentale de matematică, ştiinţe şi tehnologie; competenţe digitale (de utilizare a tehnologiei informaţiei pentru cunoaştere şi rezolvarea de probleme); competenţe axiologice sau de valorizare (necesare pentru participarea activă şi responsabilă la viaţa socială); competenţe pentru managementul vieţii personale şi al evoluţiei în carieră; competenţe antreprenoriale; competenţe de expresie culturală; competenţe de a învăţa pe tot parcursul vieţii.

Curriculumul va fi derivat din aceste competenţe, manualele vor fi evaluate în funcţie de capacitatea lor de a promova aceste competenţe, profesorii vor preda în funcţie de măsura în care le dezvoltă, iar elevii în funcţie de măsura în care au dobândit competenţele menţionate la niveluri specifice pentru fiecare ciclu de studiu.

Învăţământul centrat pe elev trebuie să devină realitate, şi nu doar un concept frumos formulat. Aşadar, sculptorul reprezintă tipul tradiţional al profesorului, care vede elevul ca o structură omogenă, ce trebuie adaptată şi modelată conform realităţilor societăţii, respectiv unor principii care nu ţin seama şi de nevoile particulare ale elevilor. În schimb, grădinarul, profesorul modern, vede elevul drept o entitate cu identitate şi proces propriu şi unic de evoluţie, care necesită foarte mulţi factori, pentru ca această evoluţie să fie una benefică şi să ducă la dezvoltarea elevului ca individualitate şi nuneapărat ca un alt membru al unei mulţimi predefinite.

Drept urmare, pentru ca elevul să se dezvolte armonios, profesorul trebuie să ia în calcul o varietate de factori, pornind de la vârstă, abilităţi intelectuale, mediu familial, etnie, mediu social din care provine,înzestrarea sau nu cu nevoi speciale de învăţare. Identificarea tuturor acestor particularităţi presupune o cunoaştere temeinică a elevilor cu care profesorul colaborează pentru a atinge multiple obiective, dintre care cel mai important trebuie să fie dezvoltarea armonioasă a copilului, atât din punct de vedere intelectual, cât şi din punct de vedere moral.„Solul” de care copilul are nevoie pentru a-şi atinge maturitatea, dezvoltarea sa armonioasă, trebuie totodată identificat şi schimbat înfuncţie de nevoile copilului. Acest lucru

înseamnă că, dacă până acum, şcoala se baza exclusiv pe ideea de omogenitate, este cazul ca, înainte de a ne proiecta activităţile şi a ne propune anumite standarde, să ne bazăm pe anumite principii esenţiale.Primul dintre aceste principii este acela al adaptabilităţii la nevoile elevilor noştri;nu toate clasele sunt la fel, nu toţi elevii sunt la fel, drept urmare, nu toate orele vor avea aceeaşi structură şi nu toţi elevii vor atinge aceleaşi obiective.

Foarte important este faptul că nu toţi elevii au acelaşi ritm de învăţare, respectiv acelaşi interes faţă de materia predată astfel că profesorul trebuie să identifice toate aceste nevoi şi să încerce să-şi adapteze strategiile astfel încât să acopere cât mai mult aceste nevoi. Transformarea şcolii într-un mediu în care elevul se simte important şi este încurajat în permanenţă pot transforma insuccesul şcolar într-un fenomen izolat, şi nu unul de masă.

Un alt principiu este cel al flexibilităţii prin care profesorul să poată alege anumite conţinuturi sau anumite tehnici în funcţie de nevoile copiilor. Al treilea principiu este acela al colaborării, învăţare ar trebui ar trebui văzută ca o colaborare între doi parteneri, profesorul şi elevul, din care, ambele părţi au de câştigat. În consecinţă, dacă înainte elevul era văzut ca o structură omogenă ce trebuia să primească şi să reţină informaţii, adaptându-se în acelaşi timp unui cadru rigid ce-i îngrădea atât dezvoltarea, cât şi exprimarea creativităţii şi personalităţii sale, în momentul de faţă, Şcoala vizează din ce în ce mai mult identificarea acestor particularităţi şi cultivarea lor, tocmai pentru ca elevul să nu fie doar o persoană ce se va pierde într-o mulţime, ci o voce unică, puternică, capabilă să-şi croiască un drum unic şi de succes în viaţă, fără a se baza prea mult pe ajutorul altora şi fără a fi înfrânt de eventualele eşecuri care pot apărea în viaţă.

Într-o societate a educaţiei permanente ar trebui să domine eficienţa, calitatea dar şi conduita morală. Pentru aceasta ar trebui reconsiderat statutul ştiinţelor socio-umane pe care se sprijină civilizaţia şi cultura. Imperativele educaţiei viitoare, din perspectiva noului curriculum, sunt bine conturate, cu proiecte generoase de ameliorare şi armonizare a sistemului de învăţământ cu deziderateleşocietăţii noastre.

BIBLIOGRAFIE

1.Dictionar de pedagogie, red. Viorel Nicolescu, Editura Didactică și Pedagogică,București, 1979.

2. Văideanu, G., UNESCO – 50, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996

EDUCATION-THE INFINITE GAME

Prof. Cosovanu Natalia

Școala Gimnazială BOGDAN VODĂ Rădăuți

We can't choose the game. We can't choose the rules. We can only choose how we play. Any leader who wants to adopt an infinite mindset must follow these five essential practices.

Simon Sinek, The Infinite Game

Most teachers, students, parents and significant parties involved in the educational process nowadays focus on the immediate outcomes of the teaching system: reaching the targets set in the curriculum, passing exams, accompanying students with minimum assistance until they reach graduation. Well, according to Simon Sinek, the bestselling author of numerous leadership books, we should all be looking a lot further ahead.

Simon Sinek's *The Infinite Game* shares a new perspective on the world of leading systems such as businesses primarily, but a lot of the concepts he dwells on can be wonderfully applied to the field of education. The book explores leadership choices, and provides guidelines to implement an "infinite game" plan. Finite mindsets focus on winning, which in education would mean exam results and nothing else. Infinite mindsets, however, develop a more significant cause than ourselves. Collaborating with others, around a shared purpose, builds a better resourced, and more caring world, which should be the ultimate focus of education itself.

Sinek wrote *The Infinite Game* in 2019, as part of his own infinite game. His previous books, *Start with Why*, and *Leaders Eat Last*, lay the foundation for this, and his inspiration came from a book called *Finite and Infinite Games*. The author of *Finite and Infinite Games*, James Carse, explains how finite-minded leaders play to win, whereas infinite-minded leaders play to keep playing, ultimately for the good of the game. Building from this, Sinek evaluates finite and infinite leadership within different institutions, and he illustrates how remarkably different the results of each mindset can be.

As the players in the game of life, this is a crucial choice that we all have to make: to adopt a finite or infinite mindset. Whether in business, politics, academics, or parenting, we all need to realize that an infinite or finite mindset will impact others, long after we're gone.

A finite mindset is easy to understand and follow by anyone. It is just like opening up any board game and reading the pamphlet containing the rules. For instance, if you play chess,

Monopoly or Catan, there's a clear set of rules, and the aim is to come first. In the world of sports, the aim is to beat opponents, cross the finish line, get the highest score, or beat the clock. In education it means passing exams with flying colours or graduating with high honours. These are finite games, and they're centered around the self, competition, and our innate need to win.

Nevertheless, in education, business, careers, politics, and parenting, there's no such thing as an end-game winner. A truly successful system is one where a succession of leaders play the infinite game, building something sustainable, that will contribute to the welfare of its staff and customers (or teachers and students), and benefit future generations.

Finite and Infinite Mindset Leaders

There's a fundamental difference between a finite-mindset leader, and an infinite-mindset leader. Adopting an infinite mindset, requires conscious choice and assertive action, which isn't always easy. Choosing to lead with an infinite mindset, is like deciding to get into better shape, and consistency beats intensity. If we decide to focus on our health, we need to make certain long-term lifestyle choices, and prioritize things such as diet, sleep, and exercise. Similarly, if a business leader wants an organization to have long-term health, he or she will have to do five things - and importantly - do them all.

The scaffold which Simon Sinek designs to support an infinite mindset includes five examples of healthy practices:

1. advancing a Just Cause.

2. building trusting teams.

3. studying your worthy rival.

4. preparing for existential flexibility

5. demonstrating the courage to lead.

Number One: Advancing a Just Cause

In order to be happy, we need a sense of purpose or meaning; the education system on a large scale and the schools, particularly, are no different. Shool leaders in Romania, when designing a five-year institutional development plan, have to come up with a mission statement that is relevant within the organization and involves the goals and beliefs of all its employees as well

as its direct and indirect beneficiaries. But do all the participants in the educational process really think of it as a Just Cause? What is a Just Cause, exactly?

The American Declaration of Independence, was very clear about its Just Cause: 'all men are created equal.' This simple five-word Just Cause sets out complex ideals about equality and independence, and has become one of the cornerstones of Western ideology.

When we look at developing a Just Cause, there are a few things that we need to articulate. Firstly, we must stand for something that's inclusive, and exists primarily for the benefit of others. The cause must also be resilient and enduring and the purpose is passed down to the next generation of leaders. In short, a Just Cause is a vision of a compelling future, making people want to be part of building this future, although they may never see it completed.

However, if we have a flawed vision of education, it's easy for schools to play according to a broken set of rules. And if there is a finite leader, everything is considered to be ok, as long as the students' results are appropriate. The next headmaster or the next generation can fix whatever else is not working. On the other hand, leaders who play the infinite game, can see beyond exam results, and are accountable to their purpose and staff. An example of an infinite mindset was conveyed by the CEO of an outdoor clothing company , who said, 'we plan to be here in the next one hundred years, so we think about long-term results.'

So, when it comes to leading schools, whatever our mission statement is, we need to focus on our Just Cause, and have a keen sense of vision.

Number Two: Building Trusting Teams

You can't build on a vision without a strong and trusting team. One of the fundamental aspects of being a leader is looking after employees. This should be at the core of any organization, because if employees aspire to a company's Just Cause, and feel as if they're part of the team, they will want to do the right thing.

Who would expect a group of hardy employees on an oil rig, to be willing to sit in a circle and talk about emotions? What possible benefit could there be? Shell Oil Company knew that safety is a significant issue on the rigs. Hence, they developed a group process, that encouraged staff to shift from transactional and superficial communication, to interaction leading to deeper trust and more vulnerability. This allowed them to ask for help, and to be able to admit to mistakes.

In a school, a good network of internal communication is crucial, whatever the weaknesses and sore points discovered within the organization may be. Teachers must feel safe to come forward and ask for help from their peers or the headmaster whenever they consider it to be necessary. More importantly, the institutional mindset has to be one in which both students and teachers have the courage to admit to their mistakes and imperfections without being considered failures inside the system. Trusting teams will always find acceptable solutions together, rather than pointing out and sanctioning individuals.

There is a wide range of activities to boost creating trust inside a school. With the advent of such concepts as promoting well being in educational environments, many organizations have already taken steps in ensuring both their teachers' and their students' professional and personal development by providing courses, starting projects or setting up team building activities.

Number Three: Studying the Worthy Rival

Sun Tzu once said, 'if you know the enemy and yourself, you need not fear the result of a hundred battles. If you know yourself but not your enemy, for every victory gained you will also suffer a defeat. If you know neither your enemy nor yourself, you will succumb in every battle.'

Opponents or competitors are not necessarily enemies, but in the infinite game, you need to be acutely aware of who your opponents are. The truth is that all games have rivals, so the infinite game requires us to study the worthy rival. The focus on the notion of what constitutes a worthy rival is important here.

The suggestion here, is that instead of seeing the opposition as a competitor, we should regard them as worthy rivals, who could help us to improve and up our game. As an opponent they may do some things as well as us, some things better, and some things not as well. Considering one's worthy rival, allows us to gain insight into how we can improve and strengthen our weak areas. Furthermore, they remind us to be humble and agile, because they show us that there's room for all of us in the game, and ultimately, sport benefits when there are more people playing.

In schools and teaching communities, there is always someone who can be considered a worthy rival: a colleague teaching the same subject, the head teacher of some department or anyone involved in the teaching process with whom there is a competition of some kind. Studying the worthy rival's techniques and steps in achieving success is a way of comparing and contrasting

our own strategies, which can give us more insight into our own strengths and weaknesses. Also, being in a constant competition is beneficial to our professional development, as it forces us to keep updated and use our best resources to reach or keep the level where we think the worthy rival already is. Without looking around and being aware of what is happening in our field of expertise, we risk getting stuck into a convenient mindset which may become irrelevant in the everchanging world of education.

Number Four: Prepare for Existential Flexibility

Existential flexibility shows that an infinite player is disruptive, and is able to change course significantly in the pursuit of a Just Cause. Infinite leaders flex - and this practice is neither reactive nor defensive - and then they inspire others to join the trusted team. It's an existential flex because of the huge uncertainty, as well as the threat of possible failure. However, the team looks beyond the industry's confines, and envisions what it could provide to a broader community.

What does existential fexibility mean when we talk about education? Lots of teacher development sites boast innovation and place their focus on the use of modern techniques, but are they really looking into the future? Just a few years ago, mobile phones were considered a national threat to the education system. Then, when the Covid 19 pandemic broke out, they suddenly became the stars of the day. Technology helped to get through incredibly difficult times and it was by using their phones that most students could keep up to date with their lessons.

The most recent blame on technology is the use of ChatGPT, which, according to many teachers, may mean the end of homework and studying in the traditional sense. What if, instead of rushing to defame technology which makes student life easier, we tried to understand what draws the students towards finding an easy way out? Is there maybe something wrong with the way homework and studying are set and regarded in the first place?

Is it so wrong to assume that technology will eventually take over education as it has done to so many other fields and that AI will become part of the educational process? How existentially flexible do we need to be to take the ultimate technological plunge? If our Just Cause is providing education that will actually matter in the future, we may as well forget about teaching handwriting, memorising lesson chunks or anything that will be either irrelevant or better done by a computer a few years from now.

Number Five: The Courage to Lead

It takes extreme bravery to keep holding onto a Just Cause. Holding onto ideas that may seem idealistic, and are very often audacious, means you have to take a risk. Very often a leader's job is at stake, and taking risks for an unknown future, and seeing a world beyond what's prescribed by societal or capitalist norms, takes extraordinary vision.

In the case of school leaders, more often than not, the curricular norms are an excuse for keeping things unchanged and unchallenged. The everchanging laws and procedures have become a dark labyrinth, with contradictory solutions and easily misinterpreted approaches. The society and the indirect beneficiaries may not be of much help, particularly when change and innovation are involved. Consequently, it takes a lot of courage for the leader to rise above a chaotic system and find reason, while staying on course the Just Cause.

Conclusions

Society relies on leaders to play the infinite game. If leaders aspire to a Just Cause, and share this with their teams, sustainable companies can be built that create a better world.

There are three crucial aspects of the infinite Game. These are, to advance a purpose, to protect people, and finally to generate a profit. Sinek argues that: 'The responsibility of business is to use its will and resources, to advance a cause greater than itself, protect the people and places in which it operates, and generate more resources, so that it can continue doing all these things for as long as possible.'

Education works the same way. Having a just mission and a clear vision of the future, trustworthy human resouces, flexibility and courage from the leaders, a school is on its way to permanence.

Bibliografie

Simon Sinek, *The Infinite Game*, Penguin Putnam Inc, 2020

https://briefer.com/books/infinite-game

https://simonsinek.com/books/the-infinite-game/

https://idevelopcourses.com/course/team-leading/

LIMBILE STRĂINE ȘI IMPORTANȚA LOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

PROF. CIOLOȘ ADINA IONELA,
PROF. COSTA ADINA MARIA
LICEUL VOCAȚIONAL PEDAGOGIC ”NICOLAE BOLCAȘ”BEIUȘ

Învățarea limbilor străine e privită ca un *must* pentru copiii secolului XXI și nimeni nu îi mai pune la îndoială utilitatea. Însă te-ai gândit vreodată că, pe lângă atingerea unui grad de fluență în comunicare, procesul de învățare a limbilor străine mai aduce și alte (nenumărate) beneficii? Să vedem care ar fi ele.

Învățarea limbilor străine crește performanțele academice, un beneficiu major pentru orice copil

Și nu e vorba doar de notele obținute la acea limbă străină, la școală. E vorba de capacitatea de a învăța în general. Studiul unei limbi străine exersează atât memoria (deoarece copilul trebuie să rețină lexic nou), cât și capacitatea de concentrare (pentru a înțelege ce se spune / ce scrie, în condițiile în care nu cunosc absolut toți termenii), atenția și… logica.

Asemenea muzicii, și învățarea unei limbi străine are oarecum legătură cu matematica. Pentru a înțelege gramatica, sintaxa – adică sistemele sale de funcționare mai presus de cuvinte – e necesar să observi și să respecți niște pattern-uri. Ca să dau un exemplu simplu, pentru a forma comparativul (mai mare, mai frumos), e necesar ca cel mic să observe și să pună în practică regula: dacă un cuvânt are 1 silabă, se adaugă -er (smaller than – mai mic decât), dacă are două sau mai multe silabe trebuie să adauge more înainte (more interesting).

Mulţi specialişti au punctat importanţa primilor paşi în învăţarea unei limbi străine. În acest stadiu de început al învăţării, elevul are o mare disponibilitate pentru achiziţii lingvistice şi, de aceea, deprinderile de comunicare, de vorbire corectă sunt cel mai uşor de format.
Însă dezvoltarea competențelor de comunicare într-o limbă modernă pornind de la vârsta de 6 ani este o provocare, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi.

Predarea limbilor străine în școli este obligatorie în multe țări ale lumii, pentru că autoritățile naționale au dorit să crească nivelul abilităților lingvistice și înțelegerea interculturală. În majoritatea țărilor europene, se dorește ca elevii să înceapă studiul limbilor străine încă de la vârsta de 9 ani.

Unul dintre cele mai importante scopuri ale educației în limba engleză pentru elevii de școala primară este dezvoltarea lor, deci a resurselor umane, ce pot juca un rol deosebit în societate în viitor. În prezent, există o creștere a cererii de resurse umane globale ce vorbesc fluent limba engleză. Prin urmare, copiii care vor învăța limba engleză de la vârstă fragedă, când își pot asuma cuvintele și expresiile, sau din școala primară, vor deveni adulți care vor putea juca un rol activ în lume.

Predarea limbilor străine din școala primară este foarte importantă. Asimilarea a cel puțin două limbi străine reprezintă un avantaj incomparabil pentru un copil. Iată care sunt câteva dintre beneficiile predării limbii engleze la o vârstă fragedă, sau în scoala primară:

Este o mare oportunitate pentru copii să învețe limbi străine de mici, fie pentru cariera lor școlară, fie pentru viața lor profesională viitoare

Limbile străile le oferă copiilor o deschidere culturală, le lărgește orizontul către alte țări, ceea ce este foarte important pentru îmbogățirea cunoștințelor individuale

Predarea limbilor străine le dezvoltă copiilor capacitățile intelectuale

Curriculumul elaborat și implementat începând cu anul 2013 prevede studierea unei limbi moderne, ca disciplină obligatorie, începând cu Clasa pregătitoare. Această disciplină are prevăzută o oră pe săptămână în Clasa pregătitoare, Clasa I și a II-a, și două ore de studiu pe săptămână din clasa a III-a. Pe baza programelor școlare, au fost elaborate noi manuale pentru clasele I, a II-a și a III-a, care sunt însoțite de CD-uri pentru familiarizarea elevilor cu materialul audio autentic.

Dezvoltarea ontogenetică recomandă vârsta şcolară mică drept cea mai propice învăţării limbajului şi formării deprinderii de exprimare orală în limba maternă, dar şi într-o limbă străină. Învăţarea unei limbi moderne în ciclul primar urmăreşte dezvoltarea capacităţii de receptare şi exprimare orală a copiilor precum şi formarea competenţei de comunicare. Indiferent de metodele şi procedeele folosite, în clasa pregătitoare și clasa I, învăţarea unei limbi străine se realizează prin elemente de joc, exerciţii practice de ascultare şi repetare după model .

Prima etapă este ascultarea de către elevi pentru a se obişnui cu intonaţia, accentul şi sunetele specifice limbii străine. Ascultarea este modul în care începem să învăţăm limba, este chiar temelia pentru studiul limbii. În acest caz se recomandă efectuarea unor exerciţii de ascultare care cuprind: învăţarea semnificaţiei cuvintelor comparând cuvintele cu imagini,

acţiuni şi gesturi, învăţarea unor cuvinte în categorii cum ar fi: alimente, jucării, fructe, legume, animale, obiectele școlarului, familia; deducerea înţelesului unei propoziţii prin completare cu cuvinte care lipsesc sau prin executarea unor mişcări; învăţarea unor cuvinte care indică locul prin plasarea obiectelor “în”, “pe”,”sub”,”peste”alte obiecte; învăţarea ascultării mesajelor prin selectarea propoziţiilor care indică direcţia; oferirea unei reacţii adecvate la un mesaj rostit clar; recunoașterea denumirilor unor obiecte într-un mesaj rostit de profesor. În acest sens, de un real ajutor sunt CD-urile care însoțesc manualele de limbi moderne și care conțin exerciții de ascultare, de alegere a cuvântului rostit, de potrivire a cuvântului audiat cu imaginea, cântece și poezii pentru fiecare lecție.

Alte beneficii ale învățării limbilor străine în învățământul primar:

- Hrănește creierul
- Crește nivelul de empatie
- Crește setea de cunoaștere
- Sprijină gândirea abstractă
- Dezvoltă funcțiile cognitive
- Crește atenția la detalii

BIBLIOGRAFIE:

1. Lucia Șchiopu, ” EFICIENTIZAREA PREDĂRII LIMBII ENGLEZE PRIN ÎNVĂŢAREA PERSONALIZATĂ”, Universitatea pedagogică de stat „Ion Creangă” din Chişinău, 2008
2. Adriana Vizental ”METODICA PREDĂRII LIMBII ENGLEZE” Collegium Poliron, 2008

Copiii cu cerințe educaționale speciale, între minoritate și majoritate!

Prof.Costache Ioana Corina

Liceul tehnologic „Dimitrie Bolintineanu”

Multe persoane se întreabă ce înseamnă CES – cerințele educaționale speciale. Cerințele educaționale speciale sunt acele cerințe care derivă din nevoile speciale ale unor persoane, generate de existența unor disfuncții la nivel intelectual, senzorial, fizic, psiho-afectiv, socio-economic, cultural (MECTS – Ordinul 5574/ 2011).

Astfel, putem considera că se încadrează în categoria CES: copiii cu dificultăţi motorii, sindrom Down, dificultăţi de vorbire, tulburări de comportament, autism, deficit de atenţie şi hiperactivitate (ADHD), dar şi cei care trec, pur şi simplu, printr-o perioadă mai grea (abandon familial, abuzuri, tulburări psiho-emoționale care dizabilitează formarea normală a personalității copilului).

Conform Ordinului MECTS 5574/ 2011, articolul 6, „Pentru integrarea eficientă a persoanelor cu CES este necesară crearea unor servicii de sprijin specializate în asistenţa psihopedagogică de care să beneficieze copiii/elevii/tinerii integraţi, precum şi a unor servicii de consultanţă pentru cadrele didactice din şcoala incluzivă, ceilalţi elevi, familie şi comunitate.”

Școala incluzivă trebuie să răspundă nevoilor comunității și să asigure o participare egală a tuturor elevilor. Incluziunea presupune că fiecare individ contează și cu toții avem nevoie de mai multă răbdare și toleranță față de cei care sunt diferiți. Într-o astfel de unitate de învățământ, se asigură o educație pentru toți copiii si se caută mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare. Copiii din aceste unități de învățământ beneficiază de toate drepturile si serviciile sociale și educaționale conform principiului „resursa urmează copilul”.

Integrarea școlară este proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar, de desfășurare cu succes a activităţilor școlare.

Copilul cu CES are nevoie de condiţii de învăţare care să stimuleze şi să sprijine dezvoltarea sa, un curriculum adaptat şi individualizat. Adaptarea curriculumului la clasă pentru predarea, învăţarea, evaluarea diferenţiată se poate realiza prin:

- adaptarea conţinuturilor cantitativ şi calitativ, la potenţialul de învăţare al elevului;

- adaptarea proceselor didactice (metode utilizate, material didactic, timp de lucru alocat) nivelul de sprijin acordat elevului;

- adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;

- adaptarea procesului de evaluare (diverse proiecte şi produse scrise, orale, vizuale ale muncii elevilor)

Deseori, este nevoie de programe individualizate de intervenţie pentru integrarea şcolară şi socială a copiilor cu CES.

Drept model am sa prezint un plan de inerventie personalizat creat pentru un copil bolnav de retardare mentala usoara care are si o situatie familiala aparte acesta fiind luat in plasament.

Program de interventie personalizat (PIP)

I. **DATE PERSONALE:**

NUMELE ELEVULUI:M.L.C

CLASA: a IX A Pe ,invatamant liceal profesional

DATA NAŞTERII: 05.05.2014

TIPUL DE HANDICAP: neuropsihica: retardare mentala usoara QI-67;perturbare a activitatii si a atentiei

II. **ECHIPA DE LUCRU**: profesor de matematica;
diriginte:
profesor consilier
mama elevului

Obs: **Întocmirea şi realizarea PIP-ului, se bazează şi pe colaborarea permanentă cu familia/ AMP/ instituţiile de ocrotire a copilului.**

III. **Tipul de program propus:** PIP

IV. **Perioada de implementare a programului:20 septembrie 2020- iunie 2021**

V. **Nivelul de debut la evaluarea iniţiala**

In urma aplicarii testului initial s-a constatat ca elevul recunoaste o parte din operatiile matematice;rezolvarea de ecuatii simple;rezolvarea unor exercitii cu un grad scazut de dificultate,are dificultati in intelegerea cerintei unei probleme.Pronunţă greu anumite cuvinte , se exprimă folosind un vocabular limitat , scrie cu dificultate , scrisul greu lizibil.

VI. **OBIECTIVE GENERALE**

-pe termen lung (an şcolar)

-aplicarea unor formule matematice
-recunoasterea radicalilor de ordine diferite;
-folosirea operatiilor cu intervale;
-utilizarea de modalitati diverse de inregistrare a informatiilor;
-exersarea utilizarii unor diverse surse de informare;
-gasirea de solutii la diferite probleme;

-pe termen mediu (semestru)

-stabilirea ordinei pe axa numerelor a numerelor reale

-cunoasterea definitiei predicatului,propozitiei;
-demonstrarea unei tautologii;
-realizarea unui portofoliu cu toate notiunile matematice utilizate in clasa a IX
VII. **Domenii vizate de program: matematica**
VIII. **Tipul evaluarii propuse:** iniţială, formativă şi finală
IX: **Constatari in urma evaluărilor**

Tipul de evaluare	Perioada	Constatări	Măsuri
Evaluare iniţială	Septembrie	-elevul recunoaste operatiile simple; -face calcule simple; -cunoaste ordinea efectuarii operatiilor	-se recomanda realizarea de activitati simple,accesibile,cu un pronuntat caracter practic-aplicativ care sa permita formarea unor capacitati de observare,recunoastere si aplicare a regulilor de calcul in rezolvarea exercitiilor
Evaluare formativă	Pe tot parcursul semestrului I	-se evidentiaza un progres considerabil de la o secventa la alta a instruirii	
Evaluare finală	Ianuarie	-in urma evaluarii rezultatelor obtinute dupa derularea PIP, s-a ajuns la concluzia ca datorita activitatilor simple,accesibile,cu un pronuntat caracter practic-aplicativ,desfasurate in ritm propriu ,eleva a depasit in mare parte dificultatile sale,a dobandit o experienta de invatare superioara celei anterioare,a dobandit priceperi si deprinderi practice.	-se recomanda stimularea pozitiva,intarirea motivatiei si a increderii in propriile forte,precum si reluarea unor anumite activitati in vederea consolidarii achizitiilor dobandite.

X: **Plan de interventie personalizat pe semestrul I si semestrul II**

NR. CRT	CONŢINUTURI SI DETALIERI DE CONTINUT	OBIECTIVE OPERAŢIONALE	PERIOADA	CRITERII MINIMALE DE APRECIERE A PROGRESELOR	PROGRES
1.	Forme de scriere a unui număr real. Operația de adunare și operația de înmulțire. Proprietăți. Puteri cu exponent întreg Ordonarea numerelor reale; aproximări prin	- . Identificarea în limbaj cotidian sau în probleme de matematică a unor noţiuni specifice logicii matematice şi teoriei mulţimilor C.S.2. Reprezentarea adecvată a mulţimilor şi a operaţiilor logice în	IX-X	-stie sa scrie forma unui numar real; Ordoneaza corect un sir de numere; Stie sa reprezinte un interval	-se evidentiaza un progres considerabil de la o secventa la alta a instruirii

	lipsă sau prin adaos Intervale. Operaţii cu intervale de numere reale	scopul identificării unor proprietăţi ale acestora C.S.3. Alegerea şi utilizarea de algoritmi pentru efectuarea unor operaţii cu numere reale, cu mulţimi, cu propoziţii/ predicate C.S.4. Deducerea unor rezultate şi verificarea acestora utilizând inducţia matematică sau alte raţionamente logice C.S.5. Redactarea rezolvării unei probleme, corelând limbajul uzual cu cel al logicii matematice şi al teoriei mulţimilor C.S.6. Transpunerea unei situaţii - problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obţinute şi interpretarea rezultatului			
2.	**Activitate practica**	-aplica in calcule teoria invatata	X	-recunoaste forma unui nr real; Lucreaza cu radicali de acelasi fel; Recunoaste tipurile de intervale	
3.	Elemente de logica matematica	- . Identificarea în limbaj cotidian sau în probleme de matematică a unor noţiuni specifice logicii matematice şi teoriei mulţimilor C.S.2. Reprezentarea adecvată a mulţimilor şi a operaţiilor logice în scopul identificării unor proprietăţi ale acestora C.S.3. Alegerea şi utilizarea de algoritmi pentru efectuarea unor operaţii cu numere reale, cu mulţimi, cu propoziţii/ predicate	X-XI XI-XII I,2021 II-III III-IV IV-V	- invata notiunea de predicat,propozitie,cuantificatori Aplica operatiile logice elementare	

		C.S.4. Deducerea unor rezultate şi verificarea acestora utilizând inducţia matematică sau alte raţionamente logice C.S.5. Redactarea rezolvării unei probleme, corelând limbajul uzual cu cel al logicii matematice şi al teoriei mulţimilor C.S.6. Transpunerea unei situaţii - problemă în limbaj matematic, rezolvarea problemei obţinute şi interpretarea rezultatului	VI		

Adaptarea proceselor didactice

METODE DE INSTRUIRE

Din punctul de vedere al finalităţilor urmărite, metodele sunt definite drept modalităţi practice de acţiune cu ajutorul cărora, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, elevii achiziţionează cunoştinţe, îşi formează priceperi şi deprinderi, capacităţi şi atitudini, personalitatea autonomă şi creativă.

Metode de comunicare orală :

- metode expositive – povestirea , explicaţia, descrierea
- metode interogative – conversaţia euristică
- metode care presupun discuţii şi dezbateri – problematizarea, metodele moderne centrate pe elev(active)

Metode bazate pe contactul cu realitatea - demonstraţia, modelarea, experimentul

Evaluarea periodica : semestrial / anual

Obiective realizate :- Imbunatatirea capacitatii de scris-citit
Imbogatirea vocabularului
Dezvoltarea capacitatii de exprimare orala
Dezvoltarea abilitatilor matematice de calcul si rezolvare de probleme
Dobandirea unor deprinderi de autonomie personala
Imbunatatirea abilitatilor socio-afective in cadrul grupului de elevi si cu adultii

Dificultati intampinate : Mentinerea lentorii ideatorii si a ritmului de executare a sarcinilor
Independenta redusa , rigiditate mintala , anxietate
Autonomie personala deficitara

Metode cu impact pozitiv : recompensarea sociala, lucru pe grupe, intarirea pozitiva , modelarea comportamentala , explicatia , demostratia

negativ: - lucru independent

Revizuirea PIP (in functie de rezultatele evaluarilor)-/ semestrial si la sfarsitul anului scolar

Recomandari particulare : continuarea lucrului diferentiat

Rolul si modul de implicare a parintilor in program

- Tin legatura cu cadrele didactice
- Participa la sedinte de consiliere
- Comunica periodic cu cadrul didactic de sprijin ,

- Ajuta copilul in realizarea sarcinilor
- Contribuie la dezvoltarea autonomiei personale

Bibliografie

Gherguţ, Alois, 2006, Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, Editura Polirom, Iaşi.
Verza, E., & Paun, E. (1998). Educatia integrată a copiilor cu handicap. Unicef.
Popescu, G., & Pleșa, O. (coord). (1998). Handicap, readaptare, integrare. București: Pro Humanitate.
Vrăjmaș, T. (2001). Învăţământul integrat şi/sau incluziv pentru copiii cu cerinţe educative speciale. București: Aramis.

UTILIZAREA LITERATURII PENTRU COPII CA ART-TERAPIE ÎN SCOPUL INTEGRĂRII ȘI EDUCĂRII COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Profesor învățământul preșcolar Daniela Costea
Profesor învățământul preșcolar Axinia Vasilica
Grădinița cu Program Prelungit „Prichindel" Suceava

Literatura pentru copii e una din formele cele mai expresive ce e capabilă să exploreze diversitatea. Copiii sunt de mult timp obișnuiți să întâlnească, în basme și în povestirile fantastice, toate figurile diversității, reprezentate nu doar de aparițiile înfricoșătoare (de exemplu vrăjitoare, balauri, zmei, căpcăuni, lupi), dar și de eroi și eroine care de multe ori sunt ascunși sub forma unor animale sau au diferite diformități (Prichindel, Bestia, Prințul fermecat, Rățușca cea urâtă).

De multe ori însă, printre temele cele mai interesante ce caracterizează literatura pentru copii, sunt tocmai conflictele dintre abilități și dizabilități, dintre forță și slăbiciune, dintre bunătate și răutate.

Când autorul descrie aventurile unui personaj dizabil cu ajutorul metaforelor de identitate acestea sfârșesc prin a influența imaginația copiilor. Acest fapt are o importantă relevanță pedagogică ce nu trebuie subevaluată. Identitatea dizabilului se formează prin felul în care are loc raportul cu ceilalți și cu imaginația lor.

O imaginație trebuie hrănită atât de experiențe concrete, cât și de metafore și reprezentări întâlnite în poveștile cu care intră în contact. Aceasta semnifică că, în construirea propriei identități, dizabilul folosește (uneori e constrâns să folosească), cuvinte, gesturi, tăceri pe care alții, considerați „normali", le folosesc ei înșiși în relația cu dizabilul. Și acele cuvinte, gesturi, acele tăceri nu sunt întâmplătoare, ci sunt acțiuni derivate din antrenarea imaginației, cu ajutorul căreia poate fi eliminată marginalizarea dizabilității, și integrarea și acceptarea unei persoane diverse. O persoană ce devine la final recunoscută ca un personaj complex, ce nu mai este victima prejudecăților.

Basmele, poveștile și povestirile sunt deosebit de utile pentru dezvoltarea imaginației, a capacității de înțelegere a situațiilor de viață, pentru transmiterea unor valori, pentru acceptarea

diversității umane, pentru sporirea încrederii în forțele proprii, toate acestea realizându-se prin identificarea cu protagoniștii care reușesc în ciuda tuturor obstacolelor întâlnite să depășească situațiile critice din viață.

În încercarea de a folosi o poveste în scopul acceptării diversității, atât de copilul dizabil, cât și de ceilalți copii, o alegere bună a acesteia trebuie să țină cont de următoarele criterii:

–să oglindească problema sau aspectul semnificativ din prezentul copilului, astfel încât acesta să se simtă înțeles, să se recunoască în situația din poveste și chiar să spună spontan „Și eu fac la fel! Și mie mi s-a întâmplat la fel!";

–să existe un model, un personaj pozitiv cu care copilul se va putea identifica, astfel încât să realizeze că nu este singurul care se confruntă cu acea situație de viață și să realizeze că dificultățile pot fi depășite cu încredere și curaj,

–să fie pe cât posibil amuzantă, jucăușă, deoarece umorul și spiritul ludic scad tensiunea și îl ajută pe copil să ia distanță față de problema lui, să o vadă din altă perspectivă și să o perceapă ca pe ceva mult mai ușor de abordat decât părea inițial;

–să conțină aspecte educative exprimate ca bunătate și empatie față de dilemele, preocupările, dificultățile personajului și față de perspectiva lui asupra vieții;

–să ofere cât mai multe alternative, posibile soluții de rezolvare, iar pentru realizarea acestei cerințe, se pot selecta mai multe povești care abordează altfel aceeași tematică din alt unghi, care au altă viziune;

–poate conține ilustrații pentru a ajuta copiii să se conecteze prin mai multe simțuri și funcții psihice la mesajul transmis: auditiv și vizual, ca simțuri, precum și emoțional și cognitiv, ca și funcții psihice.

–atunci când povestea este foarte lungă adultul poate face un rezumat pentru a facilita înțelegerea;

–atunci când copilul întrerupe și dorește el să spună povestea după ilustrații, putem face o înțelegere cu el: mai întâi spune copilul și adultul ascultă, apoi se inversează rolurile

–se poate apela la figurine, jucării sau desene făcute de adult și copil împreună pentru ilustrarea poveștii sub formă de teatru de păpuși sau de joc;

–este foarte important să i se dea posibilitatea copilului să caute și alte finaluri la povestea aleasă sau la momentele critice din poveste

–se recomandă poveștile, basmele și povestirile persoanelor de orice vârstă deoarece copilul și adolescentul din noi dăinuie toată viața și poate reprezenta atât sursa de suferință, conflicte,

dificultăți relaționale, nefericire, nesiguranță dacă este un copil rănit, cât și sursa spontaneității, jocului, creativității, bucuriei prezentului dacă este un copil care a primit dragoste și disciplină de la mama și tatăl lui.

Dacă poveștile sunt adaptate în mod particular pentru a ajuta copilul să-și construiască propria viziune a lumii și să își formeze un sistem de valori, trebuie subliniat modul în care literatura pentru copii tratează problema handicapului și a marginalizării în general.

E important să menționăm în primul rând că o caracteristică fundamentală a literaturii pentru copii e aceea de a traversa granița dintre conștient și inconștient, într-o dimensiune în care simbolul are o funcție evidentă.

Reprezentarea simbolică ascunde aspecte ale realității prea crude sau neplăcute, fără a le elimina totuși. Copilul reușește să interpreteze motivele și conținuturile care i-au fost propuse în formă simbolică, descoperind pe rând noi semnificații și analogii cu situațiile conflictuale pe care le întâlnește în viața reală. De aceea, problema dizabilității și diversității, considerată o situație neplăcută, își asumă în povești o funcție simbolică.

Rezumat

Grădinița este mediul cel mai potrivit unde copiii pot învăța ce înseamnă diversitate și incluziune, Aici, liberi de prejudecăți și stereotipuri, sunt deschiși către înțelegerea și acceptarea diversității. Literatura pentru copii este cel mai plăcut mod de a-i învăța pe copii să fie toleranți, empatici, prietenoși, buni la suflet. Cu ajutorul poveștilor ei pot să înțeleagă suferința celor marginalizați, suferință datorată nu diversității lor, ci comportamentului celor din jur. Identificându-se cu personajul principal, ei suferă alături de el și încearcă să găsească soluții de a schimba situația acestuia. Se bucură când povestea are un final fericit și își doresc să folosească comportamentele învățate și în viața reală.

Bibliografie:

1.**Bonchiş, E**., *Studierea imaginii de sine în copilărie şi preadolescenţă,* Editura Imprimeriei de Vest, Oradea, 1977**.**

2.**Wallon**, **H**., *Evoluţia psihologică a copilului*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975

3. **http://www.nou-nascuti.ro/educatie/rolul-povestilor-in-dezvoltarea-copiilor.html**

4.**http://www.gradinite.com/site/Articole/detalii/1067-care-este-rolul-psihologic-al-povestilor--psihologie.html**

5. **http://www.copilul.ro/copii-3-6-ani/activitati-educative/Povestile-si-rolul-lor-in-educatia-copilului-a7234.htm**

CONTRIBUŢII LA OPTIMIZAREA PREDĂRII-ÎNVĂŢĂRII-EVALUĂRII BIOLOGIEI ÎN GIMNAZIU PRIN STUDIUL ŞI DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PE BAZA INTELIGENŢELOR MULTIPLE ȘI A STILURILOR DE ÎNVĂȚARE

Autor: Prof. Georgeta Costea
Şcoala Gimnazială Nr. 124

În cadrul temei se prezintă rezultatele studiului aplicării inteligenţelor multiple pentru dezvoltarea creativității elevilor în învăţarea biologiei în gimnaziu.

Am considerat că şcoala de azi nu poate să dea toate cunoştinţele şi să formeze competenţele de care are nevoie omul contemporan pe o perioadă mai lungă. Dacă în prezent fondul de cunoştinţe şi deprinderi dat de şcoală nu-l poate ajuta multă vreme pe viitorul specialist, şcoala trebuie să compenseze cu altceva. Ea trebuie să dezvolte aptitudini intelectuale și practice elevilor, pentru că prin creativitatea gândirii lor să-şi întregească cunoştinţele şi să-şi dezvolte competenţele din domeniul în care vor lucra.

În lucrarea de faţă am urmărit aplicarea în predarea-învăţarea-evaluarea biologiei la gimnaziu a teoriei lui H.Gardner (1985) în perspectiva diferenţierii instruirii, un alt mod de a aborda elevii, ţinând seama de diferenţele dintre aceştia şi stimulând creativitatea pe baza tipurilor de inteligenţă descrise de acest cercetător.

Prin aplicarea teoriei inteligenţelor în procesul de învăţare, curriculum-ul se organizează în jurul celor nouă abilităţi: lingvistică, logico-matematică, kinestezică, spaţială, muzicală, interpersonală, intrapersonală, naturalistă şi existenţială. Printre avantajele acestei abordări se numeră: crearea mai multor ocazii pentru dezvoltarea talentelor copiilor şi pentru obţinerea perfomanţelor de către aceştia; mai mult timp pentru realizarea conexiunilor între diverse arii curriculare în procesul didactic; un material suplimentar pentru îmbunătăţirea evaluării.

De asemenea, învăţarea biologiei este mult mai plăcută şi mai eficientă dacă în clasa de elevi: se foloseşte învăţarea în interacţiune; se negociază obiectivele învăţării; se demonstrează, se aplică şi apoi se analizează reacţiile; se realizează o evaluare permanentă ca răspuns al învăţării; se asigură sprijin pentru pentru elevi. Antrenarea unor strategii de sprijinire a învăţării în clasă este deosebit de importantă pentru dezvoltarea unui program de învăţare eficient.

Având în vedere că studiul disciplinelor biologice oferă un bogat material informativ şi formativ, iar abordarea inteligenţelor multiple și a stilurilor de învățare poate fi realizată de către profesor atât în procesul de predare-învătare cât şi în cel de evaluare, am pornit de la ipoteza că aplicarea teoriei inteligenţelor multiple și a stilurilor de învățare la biologie va determina: formarea la elevi a unor abilităţi creative prin aplicarea unor strategii şi tehnici de instruire specifice fiecărui tip de inteligenţă, creşterea motivaţiei acestora pentru învăţare, creşterea capacităţii lor de asimilare a cunoştinţelor, conducând la o formare şi consolidare mai rapidă şi eficientă a competenţelor specifice.

În lucrarea de faţă am urmărit să dovedesc că biologia poate şi trebuie să fie abordată prin prisma inteligenţelor multiple și pe baza stilurilor de învăţare atât în clasă, cât şi în afara ei (activităţi de cerc şi alte activităţi extraşcolare), aceasta reprezentând o şansă atât pentru dezvoltarea personală cât şi pentru iniţierea elevilor în rezolvarea problemelor din perspectiva pluridisciplinară, pentru dezvoltarea creativității.

Cercetarea a vizat abordarea unei strategii de învăţare activă şi diferenţiată folosind resurse procedurale (metode de învăţământ): observaţia sistematică independentă şi pe grupe, demonstraţia, conversaţia, experimentul, învăţarea prin descoperire, modelarea, problematizarea, explicaţia, discuţie, învăţarea prin cooperare /în echipe de elevi, lucrul cu manualul, resurse materiale (mijloace de învăţământ): plastilină, sârmă, creioane colorate, fişe de lucru, soft educaţional –DVD, manual, atlase de zoologie, mulaje, planşe, material formolizat, material naturalizat, incluziuni, forme de organizare: individuală, colectivă, pe grupe.

Rezultatele obținute au fost : sporirea interesului elevilor faţă de lecţii - s-a manifestat printr-o participare mai activă şi o mai mare implicare; aceştia au participat cu plăcere la activităţile suplimentare propuse de condiţiile experimentale, au continuat să realizeze portofolii, colaje, fişe de observaţie şi eseuri din proprie iniţiativă, au pus mai multe întrebări pe parcursul lecţiilor, au realizat mai multe referate pe temele propuse şi au manifestat dorinţa ca toate lecţiile să se desfăşoare în aceeaşi manieră de lucru. Elevii au căutat, din proprie iniţiativă informaţii despre lecţiile respective.

Elevii şi-au dezvoltat abilităţi de lucru cu metode şi tehnici noi în lecţiile cu caracter practic-aplicativ privind stilurile de învăţare și tipurile de inteligenţe multiple, menţionate de Gardner H., prin sarcinile de lucru din cadrul fiecărei lecţii, fapt ce a dus la creşterea încrederii în sine a fiecărui elev.

Dezvoltarea spiritului de observaţie s-a manifestat printr-o atenţie sporită a elevilor la explicaţiile profesorului, o mai mare precizie în identificarea caracteristicilor specifice ale sistemului

biologic sau modelului studiat, mai ales când acesta trebuia transformat în continuare într-un nou produs.

Cercetarea a demonstrat că utilizarea chiar şi a unei singure metode sau modalităţi de stimulare a inteligenţei (de ex: modelarea) , atât în predare cât şi în evaluare poate duce la îmbunătăţirea performanţelor şcolare, aspect evidenţiat prin compararea rezultatelor evaluării.

Exemple de activităţi la biologie în cadrul lecţiei:

Grupa 1 (vizual) – Inteligenţa lingvistică, intrapersonală, spaţială

Realizaţi un eseu cu tema "Amfibieni-identificare cu dezvoltarea prin metamorfoză" pornind de la celula-ou până la adult sau o fişă de observaţie despre amfibieni.

Grupa 2 (auditiv) – Inteligenţa muzicală, kinestezică

Interpretaţi o piesă muzicală şi mimaţi-o (joc de rol).

Grupa 3 (practic) –Inteligenţa interpersonală, naturalistă

Realizaţi un colaj cu imagini decupate reprezentând amfibieni (lucru pe grupe).

BIBLIOGRAFIE

1. Aglaia, I., Partin, Z., *„Manual de biologie-clasa a VI-a”*, Editura Humanitas, Bucureşti,1998
2. Berger, G., *„Omul modern şi educaţia sa*”, E.D.P., Bucureşti, 1973.
3. Bernat, Simona –Elena, „*Tehnica învăţării eficiente”*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003, pg.217-245
4. Cerghit, I.,(coord.), „*Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă”*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
5. Curs de formare regională, „*Materiale didactice pentru învăţarea centrată pe elev”*- Program PHARE RO 0108 – 01
6. Gardner, H., „*Inteligenţe multiple - noi orizonturi”*, Ed Sigma, Bucureşti, 2006
7. Gardner, H., „*Minte disciplinată* ”, Ed Sigma, Bucureşti, 2005
8. Iepuraş, L., „*Învaţarea centrată pe elev. Inteligenţe multiple”* suport de curs, Bucureşti, 2005

9. Proiectul FEDA (RP M132 H), „*Dezvoltarea stilurilor eficiente de învăţare”*,1998

10. Proiectul FEDA CBD 204 1999, „*Strategii de predare care satisfac stilurile individuale de învăţare”*.

11. Radu I. T., „*Învăţământul diferenţiat*” – E.D.P., Bucureşti, 1978

Referinţe bibliografice preluate de pe Internet :

1.www.didactic.ro

2.www.unibuc.ro/eBooks/StiinteEDU/CrengutaOprea/cap7.pdf

3.www.edu.ro

MATEMATICA ÎN ERA DIGITALĂ, UN EXEMPLU

Costea Marinel Costel

Școala Gimnazilă nr. 1 Răbăgani

Tehnologiile Informaționale și de Comunicație (TIC) sunt omniprezente în societatea noastră modernă. De la comunicare și divertisment la afaceri și administrație, TIC-urile sunt prezente în aproape toate aspectele vieții noastre. Ca urmare, competența digitală a devenit o competență-cheie prioritară în secolul XXI. Competența digitală se referă la capacitatea de a utiliza și de a opera cu succes instrumente digitale pentru a comunica, a căuta și a procesa informații și a rezolva probleme. Aceasta este o abilitate critică într-o lume în care tehnologia avansează rapid și în care informațiile sunt disponibile la viteză mare.

Educația este una dintre zonele în care competența digitală este esențială. Elevii trebuie să fie capabili să utilizeze instrumente digitale pentru a-și dezvolta abilitățile de învățare, pentru a comunica cu profesorii și colegii lor și pentru a accesa și a procesa informații. Profesorii, la rândul lor, trebuie să fie capabili să utilizeze tehnologia pentru a-și îmbunătăți procesul de predare și pentru a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile digitale. Educația trebuie să se concentreze pe dezvoltarea acestei competențe pentru a ajuta elevii și profesioniștii să-și valorifice potențialul și să se adapteze la schimbările tehnologice continue.

În zilele noastre, educația se bazează pe o mulțime de inovații susținute de tehnologie, care includ instrumente diverse, software-uri, metodologii și modele pedagogice. Pentru a organiza și livra aceste inovații în cadrul procesului educațional, sunt necesare aplicații specializate, care, pe de o parte, necesită investiții financiare semnificative, având în vedere că pachetele gratuite oferă oportunități limitate, iar conexiunile la internet sunt costisitoare. Pe de altă parte, utilizarea instrumentelor sofisticate, precum tablete grafice, tablete interactive sau documente-cameră, necesită abilități sporite de competență digitală, atât din partea profesorilor, cât și din partea elevilor. Pentru a face față acestor provocări, soluțiile includ autoinstruirea, formarea profesională continuă și crearea de asociații profesionale.

Obiectivul major al educației matematice în gimnaziu este de a ajuta elevii să-și dezvolte gândirea logică și să-și valorifice potențialul intelectual și creativ. Acest obiectiv poate fi atins prin formarea și dezvoltarea competențelor școlare, cum ar fi abilitățile de calcul, de rezolvare a problemelor și de comunicare matematică. În plus, educația matematică trebuie să încurajeze elevii să se gândească critic și să ia decizii informate, să-i învețe să lucreze în echipă și să-și dezvolte abilitățile de lider.

Finalitățile educației matematice ar trebui să includă dezvoltarea competențelor necesare pentru a face față provocărilor vieții moderne, inclusiv cele legate de carieră. De exemplu, elevii ar

trebui să fie capabili să lucreze cu numere și să utilizeze modele matematice pentru a rezolva problemele practice din viața de zi cu zi și din lumea afacerilor.

Conținutul învățământului trebuie să fie actualizat și adaptat la nevoile elevilor din secolul XXI, cu o atenție deosebită acordată tehnologiilor digitale și a abordărilor interdisciplinare. Acest lucru implică utilizarea unor metode și tehnologii inovatoare, cum ar fi jocurile matematice, simulările și aplicațiile de tip STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), care pot fi integrate în procesul de învățare și pot ajuta la creșterea motivației și a interesului pentru matematică.

Reevaluarea și înnoirea strategiilor și metodelor de predare sunt, de asemenea, esențiale pentru o educație matematică de calitate. Aceasta implică utilizarea de tehnologii moderne de învățare, precum platforme de învățare online, aplicații și software specializate, precum și dezvoltarea de metode noi și mai eficiente de predare, adaptate la stilurile de învățare individuale ale elevilor.

Pentru a valorifica aplicațiile standard la lecțiile de matematică, am ales să prezint aplicația Calculator. Acesta se găsește între aplicațiile care însoțesc sistemul de operare Windows. Aplicația are un meniu cu opțiuni pentru diferite tipuri de operații cu numere, unități de măsură, date calendaristice etc. Se poate utiliza pentru exerciții cum ar fi:

- transformări de lungimi dintr-o unitate de măsură în alta,
- transformări de valori monetare dintr-o unitate de măsură în alta,
- transformări de valori pentru masă (greutate) dintr-o unitate de măsură în alta,
- pentru a afla cât timp s-a scurs de la o dată calendaristică la alta,
- pentru a determina ce dată va fi peste un anumit număr de număr de unități calendaristice (ani, luni, zile),
- transformări de valori pentru volum sau capacitate dintr-o unitate de măsură în alta,
- pentru a realiza transformări dintr-o unitate de măsură în alta a măsurilor de unghiuri, a ariilor, a valorilor de temperatură, a cantităților de energie, de putere, de informație, de presiune, de timp, de viteză, ș.a.

O opțiune foarte utilă la matematică este aceea care permite reprezentarea graficelor de funcții. În figura de mai jos putem vedea cum aplicația Calculator a reprezentat graficele funcțiilor $x^2 + 5x - 14$ și $x + 7$.

Cu ajutorul aplicației Calculator, putem obține o gamă largă de informații despre funcții matematice, cum ar fi domeniul de definiție și domeniul de valori, punctele de intersecție cu axele de coordonate, valorile minime și maxime, punctele de inflexiune, asimptotele (verticale, oblice și orizontale), paritatea funcției, intervalele de monotonie și tipurile de monotonie. Această aplicație este foarte utilă la orele de matematică în care sunt discutate subiecte legate de cercetarea funcțiilor.

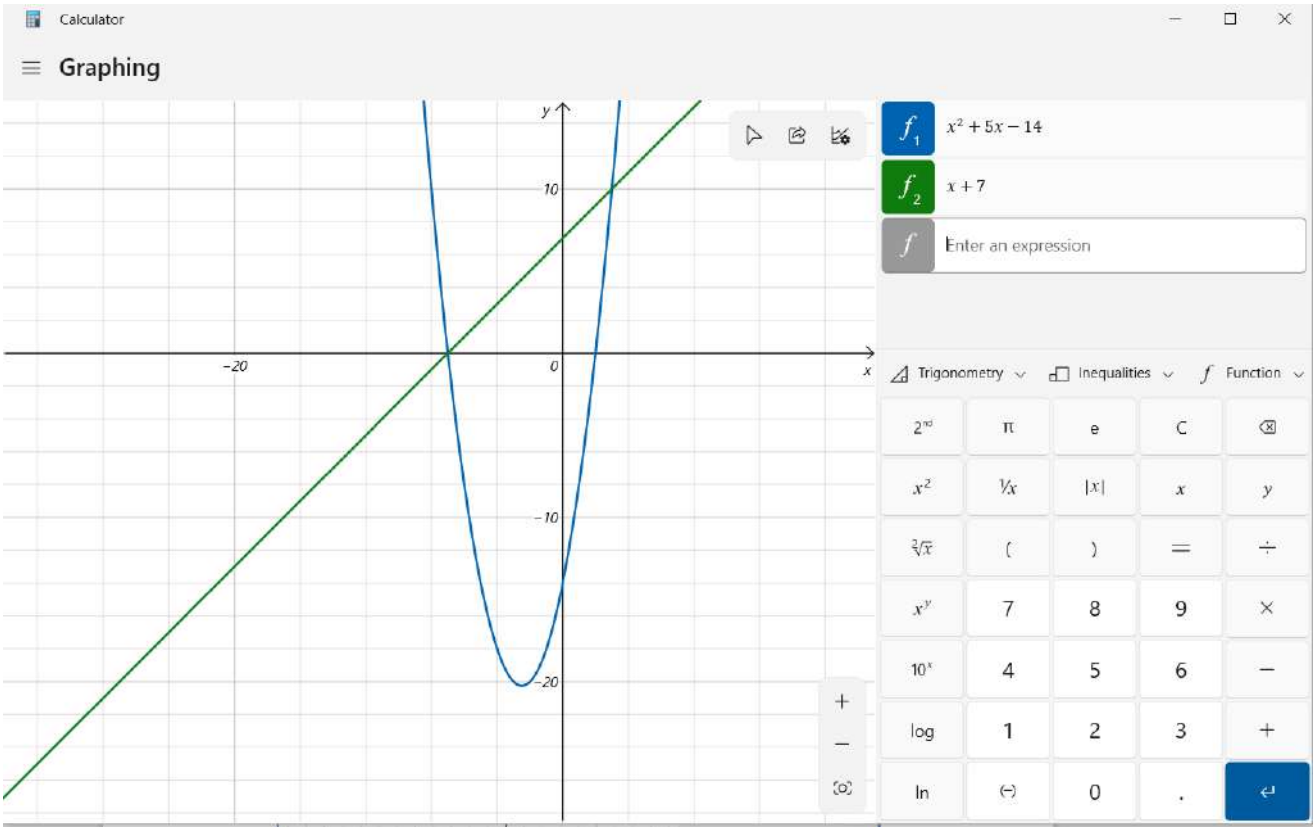

Fig1. Reprezentarea funcțiilor cu ajutorul aplicației Calculator

Deși multe cercetări în domeniul Tehnologiilor Informaționale în Educație se concentrează pe inovații tehnologice sofisticate și costisitoare, inclusiv în matematică, aplicațiile uzuale instalate în majoritatea calculatoarelor nu trebuie ignorate. Acestea fac parte din sistemul de operare al calculatorului și sunt actualizate împreună cu acesta. Utilizarea rațională a aplicațiilor standard la lecțiile de matematică poate contribui semnificativ la îmbunătățirea performanțelor academice ale elevilor.

Bibliografie:

1. Braicov, A. Competența de creare a conținuturilor digitale educaționale de către profesorii de matematică. În: Proceedings of the 27th Conference on Applied and Industrial Mathematics. Communications in Education. CAIM 2019. Targoviste, September 19-22, 2019. p. 22-28. ISBN 978-9975- 76-282-3
2. Braicov, A., Utilizarea aplicațiilor standard în cadrul orelor de matematică și informatică, Conferința "Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice"Chişinău, Moldova, 26-27 februarie 2022
3. . Parrondo, J. M. R., Mari idei ale matematicii. Teoria informatiei. Matematica in era digitala, Ed. Litera, 2021, ISBN : 978-606-33-8206-2
4. Dumitru, I. A., Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă, Ed. de Vest, Timişoara, 2000

5. Rutkauskienė, D.; Braicov, A.; Corlat, S. ș. a. ICT enhanced learning. Monograph /Eds.: Danguole Rutkauskiene, Oleksandr Suk, Daina Gudoniene. Kharkiv: Planeta print, 2017. 309 p. ISBN: 9786177229734.
6. Costea, F.M.; Chirila, C.B.; Cretu, V.I., A use case for arithmetic auto-generative learning objects in pandemic, The International Scientific Conference eLearning and Software for Education; București, Vol. 2, (2021). DOI:10.12753/2066-026X-21-087

Democratizarea educatiei si educatia parintilor

Prof. COSTEA VICTORIA – Colegiul Naţional Economic "Theodor Costescu", Dr.Tr.Severin

Înca de la începutul secolului trecut, Kant - urmarind un proiect de emancipare a conditiei umane - scria: "Parintii care au primit ei însisi o educatie sunt deja niste modele dupa care se îndreapta copiii. Dar pentru a-i face pe acestia mai buni, este necesar sa facem din pedagogie un studiu; altfel nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educatia este încredintata unor oameni cu pregatire rea" (Kant, Im. 1992, p.15). Spre sfârsitul aceluiasi secol, Eminescu - cu genialitate si profunda simtire - nota: "Astazi, ca totdeauna, ei (n.n. - adica "speculantii frumoaselor principii", care în locul unei legi pentru întemeierea instructiei generale "au urzit o cabala") striga: "raspândirea luminii si culturii în masa poporului"; în vremea aceasta însa poporul daca ar fi întrebat, le-ar raspunde: "boieri dumneavoastra, lumina ca lumina, nu zicem ca nu-i buna; dar, pâna una alta, dati-ne mijloace de hrana, scapati-ne de briciul administratiei" "(Eminescu, M. 1991, p.156). Din perspectiva istorica, educatia parintilor - ca si educatia (poporului) în general - apare necesara, atât pentru cresterea si educarea copiilor, cât si ca o cale de emancipare spirituala si sociala, ca un vector al democratizarii educatiei si societatii.

Evolutiile rapide din viata sociala genereaza o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunostintelor, deprinderilor si valorilor pe durata vietii. Din perspectiva unei analize sistemice, educatia parintilor apare ca o dimensiune a educatiei permanente si desigur, a educatiei adultilor.

"Educatia permanenta este un proces de perfectionare a dezvoltarii personale, sociale si profesionale pe durata întregii vieti a indivizilor în scopul îmbunatatirii calitatii vietii, atât a indivizilor, cât si a colectivitatii lor. Aceasta este o idee comprehensiva si unificatoare care include învatarea formala, nonformala si informala pentru dobândirea si îmbogatirea unui orizont de cunoastere care sa permita atingerea celui mai înalt nivel de dezvoltare posibil în diferite stadii si domenii ale vietii" (Dave, R., H., 1991, p.47-48). Din aceasta perspectiva, actualul sistem de învatamânt apare ca inflexibil, prea formal si disfunctional în contextul necesitatilor comunitatii sau al noilor evolutii, el izoleaza scoala de familie si comunitate, având astfel o influenta alienanta asupra elevului. Asa cum se precizeaza în aceeasi lucrare, o etapa initiala a oricarei strategii, proiectata sa împlineasca aspiratiile educatiei permanente

este "construirea unui pod de legatura" între "o varietate de elemente intereducationale" (structuri, curriculum, pregatirea profesorilor) si "un numar considerabil de elemente extraeducationale" (configuratii personale, sociale, istorice, culturale ale indivizilor si societatilor în medii locale, nationale si globale) (Dave, R.H., 1991, p.37). Conceptul educatiei permanente este "în mod functional, bazat pe ideea ca învatarea permanenta poate fi dobândita de catre indivizi si societati în moduri diferite si ca aceste modalitati alternative sunt în stare sa conduca spre atingerea celui mai înalt si celui mai bun nivel al calitatii vietii de catre toti" (Dave, R.,H., 1991. p.48).

Finalitatea educatiei adultilor nu se reduce, asa cum se mai crede, la formarea profesionala continua. Un Raport asupra Educatiei adultilor si mutatiilor sociale (Bograd, G., 1991, p.18-21), precizeaza urmatoarele obiective pedagogice ale educatiei adultilor: identificarea indicatorilor de restructurare personala; a face din cel format centrul actiunii (trecerea de la o educatie centrata pe continuturi la o educatie centrata pe cel ce învata); construirea motivatiei (individul trebuie sa aiba o anumita constiinta a motivatiei, sa o exprime ca o cerere de educatie, iar educatorii sa poata sa o decodifice, sa o înteleaga; notiunea de proiect pare a fi raspunsul instrumental ce permite transformarea unei cereri fluide, multiforme, într-un obiectiv concret, operational); a pleca de la practica (adultii se formeaza pentru a face fata problemelor practice; educatia comprehensiva a adultilor impune favorizarea învatarii mijloacelor intelectuale necesare; a ancora actiunea educativa pe problemele vietii practice implica a tine seama, nu numai de preachizitiile teoretice, ci si de preachizitiile sociale); a privilegia învatarea mai mult decât învatamântul (a învata adultii sa învete, sa-si elaboreze scheme de actiune pe baza întelegerii evolutiei împrejurarilor); încurajarea unei pedagogii a descoperirii si responsabilitatii (a reda încrederea în sine, capacitatea de actiune, constiinta colectiva, dezvoltarea proiectelor sociale); a da timp de învatare (ritmurile proprii sunt esentiale); a stimula valorile grupului (ele opereaza meditatiile între continuturi abstracte si situatiile concrete; ele joaca un rol structurant asupra perceptiilor individuale, ordonându-le sub forma unei grile de lectura; ele permit indivizilor sa se ajute reciproc). În acest sens, educatia apare ca "Practica a libertatii" (Freire, P., 1971).

Deoarece educatia adultilor (cu exceptia unor programe de promovare profesionala) nu poate deveni obligatorie, ea trebuie sa fie adaptata nevoilor acestora si sa acorde celor ce studiaza conditii liberale (de autoeducatie si autoevaloare, de alegere a continuturilor si metodelor, a locului si timpului de învatare).

Un sistem de educatie pentru adulti este bine organizat, functional atunci când este întemeiat pe motivatii si centrat pe obiective care rezolva problemele indivizilor sau

grupurilor de adulti. Nu putem stimula motivatiile lor de învatare si de participare la programe educationale fara strategii care sa se intemeieze pe cunoasterea nevoilor lor reale, specifice, de educatie. Asemenea strategii presupun si un sistem de "auto-purtare" a învatarii - specific educatiei adultilor - care sa se realizeze atât prin apelul la educatori (formatori) specializati (profesori. medici, juristi etc.), cât si prin apelul la formatori formati dintre adultii cuprinsi în programele educationale si care actioneaza ca "relee" într-o retea.

Accelerarea transformarilor sociale, democratice, emanciparea femeii (la preocuparile materne si gospodaresti adaugându-se preocuparile profesionale si de studiu), modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educatiei familiale (pe care l-a avut pâna la introducerea învatamântului obligatoriu), progresele sociologiei si psihologiei, precum si alte cauze au dus la întelegerea faptului ca orice sistem de educatie ramâne neputincios daca se izbeste de indiferenta sau de opozitia parintilor. Scoala capata astfel o misiune suplimentara. "Deoarece axa directoare a civilizatiei occidentale este înaintarea persoanei spre mai multa libertate si fericire, înaintarea societatilor spre mai multa întelegere si justitie... si dat fiind demisia unui numar de parinti si faptului ca un numar crescând de copii vin fie din familii destramate, fie din medii analfabete si o comunicare între parinti si copii nu se face întotdeauna foarte bine (parinti nascuti într-o lume aproape imobila înca, au copii care sunt nascuti într-o lume bulversata), pentru toate aceste motive scoala are în sarcina o misiune suplimentara" (Domenach, J.M., 1989, p.48).

Au existat întotdeauna educatori excelenti si parinti iubitori, care nu si-au pus probabil atâtea probleme si totusi au reusit foarte bine; dar poate ca acest lucru era mai usor într-o lume foarte statornica, în care traditia avea ultimul cuvânt. Modificarea pe care au suferit-o, în curs de o generatie sau doua, relatiile dintre parinti si copii, dintre adulti si tineri, apare mai vadita în consideratia pentru copil ce "are semnificatia de recunoastere intima si profunda a valorii persoanei copilului si de încredere în potentialul lui de dezvoltare" (Osterrieth, P., 1973, p.70). Sentimentul de siguranta - singurul care permite copilului sa se emancipeze si sa-si dobândeasca personalitatea - depinde de urmatoarele conditii (Osterrieth, P., 1973, p.71-72): 1. Protectia împotriva loviturilor din afara; 2. Satisfacerea trebuintelor elementare; 3. Coerenta si stabilitatea cadrului de dezvoltare; 4. Sentimetul de a fi acceptat de ai sai: a) ca membru al familiei: sa fie iubit; sa daruiasca dragoste, sa fie izvor de bucurie si de multumire pentru adulti; sa fie condus si îndrumat; b) ca fiinta umana: sa i se accepte caracteristicile individuale; sa aiba posibilitatea de actiune si experienta personala; sa aiba asigurata o anumita arie de libertate.

S-ar putea spune ca aceste conditii sunt constante indispensabile, daca ele nu ar cere sa fie satisfacute într-un mod care difera riguros de la o vârsta la alta.

Pentru îndeplinirea functiei fundamentale a familiei - de securizare a copilului - si a rolului sau socializator, aculturant si individualizator, finalitatea definitorie a educatiei parintilor devine formarea constiintei educative a parintilor, a necesitatii unui efort constient pe masura evolutiei nevoilor (inclusiv de educatie) ale copilului.

Ca puncte de reper în educatia parintilor se apreciaza: educarea viitorilor parinti (în scoala sau în afara scolii); educarea parintilor cu copii mici; relatia scoala-familie; rolul mass-mediei în educatia parintilor; programe de formare a formatorilor pentru educatia parintilor (Stern, H. H., 1972).

În scoala, cea mai buna pregatire generala pentru îndatoririle parintesti consta într-un sistem de învatamânt armonios, care sa pregateasca pentru învatarea continua si colaborarea cu altii; la elevii mai mari pot fi introduse cursuri speciale, de educatie sexuala, de educatie familiala ("scoala vietii").

În educarea parintilor cu copii mici, un rol deosebit au institutiile de puericultura pentru îngrijirea medicala, fizica a copiilor; se impune colaborarea educatori (psihopedagogi) - parinti în adaptarea copiilor la gradinita si la scoala.

Un rol deosebit, atât pentru colaborarea familie-scoala si participarea la gestiunea scolii, cât si pentru educatia parintilor îl au asociatiile de parinti, a caror finalitate este, în principiu, protectia copilului prin educatie. Se pot deosebi asociatiile de parinti si dupa scopurile lor, astfel: ca grup de sustinere a scolii, în probleme needucationale; ca grup de cooperare care considera educatia ca un proces comun în care parintii si profesorii sunt parteneri, care decid împreuna viitoarele programe; ca grup de aparare a intereselor care considera ca parintii au interese ce trebuie promovate în raport cu interesele altor grupe

Informarea si formarea parintilor în ceea ce priveste scolaritatea copilului presupune, cel putin, ca fiecare parinte sa cunoasca: obligatiile legale privind educatia copilului; drepturile de care dispune pentru educatia copilului; importanta atitudinii lui pentru reusita scolara a copilului; metodele de colaborare cu scoala. În acest scop este necesar un dialog între profesori si parinti; profesorii trebuie sa primeasca o pregatire în materie de relatie cu parintii iar competenta lor în aceasta materie trebuie considerata ca o aptitudine profesionala; parintii trebuie sa fie pregatiti pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; scolile trebuie sa asigure (asociatiilor) parintilor asistenta necesara.

IMPORTANŢA EDUCAŢIEI ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ COPILUIUI

Costin Gabriela

Grădiniţa cu Program Prelungit" Albă ca Zăpada "Beclean

Educația are și a avut dintotdeauna roluri multiple pentru individ și pentru societate. În primul rând, educația are implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni, are apoi un rol și implicații culturale esențiale. Rămâne principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.

Un alt rol al educației este cel social. Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la propășirea comunității sale și a națiunii. Educația asigură astfel stabilitatea și dezvoltarea socială. Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte. Dezvoltarea personală continuă prin învățare pe tot parcursul vieții este esențială în societatea contemporană.

Copilăria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viaţa copilului, întrucât este marcată de momente cruciale pentru succesul său de mai târziu, la şcoală şi în viaţă. Intervenţia adultului asupra copilului în această perioadă este fundamentală. Educaţia timpurie vizează intervalul de timp cuprins între naştere - pentru că din momentul când se naşte copilul începe să se dezvolte şi să înveţe, şi până la 6/7 ani - vârsta intrării la şcoală.

Cercetările din ultimii 30 de ani au evidenţiat corelaţii semnificative între mediu şi dezvoltarea intelectuală, între învăţarea timpurie şi învăţarea care are loc în alte etape ale vieţii. Astfel, copiii crescuţi într-un mediu stimulativ au o dezvoltare intelectuală accelerată în comparaţie cu cei crescuţi într-un mediu restrictiv. De la naştere şi până când cresc, copiii sunt persoane care au o dezvoltare afectivă şi o receptivitate specială faţă de diferitele categorii de stimuli, aspect ce poate fi influenţat de informaţiile care le primeşte copilul din mediu, precum şi de calitatea procesării acestora. Se impune astfel organizarea de către practicieni a unor intervenţii cu caracter formativ pentru a valorifica această receptivitate.

Educația timpurie reprezintă una dintre cele mai importante dimensiuni ale învățării pe tot parcursul vieții. Aceasta se referă la procesul de învățare și dezvoltare care are loc în primii ani de viață ai copilului, înainte de începerea școlii. Învățarea timpurie are un impact major asupra dezvoltării cognitive, sociale și emoționale a copilului și poate influența în mod semnificativ performanțele școlare

și succesul pe termen lung. Beneficiile educației timpurii nu se limitează doar la dezvoltarea timpurie a copilului. Aceasta poate avea un impact semnificativ asupra performanțelor școlare și succesului pe termen lung. Copiii care au beneficiat de experiențe educaționale timpurii au un nivel mai ridicat de alfabetizare și abilități matematice. Prin stimularea dezvoltării cognitive, sociale și emoționale a copilului în primii ani de viață, educația timpurie poate influența în mod semnificativ succesul pe termen lung al acestuia. Prin urmare, este important ca părinții, educatoarele și societatea în general să investească în educația timpurie de calitate pentru toți copiii.

Educaţia timpurie este o necesitate în contextul social actual, deoarece perioada cuprinsă între naştere şi 6/7 ani este cea în care copiii au o dezvoltare rapidă. Dacă procesul de dezvoltare este neglijat, mai târziu, compensarea acestor pierderi este dificilă şi costisitoare. Investiţia în copii la vârste cât mai fragede conduce, pe termen lung, la dezvoltarea socială a acestora şi la realizarea susţinută a drepturilor copiilor. Dacă la nivelul educaţiei timpurii sunt depistate şi remediate deficienţele de învăţare şi psihocomportamentale ale copiilor, deci înainte de integrarea copilului în învăţământul primar – beneficiile recunoscute se referă la: performanţele şcolare superioare, diminuarea ratei eşecului şcolar şi a abandonului.

Copiii care au beneficiat de educaţie timpurie de calitate se simt mai atraşi de şcoală, manifestă atitudini pozitive faţă de învăţare, obţin rezultate mai bune, sunt motivaţi şi doresc să finalizeze întregul parcurs şcolar, ceea ce duce la scăderea absenteismului, creşterea ratei de şcolarizare şi reducerea abandonului şcolar. Educaţia timpurie contribuie la egalizarea şanselor copiilor (copiii în situaţii de risc, care provin din medii socio-culturale dezavantajate, cei care prezintă dizabilităţi sau aparţin unor grupuri etnice minoritare), la progresul acestora şi ulterior la integrarea în societate.

Nevoile copilului preșcolar sunt strâns legate de dragoste, de securitate afectivă, de limite sănătoase, de ascultare și de deschidere spre lume. De la 2 la 5 ani, el trăiește o perioadă caracterizată și de dezvoltarea proceselor cognitive precum gândirea, limbajul, atenția, imaginația, motivația, jocul - ca principala activitate și modalitate de cunoaștere și de dorința de a se descoperi pe sine, dar și lumea înconjurătoare. Aici intervine grădinița, o instituție care are ca obiectiv dezvoltarea fizică, morală, intelectuală și socio-emoțională a copilului. La grădiniță, copilul întâlnește persoane noi cu care intră în contact și cu care stabilește diferite relații, învață să se joace cu ei, să comunice, să interacționeze și își dezvoltă anumite abilități.

Educația ca proces are un rol indispensabil în viața tuturor, pentru că aceasta va forma individul și îl va ajuta să își croiască drumul în viață și să își dobândească obiectivele vieții. Educația ne formează ca buni cetățeni în societate, ca buni membri ai unei familii sănătoase. bilități cognitive și socio-emoționale, învață să se descurce în lipsa părinților.

Educația copiilor este esențială pentru a-i instrui în aspecte importante precum limbajul și raționamentul logic. De exemplu, socializarea copilului de la o vârstă fragedă este un proces extrem de important, reflectându-se în rezultate pozitive în viitor în ceea ce privește dezvoltarea, interacțiunea, comportamentul acestuia în societate.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ORGANIZAREA ŞI DESFĂŞURAREA ACTIVITĂȚILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Cotigă Crina Gabriela

Școala Gimnazială Bordei Verde

Dezvoltarea personalităţii copilului se realizează atât prin **activităţile liber-alese** desfăşurate în grădiniţă cât şi prin activităţile pe domeniile experienţiale sau activitățile de dezvoltare personală. Prin acestea, copilul îşi dezvoltă limbajul, îşi îmbogăţeşte conţinuturile cognitive, relaţionează cu ceilalţi, se dezvoltă din punct de vedere comportamental acomodându-se şi adaptându-se în situaţii noi, îşi formează deprinderile şi atitudinile, efortul, voinţa, cooperarea, perseverenţa, dezvoltarea spaţio-temporală, respectarea intereselor şi a muncii celor din jur, formarea atitudinilor pozitive faţă de muncă şi educarea sentimentelor morale şi etice.

Una din cele mai frecvente activităţi de învăţare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperînd, este **jocul liber**, inițiat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă şi activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcţie de vârsta, necesităţile copiilor.

Conceptul **de joc liber** este fundamental pentru curriculum-ul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă , cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Avantajele jocului liber

- **Dezvoltă încrederea în sine.**

În timpul jocului liber, un copil poate profita de ocazie pentru a încerca tot felul de lucruri. Într-adevăr, absența regulilor oferă copilului o mare libertate. Acest lucru îi permite să ia inițiativa în joc și să decidă ce vrea, să se simtă în control și să-și dezvolte astfel încrederea în sine. În plus, jocul cu alți copii, departe de adulți, îi învață pe copii să fie asertivi, să-și controleze emoțiile și impulsurile, să negocieze cu ceilalți și să-și facă prieteni.

- **Stimulează autonomia.**

Jocul liber poate ajuta un copil să fie mai puțin dependent de părinți, deoarece îl obligă să facă alegeri. Acesta poate decide singur ce să facă și cum să o facă.

- **Încurajează gândirea creativă.**

Jocul liber îi permite copilului să utilizeze același obiect în mai multe moduri, în funcție de imaginația lui. O bucată de țesătură poate deveni o față de masă pentru pregătirea cinei, o pelerină de super-erou sau o pătură pentru păpuși. Copilul își dezvoltă astfel creativitatea.

- **Favorizează învățarea de lucruri noi.**

Copiii mici învață multe unii de la alții în timpul jocului liber.

- **Ajută la concentrare**

Cei mici sunt foarte curioși din fire. Când au ocazia să se joace și să exploreze liber într-un mediu de susținere, ei demonstrează o mare capacitate de concentrare. Răspunzând la un impuls care vine din interior, el își canalizează toate energiile și persevereză într-o activitate care îi captează în mod natural toată atenția.

Cadrele didactice vor regăsi modalităţi de abordare a jocului şi mai ales a jocului liber, ca activitate dominantă şi integrată de abordare a dezvoltării şi învăţării copilului, precum şi recomandări de valorificare a jocului.

Jocul „Cubul emoțiilor”

Descriere: Cubul cu sentimente ajută la dezvoltarea emoțională a copiilor și este un instrument excelent de a sprijini acest proces. Cu ajutorul acestui produs puteți facilita identificarea si exprimarea emoțiilor într-un mod amuzant .

Modalități de joc:

- Rostogoliți cubul, pe rând și numiți emoțiile de pe fiecare față a acestuia;
- Mimați emoțiile de pe fiecare față a cubului;
- Rostogoliți cubul și pentru emoția de pe fața pe care cade acesta, inventați sau identificați situații în care emoțiile respective ar putea să apară (puteți sublinia aici comportamente adecvate din punct de vedere social pentru exprimarea fiecărei emoții).

Beneficii educative:

- Dezvoltă universul emoțional;
- Favorizează cristalizarea sentimentelor;
- Facilitează exprimarea emoțiilor și a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;
- Contribuie la dezvoltarea capacității de a rezolva și stăpâni evenimente mai plăcute sau mai puțin plăcute ale vieții;
- Sporește activitatea de adaptare la mediul social;
- Îmbunătățește abilitățile de comunicare;
- Dezvoltă cooperarea și colaborarea;
- Dezvoltă abilitatea de negociere de soluții.

„Unde este locul meu?"

Element de competență: Identificarea și numirea formelor obiectelor (recunoașterea și denumirea culorilor)

Materiale folosite: Cartoane colorate , obiecte de diferite culori.

Desfășurarea jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea câte un coșuleț în care sunt așezate obiecte de diferite culori. La semnalul educatoarei, câte un copil din fiecare echipă va transporta obiectul la căsuța acestuia având în vedere criteriul așezării după culoare.

„ Balonul fermecat"

Descriere: Activitatea se poate realiza atât în sala de grupă, cât și în curtea grădiniței. Copiii au la dispoziție un bidon umplut pe sfert cu oțet. Educatoare pune câte două linguri de bicarbonat de sodiu în fiecare balon, apoi copiii își vor alege câte un balon, de culoarea dorită. Vor așeza/ sau vor fi ajutați să așeze cu grijă balonul de gura sticlei (fără să verse conținutul). Pentru o mai mare siguranță, se poate lega o bucată de sfoară în jurul balonului și sticlei. Se toarnă apoi conținutul balonului în sticlă și se observă ce se întâmplă. Balonul se umflă cu gazul (dioxid de carbon) eliberat în urma reacției chimice dintre oțet și bicarbonat de sodiu. (Se poate experimenta folosind suc de lămâie în loc de oțet).

Materiale: un balon gros, o pâlnie, o sticlă mică, bicarbonat de sodiu, oțet alb/suc de lămâie, o bucată de sfoară

” Orașul meu”

Descriere: Preșcolarii primesc câte un șevalet (din carton), cu două părți, pentru a lucra în grupe de câte doi. Materialele de lucru sunt pregătite pe fiecare parte a șevaletului. Copiii sunt invitați să construiască un tablou aranjând formele geometrice (triunghi, pătrat, dreptunghi). Jocul se poate complica, de exemplu: pe rândul al doilea/ pe a doua stradă (linie) să asambleze case respectând două însușiri comune: albastru și mare. Formele geometrice sunt realizate din bucăți de carton. Acestea vor fi introduse într-un recipient cu apă, iar copiii le vor lipi pe carton. Seturile de lucru sunt individuale. Copiii pot realiza colaje cu forme geometrice fără o temă prescrisa.

Materiale: șevalet, șorț, recipient cu apă, forme geometrice din carton cu însușiri diferite: 3 culori diferite, mare-mic, șervețele

Bibliografie:

Curriculum pentru educație timpurie, 2019, MEN

Antonovici Ş., Neaţu P., Jocuri şi activităţi alese, Editura Aramis, 2008

Lespezeanu M. -Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar, Editura Omfal Esenţial, 2007, Bucureşti.

BLENDED LEARNING – CONTEXT SOCIAL ȘI ATITUDINE PROFESIONALĂ

prof. Alina Cotoi

dir. prof. Florin Morar

Colegiul Național „Silvania" Zalău

Folosind doar 10 % din capacitatea creierului, individul reușește să performeze în vaste domenii, să modifice mediul înconjurător pentru propria bunăstare, să cucerească culmile nebănuite ale gândirii abstracte și să transforme universul după propria gândire. Totul este și rămâne posibil datorită unei minți persevernt creatoare și a unui proces instructiv-educativ revelator. Creativitatea – dat fiind necesitatea ei zilnică în orice domeniu – ar trebui considerată la fel de importantă precum necesitatea alfabetizării tuturor indivizilor.

Plecând de la această premisă, planuri cadru și programe școlare oferă o scară cuantificabilă – cum e și firesc – pentru identificarea necesarului, descoperirea performanței și stabilirea unor itemi obligatorii care să asigure avansarea de la un nivel educativ la altul. Conținuturile se referă la un corp de cunoștințe, un „know how", valori și atitudini care se concretizează în programe de învățare. Totuși, conținuturile educației nu se reduc la conținuturile procesului de învățare. Profesorul, ca și actor principal al întregului proces, se vede nevoit să includă în interiorul unor limite capacitățile creatoare și cognitive ale fiecărui participant, respectiv educabil, în procesul educațional. Demersul devine greoi și încetinit, destabilizat de condițiile sociale și politice actuale. Capacitatea de adaptare și improvizare devine o condiție „sine qua non" esențială în obținerea performanței, pregătirea pentru inserarea socială, dezvoltarea corespunzătoare a unor inși în a deveni oameni, în adevăratul sens al cuvântului.

Profesorul de informatică sau limba engleză, sau de orice altă materie, adaptează conținuturi, combină metode și tehnici, descoperă propria cale pentru a reuși să modeleze caractere și adevărate personalități menite să performeze în viitor, oricare și oricum va fi el. Oricât de clișeu ar suna, elevii vin și pleacă, cărțile de gramatică/exerciții și probleme precum și manualele încearcă să țină pasul cu toate evoluțiile tehnologice și sociale, în timp ce metodele și abordările de predare devin din ce în ce mai complexe sau interpretate diferit. Cu toate acestea, există întotdeauna o constantă pentru fiecare profesor dedicat - plăcerea de a forma minți tinere, de a se deschide și de a ține pasul cu tot ceea ce este modern, tehnologic nou și creativ. Prin urmare, am descoperit că oricât de dificil ar deveni procesul de predare, vom rămâne pentru totdeauna, depășind toate obstacolele și neajunsurile, ceea ce am descoperit că suntem și știm să facem cel mai bine: să fim PROFESORI.

Liniar în istorie, profesorii înainte de Revoluția din `89 și chiar până în 2000, se bucurau de o autoritate formală. Când au păşit în clasă, ținând catalogul în mână, toți elevii s-au ridicat, au salutat și au rămas atenți pe parcursul întregii ore. Este posibil ca elevii să fi respectat cu adevărat profesorul sau nu; ar fi putut sau nu să fi ascultat cu atenție informațiile oferite de profesor – un lucru era clar, toți stăteau în tăcere în băncile lor, aveau caiete de curs și caiete de teme, cutii de creioane colorate și își făceau temele. Elevilor le era rușine să vină nepregătiți la școală, să trișeze în timpul testelor sau să copieze temele în pauze. Dacă s-au întâmplat astfel de lucruri – și sigur s-au întâmplat! – acestea au reprezentat excepțiile. Atunci, cum se face că, treptat, după 2000, aceste excepții au devenit regula generală a mediului de învățare de astăzi?

Lumea care s-a deschis înaintea noastră, a fost și este supusă schimbării. Atât profesorii, cât și cursanții de astăzi au un nivel ridicat de stres. Acest lucru se datorează în mare parte faptului că viitorul nu mai este previzibil, ci mai degrabă nesigur și instabil pentru marea majoritate. Fondatorul școlii private Helikon din Călărași, menționează într-un interviu următoarele: „O diplomă nu mai este o dovadă suficientă pentru un viitor previzibil și familiile sunt conștiente de acest fapt, deoarece își forțează copiii de la o vârstă fragedă. Îi pun să facă o mulțime de lucruri și astfel le fură din timpul copilăriei, din timpul lor de a se juca. Stresul și anxietatea copiilor provin, de asemenea, din faptul că modul lor de a funcționa în circumstanțe din viața reală este diferit de modul în care li se cere să funcționeze mental în școală. În viața reală, sunt înconjurați de gadgeturi, fluxul informațional este rapid, multe lucruri sunt tratate vizual [...] și școlile s-au schimbat foarte puțin."

Mulți părinți și figuri autoritare din domeniu pun o mare parte din vina, mai precis că ordinea naturală a lucrurilor în școală s-a schimbat, pe modul neadaptat al profesorilor de a utiliza tehnici moderne, pe capacitatea profesorului de a preda doar ce a fost învățat cu decenii în urmă, pe implicațiile economico-financiare ale funcției de profesor, pe incapacitatea profesorului de a empatiza. Indiferent de problema apărută, accentul principal rămâne pe cuvânt: PROFESOR. Și cred că este greșit, deoarece este nevoie de doi pentru a vals și există întotdeauna diferite fațete ale aceluiași adevăr.

Deci, să continuăm? Cei doi: profesori și cursanți, tehnici și tehnologie de predare, manuale de curs și auxiliare, notele de clasă și testele naționale sunt atuuri care se schimbă și se transformă mereu, dar rămân mereu discutabile. Singura regulă valabilă de-a lungul anilor este supraviețuirea darwinistă a celui mai apt. Profesorii tineri, fără apel, abandonează sistemul în primii cinci ani, iar studenții care sunt mai puțin norocoși și nu întâlnesc pe cale un profesor care să-i încurajeze sunt predispuși la eșec. Cel mai greu de supraviețuit este pentru profesorii și elevii din liceu. De regulă, elevii preșcolari sunt mai degrabă agitați și foarte activi, în timp ce elevii din școala secundară sunt dublu controlați (profesori și părinți), mai degrabă ambițioși și au o minte

curioasă. Liceenii își încep lupta cu adolescența, sunt ușor de influențat și în general se plictisesc cu ușurință, sunt neinteresați, iubesc să îndrăznească și se joacă din greu. Având în vedere că predăm elevilor de liceu, ne vom concentra atenția asupra acestei din urmă categorii pentru tot restul acestei lucrări.

În mod clar, există o masă mare de profesori care încă vărsă informații din mintea lor, oră după oră și se așteaptă ca elevii să le învețe pe de rost. Dacă așteptările nu sunt îndeplinite, țipă și țipă, dau note proaste și umilesc cursantul. Nu este nicio plăcere pentru orice cursant să simtă că (e) este în afara standardului dorit. De asemenea, există cursanți care refuză să învețe, deoarece nu văd niciun scop în cunoașterea tuturor informațiilor. Se răzvrătesc împotriva regulilor și fac tot posibilul să le îndoiască până când se rup. Majoritatea dintre ei au modele care nu au fost certificate oficial de școală și au reușit totuși să aibe succes în viață. Ceea ce este și mai greu de luptat contra, ca profesor, este lipsa de respect față de trecerea timpului și plictiseala generală. Când vine vorba de engleză și informatică, lucrurile par să fie și mai grele. Subcultura americană a invadat societatea românească mai ales prin filme și, în cele din urmă, și-a cucerit și stabilit dominația prin cablu TV și internet. A fost un punct de schimbare în predarea limbii engleze, deoarece a afectat în mod clar relația dintre profesori și cursanți. Engleza părea să fie folosită peste tot și cursanții s-au confruntat cu ea zilnic. În ceea ce privește informatică, ne aflăm în fața unei generații înconjurată practic de o sumedenie de gadget-uri moderne. A naviga pe internet, a accesa site-uri, a realiza proiecte digitale nu mai reprezintă o necunoscută. Mintea lor inquizitivă îi ajută să descifreze ușor programe și să se adapteze la nou. Tutoriale video de navigare și accesare platforme năpădesc lumea virtuală.

La sosirea lor la liceu, începătorii sunt convinși cu toții că vorbesc suficient de engleză și, în ciuda tehnicilor moderne, a utilizării masive a tehnologiei, a profesorilor energici și a manualelor de curs actualizate, se raportează la clasă așa cum o fac cu toți: o indiferență nonșalantă. Ca să nu mai vorbim de faptul că aproape 70% dintre noii sosiți au aproape întotdeauna o medie școlară anuală maximă în anii de școală primară și gimnazială. Dacă odată s-a considerat că cursanții nu au fost expuși unui limbaj autentic zilnic, nu mai este cazul. Cursanții vorbesc în mod clar engleza americană, fără nicio atenție la reguli și fără o preocupare îngrijită pentru limbă. Evident că sunt capabili să comunice și să înțeleagă mai mult decât vorbesc, deoarece găsesc engleza la televizor, pe internet, la telefon și în împrumuturile din limba maternă. Toate aceste precepte modelează relația și atitudinea cursantului față de profesorul de engleză.

Reversul monedei, profesorii percep această atitudine a tuturor cursanților - cunoscând și reacționând diferit, în funcție de dăruirea, natura sensibilă și dorința lor de a promova calitatea. Un profesor este, de asemenea, marcat de variabile, iar influența lor în stilul său de predare determină succesul său de a aborda cursanții și de a-i ajuta să învețe limba engleză în mod corespunzător. Unii factori cum ar fi: stresul și suferința de epuizare, presiunea părinților și, uneori, comportamentul

abuziv, documentele uriașe în scopuri de management, criteriile de evaluare a profesorilor, sondajele și inspecțiile naționale și locale, problemele personale pot și vor afecta performanța profesorilor la clasă. Este greu de cuantificat astăzi calitatea, dar este clar că numai supraviețuitorii darwiniști reușesc să găsească un echilibru, să se relaționeze cu adolescenții care învață și să insinueze în sufletul lor dorința de a lupta pentru mai mult. Doar acei profesori care își asumă bătălia reușesc să rămână sănătoși din punct de vedere psihologic, să zâmbească și să încurajeze, să ceară și să aprecieze, să respecte și să fie respectați. Nu trebuie să deplângeți plecarea unor profesori din sistem, deoarece aceștia nu și-au îmbrățișat corect vocația. A fi profesor este un dar, o capacitate de schimbare și perfecționare constantă, o chemare de a forma personaje și personalități.

Aceasta este cea mai mare constatare: profesorul este cel care poate (NU CINE NU POATE) să alimenteze și să asigure supraviețuirea informației primite, capacitatea cursanților de a înțelege toate aspectele materiei. Profesorul este cel care poate atrage cursanții la lecție, care poate crea o relație perfect echilibrată în care ambele părți studiază și care poate descoperi calități chiar și la acei cursanți care cred că nu au nicio șansă să performeze. Un profesor poate lumina camera cu un zâmbet și poate oferi aripi pentru a zbura, poate certa și lauda pentru a încuraja studiul sănătos, poate râde și povesti situații de viață pentru a preda mai mult decât lecția. Un profesor poate să stabilească standarde și să promoveze competiții, îi poate felicita pe câștigători și îi poate învăța pe cei învinși să se ridice și să o ia de la capăt. Un profesor poate construi încredere.... iar lista ar trebui și poate continua pagină după pagină. Un profesor dictează fără probleme relația (pe) pe care dorește să o stabilească cu candidatul la procesul de învățare. Și astfel, revine întrebarea – cum predăm?! Ce metode și tehnici abordăm la clasă?! Profesorul aplică un amalgam de elemente preluate din diverse metode și tehnici, reușind să își contureze propria metodă și tehnică de succes.

În cele din urmă, un profesor adevărat predă despre și pentru viață, deschide minți și farmecă inimi.

Bibliografie:

1. Ioan Neacșu – Instruire și învățare, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1999

2. Teacher's Corner, Culegere de materiale utile pentru examene, http://psihopedagogie.blogspot.com, 2010

Meșteșuguri artistice - Prelucrarea artistică a lemnului

Prof Cotorcea Cristina Ioana

Liceul tehn B aia de Fier ,jud.Gorj

Sculptura în lemn este una din tradițiile românești, fără îndoială. Lăzile de zestre, dulapurile sunt obiecte pline de farmec și mister, realizate de meșterii țărani cu multă migală și măiestrie de-a lungul anilor. Aceste obiecte vorbesc de la sine și de multe ori ne întorc cu gândul în trecut la casa bunicii.

Sculptura în lemn s-a practicat pretutindeni din cele mai vechi timpuri, dar, din păcate, nu s-a păstrat până în zilele noastre decât în anumite zone geografice care, prin natura climatului lor, au favorizat conservarea acestui material mai puțin rezistent.

În comunitățile rurale, fiecare sătean avea cunoștințele și deprinderile necesare prelucrării, măcar sumare a lemnului, construind și întreținând singur unele obiecte din gospodărie. Meșterii utilizau doar unelte simple precum: dalta, cuțitul, tesla sau ferăstrăul. Cunoscătorii acestei vechi meserii făuresc obiecte din lemn, ce întregesc arta meșteșugăritului prin fantezie și originalitate.

Orice lucru în care pui iubire și dedicare devine magie care te atrage, iar sculptura în lemn nu face excepție.Istoria sculpturii se referă la evoluția acestui gen artistic de-a lungul istoriei omenirii.

Există încă persoane care continuă să facă manual decorațiunile mobilierului sau ale obiectelor din lemn. Și totuși acești artiști există, iar arta lor este impresionantă.

Meșteșugarii români au simțit întotdeauna nevoia să înfrumusețeze obiectele produse de ei. Printre aceștia se numără și sculptorii în lemn. În arta românească a prelucrării lemnului, stilul ornamental predominant este cel geometric, dar în decorul obiectelor din lemn sunt răspândite și motivele florale, zoomorfe și

antropomorfe.

Îndemânarea și simțul artistic sunt principalele calități cu care sunt înzestrați meșterii tâmplari, ce execută cu răbdare obiecte decorative pentru locuințe, modelând lemnul cu pricepere, prin tehnica preluată din generațiile anterioare, asupra căruia, fiecare își pune amprenta personală și le transmite mai departe generațiilor viitoare.

Nicolae Rotaru din Gorj Un meșter popular din Gorj a uimit lumea cu sculpturile sale. Cu dalta și cu un cuțit, transformă lemnul în adevărate opere de artă. Sculpturile le-a expus în țară și peste hotare și e mândru că a urmat pasiunea tatălui său. Pe porțile care ies din atelier se regăsesc simboluri tradiționale, construite în gospodăriile din satele oltenești în urmă cu sute de ani.

Societatea de Științe Istorice din România organizează, prin Departamentul de Programe și Proiecte, ediția a III-a a concursului național „Patrimoniul cultural, istoric și natural – zestrea comunităților locale”.

Ediția de anul acesta este dedicată patrimoniului imaterial și se va desfășura pe patru secțiuni: Obiceiuri de primăvară (Sărbători, credințe, practici); Jocurile de copii și tineret; Meșteșuguri artistice - Prelucrarea artistică a lemnului;

Concursul tinde să devină o tradiție, iar tematica selectată riguros de către participanți și prezentată sub forma unui portofoliu de cercetare istorică este din ce în ce mai interesantă. Prin implicarea lor, elevii, cadrele didactice, studenții, având alături instituții cu atribuții în aria patrimoniului cultural național, promovează istoria locală și moștenirea culturală care trebuie transmisă generațiilor viitoare pentru a se putea bucura de ea.

Parteneri în desfășurarea cu succes a acestui concursului sunt Facultatea de Istorie din cadrul Universității București, Institutul Național al Patrimoniului și revistele „Historia” și „Magazin istoric”. Ghidul concursului se găsește pe pagina web a Societății de Științe Istorice din România.

Din nou echipajul alcatuit din elevi de la Baia de Fier,participa la a IIIa editie a concursului: **Patrimoniul cultural, istoric și natural – zestrea comunităților locale”.**

Prof Cotorcea Cristina Ioana

CONȚINUTURILE EDUCAȚIEI.
TENDINȚE ÎN ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR

Iuliana-Dana Covaci

Școala Gimnazială Scorțeni

Specialiștii au ajuns la o serie de definiții referitoare la conținuturi, fiind de părere că acestea reprezintă:

- „un volum de cunoştinţe, deprinderi şi priceperi, ce trebuie transmise şi respectiv însuşite de elevi, în vederea realizării sarcinilor instrucţiei şi educaţiei şcolare” (I. Roman, 1970);
- „volumul, structura şi natura cunoştinţelor cu ajutorul cărora este realizată instruirea şi educarea omului, pe trepte distincte de şcolarizare, într-o etapă istoriceşte determinată” (G. Văideanu, M. Ionescu, 1982);
- „ansamblu de valori specifice şi dominante într-o societate, selectate din ceea ce a creat mai valoros umanitatea, structurate în cunoştinţe ce conduc la formarea unor deprinderi, priceperi, capacităţi, modele de acţiune şi trăiri, în conformitate cu cerinţele actuale şi de perspectivă ale societăţii” (N. Oprescu, E. Blideanu, 1988);
- „ansamblul structurat de valori din domeniile ştiinţei, culturii, practicii, sedimentate în societate la un moment dat şi devenite puncte de reper pentru proiectarea şi realizarea instruirii” (C. Cucoş, 1995).

Punctul de plecare al conținuturilor este, prin urmare, baza de operare, mijloacele de informare, de la formele cele mai simple (concrete) ale informațiilor, la cele din ce în ce mai abstracte și complexe precum concepte, judecăți, teorii, principii și idei, însoțite de deprinderi și tehnici de lucru, fie intelectuale sau tehnico-practice.

În privința deprinderilor de ordin intelectual, acestea pot fi clasificate în deprinderi:

- de ordin elementar (scris, citit, socotit);
- de ordin intermediar – de sistematizare a informaţiei, de rezumare, de integrare în diverse „construcţii” intelectuale (spre exemplu, compuneri), de combinare în judecăţi şi raţionamente;
- de ordin superior (cele care aparţin cercetării ştiinţifice propriu-zise).

Dacă, în accepțiune tradițională, conţinuturile se exprimau în cunoştinţe sau se defineau prin fondul de valori preponderent informativ-cognitive ale învăţământului, în accepțiune contemporană, aria semantică a statutului de conţinuturi se reconstituie prin valorificarea

conceptului de curriculum şi prin definirea conţinuturilor ca o componentă distinctă a curriculumului, aflată în relaţii de interdeterminare cu celelalte componente ale acestuia (scop educațional, scopuri educaționale, obiective educaţionale, principii metodologice ale predării, învăţării, de predare şi evaluării, modalităţi de organizare a experienţelor de învăţare). Astfel, alături de cunoştinţe, sunt incluse și abilitățile, dar şi atitudinile vizate prin experienţele de învăţare, în acord cu idealul şi cu finalităţile educaţionale. Pe de-o parte, se evidențiază atât funcţia informativă, cât şi cea formativă a conţinuturilor intructiv-educative, pe de altă parte, se contextualizează conţinuturile instructiv-educative, atât în interiorul sistemului de proiectare didactică, cât şi în cadrul larg semnificant al dinamicii societăţii: „conţinuturile educației reprezintă un corp de cunoştinţe, know-how, valori şi atitudini care se concretizează în programe de învăţământ şi sunt diferenţiate în funcţie de scopuri şi obiective stabilite de societate prin intermediul şcolii.” (UNESCO)

Perspectiva curriculară asupra procesului instructiv-educativ propune un nou termen: conținutul curricular. Conținuturile curriculare reprezintă un sistem de valori selecționate din cunoașterea savantă, din practicile sociale și din cultura școlară sui-generis, acumulate de societate până la un moment de referință, și care sunt transpuse didactic în termeni de cunoștințe, abilități și atitudini și sunt integrate în curriculumul pentru educație timpurie/ primar etc.

La nivelul învăţământului preşcolar şi primar, curriculumul reflectă realităţi diferite şi prezintă câteva aspecte ce particularizează atât direcţiile de dezvoltare a educabilului, previzionate la nivelul politicii educaţionale, cât şi oferta experienţelor de învăţare oferite.

Astfel, curriculumul pentru educație timpurie prezintă o abordare sistemică, în vederea asigurării:

- continuităţii în interiorul aceluiaşi ciclu curricular;
- interdependenţei dintre tipurile de activităţi de învăţare din învăţământul preşcolar şi disciplinele şcolare (clasele I-II);
- deschiderii spre module opţionale de instruire.

Mai mult, curriculum actual al învățământului preșcolar promovează conceptul de dezvoltare globală a copilului, accentuând importanţa domeniilor de dezvoltare a copilului, în contextul în care, în societatea de azi, pregătirea copilului pentru şcoală şi pentru viaţă trebuie să aibă în vedere nu doar competenţele academice, ci şi abilităţi, deprinderi, atitudini ce ţin de

dezvoltarea socio-emoţională, dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea fizică, în acord cu particularităţile sale de vârstă şi individuale.

Procesul actual de proiectare a conținuturilor (structurate, prelucrate și adaptate de către cadrele didactice pentru a stimula interesul și a le face mai interesante și mai ușor de înțeles de către elevi) tinde să organizeze acest aspect dintr-o perspectivă integrată.

Planul cadru este structurat pe cinci domenii de dezvoltare (curriculumul pentru educație timpurie): Limbă și comunicare, Științe, Om și societate, Estetic și creativ, Psihomotric, respectiv pe șapte arii curriculare (curriculumul pentru învățământul primar) – Limbă și comunicare, Matematică și științe, Om și societate, Educație fizică, sport și sănătate, Arte, Tehnologii, Consiliere și Orientare. Acest lucru exprimă clar intenția de integrare a conţinuturilor. Domeniile de dezvoltare, respectiv ariile curriculare au în comun anumite obiective de formare. Între cele cinci domenii, respectiv cele şapte arii curriculare se constată un echilibru dinamic, iar la nivelul curriculumului pentru educație timpurie și al unor programe pentru învățământul primar se operează cu „teme”, fiind vizibilă libertatea educatorului/ învățătorului de a alege sau de a propune conţinuturi intructiv-educative.

Acest tip de organizare integrată a conţinuturilor are numeroase avantajele, așa cum s-a văzut și mai sus, dar are și o serie de limite:

- lipsa de tradiţie pedagogică a integrării;
- lipsa pregătirii și formării cadrelor didactice care să predea integrat;
- imposibilitatea aprofundării de către educabili a cunoaşterii ştiinţifice specializate;
- opoziţia cadrelor didactice privind tendinţele integratoare.

Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse între concepte, abilităţi și valori aparţinând disciplinelor şcolare distincte. (Gilbert de Landsheere).

În ceea ce privește procesul de predare-învățare-evaluare, cadrul didactic poate recurge la următoarele forme de integrare a conţinuturilor:

- integrarea conţinuturilor prin stabilirea de legături între diferite materii,;
- integrarea abilităţilor sau a proceselor;
- integrarea şcolii şi a „sinelui” prin stabilirea de legături între viaţa şcolii şi lumea exterioară elevului;
- integrarea globală.

În ceea ce priveşte nivelurile integrării, poate accede la următoarele posibilități:

- integrare multidisciplinară;
- integrare pluridisciplinară;
- integrare interdisciplinară;
- integrare transdisciplinară.

Integrarea conţinuturilor este aşadar, o necesitate şi un deziderat. Predarea și învăţare integrată, precum şi nivelurile la care aceastea se realizează sunt condiţionate de o multitudine de factori, de natură obiectivă dar şi subiectivă, acestea având avantaje, dar şi dezavantaje. Conținuturile (în conformitate cu noul curriculum național centrat pe competențe – planuri cadru și programe școlare) reprezintă decupaje didactice relevante pentru domeniul de studiu respectiv și sunt corelate cu tendinţele actuale ale domeniului; sunt utile, aplicabile în diferite contexte de învăţare, adecvate la contextul actual; sunt organizate pentru a fi accesibile elevilor și se corelează cu interesele de cunoaştere ale acestora; sunt necesare pentru dezvoltarea competenţelor specifice la nivelul fiecărui an de studiu; reprezintă baza de operare (mijloacele informaţionale) prin care se structurează competenţele specifice.

Conţinuturile devin astfel, puncte de plecare în acţiunea complexă de instruire modernă, interactivă şi de formare; accentul se pune pe valorificarea valenţelor informative şi formative ale acestora, pe flexibilitatea, adaptabilitatea și pe nivelurile integrării acestora.

Bibliografie:

1. Bocoș, Mușata, *Teoria şi metodologia curricumului, Suport de curs pentru anul I, specializările „Pedagogie" şi „Pedagogia învăţământului primar şi preşcolar*";
2. Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, 1995
3. Ionescu, M., Chiş, V. coord., *Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2001
4. Văideanu, George, *Pedagogie. Ghid pentru profesori*, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, 1982
5. www.academia.edu/3625312/Suport_curs_Pegag_inv_primar_si_presc

CAPCANA UNOR RECIPROCE ÎN ANALIZA MATEMATICĂ

Prof. Cracană Dumitru, Colegiul Economic „O.Onicescu” Botoșani

Se întâmplă uneori ca un elev, de la care să ai ceva așteptări, să facă afirmații profund dezamăgitoare: „orice funcție continuă este derivabilă”sau „o funcție cu proprietatea lui Darboux admite primitive”... Insuficienta cunoaștere a noțiunilor sau tendința de a echivala unele concepte conduc la această gravă confuzie. Deși, istoric, marele Cauchy nu diferenția continuitatea de derivabilitate, perfecționarea analizei matematice din ultimul secol nu permite conservarea acestor erori. Despre aceste „periculoase” reciproce vom vorbi în articolul de față, încercând să disjungem aspectele care conduc la greșeală, exact la unele rezultate fundamentale ale analizei matematice.

Teoremă 1. Orice funcție continuă într-un punct, are limită în acel punct.

Reciproca**, neadevărată !** Există numeroase funcții având limită intr-un punct, *fără să fie* continue. Continuitatea necesită o egalitate în plus : pe lângă existența și egalitatea limitelor laterale, acestea trebuie să **coincidă** cu valoarea funcției în punct.

Exemple 1 a) $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R},\ f(x)=\begin{cases}\dfrac{1}{x^2}, & x\neq 0\\ 0, & x=0\end{cases}$; b) $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R},\ f(x)=\begin{cases}\dfrac{\ln(1+x)}{x}, & x\neq 0\\ 0, & x=0\end{cases}$.

a) Vom avea: $(\exists)l_s(0)=l_d(0)=+\infty$ dar $+\infty\neq 0=f(0)$ deci, funcția are limită în $x=0$ dar **nu** este continuă în acest punct.. La b) avem $(\exists)l_s(0)=l_d(0)=1$, deci funcția are limită în $x=0$, dar valoarea acesteia **nu coincide** cu $f(0)$.

Teoremă 2. Orice funcție derivabilă este continuă.

Reciproca**, neadevărată !** Derivabilitatea este o condiție mai restrictivă. **Nu** o putem obține doar pe baza continuității. Există funcții continue peste tot dar **nicăieri** derivabile! Primul exemplu de acest tip l-a construit Weierstrass în 1872: $W(x)=\sum_{n=0}^{\infty}a^n\cos\left(b^n\pi x\right)$, unde $a\in(0,1)$ iar b este un număr întreg impar care verifică $ab>1+3\pi/2$. Uzuale însă, sunt:

Exemple 2 a) $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R},\quad f(x)=|x|=\begin{cases}x, & x\geq 0\\ -x, & x<0\end{cases}$; b) $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R},\quad f(x)=\begin{cases}x\sin\dfrac{1}{x}, & x\neq 0\\ 0, & x=0\end{cases}$.

Aplicând definițiile, la a) avem $(\exists)l_s(0)=l_d(0)=f(0)=0$ deci, funcția este continuă în $x=0$ dar $f_s'(0)=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x<0}}\dfrac{-x-0}{x-0}=-1\neq f_d'(0)=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{x-0}{x-0}=1$ așadar, **nu-i** derivabilă în $x=0$. La b) se verifică

continuitatea dar, de exemplu, $f_s'(0)=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x<0}}\dfrac{x\sin\frac{1}{x}-0}{x-0}=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x<0}}\sin\dfrac{1}{x}$ care **nu există**!

Teoremă 3. Orice funcție continuă $f:I\to\mathbf{R}$, admite primitive pe *I*.

Reciproca**, neadevărată !** Mulțimea funcțiilor care admit primitive este mai largă decât mulțimea funcțiilor continue. Avem funcții care admit primitive (deși nu le putem calcula) **fără** a fi continue:

Exemple 3 : a) $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R}$, $f(x)=\begin{cases}\sin\frac{1}{x}, x\neq 0\\ 0, x=0\end{cases}$, b) $f:[0,1]\to\mathbf{R}$, $f(x)=\begin{cases}\cos\frac{1}{x}, x\neq 0\\ 0, x=0\end{cases}$.

a) Întrucât $\left(\cos\left(\frac{1}{x}\right)\right)'=-\sin\left(\frac{1}{x}\right)\cdot\left(-\frac{1}{x^2}\right)$ avem $\sin\left(\frac{1}{x}\right)=x^2\cdot\left(\cos\left(\frac{1}{x}\right)\right)'$ deci $\int\sin\left(\frac{1}{x}\right)dx=$

$=\int x^2\cdot\left(\cos\left(\frac{1}{x}\right)\right)'dx\overset{\text{prin părți}}{=}x^2\cos\left(\frac{1}{x}\right)-\int 2x\cos\left(\frac{1}{x}\right)dx$. Considerând funcția continuă

$g:\mathbf{R}\to\mathbf{R}$, $g(x)=\begin{cases}x\cos\frac{1}{x}, x\neq 0\\ 0, x=0\end{cases}$, aceasta admite primitive. Fie G una dintre ele. Cu aceasta

putem construi o primitivă F a lui f: $F(x)=\begin{cases}x^2\cos\frac{1}{x}-2G(x), x\neq 0\\ -2G(0), x=0\end{cases}$. **Există** F (verifică

definiția) , o primitivă a funcției *f*, deși *f* **nu este** continuă (nici măcar nu are limită în $x=0$). b)

Procedând la fel ca la subpunctul anterior, cum $\left(\sin\left(\frac{1}{x}\right)\right)'=\cos\left(\frac{1}{x}\right)\cdot\left(-\frac{1}{x^2}\right)$ putem extrage

$\cos\left(\frac{1}{x}\right)=-x^2\cdot\left(\sin\left(\frac{1}{x}\right)\right)'$ de unde, prin părți $\int\cos\left(\frac{1}{x}\right)dx=\int -x^2\cdot\left(\sin\left(\frac{1}{x}\right)\right)'dx=$

$=-x^2\cdot\left(\sin\left(\frac{1}{x}\right)\right)+\int 2x\cdot\left(\sin\left(\frac{1}{x}\right)\right)dx$. Funcția continuă $g:\square\to\square$, $g(x)=\begin{cases}x\sin\frac{1}{x}, x\neq 0\\ 0, x=0\end{cases}$ va

admite o primitivă *G*. Orice primitivă *F* a funcției *f* ar avea forma

$F(x)=\begin{cases}-x^2\sin\frac{1}{x}+2G(x)+k, x\neq 0\\ 2G(0)+k, x=0\end{cases}$, $k\in\square$, care verifică derivabilitatea pe $(0,1]$ și

$F'(x)=f(x)$ pe $(0,1]$. Verificând derivabilitatea la dreapta în $x=0$ găsim

$F_d'(0)=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{F(x)-F(0)}{x}=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{-x^2\sin\frac{1}{x}+2G(x)+k-2G(0)-k}{x}=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{-x^2\sin\frac{1}{x}}{x}+$

$+2\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{G(x)-G(0)}{x}=0+2G'(0)=0+2g(0)=0$. Cum $f(0)=0$ deducem că F este o primitivă a lui f pe $[0,1]$. Deși, f nici măcar **nu are** limită în $x=0$.

Teoremă 4. Orice funcție $f:I\to\mathbb{R}$ care admite primitive pe *I*, are P.D. pe *I*.

Reciproca, **neadevărată** ! Condiția de a avea P.D. este mai „relaxată"decât cea de a admite primitive.

Exemple 4 : a) $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R}$, $f(x)=\begin{cases}\sin\dfrac{1}{x}, x\neq 0\\ -\dfrac{1}{2}, x=0\end{cases}$; b) $f:[0,1]\to\mathbf{R}$ $f(x)=\begin{cases}\cos\dfrac{1}{x}, x\neq 0\\ 1, x=0\end{cases}$.

a) Urmărind aceeași construcție de la „Exemple 3", o primitivă F ar avea forma: $F(x)=\begin{cases}x^2\cos\dfrac{1}{x}-2G(x), x\neq 0\\ -2G(0), x=0\end{cases}$ cu G primitivă a lui $g:\mathbb{R}\to\mathbb{R}$, $g(x)=\begin{cases}x\cos\dfrac{1}{x}, x\neq 0\\ 0, x=0\end{cases}$.

Verificând derivabilitatea în $x=0$: $F'(0)=\lim\limits_{x\to 0}\dfrac{F(x)-F(0)}{x-0}=\lim\limits_{x\to 0}\dfrac{x^2\cos\frac{1}{x}-2G(x)+G(0)}{x-0}=$

$=\lim\limits_{x\to 0}\dfrac{x^2\cos\frac{1}{x}}{x}-2\lim\limits_{x\to 0}\dfrac{G(x)-G(0)}{x-0}==0-2g(0)=0\neq -\dfrac{1}{2}=f(0)\Rightarrow f$ **nu** admite primitive pe $\mathbb{R}$.

b) Analog: Orice primitivă F a funcției f ar avea forma $F(x)=\begin{cases}-x^2\sin\dfrac{1}{x}+2G(x)+k, x\neq 0\\ 2G(0)+k, x=0\end{cases}$, $k\in\mathbf{R}$ cu G este primitivă a lui $g(x)=\begin{cases}x\sin\dfrac{1}{x}, x\neq 0\\ 0, x=0\end{cases}$. F este derivabilă pe $(0,1]$ și $F'(x)=f(x)$ pe $(0,1]$. Verificând derivabilitate la dreapta în $x=0$ găsim

$F'_d(0)=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{F(x)-F(0)}{x}=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{-x^2\sin\frac{1}{x}+2G(x)+k-2G(0)-k}{x}=\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{-x^2\sin\frac{1}{x}}{x}+$

$+2\lim\limits_{\substack{x\to 0\\ x>0}}\dfrac{G(x)-G(0)}{x}=0+2G'(0)=0+2g(0)=0$. Cum $f(0)=1$avem $F'(0)=0\neq 1=f(0)$

ceea ce arată că f **nu** are primitive pe $[0,1]$. Față de „Exemple 3", modificându-le valoarea în $x=0$, am obținut funcții care nu mai admit primitive. La „Exemple 5" vom justifica P.D.

Teoremă 5 (Cauchy-Weierstrass-Bolzano). Orice funcție continuă $f:I\to\mathbf{R}$, *I* interval, are proprietatea lui Darboux pe *I*.

Reciproca**, neadevărată !** Este lesne de dedus din teoremele 4 și 3.

Exemple 5 :

a) $f:\square\to\square$, $f(x)=\begin{cases}\sin\frac{1}{x}, x\neq 0\\ k, k\in[-1,1], x=0\end{cases}$; b) $g:\square\to\square$ $g(x)=\begin{cases}\cos\frac{1}{x}, x\neq 0\\ k, k\in[-1,1], x=0\end{cases}$.

Neavând limită în $x=0$, **nu** vor fi continue. Au, însă, proprietatea lui Darboux.

Folosind programul informatic GeoGebra, putem vizualiza o „reprezentare ” geometrică a graficelor celor 2 funcții în FIG.1.

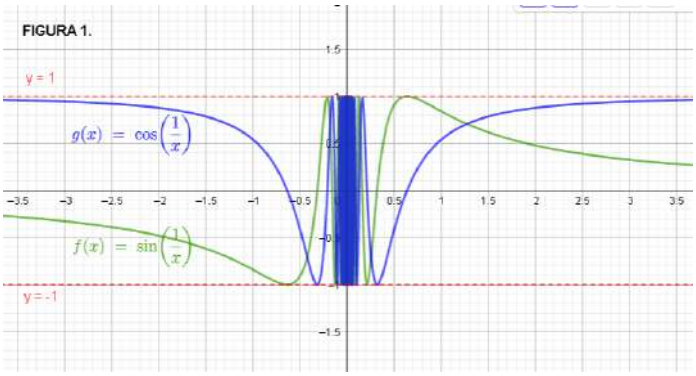

Oricare dreaptă $y=\lambda, \lambda\in[-1,1]$ va intersecta graficul funcției corespunzător subintervalului (a,b)(care să aibă originea ca punct de acumulare) într-o infinitate numărabilă de ori, deci, ecuația $f(x)=\lambda$, are cel puțin o soluție x_λ în intervalul (a,b). Adică, funcțiile au proprietatea lui Darboux, fără să fie continue (tehnic, la prima funcție, de exemplu: în orice subinterval $(0,\varepsilon), \varepsilon>0$ se află o infinitate de termeni ai șirului $x_n=\frac{1}{\arcsin\lambda+2n\pi}, x_n\to 0$ șir pentru care avem $f(x_n)=\lambda$).

Ca rezumat, în diagrama următoare, observăm legăturile ca implicații între cele 4 noțiuni prevăzute în teoremele anterioare:

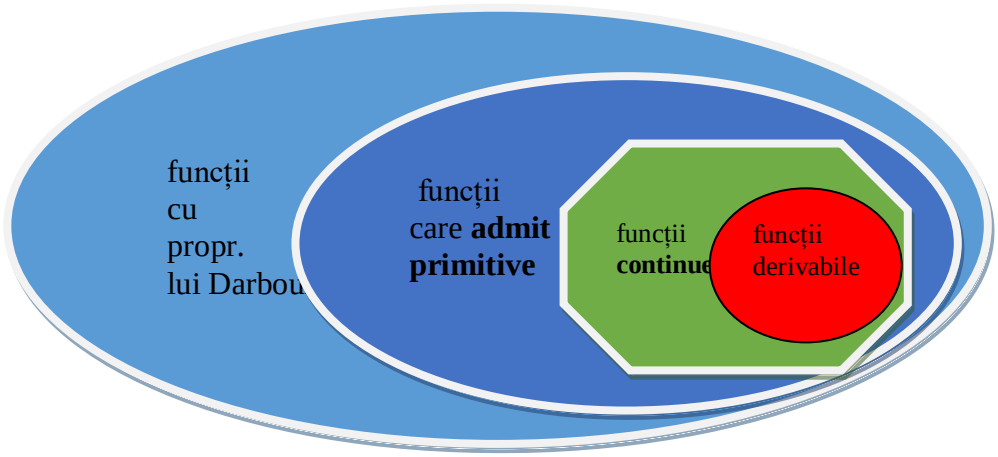

Bibliografie

[1.] Boboc, N., Colojoară, I., Matematică, manual pentru clasa a XII-a, Elemente de analiză matematică, Ed. Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1993;

[2.] Burtea, M., Burtea, G., Matematică, manual pentru clasa a XII-a, Ed. Carminis, Piteşti, 2001;

[3.] Catană, A., Săcuiu, M., Stănășilă, O., Metodica predării analizei matematice, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983;

[4.] Ganga, M., *Elemente de analiză matematică* (manual pentru clasa a XI- a), Ed. Mathpress, Ploieşti, 2003;

[5.] Ganga, M., Elemente de analiză matematică, manual pentru clasa a XII- a, Ed. Mathpress, Ploieşti, 2003;

[6.] https://www.geogebra.org/classic.

SUGESTII DE ABORDARE A ENUNȚURILOR CU NEGAȚII

Prof. Cracană Dumitru, Colegiul Economic „O.Onicescu” Botoșani

Încă de la nivel de gimnaziu, majoritatea covârșitoare a rezultatelor matematice sunt construcții „pozitive”, întregul demers științific autorizat de căutare/cercetare finalizându-se cu afirmații consistente, substanțiale: identificăm când un număr *se divide* cu 3, când două triunghiuri *sunt* congruente, neexplorând profesionist situațiile de **nedivizibilitate** sau cele de **necongruență**. Se lasă „logicii bunului simț” cazuistica acestora cu riscul de a provoca false probleme ca aceea de determinare a vitezei întunericului…

În cazul echivalenţelor, riscul greşelii nu este atât de mare întrucât elevul manipulează destul de eficient negaţia reciprocei: pentru a arăta că un triunghi **nu** este dreptunghic, va invalida relaţia „pătratul unei laturi este egal cu suma pătratelor celorlalte două laturi”. Nu aceeaşi limpezime de justificare va întâlni atunci când va trebui să arate că o funcţie **nu** admite primitive... O serie întreagă de proprietăţi precum comutativitatea, tranzitivitatea inoculează minţii elevului un „bun simţ” destul de lejer asimilat şi foarte periculos generalizat: pornind de la fireasca implicatie „$a=b$ şi $b=c\Rightarrow a=c$”, va răspunde *isteţ* că „*dacă* $a\neq b$ şi $b\neq c$ atunci $a\neq c$”, eroarea provenind de la generalizarea tranzitivităţii unei negaţii. O altă „extindere” periculoasă este aceea de a atribui proprietăţi unui întreg pe baza proprietăţii comune a părţilor constitutive: „suma a două numere pare este număr par” sau „ dacă funcţia f este pozitivă pe $[a,b]$ şi pe $[b,c]$ atunci este pozitivă şi pe $[a,b]\cup[b,c]=[a,c]$”, afirmaţii care sunt adevărate. Generalizarea lor ca principiu de gândire conduce la neadevăruri grosiere: „suma a două impare este impar”, „suma a două funcţii discontinue este funcţie discontinuă”, etc. Aceste *generoase* generalizări/extinderi benevole conduc la gratuităţi logice chiar dacă nu se operează cu antinomii par-impar sau continuu-discontinuu: „dacă funcţia f este crescătoare pe $[a,b]$ şi pe $[b,c]$ atunci este crescătoare şi pe $[a,b]\cup[b,c]=[a,c]$”(fals).

Judecând după forma de apariţie a enunţului, putem identifica:

a) negaţii explicite: a_1) directe- „ să se arate/demonstreze că **nu**...”;

a_2) utilizând prefix de negaţie: „**ne**inversabil”, „**in**compatibil”, „**ir**aţional”

b) negaţii implicite, deductibile: „$a\in A\setminus B$” (aparţine lui *A* dar **nu** aparţine lui *B*) , „să se arate că are soluţie unică”.

Aşa cum mulţi elevi ştiu, aceste enunţuri se abordează utilizând *metoda reducerii la absurd*: se presupune contrariul, se prelucrează ipotezele până se ajunge la o contradicţie. Se poate ajunge la

un fals matematic (de ex. „$1=2$”) sau se contrazice o ipoteză a problemei. Urmează de aici că presupunerea făcută este falsă.

Vom încerca să exemplificăm astfel de enunţuri din variantele de subiecte de la examenul naţional de bacalaureat din perioada 2009-2021.

a_1) Negaţii explicite, directe

Încă din 2015, se observă apariţia unor astfel de enunţuri în subiectele pentru examenele de BAC cu scrierea îngroşată a cuvântului « nu » pentru a atrage atenţia candidaţilor.

- *„Se consideră polinomul* $f=X^3-4X^2+mX+2$*, unde m este un număr real. Pentru* $m=8$*, arătaţi că polinomul f* ***nu*** *are toate rădăcinile reale” (Bacalaureat 2015, M_mate-info, var.3, sub. II.2.c.).*

Sugestie de rezolvare:

Presupunem prin reducere la absurd că toate rădăcinile x_1, x_2, x_3 sunt reale. Evident, rădăcinile nu pot fi nule iar numărul $x_1^2+x_2^2+x_3^2$ ar trebui să fie un număr strict pozitiv. Dar, $x_1^2+x_2^2+x_3^2=S_1^2-2S_2=4^2-2\cdot 8=0$ ceea ce este absurd. Contradicție cu realitatea matematică că o sumă de reale strict pozitive furnizează un total strict pozitiv.

- *„Se consideră polinomul* $f=4X^3-6X+m$*, unde m este un număr real. Demonstraţi că, oricare ar fi numărul real m, polinomul f* ***nu*** *se divide cu polinomul* X^2+X+1*”. (Bacalaureat 2018, M_şt-nat, var.2, sub. II.2.b.).*

Sugestie de rezolvare:

Presupunem prin reducere la absurd că X^2+X+1 divide polinomul *f*. Urmează că $f(\alpha)=0$, oricare ar fi α o rădăcină complexă a lui X^2+X+1. Cum $\alpha^2+\alpha+1=0$ deducem $\alpha^3=1$ (rădăcina cubică a unității) urmând că $f(\alpha)=4\cdot 1-6\alpha+m$. Egalitatea $f(\alpha)=0$ devine $4-6\alpha+m=0$ adică $m=6\alpha-4$ care are natură complexă. Contradicție cu ipoteza enunțului că *m* este număr real.

- *„Pe mulţimea numerelor reale se defineşte legea de compoziţie* $x\circ y=x+2y+1$*. Arătaţi că legea de compoziţie “*$\circ$*”* ***nu*** *admite element neutru.” (Bacalaureat 2020, M_tehnologic, var.1, sub. II.2.c.).*

Sugestie de rezolvare:

Presupunând contrariul, nu găsim element neutru la stânga.

a_2) Negaţii explicite, cu prefix de negaţie

- *„Se consideră funcţia* $f:\mathbf{N}\to\mathbf{N}$*,* $f(x)=3x+1$*. Să se demonstreze că funcţia f este* ***ne****inversabilă” (variante Bacalaureat 2009, MT1, var.69, sub. I.2.).*

Sugestie de rezolvare:

Analog, presupunând prin reducere la absurd că ar fi inversabilă, înseamnă că va trebui să fie surjectivă, adică imaginea funcției să fie întregul **N**. Ori, se observă că funcția atinge doar elemente de tipul $3k+1, k \in \mathbf{N}$, evitând elementele de tipul $3k$ sau $3k+2$.

- *„În mulțimea **R**[X] se consideră polinoamele* $f = X^4 + X^3 + X^2 + X + 1$ *și* $g = X^2 - X - 1$. *Să se demonstreze că dacă **y** este rădăcină a polinomului g, atunci f(**y**) este **i**rațional " (Bacalaureat 2009, M2, var.19, sub. II.2.c.).*

Sugestie de rezolvare:

Presupunem prin reducere la absurd că *f(**y**)* este rațional. Cum ***y*** este rădăcină a lui *g* deducem că $y^2 - y - 1 = 0$ adică $y^2 = y + 1$. Observăm că ***y*** este număr irațional. Calculând $f(y)$ obținem $f(y) = y^4 + y^3 + y^2 + y + 1$, adică $f(y) = y^2(y^2 + y + 1) + y + 1$ de unde, folosind succesiv relația $y^2 = y + 1$, obținem $f(y) = 6y + 4$. Dacă această expresie ar fi rațională, ar urma că și ***y*** ar fi rațional, ceea ce este absurd.

b) Negaţii implicite, deductibile

- *„Pe mulţimea* $G = (0, \infty) \setminus \{1\}$ *se consideră operația* $x \circ y = x^{3 \ln y}$. *Să se demonstreze că* $x \circ y \in G$, *pentru* $(\forall) x, y \in G$ *" (Bacalaureat 2009, M2, var.52, sub. II.2b.).*

Sugestie de rezolvare:

Faptul că $x \circ y \in (0, \infty)$ se observă direct, întrucât $x \in (0, \infty)$. Pentru a arăta că $x \circ y \in (0, \infty) \setminus \{1\}$, adică $x \circ y \neq 1$, vom proceda prin reducere la absurd. Presupunând că $x \circ y = 1$ obținem $x^{3 \ln y} = 1$ de unde rezultă $x = 1$ (absurd) sau $3 \ln y = 0 \Rightarrow y = 1$ iarăși, absurd.

- *„Se consideră* $a \in \mathbf{C}$, $x_1, x_2, x_3 \in \mathbf{C}$ *rădăcinile ecuației* $x^3 - 2x^2 + 2x - a = 0$. *Să se arate că, pentru orice* $a \in \mathbf{R}$, *ecuația are o **singură** rădăcină reală" (variante Bacalaureat 2009, MT1, var.6, sub. II.2.b).*

Sugestie de rezolvare:

Asociind funcția continuă $f : \mathbf{R} \to \mathbf{R}$, $f(x) = x^3 - 2x^2 + 2x - a$, cum $\lim\limits_{x \to -\infty} f(x) \cdot \lim\limits_{x \to \infty} f(x) = -\infty$,

deducem existența a cel puțin o soluție. Presupunând că ar avea mai multe soluții, cum funcția este și derivabilă, ar însemna că derivata lui f ar schimba semnul pe domeniul de definiție. Ori, $f'(x) = 3x^2 - 4x + 2$ care păstrează semn constant pe **R**. Absurd.

Recomandare:

-„Bine, bine, facem presupunerea la absurd și până unde mergem??"- întreabă temător un elev precaut și bine intenționat. Întrebarea lui este justificată: nu putem prevedea lungimea lanțului de

raționamente, și nici tipul contradicției la care se va ajunge: un fals matematic general sau contrazicerea unei ipoteze... I se poate răspunde: „ÎNDRĂZNEȘTE! Păstrează pe „desktop” toate ipotezele enunțului și dezvoltă raționamentul... Pregătește-te să obții contradicția!”.

Pentru „imunizarea” în abordarea enunțurilor care conțin negații, propunem un întreg test, care să respecte structura actuală:

Variantă subiect de Bacalaureat având toate enunțurile cu **negații**

SUBIECTUL I

1. Arătați că numărul $10-\left(\sqrt{5}-1\right)^2+2\sqrt{5}$ **nu** este divizibil cu 5.

2. Se consideră funcția $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R}$, $f(x)=x^2+x+m, m\in\mathbf{R}$. Determinați o valoare $m\in\mathbf{R}\backslash\mathbf{Q}$ pentru care graficul funcției f **nu** intersectează axa Ox.

3. Determinați $m\in\mathbf{R}$ pentru care ecuația $\log_2\left(1+m^2x\right)=3$ **nu** are soluții întregi.

4. Într-o urnă sunt: 10 bile care **nu** sunt albastre, 14 bile care **nu** sunt roșii și 16 bile care **nu** sunt galbene. Calculați probabilitatea ca extrăgând o bilă din urnă, aceasta să **nu** fie **nici** roșie, **nici** galbenă.

5. Determinați $m\in\mathbf{R}$ pentru care punctele $A(-1,2), B(1,-1), C(m,2-m)$ **nu** sunt coliniare.

6. Arătați că pentru orice număr real a, **nu** există un triunghi isoscel care să aibă laturile de lungimi respectiv $a^2-a,\ a-2,\ a-3$.

SUBIECTUL al II-lea

1. Se consideră matricea $A(a)=\begin{pmatrix} a-1 & 1 \\ 3 & -2 \end{pmatrix}$ și sistemul de ecuații $\begin{cases} (a-1)x+y=-2 \\ 3x-2y=1 \end{cases}$ unde a este un număr real.

a) Arătați că $\det\left[2A(1)-{}^tA(1)\right]$ **nu** este pătrat perfect.

b) Demonstrați că matricea $A\left(-\frac{1}{2}\right)$ **nu** este inversabilă.

c) Determinați valorile întregi ale lui a pentru care soluțiile sistemului (x_0,y_0) să **nu** fie ambele întregi.

2. Pe mulțimea $M=(0,\infty)$ se definește legea de compoziție $x*y=\frac{xy}{x+m^2y}$ unde $m\in\mathbf{R}$.

a) Determinați valorile reale ale lui *m* pentru care legea **nu** este comutativă.

b) Pentru $m=1$ arătați că legea **nu** admite element neutru.

c) Demonstrați că pentru $m=1$ **nu** există o funcție $f:(0,\infty)\to(0,\infty)$, $f(x)=ax+b$, $a,b\in\mathbf{R}$ pentru care $f(x+y)=f(x)*f(y)$ pentru orice $x,y\in(0,\infty)$.

SUBIECTUL al III-lea

---

1. Se consideră funcția $f:(0,\infty)\to\mathbf{R}$, $f(x)=\frac{2}{x^2}+\ln x-2$.

a) Arătați că $f'(2023)$ **nu** este număr natural.

b) Să se demonstreze că **nu** există nicio tangentă la graficul funcției care să fie paralelă cu dreapta $y=x$.

c) Arătați că ecuația $f(x)=-1$ **nu** are nicio soluție reală.

2. Se consideră funcția $f:\mathbf{R}\to\mathbf{R}$, $f(x)=\begin{cases}-2, & x\le 0\\ x^2-1, & x>0\end{cases}$.

a) Să se arate că funcția f **nu** admite primitive pe **R**.

b) Demonstrați că **nu** există o valoare naturală n pentru care $\int_1^n f(x)e^x dx=2e^n$.

c) Arătați că orice primitivă G a funcției $g:(0,\infty)\to\mathbf{R}$, $g(x)=f(x)\ln x$ **nu** are două puncte de inflexiune.

Bibliografie

[1.] Boboc, N., Colojoară, I., Matematică, manual pentru clasa a XII-a, Elemente de analiză matematică, Ed. Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1993;
[2.] Burtea, M., Burtea, G., Matematică, manual pentru clasa a XII-a, Ed. Carminis, Pitești, 2001;
[3.] Catană, A., Săcuiu, M., Stănășilă, O., Metodica predării analizei matematice, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983;
[4.] Ganga, M., Elemente de analiză matematică_ (manual pentru clasa a XI- a), Ed. Mathpress, Ploieşti, 2003;
[5.] Ganga, M., Elemente de analiză matematică, manual pentru clasa a XII- a, Ed. Mathpress, Ploieşti, 2003;
[6.] http://www.pro-matematica.ro/bacalaureat/

Educația interculturală – o poartă spre lume

Prof. Crina Crăciun
Liceul Sanitar "Vasile Voiculescu" Oradea

Rolul școlii este de a forma indivizi adaptați și adaptabili la mediul intercultural, care este din ce în ce mai variat în societatea noastră și în întreaga lume. În școlile din țara noastră există o tendință tot mai mare de a le oferi elevilor o deschidere spre alte culturi, în încercarea de a-i pregăti pentru integrarea în societate.

Educația interculturală vizează o abordare pedagogică a diferențelor culturale, strategie prin care se iau în considerare diferențele spirituale sau de alt gen (sociale, economice, etc), evitându-se, pe cât posibil, riscurile ce pot apărea din schimburile inegale dintre culturi, ori, și mai grav, tendințele de atomizare a culturilor.

Formarea atitudinii interculturale va facilita apariția unei sinteze de elemente comune, ca bază a comunicării și înțelegerii reciproce între diferitele grupuri culturale. Prin acceptarea și promovarea valorilor precum toleranța, egalitatea, respectul mutual, complementaritatea valorilor, școala exploatează diferențele spirituale și valorile locale, atașându-le la valorile generale ale umanității. Elevii vor dobândi competențe interculturale cu ajutorul formelor generale de realizare a educației interculturale: lecțiile obișnuite, activitățile non-formale din școală și influențele informale exercitate în afara perimetrului școlar.

În ceea ce privește metodologia didactică se pot adapta procedeele deja cunoscute prin combinarea acestora, cu scopul de a forma și dezvolta comportamente interculturale. Printre metodele de predare-învățare utilizate putem aminti: metodele interactive care dezvoltă creativitatea elevilor: proiectele, anchetele, interviurile și jurnalele, vizionarea de filme, documentare, fotografii, participarea la evenimente cu tematică și concursuri pe teme alese.

Valorile interculturale în rândul elevilor pot fi dezvoltate și prin utilizarea următoarele metode și procedee în procesul instructiv-educativ: invitarea în unitatea școlară sau în mediul educativ a unor persoane avizate din exterior din medii sociale și culturale diferite; utilizarea bibliotecilor, a centrelor de documentare audio-vizuală din școli și din comunitate; utilizarea noilor tehnologii ale comunicării; participarea la evenimentele culturale și sărbătorile locale, vizitarea de muzee și expoziții aparținând diverselor culturi; parteneriate între școli din orașe și țări diferite; colaborarea cu asociațiile locale sau internaționale, mai ales nonguvernamentale care au ca obiective principale întreținerea

relațiilor interculturale și educaționale cu alte state pe teme precum: drepturile omului, drepturile minorităților, drepturile copilului, protecția mediului, etc.; vizite, cursuri, zile sau săptămâni de studiu centrate pe un aspect anume (mediul înconjurător, arhitectura, artizanat, limbi, tradiții și obiceiuri, etc.); participarea la activități desfășurate în localitate pe teme de interculturalitate.

Astfel, educația interculturală este realizată în școala noastră nu doar prin activități de proiect, cum ar fim, de exemplu, cele de schimburi de tineri în cadrul taberelor de vară organizate anual în Franța și o dată la trei ani în Germania, dar și prin lecții derulate în cadrul materiilor opționale pe care părinții și elevii deopotrivă le aleg an de an.

De exemplu, la disciplina opțională ***Drepturile omului*** elevii învață nu doar care sunt drepturile omului, dar și care sunt cele mai importante drepturi pentru ei, care sunt principalele documente care reglementează drepturile omului, care sunt obligațiile care derivă din drepturi, ce este discriminarea, care sunt principalele criterii de discriminare, ce este rasismul, care sunt țările care încalcă drepturile omului, etc. Această materie opțională este aleasă constant de către elevii din anii terminali de liceu din școala noastră și reprezintă, pe lângă o sursă de informații deosebit de utile pentru viața adultă, și un bun prilej de reflecție asupra diferențelor culturale dintre națiuni, a asemănărilor și deosebirilor dintre acestea, și un mod agreabil de a învăța despre locul pe care-l ocupă fiecare dintre noi în societate.

De asemenea, opționalul ***Dezbatere, oratorie și retorică***, care poate fi ales ca CDȘ de către elevii de liceu, le propune acestora să găsească argumente pentru și împotriva unor moțiuni mai mult sau mai puțin ipotetice. Astfel, elevii sunt puși în ipostaza de a prezenta teme pe cât de diferite, pe atât de provocatoare, putând astfel analiza moduri de gândire, obiceiuri, legi, tendințe din societate din diverse culturi și părți ale lumii. Meciurile în care sunt dezbătute propuneri ale unui guvrn imaginar reprezintă un ping-pong de idei în care adversarii se întrec în a încerca să prezinte un caz bine construit în timp ce luptă să respingă argumentele aduse de cealaltă echipă. Temele propuse îi ajută pe elevii să vadă lumea din jur cu un ochi critic și să vrea să construiască o lume în care diferențele culturale nu eprezintă un impediment pentru o societate funcțională, ci, dimpotrivă, un motor care aduce progres și bună înțelgere.

Un ultim exemplu de disciplină nouă propusă și aleasă ca materie opțională este ***Our World***, un opțional interdsciplinar destinat elevilor de liceu, care le aduce acestora în clasă evenimente, idei, personalități, care au chimbat lumea în care trăim. Deși conținuturile sunt vehiculate în limba engleză, ceea ce elevii învață din istoria recentă documentată de mass-

media secolului 20 și 21 reprezintă un bagaj important de competențe interculturale, atât de necesare pentru adaptarea la societatea zilelor noastre.

În concluzie, toate aceste activități prin care elevii sunt expuși la situații, conținuturi, idei care provin din diverse culturi și perioade istorice îi ajută pe acești să învețe cum să interacționeze cu persoane care au un bagaj cultural diferit reprezintă un atu pentru integrarea acestora în societatea multiculturală a celui de-al treilea mileniu.

Bibliografie:

1. Rus C, Neștian-Sandu O, Bajka O., *Ghid de educație interculturală*, Institutul Intercultural Timișoara, 2019
2. Neștian Sandu O., Lyamouri-Bajja N., *T-KIT 4 – Educație interculturală*, Ediția a doua, Consiliul Europei
3. Mihăiescu O., Putineanu D., Tula D., *Ghid practic de activități interculturale*, Asociația pentru Incluziune Socială „Proetnica", Bucureşti, 2021

Cum venim în întâmpinarea copiilor supradotați

Prof. înv. primar CRĂCIUN LILIANA
Școala Gimnazială „Costachi S. Ciocan" Comănești

Principala menire a învăţământului urmărește flexibilitatea instrucţiei şi educaţiei pentru a asigura dezvoltarea capacităţilor şi aptitudinilor fiecărui elev, în raport cu propriile posibilităţi. Școala este chemată să organizeze procesul de predare-învăţare-evaluare în aşa fel încât să-l pună pe elev cât mai devreme posibil în posesia unor mijloace proprii de însuşire a cunoştinţelor, de aplicare în practică în mod constant şi creator.

Supradotarea este o manifestare umană deosebită, cu multiple faţete, având ca element comun excepţionalitatea şi fiind realizată prin combinarea fericită a unor capacităţi intelectuale şi aptitudini deosebite cu anumite trăsături de personalitate (şi în condiţiile unui mediu socio-familial-cultural favorizant. Supradotaţii constituie un grup aparte, care se diferenţiază prin caracteristicile de personalitate, stil de învăţare, mod de interacţionare cu semenii etc. Ei trebuie consideraţi persoane cu nevoi speciale, tocmai pentru că sunt speciali.

Cea mai facilă modalitate de a evidenția elevii cu capacități intelectuale deosebite, mai ales la ciclul primar este, la nivelul orașului nostru, Centrul de excelență. Departe de mine gândul că acesta ar putea rezolva în totalitate nevoile copiilor supradotați, dar ar putea fi un real sprijin.

Deseori auzim că supradotaţi şi talentaţi sunt acei copii capabili de performanţe ridicate, care demonstrează achiziţii şi/sau abilităţi potenţiale, precum: capacitate intelectuală generală, aptitudine academică specifică, gândire creativă sau productivă, capacitate de lider, arte vizuale şi reprezentative, capacitate psihomotorie.

Actul predării se face în ambele sensuri, dând astfel posibilitatea elevilor supradotaţi să fie actori participativi în procesul predării şi asigurând un permanent feedback. Predarea trebuie să motiveze elevii pentru însuşirea unor cunoştinţe suplimentare, să trezească interesul asupra obiectului de studiu şi să permită punerea de întrebări adiţionale care clarifică detalii ale problematicilor abordate. De asemenea, aceşti elevi au posibilitatea de a prezenta referate şi teme de interes, situaţie în care ei vor putea lua conducerea în predarea anumitor teme şi trebuie încurajaţi în acest sens. Trebuie încurajate aplicaţiile practice şi creative ale cunoştinţelor acumulate (spre exemplu în cazul programului de nutritie, în care elvii au lucrat la imaginarea unei poveşti ilustrate si ca text. Acest lucru se poate realiza atât în cadrul orelor din programul obligatoriu, dar mai ales în cadrul orelor opţionale. Învăţarea trebuie motivată prin materialiale care trebuie să valorifice experienţa personală. De asemenea trebuie să li se ofere probleme deschise şi exerciţii care cer analiza şi sinteza pentru a echilibra exerciţiile tipice. Diversitatea şi gândirea divergentă, soluţiile creative chiar incorecte, trebuie răsplătite şi apreciate.

În cazul copiilor supradotaţi se consideră talentul fiecărui copil ca prioritar pentru dezvoltarea personală a acestuia. Dacă în modelul clasic de educaţie cu curriculumul obligatoriu mulţi copii nu se pot regăsi ca elevi buni şi interesaţi la învăţătură, în cazul modelului de îmbogatire pentru copiii supradotaţi, acest lucru se schimbă. Schimbarea se produce datorită a doi factori: posibilitatea alegerii unor domenii de studiu corespunzând abilităţilor şi pasiunilor proprii şi posibilitatea aprofundării acestor domenii dincolo de impunerea pe vârste cronologice a unor deschideri curiculare. Programul se poate practica în afara timpului obligatoriu de şcoală, în după-amiezile de după scoală sau în

weekend. Concentrarea maximală a programului este pe stilurile de învăţare şi pe ariile de interes ale copiilor, ca şi pe întărirea abilităţilor în domeniile deja clasice, dar şi pe deschiderea de arii de studiu moderne. Se pot aborda domeniile clasice în compactarea curriculumului cu doi ani în avans. În cadrul acestui program următoarele caracteristici pot fi aplicabile la clasă:

o Elevii sunt ghidaţi în sensul propriilor interese şi a alegerilor ghidate de acestea;

o Timpul este flexibil, în funcţie de nevoile elvilor;

o Se admit, chiar se caută perspective multiple asupra evenimentelor şi ideilor

o Cadrul didactic facilitează activitatea independentă a elevilor;

o Elevii se ajută între ei, asistaţi în rezolvarea problemelor

o Elevii, împreună cu profesorul acţionează în vederea stabilirii obiectivelor, criteriilor de evaluare;

Elevii vizaţi sunt fruntaşi şi la învăţătură, depăşind cerinţele impuse de programa şcolară. Ei îşi fac temele corect şi original, lucru care se observă mai ales în formularea raspunsurilor. Ei îşi depăşesc cu mult colegii de aceeaşi vârstă în privinţa înţelegerii şi rezolvării diferitelor probleme, mai ales de matematică. Pentru că realizează cu uşurinţă asociaţii între fapte, au o bună memorie, manifestă interese ample şi variate, sunt pasionaţi pentru multe activităţi extraşcolare, se bucură de simpatia colegilor şi nu se manifestă tendinţa de izolare faţă de grupul din care fac parte.

Strategiile de predare care se impun în educaţia copiilor supradotaţi sunt mult mai variate şi diferenţiate decât ar putea apărea la prima vedere, deoarece, chiar dacă înţeleg mai bine sau reţin cu mai multă uşurinţă cunoştinţele sau informaţiile, nu toţi sunt elevi autonomi sau au strategiile de învăţare pe deplin formate.

Profesorul poate adopta mai multe strategii de a preda cunoştinţele prevăzute într-un conţinut sau altul, dar trebuie să fie conştient că anumite abilităţi sau capacităţi se formează numai prin intersecţia mai multor strategii.

Organizarea şcolii, care vizează mai ales timpul petrecut în şcoală, este un factor responsabil pentru cele mai multe din performanţele elevilor ce implică mai multe tipuri de probleme:

• admiterea timpurie în clasa întâi;

• accelerarea studiilor la o materie şcolară sau la toate;

• organizarea numărului de clase pentru aceeaşi grupă de vârstă;

• clase cu elevi de vârste diferite (grupare verticală);

• organizarea de tabere sau excursii pentru elevii cei mai capabili pentru un anumit domeniu al cunoaşterii sau o materie şcolară;

• reorganizarea zilei şcolare în special de la nivelul secundar pentru realizarea unei flexibilităţi mai mari în ce priveşte durata zilei şcolare, reducerea numărului de lecţii, condensarea unor materii şcolare, folosirea contractelor cu elevii, separarea unor grupe cu număr mic de elevi pentru activităţi independente.

Mediul de învăţare trebuie să ofere copiilor supradotaţi atât posibilitatea de a descoperi informaţii noi, de a cerceta fenomene, de a expune rezultate interesante sau personale, de a se afirma creativ, de a crea grupuri de colaborare pe diverse teme, cât şi de a descoperi zone noi de interes. Din aceasta cauză şcolile trebuie dotate cu biblioteci bine puse la punct, cu laboratoare Internet sau laboratoare de experimentare, cu spaţii de studiu individual şi cu spaţii de comunicare.

Datorită complexității fenomenului, definirea noțiunii de elev „supradotat" întâmpină și în prezent anumite dificultăți, apar păreri diferite, nu rareori controversate, chiar și în ceea ce privește originea capacității intelectuale. Dacă se acceptă că funcționarea superioară a intelectului este rezultatul combinat al factorilor ereditari și al celor sociali, părerile diferă în ceea ce privește contribuția fiecăruia dintre factorii respectivi. Această ambiguitate prezintă multe dificultăți în diagnosticarea timpurie a dotării intelectuale, întrucât, în absența cunoașterii exacte a cauzelor, semnele exterioare ale unor adevărate dispoziții înnăscute se pot confunda cu cele ale cultivării unei înzestrări mai modeste

Bibliografie:

- Bogdan, T., Nica, I., 1970 " Copiii excepţionali", E.D.P., Bucureşti
- Bogdan, T. (coord.), 1981, " Copiii capabili de performanţe superioare" Creţu, C.,1993, Aria semantică a conceptului de individ dotat. Evoluţia conceptelor psihopedagogice despre fenomenul dotării superioare, Revista de Pedagogie nr. 4-7, Bucureşti
- Tratarea diferenţiată - responsabilitatea şcolii moderne -Profesor consilier: Dumitrescu Marinela
- Bandura. „Elevii dotaţi şi dirijarea instruirii lor". Bucureşti, EDP, 1978.
- Radu I. T. „Învăţământul diferenţiat. Concepţii şi strategii." Bucureşti, EDP, 1978.
- Stănescu L. „Concepţii educaţionale privind supradotarea intelectuală" .În: Revista de Pedagogie, nr. 4-7, 1993.
- Roşca, A. „Noi direcţii în studiul şi formarea copiilor şi adolescenţilor supradotaţi şi talentaţi". În: Revista de Psihologie, nr. 2, 1990, p. 119-129.

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ – RUTINĂ ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

Propunătoare: prof. CRĂCIUN OANA

Unitatea de învățământ: Grădinița cu P. P. „Motanul Încălțat" Galați

„Noul **Curriculum pentru învățământul preșcolar** promovează conceptul de *dezvoltare globală a copilului, considerat a fi central în perioada copilăriei timpurii*. Abordarea curriculumului din perspectiva dezvoltării globale vizează cuprinderea tuturor aspectelor importante ale dezvoltării complete a copilului, în acord cu particularitățile sal de vârstă și individuale.

În învățământul preșcolar, activitatea instructiv-eductivă este realizată în funcție de trei tipuri de activități de învățare: ***Activități pe domenii experiențiale, Jocuri și activități liber-alese*** și ***Activități de dezvoltare personală***.

Întâlnirea de dimineață este o activitate importantă a zilei, care face parte din cadrul ***rutinelor***, acestea la rândul lor fiind înglobate în cadrul ***Activităților de dezvoltare personală.***

A avea grijă de ceilalți, a fi suficient de încrezător pentru a împărtăși idei și experiențe importante, a fi disponibil pentru ceilalți, sunt calități ce conturează esențialul ***întâlnirii de dimeneață.*** Aceste ***momente*** au o mare importanță în cadrul activităților desfășurate cu copiii, deoarece principala lor calitate este aceea că destind atmosfera în timp ce canalizează și concentrează atenția asupra activității ce urmează a fi desfășurată în ziua respectivă."

Momente ale Întâlnirii de dimineață detaliate – exemplu

DATA: .....

Unitatea de învăţământ: **.....**

NIVEL I: ***GRUPA MIJLOCIE***

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „*CE ȘI CUM VREAU SĂ FIU?"*

TEMA DE PROIECT: *„ÎN LUMEA MINUNATĂ A MESERIILOR"*

TEMA SĂPTĂMÂNII: *„MESERII ÎNDRĂGITE DE COPII"*

DENUMIREA ACTIVITĂŢII: ***ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ***

TEMA ACTIVITĂȚII: *„LA CABINETUL STOMATOLOGIC"*

DURATA: 20 *minute*

1. SALUTUL

Activitatea începe cu întâlnirea organizată dintre copii și educatoare. Copiii sunt așezati în semicerc, pe covor și le sunt repartizate ecusoane, ce reprezintă meserii. Educatoarea salută copiii cu căldura și respect, privindu-i în ochi pe toți. Ea recită versurile:

„Dimineața a sosit,

Toți copiii au venit.

A-nceput o nouă zi,

Bună dimineața, dragi copii!"

Copiilor li se comunică faptul că astăzi vor face o călătorie imaginară în lumea meseriilor. Li se propune să se salute între ei, denumind meseria pe care o descoperă desenată pe jetonul - ecusonul copilului pe care îl salută. Educatoarea salută primul copil: „Bună dimineața, d-șoara DOCTOR!". Copilul salutat de către educatoare răspunde la salut și continuă, pe rând, să-și salute colegii: ,,Bună dimineața, BUCĂTARULE!", etc.

2. PREZENȚA

Se completează panoul de prezență cu pozele copiilor și se concluzionează dacă toți sunt prezenți sau nu. Copiii care au fost prezenți permanent la grădiniță, sunt apreciați.

3. CALENDARUL NATURII

Se folosesc imagini și jetoane caracteristice anotimpului în care ne aflăm, pe baza cărora se vor ilustra caracteristicile vremii la momentul desfășurării activității.

- Cum a fost vremea când ați venit la grădiniță?
- Ce zi a săptămânii este?
- Știți ce dată este azi?
- Oare în ce luna a anului ne aflăm?
- Cum sunt copiii și adulții îmbrăcați?
- În ce anotimp suntem?

4. ÎMPĂRTĂȘIREA CU CEILALȚI

După completarea calendarului naturii, doi - trei copii vor descrie meseria și locul de muncă al părinților. Ceilalți copii vor adresa întrebări în legatură cu cele relatate de către colegii lor.

5. ACTIVITATEA DE GRUP

Joc muzical: „***Sunt atâtea meserii***"

Sugestii de desfășurare a jocului: Jocul se începe de către educatoare. Ea se deplasează în cerc și împreună cu copiii cântă ***cântecul „Sunt atâtea meserii”.*** Ajunsă în fața copiilor, va formula o propoziție ce descrie imaginea de pe ecusonul aparținând unui copil. Acesta trebuie să se regăsească în enunțul propoziției și să se deplaseze în spatele educatoarei. Se repetă mișcarea în cerc pe ***cântecul „Sunt atâtea meserii”.*** Ajunși din nou în fața copiilor, cel care a venit în spatele educatoarei formulează o propoziție despre imaginea de pe alt ecuson. Copilul care se regăsește în enunțul propoziției nou-formulate vine în spatele celui care a venit înaintea lui.

Jocul se repetă până cînd vin în cerc toți copiii din grupă. Ajunși în cerc simt că aparțin grupului și mai simt că sunt responsabili pentru contribuția la activitate.

6. NOUTATEA ZILEI

Educatoarea îi informează pe copii despre activitățile ce urmează să se desfășoare în ziua respectivă și despre faptul că vor primi vizita unui musafir surpriză, mama Oanei, care este **doctor stomatolog**. Aceasta va veni la grădiniță să le vorbească despre meseria dumneaei, precum și despre concursul de ghicitori pe care îl vor desfășura la sfârșitul zilei. Musafirul va intra în clasă recitând versurile:

„Ascultați un sfat, ștrumfei,
Și veți fi ca niște zmei:
După fiecare masă,
Dimineața la sculare,
Dar și seara la culcare,
Luați pasta și periuța,
La chiuvetă dați fuguța,
Dinții să îi periați,
Microbii să-i alungați.
Veți avea un zâmbet frumos,
Și veți fi și sănătoși!”

Pornind de la aceste versuri, împreună cu doamna doctor și ajutați de materialele pregătite de către educatoare, dar și de surprizele aduse de către invitat, copiii vor continua activitatea pătrunzând în tainele meseriei de **medic stomatolog**.

BIBLIOGRAFIE

- **** „*Curriculum pentru educația timpurie”* (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani), Bucuresti, 2019
- **** *„Repere metodice utile pentru învățământul preșcolar”*, Vol II, Ed. Delta Cart Educational, Pitești 2016
- *** *„Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3 la 6/7 ani”*, MEC, București, 2008
- Cioflica, S. M., Lazăr, C., Ilie, E., Mignea-Guga, N., Berbeceanu, G., Marta, C. – *„Ziua bună începe la <Întâlnirea de dimineață>”*, Editura Tehno-Art, Cluj, 2009
- Nichita, A., Mitroi, M. – *„Educație pentru sănătate-îndrumător”*, Editura Aramis, București, 2009
- Marinescu, M. - *„Noile educații în societatea cunoașterii”,* Editura Pro Universitaria, București, 2013.

IMPORTANȚA AMENAJARII COLȚULUI DE EDUCAȚIE SANITARĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Propunătoare: prof. CRĂCIUN OANA

Unitatea de învățământ: Grădinița cu P. P. „Motanul Încălțat" Galați

Motto:

„A învăța copilul, de la vârsta cea mai fragedă să fie îngrijit, să respecte reguli de igienă personală, să se obișnuiască cu un regim rațional de alimentație, înseamnă a rezolva în cea mai mare parte problema esențială a formării comportamentului igienic". (G. A. Batchis)

Hypocrate considera că ***„Sănătatea este o comoară pe care puțini știu să o prețuiască, deși aproape toți se nasc cu ea."*** **Organizația Mondială a Sănătății** definește **sănătatea** unei persoane drept ***„o stare de bine fizică, mentală și socială, și nu doar absența bolii și a infirmității".*** Pe de altă parte, **înțelepciunea populară** a sintetizat **importanța sănătății** în **proverbe** precum: ***„Minte sănătoasă în corp sănătos", „Curățenia este mama sănătății", „Sănătatea e lucrul cel mai de preț"***, etc., căci starea de bine a fiecăruia dintre noi, precum și puterea de muncă, sunt în strânsă legătură cu starea de sănătate pe care o avem.

După cum se știe, **procesul instructiv-educativ din grădiniță** este, în esență, un **proces formativ.** Deși cele două aspecte ale activității – *instrucția și educația* – desfășurate sub directa conducere a educatoarei sunt strâns legate între ele, condiționându-se reciproc, totuși, predominantă este ***componenta educativă, instruirea realizată în grădiniță având, în primul rând, un caracter formativ.*** Deci, preșcolarul devine apt pentru instruirea și educarea sa complexă, pentru formarea sa în spiritul educației multilaterale, între ale cărei componente ***Educația pentru sănătate*** a dobândit un loc bine definit. ***Educația pentru sănătate*** la nivelul unităților școlare reprezintă *una dintre principalele căi de promovare a cunoștințelor corecte privind diferite aspecte ale sănătății* și totodată de *formare a atitudinilor și deprinderilor indispensabile unui comportament responsabil și sănătos.*

Există mai multe argumente ce pot fi aduse în favoarea realizării ***Educației pentru sănătate*** în cadrul unităților de învățământ. În primul rând, unul dintre ***scopurile în sine ale activității din învățământ*** este ***informarea autorizată a copiilor și adolescenților*** privind diferite domenii ale culturii și științei, în paralel cu ***dezvoltarea de abilități practice***. În acest sens, ***Educația pentru sănătate***, ca parte a științelor medicale, ***vizează nu numai transmiterea către elevi a unui bagaj***

informativ corect din punct de vedere științific, cât mai ales crearea unor comportamente individuale sănătoase, a unor atitudini ce corespund idealului educațional.

Învățământul preșcolar urmărește inițierea și realizarea programelor de ***Educația pentru sănătate*** la vârste cât mai timpurii, când, astfel de activități, au un impact major asupra educabililor. În această lume în care tehnologia acaparează universul copilăriei, preșcolarii sunt privați de **mișcarea** atât de necesară corpului și dezvoltării lor armonioase, de o **alimentație sănătoasă** și corespunzătoare vârstei. De multe ori, din inconștiența părinților sau din diferite probleme financiare, sunt lipsiți chiar de **controalele și îngrijirile medicale și stomatologic**e, de **vaccinurile** atât de necesare unei dezvoltări armonioase. Necesitatea ***Educației pentru sănătate*** în instituțiile pentru preșcolari derivă, așadar, din însăși **necesitatea educației multilaterale** care constituie obiectivul principal al procesului instructiv-educativ din aceste instituții, esența acestui proces. Este bine pentru copii să înțeleagă de mici că ***sănătatea nu înseamnă absența bolii, ci un mod de viață echilibrat, un mod de comportare și existență igienică.***

Educația pentru sănătate este drumul cel mai scurt prin care *noțiunile* ajung la copil ca *reguli sau norme*. ***Deprinderile elementare de igienă trebuie imprimate de la cea mai fragedă vârstă pentru a putea pătrunde cât mai adânc în rutina vieții.***

Educația pentru sănătate desfășurată în grădiniță se comportă ca orice tip de activitate specifică preșcolarilor. ***Educația pentru sănătate*** urmărește formarea unui stil de viață sănătos în vederea dezvoltării armonioase sub aspect psiho-fizic a preșcolarilor prin derularea unor activități specifice, dar și formarea unei atitudini pozitive față de sănătatea proprie și a celor din jur. Astfel, include *informații, cunoștințe, atitudini, pricepri și deprinderi accesibile copiilor* despre *elementele componente ale corpului uman,* despre *relațiile interumane,* despre *păstrarea igienei personale,* despre *alimentația sănătoasă,* despre *accidente și tehnici de prim-ajutor, despre siguranța în circulația pe stradă,* despre *evitarea unor accidente ce pot dăuna sănătății,* despre *factorii nocivi care ne înconjoară și cum să-i minimalizăm, etc.*

Deci, **vârsta preșcolară** este perioada când ***se pun bazele comportamentului igienic, când copilul învață să respecte regulile de igienă personală, să fie îngrijit, să respecte un regim rațional de alimentație, să distingă comportamentele sănătoase de cele cu risc, să respecte un program de viață echilibrat***.

Curriculum-ul preșcolar structurează experințele copilului pe domenii experiențiale. Astfel, având în vedere interesele și aspirațiile copilului, nevoile acestuia, sala de grupă putând fi

delimitată în mai multe centre de activitate/interes: ***Bibliotecă /Alfabetizare, Ştiinţe, Matematică /Manipulative, Artă, Materiale de construcţii, Joc de rol, Nisip şi apă*** şi, nu în ultimul rând, ***Colţul de Educaţie Sanitară*.** Sala de grupă din grădiniță trebuie să creeze spații sau centre în care copiii să se simtă confortabil, în siguranță și dornici de explorare. În cadrul centrelor amenajate copiii își pot desfășura activitatea individual sau în grupuri mici sub îndrumarea cadrului didactic. Centrele de activitate/colțurile tematice devin laboratorul procesului de învățare inițiat de copilul însuși, prin joacă și prin contactul cu materialele. Materialele cu care sunt dotate aceste centre/zone/colțuri trebuie să fie accesibile copiilor, încurajând alegerea, acțiunea și negocierea.

Activităţile desfăşurate în cadrul Colţului de Educaţie Sanitară vizează nu numai transmiterea către preșcolari a unui bagaj informativ corect din punct de vedere științific, cât mai ales crearea unor comportamente individuale sănătoase, a unor atitudini care corespund idealului educațional.

Colţul de Educaţie Sanitară este gazda perfectă a experienţelor care asigură dezvoltarea multilaterală a preşcolarilor. Prin amenajarea acestui **colţ** în sala de grupă, le oferim posibilitatea copiilor de a-şi forma şi cultiva interesul pentru ***problematica sănătăţii***. În ***fiecare sală de grupă trebuie să existe un astfel de colţ amenajat şi dotat potrivit vârstei copiilor.*** Prin activităţile desfăşurate în cadrul **Colţului de Educaţie Sanitară**, ne dăm seama dacă preşcolarii cunosc regulile de igienă şi le aplică corespunzător în orice situaţie. Tot în cadrul activităţilor desfăsurate în ***Colţul de Educaţie Sanitară*** putem urmări cunoaşterea de către preşcolari a organismului uman şi a functiilor sale vitale şi a unor norme de comportament pentru asigurarea echilibriului dintre sanăatatea individuală şi cea colectivă.

Astfel, **igiena** este ***un ansamblu de reguli şi de măsuri pe care trebuie să le respectăm pentru a-şi menţine sănătatea***. Nerespectarea regulilor de igienă duce la îmbolnăviri, de multe ori foarte grave. Copiii trebuie învăţaţi se respecte **regulile de igienă** încă de mici. Aplicându-le zilnic, acestea vor deveni **obiceiuri**. Astfel, copiii vor ajunge să nu poată trăi fără să aplice aceste reguli. Câştigul lor va fie enorm: ***bolile îi vor ocoli, organismul lor va fi mai viguros şi se va dezvolta mai armonios, mintea lor va fi mai odihnită si mai ageră***. Este imperios necesar să le amintim că **igiena** trebuie avută în vedere în orice moment al zilei, în orice anotimp şi în orice loc s-ar afla.

Principalele ***reguli de igienă cu care noi urmărim, să-i familiarizăm,*** privesc: ***Igiena corporală; Igiena vestimenţiei; Igiena locului unde se află (grădiniţă, casă)***; ***Igiena alimentaţiei***; ***Mişcarea în viaţa lor***.

Ca să putem atinge standardele și obiectivele pe care ni le-am propus pe această temă, în primul rând trebuie să expunem în cadrul **Colțului de Educație Sanitară** *materiale*, *imagini, cărți, jocuri, jucării, mulaje*, etc., care să fie cât mai clare, atractive și explicite, ușor de mânuit și la îndemâna copiilor pentru a le trezi interesul acestora să le folosească și să se joace cu ele. Trebuie să le oferim copiilor seturi de jucării: veselă, mobilă, haine pentru păpuși și timp pentru a se juca cu ele, să demonstrăm prin exemplu propriu, eventual să-i atenționăm special.

În fiecare zi, este indicat să le oferim timp pentru activități de dezvoltare a motricității fine, valorificând situații de rutină: aranjarea mesei, masa, aranjarea jucăriilor, pregătirea materialelor distributive pentru anumite activități, etc., elaborarea împreună cu copiii a unor compoziții plastice din puncte, linii, pete, aplicații din frunze, ornamentarea obiectelor, organizare și desfășurarea jocurilor cu apă și nisip pentru antrenarea degetelor, încurajarea implicării copiilor în activități de desen și pictură, folosind diverse materiale și instrumente de lucru, etc.

Putem organiza acest **Colț de Educație Sanitară** lângă baie, urmărind ca preșcolarii să își formeze câteva ***deprinderi igienice*** cum ar fi: spălarea mâinilor înainte și după fiecare masă, curățirea nasului, folosirea sistematică și corectă a șervețelului, folosirea civilizată a toaletei și apoi spălarea mâinilor, etc. Aceste **deprinderi** sunt **necesități zilnice** și trebuie să devină **obișnuințe**.

În cadrul acestui colț, **Colțul de Educație Sanitară,** le putem propune jocuri precum *„De-a magazinul”* în cadrul cărora copiii pot utiliza produse de igienă personală (săpunuri, șampoane, geluri de duș, paste, periuțe de dinți, bureți de baie etc.), putem realiza jocuri în grup mic în care unii copii sunt medici și alții pacienți. Putem discuta despre simptomele unor boli și le putem oferi zilnic copiilor posibilitatea de a-și exersa deprinderile de igienă personală. Putem realiza cu copiii cărticele despre sănătate. Putem să-i încurajăm să realizeze desene, afișe, poezioare sau cântecele despre regulile sanitare. Trebuie să apreciem de fiecare dată când copilul pune mâna la gură când tușește sau strănută și folosește șervețelul și să încurajăm copiii care respectă regulile de igienă personală și să le reamintim constant importanța respectării lor.

În ceea ce privește **Igiena vestimentației** trebuie să-i obișnuim să fie îmbrăcați cu haine curate, să-și schimbe lenjeria de corp el puțin zilnic, să poarte haine comode și pantofi comozi, corespunzători ca mărime, adecvați condițiilor meteorologice ale zilei, etc.

De multe ori, i-am văzut pe copii imitând adulții și acționând, în joacă, în cadrul acestui colt sau în alte centre. Doreau să păstreze ***igiena locului unde se află (sala de clasă din grădiniță).*** Jucându-se, ei „ștergeau praful”, „foloseau aspiratorul”, „ștergeau geamurile”, „dădeau cu mopul”,

chiar „spălau jucăriile”, mă anunțau că le trebuie săpun, servețele, hârtie igienică, în condițiile în care acestea se terminaseră, etc., dând dovadă de spirit de observație și demostrându-mi că știu la ce folosesc acestea,, că trebuie să existe și că trebuie să folosească aceste material în vederea păstrării igienei.

Când vorbim de ***Educație pentru sănătate*** nu trebuie să uităm de **Igiena alimentației.** ***Copilul trebuie educat în stil sănătos***. Prin activitățile desfășurate în cadrul **Colțului de Educație Sanitară**, trebuie să-i învățăm și să le reamintim, ori de câte ori este nevoie, cât de nocive sunt mâncărurile de la fast-food, chiar dacă sunt mult mai ușor de procurat, să le formăm deprinderi de alimentatie rațională.

În cadrul **Colțului de Educație Sanitară** noi putem organiza activități de preparare a unor salate, și implicându-i pe copii în pregătirea lor. Putem discuta despre fiecare aliment utilizat și despre importanța igienei alimentare și a unei alimentații sănătoase. Putem organiza activități în care să discutăm despre mâncăruri favorite și mâncăruri care nu le plac, să învețe cum se spală fructele și legumele și de ce este necesară spălarea lor. Trebuie să-i implicăm pe copii în activități de plantare, creștere și recoltare a unor legume, zarzavaturi, în prepararea, servirea și gustarea unei mese sănătoase. Putem discuta despre alimentele care sunt mai sănătoase și mai nutritive decât altele. Putem realiza activități de joc privind alimentația, servirea mesei și comportamentul sănătos în timpul mesei, în care copiii joacă roluri diferite (de ex. *„De-a restaurantul”).*

Să nu uităm să-i învățăm pe cei mici că, pentru a se dezvolta frumos și armonios, trebuie **să facă multă mișcare**. Desfășurarea de exerciții fizice contribuie la menținerea sănătății. Astfel, putem să-i implicăm pe copii într-o varietate largă de activități fizice și mișcare, în diverse momente ale zilei. Trebuie să le oferim copiilor cel puțin 60 de minute de activitate fizică zilnic și să avem în vedere ca activitățile fizice să fie distractive, amuzante. Putem să le oferim zilnic suficient timp pentru activități în aer liber și mișcare, învățându-i noi mișcări, supunându-i la noi provocări. Noi, educatoarele, putem și trebuie să utilizăm momentele de rutină pentru a-i implica pe copii în activități fizice.

În programul zilnic este obligatoriu să existe cel puțin o activitate sau un moment/secvență de mișcare *(joc de mișcare cu text și cânt, activitate de educație fizică, moment de înviorare, întreceri sau trasee sportive, plimbare în aer liber etc.).* Totodată, cadrul didactic trebuie să aibă în vedere expunerea copiilor la factorii de mediu, ca o condiție pentru menținerea

stării de sănătate și de călire a organismului și va scoate copiii în aer liber, cel puțin o dată pe zi, indiferent de anotimp.

În timpul jocului în **Colțul de Educație Sanitară** copilul își trăiește direct experiența de viață, fiind pus în fața mai multor posibilități, trebuind să aleagă, să decidă ceea ce i se potrivește. Materialele și accesoriile care se folosesc în **Colțul de Educație Sanitară** trebuie să îi atragă, să fie variate pentru a putea fi folosite de mai mulți copii odată, pentru a le dezvolta imaginația și creativitatea. **Colțul de Educație Sanitară** devine astfel un laborator de inițiative, imaginație și creativitate pentru copii, laborator unde copilul experimentează având pe rând rolul de explorator, artist, prieten sau om de știință, iar aceștia se pot juca într-un ritm propriu, alegându-și ei înșiși materialele și temele preferate. Este important să le dăm copiilor posibilitatea să lucreze liber și creativ. Cu cât mediul este mai variat, mai bogat și mai adecvat nevoilor concrete ale copiilor din grupă, cu atât el oferă ocazii de dezvoltare tuturor.

Având în vedere tot ceea ce am afirmat mai sus consider că este foarte important să amenajăm ***Colțul de Educație Sanitară în grădiniță,*** iar organizarea acestuia are multiple valențe formative și informative, promovând ***formarea atitudinilor și deprinderilor indispensabile unui comportament responsabil și sănătos la preșcolari***, ***dezvoltarea și înțelegerea copiilor în toate ariile dezvoltării*** acestora, ajutând astfel manifestarea autonomă a preșcolarilor în toate domeniile: al comunicării, al științelor, al dezvoltării sociale și afective, al activităților fizice, etc.

BIBLIOGRAFIE

- **** „*Curriculum pentru educația timpurie”* (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani), Bucuresti, 2019
- **** *„Repere metodice utile pentru învățământul preșcolar”*, Vol II, Ed. Delta Cart Educational, Pitești 2016
- *** *„Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3 la 6/7 ani”*, MEC, București, 2008
- Alecu, S. - *„Metodologia cercetării educaționale”,* D. P. P. D., Editura Fundației Universitare „Dunărea de Jos”, Galați, 2005
- Nichita, A., Mitroi, M. – *„Educație pentru sănătate-îndrumător”*, Editura Aramis, 2009
- Marinescu, M. - *„Noile educații în societatea cunoașterii”,* Editura Pro Universitaria, București, 2013
- Sas, C. - *„Fundamentele pedagogiei. Note de curs”,* Editura Universității din Oradea, 2007

Educația- factor esențial pentru schimbare și dezvoltare

"Dacă nu ne schimbăm, nu creştem.

Dacă nu creştem, nu trăim cu adevărat"

-Gail Sheehy-

Prof. Daniela-Mariana Crețu

Școala Gimnazială "Ludovic Cosma" Galați

Schimbarea în educaţie reprezintă o necesitate obiectivă, determinată de transformările care au loc în societate – la nivel cultural, politic, economic, comunitar, reflectate în plan pedagogic. Lumea s-a schimbat şi se schimbă, în continuare, sub cel puţin trei aspecte: spaţiul, timpul, graniţele.

Omul este educabil în măsura în care se deschide spre schimbare, îşi asumă deliberat şi năzuieşte spre proiectarea constructivă a schimbării şi doreşte să o realizeze. Totodată, omul este educabil în măsura în care societatea sa şi sistemele sociale specializate, sunt proiectate şi desfăşurate ca societăţi şi sisteme educaţionale deschise.

Educaţia pentru schimbare şi dezvoltare vizează formarea şi cultivarea capacităţilor de adaptare rapidă şi responsabilă a personalităţii umane la condiţiile inovaţiilor şi ale reformelor sociale.

Educaţia pentru schimbare îşi propune responsabilizarea individului, pregătirea pentru afirmare şi adaptare. Şcoala urmează să fie centru al schimbării, al schimbării mentalităţilor în primul rând, aspect la fel de important, dar mai greu de rezolvat decât schimbarea şi reconstrucţia economică şi a instituţiilor democraţiei.

Generaţia nouă nu trebuie educată doar pentru a se adapta la nou, ci şi pentru a prevedea shimbarea, a o accepta şi a se încadra activ în acest proces, contribuind astfel la construcţia viitorului.

Direcţiile de activitate ale educaţiei pentru schimbare şi dezvoltare:

* Sesizarea şi întâmpinarea schimbărilor;
* Evaluarea acestora;
* Proiectarea schimbării şi intervenţia
* Toate trei vizând formarea omului încât acesta să poată face faţă schimbărilor la care este supus de mediul său.

Modalităţi de realizare a educaţiei pentru schimbare şi dezvoltare

A. La nivelul învăţământului formal:

a) prin disciplinele şcolare din planul de învăţământ;

b) prin realizarea curriculumului la decizia şcolii.

B. La nivelul învăţământului nonformal:

a) prin activităţi extracurriculare;

b) prin activităţi extraşcolare.

Educația pentru schimbare, participare şi democrație își propune responsabilizarea individului, pregătirea pentru afirmare şi adaptare, pentru a deveni un bun cetățean, conştient de drepturile şi responsabilitățile sale.

Mari gânditori au insistat pe idea că educația este necesar să se exercite asupra individului pe tot parcursul vieții sale:

- **Seneca**, de exemplu, afirmă că și bătrânii trebuie să învețe
- **Comenius** susține și el că „pentru fiecare om viața este o școală, de la leagăn până la mormânt”
- **Nicolae Iorga** precizează că „învățat e omul care se învață neconenit și învață necontenit și pe alții”.
- **Rene Maheu** consideră că educația permanentă este “…o dimensiune a vieții. E o anumită atitudine de inserție în real și nu pur și simplu o pregătire pentru existența activă și responsabilă”
- **Paul Lengrand** vede educația permanentă o acțiune în stare “să favorizeze creearea structurilor și metodelor care să ajute ființa umană, în tot cursul existenței sale, în procesul continuu, de pregătire și dezvoltare; să pregătească individul pentru ca acesta să devină cât mai mult propriul subiect și propriul subiect al dezvoltării sale prin intermediul multiplelor forme de autointruire” (Paul Lengrand; p. 49-50).
- **Bertrand Schwartz** definește educația permanentă ca o “…integrare a actelor educaționale într-un veritabil continuum în timp și spațiu, prin jocul unui ansamblu de mijloace (instituționale, materiale umane) care fac posibilă această integrare” (Bertrand Schwartz; p. 53). Ca atare, după opinia lui, educația nu se limitează la un singur sub sistem educativ, de pildă școala, ci înglobează toate activitățile sociale care sunt purtătoare de educație. În perspectivă, ideea de permanență a educației va fi în așa măsură în obicei, încât nu se va mai vorbi de educație, noțiunea de permanență fiind inclusă în însăși ideea de educație.
- Pentru **Bogdan Suchodolski**, extinderea educației permanente va determina ca aceasta să devină “…un mijloc de dezvoltare a nevoilor și interesului pentru valorile culturale, pentru ca ea

corespunde orientării preferințelor și înclinațiilor umane și pentru că ea face viața noastră mai colorată și mai valoroasă" (Bogdan Suchodolski; p. 312).

- **Majid Rahnema** consideră și el că educația "își propune să se adreseze ansamblului ființei în devenire, în toare domeniile și de-a lungul întregii vieți…ea transcede nu numai barierele artificiale între educația școlară și non școlară și distinția clasică între învățământul public general și educația adulților, dar se bazează deasemenea în mod essential pe unitatea dintre procesele educative și viața care formează personalitatea umană…ea de referă în acelați timp la educația fundamental, la formația personală, la dreptul la timpul liber sub aspectul său activ, cultural și artistic, și la accesul permanent la mijloacele educative în stare să dezvolte potenialul creator, intellectual și fizic al omului" (Ioan Jinga, p. 12-14)

Complexitatea fenomenelor din societatea modernă solicită un bagaj de cunoștinșe și capacități din ce în ce mai bogat. De asemenea, viteza cu care informația circulă în volum intens inhibă capacitatea receptorului de interpretare în timp util a acesteia. Societatea contemporană este caracterizată prin dinamism, prin înnoire continuă. Ea nu poate fi cunoscută decât prin interpretări personale, variabile și în mare măsură subiective, simbolice. P. Drucker: ceea ce înțelegem acum prin cunoștere este "informație efectivă în acțiune, informație orietată spre rezultate".

Bibliografie

1. Lucius Annaeus SENECA, Despre Învățătură, Editura Seneca Lucius Annaeus
2. Johann Amos COMENIUS, The Great Didactic of John Amos Comenius, Editura Franklin Classics
3. Nicolae IORGA, Istoria Literaturii Românești (1867-1890). Volumul 1, Editura Paul Editions
4. Rene MAHEU. Civilizația universului. Inventar al viitorului, Editura Stiințifică, 1968
5. Paul LENGRAND, Introducere în educația permanentă, Editura Didactică și Pedagogică, 1973
6. Bertrand SCHWARTZ, Educația mâine, Editura Didactică și Pedagogică, 1976
7. Bogdan SUCHODOLSKI, Pedagogia și marile curente filosofice, Editura Didactică și Pedagogică, 1962

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Mariana Criste Școala Gimnazială „Alexandru Ivasiuc" Baia Mare

Conținutul/ conținuturile învățământului-repere conceptuale

Conceptul de „conținut al învățământului" se referă la un ansamblu de valori ideatice și de abilități practice, la un ansamblu de cunoștințe, priceperi și deprinderi care se transmit și respectiv se dobândesc (se învață) pentru dezvoltarea personalității și formarea profesionalității, în vederea integrării tinerilor în societate. Astfel, „conținuturile învățământului" se concretizează sub formă de programe de studii selectate în funcție de finalitățile și obiectivele asumate de instituția de învățământ. Aceste conținuturi sunt elaborate de instituțiile școlare pe clase și pe discipline, cu un scop și fac obiectul învățării.

Nicolae Oprescu spune că „în sens larg, conținutul învățământului este un ansamblu coerent, organizat și etapizat pe trepte de școlarizare care include cunoștințe, convingeri, modele atitudinale și comportamentale, concepții despre om și menirea sa în societate, abilități intelectuale, profesionale și artistice prin care se vizează formarea unei personalități armonioase și multilaterale, în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale dezvoltării societății."

În concluzie, tot ceea ce se comunică prin școală sau grădiniță, atât oficial cât și neoficial, (prin educația non formală, informală) se include într-o formă largă a termenului „conținuturile învățământului".

Gruparea conținuturilor – încercări strategice

În panurile de învățământ, fiecare disciplină este bine definită, astfel că se adaugă noi discipline pentru a nu rămâne în urma dezvoltării cunoașterii. Acest lucru duce uneori la suprasaturare, deci nu aduce un plus valoare învățării. Din acest motiv, se tinde spre „câmpuri cognitive integrate", cum spune Lazăr Vlăsceanu, care transced granițele dintre discipline.

Planul cadru pentru învățământul preuniversitar din țara noastră caută să soluționeze această problemă. Astfel, obiectele de învățământ sunt grupate pe arii curriculare, șapte la număr și anume:

- Limbă și comunicare
- Matematică
- Om și societate
- Arte
- Educație fizică și sport
- Tehnologie

- Consiliere și orientare

Aria curriculară reprezintă un grupaj de discipline care au în comun unele obiective de formare. Între cele șapte arii curriculare există un echilibru, care se modifică în funcție de vârsta elevilor. Însă cu toate avantajele unei organizări a conținuturilor școlare/preșcolare prin integrarea acestora, s-au întâmpinat și dificultăți:

- Imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoașterii științifice specializate;
- Dificultate în pregătire a cadrelor didactice care să predea integrat disciplinele;
- Opoziția educatorilor față de tendințele integratoare.

Inovațiile organizării conținuturilor învățământului

Noutățile consacrate din organizarea conținuturilor învățământului sunt:

- **Abordarea interdisciplinară** care cuprinde patru niveluri de concretizare:
  - Multidisciplinaritatea constă în juxtapunerea unor elemente ale diverselor discipline pentru a pune în lumină aspectele lor comune;
  - Pluridisciplinaritatea este redată de o temă abordată de mai multe discipline;
  - Interdisciplinaritatea este o formă a cooperării între discipline diferite;
  - Transdisciplinaritatea este vizată ca o întrepătrundere a mai multor discipline, care pot conduce în timp la formarea de noi discipline sau noi domenii ale cunoașterii.
- **Predarea inegrată a conținuturilor** se referă la o tematică unitară, comună mai multor discipline. Este foarte utilă la ciclul preșcolar și primar, unde se mulează foarte bine mai ales la clasele pregătitoare – a II -a.
- **Organizarea modulară** se referă la filierele școlare, de „reciclare” care îi educă pe adulți și le oferă „o a doua șansă”.
- **Învățarea asistată de calculator**

Principala utilitate a calculatorului în școală este aceea de a oferi condiții pentru transmiterea și asimilarea de informații, pentru individualizarea învățării și evaluarea performanțelor. Realizarea acestui lucru presupune deținerea de cunoștințe și competențe digitale atât a elevului cât și a profesorului.

În ultima perioadă, datorită „pandemiei”, utilizarea calculatorului a fost o necesitate. Am lucrat foarte bine pe platformele asigurate de instituția școlară, însă am întâmpinat și diverse probleme.

Conținuturile învățământului preuniversitar sunt mijloacele prin care se urmăresc atingerea competențelor generale și specifice propuse și care se regăsesc în programele școlare specifice

fiecărei clase. Se realizează cu ajutorul strategiilor didactice, metodelor și mijloacelor de învățământ, într-o anumită limită de timp.

- Strategia didactică este un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale care vizează atingerea unor obiective. Ocupă un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea și organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a elevului. Este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării – învățării, condițiile realizării, obiectivele și metodele vizate.
- Metoda este un plan de acțiune, o succesiune de operații realizate în vederea atingerii unui scop. Este instrumentul de lucru în activitatea de cunoaștere și de formare a abilităților, dar și o tehnică de care profesorul și elevii se folosesc în realizarea acțiunii de predare-învățare.
- Mijloacele de învățământ sunt un ansamblu de obiecte, instrumente, produse, aparate, echipamente și sisteme tehnice care susțin și facilitează transmiterea unor cunoștințe, formarea unor deprinderi, evaluarea unor achiziții și realizarea unor aplicații în cadrul procesului instructiv-educativ.

În concluzie, integrarea conținuturilor școlare este necesară, strategiile de predare/învățare integrată fiind condiționate de o multitudine de factori care aduc avantaje și dezavantaje, însă tot actul educațional depinde de echilibrul pe care îl găsește dascălul în realizarea lecțiilor pe care le predă la clasă.

BIBLIOGRAFIE

N. Oprescu, Pedagogie. Bazele teoretice, Editura Fundația României de Mâine, 1999
Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr, Curs de pedagogie, Tipografia Universităţii Bucureşti, 1988
Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2000

LUDICUL – PRACTICĂ EDUCAȚIONALĂ EFICACE DE FORMARE ȘI DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE

Prof. Constanța Cristea,
Școala primară "Carol I", Iași

Comunicarea reprezintă transferul de informații, judecăți, atitudini, stări emoționale de la o sursa la alta. A comunica eficient înseamnă a fi atât un bun vorbitor, cât și un ascultător activ.

Semnificațiile se transmit cu ajutorul semnelor lingvistice, fiind o formă de cunoaștere, o formă de interacțiune socială comunicării interpersonale sau o forma a dialogului interior.

Competența lingvistică a evoluat foarte mult în traseul educațional la școlarul mic. Copilul vine la școală din dorința de a descoperi frumuseți și prețuri noi ale cuvintelor.

De asemenea, lectura este o activitate esențială în dezvoltarea competențelor de comunicare la copii. Lectura orală este o tehnica ce dezvoltă elevilor vocabularul, dicția și abilitatea de a folosi elementele paraverbale adecvate, intonația și ritmul vorbirii.

O alta modalitate de a forma elevilor competența de comunicare este jocul de rol care presupune punerea în scenă a unor situații diverse. Am constatat că sarcinile propuse spre rezolvare sub formă de joc sunt acceptate și efectuate de elevi cu multă plăcere și interes, fiind provocați.

I. Jocul culorilor:

Urmărește competența de formare a unei exprimări clare, coerente, permite dezvoltarea imaginației.

1. Dă răspunsuri la următoarele întrebări:
    a. Care este culoarea adorată de fluturi? De ce?
    b. Fără culoare nu ar exista viață? Justifică răspunsul!
    c. După opinia ta, care este Regina Culorilor? Argumentează alegerea făcută!
    d. Care este culoarea care te caracterizează? Dezvoltă oral (sau în scris) răspunsul în doua-trei enunțuri!
2. Fii imaginativ completând următoarele enunțuri!

a. Împăratul-Roșu era roșu deoarece ..... .
b. Verde-Împărat avea ..... verde.
c. Albă-ca-Zăpada adora să ..... un ..... alb.

II. ”Labirintul cu ochi magici”

- Spune proverbe care să conțină termenul ”ochi”. Exemplu: ”Cine are carte are patru ochi”. Găsește semnificația acestui proverb.
- Răspunde la întrebarea profesorului printr-o expresie care să cuprindă cuvântul ”ochi”. Cum trebuie să fie școlarii la lecție? La lecție școlarul este numai ochi și urechi.
- ”Ochii zilei se deschiseseră de mult”. Înlocuiți expresia ”ochii zilei” cu alte cuvinte potrivite (dimineața, zorii).
- Înlocuiți expresiile subliniate din textul dat cu alte cuvinte potrivite (oral): ”O rază de soare care bătea într-un ochi de geam al camerei sale strălucea atât de tare, încât, îți lua ochii. Din când în când, raza parcă îți făcea cu ochiul”.
- Folosindu-ți ochii minții, ajută-mă să ies din acest labirint găsind cât mai multe expresii utilizând cuvântul ”ochi”.

”închise ochii”	”a ochi”
”cu ochii galeși”	”cu ochi-n patru”
”ii făceau cu ochiul”	”de ochii lumii”
”sări în ochi”	”îi luă la ochi”
”plină ochi”	”un ochi de apă”
”îi scotea ochii”	

Jocul de rol ”Reporterul” **–** motivează și provoacă pe micul școlar în a se deschide spre comunicare și formularea de păreri, trăiri și impresii libere.

- Imaginează-ți că ești un copac, brad, stejar, floare, fluture, nor, frunză – ce întrebări ai dori sa adresezi omului?

- Dacă aș fi o vietate mi-as dori sa fiu ..... deoarece ..... .
- Dacă m-aș transforma într-o plantă aș dori să fiu ..... fiindcă ..... .

Practici pentru construirea unei exprimări corecte, fluente:

Jocul ”CORPUL MEU”

Copiii lucrează în echipă de câte trei, selectând expresiile dintr-o mulțime dată. Vor identifica expresii referitoare doar la părțile corpului.

Exemplu: ”a ști ca pe degete”

”a se scula cu noaptea-n cap”

”a avea o gură cât o șură”

”a-și lua nasul la purtare”

”a-i intra pe o ureche și a-i ieși pe alta”

”cu sufletul la gură”

”unde nu-i cap, vai de picioare”

”a fi cu un picior în groapă și cu unul pe mal”

”a se pune pe capul cuiva”

”tragere de inimă”

Se va alege una din expresii de către fiecare echipă pentru a stabili înțelesul și o vor introduce în context.

Jocul ”Povestea literei preferate”

Fiecare școlar alege o literă și își imaginează o scurtă poveste despre litera aleasă. Copilul se exprimă liber, iar la final primește o întrebare despre literă. Se poate lucra în echipă, adăugând și câteva însușiri literei văzută ca un personaj de poveste.

Exemplu: litera ”F” e Făt-Frumos cel curajos, învingător și bun.

Competențele de exprimare în scris sunt multiple și variate. O strategie agreată de școlari, care este în armonie cu dezvoltarea creativității, este **lucrarea scenetelor sau dramatizările.** Școlarul își alege un anotimp din cele patru imagini date sau cuvinte care denumesc cele patru intervale de timp ale anului.

”Zâna Toamna”.

”Nu-i așa că pe mine mă așteptați? Sunt Zâna Tuturor (Bunătăților). Am din belșug mere, pere, struguri, nuci și tot felul (de legume, de nu le mai știi pe nume). Vitamine, Gusturi Bune, nu-i așa că cel mai mult m-a iubiți pe mine?”.

Iarna: .....

Competențele de exprimare în scris la elevii de clasele mai mici sunt gustate și prin poezii, versuri. Recitarea, citirea și completarea de versuri cu rimă promovează, sporește dorința și motivația pentru a folosi o limbă literară.

Pornind de la povestea ”DEGEȚICA”, după povestirea și enunțarea de comunicări despre text, se solicită școlarilor mici să formuleze întrebări pentru anumite răspunsuri enunțate. Se continuă cu crearea de versuri. Iată o variantă de abordare:

Degețica tot plângea

Și într-una se (ruga)

- Peștișor, drag peștișor,

Sări, te rog, în (ajutor)!

- Da, venim, dar ce-ai pățit?

- Broasca mamă m-a (răpit)

Ca să-i facă nuntă aleasă

Iară eu sa-i fiu (mireasă)

Jocul ”Povestea se deșiră”

Școlarii se așază în echipă în jurul meselor, câte șase. Primesc un ghem de ață și taie cu foarfecele o bucățică, o înfășoară pe deget. O derulează de pe deget spunând o mică poveste până o deșiră de pe deget.

Jocul ”CUVINTELE ASCUNSE”

Descoperă toate cuvintele ce se regăsesc în cuvintele ”RETURNARE”, ”NUMĂRĂTOARE”, ”PRIMĂVARA”. Nu se combină literele, respectându-se ordinea literelor de la stânga la dreapta.

Exemplu: RETURNARE: RE, TU, TURN, URNA, ARE, TURNARE

Bibliografie:

Gheorghe Bulgăr, Dicționarul de sinonime, Editura Palmyra 1995

M. Bucă, Dicționar analogic și de sinonime, Editura Științifică și pedagogică, 1978

DEX

Gabriel Gheorghe, Proverbele Românești și Proverbele lumii romanice, Editura Albatros, 1986

M. Bucă, DICȚIONAR DE EXPRESII ROMÂNEȘTI, Editura VOX, 2007

PROIECTELE EDUCAȚIONALE ȘI ROLUL LOR ÎN REALIZAREA UNEI EDUCAȚII CE POATE SCHIMBA LUMEA

Prof. înv. primar Croitoriu-Dumitru Gianina
Școala Gimnazială Nr.2 Piatra-Neamț/Neamț

Activitățile extrașcolare contribuie la completarea procesului de învățare, la dezvoltarea aptitudinilor și înclinațiilor elevului, la organizarea plăcută și rațională a timpului lor liber, la atragerea acestora către școală și activitatea de învățare și la combaterea abandonului școlar. Spectrul larg al activităților extracurriculare oferă posibilități multiple de realizare a unor proiecte educaționale valoroase. Prin caracterul atractiv al proiectelor educaționale, elevul participă cu însuflețire, dăruire, voie bună și optimism la desfășurarea acestora. Deasemenea, implicarea părinților, a unor instituții, a mass mediei va oferi un plus de valoare activității iar elevii se vor simți valorizați și apreciați pentru munca depusă.

Consolidarea unui set de valori stabile şi coerente, care să determine educarea la copii a conduitei favorabile unui stil de viaţă sănătos – mental, emoţional, fizic şi socio-moral constituie dimensiunea fundamentală a educației în școală și în afara ei.

La realizarea acestui deziderat, contribuie educația religioasă atunci când este proiectată cu pricepere şi interes,

constituindu-se în cel mai eficient mijloc de educaţie, de formare a caracterelor morale şi de perfecţionare spirituală a omului şi a societăţii omeneşti.

Trăirea în spiritul onestității, promovarea valorilor morale, iubirea de Dumnezeu şi semeni pot fi învăţate de copii de la cea mai fragedă vârstă, având în vedere că primii ani ai copilăriei sunt hotărâtori pentru evoluţia ulterioară a individului. Aceasta se poate realiza atât în familie cât şi în școală cu sprijinul bisericii**.**

Sfântul Apostol Pavel îndeamnă zicând: „Părinţilor creşteţi-vă copiii voştri în temerea, învăţătura şi înţelepciunea Domnului".

Considerând că voi aduce un modest ajutor părinţilor în misiunea grea şi marea răspundere ce apasă pe umerii lor în creşterea trupească şi sufletească a copiilor am inițiat și desfășurat un proiect educațional în parteneriat cu Protopopiatul Piatra-Neamț, reprezentat de preot Dimitrie Cărămidă.

Am stabilit ca scop: inițierea elevilor clasei a III-a D în noțiuni de bază ale vieții unui creștin ortodox, iar ca obiective:

1. Cunoașterea de către elevi a minim trei rugăciuni în primele 3 luni ale proiectului;
2. Cunoașterea a 2-3 obiceiuri și tradiții românești creștin ortodoxe până la sfârșitul proiectului.

Proiectul s-a desfășurat în perioada decembrie 2018-iunie 2019 sub forma unei întâlniri o dată pe lună.

Activitățile au constat în dialog, întâlniri, concursuri, expoziții ori participări la Sfânta Liturghie.

Încă din momentul prezentării proiectului, elevii s-au arătat dornici de a participa iar părinții s-au arătat dornici să-i susțină.

O activitate deosebită a fost Concursul ”Îngerașul păzitor” desfășurat în preziua Bunei Vestiri. Concursul a fost organizat pe două secțiuni, una de creație literară (compuneri, poezie) și una de creație plastică (desen, pictură, colaje). Elevii au pregătit lucrările două săptămâni.

În ziua concursului, din partea Protopopiatului Piatra-Neamț au participat preot Dimitrie Cărămidă (Parohia Ghelăiești), preot Ciprian Iftime (Parohia ”Sfinții Trei Ierarhi” Piatra-Neamț) și preot Ștefan Zaharia, coordonatorul Biroului de Catehizare a Tineretului în cadrul Protopopiatului Piatra-Neamț. Aceștia, împreună cu prof. de religie Adrian Apalaghiei au format juriul concursului.

S-au acordat diplome cu premii I, II și III precum și diplome de participare. Preoții prezenți au dăruit cărți, iconițe și covrigi tuturor copiilor.

Lucrările participante au făcut obiectul unei expoziții în holul principal al Protopopiatului Piatra-Neamț.

Concursul a fost intens mediatizat, la activitate participând o televiziune locală- TVM Piatra-Neamț și un reporter al ziarului local Realitatea de Neamț. De asemenea, au apărut articole în ziarul online - ziarpiatraneamt.ro și în ziarul

„Lumina”, ziar al Centrului de Presă Basilica al Patriarhiei Române.

În timpul săptămânii ”Școala altfel” am ornat ouă de Paști, ouă ce au fost donate Centrului de bătrâni „Pietricica” din Piatra-Neamț pentru a înfrumuseța Sfintele Sărbători de Paști bătrânilor cazați acolo.

Memorabilă a fost și deplasarea la Mănăstirea Bistrița, din comuna Alexandru cel Bun. Copiii au participat cu emoție la Sfânta Liturghie și au vizitat mănăstirea. Părintele Dimitrie Cărămidă, care ne-a însoțit, a dat explicațiile ce s-au impus.

Rezultatele obținute au fost:

- directe:
  - trei rugăciuni cunoscute de către elevii clasei;
  - cunoașterea a zece colinde de către elevii clasei;
  - familiarizarea cu decorarea ouălor încondeiate;
  - familiarizarea cu Sfânta Liturghie și rânduiala unei mănăstiri;
  - recunoașterea icoanelor împărătești și a două-trei icoane cu praznicele cele mai importante.
- indirecte:
  - rugăciunea copiilor cu părinții lor în familie.

Ca produse ale proiectului s-au realizat cd-uri, dvd-uri, album cu poze, lucrări ale elevilor, postere.

Rezultatele proiectului și experiența pozitivă au fost cunoscute la nivelul tuturor participanților la proiect, al comunității locale, prin diferite mijloace de comunicare, al cadrelor didactice ce formează comisia metodică.

Bibliografie:

Petrovai Domnica, Petrică Sorina- *Cum îi ajutăm pe copii să meargă fericiți la școală* –Ed. Minip, București, 2013

Kraiopoulos Simeon- *Părinți și copii –Despre educația copiilor* –Ed. Bizantină, București, 2005

MOTIVAREA ELEVILOR PENTRU ÎNVĂȚARE PRIN DIVERSIFICAREA METODELOR DIDACTICE

Profesor-educator: Cruceru Loredana

Motivația este procesul care conduce, ghidează și menține un anumit comportament sau mai multe de la cel elementar până la cele mai complexe, determinând preferința persoanei pentru anumite acțiuni sau comportamente. Motivația intrinsecă în special, are un rol esențial în învățare și în mare măsură succesul activităților didactice în care implicăm elevul. Elevii vor învăța mult mai ușor dacă sunt implicați activ în structurarea procesului de învățare cu dorința de a înțelege și descoperi cât mai mult din tema abordată. Motivația extrinsecă are în vedere participarea activă a elevilor și angajarea în activități care asigură un mediu stimulativ.

Elevii învață cel mai bine atunci când sunt stimulați să o facă. Dintre aspectele care contribuie cel mai mult la motivarea elevului putem enumera: entuziasmul profesorului, relevanța materialului, organizarea lecției, nivelul potrivit de dificultate a materialului, diversitate, recompense, folosirea de exemple concrete și ușor de înțeles.

Pentru ca elevii să manifeste interes este important ca profesorul să pună în aplicare metode eficiente de motivare a elevilor. Lauda este cea mai la îndemână și, adesea, cea mai eficientă metodă de a recompensa elevul pentru o reușită, indiferent de natura acesteia. O altă metodă eficientă de a-i motiva pe elevi este data de puterea exemplului: dacă elevii vor remarca entuziasm și pasiune în stilul de predare al profesorului, se vor lăsa molipsiți de atitudinea acestuia și vor prezenta mai mult interes pentru activitate. Entuziasmul se poate manifesta prin metode creative de predare, jocuri educaționale și o atitudine pozitivă și corectă referitoare la performanțele elevilor. Folosirea cu prioritate a metodelor și tehnicilor active centrate pe elev, presupune implicarea elevului în actul de învățare, pentru ca să i se ofere condiții optime pentru dezvoltarea gândirii, a creativității, a interesului pentru propria formare, ajutându-l astfel să înțeleagă lumea în care trăiește și să aplice în diverse situații ceea ce a învățat.

Metodele de învățământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în stânsă relație cu mijloacele de învățământ și cu modalitățile de grupare a elevilor. Astfel, opțiunea pentru o anumită strategie didactică condiționează utilizarea unor metode de învățământ specifice. Alegerea din varietatea metodelor de învățământ, pe cele considerate cele mai eficiente pentru o anumită activitate didactică, este în exclusivitate rezultatul deciziei profesorului, în funcție de obiectivele

urmărite, specificul conținutului de învățat, particularitățile elevilor, timpul disponibil etc. Diversificarea metodelor de învățare, a modurilor și formelor de organizare a lecțiilor, a situațiilor de învățare, constituie cheia schimbărilor pe care le preconizează actualul curriculum.

În ultimii ani, învățarea bazată pe interdisciplinaritate a câștigat teren, impunînd noi cerințe didactice. Metodele de predare-învățare s-au diversificat, au apărut noi tehnici educative bazate pe colaborare, pe interactivitate și comunicare. Folosirea cu prioritate a metodelor și tehnicilor active centrate pe elev, care să contribuie la formarea potențialului intelectual al elevilor, presupune implicarea copilului în actul de învățare, pentru ca să i se ofere condiții optime pentru dezvoltarea gândirii, a intelectului, în direcția flexibilității, creativității.

Toate metodele interactive stimulează creativitatea, comunicarea, activizarea tuturor copiilor și formarea de capacități ca: spiritul critic constructiv, independența în gândire și acțiune, găsirea unor idei creative. Fiind metode interactive învață copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să aplaneze conflictele. Situațiile de învățare, rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea liberă deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul. Metodele învață elevii, că un comportament întâlnit în viața de zi cu zi poate fi criticat pentru a învăța cum să-l evităm. Ei aduc argumente, găsesc soluții, dau sfaturi din care cu toții învață.

Nevoile și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice. Căutarea de idei prin metode interactive în care copilul e participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații, descoperă răspunsuri la toate întrebările, rezolvă sarcini, se simte responsabil și mulțumit la finalul lecției, își exersează capacitatea de a selecta, învață lucruri de care vor avea nevoie in viitor.

Bibliografie:

Cerghit I.,Metode de învățământ, ediția a III-a, Editura Didactică și Pedagogică RA, București, 1997.

Cucoș Constantin (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași, 1998.

Ionescu Miron, Radu Ion, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995.

TEORII ŞI BUNE PRACTICI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR CSIKI ADINA ANCA

Reforma curriculară din ţara noastră a adus noi provocări pentru cadrele didactic din învăţământul preşcolar. Noul *Curriculum pentru învăţământul preşcolar* prevede în planul de învăţământ, pe lângă activităţile liber alese şi activităţile pe domenii experienţiale, şi rutinele şi tranziţiile. Acestea sunt momente pe care educatoarele le realizau şi înainte, doar că nu erau trecute în planificare, care este document oficial.

Rutinele, tranziţiile şi întâlnirea de dimineaţă fac parte din activităţile de dezvoltare personală ce se realizează zilnic în cadrul programului din grădiniţă. După cum le spune şi denumirea, ADP-urile au o reală importanţă în formarea personalităţii copiilor, dar şi a priceperilor şi deprinderilor de igienă ale acestora.

Conform noului Curriculum, tranziţiile sunt „activităţi de scurtă durată care fac trecerea de la momente de rutină la alte tipuri/categorii de activităţi de învăţare, de la o activitate de învăţare la alta,în diverse momente ale zilei”. Deci, tranziţiile sunt momente ce se realizează între activităţi, marcând o pauză între acestea.

Aceste scurte pauze fac ca trecerea de la o etapă la alta să fie ordonată, episoadele unei zile să decurgă armonios, având totodată şi rolul de a stimula interesul copiilor.

Uneori, tranziţiile pot fi momente accelerate şi tensionate deoarece unii copii nu îşi pot finaliza lucrul la un centru în timpul necesar, iar cadrul didactic trebuie să se încadreze în timp şi să respecte programul zilnic. De aceea, imaginaţia educatoarei trebuie să intre în acţiune pentru a realiza o tranziţie cât mai uşoară. De exemplu: să anunţe din timp faptul că preşcolarii trebuie să se pregătească pentru începerea lucrului; poate aduce o clepsidră (de 5 min) şi le poate cere copiilor să termine curăţenia la centre până la golirea ei; trebuie să acorde timp suficient copiilor care nu au terminat lucrul şi să nu îi solicite la curăţenie.

Având în vedere că jocul este activitatea dominantă la vârsta preşcolară, tranziţiile trebuie să reprezinte pentru copii o perioadă de joacă şi relaxare. Astfel, ele se pot realiza prin: versuri improvizate, fragmente din poezii cunoscute, versuri sau proză rimată sau ritmată, cântece, jocuri

cu text şi cânt, jocuri muzicale şi imitative, dansuri ritmice cunoscute de copii,mers/alergare/sărituri însoţite de mişcări/recitări, jocuri liniştitoare, recitative, numărători.

Tranziţiile liniştesc, relaxează copiii si îi bine dispun pentru a se concentra mai uşor asupra activităţii ce urmează. Educatoarei îi revine sarcina de a insera în programul zilnic acele tranziţii care se armonizează cu celelalte activităţi şi creează împreună scenariul zilei.

BIBLIOGRAFIE:

Catrinel A. Ştefan, Kallay Eva, Dezvoltarea competenţelor emoţionale şi sociale la preşcolari, editura ASCR, Cluj-Napoca, 2007.

Băban Adriana, Consiliere educaţională, editura ASCR, Cluj-Napoca, 2003.

Revista învăţământului preşcolar, nr. 1-2/ 2011.

STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof.ing. Csiki Levente

Liceul Tehnologic „Traian Vuia" Tîrgu-Mureș

În contextul actual, al schimbărilor permanente din învăţământul românesc, centrat pe elev şi pe formarea competenţelor transversale, cadrele didactice trebuie să-şi identifice rapid nevoile de formare şi perfecţionare, pentru a putea asigura atingerea performanţelor vizate de curriculum-ul şcolar. Cunoscând strategia didactică şi toate elementele ei definitorii, profesorul poate concretiza mai bine, poate combina mai eficient acţiunile ce se desfăşoară în procesul depredare – învăţare – evaluare.

Rolul strategiilor didactice interactive în procesele de predare, învăţare, evaluare

Strategiile instruirii sunt „ un mod de abordare a învăţării şi predării, de combinare şi organizare optimă a metodelor şi mijloacelor avute la dispoziţie, precum şi a formelor de grupare a elevilor în vederea atingerii obiectivelor urmărite".

Termenul de strategie îşi are originea "într-un cuvânt grecesc cu semnificaţia de generalitate şi până de curând a avut un înţeles strict militar: arta planificării şi conducerii războiului." (Strategie, Ghid propus de The Economist Books, 1998, p. 165). Astăzi, conceptul de *strategie* se referă la un set de acţiuni de predare orientate intenţionat către atingerea unor finalităţi specifice, în timp ce *metodele* sunt căile prin care sunt atinse acestea, vizând obiectivele concrete, iar *procedeele* sunt instrumentele de lucru, subordonate metodelor.

Mai precis, prin *strategie* putem să înţelegem "un sistem de operaţii pe *termen lung, multidimensionale şi interactive:*

- *pe termen lung:* strategiile se disting aici de tactici, care se concep pe termen scurt, ele implicând în mod clar evoluţia viitoare;
- *multidimensionale:* deciziile nu se reduc la simple optimizări, ci pun în joc seturi întregi de obiective, mijloace şi constrângeri;
- *interactive:* deciziile sunt luate încercând să se anticipeze iniţiativele şi reacţiile" participanţilor la activitate (ale elevilor şi studenţilor).

În elaborarea acestui ***plan de lucru***, profesorul ţine cont de o serie de **factori** care condiţionează buna desfăşurare a acţiunilor de predare/învăţare/evaluare**, variabile** ce ţin de elev, de curriculum, de organizarea şcolară şi chiar de profesorul însuşi.

Important este ca profesorul să prevadă implicarea elevilor în realizarea acestui ***plan de lucru***, în calitate de subiecţi activi ce contribuie la construirea propriei cunoaşteri. Strategia didactică – în viziune postmodernistă – devine astfel rodul unei participări colaborative

desfăşurate de profesor împreună cu elevii, aceştia completând planul de lucru cu propriile interese, dorinţe de cunoaştere şi de activitate intelectuală. Astfel, aceştia pot să-şi manifeste dorinţa de a învăţa prin cooperare, în echipă, colectiv sau individual, pot să opteze pentru anumite materiale didactice pe care să le folosească, pentru anumite metode, tehnici sau procedee de lucru. Dându-le şansa de a face astfel de opţiuni, profesorul contribuie la creşterea activismului şi a dezvoltării creativităţii propriilor discipoli, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicaţi, poate conduce cu succes către atingerea deziderateloror propuse, în primul rând către asigurarea învăţării. Şi nu orice învăţare, ci una temeinică, care are legătură cu realitatea, cu interesele şi nevoile elevilor, este utilă şi se realizează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înţelegeri.

Strategiile de învăţare interactivă stimulează participarea subiecţilor la acţiune, socializându-i şi dezvoltându-le procesele cognitive complexe, trăirile individuale şi capacităţile de înţelegere şi (auto)evaluare a valorilor şi situaţiilor prin folosirea metodelor active.

Exemplificări de metode interactive de predare-învăţare

1. **Metoda predării/învăţării reciproce**

Este o strategie instrucţională de învăţare a tehnicilor de studiere a unui text. După ce sunt familiarizaţi cu metoda elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-şi colegii. Are loc o dezvoltare a dialogului elev – elev.

Se poate desfăşura pe grupe sau cu toată clasa.

Metoda învăţării reciproce este centrată pe patru strategii de învăţare folosite de oricine care face un studiu de text pe teme sociale, ştiinţifice sau un text narativ (poveşti, nuvele, legende).

Aceste strategii sunt:

- rezumarea
- punerea de întrebări
- clarificarea datelor

Prezicerea (prognosticarea)

Rezumarea înseamnă expunerea a ceea ce este mai important din ceea ce s-a citit; se face un rezumat.

Punerea de întrebări se referă la listarea unei serii de întrebări despre informaţiile citite; cel ce pune întrebările trebuie să cunoască bineînţeles şi răspunsul.

Clarificarea presupune discutarea termenilor necunoscuţi, mai greu de înţeles, apelul la diverse surse lămuritoare, soluţionarea neînţelegerilor.

Prezicerea se referă la exprimarea a ceea ce cred elevii că se va întâmpla în

continuare, bazându-se pe ceea ce au citit.

Etapele metodei:

1. Explicarea scopului şi descrierea metodei şi a celor patru strategii;
2. Împărţirea rolurilor elevilor:
3. Organizarea pe grupe.
4. Lucrul pe text.
5. Realizarea învăţării reciproce.
6. Aprecieri, completări, comentarii.

2.Metoda piramidei

Metoda "piramidei" sau metoda "bulgărelui de zăpadă" are la bază *împletirea activităţii individuale cu cea desfăşurată în mod cooperativ, în cadrul grupurilor*. Ea constă în încorporarea activităţii fiecărui membru al colectivului într-un demers colectiv mai amplu, menit să ducă la soluţionarea unei sarcini sau a unei probleme date.

Fazele de desfăşurare a metodei piramidei:

- *Faza introductivă:* profesorul expune datele problemei în cauză;
- *Faza lucrului individual*: elevii lucrează pe cont propriu la soluţionarea problemei timp de cinci minute. În această etapă se notează întrebările legate de subiectul tratat.
- *Faza lucrului în perechi:* elevii formează grupe de doi elevi pentru a discuta rezultatele individuale la care a ajuns fiecare. Se solicită răspunsuri la întrebările individuale din partea colegilor şi, în acelaşi timp, se notează dacă apar altele noi.
- *Faza reuniunii în grupuri mai mari.* De obicei se alcătuiesc două mari grupe, aproximativ egale ca număr de participanţi, compuse din grupele mai mici existente anterior şi se discută despre soluţiile la care s-a ajuns. Totodată se răspunde la întrebările rămase nesoluţionate.
- *Faza raportării soluţiilor în colectiv.* Întreaga clasă, reunită, analizează şi concluzionează asupra ideilor emise. Acestea pot fi trecute pe tablă pentru a putea fi vizualizatede către toţi participanţii şi pentru a fi comparate. Se lămuresc şi răspunsurile la întrebările nerezolvate până în această fază, cu ajutorul conducătorului (profesorul);
- *Faza decizională.* Se alege soluţia finală şi se stabilesc concluziile asupra demersurilor realizate şi asupra participării elevilor/studenţilor la activitate.

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit, Ioan (coordonator), *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
- Cristea, Sorin, *Fundamentele pedagogice ale reformei învăţământului*, Editura Didactică şi Pedagogică, RA., Bucureşti, 1994
- Pânişoară, Ion-Ovidiu, *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*, Editura Polirom, Iaşi, 2009;
- Păun, Emil, *Şcoala – abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iaşi, 1999
- Potolea, Dan, Neacşu, Ioan; Iucu, Romiţă, B.; Pânişoară, Ion-Ovidiu (coodonatori), *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat şi gradul didactic II*, Editura Polirom., Iaşi, 2008

Sondaje de opinie online

Aplicația Mentimeter

www.mentimeter.com

Odată cu tranziția recentă a multor domenii spre mediul online, educația a fost, la rândul ei, nevoită să se adapteze noilor cerințe pentru a continua să satisfacă nevoile elevilor și ale profesorilor. Predarea online presupune mult mai mult decât folosirea unui dispozitiv conectat la internet în locul unei săli de clasă. Este nevoie, de asemenea, de adaptarea modului de predare și de interacțiune cu elevii la noile cerințe. E greu a capta și menține atenția acestei generații a „digitalilor nativi", a copiilor „născuți cu telefonul în mână",

Aplicații pentru chestionare / sondaje de opinie

Aceste aplicații pot fi utilizate atunci când vă doriți să aflați părerea elevilor despre un anumit subiect, dar și atunci când doriți să verificați nivelul de cunoștințe. Aici avem câteva informații despre utilizarea aplicației Mentimeter și sunt prezentate facilități oferite de această platformă. Acest tip de aplicații poate fi folosit în diferite momente ale cursului.

De exemplu, la începutul cursului, pot fi utile pentru a afla care sunt așteptările elevilor, care este nivelul actual de cunoștințe despre o anumită temă, ce concepte asociază cu un anumit cuvânt sau în ce măsură sunt de acord cu o afirmație, pe o scală de la 0 la 10, de exemplu.

În timpul cursului, aplicațiile pot fi utilizate pentru a testa nivelul de cunoștințe al elevilor (prin adresarea de întrebări cu răspunsuri multiple). Totuși, în acest caz, cele două platforme sunt adecvate pentru un număr redus de întrebări (1-3); pentru a crea teste cu un număr ridicat de întrebări, sunt mai potrivite aplicațiile pentru evaluarea cunoștințelor.

La finalul cursului, aceste instrumente digitale pot fi folosite pentru a obține feedback cu privire la curs (prin răspunsuri deschise sau prin acordarea de note) sau pentru a le permite elevilor să adreseze întrebări.

MENTIMETER

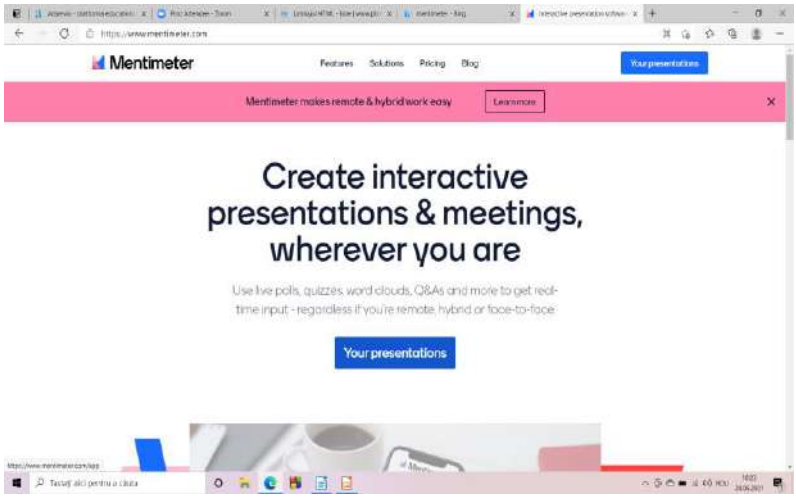

Mentimeter este o aplicație care îți permite să interacționezi cu un grup țintă în timp real. Este un instrument pentru sondaje unde poți pune întrebarea și grupul țintă poate da răspunsul folosind un telefon mobil sau orice alt dispozitiv conectat la internet. Să vedem cum funcționează!

Crearea unui sondaj

Pentru a crea un sondaj se va apăsa pe butonul "New presentation" (Prezentare nouă), apoi se va alege numele acesteia. În partea dreaptă va fi meniul pentru editarea tipului de întrebare .După această alegere veți pune titlul întrebării și opțiunile de răspuns și modul în care vor fi afișate.

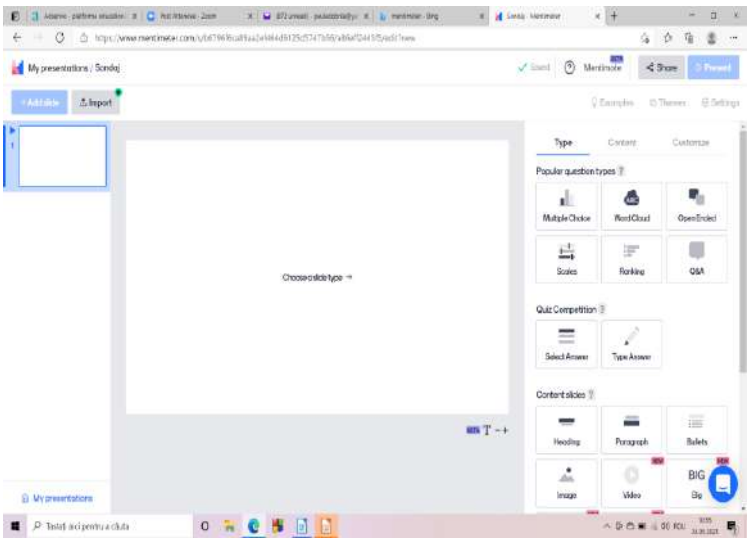

Ultimul pas este prezentarea , ce se realizează cu ajutorul butonului "Present" din dreapta sus. După prezentarea întrebării în partea de sus a ecranului va fi vizibil un cod. Grupul țintă va accesa pagina aplicației și va introduce codul afișat în spațiul destinat acestuia, această acțiune fiind precedată de răspunderea întrebării pe dispozitivul propriu și afișarea rezultatului pe ecranul cu întrebarea.

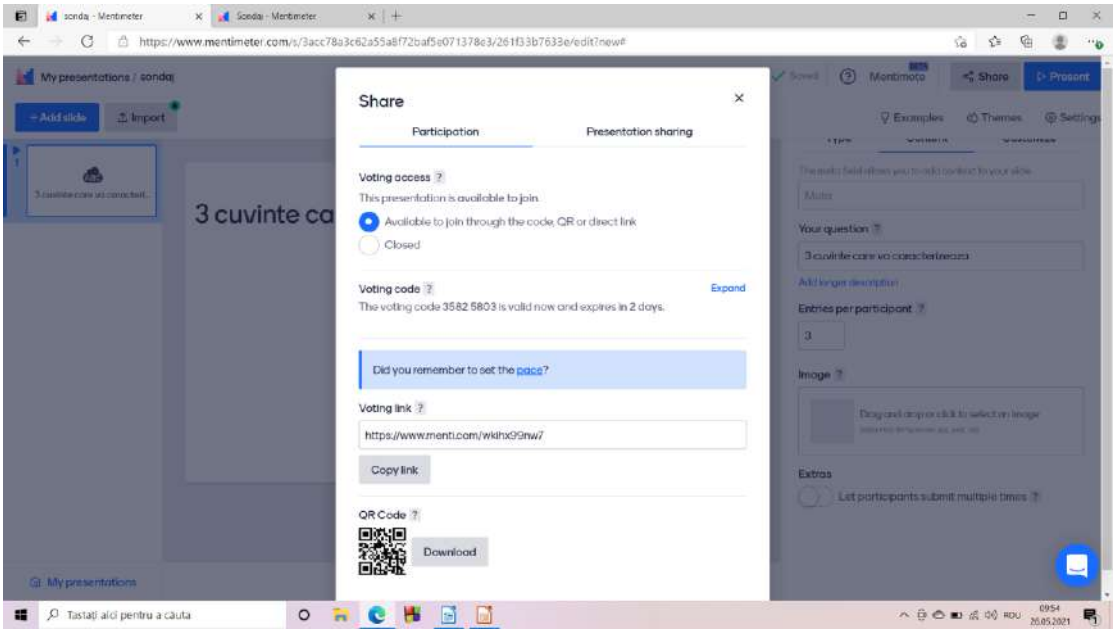

STILUL PARENTAL ACTUAL ȘI ADEVĂRATELE PROVOCĂRI ALE EDUCAȚIEI

Profesor Cucoș Daniela-Mihaela

C.J.R.A.E. Harghita

Stilul parental actual se referă la abordarea pe care părinții o adoptă în creșterea copiilor lor în zilele noastre. În ciuda diversității culturale, există anumite tendințe care sunt comune în stilul parental actual. Cu toate acestea, această abordare poate aduce anumite provocări în educație.

O tendință importantă în stilul parental actual este implicarea părinților în viața școlară a copiilor lor. Acest lucru poate include participarea la ședințe cu părinții, discuții cu profesorii și asigurarea faptului că copiii își fac temele și își îndeplinesc sarcinile școlare. Cu toate acestea, o provocare asociată cu această tendință este presiunea pe care o pun părinții asupra copiilor lor pentru a obține rezultate bune la școală, fapt care poate duce la anxietate, stres și depresie.

Un alt aspect al stilului parental actual este accentul pus pe dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor. Astfel, părinții încearcă să ofere oportunități pentru ca cei mici să socializeze cu alți copii și să își dezvolte abilități precum empatia și comunicarea. În același timp, această tendință poate aduce cu sine o altă provocare, și anume suprasolicitarea copiilor cu activități extrașcolare, ceea ce le poate reduce timpul liber și le poate crește nivelul de stres.

În plus, stilul parental actual pune accentul pe auto-stimularea și pe dezvoltarea autonomiei copiilor, prin încurajarea lor să ia decizii și să își asume responsabilități. Acest lucru poate ajuta la dezvoltarea independenței și a capacității de a lua decizii în viață, dar poate aduce cu sine și o altă provocare, și anume posibilitatea ca copiii să ia decizii nepotrivite sau să nu își asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni.

Există mai multe erori ale stilului parental actual din România, iar acestea pot avea un impact negativ asupra dezvoltării copiilor. Mai jos sunt enumerate câteva dintre aceste erori:

- Supraprotecția: Unii părinți sunt prea protecțivi și nu își permit copiilor să facă față situațiilor dificile, ceea ce poate limita dezvoltarea lor. Copiii trebuie să învețe cum să facă față provocărilor și să dobândească încredere în propriile lor capacități.
- Supraîncărcarea cu activități: În încercarea de a-și ajuta copiii să obțină succesul, unii părinți îi suprasolicita cu o multitudine de activități extracurriculare, adesea fără a lua în considerare dorințele și nevoile copiilor lor.
- Critică excesivă: Unele părinți au tendința de a critica și de a judeca copiii lor în mod excesiv, ceea ce poate afecta încrederea și stima de sine a copilului.
- Neglijarea nevoilor emoționale ale copilului: Părinții pot fi concentrați pe dezvoltarea intelectuală și academică a copilului lor, dar pot neglija nevoile lor emoționale. Este important ca părinții să acorde atenție nevoilor emoționale ale copiilor lor și să le ajute să-și dezvolte abilitățile de gestionare a emoțiilor.
- Folosirea excesivă a tehnologiei: Cu toate că tehnologia poate fi o resursă valoroasă, unele părinți pot permite

copiilor să petreacă prea mult timp în fața ecranelor, ceea ce poate avea efecte negative asupra sănătății și dezvoltării copilului.

Acesta poate fi afectat de aceste erori care pot avea un impact negativ asupra dezvoltării copiilor. Este important ca părinții să își dezvolte abilități de comunicare și să-și ajusteze stilul parental pentru a se asigura că nevoile copiilor lor sunt satisfăcute și că aceștia își dezvoltă abilitățile și potențialul în mod corespunzător.

Stilul parental actual aduce cu sine numeroase provocări în educație, deși încurajează dezvoltarea abilităților sociale, a independenței și a autonomiei. Presiunea pusă pe copii pentru a obține rezultate bune la școală, suprasolicitarea cu activități extrașcolare și posibilitatea ca ei să ia decizii nepotrivite sunt câteva exemple de probleme cu care se pot confrunta părinții care adoptă acest stil. Este important ca părinții să fie conștienți de aceste provocări și să încerce să le gestioneze într-un mod adecvat pentru a asigura dezvoltarea armonioasă a copiilor lor

Bibliografie:

[1] Baumrind, D., Effects of Auhtoritative Parental Control on Child Behavior, în „Child Development”, 37(4), 1966, pp. 887–907.

[2] Baumrind, D., Black, A. E., Socialisation Practices Associated with Dimensions of Competence in Preschool Boys and Girls, în „Child Development”, 38 (2), 1967, pp. 291–327. [3] Baumrind, D., The influence of parenting style on adolescent competence and substance use în „Journal of Early Adolescence”, 11(1), (1991, pp.56–95

[4] Berk, E., L. Development through the lifespan în „Allyn and Bacon”, Boston, 1998, p. 266.

[5] Della Torre, Ada, Greşelile părinţilor, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1980.

[6] Donath, C., Graessel, E., Baier, D., Bleich, S. și Hillemacher, T, Is parenting 188 | Rodica BRATU style a predictor of suicide attempts in a representative sample of adolescents? În „MBC Pediatric”, 14, 2014, p.113

AGRESIUNILE DIN ȘCOLILE ROMÂNEȘTI ȘI LIPSA DE CONSILIERI ȘCOLARI

Profesor Cucoș Daniela-Mihaela

C.J.R.A.E. Harghita

Agresiunile din școlile românești reprezintă o problemă semnificativă și în creștere, care afectează nu numai elevii, ci și profesorii și personalul școlar. Aceste agresiuni pot fi de mai multe tipuri, inclusiv fizice, verbale, psihologice și sociale, și pot avea un impact negativ asupra stimei de sine, încrederii și performanțelor elevilor.

Există mai multe factori care contribuie la agresiunile din școli, inclusiv stresul, anxietatea, problemele personale ale elevilor și părinților, conflictele interpersonale, lipsa de respect și toleranță față de diferențele culturale și sociale, lipsa de atenție din partea adulților sau neimplicarea acestora.

Pentru a combate această problemă, sunt necesare mai multe acțiuni, inclusiv:

- Creșterea gradului de conștientizare și educație a elevilor cu privire la impactul agresiunii și a altor comportamente negative.
- Creșterea implicării și atenției din partea profesorilor și personalului școlar pentru a preveni, identifica și trata comportamentele agresive și inadecvate.

- Promovarea respectului și toleranței față de diferențele culturale și sociale și învățarea elevilor să coopereze și să lucreze împreună în mod constructiv.
- Asigurarea resurselor necesare pentru a sprijini elevii care au probleme personale și emoționale, cum ar fi consilierea și suportul psihologic.
- Implicarea activă a părinților în procesul educativ și în monitorizarea comportamentului copiilor lor.

Lipsa unui consilier școlar poate fi un factor care contribuie la agresiunile din școlile românești. Un consilier școlar are ca rol principal să ofere sprijin elevilor în problemele emoționale, comportamentale și sociale, precum și să lucreze cu profesorii și părinții pentru a promova un mediu de învățare pozitiv și constructiv.

În absența unui consilier școlar, elevii nu au acces la aceste servicii și, prin urmare, nu beneficiază de sprijinul și orientarea necesare pentru a gestiona problemele lor personale și emoționale. Acest lucru poate duce la o creștere a agresiunilor și a altor comportamente inadecvate în școală.

În plus, un consilier școlar poate contribui la prevenirea agresiunilor prin oferirea de programe de prevenire a violenței și a intimidării, precum și prin identificarea timpurie a comportamentelor problematice și intervenția promptă pentru a le rezolva.

Deși există o nevoie evidentă de consilieri școlari în școlile din România, nu toate școlile dispun de aceste servicii. De asemenea, chiar și acolo unde există consilieri școlari, numărul lor este adesea insuficient pentru a răspunde nevoilor elevilor. Prin urmare, este important ca autoritățile locale și naționale să acorde o atenție mai

mare acestei probleme și să aloce resurse suficiente pentru a asigura că toți elevii beneficiază de servicii de consiliere și suport psihologic adecvat.

Agresiunile din școlile românești sunt o problemă semnificativă care necesită implicarea și acțiunile tuturor părților implicate, inclusiv elevi, părinți, profesori și personalul școlar, pentru a preveni, identifica și trata comportamentele agresive și inadecvate și pentru a crea un mediu sigur și constructiv în școli.

BIBLIOGRAFIE:

Cosmovici, A., Iacob, L. (1998), Psihologie şcolară, Editura Polirom, Iaşi

Debesse, M. (1970), Psihologia copilului de la naştere la adolescenţă, EDP, Bucureşti Hudiţean, A.,(2002), Devianţa comportamentală la elevi, Psihomedia,

Sibiu Neculau, A. (1996), Psihologie socială. Aspecte contemporane, Editura Polirom, Iaşi. Neamţu, C. (2003), Devianţa şcolară, Editura Polirom, Iaşi.

Ferreol,G., Neculau, A. (coord.), Violenţa în mediul şcolar, Editura Polirom, Iaşi

DEZVOLTAREA SOCIETĂȚII PRIN EDUCAȚIE

Prof. Aurelia Cucu
Colegiul de Industrie Alimentară „Elena Doamna”, Galați

Educația are puterea de a transforma indivizi, comunități și chiar societăți întregi. Este un instrument fundamental pentru progres și dezvoltare în toate aspectele vieții. Prin educație, putem dezvolta abilitățile și cunoștințele necesare pentru a aborda cele mai presante probleme cu care se confruntă lumea noastră de astăzi. De la dezvoltarea economică la justiția socială, educația joacă un rol crucial în modelarea lumii noastre.

Unul dintre cele mai semnificative efecte ale educației este asupra dezvoltării economice a națiunilor. Persoanele educate au mai multe șanse să își asigure locuri de muncă bine plătite, să înceapă afaceri și să contribuie la creșterea economiei. Acest lucru, la rândul său, duce la creșterea standardelor de viață pentru indivizi și comunitățile lor. De fapt, studiile au arătat că o creștere cu un an a anilor medii de școlarizare într-o țară poate crește produsul intern brut (PIB) anual cu 0,37% (Barro și Lee, 2013). Educația ajută, de asemenea, la reducerea sărăciei și a inegalității, oferind indivizilor abilitățile și cunoștințele necesare pentru a-și îmbunătăți perspectivele economice.

În plus, educația poate juca un rol esențial în abordarea provocărilor globale, cum ar fi schimbările climatice, pandemiile de sănătate și nedreptatea socială. Schimbările climatice, de exemplu, sunt una dintre cele mai presante probleme cu care se confruntă lumea noastră astăzi. Prin educație, putem dezvolta abilitățile de gândire critică necesare pentru a înțelege cauzele și efectele schimbărilor climatice și pentru a găsi soluții. Educația ne oferă, de asemenea, instrumentele pentru a comunica și a colabora în mod eficient, permițându-ne să lucrăm împreună pentru un obiectiv comun. În acest fel, educația poate juca un rol esențial în conturarea unui viitor mai durabil pentru planeta noastră.

În mod similar, educația poate juca un rol vital în promovarea sănătății și a bunăstării. Educația poate ajuta la prevenirea răspândirii bolilor prin promovarea comportamentelor sănătoase și oferind indivizilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a avea grijă de sănătatea lor. În acest

fel, educația poate juca un rol esențial în abordarea pandemiilor globale de sănătate, cum ar fi HIV/SIDA, Ebola și chiar COVID-19.

Educația este, de asemenea, un instrument puternic în lupta împotriva ignoranței și a prejudecăților. Prin educație, putem învăța despre diferite culturi, tradiții și moduri de viață. Acest lucru promovează înțelegerea și respectul pentru diversitate, ceea ce poate duce la o mai mare armonie și coeziune socială. Educația poate provoca, de asemenea, stereotipurile și discriminarea, contribuind la crearea unei societăți corecte și în favoarea incluziunii.

Mai mult, educația poate da indivizii puterea de a participa la procesele democratice și de a promova justiția socială. Educația poate oferi indivizilor instrumentele și cunoștințele necesare pentru a înțelege sistemul politic, pentru a-și susține drepturile și pentru a participa la procesele de luare a deciziilor. În acest fel, educația poate juca un rol crucial în promovarea democrației, a drepturilor omului și a justiției sociale.

În concluzie, educația este un instrument puternic care poate schimba lumea. Prin educație, putem dezvolta abilitățile și cunoștințele necesare pentru a aborda cele mai presante probleme cu care se confruntă lumea noastră de astăzi. Educația poate transforma indivizii și societățile, ducând la o mai mare dezvoltare economică, armonie socială și o lume mai dreaptă și mai echitabilă.

Bibliografie:

Barro, R. J., & Lee, J. W. (2013). A new data set of educational attainment in the world, 1950-2010. Journal of Development Economics, 104, 184-198.

UNESCO. (2015). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the implementation of Sustainable Development Goal 4. Paris: UNESCO.

UNESCO. (2016). Global education monitoring report 2016: Education for people and planet: Creating sustainable futures for all. Paris: UNESCO.

World Bank. (2018). World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise. Washington, DC: World Bank.

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR

Prof. înv. primar: Cucu Mihaela

Şcoala Gimnazială "G. D. Ghica"

Peretu, Teleorman

Motto: „Nimic nu este mai inegal decât să-i tratezi în mod egal pe oamenii inegali" (Thomas Jefferson)

Învățământul primar rămâne cel mai important segment al sistemului, datorită rolului și funcțiilor deosebite pe care le exercită în formarea copilului. acesta asigură elementele fundamentale ale cunoașterii, îndeplinind un rol decisiv în asimilarea cunoștințelor de bază, în egalizarea șanselor la instruire a tuturor copiilor.

În structura și în conținuturile învățământului primar, au apărut în ultimii ani importante schimbări, determinând dascălii să se alinieze noilor cerințe, depunând eforturi importante pentru pregătirea de specialitate, orientându-se către formarea la elevi a competențelor generale și specifice, elevul transformând-se, din micul receptor, în micul explorator, iar dascălul, din emițător, în regizor, moderator și modelator de comportamente.

Deși literatura de specialitate ne oferă o seamă de lucrări prin care se explică fenomenul complex al tratării diferențiate în procesul de predare-învățare-evaluare la clasele primare, cu marea lui încărcătură morală, în activitatea practică desfășurată, zi de zi, se întâlnesc destul de multe stângăcii și numeroase erori determinate de insuficienta stăpânire a metodelor și tehnicilor de tratare diferențiată a copiilor, de individualizare a procesului de învățare.

Într-adevăr, este nevoie de tact pedagogic, de creativitate și de răbdare, calități concretizate în tehnici și procedee de lucru menite să asigure fiecărui elev o învățare activă, înălțată până la cel mai înalt nivel al posibilităților sale. Desigur, rolul primordial îl are învățătorul, prin actul cunoașterii elevilor clasei, numai astfel reușind să pună în scenă concursul diferențiat al elevilor, realizat prin natura solicitărilor de realizare a activităților, cum ar fi: întrebările adresate, munca independentă (la tablă, pe fișe de lucru, pe caiete), temele pentru acasă, sarcinile date în activitățile practice, astfel încât fiecare elev să primească aprecieri care să-l motiveze și să îi dea avântul necesar pentru a urca treptele scării pe care brațele dascălului o susțin, cu fermitate, prin puterea dragostei pentru fiecare în parte.

Se ştie că în activitatea de învăţare există între elevi diferenţe semnificative de ritm , volum, stil şi profunzime iar faptul că toţi elevii trebuie să aibă în mod egal acces la educaţie ne obligă pe noi,educatorii, să oferim elevilor un set de experienţe de învăţare pe măsură.

Prin activitate independentă elevul este pus în situaţia de a se folosi de achiziţiile însuşite, în mod independent, formându-i primele deprinderi de muncă fizică şi intelectuală. Acest tip de

activitate îl obişnuieşte pe elev cu responsabilitatea faţă de anumite sarcini încredinţate; solicită efort propriu în rezolvare, capacitate de concentrare, un anumit ritm de lucru. Elevul ştie că, în urma rezolvării sarcinilor, este verificat şi apreciat, ceea ce îi sporeşte încrederea în forţele proprii. Sarcinile de muncă independentă au, de multe ori, un suport creativ, ceea ce cultivă elevului iniţiativa, flexibilitatea gândirii, originalitatea şi imaginaţia. De asemenea, dezvoltă spiritul de iniţiativă şi priceperea de organizare a timpului.

Diferenţierea sarcinilor în cadrul activităţilor independente presupune o bună cunoaştere a elevilor sub aspectul particularităţilor de vârstă şi psiho-individuale. În această situaţie e necesar să se cunoască aptitudinile şi interesele elevului, caracteristicile proceselor lui intelectuale, afective şi voliţionale, rezistenţa la efort intelectual.

Cadrul didactic trebuie să cunoască exact nivelul pregătirii anterioare a elevului: care noţiuni sunt însuşite corect, care eronat, care priceperi şi deprinderi sunt formate corect, care nu sunt bine consolidate, care sunt greşite. În funcţie de toate acestea, învăţătorul va diferenţia sarcinile de activitate independentă; va putea trece de la un învăţământ pentru toţi la un învăţământ pentru fiecare.

Deprinderile de muncă independentă sunt unelte ale minţii. Elevii trebuie să stăpânească mai întâi corect noţiunile utilizate în procesul muncii independente şi apoi să fie antrenaţi să rezolve sarcini cu grad diferenţiat de dificultate. Munca diferenţiată nu înseamnă nicidecum scăderea exigenţei sau o reducere a volumului de cunoştinţe pentru unii elevi. Limita minimă în stabilirea sarcinilor pentru munca diferenţiată o constituie prevederile programei şcolare. Fişele de muncă independentă s-au bazat pe diferenţele dintre elevi şi pe cunoaşterea acestora în mod sistematic atât în cadrul lecţiilor cât şi în afara lor.

Niciodată un dascăl adevărat nu renunță la a căuta strategii pentru a-și îndeplini obiectivele propuse, la fel cum niciun grădinar nu renunță la a-și îngriji lalelele sau zambilele, doar pentru că acestea înfloresc mai târziu decât ghioceii, iar nici aceștia (ghioceii) nu-și pot amâna înflorirea pentru a aștepta deschiderea petalelor celorlalte flori.

Noi știm că dezvoltarea fiecărui elev este asigurată doar prin respectarea ritmului său de muncă și a aptitudinilor sale. De aceea, este atât de necesară o organizare școlară „elastică”, astfel încât să permită acelor elevi care și-au însușit anumite cunoștințe și conținuturi, să poată „înflori”, mergând mai departe, fără a aștepta plictisiți până când colegii săi își vor fi însușit acele lecții.

Diferențierea activității se poate realiza în orice moment al lecției, extinzându-se chiar și în activitățile extrașcolare. Constatând lacune în cunoștințele sau în deprinderile unui copil, învățătorul trebuie să-i organizeze procesul de învățare astfel încât, bazându-se pe achizițiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. Greșelile pe care le face elevul vor permite învățătorului să construiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual și eficace. Partizanii „învățării depline” recomandă un set de tehnici și strategii pentru instruirea cu succes a elevilor – exerciții gradate, fișe de lucru diferențiate, munca asistată de calculator, lectura suplimentară, învățarea pe grupe etc. și ne

spun că „*dacă elevii nu invaţă în modul în care le predam, atunci trebuie să le predăm în modul în care ei pot învăţa*”.

Cred, cu tărie, că activitatea diferențiată susținută zi de zi reprezintă lacătul solid al ușii dincolo de care locuiesc cei doi balauri – *eşecul şcolar şi abandonul şcolar*. Cum fiecare copil este o *„minune irepetabilă”*, consider că rolul nostru nu este acela de „a selecționa”, ci de „a educa”, iar a uniformiza aceste individualități ar fi o greșeală impardonabilă.

“Învăţătorul cu adevărat înzestrat este acela care îşi aduce clasa la stadiul în care să poată spune: Fie că sunt de faţă ori nu, clasa îşi continuă activitatea. Grupul şi-acâştigat independenţa.” (Maria Montessori)

În condiţiile învăţământului activ, învăţătorului îi revin îndatoriri noi, complexe, referitoare la cunoaşterea evoluţiei fiecărui copil şi la evaluarea sistematică a achiziţiilor acestuia. Constatând lacune în cunoştinţe sau în deprinderile unui copil, el trebuie să-i organizeze procesul de învăţare astfel încât, bazându-se pe achiziţiile sale anterioare, să-i completeze lipsurile. În acest context, greşelile pe care le face elevul vor constitui un indicator al demersurilor şi al achiziţiilor sale, care îi permite învăţătorului săconstruiască programul de recuperare bazat pe sprijin individual şi eficace. Numai astfel, fiecare elev, îşi va constitui, cu ajutorul învăţătorului propriul său itinerar de învăţare.

Actul didactic are caracter procesual, secvenţial şi poate fi reglat şi autoreglat în permanenţă. Evaluarea vizează, deci, atât rezultatele învăţării elevilor, cât şi procesul însuşi, în continua sa desfăşurare.

Cunoaşterea cu precizie de către învăţător a obiectivelor urmărite de fiecare secvenţă, precum şi a competenţelor pe care trebuie să le dobândească elevii prin parcurgerea conţinuturilor prevăzute de programele şcolare constituie o condiţie esenţială pentru realizarea unui învăţământ eficient. Ea permite organizarea demersului didactic ca sistem de relaţii între: obiectivele urmărite, conţinut de predare-învăţare, strategii (sarcini, situaţii de învăţare), evaluare, progres şcolar al fiecărui elev.

Coordonatele principale care trebuie să jaloneze organizarea, desfăşurarea şi conţinutul activităţii diferenţiate cu elevii în ciclul primar sunt:

1. Activitatea diferenţiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învăţământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor lanturilor personalităţii.
2. Activitatea diferenţiată se desfăşoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei.
3. Obiectivele instructiv-educative ale activităţii diferenţiate cu elevii trebuie realizate în principiu în timpul lecţiei.
4. Activitatea diferenţiată trebuie să-i cuprindă pe toţi elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăţi, cât şi pe cei cu posibilităţi deosebite, pentru ca folosindu-se metode şi procedee specifice particularităţilor individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităţilor pe care le are fiecare.
5. În tratarea diferenţiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor faţă de potenţialul psihic real.

Astăzi, în toate tările se pune tot mai mult problema rentabilității învățământului. Școala trebuie să pregătească oameni care să lucreze cu maximum de randament social. Dar asemenea rezultate nu se pot obține decât dacă școala ține seamă de aptitudinile elevilor, de interesele lor, de ritmul lor de dezvoltare. Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă și ar fi păcat ca prin acțiunea noastră să uniformizăm aceste individualități. Prin urmare tratarea diferențiată trebuie să capete o accepțiune mai generoasă, ea devenind o calitate a managementului educațional, o abilitate a învățătorului în dezvoltarea personalității fiecarui copil.

Prin instruirea individualizată şi diferenţiată, profesorul îşi poate atinge principalul scop al carierei: reuşita la învăţătură a tuturor elevilor săi. Poate că nimeni n-a exprimat mai sugestiv decat Emile Planchard acest deziderat al individualizarii pedagogice: "Randamentul optim al acţiunii educative din şcoală este în funcţie de formula următoare: unei psihologii diferenţiate să-i corespundă o psihologie individualizată".

Bibliografie:

Diaconu A., Aprodu D., Instruirea diferențiată a elevilor, suport de curs, 2007-2013;
Jinga, I., Educaţia şi viaţa cotidiană, E.D.P., Bucureşti, 2005.
Przesmycki, H., Pédagogie diférenciée, Hachette, Paris, 2011;
Creţu,C., Curriculum individualizat şi diferenţiat, E.D.P., Bucureşti, 1998;
Radu,I.T., Învăţământul diferenţiat. Concepţii şi strategii, E.D.P,Bucureşti, 1978;

Improving speaking skills through technology

Ana Cursaru, Școala Gimnazială "Adrian Păunescu", Focșani

"Digital connectivity has brought about a revolution in the way we use voice to communicate both with each other and with the digital devices that accompany us wherever we go. Face-to-face synchronous communication across continents has become a common experience for many people and the use of voice to control various aspects of our computers and indeed our homes is becoming normalised". (Nik Peachey, 2016)

Nowadays, Internet is an unlimited source of spoken English, offering students plenty of opportunities to practise speaking English in and outside the language classroom. Skype, MSM Messenger, Google Talk (used to have conferences on line) offer students online learning environments where they can chat with friends, other students, teachers and even native speakers. These ways of improving students' oral proficiency makes up for the lack of native speakers in the areas where students live and what is more, online conferences also enhance intercultural awareness, motivation and raise the level of interaction. While surfing the Internet, students can access a lot of learning materials, such as audio and video files, radio and TV shows, games, voice recordings, quizzes, podcasts and so on. This way, students get exposed to a great amount of target language and this enable them to develop their listening and speaking skills.

Videos

Offer learning opportunities for practising both listening and speaking skills. They offer a great variety of resources for post-listening speaking activities. Students can work together to answer questions about the content of the video and express their opinions in whole-class or group-discussions. Students can also create their own videos related to different learning materials, and then watch them to see how they can improve their speaking skills. They can record role plays or presentations or even include subtitles which also have the potential for language learning, such as achieving a better comprehension of the oral input, or encouraging students to think about meaning and form. While creating video clips, students put pictures, words, recorded conversations or narrations and music together, in order to talk about topics which are familiar to the story-makers and which reflects their point of view.

YouTube

Used both inside and outside the classroom enhances communication skills by promoting conversation, improves listening and pronunciation skills, enriches vocabulary, stimulates learner autonomy, raises cultural awareness and increases exposure to the World Englishes. Moreover, it provides a large pletora of authentic and reliable video materials, by offering real-life examples and visual demonstrations of the topics and concepts discussed in the language classroom.

Podcasts

Are also an great tool for developing oral skills. Podcasts, also known as vlog, Vodcasts or Podchips if they use video, or audioblogs if only audio is used, are audio recordings on any topic that interests you, and that can also include music. Podcasts can be used for a number of different things, such as talk shows, music shows, interviews, storytelling, tutorials, directions, commentaries, sportscasts, etc. ESL podcast sites have been developed for different learning purposes: vocabulary and grammar topics, idioms and slang, business English, world news, limericks and jokes, songs, and poetry. And they are specially useful for practising pronunciation, stress, rhythm and intonation, and accuracy; but also to study basic structures like phrasal verbs, past forms, modals, listening comprehension quizzes, and more.

Digital storytelling

One of the new twists of technology, stands for a multimedia approach to creating and sharing a narrative and it offers language learners a new way to tell stories. Creators combine the art of telling stories with video, photography, sound, text, music to share their stories in a digital-media format. According to Wikipedia, digital storytelling *„refers to using new digital tools to help ordinary people to tell their own real-life stories."*

The most common way of presenting a digital story is through PowerPoint presentations, which are frequently used in the language classroom, as a way of commenting on different topics in a structured and organized way, using a combination of text and pictures. Students use PPTs to summarize the most important ideas in the books they read or the movies they watch and are supposed to know more information than just that which is written in the text of the presentation. Students should be able to speak without notes, express their ideas clearly and fluently and maintain the interest of the audience.

Book Trailer Projects are digital storytelling activities for middle school or high school students after they finish reading a book. Students create short videos, based on the key idea of the book with the purpose of creating interest around the subject of the book and therefore persuading

the audience to read it. While doing the book trailer projects students need to summarize, synthesize and analyze the book and put that analysis in their trailer. Furthermore, creating book trailers is a great way to incorporate technology in the classroom and motivate students to read. Thus, book trailer project is a great alternative to boring book report assignments, and can easily be done individually or in groups.

News Reports stand for great ways of presenting content in the type of a television format (i.e. the news). While crafting an interesting news report, students must organize and summarize information, which helps them better understand and retain the content. In order to be clear and concise, students need to focus on interesting, accurate vocabulary and terminology. As they rehearse and record the reports, they practice intonation and build fluency in communication.

Video biographies are great ways of implementing digital storytelling in the language classroom. Using a digital storytelling approach to biographies prevents students' writing from becoming a list of unconnected facts. By combining their research results with imagery, sound, and other media to create a compelling narrative, students learn that even biographies can be informational and appealing.

Video interviews are also effective ways of practising speaking skills, while interviewing famous people, historical or mythical figures or even non-human subjects like the boat Washington used to cross the Delaware. First-person interviews demands students to recode information into their own words and enables them learn to arrange, combine, and prioritize facts and ideas. In a world overflowing with information, interviewing helps students find the most suitable ways of asking questions in order to find out the desired answers, endowing students with skills they will need in real-life communicative situations.

Nowadays, social networks play a significant role in people's life, including that of teenagers', so their educational benefits can be tremendous, as they are great learning motivators for students of all ages. Undoubtedly, within the learning process of a foreign language, students need to be completely involved in the practice of the target language for the effective enhancement of language competency.

Skype

Is a common means of social networking that students can use in order to practise their speaking skills, by means of audio and video calls with their friends, colleagues, and teachers. Skype is considered one of the most important tools of social networking communication that enables the language learners to communicate in a comfortable environment and discuss different subjects such as class assignments and school projects.

Skype also allows file and print screen sharing, so language learners are able to read shared files during conferences, which enables students to practice both their speaking and reading skills. Therefore, using Skype is a great way to enhance learners' speaking fluency, by offering them a lot of practice in the target language, within authentic contexts of communication.

The teacher should learn how to enhance their ability in teaching English and to establish a good atmosphere in the class, so that the students feel happy and enthusiastic in learning English. They must develop and to be more selective in choosing the teaching materials. They must use technology in a creative, by creating engaging speaking activities, which stumulate students' interest to express their ideas and share their opinions.

Since digital communication across continents and cultures is "at the fingertip of a click", teachers should use the great speaking opportunities technology has to offer by helping their students to access and make use of these tools effectively both inside and outside the classroom. These tools don't just expose students to authentic language practice, but they also provide them the opportunity to reflect on their own abilities and take a more autonomous and self-aware approach to the development of speaking skills.

Bibliography and webliography:

Gavin Dudeney & Nicky Hockly, *How to teach English with technology*, Pearson Longman, Edinburgh, 2007

Nik Peachey, *20 Tech-enhanced Activities for the Language Classroom*, *Peacheypublications.com, 2016*

Pete Sharma & Barney Barret Blended Learning, *Using technology in and beyond the Language Classroom,* Macmillan, London, 2007

Școala Gimnazială Comișani

Prof.înv.primar,Curtașu Adina Elena

Secțiunea I

ȘCOALA ROMÂNEASCĂ PENTRU DIVERSITATE ȘI EDUCAȚIA PENTRU TOȚI

Analizând într-o manieră comparativă sistemele de învăţământ din mai multe ţări, putem observa unele tendinţe generale în organizarea şi perfecţionarea acestora. Aceste tendinţe îmbracă forme diverse de la o ţară la alta. În cele ce urmează, vom prezenta succint aceste tendinţe, fără a particulariza pe o anumită ţară sau sistem de educaţie.

Debutul şcolarităţii obligatorii este una din principalele probleme care se află în atenţia specialiştilor din domeniul psihopedagogiei. Datorită transformărilor profunde, atât la nivel biologic cât şi la nivel psihologic, prin care trece copilul în perioada în care se doreşte integrarea lui în structura şcolară obligatorie, găsim numeroase soluţii pedagogice privitoare la această problemă delicată. Indiferent de soluţiile propuse: debut la 5, 6 sau 7 ani, grupă pregătitoare sau clasă pregătitoare, obiectivul principal al specialiştilor este adaptarea rapidă şi eficientă la cerinţele mediului şcolar a proaspătului elev. Această adaptare ridică numeroase probleme atât datorită evoluţiei bio-psiho-individuale a copilului cât şi datorită faptului că acum se face trecerea de la activitatea predominant centrată pe joc, specifică ciclului preşcolar, la activitatea centrată pe învăţare, specifică învăţământului şcolar.

Prelungirea duratei învăţământului obligatoriu este impusă de dezvoltarea tehnologică din ultimele decenii, care solicită un volum tot mai mare de cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice. Pentru a face faţă acestei cerinţe sistemul de învăţământ trebuie să ofere o instruire generală obligatorie mult mai amplă decât în trecut. De-a lungul timpului durata învăţământului obligatoriu, în diverse sisteme de educaţie, a evoluat continuu, fiind mai întâi de 4 ani, apoi de 8 şi ajungând în unele ţări până la 9 (tendinţă ce se manifestă şi în ţara noastră, în prezent) sau chiar 10 ani.

Dacă considerăm vârsta cronologică a educabilului în raport cu încadrarea sa în învăţământul obligatoriu, avem de a face cu intervalul 6 – 16 ani, interval ce poate oscila la limita inferioară (5-6 ani) şi la cea superioară (14-16 ani). Învăţământul obligatoriu este conceput sub forma unui modul unic care asigură o pregătire identică educabililor, având ca obiectiv dobândirea unui minim de instruire necesară integrării în viaţa socială.

Diversificarea învăţământului este o tendinţă resimţită mai cu seamă în structurile postobligatorii ale sistemului educaţional. Această tendinţă este motivată de diversificarea tot mai accentuată a pieţei muncii şi de nevoia unor „braţe de muncă” calificate pentru noile domenii. Tendinţa diversificării învăţământului se manifestă în plan funcţional prin existenţa mai multor tipuri de şcoli secundare (licee vocaţionale, licee teoretice, tehnice sau

scoli profesionale etc.), mai multor profiluri în cadrul acestor şcoli (umanist, realist, învăţători – educatoare, militar, sportiv etc), mai multor facultăţi la nivel universităţilor şi mai multor specializări în cadrul facultăţilor. Această diversificare are ca obiectiv oferirea de condiţii prielnice pentru orientarea şcolară şi profesională a educabililor, stimulându-le aptitudinile, înclinaţiile şi interesele în virtutea integrării pe piaţa muncii a „omului potrivit la locul potrivit".

Egalizarea şanselor la instruire, ca tendinţă în organizarea sistemelor de educaţie şi învăţământ, urmăreşte asigurarea unei instruiri egale pentru toţi educabilii, indiferent de etnie, clasă socială, apartenenţă politică, sex etc. Această tendinţă urmăreşte acordarea unei mai mari încrederi individualităţii umane în ascensiunea ei pe treptele superioare ale sistemului educaţional.

Tendinţa de egalizare a şanselor la instruire trebuie corelată cu cea de diversificare a învăţământului, pentru că egalizare nu înseamnă uniformizare, ci diversificare în funcţie de capacităţi şi aptitudini. Această tendinţă are ca obiectiv desăvârşirea dezvoltării educaţionale şi profesionale a tuturor educabililor, fără discriminare, pe baza capacităţilor şi aptitudinilor proprii şi cu ajutorul facilitării (sau mai bine spus neîmpiedicării) accesului la structurile superioare ale sistemului educaţional.

Perfecţionarea / modernizarea continuă, ca tendinţă de organizare şi desfăşurare a sistemelor educative contemporane, este prezentă datorită necesităţii de adaptare continuă şi permanentă a 67 sistemelor educative la cerinţele sociale dictate de dezvoltarea tot mai rapidă a societăţii umane contemporane. Specific sistemelor contemporane de educaţie şi învăţământ este intervalul scurt de timp dintre reformele implementate pentru ca sistemul să poată face faţă cu succes cerinţelor prezente şi mai cu seamă de perspectivă ale societăţii.

Obiectivul unei astfel de tendinţe de organizare a sistemelor educative este acela de a menţine în permanenţă echilibrul dintre cerinţele sociale şi răspunsul educativ al sistemului de învăţământ prin crearea unor produşi care să fie capabili de o integrare activă şi creatoare în societate, care să facă faţă cu succes provocărilor pieţei muncii.

Descentralizarea sistemelor de învăţământ şi creşterea autonomiei unităţilor de învăţământ este una din tendinţele moderne de management de sistem educaţional şi se manifestă cu precădere în învăţământul superior. Această tendinţă nu presupune dispariţia instanţei conducătoare a sistemului educativ, ministerul de resort, ci crearea unui „câmp de autonomie" unităţilor de învăţământ de la toate palierele sistemului.

Autonomia permite unităţilor şcolare crearea unei identităţi proprii fără a încălca autoritatea centrală. Aceasta din urmă reglementează în continuare elementele esenţiale ale curriculumului naţional prin curriculum nucleu (vezi cap. III şi IV) şi pe baza legii învăţământului.

Obiectivul acestei tendinţe de organizare a sistemelor de educaţie este acela de a apropia şcoala concretă de nevoile comunităţii locale şi ale educabilului concret, prin responsabilizarea managerială a unităţilor de educaţie şi prin implicarea comunităţii în viaţa educativă şi a şcolii în viaţa comunităţii în care îşi desfăşoară activitatea.

Compatibilizarea sistemelor de învăţământ europene este o tendinţă impusă, îndeosebi, de crearea Uniunii Europene. Obiectivul unei astfel de compatibilizări este acela de a permite mobilitatea educabililor de la un sistem la altul, astfel încât un singur educabil să-şi poată desăvârşi educaţia în mai multe sisteme de învăţământ, iar titlurile obţinute să fie recunoscute cel puţin în ţările Uniunii Europene. Un exemplu funcţional este acela al sistemelor de credite transferabile, care este aplicat cu succes în învăţământul superior din Europa. Universităţile din ţara noastră au adoptat de ceva vreme acest sistem, care a permis o mobilitate mai mare a studenţilor atât între 68 universităţile româneşti dar şi între acestea şi cele din afara sistemului de învăţământ românesc. Sistemele de învăţământ sunt organizate pe niveluri de şcolaritate.

Inegalitatea șanselor la educaţie este accentuată de această pandemie. Televizorul, internetul, telefonul și laptopul sunt singurele instrumente prin care actul educaţional se poate realiza în România pe timp de pandemie. În România sunt 500.000 de elevi care nu au acces la internet și peste 100.000 de elevi care nu au acces la televizor.

Un alt element care mărește inegalitatea șanselor la educaţie este poziţia confuză a Ministerului Educaţiei cu privire la metodele de predare, obligaţiile profesorilor sau ale elevilor, modificarea programei-cadru și cu privire la crearea unor metaobiective de învăţare în perioada de criză pandemică. Potrivit Ministerului Educaţiei, școala de acasă este o recomandare, nu o obligaţie. Aceeași abordare există și în cazul metodelor de predare, al programei cadru, al modificării obiectivelor de învăţare.

Metodă eficientă pentru un sistem educativ corespunzător tuturor nevoilor elevilor o constituie educaţia incluzivă, care se bazează pe principii precum: dreptul elevilor la educaţie pe baza egalităţii şanselor, imposibilitatea excluderii vreunui elev din educaţie ori supus discriminării pe motive de etnie, rasă, culoare, religie, sex şi mai ales pe motive de dizabilităţi. Aceste principii impun un curriculum adaptat la nevoile elevilor, care să aibă în vedere deficienţele fizice, psihomotorii, mintale, de auz, de vedere, tulburări de limbaj, de relaţionare, deficit de atenţie sau hiperactivitate.

Bibliografie

Descrierea CIP a Biliotecii Naţionale a României ILIE, MARIAN D. Elemente de pedagogie generală, teoria curriculum – ului şi teoria instruirii / Marian D. Ilie. – Timişoara: Mirton, 2005 244 pag; 24 cm Bibliogr. ISBN 973-661-593-6

https://semneletimpului.ro/sanatate/epidemie/covid-19-scoala-in-vreme-de-pandemie.html

https://luceafarul.net/egalitatea-de-sanse-in-sistemul-de-educatie-actual

.

CUNOAŞTEREA ŞI APLICAREA UNOR METODE ŞI TEHNICI SPECIFICE MATEMATICII PENTRU STIMULAREA CREATIVITĂŢII

Prof. Cusiac Paula

Epoca actuală are nevoie de inteligenţă creatoare, de oameni cu gândire independentă, creativă. În acest context, studiul matematicii capătă o importanţă deosebită, contribuind la dezvoltarea gândirii logice şi creatoare, a spiritului de receptivitate, a raţionamentului etc.

Dezvoltarea creativităţii, a flexibilităţii gândirii elevilor este un proces complex şi de lungă durată, care se realizează nu numai prin îmbogăţirea şi sistematizarea cunoştinţelor. Originalitatea este o formă de conduită învăţată, care nu se deosebeşte în principal de alte conduite învăţate. Orice elev poate deveni mai eficient dacă este ajutat să-şi însuşească tehnici de gândire, instrumente intelectuale elastice şi operative. Ori, acest lucru stă la îndemâna majorităţii cadrelor didactice, care pot face mult pentru elevi, dacă ele însele sunt convinse de educabilitatea acesteia. Ştim cu toţii că ,timpul atât de necesar unei astfel de educaţii active cu atribut de „creativă" este aşa de puţin, datorită încărcăturii programelor, manualelor şi nu permite să lase pe elev să-şi descătuşeze imaginaţia la cotele la care ar trebui. Pentru că creativitatea este, după cum am spus, educabilă, ce ar trebui să facem în acest sens?

- Să-i învăţăm pe elevi să-şi însuşească şi să utilizeze în mod adecvat un minim de cunoştinţe, metode şi tehnici necesare dezvoltării creativităţii;

- Să-i învăţăm cum să-şi identifice propriile blocaje şi să poată lupta pentru înlăturarea temporară sau definitivă;

- Să-i învăţăm să lucreze eficient într-un grup cu sarcini creative şi să poată argumenta superioritatea muncii în grup faţă de cea individuală;

- Să-i învăţăm cum să manifeste încredere sporită în sine şi în capacitatea sa de a face faţă oricărei situaţii ce solicită imaginaţia;

- Să fie convinşi că tutelarea excesivă atât de către părinţi sau profesori, împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei, factori esenţiaţi ai dezvoltării creativităţii,etc.

O condiţie necesară realizării creativităţii o constituie însuşirea temeinică şi sistematică a noţiunilor de către elevi. Gândirea creatoare are nevoie de un material bogat cu care să opereze şi care să faciliteze generalizarea. Însuşirea temeinică şi sistematică a cunoştinţelor presupune folosirea de către profesorul de matematică a unor metode care să activeze clasa de elevi.

- ❖ stimularea curiozităţii intelectuale, comunicarea atractivă, menţinerea unui nivel ridicat de motivaţie;
- ❖ adecvarea metodelor şi a conţinutului la specificul clasei de elevi;
- ❖ structurarea informaţiilor, inclusiv sublinierea elementelor esenţiale, a obiectivelor urmărite, semnalarea legăturilor, a punctelor cheie;

- ❖ prezentarea clară a conţinutului în câteva idei –cheie, folosind un vocabular adecvat şi cu exemplificări elocvente;
- ❖ utilizarea unor demonstraţii şi a unor explicaţii clare;
- ❖ adresarea către elevi a unor întrebări/sarcini pertinente, care să asigure participarea în lecţie a acestora;
- ❖ urmărirea erorilor elevilor şi a conceptelor formulate greşit, în scopul corectării acestora;
- ❖ crearea unor situaţii de învăţare care să permită elevilor să-şi consolideze cunoştinţele şi să-şi maximizeze disponibilităţile atăt în privinţa activităţilor din clasă, cât şi în privinţa temei pentru acasă, care să susţină şi să dezvolte achiziţiile de la lecţia de zi;
- ❖ formarea la elevi a competenţelor de a apela rapid la informaţiile necesare, recurgând la diferite surse;

O performanţă şcolară ridicată nu înseamnă neapărat creativitate, de aceea profesorul trebuie să ştie cum să descopere elevii cu o mare capacitate de creativitate. Printr-un chestionar dat elevilor, fără a le cere să fie creativi, au avut ca sarcină de lucru să enumere modalităţile prin care se poate afla aria unui triunghi. Unii elevi au dat doar definiţia, nu că nu ar fi ştiut şi alte metode, iar alţii au scris 10-12 posibilităţi, trecând noţiunea prin geometria triunghiului, (congruenţă, asemănare, relaţii metrice, trigonometrie), prin geometria cercului. Purtând o discuţie cu ei, şi-au dat seama că nici nu le-a trecut prin cap să abordeze în această manieră întrebarea.

Am dat , apoi, un chestionar care cuprindea 40 de factori, unii cu rol de creativitate, alţii nu. Elevii trebuiau să elimine acei factori care nu sunt creativi, iar cei rămaşi să-i noteze în ordinea importanţei lor.

Am enumerat următorii factori:

1. inteligenţă;
2. memorie;
3. perseverenţă;
4. imaginaţie;
5. volum de cunoştinţe;
6. încredere neţărmurită în inteligenţa şi competenţa altor persoane considerate superioare din acest punct de vedere;
7. spirit critic;
8. se bucură de o bună apreciere din partea profesorilor;
9. este foarte curios, iar apoi am cerut să elimine factorii pe care-i consideră nesemnificativi, fără rol de creativitate, tăindu-i. Pe cei rămaşi, le-am cerut să-i noteze în ordine împortanţei pe care le-o acordă, începănd cu 1, 2,….

Am dat seturi de probleme ca temă pentru acasă, seturi care cuprindeau 5 probleme de geometrie, unele cu caracter creativ, altele nu, şi ei, după rezolvarea lor, trebuiau să le identifice pe cele creative şi să le ordoneze în ordinea creativităţii lor. Discuţia temelor de acasă se face în clasă, până la individualizarea lor, pentru a-i remarca

pe acei elevi care într-adevăr erau motivaţi de dezvoltarea creativităţii lor. Pentru stimularea încrederii în sine şi pentru a-şi recunoaşte propriile blocaje elevii au primit fişe cu un set de îndemnuri care trebuia să le respecte, care apoi , au fost trecute pe o planşă şi lăsată în clasă.

1. Fiecare om este creativ;trebuie însă ca el să-şi dea seama.

2. Atacă cu încredere orice problemă! Nu există dificultate pe care să n-o poţi depăşi într-un fel.

3. Evită să cazi în automulţumire!

4. Poţi fi mai bun decât eşti. Poţi realiza lucruri mai bune decăt acum. Fii convins de aceasta!

5. Fii deosebit de activ! Dar nu cu orice preţ!

6. Creativitatea începe cu lucruri mici. Cele mari vor veni singure!

7. Nu renunţa foarte uşor!

8. Ideile tale pot fi tot atît de bune ca ale altora!

9. Nu te opri la ideile bune!Există cu siguranţă altele mai bune!

10. Alege ca modele oameni creativi!

11. Demolează-ţi prejudecăţile! Construieşte-ţi fantezia!

12. Nu spune niciodată ,,Eu nu pot “ sau ,,Eu nu sunt în stare”!

13. Fii încrezător în resursele pe care le ai, cu siguranşă le ai, fii perseverent pănă le declanşezi. Odată descătuşate vei învăţa totul uşor şi cu plăcere. Într-o zi, vei descoperi frumuseţea matematicii şi nu vei avea nevoie de atăta voinţă!

14. Fii curios, căci plăcerea de afla ce se găseşte în profunzimea materiei de studiu va fi atât de mare încât nu te vei putea opune tumultului ei!

15. Nu abandona în faţa obstacolelor inerente ale începutului!

Pentru a crea un elev creativ, noi înşine trebuie să fim creativi. Profesorul creativ este acela care oferă o atmosferă neautoritară, încurajază procesele gândirii creatoare, încurajază elevii să lucreze suplimentar, învaţă pe elevi să facă noi conexiuni între datele problemei şi alte probleme rezolvate sau îi pune pe elevi să compună noi probleme, făcând generalizări ale celor rezolvate, sau particularuzări ale altora. Îi învaţă să fie îndrăzneţi în a face presupuneri nebănuite, să caute şi acolo unde nu ar bănui că ar putea găsi ceva, să încurajeze elevii să fie la fel de creativi ca şi profesorul. Un profesor care doreşte să-şi formeze elevi creativi, trebuie să ştie cum să folosească întrebările (să fie deschise, să nu aibă răspunsuri predeterminate, întrebări care să reclame gândirea, judecata, nu memoria). Profesorul creativ va trebui să-şi cunoască foarte bine elevii din punct de vedere al potenţialului creativ, să dezvolte o mare încredere în forţele proprii ale copiilor, să-i înveţe să gândească numai pozitiv, să-i înveţe cum să înlăture stresul, este tot timpul preocupat de elev.

O metodă practică pentru dezvoltarea creativităţii elevilor este **metoda Brainstormingului** .

Au fost date regulile după care funcţionează această metodă, reguli pe care le-am scris pe tablă, au fost puşi în temă cu expresiile care frânează dezvoltarea creativităţii şi pe care nu trebuie să le folosească niciodată, reguli ca:

a) Nu critica ideile celorlalţi!

b) Daţi frâu liber imaginaţiei!

c) Produceţi o cantitate cât mai mare de idei!

d) Preluaţi ideile celorlalţi şi îmbunătăţiţi-le!

e) Încurajaţi asociaţiile de idei!

Această metodă cere mai multă cantitate decât calitate, dar antrenează toţi elevii clasei şi-i face să fie mult mai activi, mai interesaţi şi chiar pe cei mai puţin talentaţi la matematică, îi învaţă cum să rezolve o problemă de matematică. Alegerea unei probleme care să fie rezovată prin această metodă este cel puţin tot atât de dificilă ca însăşi rezolvarea ei originală. Problema aleasă oferă posibilitarea emiterii a foarte multor relaţii adevărate.

Un exemplu de problemă rezolvată prin metoda Brainstorming-ului, este:

Fie dreptunghiul ABCD şi $AE \| BD$ astfel încât AEBD este trapez isoscel. . Demonstraţi că $AE \perp EC$.

S-au ales 3 elevi , căte unul pentru fiecare rând de bănci, care au notat pe scurt toate intervenţiile colegilor de pe rândul lor, dar nu a notat numele celui care a făcut-o. S-a scris pe tablă căte o

intervenţie făcută de fiecare elev, chiar dacă în minte mai avea şi altele, celelalte idei au fost spuse până la sfârşitul problemei. Au fost scrise foarte multe relaţii adevărate, relaţii care puneau în evidenţă proprietăţile dreptunghiului, paralelogramului, trapezului isoscel, reciproca unghiului de 30 de grade, etc. , dar nu toate erau necesare problemei. Frumuseţea problemei consta tocmai într-o construcţie ajutătoare, şi anume,construirea paralelogramuluiADBP, unde P este intersecţia dreptelor AE cu CB. În etapa a doua s-a cerut să se elimine relaţiile care nu sunt necesare problemei, corecte de altfel, reţinându-se numai pe cele care conduc la rezolvarea problemei. Această metodă i-a ajutat mult pe elevi să rezolve singuri problemele, şi mai ales pe cele date ca temă pentru acasă. Tot această metodă i-a învăţat pe elevi care sunt expresiile zise ,,ucigaşe".

-N-am mai făcut o astfel de problemă…

-Nu pot s-o fac…

-N-am timp…

-Nu cred că ştiu toată teoria necesară rezolvării problemei…

-Am mai încercat şi tot nu am putut să fac. .

-Nu sunt pregătită să rezolv aşa de greu. .

-Teoria o ştiu dar nu am capacitatea s-o aplic în rezolvarea problemelor…

-Este prea academic pentru mine…

-Am prea mult de învăţat, nu-mi bat capul cu problema. .

-De ce aş mai avea nevoie de această problemă în viaţă. .

-N-am mai întâlnit nicio problemă de felul acesta…

-Aceasta este doar pentru elevii foarte buni. .

-Cere multă bătaie de cap. .

-Nu-mi place matematica…

O altă metodă pentru dezvoltarea creativităţii de grup, care le-a plăcut mult copiilor este **Metoda 6-3-5.**

Cifra 6 indică numărul de membrii ai grupului. Cifra 3 indică 3 idei pe care fiecare din cei 6 elevi le notează pe o foaie de hârtie care este împărţită în 3 coloane. În etapa următoare, fiecare elev al grupului transmite colegului din partea dreaptă foaia sa şi în acelaşi timp primeşte pe cea din stânga lui.

Fiecare reia cele 3 idei emise iniţial şi le completează, le îmbunătăţeşte, le precizează anumite amănunte, le modifică dacă sunt greşite sau chiar îşi scrie părerea despre ele. Urmează o nouă deplasare a foilor, apoi alta şi alta, până când ideile iniţiale au trecut pe la ceilalţi 5 elevi ai grupului. Metoda se numeşte 6-3-5 pentru că primele 3 idei ale celor 6 elevi sunt prelucrate de 5 elevi. Metoda valorifică experienţe şi puncte de vedere diferite insistând pe finisarea şi perfecţionarea unui număr finit de idei.

Sinectica este o metodă de stimulare a creativităţii în grup, este numită şi metoda analogiilor. Este o metodă care cere calitate spre deosebire de Brainstorming, care cere cantitate. Sinectica este metoda care urmăreşte enumerarea şi alegerea elementelor cu care se rezolvă problema, membrii grupului pot spune pe rând cum înţeleg ei

problema, se fac căutări de căi pentru a face utilă o nouă idee, se fac asocieri, analogii cu rezolvările altor probleme, cu generalizările sau particularizările lor, sau cu rezolvările unor probleme celebre.

Profesorul de matematică, şi nu numai, trebuie să ia în considerare problemele ca mijloc de educaţie cu valenţe multiple. În special, acolo unde se urmăreşte descoperirea calităţilor de creativitate şi stimularea lor, cultivarea activităţii de rezolvare şi propuneri de probleme devine absolut necesară. Aceasta pune ea însăşi probleme de ordin pedagogic, pentru că nu orice combinaţie de întrebări matematice contituie o problemă. O problemă de substanţă ascunde în ea alte probleme, stimulează creativitarea şi dă satisfacţie curiozităţii ştiinţifice a elevilor.

Dacă preocupările metodice se manifestă corect în munca de zi cu zi, creaţia problemelor de matematică, de diferite niveluri, dar mai ales pentru concursuri, este zona specifică de afirmare a profesorului de matematică, indiferent la ce şcoală predă. De fapt, toate concursurile şcolare adresate elevilor ca rezolvitori sunt adresate şi profesorilor de matematică.

Există o diferenţiere între elevii talentaţi şi cei dotaţi. Din prima categorie fac parte cei cu o memorie excelentă şi care , puşi în faţa unei probleme sunt capabili să aplice soluţia utilizată în rezolvarea altei probleme similare. În schimb, elevii dotaţi vor folosi

atât cunoştinţele cât şi imaginaţia lor pentru a găsi o rezolvare adesea neaşteptată şi ingenioasă.

O modalitate de activitate şcolară suplimentară la dispoziţia elevilor dotaţi, capabili de performanţă la matematică, o constituie **studiul individual dirijat de către profesor.** La aceşti elevi se urmăreşte în mod deosebit , dezvoltarea creativităţii (a imaginaţiei, a gândirii originale şi divergente).

Pregătirea unui elev pentru olimpiadă şi concursurile de matematică este o chestiune complexă, care se realizează numai cu elevi foarte creativi, şi prin rezolvarea unui spectru cât mai larg de probleme. Randamentul este cu atât mai mare, cu cât dintr-o problemă, elevul reuşeşte să obţină şi să reţină cât mai multe informaţii, deoarece soluţia unei probleme nu trebuie privită doar ca o înşiruire de implicaţii, chiar dacă sunt adevărate, ci ca o sursă de metode şi idei care se vor dovedi utile şi în alte împrejurări.

Procedeele cele mai importante de imaginare a unor idei sunt: utilizarea, analogia, adaptarea, modificarea, multiplicarea, diminuarea, substituirea, rearanjarea, inversarea, combinarea, tipizarea, analiza erorilor şi a consecinţelor, schematizarea, diviziunea şi emiterea unor ipoteze îndrăzneţe.

Deci, se vede clar că profesorul de matematică trebuie să fie înzestrat cu multe calităţi, ca:

1. Instaurează un climat favorabil pentru o conlucrare fructuoasă între elevi şi profesor, de exigenţă dar şi de înţelegere, de responsabilitate.
2. Este un model în ceea ce vrea să facă.
3. Îi ajută pe copii să folosească corect timpul, spaţiul şi alte materiale.
4. Realizează legături între obiectele de studiu.
5. Nu categoriseşte elevii pe anumite niveluri urmărind închiderea lor, ci , dimpotrivă, autodepăşirea lor.
6. Agreează foarte mult comportamentul creativ al elevului şi încurajează orice intervenţie a lui.
7. Dezvoltă o mare încredere în forţele proprii ale copiilor şi-i învaţă să-şi dezvolte o gândire flexibilă, originală.
8. Foloseşte oră de oră numai metode active care să antreneze toţi elevii.
9. Determină pe elevi să găsească toate soluţiile posibile rezolvării unei probleme, de orice tip ar fi ea, şi, să nu se aştepte să i se dea doar soluţia pe care o are el în gând.
10. Să nu ţină morţiş la planurile de lecţie, schiţe, stabilite de acasă, întrucât clasa îi poate sugera schimbarea lor.

Performanţa la matematică vizează elevii cu dotare academică şi pe cei cu dotare ştiinţifică . Prima categorie presupune elevii caracterizaţi prin succesul în activitatea de învăţare, prin uşurinţa operării cu noţiunile abstracte şi a formării de generalizări, prin

rapiditatea însuşirii cunoştinţelor şi prin capacitatea organizării lor. Dezvoltarea lor şcolară este egală şi strălucită.

A doua categorie, elevii cu „aptitudini ştiinţifice” sunt caracterizaţi prin capacitatea de observare, prin raţionament logic şi apreciere cantitativă, prin obiectivitate şi precizie, prin uşurinţa cu care folosesc calculele şi simbolurile, prin ingeniozitatea asocierii cunoştinţelor şi aplecarea către evaluarea oricărei dovezi.

Creativitatea este o trăsătură comună a oamenilor obişnuiţi, nu ceva care apare numai la persoanele neobişnuit de talentate. Creativitatea este o sursă de bucurie şi poate fi chiar mijlocul esenţial prin care oamenii învaţă şi se dezvoltă ca fiinţe umane. Aşa că, trebuie să ne gândim în fiecare zi , la fiecare oră , cum să devenim mai eficienţi, mai inventivi în stabilirea unor relaţii permisive între noi şi elevii cu care lucrăm, pentru a crea un climat plăcut, o atmosferă neautoritară, cum să instaurăm un climat favorabil pentru o conlucrare fructuoasă, cum să încurajăm comportamentul creativ al elevilor, chiar şi cea mai mică intervenţie a lui.

Este incontestabilă contribuţia matematicii la formarea unei gândiri logice, concrete şi creative, la formarea unor deprinderi de muncă, de ordine, de punctuaţie.

,,Obiectul matematicii este atât de serios, încât este util să nu uităm de stimularea creativităţii” Blaise Pascal.

,,CREATIVITATEA ESTE O FLOARE RARĂ, VINO CU EA ÎN FIECARE ZI LA ŞCOALĂ!”

COMPETIȚIA SĂNĂTOASĂ

Bianca Laura Cuțin, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Satu Mare

„Viața este o competiție nu cu alții, ci cu noi înșine.”
David B. Haight

Competiția este o modalitate de a ne măsura forțele și de a afla unde ne situăm în raport cu semenii noștri.

Modul de viață actual se bazează în mare parte pe competiție. Dacă privim cu atenție în jurul nostru, copiii noștri întâlnesc competiția peste tot: în cadrul concursurilor la care participă, în jocuri, în relațiile lor cu frații, cu prietenii de joacă sau în clasă.

De cele mai multe ori, competiția este văzută într-o lumină negativă deoarece este folosită într-un mod dăunător pentru copii. Astfel, în loc să-i motiveze pe copii, ea îi alungă, în loc să formeze spiritul de echipă hrănește invidia și rivalitatea, în loc să întărească încrederea în sine, ea induce teama de eșec. Așadar, nu competiția în sine este rea, ci competiția folosită greșit. Putem să folosim competiția în mod pozitiv, putem să o transformăm într-un mijloc excelent de a-i motiva pe copiii noștri. Însă asta presupune să știm când să o folosim, în ce proporții, ce principii să respectăm și, mai ales, cum să o adaptăm în funcție de vârsta copiilor.

În esență, scopul competiției este autoperfecționarea și nu comparația cu cei din jur. Competiția nu este ceva rău în sine, ea poate fi unul din principalele motoare ale performanței.

Școala este a doua casă pentru copii. Este locul în care ei învață, se dezvoltă din toate punctele de vedere, își fac prieteni și ajung, inevitabil, să se compare cu cei din jur.

De aceea, este extrem de important să îi ajutăm pe copii să facă diferența între competiția sănătoasă/benefică și cea nesănătoasă.

Competiția sănătoasă îi pregătește pe copii pentru câștigurile și pierderile pe care le vor trăi pe parcursul vieții. Ei pot deprinde o serie de abilități, necesare în viața de adult: să-și aștepte rândul, să respecte regulile, să-și dezvolte tenacitatea și să-și exerseze empatia.

Ceea ce înțeleg copiii prin competiție este că meritul și străduința pot fi mai importante decât înzestrarea care nu depune nici un efort. Ei ar trebui să înțeleagă că nu câștigă întotdeauna cel considerat mai deștept sau mai bun decât toți, ci, mai degrabă, cel care muncește asiduu și care își urmărește scopul. Competiția sănătoasă aduce bucurie și încredere în forțele proprii.

Chiar dacă ei nu vor câștiga mereu, vor ști că se pot perfecționa.

Competiția presupune și egalitate. Copiii trebuie să înțeleagă că fiecare are calități și defecte, că sunt ființe unice și nu trebuie să aibă mereu succes pentru a fi iubiți.

Dacă totul se petrece într-o echipă, copiii învață ce înseamnă să fie lideri sau buni coechipieri, ei învață să-și depășească temerile. De asemenea, ei învăța să își fixeze obiective, încearcă diferite roluri, învață să lucreze în echipă, alături de alți copii. Aceste competiții îi pot pune pe copii în situații neobișnuite și îi ajută să iasă din zona lor de confort.

Într-o competiție constructivă, ei își vor aprecia adversarii și își vor cunoaște propriile limite. O competiție sănătoasă pune bazele fair-play-ului, spiritului de echipă și copiii vor învăța că o competiție nu înseamnă doar „învingător", ci pur si simplu „participant" sau „învins". A câștiga cinstit și a pierde elegant sunt două calități pe care le putem transmite copiilor antrenându-i în competiții.

Copiii trebuie să învețe că eșecul face parte din succes. Oricât de ciudat ar părea la început, a permite unui copil să eșueze este unul dintre cele mai importante aspecte ale competiției, poate cea mai importanță lecție de viață. Când unui copil i se permite să greșească, el descoperă că își poate reveni după un eșec, că poate învăța din el și că poate merge mai departe. Eșecul sau pierderea unei competiții nu trebuie să definească cine este copilul.

Scopul este de a le oferi copiilor șansa de a experimenta eșecul înainte de a ajunge la maturitate. În acest fel, atunci când se confruntă cu provocări, pur și simplu le vor vedea ca pe o normalitate și vor putea merge mai departe. Astfel, ei vor înțelege valoarea înfrângerilor și lecțiile pe care trebuie să le asimileze atunci când pierd. Competițiile îi ajută pe copii să accepte cu grație înfrângerile și să îmbrățișeze cu bucurie victoriile.

O competiție corect canalizată îi poate ajuta pe copii să devină tot mai buni și mai perseverenți, îmbunătățindu-și astfel propriile performanțele. Aceasta formă de competiție este însă și cea care îl poate ajuta pe copil să obțină cele mai bune rezultate. Pornește de la motivația intrinsecă a copilului, din dorința lui de a evolua, de a-și depăși nivelul, de a-și explora propriile capacități. Competiția constructivă generează motivația intrinsecă la copiii noștri.

Așadar, copiii trebuie să învețe să creadă în ei înșiși și în abilitățile lor și să descopere că identitatea lor nu este legată de câștig sau pierdere, ci de modul în care oricare dintre scenarii le afectează evoluția pe viitor. De aceea, cel mai bine pentru copil este să își evalueze performanța personală în comparație cu cele anterioare. Poate că va pierde de multe ori, dar este important ca de fiecare dată să observe ceea ce s-a îmbunătățit și să caute să fie mai bun.

Dacă vom identifica împreună cu ei latura sănătoasă a competiției, vom reuși să prevenim transformarea copilului într-un vânător de câștiguri, care suferă foarte mult atunci când pierde. Aceasta este competiția nesănătoasă care dăunează mult dezvoltării copilului. Ea se bazează pe dorința de a fi mereu primul și de a se bucura de toată atenția celor din jur. Acești copii au adesea un gol afectiv pe care încearcă să-l umple fiind mereu cei mai buni, primind recompense

și laude. Ei nu se pot împăca cu nereușitele și evită acțiunile în care nu au șanse maxime de câștig. În cazurile în care succesul școlar se măsoară exclusiv prin a câștiga, pierderea locului fruntaș este resimțită de un copil ca un eșec.

Acești copii pot deveni complet lipsiți de motivație pe termen lung, în toate activitățile lor. Ei resimt cel mai puternic presiunea performanței, ce poate conduce la epuizare, scăderea stimei de sine sau depresie. Noțiunea de „a pierde" se poate transforma într-o experiență traumatizantă pentru ei.

În concluzie, este necesar să folosim competiția în mod constructiv. Cum? Făcând diferența între competiția „rea", care îi aruncă pe copii în cursa spre victorie uitând că cei cu care se întrec le sunt prieteni, nu adversari, și competiția „bună", care le permite să se autoevalueze obiectiv, să se automotiveze și să gestioneze mai bine provocările. Ca acest aspect să devină posibil, este nevoie însă ca noi, cadrele didactice, să ne asumăm rolul de mediator între copii și lumea care îi înconjoară, să încurajăm interacțiunile cooperante dintre elevi, să îi ajutăm să interpreteze informațiile și să le menținem vie curiozitatea.

Îl putem învăța pe copii să gândească pozitiv, să considere competiția ca o probă pe care și-au pus în gând să o treacă pentru a evolua, ca o etapă în dezvoltarea lor. Trebuie să fim alături de copiii noștri când se confruntă cu provocări și să le reîntărim mesajul că eșecul nu este o problemă, atâta timp cât se poate ridica și o poate lua de la capăt, învățând ceva din orice experiență.

Secretul in competitivitatea sănătoasă este de a pune accent pe procesul de învățare și de dezvoltare, drumul în sine, și mai puțin pe rezultatul final. Copiii trebuie încurajați să observe modul în care ajung la o soluție, la o rezolvare a unei probleme.

Doar în acest fel, copilul va simți ca a făcut o evoluție, că astăzi s-a descurcat mai bine decât ieri, chiar daca nu a câștigat.

Iar aceasta satisfacție este cea mai frumoasă recompensă pentru ei!

Bibliografie:

- Zlate, M. , *Introducere in psihologie*, Iași, Ed. Polirom, 2007
- Iucu, Romiţă, *Managementul şi gestionarea clasei de elevi*, Iaşi, Ed. Polirom, 2000
- Băncilă, S., *Cooperare şi competiţie*, în Chelcea, S. şi Iluţ, P. (coord.), Enciclopedie de psihosociologie, Ed. Economică, Bucureşti, 2003
- Doise, W., Mugny, G., *Psihologie socială şi dezvoltare cognitivă*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998

- Ionescu, M., *Demersuri creative în predare şi învăţare*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2000

EDUCAȚIE PRIN POVEȘTI

Bianca Laura Cuțin, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Satu Mare

„La orice vârstă, omul este o ființă care se hrănește cu povești.
De aceea, avuția poveștilor, strânsă de oamenii de pe tot globul, din casă în casă, din secol în secol, fie oral, fie în scris, a depășit celelalte avuții omenești.”
Rabindranath Tagore

„A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar mai povesti...” sunt cuvintele care ne transpun într-o lume magică.

Din cele mai vechi timpuri, poveștile ne-au îmbogățit viețile, ne-au alinat, ne-au bucurat. Poveștile au puterea magică de a apropia oamenii. Adulți sau copii, ascultăm povești cu încântare, le spunem pentru a transmite valori morale, pentru a oferi un model de conduită.

Din cele mai vechi timpuri, poveștile au jucat un rol important și puternic în educație, au ajutat copiii să își dezvolte abilități și să interacționeze cu lumea înconjurătoare.

Poveștile pentru copii sunt ca niște vrăji magice care pot aduce bucurie și zâmbete pe fețele celor mici. Acestea sunt narațiuni fantastice care îi transportă pe copii în lumi pline de aventuri și de personaje minunate. Poveștile sunt o fereastră către imaginație și o oportunitate de a visa cu ochii deschiși.

Cu ajutorul poveștilor, copiii descoperă lumea. Cel mai simplu mod de a-i ajuta să facă asta este să apelăm la puterea imaginației. Foarte multe povești nu au doar darul de a relaxa cititorul sau ascultătorul, ci reprezintă lecții de viață, care le permit să înțeleagă mai bine lucruri la care poate nu s-ar fi gândit. Poveștile îi vor face pe copiii noștri să își dorească să fie ei înșiși personajul pozitiv.

În timp ce mulți părinți și educatori se concentrează pe educația academică și pe dezvoltarea abilităților cognitive, educația prin povești poate fi o modalitate eficientă de a ajuta copiii să înțeleagă lumea înconjurătoare și de a-i ajuta să o exploreze.

Eu cred că educația cu ajutorul poveștilor ar trebui să ocupe un loc important în viața copiilor noștri. Copiii sunt mult mai deschiși în acumularea de informații noi prin ascultarea de povești în care personaje captivante și amuzante se confruntă cu diverse situații și găsesc soluții potrivite la problemele care apar în calea lor.

Rolul nostru, al cadrelor didactice este de a pătrunde în inimile copiilor noștri, iar prin intermediul poveștilor, putem realiza acest lucru, printr-un dialog bazat pe culoare, imagini, fantezie și metafore.

Poveștile reprezintă un mijloc excelent de a ne adresa acestora, fie pentru a transmite anumite modele comportamentale, fie pentru a înlătura anumite comportamente nedorite, fiind una din cele mai eficiente și mai plăcute mijloace de rezolvare a unor probleme cu care aceștia se confruntă. Lumea poveștilor este una magică pentru copii, iar această lume este plină de imaginație.

Într-o poveste, copiii se identifică ușor cu personajele si cu problemele pe care acestea le au, își mărturisesc trăirile, învață să gestioneze anumite situații, sunt încurajați să ia singuri anumite decizii, asemenea personajului din poveste. Copiii au capacitatea de a recepta mesajul poveștii, care îi poate ajuta efectiv să-și asume responsabilitatea propriei schimbări.

Poveștile au puterea de a invita copiii la o luare independentă a deciziilor. Din punct de vedere afectiv, povestirile oferă o cale prin care copiii își pot conștientiza propriile emoții, stări afective. Tot prin intermediul poveștilor, copiii reușesc să își gestioneze anumite emoții și să își depășească fricile. Ele se axează foarte mult pe empatie și pe a-l ajuta pe erou să-și descopere propriile resurse.

Atitudinile personajelor reprezintă un model pentru copii, arătându-le calea cea mai potrivită de raportare față de sine și față de cei din jurul lor.

Prin intermediul poveștilor avem prilejul de a ajuta copiii să devină stăpâni pe situațiile cu care se confruntă, să aibă relații sănătoase cu semenii. Poveștile pot fi folosite pentru a transmite valorile și învățăturile pe care vrem să le împărtășim cu copiii noștri.

Așadar, poveștile au rol extrem de important în dezvoltarea copiilor deoarece:

- ✓ transmit informații prețioase;
- ✓ dezvoltă abilități;
- ✓ îmbogățesc experiența copiilor;
- ✓ propun soluții la diverse probleme cu care aceștia se confruntă;
- ✓ transmit valori morale;
- ✓ oferă modele demne de urmat;
- ✓ disciplinează;
- ✓ ajută la dezvoltarea și îmbogățirea imaginației;
- ✓ dezvoltă limbajul;
- ✓ vindecă;

Învățarea prin povești este, cu siguranță, o experiență distractivă și educațională, care are un impact pozitiv asupra dezvoltării ulterioare a copiilor. Prin urmare, ar trebui să încurajăm utilizarea educației prin povești și să îi ajutăm pe copii să exploreze lumea și să învețe valori importante prin intermediul poveștilor.

Poveștile pe care le folosim în mediul școlar reprezintă cel mai eficient mijloc prin care ne putem conecta emoțional cu copiii noștri, deoarece lumea poveștilor este o lume magică care nu cunoaște limite.

„Dacă vrei copii inteligenți, citește-le povești.
Dacă vrei să fie și mai inteligenți, citește-le și mai multe povești."
Albert Einstein

Bibliografie:

- Bonchiş, E., *Teorii ale dezvoltării copilului,* Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2006
- Bonchiş, E., *Dezvoltarea umană, aspecte psihosociale*, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 2000
- Bratu, B., *Preşcolarul şi literatura*, Ed. Didactică şi Pedagogică, 1977
- Crețu, T., *Psihologia vârstelor,* Ed. Polirom, Iași, 2009

O ȘCOALĂ PRIETENOASĂ PENTRU TOȚI COPIII

Bianca Laura Cuțin, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Satu Mare

Schimbările în educație, ca și schimbările sociale, în general, sunt complexe și necesită multe resurse: financiare, procedurale / științifice, timp și consecvență.

Noi, cadrele didactice, jucăm un rol fundamental în cadrul societății, întrucât îndeplinim funcția importantă de educare a generațiilor viitoare. Munca noastră nu se concentrează doar pe predarea cunoștințelor teoretice, suntem însărcinați și cu promovarea unor valori și abilități.

Noi avem puterea de a schimba destine, de a le da aripi copiilor noștri, de a construi prin atașament și educație afectivă, învățarea din fiecare zi.

Așadar, prin educație, noi avem puterea de a schimba lumea!

Copiii își petrec o bună parte din timp la școală, prin urmare, aceasta trebuie să fie un loc esențial pentru conturarea stării lor generale de bine, cu toate aspectele: sociale, fizice și emoționale.

Climatul din școală a fost identificat ca unul dintre cele mai importante trăsături ale unei școli prietenoase. Într-o școală prietenoasă, climatul este unul pozitiv. Crearea acestui climat este un proces continuu care nu se termină niciodată și pentru care nu există o formulă magică. Începe cu încrederea, despre care cercetătorii spun că este o condiție esențială pentru un climat pozitiv. Fiecare dintre elevii noștri prezintă o personalitate amplă și dinamică, asupra căruia profesorul își manifestă influența continuu. O școală prietenoasă recunoaște, încurajează și sprijină capacitățile în creștere ale copiilor care învață.

Pentru a construi un mediu educațional prietenos elevul trebuie întotdeauna să fie văzut, valorificat și apreciat pentru eforturile lui. Un elev încurajat va deveni un elev care va aștepta cu drag să meargă la școală și va avea o motivație crescută pentru a învăța. Ca o consecință a acestei strategii educaționale, elevul va dori să rămână văzut și apreciat în continuare, deoarece acea stare îl face să se simtă valoros. Un elev care va fi tratat așa cum este el în realitate, o ființă umană care este la școală tocmai pentru că are de învățat, se va simți în largul lui, va avea curajul să pună întrebări și să răspundă. Din aceste considerente, este deosebit de important să ne centrăm interesul asupra stării de bine a elevilor dar și asupra stârnirii curiozității acestora.

Creierul elevilor poate prelua informații mult mai ușor dacă materialul transmis este semnificativ, util, interesant, distractiv sau are relevanță emoțională. Acesta este motivul pentru care trezirea entuziasmului elevilor este atât de importantă. Dacă materia devine suficient de interesantă și de plăcută, profesorii nu vor trebui să lucreze prea mult pentru a încuraja elevii

să se angajeze activ. Odată ce un profesor reușește să trezească interesul elevilor pe o tema pe care o studiază, învățarea devine ușoară și naturală.

Starea de bine în timpul copilăriei și adolescenței pun temelii solide pentru o bună sănătate la maturitate. Ea este fundamentul pentru sănătatea fizică, emoțională, mentală și socială.

Stare de bine a elevilor noștri reprezintă un complex multidimensional care se referă la calitatea vieții școlare. Starea de bine poate însemna libertate, poate fi un mediu sănătos, creativ.

Copiii învață mult mai bine într-un mediu cald, plăcut, primitor, stimulativ și protectiv, unde toți sunt diferiți și funcționează ca o mică comunitate. Aceasta reprezintă o condiție fundamentală a atașamentului sigur dintre dascăl și fiecare elev în parte.

O școala prietenoasă este și o școală incluzivă care asigură șanse egale tuturor elevilor. Diferențele dintre copii sunt considerate firești, iar școala dispune de servicii adecvate care să acționeze continuu pentru a întâmpina cerințele educaționale diferite. Fiecare copil este unic, cu necesități diferite.

Avantajele unui mediu școlar pozitiv constau în bunăstarea și fericirea, întărirea sentimentului de apartenență și o mai bună calitate a vieții celor implicați în procesul instructiv-educativ. Indirect, poate avea ca rezultat performanțe academice mai bune.

Atunci când un copil se simte în siguranță la școală, el are șanse mult mai mari să se implice în explorare, să se dezvolte, să lupte pentru visele lui. Copiii sunt exploratori, dar pentru a fi creativi au nevoie de un mediu propice. Îndrăzneala de a face ceva diferit sau într-un mod nou este inima creativității.

Pentru ca școala noastră să fie una prietenoasă, noi, cadrele didactice, trebuie să susținem cooperarea între copii. Când elevii noștri cooperează, implicarea în rezolvarea sarcinilor este mai mare și se reduc diversiunile. Copiii sunt capabili să se ajute între ei mult mai mult, au mai multă încredere în ei, au un sentiment de siguranță, dispare frica de eșec, crește toleranța față de opiniile celor din jur, se creează noi prietenii și simpatii.

Ar fi bine ca mediul de dezvoltare școlar să ofere oportunități multiple de joacă și învățare, să susțină implicarea elevilor și să îi încurajeze să-și depășească limitele. În acest context, este indicat ca profesorii să recunoască diferențele, preferințele și stilurile de învățare ale copiilor și să răspundă corespunzător nevoilor acestora.

Jocurile pot oferi elevilor echilibrul dintre plictiseală și anxietate, la fel ca și alte forme de învățare captivantă, cum ar fi jocul de rol, simularea și rezolvarea problemelor. Atâta timp cât resursa de învățare este concepută pentru a include nivelurile adecvate de provocare, elevii vor fi interesați.

De asemenea, în consolidarea procesului de învățare, odihna și relaxarea joacă un rol extrem de important. Recreațiile asigură elevilor oportunitatea schimbului informațional, timpul liber fiind vital în dezvoltarea imaginației elevilor.

Metodele de educație pozitivă axate pe satisfacerea nevoilor pe care le au copiii reduc momentele de criză, de rezistență și încăpățânare din partea acestora, îi determină să fie cooperanți, să-și formeze trăsături de personalitate clare și pozitive. Adaptarea corectă a metodelor de educație pozitivă contribuie la formarea și dezvoltarea deprinderilor necesare unei vieți de succes a copiilor secolului nostru. Această abordare nouă, împreună cu dragostea și sprijinul nostru, al familiei și al școlii le va oferi copiilor posibilitatea să se dezvolte, să fie capabili să-și trăiască viața din plin și să devină adulți responsabili.

Rolul nostru, al dascălilor, este de a scrie viitorul și de a schimba lumea, elev cu elev!

Bibliografie:

- Flueraş, Vasile, *Teoria şi practica învăţării prin cooperare*, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj Napoca, 2005
- Păun, E., *Şcoala – abordare sociopedagogică*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
- Băban, Adriana (coord), *Consiliere educaţională*, Imprimeria „Ardealul", Cluj Napoca, 2001
- Iucu, B. Romiţă, *Managementul şi gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoretico-metodologice*, Ed. Polirom, Iaşi, 2000
- Danciu, E.L., *Învăţarea prin colaborare: aspecte metodologice*, Editura Orizonturi Universitare, Timişoara, 2005

EDUCAȚIA – ÎNTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE

Prof.înv.primar Sorina Botea

Școala Gimnazială ,,Ghe. Banea,, Măcin, Tulcea

Educația, ca și proces gradual de învățare și cultivare de noi cunoștințe, abilități și valori are rolul de a aduce schimbări pozitive în viața educabilului atât din punct de vedere cognitiv cât și psiho-comportamental, emoțional-afectiv, social.

Educația nu înseamnă doar procesul instructiv-educativ, de predare-învățare-evaluare, ci acel proces complex prin care se cultivă valori sociale și prin care copiii sunt îndrumați pe calea optimă spre devenirea și transformarea lor în adulții și cetățenii activi și responsabili. ,,Scopul principal al educației în școli ar trebui să fie crearea de bărbați și femei care să facă lucruri noi, nu doar repetând ceea ce au făcut alte generații; bărbați și femei care sunt creativi, inventivi, care pot fi critici, verifică și nu acceptă tot ceea ce li se oferă." (Jean Piaget)

În acest proces este esențială o conexiune stabilă între școală și familie (relația cadru didactic - părinți ai elevilor) deoarece, copilul fiind în prim plan, este importantă această comunicare între cele două părți, pentru că doar în acest fel poate fi optimizat procesul educativ.

Pentru a cunoaște și înțelege nevoile copilului, particularitățile acestuia este esențială depășirea acelei limite ,,profesor-elev,, și pătrunderea în universul familiar al copilului, aspect posibil doar prin relaționarea cu familia.

Nu doar comunicarea cu membrii familiei elevilor ci și implicarea acestora în activitățile educaționale este importantă. Astfel, lucrând împreună pot constitui sprijin, resursă, model, susținător al copilului. În aceste fel este îmbunătățită relația dintre copii și părinții lor, iar aceștia din urmă vor fi responsabilizați și vor fi ajutați să conștientizeze rolul instituțiilor de învățământ în viața copilului.

Prima sarcină a unui cadrului didactic implicat care își asumă cu responsabilitate adevăratul rol pe care îl are, este aceea de a se implica, manifestând un maxim interes, în cunoașterea educabilului. În momentul în care acesta reușește să cunoască acel copil din fața sa, va avea cunoștință despre toate nevoile sale, despre capacitățile, deprinderile formate sau nu, despre talentele sale. Va ști care sunt domeniile în care elevul poate excela, și care sunt acelea în care are nevoie de sprijin pentru a progresa.

Selecția și mai ales organizarea conținuturilor curriculare presupune o reflectare asupra cunoașterii realității pe domenii distincte, corelate și întrepătrunse în același timp. Acest lucru necesită, fără îndoială, transpunerea logicii științei în logica didactică, ceea ce

înseamnă ordonarea și structurarea informațiilor științifice, a temelor, implicit a activităților de învățare.

Astfel este parcurs drumul cunoașterii științifice de la concret la abstract, de la simplu la complex, urmat de construirea de judecăți noi din unele existente deja, construirea de raționamente, trecerea de la experiențe învățate la altele noi, complexe, de la acumularea de premise la interpretări, generalizări și concluzii, toate acestea respectându-se particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.

Educația pentru toți și pentru fiecare în parte, precum și incluziunea în sensul ei larg, au devenit componente esențiale ale reformelor educaționale globale și ale schimbării curriculare. Premisa de la care se pornește este aceea că educația de calitate nu poate fi decât una diferențiată și inclusivă. Astfel apare acea abordare constructivistă a învățării, ca și teorie și practică educațională care analizează procesele de învățare din perspectiva celui care învață. Procesul de cunoaștere nu mai este unul pasiv, ci construit în mod activ de cel care învață, iar funcția de cunoaștere este adaptivă, servind organizării unei lumi experiențiale.

Sistemul românesc de învățământ este centrat pe formarea de competențe. Ca și rezultat al procesului instructiv-educativ, acestea sunt definite ca un ansamblu de cunoștințe, abilități și atitudini. Deși cele trei dimensiuni sunt de cele mai multe ori prezentate separat, mai ales din punct de vedere teoretic, în procesele de învățare însă, acestea funcționează împreună.

Orice persoană are nevoie de competențe pentru o dezvoltare optimă, pentru incluziunea socială, stil de viață sustenabil, iar aceste competențe se dezvoltă pe parcursul întregii vieți, atât din perspectiva învățării formale cât și a celei nonformale, informale.

Există numeroase perspective cu privire la învățare pe care le regăsim în teoriile învățării care încearcă să surprindă esența acesteia. Învățarea însă este o experiență din perspectiva celui care învață, dar și un proces organizat în funcție de achizițiile așteptate de la educabil. Din ce în ce mai multe sisteme educaționale definesc aceste achiziții ca un ansamblu structurat de cunoștințe, abilități și atitudini.

Pe baza celor studiate de-a lungul timpului, până în prezent, putem ajunge cu ușurință la concluzia că educația și familia sunt într-o strânsă legătură, având ca obiectiv transformarea copilului de astăzi în adultul responsabil de mâine. Este foarte important a nu se confunda educația cu școlarizarea, deoarece ,,educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare,, după cum spunea Aristotel.

,,Educația există pe întreg parcursul vieții și nu are o destinație finală.,, John Dewey

Bibliografie

*Murphy, E. M., World Population: Toward the Next Century (Washington, DC, Population Reference Bureau, 1994

*Council Recommendation of 22 May 2018 on key competences for lifelong – 2018/c 189/ 01, Annex 1, p,7

*Ioan, Jinga, Elena, IstrateManual de pedagogie, Ed. All, București, 2001

EVALUAREA, EVALUATORUL ŞI PREJUDECĂȚILE

PIP Diana Dăboveanu

Şcoala Gimnazială Nr. 1Islaz, Teleorman

Evaluarea reprezintă totalitatea activităţilor prin care se colectează, organizează şi interpretează datele obţinute în urma aplicării unor tehnici, metode şi instrumente de măsurare, elaborate în conformitate cu obiectivele şi tipul evaluării, în funcţie de conţinutul şi grupul de lucru vizat, în scopul emiterii unei judecăţi de valoare pe care se bazează o anumită decizie în plan educaţional.

În mod curent prin evaluare în învăţământ se înţelege actul didactic complex integrat întregului proces de învăţământ care asigură evidenţierea cantităţii cunoştinţelor dobândite şi valoarea, nivelul performanţelor şi eficienţa acestora la un moment dat oferind soluţii de perfecţionare a actului de predare-învăţare.

În ceea ce privește profilul profesorului evaluator, acesta trebuie să aibă calități și competențe specifice ca:

-dragoste și empatie pentru oameni, pentru copii

-învățare motivantă și dorinta de perfecționare

-înțelegere în profunzime a proceselor și fenomenelor procesului de predare-învățare-evaluare

-lucrul în echipă, excelente abilități de comunicare

-abilitate în utilizarea strategiilor didactice

-gândirea creative, multă imaginație

-corectitudine, experiență

-competenta de a stabili şi transmite obiective didactice

-competenta de a opera cu conţinuturile învățării (selectare, organizare, transmitere propriu-zisă)

-competente de relaţionare (psihosociale, de comunicare)

-capacitatea care vizează utilizarea adecvată a mijloacelor evaluării

-capacitatea de a adopta uşor diferite stiluri de evaluare

-competenţa evaluativă (măsurarea şi aprecierea corectă a rezultatelor)

-competenţa instrumentală (utilizarea unui ansamblu de metode şi mijloace adecvate scopurilor)

-competențe manageriale, de gestionare a timpului, a resurselor umane, a calității

-competenţa culturală, reprezentată de cultura generală şi cultura specifică domeniului specializat de cultură

-cunoaste și pune în practică în mod corect tehnicile legale pentru realizarea unei evaluari

-competenţa evaluativă (măsurarea și aprecierea corectă a rezultatelor).

În sistemul de evaluare, un aspect important, ar fi dezvoltarea capacității elevului de autoevaluare, cu scopul de a sprijini creșterea abilităților de autocunoaștere, de studiu, pentru ca elevul să fie conștient de procesul și progresul său de învățare, realizarea de planuri individuale de învățare pentru elevi, implementarea autoevaluării la clasă, promovarea și premierea a progresului, evaluarea prin teste psihometrice a înclinațiilor sau abilităților elevilor, realizate de consilierii școlari.

Actualmente, sistemul de formare continuă a cadrelor didactice ar trebui adaptat la nevoile de formare de competențe și abilități de evaluare, prin utilizarea feedback-ului – urmare a evaluărilor – într-o manieră constructivă, iar în sistemul de educație ar fi necesară schimbarea/ adaptarea conținuturilor programelor școlare, schimbarea calificativelor la clasele primare cu note, dezvoltarea politicilor educaționale prin îmbunătățirea condițiilor de lucru și a mediului de învățare.

Totodată ar trebui schimbat modul de transmitere a informțiilor, verificarea felului în care sunt receptate mesajele, abordarea unor noi metode și procedee de predare,

În sistemul nostru de învățământ lipseste o viziune unitară asupra rolului evaluărilor, atât la nivel politic, cât și în cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar. Profilul elevului nu

influențează direct modul de structurare a procesului de evaluare iar în rândul cadrelor didactice este insuficient dezvoltată experiența în evaluarea de competențe din profilul absolventului.

Prejudecatile si etichetarile sunt aspecte negative ale personalității fiecaruia dintre noi, așa încât este important să le recunoaștem și să le eliminam. Schimbările care se produc foarte des în sistemul de învățământ duc la confuzie și descurajare pentru toți participanții la actul educativ. Strădania profesorilor de a adapta continuturile programelor la nivelul dezvoltarii psiho-intelectuale a elevilor pe categorii de vârstă nu e apreciată de elevi și chiar părinții acestora, care refuză să accepte schimbarea.

Prejudecățile sunt idei preconcepute, adeseori nefavorabile despre persoane, lucruri, aspect, fiind mai ușor decât a încerca să le cunoaștem. Cele mai intâlnite prejudecăți sunt cele referitoare la etnie, rasa, religie (elemente fundamentale ale identitatii culturale), dar şi pe criteriul de gen, vârstă, handicap (exemple: “e țigan și de aceea nu cunoaşte regulile”, “e pocăit dar e departe de a fi corect”, “musulmanii sunt terorişti”, “românii sunt hoți”,etc).

Astfel, în educație, prejudecățile pot afecta favorabil sau nefavorabil un profesor, un elev, cel mai adesea nedreptățind-o. Prejudecățile pe care le avem despre ceilalți conduc la discriminare și marginalizare, iar forma gravă de discriminare este segregarea. Conform acestor prejudecăți îi evaluăm în consecință, îi discriminăm, îi marginalizăm, fiind influentați de ceea ce credem noi. Prejudecățile blochează logica şi rațiunea, ne fac să nu ne dăm seama, îi încadrăm în nişte tipare de noi formate, ne limitează opțiunile de a analiza şi a înțelege în profunzime realitatea.

Soluția este educația incluzivă şi educația interculturală într-o şcoala incluzivă. Ca urmare, pentru a le diminua efectul asupra evaluarii, trebuie conştientizate prejudecățile pentru a înțelege realitatea, evaluarea trebuie să fie obiectivă, cu cerințe egale pentru toți, cu respect pentru diversitate, şcoala fiind o comunitate de învățare caracterizată prin diversitate: moduri și stiluri diferite de învățare ale elevilor, grupuri socio-culturale diferite. Diversitatatea presupune nu înlăturarea prejudecăților ci recunoaşterea și conștientizarea lor când luăm o decizie, discutarea deschisă despre diferențele dintre noi pentru a le înțelege mai bine. Diversitatea se bazează pe egalitate de șanse și include principiile echității. E nevoie de o permanentă cunoaștere, autocunoaștere, intercunoaștere pentru a ajunge la formarea unei atitudini deschise față de diversitate.

Bibliografie

- **CUCOŞ, CONSTANTIN,** *Pedagogie*, Ediţia a II-a. Editura Polirom, Iaşi, 2002.
- **JINGA, IOAN**, *Evaluarea performanţelor şcolare*. Editura Afeliu, Bucureşti, 1996.
- **MANOLESCU, MARIN**, *Evaluarea şcolară. Metode, tehnici, instrumente*. Editura Meteor Press, Bucureşti, 2005.
- http://www.educatiefaradiscriminare.ro/articole/education-without-discrimination-problem-whole-society/

EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Dădulescu Sorina Manuela – profesor învățământ preșcolar

Grădinița nr. 242, București, sector 5

Toma Gheorghița – profesor învățământ preșcolar

Grădinița nr. 242, București, sector 5

Într-un sens mai larg, prin educaţie se înţelege procesul prin care se formează, se dezvoltă şi se maturizează laturile fundamentale ale fiinţei umane: fizicul, psihicul, moralul, cognitivul, afectivul. Aşadar, prin educaţie, omul, din simplă fiinţă umană, trebuie să devină o fiinţă conştientă de sine şi de ceilalţi, care să se ghideze în viaţă după valorile superioare: ale adevărului (cognitive), ale eticii (morale), ale frumosului (estetice), ale credinţei.

Fără educaţie, individul uman va acţiona ca o simplă fiinţă biologică, după instincte, care, în cele mai multe împrejurări, sunt fie agresive, fie de apărare. Omul nu se poate forma decât prin educaţie şi autoeducaţie: în familie, în şcoală şi în societate, toate contribuind la o educaţie permanentă şi multilaterală. La formarea şi dezvoltarea armonioasă a individului uman pentru a deveni o personalitate a societăţii contribuie şi alţi doi factori: ereditatea şi mediul social. Fără unul dintre aceşti trei factori (ereditate, mediu şi educaţie), individul uman nu poate deveni persoană şi, în perspectivă, personalitate.

Personalitatea este subiectul uman în trei înfăţişări: subiect pragmatic - om al acţiunii (homo faber), cel ce transformă lumea şi tinde să o stăpânească; subiect epistemic - om al cunoaşterii (homo sapiens), cel ce ajunge la conştiinţa de sine şi de lume, omul care se foloseşte de cunoştinţele asimilate şi participă la procesul gigantic şi nelimitat de cunoaştere, proces înfăptuit de omenire; subiect axiologic - purtător şi generator al valorilor (homo valens), acea persoană care a intrat sub imperiul culturii şi se ghidează în societate după valorile credinţei, ale adevărului, frumosului şi binelui, conferind astfel un sens superior propriei sale vieţi. Pentru formarea individului uman ca factor activ în societate, un rol fundamental îl are munca. Marele iluminist francez - Voltaire spunea că: „munca alungă din preajma noastră trei rele: sărăcia,

viciul şi plictiseala”. Este atâta adevăr în această cugetare, încât ar trebui ca orice om - copil, adolescent, tânăr, adult, vârstnic - să o ia drept călăuză în viaţă, iar familia, şcoala şi societatea, în frunte cu autorităţile statului să îi acorde rolul fundamental în educarea , autoeducarea şi reeducarea omului de orice vârstă.

Prin muncă omul devine mai bun şi mai înţelegător cu semenii, mai cinstit, înlătură sărăcia şi viciile. În muncă se găsesc stările de bucurie şi mulţumire sufletească, de plăcere şi linişte. Prin muncă şi sub controlul permanent al raţiunii, omul nu poate fi ispitit de „plăcerile” viciului. Munca permanentă duce la înlăturarea cerşetoriei, a furtului, la înlăturarea crimei şi a tâlhăriei. Dimpotrivă, trândăvia şi lenea duc la sărăcie şi trezesc pornirile primitive cu urmările cunoscute: cerşit, furt, jaf. Aşadar, munca este, în primul rând, o necesitate pentru om, dar şi o sfântă datorie pentru familie şi societate. Cunoscutul poet Alexandru Vlahuţă vedea în muncă „sănătatea, cinstea, puterea şi farmecul vieţii”: „Sfântă muncă e aceea/ Ce răsplata-n ea-şi găseşte”. Orice copil, adolescent, tânăr sau adult trebuie să înţeleagă şi să ştie că fără muncă permanentă nu se poate duce o viaţă cinstită şi lipsită de griji.

Factorii de conducere a unei societăţi, de la orice nivel, trebuie să înlăture cauzele viciilor sociale, iar fundamentală între aceste cauze este lipsa muncii. Iată de ce, familia, şcoala şi societatea în ansamblul ei trebuie să-i educe pe copii, adolescenţi şi tineri în aşa fel, încât aceştia să vadă în muncă o binecuvântare şi mijlocul fundamental de a duce o viaţă cinstită şi respectată de semeni.

Realitatea contemporană demonstrează că educaţia are un rol tot mai important şi mai complex. Este foarte clar că azi avem nevoie de o educaţie dinamică care pune bază pe valorile autentice. Specialiştii sunt de acord că educaţia trebuie să fie permanent în centrul preocupării tuturor popoarelor. Tot ei susţin faptul că învăţământul trebuie să ţină pasul cu societatea şi să ofere soluţii pentru eventualele probleme care ar apărea.

Omenirea se confruntă azi cu diverse situaţii care necesită reacţii prompte şi rapide şi acestea se pot forma şi dezvolta numai prin intermediul educaţiei. De aceea, societate modernă consideră că abandonarea valorilor tradiţionale ale educaţiei şi lipsa unui sistem de educaţie bazat pe promovarea valorilor în toate domeniile vieţii sociale constituie o problemă majoră.

Viitorul educaţiei constituie o prioritate a comunităţii mondiale; naţiunile au nu numai dreptul, dar şi datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educaţie, cultură şi ştiinţă, să promoveze pacea, progresul şi prosperitatea. Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele

definitorii ale societăţii contemporane este schimbarea. Societatea contemporană a moştenit multe din problemele sociale, economice şi politice ale trecutului şi care sun încă nerezolvate.

Factorul esenţial al evoluţiei individului pe scara sociala îl reprezintă educaţia. Ignoranţa nu conduce decât la o munca grea, incomodă, plictisitoare si, deseori, la a nu munci deloc. Ameliorarea vine o data cu educaţia şi doar cu ea; fără educaţie nu există nimic şi singurul recurs plauzibil este la crimă şi violentă. Evitarea unei noi conflagraţii mondiale a preocupat spiritele luminate, iar unele organizaţii au iniţiat acţiuni educative specifice păcii. Probleme cum sunt : protejarea mediului terestru, acvatic şi aerian, decalajele între Nord şi Sud, subdezvoltarea, subnutriţia, apărarea păcii şi îmbunătăţirea calităţii relaţiilor dintre oameni şi dintre grupurile umane, lupta împotriva maladiilor şi protejarea copiilor, promovarea unei vieţi democratice şi apărarea drepturilor omului etc. nu sunt numai probleme ale diplomaţilor sau specialiştilor diferitelor domenii, ci având un caracter concret este o preocupare prioritară a tuturor oamenilor şi tuturor naţiunilor indiferent de mărimea lor şi de regiunea căreia îi aparţin.

Omul modern poate munci şi trăi în comunitatea umană pentru a se putea bucura de tezaurul cunoaşterii şi este obligat să înveţe necontenit, deoarece însăşi cunoaşterea umană se dezvoltă continuu.

Atitudinea faţă de educaţie diferă de la individ la individ, în funcţie de numeroşi factori care ţin atât de personalitatea fiecăruia cât şi de mediul familiar şi social în care trăieşte. Familia şi şcoala continuă să deţină un loc important în educaţia oamenilor, deşi acest lucru se realizează tot mai mult la concurenţă cu massmedia şi Internetul. Noile Tehnologii de Informare şi Comunicare în care Internetul devine un punct de referinţă sunt prezente în toate domeniile de activitate ale omului contemporan: petrecerea timpului liber, cercetarea ştiinţifică etc. Generalizarea schimburilor electronice de informaţii şi documente, caracterul universal al acestei noi comunicări globale, planetare, rapiditatea cu care se dezvoltă este un moment cheie în istoria umanităţii.

Această societate a informaţiei poartă amprenta progresului. Ea deschide perspective noi în materie de educaţie şi formare oferind un acces uşor la informare, documentare şi cunoaştere: învăţământul la distanţă, bibliotecile şi universităţi virtuale. Societatea informaţiei se deschide cu o nouă perspectivă în materie de formare. Se creează o veritabilă exigenţă de a învăţa mereu şi de a căpăta cunoştinţe de-a lungul vieţii. În acelaşi timp face posibilă auto-formarea, facilitează accesul la diferite resurse documentare şi educative. Mijloacele cele mai des folosite sunt

bibliotecile care au un rol mult mai activ decât odinioară în difuzarea cunoştinţelor, ele devenind centre de resurse educaţionale şi pedagogice. În special bibliotecile virtuale au o importanţă deosebită ele putând fi accesate uşor de mii de oameni.

În concluzie, educaţia este considerată un obiectiv strategic, ea fiind cea care îi ajută pe oameni să înveţe lucruri noi de-a lungul vieţii şi să dezvolte abilităţile necesare societăţii în care trăiesc.

Bibliografie:

- Răduţ-Taciu, R., Management educațional, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2003.

Situaţii de instruire specifice utilizării strategiilor didactice centrate pe elevi

Prof.inv.primar: Jana Dăescu
Școala Gimnazială „Alexandru Ștefulescu”

O activitate centrată pe elev poate fi abordată din mai multe perspective. Dacă avem date suficiente despre elev, dacă finaliăţile sunt clare, putem opta pentru strategii directive, structurate. Dacă experienţa de învăţare reprezintă focusul nostru, sunt recomandate strategii mai puţin structurate, non-directive. Se pot analiza cinci strategii utile în programarea şi realizarea activităţilor centrate pe elev. Oricare dintre aceste strategii reprezintă doar o indicaţie; un profesor talentat ştie că educaţia nu se reduce la algoritmică şi, în consecinţă, adaptează, combină sau concepe strategii adecvate situaţiilor concrete.

Strategiile de predare centrate pe elev au ca punct central facilitarea învăţării, ceea ce face ca acestea să se definească în funcţie de tipul de învăţare necesar.

Învăţarea mediată este o modalitate de facilitare şi capacitare a elevului cu ajutorul intervenţiei adultului în structurarea activităţii de învăţare. Strategia işi are originile în teoria dezvoltării inteligenţei a lui Vîgotsky şi practica învăţării mediate a lui Feuerstein (Sternberg, Grigorenko, 1998).

Învăţarea mediată este o acţiune de facilitare a dezvoltării cognitive a elevului. Extinzând această teorie la întreg spectrul învăţării, copilul este ajutat să înveţe să înveţe, cu alte cuvinte, vorbim de o educaţie metacognitivă. Blocajele copilului au loc, de cele mai multe ori, datorită uneia dintre situaţiile următoare:

- Elevul nu cunoaşte conceptele, nu le poate formaliza şi defini. Rolul profesorului este de a clarifica aceste concepte;
- Elevul nu cunoaşte procedurile, algoritmii de rezolvare. Rolul profesorului este de a-l învăţa pe elev aceşti algoritmi;
- Elevul nu este capabil să planifice, să execute sarcina şi să-şi monitorizeze performanţa. Rolul profesorului este de a-l învăţa abilităţile metacognitive necesare.

Dintre toate strategiile centrate pe elev, învăţarea mediată este cea mai adaptată la capacităţile cognitive ale elevului. Învăţarea mediată permite diagnosticarea exactă a blocajelor cognitive în învăţare, astfel încât profesorul să poată acorda ajutoare ce vizează în mod foarte clar dificultăţile elevului.

Învăţarea activă este strategia cea mai frecvent utilizată de către profesori în activităţile centrate pe elev. prin învăţare activă înţelegem un tip de activitate didactică ce se bazează, în principal, pe activitatea elevului, pe intervenţia sa nemijlocită, transformatoare asupra materialului de studiat (Dumitru, Ungureanu, 2005).

Cercetările arată că implicarea activă a elevului în rezolvarea sarcinilor educaţionale facilitează o învăţare superioară cantitativ şi calitativ celei tradiţionale.

Învăţarea activă presupune renunţarea la metodele expozitive de predare şi facilitarea de contacte cât mai frecvente şi mai diverse cu materialul de învăţat. Următoarele sugestii pot facilita o învăţare activă:

- Învăţarea prin descoperire, cu ajutorul materialelor concrete (texte, produse, obiecte);
- Acordarea unui timp de reflecţie, în care elevul alcătuieşte un răspuns punctual la o situaţie dată;
- Alcătuirea de grupe de elevi, care primesc o sarcină parţială din sarcina cursului:
- Încurajarea gândirii critice;
- Utilizarea metodelor de grup (focus grup, brainstorming, etc.) în căutarea răspunsurilor adecvate;
- Învăţarea pe bază de proiect, conceperea activităţii didactice ca proiect de cercetare aplicată.

Principalul beneficiu al utilizării învăţării active este rata mai bună a învăţării, dezvoltarea abilităţilor de muncă individuală şi de grup, exersarea abilităţilor metacognitive şi dezvoltarea gândirii critice (Felder, Brent, 1996).

Simularea de cazuri este o strategie de didactică bazată pe date contextuale în situaţii reale sau care aproximează realitatea.

Simularea de cazuri este o modalitate de a prezenta conţinuturi didactice într-o formă coerentă, neformalizată, recognoscibilă de către elev. Simularea poate conţine situaţii şi date reale sau concepute special în acest scop, dar care simulează situaţii ce pot fi întâlnite în realitate.

În mod tipic, o simulare conţine următoarele elemente (Davies, Wilcock, 2004):

- Un scenariu bazat pe date reale, chiar dacă acesta este uneori simplificat
- Date concrete, care oferă baza deciziei sau a rezolvării problemei

- întrebare deschisă, ce permite formularea de răspunsuri multiple, din perspective diferite.

Simularea poate fi efectuată individual, pe grupuri sau cu o clasă întreagă. Ea poate fi dirijată de către profesor (în clasă) sau nedirijată (temă de casă). Pentru a păstra caracterul centrat pe elev, selectarea temei poate fi făcută în funcţie de dorinţele, interesele sau priorităţile elevilor.

Strategia simulării oferă două mari avantaje:

- Ancorează situaţia educativa în realitatea imediată a copilului, utilizează surse multiple de documentare, stimulează discuţiile pe baza subiectului;
- Permite utilizarea de metode diferite (joc de rol, analiză de caz, sarcini parţiale pentru fiecare grup ş.a.)

Simularea de cazuri implică un efort de pregătire considerabil. Coordonarea unor astfel de proiecte necesită un nivel minim de experienţă.

Învăţarea colaborativă (denumită şi cooperativă sau prin cooperare) este o strategie didactică bazată pe lucrul în echipă. Echipele pot fi grupuri de elevi, diade de elevi sau chiar diada profesor-elev.

Strategia colaborativă implică formarea de grupuri de lucru alcătuite din elevi. Aceştia îndeplinesc sarcini de învăţare (Felder, Brent, 2001).

Strategia poate fi folosită cu succes, indiferent de disciplină, deoarece este o strategie ce angajează cognitiv elevul. Prin forma sa, ea solicită activitate şi implicare din partea elevului. Lucrul în grup solicită o minimă perioadă de organizare a acestuia şi a sarcinii.

Învăţarea experienţială este o strategie didactică bazată pe ideea că profitul maxim în învăţare se obţine prin experimentarea de situaţii inedite şi transferul de cunoştinţe astfel obţinute la situaţii noi de învăţare. Experienţele de învăţare pot fi pozitive sau negative; rolul profesorului este de a asigura/facilita.

Învăţarea experienţială are o tradiţie lungă. Cel mai utilizat model (formalizare artificială) este cel a lui Kolb, denumit Ciclul Învăţării Experenţiale (CIE). Conform acestui model evaluarea are patru etape:

1. etapa experienţială - etapă concretă, activă, în care elevul este expus unei experienţe de învăţare;

2. etapa reflexivă-recapitulativă, în care elevul observă consecinţele acţiunii sale, analizează experienţa de învăţare;

3. etapa concluzivă - este o etapă a conceptualizării experienţei, bazată pe observaţia elementelor comune cu alte experienţe similare;

4. etapa de planificare - este o etapă activă, de planificare şi experimentare a unor noi experienţe.

Dintre strategiile analizate, strategia experienţială este cea mai non-directivă şi centrată pe experienţele elevului. Marea ei calitate constă în flexibilitatea acesteia în raport cu situaţii concrete. Deşi modelul Kolb este preferat de majoritatea profesorilor, există diverse variante ale acestui model. În orice caz, trei elemente sunt indispensabile:

- existenţa unei experienţe de învăţare
- existenţa unei perioade de reflexie
- existenţa unei perioade de planificare a noi experienţe pornind de la datele proaspăt învăţate.

Ca orice strategie centrată pe elev şi aceasta se realizează cu consum mare de timp. În plus, strategia necesită o implicare reală a elevului în experienţa educaţională, ceea ce nu este posibil fără un grad optim de motivare a acestuia.

BIBLIOGRAFIE

1. Bunăiaşu, C. M. -,, Proiectarea şi managementul curriculumului la nivelul organizaţiei şcolare". Bucureşti: Editura Universitară (2011).

2. Bunăiaşu, C. M.-,, Teoria şi metodologia curriculumului" Craiova: Editura Universitaria (2011).

3.Cerghit, I, - „Sisteme de instruire alternative şi complementare" Structuri, stiluri şi strategii", Editura Aramis, Bucureşti, (2002).

4.Cerghit, I. -,, Metode de învţământ", Editura Polirom , Iaşi. (2006).

5.Cojocariu, M. –,, Teoria şi metodologia instruirii", EDP, Bucur (2004).

RELAȚIA JOCULUI DIDACTIC-DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII

Profesor învățământ primar: Dalaban Elena

Liceul Teoretic „David Voniga”, Giroc, Timiș

Este demn de precizat și analizat că există o strânsă legătură între jocul didactic și dezvoltarea personalității educabilului. Utilizarea de jocuri va aduce, de la sine, un copil format, dezvoltat, pregătit pentru contextul social prezent și de perspectivă.

De asemenea, „definitorie este armonia dintre elementul instructiv cu cel distractiv, asigurându-se prin joc atingerea sarcinii didactice; copiii trăiesc stări afective complexe, care declanșează, stimulează, intensifică participarea la activitate, cresc eficiența acesteia, determinându-se fireasca dezvoltare a personalității celor antrenați în joc” (Dumitru, 2014, p. 39).

Jocul didactic dezvoltă individul din multiple perspective, fie că vorbim de domeniul cognitiv, afectiv sau psiho-motoric.

Astfel, copilul reușește, indiferent de vârsta sa, să dobândească noi cunoștințe, iar experiențele în care este implicat și prin care a reușit să preia informații, vor fi, în mod categoric, reținute pentru o perioadă lungă sau foarte lungă ca timp. În momentul în care educabilul este parte integrantă din educația sa, vom putea avea certitudinea că aptitudinile, deprinderile și priceperile formate sunt de o valoroasă importanță și au utilitate în viața de școlar și în cea viitoare, de adult.

Deși lucrarea de față nu se apleacă asupra jocurilor de mișcare, recunoaștem valoarea incontestabilă pe care acestea o au în vederea dezvoltării motricității și nu numai. Prin intermediul lor, copiii și tinerii își cultivă spiritul de echipă, vor învăța să aibă capacitate de decizie, vor fi spontani și atenți.

Pe de altă parte, a pierde o competiție sportivă poate să le cultive ambiția, să manifeste spirit critic, astfel încât să învețe din greșeli și să nu le mai repete.

Alegerea strategiilor didactice, a ansamblului de metode, procedee, mijloace de învățământ și forme de organizare, reprezintă o activitate ce îi revine cadrului didactic și prin intermediul căreia, va reuși să dezvolte personalitatea elevilor săi. Dacă adultul apelează la joc

pentru a forma și dezvolta educabilul, cu siguranță se vor obține rezultatele dorite. Activitățile ludice au un rol important în vederea creionării stimei de sine, fiind necesare pentru a căpăta încrede în propriile forțe și a avea putere de decizie.

Pe de altă parte, multe dintre demersurile instructiv-educative de acest tip implică munca în echipă, colaborarea și comunicarea. Se pune astfel în echilibru capacitatea participanților de a interacționa, de a se comporta corect în diverse situații, de a manifesta control și autocontrol, de a găsi soluții de comun acord în urma unor dezbateri, argumentări și exemplificări.

Funcțiile pe care le îmbracă jocul didactic demonstrează schimbările ce pot interveni în personalitatea educabilului.

Ele pot fi structurate astfel (Romănescu, 2012, p. 26-27): funcția cognitivă, capabilă de furnizare și receptare de mesaje; funcția formativ-educativă, cea responsabilă cu dezvoltarea deprinderilor, comportamentelor și aptitudinilor; funcția operațională, căci apelarea la această metodă va conduce la îndeplinirea obiectivelor pedagogice; funcția motivațională, de stimlare a interesului și stârnire a curiozității; funcția normativă, prin care cadrul didactic va putea regla întreg procesul cunoașterii și dezvoltării; funcția organizatorică, potrivit căreia timpul trebuie bine valorificat, la fel și resursele de orice tip.

Jocul didactic, în tot ansamblul său, se bucură de o utilizare frecventă, adultul fiind conștient de beneficiile pe care acesta le aduce.

Bibliografie:

1. Dumitru, A., Dumitru, V. G. (2014), *Jocuri didactice pentru formarea și dezvoltarea unor competențe la elevii din clasele învățământului primar*, București: Editura Corint;
2. Romănescu, C. (2012), *Jocul didactic în învățământul primar*, Bacău: Editura Cadrelor Didactice.

PARTENERIAT PENTRU EDUCAȚIE

Prof. Daniela Dan
Grădinița PP 36 Timișoara

COPILUL– o taină pe care întâi trebuie să ne dorim să o descifrăm şi apoi să lucrăm neîntrerupt pentru asta, părinţi şi profesori. Trebuie să-l înţelegem, ca apoi să se înţeleagă pe sine şi lumea în care trăieşte.

Educaţia, definită în termeni foarte generali, este un proces al cărui scop esenţial este de a uşura o anumită modificare de comportament. Părinţii sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. De cele mai multe ori, comportamentul parental este inspirat din propria experienţă de viaţă a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive cât şi negative, pe parcursul mai multor generaţii. Împreună cu părinţii, şcoala îşi are rolul bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinţilor după principii ştiinţifice de psihopedagogie devine o necesitate.

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului vine în completarea participării părinţilor la gestiunea şcolii. Ca responsabili legali ai educaţiei copiilor lor ei au responsabilitatea de a influenţa natura acestei educaţii; modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative şi la orientarea adaptării şcolii la schimbările din societate; influenţarea pe plan local asupra rezolvării problemelor şi luării deciziilor. Cu alte cuvinte participarea poate stimula iniţiativele si inovaţiile.

Şcolaritatea este o etapă importantă, dificilă, cu implicaţii profunde în evoluţia copilului. Acest moment îi prinde nepregătiţi pe marea majoritate a părinţilor iar comportamentul familiei intervine astfel de cele mai multe ori într-un mod apăsător, ceea ce poate să conducă pe o cale greşită dezvoltarea intelectuală şi emoţională a acestuia.

Toţi adulţii care fac parte din viaţa unui copil (părinte, bunic, profesor) ar trebui să înţeleagă că acesta aşteaptă de la ei să-şi amintească şi să înţeleagă că au fost cândva de vârsta lui.

Organizaţia şcolară trebuie să-şi deschidă porţile pentru ca familia să cunoască şi să participe la activităţile ce se desfăşoară în incinta şi în exteriorul şcolii dar organizate de aceasta. Cadrele didactice trebuie să iniţieze activităţi care să ofere familiei oportunităţi de a participa

alături de copil, de a cunoaşte copilul în situaţii diverse, de a se bucura alături şi cu copilul de realizările lui, de a lucra împreună părinte-copil la diferite proiecte. Voi trece în revistă câteva dintre activităţile care pot contribui la formarea părinţilor:

- ***Lecţia*** – ca principală formă de organizare a procesului didactic creează variate situaţii de învăţare pentru copil prin: multitudinea obiectivelor pe care le vizează, strategiile didactice utilizate, materialele didactice folosite. Profesorii pot desfăşura lecţii la care să participe părinţii copiilor. Pentru a ne îndeplini acest obiectiv: cât mai mulţi părinţi să asiste la acest tip de activitate, este bine să desfăşurăm proiectul pe parcursul unui an şcolar, într-o zi a săptămânii "În fiecare joi-Ziua porţilor deschise". Astfel familia se va simţi ca parte a şcolii, va avea posibilitate să vadă copilul în acel context educaţional, să-l vadă cum se comportă, ce atitudine are faţă de activitatea de învăţare, faţă de profesor, ce ceilalţi colegi. Copilul va simţi permanent că părinţii înţeleg efortul lui, că îi are alături nu numai acasă.
- ***Vizita*** **–** este o deplasare scurtă, de ce mult o zi, şi are ca scop atingerea unor finalităţi educaţionale concrete. Este foarte bine când organizăm astfel de activităţi la care să participe şi părinţii copiilor. Părintele îşi poate observa copilul într-un alt mediu, în afara şcolii, îl poate cunoaşte sub alte aspecte: relaţionare cu ceilalţi colegi, cu adulţii din grup, comportarea în locuri publice. În acelaşi timp este o nouă ocazie în care profesorul îl poate cunoaşte mai bine pe părinte şi invers, pot discuta mai mult într-un mediu informal care-l face pe părinte să se simtă în largul său.
- ***Excursia*** **–** este o deplasare pe parcursul unei sau mai multor zile care are ca scop recreerea şi refacerea psihofizică a elevilor dar şi a părinţilor acestora, culegerea de informaţii prin observarea directă a evenimentelor, proceselor fenomenelor, realităţii.
- ***Serbările şcolare*** **–** reprezintă evenimente de o importanţă deosebită în activitatea elevilor şi în viaţa familiilor acestora-atât din punct de vedere afectiv, cât şi cognitiv, dând ocazia elevilor de a prezenta, într-o manieră personală şi originală, tot ce au învăţat pe parcursul unui semestru sau an şcolar. Acest tip de activităţi extracurriculare au reprezentat întotdeauna un prilej de manifestare inedită al talentului nativ al copilului. Este o ocazie în care copilul îşi poate pune în valoare inteligenţa dominantă descoperită şi valorificată de cadrul didactic. De multe ori familia este surprinsă de potenţialul propriului copil.

- ***Şedinţele cu părinţii*** **–** sunt întâlniri tematice organizate de către cadrul didactic. Au durata de două ore, timp în care se lucrează: exerciţii de intercunoaştere, de autocunoaştere, de cunoaştere a copilului, se dezbat diverse probleme de interes general, studii de caz, se generează situaţii în care părinţii trebuie să dea soluţii. Aceste întâlniri sunt de fapt adevărate sesiuni de formare pentru părinţi. Ele oferă ocazii ca grupul de adulţi să se sudeze, să discute unii cu ceilalţi, să-şi împărtăşească din experienţă unii altora, dar mai ales să afle noutăţi legate de psihologia copilului, procesul de învăţare, instituţia şcolară unde învaţă copilul.
- ***Lectoratul cu părinţii, vizita la domiciliul elevului, masa rotundă, discuţiile individuale*** oferă şi ele ocazii în care părinţii pot afla, pot găsi soluţii potrivite la diferite probleme apărute în relaţia cu copilul. Pot fi consiliaţi de către profesor, iar profesorul poate afla multe aspecte din viaţa copilului şi a familiei sale, care îl pot ajuta să înţeleagă mai bine fiecare situaţie în parte.

Fiecare ocazie trebuie valorificată ca situaţie de învăţare pentru părinte/adult. Ea trebuie gândită, organizată cu atenţie şi competenţă de către cadrul didactic, cu un scop bine definit astfel încât şi rezultatele să fie pe măsura aşteptărilor, în beneficiul copilului şi al şcolii.

Un real **PARTENERIAT** între **ŞCOALĂ** şi **FAMILIE** nu este cel înscris pe o coală de hârtie semnat de părinte şi director, este relaţia activă, de implicare şi de o parte şi de cealaltă, este bucuria şi tristeţea, este succesul şi eşecul, este zbaterea şi rezultatul din care beneficiarul este **COPILUL.**

Bibliografie:

Vinţanu, N., Educaţia adulţilor. Idei pedagogice contemporane, Ed. Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1998

Vrasmaş, Ecaterina, Intervenţia socio-educaţională ca sprijin pentru părinţi, Ed. AramisBucureşti, 2008

Agabrian, M., Milea V., Parteneriate şcoală-familie-comunitate, Ed. Institutul European, Iaşi, 2005

EDUCAȚIA

Prof. Înv. Primar Dan Daniela Crina

Școala Gimnazială Nr. 1, Finiș

Rădăcinile educației sunt amare, dar fructul este dulce" – Aristotel

Educația este o formă de învățare în care cunoștințele, abilitățile și obiceiurile sunt transferate de la o generație la alta. Educația este importantă pentru dezvoltarea generală a ființelor umane, precum dezvoltarea personală, socială și economică a națiunii.

Vorbind despre importanța educației în viața noastră, trebuie să spunem că ne îmbunătățește viața personală și ajută societățile să meargă fără probleme, protejându-ne de evenimentele dăunătoare.

Tipuri de educație

Există în principal trei tipuri de educație, și anume, educație formală, educație informală și educație non-formală.

Educație formală - Educația formală este practic un proces de învățare în care o persoană învață abilități de bază, academice sau comerciale. Educația formală sau învățarea formală începe la nivelul elementar și continuă până la nivelul colegiului sau universitar.

Se încadrează într-un anumit set de reguli și reglementări și poate acorda o diplomă oficială după finalizarea cursului. Este susținut de profesori special calificați și sub strictă disciplină.

Educație informală - Educația informală este tipul de educație în care oamenii nu învață într-o anumită școală sau colegiu sau nu folosesc o anumită metodă de învățare. Un tată care-și învață fiul să meargă cu bicicleta sau o mamă care își învață fiul/fiica să gătească, de asemenea, intră în această categorie de Educație informală.

O persoană își poate lua educația informală citind niște cărți dintr-o bibliotecă sau un site web educațional. Spre deosebire de educația formală, educația informală nu are o programă definită și o perioadă de timp specifică.

Educatie non-formala - Programe precum educația de bază pentru adulți și educația de alfabetizare a adulților se încadrează în Educația non-formală. Educația non-formală include educația la domiciliu, învățământul la distanță, programul de fitness, cursurile de educație pentru adulți bazate pe comunitate etc.

Educația non-formală nu are limită de vârstă, iar orarul și programa acestor tipuri de educație pot fi ajustabile. În plus, nu are limită de vârstă.

Importanța educației în viața noastră -

Educația este importantă pentru dezvoltarea personală și dezvoltarea socio-economică a națiunii. Educația este importantă pentru a trăi fericit, deoarece ne dă putere minții să conceapă gânduri și idei bune.

Pentru a elimina corupția, șomajul și problemele de mediu, educația este necesară. Educația face șanse uriașe în procesul de dezvoltare națională, deoarece nivelul de viață al cetățenilor depinde în mare măsură de nivelul de educație.

Acum să ne uităm la următoarele puncte pentru a înțelege de ce educația devine una dintre cele mai importante părți ale vieții noastre.

Educația ne ajută să dobândim noi abilități și astfel ne devine mai ușor să ne desfășurăm activitățile de zi cu zi în cele mai bune moduri posibile.

Educația este importantă pentru a crește nivelul de trai al unei persoane, deoarece ne oferă toate instrumentele necesare și conștientizarea modului în care ne putem crește câștigurile folosind cunoștințele noastre.

O persoană educată poate identifica cu ușurință binele de rău și binele de rău, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale.

Educația este importantă pentru o societate echilibrată, deoarece o persoană educată îi respectă pe toți cei mai în vârstă decât el.

Importanța educației în societate -

Educația este importantă pentru societatea noastră, deoarece ne îmbunătățește viața personală și ajută societățile să funcționeze fără probleme. Educația ne învață cum să trăim în societatea noastră cu valori etice. Ajută societatea noastră să progreseze și să trăiască o viață de calitate.

Importanța educației în viața de student -

Educația este unul dintre cele mai importante lucruri din viața unui student. Îi ajută pe elevi să facă analize în timp ce iau decizii importante în viață. Aici, încercăm să prezentăm câteva dintre punctele importante pentru care educația este importantă în viața unui student.

Educația este esențială pentru alegerea unei cariere bune. O carieră bună ne oferă libertate financiară împreună cu satisfacție mentală.

Educația ne ajută să ne îmbunătățim abilitățile de comunicare, cum ar fi vorbirea, limbajul corpului etc.

Educația ne ajută să folosim tehnologia într-un mod mai bun în această eră a dezvoltării tehnologice rapide.

Educația îi ajută pe elevi să devină dependenți de sine și să-și construiască o mare încredere în rândul lor pentru a îndeplini sarcini dificile.

Bibliografie -google

PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC PE BAZA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE PENTRU O BUNĂ ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR

Autor: DAN MARIETA-LIDIA,

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 SIBIU

Documentul curricular care reglează activitatea cadrului didactic este programa şcolară; se spune în acest sens că programa şcolară este instrumentul de lucru al cadrului didactic. Activitatea desfăşurată de profesor cu elevii în clasă presupune raportarea profesorului la prevederile programei şi la spiritul acestor prevederi anterior desfăşurării propriu-zise a acestei activităţi. Proiectarea demersului didactic este o premisă a aplicării programei şcolare la clasă; constituie, astfel, o activitate prin care profesorul îşi propune etape şi acţiuni de parcurs şi de realizat în predare-învăţare-evaluare. Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa şcolară şi presupune: lectura integrală şi personalizată a programei școlare; elaborarea planificării calendaristice; proiectarea unităților de învățare.

Prin componentele pe care le include, proiectul unei unităţi de învăţare oferă o imagine de ansamblu, asupra temei, dar şi asupra fiecărei lecţii/ ore de curs. În proiectul unităţii de învăţare prezentat, de exemplu, sub formă de tabel, lecţiile/ orele de curs pot fi delimitate prin linii orizontale. În acest fel, urmărind, în proiectul unităţii de învăţare, spaţiul pe prizontală (delimitat prin linii orizontale) se pot identifica:

- Conţinuturi (detalieri) - se menţionează detalieri de conţinut care explicitează anumite parcursuri.
- Competenţe specifice - se precizează numărul criterial al competenţelor specifice din programa şcolară.
- Activităţi de învăţare – sunt cele vizate/recomandate de programa şcolară sau altele adecvate pentru realizarea competenţelor specifice.
- Resurse - se precizează resurse de timp, de loc, forme de organizare a clasei, material didactic, resurse educaţionale deschise.
- Evaluare - se menţionează metodele, instrumentele sau modalităţile de evaluare utilizate.

Parte a programei, unitatea de învăţare determină formarea în rândul elevilor a unui comportament specific (generat de competenţele specifice), are o anumită coerenţă tematică interioară, se desfăşoară în mod continuu o perioadă de timp şi se finalizează prin evaluare.

Unităţile de învăţare pot să difere ca denumire, întindere şi sarcini asumate, după resursele de timp sau după alte criterii, precum: numărul de ore, numărul de săptămâni pe semestru, structura anului şcolar, preferinţe ale profesorului, manualul utilizat, nivelul clasei ş.a.

Proiectarea tradiţională este centrată pe lecţie. Din această perspectivă, se pune problema relaţiei dintre unitatea de învăţare şi lecţie. Unitatea de învăţare este o structură didactică complexă, organizată tematic, supraordonată lecţiei (acoperă mai multe ore de curs), oferă o perspectivă strategică și o derivare simplă a lecţiilor componente. De asemenea, oferă atât o imagine de ansamblu (asupra temei) cât şi asupra fiecărei ore de curs. Din perspectivă pedagogică, lecţia este definită ca entitate didactică de bază, componentă a unităţii de învăţare (secvenţă subordonată unităţii de învăţare, acoperă o oră de curs) care oferă o perspectivă operativă, pe termen scurt. Lecția este componentă structurală (răspunde la întrebarea *Cu ce?*), funcţională (răspunde la întrebarea *De ce?*), operaţională (*Cum?*) a unităţii de învăţare.

Avantajele proiectării demersului didactic pe baza unităților de învățare sunt:

- oferă o imagine coerentă asupra programei şcolare pe care trebuie să o aplic pe parcursul unui an şcolar;
- abordarea proiectării pe unități de învățare permite o organizare mai riguroasă a procesului de predare-învățare-evaluare;
- se schimbă relaţia dintre lecţii (relaţia devine neliniară, lecţiile sunt integrate în diferite secvenţe ale unităţii de învăţare);
- posibilitatea unor abordări diferențiate, a individualizării învățării în raport cu ritmul de învăţare pe care îl au elevii;
- la nivelul elevilor, învăţarea dobândeşte un plus de coerenţă prin modul în care este proiectată învăţarea pe termen mediu şi lung;
- libertatea de a alege strategiile de învățare pe care le consider cele mai eficiente prin îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne, activ-participative;
- învățarea este una activă astfel că elevul își fixează mai bine noțiunile, este mai implicat în propria învățare;
- elevul este implicat într-o situaţie nouă, nu una în care ar trebui să reproducă ceva, iar pe măsură ce avansează în cunoştinţe şi competenţe, elevul îşi dă seama de drumul pe care l-a parcurs;
- unitatea de învățare având caracter reglator, dă posibilitatea profesorului să intervină cu corecții impuse de condițiile concrete apărute pe parcursul activităților de predare-învățare desfășurate, ceea ce presupune adaptarea cunoștințelor la nivelul de înțelegere a colectivului de elevi;
- procesul de învățare se optimizează prin alegerea prealabilă a resurselor educaționale;
- evaluarea de la sfârșitul unității de învățare este relevantă atât pentru activitatea de învățare a elevilor, cât și pentru cea de proiectare a profesorului.

În concluzie, trecând la curriculum bazat pe competențe, am început să acord mai mult timp proiectării didactice pe unități de învățare, prin diversificarea activităților de învățare, să folosesc strategii de individualizare și diferențiere, în special lucru diferențiat pentru elevii cu CES, să evidențiez corelarea inter- și intradisciplinară, să insist asupra caracterului practic-aplicativ și punerea în valoare a aspectelor formative. În ceea ce privește calitatea activității de evaluare, am început să fiu preocupată mai mult de metodele complementare de evaluare care asigură o alternativă la metodele tradiţionale, oferind alte opţiuni instrumentale care îmbogăţesc practica evaluativă. Această abordare asigură un randament școlar crescut al elevilor, deci succesul demersului didactic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Crișan, A., *Curriculum naţional pentru învăţământul obligatoriu. Cadru de referinţă,* Editura Corint, București, 1998

2. Cucoş C., *Pedagogie,* Editura Polirom, Iași, 2002

3. Singer, M., *Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor şcolare – primar-gimnaziu,* Editura S.C. Aramis Print s.r.l., Bucureşti, 2001-2002

ȘCOALA GIMNAZIALA NR. 1 HUDEȘTI
CADRU DIDACTIC: CRISTINA DĂNĂILĂ

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Tehnologiile digitale adaptate educației pentru adulți nu sunt doar o mândrie și sunt făcute să dureze (până când vor urma calea proiectorului, desigur). Prin urmare, este esențial să acordăm timp și efort pentru a explora cele mai bune modalități de a le pune în slujba educației adulților. Totuși, să nu uităm că aceasta din urmă implică în mod necesar relații personale și că cei mai buni educatori sunt capabili să creeze, să mențină și să utilizeze astfel de legături pentru a sprijini adulții în procesul de învățare.

Educația digitală ar trebui să îmbunătățească predarea, nu doar să prelungească metodele existente prin intermediul noilor tehnologii. Trebuie să explorăm diferitele moduri prin care aceste instrumente pot permite elevilor să-și împărtășească ideile și să le confrunte cu cele ale colegilor lor. Trebuie să ne stabilim obiectivul de a îmbunătăți experiența de învățare, de a crește motivația și de a oferi o experiență mai apropiată de modul în care adulții accesează informații și comunică între ei în lumea reală, a clasei

Dispozitivele digitale şi internetul au devenit obsesia generaţiei Z. Implementarea instrumentelor digitale şi platformelor educaţionale în procesul de învăţare este de fapt o necesitate care are ca scop eficientizarea învăţării şi sporirea calităţii produselor şi proceselor de învăţare.

Trăim în secolul în care tehnologiile acaparează din ce în ce mai mult spaţiu în viaţa de zi cu zi, noi,cadrele didactice, suntem cei care venim să dăm frâu liber creaţiei elevilor şi să le modelăm paşii spre cunoştinţe. Învăţământul preuniversitar trebuie mereu să se adapteze noilor cerinţe ale societăţii noastre, care parcurge un salt tehnologic destul de înalt către o nouă era a tehnologiilor. Rolul profesorului în aceste momente devine crucial deoarece în asemenea salturi competenţele profesorilor trebuie adaptate noilor cerinţe şi necesităţilor elevilor din această eră. Spre marea noastră uimire procesul tehnologic este într-o dezvoltare mai rapidă decât schimbările ce au loc în domeniul educaţiei, fapt care motivează profesorul să-şi autoperfecţioneze metodele de predare – învăţare - evaluare, utilizate în cadrul orelor. Pentru a răspunde cerinţelor secolului în care trăim este nevoie să avem un învăţământ flexibil care să le

permită elevilor să-şi pună în valoare cunoştinţele prin modul în care ei cred că o fac cel mai bine şi le reuşeşte sută la sută să se manifeste.

Gadgeturile ocupă un loc important în viaţa noastră ca dascăli, dar şi a elevilor noştri ca ucenici. Din dorinţa ca ele să nu devină un minus în detrimentul orelor, trebuie redirecţionate în albia corectă a utilizării lor. Gadgeturile şi noile tehnologii nu vin decât să ne uşureze muncă şi să ne demonstreze că era care vine, e era tehnologiilor, era copiilor On-line. Elevii au tendinţa să înveţe independent, să descopere şi să pună în acţiune cunoştinţele dobândite de ei, doar fiind ghidaţi de profesor, ei îşi dezvoltă în acest mod abilităţile de gândire critică, analizând fiecare strategie de învăţare şi aplicând-o în practică în dependenţă de sarcina ce li se propune. În aceste momente, când ştiinţa şi tehnologiile trec printr-o dezvoltare fără zăbavă, se pune accentul pe cele 2 aspecte ale învăţării: „informative" - când elevul reţine şi stochează informaţia, şi „formative" - când elevul se învaţă a prelucra aceasta informaţie,o trece prin prisma sa şi modul în care operează cu conţinuturile propuse, cum pune în practică aceste informaţii stocate la nivel cognitiv, prin stimularea participării elevului în procesul asimilării cunoştinţelor, noi venim să îi motivăm spre cercetarea individuală, descoperirea a noi domenii de cunoaştere.

Generaţia Z este reprezentată de copiii pentru care telefonul, tableta şi laptopul nu mai reprezintă careva simple gadget-uri destinate distracţiei, ei încadrează la maxim, în fiecare colţişor din viaţă aceste ustensile. Avem în faţă era învăţământului digital care în timp devine un "must have", din ce în ce mai util şi necesar în procesul de predare – învăţare – evaluare. Suntem puşi în situaţia de a le menţine vie curiozitatea şi dorinţa reala de a învăţa a copiilor şi atunci noi, ca profesori, venim să le oferim metode şi strategii de învăţare eficientă, jocuri didactice bazate pe platforme de studiu online şi instrumente digitale care le permit elevilor să îmbine utilul cu plăcutul şi în acelaşi timp să acumuleze cunoştinţe. Aceste platforme sunt de fapt o imitaţie a jocurilor care le avem în cadrul orelor, doar ca sunt personalizate şi lansate în mediul online, ca elevii să poată avea acces la ele, din gadgeturile care le posedă. Desigur, că în acelaşi timp avem posibilitatea de a lansa un test Quizizz la o tablă interactivă sau chiar de la notebukul profesorului, ca să-l prezentăm elevilor. În acest context, vreau să vorbesc despre utilizarea instrumentelor digitale şi platformelor educaţionale, ca metode moderne de predare, care vin să încline balanţa învăţării spre un învăţământ centrat pe elev, acolo unde profesorul nu devine decât o umbra a elevului, o treaptă spre noile cunoştinţe. Şi desigur, că pentru a ajunge la rezultatul dorit este cazul ca mijloacele TIC să fie utilizate combinat cu metodele tradiţionale, astfel încât să atingem cu succes obiectivele actului de predare-învăţare-evaluare

JeopardyLabs este una din platformele online, menite să aducă jocul didactic interactiv în cadrul claselor noastre. JeopardyLabs ne vine în ajutor în momentul când dorim să punem accent pe cunoştinţele obţinute, să generalizăm sau să verificăm cunoştinţele elevilor fie în

cadrul unei ore sau după studiul unui modul. Platforma poate fi utilizată atât ca o evaluare formativă, cât şi ca o evaluare iniţială la început de an şcolar. Se utilizează uşor în timpul orelor, cât şi în cadrul concursurilor extraşcolare. Oferindu-le link-ul elevilor ei pot ulterior accesa din orice gadget jocul propus de profesor şi exersa, analiza, verifica cunoştinţele care le-au dobândit pentru că acolo este deja răspunsul corect. Elevilor nu le rămâne decât să conştientizeze unde anume sunt acele lacune la care trebuie să mai lucreze. Platforma ne oferă posibilitatea să accesăm acele domenii care le dorim atât la căutare pentru a accesa un joc gata creat de cineva, cât şi ne oferă posibilitatea de a crea propriul joc, a stabili reguli, a pune întrebări şi a oferi răspunsuri. La fel, nu suntem limitaţi în modul de organizare a jocului, putem forma atâtea echipe de câte avem nevoie 1-2-5. Pe ecran, în acelaşi timp putem vizualiza rezultatele pe care le are echipa la acel moment.

Quizizz - cred că în sinea sa denumirea acestei platforme deja ascunde ideea de lucru care o utilizează, întrebare – răspuns. Aici, iarăşi avem frâu liber pentru accesarea întrebărilor, variantelor de răspuns. Îi putem alipi fiecărei întrebări câte o imagine sau putem propune răspunsuri prin imagini , putem accesa răspunsuri cu voce.

Aceasta metodă poate fi implementată absolut la orice etapa a lecţiei, fie că vorbim de evocare şi avem nevoie să ne reamintim unele elemente din materia studiată anterior, fie că vorbim de realizarea sensului şi avem nevoie să generalizăm cunoştinţele acumulate. Deşi solicită timp şi efort din partea profesorului, în special timp, instrumentul web e interactiv, evaluarea elevilor e sigură şi interesantă, iar raportul gata scris.

Wordwall

Wordwall poate fi folosit pentru a crea atât activități interactive, cât și activități de imprimat. Majoritatea șabloanelor sunt disponibile atât într-o versiune interactivă, cât și într-o versiune imprimabilă.

Interactivele sunt redate pe orice dispozitiv compatibil web, cum ar fi un computer, tabletă, telefon sau tablă interactivă. Ele pot fi jucate individual de către elevi sau pot fi conduse de profesori, iar elevii se întorc în partea din față a clasei.

Printabilele pot fi tipărite direct sau descărcate ca fișier PDF. Pot fi folosite ca însoțitor al activităților interactive sau ca activități independente.

CrosswordLabs este instrumentul web care introduce interactivitatea in modurile simple de lucru, similar crosswordului obişnuit doar că prezintă variant digitală. Este un instrument care generează singur crossworduri, de la noi se cere doar că introducem întrebarea şi răspunsul corect, iar platforma va forma în cel mai optim mod crosswordul. Implementat de cele mai dese ori la verificarea cunoştinţelor sau la etapa de realizarea sensului, aceasta metodă reuşeşte să stimuleze gândirea critică.

Concluzii

Tehnologiile digitale nu trebuie să reprezinte o simplă adăugare , ele trebuie integrate în scopul educaţiei noii generaţii. TIC-ului în procesul educaţional permite utilizarea de teste interactive, chestionare şi jocuri didactice care dezvoltă creativitatea şi abilităţile de gândire critică. Utilizarea instrumentelor digitale urmăreşte achiziţionarea cunoştinţelor şi formarea deprinderilor care permit elevilor să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie, în formarea de competenţe generale.

Bibliografie

1. Patraş T., Coropceanu E. Jocul didactic la chimie – metodă interactivă de motivare pentru instruire. Chişinău: UST, 2019.

2. Patraşcu D. Tehnologii educaţionale. Chişinău: Editura Tipografia Centrală, 2005. 698 p. ISBN 9975-78-379-1.

3. https://jeopardylabs.com/play/

4. https://wordwall.net/

5. https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/use-digital-tools-adult-education

Descoperă puterea educației:

Cum schimbăm lumea prin învățare și cunoaștere

Educația este unul dintre cele mai importante instrumente pe care le avem la îndemână pentru a schimba lumea în bine. Prin învățare și cunoaștere, putem crea o societate mai justă și mai egală, putem rezolva problemele sociale și putem ajuta oamenii să își realizeze potențialul maxim.

Unul dintre principalele avantaje ale educației este că ne ajută să înțelegem lumea în care trăim și să navigăm mai bine prin ea. Prin cunoaștere, putem înțelege problemele sociale și economice, putem identifica soluțiile posibile și putem dezvolta abilități pentru a ne îmbunătăți viața și a ajuta și pe ceilalți să facă același lucru.

De asemenea, educația ne ajută să devenim cetățeni mai buni. Prin învățarea valorilor sociale, precum respectul, toleranța și compasiunea, putem deveni oameni mai buni și putem contribui la crearea unei societăți mai armonioase. De asemenea, educația ne ajută să ne dezvoltăm abilități de comunicare și de cooperare, ceea ce ne ajută să lucrăm mai bine împreună și să ne susținem reciproc.

În plus, educația ne oferă oportunități mai bune pentru a ne realiza potențialul. Prin învățare, putem dezvolta abilități și cunoștințe în diverse domenii, putem descoperi pasiuni și interese și putem găsi cariere care ne pot aduce satisfacție și împlinire personală. Acest lucru nu numai că ne face mai fericiți și mai împliniți, dar ne poate ajuta să contribuim și la societatea noastră într-un mod pozitiv.

În concluzie, educația este cu siguranță una dintre cele mai puternice arme pe care le avem la dispoziție pentru a schimba lumea în bine. Prin învățare și cunoaștere, putem crea o societate mai justă și mai egală, putem deveni cetățeni mai buni și putem atinge potențialul nostru maxim. Indiferent de unde suntem sau de ce ne dorim să realizăm, educația este cheia pentru a face lumea un loc mai bun pentru toți.

Bibliografie:

1. UNESCO. (2015). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232534
2. Darling-Hammond, L. (2010). The flat world and education: How America's commitment to equity will determine our future. Teachers College Press.
3. Chugani, S. (2013). The power of education: A model for transformative social change. Journal of Transformative Education, 11(2), 102-117.
4. OECD. (2019). Education at a Glance 2019: OECD Indicators. Organisation for Economic Co-operation and Development. https://doi.org/10.1787/f8d7880d-en
5. Waghid, Y. (2015). Education and the power of knowledge. Routledge.

PREDAREA LIMBİİ FRANCEZE CU AJUTORUL CALCULATORULUİ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LİCEAL TEHNOLOGİC

PROF. DĂNILĂ GABRIELA-CRISTINA
LICEUL TEHNOLOGIC „RADU NEGRU'' GALAŢI

Pătruns în viaţa cotidiană în urmă cu 30 ani, calculatorul personal, această unealtă a secolului XXI împreună cu atotştiutoarea reţea Internet, ne aduce pe zi ce trece noi posibilităţi şi metode, oferindu-ne pe lângă sursa nelimitată de cunoaştere și informare, descoperirea și alinierea graduală a tehnicilor de predare şi învăţare. Aşa că, în faţa acestui asediu continuu al tehnologiei informaţiei, învăţământul şi predarea limbilor străine reprezintă o continuă provocare, în special a limbii franceze aflate la polul opus celei engleze, limba ce a acaparat potenţialul comenzilor atribuite tastaturilor în proporţie de 100 % a programelor informatice existente în România.

Se ştie că limba este principalul mijloc de comunicare între oameni. În mod ironic, tot limba este principalul mijloc prin care oamenii nu reuşesc să comunice între ei, limbile străine acţionând ca o barieră în comunicarea internaţională.
Deprinderea și practicarea altor limbi decât cea maternă, ne încurajează să dobândim o mai mare deschidere faţă de ceilalţi cetăţeni, faţă de culturile și punctele lor de vedere, ne ameliorează abilităţile cognitive şi ne consolidează competenţele lingvistice în limba noastră maternă, ne conferă posibilitatea de a beneficia de libertatea de a studia sau de a lucra într-un alt stat.

Astfel, sistemul educaţional românesc a reuşit prin intermediul profesorilor de limbi moderne să îi pregătească pe elevi să facă parte dintr-o societate nouă, deschisă altor culturi și în care ei pot veni în contact cu persoane având tradiţii diferite. Elevul ar trebui să privească limba străină pe care o învaţă la şcoală, nu doar ca o simplă disciplină din orarul zilnic, ci ca pe un instrument pe care îl poate folosi pe tot parcursul vieţii, ceea ce reprezintă o reală motivaţie în procesul său de formare.

În ceea ce priveşte factorul inovator în predarea limbii franceze, din punctul meu de vedere ca profesor, consider că un rol esenţial în zilele noastre îl deţin noile

tehnologii ale informaţiei și comunicaţiei (TIC), care reprezintă din ce în ce mai mult parte integrantă a vieţii noastre cotidiene şi care contribuie totodată la îmbogăţirea diversităţii culturale.

Scopul lucrării este acela de a sublinia faptul că utilizarea noilor tehnologii în predarea-învăţarea-evaluarea limbii franceze în învăţământul liceal, constituie o metodă mai eficientă decât metodele tradiţionale, cel puţin din două motive: atractivitatea metodei la această vârstă, interactivitate şi receptare pentru nou; posibilitatea de a urmări elevul pas cu pas în procesul său de învăţare şi de a-i respecta ritmul său individual de lucru, deoarece materialul educaţional este structurat în secvenţe mici de învăţare, urmate fie de chestionare sau teste, instruitul și instructorul putând observa evoluţia procesului didactic.

Astfel, în procesul educaţional, computerul nu trebuie să fie considerat doar un mijloc de informare, ci un instrument de promovare a iniţiativei, a angajării elevilor în desfăşurarea orelor de curs, a autonomiei lor în învăţare şi un stimulent către reuşită. Unele cercetări arată că, dincolo de prezentarea mult mai atractivă a conţinutului lecţiilor, instrumentele IT&C facilitează abordarea unor strategii didactice activ-participative.

Am ales această temă în urma participării la cursul ,,Intel Teach-instruirea în societatea cunoaşterii", care a avut ca principal obiectiv promovarea învăţământului centrat pe elev, utilizarea tehnologiei informaţionale și abordarea prin proiecte care să stimuleze procesul de învăţare prin comunicare, colaborare și cercetare. Deşi destul de dificil la început, cu multe etape de parcurs, cursul a fost o adevărată provocare, deoarece cu ajutorul noilor metode învăţate, mi-am propus să contribui într-un fel la motivarea elevilor să manifeste mai mult interes pentru studiul limbii franceze şi am reuşit să-i implic totodată în dezvoltarea propriei lor cunoaşteri.

Ieşind un pic din ,,monotonia" cursului clasic, unde elevul avea nevoie de manual, dicţionar, caietul de notiţe, orele de francezã au devenit astfel mai atractive în laborator în faţa calculatorului, acesștia fiind mai activi, mai entuziaşti în ceea ce priveşte sarcina lor de lucru. ,,Călătoria virtuală" pe site-uri francofone, plimbarea prin ,,Oraşul luminilor", cu barca de-a lungul Senei, măreţia ,,Turnului Eiffel" în 3D,

vizitarea palatului Versailles şi a altor monumente din Franţa și numai, au transformat elevul la ora de limbă franceză într-un participant efectiv, flexibil şi curajos în căutarea unor soluţii pertinente, gata oricând să-l ajute şi să-l stimuleze în demersul didactic.

Printre alte metode atractive folosite la ora de limbă franceză, m-aş opri la utilizarea documentului video, care le-a permis elevilor de a intra în contact cu o realitate dată, şi anume alegerea tipurilor de documente din diferite domenii ca: publicitate, extrase din filme, reportaje, fotografii sau chiar clipuri muzicale.

Ca primă activitate, utilizarea unei secvenţe video de la 5 până la 10 minute maxim, le-a permis să observe, să recunoască, să asocieze, să anticipeze şi să formuleze ipoteze în ceea ce priveşte activităţile pedagogice propuse în timpul vizionării unui scurt- metraj din care : să sesizeze indicatorii vizuali, precum locul desfăşurării, anotimpul, momentele zilei, personajele prezente în text și chiar să le descrie. Pentru a doua parte a lecţiei, vizionarea cu sonor a unui document video, am ales două activităţi : un spot publicitar în urma căruia elevii au avut de ales sloganul şi o secvenţă dintr-o piesă de teatru ,,Burghezul gentilom" al lui Molière, în care aceștia au jucat rolul personajelor. În urma acestor activităţi, scopul meu a fost atins în sensul că am animat elevii atât la comunicarea orală, cât și la cea scrisă pe calculator, le-am stimulat creativitatea şi imaginaţia care le-a favorizat exprimarea spontană și autentică în situaţia de comunicare dată.

Ca metodă alternativă de evaluare, consider că metoda proiectului tematic a fost cea mai relevantă, întrucât a dat elevilor oportunitatea de a-şi folosi cunoştinţele, deprinderile şi abilităţile lucrului cu calculatorul în realizarea unui proiect având ca temă ,,Oameni de cultură români în spaţiul francofon". Deşi metoda proiectului este o metodă mai complexă, care necesită o perioadă mai îndelungată de lucru (una sau mai multe săptămâni),a fost cea mai bine primită de către elevi, deoarece aceştia au avut posibilitatea într-o primă etapă de a-şi realiza sarcina de lucru individual, în ritm propriu, valorificându-şi astfel potenţialul de cunoştinţe dobândit prin învăţarea activă.

Produsul final obţinut, o prezentare power point a fiecărui grup, în care au amintit de personalităţi marcante care şi-au adus contribuţia la dezvoltarea patrimoniului cultural francez, nume mari precum Martha Bibescu, Constantin Brâncuşi, Emil Cioran, Nicolae Grigorescu sau Eugen Ionesco, au făcut dovada studiului individual pentru a aduna cât mai multe informaţii despre tema abordată și implicit al colaborării şi cooperării ulterioare pentru realizarea prezentării în faţa clasei, într-un climat de învaţare agreabil şi plin de voie bună.

Depăşind etapa entuziasmului în faţa noutăţii metodei, pe parcurs, cei mai mulţi elevi au considerat activităţile proiectului mai pline de semnificaţie, mai relevante, au fost mai motivaţi şi mai mulţumiţi de rezultatele obţinute.

Prin urmare, efortul elevilor la care am făcut referire nu ar fi fost posibil fără calculatorul și ecranul pe care s-au derulat aceste activităţi. În ceea ce priveşte distribuirea sarcinilor de lucru, esenţiale sunt cele care vizează folosirea Internetului, deoarece orientările inovatoare ale educaţiei se bazează pe resursele educative ale Internetului, dintre care aş aminti: învăţarea prin joc, jocul mimicii și al gesticii, comunicare autentică și corespondenţă (chat-ul, mesageria electronică, jurnalul electronic) și resursele multimedia (utilizarea textului, a sunetului sau imaginii).

De aceea , nu trebuie să uităm că limba reprezintă o parte a identităţii şi culturii noastre ce favorizează un real dialog intercultural între popoare şi pentru ca aceasta să dăinuie, stă in măiestria oricărui profesor în a-i atrage pe elevi spre studiul unei limbi străine, în cazul nostru a limbii franceze, prin metode cât mai atractive şi motivante.

Ca o concluzie, consider că utilizarea instrumentelor multimedia la ora de limbă franceză constituite în scopul învăţării prin cooperare, va duce la creşterea eficienţei învăţării, prin stimularea interesului faţă de nou, a imaginaţiei elevilor şi dezvoltarea unei gândiri logice. Se cunoaşte că învăţarea clasică și cea virtuală se completează: prima îşi ameliorează acţiunile graţie posibilităţilor creatoare celei de-a doua.

Voi încheia cu un citat al unui scriitor român,Victor Duţă care spunea că *„Limba este cheia fermecată cu care descui o ţară şi cunoşti un popor.”*

BIBLIOGRAFIE/ SITOGRAFIE:

1. DRAGOMIR, Mariana, ,,*Puncte de vedere privind predarea-învăţarea limbii franceze ca limbă străină. Considérations sur l'enseignement-apprentissage du français langue étrangère,* Ed.Dacia, 2008, p.91, ediţia a 2-a revizuită
2. BESNARD, Christine.,, *Stratégies d'apprentissage et enseignement des langues*''. *Le français dans le monde*, 1998
3. ORBAN, Leonard, ,,*Predarea limbilor străine în Uniunea Europeană: bilanţ şi perspective."*,8 VI 2007
4. http://www.lepointdufle.net/

IMPORTANȚA JOCULUI ÎN VIAȚA COPILULUI

Prof. înv. preşcolar Dănilă Oprina, GPN Dăscălești, Jud. Buzău

Jocul este o metodă de mare eficienţă, un important mijloc de educaţie intelectuală extrem de eficient şi atractiv care pune în valoare şi antrenează capacităţile creatoare ale copilului. Toţi marii pedagogi şi psihologi pledează pentru introducerea unor elemente de joc în procesul instructiv-educativ şi nu numai la şcolarii mici. Totuşi, epoca noastră este cea care a făcut din joc un adevărat instrument educativ didactic.

„A juca" şi „a învăţa" sunt activităţi care se împacă perfect. Învăţarea nu trebuie să fie neapărat plictisitoare şi greoaie. Prin joc copilul învaţă mai uşor, mai direct să iubească, să fie înţelept, învaţă să trăiască nu numai pentru el ci şi pentru cei din jur. Şi totul se petrece în mod plăcut, cu bucurie!

Fiecare copil este o individualitate aparte caracterizat prin trăsături fizice şi psihice proprii, care îl disting de ceilalţi. Nu numai prin înfăţişarea sa fizică, dar mai ales prin aspectele diferenţiate ale proceselor psihice, un copil se deosebeşte de ceilalţi de aceeaşi vârstă cu el. Unul, de exemplu, memorează greu, dar reţine pentru multă vreme. Aceste trăsături fac parte din particularităţile individuale ale copilului respectiv.

Cunoaşterea particularităţilor anatomo-fiziologice şi psihice ale copiilor de vârstă şcolară mică este de o mare importanţă pentru învăţător. Pentru a-i dezvolta personalitatea elevului trebuie să ştii care-i sunt posibilităţile, să cunoşti realitatea asupra căreia vei acţiona şi pe care îţi propui să o transformi.

Psihologia şi pedagogia secolului trecut au recunoscut faptul că jocul nu este doar apanajul vârstelor mici, ci şi modul prin care adulţii îşi manifestă liber „copilul din ei". Jocurile de calculator, filmele de desene animate sau povestirile fantastice reprezintă doar aspectul de marketing al reîntoarcerii jocului în atenţia tuturor.

Alături de învăţare, muncă şi creaţie, jocul reprezintă una din modalităţile esenţiale prin care omul se raportează la realitatea înconjurătoare. Prin joc, copilul învaţă şi se dezvoltă totodată. Jocul înseamnă o explorare a realităţii.

Ce este jocul, de ce se joacă copiii, sunt întrebări pe care şi le-au pus psihologii şi pedagogii cu mai bine de un secol în urmă. Sub acţiunea jocului se formează, se dezvoltă şi se restructurează întreaga activitate psihică a copilului, jocul este un instinct care pregăteşte copilul pentru activitatea serioasă de mai târziu.

Din punct de vedere psihologic, jocul răspunde unor trebuinţe fireşti de activitate, de dobândire a experienţei, de afirmare prin performanţe a conduitei. El este esenţa şi raţiunea de a fi a copilăriei. Prin joc, copilul aspiră la condiţia de adult. Jocul are o însemnătate decisivă pentru istoria

psihologică a individului. În joc şi prin joc se realizează cunoaşterea realităţii şi exersarea funcţiilor psihomotrice: jocul este un agent al transmiterii experienţei.

Jocul contribuie la dezvoltarea personalităţii copilului prin crearea şi rezolvarea unor situaţii diverse.

Mijloacele jocului sunt acţiunea şi cuvântul. Scopul jocului este de fapt acţiunea de joc, este pregătirea pentru viaţă, este pregătirea viitorului. Jocul „este o asimilare a rolului la activitatea proprie, oferindu-i acestei activităţi alimentaţia necesară şi transformând realul în funcţie de multiple trebuinţe ale eului". El satisface în cel mai înalt grad trebuinţele copilului de mişcare, de acţiune, de exprimare. În joc totul devine posibil, totul este permis, fiind un mijloc de cunoaştere şi autocunoaştere.

Dezvoltarea jocului trebuie legată de diferite momente ale dezvoltării umane. Jocul a căpătat treptat anumite caracteristici, mereu noi, datorită influenţelor directe şi indirecte ale procesului evolutiv, care au dus la formarea omului şi la perfecţionarea lui continuă. Indirect, alături de influenţa muncii, şi jocul a contribuit la dezvoltarea numeroaselor caracteristici psihologice ale personalităţii umane. Jocul pregăteşte terenul psihologic şi motor al muncii în copilăria omului, îl învaţă abecedarul matematicilor creatoare, adaptarea, învingerea dificultăţilor şi antrenarea în exerciţii şi activitate. Putem considera jocul, datorită acestor caracteristici, ca un fel de anticameră vastă a muncii.

Acţiunea de joc reprezintă trebuinţa de a participa activ şi independent la viaţa socială şi este, fără îndoială, o expresie a trebuinţei umane de a transforma într-un fel lumea. Deoarece evoluţia societăţii şi a omului sunt fenomene deschise, jocul, ca o reflectare a acestora, are şi el o evoluţie deschisă.

În perioada şcolară apariţia învăţăturii ca activitate fundamentală creează o mare distanţă de motivaţie şi antrenare psihică faţă de joc, dar în acelaşi timp o complementaritate ce se exprimă în faptul că jocul devine activitate compensatorie faţă de activitatea de învăţare, creând pentru aceasta condiţia de odihnă activă.

Structura jocului se schimbă însă în mod evident datorită conţinutului mai complex, mai cultivat şi mai socializat a întregii activităţi psihice, datorită influenţei dominantelor activităţii de învăţare şi raţionalizare ce constituie activitatea fundamentală psihică şi datorită condiţiilor de timp de care dispune elevul. Elevii buni au tendinţa de a fi preocupaţi de jocuri didactice, jocuri de asamblare şi montaj, de construcţie de aparate, strategii şi jocuri de competiţie în care există implicate strategii ale inteligenţei şi şanse de a le combina, cum sunt jocurile de table, şah, de bile; copiii mai firavi preferă jocurile de masă, cele didactice, liniştite, activităţile creatoare.

Desigur, structura jocurilor este influenţată de nivelul de cultură, de tradiţii, de evoluţia tehnico-ştiinţifică. Adeseori, copiii transformă în joc episoadele istorice, se costumează, creează

jocuri de-a dramatizarea. Tipurile de jocuri cu subiect se continuă pe acest făgaş. Şi anotimpurile influenţează aceste jocuri de copii care, deseori, se organizează pe grupuri rivale. Astfel de jocuri au tendinţa de a continua mai multe zile şi de a crea o coeziune suprajoc, un fel de microsocietate cu teritorii proprii.

Jocurile permit copilului să sară, să strige, să fugă, ceea ce stimulează şi organizează coordonări motorii multiple, explorări. Pe linia socializării conduitei, jocurile influenţează foarte mult, integrarea acţiunilor în obiective de grup. Învaţă să respecte disciplina colectivului, regulile stabilite, dar, în acelaşi timp să-şi manifeste iniţiativa, independenţa şi responsabilitatea.

Pedagogia jocului scoate în evidenţă câteva aspecte importante.

Astfel, jocul reprezintă un mijloc de familiarizare a copiilor cu viaţa înconjurătoare. Prin el copilul este activ, manipulează, examinează, pipăie, priveşte, ascultă, caută, cunoaşte realitatea.

Al doilea aspect îl constituie faptul că jocul este un mijloc de valorificare, de aplicare creatoare a cunoştinţelor dobândite.

Ultimul aspect, fără a minimaliza rolul acestuia, îl constituie acela că jocul este un mijloc de educaţie morală şi socială a copilului.

Bibliografie:

1. Chateau J., Copilul şi jocul, Bucureşti: E.D.P., 1975.
2. Claparede J., Psihologia copilului și pedagogia experimentală, Bucureşti: E.D.P., 1975.
3. Şchiopu E. V., Psihologia vârstelor, Bucuresti: E.D.P., 1997.

ORGANIZAREA INTERDISCIPLINARĂ A OFERTELOR DE ÎNVĂȚARE PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR CHEIE LA ȘCOLARII DIN CLASA PREGĂTITOARE

Profesor de psihopedagogie specială Cristina Mihaela Danilov

CSEI "Sf. Andrei", Gura Humorului

Interdisciplinaritatea = intersectare a diferitelor discipline / o punte între discipline

Interdisciplinaritatea promovează o viziune asupra cunoaşterii şi o abordare a curriculumului care aplică în mod conştient metodologia şi limbajul din mai multe discipline, pentru a examina o temă centrală, o problemă.

În sens larg, curriculumul reprezintă ansamblul proceselor educative şi al experienţelor de învăţare prin care trece elevul pe durata şcolarizării.

În sens restrâns, curriculumul cuprinde ansamblul acelor documente şcolare în care se valorifică interdependenţele dintre obiective, conţinuturi, metodologie şi strategiile de evaluare.

În general, integrarea presupune acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente, cu scopul de a construi un întreg de nivel superior; rezultatul obţinut prin integrare este mai mult decât suma părţilor.

A integra înseamnă a pune în relaţie, a coordona şi a îmbina părţi separate într-un întreg funcţional unitar şi armonios.

În sens restrâns, prin integrare înţelegem procesul şi rezultatul procesului prin care un element nou devine parte integrantă a unui ansamblu existent.

Din perspectivă didactică, integrarea presupune asocierea diferitelor obiecte de studiu, din acelaşi domeniu sau din domenii diferite, în una şi aceeaşi planificare a învăţării. Sinonime pentru integrare: fuziune, armonizare, încorporare, unificare, coeziune.

La nivelul curriculumului, integrarea înseamnă stabilire de relaţii clare de convergenţă între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile şi valorile care aparţin unor discipline şcolare distincte.

Definim **competenţele** ca ansambluri integrate de cunoştinţe , capacităţi şi abilităţi de aplicare, operare şi transfer al achiziţiilor, care permit desfăşurarea cu succes a unei activităţi, rezolvarea eficientă a unei probleme sau a unei clase de probleme / situaţii.

Competenţele cresc valoarea utilizării resurselor, pentru că le ordonează, le pun în relaţie astfel încât ele să se completeze şi să se potenţeze reciproc, le structurează într-un sistem mai bogat decât simpla lor reunire aditivă.

Competenţele generale se definesc pe obiect de studiu şi se formează pe durata şcolarităţii; acestea au un grad ridicat de generalitate şi complexitate.

Competenţele specifice se definesc pe obiect de studiu şi se formează pe durata unui an şcolar; ele sunt deduse din competenţele generale, fiind etape în dobândirea acestora.

Modelul de proiectare curriculară centrat pe competenţe simplifică structura curriculum-ului şi asigură o mai mare eficienţă a proceselor de predare / învăţare şi evaluare. Acesta permite operarea la toate nivelurile cu aceeaşi unitate: competenţa, în măsura să orienteze demersurile tuturor agenţilor implicaţi în procesul de educaţie.

Resursele: cunoştinţele, deprinderile şi atitudinile pe care elevul trebuie să le mobilizeze pentru a rezolva diverse situaţii – problemă; resursele sunt constituite din: cunoştinţe („a şti"), deprinderi /abilităţi („a face") şi atitudini, valori („a fi, a deveni").

Situaţiile - problemă în care elevul trebuie să mobilizeze aceste resurse (învaţă şi pune în practică acel potenţial). Fără crearea situaţiilor concrete create pentru a pune în aplicare ceea ce a învăţat, acel potenţial rămâne doar în planul lui „a şti", nu trece în planul lui „a face".

Etapele procesului interdisciplinar (curricular)

Procesul curricular susţinut în manieră interdisciplinară se desfăşoară în cinci etape: proiectarea curriculum-ului, dezvoltarea curriculară, implementarea, evaluarea şi revizuirea.

Proiectarea curriculum-ului reprezintă „motorul inovator" al abordării cross-curriculare. Demersul de proiectare nu mai porneşte de la discipline / obiecte de studiu ca principiu organizator, ci de la teme, subiecte, probleme sau provocări care pot, sau nu pot să fie încadrate ulterior în anumite discipline de studiu.

Proiectarea curriculară poate îmbrăca două forme:

· *proiectarea tematică* / curriculum tematic;

· *proiectarea bazată pe competenţe / curriculum centrat pe competenţe*. Dezvoltarea curriculară are ca rezultat, în funcţie de opţiunea pentru un model de proiectare sau altul:

· unităţi tematice de studiu (integrate în cadrul unei discipline sau de natură interdisciplinară);

· module (centrate pe formarea unor competenţe clar definite);

· teme transversale (corelează deprinderi şi cunoştinţe dintr-un ansamblu de domenii şi / sau discipline la nivelul proiectării procesului de instruire).

Planificarea presupune o puternică flexibilizare a orarelor tradiţionale fragmentate şi evoluţia către abordarea integrată a gestionării timpului şcolar. Alocarea timpului nu mai urmăreşte doar secvenţele clasice de 50 de minute pentru o disciplină, ci se lucrează cu blocuri de timp alocate unor proiecte / teme care îşi propun formarea unor competenţe sau a unor valori şi atitudini la elevi.
Proiectarea didactică devine interdisciplinară şi axată, la rândul ei, pe unităţi de învăţare ce compun proiectul sau tema.

Sunt extrem de importante activităţile de învăţare, design-ul situaţiilor şi al contextelor relevante în care se produce învăţarea, organizarea mediului de învăţare, organizarea experienţelor de învăţare (fără a se ignora importanţa rezultatelor aşteptate ale instruirii, formulate în termeni de obiective, competenţe, valori, atitudini).

De ce împreună, ARTE VIZUALE ŞI LUCRU MANUAL?

....pentru că artele vizuale şi abilități practice nu au valoare decât dacă sunt puse în slujba educării spiritului şi a atitudinilor;

· pentru că a dezvolta copilului abilităţile de comunicare nonverbală, de a primi şi emite mesaje vizuale implică în mod fundamental şi antrenarea legăturilor dintre minte şi mână;

· pentru că Frumosul şi Utilul nu pot merge decât împreună. Într-o eră a imaginilor vizuale, în care industriile moderne produc milioane de obiecte, graniţele domeniilor se deschid.

De ce MUZICA ŞI MIŞCARE?

Muzica oferă copiilor o variantă specifică de comunicare. Competenţele de comunicare vizate se referă la ascultarea muzicii şi preluarea mesajelor ei, precum şi la exprimarea cu mijloace diverse, specifice altor arte, ca: desenul, mişcarea, dramatizarea etc., respectând sincretismul (muzică – text – mişcare) şi evitându-se conştientizarea prin verbalizare a elementelor de limbaj muzical, precum şi definirea lor

De ce o disciplină numită ELEMENTE DE MATEMATICĂ APLICATĂ ŞI EXPLORAREA MEDIULUI?

Conceptele matematice pot fi înţelese şi asimilate cu succes dacă sunt transpuse în situaţii concrete. Matematica şi cunoaşterea mediului au o multitudine de aspecte comune, iar studierea acestor

două discipline într-un program logic, coerent asigură premisele învăţării logice a continuţurilor care trebuie abordate.

Spre exemplu formarea competenţelor vizând localizarea şi discriminarea elementelor de geometrie trebuie să pună în valoare experienţa empirică a copiilor, pornind de la mediul imediat înconjurător şi mergând spre exterior.

Managementul timpului – elevi cu DMS, autism

Ora de 30 minute – lucrul individual la măsuță +15 minute activități recreative – jocuri liber alese

- prima oră debutează cu întâlnirea de dimineață;
- activități diferențiate în funcție de nivelul de dezvoltare, de potențialul intelectual al fiecăruia, de dezvoltarea limbajului receptiv și expresiv;

Ex.: **F.A.C**. Identificare animale pe jetoane: expresiv ”Ce este?”, receptiv ”Arată..., Dă...., Ia...vaca”; asociere obiect – imagine

Sortare obiecte/imagini; potrivire incastre, puzzle cu animale

Potrivire imagine-cuvânt scris

AVLM: Colorare în contur – animale

MM: Sunetele animalelor – audiție, identificarea sunetelor emise la computer indicând jetonul cu animalul respectiv

- construcții cuburi, manipulare jucării, ritmoterapie..... adaptare la grup, relationare, acceptare

Disciplina ***Dezvoltare personală*** are drept scop fundamental dezvoltarea capacităţii copiilor de a trăi împreună cu ceilalţi prin însuşirea şi aplicarea normelor de conduită necesare în diferite contexte de viaţă, alfabetizarea moral-civică a copiilor; dezvoltarea unor atitudini pozitive faţă de propria persoană şi faţă de ceilalţi. În acord cu acestea, disciplina *Dezvoltare personală* urmăreşte interiorizarea normelor de conduită, manifestarea unor deprinderi de comportament moral-civic pornind de la contextele fireşti de viaţă şi de la grupurile de apartenenţă din care fac parte copiii la această vârstă.

Exemplificăm prin:

<u>Întâlnirea de dimineaţă</u>

- Salutul individual/salutul grupului: *Bună dimineaţa!*
- Jocuri de intrare în atmosferă: *Cum vă simţiţi astăzi?*
- Identificarea zilei: - *Astăzi este ...*
- Astăzi suntem în data de ...(marcarea datei verbal şi practic, în cadrul lunii în curs, cu ajutorul calendarului magnetic etc.)
- Meteo:

- pictograme
- completarea calendarului naturii

Prezența: nr. fete, nr. băieţi, nr. total, absenţi (motive cunoscute scrierea zilei din *punct de vedere meteorologic – marcare cu)*

Noutăţi: *ale copiilor (relatarea evenimentelor semnificative din viaţa lor, petrecute în ziua anterioară)* sau *ale profesorului (anunţarea unor musafiri, vizite, excursii, evenimente* etc.*)*

Orarul zilei: *anunţarea temei zilei si a activităţilor*

Regulile clasei: *norme explicite si implicite*

EVALUAREA ÎN CLASA PREGĂTITOARE VIZEAZĂ :

- Dezvoltarea fizică
- Dezvoltarea cognitivă
- Dezvoltarea limbajului şi comunicării
- Dezvoltarea socio-emoţională
- Dezvoltarea atitudinii şi capacităţii de învăţare

INSTRUMENTE:

- Grilă globală de evaluare a progresului
- Fișe de observație sistematică
- Observația
- Măsurarea nivelului de participare
- Analiza documentelor (portofoliul elevului)
- Probe orale
- Jocul de rol
- Jurnalul

Bibliografie:

- ✓ Bocoș, Mușata, Jucan, Dana, Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului, repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Editura Paralela 45, București, 2010
- ✓ Creţu, C., Curriculum diferenţiat şi personalizat, Editura Polirom, Iaşi, 1998
- ✓ Stan E., (), Managementul clasei, Editura Aramis, Bucuresti, 2006

Artterapia și starea de bine a copiilor cu CES

Prof. Psihopedagog – Darie Camelia – C.S.E.I SUCEAVA

Art-terapia mai este denumită și terapie expresivă, fiind strâns legată de psihologia artei și încurajează autocunoașterea și creșterea emoțională; este un proces constituit din două părți: creație și interpretare.

Terapia prin arte expresive este o terapie multimodală integrativă ce pune accentul pe aspectele de vindecare ale procesului creativ. Mișcarea, desenul, pictura, sculptura, muzica, scrisul, sunetul și improvizarea sunt folosite într-un cadru de susținere, centrat pe copil, în care acesta își poate trăi și exprima sentimentele. Profesorii care folosesc artele expresive sunt conștienți că, implicând mintea, corpul și emoțiile, aduc în prim plan atât capacitățile intuitive, imaginative, cât și pe cele logice.

Din moment ce stările emoționale sunt rareori logice, utilizarea imageriei și a modalităților nonverbale permite participantului o cale alternativă pentru auto-explorare și comunicare. Această abordare se pretează lucrului cu copiii cu cerințe educative speciale. Ei se bazează mai mult pe modurile vizual-spațiale de gândire, decât pe modurile verbal-analitice.

Beneficii

Art-terapia – îl ajută pe copil

- ✓ să se înţeleagă pe sine,
- ✓ să se elibereze de anxietăţile şi tensiunile acumulate,
- ✓ să dezvolte abilităţi de comunicare şi
- ✓ să exerseze şi optimizeze propriile capacităţi de relaţionare cu ceilalţi copii şi cu adulţii.

Ajută în final, la elaborarea unor strategii de rezolvare a conflictelor.

Art-terapia **– Beneficii**

- dezvoltarea inteligenţei emoţionale,
- dezvoltarea abilităţilor de exprimare, comunicare şi relaţionare,
- creşterea adaptării în societate
    - dezvoltare armonioasă, echilibrată,
- responsabilizare,
- dezvoltarea iniţiativei,
- dezvoltarea imaginaţiei şi a spiritului creativ,
- reducerea tensiunilor şi a anxietăţii,
- dezvoltarea unor instrumente sănătoase de rezolvare a conflictelor şi dezvoltarea stimei de sine.

Copiii au rareori limbajul şi dezvoltarea cognitivă necesare procesării şi redării experienţelor lor numai prin intermediul cuvintelor, astfel încât ei îşi completează comunicările în mod spontan cu ajutorul formelor simbolice de expresie şi comunicare, cum ar fi joaca, metaforele şi o varietate de imagini vizuale, auditive si kinestezice.

Tehnicile de art-terapie oferă copiilor oportunitatea de a explora şi exprima, prin intermediul materialelor specifice creaţiei artistice, dificultăţile în legătură cu diversele trăiri sau relaţii personale, dificultăţi ce ar putea fi greu de exprimat în cuvinte. Atmosfera relaxată îl îndeamnă pe copil să se exprime liber oferindu-i posibilitatea de a se descărca, de a dezvălui trăiri care, în alte condiţii, par a fi inacceptabile.

Produsele activităţii "vorbesc" în locul copilului.

Activităţile ce se vor desfășura:

Desenul și pictura

Sunt utilizate pentru a ajuta copilul să devină conştient de sine, de existenţa sa în lume. Desenele pot fi folosite în moduri variate, cu scopuri multiple şi la diferite nivele. Prin intermediul picturii (inclusiv cea cu degetele) copilul îşi exprimă cu uşurinţă emoţiile.

Simplul act de a desena fără intervenţie exterioară reprezintă o puternică exprimare a sinelui; ajută stabilirea identităţii persoanei şi este o cale de exprimare a sentimentelor. Desenul le oferă de asemenea, posibilitate de a avea succes. Învăţând să aibă încredere în propriile forţe, copilul se dezvoltă.

Modelajul

Oferă atât experienţe kinestezice, cât şi tactile. Flexibilitatea şi maleabilitatea lutului se potrivesc unei varietăți de nevoi. El pare să spargă adesea blocajele copilului, putând fi utilizat cu succes şi de cei care au mari dificultăţi în exprimarea sentimentelor.

Copiii "supărați" pot simţi un sentiment al controlului şi stăpânirii de sine, prin intermediul lutului. Copilul agresiv poate folosi lutul pentru a-l lovi si sfărâma. Se utilizează de asemenea şi plastilina. Lutul şi plastilina au şi un efect benefic în sensul relaxării mâinilor, în urma realizării unor exerciţii specifice.

Colajul

Ajută la eliberarea imaginaţiei şi poate fi utilizat ca exprimare senzorială şi emoţională, folosind diverse exerciţii. Ajută foarte mult şi în ceea ce priveşte îmbunătăţirea motricităţii fine.

Poveştile şi confecţionarea de măști

Au rolul de a-l ajuta pe copil să asimileze experienţele trăite şi realitatea în general. Copilul învaţă să dea sens lumii din afara lui dar şi să-şi structureze gândurile.

Alte tehnici

- teatrul de păpuşi, jocul de rol, jocurile de mişcare, muzica şi dansul, etc.

Unul din punctele forte ale tehnicilor de art-terapie îl reprezintă faptul că pentru copil, orice exerciţiu devine o joacă. El îl va realiza în mod natural, fără să i se pară că depune vreun efort considerabil. Art-terapia facilitează şi stimularea inteligenţei emoţionale, fundamentală pentru învăţare şi adaptare la mediul social şi profesional şi a inteligenţelor multiple propuse de Howard Gardner. Ele sugerează încorporarea într-o mai mare măsură în curriculum-ul artei, a activităţilor dedicate autocunoaşterii, comunicării şi învăţării prin cooperare (Armstrong, 2003, p.19). Pentru ca metoda să fie eficientă este necesară identificarea şi luarea în considerare a „zonei proximei dezvoltări".

Concluzii:

În concluzie, printre beneficiile art-terapiei se numără:

- ✓ descoperirea propriilor capacităţi, a potenţialului de schimbare/dezvoltare armonioasă,
- ✓ capacitatea de a se exprima liber,
- ✓ dezvoltarea creativităţii,
- ✓ satisfacţia unui lucru făcut cu propriile forţe,
- ✓ încrederea în sine,
- ✓ sentimentul împlinirii,
- ✓ acceptarea de sine,
- ✓ descărcarea tensiunilor,
- ✓ cunoaşterea şi învăţarea unei game de abilităţi comportamentale necesare integrării în diferite grupuri sociale.

Astfel, atunci când copiii sau chiar adulţii au dificultăţi sau nevoi care le îngreunează accesul la mediul înconjurător şi relaţiile cu acest mediu, este foarte important să li se acorde ajutor de specialitate pentru a obţine deprinderi şi abilităţi în acest sens.

Terapia prin artă este o oportunitate excelentă pentru a crea un mediu stimulativ. Acest mediu poate fi folosit pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărei persoane în parte. Prin urmare şansa individualizării abordării art-terapeutice asigură progrese semnificative. Un element esenţial, care conferă şi mai multă greutate tehnicii art-terapeutice este acela că aceste procedee terapeutice sunt non-invazive şi ele pot fi folosite la orice categorie de vârstă şi dizabilitate.

Numele elevului/Prenumele elevului BERGHEANU LARISA

Vârsta 14 ani

Școala C.S.E.I. Suceava

Cadru didactic coordonator prof. DARIE CAMELIA

Localitatea SUCEAVA

8 MARTIE
Numele elevului/Prenumele elevului ORHEI DENISA
Vârsta 11 ani
Școala C.S.E.I SUCEAVA
Cadru didactic coordonator prof. DARIE CAMELIA
Localitatea SUCEAVA

Numele elevului/Prenumele elevului PAVALUC DIANA -
Vârsta 11 ani
Școala C.S.E.I SUCEAVA
Cadru didactic coordonator prof. DARIE CAMELIA
Localitatea SUCEAVA

Bibliografie:

Bunt, L. (1994). Music Therapy: An Art Bbeyond Words, Ed. Rutledge, London and New York.

Preda, V. (2003). Terapii prin mediere artistică, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Suport de curs: Terapie ocupaţională şi reabilitare psihosocială OO Somato – organizație activă în domeniul Sănătății Mintale.

Universul emoțiilor

Prof. Darie Camelia - Centrul Școlar de Educație Incluzivă Suceava

De ce sunt emoțiile importante? Cum am putea să le cunoaștem și să le îmblânzim?

Cum ne putem autoregla emoțional? Cum se poate păstra un nivel înalt de toleranță la frustrare, flexibilitate în gândire și acțiune, realismul și angajarea în activități creatoare?

Putem accepta incertitudinea și dispunem de capacitatea de ajustare a acesteia.

Susținem păstrarea normalității și prin autoacceptare.

Atunci când trăirile afective au o intensitate crescută sau când suntem confruntați cu situații noi, neprevăzute, cu care nu ne-am mai întâlnit în experiența noastră anterioară, procesele afective produc o dezorganizare a conduitei, devenind o piedică în calea realizării eficiente a diverselor activități.

În aceste situații, trăirile afective apărute au un caracter dezadaptativ, pentru că ne pot bloca sau ne pot determina să acționăm haotic, necontrolat, agresiv sau neputincios, efectele asupra conduitei fiind vizibil negative. Trebuie elaborate modele noi, adecvate de comportament. Vorbim despre adaptare.

Îndemânarea, iscusința, priceperea, dibăcia sunt sinonime pentru abilitate. Iar fiecare dintre noi dispune de abilitatea generală, aceea de învățare. Avem capacitatea de a dobândi, organiza și utiliza noi cunoștințe, atât în activitățile școlare, cât și în activitățile din timpul liber.

În această lucrare voi aborda subiecte despre:

– inteligența emoțională;

– modul în care îngrijorarea excesivă îți poate destabiliza relațiile cu cei dragi;

– care sunt semnalele pe care copilul ți le transmite atunci când este anxios și cum îl poți ajuta să se adapteze la situațiile dificile;

– tehnici de relaxare la-ndemâna oricui;

– cum să rămâi conectat în prezent și cum poți îmbina plăcerile imediate cu cele de perspectivă.

Vom prezenta metode centrate pe soluții, pentru ca voi să ajutați, la rândul vostru, copiii și tinerii să depășească problemele emoționale și comportamentale, pledând pentru învățare, într-un mod practic și plăcut.

Astfel se poate aborda educația ca o joacă, cu rezultate profunde și substanțiale.

Pornind de la întrebările de mai jos:

• Ce este emoția și ce este inteligența emoțională?

• Care sunt pașii prin care putem dezvolta EQ (inteligență emoțională)?

• Ce este anxietatea și de ce apare uneori în momentele în care avem cea mai mare nevoie de o gândire limpede?

• Cine poate suferi de anxietate?

• Care sunt metodele prin care pot redobândi controlul asupra propriei minți?

Beneficiile, atât pentru elevi, cât și pentru adulți vor fi:

• Vei înțelege ce anume îți cauzează stările de neliniște și cum poți controla acest lucru;

• Vei putea începe să restabilești echilibrul în relațiile cu cei dragi;

• Îți vei găsi propria modalitate de a te împăca și reconecta cu tine, pentru a corecta comportamentele dezadaptative;

• Vei reîncepe să rezonezi cu familia ta și vă veți întări relația;

• Vei învăța tehnici de relaxare.

Despre emoții...

Emoțiile sunt răspunsuri psihice de mare intensitate, care presupun manifestări expresive, fiziologice și subiective tipice. Ele sunt însoțite de tendințe spre acțiune (apropiere sau îndepărtare de obiectul sau ființa care a declanșat emoția), ceea ce explică modificările fiziologice care însoțesc fenomenul emoției: înroșirea feței, creșterea ritmului cardiac, încordarea mușchilor, etc.

În lucrarea sa, Exprimarea emoțiilor la om și animal, Charles Darwin a identificat, pe baza modului în care emoțiile se manifestă în comportament, 9 emoții de bază. Acestea sunt: bucuria, interesul - excitația, surprinderea, tristețea (uneori desemnată ca deznădejde - anxietate), furia, frica, dezgustul, disprețul și rușinea. Această clasificare a rămas valabilă până astăzi și este utilizată de cercetători.

Cum se declanșează emoțiile

Există o dispută printre cercetători în legătură cu modul în care iau naștere emoțiile. Unii susțin că emoțiile sunt fenomene automate, care se declanșează pe cale biologică, fără ca mecanismele psihologice să contribuie la apariția lor. Acest punct de vedere se bazează mai ales pe observația că emoțiile (și mai ales modificările fiziologice care le însoțesc) apar extrem de repede, adesea înainte ca persoana să conștientizeze existența emoției.

Alți cercetători afirmă că emoțiile sunt rezultatul evaluării de către persoană a situațiilor prin care trece și, ca urmare, consideră că emoția e mai mult un fenomen psihic decât unul biologic.

Punctul acesta de vedere se bazează pe constatarea că una și aceeași situație, în funcție de modul în care este percepută și evaluată de către persoană, va duce la emoții diferite sau la absența emoției. De exemplu, în preajma unui câine agresiv, o persoană anxioasă va resimți teamă, dar un dresor experimentat va rămâne totuși stăpân pe sine.

Emoțiile sunt declanșate cel mai adesea de către motive, sau mai bine zis de gradul de concordanță sau neconcordanță între motivele și aspirațiile unei persoane și situațiile concrete prin care trece. Astfel, când obținem ceea ce ne dorim sau ceea ce avem nevoie, vom resimți emoții pozitive. Dacă nu putem obține ceea ce dorim vor rezulta emoții negative, precum tristețea sau frustrarea.

Emoțiile pot fi produse și prin condiționare. Dacă asociem de multe ori un obiect sau o situație cu o emoție, reîntâlnirea situației sau a obiectului respectiv va fi suficientă pentru a produce emoția. De exemplu, dacă prezentăm unui bebeluș, de mai multe ori, un iepuraș alb și însoțim prezentarea iepurașului cu un zgomot puternic, ulterior bebelușul se va speria numai la apariția iepurașului.

Cum se exprimă emoțiile

Diferitele emoții care apar la om pot fi recunoscute în general pe baza modificărilor expresiei feței, care variază în funcție de tipul emoției. Cu toții ne putem da seama după expresia facială, dacă cineva e bine dispus sau trist, plictisit sau nervos.

Studiile realizate pe subiecți orbi din naștere (care deci nu au putut să învețe de la ceilalți cum să își exprime emoțiile) au arătat că expresia facială a emoțiilor este aceeași la toate popoarele lumii, fiind o însușire cu care ne naștem.

De asemenea, studiile realizate pe nou-născuți au arătat că expresiile emoționale sunt înnăscute: variind gustul hranei oferite nou-născuților, cercetătorii au putut să le inducă acestora expresii emoționale asemănătoare cu ale adulților.

Cu toate că expresia facială a emoțiilor este programată biologic, individul are totuși destul control asupra modului în care își manifestă emoțiile. Expresia facială a emoției poate fi mascată, atenuată sau neutralizată. În plus, fiecare cultură își formulează reguli specifice, în ceea ce privește exprimarea emoțiilor.

S-a demonstrat că exprimarea facială a emoțiilor poate să influențeze sau să modifice starea generală de spirit sau chiar emoția însăși. Astfel, contracțiile musculaturii faciale care apar în timpul emoțiilor negative, precum frica sau furia, generează, după caz, o creștere a impresiei subiective de frică sau furie ori deznădejde.

Acest lucru este valabil și în cazul emoțiilor pozitive. Deci, dacă adoptăm o expresie veselă, vom putea trece mai ușor peste momentele dificile.

Emoțiile și organismul

Cercetările fiziologului W. Cannon, începând cu 1915, au arătat că emoția declanșează brusc în organism un șir de reacții fiziologice: încetarea funcțiilor digestive, creșterea presiunii sanguine, a proporției de globule roșii și a vitezei de sedimentare, accelerarea bătăilor inimii și a respirației. Aceste manifestări apar ca urmare a activării sistemului nervos vegetativ și sunt menținute o perioadă mai lungă de timp, datorită eliberării în sânge a hormonului numit cortizon de către glandele suprarenale.

Aceste modificări fiziologice au rolul de a pune organismul în acord cu situația: prin suspendarea funcțiilor digestive și transferul masiv de energie către musculatură, organismul poate iniția răspunsuri comportamentale de tip atac sau fugă.

DE CE ESTE IMPORTANT SĂ AVEM CONTROL EMOȚIONAL?

O echipă de cercetători finlandezi, avându-l ca cercetător șef pe Lauri Nummenmaa, a demonstrat într-un studiu al Universității de Științe Aalto din Finlanda, că emoțiile nu se petrec doar în mintea noastră, ci și în corpul nostru. Acest studiu a fost realizat pe 700 de participanți din Finlanda, Taiwan și Suedia. Rezultatele studiului au fost similare la toate persoanele, indiferent de naționalitate, cultură, sex, religie etc.

Prin urmare, orice gând ne generează în corp o emoție, care poate varia de la insesizabil până la foarte puternic. Fiecare gând inițiază o reacție biologică la nivelul întregii ființe (material și spiritual).

Emoția reprezintă, așadar, reacția la nivel fizic a gândului. Adică ceea ce gândești și simți în corp ca stare emoțională:

Gândește pozitiv și vei simți o stare emoțională pozitivă (gânduri dorite).

Gândește negativ și vei simți o stare emoțională negativă (gânduri nedorite).

Legat de emoțiile negative, vreau să știi că acestea se împart în două categorii:

Emoții negative exprimate

Acestea sunt emoții pe care nu le păstrezi în mintea și în interiorul corpului tău. Sunt emoții pe care reușești să le exprimi, reușești să scapi de ele, să le consumi. Din fericire, efectele lor asupra minții și asupra corpului sunt mici.

Emoțiile negative neexprimate

Acestea au efecte mult mai grave. Emoțiile neexprimate sunt o energie care se adună în interiorul tău și pe care o porți cu tine timp îndelungat. Însă aceste emoții negative reprimate vor fi eliminate la un moment dat printr-un comportament inadecvat. Tocmai de aceea îți recomand să fii foarte atent la emoțiile reprimate.

Ca să mă fac și mai bine înțeles cu privire la modul în care se manifestă emoțiile neexprimate, imaginează-ți că ții în mână un pahar cu apă. Dacă îl ții timp de un minut, nu este nicio problemă. Dacă îl ții o oră, te doare brațul. Dacă îl ții o zi, îți paralizează întreaga mână.

Și totuși, în fiecare dintre cele 3 cazuri, greutatea paharului nu se schimbă. Se schimbă doar timpul, iar cu cât este mai mare, cu atât paharul ți se va părea mai greu. Efectele pe care le creează emoțiile negative sunt asemănătoare efectelor pe care le creează paharul cu apă.

Dacă le ții pentru scurt timp în interiorul tău, nu se întâmplă nimic. Dacă le ții pentru mai mult timp, începe să te doară sufletul. Dacă le ții un timp îndelungat, îți vor aduce mintea în stare de blocare și corpul în stare de îmbolnăvire.

Crezi că este o întâmplare faptul că majoritatea oamenilor negativi sunt bolnavi? Nu este deloc o întâmplare! Boala este doar forma de manifestare finală, care te anunță că, de-a lungul anilor, ți-ai gestionat emoțiile în mod greșit.

Așadar, când ții în sufletul tău emoții negative, an după an, de fapt îți creezi circumstanțele favorabile prin care să îți dereglezi sistemul emoțional și te distrugi atât mental, cât și fizic. De aceea, este important să te eliberezi de emoțiile negative și, mai ales, de emoțiile negative neexprimate.

În concluzie, controlul emoțional ne determină: starea de sănătate pe care o avem, modul în care reacționăm la evenimentele din viața de zi cu zi, relațiile pe care le avem, atitudinea pe care o transmitem. Prin urmare, atât corpul, cât și comportamentul nostru sunt influențate într-o foarte mare măsură de emoțiile pe care le trăim.

CLASIFICAREA EMOȚIILOR

După cum am mai spus, experiențele pe care le trăim sunt însoțite de emoții pozitive și emoții negative. Dar pentru a ne înțelege mai bine emoțiile, consider că ar fi de ajutor o clasificare a emoțiilor.

EMOȚII DE BAZĂ:

În viziunea lui Paul Ekman existau 7 emoții primare: mirare, supărare, fericire, frică, dispreț, dezgust și furie. Le vei mai întâlni și sub denumirea de emoții de bază.

Mai multe detalii despre emoțiile de bază ale omului, găsești și în articolul Comunicare Nonverbală – Cum îți dai seama când cineva minte.

Un alt autor de renume este Robert Plutchik, care definește 8 emoții de bază: bucurie, încredere, frică, surpriză, tristețe, dezgust, mânie, anticipație. Le poți observa în cercul emoțiilor (vezi Anexe).

Psihologul Daniel Goleman clasifică emoțiile primare astfel: mânie, tristețe, frică, bucurie, iubire, surpriză, dezgust, rușine.

Acum, că am clasificat emoțiile, să vedem când ar trebui să ne analizăm pentru a stabili dacă avem sau nu control emoțional.

Majoritatea oamenilor spun că sunt într-o stare bună de control emoțional. Însă, cei mai mulți își fac această evaluare când totul este în regulă în viața lor.

Dacă vrei să-ți evaluezi nivelul controlului emoțional, trebuie să faci asta atunci când există presiune, stres, când întâmpini provocări reale în viața ta. Dacă te evaluezi când totul este bine și frumos, nu faci decât să te supraevaluezi.

Ce îți recomand:

-Identifică care au fost cele mai dificile momente din viața ta în ultimii ani.

-Adu-ți aminte cum ai reacționat.

-Ce consideri că ai făcut nepotrivit?

-Stabilește ce ai vrea să schimbi în comportamentul tău.

GESTIONAREA EMOȚIILOR: CUM SĂ CONTROLEZI MODUL ÎN CARE GÂNDEȘTI

Poate ai găsit și tu în cărți, cursuri sau pe internet tot felul de metode și trucuri pentru a scăpa de emoțiile negative. Din păcate, eficiența acestor metode este destul de scăzută pe termen mediu și lung. Acestea nu îți rezolvă problema cu adevărat.

Doar am să ți le enumăr pe cele mai des întâlnite:

- Exerciții de respirație;
- Relaxare musculară;
- Afirmații pozitive;
- Schimbarea posturii corpului;
- Descărcarea fizică (țipatul, lovitul unor obiecte, plânsul);
- Vizualizarea unor peisaje care te pot relaxa;
- Evitarea produselor care conțin cofeina.

Revenind, spuneam că emoțiile nu pot fi controlate în mod direct. De ce? Întrucât nu poți acționa în mod direct asupra emoțiilor astfel încât să le diminuezi sau să le amplifici. Și nu poți face asta, căci emoția este un rezultat, nu o cauză!

Așadar, există o cauză și există un efect. Cauza o reprezintă gândurile tale, iar efectul îl reprezintă emoțiile tale. Vorbim aici despre ansamblul gând-emoție. Nu le poți separa: (gânduri pozitive – emoții pozitive; gânduri negative – emoții negative).

Iar asta este important de înțeles, întrucât din momentul în care mintea ta intră într-o stare de conștientizare, cu privire la modul în care funcționează relația dintre gând și emoție, îți va ține mintea ocupată în majoritatea timpului:

- cu gânduri pozitive;
- cu rezultatele la care vrei să ajungi;
- cu ceea ce contează cu adevărat pentru tine.

Așadar, emoțiile pe care le simți în corpul tău vor fi întotdeauna orientate în direcția gândurilor predominante. Tocmai de aceea, pentru o bună gestionare a emoțiilor, îți recomand să-ți focalizezi gândurile pe obiective clare și lucruri pozitive.

Prin urmare, dacă vrei să transformi emoțiile negative în emoții pozitive este nevoie să îți gestionezi modul în care gândești:

-Privește problemele, oamenii dificili, circumstanțele nefavorabile dintr-o perspectivă care să te mențină într-o stare de control emoțional.

-În același timp, păstrează-ți mintea focalizată pe lucrurile pe care ți le dorești.

-În aproape orice se manifestă în viața ta, există și lucruri pozitive și lucruri negative. Alege-le pe cele pozitive și în acel moment emoțiile vor curge în acea direcție.

-Dacă ai o problemă, nu te axa pe problemă, ci axează-te pe soluții care să te ajute să rezolvi acea problemă. Încearcă pe cât posibil să îndepărtezi tot negativul și stresul, pentru a te menține într-o stare creativă. În momentul în care gândești negativ, creierul tău nu va putea găsi soluții la problema pe care tu o ai. Prin urmare, nu confunda obiectivul cu problema!

În concluzie, gândurile și emoțiile întotdeauna lucrează împreună, nu le poți separa. Iată care este partea interesantă legată de controlul emoțiilor: controlul emoțional nu depinde de ceea ce se întâmplă în viața ta, întrucât aproximativ 10% are legătură cu evenimentul în sine, iar 90% are legătură cu modul în care tu reacționezi la respectivul eveniment. Este exact ca un iceberg, 90% este în apă, în timp ce doar 10% este la suprafață.

Controlul emoțiilor

Vorbim aici despre două componente: evenimentul în sine, respectiv modul în care tu reacționezi la eveniment. Însă, modul în care reacționezi depinde de modul în care alegi să vezi acel eveniment.

Poți să faci din evenimentul neplăcut centrul vieții tale și să îți generezi emoții negative, sau poți alege să privești evenimentul dintr-o perspectivă care să te mențină într-o stare de control emoțional.

Așadar, componenta emoțională este cea care îți creează percepția asupra evenimentelor și nu evenimentul în sine, iar modul în care te raportezi emoțional la evenimentele din viața ta, îți creează de fapt viața pe care o ai.

Experții susțin că inteligența emoțională este responsabilă cu aproximativ 60%-70% din succes. Crezi că este o întâmplare faptul că oamenii care au ajuns la succes dețin un control emoțional foarte bun? Bineînțeles că nu este o întâmplare! Aceasta este de fapt o confirmare

practică a faptului că 60%-70% din succesul în viață este dictat de controlul emoțional. Spus într-o formă extrem de simplă, emoțiile tale predominante îți determină succesul sau eșecul.

Pe de-o parte, emoțiile pozitive sunt acele emoții care îți oferă o stare de bine, de bucurie, de mulțumire, de satisfacție. Când ai emoții pozitive înseamnă că ești în armonie cu ceea ce este important pentru tine, cu ceea ce iți aduce mulțumire sufletească.

Iată care sunt cele mai puternice emoții pozitive: iubirea, recunoștința, bucuria, pasiunea, fericirea, optimismul, încrederea în sine, entuziasmul, satisfacția.

Pe de altă parte, emoțiile negative sunt acele emoții care te secătuiesc de putere. Îți aduc nefericire, tristețe și te țin departe de ceea ce îți dorești, de ceea ce este important pentru tine. Cu siguranță știi la ce mă refer pentru că ele iau forma durerilor sufletești și fizice. Cu toții am trecut prin asta.

Iată care sunt cele mai puternice emoții negative: frica, ura, griji, regrete, supărare, tristețe, depresie, vinovăție, furie, gelozie.

Influența acestor emoții negative se manifestă în viață pe mai multe planuri:

- în plan mental: îți poziționează mintea în stare blocată de gândire și creativitate;
- în plan fizic: îți aduc celulele din corp în stare de degradare, iar asta va duce la apariția bolilor (printre cele mai grave);
- în plan emoțional: îți aduc sufletul în stare de durere profundă;
- în plan spiritual: te poziționează în dezacord cu forțele divine.

Știi care este partea interesantă legată de această conexiune gând-emoție? Indiferent dacă te gândești la trecut, prezent sau viitor, indiferent dacă acel gând are legătură cu tine sau cu altcineva, emoția este generată în mintea ta chiar în acel moment. Așadar, singurul moment în care îți poți manifesta puterea emoției este momentul prezent!

De ce să dezvoltăm inteligența emoțională a copilului

Inteligența emoțională se referă la abilitatea de înțelegere și gestionare a propriilor emoții dar și la înțelegerea emoțiilor celorlalți pentru a putea crea relații armonioase.

Putem dezvolta inteligența emoțională a copilului ajutându-l să-și conștientizeze emoțiile, să le comunice și să le exprime adecvat, să recunoască emoțiile celorlalți, să reușească să-și amâne impulsurile pentru o recompensă viitoare.

Copiii cu o inteligență emoțională dezvoltată sunt mai sociabili, mai optimiști, mai empatici, mai eficienți, mai responsabili, mai îndrăzneți, au capacități sporite de adaptare și de rezolvare a problemelor cu care se confruntă.

BIBLIOGRAFIE

Armstrong, Thomas. Ești mai inteligent decât crezi: un ghid al inteligențelor multiple, pentru copii (traducere din limba engleză de Laura Dana Boga - Ed. a 2-a). București: Editura Curtea Veche, 2019;

Avram, Luminița Eugenia. Conceptul de inteligență emoțională și utilizarea acestuia în managementul instituțiilor educaționale. Iași: Editura Polirom, 2002;

Badea, Cristina. Stimularea dezvoltării inteligenței emoționale la vârsta școlară mică. Iași, Editura Polirom, 2002;

Cosnier, Jacques. Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor (traducere de Eliza Galan). Iași: Editura Polirom, 2002;

Debenedet, Anthony T.; Lawrence J. Cohen. Arta hârjonelii: exerciții amuzante de practicat cu copii (traducere din engleză de Olga Ceaușu). București: Editura Trei, 2015;

Goleman, Daniel. Inteligența emoțională (traducere din limba engleză de Irina - Margareta Nistor). București: Editura Curtea Veche, 2008;

Hărdălău, Laura; Bejan, Loredana. Cutiuța cu emoții jucăușe – materiale pentru dezvoltarea inteligenței emoționale la copii – Jucării vorbărețe, București: Editura Primus, 2015;

REZUMAT

De ce sunt emoțiile importante? Cum am putea să le cunoaștem și să le îmblânzim?

Cum ne putem autoregla emoțional? Cum se poate păstra un nivel înalt de toleranță la frustrare, flexibilitate în gândire și acțiune, realismul și angajarea în activități creatoare?

În această lucrare voi aborda subiecte despre:

– inteligența emoțională;

– modul în care îngrijorarea excesivă îți poate destabiliza relațiile cu cei dragi;

– care sunt semnalele pe care copilul ți le transmite atunci când este anxios și cum îl poți ajuta să se adapteze la situațiile dificile;

– tehnici de relaxare la-ndemâna oricui;

– cum să rămâi conectat în prezent și cum poți îmbina plăcerile imediate cu cele de perspectivă.

Vom prezenta metode centrate pe soluții, pentru ca voi să ajutați, la rândul vostru, copiii și tinerii să depășească problemele emoționale și comportamentale, pledând pentru învățare, într-un mod practic și plăcut.

Astfel se poate aborda educația ca o joacă, cu rezultate profunde și substanțiale.

Pornind de la întrebările de mai jos:

• Ce este emoția și ce este inteligența emoțională?

• Care sunt pașii prin care putem dezvolta EQ (inteligență emoțională)?

• Ce este anxietatea și de ce apare uneori în momentele în care avem cea mai mare nevoie de o gândire limpede?

• Cine poate suferi de anxietate?

• Care sunt metodele prin care pot redobândi controlul asupra propriei minți?

Beneficiile, atât pentru elevi, cât și pentru adulți vor fi:

• Vei înțelege ce anume îți cauzează stările de neliniște și cum poți controla acest lucru;

• Vei putea începe să restabilești echilibrul în relațiile cu cei dragi;

• Îți vei găsi propria modalitate de a te împăca și reconecta cu tine, pentru a corecta comportamentele dezadaptative;

• Vei reîncepe să rezonezi cu familia ta și vă veți întări relația;

• Vei învăța tehnici de relaxare.

Educația poate schimba lumea

Conf. univ. dr. Cristina-Emanuela Dascălu, PhD

Universitatea Apollonia din Iași; Universitatea Danubius din Galați; LPS/Liceul cu Program Sportiv Iași

Motto:

"Education does not transform the world. Education changes people. People change the world." /Transl. "Educația nu transformă lumea. Educația schimbă oamenii. Oamenii schimbă lumea." (Paulo Freire)

Definiția clasică a educației este „procesul de a primi sau de a da o instruire sistematică," în special într-un cadru formal cum ar fi școlile sau universitățile. Educația este o activitate cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio", care înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Dar educația este mult mai mult decât atât. Este un proces de învățare continuă care poate fi dobândit oriunde, oricând și la orice vârstă.

Educația, așa după cum au constatat printre alții Thomas Jefferson, Malcolm X, Nelson Mandela, Maxine Greene și Paulo Freire, este un instrument cheie pentru schimbarea socială și speranța pentru viitorul societăților noastre. Aceste personalități au susținut că lumea se schimbă constant și profesorii au o mare responsabilitate de a direcționa acea schimbare: să se asigure că studenții nu vor fi agenți ai status quo-ului, ci, mai degrabă, vor critica formele de nedreptate instituționalizată, susținând democrația și devenind buni cetățeni ai zilei de mâine.

Schimbarea lumii începe cu ceea ce înveți. Educația și cunoașterea țin lumea în mișcare perpetuă. Schimbarea în educație începe cu asumarea leadership-ului personal, centrat pe ambiție, optimism și bune practici

Predarea are capacitatea de a schimba fiecare elev prin experiența personal a dascălului. Profesorii sunt eroii și liderii de azi și de mâine.

Educația este dreptul fundamental al fiecărui cetățean. Educația ajută la dezvoltarea societății, deoarece ajută la ridicarea condițiilor sociale și economice în secțiunile marginalizate ale societății.

Educația poate forma o personalitate și poate face individul să dezvolte cunoștințe. Prin aceasta, o persoană se integrează în activitățile școlare, socializează, comunică, exprimă sentimente și opinii și se orientează. Și nu doar la școală dobândim educație: diferite sfere ale societății, în general, pot influența individul în acest sens.

Pentru a dobândi cunoștințe, trebuie urmată o procedură – formală sau nu. Cunoștințele pot fi dobândite prin cercetare de bază sau aplicată. Cunoașterea poate trece de la un individ la altul prin comunicare.

Deci cum poate cunoașterea să schimbe lumea? Cum poate face ca oamenii sau grupurile să influențeze mass-media?

Educația este o armă puternică. Prin aceasta, un cetățean devine mai critic, are mai multe oportunități de muncă și își îmbunătățește calitatea vieții. Educația acționează direct asupra dezvoltării economice, sociale și culturale.

Fără acces la cunoștințe, nu suntem conștienți de drepturi, de mediu, de condiții adecvate de muncă și de respect.

Cu cât știm mai multe, cu cât avem cunoțtințe mai temeinice, cu atât mai multe oportunități apar pe piața muncii. O persoană care se califică și se specializează are mai multe șanse să obțină un loc de muncă decât cineva care nu a studiat.

Acest lucru se întâmplă în mai multe țări: cei care învață câștigă mai mult decât cei care nu sunt alfabetizați.

Acest impact este explicit în toate clasele de școlarizare. Oamenii care caută educație pot ieși mai ușor din sărăcie.

Educația răspândește conștientizarea. Credința oarbă și superstițiile sunt cele care blochează societatea. Oamenii induși în eroare de convingeri false fac mai mult rău decât bine societății. Educația ne ajută să punem întrebări, ne oferă o minte analitică și ne ajută să respingem superstițiile. O minte educată cere logică și raționament științific în spatele tuturor acțiunilor.

De asemenea, educația este cheia pentru a face față ignoranței și a combate stereotipurile.

Educația ajută la scăderea ratei criminalității. Cei educați pot face diferența între ceea ce este corect și ceea ce este greșit. Cercetările au arătat că creșterea ratei de absolvire a liceului cu doar 1% pentru toți bărbații cu vârsta cuprinsă între 20 și 60 de ani ar economisi SUA cu până la 1,4 miliarde de dolari pe an în costuri reduse din cauza criminalității. Acest lucru este valabil și pentru alte regiuni.

Deci educația ajută la scăderea violenței în societate. Inegalitatea socială este direct asociată cu lipsa unei educații de calitate, care este direct legată de creșterea violenței. Educația poate reduce această inegalitate, poate ajuta la depășirea intoleranței și poate ajuta societatea, indivizii să devină mai puțin agresivă/agresivi.

Educația oferă acces la drepturi. Educația le permite oamenilor să știe că au drepturi garantate prin lege și să le solicite. Prin educație, învățăm despre drepturile omului și libertățile noastre esențiale.

Educația ajută la progress. O educație mai bună deschide o serie de oportunități și acest lucru este deosebit de relevant în vremurile în care trăim, în care tehnologia și educația asigură că oportunitățile nu sunt legate strict de geografia locului/

Inegalitățile sociale pot fi greu de identificat, dar educația permite lumii să descopere și să prevină inegalitățile care conduc la societăți și comunități dezavantajate. De exemplu, eforturile continue de a strânge fonduri pentru școlarizarea în Africa abordează sărăcia, oferind africanilor instrumente pentru a învăța, a dobândi abilități pentru o carieră și pentru a le îmbunătăți calitatea vieții.

Educația ne oferă un stil de viață mai sănătos. Oamenii mai bine educați tind să trăiască mai mult și să aibă un stil de viață mai bun. De exemplu, cercetările efectuate în țările OCDE din Europa Centrală au arătat că un bărbat de 30 de ani cu studii superioare se poate aștepta să trăiască

cu opt ani mai mult decât un bărbat de 30 de ani care nu a absolvit studiile secundare superioare, în timp ce o femeie cu studii superioare se poate aștepta să trăiască cu patru ani mai mult decât o femeie fără studii medii superioare.

Educația ne ajută să fim mai productivi. Este un fapt binecunoscut că cu cât ai mai multe diplome, cu atât performanța ta economică este mai bună. Există o legătură profundă între educație și productivitate și în această epocă în care există concurență la fiecare pas, educația este ceea ce va ajuta o industrie și, ulterior, o națiune, să înflorească.

Educația ajută la protejarea mediului. Atunci când indivizii devin mai conștienți de impactul activităților noastre asupra naturii, aceștia ajută la conservarea mediului. Educația îi învață pe oameni să decidă în mod durabil și să îndeplinească îndatoririle prezente fără a afecta generațiile viitoare. O lume educată corect despre natură și impactul ei este mai durabilă.

Educația mai ales cea de tip umanist ne ajută să fim mai buni cu toate creaturile Bunului Dumnezeu, să protejăm, să respectăm, să avem grijă de și dragoste pentru animale, pentru toate speciile de animale.

Educația permite nu doar o mai bună cunoaștere și înțelegere a Eu-lui interior, dar permite de asemenea înțelegerea lumii. Importanța înțelegerii lumii este esențială pentru orice ființă umană. Educația îi face pe oameni mai critici și conștienți, contribuie la creșterea economică a regiunilor, țărilor, și promovează egalitatea socială.

Educația ne ajută să ne conectăm peste granite. Educația digital, de exemplu, a ajutat la realizarea acestui lucru. Educația digital a oferit studenților de peste granițe oportunități de a se conecta și de a comunica și de a lucra pentru a construi un viitor mai bun și o lume mai bună. De exemplu, un profesor din România sau America poate inspira un student din Afganistan ssau Sudan să studieze și să călătorească prin lume și să se ajute pe el sau/și ea însăși și pe o întreagă generație după, să ducă o viață mai bună.

Deși trăim pe o planetă diversă, există mai multe elemente care ne unesc decât care ne despart. Educația poate face adevărată această afirmație, adunând comunitățile împreună pentru a învăța colectiv. Au existat exemple în acest sens de-a lungul istoriei, în special în cazul comunităților în care au existat anterior fricțiuni. Educația poate calma aceste tensiuni și poate favoriza o mai bună înțelegere.

Educația ajută la înțelegerea trecutului și prezentului și la promovarea păcii. Încurajând o mai bună înțelegere între națiuni, grupuri etnice, grupuri sociale, educația favorizează și pacea. Acolo unde au existat războaie și tensiuni, educația poate aplana sau chiar rezolva conflictul concentrându-se în schimb pe problemele comune care ne afectează pe toți. Învățând oamenii din întreaga lume despre modalități de dezvoltare, creștere și îmbunătățire, educația poate inhiba potențialul de ostilitate și luptă.

Educația ajută la transformarea slăbiciunii în putere. Educația ne oferă încrederea necesară pentru a acționa. Ne îmbunătățește capacitățile de luare a deciziilor, ne face mobili și ne oferă acces la rețelele sociale. Multe tipuri de cercetări au dovedit că, în țările în care femeile sunt supuse prejudecăților de gen, educația, accesul la educație le-a ajutat pe acestea să se opună violenței conjugale, le-a îmbunătățit capacitățile de luare a deciziilor și le-a ajutat să-și controleze propria viață.

Educația, deci, poate schimba lumea în multe feluri, și pentru a o cita pe laureata Premiului Nobel Malala Yousafzai, „cărțile și pixurile noastre, sunt cele mai puternice arme. Un copil, un profesor, o carte și un pix pot schimba lumea. Educația este singura soluție. Educația în primul rând."

EDUCAREA LIMBAJULUI PRIN POVEȘTI ȘI POVESTIRI LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Prof.înv.preșcolar Dascălu Mihaela Roxana

Școala Gimnazială „Miron Costin”-Bacău

Copilăria a fost și va rămâne cea mai frumoasă perioadă din viața omului, dar și perioada unei intense și profunde dezvoltări, ea reprezentând temelia întregii vieții de mai târziu. Este momentul propice pentru copii de a dobândi deprinderea de comunicare, de exprimare a ideilor și impresiilor, a gândurilor, devenind mai receptivi, mai independenți.

Cercetările realizate în ultimii ani au demonstrat că, în contextul social actual, integrarea copiilor într-un mediu stimulativ din punct de vedere educativ precum grădinița, influențează favorabil dezvoltarea intelectuală a acestora. În această perioadă preșcolarii, părtași la actul instructiv-educativ asimilează un bagaj important de cunoștințe, iar vorbirea lor se perfecționează devenind mai corectă, clară, determinând și dezvoltarea intensă a gândirii.

Printre finalitățile învățământului preșcolar se află capacitatea copilului de a stabili relații cu ceilalți copii și adulți, sprijinirea copilului în a dobândi capacități și aptitudini necesare activităților viitoare desfășurate în școală, precum și pregătirea sa pentru viața socială.

În grădiniță educatoarea are rolul de a pune bazele vorbirii, de a stârni în sufletul copilului dragostea pentru limba și literatura română, pentru arta vorbirii.

Stimularea educării limbajului prin povestiri a devenit o necesitate a învățământului de calitate, întrucât este un exercițiu de dezvoltare a abilităților de vorbire și comunicare, dar și modalitatea cea mai potrivită de a semăna în sufletul preșcolarului dorința de cunoaștere și înțelegere a adevărurilor fundamentale ale vieții și a valorilor spiritualității umane.

Activitatea desfășurată în preajma copiilor m-a făcut să observ că aceștia încă de mici sunt atrași de ascultarea poveștilor, povestirilor și a basmelor. Acestea îi fascinează, le captează atenția, îi fac să se viseze eroi care învinge întotdeauna, îi determină să aprecieze personajele și lucrurile bune, pozitive. Charles Perrault spunea: „Oricât de simple şi uşoare ar părea aceste poveşti, ele nasc, fără îndoială, între copii dorinţa de a fi asemănători cu cei buni,

care ajung fericiţi, în acelaşi timp se naşte în sufletul lor teama faţă de nenorocirile ce li s-ar putea întâmpla dacă i-ar urma pe cei răi."

Dintre toate mijloacele pe care le oferă limbajul, povestirea constituie modalitatea cea mai potrivită de a stârni în sufletul copilului dorința de cunoaștere și înțelegere a adevărurilor fundamentale ale vieții și a valorilor spiritualității umane. Ea este plăcută de copii, deoarece prin intermediul ei pot să trăiască momente deosebite, pot desprinde anumite învățături, imaginându-și întreaga întâmplare cu multă ușurință. Este lumea prin care gândirea magică a copilului, acumulează posibilități noi de percepere a existenței, cu varietatea modelelor cu care intră în contact, prin soluțiile pe care le oferă în rezolvarea unor situații problematice, antrenând activitatea psihică a copilului.

Activitatea de povestire are valențe atât informative cât și formative. Pe lângă asimilarea unor informații preșcolarilor li se satisface nevoia de cunoaștere, afectivitate, li se stimulează imaginația și în același timp constituie și un cadru optim de exersare a capacității de comunicare.

Prin urmare, povestirea dezvoltă procese psihice precum: memoria voluntară (prin reținerea succesiunii evenimentelor și expunerea lor pe baza unor procedee și mijloace specifice), limbajul, gândirea logică, atenția (prin memorarea numelor personajelor, a unor expresii), imaginația (prin crearea unor imagini noi pe baza prelucrării reprezentărilor și a experienței cognitive).

Cunoscând provocările lumii contemporane, educatoare are obligația de a proiecta și organiza activitatea folosind strategii și abordări noi în procesul de predare-învățare, care să stimuleze preșcolarului capacitatea de comunicare, potențialul creativ, munca în echipă. Astfel prin îmbinarea armonioasă a metodelor didactice tradiționale cu cele moderne, le oferă preșcolarilor posibilitatea de a analiza, compara, descrie, argumenta, de a pune întrebări, de a răspunde, de a aplica cunoștințele acumulate, toate sub formă de joc.

În cadrul activităților desfășurate în grădiniță, povestirea este utilizată atât ca metodă care constă în nararea unor fapte, evenimente, într-o formă expresivă, menită să declanşeze stări afective copiilor cât și ca formă de activitate pentru că prin conținutul ei contribuie semnificativ la lărgirea sferei de cunoştinţe ale copiilor.

Învățământul actual își dorește o abordare interdisciplinară sub aspectul continutului, metodologiei și al strategiei de lucru.

Prin abordarea interdisciplinară a conținuturilor pedagogice, preșcolarilor li se oferă posibilitatea de a-și aplica cunoștințele din diverse domenii, prin punerea în practică propriilor inițiative, prin asumarea de responsabilități. A preda în acest fel, interdisciplinar, înseamnă a îmbunătăți cunoștințele anterioare, pe de o parte și pe de altă parte a completa progresiv tema, astfel încât să nu devină o repetare monotonă a sarcinilor propuse în cadrul jocurilor și activităților frontale.

Eficientizarea procesului instructiv-educativ presupune nu doar perfecționarea metodelor tradiționale ci și introducerea unor metode, procedee și tehnici educative noi, care să eficientizeze modelarea unor indivizi creativi și autonomi.

În activitățile ce vizează educarea limbajului, prin folosirea metodelor active și interactive, preșcolarul învață să coopere, să țină cont de părerile celorlalți, să se sprijine reciproc în rezolvarea sarcinilor.

Îmbinarea armonioasă a metodelor tradiționale și moderne în cadrul activităților de povestire îi ajută pe copii să-și exprime ideile cu claritate, să și le comunice între ei, să-și asume responsabilitatea pentru opiniile și convingerile proprii, le dezvoltă independența în gândire și acțiune, creativitatea.

Povestirea poate fi regăsită în orice domeniu experențial, iar prin intermediul activităților integrate, povestea poate constitui întregul unei zile trecut prin mai multe etape ori activități într-un mod armonios.

Lecturarea poveștilor contribuie la îmbogățirea fondului de cuvinte permitându-le înțelegerea atât a sensurilor abstracte cât și metaforice, dezvoltând astfel experesivitatea limbajului, conducând spre o gândire analitică. Legătura dintre lumea interioară a preșcolarului, emoțională și realitatea imediată pune bazele imaginii de sine a acestora.

Atrași de lumea minunată a poveștilor, preșcolarii se lăsă purtați spre un tărâm fermecat care contribuie la îmbunătățirea coerenței prin creșterea numărului de propoziții logice, cu înțeles. De asemenea le dezvoltată gândirea critică, preșcolarii fiind capabili să își exprime un punct de vedere, să emită o judecată.

Ademeniți de sonoritatea cuvintelor și dornici să imite personajele preferate preșcolarii își însușesc replici ale poveștilor care mai târziu prin oportunitatea de a-și exersa creativitatea vor fi valorificate, lucru care va contribuit la îmbunătățirea expresivității.

Prin urmare, anii petrecuți în preajma preșcolarilor mi-au demonstrat că povestirea aduce multiple beneficii în dezvoltarea abilităților verbale, dar și a celor etice ale copiilor, contribuind la conturarea unor trăsături pozitive de voință și caracter.

Bibliografie:

- Ursula Șchiopu,, E.Verza, Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.
- M. Mătăsaru și colectivul, Secrete metodice în didactica preșcolară, vol.1, Editura Casa Corpului Didactic, Bacău, 2006
- M.Dumitra, Educarea Limbajului în învățământul preșcolar, vol.1, Comunicarea orală, Editura Compania, București, 1999

Educația, puterea de a schimba lumea

Prof. Vasile Dascălu

Liceul „Dimitrie Cantemir" Darabani

Cunoașterea este putere și educația împuternicește. Nelson Mandela a citat, **„Educația este cea mai puternica arma pe care o puteți folosi pentru a schimba lumea."** Această afirmație evidențiază importanța educației ca parte indispensabilă în dezvoltarea cetățenilor și a țării. Are o valoare intrinsecă care se extinde mult dincolo de problemele economice. Nu numai ca îi împuternicește pe oameni să-și determine soarta, ci este centrul avansării dezvoltării umane.

Având un rol esențial în atingerea dezvoltării economice a unei țări, educația este una dintre serviciile de bază oferite de guvern. Cu toate acestea, extinderea serviciilor educaționale nu îmbunătățește rezultatele anticipate decât dacă se menține o anumită normă de calitate. De aceea este esențial să urmărim îmbunătățirea calității în toate domeniile educației. Noțiunea de calitate în educație nu este noua, fiind un concept multidimensional.

Educația de calitate stă la baza dezvoltării oricărei țări. Educația este o condiție fundamentală si primordială pentru transferul de cunoștințe, abilități și capacități, dar și pentru instaurarea unei conștiințe civice care contribuie la dezvoltarea deplină a indivizilor. Calitatea educației poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate.

Nu exista o definiție clară pentru acest concept, însă, la o analiză mai profundă, am putea oferi următoarele explicații:

- Un termen ,,all-inclusive" în care elevii și mediul educațional sunt sănătoși, conținutul este relevant, predarea este centrată pe elev, iar rezultatele includ toate ceea ce este bun din experiența educativă a elevului.

- Educație care este bine concepută pentru a oferi beneficiarului o dezvoltare completă a abilităților și a potențialului de a obține succesul in eforturile lor viitoare intr-o societate.

- Un tip de educație care răspunde cerințelor clienților (cursanților, profesorilor, părinților, comunității,etc.).

- Este o educație în cadrul căreia curriculumul este de o calitate excelentă și proiectat să ofere competențe relevante, cunoștințe care sa permită elevilor sa dobândească competențe academice pentru supraviețuirea socio-economica.

Jain si Prasad (2018) arată ca există doua aspecte primordiale ale calității în educație: ,,calitatea sistemului educațional în ansamblu "(inclusiv aspecte ale educației centrale și locale, școli, medii de predare și învățare, strategii și politici educaționale etc.) și ,,calitatea serviciilor educaționale "(inclusiv calitatea procesului de predare și învățare, modernizarea și îmbunătățirea continuă a curriculumului, calitatea resurselor educaționale etc.).

Educația este un serviciu și nu un produs, așadar, calitatea acesteia nu poate fi măsurată doar prin rezultate. Calitatea acestuia trebuie reflectata si in procesul de livrare a serviciilor. Calitatea serviciilor oferite de învățământ ar trebui să țina seama de factori determinanți, cum ar fi:

- asigurarea resurselor umane (profesori talentați și bine motivați),

- furnizarea de resurse materiale (clădiri bine echipate, manuale, materiale didactice moderne, echipamente specifice, biblioteci clasice și digitale),

- furnizarea de resurse informaționale (curriculum modern și adaptat continuu la tendințele educaționale și ale pieței muncii, procese didactice moderne care iau în considerare caracteristicile indivizilor cărora li se adresează).

- furnizarea de resurse financiare (care permite funcționarea operațională a instituțiilor educaționale).

Grisay si Mahlck (1991) au demonstrat că în ceea ce privește calitatea serviciilor educaționale, aceasta are o abordare tridimensională: **intrări** (resurse financiare, umane și materiale), **procese** (resurse informaționale) și **rezultate** (rezultatele serviciilor educaționale). UNICEF definește cinci dimensiuni ale calității serviciilor educaționale: ,,**elevi, mediu,**

conținut, procese si rezultate"(UNICEF, 2000). Aceste dimensiuni ar trebui sa încurajeze inovația si diversitatea (UNESCO, 2009).

Calitatea educației depinde de calitatea personalului didactic, de guvernanța instituțiilor de învățământ, de capacitatea și disponibilitatea elevilor de a învăța și calitatea asigurării serviciilor educative.

Cadrele didactice sunt resurse esențiale pentru implementarea și livrarea eficientă a politicilor educaționale și obiectivelor clasei. Menținerea și îmbunătățirea standardelor educaționale este posibilă numai prin intermediul profesorilor. Lipsa de gestionare a resurselor umane în cadrul sistemului educațional reduce performantele sistemului, indiferent cat este investit în alte resurse.

Bibliografie

https://www.indiatoday.in/education-today/featurephilia/story/role-of-education-global-development-1366470-2018-10-11

https://www.igi-global.com/dictionary/the-role-of-technology-in-improving-quality-of-teaching-in-higher-education/46442

Jain, C and Prasad, N., 2018. Quality of Secondary Education in India Concepts, Indicators, and Measurement. Singapore: Springer.

Grisay, A. and Mahlck, L., 1991. The quality of education in developing countries. IIEP, Paris: A Preview of Some Research Studies and Policy Documents.

UNICEF, 2000. Defining quality in education. Working Paper Series, Education Section, Programme Division, United Nations Children's Fund UNICEF, USA.

UNESCO, 2009. World conference on higher education: The new dynamics of higher education and research for societal change and development. Paris, 5-8 July 2009, ED.2009/CONF.402/2.

MIJLOACELE DE ÎNVĂŢĂMÂNT: DE LA CELE CLASICE LA MULTIMEDIA

Sabina-Anda Datcu, C.S.E.I. „Sfânta Filofteia''
Violeta Păvăloiu, C.S.E.I. „Sfânta Filofteia''

Valoarea mijloacelor de învăţământ de orice tip în lecţie constă în aceea că influenţează în mod substanţial procesul de cunoaştere, fiind un suport material al procesului gândirii lărgind considerabil posibilităţile de investigaţie atunci când sunt utilizate într-o secvență didactică coerentă.

Didactica tradiţională dezvoltă suficient de detaliat categoriile şi rolul diferitelor mijloace de învăţământ, orice autor încercând să identifice progresele lor, atât ca tehnicitate, cât şi ca utilizare tehnologică concretă. Orice atitudine extremă faţă de integrarea lor concretă în activităţi poate conduce la ineficienţa formativă:

✓ fie abuzul de mijloace, chiar dacă se invocă învăţarea concretă, perceptivă, ceea ce însemnă dispersarea şi îndepărtarea sintezei, a aplicaţiilor;

✓ fie limitarea la materialul didactic simplu, care dăunează operaţiilor mentale, etapelor învăţării; chiar utilizarea unui singur exemplu, fie pentru o clasă de obiecte, fie pentru o serie de însuşiri, duce la trecerea rapidă de la o analiză, o exemplificare la generalizare, ceea ce nu susţine o prelucrare mai amplă a informaţiilor;

✓ fie introducerea mijloacelor, dar cu menţinerea concepţiei clasice asupra activităţii, învăţarea prin condiţionare, iar mai puţin prin rezolvarea de probleme, operaţii de prelucrare;

✓ fie în determinarea lor, profesorul ţine cont de obiective, dar nu le alege corespunzător, ca în cazul strategiilor;

✓ fie folosirea abuzivă a unui mijloc care nu conduce la realizarea obiectivelor, dacă nu solicită procese variate;

✓ profesorul poate realiza o alegere mai bună dacă, atunci când operaţionalizează obiectivele, se gândeşte, după resursele existente, la variante de combinare a mijloacelor, urmând apoi selectarea şi integrarea lor;

✓ fie nu se dozează corect timpul de utilizare, nu se echilibrează folosirea în diferitele faze ale învăţării, cunoaşterii, fie se limitează numai la antrenarea proceselor cognitive concrete.

Atunci putem contura următoarele criterii de apreciere a utilizării eficiente:

✓ gradul de participare a elevilor: interesul pentru cunoaşterea desfăşurării unor procese, evenimente, formularea de întrebări, căutarea de răspunsuri cu sprijinul lor, participarea la rezolvarea de sarcini/ probleme, în căutarea soluţiilor;

✓ măsura în care au sprijinit operaţiile de cunoaştere prin cercetare independentă sau în grup, prin analogii, au fost suport pentru analize şi confruntări în interpretare, pentru rezolvarea de situaţii problematice, singuri sau cu sprijin;

✓ măsura în care au stimulat interesul pentru învăţare, au contribuit la facilitarea înţelegerii, construirea cunoştinţelor;

✓ măsura în care au sprijinit priceperile, abilităţile cognitive, au creat motivaţii pentru cunoaştere, au facilitat relaţiile de comunicare, diversitatea procedeelor de prelucrare a informaţiilor.

Manualul şcolar, fişele de lucru independent au rol în informarea de bază, prin expunere, conversaţie; în demonstrarea pe scheme, ilustraţii, tabele; în efectuarea de exerciţii variate, noi aplicaţii; în rezolvarea de probleme, pe enunţuri date; în oferirea unor elemente de sprijin în învăţare; în efectuarea de lucrări practice, proiecte, studiul documentar independent; în sugerarea unor tehnici de creativitate; în tratarea diferenţiată, personalizată; în probe de verificare.

Planşe, ilustraţii, scheme, schiţe, tablouri se pot afirma ca auxiliare în conversaţia de înţelegere, creaţie, explicaţie; în exerciţii de observare, descriere, comparare, recunoaştere, analiză a elementelor, însuşirilor; în rezolvarea problemelor de analiză, sinteză, aplicare, explicare în expunere, descriere, modelare; în rezolvarea unor tehnici de creativitate; în expunerea, observarea unor informaţii selectate; în demonstrarea unor fenomene, situaţii, sisteme; în exerciţii de grupare, selecţionare, completare; în descoperirea independentă de relaţii, soluţii; în prezentarea de cazuri, modele, proiecte; în probe de verificare.

Harta şcolară, planuri, diagrame devin anexe ale metodelor în demonstrarea unor afirmaţii din expunere, explicare; în exerciţii de dobândire, de fixare, de aplicare; în formularea de probleme, în explicaţii; în susţinerea formelor de conversaţie tematică; în verificarea cunoştinţelor, priceperilor de orientare în spaţiu.

Portrete, tablouri pot fi folosite în observarea, descrierea, explicarea unor detalii; în exerciţii de recunoaştere, corelarea cu aspecte biografice; în studiul documentar independent, în studii de caz; în efectuarea de demonstraţii simple, combinate; în susţinerea de expuneri, conversaţii tematice;
în exerciţii de corelare, de creativitate.

Albume didactice, colecţii tematice pot influenţa exerciţiile de observare, analiză, recunoaştere, rezolvare, completare, grupare, soluţionare, denumire, sistematizare, de creativitate; demonstrarea unor soluţii verificate, în susţinerea modelării, a unor lucrări aplicative, proiecte; descoperirea independentă a relaţiilor, în formularea de întrebări-problemă; probele de verificare.

Diapozitive, filme, montaje audio-video pot fi adjuvante în demonstraţii prin imagini, în expunere, descriere, explicaţie, conversaţie, povestire; în observarea independentă, descoperirea unor operaţii, elemente, structuri, aplicaţii; în exerciţii de recunoaştere, de analiză, de comparare, de creaţie; în rezolvări de probleme, formulări de soluţii; în susţinerea conversaţiei, dezbaterii, instructajului; în prezentarea, analiza de cazuri, modele, demonstraţii; în probe de verificare.

Valoarea formativă a mijloacelor de învăţământ şi mai ales a noilor utilităţi tehnice nu au relevanţă pedagogică, cognitivă, decât dacă sunt utilizate pe lângă metode real-active. Aceasta pentru că ele sunt relativ valabile, în măsura în care şi elevul este motivat să participe la cunoaştere, să înveţe activ. Atunci profesorul poate să ofere un larg evantai de resurse, să le antreneze într-un context actual, să mobilizeze abilităţi şi competenţe înalt cognitive, să permită interacţiuni între elevi, să sprijine acumulări de cunoştinţe noi, să depăşească simpla achiziţie, să stimuleze curiozitatea epistemică. Unităţile tehnologice nou introduse sunt benefice numai când vizează activitatea mentală, ating nivelul calităţii şi profunzimii prelucrării cu informaţiile vehiculate. Chiar dacă elevii manevrează calculatorul, eficienţa lui nu depinde de faptul că ei ştiu să-l utilizeze, ci de aspectele pedagogice (obiective urmărite, metode active, situaţii de integrare). De aceea, utilitatea lor trebuie să se raporteze la interactivitatea funcţională şi interactivitatea relaţională în situaţiile de cunoaştere, învăţare. Metodele active sunt de bază, iar nu simpla cunoaştere şi manevrare a tehnologiei. Atunci şi utilităţile tehnologice au aceleaşi roluri ca şi metodele active (ca auxiliare): de informare, de facilitare a interacţiunilor şi de producere de cunoştinţe noi, modele, concepte, rezolvări de probleme.

În ceea ce privește procesul de învăţământ, calculatorul și tabla interactivă constituie mijloacele de învăţământ utile şi complexe. Ele sunt utilizate în predarea disciplinelor

şcolare, determinând o nouă formă de concepere şi realizare a învăţării oferind avantaje, precum:

- posibilitatea furnizării unor informaţii de calitate, pe baza unor programe elaborate de echipe multidisciplinare,
- posibilitatea de a dirija învăţarea unui număr mare de elevi acordându-le asistenţă pedagogică de calitate,
- interactivitatea produselor software educaţionale conduce la o buna înţelegere a fenomenelor, proceselor, experimentelor simulate cu ajutorul computerului,
- posibilitatea individualizării învăţării prin respectarea ritmului de lucru și a nivelului de pregătire al fiecărui elev,
- dezvoltarea de abilități în utilizarea echipamentelor bazate pe tehnologii moderne, prezente în viaţa cotidiană .

Eficiența instruirii asistată de calculator depinde de: calitatea programelor, competenţele didactico-metodologice ale cadrului didactic care proiectează activitățile de predare-învățare-evaluare.

Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate corect în contextul lecţiilor şi li se imprimă o finalitate pedagogică clară.

Bibliografie:

Joiţa, Elena, *Educaţia cognitivă. Fundamente. Metodologie*, Iaşi, Polirom, 2002.

Parfene, Constanton, *Metodica studierii limbii şi literaturii române*, Iaşi, Polirom, 1999.

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Anamaria Corina David-Centrul Şcolar
de Educaţie incluzivă Nr.1-CPCTS ,,CORABIA”

Noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul educațional, nu doar familia, îi pregătește pentru ziua de mâine arată și calea spre care o să evoluăm ca societate. Tocmai din acest motiv, copii trebuie să învețe la școală lucruri cât mai noi, care să-i ajute să-și croiască singuri un drum în viață. Pe lângă rolul profesorilor și a companiilor în educație, mentoratul reprezintă o altă soluție pentru educație. Găsirea unui mentor în viață nu este un proces tocmai ușor. În momentul în care totuși el își face apariția pe parcursul vieții poate fi un catalizator puternic pentru progresul oricărei persoane.

Educația însumează acțiunile - deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, sistematice sau nesistematice - de modelare și formare a omului din perspectiva unor scopuri racordate la reperele socio-economico-istorico-culturale ale arealului în care se desfasoară. Educaţia are un rol esenţial în dezvoltarea economico-socială sustenabilă pe termen lung. Importanţa educaţiei este demonstrată în orice moment şi în orice domeniu al vieţii sociale şi personale. Astfel, destinul fiecărui individ, grup și fiecărei societăți în ansamblul său depinde de calitatea educației. Din perspectiva sociologică definim educația, ca „ansamblu de acțiuni sociale de transmitere a culturii, de generare, organizare și conducere a învățării individuale și colective”, care include în sfera sa atât instruirea tinerei generații în instituții cu scop educativ, cât și influențe educaționale ale diferitelor contexte sociale. Educația constituie un aspect al procesului de socializare prin care oamenii pot dobândi comportamente specifice, necesare pentru participarea activă a vieții sociale. Astfel, chiar dacă nu conștientizăm, educația are o influență asupra noastră. Socializarea prin educație presupune transmiterea, însușirea și aplicarea unor valori (ştiinţifice, tehnologice, culturale, artistice, filozofice, etice, religioase). Se poate afirma că educația, această activitate complexă realizată în cooperare de educator și educabil în vederea formării și autoformării asistate, cu scopul dezvoltării personalității și sădirii unei mentalități pozitive-constructiviste. Pe de altă parte educația, în esență, are drept scop esențial scoaterea ființei umane din starea primară, biologică și ridicarea ei spre starea spirituală, culturalizată.

Cand vorbim de educația ca proces avem în vedere ansamblul de acțiuni prin care se realizează transmiterea cunoașterii și influențele sistematice și organizate prin care se realizează formarea personalității umane. Ca rezultat, educația indică nivelul de instrucție, de cultură, de conturare a diferitelor componente ale personalității în urma influențelor educaționale. În limbajul cotidian

vorbim despre cineva ca fiind bine educat (sau bine crescut) sau prost educat (prost crescut, lipsit de educație). Din punct de vedere pedagogic, educația privită ca rezultat implică o judecată de valoare atât la calitatea educației, cât și a individului. Câmpul educațional este unul special cu reguli proprii de funcționare care segmentează spațiul social. Fiecare dintre ele a suferit de-a lungul timpului schimbări importante în planul finalităților, conținuturilor și modalităților de realizare. Vorbind despre funcțiile educației, precizăm că una dintre ele se referă la selecția și transmiterea valorilor societății la individ. Se realizează, în acest fel, un proces de adaptare a acestuia la mediu, constituit din totalitatea valorilor sociale elaborate și încorporate în cultura și civilizație. Este acea componentă a educației prin care se urmarește transmiterea și asimilarea unui volum de valori științifice și umaniste, selectat din patrimoniul cultural al omenirii, prelucrat și sintetizat în concordanță cu stadiul dezvoltării psihice a copilului, concomitent cu formarea calităților și capacităților intelectuale. Acestea din urmă se referă la calitatile proceselor cognitive, la funcțiile instrumentale, la structurale operatorii și la mobilurile care intrețin activitatea de cunoaștere. Educația intelectuală: contribuie la pregatirea generală și fundamentală a individului, asigurandu-i pe langă orizontul general de cultură și capacitate intelectuală necesare oricărei dezvoltări și activități. Prin conținutul și obiectivele urmărite, educația intelectuală asigură nucleul valoric al personalității și un nivel al dezvoltării intelectuale, indispensabile realizării celorlalte laturi ale educației.

Educația morală este o latură a educației care ca scop formarea profilului moral al personalității și al comportamentului socio-moral al individului. Specificul său este determinat, pe de o parte de particularitățile morale, ca fenomen social, care-l confera conținutul, iar pe de altă parte, de condițiile socio-psihologice ce sunt implicate în realizarea ei. Raportarea la societate și raportarea la subiect sunt cele două cadre de referință indispensabile unei fundamentale pedagogie a educației morale. Este o latură a educației care ca scop formarea profilului moral al personalității și al comportamentului socio-moral al individului. Specificul său este determinat, pe de o parte de particularitățile morale, ca fenomen social, care-l conferă conținutul, iar pe de altă parte, de condițiile socio-psihologice ce sunt implicate în realizarea ei.

Raportarea la societate și raportarea la subiect sunt cele două cadre de referință indispensabile unei fundamentale pedagogie a educației morale. Este o latura a educației care ca scop formarea profilului moral al personalității și al comportamentului socio-moral al individului. Specificul său este determinat, pe de o parte de particularitățile morale, ca fenomen social, care-l confera conținutul, iar pe de altă parte, de conditiile socio-psihologice ce sunt implicate în realizarea ei. Raportarea la societate și raportarea la subiect sunt cele două cadre de referință indispensabile unei fundamentale pedagogie a educației morale.

Pe măsură ce societatea evoluează, ritmul de acumulare a valorilor este tot mai intens, cauza pentru care se face alegerea și transmiterea se restructurează continuu. Cele doua operații se află într-

o dependență reciprocă, deoarece o selectare adecvată se va răsfrange pozitiv asupra transmiterii, cum o raționalizare va avea repercusiuni pozitive asupra selecției. Dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului. Ca acțiune socială, educația vizează omul conceput ca un tot unitar, ca ființă biopsihosocială.

În consecință, ea este întotdeauna dependentă de anumite particularități biopsihice, urmărind în acelasi timp dezvoltarea lor. Aceasta funcție este realizabilă pe baza fundamentală acțiunii educaționale și valorificării descoperirilor psihologice. Prin aceasta funcție, educația răspunde unor nevoi individuale și prin interesul acestora, unor nevoi sociale. Pregatirea omului pentru integrarea activă în viața socială. Întrucât educația are sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale, ca forță de muncă, ca subiect al vieăii sociale, putem afirma că prin această funcție, educația răspunde unor necesități pe care societatea le ridică în fața oamenilor ca elemente ale vietii sociale și prin intermediul unor nevoi individuale educația vizează omul conceput ca un tot unitar, ca ființă biopshihosocială.

În consecință, ea este întotdeauna dependentă de anumite particularități biopsihice, urmărind în același timp dezvoltarea lor.

Bibliografie:

1. Clasicii pedagogiei universale și gândirea pedagogică românească, București, 1996;
2. E. Planchard, Pedagogia școlară contemporană, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992;
3. Sorin Cristea, Dicționar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
4. St. Bârsănescu, Dicționar de pedagogie contemporană, Editura Enciclopedica Română, București, 1962.
5. C. Cucoș, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;

O EDUCAȚIE DE SUCCES PRIN IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE ALE ELEVILOR

Anamaria Corina David-Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Nr.1 -CPCTS ,,CORABIA"

Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea acestuia în mediul familial. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le nu numai existența materială, cât și un climat familial afectiv și moral. Împreună cu părinții, școala își are rolul ei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice, etc), ignorând importanța unei comunicări afective. Evoluția relației familie-școală Etapa școlii autosuficiente: școala este considerată o instituție închisă, care nu influențeaza mediul familial și nu se lasă influențată de el; Etapa de incertitudine profesională: profesorii încep să recunoască influența factorilor familiali asupra rezultatelor școlare, dar părinții continuă să creadă că școala este autosuficientă; acuzarea familiei pentru proastele rezultate școlare; Etapa de dezvoltare a încrederii mutuale: părinții și profesorii descoperă împreună încrederea unora față de alții; relația cu familiile este din ce în ce mai încurajată de școală; consiliul școlar include reprezentanți ai (asociațiilor) părinților, cu rol decizional în toate problemele educaționale; organizațiile de părinți sunt acceptate și încurajate în activitatea școlară.

Implicarea familiei este o parte importantă pentru calitatea educaţiei, pentru un mediu sigur de învăţare şi de achiziţii ale elevilor.

- Toţi părinţii doresc cea mai bună educaţie pentru copiii lor.
- Majoritatea părinţilor vor să se implice mai mult în educaţia copiilor lor , dar mulţi nu ştiu cum să procedeze.
- Majoritatea cadrelor didactice simt că implicarea părinţilor este o parte vitală a succeselor, dar mulţi nu ştiu cum să-i implice pe aceştia.

Implicarea părinţilor în viaţa şcolii este un drept şi o responsabilitate fundamentală. Implicarea părinţilor în educaţia copiilor lor reprezintă un drept recunoscut, atât la nivel naţional cât şi internaţional. Părinţii nu au doar dreptul de a participa în mod autonom şi responsabil la viaţa şcolii în care învaţă copiii lor, ci au chiar datoria de a o face, după propriile posibilităţi şi competenţe.

Dreptul de participare implică obligaţii juridice din partea instituţiilor şcolare, astfel încât dacă nu le permit părinţilor să şi-l exercite, acestea încalcă un drept fundamental, recunoscut de către majoritatea constituţiilor naţionale. Legătura permanentă şi organizată care ar trebui să existe între familie şi şcoală rămâne nesatisfăcătoare şi se rezumă în general la contacte sporadice între părinţi şi diriginţi. De multe ori, părinţii nu cunosc cu exactitate situaţia şcolară a copiilor lor, îndeplinind rolul de „spectatori indiferenţi" la evoluţia nesatisfăcătoare a propriilor lor copii.

Orice sistem de educaţie, oricât ar fi el de bine întocmit, rămâne neputincios dacă se izbeşte de indiferenţa sau opoziţia părinţilor. Autoritatea părinţilor şi a şcolii reprezintă o garanţie împotriva a numeroase plăgi sociale care ar putea afecta educaţia şi sănătatea copiilor: stresul, delicvenţa juvenilă, insuccesele şcolare. Sociologii au dezbătut îndelung tiparul comportamental al părinţilor. Au observat diferenţele 5 existente. Fiecare are o particularitate specifică care îşi pune amprenta în mod unic asupra copilului său . Calitatea învăţării decurge din activitatea în comun, în mod real şi coordonat, a tuturor agenţilor care formează comunitatea educativă. Anumite probleme apar în momentul în care unii dintre aceşti actori nu se implică suficient. De aceea, este important ca părinţii să cunoască toate mecanismele şi măsurile adoptate la nivelul procesului instructiv-educativ, pentru a face efectivă participarea familiilor la educaţia copiilor lor. Implicarea părinților în calitate de parteneri în educarea copiilor, alături de școală. Comunicarea constantă, continuă cu părinţii, pe parcursul anului şcolar, pe teme ca: regulile clasei, aşteptările, scopurile îi implică pe aceştia în procesul educaţional. Părinţii sunt informaţi la şedinţele lunare sau în scris în legătură cu acele concepte care sunt de predat, ce trebuie aprofundat, consolidat acasă, tipurile de acţiuni la care pot colabora părinţii în perioada următoare. Comunicarea dintre părinţi şi cadre didactice vizează, dar nu se limitează la situaţia şcolară, politica şcolii în ceea ce priveşte elevii, proceduri, activităţi comunitare, opţiuni educaţionale, modalităţi în care familia poate ajuta şcoala… O modalitate modernă de comunicare, ce poate veni în ajutorul părinţilor foarte ocupaţi, poate fi comunicarea prin intermediul e-mail-ului.

Conform unui studiu pe tema comunicării dintre familie şi şcoală, s-a constatat că este bine ca părinţii să fie înştiinţaţi şi când copilul are o performanţă notabilă. Astfel, familia are oportunitatea de a privi mai încrezătoare informaţiile despre şcolar şi, în urma unei astfel de abordări, este mai receptivă la sugestiile cadrelor didactice. „Părinţii trebuie să se implice ca profesori, elevi, susţinători şi avocaţi ai copiilor lor." (Bonnie McReynolds)

Obstacole în calea relaţiei scoală- familie:

- Reproșurile aduse părinților:
- apatia (nu vin la reuniuni anunțate);
- lipsa de responsabilitate (așteaptă inițiativa profesorilor);
- timiditate (lipsa de încredere în sine);

- participare cu ingerințe (critică cu impertinență școala);
- preocupări excesive (exclusive) pentru randamentul școlar (notele copilului);
- rolul parental rău definit (nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului);
- contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale, de criză în comportarea copilului);
- conservatorism (reacții negative la idei noi)
- reproșurile aduse profesorilor
- dificultăți în a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca parteneri în educația copilului, decizând autoritar la reuniunile cu părinții);
- definirea imprecisă a rolului de profesor (oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului);
- lipsa pregătirii acestora privind relația școală-familie.

BIBLIOGRAFIE:

-Cerghit, I; Vlăsceanu, L.

– Curs de pedagogie; Tipografia Univ. Bucureşti, 1988; -Iucu, R.

– Instruirea şcolară; Ed. Polirom, Iaşi, 2002; -Manolescu, M.

– Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică. Ed. Credis a Univ. Bucureşti, 2004; -Păun, E; Potolea, D.

– Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative. Ed. Polirom, Iaşi, 2002; -www.didactic.ro

ROLUL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAŢIA ELEVILOR

PROF. ÎNV. PRIMAR DEAC IOANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ BOGDAN VODĂ, MARAMUREŞ

Educaţia extracurrriculară (realizată dincolo de procesul de învăţământ) îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor noştri. Educaţia prin activităţile extracurriculare urmăreşte identificarea şi cultivarea corespondenţei optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viaţă civilizat, precum şi stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinţe punându-i in contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm şcoala cu viaţa. Problematica educaţiei dobândeşte în societatea contemporană noi conotaţii, date mai ales de schimbările fără precedent din toate domeniile vieţii sociale. Accentul trece de pe informativ pe formativ.

Educaţia depăşeşte limitele exigenţelor şi valorilor naţionale şi tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanităţii. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversităţii umane, iar dezideratul educaţiei permanente tinde să devină o realitate de necontestat. Astfel, fără a nega importanţa educaţiei de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educaţia extracurrriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii tinerilor.

Modelarea, formarea şi educaţia omului cere timp şi dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formaţie caracterul şi inteligenţa se completează pentru propria evoluţie a individului.

În şcoala contemporană eficienţa educaţiei depinde de gradul în care se pregăteşte copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine şi de măsura în care reuşeşte să pună bazele formării personalităţii copiilor. Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educaţional, ca set de intervenţie complementară, apare ca o necesitate. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

Activităţile extracurriculare au conţinut cultural, artistic, spiritual, ştiinţific, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activităţi de joc sau de participare la viaţa şi activitatea comunităţii locale. Ele reprezintă activităţi care cuprind aproape întreaga masă a copiilor dintr-o grupă, mai multe grupe, sau

chiar clase de copii din mai multe şcoli. Aceste activităţi le oferă destindere, recreere, voie bună, satisfacţiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări şi recunoaştere a aptitudinilor. Aceste activităţi au caracter ocazional şi iau forme foarte variate, ca de exemplu : activităţi artistice, ştiinţifice, sportive, obşteşti, turistice,etc.Astfel de activităţi oferă numeroase prilejuri de afirmare a elevilor, de dezvoltare a personalităţii acestora, întrucât lumea actuală este stăpânită de calculator sau televizor.

Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructiv-educativ impun imbinarea activităţii şcolare cu activităţi extracurriculare ce au numeroase valenţe formative .Desfăşurarea activităţilor şcolare şi extraşcolare permite şi manifestarea creativităţii de grup, a relaţiilor creative.În acest cadru, şi educatorul îşi poate afirma spiritul novator, creativitatea didactică.

Activităţile extracurriculare sunt activităţi complementare activităţii de învăţare realizată la clasă, urmăresc lărgirea şi adâncirea informaţiei, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale ştiinţei, atrag individul la viaţa socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut şi util, orientează elevii către activităţi utile care să întregească educaţia şcolară, contribuind la formarea personalităţii.De aceea şcoala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme.

Activităţile turistice sunt activităţi extracurriculare cu o deosebită valoare formativă. Ele se pot realiza sub forma plimbărilor, excursiilor sau taberelor.

Excursiile şi taberele şcolare contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre frumuseţile ţării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit şi luptat înaintaşii lor învăţând astfel să-şi iubească ţara, cu trecutul şi prezentul ei. Prin excursii copiii pot cunoaşte realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit şi au creat opere de artă scriitori şi artişti.

Serbarea este o manifestare festivă, cu program complex, prilejuită de sărbătorirea diferitelor evenimente de însemnătate naţională sau internaţională, de tradiţiile şi obiceiurile statornicite în şcoală.

Este o activitate extracurriculară tradiţională care are mari valenţe educative. Această activitate permita exprimarea activă nu numai a câtorva elevi mai talentaţi într-un domeniu sau altul, ci a unui număr cât mai mare de elevi, fiecare contribuind, în felul lui, la reuşita comună.

Am realizat astfel de acţiuni cu ocazia zilei de 1 Decembrie, a Crăciunului, a zilei de 8 Martie, de 1 Iunie- ziua copilului sau la sfârşit de an şcolar, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se exprima liber oral, în scris sau prin muzică.

Carnavalul este o manifestare veselă , antenantă, plină de mişcare şi surprize. Am organizat carnavale cu ocazia sărbătorilor de iarnă, cu ocazia Zilei Pământului sau cu ocazia zilei de 1 Iunie. Participanţii au purtat costume întruchipând diverse personaje, iar jocul de rol a stimulat imaginaţia

elevilor. Element dominant al carnavalului a fost dansul, intercalat cu diverse forme de manifestări artistice.

Concursurile sunt forme competiţionale de activitate extraşcolară, organizate pe diferite teme. Am organixat la nivel de şcoală concursuri de dans, de creaţii artistice, de desen între clase paralele sau între clase de nivel primar.

Activităţile extraşcolare au o mare valoare educativă întrucât realizarea lor se face şi din punct de vedere interdisciplinar. Astfel de activităţi i-au implicat pe elevi în promovarea tradiţiilor şi obiceiurilor specifice Maramuresului, dar şi în stimularea potenţialului creativ al copiilor prin organizarea şi derularea unor programe artistice sau a unor expoziţii cu lucrarile elevilor.

Activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie sa-i acorde atenţie, adoptând el în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu elevii, asigurând astfel o atmosfera relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Activităţile extraşcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viaţă. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de educator, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi .

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităţilor extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica, în astfel de activităţi, să încurajeze elevii şi să realizeze un feed-back pozitiv. Şcoala trebuie să stimuleze exprimarea potenţialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze iniţiativele lui, ingeniozitatea şi curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relaţii care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii şi să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

BIBLIOGRAFIE

1. Stefan, Mircea (2006), Lexicon pedagogic, Ed. Aramis, Bucureşti

2. Revista învăţământ primar nr. 4 din 1998, Contribuţia activităţilor extraşcolare în optimizarea procesului de învăţământ

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE ÎN ACTIVITĂȚILE MATEMATICE DIN GRĂDINIȚĂ

PROF.ÎNV. PREȘCOLAR: DEACĂN IULIANA-VALENTINA
GRĂDINIȚA P.P ”LICURICI” OVIDIU, JUD. CONSTANȚA

”Adevărata siguranţă se găseşte mai degrabă în solidaritatea socială decât în efortul individual izolat.” (Dostoievski)

Învățarea activă a devenit un obiectiv al procesului instructiv- educativ datorită dinamismului fără precedent al timpului istoric actual care impune învățarea de tip inovator, caracterizată prin anticipare și participare. Cei patru piloni ai educației secolului XXI sunt: a învăța SĂ CUNOȘTI, a învăța SĂ FACI, a învăța SĂ FII, a învăța SĂ CONVIEȚUIEȘTI (coord. Delors, 2000).

Din punct de vedere educațional, termenii sunt definiți astfel (Cristea, 1998):

- *colaborare*= metodă de predare și învățare prin care elevii lucrează împreună, uneori în pereche, alteori în grupuri mici, pentru a rezolva una și aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă ori a lansa idei, combinații noi sau chiar inovații autentice;
- *cooperare*= colaborare specifică în care se lucrează în grupuri mici; participanții sunt evaluați atât pentru munca individuală, cât și pentru rezultatele grupului, comunică între ei, activitatea fiind structurată.

Învățarea prin cooperare este o strategie de instuire sistematizată și structurată care presupune ca elevii să lucreze împreună, în grupuri mici, pentru a rezolva aceeași cerință, urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbunătățească performanțele proprii, contribuind astfel la performanța grupului (Johnson, Johnson, Holubec, *apud* Fluieraș, 2007).

Învăţarea prin cooperare- considerente teoretice

Un prim scop al învaţământului este maximizarea capacităţilor intelectuale ale elevilor, adică a capacităţii de a gândi pentru a rezolva probleme, a înţelege, a fi inovatori, a lua decizii și a comunica eficient. Pentru a atinge acest scop, instituțiile, clasele trebuie să ofere un spațiu și o ambianță care să promoveze gândirea, să încurajeze discutarea și exprimarea ideilor, a convingerilor. Cu alte cuvinte, școlile trebuie să devină centre de stimulare intelectuală a gândirii și învăţării, unde informaţia (conţinutul) să devină catalizatorul gândirii, mai degrabă decît punctul terminus al acesteia.

Un mijloc de creare a unui mediu propice gândirii este introducerea metodelor de învăţare prin colaborare între metodele de predare. Vîgotski, așa cum scrie Costa în 1992, (*apud* Temple, Steele, Meredith, adaptare coord. Crețu, 2002), a arătat că dezvoltarea intelectuală este atât produsul proceselor interne, cît și al celor externe, sociale. El sublinia că gândirea de nivel superior apare din relaţii, adică din dialogul dintre oameni.

Adevărul este că în școlile noastre se pune un accent major pe conţinut. Elevii au înţeles acest lucru și însușesc cantităţi enorme de informaţie. Însă, cu cât este mai mare baza teoretică, cu atât sunt mai sofisticate conceptualizările și cu atât mai bine putem integra cunoștinţele din diverse domenii. De asemenea, cu cât este mai larg contextul informaţional la care putem face referinţe, cu atât putem reţine mai multe informaţii cu care să operăm

în mod eficient. S-ar părea că relaţia dintre cunoştinţe şi procese este direct proporţională. Una o potenţează pe cealaltă.

Învățarea prin cooperare presupune ca modul în care sunt organizate activitățile determină calitatea interacțiunii dintre copii, rezultatele obținute fiind consecințe ale accesteia.

În ultimele două decenii, Abrams şi colab. (1995), J. Putnam (1997), Johnson, Johnson şi Holubec (1993) insistă asupra faptului că abilităţile sociale nu sunt înnăscute, ci se învaţă, fiind la fel de importante ca şi abilităţile cognitive. Cooperarea eficientă dintre membrii grupului depinde nu doar de abilităţile cognitive, ci şi de o serie de abilităţi de comunicare, de luare a deciziilor, de conducere, de influenţă, de gestionare a conflictelor, de negociere, de consolidare a încrederii şi de exprimare emoţională, abilităţi care, la rândul lor, se formează.

Modele ale învățării prin cooperare

Există cel puțin trei perspective teoretice generale care au ghidat cercetarea asupra învățării prin cooperare:

- teoria interdependentei sociale;
- teoriile dezvoltarii cognitive;
- teoriile behavioriste.

Fiecare dintre cele trei perspective a generat câte un model al învățării prin cooperare:

1. **Modelul Johnson şi Johnson (Johnson, Johnson, Smith, 2016)**

La sfârșitul anilor 1940, Morton Deutsch, a extins raționamentul lui Lewin despre *interdependența socială* și a formulat o teorie a cooperării și a concurenței (Deutsch, 1949, 1962, *apud,* Johnson, Johnson, Smith, 2016). Deutsch a conceptualizat trei tipuri de interdependență socială:

- *interdependența pozitivă*- indivizii promovează succesul celuilalt;
- *interdependența negativă*- indivizii blochează sau obstrucționează eforturile reciproce pentru a avea succes individual;
- *absența interdependenței*- absența interacțiunii.

Johnson şi Johnson (2016) caracterizează grupul în cazul învățării prin cooperare, având la bază cinci elemente:

- *interdependenţa pozitivă* - elevii trebuie să lucreze împreună pentru a atinge scopul propus, au nevoie unul de celălalt pentru sprijin, coordonare;
- *responsabilitatea individuală* - fiecare membru este răspunzător de propria contribuţie la îndeplinirea scopului propus;
- *interacţiunea promotorie*- interacţiune directă, faţă în faţă la nivelul grupului;
- *analiza activităţii de grup* - elevii reflectează asupra colaborării lor şi decid asupra modului de îmbunătăţire a eficienţei acestui tip de activitate;
- *dezvoltarea deprinderilor interpersonale în cadrul grupurilor mici*- practicate înainte ca grupul să abordeze o sarcină de lucru din cadrul procesului didactic propriu-zis.

2. Modelul lui Slavin (Slavin, 2011)

Metodele de învăţare prin cooperare se împart în două categorii largi:

- *Metode de studiu în grup* (”group study methods”)- elevii lucrează împreună pentru a se ajuta reciproc să

stăpânească un sumar de informaţii sau deprinderi relativ bine definite – ceea ce Cohen numeşte „probleme bine structurate" (well structured problems);

- *Învăţarea prin proiecte instrucţionale de grup sau învăţarea activă*.

Aceasta expune un ansamblu de metode care se referă la implicarea elevilor, în timpul orelor, la realizarea unor proiecte comune: un experiment, o planşă, etc. (Slavin, 2000).

3. Modelul lui Cohen (Cohen, 1994):

Cohen propune un model diferit de învăţare prin cooperare bazat mai mult aspectele de natură sociologică ale procesului educaşional. Standardul lui propune patru caracteristici:

1. *Stabilirea unor sarcini de lucru cu final deschis*, care implică învăţarea prin descoperire;
2. *Stabilirea unor sarcini de grup care necesită reacţia celorlalţi membri ai grupului*;
3. *Stabilirea de sarcini multiple care se raportează la o temă unică de natură intelectuală*;
4. *Atribuirea de roluri* membrilor grupului.

Când foloseşte acest model, profesorul crează o sarcină de lucru care:

- implică deprinderi multiple;
- are mai multe rezolvări;
- poate conduce la mai multe răspunsuri;
- permite elevilor să-şi aducă contribuţia conform deprinderilor şi cunoştinţelor;
- să apeleze la percepţia vizuală, auditivă, tactilă;
- să solicite o gamă largă de deprinderi şi comportamente;
- să fie incitantă.

DE CE ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE?

Strategiile de învățare prin cooperare favorizează învățarea la toți preșcolarii participanți, contribuie la acceptarea cu ușurință a diferențelor dintre aceștia, modifică eficient relațiille interpersonale atât cantitativ, cât și calitativ. Influența învățării prin cooperare asupra stimei de sine a preșcolarilor, deși este oscilantă în timp, sfârșește prin a fi pozitivă.

Psihologia comportamentală, psihologia cognitivă și psihologia socială au demonstrat cu certitudine că o învățare în grupuri mici, activă și colaborativă este singura masură să asigure:

- interacțiune și intercomunicare/ interrelaționare;
- redistribuire corectă de recompense sociale tip apreciere/ considerație/ respect;
- restructurare firească a distribuirii autorității în grup;
- distribuție eficientă a sarcinilor de lucru;
- recorectare a obiectivelor educaționale, din mers;
- valorificare a învățării ce depașește ceea ce s-ar fi interiorizat prin învățare individuală;
- un simț al disponibilității și artei solicitării sau acordării ajutorului mult sporite (Parrilla, apud Ungureanu, 2000);

Se recomanda atentie sporită pentru:

- a se evita ca unul sau doi elevi mai buni (dintre cei normali), din grupul de lucru, să domine activitatea grupului;
- a se evita ca elevii normali să acorde ajutor în exces colegilor cu CES;
- impiedicarea solicitării în exces de către colegii cu CES a ajutorului celorlalți;
- destructurarea ierarhiei de autoritate, care tinde să se fixeze în grup;
- a se evita o intradistribuire a sarcinilor, în grup;
- impiedicarea subevaluării unor rezultate modeste, parțiale ale colegilor cu CES;
- evitarea oricărei concurențe, competiții intragrupale.

STRATEGII BAZATE PE ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE:

Formarea comportamentului de lucru în grup se poate iniția de la grupa mică prin implementarea Planului Dalton. Astfel, se pornește de la lucrul în perechi, perechea preșcolarului cu C.E.S. fiind aleasă după disponibilitatea și deschiderea partenerului. O astfel de organizare permite supravegherea mai atentă a cadrului didactic, sarcinile fiind rezolvate în diverse momente ale zilei, cu termen o săptămână. Nu există presiunea supravegherii prea multor grupuri în același timp.

Metode activ- participative care promovează învățarea prin cooperare:

- Turul galeriei (Breben, Gongea, Ruiu, Fulga, 2002);
- „Mozaicul" (Breben, Gongea, Ruiu, Fulga, 2002);
- Gândiţi – Lucraţi în perechi – Comunicaţi (Breben, Gongea, Ruiu, Fulga, 2002);
- Masa rotundă/ „Cercul" (Kagan, 1990);
- "Echipe- Jocuri- Turnire" (Slavin, 1990);
- Tehnica 6-3-5 (Breben, Gongea, Ruiu, Fulga, 2002);

BIBLIOGRAFIE:

1.Inclusive Education defined by United Nations http://inclusive-solutions.com/blog/inclusive-education-defined-unitednations/

2.Breben, S. E. (2002). *Metode interactive de grup- ghid metodic.* Craiova, Ed. Arves

3.Argyle, M. (1988). *Psihologia socială a relaţiilor cu celălalt Competenţele sociale. În S. Moscovici (coord.)* Iași, Editura Polirom

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

HELÉNKE-MELINDA DEÁK, ȘCOALA GIMNAZIALĂ VOIVODENI

Factorii de bază care ajută copilul în dezvoltarea educației sunt familia și școala. Funcţia educativă a familiei în dezvoltarea copilului constă în formarea abilităților sale, a experienței de viață a acestuia și a sentimentelor sale. Rolul familiei este esențială în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral și estetic. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decenţa în vorbire şi atitudinea, însumați sub expresia populară de ,,cei şapte ani de acasă''. Rolul familiei este fundamentală în formarea personalității copilului deoarece, încă din perioada intrauterină, mama este cea care este tot timpul alături de copil. Tot ceea ce face/nu face mama, are un impact major asupra vieții copilului.

Familia este grupul primar în care relația dintre membrii ei este profundă, colorată și versatilă. Fiecare persoană din cadrul familiei primește ajutor și siguranță emoțională de la ceilalți membri. Ideile, idealurile și metodele de creștere a copilului comunicate conștient de către părinte modelează programele de viață ale copilului și consolidează valorile și comportamentul acestuia. Efectele nedorite ale educației copilului în cadrul familiei sunt impresiile și experiențele zilnice pe care copilul le trăiește în timpul convieţuirii cu familia. Amprenta acesor trăiri se reflectă în mod relevant în comportamentul și relația copilului cu ceilalți.

Influența educațională a familiei se realizează prin exemplul parental care are o mare importanță. Comportamentul părinților, relația unui părinte cu celălalt părinte, modul de viață al familiei - toate acestea determină opiniile și comportamentul copilului mai târziu. Prin exemplele directe, familia transmite tânărului setul de valori după care se va ghida mai târziu acesta, opiniile sale și comportamentul său în cadrul societății. Este decisiv pentru copil ca el să cunoască și să își însușească modelele de comportament demonstrate de persoanele de care este puternic atașat emoțional și cu care se identifică. Aceste persoane sunt în primul rând părinții copilului. Se ajunge chiar ca, în anumite situații, când copilul se familiarizează cu multe alte forme de comportament al părinților, acesta să reacționeze similar cu reacția părinților față de situația ivita.

Familia transmite copilului modelele de rol și de comportament, care sunt necesare pentru maturizarea funcțiilor sistemului nervos și dezvoltarea structurilor personalității acestuia. Acest proces extrem de complex are loc în mod involuntar asupra copilului din cauza efectelor vieții de familie de zi cu zi, însă factori precum statutul social al familiei, stilul de viață al familiei, relația dintre părinți și relația părinte-copil marchează personalitatea copilului încă de la început. În familie, copilul are posibilitatea de a observa tiparele interacțiunii părinților și este motivat să desfășoare activități prin prisma sentimentelor sale manifestate față de tatăl și mama sa, încearcând să imite comportamentul pe care îl vede de la părinți în aproape orice. Aceste observații din partea copilului sunt continue, iar tiparele comportamentale fixe ale acestuia devin din ce în ce mai diferențiate. Astfel, identificarea comportamentală a copilului nu este pasivă, deoarece este inițiată și stabilită de interesele și relațiile personale ale acestuia.

Învățarea comportamentelor are loc în primul rând prin imitație, copilul urmează modelele de comportament ale părintelui(lor) care acționează pentru el ca și model. Influența exemplului din familie acoperă toate domeniile personalității și activităților vieții copilului. Exemplele din familie includ următoarele domenii:

a.) obiceiurile de igienă: de ex. igiena personală, curățenia și păstrarea ordinii în gospodărie,

b.) trăsăturile de caracter: relația cu oamenii, modul de lucru, modul de petrecere a timpului liber, rezolvarea problemelor și a conflictelor ivite,

c.) relațiile afective: relațiile reciproce dintre părinți, relația părinte-copil.

Copilul nu numai că își imită pur și simplu părinții, dar cel mai adesea se identifică cu aceste modele, astfel încât, copiii învață, din familie, și modele comportamentale pe care părinții nu îi învață în mod conștient. Identificarea cu tiparul de comportament pe care îl văd le permite copiilor ca acestea să fie stocate în memorie, urmând ca aceste tipare să fie aplicate mult mai târziu. Trăsăturile și obiceiurile comportamentale învățate și dobândite în familie determină semnificativ dezvoltarea ulterioară a personalității copilului.

Obiceiurile și normele dezvoltate în familie influențează și manifestările de viață ale noii generații, deoarece atunci când tinerii își întemeiază o familie, aceștia adoptă de obicei sistemul obiceiurilor și normelor exercitate de părinți. Pentru copil, familia sau viața de familie oferă un model stabilit de conviețuire familială. În fond, acesta este singurul model de parteneriat pe care copilul îl cunoaște îndeaproape. În relația cu viitorul partener, tânărul fie își va trata copiii la fel cum a

observat de la părinți, fie se va îndepărta de modelul însușit și va urma propria cale.

Cercetările în domeniu indică faptul că majoritatea părinților pornesc de la propriile experiențe de viață atunci când își cresc copiii în familie. Acesta este motivul pentru care majoritatea *părinților* aleg pentru educația copilului stilul de parenting întemeiat pe cunoștințele și experiențele proprii din copilărie. Dacă familia a oferit un model pozitiv pentru copil, de obicei acest model are întâietate. O experiență negativă în familie în acest sens duce adesea la respingerea modelului experimentat și la alegerea altor influențe si instrumente educaționale.

Este important ca în viața copilului să fie prezent un exemplu parental pozitiv, care să aibă efect de lungă durată, pe care copilul să-l imite ulterior. Efectul educativ al exemplului parental pozitiv este întărit de relațiile familiale ordonate și de prezența întregii familii în educația copilului. Lipsa unui exemplu parental pozitiv prezintă un dezavantaj serios pentru copil. Analizând viața de zi cu zi, rezultă ca în cele mai multe familii destrămate nu exista un model parental demn de urmat.

Îngrijirea și educația copiilor este responsabilitatea exclusivă a familiei pentru o perioadă relativ scurtă de timp, deoarece copiii sunt trimiși de părinți la grădinițe. Dar rolul familiei va rămâne decisiv chiar dacă diverse instituții contribuie, de timpuriu, la educația copilului. În formarea personalității copilului, educația familială se completează cu cea instituțională, neînlocuindu-se una cu alta. Cu cât copilul este mai mare, cu atât caută mai multe exemple de urmat în afara familiei. Dar, în orice caz, exemplele parentale sunt cele care influențează întreaga viață a unei persoane, iar impactul experiențelor din copilărie are un efect de lungă durată în viața acestuia. Părinții ar trebui să fie conștienți de faptul că, pentru

copilul lor, comportamentul părinților este primul și cel mai important model de personalitate și comportament, pe care îl învață continuu și îl duc mai departe în relația cu viitorul lor partener și în relațiile de familie.

Bibliografie

Atkinson, R.L.–Atkinson, R.C.–Smith, E.E.–Bem, D.J.: Pszichológia, Osiris, Budapest, 1995.

Cseh-Szombathy L: Konfliktusok az iskolában – A konfliktus fogalma. In: Vastagh Z. (szerk.): Értékátadási folyamatok és konfliktusok a pedagógiában. JPTE Tanárképző Intézet Pedagógia Tanszéke, Pécs, 1995, 158–171.

Vajda Zsuzsanna-Kósa Éva: Neveléslélektan, 2005.

Educația pentru toți - o provocare a pedagogiei moderne

Prof. Della Sultana
Scoala Gimn. Nr.11 "Dr. C-tin Angelescu",
Constanta

Ideile unei educaţii de calitate, pentru toţi copii, se pot mai bine realiza în toate treptele învăţământului, începand cu cel preprimar, pană la cel universitar, prin introducerea, alături de modelul clasic, tradiţional şi orientările moderne, ale educaţilor contemporane.

Se promovează, prin politicile aplicării noilor educaţii, includerea tuturor copiilor în sistemul educaţional, de la cei cu nevoi speciale, la cei cu dezvoltare normală, cuprinderea incluzivă a copiilor supradotaţi, diferenţierea capacităţilor de lucru şi asimilarea cunoştinţelor după nevoi şi capacităţi, difernţiat dar nediscriminatoriu, flexibilizarea conţinuturilor curriculare, personalizat şi adaptat fiecărei categorii de copil educat.

Educaţia pentru toţi a fost considerată ca o provocare a pedagogiei moderne. Pentru a putea introduce educaţia modernă în context, vom face un scurt istoric.

Preocupările pentru educarea copiilor datează din cele mai îndepărtate timpuri. În comuna primitivă toţi copiii erau educaţi pentru activităţile specifice: de vanătoare şi de pescuit.Viaţa tribală impunea mici difernţe între educarea băieţilor şi cea a fetelor. Educaţia era făcută de adulţi şi consta în îngrijirea fizică şi dobandirea de experianţă de viaţă. Nu existau instituţii specifice, educaţia realizandu-se în activităţi cotidiene, prin ritualuri de iniţiere şi prin joc.

În sclavagism, preocupările educative vizau în special aristocraţia, pentru ceilalţi acestea limitandu-se la pregătirea de luptă şi pentru treburi gospodăreşti. Platon (428-348 î.H.) preconiza ca educaţia copiilor să se facă de către instituţiile publice, sub îndrumarea unor femei pregătite în acest scop, care să cuprindă mai întai copii de 3-6 ani. Principalele forme de activitate erau constituite de jocuri, poveşti, legende şi cantece.

Aristotel considera că educaţia copiilor foarte mici 0-5 ani trebuie să o desfăşoare familia, apoi urma o pregătire de 2 ani pentru şcoală, iar şcoala era destinată copiilor peste 7 ani, dar nu incluzand şi pe cei de sclavi.

În feudalism, educaţia era distinctă pentru laici şi clerici. Educarea copiilor pană la şcoală se făcea în familie, apoi fetele feudalilor, de foarte tinere, erau duse pentru educaţie în manăstiri. Copiii laici erau educaţi la curtea seniorului pană la 7 ani, apoi, cand au apărut şcolile, erau pregătiţi pentru administraţie, primeau educaţie de nivelul culturii generale sau despre modul cum trebuiau să-şi apere privilegiile de clasă, ori erau educaţi pentru ierarhia bisericească . Copiii iobagilor şi ai meseriaşilor erau educaţi în familie, prin muncă.

Epoca modernă aduce schimbari la nivelul educaţiei. Odată cu revoluţiile burgheze şi apariţia capitalismului, este cultivat umanismul, cultul libertăţii şi activităţii, copiii trebuiesc pregătiţi ca să facă faţă noilor schimbări şi claselor sociale apărute. Numeroşi pedagogi, filozofi, oameni de cultură, au promovat în istoria modernă a educaţiei introducerea învăţării în şcoli pentru o masă cat mai largă de copii, însă structurarea pe clase sociale a produs în continuare diferenţieri majore între nivelul de educaţie şi cultură primit de cei care au acces la aceasta.

Fiecare om are dreptul de a beneficia de sprijin pentru formarea şi integrarea lui socială şi individuală. Toţi copiii au dreptul, şi este firesc să fie participanţi, la o educaţie de calitate, eficientă şi peranentă. Fiecare om are dreptul de a beneficia de sprijin pentru formarea şi integrarea lui socială şi individuală. Toţi copiii au dreptul, şi este firesc să fie participanţi, la o educaţie de calitate, eficientă şi peranentă. În Declaraţia Conferinţei UNESCO de la Salamanca din 1994 se spune că:„Şcolile obişnuite cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, care crează condiţii primitoare, construiesc o societate incluzivă şi oferă forme de educaţie pentru toţi; mai mult, ele asigură o educaţie eficientă pentru majoritatea copiilor şi îmbunătăţesc eficienţa şi rentabilitatea întregului sistem de învăţământ.

Altfel spus, şcolile incluzive sunt acele şcoli deschise, prietenoase în care se urmăreşte flexibilizarea curriculumului, ameliorarea calităţii procesului de predare-învăţare, evaluare permanentă şi formativă a elevilor, precum şi parteneriatul educaţional, iar educaţia incluzivă se referă în esenţă la înlăturarea tuturor barierelor în învăţare şi asigurarea participării tuturor celor aflaţi în situaţii de risc sau vulnerabilitate la excludere şi marginalizare. A apărut ideea de integrare educativă,ca reflex al curentului integrativ global din societate şi educaţie integrată, ca practică efectivă şi concretă, reprezentand, în mod indubitabil, ceva nou şi original, surprinzător şi controversă, pe fondul tradiţionalismului de secole al educaţiei. Pentru a delimita mai bine cele două perspective privind şcolarizarea copiilor educabili, cu cerinţe speciale/dizabilităţi, putem recurge la următoarea sinteză:

- *Perspectiva integrativă*, comprehensivă-care urmăreşte identificarea unor strategii , modele, metode şi tehnici în şcolile obişnuite în vederea adaptării şi capabilităţii de a acorda asistenţă educativă eficientă copiilor cu cerinţe speciale;
- *Perspectiva segregaţionistă,* delimitativă-respectiv aceea de a tria, delimita şi integra separat copiii cu dizabilităţi, în şcoli speciale, nu alături de cei din sistemul normal de învăţare.

Perspectiva segregaţionistă, apărută la începutul secolului al XX-lea , la început ca tendinţă de emancipare a epocii, ulterior, după cateva decenii s-a constatat că nu aducea mari schimbări benefice niciuneia din categoriile şcoarizate, a fost abandonată treptat.

Integrarea presupune în sens mai larg plasarea /transferul unei persoane dintr-un mediu mai mult sau mai puţin separat într-unul obişnuit, vizand ansamblul de măsuri care se aplică diverselor categorii de populaţie şi urmăreşte înlăturarea segregării sub toate formele ei. Integrarea şcolară, ca proces, este dificil de realizat în interiorul unui sistem de evaluare bazat pe competiţie, care valorizează doar nivelurile de achiziţii academice ridicate. Chiar dacă, în aparenţă, copiii parcurg acelaşi curriculum, asta nu înseamnă că ei au aceleaşi experienţe şi competenţe educaţionale ca şi colegii lor ori că împart aceleaşi experienţe sociale cu ei. Interacţiunea pozitivă între copiii cu cerinţe educaţionale speciale şi semenii lor nu are loc automat, doar prin plasarea copiilor în medii presupuse „ integrale”/„incluzive”. Integrarea lor nu se rezumă nici la locul unde sunt plasaţi copiii, nici la furnizarea/facilitarea accesului la seturi de norme de învăţare si comportament, ci presupune ca şcolile să poată răspunde nevoilor tuturor copiilor lor.

Diferenţa dintre incluziune şi integrare presupune cateva coordonate:

Incluziunea este esenţa unui sistem educaţional comprehensiv real, opusă excluderii, orientarea şcolii ca instituţie deschisă pentru toţi; integrarea este modalitate de atingere a normalizării.

Integrarea presupune focalizarea pe elev, examinarea de către specialist, diagnosticarea rezultatelor, programe adecvate pentru aceştia; incluziunea este focalizată pe clasă, examinarea elevului de către factorii implicaţi în desfăşurarea procesului instructiv-educativ, colaborarea în rezolvarea problemelor, crearea unui mediu adaptativ şi a condiţiilor de sprijinire a elevilor în clasă.

Integrarea pune accent pe nevoile copiilor speciali, recuperarea subiecţilor, beneficii pentru copilul cu nevoi speciale, experienţă specializată şi suportul formal, intervenţie specială, în timp ce incluziunea serveşte drepturilor tuturor copiilor, schimbarea în domeniul şcolilor, beneficii pentru toţi copiii, suport informal şi expertiza cadrelor specializate, predare- instruire, pentru toţi.

Activitatea didactică pe care am desfăşurat-o la clasă în anii care au presupus procesul de includere şi integrare au avut un parcurs şi o evoluţie corespunzătoare nivelului de cunoştinţe şi de practică educaţională corespunzător fiecărei etape.

În toate grupele de copii am inclus, sperand că prin procedeele aplicate i-am şi integrat, copii cu cerinţe educaţionale speciale. Fără să beneficiem, în prima perioadă, de sprijin specializat în unitate, am cuprins totuşi, an de an, din spirit umanitar, obligaţie profesională şi, pană la urmă din solidaritate cu părinţii şi copiii cu aceste probleme, copii cu diferite tipuri de dizabilităţi fizice sau intelectuale, ori chiar din ambele categorii. De asemenea, am avut la grupă copii din categorii sociale

defavorizate (foarte săraci), copii din familii ce sunt tolerate selectiv (minoritari-rromi sau din culte şi secte altele decat cea majoritară), copii aflaţi în plasament familial. Dintre copiii CES s-au numărat cei cu deficienţe fizice, cu sindrom hiperkinetic, autism, copii cu deficienţă majoră de vorbire şi întarziere intelectuală. La alte grupe din grădiniţă au fost incluşi, sau încă se lucrează cu copii ce prezintă unele deficienţe similare cu ale celor din grupa mea, ori cu manifestări diferite.

În etapa de început am lucrat, aş putea spune, cu copiii CES fără să particip la cursuri în specialitate şi adesea aveam temeri cu privire la modul corect sau greşit de abordare a cazurilor din grupă. Ulterior, pe parcursul anilor, prin studiu individual, practica de specialitate(în cadrul facultăţii), cursuri de iniţiere şi pătrunderea progresivă a specialiştilor în sprijinul educativ , psihologic sau de consiliere, ne-au determinat să credem că suntem pe drumul corect, dar nu şi final al includerii copiilor din toate categoriile în clasele cu componenţă predominant normală.

În primii ani din această experienţă, am avut un subiect, copil cu comportament autist, fiind înscris alături de fratele mai mic, normal din punct de vedere fizic şi intelectual, timp de doi sau trei ani. Am încercat să-i deprindem acomodarea în colective de copii mai numeroase decat cel din centrul de recuperare. Copiii din grupă au fost îngăduitori, la sugestia mea, prin respectarea spaţiului personal de lucru, evitarea zgomotelor, acest lucru perturband starea lui de confort emoţional. În cazul acestui subiect progresul educativ a constat în recunoaşterea şi reproducerea a diferitelor structuri verbale, de comunicarea cu educatoarea şi cu un grup restrans de copii, acoperirea suprafeţelor cu coloare , respectand spaţiile. Nu am reuşit să depăşim mari bariere, dar nici aşteptările noastre nu au fost mai complexe. Sprijinul acordat l-a ajutat să meargă la şcoală, evident acolo a beneficiat de program de lucru personalizat şi de învăţător de sprijin, acest caz l-am preluat evident în momentul în care nu beneficiam de specialist în unitate.

În alt ciclu de lucru, am inclus în grupă şi un subiect cu sindrom ADHD, de la grupa mijlocie, pană la grupa pregătitoare, copilul fiind monitorizat de Direcţia pentru Protecţia Copilului, aflat în plasament familial. Trebuie să recunosc faptul că nu am fost pregătită să lucrez cu astfel de cazuri, a trebuit să mă documentez, să improvizez, să mă adaptez situaţiei, deoarece subiectul a început prin a refuza să se aşeze la masă, pe scăunel protestand prin ţipete care deranjau întreaga grupă de copii. Mi-a trebuit multă răbdare, consecvenţă, obţinerea toleranţei din partea copiilor din clasă şi a părinţilor lor deopotrivă, fiincă acel copil nu numai că deranja, dar şi agresa copiii fără să conştientizeze că efectul era neplăcut pentru alţii, totul fiin, din punctul lui de vedere o joacă, un amuzament, o modalitate de a fi permanent centrul atenţiei(adesea se exprima astfel:,,Mă vedeţi, am strâns de gât pe....?" ,sau ,,Uite ce desen frumos are pe tricou X, îl vreau eu!", urmat de agresiunea fizică asupra copilului vizat).

Aceste manifestări au durat pe întreaga perioadă a parcurgerii etapei de grădiniţă, în forme mai puţin violente pe măsură ce copilul a mai crescut. Nivelul de inteligenţă al acestui subiect era peste media de varstă, dar nu-şi putea menţine atenţia concentrată la lucru mai mult de cateva momente. El nu accepta cu uşurinţă sarcini care presupuneau stabilitate, concentrare, răbdare, finalitate, de cele mai multe ori cerând sprijinul colegilor, cărora (în parte) le-a devenit simpatic prin spontaneitatea şi lipsa de rea intenţie, chiar când făcea o faptă cu repercursiuni neplăcute pentru ei. În acest caz am făcut echipă cu psihologul, asistentul maternal şi medicul specialist ce monitorizau copilul.

Un alt caz, aş putea spune mai simplu, dar deosebit, l-a constituit un copil cu dizabilitate fizică din naştere, lipsa aproape totală, oricum nefuncţională a degetelor de la mâna dreaptă. În această situaţie am avut ocazia să constat funcţia compensatorie a mâinii stângi, copilul fiind deosebit de abil în folosirea acesteia. El desfăşura toate mişcările ce trbuiau executate de mâna dreaptă cu stânga, dar sarcinile de lucru efectuate prezentau şi calitate. M-a impresionat comportamentul de negare, ascundere, reţinere, cand era vorba de a-şi recunoaşte handicapul, mai degrabă ar fi depus efort dublu decat să fie sprijinit atunci cand eu consideram că ar putea să nu realizeze sau să întampine mari dificultăţi în efectuarea unei sarcini. Nu a acceptat decât foarte rar sprijin şi atunci mascat. Un comportament deosebit, sau manifestare a acestui copil mi s-a părut şi faptul că de la

prima oră (venea primul la grădiniţă, bunica spunea că se trezeşte de la ora cinci dimineaţa), spre deosebire de ceilalţi copii care se îndreptau spre jucării el alegea cartea de colorat, caietele de scriere a grafismelor, ba chiar mi-a cerut să-i încep modele de scriere şi pentru acasă, cand lucra singur. Din temele sale la desen şi pictură am selectat lucrări pe care le-am trimis la concursurile de la nivel local şi naţional, întrucat erau printre cele mai bune.

O altă situaţie de copil iclus şi integrat în grupa cu care am lucrat a fost o fetiţă cu deficienţă severă de limbaj, am monitorizat-o pe durata unui singur an şcolar, cu regretul că, dacă ar fi venit şi în ceilalţi doi ani, anteriori, aş fi recuperat cu ea mult mai multe lucrurui. De ce spun asta, este pentru că evoluţia sa în anul comun cu grupa mea a dovedit că poate lucra şi socializa, că se integrează uşor, chiar dacă nu se recupera total, progresele erau mult mai mari . Cauza întarzierilor pot să cred este reţinerea părinţilor, din starea de jenă de a se adresa sau recunoaşte, situaţia dificilă a copilului lor. Subiectul avea dezvoltare fizică peste media de varstă şi a fost, din păcate, tratată necorespunzător în prima instituţie unde s-a prezentat. Acolo a fost marginalizată, s-a renunţat uşor la stimularea cooperării cu familia, iar aceasta a avut coportament defensiv şi fetiţa a fost ţinută acasă pană la grupa pregătitoare, cand părinţii ştiau că trebuie să dovedească parcurgerea unui an în sistem, înaintea debutului şcolar.

În anul frecventat la grupa mea feţiţa a reuşit să evolueze din punct de vedere al pronunţiei, mama recunoştea că nu lega nici sunetele în cuvinte. Acum urmează un tratament particular de logopedie, destul de costisitor pentru familie, pronunţă corect toate sunetele, rosteşte corect, dar cu dificultate, toate cuvintele şi le integrează mai dificil în structuri verbale orale. Deşi a dovedit progrese în exprimare, copilul are mari întarzieri din puct de vedere intelectual, toate fiind legate de insuficienta relaţionare cu lumea din jur prin limbaj, sau fiind vorba şi de alţi factori nedientificaţi încă de specialişti. Am avut şi alte cazuri (nu pot să cuprind în acest material toţi subiecţii), însă pot spune că, în urmă cu caţiva ani, cand am început să cuprindem astfel de copii, odată cu desfiinţarea sau reducerea amplorii centrelor speciale, mi-am manifestat temerea că nu voi putea răspunde corect, profesionist la astfel de situaţii.

Educaţia incluzivă, educaţia integratoare, educaţia pentru toţi reprezintă o nevoie a epocii noastre.

Depinde de fiecare dintre noi, de responsabilităţile pe care ni le asumăm, de modul de implicare personală, a tuturor dascălilor, familiilor, persoanelor cu responsabilităţi sociale şi nu numai ca aceasta să devină o realitate din care fiecare să înveţe să se dezvolte.

Bibliografie:

RENINCO,UNICEF, *Educaţia integrată a copiilor cu handicap, Bucureşti, 1998*
Ecaterina Vrăjmaş, *Introducerea în educaţia cerinţelor speciale ,Editura Cedis, Bucureşti, 2004*
Traian Vrăjmaş, *Învăţământul integratşi/sau incluziv, Editura Aramis, Bucureşti, 2001*
Elisabeta Voiculescu, *Pedagogie preşcolară, Editura Aramis, Bucureşti, 200*3
Alois Gherguţ, *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale-strategii diferenţiate şi incluzuve în educaţie, editura Polirom , Bucureşti,2006*

Importanţa relației familie – şcoală în educaţia elevilor

Profesor învăţământ primar :Demeter Izabella

Şcoala Gimnazială „Sámuel József ”Chendu

Judeţul : Mureş

Ce este educaţia?

Ca motto pentru tema lucrării am ales filosofia marelui pedagog **John Dewey**, precum : ***„Educaţia nu este pregătirea pentru viaţă, educaţia este viaţa însăşi. Educaţia este procesul prin care se realizează "stimularea capacităţii copilului de către cerinţele situaţiilor sociale în care se găseşte". Este un proces de creştere ,de învăţare si readaptare a activităţii la noi împrejurări şi a mijloacelor la noi scopuri. ”***

Pornind de la definiţia lui Dewey , educaţia este un fenomen social , fundamental,apărut odată cu apariţia societăţii , având ca funcţie informarea şi formarea oamenilor conform unui ideal uman un model propus de societate. Odată cu succesiunea epocilor istorice idealul, conținuturile, finalitățile educației s-au schimbat, au evoluat și s-au perfecționat.

Educaţia de azi are ca scop dezvoltarea omului armonios , multilateral dezvoltat , capabil de a gândi , de a se exprima,de a se integra în societate şi competent de a înfrunta problemele care apar , în fine de a forma un cetăţean pregătit.

Acest proces de pregătire începe încă din primele săptămâni de viaţă , având ca loc de dezvoltare , familia. Copilul nou născut învaţă de la părinţi imitând faptele , atitudinile şi valorile morale , culturale , artistice ale părinţilor. În familie învaţă primele cântece,aude primele poveşti , însuşeşte bune maniere şi tot acolo i se impun primele reguli .

Intrând la grădiniţă , apoi la şcoală se întâlneşte cu alte „obstacole ”de trecut , precum respectarea unui şir de reguli neîntâmpinate până acum sau capabilitatea de a se integra în colectivul de elevi, precum şi experimentul bazat pe noi forme de învăţare.

Educaţia şcolară este centrată pe formarea unor competenţe cheie, necesare în procesul integrării în societate.

Dacă facem referire la educaţia eficientă , ne gândim nu numai la capacităţi , competenţe dezvoltate ci şi la schimbarea unor comportamente inadecvate, prin crearea unei relaţii pozitive cu cei mici, o bună comunicare cu copilul, oferirea unui exemplu pozitiv .

Un factor esenţial în eficienţa educaţiei constă în relaţia cu familia elevilor . Pentru eficienţa educaţiei , ea trebuie să se bazaze pe cooperare, pe oferire de sprijin şi de încurajare , centrată pe o comunicare pozitivă şi pe respect , având ca scop comun dezvoltarea armonioasă a competenţelor şi dezvoltarea relaţiilor interpersonale ale elevilor.

Rolul profesorilor și al părinților în educația copiilor este complementar și esențial pentru o educație completă, atât academică, cât și culturală, emoțională, socială și valorică. De aceea este important să mergem în aceeași direcție pentru a consolida reciproc ceea ce am învățat în două domenii: școală și familie. Cu toate acestea, uneori ambii, în loc să colaboreze, contribuie la barierele în comunicarea și înțelegerea în comunitatea educațională.

Comunicarea dintre părinte şi profesor trebuie să fie constantă, să implice toate mijloacele disponibile şi să vizeze atât aspectele negative, dar, mai ales, aspectele pozitive. Este foarte important să existe la ambii parteneri (părinte şi profesor) capacitatea de a da copiilor recompense spontane (laudă, întărire pozitivă), relaţionarea dintre aceştia având valenţe formative în acest sens.

Pentru a atinge același obiectiv, școala trebuie să favorizeze participarea părinților și să le ofere mijloacele necesare pentru a consolida legăturile cu profesorii unităților școlare. Cooperarea este esențială pentru ca dezvoltarea academică a elevului să fie coerentă. Părinții trebuie să fie implicați în funcționarea școlii și să participe la activitățile comune propuse.

Părinții și profesorii împărtășesc responsabilitatea pentru educația copiilor și studenților. Cele două părți trebuie să coopereze și să se raporteze astfel încât traiectoria academică a copilului să se dezvolte în mod coerent și în aceeași direcție.

Parteneriatul dintre cele două părţi are următoarele beneficii:

- ajută cadrele didactice în munca lor
- perfecţionează abilităţile şcolare ale elevilor
- îmbunătăţesc procesul de predare –învăţare
- îmbunătăţesc climatul şcolar
- îmbunătăţesc abilităţile educaţionale ale părinţilor elevilor
- facilitează legătura dintre părinţi , personalul didactic, societate

Parteneriatul constă în realizarea unor activităţi şcolare extraşcolare , în care sunt implicaţi părinţii, cu scopul de a afla preocupările părinţilor , de a le asculta părerile despre anumite teme, de a oferi suport şi servicii părinţilor , de a lămuri diverse probleme, cu scopul unei experienţe pozitive.

Astfel de activităţi şcolare şi extaşcolare sunt : şedinţe cu părinţi ,ore de consiliere a părinţilor ,serbări ,ateliere tematice,excursii tematice unde participă şi părinţii elevilor.

Atunci când părintii, elevii şi ceilalţi membri ai comunităţii devin parteneri în educaţie, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcţiona ca un angrenaj puternic.

Este necesară deci o colaborare strânsă între şcoală şi familie, între familie şi şcoală, care să ducă la realizarea scopului final al activităţii educative, de formare a unei personalităţi active , creative şi armonioase.

„ Părinţii buni le dau copiilor rădăcini şi aripi: rădăcini pentru a nu-şi uita originile şi aripi pentru a zbura şi a se folosi de ceea ce i-au învăţat. ”(Jonas Salk)

INCLUZIUNE SOCIALĂ EFICIENŢĂ MANAGERIALĂ SI BAZELE EDUCAŢIEI INCLUZIVE

Prof. Despa Elena Anca
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Rudolf Steiner Hunedoara

Incluziunea şcolară se defineşte prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenenţa etnică sau socială, religie, naţionalitate sau infirmitate şi este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii – condiţie normală a convieţuirii umane.

Învăţământul incluziv presupune ca tinerii şi copiii cu dizabilităţi şi ceilalţi fără probleme să înveţe împreună în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător. Un început timpuriu în grupuri de joacă sau medii şcolare obişnuite este cea mai bună pregătire pentru o viaţă integrată.

Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu disabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor.

Şi copiii diferiţi au drepturi egale cu ceilalţi, iar o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii. Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simţit încă acest lucru. Separarea ne limitează înţelegerea reciprocă. Familiaritatea şi toleranţa reduc frica şi respingerea favorizând relaţii de comunicare şi colaborare în beneficiul tuturor.

Câţi suntem pregătiţi (părinţi, cadrele didactice, copii) pentru diversitatea existentă în fiecare grupă şi cât de bine sunem pregătiţi să o acceptăm ?

Educaţia incluzivă vine să sprijine acest aspect deoarece ea se centrează mai ales pe învăţarea strategiilor necesare rezolvării problemelor din viaţa cotidiană, într-o manieră cooperantă şi solidară, unde procesul de învăţare este realizat în spiritul respectului şi acceptării celor din jur.

De-a lungul istoriei, şcoala şi gândirea pedagogică au abordat în diferite feluri problematica educaţiei unor copii care învţă mai greu. Societatea şi şcoala manifestă, faţă de această categorie de elevi, o gamă variată de atitudini, de la acceptare şi includere în medii şcolare obişnuite .În consecinţă, scopul a fost determinarea cauzelor reale ale dificultăţilor copilului pentru a se putea decide asupra măsurilor necesare pentru îmbunătăţirea situaţiei. Acest mod de abordare s-a bazat pe ceea ce se numeşte punctul de vedere asupra dificultăţilor educaţionale ale unui anumit elev sociale şi educaţionale la care au acces toţi copiii.

În ultimul timp, au fost recunoscute din ce în ce mai mult limitele acestui mod de abordare. Astfel, în primul rând, am înţeles că admiţând faptul că dificultăţile de învăţare sunt inerente copiilor am ajuns să etichetăm unii copii ca fiind diferiţi sau speciale. Ca urmare, a acestui mod de

abordare, s-a ajuns ca din partea acestor copii să se aştepte rezultate mai slabe şi, în consecinţă, li s-au dat sarcini mai puţin solicitante subliniindu-se ideea că nu puteau face faţă. În mod frecvent sarcinile ce li se repartizau necesitau ca ei să lucreze singuri, sau în clasă, sau într-o zonă separată a şcolii.

În ultimii ani au fost înregistrate tendinţe de a descoperi modalităţi de reacţie noi faţă de copiii care întâmpină dificultăţi în clasele obişnuite. Aceste tendinţe pornesc de la prmisa că dificultăţile apar datorită interacţiunii unei întregi game de factori, dintre care unii sunt inerenţi copiilor, alţii privesc deciziile luate de profesori. Recunoaşterea acestui fapt duce la un punct de vedere optimist. Noul mod de gândire ia în consideraţie pericolele asociate cu ideea etichetării. În loc de a grupa copiii consideraţi "speciali" sau "care pot fi recuperaţi", se admite că toţi copiii sunt speciali.

Şcoala trebuie să aibă contacte cu toate instituţiile sociale interesate direct sau tangenţial de domeniul educaţiei copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare. Ea contribuie la transmiterea moştenirii culturale şi facilitează învăţarea individuală şi colectivă .

Totodată şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică , elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc .Actul educativ in şcoala incluzivă are şanse de reuşita dacă cei trei factori implicaţi, adică elevul cu deficienţe,familia,echipa de specialişti, cooperează, sunt parteneri care conlucrează in aceeaşi direcţie: dezvoltarea copilului cu cerinte educative speciale

Integrarea individuală a copilului cu nevoi speciale în clasa obişnuită persupune următoarele implicaţii:

- se oferă sprijin educaţional după nevoile copiilor, aceştia nu sunt excluşi
- se asigură dezvoltarea personală a fiecăruia
- adaptarea programelor şi a resurselor organizatorice şi procedurale la nevoile sale;
- învaţă în clase omogene;
- creşte motivaţia pentru învăţare, fiindca este stimulat de mediul competiţional şi de performanţele şcolare ale colegilor valizi;
- scade nivelul de izolare al copilului cu deficienţă şi creşte nivelul de contact cu copiii obişnuiţi,sporind nivelul de socializare;

- copiii valizi, ca urmare a contactului cu copiii/elevii cu nevoi speciale, îi vor înţelege, îi vor accepta şi îşi vor forma chiar atitudini de protejare a acestora în grupurile obişnuite.

Pornim de la constatarea că părinţii sunt cei mai importanţi factori de sprijin în viaţa copilului cu deficienţe sau a copilului sănătos. Viaţa familiei (sau cel puţin a unuia dintre părinţi) se va adapta, se va plia după programul copilului cu deficienţe profunde sau medii. Pentru a-şi putea sprijini copiii aflaţi în dificultate, părinţii trebuie să participe la următoarele acţiuni, asigurate de echipa de intervenţie:

- informare asupra potenţialului real al copilului şi asupra mijloacelor susceptibile să-i favorizeze dezvoltarea;
- informare asupra tipurilor de servicii care pot asigura cel mai bine educarea şi dezvoltarea copilului cu nevoi speciale.
- convingerea părinţilor că nu sunt singuri în demersurile lor educative cu copilul
- deficient;învăţarea familiei să traiască în echilibru cu copilul cu nevoi speciale;
- însuşirea unor abilităţi şi tehnici speciale de educaţie a copilului cu deficienţe, conlucrând adecvat cu profesioniştii;
- elaborarea programelor educaţionale în conlucrare cu membrii echipei transdisciplinare.

În activitatea la clasă, cu elevi cu deficienţe, acceptăm diversitatea ca valoare. Pentru a valoriza cu adevărat potenţialul fiecărui copil cu cerinte educative speciale., trebuie să reformulăm toate componentele educaţiei:

- obiective/scopuri;
- curriculum;
- resurse procedurale, materiale, organizatorice;
- evaluare;
- relaţiile între partenerii educaţiei;
- resursele mane.

Implicarea cadrelor didactice este condiţia majoră în realizarea intregrării copiilor cu cerinte educative speciale. în viaţa şcolară şi socială. În acest demers la clasă, pentru a favoriza integrarea cât mai rapidă a copiilor cu nevoi speciale, am valorificat sensibilitatea deosebită a acestora şi disponibilitatea de a oferi şi de a primi afecţiunea celor din jur. Ne apropiem de copilul cu cerinte educative speciale cu încredere şi disponibilitate de a face tot posibilul să-l ajutăm. În

aceste condiţii va accepta observaţia critică, chiar şi dojana, reacţionând spre corectare, nu izolându-se.

Alt aspect care trebuie avut în vedere este acela de a-i trata în mod egal cu ceilalţi copii, atât cât este posibil.Indiferent de activitate nu vom spune unui copil cu c.e.s. "Tu nu poţi participa la.."(vizită, excursie, serbare, etc.). Dimpotrivă, îl vom incuraja să acţioneze, fiindcă nevoile lui speciale, oricum îi vor limita activitatea. Aici vom interveni noi cu sprijin.

Prezenţa în colectivul clasei a unor astfel de copii, solicită efort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru lecţii, pentru activităţi extraşcolare; atitudinea faţă de toţi elevii clasei. Învăţătoarea trebuie să ofere copilului/elevului cu c.e.s. tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele lecţiei, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potenţialul sănătos, dar să nu neglijeze pe ceilalţi elevi ai clasei. ntervenţia educaţională trebuie însoţită de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice şi a familiei faţă de copiii cu cerinţe educative speciale.

Educaţia incluzivă va permite copilului cu c.e.s. să trăiască în familie, să înveţe într-o clasă cu copii valizi, să dobândească abilităţi indispensabile unei vieţi normale, cu posibilităţile pe care le are şi cu potenţialul pe care-l dezvoltă într-o ambianţă echilibrată.

Psihopedagogia şi psihosociologia, dar mai ales cercetările-acţiune, vor permite aplicarea principiului normalizării, dacă aplicăm eficient intervenţia timpurie şi principiul educaţiei incluzive. Integrarea şcolară ca situaţie particulară a socializării, se poate defini, de asemenea, în două feluri:

- Într-un sens larg, care se referă la adaptarea oricărui copil la cerinţele şcolare;
- În sens retrâns, legat de problematica unor copii cu cerinţe speciale, în contextul normalizării, cuprinderea acestora în instituţii şcolare obişnuite, sau în moduri de organizare cât mai apropiate de acestea.

Şcoala şi familia, ca agenţi ai socializării, au un rol foarte important în integrarea copiilor cu dizabilităţi în învăţământul de masă. Aşadar, în urma deciziei că acel copil se va înscrie în învăţământul obişnuit , se iau măsuri pentru integrarea lui reală.

Este foarte important ca un copil cu dizabilităţi să fie ajutat să devină cât mai independent posibil în toate acţiunile pe care le întreprinde.

Însă, orice demers în abordarea strategiilor de implementare a învăţământului integrativ, sistemul de învăţământ actual trebuie să pornească atât de la analiză la nivelul macro-social, cât şi de la analiza la nivelul micro-social a acestei problematici.

Analiza micro-socială are în vedere :

- Disponibilitatea şi interesul cadrelor didactice de a susţine învăţământul integrat prin activităţile desfăşurate cu colectivul claselor pe care le au în primire;
- Acceptul părinţilor care au copii în clasele unde se practică integrarea- acest fapt evită posibile stări de tensiune sau conflict care se pot ivi pe parcurs;
- Actuala structură numerică a claselor din învăţământul de masă permite integrarea ?
- Poate cadrul didactic să facă faţă unei abordări diferenţiate a categoriilor de copii din clasă?

Însă, orice educator care-şi centrează activitatea pe copil, nu trebuie să uite că:

- Fiecare copil este important pentru societate.
- Fiecare copil are nevoi speciale.
- Fiecare copil are particularităţi specifice.
- Fiecare copil este unic.
- Cu toate că sunt diferiţi , toţi copiii sunt egali în drepturi..

Normalizarea societală reprezintă nivelul cel mai înalt de acceptare socială face din iniţiativele de valorizare a potenţialului fiecărui individ o practică curentă, obisnuită, care nu mai are nimic spectaculos sau inedit în ea. Majoritatea covârşitoare a membrilor unei societăţi cu o mentalitate atât de evoluată considerănormal ca diferenţele existente între oameni sa fie surse de noi experienţe de viaţă şi de beneficii, şi nicidecum pretexte pentru discriminări. O persoană cu nevoi speciale, aflată într-o astfel de comunitate, se poate afirma ca cetăţean, ca producator de bunuri si valori, ca personalitate. Chiar şi un copil cu handicap multiplu işi poate găsi locul adecvat într-o astfel de organizare socială şi poate afla modalităţi de a-şi împlini măcar unele aspiraţii. Normalizarea societală face ca diversele handicapuri să devina irelevante, accentul căzând pe ceea ce poate aduce valoros persoana cu nevoi speciale, şi nu pe ceea ce nu poate.

Fiecare persoană – copil, tânăr sau adult – trebuie să beneficieze de oportunităţi educaţionale educaţionale proiectate pentru a le satisface necesităţile de bază.

MOTTO:

„Educaţia nu este pregătirea pentru viaţă, educaţia este viaţa însăşi"
(John Dewey)''

Bibliografie:

Vraşmaş,T.,(2004),"Şcoala şi educaţia pentru toţi", Ed. Miniped, Bucureşti.
Ungureanu,D.,"Educaţia integrată şi şcoala incluzivă", Editura de Vest, Timişoara

Bistriceanu , Corina, Sociologia familiei , Editura Fundaţiei România de Mâine , Bucureşti -2004

Şerdean, Ioan , Pedagogie Editura Fundaţiei România de Mâine , Bucureşti -2004

Maciuc Irina , Formarea continuă a cadrelor didactice ,Editura Omniscop , Craiova -1998

"Integrarea/includerea copiilor cu dizabilităţi" Cartea Albă Reninco

"Educaţia integrată a copiilor cu handicap"-Coordonare ştiinţifică:

Prof.univ.dr. Emil Verza

Prof.univ.dr. Emil Păun

NOILE TEHNOLOGII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ACTUAL

Prof. înv.primar: Diaconescu Daniela Constanța

Școala Profesională Daneți

Introducerea în școală a internetului și a tehnologiei digitale duce la schimbări importante în procesul de învățământ.

Această schimbare vizează creșterea eficienței activităților de învățare și dezvoltarea competențelor de comunicare și studiu individual.

Instruirea diferențiată individual, pe nivel de vârstă, cu ajutorul softului educational, poate fi o alternativă de success. Folosirea calculatorului în școala primară constituie o modalitate d ecreștere a calității predării și învățării.

Operarea pe calculator reprezintă o nouă strategie de lucru a dascălului cu copiii, prezintă importante valențe formative și informative, este un nou mod de instruire. Prin intermediul computerului se oferă copiilor justificări și ilustări ale proceselor și conceptelor abstracte, ale fenomenelor neobservate sau greu observabile. Alături d emijloacele didactice clasice, calculatorul este un instrument didactic ce poate fi folosit în scopul eficientizării tuturor activităților școlare și extrașcolare, iar interesul copiilor se menține pe tot parcursul activităților.

Mediul virtual, ca formă de manifestare a tehnologiei moderne, ia amploare în școala românească, facilitând accesul la informație și comunicare și reprezintă un important instrument de sprijin pentru realizarea temelor și proiectelor școlare , oferind: informare, documentare, investigare, comunicare, dezvoltare.

Profesorul nu mai este doar furnizor de cunoștințe, ci și furnizor de resurse didactice, devine membru al grupului de studiu, acordă o mai mare importanță stilurilor de învățare ale elevilor, utilizează strategii didactice care promovează centrarea pe elev și formarea capacităților de gândire la nivel superior. Nici elevii nu mai sunt niște receptori pasivi, ci devin creatori ai propriului bagaj de cunoștințe, responsabili de propriul process de învățare.

Utilizarea calculatorului și a internetului permit o înțelegere mai bună a materiei într-un timp mai scurt. Se folosește timpul pentru elaborarea de către elevi a unor softuri și materiale didactice necesare studiului și se dezvoltă creativitatea elevilor. Aceștia învață să pună întrebări, să cerceteze și să discute probleme științifice care le pot afesta propria viață și devin personae responsabile, capabile să se integreze social.

Bibliografie:

- ✓ Marin Manolescu-,,*Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică”*, Ed. Cridis,2004;
- ✓ Revista de Pedagogie, nr.1-2*,, Informatizarea învățământului",* Institutul de Științe ale Educației, 1994.

ABILITĂȚI ESENȚIALE PENTRU UN PROFESOR MODERN

Prof. ing. Gabriel Diaconița

Liceul Tehnologic "Vasile Cocea" Moldovița

După multe secole de pedagogie empirică, în zilele noastre aspiraţia de a face din procesul predării o "ştiinţă aplicată" cucereşte tot mai mult gândirea şi acţiunea cadrelor didactice. Orice disciplină ar preda, profesorul trebuie să posede o competenţă comună: aceea de a forma, cu mijloacele specialităţii sale, inteligenţa şi modul de comportare al elevilor. Nimeni nu contestă că formarea inteligenţei, ca şi modelarea conduitei reprezintă în sine procese complexe, a căror stăpânire reclamă cunoştinţe precise despre structura şi componenţa acestor fenomene psihice, despre legile lor de dezvoltare, despre modalităţile practice de instruire şi de formare a acestora. Dacă vom considera sistemul de pregătire al cadrelor didactice în ansamblu, putem distinge două subsisteme: primul – *formarea iniţială* şi al doilea - *formarea continuă.*

Pregătirea iniţială se înfăptuieşte în facultate prin cursurile de specialitate care acoperă şi în acelaşi timp depăşesc sensibil conţinutul disciplinelor şcolare ce vor fi predate, cărora li se adaugă formarea psihopedagogică prin cursurile de pedagogie, psihologie, metodică şi prin practică pedagogică. Este contraindicată separarea formării academice de specialitate de cea psihopedagogică, deoarece ele sunt făcute pentru a fi asociate una alteia în exercitarea profesiei, în consecinţă, în timpul studiilor universitare nu trebuie să fie străine una de cealaltă.

Perfecţionarea se realizează prin:

- simpozioane;
- sesiuni de comunicări;
- stagii periodice de informare ştiinţifică şi în domeniul ştiinţelor educaţiei;
- forme de perfecţionare prin corespondenţă, programe punctuale.

Acestea pot fi organizate de oricare dintre instituţiile implicate în perfecţionarea cadrelor didactice, îndeosebi de Casa Corpului Didactic. Alte forme de perfecţionare curentă:

- cursuri fără frecvenţă organizate de instituţiile de învăţământ superior, combinate cu consultaţii;
- cursuri organizate de societăţi ştiinţifice şi de alte organizaţii profesionale ale personalului didactic.
- perfecţionare prin definitivarea în învăţământ şi acordarea gradelor II şi I.
- programe de perfecţionare organizate o dată la cinci ani destinate personalului didactic şi personalului de conducere organizate de centre de perfecţionare în cooperare cu Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, inspectorate şi case ale corpului didactic.
- perfecţionarea prin burse şi stadii în ţară şi/sau străinătate prin cursuri postuniversitare şi doctorate.

Societatea noastră are nevoie de educatori competenţi. Competenţa se probează prin cunoştinţe temeinice, prin priceperea şi abilitatea de a se folosi de ele în desfăşurarea unei activităţi şi de a obţine rezultate apreciate de cei din jur. Un educator competent reuşeşte să se impună prin anumite calităţi şi mai ales prin rezultatele obţinute de elevii lor pe parcursul orelor de şcoală şi mai târziu în cariera profesională şi în viaţă. Pentru acest prestigiu, clădit cu trudă, pe o autoritate de competenţă îşi "dispută" directorii de şcoli personalul didactic, iar părinţii, şcolile la care îşi vor da copii.

Competenţa profesională a educatorului din învăţământ înseamnă acel ansamblu de capacităţi cognitive, afective, motivaţionale şi manageriale care interacţionează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calităţile necesare efectuării unei prestaţii didactice care să asigure îndeplinirea obiectivelor proiectate de către marea majoritate a elevilor, iar performanţele obţinute să se situeze aproape de nivelul maxim al potenţialului intelectual al fiecăruia.

Aptitudinea pedagogică este unul dintre factorii care contribuie la succesul procesului de învăţământ. Modelul profesorului ideal, cu vocaţie pedagogică ("a se simţi chemat, ales pentru această sarcină şi apt de o a îndeplini prin iubire pedagogică, credinţă în valorile sociale, culturale, conştiinţa responsabilităţii faţă de copil, faţă de patrie şi faţă de întreaga umanitate" – R. Hubert, 1946) poate fi concretizat în însuşiri propriu-zis pedagogice (capacitatea de a face materialul de învăţare accesibil elevilor, creativitate în muncă, influenţa asupra personalităţii elevului, capacităţi organizatorice, interes faţă de copil, tact pedagogic) şi însuşiri de personalitate (curiozitate ştiinţifică, capacitate de muncă, capacitate de autostăpânire, însuşiri emoţionale, imaginaţie bogată). (F.N. Gonobolin, 1963)

Profesorii remarcabili au mai multe caracteristici comune:

- ✓ Iubesc copiii cu care lucrează;
- ✓ Sunt pregătiți;
- ✓ Cunosc bine materia care o predau;
- ✓ Implică elevii în propria formare;
- ✓ Provoacă elevii lor;
- ✓ Predau lecții pe tot parcursul vieții;
- ✓ Au abilități excelente de comunicare.

FII UN PROFESOR REMARCABIL!!!

Iubește și prețuiește elevii cu care lucrezi

Ar trebui să fie de la sine înțeles, dar dacă nu vă bucurați de compania elevilor, probabil că învățământul nu este domeniul în care trebuie să lucrezi. Profesorii buni își iubesc elevii și își demonstrează hotărârea de a îmbunătăți viața generațiilor viitoare în munca lor de zi cu zi. Își respectă elevii, indiferent de vârstă și abilități, și îi fac să se simtă speciali, importanți și unici.

Prin crearea unui mediu primitor, ei invită copiii să fie ei înșiși într-un cadru în care se simt în siguranță pentru a-și exprima întreaga gamă de sentimente. Cu căldură și compasiune, ei ascultă preocupările exprimate de elevi și părinți și construiesc săli de clasă încurajatoare în care elevii pot simți un sentiment de apartenență.

Fii bine pregătit

Cei mai eficienți profesori nu doar atribuie teme, ci și le îndeplinesc pe ale lor. La fel cum un antrenor profesionist de baschet face planuri de joc pentru echipă, un profesor eficient planifică strategic clasa cu planuri de lecție.

În planurile de lecție, profesorul elaborează obiective de învățare pentru ziua respectivă și sarcinile necesare pentru a le consolida predarea. Sarcinile permit elevilor să exerseze și să consolideze noi domenii de competențe. Profesorii petrec, de asemenea, timp semnificativ în afara perioadelor de instruire, planificând lecțiile viitoare și lucrările de evaluare, permițând elevilor să primească feedback rapid. Profesorii remarcabili folosesc acest feedback pentru a determina când ar trebui să se aloce timp suplimentar pentru o abilitate dificilă, dacă anumiți copii au nevoie de o atenție mai individuală și când este mai bine să adopte o nouă abordare pentru a ajunge mai bine la elevi.

Cunoaște bine subiectul de predat

Dacă vrei să devii profesor, ai nevoie de o înțelegere profundă a materiei tale. Unitățile școlare solicită adesea profesorilor să urmeze specializări în materia pe care o vor preda – cunoașterea cuprinzătoare a unei discipline este esențială pentru a preda eficient generația următoare.

Și cei mai buni profesori nu încetează niciodată să învețe. Când au cel mai mare succes, își transferă dragostea de a învăța studenților. Acești instructori țin la curent cu noile cunoștințe din domeniile lor, precum și cu strategiile de predare emergente, încercând mereu să-și construiască baza de cunoștințe pentru o mai bună educație a elevilor. Când elevii văd profesori care iubesc învățarea, devine contagioasă.

Implicați elevii

Când întrebați oamenii despre un profesor preferat, sunt șanse să aibă o anecdotă despre o tactică unică sau creativă pe care a folosit-o profesorul. Indiferent dacă este vorba despre o carte specială, un cântec sau un film; utilizarea tehnologiei; sau luând o altă abordare imaginativă, copiii apreciază efortul suplimentar. Un profesor îmbrăcat în costum de epocă poate face istoria mai interesantă. De asemenea, o excursie în natură poate face învățarea despre copacii de foioase mai remarcabilă.

Când profesorii fac lecțiile interesante și memorabile, copiii devin mai implicați și dornici să învețe. Profesorii inventivi și inventivi sunt de neuitat – și, adesea, la fel și lecțiile lor. Cei mai antrenați profesori înțeleg, de asemenea, stilurile de învățare disparate ale elevilor lor și se străduiesc să ajungă la fiecare. Profesorii mari sunt atenți și conștienți de nevoile și abilitățile unice ale copiilor din clasa lor și lucrează pentru a satisface aceste nevoi într-un mod inspirator.

Provocați elevii

Pe termen scurt, elevii se bucură adesea de profesori simpli, cu așteptări scăzute. Dar, de-a lungul timpului, mulți își amintesc și își amintesc despre profesori mai duri care au avut așteptări mari și i-au împins să fie elevi mai buni. Profesorii grozavi nu renunță la elevii cu note scăzute sau cu o atenție redusă. De asemenea, ei nu ignoră și nu plictisesc pe cei cu performanțe mari. Ei au așteptări mari, sunt foarte motivați și cred în toți copiii cu care lucrează.

Dincolo de așteptări mari, profesorii buni își provoacă elevii. Elevii tind să se bucure de provocări, atâta timp cât sunt prezentați într-un spirit amabil. O metodă de motivare este să pună întrebări atent. În loc să se concentreze doar pe fapte, profesorii pot pune întrebări „de ce" pentru a-i determina pe elevi să se gândească la succesiune și să facă predicții despre lume. Când profesorii își provoacă elevii, îi împing să muncească mai mult, să devină mai buni și să realizeze mai mult decât ar putea. imagina.

Predați lecții pe tot parcursul vieții

Unul dintre cele mai mari privilegii de a fi profesor este acela de a ajuta elevii să învețe nu numai discipline academice, ci și să devină oameni mai buni. Această educație a caracterului este o responsabilitate pe care profesorii o împărtășesc părinților, îngrijitorilor, familiilor, școlilor și organizațiilor comunitare. Ascultându-i pe elevi, făcându-i să știe că sunt valoroși și oferindu-le un mediu de clasă susținător și încurajator, profesorii parcurg un drum lung în a oferi generațiilor viitoare lecții importante despre munca în echipă, deschiderea la minte și lucrul prin sentimente și emoții.

Comunicați bine și cu un public variat

Profesorii grozavi sunt și comunicatori excelenți. Ei comunică eficient cu tot felul de public: elevi, părinți, administratori de școală și colegi de muncă. Profesorii buni au relații puternice cu elevii lor, fiind călduroși, disponibili și amabili. Aceștia se adresează părinților des, cu informații despre dezvoltarea copiii lor, cât și legat de preocupările lor. De asemenea, lucrează cu alți profesori pentru a-și îmbunătăți propria predare, precum și școlile în care predau. Sunt participanți activi cu toate părțile interesate și lucrează cu seriozitate cu toate grupurile. Profesori remarcabili excelează în atât de multe domenii. Aceștia lucrează în primul rând ca educatori, dar și ca prieteni de încredere, vorbitori motivaționali, directori de clasă, experți în materie, majorete și animatori.

Bibliografie:

1. **Wolfgang Lessel,** Managementul proiectelor, București, Ed. ALL, 2007.
2. **Gruber, T. R.** - A translation approach to portable ontology specifications. Knowledge Acquisition, 5:199–220, 1993.

Varlan, Simona-Elena,- Query Evaluation of Ontology Data Model in E-commerce Organizations, 17th IBIMA Conference, Milan, Italy, 2011

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. DIACONU LILIANA
LICEUL TEHNOLOGIC DE MECATRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI IAȘI

Exista multe tipuri de inteligență și depinde de noi să descoperim ce anume sunt ele și cum să le integrăm în viață noastră. Cei mai mulți dintre noi suntem familiarizați deja cu conceptul pe care îl numim **IQ,** sau coeficientul de inteligență, un concept asociat în primul rând cu capacitatea noastră de a memora, de a extrage elemente din memorie și cu modul în care raționăm logic. Există, de asemenea un coeficient , și anume **CQ** sau coeficientul de curiozitate. Acesta se referă la capacitatea unei persoane de a avea o motivație puternică pentru a învăța un anumit subiect.

Inteligența emoțională *este una dintre cele mai importante abilități pentru a avea o viață echilibrată și armonioasă. Sunt persoane care afirmă ca inteligență emoțională (EQ) este mai prețioasă decât inteligența academică (IQ)*

Conștient, dar mai ales inconștient, oamenii sunt guvernați de emoții – acele impulsuri care determină corpul să reacționeze în diverse feluri. Chiar etimologia cuvântului **emoție**, care provine din latinescul „*motere*" – „a mișca" plus sufixul „*e*", adică „*a te da la o parte*", sugerează că tendința de a acționa este implicată în orice emoție.

Noțiunea de inteligență emoțională, cunoscută și prin termenul de EQ sau IE, a fost popularizată de către **Daniel Goleman**, care în anul 1995 a publicat cartea ***„Inteligență emoțională"***, publicată și în România, de editura Curtea Veche, în 2001. Cartea lui Daniel Goleman, jurnalist și cercetător în psihologie clinică și științe comportamentale, marchează o revoluție uluitoare în psihologie, care subliniază importanța covârșitoare a emoțiilor în dezvoltarea personalității umane.

Conceptul de inteligență nu presupune doar nivelul IQ-ului, care măsoară inteligența umana înnăscută, care nu prea poate fi ameliorat pe parcursul vieții și care nu garantează succesul în viață. Sunt persoane care au un IQ mediu sau relativ scăzut și care totuși au cunoscut un mare succes. Aceste persoane au ceva foarte valoros: inteligență emoțională – EQ.

Persoanele care reușesc să înțeleagă și să gestioneze propriile sentimentele și pe ale celor din jur reușesc să analizeze limpede situațiile în care se află și să acționeze adecvat.

Cum recunoaștem o persoană cu inteligență emoțională:

- Este privită ca fiind persoană empatică de către ceilalți;
- Are capacitatea de a rezolva problemele și de a găsi soluții;

- Nu se teme să fie vulnerabilă și să spună ceea ce simte;
- Este capabilă să stabilească limite și nu se teme să zică „nu”;
- Poate relaționa cu ceilalți oameni în diferite contexte;
- Este capabilă să treacă peste evenimentele negative;
- Poate accepta critici constructive fără a-și găsi scuze sau a-i blama pe ceilalți;
- Este un ascultător foarte bun;
- Nu-i este teamă să-și recunoască greșelile și să-și ceară scuze;
- Se automotivează;
- Înțelege acțiunile și comportamentele celorlalți.

Daniel Goleman definește inteligența emoțională ca fiind „abilitatea de a identifica și gestiona propriile emoții, dar și pe ale celorlalți, pentru a le putea exprima într-un mod potrivit și eficient”**.** Vestea bună este ca inteligența emoțională poate fi învățată și dezvoltată de-a lungul vieții.

Pilonii inteligenței emoționale

Cele mai importante componente ale inteligenței emoționale sunt:

- Conștientizarea de sine;
- Autocontrolul emoțional;
- Empatia;
- Arta de a construi relații;

Conștientizarea de sine presupune cunoașterea propriilor emoții sau conștientizarea unui sentiment atunci când apare. Aceasta este piatra de temelie a inteligenței emoționale.
Autocontrolul emoțional constă în amânarea recompenselor și stăpânirea impulsurilor. Aceste aspecte stau la baza reușitelor.
Arta de a construi relații se bazează pe puterea noastră de conectare cu alte persoane și pe capacitatea de ascultare astfel încât să creem și să menținem relații de calitate cu cei din jur.

Inteligența emoțională influențează trei aspecte fundamentale:

- Viața profesională;

- Relațiile de cuplu;
- Educarea copiilor;

Un **IQ** genial nu te poate ajuta să avansezi în societate sau să ai o familie fericită dacă nu ai abilitatea de a te adapta la diverse situații din mediul înconjurător și de a reacționa în mod adecvat. Studiile arată că un **EQ**, adică un coeficient ridicat al inteligenței emoționale se corelează cu:

- Optimismul;
- Bucuria de a trăi;
- Încrederea în sine;
- Toleranța;
- Recunoștința;
- Starea de bine;
- Performanțe academice și profesionale crescute;
- Relații sociale și de familie armonioase;

Majoritatea oamenilor care avansează în carieră au competențe profesionale, însă cei care ajung să conteze cu adevărat sau să devină lideri sunt cei care dețin arta de a relaționa cu oamenii**.** *Specialiștii spun ca IQ-ul îți poate aduce un job, dar EQ-ul este acela care te face să rămâi și să avansezi*. Cu toate acestea, relația între IQ și EQ este una de interdependență, cele doua capacități nu se exclud reciproc, dimpotrivă, între ele există corelații și ideal este să funcționeze în egală măsură.

Moduri de dezvoltare a inteligenței emoționale.

Să fii inteligent din punct de vedere emoțional este foarte important. Dar ce pași trebuie să urmezi pentru a-ți dezvolta aceasta EI? Dacă ești în căutare de sfaturi și de soluții, ține cont de cele ce urmează:

- *Ascultă!* – Dacă îți dorești să înțelegi ce simt alți oameni, primul pas este să acorzi atenție. Fă-ți timp pentru a asculta ceea ce persoanele din jur încearcă să îți spună, atât verbal, cât și non-verbal. Limbajul corpului poate avea multă semnificație. Când simți că cineva se comportă într-un anumit fel, ia în considerare faptul că există diferiți factori ce pot contribui la această emoție pe care persoana din fața ta o simte.
- *Empatizează!* – Preluarea emoțiilor este esențială – este ideal să fii capabil să te pui în locul altcuiva pentru a înțelege cu adevărat punctul lui de vedere și modul în care se simte. Exersează empatizarea cu alte persoane! Imaginează-ți cum te-ai simți în situația lor. Astfel

de activități te vor ajuta să iți construiești o înțelegere emoțională a unei situații specifice, precum și să iți dezvolți abilități mai puternice pe termen lung.

- *Reflectează!* – Capacitatea de a conștientiza emoțiile este o parte importantă a inteligenței emoționale. Ia în considerare modul în care propriile tale sentimente iți influențează deciziile și comportamentul. Când te gândești la modul în care reacționează alte persoane, evaluează rolul pe care îl joacă trăirile lor în acele situații.
- *Fă-ți un jurnal!* – Acesta te ajută să iți îmbunătățești conștiința de sine. Scrierea gândurilor te poate duce la un grad mult mai înalt de conștientizare a emoțiilor. Înțelegi ce ai făcut, de ce, cum te-ai simțit sau cum ai acționat? Ce ai făcut bine și ce nu? Ce ai putea să îmbunătățești la reacțiile tale? Doar reflectând la acest lucru în fiecare zi iți vei spori înțelegerea de sine și vei deveni o mai bună versiune a ta.
- *Fii calm!* – Uneori, regula de trei secunde te poate ajuta! Atunci când te simți nervos, încearcă să iei totul ușor și cu răbdare. Fă o pauză, numără până la trei și apoi întreabă-te: „De ce?”, „Ce poți face pentru a contracara acest lucru?”. O emoție este o stare de spirit. Indiferent de modul în care te simți, poți să vii cu un sentiment pozitiv pentru a te asigura că atragi toate energiile bune asupra ta!
- *Înțelege-ți valorile!* – Fă-ți timp pentru a înțelege ce crezi și care sunt valorile tale. Acordă-ți momente pentru a-ți stabili principiile și obiectivele pe care nu vrei să le compromiți. Dacă știi ce este important pentru tine, deciziile vor fi mult mai ușor de luat și care vor fi în acord cu lucrurile în care crezi.
- *Obiective* – Pentru fiecare persoană, obiectivele sunt importante. Astfel, scrie pe o listă motivele pentru care iți dorești să obții acel lucru. Acestea vor fi motivația pentru situațiile în care simți ca ai dat de greu.
- Transformă situațiile negative în unele pozitive – De fiecare dată când se ivesc lucruri dificile întreabă-te: „Ce pot învăța din asta?”. Scrie de fiecare data într-un jurnal și dacă în viitor când se va repeta situația, vei ști cum să reacționezi astfel încât să nu te mai afecteze.

Bibliografie

Inteligența emoțională - 10 calități ale unei persoane inteligente emoțional - Esențe de succes

https://esentedesucces.ro/inteligenta-emotionala-10-calitati-ale-unei-persoane-inteligente-emotional/

Inteligența emoțională – ce este și cum ne ajută în viață (clinicaoananicolau.ro)

https://clinicaaproape.ro/blog-inteligenta-emotionala-cum-ne-ajuta-in-viata/

Ce este inteligența emoțională? (respiro.ro)

POVESTEA – CALEA SPRE SUCCES

Diaconu Ludmila

Școala Profesională Cozmești, loc. Cozmești, jud. Iași

Povestea reprezintă primul contact al copilului cu literatura și-l însoțește de-a lungul întregii vieți, rezonând cu el atât din punct de vedere afectiv, comportamental, cât și cognitiv. Scopul ei este de a metamorfoza pericolele ce ne înconjoară și de a aduce soluții pentru depășirea acestora, de a prezenta modele de evoluție umană și căile pe care le urmează, de a personifica defecte și calități spre a modela viitoarea personalitate a cititorului.

La clasă, acest document autentic se deschide ca o lume feerică în care fiecare elev se simte important, special și capabil de a învăța mult mai multe lucruri și, în mod special, o limbă străină. Profesorul îl îndrumă și-l susține să traverseze acest pod imaginar spre formarea de noi competențe, la braț cu empatia, conectarea și încrederea dăruită. [1]

La începutul secolului XX, în 1904, în Franța, au fost introduse în programele școlare poveștile lui Charles Perrault, ca materiale didactice. Faptul că erau caracterizate prin simplitatea firului narativ, umanizarea personajelor, le-au făcut atractive pentru cei mici. Astfel, profesorul devine povestitor. Astăzi, poveștile sunt percepute ca surse de relaxare, de visare și de stimulare a gândirii. Christian Puren[2] propune o nouă perspectivă asupra acestor documente autentice : ele pot fi utilizate ca documente suport pentru studierea unei limbi străine, vizând cele patru competențe generale : înțelegerea orală și scrisă, producerea orală și scrisă.

Povestea este un pretext pentru a forma competențe. Putem realiza dezbateri având ca teme moralitatea personajelor, putem pune în scenă fragmnte, putem realiza desene, colaje, putem crea foto-romane sau putem inventa alte fanaluri pentru binecunoscutele povești. Deși nu sunt create cu o intenție vădit pedagogică, noi folosim aceste situații fictive în scop educativ, după cum afirma Robert Galisson.[3] Faptul că elevii cunosc deja conținutul lor, le conferă un oarecare confort psihic în timpul relizării sarcinilor de lucru din timpul lecției. În acest fel, motivația lor

[1] Bernard Chouvier, *Le pouvoir des contes,* Dunod Edition, Malakoff 2018, p.2

[2] Christian Puren, *Perspectives actionnelles sur la littérature dans l'enseignement scolaire et universitaire des langues-cultures : des tâches scolaires sur les textes aux actions sociales par les textes, 2012*

[3] Robert Galisson, *D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme,* CLE International, Paris 1980, p.85

crește și, fără prea mult efort, își formează noi competențe pe care și le pot exersa și în afara școlii. Învățarea din clasă continuă și acasă. Profesorul este doar cel care creează mediul lingvistic și catalizatorul sarcinilor de lucru, iar elevul motivat este cel care va continua, în mod autonom, învățarea.

Pornind de la poveștile cu zâne, descoperim o limbă străină folosită în situații reale. Depășim nivelul său pragmatic și-i vedem utilitatea în interacțiuni sociale concrete.[4] Astfel, elevii singuri descoperă regulile de scriere și comunicare. Din când în când, putem didactiza câte un fragment pentru a-l ajusta unei competențe derivate dorite. Patrimoniul bogat al literaturii pentru copii contribuie enorm la formarea micului om. Alegerile de viață ale tânărului determină sănătatea fizică și mentală a viitorului adult. Conținuturile basmelor au trecut proba timpului, sunt general valabile și răspund numeroaselor întrebări despre viață. Ele se adresează tuturor vârstelor, fiecare percepe altfel subiectul propus. Această polisemie pune în scenă aspecte profunde care trezesc curiozitatea, crează un câmp de bătălie, dar aduce și rezolvări ale conflictelor interioare. Pierre Laforgue afirma că, odată devenit cititor, copilul nu mai are nevoie de informația exclusivă orală din partea părinților sau a anturajului său pentru a găsi soluții posibile la frământările sale interioare.[5] Pentru a depăși obstacolele vieții, copilul are nevoie de magie și pentru a crește, din punct de vedere emoțional, are nevoie să recurgă, în mod constant, la imaginar, după cum afirma Bruno Bettelheim.[6]

Prin intermediul imaginarului, copilul înțelege mai bine lumea ce-l înconjoară. Pentru el, fiecare personaj este o investiție afectivă, se identifică cu el. De aceea, de cele mai multe ori, autorul nu atribuie nume personajelor sale, ci doar porecle ce țin de defectele lor sau accesoriile pe care le poartă: Scufița Roșie, Degețel, Cenușăreasa etc. Eroul este uman, dar și capabil să depășească bariere ireale. Aceste personaje predau, involuntar, lecții de conduită tinerilor cititori, având, de multe ori, chiar și o valoare terapeutică.[7] Povestea împletește dragostea și ura, suferința, frica și moartea, prietenia și solidaritatea. Trei registre ale limbii construiesc întreaga comunicare: registrul realist, registrul imaginar și registrul simbolic. Scopul ei este de a aduce schimbări în comportamentul cititorului, fiindu-i un ghid spre maturitatea psihologică.[8]

---

[4] Evelyne Bernard, *L'approche communicative. Théorie et pratiques*, CLE International, Paris 1991, p.51
[5] Pierre Laforgue, *Petit Poucet deviendra grand. Soigner avec le conte*. Edition Payot & Rivages, Paris 2002, p.274
[6] Bruno Bettelheim, *Psychanalyse des contes de fées*, Edition Robert Laffont, Pocket, 2020, pp. 13-15
[7] *Idem*
[8] *Ibidem*, p. 15

Poveștile ne ajută să ajungem la mintea și sufletul fiecărui copil, fie el mare sau mic. În această lume magică și imaginară, dezvoltăm competențe, descoperim modele, ne jucăm cu propria imaginație și, într-o manieră ludică, învățăm lucruri serioase. Ele ne învață cum să devenim persoane unice, capabile să înfrunte dificultățile vieții, ne arată drumul la capătul căruia putem deveni regi, stăpâni ai propriului regat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bernard Chouvier, ***Le pouvoir des contes***, Dunod Edition, Malakoff 2018
2. Christian Puren, ***Perspectives actionnelles sur la littérature dans l'enseignement scolaire et universitaire des langues-cultures : des tâches scolaires sur les textes aux actions sociales par les textes,*** *2012*
3. Robert Galisson, ***D'hier à aujourd'hui la didactique générale des langues étrangères. Du structuralisme au fonctionnalisme***, CLE International, Paris 1980
4. Evelyne Bernard, ***L'approche communicative. Théorie et pratiques***, CLE International, Paris 1991
5. Pierre Laforgue, ***Petit Poucet deviendra grand. Soigner avec le conte***. Edition Payot & Rivages, Paris 2002
6. Bruno Bettelheim, ***Psychanalyse des contes de fées***, Edition Robert Laffont, Pocket, 2020

CREATIVITATE SI INOVAȚIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL CONTEMPORAN ROMÂNESC

prof. Diaconu Mihaela-Liceul de Arte Margareta Sterian, Buzău

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă. Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evident. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale. Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul, de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Creativitatea este o capacitate mai complexă. Ea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o *motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit.* Şi cum noutatea, azi nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Munca de creaţie parcurge mai multe etape:

- Perioada de ***preparare*** când se adună informaţii, se fac observaţii, se delimitează scopul sau problema, se schiţează o ipotecă sau un proiect general.
- ***Incubaţia*** este timpul încercărilor sterile, când nu se găseşte soluţia, incubaţia poate dura foarte mult, ani de zile!
- ***Iluminarea*** este momentul fericit când apare soluţia, se vorbeşte de intuiţie adică o cunoaştere sintetică, integrală a demonstraţiei care elucidează toate aspectele problemei
- ***Verificarea*** este necesară pentru a elimine eventualele erori sau lacune

Metode pentru stimularea creativităţii

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii.

Cea mai răspândită metodă este aşa numitul ***brainstorming*** (asaltul de idei), când un grup de 10-12 persoane îşi exprimă pe rând şi în mod liber tot ce le vine în minte în relaţie cu o anumită problemă propusă. Alţi specialişti analizează apoi ce sugestii benefice poate oferi una sau alta din ideile exprimate.

Se fac următoarele recomandări privind activitatea grupului de brainstoring:

- evitarea oricărei critici în emiterea ideilor noi;
- acceptarea oricăror idei prin eliberarea de frânele posibile ale autocontrolului inhibitiv sau ale evaluării care poate bloca ritmul căutărilor noi;
- extinderea cât mai mare a numărului de idei pentru a amplifica astfel şansele de apariţie a soluţiilor noi şi valoroase;

- valorificarea constructivă a ideilor altora prin reformularea şi combinarea originală a lor, pentru sporirea disponibilităţii creatoare a grupului.

După desfăşurarea şedinţei, ideile, care au fost consemnate cu fidelitate, se supun unei analize critice în vederea găsirii soluţiei adecvate la problema pusă. Strategiile „asaltului de idei" pot fi adaptate cu prudenţă în anumite forme de desfăşurare creativă a activităţilor instructiv-educative şcolare.

O altă metodă asociativă este şi ***sinectica*** În acest caz, se caută metafore, comparaţii, în relaţie cu dificultatea aflată în discuţie. Apoi aceleaşi persoane descifrează consecinţele imaginilor evocate.

Metoda 6-3-5-este vorba de împărţirea unei adunări în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune trei idei într-un timp maxim de 5 minute. Primul grup discută problema şi, pe o fişă sunt trecute trei idei, fiecare fiind capul unei coloane ce se va completa de către celelalte grupuri. După 5 minute, fişa este trecută unui alt grup care adaugă alte trei idei în coloane, sub celelalte ş.a.m.d. până ce fiecare fişă trece pe la toate grupurile. Conducătorul strânge foile, le citeşte în faţa tuturor şi se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însuşită.

Pshilips 6-6 este tot o metodă menită să consulte un număr mare de persoane. Această mulţime se grupează în câte 6 persoane, urmând a discuta problema timp de 6 minute. Mai întâi animatorul explică metoda şi avantajul ei, apoi expune problema. Se urmăreşte ca grupurile să fie cât mai eterogene. Fiecare îşi alege un coordonator şi se discută timp de 6 minute. La urmă, fiecare grup îşi anunţă părerea. Urmează o discuţie generală, după care se trage concluzia. În felul acesta, într-un timp scurt, se consultă opinia multora: 4-5 minute organizarea, 6 minute discuţia în colectiv, 2 minute raportează rezultatul fiecare; dacă sunt 10 grupe = 20 minute. Deci avem circa 30 minute. Discuţia finală poate dura 30 minute, deci în circa o oră se pot rezuma părerile a 60 de persoane. Când e vorba de o problemă complexă, se pot organiza grupuri de 4 membri, având la dispoziţie 15 minute.

Discuţia panel. Termenul *panel* în engleză „juraţi". Şi în acest caz este vorba de participarea unor colectivităţi mai mari. Discuţia propriu-zisă se desfăşoară într-un grup restrâns („juraţii"), e format din persoane competente în domeniul respectiv. Ceilalţi pot fi zeci de persoane – ascultă în tăcere ceea ce se discută. Aceştia pot intervenii prin biletele transmise „juraţilor". Uneori biletele sunt de hârtie colorată: cele albastre conţin întrebări, cele albe – sugestii, cele roşii – păreri personale. Mesajele sunt primite de unul din membrii participanţi la dezbatere, care introduce în discuţie conţinutul unui bilet atunci când se iveşte un moment prielnic (i se spune „injectorul de mesaje"). Discuţia este condusă de un „animator". La urmă persoanele din sală pot interveni şi în mod direct, prin viu grai. În încheiere, animatorul face o sinteză şi trage concluzii.

Bibliografie:

Cucoş Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iasi, 2008;

Maria Gârboveanu – Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 1981;

Sorin Cristea – Dicţionar de termeni pedagogici, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 1998.

POETUL PATRIOT - ALECSANDRI

Autor : Diaconu Sergiu Marian
prof. Şcoala Profesională Cozmeşti, loc. Cozmeşti, jud. Iaşi

La auzul numelui lui Vasile Alecsandri, în mod involuntar, ne vine în minte, un vers dintr-un pastel. Dar Alecsandri înseamnă, pentru poporul român, mai mult decât teatru și poezie, înseamnă și lupta neobosită pentru unitatea și integritatea neamului românesc.

Încă din anii studenției, aflat în mijlocul focarului revoluționar al Europei, Parisul, tânărul Alecsandri s-a remarcat prin ardoarea și devotamentul cu care promova ideea unirii celor două principate românești, Moldova și Țara Românească. Reîntors în patrie, el nu s-a mulțumit doar să răspândească, la nivel teoretic, idealurile naționale, ci a început să le înfăptuiască efectiv. El a participat activ, atât la mișcările sociale, luptând cu versul și teatrul, cât și la cele politice – apelând la arme, după cum afirma și Al. Marcu în Introducerea volumului *Călătorii – misiuni diplomatice*: ”In felul acesta, supremul ideal pentru orice poet din generația celor dintâi Romantici a rămas aproape constant jertfa de sine pentru mărirea și neatârnarea Patriei, în slijba căreia erau gata să-și dea și viața. Secolul lui Alecsandri a cunoscut în adevăr un nou tip de scriitor: Poetul – Soldat.”[1]

Odată cu trecerea timpului, avântul tinereții s-a transformat în maturitate diplomatică, ele devenind cel mai important reprezentant al țării peste hotare, în calitate de secretar de stat și apoi de ministru plenipotențiar.

Despre poetul, diplomatul și omul Alecsandri aflăm informații chiar din corespondența acestuia cu familia, prietenii și diverși colaboratori. Însă au fost publicate doar scrisorile care au fost considerate cele mai importante, peste o mie, sub îngrijirea Martei Anineanu, Alecsandrescu-Dorna, Teodor Vârgolici, Ioan Șt. Botez, Il. Chendi și E. Carcalechi. Restul corespondenței a rămas la nivel de manuscris, la Biblioteca Academiei Române, aproape 2200 de scrisori. Viața poetului în date și momente importante este prezentată în aceste epistole, care, la rândul lor, constituie sursa de inspirație a biografiilor și monografiilor lui Vasile Alecsandri, scrise de către: N. Zaharia, Elena Rădulescu – Pogoneanu, G. C. Nicolescu, G. Călinescu, Ion

[1] Al. Marcu, *Vasile Alecsandri diplomat,* în Vasile Alecsandri*, Călătorii – misiuni diplomatice,* Ediție comentată de Al. Marcu, Craiova, Editura Scrisul românesc, f.a., p. XX

Roman, Doina Curticăpeanu, Emil Ghițulescu, Mircea Ghițulescu, Maria Platon, Al. Pîrvu, Traian Nica, Elena Vulcănesc etc.

Opera lui Alecsandri este, de asemenea, un important izvor pentru conturarea întâmplărilor din viața sa și în special pentru reliefarea evenimentelor de la 1948. Aici se încadrează poezia cu conotație politică, texte în proză, precum: *Vasile Porojan, Dridri, Pâinea amară a exilului, Nicolae Bălcescu în Moldova etc.,* dar și piese de teatru cu mesajul mascat. Astfel a fost valorizat aspectul ei documentar prin bogăția informațiilor aduse.

Instrumentele de lucru, precum *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900, Dicționarul esențial al scriitorilor români,* numeroasele *Istorii ale literaturii române,* scrise de G. Călinescu, Dumitru Micu, Al. Piru, George Munteanu, Nicolae Manolescu, Ion Negoițescu, Doru Scărlătescu, sunt indispensabile pentru cunoașterea aspectelor definitorii ale vieții și activității lui Alecsandri.

O viziune subiectivă asupra omului politic Vasile Alecsandri se poate deduce în urma lecturării scrierilor contemporanilor săi: N. Bălcescu, Ion Ghica, Mihail Kogălniceanu, N. Gane, Ion Heliade Rădulescu. Iubit și extrem de admirat la începuturi, poetul de la Mircești este contestat spre sfârșitul carierei sale politice. În această perioadă el se consideră uitat și izolat în capitala Franței, neavând informații și noutăți despre ceea ce se petrecea în țară.

Istorici ca A.D. Xenopol, Dimitrie A. Sturdza, Dumitru Vitcu, Dan Berindei, Florian Roatiș, Alexandru Zub etc., au scris despre epoca pașoptistă și despre domnia lui Alexandru Ioan Cuza, lucrări documentate atât din corespondența lui Alecsandri, cât și dintr-o bogată sursă bibliografică. Succesiunea și desfășurarea evenimentelor politice de la acestă dată sunt analizate din perspectiva finalității acestora: crearea României moderne și unite.

Unii autori și-au expus propria viziune asupra evenimentelor istorice, alții au publicat colecții de documente importante ce atestă informațiile cunoscute; printre aceștia se numără: R.V. Bossy, Cornelia C. Bodea, Paul Cornea și Mihai Zamfir, Liviu Papuc, Ela Cosma. Acestea cuprind scrisori, discursuri, telegrame, numiri în funcție, etc.

Activitatea politică a lui Alecsandri se conturează încă din primii ani petrecuți la Paris, prin întâlnirile dintre studenții moldoveni și valahi, care, de atunci, visau la unirea celor două principate. Întors acasă, situația țării îl dezamăgește pe tânărul absolvent și-l determină să se implice în viața publică și politică a Moldovei. Inițial, implicarea se va limita doar la nivelul literaturii, urmând ca apoi să-și facă simțită prezența pe scena politică a principatului. Poetul a

fost unul dintre principalii conducători ai revoluției de la Iași, fiind chiar cel care a redactat *Petiția* semnată de câteva sute de revoluționari.

În vremea domniei lui Grigore Alexandru Ghica (1849 – 1856), Vasile Alecsandri se întoarce din exil și primește funcția de arhivist al statului. Grigore Ghica, ducând o politică prounionistă, nu-i împiedică pe adepții acesteia să creeze un Comitet al Unirii. Alecsandri devine reprezentantul organizației la București, rolul său fiind de a menține și consolida relațiile dintre cele două principate.

În perioada luptei pentru unirea principatelor (1856 – 1859), Alecsandri luptă cu toate armele de care dispune, teatrul, poezia, relațiile personale de amiciție, poziția pe care o ocupă în societate, pentru a promova ideea unirii Moldovei cu Țara Românească. Activitatea sa propagandistică se extinde și în afara granițelor țării, mai exact la Paris, unde avea să se decidă mai târziu soarta Principatelor.

În perioada domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859 – 1866), în calitate de secretar de stat, Alecsandri se implică activ în realizarea dublei alegeri a lui Cuza. Sub noua conducere el își păstrează demnitatea de ministru de externe și primește o nouă îndatorire: obținerea sprijinului marilor puteri și recunoașterea, de către acestea, a alegerii lui Cuza, atât în Moldova, cât și în Țara Românească. Tactul său diplomatic și relațiile de prietenie avute în Franța îl ajută să-și ducă la bun sfârșit misiunea primită.

Între anii 1866 – 1890, după abdicarea lui Cuza, Alecsandri încearcă să se țină departe de viața politică a țării și se retrage la Micești. Însă nu pentru mult timp, deoarece acceptă un mandat de deputat sau senator. Spre sfârșitul vieții, poetul de la Mircești este numit ministru plenipotențiar în capitala Franței.

BIBLIOGRAFIE:

1. Vasile Alecsandri, ***Călătorii – misiuni diplomatice***, Ediție comentată de Al. Marcu, Craiova, Editura Scrisul românesc, f.a.
2. Vasile Alecsandri, ***Corespondență,*** Editura de Stat pentru Literatura si Arta, 1960
3. G.C. Nicolescu, ***Viața lui Vasile Alecsandri,*** Editura Hyperion, Chișinău 1990
4. Al. Piru, ***Introducere în opera lui Vasile Alecsandri,*** Editura Minerva 1978

EVALUAREA CADRELOR DIDACTICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Adriana DIMA, Anghelina DUDAN
Colegiul Comercial Carol I Constanța

Profesorul, unul dintre contributorii importanți ai școlii, reprezintă un factor major de influență asupra rezultatelor învățării și un mod fundamental prin care se pot dezvolta performanțele educaționale. De asemenea, profesorul participă activ la realizarea misiunii oricărei școli, și anume educația. În general, un cadru didactic bine pregătit, competent și motivat în a oferi tot ce are mai bun poate valora mai mult decât mijloacele și materialele didactice și chiar mai mult decât mediul social, financiar sau cultural de proveniență a elevului.

Prioritizarea dezvoltării performanțelor cadrelor didactice este, probabil, cea mai directă metodă care poate duce la achiziții substanțiale în educația elevilor. Pentru o evaluare elocventă, este primordial să se cunoască punctele tari, punctele slabe și aspectele ce pot fi îmbunătățite, dar și amenințările și oportunitățile în dezvoltarea profesională a fiecărui individ. De aceea, evaluarea trebuie să prețuiască formarea și dezvoltarea profesională a profesorilor, iar rezultatele obținute să avantajeze activitățile cu elevii. De asemenea, este important să se recunoască munca profesorilor. Rezultatele TALIS arată că marea majoritatea a profesorilor raportează că evaluarea şi feedback-ul pe care îl primesc sunt benefice, corecte şi utile pentru dezvoltarea lor ca profesori. (OECD, 2009b).

În prezent, la nivelul instituțiilor de învățământ preuniversitar, procesul de evaluare al cadrelor didactice trebuie adaptat în funcție de anumiți factori astfel încât să conducă la dezvoltarea performanțelor și implicit la îmbunătățirea rezultatelor școlare. În România, evaluarea cadrelor didactice din instituțiile de învățământ preuniversitar se realizează pe baza *Fişei Cadru de Autoevaluare în vederea acordării calificativului anual*, anexa 2 la Metodologie, la Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3597/18.06.2014.

Analiza cadrului legislativ privind evaluarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar din România

Anul 1990 reprezintă primul reper în reforma învățământului românesc după revoluția din decembrie 1989, prin modificarea legii care dirija educația ultimilor ani de comunism, *Legea educaţiei şi învăţământului nr. 28 din 1978.* Astfel*, Hotărârea Guvernului nr. 521 din 12 mai 1990 privind organizarea şi funcţionarea învăţământului în România în anul şcolar 1990/1991* își propunea să reglementeze structura, organizarea și conținutul sistemului de educație pe parcursul unui an școlar. În anul 2008, prin Hotărârea de Guvern nr. 1534, din 28 noiembrie și în temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, şi al art. 24 alin. (3) lit.a) din *Ordonanţa de urgenţă a*

Guvernului nr.75/2005, completată prin *Legea nr.87/2006,* se aprobă standardele de referinţă necesare şi indicatorii de performanţă aferenți în vederea evaluării şi asigurării calităţii la nivelul învăţământului preuniversitar. Aici se întâlnesc mențiuni cu privire la procedurile de evaluare periodică a calității corpului profesoral. Însă, precizări legislative privind modul de evaluare a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar își fac prezența prin *Ordinul nr.4595/2009* privind aprobarea criteriilor de performanță în vederea evaluării cadrelor didactice din sistemul de învățământ preuniversitar, utilizând ca instrument de evaluare fișa de evaluare. Potrivit acestei fișe, erau urmărite următoarele domenii ale evaluării: proiectarea eficientă a curricumului (15p), realizarea curricumului (30p), evaluarea rezultatelor învățării (20p), realizarea activităților extracurriculare (10p), dezvoltarea profesională, activitatea metodică și științifică (15p), contribuția la activitatea generală a unității de învățământ și la promovarea imaginii acesteia (10p). În vederea realizării procesului de îmbunătățire a calității, evaluarea cadrelor didactice trebuie să genereze consecințe atât la nivel personal, al salarizării și al relațiilor de muncă, dar și la nivel instituțional în ceea ce privește strategia proprie fiecărei instituții de învățământ.

În baza unor documente ce conțin politici publice și anume: *Strategiile de dezvoltare a României promovate prin Planul Naţional de Dezvoltare 2007-2013, Strategia „Educaţie şi Cercetare pentru Societatea Cunoaşterii" 2009 – 2012, , Cadrul Strategic Naţional de Referinţă 2007-2013 şi* a Raportului comisiei prezidenţiale *România cunoaşterii, România cercetării*" raport întocmit în scopul analizei şi elaborării politicilor din domeniile educaţiei şi cercetării, s-a elaborat noua lege a educației, *Legea nr.1/2011*.

În cadrul legii sus menționate, secțiunea 2 - *Personalul din învățământul preuniversitar*, articolele ce fac referiri la evaluarea cadrelor didactice sunt: art. 92, potivit căruia evaluarea cadrelor didactice din cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar se realizează anual, iar metodologia privind desfășurarea procesului de evaluare este precizată prin ordin al ministrului educației și art. 93 conform căruia, în ceea ce privește angajarea, motivarea, evaluarea, recompensarea, răspunderea disciplinară și disponibilizarea personalului didactic, hotărârile sunt aprobate la nivelul instituției școlare de către consiliul de administrație, având votul a 2/3 din totalul membrilor. În urma acestor hotărâri, directorul unității de învățământ va emite deciziile. În baza rezultatelor evaluarii, consiliului de administrație numit la nivelul unității școlare, decide acordarea calificativului anual pentru personalul didactic și didactic auxiliar. Așadar, evaluarea cadrelor didactice este realizată în baza *Fișei cadru de autoevaluare/evaluare* în vederea acordării calificativului anual pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar, anexa 2 a ordinului sus menționat.

În urma analizei, se observă că fișa de evaluare a suportat modificări atât la nivelul domeniilor de evaluare, cât și la nivelul punctajelor acordate. Astfel, un nou domeniu de evaluare

este managementul clasei de elevi cu 10 puncte alocate. De asemenea, se acordă 25 de puncte față de 30 puncte domeniului: realizarea activităților didactice, 10 puncte față de 15 puncte domeniului: activitatea metodică și științifică, și 15 puncte față de 10 puncte domeniului: contribuția la dezvoltarea instituțională și la promovarea imaginii unității școlare. Se constată o oarecare importanță acordată de data aceasta în evaluarea cadrelor didactice a modului de organizare la clasă și în ceea ce privește contribuția la dezvoltarea unității școlare.

Factori de influență asupra politicilor de evaluare a cadrelor didactice

Întreaga societate, sistemul educațional dar și anumiți factori influențează cadrul de aplicare a politicilor de evaluare a cadrelor didactice. Așadar, aspectele legate de evaluarea cadrelor didactice nu pot fi studiate și analizate în izolare. Există factori care au o oarecare influență asupra strategiilor de evaluare ca urmare a necesității de noi inițiative referitoare la politicile de evaluare, factori care afectează oportunitățile cu privire la aceste politici și factori care influențează aplicarea, impactul și costul. O importanță majoră o reprezintă înțelegerea adecvată a tuturor factorilor implicați, dar și a mijloacelor prin care se influențează politicile de evaluăre a profesorilor, deoarece apare situația critică de a produce strategii lipsite de rezultate concrete în privința evaluării cadrelor didactice. Evaluarea cadrelor didactice poate fi afectată de o serie de factori cum ar fi:

Societatea(factori sociali):

- Sistemul politic;
- Structura demografică și diversitatea culturală;
- Mediul economic prin tendințele pe piața muncii;
- Implicarea mass-mediei în promovarea imaginii sistemului școlar;
- Finanțarea publică și privată a sistemului de învățământ;
- Politici generale de evaluare a funcționarului public.

Sistemul de învățământ(factori ai sistemului educațional):

- Responsabilități alocate de către autoritățile educaționale;
- Managerii școlari și autonomia;
- Structura planului de școlarizare;
- Curriculum, standarde, resurse de timp;
- Mecanismul de piață/ alegerea școlii;
- Distribuirea resurselor la nivelul unităților școlare;
- Dezvoltare personală și recompensarea personalului instituțiilor de învățământ;
- Formarea profesorilor și politici de certificare;
- Viziuni ale grupurilor interesate.

Instituția de învățământ (factori la nivelul școlii):

- Situația socio-economică a școlilor;
- Echipa de conducere prin distribuirea responsabilităților în cadrul școlii;
- Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice;
- Convenții ale procesului de predare-învățare;
- Implicarea beneficiarilor direcți și indirecți;
- Condiții de învățare, structuri de susținere.

Cadrul conceptul al evaluării implică analiza câtorva domenii importante în dezvoltarea unui model de evaluare a cadrelor didactice: design și conducere, procedurile de evaluare, competențe în ceea ce privește evaluarea și utilizarea feedback-ului, folosirea rezultatelor evaluării, implementare

BIBLIOGRAFIE

1. Isoré, M., (2009) "*Teacher Evaluation: Current Practices in OECD Countries and a Literature Review*", OECD Education Working Paper No.23, OECD, Paris. Available from www.oecd.org/edu/workingpapers;
2. *Strategia „Educaţie şi Cercetare pentru Societatea Cunoaşterii" 2009 – 2012*;
3. *Strategiile de dezvoltare a României promovate prin Planul Naţional de Dezvoltare 2007-2013;*
4. OECD (2009a), *OECD Recenzie către Evaluarea Îmbunătăţirii Rezultatelor Şcolii: Planul de Design şi implementare petru Recenzie,* OECD, Paris [OLIS Document EDU/EDPC(2009)3/REV1].

INTEGRAREA TEXTULUI LIBER / EXPRIMĂRII PLASTICE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE

Dima Alina Florentina, Școala Gimnazială Nr. 150 București

Elaborarea mesajului scris este o componentă importantă a comunicării. În clasele a III-a şi a IV-a se continuă preocupările pentru formarea, fixarea şi consolidarea unor deprinderi noi:
- organizarea textului scris;
- aşezarea textului în pagină;
- respectarea părţilor componente (introducere, cuprins, încheiere);
- folosirea semnelor de punctuaţie etc.

În aceste clase, elevii învaţă să elaboreze compuneri şcolare. Ele sunt de mai multe feluri:
- compuneri pe baza unor materiale de sprijin (ilustraţii, desene, imagini pe video, pe calculator, pe diapozitive etc.);
- compuneri cu început dat;
- compuneri cu sfârşit dat;
- compuneri cu unele cuvinte şi expresii de sprijin;
- compuneri după un plan de idei;
- compunere despre un text citit sau ascultat;
- compuneri corespondenţă şi cu destinaţie specială (bilet, scrisoare, telegramă, carte poştală);
- compuneri libere.

În general, compunerile au legătură cu textul literar studiat. De exemplu, dacă textul se referă la universul copilăriei, compunerile dezvoltă aceeaşi temă.

Profesorul procedează potrivit tipului de compunere abordat. Dacă este o compunere pe baza materialelor de sprijin, foloseşte aceste materiale pentru realizarea planului de idei. Dacă se elaborează o compunere cu început sau cu sfârşit dat, din cele două materiale se constituie ideea principală pentru începutul sau sfârşitul compunerii. În situaţia în care se abordează compunerea după un plan de idei, acest moment nu se organizează, pentru că planul este gata

elaborat. Pentru compunerea despre un text citit sau ascultat, planul de idei se constituie în urma analizei conţinutului textului.

Planul de idei la compunerile libere se realizează de către elevii care au aceste competenţe. Profesorii îi îndrumă pe elevi pentru alcătuirea unui plan riguros. Ideile stabilite corespund părţilor compunerii: introducere, cuprins şi încheiere. În această situaţie, un plan minim poate avea patru idei, câte una pentru introducere şi încheiere şi două pentru cuprins. Pe măsură ce deprinderile se formează, planul de idei se dezvoltă. Dacă nivelul clasei permite, se pot elabora 2-3 variante de plan de idei pentru dezvoltarea aceleiaşi teme, din care fiecare elev îşi alege varianta preferată.

Chiar dacă nu îşi desfăşoară activitatea la o *clasă Freinet*, învăţătorul poate folosi această tehnică în activitatea didactică. Ba mai mult, ea poate fi folosită încă din grădiniţă. Când ajung în clasa I, copiii pot continua să „producă" texte libere care să prindă contur cu ajutorul învăţătoarei şi colegilor. Elevii pot scrie aceste texte când au ceva real de împărtăşit sau ceva imaginar. Textele pot fi scrise atât acasă (dacă elevul nu ştie scrie poate desena şi apoi cere ajutorul unui adult căruia să îi dicteze textul), cât şi în clasă.

Am aplicat *tehnica textului liber şi a desenului liber* elevilor mei din clasa a III-a.

Am ținut cont că în clasele primare elevul poate cere ajutor în ceea ce priveşte ortografierea cuvintelor şi punctuaţia (ţinând cont că elevii au puţine cunoştinţe legate de folosirea semnelor de punctuaţie – în special virgula, linia de dialog şi două puncte – şi în privinţa scrierii cu liniuţă de unire).

În etapa următoare textele au fost citite în faţa clasei. Pentru această etapă, fiecare elev a avut interesul în a se pregăti suplimentar, din dorinţa de a captiva auditoriul şi de a obţine mai multe voturi pentru textul său. Se realizează în mod „natural" un deziderat impus de programa şcolară acela de „citire expresivă", elevul exersând-o din proprie iniţiativă, având o motivaţie clară. Am asistat în acest moment la o adevărată „interpretare" din partea multor elevi. Alţii însă s-au poticnit, fie din cauza scrisului neciteţ, fie din lipsa repetiţiilor, dar aceasta le-a fost o lecţie căci au învăţat pe viitor să rescrie mai îngrijit şi să repete dacă vor să-şi atragă voturile colegilor. Alegerea textului ce a fost preluat de toţi s-a făcut prin votare, pentru a obţine adeziunea cât mai multor elevi. Chiar dacă la început elevii au avut tendinţa să îşi voteze prietenii, şi nu textul cel mai bun, pe măsura repetării „procesului democratic", alegerile elevilor au fost tot mai obiective, interesul tuturor fiind acela de a studia texte cât mai captivante.

Tuturor elevilor li s-a părut uluitoare ideea de a concura cu autorii manualelor şi a scrie un text pe care „să îl folosim ca şi când ar fi din manual” şi, mai ales vederea numelui alături de titlu în caietele colegilor, i-a motivat, făcându-i să se simtă importanţi.

În momentul următor textul a fost folosit pentru ca elevii să atingă un nivel superior de expresivitate. După a fost transcris pe tablă aşa cum a fost el conceput şi redactat de autor, a fost discutat – frază cu frază – de întreaga clasă. Au fost corectate greşelile de ortografie, de punctuaţie şi dezacordurile gramaticale, conţinutul a fost conturat mai bine şi a fost îmbogăţit. Pot exista texte al căror conţinut să fie îmbunătăţit, aşa cum pot exista texte a căror scriere să fie doar corectată.

După corectarea şi îmbunătăţirea unui text literar am făcut şi alte tipuri de exerciţii: lecturarea textului şi rezolvarea unor exerciţii de vocabular; reluarea problemelor de scriere întâmpinate (ortograme, scrierea diftongilor şi triftongilor etc.), explicarea lor şi aprofundarea prin intermediul fişelor autocorective; dictarea cooperativă a textului (în care copiii au cooperat şi au mi-au cerut explicaţii asupra dificultăţilor) care, spre deosebire de dictarea de control, prezintă avantajul că elevii învaţă să scrie corect din start – întrebând şi edificându-se – în loc să perpetueze de cele mai multe ori o scriere greşită, neluând în seamă corectările ulterioare făcute de cadrul didactic pe dictare; dictarea de control a textului;

Pentru a atinge o finalizare, textul liber a fost însoţit de ilustraţii (poveştile captivante atrag cititorii şi prin calitatea ilustraţiilor, aşa cum au observat copiii când au deschis o carte de poveşti şi au răsfoit-o pentru că era „colorată” sau au abandonat-o pentru că nu avea imagini). La acest moment, atât autorul cât şi ceilalţi elevi au participat, chiar concurând. Ilustraţiile cele mai reuşite au fost alese de toţi. În acest moment, *textul literar* a fost finalizat şi a fost expus în clasă.

Textele libere pot fi doar nişte puncte de plecare spre abordarea de către elevi a cunoştinţelor din diferite domenii: geografie (textele unor copii despre vacanţele petrecute în staţiuni din ţară sau pe alte meleaguri – spre exemplu vacanţele petrecute în România, Italia, Grecia, Spania sau Anglia – au stârnit curiozitatea celorlalţi să descopere pe hartă acele locaţii), istorie (povestirea unui copil excursia pe care o va face în Egipt i-a determinat pe colegii săi să afle mai multe informaţii despre Egiptul antic), ştiinţe ale naturii (unele texte supuneau atenţiei diferite teme din domeniul ştiinţelor şi au condus la demararea unor anchete documentare), matematică (unele texte au fost punct de plecare pentru compunerea şi rezolvarea de probleme).

Folosirea acestei tehnici este posibilă şi chiar necesară în condiţiile învăţământului românesc şi aceasta din mai multe motive:

1. Îi permite învăţătorului să ia contact direct cu starea interioară a copilului, acesta dezvăluind adesea în textul liber sentimentele, interesele de moment, stările de tensiune şi frustrare.

2. Elevii învaţă /exersează cu mai multă plăcere când ştiu că au dreptul să îşi folosească propriile texte, concurând astfel manualul.

3. Fiind elaborate de elevi, textele sunt „de actualitate", fiind în concordanţă cu interesele şi nivelul lor de cunoaştere şi căpătând un plus de atractivitate faţă de unele texte din manual.

4. Fiind rodul unei munci de echipă (întreaga clasă) au mai multe şanse să fie îndrăgite de elevi şi să îi captiveze pe cei mai mulţi

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2002). *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii.* Bucureşti:Ed. Aramis
2. Cuciureanu, M. (2011). *Punți de trecere între învățământul tradițional și cel bazat pe modele pedagogice alternative în sistemul românesc de învățământ.* București: ISE
3. Freinet, C. (1993). *Education through work:a model for child-centered learning.* Michigan: Ed. Mellen
4. Freinet, C. (1967). *Les techniques Freinet de l'école moderne*. Michigan: Ed. Colin.

ROLUL METODELOR ŞI TEHNICILOR MODERNE DE EVALUARE ÎN OPTIMIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL

Prof. Cristina Dima
Școala Gimnazială "Vasile Alecsandri" Roman Neamț

Rolul metodelor și tehnicilor moderne de evaluare este de a asigura o evaluare mai eficientă și mai precisă a performanțelor elevilor și de a îmbunătăți procesul de învățare. Potrivit lui M. Roșca și D. Lupșa, "Metodele și tehnicile moderne de evaluare trebuie să fie adaptate la nevoile elevilor și să aibă în vedere obiectivele educaționale, astfel încât să asigure o evaluare corectă și relevantă" (2016, p. 38)deoarece în procesul educațional, evaluarea joacă un rol crucial în măsurarea performanței elevilor și în îmbunătățirea calității învățământului. Metodele și tehnicile moderne de evaluare sunt tot mai utilizate pentru a optimiza procesul de învățare și pentru a asigura o evaluare corectă, obiectivă și relevantă pentru nevoile elevilor.

In cartea "Evaluarea școlară" G. Baș și L. Barbu consideră că:

"Evaluarea este o activitate necesară în orice formă de învățământ și trebuie să aibă drept obiective îmbunătățirea procesului educațional și creșterea performanțelor elevilor" (2012, p. 15).

De asemenea, în lucrarea "Evaluarea performanței elevilor în procesul educațional" V. Chițieș afirmă că "Evaluarea este o componentă esențială a procesului educațional, care are ca scop principal măsurarea performanțelor elevilor și îmbunătățirea calității învățământului" (2013, p. 11).

Evaluarea poate fi abordată din mai multe perspective, cum ar fi evaluarea școlară, evaluarea performanțelor elevilor sau evaluarea învățării. Conform lui S. Cojocaru, "Evaluarea performanțelor elevilor trebuie să aibă drept obiectiv măsurarea competențelor și cunoștințelor dobândite în procesul de învățare și îmbunătățirea performanțelor acestora" (2010, p. 28). De asemenea, A. Mihăescu subliniază în cartea sa "Evaluarea învățării" că "Evaluarea trebuie să fie o activitate integratoare care să vizeze atât cunoștințele și competențele elevilor, cât și procesul de învățare și mediul educațional" (2012, p. 14).

Hărțile conceptuale sunt o metodă modernă și eficientă de organizare a informațiilor într-un mod grafic și structural. Ele sunt utile în procesul de învățare și evaluare, deoarece permit elevilor să-și organizeze ideile într-un mod logic și coerent. Potrivit lui Baș și Barbu (2012), hărțile conceptuale sunt o modalitate eficientă de organizare a informațiilor și de identificare a relațiilor dintre acestea. Chițieș (2013) susține că hărțile conceptuale pot fi utilizate pentru a ajuta elevii să-și organizeze ideile în mod clar și coerent, facilitând astfel procesul de învățare. De asemenea, Cojocaru (2010) subliniază faptul că hărțile conceptuale pot fi folosite în procesul de evaluare, pentru a evalua capacitatea elevilor de a organiza informațiile și de a identifica relațiile dintre acestea.

In lucrarea domnului Mihăescu (2012) hărțile conceptuale pot fi folosite pentru a evalua gradul de înțelegere a conceptelor și a relațiilor dintre ele, într-un mod care este mai eficient și mai precis decât metodele de evaluare tradiționale. Roșca și Lupșa (2016) consideră că hărțile conceptuale sunt utile în procesul de învățare și evaluare, deoarece permit elevilor să-și organizeze ideile într-un mod logic și coerent și să-și dezvolte abilitățile de gândire critică.

Hărţile conceptuale

❖ *„Hărţile conceptuale* („conceptual maps") sau *hărţile cognitive* („cognitive maps") pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simţire şi înţelegere ale celui/celor care le elaborează. Reprezintă un mod diagramatic de expresie, constituindu-se ca un important instrument pentru predare, învăţare, cercetare şi evaluare la toate nivelurile şi la toate disciplinele." (Oprea, 2006, 255).

❖ *Hărţile conceptuale „oglindesc reţelele cognitive şi emoţionale formate în cursul vieţii cu privire la anumite noţiuni*." (Siebert, 2001, 92).

❖ „Ele sunt imaginile noastre despre lume, arată modul nostru de a percepe şi interpreta realitatea. Hărţile nu indică doar cunoaşterea, ci şi non-cunoaşterea." (Siebert, 2001, 172).

Deşi sunt utilizate mai mult în procesul instruirii, *hărţile conceptuale* (introduse şi descrise de J. Novak, în 1977) reprezintă şi instrumente care îi permit cadrului didactic să evalueze nu atât cunoştinţele pe care le deţin elevii, ci, mult mai important, relaţiile pe care aceştia le stabilesc între diverse concepte, informaţiile internalizate în procesul învăţării, modul în care îşi construiesc structurile cognitive, asociind şi integrând cunoştinţele noi în experienţele cognitive anterioare.

Harta cognitivă ia forma unei reprezentări grafice care permite „vizualizarea organizării procesărilor mentale a informaţiilor legate de o problemă de conţinut sau concept" (Joiţa, 2007, 22). Poate fi integrată atât în activităţile de grup, cât şi în cele individuale.

➢ În practica educaţională, se pot utiliza următoarele *tipuri de hărţi conceptuale,* diferenţiate prin forma de reprezentare a informaţiilor (Oprea, 2006, 260-262):

Hărţi conceptuale tip "pânză de păianjen"

Se plasează în centrul hărţii conceptul nodal (tema centrală), iar de la acesta, prin săgeţi, sunt marcate legăturile cu noţiunile secundare.

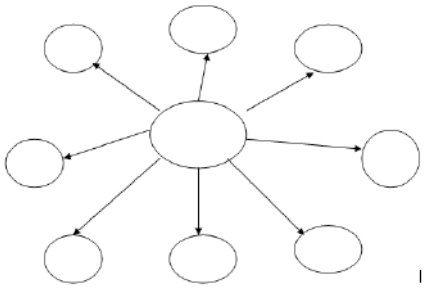

b. Hartă conceptuală ierarhică

Presupune reprezentarea grafică a informaţiilor, în funcţie de importanţa acestora, stabilindu-se relaţii de supraordonare/subordonare şi coordonare. Se obţine o clasificare a conceptelor.

c. Harta conceptuală lineară

Specificul acestui tip de hartă rezidă în prezentarea lineară a informaţiilor.

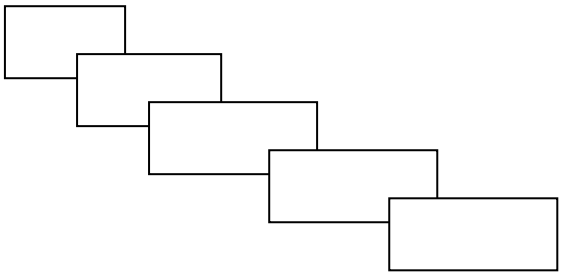

d. Sisteme de hărţi conceptuale

Se diferenţiază de celelalte tipuri de hărţi conceptuale prin adăugarea *inputs* şi *outputs* (intrări şi ieşiri).

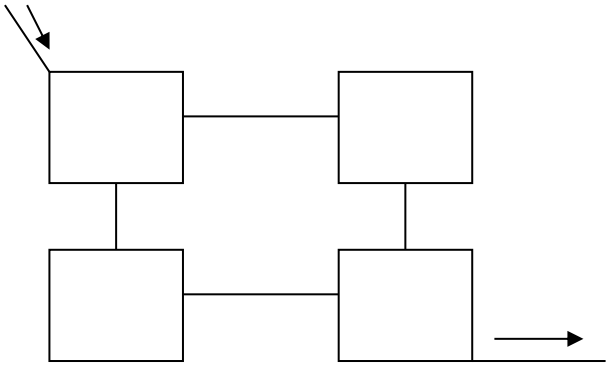

Realizarea unei hărţi conceptuale impune respectarea următoarelor *etape* (adaptare după Oprea, 2006, 259-260):

1. Elaborarea listei de concepte (idei) şi identificarea exemplelor.

2. Transcrierea fiecărui concept/idee şi fiecărui exemplu pe o foaie de hârtie (pot fi utilizate coli de culori diferite pentru concepte şi exemple).

3. Se plasează pe o coală de flip-chart mai întâi conceptele, organizându-le adecvat în funcţie de tipul de hartă conceptuală ce va fi realizată.

4. Dacă este cazul, se pot identifica şi adăuga şi alte concepte ce au rolul de a facilita înţelegerea sau de a dezvolta reţelele de relaţii interconceptuale.

5. Se marchează prin săgeţi/linii relaţiile de supraordonare/subordonare/derivare/coordonare stabilite între concepte/idei. Dispunerea acestora se poate modifica în timpul realizării hărţii conceptuale.

6. Se notează pe săgeţile/liniile de interconectare un cuvânt sau mai multe care explică relaţia dintre concepte.

Principalele avantaje ale utilizării hărţilor conceptuale:

• facilitează evaluarea structurilor cognitive ale elevilor, cu accent pe relaţiile stabilite între concepte, idei etc.;

• determină elevii să practice o învăţare activă, logică;

• permit profesorului să emită aprecieri referitoare la eficienţa stilului de învăţare al elevilor şi să îi ajute să-şi regleze anumite componente ale acestuia;

• asigură „vizualizarea" relaţiei dintre componenta teoretică şi practică a pregătirii elevilor;

• facilitează surprinderea modului în care gândesc elevii, a modului în care îşi construiesc demersul cognitiv, permiţând ulterior diferenţierea şi individualizarea instruirii;

• pot fi integrate cu succes în orice strategie de evaluare;

• pot servi ca premise pentru elaborarea unor programe eficiente de ameliorare, recuperare, accelerare sau în construcţia unor probe de evaluare.

• permit evaluarea nivelului de realizare a obiectivelor cognitive propuse, dar pot evidenţia şi elemente de ordin afectiv („O hartă cognitivă conţine atât cunoştinţe abstracte, cât şi empirice, şi totodată logici afective, cum ar fi entuziasmul sau respingerea." - Siebert, 2001,170);

• subsumate demersului de evaluare formativă, evidenţiază progresul în învăţare al elevilor;

• pot fi valorificate în secvenţele următoare de instruire etc..

Tehnica 3-2-1

❖ *Tehnica 3-2-1* este „un instrument al evaluării continue, formative şi formatoare, ale cărei funcţii principale sunt de constatare şi de sprijinire continuă a elevilor." (Oprea, 2006, 268).

❖ Este o tehnică modernă de evaluare, care nu vizează sancţionarea prin notă a rezultatelor elevilor, ci constatarea şi aprecierea rezultatelor obţinute la finalul unei secvenţe de instruire sau al unei activităţi didactice, în scopul ameliorării/îmbunătăţirii acestora, precum şi a demersului care le-a generat.

Denumirea acestei tehnici se datorează solicitărilor pe care ea şi le subsumează. Astfel, elevii trebuie să noteze:

✓ *trei concepte* pe care le-au învăţat în secvenţa/activitatea didactică respectivă;

✓ *două idei* pe care ar dori să le dezvolte sau să le completeze cu noi informaţii;

✓ *o capacitate, o pricepere* sau *o abilitate* pe care şi-au format-o/au exersat-o în cadrul activităţii de predare-învăţare.

➢ *Avantajele tehnicii 3-2-1*:

- aprecierea unor rezultate de diverse tipuri (cunoştinţe, capacităţi, abilităţi);
- conştientizarea achiziţiilor ce trebuie realizate la finalul unei secvenţe de instruire sau a activităţii didactice;
- cultivarea responsabilităţii pentru propria învăţare şi rezultatele acesteia;
- implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- formarea şi dezvoltarea competenţelor de autoevaluare;
- formarea şi dezvoltarea competenţelor metacognitive;
- asigurarea unui feedback operativ şi relevant;
- reglarea oportună a procesului de predare-învăţare;
- elaborarea unor programe de recuperare/compensatorii/de dezvoltare, în acord cu nevoile şi interesele reale ale elevilor etc..

➢ *Limitele* acestei tehnici pot fi următoarele:

- superficialitate în elaborarea răspunsurilor;
- „contaminarea” sau gândirea asemănătoare;
- dezinteres, neseriozitate manifestată de unii elevi etc..

Bibliografie

1. Baș, G., & Barbu, L. (2012). Evaluarea şcolară. Ediția a II-a. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Chițieș, V. (2013). Evaluarea performanței elevilor în procesul educațional. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
3. Cojocaru, S. (2010). Evaluarea performanțelor elevilor. Modele, tehnici, strategii. București: Editura Didactică și Pedagogică.
4. Mihăescu, A. (2012). Evaluarea învățării. O perspectivă integratoare. Iași: Editura Polirom.
5. Roșca, M., & Lupșa, D. (2016). Evaluarea educațională. Teorie și practică. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.

DIGITALIZAREA ACTIVITĂȚII EDUCAȚIONALE

Prof. Dima Vasile
Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman

Motto: „Educația este știința de a asculta aproape orice fel de spuse fără a-ti pierde stăpânirea, sau încrederea in tine însuti." Winston Churchill

Internetul şi noile tehnologii ne-au revoluționat stilul de viață, competențele informatice permit obținerea unor locuri de muncă stimulante, într-un mediu dinamic, de aceea noile tehnologii sunt esențiale pentru competitivitatea europeană.

Evoluția societății din ultimele decenii este marcată fundamental de transformarea ei într-o societate digitală, toate subsistemele sale datorită noului suport tehnologic au un ritm accelerat al progresului şi, mai ales, necesitatea unei mai clare orientări a strategiilor, a direcțiilor de acțiune şi a adecvate mijloacelor utilizate.

Digitalizarea culturii la nivelul societății a generat schimbări majore la nivelul sistemului educațional, implementarea noilor tehnologii devenind o cerință tot mai acută în învățământ deoarece trăim într-o societate aflată în continuă schimbare în care progresul tehnologic transformă fiecare aspect al vieții umane.

Piața informațională s-a multiplicat datorită evoluției tehnologiei informaționale, dezvoltarea sistemului de comunicații a generat noi abordări si noi tehnici de învățare, astfel noile tehnologii ale informației si comunicării (TIC) constituie un mijloc al deschiderii către resursele din întreaga lume.

În predarea tradițională, confirmarea de către elev a celor învățate se face după un anumit interval de timp, astfel elevul primește confirmarea asupra înțelegerii celor învățate după prea mult timp, de aceea putem spune că se pierde interesul pentru învățătură, întrucât efectul pozitiv pe care-l exercită verificarea asupra activității este neglijat.

Viața în noul spațiu social, definit ca o societate a comunicării generalizate, este marcată de intensificarea continuă a schimbului de informații, ceea ce oferă şanse şi opțiuni mai mari, dar şi riscuri şi incertitudini sporite.

Majoritatea elevilor înțeleg aproape totul când profesorul predă lecția, dar după un timp ei nu pot să lucreze, să rezolve independent o problemă deoarece nu au fost însușite temeinic cunoștințele și deprinderile propuse.

Instruirea programată rezolvă în mod concret în fiecare etapă a lecției acest principiu prin întărirea imediată a răspunsului pentru fiecare secvență.

Elevul primește imediat și repetat întărirea răspunsului dat, confirmarea calității muncii lui, elevul este informat de activitatea depusă, știe dacă răspunsul dat a fost corect sau incorect, în aceste condiții fiind mereu activ, atent, concentrat și stimulat, în direcția de a depune efort tot mai mare în vederea realizării obiectivelor propuse în procesul de învățare a disciplinei predate.

Individualizarea învățământului și tratarea diferențiată se realizează în învățământul tradițional mai greu, dar instruirea programată oferă posibilitatea realizării lui depline deoarece elevul este obligat să-și desfășoare activitatea în mod individual, să-și conducă singur procesul de învățare, să-și fixeze singur ritmul în care abordează elementele succesive ale programei realizânduse astfel o reală individualizare a învățământului.

Conceptul e-learning sau învăţământ electronic atât de răspândit în zilele noastre cuprinde o multitudine de tehnici de învățare, instruire prin mijloace asistate de calculator, de aceea prin acest concept putem înțelege o modalitate actuală de dezvoltare a educaţiei prin racordarea directă la noile descoperiri tehnologice.

Învățământul electronic se fundamentează pe utilizarea tehnologiilor Internetului care asigură un vast șir de soluţii menit să amplifice performanţa și cunoștințele.

Sistemele de învățământ asistate de calculator sunt considerate cel mai modern mod de pregătire profesională, deoarece au o deschidere și accesibilitate mai mare decât toate modalitățile clasice de predare, acestea sunt promovate ca modele educaționale în care activitățile educative, programa și cursurile sunt accesibile prin intermediul tehnologiilor informatice și de comunicare, furnizând și suport tutorial.

Sistemele de învățământ asistate de calculator există atât în sectorul public cât și în cel privat, la nivel elementar, secundar, liceal, universitar etc., ca forme de educație non-formală, educație permanentă, educație vocațională de perfecționare.

Softurile educaţionale trebuie să reprezinte o provocare din punct de vedere cognitiv, să fie atractive, să motiveze utilizatorii şi să-i transforme în participanţi activi la propriul proces de învăţare.

În Romania, sistemele de învățământ asistate de calculator au cunoscut un ritm alert de dezvoltare, marile firme IT cu renume mondial au lansat pe piaţa românească soluţii informatice astfel, în anul 1999 a fost înființată prima academie Cisco, cu scopul instruirii în domeniul reţelelor de calculatoare.

Ministerul Educaţiei și Cercetării în anul 2001 a demarat programul Sistem de Educaţie Informatizat–SEI deoarece formarea resurselor umane pregătite pentru noua economie reprezintă o investiţie pe termen lung ale cărei costuri se vor amortiza prin calitatea si nivelul de competenţă ale tinerei generaţii.

Sistemele de învățământ asistate de calculator în țara noastră sunt incluse în mediul virtual sub formă de portal, ceea ce asigură un grad sporit de interactivitate şi comunicare, atât între

profesori, elevi şi părinţi cât şi în rândul elevilor. Noul mediu de comunicare, diseminare a informaţiei și stocare a materialelor didactice necesare procesului educaţional creează premisele unei modalităţi moderne de a învăţa activ participativ, mult mai deschis, flexibil şi accesibil, astfel se eficientizează de asemenea şi modalităţile clasice de predare, acestea devenind mai eficiente, iar părinţii sunt implicaţi direct în educaţia propriilor copii.

Pentru eficientizarea activităţilor de predare-învăţare şi evaluare întâlnim următoarele tipuri de programe software:

- **programe interactive pentru însuşirea de cunoştinţe noi** care creează între computer şi elev un dialog asemănător cu cel dintre elev şi profesor. Aceste programe sunt aşa numitele „tutoriale”. Aceste soft-uri pot prelua unele dintre funcţiile profesorului, conducând-l pe elev, pas cu pas spre descoperirea şi însuşirea unor cunoştinţe. Există şi posibilitatea ca elevul să nu urmeze calea indicată de realizatorul programului, ci să îşi aleagă singur informaţiile pe care doreşte să le asimileze. Dacă elevul alege acest mod de învăţare, el este cel care va alege calea care va fi parcursă, ţinând cont de nivelul anterior de cunoştinţe, de dorinţele proprii, dar şi de stilul său de învăţare. Utilizând programele software interactive, elevul poate dobândi noi cunoştinţe, dar, fără ajutorul manualului şcolar şi al profesorului, nu poate să-şi dea seama întotdeauna dacă şi-a însuşit totalitatea informaţiilor necesare pentru o anumită etapă de învăţare.
- **programe software de simulare** a unui obiect sau fenomen real prin intermediul computerului. Elevul poate folosi acest gen de programe pentru a observa fenomenul studiat, dar poare avea şi posibilitatea de a modifica anumiţi parametri şi a descoperi în ce fel se modifică obiectul sau fenomenul respectiv.
- **Soft-urile de exersare** pot fi folosite le diverse discipline pentru a-l ajuta pe elev să-şi formeze deprinderi şi priceperi specifice, executând un set de sarcini, lucrând după posibilităţile sale şi în ritmul propriu. Aceste programe pot cuprinde şi aprecierea răspunsului elevului. Sarcinile de rezolvare pot fi aşezate într-o anumită ordine sau pot fi generate aleatoriu.
- **Programele sub forma jocurilor didactice** nu au întotdeauna foarte mari valenţe

educative, dar elevul aflat la începuturile activităţii sale în faţa calculatorului poate dobândi deprinderi corecte de utilizare corectă a echipamentelor de calcul (de exemplu, poate învăţa să utilizeze corect tastatura şi mouse-ul). În demersul didactic, mai ales la vârste mici, putem alege jocuri pe calculator care să presupună luarea unor decizii corecte pentru atingerea unui anumit scop. Elevii vor fi încântaţi de joc şi vor avea în acest fel posibilitatea de a-şi folosi memoria şi inteligenţa.

- **Soft-urile pentru testarea cunoştinţelor** pot fi create independent, sau pot face parte dintr-un sistem mai larg de instruire. De obicei, ele se prezintă sub forma testelor docimologice care pot fi completate pe computer, şi care vor fi evaluate imediat după terminarea lor. De cele mai multe ori, un astfel de test are ataşat şi un cronometru. Creşte gradul de obiectivitate al notării, dar, în acelaşi

timp, elevii nu mai au posibilitatea de a-şi exprima creativitatea. Ar fi de dorit ca programele de testare a cunoştinţelor să aibă o interfaţă grafică prietenoasă şi să furnizeze, după afişarea rezultatului, răspunsul corect.

Câteva din sistemele de învățământ asistate de calculator:

1. Proiectul european Școala Online oferă resurse gratuite utile elevilor, studenţilor, profesorilor, persoanelor dornice de instruire si informare: dicţionare, biblioteci, eseuri, referate, cursuri, consiliere pentru e-learning si altele.

2. Platforma autohtonă, integrată, de instruire asistată de calculator AEL (AeL).

Această platformă a fost lansată în anul 2001 de firma SIVECO, fiind o platformă integrată completă de instruire asistată de calculator si gestiune a conţinutului, care oferă suport pentru predare și învățare, testare si evaluare, administrarea conţinutului, monitorizarea procesului de învățământ și concepţie curriculară. Ajunsă la versiunea 6.5.2 , platforma AEL a fost pusă la dispoziţia majorităţii școlilor și liceelor din România printr-un proiect guvernamental.

AEL poate fi folosită pentru învățarea condusă de instructor sau pentru învățarea independentă. Există implementări AEL pentru învățământul preuniversitar, învățământul universitar, corporaţii, implementând nevoile de instruire internă.

3. Platforma Moodle

Moodle este o platformă de învățare (e-learning) dezvoltată inițial de Martin Dougiamas pentru a ajuta profesorii să creeze cursuri online care să fie focusate pe interacțiune și construirea colaborativă a conținutului educațional, care este în continuă dezvoltare.

4. Wikispaces *http://www.wikispaces.com/*

Un wiki este o aplicaţie care permite crearea unui site web al cărui conţinut este creat în colaborare de către utilizatori, păstrând versiunile succesive. Wikispaces are o interfaţă simplă, conţine forum, inserare de fişiere, linkuri, imagini, statistici şi un număr nelimitat de pagini. Are o variantă gratuită. Alternative: pbwiki, Wetpaint

4. Platforma eTwinning *http://www.etwinning.net*

Scopul principal al acţiunii eTwinning este acela de a facilita comunicarea şi colaborarea între şcoli din ţările membre ale Uniunii Europene, implicând cadrele didactice şi elevii în activităţi noi de învăţare: crearea de diverse produse educaţionale care implică utilizarea noilor tehnologii şi în elaborarea cărora colaborează cu echipe din alte ţări. Pe termen lung, se urmăreşte îmbunătăţirea competenţelor de utilizare a noilor tehnologii (atât în cazul cadrelor didactice cât şi în cazul elevilor), îmbunătăţirea comunicării în limbi străine (competenţă de bază în Uniunea Europeană - comunicarea în cel puţin două limbi străine), cunoaşterea şi dialogul intercultural

5. Google Docs http://www.google.com/google-d-s/hpp/hpp_ro_ro.html

Instrument on-line pentru creare în colaborare de documente, foi de calcul, prezentări, chestionare. Permite formatare, încărcare de imagini, comentarii, tabele, formule. Colaboratorii pot fi invitaţi prin email, există evidenţa modificărilor efectuate. Documentele sunt stocate online şi pot fi acesate de oriunde există acces la Internet. Ele pot fi postate pe blog sau publicate ca pagina web.

6. Picnik http://www.picnik.com

Editare online simplă şi precisă a fotografiilor: ajustare, redimensionare, rotire, aplicare de efecte şi text. Poate fi folosite pe mai multe sisteme de operare, nu necesită download sau instalare.

7. ProProfs http://www.proprofs.com/quiz-school/

Este un instrument gratuit pentru generare de teste online cu opţiuni variate de siguranţă,

notare, limitare în timp, afişare a statisticilor etc. Conţine şase tipuri de teste şi chestionare, în care pot fi incluse imagini sau videoclipuri. Testele pot fi tipărite, trimise prin email sau înglobate în bloguri sau pagini web.

BIBLIOGRAFIE

1.(2004). *Impactul formativ al utilizării AEL în educaţie*. Bucureşti: TEHNE. Centrul pentru Dezvoltare şi Inovare în Educaţie.

2.(2007) *Programul Intel-Teach. Cursul Intel Teach – Instruirea în societatea cunoaşterii*. Versiunea 10.

3.(2002). *Tehnologia informaţiei şi a comunicaţiilor în procesul didactic – gimnaziu şi liceu.Ghid metodologic*. Bucureşti: Aramis Print.

EDUCAŢIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

DIMANCEA MARIA ADELINA
GRADINIŢA NR.242

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului.

Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea.

De ce este atât de importantă educația?

Potrivit unui raport al UNESCO, „educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor". Acele societăți în care există un nivel ridicat de educație, bucurați-vă de o calitate a vieții mai bună și sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață.

Cum poate îmbunătăți viața oamenilor primiți o educație de bază?, în toate aceste moduri:

- Femeile care nu primesc niciun fel de educație sau formare academică de-a lungul vieții sunt mai predispuse murind ca urmare a nașterii.
- În societățile slab formate există un rata foarte mare de decese la sugari, ceva care a fost redus în acele societăți cu un nivel educațional superior.
- Mamele care au primit un anumit tip de instruire, chiar și cea mai de bază, au o capacitate mai mare de a-și hrăni copiii, pe lângă o șanse mai mari de supraviețuire.
- În societățile în care există un nivel educațional mai ridicat, diferența de salarii este mai mică. Mai mult, populația este mai solidară, mai tolerantă și mai respectuoasăla mediu.

De ce este atât de important să vă educați copilul?

În multe părți ale lumii, educația și formarea nu există, nu cel puțin în modul în care o cunoaștem. Milioane de băieți și fete nu au posibilitatea de a primi o pregătire academică, pentru a-i ajuta îmbunătăți-ți viitorul și, prin urmare, atinge libertatea. Dacă citiți acest articol, copiii dvs. vor primi cu siguranță acest curs.

Este ușor să uităm importanța lucrurilor pe care le avem, mai ales atunci când nu am fost nevoiți să luptăm pentru a le obține. Este ușor să disprețuim valoarea a ceea ce strămoșii noștri au obținut prin lupte, demonstrații și greve, astfel încât generațiile viitoare să aibă tot ce le-a lipsit. Poate că nu v-ați oprit niciodată să vă gândiți importanța educației pentru copiii tăi, dincolo de obținerea unui loc de muncă bun.

Acestea sunt doar câteva dintre lucrurile care copilul dumneavoastră va putea realiza datorită educației sale:

- Învățare și cultură vă vor oferi siguranță și încredere in sinea lui. Un copil care dobândește cunoștințe, care are o bună pregătire academică, va fi pregătit să interacționeze cu oameni de orice fel.
- Veți învăța să evaluează oportunitățile pe care educația voastră o va oferi. Vei avea în mână informațiile cu care vei putea compara cum era societatea trecutului și cu ea, armele pentru a îmbunătăți societatea viitorului.
- El va avea cheia tuturor ușilor, poți călători și cunoaște alte culturi. Veți învăța limbi străine și va putea funcționa liber oriunde în lume. Vei fi liber, așa cum nu sunt acei oameni care își închid mintea față de informații.

Tinerii de astăzi vor fi liderii viitorului

Că societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi. Oferiți copiilor dvs. o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Bibliogarfie:

1.Antonesei Liviu -"Paideia. Fundamentele culturale ale educatiei", Editura Polirom 1996

2.Cucos Constantin - "Pedagogie",Editura Polirom 2001

3.Macavei Elena – "Pedagogie" , Editurav Didactica si Pedagogica,1997

4.Nicola Ioan – "Tratat de pedagogie scolara", Editura ARAMIS, 200

ORELE DE TEATRU, O GAMĂ LARGĂ DE BENEFICII ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

Natalia Dimitrașco
director, grad managerial II,
profesor, conducătorul Studioului Artistic „Micul prinț”, grad did.I
Școala de Arte Criuleni,R. Moldova

Garcia Lorca spunea despre teatru că „este poezia ce se desprinde din carte și devine omenească".[1, p.71] Cu alte cuvinte, educația prin teatru „devine o educație a sinelui în perspectiva integrării în umanitate”.[5, p.1].

În acest articol voi încerca să argumentez aceste afirmații, bazându-mă pe experiența pedagogică acumulată timp de 20 de ani în calitate de profesor de artă dramatică în aceeași instituție, precum și pe exemplu activității studioului „Micul prinț” al Școlii de Arte Criuleni, al cărui fondator și coordonator sunt.

Teatrul prin puterea sa educativă poate dezvolta pe tineri și are un rol major în formarea personalității copilului, iar membrii grup dramatic, înțeleg că teatrul nu reprezintă doar o artă sau clădire în care se desfășoară spectacole de viață, ci constituie un mod de a gândi, a exista, a trăi.

Ştiinţa pedagogică interpretează arta ca una din cele mai importante instrumente de influienţă educaţională, privind formarea personalităţii copilului, a filozofiei sale, precum şi a potenţialului său spiritual [8,p. 164.], iar capacitatea de a înțelege, a simți frumosul constitue un criteriu sau indicator al dezvoltării elevului. Arta și frumosul constituie privilegii culturale, ce nu se ivesc de la sine, ci se cuceresc printr-o continuă inițiere, formare, experimentare a raporturilor cu acestea[4 , p.1]

Pedagogia teatrală explică formarea tinerilor actori ca un proces de cercetare și descoperire, de autodescoperire și autocunoaştere, aşa cum o defineşte profesorul universitar al artei teatrale Ion Cojar: „Fenomenul creației actorului este un șir de procese unice și irepetabil”[3, p. 39.]. Formarea unui actor constituie un proces de recuperare a totalităţii umane, a întregului potenţial individual, un complex de cumulare a noi deprinderi, specifice activităţi spirituale şi psiho-fizice. În asest sens clasa de teatru a devenit pentru elevi un atelier de experimentare şi de redescoperire a celor cinci simţuri, a tuturor tipurilor de memorie şi imaginaţie, precum şi a tuturor proceselor psihice de prelucrare efectivă.

Rolul profesorului-regizor este să conducă acest process pozitiv prin diferite metode, implicându-i pe elevi nu doar în exersări și relizarea spectacolelelor trupei, dar și în diferite alte activități artistice de clasă, în școli generale, alte instituții educaționale/culturale din localitate. De exemplu, a devenit tradițional, ca grupul mare al actorilor din „Micul prinț” să realizeze concursul personajelor de Halloween, jocuri distractive de Anul Nou și spectacole interactive de Ziua Copiilor, oferindu-le colegilor mai mici nu doar posibilitate de a se distra, dar și a da un exemplu frumos de muncă actoricească. La fel, în cadrul orelor de pregătire pentru spectacole,

elevii sunt implicați în confecționarea recuzitei și a elementelor de costum (măști, aripi de înger, coronițe, flori, frunze, copaci etc.). Copii iau parte și la confecționarea decorului scenic, aranjarea și demontarea acestuia.

Desigur, voi menționa rolul important al motivării tinerilor actori prin evaluări în deplasare, organizarea spectacolelor pentru colegi, părinți, participări la diferite concursuri, festivaluri. Această motivare poate prinde diferite forme, de la cuvinte de laudă și aplauze, la diplomae și chiar remunerări materiale. De exemplu, elevii din grupul mare al studioului, liceeni, se antrenează în cooperare, organizare, comunicare, joc actorices, fiind implicați activ și în prioecte sociale majore în cadrul parteneriatelor cu ONG-uri locale și internaționale. În vacanță de vară anului 2022 ei au informat cetățenii orașului Criuleni despre colectarea corectă a deșeurilor, participând și la școala ecologică de vară, unde au fost aleși lideri de echipe, au realizat activități sociale și artistice, au oferit interviuri la posture TV, la final, fiind remunerați din partea sponsorilor proiectelor sau obținând experiență de voluntar. Unii din actori au reușit să presteze și servicii de animație pentru copii refugiaților din Ucraina, stabiliți temporar în raionul Criuleni. Din când în când elevii studioului se implică în proiecte de teatrul social, evocând probleme de discriminare, bullyng etc.

Aici vom marca rolul de socializare al teatrului, tinerii primind zi de zi lecții de colaborare cu colegi și public, de toleranță și atenție unul față de altul. Adunați într-o comunitate de idei și viziuni similare, tinerii actori învață să acționeze pentru un scop comun, să împărtășească povești de viață care devin pentru ei, și pentru spectatori experiențe unice. Astfel, activitatea într-un colectiv artistic, îndeosebi cel dramatic, care poate fi organizată și realizată doar prin efort comun al membrilor săi și a dascălilor compentenți, oferă elevilor posibilitatea de a fi mai aproape de oameni, de societate.

De asemenea, la orele de teatru tinerii pot învăța multe lucruri despre ei înșiși. Prin jocul unui rol și asumarea unei alte identități, tinerii actori încep să înțeleagă ce inseamnă caracterul, valorile morale și felul în care emoțiile influențează acțiunile oamenilor. Ca urmare, ei ajung la întrebări cheie precum "cine sunt eu?" sau "cine vreau să fiu?". Cursul de teatru le oferă copiilor posibilitatea de autocunoaștere, dar și de autocontrol. Ei învață cum sa își stăpânească emoțiile, sa le dirijeze. Cu alte cuvine, copii-actori primesc o educație emoțională, devinind „stapâni” pe proprii emoții, ce influențează în mod pozitiv și relațiile cu mediul social înconjurător. În această vedere cursul de actorie are un impact educațional major, orientat spre promovarea stării de bine atât în clasă, cât și spre prevenirea disconfortului la copii și adolescenți. Această educație de simțuri timpurie, care oferă copiilor și tinerilor stăpânire a propriei lumi emoționale, constituie un beneficiu excelet în dezvoltarea tinerilor generații.

Un alt factor pozitiv al orelor de artă dramatică, este gamă largă de cunoștințe în domeniul actoricesc, obținute în cadrul lecțiilor de specialitate. Pe lângă trainingul actoricesc (jocuri, exerciții specifice vârstei elevilor)îndreptat spre dezvoltarea abilităților profesionale, necesare acestui gen de artă, elevii, studiază istoria teatrului, opere și piese literare, poezii, monologuri, dar și biografii ale autorilor, actorilor, altor personalități marcante ale culturii naționale și universale. Totodată, datorită caracterului sincretic al atrei teatrale, copii au posibilitatea de a primi cunoștințe și din domeniul muzicii, picturii, desingului, coregrafiei.

Abilitatea profesională semnificativă și de bază pentru un actor este și arta vorbirii, declamării. Frământări de limbă, jocuri și exerciții de dicție, ajută în dezvoltarea articulației corecte, iar învățarea textelor literare (versurilor, fragmentelor din proză, textelo dramatice) îmbogățește vocabularul elevilor-actori.

Mișcarea scenică este un alt obiect de bază al specialității, arta dramatică. Gesturi, mimică, elemente de coregrafie și plastică, însoțite de o muzică selectă cu impact emoțional puternic, toate acestea dezvoltă atât simțul ritmului și a spațiului scenic, cât și expresivitate necesară pentru realizarea spectacolelor. De la preșcolari, până la liceeni, actorii studioului ”Micul prinț” practică studii de ritm, pantomimă, plastica mâinilor, realizând produsul artistic frumos și unic.

Prin urmare, toate beneficiile studiilor în artă dramatică se subordonează unui scop major, formarea personalității copilului, creșterea acestuia nu doar în plan preprofesional, dar și cel spiritual, intelectual și emoțional. Esteticul, frumosul, echilibrul și armonia, disciplina lăuntrică și respectul de sine și față de colegi, educarea în spiritul valorilor culturale naționale și general umane, simțul identității de grup, popor, națiune, aceste și încă multe alte calități bune sunt dezvoltate elevilor specialității arta dramatică. Sunt convinsă că prin toate beneficiile aduse personalității copiluilui, orele de teatru constituie un domeniu foarte actual și de explorat în continuare.

Bibliografie:

1. Alianskii I. „Alfabetul teatrului”, Leningrad, „Literatura pentru copii”, 1990.
2. Cadrul de refrință al educației și învățământului extrașcolar din Republica Moldova, Chișinău, 2020
3. Cojar I. “O poetică a artei actorului”, București, Unitext, 1996
4. Cotovitcaia D., Pogolsa L., „ Exprimarea artistica și sensibilizarea culturală- calea spre o educație de calitate” (pdf), „STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE: istorie, teorie, practică” nr.2 (37), 2020
5. Cucoș C. „De ce e nevoie și de o educație pentru frumos”, 2011, /ziarullumina.ro/
6. “Măiestria actorului în termenii lui Stanislavskii”, “Rusia sovietică”, Moscova, 1961.
7. Muntean Andreea A., „Teatrul activitate extracurriculară”.pdf

8. Studioul teatral „Next” disponibil pe /chaikinavika1972.jimdofree.com/

IMPORTANȚA GRĂDINIȚEI ÎN VIAȚA COPILULUI

Ed. NICUȚ NADIA

Ed. DINCU MONICA

GRĂDINIȚA P.P. COZIA

Grădinița joacă un rol important în educația copilului și în integrarea sa în colectivitate. Îl ajută pe copil să deprindă primele aptitudini de care va avea nevoie la școală. Cu toate că se tot vorbește despre importanța grădiniței în viața copilului, există mulți părinți care se întreabă dacă este bine sau nu să își ducă micuțul la grădiniță, neinformați fiind, poate, de beneficiile aduse de ea în viața celui mic. Poate mulți părinți consideră că grădinița este doar o instituție în care copilul se joacă, mănâncă și doarme. Este adevărat că la grădiniță sunt multe jucării de copii, însă și acestea au rolul de a-l ajuta pe copil să se dezvolte. Grădinița nu este însă doar un loc în care copilul se îmbolnăvește mai des, se lovește sau se bate cu alți copii. Dimpotrivă, grădinița este un loc mirific pentru orice copil, ajutându-l în dezvoltarea întregii sale personalități.

1. Grădinița formează copilul pentru școală , fiind fundația întregii educații a acestuia. Anii de grădiniță îi dezvoltă copilului diverse abilități motrice, cognitive care îl vor ajuta să se descurce la școală și să obțină rezultate academice foarte bune. Deși în trecut copiii învățau să scrie, să citească și să numere abia la școală, în zilele noastre, bazele acestor abilități sunt puse încă de la grădiniță.

2. La grădiniță copilul învață să socializeze, pentru că aici este locul în care sunt încurajate interacțiunile între copii. Datorită contactului pe care îl are cu alți copii, cel mic deprinde aptitudini noi, care îi vor fi utile pentru dezvoltarea de mai târziu. Grădinița îl integrează pe copil într-o colectivitate, lucru care va fi benefic pentru dezvoltarea lui socială. Mulți copii leagă prietenii încă din grădiniță. De asemenea, aici, copilul are ocazia de a coopera și colabora în echipe, de a învăța noțiuni precum toleranța, generozitatea, de a împărți jucăriile cu alți copii.

3. Grădinița îi dezvoltă copilului limbajul, vorbirea și abilitățile de comunicare Grădinița reprezintă un mediu interactiv și ajută la dezvoltarea procesului comunicării. Copilul interacționează cu educatoarea și colegii, ceea ce îl ajută să își perfecționeze limbajul și vorbirea. La grădiniță, vocabularul copilului se îmbogățește iar copilul va avea capacitatea de a comunica și cu alții atunci când va începe școala.

4. Grădinița îl ajută pe copil să se dezvolte inclusiv din punct de vedere intelectual. Ea reprezintă un spațiu educative unde copilul învață numeroase lucruri noi. În cadrul orelor petrecute

la grădiniță, copilul își dezvoltă cultura generală și deprinde aptitudini noi, care îl vor ajuta mai târziu, în procesul de dezvoltare. La grădiniță, copilul învață să numere, descoperă universul literelor și are ocazia de a învăța prima sa limbă străină. Există chiar și grădinițe care și-au îmbogățit programa școlară cu diverse cursuri și ateliere de artă, creație, îndemânare, toate acestea având un rol deosebit de important în dezvoltarea cognitivă a copilului.

5. Grădinița îl învață pe copil să fie independent. În numeroase situații grădinița reprezintă momentul în care se declanșează anxietatea de separare. Pentru copil este un moment copleșitor acela în care trebuie să se despartă de părinți pentru câteva ore și să rămână în compania educatoarelor. Însă, o dată ce copilul depășește această etapă, este nevoit să se descurce pe cont propriu iar asta îl ajută să devină mai independent. Uneori este nevoit să găsească soluții la diferite probleme, să se îmbrace sau să mănânce singur. Astfel, copilul învață să își poarte singur de grijă.

Acestea sunt doar câteva dintre beneficiile pe care le are grădinița în viața copilului. Mergând la grădiniță, copilul învață să comunice mai ușor, să devină sociabil, să fie independent și se dezvoltă intelectual. Așadar, este important pentru fiecare copil să urmeze această etapă din viața lui.

ASPECTE TEORETICE PRIVIND CONCEPTELE DE EFICIENȚĂ ȘI PRODUCTIVITATE ÎN CADRUL UNITĂȚILOR DECIZIONALE

Prof. dr. ing. Ionela Dincuță-Tănase

Liceul Tehnologic "Alexandru Borza" Cluj-Napoca

Eficiența, productivitatea și performanța productivă înglobează o gamă largă de aspecte esențiale pentru bunul mers al activităților din cadrul unei unități de învățământ, organizații, țări etc.. Eficiența și productivitea sunt cele folosite concepte de către unitățile decizionale din toată lumea, cu scopul de a-și măsura performanța. Aceasta se apreciază din punctul de vedere al intrărilor și al ieșirilor din cadrul unităților decizionale. Astfel, valorile cele mai mari ale eficienței și ale productivității indică un nivel ridicat al performanței.

Termenul de "unități decizionale" este preluat din literatura internațională de specialitate, unde se găsește în limba engleză sub forma "decision making units" (DMUs). În general, o unitate decizională poate fi definită ca un grup de oameni, cu interese și obiective comune, care iau decizii pentru a atinge diferite obiective.

În "Analiza eficienței și a productivității" termenul de "decision making units" este utilizat pentru a descrie o entitate productivă în contextul în care, termenul "firmă" are o arie mai restrânsă de cuprindere. Prin entități productive se pot înțelege atât organizații profitabile - cum sunt întreprinderile, băncile etc. - cât și organizații non-profitabile ca spitalele, școlile, ONG-urile etc..

În activitatea din cadrul unităților decizionale productivitatea este adesea confundată cu eficiența. În general, potrivit literaturii de specialitate, eficiența este considerată ca raportul dintre timpul necesar pentru a efectua o activitate și timpul real în care se realizează activitatea (Rasmussen, 2011). Totuși, dacă un proces de producție este eficient, nu înseamnă că acesta o să își crescă productivitatea. Este mai corect să se considere productivitatea o măsură a performanței, care este orientată către ceea ce vine, mai degrabă decât orientată spre ceea ce iese (Simpson, 2009).

Creșterea productivității poate fi privită ca o sursă esențială de creștere a nivelului de trai, prin aceea că exista mai multă valoare adăugată în producție, aspect ce duce la o creștere a veniturilor disponibile (Chen & Yang, 2011). Realizarea unei productivități înalte este legată de nivelul tehnic al producției și de nivelul de dezvoltare a resursei umane (Saari, 2011).

Stabilirea performanței productive pentru orice unitate decizionala este o problemă de actualitate, pe baza căreia s-au realizat și se realizează și în prezent un număr mare de cercetări (Aziz & Jahed, 2011; Chen & Yang, 2011; Ray, 2012; Razavyan et al., 2012). În acest domeniu

există diferite tehnici și metode de măsurare a performanței productive detaliate sub diferite forme. Dintre acestea, cele mai utilizate în practică sunt cele legate de eficiența și de productivitatea unităților decizionale.

Performanța este un concept relativ și multi-dimensional, deoarece depinde de obiectivele și țelurile pe care le au unitățile decizionale. Definirea performanței în managementul întreprinderii atinge două aspecte: unul legat de "cât de bine este gestionată organizația" și celălalt legat de "valoarea pe care o aduce organizația clienților săi sau altor părți interesate".

În cercetarea de față, performanța este privită din punctul de vedere al modului de gestionare a resurselor în cadrul organizațiilor. În acest context, eficiența și productivitatea sunt două dimensiuni fundamentale ale performanței.

Cercetările în domeniu din ultimii ani nu au mai pus accent pe formularea unor noi definiții sau noi interpretări ale eficinței și productivității, autorii acestora folosindu-se în principal de conceptele și principiile formate până în anul 2012.

Eficiența este o măsură a performanței, care arată diferențele care există între performanța reală și un nivel perfect sau ideal de performanță (Rasmussen, 2011).

De-a lungul timpului, termenul de eficință a fost definit în mai multe rânduri, astfel:

- Eficiența vizează o intrare și procesul de transformare a acesteia, definit ca raportul dintre resursele care se așteaptă să fie consumate și ceea ce este consumat în realitate;
- Eficiența este utilizată pentru a măsura partea operațională pasivă și activă, definită din punct de vedere tehnic, astfel comportamentul sistemului este previzibil în avans;
- Eficiența este raporul dintre ieșirile obținute și ieșirile așteptate, și reflectă cum sunt utilizate resursele pentru a obține rezultate;
- Eficiența măsoară, din punct de vedere economic, modul în care firma utilizează resursele pentru a satisface un anumit nivel de așteptări ale clienților;
- Eficiența arată cât de mult se cheltuie în comparație cu un nivel minim de cost, care este teoretic necesar pentru a rula operațiunile dorite într-un anumit sistem;
- Eficiența = sistemul ideal în funcție de timp / timp total (Jackson, 2000);
- Eficiența se referă la gradul în care un proces de producție reflectă "cele mai bune practici", fie în inginerie (eficiența tehnică), fie în economie (eficiența alocativă);
- Eficiența tehnică caracterizează relația dintre producție obținută și o producție ideală;
- Eficiența poate fi definită pe scurt ca o comparație a ceea ce se poate realiza cu ceea ce este realizat (Rasmussen, 2011);

În general, eficiența este definită ca nivelul minim de resurse care este necesar pentru a realiza anumite ieșiri într-un proces de producție. Dacă se face referire la eficiența unui sistem de

producție, acesta exprimă cât din capacitatea maxima a sistemului este folosită. Altfel spus, eficiența unui sistem reprezintă gradul de utilizare a resurselor și echipamentelor acestuia.

Analiza eficienței ar fi utilă în câteva zone ale economiei astfel (Sprincu, 2001)(Figura 1):

1) Eficiența la nivel macro se măsoară prin luarea în considerare a unor niveluri agreate de indicatori ai performanței economice la nivelul unei economii naționale – producție relativă (PIB), nivel al exporturilor etc. – obținute prin alocarea unor resurse. Unitățile analizate pot fi sectoare de activitate din domeniul economiei naționale (industrie, agricultură, sfera serviciilor etc.) de cele mai multe ori observate în evoluția lor (în dinamică);

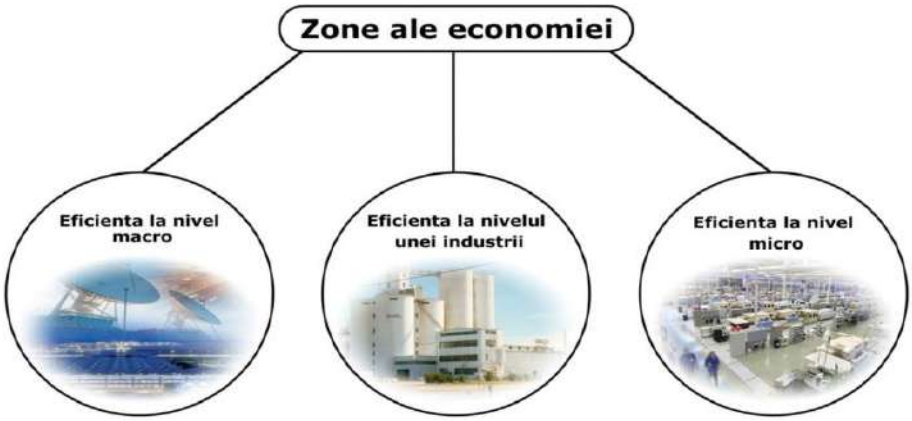

Figura 1. Eficiența în diferite zone ale economiei

2) Eficința la nivelul unei "industrii" se referă la analiza activității productive la nivel de ramură, fie din domeniul industrial, fie din sfera serviciilor. În acest caz unitățile – de cele mai multe ori firmele din domeniul respectiv – sunt comparate între ele după modul în care îți folosesc resursele pentru a-și realiza ieșirile;

3) Eficiența la nivel micro se referă, în special, la analiza modului de utilizare a resurselor interne ale unei firme. Se regăsesc aici analize legate de managementul firmei, de utilizarea eficientă a tehnologiilor existente etc.. În acest context, fixarea obiectivelor firmei este foarte importantă pentru a putea măsura "distanța" acesteia în activitatea productivă față de anumite "ținte dorite".

Productivitatea este un concept vechi şi frecvent utilizat în special în sectoarele industriale. Odată cu trecerea timpului sensul acestui concept s-a modificat datorită condiţiilor de muncă, a mecanizării, a utilajelor performante şi a roboţilor folosiţi în întreprinderi.

Productivitatea măsoară modul în care resursele sunt utilizate pentru a putea să se realizeze obiectivele la timp, după cum se menţionează, în termenii de cantitate şi calitate. Productivitatea poate fi, de asemenea, definită ca un indice care măsoară output-ul (bunuri şi servicii), faţă de input-ul (de muncă, materiale, energie etc.) folosit pentru a produce output-ul (Syverson, 2011).

Conceptul de productivitate este unul obiectiv. Ca un concept obiectiv poate fi măsurat, în mod ideal, faţă de un standard universal. Ca atare, organizațiile pot monitoriza productivitatea, din motive strategice, cum ar fi planificarea corporativă, îmbunătăţirea organizării, sau faţă de concurenţi. Această monitorizare poate fi de asemenea utilizată din motive tactice, cum ar fi controlul de proiect sau controlul bugetului. Productivitatea este un concept ştiinţific, şi, prin urmare, poate fi definit în mod logic şi empiric. Aceasta poate fi măsurată în termeni cantitativi prin care se califică drept o variabilă. Prin urmare, productivitatea poate fi definită şi măsurată în termeni absoluţi sau relativi. Cu toate acestea, o definiţie absolută a productivităţii nu este foarte utilă, ea este mult mai utilă ca un concept care se ocupă cu productivitatea relativă sau ca un factor de productivitate (Syverson, 2011).

Productivitatea este utilă ca o măsură relativă a ieșirilor efective de producţie, comparativ cu cele de intrare a resurselor, măsurate în timpul sau împotriva entităţilor comune. Creşterea de ieşire pentru un nivel de intrare, sau valoarea de intrare care scade la un nivel constant de ieșire, duce la o creştere a productivităţii. Prin urmare, o "măsură de productivitate" descrie cât de bine sunt utilizate resursele unei organizaţii pentru a produce ieșiri.

Termenul de productivitate a fost folosit pentru prima dată de Quesnay în 1766 în lucrarea sa din Jurnalul de Agricultură. Pe urmă, acest termen a început să fie folosit tot mai mult în diferite situații la diferite niveluri economice. În 1993, Grossman afirma că îmbunătățirea productivității este unul dintre avantajele competitive cheie ale unei întreprinderi. ”Companiile trebuie să înțeleagă că sporirea productivității este una dintre armele lor majore pentru a obține avantaje de cost și de calitate față de firmele concurente” (Grossman, 1993). Cu toate că în teorie productivitatea este considerată ca fiind unul dintre factorii cei mai importanți care influențează competitivitatea unei companii de producție, în practică acest aspect nu este tratat cu atâta importanța, fiind chiar neglijat uneori. Acestă abordare artificială a importanței productivității duce la înțelegerea greșită a termenului și la adoptarea unor decizii contra productive.

O analiză simplă a literaturii de specialitate sugerează că:

- Cei care folosesc termenul de productivitate, rar îl și definesc;
- Există o listă de interpretări multiple ale acestui termen, în consecință, apar și anumite discrepanțe;
- Există o abordare verbală și o abordare matematică a definiției productivității.

Acestă revizuire argumentează că termenul de productivitate este multi-dimensional și poate varia în funcție de contextul în care este folosit astfel:

- Productivitatea = unități de ieșiri / unități de intrări (Chew, 1988);
- Productivitatea = venituri totale / (cost + scop profit) (Fisher, 1990);

- Productivitatea este definită ca raportul dintre ceea ce se produce și ceea ce este necesar pentru a produce. Productivitatea măsoară relația între ieșiri, cum ar fi produsele și serviciile, și intrări, care includ resursa umană, capitalul, materialele și altele;
- Productivitatea înseamnă cât de mult și cât de bine se produce cu resursele utilizate. Dacă se produc bunuri mai multe sau mai bune din aceleași resurse, productivitatea va crește. Sau dacă se produc aceleași mărfuri cu resurse mai puține, de asemenea, va crește productivitatea. Prin ”resurse” se face referire la toate resursele umane și fizice, adică oamenii care produc bunuri sau prestează servicii, precum și activele cu care oamenii pot produce bunuri sau presta servicii;
- Productivitatea este o comparație a intrărilor fizice ale unei fabrici cu rezultatele fizice ale fabrici ;
- Productivitatea = eficiența * eficacitate = valoare adăugată de timp / timp total;
- Productivitatea = (ieșiri / intrări) * calitate = eficiență * utilizare * calitate;
- Productivitatea este definită ca raporul dintre volumul măsurat de output și volumul măsurat de input utilizat;
- Productivitatea unei firme este raportul dintre ieșirile produse și intrările care sunt utilizate (Coelli et al., 2005);
- Productivitatea este definită pe scurt ca producția (ieșirile) împărțită la intrări (Rasmussen, 2011);

În economie, productivitatea se referă la metrici și măsurători privind ieșirile din procesele de producție pe unitate de intrare. În mod clasic, productivitatea poate fi privită ca o măsură a eficienței tehnice sau inginerești a producției.

Bibliografie

1. Azizi, H., & Jahed, R., - Improved data envelopment analysis models for evaluating interval efficiencies of decision-making units, Computers & Industrial Engineering, Vol. 61, Nr. 3, pag. 897-901 (2011).
2. Chen, K. H., & Yang, H. Y., - A cross-contry comparison of productivity growth using generalized met frontier Malmquist productivity index: with application to banking industries in Taiwan and China, Journal of Productivity Analysis, Vol. 35, pag. 197-212 (2011).
3. Chew, W. - No-nonsense guide to measuring productivity, Harvard Business Review, Vol. 66, Nr. 1, pag. 110-118 (1988).

4. Coelli, T., Rao, D. S. P., O'Donnell, J. & Battese, G. E., - An Introduction to Efficiency and Productivity Analysis, Ediția a doua, Springer Science + Business Media, New York, USA (2005).
5. Fisher, T., - Business productivity measurement using standard cost accounting information, International Journal of Operations & Production Management, Vol. 10, Nr. 8, pag. 61-69 (1990).
6. Grossman, E., - How to Measure Company Productivity: Handbook for Productivity Measurement and Improvement, Productivity Press, Cambridge, MA (1993).
7. Jackson, M., - An analysis of flexible and reconfigurable production systems, dissertation Nr. 640, Linko¨ping University, Linko¨ping, Ch. 6, pag. 85-104 (2000).
8. Rasmussen, S., - Production Economics. The Basic Theory of Production Optimisation, Springer Science+Business Media, London, New York (2011).
9. Ray, S., - Measuring and Decomposing Sources of Productivity Performance in India's Paper and Pulp Industry under Liberalized Regime: A Nonparametric Approach, International Journal of Economic Sciences and Applied Research, Vol. 5., Nr. 1, pag. 147-171 (2012).
10. Razavyan, S., Tohidi. G., & Tohidnia, S., - Comparing the Productivities of Two Units at Two Different Point in Time, International Journal Industrial Mathematics, Vol. 4, Nr. 2, pag. 97-105 (2012).
11. Saari, S., - Production and Productivity as Sources of Well-being, MIDO OY, pag. 1-25, <http://www.mido.fi/index_tiedostot/PRODUCTION%20AND%20PRODUCTIVITY%20AS%20SOURCES%20OF%20WELL%20BEING%20FINAL.pdf> (2011)
12. Simpson, H., - Productivity In Public Services, Journal of Economic Surveys, Wiley Blackwell, Vol. 23, Nr. 2, pag. 250-276 (2009).
13. Spircu, L., Bădin, L., Ciumara, R., & Mitruţ, D., - Eficienţă şi productivitate. Tehnici de măsurare, software şi aplicaţii economice, Editura Economică, Bucureşti (2001).
14. Syverson, C., - What Determines Productivity?, Journal of Economic Literature, American Economic Association, vol. 49, Nr. 2, pag. 326-65 (2011).

EDUCAȚIA PENTRU SCHIMBARE

prof. Dinicică Karina, Grădinița P.P.nr.38, Timișoara

Educaţia pentru schimbare şi inovaţie este o dimensiune particulară a educaţiei şi are drept scop: formarea-dezvoltarea personalităţii ca agent al schimbării şi responsabil de calitatea schimbării şi inovaţiei.

În ultimele decenii educaţia a dobândit noi conţinuturi, acoperind o arie lărgită şi noi finalităţi, bazate pe valori democratice şi aspiraţii moderne ale indivizilor, corelate cu inovaţia şi reforma din învăţământ. Astfel, rolul şcolii a devenit mult mai complex, îndepărtându-se de esenţa lui primară, formală, de transmitere de cunoştinţe şi orientându-se activ spre formarea de atitudini şi comportamente, spre dezvoltarea de competenţe. Printre altele, acest rol complex vizează:

• realizarea educaţiei pentru adaptare la schimbare (fiecare copil este ajutat să-şi dezvolte propriul potenţial, să fie creativ, motivat să înveţe pe tot parcursul vieţii);

• promovarea valorilor unei societăţi deschise (cu accent pe valorizarea diversităţii, dezvoltarea deprinderilor de cooperare, participarea la luarea deciziilor, toleranţă,gândire critică);

• egalizarea şanselor (copiii care se află, din diferite motive, în situaţii de risc sunt ajutaţi să reuşească din punct de vedere al educaţiei şi integrării sociale);

• practicarea tipurilor de învăţare fundamentale („a învăţa să ştii” – a dobândi cunoştinţe generale, instrumente de înţelegere, a învăţa cumsă înveţi; „a învăţa să faci” – a dobândi competenţe pentru a te descurca în diferite situaţii şi a-ţi folosi creativitatea; „a învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi”);

Este important să înţelegem că viaţa este o continuă învăţare şi experimentare, iar evoluţia fiecăruia dintre noi e strâns legată de modul în care percepem această realitate. Flexibilitatea şi adaptabilitatea individului într-o societate postmodernistă va fi realizată prin formarea de deprinderi sociale şi personale , prin creativitate, inovaţie, relaţionare, gândire critică, toate aceste demersuri işi vor avea originile în activităţile grădiniţei.

Societatea în care trăim este, într-adevăr, o societate a cunoaşterii. Informaţiile sunt diverse, iar căile prin care acestea ajung la noi, la fel. Azi nu mai trebuie să aşteptăm ziarul pentru a şti ce se petrece în lume; dăm “clic” pe google şi avem răspunsul la orice întrebare, putem accesa orice material. Nu mai este nevoie să desenăm, să colorăm, ca în trecut, să folosim planşe

făcute de noi. Această tehnologie a deschis ferestre largi spre lume, trebuie doar să îndrăznim şi, prin exemplul propriu, să-i încurajăm şi pe copii să descopere lumea ce ne înconjoară şi în care trăim. Mulţi dintre copii deţin acasă calculatoare, tablete sau jocuri electronice pe care au învăţat să le utilizeze. La grădiniţă prin mijloacele moderne, utilizate corespunzător, le trezim interesul pentru cunoaştere, dorinţa de explorare, le aducem mai aproape lumea pe care altfel nu au cum să o vadă, pot accesa softuri educaţionale şi astfel pot îmbina plăcutul cu utilul.

Când intră în ciclul preşcolar, copiii vin din medii diferite, cu deprinderi mai mult sau mai puţin dezvoltate, cu un volum mai mic sau mai mare de cunoştinţe pentru ca la sfârşitul ciclului preşcolar toţi să aibă cunoştinţe, priceperi şi deprinderi pentru a intra în şcoală. Rolul educatorilor este acela de a crea condiţii de dezvoltare pentru fiecare, în funcţie de capacităţile pe care le posedă, de a-i ajuta să-şi canalizeze curiozitatea înnăscută spre descoperirea lumii înconjurătoare şi de a le dezvolta acele capacităţi care să le permită adaptarea într-o lume în continuă schimbare. Spiritul de iniţiativă, curajul de a căuta şi găsi soluţii, încrederea în forţele proprii, perseverenţa, spiritul de responsabilitate, sunt câteva dintre calităţile care le vor servi în viitor şi pe care avem sarcina să le cultivăm şi să le dezvoltăm. De aceea întreg ansamblul de strategii educaţionale trebuie alese astfel încât să asigure atingerea acestui obiectiv.

Deşi activitatea principală a copilului este jocul, în acelaşi timp jocul este activitatea prin care copilul descoperă lumea înconjurătoare. Simplul fapt de a se juca aceleaşi jocuri cu aceleaşi jucării nu asigură dezvoltarea copilului atâta timp cât el nu este canalizat prin materialele şi metodele utilizate, către un obiectiv. Astfel, materialele şi jucăriile puse la dispoziţia lui trebuie să-i suscite interesul, să-l pună în situaţia de a acţiona, de a gândi, de a găsi soluţii pentru ca în final să-i ofere satisfacţia, fericirea că a reuşit indiferent ce a încercat să facă. Se cunoaşte faptul că la această vârstă gândirea copilului este concret-intuitivă, deci el îşi ia informaţiile în special din ceea ce vede în jur. Atunci să-i creăm posibilitatea s-o facă, să încercăm să compunem mediul ambiant în care îşi desfăşoară activitatea, să ne gândim în momentul în care pavoazăm sala de grupă, grădiniţa, ce mesaje îi transmitem prin ceea ce afişăm, pentru că ceea ce afişăm trebuie să fie şi frumos, dar şi util copilului. Privind un panou îţi poate veni în gând un cuvânt, o propoziţie, o frază sau chiar o poveste. Atunci să încercăm să punem în jurul lui “poveşti”.

Pornind de la ideea că pregătim copilul pentru viaţă şi metodele şi procedeele didactice utilizate vor fi diversificate în funcţie de obiectivul propus; metodele clasice vor pierde din

pondere în favoarea metodelor moderne, activ-participative, care permit copilului să acţioneze, să fie părtaş activ la propria dezvoltare

"Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru ziua de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze", spunea M. Montessori, dar pentru a putea ajuta în acest mod copilul, este necesar ca noi înşine să fim deschişi la schimbare, să fim curioşi în a experimenta noul, să fim capabili a ne adapta continuu.

Bibliografie

- ✓ Antonesei, L., Fundamentele culturale ale educaţiei, Editura Polirom, Iaşi, 1996.
- ✓ Cucoş, C.,Pedagogie, ediţia a II-a, Editura Polirom, Iași, 2006.
- ✓ Negreţ-Dobridor, I., Didactica Nova sau arta de a-i învăţa pe toţi (aproape) totul, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2005.

PROIECTAREA UNEI PROGRAME DE OPȚIONAL

Prof. Diniș – Adam Cristina
Șc. Gimnazială "Nicodim Ganea" Bistra, jud. Alba

Programa de opţional se elaborează după modelul de proiectare pe competenţe al programelor de trunchi comun în vigoare pentru clasa respectivă şi are aceeaşi structură cu respectivele programe de trunchi comun.

Structura care se utilizează pentru elaborarea programelor de opţional inlcude:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice şi exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice
- Bibliografie

Nota de prezentare precizează statutul disciplinei de studiu, face trimiteri la contribuţia disciplinei la profilul de formare al absolventului, motivează cursul propus (de exemplu, din perspectiva nevoilor de învăţare pe care le au elevii, nevoilor comunităţii locale). De asemenea, este prezentată succint structura programei şi semnificaţia termenilor utilizaţi.

Competențele generale se raportează la competenţele generale ale disciplinei de trunchi comun şi reflectă contribuția opţionalului propus la profilul de formare al absolventului. Este necesar ca acestea să constituie categorii de operare definitorii pentru disciplina/ problematica/ tematica abordată.

Competenţe specifice şi exemple de activităţi de învăţare. Competențele specifice sunt formulate după modelul celor din programele şcolare pentru disciplinele de trunchi comun, dar nu sunt reluări ale acestora. Dacă opţionalul ar repeta competențele specifice ale programei şcolare pentru o disciplină de trunchi comun, atunci opţionalul respectiv nu ar aduce nimic nou din punctul de vedere al rezultatelor așteptate ale învățării.

Pentru un opţional de o oră pe săptămână este raţional să fie definite şi urmărite 5-6 competenţe specifice. O competenţă specifică este corect formulată dacă defineşte un rezultat aşteptat al învățării care poate fi performat şi verificat. Exemplele de activităţi de învăţare reprezintă sarcini de lucru prin care se dezvoltă competenţele specifice la elevi.

Conținuturile includ acele aspecte care oferă baza de operare pentru formarea competențelor. Ca şi în cazul programelor disciplinelor de trunchi comun, conţinuturile incluse în opţional nu sunt un scop în sine, ci mijloace informaţionale pentru formarea competențelor.

Sugestiile metodologice includ recomandări referitoare la strategiile didactice, tipuri de exerciții (care susţin formarea competenţelor la elevi), precum şi modalităţi de evaluare.

Programa de opțional *Rădăcini latine în cultura şi civilizaţia românească*, aprobată prin ordinul ministrului nr. 3180/13.02.2013, este un curriculum integrat la decizia şcolii pentru clasele a V-a – a XII-a, care respectă aspectele importante ale structurii unei programe de opțional.

Aspectele convergente :

Programa de opţional respectă structura programei şcolare în ce priveşte următoarele componente ale acesteia :

- Nota de prezentare;
- Competenţele generale;
- Competenţele specifice şi exemplele de activităţi de învăţare;
- Conţinuturile împărţite pe domenii de conţinut;

Aspectele divergente:

- Programa de opţional formulează alte competenţe generale şi specifice decât cele din programa şcolară;
- Conţinuturile acesteia sunt diferite, de asemenea şi activităţile de învăţare;
- Conţine obligatoriu o bibliografie;
- Integrează mai multe discipline din diferite arii curriculare, și anume Limba și literatura română, Limba latină și Istorie (Optionale integrate la nivelul ariei curriculare sau la nivelul mai multor arii curriculare).

Bibliografie:

Ion Berca, Metodica predării limbii române, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974.

Alina Pamfil, *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Dacia, Cluj, 2001;

Vasile Marcu, Florica Ortan, *Management si comunicare*, Editura Universitatii din Oradea, 2005,

PROGRAMA ŞCOLARĂ REVIZUITĂ pentru *Limba şi literatura română*

MODALITĂȚI SPECIFICE DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN STRUCTURA CURRICULUM-ULUI PREȘCOLAR

Profesor învățământ preșcolar: Dana-Elena Dinu

Unitate școlară: Școala Gimnazială „Petrache Cernătescu", localitatea Cernătești, județul Dolj

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care îi poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea presupune existenţa unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, informaţii sau metode din mai multe domenii, în scopul evidenţierii caracteristicilor comune ale acestora. Riscul principal al acestei abordări constă în supraîncărcarea programelor şi a manualelor şcolare şi volumul mare de informaţii redundante.

Pluridisciplinaritatea constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici,teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor, astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie,inovaţie).

Comparativ cu aceste abordări, *interdisciplinaritatea* reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, abordare care implică transferuri de cunoştinţe, concepte, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reală.

Organizarea interdisciplinară a conţinuturilor constituie o dominantă a politicilor educaţionale, fiind o caracteristică a epocii noastre. Concret, se pot delimita câteva tipuri de demersuri interdisciplinare (C. Creţu)

- interdisciplinaritate ca transfer din domenii învecinate (ex. psihologie şi pedagogie, istorie şi geografie, biologie, chimie şi fizică);
- interdisciplinaritate prin problematica abordată (teme cum ar fi Omul, Cunoaşterea, Creaţia);
- interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoaştere sau de cercetare (ex. metoda analizei statistice a datelor, metode analizei istorice);
- interdisciplinaritatea ca transfer de concepte (valorificarea semnificaţiilor şi valenţelor unui concept în domenii diferite de cunoaştere).

Organizarea modulară a conţinuturilor a apărut ca răspuns la nevoia de perfecţionare, formare sau reorientare profesională. Proiectarea conţinuturilor în module didactice ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale (D`Hainaut) ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa aceste organizări este deosebită din perspectiva educaţiei permanente, deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare-învăţare (transmiterea şi asimilarea lui).

Modalităţile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi (C. Creţu):

- integrarea în jurul unui pol ştiinţific, practic, personal sau social
- integrarea în jurul unei singure discipline
- integrarea în jurul unor activităţi fundamentale (creaţie, construcţie, cercetare);
- noţiunile esenţiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluţionare.

Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării.

În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu preșcolarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

- ***Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului***

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. În ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un
"facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

- **Modele de integrare curriculară**

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată,* iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică. Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare*** - în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul „dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin

specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectării este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși abordarea lor se face diferit, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învățate de la un domeniu la altul, prin comentariile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Proiectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă straină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea- e***ste soluția de integrare pe care o propune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt, de fapt, teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

- Bibliografie:

- Cucoș.C., (2006). *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
- Crețu, C. (1997).*Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom
- D'Hainaut (coord.) (1981). *Programe de învățământ și educația permanentă*, București EDP

POTENŢIALUL PEDAGOGIC AL METODEI PROIECTELOR

OANA CRISTINA CHIRICIOIU, G.P.P.NR.4 BUZĂU

DIANA MIHAELA DINU, G.P.P. NR.4, BUZĂU

Evoluţia didacticii şi psihologiei copilului a încercat şi încearcă încă să dea răspunsuri, opţiunea fiind a cadrelor didactice pentru a aplica una sau mai multe dintre soluţiile sugerate. Se pune întrebarea ce anume se poate face pentru ca activitatea din clasă să fie mai atractivă şi mai interesantă pentru copii, pentru ca aceştia să devină autorii propriei învăţări şi rezultatele să dureze în timp.

Metoda proiectelor tematice ca strategie de predare-învăţare-evaluare se concentrează pe efortul de cercetare al copiilor, pe depistarea detaliilor şi înţelegerea subiectului în întreaga sa amploare, ceea ce constituie garanţia calităţii activităţii de învăţare, deoarece permite folosirea unei multitudini de tehnici de structurare a predării şi poate fi folosită la toate nivelurile de şcolarizare.

Metoda proiectelor asigură o învăţare diferenţiată, bazată pe experienţă, individualizată, în cadrul căreia copilul experimentează lucruri noi, apoi îşi însuşeşte algoritmul învăţării. Această metodă oferă posibilitatea de a respecta ritmul individual de dezvoltare a fiecărui copil din grupă, cadrul didactic stabilind obiectivele de învăţare, dar şi metodele specifice prin care va urmări realizarea acestora. Copiii învaţă în ritmuri diferite, deci strategiile de predare-învăţare-evaluare trebuie adaptate în consecinţă. Toţi copiii au puncte forte, adică lucruri pe care ştiu să le facă foarte bine, dar şi lucruri cu care se descurcă mai greu. Pentru a depăşi punctele slabe, educatoarea trebuie să se bazeze pe interesele şi pe capacităţile fiecărui copil.

În centrul metodei proiectelor se află o temă, în a cărei abordare şi soluţionare vor fi implicate mai multe discipline. Elaborarea proiectelor tematice impune o largă varietate a surselor de informare, dar şi un dialog cu copiii în care, ascultându-i, punându-le întrebări despre ceea ce ştiu sau ar dori să ştie, descoperind în acest fel ce îi interesează şi având posibilitatea organizării conţinuturilor într-un plan logic de învăţare.

Importantă în derularea acestei metode a proiectelor este implicarea mai mare a părinţilor în activitatea propriilor copii („persoane-resursă”), ducând la o mai bună cunoaştere a activităţii din grădiniţă, dar şi la cunoaşterea mai profundă, mai realistă a copiilor lor, consolidându-se punţile afective şi de comunicare între aceştia.

Se poate afirma că metoda proiectelor tematice este una dintre cele mai eficiente metode atât pentru copii, cât şi pentru educatoare, chiar dacă implică un studiu individual susţinut, o pregătire

meticuloasă şi serioasă în privinţa documentării, o multitudine de materiale didactice, o imensă muncă de căutare a modalităţilor celor mai potrivite în stabilirea inventarului de activităţi.

Predarea prin proiecte contribuie la învăţarea unui mod de gândire interdisciplinară şi a unui mod de abordare unitar - modul integrat. Maniera integrată presupune abordarea realităţii printr-un demers globalizat, în care graniţele dintre tipurile de activităţi dispar, se "topesc" într-un scenariu unitar în cadrul căruia tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe. De această dată accentul cade pe activităţile de grup, nu pe cele cu întreaga grupă. Integrarea se va face prin alipirea într-un scenariu bine închegat a unor conţinuturi care aparţin unor domenii diferite. Evident, conţinuturile propuse au un subiect comun, care urmează a fi investigat şi elucidat în urma parcurgerii acestora şi a realizării obiectivelor propuse.

Pentru a fi posibilă abordarea integrată, educatoarea trebuie să stabilească cu claritate obiectivele şi conţinuturile activităţilor zilnice, pentru ca, pe baza acestora, să gândească un scenariu al zilei. Scenariul va începe cu motivarea care să canalizeze activitatea copiilor spre elucidarea problemelor prezentate. De asemenea, educatoarea va avea în vedere repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare centru de activitate, în aşa fel încât să fie posibilă realizarea obiectivelor propuse de la fiecare domeniu de cunoaştere.

Se poate recurge la o scurtă povestire, întâmplare, cu referire la subiectul propus, care să dirijeze activitatea copiilor spre rezolvarea problemelor prezentate. Astfel, se pot desfăşura la centrele de interes secvenţe din activităţile de pe domenii experienţiale, anume acelea care prezintă un interes deosebit pentru copii şi care să permită realizarea obiectivelor. În felul acesta, întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg, o organizare şi o structurare a conţinuturilor menite să elimine departajarea diferitelor activităţi.

Din experienţa cadrelor didactice se poate spune că nu există tipare, reţete în abordarea activităţilor din grădiniţă în manieră integrată. Fiecare educatoare are libertatea de a alege strategiile de lucru, dar în aşa fel încât să fie posibilă realizarea obiectivelor precizate, implicarea copiilor în activitatea de investigare şi elucidare a problemelor, în funcţie de nivelul grupei.

Abordarea integrată este o împletire a conţinuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, motivaţională, care incită copilul către investigare, documentare, cercetare, satifacerea nevoii de cunoaştere în domeniul ales şi aplicarea în practică a celor învăţate. Întregul program se desfăşoară sub formă de joc, dar nu un joc întâmplător, ci unul temeinic organizat. Împreună stabilim modalitatea de a afla răspunsurile: poveşti, poezii, cântece, experimente, plimbări, observări, întreabă părinţii, fraţii mai mari, caută răspunsuri în cărţi, la TV, pe internet (cu ajutorul părinţilor), etc. Pe măsură ce unele întrebări îşi află răspunsul pot să apară alte întrebări, funcţie de care se

poate stabili gradul de interes al copiilor, accesibilitatea subiectului şi de aici oportunitatea stabilirii duratei: proiectul se poate finaliza sau, dimpotrivă poate fi dezvoltat, extins. Experienţele de învăţare în grup sunt marcate de dialog, rolul educatoarei se redimensionează şi capătă noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care ea este doar un furnizor de informaţii, devenind un coparticipant, alături de copil la activităţile desfăşurate.

Plăcerea de a învăţa şi trăirile satisfacţiei asociate sunt esenţiale. Fără a se opune învăţării clasice, învăţarea autodirijată din cadrul metodei proiectelor reprezintă o nouă calitate a acesteia prin obiectivele pe care le urmăreşte privind formarea personalităţii umane.

Copilul care învaţă activ este propriul său iniţiator şi organizator al experienţelor de învăţare, capabil să-şi restructureze şi să-şi reorganizeze în permanenţă achiziţiile proprii. În acest fel sunt stimulaţi copiii să-şi elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, autoevaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în propria formare.

În cadrul procesului, copiii investighează, descoperă, experimentează, prelucrează informaţii, cooperează urmărind finalităţile stabilite la conceperea scenariului (harta, inventarul de probleme /întrebări - ce ştiu şi ce vor să afle, etc.), iar ca produs, proiectul reflectă efortul individual al fiecărui copil, cel al grupului, fiind dovada implicării personale şi a interesului pentru împlinirea unui parcurs colectiv.

Strategia de evaluare se stabileşte tot la începutul proiectului şi se concretizează de regulă în expoziţii, mici reprezentaţii artistice prezentate părinţilor, colegilor, o machetă-suport material pentru o altă activitate la o altă grupă de copii, jucării, albume confecţionate ca dar de ziua unui coleg, măşti, tablouri pentru decorarea sălilor de grupă, concursuri etc., produsele fiind mărturii materializate ale unor ipostaze semnificative în dezvoltarea fiecărui copil.

Partenerii asociaţi în derularea unor proiecte (profesori, medici, reprezentanţi ai unor instituţii, domenii de activitate vizate de tema proiectului) pot deveni beneficiari ai acestui demers, implicarea lor lărgindu-le sfera de preocupări.

Lucrul pe baza proiectelor tematice are un caracter interdisciplinar şi permite abordarea subiectelor propuse din mai multe unghiuri, dezvoltând multilateral personalitatea în curs de formare a copiilor. Aceştia, implicaţi cognitiv, volitiv şi mai ales afectiv în proiectele tematice, descoperă norme ce duc la o mai bună comunicare, la înţelegere, cooperare, respect şi acceptarea celuilalt, altfel spus, îşi dezvoltă competenţe personale şi sociale.

Copiii descoperă cum se învaţă creativ, eficient şi inteligent (cum să achiziţioneze un număr mare de cunoştinţe într-o perioadă scurtă de timp şi cu efort redus), dezvoltându-şi competenţe de acţiune, practice. În urma derulării proiectelor tematice, a existat o mai bună comunicare între copii care au devenit mai încrezători în forţele proprii şi care au simţit interesul, afecţiunea şi aprecierea părinţilor în legătură cu activitatea lor la grădiniţă.

Proiectele tematice presupun investigarea unor subiecte propuse de copii, sugerate de anumite evenimente, întâmplări, ordinea desfăşurării lor fiind la latitudinea educatoarei şi a copiilor. Subiectul proiectului este inspirat din mediul apropiat, presupunând interacţiunea directă dintre copil şi mediu. Conţinuturile converg temei sau subtemei, respectă nevoile de cunoaştere ale copiilor, la un moment dat, ţinându-se seama de particularităţile de vârstă ale acestora.

Activităţile integrate, desfăşurate pe parcursul proiectelor tematice aduc un plus de lejeritate şi mai mult, coerenţa procesului de predare – învăţare – evaluare. Aceste activităţi asigură o învăţare activă, care se extinde până la limita pe care copilul o stabileşte, reflectă interesele şi experienţa copiilor şi are o finalitate reală. Educatoarea în colaborare cu copilul are în vedere coordonarea activităţii pe timpul derulării proiectului, având rolul de ghid şi mentor a întregii activităţi. Prin activităţile desfăşurate pe parcursul proiectelor tematice copiii îşi vor putea aprofunda cunoştinţele despre subiectul dat.

Pentru a fi posibilă abordarea în manieră integrată, educatoarea trebuie să stabilească cu claritate obiectivele şi conţinuturile activităţilor zilnice, pentru ca, pe baza acestora să gândească un scenariu al zilei. Scenariul trebuie să înceapă cu motivarea care să canalizeze activitatea copiilor spre elucidarea problemelor prezentate. De asemenea, educatoarea trebuie să aibă în vedere repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare arie de stimulare/sector/zonă de activitate, în aşa fel încât să fie posibilă realizarea obiectivelor propuse de la fiecare activitate comună.

Se pot desfăşura la ariile de stimulare secvenţe din activităţile comune, şi anume acelea care prezintă un interes deosebit pentru copii şi care să permită realizarea obiectivelor. În felul acesta, întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg cu o organizare şi o structurare a conţinuturilor menite să elimine departajarea diferitelor categorii de activitate.

Abordarea integrată este, aşadar, o împletire a conţinuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, atractivă, mobilizatoare, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare şi aplicare practică a celor învăţate. Întregul program se desfăşoară prin joc, dar nu un joc întâmplător, ci unul organizat, în care copilul are prilejul să exploreze medii diferite şi să îndeplinească sarcini fie individual, fie în grupuri mici. Rolul educatoarei este de a organiza

activitatea în aşa fel încât să ofere copiilor o paletă variată de opţiuni care permit realizarea celor propuse la începutul programului.

Etapa de evaluare a activităţii copiilor, la finalul unui proiect tematic, oferă educatoarelor şi părinţilor posibilitatea de a observa copilul, de a-l aprecia; totodată este un prilej de testare şi de verificare a capacităţilor intelectuale şi a aptitudinilor creatoare ale copiilor. Astfel, se realizează încă o tendinţă prefigurată de Curriculum, aceea de a se renunţa la ideea unei evaluări care penalizează, în favoarea accentuării progresului înregistrat în raport cu el însuşi şi mai puţin cu ceilalţi.

În concluzie, primii beneficiari ai aplicării acestei metode sunt copiii care se manifestă natural, au mai multă libertate de acţiune, beneficiază de o învăţare activă, participă la procurarea de materiale şi devin mai responsabili,au mai mare încredere în forţele proprii şi se simt capabili să îndeplinească sarcinile încredinţate; au posibilitatea să se bucure de finalizarea activităţii; sunt parteneri în actul educaţional şi devin participanţi activi ai propriei lor formări; îşi dezvoltă competenţe precum creativitatea, capacitatea de a comunica, lucrul în echipă; au şansa de a-şi planifica propriile activităţi, dezvoltându-şi spiritul de ordine şi gândirea.

La rândul său, educatoarea reuşeşte să cunoască mai bine copilul; îşi rezolvă problema resurselor materiale împreună cu copiii, părinţii şi alte persoane resursă implicate în proiect; are prilejul să depisteze diferite tipuri de comportament; își lărgeşte sfera preocupărilor, îşi aprofundează cunoştinţele şi aplică metode noi; poate realiza o evaluare completă a fiecărui copil.

În urma desfăşurării proiectelor tematice, părinţii ajung să cunoască mai bine activitatea din grădiniţă şi să se implice efectiv în realizarea acesteia; au posibilitatea să urmărească progresele copiilor şi să le sprijine evoluţia;dezvoltă o relaţie mai strânsă atât cu educatoarea, cât şi cu ceilalţi părinţi.

Părinţii sunt implicaţi în proiect, ei devenind colaboratori în asigurarea unor materiale necesare, beneficiind de posibilitatea de a contribui creativ la stabilirea scenariului, de a se informa mai avizat asupra activităţii desfăşurate de copii în grădiniţă (scrisorile adresate lor trebuie să fie concepute astfel încât să se realizeze informarea şi implicarea lor), au posibilitatea să urmărească progresele copiilor şi să le sprijine evoluţia, dezvoltă o relaţie mai strânsă atât cu educatoarea, cât şi cu ceilalţi părinţi.

În sfârşit, dar nu în cele din urmă, grădiniţa beneficiază de pe urma acestei abordări, pentru că prin maniera integrată se facilitează inserţia grădiniţei în comunitate, îşi îmbogăţeşte baza materială prin implicarea motivată a celorlalţi factori educaţionali.

Prin flexibilitatea sa, Curriculum-ul permite aplicarea metodei proiectelor şi orientarea către dezvoltarea competenţelor în funcţie de particularităţile individuale şi de vârstă ale copiilor, iar în acest fel educatoarele, în acord cu tema aleasă, vor încerca să aducă un plus de lejeritate activităţii şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare-evaluare.

Bibliografie:

1. Breben Silvia, „Metode interactive de grup-ghid metodic-", Editura Arves, Craiova, 2007;
2. Cerghit, Ioan, „Metode de învăţământ", Editura Polirom, Iaşi, 2006;
3. Oprea, Crenguţa, Lăcrămioara, "Strategii didactice interactive", Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2007;
4. Preda, Viorica, "Metoda proiectelor la vârste timpurii", Editura Miniped, Bucureşti, 2002;

”Percepţia calităţii în educaţie”

Prof. Dinu-Pătrașcu Mădălina,
Școala Gimnazială ”Ion Câmpineanu”, Câmpina
Prof. Dinu-Pătrașcu Mihail,
L.T.A.S. ”Victor Slăvescu”, Ploiești

MOTTO:

,,Doar căutând perfecţiunea, găsim succesul!”

Problema asigurării şi menţinerii calităţii serviciilor educaţionale este una deosebit de importantă cu un impact imediat , dar şi pe termen lung asupra beneficiarilor direcţi ai acestora- elevii, cât şi asupra beneficiarilor indirecţi- comunitatea, societatea etc.

Calitatea şi asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opţională, ci este o cerinţă imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puţin patru motive: *moral* (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educaţie care să fie ,,cea mai bună”, *contextual* (şcolile sunt într-o interacţiune dinamică şi continuă cu societatea şi comunitatea cărora le aparţin . Contextul în care acestea îşi desfăşoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituţiile o creştere a interesului pentru calitate.), *supravieţuirea* (societatea de azi este una concurenţială), *responsabilitatea* (şcolile sunt supuse în mod constant aprecierii şi evaluării celor pe care îi serveşte: elevi, părinţi , comunitate, societate. Şcoala este un bun al comunităţii şi va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existenţa unor strategii interne de asigurare şi menţinere a calităţii.)

Şcoala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoştinte către elevi, idée care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce şcoala face sau trebuie să facă. Şcoala să fie locul unde elevii primesc informaţii, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaţionare.

Valorile instituţionale şi viziunea sunt importante deoarece ele dau direcţie şi sens instituţiei, asigură consecvenţa în acţiune, motivează şi promovează angajaţii, pun bazele culturii şcolii.

Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenţie activităţii didactice în vederea obţinerii unui învăţământ de calitate.

Nu rareori avem ca subiect de discuţie în cancelarie, la cercurile pedagogice sau la şedintele cu părinţii problema îndepărtării elevilor de „ carte”(declinul învăţării). Dar ce facem noi, cadrele didactice, pentru a îndrepta situaţia?

Bibliografia pe această temă este vastă şi diversificată, cu multe soluţii la acest ,,obstacol” de la clasă. Mai depinde şi de învăţător cât de maleabil este în proiectarea activităţii de la clasă şi cât de deschis este spre nou.

Evoluția conceptului de calitate constituie arta de a direcționa, activitatea proprie a profesorului, pentru realizarea unor obiective propuse, de a antrena conținuturi și resurse, de a mobiliza și coordona activitatea instituțională, a decide și a utiliza strategii pentru atingerea performanțelor așteptate , de a căuta și rezolva cele mai variate condiții necesare succesului.

Produsele realizate prin actvități didactice de grup ce încurajează inițitiva și stimulează creativitatea, constituie instrumente prin care se ajunge la realizarea obiectivelor educației tehnologice.

Relația obiective-metode de predare –învățare și evaluare reprezintă o unitate didactică între obiectivele de atins și metodele prin care se ajunge practic la realizarea lor.

Pentru profesor metoda rămâne componenta intim legată de exercitarea funcțiilor ce-i revin, de relevarea personalității sale.

Simpla alegere a metodelor și tehnicilor nu este suficientă, ele trebuie adaptate ,combinate imaginate de fiecare dată, ceea ce cere suplețe, imaginație, putere de adaptare.

Opțiunea pentru o metodă sau alta este condiționată de competența profesorului, de capacitatea lui de reflecție și de analiza situației de moment.

Metodele împreună cu tehnicile de lucru la clasă pot să facă o lecție atractivă la care elevii să participe cu plăcere și care sa aibă o bună finalitate.

Abundența materialelor la oră sunt menite să ușureze mult munca profesorului și înțelegerea elevilor .

Un rol important îl are definirea clară și precisă a obiectivelor operaționale, corespunzătoare elementelor de conținut, ca urmare a cunoașterii performanțelor inițiale ale elevilor, a capacităților acestora.

Proiectarea didactică se relizează în concordanță cu tipul de lecție. Alegerea tipului de lecție are o mare însemnătate în succesul realizării obiectivelor instructiv-educative.

Activitaățiile care se desfășoară pe parcursul lecției pot să angajeze întrega clasă, activitate frontală, individuală sau activități pe grupe de elevi care au o pretabilitate deosebită pentru formarea de deprinderi practice. De asemenea putem aplica cu succes tehnicile de grup care solicită din partea cadrului didactic mult profesionalism și pricepere astfel încât elevilor să le fie stimulate latura creativă, intuitivă, simțul practic și realist.

Evaluarea, ultima componentă a tehnologiei didactice are rolul său în prmovarea calității. Evaluarea nu este un punct final al procesului didctic, ci ea se desfășoară permanent, sistematic, armonios în cadrul instruirii. Se realizează în strânsă legătură cu obiectivele operaționale .

Prin sistemul de notare încercăm să cultivăm motivația elevilor față de învățătură, oferim elevilor repere de autoapreciere a rezultatelor.

În concluzie prin acest material am încercat să arăt că principalul factor de promovare a calității este profesorul.

El trebuie a ducă o activitate vie, creatoare, să folosească metode, mijloace diverse, atrăgătoare, să îmbine teoria cu practica, să pună accentul pe formarea și consolidarea priceperilor și deprinderilor practice, să–și atragă elevii astfel încât orice disciplină predată să fie iubită, iar orele să fie utile pentru viață, însă în același timp agreate de elevi. Numai așa vom izbuti să ne câștigăm prestigiul în fața colegilor, a conducerii școlii, a părinților și a elevilor. Nu trebuie să uităm nici o clipă că cei pe care îi instruim astăzi vor fi medicii, profesorii, muncitorii de mâine și vor purta într-o mare măsură amprenta educației noastre.

”Educația este cel mai frumos dar pe care –l poate dobândi omul.”**(Platon)**

BIBLIOGRAFIE

1.*„Manual de management educaţional pentru directorii de unităţi şcolare”,* Editura ProGnosis, Bucureşti, 2000;

2.Elena Joița, ”*Management educațional* ”, Editura Polirom ,2000;

3. Ioan Jinga, *„Managementul învăţământului”,* Editura ASE, 2003;

4.Steliana Toma, ”*Profesorul factor de decizie*”,Editura Tehnica, 2008.

DEPRINDERILE LINGVISTICE – ELEMENTE DE RELAȚIONARE ÎN CADRUL UNUI PROIECT EDUCATIV

Camelia Dinuță, prof., Şc. Gimn. „Al. Ştefulescu, Târgu Jiu

Se discută foarte mult astăzi pe marginea noilor metode şi tehnici folosite în educaţie. Cu toate acestea nu mă voi opri asupra tehnicilor folosite într-un proiect, ci asupra elementelor esenţiale pentru colaborarea în sine (tema proiectului fiind nerelevantă în acest caz). Orice proiect de colaborare implică stabilirea unor relaţii: „relaţii" în sensul de „relaţionare interumană", de stabilire de relaţii între persoane; „relaţii" în sensul de „raportare la real", de comunicare a unui conţinut cu ajutorul limbii.

Orice tip de cooperare sau de colaborare implică existenţa unor relaţii interumane. Proiectele de colaborare al căror scop este stimularea cunoaşterii dau naştere unor relaţii de natură interculturală, realizând conexiuni între persoane, indiferent că este vorba de cadre didactice sau de elevi. Fiecare dintre noi suntem suma unor elemente dobândite prin educaţie – elemente de natură istorică, lingvistică, artistică, socială şi culturală. Toate persoanele care participă la un proiect contribuie cu propriul „capital cultural", iar procesul de stabilire de relaţii capătă două dimensiuni: una „centrifugă" şi alta „centripetă".

În cazul procesului *centrifug*, întâlnirea unei alte persoane, al cărei capital cultural este diferit de al nostru, nu va avea ca rezultat noi cunoştinţe şi nici nu ne va îmbogăţi propriul bagaj cultural dacă nu funcţionează în paralel cu procesul *centripet*.

Dimensiunea centripetă ne face conştienţi de propriile elemente culturale, cele adâncite în fiinţa noastră. Pentru a vedea aceste elemente, este necesar un proces de auto-conştientizare, care impune o distanţare de elementele noastre culturale şi o examinare a lor prin ochii altei persoane. Acest proces de detaşare ne permite să identificăm propriile elemente culturale.

„Raportarea la real" constă în stimularea elevilor de a explora limba, potenţialul, funcţiile şi formele ei. Transmiterea de mesaje cu ajutorul limbii este legată de utilizarea sa de a exprima relaţia persoanelor cu realitate.

Pentru a-i ajuta pe elevi să descrie modul în care percep realitatea, fie că este vorba de un element al vieţii lor cotidiene (cartierul, şcoala, etc.) de o temă de studiu (gramatica limbii franceze) sau de un eveniment cultural (un festival(este necesar să-i determinăm să exploateze funcţiile poetice, metaforice şi simbolice ale limbajului scris şi oral.

Crearea de înţelesuri este legată, de asemenea, de utilizarea limbii pentru a transmite informaţii despre realitate, informaţii acumulate din diferite surse: manuale, mass-media, internet, contacte personale etc. Elevii sunt îndrumaţi să folosească stilul impersonal şi să realizeze materiale

informative, în care să utilizeze funcţiile de informare, descriere, demonstrare şi dezbatere ale limbii.

Dublul proces de relaţionare cu ajutorul limbajului, care are loc în timpul unui proiect, permite elevilor să-şi definească propriul rol şi să demareze un proces de formare de competenţe. De asemenea, îi va determina să conştientizeze „capitalul lor cultural", precum şi pe cel al partenerilor.

Un proiect de succes împleteşte cele două elemente, capitalul cultural şi limba, astfel încât, treptat, ne cunoaştem între noi şi pe noi înşine, nu doar într-un mod superficial, ci demonstrând o înţelegere profundă, apreciere şi toleranţă faţă de alte contexte culturale.

Pe de altă parte, într-o Europă care va rămâne întotdeauna multilingvă, învăţarea limbilor străine deschide numeroase oportunităţi către o carieră mai bună, şansa de a locui, lucra sau studia în altă ţară sau pur şi simplu de a călători. Limba vorbită devine parte integrantă a identităţii şi bagajului cultural al unei persoane.

Uniunea Europeană susţine un număr de acţiuni şi programe în favoarea învăţării şi predării limbilor străine. De exemplu, programele Socrates şi Leonardo da Vinci presupun proiecte practice ce stimulează entuziasmul studenţilor de limbi străine şi al profesorilor lor. Acestea includ schimburi şcolare, asistenţă pentru învăţarea de limbi străine, cursuri de pregătire pentru profesori şi iniţiative care să promoveze vizibilitatea programelor.

Ţelul profesorului este dezvoltarea celor patru deprinderi lingvistice esenţiale: citire, scriere, vorbire şi ascultare, oferind posibilitatea de a cunoaşte muzica, arta, literatura şi istoria unei alte culturi.

Bibliografie:

- GRIMALSCHI Anatol, Formarea competenţelor-cheie în învăţământul general: Provocări si constrângeri, Studiu de politici educaţionale, Chişinău, 2015.
- SAMIHAIAN Florentina, O didactica a limbii si literaturii romane. Provocari actuale pentru profesor si elev, Editura: ART, București, 2014.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

ABORDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

DOBRANICI ADRIANA CONSUELA, ŞC. GIMNAZIALA NR. 86

Sistemul traditional de educație a trecut de-a lungul timpului prin diferite critici, ignorând nevoile copilului și având ca interes major educatorul.

Datorită transformărilor înregistrate în societate, s-au înregistrat schimbări și în domeniul educației, apărând noi modalități de producere a cunoașterii.
Învățământul monodisciplinar și pluridisciplinar s-a dovedit neputincios în dificultățile cotidiene ale vieții.

Pentru o mai bună adaptare la schimbările rapide şi continue pe care le înregistrează societatea actuală, este necesar ca elevii (respectiv educaţii) să parcurgă experienţe de învăţare care să le formeze abilităţi, capacităţi şi competenţe strategice, aptitudini, să îi înzestreze cu o paletă mai largă de cunoştinţe şi achiziţii, în comparaţie cu cele oferite de specializările înguste oferite acestora în perioada anterioară. Printre acestea se numără competenţa abilităţile de a învăţa cum să înveţe, competenţele de rezolvare de probleme, de socializare, de comunicare, respectiv competenţele de (auto)evaluare.

Datorită faptului că realitatea înconjurătoare are caracter integrat, se apelează la cunoștințe, deprinderi, competențe, care nu pot fi încadrate în câmpul limitat al unui obiect de studiu.

Consider că o bună practică de organizare a conținuturilor învățării este organizarea integrate a conținuturilor, fără barierele impuse de un anumit obiect de studiu. Această integrare curriculară presupune acoperirea rupturilor dintre discipline, construirea unei structuri mentale, dinamice, flexibile , rezolvare de probleme, una dintre cele mai importante forte mortice ale integrării.

Succesul școlar este dat de capacitatea elevului de a performa în cadrul diverselor structuri și contexte disciplinare, în timp ce succesul în viața personală, profesională și social este dat de capacitatea de a trece de barierele impuse de discipline, de capacitatea de a realiza conexiuni și transferuri rapide.

Conceptul integrator de curriculum vizează integrarea disciplinelorîn modele variate de predare integrată.

Integrarea conținuturilor dusciplinelor de studio este considerată principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Predarea integrate a cunoștințelor reprezintă o latură esențială a procesului de integrare curriculară. La baza ei, stă un principiu integrator care rupe barierele între disciplinele de studio și organizează o nouă perspectivă a cunoașterii.

Această organizare integrată a conținuturilor oferă o multitudine de oportunități, dând posibilitatea de realizare a unui transfer lateral, inserția unor laturi ale educației nonformale și informale în educația formală.

A promova o învățare autonomă înseamnă a acorda prioritate unor obiective formative de ordin methodologic și strategic, fără a neglijs obiectivele cognitive. Astfel, se trece de barierele disciplinare, iar accentual se pune pe organizarea activităților de învățare și pe însușirea și extrapolarea unor metode care să asigure transferal celor învățate în alte situații sau contexte.

Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conţinuturilor cu ajutorul experienţelor diverse, al învăţării prin descoperire. Învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii.

Procesul educaţional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor, cadrul didactic realizând un scenariu cât mai interesant al zilei. În vederea realizării obiectivelor propuse pentru fiecare activitate comună se gândeşte atent repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare sector de activitate.

Activităţile integrate vor fi cele prezente în planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învăţământ, orarului aferent nivelului de vârsta, susţinute de experienţa cadrului didactic. Acesta organizează şi desfăşoară activităţi integrate generate de subiecte stabile planificate pentru tot timpul anului.

Aceste activităţi pot fi desfăşurate integrat, după scenariul elaborat de cadrul didactic, ce începe cu întâlnirea de grup, iniţiată în fiecare zi şi care se poate realiza sub forma unei povestiri, a întâlnirii cu un personaj, a vizitei unei persoane adulte, prezenţa unui animal, o întâmplare trăită sau imaginată, un eveniment social sau eveniment special petrecut în familie.

Scenariul cadrului didactic îi orientează pe copii să opteze pentru diverse centre care oferă posibilitatea alegerii domeniilor de învăţare şi a materialelor. Varietatea acestora încurajează copiii să manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicţii.

Copiii îşi asumă responsabilităţi şi roluri în micro-grupul din care fac parte, participând la jocuri de rol interesante, iniţiate la sugestia celor din jur sau create chiar de ei. La completarea scenariului ne pot fi de un real folos vizitele, plimbările, întâlnirile cu specialişti etc. Tematica acestora este aleasă încât prin activităţile integrate să se înlesnească contactul cu lumea înconjurătoare. În atenţia echipei de

cadre didactice se află în permanent, întreaga paletă de activităţi (la alegere,proiecte, jocuri şi activităţi extracurriculare) şi modalităţi de organizare a acestora.

Activităţile integrate au la bază un scenariu didactic integrativ explicitat într-un proiect didactic unic, cu o structură flexibilă, care să evidenţieze caracterul integrat al abordărilor, interacţiunea dintre discipline, sprijinirea cognitivă şi metacognitivă a elevilor.

Abordarea integrată a conţinuturilor iese din monotonia aceluiaşi algoritm de predare a unor lecţii, elevii sunt stimulaţi şi atraşi prin diversitatea activităţilor de învăţare dintr-o singură oră şi prin apariţia elementului-surpriză. Se imprimă lecţiei respective un caracter aparte, diferit de modul de predare tradiţional.

Dacă succesul şcolar este dat de performanţa elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viaţa personală, profesională şi socială este dat tocmai de capacitatea de a ieşi din tiparul unei discipline şi de a realiza conexiuni şi transferuri rapide între discipline.

Bibliografie

Bocoş, M., Chiş, V., Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare, particularizări pentru învăţământul primar ; Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj –Napoca, 2012

Bocoş, M., Teoria curriculumului. Elemente conceptuale şi metodologice,; Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2008

Chiş ,V., Provocările pedagogiei contemporane, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002

Joiţa Elena (Coordonator), E. Frăsineanu, M. Vlad, V. Ilie – ,,Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară'', Ed. Arves, Craiova, 2003

MODALITĂȚI SPECIFICE DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN STRUCTURA CURRICULUM-ULUI ȘCOLAR

Prof. Dobre Adriana – Cristiana –
Liceul Teoretic ,,George St. Marincu,, Poiana Mare

Conexiunea disciplinară cunoaşte patru niveluri de concretizare: multidisciplinaritatea; pluridisciplinaritatea; interdisciplinaritatea; transdisciplinaritatea, care contrastează cu organizarea monodisciplinară a conţinuturilor. O analiză conceptuală complexă a structurilor curriculare integrate presupune o abordare comparativă a conceptelor corelative, prin evidenţierea notelor caracteristice, a avantajelor şi limitelor fiecărei variante.

Monodisciplinaritatea reprezintă forma tradiţională de organizare a conţinuturilor învăţării, pe discipline relativ independente unele de altele. Avantajul predării monodisciplinare este siguranţa avansării lineare a elevului în conţinuturile învăţării, pe un traseu cognitiv bine delimitat. Acest traseu poate conduce însă la „paradoxul enciclopedismului specializat", care îi izolează pe profesori şi pe elevi de realitate. „În devotamentul său pentru disciplină, profesorul tinde să treacă pe al doilea plan obiectivul prioritar al educaţiei: elevul în cauză" (D'Hainaut , 1981).

Multidisciplinaritatea este o formă mai puţin dezvoltată a transferurilor disciplinare, constând – mai degrabă – în juxtapunerea unor elemente ale diverselor discipline, pentru a evidenţia aspectele lor comune. Este o formă frecventă de supraîncărcare a programelor şi a manualelor şcolare şi de pătrundere a redundanţelor.

Pluridisciplinaritatea constituie o integrare mai accentuată şi se bazează pe o „comunicare simetrică între diferite paradigme explicative" (Cucoş, 2002). În acest caz, mai multe discipline autonome abordează o temă, o situaţie sau o problemă. Pluridisciplinaritatea are mai multe avantaje: tema este abordată din mai multe perspective; asigură decompartimentarea cunoştinţelor; permite formarea unei gândiri realiste, nuanţate; transferul se va putea realiza mai uşor. Limitele acestei abordări sunt: nu ia în considerare structura internă a materiilor; se sacrifică rigoarea şi profunzimea în favoarea „unei simplificări excesive".

Interdisciplinaritatea Profesorul belgian L.D'Hainaut releva că, în esenţă, aceasta constă „ în a organiza învăţământul în aşa fel încât să furnizeze elevilor ocazia de a se familiariza cu principii generale sau orientate în contexte cât mai variate posibil" (D'Hainaut, 1981).

În lucrarea „Dicţionar de pedagogie"(1998), Sorin Cristea arară că "modelul interdisciplinarităţii pedagogice defineşte, la nivel teoretic, un mod de abordare a educaţiei care orientează activitatea de învăţare a elevului în direcţia dobândirii simultane a unor cunoştinţe – capacităţi – atitudini comune sau/şi complementare mai multor discipline de învăţământ. Acest tip de model impune" trecerea de la *proiectarea tradiţională,* unde accentul era pus pe învăţarea paralelă sau succesivă a diferitelor materii şcolare/universitare, la *proiectarea curriculară*, axată pe învăţarea integrată a cunoştinţelor, care se raportează, în primul rând, la experienţa de viaţă a educatului, prin toate resursele lor generale, de natură intelectuală – morală – tehnologică – estetică – fizică"(ibidem).

Avantajele perspectivei interdisciplinare sunt: permite transferul şi rezolvarea de noi probleme; constituie o abordare economică în ceea ce priveşte raportul dintre cantitatea de cunoştinţe şi volumul de învăţare; deoarece favorizează transferul, ea construieşte un potenţial şi contribuie la creşterea acestui raport.

Limitele abordării interdisciplinare ar fi: pericolul căderii într-un dogmatism interdisciplinar; riscul unei generalizări abuzive, care duce la un anumit tip de reducţionism; neglijarea dimensiunii verticale a cunoştinţelor.

Transdisciplinaritatea. desemnează o nouă abordare a învăţării şcolare, centrată nu pe discipline, teme, ci „dincolo" (trans) de acestea. Accentul este pus pe demersurile elevului. Transcenderea disciplinelor nu înseamnă eludarea conţinutului lor informaţional, însă se impune o transfocare inedită a structuranţilor conţinuturilor învăţării de pe materiile de studiu pe nevoile, aspiraţiile, interesele cognitive ale elevilor.

Avantajele abordării transdisciplinare sunt: fundamentează învăţarea pe realitate; facilitează viziunea globală, transferul cunoştinţelor în diverse contexte. Limitele sunt cauzate de introducerea excesivă şi constau în pericolul acumulării de lacune, al lipsei de profunzime în cunoaştere.

Proiectarea şi organizarea curriculumului în viziune modulară

Strategia de proiectare a curriculum-ului în viziune modulară este determinată de imperativul actualizării permanente a cunoştinţelor, al antrenării capacităţilor, deprinderilor elevilor în construirea unui sistem teoretic şi metodologic, conform unei logici „ce permite o pedagogie selectivă, eficientă, mult mai puţin prezentă în structurile tradiţionale ale învăţământului "(Peuchot, apud M. Stanciu, 1999).

Cursurile modulare pot fi configurate atât ca abordări particulare, specifice, cât mai ales, ca structuri de conţinut interdisciplinar.Ele sunt obiectivate prin interdependenţa dintre obiective, conţinuturi, metode de instruire, forme de organizare a procesului de predare-învăţare, metode de evaluare.

Louis D'Hainaut, un specialist al domeniului, realizează o amplă descriere a procesului de organizare a unei învăţări modulare în lucrarea sa – *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă* (1981). D'Hainaut este adeptul unui sistem modular al conţinuturilor învăţământului, divizat în unităţi şi subunităţi care constituie un bloc coerent aflat în relaţii bine precizate cu structura generală.

În mod sintetic, un modul pedagogic are următoarea structură (op.cit.):

1. *Sistemul de intrare* – cataloage de specificaţii ; obiective generale ; test de intrare ; pretest
2. *Corpul modulului,*alcătuit dintr-un ansamblu de submodule având câte patru componente: introducere ; situaţia de învăţare; sinteza; proba intermediară.
3. *Sistemul de ieşire* – sinteză generală ; probă terminală ; recuperare generală ; recomandări pentru alegerea modulului următor sau pentru îmbogăţire

Organizarea modulară prezintă o serie de avantaje şi limite. Dintre virtuţile consemnate de literatura de specialitate, se pot enumera: articularea educaţiei formale şi nonformale ; racordarea la obiectivele învăţării permanente ; actualizarea permanentă a conţinuturilor de însuşit ; diminuarea redundanţei; asigurarea liantului între învăţare, corecţie şi specializare ; se pretează transpunerii în limbaje de programare ; permite individualizarea instruirii ; deschide un teren vast pentru aporturile interdisciplinare ; integrarea în toate

structurile învăţământului ; facilitarea promovării dimensiunii transculturale a educaţiei ; reprezintă un releu al democratizării învăţământului ; posibilitatea cursanţilor de a influenţa până la un anumit punct obiectivele şi structura unui set de module (Neculau şi Cozma, 1994 ; Neacşu, 1983a; Stanciu, 1999).

Cursurile modulare au însă şi unele limite, constând în : statutul de inovaţie, care generează rezistenţe de ordin administrativ ;perceperea modularizării ca o formă de instruire lipsită de rigoare, ce poate mări riscul la examenele de admitere, atrăgând opozabilitatea cursanţilor, părinţilor, chiar a profesorilor ; probleme legate de coordonarea şi asigurarea caracterului funcţional al programelor (C.Creţu, 1990; Stanciu, 1999).

Abordarea temelor cross-curriculare prin curriculumul la decizia şcolii

Literatura problematicii descrie mai multe modele structurale de integrare a temelor cross-curriculare în curriculum, posibil de proiectat implementat mai ales în zona CDS, în învăţământul românesc. O descriere sumară a modelelor aplicate în curriculum-ul naţional din ţările avansate, care, pentru învăţământul românesc, reprezintă strategii alternative şi complementare de permeabilizare a curriculum-ului, de flexibilizare şi abordare integrată a acestuia prin temele cross-curriculare, în stadiul actual rămânând la decizia Comisiei pentru Curriculum a şcolii, este următoarea (L. Ciolan, 2005):

1. Modelul infuziei constă în formularea unor obiective-cadru/competenţe generale sau precizarea unor arii tematice având caracter transdisciplinar, comune pentru obiectele de studiu din planul de învăţământ sau pentru un grup de discipline. Obiectivele enunţate constituie puncte de plecare în realizarea unor decupaje curriculare în cadrul disciplinelor şcolare. Realizarea obiectivelor se urmăreşte prin ansamblul realizat din unificarea acestor decupaje, iar tema cross-curriculară este conturată, în acest caz, de rezultatele aşteptate de învăţării.

Exemple de teme care se pot încadra în această categorie:

- Educaţia pentru asigurarea calităţii vieţii;
- Educaţia pentru mediul înconjurător.

2.Modelul hibridării constă în formularea unor obiective complexe de tip integrat, care necesită constituirea unui subdomeniu independent (hibrid). Modelul este viabil pentru temele cross-curriculare între disciplinele formale, valorificând, mai ales, perspectiva intersciplinarităţii. Exemple de astfel de teme, introduse în curriculum-ul nucleu din ţările avansate şi posibil de realizat în realizat în cadrul CDS, sunt:

- Educaţie pentru sănătate;
- Economie casnică;
- Educaţie rutieră;
- Educaţie antreprenorială.

3.Modelul satelizării valorifică ipostaza pluridisciplinarităţii, o temă esenţială din cadrul unei discipline fiind deschisă pentru o abordare integrată de tip multi-perspectivă din partea altor discipline şcolare care devin, temporar, sateliţi ai disciplinei din care face parte tema. Tema cross-curriculară se configurează în jurul unui segment al disciplinei principale, care polarizează conţinuturile interrelaţionate din alte discipline.

4. Modelul inserţiei constă în introducerea în curriculum a unor teme nedisciplinare, care nu pot fi atribuite disciplinelor şcolare prevăzute în planul de învăţământ. Probleme ale lumii contemporane (sărăcia, drogurile, violenţa) pot constitui astfel de teme, care pot lua

forme diverse în cadrul sistemului de învăţământ românesc: disciplină opţională, modul disciplinar/inter-/transdisciplinar, în cadrul unor pachete care urmăresc formarea unor competenţe determinate, proiect integrat.

Un exemplu de astfel de temă cross-curriculară, ce ar putea fi inclusă în cadrul CDS, ar putea fi Educaţia pentru mass-media.

BIBLIOGRAFIE:

Cucoş, Constantin, ,,*Pedagogie",* Editura Polirom, Iaşi, 2002

D' Hainaut, L., ,,*Interdisciplinaritate şi integrare",* în *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă,* EDP, Bucureşti, 1981

Potolea, D., Conceptualizarea curriculum-ului. O abordare multidimensională. *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative.* (coord. E. Păun şi D. Potolea). Editura Polirom Iași, 2002

EXERCITIILE FIZICE – EDUCA FIZICUL SI INTELECTUL

Profesor Georgeta Daniela Dobre

C.N.I.Matei Basarab Râmnicu Vâlcea

Condiţiile vieţii au fost cercetate în continuu de-a lungul existenţei omenirii, şi s-au tras concluzii permanent valabile, cum ar fi şi cea de "minte sănătoasă într-un corp sănătos". Pornind de la această premiză trebuie să recunoaştem, că cea mai mare comoară a fiecăruia dintre noi este sănătatea fizică şi mentală proprie, iar una dintre responsabilităţile principale ar fi să-i educăm pe copii să-şi trăiască viaţa astfel încât, să-şi ocrotească sănătatea.

Mișcarea, educația fizică și sportul sunt activități fizice cu influențe determinante asupra dezvoltării fizice armonioase a organismului uman și a trăsăturilor de personalitate. Armonia între fizic și intelect este bine conturată prin practicarea exercițiilor fizice.

Exercițiul fizic în general cât și cel specific ramurilor sportive contribuie la dezvoltarea morfo-funcțională și psihologică a omului. De asemenea are o contribuție însemnată asupra laturii educative, sociale, emoționale și a trăsăturilor de caracter.

Prin practicarea organizată a exercițiului fizic se formează conduite, caractere, se dezvoltă trăsături de empatie, altruism, emulație și se educă spiritul de faire-play.

Educația fizică, ca mijloc organizat de practicarea exercițiului fizic este un proces instructiv-educativ, deliberat construit și desfășurat în vederea perfecționării dezvoltării fizice și a capacității motrice ale ființei umane în funcție de particularitățile de vârstă și sex, cerințele de integrare socială, specificul unei profesii, etc.

Educația fizică are următoarele caracteristici fundamentale:

- este fiziologică prin natura exercițiilor;
- este pedagogică prin metodă;
- este biologică prin efecte;
- este socială prin organizare.

Educația fizică are un caracter predominant formativ, în sensul că ea pregătește oamenii pentru viață,

pentru necesitățile existenței umane. Pe lîngă caracterul formativ, educația fizică, are și un caracter competitiv, care se realizează pe bază de întreceri sau concursuri sportive.

Sportul este un fenomen social, apărut în istoria societății după educația fizică.

El contribuie la:

- dezvoltarea fizzică armonioasă a organismului uman dacă este condus, dirijat în mod științific;
- integrarea socială a sportivilor, mai ales în viața post-sportivă;

- la dezvoltarea gustului pentru mișcare, pentru unele ramuri de sport sau probe sportive, atât în postură de practicant, cât și în postură de spectator.

  Sportul are ca trăsătură fundamentală: competiția. Din acest punct de vedere el are caracter predominant competitiv, nefiind exclus caracterul său formativ.

Alimentaţia echilibrată, consumul alimentelor sănătoase, activitatea fizică regulată, o igienă riguroasă şi gândirea pozitivă sunt cele mai bune recomandări pentru a avea o viaţă sănătoasă.

Influenţa sportului asupra dezvoltării fizicului şi a psihicului

Descoperire empirică a faptului că exerciţiile fizice, contribuie la dezvoltarea fizicului şi psihicului, a condus la recunoaşterea importanţei educaţiei fizice şi a sportului. Practicarea regulată a exerciţiilor fizice şi a sportului au efecte multiple pe două planuri: asupra fizicului şi a organismului, respectiv asupra psihicului.

Pe latura fizicului, se manifestă asupra dezvoltării armonioase a corpului uman şi asupra stării generale de sănătate a organismului.

În sfera psihicului, se reflectă într-un moral sănătos, cu o capacitate ridicată de a suporta stresul, dar şi în trăirea emoţiei concursului, în dorinţa de a învinge, de a tinde către un ideal, care se poate atinge prin perseverenţă şi muncă, având ca drept răsplată satisfacţia victoriei.

Integrarea organică a sportului în traiul cotidian rezultă sănătate, gândire pozitivă, încredere, bucurie de viaţă, totodată sprijină dezvoltarea relaţiilor interumane, creează un mediu ambiant degajării spiritului colectiv.

Efectele pozitive asupra organismului uman a practicării diferitelor sporturi

- creşterea nivelului de energie, îmbunătăţeşte rezistenţa fizică;
- ajută la păstrarea masei musculare, ceea ce ajută la conservarea sistemul osos, la păstrarea flexibilităţii coloanei vertebrale, a articulaţiilor;
- reduce riscul apariţiei bolilor cardiovasculare, a diabetului zaharat, a hipertensiunii arteriale;
- întăreşte sistemul imunitar, reduce considerabil stresul, previne depresia;
- ajută la menţinerea greutăţii corporale, la arderea caloriilor în plus.

Adolescentii care participa la sporturi de echipa în mod frecvent se vor dezvolta armonios și nu se vor confrunta cu probleme de greutate. De asemenea, sportul contribuie la reducerea starilor de insomnie sau lipsa de incredere si le ofera adolescentilor posibilitatea de a socializa cu cat mai multe persoane si de a avea incredere in ceilalti, fiind recomandat adolescentilor care au probleme de timiditate. La aceasta varsta, a descoperirii de sine, este foarte important ca adolescentii sa aiba parte de reusite, experimentarea primului succes contribuind la dezvoltarea armonioasa din punct de vedere mental si la obtinerea de rezultate bune in activitatile viitoare in care se vor implica.

Un studiu realizat in SUA a aratat ca adolescentele care practicau sporturi de echipa in mod regulat erau mult mai implicate si in activitatile scolare, obtinand rezultate foarte bune la scoala. De

aceea, este recomandat ca parintii sa isi incurajeze copiii sa se implice in astfel de activitati si copiii sa isi aleaga sportul preferat, pentru ca le va asigura un stil de viata mai sanatos si o stare de bine, daca adolescentii vor avea in acelasi timp o alimentatie echilibrata.

Unele dintre cele mai cunoscute sporturi la care adolescentii se pot înscrie și care le vor aduce satisfactii sunt fotbalul, voleiul, baschetul, handbalul, rugby, atletism, gimnastica aerobica, dansul.

Fotbalul este cel mi popular joc sportiv de la noi, fiind accesibil la toate categoriile de vârstă. Acesta poate fi practicat în scop recreativ sau de performanță. Ca orice joc sportiv, fotbalul, contribuie la dezvoltarea calităților motrice, formarea deprinderilor motrice, educarea trăsăturilor de caracter, integrarea socială, el însuși fiind un fenomen social.

Voleiul, baschetul și handbalul, ca și sporturi de echipă, spre deosebire de fotbal, pot fi practicate cu preponderență de ambele sexe.

Prin regulile de joc specifice fiecărui sport în parte, se educă spiritul de colaborare, de respect față de arbitrii și adversari și se formează spiritul de faire-play specific ființei umane.

Ramurile sportive individuale: atletismul, dansul și gimnastica contribuie atât la dezvoltarea fizică armonioasă cât și la dezvoltarea grației, posturii corporale, ținutei, eleganței, coordonării și sincronizării perfecte.

Bibliografie

1. Demeter, Andrei, Drăgan, Ioan, Sport şi sănătate, Ed. Sport-Turism, Bucureşti, 1990
2. Uţiu, Ioan, Teoria educaţiei fizice şi sportului, Cluj-Napoca, 1991

STUDIU ASUPRA EFICIENȚEI METODELOR MODERNE DE EVALUARE LA MATEMATICĂ

Prof. Dobrescu Gabriela

Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși" Peștișani

Pentru demonstrarea eficienţei strategiilor euristice de predare-învăţare , pe parcursul a 2 ani şcolari, am experimentat situaţii de învăţare, metode şi modalităţi de evaluare diverse, la clase paralele şi de diferite niveluri (V-XII), dar şi pentru a selecta metode adecvate ţinând cont de particularităţile individuale şi de vârstă ale elevilor. Exemple: metoda mozaicului la lecţia „Ecuaţia de forma $x^2 = a$, unde $a \in \mathbf{Q}$" la clasa a VII-a, metoda cubului la o lecţie recapitulativă „Ecuaţia de gradul al doilea**"** la clasa a VIII-a, am utilizat frecvent fişele de lucru, lucrul în perechi, turul galeriei etc. Experienţa didactică confirmă faptul că o bună proiectare a activitaţii de învăţare pe unitaţi de conţinut ajută profesorul în realizarea obiectivelor propuse.

Voi dezvolta în continuare câteva aspecte ale modului cum am adaptat, la clasele unde am predat, unele metode de evaluare.

Am observat că o discuţie cu elevii înainte de a începe lecţia propriu-zisă (sau pe parcursul ei) este utilă pentru introducerea lor în atmosfera orei şi, în plus, le crează o stare de confort - condiţie indispensabilă desfăşurării unei lecţii - un dialog deschis, fără formalism, fără constrângeri de orice natură (inclusiv ideea că urmează a fi „ascultaţi" pentru a primi notă este inhibantă pentru unii dintre elevi!). Consider aşadar această conversaţie un bun prilej de a cunoaşte elevul şi, deci de a-l evalua corect.

Pe parcursul acestei conversaţii, subiectul ei poate fi:

- lecţia predată la ora anterioară - în vederea actualizării cunoştinţelor;
- chestiuni predate cu mai mult timp în urmă - dar care vor constitui baza lecţiei pe care urmează să o predea profesorul sau, pur şi simplu:
- Ce anume din tema pentru acasă a ridicat probleme? Acum se va vedea atât cine îndrăzneşte să întrebe cât şi cine nu a efectuat tema.
- Ce vi s-a părut deosebit la lecţia trecută?

Se pot obţine astfel foarte multe informaţii dintre care, o parte poate completa evaluarea. De exemplu: dacă elevul şi-a pregătit lecţia de zi sau nu, dacă învăţarea a fost temeinică sau superficială, dacă tema a fost efectuată sau nu, dacă există interes pentru studiu - după modul în care a fost efectuată tema şi după soluţiile propuse la verificarea ei, dacă elevii sunt atenţi în timpul orei, dacă le este treaz spiritul de competiţie, dacă se raportează la ceilalţi, etc

În măsura în care profesorul are un *caiet de observare a elevilor*, toate acestea vor fi consemnate şi vor contribui la completarea calificativului.

Dezavantaje: discuţia va oferi informaţii în special despre elevii care se preocupă de studiu şi mai puţin (sau deloc) despre ceilalţi - care este de aşteptat că nu vor fi activi şi că nu vor pune întrebări. Totuşi şi acest lucru poate reprezenta „o informaţie”!

Referatul este un prilej de a aduna date necesare evaluării. Am probat modul în care elevii răspund acestei sarcini. În general am ales teme scurte sau relativ uşor de realizat. Iată una dintre acestea: **„Ecuaţii studiate în clasele anterioare”**

Am dat această sarcină elevilor clasei a VIII a, înainte de introducerea *Ecuaţiilor de gradul al doilea*. Evident era necesară recapitularea ecuaţiilor studiate la clasa a VII a.

Trasarea sarcinii a fost precedată de întrebări:

Ce este o ecuaţie? Care sunt ecuaţiile studiate?

S-a înţeles că materialul pe care îl au de pregătit individual, acasă va conţine informaţii referitoare la ecuaţiile studiate.

Le-am recomandat să folosească manualul de clasa a VII- a, caietele de notiţe precum şi alte materiale pe care le pot descoperi singuri.

Structura clasei:

Total	19	
Cu note peste 8	5	27%
Cu note între 6 şi 8	3	16%
Cu note între 5 şi 6	5	27%

În ora următoare au prezentat referatele 14 elevi (adică 74%).

Evaluarea lor a fost consemnată în caietul profesorului, urmând să constituie parte dintr-o notă ce se va atribui ulterior (notă care reprezintă media mai multor evaluări de diferite tipuri; de exemplu: caietul de muncă suplimentară, caietul de temă, caietul de notiţe, prestaţie la clasă, etc)

Constatări:

-Nu este pentru prima dată când aceşti elevi primesc o astfel de sarcină, deci nu a reprezentat o noutate şi nici dificultăţi;

-S-au achitat de sarcină cei 13 cu note peste 5 şi unul dintre ceilalţi;

-Materialele au fost, în general scurte – cel puţin la cei 5 cu note peste 8 s-a observat că atât au considerat că este important şi, deci nu a fost o consecinţă a achitării rapide de sarcină;

-Cu o singură excepţie, referatele au conţinut exclusiv expresii matematice, exprimări de formule, deci fără explicaţii în cuvinte. Excepţia la care am făcut referire este o lucrare în

care sunt multe explicaţii, nu foarte riguroase din punct de vedere al exprimării dar care denotă o înţelegere profundă a fenomenelor - ceea ce este mult mai important.Tendinţa generală rămâne, totuşi de a memora, lucru pe care l-am descoperit şi la oră - atunci când am repetat cu elevii tema referatului - dar şi din faptul că majoritatea referatelor nu conţineau şi deducerea formulelor, aşa cum le-am prezentat la predarea temei;

-Predomină tendinţa de a reproduce cât mai aproape de enunţurile din manual sau din caietul de notiţe;

-Cert este că realizarea individuală a unui astfel de material - chiar dacă prezintă şi riscul de a fi copiat de la elevii buni - rămâne totuşi, o oportunitate de învăţare, ajutând (măcar într-o mică măsură) retenţia;

-Am remarcat disponibilitatea elevilor către acest tip de sarcină;

-Am preferat şi metoda referatului, pentru evaluarea elevilor, pentru a-i obişnui pe elevi şi cu alte stiluri de a munci, cu munca individuală, cu foarte mult studiu individual, obligându-l pe elev spre documentare, să se obişnuiască să „deschidă" o uşă, să intre mai des într-o bibliotecă, într-o librărie, să fie mai comunicativi, să-i pregătesc pentru viaţă, din punctul *de vedere al matematicii.*

Oferim în cele ce urmează o exemplificare de construire a unei strategii didactice bazată pe elaborarea de proiecte de către elevi.

Avantajul acestei abordări este că se realizează o contextualizare a învăţării, care capată valenţe practice prin orientarea spre un produs finit palpabil. Este vorba despre strategie şi nu pur şi simplu despre aplicarea metodei proiectului datorită faptului că profesorul ia decizii în legătură cu o serie de elemente conexe metodei care sunt tot atâtea componente ale strategiei.

Metoda proiectului aplicată la clasa a X-a /Semestrul al II-lea

Conţinutul proiectului :

1.Un motto (fiecare elev îşi alege un citat reprezentativ);

2.Medalion Arhimede, Galois etc. (un matematician, la alegere, a cărui activitate este legată de temă);

3.Fişă recapitulativă teoretică realizată conţinând noţiuni şi algoritmi de calcul pe tema **„Ecuaţii rezolvabile prin radicali"**;

4.Fişă recapitulativă cu exerciţii propuse spre rezolvare;

5.Curiozităţi matematice relativ la rezolvarea de ecuaţii;

6.Probleme date la concursurile şcolare.

Modul de evaluare :

Conţinutul proiectului şi materialele bibliografice au fost indicate elevilor într-o oră de matematică, având ca timp de lucru efectiv 3-4 săptămâni. Pe parcursul întocmirii materialelor elevii au putut cere indicaţii şi sprijin efectiv, realizându-se astfel şi o evaluare secvenţială a ceea ce ei au lucrat şi o dirijare în sensul unei activităţi optime.

Evaluarea prin notă s-a realizat de către profesor după o grilă de notare, fiecare „piesă" din proiect fiind notată independent. Nota finală a constituit o medie aritmetică a notelor acordate.Astfel:

-pentru medalionul unui matematician s-au notat cu notă maximă doar acele materiale prelucrate, sintetizate şi nu şi cele luate de pe internet sau copiate din diverse lucrări (acest lucru s-a precizat elevilor de la bun început);

-pentru fişa recapitulativă teoretică s-a urmărit ca aceasta să fie completă şi noţiunile să se conexeze logic intre ele;

-fişa cu exerciţii recapitulative a fost evaluată ca şi o activitate independentă (cu punctaj defalcat);

-curiozităţile matematice şi rezolvarea unor probleme date la concursuri de matematică au constituit o „piesă" cu caracter opţional în cadrul proiectului şi au mărit punctajul elevilor care le-au elaborat, fără a fi depunctaţi cei care nu au avut aceste piese în dosar;

-s-a ţinut cont şi de aspectul general al proiectului, originalitatea realizării.

Evaluarea frontală a durat 1 oră, fiind detaliate elevilor notele obţinute, discutându-se ce se putea face mai bine şi eventualele confuzii în realizarea sarcinii. A fost prezentată şi o analiză succintă a erorilor , iar exerciţiile lucrate doar de un grup restrâns de elevi au fost soluţionate la tablă. După evaluare, proiectele au rămas în posesia elevilor, urmând să le îmbunătăţească conţinutul.

Analiza S.W.O.T

S -majoritatea elevilor au fost receptivi şi au adus proiectele în timp util; -au înţeles sarcinile de lucru; -au lucrat singuri şi nu am văzut „intervenţii" străine -note bune (media clasei 8)	W -consumă mult timp pentru realizare dar şi pentru evaluare -piesele de la dosar au fost „impuse"
O -realizarea unei expoziţii de proiecte;	T -lipsa motivaţiei elevilor ;

	-supraîncărcarea;

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă, Editura de Vest, Timişoara, 2001

2. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

3. Marcu V. , Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universităţii din Oradea, 2003

BUNE PRACTICI ÎN PREDAREA CONȚINUTURILOR LA ORELE DE LIMBA FRANCEZĂ

Dobrican Denisa

Şcoala Gimnazială "Augustin Buzura" Copalnic-Mănăştur

Atunci când spunem predarea sau învățarea unei limbi străine, primul lucru care ne vine în minte este, în mod special, însușirea vocabularului pentru a putea transmite idei, sentimente, necesități, stări etc, adică pntru a putea comunica exact mesajul pe care dorim să îl înțeleagă interlocutorul nostru.

În ceea ce privește predarea limbii franceze aceasta nu face exepție de la acest fapt important – însușirea vocabularului de către elevi. O metodă captivantă pentru aceștia de a învăța și de a-și însuși noțiunile de vocabular este jocul. Jocul este "acțiunea de a se juca și rezultatul ei; activitate distractivă (mai ales la copii)" conform *Dicționarului Explicativ al Limbii Române*. Jocul, privit din perspectivă didactică, este o metodă didactică ce urmărește atingerea unui scop sau însușirea unor competențe. Putem spune că jocul didactic este o îmbinare a procesului de învățare tradițional cu elementul distractiv, captivant și recreativ al jocului, un mijloc de predare, asimilare, consolidare și facilitare a procesului de învățare care aduce întotdeauna rezultate pozitive. Această metodă poate fi folosită în orice moment al lecței și la orice obiect de studiu întrucât poate fi folosit atât pentru cunoașterea și predarea unor noțiuni noi, cât și pentru consolidarea și recapitularea lor.

Astfel că utilizarea jocului didactic ca metodă didactică în cadrul oreleor de limba fracezaă și, în mod special, în predarea vocabularului constituie un avantaj în însușirea facilă a termenilor și a expresiilor. Fie că vorbim despre jocuri de rol care îi pun pe elevi să simuleze situații din viața cotidiană pentru a folosi un vocabular referitor la un anumit subiect (de exemplu : joc de rol la magazin în care trebuie să folosească vocabularul pentru a cere anumite produse, dar și pentru a întreba prețul acestora), fie că este vorba despre un concurs de

ghicitori (de exemplu: unul dintre elevi spune o ghicitoare în limba franceză referitoare la un animal sălbatic sau de la fermă, iar ceilalți trebuie să ghicească despre ce animal este vorba) sau despre aflarea numerelor dintr-o listă (bingo este unul ditre jocurile pe care elevii îl îndrăgesc mult și pentru care se străduie să învețe foarte bine numerele în limba franceză) elevii sunt mult mai motivați, mai atenți și mai atrași în a-și însuși vocabularul unei limbi străine, în general, și a limbii franceze, în special.

Să nu uităm că odată cu implementarea educației în sistem online, procesul de predare - învățare și-a dezvoltat și mai mult metodele, apărând astfel numeroase aplicații online care ajută elevii să-și însușească vocabularul unei limbi moderne prin intemediul așa-numitelor jocuri. În acest sens, poate cea mai utilizată și îndrăgită aplicație cu jocuri pentru învățarea vocabularului este Wordwall, aplicație care îi permite profesorului să-și creeze propriile jocuri pentru elevi pe temele pe care dorește să le abordeze sau să folosească și să personalizeze din jocurile deja existente în această aplicație referitoare la subiectele abordate. Copiii sunt foarte atrași de jocurile pe care le pune la dispoziție Wordwall din varii motive: sunt foarte atractive din punct de vedere vizual și acustic, sunt foarte diversificate, încurajează competiția, dar au și un anumit timp-limită în care elevii pot să ofere răspunsul corect. Aceste tipuri de jocuri se pot folosi în orice moment al lecței, chiar și la captivarea atenției. Aceste aplicații online îi cativază până și pe cei mai dezinteresați elevi, deoarece e ceea ce le face lor plăcere și cu care sunt foarte obișnuiți în ziele noastre: activitățile online, dar, mai ales, activitatea de a se juca online. O temă dată folosind o metodă dintr-o aplicație online este garantat realizată de către toți elevii.

Așadar jocul este foarte important în utilizarea lui ca metodă în cadrul orelor de predare a unei limbi moderne și, implicit, a limbii franceze. Acesta are un scop bine definit și un rol educativ asupra dezvoltării copiilor. Jocul didactic captează atenția copiilor, le dezvoltă gândirea și capacitatea de concentrare și îi încurajează pe aceștia să fie curioși și să-și dorească să afle cât mai multe lucruri noi,

devenind, prin urmare, o activitate distractivă prin intermediul căreia cei mici își vor putea dezvolta o atitudine pozitivă față de complexul proces al învățării.

Bibliografie:

https://dexonline.ro/

Aurelia Nistor – *Jocul diddactic - metodă eficientă de dezvoltare intelectuală a elevilor la mica școlaritate*, ed. Univers Pedagogic, nr. 3, Republica Moldova, 2016.

PROIECTAREA ITEMILOR DE EVALUARE

prof. ing. Dodoiu Feryan

Colegiul Tehnic ”D. Leonida”, b-dul Socola nr. 198-200, Iași

I. Generalități

În demersul de proiectare a oricărui test, etapa următoare definitivării matricei de specificații o constituie scrierea efectivă a itemilor, elemente componente de bază ale instrumentului de evaluare, pe baza competențelor clar formulate. Se va opera cu următoarea definiție a itemului:

Item = <întrebare> + <formatul acesteia> + <răspunsul așteptat>

După tipul de comportament cognitiv solicitat pentru producerea răspunsului, pot fi diferenţiate două tipuri de itemi:

1. Itemi care solicită selectarea unui răspuns dintr-un număr de variante oferite.

2. Itemi care solicită construirea, producerea unui răspuns corect de către cel evaluat. În acest caz nu sunt oferite variante de răspunsuri, subiectul evaluat urmând să creeze un răspuns, o soluţie la întrebarea /problema formulată. În conformitate cu acest criteriu, o clasificare a itemilor este prezentată în tabelul următor:

Categorii	**Itemi obiectivi**	**Itemi semiobiectivi**	**Itemi subiectivi**
Tipuri de itemi	Itemi cu alegere duală	Itemi cu răspuns scurt	Rezolvare de probleme
	Itemi cu alegere multiplă	Itemi de completare	Eseu structurat
	Itemi de tip pereche	Întrebări structurate	Eseu liber (nestructurat)

II. Categorii de itemi

II.1. Itemi obiectivi

Solicită din partea elevului selectarea răspunsului corect sau, uneori, a celui mai bun răspuns, dintr-o serie de variante existente şi oferite.

Din categoria itemilor obiectivi fac parte următoarele tipuri de itemi:

- itemi cu alegere duală
- itemi de asociere(de tip pereche)
- itemi cu alegere multiplă

II.1.1. Itemi cu alegere duală

Sunt itemi pentru care elevul evaluat este solicitat să selecteze un răspuns corect din două răspunsuri posibile diferite. **Exemple:**

I. Citiţi cu atenţie afirmaţiile următoare şi dacă le consideraţi adevărate, încercuiţi litera A, iar dacă le consideraţi false, încercuiţi litera F:

a. **A F** Refractaritatea este proprietatea materialelor metalice de a rezista la temperaturi joase;

b. **A F** Ductilitatea este proprietatea materialelor metalice de a se prelucra în fire subţiri;

II.1.2. Itemi cu alegere multiplă

Sunt itemi care solicită subiectului evaluat alegerea răspunsului corect sau a celui mai bun răspuns dintr-un număr de variante construite deja. **Exemple :**

1. În figura de mai jos este reprezentat un mecanism:

a) melc-roată melcată;
b) cu camă;
c) pinion-cremalieră;
d) culisă oscilantă.

II.1.3 Itemi de asociere (de tip pereche)

Reprezintă un caz particular de itemi cu alegere multiplă, fiecare dintre premise împreună cu setul răspunsurilor constituind de fapt un item cu alegere multiplă. **Exemple:**

1. În coloana **A** sunt enumerate câteva mărimi fizice, iar în coloana **B,** denumirile unor mijloace de măsurare. Scrieţi pe foaia de examen, asocierile corecte dintre fiecare cifră din coloana **A** şi litera corespunzătoare din coloana **B.**

A. Mărimi fizice	**B. Mijloace de măsurare**
1. lungimea	**a.** debitmetru
2.intensitatea curentului electric	**b.** raportor mecanic
	c. şubler
3. masa	**d.** ampermetru
4. aria	**e.** voltmetru
5. unghiul plan	**f.** balanţă analitică
	g. planimetru

2. În coloana A sunt indicate câteva tipuri de simboluri inscripţionate pe cadranele aparatelor de măsurare, iar în coloana B denumirea simbolurilor. Scrieţi pe foaie asocierile corecte dintre fiecare cifră din coloana A şi litera corespunzătoare din coloana B.

A	B
1. 2,5	a. magnetoelectric
2. ⎓	b. poziţia normală de funcţionare
3. A	c. electrodinamic
4. ⏦	d. curent continuu

5. ⌐	e. ampermetru
	f. clasa de precizie

II.2. Itemi semiobiectivi

Aceşti itemi solicită din partea elevilor „producerea unui răspuns”, de regulă scurt, care va permite din partea profesorului evaluator formularea unei judecăţi de valoare privind corectitudinea răspunsului oferit de subiecţi. Din această categorie fac parte:

- itemii cu răspuns scurt;
- itemii de completare;
- itemii tip întrebări structurate

II.2.1. Itemii cu răspuns scurt

Reprezintă itemi care solicită producerea unui răspuns limitat ca spaţiu, formă şi conţinut. **Exemple:**

1. Scrieți în dreptul cifrelor / literelor denumirea corectă a elementelor din asamblarea de mai jos:

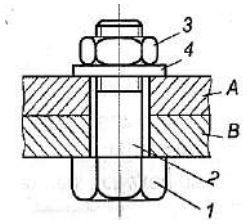

1.....2.....

3.....4.....

5 A,B.....

II.2.2. Itemi de completare

O varietate a tehnicii răspunsului scurt o constituie itemii de completare, solicitând persoanei evaluate producerea unui răspuns care să completeze o afirmaţie incompletă sau un enunţ lacunar şi să îi confere valoare de adevăr.

Exemple:

A. să se completeze spaţiile libere cu informații, astfel încât enunţurile să fie adevărate:

a) carbonul legat de Fe formează o soluţie solidă numită...(1)...;

b) schema de asamblare conţine...(2)...montării fiecărei piese sau unităţi de asamblare;

II.2.3. Întrebări structurate

Întrebările structurate sunt sarcini formate din mai multe subîntrebări, de tip obiectiv şi semiobiectiv, legate între ele printr-un element comun. **Exemple:**

1. Analizaţi cu atenţie voltmetrul din figura de mai jos şi răspundeţi următoarelor cerinţe :

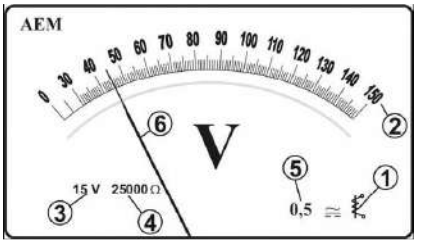

a) identificaţi elementele de indicație şi simbolurile inscripţionate pe cadranul aparatului, numerotate cu cifrele 1, 2, 3, 4, 5 şi 6;

b) calculaţi constanta aparatului;

c) calculaţi valoarea tensiunii indicate de acul indicator, dacă acul indicator este în dreptul diviziunii 55.

II.3. Itemi subiectivi (care solicită răspuns deschis)

Itemii subiectivi solicită din partea subiectului evaluat un răspuns.

II.3.1. Rezolvarea de probleme

Rezolvarea de probleme sau mai corect de *situaţii problemă*, reprezintă un tip de sarcină în cadrul căreia elevul este confruntat, în cele mai multe cazuri, cu o situaţie nouă, nefamiliară, pentru care nu este evidentă o soluţie predeterminată.

Exemple:

1. Pentru un alezaj se consideră diametrul nominal de 25mm, D_{min}=24,865mm şi D_{max}=25,245mm. Se cere:

a) să se precizeze ce cotă se va înscrie pe desenul de execuţie al alezajului;
b) să se calculeze toleranţa de execuţie a alezajului;
c) dacă dimensiunea efectivă este de 24,845mm să se precizeze dacă alezajul este corect executat.

II.3.2.Eseul

Reprezintă un tip de item în care este solicitat să se producă un răspuns liber, în conformitate cu anumite cerinţe sau criterii formulate.

Eseu structurat: exemplu

1. În figura alăturată este reprezentat un troliu cu acționare manuală. Realizați un eseu cu tema **"Transmisia prin cablu",** având în vedere următoarele:
    a. definirea trasmisiei prin cablu;
    b. elementele componente ale transmisiilor prin cablu;
    c. clasificarea cablurilor;
    d. utilizările transmisiilor prin cablu.

BIBLIOGRAFIE

1. *Evaluarea curentă şi examenele,Ghid pentru profesori, Editura ProGnosis, Bucureşti, 2001;*
2. *Ciocârlea-Vasilescu, M.Constantin, Studiul materialelor, Editura CD Press, Bucureşti,2010.*
3. *Ciocârlea-Vasilescu, M.Constantin, Sisteme mecanice, Editura CD Press, Bucureşti, 2010.*
4. *Gabriela Lichiardopol, M.Buşe, I. Mustaţă, Măsurări tehnice, Editura CD Press, Bucureşti, 2011.*
5. *Ciocârlea-Vasilescu, M.Constantin, Asamblări mecanice, Editura CD Press, Bucureşti.*

PROFESORUL POATE SCHIMBA LUMEA

prof. Dogaru Letiția Nadia
C.Ș.E.I. ”Aurora” Reșița,Caraș-Severin

Schimbarea începe cu un mic pas, făcut de fiecare dintre noi, atunci când credem în ea.Dacă există dragoste pentru copii, pentru meseria de dascăl, dacă există conștiința lucrului bine făcut, nimic nu e imposibil.

La școală, copilul are parte de educație și de posibilitatea să trăiască de mic viața de cetățean ordonat, activ prin convingere. Elevii îndeplinesc diferite sarcini cu caracter de utilitate publică pentru ordine, igienă, estetică și bunul mers al școlii prin muncă, participă la anumite activități școlare și extrașcolare în bibliotecă, școală, excursii, etc., activități care sunt echivalente cu funcțiile sociale din societatea românească, însă cumva constrânși de niște limite impuse, bariere, unde cu greu se regăsește fiecare.Și se trezesc că ”trebuie” să fie buni la matematică, chiar dacă ei poate vor să urmeze un liceu de muzică mai târziu, obligați să fie mereu mai buni comparativ cu ceilalți, nu cu ei înșiși, copii născuți în ”era digitală” care scriu mult mai ușor la o tastatură decât cu pixul, copii care au atât de multe de oferit.
A fi profesor e o vocație și mai cu seamă cred, că de multe ori este o provocare, în România.

Între copilăria generaţiilor din anii '80 şi cea de acum există cu siguranţă o diferenţă sesizabilă. Este și firesc, având în vedere că lumea este într-o continuă evoluţie și copiii de azi sunt mult evoluaţi, sunt în ton cu tehnologia, dar nu şi cu esenţa copilăriei, care este jocul, visul, libertatea, lipsa grijilor, lucruri care predispun mai mult la creativitate şi la formarea unei gândiri autonome. Însă e la fel de perimat în multe alte forme…programe încărcate, orare foarte pline, aceleași materii predate tuturor la același nivel, cerințe peste poate, profesori obosiți, părinți nemulțumiți, copii frustrați sau de multe ori anxioși.

Am întâlnit și colegi minunați, dascăli cu vocație care se străduiesc din răsputeri să facă disciplinele mai atractive, să implice elevii în activități variate, OAMENI cărora chiar le pasă de copii și se zbat să găsească o cale spre inima lor, iar uneori fac imposibilul pentru a le trezi copiilor motivația pentru învățătură. Cu răbdare și tact se pot contura elemente care definesc disciplina liberă, adică supunerea benevolă a elevilor, pe baza convingerii personale, chiar dacă primele câștiguri formative și instructive sunt modeste. Știu că potenţialul creativ există latent în fiecare copil, indiferent cât de înzestrat intelectual este, putând fi dezvoltat sub influenţa unui mediu socio-educaţional stimulativ și că responsabilii pentru stimularea creativităţii copilului sunt atât părinţii cât și profesorii. Creativitatea există în orice domeniu, nu doar în muzică sau desen, ai nevoie de creativitate chiar și atunci când rezolvi o problemă de matematică. Un elev poate fi stimulat să fie creativ (să gândească) chiar și printr-un simplu exercițiu de *brainstorming*. Se lansează întrebarea, apoi încep să vină părerile, ideile, bineînțeles fără să existe teama de a greși, fără o evaluare directă a răspunsului, cu justificări din partea lui. Și dacă evaluăm de la început, s-a dus creativitatea copilului, iar ei trebuie să fie deschiși, să gândească liber, să aibă propria opinie despre

o anumită temă. De exemplu, am putea pune o întrebare, care să nu fie legată de performanță, n-are importanță din ce domeniu, elevii vin cu răspunsuri, generează idei, care mai de care mai diferite, la care noi, dascălii, să nu avem aprobări de genul ”e bine sau nu”. Astfel sunt stimulați să gândească, să asculte toate părerile și pe baza tuturor părerilor auzite , să creeze ceva (o idee nouă). Ce cred eu că ar trebui noi profesorii să facem, este să le oferim cadrul în care ei să poată să se exprime, fie chiar să și greșească, să fie încurajați să trăiască experiențe, să lăsăm cumva deoparte lupta pentru performanță și să-i încurajăm să devină cea mai bună variantă a lor.

Elevii sunt o provocare, iar această generație de copii cu atât mai mult. Avem ce învăța unii de la alții. În școală prin încurajarea învăţării creative nu se urmărește neapărat a face din fiecare copil un geniu, dar putem și trebuie să reușim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ– independent sau în grup – la „redescoperirea” adevărurilor despre lucruri și fenomene, atunci când i se cere. Numărul elevilor ce lecturează din plăcere, din păcate a scăzut odată cu evoluarea tehnologiei și continuă să scadă pe zi ce trece, iar activitățile preferate ale adolescenților din ziua de azi sunt să iasă în oraș cu prietenii, să folosească excesiv telefonul mobil, să se joace la calculator și să utilizeze site-urile de socializare, folosindu-și tot timpul lor liber, dar și cel în care ar trebui să se pregătească pentru școală, școala ajungând cumva un factor de multe ori, stresant, neinteresant pentru ei.

Deşi şcoala nu este privită cu ochi buni de toţi elevii, ea este necesară pentru a-și dezvolta capacităţile mentale, pentru a-și putea forma o gândire practică şi logică şi pentru a-și găsi mai târziu un loc cât mai bun de muncă, iar asta va fi esențial, indiferent de epoca în care s-ar naște un copil. Și da, cred că rolul școlii, al dascălului este și acela de a ajuta elevii să-și descopere pasiunile și domeniile în care ei pot și vor să exceleze. Din prisma dascălului român în România modernă, învăţământul parcă nu vrea să se despartă de trecut pe de o parte, când ne gândim la metode didactice, iar pe de altă parte adaugă foarte multe statistici, situaţii, adrese, anexe care nu au existat în trecut, deşi atunci nu exista nici calculator, internet, e-mail, baze de date. Sistemul de învăţământ îşi doreşte modernismul european, dar timid şi cu frica de necunoscut, precum un copil nesigur pe el, pe cunoştinţele şi aptitudinile sale.Bun sau rău, iubit sau hulit, profesionist sau mai puţin pregătit, cu înclinație către meserie sau lipsit de tact pedagogic, dascălul român este bugetar, dar mai ales, un birocrat. Un curs principal, la facultate,poate, ar trebui să fie despre întocmirea de documente, îndosariere, arhivare. De la an la an, cadrul didactic se transformă din dascăl în manager, administrator, funcţionar.

Îmi doresc cu tărie să am energie pentru această menire deosebită, să am mereu puterea de a merge pe drumul educaţiei moderne, să am onoarea de a modela caractere, comportamente, vieţi. Orice călătorie începe cu primul pas.

Știu că schimbarea e în fiecare din noi, așa că, să facem noi primul pas către elevi, către părinţi, către comunitate şi probabil vom avea o călătorie cu foarte mulţi prieteni, oameni de nădejde.

"PUTEREA EDUCAȚIEI MEDICALE ÎN ROMÂNIA: PROVOCĂRI ȘI PERSPECTIVE ÎN FORMAREA ASISTENȚILOR MEDICALI"

Dorneanu Anca-Vasilica
Școala Postliceală ”Henri Coandă”Cluj-Napoca

Educația este o forță puternică care poate schimba lumea, iar în ceea ce privește scolile de asistență medicală, acesta poate fi cu adevărat un factor cheie în îmbunătățirea sănătății publice și în asigurarea unei îngrijiri de calitate pentru pacienți.

În primul rând, educația este esențială pentru formarea de asistenți medicali bine pregătiți și calificați. Acești profesioniști sunt primii care interacționează cu pacienții și joacă un rol critic în furnizarea de îngrijire de calitate. Prin urmare, este important ca asistenții medicali să aibă cunoștințe solide în domeniul medical, să înțeleagă importanța igienei personale și să fie capabili să ofere asistență medicală de urgență.

În plus, educația poate ajuta asistenții medicali să fie la curent cu cele mai noi tehnologii și practici medicale. Într-o lume în continuă schimbare, în care noile tehnologii apar în mod constant, este esențial ca asistenții medicali să fie actualizați și să învețe cum să utilizeze aceste tehnologii în beneficiul pacienților.

De asemenea, educația poate ajuta asistenții medicali să înțeleagă importanța diversității culturale și să ofere îngrijire cultural competentă. Acest lucru este esențial într-o lume globalizată, în care oamenii din diferite culturi și comunități au nevoi unice și diferite în ceea ce privește îngrijirea medicală.

În cele din urmă, educația poate juca un rol important în îmbunătățirea sănătății publice prin creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de sănătate și prevenirea bolilor. Prin educarea pacienților și a comunităților, asistenții medicali pot ajuta la reducerea numărului de cazuri de boli și la îmbunătățirea stării de sănătate a populației în general.

Cu cât asistenții medicali sunt mai bine pregătiți și instruiți, cu atât sunt mai eficienți și mai eficace în îngrijirea pacienților. În cadrul scolilor de asistență medicală, studenții învață anatomia și fiziologia corpului uman, procedurile medicale și procedurile de asistență medicală, precum și abilități interpersonale importante, cum ar fi comunicarea și ascultarea activă.

În plus, scolile de asistență medicală sunt de obicei echipate cu laboratoare și facilități de instruire care permit studenților să practice procedurile medicale într-un mediu sigur și controlat, sub

supravegherea unui instructor calificat. Această experiență practică este crucială pentru dezvoltarea abilităților și competențelor necesare în profesia medicală.

Pe lângă cunoștințele medicale și abilitățile practice, educația în asistența medicală este esențială și pentru înțelegerea și abordarea aspectelor culturale și etnice ale îngrijirii medicale. Studenții sunt instruiți în abilitățile de comunicare culturală, pentru a fi capabili să ofere îngrijire competentă și respectuoasă pentru pacienți din diferite comunități culturale.

În plus, scolile de asistență medicală sunt responsabile și pentru pregătirea viitorilor asistenți medicali în utilizarea tehnologiilor medicale moderne. Avansurile tehnologice au avut un impact semnificativ asupra profesiei medicale, îmbunătățind diagnosticele și tratamentul. În cadrul scolilor de asistență medicală, studenții învață cum să folosească tehnologia pentru a îmbunătăți îngrijirea pacientului și pentru a înregistra informații medicale cu precizie.

Educația în asistența medicală nu se oprește însă doar la nivelul studenților. Asistenții medicali experimentați și specialiștii din domeniul medical sunt, de asemenea, responsabili pentru îmbunătățirea continuă a cunoștințelor și abilităților lor prin formare continuă și dezvoltare profesională. Într-o lume în care noile cercetări și descoperiri medicale apar în mod constant, este esențial ca asistenții medicali să rămână actualizați și să învețe cum să integreze noile descoperiri în practica lor de zi cu zi.

În concluzie, scolile de asistență medicală joacă un rol vital în formarea de asistenți medicali bine pregătiți și calificați, care sunt capabili să ofere îngrijire medicală de calitate și să răspundă nevoilor pacienților. Educația în asistența medicală este esențială pentru învățarea cunoștințelor medicale, abilităților practice, abilităților de comunicare și de a lucra cu tehnologii medicale avansate. De asemenea, educația în asistența medicală ajută la dezvoltarea competențelor culturale și etnice, astfel încât asistenții medicali să poată oferi îngrijire competentă și respectuoasă pentru pacienții din diferite comunități culturale.

În plus, educația continuă este importantă și pentru asistenții medicali experimentați și specialiștii din domeniul medical, pentru a se menține actualizați cu cele mai noi cercetări și descoperiri medicale și pentru a-și dezvolta abilitățile profesionale în continuare. În ultimă instanță, această educație continuă duce la îmbunătățirea îngrijirii medicale și la îmbunătățirea calității vieții pacienților.

Prin urmare, educația în asistența medicală este vitală nu numai pentru formarea viitorilor asistenți medicali, ci și pentru îmbunătățirea continuă a cunoștințelor și abilităților asistenților

medicali existenți și pentru a face față schimbărilor în domeniul medical. Într-o lume în care sănătatea și bunăstarea sunt mai importante ca oricând, educația în asistența medicală este, cu siguranță, o forță puternică în schimbarea lumii și în îmbunătățirea vieților oamenilor.

BIBLIOGRAFIE

"Education for Health Professionals." World Health Organization, 2021, https://www.who.int/workforcealliance/knowledge/resources/education/en/.

"The Importance of Education in Healthcare." CareerStep, 2021, https://www.careerstep.com/blog/healthcare/the-importance-of-education-in-healthcare/.

Petrescu, Doru. "Educația medicală - abordări teoretice și practice." Editura Medicală Universitară Craiova, 2013.

Lupșor, Luminița. "Formarea asistenților medicali generaliști în contextul sistemului de învățământ superior din România." Revista Română de Bioetică, vol. 15, no. 2, 2017, pp. 33-38.

Mărginean, Cătălina. "Importanța educației în domeniul sănătății în asistența medicală." Revista de Cercetare și Intervenție Socială, vol. 53, 2016, pp. 48-55.

Nădășan, Valentina și Vultur, Mircea. "Educația continuă în asistența medicală - necesitate sau obligație?" Analele Universității din Oradea, Seria Medicină, vol. 23, no. 3, 2016, pp. 67-72.

Rădulescu, Cristina și Dobrescu, Alexandru. "Educația medicală în România - provocări și perspective." Jurnalul de Chirurgie, vol. 10, no. 2, 2014, pp. 81-87.

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

PROFESOR ŞI TEHNOLOGIE-ALIAȚII EDUCAȚIEI DE CALITATE

Profesor Dorneanu Angela

Colegiul Național "Emil Botta"

Adjud, Vrancea

Educația este o forță puternică pe care o putem folosi pentru a ne schimba viețile și pentru a transforma lumea în care trăim într-o lume mai bună.

Educația este cheia succesului-putem dobândi cunoștințe, abilități și înțelepciune, necesare pentru a ne descurca în viață și pentru a ne atinge obiectivele.Ea ne ajută să ne dezvoltăm potențialul și să fim mai productivi și mai încrezători în noi înșine.

Dar educația nu este importantă doar pentru indivizi. Ea joacă un rol critic în dezvoltarea societății. Prin educație, putem îmbunătăți calitatea vieții , putem construi economii mai puternice și putem promova o cultură a păcii și toleranței.

Educația poate fi folosită pentru a aborda problemele sociale și de mediu, sărăcia, inegalitatea schimbările climatice și multe altele.Putem ajuta oamenii să înțeleagă cauzele acestor probleme și să găsească soluții durabile.

Însă, educația nu este o soluție magică la problemele lumii noastre.Ea trebuie să fie accesibilă și de calitate pentru toți oamenii, indiferent de vârstă, sex, rasă, religie sau statut socio-economic.Trebuie să fie adaptată la nevoile și contextul local, pentru a fi relevantă și eficientă.

În primul rând, educația poate ajuta la dezvoltarea abilităților necesare pentru a crea o lume mai justă și egală.Prin învățarea valorilor precum toleranță și empatie, elevii pot învăța să trăiască împreună în pace și armonie, și cum să lupte împotriva injustiției și discriminării.

În al doilea rând, educația poate ajuta la dezvoltarea competențelor necesare pentru a face față provocărilor și oportunităților lumii de astăzi, dobândind abilități de comunicare, gândire critică și creativă, folosirea noilor tehnologii în scop benefic.

În al treilea rând, poate ajuta la dezvoltarea unei gândiri globale, a unui comportament responsabil față de mediu și față de societate învățând despre schimbările climatice și despre sărăcie.

Rolul profesorului este crucial în educație. Acesta poate și trebuie să fie o sursă de inspirație pentru elevii care provin din medii dezavantajate și nu numai, putînd să îi ajute să depășească obstacolele și să atingă succesul. Prin angajamentul lor în predare, prin abordarea lor optimistă și prin comunicarea lor eficientă, profesorii pot arăta elevilor că munca asiduă și perseverența pot fi răsplătite cu succesul academic și personal.

Profesorul poate fi un suport emotional pentru elevii care se confruntă acasă sau în comunitatea lor cu probleme precum sărăcia, violența domestică sau absența părinților.

Profesorii își pot ajuta elevii , prin crearea unui mediu sigur și înțelegător în clasă, să depășească aceste probleme și să se concentreze pe educație.Pot oferi elevilor acces la resurse suplimentare și pot identifica necesitățile individuale ale acestora, prin oferirea de tutoriale suplimentare, de îndrumare în alegerea carierei, sau prin identificarea altor oprtunități de dezvoltare, făcându-i să își depășească lacunele.

Tehnologia poate avea un impact semnificativ asupra educației, îmbunătățind accesibilitatea, personalizarea, colaborarea, accesibilitatea resurselor și eficiența procesului de învățare.

Accesibilitate: Tehnologia poate permite accesul la educație pentru elevii care nu ar avea altfel posibilitatea să o primească. De exemplu, platformele online și aplicațiile de învățare pot fi folosite pentru a furniza cursuri și materiale educaționale la nivel global, fără a fi necesară prezența fizică într-o sală de clasă.

Personalizare: Tehnologia poate permite personalizarea procesului de învățare, astfel încât elevii să poată învăța în propriul lor ritm și în conformitate cu stilul lor de învățare

Colaborare: Tehnologia poate facilita colaborarea și comunicarea între elevi, între elevi și profesori sau între profesori. Prin intermediul platformelor de învățare online, elevii pot lucra în echipă, pot colabora la proiecte și pot oferi feedback reciproc, îmbunătățind astfel procesul de învățare

Eficiența: Tehnologia poate îmbunătăți eficiența procesului de învățare, prin reducerea timpului necesar pentru evaluare și prin automatizarea sarcinilor administrative. De exemplu, platformele online de testare pot oferi evaluări rapide și precise, iar software-ul de gestionare a claselor poate reduce timpul necesar pentru gestionarea datelor

Deși tehnologia poate aduce o serie de beneficii în procesul instructiv-educativ, există și anumite limite ale acesteia.

Dependenta de tehnologie: Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la dependență și poate afecta capacitatea elevilor de a se concentra și de a învăța în mod autonom, fără ajutorul tehnologiei.

Costuri ridicate : Implementarea tehnologiei în educație poate fi costisitoare, iar unii elevi și școli ar putea să nu aibă acces la aceste resurse, din cauza limitărilor financiare.

Lipsa interacțiunii umane: Tehnologia poate reduce interacțiunea directă dintre elevi și profesori, ceea ce poate duce la pierderea unor abilități sociale.

Calitatea conținutului: Nu toate resursele educaționale disponibile online sau prin intermediul tehnologiei sunt de înaltă calitate și pot fi greu de verificat și validat.

Siguranța și protecția datelor: Utilizarea tehnologiei în educație poate aduce riscuri pentru siguranța și protecția datelor elevilor, în special dacă acestea sunt stocate și procesate în cloud.

Excluderea unor elevi: Există un risc ca elevii care nu au acces la tehnologie sau care nu sunt familiarizați cu aceasta să fie excluși.

În concluzie, tehnologia poate aduce multe beneficii educației, dar este important să se ia în considerare și limitele acesteia și să se lucreze la minimizarea efectelor negative ale utilizării excesive sau inadecvate a tehnologiei.

În organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar, există mai multe practici care pot fi aplicate pentru a asigura o educație eficientă și coerentă.

- Planificarea și organizarea conținuturilor în unități de învățare coerente: Acest lucru implică organizarea conținuturilor într-un mod logic și structurat, astfel încât elevii să poată face legături între ceea ce învață și să își dezvolte o înțelegere coerentă și holistică a subiectului.
- Integrarea conținuturilor: Această practică implică combinarea mai multor discipline și subiecte pentru a crea o învățare mai holistică și conectată. De exemplu, un profesor de istorie ar putea integra conținutul de literatură pentru a ilustra contextul istoric al unui anumit eveniment.
- Utilizarea resurselor multimedia: Utilizarea resurselor multimedia, cum ar fi videoclipurile, prezentările și simulările interactive, poate fi o metodă eficientă de a ajuta elevii să înțeleagă și să rețină conținutul. Acest lucru poate fi deosebit de util pentru elevii care învață mai bine prin metode vizuale și auditive.
- Învățarea prin proiecte: Această metodă implică învățarea prin implicarea elevilor în proiecte practice și aplicate, care implică cercetarea, planificarea, dezvoltarea și implementarea unui

produs sau serviciu. Acest lucru poate fi deosebit de util pentru a dezvolta abilități practice și pentru a face legătura între conținut și lumea reală.

- Evaluarea formativă: Această practică implică utilizarea de instrumente de evaluare, cum ar fi teste scurte, sondaje sau observații, pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a ajusta instruirea în consecință. Acest lucru poate fi util pentru a identifica și corecta erori de învățare înainte ca acestea să devină probleme mai mari.
- Diferențierea instruirii: Această practică implică adaptarea instruirii pentru a răspunde nevoilor și stilurilor de învățare ale fiecărui elev în parte. Aceasta poate include utilizarea diferitelor strategii și resurse de învățare, precum și ajustarea ritmului și nivelului de dificultate al instruirii în funcție de nivelul de cunoștințe și abilități al fiecărui elev.

În concluzie, ***educația este cu siguranță o forță puternică*** care poate schimba lumea în moduri neașteptate și benefice. Prin oferirea unei educații de calitate, putem ajuta oamenii să-și îmbunătățească abilitățile și competențele, să-și dezvolte creativitatea și imaginația și să-și atingă potențialul maxim. De asemenea, educația poate fi folosită pentru a promova schimbarea socială și dezvoltarea sănătoasă a lumii în care trăim!

Bibliografie

1.Chirilă, Mariana -*Viitorul începe azi*, Editura Taida

2.Cristea, Sorin-*Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

3.Dumitrache, Mimi-*Descopăr…Ce știu, Ce simt, Ce pot, Ce vreau!*,Editura Delfin, 2017

4.Jigău , Mihai-*Consiliere și Orientare*, Consiliul Național pentru Curriculum, București, 2001

ROLUL RELAȚIEI PARINTE-COPII ÎN EDUCATIA PENTRU SCHIMBAREA LUMII

Dorobantu Adela

Centrul Școlar de Educație Incluziva Alexandria

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația ne ajută la progres, este de fapt este baza progresului, ceea ce sustine formarea unei societăți pentru toți oamenii, orientată către toti. Toata lumea vorbește despre educație și despre importanța ei în formarea omului.Educația este mai mult decât simpla acumulare de cunoștințe.

Educația nu este sinomină cu dobândirea cunoștințelor. Educația reprezintă formarea de comportamente, abilități, competențe, înseamnă formarea caracterului unei persoane. Educația ne învață să fim cooperanți, solidari, independenți, utili, generoși, astfel încît sa se formeze personalități pentru viitor. Acestea se imprimă copiilor încă de la vârstele mici, construindu-și valori care îi vor ghida în viață.

Venirea pe lume a unui copil este un motiv de bucurie pentru orice familie. Creșterea și educarea unui copil reprezintă o sarcina pe care nu toți părinții o pot duce la îndeplinire cu succes. Atunci când vrem să educăm un copil, trebuie să avem în vedere faptul că, pe lângă a dărui din cunoștințele noastre, experiența noastră de viață, trăirile noastre, pe lângă a-l învăța pe cel mic toate necunoscutele care îi lipsesc din ecuația vieții, formăm un viitor adult, de al cărui comportament depinde bagajul primit în cadrul familiei.

Când în familie există un singur copil, lucrurile sunt simple: părinții îi dedică toată atenția, toată grija și în general, tot ceea ce pot să îi ofere. Atunci când în familie apare al doilea sau al treilea copil, lucrurile se schimbă. Nu este un lucru ușor a știi să împarți la doi, la trei, toate darurile și toată atenția pe care înainte i-o dăruiai singurului copil, fără ca acesta să se simtă dat la o parte.

Chiar dacă nu spun asta, copii simt adesea ca atentia care li se cuvenea se indreapta spre fratiorul sau fratiorii lui mai mici, ca nu ii mai apartin toate lucrurile si ca trebuie sa le imparta, ca mama si tata nu ii mai aloca atat de mult timp pentru ca trebuie sa abia grija de cel mic.

Este o greșeală pe care mulți părinți o comit, cu sau fără voia lor. Câti dintre noi nu am spus fratiorului mai mare, care, stăpânit de un acut simț al proprietății a refuzat să își împartă jucăria cu fratiorul mai mic "Lasă-l și pe el să se joace cu jucăria ta, *că e mai mic*." De multe ori, această scuză în a-l determina să își dea jucăria, nu face decât să îl facă să se închidă în sine.

Și pentru că nu știm cum să îi împăcăm pe amândoi, acceptăm ca cel mare să se supere pentru a nu-l face pe cel mic să plangă. Însă, această problemă are o rezolvare. În primul rând, va trebui să îi învățăm pe cei mici să își dăruiască lucrurile. A dărui este un lucru minunat, mai ales când e vorba de frați. Cei mici trebuie învățați să își dăruiască lucrurile unul altuia, la fel cum trebuie învățați să se joace cu ele pe rând.

O alta rezolvare a acestei probleme, în cazul în care ambii fratiori sunt de același sex, este achiziționarea a două jucării identice, pentru a împiedica apariția frustrărilor de genul: "Jucăria lui e mai frumoasă, mai colorată, etc.".

Implicarea părinților în jocul copiilor este de asemenea importantă. Atunci când ne jucăm cu ei, în mod inconștient îi putem face să își ofere jucăriile, nouă sau fratiorului și să le returnăm exact asa cum le-am primit. În acest fel, copiii vor învăta că nu e nici o problemă în a-și oferi jucăriile altor copii, pentru că se vor întoarce la ei în siguranță.

Însă această problemă nu se referă numai la lucrușoarele la care copiii renunță cu greu și la diferențele pe care ei simt ca parinții le fac. Se referă și la relația părinte-copil, care de cele mai multe ori, în mod inconștient, tinde să acorde mai multă atenție noului venit, prin prisma nevoilor pe care le are un bebeluș.

Mama și tata pot petrece timp cu cel mic, dar și cu fratiorul sau surioara lui mai mare, responsabilizandu-l în ceea ce îl privește pe nou-născut. Este minunat să îi învățăm pe cei mici să abia grijă de fratiorul mai mic, să îl iubească, să îl supravegheze. Relația dintre frați, atunci când sunt învățați să se iubească și să aibă grijă unul de celalalt se va reflecta și între ei ca adulți. În copilărie vor înțelege că mama și tata nu îl preferă doar pe unul și pe celalalt îl neglijează, ci vor conștientiza că iubirea părinților le este dăruită în mod egal.

Fie că vrem sau nu, pe parcursul copilăriei, aceste lucruri legate de diferențele pe care părinții le fac, se vor vedea în comportamentul și relația dintre frati. Dacă vor fi tratați în mod egal, vor avea o relație bună. Dacă unul va fi neglijat în detrimentul celuilalt, ia naștere competiția pentru afecțiunea părinților, pentru timpul petrecut cu ei și, mai târziu, rivalitatea dintre cei doi.

Chiar dacă pare o sarcină dificilă și nu realizăm imediat efectele "celui mai mic", trebuie să învățăm să dăruim în aceeași măsură tuturor copiiilor noștri. și dacă nouă nu ni se pare nimic ciudat, cel mic sesizează mai repede și este afectat mai profund.

Educația aduce cu sine multe beneficii, atât pentru individ, cât și pentru societate și pentru viitorul societății. Studiile arată că educația schimbă calitatea vieții, dar este necesar ca indiferent de tipul de educatie, de natura educației, este necesar să fie făcută din primele zile de viață ale unui copil, rolul hotărâtor revenindu-le părinților, relației(timp, atașament, comunicare etc) pe care o stabilesc cu proprii copii.

Bibliografie

1. Emil Verza, Florin Emil Verza-Psihologia copilului,Editura TREI, Bucuresti, 2017
2. https://madreshoy.com/ro/como-la-educacion-puede-cambiar-el-mundo/

ROLUL JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Prof. Psihopedagogie Specială Doruș Iuliana

Școala Gimnazială Specială "Constantin Păunescu"Tecuci

Jocul este cea mai liberă formă de instruire, acesta creează mai multe ocazii pentru interactiuni diferențiate între toți participanții la procesul didactic decât strategiile tradiționale. Având în vedere factorul educațional, care este strâns legat de situația ludică, în cursul interacțiunii se pot manifesta mai deslușit diverse tipuri de comportamente pozitive - colegialitate, loialitate, deprinderea de a se împăca cu înfrângerea, respectarea regulilor de joc - dar și negative - supărare când el pierde, ridicularizarea echipei învinse. În învățarea copiilor de vârstă mică jocurile pot constitui strategia dominantă, influența educativă a jocurilor fiind foarte eficientă.

În pedagogie, jocul e considerat un mijloc de instruire, o formă de educație, o modalitate pedagogică-terapeutică, având astfel o varietate de semnificații de natură constructivă. Specialiștii consideră ca tipul de joc este determinat pe de o parte de nevoile copilului, iar pe de altă parte, de gradul dezvoltării organice și îl apreciază ca agent de dezvoltare, de expansiune a personalității în devenire.

Jocurile sociale sunt esenţiale pentru copiii cu CES, întrucât le oferă şansa de a se juca cu alţi copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă şi comentează situaţiile de joc (domino, cuburi, carţi de joc etc.). În perioada preşcolarităţii se desfăşoară mai ales in grup, asigurandu-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu CES trebuie să fie înscrişi la grădiniţa din vecinătate, alături de copiii tipici.

Simplul contact cu alţi copii asemenea lui, învăţarea unor poezii sau cântece împreună cu ceilalţi copii, reprezintă modalităţi prin care copilul învaţă noi cuvinte, învaţă structura frazelor şi îşi dezvoltă imaginaţia. Cu toate acestea, doar simplul program de la grădiniţă nu este suficient. Părinţii au şi ei un rol important în dezvolarea comunicării. Cel mai indicat este ca aceştia să vorbească cu copilul sau despre ce au facut la grădiniţă, să îl lase să povestească despre ce a făcut cu ceilalţi copii. Prin această metoda, copilul învată să retrăiască experienţe trecute, să îşi amintească jocuri şi lucruri frumoase.

Reguli şi idei de activităţi şi jocuri ce pot fi desfăşurate de copii împreună cu adulţii pentru dezvoltarea limbajului:

Pot fi folosite ilustraţii, cărţi cu poveşti, atlase cu imagini, cartonaşe ilustrate, vederi, pentru a creea împreună cu copilul poveşti despre imaginile vizualizate, pentru a-l învăţa cuvinte noi, cu ajutorul imaginilor, în felul acesta cuvintele au mai multe şanse de a se fixa, prin asociere cu imaginea. Acelaşi lucru poate fi făcut la cumpărături, în parc, etc, vorbindu-i copilului despre obiectele si situaţiile întâlnite; Este întotdeauna bine să se încurajeze socializarea cu alţi copii, în cadrul jocului. Copiii au capacitatea de a învăţa unii de la alţii, în colectivitate.

Jocuri ce pot fi desfăşurate împreună cu copiii pentru dezvoltarea limbajului

Jocul cuvintelor. Copilul este încurajat să găsească cât mai multe cuvinte care să înceapă cu aceeaşi literă. O altă varintă este să găsească cuvinte care încep cu aceeaşi silabă, şi, desigur, putem să ne folosim imaginaţia pentru a inventa alte criterii , ne putem folosi de premii simbolice pe care le acordăm copilului când identifică un anumit număr de cuvinte, etc.

Clase de obiecte. Se numește o clasă de obiecte: fructe, legume, jocuri, oraşe, animale, flori, etc, iar copilul trebuie să găsească cât mai multe obiecte aparţinând categoriei respective.

Rima. Pentru un cuvânt, copilul trebuie să găsească cât mai multe cuvinte care să rimeze cu acel cuvânt.

Cuvinte opuse. Se alege un cuvânt, iar copilul trebuie găsește un alt cuvânt care să însemne exact opusul (frumos-urât, bogat-sărac, etc). La fel putem proceda şi pentru cuvintele sinonime.

Pamânt, apă, cer. De fiecare dată când copilul aude unul dintre cuvintele “pamânt”, apă” sau “cer”, el trebuie să gasească numele unui animal care trăieşte in mediul respectiv.

Litera interzisă. Se numește o literă care este “litera interzisă”. Copilul trebuie să găsească cât mai multe cuvinte care să nu conţină litera care este interzisă. Jocul se poate juca cu punctaj, iar atunci când greşeşte, copilul pierde puncte.

Alcătuirea de propoziții cu sens sau texte scurte. Copilul primeşte un număr de cuvinte, maxim 3, cu ajutorul cărora alcătuieşte propoziţii cu sens. În acelaşi fel, poate primi sarcina de a alcătui o povestire.

Bibliografie:

- *Antohe, G., Hutupas,I., Psihopedagogia jocului, Ed. Nitnelav, Galati, 2002*

STUDIU DE SPECIALITATE
-EVALUAREA ȘCOLARĂ DIN PERSPECTIVA PROBLEMATICII PSIHOPEDAGOGICE

Prof. Drăgan Aurelia

Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Alexandria,

Teleorman

1. Argument

Una din schimbările majore survenite în învăţământul românesc o constituie concepţia despre evaluare în general şi evaluare în ciclul primar în particular.

Evaluarea rezultatelor şcolare se impune din numeroase raţiuni, toate decurgând, de o parte, din interdependenţa învăţământului cu viaţa economico-socială şi culturală, iar de altă parte, din cerinţe interne ale sistemului. În acest sens, evaluarea din învăţământ poate fi mijloc prin care sistemul educativ este pus în relaţie cu celelalte subsisteme ale societăţii dar şi un mijloc de control (autocontrol), care vizează realizarea unor raporturi adecvate între componentele sistemului, îndeplinind o funcţie pedagogică de utilitate internă. În consecinţă, acţiunea evaluativă are mai mulţi destinatari, în corelaţie cu funcţia socio-economică şi culturală şi cu funcţia pedagogică.

Ipoteza cercetarii

2. Ipoteza generală (de bază) a cercetării mele este:

Presupun că diversificarea tehnicilor şi instrumentelor de evaluare utilizate la obiectul matematică în ciclul primar permite ameliorarea continuă a procesului didactic în ansamblul său.

În calitate de evaluator – decident, profesorul direct implicat în activitatea didactică are posibilitatea să conceapă şi să utilizeze modalităţi de evaluare variate şi prin prisma rezultatelor obţinute de elevi, cuantificate şi contabilizate corect şi continuu, să întreprindă un demers didactic ameliorat.

La întrebarea „de ce preferi să înveţi aşa?” prezentă în multe chestionare utilizate în scopul determinării relaţiei dintre „stilul de predare” al profesorului şi „stilul de învăţare al elevilor”, sunt prezente răspunsuri de tipul: „aşa ascultă profesorul”, „niciodată nu a verificat altfel”, „sunt sigur că aşa obţin o notă bună” etc.

Una din problemele pe care le comportă evaluarea continuă o constituie frecvenţa evaluărilor, intervalul la care este de dorit să fie realizate. Unii autori îndeamnă să fie efectuate în timpul sau la sfârşitul fiecărei ore de curs, în timp ce alţii propun intervale de timp mai mari.

De aici se desprind două ipoteze de lucru secundare:

a) consider că o autentică ameliorare a eficacităţii activităţii didactice presupune reconsiderarea tehnicilor de predare şi de stimulare a învăţării, făcându-le mai productive, dar şi adaptarea acţiunilor de evaluare, în perspectiva realizării unităţii acestor procese componente ale actului didactic.

b) dacă evaluarea rezultatelor şcolare urmează să fie realizată astfel încât să sprijine actul predării, atunci aceasta orientează şi stimulează activitatea de învăţare a elevilor.

3. Problematica

Varietatea procedeelor de evaluare, multiplele sale funcţii conduc la concluzia că aceasta nu mai poate fi doar activitatea, apanajul profesorului, colaborarea elevului devenind indispensabilă în scopul de „a fi informat" şi de „a se informa" asupra progresului achiziţiilor sale.

Evaluarea, chiar la nivelul elevului, presupune obţinerea de informaţii care să permită luarea unor decizii de către toţi actorii implicaţi direct sau indirect în procesul de învăţământ – profesori, elevi, părinţi – decizii care să servească îmbunătăţirii propriilor activităţi, decizii de orientare şcolară şi profesională etc.

4. Obiectivele cercetării:

- Utilizarea unor metode şi tehnici adecvate de determinare obiectivă a nivelului de pregătire a elevilor în diferite etape, adecvarea sau elaborarea altora noi.

- Înregistrarea, monitorizarea şi compararea rezultatelor obţinute de elevi la testul iniţial, la posttest şi la retest.

- Analiza relaţiei dintre tehnicile de evaluare şi metodele de predare-învăţare prin: interpretarea calitativă şi cantitativă a rezultatelor elevilor la testele administrate, analizarea climatului educaţional, climatului interpersonal, motivaţiei şi satisfacţiei în activitatea didactică, a factorilor care stimulează sau frânează formularea unei judecăţi de valoare corecte.

5. Etapele cercetării:

Prima metodă de cercetare propusă pentru realizarea obiectivelor cercetării este: experimentul psihopedagogic/didactic.

Metoda experimentului constă în modificarea intenţionată a unui factor, dintre cei presupuşi a influenţa comportamentul unei persoane, într-o anumită situaţie, cu scopul de a observa efectele acestei modificări asupra comportamentului respectiv. Din acet motiv, experimentul este uneori denumit „observaţie provocată."

A doua metodă de cercetare utilizată este metoda anchetei.

Metoda anchetei este o metodă de cercetare de tip interactiv, care presupune un schimb direct de informaţii între cercetători şi subiecţii supuşi investigaţiei, în cadrul căreia se culeg date în legătură cu anumite fenomene, situaţii şi manifestări. Instrumentul specific utilizat în anchete este chestionarul.

Chestionarul reprezintă un instrument des utilizat în cercetările pedagogice care este analizat atent de către sociologi.

6. Stabilirea eşantioanelor

Să presupunem că se doreşte testarea a 3 tipuri de componente: cunoaştere şi înţelegere, aplicare şi rezolvare de probleme, la 4 elemente de conţinut. Aplicarea lor se poate face individual, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se implica activ.

Se determină apoi ponderea pe care o va avea fiecare conţinut în parte, respectiv fiecare domeniu. Se obţin astfel procentele 20, 30, 50 pentru domenii, respectiv 30, 40, 44, 20, 10, pentru conţinut.

7. Concluzii

Date fiind funcţiile importante stabilite de cerinţele sociale ale învăţământului din ţara noastră în etapa actuală, acesta trebuie să se modernizeze şi perfecţioneze continuu, pentru a răspunde exigenţelor care i se impun. În cadrul sistemului de perfecţionare continuă a învăţământului, procesele evaluative ocupă un loc esenţial pentru că ele permit estimarea corespunzătoare a modului în care au fost atinse obiectivele urmărite.

Teoria evaluării priveşte procesele evaluative ca pe nişte componente ale tuturor acţiunilor umane întreprinse deliberat. Pentru procesul de învăţământ ele constituie o parte integrantă indispensabilă. Rolul lor în cadrul acestuia este subliniat atunci când se caută cauza discrepanţelor care apar uneori între eforturile care se fac pentru realizarea unei calităţi superioare în învăţământ şi rezultatele care se obţin.

Eficienţa sistemului de învăţământ depinde de ansamblul acestor cauze care nu sunt independente ci se constituie într-un sistem. Dintre cauzele amintite, puternic par a se intercondiţiona: realizarea conexiunii inverse, operaţionalizarea obiectivelor chiar precizarea diferitelor operaţii ale acţiunii şi evaluarea. Conexiunea inversă permite profesorului şi elevilor să obţină informaţii asupra nivelului atins. Pentru aceasta profesorul are datoria să formuleze obiective clare, pe care să le comunice elevilor şi la care să raporteze evaluarea rezultatelor.

Datele obţinute în urma unei acţiuni care are drept scop evaluarea instruirii trebuie să indice dacă s-au realizat obiectivele propuse, să ofere informaţii care să servească drept ghid

în adoptarea strategiei metodice, să permită sesizarea efectelor suplimentare, eventual neprevăzute şi să permită luarea unor decizii corespunzătoare.

Funcţia esenţială a acestor teste nu este de a ierarhiza elevii, nu este imperios necesar ca ele să fie corectate toate de către profesor (modelul cel mai bun nu este cel ideal - acela care poate fi aplicat), ci le pot corecta uneori chiar elevii (autocorectare sau corectare reciprocă).

Bibliografie

1. Agenția Națională Socrates, „Combaterea eșecului școlar: o provocare pentru construcția Europeană", Editura Alternative, București, 1996.
2. Cristea, S., Finalitățile educației (în Pedagogie)", vol.I, Editura Hrdiscom, Pitești,1996.
3. Jinga, I., Petrescu, A., „Evaluarea performanței școlare", Editura Delfin, Bucuresti, 1996.
4. Davitz, G.; Ball, S., „Psihologia procesului educațional", EDP, București, 1978.

STUDIU DE SPECIALITATE
-TEHNICI DE UTILIZARE A METODELOR ACTIVE
ÎN ÎNVĂŢĂMÂNT

Prof. Drăgan Aurelia
Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Alexandria,
Teleorman

1. Introducere

Pornind de la maxima că „Nimic nu este uşor în această lume şi fiecare lucru îşi are importanţa lui”, în misiunea de profesor avem în vedere realizarea eficientă a unei sarcini „cu ţinta” pe metode şi tehnici pentru o învăţare activă, care să ducă la declanşarea conştiinciozităţii atât a cadrului didactic, cât şi a elevului.

2. Scopul

Activizarea predării-învăţării presupune folosirea unor metode, tehnici şi procedee care să-l împiedice pe elev în procesul de învăţare urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru învăţare şi sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare. Astfel, elevul este ajutat să înţeleagă lume în care trăieşte şi să aplice în diferite situaţii de viaţă ceea ce a învăţat.

3. Stabilirea eşantioanelor

Vom încerca în cele ce urmează să oferim un model de aplicare a metodelor de instruire activă şi interactivă. Aplicarea lor se poate face individual cât și în grup, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se implica activ.

4. Tehnici de utilizare a metodelor active

De ce *metode active*?

- transforma elevul din obiect în subiect al învăţării;
- este coparticipant la propria formare;
- angajează intens toate forţele psihice de cunoaştere;
- asigura elevului condiţii optime de a se afirma;
- dezvolta gândirea critică;

- dezvolta motivaţia pentru învăţare;
- permite autoevaluarea propriei activităţi.

Impact

- motivează elevii să gândească cu îndrăzneală, fără să fie descurajaţi de părerile altora;
- sunt încrezători în forţele proprii;
- manifesta empatie faţă de anumite personaje.

5. Desfăşurarea investigaţiei

În continuare sunt prezentate câteva metode si tehnicile active de grup, menite să contribuie la diversificarea metodologiei didactice existenţe.

Metoda „piramidei" sau a „bulgărelui de zăpadă" are la baza împletirea activităţii individuale cu cea desfăşurată în mod cooperativ, în cadrul grupurilor.

Ea constă în incorporarea activităţii fiecărui membru al colectivului într-un demers mai amplu, menit să ducă la soluţionarea unei sarcini sau a unei probleme date.

„Diamantul" - metoda se utilizează pentru caracterizarea unui personaj.

Metoda „pălăriilor gânditoare" - Această metodă corespunde diferitelor tipuri de gândire.

„Caligrama" este o metodă folosită atât în lecţiile de predare, cât şi în lecţiile de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor. Poate fi abordată individual sau în grup

6. Metoda R.A.I.

Denumirea provine de la iniţialele cuvintelor: Raspunde-Aruncă-Interoghează.

Este o metodă de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor, ca şi de verificare. Ea urmăreşte realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi uşoare.

7. Concluzii

Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de reţetar rigid, dimpotrivă, considera că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutină excesivă aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învăţământului pe noi trepte. Ea nu se opune in nici un fel iniţiativei şi originalităţii individuale sau colective de regândire şi reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecţionarea şi modernizarea metodologiei învăţământului de toate gradele.

A pregăti fiinţa umană pentru o lume din ce în ce mai complexă înseamnă că oferi şansă de a regăsi, iar pentru această grijă educatorilor pentru conţinuturi nu mai este nici pe departe eficienta.

Bibliografie

1. Oprescu N., Activism şi activizare în învăţământul primar, E.D.P., Bucureşti, 1991
2. Gliga I., Învăţarea activă, M.E.C., Bucureşti, 2001
3. Jinga I., Negruţ I., Învăţarea eficienta, Ed. Editis, Bucureşti, 2000
4. Neacşu I., Instruire şi învăţare, E.D.P., Bucureşti, 1999

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ÎN FAMILIE ȘI LA ȘCOALĂ

Intr-o societate in care evenimentele se succed cu o viteza uluitoare, cand volumul informatiei este din ce in ce mai mare si ritmul de viata este din ce in ce mai alert, mileniul al-III-lea a pastrat foarte putin din ceea ce in trecut era un sistem de valori foarte bine definit. Una dintre valorile care nu au putut fi eliminate este ***SCOALA***; modificata, blamata, laudata, ea a ramas o conditie *sine qua non* o oricarei societati. Ne place sa credem ca scoala reprezinta si va reprezenta, in continuare, conceptul de *axis mundi*.

In conditiile in care in foarte multe domenii de activitate se lucreaza cu omul, deci trebuie acordata o atentie deosebita, scoala, mai mult decat atat, foloseste ca materie prima omul in devenire. Grija este cu atat mai mare cu cat, o singura actiune gresita ar fi fatala pentru acest om in formare. Deci, educatia reprezinta pentru orice societate un domeniu cheie pentru dezvoltarea durabila si competitiva a acesteia.

In acest context complex, o provocare si o preocupare comune tuturor sistemelor de inatamant este prevenirea parasirii timpurii a scolii; preocupare care, pentru a avea sorti de izbanda, trebuie sa fie atent si profund documentata, continua, sustinuta, desfasurata la fiecare nivel al instruirii scolare.

Deoarece experientele de viata scolara si extrascolara difera de la o persoana la alta, de la un mediu la altul, chiar in functie de o anumita situatie de moment, este absolut necesara identificarea factorilor care duc la absenteism si, mai apoi, la abandonul scolar. Dezvoltarea personalitatii elevului, starea lui de sanatate fizica, familia, mediul socio-economic, anturajul extrascolar si, nu in ultimul rand, contexul scolar specific (aici avand in vedere relatia profesor-elev-parinti, dar si integrarea in cadrul colectivului de elevi), resprezinta factori de risc, actionand separat sau impreuna, care pot influenta **negativ** randamentul scolar – frecventare si rezultate obtinute.

In ceea ce priveste pionul principal – **elevul** – trebuie avute in vedere atat starea de sanatate fizica si psihica, cat si ritmul / nivelul de dezvoltare al personalitatii acestuia. Increderea scazuta in educatia scolara duce la o motivatie redusa, chiar lipsa de interes pentru frecventarea cursurilor. Imaginea de sine deteriorata duce la un sentiment de inferioritate in relatia cu colegii, situatie rapid speculata, din pacate, de catre acestia. Intr-o societate in care participarea sociala reprezinta un punct cheie, abilitatile sociale scazute si pasivitatea sunt reale minusuri in dezvoltarea elevului, viitor cetatean activ si responsabil.

Familia, insemnand relationarea dintre membrii sai, aspectul economico-financiar, suport, intr-un cuvant – ***ACASA*** – marcheaza decisiv performanta scolara a elevului. Stilul de viata indiferent, neglijent ofera un suport social si emotional redus. Lipsurile materiale, saracia chiar, duc la o supraincarcare profesionala a parintilor, avand drept punct maxim, dupa cum bine se stie, plecarea la mare departare, in schimbul avantajelor financiare, a unui parinte, uneori a ambilor parinti. Si, atunci apar adevaratele probleme.

Lipsa de educatie a parintilor, consumul de catre acestia a unor substante nocive, violenta domestica, comportamentele imorale / ilegale. isi pun amprenta, evident, in mod negativ, asupra formarii copilului / tanarului.

Presiunea exercitata de dorintele parintilor, compararea cu rezultatele altor copii, trairea propriilor visuri prin intermediul copiilor, constituie, de asemenea, factori negativi.

Mediul socio-economic si sfera educatiei trebuie sa se afle intr-un proces de corelare a cererii si ofertei, pe termen lung; lipsa suportului material, dar si dorinta unui castig imediat din partea elevilor, duc la abandonarea cursurilor. In majoritatea cazurilor, nu exista posibilitatea de a imbina cursurile si munca part-time. Progresul tehnologic, cu ritm deosebit de intens, dar si haotic, precum si legislatia ambigua si in continua schimbare, ingreuneaza absorbtia pe piata muncii.

Societatea, mass-media mai ales, ofera modele educative slabe pentru tinerii aflati in plin proces de formare.

Anturajul, ca in orice etapa de varsta, cu atat mai mult in copilarie si, mai ales, adolescenta influenteaza, din pacate, de cele mai multe ori in mod negativ, formarea scolara, ca parte integranta, a formarii sociale. „Las-o ca merge si asa", „scoala vietii", „nu iti trebuie scoala", sunt doar cateva exemple mult prea des auzite si urmate de elevi. Ca intr-un fel de *lant al slabiciunilor*, pasii sunt firesti: anturaj → influenta negativa → greseala → nefrecventare cursuri → absenteism → abandon scolar → delincventa juvenila → delincenta...

Nu in cele din urma, **contextul scolar specific**. Acesta ar trebui sa estompeze influenta negativa a celorlalti factori. Ramane de vazut, daca si reuseste. Daca absenteismul reprezinta primul pas catre abandonul scolar, trebuie facuta o distinctie intre *absenteismul selectiv* – fuga de la scoala este frecventa doar la o singura sau cateva discipline, si *absenteismul generalizat* – fuga de la scoala este frecventa la toate disciplinele. Supraincarcarea scolara si incompatibilitatile dintre aspiratiile, trebuintele de invatare si oferta educationala a scolii diminueaza atarctivitatea actului educational. Disfunctiile in

evaluare (o evaluare oarecum subiectiva) genereaza frica de note / evaluari / examene, iar evitarea confruntarii cu „*problema*” o reprezinta „*fuga*” de la ore.

Comunicarea defectuoasa profesor-elev, dar si profesor-parinte, nu pot crea un climat propice unui act educational adecvat. In cadrul colectivului de elevi trebuie sa existe reguli ale clasei, ale unitatii de invatamant, simple, clare, precise, usor de respectat, stiut fiind faptul ca o disciplina excesiv de severa, rigida are, de fapt, efectul invers. Insa, in acelasi timp, o politica mult prea permisiva, o asa-zisa atitudine proabsenteism, ar incuraja elevul sa persiste in greseala sa. In consecinta, calea de urmat ar fi undeva „*pe la mijloc*”.

In cadrul unui colectiv dizarmonios de elevi, unde sunt frecvente ironizarea, marginalizarea, umilirea – mai ales din motive financiare, discriminarea pe considerente etnice, religioase, randament scolar, hobby-uri, dar si caracteristici fizice, va aparea, inevitabil, un comportament inadecvat, caracterizat prin agresivitate verbala, emotionala si. din pacate, *fizica*.

Oricare ar fi cauzele care le genereaza, absenteismul si abandonul scolar sunt fenomene reale, vizibile, masurabile, intalnite la toate nivelurile de invatamant, mai ales la nivel liceal. Nerecunosterea, ignorarea, „*musamalizarea*” nu reprezinta, nici pe departe, solutii, ci, dimpotriva, duc la o cronicizare a fenomenelor. De aceea, trebuie acordata o atentie deoasebita mijloacelor, metodelor, procedeelor prin care se incearca reducerea si, de ce nu, „*eliminarea*” acestor fenomene negative.

In primul rand, pentru ca ***elevul*** sa fie, sa se simta, parte activa a procesului de invatare si insusire a cunostintelor, trebuie sa se intensifice participarea la realizarea obiectivelor si sarcinilor scolare. Trebuie incurajate initiativa, originalitatea si, pentru aceasta, elevii ar trebui consultati in ceea ce priveste activitatile educative pe care vor sa le organizeze.

Elevii care inregistreaza absente ar trebui recuparati prin antrenarea si exploatarea capacitatilor si deprinderilor lor bine dezvoltate. In realizarea sarcinilor ar trebui apreciate nu doar nivelul performantei, ci si investitia de efort, de vointa, de constiinta, dorinta de a progresa, care ar putea contribui la promovarea spiritului de echipa, a comportamentelor dezirabile. Ar trebui valorizate motivul, scopurile acivitatii, modul in care se actioneaza pentru atingerea lor.

In cazurile in care din cauza dezvoltarii psihice si emotionale a elevului este necesara interventia psihologului scolar, aceasta interventie ar trebui privita ca un prim pas spre recuperare, in niciun caz ca o rusine.

Asigurarea unei bune colaborari a scolii cu ***familia***, pe principiul „*tineti aproape*” este absolut indispensabila reusitei. Frecventa scolara sa fie atent monitorizata, depistarea motivelor si anuntarea, in timp util, a familiei. Invatatorul / profesorul / dirigintele ar trebui sa fie un adevarat psihopedagog, un liant intre elev-familie-scoala. Desi experienta arata o anumita reticenta din partea membrilor familiei, si acestia ar putea fi implicati in activitati de consiliere psihopedagogica.

Contextul scolar specific, mediul scolar in special, ar trebui sa fie propice pentru frecventarea scolii. Formarea unei atitudini favorabile fata de scoala asigura conditiile pentru o frecventare normala, regulamentara a cursurilor. Imbunatatirea relatiei profesor-elev ar trebui sa se faca in sensul dobandirii unei mai mari incarcaturi afective, care sa aiba drept rezultat cultivarea increderii in sine. Implicarea elevilor cu probleme de frecventa in diferite activitati in care sa se simta antrenati, implicati, „*buni*”, apreciati, ar trebui sa duca la o mai mare deschidere a acestora in relatia cu actul educational, cu scoala in special.

In concluzie, necesitatea prioritizarii formarii initiale si continue a resursei umane, proces in care cei trei poli de actiune – ***scoala***, ***familie***, ***comunitate*** – trebuie sa colaboreze, sa conlucreze, sa se completeze in atingerea obiectivului comun – prevenirea si reducerea fenomenelor de absenteism si abandon scolar.

Prof. Drăgan Camelia

EDUCAREA CREATIVITĂȚII PRIN REZOLVAREA ȘI COMPUNEREA DE PROBLEME MATEMATICE

Prof. înv. primar Drăgan Julieta,
Școala Gimnazială ,,Spiru Haret" Oltenița, județul Călărași

„*Rezolvarea de probleme contribuie la cultivarea şi dezvoltarea capacităţilor creatoare ale gândirii, la sporirea flexibilităţii ei, a capacităţilor anticipativ-imaginative, la educarea perspicacităţii şi spiritului de iniţiativă, la dezvoltarea încrederii în forţele proprii*"**.**

(Neacşu, I., „*Metodica predării matematicii la clasele I-IV*", 1988, pag 197)

Școala reprezintă principalul factor care poate contribui la valorificarea creativității elevilor, la stimularea înclinațiilor lor creative și la educarea creativității.

Manifestările creative ale copilului sunt dirijate și valorificate în familie, în grădiniță apoi la școală, unde se accentuează procesul de depistare, stimulare și formare a aptitudinilor creatoare la elevi. Ucenicia creativității trebuie să înceapă de la cea mai fragedă vârstă, pentru ca dezvoltarea ei să se înscrie pe o direcție ascendentă și dincolo de sfârșitul școlarității.

În predarea Matematicii, învățătorul trebuie să vizeze mai mult capacitatea de a forma noțiunile decât facultatea de a le reproduce. Creativitatea copilului se dezvoltă prin exercițiile și problemele pe care le rezolvă singur nu prin acelea care se fac înaintea lui. Copilul de vârstă școlară mică adoptă o atitudine creatoare atunci când, pus în fața unei probleme îi structurează datele, descoperă căile de a o rezolva într-un mod personal.

Dezvoltarea creativității se realizează prin activitățile care solicită independența, investigația, originalitatea. Pentru a dezvolta creativitatea elevilor orice dascăl trebuie să fie el însuși creativ. De aceea o lecție nu trebuie să fie identică cu alta, pentru a stârni interesul, dorința de participare a elevilor la desfășurarea acesteia.

Rezolvarea de probleme, și în mod deosebit compunerea de probleme matematice, prezintă o mare importanță pentru dezvoltarea flexibilității gândirii și constitue un cadru optim pentru cultivarea creativității. În rezolvarea problemelor, gândirea elevilor este mereu confruntată cu o necunoscută. Pentru descoperirea ei, elevii emit ipoteze, intreprind diverse căutări, stabilesc diferite relații, fac combinații pentru a găsi drumul spre rezolvare. Pe masură ce ei pătrund în miezul problemei, necunoscuta se lasă descoperită.

În Matematică, prin problemă se înțelege o situație a cărei soluționare se poate obține prin procedee de gândire și calcul. Problema de Matematică reprezintă transpunerea unei situații practice sau a unui complex de situații practice în relații cantitative și în care, pe baza valorilor numerice și aflate într-o anumită dependență unele față de altele și față de una din mai multe valori numerice, se

cere determinarea acestor valori necunoscute. Orice problemă matematică este un sistem logic din care se decupează un cadru dinamic, adică după un criteriu calitativ elementelor și calitativ relațiilor.

O problemă există, doar dacă soluția este posibilă și dacă depășirea obstacolului se face prin mijloace intelectuale, soluția problemei fiind rezultatul elaborării prin gândire și nu al aplicării standard a unui algoritm. În procesul interacțiunii complexe si active om-mediu, gândirea individului uman este continuu confruntată cu diverse probleme de grade diferite de dificultate, care necesită rezolvare. O problemă este cu atât mai dificilă, cu cât diferă mai mult de cele rezolvate anterior.

Activitatea de rezolvare şi compunere de probleme oferă terenul cel mai fertil din domeniul activităţii matematice pentru cultivarea şi educarea creativităţii şi inventivităţii. Diferenţa dintre „*a învăţa rezolvarea unor probleme*" şi „*a şti să rezolvi o problemă nouă*" înseamnă, în esenţă, creativitate, dar de niveluri diferite.

Pentru a veni în sprijinul formării şi dezvoltării gândirii creatoare la elevi am folosit o gamă variată de procedee cum ar fi:

- *rezolvarea problemei prin două sau mai multe procedee* ;
- *complicare problemei prin introducerea de noi date sau modificarea întrebării* ;
- *scrierea rezolvării problemei printr-o singură expresie* ;
- *alegerea celei mai scurte si mai economicoase căi de rezolvare*;
- *determinarea schemei generale de rezolvare a problemelor care fac parte dintr-o anumită categorie şi încadrarea sau nu a unei probleme într-o anumită categorie de probleme*;
- *transformarea problemelor compuse în exerciții astfel încât ordinea operațiilor să fie în succesiunea judecăților și a realităților corespunzătoare conținutului problemei*;
- *transformarea problemelor compuse în exerciții cu paranteze care să indice ordinea operațiilor*.

În rezolvarea problemelor este greu de precizat până la ce nivel avem de-a face cu gândirea obișnuită și de unde începe să se manifeste gândirea creatoare. Și una și cealaltă uzează de operații de analiză și sinteză, generalizări, abstractizări. Creatoare este și gândirea unui elev care găsește rezolvarea unei probleme de matematică, pe o cale diferită sau mai elegantă decât cea din manual sau cea care a fost prezentată de învățător în clasă.

Compunerea problemelor este una dintre modalitățile principale de a dezvolta gândirea independentă și originală a copiilor, de cultivare și educare a creativității gândirii lor.

Se pot compune și crea probleme în următoarele forme și următoarele succesiuni graduale:

- *probleme acțiune sau cu punere în scenă*;
- *compunere de probleme după tablouri sau imagini*;

- *compunere de probleme după modelul unei probleme rezolvate anterior*;
- *compunere de probleme după un plan stabilit*;
- *probleme cu indicarea operațiilor matematice ce trebuie efectuate*;
- *compunere de probleme cu mai multe întrebări posibile*;
- *compunere de probleme cu o întrebare dată și cu mai multe conținuturi date, precum și date și relații între date ale conținutului*;
- *compunere de probleme cu întrebare probabilă*;
- *compunere de probleme cu un început dat, cu sprijin de limbaj*;
- *compunere de probleme cu mărimi date, cu valori numerice date*;
- *compunere de probleme după un exercițiu simplu sau compus*;
- *compunere de probleme după un model simbolic*;
- *compunere de probleme cu modificarea conținutului și a datelor*;
- *crearea liberă de probleme*.

În elaborarea textului unei probleme este necesar ca învățătorul să utilizeze date și expresii reale, mijloace și procedee de natură să le ofere elevilor împrejurări de viață corespunzătoare. Conținutul problemei ce urmează a fi propus trebuie astfel formulat încât să permită elevilor formarea de reprezentări ale acțiunii veridice, să-și fixeze date care să fie în concordanță cu realitatea.

În activitatea de compunere a problemelor trebuie să se țină seama de posibilitățile elevilor prin sarcini gradate, trecându-se treptat de la compunerea liberă la cea îngrădită de anume cerințe, din ce în ce mai restrictive. Învățătorul are sarcina să conducă o vastă activitate, prin indicații clare, prin exemple sugestive folosite ca modele, prin cerințe raționale, să canalizeze gândirea și imaginația copiilor spre asociații din ce în ce mai puțin întâmplătoare. În același timp, să-i facă pe elevi să aibă încredere în ei, să le educe calități moral-volitive, să le dezvolte interesul și sensibilitatea la probleme noi, să fie receptivi la situații problematice cu conținut matematic.

Compunerea de probleme în clasele I-IV poate constitui o premisă reală și eficientă pentru o viitoare muncă de cercetare, pentru activitatea ulterioară de creație și, cu certitudine, o modalitate sigură de sporire a rolului formativ al învățământului sistematic din ciclul primar, în strânsă corelație cu celelalte discipline de învățământ.

BIBLIOGRAFIE

1.Neacşu, I., (1988), „*Metodica predării matematicii la clasele I-IV*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

2.Stoica, A., (1983), „*Creativitatea elevilor*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

3.Vălcan, D., (2009), „*Metodologia rezolvării problemelor de aritmetică*”, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ȘI ABORDAREA INTERCULTURALĂ SOLUȚIE PENRU INTEGRARE ȘCOLARĂ

Liliana Drăgan , Școala Gimnazială Nr.1 Toflea

Educaţia inclusivă presupune o schimbare a modalităţilor de tratare a problemelor educaţionale, bazată pe modificările în metodologie și organizare, aduse pentru a răspunde elevilor cu dificultăţi de învăţare, dar benefică pentru toţi elevii. Ea, educația incluzivă, încearcă să se adreseze nevoilor de învăţare ale tuturor, fie copii, tineri dar și adulţi, concentrându-se în special asupra nevoilor celor vulnerabili la marginalizare şi excludere.

În contextul educaţiei incluzive "…şcolile trebuie să primească toţi copiii**,** fără nici o deosebire privind condiţiile lor fizice, intelectuale, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă şi la copiii cu dizabilităţi sau talentaţi, copiii străzii şi copiii care muncesc, copii din populaţii îndepărtate sau nomade, copiii aparţinând minorităţilor lingvistice, etnice sau culturale şi copiilor din alte zone sau grupuri dezavantajate sau marginalizate. (Declaraţia de la Salamanca şi Cadrul General de Acţiune al Nevoilor Speciale în Educaţie, paragraful 3).

Principiul fundamental al şcolii incluzive este acela că toţi copiii trebuie să înveţe împreună iar diferenţele care pot exista între ei sau dificultăţile în care se pot afla să nu mai aibă nici o importanţă. Astfel cu ajutorul unui curriculum adecvat, al unei bune organizări, al unor tehnici de predare, al folosirii resurselor şi al unor parteneriate cu comunităţile în care se află școlile, cu părinții care se implică în activitățile ei alături de copii și cadre didactice, se va crea un sistem de învăţământ de calitate.

Școala inclusivă reprezintă un pas înainte în procesul de permeabilizare și eliminare a barierelor educaționale între copii, are un caracter democratic, promovează colaborarea în cadrul ei dar și în legătură cu alte școli și egalitatea între toți membrii ei, roluri și responsabilități flexibile, pentru că fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde şanse egale. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie, în viitor ducând la adaptarea și integrarea lor într-o societate aflată în continuă transformare.

Inter-culturalismul presupune două niveluri și anume, un nivel internaţional ce admite conlucrarea intre diferite culturi, diferite ţări, pentru cooperare internațională și un nivel ce priveşte colaborarea dintre diferitele segmente culturale si etnice ale unor comunităţi, în vederea

formării tuturor membrilor, indiferent de etnie (respectarea si valorificarea specificităţii etnice şi culturale a minorităţilor).

Educația interculturală constituie o necesitate în societățile democratice, dar şi o componentă a realităţii zilnice . în învățământul zilelor noastre își propune să pregătească indivizii şi societăţile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor, deasemenea urmărește promovarea unor politici școlare privind egalizarea șanselor în educație și alegerea unor strategii de valorificare a diferenţelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Școala interculturală are ca obiectiv, păstrarea și apărarea diversității culturale a populației școlare, presupune că școala, în calitatea ei de instituție de transmitere a valorilor să se centreze pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune,evitându-se primatului unei singure culture.

Educația interculturală este educația relațiilor interpersonale care promovează următoa - rele valori și atitudini:

- respect față de demnitatea umană și Drepturile Omului;
- deschidere față de diferențele culturale;
- empatie culturală;
- spirit civic;
- toleranță și înțelegere, acceptarea diferențelor de opinii, valori, credințe, limbă, religie, tradiții,etc.;
- atitudine pozitivă față de persoanele ce aparțin unor culturi diferite;
- valorificarea constructivă a diferențelor culturale;
- disponibilitate pentru colaborare și cooperare în cadrul dialogului intercultural;
- respect față de valorile propriei culturi și a valorilor etniilor conlocuitoare.

Omul modern, educat trebuie să se deschidă spre diversitatea culturală a Europei, depă- șind tentația asimilării culturale, cât și pe cea, care este nocivă, a ierarhizărilor culturale. În aceste condiții, drumul firesc este către principiul receptivității culturale și al interculturalității, principiu care se regăsește, de altfel, între cele mai importante valori europene și educaționale.

Scopul de bază al educației interculturale este formarea și dezvoltarea competenței interculturale. Conceptul de competență interculturală vizează ansamblul de cunoștințe, abilități,

aptitudini și comportamente, care se îmbinate armonios și complementar, permit rezolvarea adecvată a unor situații de interacțiune interculturală..

Responsabilitățile cadrelor didacice în acest context vizează următoarele aspecte:

- înțelegerea profundă a rolului vital pe care îl are diversitatea culturală europeană;
- conștientizarea convingerilor și a prejudecăților culturale care stau la baza atitudinilor și a comportamentelor indivizilor;
- înțelegerea procesului de interculturalitate și transmiterea adecvată a conceptelor vizate de acesta elevilor;
- aprecierea și respectarea diversității culturale;
- manifestarea empatiei față de alte persoane;
- înțelegerea relației dintre cultură și stilul cognitiv (modul de a percepe lucrurile);
- recunoașterea existenței mai multor realități culturale în lume și în Europa și organizarea, în baza acestui fapt, a acivităților educative în clasă;
- capacitatea de a aborda diferențele cu respect, grijă și iscusinţă pedagogică.

Din perspectiva educațională am constatat de-a lungul timpului că este importantă integrarea socială prin educație a copiilor de timpuriu pentru a diminua cifra alarmantă legate de absenteism și eșec școlar mai târziu mai ales în unele zone rurale De aceea, mereu am urmărit reducerea obstacolelor care împiedică actul de învățare și participare a tuturor elevilor,crearea și stimularea unor relații de sprijin, deasemenea, îi învăț să accepte și să prețuiască diversitatea culturală,etnică, socială, îi învăț că, comunicarea interculturală presupune: ascultare,schimb, anticipare, voință de comunicare, credibilitate ce duc la respectul identității fiecărui partener.

Pentru veni în sprijinul micilor mei elevi, pentru a integra elevii care se reîntorc din diverse țări europene după timp îndelungat, alături de familii, pe cei cu dificultăți de învățare pentru a preveni absenteismul, abandonul școlar,am realizat și aplicat opționalul **”Pe cărările anotimpurilor**” la nivelul ariei curriculare, Limbă și comunicare, Matematică și științe, Tehnologii.

Acest opțional ” **Pe cărările anotimpurilor**”, oferă elevilor posibilitatea descoperirii unor mistere ale naturii, perceperea frumosului din mediul înconjurător în funcție de preferințele și înclinațiile artistice ale lor, din texte literare din literatura noastră dar și din cea universală, identificarea lor chiar cu personajele din textele studiate. Frumusețea fiecărui anotimp, evenimentele care se succed cronologic,personajele din texte pot fi percepute în mod diferit de

un iubitor al cuvântului scris din literatură, de unul care iubește natura sau de unul care se exprimă prin cântec sau culoare Folosind metode moderne, alături de cele tradiționale, elevii vor fi conduși cu răbdare și interes să parcurgă sarcinile de învățare diferențiate după nevoile lor.

Utilizând texte literare, științifice, diverse referitoare la plante, animale, fenomene ale naturii sau sărbători, tradiții,obiceiuri, îi va determina pe elevi să citească, să scrie, să povestească, să pătrundă în imaginația scriitorilor. Împletind cititul cu scrisul cu vizionarea unor filme de animație , voi transforma elevii în prieteni ai cunoașterii, trezind în ei sentimente de admirație, prețuire pentru frumosul din natură. artă și societate, o condiție a succesului personal ce are ca numitor comun, memorie, gândire, fantezie, imaginație, creativitate, pentru că finalitatea în formarea ființei umane e descoperirea, cultivarea, punerea în valoare a capacității creative, o necesitate a mersului societății.

Este o disciplină integrată, transcurriculară care are rolul a îmbina armonios noțiuni care privesc comunicarea în limba română cu științele, încât elevul să urmărească mediul înconjurător din mai multe perspective astfel să își poată aleage preferința pentru domeniul îndrăgit cel mai mult. Este chiar o soluție pentru o mai bună integrare școlară a elevilor cu dificultăți de adaptare și învățare la cerințele educaționale.

Conținuturile învățării ale acestui opțional sunt:

1.Toamna:- Toamna în poezie:" Ce te legeni ..." Mihai Eminesc; "Rapsodii de toamnă" George Topîrceanu

-"Basmul toamnei! Ionel Teodoreanu

-"Ce fel de anotimpuri sunt astea" Ralf Butschkow, jocuri, aplicații pe text

2. Iarna :-Iarna în poezie "Iarna pe uliță" George Coșbuc; "Colinde, colinde" Mihai Eminescu" Colindătorii" Vasile Alecsandri

-Îngerii Crăciunului- film youtube. com

-Tradiții și obiceiuri de sărbători în România și Europa, aplicații pe texte

-"Vreau să știu! Anotimpurile"-Pierre Winters

3.Primăvara:-Primăvara în poezie: "Oaspeții primăverii" Vasile Alecsandri "Mâțișorii " Otilia Cazimir

-"Hoinar prin anotimpuri- Primăvara" Rotraut Susanne Berner

-"Paștele!"-prezentarea pregătirilor pentru "Paște"

4.Vara : - "Rapsodii de vară" George Topîrceanu

-”Copilăria ilustrată în texte literare”

-”În căutarea inspirației,, Ana Dragomir

5.Anotimpurile:-”Broscoi și Brotac în toate anotimpurile” Arnold Lobel

-Legenda celor patru zâne transformate în anotimpuri-povești audio youtube.com

Într-o societate aflată în continuă și tot mai accelerată schimbare, școala și implicit cadrul didactic are un rol deosebit, hotărâtor în viața și dezvoltarea copiilor, în sensul că trebuie să intervină în întâmpinarea nevoilor acestora cu o metodologie adecvată care să motiveze, să stimuleze și să contribuie la dezvoltarea, la progresul lor. Acest opțional tine seama de achiziţiile prealabile şi de particularităţile fiecărui elev, trezește copilului ” o prospețime a imaginației, o curiozitate neobosită, un fel de geniu..., pe care savanții sau artiștii ajunși la maturitate nu le pot găsi decât cu o deosebită greutate.”(Gaston Berger, Educația omului modern).

Bibliografie:

1. Bărboi Constanța, *Antologia de texte literar. Mic dicționar de termeni utili pentru clasele I-IV*, Editura Niculescu, București,1998;

2. Cucoș Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002;

3.Cucoş Constantin, *Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale*, Editura. Polirom, Iași,2000

4. Dumitru Alexandrina,. Dumitru Viorel, *Jocuri didactice pentru ciclul primar*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008;

5. Iordan Irina, Dumitru Rada, *Natura, în ochi de copil*, Editura Petrion, București, 2000;

6. Ivasiuc Ana, Koreck Maria, Kovari Roberta, *Educaţia Interculturală – de la teorie la practică - implementarea educaţiei interculturale în şcoli multietnice din România*, Editura Universitară, București 2010

7. Onuța Valentina, *Diversitatea în educație și deschideri culturale ale cadrului educațional postmodernist***,** Buletinul Științific al Universității de Stat B.P. Hașdeu, nr. 2/2015;

8.Plugaru Liviu, Pavalache-Ilie Mariela (coordonatori), *Educație interculturală*, Ed. Psihomedia, Sibiu, 2007;

9. Ungureanu, Dorel, *Educaţia integrată şi şcoala inclusivă*, Editura de Vest Timişoara,2000.

TEORIA VS. PRACTICA

Prof. dr. ing. Crina-Adriana Drăgănescu
Liceul Tehnologic Roșia - Jiu, Fărcășești, Gorj

Motto: „Nu ne e de nici un folos să ascultăm învăţăturile dacă nu le trăim.” — Sfântul Augustin

Mintea umană are nevoie de o rupere a armoniei ca să-i fie captată atenția. Există numeroase moduri de a face un elev să observe, să înțeleagă, să învețe și să explice un concept. Unul dintre aceste moduri fiind, modalitatea prin care conceptul este predat - sub formă de text și imagini - prin intermediul cursurilor oferite de profesori, altfel spus: prin metodele tradiționale de predare sau prin metode moderne, unde sunt îmbinate stilurile de învățare: vizual, auditiv și practic.

Textul și imaginile sunt redate în cărți, reviste, manuale, cursuri, atlase etc., în funcție de nivel de studiu, de specialitate, de trans și interdisciplinaritate, în funcție de domeniile de interes. Toate constituie coloana vertebrală a sistemului teoretic.

Învățământul românesc este, de decenii, un învățământ teoretic. Cea mai mare parte a școlilor își desfășoară activitatea în sălile de clasă, pentru că, se crede, că cea mai mare parte a învățării noastre, vine prin acest sistem teoretic de educație. Parțial susțin acesta, restul, cred cu tărie, că este condiționat de alt aspect, și anume: de partea practică ce o dezvoltă elevul în urma cunoștințelor dobândite.

Practica este modalitatea de fixare și consolidare a cunoștințelor dobândite prin teorie, și nu numai, ci și modalitatea prin care te dezvolți și te afirmi prin descoperire.

E drept că, elevii trebuie să citească ce se adaptează nivelului lor de studii, deoarece fiecare carte, manual, curs sau alte surse de informare, trebuie să conțină informații stucturate pe înțelesul lor, pentru a le stârni ulterior curiozitatea, de a explora sau de a aprofunda domeniul/subiectul respectiv. Astfel, informațiile trebuie să fie scrise și descrise astfel încât elevii să le înțeleagă într-o manieră mai ușoară, mai bună, mai placută. Spre exemplu, proprietățile obiectelor și ale materiei, precum și modul în care interacționează între ele, sunt informații structurate și explicate, din punctul meu de vedere, deosebit de coerent și logic. Sau poate și pentru faptul că am un anumit grad de maturitate și de educație mi se pare explicit și ușor de reținut.

Dar totuși, din teorie nu învățăm suficient! Sistemul de învăţământ românesc e focusat pe multă teorie, uneori programa școlară fiind foarte stufoasă, informațiile se mai limitează și deci, se pierde din coerența informației, elevul devine ambiguu și deci, frustrat că nu a înțeles, sau că a fost limitat.

Într-adevăr, întâi de toate trebuie să cunoști foarte bine ceva pentru a progresa în acel domeniu, dar, din punctul meu de vedere, a descrie unui elev drumul, cu lux de amănunte şi detalii

inutile, fără a-i permite să îl şi parcurgă, este ca și cum îi stârnești interesul, iar apoi i-l îngrădești, de unde şi incapacitatea acestuia de a trece de la teorie la practică și totodată, apare și frustrarea de care aminteam.

Unul dintre cei mai importanți factori motivatori pentru orice persoană este rezultatul acțiunilor sale. Te apuci să faci ceva, obții un rezultat care îți place și asta te motivează să mergi mai departe.

Faptul că tu participi la o activitate despre care ai învățat teoretic, îți schimbă complet viziunea asupra lucrurilor. Practica te pune în fața unor situații inedite, noi, deosebite pe care nu le-ai trăit niciodată.

Să nu uităm totuși, că în plus, suprasaturarea forțată, duce la repercursiuni urâte, chiar până la incapacitatea de a asimila informaţie, deoarece tu știi că ai făcut eforturi inumane de a memora anumite informații sau anumiți termeni tehnici, dobândind astfel o scârbă faţă de acest efort, și în plus, ai o teamă că nu te vei descurca practic, atunci când va fi necesar să impresionezi angajatorul și astfel, conștientizezi incapacitatea ta, incompetenţa dobândită în urma şcolarizării inutile, devii şi mai obedient, mai deprimat, şi incapabil să mai gândeşti singur.

Concluzia: ne concentrăm prea mult pe teorie, mizând că odată ce profesăm, vom învăţa, probabil, să punem în practică nişte cunoştinţe pe care doar le bănuim că le-am dobândit. De unde şi dezastrul actual, şi lipsa de competenţe practice a tinerilor care îşi termină studiile.

În prezent, teoria e multă și, de multe ori, de slabă calitate și deconectată de practică. Dacă ar fi teorie solidă, actualizată și corelată practicii, poate abordarea ar fi alta. Dar să revenim.....

Ieşim din şcoală cu acest handicap social: suntem rupţi de realitate! Puțini profesori au curajul să afirme că este bună și teoria, dar contează mult mai mult practica.

Teoria ajută la înțelegerea problemei, iar practica înseamnă rezolvarea ei. Creierul uman are abilități cognitive superioare pentru rezolvarea de probleme. Începe cu teoretizarea ce ne-ar putea ajuta, fără vreo garanție, la înțelegerea și definirea cât mai precisă a problemei ca să putem ajunge la soluții, adică la practică.

Bref: Partea practică e baza. Teoria doar îţi arată drumul de urmat, ca o hartă. Iar harta e utilă pentru a te orienta. Însă simplul fapt că o priveşti nu te va duce niciodată la destinaţie!

Desigur că dorinţa ta de a pleca la drum necesită o consultare prealabilă a hărţii. Iar aceasta te va ajuta mult în orientare. Însă faptul că ai consultat harta nu înseamnă că vei şi ajunge la destinaţie, dacă tu amâni mereu să ÎNCEPI călătoria!

Corelarea celor două (teoria cu practica) este cea care va duce la fixarea și consolidarea cunoştinţelor în memorie, transformându-le apoi în comportamente/experienţe de viaţă, fiindcă odată dobândite, acestea sunt ca mersul pe bicicletă: nu se uită niciodată, definitiv!

În plus, ar trebui să ne adresăm o întrebare: Vreau hârtii care să-mi ateste doar asimilarea unor informații sau vreau competenţă practică?

În lipsa unor competenţe reale, eșecul este sigur.

Te întreb așa: Te-ai urca în mașina unui șofer care înțelege doar simbolurile din bord și semnele de circulație și care a făcut practica în sala de clasă? Importantă e fizica mișcării, nu? Măcar de foloseau simulatoarele pe timpul orelor de practică!

Sau: Ți-ai lua un avocat începător, abia ieșit de pe băncile facultății? Un avocat poate să urmeze o mulțime de clase bazate pe teorie, dar, în viața reală, atunci când își începe practica, el este întotdeauna copleșit de dovezile actuale.

Te-ai duce să te operezi la un chirurg care a făcut școala online, în context pandemic? Sau ai zbura cu un avion al cărui pilot a facut școala online?

Exemplele pot continua, dar mă rezum doar la acestea! Sper că am fost suficient de elocventă și am reușit să vă ridic un semn de întrebare: învățământul, încotro?

Teoria și practica nu sunt rivale și nu au fost niciodată. Sunt precum fețele unei bancnote. Valoarea ei depinde în aceiași măsură de ambele!

Bibliografie

1. https://dorumircea.ro/teorie-vs-practica/, accesat 27.03.2022
2. Munteanu Georgiana - Stagiul de practică profesională – între teorie și practică, septembrie 2020

FORME ȘI METODE NETRADIȚIONALE DE PREGĂTIRE ÎN PROCESUL DE EDUCAȚIE

Drăgoi Ildiko- Timea Scoala Gimnazială George Emil Palade, Buzău

Un profesor trăiește atâta timp cât învață; de îndată ce încetează să învețe, profesorul din el moare. KD Ushinsky

Lecțiile sunt diferite: bune și rele, interesante și plictisitoare, informative și inutile. O lecție este înlocuită cu alta, incompletitudinea se repetă, nemulțumirea față de munca profesorului și a elevilor se acumulează. Toate acestea determină o atitudine negativă a elevilor în special față de lecție și școala în ansamblu, precum și față de profesor - față de activitatea pedagogică.

Reînnoirea tuturor domeniilor vieții sociale a arătat clar necesitatea schimbării formelor individuale de educație ale tinerei generații. Ele devin din ce în ce mai democratice și există o oportunitate pentru o selecție largă. În contextul practicii sociale flexibile, în schimbare, importanța abordărilor neconvenționale ale învățării crește, pe măsură ce persoana dobândește forme arbitrare superioare de învățare individuală, în care persoana este un subiect activ al alegerii sociale. Există o cerere socială tot mai mare pentru introducerea timpurie a tuturor noilor membri ai societății în practica complexă a învățării inovatoare în sistemul pedagogic.

Orientarea școlii moderne către dezvoltarea multifațetă a personalității copilului include, în special, necesitatea unei îmbinări armonioase a activităților educaționale, în cadrul căreia se formează cunoștințele, deprinderile și abilitățile de bază, precum și activități creative legate de dezvoltarea tendințelor individuale, activitatea cognitivă a elevilor, capacitatea independentă de rezolvare a problemelor etc. Una dintre sarcinile sale cele mai importante este introducerea activă a diferitelor activități de dezvoltare care vizează dezvoltarea sferei personalității-motivaționale și analitico-sintetice a copilului, a memoriei, a atenției, a imaginației spațiale și a multor alte funcții mentale importante în procesul educațional tradițional. facultate. În consecință, succesul educației moderne este imposibil fără o revizuire a procesului educațional tradițional: conținutul, formele, metodele de predare ale acestuia, organizarea activităţilor etc. Interesul crescut pentru tehnologiile pedagogice netradiționale nu este așadar întâmplător. Introducerea tehnologiilor pedagogice și combinarea cu succes a acestora cu educația tradițională este mai mult centrată pe elev. Ele sunt construite ținând cont de interesele, înclinațiile și abilitățile elevului și garantează nivelul minim de învățare, și asigură repetabilitatea și reproductibilitatea rezultatelor.

Selecția tehnologiilor tradiționale și netradiționale nu pune în față o metodă de predare cu alta. Dimpotrivă, viziunea holistică a multor tehnologii de predare nu numai că contribuie la o atitudine egală față de acestea, dar contribuie și la prezentarea regulată a profesorului la o gamă

largă de surse de informare despre ele: didactica, metodele de predare a matematicii și experiențele de profesori din instituțiile de învățământ general. Astfel, diferite tehnologii de predare, completându-se reciproc, caracterizează aceeași interacțiune între profesor și elevi din părți diferite. Prin urmare, alegerea și combinarea adecvată a tehnologiilor didactice este o problemă pedagogică complexă pe care profesorul o poate rezolva la diferite niveluri: intuitiv, conștient și rezonabil.

Justificarea alegerii și combinarea tehnologiilor de predare în desfășurarea lecției se realizează prin determinarea dacă acestea îndeplinesc obiectivele educaționale, educaționale și de dezvoltare, conținutul selectat al materialului educațional, abilitățile elevilor și profesorilor, condițiile existente şi învăţarea materialelor educaţionale, timp alocat.

Scopul studiului este de a determina modalitățile și mijloacele de combinare a tehnologiilor tradiționale și netradiționale pentru predarea matematicii din școala elementară.

Pe baza scopului, devine necesar să se rezolve următoarele sarcini:

Pe baza unei analize a tehnologiilor de învățare tradiționale și netradiționale de ultimă generație pentru a identifica modalități de îmbunătățire a procesului de predare a matematicii din școala primară ;

Să exploreze conținutul și esența procesului de combinare a tehnologiilor tradiționale și netradiționale ale educației matematice din școala elementară;

Fundamentul teoretic al oportunității pedagogice de a combina tehnologiile educaționale tradiționale și netradiționale în procesul educațional.

În didactică s-a stabilit că toate componentele procesului educațional sunt în mod firesc legate între ele. Scopul ca lege determină conținutul și metodele de predare. Metodele determină alegerea instrumentelor și formelor organizatorice ale procesului educațional. Unitatea interconectată a tuturor componentelor învățării oferă anumite rezultate ale învățării.

Anumite cerințe de bază pentru organizarea sa eficientă decurg din legile învățării, pe care le numim principii ale învățării. Cunoașterea principiilor de predare permite o selecție mai sigură a metodelor de predare necesare.

Cunoscând structura generală și metodele procesului de învățare, profesorul se gândește la ce metode de activitate, ce acțiuni și operațiuni specifice efectuează el și elevii înșiși în această fază a lecției, ce mijloace educaționale folosesc. pentru a rezolva cu cel mai mare succes sarcinile atribuite acestei etape de învăţare. Nu trebuie uitat că acțiunile sunt întotdeauna legate de sarcinile stabilite, iar acțiunile de condițiile existente de învățare. Și deși acțiunile și operațiile sunt legate

între ele, specificul lor trebuie luat în considerare atunci când se construiește o tehnică și o metodă de predare.

Ideea funcțiilor metodelor de predare a fost extinsă. Acum selectați funcțiile de motivare (stimulare), organizare și control. De asemenea, scopurile aplicării metodelor nu se limitează la educația școlarilor, ele includ în mod necesar educația și dezvoltarea. De aceea se vorbește despre funcțiile educaționale, educaționale și de dezvoltare ale metodelor de predare. Aceste prevederi recunosc toate metodele didactice, dar în același timp evidențiază funcțiile dominante ale fiecărei metode.

A fost elaborată o teorie și o metodologie de dezvoltare pentru alegerea optimă a metodelor de predare, în care au fost elaborate criteriile de selectare a celor mai eficiente metode pentru situația dată, s-a efectuat o evaluare comparativă a eficacității acestora în situații tipice și s-au definit condițiile.

Același lucru se poate spune despre importanța excelenței în dezvoltarea metodelor de predare. De exemplu, experiența dobândită în pedagogie și practica școlară la Lipetsk a lăsat o idee dialectică importantă în abordarea creativă a construirii structurii lecției. Ideea optimizării procesului educațional a apărut din experiențele acumulate în pedagogie la Rostov, de ex. alegerea opțiunii optime este un studiu aprofundat al oportunităților reale de învățare ale școlarilor, o combinație pricepută a diferitelor metode de predare fără a exagera sau subestima unele dintre ele și ideea de a crește eficacitatea învățării fără a supraîncărca școlarii și profesori.

Pe baza diferitelor metode, se creează condițiile pentru dezvoltarea cuprinzătoare a abilităților cognitive ale școlarilor. Desigur, în același timp, trebuie acordată atenție gradului de diversitate, pentru ca învățarea să nu devină un caleidoscop al activităților în schimbare, care distrage atenția elevilor de la esența materialului educațional. Toate acestea necesită din nou ca profesorii nu numai să aplice diferite tehnologii în mod independent, ci și să aleagă combinația optimă a acestora în fiecare caz. Pentru aceasta, în primul rând, este necesar să înțelegem situația selecției tehnologiei, de ex. să-și realizeze gândirea și fundamentul, și nu aplicarea sa spontană, întâmplătoare.

Bibliografie:

1. Bloom,B.S., 1956,Taxonomy of Educational Obiectives, Ed. Allyn and Bacon, Boston
2. Cucoș,C.,2002, Pedagogie, Ediția a doua, Editura Polirom, Iași
3. Herlo,D., 2006, Didactica,Editura UAV Arad
4. Radu,I., 2000, Evaluarea procesului Didactic, Editura didactică și pedagogică București

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI FORMALE ÎN PREGĂTIREA INDIVIDULUI PENTRU AUTOEDUCAȚIE

Prof.pt.înv.primar *Mihaela Predica*

Prof.pt.înv.primar *Carmen Dragoman*

Liceul Teoretic Dimitrie Bolintineanu

București, Sector 5

Prin educație formală se înțelege totalitatea activităților pedagogice care se desfășoară într-un cadru organizat în instituții destinate special acestui tip de acțiuni (grădinițe, școli organizate pe niveluri de studiu, universități).

În sistemul de învățământ oficial instruirea este bine sistematizată și planificată astfel încât obiectivele finale propuse să fie atinse. Pentru realizarea acestora sunt elaborate programe școlare, planuri, manuale, auxiliare. De asemenea metodele de atingere a finalităților sunt sunt bine organizate pentru fiecare nivel de învățământ.

Educația formală este foarte importantă în primul rând deoarece asigură accesul tuturor la adevăratele valori culturale, artistice, științifice, literare, motiv pentru care are un rol determinant în formarea personalității. Prin educație se asigură creșterea nivelului de civilizație, dobândirea normelor sociale, formarea și stimularea capacităților intelectuale și a aptitudinilor, a atitudidilor, precum și a convingerilor individului.

Autoeducația este acțiunea individului de a învăța singur, fără profesor în scopul de a se perfecționa. Ea poate fi privită ca scop final al educației formale, dar și drept criteriu de evaluare

a educaţiei formale, eficacitatea acesteia putând fi măsurată în funcție de gradul de implicare la care a ajuns o persoană în propria sa formare.

Este esențial ca după frecventarea învățământului organizat, omul să ajungă să își dorească să se perfecționeze, să devină mai bun și să știe cum să facă acest lucru. Anumite deprinderi și metode de învățare le dobândește în școală, deci baza pentru a-și continua educația o are, dar este foarte important să continue prin autoinstruire, pentru că procesul de educare nu se termină niciodată, având un caracter permanent.

Vârsta adolescenţei este considerată propice începerii autoeducaţiei deoarece adolescentul a parcurs deja mare parte din procesul educației formale, și-a format preferințe, a început să se cunoască pe el însuși știind ce abilități are și are stabilite idealuri în viață.

Spre deosebire de educația formală, autoeducația îi dă individului posibilitatea să aleagă și să controleze obiectivele pe care și le propune, precum și metodele prin care le va atinge. Totuși, autoeducația se bazează pe educația formală pentru că în cadrul acesteia individul dobândește abilități pe care le poate folosi în autoinstruire. Prin intermediul autoeducaţiei, educaţia devine permanentă, pregătirea pentru viaţă fiind un proces continuu.

Jinga I. este de părere că educația permanentă asigură o „inserţie în viaţă", în „realitatea cotidiană" și „armonizarea cât mai deplină a cerinţelor forţei de muncă a societăţii cu aptitudinile şi dorinţele oamenilor"

Educaţia permanentă joacă un rol deosebit în viaţa individului, reprezentând o activitate continuă, durabilă. Se ajunge astfel la o perspectivă de ansamblu conform căreia niciun ciclu de învăţământ nu poate fi considerat complet și definitiv , fiind necesar ca învățarea să se întindă pe toată durata vieţii.

Cercetătorul George Văideanu caracterizează educaţia permanentă astefel:

a) este continuă, devenind modul de a fi, de a munci şi de a se adapta al omului; un sprijin, şi nu o povară, o obligaţie;

b) este globală, integrând într-un continuum toate nivelurile şi tipurile de educaţie constituite sau existente în cadrul unei colectivităţi naţionale;

c) este integrală, asigurând tineretului şi adulţilor o formare multilaterală şi echilibrată, care să le permită abordarea cu succes a problemelor multiple;

d) afirmarea ideii continuării învăţării, care caracterizează „şcolarul harnic”, fără iniţiativă şi spirit inventiv, fără autonomie socioprofesională. Adultul care învaţă nu este un simplu receptor de informaţii, ci un om interesat, adaptându-se uşor la aşteptările pe care le are, pentru atingerea scopurilor. Adultul este un agent al propriei educaţii, care combină „învăţarea” cu responsabilităţile civice, familiale, profesionale.

În anul 2000, la Lisabona a avut loc un Consiliu European, care a marcat un moment decisiv în stabilirea direcţiilor de acţiune în educaţia permanentă. Memorandumul privind învăţarea permanentă îşi asumă mandatul de a implementa învăţarea continuă pentru toţi „cu scopul de a îmbunătăţi cunoştinţele, deprinderile şi competenţele”.

Învăţarea permanentă nu este doar o acţiune de educaţie şi formare, ci o adevărată strategie de acţiune în care trebuie angrenată participarea tuturor indivizilor unei societăți.

Bibliografie

1. JINGA, I. Educaţia permanentă. Bucureşti: Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1979

2.VĂIDEANU, Gh. *Educaţia la frontiera dintre milenii*. Bucureşti: Editura Politică, 1988

3. *Memorandum privind învăţarea de-a lungul vieţii /* Comisia Comunităţii Europene, Bruxelles, 2000.

ORGANIZAREA CONŢINUTURILOR LA FIZICĂ

Nicolae Dragomir – Colegiul Naţional Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova

În teoriile şi practicile moderne de învăţare a fizicii un loc central îl ocupă problematica organizării conţinuturilor parcurse în perioada liceului, în aşa fel încât să se asigure:

- parcurgerea integrală a curriculumului propus şi reglementat, aflat în vigoare
- dezvoltarea şi atingerea competenţelor propuse, în modul cel mai eficient posibil
- orientarea cu succes în carieră a elevilor prin dezvoltarea orizontală şi verticală a conţinuturilor noţionale.

În zilele noastre se ştie că parcurgerea principalelor concepte la orele de fizică se realizează concentric într-un model de spirală. Conţinuturile de mecanică, electricitate, termodinamică şi optică sunt reluate ca într-un concentru cu o periodicitate aproximativă de doi ani. Reluarea se face prin consolidarea noţiunilor parcurse şi prin prezentarea unor concepte şi noţiuni noi, care îmbogăţesc şi leagă logic materialul parcurs. Din păcate în ultimii ani au fost eliminate din programă multe capitole importante din perspectiva legăturilor intradisciplinare, astfel încât este greu să se mai stabilească punţi de legătură conceptuală fie între teme distincte ale aceluiaşi capitol, fie între capitole. Putem exemplifica cu eliminarea din programa de liceu a noţiunilor de electrostatică necesare în abordarea lecţiilor de electrodinamică, sau cu eliminarea noţiunilor de dilatare a solidelor şi lichidelor la termodinamică, a fenomenelor de adeziune şi capilaritate. Presiunea curriculară mare, din perspectiva reducerii orelor de ştiinţe la liceu, în condiţiile introducerii în trunchiul comun a unor discipline noi cu mai puţin suport ştiinţific şi faptic (pe profil real!) a împins cunoaşterea la disciplina fizică într-o zonă de maximă densitate noţională, o supraaglomerare datorată şi aspectelor practice, de laborator, atât de necesare pentru înţelegerea şi aplicarea practică a unor concepte.

Organizarea eficientă a conţinuturilor la fizică se referă în principal şi la modalitatea de îmbinare cu succes a aspectelor practice şi a celor teoretice. Este vorba despre posibilitatea integrării experimentului demonstrativ în ora de fizică. Acest lucru se poate realiza ţinând cont atât de specificul lecţiei cât şi de dotarea laboratorului de fizică cu mijloace experimentale. Proiectarea lecţiilor trebuie să ţină cont de aceste aspecte.

Conform unei echipe americane de cercetători (*) există un set de principii fundamentale care trebuie să stea la baza instruirii la fizică. Aceste principii izvorăsc din multiple cercetări efectuate în domeniul ştiinţelor cognitive şi al educaţiei ştiinţifice. Aceste principii se bazează pe ideea conform căreia profesorii de fizică trebuie să creeze medii de învăţare în care elevii să poată interveni, să poată

să se exprime, să poată să-şi susţină ideile şi mai ales să poată să-şi modifice evolutiv ideile proprii în scopul construcţiei mentale a conceptelor fundamentale.

Setul de principii fundamentale este următorul (*):

1.Învăţarea se bazează pe cunoştinţele accumulate anterior

2.Învăţarea este un proces complex care are nevoie de sprijin şi asistenţă tehnică la fiecare pas

3.Învăţarea este facilitate de interacţiunea cu unelte şi aparate

4.Învăţarea este facilitată de interacţiunea cu alţii

5.Învăţarea este facilitată prin stabilirea anumitor practici şi aşteptări specifice de comportament

Cercetătorii sunt în totalitate de acord cu faptul că nivelul de cunoştinţe iniţial al elevilor joacă un rol crucial în ceea ce priveşte cum şi ce învaţă aceştia. Cunoştinţele anterioare, bune sau rele, complete sau incomplete, depind de o serie de factori interni şi externi. La activităţile de învăţare este recomandat mai întâi să se aplice un chestionar de tip quiz în care să se determine ideile iniţiale ale elevului, modul în care a integrat şi aplică cunoştinţele asimilate iniţial. În discuţiile din clasă elevii formulează idei, ipoteze şi raţionamente noi bazate pe cunoştinţele anterioare. După desfăşurarea activităţilor de învăţare teoretice şi practice se colectează şi se interpretează noile date obţinute, rezultând astfel validarea sau invalidarea anumitor ipoteze şi presupuneri. Acest tip de învăţare este apropiat de modelul cunoaşterii logico-ştiinţifice bazată pe ipoteze, fapte şi concluzii.

În comunitatea ştiinţifică se utilizează adesea aparatura ştiinţifică de laborator, de aceea este important să se utilizeze aceste mijloace la lecţiile de fizică, atât în orele destinate experimentelor cât şi integrate în secvenţe în cadrul orelor de predare. Se utilizează de asemenea simulările pe calculator, pentru procese greu de desfăşurat în condiţii de laborator, astfel încât elevii să-şi testeze, revadă şi elaboreze propriile lor idei.

În organizarea conţinuturilor la fizică trebuie să se ţină cont şi de posibilitatea interacţiunii elevului cu colegii săi. Interacţiunea socială la orele de curs oferă posibilitatea elevilor de a se exprima, gandi şi acţiona în scopul întăririi unor cunoştinţe, abilităţi şi deprinderi. Fixarea unor idei se realizează de multe ori mai bine în echipă. De aceea abordarea unor conţinuturi noi este bine să se realizeze pe grupe de elevi. Înţelegerea profundă a unor concepte este adâncită de explicaţiile oferite de alţii sau oferite altora.

În linii mari conţinuturile la fizică sunt organizate pe capitole şi teme mari, reflectate şi la nivelul evaluărilor standardizate oferite de examenul national de bacalaureat.

Astfel putem sintetiza structura următoare:

- fenomene mecanice
- fenomene electrice şi magnetice
- fenomene termice
- fenomene optice

Din perspectiva fenomenelor mecanice este abordată mai întâi partea de mecanică clasică, newtoniană, în clasa a IX-a, apoi partea de mecanică relativistă, modernă, în clasa a XII-a. Fenomenele electrice şi magnetice sunt abordate în clasa a X-a şi parţial în clasa a XI-a, unde se pune accent pe îmbinarea electricităţii cu magnetismul. Fenomenele optice sunt tratate initial în clasa a IX-a folosind o interpretare mai simplă, geometrică, a propagării luminii. În clasa a XI-a este reluată optica la un alt nivel, adică se discută despre noţiunea de undă luminoasă, prezentată ca oscilaţie electromagnetică, pentru ca în clasa a XII-a să se evidenţieze caracterul fotonic, corpuscular al luminii. Fenomenele termice sunt abordate în clasa a X-a dar sunt reluate sub diferite forme prin legături cu celelalte capitole abordate.

O abordare modernă în domeniul organizării conţinuturilor la fizică ar putea fi asocierea fiecărei unităţi de învăţare cu unul sau două experimente integrate. La finalul fiecărui capitol sau la finalul unui modul de învăţare s-ar putea organiza pe grupe de 2-3 elevi un experiment de măsurare a unor mărimi sau de evidenţiere a unui fenomen reprezentativ pentru capitolul studiat. În acest fel s-ar utiliza eficient atât resursele de timp cât şi resursele materiale aflate la dispoziţia laboratoarelor şcolare. Organizarea unui set minimal de 6-8 experimente obligatorii într-un an şcolar, evaluate cu notă/calificativ ar putea deschide calea îmbunătăţirii calităţii învăţământului la fizică din ţara noastră.

BIBLIOGRAFIE

(*)Fred Goldberg, Stephen Robinson, Valerie Otero - Design principles for effective physics instructions: a case from physics and everyday thinking - American Journal of Physics, decembrie 2010.

INNOVATION EN EDUCATION

Prof. Steluța Drâmbu

Colegiul Național Bilingv "George Coșbuc", București, Sector 2

L'innovation est un concept souvent utilisé dans le champ de l'éducation, dont les définitions sont à la fois nombreuses et floues. Plutôt que choisir parmi les définitions existantes ou d'en proposer une nouvelle, ce travail tente de dégager quelques caractéristiques de l'innovation en formation puis il questionne les spécificités de l'innovation en langues.

De la sphère entrepreneuriale aux hommes politiques, mais aussi des organisations aux administrations, on constate que tout le monde "innove" désormais, ou plus exactement tout le monde se doit d'innover. Au premier stade de la réflexion, on peut se demander s'il ne s'agit pas d'une réponse à un "impératif catégorique de modernité" ou si ce n'est pas l'imprécision du concept qui expliquerait en grande partie son succès. Dans le secteur industriel, innover apparaît comme l'unique chance de survie pour les entreprises, qui développent ainsi de nouveaux produits ou systèmes de production, de nouvelles technologies et organisations.

L'institution éducative confronte à la même "injonction paradoxale" d'innover, à cause non seulement de la pression sociale mais aussi de l'inadéquation des dispositifs éducatifs dans certains contextes. Pourtant, si la perception de l'innovation est actuellement positive dans le contexte éducatif, ce ne fut pas toujours le cas dans le passé (Cros, 2001).

1. Un cadre théorique multiréférentiel

Traiter de l'innovation suppose un cadre théorique forcément multiréférentiel. Dès qu'on met en œuvre des dispositifs d'enseignement et d'apprentissage intégrant l'usage des technologies numériques en langues, trois champs de l'innovation au moins sont convoqués :

- celui de l'innovation technique,
- celui de l'innovation organisationnelle (les enseignements des théories des organisations sont particulièrement riches),
- celui de l'innovation en éducation et en formation.

Le premier permet de comprendre comment se construisent les usages des objets techniques (Flichy, 1994) en termes de schèmes sociaux et individuels, selon des processus d'instrumentation et d'instrumentalisation, en incluant les phénomènes de catachrèse chers aux enseignants de langue (Rabardel, 1995).

Les deux autres dimensions éclairent l'innovation de terrain (au niveau micro), de même que l'innovation d'origine institutionnelle (niveau macro) dans sa dimension politique éducative ou linguistique, même si Chappaz affirme que "*la réflexion sur l'innovation en éducation et en formation a donné lieu à de nombreux travaux sans pour autant aboutir à des conclusions suffisamment satisfaisantes pour servir de base à la mise en place de politiques spécifiques*" (Chappaz, 2002 : 289).

2. L'innovation en éducation et dans la formation en langues

Toute innovation dans le secteur de la formation s'inscrit à la rencontre d'une volonté ou d'une reconnaissance institutionnelles et d'une initiative de terrain ; elle procède de l'une de ces dimensions. Le sort d'une telle innovation dépend de la façon dont est gérée la dialectique entre la logique descendante de l'institution, du pouvoir et celle de l'engagement librement consenti (Gather-Thurler & Perrenoud, 2003).

Vue dans cette perspective, l'innovation en langues est une innovation éducative parmi d'autres dont elle partage les caractéristiques et les ambiguïtés, que nous allons rappeler. Dans un deuxième temps, l'application au champ de l'enseignement des langues des théories de Kuhn et du paradigme du changement scientifique permet de dégager les moments où on a affaire à une période dite "normale" du progrès scientifique ou au contraire à une période de crise et d'innovation (Heyworth, 1999).

Pour illustrer mes propos je ferai référence à quatre exemples d'innovation, trois à l'initiative de l'institution : l'implantation du système Licence Master Doctorat dans l'enseignement supérieur ou LMD, l'opération Campus Numériques ou CN, l'introduction de l'enseignement des langues dans le primaire avec le site Primlangues ou LP (Primlangues, nd) et un vaste projet d'innovation dans l'enseignement des langues au lycée, au niveau d'une académie ou DLP, initié par une collectivité locale en liaison avec l'institution. Deux de ces opérations sont des réformes (LMD, LP), les deux autres n'en sont pas (CN, DLP).

3. Tentative de définition et clarification notionnelle

On a du mal à définir l'innovation en éducation et formation, ou plutôt les définitions abondent dans la banque de données Nova (INPR, 2004). On tente aussi souvent de définir l'innovation en négatif, par ce qu'elle n'est pas. De manière plus constructive, je chercherai à préciser les aspects qui font consensus.

Les chercheurs du domaine considèrent que "*l'innovation est un processus qui a pour intention une action de changement et pour moyen l'introduction d'un élément ou d'un système dans un contexte déjà structuré*" (Cros, 2001 : 119).

On réserve généralement le concept de changement aux "*transformations structurelles et donc relativement durables d'un système d'action, qu'il s'agisse d'une organisation complexe, d'un groupe ou d'une personne*" (Gather-Thurler & Perrenoud, 2003).

4. Caractéristiques essentielles de l'innovation

L'innovation, changement "*conscient, intentionnel, volontaire et délibéré*" (Cros, 2001) ou "*élaboré et contrôlé*" (Heyworth, 1999), naît forcément d'un besoin. Ce besoin de changement est suscité, au niveau individuel, par une insatisfaction ressentie, des difficultés rencontrées au quotidien. Il faudra ensuite problématiser ces difficultés à résoudre, c'est-à-dire envisager les leviers sur lesquels on peut agir d'une manière raisonnée. La réflexion didactique est précieuse, à ce niveau.

Au niveau institutionnel une réforme, qui implique des changements fondamentaux dans les orientations d'une politique éducative, représente aussi une réponse, souvent engendrée dans l'urgence, à une crise, à l'insatisfaction d'une partie de la population à l'égard du système éducatif, à un décalage entre la demande d'éducation, de formation et les besoins. Il y a les motivations mises en avant pour conduire une réforme et les autres (pas forcément avouées) qui sont rarement tout à fait désintéressées.

Heyworth (1999) propose une formule de disposition au changement qui met en évidence les paramètres déterminants pour l'engagement des acteurs et peut expliquer la "lassitude des innovateurs" (Alter, 2000).

Aucune résistance à l'innovation n'est *a priori* irrationnelle ou réactionnaire. La résistance et le conflit sont des nécessités positives (Fullan, 1991). Il y a forcément des résistants qui ont leurs raisons, pas forcément avouables, mais réelles. Les résistances au changement vont de l'inertie, au refus actif en passant par le scepticisme ou le refus passif (Perrenoud, 1998). Elles se renforcent ou s'amenuisent au fil de l'implantation de la réforme et chaque phase du processus d'innovation réserve des surprises. Le LMD engendra d'abord des résistances à sa mise en place, de la part des étudiants, qui se sont transformées en un "désir" de LMD. C'est la perception qu'avaient les étudiants des implications du changement qui a évolué.

Quand on introduit un changement, ce qui se produit en définitive est la résultante de la confrontation entre les stratégies contradictoires des acteurs qui travaillent à la précipiter ou à l'empêcher. L'innovation fait donc l'objet d'une transaction, d'un compromis négocié, entre plusieurs intérêts, projets, logiques d'action. L'innovation, action finalisée, est sous-tendue par des valeurs qui déterminent l'action mise en place. L'innovation est une question axiologique, d'adhésion à des valeurs qui doivent être partagées entre les acteurs. Elle est reliée à des visions du monde, des stratégies plus larges. On innove pour introduire du meilleur en

fonction des valeurs de référence… mais l'innovation peut aussi n'être qu'un moyen pour que rien ne change.

L'innovation est liée au risque et à l'incertitude et génère des craintes chez les enseignants. Au premier stade de l'innovation, il y a beaucoup d'inconnues et on ignore par définition ce qui va se passer. On prend des risques, on tâtonne. Cette prise de risques permet de se défaire des contraintes imposées par les structures de travail (Alter, 2000). Il s'agit de gérer l'incertitude. Les réformes *top-down* ou descendantes menacent le sens que les acteurs donnent à leur travail au quotidien. Cette menace est au cœur des difficultés et des résistances que rencontrent les projets de réforme.

Les rapports entre les acteurs oscillent entre deux logiques : une logique "instrumentale" qui en fait des agents au service du système, devant obéir aux prescriptions des autorités, l'autre plus " existentielle " qui a sa source dans le désir de garder son identité, sa tranquillité ou ses avantages (Gather-Thurler & Perrenoud, 2003).

Au sein du système éducatif, cette dialectique de l'acteur et du système se décline diversement selon les niveaux de l'organisation, les enjeux et les contenus de l'innovation, les rapports qu'entretiennent les acteurs concernés.

Le sort d'une innovation dépend fortement du sens que lui donnent les acteurs, surtout quand il s'agit, pour eux, de changer leurs pratiques. Même les réformes de structures qui relèvent *a priori* de l'institution peuvent être vidées de leur substance si les enseignants n'en comprennent pas le sens. Il est possible de respecter la lettre sans honorer l'esprit d'une réforme, par exemple dans le cas de l'enseignement des langues dans le primaire (LP).

Pour accroître les chances de succès d'une réforme, il est nécessaire d'associer les acteurs à son pilotage, c'est le principe reconnu comme essentiel de toute réforme. Il faut un accompagnement pour aider à construire le lien entre institution et terrain, ce qui est souvent négligé par l'institution. Or, une réforme se limite généralement à l'énoncé d'objectifs généraux sans donner d'indication précise sur les processus et les méthodes par lesquels ces processus pourront être atteints (Finkelsztein & Ducros, 1996).

5. Les spécificités de l'innovation en langues

Si l'on examine l'innovation en langues à partir des théories du paradigme du changement de Kuhn (1972), il s'agit de savoir si l'enseignement et la didactique des langues se trouvent dans une "phase normale" du progrès scientifique ou s'ils sont dans une phase de crise à l'origine d' "innovations radicales", qui correspondrait à un changement de paradigme. On admettra qu'un paradigme est un ensemble de principes, d'idées, de règles acceptées par toute une communauté scientifique.

Pendant une période "normale" de progrès, la communauté scientifique travaille à développer des instruments qui permettent l'application des idées, principes et règles en vigueur et la résolution des problèmes qui se posent. En période de crise, les faits ne sont plus expliqués de manière satisfaisante et les découvertes scientifiques proposent un nouveau paradigme qui, après une période de forte résistance, sera accepté et deviendra le nouveau paradigme.
Il y a eu peu de périodes d'innovations "radicales", de ruptures, dans l'enseignement des langues :

- Chomsky a représenté une révolution en matière linguistique ;
- les approches communicatives ont, en leur temps, constitué une véritable innovation et représenté un nouveau paradigme dans l'enseignement des langues ; elles ont connu leurs phases d'assimilation et d'accomodation-adaptation ;
- pour ce qui est de l'approche naturelle de Krashen, il ne s'agissait en fait que d'une réactualisation d'anciennes méthodes, qui apparaissaient comme nouvelles aux yeux des enseignants (Ellis, 1997), ce qui signifie que cette nouveauté avait un caractère de nouveau relatif (à la différence de l'invention ou de la découverte).

D'après Ellis (*ibid.*), la recherche en acquisition des langues semble n'avoir généré que peu d'idées pédagogiques nouvelles et en tout cas pas d'innovations fondamentales, à la différence de la psychologie cognitive dans sa dimension psycholinguistique. Il cite l'enseignement des langues basé sur les tâches comme exemple de l'influence directe des théories psycholinguistiques de l'apprentissage des langues secondes.
Heyworth (1999) avance une insatisfaction actuelle par rapport au paradigme actuel et au modèle traditionnel (modèle "PPP" présenter, *practise* ou s'exercer, produire).
Cependant les changements qui apparaissent sont d'ordre organisationnel. Si l'on admet que les variables logistiques à prendre en compte dans l'enseignement des langues sont le temps, le lieu, les médias utilisés, le contenu et les acteurs, les changements concernent la modification de deux ou trois variables du modèle traditionnel comme, par exemple, dans l'enseignement secondaire un enseignement plus intensif, l'utilisation de ressources en libre accès, l'introduction d'autres matières enseignées dans la L2… Il semble cependant qu'il faille remettre ces expériences dans leur contexte pour en mesurer le degré d'innovation. Chaque élément des dispositifs fait déjà partie de la pratique professionnelle. Gérer un centre de langues requiert de la part de l'enseignant des compétences qu'il a déjà, même s'il doit en acquérir de nouvelles. L'innovation en langues est ainsi avant tout une innovation de terrain, une innovation "perçue" qui relève d'une tradition dans cet enseignement (Ellis, 1997). Elle est perçue comme telle par les praticiens qui l'adoptent, sans être fondamentalement nouvelle,

comme l'est une innovation "absolue" qui se définit par son caractère original. Ce qui est nouveau dans un contexte peut être courant dans un autre et peut même être contesté dans un troisième, voire abandonné.

Bibliographie

Alter, N. (2000). *L'innovation ordinaire*. Paris : PUF.

Brodin, E. (2002). *Interactions entre innovation, technologies de l'information et de la communication et apprentissage institutionnel des langues : l'exemple d'une recherche-action dans des lycées*. Thèse de doctorat. Université du Maine. 490 pages.

Chappaz, G. (dir.) (2002). *Innovation, éducation et formation*. Aix-Marseille : Université de Provence.

Cros, F. (dir.) (2001). *Politiques de changement et pratiques de changement*. Paris : INRP.

Ellis, R. (1997). *SLA Research and Language Teaching*. Oxford : OUP.

Finkelsztein, D. & Ducros, P. (1996). "Conditions d'implantation et de diffusion d'une innovation scolaire". In Bonami, M. & Garant, M. (dir.). *Systèmes scolaires et pilotage de l'innovation : émergence et implantation du changement.* Bruxelles : De Boeck. pp. 32-56.

Flichy, P. de (1994). "Multi-média, objet-valise ou objet-frontière". *Futuribles*, octobre, n° 191. pp. 3-9.

Fullan, M. G. (1991). *The New meaning of educational change.* Londres : Cassell.

Gather-Thurler, M. & Perrenoud, P. (2003). In Groux, D. (dir.). *Dictionnaire d'éducation comparée*. Paris : L'Harmattan. pp. 315-321.

Génelot, D. (1992). *Gérer dans la complexité*. Paris : Insep éditions.

Heyworth, F. (1999). *Innovative Approaches to the Organisation and Set-up of Language Education.* Graz : European Centre for Modern Languages.

Kuhn T. S. (1972). *La structure des révolutions scientifiques*. Paris : Flammarion.

Meirieu, P. (2002). "Innover dans l'École : pourquoi ? Comment ?". Conférence au Salon de l'éducation 2002. In *Association R.E.V.E.I.L.* (Rénover l'École en Valorisant et en Encourageant les Initiatives Locales). Consulté en octobre 2004. http://assoreveil.org/meirieu_3.html

Mustar, P. & Penan, H. (2003). *Encyclopédie de l'innovation*. Paris : Économica.

Perrenoud, P. (1998). *Réformes scolaires et rénovations de la formation des enseignants : une introuvable synchronisation*. Genève : Université de Genève.

Rabardel, P. (1995). *Les hommes et les technologies.* Paris : Armand Colin.

Elemente de deontologie a evaluării în contextul creşterii actului educaţional

Prof. Drehluță Mirela - Dana
Colegiul Național Militar „Ștefan cel Mare”
Câmpulung Moldovenesc

În contextul actualei reforme a învăţământului românesc, evaluarea elevilor este o parte integrantă importantă a demersurilor iniţiale în sensul schimbărilor atât la nivel teoretic cât şi la nivel practic. Este bine cunoscut faptul că funcţia de predare-învăţare include şi necesitatea de a formula judecăţi de evaluare, de a lua decizii, de a cuantifica performanţa şcolară, deci, de a evalua.

Evaluarea este o operaţiune ce vizează să determine modul sistematic şi obiectiv al impactului, eficacităţii, eficienţei şi pertinenţei activităţilor faţă de obiectivele lor, în vederea ameliorării, pe de o parte a activităţilor de curs şi, pe de altă parte a programării şi a luării deciziilor viitoare.

Cu alte cuvinte, se poate spune că evaluarea este o acţiune de cunoaştere care are următoarele note definitorii:

- fac obiect al evaluării fenomene foarte variate;
- evaluarea implică o judecată de valoare asupra stării fenomenului evaluat;
- presupune atât măsurarea fenomenului cât şi aprecierea lui;
- judecăţile de valoare implică utilizarea unor criterii, standarde;
- totul este efectuat pentru a putea fi ameliorat.

Demersurile evaluării sunt realizate ca acţiuni competente ale activităţii educative şi servesc sistemului însuşi. Primul destinatar al acţiunilor evaluative este educatorul. Acesta primeşte informaţii privind calitatea demersurilor întreprinse, evaluarea rezultatelor elevilor reprezentând în acelaşi timp, o evaluare indirectă (autoevaluare) a acțiunii pedagogice. Prin urmare, importanţa evaluării constă în evidenţierea punctelor forte, dar şi critice ale programului realizat, cu scopul adoptării unor măsuri de reglare menite să facă actul educativ cât mai eficace. Alt destinatar al acţiunilor evaluative este elevul, căruia evaluarea îi oferă posibilitatea de a cunoaşte nivelul performanţelor obţinute în raport cu cele aşteptate de şcoală.

Per ansamblu, evaluarea îndeplinește un rol de reglare a procesului, atât a actului de predare cât şi a activităţii de învăţare. Ambii parteneri ai procesului, atât profesorii, cât şi elevii, au nevoie să cunoască măsura în care activitatea lor răspunde exigenţelor şcolare.

Evaluarea îndeplineşte mai multe funcţii: <u>motivaţională</u> – care urmăreşte stimularea obţinerii de performanţe superioare; <u>selectivă</u> – evaluare de competenţe care asigură ierarhizarea şi clasificarea elevilor sub raport valoric şi al performanţelor; <u>diagnostică şi prognostică</u> – care evidenţiază valoarea, nivelul şi

performanţele pregătirii elevului la un moment dat şi pe cele probabile; de feedback- de reglaj şi autoreglaj; de orientare şcolară.

În funcţie de diverse criterii există numeroase forme de evaluare. Formele de evaluare determinate de perioada de studiu sunt: evaluare iniţială care se practică la început de an, ciclu de învăţământ, capitol pentru a diagnostica nivelul de pregătire al elevilor; evaluarea curentă (continuă, de progres) are loc pe tot parcursul desfăşurării procesului de învăţământ, fiind folosită pentru asigurarea pregătirii sistematice şi continue; evaluarea cumulativă sumativă, sau globală) se face la intervale mari de timp, la finalul unui capitol, semestru, an şcolar sau ciclu de învăţământ.

Teoria şi practica evaluării discriminează între metodele tradiţionale de evaluare şi cele complementare. Metodele tradiţionale de evaluare au căpătat această denumire datorită consacrării lor în timp ca fiind cele mai des utilizate. Din această categorie fac parte: probele orale, probele scrise, probele practice. Fiecare dintre aceste forme prezintă avantaje şi dezavantaje (la evaluarea orală se pot pune întrebări ajutătoare, dar este mai subiectivă si poate genera uneori inhibiţii, la evaluarea scrisă elevul nu mai este tensionat, corectarea se face mai obiectiv, dar numărul de subiecte mai redus nu permite cunoaşterea pregătirii întregii materii şi există posibilitatea de copiere), de aceea se recomandă combinarea celor două tipuri de evaluare.

Alături de formele tradiţionale de evaluare se recomandă folosirea metodelor complementare care oferă profesorului date suplimentare despre activitatea şi nivelul de achiziţie al elevului.

Proiectul- reprezintă o activitate de evaluare destul de ampla. Proiectul începe în clasă prin definirea şi înţelegerea sarcinii de lucru şi se continuă acasă pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, timp în care elevul are permanente consultări cu profesorul şi se încheie în clasă, prin prezentarea în faţa colegilor a unui raport asupra rezultatelor obţinute şi chiar a produsului realizat.

Etapele proiectului presupun direcţionarea eforturilor elevilor în două direcţii la fel de importante din punct de vedere metodologic şi practic: colectarea datelor şi realizarea produsului. Strategia de evaluare a proiectului trebuie la rândul ei, să fie clar definită prin criterii negociate sau nu cu elevii, astfel încât să evidenţieze efortul exclusiv al elevului în realizarea proiectului.

Portofoliul ca metodă complementară de evaluare în practica şcolară curentă atrage din ce în ce mai mult atenţia şi interesul profesorilor. Portofoliul include rezultatele relevante obţinute prin celelalte metode şi tehnici de evaluare, precum şi sarcini specifice fiecărei discipline.

Portofoliul reprezintă „cartea de vizită” a elevului, urmărindu-i progresul de la un semestru la altul, de la un an şcolar la altul şi chiar de la un ciclu de învăţământ la altul. Pe lângă scopul pentru care este proiectat portofoliul, sunt la fel de importante contextul şi modul de proiectare al acestuia.

O funcţie importantă pe care o preia portofoliul este aceea de investigare a majorităţii "produselor" elevilor, care , de obicei, rămân neinvestigate în actul evaluativ, reprezentând un stimulent pentru desfăşurarea întregii game de activităţi didactice. În acelaşi timp, sarcina evaluării continue este preluată cu succes şi fără tensiunea pe care ar putea-o genera metodele tradiţionale de evaluare.

Prin informaţiile pe care le oferă *autoevaluarea* are un rol esenţial în întregirea imaginii elevului din perspectiva judecăţii de valoare pe care o emite profesorul.

Pentru ca evaluarea să fie resimţită de către elev ca având efect formativ, raportându-se la diferite capacităţi ale sale în funcţie de progresul realizat şi de dificultăţile pe care le are de depăşit este foarte utilă formarea şi exersarea la elevi a capacităţii de autoevaluare.

Observarea sistematică a activităţii şi a comportamentului elevilor oferă profesorului informaţii relevante asupra performanţelor elevilor săi din perspectiva capacităţii lor de acţiune şi relaţionare, a competenţelor şi a abilităţilor de care dispun aceştia. Pentru a atinge acest scop, profesorul are la dispoziţie trei modalităţi de înregistrare a acestor informaţii:

a) fişa de evaluare, completată de către profesor, în ea înregistrându-se date factuale despre evenimentele cele mai importante pe care profesorul la identifică în comportamentul sau în modul de acţiune al elevilor săi.

Un avantaj important al acestor fişe de evaluare este acela că nu depinde de capacitatea de comunicare a elevului cu profesorul, profesorul fiind cel care înregistrează şi interpretează comportamentul tipic sau alte performanţe ale elevului. Însă ca orice metodă şi aceasta prezintă şi dezavantaje de care trebuie să se ţină seama. Un dezavantaj posibil este acela al marelui consum de timp pe care îl implică, la care se adaugă faptul că aceste notări nu au o cotă ridicată de obiectivitate.

b) scara de clasificare, însumează un set de caracteristici ce trebuie supuse evaluării. Potrivit acestui tip de scară (scara Likert), elevului îi sunt prezentate un număr de enunţuri în raport de care acesta trebuie să-şi manifeste acordul sau dezacordul, discriminând între cinci trepte: puternic acord; acord indecis (neutru); dezacord; puternic dezacord.

c) lista de control/ verificare, ca manieră de structurare pare asemănătoare cu scara de clasificare, dar se deosebeşte de aceasta prin faptul că prin intermediul ei doar se constată prezenţa sau absenţa unei caracteristici, a unui comportament fără a emite o judecată de valoare oricât de simplă.

Toate aceste metode complementare de evaluare asigură o alternativă la formulele tradiţionale, a căror prezenţă este preponderentă, oferind alte opţiuni metodologice şi instrumentale care îmbogăţesc practica evaluativă. Investigaţia, proiectul şi portofoliul în afara faptului că reprezintă importante instrumente de evaluare, constituie în primul rând sarcini de lucru, a căror rezolvare stimulează învăţarea de tip euristic.

În termeni generali, metoda este cea care conturează întregul demers de proiectare şi de realizare a acţiunii evaluative, de la stabilirea obiectivelor de evaluare şi până la construirea şi aplicarea instrumentului de evaluare, prin care dorim să obţinem informaţiile necesare şi relevante pentru scopurile propuse.

Instrumentul de evaluare este parte integrantă a metodei , fiind cel care concretizează la nivel de produs opţiunea metodologică a profesorului pentru măsurarea şi aprecierea cunoştinţelor şi competenţelor elevului.

Utilizarea testelor ca principal instrument de evaluare în practica şcolară curentă sau în situaţie de examen poate include un potenţial risc în momentul în care în proiectarea acestora nu se ţine cont de calităţile acestuia.

Principalele calităţi ale unui instrument de evaluare sunt: validitatea, fidelitatea obiectivitatea şi aplicabilitatea.

Prin urmare putem spune că evaluarea nu este un scop în sine ci trebuie să conducă la optimizarea întregului proces desfăşurat în şcoală. Ea trebuie să fie formativă, constantă și să dezvolte un proces de autoevaluare. Evaluarea nu trebuie să se rezume doar la un singur instrument, ci să se refere la o serie de tehnici cât mai diverse, incluzând şi procese negociative. Lipsa alternativelor creează rutină, conformism şi nu duce la completa dezvoltare a personalităţii.

Cunoaşterea rezultatelor, a criteriilor de evaluare îi face pe indivizi mai conştienţi şi îi motivează să se implice în sarcină. Evaluarea eficientă este urmată de dezvoltare.

Un sistem de evaluare eficient trebuie să îndeplinească mai multe condiţii:

- evaluarea trebuie să fie o experienţă de învăţare;
- ea trebuie să fie motivantă, neinteresantă, să fie o bucurie;
- trebuie să fie mai mult constructivă decât distructivă;
- trebuie să fie bazată pe dialog;
- să se concentreze pe ceea ce s-a învăţat şi nu pe ceea ce s-a greşit;
- trebuie să se desfăşoare încă de la începutul programului, consiliind şi ameliorând pe parcurs şi nu doar la sfârşit;
- trebuie să favorizeze şi să permită elevului să înveţe să construiască forma sa personală de realizare a învăţării;
- trebuie să ofere oportunităţi de gândire, reflecţie şi revizuire;
- trebuie să fie clară explicită;
- să promoveze capacităţile de autoevaluare la elevi;
- să valorizeze eroarea ca un pas necesar pentru evaluare;

Având în vedere că profesorii se află în perioada de abordare a unor metode şi tehnici noi de control şi evaluare, destul de dificil de aplicat pentru unii dintre ei, este necesară o reiniţiere psihopedagogică a cadrelor didactice şi a managerilor din instituţiile de învăţământ în vederea optimizării raporturilor dintre cele trei laturi ale procesului instructiv-educativ: predare-învățare-evaluare, multiplicarea și diversificarea activităților de perfecționare în acest domeniu, nu numai în cadrul larg al cercurilor pedagogice. O soluţie viabilă pentru îmbunătăţirea actului evaluativ este şi posibilitatea de a lua exemplu de bune practici în acest domeniu din celelalte sisteme europene de învățământ.

Considerăm necesară o viziune nouă asupra *evaluării* progresului elevilor realizabilă prin stabilirea unor itemi de evaluare, elaboraţi în raport cu obiectivele comportamentale, facilitând profesorului crearea unei imagini mai relevante a progresului elevilor şi posibilitatea de reglare a procesului de predare-învăţare, precum şi de diferenţiere a instruirii.

De asemenea se impune reconsiderarea şi reconstrucţia sistemului de referinţă la nivelul mentalităţii, atitudinal şi relaţional atât al profesorilor cât şi a elevilor în vederea dezvoltării la elevi a capacităţii de a evalua şi a se evalua în contexte diferite atât pe parcurs cât şi la finalul perioadei de studiu, permiţând astfel dezvoltarea unei personalităţi autonome, armonioase, capabile de performanţă şi succes.

BIBLIOGRAFIE

1) **„ *Pedagogie*” – Constantin Cucoș, Editura Polirom, 2006**
2) **„*Psihopedagogie*” – Constantin Cucoș, Editura Polirom, 2008**
3) **„*Teoria si metodologia evaluării*” – Constantin Cucoș, Editura Polirom, 2008**
4) **„*Metodica predării limbii engleze. Strategies of Teaching and Testing English as a Foreign Language*” – Adriana Vizental, Editura Polirom, 2007**

CARACTERIZAREA COMUNICĂRII LA PREȘCOLARI

PROF. DELIA CORINA DU PREEZ, GRĂDINIȚA NR. 52, BUCUREȘTI

Comunicarea preșcolarilor este simplă. Mai ales în ceea ce-i priveste pe cei mici, aceștia comunică în cuvinte puține, propoziția fiind folosită mai târziu și instalând-se datorită exersării, în cadrul activităților din grădiniță. Răspunsurile preșcolarilor tind sa fie de genul:

- Ce am lucrat astazi?
- Flori pentru mama. (în loc de: Noi astăzi am lucrat flori pentru mama).

De asemenea, multi dintre preșcolarii mici, datorită exprimării deficitare, au anumite inhibiții în comunicarea cu adultul. De multe ori se tem că nu știu sa răspundă, iar alte ori le este greu să spună ceea ce vor, chiar daca știu răspunsul. Dar atitudinea de interlocutor se învață și aceasta presupune:

- a ști cum să asculți;
- a asculta până la capăt;
- a arăta interes față de tema abordată;
- a arăta interes față de punctul de vedere al celuilalt;
- a ține seama de punctul de vedere al celuilalt.

Preșcolarul nu poate dobândi o asemenea maturitate, dar comportamentul lui într-o relație de comunicare poate fi orientat, dirijat, conștientizat pentru a prefera un asemenea mod de a interacționa. De aceea e recomandat ca educatoarea să-l asculte, chiar dacă el nu răspunde corect și să-l încurajeze, corectându-l cu tact. Aceasta pentru că se consideră că a transmite informații unei persoane este suficient dar, se scapă din vedere impactul pe care îl au cuvintele asupra interlocutorului, atât din punct de vedere emoțional cât și din punctul de vedere al înțelegerii informațiilor. Din această cauză ajungem sâ fim dezamăgiți de faptul câ vorbele noastre nu au avut efectul dorit.

La baza unei comunicări eficiente care să nu ducă la blocaje, stau mai multe condiții. Una dintre acestea ar fi inițiativa comunicării care constă în a avea curajul exprimării unei atitudini vizavi de fapta petrecută și în asumarea responsabilității sentimentelor și dorințelor noastre și nu ascunderea exprimării sentimentelor de frica unor posibile repercusiuni negative.

Pentru încurajarea inițiativei comunicării dintre copil spre educatoare se impune ascultarea a ceea ce dorește să spună acesta și nu desconsiderarea copilului datorită lipsei sale de experiență. Astfel nu este de dorit ca adultul să formuleze și să ia o atitudine superioară prin care își impune supremația fie verbal: "Tu ești mic nu știi nimic", "Azi eu sunt șeful", "Când vorbesc eu, tu să taci!", "Desenează cum iți spun eu!", fie nonverbal: privirea "de sus", încruntată, glaciară, evitarea privirii copilului, zâmbet "superior", ironic.

Pentru o comunicare eficientă este preferabilă tratarea copilului de pe poziția de egalitate ca și cum ar fi cel mai bun prieten al nostru, dar acesta să fie conștient de existența unor limite și a unei ierarhii. Comunicând cu copilul este bine ca acesta să simtă că i se acordă atenție, că există tot timpul un contact vizual și o postură care să indice ascultarea, că nu mai are de ce să-i fie frică fiindcă spune ce simte și ce dorește. Altfel spus, să simtă că manifestăm respect față de persoana sa.

În cadrul unei comunicări eficiente un rol important îl are modul în care ne exprimăm dorințele, bucuriile, neplăcerile, cum spunem NU atunci când situația o cere fără a jigni. Astfel comunicarea asertivă vine în întâmpinarea depășirii acestui prag prin exprimări de genul:

- "Mi-ar face plăcere ca data viitoare să lucrezi mai ordonat!"
- "Sunt supărată pentru că azi ai întârziat la grădiniță."
- "Mă supără faptul că azi te-ai certat de la jucării cu..."
- "Mi-ar plăcea să nu mă deranjezi când vorbesc cu colegul tău."
- "Aș fi bucuroasă dacă te-ai juca împreună cu..."
- "Aș fi mândră dacă ai fi atent ca să nu greșești."
- "M-aș bucura dacă nu l-ai deranja pe… ca să fie atent la poveste."
- "Mi-ar face plăcere să dormi și tu la grădiniță."
- "Aș fi bucuroasă dacă te-ai comporta frumos cu mama ta".

Asta cere preșcolarul de la noi, în momentul comunicării, asta trebuie sa-i oferim, măcar noi, cei care știm cât de stingher se simte când nu poate să exprime clar ce vrea, ce simte, ce trebuie să răspundă.

O altă condiție care stă la baza unei comunicări eficiente o constituie comunicarea pozitivă ca rezultat al gândirii pozitive. Altfel spus, nu trebuie să avem o gândire exagerat de critică de a penaliza necruțător orice greșeală și de a trece cu vederea peste aspectele pozitive. Desigur, aceasta nu înseamnă că trebuie să încurajăm performanțele mai slabe ale copiilor, ci să demonstrăm că

suntem totdeauna deșchiși dialogului, chiar și atunci când copilul greșește trebuie să comunicăm pozitiv găsind elementele demne de lăudat.

Adoptarea unor astfel de atitudini duce la scăderea eficienței în comunicare și uneori predispune apariția conflictelor. Consecințele negative pot să apăra mai devreme sau mai târziu, însă pentru a putea fi preîntâmpinate este bine să acordăm o atenție deosebită comunicării atât în instituțiile școlare cât și în mediul familial.

De aici rezultă o altă caracteristică a comunicării preșcolarilor sau a atitudinii lor în momentul în care trebuie să exprime ceva, și anume, timiditatea verbalizării. Nu doar că au un vocabular sărac, ci mai mult, au mare nevoie să fie încurajați, abordați cu tact și pricepere. De fapt, tocmai de aceea, majoritatea activităților desfășurate cu ei se realizează prin joc; noi, educatorii, jucăm teatru cu ei în vederea obținerii unor progrese, atât în plan cognitiv, cât și verbal, comunicativ.

Uneori preșcolarul mic e mai timid în exprimare când e vorba de grup. De aceea, există o serie de jocuri care pot fi realizate cu copiii, și care pot îmbunătății comunicarea în grup.

1. *"Să ne cunoaștem"* – dezvoltarea abilităților de dezvoltare.
   Copii stau în cerc. Se aruncă o minge de la un copil la celălalt. Cel care primește mingea se prezintă: nume, prenume, însușiri fizice, preferințe de joc, apoi aruncă mingea altui copil.
2. *"Cine sunt eu? Cine este el/ea?"* – prezentarea unei persoane după culegerea de informații.
   Elevii formează perechi; perechile stau de vorbă și culeg informații despre o bucurie trăită, despre preferințe (jocuri, jucării, alte activități), despre sărbătorirea zilei de naștere. Perechile vin apoi în fața grupei, cel prezentat se așază pe scaun, iar cel care prezintă stă în picioare. Apoi se schimba locurile.
3. *"Știi cine este?"* – să recunoască un coleg după însușirile descrise de copilul din fața clasei.
   Se aduce un copil în fața căruia i se șoptește numele unui coleg. Acesta va răspunde întrebărilor adresate de grupa referitoare la aspectul fizic, la calitățile pe care acesta le posedă.
   Grupa: "Este fata sau băiat?"
   Copilul: "Este fata".
   Grupa: "Are parul negru, blond sau saten?"
   Copilul: "Are parul blond".
   Grupa: "Ce culoare au ochii lui?"
   Copilul: "Ochii lui au culoarea albastra".
   Grupa: "Este vesel sau retras?"

Copilul: “Este vesel, are multi prieteni....”.

Când se află numele copilului este întrebat dacă el s-a recunoscut în descrierea colegului. Jocul continua cu un alt copil.

4. *“Să-l ascultăm pe…”*

Educatoarea roagă un copil care a fost împreună cu părinții într-o excursie să le povestească colegilor cum a fost. Îi adresează întrebări, apoi propune copiilor să facă și ei același lucru. Copiii care vor adresa cele mai frumoase și mai interesante întrebări vor fi recompensați. Cel care va decide cine a adresat cele mai frumoase întrebări va fi copilul care a povestit. Această activitate creată prezintă două mari avantaje:

- îl pune pe povestitor în postura de a vorbi și de a asculta întrebările colegilor pentru a aprecia pe cea mai interesantă;
- îi pune pe colegii lui în situația de a formula întrebări nu doar în postura de ascultători ai relatării.

Se poate observa că exista soluții, nu doar pentru îmbogățirea vocabularului copiilor preșcolari și pentru progresul în ceea ce privește comunicarea lor, ci chiar și pentru corectarea unor deficiențe care, vrând, nevrând apar la această vârstă.

BIBLIOGRAFIE:

Bachman, L.F., (1990), *Fundamental Considerations in Language Testing*, Oxford University Press

Bocoş, M., Catalano, H., Avram, I., Someşan, E. (coord.) (2009), *Pedagogia învăţământului preşcolar. Instrumente didactice,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Chelcea, Septimiu. (2000). *Cum să redactăm în domeniul ştiinţelor socioumane*. București: Editura SNSPA

Chelcea, Septimiu, Mărginean, Ioan și Cauc, Ion. (1998). *Cercetarea sociologică. Metode și tehnici*.

Deva: Editura Destin

Chiş, V., (2005) ,*Pedagogia contemporană-Pedagogia pentru competenţe*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca

Colin, V., (1956), *Zece poveşti pitice..,* Editura Tineretului, Bucureşti

Cucoş, C., (2002*), Pedagogie*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi

Dumitrana, M., (1999), *Educarea limbajului în învăţământul preşcolar*, Editura Compania, Bucureşti

Dumitrana, M., (2000), *Copilul, familia, grădiniţa*, Editura Compania, Bucureşti

Duţu, O., Jinga I., - *Dezvoltarea comunicării orale*, Revista învatamântului preşcolar, Nr. 1-2/1993

Haight, W.L., Wang, X., Fung, H.H., Williams, K., & Mintz, J. (1999). *Universal, developmental, and variable aspects of young children's play: a cross-cultural comparison of pretending at home. Child Development*.

EVALUAREA CADRELOR DIDACTICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Anghelina DUDAN, Adriana DIMA
Colegiul Comercial Carol I Constanța

Profesorul, unul dintre contributorii importanți ai școlii, reprezintă un factor major de influență asupra rezultatelor învățării și un mod fundamental prin care se pot dezvolta performanțele educaționale. De asemenea, profesorul participă activ la realizarea misiunii oricărei școli, și anume educația. În general, un cadru didactic bine pregătit, competent și motivat în a oferi tot ce are mai bun poate valora mai mult decât mijloacele și materialele didactice și chiar mai mult decât mediul social, financiar sau cultural de proveniență a elevului.

Prioritizarea dezvoltării performanțelor cadrelor didactice este, probabil, cea mai directă metodă care poate duce la achiziții substanțiale în educația elevilor. Pentru o evaluare elocventă, este primordial să se cunoască punctele tari, punctele slabe și aspectele ce pot fi îmbunătățite, dar și amenințările și oportunitățile în dezvoltarea profesională a fiecărui individ. De aceea, evaluarea trebuie să prețuiască formarea și dezvoltarea profesională a profesorilor, iar rezultatele obținute să avantajeze activitățile cu elevii. De asemenea, este important să se recunoască munca profesorilor. Rezultatele TALIS arată că marea majoritatea a profesorilor raportează că evaluarea şi feedback-ul pe care îl primesc sunt benefice, corecte şi utile pentru dezvoltarea lor ca profesori. (OECD, 2009b).

În prezent, la nivelul instituțiilor de învățământ preuniversitar, procesul de evaluare al cadrelor didactice trebuie adaptat în funcție de anumiți factori astfel încât să conducă la dezvoltarea performanțelor și implicit la îmbunătățirea rezultatelor școlare. În România, evaluarea cadrelor didactice din instituțiile de învățământ preuniversitar se realizează pe baza *Fişei Cadru de Autoevaluare în vederea acordării calificativului anual*, anexa 2 la Metodologie, la Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3597/18.06.2014.

Analiza cadrului legislativ privind evaluarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar din România

Anul 1990 reprezintă primul reper în reforma învățământului românesc după revoluția din decembrie 1989, prin modificarea legii care dirija educația ultimilor ani de comunism, *Legea educaţiei şi învăţământului nr. 28 din 1978.* Astfel*, Hotărârea Guvernului nr. 521 din 12 mai 1990 privind organizarea şi funcţionarea învăţământului în România în anul şcolar 1990/1991* își propunea să reglementeze structura, organizarea și conținutul sistemului de educație pe parcursul unui an școlar. În anul 2008, prin Hotărârea de Guvern nr. 1534, din 28 noiembrie și în temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, şi al art. 24 alin. (3) lit.a) din *Ordonanţa de urgenţă a*

Guvernului nr.75/2005, completată prin *Legea nr.87/2006,* se aprobă standardele de referinţă necesare şi indicatorii de performanţă aferenți în vederea evaluării şi asigurării calităţii la nivelul învăţământului preuniversitar. Aici se întâlnesc mențiuni cu privire la procedurile de evaluare periodică a calității corpului profesoral. Însă, precizări legislative privind modul de evaluare a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar își fac prezența prin *Ordinul nr.4595/2009* privind aprobarea criteriilor de performanță în vederea evaluării cadrelor didactice din sistemul de învățământ preuniversitar, utilizând ca instrument de evaluare fișa de evaluare. Potrivit acestei fișe, erau urmărite următoarele domenii ale evaluării: proiectarea eficientă a curricumului (15p), realizarea curricumului (30p), evaluarea rezultatelor învățării (20p), realizarea activităților extracurriculare (10p), dezvoltarea profesională, activitatea metodică și științifică (15p), contribuția la activitatea generală a unității de învățământ și la promovarea imaginii acesteia (10p). În vederea realizării procesului de îmbunătățire a calității, evaluarea cadrelor didactice trebuie să genereze consecințe atât la nivel personal, al salarizării și al relațiilor de muncă, dar și la nivel instituțional în ceea ce privește strategia proprie fiecărei instituții de învățământ.

În baza unor documente ce conțin politici publice și anume: *Strategiile de dezvoltare a României promovate prin Planul Naţional de Dezvoltare 2007-2013, Strategia „Educaţie şi Cercetare pentru Societatea Cunoaşterii" 2009 – 2012, , Cadrul Strategic Naţional de Referinţă 2007-2013 şi* a Raportului comisiei prezidenţiale *România cunoaşterii, România cercetării*" raport întocmit în scopul analizei şi elaborării politicilor din domeniile educaţiei şi cercetării, s-a elaborat noua lege a educației, *Legea nr.1/2011*.

În cadrul legii sus menționate, secțiunea 2 - *Personalul din învățământul preuniversitar*, articolele ce fac referiri la evaluarea cadrelor didactice sunt: art. 92, potivit căruia evaluarea cadrelor didactice din cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar se realizează anual, iar metodologia privind desfășurarea procesului de evaluare este precizată prin ordin al ministrului educației și art. 93 conform căruia, în ceea ce privește angajarea, motivarea, evaluarea, recompensarea, răspunderea disciplinară și disponibilizarea personalului didactic, hotărârile sunt aprobate la nivelul instituției școlare de către consiliul de administrație, având votul a 2/3 din totalul membrilor. În urma acestor hotărâri, directorul unității de învățământ va emite deciziile. În baza rezultatelor evaluarii, consiliului de administrație numit la nivelul unității școlare, decide acordarea calificativului anual pentru personalul didactic și didactic auxiliar. Așadar, evaluarea cadrelor didactice este realizată în baza *Fișei cadru de autoevaluare/evaluare* în vederea acordării calificativului anual pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar, anexa 2 a ordinului sus menționat.

În urma analizei, se observă că fișa de evaluare a suportat modificări atât la nivelul domeniilor de evaluare, cât și la nivelul punctajelor acordate. Astfel, un nou domeniu de evaluare

este managementul clasei de elevi cu 10 puncte alocate. De asemenea, se acordă 25 de puncte față de 30 puncte domeniului: realizarea activităților didactice, 10 puncte față de 15 puncte domeniului: activitatea metodică și științifică, și 15 puncte față de 10 puncte domeniului: contribuția la dezvoltarea instituțională și la promovarea imaginii unității școlare. Se constată o oarecare importanță acordată de data aceasta în evaluarea cadrelor didactice a modului de organizare la clasă și în ceea ce privește contribuția la dezvoltarea unității școlare.

Factori de influență asupra politicilor de evaluare a cadrelor didactice

Întreaga societate, sistemul educațional dar și anumiți factori influențează cadrul de aplicare a politicilor de evaluare a cadrelor didactice. Așadar, aspectele legate de evaluarea cadrelor didactice nu pot fi studiate și analizate în izolare. Există factori care au o oarecare influență asupra strategiilor de evaluare ca urmare a necesității de noi inițiative referitoare la politicile de evaluare, factori care afectează oportunitățile cu privire la aceste politici și factori care influențează aplicarea, impactul și costul. O importanță majoră o reprezintă înțelegerea adecvată a tuturor factorilor implicați, dar și a mijloacelor prin care se influențează politicile de evaluăre a profesorilor, deoarece apare situația critică de a produce strategii lipsite de rezultate concrete în privința evaluării cadrelor didactice. Evaluarea cadrelor didactice poate fi afectată de o serie de factori cum ar fi:

Societatea(factori sociali):

- Sistemul politic;
- Structura demografică și diversitatea culturală;
- Mediul economic prin tendințele pe piața muncii;
- Implicarea mass-mediei în promovarea imaginii sistemului școlar;
- Finanțarea publică și privată a sistemului de învățământ;
- Politici generale de evaluare a funcționarului public.

Sistemul de învățământ(factori ai sistemului educațional):

- Responsabilități alocate de către autoritățile educaționale;
- Managerii școlari și autonomia;
- Structura planului de școlarizare;
- Curriculum, standarde, resurse de timp;
- Mecanismul de piață/ alegerea școlii;
- Distribuirea resurselor la nivelul unităților școlare;
- Dezvoltare personală și recompensarea personalului instituțiilor de învățământ;
- Formarea profesorilor și politici de certificare;
- Viziuni ale grupurilor interesate.

Instituția de învățământ (factori la nivelul școlii):

- Situația socio-economică a școlilor;
- Echipa de conducere prin distribuirea responsabilităților în cadrul școlii;
- Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice;
- Convenții ale procesului de predare-învățare;
- Implicarea beneficiarilor direcți și indirecți;
- Condiții de învățare, structuri de susținere.

Cadrul conceptul al evaluării implică analiza câtorva domenii importante în dezvoltarea unui model de evaluare a cadrelor didactice: design și conducere, procedurile de evaluare, competențe în ceea ce privește evaluarea și utilizarea feedback-ului, folosirea rezultatelor evaluării, implementare

BIBLIOGRAFIE

1. Isoré, M., (2009) "*Teacher Evaluation: Current Practices in OECD Countries and a Literature Review*", OECD Education Working Paper No.23, OECD, Paris. Available from www.oecd.org/edu/workingpapers;
2. *Strategia „Educaţie şi Cercetare pentru Societatea Cunoaşterii" 2009 – 2012*;
3. *Strategiile de dezvoltare a României promovate prin Planul Naţional de Dezvoltare 2007-2013;*
4. OECD (2009a), *OECD Recenzie către Evaluarea Îmbunătățirii Rezultatelor Școlii: Planul de Design și implementare petru Recenzie,* OECD, Paris [OLIS Document EDU/EDPC(2009)3/REV1].

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL ***„EDUCAȚIA - puterea de a schimba lumea”***
organizat de CENTRUL PENTRU PERFECȚIONARE ÎN EDUCAȚIE TEACHIT în parteneriat cu Unitățile preșcolare/școlare participante
din România și Republica Moldova

TEMA: *Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar*
SECȚIUNEA: *Sesiune de comunicări pentru cadrele didactice pe tema propusă*

„ EDUCAȚIA - puterea de a schimba lumea ”

Prof.. Dudău Carmen Simona
Școala Gimnazială Comuna Tămășeni, Jud. Neamț

Educația a fost dintotdeauna cea mai bună investiție pentru progresul unei societăți. Din această perspectivă, materiile predate în cadrul disciplinelor școlare după metodele tradiționale trebuie să fie completate cu competențe transversale care să le permită indivizilor să trăiască, să acționeze, și să facă față provocărilor într-o diversitate de medii sociale. Astfel, educația nu trebuie să se limiteze doar la prerogative economice, adică la pregătirea forței de muncă pentru o oarecare piață a muncii. Educația este prima cale prin care societățile moderne transmit și recreează întreaga lor bogăție și substanță, dincolo de latura strict materială, și prin care ele își pregătesc cetățeanul care va ocupa un loc în plan politic, social, economic, cultural etc. Altfel spus, educația este singura valoare supremă care poate susține procesul vieții în sine.

Copii au dreptul de a-și asuma întreaga responsabilitate a procesului lor de învățare. Ei merită să poată învăța ceea ce corespunde intereselor lor în perspectiva de a deveni cetățeni activ-participativi și bine informați. Motivația externă pentru actul învățării (pregătirea în funcție de examene, privilegierea competiției în detrimentul cooperării) are nevoie de o susținere permanentă prin motivația intrinsecă (dorința de a învăța, curiozitatea, gratificarea diferențiată, efort constant în vederea realizării și dezvoltării personale autentice etc).

Școlii îi revine misiunea de a transmite și dezvolta valori. O școală care transmite doar știință, aceea nu există. Educatorii, învățătorii, profesorii, prin modul lor de a se comporta, prin limbajul pe care îl folosesc, prin metodele și procedeele pe care aleg să le aplice la clasă, comunică valori atât elevilor, cât și întregii comunități din care fac parte.

Cât despre educator, acesta poate alege să transmită valori ale educației incluzive care favorizează dezvoltarea societății democratice durabile sau, dimpotrivă, să perpetueze discriminările, continuând să aplice ceea ce nu permite învățarea asumată și particularizată a unui nucleu de valori umanistice fundamentale (moralitate, devotament, empatie, toleranță,

căutarea adevărului, capacitatea de autodeterminare). Atunci când elevul este considerat un simplu receptor căruia educatorii îi transmit, unii după alții, un ansamblu de cunoștințe, atunci când elevul nu are un cuvânt de spus în ceea ce privesc deciziile care îl afectează în mod direct, totul devine o stare de inegalitate a drepturilor în termeni de respect și de responsabilitate, ba chiar o stringentă lipsă de implicare și autodeterminare în procesul de formare ca viitor adult.

Este bine știut că eficiența întregii activități didactice este determinată, în mod substanțial de relațiile pedagogice stabilite între profesori şi elevi, între elevi şi elevi, între elevi şi clasa de elevi, dar şi de relațiile între familie şi școală, între profesori şi părinți, între elevi şi părinți. Atât profesorii, cât şi părinții au același interes deosebit față de succesul copiilor şi dețin şi sistemul de legături care să le faciliteze reușita.

Educația de calitate începe de la cea nai fragedă vârstă și necesită cadre didactice bine pregătite, calificate. Un educator eficient este factorul cel mai important pentru ca un elev să învețe bine. Sistemul educațional trebuie să fie echitabil, să nu existe discriminări de sex, de religie, și incluziv, astfel încât toți copii să învețe într-un mediu sigur și sănătos. Cu cât accesul la educație și învățare se îmbunătățește, cu atât efectele sale asupra lumii întregi vor fi mai remarcabile.

Dacă educatorii sunt actori importanți în schimbările sociale, trebuie să recunoaștem că în societatea actuală rolul acestora nu este defel recunoscut la justa sa valoare. Câte puțin, peste tot profesia de educator suferă de o imagine negativă și de o lipsă de prestigiu social.

La nivel global foarte mulți copii sunt privați de dreptul la educație. Dacă accesul lor la educație, fie și de nivel inferior ar fi facilitat, milioane de persoane ar avea șansa de a ieși din sărăcie. Un copil a cărui mamă știe să citească e o cauză câștigată pentru întreaga comunitate din care face parte. Una din condițiile ca un popor să fie considerat un popor educat este aceea de a reduce cât mai mult posibil inegalitățile și să se ofere tuturor un mediu de viață securizat și sănătos. În egală măsură, educația unui popor asigură toleranța și coeziunea socială.

Toate statele lumii trebuie să asigure tuturor cetățenilor dreptul la educație pe picior de egalitate și să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții.

Educația este cheia care permite atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

FORMAREA CONTINUĂ A CADRELOR DIDACTICE

PROF.GIANINA DUDUIALĂ,

COLEGIUL NAȚIONAL MIHAI EMINESCU PETROȘANI

Motto: Nu ma gândesc niciodată la viitor. Oricum vine destul de repede.

Albert Einstein

Dezvoltarea profesională continuă a cadrului didactic înseamnă dezvoltarea capitalului uman. Formarea continuă este *funcţia centrală a educaţiei.* Cum va fi peste 50 de ani? Cu siguranță atât de tehnologizată încât astăzi nici nu putem gândi! Oare credeau semenii noștri de acum 50 de ani că acum vom avea iPhone5? Sau laptopuri ultraperformante cu procesoare cu 5 nuclee și plăci video dedicate?sau televizoare 3D uriașe?

Probabil întregul proces didactic va fi computerizat, manualele nu vor mai exista fiind înlocuite cu tablete! Acest lucru chiar a început! Profesorii vor fi formați trans și interdisciplinar iar lecțiile vor fi virtuale. Îmi amintesc cu cât suflet și ce frumos ne învăța doamna învățătoare cuvântul *mama!* Oare cum îl vor rosti copii peste 50 de ani!? Sper că cu aceeași dulceață în glas! Sau poate nu vor mai exista școli, iar elevii vor accesa cursurile de acasă, primind și rezolvând sarcini. Sau poate totul va fi ca acum...

Dezvoltarea profesională a cadrului didactic peste 50 de ani poate însemna atunci ce înseamnă și astăzi: participarea la programe de formare continuă, participarea la cursuri de formare inițiate de instituții abilitate, conferințe ,seminarii,colocvii, participarea la activități dedicate, și, mai ales, parcurgerea firească a pașilor din cariera fiecăruia. Totuși, fiecare astfel de program , trebuie să țină cont de țara în care trăiești, de specificul activității depuse, de condițiile societății, sau chiar de instituția în care îți desfășori activitatea. Cel mai important este evoluția copilului, dezvoltarea armonioasă a personalității sale, a gândirii viitorului om pe care îl formăm/educăm, de aceea și dezvoltarea profesională a cadrului didactic, ca și acum, trebuie sa aibă în centrul atenției, elevul! Dezvoltarea continuă peste 50 de ani poate fi deci o veșnică actualizare a informațiilor deținute , o continuă

participare la nou, o eternă tehnologizare! În condițiile actuale, mediul virtual îți oferă numeroase oportunități de formare continuă. Și acum , în cadrul acestor programe, se urmărește consolidarea , aprofundarea cunoștințelor, creșterea capacității de comunicare, analiză , inovație, dobândirea unor informații noi, formări de atitudini și descoperiri de aptitudini. Se urmărește și se va urmări dezvoltarea spiritului de echipă. Cu siguranță ca în viitor acestea vor fi mult mai performante, iar tehnologia va fi predominantă ; peste 50 de ani vor fi cu totul alte oportunități!

IMPORTANȚA CONSILIERII PĂRINȚILOR ÎN RECUPERAREA LOGOPEDICĂ A COPIILOR

Dana Dughi

Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, Arad

Introducere

Problemele de dezvoltare a limbajului sunt întâlnite frecvent în rândul copiilor, iar terapia logopedică poate fi crucială în recuperarea lor. Cu toate acestea, terapia nu se limitează la sesiunile cu logopedul, ci trebuie să implice și implicarea activă a părinților. Prin oferirea de consiliere a părinților, specialiștii în logopedie pot ajuta la crearea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea limbajului copilului și pot încuraja părinții să devină parteneri activi în procesul de terapie. În acest articol vom explora de ce este important ca părinții să fie implicați în recuperarea logopedică a copiilor lor și cum poate ajuta consilierea părinților la îmbunătățirea comunicării și dezvoltării limbajului copilului. De asemenea, vom discuta modalități practice prin care specialiștii în logopedie pot oferi sprijin și îndrumare părinților în acest proces.

Recuperarea logopedică a copiilor este un proces care necesită implicarea nu numai a specialiștilor în domeniul logopediei, ci și a părinților. Părinții au un rol crucial în terapia logopedică a copiilor lor, deoarece aceștia petrec mult timp cu copiii lor și sunt cei care îi cunosc cel mai bine. De asemenea, părinții sunt cei care au cea mai mare influență asupra dezvoltării copiilor lor și asupra mediului în care aceștia își petrec timpul. Astfel, implicarea părinților în procesul de recuperare logopedică poate avea un impact semnificativ asupra succesului terapiei și asupra dezvoltării limbajului copilului.

Într-un studiu realizat de Grigos și Kolenda (2016), s-a constatat că implicarea părinților în terapia logopedică a copiilor cu tulburări de limbaj a dus la îmbunătățirea semnificativă a rezultatelor terapiei. În cadrul acestui studiu, părinții au fost implicați în terapia copiilor lor prin participarea la sesiunile de terapie și prin aplicarea exercițiilor de acasă. Rezultatele au arătat că copiii care au beneficiat de implicarea părinților în terapie au înregistrat o îmbunătățire semnificativă în ceea ce privește capacitatea lor de a comunica și de a folosi limbajul în contexte diverse.

Rolul părinților în dezvoltarea limbajului copiilor lor

Părinții joacă un rol crucial în dezvoltarea limbajului copiilor lor încă din primele luni de viață. Comunicarea verbală și nonverbală a părinților cu copiii lor poate influența dezvoltarea

limbajului copiilor și poate avea un impact semnificativ asupra abilităților lor de comunicare. Studiile arată că copiii care sunt expuși la un limbaj bogat și divers încă de la vârste fragede au un avantaj semn

Într-un studiu realizat de Hart și Risley (1995), s-a constatat că părinții cu niveluri mai ridicate de educație și venit au un limbaj mai bogat și mai variat în interacțiunile cu copiii lor, ceea ce duce la o dezvoltare mai bună a abilităților de comunicare ale copiilor. De asemenea, acești cercetători au descoperit că expunerea timpurie la un limbaj bogat și divers poate avea un impact semnificativ asupra abilităților de comunicare ale copiilor în viitor.

În ceea ce privește terapia logopedică, implicarea părinților poate duce la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor lor prin aplicarea exercițiilor de acasă și prin crearea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea limbajului. Într-un studiu realizat de Robertson și Weismer (1999), s-a constatat că părinții care au beneficiat de consiliere în ceea ce privește modul în care pot ajuta la dezvoltarea limbajului copiilor lor au reușit să creeze un mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului și au contribuit la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor lor. Specialiști în logopedie au analizat interacțiunile dintre părinți și copii în timpul sesiunilor de terapie și au constatat că părinții care au fost implicați activ în terapie și care au aplicat exercițiile de acasă au reușit să îmbunătățească abilitățile de comunicare ale copiilor lor. (Law și Garrett, 2011)

Într-un alt studiu realizat de Webster-Stratton și Cols. (2001), s-a constatat că părinții care au beneficiat de consiliere în ceea ce privește modul în care pot îmbunătăți abilitățile de comunicare ale copiilor lor au reușit să creeze un mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului copiilor lor. Cercetătorii au utilizat o abordare terapeutică numită „Terapia comportamentală pentru părinți" pentru a ajuta părinții să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și să creeze un mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului copiilor lor. Rezultatele au arătat că această abordare terapeutică a dus la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor.

Într-un studiu realizat de Bredin-Oja și Cols. (2009), s-a constatat că părinții care au participat la sesiuni de consiliere în ceea ce privește modul în care pot ajuta la dezvoltarea limbajului copiilor lor au reușit să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și să creeze un mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului copiilor lor. Cercetătorii au utilizat o abordare terapeutică numită „Terapia centrată pe familia" pentru a ajuta părinții să devină parteneri activi în procesul de terapie logopedică. Rezultatele au arătat că implicarea părinților în terapia logopedică poate duce la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor și la crearea unui mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului. Pentru implicarea părinților în

recuperarea logopedică, cercetătorii au utilizat o abordare terapeutică numită „Terapia de limbaj în context" pentru a ajuta părinții să devină parteneri activi în procesul de terapie logopedică.

Un alt exemplu de studiu care evidențiază importanța implicării părinților în terapia logopedică este cel realizat de Roberts și Cols. (2011), care a examinat impactul unei abordări terapeutice numită „Intervenție familială timpurie" asupra dezvoltării limbajului la copiii cu tulburări de limbaj. S-a evidențiat faptul că implicarea părinților în terapia logopedică a dus atât la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor cât și la creșterea încrederii și a calității relației dintre părinți și copii.

Un alt studiu interesant este cel realizat de Dale și Cols. (2015), care a examinat impactul unui program de intervenție care a implicat părinții în procesul de terapie logopedică a copiilor cu tulburări de limbaj. Cercetătorii au constatat că implicarea părinților în terapia logopedică a dus la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor și la creșterea nivelului de satisfacție al părinților. De asemenea, au remarcat că implicarea părinților în terapia logopedică a dus la reducerea nivelului de stres al părinților și la creșterea încrederii în abilitățile lor de a-și ajuta copiii să-și dezvolte abilitățile de comunicare.

Toate aceste studii evidențiază importanța implicării părinților în procesul de terapie logopedică a copiilor cu tulburări de limbaj. Rezultatele au arătat că implicarea părinților poate duce la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale copiilor, la creșterea nivelului de satisfacție și încrederii părinților, la reducerea nivelului de stres al acestora și la dezvoltarea unui mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului copiilor.

Există o serie de **activități și strategii de consiliere** cu părinții pe care logopezii le pot utiliza pentru a-i ajuta să-și ajute copiii să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și limbaj. Acestea includ:

- Observarea și înregistrarea comportamentului și a limbajului copilului pentru a identifica nevoile individuale ale acestuia. Acest lucru poate ajuta părinții să înțeleagă mai bine modul în care copilul lor comunică și să dezvolte strategii mai eficiente pentru a-l ajuta.
- Învățarea și aplicarea tehnicii de modulare a limbajului (modeling), care implică repetarea cuvintelor sau frazelor pronunțate de către copil, dar cu o pronunție corectă și clară. Aceasta poate fi o modalitate eficientă de a-i ajuta pe copii să își dezvolte abilitățile de limbaj.

- Încurajarea și susținerea comunicării nonverbale prin utilizarea expresiilor faciale, gesturilor și limbajului corpului. Acestea pot ajuta copiii să își dezvolte abilitățile de comunicare și să se simtă mai încrezători în interacțiunile cu ceilalți.
- Dezvoltarea unui program individualizat de intervenție, care să fie adaptat la nevoile specifice ale copilului. Acest lucru poate implica planificarea unor activități și jocuri care să stimuleze dezvoltarea limbajului și a comunicării.
- Învățarea și aplicarea strategiilor de gestionare a comportamentului, care să ajute la reducerea frustrărilor și a anxietății copilului legate de comunicare. Aceste strategii pot include tehnici de relaxare, jocuri și activități distractive care să încurajeze comunicarea.
- Susținerea și implicarea părinților în procesul de recuperare logopedică, prin furnizarea de informații și resurse și prin comunicarea regulată și deschisă cu aceștia. Acest lucru poate ajuta la creșterea încrederii părinților în abilitățile lor de a-i ajuta pe copiii lor să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și să-și dezvolte limbajul.
- Ofertarea de feedback și îndrumare părinților, prin furnizarea de informații și sfaturi cu privire la evoluția copilului și la strategiile care ar putea fi mai eficiente pentru a-i ajuta să își dezvolte abilitățile de comunicare și limbaj.
- Aceste activități de consiliere cu părinții pot fi adaptate și personalizate în funcție de nevoile specifice ale copilului și ale familiei. Logopezii pot utiliza aceste strategii într-un mod integrat, pentru a crea un program de recuperare logopedică cuprinzător și eficient.

Concluzii

În concluzie, dezvoltarea limbajului este esențială pentru copiii mici și problemele de dezvoltare a limbajului sunt întâlnite frecvent în rândul acestora. Terapia logopedică poate fi crucială în recuperarea acestor probleme, însă implicarea părinților este la fel de importantă. Implicarea părinților poate avea un impact semnificativ asupra succesului terapiei și asupra dezvoltării limbajului copilului. Prin oferirea de consiliere părinților, specialiștii în logopedie pot ajuta la crearea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea limbajului copilului și pot încuraja părinții să devină parteneri activi în procesul de terapie. În plus, implicarea părinților poate îmbunătăți abilitățile de comunicare ale copiilor și poate contribui la crearea unui mediu mai favorabil pentru dezvoltarea limbajului.

Studiile arată că părinții joacă un rol crucial în dezvoltarea limbajului copiilor lor încă din primele luni de viață. Comunicarea verbală și nonverbală a părinților cu copiii lor poate influența dezvoltarea limbajului copiilor și poate avea un impact semnificativ asupra abilităților

lor de comunicare. Prin urmare, părinții trebuie să fie implicați activ în dezvoltarea limbajului copilului lor, chiar și înainte de a fi identificate problemele de dezvoltare a limbajului.

Terapia logopedică poate fi eficientă doar atunci când implicarea părinților este la fel de importantă ca și cea a specialiștilor în domeniul logopediei. Implicarea părinților poate duce la o îmbunătățire semnificativă a abilităților de comunicare ale copiilor lor prin crearea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea limbajului. Prin urmare, specialiștii în logopedie ar trebui să ofere părinților consiliere și îndrumare în ceea ce privește modul în care pot contribui la terapia logopedică a copiilor lor și la dezvoltarea limbajului acestora.

Rferințe bibliografice:

Bredin-Oja, S. L., Ziegler, C. H., & Rosenstein, J. J. *Coaching parents to support the language development of toddlers who are deaf or hard of hearing. Infants & Young Children*, 22(4), 300-311, 2009.

Bredin-Oja, S. L., Landerl, E., Leppänen, P. H., & Leinonen, S. *Parental support for children's early language development: Finnish parents' knowledge, attitudes, and expectations.* Early Childhood Education Journal, 37(6), 483-490, 2009.

Dale, P. S., Ingram, D., & Kollath-Cattano, C. *Parent-implemented communication treatment for children with language delays: A randomized controlled trial.* Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 58(6), 1626-1641. doi: 10.1044/2015_JSLHR-L-14-0326, 2015.

Grigos, M. I., & Kolenda, N. *Parent involvement in speech-language intervention: a systematic review.* Communication Disorders Quarterly, 37(3), 141-152, 2016.

Hart, B., & Risley, T. R. *Meaningful differences in the everyday experience of young American children.* Paul H Brookes Publishing, 1995.

Kaiser, A. P., Hancock, T. B., & Nietfeld, J. P. *The effects of parent-implemented enhanced milieu teaching on the social communication of children who have autism.* Journal of Early Intervention, 23(4), 245-263. doi: 10.1177/105381510002300404, 2000.

Law, J., & Garrett, Z. *Nurturing children's communication skills.* Oxford University Press, 2011.

Roberts, M. Y., Kaiser, A. P., & Wolfe, C. E. *Early intervention for toddlers with language delays:* A randomized controlled trial. Pediatrics, 128(4), 804-812. doi: 10.1542/peds.2010-2787, 2011.

Robertson, S. B., & Weismer, S. E. *Effects of treatment on linguistic and social skills in toddlers with delayed language development.* Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 42(5), 1234-1248, 1999.

Webster-Stratton, C., Reid, M. J., & Hammond, M. Preventing conduct problems, promoting social competence: A parent and teacher training partnership in head start. Journal of Clinical Child Psychology, 30(3), 283-302, 2001.

O EDUCAȚIE DE CALITATE PENTRU TOȚI – PROIECT ERASMUS+ KA1

Dume Alexandra Teodora, Școala Gimnazială Nr 1 Remetea

Fuciu Cristina Laura, Școala Gimnazială Nr 1 Remetea

În perioada 2019-2022, la Școala Gimnazială Nr 1 Remetea, Bihor, s-a desfășurat proiectul Erasmus+ KA1 numit **O educație de calitate pentru toți**. În cadrul proiectului, 9 cadre didactice au participat la cursuri în străinătate.

Cursul „The 4Cs: Creativity, Critical Thinking, Communication and Collaboration in Schools - ERASMUS+ SE.1.FC” – 3 profesori participanți

Acest curs a oferit profesorilor cunoștințele și încrederea de a integra abilități inovatoare în cadrul curriculumului și mediului școlar. Profesorii au învățat nu doar ceea ce implică aceste competențe, ci și cum să devină creativi în procesul didactic, să gândească critic și să lucreze prin cooperare. Profesorii înțeleg mai clar procesului creativ, au învățat să stimuleze și să dezvolte creativitatea elevilor; au dobândit instrumente de rezolvare a problemelor, fundamentale în

realizarea procesului creativ; au experimentat abilități și tehnici de comunicare eficientă , pentru a facilita transmiterea conținutului, precum și construirea unor relații în comunitate; și-au întărit abilitățile de a gândi și lucra în colaborare, pentru a fi cât mai „reali" și accesibili elevilor.

Cursul „Web Solutions for the Classroom - Erasmus+ ICT.1.WEB" – 4 profesori participanți

Acest curs a fost destinat profesorilor care doresc să-și aprofundeze cunoștințele despre utilizarea TIC la clasă. Cursul s-a axat pe soluții web, cum ar fi Edmodo, instrumentele Google educaționale, Flubaroo, Quizzes online și altele. Cadrele didactice au lucrat în grup, au testat direct diferite instrumente și metode și, la întoarcerea în școală, au împărtășit exemple cu privire la utilizarea acestora la clasă cu colegii profesori. Tehnicile dobândite de profesori în cadrul cursului îi ajuta pe aceștia să facă lecțiile mai atractive și mai eficiente. Profesorii au învățat să integreze noile tehnologii și competențe TIC în curriculum-ul obligatoriu.

Cursul "Anti-Bullying: School Strategies towards Success" – 2 profesori participanți

Acest curs a avut ca scop echiparea profesorilor cu abilitățile, cunoștințele și competențele esențiale necesare pentru combaterea fenomenului de agresiune, folosind o abordare holistică. Unul dintre obiectivele principale este introducerea practică a programului ENABLE și a orientărilor sale de implementare, prin învățarea non-formală, discuțiile în grup, jocurile de rol etc. Profesorii au învățat cum să identifice cazurile de agresiune și cum să reacționeze corespunzător situației. Profesorii pot identifica strategii care vor schimba dinamica situațiilor create în vederea soluționării conflictelor și înțeleg mai bine ce funcționează și cum să își adapteze strategiile de lucru, astfel încât să aibă succes în rezolvarea problemelor. Creează un climat pozitiv în clasă și în școală folosind abordarea holistică a colegilor, părinților și profesorilor.

Toți profesorii de la Școala Gimnazială Nr 1 Remetea care au participat la cursuri sunt mentori pentru colegii lor și au prezentat în cadrul Consiliului Profesoral și Comisiilor Metodice cele studiate.

Prin participarea atât la aceste cursuri de formare în străinătate, cât și la alte programe și proiecte, ne-am propus să creștem calitatea actului educațional, să avem o colaborare cât mai bună și apropiată cu elevii noștri, părinții lor și comunitatea locală.

Suntem bucuroși de oportunitățile oferite de programul Erasmus, de șansa de a întâlni persoane noi și a vizita locuri noi, pe lângă competențele profesionale dobândite.

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

ROXANA GIANINA DUMITRAȘCU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ROMANU, JUD BRĂILA

Educația este un ornament esențial care ne poate conduce la succes. În general, termenul educație înseamnă *un proces de primire* sau de *dare a instruirii sistematice*, în special la o școală sau colegiu.

Potrivit prof. Herman H. Horn, „educația este un proces peren de adaptare". Importanța educației în viața noastră este imensă. Viața nu poate avea succes fără a avea o educație. În această lume modernă, toți cei care au atins succesul sunt bine educați.

Educația este o formă de învățare în care cunoștințele, abilitățile și obiceiurile sunt transferate de la o generație la alta. Educația este importantă pentru dezvoltarea generală a ființelor umane, precum dezvoltarea personală, socială și economică a națiunii.

Vorbind despre importanța educației în viața noastră, trebuie să spunem că ne îmbunătățește viața personală și ajută societățile să meargă fără probleme, protejându-ne de evenimentele dăunătoare.

„Rădăcinile educației sunt amare, dar fructul este dulce" – Aristotel

Educația este importantă pentru dezvoltarea personală și dezvoltarea socio-economică a națiunii. Educația este importantă pentru a trăi fericit, deoarece dă putere minții să conceapă gânduri și idei bune.

Pentru a elimina corupția, șomajul și problemele de mediu, educația este necesară. Educația face șanse uriașe în procesul de dezvoltare națională, deoarece nivelul de viață al cetățenilor depinde în mare măsură de nivelul de educație.

Educația ne ajută să dobândim noi abilități și astfel ne este mai ușor să ne desfășurăm activitățile de zi cu zi în cele mai bune moduri posibile.

Educația este importantă pentru a crește nivelul de trai al unei persoane, deoarece ne oferă toate instrumentele necesare și conștientizarea modului în care ne putem crește câștigurile folosind cunoștințele noastre.

O persoană educată poate discerne cu ușurință binele de rău, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale.

Educația este importantă pentru o societate echilibrată, deoarece o persoană educată îi respectă pe toți cei mai în vârstă decât el.

Un revoluționar sud-african, lider politic și filantrop anti-apartheid, Nelson Mandela a ocupat funcția de președinte al Africii de Sud între 1994 și 1999. El a fost primul șef de stat negru al țării și primul ales într-o alegere democratică complet reprezentativă Într-unul din discursurile sale din Madison Park High School, Boston, la 23 iunie 1990, Nelson Mandela a spus „Educația este cea mai puternică armă pe care o puteți folosi pentru a schimba lumea".

În aceeași linie, astăzi am dori să discutăm despre modul în care educația este cea mai puternică armă. În societatea modernă, educația oferă unuia instrumentele necesare pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere sociologic.

Astfel, educația are puterea de a schimba viața de la promovarea egalității de gen si până la reducerea sărăciei. Educația este un instrument unic care poate aduce schimbări în societate fără a crea repercusiuni. Puterea educației poate fi văzută și drept obiectivul dezvoltării durabile include educația ca unul dintre pilonii săi. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM) ale Națiunilor Unite au adăugat furnizarea tuturor educației primare universale și eliminarea inechităților de gen ca unul dintre obiectivele care au propulsat multe națiuni și organizații multi-guvernamentale să stimuleze cheltuielile educaționale.

În prezent, situația globală a educației afirmă că aproximativ 61 de milioane de copii în vârstă primară nu au școală și aproape jumătate dintre ei se află în țările sărace afectate de conflicte. Chiar și elevii care merg la școală termină fără abilități de alfabetizare și de calcul: se estimează că 250 de milioane de copii nu pot citi, scrie sau număra bine.

Educația de calitate este unul dintre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului stabilite de ONU. Fiecare an suplimentar de școlarizare îmbunătățește creșterea medie anuală a PIB-ului cu 0,37% contribuind astfel la atenuarea sărăciei și la eradicarea excluziunii și a marginalizării sociale. Incluziunea și echitatea pun bazele educației și învățării de calitate.

Sistemele de educație trebuie să fie adaptate copiilor, dizabilității și aspectelor referitoare la sex. Acestea trebuie să ofere medii de învățare sigure, lipsite de violență, incluzive și eficiente pentru toți.

Incluziunea tuturor elevilor și asigurarea faptului că fiecare persoană are o șansă egală și personalizată în ceea ce privește progresul educațional reprezintă în continuare o provocare

majoră pentru toate sistemele de învățământ din întreaga lume și din Europa. „Trecerea la moduri de lucru mai incluzive și echitabile necesită schimbări ce țin de cultură în întregul sistem de învățământ” .

Este o schimbare culturală completă care transformă politicile, structurile de învățământ și tiparele comportamentale. În acest sens, o atenție deosebită trebuie acordată grupurilor vulnerabile, cum ar fi copiii romi care se confruntă în mod covârșitor cu situații de discriminare și stigmatizare.

O altă provocare se referă la dezinstituționalizarea copiilor cu dizabilități și la integrarea acestora în sistemul de învățământ principal

Educația este un proces facilitator de învățare și dobândire a cunoștințelor, valorilor, credințelor și obiceiurilor. Metoda educațională poate avea loc precum predarea, învățarea de la persoana experimentată, contactul direct și discuția, de asemenea. Școlile, colegiile, instituțiile sunt locul de bază pentru a obține educație sau cunoștințe. După cum știm, fără a avea cunoștințe, persoana este oarbă. Pentru a lua decizii bune în viața lor, persoana ar trebui să aibă cunoștințe pentru asta. O mulțime de cunoștințe pe care oamenii le pot câștiga prin intermediul educației pentru a avea succes în viață. Educația este o cheie a succesului unei persoane, ajutând-o să deschidă toate ușile și să-și îmbogățească mintea cu cunoștințe.

Dacă aspirați să reușiți în viața de carieră, atunci trebuie să vă procurați o educație bună pentru a vă atinge obiectivul personal. Fără a obține educație sau cunoștințe, ne va lipsi sensul real al vieții. este important să ai succes sau fericire în viața ta. Prin urmare, educația este arma puternică pe care o putem folosi pentru a ne schimba și lumea sau viața.

BIBLIOGRAFIE:

1. http://www4.ncsu.edu/unity/lockers/users/f/felder/public/Pap
2. http://science.sciencemag.org/content/354/6315/1046
3. https://www.edutopia.org/blog/5-fast-formative-assessment-tools-vicki-davis
4. https://guidetoexam.com/ro/essay-on-importance-of-education-in-our-life/

TEACHING ENGLISH THROUGH GAMES

Prof: Dumitrescu Roxana
LiceulTeoretic Mihai Eminescu, Călărași, jud. Călărași

" Language is immensely powerful but it can also be loads of fun. In fact, a sense of fun can make language more powerful- witness the wordplay of Shakespeareand the rhyming patterns of orators and preachers like Jesse Jackson. Language and play complement and enrich each other. A fusion of the two produces language games" (Rooyackers, 2002. Preface)

Approaches to teaching have changed a lot over the past few decades. It used to be about learners being passive and listening in the classroom whereas nowadays it is learner-centered with students being active and involved in the process of learning. As a result, teachers employ diverse teaching methods in order to sustain interest among students and design activities which require students to use their creative potential. Foreign language games can be regarded as a framework to provide a meaningful context for language acquisition, as well as an escape from the monotony of the textbooks. The reasons why games should be used in language classes are manifold. First of all, they help students enrich vocabulary by playing with new words and creating word associations. Moreover, games get students involved in their learning and motivate them. Another important advantage is promoting an interdisciplinary approach to teaching and learning. Students use knowledge from other classes in order to perform the tasks and they do it in a funny and relaxing way. Games also provide an opportunity to practice speaking in a supportive environment, helping decrease students' anxiety to speak in front of an audience. With students feeling less intimidated and relaxed, the atmosphere in the language classes becomes positive and conductive to efficient learning.

The language games can be divided into linguistic (focused mainly on accuracy) and communicative (based on exchanging information). These games can be categorized as follows:

- Sorting, ordering and arranging games
- Guessing games
- Search games
- Matching games
- Labeling games
- Role play games/drama

There are several things to consider when choosing language games.Games should have an aim, they should be played to motivate students, not just for fun. The content should be appropriate, it should fit the curriculum and be in accordance with students' level of knowledge.

Games can be successfully used with both lower levels and higher levels of language proficiency.Here are two examples of games that can be played during the language classes. The first example is a cooperative game that can be played with young learners for practicing present continuous. Player 1 hides a small object and player 2 must find it. Player 1 must tell player 2 how close they are to the object. For example: *You're very close. You're going the wrong way. That's better*. This game can be played without moving. Player 2 must say where they are going and player 1 must tell them how close they are to the object. For example: *I'm going down the stairs. You're getting closer. I'm opening the door. Very close. I'm looking behind the door. That's the wrong way.* The game is played until the object is found.

The next game named *what's the meaning* can be played with intermediate, upper-intermediate and advanced levels. The teacher chooses a word that is long, difficult and unknown to students. Without using a dictionary, students write down a definition of the word. The teacher collects the definitions and reads them aloud. When the teacher has finished, they will have to vote for the correct one (it doesn't matter if none of them is correct). If none of the students guess the correct definitions, the teacher gives the correct definition. This game encourages students' creativity and help them develop their writing skills. It also promotes an interdisciplinary approach to teaching and learning English as the words can be related to different subjects.

Bibliography:

Hadfield, J. Elementary and Imaginative Vocabulary Games, Pearson Education Limited, 2008

Rooyackers, Paul, 101 Language Games for Children, U.S.A C.A .Hunter House Inc. 2002

Wright, A. Beteridge, D. Buckley, M. Games for language learning (3rd edition), Cambridge University Press, 2005

ACTIVITĂȚI DE APLICARE A CALCULATORULUI LA DISCIPLINA MATEMATICĂ

Laura Dumitriu, Liceul Teoretic Dunărea

Deoarece elevii au acces la telefoane și calculatoare de la vârste fragede este mai greu pentru cadrele didactice să capteze și să mențină atenția elevilor pe parcursul orelor. O modalitate de prevenire a lipsei de interes a elevilor pentru lecțiile de matematică este de a utiliza metode care îi ajută pe aceștia să învețe prin descoperie sau prin joacă.

Pentru descoperirea pozițiilor relative a două cercuri de la clasa a VI – a am folosit aplicația Geogebra. Prin utilizarea acestei aplicații elevii au o imagine virtuală a lecției ceea ce ajută la creșterea șanselor ca elevii să memoreze mai ușor noțiunile, sa fie mai atenți la oră, să prezinte un interes mai ridicat față de ora de matematică, precum și să își amintească mai ușor noțiunile studiate. De exemplu, în cadrul lecției am cerut elevilor să deseneze două cercuri de dimensiuni diferite, apoi să se gândească la diferite situații de așezare a acestora pe foaia de lucru. Pentru cazul în care elevii au construit două cercuri care nu se intersectează, au avut ca sarcină măsurarea distanței dintre centrele celor două cercuri și compararea acelei distanțe cu suma lungimilor celor două raze. În acest mod elevii descoperă că această distanță este mai mare decât suma lungimilor celor două raze. Pe de altă parte elevii observă ușor că cele două cercuri nu au puncte comune.

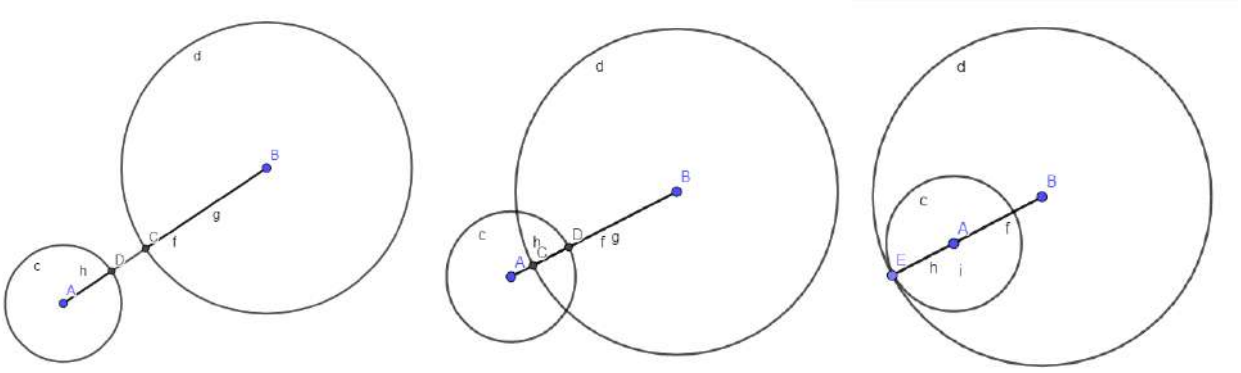

Fig. 1

Pentru cazul în care elevii au construit două cercuri care se intersectează, secante, au avut ca sarcină măsurarea distanței dintre centrele celor două cercuri și comparea acelei distanțe cu suma lungimilor celor două raze. În acest mod elevii descoperă că această distanță este mai mică decât suma lungimilor celor două raze. Pe de altă parte elevii observă ușor că cele două cercuri au două puncte comune.

Pentru obținerea a celorlalte situații am sugerat mutarea unuia dintre cercurile deja construite astfel încât distanța dintre centrele celor două cercuri să se modifice. În cazul cercurilor exterioare, prin diminuare distanței dintre cele două centre se ajunge la cazul când cele două cercuri sunt tangente exterior, adică cercurile se intersectează într-un punct iar, dacă se diminuează și mai mult distanța se ajunge la cercuri secante. În cazul cercurilor tangente exterior, prin măsurarea distanței dintre centrele celor două cercuri se constată că aceasta este egală cu suma lungimilor celor două raze. Dacă se micșorează și mai mult distanța se obțin două cercuri tangente interior pentru care distanța dintre centrele celor două cercuri este egală cu diferența lungimilor razelor, continuând procedeul obținem două cercuri interioare, caz în care lungimea dintre centrele celor două cercuri este mai mică decât diferența lungimilor razelor și cercurile nu au puncte comune. Cu puțin ajutor se poate ajunge la situația când cele două cercuri au același centru, adică sunt concentrice. În cazul cercurilor secante prin mărirea distanței dintre centrele celor două cercuri se obțin celelalte situații.

Un alt exemplu, îl constituie lecția reprezentarea grafică a funcțiilor într-un sistem ortogonal de axe de coordonate xOy de la clasa a XI –a, unde după ce elevii construiesc graficele funcțiilor pot compara desenul realizat de ei cu cel creat prin intermediul apicației. Prin această modalitate aceștia vor putea observa diferențele dintre cele două imagini și vor putea înțelege mai ușor cum se determină numărul soluțiilor reale ale unei ecuații. Funcția $f:\mathbb{R}\to\mathbb{R}, f(x)=-2x^3+3x^2$ se intersectează cu axa Ox în punctele $O(0,0)$ și $A(\frac{3}{2},0)$, cu axa Oy în $O(0,0)$, $f'(x)=-6x^2+6x$, $f'(x)=0\Rightarrow x=0$ sau $x=1$ puncte de extrem local iar, $f''(x)=-12x+6$, $f'(x)=0\Rightarrow x=\frac{1}{2}$, punct de inflexiune. Funcția nu are asimptote, iar graficul acesteia este reprezentat în Fig. 2.

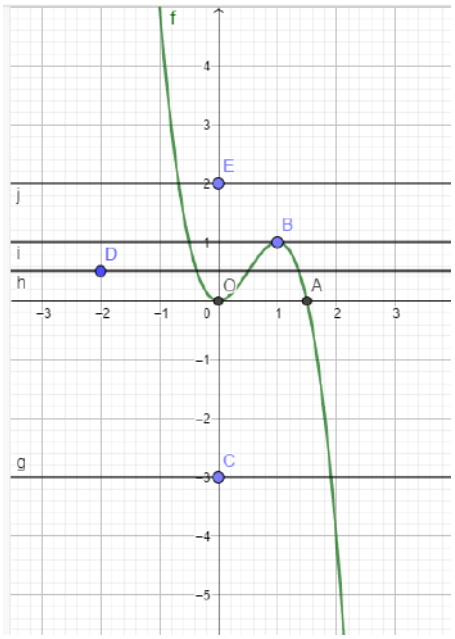

Fig. 2

În acest caz, pentru ecuația $f(x) = m$:

- pentru $m \in (-\infty, 0)$, există un punct de intersecție, deci ecuația are o singură soluție reală
- pentru $m = 0$, există două puncte de intersecție, deci ecuația are două soluție reale
- pentru $m \in (0,1)$, există trei puncte de intersecție, deci ecuația are trei soluții reale
- pentru $m = 1$, există două puncte de intersecție, deci ecuația are două soluții reale
- pentru $m \in (1, +\infty)$, există un punct de intersecție, deci ecuația are o singură soluție reală.

Prin folosirea aplicațiilor software mărim interesul elevilor față de lecție, aceștia fiind curioși de rolul aplicației și de rolul lor în rezolvarea problemelor sau al predării lecției. Deoarece elevii trebuie să se gândească singuri la diferite poziții relative ale cercurilor și datorită faptului că ei trebuie să măsoare distțantele singuri, sporim creativitatea, crește capicitatea de memorare a informației transmise. Pe de alte parte elevii primesc un feedback rapid la ideile sugerate, unii dintre ei se pot autoevalua pe baza răspunsurilor auzite, aceștia capătă încredere în forțele proprii și pot fi mai motivați de a învăța la matematică.

Bibliografie

1) Burtea M, Burtea G, 2006, Manual pentru clasa a XI – a, Carminis
2) Zaharia D., Zaharia M., 2018, Matematică, algebră, geometrie, clasa a VI-a, Paralela 45

ACTIVITĂŢILE INTEGRATE ÎN GRĂDINIŢA DE COPII

Prof. înv. preşc.: DUMITRU ECATERINA
Grădiniţa cu P.P. „Dumbrava Minunată” Craiova

Motto « Nu da copilului nicio lecţie prin simple cuvinte, el trebuie să înveţe numai prin experienţă! » (J.J.Rousseau)

Preşcolaritatea este cel mai bun moment al vieţii în care se pot forma abilităţi importante, de bază, pentru : muzică, sport, limbi moderne, dar şi capacităţi de gândire şi comunicare necesare învăţării şcolare de mai târziu. Procesul instructiv-educativ pe care îl desfăşurăm în grădiniţă permite fiecărei educatoare punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin activităţi educative cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.

Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se îmbrăţişează metoda de predare-învăţare a cunoştinţelor îmbinând diverse domenii şi constituirea deprinderilor şi abilităţilor preşcolarităţii.

Integrarea este o manieră de organizare a activităţii oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectivele învăţării au ca referinţă nu o categorie de activitate ci o tematică unitară, comună mai multor categorii. Nu trebuie însă să se confunde cele două concepte : *interdisciplinaritatea* o identificăm ca o componentă a mediului pentru organizarea cunoaşterii ; *integrarea* – ca o idee sau un principiu integrator care rupe hotarele diferitelor categorii de activităţi şi grupează cunoaşterea în funcţie de tema propusă de educatoare, ori de copii.

Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv, care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus. Prin activităţile integrate, abordarea realităţii se efectuează printr-un demers global, făcând să dispară graniţele dintre categoriile şi tipurile de activităţi didactice. Acestea se contopesc într-un scenariu unitar în care tema se lasă

investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe : conţinuturile au subiect comun care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora şi atingerii obiectivelor comportamentale avute în vedere.

Activităţile integrate nu sunt alte activităţi, ci cele pe care noi le proiectăm calendaristic conform planului de învăţământ, orarului aferent nivelului de vârstă, susţinute de experienţa cadrului didactic.

Activităţile din grădiniţă pot fi desfăşurate integrat după scenarii zilnice cu generice distincte care reunesc activităţi comune şi la alegere dar din zona respectivă sau prin care se regăsesc fragmentele de activităţi dintr-o săptămână cu generice de zi, respectând tema şi subtema săptămânii.

Diversitatea şi varietatea materialelor încurajează copiii să se manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicţii. Activităţile integrate se pot desfăşura fie frontal, fie pe grupuri ajungând până la individual.

Copilul învaţă prin descoperire în interacţiunea sa cu mediul. Această interacţiune şi motivaţia explorării este cultivată de pedagog. Metodele şi mijloacele de explorare şi cunoaştere ale copilului sunt individuale, adesea neaşteptate, originale.

Lucrând în grupuri, copiii îşi asumă responsabilităţi şi roluri în microgrupul din care fac parte, participând la jocuri de rol interesante şi iniţiate la sugestia educatoarei sau create de ei.

De exemplu : centrul *,,Bibliotecă''* oferă posibilitatea copiilor de a-şi exersa liber opiniile, de a citi imagini pe care le asociază cu aspecte din viaţă, de a audia poveşti, de a crea poveşti după anumite tablouri, de a dezvolta dialoguri între personajele întâlnite în cărţi, de a cunoaşte literele alfabetului asociindu-le cu imagini corespunzătoare, etc.

Centrul *,,Ştiinţă''* direcţionează copiii spre exersarea atât a conţinuturilor matematice : jocuri de măsurare, de comparare, de reconstituire, de numărare, grupare, dar şi spre conţinuturile cunoaşterii mediului : acvariu, lumea plantelor, animalelor, a insectelor, a omului, etc. De un real folos în completarea conţinuturilor sunt : vizitele de documentare, plimbările, excursiile, întâlnirile cu specialiştii, teatrul, diafilmele, etc. Tematica acestora este aleasă în aşa fel încât prin activităţile integrate să se înlesnească contactul cu lumea înconjurătoare astfel încât copilul să exerseze o învăţare activă.

Prin abordarea integrată a activitătilor în grădinită, facem ca granitele dintre tipurile si categoriile de activităti să dispară si studiem tema aleasă cu ajutorul mijloacelor de investigare a mai multor stinte. Activitatea se desfăsoară pe grupuri, nu cu întreaga grupă.

Reusita acestor activităti se bazează pe un scenariu unitar foarte bine întocmit de către educatoare, cu obiective clare, cu o repartizare a sarcinilor zilnice în fiecare sector de activitate si asigurarea unei palete variate de opţiuni care duc la atingerea obiectivelor propuse.

Scenariul începe întotdeauna cu o întâlnire în grup, motivul fiind o poveste, o întâmplare sau un personaj şi chiar dacă acele conţinuturi aparţin unor domenii diferite,au totuşi un subiect comun care urmează să fie studiat în urma realizării obiectivelor propuse. Integrarea se va face prin împletirea într-un scenariu bine închegat a conţinuturilor corespunzătoare celor două arii curriculare implicate. Evident, conţinuturile propuse au un subiect comun, care urmează a fi investigat şi elucidat în urma parcurgerii acestora şi a realizării obiectivelor prpuse.

Foarte important este faptul că învăţarea se realizează prin efortul propriu al copiilor. În realizarea corespunzătoare a proiectului trebuie să ţinem seama de cele trei etape ale unei activităti, răspunzând celor trei întrebări:„Ce ştim deja?”,” Ce am dori să stim?”, „Ce am învătat?”.

Educatoarea este aceea care crează atmosfera şi tonusul clasei, personifică acele calităţi pe care doreşte să le regăsească la copii, comunică entuziasmul ei copiilor, face procesul de învăţare activ şi interesant. Întotdeauna trebuie să existe un echilibru între ceea ce oferă educatoarea şi ceea ce doreşte copilul, pentru ca obiectivele propuse să se realizeze cu succes.

Prin activităţile integrate desfăşurate cu copiii aducem un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare, punând un accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces. Prin ele trebuie să utilizăm metode active care să conducă la sporirea eficienţei muncii didactice a educatoarei prin impresionarea capacităţii copilului de aplicare a transferului de idei.

BIBLIOGRAFIE

1. **Ciobotaru, Melania ; Antonovici, Ştefania; Popescu, Mariana; Fenichiu, Dorina,** (2008), *Aplicaţii ale metodei proiectelor*, Editura CD PRESS, Bucureşti ;
2. **Cioflică, Smaranda Maria; Marta, Cornelia; Lazăr, Camelia**, (2009), *Ziua bună începe la « Întâlnirea de dimineaţă »*, Editura Tehno-Art, Petroşani ;
3. **Culea, Laurenţia; Grama, Filofteia; Pletea, Mioara**, (2008), *Activitatea integrată din grădiniţă*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti.

GRĂDINIȚA ONLINE

Profesor învățământ preșcolar Carmen Elena Dunca

Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Vișeu de Sus

Pentru cei mai mulți dintre noi (educatoare, părinți, copii) grădinița online a fost o provocare.

- *Ni se pare greu să participăm la grădinița online* - spuneau unii dintre părinți, *copiii nu au răbdare, sunt reticenți să răspundă, sau vorbesc toți odată!*
- *Copiii au nevoie de socializare, de jocurile în grup, nu de un ecran!*
- *Ce poți face cu un copil de 3-5 ani online?*

Toate aceste afirmații și întrebări le-am auzit în perioada grădiniței online. Nu spun că nu sunt de acord cu cele relatate mai sus, dar o să încerc să răspund la ultima întrebare!

În primul rând **răbdarea**..... se exersează! Nicio activitate nu va ieși perfect de la început! Cu toții avem nevoie de antrenament!

Timpul petrecut în fața unui dispozitiv pentru desfășurarea unei activități variază între 10-20 minute pentru 3-4 ani și 20-30 minute pentru 5-6 ani. Dacă se prelungește prea mult, interesul copilului mic poate să scadă. Tehnologia și suporturile media interactive folosite corect și în cunoștință de cauză sunt instrumente eficiente care susțin învățarea și dezvoltarea copilului. (Graber, 2020)

Materialele utilizate în timpul activităților online: să fie simple, cele cu care copilul interacționează acasă (cuburi, bețișoare, foi albe sau colorate, acuarele, creioane colorate, jucării, bomboane.....) și cele pe care le are la îndemână. Dacă doamna educatoare va cere lucruri deosebite pentru realizarea unei activități, pe care părinții, din diferite motive nu au reușit să le procure, copilul se simte inhibat sau chiar nu va mai dori să mai participe la activități, el simțindu-se ”nepregătit”.

Motivația copiilor este stimulată de designul activităților propuse de către un cadru didactic original și creativ! Reîntâlnirea cu colegii și cu doamna educatoare poate reprezenta o mare bucurie, deoarece vor descoperi câte lucruri minunate se pot realiza..... chiar și prin intermediul unui ecran!

Putem construi împreună

Putem picta împreună

Putem modela împreună

Putem număra și să facem mulțimi împreună:

  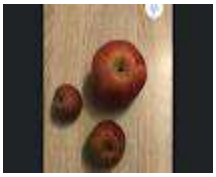

Putem realiza activități practice prin diferite modalități:

  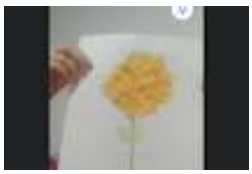

Putem asculta povești sau învăța poezii, putem cânta cântecele și să jucăm jocuri muzicale.....și lista poate continua.....chiar și din fața unui ecran!

Succesul și calitatea unei activități online ține de originalitatea și creativitatea fiecărui cadru didactic, nu există o rețetă pentru asta!

În ultimii ani, tehnologiile digitale au evoluat semnificativ, iar integrarea acestora în mediul educațional depinde în mare măsură de alfabetizarea digitală a cadrelor didactice. (Mestic & Catalano, 2022, p. 330)

Resurse informaționale:

- Graber,D. (2020), *Copiii în era digitală. Cum îi ajutăm să aibă o relație sănătoasă cu tehnologia,* Editura Niculescu, București

- Mestic, G, Catalano, H. (2022), *Strategii de utilizare a tehnologiilor în educația timpurie antepreșcolară,* în *Educația timpurie antepreșcolară. Ghidul cadrului didactic*, Catalano, H., Albulescu, I. (coord.), Editura Didactica Publishing House, București

ARGUMENT PENTRU PREDAREA INTERDISCIPLINARĂ

Prof. înv. primar Duță Natalia Felicia
Școala Gimnazială "Henri Mathias Berthelot" Ploiești

Într-un admirabil eseu asupra interdisciplinarității și integrării, L.D'Hainault evidenția că "Astăzi, perpetuarea științei a găsit alte suporturi decât memoria oamenilor, și rolul său în învățământ s-a estompat în fața dezvoltării individului… Se acordă mai multă importanță omului care merge decât drumului pe care îl urmează. Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbușă, le abate de la rolul sau simplificator și le închide în impasul hiperspecializării. Inconvenientele tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale și contestarea unui devotament față de un obiect care face ca omul să fie uitat, au dus, treptat, la conceperea și promovarea a ceea ce s-a numit "interdisciplinaritate".

De-a lungul timpului, reformele în învățământ au neglijat în mod sistematic pe elevii defavorizați din punct de vedere educațional, practica dovedind că aceștia sunt lasați în general la voia întâmplării, instruirea cognitivă fiind rezervată elevilor buni.

În centrul reformei curriculare actuale stă demersul didactic reconsiderat, centrat pe elev și pe nevoile sale. Strategiile de instruire alese de cadrul didactic în activitatea la clasa, se concentrează pe a îi învăța pe elevi cum să învețe, cum să prelucreze informațiile și cum să gândească independent și eficient. În acest scop, dascălul trebuie să cunoască și să înțeleagă modul cum învață atât elevii buni cât și cei slabi pentru a le oferi acestora posibilități variate de îmbunătățire a învățării. Apreciez că are rolul unui strateg, că este cel care ia deciziile asupra a "ce", "cum" si " când" se preda și se învață. Luarea deciziilor asupra conținutului și a strategiilor de instruire cele mai potrivite constituie lucrul "fundamental" al predării. Putem vorbi, astfel, despre rolul dascălului ca MODEL și ca MEDIATOR, nu numai acela de MANAGER al situațiilor de învățare.

Ca "model", el demonstrează cum să gândești într-o anumită sarcină, cum să aplici strategiile și "ce să faci când nu mai știi ce să faci", iar ca "mediator", el se interpune între elevi și mediul de învățare pentru a-i ajuta să învețe, să se dezvolte, să ajungă la o gândire independentă.

Abordarea interdisciplinară a procesului de predare-învățare este dificilă chiar și pentru dascăli, reprezentând o modalitate inovatoare de organizare și restructurare a conținuturilor și învățării cu implicații asupra întregii activități de proiectare a curriculum-ului, trebuind să ofere o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și să asigure posibilitatea aplicării cunoștințelor dobândite la clasă, în diferite situații de viață. De asemenea, solicită din partea cadrului didactic o pregătire de specialitate amplă și temeinică, un spirit întreprinzător și creativ.

Interdisciplinaritatea poate fi abordată la diferite niveluri de învățământ, ea ajutându-i pe copii să se formeze în spiritul unor ansambluri, făcând corelație între mai multe discipline de învățământ, care, prin diversitatea și complexitatea lor, vor asigura trăinicia achizițiilor dobândite.

Conexiunile interdisciplinare care se stabilesc în procesul educativ-formativ au o funcție cognitivă și una educativă. Relațiile care apar între elevii clasei sunt caracterizate de:

- preocuparea unuia pentru celălalt: colaborarea;

- realizarea unor asocieri intelectuale interesante;
- dezvoltarea deprinderilor de comunicare și dialog;
- formarea spiritului de echipă;
- modelarea personalității creatoare a copilului;

Interdisciplinaritatea trebuie înțeleasă și aplicată în combinație cu alte concepte corelative:

- monodisciplinaritatea (fiecare disciplină reprezintă un compartiment);
- multidisciplinaritatea (juxtapunerea anumitor cunoștinte din anumite domenii pentru a evidenția aspectele comune, fapt ce poate provoca supraîncărcarea)
- pluridisciplinaritatea (o temă este abordată din mai multe perspective, de mai multe discipline, cu metodologii diferite);
- transdisciplinaritatea (abordarea unei teme din perspectiva mai multor arii curriculare);

pentru a fi accentuate avantajele și pentru a limita riscurile pe care le impune fiecare din formele respective.

Demersurile interdisciplinare sunt frecvent abordate în practica școlară fiind sugerate și de actuala structurare a unor manuale precum și de planul de învățământ și curriculum-ul național .

Organizarea interdisciplinară răspunde mai bine atât progresului științific cât și cerințelor socio-economice privind formarea personalității omului contemporan.

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor în clasele I-IV presupune o permanentă reactualizare (evident selectivă) a informațiilor dobândite de elevi la clasa ori în afara clasei, informații care sunt înmagazinate de elevi în memorie, în sisteme de cunoștinte, structurate după unele scheme (schema reprezentând suma a ceea ce un individ știe despre un anume subiect). Schemele nu trebuie să rămână simple colecții de informații. Ele trebuie să fie strâns legate, interrelaționate și să dobândească proprietăți active care să-i permită celui care învață să se angajeze într-o varietate de activități cognitive planificate. Rezolvarea situațiilor de învățare noi se bazează pe existența cunoștintelor anterioare care sunt activate, determinând formularea ipotezelor, a estimarilor și, în final, găsirea soluției corecte.

Activarea informațiilor anterioare este îngreunată dacă noile cunoștințe sunt neclare, dezorganizate ori lipsite de sens (ne întoarcem la nevoia imperioasă ca organizatorul unei activități interdisciplinare să fie foarte bine pregătit profesional și să cunoască nivelul elevilor cu care lucrează).

Este confirmat de practică faptul că succesul într-o activitate de învățare nu depinde doar de existența unor cunoștinte anterioare ci și de capacitatea de acces la aceste cunoștinte. De multe ori cunoștintele elevilor sunt inerte, ei le dețin, dar nu pot avea acces la ele deoarece nu le-au legat între ele prin diverse exerciții aplicative. Abordarea interdisciplinară permite realizarea obiectivelor atât cognitive cât și afective, ori de ordin acțional, iar în atenția cadrului didactic, manager al situațiilor de învățare trebuie să stea și următorul aspect: atunci când elevii dobândesc o anumită deprindere sau pricepere, ei trebuie ajutați să înțeleagă și să știe cum o pot transfera în diferite alte domenii, pentru că o deprindere cu cât este mai specifică, cu atât e mai dificil de transferat.

Concluzii:

1. nevoia abordării interdisciplinare a procesului instructiv - educativ;
2. rolul pregătirii de specialitate a cadrului didactic;
3. aspecte ale abordării interdisciplinare în raport cu alte strategii;
4. efecte posibile în planul dezvoltării armonioase a elevului.

Când există preocupare din partea cadrului didactic pentru abordarea interdisciplinară, procesul educațional dobândește un caracter formativ, sunt eliminate "barierele" artificiale dintre domeniile cunoașterii, se realizează fără dificultate transferul de cunoștinte, crește gradul de implicare a elevilor și eficiența activității instructiv-educative este mai sigură.

Bibliografie :

Miron Ionescu –"Instrucție și educație", Cluj Napoca, 2003

Revista "Formarea continuă" a C.N.F.P. din Înv. Preuniversitar - 2003, nr. 4

Programa școlară pentru clasele I-II - 2004

ABORDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. Primar Laura EL KHOURY
Şcoala Gimnazială "Ionel Teodoreanu", Bucureşti, sector 4

"Cei mai buni discipoli ai unui învăţător nu sunt cei care repetă lecţiile după el, ci cei cărora le-a trezit entuziasmul, le-a dezvoltat forţele pentru a-i face să meargă singuri pe drumul lor." Gaston Berger

Abordarea integrată a curriculumului propune apropierea şcolii de viaţa reală, astfel încât copiii să poată veni în şcoală „cu lumea lor cu tot". Accentul se pune pe formarea unor competenţe, atitudini şi valori transversale şi transferabile, utile pentru dezvoltarea personală şi socială a elevilor.

Din punct de vedere curricular, integrarea înseamnă organizarea, punerea în relaţie a disciplinelor şcolare, cu scopul de a evita izolarea lor tradiţională. Integrarea mai înseamnă şi „procesul şi rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experienţa sa de viaţă şi de la cunoştinţele pe care deja şi le-a însuşit".

Termenul de curriculum integrat sau de instruire integrată se referă la o anumită modalitate de predare, de organizare şi planificare a instruirii care produce o interrelaţionare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învaţă elevii şi experienţele lor prezente şi trecute.

La nivelul curriculum-ului, integrarea înseamnă stabilirea de relaţii clare de convergenţă între cunoştinţele, deprinderile, competenţele, atitudinile şi valorile care îşi au bazele în interiorul unor discipline şcolare distincte.

Integrarea este un proces divers şi complex, care merge progresiv de la modelul clasic disciplinar până la disoluţia totală a barierelor disciplinare – transdisciplinaritatea.

Acest tip de procesualitate şi dinamică disciplinară se petrece în spirală şi implică: personal specializat, cadru instituţionalizat, limbaj specializat, lucrări scrise şi critică de specialitate.

Disciplinaritatea presupune existenţa personalului specializat care activează într-un cadru instituţional bine definit. Curriculum-ul integrat este prezentat de educaţia organizată astfel încât traversează barierele obiectelor de studiu, aducând împreună diferite aspecte ala curriculum-ului în asociaţii semnificative care să se centreze pe ariile mai largi de studiu. Predarea şi învăţarea sunt văzute într-o perspectivă holistică, reflectând lumina reală, care este interactivă.

Integrarea are mai multe nivele. Aceste nivele, descrise mai jos, pot fi privite ca paşi spre transdisciplinaritate.

Monodisciplinaritatea este centrată pe obiectele de studiu independente, pe specialitatea cestora, promovând supremaţia disciplinelor formale. Elementele de integrare pot să apară încă de la acest nivel intradisciplinar, în cel puţin două moduri:

- inserţie a unui fragment în structura unei discipline. Un exemplu îl poate constitui introducerea, la literatura română, a unui fragment din proza lui George Topârceanu, pentru o cât mai bună clarificare a problematicii stilului la autorul menţionat.
- armonizare a unor fragment independente (aparent) din cadrul unui obiect de studiu pentru a permite mai buna rezolvare a unor probleme, pentru înţelegerea cât mai completă a unui subiect sau pentru dezvoltarea anumitor capacităţi şi atitudini.

Pluridisciplinaritatea se referă la situaţia în care o temă aparţinând unui anumit domeniu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea din urmă menţinându-şi nealterată structura şi rămânând independente unele în raport cu celelalte.

Interdisciplinaritatea presupune o intersectare a diferitelor arii disciplinare, în urma acestei intersectări putând lua naştere noi obiecte de studiu.

În abordarea interdisciplinară încep să fie ignorate limitele stricte ale disciplinelor, căutându-se teme comune diferitelor obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor de învăţare de grad mai înalt; între aceste se numără şi capacităţile metacognitive, cum ar fi luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însuşirea metodelor şi tehnicilor de învăţare eficientă etc.

Transdisciplinaritatea reprezintă „punerea în act” a unei axiomatici comune pentru un ansamblu de discipline.

Louis D’ Hainaut distinge, în plan curricular, transdisciplinaritatea instrumentală şi cea comportamentală:

- **transdisciplinaritatea instrumentală** urmăreşte să-i furnizeze elevului metode de muncă intelectuală transferabile la situaţii noi cu care acesta se confruntă; ea este orientată mai mult către rezolvarea anumitor probleme, decât pe achiziţia de cunoaştere „de dragul cunoaşterii”.
- **transdisciplinaritatea comportamentală** intenţionează, după cum sublinia D’ Hainaut, să ajute elevul „să-şi organizeze fiecare dintre demersurile sale în situaţii diverse”.

Integrarea pe orizontală

Un exemplu îl constituie integrarea geografiei, ecologiei, educaţiei civice etc, în studierea unei teme care se poate numi „Educaţia pentru mediul înconjurător”.

Integrarea pe verticală

Un exemplu clar în acest sens îl oferă integrarea istoriei, educaţiei civice, etc, într-o temă intitulată „Educaţia pentru drepturile omului”.

Organizarea învăţării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică şi complexă, caracterizată de explozia informaţională şi de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învăţare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiţionale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

În acest context voi exemplifica printr-o proiectare a activităților pe o săptămână, unitatea tematică fiind : „Despre prietenie”, clasa pregătitoare.

Competenţe specifice	**Activităţi de învăţare**
DP 2.2 CLR 2.4 MM 2.1	Întâlnirea de dimineață-stirea zilei, meteo,impresii Discuții despre sentimentele față de prieteni Jocuri de mișcare pe muzică (activitate. frontală și pe grupe)
DP 2.2 **CLR** 1.2 3.2 AV 2.2 MEM 5.1	Discuții despre activitățile împreună cu prietenii Audierea poveștii „Vrei să fii prietenul meu?” - predicții, detalii (activitate frontală) Personaje; prieteni - discuții, desen (activitate. frontală + individuală) Graficul prietenilor (activitate. frontală)

AV 2.3 CLR 2.4 **MEM** 3.2 3.1 4.1	Realizarea unui coșuleț-șoricel (activitate independentă) Participarea la dialog- unde trăiesc animalele care sunt personaje în poveste, ce știm despre ele, (activitate frontală) Numere naturale de la 10 la 31 (jocuri cu mișcare) (activitate pe grupe)
MEM 1.1 **AV** 1.2. CLR 4.2	Jocuri de mișcare: Animalele din junglă- numărare, poziționare în funcție de un reper (activitate frontală) Culorile junglei – animale sau plante (activitate individuală) Transcrierea prin fotografiere vizuală a numelui unuia dintre animale/animalului preferat

Orarul zilnic trebuie să ilustreze echilibrul dintre perioadele active şi momentele de odihnă. Copiii trebuie să înveţe să crească într-o manieră integrată. Fiecare etapă de dezvoltare este strâns legată de celelalte. Atunci când copiii îşi satisfac interesele, ei învaţă să acumuleze informaţii şi să tragă propriile concluzii în legătură cu acestea. Capacitatea lor de asimilare nu se va separa de conţinutul materiilor, ele au loc simultan. Învăţarea se bazează astfel pe interrelaţionare şi integrare.

Tematica este astfel realizată încât, prin metoda predării integrate, copiii să participe, să se implice cât mai mult, atât efectiv cât şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conţinutului cu ajutorul experienţelor diverse, exersării tuturor analizatorilor, al învăţării prin descoperire.

Abordarea integrată a activităţilor promovează învaţarea centrată pe copil, acesta beneficiind de:

-posibilităţi de a se manifesta natural, fără a sesiza că această activitate este „impusă”;

-personalitatea copilului se dezvoltă ;

-copilul învaţă lucrând;

-mai multă libertate în acţiune;

-oportunităţi de a se implica în pregătirea activităţilor cautând şi aducând diferite materiale de acasă;

-sporirea încrederii în propriile posibilităţi, devenind capabili să îndeplinească sarcinile ce le-a ales sau li s-au încredinţat;

-orice lucrare care se finalizează duce la dezvoltarea personalităţii copilului;

-educarea capacităţii de a lucra în grup, de a ajuta la îndeplinirea sarcinilor echipei;

-manifestarea creativităţii în toate domeniile;

-contribuie la formarea stimei de sine şi la dezvoltarea spiritului participativ.

Învățătorul care trebuie să fie preocupat să conceapă scenarii si să ofere situaţii de învăţare interesante pentru copii - are următoarele oportunităţi:

-încurajează diferite tipuri de comportament;

-cunoaşte mai bine copiii;

-aplică metode noi, activ-participative ;

-stabileşte relaţii de tip colaborativ cu ceilalți învățători şi clase din unitate, cat şi cu părinţii copiilor.

Reuşita predării integrate a conţinuturilor în școală, ţine în mare măsură de gradul de structurare a conţinutului proiectat, într-o viziune unitară, urmărind anumite finalităţi.

Activitatea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu societatea, cultura şi tehnologia didactică. Ea lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru copil cât şi pentru cadre didactice.

Prin aceste activităţi se aduce un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului didactic, punându-se accent pe joc ca metodă de bază a acestui proces. Elevii sunt stimulați și atrași prin diversitatea activităților de învățare dintr-o singură oră și prin apariția elementului de surpriză. Se imprimă lecției un caracter aparte, diferit de modul tradițional.

Bibliografie:

- Bocoş, M.,(2005), „Teoria şi practica cercetării pedagogice”, ediţia a –II-a, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca;
- Ciolan, L., Ciolan, L., (2006), ”Demersuri integrate în învățământul primar”, curs P.I.R.;
- Cristea, S. (2000). *Dicţionar de pedagogie*. București: editura Litera.
- Cucoş, C. , (1998). *Pedagogie*. Iași: editura Polirom.
- Niculescu, R. M. , (2003), *Teoria şi managementul curriculumuului*. Braşov : Editura Universității.
- Păun, E. , Potolea, D. (coord.) , (2002), *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative*. Iaşi: Editura Polirom.

Adecvarea gândiri la obiective

Autor: prof. Mihaela ENACHE

Colegiul Tehnic „Edmond Nicolau” Focşani

De ce învaţă adulţii?

Într-o societate în plină dinamică, adaptarea şi actualizarea competenţelor devine obligatorie. Profesorii joacă un rol fundamental în sprijinirea experienţei de învăţare copiilor. Ei au un rol primordial în formarea şi dezvoltarea capitalului uman şi formarea armonioasă a generaţiilor viitoare.

Formarea continuă a mentorilor este procesul de actualizare şi dezvoltarea competenţelor mentorilor, inclusiv dobândirea de noi competenţe cross-curriculare, în funcţie de evoluţiile din planul nevoilor de dezvoltare şi a traseelor individualizate ale celor mentoraţi.

Fixarea obiectivelor

Fixarea obiectivelor în activitatea de mentorat vizează stabilirea ţelurile pe care trebuie să le realizeze ,de-a lungul unei perioade de timp, un mentor.

Ce reprezintă obiectivele SMART?

SMART este un acronim al caracteristicilor considerate esenţiale pentru corecta formulare a unui obiectiv[1]:

- Specific, Măsurabil, Adorabil, Realist, încadrabil în Timp;
- Specific, Măsurabil, reAlizabil, orientat către Rezultat, la Timp;
- Stimulativ, Măsurabil, Acceptat de toate părţile interesate, Realist, definit în timp.

S: Specific – un obiectiv trebuie să fie clar fără ambiguităţi, apt să solicite potenţialul existent;

M: Măsurabil – un obiectiv poate fi cuantificat: cantitativ, calitativ, în timp. Trebuie să permită monitorizarea progresului atingerii lui.

A: Abordabil – poate fi dificil, dar nu imposibil de realizat;

R: Relevant – realizarea obiectivului contribuie la realizarea obiectivului general;

T: Temporal – dimensionat în timp.

[1] https://sjsect.spiruharet.ro/images/secretariat/secsjsemanagementul_carierei_in_invatamant/managementul_carierei_in_invatamant_note_de__curs, pag. 25

Proiectarea şi realizarea obiective asumate prin activitatea de mentorat, conduce în timp la formarea unui brand personal în domeniu.

Ce este brand-ul personal?

Brandul personal reprezintă totalitatea calităţilor şi caracteristicilor prin care o persoană este recunoscută în domeniul în care activează şi prin care se diferenţiază de alţi profesionişti în domeniu[2].

Care sunt elementele definitorii ale brandului personal?

- Creativitate – dispun de creativitate şi inovare neuropedagogică, prestigiu profesional, spontaneitate, charismă, seriozitate, ingeniozitate, capacitatea de a lua decizii rapide, flexibilita, puterea de a trece peste dificultăţi, caracterul;

Ce implică procesul de branding?

- **Faza de extragere** – un mentor trebuie să-şi identifice ce oferă valoros (competenţe, pasiuni, deschidere cognitivă) elevilor/studenţilor săi, şi ceea ce îl diferenţiază de alt profesionist în domeniu;
- **Faza de comunicare** – un mentor trebuie să-şi exploareze care sunt canalele de comunicare cele mai potrivite cu abilităţile şi experienţele pentru a-şi promova rezultatele activităţii de mentorat.
- **Faza de strălucire** – este faza în care strategia de personal branding începe să strălucească printr-un efort de comunicare strategică.

Bibliografie :

1. https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/epsc__10_trends_transforming_education_as_we_know_it;
2. https://sjsect.spiruharet.ro/images/secretariat/secsjsemanagementul_carierei_in_invatamant/managementul_carierei_in_invatamant_note_de__curs;
3. https://invata-sa-zbori.ro/strategia-de-elaborare-a-legii-educatiei-nationale-2018/
4. https://www.researchgate.net/profile/Laura_Serbanescu/publication/301823079_Formar

GEOGRAFIA ÎN MODELAREA TINERILOR

RADU-ȘTEFAN ENĂȘESCU LIDEUL DE ARTE "SABIN PĂUȚA"

Să ne amintim despre cutremurul din Turcia din acest an, 2023 sau cel din România la scurt timp după el, ori, dacă doriți, despre pandemia pe care tocmai am depășit-o, războiul din vecinătatea țării noastre, folosirea reliefului ca "armă", râurile folosite ca obstacole greu de depășit, iarna neobișnuit de caldă, pericolul inundațiilor din primăvara aceasta, ahh de ce nu, reportajul despre angajata Apelor Române, care nu știe să identifice malul drept și malul stâng! Poate nu își mai aduce aminte, dar în școală i s-a predat lecția despre râuri, explicându-i-se, printre altele, că malurile se precizează stând cu fața spre aval.

Cine ar fi crezut că inclusive în funcții publice sunt necesare anumite cunoștințe de tip geografic…iar noi dascălii, cunoaștem și ne lovim de acea întrebare din timpul ori de la sfârșitul unei ore de curs: la ce îmi folosește mie să știu despre…?

Încerc doar să readuc în prim-plan importanța geografiei și necesitatea studierii sale în școală. Cum? Chiar Geografia? Dar pentru și la c ear mai fi nevoie? Astăzi am Google și nu numai! Dar, să depășim puțin aceste șabloane, inclusive cum că ar fi o banală și inutilă disciplină descriptivă, care ne învață munți și capitale. Sau nu doar atât! Este în primul rând o știință analitică a suprafeței Pământului, a fenomenelor naturale, sociale și economice în desfășurarea lor spațială. De aici derivă instrumentul ei de căpătâi: HARTA. Așadar, când un lucru sau fenomen capătă importanță teritorială, putând fi analizat prin intermediul unei hărți, discutăm, fără îndoială, despre geografie.

Și apoi copilul care a învățat despre aceasta, devine șoferul care călătorește prin Europa și se îmbracă adecvat, evită riscurile unei avalanșe în Munții Alpi sau Carpați, folosește GPS-ul, devine politicianul care își organizează campania electorală cunoscând electoratul și teritoriul unde trăiește acesta sau de ce nu, devine inginerul competent din domeniul hidrologiei.

În analiza și luarea multor decizii majore stau judecăți de natură geografică: necesitatea unei investiții, gestionarea unui deal artificial, punerea în conservare a unor mine; administrarea unei localități sau a țării; împărțirea ei în județe și agenții județene; aderarea la Uniunea Europeană pe considerente geografice și economice; întocmirea planurilor de dezvoltare pentru o zonă și absorbția fondurilor europene; relațiile diplomatice și geopolitice; gestionarea unei pandemii; achiziționarea unei locuințe în funcție de zonă și câte și mai câte exemple... Poți lucra într-un consulat fără a cunoaște țara în care ești trimis!? Poți gestiona o pandemie fără a cunoaște spațiul

geografic în care acționează!? Poți concepe un plan de dezvoltare sau, pur și simplu, poți administra o localitate fără a-i cunoaște geografia!? Administrează cineva parcurile naționale, cele naturale sau pădurile unei țări fără a avea cunoștințe legate de geografie?

Bun și atunci percepția corectă a lumii din jur se educă, se formează încă din clasele mici și continuă până la absolvirea unui nivel al studiilor și chiar mai departe. Vorbim, așadar, despre o gândire de tip geografic, de care te poți folosi în varii circumstanțe profesionale și cotidiene, după cum am exemplificat mai sus. Adică exact Geografia este cea care ajută la formarea personalității copilului, care, chiar dacă în perioada școlii este slab conștientizată, ea devine important în diverse circumstanțe, în societate

Geografia contribuie la formarea și dezvoltarea aptitudinilor și competențelor teoretice și practice. Dezvoltă gândirea logică și strategică, prin observarea și interpretarea realităților spațiale din jur, participă la găsirea unor soluții la situații-problemă, prin explicarea fenomenelor din jur, îl responsabilizează ca om în fața problemelor actuale de mediu: schimbări climatice, poluare, defrișări, dezastre naturale și antropice; îi cultivă dragostea pentru, îl pregătește în fața unor situații de risc, explicându-i măsurile de prevenție.

Nu în ultimul rând, domeniul geografiei dezbate probleme geopolitice actuale extrem de importante: state independente, mișcări separatiste, conflicte armate, tensiuni între puterile lumii, rolul unor țări pe scena mondială, migrațiile contemporane, îl ferește pe viitorul adult de radicalizare, rasism, xenofobie, șovinism sau terorism. Cert este că globalizarea are în ea multe bucățele de geografie, ca să nu mai spunem despre exlorarea spațiului sau utilizarea și gestionarea resurselor naturale, depășind de mult granița preconceptă a expresilor tocite de genul celei: știi geografie, atunci care este capitala statului…?

Bibliografie:

1. Mihai Ielenicz: Geografie fizică general cu elemente de cosmologie, Editura Universitară, București, 2009

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.înv.primar Enculescu Delia Maria

Școala Gimnazială Dimitrie Cantemir

În organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar, există mai multe teorii și bune practici pe care le puteți utiliza pentru a crea un mediu educațional eficient și eficace. Iată câteva dintre acestea:

1. Teoria construirii cunoștințelor: Această teorie spune că studenții construiesc noi cunoștințe pe baza cunoștințelor pe care le dețin deja. În acest sens, organizarea conținuturilor ar trebui să se bazeze pe structurarea informațiilor într-un mod clar și coerent, astfel încât studenții să poată face legături între cunoștințele noi și cele vechi.

2. Teoria învățării prin descoperire: Această teorie subliniază importanța învățării prin experiență și descoperire. Astfel, organizarea conținuturilor ar trebui să faciliteze învățarea activă a elevilor prin oferirea de oportunități de explorare, experimentare și descoperire.

3. Teoria conectivismului: Această teorie se concentrează pe conectarea și colaborarea între indivizi și grupuri de oameni în învățare. În acest sens, organizarea conținuturilor ar trebui să sprijine colaborarea, comunicarea și interacțiunea între studenți, precum și între profesori și studenți.

În ceea ce privește bunele practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar, iată câteva recomandări:

1. Organizarea conținuturilor pe niveluri și subniveluri, astfel încât să existe o ierarhie clară a informațiilor.

2. Utilizarea unui limbaj clar și accesibil, evitând jargonul și termenii tehnici prea avansați.

3. Utilizarea exemplelor și a situațiilor concrete pentru a ilustra conceptele abstracte și pentru a face legături cu experiența de viață a elevilor.

4. Folosirea diverselor tipuri de materiale și resurse educaționale (ex. manuale, cărți, videoclipuri, jocuri, aplicații), pentru a oferi o varietate de abordări și a se adapta stilului de învățare al fiecărui elev.

5. Încurajarea dialogului și a dezbaterii între studenți și profesori pentru a încuraja gândirea critică și dezvoltarea abilităților argumentative.
6. Integrarea evaluării continue în procesul de învățare, pentru a identifica punctele forte și punctele slabe ale elevilor și pentru a adapta procesul de învățare în consecință.

Acestea sunt doar câteva dintre teoriile și bunele practici de organizare a conținuturilor în învățământul preunivers

Dar, mai există și alte strategii pe care le putem folosi, cum ar fi:

7. Încurajarea autonomiei și a responsabilității elevilor în procesul de învățare, prin oferirea de sarcini și proiecte care să le permită să-și aleagă propriile obiective și să-și monitorizeze propriul progres.
8. Utilizarea tehnologiei pentru a sprijini învățarea, prin integrarea de instrumente și platforme digitale care să ofere oportunități suplimentare de învățare și de colaborare.
9. Crearea de legături între materiile predate, astfel încât să se faciliteze transferul cunoștințelor și să se ofere o perspectivă mai amplă asupra lumii.
10. Adaptarea conținutului și a metodelor de predare la nevoile și interesele elevilor, astfel încât să se asigure o înțelegere mai profundă și o mai mare implicare în procesul de învățare.

În final, organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar nu este o activitate ușoară, dar poate avea un impact semnificativ asupra performanței și a angajamentului elevilor în procesul de învățare. Prin aplicarea unor teorii și bune practici adecvate și adaptate la nevoile și contextul propriu, puteți construi un mediu educațional eficient și eficace, care să sprijine dezvoltarea elevilor în mod integrat și durabil.

continua

11. Încurajarea diversității și a incluziunii în procesul de învățare, prin abordarea diferitelor perspective culturale, sociale și economice și prin asigurarea că toți elevii se simt acceptați și respectați.

12. Asigurarea unui mediu de învățare sigur și pozitiv, prin stabilirea de reguli clare de comportament și prin promovarea unei atmosfere de încredere și de sprijin reciproc.
13. Încurajarea gândirii critice și creative, prin oferirea de oportunități de rezolvare a problemelor și de explorare a ideilor noi și inovatoare.
14. Folosirea feedback-ului pentru a sprijini învățarea continuă, prin furnizarea de informații relevante și utile despre performanțele elevilor și prin oferirea de oportunități de reflectare și îmbunătățire.
15. Colaborarea cu părinții și cu comunitatea locală pentru a sprijini procesul de învățare, prin implicarea lor în activități și proiecte și prin comunicarea deschisă și transparentă.

În general, organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar ar trebui să se concentreze pe construirea unei experiențe de învățare pozitive și eficiente pentru toți elevii, prin integrarea unui set de teorii și bune practici adecvate și adaptate la nevoile și contextul propriu. Prin abordarea unui astfel de proces de învățare în mod holistic, puteți spori angajamentul și motivația elevilor și puteți contribui la dezvoltarea lor într-un mod integrat și durabil.

Bibliografie:

Autor: Prof.înv.primar Enculescu Delia Maria

,,Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Baia Mare 2023

PSIHOLOGISM ŞI ANTIPSIHOLOGISM

ÎN DEFINIREA LOGICII

Prof. Enescu Petcu

Liceul Teoretic Stefan Cel Mare, Ramnicu Sarat

În calitate de profesor de științe sociale, am posibilitatea să predau atât "Logica și argumentarea", cât și "Psihologia". În introducere la studiul "Logicii și argumentării", o problema, o reprezintă definirea logicii, precizarea obiectului de studiu și evidențierea relației ei cu celelalte științe.

În acest context m-am confruntat cu diferite definiții propuse logicii de diverși logicieni sau filosofi, unele având tentă psihologistă, altele tentă antipsihologistă. A fost un prim aspect care m-a îndemnat să aprofundez această problemă.

Studiind mai multe manuale de psihologie din perioada anilor '60 –'70, am constatat că la capitolul "Gândire" se introduceau noțiuni de logică. Manual de psihologie de după anii '90, la același capitol, nu discută despre legile gândirii ca proces psihic, ci sugerează că ar fi principiile logicii tradiționale.

Aceste aspecte, cât și apariția târzie a psihologiei științifice față de apariția logicii și relațiile dintre aceste științe m-au făcut să aprofundez problematica modului de definire a logicii.

Confuzia în care mă aflam la început, dacă logica este un capitol al psihologiei sau este o știință de sine stătătoare, a fost prezentă și în istoria logicii, până în epoca modernă. În toată această perioadă s-au făcut confuzii între psihologism și antipsihologism, autori care se declarau adepți ai psihologismului susțineau idei antipsihologiste și invers.

Psihologismul și logicismul mărturisesc deopotrivă ambiția de a converti specialitatea de la care își trag numele într-o știință genuină, primară, întemeietoare în raport cu unul sau mai multe domenii de preocupare intelectuală (filosofică sau epistemică) căreia/cărora se simte obligată să îi/le furnizeze maniera de decupare a obiectului de studiu, conceptele și grilele interpretative, obiectivele și finalitățile de cercetare.

La polul opus, dimpreună antipsihologismul și antilogicismul protestează și ripostează împotriva unor atari tendințe, de "încălcare a suveranității" ,disciplinare proprie și a situației de "ancilaritate" față de interese străine, nutrind idealul autofundării și al unei dezvoltări neatârnate, de sine stătătoare.

- **Printre notele propriului său concept, psihologismul asumă:**

- "întrucât gândirea este un fapt psihic, iar fenomenele psihice alcătuiesc obiectivul de studiu al psihologiei, s-a putut argumenta teza că logica ar constitui un capitol de psihologie".
- "Psihologia ar trebui să constituie baza altor studii, cu deosebire a logicii".

- **Legat de logicismul în diferitele sale ipostaze aflăm caracterizări precum:** "curentul care contrapune logica psihologiei, o izolează printr-un zid chinezesc de psihologie".
- "a îmbrăcat forme extreme, susținându-se că formele logice nu au nici o legătură cu gândirea, logica fiind o știință a relațiilor și nu a legilor gândirii".

➢ **Viziunile antipsihologiste se întrupează în enunțuri cum ar fi:**

- "posibilitatea de a opera o separație radicală între rațiune și celelalte funcții psihice, în special intuiția".
- "Acum vom elimina de asemenea problemele psihologice, dar nu din zona cunoașterii, ci doar din filosofie. Atunci, în final, filosofia va fi redusă exclusive la logică."

➢ **Iar antilogicismul:**

- "Gândirea calculatoare se constrânge pe sine să domine totul sprijinindu-se pe consecvența demersului său. […] Însă acel ceva care […] s-a refuzat din capul locului pretențiilor calculului și care totuși îi este omului de fiecare data mai aproape, în enigmatica sa incognoscibilitate, decât orice ființare în care el se instalează pe sine laolaltă cu planurile sale, poate uneori să potrivească esența omului într-o gândire al cărei adevăr nu poate fi surprins de nici un fel de logică";
- "Formele [goale ale logisticii] […], libere cum sunt, în loc să modeleze, <<deformează>> prea des lumea omului, nu numai pe plan teoretic, ci și în cuprinsul istoriei și îl fac pe om să-și piardă sensurile, limbile, glasurile, venind cu un alt glas, cel al <<străinului>>."

Mai ales de la finele secolului al XIX-lea și cu intensitate sporită, pe parcursul primelor decenii ale veacului XX, întâlnim frecvent dezbateri în jurul chestiunii statutului psihologiei și îndeosebi a rolului funcțional sau orientativ îndeplinit de aceasta față de știință și filosofie. Pe scena istoriei culturale își fac intrarea psihologismul și antipsihologismul în calitate de doctrine explicit formulate, promovate și apărate.

În parelel asistăm la afirmarea concepțiilor logiciste și a celor antilogiciste.

Dezbateri pe aceste teme au existat și anterior secolului al XIX-lea, numai denumirile nu existau.

O anume ambiguitate semantică a termenilor și vehicularea lor în accepțiuni nu întotdeauna bine precizare sunt răspunzătoare pentru confuziile din dicționare și chiar în studiile de specialitate.

În profida neajunsurilor interne și efectelor de regulă negative antrenate în planul științei în general, al logicii în particular, psihologismul și antipsihologismul nu trebuie taxate în întregime ca nefaste și neavenite, corupătoare și sterile. Ambele au debutat sub intenția generoasă a înnoirii și primenirii, a racordării la ampla mișcare de reformare intelectuală, astfel că nu le putem suspecta, măcăr inițial, de motivații sau scopuri "rele".

Apoi, li se pot trece în cont o serie de achiziții benefice și valoroase, manifestate bunăoară prin inaugurarea unor noi piste de cercetare, prin analizele și concluziile interesante, inedite. Cu vocația sa pluridisciplinară, primei direcții i se datorează studii cu privire la operațiile gândirii în exercițiul lor efectiv, la geneza formelor și structurilor logice, la aspectele subiective implicate, atrăgând atenția asupra unor chestiuni situate la granița dintre psihologie și logică.

Ca manifestare a unei mai lucide "conștiințe de sine" a logicului ce aspiră la autonomie, antipsihologismului îi vom putea atribui nu doar efortul de delimitare mai clară a obiectivului de investigație, dar și rezultatele superioare pe linia preciziei, rigorii și sistematicității demersurilor proprii.

Indiferent de epoca istorică ori spațiul cultural de manifestare, psihologismul și antipsihologismul învederează o bogăție și varietate a formelor pe care le-au îmbrăcat, conturând imaginea unui peisaj atât de complex, împestrițat și eterogen încât travaliul de acoperire exegetică și sintetizare se vede serios obstraculat.

Neîndoios, logica nu este același lucru cu psihologia, fiecare disciplină decupându-si propriul sector de preocupare și cercetându-l conform metodologiei proprie și obiectivelor specifice vizate. Chiar dacă se poate desfășura nepsihologic nu înseamnă că logica ar fi antipsihologică. În fond, între științe nu există bariere imuabile și obstacole de netrecut. Totodată, nici una dintre științe nu este fundamental (prioritară sau mai importantă) în raport cu cealaltă.

Obiectivele pe care le studiază, sub denumirea de raționamente, logicianul și respective psihologul fiind atât de diferite, firește că și cercetările lor sunt de factură total diferită.

Logicianul analizează propozițiile, formele lor posibile, condițiile lor de adevăr și relațiile ce există, grație formei lor, între propoziții, relații în virtutea cărora din adevărul sau falsitatea unora din ele decurge adevărul sau falsitatea altora. Pe această bază el caută să degajeze criterii și să pună la punct procedee de deosebire a raționamentelor valide sau corecte de cele nevalide sau incorecte. Pentru evaluare în acest fel a raționamentelor sunt considerate irelevante modul și măsura în care relațiile dintre propoziții, de care depinde

raționarea (sau, cum se mai spune, inferența) validă, sunt percepute sau recunoscute de către subiecți; aceste relații sunt privite de logician ca existând sau neexistând în mod așa-zicând obiectiv, iar rezultatele la care ajunge cercetarea logică sunt considerate drept standarde în raport cu care, daca se dorește, performanțele subiecților care raționează pot fi judecate ca fiind (mai mult sau mai puțin) corecte sau "logice", respective incorecte sau "ilogice".

În schimb, psihologul care studiază raționamentul nu se adresează propozițiilor ce intervin în el, ci, în mod tipic, lucrează cu persoane individuale sau grupuri de persoane (subiecți), cărora le propune sarcini de felul tragerii de concluzii din premise date, sau al evaluării corectitudinii câte unui raționament gata construit, sau al alegerii uneia dintr-un set de concluzii alternative propuse ca decurgând dintr-un set de premise dat etc.

Apoi prelucrează static datele privitoare la performanțele acelor persoane, le raportează la standardele elaborate de logicieni, sau măsoară timpii utilizați pentru cutare sarcinăde către subiecți, dificultatea diferențială percepută de aceștia la îndeplinirea diferitelor sarcini etc. Într-un cuvânt, metodologia psihologului care studiază raționamentul este cea a cuiva care observă, descrie și caută sa explice un process "natural", la care, ce-i drept nu are acces direct, ci încearcă să-l reconstituie ipotetic pornind de la rezultatele cu care se soldeaza și, eventual, de la relatări ale subiecților puși să se autoobserve în timp ce raționează sau evaluează raționamente date.

Psihologul este chemat și, prin firea lucrurilor, nici nu poate, să degaje, printr-o astfel de cercetare, criterii și metode de evaluare a raționamentelor în termen de valid/ nevalid; dar, familiarizat cu criteriile și metodele oferite de logică, poate să-si pună, între altele întrebarea dacă și în ce măsură există concordantă între modurile cum raționează niște persoane (cu sau fără instrucție logică) și standardele de raționalitate sau "logicitate" stabilite de logicieni în cercetările lor abstracte; și să caute explicații pentru eventualele divergențe dintre "logica naturală'' a subiecților săi și normele "logicii științifice".

Psihologul formulează în acest sens ipoteze explicative, pe care le testează cu ajutorul materialului empiric obținut din observații și experimente. Pentru cercetarea logică, testele empirice sunt irelevante, analog felului în care măsurtorile de distanțe, unghiurile etc. pe teren sunt irelevante pentru geometria pură.

Logica s-a văzut constrânsă să procedeze sistematic la reconsiderări și remanieri, flexibilizări și nuanțări ale aparatului conceptual și procedural, iar consecința direct a fost proliferarea spectaculoasă a sistemelor "neclasice", nonstandard. Majoritatea sunt tendințe de a se apropia de cogniția natural, de gândirea a simțului comun, care, departe de a mai fdisprețuită și deconsiderată, a intrat în focarul de preocupări ale noileor formalisme.

De spus că, în prezent, spre deosebire de acum '70 – '80 de ani, există înăuntrul psihologiei, domeniul numit ***Psihologia raționamentului,*** care studiază experimental

procesele și performanțele de raționare, raportându-le la etaloanele logicii așa cum se găsesc expuse acestea în lucrările de logică. Reprezintă un gen de cercetări perfect distincte de cele logice. Unii psihologi care fac aceste cercetări, au tras chiar concluzia că oamenii, în mod spontan, nu raționează logic. În zilele noastre teoreia argumentării este o disciplină nouă, raportată la logica formală și preocupată să cultive abilitățile critice ale elevilor, tocmai că logica propriu zisă nu o face.

Astăzi nimeni nu mai face referire la gândire și la legile ei în definirea logicii, și nu mai leagă logica de psihologie. Pentru logicienii occidentali este clar domeniul de cercetare al logicii și statutul ei în raport cu psihologia sau alte științe. Ea este, cum sublinia Artistotel "știința demonstrației", sau cum o găsim definita în Dicționarul de logică și filosofie, coordonat de Antony Flew: "Logica studiază principiile inferenței deductive sau metodele demonstrației. Acest studiu nu se efectuează culegând date despre modurile cum oamenii argumentează în fapt, logica nefiind o știință empirică ci una teoretică".

În sinteză, psihologismul și antipsihologismul, reprezintă viziuni, doctrine, concepții, teorii, orientări, atitudini excesive, exclusivist, purtătoare ale unor judecări înguste și unilaterale, simplificatoare și deformatoare. Li se poate amputa ambiția de a se institui ca unice poziționări aducătoare de soluții viabile pentru o gamă largă de probleme și de a încerca să se substituie oricărei alte opinii, inflexibilitatea, închistarea docmatică, intoleranța.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Aristotel, *Organon*, vol. I și II, trad. Rom. De M. Florian, Ed. IRI, București, 1997.

2. Botezatu, Petre, *Constituirea logicității,* Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1983.

3. Dumitriu, Anton, *Istoria logicii*, ed. a II-a, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1975.

4. Enescu, Gheorghe, *Dicționar de logică,* Ed. Științifică, 1985.

5. Florian, Mircea, *Logică și epistemologie.* Logică generală, ed. îngrijită de N. Gogoneață și I. C. Ivanciu, Ed. Antet, 1996.

6. Frege, Gottlob, *Scrieri logico-filosofice*, trad. rom., studio introductive, note de S. Vieru, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1977.

7. Joja, Athanase, *Studii de logică,* Ed. Academiei R. S. R., București, 1960.

8. Petrovici, Ion, *Curs de logică,* ed. ingrijită, prefață și adnotată de C. Sălăvăstru, Ed. Institutul European, Iași, 2000.

9. Stoianovici, Drăgan, “Gânditorii de la **Port**-Royal”, în *Istoria filosofiei modern și contemporane,* vol. I, Ed. Academiei R. S. R., București, 1984.

-
-

Specificul curriculum-ului educațional în învățământul preșcolar

Prof. Epure Beatris Larisa

Grădinița P.P. nr. 45 Constanța

Conceptul de ,,curriculum” reprezintă un concept-cheie pentru didactică și pentru teoria și practica educației, în general. Etimologic, el provine din limba latină, din termenii ,,curriculum” (singular) și ,,curricula” (plural), care înseamnă ,,alergare”, ,,cursă”, ,,drum”.

Primele conotații educaționale ale conceptului ,,curriculum” au apărut în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, în documentele universităților medievale din Leiden (Olanda) – în 1582 și Glasgow (Scoția) – în 1633. De atunci și până în prezent, extensiunea acestui concept complex a evoluat, o data cu progresele înregistrate de științele educației și cu identificare unor necesități evidente în practica și teoria instruirii.

Până la jumătatea secolului al XIX-lea, conceptual de ,,curriculum” a fost vehiculat în întreaga lume, aproape exclusiv, în accepțiunea sa restrânsă, tradițională, cea de conținut al învățământului; el semnifică un set de documente școlare sau universitare, un program de învățare oficial, organizat instituțional.

La începutul secolului XX, în anul 1902, în lucrarea "The Child and the Curriculum", americanul John Dewey introduce în circulaţie sintagma *"experienţă de învăţare"* a copilului, organizată de şcoală, alături de ansamblul disciplinelor de învăţământ oferite şi studiate şi sugerează complexitatea, amplitudinea şi dinamismul curriculum-ului ca realitate educaţională. Sintagma "experienţe de învăţare" a fost preluată ulterior şi utilizată extrem de mult în operaţionalizarea conceptului de ,,curriculum”. El sugerează complexitatea, amplitudinea şi dinamismul curriculum-ului ca realitate educaţională. În lucrarea "Copilul şi curriculum-ul", John Dewey avansa ideea curriculum-ului centrat pe copil, care să îi permită acestuia să utilizeze în activitatea cotidianã ceea ce a învăţat la şcoală şi în activităţile din şcoală, experienţa de zi cu zi. El propunea ca sfera conceptului de "curriculum" să cuprindă nu numai informaţiile, ci şi *demersurile didactice de asimilare a acestora.*

Relevanţa contribuţiei lui John Dewey din perspectiva curriculum-ului constă în:

- curriculum-ul este perceput ca o realitate amplă, dinamică, retroactivă şi proactivă;
- curriculum-ul reprezintă un proces interactiv între educator şi educabili;
- prefigurează o apropiere între educabil (copil) şi educaţie (curriculum).

Ulterior, după aproape două decenii, americanul Franklin Bobbitt, în lucrarea sa "The Curriculum" (1918), resemnifică conceptul şi include în sfera acestuia întreaga *experienţă de învăţare* a elevilor, respectiv atât activităţile formale, desfăşurate în mediul şcolar, cât şi pe cele

desfăşurate în mediul extraşcolar, planificate şi proiectate în şcoală, în vederea realizării unei educaţii globale, integrative. Curriculum-ul este văzut ca:

- un ansamblu de experienţe concrete, directe şi indirecte, reieşite din derularea efectivă a exersării abilităţilor prezente şi ulterioare ale individului;
- un ansamblu de experienţe de învăţare explicite, eminamente directe, concepute şi preconizate finalist de către şcoală, pentru a dezvolta abilităţile existente şi a le completa cu altele noi.

Un alt moment de referinţă a fost marcat de contribuţia unui alt american - Ralph Tyler, prin publicarea în anul 1949 a cărţii "Basic Principles of Curriculum and Instruction"; este considerat primul pedagog care a elaborat o formulare modernă a teoriei curriculum-ului. Conceptul era configurat cu focalizarea expresă pe instituţia şcolară, pe autonomia ei în materie de concepţie curriculară. În ceea ce priveşte elaborarea curriculum-ului, Tyler considera că aceasta implică patru acţiuni, cu valoare de norme pedagogice aplicabile în următoarea ordine ierarhicã:

- formularea obiectivelor învăţării, respectiv a *obiectivelor educaţionale* ale procesului de învăţământ;
- selectarea *experienţelor de învăţare* şi a *conţinuturilor* cu valenţe formative, în concordanţã cu obiectivele educaţionale formulate;
- stabilirea *metodologiilor* de organizare a experienţelor de învăţare, funcţie de metodologii şi de conţinuturile selectate;
- *evaluarea* rezultatelor activităţii de instruire.

În a doua jumătate a secolului XX, în Marea Britanie, afinitatea pentru curriculum în educaţie a fost imediată şi totală. De asemenea, el a pătruns şi în alte ţări, cum ar fi: Germania, Olanda, Ţările Scandinave, în timp ce ţări cu mare tradiţie şi forţă în teoria şi practica educaţională, ca Franţa, Belgia, Elveţia, Italia, Spania, au rămas indiferente sau chiar refractare faţă de fenomenul curriculum. În URSS el a fost respins cu fermitate, fiind considerat burghez, reacţionar, decadent etc (Ionescu M., Radu I., 2001, pag. 96).

La noi, termenul a început să fie semnalat sporadic, încă din anii 1980, însă, din precauţie, el era evitat. Uneori era tradus folosindu-se termeni cum ar fi cel de programă. Însă, deschiderea necesară a avut loc abia după 1990 şi mai ales după 1997.

În accepțiunea modernă, în sens larg, curriculumul nu vizează numai conținuturile instructive-educative incluse în programele școlare și universitare (planuri de învățământ școlare și universitare, programe școlare și universitare, manuale școlare și universitare, arii tematice, subiecte punctuale etc.), ci și sistemul experiențelor de învățare și formare, directe și indirecte, ale

elevilor și studenților, experiențe corespunzătoare celor trei mari categorii de educație, care se îmbină și se completează reciproc: educația formală, neformală și cea informală.

BIBLIOGRAFIE:

***Curriculum național pentru educație timpurie, 2019;**

***Suport pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru Educație Timpurie, 2019.**

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE LA ORA DE LIMBA ENGLEZĂ

Farcaș Felicia, Școala Gimnazială Nr. 1 Orbeni, Bacău

În literatura de specialitate putem găsi o varietate de definiții ce explică procesul de învățământ, toate având în comun trei elemente esențiale:

- Este o activitate complexă datorită efectelor pe care le produce cât și a condițiilor pe care le solicită
- Este un proces alcătuit din predare, învățare și evaluare
- Este orientată spre cunoaștere

Predarea, învățarea și evaluarea trebuie privite ca părți interdependente, corelate între ele și centrate pe dezvoltarea personalității elevilor. Așa cum am precizat, procesul de învățământ este un proces complex ce cuprinde o serie de părți componente:

1. Obiective
2. Resurse umane
3. Metode de instruire
4. Forme de organizare

Ne vom concentra atenția asupra componentei: ”Forme de organizare a procesului de învățământ”, ca parte esențială a procesului de învățare. În momentul în care planificăm o oră de limba engleză, o multitudine de aspecte trebuie luate în considerare: cât timp va dura fiecare activitate?, cât timp alocăm fiecărei activități? succesiunea activităților etc. Este necesar să ne concentrăm atenția asupra a doi factori majori: *timpul* alocat activităților și *tipul* acestora. Este esențial ca activitățile pe care le propunem clasei să fie *atractive*, *să stârnească interesul elevilor* și *să dezvolte motivația* pentru a învăța limba engleză.

În cadrul orelor de limba engleză elevii sunt antrenați în activități de comunicare cum ar fi: receptarea, producerea, interacțiunea și medierea cu scopul de a dezvolta comunicarea lingvistică. Citirea textelor, producerea mesajelor orale sau scrise, schimbul de mesaje între elevi, toate au rolul de a dezvolta competențele specifice disciplinei limba engleză pentru ca ulterior elevii să dobândească abilități care să le permit să fie funcționali în diferite context lingvistice.

Pentru a reuși să motivăm elevii să învețe limba engleză într-un mod cât mai plăcut și captivant, propunem o serie de activități utile ce vor optimiza spațiul folosit și eficiența lecției:

Modul de organizare a băncilor în clasă: aranjarea băncilor în formă de semicerc este foarte efficientă în cazul elevilor din ciclul primar deoarece vor avea mai mult spațiu de joacă pe când, în cazul adolescenților, este de preferată organizarea pe grupe. Astfel, ora de limba engleză își va concentra atenția asupra elevilor și nu asupra profesorului;

Organizarea diferențiată a activităților ce se poate realiza în funcție de aptitudinile și ritmurile de învățare ale elevilor. Predarea și evaluarea diferențiată presupune o abordare complexă, cadrul didactic utilizând o serie de strategii diferențiate: adaptarea materiei la stilurile de învățarea ale elevilor, promovarea învățării prin cooperare, stimularea spiritului de echipă, dezvoltarea încrederii în forțele proprii etc. ;

Învățarea cu ajutorul tehnologiei este o modalitate de a organiza activitățile din cadrul orelor de limba engleză foarte agreată de elevi de toate vârstele ce permite prezentarea conținutului într-un mod atractiv. În societatea actuală, elevii sunt nativi digitali, utilizarea tehnologiei reprezentând o abilitate de bază pentru a deveni cetățeni funcționali ai secolului XXI.

Schimbările în modalitatea de organizarea a activităților de învățare au devenit inevitabile, școala având ca obiectiv principal formarea unor indivizi ce trebuie să facă față provocărilor societății moderne, aflată în continuă schimbare, a procesului de globalizare ce impune noi standarde, inclusiv în modalitatea de a preda limba engleză.

Bibliografie:

1. Constantin Cucoș, ”Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2009.
2. Curriculumul Național ”Curriculum la Limba străină I pentru învățământul gimnazial”, 2019.
3. Gardner, R.; Lambert, W., ”Attitudes and Motivation in Second Language Learning”, Newbury House, Rowley, 1972.

PERSPECTIVE EDUCAȚIONALE CONTEMPORANE ȘI INFLUENȚA COMUNITĂȚII

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR GEORGEANA FARCAȘ

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL CUZĂPLAC

Vârsta preşcolara este, fără indoială, temelia educativă a intregii vieţi.

Datorită vârstei mici, educaţia preşcolară capătă un caracter specific, această perioadă, ca ingrijire şi educaţie, formează temelia întregii vieţi de mai târziu.

„Omul nu poate deveni **om** decât prin educaţie" spune Imanuel Kant, educaţia pe care copilul o primeşte, desigur, în familie, grădiniţă şi comunitatea locală.

Denumită şi „*vârsta de aur a copilăriei"*, vârsta preşcolară se caracterizează prin multiple achiziţii pe plan intelectual, fizic și comportamental. Odată cu intrarea în grădiniţă copilul vine în contact cu o multitudine de necunoscute, el deschide un cufăr al comorilor, pe care, plin de curiozitate, îl cercetează şi şi-l însușește. Copilul îşi satisface curiozitatea prin joc, prin acţiunea directă cu obiectele, în această perioadă are loc dezvoltarea puternică a limbajului, se pun bazele operaţiilor gândirii (sinteză, analiză, abstractizare, generalizare, comparație) prin acţiune nemijlocită cu obiectele se dezvoltă memoria, atenţia, imaginaţia și, în același timp, copilul, prin faptul că intră într-o colectivitate, își dezvoltă abilități și atitudini care îi vor fi utile mai târziu, la școală: sentimente de prietenie, respect, atitudinea de cooperare, de apartenență la un grup, spiritul de învingător.

Un rol important în educația copilului preșcolar îl are educatoarea. Fiind un partener al celui mic în procesul de învățare, ascultând, observând și documentându-se asupra muncii copilului, ea ghidează experiențele de învățare ale acestuia și facilitează cunoașterea. Procesul de predare-învățare trebuie să fie abordat ca o relație puternică de armonie între educator și educat, bazat pe schimb și reciprocitate. Relația educator- educat poate să ducă la descoperirea sensului învățării, într-un mod natural și familiar caracterizat prin comunicare, explicare, expresie, gest, afecțiune. Educatorii trebuie să formeze atitudini pozitive față de învățare, aceasta venind întotdeauna dinspre copil. Prin diversele activități pe care le planifică, educatoarea ajută copiii să dialogheze, să critice, să compare, să negocieze, să formuleze ipoteze și să rezolve probleme în grup, ei participă direct la dobândirea de cunoștințe și la formarea competențelor și a autonomiei prin strategii originale și învață prin interacțiunea cu ceilalți, punând accent pe proces și nu pe produs.

Lucrez ca educatoare la Grădinița cu Program Normal Cuzăplac, județul Sălaj, în mediul rural. Este o comunitate mica, dar foarte implicată în educație. Copiii provin din medii diferite, dar

cu ajutorul comunității sunt sprijiniți pentru a avea acces la educație. Avem copii de etnie maghiară și de etnie rromă, pe lângă români.

Eu, ca educatoare sunt cea care ghidează parcursul educațional al micuților, însă, în prezent, o educație de calitate implică alți 3 participanți importanți: copii, familie, comunitate.

Noul curriculum pentru învățământul preșcolar încurajează implicarea părinților și a comunității în viața grădiniței, căci informațiile, ideile, experiențele pe care ei le aduc asigură continuitatea acestui proces, îi conferă accesibilitate și familiaritate în percepția copilului și îl face mult mai prietenos.

Părinții sunt încurajați să ia parte la diferite proiecte sau evenimente din unitate, să se implice direct în activitățile din gradiniță ale celor mici, să devină, așa cum este normal, factor activ de educație. Printre activitățile la care familia a fost solicitată să ia parte în grădinița noastră enumerăm : participarea la serbări - repetă cu ei rolurile, le confecționează costume, au contribuit la o bună desfășurare a proiectelor tematice nu doar cu materialele didactice pe care le-au împrumutat sau donat, ci și prin împărtășirea experienței lor de viață - de ex. la tema despre Meserii ei au venit la grădiniță și le-au povestit copiilor despre meseria lor - și prin timpul acordat - au fost solicitați să le citească copiilor povești sau să participe la lecții deschise unde au devinit parteneri ai copiilor, confecționând împreună produse, colaborând, jucându-se și învățând împreună. Pe lângă rolul informativ, părinții au și un rol emoțional, prezența lor la activități creând un mediu mai familiar pentru copii, aceștia devenind astfel mai deschiși, mai îndrănzeți și mai receptivi. Relația dintre grădiniță și familie este una de prietenie, deoarece au un interes comun: preșcolarul.

Al treilea factor în acest parteneriat este comunitatea. O grădiniță care se respectă nu poate funcționa fără sprijinul comunității și nu ne referim numai la aspectul financiar, bineînțeles important și el, ci mai ales la aportul informativ și formativ pe care îl poate aduce, la rolul educațional al acesteia.

Primul pas pe care trebuie să-l facă grădinița pentru a iniția un parteneriat este formarea sau prezentarea unuei „imagini” prin diferite mijloace de promovare: copiii și cadrele didactice, pliantul de prezentare, afiș/poster, revista școlii, adresa de e-mail, contul de Facebook, etc. Promovarea imaginii este o modalitate eficientă de a transmite către comunitate viziunea, misiunea și performanțele grădiniței.

Grădinița trebuie să fie inițiator, colaborator și facilitator , să orienteze întregul său demers asupra celor mici, astfel încât copilul să devină actor principal al demersului educațional, fapt care va duce treptat la creșterea prestigiului grădiniței în comunitate.

Parteneriatul dintre Grădinița cu Program Normal Cuzăplac și comunitate s-a concretizat prin:

- Vizite la instituții precum școală, bibliotecă, cabinet medical, poliție, biserică, brutărie, cabinet stomatologic, magazin, primărie, Centrul de zi de la Mierța ... unde specialiștii le împărtășeau copiilor din tainele meseriei lor și unde copiii intrau în contact cu angajații și observau procese tehnologice, clădiri, birouri, acțiuni, discutau cu oamenii, comunicau cu ei, învățau să asculte, să aștepte rândul sau să dialogheze în mod civilizat;
- Activități cu școala: vizite reciproce, discuții cu elevii, părinții, învățătoarea, activități sportive și practice, plimbări, excursii comune, lecții predate de profesori...;
- Discuții dintre educatoare și specialiștii din diferite domenii;

De asemenea, grădinița a colaborat cu administrația locală care ne-a oferit sprijin concretizat în fonduri și resurse materiale și cu agenții economici care ne-au oferit servicii și produse. De anul viitor școlar Grădinița se va muta într-o cladire nouă și va funcționa cu program prelungit.Grădinița a colaborat cu mass-media, avându-l ca un partener constant, pentru a promova în comunitate activitățile desfășurate. Canalele prin care au fost difuzate informațiile au fost revista școlii și internetul.

Beneficiile parteneriatului grădiniță - comunitate:

- Schimb de informații;
- Rol educațional al comunității și al familiei;
- Familiarizarea familiei și comunității cu grădinița;
- Dezvoltarea personalității copiilor;
- Dezvoltarea capacității de comunicare și relaționare a copiilor;
- Stabilirea unui dialog între factorii implicați în educația celor mici;
- Dezvoltarea spiritului de ajutorare, de voluntariat;

De cele mai multe ori grădinița este pusă în situația de a rezolva unele probleme care nu pot fi soluționate fără un sprijin adecvat și o susținere directă din partea comunității. Relația dintre grădiniță și comunitate trebuie să fie determinată și susținută reciproc în mod permanent. Prin implementarea acestor parteneriate se poate realiza unul dintre cele mai importante obiective ale grădiniței, și anume, integrarea socială a copilului.

Bibliografie:

- Boca, C., Barbu D., Nicolae, I., Secrieru, A. – P.R.E.T. „Împreună pentru copii: grădinița și comunitatea”, București, 2014;

- Preda, Viorica - „Grădiniţa altfel”, Editura V & I INTEGRAL, Bucureşti, 2003;

EDUCAȚIA – BAZA SCHIMBĂRII LUMII

Prof.învăț.preșc. Lucica Farcaș
Prof.învăț.preșc.Anca Ionela Muntean
GPP Răstolița , Jud.Mureș

Educația este una dintre fenomenele care a apărut odată cu societatea umană,suferind pe tot parcursul evoluției sale, modificări esențiale. Prin educație omul își însușește limbajul social, cultura generală si comportamentul moral cetățenesc, își formează concepția despre lume, își dezvoltă potențialul creator și se pregătește pentru integrarea socio-profesională. Omul devine ceea ce este prin educație. Practica educativă este una dintre cele mai importante activități specifice comunităților umane. Din momentul în care omul a apărut, educația l-a însoțit , l-a modelat, l-a spiritualizat. Ca orice tip de practică umană, acesta a fost și este dublat de reflecție, de interogație, de punere sub semnul și ghidajul rațională. Societatea, în ansamblu, se află în fața unei alegeri univoce, decisive și anume schimbarea , care a apărut odată cu provocările lumii contemporane prin amplele inovații științifico-tehnice , care au schimbat viața de zi cu zi a oamenilor. Educația are puterea de a schimba lumea , deoarece educația stă la baza schimbării, iar schimbarea creează noi nevoi de învățare. Inevitabil, cele două realități se însoțesc. Mereu suntem nevoiți să ne adaptăm la schimbări , să învățăm cum să gestionăm schimbarea, însă educația pune la dispoziția fiecărui cetățean, mijloace de instruire , de formare , de cultivare după propria sa dorință , în așa fel în cât el să se regăsească în raport cu propria sa educație într-o poziție fundamental diferită, responsabilitatea înlocuind obligația. Prin educație , individul își poate schimba mediul de viață si concepția despre lumea înconjurătoare, astfel că la nivel social, există avantaje potențiale importante, de la reducerea ratei delicvenței la creșterea bunăstării financiare a familiilor și îmbunătățirea coeziunii sociale. Un rol important îl are și profesorul care poate schimba si modela concepția despre lume a copilului împreună cu familia sa, însă și o educație de calitate duce la atitudini pozitive față de învățare și reducerea ratei de abandon școlar.

Nelson Mandela spunea că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și are dreptate, deoarece educația este baza fundamentală pe care se clădește o societate. Cei care pun educația mai presus de orice , vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea. Asistăm astăzi însă la un puseu în ceea ce privește virtualizarea educației, la ivirea altei „ fețe” a acesteia. Avem de a face cu o înscriere expresă a formării sau a unor etape ale acesteia pe un palier explicit virtual. Înmulțirea liniilor de instruire deschisă

și la distanță, includerea ciberculturii ca un nou referențial în învățare, atragerea internetului ca sursă și mijloc didactic , multiplicarea în timp real a legăturilor dintre partenerii educației mediate de calculator , raportarea la ciberspațiu ca mediu privilegiat, informatizarea educației, în general constituie exemple concludente ale evoluției enunțate.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex, tocmai datorită necesității împletirii și corelării funcționale a acesteia cu alte segmente ale socialului, pasibile de a realiza, secvențial, sarcini și acțiuni ale instituției specializate care rămâne în continuare, școala.În perspectivă , o posibilă evoluție a educației va avea loc prin centrarea acesteia și pe baza exploatării capacității de cunoaștere holistică (rațiune, sentiment, voință) a creierului uman. Programele de dezvoltare trebuie să fie elaborate ținând cont de diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale care există între populațiile din interiorul unei țări sau între diferite regiuni ale lumii. Acesta presupune nașterea unei noi mentalități, la scară planetară, mai atentă la aspectele calitative și umane ale dezvoltării și la formarea unui curent de opinie conform căruia schimbarea trece prin educație și cultură. Educația ajută la dezvoltarea rapidă a lumii. Civilizația umană s-a dezvoltat mult, doar datorită creșterii ratei de alfabetizare. De asemenea, îmbunătățește nivelul de trai. Educația joacă întotdeauna un rol important în construirea națiunii. Pentru a elimina corupția, șomajul și problemele de mediu, educația este necesară. Educația face șanse uriașe în procesul de dezvoltare națională, deoarece nivelul de viață al cetățenilor depinde în mare măsură de nivelul de educație.

O persoană educată poate identifica cu ușurință binele de rău și răul de bine, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale. Oamenii presupun că o ființă educată este una care este capabilă să se obișnuiască cu situațiile sale în funcție de necesitate. Oamenii ar trebui să fie capabili să-și folosească abilitățile și educația pentru a învinge blocaje sau obstacole dificile în orice domeniu al vieții lor, astfel încât să poată lua decizia corectă în acel moment corect. Toată această calitate face din om o persoană educată. Noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul educațional, nu doar familia, ii pregătește pentru ziua de mâine arată și calea spre care evoluăm ca societate. Tocmai din acest motiv , copiii trebuie să învețe la școală lucruri cât mai noi, care să-i ajute să-și croiască singuri un drum în viață.

În concluzie, putem spune că succesul nostru în viață depinde de cât de multă educație dobândim în viață. Deci este foarte necesar ca o persoană să obțină o educație adecvată pentru a prospera în viață. Lumea va putea fi schimbată numai prin educație și expunere continuă la experiențe.

Bibliografie

Constantin Cucoș, Pedagogie (Ediția a III-a revizuită și adăugită), Polirom, Iași, 2014.

Elena-Adriana Tomulețiu, Psihologia Educației, Eikon, Cluj-Napoca, 2014.

METODE DE PREDARE A LITERATURII: NOILE TEHNOLOGII

Felfoldi Marta, Şcoala Gimnazială „Patrichie Popescu" Bata

Tehnologia a schimbat modul în care vedem lumea. În domeniul educației, în fiecare an apar diferite tipuri de tehnologii unice. Softurile educaționale și platformele de întâlniri au fost folosite chiar înainte de pandemia Covid-19, dar în ultimii doi ani numărul tehnologiilor emergente pare practic infinit. De la apariția sistemelor digitale, se pare că învățarea nu a fost niciodată mai ușoară.

Cu toate acestea, elevii și profesorii pot întâmpina unele dificultăți, mai ales atunci când folosesc un nou tip de software, au conturi diferite pe mai multe platforme de întâlnire sau găsesc metode care să faciliteze învățarea online. Noile tehnologii pot ocupa mult timp: cu cât sunt folosite mai multe dispozitive/platforme, cu atât mai mult timp este necesar. Un curs online sau unul care implică tehnologia informației trebuie să fie planificat și gândit cu atenție, astfel încât să implice pe deplin capacitățile interactive ale participanților.

Scopul utilizării acestor tehnologii este de a revoluționa procesul de învățare și de a îmbunătăți modul de lucru al profesorilor și al elevilor. De exemplu, comunicarea prin e-mail sau mesagerie instantanee înseamnă că profesorul este accesibil elevilor chiar și atunci când aceștia nu sunt la școală. Social media este o modalitate bună pentru ca elevii să se cunoască între ei. Forumurile și forumurile de discuții încurajează comunicarea profesor-elev legată de un anumit subiect.

Tehnologia joacă un rol esențial în educație, deoarece oferă multe modalități de îmbunătățire a calității învățării tradiționale. Datorită progreselor fără precedent într-o mare varietate de domenii, digitalizarea a devenit esențială pentru educație. Studenții își dezvoltă competențele lingvistice și le perfecționează în funcție de teoriile pedagogice stabilite, legându-le mai ușor de cursurile profesorilor de limbi străine în care au fost folosite noile tehnologii. Unele dintre acestea includ calculatoare, multimedia, smartphone-uri, audiovizual sau aplicații de social media. Internetul oferă acces gratuit, eficient și instantaneu la software, aplicații, canale și materiale de învățare a limbii engleze. Social media facilitează o instruire eficientă în limba engleză, promovând în același timp comunicarea între studenți.

Literatura engleză și predarea limbilor străine au fost mult timp sprijinite de tehnologie, aceasta continuând să evolueze ca instrument care îi motivează pe elevi să învețe limbi străine, fiind o parte crucială a acestui proces. Materialele autentice din filme, radio și televiziune au fost întotdeauna folosite în acest scop, dar aceste inovații nu au înlocuit predarea convențională. Cu siguranță, profesorii folosesc și ei metode moderne în clasă, dar majoritatea dintre ei le preferă pe

cele tradiționale. Utilizarea extensivă a limbii engleze pe internet asigură învățarea limbii de către elevi.

Datorită rezultatelor îmbunătățite ale învățării, în special în predarea tradițională, educația tehnologică și media a devenit comună, deoarece programa școlară integrează tehnologia. În acest fel, elevii își pot dezvolta încrederea în propriile abilități și pot învăța mai mult decât doar pentru distracție, multimedia și e-learning fiind mai atractive pentru ei.

Tehnologia multimedia a demonstrat un rol pozitiv în încurajarea evenimentelor și proiectelor elevilor în clasă. Progresul în tehnologie îmbunătățește comunicarea și face parte din dezvoltarea limbii engleze. Extinderea internetului este un indiciu al creșterii utilizării limbii engleze la nivel mondial. Calculatoarele nu mai sunt limitate la câțiva, ci pot fi folosite de mai multe persoane în același timp. Prin urmare, utilizarea tehnologiei în literatura engleză a condus, de asemenea, la o evoluție considerabilă.

De asemenea, profesorii de limbi străine trebuie să înțeleagă ce fel de tehnologie este disponibilă în fiecare caz și să știe cum să manevreze cele mai noi și mai bune echipamente. Folosind tehnologia interactivă, profesorii vor oferi cursuri mai vii și mai atractive. Mai jos sunt prezentate câteva exemple de tehnologii emergente care pot remodela procesul educațional:

1. Realitatea augmentată (AR) și simulările - AR pretinde că este cea mai bună modalitate de a capta visele și imaginația oamenilor prin intermediul lumii vizuale. Aceasta promite să îi ajute pe elevi să captureze astfel de imaginații cu unicul scop de a îmbunătăți procesul de învățare.
2. Învățare adaptivă- Oferă activități de învățare elevilor în funcție de nevoile, stilul de învățare și comportamentul lor.
3. Inteligența artificială (AI)- Sprijină distribuirea perspectivelor la persoana întâi, atunci când elevii trebuie să lucreze la eseuri, lucrări la termen sau cercetări.
4. Tehnologiile 5G- Promite studenților descărcări rapide de fișiere și resurse și rețele mai puternice. Unele dintre numeroasele sale caracteristici ar putea fi un profesor holografic, o mai bună învățare la distanță sau implicarea în experiențe de realitate virtuală.
5. Automatizarea- Cu ajutorul automatizării, studenții pot avea o șansă mai mare de a primi cursuri în mod automat, fiind programați digital.
6. Educația bazată pe competențe- Prin intermediul acestei tehnologii, studenții ajung să fie potriviți cu activități de învățare care sunt concepute pentru nivelul lor de capacitate de învățare.
7. Analiza învățării- Ajută profesorii să înregistreze comportamentele de învățare ale studenților, oferind îmbunătățiri specifice cursurilor.

Pe de o parte, practica și utilizarea au modificat aplicarea tehnologiei în clasă, dar, pe de altă parte, tehnicile de învățare nu s-au schimbat. Unele dintre avantajele pe care le aduce utilizarea tehnologiei sunt următoarele :

- Stimulează învățarea în echipă, facilitând capturarea și schimbul de informații.
- Dezvoltarea abilităților de comunicare se poate realiza nu numai prin contact personal, ci și prin dialogul software.
- Studenții și profesorii pot accesa și vizualiza cu ușurință materialele de curs.
- Creativitatea tehnică joacă un rol vital în pregătirea studenților pentru locuri de muncă în orice parte a lumii.
- Tehnologia le permite studenților să învețe într-un mod interactiv și interesant.
- Aceasta îmbunătățește implicarea elevilor, conștientizarea socială, dezvoltă abilități și noi interese.

Pentru o integrare tehnică eficientă și pentru dezvoltarea competențelor lingvistice, profesorii ar trebui să urmeze planuri și să aibă o politică tehnologică. Noile abordări trebuie să fie în strânsă concordanță cu programa școlară. Informatica joacă un rol semnificativ în procesul de învățare de la elev la elev. Profesorii ar trebui să folosească tehnologia informatică ca model pentru elevii lor, iar experții IT ar trebui să îi asiste. Materialele de învățare utilizate la clasă trebuie să fie integrate în tehnologie, folosind instrumente adecvate și asistență tehnică pentru a facilita punerea lor în aplicare.

În timp ce diversitatea și utilizarea tehnologiei adecvate au rămas vizibil limitate în educație în general, noile tehnologii în toate aspectele vieții moderne devin tot mai prezente. Deși tehnicile de predare convenționale sunt modernizate, acestea trebuie să fie abandonate și înlocuite de abordări din ce în ce mai învechite, cum ar fi calculatoarele, dispozitivele mobile, ecranele, conținuturile audiovizuale și electronicele. Educația va cunoaște un nivel uriaș de remodelare din partea multor tehnologii emergente. Elevii pot face o mai bună utilizare a fiecăreia dintre ele, analizând-o, cercetând-o pe fiecare în parte. În acest fel, ei obțin informații deosebite despre cum pot obține cele mai bune rezultate din utilizarea lor. Pe de altă parte, profesorii pot folosi platformele de cursuri online pentru a îmbunătăți mediul de învățare. În concluzie, unul dintre scopurile finale ale tehnologiei digitale este acela de a-i ajuta pe elevi să învețe engleza în practică. Acest lucru este posibil permițând participarea gratuită la cursuri și făcând mai accesibilă deschiderea și accesul la orice subiect sau informație.

Bibliografie

1. Juzwik, M. M., *The Rhetoric of Teaching: Understanding the Dynamics of Holocaust Narratives in an English Classroom (Discourse and Social Processes)*, Hampton Press Inc., New York, 2009
2. Pallathadaka, H. , *Use of Technology in English Literature Teaching*, European Journal of Molecular & Clinical Medicine, Vol. 07, Issue 11, 9006-9014, 2020
3. https://axiomq.com/blog/7-emerging-technologies-that-will-reshape-education-in-2022/, accesat la 13.11.2022

EDUCAȚIA-FEREASTRĂ SPRE VIITOR

Florea Panțeru Denisa – Școala Gimnazială "Virgil Calotescu"-Bascov, Argeș

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea" și a avut dreptate. Educația este baza progresului, **fundamentul pentru a forma o societate de către toți**, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, **vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea**.

Potrivit unui raport al UNESCO, „educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor". Acele societăți în care există un nivel ridicat de educație, **bucurați-vă de o calitate a vieții mai bună** și sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață.

În multe părți ale lumii, educația și formarea nu există, nu cel puțin în modul în care o cunoaștem. Milioane de băieți și fete **nu au posibilitatea de a primi o pregătire academică**, pentru a-i ajuta îmbunătăți-ți viitorul și, prin urmare, atinge libertatea. Dacă citiți acest articol, copiii dvs. vor primi cu siguranță acest curs.

Este ușor să uităm importanța lucrurilor pe care le avem, mai ales atunci când nu am fost nevoiți să luptăm pentru a le obține. Este ușor să disprețuim valoarea a ceea ce strămoșii noștri au obținut prin lupte, demonstrații și greve, astfel încât generațiile viitoare să aibă tot ce le-a lipsit. Poate că nu v-ați oprit niciodată să vă gândiți **importanța educației pentru copiii tăi**, dincolo de obținerea unui loc de muncă bun.

"Analfabeţii secolului XXI nu vor fi cei care nu ştiu să scrie şi să citească, ci aceia care nu pot învăţa, dezvăţa şi reînvăţa." (Alvin Toffler)

În fiecare zi învățăm despre noi, despre ceilalți, despre cum să fim mai buni și mai echilibrați și iată șase motive:

1. Educația schimbă perspective și distruge stereotipuri

Accesul la educatie îți oferă evoluție neținând cont de context, specializare sau talent. Poți fi un manager mai bun începând de mâine învățând care sunt principalele competențe pe care un manager le are, și însușindu-le. Totodată poți să devii un specialist mai bun tot prin educație, înțelegând cum să îți gestionezi timpul și energia.

2. Pe termen scurt pare un cost, dar este o investiție

Deși pare scump ca bani, dar mai ales ca timp, educația, atât formală, cât și non-formală te plasează într-un context favorabil dezvoltării. Iar contextul e unul din factorii care ne influențează.

3. Creează oportunitatea de a interacționa și a te dezvolta la nivel personal

Școala ne-a învățat istorie, trigonometrie, geografie, toate deosebit de utile și binevenite. Am rămas însă în urmă în ceea ce privește relaționarea, inteligența emoțională, empatia și efectiv drumul către valorile și sensul nostru. Aici educația noastră schimbă lumea și ne ajută să ne orientăm către ceea ce înseamnă desăvârșirea noastră.

4. Îți dă calea mai simplă

Nu avem timp să facem toate greșelile din lume. Unii oameni le-au făcut deja, fiindu-ne astfel mai ușor să învățăm din ele. E adevărat, să afli pe propria piele este varianta ideală, dar nu e nevoie să experimentăm tot.

5. Te expune la mai multe paradigme.

Una dintre caracteristicile minții umane este aceea de a căuta validare la ceea ce știm deja. Tocmai de aceea e recomandat să ieșim din cutie, iar educația te ajută să faci asta.

6. Dezvoltă creativitatea și gândirea out of the box

Expunere către alte modele de gândire și faptul că noi, cei care facem educație, nu putem fi decât ceea ce le spunem oamenilor că trebuie să fie. Așadar îi schimbăm pe ceilalți schimbându-ne în primul rând pe noi. Avem obligația să fim modele pentru cele câteva mii de oameni care ajung în

programele noastre în fiecare an. Asta ne împinge să fim noi cei despre care putem da exemplu, astfel încât să putem fi credibili.

„Scopul educaţiei ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acţioneze şi să gândească independent şi care, în acelaşi timp, să vadă în slujirea comunităţii realizarea supremă a vieţii lor”. – Albert Einstein

„Tot ceea ce n-avem de la naştere şi de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educaţie. Această educaţie ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri”. – Jean Jacques Rousseau

„Omul poate deveni om numai prin educaţie. El nu e nimic decât ceea ce face educaţia din el”. – Immanuel Kant

EDUCAŢIA CARE SCHIMBĂ LUMEA

Prof. PARASCHIVA-ȚICA FLOREA

Școala Gimnazială Rediu-IAȘI

ROMÂNIA

Lumea contemporană, bulversată de fenomene extreme ale naturii, precum uraganele, cutremurele, atacurile teroriste, războaiele sau pandemiile, care au curmat mii de vieţi şi au ras de pe suprafaţa pământului aşezări întregi, pare să se îndrepte într-o direcţie dintr-un viitor pe care nimeni nu-l poate prevedea pe termen lung. Se spune că există locuri pe pământ în care sunt oameni care se roagă pentru sănătatea planetei şi a locuitorilor ei. Şi puţini sunt cei care înţeleg faptul că, un cuvânt, o idee, un gând pot avea efecte nebănuite nu numai în jurul nostru, ci la distanţe foarte mari, modificând ADN-ul, care, la rândul lui, modifică materia din care este structurată lumea.

Atunci când trăim anumite stări, cum ar fi, de exemplu, compasiune, iertare, dragoste, dar şi mânie, ură, supărare, gelozie, invidie, noi influenţăm direct structura ADN-ului nostru, iar aceste modificări se propagă în trupul nostru, cât şi în afara noastră. Se fac studii de psihologie aplicată pe opera lui Eminescu, derivate din ştiinţa nou apărută numită

,,epigenetică" care se ocupă cu studierea impactului pe care îl au energiile din exterior asupra genelor ADN-ului uman, încercând să se explice volumul extraordinar de mare de informaţii pe care poetul român l-a folosit ca nimeni altul într-o perioadă de numai 17 ani.

În societatea contemporană, numită de unii ,,societatea cunoaşterii", transmiterea de cunoştinţe nu mai impresionează pe nimeni, deoarece, se pot găsi pe internet informaţii rapide de la cele mai banale lucruri până la construirea unui obiect ultra sofisticat la care poate avea acces toată lumea.

Aşadar, ceea ce trebuie să se schimbe astăzi, dacă vrem cu adevărat ,,să schimbăm lumea", nu sunt doar programele şi manualele, ci şi atitudinea celui de la catedră, empatia, deschiderea spre a accepta copilul contemporan, de a-l ghida, de a-l învăța cum să înveţe ceea ce va avea el nevoie în viitor, pentru că, în faţa noastră sunt suflete de copii, care nu au nicio vină că noi am rămas fixaţi pe modele vechi, pe tipare imuabile. Altfel spus, trebuie să rămâi tu însuţi ,,un copil" pentru că, aşa cum spunea Brâncuşi, ,,Când vom înceta să mai fim copii, va trebui să murim". Jean-Jacques Rousseau spunea: ,,Copilul ajunge, după educaţia primită, pedeapsă sau răsplată.''

Se vorbeşte tot mai des despre apariţia unei generaţii de ,,copii indigo” (termenul apare la psihologii şi sociologii americani din ultimele decenii), care nu mai acceptă şcoala tradiţională, care sunt extrem de inteligenţi, cu un IQ care ajunge spre limita geniilor şi atunci, cum poţi să convingi un asemenea copil să înveţe ceva într-un domeniu pe care el îl percepe altfel? Ba mai mult, fiind şcoală incluzivă, copiii aceştia pot fi etichetaţi în diverse moduri de la inadaptabili până la autişti, iar viitorul ne va demonstra că nu am găsit metode de a vorbi la nivelul lor din diverse motive. Totul ţine de comunicare, (aşa cum spunea părintele Stăniloae: ,,Cine comunică, se cuminecă”) sau de „arta paşilor mici’’(Antoine de Saint-Exupéry), iar pentru profesorul contemporan acest lucru reprezintă o extraordinară provocare. Comunicarea cu copiii, cu părinţii acestora care îi ,,îndoapă” cu carte ca să ajungă cineva sau, care sunt indiferenţi, pentru că se poate şi cu mai puţină carte, dacă ai o meserie, chiar dacă nu ştii să scrii româneşte, pentru că sunt şi oameni cu diplome care nu practică ce au învăţat şi lucrează în alte domenii, de exemplu, ca vânzători în mall-uri. Şi, de-aici dilema omului care lucrează în învăţământ, care este implicat în educaţia copiilor.

Există tot felul de metode alternative care pot ajuta copiii să înveţe, dar, trebuie precizat că nu se pot folosi la toate

lecţiile şi nici la toate clasele; de la metoda ciorchinelui, la metoda blazonului (care poate fi aplicată inclusiv la orele de dirigenţie, la mind-maping (aplicabilă sau nu cu ,,Alege tabloul!"); în cazul în care profesorul se foloseşte de inteligenţele multiple, descoperite de John Gardner în 1980), se poate pleca de la SINELG, la ,,Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat", care îi face pe elevi să capete încredere şi să-şi dezvolte stima de sine, fără a exagera, la ,,copacul ideilor", la SCAMPER, la R.A.I. ,,Copacul ideilor" este o metodă grafică prin care se pot stabili termenii-cheie în receptarea tuturor informaţiilor de la fiecare obiect de studiu, care ajută elevul sau măcar are rolul de a ajuta elevul să vizualizeze ideile esenţiale, reprezentând totodată o modalitate de organizare şi sistematizare a cunoştinţelor.

SCAMPER-ul este o metodă de ultimă generaţie, care înseamnă: substituie, combină, adaptează, modifică, propune, elimină, rearanjează şi se confirmă a fi o metodă eficientă, deoarece se combină şi cu brainstormingul individual şi cu problematizarea, particularizând anumite aspecte ale textului literar sau ştiinţific generând idei creative. Metoda se dovedeşte a fi un instrument formativ excelent, deoarece se referă şi la dezvoltarea capacităţilor metacognitive şi are, ca avantaj

imediat, focalizarea atenţiei elevului pe sarcina următoare, devenind totodată şi o foarte bună modalitate de autoevaluaare.

Poate dacă ne vom convinge mai întâi pe noi că merită şi că trebuie să ne adaptăm din mers la generaţiile care vin din urmă şi care sunt ,,altfel", înainte de a schimba sistemul, programa şi manualele, sau în timp ce acestea se schimbă, am putea contribui la crearea unei lumi mai bune cu copii lăsaţi să gândească liber şi frumos, creativ, sănătoşi fizic şi mental.

Un proverb japonez spune că: ,,Rămâne întotdeauna puţin parfum pe mâna celui care oferă trandafiri"; altfel spus, rămâne întotdeauna imaginea unui dascăl, a unei idei, a unei ore, agăţată în şi de sufletul unui om peste ani.

Prin urmare, copiii de azi sunt cei care mâine vor fi poporul acesta frumos şi curat care a ştiut să-şi păstreze teritoriul şi limba milenii la rând, iar noi, dascălii, lăsăm în urmă, fractalul unor cuvinte: ***educaţia care schimbă lumea***! Măcar atât…

BIBLIOGRAFIE :

1. Ciupercă, Livia, Chiprian, Cristina, *Metode alternative*, Editura Pim, Iaşi, 2020, ediţie revizuită ;

2. Ilie, Emanuela, lect.univ.dr., *Didactica alternativă*, Editura Paralela 21, Iaşi, 2018 ;
3. Liiceanu, Gabriel, *Isus al meu*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2020 ;
4. Dulcan, Constantin Dumitru, *Creierul şi mintea universului*, Editura Şcoala Ardeleană, Cluj-Mapoca, 2019 ;
5. Dulcan, Constantin Dumitru, *Inteligenţa materiei*, ediţie revizuită, Editura Şcoala Ardeleană, Cluj-Mapoca, 2019 ;
6. Rousseau, Jean-Jacques, *Emil sau despre educaţie*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1973 ;
7. De Saint-Exupéry, Antoine, *Micul prinţ*, Editura Regis, Iaşi, 2020.

De la interdisciplinaritate la transdisciplinaritate

Prof. înv. primar Florescu Carmen
Școala Gimnazială Nanu Muscel Câmpulung

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care-i poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea presupune existenţa unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, informaţii sau metode din mai multe domenii, în scopul evidenţierii caracteristicilor comune ale acestora. Riscul principal al acestei abordări constă în supraîncărcarea programelor şi a manualelor şcolare şi volumul mare de informaţii redundante.

Pluridisciplinaritatea constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici, teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie, inovaţie).

Comparativ cu aceste abordări, *interdisciplinaritatea* reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, abordare care implică transferuri de cunoştinţe, concepte, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reală. *Organizarea interdisciplinară a conţinuturilor* constituie o dominantă a politicilor educaţionale, fiind o caracteristică a epocii noastre. Concret, se pot delimita câteva tipuri de demersuri interdisciplinare (C. Creţu)

- interdisciplinaritate ca transfer din domenii învecinate (ex. psihologie şi pedagogie, istorie şi geografie, biologie, chimie şi fizică);
- interdisciplinaritate prin problematica abordată (teme cum ar fi Omul, Cunoaşterea, Creaţia);
- interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoaştere sau de cercetare (ex. metoda analizei statistice a datelor, metode analizei istorice);
- interdisciplinaritatea ca transfer de concepte (valorificarea semnificaţiilor şi valenţelor unui concept în domenii diferite de cunoaştere).

Organizarea modulară a conţinuturilor a apărut ca răspuns la nevoia de perfecţionare, formare sau reorientare profesională. Proiectarea conţinuturilor în moduli didactici ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale (D`Hainaut) ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa aceste organizări este deosebită din perspectiva educaţiei permanente deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare-învăţare (transmiterea şi asimilarea lui). Modalităţile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi (C. Creţu)

- integrarea în jurul unui pol ştiinţific, practic, personal sau social
- integrarea în jurul unei singure discipline
- integrarea în jurul unor activităţi fundamentale (creaţie, construcţie, cercetare); integrarea printr-un ansamblu flexibil de lecţii, fiecare dintre ele fiind concepută printr-o schemă integrativă de tipul
- noţiunile esenţiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluţionare.

Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu preșcolarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. In ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată*, iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică.

Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învatate de la un domeniu la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Priectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum înțelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relația timp-transformare etc., analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă străină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea.*** Este soluția de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

Bibliografie :

- Cucoș.C., (2006). *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
- Crețu, C. (1997).*Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom
- D'Hainaut (coord.) (1981). *Programe de învățământ și educația permanentă*, București EDP
- TOMSA GH., OPRESCU N.(2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, V& I Integral

PRIN EDUCAȚIE SE SCHIMBĂ LUMEA

Prof. pt. înv. preşcolar Florescu Claudia Viorica
Grădinița ”Peștișorul de aur”, sector 3, București

“Analfabeţii secolului XXI nu vor fi cei care nu ştiu să scrie şi să citească, ci aceia care nu pot învăţa, dezvăţa şi reînvăţa.” (Alvin Toffler)

Scriitorul Alvin Toffler alături de Ivan Ilich se înscriu încă din secolul precedent în categoria personalităților sceptice, respectiv a celor care consideră că sistemul educațional nu poate avea un rol covârșitor în evoluția lumii de mâine prin prisma faptului că acesta este marcat de un pronunțat și iminent declin. Dovada rezidă în exprimarea acestuia utilizată drept motto în cadrul căreia autorul specifică faptul că, în speță, indivizii care nu vor reuși să se reprofileze ca urmare a schimbărilor impuse de societate vor fi adevărații analfabeți ai societății contemporane și nu cei nominalizați prin definiția oferită de DEX, respectiv persoană care nu știe să citească și să scrie. La polul opus se situează Haavelsrud care-și pune toată încrederea în sistemele educaționale contemporane.

Pedagogul elvețian J.H.Pestalozzi oferă următoarea definiție edificatoare a educației: ”Omul devine om numai prin educație. Dar educația, la rândul ei, trebuie sa se silească să urmeze mersul simplu al naturii. Toată puterea educației se întemeiază pe potrivirea acțiunii și efectelor ei cu efectele esențiale ale naturii însăși. Procedeele educației și ale naturii nu sunt decât unul și același lucru."

Așadar, evoluția lumii contemporane se află în strânsă interdependență cu educația în sine, mai exact cu cerințele pe care aceasta le poate satisface lumii contemporane, iar pentru ca educația să țină pasul cu traiectoria ascendentă a societății contemporane, ea trebuie să se adapteze, transpunându-se pe două planuri și anume: lărgirea ariei și a conținuturilor educației prin apariția noilor educații și inovațiile în conceperea și realizarea educației (Tomșa, 2005)

Noile educații presupun conceperea unor programe educative astfel încât să asigure adaparea oamenilor la schimbările societății, fiind definite drept ”răspunsuri ale sistemelor educaționale la imperativele lumii contemporane” (Pânișoară, Manolescu, 2019)

Noile educații prevăzute de UNESCO sunt numeroase, mai importante fiind următoarele:

a. Educația relativă la mediu (educația ecologică) apărută din necesitatea conștientizării și controlării de omul contemporan a consecințelor acțiunilor exercitate de acesta asupra mediului ambiant cu efecte resimțite de generația ori generațiile viitoare, obiectivele generale fiind menționate în cadrul Conferinței interguvernamentale de la Tbilisi (1977);
b. Educația pentru pace și cooperare menită să le insufle indivizilor ideea de pace, să le formeze atitudinile și aptitudinile civice de abordare și soluționare a problemelor

socio-culturale prin intermediul dialogului și, implicit, a cooperării în scopul evitării conflictelor cu efecte dezastruoase cum a fost situația celor 2 războaie mondiale și situația actuală prezentă în Ucraina, dar a cărei anvergură este redusă considerabil comparativ cu situația existentă în urmă cu mai bine de jumătate de secol ca urmare a cooperării și păcii induse de organizația mondială NATO.

c. Educația economică modernă al cărei principal obiectiv este calificarea forței de muncă în scopul facilitării integrării sociale;
d. Educația pentru drepturile omului care se fundamentează pe principiile ”Cartei Națiunilor Unite” și a ”Declarației universale a drepturilor omului”. Aceasta urmărește încurajarea atitudinilor de toleranță, respect și solidaritate prin respectarea tuturor categoriilor de drepturi prevăzute (drepturi civile, politice, economice, sociale, culturale etc)
e. Educația pentru comunicare și mass-media astfel încât individul să fie selectiv în ceea ce privește fluxul de informații cu care este asaltat zilnic prin diverse mijloace moderne impuse de dezvoltarea societății, a lumii contemporane.

Inovațiile în conceperea și realizarea educației presupun modernizarea sistemului de învățământ fie prin inovație macroeducațională (reforma școlară globală), fie prin inovație microeducațională (la nivelul componentelor sistemului de învățământ) (Tomșa, 2005).

Metafora ”educație, puterea de a schimba lumea” a fost abordată și în timpul celei de-a șasea ediții a conferinței de Leadership Feminin The Woman în cadrul căreia au fost abordate teme de interes precum educație, mentorat și leadership și la care au participat personalități cunoscute la nivel mondial precum campioana olimpică Ana-Maria Brânză care recunoaște importanța educației primite de la antrenor sub dezideratul mentoratului. De asemenea, și Gabriela Szabo a afirmat că sportul, prin educația pe care o implică, are puterea de a schimba lumea. Așadar, în fiecare domeniu se află o componentă educațională care sta la baza succesului exercitată prin intermediul formelor educației (formală, nonformală și informală survenite în cadru organizat, voluntar ori spontan), dar și prin laturile educației (intelectuală, morală etc.). De asemenea, dată fiind importanța educației în viața omului, pedagogul român George Văideanu percepe educația drept ”un mod de viață al omului contemporan” definit drept educație permanentă.

Așadar, conform profesorului Jinga, educația permanentă se caracterizează prin:

- O educație continuă a omului contemporan indusă de necesitatea adaptării în mod continuu la schimbări;
- O educație globală care include toate tipurile de educație;
- O educație integrală întrucât își propune să asigure individului o formare multilaterală echilibrată și nu doar o simplă reciclare ori recalificare în alt domeniu.

Educația permanentă reușește, astfel, să dezvolte multilateral individul, devine autodidact, formându-i și întreținându-i în mod continuu capacitățile de autoinstruire și autoeducație atât de necesare într-o lume în care schimbările se produc în mod continuu și într-un ritm alert.

Cu toate acestea, racordarea la schimbările societății contemporane presupune asimilarea principiilor prevăzute de ”noua paradigmă educațională” sintetizată de Wurtz, 1992, ce vizează învățarea permanentă, rolul acesteia, utilizarea de metode de lucru alternative și integrarea disciplinelor opționale, valorificarea reciprocității învățării în scopul construirii de reforme școlare contemporane (Pânișoară, Manolescu, 2019).

BIBLIOGRAFIE

- Jinga Ioan, Istrate Elena, Manual de pedagogie, Editura ALL, București, 2006;
- Pânișoară Ion-Ovidiu, Manolescu Marin, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Editura Polirom, 2019;
- Tomșa Gheorghe, Psihopedagogie preșcolară și școlară, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005;
- Educația, puterea de a schimba lumea ccesată în data de 20 aprilie 2023 la adresa https://epale.ec.europa.eu/ro/resource-centre/content/educatia-puterea-de-schimba-lumea

SPORTUL

Flori Sorin Ionuț

Scoala Gimnaziala Oprișor

Este o noţiune, un termen, un concept, o categorie etc. cu care, în ultimul timp, nu mai operează direct “Teoria şi metodica educaţiei fizice”. Informaţiile principale despre această noţiune sunt necesare, deoarece întotdeauna educaţia fizică va fi “legată” şi “comparată” cu sportul. Peste tot, în aproape toate împrejurările, se foloseşte expresia; “educaţia fizică şi sportul”. În foarte multe situaţii sportul este folosit ca mijloc al educaţiei fizice. Se apreciază că în asemenea situaţii se “sportivizează” educaţia fizică. De aceea, chiar cu riscul repetării, cred că folosirea sportului ca mijloc al activităţii de educaţie fizică, constituie argumentul principal de a denumi activitatea respectivă ca fiind: “educaţie fizică şi sportivă”. Extrema cealaltă, de a face numai “sport” şi deloc “educaţie fizică” “formulă” frecvent întâlnită în alte ţări cu dotare materială specifică de excepţie, nu poate fi acceptată, având în vedere finalităţile integrale ale educaţiei fizice.

Sportul este un fenomen social apărut în istoria societăţii după educaţia fizică. El a căpătat o amploare deosebită după reluarea Jocurilor Olimpice în anul 1896 şi sub impulsul acestora. În secolul al XIX–lea a fost un sport “modern”, racordat la cuceririle tehnice şi ştiinţifice specifice. În secolul al XX–lea a devenit un sport “contemporan”, cu nişte caracteristici speciale, între care se evidenţiază – mai ales – universalismul (din care face parte şi fair–play–ul; concept, simbol, atitudine, doctrină, principiu etc.).

Sportul este deosebit de complex, atât sub aspectul structurii, cât şi al funcţiilor. Ca

structură, se remarcă cele patru subsisteme ale sale: “sportul pentru toţi” (fostul “sport de masă”), ”baza de masă a sportului de performanţă” (sau “sportul la copii şi juniori”), “sportul de performanţă” şi “sportul de înaltă performanţă”. Între cele patru subsisteme există legături evidente şi logice, dar şi diferenţe specifice (inclusiv din punct de vedere al caracteristicilor competiţiei). Atât legăturile, cât şi diferenţele specifice, sunt analizate nu de Teoria şi metodica educaţiei fizice şi sportului, ci – pe bună dreptate – de o altă disciplină ştiinţifică: “Sociologia educaţiei fizice şi sportului”.

Sportul “există”, în mod concret, prin structuri motrice diferenţiate pe discipline, ramuri şi probe sportive (de exemplu: atletismul este o disciplină sportivă, care are trei ramuri: alergări, sărituri şi aruncări; fiecare din aceste ramuri de sport “există”, deci se concretizează, prin probe sportive; la alergări avem alergarea de viteză, alergarea de rezistenţă, alergarea peste garduri etc.; la sărituri avem săritura în lungime cu elan, săritura în înălţime cu elan, săritura cu prăjina etc.; la aruncări avem aruncarea greutăţii, aruncarea suliţei, aruncarea discului etc.).

Ca funcţii ale sportului, menţionăm pe următoarele: contribuţie la dezvoltarea fizică armonioasă a practicanţilor (numai dacă fenomenul este “dirijat” ştiinţific); contribuţie la

dezvoltarea gustului specific şi specializat al omului – practicant sau spectator – pentru mişcare, pentru unele ramuri sau probe sportive; contribuţie la integrarea socială a practicanţilor.

Sportul are ca trăsătură fundamentală competiţia. El are – prin aceasta – un caracter preponderent competitiv, nefiind exclus, însă, caracterul său formativ. Se insistă din ce în ce mai mult pe creşterea valenţelor formative şi ale sportului de performanţă sau de înaltă performanţă, deşi este deosebit de greu când există obiective precise de performanţă, care trebuie realizate uneori repede, deci în scurt timp, şi – de cele mai multe ori prin orice mijloace! Competiţia este

prezentă în toate subsistemele sau eşaloanele sportului, având – aşa cum am mai subliniat – caracteristici diferenţiate. Atâta timp cât nu se desfăşoară competiţia nu există sport, ci – eventual – antrenament sportiv. Performanţa – recordul – victoria sau înfrângerea în sport sunt determinate, în primul rând, de calitatea antrenamentului sportiv. Această realitate nu constituie o scuză pentru a le confunda.

Sportul se clasifică în foarte multe feluri, după criterii diferite şi numeroase, mai mult sau mai puţin ştiinţifice. Nici o clasificare nu poate fi absolutizată şi nu există o ierarhizare a acestor clasificări. Iată, de exemplu, câteva clasificări:

– sporturi pentru bărbaţi (aşa au fost iniţial concepute), pentru femei (gimnastica ritmică, înotul sincron etc.) şi pentru ambele sexe;

– sporturi clasice, moderne şi contemporane;

– sporturi olimpice şi neolimpice;

– sporturi naţionale (la noi, oină şi trânta) şi internaţionale;

– sporturi individuale, pe echipe şi mixte;

– sporturi de sezon şi pentru tot anul;

– sporturi cu caracter motric (majoritatea) şi cu caracter motric (şah, aeromodelism etc.) etc.A

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Cerghit, Ioan

– Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică,

București, 1976.

2. Cârstea, Gheorghe

– Teoria și metodica educației fizice și sportului, Editura

Universul, București, 1993.

3. Cârstea, Gheorghe

– Programarea și planificarea în educația fizică și sportivă

școlară, Editura Universul, București, 1993.

4. Cârstea, Gheorghe

– Educația fizică, Teoria și bazele metodicii, ANEFS, București,

1997.

5. Demeter, Andrei

– Bazele fiziologice ale educației fizice școlare, Editura Stadion,

București, 1974.

AUTOR : GHEORGHE CÂRSTEA

EDITURA: CASA DE EDITURĂ PETRU MAIOR

AN:1999

GHEORGHE CÂRSTEA

CASA DE EDITURĂ PETRU MAIOR

1999

EDUCAȚIE FIZICĂ

FUNDAMENTE TEORETICE ȘI METODICE

METODE MODERNE DE ÎNVĂŢARE ACTIVĂ

Prof. înv. preşc. Florica Mădălina
Grădiniţa cu Program Prelungit ”Sf. Ana”, Craiova, Dolj

Societatea prezentului, dar mai ales a viitorului se circumscrie unui timp al informaţiei, al complexităţii. De aceea, investiţia în inteligenţă, creativitatea şi capacitatea de inovare a indivizilor, a grupurilor va fi extrem de rentabilă in viitor.

Copilul este un proiect “aruncat” în lume, aflat într-o stare de “facere”, pentru ca apoi, devenit adult, să se formeze continuu de-a lungul vieţii .

Învăţarea activă înseamnă, conform dicţionarului, procesul de învăţare calibrat pe interesele/ nivelul de înţelegere/ nivelul de dezvoltare al participanţilor la proces. În cadrul învăţării active, se pun bazele unor *comportamente,* de altfel observabile:

*__comportamente ce denotă participarea__ (elevul e activ, răspunde la întrebări, ia parte la activităţi);

*__gândirea creativă__ (elevul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări);

*__învăţarea aplicată__ (elevul devine capabil să aplice o strategie de învăţare într-o anumită instanţă de învăţare);

*__construirea cunoştinţelor__ (în loc să fie pasiv, elevul îndeplineşte sarcini care îl vor conduce la înţelegere).

Printre metodele care activizează predarea-învăţarea sunt şi cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alţii, îşi dezvoltă abilităţi de colaborare şi ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor foarte uşor de reţinut, caracterului ludic şi oferind alternative de învăţare cu “priză” la copii.

METODA PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE

Acest nou tip de metodă de predare – învaţare este un joc în sine. Copiii se impart în şase grupe – pentru şase pălării. Ei pot juca şi câte şase într-o singură grupă. Împăţirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele şase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi.

1586

Ca material vor fi folosite 6 *pălării gânditoare,* fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Fiecare, bineînţeles, că rolurile se pot inversa, participanţii fiind liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Fiecare culoare reprezintă un rol.

Pălăria albă →informează

•este obiectivă asupra informaţiilor;

•este neutră;

Pălăria roşie→ spune ce simte despre

•lasă liber imaginaţiei şi sentimentelor;

•este impulsivă;

•poate însemna şi supărare sau furie;

•reprezintă o bogată paletă a stările afective;

Pălăria neagră→ identifică greşelile

•exprimă prudenţa, grija, avertismentul, judecata;

•oferă o pespectivă întunecoasă, tristă, sumbră asupra situaţiei în discuţie;

•reprezintă perspectiva gândirii negative, pesimiste;

Pălăria galbenă→ aduce beneficii creative

•oferă o pespectivă pozitivă şi constructivă asupra situaţiei;

•culoarea galbenă simbolizează lumina soarelui, strălucirea, optimismul;

•este gândirea optimistă, constructivă pe un fundament logic;

Pălăria verde→ generează ideile noi şi efortul

• exprimă ideile noi, stimulând gândirea creativă;

• este simbolul fertilităţii, al producţiei de idei noi, inovatoare;

Pălăria albastră→ clarifică

• exprimă controlul procesului de gândire;

• albastru a rece; este culoarea cerului care este deasupra tuturor, atotvăzător şi atotcunoscător;

• supraveghează şi dirijează bunul mers al activităţii;

• este preocuparea de a controla şi de a organiza;

Participanţii trebuie să cunoască foarte bine semnificaţia fiecărei culori şi să-şi reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Cele 6 pălării gânditoare pot fi privite în perechi:

pălăria albă – pălăria roşie

pălăria neagră – pălăria galbenă

pălăria verde – pălăria albastră

Cum trebuie să se comporte cel care "poartă" una din cele 6 pălării gânditoare:

Pălăria albă (povestitorul):

Cel ce poartă pălăria albă trebuie să-şi imagineze un computer care oferă informaţii şi imagini atunci când acestea i se cer. Calculatorul este neutru şi obiectiv. Nu oferă interpretări şi opinii. Când "poartă" pălăria albă, gânditorul trebuie să imite computerul; să se concentreze strict pe problema discutată, în mod obiectiv şi să relateze exact datele.

Gânditorul pălăriei albe este disciplinat şi direct. Albul (absenţa culorii) indică neutralitatea.

Pălăria roşie (psihologul) :

Purtând pălăria roşie, gânditorul poate spune aşa: *"Aşa simt eu în legătură cu…"* Această pălărie legitimează emoţiile şi sentimentele ca parte integrantă a gândirii. Ea face posibilă vizualizarea, exprimare lor. Pălăria roşie permite gânditorului să exploreze sentimentele celorlalţi participanţi la discuţie, întrebându-i care este părerea lor "din perspectiva pălăriei roşii", adică din punct de vedere emoţional şi afectiv. Cel ce priveşte din această perspectivă nu trebuie să-şi justifice feeling-urile şi nici să găsească explicaţii logice pentru acestea.

Pălăria neagră (criticul) :

Este pălăria avertisment, concentrată în special pe aprecierea negativă a lucrurilor. Gânditorul pălăriei negre punctează ce este rău, incorect şi care sunt erorile. Explică ce nu se potriveşte şi de ce ceva nu merge; care sunt riscurile, pericolele, greşelile demersurilor propuse. Nu este o argumentare ci o încercare obiectivă de a evidenţia elementele negative. Se pot folosi formulări negative, de genul: *"Dar dacă nu se potriveşte cu…" "Nu numai* că nu merge, dar nici nu…"

Gânditorul nu exprimă sentimente negative, acestea aparţinând pălăriei roşii, după cum aprecierile pozitive sunt lăsate pălăriei galbene. În cazul unor idei noi, pălăria galbenă trebuie folosită înaintea pălăriei negre.

Pălăria galbenă (creatorul) :

Este simbolul gândirii pozitive şi constructive, al optimismului. Se concentrează asupra aprecierilor pozitive, aşa cum pentru pălăria neagră erau specifice cele negative. Exprimă speranţa; are în vedere beneficiile, valoarea informaţiilor şI a faptelor date. Gânditorul pălăriei galbene luptă pentru a găsi suporturi logice şI practice pentru aceste beneficii şi valori. Oferă sugestii, propuneri concrete şi clare. Cere un efort de gândire mai mare. Beneficiile nu sunt sesizate întotdeauna rapid şi trebuie căutate. Ideile creative oferite sub pălăria verde pot constitui material de studiu sub pălăria galbenă. Nu se referă la crearea de noi idei sau soluţii, acestea fiind domeniul pălăriei verzi.

Pălăria verde (gânditorul) :

Simbolizează gândirea creativă. Verdele exprimă fertilitatea, renaşterea, valoareaseminţelor. Căutarea alternativelor este aspectul fundamental al gândirii sub pălăria verde. Este folosită pentru a ajunge la noi concepte şi noi percepţii, noi variante, noi posibilităţi. Gândirea laterală este specifică acestui tip de pălărie. Cere un efort de creaţie.

Pălăria albastră (moderatorul) :

Este pălăria responsabilă cu controlul demersurilor desfăşurate. E gândirea despre gândirea nevoită să exploreze subiectul. Pălăria albastră este dirijorul orchestrei şi cere ajutorul celorlalte pălării. Gânditorul pălăriei albastre defineşte problema şi conduce întrebările, reconcentrează informaţiile pe parcursul activităţii şi formulează ideile principale şi concluziile la sfârşit. Monitorizează jocul şi are în vedere respectarea regulilor. Rezolvă conflictele şi insistă pe construirea demersului gândirii. Intervine din când în când şi de asemeni la sfârşit. Poate să atragă atenţia celorlalte pălării, dar prin simple interjecţii. Chiar dacă are rolul conducător, este permis oricărei pălării să-i adreseze comentarii şi sugestii.

Un exemplu de întrebări / comportamente posibile în acest joc este:

Pălăria albă	***Pălăria roşie***	***Pălăria galbenă***	***Pălăria neagră***	***Pălăria albastră***	***Pălăria verde***
➢ Ce informaţii avem? ➢ Ce informaţii lipsesc? ➢ Ce informaţii am vrea să avem? ➢ Cum putem obţine informaţiile?	➢ Punându-mi pălăria roşie, uite ➢ cum privesc eu lucrurile… ➢ Sentimentul meu e că… ➢ Nu-mi place felul cum s-a ➢ procedat.	➢ Pe ce se bazează aceste idei? ➢ Care sunt avantajele? ➢ Pe ce drum o luăm? ➢ Dacă începem aşa… sigur vom ajunge la rezultatul bun!	➢ Care sunt erorile? ➢ Ce ne împiedică? ➢ La ce riscuri ne expunem? ➢ Ne permite regulamentul?	➢ Putem să rezumăm? ➢ Care e următorul pas? ➢ Care sunt ideile principale? ➢ Să nu pierdem timpul şi să ➢ ne concentrăm asupra…, nu ➢ credeţi?	➢ Şansa succesului este dacă… ➢ Cum poate fi altfel atacată ➢ problema? ➢ Putem face asta şi în alt mod? ➢ Găsim şi o altă explicaţie?

Marele avantaj al acestei metode este acela că dezvoltă competenţele inteligenţei lingvistice, inteligenţei logice şi inteligenţei interpersonale.

BIBLIOGRAFIE

- Constantin Cucoş, Pedagogie, Editura Polirom, Bucureşti, 2006;
- Ioan Cerghit, Metode de învăţământ, Editura Polirom, 2006

CONSILIERUL ȘCOLAR ȘI PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Florin Carina Raluca
Centrul Școlar de Educație Incluzivă "Orizont" Oradea

Sistemul educațional, așa cum este el organizat în acest moment, are nevoie de o schimbare de paradigmă. Educația de tip tradițional în care rolul profesorului era cel de a transmite informații, iar al elevului de a le însuși reproducându-le prin diferite metode, își arată din ce în ce mai evident limitele. Asistăm la o escaladare a violenței în școli, atât cea verbală cât și cea fizică, la care adăugăm și cyberbullyingul a căror victime sunt deopotrivă profesorii și elevii. Menționăm și scăderea motivației pentru învățare, prezența unui număr ridicat de tulburări emoționale cum sunt depresia și anxietatea și rolul distructiv al tehnologiei (rețele sociale, jocuri). Acestea sunt câteva din motivele care ne obligă să reconsiderăm rolul profesorului, din transmițător de informații în agent al schimbării în educație. Iar consilierul școlar are un rol extraordinar de important în procesul schimbării în educație, și apoi, de ce nu, chiar în schimbarea lumii.

"Consilierea școlară este o formă conturată în domeniul consilierii generale, în strânsă legătură cu consilierea psihologică și consilierea specifică orientării școlare și profesionale. Consilierea școlară acționează în toate etapele școlarizării și reprezintă acțiunea de îndrumare a copilului spre forma de învățământ care îi poate stimula aspirațiile, interesele individuale și sociale și îi poate maximiza potențialul cognitiv și aptitudinal. În sens larg, consilierea școlară reprezintă un proces intensiv de acordarea asistenței psihopedagogice elevilor și celorlalte categorii de persoane implicate în câmpul educațional (cadrele didactice, familia și autoritățile școlare), oferindu-se sprijin în scopul provocării unei schimbări voluntare în atitudinile și comportamentul clienților (elevi, părinți profesori) pentru o adaptare eficientă." (Enea V. (coord.), 2019)

Activitatea de consiliere este extraordinar de complexă necesitând o multitudine de deprinderi pentru a desfășura o activitate pe atât de multe paliere. Consilierul școlar este chemat să intervină atât în relația școală- elev, școală- familie, cât și să acorde sprijin individual elevului pentru dezvoltarea sa armonioasă și pentru integrarea adecvată în societate.

Pentru că viața unui copil sau adolescent nu este întotdeauna ușoară, schimbările extrem de rapide ale societății, absența sprijinului parental, labilitatea emoțională, dar și schimbările specifice maturizării, relațiile interpersonale conflictuale vulnerabilizează starea de bine a elevului. Persoanele din apropierea acestuia (prieteni, părinți, profesori) nu sunt de cele mai multe ori în măsură să compenseze impactul negativ al atâtor situații la care elevul este expus.

Consilierul școlar este persoana-resursă care să vină să sprijine procesul educațional. Suntem de acord că un elev echilibrat emoțional se poate concentra mai bine asupra sarcinilor didactice, este mai puțin expus abuzurilor de substanțe și este, în ansamblu mai prezent în viața școlii.

Este necesar să atingem și problema implicării tehnologiilor digitale în procesul educațional și implicit, în activitatea consilierului școlar. Recenta pandemie ne-a demonstrat cât de necesară este tehnologia în cazul situațiilor extreme, dar de asemenea ne-a arătat și fața negativă a ei. Prin intermediul platformelor educaționale sau de comunicare elevii au rămas în contact cu procesul educativ, au avut posibilitatea să comunice cu profesorii lor și să primească informațiile necesare formării lor școlare. Dar, în același timp s-au înmulțit agresiunile cibernetice asupra profesorilor și elevilor. ”Astăzi, în condițiile impuse școlii de pandemie, prin transferarea activităților didactice în mediul on-line, se cere atenție sporită pentru găsirea strategiilor și construirea unui mediu educațional virtual sigur, protejat de agresiunile cibernetice care au devenit un pericol major.” (Ceobanu C., Cucoș C., Istrate O., Pânișoară I.O., 2022)

Consilierul școlar și-a mutat și el activitatea în mediul on-line, interacțiunea de acest gen a fost și ea parte a sprijinului oferit de școală elevilor aflați în situații vulnerabile. Nu este mai puțin adevărat că această activitate a semănat, în contextul pandemic, cu un veritabil mers pe sârmă, datorită faptului că intimitatea individuală a fost în multe cazuri, grav compromisă.

Dacă profesorii sunt chemați acum să își reconsidere metodele de predare și să pună accent pe învățarea prin colaborare, prin descoperire și pe noi modalități de a forma copiii și adolescenții pentru a se putea adapta lumii în continuă schimbare, consilierul școlar are rolul de a media între toți actorii implicați, începând cu părinții, profesorii și în final, desfășurând activități de consiliere individuală cu elevii.

De ce poate consilierul școlar să schimbe lumea? Pentru că societatea este o reflecție a lumii noastre interioare, care poate să fie o lume idilică care să ofere încredere în sine și abilități de dezvoltare personală, sau poate să fie un veritabil coșmar, populat de neîncredere, gânduri suicidare, tulburări emoționale sau abuz de substanțe care sunt peisajul emoțional obișnuit al multora dintre elevii cu care relaționăm în fiecare zi.

Să schimbăm lumea prin schimbare individuală este tot ce putem să facem în acest moment, sperând că lumea se va schimba și ea odată cu noi. Consilierul școlar este cel care sprijină aspirațiile noastre spre mai bine, spre frumos și spre echilibru.

Să nu ne fie frică de schimbare, să o îmbrățișăm și să o facem parte din noi, să ne sprijinim unii pe alții, părinți și profesori în beneficiul copiilor și elevilor noștri, pentru ca lumea noastră de acum să fie o lume mai bună pentru viitorul lor.

Bibliografie

Ceobanu Ciprian, Cucoș Constantin, Istrate Olimpius. Pânișoară Ion-Ovidiu, *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2022

Enea Violeta (coord.), *Intervenții psihologice în școală. Manualul consilierului școlar*, Editura Polirom, Iași, 2019

EDUCAȚIA CLASICĂ, ÎN TRANZIȚIE CĂTRE EDUCAȚIA DIGITALĂ

prof. Elena Fodor- Liceul Tehnologic "Dimitrie Leonida", Piatra Neamț

Educația este un fenomen specific uman, care a apărut odată cu societatea, din necesitatea dezvoltării omului ca om, ca forță de muncă și ca ființă socială, ea diferind de la o etapă istorică la alta, în funcție de condițiile materiale și spirituale ale societății. De-a lungul istoriei, educația și-a demonstrat din plin rolul esențial pentru dezvoltarea civilizației, culturii umanității, pentru creșterea gradului de ordine și raționalitate în viața socială, pentru cultivarea valorilor spirituale.

Educația a suferit pe parcursul evoluției sale modificări esențiale, care au răspuns întotdeauna unor exigențe ale evoluției realității naționale și internaționale, atât prin structură, cât și prin obiective și conținut. Era actuală a digitalizării, a robotizării și automatizării proceselor tehnologice, a călătoriilor în spațiu, a interdependențelor culturale, economice, politice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa.

Cu toții suntem de acord că rolul educației este acela de a forma, de a educa, de a învăța să gândești, de a te autoeduca, de a judeca critic, analitic și de a te forma ca om. Orientată spre cele trei ipostaze (formală, nonformală și informală), educația trebuie să formeze personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci dimpotrivă, a devenit tot mai complex, tocmai datorită necesității împletirii și corelării funcționale a acesteia cu alte segmente ale socialului, mereu și mereu în schimbare. În actualul context este nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice și adaptabilă problemelor de orice natură cu care se confruntă societatea.

Educația digitală este metoda de predare și învățare care nu necesită prezența fizică a profesorului și prin care elevul nu este nevoit să se afle într-un anumit spațiu ca să își desfășoare activitatea. Acest tip de învățare este mult mai permisiv și se poate realiza prin mijloace online adecvate: elevii pot primi materiale didactice sau pot trimite profesorilor proiecte și teme cu ajutorul platformelor educaționale, pot asista la cursuri și conferințe online susținute de profesori, pot aprofunda individual materia cu ajutorul altor resurse de pe Internet.

Învățământul la distanță, denumit și educație la distanță, *e-Learning sau online learning*, este o formă de învățământ caracterizată prin separarea fizică a cadrelor didactice și studenților în

procesul de instruire și utilizarea unor tehnologii diverse pentru a facilita comunicarea elev-cadru didactic și elev-elev. Educația online poate fi și o combinație de activități educaționale la distanță și față în față desfășurate în școală (*blended learning).*

Cursurile online sunt o formă de organizare a activităților și resurselor asociate unei discipline în care instruirea și comunicarea sunt realizate în principal prin utilizarea Internet-ului. Procesul de instruire (predare, învățare și evaluare) este realizat la distanță în mod sincron și/sau asincron, utilizând diferite echipamente (laptop, telefon mobil, tabletă etc.) cu acces la Internet.

Cursurile online sincrone sunt cursurile la care elevii și cadrele didactice participă în același timp, dar în locații separate, în general altele decât spațiul școlar. Instruirea sincronă implică o strategie de învățare structurată, în care activitățile didactice sunt programate la ore anunțate din timp, se adresează unor formații de studiu numite clase virtuale, iar elevii beneficiază de interacțiuni în timp real. Aceste cursuri pot fi oferite prin videoconferință, conferință *web*, conferință audio etc.

Cursurile online asincrone sunt cursuri în care studenții nu participă la activități didactice în același timp cu cadrele didactice, iar conținutul învățării este furnizat prin resurse de studiu la care elevii au acces. Instruirea are la bază materiale dedicate studiului individual, în format tipărit sau digital, implementate pe platforme specializate de management al predării, învățării și evaluării de tip *e-Learning.* Cursurile online asincrone nu implică interacțiuni în timp real între participanți.

În era actuală, cea digitală, educația online nu mai este doar o alternativă a educației tradiționale, clasice, ci este o necesitate determinată și accelerată de criza mondială sanitară, de cerințele pieței muncii și de traiul zilnic al fiecăruia dintre noi. Specificul vremurilor actuale este că profesorii se adresează unei generații de elevi care sunt nativi digitali, extrem de obișnuiți cu internetul, cu *device*-urile și cu tehnologiile moderne, care au așteptări noi în ceea ce privește procesul de învățământ. Așadar, generația digitală trebuie să fie "școlită" de profesori digitalizați, într-un cadru instituționalizat coerent, transparent, flexibil, atractiv și securizat.

Un aspect pozitiv foarte important al educației digitale este faptul că aproape toate metodele, mijloacele, instrumentele utilizate în educația digitală pot fi folosite cu succes și în momentul revenirii la normalitatea educației în format în clasă, față în față profesor- elev, mai cu seamă în cadrul secvenței de evaluare și nu numai, la orice disciplină.

În timpul celor doi ani de pandemie, am apelat pentru desfășurarea activităților didactice atât la cursuri online sincrone, cât și la cursuri online asincrone, organizate astfel încât să se completeze reciproc, cu scopul de a obține rezultate cât mai bune cu elevii și pentru a-i orienta pe traseul utilizării utile și eficiente a cât mai multor aplicații tehnologice online și nu numai.

Sintetizând și structurând aspectele educației online, am identificat punctele forte și punctele slabe în tabelul următor:

Avantajele și dezavantajele educației la distanță

Puncte forte	Puncte slabe
➢ *Flexibilitatea timpului* Instruirea online oferă oportunitatea de a studia în orice moment al zilei, iar materialele pot fi înregistrate și vizionate la orice oră.	➢ *Necesită automotivare și autodisciplină* Instruirea online necesită un grad ridicat de motivare și autodisciplină. Pentru anumiți elevi să urmeze întregul curs în această modalitate poate fi dificil, în schimb, alții se bucură de acest tip de studiu fără probleme
➢ *Ușurința de acces fără deplasare* Formarea online nu necesită participarea la centrele de studiu și poți face munca de acasă. Prin urmare, presupune o economie în transport și, în plus, este ideal pentru zilele cu vremea nefavorabilă.	➢ *Cerințe tehnologice* Învățatul online necesită un laptop, tabletă sau computer, o conexiune la internet și, în multe cazuri, *software* actualizat.
➢ *Auto-direcție și contact în timp real* Învățământul digital este un instrument care permite comunicarea fluentă, în timp real și ajută la conectarea cu cadrele didactice imediat.	➢ *Dificultatea de a realiza partea practică a materiei* Instruirea online poate fi o problemă pentru sarcinile practice, în special pentru cele care necesită o muncă de echipă.
➢ *Este independentă de locație* Formarea online facilitează accesul la studiu de oriunde din țară și de la orice distanță de școală.	➢ *Platformele nu sunt incluzive.* Instrumentele nu sunt adaptate pentru copiii cu abilități speciale
➢ *Elevii pot decide ce studiază și modul în care studiază,* deoarece materialul poate fi adaptat în funcție de nevoile fiecăruia.	➢ *Nu este potrivită activităților didactice desfășurate în primii ani de studiu* (clasele pregătitoare și clasele I-IV).
➢ *Profesorul poate folosi o mare diversitate de materiale didactice*	➢ *Elevii refuză, de cele mai multe ori, să deschidă camera video.*

Profesorul poate partaja pe ecran: prezentări *Power Point*, audiții, filme educative, vizite virtuale în muzee sau în orice colț al lumii, înregistrări cu experimente demonstrative.	Profesorul nu poate controla în timp real cu ce se ocupă de fapt fiecare elev în timpul lecției.

Pe parcursul celor 32 de ani de carieră în învățământul preuniversitar și având privilegiul de a preda de-a lungul timpului și copiilor din mediul rural și celor din mediul urban, am constatat că avantajele învățământului online, oricât de atractive par la prima analiză, „pălesc" în fața a cel puțin trei dezavantaje: *cerințele tehnologice, dificultatea de a realiza partea practică a materiei la unele discipline și faptul că instrumentele nu sunt adaptate copiilor cu CES (cerințe educaționale speciale).*

Cerințele tehnologice - Din păcate, nu toți elevii au acces la dispozitive electronice și internet, deoarece provin din familii defavorizate, de cele mai multe ori cu copii mulți, ceea ce poate reprezenta o piedică pentru experiența lor educațională, o încălcare a dreptului la educație și o segregare a acestora din punct de vedere financiar. În plus, acest lucru poate implica un cost economic suplimentar din partea familiei, a școlii, sau a instituțiilor comunității locale, cost pe care familia nu și-l permite și atunci presiunea financiară "cade" pe umerii școlii, a instituțiilor publice sau ONG-urilor. Uneori, este posibil ca mijloacele tehnologice să eșueze, ceea ce face dificilă îndeplinirea sarcinilor. Așadar, copiii fără posibilități financiare suficiente, care nu au conexiune la internet, care trebuie să împartă laptopul/tableta și cu alți frați, sunt supuși unui stres suplimentar, unii dintre ei chiar abandonând școala.

Dificultatea de a realiza partea practică a materiei - Predarea unor materii care au în structura lor prevăzute ore de laborator, de instruire practică, devine o problemă majoră, care poate fi rezolvată doar parțial de inspirația, experiența și creativitatea profesorului, care poate gândi sarcini de lucru cât mai apropiate de latura experimentală, kinestezică și mai puțin teoretică a activității didactice.

Pe de altă parte, este foarte adevărat că sunt multe discipline cărora educația *online* li se potrivește perfect, cum ar fi: *informatica, T.I.C, fizica, chimia* (atunci când profesorul folosește acele filmulețe cu experimente desfășurate demonstrativ*), geografie, limba engleză și limba română (*pentru clasele de liceu*) sau biologie.*

Instrumente neadaptate copiilor cu CES (cerințe educaționale speciale) - În ultimii ani am constatat că aproape în fiecare colectiv de elevi există unul sau mai mulți elevi cu CES, care merită șansa integrării în învățământul de masă, însă educația online aproape îi ignoră prin lipsa

instrumentelor adaptate cerințelor acestora (elevii nevăzători, cu dificultăți auditive, locomotorii, cu afecțiuni psihologice, cu autism, etc). Din păcate, învățământul online nu este, încă, adaptat pentru nevoile fiecărui elev, însă putem deveni noi cei care aducem schimbarea sau care să ameliorăm problemele existente. Avem nevoie doar de mai multă înțelegere, de pasiune, de perseverență și implicare pentru a adapta școala virtuală la multitudinea nevoilor speciale cu care se confruntă unii elevii.

Bibliografie

1. Cucoș, I., *Pedagogie,* Editura Polirom, Iași, 1996, pag.34
2. Ceobanu, C., Cucoș, I., Istrate, O., Panișoară, I.-O., *Educația digitală,* Editura Polirom, București, 2020
3. *** *Aplicații online utile în activitatea didactică. Resurse educaționale produse în cadrul cursului blended learning, școala incluzivă, școala pentru toți* - C.C.D, București, 2019

EDUCAȚIA PRIN METODA PROIECTULUI

PROF. FOIT ECATERINA-DANIELA
COLEGIUL ECONOMIC „DIMITRIE CANTEMIR" SUCEAVA

Ideea învăţării bazate pe proiect a fost lansată de William H. Kilpatrick, prin lucrarea „The Project Method" (1918). Proiectul este o metodă interactivă de predare-învăţare-evaluare, care presupune o micro-cercetare sau o investigare sistematică a unui subiect, cu interes pentru elevi.

Uneori este greu de discriminat între rolul său de instrument de învăţare şi cel de evaluare. Este permisiv, stimulativ, motivant, analitic.

Ce înseamnă de fapt învăţarea prin proiecte?

Un grup de persoane care învață își propune să abordeze o anumită temă, își stabilește un obiectiv, se pune de acord asupra temelor subordonate și a sarcinilor, dezvoltă în comun domeniul de lucru, derulează lucrările planificate în principal în grupuri mici și finalizează proiectul în beneficiul grupului și al mediului social.

Învățarea bazată pe proiecte este un model de instruire centrat pe elev, prin care elevii îşi aleg sau primesc o temă relativ cuprinzătoare, pe care o realizează în forme variate de studiu, de investigaţie şi de activitate practică, fie individual, fie prin efort colectiv, în echipă.

Acest tip de învățare dezvoltă cunoștințe şi capacități în orice domeniu, prin sarcini de lucru extensive, care promovează investigația şi demonstrațiile autentice ale învățării prin rezultate şi performanțe.

Metoda proiectului impune o varietate de abordare a managementului clasei, a managementului timpului şi a materialelor folosite. După distribuirea temelor de proiect, profesorul sugerează şi oferă elevilor sursele bibliografice, şi chiar poate organiza cu aceştia bănci de date, în vederea dezvoltării abilităţilor de organizare a informaţiilor.

Cheia succesului unui proiect constă în organizarea colectivului de elevi. Astfel, de preferat ar fi ca elevii să fie lăsaţi să-şi aleagă colegii din grupul de lucru şi să nu le fie impuşi alţi colegi, din diferite motive. De asemenea, trebuie de lăsat suficient timp elevilor pentru investigare şi realizarea proiectelor.

Cadrele didactice care utilizează metoda proiectului includ strategii de instruire variate, menite să îi implice pe elevi indiferent de stilul lor de învățare.

Introducerea unei unități de învățare bazate pe un proiect se realizează prin intermediul unor întrebări care exprimă idei importante şi durabile, cu un caracter transdisciplinar. Elevii sunt

provocați să cerceteze în profunzime subiectul cu ajutorul întrebărilor de conținut, care se concentrează pe obiectivele operaționale şi pe standarde de performanţă.

Prin implementarea la clasă a metodei inovative „învățarea prin proiecte”, se urmărește lărgirea graniţelor creativităţii în procesul de predare-învăţare-evaluare.

Proiectul începe în clasă, prin definirea şi înţelegerea sarcinilor de lucru, se continuă acasă pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, timp în care elevul se consultă cu profesorul coordonator.

Proiectul se încheie tot în clasă, prin prezentarea în faţa colegilor a unui raport-sinteză a rezultatelor obţinute şi a produsului realizat.

Astfel, în aplicarea metodei „învățarea prin proiecte”, se pot parcurge următorii pași**:**

- Precizarea proiectelor de realizat;
- Stabilirea obiectivelor;
- Distribuirea proiectelor pe grupe de elevi sau individual;
- Precizarea surselor de documentare şi a condiţiilor de realizare a proiectelor (de exemplu: stabilirea timpului de lucru; stabilirea resurselor de care au nevoie elevii pentru realizarea proiectului; stabilirea locului unde se vor desfăşura activităţile/acţiunile proiectului);
- Stabilirea modului cum va fi realizată evaluarea, care sunt criteriile de evaluare (discuţii, analize pe bază de criterii, chestionare, prezentare orală, portofoliu etc.);
- Stabilirea graficului activităţilor din proiect;
- Procesarea materialelor, comunicarea cu profesorul asupra conţinutului;
- Efectuarea temelor subordonate și a sarcinilor de lucru, în grupuri sau individual, în conformitate cu graficul activităţilor din proiect;
- Monitorizareade către profesor a activităţii fiecărui grup, astfel încât toate grupurile să poată finaliza proiectul;
- Realizarea formei finale a proiectelor;
- Prezentarea proiectelor în față clasei, analiza și evaluarea acestora;
- Feedbackde la profesor, colegi (aprecieri, întrebări, schimb de idei).

Proiectele servesc obiectivelor operaţionale specifice, semnificative și nu reprezintă: abateri de la programa şcolară, activităţi suplimentare sau activităţi cu o temă comună.

Curriculumul prin proiecte este orientat de întrebări importante care leagă obiectivele operaţionale şi gândirea de nivel superior a elevilor, cu viaţa de fiecare zi. Elevii îşi asumă deseori roluri din viaţa reală şi trebuie să îndeplinească sarcini pline de semnificaţie.

În timp ce lucrează la proiecte, elevii îşi dezvoltă competenţe pentru lumea reală, corespunzătoare secolului XXI, multe dintre acestea fiind solicitate de angajatorii din zilele noastre,

cum ar fi: capacitatea de a colabora, capacitatea de a gândi logic, capacitatea de a lua decizii, capacitatea de a avea iniţiativă, capacitatea de generalizare și problematizare, capacitatea de a rezolva probleme complexe, capacitatea de a comunica eficient în echipă, capacitatea de a crea lucrări atractive şi funcţionale.

De exemplu, la disciplina TIC – Tehnologia Informaţiei şi a Comunicaţiilor, se pot realiza proiecte la fiecare nivel de studiu.

Astfel, la clasa a IX-a, elevii pot utiliza aplicaţiile Microsoft Office Word, Paint pentru:

- realizarea unei reviste, în funcţie de specializarea clasei;
- crearea unui calendar (de exemplu a unui calendar cu caracter gastronomic - pentru clasele cu specializarea „Tehnician în gastronomie” sau a unui calendar cu diverse obiective turistice – pentru clasele cu specializarea „Tehnician în turism”, un calendar cu privire la agenţii economici – pentru clasele cu specializarea „Tehnician în activităţi de comerţ” etc.);
- realizarea de pliante, afişe, postere, site-uri web pe orice temă, ţinând cont, nu numai de specializarea clasei de elevi, ci şi de noile educaţii.

La clasa a X-a se pot realiza proiecte PowerPoint în funcţie de specializarea clasei de elevi sau pe orice altă temă cu privire la noile educaţii (temă cu caracter ecologic, antidrog, antiviolenţă, prezentarea platformei cu lecţii gratuite de robotică NEXTLAB.TECH etc.), dar şi proiecte în care elevii pot prezenta diverse noţiuni teoretice referitoare la aplicaţiile Microsoft Office Access, Microsoft Office Excel sau Microsoft Office PowerPoint, ori pentru a prezenta diverse probleme realizate cu ajutorul acestor aplicaţii.

La clasele a XI-a şi a XII-a, proiectele pot fi concepute sub diverse forme, deoarece, din anii anteriori, elevii au deja cunoştinţele de bază pentru a putea realiza un proiect.

De exemplu, la clasa a XI-a pentru unitatea de învăţare „Realizarea documentelor şi a prezentărilor folosind informaţii de pe Internet”, elevii pot realiza proiecte sub formă de prezentări PowerPoint, în conformitate cu specializarea clasei, cum ar fi:

- prezentarea aplicaţiilor: SAGA C şi REVISAL, prezentarea unui plan de afaceri, catalogul firmelor de exerciţiu– pentru elevii cu specializarea „Tehnician în activităţi economice”;
- prezentarea unor zone turistice, agroturismul, turismul religios – pentru clasele cu specializarea „Tehnician în turism” sau „Tehnician în turism, intensiv engleză/franceză”;
- prezentarea unor reţete culinare – pentru clasele cu specializarea „Tehnician în gastronomie” etc.

În plus, în clasa a XII-a, elevii au de realizat proiectul pentru atestarea profesională, atât ca document Word, cât şi ca prezentare PowerPoint sau ca site.

De asemenea, la orice nivel de studiu elevii pot fi implicaţi în realizarea unui proiect în cadrul PROGRAMUL INTERNAŢIONAL LeAF: "SĂ ÎNVĂŢĂM DESPRE PĂDURE" (LeAF – Learning About Forests). Acest proiect se poate realiza anual, în parteneriat cu CENTRUL CARPATO-DANUBIAN DE GEOECOLOGIE BUCUREŞTI (CCDG). Detalii despre proiect se găsesc la adresa: https://ccdg.ro/programe/leaf.

În plus, elevii pot realiza proiecte pentru implicarea în proiectele școlare organizate la nivel de școală ori în parteneriat cu alte școli, dar și pentru participarea la diverse concursuri școlare.

În concluzie, metoda proiectului este fundamentată pe principiul învăţării prin acţiune practică, cu finalitate reală ("learning by doing") și reprezintă un mod mai cuprinzător de organizare a procesului de învăţământ prin care pot fi satisfăcute cerinţele unei educaţii pragmatice, în spiritul acţiunii şi independenţei în gândire.

Proiectul are un rol extrem de mare în dezvoltarea intelectuală a elevilor.

În "pedagogia proiectivă modernă" proiectul este înţeles ca o temă de cercetare orientată spre atingerea unui scop bine precizat ce urmează a fi realizat, pe cât posibil, prin îmbinarea cunoştinţelor teoretice cu activitatea practică. Elevul se deprinde astfel să înveţe şi din cercetare şi din activitatea practică.

În concluzie, proiectul este o metodă de evaluare complexă, ce oferă elevului posibilităţi multiple şi variate de a-şi valorifica potenţialul de cunoştinţe dobândit, produsul final realizat contribuind la reuşita sa şcolară şi la creșterea stimei de sine, prin crearea sentimentul utilităţii a ceea ce a produs.

Bibliografie și resurse web

- Ionescu, M. „Managementul clasei. Un pas mai departe. Învăţarea bazată pe proiect." Editura Humanitas, Bucureşti, 2003
- https://edict.ro/exemple-de-activitati-didactice-la-disciplina-tic/
- Experiențe și rezultate obținute prin aplicarea metodei inovative „învățarea prin proiecte" – EDICT
- http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev8sp/mateinfo/mat1.pdf
- http://www.ecoleinclusiveeurope.eu/pdf-roumanie-bp/2_e_98_ro_metoda-proiectului--metoda-activa-de-invatare.pdf
- https://eduscoala.ro/resurse/metoda-invatarii-pe-baza-de-proiecte
- https://ccdg.ro/programe/leaf

TEORII SI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Mariana Florea
Şcoala Gimnazială nr. 133

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este esențială pentru asigurarea unei învățări eficiente și pentru menținerea interesului elevilor. Există mai multe teorii și bune practici care pot fi aplicate în acest sens, cum ar fi:

1. Teoria constructivismului – Această teorie susține că elevii construiesc cunoștințele lor prin interacțiunea cu lumea din jurul lor. Prin urmare, este important ca materialele didactice să fie organizate astfel încât elevii să poată conecta informațiile noi cu cunoștințele și experiențele lor anterioare.
2. Teoria învățării bazate pe probleme – Această teorie sugerează că elevii trebuie să fie implicați în rezolvarea problemelor și în abordarea situațiilor din viața reală. Materialele didactice trebuie să fie organizate astfel încât elevii să poată aplica cunoștințele lor pentru a rezolva probleme.
3. Teoria conectivismului – Această teorie se concentrează pe conectarea elevilor la resursele educaționale disponibile online și la experți din diverse domenii. Materialele didactice trebuie să fie organizate astfel încât elevii să poată găsi informații relevante și să poată colabora cu alți elevi și experți în domeniu.
4. Teoria învățării prin asimilare a lui Jean Piaget – Această teorie susține că elevii trebuie să își construiască propria cunoaștere prin asimilarea informațiilor noi în structurile lor cognitive existente. Astfel, organizarea conținuturilor trebuie să se facă într-un mod logic și gradual, astfel încât elevii să poată asimila informațiile noi fără a fi copleșiți.
5. Teoria învățării prin conectare a lui David Ausubel – Această teorie susține că elevii trebuie să își conecteze cunoștințele noi cu cele deja existente în memoria lor a lungă durată. Prin urmare, organizarea conținuturilor trebuie să se facă într-un mod care să ajute elevii să facă aceste conexiuni.
6. Teoria învățării prin descoperire a lui Jerome Bruner – Această teorie susține că elevii învață mai bine atunci când descoperă singuri noile cunoștințe și le asimilează prin experiență. Prin urmare, organizarea conținuturilor trebuie să permită elevilor să exploreze și să descopere ceea ce trebuie învățat.
7. Teoria învățării prin niveluri de complexitate a lui Robert Gagné – Această teorie sugerează că conținuturile trebuie să fie organizate într-un mod secvențial, prin împărțirea lor pe niveluri de complexitate. Începând cu nivelul de bază, elevii pot construi treptat o înțelegere mai profundă și mai complexă a subiectului.
8. Teoria lui Bloom – Această teorie clasifică conținuturile în șase categorii, începând de la cele mai simple la cele mai complexe. Profesorii pot folosi această taxonomie pentru a construi lecții și activități care să îi ajute pe elevi să înțeleagă și să aplice conținuturile în mod eficient.
9. Buna practică a organizării conținuturilor în unități tematice – Acest mod de organizare implică gruparea conținuturilor în unități tematice, astfel încât elevii să poată vedea legăturile dintre diferitele subiecte și să își poată construi o viziune mai amplă asupra subiectului.
10. Folosirea tehnologiei în educație – Tehnologia poate fi folosită pentru a îmbunătăți organizarea conținuturilor și pentru a permite accesul elevilor la o varietate de resurse educaționale. Materialele didactice ar trebui să includă elemente multimedia, precum imagini, videoclipuri și animații, pentru a spori înțelegerea și memorarea informațiilor.

11. Folosirea tehnologiei în învățare – Tehnologia poate fi utilizată pentru a organiza conținuturile în mod interactiv și atractiv, pentru a stimula interesul elevilor. Organizarea conținuturilor ar trebui să integreze tehnologia în mod adecvat, în funcție de nevoile și nivelul de pregătire al elevilor.
12. Organizarea conținuturilor în module sau unități de învățare – Conținutul trebuie să fie organizat în module sau unități de învățare care să fie structurate în jurul unui subiect sau concept specific. Aceasta poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine informațiile și să le conecteze cu alte concepte.
13. Utilizarea hărților mentale – Hărțile mentale pot fi utilizate pentru a organiza informațiile și a le conecta într-un mod vizual. Aceasta poate ajuta elevii să înțeleagă relațiile între concepte și să-și amintească informațiile mai ușor.
14. Folosirea exemplelor și a studiilor de caz – Exemplele și studiile de caz pot fi utilizate pentru a ilustra conceptele și pentru a ajuta elevii să înțeleagă cum se aplică acestea în viața reală.
15. Teoria cognitivă – Această teorie susține că învățarea se bazează pe procesarea informațiilor și pe construirea de scheme cognitive, care reprezintă structuri mentale prin care elevii organizează și interpretează informațiile noi. În acest sens, materialele didactice ar trebui organizate astfel încât să permită elevilor să facă conexiuni între informațiile noi și cele existente în schemele lor cognitive.
16. Teoria cognitivă a învățării – Această teorie susține că elevii trebuie să își construiască propria cunoaștere prin asimilarea informațiilor noi în structurile lor cognitive existente. Astfel, organizarea conținuturilor trebuie să se facă într-un mod logic și gradual, astfel încât elevii să poată asimila informațiile noi fără a fi copleșiți.
17. Teoria învățării prin descoperire – Această teorie susține că elevii învață mai bine atunci când își construiesc singuri cunoștințele, prin explorare și experimentare. Materialele didactice ar trebui să fie concepute astfel încât să permită elevilor să descopere informații și să își construiască propriile lor cunoștințe.
18. Învățarea bazată pe competențe – Această teorie se concentrează pe dezvoltarea de competențe specifice, care pot fi aplicate în diferite contexte. Materialele didactice ar trebui să fie organizate astfel încât să permită elevilor să dezvolte și să aplice competențe specifice.
19. Învățarea colaborativă – Această teorie susține că învățarea poate fi îmbunătățită prin interacțiunea dintre elevi. Materialele didactice ar trebui să fie concepute astfel încât să permită elevilor să colaboreze și să își împărtășească cunoștințele și experiențele.
20. Buna practică a organizării conținuturilor pe niveluri – Acesta este un mod eficient de organizare a conținuturilor prin împărțirea lor pe niveluri de complexitate. Începând cu nivelul de bază, elevii pot construi treptat o înțelegere mai profundă și mai complexă a subiectului.
21. Teoria învățării prin conectare – Această teorie susține că elevii trebuie să își conecteze cunoștințele noi cu cele deja existente în memoria lor a lungă durată. Prin urmare, organizarea conținuturilor trebuie să se facă într-un mod care să ajute elevii să facă aceste conexiuni.
22. Teoria învățării prin asociație – Această teorie susține că oamenii învață prin asocierea unor idei și concepte. Prin urmare, organizarea conținuturilor trebuie să se facă în așa fel încât să ajute elevii să facă aceste conexiuni între diferitele subiecte.
23. Teoria învățării prin repetiție – Această teorie susține că oamenii învață mai bine atunci când sunt expuși repetat la un anumit conținut. Prin urmare, organizarea conținuturilor trebuie să se facă în așa fel încât să permită elevilor să își exerseze abilitățile și cunoștințele.
24. Învățarea bazată pe proiecte – Această metodă implică construirea unor proiecte sau activități practice care să îi ajute pe elevi să își aplice cunoștințele într-un mod realist. De asemenea, această metodă încurajează colaborarea și dezvoltarea abilităților sociale.
25. Învățarea prin cooperare – Această practică implică colaborarea și lucrul în echipă, cu accent pe dezvoltarea abilităților de comunicare și de colaborare. Organizarea conținuturilor ar trebui să permită elevilor să lucreze în grupuri și să dezvolte abilități sociale.

26. Planificarea și structurarea lecțiilor – Planificarea lecțiilor este esențială pentru a organiza conținuturile într-un mod coerent și structurat. Este important să se stabilească obiective clare și să se planifice activități adecvate pentru a atinge aceste obiective.

În general, o bună practică în organizarea conținuturilor este să se asigure că materia este prezentată într-un mod structurat și coerent, iar materialele didactice sunt adecvate nivelului de dezvoltare cognitivă și de interes ale elevilor. Este important să se acorde atenție și nevoilor de învățare individuale ale elevilor și să se utilizeze o varietate de tehnici și strategii.

Organizarea conținuturilor este o componentă cheie a procesului de învățare în învățământul preuniversitar. Prin aplicarea teoriilor și bunelor practici de mai sus, educatori și profesori pot crea un mediu de învățare mai eficient și mai plăcut pentru elevi.

1. **Integrarea artelor creative în proiectarea activității de predare – învățare – evaluare**

Descriere:

În proiectarea activității didactive, pentru fiecare oră de limba română, matematică, științe, s-au introdus elemente specifice artelor creative (muzică, pictură, dans, modelaj, teatru, etc.). S-au identificat cele mai potrivite activități de învățare care să se coreleze cu subiectul lecției, să faciliteze învpțarea, să contribuie la dezvoltarea creativității elevilor și la asigurarea stării lor de bine.

Beneficii:

- Profesorii au elaborat o proiectare integrată a învățării, reușind să reducă granițele dintre discipline;
- Profesorii au început să-și pună întrebări în etapa de proiectare a lecției, care au avut ca efect creșterea eficacității lecțiilor:
  - Cum se pot corela achizițiile referitoare la muzică, pictură, dans, modelaj cu noile deprinderi de citit-scris și calcul matematic?
  - Ce ocazii de dezvoltare a creativității/ gândirii creatoare oferă această lecție?
  - Cum se leagă noua lecție de ceea ce au învățat anterior elevii și de ceea ce vor învăța în continuare?
  - Ce pot face pentru ca lecția să fie atractivă?

2. **Utilizarea artelor creative în activitatea de predare – învățare – evaluare**

Descriere:

Fiecare învățător a introdus în lecțiile desfășurate cu elevii săi diferite tehnici creative. Desenul, pictura, modelajul, colajul, teatrul, basmele și povestirile terapeutice, jocul, marionetele, dansul și mișcarea creativă, muzica sunt câteva din tehnicile utilizate pentru dezvoltarea creativității și, implicit, a personalității copilului. Acestea oferă copilului siguranța de care are atâta nevoie și libertate de exprimare și manifestare a dorințelor, trebuințelor, nevoilor, opiniilor, atitudinilor sale.

Beneficii:

- Elevii au învățat să se exprime în diverse moduri și au devenit creativi;
- Integrarea artelor creative a avut ca efect creșterea motivației elevilor pentru învățarea cititului și scrisului și a achizițiilor specifice matematicii;
- A crescut atractivitatea lecțiilor de Limba română și Matematică;
- Elevii au posibilitatea de a învăța mai ușor, prin valorificarea "inteligențelor multiple";
- Învățătorii și-au diversificat constant tehnicile utilizate;
- Sălile de clasă au devenit adevărate *ateliere de creație*;
- Mulți elevi și-au descoperit aptitudinile;
- S-au creat *rețele de colaborare* între clase;
- Au fost încurajate cooperarea și sprijinul reciproc pentru realizarea unor produse.

3. **Teatrul – modalitate de exprimare**

Descriere:

La clasele a III-a și a IV-a, elevii au realizat, împreună cu învățătorii lor, piese de teatru pe care le-au prezentat în fața părinților, în sălile de spectacole ale școlilor. Au citit povești ale unor autori cunoscuți, le-au analizat, apoi au pus în scenă piese de teatru care să ilustreze poveștile citite, dar și propriile povești integrate în acestea. *Charlie și fabrica de ciocolată* de Roald Dahl s-a transformat în piesa de teatru *Charlie și Fabrica de visuri*; *Cum a furat Grinch Crăciunul*, de Dr. Seuss a devenit o minunată poveste despre cât de important este să apreciem sentimentele oamenilor(*Crăciun cu emoții*), iar povestea familiei Trapp din *Sunetul muzicii* a devenit povestea unor copii care apreciază arta, dar și valorile familiei (*Sunetul inimii*).

Beneficii:

- Elevii au învățat să se exprime prin teatru, să-și exprime mai ușor sentimentele și să-și gestioneze emoțiile;
- Și-au îmbunătățit comunicarea verbală, paraverbală și nonverbală;
- S-a intensificat relația dintre copii, părinți și învățător prin implicarea familiei în crearea decorurilor și a costumelor, dar mai ales prin emoția pe care cei mici au provocat-o părinților lor;
- Au existat copii care și-au descoperit talente actoricești.

TEORII SI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Mariana Florea
Școala Gimnazială nr. 133

ÎNVĂȚARE ȘI EDUCARE PRIN JOC

"*Munca înseamnă ceea ce un om este obligat să facă și joaca înseamnă ceea ce un om nu-i obligat să facă*" (Mark Twain).

Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul. În mod obișnuit o asemenea activitate este izvorâtă din nevoia de acțiune, de mișcare a copilului – o modalitate de a-și consuma energia – sau de a se distra, un mod plăcut, de a utiliza timpul liber.

Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii.

Jocul ocupă, evident, locul preferat în activitatea de fiecare zi a copilului. Jucându-se, el își satisface nevoia de activitate, de a acționa cu obiecte reale sau imaginare, de a se transpune în diferite roluri și situații care îl apropie de realitatea înconjurătoare. Folosirea jocului didactic în procesul de învățământ face ca elevul să învețe cu plăcere, dă devină interesat de activitatea care se desfășoară; face ca cei timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curajoși, să capete mai multă încredere în capacitatea lor, mai multă siguranță și tenacitate în răspunsuri.

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și operații care, paralel cu destinderea, cu buna dispoziție și cu bucuria, urmărește obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală și fizică a copilului. Inclusiv în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție, de divertisment, ceea ce previne apariția monotoniei, a oboselii și a plictiselii.

O dată cu împlinirea vârstei de 6 ani, în viața copilului începe procesul de integrare în viața școlară, ca o necesitate obiectivă determinată de cerințele instruirii și dezvoltării sale multilaterale. De la această vârstă, o bună parte din timp este rezervată școlii, activității de învățare, care devine o preocupare majoră. În programul zilnic al elevului intervin schimbări impuse de ponderea pe care o are acum școala, schimbări care nu diminuează însă dorința lui de joc, jocul rămânând o problemă majoră în perioada copilăriei.

Știm că jocul didactic reprezintă o metodă de învățământ în care predomină acțiunea didactică simulată. Această acțiune valorifică la nivelul instrucției finalitățile adaptive de tip recreativ proprii activității umane, în general, în anumite momente ale evoluției sale ontogenice, în mod special. Psihologia jocului evidențiază importanța activării acestei metode mai ales în învățământul preșcolar și primar.

Această metodă dinamizează acțiunea didactică prin intermediul motivațiilor ludice care sunt subordonate scopului activității de predare – evaluare într-o perspectivă pronunțat formativă. Modalitățile de realizare angajează următoarele criterii pedagogice de clasificare a jocurilor didactice:

- După obiectivele prioritare: jocuri senzoriale (auditive, vizuale, motorii, tactile), jocuri de observare, jocuri de dezvoltare a limbajului, jocuri de stimulare a cunoașterii interactive;

- După conținutul instituirii: jocuri matematice, jocuri muzicale, jocuri sportive, jocuri literare/lingvistice;
- După formă de exprimare: jocuri simbolice, jocuri de orientare, jocuri de sensibilizare, jocuri conceptuale, jocuri – ghicitori, jocuri de cuvinte încrucișate;
- După resursele folosite: jocuri materiale, jocuri orale, jocuri pe bază de întrebări, jocuri pe bază de fișe individuale, jocuri pe calculator;
- După regulile instituite: jocuri cu reguli transmise prin tradiție, jocuri cu reguli inventate, jocuri spontane, jocuri protocolare;
- După competențele psihologice stimulate: jocuri de mișcare, jocuri de observație, jocuri de imaginație, jocuri de atenție, jocuri de memorie, jocuri de gândire, jocuri de limbaj, jocuri de creație.

Prin joc, elevii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, își pot antrena capacitatea lor de a acționa creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, inițiativa, răbdarea, îndrăzneala etc.

Jocurile copiilor devin metodă de instruire în cazul în care ele capătă o organizare și se succed în ordinea implicată de logica cunoașterii și a învățării. În acest caz, intenția principală a jocului nu este divertismentul, rezultat din încercarea puterilor, ci învățătura care pregătește copilul pentru muncă și viață. Pentru a atinge acesste scopuri, jocul didactic trebuie să fie instructiv, să le consolideze cunoștințele. Folosirea jocului didactic ca activitate de completare cu întreaga clasă, aduce variație în procesul de instruire a copiilor, făcându-l mai atractiv.

După obiectivele urmărite, jocul este folosit în cadrul tuturor ariilor curriculare, iar după tipul lecției jocul este folosit ca mijloc de predare, asimilare, mijloc de consolidare, sistematizare, recuperare a cunoștințelor.

Indiferent de modul de folosire, jocul didactic îl ajută pe elev să-și angajeze întregul potențial psihic, să-și cultive inițiativa, inventivitatea, flexibilitatea gândirii, spiritul de cooperare și de echipă.

În cazul în care jocurile organizate au scop educativ bine precizat, devin metode de instruire, iar dacă jocul este folosit pentru a demonstra o caracteristică a unei lecții, acesta devine un procedeu didactic.

Jocul didactic nu poate fi desfășurat la întâmplare; în aplicarea lui trebuie să se ia în considerare următoarele codiții:

- jocul să se constituie pe fondul activității dominante urmărindu-se scopul și sarcinile lecției;
- să fie pregătit de învățător în direcția dozării timpului și a materialului folosit;
- să fie variat, atractiv, să îmbine forma de divertisment cu cea de învățare;
- să se folosească atunci când copiii dau semne de oboseală;
- să se creeze momente de relaxare, de odihnă, în vederea recuperării energiei nervoase a elevilor;
- să antreneze toți copiii în activitatea de joc;
- să fie proporționat cu activitatea prevăzută de programă și structurat în raport cu tipul și scopul lecției desfășurate;
- să urmărească formarea deprinderii de muncă independentă;
- după caz, sarcinile didactice ale jocului să fie date diferențiat pentru a preîntâmpina rămâneri în urmă la învățătură;
- să solicite gândirea creatoare și să valorifice ca maximum de eficiență posibilitățile intelectuale ale elevilor;
- activitățile în completare prin joc să fie introduse în orice moment al lecției;

- să nu afecteze fondul de timp al lecției propriu – zise;
- să fie repartizate, după caz, în diferite secvenţe, sarcinile didactice având caracter progresiv;
- indicaţiile privind desfăşurarea activităţii să fie clare, corecte, precise, să fie conştientizate de către elevi și să le creeze o motivație pentru activitate;
- activităţile de joc să se desfăşoare într-un cadru activ, stimulator şi dinamic;
- să nu se facă abuz de joc, încât procesul de învăţare să se transforme în joc şi să fie luat ca atare;
- să nu fie prea uşoare, nici prea grele;
- regulile de joc să fie explicate clar şi să se urmărească respectarea lor de către elevi.

Elementele de joc: ghicirea, mişcare, întrecerea, surpriza, etc. creează stări emoţionale care întreţin interesul şi dau un colorit viu activităţii.

Folosirea jocului didactic în cadrul procesului de învăţare ne va demonstra că:

- randamentul orei este mai mare, verificarea cunoştinţelor făcându-se în mod plăcut, activ, temeinic;
- gândirea elevilor este mereu solicitată şi astfel în continuă formare;
- independenţa, creativitatea se formează de timpuriu;
- iniţiativa copiilor creşte, în joc devine mai curajos, mai degajat;
- prin jocuri îi putem cunoaşte pe copii mai repede şi mai bine;
- prin varietatea lor, prin creare unor situaţii-problemă, ele dezvoltă spiritul de observaţie, de analiză, de judecată, înlătură, monotonia, rutina, stereotipia, dau posibilitatea elevilor să-şi dezvolte vocabularul, comunicarea devine mai permisivă;
- jocul didactic ne oferă prilejul de a afla mai uşor cum gândesc elevii şi de a modela logica gândirii lor.

Reprezentanţii teoriei intelectualiste învăţării (Bruner, Galperin) apreciază că orice elev poate asimila un conţinut dacă sunt folosite căi adecvate de activitate cu aceştia. De aici, rezultă că adevărata problemă a succesului şcolar nu constă în a stabili dacă un elev este apt sau nu să obţină rezultatele vizate de şcoală, ci în a găsi metode şi mijloace potrivite pentru aceasta. Astfel, succesul şcolar se raportează la totalitatea elevilor, atât în ceea ce priveşte nivelul de pregătire ştiinţifică, cât şi dezvoltarea capacităţii de a se instrui, de a deveni.

Pentru obţinerea acestor rezultate dascălul trebuie sa fie un mare „meşter” în a şti când, cum, unde poate fi folosit rebusul şi mai ales, să fie un creator de astfel de jocuri, pentru care copiii, de orice vârstă şcolară au o mare satisfacţie când reuşesc să le rezolve, folosindu-şi toate cunoştinţele căpătate în şcoală, ca şi cele din cultura lor generală.

Dar ce este jocul didactic? Este un important mijloc de educație intelectuală, ce dezvoltă în copil capacitatea creatoare. Prin jocurile didactice introduse în diferite momente ale lecţiei, se realizează o învăţare activă, acordând un rol dinamic intuiţiei şi imaginaţiei fiecăruia.

Printre deprinderile pe care copilul le dobândește și le consolidează prin joc se numără dezvoltarea limbajului, abilitatea de soluționare a problemelor, negocierea și logica succesiunii.

Care sunt beneficiile învățării prin joc?

- dezvoltarea competențelor – jocul încurajează efortul și realizările, pentru că oferă provocări, iar pentru a atinge aceste realizări trebuie sa îți maximizezi abilitățile;
- dezvoltarea încrederii de sine – a avea de-a face cu un joc și cu dificultățile pe care le aduce, construiește încrederea de sine și abilitatea de a face față oricăror situații;

- dezvoltarea procesului de gândire – jocul contribuie la atingerea concluziilor, la adresarea întrebărilor și a gândirii creative;
- un mediu sigur și plăcut – atunci când ne jucăm, suntem într-un mediu pozitiv, amuzant, sigur și lipsit de stres. Jocul este sigur și nu reprezintă o unealtă de amenințare, ce poate fi folosit pentru a atinge scopuri mai importante decât jocul însuși;
- învățarea experiențială îmbunătățește memoria – scopul învățării prin joacă este crearea unei experiențe de învățare pentru a ajunge la o învățare eficientă. Elementul de experiență crează o întâlnire memorabilă și permite livrarea mesajului într-un mod activ, fără efortul unui proces de invățare de tip didactic;
- dezvoltarea abilității de soluționare a problemelor – jocurile dezvoltă imaginația și creează experiență în a găsi noi modalități creative de a rezolva problemele. Jocurile implică învățare și curiozitate naturală, cresc motivarea și contribuie la crearea unui potențial de învățare de la vârste fragede;
- spargerea rutinei – experiența altor activități în afara familiarului, a granițelor zilnice.

Criterii pentru dezvoltarea eficientă a jocurilor de învățare

- integrarea elementelor cum ar fi combinarea simțurilor: vederea și auzul, împreună cu acțiunea, curiozitatea și gândirea ar produce o învățare ideală;
- relevanța – jocul trebuie să aibă legătură cu scopul învățării și conținutul său, într-un mod clar și relevant pentru cei care învață;
- potrivirea audienței țintă – jocul ar trebui să se potrivească tuturor copiilor și să ia în considerare caracteristicile diferite, de exemplu vârsta, nivelul de cunoaștere al subiectelor, abilități, nivelul de dificultate, etc.;
- simplitate – cu cât sunt mai simple și mai ușor de urmat regulile, cu atât este mai ușoară concentrarea pe conținutul educativ, decât pe înțelegerea regulilor;
- plăcere și experiență – avantajul principal al învățării prin joacă este experiența amuzantă, așadar este important ca jocul să fie interesant, plăcut și provocator;
- măsura corectă a gradului de provocare – sarcina ar trebui să fie provocatoare, dar îndeajuns de dificilă pentru a ne face să aspirăm la mai mult, dar să rămână tangibilă pentru a evita frustarea.

Desfășurarea jocului didactic cuprinde următoarele etape:

- introducerea în joc;
- prezentarea materialului didactic;
- precizarea titlului și a scopului jocului;
- explicarea și demonstrarea regulilor jocului;
- fixarea regulilor;
- demonstrarea jocului de către învățător sau de către unul – doi elevi;
- executarea jocului de probă;
- executarea jocului de către copii
- complicarea jocului, introducerea de noi variante
- încheierea jocului și evaluarea performanțelor individuale sau de grup

Modele de exerciții care stimulează elevii la un efort creativ

- **Caută şi vei găsi**

Scopul: formarea deprinderii de a căuta soluţii în formarea cât mai multor numere dintr-un număr de cifre stabilit dinainte, dezvoltarea atenţiei.

Sarcina: să găsească toate posibilităţile pentru formarea numerelor dintr-un număr de cifre.

Desfăşurarea jocului: se scriu, de exemplu, toate combinaţiile de trei cifre ce se pot forma cu numerele 6, 7, 3 fără a se repeta cifrele. Câştigă elevul care găseşte primul toate soluţiile corecte.

- **Constructorii**

Scop: consolidarea cunoştinţelor cu privire la figurile geometrice, dezvoltarea imaginaţiei creatoare.

Material: trusă cu figuri geometrice.

Desfăşurarea jocului: Se cere elevilor să scoată din trusă: un dreptunghi mare, două pătrate mici şi un triunghi mare. Cu aceste piese, elevul trebuie să construiască o casă. Câştigă elevul care termină primul.

- **Prietenul la nevoie se cunoaște**

Elevii sunt așezați în cerc. Unul dintre ei va fi legat la ochi și va intra în cerc. Tot el va fi rugat să se lase pe spate, fără nici o reținere, pentru ca ceilalți colegi ai lui să îl prindă. Aveți mare grijă de cel din cerc! E foarte important să nu-l lăsați să cadă. Dacă sunt mai mult de 15 elevi în clasă, puteți alcătui două cercuri. Astfel, fiecare dintre elevi va participa activ în joc. Jocul va dura până ce toți jucătorii vor avea prilejul să intre în cerc.

- **Povestirea realizată în grup**

Elevii se aşează în cerc şi compun pe rând o povestioară din câte o frază sau un paragraf scurt care se încheie cu „apoi” sau „dar”, acesta fiind semnalul pentru următorul participant care trebuie să continue. Nimeni nu poate şti dinainte modul în care va evolua povestea, dar participanţii pot introduce cuvinte cum ar fi „deodată”, „imediat”, „surprinzător” ș.a.m.d. pentru a schimba firul povestirii.

CONCLUZII:

După ce am observat că activitatea preferată a copiilor este jocul, de ce să nu alăturăm procesului de învățare pe cel al jocului, pentru a crea un alt tip de experiență de învățare?

Experiența învățării prin joc poate deveni o provocare și poate deschide o întreagă lume de explorare și descoperire. Un mod de a dezvolta simțul dorinței și nevoia de învățare la copii este generarea de stimuli față de lucrurile care îi interesează în realitate, permițându-le să experimenteze și astfel, procesul de învățare să devină o activitate însemnată pentru ei.

Combinarea învățării cu jocul este importantă nu doar pentru amuzamentul și plăcerea ce le înconjoară, ci și pentru beneficiile pe care jocurile le poartă, și anume că ele pot contribui și aduce o valoare adițională învățării în sine. Închei această concluzie citându-l pe Ioan Cerghit în

acest sens: „încorporate în activitatea didactică, elementele de joc imprimă un caracter mai viu și mai atrăgător, aduc varietate și o stare de bună dispoziție, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii”.

O EDUCAȚIE DE CALITATE PENTRU TOȚI – PROIECT ERASMUS+ KA1

Dume Alexandra Teodora, Școala Gimnazială Nr 1 Remetea

Fuciu Cristina Laura, Școala Gimnazială Nr 1 Remetea

În perioada 2019-2022, la Școala Gimnazială Nr 1 Remetea, Bihor, s-a desfășurat proiectul Erasmus+ KA1 numit **O educație de calitate pentru toți**. În cadrul proiectului, 9 cadre didactice au participat la cursuri în străinătate.

Cursul „The 4Cs: Creativity, Critical Thinking, Communication and Collaboration in Schools - ERASMUS+ SE.1.FC” – 3 profesori participanți

Acest curs a oferit profesorilor cunoștințele și încrederea de a integra abilități inovatoare în cadrul curriculumului și mediului școlar. Profesorii au învățat nu doar ceea ce implică aceste competențe, ci și cum să devină creativi în procesul didactic, să gândească critic și să lucreze prin cooperare. Profesorii înțeleg mai clar procesului creativ, au învățat să stimuleze și să dezvolte creativitatea elevilor; au dobândit instrumente de rezolvare a problemelor, fundamentale în

realizarea procesului creativ; au experimentat abilități și tehnici de comunicare eficientă , pentru a facilita transmiterea conținutului, precum și construirea unor relații în comunitate; și-au întărit abilitățile de a gândi și lucra în colaborare, pentru a fi cât mai „reali" și accesibili elevilor.

Cursul „Web Solutions for the Classroom - Erasmus+ ICT.1.WEB" – 4 profesori participanți

Acest curs a fost destinat profesorilor care doresc să-și aprofundeze cunoștințele despre utilizarea TIC la clasă. Cursul s-a axat pe soluții web, cum ar fi Edmodo, instrumentele Google educaționale, Flubaroo, Quizzes online și altele. Cadrele didactice au lucrat în grup, au testat direct diferite instrumente și metode și, la întoarcerea în școală, au împărtășit exemple cu privire la utilizarea acestora la clasă cu colegii profesori. Tehnicile dobândite de profesori în cadrul cursului îi ajuta pe aceștia să facă lecțiile mai atractive și mai eficiente. Profesorii au învățat să integreze noile tehnologii și competențe TIC în curriculum-ul obligatoriu.

Cursul "Anti-Bullying: School Strategies towards Success" – 2 profesori participanți

Acest curs a avut ca scop echiparea profesorilor cu abilitățile, cunoștințele și competențele esențiale necesare pentru combaterea fenomenului de agresiune, folosind o abordare holistică. Unul dintre obiectivele principale este introducerea practică a programului ENABLE și a orientărilor sale de implementare, prin învățarea non-formală, discuțiile în grup, jocurile de rol etc. Profesorii au învățat cum să identifice cazurile de agresiune și cum să reacționeze corespunzător situației. Profesorii pot identifica strategii care vor schimba dinamica situațiilor create în vederea soluționării conflictelor și înțeleg mai bine ce funcționează și cum să își adapteze strategiile de lucru, astfel încât să aibă succes în rezolvarea problemelor. Creează un climat pozitiv în clasă și în școală folosind abordarea holistică a colegilor, părinților și profesorilor.

Toți profesorii de la Școala Gimnazială Nr 1 Remetea care au participat la cursuri sunt mentori pentru colegii lor și au prezentat în cadrul Consiliului Profesoral și Comisiilor Metodice cele studiate.

Prin participarea atât la aceste cursuri de formare în străinătate, cât și la alte programe și proiecte, ne-am propus să creștem calitatea actului educațional, să avem o colaborare cât mai bună și apropiată cu elevii noștri, părinții lor și comunitatea locală.

Suntem bucuroși de oportunitățile oferite de programul Erasmus, de șansa de a întâlni persoane noi și a vizita locuri noi, pe lângă competențele profesionale dobândite.

EDUCATIA - PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Fuiorea Mihaela, Grădinița cu Program Prelungit Nord 1, Râmnicu Vâlcea

Educațiaeste un factor crucial îndezvoltareașievoluțiasocietățiiumane. Este considerată ca fiindunuldintrecelemaiimportanteinstrumente de dezvoltarepersonalășisocialășipoate fi consideratăputerea de a schimbalumea. Educația a fostîntotdeaunaunsubiect de interes major pentrusocietate. Din celemaivechitimpuri, oamenii au înțelesimportanțaeducațieiîndezvoltareapersonalășisocială. Astăzi, educațiaesteconsideratăunadintrecelemaiputernicearmeînschimbarealumiiîn care trăim.

Educația are unrol important încreareauneisocietățiarmonioaseșiechilibrate. Eapermiteoamenilorsăîșidezvolteabilitățișicompetențe, săînvețesăgândească critic șisăiadeciziiînțelepte, săîșiîmbunătățeascăviațașisăcontribuie la dezvoltareasocietății. Educațiaîiajutăpeoamenisăînțeleagămai bine lumeaîn care trăiesc, să fie maitoleranțișisăînvețesălucrezeîmpreunăpentru a atingeobiectivecomune.

Educațiaîși are rădăcinileîncă din antichitate, atuncicândgreciișiromanii au dezvoltatsistemul de învățământ. De-a lungultimpului, educațiaaevoluatși s-a adaptat la schimbările din societate, pentru a răspundenevoiloroamenilorșicerințelormediului de afaceri. Înprezent, educațiapoate fi oferităîndiferitemoduri, inclusivînșcoli, universități, centre de formareprofesionalăși online.

Educația are impact asupradezvoltăriipersonaleșisocialeaoamenilor. Eaajutăoameniisădobândeascăcompetențeșiabilități, precumșicunoștințeșiinformații. Înacestfel, educațiaîiajutăpeoamenisă se adapteze la schimbările din societateșisă-șiîmbunătățeascănivelul de trai. În plus, educațiapoate fi folositpentru a combatediscriminareașisăpromovezeegalitatea de șanse.Educația are puterea de a schimbalumeaprinintermediulschimbăriimentalităților și a comportamentelor. Eapoate fi folositpentruaîmbunătățiproductivitateașiperformanțaangajaților, precumșipentru a stimulainovațiașicreativitatea. În plus, educațiapoate fi folositpentru a creștenivelul de trai al populațieișipentru a reduce sărăcia.Educațiaoferăoportunitatea de a dezvoltagândireacriticășianalitică, de a învățasăcomuniceeficient, de a înțelegelumea din jurși de a îmbunătățicalitateavieții. În plus, educațiaesteesențialăpentru a dezvoltacompetențelenecesarepentru a rezolvaproblemeleglobale, cum ar fi schimbărileclimatice, inegalitateasocialășicrizaeconomică.

Educațiaeste un element esențialpentrudezvoltareaindivizilorși a societății. Putereaeducațieiesteîncapacitateasa de a schimbalumeaprinintermediuldezvoltăriiintelectuale, a valorilorși a competențelornecesarepentru a devenicetățeniactivișiresponsabili.

Educația are, de asemenea, unrol important înpromovareavalorilorși a drepturilorumane. Prineducație, oameniiînvațăsărespectediversitateaculturalășisăîșiîmbunătățească toleranțașiempatia. Înacestfel, educațiajoacăunrolcheieînpromovareapăciișiînprevenireaconflictelor.

Educațiajoacăunrol important șiîndezvoltareaeconomică a uneițări.

Înconcluzie, educațiapoate fi consideratăputerea de a schimbalumea. Prindezvoltareaabilitățilorșicompetențeloroamenilor, eapoatecontribui la îmbunătățireavieții și la dezvoltareasocietățII

Bibliografie

UNESCO. (2015). Inovațieșilideratîneducațiepentruunviitormai bun. Paris: UNESCO.

Varga, A., &Stanciu, A. (2014). Educația - factor determinant înschimbarealumii. Revista de Științe ale Educației, 4(1), 127-137.

Siraj-Blatchford, I. (2016). Învățareșidezvoltareînprimiiani de viață: de la teorie la practică. New York: Routledge.

Harlen, W. (2015). Evaluareaeducațieișiînvățării. London: Routledge.

Ariffin, N. F., &Razak, N. A. (2017). Putereaeducației: Studiul de cazasupraefecteloreducațieiînviața de zi cu zi. Journal of Education and Social Sciences, 7(2), 85-90.

EDUCAȚIA - CHEIA SPRE DEZVOLTARE

PROF. FUNIERU CONSTANȚA

COLEGIUL ECONOMIC „ION GHICA” TÂRGOVIȘTE

„Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” Nelson Mandela

Educația este un proces gradual de învățare și cultivare a noilor cunoștințe, abilități și valori. Aceasta are rolul de a aduce schimbări pozitive în viața și comportamentul uman, facilitând dezvoltarea unor calități umane și explorarea de noi orizonturi cognitive. Educația înseamnă, de asemenea, să cultivăm valori sociale, învățându-i pe copii și adulți să fie cetățeni activi și eficienți.

Dreptul la educație este un drept fundamental al omului. Fiecare persoană, indiferent de rasă, gen, naționalitate, origine etnică sau socială, religie sau preferințe politice, are dreptul la o educație elementară gratuită.

Pentru a celebra și recunoaște rolul educației pentru pacea și dezvoltarea omenirii, în anul 2018, ONU a declarat ziua de 24 ianuarie drept Ziua Internațională a Educației, cu scopul de a promova o educație incluzivă, echitabilă și de calitate pentru toți.

Educația îmbunătățește șansele de reușită ale unui individ în viață și ajută la combaterea sărăciei. De asemenea, educația are un rol esențial în dezvoltarea unei țări, determinând

comportamentul oamenilor, modul de gândire al cetățenilor, dar și calitatea sistemelor politice și sociale ale statului.

Educația de calitate este fundamentul unei societăţi durabile şi rezistente, contribuind la realizarea tuturor celorlalte obiective de dezvoltare durabilă.

Tipuri de educație

Educația este un proces continuu de deprindere a noilor competențe, care poate avea loc în diferite contexte sau formate. De asemenea, educația poate varia în funcție de conținutul transmis.

Conform contextului în care este transmisă educația, aceasta poate fi: formală, non-formală și informală.

Educația formală are loc în incinta școlii, fiind planificată și reglementată de lege. În cazul acestei educații există o intenție în spatele actului educațional, iar după absolvirea diferitelor etape, se eliberează certificate sau diplome.

Educația informală implică procesul de educație care nu are loc într-o școală și nu implică metode speciale de învățare. În acest tip de educație nu există o intenție anume, de cele mai deseori, educația informală se întâmplă în sfera socială, un exemplu fiind părinții care își educă copiii acasă.

Educația non-formală se desfășoară în afara domeniului formal, deci nu este reglementată de lege, însă este intenționată și organizată.

În funcție de conținutul transmis, diferențiem următoarele tipuri de educații:

Educația fizică - se axează pe educarea oamenilor despre modul în care este necesar să se facă exercițiile și activitățile fizice; are scopul de a susține dezvoltarea sănătoasă a corpului uman.

Educația socio-emoțională - presupune formarea competențelor necesare pentru adaptarea socială şi menţinerea unei sănătăţi mintale pozitive la copii. Această educație se concentrează în mod special pe: dezvoltarea conceptului de sine, formarea şi dezvoltarea abilităţilor de interacţiune cu cei din jur, recunoaşterea, exprimarea şi autocontrolul emoţiilor, acceptarea diversității.

Educația specială - încearcă să răspundă nevoilor tuturor copiilor, astfel încât dreptul la educație să fie egal și cuprinzător pentru toți.

Educația rutieră - presupune educarea regulilor de circulație, cu scopul de a asigura traversarea corectă a străzii.

Educația pentru sănătate - vizează formarea unor comportamente sănătoase cu scopul de a susține dezvoltarea fizică și personală a copiilor.

Educația financiară - urmărește dezvoltarea unui ansamblu de abilități și cunoștințe care ajută la gestionarea resurselor financiare într-un mod corect și eficient.

Rolurile educației

Educația are și a avut dintotdeauna *roluri multiple* pentru individ și pentru societate.

În primul rând, educația are implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni. Tehnologiile și evoluția lor rapidă au modificat mediul de afaceri, procesele de producție și au dus concurența de la nivel local la nivel mondial. O forță de muncă bine educată este crucială în lumea contemporană, iar lupta pentru resursele naturale ocupă azi un loc secund, fiind devansată de lupta pentru resurse umane. Astfel educația a devenit treptat una dintre cele mai mari afaceri la nivel mondial și sectorul privat a preluat treptat o mare parte din responsabilitatea educației pe tot parcursul vieții.

Educația are apoi un rol și implicații culturale esențiale. Rămâne principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.

Un alt rol al educației este cel social. Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la propășirea comunității sale și a națiunii. Educația asigură astfel stabilitatea și dezvoltarea socială.

Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte.

Dezvoltarea personală continuă prin învățare pe tot parcursul vieții este esențială în societatea contemporană.

Valorile fundamentale ale educației

Valorile pe care se construiește educația în România sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

Încrederea este o valoare esențială, care definește respectul reciproc și interdependența între toți actorii implicați în educație, de la elev și profesor până la familie și comunitatea largă.

Echitatea înseamnă respectarea dreptului fiecărui elev de a avea șanse egale de acces pentru atingerea potențialului său maxim, indiferent de statutul socioeconomic, de aptitudini sau caracteristici fizice și psihice. Presupune comportamente bazate pe respectarea reciprocă a drepturilor și îndatoririlor fiecărei părți implicate în demersul educațional, pe satisfacerea în mod echitabil a intereselor, a drepturilor și datoriilor fiecăruia.

Solidaritatea este acțiunea comună, coordonată, prin care toți membrii și actorii societății formează o comunitate de învățare incluzivă și lucrează împreună, ca egali, în folosul serviciului public de educație.

Eficacitatea este preocuparea ca educația să aibă impactul dorit, respectiv copiii să învețe și să progreseze spre potențialul lor maxim, astfel încât viitorii cetățeni să aibă o viață de calitate. Profesorul și oricare alt actor din serviciul public de educație se preocupă în mod activ ca strategiile și acțiunile sale să fie cele mai potrivite pentru fiecare elev și pentru fiecare situație. Eficacitatea se transpune în obiective clare, modalități de a măsura în mod frecvent nivelul fiecărui elev față de nivelul la care ar trebui să ajungă, dar și în instrumente de corectare a situației.

Autonomia profesională este asumarea procesului și parcursului decizional la nivel de elev, profesor, curriculum și administrare a serviciului public de educație. Aceasta presupune responsabilizarea fiecărui actor implicat în educație, comunicare transparentă şi urmărirea interesului beneficiarilor actului educațional.

Principiile fundamentale ale educației

Un prim principiu ce derivă din valorile asumate este *centrarea pe elev*. Acesta se reflectă în adecvarea educației la nevoile de învățare și dezvoltare ale copilului și la dezvoltarea

holistică a triunghiului minte – corp – suflet. În plan concret, acesta presupune consiliere pentru orientare școlară și profesională bazată pe aptitudini și talent, precum șisprijin socioeducațional pentru toți copiii, în funcție de nevoile fiecăruia.

Al doilea principiu este *flexibilitatea*. Serviciul public de educație se adaptează la nevoile comunității locale, iar procesul de predare se modelează după elev și realitățile în care acesta trăiește. Principiul se reflectă în faptul că există rute flexibile care asigură un parcurs școlar pentru fiecare, cu posibilități de revenire și de modificare a acestuia pentru a atinge obiectivele dorite. În plan individual, rezultatul demersului educațional va fi un adult flexibil și adaptabil la dinamica societății.

Un al treilea *principiu* este cel al *calității măsurabile*. Există standarde de calitate transparente pentru toți actorii și fiecare etapă a parcursului educațional are obiective clare asumate pentru fiecare copil în parte. Impactul pozitiv al procesului de predare-învățare asupra elevului este indicatorul principal de calitate a unei școli, iar succesul serviciului public de educație, în ansamblu, se măsoară prin intrarea calificată a tânărului pe piața muncii.

Colaborarea – al patrulea principiu – se reflectă pe câteva planuri esențiale. Serviciul public de educație colaborează activ cu sectorul economic și asociativ, iar școala sprijină și, la nevoie, dirijează familia în rolul său de educator principal. Cadrele didactice lucrează interdisciplinar, în beneficiul elevilor, sprijinindu-se reciproc și împărtășind modele de bune practici. Învățarea se bazează pe participarea beneficiarilor (elevi, familie, comunitate) la elaborarea conținuturilor și la definirea traseului educațional.

Ultimul principiu – cel a *subsidiarității* – implică faptul că deciziile care afectează progresul copilului se iau cât mai aproape de acesta, iar asigurarea calității demersului educațional și atingerea obiectivelor de învățare pentru fiecare copil sunt în responsabilitatea fiecărui actor implicat, de la familie la școală și comunitate. Școlile sunt încurajate, prin instrumente speciale, să își suplimenteze finanțarea și să îmbunătățească performanța demersului educațional în modul cel mai potrivit contextului în care funcționează.

Pentru a progresa, societatea trebuie să valorizeze însuşirile tuturor, să realizeze egalitatea şanselor dezvoltării fiecăruia pentru a nu se pierde nimic din potenţiala originalitate a membrilor ei.

BIBLIOGRAFIE:

1. Albulescu, I., (2008), Morală şi Educaţie, Editura Eikon, Cluj-Napoca
2. Bernat, S. E., (2003), Tehnica învăţării eficiente, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
3. Bocoş, M., Chiş, V., Ionescu, M., Radu, I., (2003), Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca
4. http://www. didactic. ro
5. http://www. google. ro

"PUTEREA EDUCAȚIEI DE A SCHIMBA LUMEA: O PERSPECTIVĂ DINTR-UN LICEU TEORETIC FILIERA UMANISTĂ"

Gabor Olivia Ramona

Liceul Teoretic ”Octavian Goga” Huedin

Educația este una dintre cele mai importante resurse pe care le putem avea în viața noastră. Este ceea ce ne formează ca indivizi și ne ajută să ne dezvoltăm abilitățile, cunoștințele și competențele necesare pentru a obține succesul în viață. Mai mult decât atât, educația are puterea de a schimba lumea, întrucât ea poate să aducă schimbări sociale și economice semnificative, să îmbunătățească nivelul de trai și să promoveze toleranța și respectul între oameni.

Într-un liceu teoretic filiera umanistă, educația joacă un rol foarte important în formarea elevilor. Aceștia sunt învățați să gândească critic și creativ, să analizeze și să interpreteze diferite tipuri de texte și să dezvolte abilități de comunicare și exprimare în diverse contexte. Educația dintr-un liceu teoretic filiera umanistă are ca scop formarea unor indivizi care să aibă o gândire critică și să fie capabili să ia decizii înțelepte, bazate pe argumente solide și pe o analiză riguroasă a informațiilor.

În plus, educația poate fi un factor important în dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor. Într-un liceu teoretic filiera umanistă, elevii sunt încurajați să dezvolte empatia, să învețe să coopereze și să lucreze împreună pentru a atinge obiective comune. Aceste abilități pot fi extrem de valoroase în viața de zi cu zi și pot ajuta elevii să devină lideri de succes în carierele lor ulterioare.

Un alt mod în care educația poate schimba lumea este prin promovarea egalității de șanse. Prin oferirea unei educații de calitate tuturor elevilor, indiferent de originea socială sau etnică, putem să eliminăm inegalitățile și să creștem nivelul de trai al întregii societăți. În plus, o educație bună poate să ajute elevii să-și depășească condiția socială și să ajungă la niveluri înalte de succes în viața lor.

În final, putem spune că educația are puterea de a schimba lumea prin formarea unor indivizi responsabili și capabili să ia decizii înțelepte. Prin promovarea valorilor umaniste, educația poate să contribuie la creșterea nivelului de toleranță și respect între oameni, iar prin promovarea egalității de șanse, poate să contribuie la eliminarea inegalităților sociale și la creșterea nivelului

de trai al întregii societăți. Astfel, educația este una dintre cele mai importante resursepe care le avem la dispoziție și trebuie să investim în ea pentru a asigura un viitor mai bun pentru noi toți.
Pentru a maximiza potențialul educației, este important să avem o abordare integrată a învățării. Aceasta înseamnă că nu ar trebui să ne concentrăm doar pe dezvoltarea abilităților academice, ci și pe dezvoltarea abilităților de viață, cum ar fi abilitățile sociale și emoționale, de exemplu. Într-un liceu teoretic filiera umanistă, aceste abilități sunt promovate prin intermediul activităților extra-curriculare, precum cluburile și activitățile sportive.
În plus, educația trebuie să fie adaptată la nevoile individuale ale elevilor. Unii elevi pot fi mai interesați de științe, în timp ce alții pot prefera să se concentreze pe literatură sau istorie. Prin oferirea unor programe de învățare personalizate, putem asigura că fiecare elev primește educația de care are nevoie pentru a-și dezvolta potențialul.

În concluzie, educația are puterea de a schimba lumea, iar într-un liceu teoretic filiera umanistă, educația este un instrument esențial pentru formarea tinerilor în indivizi responsabili și capabili să ia decizii înțelepte. Prin promovarea valorilor umaniste și a egalității de șanse, educația poate contribui la creșterea nivelului de toleranță și respect între oameni și la eliminarea inegalităților sociale. Prin urmare, este important să investim în educație și să ne asigurăm că fiecare elev primește educația de care are nevoie pentru a-și atinge potențialul maxim.

Bibliografie

1. Nel Noddings, "Caring: A Feminine Approach to Ethics and Moral Education", University of California Press, Berkeley, 2003.
2. Paulo Freire, "Pedagogy of the Oppressed", Bloomsbury Publishing, London, 2017.

DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI SOCIALE ȘI EMOȚIONALE ÎN VEDEREA AMELIORĂRII TULBURĂRILOR DE COMPORTAMENT LA ȘCOLARUL MIC

Prof. Înv.Primar: Gabor Vasilica Iuliana, Şcoala Gimnazială ”Pavel Covaci ”Macea, Jud. Arad

Inteligența emoțională (altfel cunoscută sub numele de coeficient emoțional sau EQ) este abilitatea de a înțelege, utiliza și gestiona propriile emoții în moduri pozitive de a ușura stresul, de a comunica eficient, de a empatiza cu ceilalți, de a depăși provocările și de a dezamorsa conflictele. Inteligența emoțională ajută elevii să construiască relații sănătoase și puternice, asigură, într-o anumită măsură succesul școlar și atingerea scopurilor propuse. De asemenea creează conexiuni cu propriile emoții, preschimbă intenția în acțiune și prioritizează activitățile.

Activitățile de dezvoltare a inteligenței emoționale și sociale și-au făcut drum în sălile de consiliere din întreaga țară, dar nu ar trebui să locuiască doar acolo. Sălile de clasă sunt epicentrele importante pentru învățarea socio-emoțională și, atunci când încorporăm strategiile didactice potrivite în timpul academic, potențialul de creștere al elevilor este impresionant.

Adaptarea la lockdown și închiderea școlilor, migrarea rapidă la învățarea online, a cauzat mult stres elevilor. Știm că stresul duce la traume. Este important ca profesorii să încorporeze considerații sociale și emoționale în programa lor, indiferent dacă mediul este online sau în persoană. David Adams, CEO al Urban Assembly, scrie într-un articol că „tinerii cu abilități sociale și emoționale puternice sunt mai bine pregătiți să facă față provocărilor, să depășească traumele și să se angajeze academic”.

Potrivit The Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL), „învățarea socială și emoțională este procesul prin care copiii și adulții dobândesc și aplică în mod eficient cunoștințele, atitudinile și abilitățile necesare pentru a înțelege și a gestiona emoțiile, stabiliți și atingeți obiective pozitive, simțiți și manifestați empatie față de ceilalți, stabiliți și mențineți relații pozitive și luați decizii responsabile. ” De asemenea, scade „ratele de abandon școlar, problemele de comportament

la școală și clasă, consumul de droguri, sarcina adolescenței, problemele de sănătate mintală și comportamentul criminal". Acestea sunt câteva rezultate puternice.

Iată câteva modalități de a încorpora învățarea socială și emoțională de predare academică:

1. Creșterea oportunităților pentru conexiunile de la egal la egal

Elevii trebuie puși să vorbească și să interacționeze pozitiv. Este indicat a se crea situații pentru ca elevii să manifeste empatie. Să presupunem că lucrăm la o sarcină de scriere. În acest caz elevilor li se va permite să lucreze împreună pentru a face brainstorming sau pentru a edita de la egal la egal. Sau, dacă citim o poveste, se va sta în cerc sau în grupuri mici și lăsăm elevii să discute despre modul în care empatizează cu conflictul unui personaj. La o oră de matematică, lăsăm elevii să lucreze împreună pentru a rezolva o problemă. Începem o discuție la clasă după un test pentru a analiza modul în care toți au lucrat.

2. Folosirea dezbaterii în cerc

Circle Talk nu este doar pentru cursuri de consiliere sau sesiuni de consiliere. Cercurile sunt un instrument puternic pentru cursurile academice care îi ajută pe elevi să învețe ascultându-și colegii, contribuind la discuții și dezvoltând și exprimând empatie. Cercurile pot fi folosite într-o sală de clasă pentru limba și literatura română pentru lucruri precum discuții de text, recenzii de carte, explorarea sensului sau analizei. Într-o sală de știință, elevii pot folosi cercuri pentru a revizui note sau vocabular, sau pentru a discuta despre cunoștințele anterioare ale unui subiect nou. În matematică, cercurile pot fi utilizate pentru lucruri precum împărtășirea gândurilor despre cum să rezolvi o problemă, schimbul de tehnici pentru amintirea conceptelor, revizuirea materialului sau învățarea unor termeni noi. În studiile sociale, cercurile pot fi folosite pentru a analiza un document sursă primară, pentru a discuta un eveniment curent sau o problemă etică sau pentru a examina cunoștințele anterioare ale unui eveniment istoric.

3. Alegerea aparține elevului

O componentă importantă în acest stil de predare este învățarea elevilor cum să ia decizii responsabile și să își stabilească obiective. Când elevii sunt capabili să facă alegeri în clasă, ei devin responsabili își cultivă autonomia pozitivă. Atunci când iau decizii, au o mizăă mai mare în a respecta alegerile lor. Se poate începe prin oferirea elevilor, alegerea despre ce să citească sau o alegere între sarcini. Cadrul didactic consultă cu elevii calendarul și îi lasă pe ei să aleagă un termen limită pe care îl pot gestiona, care funcționează pentru ambele părți. Chiar și deciziile mici pot fi un instrument de învățare incredibil de semnificativ în structura școlii, care oferă de obicei puține alegeri ale elevilor.

4. Angajarea în auto-reflecție

Când elevii au timp și spațiu pentru a se opri și a se gândi la deciziile, acțiunile sau progresul lor, ei sunt capabili să-și dezvolte abilitățile de a-și gestiona emoțiile, de a-și planifica viitorul și de a lua decizii sănătoase. „Profesorii care promovează sălile de reflecție se asigură că elevii sunt pe deplin implicați în procesul de înțelegere. Ei organizează instruirea astfel încât studenții să fie producătorii de cunoștințe, nu doar consumatorii. Pentru a-i îndruma cel mai bine pe copii în obiceiurile de reflecție, acești profesori își abordează rolul de „facilitator al creării sensurilor", spun autorii Arthur L. Costa și Bena Kallick în "Învățarea și conducerea cu obiceiurile minții." După o sarcină, lăsăm elevii să reflecteze asupra muncii lor scriind sau angajându-se într-un cerc de discuții cu colegii lor.

Elevii învață multe urmărind adulții din viața lor. Ca profesori, suntem modele de urmat care petrecem mult timp cu elevii noștri. Prin urmare, trebuie să fim modele ale abilităților sociale pe care le predicăm. Aceasta include gestionarea furiei, a interacțiunilor colegiale, a criticilor constructive și a stresului, afișând în același timp onestitate și integritate. „Prin sporirea atenției adulților asupra impactului pe care îl au cuvintele și acțiunile lor, școlile pot profita intenționat de interacțiunile zilnice pentru a dezvolta în continuare competențele sociale și emoționale ale elevilor", potrivit Comisiei naționale pentru dezvoltare socială, emoțională și academică. „Gestionarea emoțiilor, stabilirea și atingerea obiectivelor, exprimarea empatiei, menținerea relațiilor pozitive și luarea deciziilor responsabile sunt la fel de relevante pentru modul în care personalul lucrează împreună, precum și pentru încurajarea dezvoltării sociale și emoționale a elevilor." Pe măsură ce profesorii modelează interacțiuni pozitive, elevii vor imita aceste comportamente în propriile interacțiuni de la egal la egal.

Bibliografie:

1. https://www.educationcorner.com/behavioral-disorders-in-the-classroom.html

2. https://www2.ed.gov/policy/speced/leg/idea/idea.pdf

3. Arthur L. Costa , Bena Kallick ,*Discovering and Exploring Habits of Mind Publisher : Assn for Supervision & Curriculum,* 2000.

4. Burke Walsh, K., *Predarea orientată după necesităţile copilului*, Chişinău,1999.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE. PROIECTELE WEBQUEST

Petronela Gălean
Școala Gimnazială Internațională Spectrum, Cluj-Napoca

Didactica post-modernă sau curriculară aduce o schimbare de paradigmă în educație, schimbând accentul de la transmiterea și însușirea de cunoștințe, pe formarea de competențe. Astfel, strategiile didactice selectate sau elaborate de către profesor urmăresc un proces complex de predare- învățare-evaluare și autoevaluare în care sunt valorificate toate resursele cognitive, afective și acționale ale elevilor.

Strategia didactică a fost definită de literatura de specialitate ca fiind un ansamblu de metode, procedee, mijloace și forme de organizare ale elevilor, precum și a activității de instruire și care are ca scop organizarea cunoașterii elevului, oferirea de situații și experiențe de învățare. De cele mai multe ori, în proiectarea didactică, fie a unei lecții, fie a unei unități de învățare, în mintea profesorului se nasc cinci întrebări esențiale „*Ce voi face?*”, „*Cu ce voi face?*”, „*Cum voi face?*”, „*Cum voi măsura dacă am realizat ceea ce mi-am propus?*”. Prin urmare, preocuparea pentru selectarea și aplicarea metodelor didactice potrivite, a utilizării mijloacelor didactice formative, organizarea instruirii sau a grupului de elevi și conturarea metodologiei de evaluare, reprezintă eficiența activității desfășurate pentru atingerea scopului.

În conceperea strategiilor didactice, a modului în care ele sunt interrelaționate și utilizate intervine „arta didactică” a profesorului. Acesta reușește prin creativitate, scopuri bine stabilite și obiective concrete și măsurabile să lege metodele, mijloacele și formele de organizare de situațiile de instruire pentru a crea experiențe de învățare cu adevărat valoroase pentru elevi. Odată cu paradigma constructivistă în învățare s-a dorit schimbarea metodologiei de predare și s-a făcut trecerea de la metodele tradiționale cum ar fi: explicația, exercițiul, conversația, povestirea, prelegerea, lucrul cu manualul etc., înspre metodele moderne precum: algoritmizarea, dezbaterea, sau metodele de dezvolatare a gândirii critice: metoda cubului, brainstorming, pălăriile gânditoare, explozia stelară, știu/ vreau să știu/ am învățat etc. Trebuie menționat că cele dintâi nu și-au pierdut valoarea, ele au devenit procedee în cadrul metodelor moderne și susțin învățarea colaborativă, învățarea prin intermediul tehnologiei etc.

Evoluția fără precedent a tehnologiei și inserarea resurselor ei în toate sectoarele de activitate ele societății, inclusiv în educație, a condus la regândirea sistemului metodologic educațional. Mai mult decât atât, având în vedere specificul elevilor actuali, numiți de către

specialiști nativi digitali, se impune crearea unor strategii didactice interactive care să încorporeze într-un tot unitar metodele moderne, mijloacele didactice tehnologice și formele de organizare ale instruirii, a grupului de elevi cât mai interactiv și colaborativ. Conectarea permanentă a elevilor la mediul online, obișnuința de a căuta informație în mai multe surse și de a o compara, a condus la noi tipuri de învățare: ,,valorificarea fiecărui tip de comunicare, activități, experiențe; învățarea prin căutare, sintetizare și analiză colectivă în defavoarea documentării individuale dintr-o singură sursă; învățarea activă bazată pe experiențe care include oportunități frecvente de reflexie (Chicu, S. G., 2018, p. 8-9 apud Oblinger și Oblinger, 2008, p. 48)

În opinia mea, proiectele de tip WebQuest includ toate elementele menționate mai sus. Tehnica WebQuest presupune o nouă metodă de lucru, care are drept fundament ideea constructivistă de elaborare prin efort personal a propriei cunoașteri, un model de căutare în spațiul Web, ce include în același timp și elemente de învățare prin cooperare. Bernie Dodge, cel care a dezvoltat și implementat în 1995 tehnica la Universitatea de Stat din San Diego împreună cu Tom March, definește WebQuest ca fiind: „o activitate bazată pe probleme și pe investigație, în care unele sau toate informațiile cu care elevii intră în contact au ca resurse Internetul".

Autorii proiectele WebQuest oferă două tipuri distincte de organizare a acestui tip de predare-învățare. Astfel, există webquest de scurtă durată care cuprinde una sau trei lecții, respectiv webquest de lungă durată în care se încorporează cunoștințele/ temele abordate pe o perioadă mai lungă de timp, de la o săptămână până la o lună. Distincția dintre cele două tipuri de webquest-uri este dată de obiectivele propuse, de cantitatea informațiilor parcurse și de profunzimea cunoștințelor de asimilat.

Conceptul e-learning este tot mai des utilizat și cuprinde în general toate formele de tehnologie educațională în învățare și predare. Conceptul este în mare măsură sinonim cu învățarea multimedia, învațarea prin tehnologie, instruirea bazată pe calculator, educație online sau formare pe bază de web. Spre exemplu, elevii clasei a II-a au avut de realizat un proiect la disciplina dezvoltare personală în care au urmărit mai multe sarcini pentru a forma un portofoliu digital propriu. Ei au avut tema ,,Meseria părinților vs meseria mea de viitor". Prima sarcină a constat în informarea prin surse web despre cele mai îndrăgite meserii pe care le cunosc și apreciază ei, să se informeze ce presupun ele și în funcție de aceste aspecte, să creeze un top 5 meserii pe care le-ar practica. Apoi au avut de realizat un poster digital prin care își prezentau meseria dorită, respectând criteriile și caracteristicile specifice unui poster. În cele din urmă au avut de realizat un video prin care luau interviul unuia dintre părinții lor, iar întrebările după care s-au ghidat au fost de genul: Cu ce vă ocupați? Cum ați ajuns să practicați această meserie? De ce calități are nevoie un om pentru a face acest lucru? Vă place ceea ce faceți în fiecare zi? Ce sfat i-ați da unui începător? etc.

În concluzie, îmbinarea tehnicii WebQuest cu metodele noi de învățarea ajută întreg

procesul educațional să fie util, atractiv și axat pe dezoltarea ghidată a elevilor pentru a deveni independeți în propria formare.

Model de poster realizat de către un elev pe propria adresă de mail, obțiunea slides

Bibliografie

- Boncea, A. G., (2016), *Strategii didactice moderne. Metode interactive de predare-învățare- evaluare"*. Analele Universității „Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Științe ale Educației, Nr. 3/ 2016. Consultat online în data de 21.04.2023, la adresa web https://www.utgjiu.ro/revista/dppd/pdf/2016-03/3_Amelia%20Georgiana%20Boncea.pdf;
- Chicu, S.G, (2018), Forme de utilizare a noilor tehnologii educaționale pentru nativii digitali". Cosultat online în data de 22.04.2023, la adresa web https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/activ/III_doctorat/teze/chicu_smaranda_rezumat.pdf
- Vasilescu, I., (2008), WebQuest, un model didactic ce utilizează TIC". Consultat online în data de 22.04.2023, la adresa web https://www.elearning.ro/webquest-un-model-didactic-ce-utilizeaza-tic
- School Development Project, *WebQuest, o alternativă modernă de învățare*. Consultat online în data de 22.04.2023 la adresa web http://nenitescu.ro/WebQuest.pdf

EDUCAȚIA-PREMISĂ A SISTEMULUI FORMĂRII CONTINUE

Teodora Găleţeanu,

Școala Gimnazială Nr. 195

ARGUMENT

” A instrui pe cineva într-o disciplină nu înseamnă a-l face să înmagazineze în minte asemenea rezultate, ci a-l învăța să participe la procesul care face posibilă crearea de cunoștințe.”

Jerome S. Bruner

Educația și formarea pe tot parcursul vieții nu pot lipsi în societatea cunoașterii. Programele Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, toate reunite sub tutela programului de educație și de formare pe tot parcursul vieții, contribuie la furnizarea mijloacelor necesare pentru dezvoltarea personală.

O societate educată depinde de calitatea procesului educațional reflectată în modul în care este conceput curriculum-ul, cât și în procesul de predare-învățare dar și de modul în care se realizează educația elevilor de către cadrele didactice. Personalitatea elevului în curs de formare poate fi stimulată și dezvoltată pe multiple planuri, prin abordarea educațională cu caracter interdisciplinar.

Preocupările de îmbogățire și aprofundare de noi cunoștințe, aplicarea consecventă a metodelor adecvate în procesul de învățare de către cadrul didactic, coroborat cu sprijinul părinților interesați de stimularea cunoașterii a propriilor fii, obiectivele principale ale educației se pot realiza cu succes.

Educația reprezintă un factor strategic spre ”Societatea cunoașterii”, valorificând eficient propriile resurse umane și presupune noi demersuri de politică educațională. Vechile paradigme ale învățământului sunt înlocuite cu ”educația pentru toți” și ”educația pentru fiecare”.

În educație s-a trecut de la furnizarea unor cunoștințe și informații la formarea unui ansamblu de competențe, ”a ști să faci, să acționezi”, de la transmiterea și memorarea de informații, la formarea de abilități, capacități și competențe. Se urmărește formarea unor persoane care să poată analiza situații noi și să aibă logică în rezolvarea de probleme în mod concret.

Valorile pe care se construiește educația în România sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.

Încrederea este o valoare esențială, care definește respectul reciproc și interdependența între toți actorii implicați în educație, de la elev și profesor până la familie și comunitatea largă. Se traduce prin atașamentul sănătos și constructiv al tuturor părților demersului educațional față de viziunea împărtășită și asumată asupra educației. Integritatea, convergența și corectitudinea serviciului public de educație reprezintă suportul de încredere in capacitatea sa de a își îndeplini misiunea de modelare a copiilor în adulți responsabili. Copiii trebuie sa aibă încredere că participarea la educație este valoroasă pentru ei, iar familia investește încredere în cadrele didactice, care sunt profesioniști în educație. Societatea, prin autoritățile sale, prin sectorul civil și prin cel privat, sprijină educația la toate nivelurile pe baza încrederii în calitatea proceselor și a rezultatelor.

Echitatea înseamnă respectarea dreptului fiecărui elev de a avea șanse egale de acces pentru atingerea potențialului său maxim, indiferent de statutul socioeconomic, de aptitudini sau caracteristici fizice și psihice. Presupune comportamente bazate pe respectarea reciprocă a drepturilor și îndatoririlor fiecărei părți implicate în demersul educațional, pe satisfacerea în mod echitabil a intereselor, a drepturilor și datoriilor fiecăruia. Se manifestă la nivelul actului educațional prin tratamentul nepărtinitor, din toate punctele de vedere.

Solidaritatea este acțiunea comună, coordonată, prin care toți membrii și actorii societății formează o comunitate de învățare incluzivă și lucrează împreună, ca egali, în folosul serviciului public de educație. Fiecare parte a demersului educațional este responsabilă pentru a pune în valoare procesul educațional. Aceasta presupune lucrul în echipă, atât în contextul familiei şi comunității, cât şi între unități şcolare naționale, internaționale, cu mediul privat şi de afaceri, pentru îmbunătățirea rezultatelor învățării. Între actorii implicați exista relații profesionale importante şi aceştia își acorda sprijin reciproc şi își pot delega sarcini pentru a contribui, împreună, la succesul elevilor. Presupune folosirea directă, transparentă a celor mai potrivite canale de comunicare a nevoilor, acțiunilor și rezultatelor procesului educațional.

Eficacitatea este preocuparea ca educația să aibă impactul dorit, respectiv copiii să învețe și să progreseze spre potențialul lor maxim, astfel încât viitorii cetățeni să aibă o viață de calitate. Profesorul și oricare alt actor din serviciul public de educație se preocupă în mod activ ca strategiile și acțiunile sale să fie cele mai potrivite pentru fiecare elev și pentru fiecare situație. Eficacitatea se transpune în obiective clare, modalități de a măsura în mod frecvent nivelul fiecărui elev față de nivelul la care ar trebui să ajungă, dar și în instrumente de corectare a situației. Eficacitatea se construiește pe abilitatea educatorului de a-și îmbunătăți în permanență practicile, astfel încât să creeze cel mai mare beneficiu pentru elev, conștienți fiind că, pentru fiecare copil și tânăr, trecerea prin acel moment școlar (lecție, clasă, ciclu) este unică.

Autonomia profesională este asumarea procesului și parcursului decizional la nivel de elev, profesor, curriculum și administrare a serviciului public de educație. Aceasta presupune responsabilizarea fiecărui actor implicat în educație, comunicare transparentă şi urmărirea interesului beneficiarilor actului educațional.

Bibliografie:

- Lengrand P., ”Introducere în educația permanentă” București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1973
- R. H. Dave, ”Fundamentele educației permanente”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1991

IMPORTANȚA ȘI ROLUL EDUCAȚIEI NON-FORMALE

Prof. Roxana-Petronela Găvănaș-Pahome

Clubul Copiilor Moinești

Educația este definită de către Platon ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele.” Mergând către domeniul meu de activitate am ales această definiție:

”Educația non-formală este un tip de educație care cuprinde toate procesele și practicile care implică un grup social eterogen, dar a cărei structură instituțională nu certifică precum ciclurile școlare, cu alte cuvinte, care are o intenționalitate educativă și o planificare a procesului de predare-învățare, numai că acest proces rămâne extra-școlar.” [1] Cu alte cuvinte educația formală și educația non-formală au aceleași scopuri, se completează reciproc, ba chiar mai mult- în ultima perioadă asistăm la o ”formalizare” a educației non-formale, care se apropie tot mai mult de spațiul școlar; însă tot ceea ce este organizat în afara sistemului școlar înseamnă plăcere pentru achiziționare de noi abilități, noi cunoștințe, dezvoltare personală și lărgirea sferei de activitate.

În anii de activitate din cadrul cercului pe care îl coordonez, cumulând și experiența predării în învățământul de masă, am ajuns la concluzia că elevii sunt atrași de sistemul non-formal pentru că au libertatea de a-și exprima propriile idei, activitatea este 90% din timp practică, copiii aleg să se implice în activitate de bunăvoie valorificând timpul liber din punct de vedere educațional, nefiind stresați de ideea evaluărilor și a notelor. Prin natura cercului de dans modern pot afirma că muzica și mișcarea stimulează creativitatea și gândirea, ajută la creșterea încrederii de sine, a stării de spirit, a autocontrolului, învinge stresul, educă echilibrul propriului corp, pe scurt: oferă o evoluție sănătoasă, corectă și armonioasă atât la nivel fizic, cât și la nivel psihic.

Educația non-formală oferă posibilitatea aplicării unor metode deosebite și interactive pentru atingerea competențelor propuse; ca de exemplu: exerciții cu specific de gimnastică, jocuri de mișcare, ștafete, trasee aplicative etc. Acest tip de educație este accesibil tuturor și este caracterizat de adaptabilitate în funcție de particularitățile elevilor (ex.: grupe de începători, avansați sau de performanță), nu impune restricții și nu oferă recompense de tipul mediilor sau al burselor școlare.

Învățământul non-formal poate oferi noi perspective beneficiarului și oportunități pe plan profesional. Un exemplu concret este dat de către o elevă de-ale mele care, deși se pregătește pentru Academia de Poliție, mi-a mărturisit faptul că nu va renunța la pasiunea ei pentru dans, dorind să își deschidă un club privat în această direcție.

În concluzie doresc să punctez caracteristicile, obiectivele și avantajele educației non-formale:[2]

Caracteristicile educației non-formale:

-este complementară educației formale;

-reprezintă un proces de studiere ce poate poate fi încadrat într-un curriculum;

-se bazează pe metode active/interactive și diversificate de învățare;

-studierea în context non-formal permite acumularea de noi cunoștințe, abilități și aptitudini.

Obiectivele educației non-formale:

-completarea orizontului de cultură din diverse domenii;

-crearea de condiții pentru formarea profesională;

-asigurarea unui mediu propice exersării și cultivării înclinațiilor și aptitudinilor;

Avantajele pedagogice ale educației non-formale:

-educația este centrată pe procesul de învățare, nu pe cel de predare;

-participanții la actul educativ sunt solicitați în mod diferențiat;

-petrecere organizată a timpului liber urmărind destinderea și refacerea echilibrului psiho-fizic;

-răspunde cerințelor și necesităților educației permanente;

-diversitatea metodelor folosite.

[1] https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie_non-formal%C4%83

[2] Lilia Cebanu, Educația nonformală: caracteristici, principii, forme de realizare

LICEUL TEORETIC “MARIN PREDA”
G.P.P “ALBINA”, SECTOR 6, BUCUREȘTI

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

Educatoare:

GAVRILĂ GABRIELA RUXANDRA

“Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (N. Iorga)

LICEUL TEORETIC “MARIN PREDA”
G.P.P “ALBINA”, SECTOR 6, BUCUREȘTI

Unitatea de învățământ: Grădinița cu program prelungit ,,Albina”, București
Data: 25.01.2022
Grupa: Grupa mică, Grupa „Floricelelor”
Tema anuală: **CÂND, CUM ŞI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?**
Proiect tematic: ,, **ANIMALELE, PRIETENII OMULUI** ”
Tema zilei: ,,**PRINTENII DIN PĂDURE**”
Tema activității de învățare: - a.i. DLC-“Ursul păcălit de vulpe”, de Ion Creangă (lectura educatoarei)
DOS- “Ursulețul” (colaj)
Domeniul de dezvoltare: Dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrierii
Dezvoltarea cognitivă şi cunoaşterea lumii

Formă de realizare: activitate integrată - ADP+ ALA1+ ADE (DLC, DOS)+ ALA2

Varianta de realizare (categoria de activitate de învățare): DLC- LECTURA EDUCATOAREI
DOS- “URSULEȚUL”-colaj

Tipul activităţii didactice:a.i activitate didactică de predare –învăţare şi consolidare a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor (transmitere de noi cunoştinţe)

SCOPUL ACTIVITĂŢII:
-Dobândirea de cunoştinte şi formarea unor reprezentări despre lumea înconjurătoare(animale sălbatice);
-Îmbogăţirea cunoştintelor despre aspectele caracteristice ale animalelor sălbatice, hrana şi mediul lor de viaţă ;
-Consolidarea deprinderilor practice dobândite anterior, dezvoltarea simţului estetic şi creativ .

“Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (N. Iorga)

Comportamente vizate:

- **3.2. Identifică și valorifică unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului şi Spaţiului;**
- **3.3. Descrie unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului şi Spaţiului;**
- **1.1. Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă);**
- **1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc.(comunicare expresivă).**

Dimensiuni ale dezvoltării:

- **Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;**
- **Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare.**

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

- ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP)

ÎD: “Animalele din pădure”-convorbire
R: “ Singurel ma ingrijesc “ (deprinderi de igiena personala
T: „JOC CU TEXT ȘI CÂNT: “CÂTE UNUL PE CĂRARE”

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI DIDACTICE ALESE (ALA1):

JOC DE MASĂ: „Graiul pădurii”(puzzle)
BIBLIOTECĂ: “Drumul ursului către fagurii de miere”-semne grafice.
ȘTIINȚĂ:”Ce animal se ascunde aici?”

ADE:”PRIETENII DIN PĂDURE”
DLC-“ Ursul păcășit de vulpe”, de Ion Creangă (lectura educatoarei)
DOS-“Ursulețul”- colaj
ALA2 - „Ursul doarme și visează”- joc de mișcare și bătăi pe ritm.

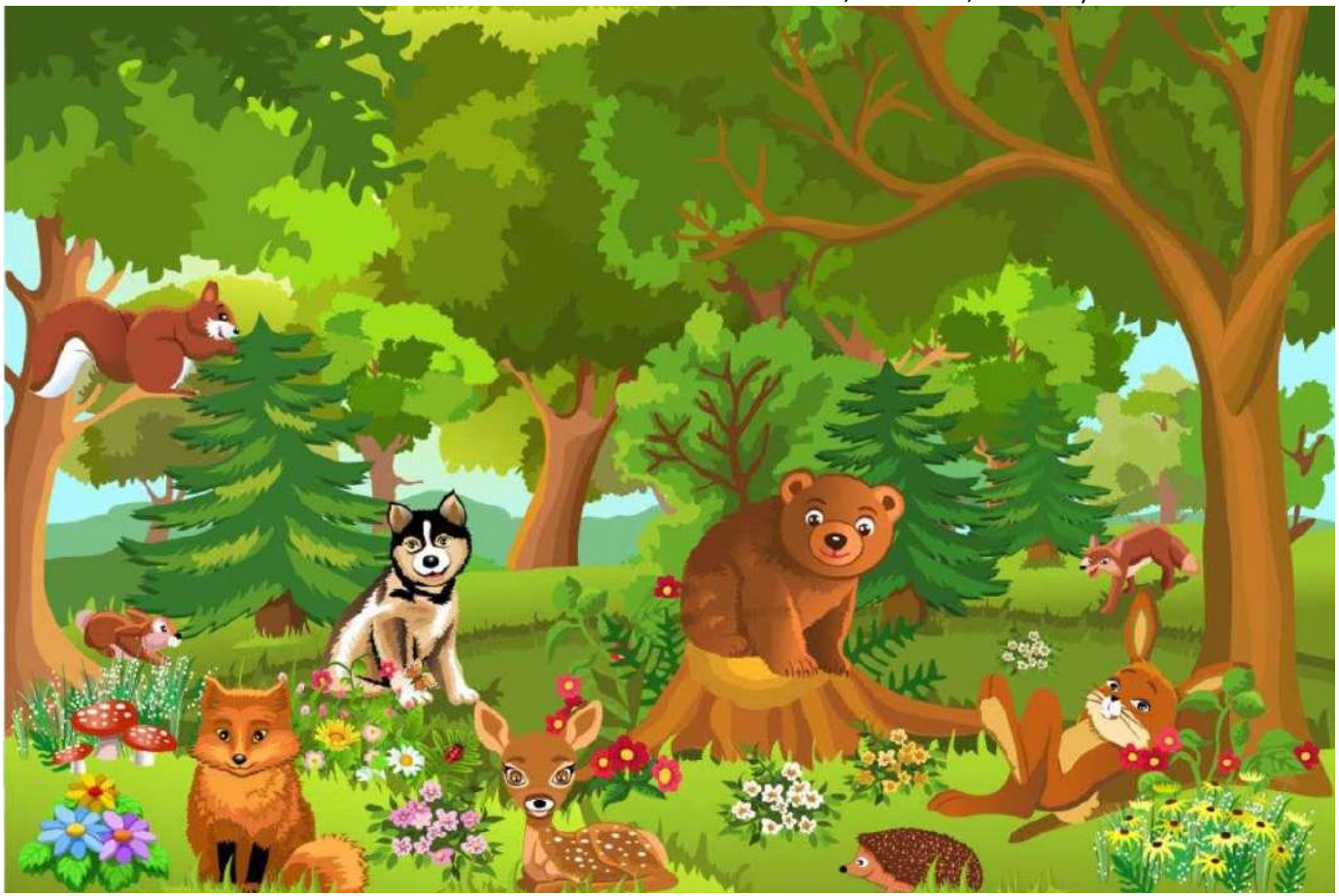

Obiective operaționale:

O_1- să redea, pe scurt, secvenţe din text, cu ajutorul pluşurilor povestitoare;
O_2- să răspundă corect la întrebările adresate pe marginea textului;
O_3- -să denumească părțile componente ale chipului ursulețului;
O4- - să evalueze/autoevalueze lucrările finale, pe baza criteriilor de evaluare.

“Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (N. Iorga)

Strategii didactice

- **Metode si procedee didactice:**
- conversaţia, explicaţia, povestirea, observarea independentă, exemplificarea

- **Mijloace si materiale didactice:** jucării de pluș (urs), marionete, imagini, fișe de lucru, puzzle
- **Forme de organizare a activității:** frontal, individual.

Metode de evaluare : orală, practică

SCENARIUL ACTIVITĂŢII

Preșcolarii vor fi invitaţi în sala de grupă, unde va avea loc Întâlnirea de dimineaţă. Educatoarea va întâmpina copiii grupei cu următorul salut :

„Bună dimineața, soare!
Bună dimineața, floare!
Buna dimineața, pici!
Și toți ce suntem aici!
Hai, de mâine să ne luăm!
Ce frumoasă-i viața!
Să le spunem tuturor:
Bună dimineața!”

La uşa bate cineva, educatoarea deschide uşa şi în sala de grupă intră un poștaș, având în mână un ursuleţ de pluş şi un plic. Educatoarea îl invită în clasă şi-l întreabă ce s-a intamplat cu el.Ursul spune că s-a rătăcit de familia lui, nu mai ştie să ajungă în pădure şi-i roagă pe copiii de la grupa noastră să-l ducă în mediul lui de viaţă, dar după ce rezolvă sarcinile care se află în plicul sau. Educatoarea îl invită să se aşeze, acesta se prezintă :

-Mă numesc Martinel și sunt tare, tare trist...Educatoarea îl ia pe Martinel şi se prezintă :

-Buna dimineata, Martinel, pe mine mă cheama Ruxandra... şi-mi pare bine să te cunosc !

“Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (N. Iorga)

Copilașii se vor prezenta pe rând :

-Bună dimineaţa, Martinel, pe mine mă cheamă ..... şi-mi pare bine să te văd !

–Buna dimineaţa, pe mine mă cheamă ..... şi-mi pare bine să te cunosc !etc.

După ce toţi copiii se saluta ,educatoarea le spune copiilor :

,,După ce ne-am salutat
Pe fereastră să privim
La grădi, cum ne îmbrăcăm,
Atunci când noi sosim?”

Calendarul naturii. Se va completa calendarul naturii prin aşezarea jetoanelor potrivite astfel încât să se stabilească anotimpul în care suntem, starea vremii, aspecte caracteristice anotimpului..

Noutatea zilei : Educatoarea le aminteşte copiilor că în clasă avem un urs care a adus şi o scrisoare. Sunteţi curioşi să vedem ce este în scrisoare ?

Demersul didactic

Nr. CRT.	Momentele activității	OB. OP.	Conținuturile esențializate ale activității	Strategia didactică	Metode de evaluare	
				Metode didactice	Mijloace didactice	Forme de organizare
1.	Momentul organizatoric		Asigurarea condițiilor pentru bună desfășurare a activității: • aerisirea sălii de grupă; • aranjarea scaunelor în formă de semicerc; • pregătirea materialului didactic pentru activitate; • intrarea organizarea a copiilor în sala de grupă.			
2.	Captarea atenţiei		Captarea atenţiei se va face cu ajutorul „ursului cafeniu”, care a venit în vizită la grădiniţă, alături de prietenii săi din pădure, deoarece cu toții au aflat că săptămâna aceasta, preșcolarii grupei noastre vor învaţa despre viețuitoarele din pădure. Îi voi anunța pe cei mici faptul că Martinel dis de dimineață s-a rătăcit de familia lui prin pădure.Deși prietenii cu care s -a întâlnit au încercat să rezolve această situație, nu a fost vu putință. Fiind foarte supărat, a poposit la noi în grupă, cerându-ne ajutorul.	Conversaţia	elementul surpriză-ursulețul	frontal

“Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (N. Iorga)

3.	Reactualizarea cunoştinţelor anterioare		Se va realiza printr-o scurta convorbire despre ce animale sălbatice cunosc preșcolarii şi unde trăiesc ele.	**Convorbirea Problematizarea Observarea**	**Vieţuitoarele (plușuri) imagini**	frontal
4.	Enunţarea obiectivelor / subiectului /temei		Le voi face cunoscută copiilor tema activităţii, şi anume**, povestea:”Ursul păcălit de vulpe”, de Ion Creangă** , în urma căreia, cei mici vor putea să povestească la rândul lor, cu ajutorul unui alt element surpriză, conținutul acesteia, urmând să-i oferim în dar o surpriză noului nostru prieten, Martinel: ne vom strădui să-i găsim familia, de care se rătăcise prin pădure.	Discuția		frontal
5.	Dirijarea învăţării		După ce fiecare copil va observa îndeaproape ursulețul–musafir. Preșcolarii vor fi așezați în semicerc, pe scăunele și vor asculta povestea educatoarei: ,,Ursul păcălit de vulpe”, de Ion Creangă. Expresivitatea expunerii o voi realiza prin: adaptarea vocii si a tonului, în concordanţă cu importanţa faptelor, schimbarea ritmului vorbirii pe parcursul expunerii, respectarea pauzelor logice, accentuări şi scăderi ale intensităţii vocii, mimica si gesticulaţie adecvată. Voi explica cuvintele necunoscute : ☺ vicleană= șireată; ☺ a ședea= a sta; ☺ a rânji = a zâmbi într-un colț al gurii ☺ a smuci= a trage repede, a smulge.	**Observarea** **Explicaţia** **Expunerea**	Ursulețul și pritenii săi (plușuri)	individual frontal

			☺ scorbură= scobitură, gaură în trunchiul unui copac. Planul de idei: - vulpea se preface moartă. - un moșneag oprește căruța și o ia pe vulpe - Șireata fură de la moșneag ursul a întrebat-o pe vulpe de unde a luat peștii .; - vulpea îl păcălește pe urs, spunându-i că și-a băgat coada in lacul înghețat (a pescuit).; - ursul stă toată noaptea cu coada in apa , iar gaura s-a micșorat; - din cauza frigului ,ursul a rămas fără coada.; Apoi, le voi adresa câteva întrebări, referitoare la poveste: • Cum se numește povestea? Povestea noastră se numeşte “ Ursul păcălit de vulpe”. • Care sunt personajele întâlnite? Personajele întâlnite sunt : vulpea, moșneagul, ursul. • Care din personaje v-a plăcut cel mai mult? De ce? Mie mi-a plăcut de moșneag, pentru că a avut inima bună și a luat-o cu el pe șireata vulpe.	**Conversatia**		frontal frontal
		O2				

6.	Obţinerea performanţei	**O1**	Preșcolarii vor avea sarcina de a povesti, pe scurt, demersul poveștii. Cu ajutorul siluetelor, pe care le vom atașa pe elementul surpriză- șorțul povestitorului, vom derula pas cu pas întâmplarea. Pentru a realiza această nouă sarcină și pentru a crea ordinea cronologică a faptelor, le voi adresa următoarele întrebări: 1.Cine se afla pe drum? Pe drum se afla un moșneag. 2.Ce a întâlnit moșneagul în drumul său? În drumul său, moșneagul a zărit o vulpe, care se prefăcea moartă. 3.Ce a făcut moșneagul când a văzut-o? Dar vulpea? Atunci când a văzut-o, acesta a luat-o în căruța sa, plină cu pește.Vulpea a aruncat toți peștii din căruță, apoi a coborât. 4.Cu cine s-a întâlnit șireata vulpe? Ea s-a întâlnit cu ursul, pe care l-a păcălit să pescuiască cu coada în lacul înghețat.	**Descoperirea** **Exemplificarea**	Marionete-animale Șorțul povestitorului	frontal
7.	Retenţia şi transferul		Purtând în sufletele dorința nestatornică de a-l ajuta pe Martinel, am hotărât să pornim prin pădure în căutarea frățiorilor săi. Așa că, le-am arătat celor mici cum ar trebui să arate membrii familiei ursuletului.			frontal

		O3	Am atașat pe o măsuță lucrarea model (ANEXA 1), dar și materialele necesare realizării celorlalți ursuleți drăgălași: CD-uri, urechi, năsuc, guriță din distincte materiale didactice ,lipici. Vom analiza din ce este format/ asamblat ursulețul, discutând de asemenea, aspect referitoare la formă, dimensiune, culoare. Apoi, le voi demonstra pașii pe care îi vor urma în vederea realizării celor mai simpatici ursuleți: -asamblarea elementelor deja decupate, așezarea acestora pe support, găsind modul în care doresc să arate chipul lui Martinel -lipirea lor pe CD.		CD-uri, lipici	
8.	Asigurarea conexiunii inverse		Înainte de toate, înainte de a le ura micuților învățăcei: „Spor la lucru!", vom realiza distincte exerciții pentru încălzirea mușchilor mânuțelor noastre harnice: ✓ "Mișcăm degețelele, Ne lipim pălmuțele, Pumnișorii îi răsucim Și frumos îi dezlipim." ✓ "Poc! Poc! Poc! Cad castanet dolofane. Pic! Pic! Pic! Curge apa prin burlane. Cârr, cârr, cârr! Cârâie în pom o cioară. Bârrrr! Bârrr! Bâr!	**Conversatia** **Exemplificarea** **Exercițiul**		Frontal

"Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru." (N. Iorga)

			Vai, ce frig este afară!” Preșcolarii “Grupei Floricelelor” vor derula un joc cu text și cânt:”Ursul doarme și visează.” Aceștia vor fi așezați în formație de cerc, cu CD-urile confecționate în mână. Un preșcolar se va afla în centrul cercului, alături de Martinel, îi timp ce colegii săi cântă: “Ursul doarme și visează Că papucii lui dansează, Ce să-i dăm noi de mâncare: Lapte dulce sau sarmale?” “Ursulețul” deschide ochii și se îndreaptă spre un mambru din familia sa.Preșcolarul cu rolul de ursuleț, atinge un alt copil, a cărui lucrare l-a atras. Vom purta discuții pe baza ursuleților finalizați, analizând lucrările realizate.	**Explicatia** **Discuția**		
9.	Evaluarea rezultatelor învăţării		Se vor face aprecierile verbale şi observaţiile finale , cu privire la întreaga activitate, cuvenite grupei.	**Discuţia**		**Frontal**

ANEXA 1

Educatoare:

GAVRILĂ GABRIELA RUXANDRA

“Școala trebuie să te învețe a fi propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” (N. Iorga)

TEORII MODERNE ALE ÎNVĂŢĂRII

Profesor învățământ primar Mihaela Cristina Gavrilenco, Școala Gimnazială Numărul 84,

Învăţarea fiind un fenomen complex şi dinamic, cu o largă sferă de cuprindere, a constituit obiectul de cercetare pentru specialiştii din diverse domenii : pedagogie, psihologie, biologie, etc.

Din punct de vedere al psihologiei, învăţarea țintește modificarea performanţei într-o situaţie specifică, fiind obiectivată la nivel elementar şi la nivel complex.

Învăţarea reprezintă o modalitate, caracteristică fiinţei umane, de achiziţie a cunoştinţelor, de formare a deprinderilor, priceperilor şi competenţelor, din perspectiva pedagogică. Din aceeaşi perspectivă, cu scopul de a determina schimbări comportamentale la nivelul personalităţii elevului prin valorificarea capacitătii acestuia de dobândire a cunoştinţelor, deprinderilor şi strategiilor cognitive, învăţarea presupune un ansamblu de activităţi proiectate şi desfăşurate de cadrul didactic,. Principalele etape pe care le parcurge un individ atunci când învaţă sunt : achiziţie, interiorizare, modificare, aplicare.

Prima fază este achiziţia care presupune contactul cu informaţiile și cunoştinţele noi, urmată de o prelucrare a acestora pentru a se realiza o bună înţelegere.

Interiorizarea este următoarea fază, care vizează integrarea noilor cunoştinţe într-un sistem personal, coerent, care se construieşte pe baza experienţelor anterioare.

Faza de modificare presupune acţiune din viziunea noilor achiziţii, care, însușite şi operaţionalizate, pot fi aplicate în practică. Individul, în acest fel, devine conştient de faptul că a acumulat ceva în plus şi de faptul că ceea ce a acumulat reprezintă ceva util.

Concretizarea este etapa finală a acestor modificări în abilităţi şi comportamente. Acest nivel de aplicare a celor dobândite reprezintă o confirmare a realizării unei învăţări eficiente.

Teorii cognitive

Teoriile cognitive explică învăţarea ca fiind o acțiune desfăşurată în plan intern, ce nu poate fi cunoscută direct, nemijlocit. Cercetările unor specialişti s-au orientat pe surprinderea unor factori interni, fundamental implicaţi în învăţare : procesele cognitive, motivaţional-afective, creativitatea.

- *Teoria psihogenezei cunoştinţelor şi operaţiilor intelectuale(J. Piaget)*

Această teorie se focalizează asupra stadiilor dezvoltării parcurse de copil de la naştere până la maturitate, iar învăţarea presupune realizarea treptată şi consolidarea operaţiilor intelectuale şi se organizează ca un sistem plurinivelar de activităţi cognitive şi applicative, care se materializează în diferite forme şi produse comportamentale.

Noile informații asimilate implică un proces de adăugare de noi experienţe şi de reflectare a acestora în planul cognitiv în mod asemănător cu experienţele anterioare.

Acomodarea are, la început, un aspect care nu se deosebește de procesele asimilatoare. Acomodarea presupune o reorganizare a modelelor de cunoaştere, de depăsire a stării anterioare prin procese de expansiune, comprimare şi transformare a experienţei cognitive. Prin aceasta, subiectul realizează, în același timp, nu numai adaptarea noului la situaţia anterioară, ci şi valorizarea sa în prezent şi în perspectiva evoluţiei activităţii de instruire.

Fiecare etapă are o anumită componență, în care nivelul superior îl înglobează pe cel inferior.

- *Teoria formării pe etape a acţiunilor mintale (P.I. Galperin)*

Conformt teoriei lui P.I.Galperin, pentru ca procesul de învăţare să fie eficient, acesta se realizează de la acţiuni practice la manifestarea lor mentală, bazată pe mecanismele verbale. Gândirea ajunge să fie, în primul rând, un mecanism de orientare a comportamentului în acţiune, iar învăţarea presupune, la început, asimilarea elementelor de orientare a acţiunii (a proprietătilor, a relaţiilor) şi a acţiunilor mintale obligatorii pentru planificarea şi realizarea ei în cerinţele date.

Teoria formării pe etape a acţiunilor mintale este privită ca fiind una din cele mai importante în consolidarea ştiinţifică a psihogenezei dezvoltării şi învăţării specific umane.

- *Teoria genetic-cognitivă şi structurală (J. Bruner)*

În opinia lui J. Bruner, învăţarea este în strânsă legătură cu dezvoltarea şi instruirea. Deşi acceptă psihologia etapelor dezvoltării lui J. Piaget, Bruner a stăruit asupra rolului educaţiei, în special al învățării ca mijloc de impulsionare şi formare a personalităţii.

Bruner reliefează însemnătatea şi necesitatea utilizării metodei problematizării şi a învăţării prin descoperire. Folosirea acestor metode înlesnește trecerea de la motivaţia extrinsecă la cea intrinsecă, favorizează asimilarea de către elevi a mijloacelor specifice descoperirii şi ajută la trăinicia informaţiilor. În utilizarea acestor strategii, misiunea profesorului este de a crea condiţii potenţiale, care să stimuleze şi să susţină activitatea de învăţare a elevilor.

- *Teoria organizatorilor cognitivi şi anticipativi de progres (D.P. Ansubel)*

Teoria organizatorilor cognitivi şi anticipativi de progres poate fi considerată mai mult ca o teorie a instruirii, ca rezultat al transpunerii în plan emoţional a unui punct de vedere psihologic elaborat asupra învăţării.

Învăţarea, ca proces fundamental de dobândire şi includere a cunoștințelor noi în contextul cunoştinţelor însuşite anterior, este văzută din punctul de vedere al principalelor aspecte pe care le întâlnim în şcoală. După clasificarea poziţiei elevului faţă de produsul cunoaşterii, întâlnim : învăţare prin receptare (conţinutul se prezintă elevului în formă finală) şi învăţare prin descoperire (elevul descoperă noile informaţii prin efort şi participare proprie). După criteriul poziţiei elevului faţă de mecanismul înţelegerii sensului, Ansubel identifică : învătarea conştientă, a cărei esenţă

constă în actualizarea unei idei prin legare de ceea ce ştia dinainte şi învăţare mecanică, prin care se însușesc unele idei, fără legătură directă cu informaţiile dobândite anterior.

Eficiența învăţării depinde, pe lângă factorii cognitivi, şi de cei motivaţionali. Aspirația către cunoaştere, interesul, afirmarea eu-lui, afilierea, au un rol fundamental în atitudinea de angajare pentru performanţele învăţării. Recompensa şi pedeapsa creează o motivaţie stimulativă sau aversivă. Randamentul învăţării depinde şi de factorii de personalitate.

Interacţiunea copilului cu adultul ia două forme : de satelizare (starea de dependenţă faţă de adult) şi de nesatelizare (starea de independenţă neașteptată sau nevoită) şi efectele acestor forme de interacţiune pot fi analizabile din perspectiva randamentului învăţării, a stadiilor de tratare diferenţiată şi individualizată, a etapelor de integrare a elevului în condiţii specifice de şcolarizare.

- *Teoria învăţării cumulativ-ierarhice (R. Gagne)*

Potrivit concepţiei lui R. Gagne, procesul învăţării subordonează pe cel al dezvoltării, fiind un proces care se bazează pe efectele generate de discriminare, generalizare şi transfer. Dezvoltarea umană apare ca și consecință, ca modificare de lungă durată pe care subiectul o datorează învăţării şi creşterii.

R. Gagne a identificat opt tipuri de învăţare : învăţarea de semnale, învăţarea stimul-răspuns, învăţarea tip înlănţuire, învăţarea tip asociaţie verbală, învăţare prin discriminare, învăţarea de noţiuni, învăţarea de reguli, rezolvarea de probleme.

Cele opt tipuri de învăţare sunt dispuse de la simplu la complex, dar armonizate între ele. Clasificarea implică un transfer vertical, în sensul că o abilitate superioară este mai uşor asimilată şi actualizată dacă cele inferioare au fost dobândite anterior în mod temeinic şi între ele există analogii structurale şi funcţionale.

Transferul lateral se referă la un fel de universalizare, care își lărgește sfera de acțiune asupra unui ansamblu de situaţii înfățișate prin acelaşi « nivel de complexitate ». Producerea acestui transfer lateral ţine de condiţiile interne, specifice fiecărui individ.

- *Teoria holodinamică a învăţării (R.Titone)*

Această teorie presupune o interpretare holistică şi dinamică a învăţării.

Valoarea, care ajută la progres, a teoriei holodinamice rezidă în efectul de reclasificare a tipurilor de învăţare, astfel încât celor opt categorii, pedagogul italian le-a mai adăugat şase. Seria tipurilor de învăţare cuprinde: învătarea de semnale, învăţarea stimul-răspuns, învăţarea tip înlănţuire, învăţarea tip asociaţie verbală, învăţarea prin discriminare, învăţarea de noţiuni, învăţarea de reguli, rezolvarea de probleme, însușirea de atitudini, asimilarea de opinii şi convingeri, învăţarea autocontrolului intelectiv şi volitiv, învăţarea socială, învăţarea capacităţilor organizatorice.Comportamentul învăţării depinde de factorul personalitate, de procesele şi activităţile cognitive, de procesele, acţiunile şi operaţiile automatizate.

Teorii metacognitive

Teoriile metacognitive ale învăţării sunt cele care au contribuit la modificarea concepţiei privind evoluția inteligenţei, redefinind rolul şcolii şi al cadrelor didactice în realizarea învăţării la copil.

- *Teoria diversificării instrumentale (R. Feuerstein)*

Această teorie necesită o metodologie de intervenţie îndreptată, în special, spre progresul capacităţilor de a coordona aceste funcţii psihice în mod independent şi activ.

Teoria diversificării instrumentale sau Programul de Îmbogăţire Instrumentală conţine 14 instrumente, fiecare dintre ele centrat pe funcţii cognitive specifice. Aceste instrumente ale gândirii sunt : Organizarea punctelor ; Comparaţii ; Orientarea în spaţiu I ; Perceperea analitică ; Ilustrarea ; Relaţiile de familie ; Categorizarea ; Progresiile numerice ; Relaţiile temporale ; Instrucţiunile ; Orientarea în spaţiu II ; Silogismele ; Tranzitivitatea ; Construirea reprezentărilor.

Flexibilitatea metodei a făcut posibilă aplicarea acesteia în medii foarte diferite. Ea s-a dovedit a fi eficientă şi în cazul persoanelor cu dizabilităţi. A fost aplicată pe etape, atât în educaţia tinerilor cu nevoi speciale, cât şi în educaţia de masă, domeniu în care se urmăreşte potenţarea abilităţilor cognitive şi de studiu ale tinerilor dezvoltaţi normal, din orice ciclu curricular. Scopul fundamental al metodei este acela de a amplifica la individ capacitatea acestuia de acomodare la contexte noi şi complexe.

Reîntâlnim în Feuerstein un concept întâlnit şi la alţi autori (în special la Beteson), şi anume acela că elevul trebuie să înveţe, în aşa fel încât să nu fie dependent de ajutorul extern, în procesul de adaptare continuă la realitatea înconjurătoare.

- *Teoria gândirii critice (C.Temple, J. Steele, K. Meredith)*

Gândirea critică este gândirea care are capacitatea de a se autoanaliza în timp ce elaborează raţionamente pornind de la evaluarea alternativelor, cu scopul de a emite opinii justificabile şi de a acţiona.

Gândirea critică este gândirea centrată pe testarea şi evaluarea soluţiilor posibile într-o situaţie-problemă, pe alegerea soluţiei adecvate şi respingerea argumentată a celor mai puţin adecvate. Gândirea critică presupune raportarea activă, în cunoştinţă de cauză şi bine consolidată logic a subiectului, la datele problemei şi alegerea lui pentru maniera de rezolvare considerată ca fiind potrivită.

Bibliografie

Daniel Mara- *Strategii didactice în educaţia incluzivă*, Editura Did. şi Ped., Bucureşti, 2004;

Miroiu, M; Miroiu, A- *Etică profesională*, Editura TREI, Bucureşti, 2000 ;

Trăian Vrăşmaş- *Învăţământul integrat şi/sau incluziv*, Editura Aramis, Bucureşti.

Dimensiuni și valențe educative cu privire la drepturile copiilor

Prof. Rica Gavriluță

Copilul, ca oricare alt om, este o ființă umană rațională și sensibilă. Dar spre deosebire de restul oamenilor, copilul este extrem de vulnerabil, fiind aproape în totalitate lipsit de apărare. Din acest motiv, oamenii au convenit să le ofere un statut special, prin care să-i protejeze și să le asigure condițiile optime de trai și dezvoltare. Toate acestea au fost reunite în norme și reguli, numite **drepturile copilului.**

De-a lungul timpului, copiii s-au confruntat cu numeroase amenințări și lipsuri privind accesul la educație, la sistemul de sănătate și la asistența socială, aceștia fiind preponderent expuși la discriminare, marginalizare și excludere.

Respectarea drepturilor copiilor este esentială pentru o buna dezvoltare și funcționare a societății deoarece educația din familie și educația din instituțiile școlare sunt factorii care influențează formarea copiilor și pregatirea lor pentru viața de adult.

Proiectarea unor norme internaţionale care legiferează cooperarea dintre state în domeniul protecţiei drepturilor copilului a condiţionat cristalizarea unei instituţii juridice internaţionale distincte: **protecţia internaţională a drepturilor copilului**, care se materializează printr-o totalitate de norme, subinstituţii şi proceduri internaţionale care asigură protecţie în domeniul drepturilor copilului prin elaborarea de standarde internaţionale şi mecanisme speciale de protecţie şi garantare a acestor drepturi.

Convenția asupra Drepturilor Copilului a fost adoptată de către "Adunarea Generala a Națiunilor Unite" la data de 20 noiembrie 1989. Convenția a fost asumată și de România prin adoptarea Legii 18/1990 pentru aprobarea Convenției cu privire la drepturile copilului. Pornind de la aceasta baza, exista o serie de documente legislative cu rol clarificator asupra drepturilor copiilor.

Primul dintre aceste documente este **"Legea educației"** care asigură cadrul pentru exercitarea sub autoritatea statului român a dreptului fundamental la învăţătură pe tot parcursul vieţii. Mai mult de atât, legea reglementează structura, funcţiile, organizarea şi funcţionarea sistemului naţional de învăţământ de stat, particular şi profesional.

Al doilea document clarificator, **„Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani"(RFIDT)** cuprinde un set de enunțuri care reflectă asteptările privind ceea ce ar trebui copii să știe și să fie capabili să facă.

Scopul principal al elaborării acestor repere este acela de a oferi un cadru comun de referință, faculitându-i copilului dreptul la serviciile de sănătate, îngrijire, protecție și educație. RFIDT reflectă o anumită viziune asupra dezvoltării copilului, iar adoptarea ei de către toți cei implicați, permite îmbunătățirea serviciilor destinate copiilor în perioada timpurie și monitorizarea sistematică a progreselor realizate.

RFIDT are în vedere nevoile și particularitățile individuale ale fiecărui copil, ținând cont că fiecare copil este unic prin modul în care creste, se dezvoltă, dobândește deprinderi și competențe. Principalele drepturi respectate prin elaborarea și utilizarea reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea copilului sunt: dreptul copilului de a-și împlini potențialul, dreptul la protecția față de influențe daunatoare, abuz, exploatare, dreptul de a participa pe deplin la viața de familie, la viața culturală și socială.

Documentul cadru pentru învățământul preșcolar este **"Curriculum pentru educație timpurie",** care cuprinde principii și valori care recunosc drepturile copilului ca ființă umană, principii pentru susținerea dezvoltării copiilor prin practici educaționale și de îngrijire care răspund nevoilor și potențialului copiilor. Se pune accent pe comunicare, interacțiune și dialog, prin observarea experiențelor de învățare ale copiilor și prin implicarea părinților ca parteneri egali, astfel încât să răspundă nevoilor și potențialului tuturor copiilor.

În procesul elaborării Curriculumului pentru educaţia timpurie s-au avut în vedere câteva principii:

- Principiul educaţiei centrate pe copil (cunoaşterea, respectarea şi valorizarea unicităţii copilului, a nevoilor, trebuinţelor şi caracteristicilor acestuia)
- Principiul respectării drepturilor copilului (dreptul la educaţie, dreptul la liberă exprimare, etc.)
- Principiul învăţării active (crearea de experienţe de învăţare în care copilul participă activ, poate alege și influența modul de desfășurare a activității)
- Principiul dezvoltării integrate (printr-o abordare integrată a activităţilor, multidisciplinară/interdisciplinară)
- Principiul interculturalităţii (cunoaşterea, recunoaşterea şi respectarea valorilor naţionale şi ale celorlalte etnii/naționalități)
- Principiul echităţii şi nondiscriminării (dezvoltarea unui curriculum care să asigure, în egală măsură, oportunităţi de dezvoltare tuturor copiilor, indiferent de gen, etnie, religie sau statut socio-economic)
- Principiul educaţiei ca interacţiune dintre educatori şi copil (dependenţa rezultatelor educaţiei de ambele părţi participante în proces, atât de individualitatea copilului, cât şi de personalitatea educatorului / părintelui)

Un aspect la fel de important este educaţia copiilor cu dizabilități, care până în 1990 era asigurată, în țara noastră, doar prin reţeaua învăţământului special. În funcţie de tipul și gradul dizabilității un copil era etichetat ca fiind recuperabil, parţial recuperabil sau irecuperabil. Pentru cei consideraţi irecuperabili accesul la educaţie era complet inaccesibil, deoarece irecuperabil însemna şi needucabil. Pentru copiii consideraţi parţial recuperabili sau recuperabili educaţia şcolară era organizată în cadrul instituţiilor rezidenţiale (instituţii de tipul căminelor şcoală, grădiniţe sau şcoli speciale), instituţii închise, în care şansele de interacţiune şi dezvoltarea socială a copiilor erau foarte reduse. Drept consecință, în timp, am asistat din ce în ce mai des la apariția segregării sociale, ca efect al segregării educative.

Conceptul de incluziune a început să fie utilizat cu consecvență la sfârșitul anilor '90, ca alternativă la conceptul de integrare considerat prea limitat în raport cu marile provocări determinate de accesul în școala de masă a copiilor cu cerințe speciale. Practic, s-a constatat că dincolo de copii cu dizabilități, care au constituit o prioritate în integrare, au fost identificate și alte categorii de copii cu cerințe speciale în plan educațional (copii cu dificultăți de învățare, tulburări emoționale, comportamentale, copii proveniți din medii socio-economice, culturale și etnice defavorizate, copii proveniți din instituții de asistență și ocrotire, etc.) și care solicitau intervenții și abordări specializate, inclusiv servicii de sprijin în școală.

În ceea ce privește copiii şi tinerii cu cerinţe educaţionale speciale **(CES)**, înscrişi în învăţământul de masă sau special, vorbim de drepturi precum:

- Dreptul legal de a fi însoțit la cursurile din învăţământul de masă. (la cererea părinţilor)

- Dreptul de a beneficia de serviciile profesorului itinerant şi de sprijin din instituţia de învăţământ de masă.

Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale sunt integrați în școlile de masă, punându-se foarte mult accent pe educația incluzivă, în Grădinița cu Program Prelungit nr. 29 există 10 copii cu cerințe educative speciale. Aceștia sunt susținuți în procesul educaţional prin mai multe modalități, dintre care amintim: adaptarea curriculară, evaluarea adaptată, instrumente adaptate (computer, tabletă, sofware). Mai mult de atât, copiii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a îmbrăcămințiși încălțămintei în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centre de asistență pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

Chiar dacă politicile educaționale ne oferă foarte multe informații despre drepturile copiilor, despre integrarea acestora în școală și mai apoi în societate, practica ne îndeamnă să apelăm la serviciile și informațiile organizațiilor non-guvernamentale dedicate cu precadere drepturilor copiilor.

O organizație non-guvernamentală importantă este **"Fondul Internațional pentru Urgențe ale Copiilor al Națiunilor Unite (UNICEF) România"** care încearcă pe toate căile să ofere protecție și suport, ca susținători ai drepturilor copilului, prin programe de retragere a copiilor din armată, lucrând cu persoane individuale, grupuri civice, la nivel guvernamental și cu persoane din sectorul privat pentru a realiza schimbări pozitive.

O altă organizație non-guvernamentală importantă este **"Salvați Copiii România"** care militează pentru implicare socială în viața comunității, astfel încât programele care îi privesc pe copii să aducă beneficii pe termen lung întregii comunități.

În ultimii ani, conform statutului organizației (en), Salvați Copiii România a contribuit în mod unic la promovarea disciplinei pozitive, a educării părinților și a celor care lucrează cu copii în sensul comunicării corecte cu aceștia, la interzicerea prin lege a bătăii și tratamentelor umilitoare ale copiilor și, nu în ultimul rând, la schimbarea mentalității opiniei publice cu privire la drepturile copilului.

În prezent, organiația derulează proiecte care vizează cele trei mari priorități: reducerea mortalității infantile, facilitarea accesului la educație de calitate pentru copii din comunități vulnerabile și protecția copiilor împotriva oricăror forme de violență, neglijare sau abuz, inclusiv a acelor copii rămași singuri acasă în urma migrației economice a părinților.

Grădinița cu Program Prelungit nr. 29, Iași în parteneriat cu Fundația Star of Hope, Colegiul Tenic "Ion Holban", Fundația pentru dezvoltarea României "Dan Voiculescu", Asociația Bravo Events și Asociația Părinților Grădiniței cu Program Prelungit nr. 29, militează și desfășoară **activități pentru și în beneficiul copiilor**.

În concluzie, copiii nu sunt mini-persoane cu mini-drepturi, mini-sentimente şi mini-demnitate umană. Ei sunt fiinţe vulnerabile cu drepturi depline care au nevoie de mai multă, nu de mai puţină protecţie, comparativ cu adulţii.

Copiii sunt un dar minunat!

Educaţia este calea de a muta munţii din loc, de a construi poduri, de a schimba lumea.

Depinde de fiecare dintre noi să creăm o lume mai bună pentru copiii noștri!

EDUCATIA –PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

CORINA GEORGESCU

COLEGIUL "FERDINAND I" COMUNA MANECIU

Educatia, fie ca vorbim de cea clasica din sistemul educational, fie de cea nonformala, scoate la iveala din om ce este mai inovator si te poate propulsa in varful piramidei sociale. În calitate de profesori suntem „provocați" să ne îmbunătățim permanent practica educațională, să adoptăm idei și practici pedagogice noi, fie din dorința de a ieși din rutina zilnică, fie pentru a aplica ceea ce considerăm că este util elevilor, de multe ori, însă, fără a beneficia de un sprijin metodic pe măsura nevoilor noastre de dezvoltare și înnoire profesională.

Profesorul bun are cel mai mare impact in cresterea economiei unei tari. **A fi** profesor în societatea contemporană, numită și societatea cunoașterii, o societate în care pretențiile beneficiarilor, ale elevilor, cresc necontenit odată cu progresul tehnologic și cu fluxul imens de informații, pe care îl recepționează neîncetat, înseamnă a ține pasul cu tehnologia, a te informa și forma continuu, pentru ca educația pe care o furnizezi să nu fie una perimată și, implicit, inutilă. E imperativ ca profesorul să pregătească elevii pentru a fi la fel de flexibili precum a devenit societatea, capabili să se adapteze din mers modificărilor și progresului. Accentul învățării se transferă de la teorie la practică. Elevul învață nu numai pentru a ști, ci, mai ales, pentru a face, profesorul fiind acela care trebuie să le insufle pragmatismul și abilitatea de a reuși profesional. Astfel, o abordare transdisciplinară, inovativă a învățării, tratarea diferențiată, centrată pe elev și abordarea integrată a cunoașterii devin deziderate ale actului instructiv- educativ. Sa iubim oamenii excepționali si modești, profesorii care ne-au format și care pot face schimbarea in Romania pentru binele copiilor generațiilor viitoare. Indiferent câți copii au in clasa, ce dotari are școala, ce programa școlara au de respectat – profesorii buni aduc cel mai mare impact in creșterea economiei unei țari. Invațarea trebuie sa fie bazata pe activitați practice si nu pe acumularea de informatii. Beneficiile se vor vedea cu siguranța. Trebuie sa-i educam insa pe copiii din ziua de astazi cu lucrurile din ziua de astazi, nu in lumea in care am crescut noi Putem sa vedem beneficiile pentru societate ale schimbarilor daca empatizam si investim in educație.

Învățarea bazată pe proiecte este un model de instruire centrat pe elev. Acest tip de învățare dezvoltă cunoștințe şi capacități în orice domeniu prin sarcini de lucru extensive, care promovează investigația şi demonstrațiile autentice ale învățării prin rezultate şi performanțe. Educația prin metoda proiectului este orientată de întrebări cheie ale curriculumului care fac legătura între

standardele de performanță (obiective de referință şi competențe specifice), capacitățile cognitive de nivel superior ale elevilor şi contexte din viața reală. Unitățile de învățare care utilizează metoda proiectului includ strategii de instruire variate, menite să îi implice pe elevi indiferent de stilul lor de învățare. Introducerea unei unități de învățare bazate pe un proiect se realizează prin intermediul unor întrebări care exprimă idei importante şi durabile, cu un caracter transdisciplinar. Elevii sunt provocați să cerceteze în profunzime subiectul cu ajutorul întrebărilor de conținut, care se concentrează pe obiectivele operaționale şi pe standarde de performanţă. „Invățarea prin proiecte", metodă prin care am urmărit să lărgesc graniţele creativităţii în procesul de predare-învăţare-evaluare. Scopul urmărit este realizarea de proiecte pentru unitățile de învăţare studiate, individual sau pe grupe, în vederea creşterii nivelului de performanţă al elevilor şi competenţelor acestora: competenţe de comunicare, competenţe fundamentale în contabilitate, competenţe de utilizarea IT pentru cunoaştere şi rezolvare de probleme, competenţe pentru participare activă şi responsabilă la viaţa socială, competenţe pentru managementul vieţii personale şi al evoluţiei în carieră, competenţe antreprenoriale.

Sa implicam si parintii. Importanța unei relații bune între familie și școala, au un scop comun acela de dezvoltare globală și armonică a copiilor și, prin urmare, trebuie să fie o sarcină comună; o modalitate de a facilita realizarea acestui obiectiv principal. Când vorbim despre participarea la școală nu se referă doar la ședințe ci și participarea la activitățile propuse, și că există o relație de încredere și ajutor între părinți și profesori. Această relație devine astăzi un pilon foarte puternic pentru eficacitate și răspunsuri pozitive ale dezvoltării educaționale și personale a elevilor care a demonstrat că, în absența acestei cooperări, copilul va avea multe probleme în evoluția lui școlară și vor exista numeroase limitări. Educația este un proces foarte lung care începe să fie învățat de către familie și apoi de școala și este nevoie de ambele părți pentru a obține o dezvoltare completă educațională și personală. Prin urmare, școala trebuie să accepte importanța participării și colaborării părinților în educația copiilor și necesitatea unei relații cordiale între ele, profesor și părinți, astfel încât profesorii să își poată îndeplini funcția eficient și complet. Activităţile extraşcolare, sunt atractive la orice vârstă. Ele produc bucurie, stârnesc interes,facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Activităţile derulate, vor îmbunătăţit considerabil legătura dintre şcoală cu familia , părinţii simţindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru şcoală. Elevilor li se dezvoltă spiritul operational, practic, manualitatea, dând oportunitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Elevii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Profesorul are posibilitatea, prin acest tip de activitate, să-şi cunoască elevii, să le influenţeze dezvoltarea, să-i dirijeze să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal –

pregătirea copilului pentru viaţă. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de profesor, de talentul său, de dragostea sa pentru elevi, de abordare a temelor, de modul creator, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi . Trebuie să promovăm o cultură participativă, pentru ca noi credem in puterea educației. **Educația poate creste un om, transforma o comunitate, poate schimba lumea.**

Bibliografie:

– Ioan Cerghit, Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, Ed. Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1983
– Miron Ionescu (coordonator) – Educația și dinamica ei, București, Ed. Tribuna Învățământului, 1998.
– Miron Ionescu – Demersuri creative în predare și învățare, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2000.
– Viorica Livia Pop (coordonator) – Strategii didactice în perspectiva transdisciplinară, modulul 1, București, Editor Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, 2011.
-. Cernea Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în " Învăţământul primar" nr. 1, Ed. Discipol, Bucureşti, 2000;
- Crăciunescu Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în „Învăţământul primar" nr. 2, 3, Ed. Discipol, Bucureşti, 2000.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIVIND ABORDAREA INTEGRATĂ A ACTIVITĂȚILOR-INSTRUCTIV EDUCATIVE DIN EDUCAŢIA TIMPURIE

Prof. Georgescu Florina

Grădinița cu Program Prelungit „Lumea Florilor”, Năvodari

Preşcolaritatea este “minutul de aur” al vieţii în care se pot forma copiilor abilităţi importante, de bază, pentru: educaţie civică, istorie, cultură europeană, muzică, sport, limbi moderne, dar şi capacităţi de gândire şi comunicare necesare învăţării şcolare de mai târziu. Procesul formativ educativ pe care îl desfăşoară în activitatea cu preşcolarii permite fiecărei educatoare să-şi valorifice propria experienţă didactică, originalitatea şi creativitatea prin realizarea activităţilor cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.Învăţarea reprezintă un ansamblu de acţiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizate şi conduse de cadrul didactic, în scopul atingerii finalităţilor prevăzute în curriculum. În educaţia timpurie, învăţarea integrată semnifică modul în care cadrul didactic integrează conţinuturile mai multor domenii experienţiale, exploatând resursele din mai multe centre de activitate cu scopul atingerii mai multor obiective de referinţă.

O abordare integrată permite copiilor să se angajeze în scop de învățare, relevanţa. Învățarea integrată încurajează copiii să vadă interconectarea și interdependențele dintre ariile curriculare. Orice activitate din grădiniţă trebuie să fie o experienţă de învăţare şi pornind de la acest fapt să se acorde o importanţă egală tuturor tipurilor de activităţi desfăşurate. Toate tipurile de activităţi reprezintă diferite momente ale programului zilnic al copilului în grădiniţă şi toate reprezintă oportunităţi de învăţare în modul cel mai natural al copilului. Cele 6 teme generale din curriculum combină cunoştinţe, deprinderi şi abilităţi din mai multe domenii experienţiale şi permit implicarea mai multor domenii de dezvoltare. Acesta poate fi înţeles ca totalitatea experienţelor de învăţare ale copilului, atât în grădiniţă, cât şi în afara ei, prin activităţi de tip nonformal sau extracurricular, planificate şi aplicate de grădiniţă. Aplicarea acestuia aduce cu sine noi schimbări în realizarea procesului de predare–învăţare–evaluare. Abordarea integrată este o împletire a conţinuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, mobilizatoare, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare şi aplicare practică a celor învăţate.

Pornind de la principiile de disciplină inteligentă: „ Toți elevii sunt diferiţi". "Toți elevii urmează aceeași secvență în dezvoltarea sa, dar fiecare într- un ritm diferit. “Elevii sunt în mod natural curioşi și dornici de a explora mediul lor.“: “Elevii ştiu să învețe unii de la alții"Învățarea este posibilă atunci când ai interes și când poți participa activ.“ "Utilizarea mai multor modalităţi senzoriale facilitează învățarea.“ și nu în ultimul rând acela că "Jocul este unul dintre cele mai bune moduri de a învăţa." Predarea integrată a conţinuturilor se manifestă atât la nivelul proiectării globale, cât şi în proiectarea activităţilor zilnice.Procesul formativ–educativ pe care îl desfăşoară în activitatea cu

preşcolarii permite fiecărei educatoare să-şi valorifice propria experienţă didactică, originalitatea şi creativitatea prin realizarea activităţilor cu caracter integrat.

Experienţele de învăţare la care copilul participă pot fi comune tuturor copiilor din grupă sau pot fi diferenţiate, în funcţie de gradul de interes manifestat de aceştia, de particularităţile individuale ale fiecărui copil. Astfel, activităţile integrate se pot organiza prin alternarea tuturor formelor de învăţare, individual, în perechi, în microgrup sau cu întreaga grupă. Prin intermediul jocului,considerat element dominant al vârstei preşcolare, copilul poate dobândi noi cunoştinţe, îşi formează anumite priceperi şi deprinderi, dar are şi ocazia să aplice în situaţii concrete cunoştinţele învăţate, să interrelaţioneze cu colegii, să-şi formeze şi dezvolte abilităţi socio-afective, prin asumarea responsabilităţii şi rolurilor diferite în cadrul microgrupului din care face parte.

Obiectivele cadru şi de referinţă propuse de programă pentru învăţământul preşcolar se pot realiza atât prin activităţi pe domenii experienţiale, cât şi prin activităţi cu caracter integrat,acestea din urmă permiţând educatoarei o abordare complexă a temelor enunţate în conţinuturi. Activităţile realizate în manieră integată oferă copiilor posibilitatea de a se exprima liber, de a fi plasaţi în mijlocul acţiunii, de a realiza diverse construcţii în plan mental, de a investiga, de a crea, de a transpune în practică cele învăţate, de a găsi mijloace pentru o finalitate reală, astfel că viitorul elev de mai târziu se va deprinde încă de timpuriu cu strategia cercetării, îşi va însuşi metodele de muncă ştiinţifice, va învăţa să creeze situaţii problemă, va emite ipoteze asupra cauzelor şi relaţiilor în curs de investigaţie, va face prognosticuri asupra rezultatelor posibile, va formula idei şi va exprima puncte de vedere diferite. Aceste activităţi lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru preşcolari, cât şi pentru educatoare, care poate să-şi construiască un program zilnic în funcţie de temele propuse de programă, de perioada de semestru, de particularităţile colectivului de copii.

Jocul este cea mai eficientă formă de învăţare integrată datorită naturaleţei cu care copilul învaţă! Desfăşoară o activitate specifică în sensul identităţii personale, urmează cerinţele şi determinările de bază ale copilului; Realizează mişcări de motricitate grosieră şi fină, de coordonare oculo- motorie; Comunică, îşi îmbogăţesc şi exersează vocabularul, îşi dezvoltă limbajul; Rezolvă probleme de viaţă din mediul lor fizic şi social; Experimentează posibilităţi de adaptare, rezolvă probleme, creează soluţii; Prin joc preşcolarul exprimă sentimentele lor în simboluri, îşi dezvoltă astfel gândirea abstractă, comunică cu sine, cu ceilalţi, îşi exprimă sentimente, reacţionează afectiv, recepţionează şi învaţă să recunoască sentimentele celorlalţi, foloseşte obiectele din jurul lui în scopuri în care au fost create, dar şi în alte scopuri (îşi dezvoltă creativitatea), îşi dezvoltă atenţia, motivaţia, interesul. Din experienţa mea de educatoare am învăţat că jocul este o experienţă naturală, universală: jocul liber, jocul de rol/dramatizarea, jocul cu reguli, jocul de construcţii, jocurile dinamice/ de mişcare, jocul didactic, jocuri senzoriale, jocuri de analiză perceptivă vizuală, de reconstituire de imagini din bucăţele, jocuri logice de comparare a obiectelor după criterii date şi de

analiză, descriere, clasificare, jocuri gramaticale. Cel mai interesant lucru pentru copii la această vârstă este să se joace. Aşadar, dacă vrei să îi trezeşti copilului interesul pentru cunoaştere, putem face acest lucru propunându-i jocuri din care va învaţă lucruri noi. Jocul este un proces interdisciplinar, el încurajează toate tipurile de inteligenţă, conform teoriei inteligenţelor multiple a lui H. Gardner (1983): lingvistică, muzicală, logico-matematică, spaţială, corporal- chinestezică, personală şi socială. Copilul are nevoie de timp zilnic pentru joc, de spaţiu corespunzător şi de obiecte (jucării, materiale, truse) absolut necesare iniţierii şi desfăşurării jocului. Educatoarea trebuie să urmărească: ce se joacă, cu ce se joacă, cu cine se joacă. Copilul alege centrul în funcţie de stimulul pe care-l reprezintă obiectele ce se află acolo şi care-i satisfac lui nevoia de exprimare a experienţei trăite. Jocul ne permite să urmărim copilul sub toate aspectele dezvoltării sale, în întreaga sa complexitate: cognitiv, motor, afectiv, social, moral. Trei tipuri de activităţi sunt fundamentale în grădiniţă: Explorarea, Experimentarea și Jocul.

Copiii acumulează prin aceste trei tipuri de activităţi experienţe cu semnificaţie pentru dezvoltarea lor şi le satisface nevoile specifice vârstei. Ei încearcă să cucerească lumea din jur acţionând pe cele trei căi.

Domeniul ştiinţe include atât abordarea domeniului matematic prin intermediul experienţelor practice cât şi înţelegerea naturii, ca fiind modificabilă de fiinţele umane cu care se află în interacţiune. Mediul înconjurător reprezintă totalitatea factorilor externi din natură şi societate care acţionează asupra omului şi condiţionează existenţa lui. Încă de la naştere copilul creşte şi se dezvoltă biopsihosocial sub influenţa directă a mediului, acesta constituind principala sursă de informaţii ce vor sta la baza procesului de cunoaştere a realităţii. Cunoaşterea mediului înconjurător contribuie la dezvoltarea unor percepţii şi reprezentări legate de frumosul din artă, din natură, din societate, la formarea unor capacităţi de a aprecia şi evalua frumosul, la cultivarea gustului estetic, la formarea unor deprinderi şi îndemânări tehnice de artă, stimularea capacităţilor creatoare, a unor aptitudini estetice.

Abilităţi şi competenţe asociate demersurilor de investigaţie ştiinţifică, cum ar fi observarea, selectarea elementelor semnificative din masă elementelor irelevante, generarea de ipoteze, generarea de alternative, conceperea şi realizarea de experimente, organizarea datelor rezultate din observaţii pot fi dobândite de copiii preşcolari atunci când sunt puşi în contact cu domeniul cunoaşterii naturii, prin activităţi simple cum ar fi: observarea unor fiinţe/plante/animale/obiecte din mediul imediat apropiat, modelarea plastilinei (putând face constatări privind efectul temperaturii asupra materialului), confecţionarea sau jocul cu instrumente muzicale simple, aplicarea unor principii ştiinţifice în economia domestică (ex. producerea iaurtului) sau prin compararea proprietăţilor diferitelor materiale. Cunoaşterea mediului înconjurător este o sarcină de bază a procesului instructiv

educativ în grădiniţă şi contribuie la realizarea laturilor educaţiei: intelectuală, morală, estetică, profesională, fizică, subliniate de pedagogul francez, René Hubert

Cunoscând fapul că activităţile integrate lasă multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru copil cât şi pentru mine ca educatoare că i se oferă copilului o gamă largă de oportunităţi pentru a-şi exersa o învăţare activă, că se aduce un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului educativ, punându-se un accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces şi de asemenea activitatea integrată se dovedeşte o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa socială şi culturală voi exemplifica prin câteva activităţi pe care le-am desfăşurat .

În cadrul proiectului *"Am şi eu o identitate "* am explica faptul că fiecare copil are dreptul la un nume şi o cetăţenie, că orice copil are dreptul de a-şi păstra identitatea, cetăţenia, numele şi relaţiile familiale, că trebuie soluţionate şi mai ales prevenite cazurile de răpire şi de ţinere ilegală a copilului în afara graniţelor ţării şi că orice copil are dreptul de a avea propria sa cultură, religie şi limbă.Personalitatea unui copil se formează prin relaţiile sale cu mediul înconjurător. Pentru ca aceste relaţii să fie pozitive, copiii au nevoie de afecţiune, de respect şi de încurajare permanentă. Dacă se vor simţi iubiţi şi în siguranţă, copiii vor fi capabili să-şi aprecieze propria valoare şi să perceapă real valoarea altora. Cunoaşterea drepturilor le dezvoltă respectul faţă de ei înşişi şi faţă de ceilalţi. Respectul de şine al copiilor va fi foarte fragil dacă, în mod constant, sunt criticaţi, insultaţi, pedepsiţi sau cenzuraţi. Fiecare copil, în funcţie de vârsta pe care o are, trebuie să înţeleagă că are drepturi, iar de acest lucru se poate ocupa foarte bine familia, instituţiile furnizoare de educaţie, instituţiile de asistenţă şi protecţie, ONG-urile, statul, biserica şi toţi cei abilitaţi să vegheze la o bună creştere şi educare a unei generaţii sănătoase şi competente.

Un lucru foarte important este acela ca toţi copiii să înţeleagă că, pe lângă drepturi, în funcţie de particularităţile de vârstă şi individuale, ei au îndatoriri, obligaţii, în familie, în grădiniţă, în şcoală şi în comunitatea din care fac parte.

Vorbind despre identitatea copiilor, am desfăşurat jocul *Cine este, cine este? O persoană, n-o vedeţi?,* le-am citit povestea *„Fetiţa care nu avea nume"*, le-am cerut să-şi deseneze autoportretul şi să comenteze ce le place mai mult la ei înşişi şi le-am prezentat câteva studii de caz referitoare la abuzuri şi încălcări ale drepturilor copiilor şi a demnităţii umane. Le-am arătat certificatul de naştere, cartea de identitate, carnetul de elev, legitimaţia de student, paşaportul şi le-am explicat semnificaţia fiecăruia, subliniind că fără acestea nu li se recunoaşte existenţa.

Mergând mai departe am ales ca modalitate de evaluare a proiectului realizarea unui album al grupei în care fiecare preşcolar şi-a adus fotografii de când erau bebeluşi şi până în prezent, fiecare copil având alocate pagini atât pentru fotografii, dar şi pentru certificatul de naştere .Cu acest prilej am văzut bucuria din ochii lor, emoţiile pe care le trăiau când vedeau evoluţia în timp,cât de mult au crescut şi împărtăşeau bucuria cu colegii.

Pentru a cunoaşte drepul lor la opinie, participare, organizare**,** orice chestiune sau procedură care afectează copilul, dreptul copilului de a-şi exprima opiniile şi libertatea de a obţine şi difuză informaţii, dreptul copilului la libertatea de gândire, conştiinţă şi religie, supus îndrumării corespunzătoare a părinţilor şi legilor naţionale şi libertatea de asociere, cu excepţia cazurilor când un asemenea fapt ar viola drepturile altora,am desfăşurat jocul „*Ecoul muntelui”*, jocuri de rol „*La cumpărături”, „În vizită la prietenii noştri!”,* iar conversaţiile, poveştile, cântecele şi desenele au contribuit la stimularea capacităţii de exprimare a copiilor şi la dezvoltarea creativităţii.

Activitatea integrată se dovedeşte de a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa societăţii, cultura şi tehnologia didactică. Pentru copiii mici, adaptarea la regimul grădiniţei se face adesea cu greutate. Cea mai uşoară cale de a-l face pe copil să nu simtă absenţa mamei, a jucăriilor şi lucrurilor personale de acasă este aceea a "scenarizării" activităţilor din grădiniţă. Marea artă a educatoarei este aceea de a fi o artistă deosebită şi de a da, în fiecare clipă, "marea reprezentaţie" în faţa micilor spectatori şi de a-i implica şi pe ei.

În concluzie, reușita predării integrate a conținuturilor în grădiniță ține în mare măsură de gradul de structurare a conținutului proiectat, într-o viziune unitară, țintind anumite finalități. Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. De reținut este faptul că preșcolarii trebuie să învețe într-o manieră integrată, fiecare etapă de dezvoltare fiind strâns legată de cealaltă. Activitățile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Bibliografie :

1.„Ghid pentru cadrele didactice din învăţământul preuniversitar”, Didactica Publishing House, 2008

2. Laurenţia Ciulea, „Aplicarea noului curriculum pentru educaţie timpurie – o provocare?”, Editura Diana, 2009;

3. Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani) 2008

4.Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuţa Tătaru, „Educaţia timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preşcolar”, Editura Paralela 45, 2009;

5. Monica Lespezeanu, „Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar- O metodică a activităţilor instructiv-educative”, 2007

LIMBA ROMÂNĂ CA LIMBĂ NEMATERNĂ

Prof. Gerendi Timea – Ramona
Liceul Vocațional Reformat, Târgu Mureș

Limba este un sistem de comunicare alcătuit din sunete articulate, sistem specific oamenilor, prin care aceştia îşi exprimă gândurile, sentimentele şi dorinţele. În scopul predării-învăţării unei limbi noi se impune, printre altele, conştientizarea relaţiei gândire-vorbire pentru a soluționa la timp contradicția psihologică indusă de influența limbii materne. Acest moment poate fi prevăzut dacă se ating şi se întrepătrund obiectivele şi conținuturile curriculumului disciplinei, dar şi prin tehnicile adaptate de profesori.

Orice limbă are sistemul (codul) său educaţional cu legile (regulile) sale de funcționare, care se realizează în acte de comunicare, *în vorbire*. Realizarea competenței de vorbire este considerată *acţiune verbală*. Conceptul de *limbă* cuprinde totalitatea mijloacelor de exprimare a codului şi a normelor lui funcţionale.

Cunoaşterea normelor limbii presupune însuşirea totalităţii mijloacelor lingvistice, a regulilor de utilizare a acestora în vorbire. Competenţa de a vorbi în *limba a doua* presupune însuşirea modelelor lingvistice şi realizarea lor în procesul comunicării.

Emiterea, receptarea şi producerea enunțurilor verbale sunt acte de realizare a funcționalității deprinderilor fundamentale: *înţelegerea după auz, vorbirea, lectura* şi *scrierea*. În timpul comunicării orale, apare vorbitorul, iar în calitate de receptor - ascultătorul. În procesul comunicării funcţiile lor se pot schimba, însă pentru elevul de etnie maghiară (în cazul nostru) este important să poată sesiza diferența dintre activitatea verbală, acţiunile şi operațiile efectuate de vorbitor şi cele efectuate de ascultător, fapt ce permite conştientizarea comunicării.

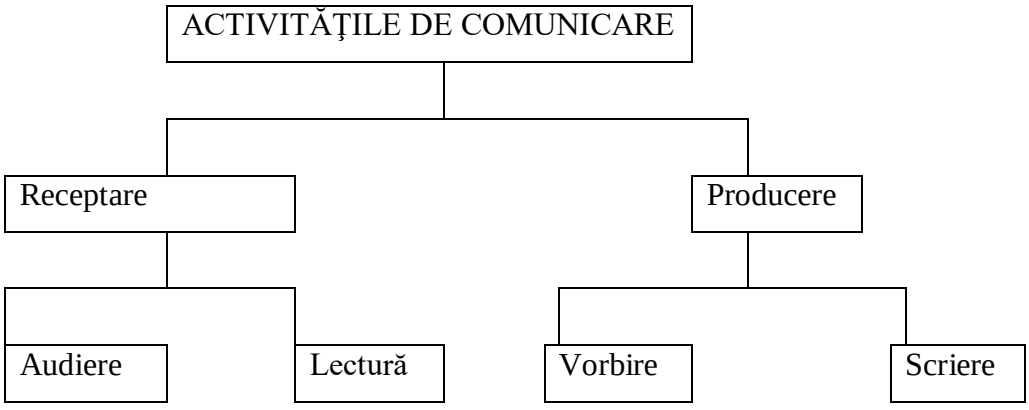

Importanţa studierii limbii române de către elevii de etnie maghiară derivă nu doar din statutul acesteia de limbă națională, prin urmare cu caracter obligatoriu al studierii disciplinei *Limba şi literatura română*, ci, în special, din dorinţa comunicării interumane în limba română pentru integrarea eficientă în societate, precum şi pentru a se putea descurca în viaţa de zi cu zi.

În procesul însușirii unei limbi, în cazul nostru, limba română, un rol decisiv îl are *textul literar şi nonliterar, factor - reper* în procesul studierii limbii şi literaturii române în baza deprinderilor integratoare, fiind un puternic liant al disciplinei la diferite niveluri de predare - învăţare:

- asigură exersarea deprinderilor de limbă şi însuşirea celor noi în baza unui material factologic concret şi bogat în situaţii, servind drept *model lingvistic şi artistic*;
- favorizează cunoaşterea întregului sistem al limbii prin elemente de civilizație şi întregește competenţa socio-culturală a elevului;
- este factorul decisiv al atragerii la lectură - una dintre cele patru deprinderi integratoare;
- asigură atât condiţia funcţională a lecturii, cât şi pe cea a plăcerii (R. Barthes).

Fiind şi un generator de „plăcere”, textul literar, selectat conform principiilor didactice moderne, produce delectarea intelectuală (bucuria cunoaşterii, descoperirii) şi atracția estetică (bucuria trăirii emoțional - senzoriale) a elevilor.

Prin selecția textelor de limbă pe criterii valorice, i se poate crea elevului gimnazial de etnie maghiară dorinţa de a-şi aprofunda şi perfecționa cunoştinţele şi capacitățile chiar şi după absolvirea școlii, ceea ce constituie un obiectiv important.

Abilitățile verbale în limba română ca limbă nematernă se formează la elevul bilingv mai cu seamă în procesul activităţii verbale, în comunicarea reală sau în cea programată, condusă de profesor. În acest caz, datorită unei motivații care să genereze participarea activă la actul comunicării şi nevoia de a se face înţeles, se formează competenţa lingvistică necesară şi se efectuează transferul spre vorbirea spontană. Este important ca actul comunicării să contribuie la înlăturarea blocărilor ideatice şi verbale, orientând dominanța elevului nu atât spre „cum” spune, cât spre „ce” spune.

Realizarea scopului principal în procesul de însuşire a limbii române ca limbă nematernă depinde de respectarea unui principiu important, și anume: principiul orientării spre comunicarea permanentă. Prin urmare, raportul dintre cunoştinţele şi deprinderile de vorbire, din cadrul

instruirii la limba nematernă, este altul decât cel prevăzut pentru limba maternă, exercițiile de vorbire fiind predominante. Acest pronunțat specific al didacticii predării - învăţării limbii şi literaturii române implică şi anumite particularităţi specifice:

- materia gramaticală se însușește în baza elementelor sintactice ale comunicării: îmbinări de cuvinte, propoziţii, fraze şi texte;
- în scopul improvizării unui mediu lingvistic real, exercițiile orale imită anumite situaţii concrete de comunicare: o seară la teatru, o convorbire telefonică etc.;
- selectarea materiei se face în conformitate cu prioritățile de comunicare;
- elementele de gramatică sunt însușite în contextul unei comunicări.

Abilitatea profesorilor necesită şi abilitatea operării cu anumite categorii moderne, care să fixeze noțional elemente ale sistemelor educaționale, proceselor şi tehnicilor novatoare.

Pentru noi, cadre didactice, este foarte important din ce motive învață elevii şi ce strategii didactice putem utiliza pentru a-i motiva sau pentru a întreține şi dezvolta motivațiile existente. Rolul nostru, al educatorilor, este de a stimula elevii pentru învăţarea limbii române, nu din obligație, ci din plăcere. De aceea, trebuie să găsim metodele şi procedeele cele mai potrivite clasei cu care lucrăm, personalităților diverse pe care le formăm, instaurând o relaţie de încredere prin stimularea elevilor.

Asimilarea unei limbi nu constă numai în achiziția vocabularului acestuia sau a normelor sale gramaticale, ci presupune formarea unei culturi comunicaționale, bazată pe intercunoaştere şi înţelegerea lumii celuilalt. Studiul temeinic al limbii române în şcoală creează posibilitatea dezvoltării copiilor în perspectiva unei vieţi spirituale bogate. Limbajul sărac înseamnă o gândire săracă şi confuză, precum şi o capacitate creatoare limitată, lipsită de valoare. Însuşirea corectă a limbii române de către elevi are repercusiuni în întregul proces al formării şi dezvoltării lor intelectuale.

Consider astfel că, strategiile didactice (de predare – învăţare - evaluare) oferă ocazii benefice de organizare pedagogică a unei învățări temeinice uşoare şi plăcute, în acelaşi timp, cu un pronunțat caracter activ - participativ din partea elevilor, cu posibilităţi de cooperare şi comunicare eficiente. Folosirea sistematică a strategiilor de interacţiune între participanţii la activitate, presupune desfăşurarea unor relaţii de comunicare eficientă şi constructivă, în cadrul cărora, toţi cei care iau parte la discuții, să obţină beneficii în planurile cognitiv, afectiv - emoțional, atitudinal, social şi practic - aplicativ.

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să acceadă spre cunoaştere şi să-şi dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele şi emoţiile, constituindu-se dintr-un ansamblu complex şi circular de *metode, tehnici, mijloace de învăţare, forme de organizare a activităţii*, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii, în vederea realizării cu eficienţă a învăţării. În elaborarea acestui plan de lucru, profesorul ţine cont de o serie de factori care condiţionează buna desfăşurare a acţiunilor de predare-învăţare-evaluare, variabile ce ţin de educat, de curriculum, de organizarea şcolară şi chiar de profesorul însuşi.

Însuşirea unei limbi diferite de limba maternă se pune într-un fel în cazul unei persoane care are ca limba maternă tocmai limba majorităţii din ţara respectivă (limba oficială), şi cu totul altfel în cazul în care limba maternă a persoanei respective este o limbă minoritară. Pentru un minoritar este necesar să devină bilingv, fiindcă altfel posibilităţile sale de afirmare se restrâng considerabil. Minoritarii sunt perfect conștienți de acest lucru, aceasta fiind o atitudine generală la mai toate minoritățile etnice din lume, nu numai la cele din România.

Pentru comunitățile maghiare din ţara noastră, prima limbă este cea învățată prima, numită *limba maternă*, în care te descurci cel mai bine şi cel mai comod, cu cel mai puţin efort, faţă de care ai un atașament emoțional firesc, cu care te identifici, în sensul că o consideri drept limba ta, şi pe baza căreia îţi poţi însuşi ulterior şi alte limbi. *Limba a doua* – termen folosit de lingviști – este o limbă diferită de cea maternă, o limbă pe care o înveți de regulă mai târziu (după ce ţi-ai format deprinderea vorbirii în limba maternă), dar care se deosebeşte de limbile străine prin rolul ei social, şi anume prin faptul că după ce ţi-ai însușit-o are o utilitate reală în viaţa de toate zilele datorită faptului că în jurul tău trăiesc numeroși oameni, a căror limbă maternă este tocmai limba respectivă. În cazul maghiarilor din România, româna este deci limba a doua, aşa cum şi pentru maghiară ar putea fi opțiuni din partea elevului român din zonele în care trăiesc şi maghiari. Tove Skutnabb-Kangas scrie că „a învăța *limba a doua* [...] înseamnă a învăța o limbă folosită zi de zi în anturajul vorbitorului, poate nu chiar în mediul foarte restrâns, cel puţin în copilăria timpurie, dar în comunitatea mai largă cu siguranţă. Cum ai ieşit din propria casă, ai şansa (sau riști să fii forţat) să vorbeşti activ acea limbă, sau în orice caz, o vei auzi vorbită.”[1]

[1] Tove Skutnabb-Kangas (1981), *Bilingualism or Not: the Education of Minorities*, Multilingual Matters Ltd, Clevedon, p.141.

În pedagogia predării-învăţării unei a doua limbi este unanim recunoscută necesitatea cunoaşterii concordanţelor şi a neconcordanţelor existente între limba maternă şi limba a doua, în cazul nostru concret, între limba maghiară şi limba română, limbi care aparţin unor familii lingvistice diferite (ugro-finică, respectiv romanică), aceasta constituind numeroasele abateri şi încălcări ale normelor gramaticale.

Voi enunța câteva dintre tendințele tipice prezente la mai mulţi vorbitori bilingvi, cu cunoştinţe în limba maghiară şi mai slabe în limba română, situaţie frecvent întânită la clasele cu predare în limba maghiară. Reținem câteva exemple morfosintactice, de pronunţie, de topică, de schimbări ale codului lingvistic sunt ilustrative pentru folosirea limbii române de către elevii maghiari, și anume:

- problema confuziei de genuri - în limba maghiară neexistând categoria genului, aşadar în comunicarea pe care o realizează în limba română, nu fac acordul în gen sau în gen şi număr, uneori nici acordul dintre subiect şi predicat: *o tramvai, un poruncă, prietenii a mers, aceste oameni răspunde* etc.
- folosirea pronumelor personale de persoana a III-a, singular şi plural (limba maghiară nu are forme distincte pentru gen la pronumele personal de persoana a III-a) şi omiterea dublării complementului direct: *au lăsat pe ei* – pentru feminin (le-au lăsat pe ele), *au convins pe el* - (l-au convins pe el), *a dat lor* - (le-a dat lor).
- utilizarea defectuoasă a diatezei verbale, ca urmare a neconcordanței dintre cele două limbi: la bilingvi, *a participat în multe aventuri; a fost la România* / în română, *a participat la multe aventuri*; *a fost în România* etc.
- dificultăți în folosirea diatezei reflexive și a genului nominal (substantiv, adjectiv) din limba română;
- probleme de pronunţie: influența fonetismelor maghiare, accent (în maghiara accentul este fix) întotdeauna pe prima silabă, în timp ce în română, accentul este mobil: *áutobusz* (autobuz), áccent (accént) etc.
- topica: în maghiară, atributul adjectival stă întotdeauna înaintea substantivului: *maghiara cultură* (cultura maghiară)

După cum se constată din exemplele amintite până acum, tendințele principale în utilizarea limbii române de către elevii maghiari sunt: insuficiența stăpânirii a categoriei genului, dezacordul subiect - predicat, confuzia dintre diatezele activă şi reflexivă, folosirea greșită a prepoziţiilor.

Pe cale de consecinţă, întreg procesul instructiv - educativ trebuie să țină seama tocmai de aceste carențe, care trebuie să fie corectate concret, punctual, asupra acestora insistându-se pentru o cât mai corectă şi eficientă însuşire a limbii române.

Noile programe concepute pentru școlile şi secțiile cu predare în limba maghiară au conceput o strategie eficientă, cu multe exerciţii, care se pliază pe realitatea lingvistică concretă, printr-o sinteză între elementele tradiţionale viabile şi elementele moderne, o îmbinare între metodele consacrate şi cele specifice pentru învăţarea unei limbi nematerne.

Dincolo de strategiile concrete de învăţare a unei limbi, trebuie urmărit scopul concret – oportunitățile pentru cei care vorbesc două - trei limbi, multilingvismul reprezentând un instrument de coeziune socială şi de dialog între diferite culturi. Învăţarea unei limbi cu care interacționăm în mod curent, devenim receptivi la o altă cultură, poate chiar la o viziune diferită asupra lumii.

BIBLIOGRAFIE

1. Pamfil, Alina (2000), *Didactica limbii şi literaturii române, Gimnaziu. Pentru învățământul în limbile minorităților naționale.,* Editura Dacia, Cluj-Napoca.

2. Tódor Erika-Mária (2009), *Predarea-Învăţarea limbii române ca ne-maternă, O alternativă a lingvisticii aplicate*, Editura Scienţia, Cluj-Napoca.

3. Skutnabb-Kangas, Tove (1981), *Bilingualism or Not: the Education of Minorities*, Multilingual Matters Ltd, Clevedon.

TIPURI DE MIJLOACE SPECIFICE PENTRU DEZVOLTAREA FORȚEI ÎNOTĂTORILOR

Andreea Natalia Gheorghe
Colegiul Național "Emil Racoviță" București
Cristian Tărțăleanu
Colegiul Național "Emil Racoviță" București

Pornind de la factorii cunoscuți ce condiționează forța, respectiv: capacitatea de concentrare a proceselor nervoase fundamentale (excitația și inhibiția); capacitatea de reglare a funcțiilor vegetative de către sistemul nervos central; numărul de fibre; calitatea proceselor metabolice și a substanțelor energetice existente în mușchi (compoziția biochimică a acestora); starea de funcționare a segmentelor de sprijin, a ligamentelor și articulațiilor; valoarea unghiulară a segmentelor implicate în acțiune; vârsta și sexul practicanților; nivelul de dezvoltare a celorlalte calități motrice; factori de natura psihologică (motivația, voința, concentrarea atenției etc.); ritmurile diurne (forța se manifestă diferit la diferite ore ale zilei), specialiștii din domeniul teoriei antrenamentului sportiv definesc *forța* ca fiind *„una dintre cele mai importante calități fizice, care determină în mare măsură viteza mișcărilor și joacă un rol important în activitățile care necesită rezistență și îndemânare"*. În literatura de specialitate, din punct de vedere biomecanic și fiziologic se disting trei forme de manifestare a forței: forța maximă (absolută); forța explozivă; forța în regim de rezistență (Bompa T.).

Pe baza studiului opiniilor formulate de specialiștii domeniului, se desprinde ideea că pentru dezvoltarea forței specifice la înotători se recomandă aplicarea unor mijloace specifice: exercițiile de concurs; exercițiile speciale și cele de dezvoltare generală (Ciortan O.) În ceea ce privește periodizarea antrenamentului, literatura de specialitate menționează faptul că în perioada de tranziție și în prima parte a perioadei pregătitoare predomină exercițiile de dezvoltare a forței generale. În cea de-a doua parte a perioadei pregătitoare și în perioada competițională, când antrenamentul de forță are un caracter specific vor avea prioritate exercițiile speciale și cele de concurs. În antrenamentul specific, de dezvoltare a forței dinamice se deosebesc mișcări active și pasive. La executarea mișcărilor active, forța externă poate fi învinsă de forțele interne. Viteza execuției mișcării în antrenamentul orientat spre dezvoltarea forței este mai mare, iar în cele de forță maximă este recomandată o viteză de execuție mică, pentru păstrarea tehnicii de execuție corecte.

Din punct de vedere metodologic, pentru dezvoltarea forței în apă, se recomandă realizarea unor condiții specifice în ceea ce privește activarea grupelor musculare pentru

învingerea forțelor în contextul prezenței unui mediu specific: apa. În dezvoltarea forței există un raport între lucrul pe uscat și lucrul în apă, care este în favoarea dezvoltării acestei calități motrice pe uscat. Acest fapt se datorează numărului mult mai mare al mijloacelor prin care se poate acționa pentru dezvoltarea forței, în antrenamentul înotătorului pe uscat. În condiţii specifice (în apă), dezvoltarea forței se poate realiza prin metoda lucrului cu îngreuieri (centură de rezistență, vestă, palmare, greutăți de diferite dimensiuni legate de brațe sau picioare). În condițiile apei curgătoare, forța poate fi dezvoltată dacă sportivul va înota contra curentului (Blanch P.).

Posibilitatea de amplasare a unor aparate destinate dezvoltării forței în apă este destul de dificilă, această activitate putând fi realizată din punct de vedere practic, în contextul în care acestea sunt adaptate la specificul acțiunilor musculare, în funcție de procedeul sau proba pentru care este elaborat programul de pregătire. Până în prezent, s-au folosit helcometre în apă și cordoane de cauciuc. În condițiile în care se recurge la lucrul separat/defalcat (picioare, brațe) intervalele de înot trebuie corelate cu numărul de repetări și cu ritmul, în conformitate cu principiul gradării efortului.

În procesul de antrenament sportiv al înotătorilor, alături de mijloacele aplicate în procesul de pregătire din apă, exercițiile care au aplicabilitate în antrenamentul pe uscat pot contribui atât la dezvoltarea forței musculare, cât și la educarea capacității de manifestare a ei. Pentru dezvoltarea acestei calități motrice, pot fi utilizate exerciţiile cu îngreuieri, exerciţiile de învingere a propriei greutăţi, exerciţiile specifice nataţiei în condiţii cu un grad sporit de dificultate etc. (Hannula D., Thornton N.). Valoarea exerciţiilor cu o greutate mică rezidă în posibilitatea de a influenţa dezvoltarea anumitor grupe musculare, respectiv a grupelor care iau parte la efectuarea mişcărilor.

Exerciţiile cu diferite îngreuieri se utilizează pe scară largă în antrenamentul înotătorilor, dar şi al celorlalţi sportivi din probele ciclice. Marea varietate a modalităţilor de îngreunare a sistemelor algoritmice specifice dezvoltării calităţii motrice *forţă* se utilizează pe scară largă în antrenamentul înotătorilor şi creează mari posibilităţi pentru dezvoltarea musculaturii implicate în stereotipia deprinderilor specifice nataţiei. Valoarea exerciţiilor în cazul antrenamentului specific dezvoltării forţei, cu o greutate mai mică, de exemplu mingi medicinale, constă în posibilitatea de a influenţa dezvoltarea anumitor grupe musculare, respectiv a grupelor care iau parte la efectuarea mişcărilor rapide. Din punct de vedere practico-metodologic, se recomandă folosirea exerciţiilor cu benzi de cauciuc, care sunt aplicate în procesul de dezvoltare a forței în sporturile ciclice.

Exerciţiile cu învingerea propriei greutăţi sunt la fel de valoroase ca cele cu îngreuieri. Cele mai cunoscute sunt: genuflexiunile, tracțiunile în brațe din atârnat, flotările în sprijin, etc. Un efort deosebit se realizează atât selectiv, cât şi asupra întregii musculaturi prin exerciţiile cu parteneri: transportarea, deplasările, lupta „corp la corp" timp de 2-3 min. Procedeele şi mijloacele care permit îngreuierea exerciţiilor în funcție de caracteristicile fiziologice ale probelor specifice natației sunt numeroase.

Exerciţiile de accelerare – frânare prezintă un interes deosebit pentru practica sportivă din natație. Se execută în special cu îngreuieri şi reprezintă un șir neîntrerupt de mișcări rapide, alternate cu frânări energice, în care efortul de contracție a unor grupe musculare rapide este oprit cât mai repede posibil prin încordarea mușchilor antagoniști. În această categorie intră: rotațiile rapide, energice ale trunchiului; aplecările şi îndoirile de trunchi cu îngreuiere – haltera de 20-60kg pe umeri, etc.

Exerciţiile efectuate în condiţiile efortului de voinţă constituie mijloace de dezvoltare a forței musculare. Esența lor constă în executarea unor mișcări lente, cu încordări musculare de grad diferit, provocate de efortul planului psihocomportamental – volitiv, eliminând orice forţă exterioară; de exemplu, înotul cu mișcarea brațelor în tempo lent și a picioarelor în tempo rapid.

Exerciţiile izometrice se caracterizează de cele mai multe ori prin manifestarea forței maxime posibile pe parcursul câtorva secunde. Executarea acestor tipuri de exerciții presupune un mare efort al sistemului nervos central, stare de apnee şi capacitate de concentrare psihomotorie.

Educarea forței musculare şi a capacității de a o manifesta are loc în procesul însușirii tehnicii sportive, al executării exerciţiilor cu eforturi la nivelul exigențelor, al exersării până la instalarea stării de oboseală. Perfecționarea procesului de antrenament al înotătorilor de performanță poate fi îmbunătățită și prin aplicarea diferitelor *programe computerizate, instalaţii mecanice* care pot asigura simularea mişcărilor specifice probei de înot, având la bază tehnologii informaționale computerizate (Hillerin P.J., Lipai A.). În structura şi conținutul antrenamentului sportiv al înotătorilor trebuie incluse mijloace specifice aplicate pe uscat pentru a dezvolta calitățile fizice de forţă-viteză şi forţă-anduranță.

În prezent obținerea performanțelor sportive în natație se poate realiza doar printr-un proces riguros de antrenament, care să cuprindă mijloace variate, ce trebuie să îndeplinească standarde înalte de eficiență, atractivitate și inovație. Pe lângă exercițiile clasice pe uscat, ce urmăresc principiile de dezvoltare a forței, exercițiile asistate de programe computerizate capătă o importanță din ce în ce mai mare în pregătirea înotătorilor de mare performanță,

devenind indispensabile mai ales sprinterilor, pentru care miimile de secundă fac diferența între aurul olimpic și doar o poziție onorabilă în clasament.

BIBLIOGRAFIE

- Blanch P. The swimming machine- make the most of every stroke by being flexible and strong, Dickson ACT, Australia, 1997
- Bompa T. Teoria şi metodologia antrenamentului – Periodizarea. Bucureşti: ExPonto, 2002
- Ciortan O.V. Dezvoltarea forței de vâslire a înotătorilor de performanță prin utilizarea tehnicilor computerizate, Teză de doctor în pedagogie, Chișinău, 2012
- Dragnea A., Teodorescu S.M. Teoria Sportului. Bucureşti: Editura FEST, 2002
- Hannula D., Thornton N. The swim coaching bible, vol I, Human Kinetics, UK, 2001
- Hillerin P.J., Lipai A. Elaborarea unui sistem de analiză şi diagnoză a forţei în funcţie de poziţie şi viteză. În: Ştiinţa sportului, nr. 6(61), 2007
- Maglischo E.W. Swimming fastest, Human Kinetics, UK, 2003

EDUCAŢIA INCLUZIVĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof.înv.preşc. GHORGHE AURELIANA DANA

Grădiniţa cu P.N. NR. 24, Ploieşti, România

Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale.În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație.

Grupul Român pentru Educație Incluzivă (GREI) are ca obiectiv general conectarea României la eforturile internaționale în realizarea educației incluzive, susținerea și dezvoltarea modelului românesc și promovarea acestuia la nivel național și european. Principiile pe care GREI le promovează sunt simple, clare și de maximă generalitate:

- fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație;
-fiecare copil poate învăța;
-politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală;
-încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală , pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii;
- susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional; educație incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

În acest sens, integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psihocomportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată , învățându-i pe aceștia că primirea copiilor „diferiți", alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară , pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

Integrarea/ incluziunea poate fi susținută de existența unui cadru legislativ flexibil și realist, de interesul și disponibilitatea cadrelor didactice din școala de masă și din școala specială, de acceptul și susținerea părinților copiilor integrați, de implicarea întregii societăți civile, dar și de nivelul de relații ce se formează și se dezvoltă la nivelul clasei integratoare care se bazează pe toleranță și respect față de copilul cu probleme. Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe c opiii defavorizați și își determină intern ,,direct și indirect", atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un „pozitivism" specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor

jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficienţe.

Primirea în grupă a copilului cu cerinţe educative speciale, atitudinea faţă de el trebuie să păstreze o aparenţă de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalţi copii din grupă. Conduita şi atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalţi copii că i se acordă preşcolarului cu dizabilităţi. De aceea trebuie să exprime aceleaşi aşteptări şi să stabilească limite similare în învăţare ca şi pentru ceilalţi copii din grupă. Ea trebuie să îşi asume rolul de moderator , să promoveze contactul direct între copiii din grupă şi să direcţioneze întrebările şi comentariile acestora către copilul cu cerinţe educative speciale.

De asemenea, trebuie să-i încurajeze şi să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceştia, dându-le încrederea în forţelele proprii, în propria reuşită în acţiunile întreprinse, evidenţiind unele abilităţi sau interese speciale lor în dezvoltarea şi sprijinirea cărora trebuie implicate şi familiile copiilor. Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă presupune informarea părinţilor cu privire la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, dar presupune şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicaţi proprii lor copii.

Această relaţie a grădiniţei cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează grădiniţa şi despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv- educativ al grădiniţei. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborare a părinţilor cu grădiniţa este, cel mai adesea, proporţional cu rezultatele obţinute de aceştia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare.

Grădiniţa este incluzivă printr-un curriculum flexibil şi deschis ce permite adaptări succesive. Nu copilul urmează curriculumul, ci acesta este un instrument menit să sprijine dezvoltarea lui, se adaptează nevoilor şi particularităţilor acestuia. Există, de asemenea, şi anumite situaţii de risc, în care educatoarea trebuie să cunoască trăirile şi comportamentele copilului, pentru a-l sprijini. Riscurile pot apărea din mediul socio-cultural din care acesta face parte, din relaţiile de familie care îi determină existenţa zilnică, precum şi modul de dezvoltare, din modelele formale educaţionale ce pot exercita un stres deosebit asupra copilului care nu corespunde „normalităţii” cu care ne-am obişnuit.

Când spunem „grădiniţă incluzivă”, nu trebuie să ne ducem cu gândul la copiii cu CES, ci la fiecare copil în parte, pentru că fiecare are un ritm propriu de dezvoltare şi la un moment dat poate avea nevoie de anumite cerinţe speciale în ceea ce priveşte educaţia

Bibliografie:

-Ecaterina Vrăşmaş- „ Educaţia copilului preşcolar”, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;
-Ecaterina Vrăşmaş- „Introducere în educaţia cerinţelor speciale”, Editura Credis, Bucureşti, 2004.

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

Prof. înv. preșcolar Gheorghe Gabriela

Grădinița cu PN Valea Dulce, Prahova

Vârsta preșcolară constituie o perioadă în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți. Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui.

Cercetările din domeniul psihologiei dezvoltării au dovedit faptul că nu este suficient să dezvoltăm abilitățile intelectuale ale copiilor. Studii care au urmărit copiii începând cu primii ani de viață și până la vârsta adultă au indicat faptul că abilitățile copiilor de a-și conștientiza trăirile emoționale, de a le gestiona în mod adecvat sau de a-și face prieteni, sunt cel puțin la fel de importante ca și abilitățile intelectuale (inclusiv pentru reușita la școală).

În cadrul interacțiunilor zilnice, copiii își dezvoltă și optimizează abilitățile socio-emoționale. Ei învață:

- Abilități necesare pentru a lega prietenii (de exemplu cum să se alăture altor copii care se joacă, cum să ceară și să împartă jucăriile, cum să ofere ajutor altora, cum să își ceară scuze);
- Să își înțeleagă emoțiile – să identifice și numească emoțiile proprii și ale celorlalți, să le lege de contextele în care apar în mod tipic (de exemplu bucuria la primirea unui cadou, supărare atunci când ne doare ceva etc);
- Să își gestioneze furia (învățând să și-o conștientizeze și să folosească metode simple pentru a și-o controla);
- Să își rezolve problemele apărute în interacțiunea cu ceilalți (să își definească problema, să caute și să aleagă soluții adecvate).

Abilitățile socio-emoționale sunt un predictor mai bun al reușitei la școală decât abilitățile intelectuale. De exemplu, copiilor le este mai dificil să învețe să citească dacă se confruntă cu probleme care îi distrag de la activitățile clasei – dacă nu știu să ceară ajutor, nu sunt capabili să urmeze instrucțiuni, dacă nu reușesc să se înțeleagă bine cu cei din jur, sau să Își exprime adecvat și să își gestioneze emoțiile negative.

Preșcolarii pot înțelege emoțiile exprimate de copiii de aceeași vârstă cu ei în timpul unui contact social, ceea ce îi ajută în rezolvarea conflictelor. Apoi, preșcolarii sunt capabili de implicare empatică în emoțiile celorlalți și își pot reda propriile emoții în diferite situații sociale pentru a

minimaliza efectele nesănătoase ale emoțiilor negative și pentru a împărtăși emoțiile pozitive cu ceilalți.

Intre 2 și 4 ani, copiii încep să vorbească despre propriile emoții. La această vârstă identifică și diferențiază expresiile faciale ale emoțiilor de bază (furie, tristețe, frică și bucurie). Copiii la această vârstă manifestă accese violente de furie și teamă de separare. Modul în care educatoarele reacționează la exprimarea emoțională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoțiilor viitoare ale acestora. Expresivitatea emoțională a educatoarelor devine un model pentru copiii preșcolari, în ceea ce privește exprimarea emoțională. Exemplu: Dacă educatoarea exprimă în mod frecvent emoții negative, copiii vor exprima și ei aceste emoții, datorită expunerii repetate la acestea. Modul în care adulții discută problemele legate de emoții poate transmite sprijinul și acceptarea lor și poate contribui la conștientizarea de către copil a diferitelor stări emoționale pe care le experimentează.

Exemplu: Cadrele didactice care sunt adeptele ideii că emoțiile, în special cele negative, nu trebuie discutate deschis pot induce copiilor ideea că emoțiile nu trebuie exprimate, ceea ce afectează capacitatea de reglare emoțională a acestora. În faza în care copiii învață despre emoții și încă nu știu denumirea acestora se poate folosi reflectarea sentimentelor. În acest sens, decât să fie întrebat copilul cum se simte, răspunsul evident al acestuia fiind "nu știu" se încearcă identificarea emoției copilului și apoi "traducerea" acestuia sub formă de întrebare sau afirmație. Ex: copilul spune: „Nu pot să mă dezbrac", traducerea: „Cred că ești agitat" sau „Ești supărat?". De-a lungul timpului s-a observat că preșcolarii sunt mai preciși în denumirea emoțiilor cu ajutorul etichetelor verbale decât cu ajutorul expresiilor faciale, în mod special pentru frică şi dezgust. Fără o etichetă verbală a emoțiilor, copiii pot să nu realizeze că acel comportament provoacă o emoție. Uneori însă, cuvintele ce denumesc emoții pun probleme copiilor, deoarece ele se referă în parte la stări emoționale interne, neobservabile. Cadrele didactice trebuie să încurajeze în permanență copiii să utilizeze cuvinte și expresii ce denumesc stări emoționale. Când un copil trăiește o emoție puternică trebuie întrebat cum se simte (Cum te simți când colegul te jignește?, Ești bucuroasă când te joci cu păpușile?).

Copiii vor învăța astfel că este normal să experimenteze diverse emoții și să vorbească despre ele.

Abilitatea de a înțelege și descrie emoțiile celorlalți este necesară pentru manifestarea empatiei. Când empatia este exprimată la un nivel moderat, ea conduce la simpatie.

Discutând cu copiii despre emoțiile celorlalte persoane în anumite situații sau a personajelor din povești, li se oferă oportunitatea de a conștientiza consecințele comportamentale ale acestora în plan social (Cum că s-a simțit Capra când a aflat că Lupul ia mâncat iezișorii?; Dar Scufița Roșie când a venit Vânătorul să o salveze?). Pentru a întări comportamentele respective ale copiilor este

important să-i recompensăm verbal când le observăm, astfel copiii vor învăța cărui tip de mesaje emoționale prezente în mediu să fie atenți.

Dacă copiii experimentează emoții negative puternice și nu își pot regla/adapta emoțiile sau modul de exprimare a lor, aceștia se vor comporta într-un mod neadecvat prin exteriorizarea emoțiilor negative. Mai mult, copiii care sunt capricioși sau au înclinații spre emoții negative, precum furia, sunt mai puțin legați de cei cu aceleași trăiri, decât copiii care nu au această caracteristică.

Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat „decât cu sine însuși". Totuși, câteva lucruri esențiale îi fac să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu. Toți simt nevoia de recunoaștere și acceptare. Toți caută un sprijin în adult și chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și dobândesc propria experiență. „Nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator, pentru că în niciuna nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât omul în devenire…"

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița „Psihologie școlară", Editura „POLIROM", Iași, 2008;
2. Roco Mihaela, „Creativitate și inteligență emoțională", Editura „POLIROM", Iași, 2001;

PARTICULARITĂŢI DE ORDIN PEDAGOGIC, PSIHOLOGIC ŞI METODIC, REFERITOARE LA ASPECTE ALE EDUCAŢIEI COPIILOR DIN CICLUL PRIMAR, REFLECTATE ÎN OPERELE LUI ION CREANGĂ ŞI LUI ION LUCA CARAGIALE

(concluzii ale unei cercetări de specialitate, psihopedagogice)

Prof. Gheorghiţă Margareta,

Şcoala Gimnazială Nr. 3 Slatina, jud. Olt

Valenţe educative ale operei lui Ion Creangă. Conţinutul învăţământului primar, cuprins în programele şi manualele şcolare, precum şi în numeroase lecturi, pe care elevii le parcurg fie în orele speciale de lectură, fie ca o activitate particulară, în afara clasei şi a şcolii, oferă un bogat material informativ, cu mari resurse educative.

Prezentul fragment dintr-o lucrare de mai mare întindere susţine ideea trecerii de la informaţii la comportamente morale, la formarea şi educarea sentimentelor, a convingerilor. Sentimentele se formează treptat prin exemple şi exerciţii, ele se trăiesc prin aportul educaţiei şi odată cu vârsta. Nu există o lume mai frumoasă şi mai fascinantă ca lumea poveştilor, mai ales când acestea sunt cele scrise de Ion Creangă, scriitorul care prin opera lui a reuşit să încânte generaţii şi generaţii de copii. Valorificarea potenţialului educativ al acestor conţinuturi informaţionale impune, în primul rând, dezvăluirea resurselor educative respective, delimitarea şi formularea lor în obiective a căror finalitate să vizeze un anumit act comportamental.

Adevărata disecare a unui conţinut în scopul de a-i determina valorile educative se face la pregătirea fiecărei lecţii. Se pot stabili obiectivele mari ale temei ce urmează a fi studiată, dar şi obiectivele educative operaţionale desprinse nu doar din conţinutul general al lecţiei (textului), ci chiar din anumite secvenţe de conţinut. În întregul proces de formare morală a elevilor, un rol cu totul de excepţie îl au sentimentele morale. Cultivarea sentimentelor morale nu este doar o problemă de conţinut, ci şi de ordin metodologic. Căci, chiar dacă nu este vorba de folosirea unor metode specifice formării şi cultivării sentimentelor se impune o precizare: procesul formării sentimentelor este deosebit de cel al formării noţiunilor ştiinţifice. Trăirea unui sentiment nou se realizează prin crearea unei ambianţe specifice, bazată pe anumite cunoştinţe care au în conţinutul lor resurse educative şi care au menirea de a dezvolta sentimentele corespunzătoare respectivei secvenţe de conţinut.

Caracterizarea personajelor în activitatea de lectură a şcolarilor mici are menirea, pe de o parte, de a dezvălui însuşirile cu valoare de model comportamental, iar pe de altă parte, de a-i învăţa pe elevi asemenea tehnici de lucru cu cartea, care să-i ajute să desprindă ei înşişi din lectura lor particulară, aceste însuşiri. Modelele comportamentale pe care le imită elevii şi care se constituie în exemple de o mare forţă educativă sunt diverse. Aria modelelor, a exemplelor pe care le urmează copiii se extinde de la persoanele cu care - într-un fel sau altul - ei vin în contact nemijlocit, la personajele reale sau fictive ale creaţiilor literare, în general ale textelor tipărite. La ciclul primar comentariul asupra personajului este subordonat, în primul rând, scopului educativ. La această vârstă elevii caută, fie în viaţă, fie în

literatură, modele, pe care să le admire şi să le respecte, exemple de energie, de acţiune, de tărie sufletească, menite să le cultive curajul, optimismul şi devotamentul.[1]

Personajele reprezintă elementul cel mai concret al unui text şi deci cel mai accesibil copiilor. Tocmai de aceea, fără nici o teoretizare, fără nici o definiţie elevii pot înţelege, pe cale intuitivă, că oamenii, persoanele care se întâlnesc într-o lectură sunt personaje. Personajul trebuie raportat mereu la unitatea şi complexitatea întregului text, a întregii acţiuni. Elevii trebuie conduşi să înţeleagă faptul că un anume personaj reprezintă o întreagă categorie de oameni, o atitudine general-umană, un tip mai mult sau mai puţin răspândit. Cel mai convingător mijloc de caracterizare a unui personaj, în special pentru elevii de vârstă şcolară mică, îl constituie chiar "faptele" acestuia, comportamentul acestuia în diferite situaţii. Nimic nu poate influenţa mai mult pe micii şcolari, ca actele morale, comportarea concretă a unui erou pe care ei îl iau drept model de imitat. De aceea, textele în care eroii preferaţi îşi dezvăluie marile lor virtuţi prin fapte sunt cele mai preferate. (*Povestea lui Harap-Alb*)

Ion Creangă pune peste tot în opera sa observaţii asupra sufletului omenesc, izbutind a se ridica la generalizări caracteriologice şi morale:

- În *Soacra cu trei nurori*, soacra pune la munci grele pe nurori, hrănindu-le rău; acestea se răzbună în cele din urmă crâncen, omorând-o în bătaie. Înţelesul povestirii este că exploatarea nu poate fi tolerată la infinit în lume.
- În *Capra cu trei iezi* Creangă îşi alege personajele din lumea animală, dar referinţele la oameni sunt vizibile. Capra reprezintă o mamă cu grijă pentru copiii ei, iezii cei mari sunt copiii care nu iau în seamă sfaturile materne, lupul e omul viclean şi hain.
- În *Punguţa cu doi bani*, boierul, care se bucură la bunul oricât de neînsemnat al altuia, suferă o pedeapsă severă, luându-i-se şi lui averea dobândită prin silă.
- *Povestea porcului* arată urmările unui act necugetat în căsătorie, dar şi triumful devotamentului în iubire. Aici, în special, moşneagul şi baba care-şi cresc copilul adoptiv (un prinţ metamorfozat în porc) sunt personaje de un realism izbitor. La fel de realiste sunt figura babei şi a moşneagului şi a celor două surori vitrege din *Fata babei şi fata moşneagului*. Basmul evidenţiază pe de o parte urmările hărniciei şi ale faptelor bune, pe de altă parte, consecinţele lenei şi ale lăcomiei.
- *Povestea lui Stan Păţitul* conţine sensuri şi precepte pedagogice (cum se face dintr-o femeie bună o femeie rea şi cum trebuie adusă iar pe calea dreaptă aceasta din urmă). Mai mult decât prin ceea ce fac, eroii se caracterizează vorbind: soacra cicălitoare şi nora deşteaptă, Dănilă cel ingenios după o fază de confuzie, moşneagul cu arţag din *Povestea porcului*, fata cuminte şi fata invidioasă, docilul Stan, curios de a câştiga experienţă, veselul gălăgios Ivan, răbdătorul Harap-alb, Spânul parvenit - sunt figuri care nu se uită.

Amintirile şi *Poveştile* lui Creangă sunt însăşi limba vie a poporului ridicată la un înalt potenţial artistic. Cu cât pregătirea lectorului sau auditorului este mai bună, cu atât muzicalitatea ei este mai înţeleasă şi sentimentul ei este mai pătrunzător. Ca şi în cazul lui Eminescu, *Creangă e unic în sine, însă*

[1] Şerdean, Ioan, *Metodica predării limbii şi literaturii române la clasele I-IV*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991

divers în cititori[2] scria Mihail Sadoveanu. Fiecare dintre noi, găsim în *Poveşti* sau *Amintiri* noutăţi şi rezonanţe în legătură cu propriul său suflet.

George Călinescu scria că *Plăcerea stârnită de ascultarea scrierilor lui Creangă nu e o plăcere de recunoaştere a adevărului, ci una de rafinament erudit*.[3] Amestecul de fabulos şi realism, uneori bufonic, de ireal şi realism jovial în sisteme dramatice în care toţi eroii aproape numai vorbesc, iar partea narativă este un monolog al autorului, face tot farmecul poveştilor.

Actualitatea operei lui Ion Luca Caragiale. Caragiale este un izvor neistovit de comentarii, critici, de adevăruri, menite să educe generaţiile succesive. El, acest autor ironic cu „mesaj" indirect, a dăruit societăţii româneşti o oglindă perfectă pentru chipurile ei nefardate. Caragiale este cel dintâi mare scriitor obiectiv al literaturii noastre, fiind un inovator şi un exemplu pentru generaţiile de mai târziu.

Actualitatea lui Caragiale, ca şi cea a lui Eminescu, de altfel, nu ţine cont de calendar, timp, sau ani, ea a fost dintotdeauna şi priveşte în aceeaşi măsură şi generaţiile tinere. Caragiale are un mod interesant de a arunca asupra realităţii noastre sociale privirea cea mai sigură, cea mai scrutătoare, cea mai pătrunzătoare: *Eu simţ enorm şi văz monstruos!*

Dincolo de precumpănirea comicului (de situaţie, de atmosferă, de limbaj, de caracter), în opera sa, de o excepţională dotaţie clasică, Caragiale totdeauna s-a impus ca un moralist, un fin observator al umanităţii, al valorilor, al eticii şi un reputat caracterolog.

Personajele care apar în schiţele din seria *Momentelor* sunt pline de viaţă, autentice, dinamice şi care din câteva secvenţe succinte îşi dezvăluie întreaga imagine.

Actualitatea temei rezidă chiar în sensul indicat de subiectul cercetat, întrucât omul contemporan, dar, mai ales, tânărul post-modern, are opţiunea libertăţii gândirii şi a curajului faptei, însă acestea au nevoie de întemeiere pe un spirit critic adecvat. Opera lui Caragiale oferă, în acest sens, un spaţiu educativ şi de formare a gândirii critice a elevilor ciclului primar, care va asigura o socializare de succes.

Schiţele sunt adevărate bijuterii literare, miniaturi epico-dramatice ce conturează o lume extrem de pitorească în înfăţişările ei publice şi particulare. Scriitor citadin, Caragiale evocă, în mod deosebit, viaţa bucureştenilor. *Momentele* lui Caragiale s-au bucurat de un mare succes, stârnind admiraţia multora, căci, la apariţia volumului, un tânăr scriitor contemporan exclamă: *Nu momente, ci monumente, maestre, trebuia să botezi admirabilul volum!*

Tematica operei sale reflectă realitatea zilelor noastre, atitudinea şi comportamentul omului contemporan, care-şi asumă de multe ori rolul personajului caragialean. În opera lui Caragiale se observă o interesantă clasificare a momentelor şi schiţelor, principiile căreia fac posibilă alăturarea a două schiţe cum sunt *D-l Goe...* şi *Vizită...* în acelaşi compartiment dedicat educaţiei în familiile burgheze.

Tipul caragialian inegalabil şi inaconfundabil se mişcă graţios între bine şi rău, între moral şi imoral, între tristeţe şi râs sau şiretenii şi ignoranţă.

E posibilă o paralelă între copilul lui Creangă şi cel al lui Caragiale. Primul este inocent, pur, cu limpezimi ingenioase, cu o nevinovăţie firească şi celălalt - pervertit precoce de mediul familial.

---

[2] Sadoveanu, Mihail, *Despre Ion Creangă*, Editura Scrisul Românesc, 1996, pag. 93

[3] Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, Bucureşti, 2003, pag. 430

Că îl cheamă Ionel sau Goe; că sonorotăţile numelui duc spre antichitate sau către mahala, ori sugerează *lumea bună* bucureşteană, el rămâne acelaşi *puişor* răsfăţat, obraznic şi indiscutabil prost crescut, dar, să recunoaştem, destul de simpatic.

Revenind la personajele-copii ale lui Caragiale, antipatice progenituri răsfăţate, îi definesc tot pe adulţi, căci copiii sunt creaţia adulţilor. Se comportă astfel deoarece îi reprezintă pe cei care i-au deprins să fie aşa. Dimensiunea simbolică a personajelor-copii din *Momente* sunt nişte întruchipări jucăuş-malefice ale spiritului de agresare, sunt iraţionali şi terorizanţi, de o comicărie într-adevăr cruntă, amuzându-se cu sadism pe seama unor victime paralizate parcă de o vrajă.

Universul uman pe care îl scrutează autorul aparţine, aşadar, unei lumi tranzitorii, în care coexistă, într-o bizară şi pitorească simbioză vechiul şi noul. Cert este că, trăind în mediul lor, căutându-le prezenţa, iscodindu-le, Caragiale îşi priveşte personajele cu o oarecare înţelegere, ba chiar cu un strop de simpatie, cu toate că în opera sa a încercat să scoată în evidenţă laturile proaste ale societăţii. Ion Luca Caragiale este clasic şi contemporan, în acelaşi timp, mesajul său profund uman, dublat de simţ satiric, menţine veşnic proaspătă actualitatea operei sale.[4]

Cine nu se lasă înşelat de deosebirea de medii, nu poate să nu observe înrudirea artei lui Creangă cu cea a lui Caragiale. Amândoi caracterizează dialogic şi pun în gura eroilor vocabulare autentice: unul ţărănesc, altul urban semidoct. Vorbirea descrie mişcările interioare. Ca şi Caragiale, Creangă alternează dialogul cu părţi ale sale, care nu sunt simple comunicări de fapte, ci un monolog al autorului, bizuindu-se pe acelaşi umor al cuvântului tipic. Această parte, lipsită de obiectivitate, în care autorul-actor comentează dialogul, trebuie nu citită, ci reprezentată scenic.

Dacă Ion Creangă ne zugrăveşte în *Amintiri din copilărie* copilul săteanului obişnuit, în universul său asemeni unui *clopot vast, în care omul nu se poate sufoca, dar nici rătăci*, după cum observa criticul Pompiliu Constantinescu, fiind în acelaşi timp povestitorul şi eroul-copil, Ion Luca Caragiale prezintă în cele două schiţe: *Vizită...* şi *D-l Goe*.. portretul copilului aparţinând familiilor înstărite şi urmările unei educaţii greşite. Cei doi eroi sunt ridiculizaţi de marele dramaturg.

Concluzii şi propuneri. Rezultatele înregistrate în microcercetarea acestei lucrări, pornind de la anumite consideraţii din experienţa la catedră, determinate de predarea unor texte literare din operele scriitorilor Ion Creangă şi Ion Luca Caragiale, au condus la conturarea unei concluzii, referitoare la aspecte ale educaţiei copiilor reflectate în operele acestor scriitori, utilizate metodic în învăţământul primar. Tema surprinde importanţa proiectării şi implementării unui stil didactic centrat pe identificarea unor metode didactice care să surprindă aspecte educative reprezentative pentru copii, ca efect al studierii unor texte din operele lui I.Creangă şi I.L. Caragiale.

E evident potenţialul educativ pentru elevii ciclului primar al unor texte literare din operele lui Ion Creangă şi Ion Luca Caragiale. E important ca profesorii de învăţământ primar să studieze cu elevii la clasă texte literare precum: câteva *Poveşti* şi *Povestiri*, scene reprezentative din *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă; *D-l Goe..., Vizită,* de Ion Luca Caragiale; ele reprezentând exemple, tehnici şi metode de educare a elevilor din ciclul primar prin dezbaterea conţinutului de idei şi caracterizarea personajelor. Nu e nevoie de alte argumente pentru introducerea în planificarea orelor săptămânale de lectură, în tematica activităţilor extracurriculare sau în îndrumările pentru fişele de lecturi suplimentare ale

[4] Leu, Paul, *Universalitatea şi actualitatea operei lui I.L. Caragiale*, *Revista de ştiinţă literară*, 1993, pag. 100

şcolarilor mici *Poveşti, Povestiri* şi fragmente din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă; schiţele *D-l Goe..., Vizită,* de Ion Luca Caragiale.

Rezultatele microcercetării demonstrează că la elevii ciclului primar există un disponibil de reprezentări cognitiv-emoţionale, care să furnizeze materialul necesar transformării informaţiei cu aspecte educative în convingeri morale, apoi în acte de comportament moral-civic pozitiv. Conchid că ipoteza cercetării a fost validată pentru că prin studierea unor aspecte ale educaţiei copiilor reflectate în operele lui Ion Creangă şi lui Ion Luca Caragiale, utilizate metodic în ciclul primar, se pot transforma informaţiile cu aspecte educative în convingeri morale, apoi în acte de comportament moral-civic pozitiv.

Pentru activitatea la catedră se impun următoarele remarci:

- Necesitatea ca autorii de manuale să introducă în toate manualele alternative de limba şi literatura română la fiecare clasă mai multe texte cu potenţial educativ din operele lui Ion Creangă şi Ion Luca Caragiale.
- Prezentarea în manualele şcolare pentru ciclul primar nu numai a unor fragmente de texte, ci şi a unor repere de interpretare a textului literar, în scopul valorificării aspectelor educative ale textelor propuse.
- În general manualele de *Limba şi literatura română* se axează pe: prezentarea unui fragment de text; explicaţia câtorva cuvinte şi expresii; întrebări (înţelegerea mesajului textului); exerciţii de scriere corectă. Este ignorat de cele mai multe ori aspectul educativ al textului, pentru că multe texte propuse de manuale nu au o valoare artistică şi educativă mare. Textele cu mare valoare educativă trebuie abordate cu ajutorul profesorului. Aici intervine rolul şi măiestria didactică a profesorului care iniţiază şi conduce elevul la identificarea acestor aspecte, le discută. Notarea acestora se face în scris (greoi sau cheltuind mult timp din oră) sau rămâne la stadiul oral, dar ... când elevul merge să studieze acasă din manual, nu-şi poate reaminti toate discuţiile orale, nu are indicii pentru exprimarea mesajului textului, exemplul pozitiv pe care să-l preia, partea negativă pe care trebuie s-o critice ... Părinţii nu-i pot ajuta dacă nu au exemple scrise, iată unul dintre motivele pentru care din ce în ce mai puţini părinţi îi ajută pe elevi acasă la teme. Susţin că nu ştiu să-i ajute, pentru că n-au model.
- Manualele actuale nu ajută elevul şi pe părinţii acestuia, atunci când acasă aceştia au doar manualul. Se rezumă doar la lectura textului (acesta fiind singurul prezent)!
- Propunere: introducerea în manualele şcolare a mai multor *Poveşti / Povestiri* / fragmente din *Amintirile* lui Ion Creangă, dar şi a schiţelor *D-l Goe...* şi *Vizită...* de Ion Luca Caragiale, care lipsesc din manualele de la ciclul primar.

Azi, când cultura Internetului e atât de prezentă în viaţa copiilor, e timpul să studiem clasicii literaturii române, Ion Creangă şi Ion Luca Caragiale, citindu-i şi analizându-i împreună cu elevii. Şi pentru că lectura particulară a elevilor se diminuează cu trecerea anilor, e datoria cadrelor didactice ca prin metode de predare optime şi atractive să îi ajute pe elevi să descopere frumuseţea operelor marilor scriitori, care cu fiecare generaţie, rămân mereu actuali. Doar şcoala, prin dascălii ei, poate concura împotriva mass-mediei, cu Internetul care îi atrage pe copii. Este o datorie de onoare a profesorului de învăţământ primar să identifice strategiile prin care să picure în sufletul şcolarilor mici dragostea de Creangă şi de Caragiale.

Să-i convingem pe copii că studiindu-i pe Creangă şi pe Caragiale vor cunoaşte tehnici de autoeducare, că sunt mai actuali ca oricând, forţa actualităţii lor derivând din puterea operelor lor de geniu de a transcede temporalitatea într-un prezent continuu.

Iată de ce a-i învăţa pe elevi că a citi şi a cita din Creangă şi din Caragiale nu e un anacronism!

Bibliografie:

- Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, Bucureşti, 2003, pag. 430;
- Leu, Paul, *Universalitatea şi actualitatea operei lui I.L. Caragiale, Revista de ştiinţă literară*, 1993, pag. 100;
- Manolescu, Nicolae, *Recitind povestirile lui Creangă*, în volumul *Studii despre Creangă*, vol.1, Editura Albatros, 1973;
- Sadoveanu, Mihail, *Despre Ion Creangă*, Editura Scrisul Românesc, 1996, pag. 93;
- Şerdean, Ioan, *Metodica predării limbii şi literaturii române la clasele I-IV*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991.

EDUCAȚIA PENTRU RECEPTAREA VALORILOR CULTURALE

PROF. GHEORGHIȚĂ VALENTINA
LICEUL TEORETIC TUDOR VLASIMIRESCU

Definită „ drept o acţiune sistematică exercitată de adulţi asupra copiilor şi adolescenţilor cu scopul de a-i pregăti pentru viaţa pe care vor trebui să o trăiască într-un mediu dat ”, educaţia presupune şi existenţa unui ideal educaţional stabilit la nivelul societăţii. În această privinţă *Legea învăţământului* prevede dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, formarea personalităţii autonome şi creative. Acest fapt implică prezenţa a trei dimensiuni – psihologică, pedagogică şi socială - care se realizează printr-o serie de activităţi educative, între acestea demersurile dirigintelui fiind esenţiale.

Complexitatea educaţiei este dovedită de cele patru componente ale sale – managementul clasei ca grup, dezvoltarea personalităţii şi a carierei, educaţia pentru valori şi educaţia pentru securitatea personală - , dintre care ultimele trei au două, şase şi, respectiv, cinci subcomponente, trei dintre toate acestea fiind abordate şi în secţiunile reuniunii noastre de astăzi.

Subcomponenta educaţia pentru receptarea valorilor culturale este una dintre cele şase subcomponente ale educaţiei pentru valori care se remarcă prin complexitatea ei, printr-un puternic caracter interdisciplinar şi prin multitudinea scopurilor propuse şi obiectivelor ce pot fi atinse.

În primul rând, aria de manifestare a acestei subcomponente este vastă deoarece cuprinde toate artele – literatură, muzică, pictură, teatru, sculptură, cinematografie, coregrafie – atât ca mod de manifestare general estetic, pe plan naţional şi universal, cât şi ca individualizare în activitatea unor personalităţi de prim rang.

În al doilea rând, cultura nu poate fi disociată de civilizaţie şi de ştiinţă, aspecte ce nu trebuie neglijate, ci trebuie incluse în mod necesar şi obligatoriu în această subcomponentă ce a mai fost numită şi educaţia prin şi pentru cultură şi civilizaţie. Aşa se explică faptul că în cadrul orelor de dirigenţie pot fi abordate la această subcomponentă teme dedicate vieţii şi activităţii unor scriitori, pictori, sculptori, muzicieni, actori, a unor savanţi, oameni de ştiinţă români şi străini de valoare universală sau laureaţi ai premiului Nobel etc., dar şi teme generale ca *Frumosul în fiecare zi lângă noi, prin noi, Frumosul din artă şi natură, Bucuria muzicii, În lumea cărţilor, Natura şi omul – de la pădure la arta în lemn, Tradiţii şi obiceiuri în judeţul meu, Arta de a fi spectator, Folclorul – oglindă a spiritualităţii noastre, Patrimoniul naţional – patrimoniul universal, Prin marile muzee ale lumii* etc. Astfel elevii vor putea aprecia atât contribuţia poporului român, cât şi a altor popoare la patrimoniul culturii universale.

În al treilea rând, activităţile educative ce pot fi desfăşurate în cadrul acestei subcomponente oferă nu numai posibilitatea însuşirii de către personalitatea umană a valorilor culturii naţionale şi universale, ci şi asimilarea unor cunoştinţe umaniste, ştiinţifice, tehnice şi estetice care

au drept consecinţă şi formarea capacităţilor intelectuale, a disponibilităţilor afective şi a abilităţilor practice. De pildă, cunoscând aspecte din viaţa şi activitatea unor artişti şi oameni de ştiinţă, elevii fac cunoştinţă nu numai cu realizările acestora, ci se conving şi de calităţile lor, precum tenacitatea, inteligenţa, sensibilitatea, intransigenţa, capacitatea de efort, cultul prieteniei, toleranţa, curiozitatea de a afla etc., valori morale pe care copiii şi le însuşesc apoi şi pentru care militează. În cadrul acestor lecţii de prezentare a vieţii şi activităţii unor personalităţi, importante nu sunt noţiunile pur teoretice pe care elevii le pot dobândi la orele de literatură română, muzică, desen, fizică, chimie etc., ci aspectele de natură morală, afectivă, ce pot influenţa conduita lor. De aici se observă şi caracterul interdisciplinar al activităţii educative cu activităţile curriculare obligatorii la diferite obiecte de învăţământ. Mai mult decât atât, acelaşi material despre o personalitate sau alta poate fi folosit în dezbaterea unor teme de la altă componentă sau subcomponentă educativă, cum ar fi dezvoltarea carierei elevului sau educaţia pentru munca de calitate.

O altă valenţă deosebită a activităţilor desfăşurate la subcomponenta educaţie pentru valorile culturale o constituie posibilitatea realizării a numeroase obiective educaţionale: aplicarea criteriilor estetice şi morale adecvate în aprecierea valorilor culturale şi ştiinţifice naţionale şi universale, respectarea datinilor, a obiceiurilor şi a tradiţiilor naţionale, aprecierea contribuţiei poporului român, dar şi a altor popoare la patrimoniul culturii universale, contribuţia la promovarea culturii naţionale în special şi a celei universale în general, descoperirea frumosului din viaţă, din natură, din creaţia umană şi statornicia lui în lume, descoperirea artei ca păstrătoare a celor mai înalte valori morale (hărnicie, dragoste de ţară, eroism, vitejie, bunătate, prietenie, modestie etc.), întărirea hotărârii de a deveni ei înşişi factori civilizatori ai lumii prin educaţie intelectuală, estetică, morală etc. Toate aceste obiective (dar şi altele) trebuie stabilite şi îndeplinite de-a lungul întregii şcolarităţi, de la grădiniţă până la liceu, planificate în funcţie de vârsta şi de nivelul de înţelegere ale copiilor, realizându-se astfel o influenţă educativă permanentă pe această coordonată.

Un alt câştig al acestor acţiuni educative este implicarea directă, activă a elevilor în pregătirea acestora prin culegerea materialelor necesare sau prin crearea unora dintre ele (fotomontaje, expoziţii de carte, momente poetice, recitaluri etc.). Multe dintre acestea devin mijloace didactice folosite în cadrul dezbaterii temei, fiind în acelaşi timp şi produse ale activităţii elevilor. Pornind de la temele dezbătute, se pot organiza foarte multe activităţi extracurriculare: vizite la muzee, la expoziţii, la biblioteci, vizionări de spectacole, audiţii muzicale, concursuri pe diferite teme, simpozioane, editări de reviste etc. Multitudinea de mijloace didactice şi de activităţi posibile implică, în acest caz, şi o diversificare a metodelor folosite de diriginte, alese în funcţie de material, de nivelul clasei, de scopul şi obiectivele propuse, de strategia adoptată: dezbatere, conversaţie, demonstraţie, lectură etc.

În realizarea unei ore de dirigenţie cu o temă din această subcomponentă, se respectă etapele general valabile ale unei astfel de activităţi: pregătirea anterioară a temei (cunoaşterea temei de către elevi, documentarea, distribuirea de sarcini elevilor, procurarea mijloacelor necesare), desfăşurarea propriu-zisă (organizarea clasei şi asigurarea atmosferei afectiv atitudinale) şi încheierea. O atenţie deosebită trebuie acordată primei etape atât de către elevi, cât şi de către diriginte, căci de modul rezolvării ei depinde calitatea întregii activităţi.

Având în vedere aspectele puse în discuţie, putem constata că această componentă îşi dovedeşte complexitatea prin caracterul interdisciplinar, prin multitudinea scopurilor propuse şi a obiectivelor ce pot fi îndeplinite, având totodată o foarte mare arie de cuprindere. De aici rezultă şi diversitatea temelor ce pot fi puse în discuţie, a activităţilor pregătitoare desfăşurate de elevi şi diriginte, precum şi a acţiunilor extracurriculare ce pot fi desfăşurate în colaborare cu alţi factori educaţionali. Tot ca un aspect al complexităţii acestei subcomponente, nu trebuie neglijate nici bogăţia de mijloace didactice care pot fi folosite şi nici valenţele pronunţat formative ale tuturor activităţilor ce se pot planifica şi desfăşura, deoarece se realizează atât îmbogăţirea orizontului de cultură şi cunoaştere al elevilor, cât şi cultivarea unor sentimente şi atitudini menite să contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalităţii elevilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Învăţământului – *Programa activităţii educative în învăţământul preuniversitar*, aprobată cu nr.10768/23.09.2004
2. Calotă, Riana, Dănciulescu, Doina, Margineanţu, Dorina (coord) – *Consultaţii pentru activitatea educativă*, Eurobit, Timişoara, 1996
3. Ministerul Învăţământului – *Ghid pentru activitatea educativă*, Bucureşti, 2000
4. Consiliul Naţional pentru Curriculum – *Repere privind activitatea educativă. Ghid metodologic*, Bucureşti, 2001

STATE NAŢIONALE ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XIX-LEA

Prof. Gheorghiu Gabriel

Colegiul Tehnic „Ion Holban" Iaşi

UNIFICAREA ITALIEI

Crearea statelor naţionale prin unificarea micilor state fărămiţate va deveni în epoca modernă un obiectiv imperios având în vedere schimbările majore la nivel continental în care conştiinţa şi sentimentul identităţii naţionale aveau să joace un rol fundamental. În acest sens ne propunem să abordăm unificarea a două din viitoarele mari state europene, Italia şi Germania.

Problema unificării Italiei se va face simţită încă din timpul revoluţiei de la 1848 însă mişcarea naţională căpăta amploare chiar un an mai devreme sub influenţa asociaţiei lui Mazzini, *Tânăra Italie* care preconiza o confederaţie a principilor italieni sub conducerea papei şi a casei de Savoia. Politica liberală a regelui Carol Albert favorizează aceste mişcări şi în 1847 este publicată la Torino o revistă, *Risorgimento,* condusă de Cavour. Mişcarea naţională se va dezvolta mai întâi la Milano, apoi la Veneţia, la Parma, Modena, Florenţa şi regatul Piemontului. După ce sub presiunea revoluţionarilor promulgase o constituţie, Carol Albert va declară război Austriei, război încheiat cu înfrângerea italienilor. Este momentul când o bună parte a Italiei de Nord era gata să se unească cu Piemontul[1]. Intervenţia austriecilor va pune capăt revoluţiei iar Carol Albert se vede în aceste condiţii nevoit să abdice. Noul rege Victor Emmanuel al II-lea continuă să acorde importanţă Piemontului care va rămâne speranţa italienilor în planurile acestora de unificare. În 1852 îl va numi prim-ministru pe Cavour care va reuşi să mobilizeze toate resursele regatului Piemontului „oaza politică a Italiei" pentru momentul în care o nouă confruntare cu austriecii devenea inevitabilă. Cavour va fortifica atât puterea militară a regatului cât şi pe cea economică, atrăgând în regat toţi patrioţii italieni care visau la unirea Italiei.

În plan extern, el spera să obțină ajutor de la Marea Britanie și Franța în vederea expulzării austriecilor, din peninsulă. O încercare de a câștiga favoruri britanice și franceze prin sprijinirea acestora în războiul Crimeeii, în care va intra şi Piemontul în 1855, se va dovedi benefică în condiţiile în care războiul a atins un obiectiv util - a izolat Austria.

Prieten cu Napoleon al III-lea, Cavour l-a întâlnit pe acesta în secret, în iulie 1858 la Plombieres, punând bazele unei alianţe antiaustriece. Războiul, declanşat în 1859 şi care a însemnat primul pas în procesul de unificare a Italiei[2], a fost sângeros, armata austriacă este învinsă destul de anevoios la Magenta şi apoi la Solferino, împăratul fiind nevoit să semneze armistiţiul. Piemontul va fi însă dezamăgit deoarece primeşte doar Lombardia, nu şi Veneţia. La Parma, Modena şi

[1] F.G. Dreyfus, A. Jourcin, P. Thibault, P. Milza, *Istoria Universală. Evoluţia lumii contemporane,* vol. 3, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2006, p. 137.

[2] Imanuel Geiss, *Istoria lumii din preistorie până în anul 2000,* Editura ALL Educaţional, Bucureşti, 2002, p. 439.

Toscana vor avea loc revolte care cer unirea cu Piemontul prin plebiscit în 1860[3]. Pacea de la Zürich a atras demisia temporară a lui Cavour, nemulţumit de compromisul cu francezii şi a dat naştere unui sentiment de frustrare şi deziluzie în rândul radicalilor italieni, mai ales a mazziniştilor din care se va ridica figura lui Giuseppe Garibaldi.

În primăvara lui 1860, Cavour îl lasă pe Garibaldi, încurajat de emigranţii sicilieni, să recruteaze o mică armată de voluntari numită „Cei o mie"(în realitate era formată din ceva mai mult de 1200 de oameni), pe care o îmbracă în cămăşi roşii şi o adună la Genova. La 11 mai, *„cămăşile roşii"* debarcă la Marsala, în Scillia, înfrâng trupele lui Francisc al II-lea şi ocupă Palermo iar Garibaldi se proclamă dictator al Siciliei în numele lui Victor Emmanuel. Trei luni mai târziu, Garibaldi trece cu *„cămăşile roşii"* pe continent şi ocupă Neapole, devenind *„dictator al celor Două Sicilii"*. Garibaldi decide să îşi continue marşul cu direcţia Roma, dar Victor Emmanuel îi blochează iniţiativa şi anexează provinciile cucerite de acesta, apoi intră şi ocupă ducatele rămase libere din jurul Romei. Napoleon al III-lea îl va acoperi în mod tacit şi va permite anexarea regatului Neapolelui la regatul Piemontului în octombrie 1860[4].

În 1861 Victor Emmanuel al Il-ea proclamă regatul Italiei odată cu deschiderea primului parlament italian la Florenţa Pentru a fi desăvârşită, Italiei îi mai lipsesc Veneţia, rămasă sub stăpânirea Austriei, împotriva căreia un nou război pare imposibil, şi Roma, protejată de Napoleon al III-lea, aflat la apogeul domniei sale.

Pe fondul războiului prusaco-austriac din 1866, deşi italienii au fost înfrânţi în bătălia de la Custozza, au primit la sfârşitul războiului Veneţia, Austria fiind învinsă de Prusia.

În anul 1870, pe fondul războiului franco-prusac, trupele franceze staţionate în Roma se retrag, iar armata italiană ocupă oraşul, care devine capitală. Papa s-a retras în palatul de la Vatican, statul papal fiind tolerat până in 1931 când oficial va fi creat statul papal.

Deşi anul 1870 a marcat unificarea deplină a Italiei, în afara statului au mai rămas alte teritorii locuite de italieni, Tirolul de Sud (Trentino) şi portul Trieste. Problema acestor regiuni nu a fost soluţionată decât în urma Primului Război Mondial când ele au fost atribuite Italiei.

Unificarea ţării pentru poporul italian a avut o importanţă istorică deosebită, grăbind dezvoltarea economică şi culturală, Italia transformându-se într-un stat modern. Astfel a fost suprimată dominaţia austriacă şi Italia a întregit rândurile marilor puteri europene.

UNIFICAREA GERMANIEI

Modelul sferelor de influenţă creat de Congresul de la Viena din 1814-1815, după războaiele napoleoniene, a stabilit dominaţia austriacă în Europa Centrală. Totuşi negociatorii de la Viena nu

[3] F.G. Dreyfus, A. Jourcin, P. Thibault, P. Milza, *op. cit.* , p. 155.
[4] *Ibidem,* p. 156.

au ţinut cont de forţa crescută a Prusiei, neprevăzând că avea să conteste supremaţia Austriei în rândul statelor germane. Acest dualism german a prezentat două soluţii la problema unificării: Kleindutsche Lösung, Germania Mică, fără Austria şi Großdeutsche Lösung, Germania Mare, împreună cu Austria.

Într-adevăr, după 1850 în Prusia s-a constituit Natioanlverein care îşi propunea, ca soluţie de facilitare a unităţii, dezvoltarea libertăţilor ca în Marea Britanie. Se ia hotărârea de întărire a armatei însă Landtag-ul, liberal fiind, nu aprobă creşterea impozitelor necesare acestei măsuri. Soluţia salvatoare va fi chemarea contelui de Bismark, ambasador la Paris al Prusiei, care va reuşi prin metode mai puţin parlamentare să convingă Landtag-ul cu privire la întărirea armatei prusiene. În acelaşi timp apar măsuri împotriva Austriei, reînnoirea Zollverein fără aceasta şi respingerea proiectului austriac de restrângere a Confederaţiei Germane sunt exemple clare ce anunţau un viitor conflict austro-prusian. Astfel, nemulţumirea creată de caracterul restrâns al Confederaţiei Germane va conduce în cele din urmă la fondarea unui nou stat naţional care va îmbrăca forma imperială[5]. În acest sens Prusia îşi va dori şi o alianţă cu Rusia sau cel puţin neutralitatea acesteia iar raporturile Polonia, prin Convenţia de la Alvensleben din 1863, vor fi cele de blocare a graniţelor cu aceasta.

Se va declanşa în aceste condiţii „afacerea ducatelor”[6] care devine în acelaşi timp naţională, dinastică şi internaţională: naţională pentru că sunt ducate germane, dinastică pentru că ţin de titlul regelui Danemarcei şi internaţională deoarece situaţia lor era garantată de o convenţie diplomatică. După ce danezii vor anexa în 1864 trei ducate, Schlleswig, Holstein şi Lauenburg austro-prusienii vor reacţiona imediat iar ducatele vor fi cedate Confederaţiei în 1865. Prusia va deveni atotputernică în Confederaţie şi Bismark va profita din plin de această situaţie. Asigurat de neutralitatea Rusiei el va cere sprijinul lui Napoleon al III-lea şi-l va obţine după întrevederea de la Biarritz cu condiţia ca, după victorie, să cedeze Italiei Veneţia. Folosind pretextul unor uneltiri austriece în Schleswig prusienii ocupă Holsteinul. Mai mult Prusia va reuşi să învingă toate armatele ducatelor care îi sprijineau pe habsburgi. Singura victorie a austriecilor va fi împotriva italienilor la Custtoza, fără prea mare importanţă pentru că prusacii conduşi de Moltke vor reuşi la Sadova o victorie strălucită împotriva acestora.

Prin tratatul de la Praga din 1866 Austria va fi exclusă din Confederaţia Germană iar Prusia care până atunci era împărţită în două se va uni, întinzându-se de la graniţa rusă până la cea franceză. În jurul Prusiei se va constitui Confederaţia Germană de Nord şi, cu toate presiunile franceze, nu va exista şi o Confederaţie a Germaniei de Sud, refăcându-se astfel triumful atât intern cât şi extern al lui Bismark. În paralel, din punct de vedere politic liberalii îi vor ceda întâietatea lui

[5] Imanuel Geiss, *op. cit.* , p.452.
[6] F.G. Dreyfus, A. Jourcin, P. Thibault, P. Milza, *op. cit.* , p. 156.

Bismark anihilându-se orice opoziţie internă în politica guvernamentală, victoria acestuia asigurând triumful reacţiunii[7].

Franţa bate oarecum în retragere parcă anunţând eşecurile viitoare, îndepărtându-se de orice alianţă posibilă şi mai mult, pretenţiile lui Napoleon al III-lea asupra Luxemburgului şi Palatinatului bavarez au opoziţia clară a lui Bismark. Încă o încercare nereuşită a împăratului francez de a negocia o posibilă uniune vamală şi chiar o uniune personală cu Belgia scot în evidenţă aceste slăbiciuni ale Franţei. Totuşi într-o negociere cu Olanda acesta acceptă să-i cedeze Luxemburgul însă numai cu acordul Prusiei care după consultarea în Landtag refuză, Franţa suferind un eşec diplomatic grav şi, în acest context, influenţa ei în Europa va fi cedată Prusiei[8].

Neplăcerile Franţei vor continua, problema Mexicului, imposibilitatea de a încheia o alianţă cu Austia şi Italia, refuzul burgheziei şi a republicanilor pentru o reformă militară mai mult decât necesară, vor avea drept rezultat izolarea acesteia. Episodul spaniol din 1870 (coroana Spaniei este oferită unui văr al regelui Prusiei) şi înscenarea pusă la cale de Bismark în legătură cu expulzarea ambasadorului francez vor fi cauzele celui de al treilea moment al unificării Germaniei, războiul franco-prusian între 1870-1871 fiind finalizat cu victoria Prusiei şi proclamarea la 18 ianuarie 1871, la Versailles, a Imperiului german[9].

Astfel, între 1850 şi 1870, perioadă începută sub auspiciile reacţiunii, se va încheia triumful naţionalismului, prin constituirea în 1861 a Regatului Italiei şi un deceniu mai târziu a Imperiului german, două state fărâmiţate îşi vor recăpăta independenţa naţională şi unitatea datorită „generozităţii Franţei".

BIBLIOGRAFIE:

Drăgulin Sabin, Mitrea Florin (coord.), *Modelul mediteranean și regiunea extinsă a Mării Negre. Confluențe politice, economice și culturale*, Editura Ars Docendi, București, 2013;

Dreyfus F.G., Jourcin A.,Thibault P. Milza, *Istoria Universală. Evoluţia lumii contemporane,* vol. 3, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2006;

Geiss Immanuel, *Istoria lumii din preistorie până în anul 2000,* Editura ALL Educaţional, Bucureşti, 2002;

Pintilie Serinela, Topor Claudiu-Lucian, *Istoricii români şi lumea germană în a doua jumătate a secolului XIX,* Casa Editorială Demiurg, Iaşi, 2008;

Topor Claudiu-Lucian, *Relaţii internaţionale în lumea modernă: (secolele XVII-XIX*), Editura Universităţii „Al. I. Cuza", Iaşi, 2010.

[7] *Ibidem,* p. 158.
[8] *Ibidem.*
[9] *Ibidem,* p. 159.

CREATIVITATEA

GHEORGHIU IONELA, PROF.INV.PRESCOLAR GRĂDINIȚA NR. 13, FOCȘANI

Vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională în viața unei persoane este preșcolaritatea.

Pe parcursul ei, înregistrăm, ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele dintre cele mai semnificative achiziții, ce vor avea ecouri în etapele dezvoltării.

Nu trebuie sa facem abstracție de una din dimensiunile esențiale pentru întreaga dezvoltare și afirmare a personalității "Creativitatea".

Termenul de creativitate , își are originea în cuvântul latin "creare", care înseamnă, " a făuri, a naște, a zămisli".

A crea, înseamna, a face să existe, a cauza , a produce. Prin meseria pe care o practic, consider că satisfac și dezvolt curiozitatea copiilor, dorința de investigație, explicație.Conținutul acestui proces, este un mijloc de activare și dezvoltare a creativității.

Căile de stimulare a creativității, încep de la jocurile libere și se termina cu educația fizica. Spiritul de observație, atenția, reprezentările spatiale, imaginația creatoare, interesul și plăcerea de a desena,colora,etc,sunt dezvoltate prin activitățile din grădinița. Atenție mare,trebuie acordata, educației estetice, reprezentând ocomponenta.indispensabila.aformarii și dezvoltării a capac tății de a recepta, interpreta și a crea frumosul.

Elementul central, pe care ma axez, îl constituie, dezvoltarea sensibilității artistice, trăirea sentimentelor, admirația pentru frumosul din natură, artă, etc. Un prim pas este depistarea abilităților copiilor,talentelor,incurajarea.intereselor, trezirea încrederii în forțele proprii. Din experiența mea didactica, acumulata, am constatat că jocul reprezintă o modalitate eficientă, care ii permite copilului, să se exprime liber, spunând ceea ce simte, vede, apropiindu-l de sensurile multiple ale lumii înconjurătoare, dezvoltându-i imaginația. Conform experienței, acumulate, consider că activitatea artistico-plastică este una din activitățile ce vine în ajutorul copiilor de a-și exprima liber dorințele, sentimentele, etc. În cadrul activităților solicit participarea tuturor copiilor, stimulez interesul de a participa activ, ofer libertatea de a gândi, simți, exprima. Orice desen simplu sugerează impresii, trăiri, sentimente și gânduri. Prin abilitatea mea de educator,conduc copiii în activitate.creatoare, învățându-i treptat, canalizându-i spre rezultatele obținute. Un cadru didactic reactiv, este atunci când, indiferent de modalitatea de desfășurare a activității, frontal, respectiv, individual, copilul își exercită capacitățile. Fiecare educatoare,trebuie să cunoască, copilul cu preferințele sale, să-i stimuleze și să

le pună la îndemâna diferite materiale. În activitățile plastice este bine de desfășurat activitatea pe grupuri cu aceleași preferințe. Putem descoperi valori individuale. Educatoarea trebuie să comunice cu preșcolarii asupra modului cum putem înfrumusețа diferite lucruri,obiecte confecționate atât de ei cât și de noi ,adulții. Putem iniția diverse exerciții cu scopul de a obține cât mai multe idei în a decora obiecte. În activitățile desfășurate cu copiii ,noi adulții,trebuie sa înțelegem că obiectele ornate de cei mici le dau o satisfacție constructivă preșcolarilor. Copiii trebuie deprinși a privi conștient formele lumii înconjurătoare ,a le analiza și compara pentru a descifra sensul subtil al existenței lor. Prin desenul decorativ le dezvoltăm copiilor gustul pentru frumos și simțul de ordine. La început el trebuie să fie un desen simplu fiind urmat de lucruri complexe. Dacă la 3-ani copilul desenează imaginea unui obiect care este mult mai simplificată și redată schematic la vârsta de 5-ani putem observa cu ușurință desenele au un aspect complex.

Trebuie oferite copiilor posibilități de îmbogățire a reprezentărilor,incurajarea aptitudinilor și dezvoltarea personalității creative. Întotdeauna trebuie folosite metode noi, care să nu plictisească copilul. Dacă metodele sunt alese cu grijă, activitatea copiilor devine un proces plăcut și creator. Ele trebuie sa fie alese conform noțiunilor comunicate, dându-le șansa copiilor de a fi creativi. Educatoarea trebuie să trezească în copiii, emoția, dorința de a ști, de a descoperi. Relația dintre educatoare și copii, joacă un rol important în dezvoltarea creativității. Atitudinea deschisă, prietenoasă, pozitivă a educatoarei, determină copilul să-și exprime la rândul său deschis sentimentele. Climatul socio-afectiv este una din condițiile de care țin cont în activitatea mea. Aprecierile pozitive, incurajarea, atitudinea pozitivă față de preșcolari, sunt foarte importante pentru dezvoltarea creativității.

BIBLIOGRAFIE;

CRISTEA G.-Psihologia Educației-Editura Coresi,București ,

E Beat M-Talent ,inteligența,creativitate-Editura Științifica,București,

E Gabroveanu M.-Aspecte psihologice ale formei sentimentelor moral-estetice prin arta -Editată de revista de Pedagogie ,București.

E Găbjea I-Scoală creatoare -Editura Casei Școlilor, București,

E Landa E.-Psihologia Creativității-București E

JOCUL DIDACTIC- METODĂ EFICIENTĂ ÎN ÎNVĂŢAREA MATEMATICII ÎN CICLUL PRIMAR

Ana Angela Gherghe

Şcoala Profesională, Comuna Sângeru

Introducere

Ca parte integrantă a învăţământului obligatoriu, ciclul primar îşi aduce contribuţia la dezvoltarea multilaterală a tuturor copiilor, la înarmarea lor cu instrumentele fundamentale ale muncii intelectuale care să le permită să facă faţă cu succes sarcinilor viitoare.

Predarea – învăţarea matematicii la clasele primare (clasa pregătitoare + clasele I-IV) contribuie la dezvoltarea gândirii, a raţionamentului, a inteligenţei, a capacităţii de aplicare în practică a cunoştinţelor matematicii, la promovarea posibilităţii de apreciere matematică a realităţii. Elevii îşi însuşesc un limbaj corespunzător, concis, clar, exact, îşi formează deprinderi şi tehnici de rezolvare a problemelor, de calcul rapid şi corect.

Scopul pe care îl urmăresc în predarea matematicii la ciclul primar este de a îi înarma pe elevi cu cunoştinţe cât mai temeinice privind noţiunile elementare de aritmetică, de a le forma deprinderea de a aplica aceste cunoştinţe în practica de zi cu zi, precum şi de a contribui la formarea şi dezvoltarea judecăţii, a gândirii logice, a memoriei şi a atenţiei, la formarea deprinderii de ordine şi punctualitate.

Am ales această temă din mai multe motive: în primul rând, cercetarea va fi realizată pe baza activităţilor desfăşurate cu elevi de clasă pregătitoare. La acest nivel, importanţa utilizării jocului didactic este mai mare ca oricând, acesta fiind un aspect esenţial în vederea unei treceri cât mai line de la grădiniţă la şcoală, în al doilea rând, doresc să răspund cu argumente ştiinţifice, reale şi cât mai bine fundamentate la următoarea întrebare: ,,Procesul instructiv- educativ poate să aibă ceva de pierdut dacă, în cadrul fiecărei lecţii, fiecărei activităţi, printre metodele folosite cu scop de antrenare a elevilor ar apărea şi cele de nuanţă ludică?”. Consider că este deosebit de important să demonstrez aportul pe care îl aduce jocul didactic în integrarea cu succes a copiilor în procesul instructiv-educativ în clasa pregătitoare şi nu numai. Încerc să demonstrez eficienţa jocului didactic în dezvoltarea aptitudinilor matematice utilizând, în mod repetat, intensiv această metodă, deseori în combinaţie cu alte metode activ-participative.

I. Fundamentare teoretică

1. Noţiunea de joc

Jocul este sursă de plăcere, o modalitate de investigaţie şi de cunoaştere, este învăţat în ambianţă socială, are caracter polivalent fiind, pentru copil, muncă, artă, realitate, fantezie, este o realitate permanentă, cu mare mobilitate pe scara vârstelor, are caracter colectiv deoarece reprezintă o expresie a trebuinţei de interacţiune.

2. Jocul didactic şi componentele acestuia

Jocul didactic este opus jocului liber, este o metodă de predare-învăţare-evaluare, direcţionat spre îndeplinirea unor finalităţi prestabilite.

Elementele de structură ale jocului didactic sunt: scopul didactic, obiectivele, sarcina didactică, regulile jocului, elementele de joc, conţinutul , materialul didactic.

Etapele jocului didactic sunt: introducerea în joc, anunţarea titlului jocului, explicarea jocului, fixarea regulilor, complicarea jocului, executarea jocului, încheierea jocului.

Scopul jocurilor didactice poate fi: de familiarizare a elevilor cu anumite concepte matematice; de consolidare a cunoştinţelor însuşite; de îmbogăţire a calităţii gândirii; de evaluare a unor cunoştinţe însuşite anterior.

Materiale didactice utilizate la matematică pot fi: obiecte- beţişoare, creioane, cărţi, jucării, coşuleţe; materiale luate din natură -ghinde, alune, pietricele, flori, castane; - jetoane cu desene, cu numere, cu semne de operaţii; - piese geometrice, planşe, riglete, alte materiale confecţionate.

Mijloacele didactice utilizate la matematică pot fi: de instruire- figuri şi corpuri geometrice, planşe; demonstrative- sunt surse de informaţie (tablă magnetică,mulţimi de obiecte); de exersare şi formare a deprinderilor -asigură exersarea diferitelor operaţii intelectuale gândire + imaginaţie (jocuri didactice, numărătoare), platformele Wordwall şi Matific; de raţionalizare a timpului în cadrul lecţiilor -şabloane, beţişoare; de evaluare a rezultatelor învăţării -fişe de evaluare, jocuri de verificare a cunoştinţelor.

II. Elemente de metodologia cercetării

Scopul cercetării este de a constata dacă jocul didactic este metodă eficientă în învăţarea matematicii în ciclul primar.

1. Ipoteze şi obiective

Ipotezele cercetării:

1. Presupun că prin utilizarea a diferite jocuri didactice în procesul instructiv-educativ ca metodă eficientă de predare- învăţare- evaluare, metodă îndrăgită de copil şi specifică în activităţile din vârsta copilăriei, se dezvoltă aptitudini matematice concrete.

2. Dacă folosesc, integrez la fiecare oră, la fiecare disciplină, în cazul de faţă la matematică şi explorarea mediului, în orice moment al lecţiei diverse jocuri didactice, atunci se va observa o creştere a performanţei şcolare.

Obiectivele cercetării:

O1- cunoaşterea nivelului de pregătire intelectuală a elevilor şi stabilirea performanţei individuale,

O2- cunoaşterea şi evidenţierea valenţelor formativ-educative ale jocului didactic,

O3- elaborarea şi implementarea unui program şcolar special, punându-se accentul pe valorificarea jocurilor didactice pentru creşterea performanţelor şcolare,

O4- determinarea corelaţiei dintre jocul didactic şi performanţele şcolarilor mici.

2. Eşantion

Studiul s-a desfăşurat pe un eşantion de control- Clasa pregătitoare B- 14 elevi şi pe un eşantion experimental Clasa pregătitoare-A 14 elevi. Mediile familiale în care se dezvoltă elevii celor două clase sunt medii normale, asemănătoare din punct de vedere social. Nivelul de pregătire al colectivelor de elevi este omogen din punct de vedere al posibilităţilor intelectuale.

3. Metode utilizate în paralel în cercetare

Pe parcursul cercetării am utilizat următoarele metode: *observaţia, experimentul, analiza produselor activităţii, testul* şi *chestionarul.*

III. Analiza datelor de cercetare

Cercetare de tip: **cantitativ** - 28 elevi (CP-A şi CP-B) cu vârste cuprinse între 6-8 ani şi **calitativ** -8 cadre didactice 40 elevi din clasele I-IV .

Cercetarea de tip cantitativ presupune trei etape: Etapa constatativă- pretest -Evaluare iniţială - Nivelul existent al rezultatelor şcolare în momentul iniţierii experimentului psihopedagogic.

Etapa ameliorativ- experimentală- Introducerea variabilei independente în învăţarea matematicii: CP-A- diverse jocuri didactice, CP-B- alte metode. Etapa posttest- Evaluare sumativă- Punct final de la care se poate demara în tragerea concluziilor.

Etapa constatativă- pretest: Din analiza statistică a datelor am constatat că la nivelul eşantionului experimental, 29% din şcolari (4 copii) au realizat itemii, în timp ce doar 7% din elevii eşantionului de control (1copil) a realizat itemii. La eşantionul experimental 50% din copii (7 copii) se află în curs de realizare a itemilor, pe când la eşantionul de control 64% din copii (9 copii) se află în curs de realizare a itemilor. La eşantionul experimental 21% din copii (3 copii) s-au aflat în incapacitatea de a realiza itemii, iar la eşantionul de control 29% (4 copii).

Etapa experimentală: Pornind de la cele constatate la testul iniţial mi-am propus ca, în etapa experimentului, să observ dacă, prin utilizarea a diferite şi cât mai diversificate jocuri didactice în lecţiile de matematică şi explorarea mediului, voi ajunge la concluzii asemănătoare cu cele întâlnite în literatura de specialitate, cu privire la nivelul acestei discipline, creativitatea, în relaţie cu alte aspecte legate de personalitatea umană: inteligenţa, randamentul şcolar, preocupări, interese deosebite pentru o anumită disciplină (în acest caz matematică şi explorarea mediului), aptitudini speciale într-un anumit domeniu, aspecte ale motivaţiei, temperamentului, caracterului.

La copii am urmărit formarea următoarelor competenţe: să manifeste iniţiativă în rezolvarea sarcinilor; să utilizeze, pe cât posibil, limbajul matematic; să alcătuiască răspunsuri simple în care să integreze o exprimare corectă, cu termeni specifici matematicii.

Etapa posttest: Făcând analiza statistică a datelor se observă că la evaluarea finală aplicată eşantionului experimental un număr de 11 copii au realizat în totalitate itemii, ceea ce reprezintă 79% din totalul eşantionului. În curs de realizare se află un procent de 21%, adică 3 copii, iar nerealizat nu a obţinut nimeni,adică 0%. În rezultatele evaluării finale aplicate eşantionului de control se observă că 29% din şcolari (4 copii) au realizat în totalitate itemii, în curs de realizare se află 7 elevi, ceea ce reprezintă 50% din totalul eşantionului. De asemenea, în cadrul eşantionului de control 21% din elevi nu au realizat itemii (nerealizat) ceea ce reprezintă 3 elevi.

Analiza şi interpretarea datelor În momentul aplicării testului iniţial, am constatat că cele două eşantioane erau apropiate la nivelul pregătirii şi al performanţelor şcolare. Ulterior, o dată cu introducerea variabilei independente grupului experimental şi cu aplicarea testelor de evaluare formativă, am constatat modificări în evoluţia rezultatelor. Treptat, eşantionul experimental a dobândit rezultate tot mai bune, în timp ce eşantionul de control s-a menţinut aproximativ la acelaşi nivel la care era în momentul aplicării evaluării iniţiale. Rezultatele obţinute în urma testului de evaluare finală au evidenţiat îmbunătăţirea performanţelor şcolare şi detaşarea clară a copiilor din grupul experimental

faţă de cei din grupul de control. Astfel, în urma evaluării finale 11 copii din eşantionul experimental au realizat itemii, pe când la eşantionul de control doar 4 copii au realizat itemii. În curs de realizare s-au încadrat 3 elevi din eşantionul experimental şi 7 elevi din eşantionul de control. În incapacitatea de a realiza itemii (nerealizat) s-au aflat 0 elevi din eşantionul experimental şi 3 elevi din eşantionul de control.

Cercetarea de tip calitativ -Scopul : Părerea acestora despre jocul didactic utilizat în lecţiile de matematică.

La această cercetare au participat:

- 8 cadre didactice: 3 debutante, 4 cu definitivat şi 1 cu gradul I. În urma aplicării chestionarului cadrelor didactice a reieşit că jocul didactic este apreciat şi folosit la clasă.
- 40 elevi: 5 de la I-A şi 5 de la I-B, 5 de la a II-a A şi 5 de la a II-a B, 5 de la a III-a A şi 5 de la a III-a B, 5 de la a IV-a A şi 5 de la a IV-a B. În urma aplicării chestionarului elevilor a rezultat că sunt atenţi, antrenaţi, învaţă şi au rezultate bune participând la jocuri didactice.

Ca urmare a rezultatelor obţinute prin intermediul celor două chestionare, concepute dintr-o succesiune de întrebări, având ca scop cunoaşterea opiniilor învăţătorilor despre jocul didactic şi opiniile a 40 de elevi, am remarcat faptul că jocul didactic este o metodă didactică folosită, eficientă, cu rezultate destul de bune, îndrăgită de toţi elevii, fără a apărea probleme de adaptare şi integrare şcolară la toate clasele din învăţământul primar.

Concluzii

În lucrarea pe care am realizat-o am încercat şi m-am străduit să arăt, să demonstrez că jocul didactic oferă o multitudine de avantaje. Prin folosirea jocului didactic în cadrul lecţiilor se realizează sarcini ale procesului formativ (de învăţare). Performanţa unui învăţător nu se bazează numai pe capacităţile sale didactice sau pe competenţele sale ştiinţifice, ci pe capacitatea sa de a intra în relaţie cu elevii. Analiza rezultatelor cercetării duc la concluzia că: ipoteza cercetării a fost confirmată; utilizarea diferitelor tipuri de jocuri didactice la lecţiile de matematică şi explorarea mediului contribuie la dezvoltarea aptitudinilor şi la creşterea cunoştinţelor la această disciplină; copilul a devenit subiectul şi obiectul propriei educaţii.

Avantajele utilizării acestei metode sunt: creşte productivitatea şi stimulează efortul copilului; stimulează aplicarea şi sintetizarea cunoştinţelor în moduri variate şi complexe; dezvoltă capacităţile cognitive complexe: gândirea democratică, gândirea divergentă şi gândirea critică.

Ţinând cont de afirmaţiile scrise mai sus, ceea ce mi-am propus s-a realizat şi anume că prin utilizarea a diferite şi cât mai diversificate jocuri didactice în lecţiile de matematică şi explorarea

mediului elevii din eşantionul experimental au dobândit rezultate mult mai bune, acestea detaşând clar grupul experimental de grupul de control care a învăţat prin intermediul altor metode. Copiii timizi au evoluat şi activităţile i-au apropiat pe copii. Jocul didactic contribuie la dezvoltarea aptitudinilor matematice.

Prin intermediul acestei cercetări am demonstrat că jocul didactic este şi va rămâne o metodă eficientă în învăţarea matematicii în învăţământul primar. În cadrul jocului didactic elevul nu este forţat să lucreze, el este o persoană activă şi veselă, fără să-şi dea seama că în acelaşi timp, el şi învaţă. Elevii, prin intermediul chestionarului completat, răspund că învaţă mult prin jocul didactic, sunt atenţi în mare măsură pe parcursul acestuia şi rezultatele sunt bune şi foarte bune. Bine înţeles că învăţătorul joacă un rol deosebit de important în aplicarea acestei metode la clasă. Cadrele didactice, completând chestionarul dat, au menţionat că folosesc în mare măsură jocul didactic la clasă, elevii în mare măsură se angajează în învăţare, specificând că participă la joc şi elevii timizi şi că asigură în mare măsură progresul şcolar.

Utilizând jocul didactic solicitarea elevilor este maximă, de altfel şi solicitarea noastră, a cadrelor didactice, tactul pedagogic, întreaga noastră personalitate. Dacă ne dorim cu adevărat să fim folositori elevilor, luminând permanent fiinţa lor, drumul lor spre împlinire, atunci, zic eu, trebuie să ne dăruim profesiei, să nu ne fie teamă de acumularea unor ani sau de lipsa experienţei deoarece nu se naşte nimeni înzestrat cu tact pedagogic, cu măiestrie. Acestea se formează prin mult exerciţiu, practică pedagogică.

Bibliografie

1. Catalano H., Albulescu I., *Pedagogia jocului şi a activităţilor ludice,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2019;
2. Cerghit I., Radu I.T., Popescu E., Vlăsceanu L., *Didactica,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996;
3. Cerghit I., *Metode de învăţământ, ediţia a IV-a revizuită şi adăugită,* Editura Polirom,Iaşi, 2006;
4. Roşu M., *Didactica matematicii în învăţământul primar,* Ministerul Educaţiei şi Cercetării, 2006;
5. Roşu M., *Elemente de matematică pentru profesorii din învăţământul primar,* Editura Aramis, Bucureşti, 2017;
6. Tudorică R., *Psihopedagogia jocului,* Editura Universităţii Petrol-Gaze din Ploieşti, 2006;
7. Vişoiu F., *Metode activ- participative folosite în predarea matematicii în ciclul primar,* Editura Rovimed, Bacău, 2013;
8. Voiculescu E., *Pedagogie preşcolară,* Editura Aramis, Bucureşti, 2003.

METODELE INTERACTIVE ȘI ROLUL LOR ÎN DEZVOLATREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

Înv. Adela Corina Gherman

Şcoala Gimazială Ştefan cel Mare, Bistriţa, jud. Bistriţa-Năsăud

Metodele interactive sunt adevărate pârghii nu numai în educaţie, ci şi de socializare, concluzie susţinută epistemiologic de rezultatele pedagogiei şi psihologiei moderne. În acest sens, J. Piaget arăta că trecerea la metodele active a reprezentat o necesitate educativă obiectivă, apărută ca reacţie, în special la progresele de ordin economic, tehnic şi ştiinţific ale societăţilor.

O metodă de învăţământ activă reprezintă un plan de acţiune transpus într-un ansamblu de operaţii mintale şi practice, prin care elevii dobândesc cunoştinţe, priceperi, deprinderi, atitudini.

Metoda de învăţământ activă pune elevul în situaţia de a gândi, de a-şi forma o opinie proprie despre subiectul propus, de a o susţine şi de a o argumenta.

O metodă de învăţământ activă stimulează elevul să descopere singur informaţii sau să se implice în mod real în desfăşurarea actului de învăţare (de exemplu: conversaţia, jocuri didactice, munca în grup etc). Elevul trebuie să participe atât în plan mental-operaţional să prelucreze informaţiile primite, cât şi în plan acţional, aplicând cunoştinţele.

Folosirea metodelor instructiv-educative este de o deosebită importanţă, deoarece activizarea elevilor este o necesitate impusă obiectiv din două considerente: pe de o parte, este cerută de obiectivele educaţionale ale sistemului nostru de învăţământ, al societăţii care are nevoie de un om activ, iar de pe de altă parte de dinamica şi energia specifică proceselor psihice şi activităţii copilului. Dorinţa de cunoaştere a copilului se manifestă de timpuriu, ea fiind o caracteristică a acestei perioade de vărstă.

Motivaţia reprezintă o verigă importantă în participarea activă şi conştientă a elevilor la lecţie. Un aspect concret al acestui fenomen îl constituie trebuinţele de performanţă. Interesele de cunoaştere ale elevilor din şcoala primară, deşi nu sunt încă precis diferenţiate, se manifestă sub forma unor preferinţe ce sunt determinate de reuşita elevului, de satisfacţia acestuia.

Comunicarea anevoioasă, dialogul dificil cu alte persoane sunt un handicap de care mulţi elevi suferă la intrarea în şcoală. În clasele şi la disciplinele care folosesc metodele gândirii critice (R.W.C.T.) se face în această privinţă, iar elevii sunt puşi frecvent şi în moduri diverse, în situaţia de a comunica. Cu ajutorul metodelor folosite, elevii pot să adreseze întrebări, să găsească răspunsuri, pot să comunice în legătură cu o temă, pot să-şi imagineze, să creeze, pot să adune informaţii şi să le împărtăşească şi celor din jur, pot să aducă argumente pro şi contra în legătură cu o situaţie ivită.

Metodele R.W.C.T. sunt atât de provocatoare pentru elevi, încât nici unul dintre ei nu s-ar putea abţine să nu aibă o intervenţie în comunicare. Stresul, teama că vor fi ridiculizaţi dispare, pentru că ei ştiu că, atunci când nu sunt siguri pe ceva sau nu ştiu, pot comunica cu învăţătorul, cu clasa sau cu colegii, pot cere lămuriri, sfaturi, argumente. Comunicarea devine un fapt comun, ca într-o familie, unde nu ţi-e frică să vorbeşti. Această linişte interioară, această atmosferă deschisă creată în clasă dau posibilitatea să se exprime natural, însă fără a depăşi limitele bunului simţ.

Tot ceea ce se învaţă în cardul orelor de limba română are ca scop cultivarea unei exprimări orale şi scrise armonioase, obiectiv îndeplinit doar prin alegerea unor metode adecvate. Noţiunile de limbă sunt noţiuni abstracte şi ele vor deveni concrete numai utilizând aceste metode. Învăţătorul este obligat să se perfecţioneze mereu, să găsească cele mai potrivite procedee didactice care să ducă la obţinerea obiectivelor urmărite prin metode activ-participative în care activitatea elevului să fie preponderentă.

Omul şcolii nu poate vedea perfecţiunea, aşa cum se poate vedea în alte profesii, ci simte doar setea de perfecţiune. E un fel de destin al Meşterului Manole care numai ce terminase de zidit măreaţa construcţie, că şi visează o alta “mult mai luminoasă şi mult mai frumoasă.”

1. BOCOŞ, MUŞATA ,*Cercetare pedagogică*, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2003
Instruire interactivă, repere pentru reflecţie şi acţiune, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2002
2. DAMIAN M. ALEXANDRU *Teoria şi metodologia instruirii*, Ed. Fundatiei României de mâine”, Bucureşti, 2000
3. FLUIERAŞ, VASILE *Paideia şi gândire critică*, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2000

METODELE INTERACTIVE ȘI ROLUL LOR ÎN DEZVOLATREA ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE

Înv. Adela Corina Gherman

Şcoala Gimazială Ștefan cel Mare, Bistriţa, jud. Bistrița-Năsăud

Metodele interactive sunt adevărate pârghii nu numai în educaţie, ci şi de socializare, concluzie susţinută epistemiologic de rezultatele pedagogiei şi psihologiei moderne. În acest sens, J. Piaget arăta că trecerea la metodele active a reprezentat o necesitate educativă obiectivă, apărută ca reacţie, în special la progresele de ordin economic, tehnic şi ştiinţific ale societăţilor.

O metodă de învăţământ activă reprezintă un plan de acţiune transpus într-un ansamblu de operaţii mintale şi practice, prin care elevii dobândesc cunoştinţe, priceperi, deprinderi, atitudini.

Metoda de învăţământ activă pune elevul în situaţia de a gândi, de a-şi forma o opinie proprie despre subiectul propus, de a o susţine şi de a o argumenta.

O metodă de învăţământ activă stimulează elevul să descopere singur informaţii sau să se implice în mod real în desfăşurarea actului de învăţare (de exemplu: conversaţia, jocuri didactice, munca în grup etc). Elevul trebuie să participe atât în plan mental-operaţional să prelucreze informaţiile primite, cât şi în plan acţional, aplicând cunoştinţele.

Folosirea metodelor instructiv-educative este de o deosebită importanţă, deoarece activizarea elevilor este o necesitate impusă obiectiv din două considerente: pe de o parte, este cerută de obiectivele educaţionale ale sistemului nostru de învăţământ, al societăţii care are nevoie de un om activ, iar de pe de altă parte de dinamica şi energia specifică proceselor psihice şi activităţii copilului. Dorinţa de cunoaştere a copilului se manifestă de timpuriu, ea fiind o caracteristică a acestei perioade de vărstă.

Motivaţia reprezintă o verigă importantă în participarea activă şi conştientă a elevilor la lecţie. Un aspect concret al acestui fenomen îl constituie trebuinţele de performanţă. Interesele de cunoaştere ale elevilor din şcoala primară, deşi nu sunt încă precis diferenţiate, se manifestă sub forma unor preferinţe ce sunt determinate de reuşita elevului, de satisfacţia acestuia.

Comunicarea anevoioasă, dialogul dificil cu alte persoane sunt un handicap de care mulţi elevi suferă la intrarea în şcoală. În clasele şi la disciplinele care folosesc metodele gândirii critice (R.W.C.T.) se face în această privinţă, iar elevii sunt puşi frecvent şi în moduri diverse, în situaţia de a comunica. Cu ajutorul metodelor folosite, elevii pot să adreseze întrebări, să găsească răspunsuri, pot să comunice în legătură cu o temă, pot să-şi imagineze, să creeze, pot să adune informaţii şi să le împărtăşească şi celor din jur, pot să aducă argumente pro şi contra în legătură cu o situaţie ivită.

Metodele R.W.C.T. sunt atât de provocatoare pentru elevi, încât nici unul dintre ei nu s-ar putea abţine să nu aibă o intervenţie în comunicare. Stresul, teama că vor fi ridiculizaţi dispare, pentru că ei ştiu că, atunci când nu sunt siguri pe ceva sau nu ştiu, pot comunica cu învăţătorul, cu clasa sau cu colegii, pot cere lămuriri, sfaturi, argumente. Comunicarea devine un fapt comun, ca într-o familie, unde nu ţi-e frică să vorbeşti. Această linişte interioară, această atmosferă deschisă creată în clasă dau posibilitatea să se exprime natural, însă fără a depăşi limitele bunului simţ.

Tot ceea ce se învaţă în cardul orelor de limba română are ca scop cultivarea unei exprimări orale şi scrise armonioase, obiectiv îndeplinit doar prin alegerea unor metode adecvate. Noţiunile de limbă sunt noţiuni abstracte şi ele vor deveni concrete numai utilizând aceste metode. Învăţătorul este obligat să se perfecţioneze mereu, să găsească cele mai potrivite procedee didactice care să ducă la obţinerea obiectivelor urmărite prin metode activ-participative în care activitatea elevului să fie preponderentă.

Omul şcolii nu poate vedea perfecţiunea, aşa cum se poate vedea în alte profesii, ci simte doar setea de perfecţiune. E un fel de destin al Meşterului Manole care numai ce terminase de zidit măreaţa construcţie, că şi visează o alta “mult mai luminoasă şi mult mai frumoasă.”

1. BOCOŞ, MUŞATA ,*Cercetare pedagogică*, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2003
Instruire interactivă, repere pentru reflecţie şi acţiune, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2002
2. DAMIAN M. ALEXANDRU *Teoria şi metodologia instruirii*, Ed. Fundatiei României de mâine”, Bucureşti, 2000
3. FLUIERAŞ, VASILE *Paideia şi gândire critică*, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2000

ROLUL FAMILIEI ȘI AL ȘCOLII ÎN EDUCAREA COPILULUI

DOCUȚĂ ADRIANA ,Școala Gimnazială nr.1 Balcani ,Bacău

Familia este cea care exercită o influență deosebită asupra copiilor. O mare parte din cunoștințele despre natură, societate, comportament și deprinderi igienice copilul le are datorită educației primite în familie.

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral și estetic. Tot în familie se formează deprinderi de comportament ca:cinstea, respectul, politețea, sinceritatea, cumpătarea, ordinea și grija față de lucruri.Tot familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de obsevație, memoria și gândirea copiilor.

Un elev fără,, cei șapte ani de acasă" va crea mereu probleme. Elevii primesc în cadru organizat, respectiv în școală, numai exemple pozitive. De aceea , părinții trebuie să facă front comun cu școala și cu cadrele didactice , deoarece toți doresc dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia.

Este sarcina școlii de a identifica situațiile problemă din familiile copiilor și să dirijeze pe cât posibil strategiile educative în favoarea elevului și , de asemeni, să conștientizeze că relația de colaborare dintre familie și școală este determinantă în educarea copiilor.

Școala este interesată să colaboreze cu familia pentru ca acțiunea sa educativă să fie de lungă durată .Familia colaborează cu școala și pentru o informare reciprocă privind dezvoltarea copilului și cunoașterea lui din toate punctele de vedere. Părinții trebuie să vadă în școală un bun prieten, un colaborator care îi poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișeze.

Sub îndrumarea școlii familia stabilește regimul de viață al copilului și urmărește respectarea lui. Ea este cea care face orarul de muncă și de odihnă al elevului, timpul când acesta își pregătește lecțiile, timpul de joacă și de activități extracurriculare.Atunci când prin repetare acest program devine o obișnuință pentru elev , conrtolul părinților va fi din ce în ce mai mic. O mare importanță pentru succesul elevului la școală o are și modul cum părinții își ajută copiii la învățătură. Ei sunt cei care îi sprijină pe copii să invingă primele greutăți și îi vor încuraja pentru primele succese.

Regulile de comportament și de educație oferite în primii șapte ani din viața copilului sunt definitorii pentru formarea lui ca adult. Familia are rolul de a realiza o dezvoltare

armonioasă a tuturor capacităților fizice, psihice și afective ale copilului, trebuie să canalizeze interesul și înclinațiile și să îl ajute să-și formeze treptat adevărata lui personalitate.

BIBLIOGRAFIE

1. Mihaela Chiru ,,Cu părinții la școală – ghid pentru profesori" Editura Humanitas Educațional ,București 2003

2. T. Kulcsar ,,Factorii psihologici ai reușitei școlare" Editura Didactică și Pedagogică, București,1978

3. www.didactic.ro

PROIECT EDUCAȚIONAL –ȘCOALA ȘI COMUNITATEA LOCALĂ

DOCUȚĂ ADRIANA –ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1

BALCANI, JUDEȚUL BACĂU

"Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi,această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor.Atunci să-i învăţăm să se adapteze.".

Maria Montessori

Educaţia depăşeşte limitele exigenţelor şi valorilor naţionale şi tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanităţii. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversităţii umane, iar dezideratul educaţiei permanente tinde să devină o realitate de necontestat. Devine tot mai evident faptul că educaţia extracurrriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii copiilor.

Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educaţional, ca set de intervenţie complementară, apare ca o necesitate. Aceste activităţi le oferă destindere, recreere, voie bună, satisfacţiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări şi recunoaştere a aptitudinilor. Aceste activităţi au caracter ocazional şi iau forme foarte variate: proiecte, parteneriate, excursii, tabere, vizionarea în grup a unor spectacole la teatrul de păpuşi; vizitarea unor centre de plasament; orfelinate, case de bătrâni, tabere excursii; plimbări în parc;vizită la diferite muzee.

Totodată, în cadrul acestui proiect au fost prezentate activităţi de informare şi sensibilizare a copiilor şi celorlaţi parteneri educaţionali cu privire la importanţa educaţiei şi gravitatea neparticipării la educaţie a copiilor din medii defavorizate, dar şi identificarea unor studii de caz în acest sens.

Reuşita proiectului a depins şi de modul şi gradul de implicare a familiei.

Au fost identificate exemple de bune practice (strategii manageriale aplicate la clase, scenarii de activităţi didactice) ce se pot folosi în activitatea viitoare.

În urma implementării proiectului s-a realizat o bază de date privind grupul de copii instituţionalizaţi, oferind astfel conducerii şcolii şi cadrelor didactice o imagine obiectivă a acestui fenomen, precum şi propunerea unor activităţi ulterioare folositoare acestui colectiv de copii.

Scopul acestui proiect a fost responsabilizarea elevilor şi a cadrelor didactice prin implicarea în acţiuni de voluntariat; revigorarea spiritului civic şi a mentalităţilor comunitare prin

promovarea valorilor de solidaritate şi generozitate. S-a insistat şi pe latura moral –civică a acestei iniţiative, stimulând astfel copiilor dorinţa de a lega prietenii şi relaţii de într-ajutorare.

Având un caracter atractiv, copiii au participat într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la această activitate.

Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi laşi pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase.

Fiecare tip de activitate din cadrul proiectului a urmărit astfel, un anumit obiectiv care contribuie la obţinerea rezultatului final: promovarea/propunerea unor măsuri care să ofere copiilor o oportunitate de dezvoltare şi contribuţie individual şi colectivă, ca membri responsabili ai comunităţilor locale în activităţi umanitare şi de voluntariat.

Colectivele elevilor care au participat la astfel de proiecte sunt mult mai "sudate", au iniţiative de grup, reacţionează în grup la apariţia unui fenomen care implică multă empatie, relaţionează mai bine cu învățătorii şi profesorii, părinţii acestora sunt în continuare implicaţi în viaţa şcolii şi ca efect final rezultă sensibilizarea opiniei publice şi a factorilor de decizie cu privire la riscul cu care se confruntă importante categorii de copii din România.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat şi momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.

În cadrul acestor activităţi copiii se deprind să folosească surse informaţionale diverse, să sistematizeze date,, *învaţă să înveţe''*.

Deși se observă în ultimii ani un interes vădit pentru dezvoltarea acestor tipuri de activități, este important ca instituțiile mezo și macro, respectiv inspectoratele școlare și Ministerul Educației să se implice mai mult în organizarea lor și la nivel practic nu doar în mod teoretic și să faciliteze desfășurarea acestui tip de activități atât de benefice dezvoltării copiilor.

Ne-am propus ca și pe viitor să desfășurăm astfel de activități .

Pornind de la ideea promovării activităților instructiv-educative și extracuriculare, la nivelul comunității, acest proiect constituie un model de bună practică prin implicarea mai multor instituții partenere în vederea susținerii calității actului educativ.

Consider că este foarte importantă responsabilizarea cetăţenilor , copiilor în spiritul interesului pentru voluntariat şi implicarea civică pentru persoanele din toate grupele de vârstă este o răspundere comună, împărtăşită de toţi participanţii la procesul educaţional (profesori, elevi, părinţi) care trebuie să-şi asume şi să respecte ***un cod comun de conduită***, în care **respectul şi responsabilitatea faţă de sine şi faţă de ceilalţi** se constituie în nucleul central al demersului.

Intervenţia pentru obţinerea acestor deziderate începe în prima zi de şcoală a fiecărui elev şi, deşi se încheie aparent odată cu finalizarea studiilor, se continuă pentru tot restul vieţii în folosul elevilor.

Bibliografie:

www.didactic.ro

Ghile Lavinia Simona

e-mail:laviniaghile@yahoo.com

Școala Gimnazială nr.1 Marca,jud.Sălaj

Integrarea elevilor cu dizabilități în învățământul de masă

Pentru noi toți, dar în mod special pentru educatori, copilul cu dizabilități reprezintă cea mai vulnerabilă categorie de educabili. Incluziunea socială ulterioară a unui copil special presupune un accent deoosebit al calității educației acestuia. La nivel teoretic fiecare profesor știe ce înseamnă să lucrezi cu un copil cu dizabilități. Problema circumstanțială este legată de practică. Clasele de elevi sunt , în general, numeroase (25-32 de elevi), iar prezența unui singur elev cu dizabilități reprezintă o provocare pentru dascăl. Sistemul educațional românesc nu dispune de cadru material propice dezvoltării sociale, cognitive ale acestor elevi. Integrarea lor într-o școală de masă e firească. Fiind modalitatea cea mai adecvată de îngrijire și școlarizare.

Fiecare copil are dreptul la educație, așa că prezența acestor elevi speciali într-o școală de masă , printre copii de aceeași vârstă, înseamnă deja un avantaj pentru integrarea lor socială.

Deși lucrez de 9 ani în învățământ, am avut bucuria să predau copiilor din diferite medii rurale. În mai toate clasele existau copii cu nevoi speciale, copii care, datorită sprijinului acordat de educatori, de părinți și chiar de comunitate, au reușit să cunoască progrese semnificative de-a lungul celor 8 ani de școlarizare.

Un caz special,despre care vreau să vorbesc în următoarea parte a materialului, o are ca protagnistă pe A.S. Fiind dirigintă la clasa a V-a, încă din 1 septembrie, direcțiunea școlii m-a informat despre prezența unui copil cu dizabilități locomotorii în clasă. Am luat legătura cu părinții. Colaborarea cu aceștia a implicat provocări din partea mea, provocări pe care le-am privit ca pe niște lecții de viață menite să–și pună amprenta asupra evoluției mele profesionale. Deschiși la dialog și la crearea de soluții pentru ca A.S să poată avea parte de educație, am pornit împreună într-o aventură a cunoașterii.

Eu am ales să o vizitez în fiecare miercuri, să-i fiu aproape ,să nu simtă lipsa dirigintelui. Predau matematica și, orice nelămurire din timpul orelor, era analizată și acasă, alături de ea.La început a privit matematica ca pe o disciplină ce i-ar putea creea dificultăți de învățare,îi era frica de nou dar, cu răbdare din partea mea și cu tact pedagogic,a început să agreeze matematica. Am început cu exerciții ușoare, teme pentru acasă mai puține. Încetul cu încetul,A.S făcea progrese.Provocarea era și pentru mine una mare. Am ales să o susțin și să lucrăm împreună mult mai mult. Comunicarea dintre noi se realiza și on-line, din cauza pandemiei care pusese stăpânire pe România. Nu am cedat niciuna dintre noi.Părinții au fost cei care au susținut-o mereu, necondiționat, devenind răsfățata familiei. În pofida diagnosticului destul de grav părinții au avut nădejde în Dumnezeu și în medici și au făcut tot posibilul ca fata să fie îngrijită corespunzător. Progresul copilei e rezultatul unui program elaborat de doamna învățătoare, ulterior de mine,de către colegii care predau la clasă și de către părinți,ca furnizori de îngrijire și de iubire față de copilul lor.

Astfel:

1) Pentru fiecare disciplină am conceput o nouă programă,(pornind de la cea elaborată de Minister) gândindu-ne că A.S, după absolvirea ciclului gimnazial, va opta pentru un liceu /școală vocațională;
2) Am amenajat sala de clasă special pentru ea (o bancă în față) ;
3) A beneficiat de un regim organizat de muncă (asemenea tuturor colegilor ei);
4) Fiecare profesor a întocmit un proiect de intervenție personalizat;
5) Temele pentru acasă au fost alese cu grijă de către fiecare cadru didactic.
6) Mediul on-line i-a permis să interacționeze cu colegii ei și cu profesorii;
7) Susținută și asistată la ore/ acasă de către mamă, A.S a făcut progrese;
8) Momentele în care s-a simțit neputincioasă/ dornică de a abandona totul au trecut cu spijinul consilierului școlar care a răspuns prezent ori de câte ori eleva și-a manifestat dorința de a comunica cu acesta;
9) I-am oferit suport în formarea abilităților sociale, beneficiind de activități de interacțiune cu alți copii ;
10) Participarea şcolară a însemnat învăţarea alături de ceilalţi copii şi colaborarea cu ei, prin împărtăşirea experienţelor de învăţare, presupunând implicarea activă în învăţare şi dreptul la opinie în ceea ce priveşte modul în care educaţia este trăită de către elevă. Mai mult, participarea a înseamnat recunoaşterea, acceptarea şi valorizarea ca personalitate.
11) Comunitatea locală i-a facilitat participarea independentă și în grup la diferite activități, asigurându-i mijloc de transport, gratuitate pentru ieșiri extrașcolare;
12) Toți am înțeles că e un caz aparte și trebuie privit individual, identificând și minimalizând barierele învățării;
13) Azi ea se consideră *„cea mai fericită ființă de pe pământ, deoarece simte că e iubită de toată lumea, fiindu-i aproape mereu„*(după cum spune chiar ea), are parte de activități didactice diferite ce îi dau speranța unei vieți în care va fi capabilă să devină autonomă;
14) Toți actorii implicați au înțeles că incluziunea în educație e un aspect al incluziunii în societate.

Discriminarea se manifestă de timpuriu în societate și, chiar dacă legea garantează o educație egală tuturor copiilor, cei cu dizabilități se lovesc frecvent de dificultăți, pornind chiar de la accesul în școală, dând piept cu reticența unor profesori, ai unor colegi sau părinți. De multe ori părinții unui copil cu dizabilități devin neputincioși în fața unui sistem educațional care îi discrimnează copilul și nu mai văd decat o singură ieșire: integrarea sa într-o școală specială, de unde, de multe ori, copilul special își pierde șansa de a trăi firesc, alături de alți copii, într-un mediu deschis ce l-ar putea ajuta să devină un adult autonom.

E în puterea noastră, a dascălilor, să ne folosim de toate pârghiile posibile,să apelăm la specialiști (dacă situația o cere și o cere) pentru a nu-i lasă pe acești copii să cunoască discriminarea ce devine cea mai dură amintire pentru ei și-i împiedică să -și găsească locul într-un grup social firesc secolului în care trăim.

BIBLIOGRAFIE:

1.E.M. Cathvin,,, *Toții copiii au drepturi egale. Ghid pentru părinții copiilor cu dizabilități*,, World Vision;

2.Guţu V. Chicu V. Managementul schimbării în cadrul educaţional. CEP USM, Chișinău, 2005;

3.http://www.eenet.org.uk/resources/docs/Index.

Învățarea și metodele de predare în grădiniță

Ed.GHIMBAS MAURA-Gradinita Cricov Valea Lunga

Grădinița este una dintre etapele cele mai importante din viața unui copil, deoarece aceasta reprezintă începutul formal al educației și a formării personalității acestuia. În acest context, metodele de învățare și de predare joacă un rol crucial în dezvoltarea copiilor și în crearea unui mediu pozitiv pentru învățare.

Metodele tradiționale de predare, care se bazează pe lectură și învățare memorare, nu mai sunt adecvate pentru grădiniță, deoarece copiii de această vârstă au nevoie de activități interactive și creative care să le păstreze interesul și să le stimuleze imaginația. În această perioadă, copiii au o capacitate mare de a învăța prin intermediul experiențelor practice și a jocurilor, așa că este important să se încurajeze acest tip de învățare.

Metodele moderne de predare în grădiniță se concentrează pe implicarea activă a copiilor în procesul de învățare și pe crearea unui mediu stimulativ și pozitiv. Acestea includ metode ca învățarea prin joc, proiecte, lucru în echipă și activități hands-on. Învățarea prin joc permite copiilor să învețe în mod natural, prin intermediul experiențelor și a activităților amuzante. Proiectele oferă copiilor oportunitatea de a aplica cunoștințele acumulate și de a-și îmbunătăți abilitățile practice, în timp ce lucrul în echipă încurajează dezvoltarea relațiilor sociale și a abilităților de colaborare. Activitățile hands-on permit copiilor să învețe prin intermediul experimentelor și a descoperirilor.

De asemenea, metodele moderne de predare în grădiniță se bazează pe personalizarea procesului de învățare. Fiecare copil are nevoi și interese unice, astfel încât este important să se adapteze metodele de învățare la nivelul fiecărui copil în parte. Acest lucru poate fi realizat prin evaluarea regulată a progresului copiilor și prin oferirea de feedback individualizat.

Metoda de învățare prin întrebări și răspunsuri este, de asemenea, foarte utilă în grădiniță. Această metodă încurajează copiii să își formuleze întrebări, să găsească răspunsuri și să aplice cunoștințele acumulate într-un mod creativ. De asemenea, această metodă îi ajută pe copii să își dezvolte abilitățile de comunicare și să își îmbunătățească capacitatea de a gândi critic.

O altă metodă eficientă de învățare în grădiniță este cea prin povestire. Copiii adoră poveștile și acest lucru poate fi folosit pentru a le transmite cunoștințe și valori importante. Poveștile pot fi folosite pentru a-i învăța pe copii despre diverse lucruri, cum ar fi emoții, relații interumane și comportamente potrivite.

CONTRIBUTIA ORELOR DE EDUCATIE FIZICA LA DEZVOLTAREA FIZICA ARMONIOASA A ORGANISMULUI ELEVILOR

Prof. ed.fizica si sport GHINEA LILIANA

Sc. Gimnaziala „Th. Costescu",Dr.Tr.Severin

Educația fizică reprezintă o activitate de interes național, cu rol crescut în: întărirea sănătății, dezvoltarea fizică armonioasă, dezvoltarea calităților motrice, intelectuale și morale ale copiilor.

Alături de celelalte discipline din planul de învățământ, pe care le dinamizează și revitalizează, educația fizică contribuie la integrarea socio-profesională cât mai rapidă a tineretului. Dascălul ia în primire copiii, are nobila misiune de a face tot ce-I stă în putință pentru a supraveghea și dirija ținuta fizică a elevilor săi. În ansamblul măsurilor și posibilităților ce le are la dispoziție educația fizică, prin conținut și metodologie coordonează prin mișcare armonia structurii biologice.

Copilul de azi trebuie pregătit pentru o societate dinamică, în continuă evoluție, societate care cere o anumită configurație fizică, intelectuală, morală, civică, un anumit profil care să îmbine în mod armonios, laturile personalității sale: un individ sănătos, armonios dezvoltat fizic, cu o înaltă calificare, un om cu o gândire creativă, rapidă, cu spirit de inițiativă, cu capacitate de a selecta, sistematiza și reorganiza informațiile, de a allege cele mai bune soluții și de a decide rapid aplicarea lor în practică.

Educația fizică la clasele I-IV are un rol important atât în ceea ce privește influența ei favorabilă asupra procesului de dezvoltare și fortificare fizică a organismului, cât și ca instrument menit să favorizeze cunoașterea elevilor, adaptarea lor mai rapidă la noile cerințe școlare, închegarea colectivelor claselor și formarea unui climat activ de muncă, de bună înțelegere și întrajutorare. Exercițiile și jocurile folosite la lecțiile de educație fizică cu copiii,

urmăresc întărirea sănătății, dezvoltarea armonioasă a tuturor grupelor musculare, creșterea capacității fizice, a indicilor morfo-funcționali și a motricității generale.

Lecția de educație fizică trebuie să se desfășoare într-un climat favorabil pentru ca personalitatea lor fizică și biologic să se manifesteîn mod natural. Acest climat elimină în mare parte timiditatea,stângăcia și teama unor copii față de unele exerciții din lecție. Personalitatea, priceperea și tactul celui care este chemat să predea exercițiile fizice la cei mici au menirea de a trezi interesul și dragostea față de mișcare, față de sport. Educația fizică este primul gen de educare, care își exercită influența asupra organismului, vizând latura biologică a ființei umane. Ora de educație fizică are în vedere vitalitatea biofizică a omului în societate, asigurarea unei dezvoltări armonioase a organismului, măsurarea și evaluarea capacității biometrice a copilului.

Obiectivul-întărirea sănătății și călirea organismului- urmărește creșterea normală a copilului, dezvoltarea armonioasă și stimularea marilor funcțiuni vitale în scopul întăririi rezistenței organismului și al sporirii capacității de muncă a elevilor. Prin dezvoltare fizică se înțelege rezultatul, precum și acțiunea îndreptată spre influențarea creșterii corecte și armonioase a organismului uman. Organismul uman se dezvoltă, crește-până la o anumităvârstă-odată cu derularea ontogenezei. Această creșterepoate fi influențată în sens de accelerare și mai ales de armonizare prin practicarea special a exercițiilor fizice. De aceea se folosește frecvent expresia: Dezvoltare Fizică Armonioasă.

Evoluția corectă și armonioasă a organismului vizează cu precădere:

- Cunoașterea și adaptarea unei atitudini corporale corecte în toate împrejurările, respective în poziții statice(bancă, masa de lucru) și în activități dinamice (locomoție, transport de obiecte);
- Cunoașterea principalelor abateri de la atitudinea corporal corectă (cifoze, lordoze, scolioze, picior plat, umeri asimetrici) și a cauzelor care le produc (mobilier neergonomic, încălțăminte neadecvată);
- Cunoașterea și efectuarea exercițiilor care asigură o evoluție corectă și armonioasă a organismului;
- Cunoașterea principalilor indicatori morfologici și funcționali (raportul înălțime-greutate);

- Frecvența cardiac și respiratorie;
- Autocontrolul și adaptarea fazelor actului respirator în funcție de condițiile de mediu și de solicitare la efort.

În orele de educație fizică, influențarea evoluției corecte și armonioase a organismului elevilor reprezintă un obiectiv constant, în virtutea căruia se acționează complex și sistematic, incluzând următoarele tipuri de măsuri, acțiuni și activități didactice practice:

•Influențarea evoluției corecte și armonioase a organismului elevilor nu se constituie, de regulă, în teme/subiecte de lecții, ea realizându-se, pe de o parte printr-o situație de instruire special proiectată și integrată constant în structura lecției, iar pe de altă parte prin intervenții cu caracter de atenționare, corectare și hiper-corectare, de-a lungul întregii durate a lecției, atunci când se constată abateri de la atitudinea corporala corectă;

•Situația de instruire proiectată în fiecare lecție, destinată influențării evoluției corecte și armonioase a corpului este intitulată influențarea selectivă a aparatului locomotor și se situează în structura lecției după pregătirea organismului pentru efort, fiindu-i alocate 6-8 minute.

•Cumulativ, prin succesiunea acestei situații de instruire de-a lungul tuturor lecțiilor se urmărește: formarea reflexului de atitudine corporala corectă, dezvoltarea troficității și tonicității întregii musculaturi, dezvoltarea supleței muscular și mobilității articulare, prevenirea instalării atitudinilor deficiente, educarea orientării spațio-temporale și a ritmului, educarea capacității de control și adaptare a actului respirator;

•Pentru realizarea acestei secvențe a lecției, învățătorul va selecta 6-8 exerciții, fiecare vizând direct o regiune, zonă, lanț muscular sau segment, precizând poziția inițială din care se va efectua, mișcările componente, încadrarea în patru-opt timpi de execuție, numărul de execuții;

•Exercițiile pentru influențarea selectivă a aparatului locomotor pot fi concepute astfel încât să poată fi executate în orice condiții de lucru(sala de clasă, coridor, sala de sport, aer liber);

•Unele din exercițiile însușite pot fi recomandate elevilor pentru a fi executate zilnic, conștientizându-i că reprezintă cele mai bune și ieftine mijloace de menținere a stării de sănătate

și de dobândire a unui corp armonios dezvoltat și care asigură evitarea unor atitudini deficient sau a unor deficiențe fizice.

Pe parcursul desfășurării lecției de educație fizică, în afara situației de instruire proiectată special pentru influențarea selectivă a aparatului locomotor, învățătorul va intervene sistematic pentru realizarea acestui obiectiv și în alte etape ale lecției, respectiv:

♦ Pe durata momentului organizatoric va impune, încă de la începutul lecției, cerința adaptării și menținerii posturii corecte a corpului, exersând cu elevii pozițiile „drepți“ și „pe loc repaus”, întoarcerile, insistând asupra poziției verticale a corpului cu pieptul „scos” înainte, umerii duși spre înapoi, capul sus, privirea înainte;

♦ Pe durata pregătirii organismului pentru efort, atât la exersarea variantelor de mers și alergare, cât și a mișcărilor segmentelor realizate pe fondul acestora, se va insista, prin observații generale și individualizate, asupra menținerii corecte a poziției trunchiului și capului, cât și a mișcării brațelor;

♦ Pe parcursul etapelor în care se realizează temele lecțiilor, intervențiile învățătorulu ivor viza adoptarea corectă a pozițiilor din care se realizează exersarea, cât și unele exerciții cu caracter compensator;

♦ Etapa în care se urmărește dezvoltarea forței dinamice a diferitelor segmente sau grupe muscular poate avea o contribuție consistentă la dezvoltarea tonicității și troficității musculare, la creșterea stabilității și mobilității articulațiilor, dacă exercițiile sunt precis localizate și exersate din poziții care concură la o atitudine corporala globala corectă;

♦În secvențele prin care se urmărește dezvoltarea rezistenței la eforturi uniform moderate, pe lângă intervențiile vizând poziția corectă a corpuluișsi a mișcării segmentelor pe durata alergării, învățătorul va acționa și asupra formării capacității elevilor de a-și regla actul respirator, insistând asupra ritmării acestuia și a importanței expirației prelungite;

♦Și în etapele de revenire a organismului după efort și de încheiere organizată a lecției, atenționările asupra adoptării posturii corecte a corpului în mișcare și în pozițiile statice, trebuie

reluate, fiind înțelese ca stimuli de întărire pe calea formării reflexului de atitudine corporala corectă.

Interesul copiilor pentru mișcare și exercițiu fizic este foarte mare în perioada ciclului primar. Dorința lor de exersare și efort fizic are la bază cauze de ordin fiziologic, motiv pentru care orice diminuare sau limitarea activității motrice are repercusiuni asupra funcțiilor vitale ale organismului.

Cunoscând toate acestea, învățătorii și profesorii sunt chemați să asigure condiții tot mai bune desfășurării lecțiilor de educație fizică, să valorifice din plin influențele pozitive pe care exercițiile fizice practicate în conformitate cu cerințele stabilite prin programele școlare, le au asupra organismului copiilor.

Bibliografie

1. **Săvescu, Iulian**, *Educație fizică și sportivă școlară*, EdituraAius, Craiova, 2009;

2. **Scarlat, Eugeniu**, *Tratat de educație fizică*, EdituraDidacticășiPedagogică, București, 2011;

3. **Programa școlară pentru disciplina Educație fizică**, clasele III-IV, București, 2014.

Grădinița cu PN nr. 24, Ploiești

Prof. Ghinoiu Nicoleta

MODALITĂȚI SPECIFICE DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN STRUCTURA CURRICULUMULUI PREȘCOLAR ȘI ȘCOLAR

În general, selecţia şi organizarea conţinuturilor curriculare presupune o reflectare a organizării cunoaşterii realităţii sub forma disciplinelor şcolare pentru domenii distincte, pluridisciplinare, interdisciplinare sau pe probleme integrate şi de sinteză pe teme generale.

Monodisciplinaritatea sau ***intradisciplinaritatea*** este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Integrarea intradisciplinară este operația de conjugare a două sau mai multe conținuturi interdependente ale învățării, aparținând aceluiași domeniu de studiu, pentru a rezolva o problemă, a studia o temă sau a dezvolta deprinderi. Această variantă de abordare are ca avantaj principal faptul că preșcolarul/ elevul parcurge un traseu de învăţare care-i poate asigura obținerea unor performanţe, mai ales pe palierul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Unul din dezavantaje ar putea fi lipsa unei viziuni holistice asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea permite realizarea unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, metode, strategii din mai multe domenii, pentru a releva punctele comune ale acestora. Juxtapunerea elementelor de conţinut nu este urmată de o analiză-sinteză interdisciplinară a acestora; această perspectivă arată mai mult diversitatea posibilităţilor de abordare a realităţii din punct de vedere al ştiinţelor naturii şi se manifestă ca un surplus de informaţie transmisă faţă de strictul necesar. De asemenea,

multidisciplinaritatea aduce cu sine o abundenţă inutilă de cuvinte sau expresii și poate supraîncărca programele şi manualele şcolare.

Pluridisciplinaritatea se referă la o tratare din mai multe perspective a unei problematici pentru a scoate în evidență multitudinea de relații care există între variate realităţi. Această abordare nu se pretează pentru domeniile care necesită o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea este o perspectivă de abordare a conținuturilor învățământului care facilitează interferența mai multor domenii pentru a se descoperi o nouă realitate de cercetare. Se pornește de la o temă și se ține cont de nevoile și interesele preșcolarilor/ elevilor. Disciplinele nu mai sunt valorificate ca scop în sine, ci ca furnizoare de situații și de experiențe de învățare și/ sau formare. Transdisciplinaritatea fundamentează învățarea pe realitate, favorizează viziunea globală, transferul cunoștințelor în contexte diverse, dar, introdusă excesiv, prezintă pericolul acumulării de lacune, al lipsei de rigoare și de profunzime în cunoaștere.

Interdisciplinaritatea constituie o abordare complexă, de ansamblu a unei realități care presupune transferuri de cunoștințe, modalități de rezolvare, concepte, astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reale. Interdisciplinaritatea reprezintă o modalitate de organizare a conținuturilor învățării, cu implicații asupra întregii strategii de proiectare a curriculum-ului, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ. Acest tip de abordare apare ca o consecință logică a integrării tuturor tipurilor de cunoștinte în perspectiva educației permanente, asigurând unitatea cunoașterii.

Funcțiile interdisciplinarității decurg din faptul că oferă preșcolarului. elevului *formarea unei imagini unitare asupra realității și dezvoltarea unei gândiri integratoare* (C. Cucos – Pedagogie pg.77 - 79). Funcția de selecție

constă în selectarea din mediul natural și social a unui domeniu de cunoaștere și gruparea cunoștințelor derivate din diferite discipline științifice în funcție de relevanța lor pentru cunoașterea integrală si acțiunea umană asupra domeniului respectiv; funcția integratoare / integrare interdisciplinară implică deschiderea obiectului predat spre domenii vecine, prin conexiunile stabilite între ele, integrând cunoștințe din sfera formalului, informalului și nonformalului, oferind copiilor/ levilor posibilitatea valorificării propriei experiențe. Corelațiile interdisciplinare sunt legături logice între discipline în sensul că explicarea unui fenomen solicită informații și metode studiate la diferite materii. Acestea pot fi spontane sau planificate și pot fi legate de definirea unor noțiuni, utilizarea unor metode / instrumente, transferul unor valori, formarea unor atitudini.

Interdisciplinaritatea poate lua mai multe forme: ca transfer din domenii învecinate (ex. psihologie și pedagogie, istorie și geografie, biologie, chimie și fizică); interdisciplinaritate prin problematica abordată (teme cum ar fi Omul, Cunoașterea, Creația); interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoaștere sau de cercetare (ex. metoda analizei statistice adatelor, metode analizei istorice); interdisciplinaritatea ca transfer de concepte (valorificarea semnificațiilor și valențelor unui concept în domenii diferite de cunoaștere).

Din practica pedagogică, se pot evidenția avantaje importante ale învățării la nivel interdisciplinar:

- încurajarea colaborării directe și a schimbului între specialiști care provin din discipline diferite, contribuind la constituirea unui caracter deschis al cercetării, al practicilor sociale și al curriculumului preșcolar/ școlar;

- centrarea procesului de instruire pe învățare, pe copil/ elev, dezvoltarea pedagogiilor active , participative de lucru la grupă/ clasă, lucrul pe centre de interes, învățarea tematică sau conceptuală, învățarea pe bază de proiecte sau de probleme, învățarea prin cooperare;

- crearea unor structuri mentale și acțional-comportamentale flexibile și integrate, cu potențial de transfer și adaptare;

- învățare durabilă și cu sens, prin interacțiuni permanente între discipline, prin relevanța explicită a competențelor formate în raport cu nevoile personale, sociale și profesionale.

Organizarea modulară a conţinuturilor ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale (D`Hainaut) ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa acestor organizări este deosebită din perspectiva educației permanente deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare și învăţare. Modalităţile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi: integrarea în jurul unui pol ştiinţific, practic, personal sau social, integrarea în jurul unei singure discipline, integrarea în jurul unor activităţi fundamentale (creaţie, construcţie, cercetare); integrarea printr-un ansamblu flexibil de lecţii, fiecare dintre ele fiind concepută printr-o schemă integrativă de tipul noţiunile esenţiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluţionare.

Alături de modalităţile de organizare a conţinuturilor prezentate mai sus pot fi aplicate şi alte demersuri inovative: ***organizarea din perspectiva informatizării învăţământului, organizarea diferenţiată şi personalizată, organizarea conţinuturilor pentru educaţia la distanţă, organizarea conţinuturilor învăţământului alternativ etc.***

Corelarea adecvată a nivelurilor de abstractizare şi generalizare a cunoştinţelor cu structurile cognitive ale elevilor, reprezintă o problemă cheie în fundamentarea şi dezvoltarea gândirii ştiinţifice, interdisciplinare a acestora, un principiu fundamental al didacticii contemporane, care trebuie avut în vedere încă în faza selectării şi integrării informaţiilor ştiinţifice în conţinutul obiectelor de învăţământ. Transpunerea acestui deziderat în programe şi manuale şcolare presupune efectuarea a două demersuri: selectarea, operaţionalizarea şi eşalonarea cunoştinţelor în structuri şi sisteme de cunoştinţe descriind şirul acţiunilor şi operaţiilor (obiectuale-intelectuale) care sunt strict necesare rezolvării problemelor şi asimilării informaţiilor; transpunerea cunoştinţelor în termeni de acţiuni, operaţii, conduite măsurabile şi evaluabile, astfel ca preșcolarul/ elevul să fie nu în situaţia de a stoca (memora) cantităţi de informaţii, ci de a soluţiona situaţii, sarcini, probleme cognitive, teoretice şi practice.

Bibliografie:

- Cucoș C., 1998, ***Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice***, Ed. Polirom: Iasi;

- Joita, E., 2003, ***Probleme teoretice si practice ale curriculumului***, Editura Arves: Craiova;

4. Hainaut, L., 1981, ***Probleme de invatamant si educatie permanenta***, Editura didactica si pedagogica: Bucuresti;

Webografie:

http://airinei.omad.ro/interdisciplinaritate.pdf

https://www.academia.edu/29191914/PSIHOPEDAGOGIA_%C3%8ENV%C4%82%C5%A2%C4%82M%C3%82NTULUI_PRE%C5%9ECOLAR_Detalierea_temelor_pentru_definitivat_Programa_2008

LOCUL ȘI ROLUL EDUCAȚIEI OUTDOOR

Prof. pt. înv. preșcolar Ghiță Andreea Maria

Școala Gimnazială Goiești, Com. Goiești, Jud. Dolj

Educaţia outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaţionali din sistemul de învăţământ formal. Există numeroase accepţiuni pentru termenul de educaţie outdoor, însă pentru a da o definiţie simplă putem spune că această formă de educaţie se bazează pe învăţarea în aer liber. Termenul de educaţie outdoor, poate include educaţia pentru mediu, activităţi recreative, programe de dezvoltare personală şi socială, drumeţii, aventură, etc.

Caracteristicile cheie ale educaţiei outdoor:

- *Educaţia outdoor ofera posibilitatea contactului direct cu natura* – protecţia mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masiva a produs un efect nociv asupra mediului si prin faptul ca oamenii nu constientizează impactul pe care acţiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educaţia outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor si comportamentelor faţă de mediu;

- *Educaţia outdoor reprezintă o puternica sursă de experienţe de învăţare* – un mediu relaxant, liber, fara constrângerile pe care le impun "cei 4 pereți ai unei săli de clasă" poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspiraţional si de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relaţie puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;

Contribuie la dezvoltare personală atât a celor care o aplică, cât mai ales a elevilor;

- *Facilitează dezvoltarea spiritului de echipă* – conexiunea între elevi, elevi-profesori duce la creşterea gradului de participare activă, creșterea cetăţeniei active în rândul ambelor categorii;

- *Educaţia outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoţionale, mentale ce asigură bunăstarea societăţii*

Aspecte practic-aplicative de realizare a educației outdoor

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic(cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase. În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește exerienșial-*Înveți cu creierul, mâinile și inima!*. În cadrul domeniului Limbă și comunicare, la grupele mari de preșcolari, clasa pregătitoare și chiar la clasa I, în funcție de nivelul vârstei, activitățile se por ține în aer liber și pot îmbrăca diferite modalități de realizare: punerea în scena a a unei povești, după ce in prealabil aceasta a fost citită în sala de clasă**;**identificăm anumite elemente naturale cu care copiii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze**;** începem o poveste alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc) și încurajați elevii să continue povestea - poveste cu început dat**;** creem împreună cu copiii un loc sau mai multe locuri de citit (atunci cand avem ca mijloc de realizare Lectura educatoarei la grădiniță, putem merge în acel loc); încurajăm copiii să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarba, etc).

Matematica oferă şi ea oportunități care mai de care mai diversificate, prin compunerea sau rezolvarea de probleme, preșcolarii, elevii sunt puşi în situaţia de a evalua în cifre exacte anumite aspecte, spre exemplu: se poate aduna o gramadă de pietre din își vor alege una, compară piatra și se desenează cu creta (la școală) semnele < > = a pentru a esemplifica; în curtea școlii sau grădiniței copiii sunt puși să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv ; se poate măsura curtea școlii sau poate grădina cu flori, etc.

Există o serie de programe de educaţie outdoor care pot fi utile în diferite contexte si în funcţie de nevoile existente/identificate, astfel ca se pot utiliza astfel de programe axate pe sănătate şi educaţie fizică, ştiinţa mediului, management şi psihologie.

Un exemplu de program de educaţie outdoor axat pe educaţie fizică ar putea avea efect preventiv-educativ-terapeutic, ar putea duce la scăderea numărului de copii cu obezitate crescută din şcoală (programul ar putea include exerciţii fizice, plimbări în aer liber, discuţii libere cu elevii într-un cadru relaxant şi motivant); un program de educaţie outdoor axat pe ştiinţa mediului ar avea ca efect informarea copiiilor cu privire la problemele de mediu din comunitatea lor, conştientizarea cu privire la impactul pe care acţiunile lor le au asupra mediului (se poate organiza o activitate de ecologizare, sau orice alte activităţi relevante în abordarea problemei identificate - o caracteristică importantă a educaţiei outdoor este aceea că permite un grad ridicat de creativitate).

Valorificarea educației oudoor în dezvoltarea emoțională și socială a copiilor - premisă a dezvoltării cognitive

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că poate contribui la creşterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există şi o serie de nevoi la care educaţia outdoor poate răspunde şi anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ şi responsabil, nevoia de a te simţi în siguranţă.

Nevoia de a se simţi respectat – derularea de diferite activități în aer liber incurajeaza copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o forma de învățare organizată și structurată, astfel ca profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor elevilor în activitățile propuse); sub supravegherea profesorului/educatorului, fiecare copil primește diferite responsabilități și sarcini pentru atingerea scopului propus (spre exemplu daca se optează pentru o activitate de ecologizare, un elev poate primi sarcina de a curața pomii, un elev are sarcina de a uda florile – este important însă ca prin comunicarea cu elevul, profesorul să-i insufle acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului.

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltarii fizice, psihice ale elevului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important ca elevii sa fie stimulați in mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul clasei este mai degraba unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simti în siguranță - un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru elevi, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie sa identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, despre care vom vorbi mai

târziu întrucât este un aspect deosebit de important care i-a facut pe unii specialiști in domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Întrucât educația outdoor se adresează unui public larg, indiferent de vârstă, nevoile sunt similare și pentru cei mici și pentru cei mari, acest tip de educație trebuie să acorde locul cuvenit acestor nevoi indiferent de vârsta *copilului.*

Perspectiva educației outdoor în relatia cu celelalte forme ale educației

Dintre toate aceste forme, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca şi aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experienţa participanţilor.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii). Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întreagă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natura, psihica, social, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor " scoate la aer " cele 3 forme de educație, le rivigorează, le adaugă prospețime si își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (în speță dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională).

Bibliografie:

- Cucoș, C-Doxologia, decembrie 2012
- Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001
- Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

PRACTICI DE INTERVENȚIE ÎN VIOLENȚA ȘCOLARĂ LA ADOLESCENȚI
INTERVENTION PRACTICES IN SCHOOL VIOLENCE TO ADOLESCENTS

Ghiță Maria Georgeta, doctorand în psihologie,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău.
ORCID 0000-0001-8695-6975

Rezumat

În cadrul acestui articol am realizat o revizuire sistematică a practicilor de intervenție în violența școlară care și-a propus să sintetizeze studiile și cercetările realizate în ultimul deceniu, precum și conceptualizările care și-au demonstrat validitatea , chiar dacă cel mai important punct de cotitură în studierea hărțuirii sistematice a avut loc la mijlocul anilor 70[8]. Constituite în mare parte din studiile lui (D. Olweus,1999,2003, 2010), (Rigby, 2012), (Băban, 2001),(Jonhson, Jonson și Holubec,1998),(Levasseur, 2013), (Jones, 2012),(Casamayor,1999 , (Boyle, 2005), *programele de prevenire și intervenție a violenței de tip bullying-ului au* avut rezultate semnificative în reducerea fenomenului în mediul școlar.Eforturile lui D. Olweus au contribuit mai ales la conștientizare, au determinat și alți profesioniști să efectueze cercetări ce au extins considerabil sensul termenului bullying și continuă să fie o sursă de inspirație în legătură cu eforturile de reducere a violenței școlare și creșterea siguranței în școli [8].

Abstract

In this article we have carried out a systematic review of intervention practices in school violence that aimed to synthesize the studies and research carried out in the last decade, as well as the conceptualizations that have demonstrated their validity, even if the most important turning point in the study of systematic bullying took place in the mid-70s. .[8] Consisting largely of the studies of (D.Olweus,1999, 2003, 2010), (Rigby, 2012),(Băban, 2001), (Jonhson, Jonson and Holubec,1998),(Levasseur,2013),(Jones,2012),(Casamayor,1999),(Boyle,2005),bullying preventi on and intervention programs have had significant results in reducing the phenomenon in schools. D. Olweus's efforts have especially raised awareness, led other professionals to conduct research that has greatly expanded the meaning of the term bullying, and continues to be a source of inspiration in efforts to reduce school violence and increase school safety [8].

Cuvinte cheie- violență la școală, coexistență la școală, intervenție,prevenție,adolescenți.
Kewords- violence at school, coexistence at school, intervention, prevention,adolescents.

Introducere. Bullying-ul școlar este definit în mod tradițional ca agresiune repetată îndreptată către elevii care sunt mai puțini puternici (Olweus, 1999),o agresiune pusă în aplicare de către un egal sau un grup de egali care implică o putere observată sau percepută ca fiind în dezechilibru și este repetat sau foarte probabil să fie repetat (Gladden și colab., 2014) [13].

Potrivit Olweus (2003), trei criterii sunt utilizate pentru a distinge hărțuirea de comportamentul agresiv: 1) Comportamentul este intenționat, deliberat și conștient efectuat cu scopul de a răni; 2) Conține comportamente repetitive și susținute (continuitatea bullying-ului; comportamentele coercitive aleatorii nu sunt considerate bullying); 3) Prezența dezechilibrului de putere. Bullying-ul are diferite forme, cum ar fi hărțuirea fizică, hărțuirea verbală (porecle și amenințări), hărțuirea relațională (izolare socială, ostracizare și bârfă) și hărțuirea cibernetică care a apărut în era electronică actuală [14]. Este un social fenomen mai degrabă decât o problemă individuală care apare în grupuri de egali și contexte sociale (Hymel și colab., 2015). În plus, hărțuirea este un comportament nedrept și imoral (Romera et al., 2019) care interferează cu eforturile școlare de a promova valori prosociale și democratice: îngrijirea, corectitudinea, compa siunea și umanitatea, pentru a crea o școală cu un climat pozitivă, sigur și sănătoas. [14].

PRACTICI DE INTERVENȚIE ÎN VIOLENȚA ȘCOLARĂ LA ADOLESCENȚI

Practicile de intervenție pot fi, în general, împărțite în strategii de prevenire primară, secundară și terțiară. În sfera prevenției primare, găsim strategiile menite să prevină apariția problemei înainte de apariția semnelor tulburării [11]. Acest tip de intervenție include participarea tuturor elevilor, precum și a întregului personal școlar și pare a fi cea mai bună alegere pentru a realiza o prevenire cu adevărat de succes [1]. Obiectivul principal al acestor intervenții este de a modifica mediul școlar prin îmbunătățirea relațiilor între egali și promovarea comportamentelor prosociale. Multe dintre aceste programe includ, de asemenea, instruire pentru profesori și proceduri pentru a motiva implicarea părinților [3], [8]. Angajamentul profesorilor este crucial pentru a pune în practică aceste strategii, precum și rolul pe care îl joacă în prevenirea violenței în școli. De asemenea, formarea cadrelor didactice, atât prin cursuri scurte, cât și/sau educație continuă la școală, este un aspect cheie pentru îmbunătățirea conviețuirii [2]. Această instruire ar trebui să includă o privire de ansamblu asupra factorilor de risc și de protecție legați de comportamentul violent în copilărie și adolescență, precum și asupra modului de gestionare și rezolvare a situațiilor conflictuale care ar putea apărea în rândul elevilor.

Alături de propunerile menționate, există și alte strategii concrete care pot fi aplicate contextului specific al clasei cu scopul de a preveni problemele de comportament în rândul elevilor. O modalitate eficientă de favorizare a conviețuirii în clasă, care este de asemenea considerată o măsură didactică importantă, este învățarea prin cooperare. Elevii trebuie să învețe să coopereze, deoarece cooperarea este o abilitate de bază și o cerință fundamentală pentru a construi o societate fără violență. Într-o situație de cooperare, oamenii încearcă să obțină rezultate benefice pentru ei înșiși și pentru restul membrilor grupului, ceea ce contrastează cu învățarea competitivă, în care fiecare persoană lucrează împotriva celorlalți pentru a-și atinge obiectivele individuale [5].

Aceste intervenții se bazează pe conceperea școlii ca un sistem general de conviețuire care trebuie impulsionat pentru a facilita relațiile pozitive și a le împiedica pe cele negative, prin implicarea tuturor membrilor comunității educaționale în acest proces și inclusiv a familiilor lor. Existența unor canale relaționale între părinți și profesori este importantă în acest sens, cum ar fi întâlnirile informale și forumurile de dezbatere în școală care permit discuția și negocierea unui criteriu educațional comun, în care părinții pot participa activ, își pot exprima opiniile și dezbate asupra probleme de comportament și integrare care pot apărea în centrele de învățământ. În plus, toate intervențiile care vizează prevenirea comportamentelor violente în școală și promovarea conviețuirii și bunăstării psihosociale la elevi ar trebui să includă, ca elemente cheie, toleranța zero față de bullying în rândul colegilor și nevoia de a integra social toți elevii în clasă. În acest sens și pentru a preveni și minimiza comportamentele violente în școli, ar fi necesare: adoptarea unui stil non-violent de a afișa/exprima emoții/dezacorduri și pentru a rezolva conflictele școlare; dezvoltarea unei culturi a non-violenței prin respingerea explicită a oricărui comportament care provoacă victimizare; depășirea atitudinilor care neagă sau ignoră problemele de bullying [3]],[8].

Pentru a reduce agresivitatea și violența, comunitățile școlare ar trebui să se concentreze pe dezvoltarea unor medii sociale și fizice sigure, să ofere servicii de sănătate, consiliere și servicii sociale și să formeze personalul pentru a promova siguranța [7]. Cercetătorii au sugerat că școlile ar trebui să încurajeze normele de cooperare, mai degrabă decât cele competitive [6]. Pe lângă tehnica învățării prin cooperare, G. Casamayor [4] propune și alte principii de bază pentru o pedagogie pacifistă la clasă: discutarea problemelor, învățarea strategiilor constructive de rezolvare a conflictelor, dezvoltarea încrederii în sine și a autoreglării emoționale și comportamentale, stabilirea normelor într-un cadru de democrație participativă, promovarea empatiei și a tehnicilor de confruntare non-violentă și înțelegerea comportamentului violent.

Alte recomandări sunt rezumate în continuare: favorizarea identificării elevilor cu școala și sporirea participării acestora la luarea deciziilor în mod democratic, crearea unui mediu bun în școală, un loc în care elevii se simt acceptați ca indivizi și au modele pozitive în adulți, includerea educației privind valorile și activitățile menite să dezvolte abilitățile sociale și personale dintr-o abordare democratică și incluzivă, crearea și definirea unui cod de conduită a elevilor care să aibă sens pentru elevi și care poate fi discutat cu aceștia [3],[8].

Beneficiile acestor activități rezidă în faptul că promovează aspecte relevante precum alegerea soluțiilor alternative, mai degrabă decât utilizarea violenței, evaluarea consecințelor violenței pentru elevi, luarea în comun a deciziilor între membrii clasei și gândire de grup. Aceste strategii pozitive favorizează dezvoltarea unui mediu sănătos, în timp ce, dimpotrivă, adoptarea unor măsuri strict penalizatoare, precum pedepsele severe și exmatricularea din școală, s-au dovedit a fi modalități foarte inadecvate de a face față violenței în școli. După cum au explicat (Smith et.all,2004),motivul din spatele acestui lucru este că aceste strategii nu rezolvă problema de bază și nici nu previn conflictele viitoare [12]. Până în prezent, au fost conturate principalele strategii propuse pentru o intervenție primară a comportamentelor violente și perturbatoare din centrele de învățământ, totuși, uneori, pare relevantă adoptarea altor strategii atunci când sunt depistate urme ale problemei sau când problema a fost deja stabilit. În acest caz, ne referim la prevenirea secundară, respectiv terțiară. Mai precis, *prevenirea secundară implică strategii* concepute pentru indivizii care prezintă semne inițiale ale tulburării, pentru a preveni dezvoltarea unor probleme mai severe (Meyers și Nastasi, 1999). În cazul victimelor, după cum a remarcat , unele dintre aceste lucruri pot fi: bunuri deteriorate sau lipsă, tăieturi inexplicabile, vânătăi sau alte răni, teama de a merge la școală sau de a evita o școală, pierderea interesului pentru munca școlară, scăderea performanței academice, plângeri somatice precum dureri de cap și de stomac, simptome depresive, anxietate și pasivitate. În aceste cazuri, odată ce problema și agenții implicați au fost detectați, ar putea fi necesar să se elaboreze strategii de prevenire terțiară. [3]

Strategiile de prevenire terțiară sunt cele concentrate asupra indivizilor cu o problemă stabilită și sunt concepute pentru a remedia această problemă, a reduce durata și a minimiza efectele negative. Prin urmare, aceste măsuri sunt adoptate cu acei elevi care au fost deja identificați ca victime sau agresori. Pe de o parte, în ceea ce privește victimele, primul pas al intervenției constă de obicei în asigurarea siguranței acestora în instituția de învățământ. În paralel cu această acțiune punctuală, victimele ar trebui să beneficieze de sprijin psihologic pentru a-și

putea exprima emoțiile cu privire la situația de bullying și astfel să minimizeze excitarea posibilelor simptome depresive și anxioase [3]. Victimele violenței în școală au, de asemenea, nevoie de instruire în următoarele aspecte: cum să facă față noilor atacuri din partea agresorilor, cum să răspundă în mod asertiv colegilor, cum să evite situațiile periculoase și cum să ceară ajutor. Prin urmare, formarea în abilități sociale și asertivitate este un element cheie în acest caz.

Pe de altă parte, intervențiile cu elevii violenți ar trebui să acopere două domenii relevante: supravegherea comportamentului agresiv și dezvoltarea unui comportament social adecvat. De aceea, este fundamental ca agresorii să înțeleagă de ce comportamentul lor este inacceptabil și să li se ofere instrumentele necesare pentru a dezvolta comportamente alternative. Pentru a realiza acest lucru, programele specifice privind strategiile de rezolvare a problemelor, tehnicile de autocontrol, precum și măsurile de dezvoltare a abilităților empatice, pot fi foarte utile [3].Cu toate acestea, așa cum s-a subliniat deja, dacă intervențiile se concentrează exclusiv pe elevii „problematici", vom trece cu vederea alți factori contextuali relevanți pentru explicarea problemelor comportamentale. O strategie de intervenție eficientă ar trebui să acorde atenție acelor medii și să schimbe natura relațiilor sociale stabilite în interior. Această perspectivă presupune o abordare mai proactivă și preventivă a problemei violenței în școală care este, în același timp, mai coerentă atât cu cunoștințele teoretice cât și cu cele empirice despre comportamentul copiilor și adolescenților, menționate mai sus. Aceste constatări subliniază faptul că comportamentul copilului este strâns legat de caracteristicile particulare ale mediului social imediat și, în special, mediile familiale și școlare, astfel încât ambele contexte ar trebui să fie implicate în mod egal.

BIBLIOGRAFIE:

1. ARORA, T., SHARP, S., THOMPSON, D. Bullying: Bullying: Effective Strategies for Long-Term Change. Routledge, 2002. 232 p. ISBN 978-0415230926

2. BĂBAN, A. Consiliere educaţională, ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere. Cluj-Napoca: Imprimeria „Ardealul" Cluj, 2001. 83 p. ISBN 978-973-7973- 65-8

3. BOYLE, D. J. (2005). Youth bullying: Incidente, impact, and interventions. Journal of the New Jersey Psychological Association, 2005, vol. 55, pp.22-24. ISSN 2326098X.

4. CASAMAYOR, G. (2013). Cómo dar respuesta a los conflictos [How to work out conflicts]. Barcelona: Graó. ISBN-10: 9688679461

5. JOHNSON, D. W., JOHNSON, R., HOLUBEC, E. Circles Of Learning (5th Edition). Edina, MN: Interaction Book Company, 2002

6. JONES, S. The influence of norms and social identities on children's responses to bullying. British Journal Of Educational Psychology, 2012, vol. 82(2), pp. 241-256.ISSN: 0007-0998 (print); 2044-8279 (web)
7. LEVASSEUR, M. A. (2013). Intersecting Identities and the Association Between Bullying and Suicide Attempt Among New York City Youths: Results From the 2009 New York City Youth Risk Behavior Survey. American Journal Of Public Health, 2013, vol. 103(6), pp. 1082-1089.
8. OLWEUS, D., LIMBER, S. The Olweus Bullying Prevention Program: implementation and evaluation over two decades, In S. R. Jimerson, S. Swearer, and D. L. Espelage (eds.), Handbook of Bullying in Schools. An International Perspective, New York & London, Routledge, 2010, pp. 377-401.
9. OLWEUS, D. The Nature of School Bullying. A Cross-National Perspective, London & New York, Routledge, 1999, pp. 7-27. ISBN 9780415179850
10. OLWEUS, D. A profile of bullying at school. Educational Leadership, 2003, vol. 60(6), pp. 12-17.ISSN 0013-1784 (Print). Disponibil la http://www.ascd.org/publications/educational-leadership/mar03/vol60 /num06/A-Profile-of-Bullying-at-School.aspx
11. RIGBY, K. Bullying Interventions in Schools: Six Basic Approaches. John Wiley & Sons, 2012. 184 p. ISBN: 1118362675, 9781118362679
12.SMITH, P. K., PEPLER, D., RIGBY, K. (eds.) (2004), Bullying in Schools. How Successful Can Interventions Be?, Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-52803-0. Disponibil la https://doi.org/10.1017/CBO9780511584466.017
13.THORNBERG,R., BJERELD, Y., & CARAVITA,S.C.. Moral disengagement and bullying: Sex and age trends among Swedish students, Cogent Education, 2023, pp.1-2. Disponibil la: https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2203604
14.WILLIAMS, K. R., Guerra, N. G. Prevalence and predictors of Internet bullying. Journal of Adolescent Health, 2007, vol. 41, p. 14 –21. ISSN: 1054-139X

RELAȚIA DINTRE STILUL MANAGERIAL AL MANAGERULUI ȘI CALITATEA CLIMATULUI ȘCOLII

Profesor pentru învățământ primar, Ghiță Alexandra Sabina

Școala Gimnazială, Comuna Tinosu

Proverb chinez- "Dacă vrei un an de belșug, cultivă orez, dacă vrei 10 ani de belșug, cultivă o livadă, dacă vrei 100 de ani de prosperitate, cultivă oameni. "

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române, cuvântul „stil" este definit ca „ mod specific de exprimare într-un anumit domeniu al activității omenești, pentru anumite scopuri ale comunicării; fel propriu de a se exprima al unei persoane".

Stilul managerial reprezintă tipul de comportament în cadrul activității de conducere. Este un mod caracteristic de exprimare și de manifestare a gândirii și a acțiunii, totalitatea particularităților, a strategiilor și a metodelor de care uzează un conducător în cadrul activității sale.

Stilul de conducere pe care îl folosește un manager se bazează pe o combinație de calități profesionale, valori, credințe și trăsături de personalitate, la care se adaugă elemente specifice culturii organizaționale ce pot încuraja sau descuraja anumite abordări. În management nu există stiluri universal valabile, deoarece, pe de o parte, stilul de lucru diferă de la un manager la altul ca urmare a diferenţelor de personalitate şi cunoştinţelor de specialitate, pe de altă parte, în cazul aceluiaşi subiect analizat, stilul său variază adesea în funcţie de caracteristicile concrete ale fiecărei situaţii specifice.

Obținerea celui mai bun stil managerial depinde de mai mulţi factori, printre care: mediul extern (de ex., în cazul organizației școlare - poziţia şcolii în cadrul comunităţii, cererile de pe piaţa forţei de muncă, dorinţele părinţilor); organizarea instituției (de ex., cea orizontală şi cea verticală); scopurile sau misiunea organizației (de ex., existența unei misiuni orientate spre promovarea examenelor sau a uneia care promovează inovaţia); caracteristicile personalului (de ex., în cazul unei școli, experiența și atitudinile profesorilor, mediul de provenienţă al elevilor); caracteristicile managerului (mediu de provenienţă, experienţă, personalitate).

Kurt Lewin Clasifică stilurile manageriale astfel: autocratic, cel democratic şi cel de tip "laissez-faire".

Conducătorul autocratic- stabilește politicile, modul de lucru și sarcinile; nu este neapărat ostil, dar ia decizii fără a se consulta cu ceilalți. Acest stil conduce la un nivel ridicat de rezistență și nemulțumire din partea subordonaților. Stilul este indicat în situaţiile de criză și când situația este urgentă.

Conducătorul democratic- stabilește politicile organizației în cadrul unui proces colectiv; este interesat de ideile și perspectivele subordonaților referitoare la obiective și activități Stilul este apreciat de angajați, asigură stabilirea unor relaţii de bună colaborare şi eficacitatea activității. Deoarece consultarea necesită timp, nu este recomandat pentru sarcini urgente.

Conducătorul care practică stilul ”laissez-faire”- nu se implică în luarea deciziilor decât dacă i se cere; lasă angajaților întreaga libertate de decizie şi de acţiune; nu se interesează de desfăşurarea activităţii acestora. Stilul este indicat atunci când echipa este capabilă și motivată, în alte condiții fiind complet ineficient.

Lewin a descoperit că cel mai eficient este stilul democratic. Excesele autocratice conduc la revoltă, în timp ce în abordările de tip laissez-faire oamenii nu dovedesc aceeași implicare ca în cazul în care sunt conduși în mod activ. Cel mai recomandat în contextul managementului participativ este stilul democratic, care prezintă o serie de avantaje: membrii grupului înţeleg problemele, acceptă sau chiar susţin decizia liderului; membrii grupului sunt conştienţi de propria importanţă și de rolul semnificativ pe care îl au în cadrul organizației ; când subordonaţii înţeleg şi apreciază procesul prin care se ia decizia ei pot să îi determine şi pe cei care nu sunt de acord cu decizia să o accepte; managerul şi subordonaţii pot să reconcilieze părerile divergente asupra obiectivelor.

Rezultatele muncii și preocuparea față de oamenii ce muncesc sunt elemente de bază pe care le iau în calcul Robert Blake și Jane Mouton în modelul lor al stilurilor manageriale.Felul acestora cuprinde cinci stiluri, după cum urmează:

Managerul indiferent/stilul vlăguit: manifestă o slabă preocupare atât față de rezultate, cât și față de oameni; conduce pentru a-și păstra slujba; se protejează evitând orice posibilă situație neplăcută care apare la locul de muncă; nu îi plac schimbările deoarece ar putea să îi afecteze starea de pasivitate în care se simte atât de bine; principala preocupare este să nu fie făcut răspunzător pentru vreo greșeală;ia decizii complet lipsite de creativitate.

Managerul gazdă/ stilul de conducere al unui club privat: focalizat pe oameni, dovedește o slabă preocupare faţă de rezultate; acordă atenție foarte mare confortului angajaților la locul de muncă, în speranța că acest lucru le va crește performanța; este interesat doar ca subordonații să îl agreeze, indiferent de ce rezultate se obțin; nu controlează, nu atenționează, evită conflictele și nu supără pe nimeni.

Managerul autoritar/ stilul produce sau vei pieri: focalizat pe rezultate, dovedește o slabă preocupare faţă de oameni; controlează și domină; nu ia în considerare nevoile și opiniile angajaților; pune presiune asupra subordonaților prin reguli, regulamente și sancțiuni; consideră că angajații trebuie să muncească bine doar pentru că sunt plătiți.

Managerul stării de fapt/ stilul căii de mijloc: focalizat pe menținerea unui echilibru dintre rezultate și nevoile oamenilor; stabilește obiective realiste, nu foarte înalte; nu inovează și nu riscă depășirea unor limite printr-un demers creativ; cel mai utilizat stil de leadership în Europa şi America.

Managerul judicios/ stilul echipei: focalizat atât pe rezultate, cât și pe oameni; coordonează cu succes echipa pentru realizarea unui scop comun și obținerea unor performanțe înalte; motivează, acordă sprijin și menține moralul echipei la un nivel maxim; angajații participă la luarea deciziilor și se simt utili în cadrul organizației, împreună cu echipa, planifică, implementează, monitorizează și evaluează cu rigurozitate și profesionalism activitatea organizației; are o filozofie pe care o implementează printr-o strategie specifică; inovează, schimbă și creează modele de bune practici.

Conform celor doi stilul managerial judicios este cel mai benefic.

Există și o a treia clasificare a stilurilor manageriale după Rensis Likert. Modelul propus de acesta cuprinde patru stiluri, de la cel foarte autoritar la cel participativ. Stilurile manageriale ale modelului lui Likert sunt: autoritar exploatator, autoritar binevoitor, autoritar consultativ, participativ.

Doi cercetători de la Universitatea Michigan, au identificat trăsăturile unui bun manager. Managerul eficient planifică, discută și instruiește; se bazează pe delegare; încearcă să își înțeleagă subalternii; preocupat de creșterea productivității și a moralului.

Cele șase stiluri inteligente emoțional sunt descrise de cercetătorii Daniel Goleman, Richard Boyatzis și Annie McKee. Stilurile inteligente emoțional sunt: vizionarul, antreprenorul, afiliatul, democratul, liderul care impune ritmul de lucru și comandantul. Fiecare este caracterizat de o serie de particularități și poate fi utilizat într-o situație specifică.

Liderul transformațional crează o viziune ce are adepți și încearcă să producă o schimbare majoră. Cuprinde un proces de durată ce constă în câștigarea încrederii celorlalți.

Liderul situațional are un rol major în stabilirea unei relaţii între recompensă şi atingerea obiectivului. Necesitatea motivării subalternilor prin indicarea recompenselor pe care le pot obține dacă ating obiectivele, stă la baza acestui model.

În literatura de specialitate sunt amintite și stiluri manageriale negative. În următoarele rânduri voi aborba aceste tipuri de stiluri de conducere.

Managementul post-hoc este foarte întâlnit. Reprezintă un stil de conducere slab și se construiește în jurul zicalei „ șeful are întotdeauna dreptate”.

Micromanagementul se manifestă din nevoia de a conduce, de a fi superior și când personalul nu este suficint pregătit pentru anumite sarcini de lucru ce necesită atenție sporită. Managerul contolează totul și dă detalii multe. PEntru acest stil există trei recomandări de abordare: evitarea luptei pentru deținerea puterii, ascultarea cu atenție și comunicarea părerilor urmată de păstrarea o dovezilor a ceea ce a spus; exercitarea unui micromanagement reciproc.

Managementul pescăruș este reprezentativ pentru liderii care vorbesc continuu, critică subalternii cât timp sunt prezenți, pe urmă spun că trebuie să ajungă la o întâlnire. Acest tip de management creează un climat neplăcut în care angajatul se simte subapreciat și abuzat.

Managementul ciupercă presupune efectuarea muncii de către subaltern deoarece conducătorul nu dorește să o facă. Acest tip de manager nu comunică și ignoră pe ceilalți, încât nu se știe ce planuri are și ce se întâmplă în organizație. Motivul unui astfel de comportament este faptul că un astfel de manager este interesat doar de propria carieră și orice altă persoană capabilă este considerată o amenințare.

Managementul pește este specific unui manager cu două fețe. Dacă sunt de față superiorii săi, se comportă ca un angajat model, căruia îi pasă doar de organizație, iar față de subordonați nu are nicio considerație. Motivul unui astfel de comportament este lipsa integrității, pur și simplu li se pare normal să acționeze în stilul „așa merg treburile pe la noi".

Stilurile de conducere au efecte asupra climatului școlar, asupra mediului, asupra echipei îndrumate. Acesta influentează, motivează, inhibă membrii echipei. Climatul școlar definește „ personalitatea" unei școli și influențează comportamentul membrilor echipei.

Climatul se referă la ambianţa intelectuală şi morală din interiorul unui grup, totalitatea percepţiilor și a stărilor emoţionale existente în cadrul organizaţiei. Climatul exprimă stări subiective, îndeosebi de ordin afectiv şi moral.

Climatul poate fi identificat în nivelul satisfacției angajaților, nivelul de stres, calitatea serviciilor prestate și a rezultatelor obținute. Calitatea climatului este determinată de existența comunicării, leadership-ului, managementului participativ, sprijin și control din partea liderului.

Un climat favorabil permite membrilor organizaţiei să se concentreze asupra sarcinilor şi le stimulează entuziasmul de muncă, fiecare membru al colectivului activându-şi la nivel maxim capacităţile de care dispune.

A.W.Holpin și D. B. Croft au identificat în urma unei cercetări opt factori care zugrăvesc climatul școlii, jumătate făcând referire la comportamentul directorului, iar cealaltă jumătate la comportamentul profesorului.

Caracteristicile comportamentului cadrelor didactice sunt atmosfera, neangajarea, intimitatea, frustrarea, iar ale directorului școlii sunt încrederea, considerația, distanțarea și productivitatea.

În funcție de nivelul pe care aceste variabile îl joacă în relațiile din cadrul școlii se poate discuta despre patru tipuri de climat școlar: închis, deschis, angajat, neangajat. Există doar combinații ale ecestora, nu climate pure.

Un director autoritar și profesori neangajați care fac totul din obligație sunt trăsături esențiale ale unui climat închis. Între aceste persoane există frustrări.

Climatul deschis este caracterizat de prezența cooperării și a respectului reciproc. Directorul ascultă, dă un feedback, oferă sprijin. Sunt presente relațiile de prietenie.

În cazul climatului angajat, directorul este rigid și le dă profesorilor sarcini suplimentare, îi controlează permanent. Profesorii sunt uniți și încearcă să ignore directorul.

În ceea ce privește climatul neangajat, directorul sprijină profesorii, însă colectivul profesoral nu îl acceptă și nici între ei nu sunt relații de prietenie.

În opinia mea, stilul managerial al managerului și climatului școlii se află într-o relație de interdependență, datorată efectelor reciproce pe care le manifestă unul asupra celuilalt. Spre exemplu, stilul autoritar produce un climat caracterizat de individualism, încordare, uneori agresitivate, iar cel democratic generează un climat cald, facilitează apariția spiritului de echipă și al relațiilor de amiciție.

Orice stil, indiferent de clasificare, prezintă trăsături favorabile şi nefavorabile, deci poate fi eficient sau ineficient, în funcţie de specificul situaţiei. Managerul eficient trebuie să analizeze critic atributele acestor stiluri, să înțeleagă și să vegheze asupra avantajelor și limitelor fiecăruia, să le combine și să le perfecționeze. Astfel cunoscând limitele acestor stiluri, predispozițiile comportamentului personal și al colegilor, să poată conduce echipa în mod eficient spre realizarea activităților și îndeplinirea obiectivelor, climatul școlii fiind unul favorabil, productiv.

Bibliografie:

Covey, S.R. Etica liderului eficient sau Conducerea bazata pe principii, Editura All, București, 2001

Goleman, D., Boyatzis, R., Mc Kee, A.: „Inteligența emoțională în leadership”, Curtea Veche, 2007

Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanţare Externă, Inovaţie şi performanţă în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban- Management educațional, Bucureşti, 2011

Zlate M., Leadership și management, ed. Polirom, București, 2004

METODE INTERACTIVE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII COPIILOR PREȘCOLARI

Prof.înv.preşcolar Gigică Nicoleta

G.P.P. Steluțele Mării Constanța

Metodele interactive de grup promovează interacţiunea dintre preşcolari, schimbul de idei, de cunoştinţe, asigurând un demers interactiv al actului didactic, activează toţi copiii şi le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independenţa în gândire şi acţiune, îi ajută să ia decizii corecte şi să argumenteze deciziile luate. Prin folosirea acestor metode, preşcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv, formulează şi verifică soluţii. Copiii se ajuta unii pe altii sa invete, impartasindu-si ideile, învață cum să învețe, se exprimă liber, experimentează.

Copiii trebuie să fie capabili să asigure conducerea grupului, să coordoneze comunicarea, să stabilească un climat de încredere, să poată lua decizii, să medieze conflicte; să fie motivați, să acționeze conform cerințelor educatoarei.

Metodele interactive de grup sunt sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării experenţiale, de exersare a capacităţilor de analiză, de dezvoltare a creativităţii copiilor.

Pentru stimularea creativității copiilor, în procesul didactic putem folosi diferite metode si tehnici interactive, cum ar fi:

1.Învațarea prin cooperare;
2.Brainstorming;
3.Harta conceptuală;
4.Metoda „Pălăriilor gânditoare”;
5.Metoda R.A.I.„Raspunde –Aruncă-Interoghează”;
6.Metoda bulgarului de zapadă;
7.Ciorchinele;
8.Predicțiile;
9.STAD-Metoda învățării pe grupe mici;
10.Gândiți/ lucrați în perechi prezentați;

În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcţie de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

1.Învățarea prin cooperare-Aceasta metodă reprezintă o formă de învațare în grup a copiilor, prin interacțiuni, astfel încat aceștia să poata lucra împreună, urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbogățească performanțele proprii și să contribuie la creșterea performanțelor celorlalți membri ai grupului. Copiii studiază individual situația prezentată, își împărtașesc ideile, se ajută unii pe alții să înțeleagă și să găsească soluții. Stau unii lângă alții, explică celorlalți ceea ce știu, discută împreună fiecare aspect al temei pe care o au de rezolvat, se învață unii pe alții.

Educatoarea asigură ambianța propice muncii în echipă, aranjând mobilierul din clasa în mod corespunzator. Ideale sunt grupurile în numar de 4-5 copii asezați în jurul mesei. Stabilește

criteriul de grupare. Stabilește regulile de lucru. Explică foarte clar obiectivele activității, specifică timpul pe care îl au copii la dispoziție.

Pe masură ce membrii grupului pun întrebări și oferă explicații, ei se văd obligați să realizeze conexiuni logice, să-și organizeze cunostințele, activându-li-se procesele de revizuire rapidă, care sustin procesarea informației și mecanismele memoriei.

Aplicație : Poster –Ferma

Copiii își verifică cunoștințele despre fermă, realizând un poster. Ei sunt împărțiți în grupuri mici, fiecare grup având sarcini diferite.

-un grup deseneaza si decupeaza vietațile domestice;

-un grup deseneaza si decupeaza plantele;

-un grup deseneaza si decupeaza casa si pe cel ce ingrijeste ferma;

-un grup pregateste fondul plansei in culori potrivite, apoi asambleaza rezultatele celor trei grupe.

Toti copiii analizeaza daca ceea ce au realizat impreuna reflecta cunostinte corecte si daca au fost redate corespunzator.

2.Brainstorming

Este o metodă utilizată pentru a-i ajuta pe copii să emită cât mai repede, cât mai multe idei, fară ca, inițial, să se considere valoarea acestora.

Este cea mai simplă metoda de a stimula creativitatea și de a genera noi idei într-un grup; se poate practica oral si se folosește pentru a găsi cât mai multe soluții la o problemă.

Etapele brainstormingului:

1. Se hotărăște tema brainstormingului și se formulează sub formă de intrebare.
2. Se comunică sarcina de lucru.
3. Se comunică regulile.
4. Se desfașoară activitatea frontală de prezentare a ideilor.
5. Se înregistrează ideile enunțate de copii.
6. Se evaluează ideile.

Întrebări adresate la diferite activități:

-Ce s-ar întâmpla dacă nu ar ploua niciodată?

-Ce s-ar intampla dacă nu ar exista alfabetul?

-Ce drepturi credeți că au copiii?

-Cum putem să ajutăm păsările iarna?

Evaluarea ideilor: După ce educatoarea ascultă toate ideile, împreună cu copiii stabilește raspunsul la intrebarea formulată. Evaluarea nu este obligatorie, pot fi acceptate toate ideile, iar în diferite activități ele pot fi confirmate sau infirmate.

3.Metoda „pălăriilor gânditoare”

Pălăria albastră-conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor. Formulează concluzii-clarifică.

Pălăria albă-este povestitorul, redă pe scurt conținutul acțiunii. Este neutru-informează.

Pălăria roșie-își exprima emotiile, sentimentele, supararea, fata de personajele intalnite. Nu se justifică –spune ce simte.

Pălăria neagră-este criticul, prezintă aspectele negative ale întâmplărilor-identifică greșelile.

Pălăria verde –este gânditorul, care oferă soluții alternative, dă frâu imaginației – generează idei noi.

Pălăria galbenă –este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile. Creează finalul –efortul aduce beneficii.

Aplicație: „Scufița Roșie" –povestirea copiilor

Pălăria albă –redă pe scurt textul povestirii.

Pălăria albastră –o caracterizează pe Scufița Roșie în comparație cu lupul: veselă, prietenoasă, dar neascultătoare, în timp ce lupul este rău, lacom, șiret, prefăcut. Arată ce se întâmplă când un copil nu ascultă sfaturile părinților.

Pălăria roșie –arată cum Scufița Roșie își iubea mama si bunica; iubește florile și natura, își exprimă compasiunea față de bunica, bucuria pentru vânător și supărarea fată de lup.

Pălăria neagră - critică atitudinea Scufiței Roșii, care trebuia să asculte sfaturile mamei, trebuia să ajună la bunicuța bolnavă. Consideră că nu trebuia să aiba încredere în lup si nu trebuia să dea informații despre intențiile ei.

Pălăria verde –acordă variante Scufiței Roșii: dacă dorea să ofere flori bunicii trebuia să ceara mamei să cumpere un buchet de flori; dacă dorea sa culeagă flori trebuia să-i ceara mamei să o însoțească în padure; lupul o putea ajuta să culeagă flori mai repede pentru bunicuța.

Pălăria galbenă –găsește alt final textului. Scufița Roșie putea să nu stea de vorbă cu lupul; lupul putea să-i arate drumul cel mai scurt spre casa bunicuței; animalele din pădure o sfătuiesc pe Scufița Roșie să nu asculte de lup etc.

4. Predicțiile

Metoda stimulează imaginația copiilor, asociațiile de idei, originalitatea. Educatoarea întocmește un „Tabel al predicțiilor" astfel:

Ce credeți că se va întâmpla?	De ce credeți asta?	Ce s-a intamplat de fapt?

Se citește sau se povestește primul fragment al unei povestiri, apoi educatoarea stabilește cuvintele-cheie reprezentative pentru fragmentul citit. În funcție de acestea copiii raspund la întrebarea din prima coloană. Se argumentează răspunsul de către copii și educatoarea completează a doua coloană. Citind un alt fragment al povestirii, copiii află de fapt ce s-a întamplat iar educatoarea notează în coloana a treia a tabelului. Se continuă astfel pană la terminarea povestirii. În final, educatoarea cu ajutorul copiilor redă povestirea cu întâmplările cele mai originale.

Crearea unei ambianțe bine organizate încurajează copiii să exploreze, să aibă inițiativă și să creeze. Experiența a demonstrat de fiecare dată că orice copil posedă potențial creativ, iar creativitatea este educabilă.

Bibliografie.

Silvia Breben, Elena Goncea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, 2002– Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves.

Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena, 2005– Activităţi bazate pe inteligenţe multiple, Editura Reprograph, Craiova,

Lucia Gluiga, Jodi Spiro, 2001– Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice, Bucureşti.

Creativitate și modernitate

Prof.înv.primar Gionea Daniela
Școala Gimnazială Nr.1 Motru,jud. Gorj

Potențialul intelectual al copiilor este acompaniat de curiozitatea veșnic trează și activă, de receptivitate, sensibilitate, predilecție pentru inedit.

Cum se manifestă un copil creativ? După opinia lui Torrance, un copil creativ se manifestă astfel: curiozitate, originalitate, independență, imaginație, nonconformism, plan de idei, flexibilitate în gândire, preocupare permanentă. Copilul care-şi manifestă permanent mirarea şi surpriza, încercând să surprindă ineditul lumii, neinfluenţat de educaţia rutinieră, este considerat prototipul creativităţii. Teama faţa de orice deviere de la normă (convenţie, tradiţie) sau conformismul social are ca efect dispariţia originalităţii, fiind capcana în care eşuează creativitatea multor indivizi.

„Existența unui potențial creativ la școlarul mic este explicată de fantezia, imaginația necontrolată a acestuia, absența cenzurii exercitată de factorul rațional, manifestarea spontaneității ca factor al creativității. Treptat spontaneitatea se supune stereotipurilor sociale și culturale, care caracterizează mediul uman." (Viorica Piscoi, Elena Bonchis- Dezvoltarea gândirii creatoare la școlarul mic din învățământul primar, Vol I, 1991)

După opinia Anei Stoica, copilul creativ are următoarele manifestări de conduită: capacitatea de înțelegere a materialului, de prelucrare și restructurare a acestuia, deplină încredere în forțele proprii, efort fluctuant, nivel superior de aspirații, interese variate, curios, activ: lipsa de sociabilitate în raporturile cu egalii; o oarecare indiferență față de opiniile adulților.

„Copilul de vârstă școlară mică adoptă o atitudine creatoare atunci când, pus în fața unei probleme (care constituie o sarcină școlară sau o sarcină de viață) îi restructurează datele, descoperă calea de rezolvare, o rezolvă într-un mod personal." (Oprescu Nicolae- Educarea creativității elevilor în procesul de învățământ, Rev. De pedagogie, nr. 3, 1977, pag. 38)

Creativitatea nu se învață prin lecțiile speciale, ci prin întreaga activitate a elevilor.

Pentru a răspunde la întrebările: cum reușim să depistăm potențialul creativ al copilului?, cum reușim să-l stimulăm?, trebuie să subliniem următoarele:

- în procesul de învățământ, învățătorii nu trebuie să formeze neapărat mari creatori ale căror produse să se caracterizeze prin originalitatea și valoarea socială, ci trebuie să fie preocupați de formarea unor capacități cognitive ca fundament al procesului creativ real de mai târziu;
- în procesul de învățământ interesează în mod deosebit suplețea soluției găsite pentru rezolvarea problemelor școlare solicitate de învățători, soluții ce produc o știre de surpriză, o trăire afectivă intensă, capabilă să revitalizeze dorința și curiozitatea de-a descoperi și alte căi;
- nu există copil dezvoltat normal din punct de vedere intelectual care să nu fie înzestrat cu anumite capacități creative, într-o măsură mai mare sau mai mică;
- să se facă distincție între potențialul creativ și creativitate.

Observațiile făcute asupra activității desfășurate la clasele I-IV au dovedit că pe această treaptă de învățământ au loc cele mai intense procese de constituire a structurilor psihice la toate nivelurile și că particularitățile acestei structuri sunt determinate în special de natura și particularitățile acțiunilor pedagogice ce se execută asupra lor.

Învățarea reproductiv- inteligiblă constituie un pas către învățarea creatoare. Elevul trebuie astfel stimulat și dirijat încât să-și sondeze mintea în căutarea dezlegărilor cât mai variate și originale.

Pentru stimularea gândirii creatoare a școlarului mic se recomandă utilizrea unor mijloace didactice variate, a unor metode active din rândul cărora să nu lipsească jocul- metoda cu multiple valențe atât pe plan informatic cât și formativ.

În raport cu modul cum sunt utilizate strategiile euristice, putem avea modalități practice cu valențe creatoare de grade diferite.

-Recunoașterea și reproducerea se fac pe baza actualizării cunoștințelor respective și a încadrării cazului particular în clasa respectivă;

-Continuarea de către elevi a construcției sistemului sau structurii după modelul dat;

-Elaborarea sau transformarea unui sistem pe baza modelului dat;

-Elaborarea variantelor- aici se încadrează un mare număr de jocuri aritmetice;

-Activitățile în care se lasă elevilor independența deplină în compunerea și rezolvarea pe diferite căi a exercițiilor și problemelor;

-Cunoașterea și respectarea particularităților de vârstă și individuale ale copiilor;

-Îmbunătățirea metodologiei de lucru cu accent pe învățarea activă prin resort propriu;

-Manifestarea unei atitudini creatoare de către învățător atât în conceperea activităților, cât și în relațiile cu elevii;

-Tratarea diferențiată în funcție de capacitățile intelectuale, motive, interese, aptitudini;

-Asigurarea unui climat de încredere;

-Strucurarea claselor după criteriul vârstei intelectuale;

-Înființarea unor cercuri pentru stimularea și dezvoltarea creativității.

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii creatoare ale elevului.

Bibliografie

1. Ana Avramescu, 2010, *Creativitatea şi cultivarea ei în şcoală*, Hunedoara, Revistă editată de ColegiulTehnic ,, Matei Corvin", Anul I, Nr. 2
2. Sorin Cristea, 2004, *Studii de pedagogie generală*, EDP
3. Constantin Moise, 1996, *Elemente fundamentale de didactică*, Iaşi, Editura Ankarom
4. Cerghit Ioan, 2002, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii,* Bucureşti, Editura Aramis
5. Paul Popescu-Neveanu, 1978, *Dicționar de psihologie*, București, Editura Albatros

EDUCAȚIA POATE SCHIMBA LUMEA ÎNCĂ DE LA VÂRSTE TIMPURII

Prof. Înv. Preşc. Oana-Andreea Giubega

Grădinița cu Program Prelungit Traian Demetrescu, Craiova

Educaţia timpurie reprezintă multitudinea experienţelor individuale şi sociale existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viaţă.Aceste exeprienţe sunt esenţiale în formarea copilului şi in dezvoltarea lui în adultul de mai târziu. Educaţia timpurie asigură fundamentele dezvoltării fizice şi psihice sănătoase şi ale dezvoltării sociale. Ceea ce învaţă copiii în primii ani de viaţă reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăţa tot restul vieţii. Focalizarea pe educaţia timpurie şi anii preşcolarităţii este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid şi, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil şi mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu. Pentru că vârsta timpurie este cea mai importantă perioadă pentru dezvoltarea personalităţii copilului, şi perioada de la naştere până la intrarea în şcoală cere stimulare, în dezvoltarea optimă a copilului este necesară parcurgerea de către copil a unor trepte de şcolaritate. Principala răspundere pentru protecţia, creşterea şi dezvoltarea copiilor îi revine familiei, însă un proces educativ sănătos are nevoie de informare, de o colaborare fructuoasă cu instituţiile de învăţământ şi comunicare permanentă.

Educatia timpurie pentru valori reprezinta un tip de educatie care isi asuma misiunea si responsabilitatea de a promova valori in mod explicit si eficient prin finalitati clare. In pedagogia romaneasca educatia timpurie reprezinta un concept nou. In mod traditional, problematica pedagogica a copilului de 0-6/7 ani a fost considerata ca educatie prescolara. Actuala politica educationala nu include o sectiune specifica privind educatia timpurie a copilului in perioada 0-3 ani. Din punct de vedere practic, focalizarea in domeniul educatiei timpurii in cadrul actualei politici educationale se face pe educatia prescolara.

Atat prioritatile pe plan national, cat si cele pe plan international impun cu stringenta stabilirea unei politici si a unui sistem de educatie timpurie in cadrul programului de Dezvoltare Timpurie a Copilului. De asemenea, este important ca sistemul national de educatie timpurie sa se dezvolte in contextul dat de Conventia pentru Drepturile Copilului, de tintele Mileniului pentru

Dezvoltare, care trebuie atinse pana in 2015 si de manifestarea Romaniei, ca membru cu drepturi depline al Uniunii Europene.Scopul strategiei in domeniul educatiei timpurii a copilului este de a-i asigura fiecarui copil dreptul la educatie si la dezvoltare deplina pentru a-i da posibilitatea sa-si atinga potentialul maxim in acord cu standardele europene si internationale.

Focalizarea pe educatia timpurie si anii prescolaritatii este importanta deoarece aceasta este perioada cand copiii se dezvolta rapid si, daca procesul de dezvoltare este neglijat in acest stadiu, este mult mai dificil si mai costisitor sa compensezi aceste pierderi mai tarziu. Este binecunoscut si evident faptul ca alegerile facute acum si actiunile intreprinse de parinti si de societate in copilaria timpurie au o puternica si mai de durata influenta asupra progresului individual al copilului si asupra progresului natiunilor, in sens larg.

Educatia timpurie presupune: un inceput bun; un parteneriat educational (copii-familiigradinita-comunitate);invatarea si dezvoltarea conform ritmului si nevoilor individuale.

Educatia timpurie in gradinita se refera la:

- invatarea prin joc;
- participarea copiilor la alegerea activitatilor, jocurilor, jucariilor;
- organizarea adecvata a mediului ambiant;
- parteneriatul educational (gradinita-familie-comunitate);
- flexibilitatea strategiilor de predare-invatare-evaluare.

Educatia timpurie ofera sanse egale de crestere, dezvoltare, ingrijire, educatie, fara discriminare pentru copiii care provin din familii instabile, iara parinti, cu sanatate precara, cu deficiente sau cu posibilitati materiale financiare scazute.

Beneficiile educației timpurii sunt:

Socializarea: un element fundamental pentru abilitățile de relaționare ale copilului. Pe lângă familie, piticul trebuie să fie expus la socializarea cu alți copii, experiență care îl ajută să treacă peste timiditate și să-și întărească încrederea în sine.

Cooperarea: un concept folositor pentru relațiile pe care le creează cel mic. Foarte util mai ales în cazul copiilor care nu sunt obișnuiți să împartă cu cei din jur, învățarea ideii de cooperare, împărțire și perseverare se deprinde tot în primii ani de viață, printr-un program de educație timpurie.

Respectul: o atitudine necesară atât în relațiile cu sine, cât și în relațiile cu ceilalți. Într-un mediu al educației timpurii unde se învață conceptul de a împărți și manierele în mod organic, termenul de respect față de oameni și obiecte personale se învață în același timp cu respectul față de mediul urban sau natură.

Entuziasmul pentru învățare: cu cât își însușește acest entuziasm mai devreme, cu atât va învăța mai ușor și mai cu drag. Dragostea față de lectură, simțul curiozității și nevoia avidă de cunoaștere sunt lucruri care se dezvoltă în grădiniță și chiar și înainte de aceasta. Lecțiile servite într-o maniera distractivă și totodată interactivă îi ajută pe cei mici să învețe mai eficient și îi inspiră să-și dorească să știe din ce în ce mai mult.

Lucrul în echipă: o abilitate extrem de utilă pentru tot restul vieții. Activitățile centrate pe lucrul în echipă ajută copiii să învețe cum să lucreze cu alți membri, cum să asculte opiniile celorlalți, deprinzând astfel ideea de a coopera și a livra în mod egal, în funcție de rolul fiecăruia.

Concentrarea: modalitatea prin care poate ignora zgomotul de fond, pentru a se dedica acțiunii pe care o întreprinde în acel moment. Având o imaginație bogată și o energie debordabilă, micuții nu pierd nicio șansă de a descoperi lucruri noi, de a trăi experiențe diferite de cele de până acum și de a-și face alți prieteni.

Răbdarea: o abilitate ce poate fi dezvoltată la vârste fragede prin implicarea celor mici în experiențe sociale unde pot practica răbdarea. Prin diverse exemple, experiențe sau conturarea unor modele, precum împărțirea atenției educatorului sau așteptarea rândului, copiii au posibilitatea de a-ți dezvolta răbdarea, ceea ce îi face mai disciplinați și mai înțelegători.

Educația timpurie nu se încheie decât în momentul în care copilul începe să își dezvolte gândirea logică, să rezolve diverse probleme sau situații cu ajutorul strategiilor, să cunoască și să înțeleagă lumea în care trăiește. Cunoașterea lumii presupune și formarea unei legături între copil și natură, dezvoltarea unui respect față de sine, față de cei din jurul său și față de mediul înconjurător în care trăiește. În momentul în care copilul ajunge să conștientizeze și să înțeleagă mediul în care trăiește, el va fi pregătit pentru noua etapă din viața sa, în care dezvoltarea armonioasă continuă.

În concluzie, educația timpurie este necesară pentru dezvoltarea copilului din toate punctele de vedere. Este important să privim această dezvoltare ca un întreg și să îl ajutăm pe cel mic să treacă prin toate etapele unei dezvoltări sănătoase și armonioase. Familia este cea care pune bazele acestei educații timpurii încă de la naștere, în timp ce grădinița este mediul ideal de formare

a personalității celui mic prin participarea la diverse jocuri și activități care nu vor face altceva decât să îi crească încrederea în sine și să îl ajute să interacționeze cât mai mult cu cei din jurul său. Reține faptul că educația timpurie este extrem de importantă în dezvoltarea unui copil și nu ar trebui tratată superficial pentru că de ea depinde viitorul copilul tău!

BIBLIOGRAFIE:

- ***MEN Curriculum pentru educație timpurie, București 2019;
- Vrăşmaş, Ecaterina Adina, Educaţia copilului preşcolar, Bucureşti, Ed. Pro Humanitate, 1999;
- Niculescu, Rodica, Pedagogie preşcolară, Ed. Pro Humanitate, Bucureşti, 1999;
- Bunescu, Ghe., Democratizarea educaţieişieducaţiapărinţilor, www.1educat.ro;
- Ezechil, Liliana, Păişi Lăzărescu, Mihaela, Laborator preşcolar, Ed. V&I Integral, Bucureşti, 2002;
- Tomşa, Ghe., Psihopedagogie preşcolarăşişcolară, M.E.C, Bucureşti, 2005;

EGALIZAREA ȘANSELOR ELEVILOR PENTRU PROGRES ȘI PERFORMANȚĂ LA FIZICĂ PRIN INSTRUIRE DIFERENȚIATĂ

Minodora Giurcă, Colegiul Național "George Coșbuc" Motru, Gorj

Egalitatea șanselor pentru toți elevii poate fi realizată printre altele și prin instruire diferențiată.

Globalizarea economiei şi societatea informaţională vor schimba în mod radical modul în care organizaţiile şi indivizii vor trebui să facă faţă competiţiei.

Cultura organizaţională a şcolii contemporane, menită să dea relevanţă subsistemului învăţământ, fundamentată pe concepte, rigori şi modele trebuie să devină izvorul capabil să regenereze mediul social, să anticipeze trăsături de personalitate şi relaţii interumane consonante cu adevărul, dreptatea, legalitatea, respectul, toleranţa. Către acest cadru general este imperios necesar să conveargă acţiunile didactice propriu-zise, cotidiene sau pe etape cu finalităţi concrete.

Structura şi conţinutul învăţământului trebuie adaptate la particularităţile psiho-fizice, de vârstă şi individuale ale elevilor pentru o cât mai deplină dezvoltare a personalităţii lor. Problema tratării diferenţiate nu e nouă, ci doar modul în care este ea abordată în condiţiile noi ale societăţii contemporane. Sarcina şcolii contemporane este de a-l învăţa pe elev să se instruiască pentru o integrare cât mai firească în viaţa socială, precum şi adaptarea lui cât mai eficientă la transformările continue caracteristice societăţii. Astfel, exigenţele învăţământului formativ contemporan şi legităţile psihologice ale dezvoltării personalităţii elevilor impun introducerea modului diferenţiat de instruire, alături de cel tradiţional, bazat pe activităţi unice şi uniformizate.

Diferenţierea, ca atribut al individului şi integrarea, ca scop al acţiunii de formare a individului, sunt coordonate ale dezvoltării personalităţii umane. Instruirea diferenţiată la fizică vizează adaptarea activităţii de învăţare la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi ritmul propriu fiecărui elev în parte.

La disciplina fizică, funcţiile instructiv – educative pe care le îndeplineşte tratarea diferenţiată a elevilor sunt:

- Formativă – deoarece, consideră elevul plasat în centrul procesului de predare-învăţare, antrenându-l într-o succesiune de acţiuni de instruire, prin intermediul cărora i se solicită şi în acelaşi timp i se exersează procesele cognitive, mai ales mecanismele gândirii şi i se cultivă motivaţia interioară faţă de activitatea de învăţare. Pregătirea elevului pentru exigenţele educaţiei permanente se manifestă prin formarea la elev a unor priceperi şi deprinderi, dintre care amintesc:
  - *deprinderea de a învăţa în clasă;*
  - *deprinderea de a sesiza şi a reţine esenţialul;*

- *deprinderea de a realiza scheme logice corespunzătoare fiecărui conţinut de idei;*
- *deprinderea de a opera cu conţinutul noţional învăţat;*
- *deprinderea de a aplica în rezolvări de probleme conţinutul noţional dobândit;*
- *deprinderea de a aplica în contexte practice conţinutul învăţat;*
- *priceperea de a analiza, priceperea de a realiza comparaţii (între fenomene, procese, proprietăţi, mărimi fizice);*
- *priceperea de a interpreta (fenomene, procese, mărimi fizice);*
- *priceperea de a desprinde şi deduce prin efort propriu unele caracteristici (în cazul unor fenomene fizice, sisteme fizice, teorii fizice);*
- *priceperea de a desprinde şi deduce prin efort propriu unele definiţii sau legităţi;*
- *priceperea de a realiza raporturi cauzale sau logice.*

În acelaşi timp, valenţele formative se manifestă prin faptul că influenţează voinţa şi însuşirile caracteriale ale personalităţii elevului, mai cu seamă cele care exprimă atitudinea faţă de munca de învăţare: *perseverenţa, conştiinciozitatea, responsabilitatea, spiritul de organizare, disciplina.*

- Dobândirea de către elev de noi cunoştinţe – prin efortul propriu al elevului de studiere a datelor din fişele de activitate diferenţiată pe grupe de nivel, progresiv din punct de vedere al complexităţii sau din manual.
- Formarea şi consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală ale elevilor – prin organizarea momentelor de muncă independentă pe parcursul procesului de predare-învăţare şi prin fişe de exerciţiu diferenţiate pe grupe de nivel, date elevilor la sfârşitul lecţiei sau în cadrul lecţiilor consacrate formării şi consolidării deprinderilor de muncă individuală, dar nu în ultimul rând prin teme pentru acasă diferenţiate.
- Fixarea şi sistematizarea cunoştinţelor elevilor – prin concatenarea şi îmbinarea discuţiilor purtate cu elevii, atât prin intermediul secvenţelor de activitate independentă individuală cât şi în cazul muncii în grup, fie în grupe omogene, fie în grupe eterogene.
- Evaluarea nivelului de realizare a obiectivelor operaţionale ale lecţiei şi a obiectivelor de referinţă ale unităţii de învăţare – prin aprecierea calităţii şi cantităţii îndeplinirii de către elevi a sarcinilor incluse în activitatea independentă diferenţiată. În funcţie de rezultatele pe care le realizează elevii în vederea atingerii obiectivelor prestabilite, ca profesor am posibilitatea de a-mi regla demersul didactic prin abordarea unui sistem de măsuri coercitive. În acest context, prin condiţiile realizării conexiunii inverse la un moment de timp bine ales, prin măsurile coercitive aplicate şi sprijinul acordat elevilor slab pregătiţi se previne eşecul şcolar, asigurându-se o învăţare generalizată, cu alte cuvinte elevii au posibilitatea să atingă cel puţin nivelul performanţelor minime.

❖ Verificarea şi evaluarea randamentului şcolar – prin aprecierea cu ajutorul notelor a nivelului de pregătire a elevilor, precizarea obiectivă a acestor rezultate şi oferirea unor puncte de sprijin reale şi viabile pentru elevii care obţin rezultate nesatisfăcătoare. Aşadar, se poate aprecia cu precizie nivelul de însuşire a competenţelor dobândite de către fiecare elev, în raport cu performanţele proiectate şi acceptate de către cadrul didactic.

Ca profesor, pentru a se exercita aceste funcţii instructiv-educative, trebuie identificate particularităţile psihice individuale ale elevilor în vederea organizării activităţii independente diferenţiate a elevilor, fiind necesare a fi cunoscute, mai ales:

- nivelul de dezvoltare a capacităţilor individuale ale elevilor;
- ritmul în care lucrează elevii;
- modul în care s-au realizat obiectivele din lecţiile anterioare;
- sfera intereselor şi aptitudinilor elevilor;
- gradul de coeziune a clasei;
- modalităţile de cooperare între elevi.

În funcţie de toate acestea se stabileşte tipologia individualităţilor existente în colectivul clasei precum şi modalităţile de structurare a elevilor pe diverse grupe de nivel evolutiv.

Grupa de nivel este o unitate didactică alcătuită din elevi care au relativ aceleaşi capacităţi, interese, aptitudini, nivel de pregătire şi ritm de lucru. Aşadar, grupa de nivel este reprezentată de un anumit tip de individualităţi, incluzând toţi elevii unei clase ce sunt structuraţi după o trăsătură comună a acestora, numărul lor variind şi fiind stabilit de către profesor. Elevii vor executa sarcinile de instruire în mod independent, fiind situaţi în grupe de nivel de către profesor, deci vom avea:

- *Grupa de nivel A* – grupa elevilor slab pregătiţi;
- *Grupa de nivel B* – grupa elevilor de nivel mediu;
- *Grupa de nivel C* – grupa elevilor bine pregătiţi. Elevii care fac parte din această grupă au capacităţi dezvoltate, interese şi aptitudini formate, ritm de lucru rapid.

Ca profesor, trebuie să hotărâm din care grupă trebuie să facă parte fiecare elev şi tot profesorul trebuie să stabilescă când un elev trebuie să treacă în altă grupă. În cazul în care se constatată că unii elevi obţin rezultate mai slabe sau întâmpină dificultăţi în rezolvarea sarcinilor propuse li se va oferi sprijinul. În acest caz lecţia cuprinde o parte în care activitatea se desfăşoară sub îndrumarea profesorului, după care majoritatea elevilor lucrează, pe teme date, profesorul continuându-şi activitatea nemijlocită, succesiv, cu celelalte grupuri.

Un model de realizare a activităţilor sprijinite de către profesor şi a activităţilor independente în desfăşurarea unei lecţii de fizică îl voi prezenta mai jos.

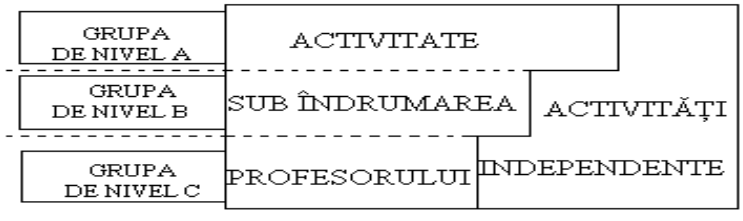

Aşadar, grupele de nivel vor avea întotdeauna un caracter deschis, profesorul facilitând trecerea elevilor dintr-o grupă în alta în funcţie de evoluţia lor la învăţătură şi de comportamentul lor în cadrul disciplinei, astfel ajungându-se la o bună individualizare a învăţământului.

Prezint în continuare o posibilă paralelă ce se poate realiza între predarea tradiţională şi predarea diferenţiată.

Predarea tradiţională	**Predarea diferenţiată**
Diferenţele care există între elevi sunt mascate sau se acţionează asupra lor doar atunci când ele devin problematice.	Diferenţele care există între elevi sunt studiate ca o bază pentru proiectare.
Este predominantă o înţelegere îngustă a inteligenţei.	Este concentrată pe forme multiple de inteligenţă.
Apelarea elevilor se realizează foarte rar.	Apelarea intereselor elevilor se realizează frecvent, ei fiind îndrumaţi să aleagă în funcţie de interesele pe care le au.
Există o singură definiţie a excelenţei.	Excelenţa este definită în termeni de creştere (evoluţie) individuală faţă de început.
Profilele de învăţare se iau în calcul foarte rar.	Există oferte pentru mai multe profile de învăţare.
Predomină instruirea cu toată clasa.	Pentru instruire se utilizează aranjamente diferite ale clasei.
Predarea se realizează pentru a acoperi manualul sau tematica din programă.	Predarea este condusă în ideea descoperirii disponibilităţilor, intereselor şi profilului de învăţare corespunzător fiecărui elev
Învăţarea este concentrată pe conţinuturi şi exerciţii care sunt rupte din context.	Învăţarea este concentrată pe folosirea capacităţilor esenţiale în scopul de a valoriza şi înţelege conceptele şi principiile de bază.
Sarcinile oferă o singură opţiune.	Se folosesc frecvent sarcini cu multiple opţiuni.
Timpul este relativ inflexibil.	Timpul este folosit flexibil, în funcţie de interesele elevilor.
Domină un singur text.	Se folosesc multiple şi variate materiale.
Se caută interpretări unice ale ideilor şi evenimentelor.	Se caută multiple perspective asupra ideilor şi evenimentelor.
Profesorul direcţionează comportamentul	Profesorul facilitează formarea capacităţilor

elevilor.	de învăţare independentă.
Profesorul rezolvă singur probleme.	Elevii îi ajută pe colegi şi pe profesori la rezolvarea problemelor.
Profesorul furnizează standarde unice pentru notare.	Elevii lucrează împreună cu profesorul pentru stabilirea obiectivelor individuale de învăţare.
Se utilizează cu preponderenţă o singură formă de evaluare.	Elevii sunt evaluaţi pe mai multe căi.
Evaluarea se realizează, în cele mai multe cazuri, la sfârşitul învăţării, să se vadă „cine a înţeles”.	Evaluarea este continuă şi diagnostică, pentru a înţelege cum trebuie realizată predarea – pe măsura nevoilor elevilor.

Strategii didactice

În practica şcolară conceptul de strategie didactică este înţeles şi aplicat în accepţiunea restrânsă a lui: ca un mod de îmbinare optimă şi creatoare a formelor de organizare a activităţii (frontală, individuală, în grup ori îmbinate), a metodelor, tehnicilor de lucru, a materialelor şi mijloacelor de învăţământ *(Şteţiu C., Triteanu R. 1984)*. Diferenţierea efectivă a instruirii se realizează la nivelul strategiilor didactice. Nivelele specifice strategiilor didactice *(Ionescu M., Radu I., Salade D., 1997)* sunt:

- strategia didactică propriu-zisă – este o componentă a demersului metodic specific activităţii instructiv-educative, având în vedere relaţiile interne dintre principiile didactice, metodele de învăţământ şi formele de organizare a activităţii didactice;
- strategia de instruire şcolară – constă în totalitatea formelor, metodelor, mijloacelor de învăţământ şi principiilor didactice prin intermediul cărora se vehiculează conţinuturile în scopul atingerii obiectivelor propuse;
- strategia procesului de învăţământ – constă în proiectarea, organizarea şi realizarea unei legături permanente între situaţiile de învăţare, astfel elevul asimilează conţinutul ideatic sistematizat în diferite obiecte de studiu şi îşi formează sistemele de abilităţi prevăzute în programele şcolare.

În elaborarea unei strategii avem o fază de analiză urmată de o fază de sinteză. În faza de analiză se realizează selecţia metodelor, mijloacelor de instruire şi formelor de organizare a activităţii în funcţie de nivelul taxonomic de formulare operaţională a obiectivului fundamental al lecţiei, tipul de învăţare şi principiile didactice care vor fi aplicate în practică.

De asemenea, se va avea în vedere conţinutul ştiinţific ce urmează a fi studiat, psiho-sociologia grupurilor şcolare, natura mijloacelor de învăţământ (tradiţionale şi moderne), probele de evaluare şi reglare a activităţii şi propria experienţă.

Pentru faza de sinteză se vor avea în vedere interrelaţiile dintre principiile didactice, metodele de învăţământ şi formele de organizare a activităţii didactice, realizând un proiect aplicabil şi eficient.

Strategiile didactice în care optăm pentru tratarea diferenţiată a elevilor ne ajută să înţelegem posibilităţile multiple de organizare a activităţii procesului instructiv educativ.

Pentru formularea unui obiectiv operaţional în cazul învăţământului diferenţiat se stabilesc mai multe niveluri de performanţă, astfel pot să difere şi condiţiile de manifestare a comportamentului elevilor.

O strategie didactică care este focalizată pe un obiectiv operaţional este alcătuită din două componente: o sarcină de învăţare derivată din obiectivul urmărit şi o situaţie de învăţare care este utilă realizării sarcinii în condiţii optime. Tuturor elevilor li se va solicita, în acelaşi timp, să rezolve aceeaşi sarcină de lucru, dar la niveluri de performanţă diferite, ţinând cont de potenţialul de învăţare diferit al elevilor. Aşadar, sarcinile de învăţare vor fi unice sub raportul naturii lor, dar diferenţiate sub raportul performanţelor scontate.

Diferenţierea instruirii cu ajutorul sarcinilor de învăţare cu nivel variabil presupune elaborarea unor situaţii de învăţare diferite. O situaţie de învăţare reprezintă, în cele mai multe cazuri, un complex de metode, materiale şi mijloace de învăţământ, alcătuit astfel încât elevul să-şi rezolve sarcina cu un efort minim şi cu un maxim de satisfacţie privind învăţarea.

În urma studiului individual asupra tratării diferenţiate a elevilor la fizică, a experienţei personale şi mai ales în urma discuţiilor pe acestă temă cu alţi profesori de fizică am decis că metodele cele mai indicate a fi folosite sunt în ordine: activitatea independentă, exerciţiul şi rezolvarea de probleme, lucrări de laborator, experimentul de laborator, instruirea asistată de calculator, modelarea, problematizarea, jocul didactic, descoperirea, algoritmizarea, conversaţia euristică, explicaţia, demonstraţia şi în ultimul caz expunerea.

BIBLIOGRAFIE

1. G. Stoenescu, R. Constantinescu — Metodica predării fizicii, Editura Sitech, Craiova, 1999
2. G. Florian — Tratarea diferenţiată a elevilor la fizică, Editura Else, Craiova, 2004
3. M. Stoica — Pedagogie şi psihologie, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2001
4. O. F. Călţun — Didactica fizicii, Editura Universităţii „A.I.Cuza” Iaşi, 2002
5. L. Ciaşcăi — Didactica fizicii, Editura Corint, Bucureşti 2001

ORGANIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV EDUCATIV ÎN CONTEXTUL STRUCTURII MODULARE, PRIN PREDARE INTEGRATĂ

Prof.înv.primar Giurgiu Liliana

Colegiul Național „Titu Maiorescu" Aiud

Motto:

„Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze."

(Maria Montessori)

Transformările petrecute în ultimii ani în societatea românească au impus noi exigențe în pregătirea tinerei generații, școala fiind nevoită să se adapteze permanent schimbărilor economice și sociale, care au influențat hotărâtor concepția privind rolul sistemului de învățământ.

Învățământul tradițional avea ca obiectiv principal transmiterea de cunoștințe de la profesor la elevi, iar învățarea se rezuma la însușirea și reproducerea unor noi cunoștințe considerate necesare pentru cultura lor generală. Atât gândirea, cât și acțiunea elevilor erau direcționate și dirijate din exterior în timp ce cercetarea și descoperirea nu erau încurajate, iar experiența de viață a elevilor și realitatea concretă erau ignorate.

Pentru a se depăși asemena abordări, organizarea procesului de învățământ a suferit schimbări majore, transformându-se într-un învățământ modern în care elevii au devenit subiecți activi ai propriei lor formări. Acum educația se bazează pe achizițiile psihologice ale dezvoltării copilului și urmărește dezvoltarea tuturor calităților potențiale ale acestuia. Copilul învață prin descoperire în interacțiunea sa cu mediul fiind îndrumat de dascăl. Metodele și mijloacele de explorare și cunoaștere ale copilului sunt individuale, adesea chiar neașteptate și originale.

Ca răspuns la cerințele societății, la marile schimbări care au loc în societate și adecvare la cerințele școlii contemporane, învățământul românesc, în acest an școlar, este organizat modular.

Anul școlar 2022-2023 este împărțit în 5 module de învățare și 5 vacanțe școlare. Perioadele de învățare și perioadele de odihnă sunt uniform distribuite, cu un număr de cinci perioade de 6-8 săptămâni de studiu intercalate de minimum o săptămână de odihnă; fiecare secvență a anului școlar are astfel o durată relativ apropiată, reglajul fiind făcut prin intermediul săptămânilor de vacanță din interior, care permit și respectarea perioadelor tradiționale de sărbători.

Implementare acestei structuri este o măsură de eficientizare a timpului de instruire și trebuie asociată cu o reformă a proiectării instruirii și evaluării pentru consolidarea învățării.

Organizarea modulară permite structurarea parcursului de învățare în unități mai ușor de gestionat și de monitorizat din perspectiva relației dintre învățare și evaluare, cu condiția ca proiectarea învățării să se facă în unități mai mici și integrate inter-sau multidisciplinar. Din perspectiva curbei de învățare a elevilor, stabilirea unor obiective mai bine definite și apropiate în timp poate avea un efect motivațional important, mai ales în condițiile în care procesul de învățare se bazează pe pedagogia experiențială și pe învățare prin proiecte. De asemenea structura modulară permite ca evaluarea să fie în principal de natură formativă, echilibrată în raport cu evaluarea sumativă. Acest lucru este posibil prin reforma sistemului de evaluare ce constă în:

- accent pe evaluarea formativă/feedback
- renunțarea la ideea unui număr minim de note
- concentrarea pe competențe specifice dezvoltate.

Reforma sistemului de evaluare nu vizează verificarea mai redusă elevilor, ci dimpotrivă, evaluarea sistematică a progresului acestora, care să dirijeze și să orienteze planificarea procesului de predare-învățare, cu obiective setate individual de la un modul al altul, calificativele/notele devenind astfel completarea unui proces de evaluare narativă care să acompanieze învățarea, și nu un obiectiv în sine.

Pentru creștera semnificativă a rezultatelor școlare este nevoie și de redefinirea structurii anului școlar, dar și de reformarea profundă a curriculum-ului formal cu a celui aplicat și de reformarea sistemului de evaluare a elevilor. Perceperea noii structuri nu doar ca o alt fel de secvențiere temporală a parcursului educațional anul are un impact major în sensul următor:

- încheierea doar a mediei anuale, în baza calificativelor/notelor asociate diverselor module reduce semnificativ presiunea presiunea pentru notare atât la profesori, cât și la elevi; notele vor fi puse de profesor în funcție de numărul de ore alocat săptămânal disciplinei. Profesorii decid câte note acordă elevului pe an, în funcție de numărul de ore prevăzut în planul cadru, pe regula minimum N+3 note, unde N este numărul de ore alocat pe săptămâna disciplinei în planul-cadru;
- la nivelul unității de învățământ se poate rezerva un interval de timp de 2 ore/arie curriculară în care elevul este evaluat în cadrul unui test multidisciplinar la nivel de arie curiculară (instrument de evaluare cu secțiuni separate, dedicate diferitelor discipline din arie curriculară); astfel elevul va avea de susținut un număr redus de evaluări, avantajul colateral fiind că evaluările ar putea fi

la nivelul unității, deci asigurând astfel și o monitorizare a rezultatelor învățării care să permită corecții și schimburi de bune practici;

- având în vedere existența „Săptămânii verzi" și a „Săptâmânii Altfel", învățarea în cadrul modulelor poate avea și un scop superior formării de competențe generale/specifice ale disciplinelor/modulelor de studiu; astfel cele două săptămâni pot reprezenta cadru practic-aplicativ atât de menționat de mulți ca fiind deficitar curriculum-ului aplicat (nu și celui intenționat).
- la nivel gimnazial și în special la nivelul învățământului liceal, ar putea exista o libertate suplimentară privind organizarea orarului, cu o abordare modulară a disciplinelor - o specializare a modulelor pe anumite discipline sau pe anumite arii curriculare de exemplu: primul și ultimul modul pot și rezervate disciplinelor cu 0,5 ore/ 1 oră pe săptămână, în plus adăugându-se ore destinat pregătirii evaluărilor inițiale/evaluărilor finale la disciplinele cu mai mult de 1 oră /săptămână; al doilea și al patrulea modul ar putea să fie specializat pe disciplinele cu mai mult de 2 ore/săptămână, modulul al treilea fiind specializat pe disciplinele cu mai mult de 2 ore / săptămână.
- procesul de învățământ trebuie să abordeze curriculum-ul integrat, să se bazeze pe predare integrată, cu elemente de interdisciplinaritate la nivelul ariilor curriculare;

Curriculum integrat sau instruirea integrată se referă la o modalitate de predare, de organizare și planificare a instruirii care produce o interrelaționare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învață și experiențele lor.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, *în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite* printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- gradul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relațiilor interpersonale:

- integrarea curriculară, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare;
- elevii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;

- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Integrarea este văzută ca fiind „acțiunea de a face să interrelaționeze diverse elemente pentru a constitui un tot armonios, de nivel superior, a aduce părți separate într-un întreg unitar, funcțional, armonios” (M.D. Bocoș)

Din punct de vedere curricular integrarea înseamnă:

- organizarea, punerea în relație a disciplinelor școlare, cu scopul de a evita izolarea lor tradițională;
- procesul și rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experiența de viață și de la cunoștințele pe care deja le-a însușit;
- stabilirea de relații de convergență între cunoștințele, capacitățile, competențele, atitudinile, valorile ce aparțin unor discipline școlare distincte;
- proces educațional organizat astfel încât să traverseze barierele obiectelor de studiu;
- predarea și învățarea sunt văzute din perspectivă holistică, reflectând lumea reală, care este interactivă.

Literatura pedagogică descrie integrarea curriculară drept o modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului, care presupune sintetizarea și organizarea didactică a conținuturilor din diferite domenii ale cunoașterii, astfel încât să se asigure că elevul achiziționează o imagine coerentă, unitară despre lumea reală.

Niveluri ale integrării conţinuturilor

Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse, convergenţe între elemente, precum: concepte, abilităţi, valori aparţinând disciplinelor şcolare distincte. Din acest punct de vedere, literatura de specialitate identifică următoarele posibilităţi:

- Integrare intradisciplinară;
- Integrare multidisciplinară;
- Integrare pluridisciplinară;
- Integrare interdisciplinară;
- Integrare transdisciplinară.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiv nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată de proiect,
- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculumului. Aceasta, deoarece modul natural al elevilor de a învață despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viața de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun, de cele mai multe ori, cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programă, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului. De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme /proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare. Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.

Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Abordarea integrată are două dimensiuni:

- integrarea orizontală care presupune reunirea a două sau mai multe obiecte de studiu, din arii curriculare diferite, dar care formează un ansamblu coerent;
- integrarea verticală ce se se referă la reunirea a două sau mai multe discipline de studiu din aceeași arie curriculară.

Iată câteva exemple de bune practici din activitatea mea la clasa a II-a:

Matematică și explorarea mediului Tema: Înmulțirea și împărțirea în concentrul 0-100.

Discipline integrate: CLR, AVAP, DP, EF

CLR: - Poezii

Cifrele au uneori
Între ele și un „ori”
Un semn foarte cumsecade
Ce le face sa dea roade
Pe podișca nu prea lată
Iată, trec doi pui deodată.
Hai să-i socotim și noi.
Simplu: doi ori unu– DOI!

Ariciul, la mușuroi,
Duce doi cartofi și-ați doi.
Care vreți să-i inmulțiți
Doi ori doi PATRU găsiți!

Am cireșe-n trei grămezi
Mici de câte două, vezi?
Acum haide și socoate:
Trei ori două … ȘASE-s toate!

Hai să socotim cu fragi
Fiindcă tuturor ni-s dragi,
Chiar de încă nu s-au copt;
Ziceți: doi ori patru – OPT!

Nouă miei se rup în trei
Grupe mici și pasc prin mei.
Cine îi împarte bine
Cifra TREI o va obține

Uite paisprezece nuci,
Jumătate să apuci!...
Eu le-mpart în grămăjoare
Câte ȘAPTE-n fiecare
Jumătate să apuci!...

- Alcătuiți propoziții folosind cuvintele: dublu, triplu, jumătate, sfert.

AVAP - Semne de carte cu tabla înmulțirii. Elevii completează rezultatele operațiilor de înmulțire apoi le lipesc pe carton și decupează fiecare semn de carte.

- Tabla înmulțirii prin benzi desenate

DP- Joc de atenție: *Numărul interzis.* Este un joc la care poate lua parte un număr nelimitat de jucători. Aceștia se grupează în cerc în jurul conducătorului jocului, stând în picioare sau așezați. Conducătorul jocului fixează numărul interzis, de exemplu 5.Jocul se desfășoară în felul următor: se va număra de la 1 la 100, fiecare jucător indicat de conducătorul jocului pronunțând numărul care urmează. Când se ajunge la numărul interzis și multiplul lui, jucătorul va rosti în locul cifrei respective: *Bum!* În cazul

nostru, numărul interzis este 5, deci se va număra 1, 2, 3, 4, *Bum!*, 6, 7, 8, 9, *Bum!*, etc. Cei care nu sunt atenți sau greșesc sunt eliminați din joc sau penalizați cu pedepse haioase.

EF – Buchețelele. Jocul se poate organiza afară sau în clasă, cu orice număr de persoane. Jucătorii se deplasează încoloană câte unul sau câte doi și primesc – din mers diferite comenzi pentru mers rapid sau încet, pe vârfuri sau pe călcâie sau pentru exectarea anumitor mișcări din mers sau alergare. La un moment dat, conducătorul jocului strigă un număr. La auzul acestei comenzi, jucătorii se strâng repede în grupe formate dintr-un număr de jucători egal cu numărul strigat. Gruparea se face sub formă de buchețele, stand cu fața spre centrul grupului și cu mâinile prinse la spate. Numărul strigat de conducătorul jocului trebuie astfel ales, încât să nu fie exact divizibil cu numărul totalal jucătorilor. Jucătorii care n-au reușit să se grupeze sunt eliminați din joc sau penalizați cu câte un punct.

Comunicare în limba română Tema: Vreau să trăiesc printer stele după Victor Eftimiu

Discipline integrate: AVAP, MEM, MM, DP

AVAP - Folosind tehnica Origami, elevii au realizat un brăduț și mici decorațiuni de Crăciun.

MEM - Elevii au spus/compus ghicitori despre brad specificând mediul de viață al bradului.

Sus pe coama munţilor,	Fie vară fie iarnă,	Falnic sus pe munte crește,
Munţilor, cărunţilor,	Falnic stă în vârf de munte.	Vântu-i clatină coroana,
Stă voinicul cel ţepos	Uneori în plină iarnă	Dar s-o ia nu reușește,
Veşnic verde şi frumos.	Îl îmbrăcăm cu beteală.	Verde stă așa și iarna.

- Elevii au decorat bradul clasei și brăduțul făcut cu decorațiuni grupate câte 2, 3, 4 sau 5 având ca sarcină să afle astfel numărul total de decorațiuni cu care și-au împodobit brăduțul.

MM - Elevii au jucat în jurul bradului cântând cântecul „Brăduleț, brăduț drăguț și colindul „O, brad frumos”

DP - Joc de rol – „Interviul”- Pe rând, câte un elev a fost reporterul și a pus întrebări ca: „Dacă ai fi un brăduț din pădurea realizată, cum crezi că te-ai simți acum? Cum te-ai simțit cântând și dansând în jurul brăduților?

Muzică și mișcare – Tema „Mersul melodiei” – Cântecul „Cucule, pasăre sură”

Discipline integrate: CLR, AVAP, MEM, EF

CLR – Elevii au citit „Legenda cucului” și au completat harta textului

AVAP – Elevii au colorat imaginea cucului de pe fișa cu harta textului

MEM – Elevii au enumerat ciclul de viață la păsări: se nasc, cresc, se înmulțesc, îmbătrânesc, mor apoi, au ordonat, la tablă, imaginile corespunzătoare ciclului de viață la cuc.

EF – Jocul „Cucule, mută-ți cuibul”.

Jocul se poate organiza afară sau în clasă. Copiii se grupează câte doi, faţă în faţă, ţinându-se de mâini. Se formează mai multe perechi de acest fel reprezentând cuibul. În mijloc va intra un al-3-lea copil cu rolul de „cuc” (cei 3 formează cuibul cu cucul în el). Un jucător rămâne fără cuib. Când animatorul (învăţătorul) strigă: „Cucule, mută-ţi cuibul!” toți „cucii” îşi schimbă cuibul, astfel copilul rămas afară îşi va găsi un cuib şi un altul va rămâne fără, acesta va trebui să-şi găsească un altul la următoarea strigare..

În concluzie putem spune că, organizarea modulară și integrată a procesului de învățământ este cea mai bună soluție de modernizare și adecvare la cerintele școlii contemporane și pune accent simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Acestă organizare a procesului de învățământ asigură formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrlaționare cu semenii, cu parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie

1) Cucoş Constantin – ,,Educaţia. Iubire, edificare, desăvârşire’’, Ed. Polirom, Iaşi 2002

2) Joiţa Elena (Coordonator), E. Frăsineanu, M. Vlad, V. Ilie – „Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară’’, Ed. Arves, Craiova, 20033)

3) Ionescu, M., Radu I.-„ Didactica modernă”, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

4) Bocoş, M., Chiş, V-„ Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare, particularizări pentru învăţământul primar”, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj –Napoca, 2012

5) Bocoş, M.-„ Teoria curriculumului. Elemente. Ştiinţă”, Cluj-Napoca, 2008

EDUCAȚIA STEAM ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Profesor învăţământ primar: GLAVĂ ANGELA
Şcoala Gimnazială „Alexandru Macedonski” Craiova

Termenul ***educaţie*** provine din lat. *educo,educare*, având numeroase sensuri precum: a creşte, a îngriji, a hrăni, a înălţa, a ridica, iar din perspectivă pedagogică defineşte un ansamblu de acţiuni proiectat, organizat, coordonat, evaluat, reglat, optimizat după criterii prioritar calitative, o formă de comunicare interumană prin care se transmit, de la o generaţie la alta, valorile culturii, experienţa de producţie şi comportamentul social. Definită ca acţiune socială şi proces, educaţia constă într-un ansamblu de influenţe, exercitate în mod planificat, în cadrul instituţiilor de învăţământ pe baza unui sistem de obiective, principii, metode şi forme de organizare, folosite în scopul formării omului ca personalitate, capabil să se integreze activ în dinamismul vieţii sociale. Educaţia este, deci, un proces complex, de socializare şi individualizare a fiinţei umane în drumul său spre umanitate.

Ideea unei abordări a educaţiei din perspectiva exigenţelor sociale a apărut încă de la sfârşitul secolului al XIX-lea, când a luat naştere pedagogia socială. Aceasta considera că omul se formează în societate şi pentru societate.

Abordarea integrată vine ca necesitate a lumii în care trăim, în mod special în domeniul educației unde activitatea didactică trebuie revizuită și abordată holistic, prin urmare, „schimbările de atitudine socială și individuală au nevoie de un nou tip de educație, adecvat secolului în care trăim, bazat pe principii transdisciplinare” (Bama, Caciuc, 2004). Termenul a evoluat de la o primă etapă pentru a depăși interdisciplinaritatea prin sensul dat de Jean Piaget care propune expresia peste discipline pentru a explica conceptul pentru „o abordare holistică a lumii reale care este interactivă” și extrem de complexă; prin urmare, „preocupările trans-disciplinare - așa cum este indicat de prefixul„ trans ”- care este în același timp între discipline și în diferite discipline și dincolo de orice disciplină. Scopul său este înțelegerea lumii actuale, unul dintre imperativele sale este unitatea cunoașterii ”. (Niculescu, 2010, pp.181).

Abordarea integrată vine cu o combinație de idei, concepte, cunoștințe, dar și discipline care nu mai sunt privite singular, ci într-o continuă corelație și interdependență. Educația de tip

STEM/STEAM/STREAM este un concept relativ nou în cadrul sistemului de învățământ românesc. Ideea educației STEM vine de pe continetul american ca urmare a cerințelor tot mai mari în ceea ce privește pregătirea tinerilor pentru inserția activă în viața socială (Teruni Lamberg, Nicole Trzynadlowski, 2015), inserție care solicită tot mai mult experți în carierele STEM. Acronimul STEM vine din limba engleză făcând referire la disciplinele științe, tehnologii, inginerie și matematică, la nivelul țării noastre este folosit și acronimul ȘTIM (științe, tehnologii, inginerie și matematică). (Cornelia Melcu, 2018) opul formării omului ca personalitate, capabil să se integreze activ în dinamismul vieţii sociale. Educaţia este, deci, un proces complex, de socializare şi individualizare a ființei umane în drumul său spre umanitate.STEAM este o abordare educațională a învățării care folosește Știința, Tehnologia, Ingineria, Arte și Matematică ca puncte de acces pentru ghidarea anchetei, dialogului și gândirii critice a elevilor. Rezultatele finale sunt studenții care își asumă riscuri, se implică în învățarea experiențială, persistă în rezolvarea problemelor, îmbrățișează colaborarea și lucrează prin procesul creative.

STEAM, STEM (sau STIAM în romană) este acronimul englez de la Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică). Este o metodă care îi permite copilului să descopere 5 discipline într-o singură abordare, interdisciplinară. Toate acestea sunt cunoscute și ca competențe transversale, care oferă în timp capacitatea de a rezolva probleme și de a soluționa anumite situații prin aplicarea unui cumul de cunoștințe.

Este o metodă de învățare importantă și esențială pentru copii, pe lângă cunoștințele necesare vieții de zi cu zi. STEAM ajută într-un mod desăvârșit la rezolvarea problemelor, dezvoltarea gândirii critice și creative, inovare, dezvoltarea laturii inventive, a logicii, curiozității și autonomiei. Astfel, această metodă încurajează curiozitatea, experimentarea colectivă și încrederea în sine, legând experiențele învățate la școală de concepte din lumea reală.

Folosirea metodei STEAM înseamnă și a oferi copiilor și anumite competențe digitale, care vor trebui să evolueze zilnic și care le vor fi de ajutor. Fie în domeniul economiei, al ocupării forței de muncă sau al educației, digitalizarea este un factor esențial în evoluția, progresul și sustenabilitatea societății, iar ultimii ani ai pandemiei ne-au arătat din plin acest lucru.

O introducere timpurie în conceptele de bază poate ajuta copiii să dezvolte gândirea critică. Această metodă de învățare trebuie aplicată încă de la o vârstă fragedă a copilului. Învățământul primar sau ciclul primar este prima etapă din învățământul obligatoriu și are ca obiectiv principal crearea de oportunități egale pentru toți copiii, pentru a realiza o dezvoltare cognitivă, emoțională și

psihomotorie echilibrată, adaptată nevoilor individuale. Drept urmare, încă din anii micii școlarități trebuie să formăm elevii care vor deveni experții STEM din viitor, iar acest lucru nu se poate realiza printr-o abordare clasică monodisciplinară. Problemele vieții actuale și solicitările adresate învățământului contemporan sunt din ce în ce mai complexe și variate, dat fiind accelerarea procesului de cunoaștere și interacțiunea constantă dintre științe și alte domenii ale cunoașterii care implică necesitatea abordării integrate de la vârste fragede. (Borzea P. A, 2017)

Pentru a pune în practică această metodă, profesorii trebuie să predea folosind instrumente adecvate, inclusiv jocuri de logică adaptate vârstei. Copiilor le va plăcea să învețe astfel, făcând predarea mai distractivă și astfel să învețe mai rapid.

De exemplu, jocurile de logică ajută la dezvoltarea inteligenței spațiale, promovează rezolvarea problemelor și copilul își exersează astfel simțul logic și planificarea. Știm, sună complicat, însă pentru copii va fi o simplă joacă și totul va deveni natural.

În concluzie, metoda STEAM presupune aplicarea a 5 discipline într-o singură abordare. A început să se dezvolte și în România și va fi folosită din ce în ce mai mult în viața de zi cu zi.

Profesorii ce predau acest tip de educație se ghidează după 6 pași.

1. Focus

În acest pas, profesorul selectează o întrebare esențială sau o problemă pe care o transmite elevilor. Acesta se concentrează ca întrebarea sau problema să fie bine focusată, clară și cu referință atât pe partea STEM, cât și pe arte.

2. Detaliu

Este pasul procesului în care se caută răspunsul sau rezolvarea problemei. Tot în această fază se găsesc corelații între mai multe domenii și implicit o mulțime de informații, abilități sau procese cheie pe care elevii trebuie să le adreseze deja.

3. Descoperirea

Este etapa în care profesorul poate analiza lacunele pe care le au elevii în abilitățile și procesele lor proprii.

Este faza care se referă la cercetarea activă și predarea intenționată.

4. Aplicarea

Partea cea mai distractivă este aplicarea. După ce elevii au toate informațiile și au analizat soluțiile actuale, ei pot începe să-și creeze propriile soluții și procese de rezolvare a problemei.

Aici utilizează abilitățile proprii, procesele și cunoștințele ce au fost acumulate în etapele anterioare.

5. Prezentarea

Această fază a procesului pune accentul pe împărtășirea cu ceilalți. Fiecare își expune părerea, exprimă un feedback și primește unul.

Este momentul când învață să ofere și să primească contribuții.

6. Legătura

Se referă la bucla ce închide activitatea. Este menită să dea elevilor posibilitatea de a reflecta asupra procesului lor și a feedback-ului primit.

Pe baza acestei reflecții elevi vor fi capabili să se autocorecteze și să îmbunătățească propriile abilități, deprinderi și cunoștințe.

Beneficiile educației STEAM:

- trezește interesul elevilor prin faptul că împletește știința cu arta.
- intervine în dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor.
- elevii se implică în procesul de învățare.
- împărtășesc cu ceilalți ideile proprii sau descoperirile, fac asta cu plăcere.
- dezvoltă abilitățile de comunicare.
- dezvoltă sentimentului de empatie.
- dezvoltă participanții din punct de vedere cognitiv,
- dezvoltă creativitatea și imaginația,
- clădește baza unui viitor adult ce deține capacități, deprinderi și soluții,
- formează ,”inovatori, educatori, lideri și cursanți ai secolului XXI.”

În urma analizei studiilor asupra modului în care profesorii percep educația de tip STEM se constată faptul că aceștia au observat o motivație ridicată a elevilor asupra actului de învățare, iar realizările academice ale acestora sunt în creștere, simțindu-se mai stăpâni și siguri pe sine. Un aspect foarte important subliniat de către profesorii implicați în predare de tip STEM este legat de dezvoltarea gândirii critice a elevilor. Profesorii însă au evidențiat o serie de impedimente care îi împiedică să dezvolte o astfel de educație începând de a resursele materiale insuficiente, lipsa susținerii financiare și până la inflexibilitatea programului școlar și lipsa unui curriculum adecvat. Abordările integrate STEM/STEAM/STREAM sunt considerate ca fiind dificil de conceput și de pus în practică în ciclul primar.

În concluzie STEM/STEAM/STREAM este un mod inovator de a gândi la nivelul ciclului primar predarea matematicii și științei, prin valorificarea conexiunilor acestora cu tehnologia, ingineria și artele. Pentru o implementare cât mai corectă și facilă, profesorii ar trebui să beneficieze de cursuri dedicate activităților integrate STEM/STEAM/STREAM și de cursuri de cultură generală.

Educația STEAM este un proces structurat de integrare a științelor exacte și a artei, cu scopul de a forma viitori adulți inteligenți, ușor adaptabili societății și capabili de a pune în valoare cunoștințele acumulate pe întregul proces al educației în viitorul loc de muncă.

Bibliografie

Bama A., Alecu S., Caciuc V., (2004) Îndrumar pentru activităţi practic-aplicative la disciplinele pedagogice" Editura. FundaţieiUniversitare „Dunărea de Jos”, Galaţi;

Borzea P.A.(2017), Integrare curriculară și dezvoltarea capacităților cognitive, Editura Polirom, București;

Bybee, R. W. (2010). What is STEM education?;

Cucoș C.,(2014), Pedagogie-ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, București;

Lamberg, T., & Trzynadlowski, N. (2015). How STEM academy teachers conceptualize and implement STEM education. Journal of Research in STEM Education, 1(1), 45-58.

RELAȚIA ȘCOALĂ-FAMILIE-SOCIETATE

Prof. înv. primar Glișcă Elena
Școala Gimnazială Nr. 184 București Sector 1

Școala este interesată să colaboreze cu familia, pentru ca acțiunea sa educativă să fie mai profunda si de durată. Colaborarea școlii cu familia este necesară și în vederea unei informări reciproce cu privire la dezvoltarea copilului, la comportarea lui.

Sistemul de învățământ ca produs al dezvoltării sociale, a reflectat întotdeauna cerințele și posibilitățile oferite de societate, afirmându-se, la rândul său, ca factor al dezvoltării sociale. Sub impulsul cerințelor dezvoltării sociale, sistemele de învățământ se modifică, ținzându-se spre modernizarea metodelor de predare, a conținutului, a formelor de organizare, precum și a formelor de colaborare, de cooperare dintre diferitele instituții educative. Învățământul preşcolar trebuie să realizeze educația preşcolară având ca funcție majoră formarea și dezvoltarea personalității copilului în raport cu nevoile specifice vârstei, cu posibilitățile și dotările sale, în interesul său și al comunității sociale.

Relaţia pedagogică este o variabilă de relaţie umană cu înţelesul de interacţiune pentru atingerea scopurilor educaţiei, ca interacţiune ea funcţionează într-o situaţie pedagogică, aceasta fiindu-i suport, în care se întâlnesc şi se confruntă mai multe „forţe" rezultate din comportamentul profesorilor şi al elevilor, precum şi din condiţiile generale şi specifice ale acţiunii educative.

Necesitatea abordării parteneriatului dintre cele trei mari „instituţii": şcoală, familie şi societate atrage după sine o mare colaborare şi responsabilitate din partea fiecăreia dar ceea ce e important e că toate sunt direcţionate şi canalizate asupra copilului.

Faptul că micul preşcolar intră în contact cu mediul în care trăieşte este ceva normal, însă faptul că în dezvoltarea lui sunt antrenaţi alţi factori care au rolul de a-l stimula este un lucru deosebit. Școala este spaţiul modern pentru satisfacerea nevoilor de comunitate ale copilului . Aici fiind foarte importantă funcţia de socializare, de ieşire în lume de stabilire a apartenenţei la un grup.. Școala răspunde deci unor funcţii educative foarte diferite în funcţie de mediul în care ea se află, de aceea poate că şi curriculum educativ ar trebui să poată ţine seama de aceasta. "Acasă" la școală!

Şcoala este o instituţie care oferă servicii educaţionale, transmite cunoştinţe, dezvoltă abilităţi, formează competenţe, norme, valori recunoscute şi acceptate social. Ea funcţionează într-o comunitate alcătuită din mai mulţi factori de educaţie, care au la rândul lor o ofertă educaţională: familia, autorităţile, organizaţiile guvernamentale şi neguvernamentale, poliţie, biserică etc.

În familie, fiecare membru este special, are rolul său şi în raport cu ceilalţi îşi constituie o identitate specifică. Aici sunt valorizate diferenţele pentru că fiecare este important şi indispensabil. Familia însăşi există şi se structurează prin caracteristicile membrilor ei, ea evoluează împreună cu aceştia, integrează schimbările din viaţa lor şi se lasă modificată de fiecare membru al ei. Familia, pentru copil, este reprezentată de acei oameni cu care locuieşte în acelaşi spaţiu şi care participă la satisfacerea nevoilor lui, dar şi de oamenii importanţi pentru părinţi în al căror spaţiu copilul merge des şi unde are tabieturile sale. Casa copilului este mediul în care copilul creşte şi se dezvoltă în siguranţă, este locul de odihnă şi retragere, locul explorării şi al construcţiei de sine. Casa este un „corp matern", un spaţiu intim pe care copilul nu-l împarte decât cu oameni foarte apropiaţi afectiv, care îşi lasă amprenta asupra devenirii lui: părinţii, fraţii şi bunicii. Toţi ceilalţi vin şi pleacă străduindu-se să deranjeze cât mai puţin. Copilul însă nu ezită să-şi aproprie spaţii şi să-şi creeze obiceiuri în casele oamenilor apropiaţi cu care el stabileşte legături afective: aşa se întâmplă cu casa bunicilor,mătuşilor şi a altor rude.

Prin participarea în societate copilul reuşeşte să păşească dincolo de „pragul casei" în condiţii de siguranţă. El se află printre semeni, dar care nu sunt şi intimi. Aici relaţiile sunt mai puţin afectivizate şi au detaşarea unei comunicări sociale. Este un spaţiu unde copilul poate experimenta o imagine de sine mai realistă (care nu este prea încărcată de afectiv) şi poate stabili relaţii pe care el însuşi să le gestioneze. Tot prin societate, copilul poate adera la un model de grup, poate obţine opusul individualităţii: starea de apartenenţă. Comuniunea cu ceilalţi asemenea, colectivitatea îi oferă omului forţă, stabilitate, siguranţă.

Parteneriatul școală – familie se referă la construirea unor relaţii pozitive între familie, școală şi comunitate, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor atunci când aceştia văd profesorul sfătuindu-se cu părinţii şi membrii comunităţii. Activitatea cu părinţii ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copiilor în programul educativ din școală, poate deveni un start bun pentru a crea părinţilor respectul de sine, încredere în competenţele lor, făcându-i mai buni. Copiii caută modele în părinţii lor şi în membrii societăţii (actori, sportivi, etc), iar aceştia, la rândul lor vor să crească mici genii.

O bună colaborare şi comunicare între familie şi școală este necesară, dar nu este suficientă pentru buna dezvoltare a copilului în acest mediu. Este nevoie ca această colaborare să se poarte în jurul nevoii pe care o are copilul de a fi în societate.

BIBLIOGRAFIE :

- Elena Joita, Formarea pedagogica a profesorului. Instrumente de invatare cognitiv-constructivista ,Editura: Didactica si Pedagogica , Bucureşti, 2007
- Elena Joita, Didactica aplicata (partea I) - Invatamantul primar , Editura: Gheorghe Alexandru, Craiova, 1994
- Jigau Mihaela, Factorii reusitei scolare, Editura: Casa de Editura Grafoart, Bucuresti,1998

ABORDAREA LIMBII ENGLEZE PRIN INTERMEDIUL LITERATURII PENTRU COPII

Prof. Diana-Maria Gocan, Liceul Teoretic „Pavel Dan”, Câmpia Turzii

Literatura pentru copii, în calitatea sa de formă specifică a narațiunii, constituie un catalizator al elementelor de cultură, experiențiale ce contribuie la formarea identității copilului. Dincolo de potențialul motivant, acest gen de literatură are legătură cu ceea ce William James numește „modul narativ de gândire”, cel care prin care oamenii concep și fac rațiuni asupra propriei personalități, emit judecăți de valoarea și stabilesc conexiuni între elemenetele lumii înconjurătoare.

Psihologi și specialiști în domeniul educației, ca Howard G.S. și Jerome Bruner consideră că există o legătură puternică între construcția unei personalități armonioase și experiența, la vârste timpurii, a basmelor și poveștilor și în genere a textelor literare adaptate vârstelor mici. Bruner arată că „oamenii au capacitatea de a organiza și comunica experința într-o formă narativă. Narațiunile ne transformă în ceea ce suntem, altfel spus, prin ascultarea și nararea unor povești, incluzând- printre acestea și pe propria noastră poveste, suntem în mod continuu formați și transformați.”

Dincolo de aceste considerații pedagogico- filozofice, introducerea textelor literare adaptate și nu numai în curriculum-ul limbilor moderne prezintă numeroase avantaje. Un prim avantaj îl constituie faptul că textul literar reprezintă o sursă excelentă de limbaj autentic. Autenticitatea, considerată un criteriu esențial în orice tip de resursă utilizabilă în predarea limbilor străine, se regăsește într-o formă naturală, complexă și variată în textul literar de la conversații, expresii funcționale, paragrafe narative și descriptive, toate constituind o excelentă sursă / resursă de limbaj pentru elevi.

În al doilea rând, textele literare sunt, tocmai datorită autenticității, motivante, oferind contexte de lucru semnificante și semnificative.

Într-o eră a globalizării în care se pune accentul deopotrivă pe nevoile, dorințele, valorile universale ca și pe cele specific culturale, textul literar răspunde nevoilor de a dezvolta și promova conștiința culturală și intercultutală, devenind astfel un mijloc de a îmbogăți acest aspect al vieții elevilor, ajutându-i pe aceștia să își să dezvolte atitudini pozitive față de o limbă străină.

Tot datorită autenticității, literatura este aceea care dezvoltă deopotrivă o cunoaștere pragmatică și una sociolingvistică, ambele tipuri fiind componente de bază atunci când vorbim de competențe comunicative.

Pentru cadrele didactice, textul literar are o valoare instrumentală deoarece pe de o parte furnizează modalitatea și contextul de predare / învațare în general, iar pe de alta, sunt o resursă de predare / învățare a anumitor aspecte ale structurilor limbajului. Spre exemplu, utilizarea basmului oferă contextul necesar achiziționării limbajului: elevii sunt expuși limbii engleze fie în scris (dacă citesc textul) fie oral (dacă ascultă textul). Apoi, le poate ilustra un aspect al structurilor limbajului (timpurile trecute), îi poate implica experiențial și emoțional sau le poate incita imaginația. Limbajul specific basmelor poate fi utilizat în sarcini de lucru menite să dezvolte competențele productive ale limbii engleze- vorbitul și scrisul. Un alt aspect important: povestea /basmul poate fi cu ușurință adaptat oricărui nivel de la cel elementar până la cel avansat. Basmul este un instrument foarte bun de predare / învățare a limbii engleze deoarece, ca forma narativă începând cu „ A fost o dată ca niciodată..." și terminându-se cu „Ș-am încălecat pe-șa și v-am spus povestea mea", ilustrează un model pe care copiii îl pot concepe și urmări cu ușurință. Mai mult, vocabularul basmului este plin de este plin de expresii fixe, cuvinte cu caracter repetitiv, fapt care asigură retenția limbajului țintă.

De aici ideea că îmbogățirea vocabularului și dezvoltarea competențelor structurale într-o limbă străină pot fi accelerate prin intermediul textului literar. Literatura implică o varietate de tipuri de limbaje de la cele extrem de formale, complexe, la cel informale (argou, jargon), o paletă largă de vocabular și structuri gramaticale dar și moduri de expunere diferite (narațiune, dialog, descriere).

Specialiști în domeniul psihopedagogiei (Irma K.Ghosn, R. Gower & Pearon M, Jennifer Hill, Daniel Goleman) au demonstrat că textele literare dezvoltă coeficientul de inteligență emoțională. Acesta este în mod specific legat de abilitatea umană de a controla emoțiile, sentimentele în situații confclistuale sau dificile. Ori textul literar narativ (mai ales basmul, povestea) oglindește dificultățile prin care trece eroul, relațiile, cu părinții și cei din jurul său, transformările care au loc în personajul principal pe măsură ce firul narativ se deapănă. Dintr-o astfel de perspectivă, povestea este pentru copil, o modalitate de a exersa într-un „cadru sigur" ceea ce va întâlni într-o formă diferită în viața de zi cu zi. Faptul că eroul pășește în necunoscut și face față dificultăților, conflictelor și uneori chiar violenței, arată copilului că lupta împotriva obstacolelor de orice fel nu poate fi evitată și este imperativă pentru obținerea unui lucru dorit.

În ceea ce privește abordărilea metodice ale textelor literare în timpul orelor de limbă engleză, acestea sunt variate și în general se focalizează pe lectură expresivă și înțelegere a textului. Cele mai complexe abordări vizează însă aspectul integrat al invățării limbii engleze, cu focalizare pe toate cele patru niveluri de competență: abilitatea de înțelegere a mesajului / textului ascultat, abilitatea de exprimare orală, abilitatea de înțelegere a textului scris și abilitatea de exprimare scrisă.

Receptarea textului fie prin ascultare, fie prin citirea variantei scrise se încadrează în partea de familiarizare a elevilor cu conținutul operei și la rându-i se poate segmenta în etapele următoare: aceea de predare / însușire a vocabularului necesar pentru înțelegerea textului, etapa receptării textului (ascultare, lectură) și nu în ultimul rând etapa comprehensiunii textului (relectură cu voce tare pe fragmente și exerciții ce vizează în mod expres înțelegerea, de la întrebări deschise, alegere a răspunsului corect, completare a propozițiilor cu cuvinte lipsă, la ordonare a propozițiilor în conformitate cu secvențialitatea textului etc.). Înțelegerea poveștii se poate facilita făcând uz de mijloacele TIC, imagini, mimă, realia (obiecte reale) și ține în general de abilitatea de narator / povestitor a cadrului didactic.

Partea de dezvoltare a abilităților productive ale elevilor (verbale și scrise) se pot dezvolta tot în universul și cadrul creat de poveste și vizează dezvoltarea capacităților elevilor de a lucra cu limbajul, de a-l utiliza în situații de comunicare, orale și / sau scrise. Aceastea pot lua forma unor construcții de propoziții, alcătuire de dialog cu personajul preferat din poveste, cu colegul de bancă în legătură cu un aspect al povestirii, completarea unui chestionar, jucarea piesei de teatru în fața clasei, alegerea cuvintelor prefereate din basm și utilizarea lor într-o poveste proprie, conceperea / completarea unui rebus / ciorchine, rescrierea unei părți din text, descrierea personajului preferat etc.

Direcțiile și modalitățile în care textul literar poate fi utilizat în cadrul orelor de limbă străină sunt așadar diverse și cu avantaje evidente, de la cele pe termen scurt (însușirea unor elemente de vocabular, de structuri gramaticale utilizabile în comunicare), până la cele pe termen lung (lărgirea sferei culturale a elevilor, dezvoltarea plăcerii de a citi și a unor cititori competenți într-o limbă străină.

Bibliografie:

1. Bruner, Jerome, S., *The Narrative Construction of Reality*, University Of Chicago Press, Chicago, 1991

2. Cashdan, Sheldon, *Vrăjitoarea trebuie să moară. Psihologia basmului*, Editura Trei, București, 2009.

3. Eco, Umbreto, *Travels in Hyperrealitty*, translated by William Weaver, Harecourt, Brace & Company, Florida, 1986.

4. Knapp, Peter & Watkins, Megan, *Genre,Text,Grammar. Technologies for Teaching and Assessing Writing*, University of South Wales Ltd, Australia, 2005.

PROIECT DIDACTIC

CLASA I F STEP BY STEP

Școala Gimnazială ” George Emil Palade” Buzău

PROF. GOGONEL FLORENTINA ALINA

1772

AGENDA ZILEI

8:00- 8.50 – Întâlnirea de dimineaţă;

9:00-11:50 – Activitatea pe centre :

- **Citire:** „ Pomișorul”;
- **Matematică:** Adunarea şi scăderea numerelor naturale în concentrul 0-10;
- **Științe:** Plantele – alcătuire și rolul părților componente;
- **Arte:** ”Sfârșit de toamnă”- machetă;

12:00-13:00 – Pauză pentru masa de prânz

13:00-15:00 – Continuarea activităţilor pe centre

15:00-16:00 – Evaluarea activităţilor de la centre

Activitatea I

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ

Data: 21 noiembrie 2014

Scopul: formarea capacităţii de exprimare şi de relaţionare în cadrul grupului.

Obiective:

O $_1$ - să citească în ritm propriu mesajul şi agenda zilei;
O $_2$ - să completeze calendarul naturii, respectând simbolurile şi succesiunea zilelor;
O $_3$ - să desprindă informaţii de detaliu din mesaj;
O $_4$ - să participe la rezolvarea sarcinilor de lucru din mesaj;
O $_5$ - să participe la discuţii, prezentând noutăţile şi formulând întrebări şi răspunsuri.

Metode şi procedee: conversaţia, exerciţiul, explicaţia, observaţia, jocuri creative;

Mijloace de învăţământ: mesajul zilei, agenda zilei, calendar, panou de afişaj;

Moduri de organizare: activitate frontală, activitate individuală, activitate pe echipe.

MESAJUL ZILEI

BUN VENIT, IUBITORI AI PLANTELOR!

Astăzi este sărbătoare,
Pentru că avem invitaţi de onoare.
Haideţi să îi salutăm cu drag,
Ca să ne mai calce-n prag!

Suntem în data de _____.
Este a _____ a zi de şcoală.

Gândăcelul

Gândăcelul se trezi la rădăcina unei lalele. Se odihni o clipă, apoi porni la drum. Se rostogoli spre tulpină. Şi a mers voinicul, a mers. Încă vreo câţiva paşi şi se va odihni sub o frunză. Ridică privirea şi zări floarea din vârf, care se deschidea ca un pahar.

CERINŢE:

- Subliniază, în text, numele părţilor unei plante;
- Numără petalele lalelei şi scrie cifra corespunzătoare ___;
- Scade vecinii numărului obţinut _____;
- Numără frunzele din partea stângă şi scrie numărul lor ___;
- Numără frunzele din partea dreaptă şi scrie numărul lor___;
- Adună-le _____;
- Din numărul obţinut, scade cel mai mic număr impar _____ .
- Uneşte fiecare parte a plantei cu rolul ei:

fixează planta în pământ şi absoarbe substanţele hrănitoare

este bucătăreasa plantei

transportă substanţele hrănitoare la frunză

NOUTĂŢI: _____ , _____,_____ .

ACTIVITATEA PE CENTRE

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

CITIRE:

O1: să completeze propozițiile folosind cuvinte din textul citit;
O2: să demonstreze descifrarea corectă a mesajului unui text citit;
O3: să identifice cuvinte cu sens asemănător celor indicate;
O4: să alinte corect cuvintele date ;
O5: să realizeze un afiș conform cerinței date ;
O6: să colaboreze în cadrul grupului de lucru, făcând evaluări și luând decizii;
O7: să formuleze întrebări și răspunsuri având la bază textul.

MATEMATICA:

O1- să efectueze operaţii de adunare şi scădere cu numere naturale de la 0 la 10;
O2- să utilizeze corect terminologia specifică: termen, sumă (total), „cu atât mai mult”, diferenţă, descăzut, scăzător , „ cu atât mai puţin “etc;
O3- să rezolve exerciţii de calcul scris, respectând cerinţele date;
O4 -să compare numerele date, folosind semnele „<,>,=”;
O5- să determine termenul necunoscut dintr-un exerciţiu folosind limbajul matematic;
O6- să rezolve probleme ;

1776

ȘTIINȚE:

O1 – să recunoască rolul fiecărei părți a plantei;
O2 –să denumească părțile componente ale unei plante;
O3 - să deosebească plantele cultivate de om de plantele sălbatice;
O4 –să stabilească valoarea de adevăr a enunţurilor date;
O5 - să asocieze factorul de mediu cu efectul absenţei sale asupra plantelor;
O6 – să ordoneze corect etapele evoluției unei plante;
O7 - să colaboreze în cadrul grupului/perechii, pentru rezolvarea corectă a sarcinii.

ARTE :

O1- să observe modelul şi să respecte etapele de lucru;
O2- să utilizeze tehnici de lucru simple (modelajul ,lipirea , asamblarea) în realizarea componentelor machetei;
O3- să realizeze componentele din materiale reciclate, după modelul dat;
O4- să amplaseze corect produsele realizate pe machetă ;
O5- să aprecieze obiectiv lucrarea personală şi pe cele ale colegilor.

STRATEGII DIDACTICE UTILIZATE

METODE ŞI PROCEDEE

1) SPECIFICE LIMBII ROMÂNE (Citire): lectura, conversaţia, explicaţia, exerciţiul, munca independentă, lucrul în perechi, metoda ”Explozia stelară”.

2) SPECIFICE MATEMATICII:
explicaţia, munca independentã, exerciţiul, conversaţia, problematizarea, jocul didactic.

3) SPECIFICE ȘTIINȚELOR:
explicaţia, munca independentã, exerciţiul, conversaţia, lucrul în perechi, lucrul în echipă, jocul didactic;

4) SPECIFICE ARTELOR:
explicaţia, convorbirea, munca independentă, lipirea, asamblarea, modelajul, activitatea creativă.

MIJLOACE DIDACTICE

1) LIMBA ROMÂNĂ(Citire): fişe de lucru, texte de citit, steluțe cu întrebări pentru *EXPLOZIA STELARĂ*;
2) MATEMATICĂ: fişe de lucru, planşe cu rebus.
3) ȘTIINȚE: planșe, jetoane, puzzel, fișe de lucru;
4) ARTE : castane, ghinde, plastilină, planșete, lipici, carioci, foarfece, mohair,semințe de dovleac, spaghete .

MATERIAL DIDACTIC AUXILIAR: markere, mesajul zilei, agenda zilei, calendarul naturii.

MODURI DE ORGANIZARE A ÎNVĂŢĂRII : frontal, pe grupe, individual, în perechi.

RESURSE INFORMAŢIONALE:

Carmen Iordăchescu ,*Să dezlegăm tainele Abecedarului*, clasa I, , Editura Carminis
Elena Nica, Dumitru Loghin ,*Matematica- probe aplicative* , Editura Carminis;
Ioana Camelia Iovanas, Rodica Gavris-Pascu, Marinela Scripcariu, *Corpul omenesc.Plante si animale*,, clasa I, Editura Arthur
„*Abilităţi Practice*,,-ghid metodologic privind proiectarea si desfăşurarea activităţilor de predare –învăţare – evaluare la clasele I-IV; -Lucian Stan,Gabriela Dorobanţu ,Ed.Aramis;

CITIRE

Sarcini de lucru

1. Citește cu atenție textul primit! – sarcină individuală

2. Lasă-ţi mintea să explodeze de idei şi formulează, alături de colegii tăi , cât mai multe întrebări despre textul citit! – sarcină în grup

3. Rezolvă sarcinile de pe fișă! - sarcină individuală

SPOR LA LUCRU!

Numele.....

Fișa nr.1

1. Citeşte textul de cinci ori:

La colţul şcolii, pe unde drumul mă duce către casă, se află un pomişor. De câţiva ani buni se luptă să se înalţe şi abia-abia, cu mare greutate, şi-a ridicat câteva rămurele.

Vin şcolarii cu larmă mare şi din toţi câţi trec pe aici, se găseşte câte unul să se agaţe de bietul pomişor: unii îi rup frunzele, alţii câte o rămurică, unii se aleargă şi se ţin de el, îl apleacă, îl zgârie.

Doamne, câte nu păţeşte bietul de el!

În primăvara aceasta, i-am săpat o mică grădiniţă în jur, l-am văruit şi îl ud mereu.

Ce frumos se rotunjeşte coroana!

2. Completaţi propoziţiile folosind cuvinte din text:

La colţul şcolii se află un _____.
El şi-a ridicat câteva _____.
Şcolarii vin cu larmă _____.
Unii îi rup _____.
Ce frumos se rotunjeşte _____!

3. Scrieţi cuvinte cu sens asemănător pentru următoarele:

rămurele-_____ ; larmă- _____;
şcolari- _____; bietul- _____;
să se înalţe- _____; frumos- _____.

4. Alintaţi cuvintele:

casă- _____; frunză- _____;
pom- _____; grădină- _____;
ramură- _____; coroană-_____.

5. Realizaţi un afiş, prin care îndemnaţi copiii să nu-i mai facă rău pomişorului:

MATEMATICĂ

Sarcini de lucru

1. Completează rebusul , împreună cu colegii tăi de la centru! – sarcină în grup
2. Rezolvă sarcinile din fișa individuală primită la centru!

SUCCES!

Fişa hărnicuţilor - Rezolvă sarcina de lucru din fişa suplimentară !

1781

COMPLETEAZĂ REBUSUL !

1. Când adunăm, punem semnul ...;
2. Rezultatul adunării se numeşte sumă sau ...;
3. Numărul din care scădem se numeşte ...;
4. Numerele care se adună se numesc ...;
5. Numărul pe care îl scădem se numeşte ...;
6. Rezultatul operaţiei de scădere se numeşte ... .

De la A la B am obţinut cuvântul _____ .

					1	P	L	U	S
	2	T	O	T	A	L			
	3	D	E	S	C	A	Z	U	T
4	T	E	R	M	E	N	I		
5	S	C	A	Z	A	T	O	R	
				6	R	E	S	T	

Numele.....

CENTRUL DE MATEMATICA

1. Calculează:

1 + 5 =	8 – 5 =	1 + 3 =	7 + 0 =
8 – 4 =	2 + 4 =	5 – 3 =	6 – 5 =
2 + 7 =	10 – 9 =	7 + 2 =	3 + 5 =
9 – 4 =	2 + 4 =	5 – 4 =	9 – 3 =

2. Încercuieşte rezultatul corect :

5 + 3 = 6, 7, 8	1 + 4 = 5, 8, 4	0 + 5 = 8, 5, 9
6 – 2 = 4, 6, 5	10 – 7 = 3, 5, 7	9 – 8 = 6, 2, 1
4 + 4 = 1, 8, 9	9 – 7 = 7, 2, 10	3 + 2 = 5, 7, 9
5 + 2 = 5,10, 7	4 – 3 = 7, 3, 1	7 – 6 = 5, 1, 2

3. Calculează si pune semnul >,< sau = :

5 + 2 ☐ 5 – 4	6 + 4 ☐ 10 – 2	6 – 5 ☐ 4 + 0
— —	— —	— —
3 + 6 ☐ 5 + 5	5 – 3 ☐ 2 + 2	4 + 6 ☐ 3 + 7
— —	— —	— —
10 – 3 ☐ 9 – 2	9 – 3 ☐ 7 – 3	9 – 8 ☐ 7 – 2
— —	— —	— —

4. Ramona are 4 caiete. Mirel are 3 caiete.
? caiete au copiii în total

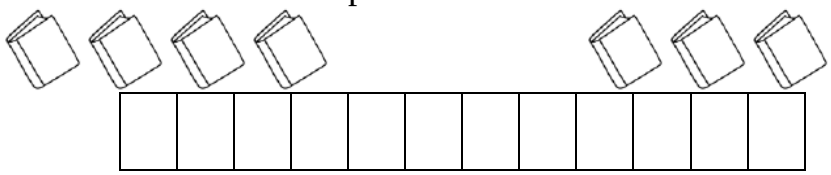

R = _____

11. Anton are 9 căni . Se sparg 3 căni.
? căni mai are Anton

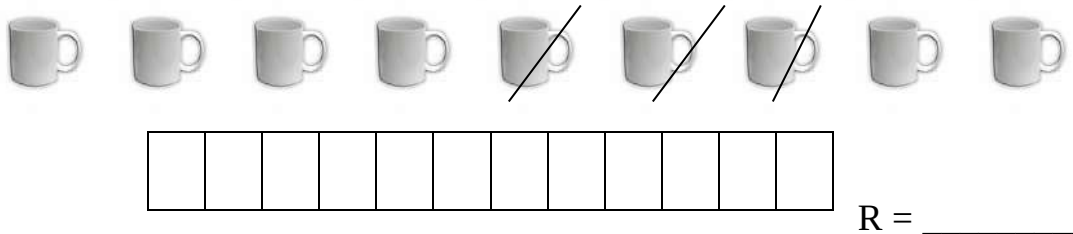

R = _____

1783

Numele .....

Fişa hărnicuţilor

Fişa hărnicuţilor

ȘTIINȚE

Sarcini de lucru

1. Găsește, cu ajutorul colegilor de la centru, răspunsul la ghicitori! Alege jetonul cu imaginea potrivită răspunsului!

2.Asamblează puzzel-ul cu perechea ta și completează-l!

3.Rezolvă sarcinile din fișa individuală primită la centru!

SPOR LA LUCRU!

Fișa hărnicuților – Rezolvă sarcinile din fișa suplimentară

Numele……..

Fișă de lucru

1. Însemnează cu ✓ acolo unde sunt scrise nume de ***plante cultivate de om***:

grâu	**vinete**	**mentă**	**cais**	**prun**	**castan**
☐	☐	☐	☐	☐	☐

mușețel	**mărar**	**mac**	**porumb**	**varză**	**viță-de-vie**
☐	☐	☐	☐	☐	☐

2.Numerotează ***etapele dezvoltării*** unei plante:

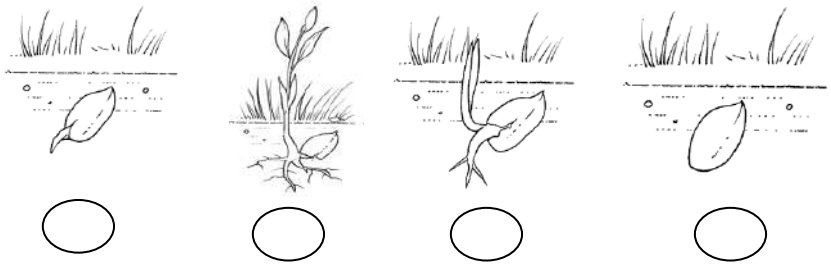

3.Potriveşte ce modificări suportă plantele în ***absența factorilor de mediu*** :

apă	îngheaţă, moare
aer	se îngălbenesc
căldură	nu respiră
lumină	se ofilesc, nu cresc

4.Notează cu A (adevărat) sau cu F (fals):

☐ Toate plantele au frunzele la fel.

☐ Tulpina diferă de la o plantă la alta.

☐ De la unele plante se consumă frunzele.

☐ Rădăcina unui ghiocel este mai puțin înfiptă în pământ decât rădăcina unui castan.

☐ Livada este locul unde cresc pomi fructiferi.

☐ Pomii fructiferi cresc în grădina de legume.

☐ Legumele cresc în grădina de legume.

☐ Buruienile sunt plante sălbatice.

☐ Pe rădăcină cresc frunze.

☐ Din flori se formează fructe și semințe.

Numele ……

Fișa hărnicuților

1. Grupează plantele în cele două categorii:

mărar ceapă cartof varză mușețel mentă vânăta

Plante cultivate

Plante sălbatice spontane

păpădie porumb viță-de-vie trifoi urzică margarete grâu

2. Descoperiţi fructele din careul următor.

P	A	R	A	W	N	U	C	A	X
R	X	W	Q	Z	J	Y	A	W	Y
U	W	M	U	R	E	Q	I	Y	Q
N	H	G	Q	W	H	W	S	Q	J
A	L	U	N	E	J	Q	E	W	Q
Q	S	T	R	U	G	U	R	E	Z
M	W	U	H	J	Q	W	J	Q	W
Ă	Q	I	J	C	I	R	E	Ş	E
R	Q	E	W	H	Q	W	Y	H	Q
Y	X	Ă	C	I	S	R	E	I	P

În careu vei descoperi: **PARA, NUCA, PRUNA, MĂR, ALUNE, STRUGURE, CAISE, GUTUIE, CIREŞE, PIERSICĂ, MURE.**

1787

ARTE

Sarcini de lucru

1. Observă obiectul model;

2. Respectând etapele de lucru, realizează o machetă reprezentând „ Sfârșit de toamnă”;

a) realizează copacii prin șifonarea hârtiei de la covrigi ;

b) lipeşte cu aracet frunze de toamnă, multicolore;

c) confecționează ciupercuțe, arici, melci și flori, după model;

d) toacă mohair pentru iarbă și presară-l , după ce ai dat cu aracet pe planșă;

3. Împreună cu ceilalţi colegi realizează macheta.

HĂRNICUŢI- Colorează planşa suplimentară!

1788

1789

EVALUAREA ACTIVITĂŢILOR

Învăţătorul va urmări:

CITIRE:

- ❖ Citirea fluentă, corectă, expresivă a textelor ;
- ❖ Formularea de întrebări și răspunsuri având la bază textul dat;

MATEMATICA:

- ❖ Completarea corectă a rebusului;
- ❖ Rezolvarea corectă a exerciţiilor din manual;
- ❖ Rezolvarea corectă a exerciţiilor de pe fişele de lucru .

ȘTIINȚE:

- ❖ Completează corect răspunsurile la ghicitori;
- ❖ Asamblează și completează corect puzzel-ul;
- ❖ Rezolvă corect exercițiile de pe fișă.

ARTE

- ❖ Respectarea etapelor de lucru;
- ❖ Realizarea cât mai creativă a machetei .

Anexă

Joc : ”GHICI CINE SUNT!”

- **Citește, ghicește și alege jetonul cu răspunsul corect!**

1. Sunt o parte a plantei și colectez energia soarelui pentru a prepara mâncarea. …….
2. Sunt o parte a plantei și absorb din pământ apa și alte substanțe hrănitoare. …….
3. Eu susțin frunzele, florile și fructele. …….
4. Dacă găsesc un pământ bun, încolțesc. Eu asigur înmulțirea plantei. ……..
5. Sunt o plantă format din rădăcină, trunchi și coroană. ……..
6. Sunt o parte a plantei cu petale colorate și parfum. ……

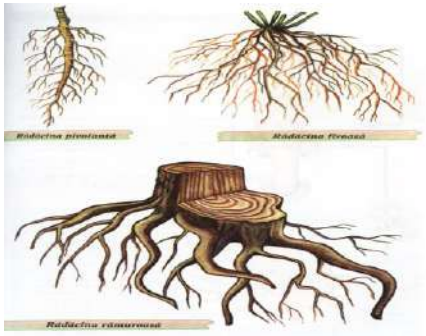

1. Sunt o parte a plantei și colectez energia soarelui pentru a prepara mâncarea.

2.Sunt o parte a plantei și absorb din pământ apa și alte substanțe hrănitoare.

3.Eu susțin frunzele, florile și fructele.

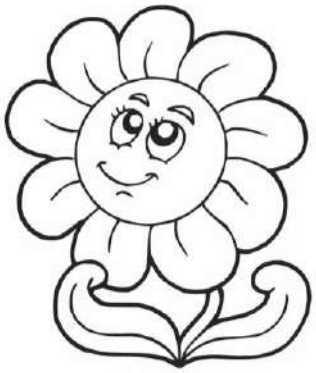

4. Dacă găsesc un pământ bun, încolțesc. Eu asigur înmulțirea plantei.

5.Sunt o plantă format din rădăcină, trunchi și coroană.

6.Sunt o parte a plantei cu petale colorate și parfum.

DESPRE RISCURILE EMOȚIONALE ȘI COMPORTAMENTALE GENERATE DE UTILIZAREA INTERNETULUI

GOIAN OANA- MINODORA

Şcoala Gimnazială Numărul 8, Reşiţa, Caraş-Severin

1. Considerații introductive

Încercând să realizez acest eseu și studiind diverse materiale am intâlnit deseori, referitor la internet și tot ce înseamnă domeniul IT sau ”noile tehnologii”. Consider că acest termen este deja un termen perimat. În anul 2022 este mult prea târziu pentru a utiliza termenul ”noile tehnologii”. Internetul, mediul online, rețelele sociale sunt deja ”tehnologii” care au pătruns adânc în viața noastră, putem spune chiar și în cultura noastră și care și-au pus de mult amprenta asupra comportamentului general al individului și al societății. Este unanim acceptat și totodată dovedit științific faptul că mediul online a schimbat în mare măsură fața umanității și tot ceea ce înseamnă dezvoltare individuală și relații sociale.

Despre impactul tehnologiei asupra omului, per ansambu, s-au scris și s-ar putea scrie milioane de studii, referate, eseuri și alte materiale. Dintre multitudinea de aspecte de studiu, considerăm că este extrem de importantă și totodată de natură a afecta în mod vizibil comportamentul uman viteza cu care acest tip de tehnologie a intrat în viața noastră. E unanim recunoscut faptul că omul este o ființă adaptabilă, capabilă să se adapteze la orice factor extern. Dar pentru aceasta este nevoie de timp. Internetul, cu beneficiile indiscutabile dar totodată și cu riscurile aferente, a intrat în viața noastră ”cu picioarele”, cu o viteză de rachetă, mult peste ceea ce omul era capabil să adopte și să modeleze. Din punct de vedere psihologic, acesta cred că este unul din motivele pentru care riscurile au fost de multe ori mult mai vizibile decât decât beneficiile.

Și dacă această intrare bruscă în societatea umană a internetului a afectat toți utilizatorii, cu atât mai mult a afectat copiii și adolescenții. Vorbind despre efectul utilizării internetului, în sensul cel mai larg (onlinegames, social media, etc), asupra copiilor și adolescenților există o infinitate de moduri de abordare a subiectului. Un element de interes în ceea ce privește afectarea emoțională/ comportamentală credem că este și diferențierea între efectul internetului asupra băieților, respectiv asupra fetelor. Această diferențiere este dată în principal de ofertele internetului accesate de tineri. Astfel, băieții utilizează in mod frecvent jocurile online iar fetele utilizează cel mai frecvent rețelele de

socializare, fiecare din aceste servicii oferite de internet având propriile riscuri și afectând în mod propriu comportamentul și dezvoltarea emoțională a copiilor și a adolescenților.

Un alt aspect deosebit de interesant în ceea ce privește efectele ofertelor online asupra oamenilor în general și a copiilor și adolescenților, în special, îl constituie nivelul de implicare și timpul alocat. Din nefericire, utilizarea internetului este extrem de ”atractivă” și prezintă un risc deosebit de ridicat de creare a dependenței. De altfel, în ultimii ani, Organizația Mondială a Sănătății chiar a inclus ”dependența de internet” în categoria tulburărilor psihice. Acest fapt este de natură a fi considerat suficient pentru ca abordarea educațională să fie extrem de concentrată pe acest aspect, iar relația educator-elev să aibă în vedere, într-un mod foarte serios, și modificările emoționale/comportamentale ale noilor generații datorate utilizării internetului.

2. **Modificari emotionale/comportamentale si riscuri**

Așa cum am menționat mai sus, consider că utilizarea internetului, chiar și la un nivel, să spunem, ”normal” și cu atât mai mult la un nivel excesiv, crează anumite modificări emoționale/comportamentale și totodată prezintă anumite riscuri. Vom încerca pe scurt să prezentăm unele din aceste riscuri, pe care le am împărțit în două categorii : pe de o parte riscuri care afectează în mod direct dezvoltarea emoțională și comportamentală tinerilor iar pe de altă parte riscuri generale în utilizarea internetului, cu efecte și în planul emoțional/comportamental

- Riscuri de ordin comportamental-emoțional

- afectarea emoțională/comportamentală prin creșterea forțată, cu efect direct asupra sistemului nervos central, a popularității rețelelor de socializare in rândul adolescenilor; spre exemplu, cercetările științifice au arătat că o imagine postată pe social media care are un număr foarte mare de ”like-uri” activează centrii recompensei din creier;

- sindromul FOMO - fear of missing out, este un fenomen des întâlnit, care îi ține pe utilizatori (in special pe adolescenți) permanent conectați la rețelele sociale; acesta se referă la teama de a nu rata ceva important, ceva ce este postat atunci când ei nu sunt conectați;

- implicațiile asupra imaginii de sine; pe rețelele de socializare, tendința este de a posta imaginile cele mai frumoase, selfie-urile cele mai reușite, din unghiurile cele mai avantajoase, de cele mai multe ori prelucrate si filtrate. Compararea propriului corp cu imaginile din social media poate duce la apariția de judecăți si emoții negative asupra propriei imagini, a aspectului fizic. Atunci când tinerii sunt expusi la imagini din social mediareprezentând o altă persoană, imagini care au un număr

foarte mare de like-uri, creierul asociază imaginea respectivă cu ideea că persoana respectivă este superioară;

- afectarea somnului; aspectele ce țin de sănătatea mintală depind de calitatea somnului: capacitatea de reglare a emoțiilor, funcțiile cognitive (memoria, gândirea), capacitatea de a învăța și a interacționa cu ceilalți. Excesul utilizării platformelor de social media se asociază cu o scădere a calității somnului, mai ales atunci când copiii petrec timp online seara sau in timpul nopții.

- existența unui mediu favorizant de apariție a depresiei; depresia in rândul tinerilor utilizatori poate avea numeroși factori de risc : compararea cu ceilalți, scaderea frecvenței interacțiunilor reale, retragerea socială, ș.a.

- Alte riscuri cu efect in planul comportamental-emoțional

- afectarea majoră a comunicării interpersonale, element de bază al unei stări emoționale optime; deși aparent rețelele de socializare par a fi un mijloc de comunicare care facilitează relaționarea cu ceilalți, de multe ori acestea nu fac altceva decât să adâncească si mai mult prapastia dintre persoana în cauză si mediul social; abordarea exclusivă a comunicării in spațiul virtual nu face altceva decât să-i țină pe tineri captivi in propriul univers. Emoticoanele și cuvintele scrise nu pot înlocui limbajul nonverbal (care reprezintă 38% din comunicare), atât de important în transmiterea informațiilor cu privire la trăirile si emoțiile ceiluilalt. Tinerii nu mai intră in contact cu semnalele sociale ale interlocutorilor, transmise prin expresiile faciale, limbajul corpului, tonalitatea vocii. Dacă copiii nu sunt obisnuiți sa aibă o comunicare directă in afara mediului online, să lege și să mențină relații de prietenie in viața reală si in timp real, pot întâmpina dificultăți privind comunicarea inclusiv la varsta adultă.

- internetul în general și platformele de social media în special, oferă un context propice de apariție a unor fenomene cu efect profund dăunător pentru dezvoltarea emoțională și comportamentală a copiilor și a adolescenților : cyber-bullying; atacuri ale agresorilor/prădătorilor sexuali online, expunerea la imagini sau conținut verbal nepotrivit vârstei (violent, sexual) sau care promovează activități riscante (fumat, consum de alcool, consum de droguri).

3. **Mijoace de adaptare ale procesului educațional la provocările mediului online**

Din prezentarea de mai sus privind riscurile mediului online asupra dezvoltării emoționale și comportamentale a elevilor rezultă în mod clar necesitatea implicării școlii, ca unul dintre principalii

vectori în dezvoltarea psihică armonioasă a copiilor, în adoptarea unor mijloace și metode care să combată/diminueze aceste riscuri.

În acest sens, în primul rând considerăm că este necesară pregătirea educatorilor în această direcție. Așa cum am mai menționat, internetul a intrat cu mare viteză în viața noastră, nemaiexistând condițiile învățării/educării prin experiență, adulții de multe ori neavând un plus de cunoștințe, bine sedimentate și acumulate experimental de-a lungul generațiilor, față de copii. Pentru acest motiv este imperios necesar a se realiza pregătirea adulților (educatorilor) la un nivel ridicat, informarea și conștientizarea acestora cu privire la rolul vital pe care îl au în protecția copiilor în acest domeniu. Participarea la activități de informare, conferințe, cursuri de formare, programe de formare continuă în domeniul protecției copilului în mediul online sunt activități care ar trebui să aibă caracter obligatoriu în ansamblul pregătirii continue a personalului didactic.

În același context ar trebui dezvoltate politici cu privire la prevenirea și gestionarea situațiilor de risc în instituțiile de învățământ și elaborarea de proceduri clare pentru gestionarea corectă a situațiilor de risc în mediul online în care sunt implicați elevi.

Unul din principalele efecte negative ale ”vieții online” în constitue interiorizarea și refuzul copilului de a comunica în lumea reală, refugiindu-se într-o lume imaginară în care ajunge să se creadă mai în siguranță. Școala are posibilitatea de a distribui informaţii către toţi copiii, fiind poate instituția cu cea mai mare șansă în atingerea „celor greu de atins”.

O altă componentă importantă o constituie informarea elevilor cu privire la riscurile asociate folosirii internetului. Aceasta se poate reliza prin diverse moduri, exemplificând: includerea unor teme obligatorii în domeniu în programa școlară (în cadrul orelor de dirigenție sau informatică), dezvoltarea de parteneriate cu instituții ale statului și asociații care activează în domeniul prevenirii victimizării copiilor în mediul online, implicarea elevilor în astfel de activități, ș.a.

Nu în ultimul rând, cum de altfel e valabil pentru întregul proces educațional, considerăm vitală existența unei relații corecte, a unui parteneriat real părinți-cadre didactice, în diminuarea riscurilor mediului online asupra dezvoltării emoționale și comportamentale a elevilor.

Procesul cognitiv la nivelul copiilor este diferit in funcție de vârstă si de nivelul de dezvoltare, însa rolul principal îl are siguranța lor emoțională. Utilizarea internetului și conectarea permanentă la tehnologie constituie un aspect deosebit de important în educația elevilor și pregătirea acestora pentru provocările vieții. Dezvoltarea societății se bazează pe beneficiile majore ale științei și tehnologiei, iar riscurile aferente nu trebuie să afecteze utilizarea acestora. De aceea este necesar a se găsi mereu cele mai bune mijloace care să asigure un echilibru perfect între folosirea tehnologiei și dezvoltarea emoțională armonioasă a copilului.

Bibliografie

https://www.lapsiholog.com/influentele-retelelor-de-socializare-asupra-dezvoltarii-adolescentilor/

https://mamisicopilul.ro/copiii-si-social-media

https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/impactul-distantarii-sociale-asupra-sanatatii-emotionale-copiilor

https://www.salvaticopiii.ro/

LEGĂTURA DINTRE MEDIUL EDUCAȚIONAL ȘI EDUCAREA PREȘCOLARILOR

Prof. Nicoleta-Luminița Gora
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Bacău

Mediul înconjurător al copilului este considerat factor important în educaţie şi autoeducaţie. În interrelaţiile copiilor funcţionează regulile proprii și codul moral propriu. Mediul copiilor ţine cont de particularităţile de vârstă, reprezentând atât obiectul, cât şi subiectul educaţiei.

Comunitatea adultului cu copilul, prin care se poate examina ce se întâmplă cu preșcolarul în procesul lui de dezvoltare şi de însuşire de către el a normelor şi modelelor comportamentale, se manifestă în calitate de mediu educaţional special.

În acest sens, evidenţiem doi indici de bază ai mediului educaţional: densitatea lui (potenţialul de resurse) şi structurarea (capacitatea de organizare).

Instituţiile de învăţământ sunt o parte a mediului educaţional, dar trebuie să se conştientizeze că ele sunt parte a unui mare întreg, tinzând să se dezvolte în el prin colaborare şi armonie.

În organizarea spaţiului educaţional e bine să se ţină seama de următoarele cerinţe:

- ✓ Împărţirea sălii de grupă în zone, în funcţie de diferitele tipuri de activităţi.
- ✓ Existenţa a cel puţin două zone delimitate în sala de grupă: Biblioteca şi Colţul păpuşii.
- ✓ Stabilirea locului şi a materialelor necesare pentru realizarea centrului tematic.
- ✓ Realizarea unui centru (a unei zone) pentru Ştiinţă ar putea rezolva problema centrului tematic. (În fond, ştiinţa este tot ce ne înconjoară.)
- ✓ Aşezarea materialelor la vedere, pe rafturi plasate la nivelul copilului.
- ✓ Alegerea materialelor în funcţie de vârsta şi interesele copiilor din grupă.
- ✓ Sortarea periodică a materialelor.
- ✓ Introducerea treptată a materialelor noi.

Educaţia timpurie, ca primă treaptă de pregătire, asigură intrarea copilului în sistemul de învăţământ, prin formarea capacităţii de a învăţa.

Timpul petrecut între 3 și 6 ani este perioada descoperirii realităţii fizice şi, mai ales, perioada auto-descoperirii. Odată cu creşterea copiilor, jocurile se complică şi se diversifică în toate sferele de activitate. Copilul manifestă preferinţe diferite pentru joc în funcţie de vârstă şi posibilităţile de realizare.

Mediul copiilor este independent doar relativ, deoarece există necesitatea

conducerii permanente a celor mici şi limitarea libertăţii prin refuzul tolerant al iraţionalităţii lor. Merită atenţie vechea zicală: De cei mari să te temi, iar de cei mici să tejenezi. Aceasta redă destul de înţelept interrelaţia dintre maturi şi generaţiile în creştere, dintre educaţie şi autoeducaţie. Pe de o parte, tinerii ar trebui să respecte bătrânii, îndeplinindu-le cererile, pe de alta, atitudinea celor mari trebuie să servească ca model copiilor. Interesele educaţiei cer perfecţionarea continuă a educatorilor. Educaţia copiilor e de neconceput fără autoeducaţia dascălilor şi maturilor. Merită o deosebită atenţie situaţiile care au loc nu pe stradă, ci acasă în familie. Educaţia familială constă în autoeducaţia părinţilor. Educaţia copiilor este imposibilă fără educaţia mamei și a tatălui, mai mult ca atât, cu timpul poate apărea educaţia reciprocă.

Mediul copilului a fost întotdeauna un factor important al educaţiei, autoeducaţiei şi educaţiei reciproce a generaţiilor, fiind determinat de experienţa istorică. Contribuţia multiplă a mediului în dezvoltarea copilului se explică prin influenţa permanentă a factorilor interni şi externi, care se reflectă din fragedă copilărie asupra personalităţii copilului, fiind determinate de elementele universale comune copiilor de pe tot globul.

Fiecare om se naşte cu darul de a fi creativ, cu o imaginaţie bogată, dar, în funcţie de cât de mult este incitat de mediul educațional, dezvoltarea lui holistică este pe măsură!

Creativitatea este omniprezentă la vârsta preşcolară şi oferă multe oportunităţi de exprimare pentru copil. Creativitatea, de foarte multe ori, îi marchează existenţa copilului, acesta fiind de foarte multe ori afectat de teama de a nu-i ieşi ceva; creativitatea este decisivă pentru dezvoltarea emoţională a copiilor, fiind considerată „dimensiune esenţială a personalităţii, ce corelează cu idealul de personalitate liberă, autonomă, capabilă de auto-exprimare şi autorealizare”.

Prin tot ceea ce facem, noi, cei puşi să modelăm personalităţi de la cea mai fragedă vârstă, vom canaliza tot potenţialul creativ al copiilor spre treptele superioare ale cunoaşterii, făcând mult mai facilă creativitate şi dezvoltându-le imaginaţia.

Bibliografie

1. Jişa E. Pedagogie preşcolară. Cluj-Napoca: Ed. Napoca Star, 2001.
2. Piaget J., Inhelder B. Psihologia copilului. Bucureşti: Editura Didactică şiPedagogică, 1968.
3. Roşca A., Chircev A. Psihologia copilului preşcolar. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 1965. p. 169.
4. Silistraru N. Etnopedagogie (curs). Chișinău: Centrul Editorial al U.S.M., 2003 (56,47). 267 p.
5. Vincent R. Cunoaşterea copilului. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 1973.
6. Vrăjmaş E. Educaţia copilului preşcolar. Elemente de pedagogie la vârsta timpurie. Bucureşti: Editura Pro Humanitas, 1999.

ÎNVĂŢĂTURA DESPRE ÎNVIERE ÎN SCRIERILE SFÂNTULUI MAXIM MĂRTURISITORUL

Vasile Gorcea

Şcoala Gimnazială „Ion Agârbiceanu”

Slava Învierii Domnului, care umple Sfânta Biserică de bucuria triumfului asupra morţii, constituie comoara, idealul şi izvorul vieţii spirituale creştine. Ştim că pe de-o parte credinţa în înviere înseamnă nu numai un adevăr fundamental al creştinismului, care evidenţiază valoarea deplină a vieţii şi a omului, dar şi calea spre viaţa veşnică. Această credinţă ne dă convingerea că nu moartea are cuvântul din urmă, ci viaţa şi fericirea, conştiinţa prezenţei Mântuitorului, încrederea în biruinţa binelui şi în nemurirea sufletului. Având această încredere, care îi dă sufletului puterea de-a lupta cu greutăţile ce stau în calea realizării sale depline, viaţa creştinului devine o revărsare de iubire faţă de toţi oamenii. În acest sens părintele Ilie Moldovan spune că „viaţa ce se desfăşoară sub semnul bucuriei învierii Domnului este expresia vie a tendinţei de a trăi în armonie desăvârşită cu semenii noştri de a se deschide şi de a comunica în dragoste unii cu alţii.

Învierea constituie cea mai puternică afirmare a vieţii, iar cei care se împărtăşesc de harul şi bucuria învierii, participă activ la transfigurarea lumii întregi. În ortodoxie lumina şi viaţa pe care Hristos Domnul le comunică, descoperă prezenţa ontologică a lui Dumnezeu însuşi. La Sfântul Maxim Mărturisitorul Taina Învierii primeşte o semnificaţie cosmică deosebită. Profunzimea teologică a Sfântului Maxim, alcătuită din termeni foarte clari şi convingători, arată că el s-a inspirat din spiritualitatea Sfinţilor Apostoli Ioan şi Pavel. În opera lui, Întruparea, crucea şi Învierea reprezintă o realitate unică, Întruparea făcând parte din planul originar al creaţie. Astfel pentru Sfântul Maxim Mărturisitorul întreaga zidire tinde spre înviere. Învierea reprezintă bunul cel mai de preţ pe care ni l-a dăruit Fiul lui Dumnezeu „care cuprinde atât dobândirea nemuririi, în sensul mântuirii din condiţia păcatului şi a stricăciunii, cât şi a îndumnezeirii ca finalitate a fiinţei create”.

Pentru Sfântul Maxim Mărturisitorul, Învierea e un eveniment de o valoare universală prin care lumea şi omul sunt transfigurate de slava cerească. „Hristos a dezvăluit însăşi adâncul cel mai dinlăuntru al bunătăţii părinteşti şi a arătat în Sine sfârşitul pentru care au primit făpturile începutul existenţei. Fiindcă pentru Hristos sau pentru taina lui Hristos au primit toate veacurile şi cele aflătoare înlăuntrul veacurilor începutul existenţei şi sfârşitul în Hristos”.

1800

Învierea constituie forma perfectă şi desăvârşită a creaţiei, comunicarea ei desăvârşită cu Dumnezeu, într-o stare transcendentă existenţei naturale. Părintele Moldovan spune că nu-l obţinem pe Hristos în ordinea vieţii noastre fireşti, ci numai în ordinea învierii, în starea cea nouă de dincolo de fire, în Biserică. Sfântul Maxim arată că Hristos însuşi e cel ce ne dă puterea de a-l primi în noul mod al existenţei, căci altfel cel infinit nu ar putea fi cuprins de puterile noastre finite „neavând putere naturală pentru ceea ce e mai presus de noi".

Învierea inaugurează faza îndumnezeirii omului, în sensul restrâns al cuvântului, aduce participarea la plenitudinea vieţii divine. Dumnezeu ni se dăruieşte nouă oamenilor pentru ca noi să ajungem să posedăm prin har ceea ce El posedă prin fire. Sfântul Maxim spune în acest sens că „fericit este cel ce L-a prefăcut în sine prin înţelepciune pe Dumnezeu în om, căci după ce a împlinit înfăptuirea acestei taine, pătimeşte prefacerea sa în Dumnezeu prin har, iar acest lucru nu va înceta a se săvârşi pururea".

În Hristos cel înviat este cuprinsă existenţa noului eon, în mod anticipat, fără excluderea celui vechi de la suprafaţă.

Iisus Hristos prin Întruparea Sa, dă rost eonului uman, eonul fiind veşnicia celor create, eonul (veacul) fiind un timp concentrat. Astfel universul creat şi mărginit devine mediul în care se arată ordinea nouă. Această plenitudine necreată şi nemărginită este Biserica, Trupul tainic al Domnului, iar realitatea nouă ce o cuprinde este realitatea învierii.

Prin jertfa şi prin Învierea Sa, Mântuitorul Iisus Hristos rămâne o realitate permanent actuală pentru credincioşi iar prezenţa Sa în Biserică, după Înălţare, are sensul de ridicare a naturii omeneşti a Mântuitorului în intimitatea Sfintei Treimi şi acest fapt înseamnă o comuniune sporită la maximum a Dumnezeirii cu creaţia.

Propovăduirea Învierii înseamnă anunţarea triumfătoare a continuării vieţii după moarte. Mormântul gol este dovada grăitoare a dumnezeirii lui Iisus Hristos şi a eficacităţii operei Sale răscumpărătoare. Creştinii de pretutindeni au credinţa şi convingerea deplină că moartea nu înseamnă sfârşitul total al fiinţei, iar prin unirea cu Hristos ajung să se bucure de împărăţia lui Dumnezeu şi de fericirea veşnică, care nu poate fi deplină decât prin învierea cu trupul.

La bucuria învierii personale se alătură şi bucuria universului transfigurat. Învierea este pentru întreaga lume începutul domniei vieţii, iar învăluiţi în această lumină omul are putinţa să vadă în făpturi frumuseţea lui Dumnezeu.

„Scăldată în lumina învierii lui Hristos, creaţia, pătrunde în Împărăţia lui Dumnezeu. O bucurie duhovnicească străluminează universul, lumina vieţii veşnice se revarsă în valuri". Prin Jertfa

și Învierea Sa, Hristos a adus Răscumpărare întregii umanități, salvarea referindu-se la universul întreg, având dimensiune cosmică.

Prin Înviere, umanitatea este scăpată de tirania morții, căci Hristos a înviat pentru noi. Dacă ,,Întru El era viața" (Ioan 1, 4) și a ,,nimicit moartea și a adus la lumină viața și nemurirea" (II Timotei 1, 10), înseamnă că biruința vieții asupra morții, s-a făcut pentru toți oamenii.

Învierea devine o premisă a învierii universale, garanție a nemuririi noastre, căci ,,Cel dintâi înviat din morți" (Faptele Apostolilor 26, 23), Hristos, care este ,,pururea viu" (Evrei 7, 25), S-a făcut arhetip al învierii noastre, ca noi să putem devenii ,,fii ai învierii" (Luca 20, 36).

Teologia Sfântului Maxim este un imn al vieţii, al acestei vieţi care este atât de preţioasă prin însuşi faptul că am primit această viaţă. Căci ea s-a dat cu un scop de a o preface şi a o desăvârşi nu a o distruge.

Bibliografie:

1. Gheorghe F. Anghelescu, *Sensul eshatologic al timpului în scrierile lui Maxim Mărturisitorul*, în Mitropolia Olteniei,Anul XLVII, (1995), nr. 1-2, Craiova.
2. Pr. Ilie D. Moldovan, *Teologia Învierii în opera Sfântului Maxim Mărturisitorul*, în Studii Teologice, Anul XX, (1968), nr. 7-8, Cluj-Napoca.
3. Pr. Ioan Dragomir, *Învierea Mântuitorului*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
4. Pr. Prof. Ene Branişte, *Biserică şi Liturghie în opera „Mystagogia" a Sfântului Maxim Mărturisitorul*, în „Ortodoxia", Anul XXXIII, (1981), nr. 1.
5. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, tradusă de pr. prof. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2006.
6. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie*, în Filocalia vol. III, tradusă de pr. prof. Dumitru Stăniloae, Editura Tipografia Arhidiecezană, Sibiu, 1948.

AVANTAJELE ȘI LIMITELE INSTRUIRII ONLINE
- PERSPECTIVA PROFESORULUI/ PERSPECTIVA ELEVILOR –

Cristina-Gabriela Greab, G.P.P. „Căsuța cu povești”, Bistrița

Înstruirea online poate fi definită ca o formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului educațional în condiții normale în cazul unor situații speciale (autoizolare, intemperii etc.) prin intermediul diverselor instrumente informatice de comunicare la distanță.

Numeroase studii, teorii, modele, standarde și criterii de evaluare se axează pe cel puțin trei zone pedagogice:

- învățarea online de calitate,
- predarea online
- proiectarea instruirii online.

Ceea ce știm din aceste studii este că învățarea online eficientă rezultă dintr-o proiectare și planificare atentă a instruirii.

Unul dintre cele mai relevante rezumate ale studiilor despre învățarea online este expus în volumul *Învăţarea online: ce ne spun studiile despre dacă, când şi cum (2014).*
Autorii identifică **nouă dimensiuni** atribuite învățării de tip online:

- **modalitatea** (*integral online, mixtă – peste 50% online, mixtă – 25–50% online, comunicare online faţă-în-faţă)*;
- **ritmul** (*ritm autoreglat – intrare / ieşire liberă, ritm impus de clasă, ritm impus de clasă cu o componentă de autoreglare)*;
- **raportul elev-profesor** (*< 35 la 1, 36–99 la 1, 100–999 la 1, > 1. 000 la 1)*;
- **strategii didactice** (*expozitive, practice, explorative, colaborative* etc.);
- **rolul online al profesorului** (*instruire online activă, prezenţă redusă online, niciun rol*);
- **rolul online al elevului** (*ascultă sau citeşte, rezolvă probleme sau răspunde la întrebări, explorează simulări sau resurse, colaborează cu ceilalți colegi);*
- **tipul de sincronizare (***sincronă, cu participare simultană, în direct, a elevilor la activităţile de învăţare şi asincronă, cu sarcini de lucru distribuite online, rezolvate de elevi în ritmul propriu*);
- **rolul evaluărilor online** (*să determine gradul în care elevul este pregătit pentru un nou conţinut, să ofere informaţii despre sprijinul de care are nevoie elevul, instruire adaptată, să îi ofere informaţii elevului/profesorului despre nivelul de învăţare, input pentru note / calificative, să identifice elevii cu risc de eşec şcolar);*

- **sursa de feed-back** (*automată, oferit de profesor, oferit de colegi, feed-back întârziat)*

La acestea se mai poate adăuga **tipul de interacțiune** (*elev – conţinut, profesor – elev şi elev – elev*).

În primul rând, pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea faţă-în-faţă, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – on line şi faţă-în-faţă). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării.
În al doilea rând învățarea online de calitate înseamnă:

- timp de planificare
- pregătire și dezvoltarea unei lecții folosind resursele minime disponibile într-un timp redus

Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise și a altor tehnologii pot reduce costurile asociate cu materialele necesare instruirii şi permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară faţă în faţă este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale cursanţilor şi pentru a le permite fiecărui cursant să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării. Astăzi, elevii şi profesorii beneficiază de resurse online gratuite și resurse online plătite. Fiecare elev preferă resurse diferite în funcție de subiectele de interes și de stilul de învățare.

Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacţiune, cu scopul de a susţine procesul de învăţare. Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare.
Privind cum învățarea este eficientizată prin folosirea internetului, putem enumera mai multe avantaje și dezavantaje ale acesteia:

Din perspectiva profesorilor:

Avantaje:

- *Distribuirea rapidă a materialelor didactice*

Profesorii sau administratorii pot transmite foarte repede, oricând, oriunde și oricui informațiile pe care le dorește.

- *Accesul la cunoştinţe, în orice moment şi din orice locaţie*

Astfel nu mai este nevoie de sincronizarea persoanelor pentru a se întâlni fizic. Nimeni nu va pierde nimic deoarece informațiile rămân stocate online, orice persoana din grupul țintă având acces la toate informațiile, oriunde și oricând.

- *Existența conținuturilor multimedia*

Prin internet pot fi transmise și imagini, videoclipuri, fișiere și orice fel de materiale virtuale care întotdeauna au eficientizat învățarea.

- *Centrare pe elev/participant*

Informațiile pot fi personalizate în funcție de nivelul de dezvoltare al fiecărui elev.

- *Conținuturile pot fi șterse, corectate sau actualizate cu ușurință*

Dacă distribuitorul își dă seama ca a transmis o informație greșită sau poate dorește să o actualizeze, el poate face acest lucru oriunde și oricând. De asemenea, orice document poate fi editat și reedidat, astfel corectarea nu mai produce dificultăți.

- *Permite crearea grupurilor*

Informațiile pot fi îndreptate spre o persoană sau către mai multe în acelasi timp. În mod individual sau se pot crea grupuri în care utilizatorii pot să comunice.

- *Folosirea conținuturilor interactive, existența feed-back-ului*

Fiind existente grupurile, membrii pot face schimb de experiențe, păreri sau informații. De asemenea, ei pot primi feed-back în timp real, chiar rapid de la administratorul grupului sau de la colegi. Astfel există și interacțiune virtuală și nu numai învățare individuală.

- *Permite interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi*

Avantajele învățării online derivă implicit din faptul că activitățile online pot fi accesate oricând și oriunde, cursanții pot alege domeniile de interes, le pot accesa în ritm individual. Timpul nu este determinat ca într-o sală de clasă, programul fiind mult mai flexibil. Fiecare elev poate parcurge în mod independent materialul propus, putând accelera procesul de învățare sau încetini.
Învățarea online permite și elevilor și profesorilor să interacționeze într-o comunitate online, fără a fi prezenți în același loc sau timp. Din altă perspectivă, elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție, cu o implicare emoțională redusă.

Dezavantaje:

- *Dificultăți în utilizarea tehnologiei*

Tehnologia avansează zi de zi si nu toate persoanele sunt la zi cu noutățile. De aceea sunt întâmpinate probleme de utilizare și de accesare a informațiilor sau de realizare a unor proiecte sau teme. De asemenea sunt întâlnite situații de confuzie și dezorientare, de unde apare și lipsa de motivație.

- *Pregătirea unui curs online poate mai costisitoare decât pregătirea unui curs tradițional*

- *Lipsa comunicării reale/fizice*

Când învățarea și comunicarea rămân axate în mediul virtual, atunci când oamenii se întâlnesc nu mai știu să comunice și încep să comunice tot prin tehnologie. Folosirea mediului virtual în exces duce spre robotizare.

- *Lipsa accesului la internet*

Există cazuri în care o persoană este într-un anumit context în care nu poate avea acces la internet sau nu își permite acest lucru. Din acest motiv, se poate întâmpla să piardă o anumită informație care îi era utilă în acel moment, dar pe care nu o poate accesa pe loc. Aceste situații de criză chiar nu pot fi controlate.

- *Nu orice conținut poate fi predat online*
- *Interpretarea eronată a explicaţiilor scrise*

Din perspectiva elevilor:

- ***Învățarea online este pe placul elevilor***

Pasionați de gadgeturi smart, aplicații interesante sau jocuri online spectaculoase, adolescenții rezonează destul de greu cu vechile metode de învățare. Din fericire, dezvoltarea tehnologiei a presuspus și dezvoltarea unor produse educaționale create în acord perfect cu noile generații de elevi ai erei digitale.

- ***Elevii învață cu plăcere folosind platformele online***

Pot fi utilizate oricând, oferă filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași, exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni. Aceste metode educaționale alternative completează în mod firesc studiul la clasă susținut de profesori și îi încurajează pe elevi să aibă o atitudine pozitivă față de învățare.

- ***Învățarea online este mai plăcută decât cea clasică***

Deși vine în completarea învățării clasice, de la școală, învățarea online aduce câteva beneficii în plus. În cazul platformei electronice, informațiile sunt accesibile oricând, elevii putând accesa acest produs educațional online atunci când au timp. În plus, filmele de predare pot fi vizualizate de câte ori este nevoie, fie că elevii vor să se pregătească pentru temele zilnice, fie pentru anumite examene sau concursuri.

Pentru elevi, învățarea online activă solicită mai multă responsabilitate, inițiativă și efort decât instruirea față-în-față. Deciziile legate de mărimea grupului de elevi vor limita foarte mult strategiile utilizate; un număr mare de elevi face imposibilă interacțiunea de calitate. Feedback-ul, de exemplu, devine tot mai dificil pe măsură ce dimensiunea clasei crește; se ajunge, în cele din urmă, la un punct în care pur și simplu nu este posibil ca un profesor să ofere feedback specific și prompt.

Dezavantajele învățării online sunt legate de faptul că sunt sărăcite relațiile interumane între elevi și profesori, dar și între elevi, cu reale efecte în timp dacă se permanentizează acest mod de abordare a învățării. Acest tip de instruire poate fi un impediment pentru elevii cu rezultate şcolare slabe, conţinuturile expuse în mediul online pot fi mai greu de asimilat în condiţiile în care înţelegerea acestora nu este facilitată de profesor.

Societatea actuală s-a schimbat, iar școala trebuie să fie pregătită să exploateze toate resursele digitale pe care le are la dispoziție, astefl încât să capteze atenția ,,nativilor digitali" (Di Sia, 2020, apud. Catalano, 2021). Instruirea trebuie adaptată pentru formatul online, alegându-se cu grijă conținutul și construindu-se activități bogate, care să le mențină atenția și interesul elvilor.

Bibliografie:

- I. Albulescu, & H. Catalano (coord.), *E-Didactica. Procesul de instruire în mediul online,* Editura Didactica Publishing House, București, 2021.
- Charles Hodges, Stephanie Moore, Barb Lockee, Torrey Trust, Aaron Bond, The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning: https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning (10.04.2023)
- Învățarea online sau la distanță: https://tribunainvatamantului.ro/invatare-online-sau-invatare-la-distanta/ (09.04.2023)
- Învățarea online: https://www.didactform.snsh.ro/campanie-online/invatarea-online-avantaje-si-dezavantaje (11.04.2023)
- Școala online – provocări și perspective : https://www.sucitoruldeminti.ro/de-la-scoala/scoala-online-provocari-si-perspective/

POVESTIREA DIGITALĂ CA STRATEGIE DIDACTICĂ EMERGENTĂ

Greab Cristina-Gabriela, G.P.P. „Căsuța cu poveşti”, Bistrița

Povestirea digitală este o modalitate modernă de a crea povești folosind diferite instrumente digitale (un device, o aplicație web, imagini, sunete, video-uri etc). Povestirea și povestea digitală, sunt doi termeni diferiți, primul referindu-se la procesul de creație, iar al doilea reprezentând produsul obținut.

În mod tradițional, povestirea sau narațiunea este o metodă expozitivă care facilitează accesul elevilor spre o lume imaginară, fantastică prin intermediul conținuturilor specifice basmelor și/sau a poveștilor. Un rol deosebit de important îl constituie implicarea afectivă a profesorului în povestire. Atitudinea pe care o are față de eroii povestirii, sentimentele pe care le expune, se transmit totodată și elevilor. Este foarte importantă mimica, gestica, intonația pentru a acentua expresivitatea și caracterul emoțional al povestirii.

Povestirea clasică poate fi valorificată prin folosirea unor ilustrații, proiecții video, filme scurte, audiții sau alte imagini sugestive textului.

Potrivit unor cercetări din domeniul neurologiei, când citim sau ascultăm povești, diferite părți ale creierului nostru urmăresc în mod activ evenimentele relatate, ca și cum am lua parte direct la acțiunea eroilor din poveste, prin urmare elevii devin participanți activi și pot contribui la reconstruirea narațiunii (O'Byrne, Dstone 7 White, 2018, apud. Catalano, 2021). Alte studii ne aduc în atenție faptul că povestirea implică zone ale creierului responsabile de controlul cognitiv (Lehne et al., 2011, apud. Catalano, 2021), de emoții (Hsu et al., 2015, apud. Catalano, 2021), de empatie (Brink et al., 2011, apud. Catalano, 2021) și de socializare (Berthoz et al., 2002, apud. Catalano, 2021). Astfel, poveștile contribuie la construcția cunoașterii și la transformarea abstractului în concret, prin atribuirea de semnificații și de sensuri unor conținuturi imaginare, fantastice și magice (Isbell et al., 2004, apud. Catalano, 2021). În opinia lui Cozolino, creierul se dezvoltă cel mai bine dacă în proiectarea lecțiilor se iau în considerare patru aspecte:

- relațiile dintre profesori și elevi sunt „pline de sprijin”, deoarece învățarea se realizează cel mai bine în contextul relațiilor sigure.
- condițiile de stres sunt reduse și emoțiile activate sunt pozitive.
- există o focalizare echilibrată pe gânduri și emoții.
- se folosesc creativ poveștile (cozolino, 2017, apud. catalano, 2021).

La fel ca și în povestirea tradițională, majoritatea poveștilor digitale se concentrează pe un subiect specific, dar abordat prin intermediul tehnologiei digitale. Poveștile digitale, conțin de obicei un amestec de imagini computerizate, text, narațiune, înregistrări audio, videoclipuri, muzică etc.

Subiectele folosite în povestea digitală sunt diverse, de la experiențe de viață la relatarea evenimenelor istorice, de la explorarea vieții în propria comunitate până la căutarea altor modele culturale din diferite părți ale lumii.

Cele mai importante caracteristici ale unei povești digitale sunt reprezentate de faptul că, aceasta nu mai este conformă cu convențiile tradiționale ale povestirii, deoarece este capabilă să combine imagini statice, imagini în mișcare, sunet și text, precum și să fie neliniară și să conțină caracteristici interactive. Capacitățile expresive ale tehnologiei oferă o bază largă din care să se integreze.

Aducând idei despre constructivism și joc împreună, povestea digitală, precum povestea tradițională, are un potențial major din mai multe motive, cum ar fi:

- crește entuziasmul pentru a citi și a reciti, datorită dinamicii poveștii;
- îmbunătățește capacitatea de a ascultare și exprimare public;
- ajută la exprimarea facilă a emoțiilor, a sentimentelor și a gândurilor;
- poate fi folosită la orice vârstă, de la grădiță până la liceu;
- stimulează empatia prin transpunerea în rolul unor personaje.

Unul dinstre instrumentele specifice de creare a poveștilor digitale este ***Scratch.***

Scratch este un limbaj de programare și o comunitate online care facilitează crearea propriilor povești interactive, jocuri și animații.

Scratch este ușor de utilizat și are un nivel inițial de utilizare foarte redus, dar în același timp are opțiunea de realizare a unor proiecte complexe. Se pot crea povești, desene animate, povești interactive, jocuri, animații, povești foarte scurte sau complexe, compuse din mai multe capitole.

De asemenea, poate fi utilizat pe mai multe platforme (potrivit pentru computere desktop, laptopuri, tablete, smartphone-uri), gratuit, multilingv cu sau fără internet. O altă caracteristică a

Scratch este concentrarea pe partajare. Permite partajarea/împărtășirea pentru a învăța în cadrul clasei, dar și în cadrul unor comunități prin intermediul internetului.

Scratch a fost conceput pentru copii și are o bază pedagogică profundă legată de constructivism. Poate fi utilizat atât în învățământul primar, cât și în cel secundar și există, de asemenea, o versiune numită ***Scratch Jr***, care este ideală pentru educația timpurie sau pentru copiii care încă nu știu să citească.

Deoarece este tradus în mai multe limbi, poate fi utilizat în școli din diferite țări și este util în special în școlile multiculturale, unde diferite echipe își pot programa povestirile în diferite limbi în cadrul aceleiași clase.

Deși principalul grup țintă al instrumentului sunt copiii, profesorii și familiile pot fi coparticipanți și beneficiari ai acestuia.

Atunci când elevii se implică în crearea unor povești digitale sunt antrenate multiple activități, cum ar fi cele de alfabetizare digitală, de cercetare (documentare, găsirea și analiza informațiilor pertinete), de scriere (formularea unui punct de vedere și dezvoltarea unui scenariu), de organizare (gestionarea scopului proiectului, a materialelor utilizate și a timpului necesra pentru a finaloiza sarcina), tehnologice, interpersonale, de rezolvare a problemelor și de evaluare (dobândirea de expertiză critic-constructivă analizând munca proprie și a altora (Robin, 2006, apud. Catalano, 2021).

Povestirea digitală este o strategie didactică emergentă deoarece este caracterizată de elemente de noutate în comparație cu povestirea clasică, se constată o creștere relativ rapidă a interesului față de ea, are un impact puternic în contextul instruirii online asupra profesorilor și elevilor, dar creează și o oarecare incertitudine în privința eficienței în practica didactică. Având în vedere complexitatea ei, se depășesc limitele unei metode sau a unui procedeu didactic, povestitorul digital având uneori un rol suplimentar, cel de autor, în care trebuie să identifice un subiect atractiv înainte de a redacta și a scrie povestea. Povestitorul petrece timp scriind povestea și folosește instrumente tehnologice pentru a insersa imagini și muzică, astfel încât povestea să fie interesantă.

Poveștile digitale pot constitui o strategie efiecientă de predare, de învățare sau de evaluare a cunoștințelor și a abilităților elevilor. Pentru a putea fi accesate atât online, cât și offline, povestirile digitale se pot concretiza în cărți digitale interactive sau în biblioteci digitale de povești.

Povestirea digitală, prin multiplele valențe formative și educative contribuie semnificativ la dezvoltarea și modelarea personalității în devenire a copiilor.

Bibliografie:

- I. Albulescu, & H. Catalano (coord.), *E-Didactica. Procesul de instruire în mediul online*. Editura Didactica Publishing House, București, 2021.
- Ce este povestea digitală: https://filialatargoviste.wordpress.com/2020/03/16/ce-este-povestea-digitala/ (08.04.2023)
- Povestirea digitală: http://diverse-education.eu/ro/povestire-digitala/ (08.04.2023)
- Scratch: https://www.scratchfoundation.org/scratch-week-2023 (08.04.2023)

IMPORTANȚA JOCURILOR DE MIȘCARE/DINAMICE ÎN EDUCAȚIA FIZICĂ/ PSIHOMOTORIE

Cristina-Gabriela Greab, G.P.P. „Căsuța cu povești”, Bistrița

Jocul este o activitate specific umană, realizată preponderent în copilărie, prin care copilul își satisface imediat, după posibilități, propriile dorințe, acționând conștient și liber în lumea imaginară ce și-o creează singur. Jocul este un mijloc ideal de educație și satisface în cel mai înalt grad nevoia de mișcare și de acțiune.

Jocul de mișcare numit și joc dinamic, este un exercițiu fizic și un mijloc principal de dezvoltare armonioasă a copilului/elevului, fiind o acțiune preponderent corporală, efectuată sistematic și conștient în vederea perfecționării dezvoltării fizice și a capacităților motrice. Jocurile dinamice se clasifică după deprinderea motrică pe care o formează: mers, alergare, săritură, aruncare și prindere, echilibru, cățărare, tracțiuni, împingere și transport de greutăți. Gh. Cârstea (1995), clasifică jocurile după criteriul motricității astfel: jocuri de mișcare, jocuri pregătitoare pentru jocurile sportive, jocuri sportive.

Jocul de mișcare, reprezintă, în concepția piagetiană, punctul de start al procesului de socializare progresivă a copilului. Debutând pe parcursul stadiului gândirii preoperatorii, jocul de mișcare (cu reguli) ,,facilitează depășirea egocentrismului inițial al copilului și-l obișnuiește pe acesta cu activitățile de grup și cu respectarea unor norme comune de conduită” (Buruian, 2004, p. 51).

Principalele caracteristici ale jocurilor de mișcare sunt:

- permit manifestarea complexă și favorizează dezvoltarea simultană a deprinderilor motrice;
- presupun cooperarea, colaborarea cu colegii, armonizarea intereselor, asumarea unor responsabilități;
- permit manifestarea inițiativei și independenței în acțiune;
- educă competitivitatea, dar nu permit o dozare precisă a efortului.

Toate aceste caracteristici ale jocurilor de mișcare sunt determinate, în primul rând, de natura lor, de vârsta celor care le practică, de baza materială existentă. Pentru copii, ele constituie stimulentul principal al dezvoltării psihice, cu un rol important în activitatea lor prezentă și viitoare.

Jocurile de mișcare utilizate în activitatea/lecția de educație fizică au conținuturi și orientări multiple, îmbrăcând forme de organizare și desfășurare variate. Pentru a asigura o eficiență corespunzătoare jocurilor dinamice, acestea trebuie să fie planificate pe tot parcursul anului școlar, valorificând cunoștințele însușite de către elevi. Combinarea deprinderilor motrice trebuie realizată în așa fel încât să se alterneze grupurile musculare angrenate în efort. Jocurile dinamice sunt principala activitate prin care se verifică posibilitățile elevilor de a aplica bagajul de cunoștințe și

priceperi. Structura de mișcări frecvent utilizate sunt: mersul, alergarea, aruncarea, prinderea, echilibrul, transportul de greutăți, săritura, cățărarea și escaladarea. Spre deosebire de alte sisteme de acționare, care au locul bine definit în lecție, jocul dinamic se poate efectua în orice moment sau verigă a lecției. Totuși, se recomandă ca cele mai dificile să nu fie plasate la începutul sau la sfârșitul lecției, deoarece din cauza oboselii, elevii nu mai au posibilitatea să execute corect. În partea introductivă a lecției vor fi introduse jocuri mai scurte ca durată și cu mijloace cât mai simple, în scopul angrenării treptate a organismului în efort și pentru dezvoltarea îndemânării.

La vârsta școlară mică, jocurile de mișcare conțin acțiuni și reguli simple, complexitatea acestora și nivelul de solicitare crescând treptat, astfel încât în clasa a IV-a, să se poată desfășura jocuri pregătitoare pentru jocurile sportive. Gradarea efortului în cadrul jocurilor se face, prin introducerea unor mișcări suplimentare, prin creșterea intensității, prin mărirea volumului și a complexității acestora. Sunt foarte importante explicația, demonstrația și pregătirea terenului pentru joc, care trebuie făcute fără a afecta densitatea lecției. Introducerea elementului de întrecere individuală sau pe echipe, în cadrul desfășurării jocurilor contribuie la creșterea calității exercițiilor asigurând participarea maximă și dezinvoltă a colectivului, cu influențe dintre cele mai favorabile asupra sferei funcționale, psihice și, mai ales, asupra sferei motrice (Balint, 2009). Echipele vor fi egale ca număr și, de preferință, alcătuite pe sexe, în joc fiind angrenați toți copiii din clasă. Ca și conducător al jocului, cadrul didactic va asigura respectarea regulilor de joc, va stabili corect rezultatele, explicând totodată cauza deciziilor sale. Jocul trebuie condus în așa fel încât atmosfera de emulație și de manifestare a bucuriei la reușitele elevilor, să fie mereu prezentă.

Jocurile de mișcare/dinamice pot fi realizate cu succes în aer liber, mediul natural oferind multiple posibilități pentru organizarea lor. Prevenirea accidentelor trebuie să stea mereu în atenția cadrului didactic, impunându-se verificarea aparatelor și a obiectelor, stabilirea spațiilor de lucru și asigurarea în punctele dificile.

Jocurile dinamice reprezintă o formă de dezvoltare generalizată a calităților motrice, precum și de exersare a deprinderilor specifice acestui domeniu de activitate, care în această formă capătă noi valențe pozitive cum ar fi: dezvoltarea mai multor calități motrice printr-un singur sistem de acționare, dezvoltarea calităților motrice combinate (forță-rezistență, viteză-îndemânare), dezvoltarea calităților moral volitive, contribuind în mod spectaculos la menținerea stării de bine a elevilor, asigurând totodată o mare densitate motrică în lecții, indiferent de condițiile materiale existente. Desfășurarea lor în condiții noi, dezvoltă imaginația, originalitatea în alegerea soluțiilor și implicit creativitatea.

Caracterul preponderent de întrecere al jocurilor dinamice conduce la dezvoltarea spiritului competitiv, inițiativei, curajului, spiritului de echipă, conturarea trăsăturilor de caracter, cinste, respect față de adversar etc. Prin sistemul exercițiilor sale și în funcție de scopul urmărit, jocul de mișcare reprezintă atât o metodă cât și un mijloc al educației fizice. Valențele formative ale jocului

dinamic îl recomandă ca pe un mijloc eficient al educației fizice, motiv pentru care trebuie să fie prezente în lecțiile și activitățile de educație fizică din școală și grădiniță.

Jocurile de mișcare, atractive prin ineditul lor, prin caracterul spectaculos, prin starea de emulație pe care o conferă, asigură o eficiență crescută atât în privința creșterii densității lecției, cât și în privința rezultatelor. Acestea reprezintă un exercițiu complex cu efecte cumulative asupra organismului, impunând manifestări motrice complexe, efectul lor fiind condiționat de scopul urmărit în lecție de către cadrul didactic.

Jocurile de mișcare au o importanță covârșitoare în educația fizică/ psihomotrică prin valențele formative și educative pe care le dețin, prezentând avantaje în plus față de alte mijloace și sisteme de acționare folosite în cadrul activităților de educație fizică, fiind recomandate inclusiv în procesul de antrenament sportiv al copiilor și juniorilor, pentru învățarea, formarea, perfecționarea și consolidarea deprinderilor și priceperilor motrice de bază și a celor specifice, ca și pentru dezvoltarea calităților motrice, a proceselor psihice și a trăsăturilor de personalitate (Muscari-Salvan, 2019).

Jocul corect învățat pe terenul de sport, influențează individul pe parcursul întregii vieți. Prin intermediul lui, omul se obișnuiește să suporte cu demnitate înfrângerile și să trăiască satisfacțiile victoriei. Cei care deprind acest lucru pe terenul de sport îl transpun mai târziu în viață. Prin urmare, copiii se joacă tot atât de natural precum respiră sau râd.

„Copilul râde: Înțelepciunea și iubirea mea e jocul!
Tânărul cântă: Jocul și înțelepciunea mea e iubirea!
Bătrânul tace: Iubirea și jocul meu e înțelepciunea!”
(Lucian Blaga)

Bibliografie:

- Balint, Gh. *Jocurile dinamice – o alternativă pentru optimizarea lecției de educație fizică cu teme din fotbal în învățământul gimnazial.* Editura PIM, Iași, 2009;
- Buruian, L. *Educația fizică în grădiniță*. Casa de editură Mureș, 2004;
- Cârstea, Gh. (1995. *Metodica educației fizice*. A.N.E.F.S., 1995;
- I. Albulescu, & H. Catalano (coord.), *Didactica jocurilor.* Editura Didactică și Pedagogică, București, 2019;

Educatia-mijloc de a schimba lumea

Prof. Anda Grigoraș
Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”
Vaslui

Educația este una dintre cele mai importante forțe care pot schimba lumea. De-a lungul istoriei umanității, educația a jucat un rol critic în dezvoltarea societății și în creșterea nivelului de trai al oamenilor. Educația este un proces continuu de învățare și dezvoltare, care îi ajută pe oameni să înțeleagă lumea din jurul lor și să se adapteze la schimbările acesteia.

Educația oferă oamenilor cunoștințe și abilități esențiale pentru a-și găsi un loc în societate. Învățarea este o activitate care are loc în toate etapele vieții, de la grădiniță până la facultate și chiar și după absolvire. Prin educație, oamenii dobândesc cunoștințe de bază, precum citirea, scrierea și aritmetica, precum și abilități practice, cum ar fi gătitul, repararea mașinilor sau conducerea afacerii. Educația ajută oamenii să înțeleagă lumea din jurul lor și să se adapteze la schimbările acesteia.

În plus, educația îi ajută pe oameni să-și dezvolte abilitățile sociale și emoționale, precum comunicarea, cooperarea și înțelegerea celorlalți. Aceste abilități sunt esențiale pentru a construi relații sănătoase și pentru a contribui la dezvoltarea societății. De asemenea, educația ajută la dezvoltarea gândirii critice și analitice, precum și la capacitatea de a rezolva probleme. Aceste abilități sunt esențiale pentru a face față provocărilor vieții și pentru a contribui la dezvoltarea societății.

Educația are, de asemenea, puterea de a combate problemele sociale și economice, cum ar fi sărăcia, inegalitatea și lipsa de oportunități. Prin educație, oamenii pot dobândi cunoștințele și abilitățile necesare pentru a-și găsi un loc de muncă bun și pentru a-și îmbunătăți nivelul de trai. Educația poate, de asemenea, ajuta la reducerea inegalității sociale și la promovarea justiției sociale prin învățarea despre drepturile omului și responsabilitatea socială.

Educația are și a avut dintotdeauna roluri multiple pentru individ și este un mod de a schimba lumea.

1. În primul rând, educația are implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni. Tehnologiile și evoluția lor rapidă au modificat mediul de afaceri, procesele de producție și au dus concurența de la nivel local la nivel mondial. O forță de muncă bine educată este crucială în lumea contemporană, iar lupta pentru resursele naturale ocupă azi un loc secund, fiind devansată de lupta pentru resurse umane. Astfel educația a devenit treptat una dintre

cele mai mari afaceri la nivel mondial și sectorul privat a preluat treptat o mare parte din responsabilitatea educației pe tot parcursul vieții.

2. Educația are apoi un rol și implicații culturale esențiale. Rămâne principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.

3. Un alt rol al educației este cel social. Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la propășirea comunității sale și a națiunii. Educația asigură astfel stabilitatea și dezvoltarea socială.

4. Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte.

Dezvoltarea personală continuă prin învățare pe tot parcursul vieții este esențială în societatea contemporană. Pornind de la aceste roluri, întotdeauna și peste tot au existat și există discuții cu referire la scopul și obiectivele educației, la ceea ce trebuie să se învețe și cum să se învețe.Daca mai multi copii ar avea acces la educatie lumea ar deveni mai buna si mai productiv.

În cele din urmă, educația poate juca un rol critic în construirea unui viitor sustenabil pentru planeta noastră. Prin învățarea despre mediul înconjurător și problemele de mediu, oamenii pot înțelege importanța protejării mediului și pot contribui la dezvoltarea unui viitor

Bibliografie:

1. Educația - Puterea de a Schimba Lumea" de Cătălina Bugheanu (Editura Trei, 2019)
2. "Educația și dezvoltarea socială" de Dan Petrescu (Editura Polirom, 2015)
3. "Educația și inegalitatea socială" de Mihaela Mihai (Editura Polirom, 2018)
4. "Educația pentru sustenabilitate" de Radu Gheorghe (Editura Didactică și Pedagogică, 2020)

EDUCAȚIA ESTE CEA MAI PUTERNICĂ ARMĂ PENTRU SCHIMBARE

Prof. înv.preșc.:GRIGORE ANA-MARIA

G.P.P. NR.7,SLATINA,OLT

Puterea educației poate fi văzută și drept obiectivul dezvoltării durabile include educațiaca unul dintre pilonii săi. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM) ale Națiunilor Unite au adăugat furnizarea tuturor educației primare universale și eliminarea inechităților de gen ca unul dintre obiectivele care au propulsat multe națiuni și organizații multi-guvernamentale să stimulezecheltuielile educaționale. În prezent, situația globală a educației afirmă că aproximativ 61 demilioane de copii în vârstă primară nu au școală și aproape jumătate dintre ei se află în țările săraceafectate de conflicte. Chiar și elevii care merg la școală termină fără abilități de alfabetizare și decalcul: se estimează ca 250 de milioane de copii nu pot citi, scrie sau număra bine.

Educația de calitate este unul dintre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului stabilite de ONU. Fiecare an suplimentar de școlarizare îmbunătățește creșterea medie anuală a PIB-ului cu0,37% contribuind astfel la atenuarea sărăciei,a excluziunii și a marginalizării sociale. Incluziunea și echitatea pun bazele educației și învățării de calitate. Sistemele de educație trebuie să fie adaptate copiilor, dizabilității și aspectelor referitoare la sex. Acestea trebuie să ofere medii de învățare sigure, lipsite de violență, incluzive și eficiente pentru toți. Incluziunea tuturor elevilor și asigurarea faptului că fiecare persoană are o șansă egală și personalizată în ceea ce privește progresul educațional reprezintă în continuare o provocare majoră pentru toate sistemele de învățământ din întreaga lume și din Europa.„Trecerea la moduri de lucru mai incluzive și echitabile necesită schimbări ce țin de cultură în întregul sistem de învățământ” .

Este o schimbare culturală completă care transformă politicile,structurile de învățământ și tiparele comportamentale. În acest sens, o atenție deosebită trebuieacordată grupurilor vulnerabile, cum ar fi copiii romi care se confruntă în mod covârșitor cu situațiide discriminare și stigmatizare. O altă provocare se referă la dezinstituționalizarea copiilor cu dizabilități și la integrarea acestora în sistemul de învățământ principal.

ADAPTING THE TEXTBOOK AND CREATING NEW MATERIALS

Gabriela Beatrice Grigore, Școala Gimnazială Aninoasa

The textbook never matches perfectly the teacher's requirements or the students' interests or needs, therefore in order to keep the perfect balance between "doable" and "challenging", teachers must adapt it and give it a personal touch.

There are several ways of intervening with the textbook, as suggested by Neville Grant in *Making the most of your textbook* (1987):

- Omitting parts of the material when it is too complex;
- Replacing materials with most suitable ones;
- Adding alternatives to improve teaching materials;
- Changing either the content or the method in order to get the desired results.

All these courses of action should be taken when the material needs to be adapted for different proficieny levels or when it does not fit a group of students.

The materials used in the classroom should be carefully chosen in respect to some of the principles suggested by J. Harmer (1997):

- Accessibility: the level of the difficulty of the materials should match the students' level of proficiency, from the lowest to the highest level;
- Appropriacy: all materials should be chosen in accordance with students' needs and interests because otherwise the activity will not have the desired outcome;
- Learner autonomy: students should move gradually from teacher dependence to material dependence and finally to autonomy acquiring independence by developing their own learning strategies;
- Authenticity: materials which have been created for classroom use are useful for practicing certain structures, otherwise newspaper articles, recipes, letters, advertisements are more useful to expose students to real language and make them achieve communication;
- Suitability to age/level: the topics and the tasks should be chosen in accordance with the students' age and level of proficiency in order to obtain progress and stimulate motivation;

- Educational values: the content and topic of the materials should be educational so that students not only learn English but also learn about science, society, tradition, etc;
- Clear organization and clarity of instructions: when students are very clear about what and how they are expected to produce, they feel more confident and the quality of their work increases.

The activities used in language teaching should be performed in a relaxed environment, with the adequate materials which will improve learning and they should be aimed at achieving communication.

Although the textbooks that I use in the classroom are suitable for my students' needs and level as a whole, I often bring extra materials to the class because I sometimes feel that the topic is not relevant to the students or it is oudated and my students would like something else. At other times, I think that the textbook does not provide enough practice of a certain structure and I create or look for other exercises which ensure students with enough drilling of all types.

In most cases, I look for exercises that make students practise all the productive skills because these are the most important skills that will help them acquire the communicative competence ultimately. Because writing is not a very 'appreciated' skill by my students, team projects are assigned to them. The topic of the project is always elicited from the students: they are very happy to speak or write about film stars, sportspeople, other people they know or things they can actually do or like.

Listening activities and watching videos are very popular among my students. Songs, short conversations, documentaries, other videos are generally used and when the topic is well chosen, students perform while or post listening activities without any effort at all. During these activities they are made to negotiate for meaning, to deduce meaning from context and to communicate in English.

Role-plays and games are often used as they bring real-life situations in class, helping students understand the purpose of learning English and making them learn the vocabulary and grammar in focus.

Bibliography

Grant Neville, *Making the Most of Your Textbook*, Longman Group Limited, 1987

Harmer Jeremy, *The Pracice of English Language Teaching*, Third Edition Completely Revised and Updated, Logman, 1997

PARTENERIATUL ȘCOLAR EDUCAȚIONAL, CATALIZATOR ÎNTRE ȘCOALĂ ȘI COMUNITATE

FLORINA GRIGORE

Școala Gimnazială H.M. Berthelot Ploiești

În contextul unei societăți care se schimbă, operând modificări de formă și fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, învățământul românesc trebuie să își asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești. Pentru a realiza un parteneriat construit pe baza valorilor democratice, în societate trebuie să se schimbe valori, atitudini și comportamente la nivelul tuturor factorilor implicați: decidenți, oameni ai școlii, familii, elevi, reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale si nonguvernamentale.

La nivelul comunității se constituie un grup de lucru (nucleu comunitar), în care reprezentanții școlii trebuie să își asume rolul de promotor, catalizator și facilitator al parteneriatului educațional. Coeziunea și eficiența unui astfel de grup sunt condiționate de asumarea și promovarea unor valori comune –cum ar fi: asigurarea egalității șanselor în educație; încurajarea inițiativei și participării; dezvoltarea cooperării și colaborării; statutarea disciplinei și responsabilității.

Instituțiile de învățământ urmăresc să obțină recunoașterea importanței parteneriatului lor cu întreaga comunitate locală, prin relații directe și prin "noile educații": educația civică, educația în spiritul inițiativei economice, educația ecologică, educația în spiritul drepturilor omului, a combaterii violenței, educația în spiritul valorilor europene și al dialogului cultural European, etc….

Răspunzând cerințelor sociale și comunitare, școala trebuie să orienteze întregul său demers asupra elevilor, care trebuie să devină centrul de interes al oricărui parteneriat practicat în domeniul educației școlare.

Transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, poate conduce în mod gradual la *creșterea prestigiului școlii în comunitate* și la sensibilizarea și mobilizarea partenerilor potențiali ai unităților de învățământ. Pentru aceasta trebuie adoptate unele măsuri generale ca: formarea personalului din învățământ în sensul comunicării, cooperarii, parteneriatelor; promovarea unui cadru legislativ care să încurajeze inițiativele școlii; sensibilizarea societății în raport cu problemele educației si cu semnificatia sa. În acord

cu aceste cerințe, fiecare dintre unitățile școlare trebuie să se orienteze către centrarea întregii activități asupra elevului, pregătirea resurselor umane ale școlii pentru parteneriat, atragerea partenerilor potențiali în parteneriate efective.

Cunoașterea și înțelegerea *familiei în calitate de partener* constant și autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însăși trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. Îmbinarea la nivelul diferitelor familii a elementelor tradiționale cu elemente inedite generate de noi realități socio-economice determină o diversificare a familiilor și a situațiilor considerate anterior atipice. Pentru a atrage familia, școala trebuie să ia act de aceste schimbări, adaptându-și atitudinile și comportamentele în consecință.

Pornind de la aceste premise, efortul îndreptat către cunoașterea familiei trebuie să se orienteze către: trasăturile, calitățile, problemele sale specifice; valorile și normele pe care le avansează; avantajele pe care le poate câștiga. Chiar în condițiile asumării acestei perspective, în relațiile dintre școală și părinti pot aparea disfuncții. Pentru a le depăși trebuie asumate urmatoarele priorități; creșterea inițiativei și implicării managerilor școlii în sensibilizarea si atragerea familiei; elaborarea unor proiecte centrate pe parteneriatul cu părinții; transformarea comitetelor de părinți în structuri active și dinamice cu rolul de interfață în relația școală și părinți; diseminarea unor informații clare cu privire la școală, activitățile și problemele ei; organizarea unor activități extrașcolare diverse în regim de parteneriat.

Pentru a se constitui ca un factor cheie în cadrul parteneriatului educațional la nivelul comunității, *relația dintre școală și autoritățile locale* trebuie să se sprijine pe reciprocitatea intereselor și pe sprijinul mutual.

Pentru a depăși unele disfuncții generate de carențe în legislație, blocaje în comunicare interpersonală, absența educației pentru colaborare, presiunea problemelor curente, etc…este necesară adoptarea unor măsuri cu caracter local care țin de inițiativa și interesul școlii și autorităților locale. În acest sens, managerii unităților de învățământ trebuie sa se orienteze către ameliorarea modului de informare adresat autorităților locale, asigurarea participării reprezentanților autorităților locale la întâlniri cu personalul școlii, părinți, etc., încurajarea inițiativei C.R.P., organizarea unor activități de interes comunitar în colaborare cu autoritățile locale. Managerii unităților școlare trebuie să se orienteze către sensibilizarea și atragerea autorităților locale, dar și spre acoperirea unor nevoi și rezolvarea unor probleme ale comunității.

Centrat pe stabilirea unui echilibru între cererea și oferta educațională, *parteneriatul dintre școală și agenții economici* poate avea un impact semnificativ, din perspectiva dezvoltării personale a elevilor și a insertiei socio-profesionale a viitorilor absolvenți. Pornind de la beneficiile pe care parteneriatul cu agenții economici poate să le aducă școlii și elevilor

săi, este necesar ca managerii unităților de învățământ să aplice anumite srategii care să valorifice prevederile legislative, să stabilească prioritățile școlii , să atragă și să sensibilizeze agenții economici, să organizeze acțiuni preliminare de pregatire a parteneriatului, etc. Elaborarea și aplicarea acestor strategii presupune pregătirea prealabilă a resurselor umane ale școlii pentru dialog, intercunoaștere și colaborare cu partenerii sociali ai școlii.

Încheierea și derularea parteneriatelor educaționale au ca factor fundamental *comunicarea*. În acest sens managerii școlii trebuie să desfășoare activități intense pentru informarea partenerilor cu toate datele necesare derulării programelor, pentru ca aceștia să primească informații clare, complete și într-un timp oportun.Managerii trebuie să creeze un climat pozitiv de muncă, deschis oricăror idei, flexibil oricăror activități. În acest sens, relaționarea și comunicarea devin factori cheie ai realizării activităților propuse. În societatea pe care o traim, ca țară a unei Europe multiculturale și multietnice, secretul succesului oricărei activități este toleranța, flexibilitatea și cunoașterea. Activitatea de parteneriat în comunitate, fără acești factori fundamentali, nu poate avea succes.

Bibliografie:

Velea , Luciana şi colaboratorii - Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate, Ghid pentru profesori şi elevi , Editura Agata , București, 2006

Vlăsceanu ,Gheorghe coord., Neculau , Adrian - Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom ,Iași, 2002

Webografie :

www.didactic.ro – Parteneriatele școlare

www.famouswhy.ro – Copilul şcolar în mileniul trei

www.scoalaparintilor.ro – Școala și comunitatea

VALORIFICAREA PLATFORMELOR DE ÎNVĂȚARE BAZATE PE JOC ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. FLORINA GRIGORE

LICEUL TEORETIC „MIRCEA ELIADE" – GALAŢI

Astăzi, doar vocile care reflectă un mod de gândire stereotip ori retrograd de-a dreptul mai pot afirma că misiunea unui educator e una simplă, uşoară. În contextul lumii actuale, actul predării este însoţit constant de provocări inedite şi multiple. Nevoile elevilor noştri şi noul mod de a concepe instruirea ne incită să personalizăm demersul de învăţare, să integrăm tehnologia în demersul didactic, atât în clasă, cât şi în afara ei şi să mutăm „centrul de greutate" curricular spre achiziţia de competenţe-cheie.

O viziune temerară, cu obiective promiţătoare pentru viitorul elevilor noştri. Dar de unde începem? Soluţia ar putea fi tocmai valorificarea pasiunii teribile, uneori chiar exasperante, a elevilor noştri pentru gadgeturi şi tot ce presupune tehnologia informaţiei. Orele de Limba şi literatura română nu pot face excepţie, astfel că, pentru a capta atenţa elevilor mei, dar şi pentru a verifica şi evalua nivelul de achiziţie al competenţelor de înţelegere şi interpretare a textului literar folosesc uneori aplicaţia online *Kahoot*.

„*Din clipa în care te-ai născut, înveți jucându-te împreună cu alții*", aceasta este convingerea lui Åsmund Furuseth, vicepreședinte al *Kahoot!*, platforma unui joc educativ având ca siglă un semn de exclamație și 13 milioane de utilizatori lunar.

Intenţia lui Åsmund Furuseth și a colaboratorilor săi de la *Kahoot!* a fost ca elevii, părinții și profesorii să beneficieze de o modalitate interactivă de învăţare şi de evaluare, care să fie în acelaşi timp

educativă şi atractivă şi pe care să o utilizeze cu plăcere, atât în sălile de curs, cât și în afara acestora, în timpul liber.

Personal, consider că instruirea concepută în mod tradiţional şi apelând exclusiv la mijloacele de învăţământ clasice reprezintă o realitate desuetă şi neofertantă pentru elevii secolului al XXI-lea, dornici de interacţiuni diverse, prin intermediul noilor tehnologii.

Jocul, mai cu seamă, cel digital are marele avantaj că face posibile experințe de învățare flexibile, interactive, într-un mod foarte simplu, doar prin folosirea imaginilor, a sunetelor şi a personajelor. În felul acesta, prin mijloace ludice, profesorul stimulează creativitatea, dezvoltă competenţele analitice, dar, în acelaşi timp, încurajează atitudinea activ-participativă şi spiritul competitiv al elevilor.

De ce nu am asocia acestui conținut media și întrebări, astfel încât să oferim beneficiarilor primari ai educaţiei o extraordinară experiență socială de învățare?. Aceasta a fost întrebarea ce pare să fi stat la baza creării *Kahoot!*.

Aplicată pentru început în Oslo și Londra, *Kahoot!* este una dintre noile de povești de succes norvegiene. Compania pretinde că are mai mult de 50 milioane de utilizatori, dintre care mai mult de 1 milion sunt profesori care-și crează conținut în interiorul platformei. Jumătate din acest conținut este pus la dispoziție gratuit pentru orice utilizator.

Kahoot! este proiectat pentru învățarea socială, elevii fiind reuniți în jurul unui ecran comun. Într-un mediu de clasă tipic, acesta va fi un SmartScreen, tabla interactivă sau un monitor de calculator. Multe kahoots sunt redate folosind instrumente Screensharing, cum ar fi *Skype*, *Appear.in* sau *Google Hangouts*.

Când se lansează un kahoot, acesta va avea propriul cod PIN unic, generat aleatoriu de sistem. Folosind orice dispozitiv cu un browser web, fie el calculator, laptop, tabletă sau telefon mobil, jucătorii acceseaza site-ul dedicat participării la test, *Kahoot.it*, pentru ca mai apoi să introducă acel cod PIN și un pseudonim, înainte de a fi directionați către ecranul de așteptare (de „*lobby*“). Când pseudonimele tuturor jucătorilor apar în lobby, liderul *Kahoot!*, profesorul, face click pe butonul Start, pentru a începe testul.

În timpul jocului, întrebările și cele până la 4 variante de răspuns sunt afișate pe ecranul principal. Fiecărui răspuns îi corespunde o culoare și o formă distinctă. Pe ecranul dispozitivelor cursanților există cel mult patru variante, fiecare având forma și culoarea proprie. Elevii trebuie să apese pe una dintre cele patru forme, pentru a alege varianta de răspuns pe care o consideră corectă.

Designul jocului este conceput astfel încât jucătorii sunt obligați să-și mute frecvent privirea de pe dispozitivele lor către cei cu care interacţionează, lucru care permite relaţionarea socială cu profesorul și colegii.

Pentru fiecare răspuns corect este atribuit un număr de puncte, maximum 1000, în funcție de timpul în care elevul răspunde la întrebarea respectivă. La sfârșitul fiecărei întrebări, elevul are posibilitatea de a vedea pe ecran scorul și clasarea lui la nivelul clasei. Pe ecranul principal vor fi afișate cele mai mari 5 punctaje pentru a încuraja astfel o competiție benefică. De asemenea, la finalul jocului, întreg clasamentul în funcție de puncte va fi afișat pe ecranul principal. Pot juca simultan *Kahoot!* şi două clase din cadrul aceleiaşi şcoli sau din şcoli diferite.

Un alt avantaj incontestabil al utilizării acestei platforme, alături de încurajarea competitivităţii, este că oricine își poate crea propriul chestionar, cu propriile întrebări, din cele mai vaste şi mai variate domenii.

În cadrul orelor de Limba şi literatura română, *Kahoot!* poate fi utilizat atât în faza de **pre-lectură**, pentru verificarea competenţelor-ancoră pe baza cărora se va fundamenta viitoarea experienţă de învăţare, cât şi în etapa de **post-lectură**, pentru evaluarea şi notarea achiziţiilor cognitive, atitudinale şi axiologice în urma învăţării.

Accesarea acestui mod atractiv de realizare a reactualizării cunoştinţelor, a captării atenţiei elevilor sau a evaluării cunoştinţelor se realizează simplu. Profesorul se înregistrează gratuit, creându-şi propriul cont pe kahoot.com. Apoi, acesta atribuie un titlu kahootului nou creat şi o imagine de copertă, concepe propriul set de întrebări, propunând patru variante de răspuns, completează setările şi asociază imagini fiecărui item.

Când se lucrează în clasă, primul pas constă în lansarea Kahoot pe tabla interactivă sau pe dispozitivele personale, laptop, tabletă sau telefon inteligent. Profesorul le solicită elevilor să se alăture acestei aplicaţii, tot ce trebuie să facă aceştia fiind să acceseze kahoot.com şi să introducă PIN-ul afișat. Elevii răspund la întrebări. Cu cât un elev răspunde mai repede la întrebări, cu atât obţine mai multe puncte. Răspunsurile corecte şi cele greşite sunt afişate pe tabla interactivă, iar copiilor le place teribil această evaluare realizată instantaneu. Câştigătorul este cunoscut imediat.

Deși *Kahoot!* are aparenţele unei competiţii antrenante şi amuzante, spiritul competitiv fiind definitoriu, nu trebuie uitat adevăratul său scop. Jocul se bazează pe o învățare activă și logică. În timpul jocului, profesorul conduce clasa în direcţia preconizată, iniţiind discuții și chestionare legate de subiect, pentru a consolida cunoștințele şi deprinderile elevilor. Astfel, profesorii pot evalua capacităţile elevilor de a înțelege și de a interpreta adecvat textele literare, bazându-se pe corectitudinea şi calitatea răspunsurilor.

Kahoot! poate fi folosit gratuit, la toate clasele şi pentru orice materie. După ce aţi creat un kahoot, îl puteţi distribui, prin intermediul poştei electronice şi / sau al reţelelor de socializare. În plus,

elevii îşi pot crea propriile kahooturi, devenind asfel actanţi implicaţi direct în realizarea şi perfecţionarea propriului proces de învăţare.

O MÂNĂ DE AJUTOR ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI

Autor : Profesor învățământ primar, Grigore Georgiana Alice

Școala Gimnazială Sat Nedelea Comuna Ariceștii Rahtivani

Cea mai mare problemă a vieții cotidiene o reprezintă violența . Presa joacă un rol foarte important în ceea ce privește acest fenomen , deoarece prin intermediul acesteia sunt transmise tot felul de manifestări ale acestui fenomen, de la cea mai frecventă cum ar fi violența verbală până la cele mai agresive, cum ar fi războaiele sau crimele, ele fiind însoțite de cele mai multe ori de imagini care se tot repetă atât în presa scrisă cât și în cea audio vizuală.

Având atâtea știri negative în jur este inevitabil ca acest fenomen să nu apară și în școli. Există atât de multe tipuri de violență în mediul școlar și atât de des întâlnite încât a devenit ceva normal.

Putem spune că ne-am confruntat cu acest fenomen dintotdeauna, însă nu a fost atât de mediatizat. Să ne aducem aminte de modalitatea prin care elevii erau disciplinați atât la școală cât și acasă, în care brutalitatea era acceptată, ceea ce acum acest tip de violență nu mai este acceptat. Școala fiind mediul în care toți copiii vin să învețe în siguranță , departe de conflicte și de violență.

Pentru a putea promova siguranța în școli trebuie în primul rând să prevenim violența în școli. Cele mai frecvente forme de violență întâlnite în cadrul școlii sunt cele dintre elevi (având cea mai mare pondere), violența cadrelor didactice asupra elevilor, dar și a elevilor asupra cadrelor didactice.

În ceea ce privește violența dintre elevi, aceasta își face apariția în perioada adolescenței, iar cauzele apariției putem spune că este mediul familial unde au loc astfel de incidente, societatea, grupul de prieteni dar și mass-media. Băieții sunt mai violenți decât fetele, conflictele lor fiind destul de grave față de cele ale fetelor . De cele mai multe ori aceste manifestări au loc în recreație iar cele mai întâlnite sunt : violența verbală și jignire la adresa situației economice, religioase sau etnice.

Violența elevilor față de profesori a devenit o realitate în școlile din Romania, fiind întâlnită din ce în ce mai des. Aceste manifestări sunt îndeosebi bazate pe absenteism, acte de indisciplină la ore, ignorarea și refuzul îndeplinirii sarcinilor școlare, agresiune verbală, nonverbală, dar și injurii, loviri și jigniri. Cele mai frecvente sunt absenteismul şi indisciplina.

Violenţa profesorilor faţă de elevi este mai puțin întâlnită decât în celelalte cazuri,aceasta manifestându-se evaluare neobietivă, agresiune nonverbală, ignorare, excludere de la ore, injurii, jigniri, lovire, atitudini ironice ale profesorilor faţă de elevi.

În ultima perioadă au existat și cazuri de violenţă ale părinţilor în spaţiul şcolii, îndeosebi asupra cadrelor didactice sau față de colegii propriilor copii.

De-a lungul timpului au fost aplicate diverse strategii antiviolență unde elevii au fost implicați, scopul fiind prevenirea și combaterea violenței.

Măsurile de prevenţie aplicate, care din fericire au dat roade sunt: regulamentul şcolar; consilierii şcolari care de cele mai multe ori lipsesc din școli, discuții la orele de dirigenţie cu privire la cauzele și efectele violenţei; acţiuni de conştientizare a efectelor negative produse de violenţa în şcoli, organizarea unor întâlniri cu organele de poliţie, întâlniri cu părinţii, programe de formare a cadrelor didactice , asistenţa familiilor cu probleme dar și evaluări psihologice.

Cele mai des folosite măsuri de intervenţie sunt sancţiunile şi asistenţa. Aceste cazuri, de obicei sunt sancţionate prin: observaţii individuale; mustrare în faţa clasei/consiliului profesoral; mustrare scrisă; eliminare de la cursuri pentru o perioada; exmatriculare; amenzi, activităţi extracurriculare.

Anul acesta , cu ocazia Săptămânii Județene a Nonviolenței în mediul școlar am realizat cu elevii clasei pregătitoare B o activitate denumită : “O mână de ajutor împotriva violenței” , unde am discutat despre ceea ce înseamnă bullying, de ce are loc acest fenomen, despre Ziua Internațională a Nonviolenței în Școală și care este scopul acesteia și nu în ultimul rând ce trebuie să facă atunci când simte că este agresat.

Activitatea a debutat cu vizionarea unui power point cu ajutorul căruia elevii au aflat definiția cuvântului bullying, dar și cum putem identifica aceste cazuri de bullying. În a doua parte a lecției am discutat liber despre acest fenomen și cui trebuie să ne adresăm atunci când se simt agresați.

Copiii au fost impresionați de informațiile aflate activitatea fiind finalizată cu o lucrare practică care a constat în notarea a cinci persoane cărora ar putea să le ceară ajutorul în cazul în care sunt agresați.

Produsele finale rezultate au fost expuse în sala de clasă și pe site-ul școlii.

A lupta contra violenţei şcolare înseamnă a ameliora calitatea relaţiilor şi a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educaţional. Dardel Jaouadi

Bibliografie

- Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, UNICEF, „Violenţa în şcoală”, Bucureşti, 2005 (document PDF);

- Ferreol, Gilles, Adrian, Neculau, Violenţa. Aspecte psihosociale, Iaşi, Editura Polirom, 2003

- https://scoalanr7bt.ro/images/siguranta/Prevenirea-violen%C8%9Bei-%C3%AEn-%C8%99coal%C4%83--resurse-pentru-%C8%99coli-%C8%99i-profesori_GHID.pdf

FLIPPED CLASSROOM ÎN NONFORMAL

Îmbunătățirea performanțelor școlare prin utilizarea strategiei didactice *Flipped Classroom* în predarea cursului ”Educație media” la liceu – grupele de avansați (proiect de cercetare educațională)

Prof. Grigore Mihaela, Palatul Copiilor Pitești

ARGUMENT. Orice profesor știe că în era vitezei, a interacțiunii și a internetului global, metodele clasice de predare-învățare-evaluare nu mai sunt de ajuns. Ele trebuie combinate cu metode actualizate, interactive, atractive, eficiente și productive, în așa fel încât elevii noștri (digitali încă din copilăria mică) să fie atrași de educația nonformală și să fie menținuți cu succes în starea de învățare, de acumulare a informației, de însușire a competențelor și abilităților cu adevărat indispensabile în societatea postmodernă.

Strategia didactică *Flipped classroom/ Flipped learning*, care a devenit o inițiativă globală, asigură transformarea sălilor de cerc în spații active de învățare și ajută profesorii în demersurile lor esențiale: să predea lecții de calitate, să consolideze achizițiile și să obțină feedback relevant, să construiască o relație pedagogică asertivă și eficientă cu elevii și să încurajeze copiii și tinerii să învețe cu plăcere și cu folos, astfel încât ei să dețină controlul asupra propriei strategii de învățare, devenind tot mai independenți, stăpâni pe ei înșiși, responsabili și autonomi; să formeze elevi autodidacți, curioși și eficienți în parcursul lor educațional; să încurajeze menținerea exercițiului învățării și educația continuă, pe tot parcursul vieții.

Persistența în metodele de învățare pasivă subminează dezvoltarea copiilor și aduce deservicii pentru elevi, pentru profesiile prezentului și viitorului, dar și pentru comunitatea ori societatea întreagă. Dacă a fost posibil să se răspândească modelul industrial al învățării pasive în sistemele școlare din aproape toate țările lumii, atunci este posibil ca învățarea activă să devină o realitate universală, în toate școlile.

După 11 ani de cercetare, practică și feedback din partea educatorilor de pe cele șase continente, inițiatorii strategiei *Flipped classroom* (FC) au înțeles că nu este suficient să te concentrezi doar pe lecții și pe sălile de clasă tradiționale. Dacă decizia introducerii sistemului de învățare FC aparține guvernelor fiecărei țări, angajamentul de a îmbunătăți procesul educativ și propriile strategii pedagogice aparține oricărui cadru didactic, indiferent de țara în care își exercită profesia.

SCOP. Scopul acestui proiect de studiu este realizarea unei cercetări metodico-experimentale bazate pe introducerea strategiei FC în predarea cursului ”Educație media” la grupele de liceu-avansați, în vederea îmbunătățirii performanțelor elevilor.

OBIECTIVE: a. teoretice: prezentarea/descrierea strategiei didactice FC; b. practice: 1. măsurarea eficienței strategiei FC în activitățile didactice din cadrul opționalului ”Educație media”; 2. evidențierea relației dintre aplicarea strategiei FC și performanțele elevilor, în cadrul activităților de predare-învățare-evaluare dedicate cursului ”Educație media”.

IPOTEZA. Presupunem că utilizarea strategiei didactice FC în activitățile de predare-învățare-evaluare îmbunătățește performanțele elevilor, în cadrul cursului ”Educație media”.

SUBIECȚII. Eșantionarea a fost pseudo-aleatoare (este un proiect de cercetare pseudo-experimental), deoarece subiecții utilizați fac parte din populația disponibilă de elevi ai Cercului Redacție-presă din Palatul Copiilor Pitești.

Lotul de subiecți a cuprins 24 de elevi de liceu (două grupe de avansați deja constituite – grupa A, 12 elevi și grupa B, 12 elevi), aflați la același nivel de pregătire (aproximativ) și având același profesor coordonator de cerc. Grupa A este grupul experimental (i se aplică strategia didactică FC pe durata semestrului I), iar clasa grupa B este grupul de control (nu i se aplică strategia FC, ci activitățile didactice se desfășoară pe durata semestrului I în aceeași manieră tradițională, clasică). Pentru evidențierea diferențelor existente în ceea ce privește nivelul performanțelor înainte și după experiment (utilizarea/neutilizarea strategiei didactice FC), s-au aplicat aceleași chestionare tuturor elevilor – 12 elevi din grupul experimental A și 12 de elevi din grupul de control B.

PROCEDURA EXPERIMENTULUI.

VARIABILE. Variabila dependentă: rezultatele elevilor (nivelul lor de cunoștințe). Variabila independentă: strategia didactică Flipped Classroom (aplicarea strategiei în grupul experimental de elevi)

DESCRIEREA STRATEGIEI DIDACTICE FLIPPED CLASSROOM. Flipped classroom este o „abordare pedagogică în care instruirea directă se mută din spațiul de învățare de grup în spațiul individual de învățare, iar spațiul de grup rezultat este transformat într-un mediu de învățare dinamic, interactiv, în care educatorul îndrumă elevii pe măsură ce aplică noi concepte și se angajează creativ în abordarea subiectului” (The Flipped Learning Network, 2014). Conceptul de clasă răsturnată a fost prezentat pentru prima dată de Jonathan Bergmann și Aaron Sams, ambii profesori de chimie la liceu. În cartea lor: *Flip your classroom: ajungeți la fiecare elev din fiecare clasă în fiecare zi* (2012), au discutat motivele pentru care profesorii ar trebui să ia în considerare ”clasa răsturnată”.

Modelului pedagogic Flipped Classroom sau clasa inversată este o formă de blended learning, învățare mixtă (atât offline, cât și online), pe care mulți profesori au experimentat-o deja, poate fără să știe că așa se numește. Exemplele au arătat cum poate fi folosit cu succes atât pentru elevii mai mici, cât și pentru elevii care au mai multă autonomie în învățare.

În modelul didactic FC, elevii iau cunoștință cu un conținut nou anterior întâlnirii de la cerc (materiale pre-selectate și trimise de către profesor), iar în timpul orei (fizice, în clasă sau online, prin conferință video) discută despre ce au învățat sau citit. Ce se întâmplă în clasa tradițională (profesorul predă și elevul învață acasă) se inversează în *flipped classroom* (profesorul trimite materiale, elevul se pregătește, iar în clasă se explică, se consolidează și se aplică noile cunoștințe). Astfel, profesorii se pot concentra pe nevoile individuale ale elevilor, iar ei pot învăța în ritmul lor din discuțiile la clasă. În plus, modelul facilitează dezvoltarea autonomiei și gândirii critice, promovează acceptarea celorlalți și descoperirea punctelor slabe și forte care îi fac unici pe elevi.

Strategia didactică Flipped Classroom oferă numeroase avantaje: vorbește limba elevilor de astăzi; ajută elevii ocupați; ajută elevii care se luptă să aibă succes școlar; ajută elevii să exceleze în toate abilitățile; le permite elevilor să facă o pauză și să deruleze materialele oferite de profesor; crește/îmbunătățește interacțiunea elev-profesor; le permite profesorilor să își cunoască mai bine elevii; crește interacțiunea elev-elev; permite diferențierea reală; schimbă managementul clasei; schimbă modul în care școala relaționează cu părinții; educă părinții; face ca grupa dvs. și procesul educativ să fie transparente etc.

METODA/INSTRUMENTUL DE CERCETARE. Pentru măsurarea nivelului cunoștințelor elevilor, s-a folosit metoda chestionarului. Chestionarul are un număr de 12 itemi, care verifică nivelul de alfabetizare media al elevilor din ambele grupe – grupa experimentală și grupa de control.

Exemple de itemi (cu răspuns unic sau multiplu):

- *Care sunt obiceiurile tale legate de ziare, știri și evenimente curente?*

  A. Acord atenție știrilor atunci când există o poveste savuroasă care îmi atrage atenția / interesul

  B. Evit mass-media/canalele de știri

  C. Încerc să citesc știri zilnic bazându-mă pe mass-media în care am încredere și respect

  D. Ar trebui să acord mai multă atenție știrilor, dar să nu am timp

- *Când comunici online cu persoane necunoscute sau când completezi detalii pe un site web, ce informații de contact ar trebui să oferi?*

  A. Un pseudonim B. Numele de familie C. Adresa

  D. Numărul de telefon E. Primul nume

- *O persoană care are cunoștințe media:*

  A. Folosește cu ușurință toate tipurile de hardware și software pentru computer și alte forme de tehnologie nouă

  B. Utilizează și găsește informații de toate tipurile într-o bibliotecă universitară, inclusiv surse de computer, microfilme și indexuri / rezumate

C. Citește, analizează și evaluează în mod critic informațiile prezentate într-o varietate de formate (televizor, scris, radio, computere etc.)

D. Evaluează critic programele de televiziune și recunoaște tehnici de persuasiune

- *Când mass-media identifică un anumit grup de persoane la care doresc să își transmită mesajul, acest grup de persoane este cunoscut sub numele de:*

A. Public restrâns

B. Răspuns demografic

C. Sondaj de audiență

D. Public țintă

etc.

Evaluare	
Nr. itemi rezolvați (din totalul de 12)	Nota acordată / Calificativ
Între 0 și 3	4 (Insuficient)
Între 4 și 6	5-6 (Suficient)
Între 7 și 9	7-8 (Bine)
Între 10 și 12	9-10 (Foarte bine)

Etapele cercetării:

1. Etapa inițială – aplicarea testării inițiale (a chestionarului) tuturor elevilor din cele două grupe (A – grupul experimental) și B (grupul de control)
2. Etapa experimentală – aplicarea strategiei didactice FC în grupul experimental (grupa A) pe durata semestrului I al anului școlar
3. Etapa finală – aplicarea testării finale tuturor elevilor din ambele grupe

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA REZULTATELOR. Ipoteza susține că utilizarea strategiei didactice FC în activitățile de predare-învățare-evaluare îmbunătățește performanțele elevilor, în cadrul cursului ”Educație media”. Pentru testarea acestei ipoteze s-a aplicat celor două eșantioane de elevi chestionarul inițial de evaluare a nivelului de alfabetizare media. Apoi, timp de un semestru, în grupul experimental s-a aplicat strategia didactică FC, iar în grupul de control metodele didactice clasice, obișnuite, de învățare pasivă. La finalul semestrului, s-a aplicat din nou chestionarul de evaluare a nivelului de cunoștințe și competențe media, în cele două grupuri – experimental și de control.

Prezentarea rezultatelor. Conform rezultatelor obținute și înregistrate în statisticile specifice, se constată o diferență semnificativă între performanțele celor două grupuri: rezultatele grupului experimental (în care s-a intervenit prin strategia Flipped classroom) sunt net superioare rezultatelor grupului de control. Așadar, ipoteza formulată a fost confirmată.

CONCLUZII ȘI DISCUȚII. Nivelul performanțelor elevilor din grupul experimental este mai ridicat decât nivelul performanțelor elevilor din grupul de control, după un semestru de aplicare a strategiei FC. Rezultatele experimentului dovedesc eficiența strategiei FC, în activitățile didactice nonformale. Astfel, s-a demonstrat că variabila independentă ”Strategia FC” influențează variabila

dependentă ”performanțele elevilor” în sens pozitiv, verificându-se prin aceasta utilitatea introducerii strategiei expuse.

Pe lângă îmbunătățirea performanțelor școlare, experimentul a evidențiat și alte câteva caracteristici noi ale procesului educativ: elevii nu mai lipsesc nemotivat de la ore; elevii sunt atrași de materialele audio-video realizate de profesor și realizează cu plăcere propriile materiale; profesorul aplică în mod real conceptul educației centrate pe elev, urmărind nevoile individuale ale copiilor; elevii învață în ritmul propriu și în stilul personal de învățare, sporindu-le astfel plăcerea de a cerceta, descoperi, memora, exersa, dezbate; elevii își descoperă punctele forte și punctele slabe proprii, fiind încurajați să se autovalorizeze și să învețe din propriile greșeli; se îmbunătățește comunicarea între elevi, dar și între profesor, elevi și familie (care îi sprijină activ pe copii în procesul de învățare bazat pe conceptul FC); elevii declară că strategia FC este mai interesantă și mai atractivă decât clasa tradițională, pentru că se simt motivați să lucreze cu mai multă implicare și bucurie.

LIMITELE CERCETĂRII sunt legate de următoarele aspecte: numărul redus de subiecți; experiența redusă; timp de cercetare redus; necesitatea unui proces mai îndelungat de corectare a erorilor și de adaptare a strategiei la condițiile obiective existente în educația extrașcolară/nonformală.

DIRECȚII VIITOARE DE ANALIZĂ. Direcțiile viitoare ale cercetării ar putea cuprinde o extindere a experimentului și la alte grupe ale cercului Redacție-presă sau la grupele altor cercuri.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

- https://www.aspireteachers.ro/noutati/2020/9/5/flipped-classroom-partea1
- https://www.flglobal.org/
- https://www.proprofs.com/quiz-school/story.php?title=test-your-media-literacy-skills-
- https://pdfcoffee.com/proiect-de-cercetare-pedagogica-pdf-free.html
- https://www.edu.ro/educa%C8%9Bie-media-pentru-liceeni
- http://oldsite.edu.ro/index.php/articles/6343

ASPECTE ALE COMPREHENSIUNII ŞI INTERPRETĂRII TEXTULUI LITERAR

Prof. Elena Mihaela Grigore
Palatul Copiilor Pitești

Comprehensiunea şi interpretarea textului reprezintă obiectivul central al învăţării literaturii române în liceu. În acest proces, elevii, ghidați de profesor, încearcă - prin interpretare personală, dar utilizând și noțiuni de teorie literară - să „decodifice” mesajul pe care scriitorul îl așază în rândurile sale.

Cu siguranţă, nu trebuie pierdute din vedere competenţele specifice studiului operei literare în liceu. „*Opera literară, ca viziune a lumii realizată printr-un ansamblu coerent de imagini (care constituie totodată o structură semnificativă sau simbolică) este domeniul în care se exercită acţiunea noastră didactică - profesori şi elevi"* [1]. A acţiona asupra textului literar, cu mijloacele corespunzătoare, înseamnă a săvârşi deopotrivă *„un act de cunoaştere şi un act interpretativ"* [2]. Interpretarea prin cunoaştere reprezintă parcurgerea treptată a unei structuri care duce spre intimitatea operei, spre realitatea ei artistică specifică, spre substanţa ideilor cuprinse în ea şi îi oferă celui care analizează posibilitatea împărtășirii de fervoarea ideilor autorului.

Analiza şi interpretarea textelor literare se realizează în integralitatea operei, fără balast informativ, pe obiective specifice conform componentelor stabilite de programa şcolară. Alegerea textelor rămâne exclusiv la latitudinea autorilor de manuale şi a profesorilor de literatură română, în actul didactic intervenind și alți *factori* importanți: gustul literar, percepția asupra operei, capacitatea de analiză și de interpretare etc.

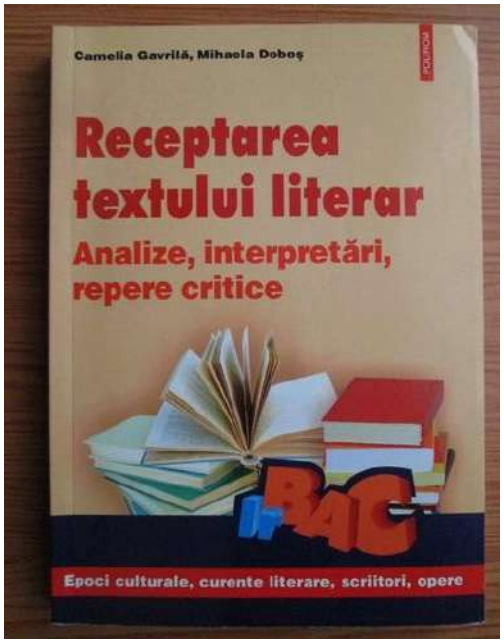

Primatul textului (prin structura sa intimă) rămâne fundamental pentru actul didactic. Prin text creăm opinii şi tot prin text le putem verifica. *Contactul elevului cu textul literar este obligatoriu*. Analiza de text reprezintă o strategie didactică prin care elevii învaţă cum pot interpreta, înţelege şi aprecia textul literar în funcţie de specificul acestuia şi de anumite criterii estetice. Interpretarea de text este un act didactic, condus raţional de către profesor ca o premisă a reuşitei, iar opera este supusă exploatării şi aprecierii elevilor.

Interpretarea desemnează „*un proces de atribuire de sens, ceea ce implică, de regulă, alegerea dintre mai*

multe variante posibile de înţelegere, considerate fiecare, în grade diferite, satisfăcătoare" [3]*; „aceasta are un caracter global, putând fi iniţiată numai după parcurgerea integrală a unei tranşe de text (enunţ, paragraf, capitol etc.) sau a textului. În principiu, orice intepretare în cadrul unei tranşe de text poate fi validată numai la încheierea lecturii textului"* [4]. Pentru Paul Cornea, ***comprehensiunea*** se realizează la nivelul lecturii standard, cea care „*duce la o comprehensiune mai mult sau mai puţin satisfăcătoare a textului şi la o reprezentare mentală a lumii ficţionale [...] de pregnanţă şi de completitudine variabile"* [5].

În acest sens, ***lectura standard*** e o *performare procesuală,* dinspre începutul spre sfârşitul textului *(perspectiva iepurelui),* în vreme ce ***interpretarea*** e o *performanţă analitică,* de tip sincronic, în care ansamblul textual e cuprins deodată cu privirea *(perspectiva vulturului). „A citi înseamnă a parcurge textul liniar, stopând efortul în momentul încheierii; a interpreta înseamnă a reciti textul de mai multe ori pentru al stăpâni în detaliu"* [6].

Înţelegerea textului pe baza lecturii standard şi interpretarea acestuia solicită competenţe diferite: mai simple şi mai generale în primul caz, mai complexe şi mai specializate în cel de-al doilea.

Lectura standard *„e o performare, întrucât e o realizare de amator (cu coeficient variabil de reuşită), cealaltă e o performanţă, întrucât e opera unui profesionist, fie legitimată ştiinţific (în cazul expertului), fie legitimată, îndeosebi, artistic (în cazul criticului)"* [7].

Distincţia calitativă între înţelegere (comprehensiune) ca activitate de identificare a sensului (procesare de informaţie) şi interpretare ca atribuire de sens este pusă de unii cercetători sub semnul întrebării din perspectiva finalităţii proceselor mentale respective.

Interpretarea pune în relaţie un subiect (cititorul, interpretul) şi un obiect (textul citit/interpretat). Ea este deopotrivă ***subiectivă*** depinzând de aptitudinile, cunoştinţele, motivaţia, atitudinile etc. celui care o efectuează, şi ***obiectivă***, fiind orientată (dirijată, constrânsă etc.) de către textul supus interpretării - afirmă Liviu Papadima[8].

Dimensiunea intersubiectivă a interpretării este explorată în critica literară şi în didactica literaturii - cea care, de altfel, ne interesează şi pe noi. În fiecare cultură există o serie de scrieri literare reputate ca fiind *„dificile"* - este şi cazul *Ultimelor sonete…* voiculesciene, de pildă, dar şi scrieri considerate unanim ca fiind „*uşoare"*.

Cu toate acestea, despre majoritatea textelor e greu de decis cu exactitate cât sunt de dificile. Estimarea dificultăţii unui text poate fi făcută, afirmă Liviu Papadima, din două perspective diferite:

- perspectiva „obiectivistă" - gradul de dificultate este o proprietate intrinsecă a fiecărei opere literare;
- perspectiva „subiectivistă" - gradul de dificultate variază în funcţie de înzestrarea cititorului: înclinaţii, abilităţi, competenţe, obişnuinţe etc.

Cele două perspective sunt complementare, focalizându-se asupra unor variabile diferite ale aceleiaşi ecuaţii:

- ceva este greu/uşor pentru cineva;
- pentru cineva ceva este greu/uşor.

Un factor decisiv în estimarea subiectivă a gradului de dificultate în receptarea textului literar îl constituie obişnuinţa, familiarizarea elevului cu tipul de mesaj receptat. Dificultatea de a citi textul poate varia, atât pe latura obiectivă, cât şi pe cea subiectivă, în raport cu o serie de factori care nu ţin nici de calitatea textului, nici de înzestrarea cititorului. Textul poate fi greu de citit din cauza dimensiunilor mari, a caracterului alegoric sau a limbajului etc. Dificultăţi de lectură (de parcurge a textului) pot surveni din cauza lipsei de motivaţie sau de interes din partea elevului (plictiseală, oboseală, neatenţie etc.).

Finalităţile impuse (de exemplu cititul în scopul redactării unor teme şcolare) pot de asemenea îngreuna actul lecturii. Dificultatea de a citi, orice text literar de fapt, poate fi de asemenea sporită de o serie de factori materiali: ambianţă improprie, lipsă de timp.

Dacă citirea uni text presupune, ca o condiţie obligatorie, cunoaşterea de către lectori a limbii în care acesta a fost scris, înţelegerea implică o serie de „competenţe suplimentare"[9]: lexicale (cuvinte sau expresii necunoscute), semantice (tropi, simboluri, conotaţii, indeterminări semantice), sintactice (legăturile dintre constituenţi la nivel de enunţ sau textual), pragmatice (instanţele de comunicare), referenţiale (lumea înfăţişată în text), textuale (tipul de text, reguli de gen), culturale (coduri culturale, intertextualităţi), cognitive (cunoştinţe despre lume, experienţă de viaţă).

În plus, înţelegerea (comprehensiunea) implică problema gradului de adecvare (cât de corect a fost receptat mesajul?) şi a posibilităţilor de a estima această adecvare (cum se poate şti cât de corect a fost receptat mesajul?). Aici intervine profesorul, „expertul", care va explica, facilitând astfel înţelegerea de către elevi a mesajului.

Adrian Marino consideră că „*Explicaţia are ca obiect situaţii hermeneutice particulare, în funcţie de sensuri, texte şi contexte limitate, bine individualizate, în timp ce interpretarea [...] tinde spre general şi total"*[10]. Explicaţia poate fi astfel considerată corelativul intersubiectiv al comprehensiunii.

***Înţelegerea (comprehensiunea*)**, potrivit lui Liviu Papadima[11], ca şi interpretarea, poate fi definită pe trei paliere distincte: obiectiv, subiectiv şi intersubiectiv.

- ***obiectiv:***
  - particularităţile receptorului sunt neglijabile;
  - mesajul este univoc, lipsit de ambiguităţi;
  - intenţia emiţătorului este clară şi este percepută ca atare de către receptor;
  - finalitatea mesajului este percepută în acelaşi mod de către emiţător şi receptor;

• adecvarea înţelegerii poate fi verificată prin modul de a acţiona al receptorului ca urmare a receptării mesajului.

➢ ***subiectiv:***

• particularităţile mesajului sunt neglijabile;

• comprehensiunea este marcată psihologic (satisfacţia reuşitei sau frustrarea eşecului);

• receptorul poate face abstracţie de intenţia emiţătorului;

• receptorul poate percepe finalităţile mesajului din propria perspectivă, independent de cea a emiţătorului;

• adecvarea înţelegerii nu poate fi verificată prin modul de a acţiona al receptorului ca urmare a receptării mesajului.

➢ ***intersubiectiv:***

• implică o a treia instanţă, care mediază între text şi receptor (criticul, profesorul, clasa de elevi, grupul de prieteni etc.);

• se manifestă în special pentru mesaje cu grad ridicat de ambiguitate;

• receptorul ia act de faptul că are de a face cu un mesaj cu intenţionalitate imprecisă, ambiguă;

• precizarea finalităţii mesajului implică reacţia personală a receptorilor;

• adecvarea înţelegerii se stabileşte pe baza unor negocieri de sens între mai mulţi receptori.

Comentariul literar se orientează către palierul obiectiv al înţelegerii, fiind oferit ca model de interpretare adecvată, adesea cu implicaţia că reprezintă singura intepretare admisibilă. *„El poate astfel preveni tendinţele de întrebuinţare a textelor, însă este impropriu faţă de tipul de mesaj (adesea textele literare studiate au un grad ridicat de ambiguitate), inhibă aportul subiectivităţii receptorului şi obstrucţionează negocierea inter subiectivă a sensului mesajului”.* [12]

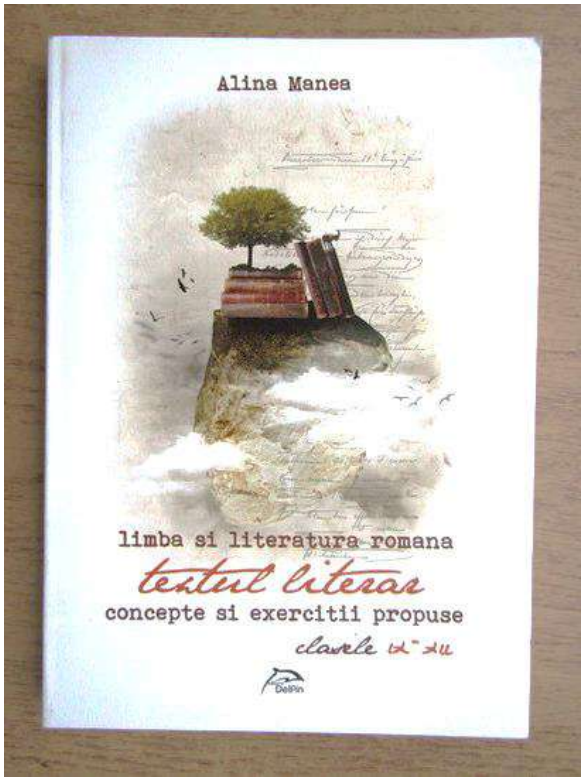

În lucrarea de faţă, importantă pentru noi este îmbunătăţirea, prin mijloace didactice specifice, a receptării operelor lirice. Acest demers presupune, aşa cum afirmă Alina Pamfil, punerea accentului pe ***cum se spune*** (spre deosebire de cazul textelor epice și dramatice, unde accentul cade pe *ce se spune*); astfel, în discursul didactic este esenţială *modalitatea spunerii*[13].

Nicolae Eftenie[14] ne propune o ***schemă orientativă*** pentru receptarea operelor lirice:

1. lectura expresivă (în funcție de caracteristicile textului literar și de respectarea tuturor condițiilor de ordin tehnic: pauzele, ritmul, intonația, mimica, gestica);
2. conversația de orientare (stârnirea interesului elevilor; pregătire pentru receptarea emoțională a textului liric);
3. receptarea propriu-zisă a textului (cu respectarea criteriilor metodologice cerute de interpretarea operei și de competențele specifice recomandate de programa școlară);

Urmând cu atenție și cu migală acest parcurs, profesorul va reuși să își orienteze elevii către înțelegerea corectă a textului abordat, lăsând totodată elevilor și libertatea de a trece prin filtrul personal ideile textului poetic pentru ca, atinși de emoție, aceștia să își poată exprima propriile considerații estetice.

Note bibliografice:

[1] Nicolae Eftenie, *Introducere în metodica studierii limbii şi literaturii române*, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Pitești, Editura Paralela 45, 2008, p. 191-192.

[2] Ibidem.

[3] Liviu Papadima, *Limba şi literatura romană. Hermeneutică literară,* Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Proiectul pentru învăţământul rural, 2006, p. 10.

[4] Ibidem.

[5] Paul Cornea, *Introducere în teoria literaturii,* Iaşi, Editura Polirom, 1998, p. 203;

[6] Ibidem.

[7] Idem, p. 204.

[8] Liviu Papadima, op. cit., p. 12.

[9] Liviu Papadima, op.cit., p. 48-55.

[10] Adrian Marino, *Critica ideilor literare,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1974, p. 237;

[10] Liviu Papadima, op. cit., p. 49-50.

[12] Idem, p. 50.

[13] Alina Pamfil, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Editura Paralela 45, 2003, p. 173.

[14] Nicolae Eftenie, op. cit., p. 194-198.

DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE – O NOUĂ PERSPECTIVĂ ASUPRA EDUCAȚIEI

Cristina-Maria Grosaru, Liceul cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter" - Buzău

Curiozitatea față de mediul înconjurător este o atitudine firească a tuturor oamenilor și implicit a elevilor. Nevoia de cunoaștere determină apariția întrebărilor la care există răspunsuri diverse. Profesorul are rolul de a încuraja curiozitatea naturală a elevilor prin crearea unor activități în care să fie dezvoltată gândirea critică prin folosirea metodelor și tehnicilor activ-participative care să stimuleze capacitatea de explorare, descoperire, analiză, sinteză, raționare și evaluare.

A gândi critic presupune a avea idei proprii și a accepta ca acestea să fie evaluate, a accepta opiniile celorlalți, asumarea responsabilității pentru faptele proprii, a oferi ajutor altora sau a-l primi de la alții. Gândirea critică este abilitatea de opera cu ideile, a stabili cauze și efecte, a le compara cu alte puncte de vedere diferite, a construi sisteme argumentative și a îl susține. „Gândirea critică este un *produs*. Este un punct la care ajunge gândirea noastră în momentul în care gândim critic din obișnuință, ca modalitate firească de interacțiune cu ideile și informațiile. Este un proces activ, care se produce uneori intenționat, alteori spontan și care îl face pe cel care învață să dețină controlul asupra informației, punând-o sub semnul întrebării, integrând-o, reconfigurând-o, adaptând-o sau respingând-o. Gândirea critică e un proces care are loc atunci când cel care învață își pune întrebări ca: Ce semnificație au aceste informații pentru mine? Cum pot folosi aceste cunoștințe? Cum se leagă aceste cunoștințe de ceea ce știam dinainte? Îmi folosește această informație la ceva? Care ar fi consecințele aplicării în practică a acestor idei pentru mine și pentru ceilalți"[1]

Capacitatea de a gândi critic permite elevilor să aibă manifestări spontane în orice situație de învățare fără a fi condiționați de reacția celor din jur care i-ar putea inhiba. Această atitudine conduce în timp la dezvoltarea capacității proprii de analiză și reflecție și a încrederii în sine. Pentru a se adapta lumii în schimbare, elevii au nevoie de abilitatea de a selecta critic informația, de a prioritiza și de a opera cu informațiile.

Elevii care au dezvoltată gândirea critică au opinii personale, dezbat responsabil toate aspectele abordate, aleg rațional o soluție dintre mai multe posibile. „Gânditorii critici sunt

[1] Steele, J., Meredith, K., Temple, Ch., ***Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gîndirii critice***, volumul I, Centrul Educaţia 2000+, București, 2000, p. 7

gânditori activi, angajați, care operează sistematic și reflexiv cu cunoștințele pe care le au pentru a se redefini pe ei înșiși și felul în care percep lumea pe măsură ce cresc și învață. Gânditorii critici sunt mai puțin susceptibili de a fi manipulați și mai siguri pe convingerile lor."[2]

K. Meredith și J.Steele au elaborat un cadru de învățare cu scopul dezvoltării gândirii critice care are următoarele părți componente: Evocarea, Realizarea sensului și Reflecția (cadrul E-R-R). Premisa de care se pleacă este: ceea ce se știe determină ceea ce se poate învăța.

Acest cadru oferă profesorilor un context pentru a prezenta experiențele de învățare și de a-i susține pe elevi în procesul de instruire. Acesta permite: activizarea gândirii elevilor, stabilirea scopurilor pentru învățare, oferirea unui material bogat de discuție, motivarea elevilor pentru învățare, implicarea activă a elevilor în învățare, stimularea schimbării, stimularea reflecției, abordarea împreună cu elevii a unor păreri diverse, ajutorul oferit pe elevilor pentru a formula propriile întrebări, încurajarea exprimării libere, controlul prelucrării informației de către elevi, valorificarea la maxim a indivizilor și a echipelor, facilitarea gândirii critice.

Prima etapă, Evocarea presupune ca elevii să își amintească ceea ce știu dinainte despre un anumit subiect, să anticipeze și să stabilească scopuri pentru investigația lor. Înțelegerea lucrurilor noi are la bază cunoștințele și convingerile anterioare. În acest moment pot fi descoperite confuzii, informații neînțelese sau greșeli care pot fi eliminate. Scopul este de a implica elevii în procesul de învățare prin stimularea interesului și a dorinței de participare. Elevii devin conștienți de propria lor gândire și îți folosesc limbajul propriu. Ei devin activi prin scrierea și verbalizarea ideilor proprii.

În a doua etapă, Realizarea sensului (înțelegerea), elevii integrează ideile din textul citit sau ascultat în propriile scheme de gândire pentru a le da sens, pentru a găsi răspunsuri la propriile întrebări. Scopul este de a menține implicarea și interesul stabilite în etapa de evocare, de a susține efortul elevilor în monitorizarea propriului proces de învățare și de a raporta informațiile noi la scheme mentale preexistente care, astfel, se restructurează. Elevii ascultă, notează, adresează întrebări atunci când nu înțeleg sau revin asupra pasajelor neînțelese.

În a treia etapă, Reflecția, elevii reconsideră ceea ce știau, învață noi cunoștințe și exersează gândirea. Învățarea presupune o schimbare comportamentală autentică și durabilă care se manifestă sub foma unei noi perspective asupra lucrurilor. Scopul este de a asimila noi cunoștințe și de a restructura activ schemele mentale. Prin reformularea, cu propriile cuvinte a

[2] Idem, p. 16

celor învățate demonstrează că au înțeles ceea ce au învățat. În acest moment, clasa devine o comunitate de învățare prin diversitatea de opinii, prin schimbul de idei între elevi care determină dezvoltarea vocabularului și a capacității de exprimare.

Metodele utilizate în dezvoltarea gândirii critice dezvoltă abilitățile de comunicare, de muncă în echipă sau de abordare interdisciplinară și transdisciplinară a cunoștințelor.

Relația dintre strategiile didactice tradiționale și strategii folosite pentru dezvoltarea gândirii critice a fost sintetizată în tabelul următor[3]:

Tabel - Strategii didactice tradiționale și strategii care dezvoltă gândirea critică

Criterii	Strategii didactice tradiționale	Strategii care promovează dezvoltarea gândirii critice
Rolul elevului	Este de a urmări prelegerea, expunerea explicația profesorului	De a participa la actul instruirii prin învățare activă
	De a reține și reproduce conținutul lecțiilor	De a utiliza conținutul predat în activități practice utile pentru viața de zi cu zi
	De a memora informații în mod pasiv	De a formula întrebări și opinii, de a argumenta cu scopul de a realiza sensul unor concepte, principii, acțiuni
	De a lucra individual pe sarcini de lucru identice: de a intra în competiție cu ceilalți participanți la procesul de învățare	De a coopera în rezolvarea problemelor și a sarcinilor de lucru diferite, adecvate nivelului de disponibilitate cognitiv și emoțional al elevilor
Rolul profesorului	De a ține prelegeri, expuneri și demonstrații	De a facilita și modera, consilia și ghida învățarea
	De a impune puncte de vedere, de a dicta rețete de conduită și tipare de manifestare, de a controla	De a ajuta elevii să înțeleagă, să explice puncte de vedere proprii, să formuleze opțiuni

[3] Marcela Claudia Călineci, Otilia Ștefania Păcurari, ***Cunoașterea elevului***, Educația 2000+, București, 2009, p. 107

	Se consideră și se manifestă întotdeauna ca un personaj atotștiutor	De a-și asuma rolul de partener în procesul de învățare
Modul de realizare a învățării	Învățarea are loc prin memorare și reproducere pasivă de cunoștințe, făcându-se apel la exemple cu semnificație istorică	Învățarea este văzută ca un proces continuu realizat pe baza principiilor diferențierii pentru dezvoltarea de competențe și aptitudini individuale
	Învățarea conduce la competiție pentru că se practică ierarhizarea între elevi	Se facilitează învățarea pe bază de cooperare
Evaluarea	Vizează măsurarea a ceea ce cunoaște elevul	Vizează măsurarea și aprecierea competențelor (ce poate să facă elevul cu ceea ce știe)
	Pune accent pe aspectul cantitativ al informațiilor acumulate	Pune accent pe elementele de ordin cantitativ dar și calitativ în modul în care se aplică cunoștințele vizate în contexte de viață de fiecare zi
	Vizează clasificări și statistici	Vizează progresul individual al elevilor

Bibliografie:

1. Steele, J., Meredith, K., Temple, Ch., ***Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gîndirii critice***, volumul I, Centrul Educaţia 2000+, București, 2000;
2. Marcela Claudia Călineci, Otilia Ștefania Păcurari, ***Cunoașterea elevului***, Educația 2000+, București, 2009

EȘTI PROFESOR ÎN ERA DIGITALĂ?

Prof. Maria Brîndușa Grosu

Școala Gimnazială Nr.3 Suceava

A fi profesor în era digitalizării e greu, e ușor, e frumos?Nu știu să spun cum e, dar știu că e o mare provocare pentru cei ca mine, crescuți și educați la o altfel de școală. Cum bine spunea cineva " a venit viitorul mult prea repede peste profesori". Perioada de pandemie a pus în dificultate pe toată lumea, dar mai ales, corpul profesoral, care a trebuit să facă față foarte repede provocării extraordinare a predării on-line. După o perioadă de derută generală și cu spaima unui virus ucigaș despre care nu se știa mai nimic, toate cadrele didactice, din toate colțurile țării, au fost nevoite să găsească modalități de a preda, de a comunica cu elevii și-așa speriați peste măsură, în condițiile în care toată lumea era izolată. Și, unde mai pui că, elevii noștri sunt experți în utilizarea mijloacelor digitale. Ei sunt diferiţi de generaţia părinţilor şi a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului şi a email-ului, a sms-urilor sau a reţelelor de socializare de tip Yahoo, Instagram, Twiter, Tiktok sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simţit şi în modul lor de a învăţa, chiar dacă profesorul foloseşte sau nu la clasă tehnologia informaţiei şi a comunicării(TIC).

Pentru educația în era digitală, tehnologia are un rol important în învățare. Deși, până nu demult, se credea că tehnologia ar împiedica și îngreuna procesul de învățare și predare, s-a constatat că pentru generația actuală este un sprijin imens. Profesorii făceau tot posibilul să limiteze elevilor accesul la internet, telefon sau laptop, iar acum, am realizat că tehnologia le deschide ,,drumul,, spre studiul individual, spre căutarea de informații atunci când este nevoie(dicționar explicativ al unei limbi, informații istorice, geografice, pentru științele naturii etc.).

Copiii și tinerii din zilele noastre nu mai pot și nu mai vor să învețe după un professor care le dictează și ei trebuie să memorize mecanic niște fraze. Dat fiind că pot accesa foarte repede pe internet informația necesară, nu li se mai pare necesar să învețe tot ce li se predă la clasă. Așadar , educația în era digitală este o sarcină mult mai greu de îndeplinit de către cadrele didactice decât ar părea la prima vedere. Elevii au nevoie de o continuă dinamizare a activităților, ei fiind obișnuiți să obțină tot ce au nevoie cu un click de mouse. De aceea auzim tot mai des copiii spunând că se plictisesc, deoarece nu mai zăbovesc cu atenție asupra lucrurilor și informațiilor. Ei știu că, și dacă uită ceva sau nu au înțeles anumite noțiuni , le vor găsi foarte repede pe internet. Astfel, profesorul trebuie să adapteze conținutul informatics la nevoile și interesele elevilor, dar să se și asigure că aceștia vor învăța tot ce este necesar.

Un alt aspect important care trebuie luat în considerare este acela că educația în era digitală nu are parte de aceleași interacțiuni sociale, cum întâlneam atunci când orele se desfășurau fizic, De aceea cadrul didactic trebuie să fie și mai bine pregătit pentru a se putea adapta la nevoile elevilor, dar, în același timp să și reușească atingerea obiectivelor programei curriculare.

Date fiind toate aceste provocări, profesorul trebuie să dea dovadă că deține mai multe competențe, pe lângă cele digitale, cele de comunicare trebuie să fie extrem de bine dezvoltate. Trebuie să știe să se exprime correct și cu un limbaj pe înțelesul elevilor, să formuleze informațiile din materia de predare, clar și concis, să urmărească obținerea unui feed-back pozitiv din partea elevului.

O parte importantă a procesului de învățare este reprezentată de empatie. Între elev și învățătorul său trebuie să existe o continuă colaborare și comunicare bazate pe ascultare și respect reciproc. Cadrul didactic este cel care va înțelege nevoile elevilor săi, la un nivel superior. Astfel, cu cât educatorul are un simț de empatizare mai dezvoltat, cu atât îi va fi mai ușor să le explice informația științifică greoaie și să le-o comunice în așa fel încât elevii să o înțeleagă și să o accepte.

Nu în ultimul rând, un professor bun se adaptează cu ușurință la tot felul de situații noi care apar în relaționarea cu elevii și se dovedește a fi flexibil în relația cu elevii, altfel, va avea dificultăți reale, mari în activitatea de predare. Folosindu-se de toate aceste competențe, cadrul didactic va reuși să susțină lecții care îi vor atrage pe copiii plini de energie din ziua de azi. Pe lângă aceasta, va reuși să interacționeze cu elevii și să îi formeze să devinî oameni cât mai bin e pregătiți pentru viață și pentru viitor.

Așadar, concluzia este că educația în era digitalizării este în continua schimbare și inovare și, necesită ca toți actorii angrenați în acest ,,spectacol,, să fie deschiși la nou și la la adaptarea cât mai bună la situațiile diverse de viață pe care le vor întâmpina în viitor. Chiar dacă pentru unii va fi dificil să accepte toată digitalizarea educației, acesta este un lucru foarte probabil și, din păcate sau din fericire, din ce în ce mai aproape de noi.

Și un alt aspect pe care trebuie să îl avem în vedere este acela că profesorul eficient este capabil să colaboreze cu colegii de la locul de muncă sau din alte părți ale țării/lumii, cu părinții elevilor săi și cu membrii comunității în care trăiește și își desfășoară activitatea. Împărtășirea de idei și experiențe, comunicarea și învățarea de la ceilalți, derularea de proiecte educaționale reclamă abilități de comunicare și cooperare deosebite și disponibilitatea spre învățare continuă.

Dacă suntem capabili să-i învățăm pe copii nu doar să învețe, ci să îi formăm ca și caractere, să-i ajutăm să-și dezvolte valori și atitudini precum: solidaritatea, cinstea, respectul, dragostea, spiritul de într-ajutorare, compasiunea pentru ceilalți, într-o lume în care reperele morale sunt tot mai slabe și mai diluate, atunci putem spune că ne-am îndeplinit Misiunea de Dascăli și în Era Digitală în care trăim.

Bibliografie: Cury,A(2005), Părinți strălucițI, profesori fascinanți

Istrate, Olimpius, Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație

ŞCOLILE „VERZI” - GARANŢIA UNUI VIITOR MAI BUN

Prof. Cristiana Claudia Grozavu
Şcoala Gimnazială „Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu”, Buzău

Ce înseamnă, de fapt, „a deveni verde”?

Conceptul de „a deveni verde” este o tendință recentă. Odată cu schimbările climatice și alte probleme de mediu de care aflăm în multe dintre ştirile de astăzi, auzim frecvent termenul. Dar multora le lipsește o apreciere deplină și o conștientizare a ceea ce înseamnă cu adevărat să devii „verde”.

Sustenabilitatea înseamnă să devenim conștienți de impactul tuturor micilor decizii pe care le luăm. Sustenabilitatea presupune să fim atenți la activitățile de zi cu zi și la modul în care acestea au impact asupra mediului. Reciclarea hârtiei și a materialelor plastice, împreună cu încercarea de a reduce utilizarea energiei electrice și a combustibililor fosili, reprezintă un început, dar există mulți alți pași – mari și mici – pe care oamenii îi pot face pentru a proteja și conserva planeta.

„Going Green”este o mentalitate care presupune informarea continuă cu privire la modul de a conviețui într-un mod prietenos și responsabil cu mediul. Pe lângă lucrurile mari care reduc amprenta de carbon a oamenilor, indivizii pot adopta practici și comportamente mici, de zi cu zi, care ajută la protejarea mediului și la conservarea resurselor naturale pentru generațiile prezente și viitoare.

De ce este important să devin „verde”?

Schimbările climatice reprezintă o amenințare majoră pentru omenire. Acestea sunt legate de multe probleme globale, inclusiv diminuarea biodiversității, dezvoltarea economică, reducerea sărăciei și pacea și securitatea globală. Politicile guvernamentale și soluțiile tehnologice nu sunt suficiente pentru a rezolva această provocare complexă. Avem nevoie de schimbări majore în modul în care gândim și acționăm.

Chiar dacă poate părea că impactul schimbărilor climatice este încă departe, planeta suferă deja de daune existente și ireversibile. Modul în care tratăm planeta și resursele sale naturale poate avea un impact semnificativ asupra vieții noastre de zi cu zi. Chiar dacă nu observăm imediat efectele, va avea repercusiuni uriașe asupra vieții generațiilor viitoare.

Potrivit metodologiei publicate pe edupedu.ro, "conceptul de „școală verde" desemnează profilul unei școli care creează un mediu sănătos și care favorizează învățarea, în timp ce economisește resurse, generează energie electrică proprie și folosește tehnologii ce reduc emisiile de gaze cu efect de seră (pompe de căldură, autobuze electrice încărcate cu energie electrică produsă din panouri solare fotovoltaice etc.)".

Cum pot şcolile să devină „verzi"?

În întreaga lume, Educația pentru Dezvoltare Durabilă (ESD) a apărut ca piatră de temelie pentru combaterea schimbărilor climatice.

Se impune o schimbare. Pe baza ideii că toți avem un rol de jucat în abordarea provocărilor globale, ESD ne ajută să dezvoltăm cunoștințele, abilitățile și valorile de care avem nevoie pentru a lua măsuri pentru o societate mai sănătoasă, mai echitabilă și mai durabilă în ceea ce priveşte mediul.

Din ce în ce mai multe școli își implică întreg personalul didactic şi toţi elevii în acțiunile ecologice. Ideea de bază a abordării întregii școli este că toți membrii comunității școlare - nu doar unul sau doi profesori și/sau elevi - trebuie să fie implicați pentru a aborda diverse probleme legate de educație și sustenabilitate. Aceste probleme includ reducerea impactului asupra mediului al școlilor noastre, reorientarea a ceea ce și cum învață elevii și crearea de legături mai puternice între școlile și comunitățile noastre.

De asemenea, din ce în ce mai multe cadre didactice parcurg cursuri de formare care pun în lumină eforturile de mediu privind recuperarea ecosistemelor, conservarea biodiversității și a mediului natural și cultural, o viaţă mai sănătoasă, utilizarea durabilă a resurselor naturale, utilizarea eficientă a energiei și modele de consum.

Astfel, dorim ca eforturile noastre să se concretizeze în:

- Intensificarea sentimentului de apartenență la comunitatea școlară;
- Aplicarea unor oportunități de învățare mai semnificative, relevante și practice;
- Realizarea unor reduceri semnificative ale amprentei ecologice;
- Dezvoltarea unor terenuri școlare mai verzi și mai frumoase;

- Utilizarea eficientă a resurselor;
- Obținerea accesului la resurse didactice, cunoștințe de specialitate și sprijin financiar;
- Încurajarea elevilor să caute și să utilizeze resurse dincolo de clasă și școală;
- Utilizarea de noi tehnologii care sunt surse bogate de materiale de învățare și de învățare și care pot genera idei și soluții;
- Conştientizarea valorilor de mediu, sociale, culturale și economice în comunitatea școlară;
- Participarea la luarea deciziilor privind problemele și proiectele de dezvoltare durabilă;
- Realizarea unor lecții care îi ajută pe elevi să dezvolte cunoștințe despre dezvoltarea durabilă și schimbările climatice, abilitățile de a investiga diferite posibilități de acțiune și hotărârea de a acționa;
- Îndemnarea tuturor din comunitatea școlară să ia parte la dezvoltarea durabilă a școlii;
- Consolidarea unui comportament durabil, ecologic, prin celebrarea acțiunilor adecvate și tratarea celorlalți cu respect;
- Integrarea în curriculumul și în activitățile extrașcolare ale unității de învățământ a elementelor de educație pentru dezvoltare durabilă/educație ecologică;
- Promovarea învățării interdisciplinare despre dezvoltarea durabilă prin transformarea orarului școlar;
- Efectuarea de evaluări (cum ar fi audituri privind deșeurile și energia) pentru a măsura progresul școlii în eforturile sale de a deveni mai „verde”.

Bibliografie:

- https://www.schooleducationgateway.eu/
- https://www.scoliverzi.ro/profesori
- https://www.edupedu.ro/

IMPACTUL STIMEI DE SINE ASUPRA COMPORTAMENTULUI AGRESIV AL MINORILOR INTERNATI IN CENTRE DE REEDUCARE

Maria Alina Grozescu

Scoala Gimnaziala Nr 7 Tg Ocna

Adolescenţa este o perioadă de intense schimbări la toate nivelurile şi în special, în planul personalităţii. Apar şi se dezvoltă atitudini, concepţia despre lume şi viaţă, se dezvoltă creativitatea şi idealurile, ca modalităţi de adaptare eficientă. Există o serie de factori care diferenţiază adolescenţa de alte perioade din viaţă şi au un impact direct în planul personalităţii. În primul rând, este vorba de schimbări în planul fizic şi hormonal. Înfăţişarea se schimbă brusc, iar schimbările respective pot fi trăite pozitiv sau negativ, în funcţie, pe de o parte, de posibilitatea apariţiei unor dismorfisme, şi pe de altă parte, de aprecierile celor din jur şi de criteriile estetice ale societăţii. Toate acestea au repercusiuni în planul acceptării de sine a adolescentului şi, în final, în planul acceptării celorlalţi, în planul imaginii de sine şi despre ceilalţi. În plan intelectual, se consolidează elaborarea mentală şi structurile superioare ale gândirii, raţionamentul de tip deductiv-analogic. Aceasta permite de acum o interpretare critică a realităţii, conştientizarea problemelor de importanţă majoră din diferite sfere ale vieţii şi activităţii sociale, formularea explicită a unor întrebări nodale vizând locul şi menirea pe lume a propriei persoane. Închiderea în sine pe care adolescentul o afişează frecvent trebuie înţeleasă ca expresia nevoii lui interne de a găsi răspunsuri la problemele care îl frământă. Sensul principal al autoanalizei este determinat de necesitatea de definire a conţinutului imaginii şi opiniei despre sine. Adolescentul se defineşte opunându-se celorlalţi. Criza de originalitate este o etapă absolut necesară dezvoltării personalităţii adolescentului, permiţând distanţarea, pentru a-şi putea găsi propria individualitate şi pentru a-şi găsi propriile mecanisme de adaptare, cele mai potrivite pentru sine. Adolescenţii se oglindesc în ceilalţi, de fapt se oglindesc în imaginea lor despre ceilalţi şi cu cât această imagine este mai corectă, cu atât oglinda este mai clară şi nu deformează. Se poate considera că, dezvoltarea normală a personalităţii adolescentului apare ca un proces complex şi treptat de adaptare-acomodare-socializare-integrare, datorită interacţiunii conjugate a unui mare număr de factori interni şi externi de o anumită calitate ce acţionează în anumite proporţii şi în anumite momente şi din care rezultă un echilibru dinamic. În mod normal, acţiunea acestor factori conduce la dezvoltarea armonioasă a personalităţii tânărului şi la adaptarea sa treptată la condiţiile vieţii sociale, ceea ce se reflectă într-un comportament social pozitiv, adecvat tuturor împrejurărilor. Dimpotrivă, din interacţiunea factorilor interni şi a celor externi ca acţiune nocivă sau negativă în perioada dezvoltării personalităţii tânărului, rezultă de cele mai multe ori perturbări grave ale procesului normal de adaptare şi de integrare în viaţa socială. Aceste devieri comportamentale se pot întinde pe un evantai foarte larg şi pot îmbrăca diferite forme de manifestare. Comportamentul poate fi mai mult sau mai puţin încărcat de agresivitate iar tulburările comportamentale pot avea diverse determinisme şi semnificaţii.

Analiza comportamentului adolescentului concentrază atenţia asupra propensiunii spre **devianţă** şi asupra tendinţelor de încălcare a normelor morale ca forme obişnuite ale dezvoltării contradictorii a personalităţii. Lucrând în cadrul sistemului penitenciar, la Centrul de Reeducare Tg. Ocna, ca profesor psihopedagog, m-am confruntat în cea mai mare parte cu agresivitatea minorilor manifestată atât asupra colegilor cât şi asupra cadrelor unităţii. Agresivitatea lor îmbracă diverse forme, de la agresivitate verbală, la agresivitate fizică şi chiar la acte de autoagresiune. În cadrul orelor de Terapii specifice am utilizat tehnici de consiliere psihologică bazate în principal pe ”Feeling Better”, fapt care nu a dus la rezultate spectaculoase. *Analizând mai in detaliu cauzele care determină apariţia violenţei, am ajuns la concluzia că agresivitatea lor provine dintr-o nemulţumire de sine şi din neîncrederea în ceilalţi.* Astfel, motivul pentru care am ales această temă de cercetare vine din dorinţa de a identifica gradul de impact pe care îl are stima de sine asupra comportamentului agresiv al minorilor, urmând ca ulterior să elaborez un Program terapeutic de grup utilizând diverse tehnici terapeutice menite să contribuie la amelioarea stimei de sine şi, implicit la scăderea actelor de agresiune în rândul acestora. Analiza comportamentului adolescentului concentrază atenţia asupra propensiunii spre **devianţă** şi asupra tendinţelor de încălcare a normelor morale ca forme obişnuite ale dezvoltării contradictorii a personalităţii. Lucrând în cadrul sistemului penitenciar, la Centrul de Reeducare Tg. Ocna, ca profesor psihopedagog, m-am confruntat în cea mai mare parte cu agresivitatea minorilor manifestată atât asupra colegilor cât şi asupra cadrelor unităţii. Agresivitatea lor îmbracă diverse forme, de la agresivitate verbală, la agresivitate fizică şi chiar la acte de autoagresiune.

PROGRAM DE INTERVENȚIE PSIHOTERAPEUTICĂ
CU ROL DE CREȘTERE A STIMEI DE SINE

PROTOCOL DE ACTIVITATE

Săptâmăna S1 Grupul experimental Întâlnirea nr. 1

Prezenți: toți Absenți: -		
Activitatea	Aspecte psihologice relevante (efecte din perspectiva atingerii scopului propus, rezistențe activate)	Observații
”Să ne cunoaștem”	Participanții sunt informați despre scopul și obiectivele progamului. Interesul lor pentru stabilirea	

Evaluare inițială	regulilor de grup este scăzut. Atitudine zgomotoasă, rezistențe activate la unii elevi la exercițiu de prezentare. Nu s-a insistat în îndeplinirea sarcinii. Li s-a explicat că fiecare are dreptul de a spune PAS și de interveni în exercițiu atunci când consideră că este pregătit. Se accentuează efectele benefice ale exercițiului. Spre finalul întâlnirii devin mai cooperanți.	

PROGRAM DE INTERVENȚIE PSIHOTERAPEUTICĂ CU ROL DE CREȘTERE A STIMEI DE SINE

PROTOCOL DE ACTIVITATE

Săptâmăna S1 Grupul experimental Întâlnirea nr. 2

Prezenți: toți Absenți: -		
Activitatea	Aspecte psihologice relevante (efecte din perspectiva atingerii scopului propus, rezistențe activate)	Observații
”Roata Stimei de Sine”	Atmosferă de lucru destinsă. Întră cu ușurință în jocul de autodezvăluire cu ajutorul tehnicilor expresive. Majoritatea participanților s-au identificat cu bradul(tendință de disimulare a afectelor). Anotimpul variază între vară și toamnă. Vocabularul emoțional este sărac. Senzațiile variază între singurătate sau supraaglomerare. Roțile stimei de sine sunt destul de dezechilibrate în porțiunile de Încredere, Realizări, Sinele social, Competență. Nu sunt rezistențe activate.	

1. **BIBLIOGRAFIE: ALLPORT G.W. –** *Structura şi dezvoltarea personalităţii,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981;
2. **ANDRE C., LELORD F. –** *Cum să ne purtăm cu personalităţile dificile,* Editura Trei, 1998;
3. **BONCHIŞ E. –** *Studierea imaginii de sine în copilărie şi preadolescenţă,* Editura Universităţii Emanel, Oradea, 1997;
4. **BRANDEN N. –** *Cei şapte stâlpi ai respectului de sine,* Editura Colloseum, Bucureşti, 1996
5. **BUTOI T. –** *Consideraţii psihologice cu privire la detensionarea personalităţii deţinutului prin psihodramă,* Editura AXA, Botoşani, 1996;
6. **CHELCEA A., CHELCEA S. –** *Cunoaşterea de sine – o condiţie a înţelepciunii,* Editura Albatros, Bucureşti, 1986;

ÎNVĂŢĂMÂNTUL CENTRAT PE ELEV

VERSUS ÎNVĂŢĂMÂNTUL CENTRAT PE CONŢINUT

Prof. PETRUȚA FELICIA GUȘĂ

ȘCOALA GIMNAZIALĂ PLOSCA

Învăţământul tradiţional, centrat pe cadrul didactic şi pe materia de învăţat are o serie de caracteristici şi o desfăşurare previzibilă după o schemă clasică. Învăţătorul, institutorul, profesorul predau şi ascultă. Ei pleacă de la ipoteza că nevoile şi interesele sunt aceleaşi pentru toţi elevii. În consecinţă selectează cunoştinţele care le par lor importante şi esenţiale. În plus, presupun că toţi din clasă pleacă de la acelaşi nivel sau că sunt în stare să opereze cu noile cunoştinţe. Cadrul didactic expune materialul nou, respectând logica conţinutului. El apelează la exemple care cel mai adesea sunt alese de el. Întrebările, urmate de exerciţii aplicative, îl ajută să verifice dacă s-a înţeles ceea ce a predat. Elevii sunt puşi să lucreze mai mult sau mai puţin independent. Prin sarcinile de lucru, cadrul didactic repetă materia predată. Sarcinile, aplicaţiile sunt destinate să aprofundeze înţelegerea, elevii să memoreze modele de rezolvări, algoritmi etc. Evaluările sub formă de interogări orale sau scrise, de regulă, fac apel cu prioritate la redare, la recunoaşteri şi reproduceri şi la aplicaţii stereotipe.

Schema clasica

• După ce verifică noţiunile, cunoştinţele care îi par lui esenţiale, profesorul încearcă să atragă atenţia elevilor asupra unui subiect nou. El anunţă obiectivele lecţiei plecând de la ipoteza că nevoile şi interesele sunt aceleaşi pentru toţi elevii;

• Eventual, cadrul didactic se asigură că elevii posedă „idei ancoră”. Cel mai adesea, într-un sistem de învăţământ colectiv şi frontal, profesorul presupune că toţi elevii pleacă de la acelaşi nivel sau că sunt în stare să opereze cu noile cunoştinţe.

• Cadrul didactic expune materialul nou, respectând logica conţinutului. El apelează la exemple care cel mai adesea sunt alese de el, insistând asupra punctelor dificile.

• Întrebările, urmate de exerciţii aplicative, îl ajută să verifice dacă s-a înţeles ce a predat;

• Elevii sunt învăţaţi (puşi) să lucreze mai mult sau mai puţin independent. Profesorul propune sarcini de lucru care repetă materia predată.

• Sarcinile, aplicaţiile sunt destinate să aprofundeze înţelegerea, elevii să memoreze modele de rezolvări, algoritmi etc.;

• Scopul de atins este învăţarea şi, pe cât posibil, formarea de deprinderi precum lectura, calculul, scrisul etc.;

• Evaluările, sub formă de interogări orale sau scrise şi de examene periodice, fac apel cu prisosinţă la redare, la recunoaşteri şi reproduceri şi la aplicaţii stereotipe .

Calităţile învăţământului centrat pe elev

Învăţământul modern, centrat pe cel ce învaţă, are o seamă de calităţi care îl diferenţiază net de cel tradiţional.

• Curriculum-ul şi învăţarea sunt individualizate la maxim. Selecţia conţinuturilor se realizează în funcţie de posibilităţile, interesele, nevoile celui care învaţă;

• Elevii progresează în ritm propriu. Utilizarea timpului este suplă. Se încurajează învăţarea independentă;

• Se încurajează iniţiativa, elevii sunt activi;

• Elevului i se oferă maxim de ocazii pentru a-şi construi cunoaşterea, atât în instituţia şcolară cât şi în afara acesteia;

• Orice experienţă nouă de învăţare este corelată cu precedentele;

• Cadrul didactic este, înainte de orice, persoană resursă. El informează elevii şi le facilitează accesul la informaţii, diagnostichează dificultăţile elevului, îl orientează fără a-l contrazice, lucrează individual sau în grupuri mici.

• Actualitatea şi problemele vieţii intră în instituţia de învăţământ;

• Şcoala, grădiniţa sunt deschise spre exterior. Învăţarea realizată de la persoane din afara instituţiei este la fel de valoroasă precum cea de la cadrul didactic;

• Relaţia cu cadrul didactic este democratică. În funcţie de vârstă, de nivelul de experienţă şi de pregătire, elevii participă la formularea cerinţelor şi la respectarea şi aplicarea lor.

• Se stimulează, în limita condiţiilor concrete, participarea celui care învaţă, la stabilirea obiectivelor, selecţia conţinuturilor, a modalităţilor de evaluare. Fiind vorba de aspecte asupra cărora s-a convenit (au „negociat"), elevii se simt responsabili şi motivaţi.

• Spaţiul, mobilierul, echipamentele sunt utilizate flexibil. La dispoziţia cadrelor didactice, a elevilor stă o mare varietate de materiale de învăţare.

• Sistemul claselor rigide, constituite pe criteriul cronologic, din elevi de aceeaşi vârstă, este abandonat.

• Se preferă eterogenitatea. Este favorizat lucrul în grupuri mici constituite din elevi de vârste diferite.

• Examinările tradiţionale sunt mai puţin folosite, chiar pe cale de dispariţie. Se preferă evaluarea formativă, cu ajutorul probelor de evaluare criterială (prin obiective).

• Obiectul evaluărilor îl reprezintă, cu prioritate, procesele mentale (cogniţia) ale celui care învaţă, în defavoarea produselor învăţării.

• Se stimulează/ încurajează autoreflecţia, autoevaluarea, autoreglarea comportamentului de învăţar.

Bibliografie

1. Potolea D. , Manolescu M., „Teoria și metodologia curricumului" , MEN, 2006

2. Vlăsceanu L., Potolea D., Neculau, A., Miroiu, I., „ Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculum-ul învăţământului obligatoriu” , Editura Polirom, Iaşi, 2002
3. Niculescu, Rodica, „Teoria şi managementul curriculum- ului” , Editura Universităţii Transilvania, Braşov, 2003

EDUCAȚIA PRIN LECTURĂ

Prof. Gușe Mariana Valentina,

Liceul Tehnologic "Costache Conachi", loc. Pechea, jud. Galați

„... cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți." Tudor Arghezi

Nu aș putea spune cu exactitate când am citit prima mea carte, dar îmi amintesc și acum de fascinația cu care priveam cărțile din bibliotecă, coperțile lor colorate și sugestive și, chiar dacă, atunci când le deschideam, vedeam doar semne fără sens, cât de nerabdatoare eram să aflu comorile din interior. Îmi aduc aminte cu drag de povestile spuse înainte de culcare pe care le ascultam cu sufletul la gură, captivată de tărâmurile în care mă purtau și personajele lor uimitoare. Mai târziu, când am învațat să citesc, am fost curioasă să văd dacă ele erau așa cum mi le spunea mama și dacă, poate, mai existau și altele pe care ea uitase să mi le spună.

Privind în urmă, gustul pentru lectură se dobândește din frageda copilărie, cu îndrumarea părinților și mai târziu a dascălilor, pornind de la cele mai simple întâmplări, basme și, pe măsură ce creștem, ajungând la intrigi mai complicate, personaje formate, însă din ce in ce mai captivante și mai pline de sens. Și asa, încetul cu încetul, învățăm despre lumea care ne înconjoară, despre viață, despre oameni și noi înșine, căci „nu există cunoaștere înnăscută, pentru motivul că nu există copac care să iasă din pământ cu frunze și fructe." (Voltaire)

Lectura ne dezvoltă imaginaia și creativitatea, trezește în noi sentimente diverse și profunde, ne arată experiențe variate, personaje cu care uneori ne identificăm și de care ne legăm sufletește, crâmpeie din vieți trecute, dar care ne fac să întelegem cine suntem, de unde ne tragem. Mai mult decât atât, prin lectură, învățăm să gândim, dobândim curajul de a hotarî ce și cum vrem să fim, să evoluăm. „Omul nu poate descoperi noi oceane, câta vreme nu are curajul de

a pierde din vedere țărmul.” (Andre Gide). Însă toate acestea se întâmplă gradual, pe măsură ce mintea noastră fragedă se dezvoltă. Dacă la început suntem capabili doar să memorăm sau să reproducem conținutul, mai târziu, dascalii nostri ne învață cum să îl înțelegem, cum să-l interpretam și cum să extragem din el adevaratele învațăminte, cum să ne formăm convingeri și concepții. Datoria îndrumatorilor noștri, a școlii este de a ne dezvolta gândirea, de a ne ghida și canaliza eforturile, de a ne trezi curiozitatea, astfel încât să experimentăm și singuri lumea cărților și să fim capabili să ne selectam propriile zone de interes. Dascălul este cel care ne lărgește orizontul cultural, cel care ne poate dezvolta sau spori atracția spre lumea cărților, cel care ne învață să gândim singuri, așa cum spune și John Amos Comenius: „A instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap mulțime de cuvinte, fraze, expresiuni și opiniuni din diferiți autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.”

Baltasar Gracian spunea: „Frecventarea prietenilor să-ți fie ca o școală și convorbirea cu ei învățătură. Fă-ți din prietenul tău un învățător și unește prin el foloasele instrucției cu plăcerea conversației.” Și, când mă gândesc la copilarie și adolescență, îmi aduc aminte de lungile conversații pe care le aveam cu colegii sau prietenii mei pe marginea unei cărți, cum ne întreceam în evocarea altor opere cu tipologii sau teme asemănătoare și cum ne străduiam să găsim o modalitate nouă prin care am fi putut noi, la rândul nostru, să ilustram aceeași idee.

Este adevarat, este vorba de cu totul o altă generație, ce nu se mulează pe tendințele generației secolului XXI. Însă, dacă ne gândim mai bine, acest secol ne oferă și mai multe posibilități de a ne lărgi orizontul cultural. Prin intermediul audiobook-urilor, tinerii din zilele de azi pot asculta cărțile copilariei noastre, oriunde, oricând, fără constrageri de spațiu și timp. Filmele pe care le putem urmări la televizor sau cinema sunt, de cele mai multe ori, ecranizari ale romanelor clasice sau contemporane, ce pot trezi interesul și curiozitatea spre opera originală, mult mai completă și complexă, ilustrată doar parțial în

aproximativ doua ore de peliculă. Astfel, datoria noastră, ca părinți și ca dascăli, rămane, astăzi, de a învăța la rândul nostru cum să facem uz de progresul tehnologic și cum să-l folosim în beneficiul unei educații cuprinzătoare.

O alta lecție valoroasă primită de la profesorii mei este că fiecare carte are vârstele ei. Pentru fiecare vârsta există cartea potrivită; sunt cărți al căror farmec îl trăim doar la anumite vârste, sunt cărți a căror valoare crește cu timpul, pe măsură ce creștem, ca un vin ce devine mai bun cu fiecare an ce trece. De fiecare dată când citim o carte sensurile ei capată profunzimi, căci „o carte este mai mult decât o structură verbală sau o serie de structuri verbale, este un dialog stabilit cu cititorul, este tonul pe care îl impune cititorului și este imaginea schimbătoare sau durabilă pe care i-o impune memoriei sale.” (Jorge Luis Borges)

Dascălul are astfel dificila misiune de a-l întoarce pe cititor la carte folosind diverse metode, cât mai active, mai antrenante și mai atractive. Datoria noastră rămâne promovarea unor soluţii directe de stimulare a lecturii și, prin acest proiect, încercăm să ne optimizam demersul educativ prin realizarea unui schimb de idei, de metode, de activităţi, de materiale didactice în sprijinul dezvoltării sferei motivaţionale a elevului.

Bibliografie:

- **BOUCHOT, Henri**. *Le livre. L'illustration - la reliure. Étude historique sommaire*. Paris : Edition Maison Quantin, [1886]. 320 p. : fig., il. II 5.617
- **GAGEA, Adriana ; POPESCU, Virgil**. *Contribuţii la Istoria Culturii Româneşti. Cartea şi biblioteca: Bibliografie Dan Simionescu*. Bucureşti : s.n., 1990. 48 p. III 29.779
- **SELEJAN, Ana**. *Carte rară şi preţioasă : Catalog*. Vol 2 : Sec. XVIII. Sibiu : Biblioteca "Astra", 1992. 242 p. II 65.339(2)

1860

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE

Prof. Maria Gyorgy

Liceul Tehnologic Liviu Rebreanu Maieru

Moto: Ceea ce copiii sunt capabili să
facă azi împreună, mâine vor fi
capabili să facă singuri.
L. S. Vygotsky

Astăzi, competenţa profesională în învăţământ este mai complexă: un profesor responsabil atrage elevii, îi motivează, îi activează, îi încurajează să înveţe împreună şi totodată să-şi împărtăşească experienţele de învăţare şi cunoaştere. Învăţarea prin cooperare este o continuă provocare pentru un cadru didactic, care trebuie să structureze activitatea de grup, astfel încât să faciliteze învăţarea maximă pentru toţi elevii. Este una dintre temele abordate frecvent de către teoreticienii şi practicienii educaţiei.

Învăţarea prin cooperare este o metodă de instruire structurată şi sistematizată, în cadrul căreia grupe mici lucrează împreună pentru a atinge un ţel comun. Premisa învăţării prin cooperare este aceea conform căreia, subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând în acelaşi timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual.

Printr-o astfel de organizare a situaţiilor de învăţare, elevii depind într-un mod pozitiv unii de alţii, iar această interdependenţă pozitivă îi conduce la devotament faţă de grup, devotament de tipul „înotăm sau ne înecăm cu toţii”. David W. Johnson şi Roger Johnson au scris mult despre învăţarea prin cooperare. Studiul lor din 1989 cercetează 193 de cazuri, comparând efectele diferite ale învăţării prin cooperare faţă de tehnicile de învăţare numite *tradiţionale*. Doar în 10% din cazuri, rezultatele metodelor individuale au fost mai eficiente.

Munca în echipă dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreună – o competenţă importantă pentru viaţa şi activitatea viitorilor cetăţeni.

Cooperarea reprezintă lucrul în comun pentru îndeplinirea unor ţeluri comune. În cadrul situaţiilor de cooperare, indivizii se află în căutarea unor rezultate benefice pentru ei şi pentru toţi membrii grupului respectiv. Învăţarea prin cooperare (cooperative learning) reprezintă utilizarea,

ca metodă instrucţională, a grupurilor mici de elevi, astfel încât aceştia să poată lucra împreună, urmând ca fiecare membru al grupului să-şi îmbunătăţească performanţele proprii şi să contribuie la creşterea performanţelor celorlalţi membri ai grupului.

Au apărut diverse denumiri pentru a ilustra munca colaborativă de învăţare în grup, cum ar fi: „învăţarea prin cooperare; învăţarea colaborativă; învăţarea colectivă; învăţarea comunitară; învăţarea reciprocă; învăţarea în echipă; studiu de grup; studiu circular". Sintagmele învăţare în grup şi învăţare prin cooperare sunt utilizate adesea ca şi cum ar desemna acelaşi lucru. În realitate, învăţarea în grup desemnează activitatea de studiu a unui grup de elevi – aceştia pot sau nu să coopereze.

Învăţarea prin cooperare poate fi studiată prin opoziţie cu învăţarea competitivă (elevii se confruntă unii cu alţii pentru obţinerea unui calificativ şi numai unii dintre ei ating succesul) şi cu învăţarea individualistă (elevii studiază independent pentru a îndeplini obiectivele de studiu, fără să relaţioneze cu ceilalţi colegi).

„Colaborarea se axează pe relaţiile implicate de sarcini, iar cooperarea pe procesul de realizare a sarcinii. Se poate spune că învăţarea prin colaborare integrează învăţarea prin cooperare".

Analizând comparativ cooperarea şi competiţia, Crenguţa Oprea a evidenţiat următoarele trăsături caracteristice: *învăţarea prin competiţie* este o formă relativ redusă de interacţiune psihosocială, constând în rivalitatea sau/şi bazându-se pe concurenţa interpersonală/intergrupală, fiecare având propriul scop; în schimb, *învăţarea prin cooperare* este o formă superioară de interacţiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranţă, pe efort susţinut din partea tuturor, îndreptat către acelaşi scop. Motivaţia provine din dorinţa de afirmare proprie. Motivaţia este rezultatul acţiunii conjugate a tuturor membrilor ce urmăresc un destin comun. Accentul se pune pe produs, pe ceea ce se obţine în urma învăţării.

Învăţarea prin cooperare presupune inducerea unei atmosfere de cooperare, de lucru şi de disciplină, în interiorul grupului sarcinile fiind distribuite: va exista un lider, un facilitator (cel care se asigură ca fiecare să primească ajutor atunci când are nevoie), un controlor care verifică materialele înainte de distribuire, un căutător de dovezi, un furnizor, un raportor şi o persoană care asigură respectarea timpului alocat.

Atenţia este îndreptată asupra procesului de elaborare împreună, prin colaborare, a demersurilor de realizare a sarcinii. Este împărtăşită părerea că toţi pot oferi alternative valoroase de soluţionare a problemei, dacă le sunt oferite premisele necesare şi sunt ajutaţi.

Evaluarea îşi exercită funcţia de control prin raportarea la norma de grup. Evaluarea urmăreşte acordarea ajutorului imediat, având o funcţie mai mult corectivă, ameliorativă, decât de sancţionare, ducând la reducerea stresului. Ea se realizează prin raportarea la progresul individului şi are în vedere atât participarea fiecărui membru la procesul elaborării în comun, cât şi rezultatele echipei.

Competiţia accentuată între grupuri are loc în contextul unei cooperări intense şi al impulsului afiliativ în interiorul grupului.

Există numeroase metode, strategii şi tennici care promovează învăţarea prin cooperare. Menţionăm doar câteva exemple: *metoda predării/învăţării reciproce, mozaicul, metoda învăţării pe grupe mici, metoda turnirurilor între echipe, tehnica florii de nufăr, metoda R.A.I, metoda pălăriilor gânditoare, tehnica acvariului, Phillips 6/6, Tehnica 6/3/5, proiectul de cercetare în grup, portofoliul de grup etc.*

Ne vom opri atenţia asupra metodei portofoliul de grup, deoarece am reuşit să o aplicăm cu succes la clasa a VII-a B, clasă supusă cercetării noastre.

Portofoliul de grup

În continuare vom prezenta, aşadar, un exemplu de strategie bazată pe portofoliu, fiind prin esenţă o combinaţie de produse ale învăţării. Portofoliul este un instrument de evaluare complementară care regrupează rezultate ale învăţării pe o perioadă îndelungată. Portofoliul oglindeşte atât evoluţia elevilor, cât şi performanţele principale şi opţiunile acestora. Vorbim despre strategie în acest caz şi nu pur şi simplu despre aplicarea metodei portofoliului, datorită faptului că profesorul ia decizii în legătură cu o serie de elemente conexe metodei. Portofoliul se poate raporta la o materie, la un curs opţional, dar şi la întreaga activitate în şcoală.

Portofoliu □ exemplu de proiectare şi evaluare

Disciplina: Limba şi literatura română

Clasa: a VII-a B

Unitatea de învăţare: Pronumele

Subiectul: Clasificarea pronumelui

Tipul lecţiei: Evaluare şi sistematizare de tip portofoliu

COMPETENȚE SPECIFICE

● Informative: îmbogăţirea cunoştinţelor referitoare la una dintre cele mai importante părţi de vorbire, pronumele;

● Formative: dezvoltarea deprinderilor de folosire corectă a pronumelor în diferite contexte;

● Educative: înţelegerea importanţei acestei părţi de vorbire în dezvoltarea limbajului şi a simţului estetic.

Nivelul iniţial al clasei: bun

Conţinutul esenţializat: Clasificarea pronumelui

COMPETENȚE DERIVATE:

• Să redea teoretic câteva aspecte esenţiale referitoare la tema propusă;

• Să alcătuiască enunţuri cât mai interesante, folosind diferitele tipuri de pronume studiate;

• Să dovedească abilităţi în alcătuirea unor compoziţii proprii (poezii sau scurte istorioare în care vor folosi pronume);

• Să-şi prezinte părerile şi ideile într-un mod cât mai original;

• Să manifeste curiozitate pentru mesajele şi cerinţele colegilor din grupele concurente.

Argument:

Proiectul de lecţie, conţinând portofoliul *Pronumele* (personal, de politeţe, reflexiv, posesiv, demonstrativ, nehotărât, negativ, interogativ, relativ şi de întărire) se adresează elevilor din ciclul gimnazial (clasa a VII-a). Având în vedere faptul că în clasa a VIII-a se pune accentul pe sintaxa propoziţiei şi a frazei, elevii nemaiîntâlnindu-se, teoretic, cu elemente de morfologie, s-a considerat necesară o abordare cât mai amplă a acestei părţi de vorbire. Conţinuturile tematice, subiectele, demersul abordat sunt gândite în conformitate cu particularităţile motivaţionale specifice vârstei, dar şi cu necesitatea fixării unor conţinuturi, respectiv a unor abilităţi necesare lărgirii orizontului intelectual şi cultural al elevilor. Demersul a fost centrat pe elevi, deoarece toţi au fost implicaţi în realizarea celor propuse, fiecare având un rol bine definit în echipă: monitorul, desenatorul, scriitorul, prezentatorul, responsabilul cu resursele materiale şi cu gestionarea timpului.

Organizare:

La sfârşitul unităţii de învăţare cu tema *Pronumele*, le-am propus elevilor realizarea unui portofoliu referitor la această temă gramaticală, inclusă în programă. Pentru crearea şi prezentarea proiectului, elevii au avut la dispoziţie două săptămâni. Clasa a fost împărţită în cinci grupe, în funcţie de nivelul intelectual al elevilor, dar şi de afinităţile dintre aceştia. Fiecare grupă a avut de prezentat câte două feluri de pronume, elevii trebuind să trezească interesul colegilor prin intermediul originalităţii (afişe interesante, planşe, cântece, poezii, scurte istorioare, compuneri, reclame, reţete etc.).

Scopurile urmărite au acoperit toate structurile personalităţii elevilor: *informativ* (îmbogăţirea şi fixarea cunoştinţelor despre pronume), *formativ* (dezvoltarea deprinderilor de folosire corectă a pronumelui în diferite contexte), *educativ*(înţelegerea importanţei acestei părţi de vorbire în dezvoltarea limbajului).

Ca obiective, s-a urmărit ca elevii să redea definiţii şi clasificări ale pronumelor studiate, să alcătuiască enunţuri cât mai interesante, să-şi folosească imaginaţia în alcătuirea unor compoziţii cât mai originale, să manifeste interes şi răbdare faţă de partenerul de comunicare.

Printre altele, ca metode şi procedee, s-a folosit problematizarea, brainstorming-ul, discuția, feedback-ul – jocul de rol, explicaţia, conversaţia, demonstraţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire, munca în grup, iar ca mijloace didactice s-au utilizat fişe de lucru, planşe, flipchart, rebusuri, reviste, afişe etc).

Activitatea propriu-zisă :

Elevul responsabil cu monitorizarea a avut la dispoziţie 5 minute pentru prezentarea conţinutului portofoliului. La sfârşitul prezentărilor, membrii celorlalte grupe le-au adresat acestora întrebări, discutând anumite aspecte legate de modalităţile prin care s-a realizat tema propusă. În unele situaţii profesorul a intervenit cu întrebări ajutătoare.

Evaluarea portofoliilor:

Am urmărit atât conţinutul, cât şi modul de prezentare al portofoliilor:

- ♦ cuantumul de informaţii şi rigoarea ştiinţifică;
- ♦ originalitatea fiecărui elev în parte, dar şi a produsului colectiv;
- ♦ stabilirea de corelaţii interdisciplinare;
- ♦ expunerea sub aspect ştiinţific, cantitatea şi calitatea cunoştinţelor;
- ♦ expunerea sub aspect verbal, clară, logică, sistematică;
- ♦ formarea deprinderilor de lucru în echipă;

♦ preocupări de sistematizare a cunoştinţelor;

♦ favorizarea exprimării opiniei personale;

♦ reţinerea informaţiilor esenţiale prezentate de colegi şi aplicarea lor în diferite situaţii;

♦ realizarea progresului şcolar prin motivare.

Asigurarea feed-back-ului

Oral, elevii au răspuns la întrebări care vizau caracteristicile pronumelor studiate la clasă. Fiecare grupă a primit o fişă de lucru pe care se găseau exerciţii cuprinzând cele zece feluri de pronume. După rezolvarea exerciţiilor din fişa de lucru, s-a realizat o conversaţie între grupe, făcându-se completările necesare. Apoi, elevilor li s-au distribuit reviste (locale), ei trebuind să descopere articolele ce conţin diferite tipuri de pronume.

Asigurarea retenţiei şi a transferului

Ca temă, li s-a cerut elevilor să redacteze o compunere, de 8-10 rânduri, în care să prezinte locul de joacă preferat, integrând patru pronume relative.

Metodele mai sus amintite pot fi utilizate în oricare din etapele modelului E.R.R. (*Evocare, Realizarea sensului,Reflecţie)*, etape caracteristice unui demers didactic realizat în vederea dezvoltării gândirii critice, demers care va fi prezentat în detaliu pe parcursul lucrării.

Imboldul nostru în ceea ce priveşte abordarea metodelor active de cooperare s-a bazat oarecum pe faptul că învăţământul actual creează în general un mediu şcolar competitiv şi mai puţin bazat pe cooperare între elevi, pierzându-se din vedere valenţele pozitive ale cooperării între elevi: dezvoltarea spiritului de echipă, a întrajutorării, stimularea unei motivaţii şcolare de nivel înalt, dezvoltarea încrederii în forţele proprii, o mai bună cunoaştere între elevi, învăţarea diferenţiată, oferirea posibilităţii elevilor de a se exprima liber, de a colabora cu profesorul, care devine partener, organizator, persoană de sprijin pentru elevi. La urma urmei, doar împreună, indivizii generează şi discută idei, ajungând la o gândire care depăşeşte posibilităţile unui singur individ. *(*C. Costa)

BIBLIOGRAFIE

Avram 1986 = Avram, Mioara (1986). *Gramatica pentru toţi,* Bucureşti, Editura Academiei.

Blair 1988 = Blair, Timothy (1988). *Emerging patterns of teaching, from methods to field experiences,* MPC, NY.

Cerghit 2006 = Cerghit, Ioan (2006). *Metode de învăţământ*, Bucureşti, Editura Polirom.

Cerghit 1978 = Cerghit, Ioan (1978). *Creativitatea – trăsătură de bază a personalităţii profesorului*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.

Cucoş 2006 = Cucoş, Constantin (2006). *Pedagogie. Ediţia a II-a revăzută şi adăugită,* Iaşi, Editura Polirom.

Cucoş 2006 = Cucoş, Constantin (2006). *Informatizarea în educaţie*, Iaşi, Editura Polirom.

GALR I 2008 = *** (2008). *Gramatica limbii române I Cuvântul*, Tiraj nou, revizuit, Bucureşti, Editura Academiei Române.

Gross Davis 2009 = Gross Davis, Barbara (2009). *Collaborative learning*: *Group work and study teams,* în *Tools for teaching,* Jossey Bass Higher and Adult Education Series, United States of America.

Oprea 2003 = Oprea, Crenguţa-Lăcrămioara (2003). *Pedagogie*. *Aternative metodologice interactive*, Bucureşti, Editura Universităţii.

Oprea 2006 = Oprea, Crenguţa-Lăcrămioara (2006). *Strategii didactice interactive,* Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică.

ABORDĂRI CONTEMPORANE ALE SELECȚIEI CONȚINUTURILOR ÎN EDUCAȚIE

Prof.Ionela-Lelia Haiducescu,

Grădinița cu Program Prelungit „Vis de Copil”, Târgu Jiu

Din punct de vedere conceptual, conținuturile în educație reprezintă forma cea mai concretă a procesului de învățământ, ceea ce se predă și ceea ce se învață. Cu ajutorul metodelor și mijloacelor adecvate, conținuturile sunt preluate, prelucrate, stocate, reproduse și aplicate de către elev. Conținuturile pot fi reduse în forma lor cea mai simplă la informații, dar pot fi analizate într-o perspectivă complexă practic-aplicabilă.

Percepția conținuturilor în educație diferă ca abordare în înțelegere. Uneori definim conținuturile ca volum de cunoștințe, deprinderi și priceperi. Alteori le întâlnim ca ansambluri de valori specifice și dominante într-o societate. Vedem astfel că în funcție de specificitatea și granularitatea cu care privim acest concept putem avea definiții diferite, dar compatibile.

Putem concluziona la acest moment că punctul de plecare al conținuturilor în educație este informația. Pasul următor este în mod natural reprezentat de deprinderi și tehnici de lucru. Cele două elemente, una de ordin teoretic (informația) și cealaltă de ordin practic (deprinderi) reprezintă structura fundamentală a conținuturilor în educație, o definire generală și cuprinzătoare a acestora.

Ca și întreg procesul de educație, conținuturile sunt vii, în continuă schimbare și evoluție. Sursele conținuturilor în educație sunt reprezentate de evoluția științelor, evoluția tehnologiei, precum și evoluția societății în ansamblul ei. Având deci ca singură constantă eterna schimbare, conținuturile din educație sunt o problematică constantă și complexă. În fața schimbării continue a societății și cunoașterii umane este necesară trasarea unei structuri care să asigure o continuitate și relevantă constantă a acestor conținuturi în permanență evoluție.

Mai multe astfel de structuri au fost propuse. O primă abordare ia ca punct central al conținuturilor valorile perene ale umanității: ex. valori sociale, individuale, procesuale etc. O altă abordare propune configurarea conținuturilor pe baza disciplinelor tradiționale sau pe baza culturii și produselor spirituale în general sau intereselor și nevoilor indivizilor și societății.

Vedem astfel provocarea uriașă pe care conținuturile în educație o prezintă oricărui sistem de învățământ. Deși există o dezbatere continuă și nicio poziționare de până acum nu este universal valabilă și acceptată, putem concluziona faptul că acestea trebuie să vină în întâmpinarea nevoilor celui educat pe de o parte și nevoilor societății pe de altă parte. Transpus în practică acest principiu presupune că toate informațiile, deprinderile și tehnicile ce constituie conținut educațional trebuie să fie

accesibile celui educat și folositoare acestuia. Cu alte cuvinte, trebuie să punem la dispoziția elevilor acele informații și dezvolta acele deprinderi pe care aceștia le pot interioriza și ulterior valorifica în viața de zi cu zi. Echilibrarea complexității informațiilor cu utilitatea practică a acestora trebuie să fie principalul crieteriu de selecție în ceea ce privește conținutul în educație. Practic tot ceea ce este conținut educațional în sistemul de învățământ trebuie să fie un instrument practic sau cognitiv-spiritual pentru cel educat.

Totodata este importantă întâmpinarea nevoilor societății prin conținuturile din educație. Din acest punct de vedere, trebuie să ne asumăm ca profesioniști în cadrul sistemului de învățământ o permanentă interogare a comunității din care facem parte: ceea ce se predă este ceea ce societatea are cu adevărat nevoie? Un răspuns lucid și asumat la această întrebare, precum și interogarea constantă a comunității este punctul de plecare în stabilirea conținuturilor în educație.

Definirea conținutului optim înseamnă o proiecție în viitor prin apel la trecut. Astfel trebuie să avem în vedere utilitatea pentru viitor a ceea ce predăm, atât pentru elev cât și pentru societate. Decurge de aici necesitatea clarificării direcției spre care ne îndreptăm, a societății pe care ne dorim să o avem. Validarea unei informații sau a unui conținut se face la timpul viitor, nu la prezent. Ne vom întreba mereu dacă ceea ce predăm va fi de folos nu dacă este de folos. Pornind de la această întrebare vom selecta din bagajul de cunoștințe și deprinderi doar acele aspecte care se pot translata în viitor.

Ca și concluzie, conținuturile în educație sunt în continuă schimbare, la fel ca și cel educat, la fel ca și societatea în care trăim. Nu există o formulă magică ce ne poate asigura că avem cele mai bune conținuturi. Trebuie doar să ne asigurăm că acestea sunt în concordanță cu nevoile principalilor doi beneficiari: cel educat și societatea în care ne mișcăm. Dacă ceea ce se predă la clasă vine în întâmpinarea acestor nevoi, însemnă că avem conținut de caliatate, de care putem să fim mândri și încrezători că vom reuși.

Bibliografie:

1. Crețu C., ,,Teoria curriculum-ului și conținuturile educației", Editura Universității Al.I.Cuza, Iași, 1999;
2. Cristea S., „Dicționar de pedagogie", Editura Litera, Chișinău-București, 2000;
3. Stanciu M., ,,Reforma conținuturilor învățământului. Cadru metodologic", Editura Polirom, Iași, 1999;
4. Văideanu G., ,,Educația la frontiera dintre milenii", Ediotura Politică, București, 1988.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ – COMPLEMENTARA EDUCAȚIEI FORMALE

Prof. Hangan Violeta

Grădinița cu Program Prelungit „Lumea Florilor”, Năvodari

După cum bine știm, educaţia formală este întâlnită în toate societăţile iar în afară de aceasta există o mulţime de alte alternative. Educaţia nonformală nu se reduce la doar câţiva ani de învăţare, este un proces de învăţare continuă, toată viaţa. Atributul nonformal nu înseamnă că nu există structură, organizare a activităţii educaţionale. Ele există şi sunt foarte clar definite. Se aplică însă metode de învăţare şi de predare altfel, prin intermediul unor instrumente recreaţionale, vizate fiind subgrupuri multiple ale populaţiei. Cu alte cuvinte educaţia nonformală este mai generalistă, nu este atât de strictă precum educaţia formală şi nu depinde de un sistem de reguli şi de norme impuse.

Educaţia nonformală, îşi are începuturile încă din timpul fondării educaţiei. O caracteristică nou apărută la acest tip de educaţie, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educaţia formală. Acest tip de educaţie conţine majoritatea influenţelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activităţi extradidactice sau activităţi opţionale sau facultative.

Dar, de fapt, ce este educația nonformală? Este cea mai nouă abordare a învățării prin activitați plăcute și motivante. Educația nonformală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Educația nonformală înseamnă plăcerea de a cunoaște și de a te dezvolta.

Educația nonformală a fost definită de către J. Kleis drept „orice activitate educațională intenționată și sistematică, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (notarea în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor etc.)”.

În acest context, putem constata avantajele utilizării educației nonformale, precum ar fi: e centrată pe procesul de învățare, însă nu pe cel de predare, solicitând, în mod diferențiat, participanții; dispune de curriculum la alegere, flexibil și variat, propunându-le beneficiarilor activități diverse și atractive, în funcție de interesele acestora, de aptitudinile speciale și de aspirațiile lor;contribuie esențial la lărgirea și îmbogățirea culturii generale și de specialitate a celor implicați, oferindu-le activități de completare a studiilor; asigură o rapidă actualizare a informațiilor din diferite domenii, fiind antrenată să mențină

interesul publicului larg, oferind alternative flexibile tuturor categoriilor de vârstă și pregătirii profesionale, punând accentul pe aplicabilitatea imediată a cunoștințelor și nu pe memorarea lor; antrenează noile tehnologii comunicaționale, ținând cont de progresul societății; corespunde cerințelor și necesităților educației permanente.

Avantajele sale multiple înglobeaza bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate în condițiile unei libertăți de exprimare maxime.

Un alt avantaj ale educației nonformale ar fi acela că nu există restricţii de vârstă, se poate aplica oricui, poate fi realizată în cadrul şcolii sau în afara ei. Flexibilitatea oferită e foarte mare. Toate interesele elevilor de toate vârstele sunt luate în considerare, procesul de învăţare bazându-se pe alegerile pe care le vor face în viaţă. Cei care apelează la educaţia nonformală au şanse mai mari de angajare şi pot fi remarcaţi mai rapid în câmpul muncii. Ceea ce interesează mai mult când se aplică educaţia nonformală este înţelegerea foarte bine a unor noţiuni şi practica. Contează mai puţin dacă avem sau nu nişte reguli de respectat deosebit de stricte.

Diferenţele dintre educaţia formală şi cea nonformală sunt destul de subtile, dar le vom remarca uşor dacă analizăm cu atenţie sistemele de educaţie în care se aplică. Educaţia formală oferă o bază pentru viaţa de adult, asta nu poate nega nimeni. Educaţia nonformală este mai degrabă o educaţie pe termen scurt sau una specifică, pentru satisfacerea unor nevoi individuale şi ale comunităţii. Educaţia formală asigură certificate, diplome, îţi asigură din start o poziţie bună în societate, în cazul celei nonformale învăţarea e valorizată imediat în cadrul comunităţii.

Educaţia nonformală oferă un set de experienţe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educaţie prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educaţional;
- oportunităţi pentru valorificarea experienţelor de viaţă ale elevilor, prin cadrul mai flexibil şi mai deschis şi prin diversificarea mediilor de învăţare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;
- modalităţi flexibile de a răspunde intereselor elevilor – gama largă de activităţi pe care le propune şi posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activităţi să participe;
- dezvoltarea competenţelor pentru viaţă şi pregătirea tinerilor pentru a deveni cetăţeni activi;
- pe lângă informaţiile şi competenţele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activităţile nonformale, elevii îşi dezvoltă şi capacităţi organizatorice, capacităţi de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;

- un cadru de exersare şi de cultivare a diferitelor înclinaţii, aptitudini şi capacităţi, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

În ultimul timp, educaţia nonformală este asociată conceptului de învăţarepe tot parcursul vieţii (en. lifelong learning). Aceasta accentuează importanţa educaţiei, care are loc dincolo de cadrul formal al sistemului deînvăţământ, fie în alte spaţii decât cele ale şcolii, fie prin activităţi care nu fac obiectul curriculumului şcolar, dar care răspund nevoilor şi intereselor de cunoaştere şi de dezvoltare ale unui grup. Valorizarea educaţiei nonformaleapare ca urmare a faptului că sistemul educaţional formal se adaptează întrun ritm prea lent la schimbările socioeconomice şi culturale ale lumii în care trăim. De aceea, sunt întrevăzute şi alte posibilităţi de a-i pregăti pe copii/ tinerii/ adulţii să răspundă adecvat la schimbările societăţii. Aceste ocazii de învăţare pot proveni nu doar din învăţământul formal, ci şi din domeniul mai larg al societăţii sau din anumite sectoare ale acesteia.

O parte din caracteristicile educației nonformale sunt:

- este complementară educaţiei formale;
- este centrată pe beneficiar şi pe nevoile reale de învăţare, facilitând identificarea acestora pentru o mai bună adaptare a procesului de învăţare;
- este ajustată comunităţii, grupului şi/ sau individului şi presupune o studiere în ritm propriu;
- este structurată şi organizată, are ataşate obiective clare de învăţare şi presupune un management eficient al resurselor;
- reprezintă un proces de studiere, care poate fi încadrat într-un curriculum, conduce la obţinerea rezultatelor într-o perioadă determinată de timp (de cele mai multe ori mai scurtă decât în cazul educaţiei formale), conţinuturile putând fi uşor înnoite sau îmbunătăţite;
- presupune extinderea cadrului de învăţare, diversificarea şi flexibilizareaspaţiului şi timpului de studiu;
- se bazează pe multe metode active/ interactive şi diversificate de învăţare;
- studierea în context nonformal permite acumularea de noi cunoştinţe, abilităţi, atitudini;
- susţine dezvoltarea personală a indivizilor/ grupurilor;
- reprezintă în primul rând învăţarea prin noi experienţe şi permite valorificarea celor anterioare;
- poate să conducă la recunoaşterea competenţelor dobândite;
- presupune un proces de reflecţie;
- este flexibilă, în dependenţă de maniera în care sunt organizate activităţile sau alese metodele

În ceea ce priveşte desfăşurarea educaţiei nonformale, L. Srinivasan (1985) distingea patru mari opţiuni metodologice generale:

- centrată pe conţinuturi (sănătate, planing familial, formare agricolă);
- centrată pe probleme ale vieţii cotidiene;
- centrată pe conştientizare (în vederea cunoaşterii şi respectării drepturilor şi libertăţilor individuale);
- educaţie umanistă (cultivarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în capacităţile de iniţiativă, de creaţie, de decizie

Educaţia nonformală este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricţii sau condiţionări, dar nici nu oferă recompense de genul celor pe care le oferă educaţia formală (note, medii, burse etc.), ea pur şi simplu oferă noi perspective şi oportunităţi pe planpersonal, cât şi profesional. Este utilă în nenumărate domenii, şi ajută la completarea golurilor din programa şcolară. Acest tip de educaţie, este practicat cu preponderentă de asociaţii şi organizaţii nonguvernamentale, centre de educaţie şi formare profesională, centre pentru tineri şi elevi, teatre, muzee etc

O certitudine este faptul că, dacă pentru educația nonformală stabilim criterii de calitate clare și cuprinzătoare, astfel, o acreditäm, o recunoaștem ca parte importantă a educației naționale moderne, atunci ne asumăm anumite condiții pentru durabilitatea acesteia.

Acest proces necesită o continuitate de acțiuni și analiză sistemică, pentru a menține viabilitatea ulterioară a învățării pe parcursul întregii vieți.

Bibliografie:

- ANGHEL, PETRE, Stiluri şi metode de comunicare, Editura Aramis, Bucureşti, 2003
- CERGHIT, I; RADU I.T., Didactica, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1994
- CRISTEA, SORIN, Dicționar de Pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
- OPREA, CRENGUȚA, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Editura UniversitĂŃii, Bucureşti, 2003
- PÂNIŞOARĂ, ION OVIDIU , Managementul resurselor umane, Editura Polirom, Iaşi, 2003
- ZLATE, MIELU, Eul şi personalitatea, Editura Trei, Bucureşti,1999

DEZVOLTAREA SOCIO -EMOȚIONALĂ
A COPIILOR PREȘCOLARI

Profesor pentru învățământul preșcolar:

HANGANU ALINA ELENA

Grădinița Nr 231 ,Sector 3 ,București

Educaţia este un proces de formare a fiinţei umane în raport cu anumite finalităţi şi norme sociale şi prin intermediul unor mijloace şi instituţii sociale. Este un proces de devenire a individului din ,,fiinţa în sine" în ,,fiinţa pentru sine". Ea urmăreşte integrarea social-progresivă a individului prin asimilarea experienţei socio-culturale şi prin interacţiuni cu semenii, într-un mod organizat şi sistematic. Procesul de formare a omului se bazează pe unitatea dintre socializare ca influenţă a mediului şi educaţia ca mijloc de formare intenţionată a personalităţii umane în raport cu idealul educativ, prin conţinuturi şi strategii educative, conform cu psihologia celui educat şi în cadrul unui raport între educator, ca subiect, şi cel educat, ca obiect.

În esenţă, educaţia este un proces de socializare. ,,Educaţia este o socializare metodică a tinerei generaţii" (E.Durkheim, 1980, p.67). Desigur, sfera celor două concepte- educaţie şi socializare- nu este identică, dar ele au numeroase puncte comune.

Socializarea presupune, deci, integrarea copiilor în societate, în forme delimitate socialmente de către adulţi. Ea este în esenţa, aşa cum s-a mai arătat, un proces de asimilare progresivă a socialului şi de convertire a acestuia în caracteristici de personalitate. În acest fel copilul devine, treptat, un membru al societăţii.

Cel mai important mecanism al socializării individului este învăţarea socială (P. Mureşan, 1980, p.123). Conceptul de învăţare socială nu este opus, ci complementar celui de învăţare individuală. Prin mecanismele învăţarii sociale individul îşi însuşeşte experienţe socio-culturale, modele, norme, valori, obiceiuri şi mentalităţi, idealuri şi aspiraţii, comportamente sociale, atitudini, sisteme de criterii şi de relaţii reciproce. Deşi rămâne un proces individual, învăţarea este socială prin conţinutul său, prin contextul în care se desfăşoară (grupuri, microgrupuri) şi prin formele de realizare: de la cele mai simple-învăţarea observaţională prin asistarea la experienţa

altora- pînă la formele cele mai complexe- învăţarea prin participare la acţiuni sociale, la organizarea şi conducerea lor.

În 1990, psihologii Peter Salovey (Harvard University) și John Mayer (University of Hampshire) utilizează pentru prima dată termenul de inteligență emoțională, în vederea descrierii unor trăsături emoționale importante în atingerea succesului:

- Empatia;
- Exprimarea și înțelegerea sentimentelor;
- Controlarea temperamentului;
- Independența;
- Adaptabilitatea;
- Capacitatea de a se face plăcut;
- Rezolvarea problemelor interpersonale;
- Perseverența;
- Atitudinea prietenoasă;
- Amabilitatea;
- Respectul. (Shapiro, L., 2018, p. 25).

Emoțiile sunt naturale, iar copiii le percep cu dificultate, mai ales că vârsta copilăriei este una de dezvoltare pentru aceștia, în care învață cum să se comporte conform normelor societății. Cu ajutorul inteligenței emoționale se pot ameliora valorile morale ale copiilor.

Peter Salovey și John Mayer definesc inteligența emoțională ca fiind ”un subset al inteligenței sociale care include capacitatea de a monitoriza sentimentele și emoțiile proprii și pe cele ale altora, de a face distincție între ele și de a folosi aceste informații ca ghid al gândirii și al acțiunilor.” (Shapiro, L., 2018, p. 29).

Inteligența emoțională este educația care trebuie oferită copilului încă din primii ani de viață, pentru a-l ajuta să se cunoască mai bine și să-și înțeleagă emoțiile pentru a le folosi în mod constructiv. Copiii trebuie învățați într-un spirit civic, umanist, pentru a se putea adapta cu ușurință la mediul social, economic, în colaborare armonioasă cu ceilalți. Datoria părinților și a cadrelor didactice este să îndrume micile ființe neștiutoare, să le deschidă orizonturile către adevăratele valori şi repere ale vieţii: cinstea, prietenia, dragostea şi altruismul, putând astfel să lege relaţii de prietenie, de simpatie, înţelegere faţă de semenii săi.

BIBLIOGRAFIE

1. E.Durkheim –Educație și sociologie ,Didactica și pedagogică 1980 pg 67,
2. P. Mureşan- Învăţarea socială. Bucureşti: Albatros, 1980, p.123 ,
3. Neacşu I -Introducere în psihologia educaţiei şi a dezvoltării, Iaşi: Editura Polirom, 2010,
4. Neacsu I- Metode şi tehnici de învăţare eficientă. Fundamente şi practici de succese, Iaşi: Polirom, 2015,
5. Goleman, D.-Inteligența emoțională**,** Curtea Veche Publishing **,**2018
6. Goleman D -Emoții vindecătoare. Dialoguri cu Dalai Lama despre ratiune, emotii si sanatate. Editia II revizuita , Curtea Veche Publishing 2021
7. Osterrieth P –Copilul ăi familia, Editura Didactica si pedagogica 1973
8. Gardner, H. Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences, 1983, New York: Basic;
9. Stan, L., Educaţia timpurie- Probleme şi soluţii, Ed. Polirom, 2016, Bucureşti;
10. Şchiopu, U., Verza, E., Psihologia vârstelor, Ed. Didactică şi pedagogică, 1997, Bucureşti
11. Vrăsmaş, E., Educaţia timpurie, Ed. Arlequin, 2014, Bucureşti.

READING SKILLS AND TECHNIQUES

Monica Iuliana Haralambie
"Mihai Eminescu" National College,
Buzău

Reading is normally a silent activity, but in some situations classroom understanding can be improved by giving a literary text an oral treatment. Particularly at the elementary and intermediate levels, students need to consolidate their spoken language and the communicative purposes are very important at this stage. Choice of texts is also vital. Some texts do not gain from being read aloud and may be better read silently. In general, a text which has a clear narrative line is more suitable to reading aloud than one which is more descriptive.

Silent reading is especially recommended to classes in which students have an upper-intermediate or advanced level of English language competence. It does not mean that communicative aims are not important anymore, but this approach gives students the opportunity to focus more on the content of the text (ideas, coherence, message, atmosphere). This requirement is especially emphasized in the view of a superior understanding of the text, which is the general reading objective to students of upper level.

Reading involves more skills and techniques. We are going to outline only a few, the most relevant ones to the strategies specific to studying literature: skimming (for gist), scanning (for specific information), intensive reading and extensive reading.

Skimming for gist means skimming over the "surface" of a piece of writing in order to understand its general content. It is used when students have to find out the subject matter of a book or of a text. Other activities suggested for practising this skill may be: reading through a passage and the suggesting a title for it or matching different text titles to series of short texts within a given time limit.

Scanning for specific information involves the ability to reject or pass over irrelevant information. As activities related to it we may mention: underlining or circling the required

information in a given time limit, questions focusing on specific information or team games (e.g. the first team to reply to teacher's question on a specific item of information gets a point).

Intensive reading is generally applied to short texts and it is an accuracy procedure. Its aim is to extract specific information (details) in order to arrive at a profound and detailed understanding of the text: not only of what it means, but also how the meaning is produced. Related activities would include: information-transfer, note-taking on the order of events or emotions in a text, true/false questions, jigsaw reading etc.

Extensive reading is connected with reading for pleasure and it is a fluency activity, applied to longer texts. It promotes reading out of class, but some class time ought as well to be devoted to extensive reading, both to maintain interest in it and to train students how to deal with full-length texts.

As there is no absolute divide between intensive and extensive reading, the same text can usefully be employed for training in both, key passages from it being used for intensive study and in turn illuminating the book as a whole. For these reasons, we shall try to bear in mind the requirements of both procedures, because both are important and each complements the other.

Reading must always be used in close interrelation with the other main skills: with writing (in note taking, written assignments etc), with listening and with speaking (in debates, discussions etc). Christopher Brumfit (in *Language and Literature Teaching*, Pergamon, 1985) considers that reading, listening and comprehension should be *"a process of meaning creation by integrating one's own needs, understanding and expectations with a written text".*

Roger Gower & Margaret Pearson (in *Reading Literature*, Longman 1986) give a wide range of examples of activities related to reading/listening and of accompanying assignments: tick one of the boxes, make inferences, re-write, reorder the scrambled text (students have been listening to), listen to text and to the filmed scene, pool information to fill in a chart, cloze, debate views of the situation and defend your position with quotes from the text you have just been listening to etc.

During the while-reading stage there are several activities which may be organized. Such an activity is represented by the so-called *jigsaw reading*. Applied to poetry, the stanzas of a poem

are jumbled up and students must reorder them. This activity appeals not only to the language proficiency, but also to the literary competence of the students, because it implies familiarity with the inner logic of a poem, with metalanguage elements (rhyme, rhythm, metric feet), with its ideatic and imagistic dynamism.

Matching exercises are related to jigsaw reading activities in so far as they involve a fitting together of different parts. Similarly, too, one aim of matching exercises is to enable students to use responses to the parts to build up sensitivity to the whole. One primary activity of matching is to collect samples of openings and closings to texts and to invite students to match the relevant pairs. Doing so requires both recognition of stylistic similarities, continuities of character and thematic correspondences.

In order to help the students discover the explicit meaning of the text and to get accustomed with its lexical difficulties, it is advisable to practice with them a *gap-filling exercise.* There are two types of clozes: those in which words are omitted in the original text, or those made by the teacher in which the gaps are to be filled in with significant words from the new text.

The strategy of gap-filling in the literature class is well-suited to pair and group work as a student-centred activity. As it is a task-based, activity-centred strategy, the teacher's role is a supporting and supportive one. The teacher should encourage students to justify their choices at all stages, even if they are not exactly the "correct" (expected) ones. This activity leads to involvement with the text as it implies a sort of prediction (lexical prediction) and the choice depends on reading the whole text carefully in order to check how one word fits with other words. Its main objectives are: to promote sensitivity to use of words for literary purposes and to increase students' awareness of the *patterns* of words in a literary text.

Such while-reading activities contribute a great deal to the proper comprehension of the text, offering at the same time illustrations of the connection between the lexical and the grammatical *form* and the *meaning*. The deepening in scrutinizing this link may fruitfully lead to *stylistic analysis*, which has as main objective to promote understanding of the literary purposes and functions to which particular uses of language are put. In other words, the major outcome of stylistic analysis is the exploration of the relationship between *what* is said and *how* is said.

In order to help students understand both the plot and the characters (in prose and drama) and the stylistic devices (in fiction and poetry), the next step is *to elicit responses through questions*. A range of questions are offered, beginning with more *closed* questions and moving to questions which are more *open* and which require students to make greater inferences. Carter and Long (1991) put forward another related classification of questions, into *low-order* and *high-order* questions. *Low-order* questions refer to the literal meanings or the factual content of a text and require above all an accurate, information-based response. *High-order* ones focus on the symbolic content of a text and involve more the learner's own responses, knowledge and experience of the world. That is why they seldom have a "right" answer.

The wide range of while-reading activities described here and many more others are intended to demonstrate a certain fact: we can integrate language and literature, we can improve students' awareness, we can involve them personally in an active way within the student-centred approach, using communicative strategies, appealing to the experience of the students, which should be supported against a definite cultural background. It is important to mention that such an approach is not exclusive, it does not ban the traditional strategies that proved their efficiency some time ago. On the contrary, an alternative teacher-centred learning is absolutely advisable, as well as the consulting of critical works, of a history of literature is desirable. The major difference is that the more recent methods and strategies motivate students more than the previous ones, get them more involved in the process of learning, make them equal "partners" in the collective effort of approaching the literary text.

Bibliography:

BRUMFIT, CRISTOPHER - *Language and Literature Teaching*. Pergamon, 1985

CARTER, RONALD & LONG, MICHAEL N. – *Teaching Literature.* Longman, 1991

GOWER, ROGER & PEARSON, MARGARET - *Reading Literature*. Longman 1986

ABORDAREA DE TIP INTEGRAT A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. Hasineți Angela Geanina
Clubul Copiilor Caransebeș, Județul Caraș – Severin

Învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii. Procesul educaţional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor, cadrul didactic realizând un scenario cât mai interesant al zilei. În vederea realizării obiectivelor propuse pentru fiecare activitate comună se gândeşte atent repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare sector de activitate. Activităţile integrate vor fi cele prezente în planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învăţământ, orarului aferent nivelului de vârsta, susţinute de experienţa cadrului didactic.

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general. Învățarea școlară, în mod special. Predarea integrată are ca referință nu o disciplină de studiu, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Aceasta se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare pe copil. Este o strategie ce presupune schimbări nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în ambianța predării și învățării. Punctul de pornire în domeniul proiectării și implementării curriculumului îl constituie elevul și experiența sa.

Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

-propus de un subiect (învățătorul);

-conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;

-ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;

-înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări (ibidem).

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțîn interdisciplinaritatea că un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța" predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Particularități ale învățării integrate:

-interacțiunea obiectelor de studiu;

-centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;

-relații între concepte din domenii diferite;

-corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;

-rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

-învățarea bazată pe proiect,

-predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,

-învățarea prin cooperare,

-învățarea activă,

-implicarea comunității,

-aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această, deoarece modul natural al elevilor de a învață despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viață de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Abordarea integrată a curriculum-ului propune apropierea şcolii de viaţa reală, astfel încât copiii să poată veni în şcoală „cu lumea lor cu tot”. Accentul se pune pe formarea unor competenţe, atitudini şi valori transversale şi transferabile, utile pentru dezvoltarea personală şi socială a elevilor.

Din punct de vedere curricular, integrarea înseamnă organizarea, punerea în relaţie a disciplinelor şcolare, cu scopul de a evita izolarea lor tradiţională; integrarea mai înseamnă şi „procesul şi rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experienţa sa de viaţă şi de la cunoştinţele pe care deja şi le-a însuşit”.

Abordarea integrată se referă la o anumită modalitate de tratare, de organizare şi planificare a instruirii care produce o interrelaţionare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învaţă elevii şi experienţele lor prezente şi trecute.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale

realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat. Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile și abilitățile formate și aplicațiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigura formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1.https://edict.ro/abordarea-de-tip-integrat-a-continuturilor-invatarii/.

2.http://www.fluxbotosani.ro/2018/07/abordarea-de-tip-integrat-dimensiune.html.

3.https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/predarea-integrata.

L'ÉDUCATION INCLUSIVE

Prof. Hiciu Maria-Alina
Colegiul Național de Informatică „Carmen Sylva" Petroșani, Hunedoara

L'un des aspects les plus importants de l'éducation actuelle est la nécessité de s'adapter aux besoins des enfants. Une méthode d'adaptation est l'école inclusive, une école qui se concentre sur l'inclusion des enfants ou même des groupes qui étaient auparavant marginalisés et qui implique dans l'apprentissage les parents, les aidants et les conseillers spécialisés.

Le concept d'inclusion trouve ses origines dans la Déclaration universelle des droits de l'homme (ONU, 1948), qui reconnaît que tous les êtres humains se naissent libres et égaux en dignité et en droits. Cette déclaration induit l'idée que l'inclusion est l'acceptation de toutes les personnes, indépendamment des différences d'entre eux. L'ONU définit l'inclusion comme « un processus visant à tenir compte de la diversité des besoins de tous les apprenants et à y répondre par une participation croissante à l'apprentissage, aux cultures et aux collectivités, et à réduire l'exclusion qui se manifeste dans l'éducation ». L'inclusion permet aux gens d'utiliser leurs différences, en jugeant que tout le monde est unique à sa manière.

L'école inclusive doit s'adapter aux besoins de tous les élèves et aux besoins de chacun d'entre eux, dans un environnement scolaire prenant en compte les spécificités de chaque parcours. Ce terme signifie la découverte de façons visant à développer des amitiés, des relations et un respect mutuel entre tous les enfants, et entre les enfants et les enseignants de l'école. UNESCO affirme que l'école inclusive a pour objectif de permettre à tous les élèves « quels que soient leurs handicaps et leurs difficultés » d'apprendre et d'avoir « une chance égale » de réussir.

Les objectifs de l'école inclusive sont de créer pour tous les enfants un cadre d'apprentissage opportun, en partant du principe que les différences entre les personnes sont normales et doivent être acceptées, offrir une éducation de qualité en respectant la diversité, les besoins et les capacités de chaque élève, maximiser le potentiel intellectuel, physique et social de chacun et assurer un climat scolaire non discriminant.

La pédagogie et l'apprentissage centrés sur l'élève jouent un rôle important au sein de l'école inclusive. Il s'agit d'adapter automatiquement le programme d'études et les méthodes d'enseignement à la capacité et aux besoins de chaque élève.

Il a été prouvé que les méthodes utilisées dans les classes inclusives peuvent améliorer considérablement le rendement de tous les élèves.

L'éducation inclusive est basée sur des changements, des transformations de l'école (du point de vue de l'organisation, des objectifs définis, de l'amélioration de l'enseignement scolaire, etc.) afin de pouvoir soutenir la participation au processus éducatif de tous les élèves au sein d'une communauté. Il s'agit d'un processus d'adaptation continue de l'établissement d'enseignement, de manière à assurer en permanence la capitalisation des ressources matérielles et humaines existantes, afin de soutenir et d'assurer le soutien nécessaire à tous les participants à l'éducation. La réadaptation fonctionnelle et l'insertion socioprofessionnelle représentent un système d'actions complexes visant à éliminer les obstacles physiques, médicaux, psychopédagogiques, psychologiques et sociaux qui peuvent apparaître sur la voie de l'insertion socioprofessionnelle des personnes avec handicaps.

L'école inclusive représente un défi pour les écoles habituelles, mais elle ne doit pas être considérée comme une menace pour le rendement de ces écoles. Beaucoup d'établissements ont des difficultés à intégrer les élèves ayant des besoins spéciaux dans les classes habituelles. Mais cette peur peut être surmontée par l'éducation, des ressources pédagogiques adéquates, le soutien et surtout la conviction que l'inclusion est un droit moral et social qui ne peut être nié à personne.

En Roumanie, le début de l'éducation inclusive est timide, mais l'expérience des pays européens prouve avec des résultats concrets qu'une implication active et un souci particulier d'intégrer ces élèves est une question réalisable qui peut conduire à un réel progrès. L'éducation pour tous peut être un moyen d'améliorer l'éducation en général en reconsidérant le soutien apporté à certains enfants. La société et l'école manifestent, à l'égard de cette catégorie d'élèves, un large éventail d'attitudes telles que leur acceptation et leur inclusion dans les environnements scolaires ordinaires.

Il a été prouvé que les méthodes utilisées dans les classes inclusives peuvent améliorer considérablement les performances de tous les élèves. Comparée à l'éducation dans des centres spéciaux ou des écoles, qui risque de tenir les enfants et les adolescents hors de la société, l'école inclusive est un terrain de formation idéal pour leur future intégration dans la société. Au lieu de les isoler, nous pourrions admettre que ces enfants pourraient progresser davantage dans une classe ordinaire si nous, les enseignants, acceptions que l'éducation est pour tous. La chose la plus importante à considérer est que l'enseignement dans la diversité implique l'enseignement pour chaque individu. L'enseignement aux élèves ayant des besoins spéciaux nécessite les mêmes stratégies et pratiques que l'enseignement dans tout autre type de classe. En d'autres termes, une bonne méthode d'enseignement en général sera également une bonne méthode d'enseignement pour les élèves ayant des besoins spéciaux. Tous les étudiants ont le droit d'attendre de l'éducation les meilleures et les plus efficaces méthodes et les élèves ayant des exigences éducatives spécifiques (CES) ne font pas la différence.

Il y a certaines étapes à suivre dans la scolarisation des enfants avec CES, parmi lesquelles, dans la première phase est l'acceptation de l'idée que ces enfants existent, la reconnaissance de leur droit à l'éducation, leur intégration progressive dans les écoles habituelles. Ainsi, à mesure que ces enfants grandiront, deviendront adultes et auront probablement leurs propres enfants, l'inclusion sera déjà un fait accepté et une mesure naturelle dans l'éducation. Les enfants éduqués dans une école inclusive seront mieux préparés à interagir avec différentes personnes ainsi qu'avec diverses situations du monde réel.

La socialisation entre étudiants et le développement d'amitiés entre collègues sont très importants dans le développement du processus d'apprentissage, en raison de l'échange permanent d'informations.

En ce qui concerne les enseignants de l'école inclusive, ils doivent être encouragés à adopter des pratiques modernes pendant les classes, à s'améliorer continuellement en ce qui concerne les enfants avec CES. Un autre rôle important que les enseignants ont, est de faire les enfants sans problème d'accepter et d'aider leurs collègues avec CES, sans les ridiculiser ou les exclure.

Un rôle important dans la réussite des enfants avec CES est attribué à la famille et aux parents de ces enfants. Il a été démontré, en outre, que dans les cas où les parents et la famille, en général, étaient activement impliqués dans le processus d'apprentissage, ces enfants avaient des résultats plus efficaces, après la fin des études.

Bibliographie :

Ungureanu, D., Educaţia integrată şi şcoala incluzivă, Editura de Vest, Timişoara, 2000. Vrăşmaş, T., Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001. Vrăşmaş, T., Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004.

EDUCAȚIA VIITORULUI – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

prof. Hiciu Maria-Alina
Colegiul Național de Informatică „Carmen Sylva” Petroșani

„Educația este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare și moralizare a omului, iar scopul educației este de a dezvolta în individ toată perfecțiunea de care este susceptibil” (I. Kant)

Una din provocările deja lansate în educația viitorului este necesitatea regândirii şcolii, a educaţiei formale, alături de cea nonformală şi informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educaţie, sistemul şcolar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectelor de (auto)formare şi (auto)dezvoltare a personalităţii individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretenţios al educaţiei permanente. Educația viitorului va porni de la principii de bază, pe care le avem și în prezent, îmbinându-se cu tehnologia prin intermediul eLearning-ului, viziune modernă și integrarea unor metode noi de predare. Prin intermediul soluțiilor de tip eLearning-ului se va putea studia remote, în ritmul fiecăruia. Partea teoretică va fi învățată în afara claselor, partea practică va fi învățată față în față, interactiv, pentru a fi fixate cât mai bine toate cunoștințele teoretice.

Pedagogia postmodernistă are în vedere nişte e*ducatori* care să fie aceia care uşurează cunoaşterea şi participă la construirea cunoaşterii. *Cunoaşterea* se realizează pentru că este utilă. Relaţile educator-educat sunt deschise, bazate pe sprijin reciproc, pe dialog constructiv şi pe cooperare. Această viziune promovează colaborări stânse ale şcolii cu comunitatea educativă presupunând reîntoarcerea copiilor către lume, promovând investigaţiile, interogaţiile, discuţiile. Se renunţă la control, punându-se accent pe proces. Educatorul este animator, moderator.

Educația viitorului promovează *învăţarea prin cooperare* ca formă superioară de interacţiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranţă, pe efort susţinut din

partea tuturor, îndreptat către acelaşi scop. *Motivaţia* este rezultatul acţiunii conjugate a tuturor membrilor ce urmăresc un destin comun. Atenţia este îndreptată asupra procesului de elaborare împreună, prin colaborare, a demersurilor de realizare a sarcinii. Este împărtăşită părerea că toţi pot oferi alternative valoroase de soluţionare a problemei, dacă le sunt oferite premisele necesare şi sunt ajutaţi. În viitor elevii vor avea foarte multă independență în procesul de învățare, rolul profesorului fiind de a-i îndruma in jungla informațională la care vor avea acces și le vor arăta care sunt cele mai bune moduri de studiu, cele mai bune surse de informații. Profesorii care caută metode inovative de predare, cu siguranță pot apela la folosirea imprimantelor 3D. Această metodă câștigă acceptare globală în special în sistemele înalte de educație unde sunt folosite pentru crearea prototipurilor și fac conceptele complexe mult mai ușor de înțeles.

Activitatea de predare-învăţare devine astfel „*o aventură a cunoaşterii*" în care copilul participă activ, după puterile proprii, întâlnind probleme şi situaţii dificile, examinându-le şi descoperind soluţii plauzibile. Rolul cadrului didactic constă mai mult în cel de stimulare şi dirijare, iar motivaţia activităţii reiese din *paticiparea entuziastă a cadrului didactic.* Copilul este implicat atât în procesul de predare, de învăţare şi de evaluare, iar disciplina devine autodisciplină a muncii şi interesului, asigurată de satisfacţia cooperării. *Conduita creativă a cadrului didactic* este unul din factorii care asigură dezvoltarea potenţialului creativ al copiilor. Predarea, ca proces creativ, presupune ca educatoarea să medieze între copil şi lumea cel înconjoară. El trebuie nu numai să organizeze spaţiul şi activitatea, ci şi să participe alături de copii la elaborarea cunoștințelor, să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre copii.

Metodele de învăţământ reprezintă căile folosite în şcoală de către cadrele didactice în a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. Dezideratele de modernizare şi de perfecţionare a metodologiei didactice se înscriu pe direcţiile sporirii *caracterului activ al metodelor de învăţământ,* în aplicarea unor metode cu un pronunţat *caracter formativ,* în valorificarea noilor *tehnologii instrucţinale* , în contaminarea şi suprapunerea *problematizării* asupra fiecărei metode şi tehnici de învăţare, reuşind astfel să se aducă o însemnată contribuţie la dezvoltarea întregului potenţial al copilului.

Metodologia diversificată, îmbinarea dintre activităţile de cooperare, de învăţare în grup, cu activităţile de muncă independentă reprezintă o cerinţă primordială în educaţia postmodernistă. Specific *metodelor interactive de grup* este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente.

Voi prezenta câteva dintre metodele pe care le-am aplicat cu succes la clasă:

"Metoda grupurilor interdependente" - este o strategie bazată pe învăţarea în echipă. Fiecare copil are o sarcină de studiu în care trebuie să devină *expert*. El are în acelaşi timp şi responsabilitatea transmiterii informaţiilor asimilate, celorlalţi colegi. Metoda presupune o pregătire temeinică a materialului dat spre studiu copilului. Învăţătoarea propune o temă de studiu pe care o împarte în patru sub-teme. Pentru fiecare temă în parte învăâătoarea trebuie să dea un titlul, sau pentru fiecare să pună o întrebare. Fiecare membru al grupei va primi ca obiect de studiu materiale necesare fiecărei sub-teme, pentru care va alcătui şi o schemă. La sfârşit copiii îşi comunică ce au învăţat depre sub-tema respectivă. Aranjarea în clasă a grupurilor trebuie însă să fie cât mai aerisită, astfel încât grupurile să nu se deranjeze între.

Este foarte important că se educă imaginaţia copiilor, pentru că a fi un om imaginativ înseamnă să te poţi adapta în situaţii diverse. O metodă didactică de educare a imaginaţiei copilului este ***"Metoda pălăriilor gânditoare"*** . aceasta este o tehnică interactivă, de stimulare a creativităţii participanţilor care se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 *pălării gânditoare,* fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul precis, aşa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanţii sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care defineşte rolul: pălăria albă este neutră, participanţii sunt învăţaţi să gândească obiectiv, pălăria roşie dă frâu liber sentimentelor, oferă o perspectivă emoţională asupra evenimentelor. Pălăria neagră este perspective gândirii negativiste, pesimiste, pălăria galbenă este simbolul gândirii pozitive şi constructive, al optimismului. Cel ce stă sub pălăria verde trebuie să fie creativ. Gândirea laterală este specifică acestui tip de pălărie. Cere un efort de creaţie. Pălăria albastră este dirijorul orchestrei şi cere ajutorul celorlalte pălării. Gânditorul pălăriei albastre defineşte

problema şi conduce întrebările, reconcentrează informaţiile pe parcursul activităţii şi formulează ideile principale şi concluziile la sfârşit. Monitorizează jocul şi are în vedere respectarea regulilor. Acest nou tip de metodă de predare – învaţare este un joc în sine. Copiii se impart în şase grupe – pentru şase pălării. Ei pot juca şi câte şase într-o singură grupă. Împăţirea copiilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele şase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe copii.

Marele avantaj al acestei metode este acela că dezvoltă competenţele inteligenţei lingvistice, inteligenţei logice şi inteligenţei interpersonale.

***Brainstorming*-ul** sau „evaluarea amânată" ori „furtuna de creier" este o metodă interactivă de dezvotare de idei noi ce rezultă din discuţiile purtate între mai mulţi participanţi, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulţime de sugestii. Rezultatul acestor discuţii se soldează cu alegerea celei mai bune soluţii de rezolvare a situaţiei dezbătute. Calea de obţinere a acestor soluţii este aceea a stimulării creativităţii în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neinhibatoare, rezultat al amânării momentului evaluării.

Aceste sunt numai câteva dintre metodele interactive de lucru în echipă. Fiecare dintre ele înregistrează avantaje şi dezavantaje, important fiind însă momentul ales pentru desfăşurarea lor. Pedagogul este acela care are puterea decizională şi capacitatea de a alege ceea ce ştie că se poate desfăşura în propriul colectiv de copii. Important este însă ca dascălul să fie acela care mereu va căuta soluţii la problemele instructiv – educative ce apar.

În teoria şi practica didactică contemporană, problematica instuirii interactive cunoaşte abordări ştiinţifice noi, complexe, interdisciplinare, susţinute de argumente ce susţin participarea activă şi reflexivă a copiilor în procesele învăţării şi evaluării.

BIBLIOGRAFIE

Nicola Ioan - *Tratat de pedagogie şcolară*, Editura Aramis, Bucureşti, 2002.
Ghid metodic - *Metode interactive de grup,* Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, Editura Arves, Craiova, 2006.

Contemporaneitate şi educaţie interculturală

Autor: prof. Hînsă Raluca
Școala Gimnazială *Constantin Brâncuşi*
Medgidia, Constanța

Nu există diversitate fără identitate,
după cum nu există identitate fără diferenţe.
Juliana Mallart

Comunicarea multiculturală înseamnă interacțiunea directă între oameni de diferite culturi. Comunicarea multiculturală implică mai mult decât înțelegerea normelor unui grup, ea presupunând acceptarea şi tolerarea diferențelor. Trăim într-o lume în care comunicarea între indivizi se produce cvasi-instantaneu, o lume în care spațiul şi timpul nu mai reprezintă bariere reale, căci tehnologia informației ne ajută să ne mişcam rapid şi liber în contextul virtual, supuşi permanent la presiunea vitezei.

În contextul globalizării actuale este uşor să preluăm obiceiuri şi moduri de viață noi, dar protejarea culturii proprii rămâne primordială pentru identitatea culturală a popoarelor. Diferențele culturale care există între oameni pot apărea în limbă, îmbrăcăminte şi tradiții, în modul în care societățile se organizează, concepția lor cu privire la moralitate şi religie, la modul în care interacționează cu mediul înconjurător. Combaterea prejudecăților şi intoleranței prin dialog intercultural are ca scop diminuarea acestui deficit de cunoaştere prin dialogul intercultural propriu-zis şi prin manifestarea artistică a interculturalității.

Interculturalitatea este un proces, nu un scop în sine în mersul spre Europa de azi care este multiculturală, la Europa de mâine, care va fi interculturală. Se doreşte conştientizarea importanței dialogului intercultural în rândul copiilor, tinerilor şi adulților şi încurajarea lor de a comunica idei referitoare la reprezentarea unui spațiu multicultural, raportul dintre identități naționale şi personale, zonele culturale ale copiilor şi cadrelor didactice, ale specificul educației abordat de programă. Interculturalismul implică înțelegerea, aprecierea şi valorizarea culturii proprii la care se adaugă respectul bazat pe o informare autentică şi pe construirea curiozității față de cultura etnică a celuilalt.

Problematica lumii contemporane include numeroase discriminări (rasism, sexism), dorinţa popoarelor de autodeterminare şi înţelegere, sărăcia şi foametea, terorismul internaţional, intoleranţa religioasă, fundamentalismul, traficul de persoane şi stupefiante, noi forme de rasism şi de epurare etnică, poluarea mediului, dezarmarea. *Problematica educaţiei contemporane este reverberaţia în câmpul educaţional a problematicii lumii contemporane*, căreia îi sunt specifice:

- Caracterul universal – nici o ţară sau regiune nu se poate plasa în afara acestei problematici;
- Caracterul global - afectează toate sectoarele vieţii sociale;
- Evoluţie rapidă şi imprevizibilă – oamenii sunt puşi în faţa unor situaţii complexe pentru care nu au metode de abordare sau soluţii adecvate;

- Caracterul pluridisciplinar;
- Caracterul presant – pentru soluţionarea problemelor sunt necesare răspunsuri prompte, ingeniozitate şi eforturi financiare importante.

Școala dispune de resursele necesare pentru constituirea viitorului, fiind însă nevoie să îşi adapteze serviciile educaţionale la exigenţele dezvoltării lumii contemporane.

Educaţia, definită în termeni de proces, semnifică o transformare intenţionată, pozitivă şi pe termen lung a fiinţei umane, în perspectiva unor finalităţi explicit formulate, elaborate la nivelul macrostructurii societăţii. Reprezintă, deopotrivă, un proces individual, de transformare a umanului pe baza aproprierii intelectuale a culturii (de umanizare) şi un *proces social de transformare a omului pe baza aproprierii pe termen lung şi planificat a unor forţe esenţiale fixate în valorile culturii (de socializare)*.

Educaţia interculturală este o nouă abordare a disciplinelor clasice. Profesorul va (re)valoriza culturile de origine ale elevilor, sensibilizându-i la diversitatea culturală şi evitând stereotipiile şi prezentarea culturilor în mod static. La nivel instituţional, ea implică alegerea unui model de integrare mai degrabă, decât de asimilare. **Scop** ei va presupune:

- îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică;
- înţelegerea punctului de vedere al altuia prin poziţionarea relativistă;
- legitimarea identităţii culturale, împiedicând sacralizarea;
- asigurarea respectului diferenţelor, dar în cadrul unor sisteme de atitudini reciproce.

Obiective majore şi generice ale educaţiei interculturale **la nivelul şcolii**:

• Păstrarea şi apărarea diversităţii culturale;

Şcoala, ca instanţă de transmitere a valorilor se va concentra pe pluralitatea culturilor; nu trebuie să se instituie primatul unei culturi asupra alteia.

• Formarea competenţelor interculturale ale cetăţenilor.

Desfăşurată în şcoală, educaţia interculturală îi vizează pe toţi elevii propunându-şi să îi sensibilizeze la respectarea diversităţii, toleranţă şi solidaritate.

Conduite interculturale (Cucoș):

1. Disponibilitatea spre a cunoaşte;
2. Acceptarea alterităţii dintr-o perspectivă neutră. De cele mai multe ori, celălalt este perceput fie ca similar, şi deci acceptat, fie ca duşman, şi deci respins;
3. Aptitudinea de a percepe ceea ce este străin într-o manieră flexibilă;
4. Trăirea situaţiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea diferitului;
5. Dominarea şi înfrângerea fricii faţă de celălalt;
6. Capacitatea de a pune în discuţie şi a reformula propriile norme. Sistemul referenţial socio-cultural ne determină comportamentul, iar prin recunoaşterea relativităţii acestui sistem individul devine capabil să îl îmbunătăţească şi astfel să se adapteze mai uşor;
7. Atitudinea favorabilă de a experimenta moduri existenţiale, de gândire şi de raportare diferite;
8. Aptitudinea de a asuma conflicte, ca a treia şi cea mai pozitivă variantă de conduită în cazul divergenţelor, celelalte două fiind refuzul realităţii şi transformarea divergenţei în ostilitate. Conflictele trebuie asumate cu calm şi negociate într-o abordare de tip câştig-câştigi;

9. Capacitatea de a dobândi identităţi mai largi (de european, de cetăţean al lumii) dezvoltând o loialitate de tip nou, în care să se integreze identităţile naţională, regională, profesională, socială.

Educaţia interculturală – nu doar un concept

În viziunea lui James Banks, una din vocile cela mai autorizate în deninirea conceptului, educaţia interculturală reprezintă cel puţin trei perspective: o idee/ un concept, o mişcare de reform educaţională şi un proces:

- include *ideea* că toţi elevii, fără deosebire de apartenenţa etnică sau culturală, trebuie să beneficieze de oportunităţi egale de învăţare;
- este *o mişcare de reformă* capabilă să producă schimbări majore în şcoală şi în cadrul altor instituţii educaţionale, astfel încât toţi elevii să beneficieze de egalizarea şanselor de instrucţie;
- este *un proces* în permanentă derulare, care include idei ca echitatea şi preocuparea continuă pentru stimularea realizărilor şcolare.

Aşadar, "alfabetizarea interculturală" reprezintă o necesitate globală, o formă specializată a educaţiei pentru toţi, care pune elevii şi culturile acestora în posture de tratare diferenţiată, dar în acelaşi timp de egalitate.

Model de şcoală interculturală

O şcoală interculturală reprezintă un spaţiu pătruns în toate articulaţiile sale de diversitate şi demodalităţi adecvate de respecatare a acesteia, este un "organism" viu care se exprimă nu numai prin elemente statice, ci şi prin interrelaţionări cotidiene, comunicări şi schimburi culturale permanente.

Condiţii ce aduc succesul unei şcolii interculturale:

- şcoala interculturală reprezintă un spaţiu al comunicării şi al respectului pentru cei diferiţi; toţi elevii sunt valorizaţi şi stimulaţi să-şi dezvolte propriul potenţial, au oportunităţi egale de învăţare, sunt favorizate interacţiunile între elevi, schimbul cultural, munca în echipă;
- cultura şcolii este favorabilă promovării diversităţii; principiul respectului pentru diferenţe sau cel al egalităţii şanselor fundamentează toate acţiunile şi inetracţinile din şcoală;
- cadrele didactice promovează dialogurile interculturale în interiorul clasei; prin valorificarea specificităţii fiecărui elev şi gestionează adecvat diferenţele cultural dintre medii;
- în şcoală se desfăşoară activităţi şcolare şi extraşcolare care solicită adecvat toate categoriile de elevi, care ţin cont de specificul acestora, de resursele culturale pe care aceştia le pot aduce în spaţiul şcolii, din comunitatea din care fac parte;
- curriculumul este intercultural, atât în dimensiunile sale explicite, dar şi în ceea ce priveşte aspectele "ascunse";
- mediul de învăţare al şcolii stimulează dezvoltarea şi participarea adecvată la viaţa şcolară a fiecărui elev, indiferent de apartenenţa sa culturală; şcoală funcţionează clase multiculturale, echilibrat structurate şi nicidecum segregate pe criterii entice;
- în spaţiul clasei sunt organizate grupuri mixte din punct de vedere cultural, fără separarea elevilor minoritari în spatele clasei sau în pozitii dezavantajoase;

- şcoala este a tuturor elevilor şi a întregii comunităţi.

Cadrelor didactice le revine un rol deosebit de important, ca prin activitățile derulate în cadrul unor proiecte educaționale, să creeze o atmosferă prietenoasă în rândul elevilor, să-i formeze în acceptarea diversității culturale. Încă de la vârsta preşcolară, copilul este sprijinit să-şi formeze deprinderea de a comunica, de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Cadrul didactic trebuie să acorde o deosebită atenție educării respectului față de sine dar şi față de alții, toleranță față de opiniile diferite.

Minunat este faptul ca în școli, copiii se bucură să fie împreună indiferent de ce naționalitate, etnie sau religie sunt, să participe la jocuri şi activități împreună, să participe la serbări şi concursuri unii alături de alții. Datinile, obiceiurile şi tradițiile au rolul lor în permanența culturală a unui popor, a unui neam şi chiar a unui grup care învață într-o pedagogie alternativă.

Am organizat în școala noastră întreaga activitate din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare, şi nicidecum marginalizare. În ceea ce priveşte Dobrogea, e vorba în primul rând despre cultura română şi cea turco-tătară şi, la o altă dimensiune, de cea romă, greacă sau a rușilor-lipoveni. Înseamnă diversitate, iar o diversitate bine trăită are efecte benefice prin faptul că ne expune. Ne expune altor culturi, altor mentalităţi, ne oferă reculul necesar faţă de cultura si identitatea noastră. În al doilea rând înseamnă maturitatea de a nu acţiona în detrimentul celuilalt conform reflexelor identitare, sau mai precis spus, a acelor reflexe identitare care ar atenta la libertăţile celuilalt de o altă cultură şi identitate decât a noastră.

Activitățile comune contribuie la realizarea obiectivelor de egalizare a şanselor în educație. Trebuie să continuăm munca cu elevii şi în rândul părinților subliniind faptul că şcoala se călăuzeşte pe principii precum toleranța, respectul mutual, egalitatea sau complementaritatea valorii, exploatează diferențele spirituale şi valorile locale.

Orice valoare locală autentică trebuie păstrată de cei ce aspiră la apropierea de cultura mondială. Copiii trebuie învățați de mici să evite tendințele de dispreț a unor culturi minoritare deosebit de interesate pentru zestrea culturală a umanității.

De asemenea, pentru cadrele didactice este foarte important să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre oameni – colegi - şi copii, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât şi a relațiilor constructive în grup.

Educația interculturală constituie „o opțiune ideologică în societățile democratice şi vizează pregătirea viitorilor cetățeni în aşa fel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori".

Portrete

Piele albă, părul brun,
Buze, ramuri de alun,
Mână dalbă, zâmbet lin,
Ochii- roadă de măslin,
Vorba-i dulce ori jelită,
Pânza frântă de ursită
Fluturând uşoară-n vânt.
De prin lume temătoare,
De prin holde aurii,
De la rouă pân' la soare.
Şi-n sihăstria gândului,
Şi-n bătaia vântului,
Cu alean privind spre stele
Înşiratele mărgele
Oglindite peste lac,
Buze roşii ca de mac,
Murmură visele mele.
Într-o mare de tăcere
Adunată într-o rază
Luminată în amiază,
Cuib uitat de vesel joc,
PACE licărind în foc.

elevă clasa a VIII-a

Bibliografie:

- Conceptul de problematică a lumii contemporane a fost introdus de Aurelio Peccei, fostul preşedinte al Clubului de la Roma.
- Cucoş, C., Cozma, T., *Locul educaţiei pentru diversitate în ansamblul problematicii educaţiei contemporane*, p. 29, În Cozma, T., (coord.) *O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea.*, Iaşi, Ed. Polirom, 2001, p. 24-49.
- Panţuru, S., *Fundamentele pedagogiei*., Braşov, Ed. Universităţii Transilvania, 1995, p. 8
- Cucoş, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, lasi, 1996.

Folosirea jocului didactic ca activitate de completare în procesul de instruire a copiilor cu CES

HINTEA CLAUDIA ALEXNDRINA

CȘEI ȘIMLEU SILVANIEI SĂLAJ

Jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instrustiv-educativ, au un continut bine diferentiat pe obiectele de studiu, au ca punct de plecare notiunile dobandite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina data, acestia sunt pusi in situatia sa elaboreze diverse solutii de rezolvare, diferite de cele cunoscute, potrivit capacitatilor lor individuale, accentul cazand astfel nu pe rezultatul final cat pe modul de obtinere al lui, pe posibilitatile de stimulare a capacitatilor intelectuale si afectiv motivationale implicate in desfasurarea acestora.

Considerarea jocului didactic ca metoda de stimulare si dezvoltare a creativitatii se argumenteaza prin capacitatile de antrenare in joc a factorilor intelectuali si non intelectuali evidentiati in cercetarile de pana acum.

Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care contribuie la modificarea creatoare a deprinderilor si cunostintelor achizitionate la realizarea transferurilor intre acestea, la dobandirea prin mijloace proprii de noi cunostinte. Ele angajeaza intreaga personalitate a copilului constituind adevarate mijloace de evidentiere a capacitatilor creatoare, dar si metode de stimulare a potentialului creativ al copilului, referindu-se la creativitatea de tip scolar, manifestata de elev in procesul de invatamant, dar care pregateste si anticipeaza creatiile pe diferite coordonate.

Folosirea jocului didactic ca activitate de completare cu întreaga clasă aduce variaţie în procesul de instruire a copiilor cu CES, făcându-l mai atractiv. Relevând legătura dintre joc şi munca copilului, Jean Piaget a pus în evidenţă aportul jocului la dezvoltarea intelectuala a şcolarului. De aceea, el susţine că ”toate metodele active de educare a copiilor mici să furnizeze acestora un material corespunzător pentru ca jucându-se, ei să reuşească să asimileze realităţile intelectuale care, fără aceasta, rămân exterioare inteligenţei copilului” . Prin joc, copiii cu CES pot ajunge la descoperiri de adevăruri, îşi pot antrena capacitatea lor de a acţiona creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă isteţimea, spontaneitatea, inventivitatea, răbdarea, îndrăzneala.

Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleaşi strategii şi practici ca şi predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare şi pentru elevii cu nevoi speciale. Toţi elevii au dreptul să aştepte de la

învăţământ cele mai bune şi eficiente metode, iar elevii cu CES nu trebuie să fie exceptaţi. Pentru aceştia din urmă, elaborăm P.I.P.

Planurile de Intervenţie Personalizate se elaborează conform cerinţelor educative speciale ale elevilor. Se bazează pe o strategie de învăţare în paşi mici cu obiectivele cât mai precise, măsurabile, realiste, temporal delimitate şi aprobate de părinte, şcoală şi elev.

Pentru transmiterea cunoştinţelor se pot utiliza multe modalităţi, cea mai convenabilă fiind jocul. S-a dovedit o metodă eficientă şi antrenantă. Mişcarea, întrecerea, surpriza, regulile, sarcinile jocului le-au creat stări emoţionale, le-au întreţinut interesul pe tot parcursul activităţii. Se poate aplica această modalitate la majoritatea obiectelor de învăţământ.

Folosind jocurile şi exerciţiile se urmărește captarea atenţiei, exersarea memoriei, buna relaţionare, exprimarea liberă a sentimentelor cu o mimică şi gestică adecvate, cunoaşterea, autocunoaşterea, corectarea ieşirilor negative şi observarea percepţiei sociale a copiilor.

Terapia prin joc are la bază efectul armonizator. Din această cauză, jocul terapeutic a fost numit o „pace încheiată cu sine şi cu ceilalţi“. Armonizarea realizată cu ajutorul jocului se manifestă sub forma unei concordanţe subiective între dorinţă şi putinţă. Datorită acesteia, copilul găseşte în joc un răspuns pozitiv la încercările sale mascate de a fi înţeles şi o confirmare a sentimentului propriei valori. Jocul constituie un sprijin necesar în organizarea evaluării, având în vedere faptul că monotonia produsă de formele stereotipe ale exerciţiilor produce rapid plictiseala. Aceasta (plictiseala, monotonia) are ca efect secundar scăderea dorinţei de a învăţa, a interesului şi atenţiei elevilor.

Jocul, ca modalitate de evaluare, are un rol în ceea ce-i priveste pe copii cu CES. Prin joc evaluarea este mai eficientă şi totodată antrenantă. De exemplu, când copilul cu CES învaţă alfabetul, jocurile de evaluare pot ajuta atât la fixare, cât şi la etalarea cunoştinţelor dobândite până la un moment dat. Exemple de jocuri de evaluare : „Trenul literelor“, „Trenul silabelor“, „Jocul silabelor duble“ etc.

Elevul cu CES îşi formează anumite deprinderi de comportament, se formează pentru viaţă. Colectivul de elevi se sudează, prind contur unele sentimente pozitive: respect, ajutorare, sacrificiu, dăruire, împlinire.

Astfel, elevii cu deficienţe, învaţă să accepte părerile colegilor, să contribuie personal la succesul grupului, să se bucure de reuşita grupei, să depăşească dificultăţile întâlnite, să-şi asume responsabilitatea, să se integreze colectivului de elevi din care face parte.

Datorita faptului ca se desfasoara mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucat le ofera sansa de a juca cu alti copii, orice joc avand nevoie de minim doua persoane pentru a se desfasura. Jocurile trebuie insa sa fie adaptate in functie/de/deficienta/copilului. Copiii cu tulburari de comportament trebuie sa fie permanent sub observatie, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie sa fie cat mai variate. In perioada de prescolar se desfasoara mai ales in grup, asigurandu-se astfel socializarea.

Prin joc, copii cu CES pot ajunge la descoperiri de adevăruri, îşi pot antrena capacitatea lor de a acţiona creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă isteţimea, spontaneitatea, inventivitatea, răbdarea, îndrăzneala.

Jocurile copiilor devin metoda de instruire în cazul în care ele capătă o organizare şi se succed în ordinea implicată de logica conoaşterii şi învăţăturii.
In acest caz, intenția principală a jocului nu este divertismentul, rezultat din încercarea puterilor, ci învățătura care pregăteşte copilul pentru muncă şi viaţă. Pentru a atinge aceste scopuri, jocurile trebuie să fie instructive, să le evalueze cunoştinţele.

.

BIBLIOGRAFIE

1. Antonovici, Şt.; Nicu,G. (2003), *Jocuri interdisciplinare, material auxiliar pentru educatoare*, Aramis Print, Bucureşti;
2. Badea, E. (2003), *Caracterizarea dinamică a copilului şi adolescentului*, E.D.P, Bucureşti;
3. Bîrsan, N. (1995), *Jocuri didactice specifice dezvoltării limbajului şi comunicării orale la preşcolarii mari*, EDP, Bucureşti;
4. Popovici şi colaboratorii (1971), C*ulegere de jocuri didactice*, E.D.P.,Bucureşti;
5. Sima, I.; Petruţiu, R.; Sima, M. (1998), *Psihopedagogie*, vol. I. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

6. Verza, E.; Verza, Fl.(2000), *Psihologia vârstelor*. Editura Pro Humanitate, Bucureşti

CLASIFICAREA PROBLEMELOR DE MATEMATICĂ DUPĂ METODA FOLOSITĂ ÎN REZOLVARE

Hodișan Ioana-Cristina, Școala Gimnazială Păuliș, jud. Arad

"*Problema de matematică reprezintă transpunerea unei situații practice sau a unui complex de situații practice în relații cantitative și în care, pe baza valorilor numerice date și aflate într-o anumită dependență unele față de altele și față de una sau mai multe valori numerice necunoscute, se cere determinarea acestor valori necunoscute.*" (D. Ausubel, F.Robinson, 1981,p.529).

Rezolvarea problemelor de matematică are un rol important în procesul de predare-învățare-evaluare a matematicii deoarece reprezintă cea mai sigură cale prin care se dezvoltă gândirea, imaginația, atenția și spiritul de observație la elevi.

Prin "metode de rezolvare a problemelor" nu se înțelege *"o cheie magică",* după cum spunea matematicianul G. Polya în lucrarea sa "Cum rezolvăm o problemă", care să asigure rezolvarea tuturor problemelor de matematică pe baza unor formule cunoscute sau algoritmi prestabiliți. Matematica trebuie predată și învățată urmând "căile și mijloacele care duc la invenții și descoperiri". Astfel, Polya a identificat patru pași generali de abordare a unei probleme:

- înțelegerea problemei;
- elaborarea unui plan;
- aplicarea planului;
- verificarea.

Problemele de matematică se pot clasifica, în funcție de metodele folosite în rezolvare, în două categorii:

A. Metode algebrice – se bazează pe ecuații și sisteme de ecuații

B. Metode aritmetice – se împart în două categorii:

I. **Metodele aritmetice generale** pot fi aplicate în rezolvarea tuturor problemelor și se bazează pe operațiile de analiză și sinteză ale gândirii, de aceea sunt denumite metoda analitică și metoda sintetică.

- *Metoda analitică* reprezintă abordarea problemei de la cerințe spre date (rezolvare deductivă) - se descompune problema în altele mai simple, pornind de la întrebarea problemei, astfel încât rezolvarea lor să conducă la formularea răspunsului.
- *Metoda sintetică* reprezintă abordarea problemei de la date spre cerințe (rezolvare inductivă) – se grupează datele problemei după relațiile dintre acestea și se formulează toate problemele simple posibile, așezate într-o succesiune logică, alcătuite astfel încât să se încheie cu acea problemă simplă a cărei întrebare oferă răspunsul problemei.

Detaliile stabilite sintetic se concretizează într-un plan de rezolvare care este identic cu cel întocmit la metoda analitică. Astfel, descompunerea unei probleme în problemele simple din care este alcătuită, constituie un proces de analiză, iar formularea planului de rezolvare, cu stabilirea succesiunii problemelor simple, constituie un proces de sinteză. Din aceste motive, cele două metode apar deseori sub o singură denumire: **metoda analitico-sintetică**.

II. Metodele aritmetice specifice sunt mai variate și diferă de la o categorie de probleme la alta, adoptându-se specificului acestora, cele mai importante fiind:

1. **Metoda reducerii la unitate** se aplică în problemele în care pentru anumite valori date mărimilor este cunoscută o valoare totală și se cere aflarea unei valori totale pentru alte valori date mărimilor.

Se numește metoda reducerii la unitate pentru că întotdeauna se află cât valorează unitatea. Problemele tip care se pot rezolva prin această metodă sunt problemele în care două mărimi se găsesc într-o anumită dependență una față de cealaltă, iar mărimea cerută se determină trecând printr-o etapă intermediară de comparare cu unitatea. Singura dificultate este stabilirea dependenței între mărimi, fiind posibile două situații:

- mărimi direct proporționale dacă de câte ori crește (scade) o mărime, de atâtea ori crește (scade) cealaltă mărime
- mărimi invers proporționale dacă de câte ori crește (scade) o mărime, de atâtea ori scade (crește) cealaltă mărime

2. **Metoda comparației sau metoda aducerii la același termen de comparație** se aplică în problemele aritmetice în care se dau două, trei sau mai multe mărimi între care se pot stabili două, trei sau mai multe relații și se cere să se afle valorile acestor mărimi, care satisfac cerințele problemei. În aplicarea acestei metode, așezarea datelor se face prin respectarea relațiilor stabilite între mărimi astfel încât prima relație să fie scrisă pe un rând, a doua relație pe al doilea rând, a treia relație pe următorul rând, ș.a.m.d., astfel încât valorile de același fel să fie unele sub altele.

Procedeul aritmetic de rezolvare a problemelor prin metoda comparației constă în compararea condițiilor în baza cărora s-au stabilit relațiile și eliminarea unei mărimi necunoscute din două marimi necunoscute date în problemă, prin reducere, adică prin adunare sau scădere. În cazul unor probleme, valorile uneia dintre mărimi sunt egale din enunț și reducerea se face imediat prin scăderea relațiilor, dar întâlnim și probleme în care valorile nu sunt egale, fiind necesară aducerea mărimilor la același termen de comparație.

În rezolvarea problemelor de aritmetică prin metoda comparației există, de obicei, următoarele două situații:

A. Eliminarea unei necunoscute prin scădere (metoda reducerii)

B. Eliminarea unei necunoscute prin înlocuire (metoda substituției)

3. **Metoda figurativă sau metoda grafică** constă în reprezentarea datelor unei probleme prin diverse elemente grafice (segmente de dreaptă, triunghiuri, cerculețe, simboluri, desene, scheme, etc.) prin care se ilustrează mărimile necunoscute și se fixează relațiile dintre acestea și mărimile cunoscute date în problemă. Nu se pot da reguli generale pentru aplicarea metodei și pentru alegerea figurilor reprezentative, pentru că acestea diferă de la o problemă la alta.

Metoda figurativă/grafică este metoda principală de rezolvare a problemelor de aritmetică, ea poate fi aplicată la orice categorie de probleme unde se potrivește figurarea (reprezentarea prin diverse desene), având astfel un caracter general, dar are și un caracter intuitiv deoarece relațiile dintre mărimile care apar într-o problemă sunt înțelese mai bine pe baza unor imagini vizuale.

Problemele tip care se pot rezolva prin metoda figurativă/grafică se împart în două categorii:

A. Probleme cu date sau mărimi ”continui” - se reprezintă prin segmente de dreaptă (metoda grafică).

B. Probleme cu date sau mărimi ”discrete” - mărimile pot fi numărate și se pot pune în corespondență, caz în care se reprezintă prin simboluri (metoda figurativă).

4. **Metoda mersului invers sau metoda retrogradă** se utilizează atunci când cerința unei probleme este de a afla valoarea inițială a unei mărimi, valoare care a fost supusă unor operații și se cunoaște rezultatul final.

Așa cum îi spune și numele, această metodă constă în descompunerea unui exercițiu sau a unei probleme în alte exerciții sau probleme mai simple și rezolvarea lor în sens invers acțiunii problemei (adică de la sfârșit spre început), până se ajunge la termenul de bază pe care s-a construit exercițiul sau problema. În aplicarea metodei, nu doar ”mersul” este invers, ci și operațiile efectuate pentru rezolvare sunt inverse celor din problemă.

5. **Metoda falsei ipoteze sau metoda ipotezelor** se utilizează în problemele care conțin date sau mărimi proporționale și în care se cunoaște cantitatea totală a două (sau mai multe) elemente, împărțite în două (sau mai multe) categorii care se diferențiază prin anumite ”calități” cunoscute și se cere determinarea numărului de elemente de fiecare fel.

Rezolvarea unei probleme prin metoda falsei ipoteze constă în utilizarea uneia sau mai multor ipoteze (presupuneri) asupra mărimilor necunoscute din problemă, pe baza cărora se face un raționament prin care se obțin informații noi care conduc la rezolvarea problemei.

6. **Problemele de mișcare** sunt acele probleme de aritmetică în care se află una dintre mărimile: spațiul (distanța), viteza sau timpul, când se cunosc două dintre ele sau diferite relații dintre acestea.

Spațiul (notat în general cu **s** sau **d**) reprezintă lungimea drumului parcurs de un mobil (tren, autoturism, motocicletă, biciclist, pieton, etc.) într-un interval de timp. Se exprimă prin diferite unități de lungime: metrul – multiplii și submultiplii acestuia.

Timpul (notat cu **t**) este numărul de unități de timp (secunde , minute, ore, zile) în care se realizează deplasarea.

Viteza (notată cu **v**) este numărul de unități de lungime parcurse de un mobil într-o unitate de timp. Se exprimă prin unități de lungime pe unități de timp (m/s; m/min; km/h; etc).

Din categoria problemelor de mișcare fac parte acele probleme care vizează mișcarea rectilinie și uniformă a unui mobil, adică mobilul parcurge distanțe egale în intervale de timp egale, în linie dreaptă. Pentru acest gen de mișcare, mărimile notate prin s=spațiul; t=timpul; v=viteza, sunt legate între ele prin următoarea relație: $\boldsymbol{v = d : t.}$

Problemele de mișcare pot fi clasificate, după modul de rezolvare sau după modul în care mobilele parcurg anumite distanțe, în trei categorii:

A. Probleme standard de mișcare.
B. Probleme de mișcare în același sens (probleme de urmărire).
C. Probleme de mișcare în sensuri opuse (probleme de întâlnire).

Activitatea de rezolvare și compunere a problemelor reprezintă terenul cel mai fertil în domeniul activităților matematice pentru cultivarea și educarea creativității și inventivității. Rezolvarea problemelor de matematică contribuie la clasificarea, aprofundarea și fixarea cunoștințelor învățate, dar și cere elevilor eforturi de gândire care să fie îndreptate spre un anumit scop, fapt ce determină formarea unei gândiri logice, coerente.

Seneca spunea: *„Nu îndrăznim nu pentru că problemele sunt dificile, ci fiindcă nu îndrăznim ele sunt dificile.”*

BIBLIOGRAFIE

1. Ausubel, D.P., Robinson, F.G., (1981), ”*Învățarea în școală*”, Editura Didactică și Pedagogică, București;
2. Berechet, D., Berechet, F., (2021), *”Metode aritmetice de rezolvare a problemelor la clasele mici”*, Editura Paralela 45, Pitești;
3. Cherata, V., Voicilă, J., (1993), ”*Metode de rezolvare a problemelor de aritmetică*”, Editura Sibila, Craiova;
4. Gurgui, D., *”Metode de rezolvare a problemelor de aritmetică pentru părinți și copii”,* Editura Sitech, Craiova;
5. Jurca, M.G., (1994), ”*Cum rezolvăm probleme de aritmetică*”, Editura Trans-Pres, Sibiu;
6. Polya, G., (1965), *”Cum rezolvăm o problemă”,* Editura ”Științifică”, București;
7. Schneider, M., Schneider, Gh.A., (2021); *”Metode de rezolvare a problemelor e aritmetică pentru clasele I-IV”*, Editura Hyperion, Craiova;
8. Ștefănică,T., Oanea, M., Dudău, M., (2006), *”Aproape totul despre metoda figurativă”,* Editura Carminis, Pitești;
9. Vălcan, D., (2005), *”Metodologia rezolvării problemelor de aritmetică”,* Editura Casa Cărții de știință;

PREDAREA INTERDISCILINARĂ

Hojda Vasile
Liceul Tehnologic„Iuliu Moldovan„Arad

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale reprezintă o provocare și, totodată, un imperativ pentru cadrele didactice si pentru toate nivelele de școlaritate.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Interdisciplinaritatea este considerată forma superioară a integrării curriculare.

Interdisciplinaritatea este definită ca "interacţiune existentă între două sau mai multe discipline, care să poată să meargă de la simpla comunicare de idei până la integrarea conceptelor fundamentale privind epistemologia, terminologia, metodologia, procedeele, datele şi orientarea cercetării"

Principala modalitate de introducere a interdisciplinarităţii în învăţământ o reprezintă regândirea conţinuturilor şi elaborarea planurilor, a programelor şi manualelor şcolare în perspectiva conexiunilor posibile şi necesare sub raport epistemologic şi pedagogic. Acţiunea de promovare a interdisciplinarităţii trebuie să se integreze în contextul sistemului educativ dat. De asemenea, pentru a fi eficientă, trebuie să se asocieze cu alte principii sau inovaţii specifice unui învăţământ modern.

Potrivit UNESCO, „există numeroşi factori care subliniază că interdisciplinaritatea a devenit o necesitate; marile probleme ale lumii contemporane, problematica economică, morală sau estetică se pretează în mod cu totul special la o tratare interdisciplinară; în acelaşi timp interdisciplinaritatea apare ca o consecinţă logică a integrării tuturor tipurilor de conţinuturi în perspectiva educaţiei permanente. Probabil, soluţia de aplicat nu este nici interdisciplinaritatea totală, nici învăţământul pe materii concepute în maniera tradiţională; o combinare între aceste două formule, realizată în funcţie atât de exigenţele ştiinţelor contemporane şi de diferite activităţi sociale cât şi de exigenţele psihologice ale diferitelor vârste pare mai realistă şi mai eficace".

Interdisciplinaritatea contribuie la reducerea diferențelor dintre discipline prin construirea unor punți de legătură, a unor conexiuni. Acestea pun în evidență corelații și interacțiuni imposibil de evidențiat disciplinar.

Interdisciplinaritatea nu înseamnă doar tratarea de tip simultan a unui fenomen din unghiul de vedere al mai multor științe, ci și o abordare integrată și integralistă a acestuia, fiecare știință aducând cu sine propriul sistem conceptual, mod de gândire și metode specifice de cercetare și reprezentare.

Interdisciplinaritatea implică studierea unui fenomen (domeniu) din mai multe puncte de vedere interferente, pe baza unor metode complementare şi, de regulă, are ca rezultat generarea a noi

instrumente de analiză şi previziune pentru a înţelege mai bine fenomenul respectiv. Aşadar, obiectivul comun al înţelegerii, analizei şi previziunii unui anumit subiect reclamă, în virtutea criteriului interdisciplinarităţii, asocierea diferitelor metode de cercetare ştiinţifică, specifice anumitor discipline.

Un învăţământ interdisciplinar poate conferi elevilor posibilitatea de a dobândi o privire de ansamblu asupra vieţii şi universului, de a asimila mai temeinic valorile fundamentale şi de a distinge mai uşor scopurile de mijloace.

Interdisciplinaritatea este considerată şi ca o soluţie la efectele negative pe care le poate genera specializarea excesivă. Vremea enciclopediştilor a trecut şi, în prezent, dat fiind marele volum de cunoaştere acumulat în toate domeniile ştiinţei, noutăţile şi recunoaşterea în carieră se bazează pe specializare profesională a cercetătorilor care devine tot mai îngustă, dar capătă profunzime. Interdiscipli- naritatea vine să suplinească eventualele neajunsuri ale specializării în ştiinţă, oferind posibilitatea cooperării, consultării şi potenţării reciproce între specialişti din diferite domenii, capacitate de ţeluri, obiective şi probleme comune care transced disciplinele ştiinţifice printr-o serie de provocări generale. Rezultatul colaborării interdisciplinare constă în identificarea de noi soluţii, metode, mecanisme şi instrumente de cercetare pentru una sau mai multe dintre disciplinele ştiinţifice, ca urmare a complementarităţii induse dintre acestea.

Avantajele interdisciplinarității sunt:

– permite elevului să acumuleze informații despre obiecte procese, fenomene care vor fi aprofundate în anii următori ai școlarizării;

– clarifică mai bine o temă făcând apel la mai multe discipline;

– creează ocazii de a corela limbajele disciplinelor școlare;

– permite aplicarea cunoștințelor în diferite domenii;

– constituie o abordare economicã din punct de vedere al raportului

dintre cantitatea de cunoștințe și volumul de învățare.

Instruirea interdisciplinară presupune o serie de interacţiuni care se manifestă prin: preluarea de metode, de cunoştinţe sau a unui limbaj specific unei anumite discipline;descrierea în paralel a aceluiaşi fenomen sau a unor aspecte diferite ale aceluiaşi fenomen;oferirea de cunoştinţe necesare în alte discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor reprezintă o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea – învățarea cunoștințelor. Aceasta manieră de organizare a conținuturilor învățământului este similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are ca referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

-cei care învață, identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afara ei;

- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;

- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia. In invatamantul modern este tot mai evidenta necesitatea instruirii integrate.

Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse, convergenţe între elemente, precum: concepte, abilităţi, valori aparţinând disciplinelor şcolare distincte.

Integrarea intradisciplinară se realizează prin inserţia unui fragment în structura unei discipline pentru a clarifica o temă sau prin armonizarea unor fragmente în cadrul unei discipline, pentru rezolvarea unei probleme sau dezvoltarea unor capacităţi şi aptitudini.

Bibliografie:

- N. Alexandru, Interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea în practica educaţională actuală, Revista EDICT, febr.2019

- L. Bădeanu, Abordarea de tip integrat a conţinuturilor învăţării, Revista EDICT, aprilie, 2018

- D. Hainaut, *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă*, Bucureşti, Ed. Didactică și Pedagogică

- P. Petrescu, V. Pop - *Transdisciplinaritatea, o noăa abordare a situțiilor de învățare* – ghid pentru cadre didactice, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2007

- M.A. Sinaceur, *Interdisciplinaritatea şi ştiinţele umane*, Editura Politică, Bucureşti, 1986, Colecţia idei contemporane

- G. Văideanu, *Educaţia la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, Bucureşti, 1988

-https://www.didactform.snsh.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/abordarea-interdisciplinara-si-predarea-integrata-a-cunostintelor

IMPORTANȚA DIGITALIZĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Diana-Loredana IUGA

Liceul de Artă ,,Ion Vidu”, Timișoara

Adriana HOMENCO

Școala Gimnazială Fântânele, Arad

Anul 2021-2022

Cuprins

1. Introducerea în temă…….. 3
2. Argumentarea poziției…… 3
3. Concluzii……. 6

1910

1. Introducerea în temă

Motorul principal al creșterii și dezvoltării unei societăți a fost și va rămâne întotdeauna educația, indiferent de eră, capacitate tehnologică, forma ei de desfășurare, factori influențatori. Din această perspectivă și datorită prezentului inovativ înconjurat de tumultumul de oportunități digitale, putem afirma că digitalizarea învățământului este o condiție necesară adaptării la noile cerințe ale societății și vizându-le pe cele viitoare.

Perspectiva mea privind conceptul de digitalizare a procesului de învățământ, întemeiată de experiența profesională acumulată în ambele roluri ale actorilor educaționali cât și din studiile elaborate relevante acestui aspect, este una favorabilă, întrucât ne aflăm într-o continuă dezvoltare, bazată pe facilitarea efortului și inovarea deja existentelor metode didactice.

2. Argumentarea poziției

Școala, în sine, are rolul de a pregăti individul pentru viața sa din perspectiva unei ființe bio-psiho-sociale deja formate, capabile de autoeducație și autocunoaștere, depășindu-și menirea trecută, cea de a-l pregăti pentru viața profesională și adoptând un nou scop, de a-l învăța pe individ cum să se adapteze, să caute singur informația, să o prelucreze și să o fructifice. Utilizarea resurselor digitale în procesul de învățământ contribuire la eficientizarea instruirii, propunând o multitudine de oportunități de învățare. Spre exemplu, elevii nu mai trebuie să aștepte câteva zile pentru a-l întreba pe cadrul didactic ceva, ci pot căuta pe internet informația de care aveau nevoie și, încă, mult mai mult.

Impactul inovațiilor în procesul de învățământ se bazează în mare măsură pe profesori și formatori. Tehnologia aduce un beneficiu în privința comunicării între profesori, între elevi, respectiv între elev-profesor, prin furnizarea de platforme digitale pentru coordonarea educației, facilitarea transmiterii informațiilor și a feedback-ului. De exemplu, platforma Google Classroom pune la dispoziție posibilitatea de a reaccesa lecția de către elevi și, totodată, le permite elevilor/dascălilor să adauge comentarii privind temele acestora sau cursul. În același timp, dezvoltarea rețelelor poate permite cadrelor didactice și formatorilor să împărtășească experiențe și expertiză în ceea ce privește metodele de instruire, predare și învățare și instrumentele digitale. Din acest motiv, dascălii au nevoie de abilități și mentalități pentru a fi inovatori și, în fața amplorii

schimbărilor cu care se confruntă educația, există o mai mare nevoie de formare inițială în domeniul informației tehnologice.

Un alt beneficiu cheie al utilizării tehnologiei ar fi posibilitatea elevilor de a lucra împreună mult mai ușor în realizarea unui document/unei lucrări, prin intermediul platformelor de tip e-learning, Google, etc. Astfel, ei pot vedea în timp real modificările aduse lucrării și pot adăuga după bunul plac noi informații pentru realizarea acesteia.

„Dacă în urmă cu câteva zeci de ani educaţia primită în anii de şcoală putea să fie, în cele mai multe cazuri, suficientă pentru tot restul vieţii unui individ, astăzi situaţia s-a schimbat dramatic. Individul trebuie pregătit pentru un nou stil de viaţă şi de instruire: învăţarea continuă. Supravieţuirea omului ca individ ar putea depinde de capacitatea sa de a învăţa, de a se recalifica, de a uita ce a învăţat cândva şi de a se instrui într-un cu totul alt domeniu pe viitor." „Cu toate acestea, mulți profesori și formatori nu au fost educați să inoveze sau nu cred că inovațiile vor fi bine primite în școlile / locurile lor de muncă." [1]

„În aceste condiţii am fi tentaţi să credem că omul poate fi înlocuit cu uşurinţă de către un calculator. Ideea aceasta poate fi negată cu vehemenţă prin argumentul că eficienţa acestei maşinării depinde de priceperea şi creativitatea umană. Profesorul este cel care propune modalităţi de organizare a conţinutului, activităţi de învăţare, teste şi modalităţi de evaluare, calculatorul fiind doar un mijloc de a uşura munca omului. Dacă un cadru didactic nu ştie să utilizeze un calculator într-un mod eficient, acesta nu-şi va demonstra utilitatea; dar, nicidecum rolul profesorului nu este minimalizat sau anulat, ci doar schimbat într-un mod benefic. Astfel, cadrul didactic se transformă într-o persoană care monitorizează, analizează şi evaluează procesul individual de învăţare."[2]

Învățarea bazată pe experiment reprezintă cea mai intuitivă și antrenantă formă de învățare. În contexte în care aceasta nu poate fi exercitată, instrumentele tehnologice pot interveni pentru a simula experiențele practice cu ajutorul realității virtuale și augmentate. De exemplu, vizitarea unei ferme de animale, simularea unor experimente chimice, etc.

---

[1] M.C. Ceobanu, INSTRUIRE ASISTATĂ DE CALCULATOR, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2012 - 2013,

[2] Cristina Annabella Jako, Manipulare prin mass-media, Revista Intelligence, 22 martie 2010

Un alt argument în favoarea digitalizării procesului de învățământ ar fi interesul elevilor în ceea ce privesc noile tehnologii care îi înconjoară. Fie că e vorba de tableta pe care se joacă sau telefonul folosit la a da un mic search pe Google sau a conversa cu colegii sau la laptopul prin intermediul căruia caută informații referitoare la tema pe care o au de făcut la o anumită materie, viața lor ar fi incompletă fără tehnologie. De ce am vrea să le-o luăm la școală, în acest caz? Implicarea a ceea ce cunosc și le face plăcere în activitățile didactice ar cauza un mai mare interes în implicarea lor. În plus, în prezent ne confruntăm cu acțiuni de manipulare voluntare și involuntare extinse atât numeric, cât și la nivelul țintelor. Din acest motiv, pentru a împiedica căderea a cât mai multor persoane în plasa manipulării, în cadrul școlilor elevii ar trebui informați cu privire la pericolul la care se expun, cât și ajutați să cearnă informațiile de care dispun.

„Interacțiunea *elev-calculator* permite utilizarea unei strategii didactice mai diversificate, facilitând accesul elevului la informații mai ample, adaptate la vârsta, nivelul său de cunoștințe. În fapt, nu calculatorul, ci programele calitative și aplicațiile pe care acesta le poate utiliza redau să găsească metode şi procedee didactice noi care să permită înzestrarea elevilor cu noi aptitudini: autonomie, flexibilitate, capacitate de cooperare şi dialog. În acest caz, dascălul trebuie să găsească mijloace de a stimula şi favoriza autoinstruirea şi de a păstra echilibrul între "individualism" şi "socializare".”[3]

În contextul social al prezentului, cât și în cel profesional, domină interacțiunea om-calculator, om-multimedia, întrucât activitățile de zi cu zi în mediul proximal și în cadrul locului de muncă sunt asistate în mare parte de tehnologie. Atunci când vrei să-ți vezi rudele îndepărtate, poți organiza o întâlnire prin videocall, iar dacă vrei să configurezi o tranzacție desfășurată la kilometrii distanță, este de ajuns să-ți folosești aplicația banking pe telefon și ai terminat. Datorită utilității tehnologiei în viața noastră cotidiană, consider că aceasta ar trebui să fie nelipsită în școli.

Nu în ultimul rând, ar trebui să amintim că trecerea învățământului în format digital a fost o necesitate în contextul epidemiei cu virusul COVID-19. Fără implementarea și desfășurarea unui proces educațional bazat pe tehnologie în întregime, elevii ar fi pierdut un an de activitate didactică. Fără cunoștințe în ceea ce privește mediul digital de învățare, dascălii nu ar fi putut să împiedice acest fapt. Fără conștientizarea importanței calculatorului, nu vom putea în viitor să prevenim astfel de evenimente cu impact negativ în educație și să le transformăm într-o experiență de cunoaștere, de dezvoltare a abilităților computaționale și de inovație tehnologică.

[3] Sorin Angheluta, Impactul inovației și digitalizării asupra educației și formării profesionale, Comisia Europeană, 25 ianuarie 2021

3. Concluzii

Din perspectiva socială, interacțiunea facilitată de tehnologie diferă față de cea față-în-față, însă nu ar trebui subminată sau considerată ineficientă, întrucât există tot felul de idei inovatoare pentru a compensa în mare măsură lipsa legăturii fizice.

Din perspectivă economică, achiziționarea aparaturii necesare includerii tehnologiei în procesul de predare-învățare-evaluare, cât și întreținerea acestora, sunt destul de costisitoare, însă nu imposibil de realizat.

Din perspectivă profesională, învățarea bazată pe muncă este bine apreciată, în special în contextul digitalizării majorității locurilor de muncă.

Din perspectivă educațională, digitalizarea învățământului oferă o mare flexibilitate în alegerea strategiilor utilizate și permite elevilor să-şi identifice şi să-şi rezolve problemele legate de studiu, să-şi identifice posibilităţile de dezvoltare şi să-şi înţeleagă individualitatea cognitivă, lucru ce este mult mai dificil de realizat în cadrul lecţiei tradiţionale.

Având toate acestea în vedere, consider că digitalizarea învățământului prezintă atât argumente pro, cât și contra, care trebuie cântărite, însă cea mai bună variantă în desfășurarea procesului educațional ar fi îmbinarea celor două medii: virtual și real, pentru a oferi elevilor o experiență completă, întrucât acestea două se completează reciproc și oferă posibilități autentice și unice de formare și dezvoltare.

Bibliografie

[1] M.C. Ceobanu, INSTRUIRE ASISTATĂ DE CALCULATOR, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012 - 2013,

[2] Cristina Annabella Jako, Manipulare prin mass-media, Revista Intelligence, 22 martie 2010

[3] Sorin Angheluta, Impactul inovației și digitalizării asupra educației și formării profesionale, Comisia Europeană, 25 ianuarie 2021

INTEGRAREA RESURSELOR DIGITALE EDUCAȚIONALE ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. Înv. preșcolar Maria-Liana Horga

Grădinița cu Program Prelungit „Căsuța cu povești" Bistrița

Lumea în care trăim se află într-o permanentă schimbare, iar viteza cu care se produc schimbările este acum mai mare ca oricând. Descoperirile din ultima perioadă și evoluția științei merg mână în mână cu revoluția digitală care pare să fie motorul care susține și conduce dinamismul întregii societăți. Și în ceea ce privește învățarea, nu este o noutate faptul că mediul virtual reprezintă pentru mulți dintre noi principala sursă de informare și învățare. În acest context, utilizarea mijloacelor digitale în procesul de învățământ nu mai este un moft, ci o necesitate și un mod firesc de desfășurare a activității.

Încă de la vârste foarte mici, copiii intră în contact cu mijloacele digitale pe care învață foarte repede să le mânuiască și să le folosească. De foarte multe ori însă, părinții nu cunosc limitele utilizării acestora de către copii, fapt care are efecte negative asupra dezvoltării acestora, conducând la probleme comportamentale, probleme de vedere, emoționale sau chiar autism.

Cu toate acestea, nu putem sta în calea progresului, dar putem face în așa fel încât tehnologia digitală să fie folosită atât în scopul dezvoltării copiilor, cât și a îmbunătățirii și eficientizării procesului educativ. Pornind de la ideea că jocul este principala activitate la vârsta preșcolară, iar calculatorul este perceput de către copii ca un mijloc atractiv de a se juca, au fost create și pentru învățământul preșcolar softuri educaționale și resurse digitale care pot fi integrate cu succes în activitățile din grădiniță. Astefel, procesul de învăţare devine mai plăcut şi mai interesant prin intermediul calculatorului, facilitându-i, în același timp, atât copilului, cât și profesorului, accesul la informații.

Astfel, în activitățile din grădiniță există numeroase modalități de integrare și utilizare a resurselor digitale, tocmai pentru a capta atenția copiilor, pentru a transmite informații, pentru a exersa deprinderi și capacități, pentru a verifica cunoștințe și pentru a dinamiza activitatea și a o face mai atractivă pentru cei mici.

Resursele digitale pot fi folosite în cadrul activităților pe domenii experiențiale, în diferite moment ale activității. Cu ajutorul lor pot fi transmise informații sau pot fi prezentate noile conținuturi. De exemplu, pot fi realizate lecturi după imagini, convorbiri, povestiri etc. folosind

prezentări PPT sau filmulețe create sau preluate de pe internet. Aceste prezentări sunt simple, de scurtă durată, realizate într-o grafică atractivă, pe înțelesul copiilor și chiar interactive, copiii fiind antrenați să răspundă la întrebări, să aprecieze comportamente, să verbalizeze anumite acțiuni etc.

Pentru exersarea și fixarea cunoștințelor, pot fi folosite jocuri interactive în cadrul cărora copiilor li se cere să răpundă la întrebări, să denumească obiecte, acțiuni, elemente din natură etc., să utilizeze simboluri, cifre, litere, să facă asocieri, comparații, grupări după diferite criterii, completări etc. De asemenea, copiii pot să deseneze, să coloreze, să traseze, să scrie cu ajutorul instrumentelor grafice prezente în cadrul jocurilor digitale.

Resursele digitale pot fi folosite și în procesul de evaluare, copiii percepând totul ca pe un joc și nu ca pe o verificare a cunoștințelor. Aici pot fi folosite softuri educaționale sau jocuri de bifare a variantei corecte, de alegere a răspunsurilor, de asociere, de completare etc. Aceste jocuri conțin, de obicei, personaje care însoțesc și îndrumă copiii în rezolvarea sarcinilor, dar mai ales apreciază răspunsurile acestora prin emoticoane, aplauze sau diferite sunete specifice. Foarte interesante, dar și eficiente sunt jocurile de tip labirint care conțin obstacole pe care copiii trebuie să le treacă pentru a ajunge la nivelul următor sau chiar la finalul drumului.

Toate aceste resurse pot fi utilizate atât frontal, în activitățile de grup, cât și individual sau în grupuri mici. În cadrul activităților pe centre de interes, copiii pot fi dirijați să vizioneze un material, să se joace folosind un soft educațional, utilizând calculatorul sau o tabletă, individual sau împreună cu alți copii. Important este ca cei mici să fie supravegheați indeaproape și monitorizați în permanență pentru ca activitatea să își atingă scopul, iar copiii să nu abuzeze de aceste mijloace digitale.

Varietatea resurselor digitale permite cadrelor didactice să le utilizeze într-o multitudine de situații, fapt dovedit în perioada activităților online când au fost create și folosite materiale digitale atât pentru activitățile cu caracter științific și lingvistic, dar și pentru cele cu caracter practic (activități sportive, muzicale, artistic-plastice etc.).

Un aspect important de precizat este și faptul că, în ultima perioadă, au fost create platforme și programe digitale la care cadrele didactice au acces gratuit și unde acestea pot crea materiale personalizate, potrivite și utile în cadrul activităților pe care urmează să le desfășoare, materiale adaptate temei, nivelului copiior, dar mai ales obiectivelor urmărite.

Utilizarea resurselor educaționale digitale de caliate are o multitudine de avantaje atât pentru cadrele didactice, cât și pentru copii, dintre care amintim:

- Stimularea capacităţii de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă;
- Întărirea motivaţiei copiilor și creșterea interesului pentru activitatea de învățare;
- Stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei;
- Dezvoltarea limbajului prin utilizarea unor noțiuni noi;
- Acces ușor la informații;
- Simularea pe ecran a unor fenomene şi procese, altfel costisitor de reprodus în sala de clasă;
- Materiale atractive și frumos prezentate din punct de vedere grafic;
- Materiale interactive.

Cu toate acestea avem şi dezavantaje:

- Folosirea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilităţilor practice, de calcul si de investigare directă și nemijlocită a realităţii;
- Individualizarea excesivă a învăţării duce la negarea dialogului profesor-elev;
- Utilizarea la întâmplare a calculatorului, fără un scop precis în timpul orelor poate provoca plictiseală, monotonie;
- Costurile ridicate ale tehnologiei de ultimă oră ceea ce constituie un impediment pentru o bună parte a populaţiei României şi este accesibilă, în general, persoanelor cu o situaţie financiară bună.

Pentru optimizarea procesului de învățământ, utilizarea resurselor educaționale digitale este în momentul de față o necesitate. Progresul nu poate fi negat, motiv pentru care cadrele didactice trebuie să țină pasul cu tehnologia și să le utilizeze în avantajul propriu și al copiilor. Resursele folosite trebuie să fie bine selectate, de calitate, pentru a face învățarea plăcută și eficientă. De asemenea, nu trebuie renunțat la metodele și mijloacele tradiționale, ci trebuie îmbinate în mod armonios pentru ca rezultatele să fie cele dorite.

În concluzie, pentru un proces educativ de calitate trebuie îmbinat tradiționalul cu modernul, mijloacele clasice cu noua tehnologie.

BIBLIOGRAFIE:

- Daniela Vlădoiu, (2005), *Instruire asistată de calculator*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării;
- Lespezeanu Monica, (2007) , *Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar*, Editura Omfal Esenţial;

IMPORTANŢA JOCURILOR DE MIŞCARE ÎN LECŢIA DE EDUCAŢIE FIZICĂ

RODICA HRIHOR

COLEGIUL NAȚIONAL„EUDOXIU HURMUZACHI”RĂDĂUȚI

Educația fizică este o componentă indispensabilă a educației, care urmărește dezvoltarea armonioasă și normală a organismului, întărirea sănătății si cultivarea unor calități fizice necesare muncii, activității sportive. Este primul gen de educare care își exercită influența asupra organismului. Educația fizică vizează latura biologică a ființei umane. Ei ii revine sarcina de a asigura condițiile necesare care să permită maturizarea la timp a funcțiilor naturale si de dezvoltare in condiții optime a personalității umane. Pe lângă întărirea sănătății și călirea organismului, ea urmărește formarea și dezvoltarea deprinderilor igienico-sanitare, priceperilor și deprinderilor motrice, cultivarea unor calități fizice precum: forța, rezistența, viteza, precizia, coordonarea, o ținută frumoasă .

În centrul reformei învățământului, de o atenție specială se bucură și învățământul preșcolar, considerat fiind o principală verigă a sistemului de învățământ din țara noastră.

Aceasta are ca sarcină principală pregătirea copiilor pentru o integrare ușoară și o adaptare rapidă la regimul de muncă școlară.

Momentul intrării în școală presupune un anumit nivel de dezvoltare fizică, intelectuală și morală a copilului, iar ,, aptitudinea de școlaritate” solicită dobândirea unor capacități, abilități, pentru a-și împlini trebuințele, dezvoltarea sa nefiind rezultatul modelării după un tipar prestabilit.

Planul nou de învățământ preșcolar conține obișnuitele categorii de activități printre care se numără și educația motorie, aceasta este alcătuită din educația fizică și sport, euritmie și educație psihosenzorială. Prin intermediul acestor activități se asigură o dezvoltare normală şi deplină a copilului școlar, valorificând potențialul fizic și psihic al fiecăruia, ținând seama de ritmul propriu al copilului, de nevoile sale afective și de activitatea sa fundamentală ,,jocul”. Prin intermediul jocului, copilul își satisface nevoia de activitate, de acționare asupra obiectelor și de transpunere în situații diferite. Practic copilul descoperă lumea prin intermediul jocului. Jocul este mijlocul prin care copilul câștigă anumite deprinderi fizice, cognitive și sociale. În timpul jocului, copilul experimentează anumite acțiuni, care ulterior vor fi combinate cu alte deprinderi mai complexe. Jocul este pentru copil ceea ce munca este pentru adult. Atunci când copilul este interesat de un

anumit joc, el participă cu intensitate, concentrându-și atenția, energia asupra a ceea ce face. Inițial copilul mic acționează prin imitație, pornind de la anumite modele, iar unele gesturi sunt descoperite întâmplător, pentru ca, mai târziu, ele să poată fi reproduse.

Jocul de ficțiune îi permite copilului să reproducă realitatea cu ajutorul jucăriilor. În timpul jocului realitatea este adaptată la posibilitățile copilului, astfel că acesta trebuie să găsească anumite soluții ce reflectă dorințele sale. Creativitatea se dezvoltă de fapt în timpul activităților individuale.

Imitația târzie și repetarea gestului descoperit întâmplător demonstrează un început de reprezentare mentală a actului motric.

Ținând cont de cele relatate mai sus, rezultă că mișcarea întâi se descoperă şi după aceea se perfecționează sau se modifică într-o altă direcție, aceasta este calea care se experimentează şi se îmbunătățesc resursele senzoriomotrice ale copilului.

În timpul jocului, copilul inventează și repetă anumite mișcări, fapt ce va contribui la dezvoltarea treptată a gândirii, memoriei, creativității.

Prin joacă, copilul dă frâu liber imaginației, ajungând la rezolvări personale ale problemelor, apelează la idei mai vechi pentru a rezolva situații mai noi.

Copiii cu probleme de sănătate și motricitate nu trebuie excluși de la jocurile caracteristice celor sănătoși. Ei pot fi antrenați în jocuri de construcție de desen sau modelaj, aceste jocuri stimulând abilitățile manuale.

În procesul de educare motrică acțiunile sunt orientate spre acumularea unor conduite, pe care se clădesc treptat componentele de bază, de apartenență mai mult sau mai puțin instinctive, ceea ce va contribui la formarea unei reprezentări mai corecte despre mișcările corpului şi ale segmentelor sale.

Educația motrică a copiilor își propune să acționeze corelat în direcția utilizării sistemului de mijloace, care să contribuie la formarea unui bagaj motric cât mai complet.

Jocurile sunt folosite mult in educația elevilor, ocupând un loc însemnat nu numai în lecțiile de gimnastică, ci şi în pauzele dintre orele de curs, în timpul liber al elevilor, în excursii , în tabere.

Prin latura lor dinamică, jocurile contribuie în mare măsura la dezvoltarea fizică a elevilor. Ele se organizează cu scopul de a dezvolta la elevi spiritul de solidaritate, obisnuinţa de a activa în colectiv, spiritul de acţiune. Jocurile activează funcţiunile vitale şi ajută la întărirea sănătăţii elevilor.

Ca principala formă de organizare a educaţiei fizice în şcoală, lecţia de educaţie fizică include în conţinutul ei toate grupele de jocuri cunoscute : jocuri de mişcare elementare, jocuri pregătitoare pentru disciplinele sportive incluse în programa şi jocurile sportive.

Jocurile de mișcare, alături de alte mijloace ale educației fizice școlare, contribuie la realizarea obiectivelor prevăzute de programa școlară, la dezvoltarea armonioasă a organismului, la influențarea calităților motrice, la formarea unei ținute corecte, a gustului pentru mișcare și frumos.

Jocurile de mișcare constituie un mijloc important prin care se realizează o parte importantă din sarcinile ce revin educației fizice. Ele dezvoltă la elevi pe lângă bagajul mare de deprinderi motrice elementare , simțul colectivității, al inventivității și mai ales al cunoașterii . Prin aplicarea judicioasă a jocurilor există posibilitatea de a contribui în mare măsură la realizarea uneia din sarcinile educației și anume : de a forma din copil o ființă care să conviețuiască în armonie cu colegii săi, care să se comporte corect și civilizat. În cadrul jocurilor de mișcare , pe lângă însușirea și perfecționarea nenumăratelor deprinderi motrice de bază , elevul este nevoit să le aplice în situațiile mereu schimbătoare din teren, iar prezența elementului de întrecere în majoritatea cazurilor presupune eforturi pentru realizarea cu succes a acțiunilor, ceea ce permite atât dezvoltarea calităților motrice cât și a calităților morale și a voinței. Educația fizică fiind un proces pedagogic, învățătorului, profesorului i se dă posibilitatea de a rezolva această problemă complexă, angajând deopotrivă, experiența, tactul, măiestria proprie cât și inițiativa, independența și responsabilitatea elevilor. Este cunoscut că noțiunile, trăsăturile caracteriale, deprinderile şi atitudinile morale se formează într-un lung proces educativ. Profesorului îi revine sarcina să urmărească atent comportamentul elevilor, manifestările acestora în cadrul activității și să intervină cu tact pentru soluționarea unor conflicte sau manifestări necorespunzătoare.

Datorită influenței multilaterale asupra întregii personalități a copilului jocurile de mișcare constituie unul dintre mijloacele de bază ale educației fizice. În cadrul activității de educație fizică , jocul de mișcare își aduce contribuția la realizarea următoarelor sarcini:

- formarea și consolidarea deprinderilor motrice de bază;
- dezvoltarea calităților motrice necesare în viață;
- formarea unor cunoștințe utile, prin lărgirea sferei reprezentărilor despre lume;
- dezvoltarea spiritului de colectivitate și a calităților morale și de viață.

Prin particularitățile sale specifice, jocul de mișcare se deosebește de celelalte mijloace ale educației fizice datorită faptului că favorizează formarea și consolidarea simultană a deprinderilor

motrice de bază (mers, alergare, săritură, aruncare și prindere), dezvoltarea calităților motrice (viteză, rezistență, forță și îndemânare)., precum și a însușirilor și deprinderilor moral-volitive. Caracteristic jocurilor de mișcare este întrecerea, element ce sporește interesul elevilor pentru activitate, le mobilizează forțele și îi stimulează.

BIBLIOGRAFIE

Badiu, T., - *Exerciții si jocuri de mișcare pentru clasele I-IV,* Ed. Alma, Galați – 1995.

Baciu, Cl., - *Aparatul locomotor* , Ed. Medicală, București, 1981

Barcan, Eugenia, - *Exerciții și jocuri pentru preșcolari,* Ed. Sport – Turism, București, 1976

Birch, Ann - *Psihologia dezvoltării* , Ed. Tehnică, București, 2000

Bratu, I., A., - *Deprinderi Motrice de bază* , Ed. Sport – Turism, Bucureşti,1985

Cosmovici, A., - *Învățarea în școală* , Psihopedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1994

Dragnea, A., - *Educație fizică si sport – teorie si didactică,* Ed. FEST, București, 2006.

Debesse, M., - *Psihologia copilului,* de la naștere la adolescență, Ed, Didactică și Pedagogică București, 1970

EDUCAȚIA ALTERNATIVĂ-EVALUAREA PRIN PROIECT

Profesor Hrihorov Doina
Şcoala Gimnazială „Ion Creangă" Suceava

În ultimii ani, la nivelul învăţământului românesc au apărut idei şi practici care au încurajat schimbarea abordării de la curriculum centrat pe disciplină la un curriculum centrat pe elev. Atitudinea pozitivă a educatorului faţă de copilul cu dificultăţi în învăţare îl poate ajuta efectiv pe acesta în dezvoltarea capacităţilor sale de comunicare .Copilul va comunica mai uşor dacă doreşte să o facă , dacă doreşte să exprime lucrurile pe care le trăieşte. Este foarte important ca un copil cu dificultăţi în învăţare să fie ajutat să devină cât mai independent posibil în toate acţiunile pe care le întreprinde.Situarea elevului în centrul organizării procesului de predare – învăţare, a constituit o schimbare fundamentală care a atras după sine necesitatea găsirii acelor soluţii didactice care să stimuleze performanţa elevului cel puţin la nivelul descris de potenţialul său.Pentru unii practicieni acestă abordare şi totodată metodă bazată pe efortul comun al elevilor este una cunoscută, chiar experimentată în spaţiile claselor pe care le coordonează.

Aşadar, noua metodă se bazează pe toate formele de organizare a activităţilor (individual, perechi, grup şi frontal) clasa de elevi devenind o comunitate de învăţare, în care fiecare contribuie atât la propria învăţare, cât şi la procesul de învăţare colectiv.
Elevii sunt solicitaţi să apeleze la acele surse care îi ajută să rezolve problemele şi sunt implicaţi în experienţe de învăţare complexe, proiecte din viaţa reală prin care îşi dezvoltă cunoştinţele şi deprinderile.

Din perspectiva asigurării calităţii în educaţie se constată în practica şcolară o îmbogăţire a metodelor şi tehnicilor de evaluare.Definirea proiectului ca o metoda alternativă,modernă de evaluare se impune din ce în ce mai mult atenţiei cadrelor didactice în practica şcolară curentă.Elevii sunt solicitaţi să apeleze la acele surse care îi ajută să rezolve problemele şi sunt implicaţi în experienţe de învăţare complexe, proiecte din viaţa reală prin care îşi dezvoltă cunoştinţele şi deprinderile.Evaluarea unui astfel de proiect este o metodă alternativă modernă care implică o multitudine de factori.Nu se evaluează doar produsul muncii în grup ci şi metodele de cooperare şi interacţiune dintre elevi,în funcţie de sarcini.Evaluarea din cadrul proiectului foloseşte anumite criterii specifice cu ajutorul cărora se măsoară progresul noţiunilor noi acumulate.Utilizarea unor fişe de evaluare şi de auto-

evaluare sunt foarte folositoare,elevii avînd posibilitatea de a înţelege mai bine care sunt obiectivele urmărite prin realizarea proiectului.Auto-evaluarea are mai mult un caracter de reflecţie personală ,venind în completarea evaluării făcute de profesor.

În realizarea proiectului *Ţara Celor Trei Izvoare-basm modern* ,de exemplu, elevii folosesc elementele specifice basmului-personaje pozitive şi negative,lupta dintre bine şi rău,supranaturalul,tărâmuri imaginare,repetarea unor cifre magice-într-o creaţie proprie.Prin texte şi imagini, elevii vor realiza o carte împreună pe care o vor prezenta apoi ,într-un cadru festiv, colegilor si invitaţilor speciali(profesori,părinţi).Evaluarea va fi atât formală,prin aplicarea unor baremuri de evaluare specifici pentru specialitatea respectivă,cât şi informală.Aceasta din urmă are ca scop evaluarea modului în care elevii pot coopera şi lucra împreună,capacitatea de a folosi informaţii din surse diverse precum şi creativitatea artistică.

Realizarea proiectului se derulează pe parcursul a opt săptămâni ,timp în care profesorul notează fiecare elev ,observând îndeplinirea (sau nu) a obiectivelor propuse.După etapa premergătoare în care se anunţă tema proiectului şi împărţirea elevilor în grupe ,profesorul va distribui sarcinile de lucru şi va stabili calendarul desfăşurării proiectului.De două ori pe săptămână elevii vor raporta clasei ce anume au realizat ,ce greutăţi au întâmpinat şi ce anume mai urmează să facă.Fiecare capitol al basmului va fi realizat de o grupă de elevi.Profesorul are o multitudine de roluri-coordonator,tutor,sursă,supraveghetor şi, nu în cele din urmă,evaluator.Cea mai importantă etapă a realizării proiectului este etapa finală,de prezentare a produsului finit.Fiecare grupă va prezenta în faţa colegilor(uneori şi a altor invitaţi-profesori,părinţi,elevi din alte clase)capitolul pe care l-au realizat.Etapa de prezentare a proiectului este urmată de evaluare.Profesorul distribuie fişe de auto-evaluare elevilor şi apoi discută împreună cu ei toate punctele tari şi slabe ale realizării proiectului.Fiecare elev va fi notat cu media notelor acumulate pe parcurs.

Evaluarea prin proiect are numeroase avantaje faţă de evaluarea tradiţională-este modernă,atotcuprinzătoare,stimulativă şi extrem de plăcută pentru toţi cei implicaţi. Având câştigate cât mai multe deprinderi din această arie de dezvoltare, copilul cu dificultăţi în învăţare are şanse reale de a fi acceptat/integrat în viaţa socială a comunităţii din care face parte.

Bibliografie :

1.Fried-Booth,D.1986.Project Work.New York:Oxford University Press

2.Haines, S.1989.Projects for the EFL Classroom: Resource Material for Teachers. Walton-on-Thames Surrey, U.K.: Nelson.

METODE INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE – EVALUARE

Hrimiuc Corina Liliana,
Colegiul Tehnic "Petru Muşat" Suceava

Metoda didactica este, potrivit experţilor, „o cale eficientă de organizare şi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda care reuneşte într - un tot familiar eforturile profesorului şi ale elevilor săi." (I. Cerghit)

În didactica modernă, metoda de învăţământ este înţeleasă ca un anumit mod de a proceda care tinde să plaseze elevul într-o situaţie de învăţare, mai mult sau mai puţin dirijată, care să se apropie până la identificare cu una de cercetare ştiinţifică, de urmărire şi descoperire a adevărului şi de legare a lui de aspectele practice ale vieţii.

Metodele didactice se clasifică după mai multe criterii, cum ar fi:

a. După activitatea dominantă în procesul instruirii:
   - metode de predare;
   - metode de învățare;
   - metode de evaluare.

b. După natura obiectivelor dominante:
   - metode cognitive;
   - metode afective;
   - metode psihomotorii;
   - combinaţii variate a celor de mai sus.

c. După modul de dirijare a învăţării:
   - metode algoritmice (de dirijare pas cu pas)
   - metode semialgoritmice(semidirijate);
   - metode creative (nedirijate).

d. După tipul de raţionament abordat:
   - metode inductive;
   - metode deductive;
   - metode transductive;
   - metode analogice;
   - metode combinate.

- **Principalele tendinţe ale perfecţionării şi modernizării actuale a strategiilor de predare-învăţare**

Pedagogii au fost preocupaţi permanent de perfecţionarea metodologiei didactice, din raţiuni dictate în primul rând de evoluţia societăţii. Termenul „perfecţionare" desemnează mai multe aspecte:

- reconsiderarea metodelor tradiţionale şi adaptarea lor în raport cu „atributele" tot dinamice ale populaţiei şcolarizate;
- preluarea unor metode din alte domenii şi adaptarea lor la specificul educaţionalului;
- conceperea unor metode noi de instruire - educare.

- **Metode interactive în procesul de predare – învățare – evaluare**

Metodele interactive de predare - învățare - evaluare sunt abordări educaționale care pun accentul pe participarea activă a elevilor în procesul de învățare. În cadrul acestor metode, profesorul și elevii lucrează împreună pentru a construi cunoștințe și a dezvolta abilități prin intermediul discuțiilor, activităților practice și evaluărilor continue.

Astfel, profesorul joacă un rol de facilitator, oferind informații, ghidând discuțiile și încurajând participarea activă a elevilor, iar elevii sunt încurajați să-și exprime opiniile, să pună întrebări și să ia parte la activități interactive, cum ar fi jocurile de rol, simulările sau proiectele de grup.

Metodele interactive de predare - învățare - evaluare se bazează pe ideea că elevii învață cel mai bine atunci când sunt activ implicați în procesul de învățare și când li se oferă oportunități pentru a-și aplica cunoștințele și abilitățile în contexte practice. Aceaste metode sunt utilizată în multe sisteme de învățământ și pot fi adaptate pentru a se potrivi nevoilor și stilului de învățare al elevilor.

Metodele interactive de predare - învățare - evaluare pot fi dezvoltate prin utilizarea unor tehnici și strategii educaționale care să stimuleze continuu participarea activă a elevilor în procesul de învățare. Acestea includ:

- **întrebări deschise**;

Profesorii pot utiliza întrebări deschise pentru a stimula gândirea critică și creativitatea elevilor. În loc să ofere răspunsuri simpliste la întrebări, profesorii pot provoca elevii să exploreze subiectul și să-și formuleze propriile lor idei.

- **grupuri mici de discuții**;

Grupurile mici de discuții sunt o metodă excelentă de a încuraja participarea activă a elevilor. Acestea oferă un mediu sigur și confortabil pentru elevi să își exprime opiniile și să ia parte la discuții.

- **jocuri educaționale**;

Jocurile educaționale pot fi utilizate pentru a face învățarea mai interactivă și distractivă. Acestea oferă o modalitate de a învăța prin joc și de a încuraja colaborarea între elevi.

- **proiecte de grup**;

Proiectele de grup pot fi utilizate pentru a dezvolta abilitățile de colaborare și comunicare ale elevilor. Acestea oferă oportunități de a aplica cunoștințele într-un context real și de a dezvolta abilitățile sociale și de lider.

- **feedback continuu**;

Feedback-ul continuu poate fi oferit atât de profesor, cât și de colegi, pentru a oferi oportunități de îmbunătățire și pentru a evalua progresul învățării. Acest feedback poate fi utilizat pentru a ajusta procesul de învățare și pentru a asigura succesul elevilor.

- **utilizarea tehnologiei**.

Tehnologia poate fi utilizată pentru a face învățarea mai interactivă și mai interesantă. Aceasta poate include utilizarea de tablete, calculatoare și alte dispozitive electronice pentru a oferi o gamă largă de instrumente de învățare și de a facilita comunicarea și colaborarea între elevi.

- **Clasificarea metodelor interactive de predare-învățare-evaluare**

După funcţia didactică principală putem clasifica metodele şi tehnicile interactive astfel:

a. metode de predare - învăţare interactivă în grup;

Exemple: metoda predării/învăţării reciproce, mozaicul, metoda piramidei, învăţarea dramatizată etc.

b. metode de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor şi de verificare;

Exemple: Harta conceptuală, Diagrama cauzelor și a efectelor, metoda R.A.I, metoda cubului etc.

c. metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativităţii;

Exemple: Interviul de grup, Studiul de caz, Tehnica 6/3/5, Brainstorming, Explozia stelară etc.

d. metode de cercetare în grup.

Exemple: proiectul de cercetare în grup, experimentul pe echipe, portofoliul de grup.

- **Avantajele și dezavantajele utilizării metodelor interactive de predare – învățare - evaluare**

Utilizarea metodelor interactive de predare - învățare - evaluare este, în general, considerată ca fiind benefică pentru procesul de învățare al elevilor. Aceste metode implică participarea activă a elevilor, încurajează dezvoltarea abilităților critice de gândire și îi fac pe elevi să se simtă implicați în procesul de învățare.

Printre avantajele utilizării metodelor interactive se numără:

- creșterea motivării elevilor;

Metodele interactive permit elevilor să se implice în activități distractive și interesante, ceea ce crește motivația lor de a învăța.

- îmbunătățirea comunicării și a relației profesor-elev;

Metodele interactive încurajează interacțiunea și comunicarea între profesor și elev, ceea ce poate îmbunătăți relația dintre aceștia și poate îmbunătăți înțelegerea conținutului de către elevi.

- dezvoltarea abilităților critice de gândire;

Metodele interactive îi provoacă pe elevi să gândească critic și să ia decizii în timp real, ceea ce îi ajută să își dezvolte abilitățile critice de gândire.

- îmbunătățirea reținerii informațiilor;

Metodele interactive permit elevilor să experimenteze și să aplice ceea ce învață, ceea ce poate îmbunătăți reținerea informațiilor.

Cu toate acestea, există și dezavantaje ale utilizării metodelor interactive. Printre acestea se numără:

- nivelul ridicat de pregătire al cadrului didactic necesar;

Utilizarea metodelor interactive poate necesita o pregătire mai intensă din partea profesorului decât metodele tradiționale de predare.

- nevoia de echipamente și tehnologie suplimentare;

Utilizarea metodelor interactive poate necesita echipamente și tehnologie suplimentare, ceea ce poate fi costisitor.

- întreruperea fluxului de învățare;

Dacă nu sunt utilizate corect, metodele interactive pot întrerupe fluxul de învățare și pot distruge coeziunea clasei.

- disponibilitatea limitată.

Metodele interactive pot fi mai greu de implementat în anumite contexte de învățare, cum ar fi învățarea la distanță sau în clase cu un număr mare de elevi.

În general, utilizarea metodelor interactive poate fi benefică pentru procesul de învățare, dar trebuie luate în considerare dezavantajele și trebuie să fie utilizate cu discernământ fără a înlocui în totalitate metodele de predare – învățare – evaluare tradiționale.

Bibliografie

Cerghit, Ioan (coordonator), Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983

Oprea, Crenguța, L.,Strategii didactice interactive – repere teoaretice și practice, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, ed. a IV - a, 2009

Metode interactive de predare-invatare-evaluare a științelor

https://www.academia.edu/6129545/Metode_interactive_de_predare_invatare_evaluare_a_stiintelor

DASCĂLUL - PROFESIONIST ÎN SOCIETATEA MODERNĂ

prof. ing. Sîrbu Adriana, Liceul „Dimitrie Cantemir" Darabani, Botoşani
prof. Hrimiuc Cristina, Şcoala Gimnazială „Leon Dănăilă", Darabani, Botoşani

În învăţământul modern, procesul didactic a devenit şi devine, tot mai centrat pe elev şi mai optimizat prin intermediul tehnologiilor moderne şi al instrumentelor, însă condiţia reuşitei este aceea că, profesorul modern, trebuie să stăpânească foarte bine didactica, pentru managementul performant al activităţilor. Activitatea didactică a profesorului modern, depăşeşte evidenţierea unor calităţi personale ale acestuia, apreciate prin terminii de: vocaţie, talent, măiestrie, prin faptul că presupune însuşirea unui sistem complex de cunoştinţe teoretice, formarea unor deprinderi, abilităţi, competenţe, calităţi şi asumarea unor roluri, într-o manieră riguroasă şi controlată.

Personalitatea cadrelor didactice moderne, se formează, în mod conştient, prin impunerea „ca exigenţă o permanentă deschidere faţă de orice este nou", în dezvoltarea carierei lor, prin procese de lungă durată, care încep cu includerea fiecăruia într-un program de formare iniţială şi se continuă pe parcursul evoluţiei profesionale şi chiar al întregii vieţi. Cele două etape de formare şi de perfecţionare: iniţială şi continuă, sunt realizate prin efortul asumat de către instituţiile organizatoare şi de către cursanţi, constând în acumulare de credite transferabile de studiu. Prin urmare, procesul de instruire este un sistem de comunicare ce se consumă între un factor emiţător de informaţie, rol pe care îl îndeplineşte în cea mai mare măsură educatorul şi un receptor beneficiar al informaţiei-elevul. Comunicarea educator-elev antrenează trăiri psiho-afective, când copilul acceptă rolul învăţătorului,mobilizează capacităţi aptitudini şi manifestări temperamentale.

Personalitatea educatorului are un rol deosebit, cucerind-ul afectiv pe elev educatorul îl determină să adere intelectual la ideile pe care i le comunică. Modul cum educatorul gândeşte şi îşi exteriorizează gândurile reprezintă pentru elev un model metodologic care îl călăuzeşte în propriul lui fel de a gândi şi de a se exprima. Condiţionarea intelectual-afectivă a activităţii elevului de către educator reprezintă pentru acesta din urmă nu numai pretext de autoritate, ci mai ales responsabilităţi sporite cu privire la calitatea influenţelor intelectuale şi etice pe care le exercită asupra elevilor săi şi care se exprimă, în cele din urmă, în concordanţa dintre normele pe care le proclamă şi conduitele sale.

Imitarea personalităţii educatorului şi simpla reproducere a cunoştinţelor acestuia nu ar trebui să rămână singura sursă de instruire. Elevii trebuie învăţaţi din prima zi de şcoală să gândească cu propriul cap, să ştie să se folosească independent de o serie de repere şi instrumente pentru investigarea independentă a lumii. Capacitatea de a dispune de „tact pedagogic" este

recunoscută acelor categorii de educatori care reuşesc să călăuzească cu grijă eforturile elevului, care manifestă înţelegere faţă de eşecurile sale şi îl ajută cu răbdare să le depăşească fără să facă însă concesii cu privire la respectarea normelor autorităţii şcolare sau a obligaţiilor de instruire pe care le impune programa de învăţământ.

Calitatea educatorului de a fi „apropiat"de elevi, fără ca acest atribut să-i ştirbească autoritatea decurge nu atât din valorificarea potenţelor sale afective, cât mai ales din nivelul pregătirii sale profesionale, care se exprimă în capacitatea de a face accesibilă tuturor elevilor materia pe care o predă.

Un climat şcolar autentic educativ se bazează pe respectul mutual născut din cooperarea dintre educator şi elevi şi din promovarea aceluiaşi stil de raporturi între elevii înşişi. Pedagogia contemporană promovează un stil de raporturi între educatori şi elevi caracterizat prin corelarea autorităţii factorilor pedagogici cu tendinţele copilului şi cu capacităţile sale de a-şi autoregla conduitele. Autoritatea educatorului se exercită consecvent în acele situaţii educaţionale cărora elevul nu poate să le facă faţă cu propriile forţe, pe care nu este capabil să le rezolve fără sprijinul direct şi sistematic al educatorului. Practic în sistemul şcolar contemporan, corelarea dintre motivaţia externă şi cea internă se sprijină pe mecanismul comunicării bilaterale dintre educator şi elevi, modalitate predominantă de reglare a procesului educaţional. Sistemul de comunicare univocă cedează astăzi locul colaborării dintre educator şi elev într-un efort comun şi coordonat ce tinde să apropie pe elev de înţelegerea adevărurilor ştiinţei şi a normelor convieţuirii umane.

În învăţământul modern, stilul şi conţinutul raporturilor dintre educatori şi elevi sunt puternic influenţate de mijloacele didactice prin care se realizează funcţia informaţională a învăţământului. Mijloacele moderne (audio-vizuale) schimbă ansamblul funcţiilor pedagogice ale educatorului. Profesorul este degrevat de o parte dintre sarcinile sale de comunicare a informaţiei ştiinţifice de către mijloacele moderne; el devine astfel disponibil pentru realizarea mai eficientă a altor obligaţii pedagogice: poate să observe şi să îndrume mai degajat activităţile independente ale elevilor, să-i sprijine în consolidarea cunoştinţelor. Profesorul se transformă astfel dintr-un „mentor" a toate ştiutor într-un partener cu mai multă experienţă care participă alături de elevii săi la dezbaterea unor probleme ştiinţifice de actualitate. Comunicarea bilaterală educator-elev dobândeşte un dublu sens. Ea nu mai înseamnă numai dialog între profesor şi elev, ci mediază dialogul dintre elevii înşişi. Răspunzând la întrebările elevilor, profesorul clarifică cunoştinţele, dar sugerează elevilor noi piste de abordare a temelor pe care le discută între ei. Acest lucru nu înseamnă ca i se ştirbeşte din prestigiul său profesional.

Din experienţa personală, am observat rezultate mai bune cu cât am lăsat şi la alegerea elevilor teme de referate sau rezolvarea unor munci independente pe mai multe căi. Am fost surprinsă de felul în care se pot descurca în situaţii în care sunt lăsaţi să propună singuri soluţii, fără

a fi îngrădiţi sau dirijaţi. Condiţiile calitativ sporite pe care mijloacele didactice moderne le oferă elevului pentru ca el să se poată instrui relativ independent de tutela intelectuală a profesorului reprezintă o caracteristică esenţială a mutaţiilor pe care noile tehnici le determină în sfera raporturilor dintre educator şi elev.

Elevul nu-l deposedează pe profesor de valorile pe care le primeşte de la el. Dimpotrivă! Profesorul s-ar putea să iasă şi el în câştig! În procesul educaţiei „nu se ştie cine dă şi cine primeşte”(L. Bloy); nici elevul în momentul în care înapoiază ce a primit nu pierde ceea ce transmite.(J.J.Vincensini)

Utilizarea tehnicilor noi în activitatea didactică pune în faţa educatorilor exigenţe ce ţin de calitatea pregătirii lor. Pentru a uza de mijloacele noi profesorul trebuie să se instruiască el însuşi, pentru ca să înveţe să le folosească şi să le valorifice din punct de vedere pedagogic. În alegea mijloacelor moderne de comunicare trebuie să se ţină cont de normarea în concordanţă cu nivelul general finalităţii sistemului şcolar în fiecare etapă a dezvoltării acestuia.

În ultimii zece ani ai secolului al XXI-lea, prin perfecţionarea tehnologiei informaţiilor şi a comunicaţiilor, prin dotarea şcolilor şi prin înnoirea conţinuturilor, ca principal factor exponenţial al procesului de învăţământ, profesorul modern reuneşte o serie de competenţe, calităţi şi roluri.

Noţiunea de profesor este asociată în minte, pentru fiecare dintre noi, cu ,,portretul unei anumite persoane care întruchipează tot ceea ce credem noi că reprezintă modelul de dascăl”, sau cu o serie ,,de trăsături, selectată din mulţimea de exemple oferită pe timpul anilor de şcoală”.

Necesitatea de a transforma meseria de dascăl în profesia de cadru didactic, a fost impusă de faptul că la nivelul fiecărui stat şi în particular a statului român, educaţia reprezintă o prioritate naţională, care are ca obiectiv principal elaborarea unei politici educaţionale, în baza căreia este făcută pregătirea pentru viaţă, la orice vârstă, a fiinţelor omeneşti. Activitatea educaţională este complexă, adaptată, orientată, dinamică şi flexibilă, pentru a stimula idealul fiecărei fiinţe umane, exprimat prin ,,a fi şi a deveni”, concis: realizează pregătirea omului ca element activ al vieţii sociale.

Educaţia modernă are ca scop dezvoltarea conştientă a potenţialului biopsihic al omului şi formarea unui tip de personalitate solicitat de condiţiile prezente şi de perspectivă ale societăţii.

Bibliografie

1. Cucoş, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2008;
2. Cucoş, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice,

Ediţia a III-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2009;
3. Bontaş I – Pedagogie. Tratat, ediţia a V-a adăugită, Editura BIC ALL, Bucureşti, 2001;
4. Ionescu M. – Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
5. Nicola, I. – Pedagogie. Ediţia a II-a îmbunătăţită şi adăugită, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 1994;
6. Popovici, D. – Didactica. Soluţii noi la probleme controversate, Editura Aramis, Bucureşti, 2000;
7. Ştefan, M. – Lexicon pedagogic, Editura Aramis, Bucureşti, 2006.

IMAGINAŢIE ŞI CREATIVITATE IN PROCESUL INSTRUCTIV EDUCATIV

EXERCIŢII ŞI TEHNICI CREATIVE

Prof.Hriscu Cristina Colegiul Tehnic „Ion Holban”- Iaşi

Motto: “Creativitatea vine când cauţi neobişnuitul şi păşeşti în afara experienţei tale”- Masaru Ibuka

Creativitatea este o capacitate complexă şi fundamentală a personalităţii, care,sprijinindu-se pe date şi soluţii anterioare, în îmbinarea cu investigaţii şi date noi, produce ceva nou, original, de valoare.Creativitatea poate fi considerată şi ca aptitudine, dispoziţie a intelectului de a elabora idei, teorii, modele noi, originale. Creativitatea necesită înzestrări şi capacităţi intelectuale deosebite, care să se obiectiveze în produse noi, originale, nemaiîntâlnite până acum şi care determină schimbări calitative (de valoare şi eficienţă) într-un anumit domeniu.

Cercetările arată că există interacţiune între creativitate, inteligenţă, randament şcolar, conţinutul invăţământului si rezultatele învăţării şi de aceea poate fi măsurată chiar prin aflarea coeficientului de inteligenţă sau prin testele de aptitudini, măsurând aptitudini specifice- artistice, tehnice(creativitatea fiind văzută şi ca o aptitudine). Creativitatea se caracterizează prin *productivitate,eficienţă, utilitate, originalitate, valoare* şi depinde atât de factori interni(de aptitudini, de capacitatea de efort, de perseverenţă, răbdare, nivelul gândirii, imaginaţiei, capacitatea de a memora, de factori ereditari), cât şi de factori externi(mediul socio-cultural,)

Testele de creativitate se referă la : *teste de asociaţii verbale* –se dă un cuvânt–stimul, iar subiectul trebuie să dea rapid cât mai multe definiţii ale acestui cuvânt ; *teste de utilizare a unor obiecte*:se dau anumite denumiri de obiecte si se cere să se dea cât mai multe variante de întrebuinţări.; *teste de forme ascunse*- se dau anumite figuri geometrice complexe, se cere să se precizeze anumite desene elementare componente ale figurii geometrice, după anumite reguli; *teste de povestiri incomplete, teste de construcţii de probleme*:-se prezintă un dat-standard de informaţii; se cere să se formuleze cât mai multe probleme posibile pe baza datului -standard de informaţii. Dezvoltarea creativităţii copiilor reprezintă o preocupare permanentă pentru cadrele didactice înzestrate cu un acut simţ al imperativului social. Astfel, copilul provocat să creeze va

deveni omul capabil să găsească soluţii şi să se adapteze într-o societate aflată în permanentă schimbare. E nevoie deci de un dascăl creativ, ingenios, plin de fantezie, bine informat care să descopere mereu noi forme de lucru, noi metode, procedee şi tehnici, noi căi de abordare a fenomenului educaţional pentru a depăşii rutina, şablonul. Ciclul achiziţiilor fundamentale reprezintă baza formării deprinderilor de conduită şcolară, înzestrarea elevilor cu capacităţi de bază citirea, scrierea şi cu orientarea actului comunicării spre baze logico-stiinţifice, fără elemente de teoretizare, ci prin exersare şi simulare.

Metodele de cultivare a creativităţii pot fi moderne sau tradiţionale, iar folosirea lor trebuie raportată la eficienţa lor într-un anumit moment sau context. În prima categorie intră metodele logico-matematice, conversaţia euristică, problematizarea şi învăţarea prin descoperire dirijată. Între tehnicile moderne de stimulare a capacităţilor creatoare amintim brainstormingul (considerat un procedeu, dar mai ales ridicat la rangul de principiu), sinectica (însemnând în esenţă valorizarea analogiilor),explozia stelară, metoda pălăriilor gânditoare, ciorchinele, cubul jurnalul dublu, testele de potenţial creativ utilizate ca exerciţii, o serie de alte tehnici speciale de descătuşare a originalităţii.

Din perspectiva activităţilor extracurriculare participarea la concursuri vizează dezvoltarea capacităţilor intelectuale, posibilitatea de adaptare la situaţii noi, promovarea spiritului de competiţie; serbările şcolare sunt un prilej de manifestare a aptitudinilor artistice prin muzică, dans, interpretare scenică, exersându-se memoria, atenţia, imaginaţia, pronunţia clară, corectă; vizitele, excursiile, lărgesc orizontul elevilor, multiplică experienţele de învăţare.

Exerciţiile de stimulare a creativităţii se pot realiza mereu doar ca o etapă a unei lecţii sau ca o activitate în sine. Redăm câteva exemple practice care au avut randament de-a lungul vremii în experienţa noastră didactică:

Mâncăruri imposibile. Elevii trebuie să inventeze denumiri de mâncare imposibil de realizat; de exemplu:friptură de picioare de şarpe sau supă de aripi de arici...Acest exerciţiu presupune cunoştinţe din diverse domenii, dar are şi un efect comic.

Picasso. Profesorul desenează pe tablă o figură abstractă – o linie ondulată închisă. Fiecare elev are sarcina de a se gândi la cât mai multe lucruri pe care le vede în desenul respectiv.

Situaţii – problemă. Elevii trebuie să inventeze diverse semne de circulatie. Acest exerciţiu presupune cunoştinţe din domeniul rutier.

Povesti proprii- in prima etapă elevii trebuie sa selecteze , la întâmplare, imagini din reviste sau ziare ori cărţi vechi pe care le lipesc apoi pe cartonaşe de aceeaşi mărime. A doua etapă presupune realizarea unor povestiri pe baza cartonaşelor aşezate aleator , în teanc. Acest exerciţiu-joc dezvoltă atât imaginaţia cât şi exprimarea verbală, măreşte flexibilitatea gândirii, dar şi fluiditatea ideilor.

Rotaţia desenelor

Jocul urmăreşte *creşterea capacităţii de cooperare în cadrul unui grup, respectul faţă de colegii de grup, dezvoltarea abilităţilor de rezolvare a problemelor, conflictelor, dezvoltarea creativităţii.*

Descrierea jocului: fiecare copil va primi câte o coală de hârtie şi o cutie cu creioane colorate şi vor desena ce vor până când conducătorul jocului va spune „Stop joc!”. Apoi fiecare copil va da desenul colegului din dreapta. Timp de 5 minute vor desena pe foaia colegului ce doresc, apoi conducătorul de joc va spune: „Stop! Schimbă!” şi vor da din nou foaia colegului din dreapta (se rotesc desenele pe la fiecare coleg până fiecare primeşte desenul iniţial, dacă-l mai recunoaşte.

Pe parcursul acestui joc pot apărea conflicte între ei. Unii doresc să realizeze desenul într-un anumit fel , iar ceilalţi le strică planurile. Copiii pot fi învăţaţi cum să facă faţă frustrării prin precizarea că est un desen de grup, nu există bine sau rău, frumos sau urât şi e doar un desen. Acceptarea desenului înseamnă o acceptare a grupului şi o integrare în grup. (Ghid de bune practici- Tehnici creative).

Parada modei

Descrierea jocului: se vor lega mâinile participanţilor la spate. Anterior , fiecare echipă va crea o colecţie de haine din ziare.Sarcina participanţilor va fi să se îmbrace şi să se schimbe de haine cu mâinile legate la spate.Parada modei poate continua şi în stradă.Jocul forţează participanţii să rezolve o situaţie problemă inedită şi îi ajută să depăşească frica de a experimenta situaţii noi.

„Logica te duce de la A la Z, imaginaţia te duce oriunde.” (Albert Einstein)

Bibliografie

Bogorin Veronica, Tudose Ruxandra, „Jocul de-a viaţa exerciţii pentru orele de diriginţie”,Cluj-Napoca, editura Eikon, 2003

Bennett Steve şi Ruth„„Închide televizorul!”, editura Hiparion, 1998

Cerghit Ioan„„Metode de învăţământ”, Iaşi , editura Polirom, , 2006

Rocco Mihaela(2001) - *Creativitatea şi inteligenţa emoţională*, Editura Polirom, Iaşi

855 de jocuri şi activităţi (2005)- Ghidul animatorului, asociaţia European Youth Echange Moldova, Chişinău

VALORIZAREA ELEVILOR ÎN PROCESUL EDUCATIV

Profesor, Irina-Oana Humă – Colegiul „Calistrat Hogaș” Piatra Neamț

Procesul educativ este binecunoscut a fi unul complex, în care se îmbină multe componente începând cu transmiterea informației de la profesor către elevi și sfârșind cu procesul de evaluare a celor din urmă. În cadrul acestui proces o componentă importantă este reprezentată de valorizarea elevilor. Pentru a putea aborda într-o manieră concisă abordarea acestei teme, vom începe cu descifrarea conceptului de „valorizare”. Astfel, dintr-o perspectivă semantică, valorizarea presupune „*evidențierea calităților intrinsece ale unui lucru sau ale unei persoane; recunoașterea importanței unui lucru sau a unei persoane*”. Aplicând această semnificație a conceptului de „valorizare” în procesul educativ, înțelegem faptul că în cadrul acestui proces există o componentă prin care are loc evidențierea calităților elevilor prin prisma profesorului. Ce anume presupune acest lucru? Considerăm că răspunsul la această întrebare este unul complex, pe care vom încerca să îl creionăm în cele ce urmează. Evidențierea calităților intrinsece ale elevilor intervine în procesul educativ încă din momentul în care profesorul transmite informația prin intermediul percepției directe a acestuia. Observând modul în care elevii percep informația, aceștia își pot regla ritmul de transmitere a informației, modalitatea de explicare a acesteia și exemplele care acompaniază informația transmisă. Prin atenția oferită elevilor încă de la început se formează încet încet conceptul de valorizare a acestora, întrucât se pune accentul pe cum aceștia receptează informația în vederea înțelegerii și învățării acesteia. Valorizarea se produce gradual și vizează, în special, în opinia noastră, accentuarea rolului elevului în procesul educativ.

De cele mai multe ori procesul educativ se caracterizează prin rigiditate, existând tot felul de obstacole în modalitatea concretă de transmitere a informației, a modului în care informația este înțeleasă și aplicată concret, tocmai de aceea profesorul ar trebui să aibă o aplecare în sensul motivării elevilor, ridicării stimei de sine a acestora, creării unui mediu educativ prielnic pentru aceștia. Valorizarea nu trebuie aplicată doar la finalul procesului educativ, anume când are loc evaluarea, cum se practică adesea. Valorizarea nu presupune aplicarea unor note mari pentru faptul că elevii au știut să răspundă corect la formele de evaluare stabilite de profesor. Revenind la perspectiva semantică a acestui concept, valorizarea trebuie să aibă în vedere accentuarea calităților esențiale ale elevilor. Identificarea acestor calități credem că se realizează prin stabilirea efectivă a nevoilor fiecărui elev în procesul educativ. Plecând cu această idee, se pune problema cum un profesor poate reuși să facă acest lucru cu clasa/clasele la care predă în contextul în care

acestea pot avea un număr considerabil de elevi (de exemplu 30 de elevi). Acest lucru se poate face într-o manieră etapizată, tocmai de aici reiese și importanța valorizării elevilor de-a lungul întregului proces. Astfel, procesul educativ debutează cu transmiterea informației către elevi, moment în care profesorul poate observa dacă ceea ce transmite este înțeles (se pot adresa întrebări elevilor legate de informațiile transmise, eventual chiar mini sesiuni de evaluare la sfârșitul orei pentru a se vedea stadiul informației percepute), în funcție de ceea ce observă își poate ajusta maniera de predare prin raportare la nivelul întregii clase (ritmul de redare a informației să fie mai lent; să ofere mai multe exemple în cazul unei materii sau lecții dificile; să se folosească de metodele moderne de învățare a elevilor bazate pe mecanismul descoperirii directe). Transmiterea informației și modul de percepere a acesteia este vitală în ceea ce privește componenta valorizării, elevii având nevoie să primească o siguranță din partea profesorului, o motivație fie pe calea recompensei, fie pe calea încurajării. Precizăm de la bun început că aceste forme de transmitere a siguranței către elevi în vederea menținerii stimei de sine ridicate face parte din procesul valorizării și nu presupune o formă de competiție între elevi. Profesorii trebuie să recepteze nevoile elevului/elevilor și prin în activitatea pe care o desfășoară să ofere răspuns acestor nevoi. Sunt situații în care până la o formă de evaluare efectivă nu se poate stabili un nivel individualizat sau unul suficient de relevant pentru a identifica nevoile elevilor, în aceste cazuri și formele de evaluare pot oferi niște variabile în identificarea acestor nevoi (un exemplu în acest sens ar fi dat de situația în care un elev a greșit rezolvarea unei probleme la testul de matematică; într-o astfel de situație se pune problema în felul următor elevul a greșit rezolvarea acelei probleme, deoarece nu a fost atent la calculele pe aceasta le presupunea sau pentru că nu a înțeles cum se rezolvă o astfel de problemă – ordinea operațiilor; formula aplicabilă etc.; în cazul în care profesorul constată că elevul a greșit pentru că nu a înțeles modalitatea de rezolvare a problemei în principiu ar trebui să reia acest aspect cu precădere la acest elev pentru a putea complini această lipsă sau a încerca complinirea acesteia). De multe ori când elevii greșesc la evaluare și, în consecință, primesc o notă mică, aceștia încep un proces de devalorizare, în care stima de sine și motivația scad, în care apare acel „*nu sunt bun la această materie*” sau chiar tinde a se generaliza această stare sub manifestarea „*nu îmi place/urăsc această materie*”. În aceste momente, considerăm că valorizarea necesită atenția maximă din partea profesorului, elevii neconștientizând faptul că o greșeală pe parcursul unei evaluări nu ar trebui să ducă la scăderea încrederii în sine, a motivației etc. Observarea nevoilor elevilor se poate și între timpii de predare, între evaluări, fie că vorbim de o evaluare pe parcurs, semestrială sau la final de an. Ceea ce este important în cadrul acestui concept este faptul

că profesorul trebuie să aibă un rol activ în identificarea nevoilor elevilor- nevoi care odată împlinite se transferă în planul intrinsec al conștiinței acestora. Într-adevăr nu este un proces ușor, un profesor având un număr de clase considerabil, iar efortul pe care ar trebui să îl depună este unul semnificativ. De aceea o soluție care să faciliteze acest proces ar fi ca prin o parte din orele de la dirigenție să se afle probleme elevilor la anumite materii în funcție de mai multe criterii (cel mai des folosit fiind cel al notării). Precizăm și faptul că identificarea nevoilor nu trebuie să se transforme într-o formă negativă de atragere a atenției clasei, în sensul în care dacă 2-3 elevi nu excelează la o materie nu trebuie aduși în fața clasei și criticați în acest sens. Valorizarea trebuie privită a o modalitate prin care elevii se dezvoltă în mod constant, aceasta nu reprezintă un instrument de accentuare a unor limite sau a unei lipse de cunoștințe într-un anumit domeniu. În cazul în care nevoia elevului nu poate fi complinită din motive care nu țin de rolul profesorului (oricâte explicații s-au oferit; oricât s-a încercat reevaluarea acestuia, finalitatea fiind aceeași) putem aprecia că valorizarea trebuie să se centreze pe alte aspecte și anume acumularea unui minim de cunoștințe în acest sens, reușirea obținerii unui prag de evaluare minim, etc. Sunt, adesea, situațiile în care profesorul oricât s-ar strădui nu reușește să identifice sau să rezolve nevoile elevilor, în aceste situații deja nu mai putem vorbi de o formă de valorizare.

Conceptul în planul educației este greu de definit din prisma faptului că fiecare interpretare care se dă în acest sens urmărește accentuarea unei anumite caracteristici. Ori, în încercarea noastră de definire am dorit să arătăm faptul că evidențierea calităților intrinseci ale elevilor se poate face prin diferite mijloace în procesul educativ, principalul obiectiv de urmărit fiind identificarea nevoii reale și concrete a elevului în raport cu acea materie. Adică, dacă unui elev îi este teamă să fie adus în fața clasei și să fie ascultat la o anumită materie, în acest caz ar trebui analizat dacă vorbim de o frică inconștientă care a o anumită rezolvare sau este strict legată de faptul că nu stăpânește materia suficient de bine pentru a fi ascultat, materia fiind destul de greu înțeleasă de acesta, deoarece profesorul nu a reușit să explice suficient de clar și la un nivel suficient de accesibil materia. Identificarea nevoii reale se face prin prisma unei autoevaluări pe care orice profesor trebuie să o facă cu raportare strică la materia pe care o predă și acest lucru se poate realiza printr-o serie de variabile (de exemplu nivelul de înțelegere raportat la numărul de elevi; modalitatea de a răspunde la formele de evaluare etc.). Dacă problema este din cauza modului de predare, atunci valorizarea vine și acoperă nevoia elevului de înțelege clar materia în vederea învățării și aplicării acesteia. În acest exemplu valorizarea presupune o etapă de autoevaluare a profesorului; o etapă de observație și un proces propriu-zis de evaluare a nevoii elevului: acoperirea nevoii determină

implicit interiorizarea acesteia. Valorizarea poate avea loc și într-o formă mai rapidă, anume prin oferirea de recompense a elevilor pentru diferite acțiuni ale acestora (răspunsul corect la întrebări; dorința de implicare activă în procesul de transmitere a informației sub forma descoperirii; prezentarea unor idei noi raportate la lecția predată; efectuarea temei etc.).

În baza celor mai sus prezentate, considerăm că am ajuns la o concluzie cu privire la valorizarea elevilor în procesul educativ. Conceptul de valorizare deși are o aparență abstractă, acesta necesită o atenție deosebită în procesul educativ, fiind prezent pe tot parcursul acestuia. Valorizarea presupune identificare nevoilor elevilor și complinirea acestora pe cât posibil de către fiecare profesor, în baza rolului lor activ, în funcție de materia pe care o predă. În ciuda numeroaselor definiții care se pot da acestui concept, în ceea ce ne privește opinăm faptul că valorizarea necesită în primul rând identificarea nevoilor elevilor și în al doilea rând modalitatea efectivă de rezolvare a acestora. În urma celor două etape se ajunge ca nevoia elevului să se reflecte la nivel intrinsec și să dea curs altor procese necesare dezvoltării acestora (motivație; stimă de sine; încredere în sine; etc.). Valorizarea necesită un efort continuu din partea ambelor părți implicate în procesul educativ (profesor și elev) și prin intermediul acesteia actul educațional își atinge finalitatea dorită.

EDUCAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE A COPIILOR-CONDIȚIE A SCHIMBĂRII LUMII DE MÂINE

Profesor învățământ preșcolar, Hurjui Maria

Grădinița cu program prelungit „Licurici", Galați

„Copilăria este șuvoiul de apă care izvorăște limpede și curat din adâncurile ființei și la care omenirea aleargă fără încetare să-și potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de frumusețe, de perfecțiune". **Francesco Orestano**

Studii realizate în anii 90, în România, în orfelinate, arătau că acei copii care, în primii ani de viață, au fost privați de nevoia de iubire cu toate comportamentele asociate, prezentau, mai târziu, tulburări comportamentale și cognitive, precum și diferențe de dezvoltare a creierului față de copiii crescuți cu iubire.

În contextual actual de criză socială, instituțională (fie că vorbim despre instituția familiei sau a școlii) care suportă consecințele fenomenelor mondiale la care suntem martori, ne păstrăm dezideratul de a dezvolta armonios abilitățile/competențele socio-emoționale ale copiilor care să-i ajute și să-i propulseze în viața de adult fără prea multe „leziuni", poate chiar deloc, așa cum ne este dorința firească, născută din iubirea și grija față de ei.

Studiile realizate de către specialiști au concluzionat în unanimitate că un EQ (inteligență emoțională) ridicat este cel puțin la fel de important precum un IQ (inteligență cognitivă). Conform unui număr mare de studii, copiii cărora li s-au dezvoltat abilități specifice inteligenței emoționale au dovedit trăirea sentimentului de fericire cu o intensitate și frecvență mai sporite, s-au dovedit a fi mai încrezători, au avut rezultate mai bune la școală. De asemenea, ca adulți, s-au dovedit a fi mai mai responsabili, mai afectuoși în relațiile cu ceilalți și mai productivi.

Din perspectiva educației pozitive care se bazează pe principiile psihologiei pozitive, copilul trebuie învățat încă de mic cum să fie fericit, cum să aibă o atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți, cum să trăiască și să exprime emoții, cum să accepte eșecurile și să le considere experiențe de învățare, cum să găsească soluții/alternative la problemele cu care se confruntă, cum să-și manifeste bucuria și entuziasmul, iubirea și tandrețea, mulțumirea/recunoștința și cum să-și dezvolte încrederea în sine și o imagine pozitivă despre sine.

Într-un interviu adresat Valentinei Secară (mamă a trei copii, educator-învățător în sistemul românesc, fondatoarea grădiniței cu profil britanic Acorns, a creșei Baby Acorns și a centrului First 7-Parents&Educators Coaching, formator de adulți) în 2018, cu ocazia celei de a 5-a ediții a Conferinței de Educație Timpurie, aceasta afirma: „Educația pozitivă înglobează

educarea inimii cu educarea minții. Educația pozitivă nu înseamnă educație fără limite, ci o educație direcționată către comportamente benefice copilului, care îi pun potențialul în valoare și nu limitele. Ea se poate aplica oriunde: acasă, în familie, la grădiniță, la școală, în viața de zi cu zi. Mai mult decât atât, este importantă existența unei continuități în abodare, între familie și școală, pentru transmiterea acelorași mesaje către copil și asigurarea succesului metodei în educație.

În educația pozitivă, accentul se pune pe emoția pe care o simte copilul, pe fericirea, bucuria, entuziasmul în descoperire, în învățare. Existența acestui sentiment îi dă posibilitatea copilului să încerce ceva nou. Rolul adultului este de a crea experiențe care îi vor oferi copilului această emoție. Odată experimentată această stare de fericire, dorința copilului va fi de a repeta experiența. Stabilirea unei relații pozitive cu adultul, fie că este părinte, educator, învățător este foarte importantă în asigurarea unei educații pozitive, ea creând cadrul, oferind stabilitate și încredere."(http://gangblog.ro/2018/10/30/educatia-pozitiva-inglobeaza-educarea-inimii-cu-educarea-mintii-interviu-cu-valentina-secara/).

Numeroase studii realizate de către D. Goleman și colaboratori au demonstrat că funcționarea socială și emoțională, precum și comportamentele asociate încep să se stabilizeze în jurul vârstei de opt ani. Până atunci însă, dacă la vârsta preșcolară și școlară mică copiii sunt învățați cum să-și exprime emoțiile într-o manieră constructivă și să se angajeze în relații benefice caracterizate de acceptare, respect, comunicare asertivă vor evita pe viitor depresia, violența și alte probleme serioase corelate cu sănătatea mintală.

O persoană cu o inteligență emoțională ridicată este conștientă de propriile sentimente și stări emoționale, chiar și atunci când acestea sunt negative. Astfel, ea este capabilă să le identifice și să le gestioneze. În plus, înțelege emoțiile și sentimentele pe care ceilalți le simt, ceea ce face ca persoana respectivă să fie un prieten, părinte, lider sau partener mai bun. Aceste abilități pot fi perfecționate în timp.

Inteligența emoțională are aceleași elemente definitorii și în ceea ce îi privește pe copii. Pe măsură ce aceștia cresc, trec prin anumite stadii de dezvoltare ale inteligenței emoționale:

- ✓ Dezvoltarea conștientizării emoționale: mai întâi a propriilor emoții/sentimente, apoi ale celorlalți;
- ✓ Recunoașterea, identificarea și percepția emoțiilor; copiii învață să decodeze expresiile faciale, limbajul corporal, tonul vocii, atât la ei, cât și la ceilalți;
- ✓ Descrierea sentimentelor și denumirea emoțiilor: copiii învață să utilizeze cuvintele pentru a descrie ceea ce simt;

- ✓ Empatizarea cu ceilalți: copiii își dezvoltă sentimentul de grijă pentru ceilalți;
- ✓ Controlul și gestionarea emoțiilor: copiii învață metode/tehnici prin intermediul cărora își pot gestiona adecvat emoțiile;
- ✓ Înțelegerea legăturilor dintre emoții și comportamente.

Iată cum putem exemplifica prezența inteligenței emoționale la copii:

- ✓ Își exprimă emoțiile în moduri vizibile și relaționate cu contextul: de exemplu, copiii extrovertiți apelează la comportamentul verbal și etichetează emoțiile, iar cei introvertiți pot cânta sau desena, exteriorizând astfel emoțiile resimțite;
- ✓ Pe măsură ce se dezvoltă, îi vor asculta pe ceilalți în mod mai activ și vor răspunde în moduri adecvate din punct de vedere emoțional;
- ✓ Își autoreglează emoțiile/sentimentele: vor începe, treptat, să proceseze emoțiile pe care le simt și să apeleze la acele comportamente care aduc o stare de liniște, satisfacție, comfort.

În consecință, un copil care are inteligență emoțională se va dezvolta mai armonios din punct de vedere psihic și comportamental. Adulții semnificativi din viața copilului (părinții, alți membri ai familiei extinse, educatoarea) sunt cei care îi pot ajuta în acest sens. Discuțiile despre emoții și sentimente îi vor ajuta pe cei mici să le recunoască și să vorbească despre ele. În plus, inteligența emoțională îi ajută pe copii să se înțeleagă pe ei și pe ceilalți, să comunice și să își gestioneze sentimentele, indiferent de natura acestora. Aceste achiziții îi vor ajuta pe tot parcursul vieții să fie mai adaptabili, mai stăpâni pe sine, să dezvolte și să mențină relații armonioase, atât la nivel personal, cât și profesional, să fie mai fericiți.

Neurologia demonstrează că, creierul copiilor traversează o perioadă de dezvoltare majoră, mai ales în perioda de vârstă 0-7 ani. Neuroplasticitatea, așa cum o numesc oamenii de știință, depinde în mare măsură de ceea ce copilul experimentează în fiecare zi. Influențele din mediu asupra dezvoltării creierului acționează cu precădere în modelarea circuitelor neuronale care guvernează viața socială și emoțională a copilului. Copiii care sunt bine îngrijiți și ai căror părinți și profesori îi ajută să învețe cum să se liniștească atunci când simt tristețe sau furie, spre exemplu, par să dezvolte circuite neuronale mai capabile să gestioneze emoțiile negative; la polul opus, copiii neglijați vor fi mai predispuși să acționeze la primul impuls, să manifeste reacții agresive, să dezvolte o toleranță foarte scăzută la frustrare și de cele mai multe ori, să fie incapabili de a se liniști atunci când resimt o stare de discomfort emoțional.

În acest sens, L.E. Shapiro afirma: „poate cel mai interesant aspect al asumării unui rol în educația emoțională a copiilor este acela de a le modifica efectiv procesele chimice de la

nivelul creierului sau, mai exact, de a-i învăța anumite modalități de a-și controla singuri funcționarea creierului. Emoțiile nu sunt niște idei abstracte pe care psihologii ne ajută să le denumim, ci sunt cât se poate de reale. Ele iau forma anumitor substanțe biochimice pe care le produce creierul și la care reacționează apoi corpul". Spre exemplu, alimentele care ne plac determină la nivelul creierului, producerea de serotonină și endorfine, substanțe biochimice care creează o senzație de plăcere, de bine. Astfel se explică, de ce, atunci când simțim tristețe spre exemplu, dorim să mâncăm „ceva bun".

Asemenea unui sistem de alertă intern, emoțiile oferă informații cu privire la starea lăuntrică a copilului. Influențat de emoții în viața de zi cu zi, mai mult sau mai puțin conștient de existența acestora, mai mult sau mai puțin abilitat să le verbalizeze, acestea îl ajută practic să supraviețuiască și să transmită informații despre sine și despre modul în care se raportează la factorii externi și interni. Astfel, potrivit lui C. Neuville, emoțiile întrunesc 4 funcții principale:

1. Funcția de adaptare la situații noi. Situațiile în sine pot genera trăirea unor emoții plăcute sau mai puțin plăcute. Situațiile care generează emoții plăcute, precum bucurie, mulțumire, mândrie, entuziasm și care oferă forță, energie, vitalitate îl vor detrmina pe copil să le caute și să se angajeze cu plăcere în realizarea activităților propuse. Pe de altă parte și emoțiile mai puțin plăcute, îl pot ajuta să se adapteze situațiilor frustrante, periculoase, lipsurilor etc., pentru a-și recăpăta echilibrul emoțional. În acest sens, rolul adultului în validarea emoțională a copilului, în alfabetizarea emoțională a acestuia, în modelarea adecvată a diferitelor strategii de reglare emoțională, devine covârșitor. Copiii care interacționează cu adulți suportivi (părinți, profesori) care „încurajează discuțiile despre experiențele emoționale, își vor comunica propriile emoții și vor manifesta o mai bună înțelegere a emoțiilor celorlalți".

2. Funcția decizională. Exprimându-se fizic, verbal și/sau nonverbal ori sub forma unei „intuiții", emoțiile ajută copilul să facă alegeri în viața de zi cu zi, să-și satisfacă nevoile de autonomie, control, conexiune ș.a. Spre exemplu, un copil poate alege să se joace cu un altul în compania căruia simte o stare de bine; de asemenea, poate alege să realizeze o activitate care îi aduce un aport sporit de satisfacție, bucurie și poate refuza alta care nu îl plictisește ori îl tensionează.

De-a lungul timpului am fost învățați să nu ne lăsăm pradă emoțiilor, să „gândim la rece" atunci când suntem puși în postura de a face alegeri. Educația pozitivă și actualele perspective în studierea dezvoltării abilităților socio-emoționale ale copiilor, arată că tocmai ascultarea emoțiilor și a intuiției ne va oferi posibilitatea unor alegeri potrivite, coroborate scopurilor, intereselor și nevoilor personale, evident fără a le leza pe cele ale altora. Așadar, dacă le arătăm copiilor suport, încredere, empatie, îi vom direcționa practic spre alegeri asumate, responsabile.

3. Funcția de comunicare. Este cea care asigură echilibrul bun și sănătos în cadrul unei relații. A-l învăța pe copil să exprime ceea ce simte, a-i facilita comunicarea emoțională răspunzându-i cu o atitudine de acceptare, validare, reprezintă practic, asigurarea premiselor sănătății emoționale prezente și viitoare. „Disponibilitatea adulților de a-i asculta și înțelege pe copii, de a se sincroniza și empatiza cu aceștia, de a le oferi suport emoțional, ajutându-i să găsească ei înșiși soluții pentru problemele cu care se confruntă înseamnă un fundament consistent pentru dezvoltarea sănătății emoționale, adaptabilității și gestionării inteligente a tuturor situațiilor cu încărcătură emoțională cu care se vor întâlni".

4. Funcția de dezvăluire a nevoilor nesatisfăcute. Atunci când copiii se confruntă cu emoții cu un grad mai mare de intensitate, frecvență sau negativitate, este cazul să le oferim suport în identificarea nevoii pe care o resimt și să găsim împreună metode/soluții prin care aceasta să fie satisfăcută într-o manieră sănătoasă.

Educația emoțională, trebuie să vizeze abilitarea copiilor cu tehnici care să-i ajute să-și gestioneze emoțiile, dar și cu expunerea la modele adecvate de management emoțional. Cu alte cuvinte, copiii trebuie puși în situații concrete de „reeducare emoțională" care să faciliteze exersarea unui tip de comportament adecvat.

Simpla discuție despre ce ar trebui un copil să facă atunci când simte furie, spre exemplu, nu va asigura dezvoltarea abilității de control.

Abilitarea copiilor în detectarea expresiiilor nonverbale ale emoțiilor, cu accent pe diferiți indicatori fiziologici, va antrena, de asemenea, capacitatea de autocontrol.

Cercetările realizate în ultimii ani, mai ales în cazul copiilor cu TSA, au demonstrat că modelarea video, are un efect deosebit de important în învățare și generalizare. După cum se știe copiii imită cu mare ușurință comportamentele negative pe care le văd la televizor, dar există aceste dovezi care sugerează că pot imita inconștient și imaginile cu o conotație pozitivă.

Astfel, înregistrarea video a situațiilor în care copilul a avut o reacție pozitivă, a manifestat un comportament dezirabil într-o situație în care a simțit furie, tristețe, frică și expunerea lui la propriile reacții va determina reflectarea la o imagine pozitivă asupra modului în care arată și se comportă atunci când reușește să-și controleze emoțiile.

În continuare,vom enumera și alte stategiile de autoreglare emoţională ce pot fi activate în cazul copiilor:

- ✓ Selectarea contextelor. Se referă la intenţia copilului şi/sau a adultului de a căuta acele situaţii care să nu favorizeze apariţia anumitor emoţii care creează discomfort. Spre exemplu, copilul sau părintele poate alege să nu urce cu liftul, dacă acest lucru provoacă teamă;

- ✓ Modificarea contextelor. Această tehnică se referă la capacitatea de a face unele schimbări într-o situaţie pe care nu o putem evita. Daca ar fi să ne raportăm la exemplul anterior, presupunând că nu avem încotro şi trebuie să urcăm cu liftul, putem deturna atenţia copilului, putem juca un joc etc.;
- ✓ Orientarea strategică a atenţiei. Această strategie se referă la distragerea atenţiei de la un stimul emoţional neplăcut şi orientarea acesteia către unul plăcut. Spre exemplu, această strategie este des utilizată la grădiniţă de către educatoare la despărţirea părintelui de copil, mai ales în situaţiile în care despărţirea este greu suportată de către cel mic;
- ✓ Modelarea cognitivă. Strategia are în vedere modificarea percepţiei copilului asupra unei situaţii. Să presupunem, spre exemplu că un copil tocmai a pierdut un joc și îi este destul de greu să-şi gestioneze emoţiile resimţite. În această situaţie, adultul poate juca rolul unui personaj de poveste, desen animat care îi povesteşte copilului cum a procedat el într-o situaţie similară. De cele mai multe ori identificarea cu un personaj erou cunoscut îl ajută pe copil să recadreze situaţia, oferindu-i o altă perspectivă. Este foarte probabil ca acesta să evoce o situaţie în care a câştigat sau să dorească să reia jocul;
- ✓ Modificarea răspunsului comportamental emoţional. Tehnica are în vedere modelarea răspunsului comportamental în cazul unei emoţii deja declanşate. Să luăm ca exemplu furia. Într-o situaţie în care copilului i s-a declanşat această emoţie, adultul îl poate îndruma să apeleze la tehnici precum: exerciţii fizice (sărituri ca mingea, mers în echilibru pe o bancă de gimnastică), tehnica broscuţei ţestoase, tehnica păpădiei, exerciţii de respiraţie abdominală, de relaxare etc.

Așadar, dacă ne dorim copii cu un EQ ridicat este necesar să excelăm prin exemplul personal pozitiv, să creăm situații în care copiii să demonstreze comportamentele însușite pentru a le putea ulterior transfera și generaliza cu ușurință și de ce nu, să nu ne zgârcim în a lăuda și recompensa orice reușită considerând că „așa este normal să se poarte un copil”. Să nu uităm că până ajunge la ceea ce adulții percep ca fiind „normal”, copilul are nevoie de modele, de îndrumare fizică și/sau verbală, de apreciere/laudă, de răbdare, de asigurarea că: Poate!, Se descurcă!, Este capabil! Și atunci, va reuși!

Bibliografie:

1. Neuville, C., Caietul părintelui. Emoțiile, Editura Litera, București, 2020;
2. Petrovai, D., Ghid pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor în vârstă de 3-10 ani-Instrumente și metode pentru profesioniștii care lucrează cu copiii, Fundația Copiii noștri, București, 2009;

3. Shapiro, L.E., Inteligența emoțională a copiilor. Jocuri și recomandări pentru un EQ ridicat, Editura Polirom, Iași, 2012
4. Stănculescu, E., Psihologia educației. De la teorie la practică, Editura Universitară, București, 2011.
5. http://gangblog.ro/2018/10/30/educatia-pozitiva-inglobeaza-educarea-inimii-cu-educarea-mintii-interviu-cu-valentina-secara/

INCLUZIUNEA ÎN JOCURILE COPIILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preşcolar: Doinița Tudoran

Prof. înv. preşcolar: Monica Hussain

Grădinița Floare albastră Sector 4, București

Grădinița incluzivă reprezintă un pas mai departe în procesul de atenuare şi eliminare a barierelor educaţionale dintre copiii. Educaţia incluzivă semnifică extinderea scopului şi a organizării pentru a putea să răspundă unei mai mari diversităţi de copii, în special celor proveniţi din grupuri defavorizate, marginalizate sau excluse de la educaţie. Pornind de la premisa că fiecare copil are particularităţi, interese, abilităţi şi necesităţi de învăţare unice, toate drepturile sale referitoare la educaţie trebuie realizate într-o manieră care să conducă la o integrare socială şi o dezvoltare individuală cât se poate de complete, incluzând dezvoltarea sa culturală şi spiritual.

Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței şi nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. Educația incluzivă vizează reabilitarea și formarea persoanelor aflate în dificultate, printr-o serie de măsuri de natură pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor diferiți, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru

dreptul fiecărui indivit de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism" specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, diferite activitati care sa-i ajute în a avea o conduită pozitivă față de copilul cu n-evoi speciale.

În anul școlar trecut am avut un copil care necesita purtarea unei perechi de ochelari de vedere. A venit câteva zile cu ei, dup care nu a mai vrut să-i poarte. Mama a insistat să-i poarte și la grădiniță, dar s-a izbit de refuzul lui total, motivul râd copiii de mine. Părintele a luat legătura cu noi. Am făcut diferite jocuri pentru a demonstra celorlalți copii necesitatea purtării ochelarilor. Le-am explicat că el poartă ochelar pentru că nu vede. Ca experiment i-am pus să privească printr-o folie de plastic mai groasă. Nu au putut vedea clar în jurul lor dar nici să lucreze pe fisă. Au adus ochelar de soare și toți din grupă am purtat ochelari, iar el pe cei de vedere.

În activitatea de educație fizică copilul nu avea orientare în spațiu, ne putând să privească în lateral. I-am legat la ochi pe unii dintre copiii inclusiv și pe el, iar ceilalți i-au luat de mână, pentru ai ajuta să ducă la bun sfârșit sarcine dată. S-au lăsat dirijați și au avut încredere în cei care vedeau. Astfel în celelalte activități copiii l-au ajutat pentru a câștiga și echipa lor, dar și el s-a lăsat ajutat de ceilalți copii pentru a duce la bun sfârșit jocul.

Prin lectura unor poezii și povești (Cățelușul șchiop, Fetița cu chibrituri) am scos în evidență că nu toți suntem la fel, dar că trebuie să ne comportăm cu bunătate, ajutor, înțelegere, chiar dacă aceea fac parte din medii defavorizate. În Ajun de Crăciun am organizat un voluntariat în care am

implicat copii-părinți-bunichi-vecini-prieteni pentru ajutorarea copiiilor de la Centru de zi nr. 5, din apropiere.

Primirea în grupă a copilului cu cerinte educative speciale, atitudinea față de el trebuie să păstreze o aparență de normalitate, copilui trebuind să fie tratat la fel cu ceilalți copii din grupă.

De asemenea, trebuie să-i încurajămși să-i stimulăm ori de câte ori este nevoie pe aceștia, dându-le încrederea în forțele proprii, în pripria reușită în acțiunile întreprinse, evidențiind unele abibități sau interese speciale lor în dezvoltarea și sprijinirea cărora trebuie implicate șifamiliile preșcolarilor.

Bibliografie

Tatiana Sisova ,, Probleme și dificultăți în educația copiilor ,, Editura Sofia

Stela Coman ,, Parteneriat în educația integrată a copiilor cu cerințe educaționale speciale ,, Editura Polirom

FACTORII DE RISC ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR EMOȚIONALE ȘI SOCIALE

Autor: Ianc Elena-Viorica

Grădinița cu Program Prelungit „Prichindelul isteț" Turda

Cu toții ne-am dori o viață plăcută, liniștită, cu succese și împliniri. Într-o lume dominantă de căutarea succesului profesional și personal, în care banii și eficiența au devenit cuvinte cheie, oamenii caută să își găsească echilibrul mental și emoțional. Uneori mirajul soluțiilor facile este atât de mare încât tentația de a accepta „rețete" ale fericirii apare pur și simplu ca răspuns la o căutare din ce in ce mai acută a unor răspunsuri la problemele cu care ne confruntăm. Deși ideea ne displace profund, în realitate starea de bine nu este și nici nu poate fi continuă. Viața presupune nu numai evenimente pozitive, ci și situații negative cu încărcătură emoțională puternică (moartea unei persoane dragi, divorț-despărțire, situații de pierdere, boli grave etc.), care ne vor pune la încercare abilitățile de adaptare.

Ar fi însă o greșeală să credem că doar aceste evenimente majore de viață sunt cele care ne pun la încercare.Tracasările cotidiene, problemele zilnice (aparent minore dar dese), schimbările continue necesită și ele acomodare, și pe termen lung pot aveaefecte similare evenimentelor majore de viață.

Până de curând, simțul comun asocia succesul adaptării la aceste cerințe ale mediului cu nivelul de dezvoltare al abilităților intelectuale (funcții cognitive: memorie, atenție, raționament, decizie, etc.), separând tranșant raționalitatea de emoții. Cu cât o persoană avea un nivel mai ridicat de inteligență, cu atât șansele sale de adaptare și reușită în viață păreau să fie mai mari, ignorând aproape total trăirile emoționale ale persoanei și efectele acestora asupra sa și a celorlalți. În mod interesant, cercetările din domeniul psihologiei au arătat că un nivel ridicat de abilități intelectuale(IQ) poate contribui semnificativ la rezultate bune în diferite domenii cum ar fi cel școlar, dar nu este suficient pentru o bună adptare și nici nu asigură succesul în viață. Studii efectuate mai ales în Statele Unite au relevat faptul că un număr mult mai mare decât cel așteptat de elevi/studenți deosebit de inteligenți (IQ mult peste medie) au eșuat din punct de vedere profesional și personal în viața adultă, comparativ cu cei cu nivele medii de IQ.

În mod firesc s-a pus întrebarea: „ Ce factori sunt în joc, de exemplu, atunci când o persoană cu un IQ mare se zbate din greu, în vreme ce o alta, cu un IQ modest, se descurcă surprinzător de bine?"

Cu toate că abilitățile intelectuale sunt foarte importante, emoțiile sunt o sursă de informații esențiale pentru supraviețuire. Ceea ce numim noi emoție este de fapt combinația mai multor modificări survenite la nivel subiectiv, cognitiv(de gândire), biologic și comportamental. Emoțiile modulează comportamentele noastre direcționate spre noi înșine(intrapersonal), cât și comportamentele noastre direcționate spre ceilalți(interpersonal).

După cum știm, emoțiile pot fi pozitive(când ceea ce ni se întâmplă este în concordanță cu scopurile noastre: bucurie, mulțumire) și negative (când ceea ce ni se întâmplă este în contradicție cu scopurile noastre: tristețe, furie, teamă, dezgust, etc.). Dar

această categorizare a emoțiilor oricât ar fi de comodă și de la îndemână, nu surprinde aspectul cel mai important, și anume funcționalitatea lor. Emoțiile, fie pozitive sau negative, pot facilita sau periclita adaptarea individului la evenimentul activator. Astfel, atât emoțiile pozitive cât și cele negative pot fi funcționale-facilitând adaptarea individului sau disfuncționale-împiedicând adaptarea individului la situație.

În vederea identificării factorilor care contribuie la procesul adaptării și atingerea succesului în viață, începând cu anii 90 s-a accentuat foarte mult investigarea rolului jucat de trăirile afective. S-a observat că utilizarea eficientă a informațiilor cu încărcătură emoțională are un rol deosebit în procesul adaptării și în atingerea confortului emoțional personal. Aceste abilități au fost denumite Inteligență Emoțională. Astfel, persoanele care au abilități emoționale bine dezvoltate au mai multe șanse să fie mulțumite în viață, să fie eficiente în mai multe domenii (profesional, personal), să își gestioneze stilul de gândire care stă la baza propriei productivități, să reușească să comunice eficient cu ceilalți, să stabilească și să mențină relații adecvate. În schimb, persoanele care trăiesc deseori sentimente de frustrare, nu își pot controla viața emoțională și se frământă, se îngrijorează, se deprimă, etc., nu reușesc să comunice eficient, să recunoască și să interpreteze corect emoțiile proprii și ale celorlalți, și ajung să își saboteze propria adaptare.

Copiii de aceeași vârstă pot fi diferiți din punctul de vedere al nivelului de dezvoltare a competențelor emoționale și sociale. Aceste competențe sunt influențate de factori intrapersonali și interpersonali. Dezvoltarea optimă a competențelor emoționale și sociale este rezultatul unor aspecte cu o puternică componentă genetică, specifică fiecărui copil, precum și a influențelor din mediu, provenite din familie și mai târziu din mediul educațional. Interacțiunea optimă a acestor factori poate reprezenta o sursă de protecție, care asigură adaptarea eficientă a copilului la cerințele mediului. Din acest motiv, conștientizarea rolului acestora este esențială pentru prevenția problemelor de sănătate mentală și menținerea unei funcționări normale. Pe de altă parte, interacțiunea inadecvată a acestor factori poate contribui la dezvoltarea deficitară a competențelor emoționale și sociale, care în timp pot deveni sursa unor tulburări mentale și emoționale.

Manifestarea unuia sau mai multor factori de risc nu înseamnă neapărat că respectivul copil va dezvolta o tulburare psihică. Deși conflictele din familie reprezintă un factor de risc pentru dezvoltarea adecvată a competențelor emoționale și sociale ale copiilor, nu toți copiii care provin din familii dezorganizate vor dezvolta probleme. De asemenea, unii copii care se nasc cu anumite predispoziții genetice pot achiziționa în timp competențe compensatorii din celelalte două surse(familie, educație) prin care să contracareze deficitele genetice (de ex. Copiii care au o reactivitate fiziologică înnăscută mai mare, pot compensa aceste neajunsuri prin abilități învățate de reglare emoțională). Nu există un factor de risc specific care să predispună în mai mare măsură decât altul la probleme de sănătate mentală la această vârstă, însă riscul crește în funcție de numărul factorilor de risc la care sunt expuși copiii.

Familia- Cunoștințele precare ale părinților despre modul în care se dezvoltă copiii și convingerile despre ceea ce aceștia ar trebui să știe până la o anumită vârstă, s-au dovedit un important factor de risc. Atitudinile părinților față de copiii lor variază de la toleranță excesivă până la atitudini extrem de dure față de comportamentele ,,inadecvate” ale copiilor. Sursa acestor atitudini este reprezentată de așteptările părinților, care pot fi nepotrivite în raport cu vârsta, respectiv cu abilitățile copilului. De exemplu, dacă un copil nu spune ,,te rog”și ,,mulțumesc” la vârsta de 3 ani și este pedepsit din această cauză, atunci este vorba despre o așteptare nerealistă vizavi de abilitățile sale. Acest lucru se datorează faptului că majoritatea copiilor de această vârstă nu folosesc din proprie inițiativă aceste formule de

politețe, ci trebuie atenționați să le utilizeze în momentele potrivite. Pe de altă parte, dacă un copil de 6 ani nu folosește aceste formule fără a i se atrage atenția, iar părinții scuză comportamentul („este prea mic”), intervine o problemă de subestimare a abilităților sale. În ambele cazuri, atitudinea părintelui și cunoașterea insuficientă a reperelor în dezvoltarea copiilor pot constitui surse de erori în educația copiilor.

Copiii care sunt pedepsiți extrem de des și care primesc pedepse care nu corespund gravității comportamentului, riscă să fie extrem de interiorizați și să dezvolte reacții de teamă, sau din contră să imite exemplul parental și să devină la rândul lor agresivi. Pe de altă parte, copiii cărora le sunt tolerate în mod excesiv comportamentele indezirabile dezvoltă reacții agresive și crize de furie ca răspuns la orice încercare din partea părinților sau a altor persoane de a impune reguli sau de a stabili limite acceptate cultural în ceea ce privește manifestările comportamentale.

Așteptările realiste ale părinților și modul în care percep disciplinarea sunt extrem de importante pentru dezvoltarea competențelor emoționale și sociale. Copiii învață prin respectarea regulilor comportamente acceptate social, însă acest lucru este posibil doar dacă aplicarea regulii se realizează cu consecvență. Să ne imaginăm situația în care copilul refuză să-și împartă jucăriile: dacă uneori acest comportament este ignorat de către părinți, iar alteori este pedepsit, atunci probalitatea ca acest copil să manifeste comportamentul dorit va fi extrem de redusă. Copiii în cazul cărora părinții nu aplică consecvent regulile și consecințele nerespectării acestora, riscă să dezvolte probleme de comportament, atitudini sfidătoare la adresa celorlalți, precum și manifestări emoționale inadecvate ca modalitate de răspuns la incapacitatea de a prezice reacțiile părinților la comportamentele lor.

Grădința-Primul aspect asupra căruia atragem atenția este relația educator-copil. Calitatea relației este substratul oricărei interacțiuni pozitive. Este adevărat că unii copii pot dobândi un statut privilegiat datorită faptului că reușesc fără prea multe dificultăți să se adapteze și să se conformeze cererilor educatorului. Pe de altă parte, alți copii, care nu corespund expectanțelor riscă să fie percepuți drept o „problemă” și să fie tratați în consecință. Mai exact, dacă așteptările față de ei sunt negative, atunci orice comportament pozitiv poate fi perceput ca fiind un „accident”, o întâmplare și s-ar putea să nu fie încurajată repetarea comportamentului adecvat. Ca urmare, nici copilul nu va încerca să se comporte dezirabil și nici nu va primi suficient sprijin din partea educatorului pentru a repeta respectivul comportament.

Reacțiile educatorilor la manifestările emoționale ale copiilor reprezintă o sursă importantă de învățare despre emoții. Utilizarea în diferite contexte a cuvintelor care denumesc emoții este o modalitate de a învăța copiii să recunoască și să denumească emoțiile proprii sau ale celorlalți. Dacă educatorul nu obișnuiește să le atragă copiilor atenția asupra emoțiilor, nu discută despre consecințele emoționale ale unor comportamente, atunci aceștia riscă să nu achiziționeze cuvintele care denumesc emoții. De exemplu, dacă un copil spune că l-a lovit pe celălalt pentru că acesta l-a mințit, educatorul ar putea spune,, Soluția nu era să-l lovești. Poți spune: mă supăr atunci când minți și nu-mi place. Ar fi bine să ai grijă de prietenii tăi, nu să-i lovești”. De asemenea, astfel de situații pot fi utilizate pentru a conștientiza posibilele consecințe negative ale comportamentelor agresive și pentru a-i învăța să perceapă o situație din mai multe perspective: „Ce se poate întâmpla atunci când lovim pe cineva? Poate să facă o bubă. Ție ți-ar plăcea să te lovească?”. Astfel, educatorul devine la rândul său un model, dar și un „antrenor” pentru dezvoltarea competențelor emoționale și sociale ale copiilor. Utilizarea de către educatori a unui limbaj prin care atrag atenția copiilor asupra emoțiilor sau a evidențierii reacțiilor emoționale în contextul interacțiunilor obișnuite

scade riscul copiilor de a avea dificultăți în înțelegerea emoțiilor, precum și a consecințelor pe care le au comportamentele lor. Învățarea modalităților de reglare emoțională și înțelegerea emoțiilor sunt esențiale pentru capacitatea copiilor de a dezvolta relații sociale și de a se comporta adecvat în situații de conflict.

Calitatea atașamentului dintre părinte și copil are implicații și asupra naturii interacțiunnilor și relațiilor cu celelalte persoane din afara familiei (educator, copii de aceeași vârstă, etc.). Relația de atașament securizant dintre copil și educator, îi oferă copilului surse suplimentare de adaptare la mediu și de compensare a posibilelor relații insecurizante cu părinții. Explicația efectului compensatoriu constă în faptul că relația de atașament securizant cu educatorul poate furniza copilului un model alternativ de relaționare și atenuează efectele negative ale relației de atașament insecurizante părinte-copil. Acest lucru îi permite copilului să dezvolte relații sociale adecvate cu alți adulți sau copii de aceeași vârstă.

Bibiografie:

(1998). Conflicte și comunicarea. Fundația Soros, Ed.,ARC București

Abric, J-C.(2002). Psihologia comunicării, teorii și metode. Editura Collegium, Polirom, Iași

Catrinel A. Ștefan , Eva K., Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari

ŞCOALA VIITORULUI

Prof. Claudia Iancu,
Colegiul Naţional „ V. Alecsandri” Galaţi

"Nu trăim pentru şcoală, ci pentru învăţătură!"

„Sistemul educaţional trece printr-o schimbare fundamentală. Studiile noastre arată că, datorită tehnologiei, studenţii şi profesorii progresişti sunt principalul motor al schimbării. Tehnologia informaţiei elimină sălile de clasă tradiţionale şi va trebui să ne obişnuim cu faptul că procesul de învăţare este continuu şi are loc oriunde. Societatea conectată va deveni un aspect din ce în ce mai important pentru procesul de învăţare pe termen lung,” a declarat Mikael Eriksson Björling.

Pentru elev, şcoala viitorului trebuie să pună accentul pe o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii esenţiale în opinia lor: şcoala viitorului trebuie să le placă, dar să fie şi eficientă. Ceea ce este prioritar în învăţământ este informatizarea. Softul educaţional, reprezentat de anumite programe informatice, special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, reprezintă o necesitate atât în prezent, cât şi în viitor. Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ uşurează îndeplinirea scopurilor şi idealurilor educaţionale. În plus, reprezintă o metodă mai plăcută şi pentru elevi, care apreciază întotdeauna noutatea şi ineditul. Aceştia au fost obişnuiţi cu metodele clasice de predare, dar cele noi le-au atras mereu atenţia şi s-au dovedit a fi mai eficiente. Copiii vor aprecia mai mult o lecţie realizată pe calculator, decât una clasică.

Calculatorul nu este folosit în activitatea didactică pentru a înlocui activitatea de predare a dascălului. Cu alte cuvinte, nu-i exclude importanţa. El vine în sprijinul predării, ajutându-l în procesul instructiv-educativ. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă. Bineînţeles, pentru acest lucru, toate şcolile ar trebui dotate cu tehnologia necesară. Aceasta presupune numeroase investiţii costisitoare. Dacă educaţia ar reprezenta, într-adevăr una dintre priorităţile ţării noastre, cu siguranţă că s-ar găsi metode pentru ca acest lucru să fie posibil cât mai curând.

Telefoanele mobile, tabletele şi laptopurile fac ca băncile şcolilor să devină istorie. Şcolile progresiste de astăzi îşi transformă clasele în spaţii multifuncţionale care oferă noi metode de învăţare.Pentru elev, şcoala viitorului trebuie să pună accentul pe o educaţie de

calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii esenţiale în opinia lor: şcoala viitorului trebuie să le placă, dar să fie şi eficientă.

Prin oferirea de informaţii într-un timp real, prin folosirea mijloacelor de evaluare specifice fiecărui domeniu şi accesul la resurse online pentru elevi, părinţi şi profesori în aceeaşi măsură, şcoala online va aduce îmbunătăţiri multiple şi substanţiale sistemului şi managementului educaţional, oferind beneficii vizibile. O parte dintre acestea sunt reprezentate de înlesnirea şi îmbunătăţirea comunicării părinte – profesor/instituţie, elev–profesor, profesor–profesor, profesor–conducere şi profesor–părinte, de îmbunătăţirea fluxului informaţiei, a productivităţii şi a organizării, de centralizarea într-un mod mult mai facil şi facilitarea accesului atât părinţilor cât şi elevilor la multitudinea de date din procesul educaţional şi automatizarea proceselor de rutină. Astfel, şcoala online va fi un sistem avansat, care prin intermediul aplicaţiilor pe care le va îngloba, va cuprinde cele mai bune metode şi practici folosite pentru obţinerea rezultatelor performante, din diversele domenii de studiu ale instituţiilor educaţionale.

Trăim cu toţii într-o lume a vitezei, a tehnologiei, a internetului. Asemenea capacităţi, ca cele de a lucra pe calculator, se cer din ce în ce mai mult, chiar şi în momentul angajării. Cu alte cuvinte, ele vor ajuta tinerii şi pe viitor. O altă iniţiativă a şcolii viitorului ar trebui să urmărească nu numai creşterea performanţei şcolare, ci şi educaţia elevilor pe relaţii de colaborare şi pe îmbunătăţirea mediului de învăţare şi de predare. Pentru atingerea acestui obiectiv, copiii şi tinerii trebuie să fie implicaţi activ, integrând ceea ce li se predă cu propria lor experienţă de viaţă.

De asemenea, într-o şcoală a viitorului, ar trebui respectat dreptul tuturor copiilor la învăţătură, indiferent de starea lor fizică, intelectuală, emoţională sau de diferenţele de origine etnică, religioasă, culturală. Principiul discriminării ar trebui eliminat, precum şi cel al izolării copiilor cu nevoi speciale.

Elevul normal poate învăţa de la cel disabil, mai ales când acesta are un talent pentru o anumită disciplină. Schimbarea rolurilor este benefică pentru copilul disabil, care capătă încredere în propriile forţe şi în valoarea lui, dar şi pentru colegul lui normal, care învaţă să caute în profunzime şi să respecte talentul fiecărui om. Noi, dascălii, trebuie să ştim că fiecare copil este unic în felul lui, iar şcoala trebuie să se adapteze, pentru că şcoala viitorului reprezintă o şcoală în diversitate. Copiii cu cerinţe educative speciale trebuie acceptaţi în rândul celorlalţi şi valorizaţi în funcţie de capacităţile lor. Bineînţeles, nu va fi uşor să lucrăm cu elevi atât de diferiţi, cu toate că unii dintre noi o fac şi acum, însă provocarea va avea efecte benefic.

Pentru abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie să fie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri şi responsabilităţi în demersul său spre formarea intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii trebuie să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Predarea în parteneriat s-a dovedit până acum un real succes şi poate reprezenta şi o metodă utilizată în şcoala viitorului. Aceasta presupune prezenţa şi colaborarea a două cadre didactice în cadrul lecţiei propriu-zise. Unele condiţii se cer a fi respectate: să se realizeze după asistenţă reciprocă la oră, să fie riguros planificată anterior, să se desfăşoare activităţi compatibile şi complementare, să reprezinte o unitate în concepţiile prezentate, în modul de a acţiona. Vor trebui evitate controversele. Asemenea lecţii sporesc interesul elevilor şi le captează atenţia.

Un alt obiectiv pe care ar trebui să îl stabilim în anii ce vor urma este acela de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească elevul pe parcursul şi la sfârşitul unui ciclu de instruire, al unui an de studiu, etc. Profesorul trebuie să fie şi un distribuitor de recompense, o sursă de informare, evaluator, deci, manager al învăţării. Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se poate regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat. Trebuie realizat un echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi cea orală. Aceasta din urmă, deşi necesită mai mult timp, prezintă avantaje deosebite: realizarea interacţiunii elev-profesor, demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului, etc. Este necesară şi folosirea, mai des, a metodelor de autoevaluare.

Într-o şcoală a viitorului trebuie pus accentul şi pe managementul clasei(dimensiunea ergonomică, dimensiunea psihologică, socială, operaţională, inovatoare, normativă). O şcoală numită „a viitorului” există în Philadelphia. Copiii intră în clădirea şcolii prin dreptul unui detector invizibil de metale. Deschid dulapurile personale cu carduri inteligente, îşi lasă

hainele şi-şi iau laptopurile personale. N-au caiete de notiţe şi nici cărţi. Pot acesa orice colţ al campusului de pe terminalul personal, dotat cu conexiune wireless. În această instituţie Microsoft pregăteşte următoarea generaţie de specialişti în materie de tehnologie. Cantina şcolii este un elegant restaurant cu autoservire, de unde elevii, cu nişte carduri speciale, îşi pot cumpăra trei mese pe zi. Aceleaşi carduri calculează numărul de calorii al fiecărui elev. În loc de tabla clasică profesorii folosesc un „smart board", o tablă inteligentă. Elevii primesc extemporalele pe laptop. Dacă nu reuşesc să răspundă corect, sunt redirecţionaţi către lecţiile de recuperare. De asemenea, copiii au şi orare personale online în care sunt stabilite întâlniri cu educatorii. Nu există bibliotecă, ci un centru de instruire, unde toată informaţia este digitală. Elevii nu parcurg materii propriu-zise, ci discută pe marginea unor probleme de viaţă reală. Teoria este mai puţin importantă. Totul e să ştii să te descurci în viaţă. Nu cred că pretenţiile noastre ar trebui să se ridice la nivelul celor propuse de Şcoala viitorului din Philadelphia. Probabil acest lucru ar putea fi posibil într-un viitor mult prea îndepărtat. Ar trebui să adoptăm politica paşilor mărunţi şi să evoluăm încet, dar sigur. Ar trebui să renunţăm să batem pasul pe loc, să propunem aceleaşi metode învechite, denumindu-le însă în alt mod. Procesul intructiv-educativ trebuie să se centreze pe elev şi să urmărească să îl transforme din obiect al procesului educativ, în subiect activ al propriei deveniri. De la centrarea pe conţinut ar trebui să se treacă la centrarea pe activitatea elevului

În concluzie, şcoala este instituţia care îi pregăteşte pe copii pentru viitor. Competenţe de bază ca cititul, scrisul şi calculul matematic vor fi mereu importante, dar într-o lume cu acces nelimitat la informaţii scrise sau audio-vizuale, elevii vor trebui să deprindă competenţe şi cunoştinţe noi.

Bibliografie:

1). Cerghit I. - Sisteme de instruire alternative, Editura Aramis, Bucureşti, 2002;

2). Gherguţ Alois - Managementul general şi strategic în educaţie, Editura Polirom, Iaşi, 2007;

3). Gherguţ Alois - Psihologia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată, Editura Polirom, Iaşi, 2001;

4). Gherguţ Alois - Sisteme de psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iaşi, 2005;

5). Ionescu M., Radu I. - Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

MINDFULNESS SI STAREA DE BINE PENTRU PROFESORI

- CURS DE FORMARE PENTRU PROFESORI -

Autor Profesor Iancu Claudia

Școala Gimnazială Metropolitană ARC

Valorificarea experienței de formare internațională "Integrated Curicullum – Teaching Global Skills"din proiectul Erasmus+ « Comunitate Educațională Rezilientă - #Profesor 21 «

Durata: 1 an. 1 ora/de doua ori pe luna

Grup tinta: profesorii de toate specialitatile, din cadrul Școlii Metropolitane ARC

ARGUMENT

Colectivul scolii are nevoie sa fie la current cu tendintele de formare, cu tehnicile nou aparute, profesorii au nevoie de comunicare si schimb de experienta. Director trebuie sa fie un facilitator al acestui curs, sa dea ocazia fiecarui professor sa fie trainer, sa impartaseasca experienta lui si sa faca o conexiune cu colegii iesind din zona de confort. Pornim de la premiza ca fiecare are ceva de oferit, fiecare are o experienta si poate contribui la starea de bine in colectiv cu diverse tehnici de predare, evaluare, reflectie pe care le poate exersa cu colegii

Scopul cursului este sa fie interactiv, exercitiile si aplicatiile sa aibe o abordare moderna si inovativa, sa creeze dorinta de a evolua si de a se simti bine la locul de munca.

Evaluarea cursului este nonformala si continuua, ceea ce putem duce in clasa, si impartasi cu elevii este important, fie si o stare de bine sau o tehnica de relaxare, avand in vedere programul lung al fiecaruia, elev si professor.

Continuturi:

1. Introducerea notiunilor de mindfulness,

2. Tehnici de comunicare, de concentrare, respiratie, captarea atentiei

3. Prezentarea experientelor de formare din alte tari,

4. Experimentarea jocurilor de rol si dramaturgie,

5. Digitalizare si tehnologie,

6. Solutii inovative de evaluare si autoevaluare, meditatie si introspectie, feedback si feedforward.

VALORI SI ATITUDINI

Dezvoltarea increderii si stimei de sine

Incurajarea curiozităţii şi receptivităţii pentru formare profesionala

Dezvoltarea capacităţii de relaţionare şi a disponibilităţii pentru activităţile in grup

Dezvoltarea gandirii critice

Incurajarea unei atitudini pozitive faţă de colectiv, scoala si evolutie profesionala.

MODALITATI DE EVALUARE

Diverse exercitii puse in practica in functie de tema cursului.

Bibliografie:

https://www.youtube.com/watch?v=gTIOs1bhVrk

https://www.youtube.com/watch?v=B_ZFmB07v4w

https://vimeo.com/299237120

https://actonlearning.org/knowledge-for-the-love-of-knowledge

Educa- Internationalisation post covid

Building on Strengths Finnish case study

Fișă de lucru – clasa a V- a

Structura unui sistem de calcul

Iancu Geila,

Școala Gimnazială nr. 39 Nicolae Tonitza, Constanța

1. Răspundeți cu adevărat sau fals:

   a. Placa de bază se află în monitor.
   b. In unitatea centrală se afla procesorul.

2. Cu o săgeată realizați corespondența între elementele din prima coloană cu cele din a doua coloană:

Dispozitive periferice de intrare	Microfon
	Video proiector
Dispozitive periferice de ieșire	Monitor
	Touch-screen
Dispozitive periferice de intrare și ieșire	Tastatura
	Imprimanta

3. 256 GB = ….....B

4. Alegeți varianta corectă pentru întrebarea “Care sunt tipurile de memorii interne existente într-un sistem de calcul?”

   i. RAM, ROMM

   ii. ROM, RIMM

   iii. RAM, ROM

5 . Exemple de sisteme de operare?

6. Ce este RAM și prin ce se caracterizează?

7. Ce este un bit?

ROLUL PARTENERIATULUI ȘCOALĂ – FAMILIE ÎN OBȚINEREA SUCCESULUI ȘCOLAR

prof. IANCULESCU IONEL DORU
Liceul Teoretic ,,Coriolan Brediceanu,, Lugoj

„Prezenţa părinţilor poate transforma cultura şcolii.”
S.L.Lightfoot

Funcţia educativă a şcolii

Şcoala este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societăţii, să ia parte activă la viaţă, să fie pregătit pentru muncă, să se adapteze rapid şi eficient la societatea în care trăieşte.

Misiunea şcolii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerinţele vieţii sociale. Menirea şcolii nu este însă numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoştinţe cât mai mare, ci şi de a stimula calitatea de om. În realizarea misiunii sale, şcoala operează prin componente, forme şi modalităţi specifice cum sunt: mediul şcolar, munca dirigintelui, activităţi în afara clasei şi a şcolii, precum şi organizarea şi valorificarea parteneriatului cu alţi factori educativi.

Oricât s-ar strădui, şcoala nu poate înlocui restul instituţiilor care au misiunea de formare a cetăţenilor conştienţi, cu o conduită civilizată. Educaţia elevilor în şcoală nu are sorţi de izbândă fără o colaborare strânsă cu alţi factori activi implicaţi în procesul instructiv-educativ. Între aceştia, familia, care constituie mediul bioereditar, psihic, moral, social şi cultural în care copilul vine pe lume şi primeşte orientările de început ale formării personalităţii sale are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea şcolii.

Rolul şi locul familiei în procesul educaţional

“Familia, ca matrice pentru adulţi şi copii, trebuie să aibă capacitatea de suport (emoţional şi financiar), să asigure securitatea membrilor, să îi poată încuraja în iniţiativele lor sau în situaţii limită.” (C. Ciofu, 1998, p. 105)

Şi chiar dacă de-a lungul timpului viaţa de familie s-a schimbat, zicala populară „Se cunoaşte până la bătrâneţe cine are cei şapte ani de-acasă” este adevărată şi azi, prezenţa sau lipsa celor “şapte ani de-acasă” marchează destinul fiecărui om.

Majoritatea studiilor actuale concură în a pune în evidenţă importanţa covârşitoare a mediului familial asupra dezvoltării copilului. În acelaşi timp ele sunt date semnale de alarmă într-o societate care îşi propune educaţia şi acordarea de şanse egale pentru toţi copii, dar în condiţiile când un număr mare de familii sunt incomplete (divorţurile, părinţi care lucrează peste hotare, etc.), când fiecare îşi

urmăreşte propriile interese, idei, când interesul pentru filme, ştiri, computer, afaceri este o „obsesie”, când schimbul de mesaje cu cei dragi este aproape inexistent, sau, existenţa presiunii fantastice datorată ameninţării pierderii locului de muncă, presiune care-i face pe părinţi mai puţini capabili să participe la viaţa copiilor lor.

Această semnale de alarmă referitoare la probleme care afectează educaţia în zilele noastre fi pot fi rezolvate doar printr-un efort comun, care să implice părinţii, şcolile şi comunitatea.

Majoritatea părinţilor învaţă pe parcurs tot ceea ce au de făcut, „furând” informaţii de la cei din jur, preluând modelele în care au fost crescuţi ei înşişi. De aceea, şcoala trebuie să vină în sprijinul părinţilor aducând modalităţi corecte de relaţionare şi exercitare a rolului parental.

Forme de colaborare a şcolii cu familia

Conlucrarea cadrului didactic cu părinţii elevilor se poate realiza prin diverse forme precum: şedinţele cu părinţii; şedinţele comune cu părinţii şi elevii; lectorate şi consultaţii pe teme educative; asistenţele la ore; vizitele părinţilor la şcoală din proprie iniţiativă sau la invitaţia cadrului didactic; vizitele cadrului didactic la domiciliul elevilor; adunările festive din şcoală, sărbătorirea în comun a unor evenimente din viaţa societăţii, a şcolii sau din viaţa de elev ; implicarea părinţilor în derularea unor proiecte extraşcolare; stabilirea opţionalelor; schimbul de date privind cunoaşterea psihopedagogică a copilului; comitetele de părinţi.

Această cerinţă valabilă dintotdeauna capată o importanţă tot mai mare astăzi când creşterea numărului de copii aflaţi în situaţii de risc, provocată de situţia economică precară a populaţiei, când problemele economice aproape insurmontabile cărora trebuie să le facă faţa familia duc inevitabil, mai ales în familiile sărace şi dezorganizate cu mulţi copii, la abandonul şcolar.

Parteneriatul educaţional şcoală-familie

Parteneriatul şcoală-familie în zilele noastre primeşte noi valenţe.

Dacă până în prezent acest parteneriat şcoală-familie a fost dezvoltat unilateral, fiind de multe ori considerat “responsabilitatea” şcolii, acest lucru trebuie să se schimbe. Se prevede ca în ţările Comunităţii Europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării şcolii cu familia în care accentul este pus pe angajamentul mutual clar stabilit între părinţi şi profesori, pe un „contract parental” privind copilul individual. Acest tip de contract nu se mai consideră doar ca un „drept opţional”, ci ca un sistem de obligaţii reciproce în cooperarea părinţilor cu profesorii în activităţile şcolare şi extraşcolare, nu numai sub aspect economic, respectiv de a participa, susţine şi evalua eforturile şi acţiunile financiare ale şcolii, ci şi sub aspect educaţional-cultural. În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia şi şcoala, trebuie să aibă acelaşi scop – formarea personalităţii umane integrale şi armonioase.

Climatul de muncă intelectuală instituit în şcoală trebuie să se regăsească şi la nivelul de familie pentru a nu se da impresia elevilor că învăţătura este echivalentul şcolii. Învăţătura este echivalentul muncii elevilor.

Colaborarea şcolii cu familia trebuie să asigure unitatea influenţelor educative asupra elevilor, precum şi o continuitate în ceea ce priveşte evoluţia de la o etapă la alta, a clasei şi a fiecărui elev în parte.

Demersurile noastre educative în cadrul acestui parteneriat îşi vor atinge scopul când toate familiile vor înţelege că propriul copil are nevoie de încrederea familiei, fără ca aceasta să degenereze în libertate exagerată, că printr-un control continuu şi sistematic surprind la timp fenomenul rămânerii în urmă la învăţătură, că violenţa, brutalizarea copilului şi învinuirea şcolii sunt atitudini greşite ale părinţilor, că familia indulgentă creează copilului un sentiment de siguranţă artificial care se năruie la prima confruntare mai serioasă iar când familia este autoritară, prin interdicţia de a-şi asuma răspunderi îi anihilează copilului orice tentativă de a acţiona din proprie iniţiativă.

Concluzie

Astăzi este necesar să se instituie o relaţie nouă între societate şi educaţie.

O educaţie de calitate se realizează atunci când, la procesul de formare a elevilor participă în mod armonios toţi factorii educaţionali. Relaţia de colaborare permanentă cu familia este una dintre condiţiile esenţiale care asigură succesul şcolar. Căile perfectei colaborări constau, în primul rând, în cunoaşterea permanentă, de către şcoală şi familie, a problemelor ridicate de creşterea copilului, apoi de perfecta sincronizare a criteriilor educative, de intransigenţa activă, practică unitară a tuturor.

„Felul în care vorbesc părinţii şi profesorii îi arată copilului părerea lor despre el. Afirmaţiile lor influenţează încrederea şi preţuirea pe care acesta o acordă propriei persoane. Într-o mare măsură, limbajul celor mari determină destinul acelui copil." (Haim Ginott)

Bibliografie

* Ionescu, M., Chiş, V., (coord.), (2001), *Pedagogie – suporturi pentru formarea profesorilor*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
* Pescaru-Băran, A., (2004), *Parteneriat în educaţie*, Editura Aramis Print, Bucureşti
* xxx, Învăţământul primar, Revistă dedicată cadrelor didactice, nr. 4/2004, p. 109-116
* www.didactic.ro/files/15/familiasiscoalaparteneriegali.doc
* www.didactic.ro/files/19/modalitatidecolaborare.doc

ROLUL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE DIN GRĂDINIŢĂ ÎN OPTIMIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

IBĂNESCU GIORGIANA CLAUDIA

LICEUL TEHNOLOGIC "VINTILA BRĂTIANU" DRAGOMIREŞTI-VALE, ILFOV

Problematica educaţiei dobândeşte în societatea contemporană noi conotaţii, date mai ales de schimbările fără precedent din toate domeniile vieţii sociale. Accentul trece de pe informativ pe formativ, de pe instrucţie pe educaţie.

În contextul afirmării unei viziuni holistice asupra educaţiei, şcoala nu mai poate răspunde singura nevoilor tot mai complexe ale societăţii, un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversităţii umane, iar dezideratul educaţiei permanente tinde să devină o realitate de necontestat. Astfel, fără a nega importanta educaţiei de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educaţia extracurriculara, adică cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul său bine stabilit în formarea personalităţii copiilor. Grădiniţa ca instituţie educativă, continua educaţia copilului începută în familie, iar actul educaţional are rolul de a stimula şi valorifica talentul, aptitudinile, de a susţine comunicarea, de a încuraja competiţia şi asumarea de responsabilităţi în vederea dezvoltării şi formării unei personalităţi armonioase a copiilor încă de la cea mai fragedă vârstă.

Timpul liber al copiilor sta din ce în ce mai mult în atenţia organizatorilor procesului de instruire şi educare în scopul folosirii mai eficiente a acestuia în procesul educativ al tinerei generaţii. Copiii, au nevoie, de activităţi de joc, de dans, de sport. Este şi motivul pentru care educatoarele trebuie să acorde toată atenţia bunei organizări a timpului liber al copiilor din grădiniţe, îmbinând armonios, munca şi învăţarea cu distracţia şi jocul.

Prin activităţile extracurriculare desfăşurate în grădiniţe se urmăreşte completarea procesului didactic, organizarea raţională şi plăcută a timpului liber. O cerinţă foarte importantă vizând opţiunea pentru astfel de activitate este selecţionarea din timp a suportului teoretic în funcţie de interesele şi dorinţele copiilor şi ordonarea lor într-un repertoriu cu o temă centrală.

Activităţile extracurriculare organizate în grădiniţe pot avea conţinut cultural, artistic său spiritual, conţinut ştiinţific şi tehnico-aplicativ, conţinut sportiv sau pot fi simple activităţi de joc, de participare la viaţă şi activitatea comunităţii locale

În cadrul activităţilor extracurriculare cu o deosebită influenta formativa sunt incluse toate formele de acţiuni care se realizează în afara programului propriu zis: *plimbări, ieşiri în natură, excursii, tabere, serbări cu diferite ocazii, concursuri între grupele aceleiaşi grădiniţe sau între grădiniţe, parteneriate şcolare pe diferite teme*, etc.

În activităţile organizate în mijlocul naturii şi al vieţii sociale, preşcolarii se confruntă cu realitatea printr-o percepere activă, investigatoare, prin acţiuni directe asupra obiectelor, fenomenelor din mediul înconjurător, a unor zone geografice şi locuri istorice. Ei dobândesc o mare cantitate de informaţii privind munca şi viaţa omului în diferite contexte îşi formează reprezentări simple despre structura şi condiţiile de viaţă ale unor plante şi animale, despre legi obiective ale succesiunii anotimpurilor şi frumuseţilor patriei. În cadrul activităţilor în aer liber, preşcolarii îşi pot forma sentimentul de respect şi dragoste pentru natură, de ocrotire a speciilor pe cale de dispariţie.

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Atât activităţile turistice cât şi cele de concurs contribuie la îmbogăţirea şi lărgirea vocabularului activ,

a socializării, a diverselor conţinuturi stimulative, astfel copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate imaginea realităţii în cadrul activităţilor plastice şi practice şi de educarea limbajului, au mai multă iniţiativa în cadrul jocurilor.

Spectacolele, serbările, vizionările (teatrul de păpuşi) constituie o altă formă de activitate extracurriculara în grădiniţe, prin intermediul cărora copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Această formă de activitate îl pune pe cel mic atât în calitate de actor cât şi de spectator în faţa unei surse inepuizabile de impresii puternice, precum şi în faptul că se apelează în permanenţă la afectivitatea copilului.. Viaţa afectivă la vârsta infantilă constituie temeiul viitoarei personalităţi. A te concentra asupra ei, a mecanismelor proprii de funcţionare constituie, de fapt, esenţa activităţii instructiv – educative a educatoarei în grădiniţă de copii, barometrul de apreciere a eficienţei acestei munci, chiar dacă roadele ei vor fi culese nu imediat, ci în timp, uneori de-a lungul întregii deveniri umane.

Prin organizarea unor concursuri între grupele aceleiaşi grădiniţe sau între grădiniţe diferite (pe diferite faze, pe diferite teme) dezvoltăm dragostea şi interesul copiilor pentru frumos, sensibilitatea şi personalitatea lor suferind modificări pozitive, putând uşor depista tinere talente artistice în vederea cultivării şi promovării lor.

Concursurile sportive vin ca şi o completare a activităţilor de educaţie fizică, şi ajuta la dezvoltarea psiho-motrica a copiilor, cei mici participând cu multă plăcere.

În acelaşi timp nu trebuie neglijat rolul activităţilor extracurriculare în formarea caracterului colectiv care conduce la «sudarea legăturii» dintre cei mici, îi învăţa să trăiască în grup, să colaboreze, să accepte şi să respecte părerile celorlalţi.

" Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai există când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze." (M. Montessori" Descoperirea copilului „Editura Didactică şi Pedagogică, 1977).

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei *Revista învăţământului preşcolar, 3-4/2006,*

2. IONESCU, M.; CHIŞ, V., *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeana, Cluj-Napoca, 2001

3. PREDA. VIORICA, *Metodica activităţilor instructiv educative în grădiniţă de copii,* Editura « Gheorghe Cartu Alexandru », Craiova 2009

4. LESPEZEANU M., *Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar*, Editura S.C. Omfal, Bucureşti, 2007

PROIECTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE DIN PERSPECTIVA FORMĂRII COMPETENȚELOR SPECIFICE

Laurențiu Ichim, Colegiul de Industrie Alimentară „Elena Doamna”, Galați

Literatura pedagogică propune diferite abordări ale proiectării unităților de învățare. Prima problemă este legată de identificarea nivelurilor de proiectare. Există în prezent următoarea accepțiune referitoare la aceste niveluri:

- macroproiectarea instruirii (planificarea anuală);
- proiectarea unităților de învățare;
- proiectarea lecțiilor (sau microproiectarea învățării);
- proiectarea „verticală” (în timp), presupusă de caracterul generativ al formării competențelor.

Pornind de la planificarea anuală (macroproiectarea instruirii) se poate trece la un alt nivel de detaliere reprezentat de proiectarea unităților de învățare, așa cum au fost identificate și definite prin proiectare.

Unitatea de învățare reprezintă o anumită parte (entitate) a programei, care determină formarea la elevi a unui comportament specific (generat de competențele specifice), are o anumită coerență tematică interioară, se desfășoară în mod continuu o perioadă de timp și se finalizează prin evaluare.

Deci, unitatea de învățare trebuie:

- să fie supraordonată lecțiilor;
- să aibă o coerență interioară vizibilă;
- să fie relativ ușor și simplu de denumit;
- să vizeze atingerea acelorași competențe specifice;
- să se finalizeze printr-o evaluare;
- să acopere resurse de timp comparabile între ele (care, în principiu, ar putea fi de minim 2-3 ore și maxim 8-9 ore).

Unitatea de învățare poate fi sugerată de programă sau poate fi denumită și delimitată de cadrul didactic care face macroproiectarea. Unitățile de învățare pot să difere ca denumire, întindere și sarcini asumate, după resursele de timp sau chiar în cadrul unor resurse fixe de timp, după alte criterii. De aceea trebuie să subliniem că poate exista o anumită varietate de identificare și denumire a unităților de învățare în raport de criteriile avute în vedere (numărul de ore, numărul de săptămâni pe semestru, structura anului școlar, preferințe ale profesorului, manualul utilizat, nivelul clasei ș.a.). În toate situațiile însă, dacă se aplică o metodologie relativ invariantă, pot exista mai multe proiectări asemănătoare.

Demersul proiectării unei unități de învățare cuprinde următoarele momente:

- identificarea și denumirea unității de învățare;
- identificarea competențelor specifice (dintre cele menționate în planificare) și notarea lor ca atare (1.1., 1.2);
- selectarea conținuturilor; în cadrul lor conținuturile din programă (notate în planificare) pot fi detaliate sau pot avea anumite elemente care sporesc precizia;
- analiza resurselor (metode, materiale, resurse de timp, elemente de management al clasei, mediul educațional, nivelul inițial de atingere a obiectivelor de către elevi etc.);
- determinarea activităților de învățare care, utilizând conținuturile și resursele educaționale selecționate, pot duce la exersarea și formarea competențelor asumate; principalele activități de învățare sunt sugerate de programa școlară (unde sunt menționate ca exemple posibile, nu exhaustiv), dar pot fi imaginate și altele, după experiența personală și gradul de inventivitate ale cadrului didactic.
- stabilirea instrumentelor de evaluare și construirea lor.

Pentru proiectarea unei unități de învățare poate fi utilizat următorul tip de tabel, sugerat de documentele Curriculumului Național:

Proiectul unității de învățare[1]

Unitatea de învățare … Nr. de ore alocat …

Conținuturi (detalieri)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
(se menționează detalierile de conținut care explicitează anumite parcursuri)	(se precizează competențele specifice din programa școlară după modelul: 1.1.; 1.2.;)	(vizate / recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice)	(se precizează resurse de timp, de loc, resurse materiale, resurse procedurale- forme de organizare a clasei)	(se menționează modalitățile de evaluare utilizate – test inițial, test secvențial, test sfârșit sem. ,test final, evaluare orală)

În legătură cu acest model al proiectării unității de învățare trebuie făcute anumite precizări:

- Unitatea de învățare devine principalul obiect al proiectării. În această viziune sugerată de structura internă a noului curriculum și paradigma educațională pe care o propune, proiectarea unităților de învățare, în această formă și accepțiune, este suficientă. Nu se presupune în mod

[1] Ilinca Nicolae; Mândruț, Octavian, *Elemente de didactică aplicată a geografiei*, Editura CD Press, București, 2006, p. 128.

nemijlocit și proiectarea unor unități elementare de instruire cu o durată de aproximativ o oră (denumite „lecții”).

- Părțile componente ale unității de învățare, nominalizate prin detalieri ale conținuturilor sunt secvențe subordonate (cu întinderi variabile de timp și care, într-un sens foarte larg, pot fi asimilate unor „lecții”).

Alte modele de proiectare a unităților de învățare:

Proiectul unității de învățare[2]

Unitatea de învățare… Nr. de ore alocat…

Conținuturi	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse				Evaluare
			Timp	Metode și procedee	Forme de organizare	Mijloace de învățământ	Criterii, indicatori, instrumente
Ce voi face?	În ce scop voi face?	Cum voi face?	Cu ce voi face?				Ce s-a realizat?

Proiectul unității de învățare[3]

Unitatea de învățare…. Nr. de ore alocat…

Conținuturi	Competențe specifice	Situații de învățare	Resurse		Evaluare
			Resurse materiale	Resurse procedurale	Instrumente, metode

Bibliografie:

Cucoș, Constantin, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom Iași, 2008

Dulamă, Eliza, *Didactică axată pe competențe,* Presa Universitară Clujeană, 2010

Ilinca Nicolae; Mândruț, Octavian*, Elemente de didactică aplicată a geografiei*, Editura CD Press, București, 2006

Ilinca, Nicolae, *Didactica Geografiei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008

Vogler, J., *Evaluarea în învățământul preuniversitar*, Editura Polirom, Iași, 2000

[2] Ilinca, Nicolae, *Didactica Geografiei*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 126.
[3] Dulamă, Eliza, *Didactică axată pe competențe*, Presa Universitară Clujeană, 2010, p. 8.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR: DEZVOLTAREA POTENȚIALULUI NELIMITAT AL COPIILOR

Ichim Mihaela Laura

Școala Gimnazială Aurelian Stanciu Salcea

Introducere

Educația joacă un rol crucial în dezvoltarea potențialului copiilor și în scoaterea la iveală a genialității lor. Acest proiect vizează prezentarea teoriilor și a bunelor practici în organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar, concentrându-se pe mesajul că potențialul copiilor este nelimitat și este de datoria noastră să le descoperim genialitatea.

Sesiune de comunicări pentru cadrele didactice

1.1. Teoria Inteligențelor Multiple: Teoria Inteligențelor Multiple a lui Howard Gardner oferă o abordare diferită în evaluarea potențialului copiilor, identificând diverse tipuri de inteligență, precum cea lingvistică, logică-matematică, spațială, muzicală, kinestezică, interpersonală și intrapersonală (Gardner, 1983). Cadrele didactice pot utiliza această teorie pentru a recunoaște și valorifica talentele specifice ale fiecărui elev.

1.2. Constructivismul și abordarea centrată pe elev: Teoria constructivistă susține că elevii învață prin construirea propriei înțelegeri și cunoaștere prin interacțiunea cu mediul înconjurător (Piaget, 1950; Vygotsky, 1978). O abordare centrată pe elev ajută la dezvoltarea potențialului nelimitat al copiilor, oferindu-le oportunități de învățare experiențială și autonomă.

Exemple de bune practici în organizarea conținuturilor

2.1. Proiecte didactice: Proiectele didactice care încorporează teoriile Inteligențelor Multiple și Constructivismului pot oferi oportunități de învățare personalizate pentru elevi. Profesorii pot crea proiecte interdisciplinare care să le permită elevilor să își exploreze propriile interese și să dezvolte abilități în domeniile în care excelențează.

2.2. Teste docimologice și fișe de lucru: Profesorii pot elabora teste docimologice și fișe de lucru care să evalueze în mod cuprinzător abilitățile și competențele elevilor, adaptându-le la diferitele tipuri de inteligență și stiluri de învățare.

Educația non formală și dezvoltarea personalității elevului

3.1. Ateliere tematice și cercuri de studiu: Atelierele tematatice și cercurile de studiu pot fi utilizate pentru a sprijini învățarea non-formală și a dezvolta potențialul nelimitat al copiilor. Aceste activități oferă oportunități pentru elevi să exploreze subiecte și domenii de interes în afara curriculumului tradițional, să își împărtășească cunoștințele și să colaboreze cu alți elevi.

3.2. Activități extrașcolare și Școala Altfel: Integrarea activităților extrașcolare și a programului Școala Altfel poate contribui la dezvoltarea personalității elevului într-un mod cuprinzător și armonios. Aceste activități le permit elevilor să experimenteze noi domenii de interes, să își dezvolte abilitățile sociale, să își cultive creativitatea și să își consolideze încrederea în sine.

Concluzie

Prin aplicarea teoriilor și a bunelor practici în organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar, se pot dezvolta potențialul nelimitat al copiilor și scoate la iveală genialitatea lor. Educația, atât formală, cât și non-formală, trebuie să se adapteze la nevoile și particularitățile elevilor, oferindu-le oportunități de învățare personalizate și stimulative.

Bibliografie:

Gardner, H. (1983). Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. New York: Basic Books.

Piaget, J. (1950). The Psychology of Intelligence. London: Routledge and Kegan Paul.

Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.

1973

PARTICULARITĂŢI ALE ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE LA ELEVII CU DIZABILITATE INTELECTUALĂ SEVERĂ

Alexandra-Lavinia Iepure

C.Ș.E.I. „Speranța" Zalău

Conform celor mai recente definiții incluse în DSM-5, (DSM-Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders) (ed a V a), dizabilitatea intelectuală se caracterizează prin deficite semnificative atât în funcționarea cognitivă, cât și la nivelul comportamentului adaptativ, debutând înainte de vârsta de 18 ani.

Conform ICD-11, (International Classification of Diseases), termenul de „dizabilitate intelectuală'' este echivalent cu sintagma „tulburări intelectuale de dezvoltare". În altă ordine de idei, dizabilitatea intelectuală se caracterizează prin deficite cognitive, dar și cel puțin două elemente deficitare ale componentei adaptative, precum: comunicare, relații interpersonale, utilizarea resurselor comunitare, autodirecția, îngrijire personală, activități gospodărești, abilități academice funcționale, muncă, agrement, sănătate și siguranță.

Severitatea dizabilității intelectuale nu se stabilește în funcție de coeficient de inteligență
(I.Q.), ci în raport cu funcționarea adaptativă, în comparație cu normele aceluiași grup de vârstă (peer-grup). Pentru identificarea disfuncțiilor esențiale este necesară o evaluare riguroasă pe 3 planuri:

- Deficite conceptuale: raționament, cunoștințe, memorie, gândire abstractă, matematică,
scris, citit, limbaj etc;
- Deficite sociale: judecată socială, comunicare interpersonală, empatie, prietenie etc;
- Deficite practice: responsabilitate școlară, managementul activităților școlare, îngrijire
personală, activități casnice de bază etc.

Nivelul severității acestor deficite se referă la nevoia de suport pe care o implică, respectiv: ușor, moderat, sever și profund. Oferirea suportului corespunzător va conduce spre o îmbunătățire funcțională pe toate planurile.

În diagnosticarea dizabilității intelectuale se iau în considerare 3 criterii esențiale:

1) Funcțiile intelectuale: componentele critice vizează: înțelegerea verbală, memoria de lucru, raționamentul perceput și cantitativ, eficiența cognitivă, ș.a. și se reflectă în raționament, planificare, gândire abstractă, rezolvare de probleme etc.;
2) Comportamentul adaptativ: se referă la ansamblul abilităților conceptuale, sociale și practice care au fost dobandite și folosite de o persoană pe parcursul vieții. Structura factorială a comportamentului adaptativ a fost introdusă de AAIDD și cuprinde:

- Abilități practice: sănătate, rutine zilnice, activități cotidiene, ocupaționale, siguranță, transport etc.;
- Abilități conceptuale: noțiuni temporale, conceptual de număr, limbaj, scris, citit etc;
- Abilități sociale: abilități interpersonale, stima de sine, urmarea regulilor, rezolvarea de probleme, responsabilitate socială, credulitate, naivitate etc.

3) Deficitele intelectuale și adaptative apar în perioada de dezvoltare, respective 0-18 ani.
Conform DSM-V, în perioada prenatală, dizabilitatea intelectuală poate surveni ca efect al unor sindroame genetice (anomalii cromozomiale și genetice), malformații cerebrale, boli maternale (placentare etc.), tulburări metabolice înnăscute și influențe nocive din mediu. În perioada perinatală pot interveni evenimente legate de travaliu sau naștere care pot genera apariția dizabilității intelectuale a copilului, iar în perioada postnatală pot apărea traumatisme craniene, infecții, spasme infantile, deprivare socială cronică severă, leziuni ischemice date de hipoxie, sindroame metabolice toxice, intoxicații etc (Roșan Psihopedagogie Specială. Modele de evaluare și intervenție, 2015).

Importanţa includerii elevilor cu dizabilități moderate și severe în activități extracurriculare incluzive și recreative comunitare este recunoscută de mult timp (Browder & Cooper, 2001; Rynders & Schleien, 1993). Recreerea și implicarea extracurriculară este un mijloc important de îmbunătățire a calității vieții, asigurarea dezvoltării unei rețele de prieteni, posibilitatea crescută de integrare în comunitate după finalizarea școlii (Modell & Valdez, 2002). Activitățile extrașcolare au un impact pozitiv asupra dezvoltării elevului și contribuie la programele formale de învățare (Fredericks & Eccles 2006). Cercetătorii au dezvăluit că activitățile extracurriculare au impact asupra notelor, rezultatele examenelor și responsabilitatea față de școală, cultură, socializare, motivație, atitudini pozitive față de școală și dorința educațională (Darling, Caldwell & Smith, 2008; Llyeras, 2008; Luthar, Shoum și Brown, 2006; Fujita, 2006). Pe scurt, activităţile recreaționale și de petrecere a timpului liber sunt un element esenţial pentru o viață împlinită și satisfăcătoare (Schalock & Alonzo, 2002). Cu toate acestea, elevii cu dizabilități intelectuale au nevoie atât de

oportunități extinse de participare, precum și de instruire explicită, în dezvoltarea abilităților de participare (vezi Collins, Hall și Branson, 1997; Modell și Valdez, 2002). Din păcate, fără oportunități planificate și instruire, elevii cu dizabilități intelectuale se angajează adesea în activități solitare (vizionarea la televizor sau implicarea în activități recreative care nu pot fi recunoscute) și acest tipar, din păcate, se transmite la vârsta adultă (Strand & Kreiner, 2005). Odată selectată o activitate extracurriculară, este important ca elevii cu dizabilități severe să se simtă motivați să-și continue implicarea. Încurajarea din partea părinților rămâne un factor de motivare semnificativ pentru elevii cu și fără dizabilități. Aceste date actuale demonstrează importanța încurajării venită din partea părinților pentru elevii cu dizabilități severe care se alătură activităților extracurriculare și susțin cercetările existente care descriu modul în care așteptările mari ale părinților față de elevi influențează motivația elevilor fără dizabilități (Fredricks & Eccles, 2004; Hueber & Mancini, 2003).). Aceste rezultate subliniază rolul important al părinților în sprijinirea implicării elevilor. Cu toate acestea, sprijinul părinților este deosebit de important pentru elevii cu dizabilități, deoarece mulți vor necesita eforturi suplimentare pentru a participa la activități. De exemplu, mijloacele de transport care duc copiii acasă după școală ar putea să nu fie echipate pentru a transporta elevii au dizabilititâți fizice. Ca urmare, elevii cu dizabilități severe ar putea avea nevoie să se bazeze pe părinții lor pentru coordonarea sau asigurarea transportului. În esență, influența încurajării părinților este necesară, oferind o motivație importantă pentru elevi, precum și acces la activități.

Elevii cu dizabilități severe asociază participarea la activitățile extracurriculare cu persoane cu care au avut o relație preexistentă (de exemplu, prieten din copilărie, frate) și nu valorifică oportunitățile de a-și face noi prieteni, așa cum reiese din alte studii de specialitate.

Datele actuale susțin afirmația că distracția este un motiv de bază pentru participarea la activități, având o valoare egală pentru elevii cu și fără dizabilități. Cu toate acestea, elevii cu dizabilități severe ar putea să nu poată evalua cu acuratețe preferința lor pentru anumite activități, deoarece au puține experiențe pentru a compara un eveniment, deoarece cercetările anterioare au arătat că persoanele cu dizabilități intelectuale au activități limitate de timp liber la care participă (Buttimer & Tierney, 2005; McGuire & McDonnell, 2008; Orsmond, et al., 2004; Solish, et al., 2010). Profesorii din învățământul special oferă adesea instrucțiuni privind abilitățile sociale în vederea schimbării comportamentului elevilor în medii autonome (Miller, Lane și Wehby, 2005). Abilitățile sunt predate elevilor cu dizabilități prin împărțirea sarcinii în pași mici, apoi încorporând discuții, modelare, joc de rol, consolidare, rezolvare de probleme și feedback (Elliott & Gresham, 2007). Cu toate

acestea, mulți profesori nu se simt pregătiți să promoveze intercațiunile pozitive între colegi (Dee, 2011). După școală, în cadrul activităților STEM se promovează interacțiuni pozitive prin munca în echipă și colaborare. Rezultatul nu este o notă individuală sau finalizarea unui obiectiv înscris în Programul educațional individual, ci oferă câștigarea unei competiții sau a unui premiu într-un mediu natural. Elevii cu dizabilități sunt atrași de activități științifice precum robotica (Howard & Park, 2014). În plus, aceștia exprimă adesea atribute unice care sunt deosebit de benefice pentru carierele STEM (Basham & Marino, 2013). White și Mitchell (2013) a subliniat că aceste trăsături sunt:

1. Atenția susținută, hipersensibilă la detalii;
2. Capacitatea de a se detașa emoțional pentru îndeplinirea sarcinilor;
3. Cunoștințe și abilități procedurale repetitive, sistematice;
4. Abilitatea de a conceptualiza rezultate și soluții în rezolvarea problemelor complexe

În plus, elevii cu dizabilități intelectuale se bazează pe instrucțiuni practice, bazate pe date concrete pentru a accesa conținutul științific (Melber, 2004). Melber și Brown (2008) amintesc Mergând mai departe, va fi imperativ ca elevii cu dizabilități să aibă mai multe oportunități de a experimenta o gamă largă de activități extracurriculare. Prin aceste experiențe, elevii vor avea o înțelegere mai profundă a modului de distracție și vor fi mai bine poziționați să facă alegeri cu privire la activitățile la care aleg să participe.

Participarea elevilor cu dizabilități severe la activități extracurriculare din școală cât și în afara școlii, oferă elevilor oportunități de a experimenta un evenimentr complet incluziv. De obicei, cu toate acestea, elevii cu dizabilități severe rămân neimplicați în aceste tipuri de activități în comparație cu colegii lor fără dizabilități (Agran et al., 2017; Cadwallader, et al. al., 2003).

În literatura de specialitate sunt menționate obstacole semnificative care împiedică participarea elevilor cu dizabilități intelectuale severe la activitățile extracurriculare și recreative alături de colegii de aceeași vârstă, fără dizabilități. Elevii cu dizabilități severe au adesea oportunități limitate de a face alegeri privind activitățile valoroase (Wehmeyer & Palmer, 2003), prezintă dificultăți sociale și de comunicare (Kleinert și colab., 2002), niveluri foarte scăzute ale abilităților de citire precum și ale funcțiilor executive (Burgstahler, 1994; Burgstahler & Chang, 2009; Moon, Todd, Morton, & Ivey, 2012), participă separat la experiențe educaționale. În mod evident, plasarea separată a elevilor cu dizabilități intelectuale în clasă și în școală reduc oportunitățile pentru participarea la activități extracurriculare incluzive.

Bibliografie:

1. Ionescu, D., Popescu, R. (coordonatori), *Activități extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltarea de competențe cheie la copii și tineri*, Editura Universitară, 2012
2. Roșan, A. *Psihopedagogia specială. Modele de evaluare și intervenție*, Editura Polirom, București, 2015
3. Spooner, F., Knight, V., Browder, D., Jimenez, B., & DiBiase, W. (2011). Evaluating evidence-based practice in teaching science content to students with severe developmental disabilities. Research and Practice for Persons with Severe Disabilities, 36(1-2), 62-75.

GÂNDIREA LATERALĂ – DE LA TEORII LA APLICAȚII ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Ifrim Paula Cristina

G.P.N. Moara Nică

Ce este gândirea laterală?

Gândirea laterală se referă la abordarea unei probleme dintr-o perspectivă creativă. Mai precis, aceasta presupune a gândi ”out of the box”, a gândi în afara cutiei, fără bariere, limite atunci când trebuie să rezolvăm o problemă.

De obicei când ne confruntăm cu o problemă încercăm să o rezolvăm într-o manieră logică, în mod direct. Acest lucru este cunoscut și sub denumirea de gândire verticală. Cu toate acestea, gândirea laterală abordează problema dintr-o perspectivă cu totul diferită și găsește soluții neprevăzute la aceasta.

Conceptul de ”gândire laterală” a fost introdus în literatura de specialitate pentru prima dată de către Edward de Bono, în anul 1967. Termenul se concretizează în capacitatea unei persoane de a rezolva probleme prin găsirea unor soluții la care nu se poate ajunge prin mijloace deductive sau logice. Pentru a o spune în termeni mai simpli: capacitatea de a dezvolta răspunsuri originale la probleme dificile.

De ce să punem accent pe ”gândirea laterală” la grădiniță?

Un mod de a înțelege gândirea laterală este prin gândirea sa opusă, verticală. Un gânditor vertical este analitic, atent și precis. El percepe datele unei probleme și le analizează algoritmic pentru a găsi soluții logice. Un gânditor lateral, pe de altă parte, înțelege gândirea verticală, dar alege să privească în mod deliberat în afara acestui proces de gândire mărginită. Nu este un concept ușor de predat într-o societate unde primează gândire verticală.

- *gânditori vertical – ALEG*
- *gânditori lateral - SCHIMBĂ*
- *gânditori vertical - CĂUTĂ CE ESTE DREPT*
- *gânditori lateral - CĂUTĂ CE ESTE DIFERENT*
- *gânditori vertical - UN LUCRU ESTE URMAT DIRECT DE LA ALTELE*
- *gânditori lateral - REALIZEAZĂ SALTURI DELIBERATE*
- *gânditori vertical – ALEG CĂI PREVIZIBILE*
- *gânditori lateral - EXPLOREAZĂ MAI MULTE DIRECȚII PROBABILE*

Sistemul educațional tradițional a pus accentul pe rutină, pe memorare și reproducerea informațiilor transmise. Drept urmare, copiii ajung doar să învețe anumite conținuturi pe de rost, mecanic. Dar ce se întâmplă când ei se confruntă cu diferite probleme în viața de zi cu zi?

Cerința primordială a sistemului actual este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe împletirea activităților de învățare și de muncă independentă cu activitățile de cooperare, de învățare în grup. Astfel, crearea în cadrul procesului instructiv – educativ a unor situații de învățare diverse ce solicită exersarea gândirii laterale din partea copiilor reprezintă o alternativă la didactica tradițională în beneficiul preșcolarilor și al cadrelor didactice.

Gândirea lateral promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe asigurând un demers interactiv în procesul de predare – învățare – evaluare. Pe de altă parte, gândirea verticală solicită din partea preșcolarilor soluții logice, concrete, acțiuni algoritmice. Este de dorit împletirea celor două modalități de gândire în activitățile de grădiniță prin crearea unor situații de învățare inspirate din viața de zi cu zi.

Cum putem ”exersa” gândirea laterală la grădiniță?

Copilul preșcolar este caracterizat de creativitate. El manifestă în permanență curiozitate pentru a cunoaște tot ce se petrece în jurul său. În perioada preșcolară imaginația, creativitatea se exprimă viu prin toate activitățile desfășurate de copil la grădiniță.

Pentru a stimula potențialul creativ al preșcolarului se impune utilizarea unor strategii euristice care implică copilul în activități de descoperire, de rezolvare de probleme, de investigare a realității dar și strategii creative care pun accent pe gândirea laterală, spontaneitate, originalitate.

Nu putem vorbi despre creativitate în afara jocului. Creativitatea se remarcă la preșcolari prin comportamente specifice. Copiii, foarte curioși, vin cu soluții neobișnuite, idei originale. Manifestă inițiativă, spirit de observație foarte dezvoltat, pun întrebări adecvate. Ei pot face conexiuni între elemente aparent fără nicio legătură, explorează noi posibilități, învață rapid și ușor, au o memorie bună, imaginație vie, vocabular vast.

Putem adapta foarte ușor activitățile din grădiniță astfel încât să provocăm preșcolarii să gândească lateral. De exemplu, la activitățile din Domeniul Limbă și Comunicare, atunci când copiii ascultă o poveste, la final putem cere acestora să schimbe finalul poveștii. Vom primi răspunsuri inedite, neașteptate. Prin creativitatea și spontaneitatea copiilor putem schimba finalul unei povești, putem crea diferite poezii, frământări de limbă, cvintete.

De asemenea, putem folosi creativitate și ingeniozitatea manifestată de copii în cadrul activităților din Domeniul Om și Societate. Preșcolarii găsesc mijloace neașteptate prin care pot crea legături, prietenii. Preșcolarii află despre normele de comportare socială și efectele acestor comportamente, discută despre importanța faptelor bune, recunosc emoțiile unei persoane, își găsesc echilibrul emoțional, li se dezvoltă abilitățile sociale și personale îmbunătățindu-și spiritul de echipă și relațiile sociale.

Dacă gândim lateral, nu ne impunem punctul de vedere ca fiind singurul corect. Nu ne certăm cine are dreptate și cine nu, nu punem etichete, nu schimbăm vorbe ce pot supăra. Acceptăm variantele copiilor și ne dăm seama că uneori ei sunt cei care fac cea mai bună

alegere, ei au cele mai originale idei. Învățăm să considerăm orice variantă posibilă și interesant modul în care vede altcineva aceeași situație. Devenim empatici, deschiși, comunicativi, interesați de alte idei, diferite de cele pe care le-am găsit noi. Devine tot mai interesant să provoci copiii în diverse situații și să vezi ce idei pot apărea. Învățăm alături de copii să lucrăm în echipă, să eliminăm înverșunarea, stresul și să obținem mai multe variante bune pentru rezolvarea unei singure probleme.

Nu ne mai deranjează răspunsurile ce par a nu avea nimic comun cu întrebarea, încercăm să privim lumea prin ochii copilului și vom vedea o altă realitate, poate mai frumoasă ca cea închistată de reguli, de căi plauzibile, de negații. Copiii se bazează pe intuiție, pe puțină cunoaștere și pe curajul de a spune ce gândesc, fără teama că vor greși.

Avansul tehnologic al secolului XX-lea a proiectat omenirea într-o lume strict rațională. Acțiunile, principiile, valorile sunt bazate în totalitate pe logică. Ușor, ușor au fost excluse activitățile ce implică latura intuitivă provocându-se astfel un dezechilibru. Pentru a se regăsi și integra în mediul înconjurător, omul se reorientează apelând la vocea interioară pentru că este cert că nu putem depăși toate situațiile bazându-ne in mod explicit, doar pe logică. Astăzi, mai mult ca oricând, este necesară o reorientare a omului către valențele sale intuitive, îmbinale armonios cu cele mentale.

Bibliografie:

1. Edward de Bono – Gândirea laterală (traducere Sabina Dorneanu), Editura Curtea Veche, București, 2011

2. Roco, M., Creativitate şi inteligenţă emoţională, Editura Polirom, Iaşi, (2001)

3. Piaget, J., Psihologia inteligenţei, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, (1965)

4. *Reperele fundamentale în învățarea și dezvoltarea copilului de la naștere la 7 ani*

EDUCAȚIA PENTRU VALORI ÎN ACTIVITĂȚILE SPORTIVE DIN GRĂDINIȚĂ

Profesor învățământ preșcolar Ifrim Paula Cristina

Școala Gimnazială Moara Nică, G.P.N. Moara Nică, Suceava

Pe tot parcursul școlarității, țelul fundamental este modelarea unui tip de personalitate care să se integreze în societatea în care va trăi. Fără îndoială, această finalitate, dar şi paşii de urmat până acolo, stă sub „umbrela" axiologiei. Pentru că se tinde către perfecțiunea omului prin intermediul finalităților, atunci este necesar ca acestea să fie dependente de relațiile cu sistemul de valori valabil. Valorile sunt transmise prin mecanismele educației şi ale socializării, fiind asimilate şi interiorizate de indivizi; ele dobândesc astfel un caracter normativ şi intră în structura mentalităților şi a convingerilor noastre, de unde acționează ca repere şi criterii de orientare a comportamentelor şi acțiunilor.

Într-un înțeles general, valorile consolidează principiile de viață a unei persoane sau grup. (Schwartz, 1992). Așadar, când ne gândim la valorile noastre, ne gândim la ceea ce considerăm a fi important în viață.

Particularități ale valorilor:

1. Valorile sunt credințe legate într-o manieră inexplicabilă de simțiri. În momentul în care devin parte a personalității, acestea sunt alimentate de simțiri (ex: oamenii pentru care cinstea este o valoare importantă, se simt vinovați atunci când observă o nedreptate).
2. Valorile se referă la obiective dezirabile, care pot motiva acțiunea. Persoanele pentru care ordinea socială, dreptatea și altruismul reprezintă valori importante, sunt foarte motivate să urmărească aceste obiective.
3. Valorile se ridică deasupra unor acțiuni specifice și situații. Prețuirea onestității, de exemplu, poate fi relevantă în școală, acasă, pe terenul de joc, cu prieteni sau cu persoane străine. Acest aspect diferențiază valorile de normele și comportamentele care, de obicei, se referă la activități, obiecte sau situații specifice.
4. Valorile servesc drept standarde sau criterii. Valorile conduc selecția sau evaluarea acțiunilor, politicilor, oamenilor și evenimentelor. Oamenii decid ce este bun sau rău, justificat sau nelegitim, ce merită atenție sau ce trebuie evitat, bazându-se pe posibilele consecințe conform valorilor lor. Dar impactul valorilor în deciziile din viața reală este rareori conștientizat. Acestea devin evidente atunci când acțiunile sau considerațiile altcuiva intră în conflict direct cu valorile diferite pe care altul le susține.
5. Valorile sunt ordonate după importanța pe care o au raportate una la cealaltă. Valorile oamenilor formează un sistem ordonat de priorități care îi caracterizează ca indivizi.[1]

Valorile sunt, așadar, parte integrantă din formarea comportamentului copiilor, atât acum, cât și în viitor.

[1] (Schwartz, 2012).

Educația reprezintă factorul primordial în transmiterea valorilor încă de la cea mai fragedă vârstă. Educația timpurie este perioada care aduce schimbări majore în viața copilului, fiind considerată piatra de temelie în formarea, dezvoltarea și orientarea pe scară valorică a preșcolarilor, respectându-se însă particularitățile psihopedagogice și de vârstă ale acestora. Cadrul didactic reprezintă un factor major în organizarea condițiilor de transmitere a valorilor, facilitând accesul pentru formarea unor deprinderi morale.

Activitățile sportive reprezintă un instrument valoros, la îndemâna educatoarei, prin care sunt transmise copiilor valorile morale. Voi prezenta câteva exemple de activități specifice Domeniului Psiho-motric prin care putem transmite valori.

1. **CINSTEA** - reflectă importanța egalității de șanse a tuturor de a se implica și de a avea succes în activități, fără a avea un avantaj nedrept. Cinstea reprezintă, de asemenea, și o lipsa de favoritism din partea unei părți.

Copiii vor:

- învăța definiția cinstei (prin intermediul unei terminologii adecvate vârstei) și a fair-play-ului.
- recunoaște importanța cinstei în viață și sport.
- putea recunoaște comportamente pozitive și negative ce reprezintă cinstea.

Activitatea ”**Mâini cinstite**”

Descrierea activității: Copiilor li se vor citi cu voce tare anumite afirmații, iar ei vor trebui să prezinte ce e cinstit sau necinstit: pentru „cinstit” vor ridica o mână, pentru „necinstit” își vor încrucișa mâinile formând un X. Se vor citi cu voce tare următoarele afirmații și se acordă copiilor un timp de gândire înainte să manifeste alegerea făcută. Educatoarea va răspunde pozitiv de fiecare dată când preșcolarii reacționează corect.

- ✓ Un copil mai mic este lăsat să înceapă cursa înaintea celorlalți.
- ✓ Unui jucător nu îi este niciodată pasată mingea.
- ✓ Un copil primește o felie de tort mai mare decât ceilalți.
- ✓ Ajut pe cineva să se ridice de jos după ce l-am împiedicat din greșeală.
- ✓ Nu primesc pe cineva în joc pentru că nu este din clasa sau grupul meu.
- ✓ Le spun coechipierilor sau colegilor mei că este în regulă să trișezi puțin pentru a câștiga.

2. **RESPECTUL** - înseamnă să îi tratezi pe alții așa cum ți-ar plăcea ție să fii tratat. Asta reflectă calitatea de a fi politicos, bun, permisiv și tolerant față de viziunea, credința și cultura altora.

Copiii vor:

- Cunoaște definiția respectului (terminologie relevantă vârstei)
- Deveni conștienți de importanța respectului (în sport și viață)
- Învață cum să recunoască și să rețină comportamente, care demonstrează respectul(de exemplu: a fi bun).

Activitatea ”**Sportivitate**”

Desfășurarea activității : Se pregătesc mai multe jocuri (de ex: aruncarea la țintă, jocuri de memorie, cu cartonașe, etc). Se recomandă minim doi jucători. Se vor aranja „stații de joc", unde vor fi jucate timp de 5-10 minute. Înainte de începerea jocurilor, se va solicita unui singur copil, ca atunci când joacă să își strângă mâinile înaintea jocului. De exemplu, când echipa adversă joacă bine sau marchează, aceștia trebuie să bată palma.

Alternativ, pot să aplaude sau să spună „bine jucat!". După câteva minute se vor schimba rolurile. La finalul activității copiii se adună în cerc și vor fi întrebați cum s-au simțit când adversarul a fost respectuos atunci când ei au jucat bine sau au marcat. Educatoarea va conduce discuția prin întrebări pentru a evidenția dacă acest comportament le-a influențat starea de spirit din timpul jocului.

3. **COMPASIUNEA** - este calitatea de a fi protectiv și grijuliu cu privire la sentimentele altora, la bunăstarea și bunul trai al altora. Reflectă suportul, ajutorul și înțelegerea altora, în special la nevoie.

Copiii vor:

- Defini compasiunea și vor înțelege motivul pentru care este o valoare importantă
- Recunoaște modurile în care oamenii își exprimă sentimentele.
- Recunoaște situațiile în care își pot exprima compasiunea (de exemplu: când cineva are nevoie de sprijin sau ajutor).

Activitatea "**Exemple de compasiune în sport**"

Descrierea activității: Se vor prezenta copiilor unul sau ambele din videoclipurile următoare în care compasiunea este arătată în diferite situații sportive. Educatoarea va pune pauză după cum este sugerat - după ce preșcolarii au văzut primul copil chinuindu-se și înainte ca cineva sa-i fi venit în ajutor. Se va purta o discuție cu copiii:

- ✓ Cum credeți că se simte copilul respectiv?
- ✓ Cum v-ați dat seama că acest copil se simte așa?
- ✓ Daca ai vedea o persoana în aceasta situație, ce ai putea face pentru a o ajuta?

Video 1: https://www.youtube.com/watch?v=d12u4P27fto

Un suporter al echipei învinse este îmbărbătat de către un copil, fan al echipei învingătoare, care încearcă să îl înveselească. Se pune pauză la minutul 0 :25.

Video 2: https://www.youtube.com/watch?v=7PjBS2AjM7o

Cu puțin înainte de linia de finiș, un alergător rămâne fără energie, este prins din urmă de coechipierii săi. Aceștia îl ajută să termine cursa. Clasându-se astfel pe locul doi. Se pune pauza după 10 secunde. După discuții se va derula și restul videoclipului, iar la sfârșit copiii vor putea din nou să spună dacă ar fi făcut la fel sau ar fi procedat altfel, sau cum se simt cu privire la situație.

Bibliografie:

1. CRISTEA S., 2000, Dicționar de pedagogie, Grupul Editorial Litera, Chișinău-București
2. CIOCĂRLIEM., CĂŞLARU, R., NICOLAU, L., 1999, Educația fizică în grădinițe. Editura, Spiru Haret

3. Curriculum pentru educație timpurie, 2019
4. ŞERBĂNESCU B., 2000, Valorile naționale şi educația, Ed. Universitară Carol Davila, București
5. https://scholarworks.gvsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1116&context=orpc

ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE ÎN EDUCAŢIA TIMPURIE

Prof. Înv.preşcolar Iftodi Elena Mădălina,
Grădinița cu P.P.Nr. 6 Dorohoi, Județul Botoşani

Educaţia este procesul prin care se realizează formarea şi dezvoltarea personalităţii umane. Ea constituie o necesitate pentru individ şi pentru societate. Este, deci, o activitate specific umană realizată în contextul existenţei sociale a omului şi în acelaşi timp, este un fenomen social, o condiţie a perpetuării şi a progresului societăţii.

Educaţia timpurie, ca primă treaptă de pregătire pentru educaţia formală, se ocupă de formarea copilului de la naştere până la intrarea în sistemul de învăţământ obligatoriu (6 ani) şi ţine cont de caracteristicile psihologice ale dezvoltării fiecărui copil.

Schimbările rapide care se petrec în zilele noastre peste tot în lume ne fac să înţelegem cât de important este să alimentăm nevoia permanentă de informare şi învăţare a copiilor. De-a lungul întregii lor vieţi indiferent unde trăiesc, copiii din ziua de azi vor trebui să facă faţă diverselor schimbări sociale, politice, de mediu, ştiinţifice, tehnologice şi industriale.

Pentru a-i pregăti pe copii să fie receptivi şi să se informeze permanent în cadrul societăţilor democratice, Programul Step by Step creează temelia atitudinilor, cunoştinţelor şi deprinderilor de care copiii vor avea nevoie în rapida schimbare în timpurile viitoare şi se bazează pe credinţa că toţi copiii care sunt implicaţi direct în procesul de învăţare se dezvoltă cel mai bine. Acest program este fundamentat pe teoriile constructiviste şi practicile de adaptare la etapele dezvoltării.

Constructiviştii cred că procesul de învăţare apare pe măsură ce copiii încearcă să înţeleagă lumea înconjurătoare. Ei înţeleg ceea ce se întâmplă în jurul lor prin corelarea noilor experienţe cu ceea ce au înţeles deja. Învăţarea devine un proces interactiv ce implică copiii, adulţii, alţi copii şi mediul înconjurător.

Copilul învaţă în relaţie cu adultul întrucât acesta îi ghidează dorinţele de cunoaştere (curiozitatea), în această interacţiune adultul dă sens explorărilor şi experienţelor pe care copilul le iniţiază, îi susţine şi consolidează încrederea în sine şi îi impulsionează învăţarea.

Din experienţa pe care am dobândit-o la clasă consider că fiecare moment trăit de copil

1986

zilnic în grădiniţă este o ocazie de a învăţa ceva (ritualul primirii zilnice, masa, jocul liber sau dirijat); toate acestea îl pot pune pe copil în faţa unor situaţii noi, din toate îşi poate îmbogăţii bagajul de trăiri şi cunoştinţe.

Activităţile de învăţare cu un scop bine definit sunt cele organizate care se pot desfăşura cu grupuri mici de copii şi cu întreaga grupă.

În planificarea acestora educatorul trebuie să respecte unele cerinţe ca:

1). Îşi va planifica activităţile pe teme, conţinut şi strategii, astfel încât grupele de activităţi să fie variate, să alterneze jocul vioi şi solicitant cu altul liniştitor, cu odihna sau „contemplarea".

2). Va observa fiecare copil în timpul activităţilor şi se va adapta la reacţiile constatate.

3). Va asigura posibilitatea copilului de a alege, în cadrul fiecărei activităţi. Mijloacele de realizare, materialele de lucru şi chiar tipul de activitate vor fi propuse copilului şi nu impuse. Copiii vor avea la îndemână jucării şi materiale variate, netoxice, în număr cel puţin dublu faţă de cel al copiilor din grupă.

Durata fiecărei activităţi va fi mai mare sau mai mică în funcţie de interesul manifestat de copii. Se începe cu 5-6 minute în cazul sugarilor, se ajunge la 15-20 minute pentru o activitate a copiilor de 2-3 ani.

În funcţie de reacţia copilului la activitatea propusă educatorul îşi va modela atitudinea stimulând copilul, antrenând-ul sau oprind acţiunea începută pentru a o relua mai târziu.

1. Jocul

Pentru copilul mic jocul este o cale indispensabilă învăţării. Copilul va învăţa să se joace singur şi cu alţii, să împărtăşească bucuria cu ceilalţi şi să-şi asume un rol.

Prin joc copilul îşi însuşeşte cu uşurinţă cunoştinţele pe care dorim să le transmitem şi care prin alte mijloace, pot fi receptate mai greu cu mai mult efort din partea lui.

Tipurile de joc ce se recomandă la grupa 2-3 ani sunt următoarele:

a) Jocul cu jucăria
b) Jocul simbolic
c) Jocul senzorial
d) Jocul cu nisip şi apă
e) Jocul de construcţie
f) Jocul didactic

2. Activităţi artistice şi de îndemânare

Prin aceste activităţi copilul va învăţa să folosească instrumente / mijloace / materiale necesare. Va fi stimulat să-şi exprime sentimente, idei, trăiri. La grupa de copii de 2-3 ani se

1987

pot planifica următoarele activităţi:

1) Activităţi de desen
2) Activităţi de pictură
3) Activităţi de modelaj
4) Activităţi practice şi gospodăreşti

În realizarea lor educatorul trebuie să ţină seama de următoarele cerinţe:

• Va îndemna copiii să folosească orice instrument cu care se poate desena, iniţial completând sau imitând desenele adultului;

• Va oferi posibilitatea de a desena, picta pe o suprafaţă dată (coală de hârtie A4) sau liberă (asfalt, cartoane mari, tablă);

• Va învăţa copiii să lucreze cu ceea ce au la îndemână şi să-şi facă jucării din ghinde, nuci, frunze, conuri, sâmburi de caise / piersici;

• Va folosi desenul / pictura pentru a-i învăţa pe copii culori, forme geometrice:

• Va stimula copiii să participe la înfrumuseţarea sălii de grupă, inclusiv folosind desenele făcute de ei;

• Va antrena copiii în activităţi practice şi gospodăreşti pentru îngrijirea plantelor din grupă, a animalelor de casă, pentru aranjarea mesei, folosind această ocazie pentru a fixa reguli de igienă.

3.Activităţi de muzică şi de mişcare

Copilul va învăţa să asculte muzică, va fi stimulat să redea melodii, exprimându-şi astfel trăiri, sentimente, acţiuni. La aceasta grupă se pot planifica următoarele activităţi:

1) Audiţii
2) Jocuri muzicale
3) Jocuri cu text şi muzică
4) Cântece
5) Euritmie

Educatorul va stârni interesul copiilor pentru muzică, îi va stimula pe copii să povestească sau să repete cântecele, să se mişte în ritmul muzicii aşa cum simte fiecare, îi va familiariza cu diferite genuri de muzică, diferite ritmuri; le va oferi posibilitatea de a face cunoştinţă cu instrumente muzicale şi de a le folosi.

Copiii de 2-3 ani vor fi familiarizaţi cu disciplina ascultării muzicii, cu explicarea textului muzical, fără a-i plictisi prin prelungirea audiţiei.

4. Activităţi de creaţie şi comunicare

Copilul va învăţa să înţeleagă şi să transmită dorinţe, intenţii, sentimente, gânduri cu

1988

ajutorul gesturilor şi al vorbirii. La această grupă se pot desfăşura activităţile:

1) Povestiri
2) Memorizări
3) Lucrul cu cartea
4) Citire de imagini

Întregul personal le va vorbi copiilor când au acţiuni comune folosind cuvinte accesibile, care le îmbogăţesc trăirile şi cunoaşterea, pronunţate clar, dar neforţat .

5.Activităţi de cunoaştere

Copilul va învăţa despre el, despre lumea înconjurătoare, va fi ajutat să o exploreze şi să experimenteze, asigurându-i securitatea. La această vârstă se pot planifica următoarele activităţi:

1) Observări
2) Lecturi după imagini
3) Activităţi matematice
4) Convorbiri
5) Jocuri didactice
6) Experimente

Educatorul îi va ajuta pe copii să-şi cunoască propriul corp, fiinţe şi obiecte din jurul lor şi îi va stimula să vorbească despre acestea; va răspunde întrebărilor puse de copil (clar, scurt, respectând adevărul, în cuvinte simple, obişnuite) promovând aspectele afective şi de respect pentru ceilalţi, îi va învăţa pe copii să cunoască forme, culori, mărimi, simboluri, să grupeze obiectele şi să numere până la 4-5.

6.Activităţi în aer liber

Prin aceste activităţi copilul va fi încurajat să facă mişcare şi va învăţa să utilizeze aparate şi accesorii de joacă specifice jocurilor şi activităţilor în aer liber.

Se pot planifica la grupa 2-3 ani următoarele activităţi:

1) Plimbări
2) Jocuri la nisipar
3) Jocuri şi întreceri sportive
4) Utilizarea aparatelor de joacă

Educatorul va antrena copiii la jocuri în aer liber urmărind solicitarea tuturor grupelor musculare. Va iniţia jocuri care includ alergări, diferite feluri de mers, sărituri.

Pe parcursul jocului, educatorul le va vorbi copiilor despre ceea ce fac, va observa reacţia la efort a fiecărui copil şi va fixa şi cu această ocazie reguli de igienă. Educatorul îi va stimula

1989

pe copii să se mişte liber, în ritmuri proprii, respectând - în acelaşi timp - dorinţele celorlalţi.

Temele care vor fi planificate în cadrul activităţilor de învăţare trebuie să fie simple şi legate de experienţa lor cu lumea înconjurătoare.

Astfel după ce copiii au cunoscut mai multe animale şi au căpătat unele cunoştinţe despre modul lor de viaţă pot planifica activitatea următoare:

GĂSEŞTE MAMA ŞI PUIUL EI !

Scopul activităţii: Recunoaşterea puilor animalelor şi potrivirea lor cu animalele adulte;
Sortarea animalelor pe grupe, învăţarea numelor puilor de animale şi ale animalelor adulte.

Materiale: Fotografii de animale şi puii lor, folie de plastic transparentă, coş sau cutie mică;

Pregătirea activităţii: - Fotografii cu animale adulte şi cu puii lor vor fi decupate, puse într-un coş şi acoperite cu o folie de plastic transparentă;
- Coşul va fi aşezat împreună cu alte jocuri pe covor:
- Numărul de copii participanţi va fi 5; copiii vor fi aşezaţi pe covor.

Desfăşurarea activităţii: Copiii vor fi urmăriţi în timp ce studiază materialele. Voi arăta un pui de animal şi părinţii lui unui copil spunându-i: „Gabriel, acesta este un pui de vacă. Care este mama lui? Cum o numim?" Aşezăm împreună mama şi puiul ei. Îl voi întreba dacă ştie cum face vaca. Îl voi îndemna să aleagă singur un animal şi să pună puiul împreună cu mama lui. Daca ceilalţi copii doresc vor repeta cu toţii cum face animalul ales. Îi voi urmări pe toţi şi, în funcţie de interesul manifestat de fiecare, îi voi solicita la joc. Dacă sunt interesaţi şi pot să se joace mai mult voi încerca să separ cu ajutorul lor animalele adulte de puii lor. Voi motiva că puii fiind mai mici trebuie să doarmă pentru a creşte . Voi încheia activitatea cu aşezarea puilor (imaginilor) în coş şi îi voi acoperii cu folia.

Îi voi aprecia pe copii pe toată perioada jocului motivând de ce au fost apreciaţi.

În funcţie de situaţia ivită, de cât de interesaţi sunt copiii, această activitate poate fi desfăşurată aşa cum mi-am propus sau poate fi extinsă.

Ca o concluzie, putem afirma ca educaţia timpurie implică o nouă abordare în înţelegerea copilului şi a nevoilor acestuia. Copilul este înzestrat cu toate structurile pentru a învăţa, adultul trebuie numai să-1 pună în situaţii de învăţare, să-1 ghideze şi să-1 încurajeze în demersul lui de a cunoaşte lumea şi nu în ultimul rând de a fi apoi capabil să ştie ce să schimbe în lume.

1990

BIBLIOGRAFIE:

1. STATIVĂ ECATERINA, ANGHELESCU CARMEN „Educaţia timpurie în România", editura VANEMONDE, Bucureşti 2004

2. ELEANOR STOKES SZANTON „Educaţia centrată pe copil 0-3 ani", editura CERMI, Iaşi 1999

3. BETTY SQUIBB, SALLY J. DEITZ „Activităţi de învăţare pentru copiii foarte mici (de la naştere la 3 ani)", editura VANEMONDE. Bucureşti 2005

1991

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

RAMONA-MARIA ILIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DUMBRĂVIȚA, JUD. TIMIȘ

Educația reprezintă un sistem de acțiuni exercitate în mod conștient și sistematic asupra unor persoane în scopul modelării personalității lor, în conformitate cu anumite finalități educaționale.

Idealul educațional reprezintă finalitatea cu gradul cel mai mare de generalitate și exprimă orientările strategice pentru activitatea educativă văzută în ansamblu la nivelul întregii societăți într-o anumită etapă istorică a dezvoltării economice, sociale, științifice și culturale a unei țări; practic idealul educațional condensează modelul de personalitate spre care tinde societatea și pe care educația este chemată să îl formeze. Idealul educațional reprezintă un proiect/model dinamic, având caracter prospectiv și programatic și configurând sintetic trăsăturile cardinale dezirabile ale personalității umane, care ar urma să se regăsească la nivelul fiecărei personalități în funcție de dezvoltarea ontogeneică și de particularitățile psihofizice proprii.

"Eu sunt copilul
Tu ții în mâinile tale destinul meu.
Tu determini în cea mai mare măsură,dacă
voi reuși sau voi eșua în viață.
Dă-mi, te rog, acele lucruri care
să mă îndrepte spre fericire,
Educă-mă, te rog, să pot fi
o binecuvântare pentru lume. "
(din Child`s Appeal, de Marnie Gene Cole)

Acest apel, este de fapt " îndemnul oricărui copil formulat imediat după naștere" și adresat părinților, care sunt datori să-și pună următoarele întrebări:

- Cum vom proceda?
- Ce mijloace vom folosi?

- Ce strategii eduacaționale vom utiliza?
- Ce modele comportamentale vom avea drept etalon?
- Cine și cum s-a ocupat de formarea noastră ca părinte-educator?

Una din soluții constă în cunoașterea rezultatelor științifice, a recomandărilor formulate de către specialiști, a literaturii psihopedagogice care se ocupă de problema formării competenței părinților, a aptitudinilor și capacităților parentale.

Afirmația lui Pestalozzi:

”ceasul nașterii copilului este ceasul începutului educației sale”, trebuie sa fie un semnal pentru fiecare familie.

Familia reprezintă primul mediu de viață al copilului. Prin influențele exercitate asupra copilului, familia constituie sinteza unei triple dependențe a acestuia față de părinții săi:

-dependența biologică;

-dependența socială, întrucât familia reprezintă primul mediu social de devoltare, și ca atare, favorizează stabilirea contactelor copilului cu societatea și cunoașterea propriei sale ființe;

-dependența educațională, exprimată prin faptul că din primele luni de viață și până la vârsta preșcolară, copilul învață în familie vorbirea, mersul, contactul intuitiv cu mediul ambiant, primind în esență primele elemente de educație.

Îmbogățirea socială și educativă a copilului continuă pe măsură ce el pătrunde în alte medii sociale, îndeosebi în grădiniță, și mai apoi în școală. Familia este mediul de inserție a copilului în societate și cultură; ea constituie ”poarta” prin care acesta pătrunde în viața umană în cadrul căreia își va forma și defini personalitatea.

Părinții sunt implicați în mod egal în procesul complex al educației din familie, iar atitudinea lor se va modela în raport cu vârsta copiilor și temperamentul lor, de la dragoste, protecție, acceptare și îndrumare către cooperare, angajare reciprocă și recunoaștere a independenței.

Familia este unitatea de bază a societății și continuă să aibă dreptul la o atenție specială; familia își asumă funcții și forme diverse , care diferă atât în funcție de țară, cât și de gruparea socială.

Apărarea, ocrotirea și formarea corespunzătoare a copiilor, educarea lor sănătoasă, din punct de vedere fizic și moral, reprezintă astfel, nu numai o cerință umanitară, ci și una vitală, fundamentală a existenței noastre naționale și planetare.

Ştiinţele psihologice şi pedagogice moderne au evidenţiat valoarea educaţiei încă din copilărie, amprenta pe care aceasta o lasă asupra întregii vieţi a omului, în acest aspect delicat, şcoala primară având un rol deosebit.

A furniza materialele interesante, a aprecia copilul în realizările sale cât de mici, a se abţine de la reproşuri în caz de eşec şi a ajuta copilul cu bunăvoinţă şi afecţiune să depăşească obstacolele, precum şi propria-i dezamăgire şi pierdere a încrederii în sine, acestea sunt coordonatele pe care trebuie să se întâlnească acţiunea educativă a părintelui şi cea a învăţătorului.

Vârsta şcolarităţii este cea mai importantă pentru achiziţionarea unor deprinderi, a unor cunoştinţe şi stabilirea unor atitudini care să funcţioneze pe tot restul vieţii. Relaţiile care se stabilesc între părinte, copil şi învăţător, sunt hotărâtoare pentru calitatea relaţiilor pe care le va stabili copilul de-a lungul vieţii, în diferite contexte.

Fiecare copil este unic, are nevoie să fie iubit, să i se asigure securitatea fizică şi psihologică, să fie respectat şi valorizat.

O mare parte din viaţa copilului se va desfăşura în şcoală, iar de armonia dintre familie şi şcoală va depinde mult dezvoltarea viitoare a copilului. Vârsta copilăriei trebuie privită cu seriozitate, răspundere şi afecţiune.

BIBLIOGRAFIE:

- Dumitru Ioan Al., Ungureanu Dorel, *Pedagogie şi elemente de psihologia Educaţiei,* Editura Cartea Universitară, Bucureşti, 2005.
- Zig Ziglar, *Putem creşte copii într-o lume negativă!,* Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2000
- Ioan & Dacian Dorin Dolean, *Meseria de părinte,* Editura Motiv, Cluj- Napoca, 2001

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI PENTRU CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII

Prof. Curea Gina Georgeta
Prof. Ilicea Mirela Giulia
Liceul Tehnologic "Nicolae Bălcescu" Alexandria, jud. Teleorman

La nivel global se fac cercetări ample, urmate de studii pe tema calității vieții. Aceste cercetări realizate în institute specializate se află în strânsă legătură cu indicatorii sociali, având în vedere obiectivele naționale și politicile sociale aplicate în aceste țări. Studiile realizate de către cercetători se publică, fac obiectul unor conferințe cu sesiuni științifice, ceea ce conduce la o informare asupra noilor cercetări, la nivel național și internațional. În urma studiilor pe tema calității vieții, se iau măsuri la nivel micro sau macro, pentru a ajuta o alocare din ce în ce mai bună a fondurilor unei țări în dezvoltarea unei calități mai bune a vieții. Alocarea fondurilor sprijină categoriile defavorizate astfel încât să se faciliteze accesul la educație, la sănătate, subvenții pentru angajarea diferitelor categorii de persoane etc.

Tematica accesului la educație a reprezentat o preocupare constantă, alături de accesul la servicii de sănătate, din perspectiva domeniului calității vieții.

În literatura de specialitate a fost acordată o atenție deosebită tematicii accesului la educație, multe dintre studiile cu privire la educaţie pornind de la premisa că aceasta reprezintă un determinant pentru bunăstarea socială.

Definirea bunăstării (echivalentă cu o stare de bine, sau o viață bună, sau un nivel ridicat al calității vieții) diferă în funcție de abordarea acesteia: utilitaristă sau bazată pe funcționalități şi capabilități.

După cum arată mai multe studii, cu cât o persoană este mai bine pregătită pe plan profesional, cu atât creşte nivelul aşteptărilor, aspirațiilor şi exigențelor acesteia.

Aşadar, pe de o parte, o pregătire uperioară implică accesul la profesii mai înalt calificate, venituri mai mari, muncă mai interesantă şi un statut social mai ridicat dar, pe de altă parte, decalajul dintre aspirații şi posibilități se măreşte şi, prin urmare, calitatea vieții este estimată în plan individual la un nivel mai scăzut, ceea ce se poate reflecta printr-un nivel mai scăzut de fericire.

Educaţia joacă un rol central în economiile dezvoltate, în crearea de oportunităţi pentru obţinerea unor locuri de muncă dezirabile.

Educația primită influențează existența noastră, relaționarea cu ceilalți la nivelul societății, desfășurarea activităților sociale va depinde de noi și de comportamentul nostru în cadrul unei societăți moderne, complexe. O bună educație conduce la bucuria de a avea o viață frumoasă. O meserie și o reputație vor fi bazate pe educație, acestea aducând beneficii acelei persoane.

Educația influențează în mod incontestabil calitatea vieții, persoana va ști să facă diferența între bine și rău. Lucrurile din jur vor fi privite din această perspectivă. O persoană educată va avea o atitudine pozitivă față de viață, va ști care să fie abordarea potrivită în fața provocărilor celor din jur, va ține pasul cu evoluția lucrurilor din jurul său în cadrul lărgit al societății.

Educația oferă o cale către o viață independentă, ajută oamenii în relaționarea socială, permițându-le să se aștepte la rezultate bune și să le obțină. Astfel, educația oferă acumularea unor cunoștințe necesare în contextul cultural și istoric al societății.

Educația este un cumul al eforturilor depuse de către familie, școală și societate în modelarea unei persoane. Educația înseamnă beneficii și îmbunătățește perspectivele în ceea ce privește cariera unei persoane și conduce la stimularea economiei naționale și globale. Educația este piatra de temelie a culturii. Înseamnă mult mai mult decât instruirea formală.

Educația începe încă din primele zile de viață și se va manifesta în toate mediile sociale în care este prezentă persoana. Educația informală este educația în care persoana învață în afara clasei. Educația non-formală este un alt tip de învățare, desfășurată în afara instituțiilor tradiționale. Orice program de lecții (lecții defășurate în legătură cu învățarea unui sport, etc.) este un exemplu în acest sens.

Prin joc, prin explorare, persoanele arată un interes natural față de tot ceea ce este în jur. Metodele noi de comunicare pot ajuta oamenii să fie informați, să rămână informați, să observe schimbările importante din societate. Comunicarea dintre familie și profesori oferă posibilitatea aceasta. A fi activ și implicat în diferite activități sociale, a socializa ușor și eficient, a fi înțelegători cu toți cei din jur, a-și continua educația și după terminarea școlii, sunt beneficiile conștientizării că educația este necesară pe tot parcursul vieții, în diferitele sale forme și un mod de a crește calitatea vieții acelor persoane.

Putem spune că o educație bună conduce către stima de sine, posibilitatea unei meserii bune, dar și o înțelegere mai bună a societății, în general. Educația va avea drept finalitate un adult mai bun, mai sănătos și mai fericit într-o societate mai bună și dezvoltată armonios!

Alocarea fondurilor pentru învățământ și cercetare este vitală pentru fiecare țară deoarece prioritizarea acestora va însemna că societatea este bazată pe cunoaștere: cunoașterea de sine, a celorlalți, a mediului înconjurător, a planetei, chiar încercarea de a cunoaște spațiul interplanetar este susținută din dorința de a găsi noi informații, de a afla cât mai mult despre ceea ce este la mii de ani lumină.

În general, printr-un învăţământ de calitate se înţelege un învăţământ care aduce cât mai mulţi elevi în situaţia de succes şcolar, adică elevi cu rezultate şcolare bune şi foarte bune pe parcursul anului şcolar, elevi care participă cu rezultate pozitive la concursuri, olimpiade, teste naţionale şi internaţionale etc. O participare şcolară la toate nivelurile de învăţământ cât mai ridicată, o rată redusă

de părăsire timpurie a sistemului școlar, un procent important de absolvenţi ai diferitelor niveluri de învăţământ, forme de şcolarizare, specializări integraţi socioprofesional etc. sunt, de asemenea, caracteristici ale unui sistem de învăţământ de calitate.

Cunoașterea, cercetarea, descoperirea unor căi mai bune de a crește calitatea vieții au în vedere și factori sociali. În domeniul învățământului, creșterea abandonului școlar, părăsirea timpurie a școlii sunt realități întâlnite în mai multe țări. Studiile arată că este mare nevoie de o alocare de fonduri sporită, în special în mediul rural, astfel încât să se încerce realizarea unor condiții optime, normale, asemenea învățământului din mediul urban. Dreptul fundamental la educație trebuie să fie la fel de bine oferit, prezentat, susținut, prin școli moderne, profesori bine pregătiți, precum și prin susținerea familiilor de a-și îndemna copiii să facă din educație un ideal, pentru că doar educația poate ajuta omul, națiunea, popoarele, lumea să aspire spre o calitate a vieții mai bună, depășind astfel ceea ce a fost până atunci, tinzând către lumina, bucuria, satisfacția de a evolua, prin educație, în ierarhia socială!

BIBLIOGRAFIE:

- Neagu G. - *„Efectul şcoală" asupra performanţelor educaţionale ale elevilor*, în „Revista Calitatea Vieţii", nr. 3/2011

- Oehler-Şincai I. M. – *În căutarea unui indicator veritabil al bunăstării*, în „Revista Calitatea Vieţii", nr. 1/2014

- Țoc S. - *Familie, şcoală şi succes şcolar în învăţământul liceal românesc*, în „Revista Calitatea Vieţii", nr. 3/2016

- Țoc S. - *Cercetarea calității vieții în românia. O analiză a studiilor publicate în revista „calitatea vieții" în intervalul 1990−2020*, în „Revista Calitatea Vieţii", nr. 3/2021

IMPACTUL TEHNOLOGIEI ASUPRA COPIILOR

PROF. ILIE CAMELIA IOANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ OSTROVENI

În această lume a vitezei este binecunoscut faptul că sunt indubitabile beneficiile gadgeturilor din jurul nostru, care ne fac viața mai ușoară, în toate domeniile sale: bancar, social, casnic și, nu în ultimul rând, educațional. Până nu cu mult timp în urmă nici nu știam prea multe despre apps-uri și platforme educative. Nici nu mai încape vorba despre cum le-am putea folosi în mod eficient în sala de clasă. Însă unul dintre beneficiile perioadei de pandemie pe care am petrecut-o cu toții într-un mod atât de personal și social, deopotrivă, a fost apropierea de tehnologie, din punctul de vedere al educației. Astăzi numerele au crescut: numărul de gadgeturi folosite în acest scop, numărul de cadre didactice care folosesc un alt număr însemnat de softuri educaționale și RED-uri, numărul de abonamente la rețelele ce furnizează servicii de internet, ba chiar numărul de sateliți care ne străbat cerul în căutarea 5G-ului corespunzător, numărul de tablete gratuite distribuite elevilor prin diverse programe guvernametale sau locale, numărul de grupuri de părinți și ale claselor de elevi, numărul de ședințe virtuale realizare cu aceștia, de consulteții virtuale la clasă, de cursuri de perfecționare pt cadre în domeniul TIC și multe alte numere. Este cu adevărat impresionant ce s-a întâmplat în doar patru ani din acest punct de vedere, nu credeți?

Din punct de vedere educativ, RED-urile constituie o gamă atât de diversificată, încât, nu este materie școlară care să fi rămas în afara ariei de acoperire și să nu i se fi adresat. Însă nu ele constituie obiectul acestei prezentări, nici impactul utilizării excesive a tehnologiei asupra creierului uman, ci dimensiunea spirituală care poate exista sau nu *dincolo*, dincolo de ecranul magic ce face trecerea, ca o punte, ăntre lumea reală și cea virtuală. Am auzit o colegă odată spunând cât de greu este *să concureze* o fișă de lucru pe care o aduce cadrul didactic la clasă cu toată industria din spatele unui joc video sau un material educativ cu o cromatică extrem de atractivă ori o carte virtuală. Repet, beneficiile acestora sunt de netăgăduit. Întrebarea este cum se atinge și se menține echilibrul?!

Dincolo de sticla inertă a calculatorului, care prinde viață la o simplă apăsare și care este *la un click distanță,* ia naștere o lume care are legile ei: este colorată, captivantă, atractivă, plină de informații, ușor de accesat, rapidă, și toate cele. Când ai intrat în această lume, acolo ești, în energia și în legea ei, fără a mai avea contact cu ceea ce se întâmplă aici; este ca o vrajă, ca un somn semitreaz în care te miști cu un minim efort. Conexiunile care se fac în această lume pot influența și conexiunile omului, devenind una cu ele, astfel încât totul pare un creier hiperbolic conectat la o sursă superioară poate înțelegerii noastre.

Creierul unui copil este extrem de receptiv, inteligența lui se manifestă în toate domeniile, el explorează și încearcă viața pentru a învăța. Atracția există, așadar, și pentru a încerca marea virtuală sub cât mai multe aspecte, de la cel educativ, la cel recreativ, desigur. Însă el trebuie protejat, pentru a ajunge la vârsta la care să fie suficient de *copt* pentru a face față influențelor nebenefice și aspectelor distructive

aparent invizibile. Una dintre alternativele educaționale care interzic folosirea calculatorului chiar până aproape de 18 ani pare ceva de neconceput în zilele noastre. Cum s-ar putea realiza această balanță? Care este chilibrul pe care este necesar să îl cultivăm intre tehnologie și viața noastră, *pentru a dezvolta un stil de viață sănătos?* după cum este astăzi la modă să se afirme.

Ochii obosiți, postura, presiunea fizică asupra unerilor și picioarelor, disfuncții ale coloane vertebrale și efectele prelungite care există chiar și după stingerea aparatului sunt doar câteva lucruri nu doar știute de majoritatea dintre noi, ci și experimentate. Starea creată va crea dependență la rândul ei, iar dependența sau atașamantul nesănătos față de obiectele de acest gen emană o energie nocivă asupra mediului și persoanelor din jur.

Un paradox al domeniului virtual îl reprezintă comunicarea, care, deși are viteză și foarte multe motoare, aceasta este limitată și sărăcită de savoarea limbii, de cele mai multe ori, fără factorul paraverbal sau non verbal al acesteia. Și totuși se întâmplă și așa, iar oamenii se înțeleg fără probleme. Automatismele lingvistice și cele ale gândirii reduc iremediabil creativitatea și imaginația. Se dorește ca în capul nostru să existe o cantitate cât mai mare de informație, de parcă am tinde să devenim noi înșine niște mașini, niște servere imense în care sunt stocate date- o adevărată povară înrobitoare atunci când este fără masură și fără suflet. Reiterăm aici echilibrul.

Cum arată spiritualitatea virtuală? În noua eră, în care până și Dumnezeu pare a fi clonat, orice se întâmplă în spațiul virtual, chiar și noi religii, care vin să le contrazică și să le răstoarne pe cele vechi, sau poate să le înbunătățească printr-un suflu nou. În contextul țărilor libere și a libertății și drepturilor omului, de ce nu?, părinții pot să adere la tot felul de religii noi sau vech- este dreptul fiecăruia. Nu acest loucru este pus în discuție, ci educația pe care o pot da copiilor lor din acest punct de vedere, astfel încât să nu se ajungă, în mod voit, la conflicte și traume iremedialible, ireparabile, în viitorul acestora.

Un alt pericol ce plutește în marea virtuală este cel lingvistic. Există o tendință de a folosi un anumit limbaj internautic specific, un adevărat domeniu de studiu lingvistic inensiv și ienpuizabil, cu beneficii pentru mijloacele externe de îmbogățire a unei limbi. Dar este nevoie de atenție atunci când copiii învață limba literară, regulile lingvistice, astfel încât să nu interfereze cu uzul care uneori tinde să impună norma.

Râvna copiilor de a avea ultimele jucării apărute ieri și comandate de părinți pe internet, sosite prin poștă etc. fac să se pună în mișcare un segment economic foarte important, dacă ne gândim numai la perioada Sărbătorilor de Iarnă, de exemplu. Ceea ce nu este rău din punct de vedere economic, desigur, ci este vorba despre influența reclamelor asupra copiilor, căci nu doar despre o simplă jucărie este vorba, ci despre dezvoltarea unui comportament care poate fi în pericor de a deveni consumerist.

Inepuizabile sunt lumile virtuale care ne acaparează și ne solicită existența într-un mod unic, aducându-ne nu doar beneficii concrete, ci și satisfacții nebănuite. Ideea de balanță corectă este cea pe care este bine să o observăm și, acolo unde este cazul, să intervenim, pentru binele nostru și, mai ales, al copiilor ce vor deveni, în doar câțiva ani, și nu virtuali, adulți. Responsabilitatea este a tuturor: părinți, frați sau surori mai mari, bunici, profesori, prieteni, societatea întreagă.

BIBLIOGRAFIE: Ernst Schubert, *Conştienţă şi sănătate. A convieţui cu calculatorul*, BIODIN, București, 2005

BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTULUI ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Ilie Gabriela-Otilia

Colegiul Naţional Pedagogic "D.P.Perpessicius"Brăila

Educația în zilele noastre poate fi percepută ca o călătorie lungă și complexă, care implică eforturi constante atât din partea educatorilor, cât și a educabililor. Aceasta implică nu doar transmiterea de informații, ci și dezvoltarea abilităților și competenţelor, precum și formarea caracterului și a personalității educabililor. Astfel, educatorii trebuie să-și dezvolte continuu abilitățile și cunoștințele și să fie capabili să se adapteze la schimbări, să găsească modalități de a-și adapta metodele de predare la nevoile individuale ale elevilor, să ofere feedback constant și să dezvolte o relație pozitivă cu fiecare dintre elevi. Pentru educabili, educația poate fi o provocare din perspectiva nevoii de a-și asuma responsabilitatea pentru propria învățare. Elevii trebuie să fie motivați să învețe și să dezvolte abilități precum auto-disciplina, perseverența și auto-motivarea. Aceste abilități sunt esențiale nu doar în procesul de învățare, ci și în viață în general.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este esențială pentru a ne asigura că elevii învață și înțeleg noţiunile într-un mod eficient. Atunci când conținuturile sunt organizate într-un mod corespunzător, elevii pot vedea conexiunile dintre diferitele subiecte și pot reține informațiile mai ușor. În acest articol, voi explora bunele practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar și modul în care acestea pot fi implementate în sala de clasă.

Una dintre cele mai importante şi uzuale practici de organizare a conținuturilor este ***planificarea unităților de învățare***. Planificarea unităților de învățare implică stabilirea obiectivelor de învățare, a resurselor necesare, a strategiilor de predare și evaluare pentru fiecare unitate de învățare. Această planificare ar trebui să fie realizată la începutul fiecărui an școlar și să fie revizuită periodic. Atunci când planificăm o unitate de învățare, trebuie să stabilim obiectivele de învățare care trebuie să fie specifice, măsurabile, realizabile, relevante și limitate în timp. Stabilirea obiectivelor ajută elevii să înțeleagă ce trebuie să învețe și să se concentreze pe informațiile importante. Planificarea unităților de învățare presupune (re)considerarea resurselor necesare pentru fiecare unitate. Acest lucru poate include manuale școlare, resurse online, videoclipuri sau alte materiale didactice. Un aspect relevant îl constituie strategiile de predare și evaluare pentru fiecare unitate de învățare. Aceste strategii trebuie să fie adecvate pentru obiectivele de învățare și să fie adaptate la stilurile de învățare ale elevilor. De exemplu, putem

face apel la jocuri și activități interactive pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să practice anumite concepte. Evaluarea poate fi însă realizată şi prin intermediul testelor, lucrărilor practice sau a prezentărilor.

Cum organizarea informațiilor este esențială pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să rețină conținutul predat, este important să organizăm acest conținut într-un mod clar și structurat. Înainte de a începe să predăm o lecţie, este important să ne asigurăm că avem o structură clară pentru a organiza informațiile. Aceasta poate include un plan de lecție detaliat, o hartă conceptuală sau o listă de verificare a subiectelor importante care trebuie acoperite. Pentru a facilita înţelegerea şi retenţia informaţiilor, putem aplica diverse ***strategii de organizare*** cum ar fi, ***hărțile conceptuale, diagramele, tabelele, graficele sau imaginile***. Astfel, elevii pot să vizualizeze informațiile și să le înțeleagă mai bine. În egală măsură, elevii sunt mai susceptibili să înțeleagă și să își amintească informațiile, dacă acestea sunt prezentate sub forma unor ***exemple concrete și relevante*** pentru ei. Prin urmare, în timpul predării, ar trebui să utilizăm exemple care să ilustreze noţiunile și să-i ajute pe elevi facă conexiuni între ceea ce învață și experiențele lor personale. Nu în ultimul rând, elevii își pot construi o înțelegere mai solidă a conceptelor învățate dacă sunt ajutați să le lege între ele. În acest sens, o ***abordare interdisciplinară*** a conţinuturilor poate facilita realizarea de conexiuni între diverse concepte şi noţiuni ce aparţin unor discipline diferite pentru a demonstra cum acestea sunt interconectate și relevante în viața de zi cu zi.

Tehnologia, la rândul său, poate fi un instrument util în organizarea conținuturilor. Cadrul didactic poate utiliza platforme online pentru a crea resurse de învățare, a găzdui discuții online sau a utiliza instrumente digitale cu scopul de a ajuta elevii să înțeleagă și să exploreze concepte. Tehnologia oferă oportunități de învățare inovatoare și interactivitate în predare și învățare. Una dintre modalităţile de integrare a tehnologiei în educaţie este folosirea ***platformelor de e-learning*** capabile să furnizeze materiale de învățare (prezentări, texte sau videoclipuri) precum şi activități de învățare interactive și evaluări. De asemenea, aceste platforme de e-learning pot fi valorificate pentru a organiza informații într-un mod structurat și coerent și pentru a urmări progresul elevilor. ***Whiteboard-urile interactive*** constituie instrumente digitale ce organizează conținuturile într-un mod interactiv și fac legături între diferite concepte. Acestea pot fi utilizate pentru a crea diagrame și grafice, pentru a prezenta informații sub formă de hărți conceptuale și pentru a permite elevilor să colaboreze în timp real, încurajând astfel participarea activă și interactivă a acestora. De asemenea, folosirea ***tabletelor şi dispozitivelor mobile*** de către elevi permite accesul la informații din orice locație. Acestea pot fi utilizate pentru a găzdui materiale de învățare și pentru a crea activități interactive de învățare, oferind astfel elevilor oportunități de învățare flexibile și personalizate şi în acelaşi timp o experiență de învățare mai atractivă și captivantă. Poate cea mai spectaculoasă formă de organizare a conţinuturilor, ***realitatea virtuală și augmentată*** implică crearea unui mediu de învățare virtual, simulat care facilitează explorarea unor concepte într-un mod interactiv.

De asemenea, realitatea virtuală şi augmentată poate fi utilizată pentru a permite elevilor să experimenteze în siguranță situații periculoase sau greu de replicat în viața reală.

Promovarea ***colaborării între elevi*** poate ajuta la organizarea conținuturilor. Elevii pot lucra în grupuri pentru a învăța și a explora cunoştinţele, pot împărtăși idei și pot dezvolta abilități de comunicare și cooperare.

În concluzie, organizarea conținuturilor trebuie să fie adaptată la nevoile și abilitățile elevilor. Este importantă aplicarea unei varietăţi de strategii și metode pentru a conferi elevilor o înțelegere solidă a materiei.

Bibliografie

1. Cristea S., *Conţinuturile instruirii / procesului de învăţământ,* Didactica Publishing House, 2018

2. Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul şcolar 2022-2023

EDUCAŢIA INTERCULTURALĂ

O PREOCUPARE EUROPEANĂ DE LUNGĂ DURATĂ

ROLUL EDUCAȚIEI INTERCULTURALE ÎN FORMAREA ELEVILOR

Prof. Claudia ILIESCU
Școala Gimnazială Măgurele Prahova

Educația interculturală a devenit o temă de actualitate în școala și în societatea românească. Educaţia interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească a raportului ”eu-celălalt” şi a noţiunii de străin, recunoaşterea şi respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate între oameni şi nu prin aplicarea polarităţii superior-inferior.

Conform Dicţionarului de Psihologie – Paul Popescu Neveanu-, fenomenul educaţional este unul social de dezvoltare, formare, construire a fiinţei umane ca subiect al acţiunii, al cunoaşterii şi al valorilor, prin comunicare şi exerciţiu, prin modelarea comportamentului său şi prin integrarea în activitatea şi în relaţiile sociale.

Educaţia interculturală corespunde celui de-al treilea stâlp al educaţiei: deprinderea de a trăi împreună cu ceilalţi. Comisia Internaţională pentru educaţia secolului XXI pune accentul pe această componentă a educaţiei, ca fiind una vitală în dezvoltarea unei societăţi armonioase. Acest stâlp sereferă la deprinderea de a trăi împreună cu ceilalţi.

Educaţia interculturală presupune promovarea unor politici şcolare care să permită egalizarea şanselor în educaţie şi a unor strategii de valorificare a diferenţelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice, iar responsabil de aceste demersuri este (în cadrul educaţional instituţionalizat) managerul grupei/ clasei, respectiv cadrul didactic.

Identitățile multiple, tradițiile și obiceiurile se fac simțite chiar și în comunitățile mici, rurale. Același lucru putem spune și despre modul de relaționare dintre diverși indivizi sau grupuri de indivizi. Această diversitate presupune o nouă abordare a societății și a educației. Interculturalitatea aduce în societate un plus de cunoaștere și de îmbogățire culturală.

Educaţia interculturală se referă la teme ca ”acceptarea”, ”convieţuire cu ceilalţi”, ”participare”, evitarea prejudecaţiilor şi promovarea unei educaţii democratice interculturală/ multiculturală. Când vorbim de educaţie interculturală ne referim ca un element cheie şi anume interculturalismul. Educaţia interculturală poate atinge trei niveluri:

- de curriculum nucleu,
- de curriculum la decizia şcolii,
- la activităţiile extracurriculare.

De asemenea, educaţia interculturală poate atinge mai multe direcţii:

- etnică,
- religioasă,
- profesională,
- rasială.

Educaţia interculturală poate fii implementată cu succes în orice şcoală din ţara noastră. O şcoala modernă abordează ideile educaţiei interculturale prin:

- organizarea activitatilor într-un mod democratic astfel incat, sa se ofere elevilor posibilitatea să se exprime liber, să dialogheze ţinand cont de ceilalţi, să-şi asume responsabilităţi;
- se oferă tuturor elevilor şanse egale, prin participarea la actrivităţi extracurriculare, evitând marginalizarea sau izolarea elevilor;
- elevii pot experimenta diverse roluri, pot identifica şi analiza raporturi de autoritate în cadrul grupului de elevi sau în cadrul instituţiei, pot depista abuzurile şi pot reacţiona la acestea;
- şcoala asigură un anumit prestigiu fiecărui elev, eliminând orice urmă de manifestare discriminatorie din comportamentul elevilor.

Activităţile extracurriculare la randul lor contribuie in mod deosebit la promovarea educaţiei interculturale, printre astfel de activitati avem in vedere:

- participarea la diferite evenimente culturale şi sărbători locale;
- organizarea de activitaţi sportive;

- invitarea în spatiul școlar a unor specialiști: Parteneriate educative cu medici nutritioniști, cu Poliția Rutiera, consilier de dezvoltare personala, etc;
- utilizarea frecventă a centrelor de documentare, a bibliotecii școlare: activități sustinute în incinta bibliotecii;
- cursuri de dezvoltare a competentelor artistice si culturale;
- parteneriate cu diferite școlii din alte zone sau medii sociale;
- vizite, excursii.

Învățarea interculturală presupune o învățare pe tot parcursul vieții, de la o vârstă fragedă. Dacă ne putem educa copiii de mici că ei nu sunt mai presus decât nimeni și că fiecare persoană trebuie tratată cu șanse egală, cu siguranță vor deveni adulți toleranți ce vor accepta și se vor îmbogăți după urma diversitătii culturale. Datoria noastră, a cadrelor didactice este aceea de a le oferi copiilor experiențe de învățare care să-i familiarizeze cu diferite culturi.

În concluzie, introducerea educaţiei interculturale în şcoală, cu metodele predare active, stârneşte deja observaţii pozitive din partea cadrelor didactice şi a părinţilor, iar elevii trăiesc o experienţă pozitivă, valorizantă şi care le deschide orizontul de cunoastere. Educaţia interculturală poate aduce beneficii reale tuturor celor implicaţi în procesul educativ la nivel local: cadre didactice, elevi, părinţi, alţi membri ai comunităţii. Pentru o schimbare calitativă a învăţământului în sensul dezvoltării unei atitudini de interculturalitate, trebuie însă susţinute intervenţii de durată, în profunzime, care depăşesc uneori mandatul educaţiei interculturale predată ca materie la clasă.

BIBLIOGRAFIE

NEDELCU, A., Învăţarea interculturală în şcoală. Ghid pentru cadrele didactice, HumanitasEducaţional, Bucureşti, 2004

CHEVALIER, J., „Educaţia interculturală: concepte cheie şi elemente de metodologie", în InstitutulIntercultural Timişoara, Educaţie interculturală în comunităţi multietnice, Timişoara, 2002.

COZMA, T., O nouă provocare pentru educaţie: interculturalitatea, Editura Polirom, Iaşi, 2001. GILLERT, A., „Concepte ale învăţării interculturale", în Consiliul Europei, Învăţareainterculturală, Strasbourg, 2003 (2000)

EXEMPLE PRACTICE DE ACTIVITĂȚI CARE VIZEAZĂ INTELIGENȚELE MULTIPLE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc: Julieta Iliesi
G.P.N. Dumbrava Minunată Dumbrăveni-Suceava

Teoria inteligenţelor multiple provoacă educatorii şi părinţii să lucreze cu copiii, în aşa fel încât fiecare copil să beneficieze de oportunitatea de a învăţa pe căi care să armonizeze cu modul lui unic de gândire. Nu există o modalitate perfectă de învăţare, dar este important ca educatorul şi părintele să găsească modalitatea potrivită de învăţare pentru fiecare copil.

Aplicând teoria inteligenţelor multiple la situaţiile psihopedagogice asupra copilului preşcolar se poate spune că fiecare ramură a inteligenţei poate susţine şi se poate reflecta în părţi ale activităţilor de învăţare din gradinită.

Am desfăşurat proiectul cu tema „Primăvara" la grupa mare. Obiectivele şi activităţile de învăţare au vizat diferite tipuri de inteligenţă, asigurându-se o gamă variată de oportunităţi de învăţare care au amplificat performanţele preșcolarilor în însuşirea cunoştinţelor.

Cel puţin în una din zile, fiecare preșcolar s-a simţit foarte bine în relaţie cu el însuşi dar şi cu ceilalţi, a participat activ şi cu plăcere la activitatea de învăţare, arătând în acelaşi timp „cum este inteligent".

Obiective:

Valorizarea tipului de inteligenţă predominant şi cultivarea stimei de sine pozitivă.

Utilizarea unei game variate de oportunităţi de învăţare pentru amplificarea performanţelor în însuşirea cunoştinţelor despre primăvară.

Activităţi de învăţare:

Inteligenţa verbal – lingvistică

• Recunosc anotimpul primăvara descris în două ghicitori;
• Rezolvă un rebus pentru a obţine cuvântul "Primăvara';
• Ascultă poezia "Primăvara " de V. Alecsandri;
• Joc în care utilizează pluralul, singularul, diminutivul unor substantive;
• Stabilesc corespondenţa între ghicitori şi imaginile care reprezintă răspunsul;
• Ordonează literele pentru a obţine cuvinte;
• Descoperă literele în cuvântul "primăvară";
• Ordonează cuvintele date pentru a alcătui o propoziţie;
• Alcătuiesc propoziţii cu cuvintele de pe o crenguţă (enunţiative, interogative, exclamative);

• Formulează răspunsul la o întrebare şi apoi o întrebare pentru un răspuns dat;

• Crează oral un scurt dialog pe baza unui tablou, alegând ca personaje: pomul, rândunelele, norii, ghioceii;

• Identifică schimbările care se petrec în natură (pe baza materialelor folosite şi a propriei experienţe).

Inteligenţa logico-matematică

• Socotesc şi află răspunsul la două ghicitori matematice;

• Identifică, prin calcul, un număr reprezentând cuibul berzei;

• Colorează florile, în funcţie de sarcinile matematice;

• Completează numerele lipsă de pe petale astfel încât operaţiile să aibă rezultatele indicate;

• Alcătuiesc un clasament, ordonând crescător şi descrescător punctajele obţinute de preşcolari la "Crosul Primăverii;

• Alcătuiesc şi apoi rezolvă o problemă pe baza unei imagini cu flori de primăvară;

• Stabilesc valoarea de adevăr a unor afirmaţii;

• Identifică cel puţin o asemănare şi o deosebire între primăvară şi iarnă;

• Ordonează cronologic etapele activităţii de plantare a unui pom.

Inteligenţa vizual-spaţială

• Observă imagini care prezintă anotimpul primăvara;

• Identifică elementele specifice anotimpului: culoarea cerului, a norilor, a florilor, a frunzelor; activitatea oamenilor, a păsărilor; roadele, sărbătorile;

• Numesc florile de primăvară recunoscute în imaginea prezentată;

• Compară două peisaje pentru a găsi cele patru diferenţe dintre ele;

• Colorează numai desenele potrivite zilelor de primăvară;

• Desenează obiectul care reprezintă răspunsul la o ghicitoare (ghiocelul);

• Colorează la alegere: flori de primăvară sau un fluture care aduce primăvara, respectând indicaţiile pentru folosirea culorilor.

Inteligenţa muzical–ritmică

• Îşi amintesc cântece despre primăvară (audiţie: "Mărţişoare", "Mamei"…);

• Recunosc, din textele acestora, elementele specifice primăverii;

• Identifică, ascultând înregistrarea audio, sunetele specifice diferitelor păsări, insecte şi mamifere;

• Repetă cântecele: "Vine, vine primăvara", "Înfloresc grădinile";

• Învaţă cântecele: "Ploaia", "Graiul animalelor";

Inteligenţa naturalistă

• Plimbare pentru observarea schimbărilor din natură;

• Memorizează mirosurile unor flori de primăvară;

• Identifică cauza care are ca efect înflorirea pomilor;

• Completează calendarul naturii, folosind desene;

• Activitate practică de plantare a florilor în curtea grădiniței;

• Propun măsuri necesare protecţiei plantelor şi animalelor în acest anotimp;

• Utilizează flori și frunze presate pentru realizarea unor felicitări.

Inteligenţa corporal–kinestezică

• Recunosc, prin pipăit, flori de primăvară;

• Îşi folosesc corpul pentru a reprezenta răspunsul la câteva ghicitori;

• La alegere:

Alcătuiesc un peisaj de primăvară prin tehnica colajului;

Modelează, din plastilină, un copac înflorit;

Recompun plante şi păsări folosind jocul puzzle;

• Folosind jocuri de construcție, realizează căsuțe pentru păsărele, un parc, pomi….

• Evaluează şi autoevaluează lucrările,

Inteligenţa interpersonală

• Înregistrează răspunsul la întrebarea "Care este floarea de primăvară preferată?";

• Determină, pe baza interviului, care este cea mai populară floare printre colegi;

• Folosesc rezultatele sondajului pentru a alege florile pe care le vom planta în curtea grădiniței;

• Grupează colegii după floarea preferată;

Inteligenţa intrapersonală

• Îşi amintesc un moment când au cules flori de primăvară din pădure / grădină;

• Împărtăşesc colegilor impresiile pe care le-au avut atunci;

• Dezvoltă reguli de "culegere a florilor" bazate pe experienţa lor;

• Completează, oral, enunţurile:

Dacă aş fi o floare de primăvară, aş fi…… pentru că……

Dacă aș fi o pasăre călătoare, aș fi …….. pentru că ……

Mi-ar plăcea să……..

Nu mi-ar plăcea să ……

• Prezintă importanţa anotimpului primăvara în viaţa fiecăruia.

Finalitate:

• Expoziţie cu produsele copiilor;

• Album cu fotografii din timpul activităţilor.

Concluzii:

• au fost stimulate şi folosite diferitele aptitudini şi talente;

• au fost recreate şi îmbogăţite aspecte ale propriilor experienţe;

• s-a cultivat stima de sine pozitivă prin sporirea încrederii în abilităţile personale;
• a fost stimulată motivaţia intrinsecă;
• s-au corelat diverse tipuri de prezentare a informaţiei;
• demersul a fost mult mai diversificat;
• s-au realizat conexiuni între diverse arii curriculare, aparţinând domeniilor care determină diferitele inteligenţe;
• s-a promovat înţelegerea la nivel intra, interpersonal şi multicultural;
• s-a îmbunătăţit evaluarea;
• rolul cadrului didactic a fost mai mult de moderator;
• a contribuit la dezvoltarea personală a elevilor.

Implicarea copiilor în astfel de activităţi este totală, reuşind să-şi depăşească temerile şi să-şi fructifice imaginaţia. Pe de altă parte, elementul-surpriză, pe care-l descoperă atunci când fiecare grupă îşi prezintă rezultatele muncii, îi face să-şi dorească să participe la activitatea a cât mai multor grupe. Instruirea bazată pe inteligenţele multiple are şanse mari să fie activă, deoarece, fiind diferenţiată şi răspunzând intereselor şi nevoilor individuale ale elevului, în modalităţile care îi valorifică propriul potenţial de gândire şi acţiune, determină implicarea sa superioară în activitatea didactică.

Bibliografie:

2. Gardner, Haward, Teoria inteligenţelor multiple, Traducere şi adaptare de Edmund Mauser, formator naţional;
3. Vasiloancă, G., Cuzum, S., Velcu, G. , 2005, Exerciţii - joc pentru activităţi transdisciplinare la clasa I, ED. ERC PRESS, Bucureşti;
4. ***Instruirea diferenţiată. Aplicaţii ale teoriei inteligenţelor multiple. Ghid pentru formatori şi cadre didactice, Seria „Calitate în formare”, Bucureşti, 2001;
5. *** Licurici, Carte de jocuri logice pentru copii, nr.2, Ed. Credo 2002, Bucureşti.

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ALE ELEVILOR LA DISCIPLINA EDUCATIE FIZICA SI SPORT

Lector univ. dr. Ilioni Cristian, Universitatea din Petrosani

Învăţarea, din perspectiva competenţelor, marchează o schimbare strategică dinspre obiectivele pedagogice spre competenţele şcolare şi o mutaţie de accent dinspre evaluarea sumativă spre evaluarea formativă şi formatoare, sugerând o abordare integratoare a activităţii de formare-evaluare a competenţelor şcolare şi realizarea acesteia după cerinţele instruirii şi evaluării autentice.

În învăţământul bazat pe competenţe, instruirea este orientată către rezultatele finale, elevii fiind implicaţi în activitatea de învăţare continuă şi de autoevaluare a competenţelor. Astfel, elevii au reprezentarea achiziţiilor finale şi a demersului (teoretic şi practic) de dobândire a acestora. Prin evaluarea pe criterii şi indicatori de performanţă, fiecare elev înţelege cum este evaluat şi de ce are nevoie pentru câştigarea/dobândirea competenţei.

De asemenea cu ajutorul acestui tip de învăţământ profesorii dobândesc competenţe de proiectare didactică în baza modelului centrat pe rezultate – reconstruiesc oferta de curs din perspectiva competenţelor intenţionate, stabilesc nivelurile de complexitate ale competenţelor, asociază teme suport care susţin şi asigură formarea competenţelor, creează situaţii practice de învăţare implicând activ clasa, stabilesc criterii de evaluare privind dobândirea competenţei, evaluează elevii într-un mod complex, precum şi oferta educaţională.

Demersul inițiat, implică o nouă proiectare curriculară care să asigure unitatea conceperii programelor școlare la nivelul ciclurilor de învățământ primar și acordarea dezvoltărilor curriculare centrate pe rezultate explicite și evaluabile ale învățării.

Din 2011, prin Legea Educației Naționale (art.68) și în România aceste opt domenii de competențe cheie sunt statuate ca finalități ale învățământului primar și gimnazial sau dimensiuni ale profilului de formare a elevului.

Aria curriculară Sănătate și motricitate face referire directă la finalitățile învățământului concretizate în menținerea sănătății elevilor prin utilizarea activităților motrice de cele mai diferite tipuri.

Disciplina Educație fizică și sport este cea prin care se influențează în școală, dezvoltarea fizică, se realizează învățarea deprinderilor motrice, dezvoltarea capacității de efort și favorizarea integrării în mediul natural și social, precum și celelalte finalități asumate.

Competențele ca ansambluri de cunoștințe, deprinderi și atitudini se formează de la cele mai fragede vârste și se continuă amplificarea acestora până la finele școlarității obligatorii.

Introducerea clasei pregătitoare implică reorganizarea conceptului de competență prin adaptarea sa la nivele realizabile de către elevi precum și selecția mijloacelor și metodelor în

consonanță cu finalitățile urmărite. Asigurarea continuum-ului între cele trei cicluri și apoi racordarea la clasele următoare clasei a VI-a reprezintă cerința metodologică după care se ghidează toate strategiile de predare -învățare- evaluare.

Programa școlară la disciplina educație fizică și sport în cele două cicluri urmărește competențele cheie și, implicit pe cele specifice ariei curriculare și, în același timp, oferă posibilitatea asigurării transdisciplinarității în interiorul disciplinei, dar și cu celelalte discipline de studiu. (Programa școlară pentru educație fizică și sport).

Obiectivul general al disciplinei Educație fizică constă în dezvoltarea aptitudinilor bio-psiho-motrice și formarea capacității elevilor de a acționa asupra acestora, în vederea menținerii permanente a stării optime de sănătate, asigurării unei dezvoltări fizice armonioase și manifestării unei capacități motrice favorabile inserției profesionale și sociale.

Disciplina Educație fizică și sport contribuie, în general, prin cunoștințele, abilitățile și atitudinile specifice, la toate domeniile de competențe cheie și cu precădere la cele care vizează domeniile: a învăța să înveți, competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice și „sensibilitate la cultură".

Comunicarea în limba maternă

In timpul orelor de educație fizică, elevii utilizează limbajul ca instrument de comunicare orală.

- utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situații de comunicare monologată și dialogată. Aici putem specifica insusirea si folosirea terminologiei specifice, tehnică și tactică, referitoare la igienă, organizarea jocurilor, metodica desfășurării activităților, precum și regulamentele probelor.
- reprezentarea, interpretarea și înțelegerea realității utilizând ca instrument limba;
- receptarea și comunicarea cunoștințelor;
- organizarea și orientarea sau modelarea gândirii și a comportamentelor.

Aceasta reflectă capacitatea elevului de a exprima și de a interpreta concepte, convingeri, sentimente și opinii in spiritual unei bune colaborari și a manifestării spiritului de fair-play

Comunicarea în limbi străine

Pe parcursul orelor de educație fizică, elevii isi dezvoltă abilitatea de a înțelege mesaje orale, de a iniția, a susține și a încheia conversații intr-o limba straina, intr-un anumit context creat.

Creează premisa învățării limbilor straine într-un mod informal. Atitudini: aprecierea diversității cultural; interesul și curiozitatea pentru limbi; comunicare interculturală.

Competența digitală (TSI – Tehnologia Societății informației)

Competența digitală se bazează pe abilitățile fundamentale:

- de a folosi computerele pentru obținerea, copierea, evaluarea, stocarea, producerea, prezentarea și transmiterea de informații;
- de a participa și comunica în cadrul unor echipe de lucru prin intermediul Internetului sau cu alte tehnologii disponibile.

În acest mod, se asigură o informare continuă a celor interesați de domeniul sportului, aflând ultimele noutăți și având posibilitatea îmbunătățirii unor aspecte importante.

Competențele sociale

Competențele sociale au legătură cu bunăstarea socială și personală, care presupune înțelegerea cu privire la cum pot indivizii să-și asigure sănătatea mintală și fizică optimă.

Sportul promovează anumite reguli și comportamente precum: spiritul de fair-play, menținerea stării de sănătate, petrecerea în familie/grup a timpului liber, controlul manifestărilor negative de comportament și înlăturarea violenței, igiena, alimentația sănătoasă, medierea conflictelor apărute în timpul jocurilor, precum și respectul și toleranța față de adversari.

Cunoștințe: noțiuni despre starea de sănătate și despre igiena practicării exercițiilor fizice, forme de practicare a exercițiilor fizice și a sporturilor în timpul liber, individual și în familie, comportamente acceptate și interzise în diferite discipline sportive, instituțiile specifice domeniului, olimpism, Charta olimpică;

Partea cea mai însemnată a acestei competențe include capacitatea de a comunica în mod constructiv în diferite medii, de a arăta toleranță, de a exprima și înțelege diferite puncte de vedere, de a negocia cu abilitate pentru a produce încredere, și de a empatiza. Elevii trebuie să fie capabili să gestioneze situațiile de stres și frustrare, să le exprime într-un mod constructiv și, de asemenea, trebuie să distingă între sferele personale și profesionale. Această competență se bazează pe o atitudine de colaborare, asertivitate și integritate.

A învăța să înveți

Domeniul de competență a învăța să înveți reprezintă: abilitatea de a persevera în învățare, de a-ți organiza propria învățare, inclusiv prin managementul eficient al timpului și al informațiilor, atât individual, cât și în grup;

Participantii la orele de educație fizică conștientizează procesul și nevoile proprii de învățare; identifică oportunitățile disponibile și își dezvoltă abilitatea de a depăși obstacolele;

Utilizează metoda discuției /a dezbaterii pentru clarificare și pentru a obține opinii.

- cunoștințe: modelul bio-psiho-motric specific vârstei și sexului, metode și mijloace specifice dezvoltării fizice, capacității motrice și instruirii sportive, tehnici de evaluare specifice a potențialului bio-motric personal;

- abilități: utilizarea tehnicilor specifice de autoevaluare a capacităților proprii și analiza valorii acestora, elaborarea autonomă a unor programe de ameliorare a propriei dezvoltări fizice și a capacității motrice;

Inițiativă și antreprenoriat

Identificarea oportunităților pentru activități cu scopuri personale, profesionale și/ sau de afaceri. Odata identificate nevoile/oportunitățile, se pot dezvolta în diverse afaceri. Astfel, interesul crescut al oamenilor pentru menținerea stării de sănătate, poate constitui premisa înființării unor școli sportive private care să includă în ofertă cursuri de dans, aikido, fitness etc.

Se formează atitudini precum disponibilitate de a avea inițiative; disponibilitate de a fi independent și inovator în viața personală, în societate și la muncă; motivația și hotărârea de a realiza obiectivele propuse.

Concluzii

Deşi competenţele menţionate mai sus se referă la ansamblul învăţământului preuniversitar, acestea or trebui adaptate, într-un mod constructiv, pe diferite niveluri de vârstă ale elevilor. Corelaţia cu programele şcolare este obligatorie, dar formarea acestor competenţe le depăşeşte considerabil. În practica educaţiei, aceste competenţe au un caracter integrat, în sensul că sunt urmărite în mod permanent toate acele competenţe care pot fi atinse sau cel puţin exersate.

Bibliografie:

1. Ardelean, A. și Mândruț, O. Didactica formării competențelor – cercetare, Centrul de Didactică și Educație Permanentă, Arad
2. Programa școlară pentru clasa aII-a Aprobată prin ordin al ministrului Nr. 4598 / 31.08.2004
3. Legea Educației Naționale nr. 1/2011
4. Educația fizică și sportul în școlile din europa, Raport Eurydice
5. http://www.icos-edu.ro/download/raport-de-cercetare-ICOS.pdf

PREDAREA LIMBII ROMÂNE CA LIMBĂ NEMATERNĂ- O PROVOCARE ACTUALĂ

Ilyes Claudia, Colegiul Tehnic Turda

Încă din cele mai vechi timpuri, educația își lasă amprenta nu doar asupra individului, ci și asupra societății în care individul trăiește și se manifestă. Fiind un proces care presupune atât îmbogățirea cunoștințelor, cât și modificarea comportamentului celui pe care îl formează, educația are efecte vizibile. Unul dintre instrumentele de bază ale educației îl reprezintă comunicarea. Prin exprimare și receptare societatea poate să evolueze, să producă, să trăiască.

Școala este instituția care accentuează dezvoltarea capacităților de comunicare în rândul elevilor prin intermediul mai multor discipline care utilizează comunicarea atât ca metodă, cât și ca scop (finalitate). În sfera acestor discipline se înscrie studiul limbilor, iar în cele ce urmează voi face referire la studiul limbii române.

Datorită contextului social și politic în care trăim, se merge spre o dezvoltare multilingvistică, fapt ce înseamnă că se urmărește achiziția mai multor limbi. Globalizarea și pluralismul cultural sunt realități specifice societății actuale și implică o manifestare multicoloră a relațiilor interumane, din punct de vedere lingvistic.

Limba constituie ansamblul modalităților și elementelor de exprimare. Diversitatea lingvistică și culturală a devenit o caracteristică a lumii noastre. În multe țări, cum este și cazul României, educația se realizează, în general, în limba națională, în situația noastră, aceasta fiind limba română. Există și unele școli în care procesul de predare – învățare se desfășoară în limbile minorităților naționale: maghiară, germană, croată, sârbă, ucraineană etc. În școlile în care predarea se realizează în limbile minorităților, limba română devine limbă a doua și, prin urmare, modul de achiziție a limbii este diferit de cel în care se achiziționează limba română ca limbă maternă.

Studiul limbii române în școală urmărește nu doar simpla achiziționare a unor elemente de limbă, ci are ca scop formarea și dezvoltarea socio-culturală a elevului: *„Importanța studiului limbii române poate fi specificată în termenii orientării: 1. înspre cunoașterea sistemului limbii și înspre dobândirea unor capacități de a o utiliza în situații diverse ; 2.înspre cunoașterea literaturii și întâlnirea , prin intermediul ei, cu valoarea estetică și cu reprezentările conturate istoric, social și ideologic, reprezentări pe care textul literar le conține (...). Privită astfel , disciplina și finalitățile ei depășesc sfera unor cunoștințe de limbă și literatură și vizează comportamente civice și valori culturale ”(Pamfil 2000, p.11).*

O preocupare majoră a disciplinei limba română în procesul de predare – învățare este formarea unui sistem care să asigure elevului posibilitatea însușirii eficiente a unor capacități și abilități de comunicare, numite în termeni generali, *competențe de comunicare*. Pe scurt, putem defini competența de comunicare ca fiind un concept ce reunește ansamblul cunoștințelor (a ști) și capacitatea de a utiliza cunoștințele acumulate (a ști să faci) (*Pamfil, 2000, p.15)*

Conform lucrării *Didactica limbii şi literaturii române pentru şcolile cu predare în limbile minorităţilor naţionale (Pamfil, 2000, p.16),* abilitățile de comunicare pot fi repartizate astfel:

COMPREHENSIUNE DE TEXT	*PRODUCERE DE TEXT*
A asculta (rol de auditor)	*A vorbi (rol de locutor)*
A citi (rol de lector)	*A scrie (rol de scriptor)*

Lecțiile de limbă și literatură română ar trebui să aducă în prim plan formarea competenței de comunicare prin comprehensiune de text scris și oral și prin activități de producere orală și scrisă. Acestea reprezintă finalitatea disciplinei în discuție, iar exercițiile și temele propuse spre învățare trebuie să fie parte componentă a unui parcurs de însușire a celor două competențe.

Însușirea unei limbii, în afară de limba maternă, nu presupune doar un efort cognitiv, intelectual, o activare a simțurilor lingvistice și o contextualizare culturală a informațiilor noi, ci aduce cu sine și o interiorizare, o trăire a limbii. Prin această împărtășire afectivă, individul poate percepe diferit preocupările și înclinațiile societății în care urmează să se integreze. Spre exemplu, în abordarea studiului limbii române ca limbă a doua în școli, se recomandă abordarea unor tematici cunoscute, familiare universului elevilor, tocmai ca interiorizarea și trăirea limbii *noi* să se realizeze cât mai eficient.

„Omul îşi însuşeşte limba diferită de cea nativă pe baza modelelor, care, prin repetare se interiorizează. Achiziţia unei limbi însă, nu se reduce doar la simpla stocare a cunoştinţelor lingvistice şi meta-lingvistice, precum şi la capacitatea folosirii lor normate, deoarece contemplarea ei exterioară trebuie substituită cu „trăirea", cu „împărtăşirea" ei" (Tódor, 2005, p. 23).

S-a dovedit faptul că există anumite „perioada critice" care dau naștere unor anumite avantaje și dezavantaje achiziționale ce coincid cu anumite *„bariere biologice ale activării potenţialităţilor*

native (Tódor, 2005, p. 50).” Aceste bariere biologice sunt situate în jurul vârstelor de 6/7 – 10 ani, 10-13 ani (perioadă în care se instituie foarte bine sistemul fonator și accentul limbii). Pe lângă vârsta biologică, mai apar și alți factori care influențează achiziționarea unei limbi diferite de cea maternă și ne referim aici la disponibilitățile psihice; motivaționale și fiziologice. Studiile arată de asemenea că în perioada copilăriei se asimilează în mod eficient baza articulatorie și intonația limbii a doua, în timp ce în perioada adultă se pot acumula cu succes noțiunile de vocabular și cele gramaticale, dar aspectul articulator al limbii nou învățate va păstra influența limbii materne *(Tódor, 2005, p. 51).*

Armonizarea și coabitarea cu succes a celor trei factori care definesc strategia de predare - învățare (profesor, conținutul învățării și elev), alături de factorii psihici, motivaționali și fiziologici reprezintă mediul optim pentru *declanșarea mecanismelor psihologice ale învățării* și implicit, dizolvă o parte din dificultățile asimilării limbii *(Tódor, 2005, p. 59).*

În studiul limbii se recomandă utilizarea modelului comunicativ-funcțional, în cadrul căruia se urmărește formarea deprinderilor: *înțelegere după auz, lectură, vorbire, scriere* (Sânmihăian, Norel: 2011, p.14). Fiind axat pe cei trei piloni: *a ști (cunoștințe), a ști să faci (cunoștințe procedurale), a ști să fii (cunoștințe contextuale)* (Pamfil, 2004, p. 35) modelul comunicativ-funcțional implică atât asimilarea cunoștințelor de limbă, cât și *exersarea, cizelarea și extinderea lor în contexte de comunicare diverse și semnificante* (Pamfil, 2004, p. 26). Cunoștințele de ordin lingvistic pe care elevii le dobândesc pe parcursul studiului limbii române ca limbă nematernă sunt importante în dezvoltarea abilităților lor comunicative, deoarece îi ajută în procesul de combinare și selecție a faptelor de limbă necesare unei exprimări corecte și eficiente.

Ca disciplină de studiu, limba și literatura română este organizată în trei domenii reprezentative (limbă, literatură și comunicare) care, pe parcursul anilor de studiu într-un cadru instituționalizat al limbii române ca limbă a doua, au menirea de a-i familiariza pe elevi atât cu structurile lingvistice și lexicale specifice limbii române, cât și cu valorile cultural-literare ale societății românești. Cele trei domenii de studiu ale limbii nu ar trebui abordate insular, ci se recomandă studiul lor integrat. De aceea, literatura este văzută ca fiind un element ce deschide porți de acces spre toate celelalte componente ale limbii, prin domeniile sale definitorii*: textual (tipologia și structurarea textului), lingvistic (organizarea elementelor de construcție a limbii la nivelul propoziției și al frazei) și discursiv sau situațional (adaptarea discursului unui emițător la circumstanțele situației de comunicare, tipuri diferite de interacțiuni) (Sânmihăian, Norel: 2011, p.14).*

Selectarea unor strategii didactice adecvate și utilizarea unor instrumente de lucru pe măsura cerințelor nivelului de dezvoltare lingvistic al elevilor sunt elemente esențiale în creionarea eficientă a procesului educațional lingvistic. Autoarea studiului *„Evaluarea procesului de predare-învățare a limbii române, ca limbă ne-maternă”,* Erika Tódor, propune o serie de soluții pentru îmbunătățirea procesului de predare –învățare în școlile cu predare în limbile minorităților naționale, soluții care ar putea aduce un plus de accesabilitate studiului, inclusiv în școlile cu predare în limba maghiară. Le vom cita mai jos, structurate în două paliere:

a) strategii didactice în care să se implementeze : *centrarea pe metode bazate pe comunicare, exersarea formării deprinderilor de exprimare coerentă, organizarea activităților extrașcolare bazate pe utilizarea limbii achiziționate; implementarea în practica vieții școlare a unor activități ca: dezbatere polemică, eseuri argumentative, exerciții de interpretări de texte, proiecte de activitate interculturală, discuții polemice argumentative, crearea posibilităților de învățare diferențiată etc(Tódor, 2005, p. 115).*

b) instrumente de lucru care: *să conțină texte accesibile elevilor, să abordeze pragmatic și funcțional noțiunile de gramatică; să cuprindă variate exerciții aplicative, de exersare a exprimării orale și scrise; să cuprindă texte care să stimuleze plăcerea lecturii; să conțină lecturi cu referent „real” și / sau „fantastic.”*

Pentru a sublinia importanța utilizării unor strategii didactice și a unor instrumente de lucru destinate predării limbii ca limbă nematernă, am aplicat un chestionar, în 2015, pe un eșantion de 80 de elevi din școli cu predare în limba maghiară, atât din mediul rural, cât și din mediul urban, care urmărea nevoile lingvistice ale acestora.

Una dintre întrebările din chestionarul aplicat a avut în vedere dificultățile pe care elevii le întâmpină în comunicarea în limba română: probleme de comprehensiune, dificultăți în exprimare, lipsa încrederii pentru a susține o conversație în limba română. La această întrebare mulți dintre elevi au bifat două sau poate chiar toate cele trei variante, lucru care ne ajută să înțelegem faptul că în rândul elevilor care învață limba română ca limbă a doua, există probleme serioase la nivel de comunicare. Astfel un număr de 70 de elevi (87,5%) au semnalat probleme în înțelegerea mesajelor în limba română, 63 dintre ei (78,7%) au bifat ca fiind frecvente și dificultățile de exprimare, iar 40 dintre cei chestionați (52,5%) au afirmat că reprezintă o barieră comunicațională și lipsa încrederii în sine, pentru a susține o conversație în limba română. În organizarea chestionarului, am mers mai departe cu întrebările și am aflat în ce au constat dificultățile de exprimare, dat fiind că alături de

problemele de comprehensiune, acestea reprezintă un procent însemnat. Aici m-am referit la trei categorii reprezentative: lipsa unui vocabular adecvat, probleme de ordin gramatical (acord, topică, articulare etc) și dificultăți de pronunție. Rezultatele au fost următoarele: 51% au semnalat probleme în privința lexicului, 33% dintre ei au observat, în exprimare, probleme de ordin gramatical, în timp ce 16% dintre ei consideră dificultățile de pronunție ca fiind un obstacol semnificativ în exprimare.

Ultima întrebare a vizat modul în care elevii receptează și evaluează textele studiate în cadrul disciplinei limba și literatura română. Astfel, putem observa că pentru cei mai mulți dintre ei (75%), lecturile sunt categorizate ca fiind dificil de înțeles.

În urma aplicării chestionarului, am observat că un număr foarte mare dintre elevii care studiază limba română ca limbă a doua sesizează dificultăți în comunicare. Aceste dificultăți vizează, în mod special, comprehensiunea și capacitatea de exprimare. Dificultățile care apar în comprehensiunea mesajelor au la bază lipsa unui vocabular adecvat, bine structurat în dreptul elevilor, dar și lipsa practicii în abordarea lecturii. Problemele de vocabular și dificultățile de ordin gramatical (topică, acorduri), cu care elevii se confruntă în încercare lor de a comunica în limba română pot duce la manifestarea lipsei de încredere în sine pentru a susține o conversație în limba română. În ciuda unui astfel de context, limba română poate fi adaptată pentru studiul în cadrul școlilor cu predare în altă limbă, iar abordarea ei poate fi facilitată prin lectură și prin formularea unor sarcini de lucru autentice. Conform rezultatelor obținute la ultima întrebare din chestionar, majoritatea elevilor consideră textele citite în cadrul orelor ca fiind dificile. Acest aspect poate fi interpretat ca o urmare a problemelor de vocabular, dar poate fi văzut și ca un punct de pornire pentru sincronizarea textelor aplicate la ora de limba română cu nivelul elevului.

În concluzie, aplicarea unor strategii de predare-învățare adecvate și utilizarea unor instrumente de lucru potrivite nivelului și interesului elevilor, cum sunt și cele menționate de către cercetătoarea Erika Todor și citate mai sus, pot contribui la rezolvarea multora dintre dificultățile care apar în studiul limbii române la limbă nematernă.

BIBLIOGRAFIE

Pamfil, Alina, *Didactica limbii și literaturii române pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale.* Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2000.

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45, Pitești, 2004.

Sânmihăian, Florentina; Norel, Mariana *Limba română. Didactica limbii și literaturii române,* elaborat în cadrul „Proiectului pentru Învățământul Rural", Ministerul Educației, Cercetări, Tineretului și Sportului, 2011.

Tódor, Erika-Mária, *Școala și alteritatea lingvistică,* Editura Casa Cărții de Știință, Cluj – Napoca, 2005.

METODE CLASICE ȘI INOVATOARE ÎN ACTUL DIDACTIC

Prof. Imre Judit

Șc. Gimn. Liviu Rebreanu, Grăd. P.P. Licurici

Scriitorul Wilhelm Hauff în povestea Almanahul Poveștilor a evidențiat astfel importanța poveștilor în viața preșcolarilor: „Într-o împărăție îndepărtată, dar foarte frumoasă, unde soarele nu apunea niciodată, a locuit Împărăteasa Imaginației. Ea împărțea cu două mâini binecuvântarea între subalternii ei. Și-a trimis cele două fiice pe pământ să ajute oamenii. Dar într-o zi, fiica cea mare, Povestea, s-a întors cu ochii în lacrimi, foarte tristă. Mama ei a întrebat-o ce s-a întâmplat, de ce e atât de amărâtă? Povestea i-a răspuns:

-Știi mamă, că eu întotdeauna am iubit oamenii, m-am dus cu plăcere în casele lor, am discutat cu ei când erau obosiți și aveau nevoie de odihnă. Ei m-au primit pe vremuri cu bucurie, mi-au întins mâna cu drag, dar acum nici nu se mai uită la mine, nu au timp să stea la povești cu mine. Oriunde mă duc, mă privesc cu ochi urâți, cu privirea rece.

-Ei, draga mea, spuse împărăteasa, dacă ei nu te prețuiesc, întoarceți privirea către copii. Ei sunt și prietenii mei. Lor le trimit prin sora ta, Somnul, cele mai frumoase imagini posibile. Și eu mă duc des printre ei, îi îmbrățișez și mă joc cu ei. Copiii te vor primi cu brațele deschise.

Împărăteasa a îmbrăcat-o pe fiica ei cu rochia almanachului, împodobită cu cele mai frumoase imagini posibile și așa a trimis-o între copii, sperând că astfel ea îi va fermeca.

Povestea s-a dus fericită printre copii, la prietenii ei cei dragi, promițând că va încerca să le ofere clipe fericite și minunate.''

Orele petrecute de copilași în grădiniță trebuie să fie caracterizate de voie bună, fericire, zâmbete și zâsete nemărginite. Copiii vin la grădiniță pentru a se simți în largul lor, pentru a fii cu prietenii într-un mediu primitor, unde toată lumea caută să le ofere clipe magice, unde poate acumula un bagaj de cunoștințe noi, dar și de sentimente pozitive. Noi, cadrele didactice trebuie să profităm de faptul că aceste ființe drăgălași sunt ca niște bureți, atrași tot timpul de noutăți și de curiozități, și să le oferim o varietate mare de activități pe placul lor. Programa activităților didactice din învățământul preșcolar ne oferă posibilitatea și libertatea de implementare a multor metode clasice dar și inovatoare, prin care putem înfrumuseța actul didactic.

Iată câteva metode interactive folosite de mine în activitățile grupei mele:

Bula dublă - este o metoda de predare-învăţare, uşor de aplicat, care grupează asemănările şi deosebirile dintre doua obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se aşează câte o imagine care denumeşte subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaţionate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică 2 asemănările iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularităţile sau deosebirile.

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă folosită în activităţile cu preşcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării şi rezolvarea de probleme prin lucru în pereche.

Brainstormingul, în traducere directă ,,furtună în creier, sau ,,asalt de idei,, este o metodă folosită pentru a ajuta copiii să emită, cât mai multe idei pentru soluţionarea unor probleme, fără a critica soluţiile găsite. Această metodă este utilizată frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajuluı pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare.

Turul galeriei este o metodă de învăţare prin cooperare ce îi încurajează pe elevi să-şi exprime opiniile proprii. Urmăreşte exprimarea unor puncte de vedere personale referitoare la tema pusă în discuţie. Elevii trebuie învăţaţi să asculte, să înţeleagă şi să accepte sau să respingă ideile celorlalţi prin demonstrarea valabilităţii celor susţinute. Prin utilizarea ei se stimulează creativitatea participanţilor, gândirea colectivă şi individuală, se dezvoltă capacităţile sociale ale participanţilor, de intercomunicare şi toleranţă reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt.

Tehnica foto-limbajului Această metodă se poate aplica în grup mic, la „Bibliotecă" sau „Artă", precum şi în activităţi de convorbire, lectură după imagini, observare, educaţie pentru sănătate, deoarece exersează creativitatea şi sensibilitatea faţă de realităţile vizuale, ce au impact cognitiv şi estetic puternic asupra copiilor. Copiii nu au voie să critice prezentările, fotografiile sau să comenteze alegerea unei fotografii de un numit copil. Ei învaţă să descifreze detaliile fotografice pentru a înţelege mediul înconjurător, cunoscând astfel şi simbolurile vizuale.

Călătoria misterioasă Este un joc de imaginaţie prin care copiii sunt direcţionaţi să se orienteze în funcţie de poziţiile spaţiale. Totodată, ei îşi exersează orientarea în spaţiu pe baza reprezentărilor spaţiale prin indicaţii scurte şi precise. Această metodă se caracterizează prin implicarea participanţilor care manifestă: spirit creativ, calmitate, gândire logică, comunicativitate, orientare în spaţiu, bună dispoziţie, curiozitate, spirit de observaţie etc.

Pălăriile Gânditoare Aceată metodă stimularea creativităţii participanţilor care se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având

câte o culoare: alb, roşu, galben, verdealbastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul precis, aşa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanţii sunt liberi să spună ce gândesc , dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care defineşte rolul. Participanţii trebuie să cunoască foarte bine semnificaţia fiecărei culori şi să-şi reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Căutând metode noi, inovatoare, am dat peste o metodă care mi-a plăcut foarte mult. **Metoda „ Povestea Altfel”** a fost gândită în 2012 de Kerekes Valeria și a fost implementată la mai multe grădinițe din Ungaria. În cazul acestei metode se pune accent pe educația emoțională, dar totodată și pe educarea limbajului, prin crearea mai multor situații de comunicare verbală și nonverbală. Tema poveștilor este de obicei legată de un sentiment omenesc, ca frica, bucuria, invidia, prietenia, etc.

Introducerea în activitate se întâmplă întotdeauna la fel, prin salutarea poveștii,, Bună ziua Poveste. Bine ai venit!”. Povestea nu se citește, ci obligatoriu se povestește, educatoarea străduindu-se mai mult să redea conținutul și nu textul în sine. Următorul pas este prima întrebare legată de poveste și anume: Cine sau ce ați dori să fiți din poveste? Li se specifică copiilor că pot alege oricare personaj și pot vorbii despre el numai când au primit semnul de acord. Acesta poate fi o marionetă dată din mână în mână, atingerea umărului copilului de către educatoare, etc. Astfel asigurăm o atmosferă calmă, adecvată unei activități de povestire. După ce fiecare copil și-a exprimat opinia, vom trece la următoarea etapă a activității. Vom juca jocuri dramatice, care se leagă cumva de poveste: print-o unealtă utilizată, despre care a fost vorba și în poveste sau prin ceea ce dorește să ne învețe. Cele două-trei jocuri utilizate au menirea de a aprofunda sentimentele pozitive, sau de ai da o lumină pozitivă unui sentiment negativ, ajutând copii să înțeleagă, că sentimentele negative pot fi învinse, pot fi transformate în sentimente pozitive. După jocuri ne luăm rămas bun de la poveste: La revedere, Poveste!,încheiând astfel activitatea.

Am utilizat această metodă la activitatea de susținere a gradului didactic I. și a avut un succes enorm. Tema activității mele a fost **frica** . Le-am spus copiilor o poveste despre o pasăre rănită, care s-a ascuns de toată lumea pe creanga unui copac. După poveste am discutat despre pasăre, despre cât de speriată a putut fi singură, rănită, fără ajutor. Copiilor le-a fost milă de ea. Joc folosit a fost **Magazinul fricii**, în cadrul căreia copiii puteau veni la magazinul meu, să-mi spună frica lor cea mai mare, pe care eu l-am cumpărat de la ei, plătind cu fețe zâmbitoare de diferite mărimi, în funcție de mărimea fricii și de dorința copilului.Copilul și-a băgat frica într-un sac. După ce a trecut pe la magazin toți cei care au dorit(nu a fost obligatoriu), am închis sacul și am secis împreună să trimitem sacul în pădure, să fie agățat de un copac, ca nici o frică să nu poată

scăpa de acolo. Doarece a fost grupă mijlocie am utilizat un singur joc, pentru că am considerat că a fost suficient pentru nivelul lor de vârstă.

Această metodă dezvoltă gândirea copiilor, memoria, kreativitatea, îmbogățește limbajul,capacitatea de a interacționa cu colegii, comunicarea verbală și nonverbală, cunoașterea de sine și a colegilor.

Bibliografie

Silvia Breben , Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga **(s.a.)** - " Metode interactive de grup". Ghid metodic pentru învăţământul preşcolar, Editura Arves, Craiova

Crenguţa - Lăcrămioara Oprea (2008) – " Strategii didactice interactive", ed. a III-a, EDP, Bucureşti

Kerekes Valeria(2012): Mesét Másként.In. Óvodai NevelésLXV-3

Revista învățământului preșcolar,Arlequin,2015

Învățământul românesc-de la modelul tradițional la modelul inovativ

Prof.înv.primar Ioja Daniela Lorena

Școala Gimnazială Agrișu Mare, județul Arad

Noile generații de nativi digitali cer o nouă responsabilitate cadrelor didactice, aceea de profesionalizare a carierei didactice. Competența de a învăța cum să înveți a devenit nucleul tuturor competențelor având în vedere viteza cu care se perimă informațiile. De asemenea, noile cerințe la locurile de muncă, competențele cerute pe piața muncii sunt din ce în ce mai stricte în unele domenii căutate, în timp ce alte domenii tradiționale ajung chiar să dispară.

Modelul tradițional al învățământului românesc a stat la baza formării de generații pentru acele vremuri, într-un timp și spațiu bine determinat. Nu trebuie uitate sau înlăturate acele modele care s-au prezentat a rămâne consacrate în favoarea dezvoltării ființei umane pentru a deveni o ființă integrată în societate. Ceea ce trebuie avut însă în vedere în formarea cadrelor didactice este conștientizarea importanței învățării pe tot parcursul vieții. Modelul inovativ al școlii românești reprezintă un întreg proces la care educația este chemată să răspundă, în vederea satisfacerii nevoilor noilor educabili, noile generații de nativi digital. Nevoi pe care uneori societatea le cunoaște, dar și la nevoi pe care societatea nu le cunoaște în totalitate, iar aici modelele tradiționale sunt cele care vin să îmbine modernul cu consacratul. “Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii reafirmă importanța învățării pe tot parcursul vieții și dobândirea de competențe, ca reacție la provocările economice actuale, la îmbătrânirea populației și la strategia economică și socială a Uniunii Europene. Sprijinirea tuturor cetățenilor în vederea îmbunătățirii competențelor și calificărilor reprezintă un aspect crucial în dezvoltarea Uniunii Europene. Prin urmare, sistemele de educație și formare profesională ar trebui să fie mai deschise și mai relevante pentru nevoile cetățenilor, ale pieței muncii și ale societății în general. Nivelurile de educație ale populației europene adulte sunt adesea folosite drept reprezentare pentru cunoștințele și competențele disponibile în economie.” (Albulescu, I.; Catalano, H., 2019, p. 67). Un foarte bun exemplu care sprijină modelul inovativ, consider că este reprezentat de noile educații care sunt gândite special pentru momentul prezent dar care se realizează, se pun în practică cu foarte multe elemente din modelul tradițional. Printre acestea, amintim: *Educația pentru pace, Educația ecologică, Educația pentru participare și democrație, Educația demografică, Educația pentru schimbare și dezvoltare, Educația pentru comunicare și pentru mass -media, Educația nutrițională, Educația economică, Educația pentru timpul liber, Educația privind drepturile fundamentale ale omului, Educația pentru o nouă ordine internațională, Educația comunitară.*

Nevoile tot mai complexe ale educabililor ne îndreptățesc să vorbim astfel, despre un curriculum construit pe actuala problemă a elevului din secolul XXI, respectiv, lumea virtuală în care acesta observăm că se dezvoltă mai mult decât în cea reală. Construcția curriculumului, deși trebuie să urmeze un plan, e nevoie să aibă în vedere că fundația trebuie să fie axată pe elemente din universul tehnologiei, care prin tactul pedagogic al dascălilor de selectare corectă a acestor elemente, își va menține în continuare sensul de drum de urmat, un drum de făurire a personalității educabilului. Un curriculum corespunzător acestor vremuri presupune o abordare total diferită față de cele cu care am fost deja obișnuiți deoarece conflictul dintre copil și mediul educațional începe să prindă proporții uriașe, în primul rând din neacceptarea actualului adult cum că educabilul acestui secol, e silit să se

adapteze la rezultatul acțiunilor sale. Deși studiile de specialitate ale lui Jean Piaget, Sigmund Freud și Carl Jung și mulți alții, vorbesc despre personalitate ca un macrosistem ce ghidează întreaga viață a unei ființe umane, care nu ar putea funcționa dacă unul dintre pioni nu ar atinge pragul prin care să-și aducă contribuția pentru bunul mers, un pion denumit de specialiști "autonomie". Întreaga autonomie a micului copil se dezvoltă într-o perioadă a societății în care progresul apare după o descoperire care începe a fi utilizată.

Bibliografie:

• Albulescu, I., Catalano, H., (2019), Sinteze de pedagogia învățământului primar, Editura Didactica Publishing House, București, 2019, ISBN 978-606-683-952-5, București, 475 pagini.

• Herlo, D. (coord.), Egerău, A., Balaş, E., Dughi, T., Bran, C., Roman, A., (2020), Devenire în profesorat, Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, ISBN 978-606-37-0799-5, 335 pagini, http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2653.pdf

ȘCOALA ONLINE, ÎNTRE PROVOCARE ȘI INCERTITUDINE

Prof. Constantin Ion
Școala Gimnazială Titu Maiorescu, București

Pe fundalul pandemiei, fenomen care a împins multe țări să închidă școlile pe o perioadă de mai multe luni, profesorii au fost provocați să se adapteze rapid și să transmită un mesaj important elevilor: învățarea continuă dincolo de cadrul formal al școlii cu instrumente online accesibile tuturor. Învățământul online presupune multă atenție, efort și implicare în căutarea resurselor pe care le vom transmite copiilor noștri. Școala românească nu a fost pregătită pentru un așa „experiment", nici elevii, nici profesorii, nici părinții, dar societatea a înțeles imediat că educația nu poate fi pusă între paranteze pentru că timpul nu așteaptă.

Pandemia, trebuie să recunoaștem, a fost o provocare nu doar pentru domeniile de activitate, ci pentru noi înșine ca persoane, o provocare care ne-a testat abilitățile, emoțiile, adaptabilitatea și capacitatea de a ne reinventa. Nici învățământul n-a fost ocolit de multe provocări atât pentru dascăli, cât și pentru elevi și părinți. Școala online a fost varianta unică, dincolo de incertitudini și temeri, dincolo de prejudecată sau negare gratuită. Deși platformele, site-urile educaționale, aplicațiile online abundă, dificultatea dascălului a constat în descoperirea și utilizarea resurselor, limitate inițial, la nevoile colectivul de elevi pe care îl coordonează, de cele mai multe ori fiind nevoit să creeze resurse, să optimizeze contexte de învățare, să le adapteze și modifice pe cele existente, astfel încât să sprijine învățarea și să-i permită atingerea obiectivelor propuse în demersurile inițiate.

Pe de altă parte, o altă provocare a fost conexiunea reală cu elevii, menținerea încrederii, a echilibrului emoțional și obținerea de feedback constructiv. Iar din această perspectivă dimensiunea ludică devine aproape obligatorie. Și, dincolo de aspectul ludic, dobândirea de competențe, de abilități reale, toate într-un context ce alimentează autonomia învățării elevului. Profesorul dobândește astfel un rol discret, consultativ, devenind un reper necesar, ce orientează actul educațional către o direcție corectă. Mai mult, procesul de evaluare se asociază practic învățării căpătând o formă firească, flexibilă și mai ales transparentă, ușor accesibilă oricărui elev. Varietatea resurselor folosite ne-a ajutat să nu ne plictisim și, mai ales, să nu resimțim oboseala cauzată de folosirea dispozitivelor electronice. Combinând suporturile clasice (manualul, auxiliarul, cartea/ volumul) cu resursele virtuale (manuale, fișe și chestionare digitale, teste de antrenament, Teleșcoala, discursuri TED, PPT-uri, diaporame, teatru radiofonic, desene animate, povești terapeutice dramatizate, audiobook-uri, filme), consider că le-am oferit și asigurat elevilor oportunitatea de a-și dezvolta spiritul selectiv,

atitudinea critică, mult mai creativ și eficient, evidențiindu-le și inteligențele multiple, inteligența emoțională în special.

Pedagogia activă face parte din metodele care se încadrează în ceea ce numește învățare experiențială adică „învățare prin practică". Acest lucru presupune implicarea elevului în situații reale sau fictive, astfel încât să-și poată folosi abilitățile și să le dezvolte în mod conștient în timpul formării. Pedagogia activă se referă la un set de metode pedagogice care au în comun dorința de a-l face pe elev să devină actor al învățării sale. Acest tip de pedagogie se bazează pe principiul conform căruia se învață practicând, spre deosebire de pedagogia tradițională care pornește de la teorie la practică. Aceasta privilegiază situațiile autentice de cercetare, de investigație pe parcursul cărora elevul trebuie să înțeleagă și să stăpânească diferitele resurse pe care profesorul le pune la dispoziție. Pentru profesor, precum și pentru elev, adoptarea unei pedagogii active este o încercare stimulativă și provocatoare, niciodată finită, mereu perfectibilă. Dacă pedagogia transmisivă oferă opțiuni limitate pentru desfășurarea unei ședințe de curs, pedagogia activă oferă numeroase posibilități, oportunități reale traduse ca forme particulare de experimentare.

Oricum am privi, dacă pedagogia transmisivă oferă un cadru de referință pentru elevi și profesori, abordarea activă necesită reconcilierea unei multiplicități de cadre posibile. Rezultă că trecerea de la o abordare transmisivă la o abordare activă constituie o schimbare în obiceiurile și practicile acestora. Totuși, opoziția dintre pedagogia transmisivă și cea activă nu este atât de definită cum s-ar putea crede. În practica reală, aceste două abordări se intersectează adesea, dar pedagogia activă necesită o formalizare suplimentară din partea profesorului pentru a fi cu adevărat eficientă din punctul de vedere al elevului, acolo unde distribuirea rolurilor între profesor și elev pare tacită în demersul transmisiv.

Deși poate ne temem să recunoaștem deschis, pericolul cel mai mare al perioadei pandemice a fost acela al alienării, al înstrăinării elevului de practici educaționale firești, de interacțiune umană, de afectivitate și emoție pozitivă. Din spatele unei tastaturi rigide și impersonale, elevii au înțeles cu greu rostul efortului nostru, al profesorilor. Demersul educativ a fost adesea unul forțat, neconvingător, mereu redimensionat, iar neîncrederea și renunțarea au părut să triumfe. Paradoxal, izolarea de școala înțeleasă în sens clasic, tradițional, nu a apropiat elevii de lectură, aplicațiile, experimentele sau jocul didactic fiind mai degrabă înlocuite cu abordări plate, generale, neatractive și uneori cu totul inadecvate. Calitatea actului didactic a fost serios pusă sub semnul întrebării, iar tenacitatea și pasiunea profesorului au devenit elemente fundamentale care au făcut diferența. Astfel, calitatea procesului de educație nu a putut fi mimată, iar rezultatele s-au văzut imediat. În viziunea lui Goleman, dimensiunea emoțională are un impact covârșitor în dezvoltarea personalității noastre, iar în mediul online acest aspect a avut cel mai mult de suferit. Inteligența emoțională ar presupune mai întâi de toate conștientizarea de sine și ea ar trebui văzută ca garanție a adaptării individului la

societate și, implicit, al succesului acestuia. Optimismul, încrederea, empatia, comunicarea sau relaționarea deschisă cu cei din jur capătă astfel puteri miraculoase, tămăduitoare.

Dacă se tot afirmă în mod sistematic că trăim într-o societate demitizată, grăbită și ignorantă, o societate pragmatică ce pare că a uitat să valorizeze educația și în care, pentru cei tineri în special, cititul a devenit aproape o ciudățenie, atunci cu siguranță că factorul- cheie al școlii moderne rămâne, dincolo de soluții ingenioase de predare, de strategii didactice inovative, maniera în care școala modernă va înțelege să aplice procesul de evaluare a învățării.

Evaluarea trebuie privită acum ca parte intrinsecă a demersului didactic, și nu așa cum fusese privită în didactica tradițională, independent de procesul de predare-învățare. Ea este orientată, prin abordarea CRED, către competențe certe, valori și atitudini cuantificabile, cu care se poate opera în realitatea imediată, nu doar către un volum de noțiuni și informații abstracte, sterile. Evaluarea nu va viza deci reproducerea fidelă a unor concepte teoretice, ci va certifica competențe concrete. De aceea evaluarea, în toate formele ei, (inițială(predictivă), formativă(continuă) sau sumativă(certificativă), rămâne maniera de control a eficienței actului educațional. Există deci, o interacțiune evidentă, obligatorie, între procesul perfecționării învățământului și evaluarea randamentului său pentru că evaluarea încetează să mai fie un element exterior, un apendice al procesului de învățare, ea devine o piesă indispensabilă, obligatorie a unui acelui puzzle pe care îl reprezintă în ansamblu actul didactic. Din perspectiva abordării CRED , toate tipurile de evaluare vor urmări progresul real, atingerea competențelor specifice, o atenție deosebită fiind acordată corelării activităților cu itemii de evaluare, fie ei obiectivi, semiobiectivi sau subiectivi. Se impune astfel diversificarea metodelor de evaluare, implicarea elevilor în actul evaluării și folosirea unor diverse instrumente moderne, atractive, dar complexe și obiective, care pot măsura nivelul real de performanță al competențelor (probele scrise, observarea sistematică a activității și a comportamentului, autoevaluarea, interevaluarea, proiectul, portofoliul, jocul de rol), esențiale fiind aici accentul pus pe evaluarea continua și pe diminuarea impactului negativ pe care ideea de evaluare îl are asupra elevilor. Evaluarea e deci parte integrantă a demersului didactic, învățarea și evaluarea trebuie sincronizate, trebuie aplicate în tandem, iar actul evaluării trebuie conceput astfel încât elevii să fie dispuși să se implice, să se autodepășească. O soluție ar fi ca, în măsura în care conținuturile ne permit, evaluarea să fie orientată către ludic, realizând astfel găsirea motivației elevilor pentru că procesul de evaluare se dorește a fi deopotrivă unul obiectiv și transparent, însă dinamic și creativ, unul care să provoace copiii să intre în competiție cu ei înșiși în primul rând, cu propriile limite.

Lumea educației rămâne traversată de abordări diverse, de experimente pedagogice greu de imaginat acum câțiva ani, de noi metode de predare care sunt prezentate ca fiind cele mai promițătoare inovații, susceptibile de a garanta succesul educațional. “Flipped learning”, în limba română „învățare inversată”, ”clasă inversată” sau ”pedagogie inversată” reprezintă poate cea mai recentă descoperire

în acest domeniu. Acum elevii lucrează autonom, iar profesorul e mai mult un mediator al procesului de învățare. Lecția se centrează acum strict pe elev, pe abilitățile și interesele acestuia, el fiind cel care stabilește atât dinamica cât și limitele propriei cunoașteri. Din această perspectivă, fundamentală va fi maniera în care școala se va raporta la orizontul de așteptare al noii generații, cum va răspunde ea unor nevoi evidente și cum va găsi conexiunea reală cu schimbarea de paradigmă a societății. Asaltul tehnologiei, impactul devastator al apelului la inteligența artificială și cruciada reformării din temelii a sistemului de educație peste care pandemia a lăsat urme adânci naște însă, dincolo de provocarea în sine, teama de a nu compromite principii, atitudini și valori pe care le-au susținut și apărat generații de profesori. Altfel spus, o mare de incertitudine. Și o firească întrebare..

Nu cumva pregătim niște copii pentru o lume despre care nu știm prea sigur cum va arăta?

Bibliografie:

1. Daniel Goleman- Inteligența emoțională, Ediția a IV-a, Editura Curtea Veche, 2018

2..Jonathan Bergmann și Aaron Sams- *Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day, Editura INTL Society for Technology E.D., 2023*

ȘCOALA ONLINE, ÎNTRE PROVOCARE ȘI INCERTITUDINE

Prof. Constantin Ion
Școala Gimnazială Titu Maiorescu, București

Pe fundalul pandemiei, fenomen care a împins multe țări să închidă școlile pe o perioadă de mai multe luni, profesorii au fost provocați să se adapteze rapid și să transmită un mesaj important elevilor: învățarea continuă dincolo de cadrul formal al școlii cu instrumente online accesibile tuturor. Învățământul online presupune multă atenție, efort și implicare în căutarea resurselor pe care le vom transmite copiilor noștri. Școala românească nu a fost pregătită pentru un așa „experiment", nici elevii, nici profesorii, nici părinții, dar societatea a înțeles imediat că educația nu poate fi pusă între paranteze pentru că timpul nu așteaptă.

Pandemia, trebuie să recunoaștem, a fost o provocare nu doar pentru domeniile de activitate, ci pentru noi înșine ca persoane, o provocare care ne-a testat abilitățile, emoțiile, adaptabilitatea și capacitatea de a ne reinventa. Nici învățământul n-a fost ocolit de multe provocări atât pentru dascăli, cât și pentru elevi și părinți. Școala online a fost varianta unică, dincolo de incertitudini și temeri, dincolo de prejudecată sau negare gratuită. Deși platformele, site-urile educaționale, aplicațiile online abundă, dificultatea dascălului a constat în descoperirea și utilizarea resurselor, limitate inițial, la nevoile colectivul de elevi pe care îl coordonează, de cele mai multe ori fiind nevoit să creeze resurse, să optimizeze contexte de învățare, să le adapteze și modifice pe cele existente, astfel încât să sprijine învățarea și să-i permită atingerea obiectivelor propuse în demersurile inițiate.

Pe de altă parte, o altă provocare a fost conexiunea reală cu elevii, menținerea încrederii, a echilibrului emoțional și obținerea de feedback constructiv. Iar din această perspectivă dimensiunea ludică devine aproape obligatorie. Și, dincolo de aspectul ludic, dobândirea de competențe, de abilități reale, toate într-un context ce alimentează autonomia învățării elevului. Profesorul dobândește astfel un rol discret, consultativ, devenind un reper necesar, ce orientează actul educațional către o direcție corectă. Mai mult, procesul de evaluare se asociază practic învățării căpătând o formă firească, flexibilă și mai ales transparentă, ușor accesibilă oricărui elev. Varietatea resurselor folosite ne-a ajutat să nu ne plictisim și, mai ales, să nu resimțim oboseala cauzată de folosirea dispozitivelor electronice. Combinând suporturile clasice (manualul, auxiliarul, cartea/ volumul) cu resursele virtuale (manuale, fișe și chestionare digitale, teste de antrenament, Teleșcoala, discursuri TED, PPT-uri, diaporame, teatru radiofonic, desene animate, povești terapeutice dramatizate, audiobook-uri, filme), consider că le-am oferit și asigurat elevilor oportunitatea de a-și dezvolta spiritul selectiv,

atitudinea critică, mult mai creativ și eficient, evidențiindu-le și inteligențele multiple, inteligența emoțională în special.

Pedagogia activă face parte din metodele care se încadrează în ceea ce numește învățare experiențială adică „învățare prin practică". Acest lucru presupune implicarea elevului în situații reale sau fictive, astfel încât să-și poată folosi abilitățile și să le dezvolte în mod conștient în timpul formării. Pedagogia activă se referă la un set de metode pedagogice care au în comun dorința de a-l face pe elev să devină actor al învățării sale. Acest tip de pedagogie se bazează pe principiul conform căruia se învață practicând, spre deosebire de pedagogia tradițională care pornește de la teorie la practică. Aceasta privilegiază situațiile autentice de cercetare, de investigație pe parcursul cărora elevul trebuie să înțeleagă și să stăpânească diferitele resurse pe care profesorul le pune la dispoziție. Pentru profesor, precum și pentru elev, adoptarea unei pedagogii active este o încercare stimulativă și provocatoare, niciodată finită, mereu perfectibilă. Dacă pedagogia transmisivă oferă opțiuni limitate pentru desfășurarea unei ședințe de curs, pedagogia activă oferă numeroase posibilități, oportunități reale traduse ca forme particulare de experimentare.

Oricum am privi, dacă pedagogia transmisivă oferă un cadru de referință pentru elevi și profesori, abordarea activă necesită reconcilierea unei multiplicități de cadre posibile. Rezultă că trecerea de la o abordare transmisivă la o abordare activă constituie o schimbare în obiceiurile și practicile acestora. Totuși, opoziția dintre pedagogia transmisivă și cea activă nu este atât de definită cum s-ar putea crede. În practica reală, aceste două abordări se intersectează adesea, dar pedagogia activă necesită o formalizare suplimentară din partea profesorului pentru a fi cu adevărat eficientă din punctul de vedere al elevului, acolo unde distribuirea rolurilor între profesor și elev pare tacită în demersul transmisiv.

Deși poate ne temem să recunoaștem deschis, pericolul cel mai mare al perioadei pandemice a fost acela al alienării, al înstrăinării elevului de practici educaționale firești, de interacțiune umană, de afectivitate și emoție pozitivă. Din spatele unei tastaturi rigide și impersonale, elevii au înțeles cu greu rostul efortului nostru, al profesorilor. Demersul educativ a fost adesea unul forțat, neconvingător, mereu redimensionat, iar neîncrederea și renunțarea au părut să triumfe. Paradoxal, izolarea de școala înțeleasă în sens clasic, tradițional, nu a apropiat elevii de lectură, aplicațiile, experimentele sau jocul didactic fiind mai degrabă înlocuite cu abordări plate, generale, neatractive și uneori cu totul inadecvate. Calitatea actului didactic a fost serios pusă sub semnul întrebării, iar tenacitatea și pasiunea profesorului au devenit elemente fundamentale care au făcut diferența. Astfel, calitatea procesului de educație nu a putut fi mimată, iar rezultatele s-au văzut imediat. În viziunea lui Goleman, dimensiunea emoțională are un impact covârșitor în dezvoltarea personalității noastre, iar în mediul online acest aspect a avut cel mai mult de suferit. Inteligența emoțională ar presupune mai întâi de toate conștientizarea de sine și ea ar trebui văzută ca garanție a adaptării individului la

societate și, implicit, al succesului acestuia. Optimismul, încrederea, empatia, comunicarea sau relaționarea deschisă cu cei din jur capătă astfel puteri miraculoase, tămăduitoare.

Dacă se tot afirmă în mod sistematic că trăim într-o societate demitizată, grăbită și ignorantă, o societate pragmatică ce pare că a uitat să valorizeze educația și în care, pentru cei tineri în special, cititul a devenit aproape o ciudățenie, atunci cu siguranță că factorul- cheie al școlii moderne rămâne, dincolo de soluții ingenioase de predare, de strategii didactice inovative, maniera în care școala modernă va înțelege să aplice procesul de evaluare a învățării.

Evaluarea trebuie privită acum ca parte intrinsecă a demersului didactic, și nu așa cum fusese privită în didactica tradițională, independent de procesul de predare-învățare. Ea este orientată, prin abordarea CRED, către competențe certe, valori și atitudini cuantificabile, cu care se poate opera în realitatea imediată, nu doar către un volum de noțiuni și informații abstracte, sterile. Evaluarea nu va viza deci reproducerea fidelă a unor concepte teoretice, ci va certifica competențe concrete. De aceea evaluarea, în toate formele ei, (inițială(predictivă), formativă(continuă) sau sumativă(certificativă), rămâne maniera de control a eficienței actului educațional. Există deci, o interacțiune evidentă, obligatorie, între procesul perfecționării învățământului și evaluarea randamentului său pentru că evaluarea încetează să mai fie un element exterior, un apendice al procesului de învățare, ea devine o piesă indispensabilă, obligatorie a unui acelui puzzle pe care îl reprezintă în ansamblu actul didactic. Din perspectiva abordării CRED , toate tipurile de evaluare vor urmări progresul real, atingerea competențelor specifice, o atenție deosebită fiind acordată corelării activităților cu itemii de evaluare, fie ei obiectivi, semiobiectivi sau subiectivi. Se impune astfel diversificarea metodelor de evaluare, implicarea elevilor în actul evaluării și folosirea unor diverse instrumente moderne, atractive, dar complexe și obiective, care pot măsura nivelul real de performanță al competențelor (probele scrise, observarea sistematică a activității și a comportamentului, autoevaluarea, interevaluarea, proiectul, portofoliul, jocul de rol), esențiale fiind aici accentul pus pe evaluarea continua și pe diminuarea impactului negativ pe care ideea de evaluare îl are asupra elevilor. Evaluarea e deci parte integrantă a demersului didactic, învățarea și evaluarea trebuie sincronizate, trebuie aplicate în tandem, iar actul evaluării trebuie conceput astfel încât elevii să fie dispuși să se implice, să se autodepășească. O soluție ar fi ca, în măsura în care conținuturile ne permit, evaluarea să fie orientată către ludic, realizând astfel găsirea motivației elevilor pentru că procesul de evaluare se dorește a fi deopotrivă unul obiectiv și transparent, însă dinamic și creativ, unul care să provoace copiii să intre în competiție cu ei înșiși în primul rând, cu propriile limite.

Lumea educației rămâne traversată de abordări diverse, de experimente pedagogice greu de imaginat acum câțiva ani, de noi metode de predare care sunt prezentate ca fiind cele mai promițătoare inovații, susceptibile de a garanta succesul educațional. “Flipped learning”, în limba română „învățare inversată”, ”clasă inversată” sau ”pedagogie inversată” reprezintă poate cea mai recentă descoperire

în acest domeniu. Acum elevii lucrează autonom, iar profesorul e mai mult un mediator al procesului de învățare. Lecția se centrează acum strict pe elev, pe abilitățile și interesele acestuia, el fiind cel care stabilește atât dinamica cât și limitele propriei cunoașteri. Din această perspectivă, fundamentală va fi maniera în care școala se va raporta la orizontul de așteptare al noii generații, cum va răspunde ea unor nevoi evidente și cum va găsi conexiunea reală cu schimbarea de paradigmă a societății. Asaltul tehnologiei, impactul devastator al apelului la inteligența artificială și cruciada reformării din temelii a sistemului de educație peste care pandemia a lăsat urme adânci naște însă, dincolo de provocarea în sine, teama de a nu compromite principii, atitudini și valori pe care le-au susținut și apărat generații de profesori. Altfel spus, o mare de incertitudine. Și o firească întrebare..

Nu cumva pregătim niște copii pentru o lume despre care nu știm prea sigur cum va arăta?

Bibliografie:

1. Daniel Goleman- Inteligența emoțională, Ediția a IV-a, Editura Curtea Veche, 2018

2..Jonathan Bergmann și Aaron Sams- *Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day, Editura INTL Society for Technology E.D., 2023*

PERFORMANȚĂ DIDACTICĂ ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Autor: Elena Ion

Colegiul Economic „Ion Ghica", Târgoviște

Motto

"Cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni; sunt cei mai accesibili și înțelepți consilieri și cei mai răbdători profesori."

(Charles W. Eliot)

Rezumat:

Un învățământ de calitate reprezintă un învățământ care aduce cât mai mulți elevi în situația de succes școlar, adică elevi cu rezultate școlare bune și foarte bune pe parcursul anului școlar, elevi care participă cu rezultate pozitive la concursuri, olimpiade, teste naționale și internaționale, etc.

Comunicarea educațională reprezintă procesul fundamental constituit dintr-un ansamblu de acte voliționale în măsură să producă modificări, transformări pozitive, creștere și performanță, în structura de personalitate a elevilor.

A quality education represents an education that brings as many students as possible to the situation of school success, that is students with good and very good school results during the school year, students who participate with positive results in competitions, Olympiads, national and international tests, and others.

Educational communication represents the fundamental process constituted by a set of volitional acts to the extent that they produce changes, positive transformations, growth and performance, in the students' personality structure.

Cuvinte cheie: performanță, comunicare, factori interni, factori externi.

Introducere

Creșterea nivelului de performanță în organizațiile școlare este influențat de factori externi școlii (mediul socio-familial și economic de proveniență al elevului, nivelul e educație și ocupația părinților, etc.), cât și de factori care țin exclusiv de școală (colectiv didactic, condiții de învățare, tip de școală frecventat, etc.)

Autorul, Thomas S. Monson precizează că: *"Acolo unde performanța este măsurată, performanța se îmbunătățește. Acolo unde performanța este măsurată și analizată, îmbunătățirea performanței se accelerează."*

În general, un învățământ de calitate se traduce printr-un învățământ care aduce majoritatea elevilor în situația de succes școlar, elevi care au obținut rezultate bune și foarte bune pe parcursul unui an școlar, care au obținut rezultate pozitive la olimpiade, concursuri, competiții, teste naționale, internaționale, etc.

Caracteristicile unui sistem de învățământ de calitate sunt prezentate în figura 1

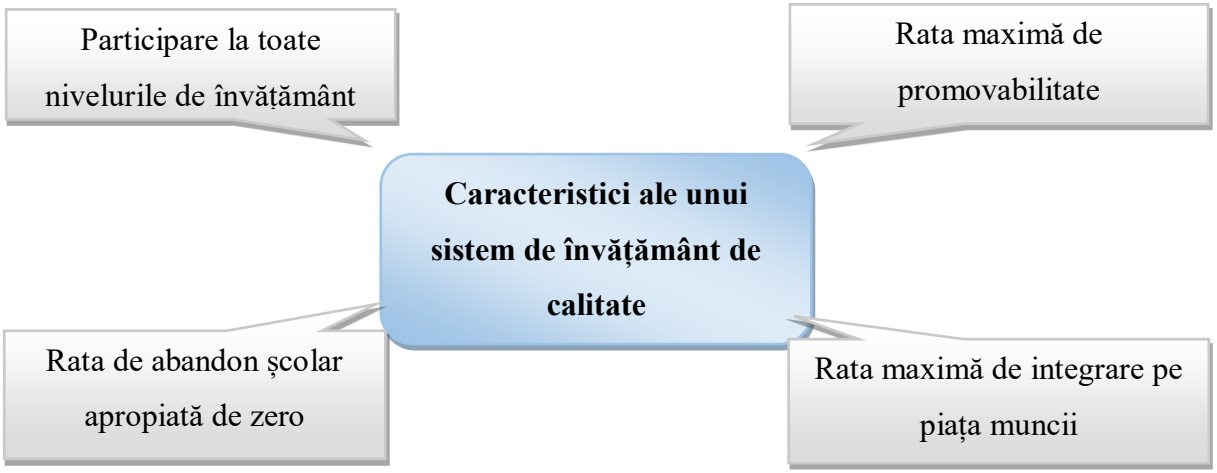

Fig. 1 Caracteristici ale unui sistem de învățământ de calitate

Sursa: elaborat de autor

Nivelul de calitate al unui sistem de învățământ este influențat și de alți factori precum:

- Factori externi – mediul socio -familial și economic de proveniență al elevului, ocupația părinților, nivelul de educație, etc.
- Factori care țin exclusiv de organizația școlară – tipul de școală frecventat, condițiile în care se desfășoară procesul instructiv-educativ, colectivul didactic, etc.

Asupra factorilor externi, intervenția școlii este scăzută, însă raportat la ce-a de-a doua categorie, factori care țin exclusiv de organizația școlară, intervenția acesteia poate fi maximă:

- Participarea la programe de formare și perfecționare a cadrelor didactice,
- Modernizarea bazei tehnico-materiale și informaționale,
- Organizarea unor activități extracurriculare,
- Organizarea de programe de sprijin educațional,
- Implicarea familiei, etc.

Succesul școlar se definește prin atingerea obiectivelor stabilite în activitatea școlară, raportându-se la rezultatele obținute:

- nivelul de pregătire ştiinţifică;
- acumularea cunoştinţelor şi formarea abilităţilor de aplicare a acestora;
- dezvoltarea capacităţilor intelectuale;
- formarea unor trăsături de personalitate;

- interesul şi motivaţia pentru învăţătură;
- capacitatea de a se forma, de a se instrui, de a deveni.

Printre metodele de creştere a performanţei şcolare amintim (fig.2):

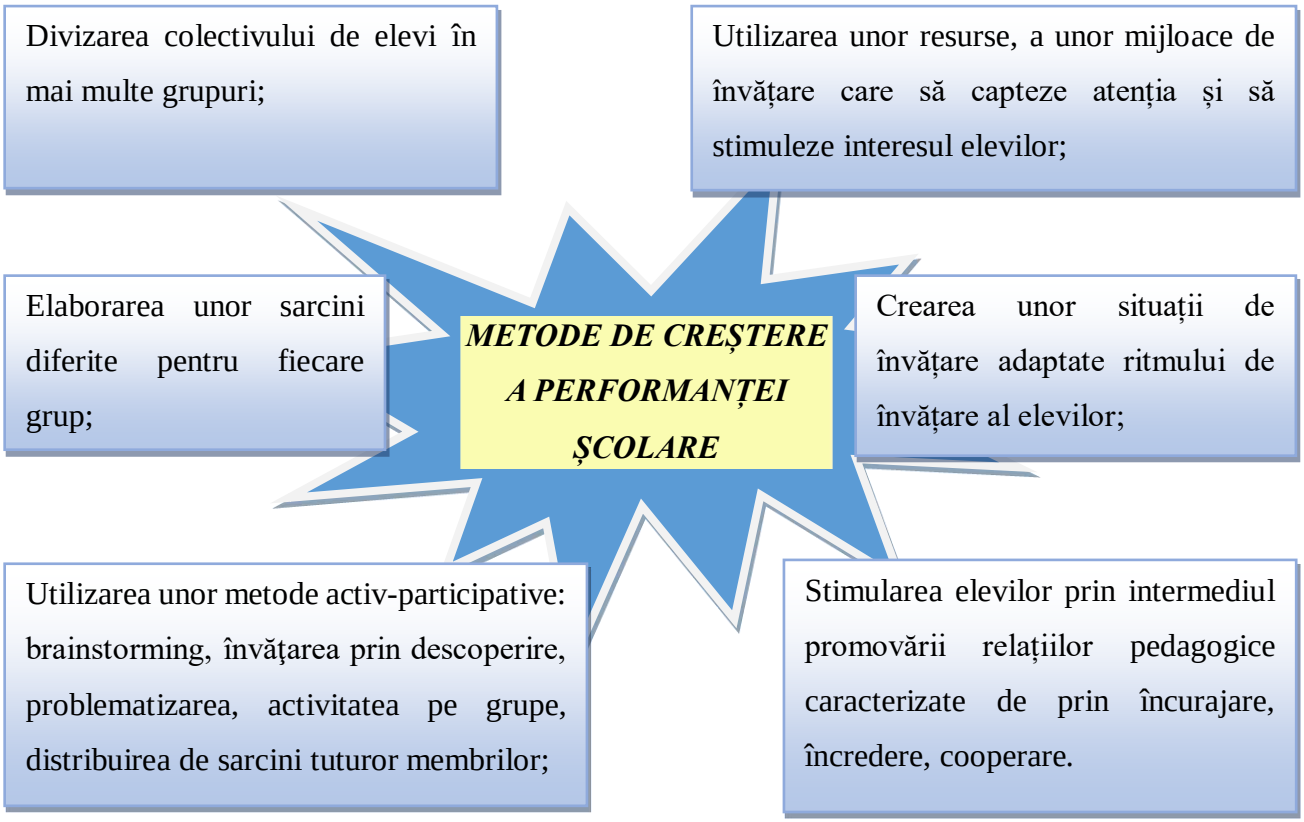

Fig. 2 Metode de creștere a performanței școlare

Sursa: elaborat de autor

Creșterea performanței școlare presupune o adaptare în dublu sens:

- ✓ adaptarea elevului la activitatea școlară,
- ✓ adaptarea școlii la factorii interni ai acestuia.

Pentru creșterea continuă a performanțelor unei organizații școlare, autoarea V. Andrichi precizează direcțiile în cadrul cărora se pot face îmbunătățiri:

- Creșterea calității personalului;
- Creșterea calității activității elevilor;
- Creșterea calității curriculumului;
- Creșterea calității evaluării;
- Creșterea calității mediului educațional;
- Creșterea calității managementului școlar;

Concluzie

Resursele umane, stilul de leadership și management, cultura organizațională, identitatea, strategia, suportul tehnic, procedurile precum și contextul în care activează organizația școlară sunt elemente puternic interconectate și trebuie să fie eficiente pentru ca școala să atingă nivelul de performanță și să funcționeze ca o organizație de succes.

Bibliografie:

1. Andriţchi V., „Teoria şi metodologia managementului resurselor umane în învăţământ”, editura Print-Caro SRL, Chişinău, 2012;
2. Popa V., „Managementul și măsurarea performanței organizației”, Editura University Press, 2005;
3. www.didactic.ro

STRATEGII DE STIMULARE A MOTIVAȚIEI ȘCOLARE

Ion Florina Violeta

Școala Gimnazială ”Pia Brătianu”

Activitățile de învățare sunt controlate și dirijate de un sistem motivațional specific, reprezentând una dintre cele mai dificile sarcini ale muncii profesorului. Acest fapt, ne determină să credem că stimularea motivației elevului rămâne o artă care ține de profesia și harul cadrului didactic.

Mai întâi de toate, pentru ca un cadru didactic să poată stimula motivația elevilor pentru activitatea de învățare, trebuie să înceapă prin a-și analiza și autoevalua propria motivație, precum și modul în care își desfășoară activitatea de predare-învățare-evaluare. Cadrul didactic trebuie să fie foarte bine pregătit, să desfășoare activitățile cu pasiune și entuziasm, deoarece, aceste aspecte au o influență profundă asupra dinamicii motivaționale a elevilor. De cele mai multe ori, lipsa motivației cadrului didactic, poate influența motivația elevilor, atâta timp cât profesorul nu este motivat, motivația va lipsi și din partea elevilor .

Orice comportament are la bază un anumit motiv, o anumită cauză. Deseori ne întrebăm de ce elevii nu sunt receptivi față de noul științific, de ce sunt atât de agresivi și impulsivi în comportamente, ce îi determină să adopte o asemenea conduită? Repertoriul motivațional al personalității este extrem de divers. El include: trebuințe, impulsuri, dorințe, intenții, aspirații, interese.

Una dintre cele mai cunoscute și vehiculate teorii motivaționale este cea a psihologului american Abraham Maslow, cunoscută sub denumirea de piramida trebuințelor ce stau la baza activității umane.

Maslow (2007, p.108) repartizează aceste trebuințe în două mari categorii: trebuințe de deficiență (care apar în urma unei lipse și care includ – trebuințele de ordin fiziologic: foamea, setea, trebuința sexuală; trebuințe de securitate: apărare, protecție, echilibru emoțional; trebuințe de iubire și apartenență: trebuința de a fi acceptat, de a aparține unei comunități, trebuința de a primi și de a oferi acțiune; trebuințe de stimă: trebuința de a beneficia de aprobare și recunoaștere, trebuința de prestigiu, trebuința de a atinge obiective) și trebuințe de creștere (care exprimă dorința omului de a avea success, de a-și satisface aptitudinile și care includ – trebuințele cognitive: trebuința de a înțelege, de a cunoaște, de a explora; trebuințe estetice: trebuința de frumos, de ordine; și trebuințele de autorealizare: trebuința de a-și realiza potențialul creativ, de a găsi autoîmplinirea.)

Dinamica trebuințelor nu este una haotică, ci este regizată de câteva reguli: - o trebuință devine forță motrică a comportamentului, dacă nu este satisfăcută; pentru a trece la o trebuință superioară, cea anterioară ei trebuie satisfăcută cel puțin în proporție de 25%; cu cât urcăm mai mult spre vârful piramidei cu atât este vorba de trebuințe mai specific umane; nu există ființă umană care să poată străbate toate treptele piramidei.

În tot acest repertoriu al vârstelor școlare pe care le traversează individul, școala și dascălii săi devin repere fundamentale și modele direcționale în motivarea și stimularea intelectuală a acestuia. Dascălii au menirea de a facilita construirea unei imagini de sine corespunzătoare, de a favoriza o justă autocunoaștere a propriilor posibilități și pot contribui la formarea unor aspirații, a unui eu ideal superior. Nivelul de aspirație al fiecărui elev trebuie să fie în concordanță cu propriile lui posibilități și aptitudini. Școala, clasa de elevi chiar prin intermediul cadrelor didactice au un efect fie pozitiv, fie negativ asupra nivelului de aspirație al elevilor. Un nivel de aspirație adecvat depinde de aprecierea corectă a propriilor posibilități, căci supraestimarea poate conduce la o viață plină de eșecuri, iar subestimarea te face să ratezi țeluri realizabile. De aceea profesorii trebuie să ajungă la o bună cunoaștere a elevilor și prin aprecieri bine motivate să le consolideze o imagine de sine obiectivă și corectă.

Carl Rogers (2008, p.78) considera că toți oamenii au nevoie de aprecierea pozitivă venită din partea celorlalți, apreciere care se dezvoltă ca o conștientizare a afirmării sinelui. Aprecierea pozitivă implică respect, acceptare și dragoste, venite din partea celor mai importante persoane din viața unui individ. Nevoia de apreciere transpare clar din nevoia copilului mic de aprobare și dragoste din partea părinților. Uneori, aprobarea părinților este condiționată, mai exact, depinde de comportamentul copilului; alteori, ea este necondiționată. O persoană are nevoie nu numai de aprecierea pozitivă venită din partea celorlalți, ci și de o autoapreciere pozitivă. Atunci când o persoană primește necondiționat aprecierea celorlalți, autoaprecierea sinelui va fi tot necondiționată. Acest mecanism este prezent doar în cazul indivizilor la care adaptarea psihologică este efectivă. Totuși, sunt foarte mulți oameni care nu primesc aprecierea celorlalți. Aprobarea și dragostea celor din jur depind, adesea, de comportamentele acceptabile ale individului (de exemplu, copilul care se străduiește să învețe să cânte la un instrument muzical numai pentru a le face pe plac părinților). În acest caz, individul dezvoltă ceea ce Carl Rogers numește „condiții de valoare”, adică acele moduri de comportament care vor câștiga aprecierea celorlalți. Aceasta presupune ca individul poate suprima unele sentimente și acțiuni spontane in favoarea unor comportamente care pot face plăcere celor din jur. Această încercare de a trăi după principiile

altora este una dintre cauzele tulburărilor psihice.

Pe de altă parte când vorbim de rolul jucat de motivație, aceasta este direcționată pe de o parte, în motivația extrinsecă (atunci când elevul se încadrează în normele disciplinelor școlare fără un interes direct asupra acestora, ci doar pentru a primi aprecierea din partea celorlalți, în mod special a persoanelor cu greutate din viața acestuia sau pentru obținerea unor recompense sau evitarea pedepselor) sau pe de altă parte, în motivația intrinsecă (are impactul cel mai puternic asupra procesului educative-instructiv al acestuia) în acest caz învățarea, dobândirea de noi cunoștințe interesează în mod direct educabilul.

Motivarea elevilor devine, astfel, una dintre calitățile fundamentale ale cadrelor didactice. El trebuie să știe când să încurajeze, când să aprecieze și când să corecteze un anumit comportament.

Generațiile de elevi actuale duc o lipsa enormă de afecțiune și au nevoie de capacitatea de ascultare activă și de disponibilitatea celor care sunt în spatele catedrelor. Modul în care profesorul reușește să-și gestioneze atât clasa de elevi, dar și modalitatea de a preda și relaționa cu educabilii săi este o artă.

Cadrele didactice sunt cele care joacă rolul de arbitru și de mediator atât al procesului de instruire-educare, cât și al conflictelor care astăzi sunt din ce în ce mai frecvente în cadrul mediului educațional.

Atenția cadrului didactic trebuie să fie îndreptată către activitatea de predare-învățare, dar o activitate didactică cu adevărat motivantă trebuie să îi implice pe elevi în mod activ și să le capteze interesul. Elevi trebuie să fie captați, iar cadrul didactic să fie capabili să stârnească interesul, să introducă elemente de noutate, utilizarea studiurilor de caz, antrenarea elevilor în realizarea unor proiecte, fie ele individuale, fie în echipă.

D. Ausubel susține faptul că profesorii ar putea face mai mult în direcția captării interesului elevilor, chiar și atunci când impulsul cognitiv este minim. El a propus în acest sens, crearea unor conflicte cognitive, susținând că: „multe obiecte de învățământ conțin paradoxuri sau opinii opuse ale savanților sau contradicții vizibile față de bunul simț comun, și dacă acestea sunt reliefate in față elevului neinteresat la început, faptul poate avea un puternic efect motivațional, propulsând procesul învățării până când devin operaționale alte impulsuri relevante" (Ausubel, Robinson, 1981, p.448-449).

Rolland Viau,(1997) oferă la rândul său o serie de sugestii pentru ca activitatea de predare să fie motivantă și să-i intereseze pe elevi. Acesta procedează într-un mod analitic, considerând că profesorul ar trebui să gândească strategiile de predare în funcție de informațiile și cunoștințele pe care ar trebui să le transmită elevilor. Cunoștințele declarative

sunt considerate de către elevi, ca un ansamblu de informații teoretice abstracte, ce trebuie învățate pe de rost. În acest sens, Viau (1997) a formulat următoarele cerințe:

- Activitatea se începe printr-o anecdotă, o istorioară, legată de teoria pe care cadrul didactic urmează să o predea;
- Apoi se vor chestiona elevii asupra cunoștințelor lor anterioare, în legătură cu fenomenul ori teoria ce urmează a fi explicată;
- Planul cursului se prezintă sub forma unor întrebări (acest mod de prezentare îi va obliga pe elevi să-și focalizeze atenția asupra aspectelor importante și să caute răspunsurile la întrebările puse);
- Organizare cunoștințelor se va realiza sub forma unor scheme, care vor permite legătura dintre concepte;
- Exemplele trebuie oferite, în așa fel încât să îi atragă și să îi intereseze pe elevi;
- Utilizarea analogiilor, pentru a-i determina pe elevi să stabilească legături între un domeniu pe care îl cunosc bine și altul nou (Viau, 1997, p. 128-133).

Viau (1997), recomandă profesorilor să-i obișnuiască pe copii să conștientizeze pașii care trebuie parcurși în rezolvarea unor anumite probleme, indiferent de domeniu.

Evaluarea și modul în care cadrul didactic o realizează, poate avea de asemenea efecte asupra motivației elevului. Pentru mulți profesori, evaluarea înseamnă doar a da note elevilor, a-i clasifica sau a constata daca au reușit sau nu. Dar, această concepție, de cele mai multe ori, poate avea un impact negativ asupra motivației elevilor, deoarece este generatoare de anxietate. Pentru ca evaluarea să fie cu adevărat motivantă pentru elevi, pentru ca acești să se implice mai mult în activitățile de învățare, este recomandat ca actul evaluativ să fie centrat mai mult pe progresul elevilor, pe recunoașterea efortului depus, nu doar să constate nivelul cunoștințelor dobândite de aceștia. Aprecierile, legate de evoluția elevului, trebuie să fie aprecieri pozitive, acestea bazându-se pe laude, încurajări și evidențieri, deoarece dezaprobarea și aprecierile negative sunt mai puțin eficiente în stimularea motivației învățării. Totodată, trebuie reamintit faptul că, recompensele și pedepsele nu au același efect asupra motivației învățării. În stimularea motivației învățării, recompensele și pedepsele trebuie folosite cu discernământ. Pelletier et. al. (1990), au ajuns la concluzia, că acele recompense precum, banii sau premiile, pot provoca anumitor elevi o scădere a interesului față de o anumită activitate, chiar dacă la început aceștia erau destul de entuziasmați.

Pentru ca profesorul să acționeze în mod direct asupra motivației elevului, acesta trebuie să realizeze un profil motivațional al acelui elev. Acest profil, se realizează printr-o evaluare a intereselor elevului, a atracțiilor și respingerilor, pentru o disciplină sau alta, a

perspectivelor de viitor care și le-a conturat și a valorii pe care o acordă activităților de învățare. Profilul motivațional, trebuie să includă și percepțiile cu privire la componenta și gradul de control pe care elevul estimează că le are în îndeplinirea diferitelor sarcini de învățare.

Prin observarea elevilor în diferite contexte de învățare sau printr-o anumită discuție pe care se poartă cu elevul sau chiar prin aplicarea unui chestionar, cadrul didactic poate realiza un profil motivațional. Ames C. & Ames R. (1984) au stabilit o lista de componente ce ar putea servi drept indicatori ai existenței unei probleme motivaționale.

Profesorul va trebui să urmărească în mare măsură elevul, să discute cu el și să stabilească cu exactitate ce se află în spatele comportamentelor lor.

Comportamentele ce indică probleme de motivație sunt următoarele: de obicei, elevul lipsit de motivație, amână cât mai mult momentul începerii lucrului, are anumite dificultăți în a lua decizii, își fixează scopuri greu de atins, în mare măsură, alege cea mai simplă și rapidă modalitate pentru a îndeplini o activitate, își face munca rapid, dar atenția lipsește, abandonează repede o activitate și nu încearcă să o mai refacă, pretinde că a încercat să lucreze, dar că nu a ieșit nimic. Analizând datele pe care profesorul le va obține, acesta va putea crea un profil motivațional al elevului, iar în funcție de ceea ce va constata, va acționa diferențiat.

Sunt anumite situații, în care elevii nu manifestă interes pentru anumite materii, pe motivul că nu îi ajută pe viitor, pentru ceea ce ei vor să facă în viață. În acest caz, cadrul didactic trebuie să facă legătura între acea materie și domeniile de interes ale elevilor sau, să genereze o discuție cu întreaga clasă, despre importanța materiei și utilitatea ei practică.

Mai gravă este acea situație în care elevul nu valorizează activitatea de învățare în general, acest lucru poate fi determinat de mediul familial sau chiar al unei societăți în care nu întotdeauna nivelul înalt al pregătirii și competența se asociază cu reușita profesională (Barbu, 2012).

Situații semnificative în plan educațional:

De cele mai multe ori, elevii clasei I așteaptă cu nerăbdare începerea anului școlar. Motivele lor sunt bine determinate. Au o dorință de a ocupa o nouă poziție socială și anume cea de elevi, sunt atrași de faptul că au crescut mari și acum vor frecventa școala, că devin elevi, iar recompensele pe care acum le vor primi, vor fi notele. Ei, în mare măsură, vor să învețe, chiar dacă au o închipuire vagă despre conținutul și scopul activității viitoare. Dacă un copil de clasa I este întrebat de ce își dorește să învețe, acesta va găsi repede un răspuns și anume: „ca să pot citi", „ca să pot scrie" sau „să știu mai multe". Aceste răspunsuri dau

dovadă, că începe formarea motivelor învățării.

Din anumite motive, la sfârșitul clasei a III-a, începutul clasei a IV-a, interesul față de învățătură, pentru unii elevi scade, deoarece copiii se obișnuiesc cu școala, acea funcție de elev își pierde farmecul, iar obligațiile de elev încep să îi plictisească. În această situație, cadrul didactic nu poate rămâne indiferent, lui revenindu-i sarcina să identifice anumite soluții, pentru ca modul de dezvoltarea a potențialului elevului să fie mai eficient, apelând la factori motivaționali.

La baza învățării stau interesele fundamentale ale copilului, atenția acestuia sporește și cu toate acestea toate celelalte funcții de cunoaștere se intensifică în vederea realizării scopurilor cognitive pentru care elevul vădește un interes deosebit.

Pedagogica interesului vede în interesele copilului pentru studiu, niște forțe motrice latente și interioare aparținând naturii lui de la naștere, care aduse în stare de tensiune pot declanșa și menține în condiții prielnice de mediu o activitate productivă de învățare. Nesocotirea acestei baze motivaționale naturale și fundamentele activității didactice pe alte scopuri exterioare, este sortită eșecului, iar învățarea va fi lipsită de randament și eficiență educativă.

Prin urmare, dacă la baza învățării se află interesele fundamentale ale elevului, atenția acestuia poate spori toate celelalte funcții de cunoaștere care se intensifică pentru realizarea scopurilor cognitive, pentru care elevul arată un interes deosebit. În dezvoltarea procesului de învățare, trebuie avut în vedere că nu doar funcțiile de cunoaștere și atenția se mobilizează, ci și celelalte laturi ale elevului.

Bibliografie:

1. **Ames,C., & Ames, R. (**1984). System of student and teacher motivation: Toward a qualitative definition. Journal of Education Psychology 76, 535-556.
2. **Ausubel, D., Robinson, F.** (1981). Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. **Barbu, A.** (2012). Motivația învățării și reușita școlară. Bacău: Rovimed.
4. **Maslow**., **H., A.**, (2007). Motivație și personalitate, Editura Trei, București.
5. **Pelletier, L.G., Vallerand, R.J., Blais, M.R., Brikre, N.M., & Green-Demers, I. (in press**) (1990). Loisirs et sante' mentale: Les relations entre la motivation pour la pratique des loisirs et le bien-Ctre psychologique [Leisure and mental health: Relations between motivation for lesiure activities and psychological well-being]. Canadian Journal of Behavorial Science
6. **Rogers, C.** (2008). A deveni o persoană: perspectiva unui psihoterapeut, Editura Trei, București.
7. **Sălăvăstru, D.** (2004). Psihologia educației, Editura Polirom, Iași.
8. **Viau, R.** (1997). La motivation en context scolaire. Bruelles, De Boek&Larcier (2 ed.).

Repere etice şi deontologice pentru profesia didactică în secolul XXI

Ion Romelia, profesor invatamant primar, Scoala Gimnazială Nr 2, Moreni, Dâmbovița

CUPRINS

INTRODUCERE 2

CAPITOLUL I. PROFESIA DIDACTICĂ ÎN EUROPA 3

CAPITOLUL II. CODUL DE ETICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC.....4

CAPITOLUL III. Codul de etică în Marea Britanie 7

2046

CAPITOLUL IV. Codul de etică în Canada.....8

CONCLUZII.....9

INTRODUCERE

Termenul etică provine din limba greacă veche (gr.v ηθος,ethos) înțelegând prin acesta un obicei, un morav, o datină. El a fost folosit pentru prima dată de catre filosoful grec Aristotel, care înţelegea prin etică ansamblul de obiceiuri și tradiții omeneşti (Etica nicomahica, Etica eudemica). Istoria eticii începe, aşadar, în Grecia antică odată cu Socrate, Platon și Aristotel.

Astăzi înţelegem prin etică ansamblul normelor ce trebuie aplicate în viață pentru a

2047

practica binele, sau știința despre reguli de conduită ce reglementează relațiile dintre oameni, știința despre bine si rău. [1]

În DEX cuvântul *ETICĂ* este definit că fiind un ansambul de norme în raport cu care un grup uman își reglează comportamentul pentru a deosebi ce este legitim și acceptabil în realizarea scopurilor.

Potrivit lui Pritchart și Goldfarb (2007),, Etica este despre ceea ce este corect sau greșit, bine sau rău, drept sau nedrept, responsabil sau neresponsabil, obligatoriu sau permisibil, lăudabil sau condamnabil. “

Termenul deontologie provine din doi termeni, unul de origine latină, deon, care înseamnă datorie și unul de origine greacă, λογος/logos, care înseamnă cuvânt, știință. (deontologia ar însemna “știința despre datorie sau ceea ce trebuie făcut”) - ştiința care se ocupă cu normele și cu obligațiile specifice fiecărui domeniu de activitate.

Deontologia este un compartiment al eticii care se ocupă cu studiul normelor și obligațiilor specifice unei activități profesionale, sau ansamblul normelor de conduită și de obligațiuni pe care trebuie să le respecte, de exemplu, un cadru didactic.

Etica profesională este un domeniu independent al ştiinţei despre etică şi studiază bazele moralei profesionale, adică specificul activităţii morale a profesionistului şi relaţiile sale morale în mediul profesional. Utilizarea diferitor temeni – „etica” (grecesc) şi „morala” (latin) nu este întâmplătoare. În istoria filozofiei au fost întreprinse un şir de tentative de a scoate la iveală distincţiile dintre noţiunile de etică, morală şi moralitate deoarece în accepţia iniţială acești termeni erau utilizaţi ca sinonime.

CAPITOLUL I. PROFESIA DIDACTICĂ ÎN EUROPA

Necesitatea definirii unor coduri de etică și standarde profesionale pentru profesori a fost plasată pentru prima dată cu autoritate de UNESCO în *RECOMANDAREA PRIVIND STAREA PERSONALULUI DIDACTIC* din 1966.

Originea recomandării datează din 1946 când, în prima sesiune a Conferinței Generale UNESCO,delegația chineză a făcut o cerere de a defini și promulga o Cartă pentru profesorii din

[1] Marian Vîlciu, *Cultura, etica si integritate academica*, suport de curs

2048

întreaga lume , care să urmărească să le salveze condițiile de muncă, să le ridice statutul moral, să protejeze libertatea de predare.

Această Recomandare a fost elaborată la Paris la 5 octombrie 1966.

În 1994, UNESCO a numit, pentru 5 octombrie a fiecărui an, Ziua Mondială a Profesorilor pentru comemorarea Recomandării[2]

CAPITOLUL II. CODUL DE ETICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Majoritatea organizaţiilor care guvernează activităţile educaţionale au instituit un cod de etică profesională.

Indiferent de diferenţele de nuanţă dintre aceste coduri (în funcţie de specificul cultural al fiecărei ţări sau zone), codurile de etică cuprind, de regulă, norme distribuite pe şase paliere de organizare, după cum urmează:

1. Elevii: profesorii, deşi au datoria principală de a transmite cunoştinţe elevilor, trebuie să aibă mereu ca prim obiectiv asigurarea sănătăţii fizice şi mentale a elevilor. În al doilea rând, profesorii au datoria de a prezenta elevilor noile informaţii într-un mod nepărtinitor (misiunea educatorului este de a învăţa elevii cum să gândească nu ce să gândească). În al treilea rând, profesorii sunt datori să raporteze în mod onest progresele şi performanţele elevilor.

2. Relaţiile elevi-profesori: profesorii trebuie să întreţină relaţii strict profesionale cu elevii, fiindu-le interzis să îi folosească în orice fel pe aceştia pentru atingerea scopurilor personale. Vasta majoritate a codurilor etice din educaţie interzic explicit acceptarea de cadouri, bani sau foloase venite din partea elevilor (diferenţele dintre coduri fiind măsura în care un anumit obiect –ca un fruct sau un buchet de flori, de exemplu –poate fi considerat cadou necuvenit). De asemenea, profesorilor le este interzis să discrimineze în orice fel elevii în baza diferenţelor

[2] http://www.upt.ro/pdf/calitate/Alte_documente_relevante_pentru_Invatamantul_Superior.pdf

rasiale, de gen, de proveniență socială, orientare religioasă, politică, sexuală etc. În egală măsură, profesorilor nu le este permis să se angajeze în orice fel de activități sau comportamente care pot să degradeze sau să prejudicieze demnitatea de sine e elevilor.

3. Responsabilitatea profesorilor: profesorii sunt responsabili pentru a ajuta elevii să devină membri cât mai buni ai societății, lucru care presupune înarmarea elevilor cu abilități cetățenești. În legătură directă cu această misiune, profesorii sunt datori să se prezinte (atât pe ei cât și experiența lor profesională și de viață) într-un mod cât mai onest cu putință. De asemenea, ca formă de manifestare a responsabilității profesionale, profesorii trebuie să se asigure permanent că sunt la curent cu orice noi dezvoltări din domeniul preocupărilor lor profesionale, astfel încât elevii să beneficieze în orice moment de cele mai bune condiții pentru progresul lor.

4. Colegialitatea profesorală: deoarece relațiile profesionale corecte sunt nu doar baza funcționării eficiente a instituției școlare, dar și o formă de manifestare a responsabilității profesorilor, orice educator este dator să contribuie la instaurarea unui set de relații profesionale corecte în interiorul comunității academice. Acestea presupun respectarea confidențialității în privința elevilor (profesorii sunt datori să nu divulge colegilor lor date personale sau cu caracter intim referitoare la anumiți elevi, indiferent de modul în care au intrat în posesia acestor informații). Este, de asemenea, imoral ca un profesor să ajute orice persoană necalificată, neabilitată sau cu lacune severe să intre în sistemul de învățământ sau să continue să practice meseria de educator. În schimb, orice profesor este dator să contribuie în măsura posibilităților cu orice este posibil pentru a ajuta la perfecționarea profesională a colegilor, la solicitarea acestora.

5. Relațiile cu părinții și comunitatea: școala este un element însemnat al oricărei comunități locale. Din această cauză, cadrul didactic poartă în orice moment o anumită responsabilitate în fața întregii comunități pentru educația tinerilor comunității. Profesorii sunt datori să cunoască specificul comunităților din care fac parte (chiar dacă nu sunt originari din respectiva comunitate), să respecte diversitatea și particularitățile existente. În plus, se consideră că este tot o datorie a profesorului aceea de a se asigura că deciziile care privesc educația într-o anumită comunitate sunt luate, în măsura în care este posibil, la nivelul comunității și cu acordul membrilor acesteia. În ceea ce privește relațiile directe cu părinții elevilor, regulile care se aplică sunt aceleași ca în cazul relațiilor dintre elevi și profesori. Cu alte cuvinte, este recomandat ca

educatorii, indiferent de nivelul de educaţie în care activează, să se limiteze la a întreţine relaţii strict profesionale cu părinţii elevilor (atenţie! Acest lucru nu presupune lipsa unei comunicări adecvate cu părinţii sau păstrarea unei atitudini distante faţă de părinţi ci doar lipsa vicierii relaţiilor profesionale de către subiectivismul presupus de relaţii de prietenie sau de parteneriat).
6. Aplicarea şi instaurarea normelor etice: în finalurile codurilor profesionale din educaţie, la fel ca în orice act legislativ, sunt prevăzute condiţiile în care se aplică regulile precizate, organismele responsabile pentru aplicarea normelor şi eventualele sancţiuni. Ca regulă de principiu, cadrelor didactice le este cerut să ia iniţiativa raportării oricărei încălcări a codurilor de etică şi să se asigure că vinovaţii vor suferi consecinţele de rigoare.[3]

CODUL- CADRU DE ETICĂ al personalului didactic din învăţământul preuniversitar românesc(OM nr. 4831/2018 din 30 august 2018) este împărţit în trei capitole:

În cap.1 sunt prezentate dispoziții generale, dar și obiectivele creșterii calităţii și prestigiului învățământului preuniversitar:

- Menținerea unui grad înalt de profesionalim în exercitarea atribuțiilor personalului didactic;

- Creștrea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în actul educațional;

- Eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educațional preuniversitar;

- Creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională

- Facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațial social;

- Sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației.

În cap. II sunt prezentate valori, principii şi norme de conduită

- Imparţialitate şi obiectivitate

- Responsabilitate morală, socială şi profesională;

- Respectarea și promovarea interesului superior al beneficiarilor direcți ai educației;

[3] Marian Vîlciu, *Cultura, etica si integritate academica*, suport de curs

- Ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a acestora prin: supravegherea permanentă, interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare, combaterea oricăror forme de abuz, interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale;

- Respectarea legislaţiei generale şi a celei specifice domeniului;

- Onestitate si corectitudine

- Toleranţă ;

- Interzicerea oricăror activităţi care generează corupţie;

- Asigurarea egalităţii de şanse şi promovarea principiilor educaţiei incluzive;

În capitolul III este vorba despre dispozițiile finale și despre sancțiunile aplicate în cazul abaterilor de la acest cod.

CAPITOLUL III. Codul de etică în Marea Britanie

În Marea Britanie codul de etică este împărțit în 2 părți:

Partea I vorbeşte despre predare si sunt prezentate 8 obiective:

- Un profesor își stabilește așteptări mari care să inspire, să motiveze și să provoace elevii
- Promovează progrese și rezultate bune de către elevi
- Demonstrează cunoștințe bune despre materie și curriculum
- Adaptează predarea pentru a răspunde punctelor forțe și nevoilor tuturor elevilor
- Adaptează predarea pentru a răspunde punctelor forțe și nevoilor tuturor elevilor
- Gestionează comportamentul eficient pentru a asigura o învățare bună și sigură
- Îndeplinește responsabilități profesionale mai largi

În partea a II-a se vorbește despre codul de conduită personală și profesională.

Sunt prezentate standardele necesare de conduită de-a lungul carierei unui profesor:

- Tratarea elevilor cu demnitate, construirea de relații înrădăcinate în respect reciproc și respectarea în orice moment a limitelor adecvate corespunzătoare poziției profesionale a unui profesor
- Necesitatea de a proteja bunăstarea elevilor, în conformitate cu prevederile statutare
- Toleranță și respect față de drepturile celorlalți
- Să nu submineze valorile fundamentale britanice, inclusiv democrația, statul de drept, libertatea individuală, respectul reciproc și toleranța față de cei cu diferite credințe.
- Asigurarea că propriile convingeri nu sunt exprimate în moduri care exploatează vulnerabilitatea elevilor sau i-ar putea determina să încalce legea
- Acordarea unei atentii adecvate si profesioniste fata de etosul, politicile si practicile scolii in care predau si sa mentina standarde inalte in propria participare si punctualitate. [4]

CAPITOLUL IV. Codul de etică în Canada

În Canada codul de etică este structurat în funcție de patru principii:

1. Empatie: standardul etic al empatiei include compasiune, acceptare, interes și perspectiva pentru elevii în curs de dezvolare
2. Respect: acest standard se referă la încredere și corectitudine

[4] Teachers_standard_information

3. Încredere : obiectivitate, deschidere la minte în relațiile profesionale ale membrilor cu studenții, părinții, colegii

4. Integritate - onestitate, fiabilitate, conduita morală [5]

CONCLUZII

În toate cele trei coduri de etică prezentate se pune accentul pe atitudinea și respectul cadrului didactic față de profesia aleasă.

Toate reprezintă un ghid pentru modul în care cadrele didactice trebuie să acționeze și să ia decizii.

Spre deosebire de cel din România, care este axat mai mult pe partea de conduită și atitudine a profesorilor, codurile de etică din Marea Britanie și Canada pun accentul mai mult pe dezvolarea elevilor în raport cu atitudinea profesorilor față de aceștia.

Indiferent de țara în care se află, un profesor trebuie să demonstreze standarde înalte de conduită personală și profesională.

Standardele etice pentru profesia didactică reprezintă o viziune a practicii profesionale.

În centrul unei profesii didactice puternice și eficiente se află un angajament față de elevi și de învățarea acestora.

Bibliografie

[55] https://www.oct.ca/-/media/PDF/Standards%20Poster/OCTStandardsFlyerENPUBLISH.pdf

2054

1. Marian Vîlciu, *Cultura, etica si integritate academica*, suport de curs
2. OM nr. 4831/2018 din 30 august 2018
3. Pritchart și Goldfarb (2007),,

Webografie

1. https://www.oct.ca//media/PDF/Standards%20Poster/OCTStandardsFlyerENPUBLISH.pdf
2. Teachers_standard_information
3. http://www.upt.ro/pdf/calitate/Alte_documente_relevante_pentru_Invatamantul_Superior.pdf

STUDIUL FUNCȚIILOR UTILIZÂND LABORATORELE GO-LAB

Nela Daniela Ionaşc, Şcoala Gimnazială „Mihail Armencea" Adjud

În predarea matematicii, utilizarea resurselor educaționale reprezintă un mare avantaj pentru înțelegerea conceptelor, consolidarea cunoștințelor dar și pentru evaluarea cunoștințelor asimilate. Aplicația GeoGebra este foarte utilă în studiul functiilor, fiind un utilitar foarte placut de utilizatori, a fost introdusă pe multe platforme educaționale și în special pe platformele Nextlab/Go-Lab, Graasp.

Câteva dintre avantajele utilizării lecțiilor/laboratoarelor educaționale realizate cu ajutorul platformei Nextlab/Go-Lab sunt:

• lecțiile pot fi publice, fiind vizualizate de oricine intră pe site-ul Go-Lab, sau private și pot fi folosite doar de cei care au link-ul de acces;

• lecțiile pot fi create și modificate în orice moment de către profesor;

• pot fi inserate oriunde în lecție videoclipuri, fotografii, spații de completare a elevilor, link-uri către youtube sau alte adrese online, teste grilă cu răspuns unic sau cu variante multiple, întrebări deschise, scale de evaluare, matricele de răspunsuri, întrebări despre o imagine/video/grafică, întrebări cu imagini ca opțiuni de răspuns, chat-uri de comunicare între elev și profesor, se poate introduce timp pentru vizualizarea lecției și rezolvarea chestionarelor etc.

• pot fi create sau introduse documente, tabele, grafice, aplicații sau chiar spațiu de lucru Geogebra;

• toate modificările și completările sunt salvate în timp real atât pentru profesor, cât și pentru elev;

• lecția poate fi urmărită de către elev ori de câte ori dorește, linkul este unic pentru lecție, indiferent dacă este modificat. Daca intra cu același nume/cont poate continua rezolvarea de unde a fost întreruptă;

• pe contul profesorului apar lecțiile/laboratoarele/testele vizualizate/rezolvate de elevi, acestea putând fi corectate de profesor și apoi vizualizate de elev;

• Laboratoarele Go-Lab sunt optimizate pentru orice sistem de operare și pot fi utilizate eficient cu desktop, laptop, tabletă sau smartphone cu acces la Internet.

• profesorul poate accesa sau modifica de oriunde laboratoarele Go-Lab (acasă sau școală), adică pot fi folosite și în lecțiile de predare/evaluare din lecțiile clasice.

Platforma Graasp permite construirea de aplicații cu un conținut interactiv, atractiv și o structură flexibilă în care organizarea informațiilor este ierarhică. În spațiul de lucru Graasp (pagina de editare), se poate crea un spațiu, copia sau crea un ILS, compatibil cu disciplina predată, interdisciplinar sau de interes.

Un exemplu de laborator utilizat în predarea funcțiile realizat cu Nextlab / Go-Lab și platforma Graasp este prezentat în figurile următoare.

Acest ILS îți propune să introducă noțiunea de funcție în matematică și aplicabilitatea acesteia în viața reală. Se știe că matematica a avut un efect asupra omenirii încă din antichitate. Toate problemele au în comun un principiu simplu: acela de a „te obliga" să gândești cât mai mult și cu timpul să capeți experiență pentru a fi din ce în ce mai bun. Matematica este știință creatoare, fără de care nu am avea astăzi acces la Internet, telefoane, televizoare, etc., și deci trebuie să-i fim recunoscători, este folosită în viața de zi cu zi chiar și în lucruri simple, când spunem cât este ora sau când facem cumpărături.

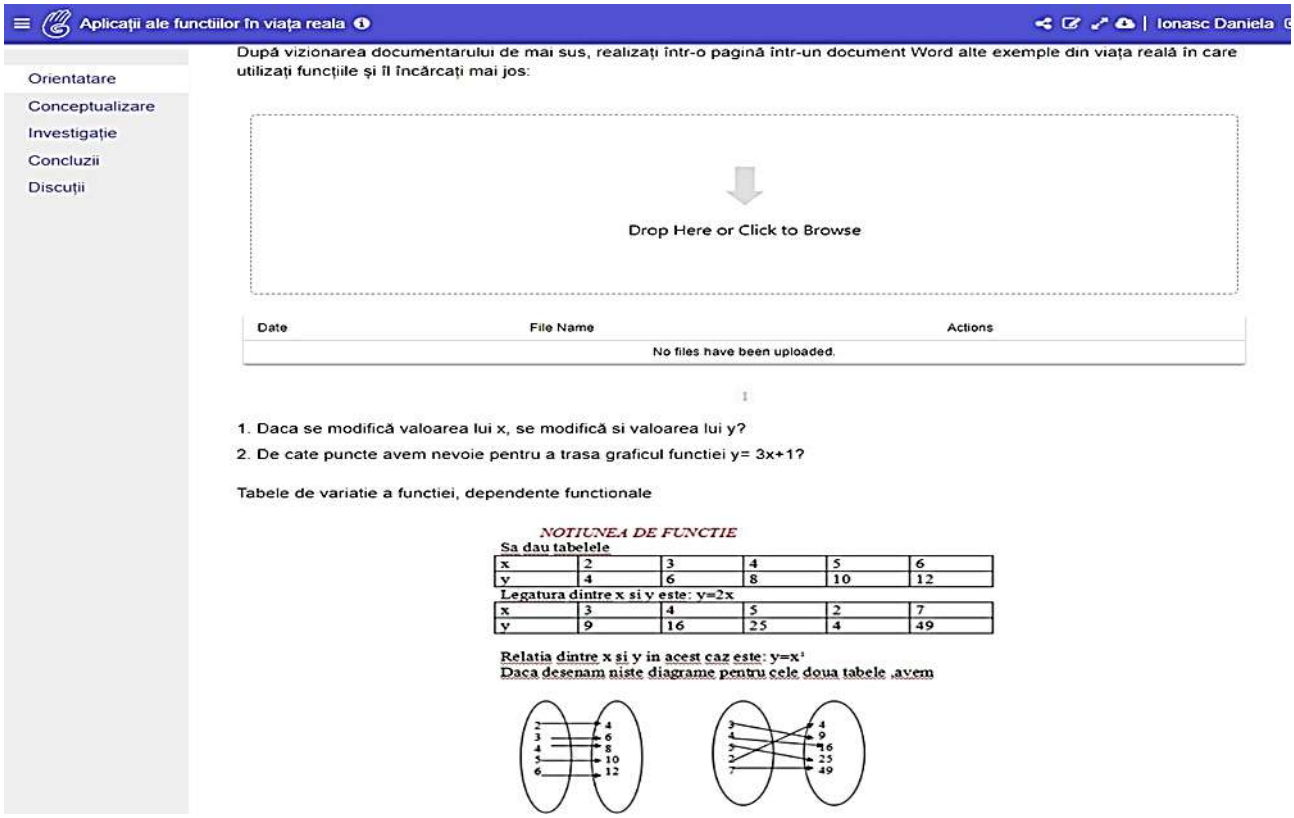

Matematica devine foarte utilă atunci cand călătorești, de la calcularea combustibilului pentru mașină în funcție de kilometri parcurși, la orientarea în spațiu, folosirea unei hărți și calcularea banilor în diverse valute. Pentru a folosi orice hartă, mai întâi trebuie să îți poți localiza poziția curentă. Acesta va fi punctul A. Cel mai simplu mod de a face asta este prin localizarea intersecțiilor din apropiere sau a punctelor ușor de identificat, precum podurile, clădirile mari sau intrările pe autostradă. Odată ce ai stabilit un punct de plecare, localizează locul în care vrei sa ajungi adică punctul B. Tot ce trebuie să faci este să găsești cea mai bună rută, în funcție de teren, lungimea drumului, restricțiile de viteză, etc.

Trasarea graficului funcției de gradul întâi are mai multe etape, ce trebuiesc studiate cu mare atenție. Pentru început trebuie să înțelegem cum depinde graficul funcției de valorile lui x, ale lui y și cum se trasează graficul prin punctele obținute.

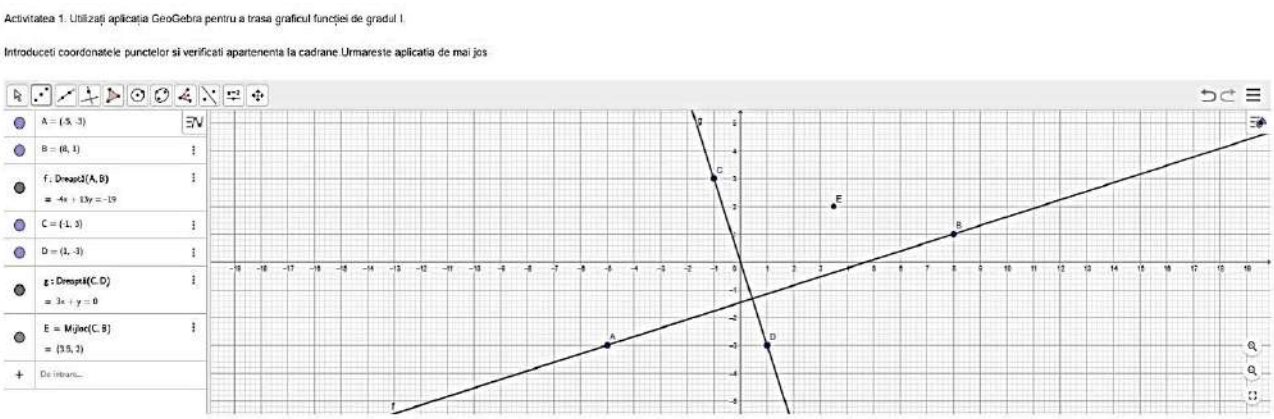

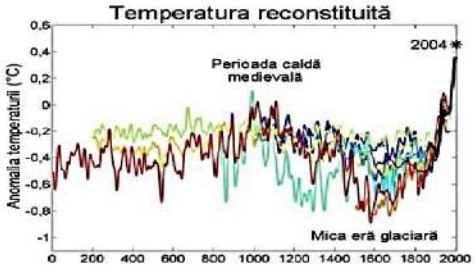

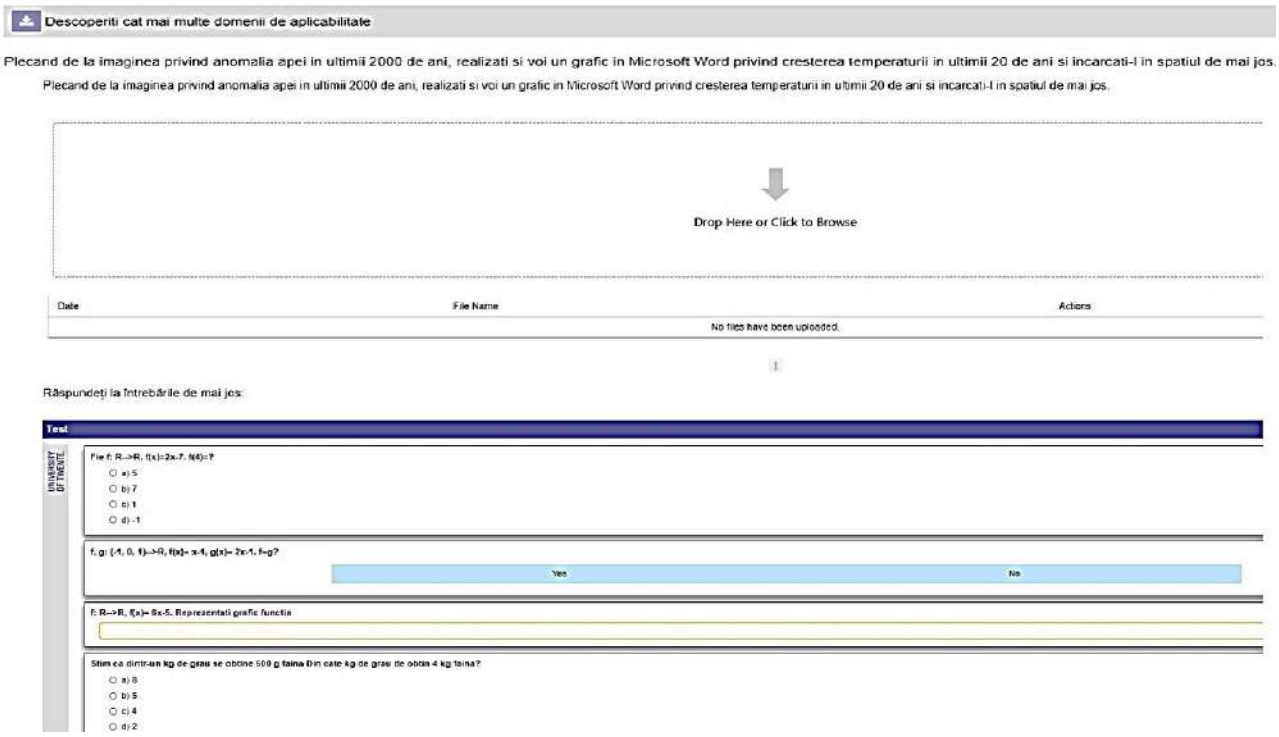

În laboratoarele Go-Lab, referitor la noțiunea de funcție, pot fi utilizate nenumărate aplicații cum ar fi: GeoGebra, Mafa Plotter de Grafice Matematice sau pot fi indicate link-uri către alte aplicații, indicate sarcini pentru elevi și apoi aceștia vor fi rugați să încarce în laborator o captură a sarcinii realizate.

Bibliografie:

https://graasp.eu/

https://www.golabz.eu/

APLICAȚIE ÎN TEORIA JOCURILOR

Nela Daniela Ionaşc, Şcoala Gimnazială „Mihail Armencea” Adjud

Teoria jocurilor reprezintă o abordare interdisciplinară a studiului comportamentului uman. Cele mai implicate discipline, în teoria jocurilor, sunt matematica și economia, dar și alte științe sociale și comportamentale.

Teoria jocurilor este una din teoriile de mare actualitate practică. Apariţia acesteia se datoreaza lui J. Von Neumann şi O. Morgestern care au pus bazele teoriei jocurilor în lucrarea Theory of Games and Economic Behaviour. Aceasta apare ori de câte ori între doua sau mai multe persoane există conflicte de interese. Astfel, daca mai mulţi agenti economici urmăresc un acelaşi scop este evident că fiecare doreşte maximizarea profitului din acţiunile întreprinse de el.

După cantitatea de informaţie aflată la dispoziţia jucătorilor, jocurile se pot clasifica în jocuri cu informaţie completă atunci când fiecare jucator cunoaşte totalitatea strategiilor pure ale celorlalţi jucatori şi jocuri cu informaţie incompletă atunci cand există un jucator care nu cunoaşte în totalitate mulţimea strategiilor pure ale cel puţin unuia dintre ceilalţi jucători.

Teoria jocurilor este teoria matematică care se ocupă cu determinarea metodelor de alegere a deciziilor în cazuri de competiţie sau situaţii conflictuale. O situaţie conflictuală este cea în care acţionează doi sau mai mulţi factori (persoane fizice, firme, partide politice) având scopuri contrarii. Astfel de situaţii sunt: concurenţa economică, vânzările la licitaţie, alegerile parlamentare etc.. Teoria jocurilor se ocupă şi de cazurile în care o activitate intră în conflict cu caracterul întâmplător al unor evenimente naturale (epidemii, secetă). Pentru construirea unui model formal, simplificat al situaţiei cercetate se vor selecta caracteristicile principale, cele secundare neglijându-se. Terminologia folosită este cea de la jocurile de societate sau de noroc.

Prin joc sau joc strategic se înţelege situaţia în care acţionează o mulţime de elemente raţionale (numite jucători sau parteneri) care în mod succesiv şi independent, într-o ordine şi condiţii fixate într-un ansamblu de reguli, iau câte o decizie (efectuează o mutare) dintr-o mulţime dată de alternative. Regulile jocului fixează şi situaţiile în care se termină jocul, precum şi câştigul sau recompensa pentru fiecare jucător. Un joc realizat se mai numeşte partidă.

Acţiunile întreprinse de jucători în cadrul unei partide se numesc mutări. Acestea pot fi: libere – când alegerea alternativei este univocă sau Modele matematice în economie aleatoare, când alegerea alternativei este supusă întâmplării şi e determinată de un mecanism aleator (zar).

Aplicaţie:

Patronul unui magazin achiziţionează un număr de frigidere de un anumit tip pe o perioadă de 6 luni (vară - toamn), pentru a le vinde. Din observaţiile statistice, bazate pe cererea din ultimii doi

ani, el estimează că va vinde un număr de frigidere cuprins între: 15 şi 25 cu probabilitatea de 0,1; între 25 şi 35 cu probabilitatea de 0,4; între 35 şi 45 cu 0,3 şi între 45 şi 55 cu 0,2.

Costul unitar de achiziţie este de 300 euro iar preţul unitar de vânzare este 400 euro (incluzând cheltuielile de transport şi garanţia de funcţionare pe un an). Toate frigiderele nevândute până în toamnă se restituie furnizorului pentru 250 euro/bucata.

Să se stabilească numărul optim de frigidere pe care să le achiziţioneze patronul pentru a obţine un câştig cât mai mare.

Rezolvare:

Determinăm matricea $A = (a_{ij})$, i, j = $\overline{1,4}$, unde aij este câştigul obţinut de patron când aplică strategia A_i, i = 1,4 şi cererea este în starea S_j, j = $\overline{1,4}$. Obţinem astfel:

Cererea pieței / Cantitatea achiziționată	S_1:20	S_2:30	S_3:40	S_4:50
A_1:20	2000	2000	2000	2000
A_2:30	1500	3000	3000	3000
A_3:40	1000	2500	4000	4000
A_4:50	500	2000	3500	5000

unde de exemplu elementul de pe linia A_3 şi coloana S_2 se calculează astfel: din cele 40 frigidere achiziţionate se vând 30.

Diferenţa dintre preţul unitar de vânzare şi cel de achiziţionare este de 100 euro pentru un frigider, ce reprezintă câştigul patronului. Pentru cele 30 frigidere vândute va câştiga 3000 euro. Dar alte 10 frigidere nevândute vor fi restituite furnizorului cu o pierdere unitară de 50 euro dată de diferenţa dintre costul de achiziţie 300 şi cel de restituire 250. Deci pierderea va fi de 500 euro şi atunci beneficiul total va fi de:

$$3000 - 500 = 2500 \text{ euro.}$$

Deoarece în stabilirea deciziei contează consecinţele economice se pot aplica în rezolvarea problemei criteriile: maximin, minimax, Savage, Bayes-Laplace:

a) Prin *criteriul maximin* se alege minimul fiecărei linii şi dintre acestea se găseşte maximul:

A_1	A_2	A_3	A_4
2000	1500	1000	500

care este 2000 şi recomandă strategia A_1.

b) *Criteriul minimax,* bazat pe prudenţă, indică alegerea elementelor maxime pe fiecare linie şi apoi determinarea celui mai mic dintre acestea.

A_1	A_2	A_3	A_4
2000	3000	4000	5000

Acest element este 2000 şi arată că cea mai prudentă decizie este A_1.

c) *Criteriul lui Savage* este de fapt criteriul minimax aplicat pe matricea regretelor, ce va avea forma:

$$R = \begin{pmatrix} 0 & 500 & 2000 & 3000 \\ 500 & 0 & 1000 & 2000 \\ 1000 & 500 & 0 & 1000 \\ 1500 & 1000 & 500 & 0 \end{pmatrix}$$

pentru care vom căuta maximul pe fiecare linie şi apoi cel mai mic dintre acestea. Găsim:

A_1	A_2	A_3	A_4
3000	2000	1000	1500

cel mai mic element este 1000 şi recomandă strategia A_3.

d) *Criteriul Bayes-Laplace* presupune calculul câştigului mediu pentru fiecare strategie folosind probabilităţile date în enunţul problemei şi formulele anterioare. Astfel:

$$\varphi(1, y) = 0{,}1 * 2000 + 0{,}4 * 2000 + 0{,}3 * 2000 + 0{,}2 * 2000 = 2000;$$
$$\varphi(2, y) = 0{,}1 * 1500 + 0{,}4 * 3000 + 0{,}3 * 3000 + 0{,}2 * 3000 = 2850;$$
$$\varphi(3, y) = 0{,}1 * 1000 + 0{,}4 * 2500 + 0{,}3 * 4000 + 0{,}2 * 4000 = 3100;$$
$$\varphi(4, y) = 0{,}1 * 500 + 0{,}4 * 2000 + 0{,}3 * 3500 + 0{,}2 * 5000 = 2900.$$

Cel mai mare câştig se obţine când se aplică strategia A3.

Bibliografie:

1. Mary Coulter, Management, 10th Edition, Pearson Prentice Hall, 2009

2. Stephen Robbins, David DeCenzo, Mary Coulter, Fundamentals of Management, Essential Concepts and Applications, 6th Edition, Pearson Prentice Hall, 2008 (http://www.mim.ac.mw/books/Fundamentals%20of%20Management.pdf)

3. John von Neumann and Oskar Morgenstern, Theory of Games and Economic Behavior, Princeton University Press, 2007

4. Ariel Rubinstein, Martin Osborne, A course in game theory, MIT Press, London, 1994 (https://arielrubinstein.tau.ac.il/books/GT.pdf)

PROIECT: „ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE A GÂNDIRII LOGICE ÎN RÂNDUL PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE”

prof.pt înv. primar Ana Ionaşcu
Şcoala gimnazială Nr. 7 Tg.Ocna
Centrul Educativ

I. Justificarea iniţierii proiectului

În unităţile de detenţie aflate în subordinea Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor există un număr de persoane private de libertate care nu şi-au definitivat pregătirea şcolară, motiv care există o preocupare susţinută pentru includerea acestora în programele de şcolarizare organizate la nivel instituţional.

Accesul la educaţie, precum şi la cât mai multe activităţi de reintegrare socială trebuie asigurat tuturor persoanelor custodiate, indiferent de gradul de instruire. De altfel, recomandările internaţionale în domeniu atrag atenţia asupra necesităţii asigurării posibilităţii deţinuţilor care nu ştiu sau au probleme de scris şi citit, de a participa la activităţi, prin adaptarea conţinutului sau a mijloacelor de realizare.

În societatea contemporană, sunt esențiale cultivarea gândirii, a capacității de a descifra tainele naturii și societății și de a prevedea dezvoltarea lor viitoare, iar dezvoltarea gândirii logice independente este o cerință universală.

Chiar dacă o parte dintre deţinuţi sunt incluşi în procesul de instruire şcolară, solicitările privind implicarea şi în alte demersuri de educaţie reclamă necesitatea dezvoltării unor activităţi adaptate caracteristicilor şi resurselor de care aceste persoane dispun.

Astfel, ținând cont de particularitățile deținuților analfabeți/ analfabeți funcțional, la care predomină în special gândirea concretă, considerăm că implicarea acestora în rezolvarea de jocuri logice le va oferi oportunitatea de stimulare a energiilor cognitive, precum și de a descoperi și dezvolta abilități esențiale de viață.

II. Scopul

Implicarea persoanelor private de libertate în activităţi care să contribuie la dezvoltarea atenției, capacității de gândire, precum și a inteligenței emoționale și a unor abilități sociale.

III. Obiectivele operaţionale:

- să își dezvolte gândirea logică, atenția, capacitatea de a găsi soluții;
- să fie capabili să găsească algoritmul de constituire a unei succesiuni logice de date;
- să rezolve, corect, exerciții logice, de la cele foarte simple la cele cu grad mai ridicat de dificultate;
- să fie capabili să rezolve jocuri logice de tip puzzle sau SUDOKU;
- să rezolve probleme de matematică distractivă.

IV. Resursele implicate

Resursele umane:

Activităţile de tip cerc se pot desfăşura atât sub îndrumarea personalului de reintegrare socială, cadrelor didactice cât şi a unor colaboratori.

- coordonator proiect: diriginte/profesor pentru învățământul primar
- eventual, colaboratori din comunitate;
- deţinuţi selecţionaţi – se recomandă constituirea unor grupuri formate, în medie, din 10 persoane.

Criteriile de selecţie a participanţilor:

- Persoane analfabete;
- Persoane care au parcurs/parcurg programul de alfabetizare;
- Persoane care urmează cursuri școlare primare;
- Persoane analfabete funcţional.

Etapele selecţiei:

1. anunţarea proiectului şi centralizarea solicitărilor primite din partea deţinuţilor;
2. organizarea unei probe practice pentru identificarea nivelui de cunoaștere a scris-cititului și a operațiilor aritmetice simple;
3. constituirea grupului ţintă.

Resursele materiale:

- materiale suport, fișe de lucru;
- coli şi instrumente de scris;
- creioane colorate.

V. Desfăşurarea propriu–zisă a activităţii

Locul de desfăşurare

Întâlnirile de lucru vor avea loc în sala de clasa din cadrul școlii

- **Activităţi prevăzute**

1. *jocuri logice*
2. *exerciţii de atenţie*
3. *jocuri tip puzzle şi SUDOKU cu culori sau cu cifre (nivel începător)*
4. *exerciţii simple de matematică distractivă*

- **Perioada derulării/ Frecvenţa întâlnirilor**

Durata proiectului este de regulă de 1 lună de zile, iar frecvenţa întâlnirilor poate varia, în funcţie de complexitatea activităţii şi a evenimentului final, recomandarea fiind de 2 şedinţe/săptămână.

- **Etapele de lucru**

Acţiuni	**Data**
1. Redactarea proiectului de activitate (va cuprinde detalii cu privire la activităţile prevăzute);	ZZ.LL.AAAA
2. Anunţarea activităţii, selectarea grupului ţintă şi întocmirea documentelor specifice;	ZZ.LL.AAAA
3. Avizarea şi aprobarea proiectului;	ZZ.LL.AAAA
4. Organizarea întâlnirilor grupului ţintă, corespunzător tipului de activitate: Activitatea nr. 1 (o săptămână - 2 întâlniri) – *Jocuri logice – nivel 1* - Prezentarea exerciţiilor şi a sarcinilor de lucru; - Notarea contribuţiei fiecărui participant Activitatea nr. 2 (o săptămână - 2 întâlniri) - *Jocuri tip puzzle şi SUDOKU* - Prezentarea exerciţiilor şi a sarcinilor de lucru; - Notarea contribuţiei fiecărui participant Activitatea nr. 3 (o săptămână - 2 întâlniri) - *Jocuri logice – nivel 2/ nivel 3* - Prezentarea temei şi a sarcinilor de lucru; - Notarea contribuţiei fiecărui participant	ZZ.LL.AAAA ….. ZZ.LL.AAAA ZZ.LL.AAAA ….. ZZ.LL.AAAA ZZ.LL.AAAA ….. ZZ.LL.AAAA
5. Susţinerea activităţilor finale: (se va organiza o ședință recapitulativă și una de evaluare finală prin completarea unei fișe de lucru conținând exerciții cu grade diferite de dificultate și complexitate, grupate în categoriile: atenție, logică, puzzle. Se vor nota rezultatele individuale, finale).	ZZ.LL.AAAA
6. Evaluarea proiectului şi a participanţilor.	ZZ.LL.AAAA

VI. Evaluarea

- **Evaluarea proiectului**

Coordonatorul va redacta un raport care va include numărul deţinuţilor participanţi, numărul celor care au primit credite în urma activităţii derulate, scurte detalii legate de, modalitatea de desfăşurare şi evaluare a participanţilor şi impresiile acestora.

Raportul de valuare va conţine şi referiri cu privire la activitatea desfăşurată de fiecare participant, rezultatele obţinute şi modalitatea de finalizare

- **Evaluarea participanţilor**

Evaluarea participanţilor se va realiza individual, prin raportare la obiectivele stabilite, îndeplinirea sarcinilor de lucru şi calificativul obţinut.

BIBLIOGRAFIE

- ✓ Cosmovici, Andrei. (1996). *Psihologie generală.* Iaşi: Editura Polirom.
- ✓ Piaget, J.(1965), *Psihologia inteligenţei(trad.),*Bucureşti Editura Ştiinţifică.
- ✓ Wilson, N., & all,(2001), *Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice,* Bucureşti,MinisterulEducaţiei şi Cercetării, Seria: Calitate în formare.

ACTIVITATEA EDUCATOAREI LA GRUPELE COMBINATE-

PROVOCĂRI ŞI ÎMPLINIRI

Prof. Cătălina Florentina Ionescu, G.P.P.,,Luminița,, Jud. Constanța

,,Educația este cea mai puternică armă pentru a schimba lumea!"- Nelson Mandela

În noul curriculum se vorbește despre adoptarea unor schimbări relevante, cu valoare constructivă, având la bază reuşitele şi progresele realizate până acum, astfel în vederea proiectării activităţilor la o grupă combinată se ia în calcul, în primul rând, nivelul de dezvoltare psihomotrică a copiilor din care este constituită grupa. După evaluarea iniţială, fiecare educatoare, în funcţie de vârsta preșcolarilor care predomină la grupă, îşi realizează planificarea.

Despre percepţia cadrelor didactice cu privire la predarea în condiţii simultane s-a tot vorbit în ultima perioadă, cu precădere despre ***dezavantajele*** acestei predări, deoarece:

- nu există literatură de specialitate referitoare la predarea simultană, sunt puține proiecte tematice pe grupa combinată (ar fi benefică o colaborare între teoreticienii educaţiei preşcolare şi practicienii experimentaţi ai domeniului);
- nu se realizează programe de formare a cadrelor didactice pe tema predării la grupa combinată; numărul mare de copii din grupă- în general, la grupele combinate;
- numărul copiilor este mai mare şi de aici vin şi principalele probleme ale cadrelor didactice;
- lipsa cadrului didactic de sprijin la activităţi;
- puține materiale didactice și neatractive;
- lipsa exemplelor de bună practică în ceea ce priveşte predarea la grupele combinate.

Dar există și ***avantaje:***

- socializarea copiilor de la o vârstă mai fragedă- se observă că elementele de noutate sunt o provocare pentru educatoare şi prezintă un interes deosebit;
- o mai bună colaborare cu familiile preșcolarilor;
- un lucru pozitiv în noul curriculum este referitor la cele şase teme în jurul căruia este structurat, fiecare temă este prezentată pe cele două niveluri de vârstă, fiind bine explicată cu referiri la domeniile experenţiale, exemple de comportamente şi sugestii de conţinuturi, pentru încurajarea studiului limbilor străine.

În această perioadă de dezvoltare a copilului, educatoarele pot face apel la abilitățile dobândite și atestate/certificate în perioada formării inițiale/continue și pot utiliza o serie de resurse specifice existente pe piaţa auxiliarelor didactice. De exemplu, se poate utiliza metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning), Planul Dalton etc.

Grupa ,,Fluturașilor isteți,, din cadrul G.P.P. ,,Luminița,, este o grupă eterogenă formată din preșcolari cu vârste cuprinse între 2 ani și 9 luni și 6 ani în care s-a implementat alternativa

educațională ***Planul Jena*** tocmai din dorința unei noi abordări educaționale care să permită prezența copiilor de vârste diferite, dar cu o altă viziune. Acest *Plan Jena* a fost introdus experimental în România în anul 1994 și are aprobarea Ministerului Educației. Din punctul de vedere al conținuturilor acestea nu sunt diferite de cele tradiționale, dar se diferențiază prin abordarea interdisciplinară și condiții autentice de viață. De asemenea o altă caracteristică o reprezintă grupurile de vârstă combinată care realizează activități formative generale, dar unde se ține seama de interesele și aptitudinile fiecărui copil, de ritmul și nivelul său de dezvoltare.

Activităţile desfășurate sunt adaptate nivelului de dezvoltare al preșcolarilor și pot avea:
- **activităţi comune şi obiective diferenţiate** -toți preșcolarii de grupa mare, mijlocie, mică desfășoară activitatăți comune – DȘ-Cunoaşterea mediului și DEC-Educaţie muzicală, dar cu itemi diferiți, de la simplu la complex și de la facil la dificil.
- **activităţi diferite realizate prin mijloace diferite** (Ex: preșcolarii de grupă mare lucrează o fișă matematică, cei de mijlocie-activitate independentă iar grupa mică- DEC-activitate plastică).

Exemple de activități desfășurate de preșcolarii grupei:

- **Aceeași categorie de activități (ALA) dar obiective operaționale diferite**- ALA- Activitate de sortare capace de plastic și realizare steagul României – de către copiii mari , apoi colorare fișe de lucru diferite- fișă cu provinciile românești după model, o fișă complexă pentru cei de grupă mare, iar pentru cei mici ia costumului popular.

- **Activităţi comune şi obiective diferenţiate** – DEC-pictură– punctul plastic- pictură cu bețișoare igienice, aceeași fișă de pictat dar cu cerințe diferite: preșcolarii mai mari trebuie să recunoască toate materialele puse la dispoziție/ culorile, să se încadreze în spațiul dat, să respecte ordinea , să umple spațiul plastic, iar cei mici trebuie să utilizeze corect bețișorul cu mâna îndemânatică, să recunoască unele culori, să picteze doar bradul.

-Activitate integrată ALA și DOS. La ALA preșcolarii mari au pictat trunchiul de carton al brăduțului iar cei mici au făcut brăduți din piuneze, la DOS au lipit diferite elemente pe suprafața bradului- cei mici au folosit elemente autoadezive și cei mari au folosit lipiciul.

În procesul didactic este foarte important să alegem modele și să urmăm exemple care se pot realiza în mod direct, care să ne motiveze în calitate de specialiste în educație. Trebuie să găsim modalități cât mai atractive de a lucra cu preșcolarii, deoarece mediul educațional în care ne desfășurăm activitatea este unul extrem de important. Întru-cât am vorbit despre avantajele și mai ales dezavantajele lucrului la grupe combinate, consider că prin demersul nostru didactic de a implementa o alternativă educațională inovativă la grupă, am reușit să înlăturăm dezavantajele, transformându-le în oportunități și avantaje.

Astfel pot afirma că coordonând o grupă eterogenă de copii mi-am depășit condiția de cadru didactic, am păși pe un teren necunoscut, dar în plină expansiune, mi-a deschis noi orizonturi și oportunități, preșcolarii sunt într-un proces continuu de învățare naturală iar rezultatele nu au întârziat să apară. Această experientă este unică, inovatoare și benefică pentru toți participanții la actul educațional: cadre didactice, preșcolari, părinți și comunitate!

Bibliografie:

- *** Curriculum pentru educație timpurie, 2019
- Curiureanu M.- *Educația altfel*- Petersen și modelul Panul Jena, Editura Cartea Universitară, București, 2006
- https://www.supermamici.ro/invatamant-alternativ-waldorf-step-by-step-montessori-planul-jena-freinet/4/
- https://revistacultura.ro/pedagogiile-alternative-un-alt-mod-de-a-face-educatie

PROF. CECILIA IONESCU și PROF. CONON CORNELIA
TEMA PRODUCATORUL

ANALIZA A DOUA TIPURI MANAGERIALE ALE RESURSELOR UMANE

STUDIU DE CAZ – FIRMA DE SERVICII FOTO

In general vorbind, managementul este un proces de conducere a unui grup organizat de persoane in vederea eficientizarii maxime a fiecareia dintre ele. Pornind de la o intelegere adecvata a termenului de management vazut ca o arta de a conduce o afacere, cred ca nu trebuie scapata din vedere dimensiunea umana , respectiv forma particulara a managementului resurselor umane.

E adevarat ca bazele teoretice ale managementului isi propun sa dezvaluie legile, principiile, metodele, tehnicile, procedeele si regulile actiunii eficiente. Managerul trebuie sa aiba calitatea de a transpune aceasta teorie in practica. Managerul este socotit ca fiind omul cerintelor de dezvoltare a societatii. Aceasta presupune un grad ridicat de cunostinte si practici, a caror insusire cere un lung si complex proces de formare si perfectionare.

Voi incerca prin aceasta succinta analiza sa demonstrez ideea ca managementul resurselor umane este cheia oricarei afaceri si ca de acesta depinde modul in care toate resursele unei afaceri vor fi utilizate. Stim faptul ca factorul munca este activ si determinant si ca, practic, de productivitatea muncii depinde productivitatea celorlalti factori de productie. Organizarea oricarei activitati de productie este strans legata de stilul managerial aplicat si de viziunea in ansamblu asupra unei afaceri.

In abordarea tipului de manager, se considera ca punctul de plecare il constituie tipologia general umana. Astfel, tipul extravertit va fi mai predispus spre organizarea resurselor umane, in timp ce tipul intravertit va fi recomandat pentru gandirea unor strategii efective de productie.

Ideea de baza a acestei lucrari este aceea a unui management combinat. In cazul firmei foto managerul de tip E(extravertit) se va ocupa de recrutarea si motivarea personalului, in timp ce managerul de tip I(introvertit) va fi responsabil de partea tehnica a afacerii.

Tipul uman al managerilor se manifesta in mod cotidian prin stilul de management. Sunt cunoscute deja cele trei tipuri clasice de maniere de management : stilul democrat participativ la care se constata: preocuparea pentru realizarea obiectivelor firmei fara a neglija problemele

subordonatilor, usurinta in stabilirea si mentinerea contactelor umane, delegarea larga a autoritatii, responsabilitate, tact, bunavointa, atasament; stilul autocrat reprezinta negativul stilului anterior: lipsa consultarii, plasarea in prim plan a autoritatii formale, lipsa de incredere in subordonati, lipsa delegarii, control si indrumare excesive si stilul participativ – autoritar, destul de frecvent intalnit, prezinta caracteristici aflate la jumatatea intervalului limitelor prezentate.

Intr-o firma de prestari servicii foto vor exista doua departamente : unul legat strans de piata, al agentilor de vanzare care pot fi si fotografi si unul de creatie, cel care realizeaza suportul tehnic si produsele finale : fotografii, albume foto, afise, etc. Cu alte cuvinte, managerul E va avea sarcina de a gasi acele resurse umane eficiente si competente, adica acele persoane cu duble abilitati : de agent de vanzare cu calificari in domeniul fotografiei, in timp ce managerul I va trebui sa coordoneze activitatea graficienilor gandind o strategie de eficientizare a muncii acestora.

Asigurarea cu personal a unei organizaţii, numită şi angajare, cuprinde mai multe activităţi de bază, anume: planificarea resurselor umane, recrutarea şi selecţia personalului.

Procesul de asigurare cu personal din exteriorul firmei foto cuprinde recrutarea, selecţia şi orientarea sau integrarea personalului, în timp ce asigurarea cu personal din interiorul organizaţiei presupune unele transferuri, promovări, recalificări, reîncadrări, dezvoltări, precum şi eventuale pensionări, demisii, concedieri sau decese. Evident, toate aceste aspecte sunt ajustabile in functie de dimensiunea, anvergura firmei foto.

Într-un sens mai larg, procesul de asigurare cu personal cuprinde şi alte activităţi din domeniul resurselor umane, de exemplu: analiza posturilor şi proiectarea muncii. Recrutarea este primul pas în procesul de asigurare cu personal, precum şi primul pas în procesul de selecţie al acestuia, iar managerul E va trebui sa aiba toate aceste aspecte in vedere.

Obiectivul activităţii de recrutare constă în identificarea unui număr suficient de mare de candidaţi, astfel încât cei care îndeplinesc condiţiile să poată fi selectaţi. Astfel, cele mai eficiente metode sau procedee de selecţie a personalului sunt limitate de eficienţa procesului de recrutare a acestuia.

Recrutarea resurselor umane are în vedere, de asemenea, analiza posturilor şi proiectarea muncii, datorită faptului că rezultatele de bază ale acestor activităţi sunt esenţiale în procesul de recrutare a personalului. Acest lucru presupune ca persoana care recrutează sau angajează trebuie să deţină informaţiile necesare referitoare la caracteristicile postului, cât şi la calităţile viitorului deţinător al acestuia. In cazul firmei foto, se va incerca particularizarea tipurilor de fotografi: de nunta, de botez, de evenimente

scolare, de ceremonii oficiale, de fotografie de arta sau sedinte foto de promovare a unor produse.

Cunoaşterea din timp a necesarului de personal sau anticiparea acestuia, ca urmare a procesului de planificare a resurselor umane, permite desfăşurarea în bune condiţii şi cu mai multe şanse de succes a procesului de recrutare a personalului, dar si de perfectionare a cestuia, astfel incat un fotograf va putea sa evolueze de la o categorie la alta sau sa se incadreze la mai multe categorii.

Procesul recrutării resurselor umane este legat indisolubil de multe activităţi de personal, cum ar fi evaluarea performanţelor, recompensele angajaţilor, pregătirea sau dezvoltarea personalului şi relaţiile cu angajaţii. Astfel, candidaţii cu pregătire corespunzătoare au în general performanţe mai bune, iar existenţa în cadrul organizaţiei a unor preocupări permanente pe linia performanţei implică identificarea şi atragerea unor candidaţi cât mai competitivi.

În esenţă, procesul de asigurare cu personal este un proces de triere, trecerea printr-o serie de filtr**e** în urma căruia fotografii sunt selectaţi în urma unor activităţi specifice domeniului resurselor umane care sunt desfăşurate succesiv, iar managerul de tip E va trebui, in cazul de fata, sa fie el insusi un cunoscator al domeniului fotografiei pentru a putea aprecia performantele fotografice ale angajatilor sai.

În concluzie, este necesară o analiză completă şi complexă a tuturor factorilor care pot atrage sau, dimpotrivă, îndepărta potenţialii candidaţi competitivi.

Angajarea reprezintă un proces bidirecţional, candidatul trebuind să fie mulţumit de angajatorul său, care oferă postul şi recompensele asociate precum şi patronul trebuie să fie mulţumit de candidat. Prin urmare, recrutarea personalului este un proces de comunicare în dublu sens, între organizaţie şi candidaţi, în cadrul căruia atât organizaţiile sau reprezentanţii acestora, cât şi candidaţii transmit semnale referitoare la relaţia de angajare pentru a realiza comparaţia necesară între interesele celor două părţi.

Decizia de acceptare a unui loc de muncă intr-o firma este influenţată de doi factori principali:

- factori obiectivi: salariul, natura muncii, localizarea, oportunităţile de avansare;

- factori subiectivi, adică oamenii sunt atraşi către organizaţii ale căror imagini şi climat organizaţional se potrivesc cu personalitatea lor.

Managerul de tip E va trebui sa tina cont de ambele categorii de factori in motivarea personalului, construind un sistem de recompense, dar si

de sanctiuni astfel incat fiecare fotograf sa constientizeze ca inclusiv remunerarea sa va depinde de calitatea muncii sale.

Coparticiparea financiara a angajatului poate fi o strategie de succes, deoarece buna sau proasta plata a serviciilor foto depinde in mare masura de gradul de multumire a beneficiarilor, a clientilor, iar acest lucru este strans legat de calitatea muncii fotografilor. Practic o strategie a managerului de tip E va fi cointeresarea angajatilor si responsabilizarea acestora.

O etapă deosebit de importantă a procesului de recrutare a personalului o constituie elaborarea strategiilor şi politicilor de recrutare prin care se stabilesc obiectivele urmărite sau se desemnează concepţiile, codul de conduită al organizaţiei în domeniul recrutării personalului şi comportamentele specifice acestei activităţi, precum şi ansamblul de atitudini, intenţii şi orientări privind recrutarea personalului.

Totodată, strategiile şi politicile de recrutare definesc modul în care o organizaţie îşi îndeplineşte responsabilităţile sale în domeniul recrutării personalului, precum şi filosofia şi valorile organizaţiei referitoare la realizarea procesului de recrutare.

Politicile organizaţionale au un impact deosebit asupra eficacităţii procesului de recrutare a personalului, fiind necesară înţelegerea şi interpretarea corespunzătoare a acestora pentru realizarea unei susţineri cât mai eficiente a procesului de recrutare.

În practica managerială, strategiile şi politicile de recrutare a personalului diferă de la o organizaţie la alta, mai ales că acestea trebuie să răspundă unor obiective numeroase. A venit momentul sa discutam si despre managerul de tip I. Daca recrutarea graficienilor va fi avuta in vedere de catre partenerul sau, managerul de tip E, gestionarea activitatii din interiorul firmei foto, va intra sub jurisdictia managerului de tip I, a celui care coordoneaza intr-un mod mai putin” zgomotos “activitatea. Astfel, acesta va fi responsabil de finalizarea muncii subordonatilor managerului de tip E si, practic, de reusita afacerii.

Abordarea stilului democrat participativaxat pe preocuparea pentru realizarea obiectivelor firmei fara a neglija problemele subordonatilor, usurinta in stabilirea si mentinerea contactelor umane, delegarea larga a autoritatii, responsabilitate, tact, bunavointa, atasament va fi indicata in cazul managerului de tip E, in timp ce stilul participativ – autoritar, destul de frecvent intalnit, va fi recomandabil in cazul managerului de tip I, mai putin dispus la comunicare si mai centrat pe performante.

Astfel, la nivelul deciziilor manageriale care operaţionalizează strategiile şi politicile de recrutare a personalului trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

- identificarea şi atragerea unui număr cât mai mare de graficieni pentru a se asigura necesarul numeric şi calitativ de candidaţi;

- alegerea surselor de recrutare (internă, externă sau prin combinarea celor două surse)

- asigurarea concordanţei între activităţile firmei foto pe departamente: relatii cu clientii si realizarea materialelor

- măsura în care firma preferă să atragă candidaţi ce urmăresc o carieră pe termen lung şi care pot asigura un management performant în domeniul resurselor umane;

- luarea în considerare a obiectivelor avute în vedere după angajarea personalului, inclusiv efectele post-recrutare si cointeresarea financiara a agentilor-fotografi

- atitudinea faţă de candidaţi: aceştia trebuie priviti ca parteneri egali in responsabilitate

- realizarea recrutării de personal într-un timp cât mai scurt şi cu cele mai mici cheltuieli posibile, stabilind în acest sens, momentul propice recrutării, după stabilirea unui plan de recrutare şi repartizarea costurilor de angajare în mod egal pentru perioada avută în vedere, pentru a nu afecta firma.

Pentru reuşita procesului de recrutare de personal este necesară elaborarea unei strategii integrate, precum şi o politică adecvată care să răspundă aşteptărilor şi proiectelor de dezvoltare viitoare ale firmei, respectiv specificului fiecarui departament al firmei foto.

Avantajele stilului managerial de tip E:

- permite identificarea şi atragerea unui număr mai mare de fotografi profesionisti;
- permite îmbunătăţirea procesului propriu-zis de fotografiere datorită posibilităţii oferite de a compara performantele in cadrul firmei;
- noii angajaţi pot constitui o sursă potenţială de idei şi cunoştinţe noi;
- permite îmbogăţirea potenţialului uman intern al organizaţiei, eliminarea unor eventuale stagnări sau rutine instalate, incurajand competitia constructiva
- permite diminuarea cheltuielilor sau a costurilor cu pregătirea personalului;
- încurajează un nou mod de gândire în cadrul firmei şi poate preveni sau corecta unele obligaţii contractuale de durată;

- permite corectarea eventualelor practici discriminatorii privind angajarea sau îndeplinirea unor planuri privind identificarea şi atragerea unor grupuri speciale de candidaţi;
- permite satisfacerea necesităţilor suplimentare de personal determinate de extinderea sau dezvoltarea rapidă a organizaţiei, fără a solicita personal neexperimentat in domeniul fotografiei;

Avantajele stilului managerial de tip I

- identificarea, atragerea şi evaluarea graficienilor se realizează mult mai obiectiv, pe baza performantelor lor finale(afise, albume, book-uri, etc.)
- riscul de a angaja candidaţi care, ulterior, nu dovedesc sau nu se pot menţine la potenţialul înalt pe care l-au demonstrat în timpul procesului de selecţie este foarte mic
- timpul necesar orientării, adaptării sau integrării pe posturi a noilor angajaţi este mult mai mic deoarece selectia la angajare s-a bazat pe testarea competentelor reale (cunoasterea unor programe de prelucrare foto, imagini, etc.)
- impunerea de seriozitate si competenta ca principii directoare ale activitatii firmei foto
- controlul si indrumarea angajatilor sunt reale si beneficiaza de un feed-back rapid

Ca o concluzie, se poate afirma ca ambele stiluri manageriale prezinta in mod evident avantaje si dezavantaje, insa ceea ce conteza este faptul ca ele actioneaza compensatoriu, completandu-se unul pe celalalt. Pana la urma, reusita unei afaceri depinde de gasirea acelei formule manageriale ideale care sa valorifice potentialul uman pana la limitele lui superioare!

TIPURI DE LECTURĂ
(ÎN VIZIUNEA SCRIITORULUI ION VIANU)

drd. Cristina Ioana Ionescu (Oprișan)

Universitatea din București, Facultatea de Litere

Despre actul citirii și modalitățile de lectură s-a spus că există posibilitatea de a realiza o „lectură dependentă, cu o eficiență scăzută, dar și o lectură avizată, autonomă, potențial prolifică”[1]. Abordând actul lecturii într-o manieră subiectivă, se poate afirma că citim din nevoie, sau din plăcere, iar uneori avem, ca lectori, șansa de a citi cu plăcere ceva ce citim de nevoie. În fond, ,,ceea ce contează nu este lectura, ci actul prin care ne-o însușim.”[2] De altfel, primul cititor al cărții este însăși autorul (lectorul „alter – ego”). Scriitorul în opera sa are libertatea de a adresa întrebări la care nu răspunde satisfăcător. „Când citești, nu procesezi un simplu text; în capul tău, se întâmplă tot felul de lucruri pe care nu le controlezi și care pot să fie, unele dintre ele cel puțin, extraordinare. Deosebirea dintre un om care citește și unul care nu obișnuiește să o facă este că lectura dezvoltă tocmai această funcție fantastică, fantasmatică a minții.”[3]

Profesia de psihiatru și vocația de scriitor au reprezentat constantele vieții lui Ion Vianu. „Psihiatria a creat în fapt deschiderea virtuală spre eseistică și mai apoi spre literatură” [4], iar scrisul a fost o constantă a vieții autorului, care a „descoperit plăcerea și responsabilitatea de a vorbi deschis, fără metafore și aluzii.”[5] Debutul simultan ca specialist și ca scriitor prin publicarea, în anul 1975, a volumelor *Introducere în psihoterapie* și *Stil și persoană* (volum de eseuri premiat pentru debut de Uniunea Scriitorilor), a fost continuat abia după o carieră de medic psihiatru, „care a durat exact 40 de ani”[6].

Scriitorul și medicul psihiatru Ion Vianu identifică și notează modalități multiple de a citi, interesante nu numai pentru că se suprapun amintirilor despre lectură ale oricărui cititor, dar mai ales relevante pentru ideea că relectura constituie o necesitate atât pentru înțelegerea cât mai aprofundată a unui text, cât și pentru împlinirea completă a rolului lecturii, acela de îmbogățire spirituală a lectorului.

---

[1] Paul Cornea, *Introducere în teoria lecturii*, Iaşi, Editura Polirom, 1998, p. 76.
[2] Nicolae Manolescu, *Lectura pe înțelesul tuturor*, Editura Aula, 2006, p. 9.
[3]Ion Vianu, „Despre Sfântul Duh al literaturii și al medicinii” interviul de Cristian Pătrășconiu, *România literară* (cf. https://www.lapunkt.ro/2018/02/interviu-ion-vianu-despre-sfantul-duh-al-literaturii-si-al-medicinii/).
[4] Sanda Golopenția. „Ion Vianu despre tăcere și scris”, în *Secolul 21 (publicație periodică de sinteză)*, nr. 1 – 6, 2019 (număr realizat de Ledeanu Alina), p. 56.
[5] Ioana Scoruș, *Ioana Scoruș în dialog cu Ion Vianu. În definitiv...,* Editura Polirom, 2018, p. 147.
[6] Ion Vianu, *„*Autonomia e motivația mea cea mai specifică (notații autobiografice)”, în *Secolul 21 (publicație periodică de sinteză)*, 1 – 6/ 2019 (număr realizat de Alina Ledeanu), p. 13.

„Lectura este o operație mintală complexă. […] Este o enormă diferență între a sta fără să faci nimic (în stare de perfectă trezie!) și a citi. […] în starea de citire vagabondajul minții menține logica”.[7] În plus, lectura și apoi analiza textului citit reprezintă un puternic liant al sufletelor, ca în cazul prieteniei dintre Ion Vianu și Matei Călinescu, în care „războiul de cucerire a culturii universale a fost cheagul care a cimentat prietenia […] și o bună parte din conținutul ei, o adevărată frăție de arme.”[8] La apariția cărții prietenului său despre relectură, *Rereading* (*A citi, a reciti. - Către o poetică a (re)lecturii)*[9] , Ion Vianu argumentează necesitatea relecturii prin referire la „**lectura neatentă**”[10]; este vorba aici despre prima citire a unui text, cea care se efectuează, de cele mai multe ori, cu superficialitate, sau numai cu intenția descoperirii conținutului textului și care aduce cu sine riscul uitării, dar are totuși rolul ei, pentru că „orice carte citită lasă o urmă, așa cum orice om care trece printr-o viață lasă o urmă, chiar dacă e uitat.”[11] Matei Călinescu delimitează în cartea mai sus citată prima **lectură „lineară**” de **lectura ”metaforic-circulară**, cu precizarea că circularitatea celei de-a doua se află în expansiune naturală, că cercurile de înțelegere pe care le trasează în jurul centrului constituit de o anumită operă sunt din ce în ce mai ample și presupun citirea și recitirea altor opere, a multor altor opere, a tot ceea ce s-a scris vreodată”[12].

Obiceiul relecturii se reflectă în evocările memorialistice ale celor doi prieteni, redactate într-o manieră epistolară și reunite sub titlul *Amintiri în dialog. Memorii* De exemplu, despre romanul scriitorului american Herman Melville, *Moby Dick*, Ion Vianu spune că relația sa cu această carte „a dăinuit o veșnicie”[13], deși nu a reușit niciodată să o citească „din scoarță în scoarță”[14], dar că a făcut o pasiune pentru simbolistica și filozofia lui Melville „odată cu tardiva lectură”[15], făcând din acest roman, dar după vârsta de cincizeci de ani „o a doua Biblie.”[16]

Ion Vianu a avut șansa de a se naște printre cărți, într-o familie de intelectuali de prestigiu: tatăl său este Tudor Vianu, fondatorul școlii de stilistică a Facultății de Litere din București și inițiator al catedrei de literatură universală, unul dintre cei mai importanți critici și istorici ai literaturii române, iar

---

[7] Ion Vianu, „Lectura neatentă” în *Dilemateca – portrete interioare*, anul VIII, nr. 82, martie 2013 (cf. https://dilemaveche.ro/sectiune/dilemateca/lectura-neatenta -600296.html).
[8] Ion Vianu, *Amintiri în dialog (Memorii)*, Editura Humanitas, 2016, p. 153.
[9] Matei Călinescu, *A citi, a reciti – Către o poetică a (re)lecturii* (traducere de Virgil Stanciu și Ana Băicoianu, Editura Humanitas, 2017.
[10] Ion Vianu, ”Lectura neatentă” în *Dilemateca - portrete interioare*, anul VIII, nr. 82, martie 2013 (cf. https://dilemaveche.ro/sectiune/dilemateca/lectura-neatenta -600296.html).
[11] Ion Vianu, ”Lectura neatentă” în *Dilemateca - portrete interioare*, anul VIII, nr. 82, martie 2013 (cf. https://dilemaveche.ro/sectiune/dilemateca/lectura-neatenta -600296.html).
[12] Matei Călinescu, *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii,* Editura Humanitas, 2017, p. 32.
[13] Ion Vianu, Matei Călinescu, *Amintiri în dialog (Memorii)*, Editura Humanitas, 2016, p. 149.
[14] Loc. cit.
[15] Ibidem, p.150.
[16] Loc. cit.

mama, ea însăși scriitoare, istoric al literaturii și traducătoare, este și autoarea unor traduceri memorabile, de exemplu a operei lui Creangă în franceză. Probabil că pasiunea mamei pentru scrierile lui Ion Creangă a determinat și prima întâlnire cu literatura a viitorului medic și scriitor: „Cred că prima mea întâlnire cu literatura, dacă exceptez benzile desenate și cărțile cu poze, s-a produs când am citit scrierile lui Ion Creangă. Acolo mi-am dat seama ce este un artificiu, în sensul cel mai bun al cuvântului. [...] Aceasta este, totuși, literatura. [...] Neobișnuitul, originalitatea, faptul că anumite lucruri se pot exprima într-un mod altfel decât se face de obicei în vorbirea colocvială, asta m-a uimit la Creangă. Altă întâlnire a fost *Moby Dick;* [...] iarăși mi-a adus ceva în plus, o perspectivă filozofică, metafizică asupra vieții."[17] Cu siguranță lectura, fie că se face din curiozitate, din nevoie, sau din plăcere, contribuie la îmbogățirea spirituală a lectorului, la formarea unui bagaj cultural care, în cele din urmă, nu numai că îl definește ca om, dar îl și modelează, influențându-i destinul.

În cel de-al doilea roman al său intitulat *Paramnezii* (apărut inițial al Editura Trei, în 2005 și reeditat apoi de Editura Polirom în 2021 în volumul *File din arhiva indiferenței*), scriitorul Ion Vianu include un capitol care, fără a se îndepărta de tema fundamentală a operei – cea a percepției timpului – are care temă secundară actul lecturii. Intitulat sugestiv „Regele David dansează", capitolul al XIII-lea al romanului face referire la bucuria simțită de cel care a reușit să consolideze regatul israelit și să aducă chivotul în Ierusalim și care a dansat cu toată puterea înaintea Domnului, dar este de fapt un capitol – parabolă adresat cititorului, pe care îl avertizează cu subtilitate asupra modului de a lectura nu numai acest roman, dar orice altă scriere. „Numai cine pricepe sensul cuvintelor, cine are o pregătire întru Sacru e ferit de radiațiile primejdioase ale Chivotului."[18] Sacralitatea este, aici, atribuită cărții, dar și scrierii în general, care este la fel de misterioasă ca și conținutul acestui chivot și la a cărei deplină înțelegere sunt puțin aceia ce pot ajunge. Lectura poate fi primejdioasă pentru un necunoscător, pentru că produce un entuziasm exagerat și deplasat. „Hotărât, a ajunge la profunda bucurie a lui David, la dansul literei regăsite, e un noroc ce nu e dat fiecăruia. Cine ajunge aici e Rege."[19] Cu siguranță lectura, fie că se face din curiozitate, din nevoie, sau din plăcere, contribuie la îmbogățirea spirituală a lectorului, la formarea unui bagaj cultural care, în cele din urmă, nu numai că îl definește ca om, dar îl și modelează, influențându-i destinul.

Există nu numai diferite tipuri de cititori, dar și o multitudine de modalități de lectură. De exemplu, într-o „**lectură fidelă**. Devii un om al citării. Viața ta devine un citat."[20] Apoi, există și „lecturi de duminică după – amiază, de reviste ilustrate. **Lecturi leneșe** de lucrări savante, **lecturi**

[17] Ion Vianu, „Nebunia este o operă", interviu de Corina Gologoț, *Dilema veche*, nr. 558, 23-29 octombrie 2014.
[18] Ion Vianu, *File din arhiva indiferenței, Paramnezii*, Editura Polirom, 2021, p. 110.
[19] Ibidem, p. 116.
[20] Ibidem, p. 109.

depresive, de dimensiunile vidului. […] **Lecturi – cârje**. După un grav accident încerci să te ridici, nesigur de puterile ce ți-au rămas, întrebuințând un baston pentru a face câțiva pași."[21] Lectura este și un liant al trecutului cu prezentul, nu numai al faptelor citite în cărți, dar și al propriului nostru trecut; recitirea unei opere, la o altă vârstă, readuce din amintire momentele din trecut. „Semnele care vin la noi prin citit nu sunt numai de azi, pot fi de ieri.", dar lectura poate fi și o „formă de neatenție; viciu solitar; dezlegare de rebus. **Lectura ca vis, voiaj necunoscut, joc de război**.[22]

Actul lecturii și al relecturii este cel care dezvoltă, creează și recreează opera literară; semnificațiile pe care le oferă cel care scrie textul sunt doar câteva dintre înțelesurile experimentale ale operei în ansamblul ei. Textul elaborat, ca realitate activă, receptată estetic, reprezintă o fuziune a intenției autorului cu receptarea lectorului. „Cartea are o voce. A ei; a noastră, străină de noi."[23] Opera literară este o „operă deschisă"[24] prin instigarea la dialog, la analiză și la interpretare. Cititorul desăvârșește opera în direcția propriei sale personalități, este în întregime implicat în actul lecturii, cu întreaga sa cultură, cu mediul social în care trăiește, cu atitudinile psihologice ale momentului. El reconstruiește un alt mesaj în care amestecă o parte a gândirii scriitorului, conținută în paginile cărții cu propria sa mentalitate. „Urmărind strategiile inițiate de text, cititorul caută acele puncte de orientare care-i permit înțelegerea motivelor pentru care a avut loc o anume selecție a normelor în operă și o anume deplasare și reașezare a lor."[25]

Realitatea este că cine are șansa să se întâlnească de mic cu fascinația lecturii îi va rămâne fidel întreaga sa viață, pentru că lectura este un joc în care cititorul are marea libertate de a folosi, după bunul său plac, ideile și sentimentele scriitorului, reordonându-le și transformându-le în arme împotriva singurătății și a tristeții. În acest „joc" al lecturii, cititorul poate alege liber felul în care dorește să interpreteze cartea, care îi poate fi, ca și cititorului Ion Vianu, „scut, cetate și sabie"[26].

Actul citirii este un „zbor dezordonat de fluture orbit de lampă, gata să pătrundă primejdios sub abajur, în nebănuitele cămări ale conștiinței. O aventură, o formă de nebunie."[27] și chiar dacă peste textul parcurs intervine uitarea, acea „magie a *literei*"[28] va lăsa întotdeauna o urmă în conștiința celui care a citit: „neamintindu-mi nimic din ce am citit, sunt totuși *modificat*."[29]

---

[21] Ibidem, p. 111.
[22] Ibidem, p. 116.
[23] Ibidem, p. 108.
[24] Umberto Eco, *Lector in fabula. Cooperarea interpretativă în textele narative*, traducere de Marina Spalas, Editura Univers, 1991, p. 23.
[25] Wolfgang Iser, *Actul lecturii: o teorie a efectului estetic*, Editura Paralela 45, 2006, p. 28.
[26] Ion Vianu, Matei Călinescu, *Amintiri în dialog (Memorii)*, Editura Humanitas, 2016, p. 171.
[27] Ion Vianu, *File din arhiva indiferenței, Paramnezii*, Editura Polirom, 2021, p. 115.
[28] Ibidem, p. 114.
[29] Idem.

Bibliografie

1. Matei Călinescu, *A citi, a reciti – Către o poetică a (re)lecturii* (traducere de Virgil Stanciu și Ana Băicoianu, Editura Humanitas, 2017.
2. Paul Cornea, *Introducere în teoria lecturii*, Editura Polirom, Iași, 1998.
3. Umberto Eco, *Lector in fabula. Cooperarea interpretativă în textele narative*, traducere de Marina Spalas, Editura Univers, București, 1991.
4. Sanda Golopenția. „Ion Vianu despre tăcere și scris”, în *Secolul 21 (publicație periodică de sinteză)*, nr. 1 – 6, 2019 (număr realizat de Ledeanu Alina).
5. Wolfgang Iser, *Actul lecturii: o teorie a efectului estetic*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006.
5. Nicolae Manolescu, *Lectura pe înțelesul tuturor*, Editura Aula, Brașov, 2006.
6. Ioana Scoruș, *Ioana Scoruș în dialog cu Ion Vianu. În definitiv...*, Editura Polirom, 2018.
7. Ion Vianu, Matei Călinescu, *Amintiri în dialog (Memorii)*, Editura Humanitas, 2016.
8. Ion Vianu, *File din arhiva indiferenței, Paramnezii*, Editura Polirom, 2021, p. 110.
9. Ion Vianu, *„*Autonomia e motivația mea cea mai specifică (notații autobiografice)”, în *Secolul 21 (publicație periodică de sinteză)*, 1 – 6/ 2019 (număr realizat de Alina Ledeanu).
10. Ion Vianu, „Lectura neatentă” în *Dilemateca – portrete interioare*, anul VIII, nr. 82, martie 2013 (disponibil online la: https://dilemaveche.ro/sectiune/dilemateca/lectura-neatenta -600296.html).
11. Ion Vianu, „Nebunia este o operă”, interviu de Corina Gologoț, *Dilema veche*, nr. 558, 23-29 octombrie 2014 (disponibil online la: https://dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-si-opinii/tilc-show/nebunia-este-o-opera-interviu-cu-scriitorul-si-5.html).
12. Ion Vianu, „Despre Sfântul Duh al literaturii și al medicinii” interviu de Cristian Pătrășconiu, *România literară*, an 50, nr. 79, 2918 (disponibil la: https://www.lapunkt.ro/2018/02/interviu-ion-vianu-despre-sfantul-duh-al-literaturii-si-al-medicinii/).

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ –SCHIMBĂ LUMEA!

Prof. Florica Ionescu

Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu Pitești, Argeș

Educația ecologică are un rol important în dezvoltarea copiilor, stimulează implicarea copiilor și a părinților în activități ecologice, de protejare a mediului înconjurător. Temele abordate în cadrul proiectelor, concursurilor pe teme ecologice prezintă interes pentru toți factorii implicați: profesori, elevi, părinți. Impactul contemporan dintre societate și mediul înconjurător a generat noi cerințe față de personalitatea umană. Peste tot în lume, educația de mediu este o prioritate a zilelor noastre.

Vârsta, copilăriei și adolescenței este cea mai propice pentru demararea activităților pentru educația de mediu și trebuie să fie rezultatul unui lucru în echipă la care își aduc aportul familia, prietenii, administrația locală și grădinița, respectiv școala. În acest context, cadrelor didactice din învățământul preșcolar le revine sarcina și obligația de a-i învăța pe copii să înțeleagă și să iubească natura, să-i pătrundă tainele și să o protejeze, să urmărească formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice a copiilor. Poluarea mediului înconjurător resimțită tot mai acut în zilele noastre afectează toate cele trei componente principale ale mediului: apa, atmosfera, solul. Inițierea copiilor în tainele ecologiei începe cu propriul lor mediu înconjurător, mai precis cu: ambianța, locuința, sala de grupă, grădinița, curtea de joaca, strada, orașul. Încercând să aducem împreună eleviii din toată școala am organizat la nivelul județului Argeș concurs de educație ecologică. La acest concurs au participat elevii din mai multe școli din județ, gimnaziu și liceu. Concursul s-a adresat și elevilor cu cerințe speciale.

Activitatea de educație ecologică trebuie să urmărească:

- Crearea unui cadru de promovare a exemplelor de bună practică înregistrate în şcoală şi a celor identificate în şcolile partenere.

- Implicarea elevilor și cadrelor didactice, în activități de educație ecologică, prin care se dezvoltă responsabilitatea acestora față de ocrotirea mediului prin formarea spiritului eco-civic.

- Stimularea interesului elevilor pentru protecția și conservarea mediului

- Să comunice individual sau în cadrul unui grup observațiișisi concluzii privitoare la mediul înconjurător;
- Să identifice câțiva factori poluanți și efectele acestora, modalități de combatere și prevenire a poluării mediului;
- Să aplice norme de comportament specifice asigurării sănătățiișiprotecției omului și a naturii;
- Să utilizeze tehnicile învățate la activitățile practice pentru realizarea unor obiecte din materiale reciclabile.

Școala la care eu îmi desfășor activitatea pune preț pe educația ecologică. Suntem implicați în multipe activități, concursuri pe educației ecologice. La aceste activități participă eleviii noștri de la grădiniță, ciclul primar și gimnaziu. Încercăm să le insuflăm elevilor dragostea pentru natură, respectul pentru tot ce ne înconjoară. Prin ceea ce facem arătăm elevilor bunătate, prietenie, dragostea din dorința de a ne pune amprenta pe dezvoltarea armonioasă a tinerilor.

BIBLIOGRAFIE

Strategia Națională privind Educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030, MEN

O problemă, șase soluții

Prof. Ionescu Sorana

Școala Gimnazială nr. 3 Slobozia, jud. Ialomița

În rândurile următoare voi prezenta un rezultat foarte cunoscut, din care au derivat multe probleme des întâlnite la concursurile școlare. Încerc să prezint șase soluții, însă sunt convinsă că se pot descoperi și alte variante foarte interesante.

Enunț: Se consideră ΔABC în care $m\widehat{B}=30^0$, $m\widehat{C}=15^0$. Dacă $[AE]$ mediană, să se determine $m\widehat{EAC}$.

Soluția 1.

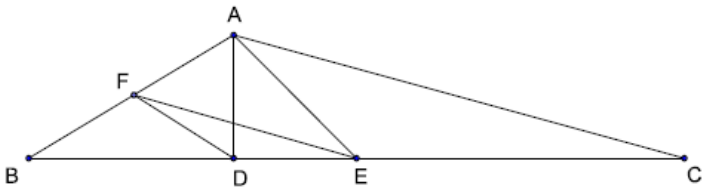

Construim AD⊥BC, D∈ BC și F mijlocul segmentului $[AB]$. În ΔABC: $[EF]$ linie mijlocie$\xrightarrow{T.l.m.}$ EF$\|$AC. Considerând EF$\|$AC (BC secantă)→ $m\widehat{BEF}= m\widehat{BCA}=15^0$ (corespondente).

În $\Delta ADB(m\widehat{D}=90^0)$: $[DF]$ mediană $\xrightarrow{T.med.}$ DF=$\frac{AB}{2}$=FA=FB. În ΔFBD(FD=FB): $m\widehat{FDB}= m\widehat{FBD}$ =30^0. $\widehat{FDB}$ exterior ΔFDE, de unde $m\widehat{FDB}=m\widehat{DFE}+m\widehat{DEF}$, adică $m\widehat{DFE}=15^0$. Avem deci ΔFDE isoscel(FD=DE). În ΔADF: FA=FD, $m\widehat{FAD}=60^0$ → ΔADF echilateral și AD=FD. Cum FD=DE, deducem AD=DE. În $\Delta ADE(m\widehat{D}=90^0)$: AD=DE → $m\widehat{AED}=45^0$. $\widehat{AED}$ exterior ΔAEC → $m\widehat{AED}=m\widehat{EAC}+m\widehat{ECA}$ → $m\widehat{EAC}=30^0$.

Soluția 2.

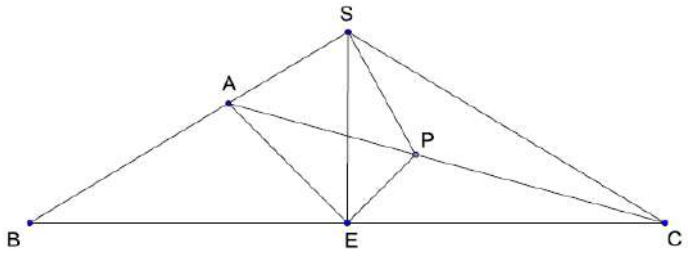

Construim ES⊥BC, S∈AB și [EP bisectoarea $\widehat{SEC}$, P∈AC.

Fie ΔSEB și ΔSEC: SE=SE, EB=EC(ip), $m\widehat{SEB}$=$m\widehat{SEC}$=30^0 $\overset{CC}{\rightarrow}$ $\Delta SEB \equiv \Delta SEC$, de unde $m\widehat{SCB}$ = $m\widehat{SBC}$=30^0 și $m\widehat{BSE}$ = $m\widehat{CSE}$=60^0. Din [EP bisectoare $\widehat{SEC}$ rezultă $m\widehat{SEP}$ = $m\widehat{PEC}$=45^0. $\widehat{APE}$ exterior ΔPEC, deci $m\widehat{APE}$=$m\widehat{PEC}$+$m\widehat{PCE}$=60^0. În ΔSEC: [EP bisectoarea $\widehat{SEC}$, [CP bisectoarea $\widehat{SCE}$ → P centrul cercului înscris → $m\widehat{PSE}$=$\frac{1}{2}$ $m\widehat{CSE}$=30^0. În ASPE: $m\widehat{ASE}$=$m\widehat{APE}$ =60^0, deci ASPE inscriptibil, de unde $\widehat{EAP}$=$m\widehat{ESP}$ =30^0. În concluzie, $m\widehat{EAC}$=30^0.

Soluția 3.

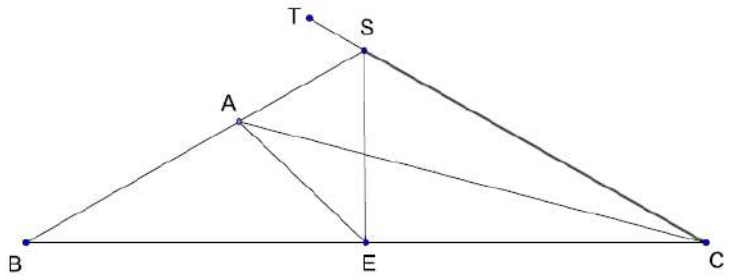

Construim ES⊥BC, S∈AB (1) și T∈SC aî. S∈(TC).

Fie ΔSEB, ΔSEC: SE=SE, EB=EC(ip), $m\widehat{SEB}$=$m\widehat{SEC}$=30^0 $\overset{CC}{\rightarrow}$ $\Delta SEB \equiv \Delta SEC$, de unde $m\widehat{SCB}$ = $m\widehat{SBC}$=30^0 și $m\widehat{BSE}$ = $m\widehat{CSE}$=60^0(2). Din $m\widehat{ACB}$=15^0, $m\widehat{SCB}$ =30^0 rezultă [CA bisectoarea $\widehat{SCB}$. Din relația 2. deducem $m\widehat{TSB}$=60^0, deci [SA bisectoarea $\widehat{TSE}$. În ΔSEC: [CA bisectoarea $\widehat{SCB}$, [SA bisectoarea $\widehat{TSE}$ → A centrul cercului exînscris → [EA bisectoarea $\widehat{SEB}$.

Din [EA bisectoarea $\widehat{SEB}$ rezultă $m\widehat{SEA}$=$m\widehat{BEA}$=$\frac{1}{2}$$m\widehat{SEB}$=45^0. Cum $\widehat{AEB}$ exterior ΔAEC, deducem $m\widehat{AEB}$=$m\widehat{EAC}$+$m\widehat{ACE}$, deci $m\widehat{EAC}$=30^0.

Soluția 4.

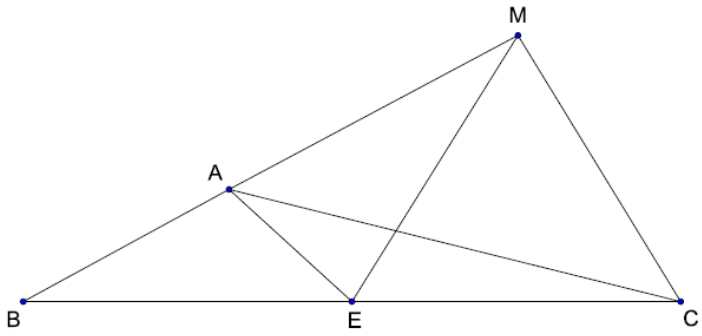

Construim CM⊥AB, M∈AB. În $\Delta MBC(m\widehat{M}=90^0)$: $m\widehat{MBC}=30^0 \rightarrow m\widehat{MCB}=60^0$. Cum $m\widehat{ACB}=15^0$, deducem $m\widehat{MCA}=45^0$. În $\Delta MAC(m\widehat{M}=90^0)$: $m\widehat{MCA}=45^0 \rightarrow m\widehat{MAC}=45^0 \rightarrow$ MA=MC(1). În $\Delta MBC(m\widehat{M}=90^0)$: $[ME]$ mediană $\xrightarrow{T.Med.}$ ME=$\frac{1}{2}$BC=BE=EC.

În ΔMEC: ME=EC, $m\widehat{MCE}=60^0 \rightarrow \Delta MEC$ echilateral → ME=EC=MC (2).

În ΔMEB: ME=BE → $m\widehat{BME}=m\widehat{MBE}=30^0$. Din relațiile1,2 rezultă MA=ME. În ΔMAE: MA=ME, $m\widehat{AME}=30^0 \rightarrow m\widehat{MAE}=\frac{1}{2}(180^0- m\widehat{AME})=75^0$. În concluzie, $m\widehat{EAC}=m\widehat{EAM} - m\widehat{CAM}$ $=30^0$.

Soluția 5.

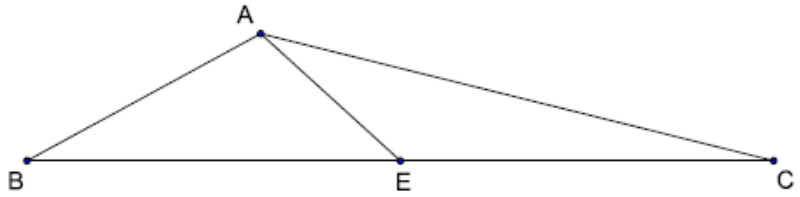

În ΔABC aplic T. sinusurilor și obțin $\frac{BC}{sin\hat{A}}=\frac{AC}{sin\hat{B}}$. Dar sin$\hat{A}$=sin135^0=sin45^0=$\frac{\sqrt{2}}{2}$. De aici deducem $\frac{BC}{\frac{\sqrt{2}}{2}}=\frac{AC}{\frac{1}{2}}$, de unde BC=$\sqrt{2}$AC. Din $BC^2=2AC^2$ avem EC·BC=AC·AC și $\frac{EC}{AC}=\frac{AC}{BC}$.

Fie $\Delta AEC, \Delta BAC$: $\hat{C} \equiv \hat{C}, \frac{EC}{AC}=\frac{AC}{BC} \xrightarrow{LUL} \Delta AEC \sim \Delta BAC \rightarrow m\widehat{EAC}=m\widehat{ABC}=30^0$.

Soluția 6.

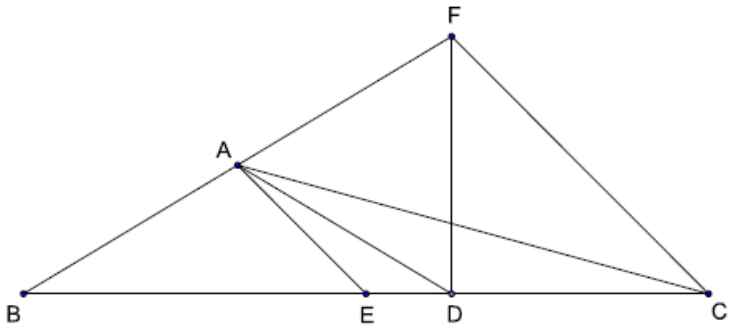

Considerăm F∈AB, A∈ (BF) aî. $m\widehat{FCA}=30^0$ (1) și FD⊥BC, D∈BC.

Avem $\widehat{FAC}$ exterior $\Delta ABC \rightarrow m\widehat{FAC}=m\widehat{ABC}+m\widehat{ACB}=45^0$. Arătăm A mijlocul $[BF]$.

Presupunem că A nu este mijlocul $[BF]$. Notăm A' mijlocul $[BF]$, A≠A'.

În $\Delta BDF(m\hat{D}=90^0)$: $[A'D]$ mediană $\xrightarrow{T.Med.}$ $A'D=\frac{1}{2}$BF=B$A'=A'$F. În $\Delta A'DF$: $A'D=A'$F, $m\hat{F}=60^0 \rightarrow$ $\Delta A'DF$ echilateral, de unde FD=$A'D=A'$F(1) și $m\widehat{FA'D}=60^0=m\widehat{FDA'}$.

În $\Delta FDC(m\hat{D}=90^0)$: $m\hat{C}=45^0 \rightarrow$ FD=DC(2). Din relațiile 1,2 avem DC=$A'D$.

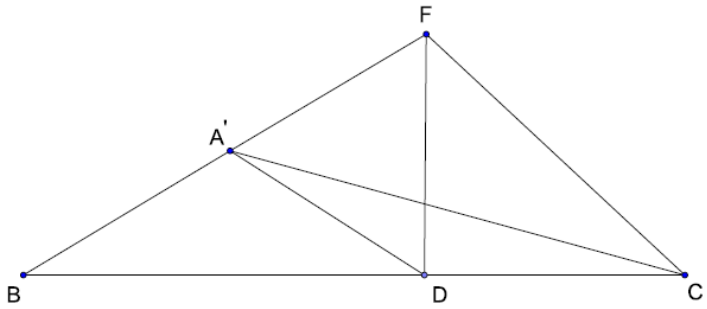

În $\Delta A'DC$: $m\widehat{A'DC}=150^0$, DC=$A'D \rightarrow m\widehat{A'CD}=m\widehat{DA'C}=15^0$. Din $m\widehat{A'CB}=m\widehat{ACB}=15^0$, A, A' ∈ (BF) rezultă A= A'. Contradiție cu presupunerea făcută. Deci A mijlocul $[BF]$. În ΔBFC: $[AE]$ linie mijlocie $\xrightarrow{T.l.m.}$ AE$\|$FC. Considerăm AE$\|$FC (AC secantă), de unde $m\widehat{EAC}=m\widehat{FCA}=$ 30^0(alterne interne).

METODE INOVATIVE DE ÎNVĂŢARE – EVALUARE ÎN CADRUL ORELOR DE LABORATOR TEHNOLOGIC

Profesor Ionela Janina Ionică

Liceul de Industrie Alimentară, Craiova

În contextul procesului de educaţie/formare, evaluarea cuprinde toate procesele şi produsele care măsoară natura şi nivelul performanţelor atinse de o persoană care participă la acest proces. Evaluarea apreciază măsura în care rezultatele învăţării sunt în concordanţă cu obiectivele educaţionale/de formare propuse. De asemenea, evaluarea furnizează datele necesare în vederea adoptării celor mai bune decizii educaţionale/de formare.

Rolul evaluării în învăţare rezultă din modalităţile prin care aceasta influenţează procesul instructiv:

- evaluarea furnizează motivaţia pentru învăţare
- evaluarea ajută profesorii şi elevii să decidă ceea ce trebuie să înveţe
- evaluarea ajută elevii să ştie cum să înveţe prin încurajarea unui stil de învăţare activ, prin influenţarea alegerii strategiilor de predare-învăţare, prin dezvoltarea activităţilor de a înţelege şi aplica în diferite contexte, cunoştinţe şi capacităţi.
- evaluarea ajută elevii să aprecieze eficacitatea învăţării prin consolidarea şi transferul a ceea ce au învăţat şi prin abordarea unor noi situaţii de învăţare.

Industria alimentară este una din cele mai vechi şi mai importante ramuri industriale, atât datorită rolului economic cât şi social.

În industria alimentară, un factor de seamă îl constituie activitatea laboratoarelor cu care ele sunt înzestrate. Acestea au rolul deosebit de important ca prin analizele efectuate să asigure realizarea de produse corespunzătoare din punct de vedere calitativ.

Analizele de laborator pot avea drept **scop**:

- *controlul calitativ al materiilor prime si auxiliare*, nepermiţând intrarea în fluxul tehnologic a celor necorespunzătoare;

- *contolul procesului tehnologic pe diferite faze*, pentru a asigura respectarea întocmai a parametrilor prescrişi;

- *controlul produselor finite*, prin care se asigură livrarea de produse corespunzătoare din punct de vedere calitativ.

Pentru evaluarea orelor de laborator tehnologic am folosit diferite tehnici interactive. Orele de laborator tehnologic necesită implicarea activă a elevilor în realizarea analizelor de laborator: organoleptice, fizice, chimice şi microbiologice, şi stimulează lucrul în grup, deoarece lucrările de laborator se realizează pe grupe formate din 4-5 elevi, cu sarcini bine stabilite pentru fiecare elev.

În condiţiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios şi o străduanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obţinerea soluţiei corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple şi variate. Interacţiunea stimulează efortul şi productivitatea individului şi este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacităţi şi limite, pentru autoevaluare.

Există o dinamică intergrupală cu influenţe favorabile în planul personalităţii, iar subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând în acelaşi timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual. În acest fel se dezvoltă capacităţile elevilor de a lucra împreună ce se constituie într-o componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională .

Metodele senzoriale se execută cu ajutorul organelor de simţ (ochi, nas, gură, urechi, mâini) şi servesc pentru stabilirea următorilor indici de calitate (caracteristici organoleptice sau senzoriale) ai produsului cercetat: aspectul exterior şi în secţiune, consistenţa, culoarea, gustul şi mirosul.

Examinarea senzorială necesită un antrenament adecvat, alegerea potrivită a specialiştilor, selectarea corectă a tabelelor de punctaj şi a metodelor statistice pentru analiza şi interpretarea datelor.

Caracteristicile vizibile, precum culoarea, mărimea, forma şi proprietăţile texturale care pot fi percepute vizual, pot influenţa în mod determinant reacţia iniţială a unei persoane faţă de produsul alimentar în cauză.

Metodele fizice de analiză au ca scop cercetarea proprietăţilor fizice ale substanţei analizate şi stabilirea pe această cale a anumitor indicii calitativi. Dintre aceştia amintim:

- greutatea hectolitrică
- densitatea relativă
- punctul de fierbere, de topire
- umiditatea
- corpurile straine.

Metodele chimice urmăresc studiul compoziţiei chimice a produselor alimentare. *Analiza chimică* poate fi *calitativă*, când se identifică numai substanţele componente şi *cantitativă*, când se stabileşte şi proporţia în care acestea se găsesc în substanţa de analizat. În general, la analiza chimică a produselor alimentare, determinările sunt cantitative; de exemplu:

- determinarea acidităţii
- determinarea indicelui de iod
- determinarea conţinutului de zahăr
- detrminarea conţinutului de substanţe minerale etc

Cu ajutorul **metodelor microbiologice** de analiză se poate determina în produsele alimentare, prezenţa diferitelor microorganisme dăunatoare sau benefice. Prin determinarea microorganismelor dăunătoare se poate evita apariţia diferitelor intoxicaţii datorită alimentelor necorespunzătoare din punct de vedere igienico-sanitar.

Determinarea concentraţiei de zahăr şi a substanţei uscate cu Refractometrul ABBE

Strategia mozaicului este focalizată pe dezvoltarea capacităţilor de *ascultare, vorbire, cooperare, reflectare, gândire creativă şi rezolvare de probleme. Astfel, elevii* trebuie să asculte activ comunicările profesorului, să fie capabili să expună ceea ce au învăţat, să coopereze în realizarea sarcinilor.

Principiul metodei se bazează pe determinarea indicelui de refracţie care ne arată conţinutul de substanţă uscată al probei analizate.

Metoda refractometrică se foloseşte în mod curent în controlul produselor alimentare, la determinarea concentraţiei soluţiilor de zahăr şi a sucurilor de fructe, a substanţei uscate la gem, marmeladă, dulceaţă.

Determinarea concentraţiei de zahăr şi a substanţei uscate cu Refractometrul portabil

Metoda refractometrică se bazează pe proprietatea substanţelor transparente de a devia raza de lumină care le străbate. Gradul de deviere este specific fiecărei substanţe şi este caracterizat prin indicele de refracţie, care variază în funcţie de concentraţia soluţiei.

În cazul soluţiilor pure, indicele de refracţie indică exact concentraţia soluţiei analizate. Dacă soluţiile conţin amestecuri, valorile obţinute indică doar aproximativ concentraţia.

Valenţele formativ-educative care recomandă metodele interactive ca practici de succes atât pentru învăţare cât şi pentru evaluare stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceştia fiind mai conştienţi de responsabilitatea ce şi-o asumă.

Determinarea concentraţiei de zahăr cu POLARIMETRUL

Determinarea polarimetrică a zaharurilor se bazează pe activitatea optică a acestor substanţe, când se găsesc în soluţie, adică de a devia planul luminii polarizate care le străbate, la dreapta (substanţe dextrogire) sau la stânga (substanţe levogire).

Avantajele interacţiunii:

- în condiţiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios şi o strădanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obţinerea soluţiei corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple şi variate;
- stimulează efortul şi productivitatea individului;
- este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacităţi şi limite, pentru autoevaluare;
- stimulează şi dezvoltă capacităţi cognitive complexe;
- cu o dirijare adecvată, învăţarea prin cooperare dezvoltă şi diversifică priceperile, capacităţile şi deprinderile sociale ale elevilor;
- interrelaţiile dintre membrii grupului sporesc interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învăţare.

Evaluarea în cadrul orelor de laborator tehnologic preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. "Activ" este elevul care "depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor, de elaborarea a noilor cunoştinţe.

Bibliografie:

- ✓ Dimitriu Matilda - Biochimia Produselor Alimentare, Editura Didactică si Pedagogică, Bucureşti, 1973
- ✓ Dimitriu Matilda – Tehnica analizelor de laborator în industria alimentară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1968
- ✓ Drăgănescu Constanţa – Biochimie, Manual pentru clasele X,XI, licee de industriale cu profil de industrie alimentară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991
- ✓ Segal Rodica, Barbu Irina - Analiza senzoriala a produselor alimentare, Editura Tehnica, Bucuresti, 1978
- ✓ Colectie de STAS-uri pentru industria alimentara, Instructiuni tehnologice.

Jocul de scenă şi valenţele lui formative

Prof. înv. primar Iordache Cris-Luciana

Din cele mai vechi timpuri, copilului i-a plăcut să fie „actor”, mereu a căutat să-şi găsească modele în personajele din poveşti, în „cei ce făceau glume” , a căutat să imită şi să creeze personaje inedite. Este de fapt ceva firesc să imite – copilaria este o imitare a realităţii şi nu numai.

„Toate jocurile sacre ale artei nu sunt decât imitaţii ale jocului fără sfârşit al lumii.” F. Schlegel

Jocul de scenă formează copiilor capacităţi şi valenţe nebănuite, îi trimite-n lumea de poveste transformându-i în „micii actori”, îi face să râdă şi să plângă când situaţia o cere şi de cele mai multe ori le dă puterea de a crea personaje inedite, doar de ei ştiute, doar de ei înţelese şi doar de ei interpretate impecabil. Prin jocul de scenă se dezvoltă la copii, dorinţa de a interpreta roluri, de a fi „un personaj anume”, li se dezvoltă spiritul de creativitate artistică şi imaginaţie scenică, le sunt dezvoltate procesele psihice: gândirea, memoria, atenţia şi bineînţeles limbajul. Prin jocul de scenă, copilul trăieşte „visul lui ,de a fi actor” , iar prin implicarea lui în viaţa scenei , însăşi el se simte un personaj de poveste.Menţinerea spiritului ludic în activitatea cu şcolarii reprezintă o responsabilitate deontologică a profesorului.

Primul pas în realizarea jocurilor de rol şi a dramatizării se poate face foarte timpuriu. Învățătoarea va avea grija să nu transforme o activitate plăcută, bazată pe spontaneitate şi motivaţie preponderent afectivă, într-una plictisitoare, tensionată,plină de „indicaţii regizorale.

Expresivitatea poate fi dezvoltată prin utilizarea unor”jocuri”adecvate. Interpretarea rolurilor ridică noi probleme: unii copii sunt dotati, altii nu; unii sunt sociabili, volubili, au un simt al limbii si mişcări înnăscute, alţii, dimpotrivă; unora le place să recite, altora nu.

Educaţia cognitiv- emoţională a copiilor se dezvoltă şi cu ajutorul jocului de rol şi a dramatizării, metode care au valenţe formative şi educative puternice şi care implică îmbinarea lor cu alte metode adecvate acestei vârste, şi anume: povestirea, teatrul de masă, teatrul de marionete etc., menite să antreneze întreaga personalitate a copilului în învăţarea prin joc. Farmecul copilăriei se desfăşoară, până la un moment dat, între lumi paralele: una reală şi alta imaginară. În cea imaginară totul este posibil. Datoria noastră este să nu distrugem cu bună ştiinţă această lume frumoasă, ci să prelungim farmecul,candoarea şi nevinovăţia copilăriei.

Prin jocul scenic, prin teatru putem face, într-un mod plăcut, cunoscută copiilor literatura destinată lor, pentru a descifra cu ei tainele limbii române, frumuseţea ei; prin teatru, cei mici îşi însuşesc vorbirea corectă, fluentă, nuanţată, expresivă şi completează textul cu experienţe proprii. Teatrul implică activităţi didactice integrate. Acest gen de activităţi oferă posibilitatea aprofundării comunicării, posibilitatea de a găsi cele mai potrivite modalităţi de stimulare a comunicării orale, a expresivităţii şi creativităţii.

Momentul distractiv din cadrul unor secvențe de învățare , prin multitudinea de forme şi posibilităţi de realizare, influenţează refacerea energiei pozitive prin ceea ce numim „odihnă plăcută”; este un foarte bun prilej de afirmare şi verificare a aptitudinilor școlarilor şi totodată contribuie la închegarea colectivului.

Teatrul, sub diferite forme: de masă, cu păpuşi pe deget, cu păpuşi pe mână, pe băţ are un loc aparte în viata copilului, jocul de scenă îi dă încredere în forţele proprii şi în acelaşi timp îl inspiră , îl motivează şi îl formează ca pe un “mic actor în piesa momentului”. Teatrul si jocul de scenă are o deosebită importanţă practică atât din punct de vedere pedagogic cât şi psihologic. Este un mijloc de educaţie prin care se acţionează cu uşurinţă, în joacă, direct şi în acelaşi timp, puternic

asupra vieţii afective a copilului. Eficienţa sa poate fi explicată prin caracterul său simbolic, aspectul de poveste al acţiunii piesei corespunzând gândirii simbolice, creatoare. Pe scenă, copilul se simte liber, inhibiţiile, timiditatea dispar, nu mai este stingher, dimpotrivă, este oricând gata să se identifice cu personajul pe care îl reprezintă, interpretează.

Nu trebuie omisă transmiterea de mesaje în timpul jocului scenic prin mimica si gestica facială, şcolarul mic, prin puritatea şi inocenţa lui poate transmite cu uşurinţă mesaje mult mai puternice decât ne putem noi cei mari imagina.

Ca o concluzie, pot afirma cu tărie că jocul scenic are valenţe foarte puternice în dezvoltarea personalităţii copilului, că formează „actorul de mâine al scenei, care este viaţa", iar acesta prin tot ce face, jucând într-un rol, se pregăteşte pentru rolul suprem, cel de viitor individ al societăţii.

„*Lăsaţi visurile copilăriei*" este un motto care aş vrea să devină un îndemn pentru toţi cei care sunt chemaţi să educe şcolarii prin această formă de activitate, deoarece educaţia nu se poate desăvârşi fără influenţele artistico- estetice.

Joc de rol:

O reţetă cu….bucluc!

Mama: _ Ştiu, puişor, e ziua ta, dar trebuie să plec la serviciu. N-am timp. Uite cum facem: eu îţi dictez reţeta unei prăjituri uşor de făcut şi... te descurci tu!
(Ionel ia ceva de scris şi scrie după dictare)

Mama: „Se curăţă cartofii fierţi şi se pasează. Se pune un ou, un vârf de cuţit sare, făină cât cuprinde şi se frământă bine. Se prăjeşte la foc încins şi se pudrează cu zahăr. Poftă bună!"
Mama pleacă. Băiatul îşi ia şorţul şi boneta de bucătar, îşi suflecă mânecile şi... citeşte cu voce tare reţeta scrisă de el.

_ AŞA... SE CURĂŢĂ PANTOFII ...IERI ? NU I-AM CURĂŢAT IERI. EI..., PARCĂ NU-I TOTUNA DACĂ-I CURĂŢ ACUM!
(Îşi curăţă pantofii cu peria şi-i pune în lighean)

_AŞAA... MAI DEPARTE...(citeşte) ŞI SE PISEAZĂ!? ...EI, DACĂ AŞA E REŢETA! (Ia un băţ şi pisează pantofii).

_BUUN! ...MAI DEPARTE!... (citeşte) SE PUNE UN OU... (Pune un ou de lemn) ŞI UN VÂRF DE CUŢIT MARE!!!
(Ia un cuţit şi încearcă să-i rupă vârful, nu poate, ridică din umeri şi-l aruncă pe tot în vasul pentru compoziţie).

_AŞAAA...(citeşte) GĂINĂ CÂT CUPRINDE.
(Nu stă pe gânduri şi aruncă o găină în vas).
(Citeşte) ŞI SE FRĂMÂNTĂ BINE.
(Frământă cu o lingură totul)

_ACUM... SE PĂŞEŞTE LA LOC ÎNTINS.
(Pune ligheanul jos şi sare peste el făcându-şi viteză)

(citeşte iar)... ŞI SE PUDREAZĂ CU ZAHĂR...)
(Ia un plic cu zahăr vanilat şi presară peste toate)
Se aude soneria...

Ionel: AU SOSIT MUSAFIRII!! (se repede la uşă, dschide şi invită musafirii înăuntru) POFTIŢI! POFTIŢI! CE BINE-MI PARE CĂ VĂ VĂD! ABIA AM TERMINAT PRĂJITURA!

(Musafirii se miră. Primeşte fiecare câte o farfurie şi toţi se ling pe buze. Ionel trânteşte fiecăruia în farfurie ce a „preparat” mândru de opera lui)
(Musafirii fac ochii mari, se uită unii la alţii şi spun în cor):

_Ce-i asta?

(Ionel se umflă în piept şi spune mândru:)

_ Prăjitura mea!

(Musafirii rămân cu gura căscată. Apare mama.)

_Vezi ce păţeşti dacă nu eşti atent la dictare? Sper să-ţi fie învăţătură de minte!

Materiale:

O perie de ghete, doi pantofi, un băţ(pentru pisat), un ou de lemn, un cuţit mic, o găină de jucărie, o lingură de lemn, un plic de zahăr vanilat, un lighean, şorţ, bonetă, farfurii.

Bibliografie:

Revista învăţământul Preşcolar 1-2 / 2006
Teatrul de păpuşi ,Horia Stanca,Ed.Did. şi Ped. Bucureşti, 1980 I.Borde
Klein, Teatrul de Păpuşi, E.D.P.,Buc. 1980
www.didactic.ro

- DOINA IORDACHE
  - Contul Meu
  - Suport
  - Log Out

DOINA IORDACHE

Profesor

Scoala

ŞCOALA PROFESIONALĂ ,,SF. AP. ANDREI", SMÎRDAN

Adresa

LOC.LISNA/BOTOSANI, SUHARAU, ROMĂNIA

Contact

- Email doinaiordache2019@gmail.com
- Telefon 0231623631

- Prima pagina
- Contul meu
- Lucrari
- Adeverinte
- Plateste
- Facturi
- Suport
  - Tichete Suport
  - Adauga Tichet Suport

Incarca lucrare

I. Sesiune de comunicări
Se incarca...

Incarca

Lucrari "Educația, puterea de a schimba lumea"

Show entries
Search:

Titlu	Categoria	Data	Trimis spre publicare
No data available in table			

Showing 0 to 0 of 0 entries

- Previous
- Next

Trimite spre publicare

xPentru a trimite materialele spre publicare trebuie sa aveti taxa de publicare platita si sa aveti incarcat cel putin un material!

EDUCAȚIA OUTDOOR- AVANTAJE SI DEZAVANTAJE

Prof. Iordache Elena
Şcoala Gimnazială „ Ion Creangă”-Tg. Frumos

Educația în aer liber este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe să capteze din ce în ce mai mult interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Acest tip de educație se bazează pe filozofia, teoria şi practica educaţiei experienţiale şi a educaţiei ecologice, dezvoltând la elevi înţelegerea şi aprecierea de sine, a celor din jur şi a lumii naturale. Este considerată a fi mult mai motivantă și cu un impact mai puternic asupra procesului de învățare în rândul elevilor, lucru dovedit de numeroasele studii realizate. Educația în aer liber, cunoscută și ca educație outdoor, a prins avânt odată cu deschiderea către sistemele de educație vest-europene și cu nevoia de dezvoltare durabilă.

O definire a educației outdoor transmite faptul că aceasta vizează un proces educațional ce se desfășoară dincolo de ușa clasei și se consumă în drumeții, excursii, incursiuni în lumea reală: cinematograf, muzeu, pădure, cartier, parc, centru cultural, comercial, industrial etc. și care este conexată la conținuturile școlare, fiind un mediu de explorare, de aplicare, de punere la probă sau experimentare a unor cunoștințe stipulate prin programa școlară.

Ca orice tip de educație, educația în aer liber prezintă o multitudine de avantaje menite să dezvolte elevul, dar și o serie de dezavantaje care se dovedesc a fi în favoarea învățământului formal.

Un prim și esențial avantaj al educației în aer liber este că participă la bunăstarea educabililor prin faptul că răspunde nevoilor esențiale ale acestora prin îmbinarea educației formale, non-formale și informale într-o manieră aerisită și plăcută elevilor, susținând în același timp dezvoltarea emoțională, comportamentală și intelectuală. Studiile au arătat deja că elevii care învață în aer liber își dezvoltă: stima de sine, independența, încrederea, creativitatea, abilități de luare a deciziilor și de rezolvare a problemelor, empatie față de ceilalți, abilități motorii, autodisciplina și inițiativa.

Mişcarea implicată de activităţile de tip outdoor duce la o dezvoltare fizică dezirabilă care reprezintă de asemenea un beneficiu major, duce la o sănătate corporală şi mentală mai mult decât semnificativă care la rândul lor influenţează funcţionarea corespunzătoare a organelor interne şi a organismului în ansamblu.

Un alt avantaj al educației în aer liber este caracterul multidisciplinar pe care aceasta îl are. Educația din sistemul nostru de învățământ este centrată pe abordarea izolată a disciplinelor și tratarea diferențiată a acestora, spre deosebire de alte sisteme de educație către care aspirăm, unde cuvântul cheie este pluridisciplinaritate. Activitățile de învățare în aer liber au acest avantaj, ele reușind să îmbine cu succes numeroase aspecte ale unei teme de învățare prin abordarea din perspectiva mai multor discipline. De exemplu, în cadrul unei activități de împădurire a zonelor cu grad ridicat de defrișare și risc elevii își dezvlotă, în primul rând, spiritual de echipă prin cooperare, orientarea în spațiu și cunoștințe specifice referitoare la obiectivul sau locul unde se desfășoară activiatea respectivă, dar își însușesc și cunoștințe de mediu, biologie, geografie, fizică și chimie. Pe lângă toate acestea, activitățile în aer liber încurajează creativitatea, curiozitatea, abilități de leadership, încurajează formarea capacității de a lua decizii și de a stabili o prioritizare.

În cadrul educației outdoor, elevii au posibilitatea să-și dezvolte imaginația, vocabularul și anumite aptitudini sociale. Prin activitățile de tip colaborativ se dezvoltă acele competențe transversale care au caracter social. Prin încurajarea copiilor să investigheze, să adreseze întrebări și să caute soluții, aceștia încep să aibă încredere în propriile idei. În sălile de clasă fiecare obiect își are propriul său loc și rol, îndeplinind nevoile fiecărui elev la orice vârstă. Cu atât mai mult resursele care se găsesc în natură provoacă experiențe de învățare prin natura și varietatea lor.

Tot un avantaj al educației în aer liber îl constituie faptul că activități ce presupun realizarea unor sarcini, aparent simple, stimulează elevilor motricitatea, implicarea și simțul responsabilității. Prin validarea de către profesor a corectitudinii cu care a fost îndeplinită sarcina respectivă, încrederea în sine a elevului crește și se conturează simțul muncii responsabile. O altă nevoie esențială a elevilor este de implicare și acceptare socială, nevoie ce poate fi satisfăută în cadrul activităților școlare în aer liber prin organizarea unor sarcini ce se bazează pe cooperare, discuții, dezbateri și lucru în echipă. Spre exemplu, în cadrul unei activități de ecologizare, prin organizarea de grupuri de elevi și stabilirea unor obiective ce trebuie îndeplinite de fiecare grup în parte, elevii conștientizează că fără aportul individual la munca de echipă, întregul grup va eșua în atingerea obiectivului. În felul acesta se va dezvolta sentimentul de apartenență la grup sau includere socială. Mai mult decat atât, elevilor le este insuflată în mod indirect ideea că orice sarcină realizată individual devine mult mai dificilă decât atunci când este realizată în grup.

Dezvoltarea socio-emoţională armonioasă este o altă rezultantă a acestui tip de educaţie deoarece prin relaţiile interpersonale stabilite între participanţi se dezvoltă spiritul de

echipă, de fair-play, apartenenţa la un grup social, creşte gradul de implicare activă, se intensifică relaţiile sociale, se diversifică şi nuanţează formele comunicării sociale sau personale.

Activitățile outdoor transpun elevul în diferite ipostaze şi situaţii de învăţare pe axa comportament-atitudine-aptitudine, în acest fel profesorul are posibilitatea de a identifica diferite probleme de comportament ale elevilor, acesta fiind, de asemenea, considerat un avantaj al educației outdoor.

Ținând cont de faptul că școala este considerată principalul furnizor oficial de educație, aceasta trebuie să se asigure că le creează elevilor un mediu propice învățării și îi pregătește pentru viitor, transformându-i în adulți responsabili și educați. Astfel, o primă nevoie a elevilor de vârste fragede, și nu numai, este nevoia de a fi activi și responsabili.

Dincolo de toate beneficiile pe care le poate asigura elevilor, educația în aer liber prezintă și dezavantaje. Un prim dezavantaj este reprezentat de condiționarea meteo. Întrucât cele mai multe activități se desfășoară în mijlocul naturii și nu în imediata apropiere a sălii de clasă, este foarte important ca vremea să fie prielnică și să contribuie la buna desfășurare a acestora. Nu de puține ori a fost necesară decalarea sau anularea activităților din cauza fenomenelor meteo nefavorabile.

Un alt dezavantaj al activităților în aer liber este factorul de natură financiară. De cele mai multe ori, pentru buna desfășurare a acestora și pentru ca procesul de învățare să fie unul sigur, sunt necesare resurse materiale care nu pot fi achiziționate cu ușurință. In cazul excursiilor sau taberelor școlare, părinții sunt cei care condiționează participarea elevilor la activități, întrucât costurile de transport, cazare, obiective depășesc capacitatea de susținere, în timp ce în cazul activităților în aer liber dar locale, unitatea școlară este cea care ar trebui să susțină financiar desfășurarea procesului prin achiziționarea de materiale necesare, precum mingi, jaloane, cercuri sau alte materiale didactice necesare.

Deși pare greu de perceput, cadrele didactice sunt cele care pot reprezenta cel mai mare dezavantaj al educației în aer liber. Acest lucru este marcat de lipsa dorinței de implicare și asumare a riscurilor presupuse de activitățile outdoor, birocrația stufoasă care trebuie parcursă pentru fiecare ieșire în aer liber cu elevii, însoțită de acorduri din partea tuturor forurilor de conducere: școala, inspectorate, părinți, și refuzul cadrelor didactice de a-și depăși zona de confort, de a fi la curent cu noile tendințe în educația modernă și de a se implica în realizarea unor schimbări majore în educație.

Cu toate beneficiile şi facilităţile enumerate mai sus, educaţia outdoor, în esenţa sa, poate fi un proces complex care presupune deopotrivă bună organizare, implementare şi

evaluare, care necesită timp, creativitate, seriozitate şi deschidere spre inovaţie din partea educatorilor.

Bibliografie:

1. Cucoș, C., *Educația. Iubire, edificare, desăvârșire*, Editura Polirom, Iași, 2008
2. Moldovan, E, , *Aspecte relevante psihosociale ale activităților de educație în aer liber în procesul educațional al tinerilor*, Conferința științifică națională, București, 2007
3. Salade, D., *Dimensiuni ale educației*, Editura Didactică și Pedagogică RA, București,1998
4. Sbenghe, T., *Kinesiologie, Ştiinţa mişcării*, Editura Medicală, București, 2002

Importanța lecturii în dezvoltarea competențelor de comunicare la elevi

Iordáchioaie Teodora
Scoala Gimn., com. Ion Creangá
Jud. Neamţ

„Cetim ca să trecem examene (deci lectura studiu), ca să omorâm timpul (deci lectura de loisir) sau cetim din profesiune (deci lectura informativă). Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informaţie sau de contemplaţie." (Mircea Eliade)

Lectura reprezintă un proces de comunicare, ce urmărește o finalitate a unui text, prin deslușirea acestuia „toate sensurile de lectură includ semnificații de transmitere și comunicare" (Robin, 1974, p.213).

Cuvântul lectură provine din latinescul „lectura", care înseamnă citire, decodificarea semnelor scrise ce formează un text, precum și descifrarea mesajelor ce sunt comunicate. Într-un sens mai larg, expresia „a lectura" a căpătat și semnificația de „a interpreta" un text literar, prin care literatura însăși transmite un ansamblu de înțelesuri ce pot provoca dificultăți de interpretare, descifrare a sensurilor unor cuvinte, sintagme. De aceea, cadrul didactic are obligația de a conduce copilul către instruire și autoeducare, astfel încât, copilul, pe baza cunoștințelor acumulate anterior, să poată înmagazina noțiuni și diferite forme de cunoaștere.
În ceea ce privește modul de receptare al textelor literare, acesta a fost abordat încă din Antichitate de către Aristotel, care afirmă în lucrarea sa „Poetica" că tragedia și comedia provoacă în persoana care le recepționează sentimentul de „catharsi", care reprezintă purificare. (Aristotel, apud Aanei & Irimia, 2003, p.8).

Lectura reprezintă contactul cu operele, textele literare fiind, de fapt, un grup de semne, simboluri, realizate într-un anumit mod și care au drept scop producerea unui sens logic, ce poate fi diferențiat în funcție de cititor, prin cunoștințele pe care acesta le are deja acumulate. Una din caracteristicile care stau la baza lecturii este reciprocitatea, care se realizează între E (emițător) și R (receptor), profesor și elev, la rândul său, acesta din urmă putând deveni emițător pentru un alt elev. De altfel, lectura cuprinde toate funcțiile comunicării, respectiv : funcția emotivă prin evidențierea stării interne a emițătorului, funcția conativă ce se concentrează asupra strategiei lingvistice, funcția poetică fiind o funcție esențială ce scoate în evidență mesajul prelucrat, funcția metalingvistică prin înțelegerea sensurilor cuvintelor, pentru a ajuta receptorul să înțeleagă corect mesajul transmis, funcția

referențială ce transmite informații despre lumea imaginară în care se petrece acțiunea și funcția fatică ce stabilește un raport între comunicare și interesul pentru încheierea mesajului. În orice tip de lectura nu sunt prezente toate aceste funcții, însă predomină una, cea aleasă de către scriitor.

În cadrul procesului de lectură, receptorul își însușește cunoștințe noi și totodată își îmbogățește limbajul și elementele psiho-motorii determinând emiterea de judecăți și raționamente către noi adevăruri. Odată însușite abilitățile de a citi și a scrie în mod clar și coerent, în clasa a III a, copilului i se dă oportunitatea de a interpreta operele literare, ceea ce duce la apariția unei legături strânse între autor și cititor.

Prin lectură, care îi furnizează copilului cunoştinţe despre mediul înconjurător, despre trecutul istoric al poporului, despre muncă şi profesiuni etc., se realizează educaţia cultural-artistică şi moral-religioasă, ceea ce determină crearea propriului sistem de valori şi a viitorului comportament.

Copiii pot citi atât creaţii literare care se adresează acestui segment de cititori, cât şi altele, care, prin problematică şi mesaj, îi interesează deopotrivă şi pe adulţi. Marea varietate a lucrărilor, aparţinând unor genuri şi specii literare diferite, stimulează receptivitatea acestora faţă de frumos, dorinţa lor de cunoaştere.

Prin activităţi diferenţiate, elevul este pus în situaţia de a se folosi de cunoștințele însuşite în mod independent, formându-și deprinderi de muncă intelectuală. Grație acestor demersuri, care solicită implicare maximă, efort susținut, capacitate de concentrare, un anumit ritm de lucru, el se obișnuiește să fie responsabil faţă de sarcinile încredinţate. Elevul ştie că, în urma realizării acestora, este verificat şi apreciat, fapt ce îi sporeşte încrederea în forţele proprii. Sarcinile de muncă independentă reclamă creativitate, ceea ce dezvoltă spiritul de iniţiativă, flexibilitatea gândirii şi imaginaţia; precum și priceperea de a-și gestiona corect timpul. Activitățile diferenţiate prezintă reale valenţe formative şi, mai ales, stimulative. Elevii se întrec între ei atât în ceea ce priveşte corectitudinea, cât și viteza îndeplinirii sarcinilor. Competiția poate fi organizată între membrii unui grup sau între grupuri. Atunci când un elev mai slab la învăţătură vede că rezolvă sarcina odată cu cei mai puternici, se simte mult mai bine și mai sigur.

Dacă şcoala are ca finalitate instruirea şi educarea copilului, dacă viitorul adult trebuie să fie un om bine format, elevat, aceasta se înfăptuiește inclusiv prin cultivarea gustului pentru lectură. Copilul trebuie îndrumat spre lectură, ajutat să aleagă cărţile care se potrivesc cerinţelor şi dorinţelor sale de cunoaştere. El trebuie să citească, de exemplu, nu numai pentru

a găsi informaţiile necesare realizării unui proiect la limba şi literatura română, dar şi pentru a se împlini spiritual

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE:

1. Cartaleanu T., Cosovan O. Succesul demersului didactic la limba română, competenţe, creativitate. Supliment al revistei Didactica Pro..., nr. 3, 2002.

2. Cartaleanu T., Cosovan O., Goraş-Postică V., Lîsenco S. Formare de competenţe prin strategii didactice interactive. Chişinău: Centrul Educaţional PRO DIDACTICA, 2008.

3. Cartaleanu T., Cosovan O., Ciobanu M. Limba şi literatura română. Ghidul profesorului. Chişinău: Ştiinţa, 2003.

4. Cucoş C. Pedagogie. Iaşi: Polirom, 2002.

5. Curriculum Naţional. Ghid metodologic de implementarea pentru învăţământul licee. Chişinău, 2000.

6. Curriculum de liceu. Recomandări practice pentru predare/învăţare/evaluare. Chişinău: Cartier, 2000.

7. Clarke P. Comunităţi de învăţare: şcoli şi sisteme. Chişinău: ARC, 2002.

8. Cristea S. Dicţionar de pedagogie. Chişinău Bucureşti, 2000.

PUTEREA EDUCATIEI DE A SCHIMBA LUMEA

Nume si prenume: Iordănescu Maria Mădălina

„Şcoala Gimnazială „ Ion Ciorănescu „Moroeni Glod

MOTTO: „ Educația transformă viața*!”*

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, **fundamentul pentru a forma o societate de către toți**, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, **vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea**.

De ce este atât de importantă educația?

Potrivit unui raport al UNESCO,„Educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor”. Acele societăți în care există un nivel ridicat de educație, **bucurați-vă de o calitate a vieții mai bună** și sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață.

De ce este atât de important să vă educați copilul?

În multe părți ale lumii, educația și formarea nu există, nu cel puțin în modul în care o cunoaștem.

Este ușor să uităm importanța lucrurilor pe care le avem, mai ales atunci când nu am fost nevoiți să luptăm pentru a le obține. Este ușor să disprețuim valoarea a ceea ce strămoșii noștri

au obținut prin lupte, demonstrații și greve, astfel încât generațiile viitoare să aibă tot ce le-a lipsit. Poate că nu v-ați oprit niciodată să vă gândiți **la importanța educației pentru copiii voștri**, dincolo de obținerea unui loc de muncă bun.

Câteva dintre lucrurile care **copilul dumneavoastră le va putea realiza datorită educației sale**:

- Învățare și cultură **îi vor oferi siguranță și încredere** în sinea lui. Un copil care dobândește cunoștințe, care are o bună pregătire academică, va fi pregătit să interacționeze cu oameni de orice fel.
- Va învăța să **evalueaze oportunitățile** pe care educația voastră o va oferi. Va avea în mână informațiile cu care vei putea compara cum era societatea trecutului și cu ea, armele pentru a îmbunătăți societatea viitorului.
- El va avea cheia tuturor ușilor, va putea **călători și cunoaște alte culturi**. Va învăța limbi străine și va putea funcționa liber oriunde în lume. Va fi liber, așa cum nu sunt acei oameni care își închid mintea față de informații.

Tinerii de astăzi vor fi liderii viitorului

Că societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de **modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi**. Oferiți copiilor dvs. o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Încă de mici copii, părinti ne-au spus că doar învățând bine putem să ajungem cineva in viață. Vedem astăzi rezultatele propriei noastre munci și locul unde ne-au dus învățăturile pe care le-am aflat la școală sau pe parcursul vieții, unele mai bune și mai blânde, altele mai triste și mai dure. Nu există viață și om perfect.

Cu toții cunoaștem valoarea educației în viața noastră. Cuvântul educație provine din cuvântul latin educare care înseamnă „a ne aduce”. Da, educația ne crește în societate. Educația este foarte necesară pentru a crește în societate.

Pur și simplu educația înseamnă procesul de dobândire a cunoștințelor. Nu putem nega importanța educației în viața noastră. Viața fără educație este ca o barcă fără cârmă. Astfel, cu toții ar trebui să înțelegem valoarea educației și să încercăm să ne educăm pe noi înșine.

Practic, sistemul nostru de învățământ este împărțit în două secțiuni; educație formală și educație informală. Obținem educație formală din școli și colegii. Pe de altă parte, viața noastră ne învață multe. Aceasta este educația informală.Educația joacă un rol vital în viața noastră. Așa că toți ar trebui să fim conștienți de importanța ei și să încercăm să o câștigăm pentru a ne îmbunătăți viața. Ea joacă un rol vital în modelarea vieții și personalității noastre este foarte importantă pentru a obține o poziție bună și locuri de muncă în societate.

Educația ne deschide multe căi pentru a reuși în viața . Nu numai că ne îmbunătățește personalitatea, dar ne îmbunătățește și mental, spiritual și intelectual. Fiecare persoană vrea să aibă succes în viața sa. Dar succesul poate fi obținut doar prin obținerea unei educații adecvate.

Potrivit prof. Herman H. Horn, „educația este un proces peren de adaptare”. Importanța educației în viața este imensă. Viața nu poate avea succes fără a avea o educație. În această lume modernă, toți cei care au atins succesul sunt bine educați.

Bibliografie:

Cucoș, C-tin. *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom ,1996

Cristea, S.,, Fundamentele pedagogice ale reformei invatamantului,, EDP, Bucuresti, 1994

https://ro.sainte-anastasie.org

EDUCAŢIA

Prof.Iovi Cătălina Narcisa

Şcoala Gimnazială Nr.30

"**Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea**"Sau" educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății "sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor. Cu toții suntem conștienți de importanța educației. Pentru a merge înainte în societate, educația este foarte necesară. Educația este un proces care ajută o persoană să-și dezvolte puterea mentală. De asemenea, îmbunătățește personalitatea unui bărbat.

Tipuri de educație: - În principal există trei tipuri de educație; educație formală, informală și non-formală. Educația formală se obține din școli, colegii sau universități.

Practic, sistemul nostru de învățământ este împărțit în două secțiuni; educație formală și educație informală. Obținem educație formală din școli și colegii. Pe de altă parte, viața noastră ne învață multe. Aceasta este educația informală.

Educația formală sau educația școlară este clasificată în trei secțiuni; învățământul primar, învățământul secundar și învățământul secundar superior. Educația joacă un rol vital în viața noastră. Așa că toți ar trebui să fim conștienți de importanța educației în viața noastră și să încercăm să o câștigăm pentru a ne îmbunătăți viața.

Educația ne deschide multe căi pentru a reuși în viața noastră. Nu numai că ne îmbunătățește personalitatea, dar ne îmbunătățește și mental, spiritual și intelectual. Fiecare persoană vrea să aibă succes în viața sa. Dar succesul poate fi obținut doar prin obținerea unei educații adecvate.

Importanța educației în viața noastră

Educația este importantă pentru dezvoltarea personală și dezvoltarea socio-economică a națiunii. Educația este importantă pentru a trăi fericit, deoarece ne dă putere minții să conceapă gânduri și idei bune.

Pentru a elimina corupția, șomajul și problemele de mediu, educația este necesară. Educația face șanse uriașe în procesul de dezvoltare națională, deoarece nivelul de viață al cetățenilor depinde în mare măsură de nivelul de educație.

Acum să ne uităm la următoarele puncte pentru a înțelege de ce educația devine una dintre cele mai importante părți ale vieții noastre.

Educația ne ajută să dobândim noi abilități și astfel ne devine mai ușor să ne desfășurăm activitățile de zi cu zi în cele mai bune moduri posibile.

Educația este importantă pentru a crește nivelul de trai al unei persoane, deoarece ne oferă toate instrumentele necesare și conștientizarea modului în care ne putem crește câștigurile folosind cunoștințele noastre.

O persoană educată poate identifica cu ușurință binele de rău și binele de rău, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale.

Educația este importantă pentru o societate echilibrată, deoarece o persoană educată îi respectă pe toți cei mai în vârstă decât el.

Pentru o realizare benefică a educaţiei pentru schimbare şi dezvoltare este necesar de creat şi de respectat, în viziunea noastră, un set de condiţii psihopedagogice. Acestea sunt: elaborarea şi selectarea activităţilor creative în baza cunoştinţelor integratorii şi factorilor intelectuali ai creativităţii; încadrarea elevilor în activităţi creative cu divers nivel de complexitate; evitarea dificultăţilor cognitive / de ordin intelectual la elevi; specificul disciplinei de învăţământ; atitudinile specifice elevilor de vârstă şcolară; formarea şi dezvoltarea în mod special, orientat a atitudinilor moral-umaniste; crearea unui set de activităţi de autodezvoltare şi autoevaluare morală; aplicarea specială a strategiilor de formare şi dezvoltare a atitudinilor de învăţare; individualizarea şi diferenţierea maximă a învăţământului problematizat, a activităţilor creative; integrarea activităţilor individuale, de grup şi frontale; încadrarea elevilor în activităţi creative în corespundere cu ritmul propriu de învăţare; formarea autoaprecierii adecvate la elevi; crearea atitudinilor de ajutor şi înţelegere reciprocă, stimă şi încredere, responsabilitate în acţiunile de colaborare comună; aprecierea elevilor după rezultatul şi efortul depus; crearea şi susţinerea unui climat psihologic favorabil în cadrul acţiunilor educaţionale etc

BIBLIOGRAFIE:

1. Cojocariu V. M. Educaţie pentru schimbare şi creativitate. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică R. A., 2003. 2. Dincă M. Teste de creativitate. Bucureşti: Editura Paideia, 2001.

3. Panico V., Munteanu T. Structura şi legităţile formării atitudinilor la personalitate. În: Studia Universitatis. Chişinău, 2009, nr.9 (29), Editura USM, p.59- 62.

COMUNICAREA DIDACTICĂ
MEDIATĂ DE NOILE TEHNOLOGII

Profesor Religie
Isari Ionuț
Școala Gimnazială Raciu, Dâmbovița

Deprinderile de utilizare a calculatorului (computer literacy), au reprezentat quintesenţa ajustărilor curriculare de la începutul anilor ‘90. Pe măsura dezvoltării funcţionalităţilor TIC, întrebarea cheie a devenit în ce mod poate fi integrat potenţialul educaţional oferit de noile tehnologii în practica didactică.

Treptat accentul s-a deplasat de la tehnologie în sine, la obiectivul pentru atingerea căruia ea poate să ofere suport. Ca urmare, competenţele de utilizare a noilor tehnologii au fost recunoscute drept unul dintre 8 domenii de competenţe cheie pentru o societate bazată pe cunoaştere şi integrează un ansamblu complex de cunoştinţe, deprinderi şi atitudini necesare pentru realizare unei largi varietăţi de sarcini – de la procesare de text la utilizarea informaţiei şi a diversităţii de servicii disponibile online . Astfel, sistemelor de învăţământ le revine sarcina de a forma :

(a) deprinderi tehnice şi de operare a tehnologiei: în contexte relevante,

(b) competenţe focalizate pe procesul de învăţare, utilizarea TIC ca mijloc pentru co-operare, învăţare independentă, realizarea de exerciţii diferenţiate, schimb de informaţie etc.,

(c) competenţe sociale şi etice obligatorii pentru utilizarea TIC într-o manieră adecvată şi responsabilă.

Fiecare dintre aceste niveluri ale competenţei TIC implică o problematică distinctă, atât din punctul de vedere al strategiilor de dezvoltare, cât şi al impactului asupra eficienţei procesului de comunicare mediată de TIC. La începutul anului 2004 au fost identificate două strategii de dezvoltare a competenţelor TIC la nivel european: este vorba fie despre integrarea TIC în curriculum ca instrument utilizat în predarea altor subiecte, fie ca subiect de sine stătător. Recomandările curriculare tind în mod clar spre prima modalitate: utilizarea TIC ca instrument în serviciul altor subiecte de studiu, la toate nivelurile de şcolarizare. Şi în curriculumul naţional din România regăsim cele două modalităţi de abordare amintite mai sus. Totuşi, trebuie să semnalăm faptul că România se numără printre cele câteva ţări europene care nu au inclus deocamdată TIC pe lista obiectelor de studiu obligatorii la nivelul

învăţământului primar, decalând obiectivul de formare sistematică a acestui set de competenţe cheie spre sfârşitul etapei de şcolarizare asigurate de învăţământul obligatoriu (clasele IX – X).

T.I.C. ca instrument de suport în procesul de predare-învăţare

În învăţământul secundar (clasele V- X), programele şcolare recomandă explicit utilizarea TIC ca instrument de suport în procesul de predare-învăţare a unor discipline specifice. Pentrul clasele V-VIII, mai ales programele şcolare de Educaţie tehnologică recomandă utilizarea de pachete de software specifice pentru activităţi la clasă, cât şi încurajarea elevilor pentru utilizarea facilităţilor TIC de căutare şi prezentare a informaţiei (de exemplu, realizarea unor proiecte sau lucrări de cercetare).

La nivelul ciclului liceal, în special programele şcolare de Fizică (cls. aIX-a) recomandată modalităţi specifice de utilizare a TIC în scopul creşterii eficienţei activităţii de învăţare specifice disciplinei: de exemplu, modelarea unor fenomene fizice şi a funcţionării unor aparate, realizarea de experimente în laboratoare virtuale, prelucrarea datelor experimentale. Recomadări similare pot fi identificate şi în cadrul programei şcolare de Biologie (cls. a IX-a - utilizarea programului AEL pentru studierea unor fenomene biologice).

În majoritatea programelor şcolare analizate: Biologie, Fizică, Geografie, Limba Franceză, Istorie, Consiliere şi orientare - Cls IX, dar şi Educaţie Tehnologică – cls. a V-a există recomandări generice privind facilitarea dezvoltării de competenţe de utilizare a informaţiei care, în condiţiile multiplicării surselor de informare şi de comunicare (inclusiv Internetul), devin competenţe esenţiale pentru o pregătire permanentă asumată şi studiu individual. Din păcate, nici una dintre programele şcolare amintite nu oferă o definiţie operaţională a acestor competenţe şi nici nu propune strategii concrete de dezvoltare.

De asemenea, se remarcă faptul că programele şcolare din cadrul ariei curriculare Limbă şi comunicare nu fac referiri explicite la modalităţi specifice de utilizare a TIC ca instrument de suport pentru realizarea obiectivelor de învăţare din cadrul disciplinei (de exemplu, utilizarea facilităţilor TIC pentru acces şi prezentare de informaţie, software educaţional dedicat, dicţionare electronice, situri web specializate etc). Eventual, această precizare apare cu referire la modalităţile de evaluare ale elevului, de exemplu, „folosirea judicioasă de către acesta a diferitelor resurse (bibliotecă, Internet)” (Limba franceză - cls. aIX-a).

Modalităţi de integrare a noilor tehnologii în activitatea didactică

Sunt deja utilizate în şcoală o multitudine de aplicaţii care se adresează direct celor care învaţă pentru a-i ajuta să-şi însuşească informaţii sau să dobândească competenţe specifice prin demonstraţii, exemple, explicaţii, simulări. Este vorba mail ales despre software educaţional specific amintit anterior

(*LabView, AEL),* materiale video interactive, cât şi despre situri web specializate, biblioteci on-line, cursuri pentru educaţie la distanţă etc.

Profesorii pot utiliza TIC pentru realizarea materialelor suport de lecţii sau pentru organizarea mai eficientă a clasei şi timpului. Exemplele includ: pregătirea şi printarea materialelor didactice, înregistrarea progresului elevilor şi analiza datelor, pregătirea şi realizarea prezentărilor informative şi formative, organizarea timpului sau managementul clasei etc.

În plus, utilizarea siturile specializate (*www.edu.ro, www.cnc.ise.ro*) a devenit una dintre modalităţile principale de informare cu privire la reglementări specifice, acces la material didactic sau oferirea / solicitarea de idei sau suport privind în utilizarea TIC în activitatea didactică. De exemplu, în noiembrie 2004 portalul SEI *(www.portal.edu.ro)* înregistra 40 000 de utilizatori.

Pe de altă parte, TIC oferă elevilor instrumentele necesare pentru realizarea unor sarcini şcolare diverse: redactarea temelor în toate ariile curriculare, ajutor în realizarea proiectelor de cercetare (de ex, referinţele la enciclopedii electronice, baze de date, sisteme online), asistenţă pentru sarcinile de învăţare în diverse domenii, dezvoltarea produselor şi prezentărilor (se folosesc utilitare grafice, software de prezentare, sisteme de prelucrarevideo).

Comunicare şi interacţiune on-line:

Nu în ultimul rând, există mai multe tipuri de instrumente de comunicare care sunt utilizate ca alternativă la comunicarea directă, faţă în faţă din sala de clasă (de exemplu, pentru distribuirea de anunţuri, dezbateri pe teme şcolare şi extraşcolare etc.). Este vorba în primul rând despre despre instrumente pentru comunicare sincronă şi asincronă (email, liste de email, forumuri de discuţie etc.) care oferă instrumentele necesare pentru dezvoltare de comunităţi online atât pentru profesori, cât şi pentru elevi. În acelaşi timp, instrumentele de prezentare online au devenit tot mai utilizate în peisajul şcolar românesc. Nu există în acest moment o evidenţă clară a numărului de situri web sau portaluri ale şcolilor ale şcolilor din România; este însă cert faptul că aceste situri - în majoritatea cazurilor dezvoltate şi întreţinute cu entuziasm de echipe de elevi şi profesorii - sunt din ce în ce mai numeroase şi au devenit un important instrument de comunicare şi marketing şcolar. De obicei, categoriile de informaţie prezentate vizează aspecte specifice ale activităţii şcolare (plan de învăţământ, corp profesoral, rezultate deosebite obţinute la concursuri şcolare, proiecte internaţionale derulate în şcoală etc.), dar şi informaţie specializată pentru elevi şi profesori (de exemplu, forumuri de discuţie, materiale didactice, lecţii şi referate, reviste electronice etc.).

Bibliografie

- Abric, J.-C., Psihologia comunicării. Teorii şi metode, Ed. Polirom, Iaşi, 2002.
- Bulai, A., Metode de cercetare calitativă. Focus-grupul în investigaţia socială, Editura Paideia, Bucureşti, 2000.
- Cosmovici şi L. Iacob(coord.), Psihologie şcolară, , Ed. Polirom, 1999.
- Dumitriu, Gh., Comunicare şi învăţare, EDP, R.A., Bucureşti, 1998.

Situri specializate

- ***Ministerul Educaţiei şi Cercetării: http://www.edu.ro
- ***Portalul educaţional SEI: http://www.portal.edu.ro
- ***Consiliul Naţional pentru Curriculum: http://www.cnc.ise.ro
- *** Ministerul Comunicaţiilor şi Tehnologiei Informaţiilor: http://www.mcti.ro
- *** Autoritatea Naţională de Reglementare în Comunicaţii. . http://www.anrc.ro

“ EU SI ELEVII MEI”

ESEU AUTO - REFLEXIV

Moto: „*Mintea curată, inimile curate ale copiilor noştri vă stau în mână… Şi tot cuvântul dumneavoastră e o sămânţă care prinde şi va da rodul”*
(Alexandru Vlahuţă – Către învăţători”)

Profesia didactică este prin natura sa o profesie vocaţională ceea ce implică într-un mod sintetic întrunirea următoarelor elemente: înclinaţia, aptitudinea, interesul, dragostea – atitudinea afectivă pentru activitate – profesie. În acelaşi timp personalitatea educatorului de vocaţie presupune: capacitatea de a lucra cu copilul (de a fi în relaţie educaţională – afectivă cu el); disponibilitate pentru valori; model comportamental; capacitatea de proiectare şi conducere a acţiunii educative şi a unor modalităţi optime de angajare a elevului în actul propriei sale formări, precum şi dragostea faţă de copii ca element definitoriu al vocaţiei pedagogice.

Profesiunea de educator, ca de altfel orice profesiune, este rezultatul acumulării unei culturi profesionale, a unei tehnici de lucru, al formării unor calităţi specifice pe care le presupune această profesiune.

Măiestria didactică, ea este o sinteză a tuturor însuşirilor general-umane şi psihopedagogice ale personalităţii profesorului. Presupune dăruire şi pasiune, pregătire temeinică şi multilaterală, receptivitate faţă de nou, spirit creator, inventivitate, pricepere de a acţiona în conformitate cu cerinţele unei situaţii concrete. Măiestria didactică este asociată – după cum susţine şi I.Nicola – unei inteligenţe didactice, diferenţiindu-se de tehnica didactică, fiind refractară rutinei şi şablonismului. Înseamnă mai mult decât o simplă repetare sau imitaţie, presupune o acţiune diferenţiată de la o situaţie la alta în funcţie de factorii noi ce intervin, unii având un caracter inedit şi imprevizibil. De multe ori măiestria pedagogică este evaluată printr-o artă didactică întrucât ea conduce spre artă, deci fiind mai mult decât profesia, ceea ce înseamnă că **educatorul artist** este superior celui de profesie.

La toate acestea am adăugat sinceritatea şi fidelitatea faţă de sine şi faţă de cei pe care-i educă, ceea ce s-ar putea exprima printr-un anumit fair-play educaţional prin care să fie promovată competenţa şi responsabilitatea didactică, ceea ce coroborat cu fondul aptitudinal nativ ar putea fi denumit prin **vocaţie**.

A asculta pe copil, a căuta să-l înţelegi, a-l accepta din punct de vedere afectiv, adică a-l iubi indiferent de ceea ce descoperi greşit în actele sau în caracterul lui nu înseamnă a asista pasiv, resemnat la modul defectuos în care evoluează copilul, după cum nu înseamnă nici a- l supune unor constrângeri aspre aplicate în numele unui ideal de perfecţiune.

A educa înseamnă a favoriza înflorirea înclinaţiilor pozitive, înseamnă a reprima încli-ţiile negative, dar nu numai atât. Înseamnă totodată şi a crea trăsături noi care pot înălţa nive-lul de personalitate a copilului.

Pentru fiecare învăţător, Domnu’ Trandafir reprezintă un model, un exemplu de urmat. Ca şi EL încercăm să punem la loc de cinste dragostea pentru copii, înţelegerea şi răbdarea, căutăm şi de cele mai multe ori găsim „cheia” de la sufletul lor şi, înainte de a pretinde respect şi iubire, le oferim noi înşine cu toată generozitatea de care suntem în stare. Pe lângă limba română şi matematică, îi învăţăm pe copii şi alfabetul omeniei, al cinstei, al muncii şi-al hărniciei. Îi învăţăm să fie buni şi omenoşi şi să rămână aşa oricât de sus le va fi înălţarea în zborul vieţii, să înţeleagă că întotdeauna *bunătatea* şi *omenia* vor preţui mai mult ca orice. Ne bucurăm de

succesele elevilor noştri şi suferim în tăcere când dau de eşecuri şi neîmpliniri. Le dăm curaj şi încredere în forţele proprii, le suntem alături la bine şi la rău şi-i învăţăm să nu se dea bătuţi, să lupte pentru a fi mereu învingători.

Noi dăm şi, în acelaşi timp, primim învăţătură. Suntem într-un fel binecuvântaţi, pentru că zilnic avem posibilitatea să ne purificăm sufletul, făcând o meserie ce presupune artă şi dăruire. Noi semănăm cu dragoste acele seminţe ce vor deveni rod bogat mult mai târziu. Noi judecăm şi suntem judecaţi. Noi măsurăm puterea minţii şi a sufletului cu instrumente standardizate, dar, mai ales, cu de înţelegere al micului şcolar sau să ne ridicăm la acest nivel. Noi ne lăsăm în fiecare dimineaţă la uşa clasei grijile şi frământările sufleteşti, iar la plecare acasă, de cele mai multe ori, uităm să le mai luăm. Noi suntem cei care nu avem voie să greşim, nu avem voie să obosim, nu avem voie să amânăm. Noi nu ne permitem nici măcar să îmbătrânim decât foarte puţin, atât cât să devenim mai înţelepţi, şi atunci ştim să îmbătrânim frumos, păstrându-ne şi sufletul, şi spiritul mereu tinere.

Aceştia suntem noi, dascălii...

Mereu între copii, totdeauna alături de ei – aşa s-ar putea exprima sintetic crezul educativ al oricărui învăţător care, prin formaţie, activitate şi vocaţie, slujeşte învăţământul românesc. Oferta lui generoasă, săvârşită în numele omeniei, este permanentă şi discretă. Deosebit de exigent, în primul rând cu el însuşi, imprimă acelaşi spirit de ordine, de muncă perseverentă celor din jurul lui, pentru că este permanent un exemplu de probitate şi conduită morală ireproşabile, iar probitatea omului de la catedră este dublată de cea a cadrului didactic, pedagog desăvârşit. Exigenţa şi exactitatea, rigurozitatea alături de bunătatea sa sufletească se corelează într-un adevărat proiect al demnităţii umane.

IMPORTANŢA EDUCAŢIEI IN FAMILIE SI LA ȘCOALĂ

PIPP Istrate Adriana
Scoala Gimnazială Nr.1 Dobrotești

Educația și importanța educației joacă un rol esențial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educația ca valoare promovează toleranța și înțelegerea dincolo de diferențele politice, culturale și religioae, punând accent pe apărarea drepturilor omului și conservarea mediului.

Educația ne privește pe toți, nu doar școlile. Familia, universitățile, companiile, sunt contexte pentru a preda principiile etice ale educației.

Educaţia începe din momentul conceperii copilului. Încă din pântece mama va avea toată grija să-i transmită copilului sentimente de linişte şi afecţiune, dar şi o alimentaţie sănătoasă, acestea având un rol important în formarea lui, fiind climatul în care se dezvoltă. Impresiile primite de prunc în timpul sarcinii în pântecul mamei sale determină în mare măsură starea lui fizică, afectivă şi chiar spirituală.

Educația în familie este deosebit de importantă deoarece familia este locul în care copiii primesc rădăcini pentru a crește și aripi pentru a zbura mai departe. În familie se învaţă pentru prima dată ce este lumea, ce este bine și ce este rău. „Cei șapte ani de acasă" este o expresie care exprimă educația unei persoane. Spunem despre cineva că are „cei șapte ani de acasă" atunci când îi apreciem manierele și modalitatea respectuoasă de a-i trata pe cei din jurul său

Familia are un rol esenţial în educaţia copilului, este nucleul în care copilul se formează ca om. Ea are un rol decisiv în ceea ce priveşte viitorul social şi spiritual al copilului pentru că ştim că „există evenimente care-şi pun pecetea asupra mentalităţii individului", respectiv a copilului. Felul în care părinţii se raportează la copii, afectează în mod dramatic modul în care copilul se va raporta la societate. Educaţia copiilor presupune întâi de toate desăvârşirea propriei noastre educaţii, a sentimentelor noastre.

Familia exercita o influenta deosebit de adanca asupra copiilor.
O mare parte dintre cunostintele despre natura, societate, deprinderile igienice, obisnuintele de comportament copilul le datoreaza educatiei primite in familie. (Utilizarea in limbajul comun a expresiei: "*A avea cei sapte ani de acasa*").

Un copil care nu a primit o educaţie corectă din toate punctele de vedere va avea de suferit la maturitate, sau poate toată viaţa în cazul în care nu are un caracter puternic nativ, prin care să se autoeduce. Lacunele relaţionale, complexele, fluctuaţiile sentimentale şi toate problemele interioare ale omului sunt în mare parte o consecinţă a unei educaţii familiale defectuoase. Greu va înţelege extrovertirea unei persoane în familia sa sau între prieteni, ori altruismul cu care se manifestă în societate şi altele asemenea, cineva crescut de nişte părinţi care nu au avut timp să vorbească cu el, să-i asculte problemele, să-l încurajeze la nevoie, să-i ofere afecţiune. Dacă copilul nu învaţă să iubească în familie, de la părinţii săi, unde va învăţa să iubească? Dacă nu s-a deprins încă din copilărie să caute fericirea tocmai în fericirea reciprocă, în ce porniri rele şi vicioase o va căuta când va ajunge la vârsta maturităţii? Copiii preiau totul şi imită totul.

Adesea primim întrebarea "*Cât de important este educația în viața copiilor?"* Răspunsul nu este dat de importanță, ci educația este esențială pentru o bună dezvoltare.

Cu ce ne ajută școala în procesul de educație a copiilor? În primii ani, în creșe și grădinițe, copilul primește educație din partea unor profesioniști și au cunoștințele și instrumentele necesare de a ști să introducă fiecare învățătură la momentul potrivit, prin metode total diferite față de cele folosite acasă.

Educația în școală se desfășoară cu materiale concepute pentru fiecare vârstă, stimulând zonele motorii și cognitive necesare unei bune creșteri.

De ce este importantă educația? Un om educat nu se naște, el se educă. Așa cum învățăm matematică sau limbi străine, ar trebui să obținem diplome de excelență și în lecții de bază pentru conviețuire, progres social, educație financiară, educația ca proces prin intermediul căruia să învățăm ce înseamnă respectul, empatia, egalitatea, solidaritarea sau gândirea critică.

Fără aceste principii și valori etice care ne definesc ca ființe umane, cu greu vom construi o lume mai bună.

Bibliografie;

Psihologie generală, Andrei Cosmovici, Ed. Polirom, Iaşi, 1996;

Părinţi şi copii. O abordare teologică, duhovnicească şi psihologică, Arhim. Simeon Kraiopoulos, Ed. Bizantină, 2005

Nicolae, Margineanu, Conditia umana, Bucuresti, Editura Stiintifica,1973;

EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR NAȚIONALE

Prof. înv.preș. Istrate Rodica
Grădinița ,,Micii Cercetași"
Școala Gimnazială ,,Sfânta Maria" Botoșani

În contextul reformei învățământului preuniversitar, activitatea unităților de învățământ trebuie să devină tot mai mult orientată spre valorile naționale. Copiii își dezvoltă potențialul de învățare de calitate într-un mediu bazat pe valori, într-o atmosferă de îngrijire în care copiii sunt iubiți, apreciați, respectați, înțeleși și în siguranță. Se organizează activități care să dezvolte valori despre pace, respect, iubire și grijă, toleranță, onestitate, fericire, responsabilitate, simplitate, grija pentru Pământ și Oceanele lui, cooperare.

În învățământul preșcolar, accentul cade pe însușirea valorilor educaționale grupate pe domenii de cunoaștere – urmărind realizarea educației estetice, moral – civice, ecologice, educația pentru muncă de calitate, pentru sănătate și educația rutieră.

- În cadrul educației estetice, comunicarea se face prin artă (muzică și artă plastică). Copilul este un unicat, o "premieră" irepetabilă de trăsături îmbinate divin într-o "sinteză magică".

Pătrunzând în universul artei și încercând să comunice și să împărtășească cu cei din jur adevăratele valori, copilul va avea sentimentul libertății redobândite, al propriei satisfacții, al plăcerii vii de a crea. Se spune că desenul copilului este un "ecran" al eului său interior. Cum și cât poate fi descifrată lumea subiectivă a copilului mic prin desen, ce mesaje ascunse, neconștientizate sunt exprimate în produsele creației artistice a copilului? – Răspunsul acestor întrebări este dat de valoarea simbolică a desenelor. Comunicarea prin artă este investită cu semnificație, emoții, sentimente, gânduri, pe care copilul le trăiește în legătură cu lumea reală. "Trebuie să ajungi să cânți cu creionul sau cu penelul la fel de just că și cu vocea" spunea Henri Delacroix ,,pentru a avea aptitudinile unui mare maestru". Există o legătură strânsă între cele două arte. Pretutindeni în jurul copilului există culori și sunete ce se contopesc și se armonizează perfect, începând din interiorul planetei noastre și până în spațiul nelimitat de deasupra acesteia.

Muzica omului există în corp și mai ales în suflet. Ea înalță sufletul, pregătindu-l să înțeleagă și să accepte viața. Frumosul din muzică este un mijloc pentru atingerea binelui, având un rol moral – educativ important. Noi percepem muzica din afară noastră pentru că ea este deja în noi.

Educația estetică are ca scop:

- ✓ lărgirea sferei de reprezentări și noțiuni despre adevăratele valori în artă plastică și muzică;
- ✓ comunicarea prin limbajul artei a unor emoții, sentimente, atitudini cu copiii de vârstă similară;
- ✓ transmiterea, prin muzică și artă plastică, a unor mesaje de bine și frumos;
- ✓ construirea, prin artă, a unor punți de legătură între sufletele copiilor noștri și cele ale altor copii din altă țară;
- ✓ dezvoltarea sentimentului de apartenență la un grup împreună cu care pot realiza lucruri minunate;
- ✓ dezvoltarea încrederii în propriile valori și a capacității de a le transmite, de a evalua rezultatul propriei creații, la adevărata valoare;
- ✓ cultivarea unor sentimente de prietenie față de toți copiii lumii.

- În cadrul educației pentru știință, prin activitățile de cunoaștere a mediului, sunt chemate să valorifice potențialul educativ în ceea ce privește aptitudinile pozitive față de cunoașterea științifică, dezvoltarea capacităților intelectuale, cultivarea curiozității științifice, a spiritului de investigație, cultivarea responsabilității.

De asemenea, trebuie să favorizăm dezvoltarea la copii a unor atitudini și comportamente: inițiativa, răspunderea personală, spiritul de grup, spiritul critic și autocritic, capacitatea de a rezolva probleme.

Una din finalitățile învățământului preșcolar o constituie îmbogățirea capacității copilului de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște și de a-l învață prin explorări, exerciții, experimente, iar în ceea ce privește achizițiile fundamentale, programa prevede stimularea copilului preșcolar în perceperea, cunoașterea și stăpânirea mediului apropiat.

În realizarea acestor prevederi, un rol important îl are și modul în care se îndeplinesc obiectivele cadru și de referință prevăzute la activitățile de cunoaștere a mediului.

Exemple de teme:

..Ce știm despre corpul nostru?”/,, Bogățiile toamnei”/ ,,Animale din curtea bunicului”/ ,,De câte feluri este apa?”/ ,,Cum se formează vântul?”/ ,,De ce se schimbă vremea?”/ ,,Viața în cele patru anotimpuri”.

- Educația ecologică prin care îi învățăm pe copii de ce și cum trebuie protejată natură.

Pentru realizarea educației ecologice vom urmări obiective ca:

- ✓ să cunoască ființe și fenomene din mediul înconjurător și caracteristicile acestora;
- ✓ educarea capacității de a ocroti, proteja și respecta natura;
- ✓ cultivarea dragostei pentru Terra – apă, plante, animale;
- ✓ conștientizarea necesității de a economisi apă, energia electrică, lemnul (toate

resursele naturale);

- ✓ formarea unui comportament civic, etic și a deprinderilor de păstrare și iubire a naturii.

Aceste obiective se pot realiza prin observări asupra mediului, jocuri distractive, povestiri, diafilme, diapozitive, plimbări, drumeții, excursii, vizitarea unor amenajări speciale destinate creșterii unor plante și animale ocrotite prin lege (Grădina Botanică și Grădina Zoologică), discuții libere și convorbiri organizate.

Exemple de teme:

,,De ce trebuie curățați pomii?"/,, Ce s-ar întâmpla dacă n-am avea apă, aer, lumina?"/,,Cum să îngrijim natura?" /,, Pădurea, prietena mea".

Activități practice - semănatul semințelor în vase speciale sau în grădina din crutea grădiniței, observarea procesului de incoltire, îngrijirea plantelor/ Jocuri cu rol – "de-a grădinarii" organizat în aer liber la groapă cu nisip/ Poveste creată – "Prietenii mei"

- Educația pentru sănătate – pleacă de la idea că e bine pentru copii să înțeleagă de mici că sănătatea nu înseamnă absența bolii, ci un mod de viață echilibrat, un mod de comportare și exigență igienică.

Educația pentru sănătate este drumul cel mai scurt prin care noțiunile ajung la copil că reguli sau norme. Deprinderile elementare de igienă trebuie imprimate de la o vârstă fragedă pentru a putea pătrunde cât mai adânc în modul de viață cotidian.

Câteva obiective urmărite:

- ✓ cunoașterea noțiunilor legate de sănătate și boală; copilul va fi ajutat să cunoască, să înțeleagă noțiunile de sănătate, simptomele unor stări de boală, propria stare de sănătate; să cunoască și să respecte regulile de igienă.
- ✓ formarea și cultivarea interesului pentru problematica sănătății.
- ✓ însușirea unor norme de comportament pentru asigurarea echilibrului dintre sănătatea individuală și sănătatea colectivă.

Aceste obiective se pot realiza prin convorbiri, discuții libere, jocuri didactice, lectură după imagini, jocuri senzoriale, teatru de păpuși, desene, etc.

- Educația morală are că ideal formarea profilului moral al personalității și al comportamentului socio – moral al omului și este realizată în principal de către mediul familial și școlar.

Cunoștințele morale sunt reprezentate de o serie de concepte și principii ale democrației, de patriotism, de umanism, de disciplină conștientă, de dragoste față de mediu.

Ele se bazează pe principiul cooperării, al respectului reciproc, al comportării civilizate. Pe baza cunoștințelor morale se formează convingerile și sentimentele morale proprii. Orice tip de educație are o latura afectivă și o latura instructivă – care, în cazul educației morale, se referă la ceea ce trebuie spus copilului (sub formă sfaturilor, exemplelor) pentru a deosebi

binele de rău, pentru a cunoaște conținutul noțiunii morale.

Conștientizarea în plan moral este absolut necesară, dar nu întotdeauna și eficientă. Ineficiența poate decurge din lipsa coordonatei afective care are un rol important în determinarea voinței în plan moral. Primul pas în educația morală îl constituie lămurirea valorilor morale, al doilea pas fiind transformarea acestora în deprinderi practice, care se realizează prin practicarea lor consecvență. Baza morală a unui copil trebuie să fie realizată în mod firesc de către familie (părinți) pentru că ei au o răspundere morală față de copii: datoria de a-i crește și educa. Părinții reprezintă pentru copil prima și cea mai puternică autoritate morală și se poate realiza prin imitare. A două treaptă în educarea morală o reprezintă grădinița și școala, bună însușire a valorilor morale depinzând de măsură implicării cadrului didactic în formarea etică a copilului.

Cadrul didactic trebuie să realizeze o adevărată "tablă de valori morale" bine motivate teoretic, astfel încât judecata copiilor să găsească oricând un fundament serios în motivația respectivă.

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrana Magdalena, "Copilul, familia şi grădiniţa", Editura Compania, Bucureşti, 2000
2. Revista Învăţământului Preşcolar nr. 3,4/1997, Bucureşti 1997
3. Sârbu Tănase, Etică: valori şi virtuţi morale, Editura Societăţii academice Matei Teiu Botez, Iaşi, 2005

METODA PROBLEMATIZĂRII ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE LA DISCIPLINA ISTORIE

Prof. Istudorescu Elvis Marian

Colegiul Național "Ecaterina Teodoroiu" Târgu-Jiu

Schimbarea paradigmei educaționale din ultima perioadă a dus la o reorientare a didacticii istoriei spre noi principii de abordare ce au în vedere atât cunoștințele de transmis cât și modul de transmitere a acestora. Pornind de la ideea că elevul nu trebuie să mai fie un simplu receptor al informației transmise, ci un actor în actul educațional, predarea disciplinei Istorie trebuie să devină una interactivă, să îi creeze elevului o gândire istorică. Predarea Istoriei în manieră faptică, cronologică, evenimențială trebuie abandonată în favoarea unei abordări multiperspective ce pune elevul în poziția critică a evoluției istorice.

Abordarea "noii istorii" – așa cum a fost numită, deşi nu nega importanţa cronologiei şi a cunoaşterii istorice – ţintește către stabilirea unei balanțe *între predarea trecutului şi a oferi elevilor mijloacele de a gândi istoric despre acesta. În consecinţă, s-a ajuns la punerea unui accent în predarea istoriei în clasă pe învăţarea elevilor să analizeze, să interpreteze şi să sintetizeze dovezile obţinute dintr-o varietate de surse primare şi secundare*.[1]

Prin natura sa, istoria trezeşte şi cultivă sentimente, creează acele stări raţionale şi afective de care are nevoie orice fiinţă umană pentru a trăi şi a-şi valida capacităţile creatoare în conformitate cu cerinţele progresului şi cu interesele societăţii.[2] De aceea, istoria are un rol determinant în formarea personalităţii elevilor. Studierea ei trebuie să treacă bariera transmiterii unui volum de cunoştinţe, sau înșiruirea unor fapte de o importanță mai mare sau mai mică pentru societate, în informarea elevilor asupra cronologiei datelor, a faptelor sau evenimentelor, *ci, mai ales, informarea capacităţii de interpretare, de înţelegere şi de acţiune.*[3]

Ștefan Păun găsește două obiective majore în realizarea gândirii istorice, și anume: *reconstituirea trecutului, și exploatarea lui din punct de vedere genetic, funcțional și axiologic.* Gândirea istorică implică cunoașterea și analiza cauzelor ce au generat un eveniment istoric,

[1] Robert Stradling, *Multiperspectivitatea în predarea Istoriei,* Ed. Universitară, București, 2014, p. 9;
[2] Călin Felezeu, *Metodica predării istoriei,* Ed. a Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2004, p. 38
[3] *Ibidem.*

rolul si determinările avute de acesta în evoluția ulterioară a societății.[4] Formarea gândirii istorice pornește de la principiile predării disciplinei atât din perspectiva conținutului științific cât și a practicii metodologice. Abordarea unei viziuni multiperspective în cadrul unei didactici constructiviste a disciplinei Istorie, asigură formarea unei gândiri critice elevului, dezvoltarea valorilor culturale și democratice.

Multiperspectivitatea în istorie şi în predarea istoriei a fost descrisă de Ann Low-Beer ca fiind procesul *de analiză a evenimentelor istorice din mai multe perspective, în mod esenţial, aceasta porneşte din disciplina fundamentală a istoriei şi din nevoia de a examina evenimentele istorice din perspective diferite. În istorie, perspectivele multiple sunt obişnuite şi trebuiesc testate cu ajutorul dovezilor, pentru ca apoi să se ţină seama de acestea în formularea judecăţilor şi a concluziilor*.[5]

Perspectivele lor sunt modelate nu numai de către dovezile oferite de sursele la care au acces ci și de propriile prezumţii şi preocupări, care pot fi personale şi profesionale. *Un istoric care încearcă să ofere o perspectivă politică asupra evenimentelor va prezenta probabil lucrurile altfel – subliniind alţi factori, atribuind o importanţă mai mare altor consecinţe şi evoluţii – decât, să spunem, istoricii preocupaţi de economie sau societate. La fel, aşteptările personale şi profesionale ale altor interpreţi ai istoriei, de exemplu producătorii de documentare de televiziune despre evenimente particulare, vor reflecta preocupări legate nu numai de a transmite publicului ceea ce s-a întâmplat şi de ce, dar şi de identificarea căilor de transmitere care să reflecte perspectivele actuale cu privire la ceea ce constituie un bun documentar istoric, accentul fiind pus uneori mai mult pe ceea ce reprezintă televiziune de calitate decât pe ceea ce constituie istorie de calitate*.[6]

Adoptarea multiperspectivității în studiul istoriei implică o abordare de tip problematizat a evenimentelor istorice elevul fiind pus în situații noi, controversate, adevărul istoric putând fi aflat în urma unei ample investigații. Astfel elevul poate fi pus în postura de a-și trasa propriile concluzii, altele decât cele evidențiate de sursa cercetată, a-și crea propria viziune despre evoluția evenimentelor cercetate, propria percepție a adevărului istoric. În felul acesta faptul istoric este înțeles, se crează o viziune de amsamblu asupra importanței și consecințelor sale, dar deopotrivă și asupra viziunii oferite de istorici. Toate aceste premise stau la baza

[4] Ștefan Păun, *Didactica Istoriei,* Ed. Corint, București, 2007, p. 25.
[5] Robert Stradling, *op.cit,* pp. 13-14;
[6] *Ibidem,* p. 16;

creării gândirii istorice, în sensul determinării atât a rolului determinat de un eveniment în evoluția societății, dar și a perceperii sale de contemporani sau de istorici ulterior, într-o amprentă mai mult sau mai puțin subiectivă. Subiectivitatea induce controversa asupra adevărului istoric, fiind substituit prezentului și perspectivei din care este cercetat.

Din acest motiv viziunea trecutului trece prin filtrul evolutiv al societății căreia apartine istoricul, de multe ori acesta căzând pradă ideologiei impuse sau adoptate. Astfel istoria este rescrisă permanent, oferind imagini diferite ale trecutului, uneori devenind o istorie mitizată sau ideologică prin reflectarea în trecut a prezentului trăit în scopul demonstrării unor percepte sau justificării acestuia prin fapte istorice.

Elevul este pus așadar în fața unor situații inedite, în postura de a analiza atât faptic cât și contextual evenimentele istorice și a ajunge la propriile concluzii. Studiază nu numai modul în care evenimentul istoric s-a desfășurat și implicațiile pe care le-a avut asupra societății ci și modul în care a fost perceput de istorici și societate în perioada următoare. Pentru exemplificare putem aminti implicațiile avute de actul de la 23 august 1944 asupra României în acele momente controversate al războiului și perceptia acestui eveniment eferită de istoricii perioadei comuniste și ulterior de cei postdecembriști. Rezumându-mă aici, doar la acest exemplu, elevul este în fața unei situații controversate, o viziune diferită asupra evenimentului, iar aflarea adevărului istoric necesită o investigație amănunțită, o cercetarea a faptelor, o analiză a modului în care au fost relatate de-a lungul timpului, deci o abordare dintr-o perspectivă multiplă.

Istoria poate fi considerată trecutul de azi, iar studierea ei implică formarea atitudinilor critice sau pozitive față de trecut. Formarea trăsăturilor motivaționale se realizează prin stimularea competențelor cognitive de a cerceta, a descoperi. *Sensibilizarea sentimentului apartenenței la o comunitate poate deveni determinant în cercetarea istorică și în dorința cunoașterii adevărului istoric. Acest fapt permite formarea trăsăturilor afective materializate prin curiozitatea de a învăța, atracția pentru trecutul istoric, stari emoționale de simpatie, atașament sau deopotrivă, de respingere.*[7]

Înscriindu-se în noile cerințe educaționale, și adaptându-se unei didactici moderne, constructiviste, este necesară implicarea elevilor într-un proces de predare-evaluare de tip problematizat și în cadrul disciplinei Istorie. Metoda problematizării se poate aplica în actul

[7] Ștefan Păun, *op. cit,* p. 25

didactic al disciplinei respectând principiile teoretice dar adaptând-o in funcție de conținutul de predat, învățat sau de evaluat.

Metoda problematizarii implică un efort de gândire consacrat descoperirii unor noi concluzii, unor noi relaţii. În literatura pedagogică se insistă asupra diferenţierii ei de o rezolvare de probleme care cere doar aplicarea unor informaţii sau formule anterior dobândite de elevi. *Sesizarea unei probleme noi sau înţelegerea unei probleme puse de profesor constituie punctul de plecare în procesul gândirii independente a elevilor, întrucât îi mobilizează la reamintirea tuturor informaţiilor necesare rezolvării problemei respective şi la completarea acestor cunoştinţe prin altele noi.*[8]

În cadrul metodei, profesorul poate folosi trei tipuri de problematizare.

- **Întrebarea problemă**, folosită în diferite etape ale lecției (reactualizarea cunoștințelor, dobândirea de noi cunoștințe sau fixarea și evaluarea cunoștințelor dobândite anterior). Are rolul de a crea o stare conflictuală între cunoștințele deja dobândite, dar la un nivel de complexitate relativ scăzut. Prin modul de adreasare folosit de profesor, poate inversa logica noțiunilor și evenimentelor istorice deja învățate și înțelese de elevi, stârnind tensiune, incertitudine și uimire, în felul acesta stimulând interesul pentru găsirea adevărului. De asemenea supune elevul la căutatea unor posibile soluții sau răspunsuri pe baza contextului și noțiunile dobândite. Astfel orizontul de conoaștere și mărește considerabil, punând în valoare cunoștințele dobândite ce stau la baza enunțării de supoziții. Un posibil exemplu al unei întrebări problemă: Care ar fi fost implicațiile României dacă ar fi participat la primul război mândial alături de Puterile Centrale, fiind parte semnatară a acestei alianțe?

Adresarea acestor tipuri de întrebări presupune şi anumite exigenţe în ceea ce priveşte felul în care trebuie acceptate răspunsurile. În primul rând, elevul trebuie lăsat să vorbească până își epuizează argumentele, *întreruperea putând constitui un factor de dezorientare*. Să îi stimuleze gândirea, spiritul critic, creativitatea, formarea priceperilor şi deprinderilor prin formularea lor într-o varietate de forme.[9]

[8] Călin Felezeu, *op.cit,* p. 107
[9] *ibidem*.

- **Problema** poate fi integrată ca etapă în cadrul diferitelor metode didactice. Aceasta, ca și întrebarea problemă, induce elevului o stare cognitivă conflictuală, un disconfort resimţit de subiectul cunoscător la un moment dat, datorită relaţiei care se instituie între fondul său prealabil de cunoştinţe şi anumite elemente de noutate sau surpriză. Ca exemplu de creare a unei probleme în etapa de verificare a cunoștințelor, profesorul poate cere elevilor să argumenteze atitudinea României de a participa alături de Antanta la primul război mondial, fiind semnatără a alianței cu Puterile Centrale.
- **Situația-problemă** crează un dezechilibru cognitiv, elevul fiind pus în fața trăirii a două realități contradictorii, incompatibile între ele, rezultate din experiența anterioară și elementele de noutate, de surpriză cu care se confruntă ce stau să îi schimbe sau să îi contrazică logica noțiunilor deja asimilate. În felul acesta elevul este pus în fața unei căutări, fiind forțat să descopere noi soluții să își reformuleze logica noțiunilor deja asimilate. Întervine actul motivațional din punct de vedere afectiv, determinat de interesul găsirii adevărului istoric. Crearea unei situații-problemă implică un demers mult mai amplu al profesorului, pregătirea materialului didactic care să faciliteze cercetarea elevilor, si totodată coordonarea acestora pe tot parcursul investigației și trasarea concluziilor. Situația-problemă poate fi transpusă ca metodă didactică de sinestătătoare.

În utilizarea problematizării în cadrul studiului istoriei, se impune atenția deosebită a profesorului, nu numai în formularea situațiilor problemă, *cât şi verificarea modului în care elevii dispun de premisele necesare rezolvării problemei* , dacă au conștințe despre paftele sau evenimentele istorice care să le creeze premisele găsirii soluțiilor și înțelegerii acestora.[10]

O caracteristică a folosirii problematizării în cadrul istoriei o constituie faptul că materialul informativ este dobândit de elev din surse multiple, de la explicațiile profesorului, manual, documente istorice, internet, media, etc. În acest context poate interveni contradicția în cadrul informației oferite de diferitele surse, creând elevului o stare de incertitudine față de faptele studiate avându-se în vedere diferența de viziune asupra acestora. Astfel, profesorului îi revine rolul de a asigura elevilor găsirea soluțiilor corecte. Dar în această situație se poate

[10] Elena Ene, Georgeta Zmeu, Rea Silvia Bărbuleanu, Gloria Ceacalopol, *Metodica predării istoriei României,* Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981, p. 92.

vorbi mai putin de folosirea metodei problematizării, ci mai degrabă, analiza unui eleviment din mai multe surse istorice.

Utilizarea problematizării în predare presupune din partea profesorului, atât găsirea unor veridice situații problemă, cât și elaborarea unui plan de acțiune detaliat, care *să implice în mod deosebit gândirea elevilor* dar și rolul său de a modifica de la o etapă la alta a lecției, de la crearea situației-problemă, la orientarea elevilor *către sesizarea elementelor esențiale, la completarea și valorificarea datelor, până la gruparea și regruparea cunoștințelor în vederea stabilirii căilor de rezolvarea a situațiilor date.*[11]

În predarea istoriei, prezentarea problemelor, situațiilor problemă, poate fi făcută de profesor în modalităţi variate, pornind de la diferite mijloace de învăţământ specifice – documente istorice, beletristică – şi pe calea expunerii, comparaţiei, conversaţiei, modelării, descoperirii. Indiferent de modalitatea de problematizare utilizată, este important ca profesorul să orienteze, să dirijeze activitatea intelectuală a elevilor spre sesizarea problemelor, analizarea conţinutului acestora şi stabilirea direcţiei de soluţionare. Predarea problematizată a istoriei implică și abordarea unor teme și subiecte controversate care să ofere elevului o perspectivă multiplă de analiză a acestora, să-i incite curiozitateate în aflarea răspunsului și conturarea unui orizont de cunoaștere asupra evenimentului respectiv. Elevul devine atras de subiect, doreste să afle cât mai multe lucruri despre, se implică emoțional ceea ce îi stimulează gândirea și îi deszvoltă spiritul critic.

Biblografie:

1. Felezeu, Călin, *Metodica predării istoriei,* Ed. a Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2004
2. Gruber, Gabriela *Didactica specialității, Istorie și Cultura civică,* Ed. Psihomedia, Sibiu, 2009
3. Ene, Elena, Zmeu, Georgeta, Bărbuleanu, Rea Silvia, Ceacalopol, Gloria, *Metodica predării istoriei României,* Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1981
4. Păun, Ștefan, *Didactica Istoriei,* Ed. Corint, București, 2007
5. Stradling, Robert, *Multiperspectivitatea în predarea Istoriei,* Ed. Universitară, București, 2014.

[11] *Ibidem.*

METODE DIDACTICE ÎN ACTIVITATEA DE PREDARE –ÎNVĂȚARE-EVALUARE LA DISCIPLINA ISTORIE

Prof. Istudorescu Ileana Maria

Școala Gimnazială "Nicolae Tomovici-Plopșor"

Învătământul actual se caracterizează prin o diversitate a și o mare variație a metodelor și procedeelor de instruire. Trecerea la învățarea constructivistă are în vedere flexibilitatea instruirii și adoptării unor metode care să activeze pe elev, să-i descopere potențialul, capacitățile și aptitudinile, să-i creeze oportunități de învățare. Elevul devine centrul actului educațional iar profesorul coordonatorul acestuia. Învăţământul modern solicită aplicarea metodelor active şi interactive, cu multiple valenţe formative care contribuie la dezvoltarea creativităţii, care implică activ elevii în învăţare, punându-i în situaţia de a gândi critic, de a realiza conexiuni logice, de a produce idei şi opinii proprii argumentate.

Aplicarea acestor metode care generează învăţarea activă şi prin care elevii sunt iniţiaţi în gândirea critică nu este simplă ci necesită timp, răbdare, exerciţiu iar Istoria este una dintre disciplinele care pune accent pe dezvoltarea gândiri critice. Fără a nega importanța și utilitatea folosirii în actul educațional a metodelor tradiționale la ora de Istorie, sunt prezentate în continuare câteve metode activ-participative: Brainstorming, Philips 6-6, Problematizarea, SINLG, metoda Mozaic, metoda Cubului, Turul Galeriei, etc.,

Brainstorming-ul sau „evaluarea amânată" ori „furtuna de creiere" este o metodă interactivă de dezvotare de idei noi ce rezultă din discuţiile purtate între mai mulţi participanţi, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulţime de sugestii. Rezultatul acestor discuţii se soldează cu alegerea celei mai bune soluţii de rezolvare a situaţiei dezbătute.[1]

Metoda „asaltului de idei" sau „cascada ideilor" are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluţii, de idei, privind modul de rezolvare a unei probleme, în speranţa că, prin combinarea lor se va obţine soluţia optimă. Calea de obţinere a acestor idei este aceea a stimulării creativităţii în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neinhibatoare, rezultat al amânării momentului evaluării. Altfel spus, elevii sunt eliberaţi de orice constrângeri, comunică fără teama că vor spune ceva greşit sau nepotrivit, care va fi apreciat ca atare de către ceilalţi participanţi. Scopul metodei este acela de a da frâu liber imaginaţiei, a ideilor neobişnuite şi originale, a părerilor neconvenţionale, provocând o reacţie în lanţ,

[1] Ioan-Ovidiu Pânișoară (coord), *Metode interactive de predare-învățare-evaluare, suport de curs,* Editura ISJ Teleorman, 2012, p.44.

constructivă, de creare a „ideilor pe idei." În acest sens, o idee sau sugestie, aparent fără legătură cu problema în discuţie, poate oferi premise apariţiei altor idei din partea celorlalţi participanţi.[2]

Metoda bazează pe patru reguli fundamentale ale gândirii creative: căutarea în voie a ideilor, amânarea judecăţii ideilor, cantitate mare de idei, schimbul fertil de idei. Branistorming-ul se desfăşoară în cadrul unei reuniuni formate dintr-un grup nu foarte mare (maxim 30 de persoane), de preferinţă eterogen din punct de vedere al pregătirii şi al ocupaţiilor, sub coordonarea unei moderator, care îndeplineşte rolul atât de animator cât şi de mediator. Durata optimă este de 20-45 de minute. Specific acestei metode este şi faptul că ea cuprinde două momente: unul de producere a ideilor şi apoi momentul evaluării acestora (faza aprecierilor critice).[3]

Philips 6-6 este asemănătoare brainstorming-ului, fiind utilizată pe grupuri mai mici. Ca și cea de mai sus, se bazează pe producerea de idei irezolutive pentru o problemă dată, anticipând elaborarea unui număr mare de soluții. Specific acestei metode este împărțirea clasei de elevi în grupuri de câte șase, fiecare grup fiind reprezentat în dezbaterea finală de către un lider. Etapele organizării și aplicării acestei metode se divid în: organizarea grupurilor, desemnarea liderilor, lansarea problemei de soluționat, producerea de idei rezolutive, colectarea rapoartelor și elaborarea deciziilor.[4]

Problematizarea

Asimilarea noilor cunoştinţe şi, în primul rând, dezvoltarea funcţiilor intelectuale impune o activitate personală a subiectului. Dar activitatea este doar acolo unde există o problemă de rezolvat. Conceptul de problemă nu este însă identic cu situaţia – problemă sau problematizarea.

Problema este o sarcină cu o cerinţă precisă şi care poate fi rezolvată prin acţiune fizică şi intelectuală. Spre deosebire de problemă, situaţia–problemă îl determină pe elev să-şi confrunte experienţa cognitiv–emoţională anterioară cu necunoscutul din enunţul problemei. Acest nou, necunoscut, este astfel formulat încât să provoace contradicţie între cele afirmate şi ceea ce ştie elevul. Contradicţia generează pe plan psihic uimire, contrarietate, conflict cognitiv intern, care stârnesc la elevi dorinţa de a găsi soluţia situaţiei–problemă.

Filosoful Lucian Boia distinge în structura unei probleme (filosofice), aria problemei şi zarea interioară a problemei. Aria problemei este alcătuită din totalitatea datelor obiective care

[2] *Ibidem,* p. 44.
[3] *Ibidem.*
[4] Constantin Cucos (coord), *op.cit.,*p. 338.

prilejuiesc punere problemei, ansamblul fenomenelor supuse problematizării, în vederea explicării lor. Zarea interioară a problemei este reprezentată de conţinutul ideativ care nu se află între datele obiective ale problemei[5]. Specificul problematizării constă în faptul că profesorul nu comunică cunoştinţe gata elaborate ci îi pune pe elevi în situaţia de căutare, de descoperire, propunându-le spre rezolvare situaţii–problemă autentice.

Rezolvarea situaţiilor problemă cuprinde următoarele etape[6]*:*

-Perceperea problemei perceperea problemei ca atare şi a primilor indici orientativi pentru rezolvare, etapă în care:

a.profesorul descrie situaţia-problemă: expune fapte, explică relaţii cauzale etc.;

b.elevii conştientizează existenţa unei situaţii-problemă;

c.elevii resimt dorinţa de a rezolva situaţia-problemă.

-Studierea aprofundată, înţelegerea problemei şi restructurarea datelor sale prin activitatea independentă a elevilor;

-Căutarea soluţiilor posibile la problema pusă;

-Obţinerea rezultatului final şi evaluarea acestuia prin confruntarea/compararea diferitelor variante.

Situaţiile problemă pot fi prezentate elevilor sub formă de afirmaţii, întrebări, studii de caz.O situaţie problemă complexă apare la înţelegerea modului de înregistrare cu ajutorul conturilor a modificărilor patrimoniale generate de operaţiile economico-financiare desfăşurate în cadrul unei firme de exerciţiu. Problematizarea, pe lângă faptul că facilitează însuşirea de cunoştinţe, îi determină pe elevi să devină activi şi autonomi, să fie inventivi şi creativi, să gândească independent şi să-şi susţină propriile păreri.

În cadrul lecţiilor de istorie se folosesc trei procedee de problematizare[7]:

1. Se dau două informaţii aparent contradictorii şi se cere elevilor să găsească soluţia care înlătura contradicţia.

Exemplu: Deşi la 1848 românii şi maghiarii aveau de înfruntat acelaşi duşman, la un moment dat revoluţiile lor s-au separat. De ce?

2. Se dă elevilor o situaţie problematică ce ar avea o soluţie cu două sau mai multe variante şi li se cere să argumenteze pentru cea corectă.

[5] Lucian Blaga, *Despre conştiinţa filosofică*, Timişoara, Editura Facla, 1974, p. 172.
[6] Miron Ionescu, Ioan Radu, *op. cit.*, p. 140.
[7] Alexandru Gheorghe, Vasile Voinescu, *Metodica predării istoriei în învăţământul preuniversitar*, Editura „Gheorghe Alexandru", Craiova, 2000, p. 159.

Exemplu: Atât Petru Aron cât şi Ştefan cel Mare au plătit tribut turcilor. Care a greşit? Argumentaţi.

3. Se cere elevilor să găsească o contradicţie, o situaţie problematică într-un material, aparent lipsit de aceasta.

Exemplu: Cu consimţământul lui Hitler, Ion Antonescu a înăbuşit rebeliune legionară. Cum se face că Hitler i-a ajutat pe capii legionari, adăpostindu-i la Berlin?

Metoda S.I.N.E.L.G. se axează implicarea activă a elevilor în rezolvarea unei situații probleme și elaborarea unei soluții prin lecturarea unui text. Astfel, înainte de a începe lectura textului, elevii trebuie să noteze tot ceea ce cunosc sau consideră că știu despre ceea ce urmează a fi prezentat în text. În acest fel le este stimulată creativitatea și gândirea liberă despre tema luată în discuție. Ideile sunt inventariate și notate de profesor, acesta fiind în postura de a coordona gândirea elevilor. Textul le este împărțit elevilor aceștia bifând ceea ce este similar cu noțiunile deja știute, cu minus acolo unde informația contrazice ceea ce știau până în acel moment, un plus unde informația este nouă și semnul întrebării va fi alăturat ideilor confuze. La finalul citirii textului are loc discuția între colegi, evidențiind elementele de noutate reieșite din text.[8]

Metoda mozaicului

Este o metodă inedită ce antrenează gândirea critică, lucrul în echipă și colaborarea între elevi. În fiecare grup, fiecare membru al acestuia are calitatea de expert într-o anumită etapă a subiectului de studiat, ajungându-se la acoperirea completă a temei de către toți elevii. Presupune parcurgerea mai multor pași. Într-o primă fază, profesorul împarte textul de studiat în parți cu o anumită semnificație logică, informând elevii despre conținutul de studiat și formează grupuri inițiale. Marimea grupului coincide cu numărul fragmentelor textului. Fiecărui elev îi revine sarcina să studieze fragmentul cu același număr cu el. În etapa următoare se reunesc experții care poartă același număr pentru consultare reciprocă, concluzionând ideile și modul lor de predare. În etapa a treia elevii revin la grupurile inițiale și prezintă concluziile. În etapa finală are loc evaluarea, profesorul concluzionând modul în care elevii au reușit să prezinte și să rețină noțiunile predate de colegii lor.[9]

[8] Dan Potolea, Ioan Neacșu, Romiță B. Iucu, Ion-Ovidiu Pânișoară (coord), *op.cit,* p. 264.
[9] Constantin Cucoș (coord), *op. cit.,* p. 348.

Metoda cubului și-a luat numele de la mijlocul de învățământ folosit prentru impunerea acestei metode. Este o metodă prin care se valorifică abilitățile elevilor de a participa conștient la descoperirea de cunoștințe și noțiuni noi și a relațiilor dintre acestea. Este o metodă axată în principal pe dezvoltarea gândirii critice, utilizată în special când se dorește aflarea a cât mai multor lucruri despre un fenomen sau eveniment, acestea fiind privite din mai multe puncte de vedere conform taxonomiei lui Bloom.[10]

În cadrul acestei metode profesorul pregătește în etapa inițială un cub de carton, pe fiecare din fețele acestuia fiind înscrise sarcinile de lucru: descrie, compară, asociază, analizează, aplică și argumentează. Poate utiliza metoda atât individual, fiecărui elev trasându-i-se sacrcina de lucru, fie pe grupuri, fiecare grup urmând a rezolva una dintre cele șase sarcini. Abordarea conținutului de studiat se poate face ținând-se cont de complexitatea sarcinilor de lucru.[11]

Exemplu: la clasa aVIII-a, a unitatea de învăţare *Societatea românească între tradiţie şi modernitate (sec. al XVIII – prima jumătate a sec. al XIX-lea),* metoda cubului se aplică astfel:

1. DESCRIE organizarea Transilvaniei.
2. COMPARĂ regimul habsburgic din Transilvania cu cel fanariot din Moldova şi Ţara Românească.
3. ANALIZEAZĂ mişcarea de emancipare a românilor transilvăneni.
4. ASOCIAZĂ elementele din coloana A cu cele corespunzătoare din coloana B:

A	**B**
1. Ioan Inocenţiu Micu	a. Şcoala Ardeleană
2. Samuil Micu	b. Supplex Libbelus (1743)
3. Nicolae Mavrocordat	c. domn regulamentar
4. Mihail Sturdza	d. chestiunea orientală
	e. domn fanariot.

5. APLICAŢI cunoştinţele dobândite, completând fiecare spaţiu liber cu termenul corespunzător din lista dată:

"Noua orientare politică a Ţărilor Române de la sfârşitul sec. al XVII-lea, care urmărea eliberarea de sub dominaţia otomană, a îngrijorat Imperiul …….. Ca soluţie a acestei probleme, s-a ajuns la instaurarea domniilor …….. în Moldova şi

[10] *Ibidem,* p. 344.
[11] *Ibidem.*

…… ……..…… După bătălia de la Stănileşti, încheiată cu detronarea lui Dimitrie Cantemir, turcii numesc la conducerea Moldovei pe …….. ……."

Lista termenilor: Habsburgic, Otoman, Nicolae Mavrocordat, Ţara Românească, fanariote, Alexandru Mavrocordat.

6. ARGUMENTEAZĂ importanţa Regulamentelor Organice.

Turul Galeriei este la rândul său o metodă didactică a colaborării și învățării de grup. Elevii împărțiți în grupuri în funcție de specificul clasei, lucrează la rezolvarea unei probleme controversate, cu mai multe soluții posibile. Rezultatul colaborării dintre elevi este descris pe câteva foi mari de flipchart și este afișat asemeni unei galerii de tablouri. Unul dintre membrii fiecărei echipe rămâne în postura de ghid, ceilalți elevi marșând prin fața "expoziției" inițiind comentarii, idei sau critici. La încheierea turului, fiecare echipă reexaminează rezultatele prin comparație cu soluțiile propuse. Această metodă implică foarte mult elevii în activitățile de învățare, creându-le posibilitatea exprimării propriilor idei și generarea de soluții.[12]

Frecvent se face distincţie între metodele tradiţionale şi cele moderne. Metodele tradiţionale sunt centrate pe profesor şi pe predare, sunt dominant verbaliste, receptive şi pasive pentru elevi, solicită memoria şi reproducerea informaţiilor, în schimb metodele moderne sunt axate pe activitatea elevilor, pe învăţare, pe experienţa dobândită prin explorare, cercetare, acţiune, promovează cooperarea între elevi şi relaţiile democraţice între profesor şi elev, cultivă spiritul aplicativ, încurajează munca independentă, iniţiativa şi creativitatea elevilor, conferă profesorului rolul de organizator şi îndrumător al activităţii de învăţare. Metodologia didactică evoluează în acord cu exigenţele sistemului de educaţie contemporan, iar accentul tot mai evident care se pune pe metodele moderne este în acord cu această evoluţie. Trebuie precizat faptul că fiecare metodă, tradiţională sau modernă, are dreptul la existenţă în practica didactică atâta timp cât serveşte scopurilor instruirii.

Bibliografie:

Pânișoară, Ioan-Ovidiu (coord), *Metode interactive de predare-învățare-evaluare, suport de curs,* Editura ISJ Teleorman, 2012

CUCOȘ, Constantin, (coord*), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, editia a II-a,* Ed. Polirom, Iași, 2008 .

Blaga, Lucian, *Despre conştiinţa filosofică*, Timişoara, Editura Facla, 1974,

IONESCU, Miron, RADU, Ioan, Didactica modernă, ediţia a II-a, revizuită, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

Alexandru Gheorghe, Vasile Voinescu, *Metodica predării istoriei în învăţământul preuniversitar*, Editura ,,Gheorghe Alexandru", Craiova, 2000, p. 159.

POTOLEA, Dan , NEACȘU, Ioan , ROMIȚĂ, B. Iucu, PÂNIȘOARĂ, Ion-Ovidiu , (coord), Pregătirea psihopedagogică, manual pentru definitivat și gradul II, Editura Polirom, Iași, 2008..

[12]Dan Potolea, Ioan Neacșu, Romiță B. Iucu, Ion-Ovidiu Pânișoară (coord), *op.cit,* p. 272.

PERSONALITATEA CREATIVĂ A EDUCATOAREI

Iuăniţiu Narcisa Mihaela

Grădiniţa cu Program Prelungit" Albă ca Zăpada "Beclean

Şcoala ca şi familia este instituţia principală prin care se organizează şi derulează procesul educativ. Educaţia, în sensul larg al acţiunilor formative întreprinse în dezvoltarea umană are în centrul ei activitatea realizată în şcoală. Ne referim la acea şcoală care trăieşte şi se dezvoltă în şi prin cultura unei comunităţi, dar cadrul didactic este figura principală, ce trebuie să posede anumite abilități sau calități artistice în ea.

Eucaţia este informaţie, gândire, acţiune şi atitudine, dar în acelaşi timp educaţia desemnează relația profesor-elev, o altă abordare educaţională, în care se porneşte de la nevoile individuale şi de la mobilizarea şi organizarea tuturor resurselor educaţionale pentru a răspunde acestor nevoi. De exemplu, introducerea într-un grup şcolar a unui copil este doar începutul integrării acestuia în acel grup. Abordarea presupune identificarea resurselor umane şi materiale existente în grupul respectiv şi antrenarea acestora pentru a îmbunătăţi practicile existente, în aşa fel încât nu numai copilul să fie integrat, ci întreg grupul să înveţe şi să se dezvolte folosind acest prilej.

Multe cercetări în domeniu au reliefat faptul, că formarea cadrelor didactice pentru abordarea în educaţie o putem identifica prin schimbări de ordin calitativ atât în relaţiile cu elevii cât şi în resursele educaţionale. Practic, educaţia este o schimbare care priveşte copilul şi actul educaţiei mai atent, cu spirit de observaţie, manifestă respect, stăpânirea perfecta a emoţiilor, sentimentelor, iubirii şi cumsecădeniei, care focalizează intervenţiile educaţionale pe valorile democratice ale relaţiilor sociale şi pe fiinţa umană înţeleasă în sens pozitiv şi profund, relativ la potenţialul ei. Cadrul didactic trebuie să se pronunțe prin calitățile artistice, prin personalitatea sa artistică ce sunt necesare în școala. Educaţia are nevoie de o cultură, de pedagogi competenţi, ce posedă calităţi artistice inedite.

De punctat este şi faptul că, o altă calitate pe care ar trebui să o aibă un bun cadru didactic este creativitatea. Profesorul creativ oferă posibilitatea elevilor de a-şi spune părerea într-o atmosferă neautoritară, promovând o atitudine deschisă, respectă opiniile celorlalţi, întăreşte constant convingerea elevilor că pot emite idei valoroase, antrenându-i în procesul de evaluare, comunicându-le criteriile de evaluare şi oferindu-le timpul necesar exersării propriilor capacităţi. Pentru a stimula activismul şi creativitatea elevului, profesorul însuşi trebuie să fie un tip creativ şi activ, să manifeste un comportament şi o atitudine pozitivă în acest sens.

Cadrul didactic își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui artistică, mărturisește Teodora Cozma . Sintetizînd ideile enunţate, putem confirma că cultura pedagogică a profesorului este determinată de personalitatea sa artistică prin următoarele abilități : iubeşte copiii, stimulează imaginaţia, dorinţa de a cunoaşte, curajul de a-şi exprima opiniile proprii, e blînd şi bun, empatic cu izbucnirile de joacă, bucurie, ruşine sau eşec, dar necruţător cu lenevia şi absenţa nu pedepseşte, ci sancţionează şi corectează, nu impune materia de studiu, ci îi convinge pe copii că e cea mai importantă, motivându-i prin cunoştinţele sale perfecte. Fiecare întîlnire cu elevii e bine planificată, regizată iscusit, o lecţie de calitate e un spectacol inedit, e ca şi o sărbătoare captivantă.

Cadrele didactice specializate în a lucra cu preșcolarii au la îndemână pentru realizarea activităților instructiv-educative o serie de materiale, precum: curriculum, ghiduri, metodici, reviste și lucrări de specialitate. Cu toate acestea, în fiecare demers didactic este prezentă creativitatea. Fără a fi creativă, educatoarea se găsește în imposibilitatea de a organiza mediul educațional, activitățile și de a interacționa cu cei mici.

Mediul educațional cu care copilul intră în contact de la grupa mică este bine să fie cât mai colorat și atractiv, cu o serie de jucării educative menite să-i ajute dezvoltarea psiho-fizică și să-i stârnească curiozitatea. Educatoarea este cea care, pe lângă picturile murale, care încă-și găsesc importanța și necesitatea în grupa de copii, adaugă, anotimp de anotimp, mici artificii: frunze colorate, păsări, fluturi, pompoane, albine, maci etc. În grupa mare, ea îi poate stimula pe copii să ofere idei și să realizeze propria lor amenajare a spațiului. Astfel îi responsabilizează și le dezvoltă simțul estetic.

Activitățile instructiv-educative sunt cele în care educatoarea investește multă creativitate. Începând cu întâlnirea de dimineață, moment în care stimularea creativității la copii se poate realiza cât mai divers și mai atractiv, continuând cu jocurile și activitățile didactice alese, activitățile pe domenii experiențiale și finalizând cu jocurile din finalul programului de dimineață, educatoarea creează adevărate momente vii. Captarea atenției o va realiza de fiecare dată cu mare stil. Fie că o va repeta în celelalte activități, pentru a forma o deprindere sau o obișnuință , fie că de fiecare dată va fi alta, ea va avea nevoie de multă imaginație.
Interacțiunea cu preșcolarii are la bază apropierea sufletească. Copilul cu cât se va atașa mai mult de educatoare, cu atât va fi mai doritor să participe în activitățile organizate, cu atât va respecta regulile grupei, cu atât mai mult va fi atent la nevoile colegilor. Îmbrățișările în diverse momente din zi sunt adevărate destinderi, și pentru copii și pentru educatoare.

Creativitatea acesteia intervine și în modalitățile prin care creează un climat psiho-afectiv pozitiv, prin care preșcolarii își însușesc deprinderi morale și se dezvoltă emoțional. În acest sens, ea nu va uita niciodată de încurajări, de aprecieri pozitive, dar și de mici recompense, cu care preșcolarii pot fi convinși să realizeze diverse sarcini mai mult sau mai puțin dorite.
Grupa mică este etapa în care educatoarea se află în deplina ei activitate creativă. Programul zilnic este pliat pe nevoile copiilor, pe necesitatea însușirii unor reguli, pe dezvoltarea abilităților de socializare. Cântecele, poeziile, momentele de dans, poveștile, conversațiile, jocurile sunt prezente. Pentru ca preșcolarii mici să participe activ, ea se folosește de intonație, gestică, mimică și diverse artificii ludice. Toate acestea presupun și creativitate!

Organizarea unei serbări este iar un moment creativ, în care educatoarea pune în valoare aptitudinile copiilor și nu doar. Prin secvențe de dans, muzică, scente hazlii în care sunt angrenați și părinții, se stimulează interacțiunea, se destinde atmosfera și se creează momente memorabile.

Educatoarea zâmbește și dăruiește afecțiune, siguranță, copiilor pe care îi formează! Ca fiecare cadru didactic dispune de strategii de lucru, modele, competențe, dar toate acestea se împletesc cu creativitatea de care dă dovadă în dezvolta personalitatea preșcolarilor!

Bibliografie:

Neculau, A. (coord.), (2003) – Manual de psihologie socială, Iaşi: Ed. Polirom.

Neculau, A. O perspectivă psihopedagogică asupra stilului de muncă al profesorului. București: Editura Didactică și Pedagogică 2007

Vrăsmaş, E. - „Educaţia copilului preşcolar”, Editura ProHumanitas, Bucureşti , 1999.

IMPORTANȚA DIGITALIZĂRII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Diana-Loredana IUGA

Liceul de Artă ,,Ion Vidu”, Timișoara

Adriana HOMENCO

Școala Gimnazială Fântânele, Arad

Anul 2021-2022

Cuprins

1. Introducerea în temă…….. 3
2. Argumentarea poziției…… 3
3. Concluzii……. 6

2137

1. Introducerea în temă

Motorul principal al creșterii și dezvoltării unei societăți a fost și va rămâne întotdeauna educația, indiferent de eră, capacitate tehnologică, forma ei de desfășurare, factori influențatori. Din această perspectivă și datorită prezentului inovativ înconjurat de tumultumul de oportunități digitale, putem afirma că digitalizarea învățământului este o condiție necesară adaptării la noile cerințe ale societății și vizându-le pe cele viitoare.

Perspectiva mea privind conceptul de digitalizare a procesului de învățământ, întemeiată de experiența profesională acumulată în ambele roluri ale actorilor educaționali cât și din studiile elaborate relevante acestui aspect, este una favorabilă, întrucât ne aflăm într-o continuă dezvoltare, bazată pe facilitarea efortului și inovarea deja existentelor metode didactice.

2. Argumentarea poziției

Școala, în sine, are rolul de a pregăti individul pentru viața sa din perspectiva unei ființe bio-psiho-sociale deja formate, capabile de autoeducație și autocunoaștere, depășindu-și menirea trecută, cea de a-l pregăti pentru viața profesională și adoptând un nou scop, de a-l învăța pe individ cum să se adapteze, să caute singur informația, să o prelucreze și să o fructifice. Utilizarea resurselor digitale în procesul de învățământ contribuire la eficientizarea instruirii, propunând o multitudine de oportunități de învățare. Spre exemplu, elevii nu mai trebuie să aștepte câteva zile pentru a-l întreba pe cadrul didactic ceva, ci pot căuta pe internet informația de care aveau nevoie și, încă, mult mai mult.

Impactul inovațiilor în procesul de învățământ se bazează în mare măsură pe profesori și formatori. Tehnologia aduce un beneficiu în privința comunicării între profesori, între elevi, respectiv între elev-profesor, prin furnizarea de platforme digitale pentru coordonarea educației, facilitarea transmiterii informațiilor și a feedback-ului. De exemplu, platforma Google Classroom pune la dispoziție posibilitatea de a reaccesa lecția de către elevi și, totodată, le permite elevilor/dascălilor să adauge comentarii privind temele acestora sau cursul. În același timp, dezvoltarea rețelelor poate permite cadrelor didactice și formatorilor să împărtășească experiențe și expertiză în ceea ce privește metodele de instruire, predare și învățare și instrumentele digitale. Din acest motiv, dascălii au nevoie de abilități și mentalități pentru a fi inovatori și, în fața amplorii

schimbărilor cu care se confruntă educația, există o mai mare nevoie de formare inițială în domeniul informației tehnologice.

Un alt beneficiu cheie al utilizării tehnologiei ar fi posibilitatea elevilor de a lucra împreună mult mai ușor în realizarea unui document/unei lucrări, prin intermediul platformelor de tip e-learning, Google, etc. Astfel, ei pot vedea în timp real modificările aduse lucrării și pot adăuga după bunul plac noi informații pentru realizarea acesteia.

„Dacă în urmă cu câteva zeci de ani educaţia primită în anii de şcoală putea să fie, în cele mai multe cazuri, suficientă pentru tot restul vieţii unui individ, astăzi situaţia s-a schimbat dramatic. Individul trebuie pregătit pentru un nou stil de viaţă şi de instruire: învăţarea continuă. Supravieţuirea omului ca individ ar putea depinde de capacitatea sa de a învăţa, de a se recalifica, de a uita ce a învăţat cândva şi de a se instrui într-un cu totul alt domeniu pe viitor." „Cu toate acestea, mulți profesori și formatori nu au fost educați să inoveze sau nu cred că inovațiile vor fi bine primite în școlile / locurile lor de muncă." [1]

„În aceste condiţii am fi tentaţi să credem că omul poate fi înlocuit cu uşurinţă de către un calculator. Ideea aceasta poate fi negată cu vehemenţă prin argumentul că eficienţa acestei maşinării depinde de priceperea şi creativitatea umană. Profesorul este cel care propune modalităţi de organizare a conţinutului, activităţi de învăţare, teste şi modalităţi de evaluare, calculatorul fiind doar un mijloc de a uşura munca omului. Dacă un cadru didactic nu ştie să utilizeze un calculator într-un mod eficient, acesta nu-şi va demonstra utilitatea; dar, nicidecum rolul profesorului nu este minimalizat sau anulat, ci doar schimbat într-un mod benefic. Astfel, cadrul didactic se transformă într-o persoană care monitorizează, analizează şi evaluează procesul individual de învăţare."[2]

Învățarea bazată pe experiment reprezintă cea mai intuitivă și antrenantă formă de învățare. În contexte în care aceasta nu poate fi exercitată, instrumentele tehnologice pot interveni pentru a simula experiențele practice cu ajutorul realității virtuale și augmentate. De exemplu, vizitarea unei ferme de animale, simularea unor experimente chimice, etc.

---

[1] M.C. Ceobanu, INSTRUIRE ASISTATĂ DE CALCULATOR, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași, 2012 - 2013,

[2] Cristina Annabella Jako, Manipulare prin mass-media, Revista Intelligence, 22 martie 2010

Un alt argument în favoarea digitalizării procesului de învățământ ar fi interesul elevilor în ceea ce privesc noile tehnologii care îi înconjoară. Fie că e vorba de tableta pe care se joacă sau telefonul folosit la a da un mic search pe Google sau a conversa cu colegii sau la laptopul prin intermediul căruia caută informații referitoare la tema pe care o au de făcut la o anumită materie, viața lor ar fi incompletă fără tehnologie. De ce am vrea să le-o luăm la școală, în acest caz? Implicarea a ceea ce cunosc și le face plăcere în activitățile didactice ar cauza un mai mare interes în implicarea lor. În plus, în prezent ne confruntăm cu acțiuni de manipulare voluntare și involuntare extinse atât numeric, cât și la nivelul țintelor. Din acest motiv, pentru a împiedica căderea a cât mai multor persoane în plasa manipulării, în cadrul școlilor elevii ar trebui informați cu privire la pericolul la care se expun, cât și ajutați să cearnă informațiile de care dispun.

„Interacțiunea *elev-calculator* permite utilizarea unei strategii didactice mai diversificate, facilitând accesul elevului la informații mai ample, adaptate la vârsta, nivelul său de cunoștințe. În fapt, nu calculatorul, ci programele calitative și aplicațiile pe care acesta le poate utiliza redau să găsească metode şi procedee didactice noi care să permită înzestrarea elevilor cu noi aptitudini: autonomie, flexibilitate, capacitate de cooperare şi dialog. În acest caz, dascălul trebuie să găsească mijloace de a stimula şi favoriza autoinstruirea şi de a păstra echilibrul între "individualism" şi "socializare".”[3]

În contextul social al prezentului, cât și în cel profesional, domină interacțiunea om-calculator, om-multimedia, întrucât activitățile de zi cu zi în mediul proximal și în cadrul locului de muncă sunt asistate în mare parte de tehnologie. Atunci când vrei să-ți vezi rudele îndepărtate, poți organiza o întâlnire prin videocall, iar dacă vrei să configurezi o tranzacție desfășurată la kilometrii distanță, este de ajuns să-ți folosești aplicația banking pe telefon și ai terminat. Datorită utilității tehnologiei în viața noastră cotidiană, consider că aceasta ar trebui să fie nelipsită în școli.

Nu în ultimul rând, ar trebui să amintim că trecerea învățământului în format digital a fost o necesitate în contextul epidemiei cu virusul COVID-19. Fără implementarea și desfășurarea unui proces educațional bazat pe tehnologie în întregime, elevii ar fi pierdut un an de activitate didactică. Fără cunoștințe în ceea ce privește mediul digital de învățare, dascălii nu ar fi putut să împiedice acest fapt. Fără conștientizarea importanței calculatorului, nu vom putea în viitor să prevenim astfel de evenimente cu impact negativ în educație și să le transformăm într-o experiență de cunoaștere, de dezvoltare a abilităților computaționale și de inovație tehnologică.

[3] Sorin Angheluta, Impactul inovației și digitalizării asupra educației și formării profesionale, Comisia Europeană, 25 ianuarie 2021

3. Concluzii

Din perspectiva socială, interacțiunea facilitată de tehnologie diferă față de cea față-în-față, însă nu ar trebui subminată sau considerată ineficientă, întrucât există tot felul de idei inovatoare pentru a compensa în mare măsură lipsa legăturii fizice.

Din perspectivă economică, achiziționarea aparaturii necesare includerii tehnologiei în procesul de predare-învățare-evaluare, cât și întreținerea acestora, sunt destul de costisitoare, însă nu imposibil de realizat.

Din perspectivă profesională, învățarea bazată pe muncă este bine apreciată, în special în contextul digitalizării majorității locurilor de muncă.

Din perspectivă educațională, digitalizarea învățământului oferă o mare flexibilitate în alegerea strategiilor utilizate și permite elevilor să-şi identifice şi să-şi rezolve problemele legate de studiu, să-şi identifice posibilităţile de dezvoltare şi să-şi înţeleagă individualitatea cognitivă, lucru ce este mult mai dificil de realizat în cadrul lecţiei tradiţionale.

Având toate acestea în vedere, consider că digitalizarea învățământului prezintă atât argumente pro, cât și contra, care trebuie cântărite, însă cea mai bună variantă în desfășurarea procesului educațional ar fi îmbinarea celor două medii: virtual și real, pentru a oferi elevilor o experiență completă, întrucât acestea două se completează reciproc și oferă posibilități autentice și unice de formare și dezvoltare.

Bibliografie

[1] M.C. Ceobanu, INSTRUIRE ASISTATĂ DE CALCULATOR, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012 - 2013,

[2] Cristina Annabella Jako, Manipulare prin mass-media, Revista Intelligence, 22 martie 2010

[3] Sorin Angheluta, Impactul inovației și digitalizării asupra educației și formării profesionale, Comisia Europeană, 25 ianuarie 2021

INSTRUMENTE DE LUCRU UTILIZATE ÎN PREDAREA LA CLASĂ ÎN VEDEREA CREŞTERII MOTIVAŢIEI ELEVILOR

Prof.înv.primar: Iuga Maria-Liliana
Şcoala Gimnazială Pârteştii de Sus

Comportamentul uman trebuie considerat o activitate dirijată şi nu o reacţie oarecare, scopul fiind cel care, în mare parte reglează această dirijare. În acord cu această afirmaţie motivaţia trebuie înţeleasă ca o structură cognitiv-dinamică, care dirijează acţiunea spre scopuri concrete.

Motivaţia a fost definită de Al. Roşca „totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, fie că sunt înnăscute sau dobândite, conştientizate sau ne-conştientizate, simple trebuinţe fiziologice sau idealuri abstracte''.

Astăzi există un mare interes în ştiinţele educaţiei de a studia teorii psihologice despre motivaţie, cu scopul de a sporii eficienţa procesului de învăţământ şi de a investiga categoriile motivaţionale capabile să potenţeze scopurile învăţării.

Aş vrea să trec în revistă accepţiunile termenului ''a fi motivat la învăţătură'' care exprimă în plan comportamental o stare prezentă diamogenă, mobilizatoare şi direcţionată spre atingerea unor scopuri. Este vorba de acele elemente stimulatoare pe care adesea educatorii le numesc impuls către**…** , dorinţă, interesat de**…** etc. Este logic să acceptăm ideea că pe asemenea rute motivaţionale elevul va fi profund implicat în sarcinile de învăţare, va fi orientat spre finalităţi, într-o mare măsură conştientizate. El transfera în învăţare, în mod relativ constant pe o anumita perioada de timp, potenţialul cognitiv, stările afective si cognitiv – acţionale, experienţa de viata, etc.

La celălalt pol se află termenul ,, a nu fi motivat pentru învăţare'' caracterizat de absenţa ''absorbirii'', prin pasivitate, concentrare foarte lentă şi greoaie, lipsă de spontaneitate. Implicarea elevului actul de învăţare este adesea ezitantă şi fără randamentul dorit.

A cerceta în mod real motivaţia educaţională înseamnă a surprinde nu numai mobilul intern sau extern ca atare ce declanşează o dorinţă, o atracţie, un interes imediat de învăţare, cât mai ales caracterul de mobilizare, de angajare a potenţialului psihic în rezolvarea sau adaptarea la finalităţile învăţământului, precum si de implicare, organizare si autoreglare interioara a personalităţii elevului.

Determinarea semnificaţiilor pedagogice ale motivaţiei şcolare necesită luarea în consideraţie a trei aspecte principale ale acesteia de care profesorii trebuie să ţină seama. Aceste aspecte sunt construcţia psihică, apoi faptul că motivaţia este vectorul eseţial al personalităţii direcţionând conduita

elevului spre realizarea scopurilor educaţionale, dar ea este şi variabila ce asigură continuu organizarea interioară a comportamentului în cele mai multe din acţiunile sale.

Acceptând că sfera comportamentelor de învăţare este plurimotivată, atunci trebuie să se evidenţieze multitudinea de faţete ale mecanismului motivaţional al învăţării. Studiind acest aspect s-a ajuns la o sructură a sistemului motivaţional şcolar, după locul pe care îl ocupă motivaţia în structura activităţii de învăţare, se pot distinge:

-motivaţia intrinsecă şi cea extrinsecă (eficienţa motivelor intrinseci este mai ridicată decât a celor extrinseci);

-motive stimulatorii(lauda, încurajarea, aprecieri obiective) şi motive inhibitive(teama de notă, pedeapsa, aprecierea subiectivă);

-motive adaptative (de semn pozitiv) şi motive dezaptative(de semn negativ);

-motivaţia înaltă, medie şi redusă.

În funcţie de scopurile pe care şi le propun cadrele didactice în clasă, de echilibrul creat de învăţare în structurile personalităţii, în funcţie de caracterul structurat sau nestructurat al organizării stărilor motivatorii si al caracterului de deficit sau de dezvoltare, practica educaţională conturează câteva categorii de motive:

-motive profesionale(învaţă pentru a se pregătii pentru profesia dorită);

-motive cognitive(rezultate din caracterul procesual al învăţării şi din nevoia de a i se asigura un continuum de stimulare cognitivă)

-motive social-morale(învăţătura e o datorie socială şi morală);

-motive individuale(personale, stimulente legate de propria persoană, învaţă pentru a fi recunoscut);

-motive materiale(sisteme premiale);

-motive relaţionale(stări motivaţionale derivate din relaţiile cu ceilalţi).

Pentru cadrele didactice conţinuturile motivaţionale ale activităţii de învăţare sunt mult mai complexe, mai nuanţate, mai direct sau mai puţin direct legate de scopul învăţării, cu un aspect valoric temporal si orientativ mai diferenţiat decât cel prezentat mai sus. Dinamica unor asemenea categorii este în funcţie de: vârsta si sexul subiecţilor, sensul şi semnificaţia pe care o capătă activitatea de învăţare pentru întregul lor univers de viată.

Pentru a forma şi dezvolta o motivaţie superioară în şcoală se studiază structuri şi mecanisme de integrare a motivelor şcolare. Se utilizează :

- potenţarea rolului pe care îl joacă variabilele cognitive, afective, atitudinale, sociale, caracteriale etc., în determinarea rezultatelor si a reuşitei activităţilor şcolare;

- restructurarea continua a variabilelor dinamogene pentru a putea fi mai uşor manipulate de profesori si elevi;

- întărirea pozitivă a acelor proprietăţi ale instruirii care pot conduce la autoinstruire, la activism specific autoorganizării activităţii de învăţare;

- producerea deliberată de noi conexiuni şi de asimilări comportamentale stabile, cu valoare socială ridicată care să-l angajeze pe elev în acţiuni de invăţare pe termen lung.

Activitate cadrelor didactice orientate spre construirea unor situaţii eucaţionale de tip competitiv trebuie controlată şi planificată, deoarece pot apărea unele fenomene secundare negative la nivelul:

- scopurilor educaţionale (cele colaterale devin prioritare, orientând activitatea de învăţare spre succes cu orice preţ);
- valorilor de conţinut care apar la elevi ca scop în sine;
- elevilor, care vor învăţa de dragul succesului şi nu al disciplinelor;

Pentru a înlătura astfel de efecte, Ion Neacşu recomandă:

1) Profesorii să pună în balanţă efectele negative şi pozitive ale succesului şi insuccesului generate de o astfel de competiţie.

2) Să creeze condiţii şi să stimuleze acele emulaţii în care există aproximativ aceleaşi şanse pentru toţi participanţii.

3) Dacă o grupă se instituie în câştigător sigur, cadrele didactice pot crea situaţii de relativizare a succesului în următoarele etape prin schimbarea partenerului, a dificultăţii problemei, fără ca vreodată să nu recunoască succesul obţinut.

4) Să se acorde o atenţie deosebită elevilor care obţini insuccese în competiţie. Aceşti elevi vor fi introduşi în grupe cu elevi mai buni, în aceste condiţii ei depunând un efort deosebit în interesul grupului, succesul obţinut înacest fel având o valoare motivaţională dinamizatoare.

5) Competiţia se recomandă a se utiliza în cazul activităţilor de predare-învăţare de cunoştinţe, şi extrem de rar în situaţii didactica care urmăresc formarea de convingeri, sentimente şi judecăţi morale.

6) Să se utilizeze jocul ca formă de activitate care implică întrecerea, astfel eliminându-se stările de oboseală, de blocaj.

7) Cadrele didactice să formuleze clar obiectivele şi să le centreze pe probleme de conţinut.

Căutând modalităţi de asigurare a succesului şcolar şi de combatere a insuccesului trebuie să se insiste pe stimularea motivaţiei şi tratarea diferenţiată a învăţării. Trebuie vizaţi în special factorii externi ce privesc activitatea şcolară în mod direct. În dezvoltare motivaţiei pentru învăţare se pot

urma câteva căi practice mai ales în munca cu elevii de vârste mici. Unele dintre aceste modalităţi sunt întrecerile, jocurile şi concursurile, ele ajută la formarea comportamentelor adecvate vârstei, la dezvoltarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în forţele proprii, a motivaţiei pentru învăţare.

Întrecerile sportive dezvoltă încrederea în forţele proprii, încrederea că pot rezolva sarcini date şi pot câştiga dacă asta îşi doresc. Recompensele au şi ele un rol important pentru că dezvoltă motivaţia câştigului şi de aceea trebuie alese cu grijă, uneori este suficient să fie scoşi în faţa casei şi să fie felicitaţi pentru succesul obţinut prin aplauze şi aprecieri verbale. Atunci când primesc diplome, elevii se mândresc cu ele în faţa celorlalţi copii stârnind dorinţa de a participa şi ei la concursuri şi de a câştiga premii.

Motivaţia pentru învăţare se poate dezvolta la vârste mici prin aprecieri verbale asupra activităţii la clasă, de asemenea prin întreceri, jocuri, concursuri, toate acestea organizate cu scopul de a verifica capacităţi şi comportamente însuşite pe parcursul procesului educativ.

BIBLIOGRAFIE:

1. Creţu, T.-Fundamentele psihologiei, Editura Polirom, Bucureşti, 2005
2. Stefan Popenici , Ciprian Fartușnic-Motivația pentru învățare, Editura DPH,București, 2009

ACTIVITATEA MEA CA MANAGER AL CLASEI DE ELEVI

Prof. înv.primar Iuga Maria-Liliana
Şcoala Gimnazială Pârteştii de Sus, jud. Suceava

Încerc să-mi construiesc povestea mea de manager al clasei de elevi sub forma unui bilanţ, acum, la sfârşit de an şcolar. Activitatea mea de la clasă a urmărit în permanenţă să asigure şanse egale în învăţare tuturor elevilor şi mai ales, să caut soluţii reale pentru a obţine rezultate satisfăcătoare şi în cazul elevilor cu rămâneri în urmă la învăţătură. Ca învăţător-manager al clasei m-am raportat la cei pe care îi educ, am stabilit relaţii de cooperare cu părinţii acestora şi cu alţi factori din mediul apropiat şcolii. Nu m-am raportat numai la o educaţie făcută în clasă şi la catedră , ci, prin fiecare contact cu copiii şi părinţii, caut să desfăşor o muncă de creştere şi dezvoltare, de conducere şi direcţionare. Activitatea mea se desfăşoară în faţa unor individualităţi psihice umane în formare. De aici derivă necesitatea unei maxime responsabilităţi în ce priveşte comportamentele şi intervenţiile sale. Aceasta este deci perspectiva care îmi conferă o poziţie oarecum specială, unică.

Dincolo de pregătirea de bază şi experienţă ,eu cred că trebuie să am o mare capacitate de a mă adapta la realităţile vieţii şcolare, fiind capabil să rezolv situaţii- problemă dintre cele mai diverse. Tactul, răbdarea, capacitatea de a comunica uşor cu cei din jur, de a soluţiona conflictele sunt caracteristici neapărat pe care le-am dobândit printr-un efort personal considerabil pe parcursul carierei didactice.

Îmi place să cred că următoarele strategii sunt accepate ca fiind unele dintre cele mai bune pentru a asigura clasei mele un management de calitate:

- Îmi planific bine timpul propriu şi am încercat să-i învăţ pe elevi cum să şi-l organizeze şi ei pe al lor;
- Sunt aproape de elevi în afara relaţiei învăţător-elev (drumeţii, activităţi de ecologizare, voluntariat, concursuri);
- Utilizez ascultarea activă;
- Conştientizez tendinţa de a reacţiona diferit în faţa elevilor diferiţi;
- Menţin un climat de învăţare pozitiv, în care este stimulată cooperarea şi respectul pentru diferenţele dintre copii;

- Le reamintesc permanent elevilor că trebuie să aibă încredere în forţele proprii;
- Mă consider un partener în devenirea lor ca oameni;
- Le insuflu idea că se pregătesc pentru viitorul lor şi că nu învaţă pentru alte persoane;
- Menţin o atmosferă de competiţie, dar stimulez şi cooperarea în clasă;
- Sunt preocupată permanent de nou şi de perfecţionarea mea ca dascăl.

Activitatea mea ca manager al clasei de elevi o raportez la cele 6 dimensiuni ale managementului clasei, după cum urmează:

Dimensiunea ergonomică vizează asigurarea condiţiilor materiale şi a confortului acţional:

- Am aranjat mobilierul astfel încât să-mi pot desfăşura cât mai bine activitatea; **vizibilitatea** reprezintă o constantă ergonomică care presupune adaptarea spaţiului educaţional la necesităţile somato-fiziologice de sănătate ale copiilor;
- **pavoazarea sălii de clasă** reflectă opţiunea mea de a construi o imagine de bun gust al clasei;
- **cultura de grup** -simbolul ***Albinuţelor;***

Dimensiunea psihologică se referă la modalităţiile de respectare, utilizare, antrenare, stimulare a particularităţilor individuale ale copiilor, a capacităţii de muncă. Prin această dimensiune arăt faptul că trebuie să se ţină cont de nevoile fiecărui elev, de particularităţile lor psihologice. Copilul trebuie văzut ca o fiinţă unică, specială şi trebuie respectat ca atare.

Dimensiunea socială asociază clasa de elevi cu un grup social în care există diferite tipuri de interacţiune şi relaţii umane. Aici mă refer la faptul că transmit elevilor mei ideea că nu suntem singuri în şcoală, că trebuie să avem relaţii foarte bune cu ceilalţi elevi din alte clase, grupele de preşcolari, domnii profesori.

Dimensiunea normativă indică normele, regulile, cerinţele care stau la baza constituirii grupului-clasă, reglării desfăşurării activităţii sale. Influenţa educativă exercitată de mine, stabilită în funcţie de normele pedagogice şi reglementările şcolare, implică un raport personal învăţător - clasă şi un tip specific de comportament.

Dimensiunea operaţională corelează cu cea normativă, pentru că arată modul de percepere, aplicare, interiorizare respectare al normelor, modul de armonizare al acţiunii cadrului didactic cu cea a elevilor, a sensului în care fiecare înţelege normele. Aici am negociat împreună cu

elevii mei că trebuie să fim uniţi în ceea ce priveşte respectarea regulilor clasei, să fim înţelegători ţinând cont că lucrăm în condiţii de simultan. Obişnuiesc să implementez câteva intervenţii:

- utilizez încurajări, ofer mereu exemple de bună practică, le spun elevilor scurte povestioare din care să se poată extrage o învăţătură;
- consecinţele pentru un comportament neadecvat sunt cunoscute elevilor ;
- solicit în permanenţă implicarea în activitatea şcolară.

Dimensiunea inovatoare implică înţelegerea nevoii de schimbare, perfecţionare a vieţii şi activităţii clasei, grupului şi luarea de decizii adecvate. Aici mă preocup ca elevii mei să înţeleagă că este mult mai util să gândeşti asupra unui lucru, să-ţi pui mintea la contribuţie pentru a reuşi să aduci ceva nou, original, creat de tine. Referindu-mă la această dimensiune, îi invit pe elevii mei la următoarele acţiuni :

- să găsească idei în petrecerea activităţilor extracurriculare;
- să aleagă costumele pentru o paradă sau carnaval;
- să îmbunătăţim aspectul clasei;
- să participăm la acţiuni de voluntariat(plantat de puieţi, ecologizare în jurul şcolii, în împrejurimi);
- să organizăm serbările, să alegem cel mai potrivit dans pentru clasă, sceneta potrivită.

În funcţie de aceste dimensiuni ale managementului clasei de elevi enumăr următoarele comportamente fundamentale ca ***învăţător manager*** în activitatea instructiv-educativă :

- ***Planific*** activităţile cu caracter instructiv şi educativ, determin sarcinile şi obiectivele pe variate niveluri, îmi structurez conţinuturile esenţiale şi alcătuiesc orarul clasei, programul de pregătire suplimentară pentru olimpiade şi diferite concursuri.
- ***Organizez*** activităţile clasei, fixez programul muncii instructiv-educative, structurile şi formele de organizare, determin climatul şi mediul pedagogic.
- ***Comunic*** informaţiile ştiinţifice, seturile axiologice sub forma mesajelor, stabilesc canalele de comunicare şi repertoriile comune. Activitatea educativă implică, de altfel, şi un dialog continuu cu elevii, ilustrat prin arta formulării întrebărilor, dar şi prin libertatea acordată elevilor în

structura răspunsurilor. Dialogul elev-învăţător necesită un climat educaţional stabil, deschis şi constructiv.

- ***Conduc*** activitatea desfăşurată în clasă, direcţionând procesul asimilării, dar şi al formării elevilor prin apelul la normativitatea educaţională; printr-o conduită psihopedagogică adecvată dirijez şi facilitatez elaborarea sentimentelor şi ideilor comune.
- ***Coordonez*** în întregul lor activităţile instructiv-educative ale clasei, urmărind în permanenţă realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale şi cele comune, evitând suprapunerile ori risipa şi contribuind la întărirea solidarităţii grupului.
- ***Motivez*** activitatea elevilor prin formele de întăriri pozitive şi negative, utilizez aprecierile verbale şi reacţiile nonverbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive; orientez valoric, prin serii de intervenţii cu caracter umanist, tendinţele negative identificate în conduitele elevilor; încurajez şi manifest solidaritate cu unele momente emoţionale ale clasei.
- ***Îndrum*** elevii prin intervenţii punctuale adaptate situaţiilor apărute, prin sfaturi şi recomandări care urmăresc susţinerea comportamentelor şi reacţiilor elevilor şi îi controlez în scopul cunoaşterii stadiului de realizare şi de performanţă a obiectivelor. Controlul are doar un rol reglator şi de ajustare a activităţii şi atitudinii elevilor.
- ***Evaluez*** măsura în care scopurile şi obiectivele propuse într-o etapă managerială au fost atinse prin utilizarea instrumentelor de evaluare sumativă, prin prelucrarea statistică a datelor obţinute şi prin elaborarea unei sinteze privitoare la aprecierile finale (centralizator, raport de evaluare).
- ***Consiliez*** elevii atât în activităţile şcolare, cât şi în cele extraşcolare şi extracurriculare, prin sfaturi ori prin orientarea culturală a acestora. Caut să fiu permanent aproape mai ales de copiii care au părinţii plecaţi la muncă în străinătate şi au rămas acasă în grija bunicilor sau a altor rude.

Bibliografie:

1. J.Olsen, T.W.Nielsen- Noi metode şi strategii pentru managementul clasei, trad..C.Boguleanu, Ed. DPH, 2009;

FAMILIA ŞI ŞCOALA, FACTORI DETERMINANŢI ÎN FORMAREA COPILULUI PENTRU VIAŢĂ

Profesor, Iurașog Mariana

Grădinița P.P.Nr. 5 Slatina, județul Olt

"Capul copilului nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care s-o aprinzi, astfel încât, mai târziu, să lumineze cu propria lumină"

Plutarh

Principalii factori care ajută copilul în desăvârşirea propriei educaţii sunt şcoala şi familia. Funcţia educativă a familiei constă în formarea priceperilor, deprinderilor de viaţă, transmiterea primelor cunoştinţe, sentimente și virtuţi. Rolul familiei este important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral şi estetic. Copilul reprezintă elementul cenrtal în educaţie. Educaţia trebuie centrată pe elev, iar finalitatea ei să fie formarea capacităţii elevului de a se adapta la realitatea socială. Şcoala alături de familie influenţează prin condiţiile concrete în care se desfăşoară procesul de învăţământ, personalitatea copilului.

Educarea elevului se situează în egală măsură, în familie şi şcoală. Meritul familiei îl reprezintă formarea temeliei individualităţii copilului, încă de la vârstă fragedă. Mediul familial oferă primele ocazii de stabilire a unor relaţii sociale, de comunicare afectivă şi verbală. Climatul familial îşi pune amprenta pe personalitatea sa.Odată cu intrarea copilului în şcoală, funcţiile educative ale familiei nu încetează, ci se amplifică, în sprijinirea rolului de elev. Profesorii trebuie să colaboreze cu familia, să facă în aşa fel încât să-l facă un aliat şi să se sprijine reciproc în munca de educaţie. Alături de şcoală, familia exercită cea mai mare influenţă asupra copilului, iar scopul acţiunilor lor trebuie să fie unitar. Familia, prin condiţiile oferite, prin înţelegerea corectă a manifestărilor copiilor, prin contribuţia în lărgirea orizontului profesional al acestora şi prin oferirea unor modele pozitive de convieţuire socială contribuie la păşirea corectă a tânărului în viaţă. Familia poate stimula elevul, îl poate mobiliza în acţiuni legate de un anumit domeniu de activitate faţă de care manifestă aderenţă şi pentru care prezintă mai multă garanţie, în valorificarea capacităţilor proprii. Părintele îşi poate da mai bine seama de toate acestea în colaborare cu şcoala.

Forme de colaborare a învăţătorului/dirigintelui cu familia:

- Şedinţele cu părinţii;
- Convorbiri individuale;
- Vizite la domiciliul elevului;
- Corespondenţa (rezultate la învăţătură, invitaţii la şedinţe, scrisori de felicitare sau mulţumire);
- Antrenarea părinţilor în activităţi şcolare şi extraşcolare;
- Consultaţii pedagogice;
- Informarea reciprocă;
- Şedinţe comune cu elevi şi părinţi;
- Vizitarea şcolii de către părinţi.

Forme de colaborare a părinţilor cu şcoala:

- Prezenţa la şedinţe şi lectorate;
- Asistarea elevilor în efectuarea temelor;
- Participarea la activităţi cultural-artistice şi sportive;
- Oferte de sponsorizare;
- Organizarea unor serbări, excursii;
- Participarea la decorarea clasei;
- Stabilirea de contacte cu alte organizaţii în scopul unor schimburi de experienţă;
- Atragerea unor fonduri pentru şcoală;

O comunicare optimă învăţător/diriginte-familie are rolul de a acţiona în mod pozitiv asupra copilului şi de a stopa comportamente negative. De multe ori apar dificultăţi de comunicare şi dezvoltare a releţiei şcolă-familie. De aceea trebui cunoscuţi factorii care favorizează dar şi blochează o comunicarea eficientă. Lipsa de comunicare din partea uneia dintre ele afectează evoluţia elevului, rezultatele şcolare şi natura comportamentului.

Factori care favorizează comunicarea:

- Transmiterea informaţiilor de către învăţător/diriginte într-o formă accesibilă părinţilor;
- Alegerea unei teme de discuţie interesantă care să incite curiozitatea părinţilor;
- Mediul ambiant de discuţie să fie plăcut;
- Capacitatea învăţătorului/dirigintelui de a mobiliza părinţii să comunice şi să le asculte problemele;
- Evitarea subiectelor care privesc elevii problemă, se fac discuţii individuale cu părinţi acestora;
- Rezolvarea problemelor elevilor, implicarea în găsirea unor soluţii;
- Sprijinirea, încurajarea părinţilor pentru a schimba atitudinea negativă a elevului.

Factori care blochează comunicarea:

- Utilizarea unui limbaj neaccesibil părinţilor;
- Evidenţierea doar a aspectelor negative ale comportamentului elevului;
- Alegerea de teme neadecvate lectoratului;
- Judecarea, ridicularizarea, moralizarea părinţilor;
- Transmiterea unui volum mare de informaţii;
- Oferirea sfatului necerut.

Şcoala şi familia trebuie să sprijine copilul în luarea deciziilor privitoare la orientarea spre o treaptă superioară de învăţământ şi spre o carieră. Ele facilitează luarea unor decizii în concordanţă cu cerinţele personale şi realităţile sociale. Familia reprezintă un exemplu pentru copil, ea influenţează opţiunea pentru o anumită profesie. Şcoala trebuie să deruleze acţiuni comune elevi-părinţi pentru conturarea dorinţei profesionale. Dirigintele dezbate cu elevii avantajele şi dezavantajele unei profesi, reţeaua şcolară, metodologiile de organizare a examenelor şi admiterea în învăţământul liceal, şcoli de arte şi meseri, învăţământul superior. Rezultatul sau evaluarea acţiunilor de orientare consau în curajul deciziei, degajarea de prejudecăţi sociale, obiectivitatea lor, încrederea în valoarea anumitor forme de educaţie. Perioada de asimilare sau de pregătire pentru viaţă se încheie prin decizia persoanei de a se integra în activitatea dorită.

Bibliografie:

1. Adina Baran Pescaru, Familia azi. O perspectiva sociopedagogica, Editura Aramis, București, 2004;
2. Elena Truta, Sorina Mardar, Relatia profesor- elevi: blocaje si deblocaje, Editura Aramis, București, 2007.

MOTIVARE-EVALUARE

Rosana Ivan,Colegiul Național ,,Gh.M.Murgoci,, Brăila

Două noțiuni-motivarea și evaluarea- sunt extremități ale aceluiași proces, cel al achiziționării unei limbi străine.În contextul utilizării la scară largă și în toate aspectele vieții cotidiene ale tinerilor a limbii engleze, este greu să motivezi elevii să învețe o altă limbă străină .Astfel, profesorului îi revine rolul de declanșator al motivării elevilor pentru studiul limbii franceze sau al limbilor străine,în general. Pentru învățarea unei limbi străine ar trebui să coexiste cele trei tipuri de motivație: cea interioară-plăcerea de a studia,satisfacția intelectuală,care, în general, lipsește elevilor de vârsta mică,motivația exterioară- utilitatea practică , adesea materializată prin examene de tip DELF, participarea la concursuri,olimpiade care atrag,implicit, recunoaștere și validare și motivația didactică- cursuri suplimentare la Centre de Excelență,etc. Motivația este strâns legată de nevoie, necesitate,interes,etc. Curentul care răspunde nevoii lingvistice este cunoscut sub numele de pedagogie prin obiective.Acest lucru s-ar traduce prin faptul că o acțiune este mereu în legătură cu obiectivul vizat. Ești mai motivat atunci când știi unde vrei să ajungi.Determinarea poate fi pe termen scurt, insuficiență, sau cea durabilă,care poate deveni garantul reușitei.Modul în care obiectivele propuse sunt atinse este estimat cu ajutorul evaluării, o noțiune centrală a pedagogiei.Evaluarea este un punct-cheie, ea funcționând la toate nivelurile învățământului.Formele evaluării sunt diferite,în funcție de modalitățile utilizate, momentul ales, aspectele evaluate.2 tipuri de evaluare au o deschidere mai amplă: evaluarea formativă, care intervine la fiecare sarcină si unde se poate interveni imediat; ea este continuă și vizează aptitudinile și abilitățile și evaluarea sumativă, cu caracter de recapitulare, care intervine după un ansamblu de sarcini de învățare .Ideea , în prezent, este ca tehnicile de evaluare să fie cât mai puțin sesizabile ca teste, lucrări de control,etc, anunțate, pregătite, deoarece stresul indus elevilor este insurmontabil. De aceea, modalitățile de evaluare ar trebui să aibă ca intermediar suportul pedagogic, resursele. Deși evaluăm aceleași competențe (lexicale ,gramaticale, fonetice, exprimare orală și scrisă), elevul ar trebui atras și motivat cu suporturi din universul preocupărilor lui.

Bibliografie: Marina Mureșanu Ionescu, *L'enseignement du français langue étrangère,* Institutul European, Iași, 2007

FORME ALE EDUCAŢIEI

IVAŞCU ELENA-GABRIELA
Şcoala Gimnazială Viziru,jud. Brăila

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare, în egală măsură, ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Din ce în ce mai multe probleme sociale intră în şcoală, ceea ce face ca şcoala să nu mai poată sta departe de comunitatea din care face parte. Comunitatea oferă o larga varietate de resurse importante de care şcolile şi familiile se pot folosi mai uşor pentru binele copiilor. De asemenea, participarea comunităţii la luarea deciziilor poate îmbrăca următoarele forme: stabilirea priorităţilor, planificarea şi executarea programelor, participarea la împărţirea beneficiilor din cadrul instituţiei, participarea la monitorizarea şi evaluarea proiectelor.

Referitor la implicarea părinţilor în sfera educaţiei formale, cercetările recente confirmă existenţa unor conexiuni pozitive între implicarea familiei şi succesul şcolar al elevilor, dar se cunoaşte încă destul de puţin despre care practici, pentru cine şi de ce se întâmplă asta. Altfel spus, parteneriatele şcoală-familie produc o diversitate de rezultate în toate planurile. Părinţii care se implică în activitatea şcolară experimentează ocazii variate de a contribui la educaţia copiilor şi devin ei înşişi motivaţi să-şi continue educaţia. Participarea lor în cadrul activităţilor educaţionale din şcoală este un prilej pentru adulţi de a-şi împărtăşi abilităţile şi interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relaţii pozitive cu proprii copii şi cu şcoala, precum şi la dezvoltarea conştiinţei propriei valori şi a încrederii în sine, iar pe de alta parte implicarea alături de ceilalţi părinţi din comunitate creează oportunităţi şi reţele de implicare sporite, sedimentează relaţiile sociale şi poate creşte sentimentul de control asupra mediului de viaţă. Şcolile pot beneficia de suportul moral, informaţional şi economic al familiilor şi comunităţii. S-a demonstrat că în şcolile unde există şi se implică comunitatea, ea devine o bogată sursă de materie primă care poate fi folosită pentru a face procesul de predare-învăţare mai legat de realitate şi mai profund.

Educaţia permanentă reprezintă un principiu organizatoric şi filozofic care presupune că educaţia este un continuum existenţial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor şi aspiraţiilor de ordin educaţional şi cultural ale fiecărui individ. În contextul dinamicii şi complexităţii actuale, educaţia permanentă reprezintă unul dintre răspunsurile fundamentale la provocările societăţii contemporane. Condiţiile care au impus acest principiu în

practica educaţională sunt: evoluţia ştiinţifică şi tehnologică care a dus la explozia cunoaşterii concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoştinţelor; noile mutaţii din viaţa economică, socială, politică şi culturală care au dus la schimbarea statutului economico-social al oamenilor, ceea ce presupune eforturi permanente de adaptare la schimbări şi de integrare socială; schimbările petrecute în structura demografică care indică o creştere a numărului oamenilor în vârstă comparativ cu ponderea pe care o deţin tinerii.

Principiile definitorii pentru educaţia permanente sunt:

- Educaţia nu se termină odată cu finalizarea studiilor, ci acoperă întreaga existenţă a individului;
- Educaţia nu înseamnă exclusiv educaţia adulţilor, ea unifică toate componentele şi etapele educaţiei: educaţia preşcolară, educaţia primară, educaţia secundară, educaţia liceală, educaţiauniversitară, educaţia postuniversitară;
- Educaţia include modalităţile formale dar şi pe cele nonformale: învăţarea planificată, învăţarea accidentală (spontană);

Principalele funcţii ale educaţiei permanente: integrare şi adaptare reciprocă a individului şi a societăţii.

Educatia permanentă este mai mult decât o paradigmă sau normă pedagogică, ea presupune existenţa unui sistem social concret care să includă ansamblul experienţelor de învăţare oferite de către societate individului. Acest sistem are trei componente majore: educatia initiala, educatia adultilor, educatia difuza. Sistemul de învăţământ reprezintă prin conţinut, cuprindere şi organizare un subsistem în cadrul educaţiei permanente. Preocuparea autoformativă se dezvoltă în procesul afirmării personalităţii în relaţie cu lumea exterioară ce apare la sfârşitul preadolescenţei şi când se accentuează năziunţa spre realizarea de sine, autodepăşire şi creativitate. Motivaţia automodelării personalităţii la nivel caracterial este dată de modelul şi idealul de viaţă ce devin scopuri ale autoeducaţiei.. Procesul prin care subiectul face opţiunea pentru un anumit model pe care-l transformă ulterior într-un ideal propriu de viaţă tangibil este foarte personal şi greu de anticipat. Acesta are la bază procesul de formare a unei identităţi de sine autentică şi de dezvoltare personală în plan afectiv, moral şi spiritual, precum şi o permanentă autoevaluare la toate nivelele personalităţii. Se vorbeste, de aceea, de „educaţie permanentă integrată”, termenul „integrată” desemnând , pe de o parte, integrarea tuturor instanţelor şi formelor de educaţie la diferite nivele (educaţie preşcolară, educaţie şcolară, educaţia adulţilor) şi, pe de altă parte, integrarea într-un sistem unitar a tuturor formelor sociale de educaţie (formală, nonformală şi informală)”. Din

perspectiva educaţiei permanente, învăţământul apare ca o etapă importantă în formarea individului, dar nu singura.

Pornind de la conceptul de învăţare şi prin echivalenţă cu acesta, Philip Coombs a diferenţiat încă din anii 70 trei tipuri (forme, moduri) de educaţie: formală, nonformală şi informală. Termenul cel mai des folosit şi care s-a suprapus multă vreme peste sensul educaţiei este cel de educaţie formală sau şcolară. Semnificaţia corectă este cea de educaţie intenţionată, organizată, sistematică şi evaluată, încredinţată unor educatori cu o pregătire specială şi realizată în instituţii specializate (grădiniţă, şcoală, universitate, centru de formare). Educaţie formală: sistemul de educaţie, structurat ierarhic şi gradat cronologic, pornind de la şcoala primară până la terminarea universităţii, incluzând, pe lângă studiile academice generale, diverse programe specializate de formare (cursuri, activităţi de formare organizate de instituţii de învăţământ de la bibliotecă sau din mass-media. Educaţie nonformală: orice activitate educaţională organizată în afara sistemului formal existent – fie că se desfăşoară separat sau ca un element important al unei activităţi mai largi – care este menită să răspundă nevoilor educaţionale ale unui anumit grup şi care are urmăreşte obiective de învăţare clare. *„Educația, de cele mai multe ori, e numai pojghița sub care se desfășoară în liniște, pe încetul, firea cea adevărată” (Nicolae Iorga)*

Din punctul meu de vedere, cadrele didactice ar trebui să ştie cum să valorifice diversele experienţe de învăţare ale elevilor, provenite din educaţia nonformală sau informală si sa găsească căi, metode de a-şi valorifica propriile experienţe de învăţare din afara învăţării formale, pentru a dinamiza şi a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc,deoarece elevii se simt valorizaţi, capătă încredere în ei, învaţă să comunice cu ceilalţi, au şansa de a învăţa în mod autentic şi profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experienţe de învăţare şi de a-şi clarifica propriile valori şi atitudini faţă de cunoaştere, interiorizează un continuum între ceea ce învaţă la şcoală şi ceea ce învaţă în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui să împărtășească experienţe de învăţare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine faţă de cunoaştere şi un stil de lucru intelectual, să creeze un climat stimulativ pentru elevi, satisfacţia de a-şi folosi întregul potenţial cognitiv şi metacognitiv în procesul didactic.

Bibliografie:

1. C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 2002;
2. Clasicii pedagogiei universale si gandirea pedagogica romaneasca, Bucuresti, 1996;
3. E. Planchard, Pedagogia scolara contemporana, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1992;
4. Sorin Cristea, Dictionar de termeni pedagogici, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1998;

5. St. Barsanescu, Dictionar de pedagogie contemporana, Editura Enciclopedica Romana, Bucuresti, 1962

Educație pentru viitor

Ivența Aurora Adina
Școala Gimnazială "Octavian Voicu", Bacău

Şcoala încearcă şi uneori reuşeşte, cu ajutorul cadrelor didactice, să pregătească copiii pentru viitor. Fundamentul educației este, pe lângă a răspunde necesităților prezentului, să anticipeze viitorul, deoarece copiii au nevoie de un nou tip de educaţie - o educație deschisă, bazată pe opţiunile şi înclinaţiile personale ale copiilor, bazată pe satisfacerea de nevoi reale și folositoare, care să dezvolte mintea şi intelectul dar și descoperirea și dezvoltarea personală, bazată pe explorare, pe experiment și pe imersiune.

O educație deschisă pleacă de la părinți a căror mare misiune si responsabilitate constă în implicarea copiilor în programele educaţionale alternative şi complementare, programe educaţionale de calitate și de conţinut, axate pe nevoi concrete, orientate spre viitor, cu ajutorul cărora copiii vor obține un fond de cunoștințe necesar pentru cultura generală, vor intra în contact cu direcţiile şi disciplinele cunoaşterii pentru a-şi descoperi şi testa înclinaţiile.

Viitorul educației depinde în mare măsură de adaptarea sistemelor de învățământ la noile schimbări și provocări și de implicarea dascălilor și adaptarea stilului de învățare, prin predare modernă, pentru a ajunge la obiectivele propuse astfel încât să îi poată ajuta pe elevi să învețe mai ușor și mai bine. În funcție de fiecare copil și de abilitățile sale, cadrul didactic va integra în procesul instructiv-educativ metode noi de predare sau adaptarea celor care funcționează cel mai bine, se va raporta la tehnologie, va încerca să găsească cele mai bune combinații de metode de predare-învățare pentru formarea unor viitori oameni capabili să se descurce în orice situație.

Învățarea de tip eLearning este cheia viitorului, deoarece va oferi mai multe oportunități de învățare la diverse ore și în diverse locuri, teoria va fi însoțită de practică, învățarea va fi personalizată, copiii vor putea să își aleagă liber instrumentele de învățare - dispozitive, diverse programe, tehnici interesante bazate pe preferințele lor. Astfel, educația va fi interactivă pentru a fi fixate cât mai bine toate cunoștințele teoretice, copiii vor învăța lucruri noi fără efort, pe care le pot aplica imediat în viața reală.

Educația formală, nonformală sau informală trebuie să capete altă formă, să se contopească, deoarece integrarea celor trei forme ale educației poate asigura creșterea potențialului pedagogic al activităților de formare și dezvoltare a personalității copilului.

În ultimele decenii realitatea națională și internațională se confruntă cu probleme multiple: caracterul limitat al resurselor naturale, creșterea demografică, deteriorarea mediului, amplificarea conflictelor între națiuni, accentuarea decalajelor între țările sărace și țările bogate, etc. Această realitate a fost definită ca problematica lumii contemporane și a primit ca răspunsuri pe plan

internațional- noile educații, cum ar fi: educația pentru mediu, educația pentru pace și cooperare, educația pentru participare și democrație, educația pentru comunicare și mass-media, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația pentru tehnologie și progres, educația demografică, educația pentru sănătate.

Educația este importantă pentru viitor deoarece joacă un rol crucial în formarea și dezvoltarea indivizilor, care vor avea foarte multă independență în procesul de învățare și care vor duce mai departe normele, valorile și învățăturile acumulate de-a lungul timpului.

Bibliografie

1. Cristea, S., Dicționar de termeni pedagogici, E.D.P., București, 1998.
2. Cucoș, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 1996.
3. Cucoș, C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Polirom, Iași, 1998.
4. Faure S.(coord.), A învăța să fii, E.D.P., București, 1974.
5. Jinga, I., Istrate, E. (coord.), Manual de pedagogie, Editura All, 1998.
6. Legea Invățământului, nr. 84/1995, Monitorul Oficial al României, nr.167.
7. Nicola, I., Pedagogie, E.D.P., București, 1992.

Antrenarea inteligențelor multiple prin desen decorativ pe asfalt

Prof. JAKAB AURELIA

CSEI NR.1, BISTRIȚA

În curtea şcolii, unde recreaţia poate fi adesea sinonimă cu plictiseala, confictul sau chiar cu violenţa, am realizat impreuna cu copiii, jocuri în aer liber cu ajutorul cărora ei învaţă, îşi exersează sau consolideaza cunostinţele şi respectă reguli. Copiii au redescoperit plăcerea distracţiei în aer liber, având posibilitatea de a colabora cu alţi copii şi de a-şi dezvolta spiritul de echipă.

Elevii au fost implicați si antrenați in realizarea desenelor educative pe asfalt. Desenele au fost realizate cu ajutorul unor sabloane folosindu-se vopsea de culori diferite pentru asfalt.. După realizarea fiecarui joc, sub indrumarea profesorilor, elevii s-au jucat respectand regulile fiecarui joc in parte. Prin desenarea, pictarea desenelor si jocurilor pe asfalt, precum si prin intermediul jocului in aer liber, am urmarit la elevi formarea, dezvoltarea si consolidarea competențelor de orientare spațială, competențe matematice de calcul, competențe de socializare si colaborare precum si competențe sportive.

Jocurile exterioare oferă o modalitate diferită de realizare a jocurilor educative şi distractive pentru copii, care să le stimuleze si sa le antreneze imaginația şi creativitatea, care să-i încurajeze să fie activi în timp ce se distrează si sa-i ajute pe copii sa învețe mai usor. Proiectul ***Antrenarea inteligențelor multiple prin desen decorativ pe asfalt*** a urmarit realizarea unor desene, jocuri pe asfaltul din curtea școlii, cu diferite teme: lingvistice, matematice, geografice, sportive, cu animale etc., oferind în acest fel o metodă alternativă de educare, venită în sprijinul activităţii didactice. Elevii au fost implicați si antrenați in realizarea desenelor educative pe asfalt. Desenele au fost realizate cu ajutorul unor șabloane folosindu-se vopsea de culori diferite pentru asfalt.. După realizarea fiecarui joc, sub indrumarea profesorilor elevii s-au jucat respectand regulile fiecarui joc in parte. Prin desenarea, pictarea desenelor si jocurilor pe asfalt, precum si prin intermediul jocului in aer liber, am urmarit la elevi formarea, dezvoltarea si consolidarea competențelor de orientare spațiala, competențe matematice de calcul, competențe de socializare si colaborare precum si competențe sportive.

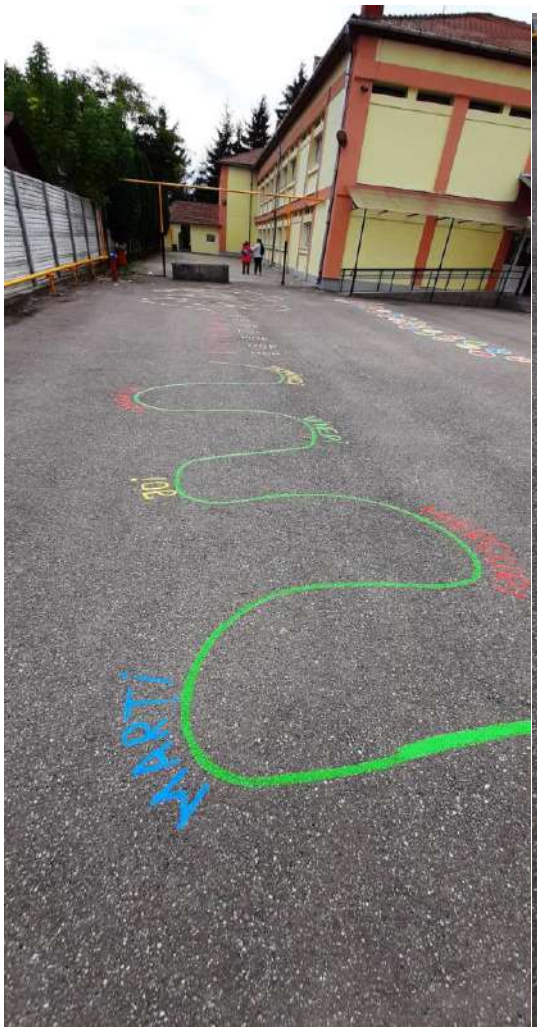
Start

9
10
8
6
7
5
3
4
2
1

A

VALORIFICAREA DEŞEURILOR DIN LEMN

Prof.ing. Japalela Tamara Veronica
Liceul Gh Ruset Roznovanu, Roznov

Cel mai facil material natural aflat la îndemâna omului pentru activităţile domestice dar şi industriale, a fost şi va rămâne pentru mult timp :**lemnul sau materialul lemnos**.

Acesta există pe Glob repartizat în suprafețe total disproporționate, sub formă de organizări structurale şi funcționale numite ecosisteme .În ecosisteme materialul lemnos se găsește în arbori, arbuști şi alte plante lemnoase.

Pădurile acoperă în momentul de faţă 26,6% din suprafața Terrei din care doar 12% îşi păstrează intact învelișul de ecosistem forestier. Din 38,6 milioane km^2 suprafața împădurită din lume, 40% este greu accesibilă valorificării, fiind situate în teritorii cu condiții climaterice nefavorabile, departe de căi de transport şi de aşezări umane . Ecosistemele forestiere oferă peste 300 mii de specii arboricole. Repartizarea şi fizionomia pădurilor este determinată de tipurile de climă, de cantitatea de căldură şi de umiditate.

La scară planetară pădurile se clasifică în funcție de complexul pedoclimatic în 5 mari tipuri de pădure:

a) **pădurile boreale** *(*taigaua) ocupă suprafețe vaste, formând o centură continuă în regiunile reci ale emisferei nordice (între paralelele 50°-60° latitudine) şi practic sunt absente în emisfera australă (excepție făcând pădurile de araucaria în Anzi). Această zonă cuprinde cele mai întinse păduri de pe Glob cu o suprafață de circa 1100 ha sau 27,5 % din suprafața forestieră totală. Se evidențiază patru specii de bază: *molidul, pinul, bradul* şi *zada* care au o mare importantă economică.

b) **pădurile temperate**-prezente în Eurasia, America, cuprind specii cu frunza căzătoare. În regiunile cu climă oceanică şi de tranziție se întâlnesc plantații de stejar, în cele cu climă continentală predominant frasinul, iar în cele cu climă de tranziție -fagul. Aceste tipuri de păduri, fiind situate pe teritorii dens populate, şi-au redus cu mult suprafețele inițiale. Pădurile din zona temperată ocupă o suprafață de circa 782 milioane ha sau 20% din suprafața împădurită a Terrei.

c) **pădurile mediteraneene**- combină coniferele şi speciile cu frunză veşnic verde adaptate la condițiile secetoase de vară. Coniferele sunt de talie mare şi cresc în zonele de altitudine înaltă. În afara bazinului mediteraneean, aceste păduri se întâlnesc şi în Australia împreună cu eucaliptul şi în America de Sud cu araucaria.

d) **pădurile tropicale**- caracterizate printr-o diversitate mare de specii: 2 000- 3 000 specii de arbori, o biomasă foarte bogată, o înălțime mare a copacilor, vegetație vădit etajată. Se disting mai multe subtipuri ale acestor păduri, dintre care cele mai prețioase sunt mangrovele, pădurile tropicale de altitudine, pădurile de luminiș, pădurile musonice (Asia de Sud-Est).

e*)* pădurile ecuatoriale (pluviale, ombrofile, hidrofile) – sunt răspândite pe aproximativ 15° de o parte şi de alta a ecuatorului. Pădurile ecuatoriale, mereu verzi, au o extindere mare în America de Sud, Africa, Asia de Sud şi Sud-Est, coastele de Nord şi Est ale Australiei şi Oceania. Aceste păduri numără circa 2 500-3 000 de specii şi au o pondere de 22% dintre pădurile planetei.

Pădurile sunt prezente pe toate continentele, cu excepţia Antarctidei. Ele sunt repartizate foarte neuniform pe regiuni şi state ale Globului, suprafeţele lor aflându-se într-o continuă diminuare, din cauza tăierilor masive, incendiilor, extinderii aşezărilor umane, construcţiei drumurilor etc. Din puncte

de vedere al împădurii continentale şi regiunilor geografice cel mai înalt grad de împădurire îl are America de Sud (50,6%), America de Nord (40%), Europa (30%) Asia (20,4%, fără Rusia).

Pădurile se caracterizează printr-o funcționalitate diversificată: economică, ecologică, de agrement, estetică etc. În etapa contemporană pădurile exercită o influență considerabilă asupra dezvoltării economice, în special pentru statele ce dispun de suprafețe forestiere apreciabile. Produsele pădurilor condiționează dezvoltarea unor sectoare şi ramuri economice ca industria de prelucrare a lemnului, construcţiile, agricultura ,turism şi sănătate.

Principala funcţie a pădurii o reprezintă *funcţia economică* care este exprimată prin valoarea şi diversitatea produselor furnizate. Cel mai valoros produs al pădurii este masa lemnoasă şi din acest punct de vedere pădurile sunt extrem de diferite ca productivitate.

Lemnul, în scop economic, poate fi folosit în faze diferite ale industrializării sale:

- sub formă brută (lemn rotund)
- după o prelucrare primară (cherestea)
- după o prelucrare cu grade diferite de complexitate mecanică sau termo- chimică (mobilă,binale,furnire,placaje,hârtie,).

Pe tot parcursul transformării lemnului de la arbore la produs final indiferent care este acesta rezultă deşeuri care conţin masă lemnoasă . În urma proceselor tehnologice rezultă urmatoarele tipuri de deseuri :

- din exploatarea forestieră – crăci, ramuri, coajă , talaş ;
- din debitare – margini ,capete, talaş , rumeguş şi praf.
- din tratare termo-chimică- ape reziduale

Din totalul de masă lemnoasă exploatată din pădure 60% se transformă într-o formă de deşeu lemnos.

Lemnul nu este poluant în sine cu excepţia cazurilor în care este folosit în combinaţie cu substanţe chimice de tratare.

Efectul negativ al deşeurilor lemnoase asupra mediului înconjurător se exprimă prin câteva exemple.

a- Talajul şi rumegușul împreună cu toate celelalte resturi de lemn care sunt deversate in apele râurilor reprezintă pentru pești o adevărată otravă. Rumegușul care plutește intră în branhiile peștilor iar aceștia se sufoca. El are efecte grave si asupra vegetației de pe malurile râurilor cât şi a animalelor terestre care vor să consume aceasta apă.

b- Depozitate necorespunzătoare a rumegușului şi cherestelei, reprezintă surse pentru incendii.

c-Levigatului, rezultatul percolări apei asupra deşeurilor din lemn poate fi comparată cu infuzia de cafea sau de ceai. Se generează un lichid negru cu miros de petrol care provoacă apariția unei spume şi unui film superficial în apele din jur. Descompunerea deşeurilor din lemn este un proces lent care poate produce levigat în ani de zile. În timp îndelungat, în prezența apei, datorită ploilor frecvente, substanțele care se găsesc natural în lemn precum acizi, lignina, acizii grași şi tanin se dizolvă şi se întind cu concentrații ridicate. Movila deşeurilor din lemn reține levigatul până la saturare. La această etapă, levigatul se deversează în mediul înconjurător şi poate avea un efect nefast asupra lui.

Levigatul lemnului conține câteva produse chimice cu o concentrație uneori mai mare decât cea acceptată şi deci trebuie o tratare chimică de neutralizare adecvată. Levigatul conține amoniac, nitrogen organic şi fosfor.

Deşeurile din lemn depozitate necorespunzător pot contamina stratul freatic. Apa poluată este mai brună, are un miros neplăcut şi un gust dezagreabil cu concentrații de substanțe dăunătoare sănătății. Apele de suprafață sunt cele mai afectate. Consumul biochimic în oxigen al

levigatului, necesar pentru biodegradarea lui, poate fi letal pentru peștii precum păstrăvi şi nevertebrate.

d-Deşeurile din lemn pot genera de asemenea hidrogen sulfurat şi amoniac în condiții anaerobe. În apă, amoniacul poate reduce capacitatea sângelui peștilor de a transporta oxigen astfel încât induce un efect letal asupra vieții acvatice prin sufocare.

Deşeurile de lemn tratate chimic au un regim special de reciclare datorită influenței periculoase pe care o au asupra mediului. Același regim îl întâlnim şi la apele de tratare a lemnului.

Valorificarea deşeurilor

1.Valorificarea deşeurilor prin ardere

Lemnul şi deşeurile de lemn au un loc important în economia noastră, ca sursă de energie, mai ales ținând cont de creşterea continuă a prețurilor la combustibilul petrolier. Arderea lemnului ca combustibil este ecologică. Dioxidul de carbon generat la arderea sa poate fi considerat că a fost absorbit în timpul cât lemnul a fost sub formă de copaci, în pădure.

Arderea directă a lemnului.

Deşi ponderea lemnului în balanţa de combustibil şi energie a scăzut considerabil în secolul al XX-lea, cedând locul combustibililor fosili, lemnul rămâne a fi o sursă energetică importantă, mai ales pentru ţările în curs de dezvoltare din Africa, America Latină, Asia de Sud şi Sud - Est. De altfel, secolul al XVIII-lea sub aspectul balanţei energetice a fost numit secolul lemnului. Dar şi în prezent ponderea lemnului în balanţa energetică este foarte mare. Peste 55% din masa lemnoasă ce se exploatează anual se utilizează ca sursă de energie .

Ţările în curs de dezvoltare consumă 88% din totalul energiei furnizate de lemn. Cel puţin 2 miliarde de locuitori în prezent depind de lemnul de foc, sau de mangal în încălzirea locuințelor, prepararea alimentelor. În multe regiuni industriale vechi ale Europei pădurile au fost distruse pe suprafețe mari din cauza folosirii lemnului sub formă de mangal în industria siderurgică. Marea Britanie rămâne a fi una dintre ţările cu un grad scăzut de împădurire (9%) tocmai din acest motiv. Aproape 1/2 din cantitatea mondială de lemn de foc este produsă în 5 state: India, China, Brazilia, Indonezia şi Nigeria, iar pentru 40 dintre cele mai sărace naţiuni lemnul asigură în proporție de 70% energia necesară .

Lemnul a permis dezvoltarea unor industrii precum siderurgia şi sticlăria. Pentru a ridica performanţa arderii, acesta este transformat în mangal . Principiul obținerii mangalului era bazat pe carbonizarea lemnului în absența oxigenului. Acest procedeu debarasează lemnul de umiditatea lui şi componenta vegetală, astfel încât să rămână doar carbon.

În funcţie de instalaţia folosită, randamentul termic al lemnului este destul de variabil.

	Randament
Şemineu deschis (mai mult folosit ca agrement)	10-15%
Şemineu cu uşa de sticla	30-70 %
Sobă modernă cu combustie secundară tip Godin	70 %
Cazan de şemineu	85 %
Cazan specializat cu pellets	85-90 %

2-Arderea rumeguşului

Folosirea rumeguşului sau talaşului ca şi combustibil, se poate face prin 3 metode.

- arderea rumeguşul în mod direct;

- transformarea în brichete de combustibil;
- transformarea în „pellet”, granule din lemn cu puterea calorică.

Arderea în mod direct- avantajul acestui sistem este că deşeurile din prelucrarea lemnului pot fi folosite ca atare, fără tratare preliminară. Sistemul poate fi folosit şi pentru rumeguş, talaş, pelleţi şi deşeuri de cereale

Dezavantajul constă în faptul că instalaţia este complexă şi scumpă convenabilă mai mult sistemului industrial (minim 40 kw) dar şi depozitarea rumeguşului în timpul verii. Sistemul are randamentul scontat atunci când este folosită cu un consumator de energie termică independent de anotimp, precum uscătorul de cherestea,sau sistemele de climatizare a fluxurilor tehnologice.

Transformarea în brichete-această metodă permite o depozitare mai eficientă a deşeurilor din lemn.Rumeguşul şi talaşul sunt aduse printr-o tubulatura cu şurub elicoidal în camera de presare unde volumul este redus la 90%, sub o presiunea ridicată, de aproximativ 30-180 bar.

În a doua fază este extrudarea cilindrului presat de 15-20 cm de lungime şi 5-8 cm de diametru. Procesul nu foloseşte nici un aditiv suplimentar.

Puterea calorică este importantă: o tonă de brichetă echivalează 400 de litri de motorina.Avantajul este compactarea şi câştigul de spaţiu de depozitare. Produsul poate fi valorificat uşor pe plan comercial ca lemn de foc pentru uz casnic. Nu necesită o instalaţie sofisticată pentru ardere.

Dezavantaj: brichetele trebuie ţinute în saci de plastic închişi şi adăpostiţi de umiditate, altfel se descompun foarte repede. Forma lor nu permite automatizare şi folosirea lor este mai potrivită uzului casnic decât industrial.

Transformarea rezidurilor lemnoase în pelleţi

Utilizate pentru prima dată în 1974 în Statele Unite, imediat după prima criza petrolieră, granula de lemn numită în ţările anglo-saxone „pellets” se prezintă sub forma de granule de 6-!2 mm diametru şi de 10-30 mm de lungime cu o umiditate de cca. 10%.

Densitatea energetică şi fluiditatea lor le fac un combustibil modern care permite automatizarea instalaţiilor de încălzire. Peleţii pot fi folosit aproximativ precum motorina sau gazul. Cantitatea de cenuşă este sub 1% din masa totală.

În 2000 existau doar 70 de producători de pelleţi în Europa, 200 în 2004 şi practic, la ora actuală, se deschide o unitate în fiecare săptămână.

Se consideră că 40% din lemn nu este exploatat şi nu are o altă destinaţie decât ca şi combustibil. Deci ar putea să rezolve problema energiei de uz casnic de două ori mai mult decât situaţia actuală din Europa, adică pentru 30 de milioane de case.

Procesul de realizare a pelleţilor este făcut precum un proces similar cu granule folosite pentru animale. Aceasta tehnologie este disponibilă de multe vreme. Materia primă este tocată fin şi merge în prima fază la un dispozitiv de epurare (un sistem cu ventilator elimină eventuale impurităţi, precum cuiele, care ar putea să dăuneze utilajelor de producere).Apoi, trece la un dispozitiv de uscare care aduce rumeguşul la o umiditate de 8-10%.

Pentru energia necesară la uscare se foloseşte un cazan care arde deşeuri din lemn, astfel încât se poate realiza un bilanţ ecologic cât mai bun.Procesul fabricării propriu zise constă în utilizarea unei prese care comprimă rumeguşul la 100 de bar printr-un sistem de extrudare. Diferit faţă de brichete, presa este mecanică. Din cauza presiunii enorme, granulele ies din presă la o temperatură de 80°C şi sunt aduse la o sită care are rolul de răcire şi de eliminarea a prafurilor reziduale.

Ca sa fie rentabil pe plan economic, procesul producţiei pelleţilor trebuie făcut la scara industrială, cu o cantitate de cel puţin 200-300 kg pe oră.

3-Valorificarea prin fabricarea hârtiei

Fabricarea hârtiei cere mari cantități de apă: trebuie extrasă celuloza din fibrele lemnului şi este necesară energie pentru uscarea hârtiei. Clorul folosit pentru albirea hârtiei este un poluant. Însă, progrese importante au fost realizate folosind alte produse mai puţin poluante, precum peroxidul de hidrogen sau azot, cât şi cu ameliorarea sistemului de reciclare a apelor (circuit închis buclat), astfel încât se poate reduce consumul de apă.

Astăzi, industria hârtiei este supusă unor norme stricte: exploatarea pădurilor este limitată (din cauza cerințele uriașe, s-a folosit mai mult lemn decât deşeuri de lemn), reciclarea apelor uzate este obligatorie. Copacii folosiți au fost din păduri unde biodiversitatea este slabă: mesteacăn pe zona scandinavă, pin pentru Europa, eucalipt pentru Brazilia.

Producţia hârtiei reprezintă doar 14% din exploatarea forestieră. Majoritatea industriilor de hârtie sunt proprietari ai pădurilor pe care le exploatează în mod ciclic. În Brazilia, se taie eucalipţi de cultură la fiecare 4 ani şi este de ajuns pentru o uzină care produce hârtie tot atât cât Franţa. Defrişarea pădurilor este cauzată mai mult de tăierea copacilor exotici pentru industria lemnului sau pentru expansiunea culturilor agricole. Industria hârtiei este un mare consumator de deşeuri din lemn, precum rumeguşul şi talaşul sau de copacii tineri care trebuie tăiați la un moment dat, astfel încât se permite creşterea altor copaci.

Fabricarea hârtiei reciclate cere mai puţină apă şi energie decât fabricarea hârtiei clasice, însă folosirea unor produse chimice pentru a o curăţa de cerneală nu sunt fără impact asupra mediului.

Totuşi, bilanţul de mediu este mai bun şi se constată că reciclarea hârtii este de 2 ori mai puţin poluantă decât fabricarea hârtiei nereciclate.

Trebuiesc 3 tone de lemn pentru o tonă de hârtie, comparativ cu o tonă de hârtie reciclată care poate da 900 kg de hârtie. Hârtia poate fi reciclată de 5 ori, cartoanele de 10 ori înainte să fie transformate în MDF sau PAL pentru industria mobilei ori hârtie de toaletă.

4-Producerea panourilor HDF,MDF,OSB,PAL,PFL

HDF-*high density fiberboard* este o placă din fibre de lemn de înaltă densitate, cu greutate şi rezistenţă mare datorită densităţii mari a fibrelor de lemn 1 t/m^3 . Este folosită în construcţii şi mobilier fiind un izolator termic şi fonic bun ,poate adera cu uşurinţă cu alte suprafeţe din lemn, hârtie, ceramică, vinil şi materiale compozite.

MDF-*medium density fiberboard* este o placă din fibre cu densitate mai mică decât a HDF

OSB-*oriented strand board*-se realizează din lamele de lemn legate cu răşini sintetice care reprezintă 2-4 % din masa totală.

PAL-panou obţinut prin aglomerarea aşchiilor cu ajutorul unui adeziv sintetic sub acţiunea simultană a temperaturi şi presiunii cu densitatea aparentă cuprinsă între 0,40g/cm^3 şi 0,80g/cm^3 .

PFL-plăci obţinute prin împâslirea şi încleierea fibrelor sau fascicolelor de fibre realizate prin debitare mecanică , apoi prin reasamblare şi presare la cald.

5-Valorificarea lemnului prin utilizarea în zootehnie - talaș folosit ca litieră la animale.

6-Valorificarea lemnului în industria alimentară pentru afumarea cărnii şi a altor produse din carne- talaşul de brad şi deşeurile din lemn sunt folosite pentru procese de afumare a alimentelor.

7-Fabricarea obiectelor turnate compozite - Rumeguşul este amestecat cu un liant sintetic şi injectat într-o matriţă. Se fabrică la ora actuală spătare pentru fotoliile de spectacol (Quinette-Gallay, Paris) cu această tehnologie.

8-Fabricarea compostului pentru agricultură - Se fabrică pe bază de coji de copaci tocate.

9-Fabricarea mangalului - mai este folosit pentru uz domestic .

Deşeurile din lemn pot avea foarte multe destinaţii şi pot fi folosite mai mult pentru binele mediului înconjurător decât pentru degradarea lui. Din păcate, filiera recuperării deşeurilor din lemn nu este optimizată. Constatăm peste tot în Europa, depozitarea necorespunzătoare şi arderea ilegală generatoare de poluanţi precum dioxina.

Deşeurile de lemn reprezintă 29% din deşeurile nepericuloase generate de firmele industriale şi comerciale cu mai mult de 10 salariaţi.

- 61% sunt folosite ca materie primă în industria hârtiei şi panourilor de particule;
- 28% sunt folosite ca şi combustibil;
- 11% sunt depozitate la rampa de gunoi sau sunt distruse neconform.

Dacă nu aparţin clasei de deşeuri periculoase (tratare cu creozot sau lacuri care conţin metale grele), ele pot fi reciclate.

Contrar unor idei preconcepute, deşeurile din lemn nu sunt gratuite. Ca să fie valorificate, sunt necesare investiţii şi consum de energie pentru a fi transformate şi folosibile ca materie primă pentru un alt produs sau ca energie.

Pădurea este un rezervor imens de energii şi materie primă reciclabilă exploatată corespunzător astfel încât să nu se consume mai mult decât se produce.

Deşeurile de lemn rezultate din diverse activităţi industriale (construcţii, industria mobilierului) nu pot fi valorificate ca atare dar modalităţile existente de reciclare sunt numeroase şi uneori reprezintă chiar o alternativă de rezolvare a unor probleme ale umanităţii.

În loc de concluzie

Funcţia ecologică a pădurilor se regăseşte în special în rolul purificator (absorbţia de CO_2 şi eliberare de O_2) prin fotosinteză. Apelativul de „plămân verde al Terrei" nu este întâmplător dat pădurilor. Pădurea planetară produce anual 15 miliarde tone de oxigen molecular, ceea ce asigură reoxigenarea atmosferei terestre în decurs de mulţi ani. O pădure cu suprafaţa de 1 km^2 poate produce zilnic 9 tone de oxigen şi poate sedimenta 50-70 tone de praf. Această „fabrică de oxigen" reprezintă un adevărat filtru biologic ce previne poluarea aerului. Efectul filtrant al vegetaţiei poate diminua însă, din cauza concentraţiei prea mari o pulberilor în atmosferă, care se aşează pe frunze şi frânează procesul de fotosinteză. Vegetaţia forestieră îndeplineşte şi rolul de protecţie acustică, datorită suprafeţelor desfăşurate ale frunzelor, care absorb vibraţiile sonore. S-a constatat că perdelele forestiere dintre locuinţe reduc zgomotul cu 50%. Este semnificativ şi rolul preponderent al pădurii în combaterea eroziunii solului şi a torenţialităţii. Însăşi solurile, ca componentă naturală, s-au format şi s-au păstrat prin acţiunea pădurilor. Reconstituirea suprafeţelor de pădure şi repartizarea lor în trecut au avut drept punct de reper solurile. Ca „scut" eficace de apărare a solurilor contra eroziunii este însuşirea acestora de a reţine apa din precipitaţii, de a întârzia topirea zăpezilor, de a menţine solul neînghеţat, de a-l consolida prin sistemul radicular al arborilor, precum de a facilita infiltrarea apei în sol, prin drenajul ce îl exercită imensul sistem radicular. Comparativ cu terenurile fără vegetaţie, unde eroziunea variază între 140-750 m^3 an /ha, în pădure acest proces e mult mai redus- 0,1-2,5 m^3 an / ha.

Pădurea modifică climatul zonei în care se găseşte şi creează un microclimat aparte atenuând excesele climatice. Perdelele de protecţie reduc viteza vântului, evitând furtunile de praf, spulberarea, apărând culturile agricole, sporind productivitatea lor. Este importantă şi funcţia de protecţie a apelor de către păduri: păstrarea purităţii apelor freatice, reducerea frecvenţei şi a amplorii inundaţiilor, barieră împotriva debitelor de etiaj etc.

Bibliografie

1.Riscuri la formaldéhyde : http://www.irsst.qc.ca/files/documents/pubIRSST/RG1-471.pdf
2.Despre ADEME agence de la défense de l'environnement et la maîtrise de l'énergie (Franţa)
3.Ministerul mediului din Canada http://www.ene.gov.on.ca/envision/land/woodwaste
4. Institut des bio-énergies: http://www.itebe.net/Information/Biocombustibles/Les-granules
www.Aebiom.org
5.source ADEME agence de défense de l'environnement et de la maîtrise de l'énergie.
http://www.apcede.com/guide/dib/bois.html
6. Guvernul Helvetien. A vedea :
http://etat.geneve.ch/dt/SilverpeasWebFileServer/papier_recycle.pdf?ComponentId=kmelia260&SourceFile=1
13257021843.pdf&MimeType=application/pdf&Directory=Attachment/Images/&logicalName=papier_recycl
e.pdf
7. Kelly et al. (1999), "chromatography method in determination of formaldehyde emission from MDF bonded with formaldehyde",
8. Kelly et al. (1999), "chromatography method in determination of formaldehyde emission from MDF bonded with formaldehyde"
9. Sursă ADEME (Franţa)

PROIECTAREA DIDACTICĂ INTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

Autor: Profesor pentru învățământul primar și preșcolar,
Delia Crăciuniţa Jecan-Ilieș
Grădinița cu Program Prelungit "Universul copiilor" Cluj-Napoca

În cadrul unui sistem de instruire, metodologia didactică trebuie să fie consonantă cu toate modificările şi transformările survenite în ceea ce priveşte finalităţile educaţiei, conţinuturile învăţământului, noile cerinţe ale elevilor şi ale societăţii. Metodologia se cere a fi permisivă la dinamica schimbărilor care au loc în componentele procesului instructiv- educativ. Calitatea unei tehnologii este dată de flexibilitatea şi deschiderea ei faţă de situaţiile şi exigenţele noi, complexe, ale învăţământului modern.

Dezideratele de modernizare şi de perfecţionare a metodologiei didactice se înscriu pe direcţiile sporirii caracterului activ al metodelor de învăţământ, în aplicarea unor metode cu un pronunţat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instrucţionale (e-learninig), în suprapunerea problematizării pe fiecare metodă şi tehnică de învăţare, reuşind astfel să se aducă o însemnată contribuţie la dezvoltarea întregului potenţial al elevului.

Cerinţa primordială a educaţiei progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităţilor de învăţare şi de muncă independentă, cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă independentă.

Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Deşi învăţarea este eminamente o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat că relaţiile interpersonale, de grup, sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare activă şi cu rezultate

evidente. Astfel dacă în pedagogia tradiţională se transmite informaţia deja prelucrată prin metode frontale, în pedagogia interactivă se promovează „un model de instruire de tip reflexiv-interactiv, care încurajează reflecţia interioară-individuală şi colectivă-, precum şi dezbaterea diverselor probleme, experimentarea directă asupra obiectelor, fenomenelor şi proceselor realităţii ca o pregătire pertinentă pentru integrarea în societate."(M.Bocoş, 2013,p.51).

Interactivitatea presupune atât cooperarea ca formă motivaţională a afirmării de sine, cât şi competiţia. Ele nu sunt antitetice, ambele implică un anumit grad de interacţiune, în opoziţie cu comportamentul individual.

Situaţiile de învăţare rezolvate prin metode interactive dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică şi înţeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul din poveste, sau copilul , adultul. Metodele învaţă copiii, că un comportament întâlnit în viaţa de zi cu zi poate fi criticat pentru a învăţa cum să-l evităm. Ei aduc argumente, găsesc soluţii, dau sfaturi din care copiii învaţă.

După fiecare metodă aplicată se pot obţine performanţe pe care copiii le percep şi-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înţeleg şi observă că implicarea lor este diferită, dar încurajaţi îşi vor cultiva dorinţa de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup. Grupul înţelege prin exerciţiu să nu-şi marginalizeze partenerii de grup, să aibă răbdare cu ei, exersându-şi toleranţa reciproc.

Acţiunea educaţională, vizează producerea unor schimbări de natură cognitivă, afectiv-motivaţională, atitudinală şi comportamentală la nivelul celui supus instruirii, iar modernizarea metodologiei didactice reprezintă un element fundamental al reformei pedagogice deoarece, în evoluţia copilului, metodele joacă rolul unor preţioase instrumente de cunoaştere a realităţii, de acţiune reală, de integrare în societate.

Metodele privesc copilul, care devine principalul beneficiar al propriei activităţi de descoperire, de activitate reală sau fictivă, însuşindu-şi alături de cunoşinţe, priceperi, deprinderi şi calea de a ajunge la ele, de a le utiliza în situaţii noi, de a face transferuri între diferite categorii de cunoştinţe sau de la teorie la practică şi invers, iar in felul acesta metoda devine un instrument propriu de muncă intelectuală sau productivă, inserându-se în cunoştinţele sale strategice şi procedurale, în competenţele sale, fără a mai fi un factor exterior în raport cu cel educat.

Abordarea şi aplicarea metodelor active reprezintă un mod superior de instruire deoarece acestea solicită timp, diversitatea de idei, angajarea în acţiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în ceea ce s-a scris şi în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv educativ, iar prezentarea ca nişte jocuri distractive, de învăţare şi cooperare, nu de concentrare, aduce un plus de motivaţie în învăţare. Schimbările intelectuale acţionează asupra modului de gândire şi de manifestare a copiilor, iar laturile pe care le dezvoltă, de la cele verbale, idei, opinii, până la cele de acţiune, activizează copiii şi-i motivează superior faţă de o activitate tradiţională, deoarece copiii învaţă să rezolve problemele cu care se confruntă, să ia decizii de grup şi să aplaneze conflictele.

Prin folosirea metodelor active copiii învaţă că, un comportament întâlnit în viaţa de zi cu zi poate fi criticat pentru a învăţa cum să-l evităm. Situaţiile de învăţare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică şi înţeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul din poveste sau copilul, adultul. Acesta este punctul forte al metodelor care introduc în dezbatere comportamente reale, cotidiene. Ei aduc argumente, găsesc soluţii, dau sfaturi din care cu toţii învaţă. Este însă importantă alegerea momentului din activitate, dintr-o zi, personajul-copil şi fapta lui deoarece ele reprezintă punctul cheie în reuşita aplicării metodei şi nu trebuie să afecteze copilul.

Cadrele didactice trebuie să se implice în mod activ în implementarea metodelor/ strategiilor activ-participative, deoarece trebuie să-şi adapteze stilul didactic în funcţie de fiecare tip de copil şi trebuie să cunoască foarte bine copiii şi problemele lor, pentru a putea da sarcini de învăţare în funcţie de o metodă/tehnică sau alta pentru a realiza o mare varietate de capacităţi. Instruirea interactivă, implică conjugarea eforturilor ambilor agenţi educaţionali (educatorul-elevul) în construirea cunoaşterii. Relaţia dintre aceşti agenţi educaţionali se redimensionează. Educatul devine subiectul acţiunii, agentul propriei sale formări şi-şi asumă acest rol, iar educatorul este ghidul său în demersurile întreprinse.

Instruirea interactivă pune accentul atât pe învăţarea prin cercetare -descoperire, pe învăţarea pe efort propriu, independent sau dirijat cât şi pe echipamentul intelectual operatoriu, pe gândire şi imaginaţie creatoare. Acest tip de instruire asigură însuşirea activă şi trainică a cunoştinţelor; procesele de asimilare şi înţelegere sunt mai atractive, fapt pentru care are o valoare formativă mai mare, favorizând dezvoltarea atitudinilor spiritului investigativ şi inventiv,

flexibilitatea şi productivitatea gândirii, a curiozităţii organizate, a motivaţiei complexe şi a creativităţii.

Performanţele obţinute de copii după fiecare metodă aplicată sunt diferite, de aceea pentru a-i face responsabili în dezvoltarea sarcinilor de lucru viitoare trebuie încurajaţi şi astfel, îşi vor cultiva dorinţa de a se implica în dezvoltarea sarcinilor de grup, prin exersarea toleranţei reciproce în grupul unde fiecare îsi va găsi un loc iar, prin exerciţiu se înţelege că în cadrul grupului nu se marginalizează, se dezvoltă coopererea şi atitudinea de răbdare.

Prin metodele activ-participative/interactive de grup se încredinţează sarcini individuale, se completează apelând la inteligenţe multiple, se provoacă membrii acestuia la o relaţionare creativă, la diferite situaţii în aşa fel încât aceştia îşi coordonează acţiunile, se ajută reciproc, se încurajează, negociază soluţiile individuale, iar atunci când au de realizat un produs, fiecare îşi aduce contribuţia în funcţie de abilităţi. Sarcina de învăţare trebuie să fie clară, concisă şi trebuie să ducă la rezolvarea eficientă şi rapidă, prin implicarea întregului grup, cu căutari, acceptări, renunţări, decizii, investigaţii, pentru a descoperi misterul ascuns de sarcina de învăţare. Astfel, se învaţă în spirit democratic, aceste metodele ajută copiii să se cunoască, să-şi descopere stilul propriu de gândire şi acţiune, într-un cuvânt îi ajută să îşi formeze personalitatea, şi în acelaşi timp îl învaţă democraţia.

Putem concluziona spunând că sarcinile de învăţare se formulează în funcţie şi în concordanţă cu obiectivul metodei şi al activităţii care găzduieşte noua strategie.

Metodele şi strategiile interactive/activ-participative ne oferă astfel trăiri şi satisfacţii pedagogice/profesionale pe care le putem împărtăşi cu copiii şi cu ceilalţi parteneri la educaţie, tocmai pentru a îndeplini obiectivul moral şi misiunea educativă pe care îl are orice dascăl în general, şi educatoarea în special -adaptarea comportamentului la situaţiile apărute pentru a ne constitui în modele pentru copii.

BIBLIOGRAFIE:

Bocoş, M.(2002), Instruire interactivă. Repere pentru reflexie şi acţiune, Ediţia a II-a, revăzută, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Bocoş, M.(2013), Instruirea interactivă. Repere axiologice şi metodologice, Editura Polirom, Iaşi.

Catalano, H.(2008), Metodice teoretice şi aplicative în învăţământul primar şi preşcolar.Simpozionul Pedagogia şi didactica învăţământului primar şi preşcolar, ediţia a II-a, Năsăud

Dulamă M., E., (2008), Metodologii didactice activizante, teorie şi practică, Editura Clusium, Cluj-Napoca

Manolescu, M.,(2004), Curriculum pentru invăţământul primar şi presşcolar - teorie şi practică, Editura Credis, Bucureşti:

Neacşu, I.,(1990), Metode şi tehnici de învăţare eficientă, Editura Militară, Bucureşti

DISEMINAREA PROIECTULUI ERASMUS+

" DIGITALIZARE PENTRU TOȚI"

Prof. Jeles Andreea

Liceul Tehnologic"Constantin Brâncuși" Craiova, Dolj.

În vederea reducerii abandonului școlar și îmbunătățirea rezultatelor la învățătură, la Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși" din Craiova, Dolj, s-a implementat începând cu anul școlar 2022-2023 proiectul Erasmus+ ***" Digitalizare pentru toți",*** pe Acțiunea cheie 1, cu numărul de referință nr.**2022-1-RO01-KA122-SCH-000077901**, un proiect de cooperare în domeniul educației școlare.

Prin acest proiect ne dorim ca elevii noștri să beneficieze de experiența pedagogică acumulată de-a lungul carierei de profesori experimentați, dar în egală măsură și pentru ca personalul mai tânăr să beneficieze și ei de o formare europeană în contextul erei digitale a cărei extindere este inevitabilă. În contextul actual toți avem nevoie de metode noi, de conexiuni internaționale cu profesori care au experimentat alte platforme pentru a deveni suficient de flexibili și adaptabili cerințelor elevilor cu posibilități reduse.

Obiectivele proiectului au fost:

O1-Îmbunătățirea prin proiect a competențelor digitale a 11 profesori și 1 personal didactic auxiliar pentru creșterea atractivității lecțiilor și accesului la învățare a elevilor defavorizați.

O2-Creșterea cu 5% a procentului de promovare la Examenul de Bacalaureat în 2024 față de 2022 prin crearea unei biblioteci digitale cu lecții de recuperare a rămânerilor în urmă a elevilor de liceu

O3-dezvoltarea competențelor de utilizare TIC în procesul instructiv-educativ, de utilizare și dezvoltare a soft-urilor educaționale;

O4 - Creșterea interesului pentru dimensiunea europeană a școlii cu 20% în rândul profesorilor și cu 10 % în rândul elevilor și părinților pentru stimularea sentimentului de apartenență la Uniunea Europeană.

Prin acest proiect care se desfășoară pe o perioada de 18 luni ne-am propuns să începem strategia de digitalizare a școlii noastre prin formarea la nivel European a 11 cadre didactice și 1 personal didactic auxiliar cu participarea la 3 cursuri de formare în domeniul TIC, fiecare de câte 9 zile. Aceasta va duce la creșterea calității actului de predare-învățare-evaluare și implicit la motivarea elevilor, creșterea procentului de promovabilitate la Bacalaureat, a gradului de incluziune și a interesului pentru dimensiunea europeană a școlii.

Flux 1: 2 profesori și 1 cadru didactic auxiliar în Turcia la cursul "***Online School",*** octombrie-noimbrie 2022, provider Asociația Edu2grow.

Flux 2: 4 profesori în Malta la cursul ***"Make technology your friend! Using ICT to engage students in the modern classroom",*** mai 2023, provider Asociația Edu2grow.

Flux 3: 5 profesori în Portugalia la cursul ***"Inclusive classroom through ITC",*** august 2023, provider Asociația Edu2grow.

Prima mobilitate din cadrul proiectului s-a desfășurat în perioada 22-30 octombrie 2022, în Turcia, Istanbul, la care au participat 3 cadre didactice, intitulat ***"Online school".*** Cursul selectat și activitățile au fost o oportunitate pentru personalul din școala noastră de a obține competențe în abordarea nevoilor cursanților.

În cele 9 zile de formare s-au desfășurat următoarele activități:

1. Realizarea de ***formulare Google***, tipuri de întrebări existente și cum se pot distribui acestea.
2. Crearea unui ***JAMBOARD*** interactiv unde elevii pot interacționa, răspunde, sau să se exprime în mod anonim.
3. Crearea și utilizarea ***QR Codurilor*** sub forma de joc pentru ca elevii să se cunoască mai bine necesare în activitățle de consiliere.
4. ***Learningapps*** este o aplicație de studiu care ce permite învățarea prin utilizarea jocurilor online.

5. Folosirea editorului video ***CapCut p***entru realizarea colajelor din activitatile extrașcolare.
6. Folosirea aplicației ***PEXELS*** pentru a găsi fotografii și videouri gratuite ce pot fi folosite ca material didactic
7. Folosirea aplicației ***CANVA*** pentru realizarea și peronalizarea planurilor de lecții
8. Crearea și folosirea aplicației **MentiMenter** pentru ”spargere a Gheții” și mobilizare a participaților, utilă în special în lecțiile online.
9. Utilizarea website-ului ***STORYJUMPER*** care oferă profesorilor și elevilor posibilitatea de a-și crea propria carte digitală.

În urma evaluării finale, participanții au obținut documentul EUROPASS MOBILITY. Au obținut de asemenea Certificatele de participare la cursuri din partea organizației de primire. Dimensiunea europeană a mobilității desfășurate a oferit oportunități în context european ce vizează dezvoltarea personală și profesională, schimbul de bune practici, dezvoltarea tehnicilor de predare și a metodelor centrate pe elev pentru îmbunătățirea calității educației, cât și descoperirea tradițiilor și a diversității culturale. Cele 3 cadre didactice participante, la mobilități au prezentat experiențe legate de participarea în programul Erasmus+ și tehnici de implementare în școală, de noi cunoștințe și deprinderi digitale.

Impactul proiectului în ansamblu s-a manifestat la nivelul participanților, la nivelul organizației și la nivelul beneficiarilor direcți și indirecți ai procesului educațional, care se va resimți atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen mediu și lung. Competențele obținute în urma parcurgerii cursurilor au ajutat cadrele didactice participante să utilizeze în actul instructiv-educativ strategii de predare- învățare-evaluare, să realizeze incluziunea socială, să trateze în mod egal elevii, să utilizeze TIC în educație și să depășească bariera lingvistică comunicând într-o limbă de circulație internațională.

Astfel prin proiectul Erasmus+ ”***Digitalizare pentru toți”*** s-a conștientizat necesitatea dezvoltării în mediul școlar a formării de competențe digitale pentru toți factorii implicați.

CONSIDERENTE DESPRE DEMERSUL DIDACTIC AL FILOSOFIEI

Jigău Andreia

Liceul Teoretic „Ion Borcea" Buhuși

Disciplina Filosofie, studiată la clasele a XII-a, a suferit modificări legate de conținut, dar și rolul/ statutul său în cadrul curriculumului național. În prezent, disciplina se studiază la toate clasele terminale, cu excepția filierei tehnologice, unde studiul disciplinelor socio-umane se îndreaptă spre disciplinele economice, având drept obiectiv formarea competențelor practice, de adaptare la realitățile economice, în detrimentul competențelor reflexive.

Spre deosebire de celelalte discipline socio-umane, abordarea filosofiei din perspectiva manualului, este cu totul altfel decât cea cu care erau obișnuiți elevii. El oferă o structură tematică menită să asigure realizarea unui contact direct cu textele esenţiale ale gândirii filosofice, astfel încât întrebările şi problemele să devină accesibile şi să ducă la dezbateri argumentative, în cadrul orelor de predare. Dacă celelalte discipline socio-umane oferă un volum de cunoştinţe selectate, sistematizate, filosofia propune o lectură activă, reflexivă și critică a unor texte de referinţă pentru o anumită problematică. Lectura textului filosofic are ca scop însuşirea unor cunoştinţe specifice, dezvoltarea abilității de argumentare filosofică, dezvoltarea gândirii analitice și critice, care să provoace elevilor problematizări proprii. Cunoaşterea filosofică are un specific al său, opus gândirii prin achiziționare, astfel încât iniţierea în filosofie este o cale lungă şi dificilă, care poate fi însă uşurată de către un cadru didactic care dorește nu doar să expună teorii, ci și să aducă și schimbări interioare și să sprijine elevul în propriul său demers.

Pornind de la concepția lui Lucian Blaga, demersul didactic al filosofiei poate fi asemuit cu părăsirea orizontului imediat, sigur și îndreptarea, sub îndrumarea profesorului, spre un orizont al misterelor, nesigur, incert prin finalitățile sale, dar captivant prin demersurile unice și descoperirea unei alte dimensiuni a omenescului.

Din perspectiva profesorului, pentru a sprijini elevul în cunoașterea filosofică, sunt foarte importante principiile didactice, respectiv normele menite a oferi demersului didactic un sens funcțional și o garanție a formării competențelor vizate. Funcționând probabil la fel de riguros precum principiile gândirii logice ale lui Aristotel, principiile educației în domeniul predării-învățării filosofiei sunt următoarele:

1. *Principiul participării active şi conştiente*, care presupune înţelegerea clară, profundă a problemelor filosofice. Înţelegerea intervine în actul perceperii (identificare şi diferenţiere), în actul analizei (sesizarea elementelor de structură a unui obiect, concept etc.), în actul comparaţiei (al raportării

la idei, concepţii, curente filosofice), al sintezei (al integrării ideilor sau concepţiilor) şi al abstractizării şi generalizării (al sesizării caracteristicilor comune, legităţilor esenţiale).

În predarea filosofiei, participarea activă şi conştientă a elevilor e o primă cerinţă în descoperirea legităţilor, legăturilor cauză-efect şi a contextului care au generat o anumită viziune filosofică, în realizarea asociaţiilor între date şi idei şi între idei, în integrarea cunoştinţelor noi, în ansamblurilor de cunoştinţe asimilate anterior, sau prin corelarea cu datele obţinute la celelalte discipline şcolare, în interpretarea critică şi în argumentarea proprie a cunoştinţelor. Devine evident cât de periculoasă pentru predarea filosofiei este, de exemplu, promovarea excesivă a strategiilor expozitive, care stimulează pasivitatea.

2) *Principiul caracterului intuitiv al învăţământului* exprimă exigența asigurării unei baze perceptive, concret-senzorială învăţării, sprijinindu-se pe activitatea directă a elevului, pe trăirile lui afective, legate de un comportament spiritual, etic, civic responsabil. În predarea-învăţarea filozofiei operăm cu concepte abstracte, iar includerea studiului filosofiei în clasa a XII-a este logică, din moment ce, la vârsta şcolară mare, asistăm la o maturizare a operaţiilor formale şi a capacităţilor de a raţiona. În această etapă a dezvoltării personalității are loc afirmarea conștiinței de sine și a capacității de valorizare, prin integrarea valorilor sociale. În acest sens, filosofia trebuie să ofere elevului aflat în pragul maturității puternice intuiţii legate de eul său. Profesorul de filosofie trebuie să apeleze permanent la experienţa de viaţă a elevilor, la preocupările lor legate de întrebările vieţii, pentru ca împreună cu ei să utilizeze elementele intuitive în elaborarea cunoştinţelor şi în asumarea unui sistem de valori compatibil cu aspiraţiile societăţii.

3) *Principiul învăţământului sistematic şi continuu*, impune că toate cunoştinţele, priceperile şi deprinderile trebuie să fie învăţate într-o ordine logică, care să asigure înaintarea progresivă după un anumit sistem. Structurarea programei şcolare şi manualele de filosofie creează greutăţi în aplicarea acestui principiu. Parcurgerea filozofiei se realizează urmând sistemul unor teme mari, fără ca ele să aparţină unei viziuni coerente. De aici, misiunea importantă ce-i revine profesorului în vederea integrării curentului filosofic din care au făcut parte, antecedentele gândirii lor, despre provocările la care au fost constrânşi etc. În domeniul filozofiei, conţinutul reprezintă un ansamblu de cunoştinţe între care există strânse dependenţe şi conexiuni. Problemele de ontologie, spre exemplu, nu pot fi detaşate de cele gnoseologice, după cum categoriile de spaţiu şi timp nu pot fi abordate într-un capitol aparte într-o manieră care să nu implice legăturile existente cu celelalte domenii filozofice. Neluarea ca punct de referinţă a caracterului organic al filosofiei poate avea ca efect neglijarea continuităţii în învăţare

4) *Principiul însuşirii temeinice a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor* enunţă cerinţa fixării profunde şi de durată a cunoştinţelor şi deprinderilor de bază, astfel încât elevii să fie întotdeauna capabili

să le utilizeze în activitatea practică, în viaţă. Acest principiu solicită utilizarea în predarea-învăţarea filosofiei a unor metode active cu un caracter formativ.

5) *Principiul accesibilităţii şi individualizării învăţământului*, conform căruia organizarea şi desfăşurarea procesului de învăţământ trebuie să se realizeze pe măsura posibilităţilor reale ale elevilor; aceste cerinţe se referă atât la obiectivele educaţionale, la conţinuturi, la volumul celor studiate, cât şi la modalităţile de predare. Măsura optimă a accesibilităţii e concordanţa dintre posibilităţi şi dificultăţi. Individualizarea instruirii e cerinţa de prim ordin în predarea filosofiei.

6) *Principiul legăturii teoriei cu practica*, la disciplina filozofie, exprimă modul în care cunoştinţele elevilor sunt convertite în conduite morale, civice şi sociale, pe baza unei viziuni de ansamblu asupra lumii şi vieţii.

Pentru că actuala perioadă este marcată de un *transformism* al valorilor, încurajându-se *minus-cunoașterea*, situarea într-un câmp al suficienței și al limitării la satisfacerea nevoilor primitive, filosofia are rolul de a repune tânărul într-un *orizont* deschis, al interogației, după ce l-a ajutat să descopere care este contextul său *cultural* și *valoric* real, cărei *matrici stilistice* aparține. Lecturând textele filozofie, analizându-le critic, expunând argumentat propriile idei, elevul va deveni un cetățean activ, cu inițiativă, care va reuși să deosebească realitatea de aparență….

Bibliografie

1. Albulescu, Ion; Albulescu Mirela, *Didactica disciplinelor socio-umane,* Ed. Napoca Star, Cluj Napoca, 1999;
2. Oțet, Florina; Lițoiu, Nicoleta; Spineanu- Dobrotă, Sorin, *Ghid de evaluare la disciplinele socio-umane,* SNEE, București, 2000
3. Ministerul Educației și cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum, *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare din aria curriculară Om și societate,* Ed. Aramis print, București, 2001

CE LUĂM, CE LĂSĂM, CE ȘI CÂT TRANSFORMĂM?

Prof. înv. primar Gabriela Jilavu
Școala Generală „Nicolae Titulescu" Buzău

Progresele mondiale ne obligă să ne racordăm lor, dar ideile preluate devin valoroase numai dacă le adaptăm condiţiilor interne specifice ţării, poporului şi mai ales individului. Noul/invenţia se realizează mai greu, de anumiţi oameni, înnoirea/inovaţia însă poate fi realizată cu succes şi în sfera învăţământului şi de dascălii care retrăiesc vârsta fiecărei generaţii de copii, care caută căi şi chei de a deschide puterea de înţelegere a celor încredinţaţi spre educare. „Ideile vechi, care şi-au săpat deja o largă albie în spirite oţelite printr-o aplicare îndelungată nu au, într-adevăr, farmecul noutăţii, au în schimb siguranţa durabilităţii." (I.C. Petrescu) . S-au pierdut atâtea „vechituri" valoroase şi apar atâtea „noutăţi" controversate încât mereu ne întrebăm: QUO VADIS? Modelul tradițional de predare nu răspunde noilor tendințe în didactica modernă fiind fondat pe triada :învățare frontală – studiul manualului - chestionarea, pe un model de învățare pasiv. În mod tradițional, cadrului didactic îi revine rolul major și activ în cadrul procesului didactic-emițător, acela de a transmite cunoștințele spre un receptor aproape pasiv, determinat să memoreze și să reproducă informația.

Ştim că modernismul trebuie să înceapă cu metamorfozarea dascălului, dar trebuie ajutat de programe şcolare bine gândite, iar manualul - în pas cu obiectivele programei - trebuie să ofere un real suport elevului, să îl ajute, nu să îl sperie. Modernismul impune preocuparea şi mobilizarea intelectului elevilor la nivel operaţional şi creator şi dacă elevul conştientizează mesajul manualului şi al învăţătorului, scopul este atins. Informaţiile – materia primă ce se prelucrează în relaţia învăţător - elev - devin cunoştinţe, priceperi, deprinderi şi mai ales atitudini, accentul deplasându-se de pe latura informativă pe cea formativă. Aici se vede măiestria didactică a învăţătorului în accesibilitatea şi esenţializarea informaţiilor. Nimeni nu a creat o cale sigură, fără eșecuri, pentru a face ca asta să se întâmple. Adevărul este că toți trebuie să ne dăm seama cum să o facem mai bine acceptând provocarea timpului prezent.

Când ne gândim la modele de dascăli, mulți dintre noi au încă în minte o serie de caractere din literatura (românească și/sau străină), apoi pe un Spiru Haret – părintele pedagogiei moderne din România și poate câteva modele de educatori din vremurile mai apropiate, care s-au remarcat prin

realizările lor în munca de dascăli, chiar dacă nu au ajuns să ”țină titluri” în paginile presei sau în emisiuni de televiziune. Deși multe lucruri din ceea ce constituie moștenirea acestor dascăli-model rămân valabile, există alte elemente care se schimbă de-a lungul vremii, așa cum se modifică însăși educația, pentru a răspunde la cerințele diferite ale fiecărei perioade sociale și economice.

Ce-i definește astăzi pe acești profesori model? *După cum spunea S.I.Hayakawa, „Good teachers never teach anything. What they do is create the conditions under which learning takes place” (în traducere mai mult sau mai puţin liberă, „Profesorii buni nu predau niciodată nimic. Ceea ce ei fac este crearea condiţiilor în care învăţarea are loc”).*

George Couros, autorul cărții *Mentalitatea inovatorilor* , a întocmit o listă de abilități moderne pentru un profesor modern, ce fac dintr-un cadru didactic un ***Master Teacher.***

Termenul de “master teacher” (profesor-etalon, model) pare să fie destul de mult folosit în jur, dar este ceva la care aspiră mulți educatori. Definiția profesorului – maestru s-a schimbat cu certitudine.

1. Se conectează întâi cu copiii – Pentru ca toți elevii să exceleze, profesorii trebuie să învețe despre ei și să se conecteze cu fiecare copil. Aici nu este vorba doar despre descoperirea modului în care ei învață, ci să descoperi cine sunt. Este esențial să ajungem să ne cunoaștem elevii, să le aflăm pasiunile și să-i ajutăm să afle cum îi putem implica în propria lor învățare. Dacă nu ești capabil să faci asta ca profesor, următoarele caracteristici vor fi irelevante.

2. Învață întâi copiii și în al doilea rând curriculum-ul – Profesorii trebuie să se asigure că ei diferențiază învățarea și munca necesară nevoilor fiecărui elev și înțeleg cum învață fiecare dintre ei. Eu cred că fiecare elev are stiluri de învățare diferite și dacă noi putem să ne dăm seama cel mai bine cum îi putem ajuta să-și îndeplinească propriile nevoi, elevii vor excela la acele arii ale materiei pe care noi o predăm.

3. Se asigură că ei extrag relevanță din curriculum – “Ce legătură are asta cu viața reală?” profesorii ar trebui să arate relevanța înainte de a se ivi oportunitatea de a fi întrebați.

Nu numai că este esențial să extragem relevanța subiectului materiei din ceea ce predăm, dar este de asemenea esențial să utilizăm medii care sunt relevante pentru modul în care învață elevii. Deconectându-ne de uneltele pe care NOI le utilizăm ca adulți și pe care copiii le folosesc tot timpul, din minutul în care elevii intră în școală, este greșit. Un profesor – master știe că este esențial să utilizeze tehnologia în clasă pentru a îmbunătăți învățarea într-un mod care este relevant pentru elevi.

4. Lucrează cu elevii pentru a dezvolta o dragoste de a învăța – să ajutăm elevii să-și afle propria ”scânteie” în învățare. Un profesor – master va încerca să atingă acele căi în care elevilor le place să

învețe și va construi pe acestea. Creând acea scânteie în fiecare elev îi va duce la un succes și o creștere continuă.

5. Personifică învățarea continuă – Un profesor – maestru știe că nu va ajunge niciodată un profesor "perfect" pentru că acest obiectiv este intangibil. El va căuta modurile în care poate crește o dată cu elevii și își poate dezvolta propriile abilități. Educația și învățarea se vor schimba continuu și un profesor – maestru știe că va trebui să se schimbe o dată cu acestea. Creșterea este esențială pentru un profesor. Societatea se schimbă continuu și tot așa trebuie să facem și noi. Avem nevoie de gânditori la locurile noastre de muncă și profesorii trebuie să arate că ei sunt în plutonul fruntaș al acestui lucru.

6. Se concentrează pe obiectivele de învățare spre deosebire de obiectivele de performanță–

În ***Drive***, Dan Pink vorbește despre diferența dintre performanță și obiectivele de învățare. Un obiectiv de performanță ar fi similar cu acela de a dori ca elevii să primească nota 10 la franceză, în timp ce un obiectiv de învățare ar fi să vrei ca elevii să devină fluenți în această limbă. Mulți elevi sunt suficienți de isteți pentru a ști să îndeplinească obiectivele la o rubrică și totuși să nu crească prea mult în învățare. Un profesor – master stabilește obiective bazate pe învățare nu pe primirea de note. Acest tip de evaluare nu este despre a înțelege ce știe elevul și să ne raportăm la asta, ci este o unealtă utilizată pentru învățare.

7. Se asigură că "educația caracterului" este o parte esențială a învățării – Educația caracterului este la fel de relevantă, dacă nu mai mult, decât obiectivele de învățare stabilite de un curriculum. Trăim într-o lume unde colaborarea este vitală pentru succes și să știi să lucrezi cu alții este o abilitate importantă. Lucrând cu elevii pentru a-i învăța fundamentele respectului față de ceilalți și să fie capabili să asculte și să învețe de la ceilalți este vital. Elevii pot avea cea mai inteligentă înțelegere a obiectivelor dar să nu aibă abilitatea de a împărtăși aceste idei cu ceilalți într-un mod respectuos sau să acorde timp pentru a asculta ideile celorlalți. Un profesor – master se asigură că elevii nu numai cresc mental în clasă, dar și emoțional.

8. Este pasionat de conținutul pe care îl predă – Dacă un profesor lucrează în aria matematicii și IUBEȘTE aria acestui subiect, această pasiune se va revărsa asupra elevilor cu care el/ea lucrează. entuziasmul este contagios. Un profesor – master împărtășește entuziasmul și pasiunea cu cei cu care lucrează.

9. Un profesor – master este un "profesor de școală" –el știe clar diferența dintre un "profesor de clasă" și un "profesor de școală". Este esențial ca un profesor – maestru să nu aibă impact doar asupra mediului de învățare din clasa în care lucrează, dar să aibă de asemenea impact și asupra culturii școlii. Asta se poate întâmpla când își împărtășește pasiunea prin activități extra-curriculare sau își

împărtășește cunoașterea cu colegii de școală. Este important ca profesorii să construiască relații nu numai cu elevii cărora le predau acum, dar și cu elevii pe care i-au avut în trecut și cu cei pe care i-ar putea avea în viitor. E grozav să vezi profesori care se conectează cu elevi pe care nu îi învață acum, în același fel în care se conectează cu clasa la care predă.

10. Are abilități de comunicare puternice – Evident este important ca profesorii să fie capabili să comunice cu elevii cărora le predau, dar cum rămâne cu colegii lor și cu părinții? Împărtășirea cunoașterii, înainte și înapoi cu colegii este esențială pentru creșterea fiecărui individ și de asemenea a colectivului. Este important ca aceste abilități să fie continuu dezvoltate. Este de asemenea imperativ ca profesorul să fie capabil să comunice cu părinții deoarece ei au informații grozave despre felul în care copiii lor învață cel mai bine. El va stii cât de valoroasă este învățarea care poate veni din comunicarea cu părinții pentru dezvoltarea culturii școlii și a clasei și va extrage cu eficiență din această cunoaștere.

Alte studii de specialitate fac extensii pertinent motivate la această listă:

Adaptabilitatea

Este necesar pentru un profesor să fie flexibil și adaptabil în era digitală moernă. Profesorii moderni stiu cum să înfrunte forțele potrivnice și să facă față provocărilor. Era digitală se rezumă prin cuvântul "schimbare". Noi tehnologii educaționale ne sunt prezentate în fiecare minut. Fiecare student / elev învață într-un mod diferit și cu un ritm diferit. Directorii schimbă și revizuiesc permanent regulile și așteptările (și ei au deseori aceleași probleme). Vor fi întotdeauna probleme și provocări de înfruntat. Această abilitate are nevoie de timp ca să se dezvolte, așa că răbdarea este condiție necesară.

Încrederea

Aceasta se aplică atât pentru sine cât și pentru alții. Beneficiul de a avea această abilitate este incomensurabil. *Sir Edmund Hillary* (cel care a cucerit primul Muntele Everest) a spus că "noi nu cucerim muntele, ci pe noi înșine." Înfruntându-ne vulnerabilitatea, devenim mai puternici. Realizând ce nu știm, învățăm. Înțelegând cine suntem, vedem ce putem deveni. Este vorba și despre a avea încredere în alții. Să crezi în colegii profesori, în susținerea personalului din management și, mai mult ca orice, în elevi. O persoană încrezătoare inspiră încredere și în ceilalți.

Colaborarea

Fiecare educator modern are nevoie să fie capabil să lucreze în grupuri sau echipe. Lucrul în rețea și rezolvarea de probleme împreună înseamnă succes pentru toată lumea. Colaborarea cu elevii, colegii și directorii este o normă pentru profesori. Aceste situații de colaborare se prezintă în fiecare zi. Nu contează dacă sunt în mediul real sau virtual, profesorii întotdeauna lucrează cu ceilalți. Făcând bine aceasta

întărește susținerea și comunitatea în orice școală sau clasă *(sau comunitatea mai largă, profesională, n.n.*). De asemenea, ajută la crearea unui exemplu pentru grupurile de lucru din propria clasă. Practicarea acestei abilități de învățare este, fără dubiu, crucială.

O dispoziție de a împuternici

Aceasta este o abilitatea a profesorului modern care este un dar pentru ceilalți. Este abilitatea de a-i împuternici pe ceilalți în diferite moduri. Ea înglobează multe concepte, include abilitatea de a transforma negativul în pozitiv. Înseamnă să ai compasiune. Este despre a-i inspira pe elevi, colegi și părinți. Înseamnă să arăți capacități de lider și inițiativă. Se concentrează pe ce este posibil și pe lucrurile care pot fi rezolvate. Este o atitudine de gândire spre progres având în centru dragostea. Înseamnă că lumea va fi un loc mai bun dacă fiecare va fi parte din ea.

O mentalitate globală

Tehnologia a sfărâmat multe bariere. Este un adevăr valabil în școli și peste tot în altă parte. Clasa de școală și piața de muncă sunt acum globale. Asta înseamnă noi moduri de a examina lumea și cum învățăm despre ea. Aceasta este o abilitate care se concentrează pe stăpânirea conceptului de Global Digital Citizenship. Educatorii trebuie să fie capabili să arate elevilor atât cum să se conecteze cât și să se protejeze în era digitală. Educatorii moderni știu cum să utilizeze tehnologia într-un mod sigur. Ei sunt conștienți de pericolele existente în lumea online și îi ajută elevi să le înțeleagă și să le facă față.

Un nou termen apărut in mediul cercetării educațional actual, mai ales in presa americană, este cel de **profesor transformațional** care se caracterizează prin: înțelegerea cognitivă a modului în care învață elevii, pregătirea emoțională pentru a relaționa cu mulți elevi ale căror nevoie variate nu sunt întotdeauna evidente, o cunoaștere profundă a conținutului materiei din care poate extrage moduri diferite de prezentare a unui concept, abilitatea de a lua decizii de predare rapide și de a acționa conform acestora.

În articolul publicat în **Edutopia** după David Cutler , acesta încearcă să răspundă la întrebarea: Care este diferența dintre un profesor tradițional și un profesor transformațional?

Profesorii tradiționali <u>transmit</u>: Ei consideră că ”rolul profesorului este să pregătească și să transmită informația celor care învață” iar ”rolul învățăceilor este să o recepționeze, să o memoreze și să acționeze în conformitate cu această informație”.

Profesorii transformaționali <u>transformă</u>: Ei creează un mediu unde elevii sunt angajați activ în dezvoltarea cunoașterii și abilităților, a gândirii critice, a abilităților de ordin înalt, iar comunicarea este facilitată de instructor.

Profesorii transformaționali creează experiențe constructive.

Oricât ai fi de talentat, nimeni nu s-a născut profesor. Șlefuirea măiestriei necesită grijă și eforturi semnificative, nu doar din partea individului, dar și din partea școlii, în întregul ei. Deși experiența contează, ea contează doar dacă profesorii – indiferent de cât de mult au fost, el sau ea, în clasă – sunt determinați să se dezvolte profesional continuu pentru a-și reface statutul de profesor transformațional.

Will Stanton și-a intitulat modelul ***Cele șase dimensiuni ale noii paradigme a educației (****The Six Dimensions of a New Education Paradigm).* Iată care sunt cele șase dimensiuni propuse de el: Auto-descoperirea- (Mindfulness), Cercetarea, Sustenabilitatea, Inovația, Comunicarea și Empatia.

Socrates este cel care a spus, **„Nu-i pot preda nimănui nimic; Pot doar să-i fac să gândească."** Dincolo de toate aceste aspecte teoretice bine fundamentate istoric, social, pedagogic, psihologic și pragmatic un lucru este cert ,schimbarea se va face : **Învățând copiii cum să gândească, nu ce să gândească!** Dacă vrem să schimbăm ceva în sistemul nostru de educație, trebuie să începem să învățăm să punem întrebări în loc să oferim răspunsuri. Învățarea reală este obținută printr-un proces de cercetare, investigare. Copiii trebuie să fie încurajați să caute ei înșiși răspunsuri. Depinde de profesori să le ofere instrumentele și resursele necesare pentru ca copiii să conducă aceste cercetări și să facă descoperiri semnificative. O întrebare bine formulată va face mai mult ca să inspire decât orice număr de răspunsuri (de-a gata). În orice fațetă a parcursului nostru educațional, devine crucial să începem dialogul cu elevii noștri, să încurajăm dezbaterea sănătoasă și să îi punem pe ei să tragă propriile concluzii. Într-o lume în care întreaga umanitate merge pe bandă rulantă cu ochii închiși, este extrem de important să ne re-evaluăm propriile perspective din timp în timp și să ne uităm la întregul ansamblu (big picture). Ceea ce filozofia predării face este să ne pună să gândim, să ne punem să chestionăm și să ne pună să contemplăm. Avem nevoie să ne recâștigăm mințile….

Bibliografie

- Anghelache, Valerica, (2014), *The influence of the persuasive messages in determining the teachers' attitude towards the change in education*, în Procedia - Social and Behavioral Sciences 127
- Bonciu, Ș. , Nastas, D., (2015), *Emoțiile complexe*, Editura Polirom , Iași;
- Oprescu V. N., *Factorii individuali și formativi ai vocației si creativității*, Editura Scrisul Românesc, Craiova ;

STRATEGII DE STIMULARE A DEZVOLTĂRII COMPETENȚEI EMOȚIONALE A COPIILOR PREȘCOLARI

Prof.înv.preșcolar Jîrcan Izabell
Liceul tehnologic"Vasile Netea"Deda,
Grădinița cu Program Normal Bistra Mureșului

Bar – On și Parker susțin ideea conform căreia un cadru didactic poate forma competenţe emoţionale, însă are nevoie de un set de aptitudini după cum urmează:

Conştientizarea stării emoţionale inclusiv posibilitatea trăirii de emoţii multiple şi la niveluri mature, conştientizarea faptului că nu putem fi conştienţi de propriile emoţii, din cauza dinamicilor inconştiente sau aneatenţiei selective;

Aptitudinea de recunoaştere a emoţiilor altor persoane, pe baza situaţiilor şi indicatorilor expresivi pentrucare există un oarecare consens cultural în privinţa sensului emoţional,

Aptitudinea de folosire a vocabularului emoţiilor şi a termenilor expresivi disponibili în mod uzual în subcultura persoanei; la niveluri mai mature, aptitudinea de a învăţa scripturi culturale care asociază emoţia curolurile sociale;

Capacitatea participării empatice şi compasiunii pentru experienţele emoţionale ale altor persoane;

Aptitudinea de a înţelege că stările emoţionale interne nu corespund neapărat cu expresia emoţională externă, nici la sine, nici la ceilalţi şi la un nivel mai matur, înţelegerea că un comportament emoţional- expresiv poate influenţa un altul şi includerea acestui fapt în construcţia strategiilor de autoprezentare;

Aptitudinea de a găsi soluţii adaptative la emoţiile aversive sau perturbatoare, folosind strategii deautoreglare (rezistenţa la stres) care reduc intensitatea sau durata acestor stări emoţionale;

Conştientizarea faptului că structura sau natura relaţiilor este parţial definită atât de gradul de transparenţă emoţională cât şi de momentul exprimării sau de autenticitatea expresiei exteriorizate şi de gradul de reciprocitate sau simetrie din relaţie ; prin urmare intimitatea matură este parţial definită de împărtăşirea reciprocă de emoţii autentice, în timp ce relaţioa părinte copil poate avea o comunicare asimetrică de emoţii autentice;

Capacitatea de autoeficienţă emoţională : persoana consideră că se simte în general aşa cum doreşte să se simtă, îşi acceptă experienţa emoţională, unică şi excentrică sau cultural convenţională, acceptare conformă cu credinţele persoanei despre ceea ce constituie un echilibru emoţional dezirabil. (Bar-On, Parker, 2011, 87)

Pe măsură ce copiii îşi însuşesc aptitudini de competenţă emoţională, într-o varietate de contexte,consecinţele competenţei emoţionale, încep să fie vizibile în comportamentul lor.

Stimularea dezvoltării emoţionale, se realizează prin transformarea acestor aptitudini în competenţe. În această direcţie sunt încercările părinţilor şi profesorilor de a învăţa copiii cum să-

și gestioneze emoţiile, cum să-şi gestioneze comportamentul emoţional – expresiv, cum să-şi adapteze noile experienţe celor deja asimilate.

S-au descoperit puţine expresii de furie deschisă în timpul interacţiunilor dintre copii-subiect (copil-copil) ,în care copiii au fost insultaţi sau luaţi în râs de către colegul lor.

În situaţii de criză emoţională, copiii trebuie învăţaţi să-şi stăpânească emoţiile negative şi să le transforme în emoţii pozitive, prin creearea unui cadru favorabil şi o relaţionare eficientă Competenţa emoţională este dinamică; este o decizie pe care o luăm despre anumite comportamente în anumite situaţii care suscită emoţii; decizia de competenţă emoţională, matură, poate fi luată atunci când vedem indivizi aplicând principiile lor morale, în situaţii care-I solicită pe plan emoţional şi răspunzând în accord cu sistemul lor moral.

Creşterea stimei de sine a copilului prin învăţarea acestuia să-şi regleze emoţiile în funcţie de experienţele trăite este un process eficient și necesar. Aptitudinile copiilor mici de a-şi concentra atenţia şi de a inhiba reacţiile inadecvate sunt legate de o probabilitate mai mică de a trăi o activare emoţională negativă în interacţiunea cu alţi copii în jocuri cu un nivel înalt de activitate .

Autocontrolul numit de autorii de specialitate "control cu efort" (**Bar-On, Parker, 2011**, **91**), este un indicator pe care copiii îl accesează pentru a atenua o parte din dinamica emoţională regăsită în situaţia de joc (țipătul, alergarea necontrolată, isteria) în care se încearcă evitarea interacţiunii agresive şi reacţionarea în moduri mai competente şi constructive din punct de vedere social.

Copiii capabili de autocontrol sunt cei care şi-au însuşit aptitudinile critice şi fundamentale pentru competenţa emoţională: să conştientizeze emoţiile proprii, să dea dovadă de empatie, să posede aptitudinea de a folosi un vocabular emoţional adecvat când este confruntat cu situaţii de crize emoţionale. Dezvoltarea capacităţii de redresare rapidă în urma unor trăiri, experienţe negative, şi să manifeste un comportament emoţional competent într-un numar mare de situaţii stresante.

Se știe că experienţe solicitante repetate pot epuiza influenţele protective şi eroda funcţionarea competentă în unele domenii (**Luthar, Doernberger,Ziegler, 1993, apud. Reuven Bar-On, Parker, 2011, 97**).

BIBLIOGRAFIE:

- Agabrian, M. (2004), *Cercetarea calitativă a sociologului*, Iaşi, Editura Institutul European,;
- Bar-On,R., Parker, James D.A. (2011) *Manual de inteligenţă emoţională*, București:Editura Biblioterapia,

- Ferreol, G. (1998), – coordonator, (1998), *Dicţionar de sociologie*, Iaşi: Editura Polirom;
- Harris, P.L., de Rosnay, M. & Ronfard, S. (2007), (in press), *The mysterious emotional life of Little Red*;Herseni, T. (1982), *Sociologie*, Bucureşti: Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică;

ABORDAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR PRIN FOLOSIREA STRATEGIILOR DIDACTICE ADECVATE

Prof.înv.primar Juguleanu Mihaela

Şcoala Gimnazială nr.22,,I.C.Brătianu"-Constanța

„Am elevi în clasă care de-abia socotesc şi elevi care sunt atraşi de rezolvarea problemelor de logică şi perspicacitate." „Citatul" de mai sus reflectă o situaţie familiară multora dintre noi. Probabil că singura „asemănare" sau trăsătură comună elevilor noştri este „unicitatea" fiecăruia. Copiii au înălţimi diferite, înfăţişări şi personalităţi distincte. Ei au preferinţe, interese, stiluri de învăţare, niveluri de aptitudini, niveluri de dezvoltare, experienţe, tării şi slăbiciuni diverse.
Toţi educatorii autentici, fie ei părinţi sau cadre didactice, ştiu că dezvoltarea fizică, emoţională şi intelectuală a copiilor are loc în mod inegal. Totuşi, şcoala românească (şi nu numai!) organizează copiii pe grupe de vârstă. În mod evident, copiii de aceeaşi vârstă biologică răspund foarte diferit la activitatea şcolară în funcţie de nivelurile proprii de dezvoltare.

Thomas Jefferson a spus, acum mai bine de 200 de ani: *Nimic nu este mai inegal decât să-i tratezi în mod egal pe oamenii inegali.* Desigur, afirmaţia, la vremea respectivă, avea rezonanţă cu caracter social, nu educativ, însă educaţia nu se poate desfăşura normal decât într-o societate în care scara valorilor să fie unul dintre principiile de existenţă a acesteia!

Viteza cu care se dezvoltă copiii nu corespunde întocmai vârstei cronologice. Inteligenţa şi dotarea se definesc ca o totalitate ce însumează funcţia cognitivă, afectivă, intuitivă şi fizică a unui individ. Aceia care sunt mai inteligenţi tind să aibă o utilizare mai complexă a acestor funcţii. Au fost identificate câteva „abilităţi în plus", şi anume:

creativitatea;
sugerarea de noi idei;
vizualizarea problemelor şi a soluţiilor;
aptitudini fizice, precum puterea şi dexteritatea;
raţionamentul (identificarea relaţiilor, a modelelor, clasificări etc.);
rezolvarea problemelor;
curiozitatea şi inventivitatea;
perseverenţa.

Noțiuni teoretice

Educaţia presupune o practică frecventă, complexă, spre deosebire de alte domenii. Individualizarea actului didactic reprezintă o adaptare a acţiunii instructiv – educative din şcoală la particularităţile psihofizice ale fiecărui elev în parte, pentru a-i asigura o dezvoltare optimă şi o orientare eficientă a aptitudinilor proprii, cu scopul integrării creatoare în activitatea socială. Diferenţierea instruirii („şcoala pe măsură") înseamnă adaptarea activităţii de învăţare — sub raportul conţinutului, al formelor de organizare, al metodologiei didactice — la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi la ritmul de lucru propriu elevului. Tratarea individuală, în procesul educaţiei, nu este altceva decât orientarea acţiunii educaţionale în funcţie de profilul psihologic individual, concomitent cu stimularea acestuia prin declanşarea unor contradicţii între cerinţele externe şi posibilităţile interne ale subiectului.

Pentru orice cadru didactic, este important să ştie căror cauze se datorează diferenţele individuale dintre elevii săi, dacă sunt rezultatul unei capacităţi generale sau speciale, dacă sunt rezultatul unei anumite atitudini faţă de învăţătură sau se datorează unor condiţii concrete în care se desfăşoară activitatea.

Măsuri didactice

Pregătirea diferenţiată contrazice ideea instruirii unitare a copiilor aflaţi pe o anumită treaptă de învăţământ, dar adaptarea procesului de instruire la particularităţile individuale nu implică renunţarea la realizarea unui program de pregătire unitară a elevilor în acest sens, principiile instruirii diferenţiate îşi găsesc aplicarea într-un învăţământ care-şi propune să realizeze aceleaşi obiective pedagogice în instruirea tuturor elevilor, prin asigurarea unui conţinut comun, fără ca prin aceasta să fie afectată unitatea acestei pregătiri. Instruirea unitară nu înseamnă un învăţământ la fel pentru toţi, ci un învăţământ care creează situaţii favorabile ca fiecare elev să-şi descopere interesele, aptitudinile şi posibilităţile de formare în sensul acestora.

Aşadar, aplicarea unor modalităţi de diferenţiere nu trebuie să determine o discriminare în privinţa nivelului de pregătire a tuturor elevilor. Iată, câteva „sensuri" ale conceptului de „individualizare":

1. Parcurgerea materiei într-un ritm determinat, potrivit cu structura psihică a elevului;
2. Posibilitatea ca elevul să lucreze în anumite momente în condiţii care îi convin personal;
3. Posibilitatea de a aborda un subiect într-o fază anumită în funcţie de cunoştinţele acumulate anterior;
4. Posibilitatea introducerii unor unităţi de instruire în folosul elevilor inhibaţi de absenţa unor cunoştinţe uşor identificabile;
5. Punerea la dispoziţie a mai multor mijloace de instruire din care el să poată alege.

Mi-am propus să mă opresc asupra eficienţei modalităţilor de studiere a matematicii în ciclul primar. Se ştie că studierea matematicii este o activitate îndrăgită de o mulţime semnificativă de elevi, ceilalţi având „experienţe" neplăcute şi pentru că nu sunt foarte familiarizaţi cu ea şi, mai ales, cu „frumuseţea şi atractivitatea" acestei discipline. De aceea, orice element care ajută la îmbunătăţirea performanţelor individuale ale elevului, în domeniul relativ dificil al matematicii, este binevenit.

Procesul de învăţare este cel mai eficace atunci când elevul obţine retroinformaţii asupra modului de desfăşurare a învăţării sale… Retroinformaţia este cunoaşterea rezultatelor învăţării. Se înţelege că acest lucru este posibil numai cu condiţia ca procesul de învăţare să fie însoţit de verificări cât mai dese şi, bineînţeles, de cunoaşterea rezultatelor acestor verificări.

O fişă este bună dacă răspunde trebuinţelor unui elev şi dacă îi este dată tocmai elevului respectiv. Aceasta poate cuprinde exerciţii şi probleme aşezate în ordinea gradului de dificultate, de la simplu la complex, în mod gradat, pentru a-i da posibilitatea fiecărui elev să lucreze până acolo unde îl ajută capacităţile intelectuale. Fişele de învăţare/ evaluare se realizează individual şi sunt un mod de asigurare a conexiunii inverse, rapid şi eficient. Elevul, cunoscând obiectivele operaţionale ale lecţiei şi ştiind că pe parcursul acesteia învăţătorul îi va aplica o probă scrisă, se va strădui să participe activ la oră. Ar fi bine ca activităţile independente să fie folosite cât mai des. Ele conţin, de regulă, întrebări din lecţia de zi şi se desfăşoară pe parcursul a 10–15 minute. Folosirea fişelor de lucru poate fi făcută în mai multe momente ale lecţiei, pentru consolidarea cunoştinţelor însuşite anterior, formarea de priceperi şi deprinderi, de educare a capacităţii creatoare, fără însă a depăşi nivelul programei şcolare.

În utilizarea fişelor de învăţare şi evaluare trebuie să fie îndeplinite următoarele cerinţe: (a) stabilirea scopului probei şi definirea obiectivelor operaţionale; (b) alegerea tipului de itemi corespunzător fiecărui obiectiv; (c) elaborarea adecvată a schemei de notare; (d) comunicarea şi

discutarea rezultatelor elevilor; (e) proiectarea unor strategii de ameliorare a dificultăţilor constatate.

Indiferent de forma acestor fişe, o atenţie deosebită trebuie acordată alegerii şi formulării subiectului, planificării şi corectării acestora. Subiectul trebuie să fie formulat astfel încât să-i oblige pe elevi să opereze cu cunoştinţele asimilate şi nu doar să le reproducă. Corectarea şi notarea fişelor se va face ţinându-se seama de descriptorii de performanţă elaboraţi în concordanţă cu programa şcolară. Unele probe pot fi verificate de elevii înşişi, prin autocorectare sau intercorectare.

În rezolvarea fişelor, elevii desfăşoară o muncă independentă. Cu cât deprinderile de muncă sunt mai bine alcătuite, cu atât mai mult se asigură succesul elevilor în rezolvarea diferitelor tipuri de exerciţii şi probleme. Activitatea independentă stimulează interesul pentru exerciţii, antrenează la munca de cercetare, asigură individualizarea educației, creează un ritm propriu de lucru, dezvoltă inventivitatea elevilor.

În funcţie de subiecţii care folosesc aceste fişe, le putem clasifica în:

- *Fişe de recuperare (reînvăţare)*: Sunt elaborate pentru elevii care au lacune în cunoştinţele lor, care nu şi-au însuşit bine un anumit algoritm, o pricepere, o deprindere.
- *Fişe de dezvoltare*: Cuprind exerciţii cu grad sporit de dificultate, probleme de inteligenţă, ajutându-i pe elevi să-şi perfecţioneze cunoştinţele, să-şi îmbogăţească informaţiile.
- *Fişe de exerciţiu (evaluare)*: Conţin exerciţii gradate şi adaptate pentru toţi elevii din clasă. Sarcinile cuprinse în astfel de fişe se referă la cunoştinţele de bază din programa şcolară, pe care trebuie să şi le însuşească toţi elevii. Gradul de dificultate al acestora este mediu şi fiecare elev lucrează individual la rezolvarea lor, în ritm propriu.

Prin folosirea oricărui tip de fişă, se asigură o sarcină triplă: (1) să acumuleze mai multe observaţii, ceea ce permite o mai bună cunoaştere a progreselor elevilor; (2) să-l determine pe învăţător să utilizeze o metodă analitică de evaluare şi notare; (3) să-i ofere învăţătorului posibilitatea de a individualiza acţiunile de pregătire pentru a asigura fiecărui elev posibilitatea de asimilare a materiei în concordanţă cu posibilităţile sale, să fie mijloc de comunicare către familie a observaţiilor sistematice ale învăţătorului.

Bibliografie consultată:

*** Dicţionarul de pedagogie, E. D. P., Bucureşti, 1978;
MONTEIL, JEAN – MARC — Educaţie şi formare, Editura Collegium Polirom, Iaşi, 1997;

NICOLA, IOAN — Tratat de pedagogie şcolară, Ed. Aramis, Bucureşti, 2002;
RADU, ION, IONESCU, MIRON — Experienţă didactică şi creativitate, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, pagina 178;
RADU, T. ION — Învăţământul diferenţiat – concepţii şi strategii, E. D. P., Bucureşti, 1987.

ADAPTAREA LECȚIILOR DE CHIMIE LA CERINȚELE EDUCAȚIONALE IMPUSE DE NIVELUL CLASEI/ELEVULUI PENTRU PARCURGEREA PROGRAMEI SCOLARE INSTRUIREA DIFERENȚIATĂ

Prof. Cozma Ioana Maria
Liceul Ortodox"Sf. Nicolae" Zalău
Prof. Jula Claudia Mirela
Colegiul Național Silvania Zalău

Tratarea diferențiată înseamnă, în esență, adaptarea învățământului la particularitățile individuale psiho-fizice ale elevului, iar coordonatele principale pe care trebuie să jaloneze organizarea, desfașurarea și conținutul activității diferențiate cu elevii sunt:

a) Activitatea diferențiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învațământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor laturilor personalității acestora.
b) Activitatea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei pentru a obține un nivel ridicat de pregătire a tuturor elevilor și, pe această bază, promovarea lor în clasa următoare.
c) Obiectivele instructiv-educative ale activității diferențiate trebuie realizate, în principal în timpul lecției.
d) Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți la învățătură, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca, folosindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare.
e) În tratarea diferențiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor față de potențialul psihiceal de care dispun, deoarece aceste condiții extreme de activitate constituie frâne ale dezvoltării personalității elevilor.
f) Activitatea diferențiată trebuie să se întemeieze și să traducă în viață concepția științifica psiho-pedagogică cu privire la raportul dintre dezvoltare și învațare, potrivit căreia învățarea influențează pozitiv dezvoltarea psihică a copilului numai atunci când se desfășoară cu un pas înaintea acesteia.
g) Conținutul învățământului prevăzut în programele școlare este un comun și obligatoriu-la fel ca și obiectivele instructiv-educative – pentru toți elevii clasei; diferențiate sunt

doar modalitțile și formele de predare-învățare a acestuia, satfel încât să poată fi asimilat de către fiecare elev la un nivel corespunzător exigențelor.

h) În timpul activității diferențiate se vor folosi în permanență metode și procedee, care – în combinații specifice particularităților individuale ale elevilor – antrenează în cel mai înalt grad capacitîțile lor intelectuale, trezesc și mențin interesul față de învățătură, curiozitatea față de obiectele și fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare solicită un efot acțional propiu. Asigură o învîțare activă și formativă.

i) Diferențierea activității în cadrul lecției presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe de elevi.

j) Diferențierea activității se realizează în toate momentele lecției în darea temelor pentru acasă, precum și în întreaga activitate extrascolară organizată cu elevii.

Eficiența acțiunii de diferențiere a instruirii depinde de obiectivele urmărite, de modul în care este concepută realizarea ei și de contextul social și școlar în care se aplică.

În diferențierea activităților cu elevii, unele tehnici se practică pe scară mai largă- cum ar fi stimularea independente a elevilor, ajutorul reciproc, activități complementare etc. – atât în scopul atingerii de către toți elevii a obiectivelor pedagogice stabilite prin programele școlare unitare și a prevenirii rămânerii în urmă a unor elevi, cât și în scopul stimulării acelora care fac dovada unor aptitudini deosebite.

Obiectivul fundanental urmărit al acestor tehnici este stimularea muncii independente a elevilor și înlăturarea rămânerii în urmă a unora dintre ei.

Activitatea frontală se utilizează în transmiterea cunoștințelor, în lămurirea unor probleme-cheie ale unui conținut nou, a unor sarcini complexe, dificile, mai ales când elevii nu au un suficient fond anterior, pentru ca apoi să treacă la altă formă de lucru.

Avantajul acestei forme de organizare constă în faptul că, din punct de vedere intelectual, se realizează o omogenerizare a colectivului de elevi cu care se lucrează (conținutul științific și metodele de instruire vor fi adecvate particularităților tuturor elevilor din clasa respectivă).

Dezavantajele activității frontale:

- dificultatea cunoașterii elevilor
- posibilitatea redusă de dezvoltare a aptitudinilor individuale și de motivare
- dificultăți de realizare a relațiilor de colaborare între elevii cu posibilități/performanțe diferite
- apariția tendințelor de dezvoltare unilateral-intelectuală.

Activitatea pe grupe sau în echipe reprezintă una din formele de desfăşurare a activităţii diferenţiate care face apel la metodele active de lucru cu elevii şi poate fi folosită atât în predarea, cât şi în consolidarea cunoştinţelor. Aceasta constă în efectuarea unor sarcini comune sau diferite de către colectivele formate din 3-5 elevi. Această formă ocupă o poziţie intermediară între activitatea frontală şi cea individuală, eficienţa ei depinzând de pregătirea pe care o au elevii de a lucra atât în colectiv, cât şi individual.

Pentru activitatea în grup sunt caracteristice următoarele trăsături:

- membrii grupului colaborează în rezolvarea sarcinilor ce le stau în faţă
- îndrumarea muncii lor de cătreprofesor este mediată; conducerea directă având-o responsabilul grupului
- în încheierea activităţii grupului aceştia trebuie să-şi prezinte reciproc rezultatele, să realizeze schimbul de informaţii.

Avantajele activității în grup:

- motivarea elevilor într-o mai mare măsură
- stimularea motivației învățării
- transformarea elevului în subiect al educației
- valorificarea aptitudinilor și capacităților individuale
- formarea și dezvoltarea spiritului de cooperare și deschiderea spre interacțiune.

Dezavantajele activității pe grupe sunt:

- necesitatea unui interval de timp sporit, în comparație cu activitatea frontală
- participarea exclusivă a elevilor buni ceilalți așteptând rezolvarea sarcinilor.

Activitatea individuală înlesnește fiecărui elev realizarea anumitor sarcini școlare independent de colegii săi, beneficiind, mai mult sau mai puțin, de ajutorul profesorului. Aceasta asigură antrenarea elevilor la un efort propriu, desfășurarea independentă a activității la nivelul și în ritmul posibilităților lor.

Avantajele activității individuale:

- existența unui contact nemijlocit al profesorului cu elevul
- posibilitatea ameliorării și dezvoltării nivelului de învățare individual
- capacitatea de activitate/învățare individuală
- capaciatatea de acțiune independentă
- capaciatatea de formare a manierelor autoinstructive.

Activitatea individuală are și unele **limite**:

- lipsa totală a colectivului de elevi ca factor educativ și neeconomicitatea lui, profesorul consumînd timp și energie pentru fiecare elev în parte.

2197

Clasa tradițională, cu care lucrează profesorul în mod frontal, este un grup neomogen, cuprinde elevi cu posibilități de muncă diferite, cu ritm de muncă diferit. Uneori diferențele între elevii dintr-o clasă sunt destul de mari. Dar, se pot obține rezultate bune, dacă se ține seama de posibilitățile fiecărui elev, deci atunci când învățământul este individualizat.

În condițiile actuale, în învățământul de masă, ar fi imposibil de organizat un învățământ individual pentru toți copiii. Dar, problema individualizării învățământului- adică a adaptării învățământului la paricularitățile individuale ale elevilor – a rămas valabilă.

Noțiunea de *învățământ individualizat* nu implică în mod necesar forma de învățământ individual, ci aceasta se referă și la organizarea învățământului pe clase sau pe grupe omogene.

Individualizării pe grupe sau pe clase omogene i se impune instruirea diferențiată, iar individualizării din cadrul organizării individuale a procesului de învățare i se spune *instruire personalizată.*

Un învățământ pe *măsură* se realizează prin:

- modul de organizare a colectivității școlare a activității didactice
- metodologia didactică aplicată.

Clasele tradiționale, constituie prin gruparea întâmplătoare a elevilor de aceeași vârstă și caracterizate printr-o structură eterogenă în ceea ce privește aptitudinile elevilor, nu țin seama de particularitățile individuale și obligă elevii să se încadreze într-un ritm unic, indiferent de posibilitățile fiecăruia.

Consecințele sunt inevitabile: elevii buni lucrează într-un ritm și la un nivel inferior capacității lor, iar cei slabi sunt supuși unui regim și unor metode neadecvate posibilităților lor.

Principiile generale ale pedagogiei diferențiate reclamă între altele și omogenizarea diferențiată a colectivelor de elevi, ca unități de lucru în desfășurarea activității școlare.

În multitudinea modalităților de diferențiere a instruirii, prin adaptarea colctivului activităților școlare la capacitățile și aptitudinilor nuanțate ale elevilor, un loc important îl ocupă activitățile extrașcolare, acestea completând procesul didactic.

Pe lângă tehnicile de ameliorare a activității didactice, corelate cu acțiunile de tratare diferențiată a elevilor, sunt folosite în practica școlară și unele modalități de sprijin suplimentar acordat elevilor care întâmpină dificultăți în realizarea performanțelor școlare așteptate. Tehnicile de diferențiere a instruirii aplicate în metodologia didactică răspund unor deosebiri ce se manifestă în comportamentul școlar al elevilor, în modul în care aceștia satisfac cerințele școlii.

În această privință, se pot distinge câteva situații în care se manifestă deosebiri observabile între elevi și anume:

- elevii de aceeași vârstă nu au aceleași aptitudini pentru studiu
- ritmul de învațareeste diferit la copii de aceeași vârstă, integrați în același regim de instruire
- gradul de înțelegere a fenomenelor studiate este diferit, unii elevi având capacitatea de a le aprofunda, alții limitîndu-se la o analiză superficială
- capacitatea de învățare, și, în consecință, rezultatele fiecărui elev, sunt diferite la obiecte de învățământ diferite.

Tratarea diferențiată a elevilor nu trebuie să aibă un caracter static, ci, dimpotrivă, trebuie să fie câtmai actvă și ingenioasă, pentru a conduce la sporirea randamentului școlar.

Cu tact pedagogic și responsabilitate profesională, fiecare cadru didactic îmbină constructiv aceste modalități de instruire diferențiată, pentru ca scopul ănvățământului să fie realizat.

Predarea tradițională	**Predarea diferențiată**
-Diferențele dintre elevi sunt mascate sau se acționează asupra lor când devin problematice -Evaluarea se face, de regulă, la sfârșitul învățării, să se vadă, „cine a înțeles”. -Predomină o înțelegere îngustă a inteligenței. -Există o singură definiție a excelenței. -Interesele elevilor sunt apelate rar. -Sunt luate în calacul puține profile de învățare. -Domină instruirea cu toată clasa. -Predarea este condusă de ideea de a acoperi manualul sau ghidul curricular. -Învățarea se concentrează pe conținuturi și exerciții rupte din context. - Sarcinile oferă o singură opșiune. -Timpul e relativ inflexibil. -Domină un singur text. -Se caută interpretări unice ale ideilor și evenimentelor.	-Diferențele dintre elevi sunt studiate ca o bază pentru proiectare. -Evaluarea este continuă și diagnostică pentru a înțelege cum să facem predarea mai pe măsura nevoilor elevilor. -E evidentă concentrarea pe forme multiple de inteligență. Excelența este în mare măsură definită în termeni de creștere individuală față de început. -Elevii sunt frecvent ghidați să facă alegeri bazate pe interese. -Sunt oferte pentru mai multe profile de învățare al elevilor conturează predarea. -Învățarea se concentrează pe folosirea capacităților esențiale pentru a valoriza și înțelege conceptelor și pricipiile de bază. -se folosesc frecvent sarcini cu mai multe opțiuni. -Timpul e folosit flexibil, în funcție de

2199

-Profesorul direcționează comportamentul elevilor. -Profesorul rezolvă probleme. -Profesorul furnizează standarde unice pentru notare. -Se folosește preponderent o singură formă de evaluare.	nevoile elevilor. -Sunt furnizate multiple materiale. -În mod obișnuit, se caută multiple perspective asupra ideilor și evenimentelor. -Profesorul facilitează formarea capacităților de învățare independentă. -Elevii îi ajută pe colegi și pe profesori să rezolve problemele. -Elevii lucrează împreună cu profesorul pentru stbilirea obiectivelor de învățare individuale și pentru întreaga clasă. -Elevii sunt evaluați pe mai multe căi.

Adaptarea metodei de predare la nevoile posibilităților grupului

Profesorii tebuie să știe cum să organizeze materialele și metodele de predare, odată identificat nivelul posibilităților elevilor. Acest lucru este util pentru selectarea celor mai potrivite metode de predare și pentru gruparea elevilor, atunci când sunt cerute pentru metoda de predare grupuri mici. Aceasta implică gruparea atât omogenă, cât și eterogenă a elevilor. În grupurile omogene pot preda tuturor elevilor la același nivel. În toate grupurile eterogene elevii "mai puțin pregătiți" pot învăța de la cei mai "pregătiți".

Nivelul posibilităților elevului se poate modifica atunci când profesorul folosește metode de învățare rapidă. Elevii care sunt buni la citire și memorare pot să nu fie, la început, la fel de buni și la învățarea activă. Elevii care nu au fost atât de buni la memorarea mecanică, pot fi foarte buni la învățarea activă. Nivelul posibilităților și al dinamicii în clasă se poate modifica. Profesorul trebuie să urmărească această realitate și să i se adapteze.

BIBLIOGRAFIE:

1. Leahu, I. ş. a., *Ghid metodologic de proiectare a activităţii didactice la Ştiinţe ale Naturii. Clasele a V-a – a VI-a*, M.E.C., C.N.C., Ed. Aramis, Bucureşti 2001.

2. Păcurari, O. (coord.) – Strategii didactice inovative, Ed. Sigma, 2003

3.Popenici, S., Pedagogie alternativă, Polirom, 2001

2200

ROLUL DIRIGINTELUI ÎN VIAŢA ADOLESCENTULUI

Profesor: Jurca Mirela
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia
Profesor: Medrea Alina
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educaţional se impune tot mai pregnant ca, profesorii în general şi dirigintele în mod special, să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relaţii de colaborare cu părinţii lor şi cu alţi actori interesaţi de societate. Astel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educaţia la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relaţional cu elevii şi familiile acestora, desfăşurând o muncă de dezvoltare, de conducere şi îndrumare. Dirigintele are o poziţie specială, unică, deoarece lucrează cu individualităţi psihice umane, aflate în plin proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilităţi în ceea ce priveşte comportamentul şi intervenţiile sale educative.

Imaginea dirigintelui din perspectiva elevului de liceu poate fi descrisă astfel: un om înţelegător, atent, calm şi cu simţul umorului. Majoritatea elevilor consideră că responsabilităţile unui diriginte se reduc la motivarea absenţelor şi la sprijinul acordat lor în rezolvarea unor probleme. Aceste idei ar putea fi un punct de pornire în îmbunătăţirea activităţii dirigintelui şi prntru sensibilizarea elevilor privind complexitatea rolurilor educative ale acestuia. În procesul de proiectare, organizare şi conducere a activităţiieducaţionale, un rol deosebit de important îl au relaţiile diriginte-elev şi diriginte-familie. În relaţia cu elevii este bine ca un diriginte să aibă în vedere următoarele aspect: ţine cont de particularităţile de vârstă ale elevilor săi, având în vedere faptul că adolescentul manifestă o serie de atitudini contradictorii, dă dovadă de o mare instabilitate emotivă, este foarte influenţabil de către de cei din grupul în care se integrează şi este sensibil la tot ceea ce se petrece în jurul său, mai ales în familie. Este perioada în care unii tineri tind să devină hiperindependenţi, ceea ce-i poate aduce în conflict atât cu şcoala, cât şi cu familia.

Relaţiile educaţionale nu se desfăşoară într-un cadru educaţional stabil şi inert, ci într-unul dinamic şi în permanentă schimbare. Astfel, dirigintele trebuie să cultive o atitudine activă, interesată din partea elevilor şi să contribuie la formarea, menţinerea coeziunii grupului şi la crearea unui climat stimulativ pentru desfăşurarea activităţilor educative. O consecinţă a modului în care se manifestă aceste relaţii ar fi reacţiile elevilor la sarcinile trasate de diriginte. Problemei relaţiilor dintre diriginte şi familie i s-a acotdat în ultimul timp o atenţie şi o importanţă tot mai mare, binemeritată. O relaţie eficientă diriginte-părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acţiunile extraşcolare ale clasei, informări reciproce cu privire la evouţia elevului, cultivarea şi practicarea toleranţei faţă de un punct de vedere diferit.

Dirigintele trebuie să ia în considerare câţiva paşi importanşi atunci când vine vorba de relaţia lui cu familia elevului. Astfel, cunoaşte mediul familial al elevilor vizitându-i anunţat sau nenunţat şi îşi notează observaţiile în caietul dirigintelui:

- În funcţie de categoria în care se înregistrează părinţii elevului, interesaţi sau dezinteresaţi de tot ceea ce se întâmplă cu propriul copil, cooperaţi, parţial cooperanţi, necooperanţi cu şcoala îşi fixează şi întreţine cât mai multe discuţii individulale, evitând în cazul celor cu copii problemă prezentarea în plenul şedinţelor a rezultatelor şcolatre şi a absenţelor.
- Iniţiază şi menţine o legătură strânsă cu familia elevului şi poartă un dialog deschis şi sincer extins şi în afara orelor de curs prin convorbiri telefonice, scrisori.
- În cazul elevilor problemă se implică activ în procesul de educare a familiei, ea reprezentând sursa principalelor atitudini greşite ale copiilor, familia trebuie convinsă că numai acordând timp şi atenţie copilului va putea să-l ajute să depăşească dificultăţile apărute.
- Încearcă stabilirea unei legături reciproce apropiate şi permanente cu părinţii pentru ca aceştia din proprie iniţiativă să contacteze dirigintele şi profesorii pentru a se interesa de situaţia şcolară a elevului sau evenimente apărute în viaţa acestuia.

În rândul cadrelor didactice sunt mulţi cei care cred că este îndeajuns să vină în faţa clasei şi să îşi facă lecţia. Rolul profesorului nu este însă doar acela de a furniza informaţii, ci şi de a educa. Mulţi dintre elevi nu au parte acasă de înţelegere şi sprijin. Familiile dezorganizate, părinţi violenţi, sărăcia, toate sunt motive pentru care un copil de vârstă şcolară ar avea nevoie de sprijin din partea profesorilor, mai ales dacă din unitatea şcolară lipseşte consilierul. Copiii, ca şi

adulţi, au problemele lor. Profesorii ca formatori de caractere trebuie să fie receptivi la cestea şi să le ofere sprijin pentru rezolvarea acestora şi înţelegere. Încrederea în profesori, un ambient şcolar plăcut şi pozitiv va ajuta un copil cu probleme să se destindă şi să parcurgă procesul educaţional în linişte.

Şcoala ar trebui să reprezinte pentru fiecare copil un tărâm neutru, în care problemele sale nu se vor înmulţi şi nici nu se vor agrava deoarece aici este în siguranţă şi este înţeles. Profesorii adevăraţi, cu pasiune şi dedicaţie vor vedea întotdeauna o schimbare într-un copil şi îl vor ajuta să treacă orice obstacol va întâmpina în calea dezvoltării sale ca om.

Bibliografie:

1. Bacoş M. - „ Instruire interactivă", Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca, 2002
2. Slama- Cazacu T. – „Psiholingvistica", Editura All, Bucureşti, 2005

ȘCOALA GIMNAZIALĂ T.V. STEFANELLI / ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ CÂMPULUNG MOLDOVENESC

TRAINING:

CRESTEREA STIMEI DE SINE LA ADOLESCENTI

Realizat:

PROF.ING. JUVERDEANU GABRIELA

2205

Există momente când mintea noastră este copleșită de gânduri, emoții și judecăți. Tendința firească este să ne continuăm viața cu eforturi asidue, cu toate că simțim o greutate pe umeri și suntem extenuați, ajungând să funcționăm pe pilot automat.

Pe lângă respirația conștientă, putem aborda momentele de stres și tensiune și printr-o altă metodă: **ACEEA DE A NE LUA O SCURTĂ PAUZĂ!**

Imaginează-ți că ai avea la îndemână un **buton de pauză.** Dacă situația în care te afli este critică, la limita suportabilului, poți să accesezi acel buton imaginar și, pentru câteva secunde, să-ți lași mintea să se liniștească și să-ți recapeți energia necesară pentru a continua activitatea.

TIME OUT

Când ai reușit ultima dată să te întrebi ***„cum mă simt?”*** și să îți identifici starea: ***stres, presiune, furie, anxietate***? O scurtă pauză te va ancora în prezent și îți va conferi energia unui nou început. Oricare ar fi situația, întotdeauna ai la îndemână butonul de pauză, care te ajută să te oprești de pe pilotul automat și să te conectezi cu tine în momentul prezent. Vei descoperi că o pauză de numai 15 secunde poate avea un impact mare asupra stării tale de spirit.

Imaginează-ți **"butonul de pauză"** până în cele mai mici detalii. Încearcă să-ți creezi o imagine clară a acestuia în mintea ta, inclusiv a modului în care îl activezi. Folosește-l în timpul unei zile ori de câte ori ai nevoie, făcând o pauză. Încearcă să conștientizezi de câte ori l-ai activat într-o zi de școală și modul în care te-a ajutat să elimini presiunea și stresul.

https://o-calatorie-constienta-spre-starea-de-bine.thinkific.com/courses/take/o-calatorie-constienta-spre-starea-de-bine/audio/25306894-1-minut-de-medita-ie

APASĂ BUTONUL DE PAUZĂ!!!

Așază-te într-o poziție confortabilă.
Închide ochii sau coboară-ți privirea.
Relaxează-ți mâinile, puse pe coapse, cu palmele în sus.
Inspiră pe nas până simți că ți s-au umplut plămânii.
Ține aerul în piept pentru câteva clipe.
Fii conștient de această pauză.
Expiră pe gură, până când elimini tot aerul din plămâni.
Fii conștient de pauza pe care o faci până la următoarea inspirație.
Inspiră.
Inspiră din nou pe nas, până ți s-au umplut plămânii.
Simte aerul mai rece care intră prin nări.
Expiră pe gură până când elimini tot aerul din plămâni.
Simte aerul cald pe buze, în timp ce expiri.
Continuă să respiri conștient de încă două, trei ori.
Deschide ochii încet și zâmbește!

STIMA DE SINE SI ADOLESCENTA

Cei mai mulţi oameni nu ştiu ce vor, iar alţii, în mare număr, nu ştiu ce pot.
(I.Ducic)

Stima de sine este o trăsătură de personalitate în raport cu valoarea pe care un individ o atribuie persoanei sale. Pe linia teoriilor echilibrului, **stima de sine** este definită ca o funcţie a raportului dintre trebuinţele satisfăcute şi ansamblul trebuinţelor resimţite. Pe linia teoriilor comparaţiei sociale, **stima de sine** este definită ca rezultatul comparaţiei pe care o efectuează subiectul între el însuşi şi alţi indivizi semnificativi pentru el.

Adolescenţa este etapa cea mai dinamică a dezvoltării umane, care excelează prin multitudinea, diversitatea şi complexitatea modificărilor la care este supus organismul.

Adolescentul se transformă din punct de vedere fizic;
din punct de vedere psihic, apar şi intră în funcţiune unele capacităţi intelectuale, afective, volitive, motivaţionale, aptitudinale, atitudinal-caracteriale; din punct de vedere social, sporește gradul de implicare şi realizare socială. În afara unor diferenţe strict individuale (unii tineri devin mai „rapid” adolescenţi, la alţii însă întâlnim o adolescenţă „prelungită; la unii ea este relativ calmă, liniştită, în timp ce la alţii este extrem de furtunoasă).

2209

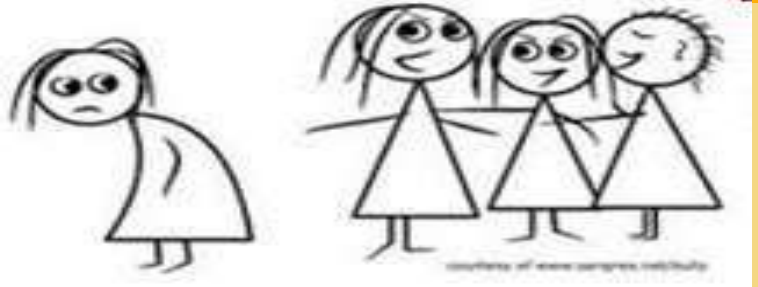

ADOLESCENȚII CU STIMA DE SINE SCAZUTĂ

⇒Sunt nemulţumiţi de felul lor de a fi (,,nu sunt bun de nimic...")

⇒ Se simt neiubiţi și nevaloroși (,,pe mine nu mă iubește nimeni...")

⇒Evită să realizeze sau să se implice în rezolvarea unor sarcini noi (,,nu voi fi în stare să iau o notă mare")

⇒De cele mai multe ori îi blamează pe ceilalţi pentru nereușitele lor (,,profesorul nu a fost corect...")

⇒Nu are o imagine corporală pozitivă (,,la cum arăt...nimeni nu mă place")

⇒Se simte inutil (,,chiar dacă aș încerca, tot nu pot să fac ce face colegul meu...")

EXERCITIUL 1. SUNT PUTERNIC/Ă...

Pentru exercițiile de azi, veți avea nevoie doar de foi și un pix

Faceți o listă cu toate realizările voastre, calitățile, competențele și toate obiectivele mari pe care vi le-ați propus și pe care le-ați dus până la capăt, de-a lungul vieții, apoi aș dori ca 2, maxim 3 persoane să ni le citească, pentru că o dată ce reușim să le spunem cu voce tare în fața altora, vom căpăta mai multă încredere în noi și în puterile noastre și ne va crește exponențial stima de sine. Apoi, fiecare să ia foaia și să o lipească într-un loc vizibil, unde doriți voi, atâta timp cât o veți avea mereu la vedere, dimineața pentru a începe ziua cu gânduri bune sau oricând vă simțiți la pământ și vă vine să renunțați. În acel moment, vă rog să citiți această listă și să vă aduceți aminte ce persoană puternică sunteti.

- **CA TEMĂ ACASĂ:** pe parcurs puteți completa lista cu orice obiectiv major pe care vi l-ați putea propune și apoi să-l marcați ca o nouă realizare...

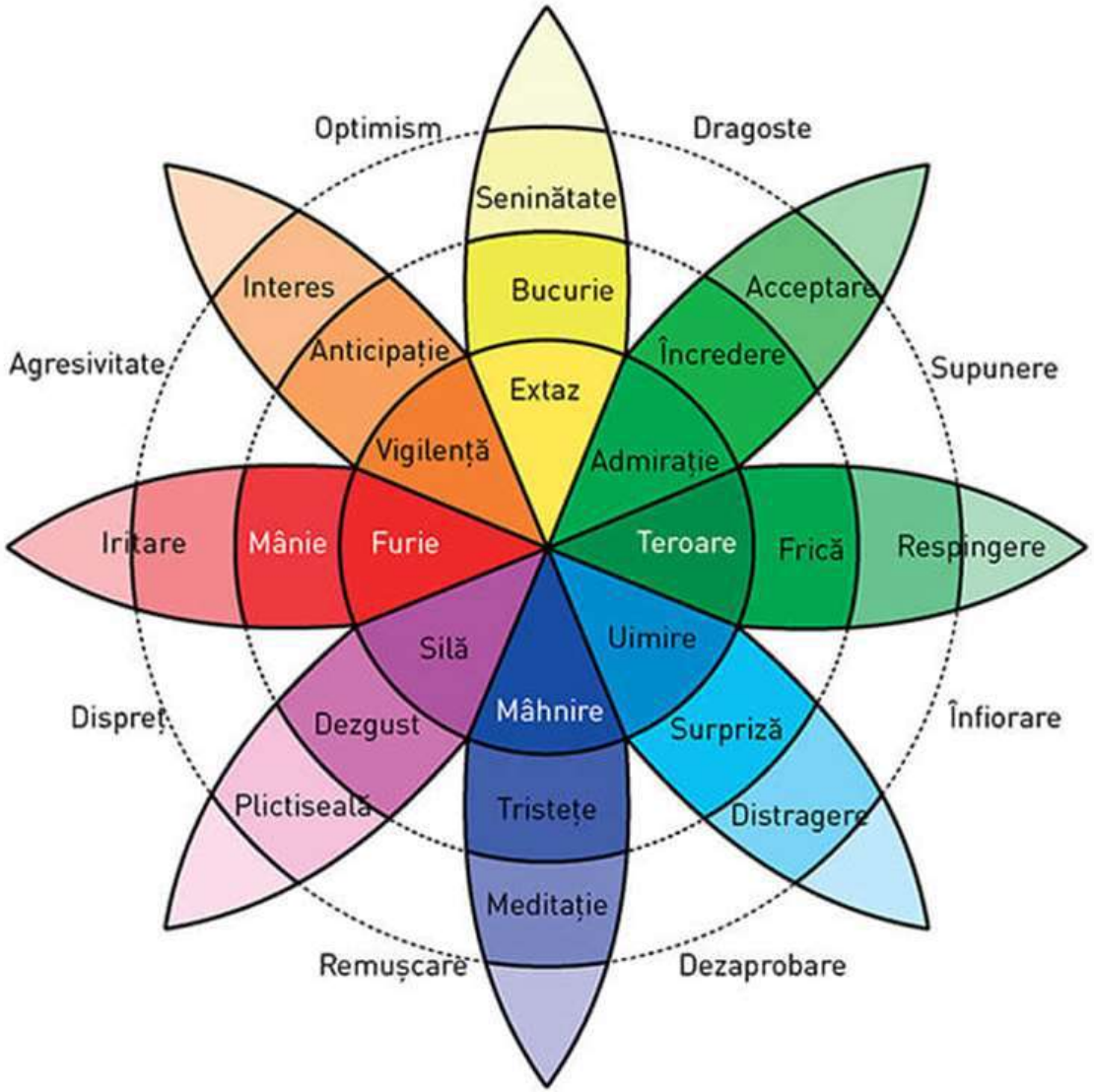

Cercul emoțiilor lui Plutchik

EXERCIȚIUL 2.

Ați ajuns acasă după o zi încărcată și plină de activități. Încercați să vă gândiți la tot ce ați făcut azi, atât lucrurile bune, cât și lucrurile rele, oricât de mărunte ar părea, sau la lucrurile pe care cei din jur le-au făcut pentru voi. Acum, încercați să vă gândiți cum v-au făcut acele lucruri să vă simțiți și alegeți din această imagine **5 emoții predominante**. Dacă ați avut parte de lucruri neplăcute, gândiți-vă de ce acele lucruri v-au oferit emoții negative și încercați să înlocuiți acele emoții negative cu unele pozitive, pentru că singuri putem reuși să ne creăm o stare de bine.

Pentru acest exercițiu vor fi alocate 2-3 minute în care toți se vor gândi, își vor nota pe foaie emoțiile, iar apoi maxim 3 personae vor lua cuvântul.

$$9-3\div\frac{1}{3}+1=$$

EXERCIȚIUL 3.

Emotiile negative fac lucrurile simple să pară complicate, iar emoțiile pozitive fac lucrurile complicate să pară simple.

Acum, voi oferi o problemă de matematică, iar primii 3 care reușesc să o rezolve CORECT vor primi din partea colegilor câte un compliment drept răsplată pentru efortul depus, indiferent dacă rezultatul este sau nu este corect.

În cadrul acestui exercițiu învățăm să ne concentrăm și să ne stabilizăm emoțiile pentru a putea duce la bun sfârșit o sarcină și totodată cum să primim laude pentru meritele noastre, deoarece oricărei persoane îi crește stima de sine atunci când este laudată pentru ceva ce a făcut bine, sau este încurajată să mai încerce pentru a-și îmbunătăți rezultatele.

Timp de lucru maxim: 5 min.

EXERCITIUL 4. ADAUGĂ “DAR”, PENTRU A TRANSFORMA NEFERICIREA TA ÎN FERICIRE!

Dacă ai putea să adaugi pur și simplu un **„DAR”** la fiecare gând negativ pe care îl ai, ai putea transforma toate gândurile negative în pozitive.

Rezultatul? Poți să îți transformi toată nefericirea în fericire!

Aș dori să vă scrieti pe foaie în 1-2 minute un gând/situație/ amintire tristă sau o problemă care vă deranjează constant, iar apoi transformati propozitia respectivă adăugând un **“DAR”** după și găsiți, în continuare, o soluție la această problemă.

Voi oferi eu primul exemplu pentru a putea intelege mai usor:

„Nu pot înapoia această datorie” devine „nu pot înapoia această datorie așa cum mi-aș dori, DAR pot aș putea achita în rate dacă încep să economisesc câte 100 de lei în fiecare săptămână”.

Uite, cât de puternic este cuvântul **“DAR”** ? E ca și cum ai avea o baghetă magică aducătoare de fericire sau măcar liniște sufletească!

EXERCITIUL 5.
ÎNCETEAZĂ SĂ FACI AFIRMAȚII FĂRĂ SENS!

Mulți tineri încearcă să treacă la un gând fericit chiar de la unul nefericit. Deci, în loc să te gândești: „*Sunt atât de inutil, dar acum voi învăța o nouă profesie și totul se va schimba!*”, Ei se vor gândi „*Sunt bine”*. Ei au trecut de la „*Sunt atât de inutil*” la „*Sunt bine*”.

Fiecare dintre voi să noteze pe foaie “Sunt atât de inutil…” si apoi continuați să scrieți ceva ce vă deranjează la voi. Apoi, sub prima afirmație negativă scrieți din nou “Sunt atât de inutil…”, dar de data asta notați o soluție pentru a combate acea problema sau emoție negativă. Astfel, vom putea învăța că orice impediment ar apărea și ni s-ar părea că nu suntem buni de nimic putem fi capabili să ne controlăm emoțiile și să găsim o rezolvare pentru a ne crește stima de sine.

EXERCITIUL 6.
CRITICA SI PRIETENIA

În continuare aș avea nevoie de 2 voluntari. Primul voluntar își vă face auto-critica. Acesta își vă enumera verbal câteva defecte sau își va spune niște probleme pentru care el consideră că nu are rezolvare, iar cel de al 2-lea voluntar va încerca să îi pună așa zisele defecte într-o lumină bună/pozitivă pentru ca el să nu mai vadă acele caracteristici ca pe niște defecte.

Dacă voluntarul decide să își enumere și niște probleme personale, atunci cel de al doilea va încerca să discute împreună cu acesta pentru a descoperi cauza problemelor și, tot împreună, să găsească și o soluție.

Care e concluzia acestui exercițiu?

Când te simți la pământ, nu ține totul în tine, apelează la cineva cu care te simți confortabil să vorbești și o dată ce vei descoperi că nu ești tu singur împotrivă lumii, stima de sine îți va crește considerabil.

EXERCITIUL 7.
GESTIONAREA TIMPULUI

Pe o foaie aș dori să notați, fiecare dintre voi, activitățile personale pe care le-ați făcutîn această săptămână. Nu activități cu familia, nu activități pentru locul de munca sau școală, ci activități pe care le-ați făcut în timpul liber pentru voi înșivă, cu voi înșivă.

Este foarte important, pentru stima de sine a fiecăruia, să petrecem niste timp singuri, în care să avem grijă DOAR de noi, să ne relaxăm, să ne analizăm obiectivele îndeplinite și să ne mândrim cu ele, să setăm noi obiective de atins pentru săptămâna următoare sau realizabile pe o perioadă mai mare de timp.

Totodată aș dori să îmi spuneți pe ce loc vă situtați în propria voastră listă de priorități și dacă vă acordați timp singuri doar când aveți ocazia sau vă faceți special timp pentru asta.

Dacă nu ne acordăm constat un moment de respiro, ne vom suprasolicita, vom fi încărcați de emoții și vom începe să vedem lumea doar în "negru", deoarece vor predomina sentimentele negative și stima noastră de sine va scădea considerabil, căci, se știe foarte clar, odată ce ești acaparat de oboseală și emoții negative, nu mai ești capabil să îți gestionezi treburile de zi cu zi și să menții relațiile sociale.

La final, ce ați constatat? Considerați că este important pentru stima voastră de sine să vă acordați momente de respiro?

EXERCITIUL 8. FUGA DUPĂ...BURGERI

Câți dintre voi au timp să gătească sănătos acasă, să facă constant mișcare și exerciții fizice? Considerați că sportul și alimentația sănătoasă sunt importante pentru voi sau considerați că mersul pe jos pentru a vă rezolva sarcinile de zi cu zi și mâncatul haotic sunt suficiente?

Pe o foaie creați **un tabel cu 2 coloane** și notați în prima coloană cât de des practicați orice tip de sport, dacă gătiți sănătos sau nu, ce feluri de mâncare gătiți sau dacă serviți masa mai mereu în oraș, iar în a 2-a coloană treceți programul alimentar și cel de activitate fizică pe care doriți să îl aveți după ce analizați lucrurile trecute în prima coloană.

Un plan alimentar sănătos și o activitate fizică crescută sunt foarte importante, deoarece duc la ridicarea nivelului de stimă de sine prin simplul fapt că ne vom simți mai bine după ce vom avea grijă de corpul și de psihicul nostru, poate mulți dintre noi am încercat să facem cumva să scăpam de kilogramele în plus și nu am reușit până acum, iar asta ne-a făcut să avem o părere proastă despre noi înșine, însă schimbarea tot de la noi începe, așa că, pe ușa de la intrare vom lipi această lista și de fiecare dată când ieșim din casă o vom putea citi și, astfel, ne vom motiva să o urmăm în fiecare zi.

EXERCITIUL 9. "OGLINDA" CUNOASTERII

Completați tabelul de mai jos, cu referire la propria persoană :

Puncte tari: sau calități care te recomandă, atuuri	**Puncte slabe:** sau aspecte care te dezavantajează
Oportunități: sau ceea ce te ajută, ce te susține	**Amenințări:** sau ceea ce te-ar împiedica

Regulă!!! Nu se folosesc termeni generali precum sunt generos, nu sunt bun de nimic, sunt de treabă, etc.

După terminarea analizei, 1 coleg din grupă are dreptul, în următoarea etapă, să intervină prin adăugare sau eliminare. Acest coleg va juca rolul de "oglindă" pentru un coleg voluntar ce va citi fiecare punct din tabel, "oglinda" va analiza, pe rând, și va spune dacă este sau nu de acord cu spusele sale și îl va putea corecta, însă voluntarul are dreptul de a solicita motivaţii şi de a nu fie de acord, argumentând punctul său de vedere.

Morala? Punctele slabe şi ameninţările pot fi depăşite; importantă este cunoaşterea acestora pentru a interveni eficient, la momentul potrivit.

EXERCITIUL 10. PORTRETUL CARICATURĂ

În această activitate un voluntar urmează să îşi formeze **o stimă de sine** prin prisma părerilor celorlalţi și, totodată, să îşi formeze o imagine mai clară despre ceilalţi din jur.

Toți colegii vor desena pe o foaie un portret al voluntarului folosindu-se de caracteristicile sau defectele pe care aceștia le consideră cele mai importante la voluntar. Puteți desena orice credeți de cuviință, nu este neapărat să îi desenați fața propriu-zisă, niste elemente ce ar trebui să sugereze portretul acestuia. Însă, pentru activitatea asta va mai fi nevoie de un voluntar care nu va participa la desenarea inițială, ci va sta la final să asculte 2 persoane care vor prezenta portretul voluntarului și va crea un alt desen, combinând lucrările colegilor respectivi, însă, acesta va desena un omuleț simplu și îi va adauga trăsăturile sau defectele pe care cei 2 colegi le-au desenat.

Voluntarul, cel desenat, are dreptul la final să își spună părerea, să precizeze dacă se simte în descrierea primită, să facă corecții sau să ceară sfaturi de la cu totul alți colegi care nu și-au prezentat desenele pentru a-și accepta și combate așa zisele defecte enumerate.

În acest exercițiu aș dori să arăt că, uneori, nu sunt de ajuns niște simple cuvinte pentru ca un om să aibă o stimă de sine mai ridicată și că prin artă persoanele vor învăța să accepte mai ușor complimentele, cu defectele descoperite sau sfaturile primite și le vor înțelege și reține mai ușor.

EXERCITIU DE RELAXARE

- **VĂ MULȚUMESC PENTRU IMPLICAREA ȘI PARTICIPAREA ACTIVĂ LA ACEST TRAINING ȘI VĂ INVIT LA UN BINEMERITAT EXERCIȚIU DE RELAXARE!**

- https://www.youtube.com/watch?v=_twPuLbqzLM
- https://www.youtube.com/watch?v=grbqrcP4zcM

CONTRIBUȚIA LUI MIHAI EMINESCU LA DEZVOLTAREA LIMBII ROMÂNE MODERNE

Prof. KEREKES MIHAELA MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TĂRLUNGENI

Pentru tema privind contribuția lui Mihai Eminescu la dezvoltarea limbii române moderne, temă discutată în 15 ianuarie a fiecărui an , propun următorul material care se pretează clasei a VIII-a .

Se spune, pe bună dreptate, că fondul de aur al spiritualității unui neam îl reprezintă limba, care este de fapt opera cea mai de preț a unui popor. Spunem aceasta deoarece prin limbă i se reflectă unei comunități istoria, felul de a fi, a simți și a gândi.

Nu putem, atunci când vorbim despre limba română, să-l trecem cu vederea pe cel denumit „Luceafărul poeziei românești”-Mihai Eminescu. Mircea Eliade spunea că, recitindu-l pe Eminescu ne reîntoarcem la noi acasă, întrucât el este “întruparea însăși a acestui cer și a acestui pământ, cu toate frumusețile, durerile și nădejdiile crescute din ele”. Și nu întâmplător Petre Țuțea a vorbit despre marele poet numindu-l “ sumă lirică de voievozi” sau “românul absolut”.

Marele poet a fost prin poezia și publicistica sa fondatorul limbii române literare modern. Eminescu a afirmat că “Nu noi suntem stăpânii limbii, ci limba e stăpâna noastră. Precum într-un sanctuar reconstruim piatră cu piatră tot ce a fost înainte-nu după fantezia sau inspirația noastră momentană-ci după idea în genere și în amănunte-care-a predomnit la zidirea sanctuarului-astfel trebuie să ne purtăm cu limba noastră românească” (Mihai Eminescu-Fragmentarium) și că “numai în limba sa omul își percepe inima pe deplin”.

Scrierile marelui poet au apărut la o răscruce de timpuri în cultura română, când limba română își căuta locul spre modernizare, când rigorile impuse de Școala Ardeleană se doreau înlocuite de exagerări cosmopolite franțuzite, denumite de Titu Maiorescu “beția formelor fără fond”. La aceea vreme se abandonase alfabetul chirilic și Academia Română căuta găsirea a noi sunete pentru semnele slave care nu existau în grafia latină.

Eminescu a combătut curentul latinist apărut în lingvistica și filologia româneaască în secolul al XIX-le, deoarece reprezentanții acestui crrent, care doreau continuarea ideilor Școlii Ardelene, au ajuns la exagerări prin care susțineau puritatea limbii române, dorind eliminarea din

limbă a unor cuvinte străine din limbă (nelatine) și chiar modificare formei cuvintelor. Eminescu atrage atenția în nenumărate rânduri că în acest mod se pierde întreaga comoară a limbii, care constă în proverbe, zicători și alte cuvinte moștenite din neam în neam.

Mihai Eminescu a militat pentru valorificarea eficientă a tezaurului limbii române și i-a sporit prin scrierile sale potențele și valențele semantice și stilistice. El nu a fost doar un luptător pe planul limbii și al culturii, ci și unul pe plan politic și social, punându-se mereu în slujba neamului său. Preocuparea lui Eminescu pentru problemele lingvistice în general și pentru cele de limba română în special a constituit o permanent preocupare a vieții sale, începând din aniii de studii și continuând cu munca depusă ca redactor și publicist, iar mai apoi mai ales în calitate de scriitor.

Astfel, a scris o serie de articole, unele critice, publicate în ziarul "Timpul" și adunate în volumul "Scrieri politice și literare" (București, 1905). Unitatea lingvistică a românilor, pe care el a constat-o în multele sale călătorii prin mai toate provinciile românești, a constituit pentru el un aspect deosebit de important al solidarității naționale, menit să cultive conștiința de neam, deoarece, nota Eminescu,românii vor "să aibă libertatea spiritului și conștiinței lor în deplinul înțeles al cuvântului". Eminescu ne mai spune că la români "spirit și limbă sunt identice, iar limbă și naționalitate, de asemenea" (Curierul de Iași, 1876).

Așa cum în istoria altor popoare mari scriitori s-au impus în mod deosebit pentru dezvoltarea limbii materne, tot așa și Eminescu a făcut-o în cadrul neamului românesc. El s-a impus în cultura română prin contopirea limbii populare în limbă literară, oglindindu-și viziunea asupra spiritului și conștiinței naționale. Eminescu scria că "Limba română la sine acasă e o împărătească bogată , iar a o dezbrăca de averile pe care ea le-a adunat în mai bine de o mie de nai, înseamnă a o face o împărătească cerșetoare"(Timpul, 1879).

Eminescu se manifestă vehement contra publiciștilor vremii care folosec o limbă neîngrijită, "păsărească", cum o numește poetul, întrebuințată de autorii care slujesc doar presa vremii. El afirmă că acest fapt denotă lipsă de respect pentru tezaurul limbii române. Marele scriitor atrage atenția și asupra responsabilității școlii privind cultivarea limbii: "Studiul principal al unei școli rurale sau primare e limba românească, ea este totodată organul prin care neamul își cunoaște ființa proprie, organul prin care acest neam moștenește avutul intelectual și istoric al strămoșilor lui".

Nu trebuie să înțelegem din cele prezentate mai sus că doar Eminescu a contribuit în secolul al XIX-lea la făurirea limbii și culturii naționale sau limbii literare modern, dar lui îi revine un rol primordial în acest sens.

Cel mai mare omagiu pe care am putea să îl aducem limbii române este acela de a o vorbi corect, de a-i prețui muzicalitatea atât prin viu grai, cât și prin scrieri, de a-i citi pe marii făuritori ai limbii și literaturii române, de a ne aminti mereu că limba română este "ca un fagure de miere", așa cum spunea marele poet in "Epigonii".

Bibliografie

1. Irimia Dumitru, Limbajul poetic eminescian, Junimea , Iași 1979
2. Cifor Lucia, Mihai Eminescu prin câteva cuvinte cheie, Fides, Iași, 2000
3. Ștefan Sofronovici, Momentul Eminescu în evoluția limbii române, Centrul Aceademic internațional Eminescu, 2020.
4. Bitoleanu Iulian, Aportul lui Eminescu în impunerea limbii literare, Tribuna Învățământului 2019

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Kirei Gabriella
C.S.E.I. Bonitas Oradea

Educația este o forță puternică care are capacitatea de a schimba lumea și de a îmbunătăți viețile oamenilor într-un mod semnificativ. Aceasta își are rădăcinile într-un proces de învățare continuă, care începe din copilărie și durează întreaga viață. Învățarea nu se limitează doar la sala de clasă, ci se extinde și în afara ei, prin experiențele de zi cu zi și prin interacțiunea cu oamenii și lumea din jurul nostru.

Educația poate fi văzută ca o unealtă puternică pentru a depăși obstacolele și a înfrunta provocările cu care se confruntă oamenii în viață. Prin educarea indivizilor, aceștia dobândesc abilități și cunoștințe care îi ajută să se descurce în lumea modernă, să ia decizii informate și să își îndeplinească obiectivele și visele.

O educație bună oferă oamenilor posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile și talentele, de a se exprima liber și de a gândi critic și creativ. Aceste abilități sunt esențiale pentru a dezvolta o societate durabilă, în care oamenii să poată lua decizii informate și să participe la procesul de dezvoltare a comunităților lor.

Educația poate, de asemenea, să contribuie la eliminarea sărăciei și la reducerea inegalităților sociale și economice. Prin educație, oamenii dobândesc cunoștințe și abilități care îi ajută să-și găsească un loc de muncă mai bine plătit și să-și îmbunătățească nivelul de trai. Educația poate ajuta, de asemenea, la eliminarea discriminării și a prejudecăților, prin promovarea diversității și a respectului pentru toți oamenii.

În plus, educația poate juca un rol esențial în promovarea păcii și a înțelegerii între popoare și culturi diferite. Prin educarea tinerilor în spiritul toleranței și al înțelegerii reciproce, putem construi o lume mai pașnică și mai armonioasă.

Cu toate acestea, pentru ca educația să poată schimba lumea într-un mod pozitiv, trebuie să fie accesibilă tuturor oamenilor, indiferent de sex, origine etnică, religie sau statut social. Educația trebuie să fie inclusivă și să fie adaptată nevoilor individuale ale

fiecărei persoane, astfel încât să poată contribui la dezvoltarea lor personală și profesională.

În concluzie, educația are puterea de a schimba lumea prin dezvoltarea și îmbunătățirea vieții oamenilor. Prin educație, oamenii dobândesc cunoștințe și abilități esențiale pentru a-și îndeplini obiectivele și a-și îmbunătăți nivelul de trai. De asemenea, educația contribuie la eliminarea inegalităților sociale și economice și poate juca un rol important în promovarea păcii și a înțelegerii reciproce.

Este important ca guvernele, organizațiile și societatea în ansamblu să recunoască importanța educației și să investească în sistemul de educație pentru a asigura accesul la o educație de calitate pentru toți oamenii. Prin investiții în educație, putem construi o lume mai justă, mai egalitară și mai prosperă pentru toți oamenii.

În plus, educația nu se oprește la un anumit nivel de vârstă sau de învățare. De-a lungul vieții, oamenii continuă să învețe și să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele prin programe de formare profesională sau de reconversie. Prin urmare, trebuie să fim deschiși și să sprijinim învățarea continuă pe parcursul vieții pentru a ne asigura că oamenii sunt pregătiți pentru provocările și oportunitățile din lumea modernă.

În ultimii ani, cercetările în domeniul educației au fost foarte concentrate pe dezvoltarea unor strategii eficiente de învățare și predare, pe îmbunătățirea calității și accesibilității sistemelor de educație, precum și pe înțelegerea impactului educației asupra indivizilor și societății în ansamblu.

Una dintre cele mai importante cercetări din domeniu se concentrează pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Acest set de abilități include lucruri precum capacitatea de a-și regla propriile emoții, de a-și dezvolta empatia și de a-și construi relații interpersonale sănătoase. Studiile arată că dezvoltarea abilităților socio-emoționale poate contribui semnificativ la succesul academic și la performanța la locul de muncă, dar și la dezvoltarea unei personalități echilibrate și sănătoase.

Un alt domeniu important de cercetare este învățarea bazată pe joc. Studiile arată că jocul poate fi o modalitate eficientă de a dezvolta abilitățile cognitive și sociale ale copiilor, în timp ce păstrează în același timp motivația și bucuria de a învăța. Dezvoltarea unor metode și strategii de învățare bazate pe joc poate avea un impact semnificativ

asupra calității educației și poate ajuta la creșterea gradului de implicare și participare al elevilor în procesul de învățare.

O altă cercetare importantă este legată de tehnologia educațională și impactul acesteia asupra educației. Deși tehnologia poate fi un instrument puternic de învățare, studiile au arătat că utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate afecta negativ capacitatea elevilor de a se concentra și de a învăța într-un mod eficient. Prin urmare, cercetările continuă să se concentreze pe dezvoltarea unor modalități eficiente de utilizare a tehnologiei educaționale în procesul de învățare.

În plus, cercetările continuă să exploreze modul în care educația poate fi folosită pentru a adresa problemele sociale și economice majore ale lumii noastre, cum ar fi sărăcia, inegalitatea și discriminarea. În special, cercetările se concentrează pe dezvoltarea unor programe educaționale care pot ajuta la dezvoltarea abilităților și cunoștințelor necesare pentru a combate aceste probleme și pentru a construi o lume mai justă și egală pentru toți oamenii.

Cercetările din domeniul educației sunt în continuă evoluție și se concentrează pe dezvoltarea unor strategii eficiente de învățare și predare, îmb ătățirea calității și accesibilității sistemelor de educație, înțelegerea impactului educației asupra indivizilor și societății în ansamblu, precum și abordarea problemelor sociale și economice prin educație. Cercetările actuale din domeniu pun accent pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, învățarea bazată pe joc, utilizarea tehnologiei educaționale și dezvoltarea programelor educaționale care adresează problemele sociale și economice majore.

În ceea ce privește dezvoltarea abilităților socio-emoționale, studiile indică faptul că acestea pot fi dezvoltate prin intermediul programelor de educație socio-emoțională, care se concentrează pe dezvoltarea abilităților de comunicare, rezolvarea conflictelor și îmbunătățirea relațiilor interpersonale. Aceste abilități pot ajuta elevii să se adapteze mai bine la școală și la viața de zi cu zi, să se simtă mai încrezători și mai motivați să învețe.

În ceea ce privește învățarea bazată pe joc, cercetările arată că aceasta poate fi o modalitate eficientă de a dezvolta abilitățile cognitive și sociale ale copiilor, precum și de a păstra motivația și bucuria de a învăța. Această metodă de învățare poate fi utilizată în toate etapele de învățare, de la grădiniță la învățământul superior, și poate fi adaptată la nevoile individuale ale fiecărui elev.

În ceea ce privește tehnologia educațională, cercetările se concentrează pe dezvoltarea unor metode eficiente de utilizare a acesteia în procesul de învățare. Acest lucru poate include utilizarea platformelor online, a instrumentelor digitale și a jocurilor educaționale pentru a spori implicarea și participarea elevilor în procesul de învățare. Cercetările arată, de asemenea, că este important să se limiteze utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale și să se integreze tehnologia în mod strategic în procesul de învățare.

În ceea ce privește abordarea problemelor sociale și economice prin educație, cercetările se concentrează pe dezvoltarea programelor educaționale care pot ajuta la dezvoltarea abilităților și cunoștințelor necesare pentru a aborda aceste probleme. Aceste programe pot include învățarea despre diversitate, egalitatea de gen, sărăcia și inegalitatea socială, precum și programe de formare profesională și de reconversie pentru a ajuta oamenii să își găsească un loc de muncă mai bine plătit și să își îmbunătățească nivelul de trai.

Bibliografie:

1. Dweck, C. (2019). Mindset: Updated Edition- Changing The Way You Think To Fulfil Your Potential. Random House.
2. Hattie, J., & Yates, G. (2018). Visible Learning and the Science of How We Learn. Routledge.
3. Jensen, E. (2018). Teaching with the Brain in Mind: Revised 2nd Edition. ASCD.
4. Jones, S. M., & Kahn, J. (2018). The evidence base for how we learn: Supporting students' social, emotional, and academic development. The Wallace Foundation.
5. Rose, T. (2019). The end of average: How we succeed in a world that values sameness. HarperCollins Publishers.
6. Seligman, M. E. (2018). The Hope Circuit: A Psychologist's Journey from Helplessness to Optimism. Hachette Books.

FAMILA, CEA MAI NECESARĂ ŞCOALĂ DE OMENIE

KIRLANDI MIOARA

COLEGIUL NAŢIONAL COSTACHE NEGRI, GALAŢI

În dicţionarul limbii române (NODEX) familia este definită astfel: „grup de persoane înrudite prin căsătorie sau prin sânge care trăiesc împreună (soţ, soţie, descendenţii acestora)”[1].Familia a fost, este şi va fi întotdeauna prin esenţa ei o instituţie pozitivă lumească a bunei rânduieli, o reglementare biologică şi sociologică a vieţii speciei umane. Familia este prima alcătuire de viaţă obştească şi sâmburele din care cresc toate celelalte forme de viaţă socială. Ea aparţine atât Bisericii ca trup tainic al lui Hristos, cât şi societăţii sau statului. Fiecare dintre ele are propriile drepturi şi îndatoriri. Familia este celula de bază, din care se constituie atât societatea, cât şi Biserica. Nu există nici o contradicţie în a aparţine acestor două medii .[2] Conform învăţăturii creştine, familia reprezintă „celula” societăţii mai mult sub aspect biologic şi moral, deşi trebuie adăugat că şi în acest caz expresia de „celulă” utilizată în chip analogic de componentă organică este, de fapt, simbolică. Din punct de vedere biologic, familia este „prima celulă” sau „celula mamă” a societăţii.[3]

Scopul şi funcţiunea ei principală este de a asigura îngrijirea, creşterea şi aşezarea copilului, constituie preocuparea centrală a familiei. Ea este o adevărată cheie de boltă pentru siguranţa şi echilibrul vieţii sociale prin faptul că asigură în chip firesc naşterea, creşterea şi pregătirea membrilor societăţii.[4] De asemenea şi sub aspect moral - educţional, familia e considerată în mod justificat o „celulă a societăţii”, întrucât în propria sa organizare, oferă garanţii de moralitate. În familie se pun bazele educaţiei, în cadrul ei se începe „dăltuirea” sufletului de creştin şi ea este cea mai abilitată componentă a unei societăţi pentru a practica această „artă” supremă, care este educaţia. Familia este o şcoală care pregăteşte un copil pentru împlinirea datoriei, îl deprinde să-şi disciplineze voinţa, îi dă simţul ierarhiei şi ordinii. Şi prin aceasta ea este prima instituţie de educaţie morală,o pepinieră de virtuţi şi o sursă nesecată de întărire morală. E

[1] Litera International, Noul dictionar explicativ al limbii romane, Editura Litera International, 2002

[2] Sf. Ioan Gură de Aur, apud Evdokimov, Taina iubirii,p. 161

[3] PS. Moussa, Tineretul şi viaţa,p. 194

[4] TMO., p. 291

un paznic ce veghează neîncetat şi un zăgaz care ocroteşte moralitatea părinţilor prin bucuriile curate şi sentimentele de răspundere pe care le prilejuieşte.[5]

Copii exercită asupra părinţilor lor o puternică influenţă binefăcătoare, fiind şi ei, la rândul lor, educatori ai părinţilor lor. Astfel, chiar înainte de a se naşte, în vederea primirii lor în condiţii optime, mintea şi inima se pregătesc: verificându-se şi transformându-se. Între părinţi şi copii are loc un permanent schimb de valori, o dăruire reciprocă. Părinţii îi învaţă pe copii alfabetul, ei în schimb îi învaţă, un alfabet mult mai scump, un alfabet al emoţiilor, al sentimentelor, al uriaşei fantezii, al purităţii şi candorii.[826]

Copiii sunt pentru părinţii lor un imbold puternic spre muncă, spre cât mai multe virtuţi, precum şi o puternică pavăză a ispitelor din afară. Prezenţa copiilor exercită o cenzură morală dintre cele mai eficiente asupra conduitei părinţilor. Din dorinţa şi grija de a-i face cât mai buni şi mai fericiţi, părinţii îşi dau toată silinţa şa le ofere pilde personale cât mai bune şi să propăşească mereu în toate domeniile.[7]Participarea părinţilor la toate necazurile şi bucuriile, la toate înfrângerile, le umple viaţa şi le îmbogăţeşte fiinţa, dându-le prilejul de a gusta farmecul prieteniei şi sincerităţii adevărate. Fiecare copil este un mic paradis, dar orice copil aduce cu sine şi o enormă răspundere pentru cei doi părinţi. Aducând pe lume un copil, părinţii zidesc o nouă biserică lui Dumnezeu, lucrare ce îi împovărează cu o mare răspundere, dar în acelaşi timp îi înalţă la aceea vrednicie prin care sunt chemaţi prin Taina Cununiei.[8]

Familia este prin urmare „cea mai necesară şcoală de omenie”.[9]

Statisticile judiciare arată că majoritatea delicvenţilor juvenili au fost lipsiţi de o reală asistenţă din partea familiei. Mediul familial construit pe respectul reciproc, demnitate, libertate interioară, oferă siguranţă, afecţiune, seninătate care constituie o atmosferă prielnică pentru o dezvoltare normală şi echilibrată. În general, familia contribuie foarte mult la educarea omului pentru viaţa socială din afara familiei. Adâncimea şi sinceritatea sentimentelor ce leagă pe membrii familiei influenţează pozitiv relaţiile cu ceilalţi semeni, care nu sunt în fond decât alţi părinţi, alţi

[5] Pavel, Probleme morale,p. 138

[6] ID. Probleme morale,p. 139

[7] ID. Familia preotului, p. 81

[8] ID Ibidem

[9] Teologie Morala Ortodoxă. p. 293

fraţi, alte surori şi alţi unchi.[10] Şi din acest punct de vedere, familia este o primă şcoală a altruismului. Toate aceste virtuţi sociale, fără de care nici o societate nu poate supravieţui, omul şi le însuşeşte din familie: iubire de semeni, consideraţia faţă de aceştia, caracterul sociabil, dreptatea, solidaritatea, capacitatea de a fi ascultător, dar şi de a dispune etc.[11]

Din punct de vedere creştin, comuniunea, apropierea sufletească dintre copii şi părinţi trebuie continuată şi după separarea lor, dar în acelaşi timp, trebuie să se ţină seama şi de faptul că fiecare om reprezintă o creatură a lui Dumnezeu, cu individualitate proprie şi trebuie să se dezvolte ca atare. Din cele spuse de noi, rezultă că cele mai prielnice condiţii pentru creşterea şi educarea morală a tuturor membrilor unei societăţi este familia.

Atunci când familia nu mai reprezintă temelia societăţii, primul loc al educaţiei şi al culturii, consecinţele vor fi, depersonalizarea şi pierderea oricărei individualităţi. Toate aceste virtuţi sociale fără de care nici o societate nu poate supravieţui, omul şi le însuşeşte din familie. Maturizarea copiilor nu trebuie să degenereze într-o înstrăinare sufletească a familiei, nu trebuie să genereze o ruptură aducătoare de supărări, conflicte, ci dimpotrivă o creştere a individualităţii plină de altruism, generozitate, iubire şi înţelegere. "Copilul se va schimba, schimbându-şi modul de viaţă prin tipul de educaţie primită. Este de preferat o educaţie care îl formează nu numai pentru viaţa de acum ci şi pentru eternitate. În locul unei educaţii a cărui scop nu este decât viaţa de aici, religia creştină este cea care ne propune educarea în vederea eternităţii. "[12]

Familia este prima societate naturală și adevărata celulă socială. În organizarea sa proprie, ea oferă garanții de moralitate; este prima școală care pregătește pe copil pentru viața socială, deprinzându-l să-și îndeplinească datoria, să-și disciplineze voința, dându-i simțul ierarhiei și ordinii. Familia este un oficiu înalt al respectului, al demnității, al libertății interioare, al seninătății constructive. Mediul familial oferă siguranță, liniște, afecțiune, seninătate, care constituie o atmosferă prielnică pentru o dezvoltare normală și echilibrată. Copiii sunt sânge din sângele părinților și suflete din sufletele lor. Ei reprezintă fructul conviețuirii, năzuințelor și iubirii dintre părinți. Datorită acestui fapt, ceea ce constituie îndeosebi datoriile părinților față de copii, este grija pentru preocuparea în vederea creșterii, educării și instruirii lor, pentru a corespunde ca cetățeni societății și îndatoririlor legate de formele complexe ale vieții.

---

[10] Ibidem,p. 294.

[11] Achimescu, Familia creștină între traditie și modernitate, p. 118

[12] Pr. Asist.Dr. Vasile Raducă, Art. Cit,p. 95

Dar familia nu este numai sâmburele din care crește obștea (societatea) omenească, ci ea este și cel dintâi așezământ de creștere morală a omului, neapărat necesar pentru bunăstarea societății. Familia este răsadnița de virtuți și izvor de întărire morală. În sânul ei își primește copilul primele îndrumări de viață, care îi rămân întipărite în suflet pentru totdeauna. Căci, dacă temelia bunei creșteri a copilului este dragostea și înțelegerea firii sale, lucrul acesta se face mai întâi și cel mai bine în familie. Numai părinții au dragoste față de copiii lor în măsura cea mai mare și numai ei au prilej potrivit și îndelungat să înțeleagă deplin firea fiecărui copil al lor[13].

Între copii și părinți iau ființă legături reciproce, îndatoriri, care fac parte din familie prima școală și cel mai important cadru al vieții. Legătura dintre părinți și copii durează în mod firesc până la finalul vieții uneia dintre părti, după care se menține prin intermediul rugăciunilor și pomenirilor la Sfintele slujbe. În creștinism legătura aceasta nu se oprește la natura biologică a ei, ci se înalță spre idealul spiritual.

Copiii acționează asupra părinților ca un impuls spre cumpătare și muncă, spre acumularea a cât mai multe virtuți și de asemeni sunt un scut împotriva nenumăratelor ispite care încearcă familia. Tatăl, mama și copiii alcătuiesc familia, însă pentru o creștere armonioasă și sănătoasă a copiilor este nevoie de prezența lui Dumnezeu în sânul ei. Dumnezeu se face simțit prin calea de iubire care unește familia de Dumnezeu, întemeietorul ei. Această cale a iubirii are temelia consolidată de credința adevărată, de rugăciune, post, de viața Bisericii, de imaginea sfinților în cărți și icoane și de toate cele plăcute lui Dumnezeu și sufletului omenesc. Credința părinților mărturisită prin fapte și grai se regăsește în comportamentul copiilor ascultători, sănătoși și râvnitori spre cele sfinte. Copiii sunt pentru părinții lor un imbold puternic spre muncă și economie, spre cât mai multe virtuți, precum și o puternică pavăză contra ispitelor din afară. Prezența copiilor exercită o cenzură morală din cele mai eficiente asupra conduitei părinților. Din dorința și grija de a-i face cât mai buni și mai fericiți, părinții își dau toată silința să le ofere pilde personale cât mai bune și să propășească mereu în toate domeniile.

Datoria educării copiilor cuprinde educația trupească și sufletească. Educația trupească înseamnă îngrijirea de viața fizică, începând din momentul nașterii; părinții au datoria să-i

[13] Litera International, Noul dictionar explicativ al limbii romane, Editura Litera International, 2002
[13] Sf. Ioan Gură de Aur, apud Evdokimov, Taina iubirii,p. 161

[13] PS. Moussa, Tineretul și viața,p. 194

hrănească, să-i îmbrace, să le dea adăpost, să le asigure educația necesară însușirii unei profesii. Educația sufletească le dă copiilor posibilitatea să-și însușească valorile religioase și morale ale societății în care trăiesc. În cadrul educației, purtarea părinților este decisivă pentru formarea sufletească a copilului. Copiii sunt expresia concretă a prezenței divine în familia creștină. Fiecare copil este „fereastra neprihănirii prin care lumina pură a cerului pătrunde în casa părinților. El e mărturie vie, concretă, despre lumea transcendentă, a luminii, a neprihănirii și bucuriei veșnice. De aceea, copilul îi apropie pe părinți de Dumnezeu, îi înalță în sfere mai pure, le intensifică iubirea și le-o înnobilează. Aici, mai mult ca oriunde în familie, se vede prezența lui Dumnezeu”[14].

Copilul păşeşte în viaţă cu un fel propriu de a se comporta, de a se închina, de a munci. Înainte ca, copilul să știe ce este binele și răul, bucuria unei fapte mărețe și supărarea pricinuită de remușcările conștiinței, el crede ceea ce observă că se petrece în jurul său. Nu este mereu atent la cuvintele pe care de multe ori nu se înțelege, însă el privește cu atenție și reține ceea ce vede. Aceasta imagine este comportamentul părinților pe care copilul îl preia ca fiind unul bun. În consecință,ceea ce îl formează pe copil este pilda tăcută, de fiecare zi a părinților. Ea clădește mai mult decât mustrările, regulile, poruncile sau oricare alt mijloc educativ. Tot ceea ce spune părintele se adresează urechilor în primul rând. Pilda este cea care se adresează inimii și ochilor. De cele spuse te mai poți îndoi căci, poate nu ai auzit sau nu ai interpretat bine, dar ceea ce ai văzut că face tatăl sau mama ta e cu neputință să nu crezi. Cel mai potrivit moment pentru părinți să înceapă să-i învețe pe copii să asculte este, am putea spune, cât mai curând posibil, adică imediat ce copilul începe să manifeste tendințe de rebeliune. La început să o facă cu blândețe, dar în mod persistent, constant și cu fermitate. Unii psihologi postmoderni insistă să nu se folosească pedeapsa fizică. Sfatul lor eronat nu a dus doar la formarea unei generații de copii indisciplinați, ci este într-un fățiș dezacord cu îndrumarea lui Dumnezeu dată în această privință. Pildele lui Solomon vorbesc foarte grăitor: *“Cine cruță toiagul său, își urăște copilul, iar cel care îl iubește, îl ceartă la vreme”*(Pilde 13, 24).

Copiii trebuie să știe care sunt limitele. Părinții, însă, trebuie să-și amintească să-i disciplineze cu dragoste, să fie fermi și clari, dar iubitori. Scopul părinților este să-i îndrume pe copii spre iubire, loialitate și supunere, și nu spre mânie. Acest lucru este foarte important, iar părinții și-l vor aminti odată cu înaintarea în vârstă a copiilor lor.

[14] IPS Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului, Studii de Teologie Morală, Editura Arhiepiscopiei, Sibiu, 1969, p. 356.

Dragostea dintre părinți și copii se arată prin creșterea și educația lor. Prin educație părinții arată grija ce o poartă comorii sfinte dată de Dumnezeu: copiii. Sfântul Apostol Pavel sfătuiește pe părinți să-și crească copiii "în învățătura și în certarea Domnului" (Efeseni 6, 4). Învățătura, educația copiilor creștini a constat întotdeauna din învățarea științelor vremii, a dogmelor și a moralei creștine, a regulilor de bună purtare în viață și a buneicuviințe.

Ioan Gură de Aur scrie că de la o vârstă fragedă există o înclinare a omului spre viciu sau spre virtute. De aceea, copiii trebuie îndreptați de timpuriu spre bine și virtute, pentru a nu se deprinde cu răul. Părinții nu trebuie să se gândească cum să-și lase copiii bogați, ci virtuoși[15].

Tot ce fac părinții pentru copiii lor, pentru educația lor, fac din dragoste. Din ea izvorăsc și celelalte virtuți pe care părinții sunt datori să le sădească și să le cultive în inima copiilor: temerea de Dumnezeu (Psalmul 33, 11; Efeseni 6, 4), ascultarea (I Timotei 3, 4), purtarea cuviincioasă (Pilde 22, 6), credința puternică (Isaia 38, 19) și mai ales poruncile, căile și legile Domnului (Facere 18, 19; Deuteronom 4, 9-10; Psalmul 77, 3-10). Părinții sunt chemați să vegheze creșterea morală și religioasă a copiilor. Educația morală trebuie să o facă părinții, învățând pe copii deprinderile și faptele bune, pentru a-i ajuta să scape de anarhia instinctelor și tendințelor spontane, pentru a îndepărta egoismul natural și a-i ajuta să devină mai buni.

Bibliografie

Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre creșterea copiilor, E.I.B.M.B.O.R., București, 2001.

IPS Nicolae Mladin, Mitropolitul Ardealului, Studii de Teologie Morală, Editura Arhiepiscopiei, Sibiu, 1969, p. 356.

Litera International, Noul dictionar explicativ al limbii romane, Editura Litera International 2002.

Achimescu, Familia creştină între traditie şi modernitate, p. 118

Pavel, Probleme morale,p. 138

ID. Probleme morale,p. 139

ID. Familia preotului, p. 81

Teologie Morala Ortodoxă. p. 293

[15] Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre creșterea copiilor, E.I.B.M.B.O.R., București, 2001.

JOCUL ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂŢII

Prof. Educ. Kiss Réka-Éva

Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă "Speranţa" Zalău

Societatea contemporană globalizată tot mai mult, aflată într-o continuă şi accelerată schimbare şi încercată de o criză valorică profundă, impune învăţământului exigente multiple, din ce în ce mai pretenţioase privind educarea tinerelor generaţii.

Învăţământul preşcolar contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor, la stimularea gândirii şi inteligenţei, la însuşirea unor cunoştinţe necesare pentru şcoală, la educarea multilaterală, la formarea trăsăturilor de caracter şi de comportare civilizată.

Perioada preşcolară imprimă cele mai profunde, durabile şi fructuoase amprente asupra individualităţii copilului. Sub influenţa factorilor ambientali are loc expansiunea potenţialului creativ al copilului.

În grădiniţă, clasa dulcilor emoţii, a primelor amintiri plăcute, activităţile trebuie să fie însorite de bucuria implinirii depline a copilăriei fericite, de conştiinţa răspunderilor iar unda de romantism trebuie să fie veşnică.

Cadrul în care se desfăşoară activitatea trebuie să aibă o înzestrare aparte, o anumită vibraţie interioară care să întâmpine cu bucurie, cu dragoste şi delicateţe pe micile fiinţe, să li se deschidă ca o floare, înmiresmându-le dintr-odată inimile şi privirile , să-i îmbrăţişeze din prima clipă.

În grădiniţă, copilul, această fiinţă vie, cu o "lume proprie", această fiinţă activă, polivalentă totodată, aflată într-o permanentă schimbare, trebuie să fie "redescoperit" mereu de către educatoare, în dinamica "ipostazelor" mereu inediteale individualităţii în devenire.

După cum se ştie, încă din perioada de debut a vieţii, fiinţa umană creşte, se dezvoltă, se maturizează, evoluează sub influenţa unor factori de natură biologică, psihologică şi socială ce acţionează asupra sa transversal şi longitudinal. Aceşti factori pot fi favorabili, când stimulează întreaga evoluţie şi nefavorabili sau relativ favorabili, când determină structuri limitate sau chiar cu caracter restrictiv pentru conturarea caracteristicilor umane. Evaluarea acestor condiţii, a calităţiilor, se face în raport de contextul concret în care se află copilul, dar şi în raport de modalităţile de recepţionare şi de structurare a particularităţilor ce îl definesc pe subiect.

Copilul realizează o dezvoltare de la simplu la complex ca urmare a faptului că fiecare acumulare este o condiţie a unor achiziţii superioare, iar în fiecare stadiu se pregătesc condiţiile stadiului următor astfel încât maturizarea bio-psiho-socială se finalizează cu o dezvoltare complexă a personalităţii. Dezvoltarea psihică şi socială în copilărie se realizează în funcţie de

experienţele de viaţă, de acumulările şi conduitele exersate şi concretizate în deprinderi, obişnuinţe, de structurile de personalitate ce se elaborează prin continuie acomodări la situaţiile concrete .

În copilărie, personalitatea se structurează progresiv căpătând din ce în ce mai mult noi dimensiuni, ajungând la formarea conduitelor complexe şi echilibrate în care creaţia şi autodeterminarea exprimă nivelul cel mai înalt al disponibilităţii persoanei. Prin urmare, sunt o serie de factori sau condiţii care favorizează dezvoltarea biologică şi psihică a copilului, grăbesc procesul de achiziţie a experienţelor şi informaţiilor, proiectează o personalitate viguroasă şi armonioasă, aşa cum sunt şi situaţii care frânează evoluţia normală sau contribuie la fragilizarea subiectului cu efecte negative nu numai pentru vârstele copilăriei, ci şi pentru perioadele de vârstă ulterioară. În acest context apreciem că activitatea educatorului-profesorului trebuie să fie centrată pe cunoaşterea trăsăturilor personalităţii şi a factorilor de mediu care intervin în adaptarea şi integrarea copilului, luându-se drept criteriu de bază rezultatele muncii sale individuale şi şcolare. Trăsăturile de personalitate se vor analiza în corelaţie cu factorii determinanţi ai mediului ambiant (familial, şcolar, social) la care subiectul se adaptează sau dezadaptează corespunzător legii variaţiilor concomitente.

Dintre multiplele fenomeme ce se impun a fi cunoscute şi evaluate, apreciem că pentru creşterea copilului preşcolar şi şcolar mic este necesar că educatoarea să aibă în atenţie următoarele:

1. **Cunoaşterea comportamentului predominant motor şi a dezvoltării fizice:**

   a) volumul şi varietatea mişcărilor, plasticitatea în învăţarea de mişcări noi, precizia şi coordonarea mişcărilor, viteza, ritmul, fineţea şi independenţa în realizarea mişcărilor;

   b) controlul şi autocontrolul mişcărilor, stăpânirea şi desfăşurarea de miscări intenţional-voluntare;

   c) evoluţia abilităţilor motorii, prin raportarea la supleţe, armonie, promptitudine.

2. **Cunoaşterea palierului cognitiv:**

   a) relaţia dintre imaginea perceptivă şi acţiunea corespunzătoare acesteia;

   b) relaţia dintre imaginea perceptivă şi verbalizarea acesteia;

   c) tipuri de percepţie predominante (kinestezico- tactile, vizuale, auditive);

   d) studiul prezentărilor (completitudine, corectitudine, stabilitate, selectivitate, sistematizare, generalizare, raportul reprezentare- acţiune- cuvânt);

   e) tipuri de calităţi ale reprezentării;

   f) studiul comunicării şi limbajului (vocabular, exprimare logico- gramaticală,

2236

predominarea formei de comunicare, dereglări ale limbajului, etc.);

g) studiul gândirii (procese şi operaţii, înţelegerea, aplicarea şi folosirea abstracţiilor, a noţiunilor, conceptelor, calităţi specifice ale gândirii);

h) studiul memoriei (relaţia recunoaştere- reproducere, predominarea tipului de memorie, calităţile memoriei);

i) studiul imaginaţiei (relaţia dintre imaginaţia reproductivă şi creatoare, obiectivarea acestora în activiate, raportul real- ficţiune, calităţi speciale);

j) studiul atenţiei (raportul atenţie-cuvânt- activitate, forma predominantă şi calităţile atenţiei);

3. Integrarea socioafectivă şi structurarea personalităţii:

a) receptivitatea şi reactivarea faţă de cerinţe, de activitate şi evoluţia atitudinii;

b) expresia şi controlul afectivităţii (discordanţă, stăpânire, exprimarea verbală sau motrică, fenomene de stimulare);

c) manifestări voliţionale (capacitatea de a acţiona, formularea independentă a scopurilor, luarea deciziilor, capaciatea de efort voluntar) ;

d) integrarea socială (adaptarea la normele de colectiv, stabilirea de relaţii, autonomie socială);

4.Comportament şi personalitate:

a) trăsături de caracter dominante (atitudinea faţă de activitate, faţă de sine şi faţă de ceilalţi);

b) trăsături de temperament (reactivitate verbală, acţională, emoţională şi pragul de echilibru dintre acestea);

c) aptitudini şi activitate (aptitudini generale şi specifice, tipuri de activităţi reuşite, înclinaţii şi interese speciale).

Cunoscând toate aceste aspecte, aria nu numai că poate depăşi situaţiile dificile, dar poate să parcurgă, împreună cu copiii, noi etape de activitate şi de învăţare. În felul acesta, se creează posibilităţi multiple de transfer şi de aplicabilitate în diferite activităţi care se vor remarca prin performanţă şi competenţe, constituind un indiciu al structurilor evolutive în planul personalităţii mature cu note dominante a tipologiei armonioase.

În dezvoltarea personalităţii, la copiii mici toate activităţile spontane capătă caracter de joc. Pentru ei, el este un scop în sine, care le face plăcere, îi bucură. Jocul este în acelaşi timp un mijloc prin care copilul învaţă să se afirme şi să cunoască lumea înconjurătoare. Prin joc copilul

2237

îşi dezvoltă funcţiile latente, ajunge la un mod superior de comportare şi astfel creşte, se depăşeşte, evoluează spre adolescenţă şi maturitate.

Evoluţia jocului este o expresie a evoluţiei copilului, lucru confirmat de diferite forme pa care le ia jocul în timp. Principalele forme ale acestuia sunt: jocul simbolic, jocul de imitaţie şi jocul de competiţie. Jocurile din prima copilărie reprezintă o încercare a copilului de a se cunoaşte pe sine şi lumea din jur.

Jocul simbolic îşi are originea în această nevoie de cunoaştere a lumii. În cadrul lui, lucrurile nu sunt percepute şi utilizate de copil în conformitate cu normele adulţilor, ci după dorinţele sale. Astfel, o cutie de carton poate deveni un pat pentru păpuşi sau bufet de sufragerie, iar pentru un băiat, un băţ poate să fie cal, puşcă, chitară, etc. Acest simbolism, care provine din egocentrism, evoluează rapid spre imitarea adultului, pe care o conţine în germen.

Jocul de imitaţie, corespunde unei etape de evoluţie superioară. Imitaţia presupune existenţa unui model exterior pe care copilul îl observă şi îl analizează: mama, doctorul, vânzătorul. Treptat, pe masură ce copilul creşte, jocul de imitaţie se imbogăţeşte, începând să reflecte nu numai influenţa mediului strict înconjurator, dar şi pe cea a poveştilor şi a emisiunilor de televiziune. Pe de altă parte, dacă la început jocul de imitaţie este un joc singuratic, cu timpul el devine un joc colectiv, în cadrul căruia sunt interpretate diferite momente din viaţa de fiecare zi, trăite sau imaginate, din viaţa animalelor sau chiar a obiectelor. Se ajunge astfel la jocuri cu roluri .

Jocul de competiţie, care stă la baza activităţii sportive, apare în grădiniţă într-o formă elementară care este totuşi o formă de întrecere- a arunca o minge departe, a alerga mai repede. La aceste probe care îi sunt impuse, copilul se compară cu el însuşi sau cu vecinii săi, prinde curaj, se afirmă. Plăcerea reuşitei îi poate determina pe copii să persevereze n obţinerea unor rezultate mai bune.

Alegerea jocurilor arată diferenţa dintre sexe: un băiat preferă să se joace cu trenul, în timp ce o fată preferă păpuşile. De asemenea, alegerea liberă a jocurilor este semnificativă şi pentru caracterul copiilor: visători, activi, violenţi, apatici.

Jocul este pentru un copil şi un important mijloc de cunoaştere directă, de inţelegere a lumii. În joc se exprimă valoarea atitudinii intelectuale în care îţi au rădăcină toate posibilităţile viitoare de însuşire a cunoştinţelor. Rolul educatoarei este de a dirija personalităţile puternice, orientându- le spre o acţiune protectoare şi generoasă, şi de a încuraja pe cei mai slabi. Aceste interacţiuni dintre joc şi muncă în grădiniţă au în sine o mare valoare care influenţează puternic formarea omului.

Importanţa jocului în cadrul experienţei umane a fost recunoscută pe larg. Jocul a fost de

2238

mult timp înţeles ca o activitate caracteristică omului şi a fost adesea asociat cu realizarea potenţialului uman. Schiller spunea în eseurile sale estetice şi filozofice că omul se joacă doar atunci când este om în adevăratul sens al cuvântului şi că nu devine complet om decât dacă se joacă.

Jocul şi joaca sunt instrumente necesare cunoaşterii şi dezvoltării armonioase a celor mici. Cu cât copiii încearcă mai multe jocuri, cu atât mai mult li se dezvoltă capacităţile fizice şi psihice. Din cele mai vechi timpuri, înainte de a exista păpuşile, roboţeii, animalele de pluş, copiilor le-a plăcut şi au simţit nevoia să se joace, pentru a se juca ei au neapărată nevoie de jucării cu o utilitate anume (de exemplu: o lopăţică pentru nisip, maşinuţă pentru cursele de maşini). Ei pot exersa -şi acest lucru este bine venit- jocul simbolic, adică jocul în care un obiect poate reprezenta un altul; un băţ poate fi căluţul pe care băieţelul încăleca, sau două frunze pot fi meniul pentru ursuleţ.

Părinţii au datoria de a se implica în jocul copiilor şi de a le stimula imaginaţia şi creativitatea; o altă consecinţă importantă a jocului este dezvoltarea limbajului copilului. Prin joc copilul socializează, deci se integrează în colectivitatea de copii. Urmărind jocul copilului, putem descoperi stadiul dezvoltării limbajului, deoarece, în cadrul jocului, copilul trebuie să interacţioneze şi să atribuie funcţii diferitelor obiecte. Tot prin joc copilul îşi dezvoltă latura afectivă, fiind capabil să identifice emoţii şi să le trăiască. Cu trecerea timpului, cel mic va fi pregătit să interacţioneze în grup, să participe la jocul social, în cadrul căruia fiecare trebuie să-şi aştepte rândul. Atât părinţii, cât şi educatorii trebuie să acorde importanţa cuvenită acestei etape esenţiale din viaţa lor. Prin urmare, crearea de medii favorabile manifestării libere a copiilor şi un climat socio-afectiv plăcut, sunt absolut necesare dezvoltării armonioase a oricărui copil. Valorificarea întregului potenţial pe care-l posedă copilul şi, mai ales, instruirea acestuia îl vor ajută să se adapteze la orice tip de situaţie şi să capete încredere în sine.

În analizarea jocurilor accentul trebuie pus pe introducerea unor procedee care să intensifice procesul de adaptare al copilului la viaţa de colectiv în grădiniţă, la lărgirea relaţiilor dintre copii prin muncă în grupuri mici, în cadrul activităţii cu grupa întreagă prin stimularea colaborării între copiii unei echipe, conştientizarea normelor de comportare, creşterea contribuţiei jocurilor în stimularea proceselor psihice complexe cu precădere a gândirii.

Dragostea de copii, încrederea în posibilităţile de afirmare ale fiecăruia în societate, dăruire, modestie, cumpătare, răbdare,

indulgenţă, model de comportare, afectivitate sunt calităţi ce se cer aceluia care preia ştafeta de la casa dulcilor emoţii.

Trebuie să ne uităm mult şi adânc în ochii copilului. El ne învaţă adesea ce trebuie să facem şi cum trebuie să lucrăm. El ne inspiră , ne fascinează, ne dă clipe minunate, ne conduce

2239

mai sigur, ne face să fim mai buni. La lumina cunoştinţelor acumulate prin cultură veşnică, trebuie să ne croim calea proprie, calea sigură, prin iubirea de copii. Dragostea este o forţă şi o graţie. Cel ce nu gândeşte la alţii şi nu trăieşte decât peste sine, probează o mare sărăcie sufletească, este un om sterp, un om nenorocit, căci nu are nimic de dat. Totul dar, prin dezvoltarea sentimentelor altruiste şi a energiei voluntare, prin zâmbet, surâs şi râs, prin dragoste de semeni.

BIBLIOGRAFIE:

Activităţi metodice în grădiniţă, Revista -Părinţii-Nr.5/mai 2007,

Învăţământul preşcolar , Bucureşti, 1983,

Dima, S. (coord.) (1997). *Copilăria - fundament al personalităţii.* Bucuresti: Editura Didactică si Pedagogică.

Dumitrana, M. (2005). *Psihopedagogia copilului.* Craiova, Editura: Reprograph

TECHNOLOGY AND PROJECTS

Mihaela Lădariu, Şcoala Gimnazială Nr. 27 Timişoara

In all my years of teaching, I've always liked trying new things with my students. Projects are one of them. I think that projects make my teaching alive. They stimulate the students' curiosity and bring out their creativity (and the creativity of the teacher, too!). Projects encourage imagination, improve thinking skills through the diverse topics and learning styles they encompass.

The topics I choose for projects in the classroom are relevant, dealing with authentic problems and issues. The students are required to do research, to become computer literate, to deal with investigation, information processing and inquiry. These meaningful learning experiences lead to effective learning. A student will never forget something that s/he has taken personal pride in creating.

Projects give students a feeling of belonging, of being noticed. Each student has the feeling of ownership and expertise in the area in which they have chosen to do their project. This encourages students to share their ideas and collaborate through a structured group report at the culmination of the project period.

When developing a project, I think of planning, implementation, and creation. There are several things to consider when planning a project:

- Agree on the theme of the project. I usually consult with my students when it comes to choosing the theme for a project. The topics that the textbook comes with are the starting point.
- Determine the outcome. It is usually determined in accordance with the theme chosen and it must integrate technology. Rarely did we choose a final product that had nothing to do with the use of technology.
- Structure the project. I generally structure each project taking into consideration the time I must work on it, the material and the resources available at that moment, the goals and objectives I want to achieve.

- Prepare the students for the language demands of the next step. When working on a certain topic, the students must be familiar with the language/vocabulary specific to the topic.

The implementation of a project is also important.

- The students have to gather the information they need for the project: they find resources and exploit them. This way they practice skimming and note taking.
- The teacher prepares the students for the language demands necessary for the next stage of the project.

Creating the final product and presenting it is the last stage of a project. While one group of students presents their final project, the rest of the students pay attention and try to evaluate their colleagues' project. The teacher also assesses the students' final product, as well as the entire process through which they managed to finalise the project.

Integrating technology in a project is also an important step to consider when starting a project. Usually, the integration of technology in projects may take a lot of time: to reduce the amount of time it would take students to learn new things connected to technology, I generally use technology the students are already familiar with. For example, they are all familiar with:

- Word processing skills
- Basic photo, video, and audio editing
- Research skills
- New literacy skills
- Presentation software, such as PowerPoint or Prezi

In the following lines, I will present one of the projects I did with my students.

Growing Concerns – Discussing Problems and Offering Solutions

What is the world's greatest concern? Which are its causes and consequences? Can it be solved?

In this project you will identify and try to find solutions for some of the world's greatest problems. You will be given the chance to make our world a better place to live in.

The English classes will take place in the computer room during this project. If, for any reason, this is not possible, the students will stay in their regular classroom, but they will be brought a computer/laptop, an OHP, speakers.

By the end of the project, the students will have:

-enriched their vocabulary connected to crimes, law, charity, punishment, social/community issues –problems/solutions

-discussed the cause(s) of a problem, the result(s) of a problem, solution(s) to a problem

-used English in an authentic way

-engaged in simple research, writing, reading and creating

-accessed online information while researching

-synthesised and integrated information from various sources

-presented their final product using PowerPoint

- Before the project starts: the teacher makes a list with the resources available, tries to find more, prepares the materials, the software to be used, checks technology to be used with an ICT teacher (1-2 weeks)
- Introducing the topic (1 week):

The students identify problems around the world starting from some pictures presented by the teacher. They try to answer the following questions:

-What may have caused it?
-What can it lead to?
-What can people do about it?
-What can you do about it?

After the discussion, each student chooses one of the worldwide concerns and writes a paragraph about it, emphasising their personal opinion on the topic. The paragraph will be sent to the teacher's email.

Each student will present its paragraph in front of the class: the teacher will use their topic choice to form working groups for the following stages of the project (I prefer to group them

by interest because I saw they collaborate better this way). The teacher also introduces some vocabulary necessary for the development of the following stage.

- Research (2 weeks)

Each group gets informed on a topic by accessing

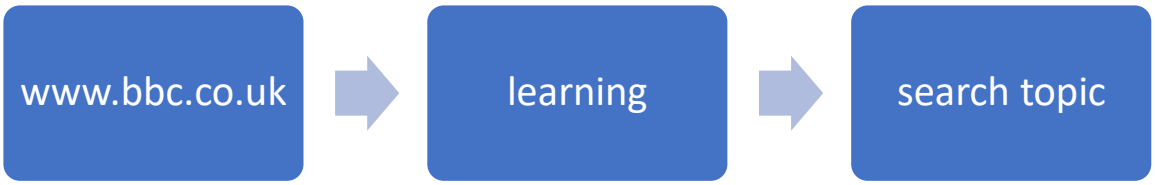

Each student in the group studies an article/video and completes the spidergram:

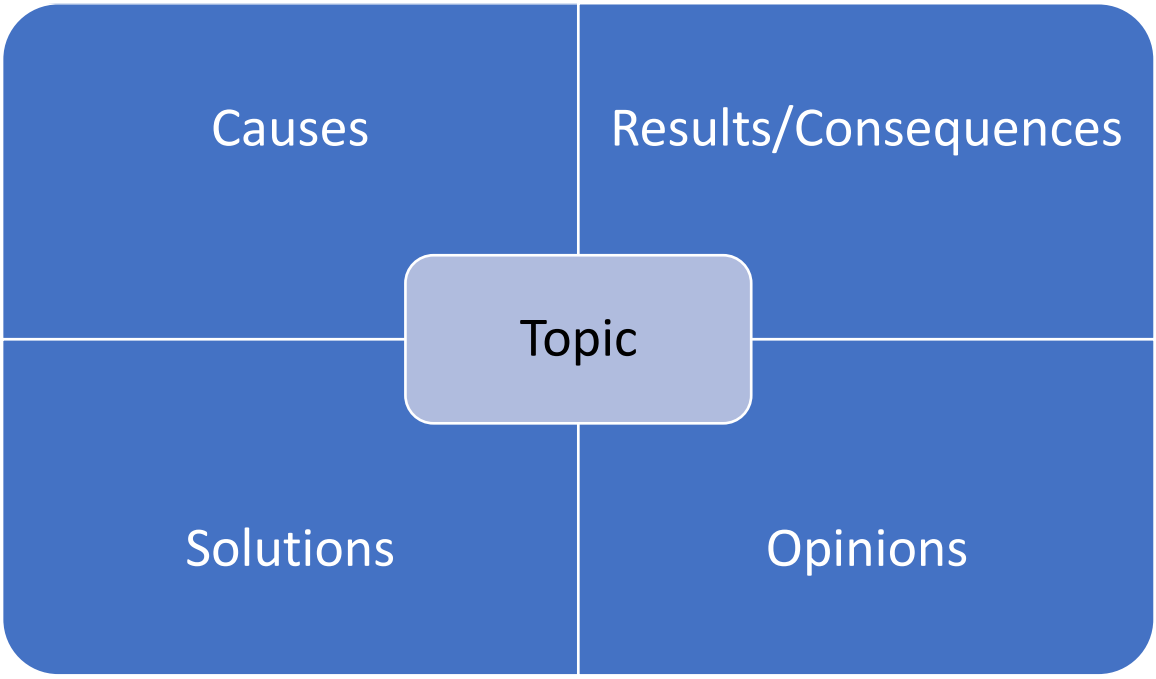

If necessary, students may consult other sites to identify as much information as possible about the topic. The students discuss their findings within the group.

- Presentation (one week): each group puts together a PowerPoint presentation of the topic (see some examples in appendices IV, V), presents it by taking turns, and concludes with a personal opinion. The presentation is saved and posted on the Facebook group in order to be seen by everybody.

- Evaluation: the teacher makes an evaluation over the entire period of the project. EFL skills, research skills, social and organisational skills, presentation and computer/Internet skills are all under evaluation. Peer evaluation is also done when the presentation is made.

Technology can be used when dealing with projects, which makes them even more attractive to students. Projects, together with intelligent use of technology, can create the kind of Digital-Age education for our students. Students are encouraged to express their learning in forms that are most revealing and true to their strengths and interests. PBL and CALL share many goals, such as student-centred learning, learner autonomy, independent learning as well as the development of critical thinking and the ability to collaborate and cooperate. Almost everything a 21st century learner needs.

Bibliography:

- Thomas, M., Reinders, H., Task-Based Language Learning and Teaching with Technology. Continuum International Publishing Group, USA, 2010
- Simkins, M., Cole, K., Tavalin, F., means, B., Increasing Student Learning Through Multimedia Projects, Alexandria, Virginia USA: ASCD, 2002

MODALITĂŢI DE ORGANIZARE A CONŢINUTURILOR ÎNVĂŢĂMÂNTULUI

Prof. Liliana Renciu, C.S.E.I. Făgăraş

Prof. Titel Adrian Langa, C.S.E.I. Făgăraş

***Delimitări conceptuale**:*

Conținutul învățământului reprezintă ansamblul cunoștințelor, abilităților și atitudinilor (savoir, savoir-faire, savoir-être, dupa V.de Landsheere) pe care elevul le poate dobândi în cursul unui ciclu de învățare.

Unii teoreticieni ai conținuturilor educației, subliniază V.de Landsheere, disting între conținut și cunoaștere: conținutul e definit ca ansamblul cunostințelor care există independent de procesul aproprierii lor de către individ, în timp ce cunoașterea e concepută ca dezvoltare și aprofundare a semnificației care rezultă din interacțiunea individului cu conținutul.

Prin conținut al învățământului înțelegem *ansamblul valorilor* (stiințifice, cultural-artistice, tehnice, socio-morale etc.) care fac obiectul procesului de învățământ.

Moduri de organizare a conținuturilor:

Organizarea logica

Se pleaca de la logica stiintei, care este translatata ca atare la nivelul disciplinei scolare. Cunostintele sunt astfel dispuse incat oglindesc fenomenologia cresterii stiintei. Trebuie avut in vedere ca nu intodeauna logicile stiintelor se preteaza si se adecveaza nivelului didactic.

Organizarea lineara

Continutrile se prezinta ca o succesiune de cunostinte si de valori care se relationeaza si se (pre)conditioneaza, in sensul ca cele anterioare le predetermina pe cele prezente. Ceea ce este specvific acestui mod de structurare este tratarea o singura data a respectivelor cunostinte, fara revenirea aupra lor in clasele urmatoare ale ciclului scolar.

Organizarea concentrica

Consta in structurarea continuturilor astfel incat sa se revina cu imbogatiri sau specificari ulterioare pe diferite niveluri de invatamant. Prin combinarea modului linear cu cel concentric de organizare se ajunge la structurarea spiralata, respectiv la reluarea acelorasi cunostinte , dar intr-un mos aprofundat, prin degajarea de noi scheme explicative, prin configurarea de noi aspecte ale

fenomenelor discutate prin complicarea perspectivelor de interogare.

Organizarea dupa puterea explicativa a cunostintelor

Acest mod de organizare ofera noi temeiuri si avantaje asimilarii si stocarii cunostintelor. Acestea sunt desfasurate pornind de la puterea lor de a genera noi explicatii, de a fiinta ca suporturi epistemice pentru defrisarea altor explicatii la care elevii trebuie sa ajunga. Discipline precum fizica, chimia etc se bazeaza pe acest mod de structurare a elementelor cognitive specifice. Unitatile cognitive se leaga intrinsec unele de altele, orice veriga lipsa conducand la ruperea lantului explicativ , la disolutia edificiului epistemic purtat la disciplina in discutie.

Organizarea interdisciplinara

- reprezintă o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor şi proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline, facilitând aplicarea cunoştinţelor în diferite situaţii de viaţă;
- lipseşte o cercetare pedagogică a fenomenului şi, în consecinţă, lipseşte operaţionalizarea lui coerentă şi sistematică în practica şcolară;
- pedagogii remarcă absenţa generalizată a strategiilor didactice interdisciplinare în viaţa şcolii, afirmând că interdisciplinaritatea este “un concept încă rău definit“;
- termenul implică un anumit grad de integrare prin corelarea informaţiilor dobândite între diferite domenii ale cunoaşterii precum şi între diferite abordări, integrarea socială a cunoaşterii.

Organizarea modulara

Monodisciplinaritatea

- reprezintă o formă tradiţională de organizare a conţinuturilor învăţării, pediscipline predate relativ independent unele de altele;
- oferă elevului siguranţa avansării lineare, gradual ascendente, pe un traseu cognitiv bine definit;
- în acest caz profesorul tinde să treacă pe al doilea plan elevul în devotamentul său faţă de disciplina predată.

Multidisciplinaritatea

- reprezintă o formă mai puţin dezvoltată a transferurilor disciplinare care se realizează prin juxtapunerea anumitor cunoştinţe din mai multe domenii, în scopul reliefării aspectelor comune ale acestora;

- este o forma de supraâncărcare a programelor şcolare.

Pluridisciplinatitatea

- punctul de plecare în structurarea conţinuturilor îl reprezintă o temă, o situaţie, o problemă abordată de mai multe discipline şi prezintă avantajul abordării unui fenomen din diferite perspective, reliefând multiplele salerelaţii cu alte fenomene;
- nu se recomandă pentru specializări.

Transdisciplinaritatea

- reprezintă o nouă abordare a învăţării şcolare, centrată nu pe materii, teme sau subiecte, ci dincolo de acestea, disciplinele nefiind valorificate ca scop în sine, ci ca furnizoare de situaţii şi de experienţe de învăţare*;*

- forma de organizare este axată pe demersurile elevului: *a reacţiona la mediul înconjurător, a alege, a crea, a prevedea, a decide, a transforma;*

- favorizează o viziune globală, învăţarea pe realitate, dar prezintă pericolul acumulării de lacune, al lipsei de rigoare şi de profunzime a cunoştinţelor.

Condiţii ale aplicării interdisciplinarităţii în învăţământ

- interdisciplinaritatea trebuie aplicată în combinaţie cu celelalte concepte pentru a fi accentuate avantajele şi limitate riscurile;
- trebuie modificate actualele planuri şi programe de învăţământ, concepute pe strategii interdisciplinare;
- trebuie asociată cu alte strategii inovatoare ca modularizarea sau informatizarea;
- este necesară formarea iniţială şi continuă a cadrelor didactice pentru aplicarea acestor demersuri interdisciplinare sistematice.

Organizarea modulară a conţinuturilor

Constituie o alta modalitate de modernizare si adecvare ale continuturilor la cerintele scolii contemporane. Invatamantul modular consta in structurarea continuturilor in moduli didactici, acestia incluzand seturi de cunostinte , situatii didactice, activitati si mijloace de invatamant delimitate, menite a se plia pe cerintele si posibilitatile unor grupe sau clase de elevi. Unul dintre scopurile invatamantului modular se refera la accentuarea flexibilitatii continurilorin functie de interesele si capacitatile elevilor, de particularitatile lor psihice

- modulele didactice sunt seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale destinate studiului;
- conceptul nu este încă riguros definit;

- poate fi parcurs independent de restul sistemului din care face parte;
- un modul didactic este centrat pe nevoile şi posibilităţile individuale ale cursantului, este adaptat intereselor sale cognitive, ritmului său de lucru şi chiar stilului de învăţare;
- modulul nu se elaborează pe materii de studiu, ci pe activităţi de învăţare;
- modulul cuprinde activităţi didactice desfăşurate la clasă precum şi aplicaţii practice în afara ei, sarcini de documentare individuală sau şedinţe de instruire cu profesori din alte domenii.

Organizarea integrată a conţinuturilor

Presupune integrarea unor elemente de continut particulare in noi structuri explicative (noi discipline) care realizeaza un salt 'meta-teoretic' sau 'meta-valoric', preluand si integrand conținutri esențializate și resemnificate din perspectiva noii 'umblele' explicative mai cuprinzatoare (discipline precum științele naturii, Trebuințele omului, Jocurile sociale etc). Integrarea valorilor se poate face pe mai multe linii: integrarea cunoștințelor in jurul unui pol științific, ordonarea cunoștințelor catre un pol practic, gruparea in jurul unui pol social, integrarea valorilor in funcție de un pol personal.

- noţiunea de predare integrată a ştiinţelor este fondată pe faptul că universul este "o unitate intrinsecă" şi trebuie studiat ca atare;
- din perspective educaţiei, integrarea conţinuturilor este abordată atât ca o integrare verticală, ce asigură coerenţa diferitelor stadii ale educaţiei unui individ, cât şi ca integrare orizontală, ce determină formarea capacităţii de a transfera cunoştinţele dobândite în context şcolar la alte domenii de cunoaştere sau de acţiune ce nu au fost abordate în şcoală;
- toate fazele educaţiei converg spre acelaşi ideal de om: omul ca zidar sau ca agricultor au aceeaşi valoare ca omul în calitate de medic sau demnitar*;*
- fiecare om trebuie să-şi aibă locul în grupul său sau în societatea oamenilor;
- nici o faza a educaţiei nu este ultima, fiecare îşi are raţiunea ei de a fi, dar ca etapă spre o realizare mai profundă a omului care se educă şi nu ca o ţintă finală;
- orice om trebuie să poată parcurge stadiile de la baza la vârf, indiferent de calea sau filiera pe care şi-a ales-o;
- nici o fază nu este izolată, fiecare se sprijină pe precedenta şi se deschide spre următoarea;
- abordarea nondisciplinară a conţinuturilor şi introducerea în curriculum a unor obiective de transfer, cum ar fi " a învăţa să înveţi";
- accent pe obiectivele afective destinate să creeze atitudinile care fac cunoştinţele operante;
- echilibru între activităţile de învăţare în şcoală şi cele extraşcolare, astfel încât cel ce învaţă să

fie plasat în contextele cele mai variate şi mai apropiate de realitatea în care îşi va investi învăţarea.

Modalităţi de integrare a disciplinelor

- în multe ţări se practică predarea în manieră integrată a disciplinelor pentru constituirea unei viziuni integrative a realităţii ;
- în Finlanda, de exemplu, se practică integrarea tuturor disciplinelor în "module transcurriculare", care abordează teme de actualitate ca integrarea internaţională sau protejarea mediului;
- disciplinele integrate sintetizează şi organizează didactic informaţii din domenii diferite ale cunoaşterii;
- predarea integrată trebuie abordată nu numai la nivelul organizării conţinuturilor, ci şi la cel al transmiterii şi asimilării lor:

1- polarizarea cunoştintelor pe centre de interese sau pe teme generale:

- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol ştiinţific;
- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol practic;
- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol referitor la societate;
- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol personal.

2- integrarea cunoştinţelor prin lecţie:

- construirea unui ansamblu flexibil de lecţii care să cuprindă: noţiuni esenţiale din domeniul respectiv, metode specifice de investigare, manifestări ale fenomenelor implicate, consecinţe şi variante de soluţionare;

3- integrarea cunoştinţelor în jurul unor activităţi fundamentale: construcţie, cercetare, producţie, creaţie artistică.

Alte modalităţi de organizare a conţinuturilor învăţării: organizarea lor diferenţiată şi personalizată (clase speciale, clase de superdotaţi); educaţia la distanţă; educaţia interculturală; învăţământul alternativ; educaţia permanentă etc.

Bibliografie:

1. Cristea S. Fundamentele pedagogice. Iași: Editura Polirom, 2010.
2. Cucoș C. Pedagogie, Ed. a II-a. Iași: Editura Polirom, 2006.
3. Păun E. În: Revista de pedagogie, 1986, Nr. 4.
4. Vlăsceanu L. Învăţarea şi nouă revoluţie tehnologică. Bucureşti: Editura Politică, 1988.
5. https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Continuturile-procesului-de-in311.php
6. https://www.qreferat.com/referate/pedagogie/Continuturi-selecie-i-organiza127.php

PARTICULARITĂȚI ALE PREDĂRII-ÎNVĂŢĂRII ÎN PROCESUL INCLUZIUNII COPILULUI CU CES

Profesor psihopedagogie specială Langa Titel-Adrian, Centrul Școlar pentu Educație Incluzivă Făgăraș

Incluziunea poate fi înţeleasă ca o mişcare înspre extinderea scopului şcolii obişnuite pentru a putea răspunde unei mari diversităţi de copii. Educaţia incluzivă nu este însă aceeaşi educaţie pentru toţi. Cerinţele educative speciale trebuie satisfăcute pe o scară mai largă, aceasta nu înseamnă ca atenţia personalizată este mai puţin necesară.

Incluzivitatea educaţiei şcolare trebuie să fie o parte a unei strategii mai generale, care aspiră la realizarea educaţiei pentru toţi. Nu este neapărat vorba de o noua lansare, ci mai degrabă de mijloace revizuite care să sprijine statele să realizeze obiectivul educaţiei de bază pentru toţi copiii.

Principala resursă la care profesorul poate apela, este colaborarea cu celelalte cadre didactice. Această colaborare se poate face în două forme:

- *În timpul procesului didactic,* ca echipa de profesori. Lucrul în echipă la clasă, cu un coleg este o formă de sprijin utilă şi care poate fi folosită în anumite momente ale orarului. Echipa de profesori este şi un model bun pentru elevi dar şi o forma de a răspunde dinamicii situaţiilor de predare-învăţare. Aceasta presupune proiectare împreună, pregătirea lecţiei şi apoi conducerea în cuplu a activităţii propiu zise. Fiecare profesor poate avea o anumită secvenţă didactică de care este responsabil dar poate şi interveni și când situaţiile o cer. Lucrând în echipă se poate monitoriza mai uşor progresul elevilor în clasă şi se pot observa comportamentele lor şi problemele cu care se confruntă, acordându-se sprijin imediat.

- *În completarea procesului didactic*

După încheierea activităţii se poate realiza analiza împreună a activităţii didactice şi se pot propune schimbări în proiectările viitoare. Profesorii au nevoie de momente în care să discute împreună despre activitatea didactică şi de spre modul cum rezolvă diferitele probleme care apar. Întâlnirile periodice în care se analizează situaţiile de predare-învăţare şi se împărtăşesc problemele, soluţiile şi mijloacele optime, constituie o necesitate a actului didactic bine gândit. Schimburile de idei, experienţa şi discuţiile pe teme metodice constituie puncte forte ale unei asemenea perspective.

În acelaşi timp, trebuie găsite căile cele mai potrivite de remediere a dificultăţilor de învăţare, care apar în procesul obişnuit al predării-învăţării şcolare şi se manifestă ca situaţii de risc a adaptării şcolare dacă nu sunt abordate adecvat.

Riscul inadaptarii şi apariţia dificultăţilor în învăţarea şcolară determină cerinţa ca educatorii din învăţământul preşcolar şi şcolar să posede un minim de cunoştinte în aceasta problematică. Acest tip de problematică cere educatorilor şi profesorilor în primul rand urmatoarele acţiuni complexe care se referă la întreaga clasă, deci la toţi copiii:

- Cunoaşterea copiilor a particularităţilor lor şi a diferenţelor dintre ei;

-.Individualizarea învăţării;

- Folosirea strategiilor de predare-învăţare flexibile şi deschise;

- Amenajarea corespunzătoare a mediului educaţional (ambientului) în aşa fel încât el să devină factor de intervenţie în învăţare şi remedierea problemelor de învăţare;

- Valorizarea relaţiilor sociale de la nivelul clasei şi al şcolii în favoarea procesului de învăţare şi promovarea învăţării prin cooperare şi a parteneriatului educaţional.

Principala cerinţă faţă de procesul de predare-învăţare pentru a face faţă dificultăţilor de învăţare este individualizarea metodelor folosite în special când este vorba de copiii cu dificultăţi de învăţare.

Referitor la elevii care întâmpină dificultăţi, este necesar ca profesorii să cunoască şi să poată folosi o serie de strategii didactice cu care să identifice şi să sprijine rezolvarea dificultăţilor de învăţare în clasă.

În acest caz este de dorit ca educatoarea sau învăţatorul/profesorul clasei să respecte urmatoarele cerinţe:

- să identifice şi să cunoască bine dificultăţile de învăţare a fiecarui elev, modul lor de manifestare şi domeniul în care apar;
- să se asigure ca elevii aflaţi în situaţie dificilă au achiziţionate aptitudinile prealabile;
- să adapteze materialul didactic folosit la fiecare temă;
- să procure material de sprijin atunci când este nevoie;
- să-şi rezerve un timp necesar în fiecare oră pentru a evalua eficacitatea activităţilor de învăţare şi de predare.

Există o serie de cerinţe generale faţă de organizarea predării şi învăţării în clasa obişnuită în care se întâlnesc copii cu CES:

- Aceşti copii au nevoie de o învăţare multisenzorială explicită care să-i facă să avanseze; nu este cazul să se piardă vremea cu activităţi repetitive asupra unor lucruri care s-au însuşit ci mai curând să se varieze metodele şi suporturile de învăţare.

- Copii cu dificultăţi de învăţare au nevoie de iniţiere adecvată în lectură şi scriere ceea ce presupune de cele mai multe ori alte metode şi mijloace decât cele folosite în mod obişnuit de profesorul clasei respective.

- Este nevoie de structurarea cunoaşterii şi de o doză bună de orientare pentru a se duce la bun sfârşit învăţarea şcolară. Cum aceşti copii au dificultăţi în organizarea informaţiei care provine de la simţurile lor, ei sunt adesea incapabili să prevadă şi de aceea trebuie să li se furnizeze un cadru adecvat şi structurat de învăţare în clasă, fiind mereu preveniţi de ceea ce urmează.

- Construirea unei imagini pozitive despre sine este o altă nevoie a copiilor cu dificultăţi de învăţare. Aceasta se poate realiza pe fondul unor activităţi de grup orientate spre valorizarea posibilităţilor fiecăruia şi pe un sistem de relaţii pozitive între profesor şi elev şi între elevi. Relaţiile respective trebuie să ofere terenul încrederii reciproce, al empatiei cu trăirile fiecăruia, împartăşirii emoţiilor, sentimentelor, preocupărilor ca şi a experienţei de cunoaştere şi învăţare.

- Însuşirea unor metode şi tehnici de învăţare, memorare, de redare a ideilor unui conţinut constituie o altă cerinţă pe care educatorul o poate rezolva în clasa obişnuită.

- Elevii cu dificultăţi de învăţare au nevoie de profesori care înţeleg modul lor de învăţare, se pot adapta ritmului acestora şi îi pot orienta să-şi depăşească dificultăţile fără a-i desconsidera.

BIBLIOGRAFIE:

1. Daunt P.E., Musu I., Vrăsmaş T. – Integrarea în comunitate a copiilor cu cerinţe educative speciale, 1996
2. *** UNESCO, Să înţelegem şi să răspundem la nevoile copiilor la clasă, UNESCO, UNICEF, traducere RENINCO, Bucureşti, 2002
3. Vrăsmaş Traian, Învăţământul integrat şi-sau incluziv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001
4. Vrăsmaş Ecaterina, Introducere în educaţia cerinţelor speciale, Ed.CREDIS; Universitatea din Bucureşti, Bucureşti, 2004

GATEWAYS TO EDUCATION: TRADITION VS. MODERNITY

Lăpădat Laviniu-Costinel
Universitatea din Craiova
Facultatea de Litere

Education has long been considered a cornerstone of human civilization, playing a pivotal role in shaping the growth and development of individuals and societies alike. However, the means by which education is acquired and imparted have evolved over time, with traditional methods giving way to modern approaches that seek to harness the power of technology and innovation. The debate between traditional and modern education is a complex one, with valid arguments on both sides. This essay explores the gateways to education and the tension between tradition and modernity.

Tradition is often associated with established practices and customs that have been handed down from generation to generation. Traditional education systems emphasize memorization and repetition, with a focus on rote learning and the acquisition of knowledge from books and lectures. This approach to education is grounded in the belief that the accumulation of knowledge is essential to intellectual growth and development. The traditional approach to education often involves a hierarchical structure, with a teacher at the center of the classroom and students arranged in rows, listening and taking notes.

In contrast, modern education systems seek to harness the power of technology and innovation, utilizing a range of tools and resources to enhance the learning experience. Modern education focuses on problem-solving, critical thinking, and creativity, with a greater emphasis on experiential learning and collaborative projects. This approach to education is grounded in the belief that learning is an active process that involves interaction and engagement with the material being studied.

While traditional education has its merits, it has been criticized for being overly rigid and inflexible. Traditional education often prioritizes conformity and obedience over creativity and individuality, with little room for experimentation or exploration. In contrast, modern education is often praised for its ability to foster creativity and innovation, providing students with the skills and tools they need to thrive in an ever-changing world.

One of the key gateways to education is the role of technology. Technology has revolutionized the way we learn, providing access to vast amounts of information and resources at the touch of a button. This has enabled educators to create new, innovative approaches to teaching, leveraging technology to enhance the learning experience. For example, online learning platforms such as

Coursera and edX offer students the opportunity to learn from some of the world's leading universities and educators, regardless of their location or financial means.

However, the increasing reliance on technology in education has raised concerns about its potential impact on traditional methods of teaching. Some argue that technology is eroding the personal relationships and connections between teachers and students, and that the overreliance on technology can lead to a lack of critical thinking and analysis. Others argue that technology is a vital tool in modern education, enabling students to access new and innovative learning resources that would not be available through traditional means. As researcher Lăpădat Maria-Magdalena claims, the impact that the media and public discourse have on education is crucial: "Today's public actually benefits from a superior media education generated by the very often capricious diversity and multiplicity of instances of communication in the public space" (Lăpădat, 2022:11).

Another gateway to education is the role of culture and tradition in shaping educational practices. Culture plays a significant role in determining the methods and approaches used in education, with different cultures placing varying degrees of emphasis on memorization, rote learning, and experiential learning. For example, in many Asian cultures, memorization and repetition are highly valued, with students expected to commit vast amounts of information to memory. In contrast, many Western cultures place a greater emphasis on critical thinking and creativity, with a focus on experiential learning and active engagement with the material being studied.

This tension between tradition and modernity in education is reflected in the ongoing debate over standardized testing. Standardized testing is often criticized for being overly focused on rote learning and memorization, with little emphasis on critical thinking and creativity. Proponents of standardized testing argue that it provides a measure of accountability and ensures that students are acquiring the necessary knowledge and skills to succeed in their academic and professional careers.

In conclusion, the debate between tradition and modernity in education is a complex one, with valid arguments on both sides, which reflects the evolution of educational practices over time. While traditional education systems emphasize the accumulation of knowledge through memorization and repetition, modern education systems seek to harness the power of technology and innovation, promoting experiential learning, critical thinking, and creativity. The role of technology and culture in shaping educational practices is a key gateway to education, with the increasing reliance on technology raising concerns about its potential impact on traditional methods of teaching, and the influence of culture and tradition on educational practices varying across different regions and societies. In navigating this tension between tradition and modernity, it is essential to recognize that there is no one-size-fits-all approach to education. Rather than pitting traditional and modern education against each other, it is important to recognize the value and limitations of both approaches and to work towards a more holistic approach to education that incorporates the strengths of both

traditions. As Professor Raj Chetty of Harvard University notes, "The key to success is not to choose between tradition and modernity but to combine the best of both worlds." (Chetty, 2017, p. 18). This requires a willingness to embrace change and innovation while also recognizing the value of established practices and customs. Also, researcher Lăpădat also features the requirement to prioritize new perpectives of teaching: “There is a great opening towards the use of teaching methods and techniques, and a diversification of the teaching materials used” (Lăpădat, 2020:164).

Furthermore, it is important to recognize that education is not a static entity, but rather a dynamic process that must evolve and adapt to changing societal needs and circumstances. As such, the tension between tradition and modernity in education is not a zero-sum game, but rather an ongoing conversation that must continually evolve and adapt to meet the challenges of the future. Ultimately, the key to success lies in recognizing the value of both traditions and working towards a more holistic approach to education that incorporates the strengths of both traditional and modern approaches to education.

References:

Chetty, R. (2017). The American Dream: Economic Mobility in the United States. Journal of Economic Perspectives, 31(2), 3-26.

Lambert, D., & Tawil, S. (2016). Education Today 2016. Paris: OECD Publishing.

UNESCO. (2015). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the implementation of Sustainable Development Goal 4. Paris: UNESCO Publishing.

Lăpădat, M.M. (2020). *A New Profile for Foreign Language Teachers and Practitioners*, in „In Memoriam Elena Petre. Volum Omagial”, Editura SITECH, Craiova, pp.164-171, ISBN 978-606-11-7441-6.

Lăpădat, M.M. (2022). *The Influence of Media in Constructing and Deconstructing Political Imagery*, în „Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques”, Editura Universitaria Craiova, No. 76, (Online) - ISSN 2344 – 4452, ISSN–L 1584 – 224X, pp. 9 – 17.

ELEMENTS OF STRESS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING

Lăpădat Laviniu-Costinel
Universitatea din Craiova
Facultatea de Litere

Foreign language teaching is an intricate process that involves a range of elements, such as grammar, vocabulary, pronunciation, culture, and communication. Among these elements, stress is a critical factor that can impact learners in a variety of ways, significantly affecting learners' motivation, performance, and overall experience. Stress can come in various forms and be caused by different factors, including linguistic, social, and personal stress. The purpose of this paper is to identify the elements of stress in foreign language teaching, and discuss strategies for managing and minimizing stress in the language classroom.

First and foremost, there are different types of stress that learners may experience during the process of foreign language learning. These include linguistic stress, social stress, and personal stress. Linguistic stress is the stress that comes from the difficulty of learning a new language. This can include stress related to grammar, vocabulary, and pronunciation. Social stress, on the other hand, comes from the pressure of social interactions in a foreign language. This can include stress related to making mistakes, cultural differences, and social norms. Personal stress refers to the individual's internal state, such as anxiety, fear, and self-doubt. These different types of stress can be interconnected and may exacerbate one another, leading to a significant impact on the learner's motivation and performance.

Linguistic stress is one of the most common forms of stress in foreign language learning, which arises from the difficulty of acquiring a new language. As Dornyei (2014) points out, "learning a second language is a challenging and stressful experience, requiring learners to use cognitive, affective, and social skills simultaneously" (p. 5). Learners may experience stress related to grammar, vocabulary, and pronunciation, as well as the challenge of acquiring the new language's writing system. In addition, the complexity and ambiguity of the target language may lead to confusion and frustration, which can exacerbate learners' stress and hinder their progress.

Social stress is another form of stress that learners may encounter in foreign language learning, which is related to the social interactions and communication in the target language. As Gardner (1985) notes, "social psychological factors such as anxiety, self-esteem, and motivation are critical in determining the success or failure of language learning" (p. 26). Social stress can be caused by various factors, such as cultural differences, social norms, and the fear of making mistakes or being evaluated. For example, learners may feel anxious about using the wrong word or gesture,

violating cultural norms, or failing to understand a native speaker's accent. This social stress can lead to avoidance behaviour, limited participation, and decreased motivation.

Personal stress is the third form of stress that learners may experience in foreign language learning, which refers to the individual's internal state, such as anxiety, fear, and self-doubt. As Dewaele (2013) notes, "the emotional experience of learning a new language is complex and multifaceted, and can include feelings of anxiety, frustration, pride, excitement, and more" (p. 23). Personal stress can be caused by various factors, such as personality, self-esteem, and learning style. For example, learners with low self-esteem may feel discouraged by their mistakes or lack of progress, while learners with high anxiety may experience physiological symptoms such as sweating, trembling, or rapid heartbeat.

On top of all this, there are different causes of stress in foreign language learning. One of the most significant causes is the fear of making mistakes, which can lead to anxiety and avoidance behaviour. Another cause is the pressure of performance, including high expectations from teachers, parents, or peers, and the fear of evaluation. Furthermore, cultural differences and unfamiliar social norms can lead to social stress, which can be especially challenging for learners who have limited exposure to the target culture. Additionally, individual factors such as personality, self-esteem, and learning style can contribute to stress and affect the way in which learners approach foreign language learning.

Despite the negative effects of stress on foreign language learning, there are several strategies that teachers can use to manage and minimize stress in the language classroom. As Făurar argues: “teaching methods offer students the opportunity to improve their knowledge and ability to speak a foreign language, reinventing themselves in each case, interacting with others, transferring "acquisitions" in new contexts” (Faurar, 2018:110). One effective strategy is to create a positive and supportive learning environment, which can help reduce learners' anxiety and increase their motivation. As Dornyei (2001) suggests, "teachers can foster a positive learning environment by building rapport with their students, creating a sense of belonging, and using humor and games to create a relaxed atmosphere" (p. 96). Teachers can also provide clear instructions and expectations, give positive feedback to learners, and encourage participation in pair and group work. Additionally, teachers can provide opportunities for learners to practice in a safe and non-judgmental environment, such as pair and group work.

Another important strategy is to address individual learners' needs and preferences, as well as to provide learners with the necessary tools and resources to succeed in foreign language learning. For example, teachers can use differentiated instruction to adapt their teaching to different learners' learning styles, provide extra support or challenge to learners who need it, and offer various learning materials and resources to cater to different learners' interests and goals. Moreover, teachers can help

learners develop effective coping strategies for stress, such as deep breathing, positive self-talk, and time management. According to Făurar, when teaching a foreign language, as teachers, we must "instil within the young learner not only an almost natural dimension of professionalism but also the tools through which the learners themselves can actually discover what is best for them" (Făurar, 2019:185), prompting learners to have a positive attitude towards language learning as they are more likely to be more motivated and less stressed than those who view it as a chore. Therefore, language teachers can help to reduce stress in language learning by fostering a positive attitude towards the profession and emphasizing the value of language skills in the real world.

In conclusion, stress is a significant factor in foreign language teaching, and it can have a profound impact on learners' motivation, performance, and overall experience. Linguistic stress, social stress, and personal stress can all contribute to stress in the language classroom, and they can be caused by various factors such as fear of making mistakes, high expectations, cultural differences, and individual factors. However, by creating a positive and supportive learning environment, addressing individual needs and preferences, and providing learners with the necessary tools and resources, teachers can use various strategies to help learners manage and minimize stress in foreign language learning. By reducing learners' stress and promoting their motivation, teachers can help learners achieve success in foreign language learning.

Bibliography:

Dewaele, J. M. (2013). Emotions in multiple languages. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

Dornyei, Z. (2001). Motivational strategies in the language classroom. Cambridge: Cambridge University Press.

Dornyei, Z. (2014). The psychology of second language acquisition. New York: Routledge.

Făurar, M.M. (2018). Essential Tips for Teachers of Modern Languages. In *Annals of the University of Craiova, Series: Philology, Applied Foreign Languages*, Year XIV, no 1, Editura Universitaria, Craiova, pp. 99-111

Făurar, M.M. (2019). *Understanding the roles of the mentoring teacher in English language teaching*, in „Education and Spirituality. Mentoring and Flexible Pathways in Education", Editura Universitară, București, ISBN: 978-606-28-0961-4, DOI: 10.5682/9786062809614, pp. 184-192.

Gardner, R. C. (1985). Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation. London: Edward Arnold.

Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984). Stress, appraisal, and coping. New York: Springer.

LEARNING STYLES IN TEACHING ROMANIAN

Lăpădat Laviniu-Costinel
Universitatea din Craiova
Facultatea de Litere

Learning styles are considered as the preferred way of an individual to learn and process new information. It is a widely discussed topic in language teaching, as it is believed that different teaching methods are required to cater to the various learning styles of students. This essay will discuss the concept of learning styles in teaching Romanian as a foreign language, examining the different learning styles and the methods that can be used to cater to them.

Learning Styles in Teaching Romanian as a Foreign Language

The teaching of Romanian as a foreign language requires the consideration of the various learning styles of the students. According to Dunn and Dunn (1992), there are different learning styles, including auditory, visual, kinesthetic, and tactile learning styles. Each learning style requires a specific teaching method, and the combination of different methods can be used to cater to the different learning styles of students.

Auditory learners prefer to learn through hearing and listening. They are more effective in retaining information that is presented in the form of lectures, discussions, and audio materials. Visual learners prefer to learn through images and visual aids. They can retain information better when it is presented in the form of diagrams, charts, and videos.

Visual learners prefer to learn through visual aids, such as pictures, diagrams, and videos. They may benefit from seeing the language in action, through visual representations of grammar rules, and through visually engaging activities, such as flashcards and mind maps. To cater to the learning style of visual learners in Romanian language teaching, teachers can incorporate visual aids into their lessons, such as videos of Romanian speakers, diagrams of grammar rules, and visual representations of vocabulary.

Kinesthetic learners prefer to learn through hands-on activities and physical movement in order to retain information. They may benefit from activities that involve movement, such as acting out dialogues and playing language games. They may also benefit from activities that engage their sense of touch, such as writing and drawing. Tactile learners, on the other hand, prefer to learn through touch and feel. They learn best through manipulation of materials and objects.To cater to the learning style of kinesthetic learners in Romanian language teaching, teachers can incorporate activities that involve movement and physical engagement, such as role-playing, language games, and writing activities that involve drawing and touch-based interactions.

To cater to the various learning styles of students, it is essential to use a variety of teaching methods: “There is a great opening towards the use of teaching methods and techniques, and a diversification of the teaching materials used” (Lăpădat, 2020:164). For example, for auditory learners, the use of audio materials such as podcasts and audio recordings of lectures can be effective. Visual learners can benefit from the use of visual aids such as diagrams and videos. Kinesthetic learners can be engaged in activities such as role-playing and simulations, while tactile learners can be given hands-on tasks that involve the manipulation of materials.

Reading/Writing Learners have a tendency to learn through reading and writing activities, such as reading texts, taking notes, and writing summaries. They may also prefer to work independently and may benefit from written feedback on their language skills. To cater to the learning style of reading/writing learners in Romanian language teaching, teachers can provide reading materials, such as articles and short stories, and assign writing tasks, such as essays and journal entries, that allow for independent work and written feedback.

Social learners prefer to learn through social interaction and collaboration with others. They may benefit from group work and activities that involve discussion and communication, such as conversation practice and role-playing. To cater to the learning style of social learners in Romanian language teaching, teachers can incorporate group work and pair work into their lessons, provide opportunities for conversation practice, and encourage students to interact with each other through discussion and feedback.

The use of technology can also be beneficial in catering to the various learning styles of students. For example, language learning apps that provide audio, visual, and kinesthetic learning opportunities can be effective in catering to the various learning styles of students. This is supported by Gheorghe (2019), who states that "digital resources are designed to cater to the different learning styles of students and provide a personalized learning experience" (p. 33).

Another method that can be used to accommodate the different learning styles of students is the use of cooperative learning. Cooperative learning involves the use of group work and collaboration to achieve learning goals. This can be effective in catering to the various learning styles of students, as different students can take on different roles that cater to their preferred learning style. For example, an auditory learner can take on the role of the group leader, while a visual learner can create visual aids for the group, and a kinesthetic learner can create activities that involve movement.

The role of the teacher is also essential in catering to the different learning styles of students. Teachers need to be aware of the various learning styles of their students and use a variety of teaching methods to cater to them. They also need to provide opportunities for students to reflect on their learning and provide feedback that is specific to their learning style. This is supported by Chivu (2017), who states that "teachers need to provide opportunities for students to reflect on their learning

and provide feedback that is specific to their learning style to help them improve their language learning skills" (p. 14).

In conclusion, the teaching of Romanian as a foreign language requires the consideration of the various learning styles of the students. Different learning styles require different teaching methods, and the use of a variety of methods can be effective in catering to the different learning styles of students. The use of technology and cooperative learning can also be beneficial in catering to the different learning styles of students. Moreover, the role of the teacher is essential in providing opportunities for students to reflect on their learning and provide feedback that is specific to their learning style. It is important to note that learning styles are not fixed, and students may have a combination of different learning styles. Therefore, teachers need to be flexible in their approach and adapt their teaching methods to cater to the individual needs of their students. In this sense, researcher Maria-Magdalena Făurar argues that: "Through their work, teachers fulfill two fundamental responsibilities: transmission of information and the formation of educated individuals" (Făurar, 2018:99). Overall, the teaching of Romanian as a foreign language requires an understanding of the various learning styles of students and the use of a variety of teaching methods to cater to them. This can help to create a more personalized learning experience and improve the language learning skills of students.

Bibliography:

Chivu, A. (2017). The Role of Learning Styles in Language Learning. Journal of Educational Sciences & Psychology, 7(1), 10-16.

Dunn, R., & Dunn, K. (1992). Teaching students through their individual learning styles: A practical approach. Allyn and Bacon.

Făurar, M.M. (2018). *Essential Tips for Teachers of Modern Languages,* in "Annals of the University of Craiova, Series: Philology, Applied Foreign Languages", Year XIV, no 1, Editura Universitaria, Craiova, pp. 99-111, ISSN: 1841-8074.

Gheorghe, A. (2019). Digital resources in language teaching and learning. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 238, 31-37.

Lăpădat, M.M. (2020). *A New Profile for Foreign Language Teachers and Practitioners*, in „In Memoriam Elena Petre. Volum Omagial", Editura SITECH, Craiova, pp.164-171, ISBN 978-606-11-7441-6.

FACTORS AFFECTING SECOND LANGUAGE ACQUISITION

Lăpădat Maria-Magdalena
Universitatea din Craiova
Facultatea de Litere

Second language acquisition is a complex process that has been studied extensively in the field of linguistics. There are a multitude of factors that can affect how quickly and effectively a person is able to learn a second language. In this essay, we will examine some of the most important factors that contribute to second language acquisition.

One of the most important factors in second language acquisition is age. Research has consistently shown that younger learners are generally better at learning a second language than older learners. This is because younger learners are more adept at acquiring new information and have a greater capacity for memorization. According to Krashen and Terrell (1983), "Age is one of the most significant factors in second language acquisition, and the earlier a child begins to learn a second language, the greater the likelihood of achieving native-like proficiency" (p. 34). This is not to say that older learners cannot become proficient in a second language, but rather that it may be more difficult for them to achieve native-like proficiency.

Another important factor in second language acquisition is motivation. Learners who are motivated to learn a second language are more likely to succeed than those who are not. Motivation can come from a variety of sources, such as a desire to communicate with people from other cultures, a need to use the language for work or travel, or simply a love of learning. According to Dornyei and Ushioda (2011), "Motivation is a critical factor in second language acquisition, as it drives learners to persist in their efforts to learn the language and overcome obstacles" (p. 15).

In addition to age and motivation, another important factor in second language acquisition is the learner's first language. Research has shown that learners who have a first language that is similar to the second language they are learning may have an advantage in terms of acquiring certain aspects of the language, such as grammar and vocabulary. For example, a learner whose first language is Romanian may have an easier time learning Spanish than a learner whose first language is Chinese. However, learners whose first language is very different from the second language they are learning may have an advantage in terms of pronunciation, as they are not as likely to transfer the pronunciation patterns of their first language to the second language. According to Ellis (1994), "The relationship between the learner's first language and the second language being learned is a complex one, and can affect various aspects of language acquisition" (p. 44).

Another important factor in second language acquisition is exposure to the language. Learners who are exposed to the second language on a regular basis, whether through immersion in a community where the language is spoken or through formal instruction, are more likely to acquire the language than those who are not. This is because exposure to the language provides learners with opportunities to practice using the language in meaningful contexts and to receive feedback on their language use. According to Long (1990), "Exposure to the second language is a necessary condition for second language acquisition to occur, as it provides learners with the input they need to develop their linguistic competence" (p. 10). Furthermore, Lăpădat and Păunescu claim that language learning "does not just mean memorising vocabulary or mastering phonetical, morphological, grammatical or semantic structures, it is, above all, embracing new pathways and methodologies referring to the understanding of life and culture, new visions and perspectives encompassing our national heritage, our Latin sense of belonging and more contemporarily our connection and cohesion to solid and stable European values" (Lăpădat&Păunescu, 2019:205), hence, exposure to the language and its cultural context is crucial to acquiring language skills. Language learners ought to delve into the language and its culture so that they could actually comprehend its implication and importance.

Finally, the learning environment can also have an impact on second language acquisition. Learners who are in a supportive and positive learning environment are more likely to succeed than those who are in an unsupportive or negative environment. A positive learning environment can include factors such as a teacher who is supportive and encouraging, classmates who are also motivated to learn the language, and access to resources such as language labs and textbooks. According to Gardner (1985), "The learning environment is an important factor in second language acquisition, as it can influence learners' attitudes towards the language and their motivation to learn" (p. 13). Language learners must be aware of the cultural and social context of the language they are learning, as Lapadat (2020) notes, "any language, in any era, must correspond to the communication needs of the society to which it belongs" (p. 162), which means that language instruction must be tailored to meet the needs of learners and the society they intend to interact with.

In conclusion, second language acquisition is a complex process that is influenced by a variety of factors. Age, motivation, the learner's first language, exposure to the language, and the learning environment all play a role in determining the success of second language acquisition. While there is no single formula for success, understanding and addressing these factors can create a favourable environment for language learning and promote greater proficiency in a second language.

It is important to note, however, that each learner is unique and may be affected differently by these factors. For example, learners who are young, motivated, exposed to the language, and in a positive learning environment may be more likely to achieve native-like proficiency in a second language. Although younger learners may have an advantage in terms of language acquisition, older

learners may have other advantages such as greater cognitive and metalinguistic abilities. Similarly, while exposure to the language is important, learners may also need explicit instruction and feedback in order to fully develop their language skills.

In order to promote successful second language acquisition, it is important for educators and language learners alike to understand and address these factors. Educators can create a supportive and positive learning environment, provide opportunities for exposure to the language, and tailor instruction to meet the individual needs of learners. Language learners can take an active role in their own learning by seeking out opportunities for exposure to the language, setting goals for themselves, and maintaining a positive attitude towards language learning.

Bibliography:

Dornyei, Z., & Ushioda, E. (2011). *Teaching and researching motivation* (2nd ed.). Harlow: Longman.

Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitudes and motivation.* London: Edward Arnold.

Krashen, S. D., & Terrell, T. D. (1983). T*he natural approach: Language acquisition in the classroom.* Oxford: Pergamon Press.

Lăpădat, L.C. (2020). Anul Pregătitor de Limbă Română, Pas Important în Activizarea Internaționalizării Învățământului Academic, in *In Memoriam Elena Petre. Volum Omagial*, SITECH Publishing House, Craiova, pp.156-163, ISBN 978-606-11-7441-6.

Lăpădat, L.C. (2022). Modern Tools in the Assembly of Political Platforms and Perception, in *Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques,* Editura Universitaria Craiova, No. 76, (Online) - ISSN 2344 – 4452, ISSN–L 1584 – 224X, pp. 80 – 87.

Lăpădat, L.C., Păunescu, A.F. (2019). Learning Romanian Language as Foreign Language - Experiences, Orientations and Perspectives, in *Education and Spirituality. Mentoring and Flexible Pathways in Education*, Editura Universitară, București, ISBN: 978-606-28-0961-4, DOI: 10.5682/9786062809614, pp. 204-212.

Long, M. H. (1990). *The least a second language acquisition theory needs to explain*. TESOL Quarterly, 24(2), 375-395.

NEW PERSPECTIVES ON TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Lăpădat Maria-Magdalena
Universitatea din Craiova
Facultatea de Litere

English has become the world's most widely spoken language, and it is increasingly being taught as a foreign language in schools and universities around the world. The teaching of English as a foreign language has undergone significant changes over the years, with new approaches and perspectives being developed to improve the effectiveness of language learning. Lăpădat and Păunescu's statement aligns with current trends in language education that recognize the importance of learner-centered approaches that cater to individual learner differences:"Certain elements of traditional teaching are no longer an effective way to transfer linguistic and cultural information. New methods and protocols have been put into place in order to centre around the needs and strengths of the student" (Lăpădat&Păunescu, 2019:206), suggesting that traditional teaching methods may not be sufficient for language and cultural learning in today's diverse and complex society. Instead, new methods that prioritize learner needs and strengths are necessary to facilitate effective language and cultural learning. This essay will explore some of the new perspectives on teaching English as a foreign language, highlighting their significance in language learning.

One new perspective on teaching English as a foreign language is the focus on communicative language teaching (CLT). CLT is an approach to language teaching that emphasizes the importance of communication and interaction in language learning. According to Larsen-Freeman and Anderson (2011), "CLT shifts the focus of language teaching from the mastery of linguistic forms to the use of language for communication" (p. 189). This approach involves creating activities and tasks that allow students to use English in real-life situations and contexts, with a focus on developing their ability to communicate effectively in the language.

CLT is significant in language learning because it emphasizes the importance of using the language in real-life situations, rather than simply memorizing vocabulary and grammar rules. By focusing on communication, students are able to develop their ability to use the language in a variety of situations, such as social interactions, academic settings, and professional contexts. Moreover, this approach helps students to develop their fluency in the language, as they are able to use the language in real-time interactions, rather than simply recalling language rules.

Another new perspective on teaching English as a foreign language is the use of technology in language learning. According to Warschauer and Kern (2000), "technology can facilitate access to authentic language use, provide opportunities for interaction with native speakers, and offer

additional practice and feedback" (p. 16). Technology can be used in a variety of ways to enhance language learning, such as through online language learning platforms, language learning apps, and videoconferencing with native speakers.

The use of technology in language learning is significant because it provides students with access to authentic language use and interaction with native speakers, which can be difficult to achieve in traditional classroom settings. Moreover, technology can provide additional practice and feedback, which can help students to develop their language skills more effectively. As researcher Lăpădat states:“The Internet is not a mere evolution of political communication, but a revolution in itself of the intrinsic nature of communication” (Lăpădat, 2022:81). However, it is important to note that technology should be used in a way that complements traditional language learning approaches, rather than replacing them entirely.

In addition to CLT and the use of technology, another new perspective on teaching English as a foreign language is the importance of learner autonomy. Learner autonomy refers to the ability of learners to take responsibility for their own learning, set their own goals, and develop their own learning strategies. According to Benson (2001), "learner autonomy is essential for developing lifelong learning skills and for ensuring that learners are able to adapt to changing language learning contexts" (p. 46).

The emphasis on learner autonomy is significant in language learning because it helps to develop students' independence and self-motivation in learning the language. By encouraging learners to take responsibility for their own learning, they are able to develop their own learning strategies and adapt to different language learning contexts. Moreover, learner autonomy helps to foster a love of learning in students, which can be carried over into other areas of their lives.

In conclusion, the teaching of English as a foreign language has evolved significantly over the years, with new approaches and perspectives being developed to improve the effectiveness of language learning. The focus on communicative language teaching emphasizes the importance of communication and interaction in language learning, while the use of technology provides access to authentic language use and interaction with native speakers. The importance of learner autonomy highlights the significance of developing students' independence and self-motivation in learning the language. These new perspectives on teaching English as a foreign language are significant in language learning because they encourage a more dynamic and interactive approach to language learning, which can lead to improved proficiency in the language. According to Lăpădat and Păunescu: “If we perceive the teaching of a language as a way of improving the student’s cognition and cultural sense of awareness, the entire learning process will enhance and develop new ways to learning and also new dimensions of self-motivation and self-improvement, effectively putting into

place methodologies based on not just teaching our students Romanian, but also teaching them how to learn on their own" (Lăpădat&Păunescu, 2018:145).

However, it is important to note that no one approach or perspective is a panacea for language learning. Different students have different learning styles and preferences, and what works for one student may not work for another. It is therefore important for language teachers to be flexible and adaptable in their approach, and to incorporate a variety of approaches and perspectives into their teaching in order to cater to the needs and preferences of different learners. Moreover, language teachers need to be reflective practitioners who are able to evaluate the effectiveness of their teaching and make adjustments as necessary. This requires ongoing professional development and a commitment to lifelong learning, as language teaching is a constantly evolving field.

References:

Benson, P. (2001). Teaching and researching autonomy in language learning. Pearson Education.

Lăpădat, L.C. (2022). Modern Tools in the Assembly of Political Platforms and Perception, in *Revista de Științe Politice. Revue des Sciences Politiques*, Editura Universitaria Craiova, No. 76, (Online) - ISSN 2344 – 4452, ISSN–L 1584 – 224X, pp. 80 – 87.

Lăpădat, L.C., Păunescu, A.F. (2019). Learning Romanian Language as Foreign Language - Experiences, Orientations and Perspectives, in „Education and Spirituality. Mentoring and Flexible Pathways in Education", Editura Universitară, București, ISBN: 978-606-28-0961-4, DOI: 10.5682/9786062809614, pp. 204-212.

Lăpădat, L.C., (2018). Teaching Modern Foreign Languages in Multilingual Classrooms, in " Annals of the University of Craiova, Series: Philology, Applied Foreign Languages", Year XIV, No 1, Editura Universitaria, Craiova, pp. 142-146, ISSN: 1841-8074.

Larsen-Freeman, D., & Anderson, M. (2011). Techniques and principles in language teaching. Oxford University Press.

Warschauer, M., & Kern, R. (2000). Network-based language teaching: Concepts and practice. Cambridge University Press.

THE POWER OF PUNCTUATION IN ENGLISH WRITING

Lăpădat Maria-Magdalena
Universitatea din Craiova
Facultatea de Litere

Punctuation is an essential element of English writing skills that plays a significant role in conveying meaning, clarity, and coherence. Proper use of punctuation marks can enhance the readability, effectiveness, and credibility of written texts, while improper use of punctuation can lead to confusion, ambiguity, and errors. In this essay, I will explore the power of punctuation in English writing skills and discuss the importance of mastering punctuation rules for effective communication.

Punctuation marks, such as commas, periods, colons, semicolons, and dashes, serve various functions in English writing, such as separating clauses, indicating pauses, and connecting ideas. As Truss (2003) notes, "punctuation marks are the traffic signals of language: they tell us to slow down, notice this, take a detour, and stop" (p. 5). Punctuation marks can change the meaning of a sentence, depending on their placement and use. For example, the sentence "Let's eat, grandma" with a comma has a different meaning from "Let's eat grandma" without a comma.

Proper use of punctuation marks can enhance the clarity and coherence of written texts, by indicating the relationships between words, phrases, and clauses. As Fulkerson (2016) notes, "punctuation marks are like signposts that guide readers through a text, signaling the connections between ideas, the hierarchy of information, and the tone and emphasis of the writer" (p. 10). Punctuation marks can also create a sense of rhythm, pace, and emphasis, which can enhance the readability and effectiveness of written texts. For example, the use of short sentences and frequent pauses can create a sense of urgency and intensity, while the use of long sentences and complex structures can create a sense of depth and complexity.

Moreover, mastering punctuation rules is essential for effective communication in various contexts, such as academic writing, professional writing, and personal writing. In academic writing, proper use of punctuation marks is crucial for conveying complex ideas and arguments, citing sources, and adhering to the standards of the discipline. As Day and Sakaduski (2011) note, "accurate punctuation is essential in academic writing, where even the slightest error can undermine the credibility and validity of the research" (p. 54). In professional writing, proper use of punctuation marks is critical for conveying professionalism, clarity, and accuracy, and avoiding misunderstandings or errors. In personal writing, proper use of punctuation marks is essential for conveying emotions, tone, and personality, and avoiding ambiguity or offense.

Despite the importance of punctuation in English writing skills, many learners struggle with mastering punctuation rules, due to various factors, such as the complexity of the rules, the diversity of punctuation marks, and the lack of practice or feedback. However, there are several strategies that learners can use to improve their punctuation skills and enhance their writing effectiveness. One effective strategy is to study and practice the rules of punctuation systematically, using various resources, such as grammar books, online tutorials, or exercises.

Learners can start by reviewing basic punctuation rules, such as using periods to end sentences, commas to separate items in a list, and apostrophes to indicate possession or contractions. They can then move on to more advanced rules, such as using semicolons to join related independent clauses or using dashes to indicate interruption or emphasis.

To practice punctuation, learners can use exercises and worksheets that focus on specific punctuation rules. These resources can be found in textbooks, online resources, or through language learning apps. Learners can also seek feedback from teachers, tutors, or peers on their writing to identify their strengths and weaknesses, in order to work on areas for improvement and to receive guidance and constructive criticism on proper punctuation use. Researcher Maria-Magdalena Lăpădat underlines the fact that the feedback from teachers should also take into account the specific communication needs of the target language community. : "Any language, in any era, must correspond to the communication needs of the society to which it belongs." (Lăpădat, 2020:162).

Another effective strategy is to read and analyze authentic texts. By reading various types of texts, such as academic papers, news articles, or literature, learners can see how punctuation is used in context and how it can affect meaning and tone. Analyzing texts can also help learners identify patterns and conventions in punctuation use that they can apply in their own writing. Moreover, learners can use technology tools, such as spell-checkers, grammar-checkers, or punctuation-checkers, to detect and correct punctuation errors and improve their accuracy and consistency. Online grammar checkers, such as Grammarly or Hemingway Editor, can provide real-time feedback on grammar and punctuation errors and suggest corrections. According to researcher Laviniu Lăpădat, it is clear that online platforms have become a vital aspect of contemporary society, shaping our communication patterns, cultural practices, social and educational dynamics: “platforms have become a powerful unifying force, encompassing the communicative energies of millions of people” (Lăpădat, 2022:83). These tools can be especially helpful for learners who are self-studying or for those who want to quickly improve their writing skills. However, learners should also be aware that these tools are not bullet proof and that they should not rely solely on them for punctuation accuracy.

Finally, learners can practice punctuation by writing frequently and getting feedback on their writing. By writing regularly, learners can apply punctuation rules in context and develop their own

style and voice. Seeking feedback from teachers, tutors, or peers can help learners identify areas for improvement and provide guidance on how to use punctuation effectively in their writing.

In conclusion, punctuation is a powerful tool in English writing skills that can enhance the clarity, coherence, and effectiveness of written texts. Proper use of punctuation marks can convey meaning, guide readers, and create a sense of rhythm and emphasis, while improper use can lead to confusion and errors. Mastering punctuation rules is essential for effective communication in various contexts, such as academic, professional, and personal writing. Learners can use various strategies, such as studying and practicing systematically, reading and analyzing authentic texts, and using technology tools, to improve their punctuation skills and enhance their writing effectiveness, thus becoming more effective communicators in various contexts.

References:

Day, R. A., & Sakaduski, N. (2011). *Scientific English: A guide for scientists and other professionals* (3rd ed.). Santa Barbara, CA: Greenwood.

Fulkerson, R. (2016). Teaching punctuation as rhetorical choice. *College Composition and Communication*, 68(1), 10-35.

Truss, L. (2003). *Eats, shoots & leaves: The zero tolerance approach to punctuation*. New York, NY: Gotham Books.

Lăpădat, L. C. (2022). Modern Tools in the Assembly of Political Platforms and Perception. *In Revista de Ştiinţe Politice. Revue des Sciences Politiques*, no. 76, pp. 80 – 87.

Lăpădat, L.C. (2020). Anul Pregătitor de Limbă Română, Pas Important în Activizarea Internaționalizării Învățământului Academic, in *In Memoriam Elena Petre. Volum Omagial*, SITECH Publishing House, Craiova, pp.156-163, ISBN 978-606-11-7441-6.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Tamara Lavrente, Şcoala Gimnazială Specială Nr.14,Tulcea

Pornind de la funcția didactică pe care o am și anume aceea de învățător itinerant și de sprijin pot afirma cu mâna pe inimă că la fiecare activitate didactică desfășurată cu elevii cu care lucrez mi-am selectat conținuturile, întotdeauna, în funcție de potențialul cognitiv, de ritmul de învățare și de particularitățile psihoindividuale ale acestora.Elevii cu cerințe educaționale speciale sunt o categorie aparte de copii, care datorită acestor cerințe consecutive unor disfuncții de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică sau psihoafectivă pot plasa elevul într-o stare de stare de dificultate în raport cu ceilalți din jur, stare care nu-i permite o existență sau o valorificare în condiții normale a potențialului intelectual și aptitudinal de care aceste dispune. Prin urmare, activitățile educative școlare și/sau extrașcolare sunt proiectate și desfășurate în relație directă cu posibilitățile reale ale elevilor și în concordanță cu un curriculum adaptat și personalizat nevoilor acestora.

Adaptarea curriculumului pentru învăţarea şi evaluarea diferenţiată a elevilor cu CES se poate realiza prin:

- adaptarea conţinuturilor având în vedere atât aspectul cantitativ cât şi aspectul calitativ, planurile şi programele şcolare fiind adaptate la potenţialul de învăţare al elevului prin extindere, selectarea obiectivelor şi derularea unor programe de recuperare şi remediere şcolară suplimentare ,etc.

-adaptarea proceselor didactice având în vederea mărimea şi gradul de dificultate al sarcinii, metodele de predare (metode de învăţare prin cooperare, metode activ -participative, jocul didactic), materialul didactic (intuitiv), timpul de lucru alocat, nivelul de sprijin (sprijin suplimentar prin cadre didactice de sprijin);

-adaptarea mediului de învăţare fizic, psihologic şi social;

-adaptarea procesului de evaluare, având în vedere ca finalitate dezvoltarea unor capacitaţi individuale ce se pot exprima prin diverse proiecte şi produse (scrise, orale, vizuale).

Fiecare componentă curriculară poate fi adaptată prin:

1. Eliminarea (excluderea) unor competenţe, conţinuturi (unităţi de conţinut) pe care elevii cu CES le însuşesc cu dificultate sau nu le însuşesc deloc.

2. Comasarea la nivel de curriculum sau plan de învăţământ, altfel spus integrarea a două sau mai multe discipline, cum ar fi geografia-biologia sau matematica-fizica, sau istoria-geografia sau în cadrul unei discipline (competenţe, conţinuturi). Integrarea disciplinelor poate fi parţială, selectând subiectele cele mai indicate. Îmbinarea se poate realiza atât la nivel de competenţe, cât şi la nivel de materii de studiu, unele subiecte apropiate sau înrudite.

3. Extensiunea, pentru elevii al căror potenţial intelectual nu este afectat, presupune aplicarea unor activităţi suplimentare de însuşire a materiei, prin folosirea unor limbaje alternative de comunicare (pentru copiii cu dizabilități senzoriale). Extensiunea nu presupune formarea unui număr mai mare de competenţe decât cel indicat în curriculumul de bază, nici un volum sporit de conţinuturi (teme, opere, materie lingvistică etc.). Se sugerează ideea că pot fi desfăşurate activităţi suplimentare de familiarizare, exersare, consolidare a materiei.

După o adaptare corectă a programei şcolare realizată de către cadrul didactic de la clasă, în colaborare cu cadrul didactic de sprijin, la potenţialul elevului, urmează structurarea unui plan de intervenţie personalizat cu un scop (obiective pe termen lung şi obiective pe termen scurt).

Scopul final al acestuia este de a răspunde cerinţelor elevului pentru asigurarea dezvoltării sale, coerenţei şi complementarităţii intervenţiilor ulterioare.

Modalitatea de evaluare a acestora poate fi adaptată în funcţie de potenţialul individual. Evaluarea trebuie să vizeze identificarea progresului real realizat de elev luând ca punct de plecare rezultatele evaluării iniţiale. Aceste rezultate conduc la selectarea obiectivelor pe care le propunem, la selectarea conţinuturilor şi a acelor activităţi de învăţare care vor corespunde cel mai bine nevoilor copilului în cauză în scopul unui progres educativ.

Scara curriculară reprezintă o strategie didactică de diferenţiere şi adaptare şcolară a activităţilor de instruire la capacităţile şi necesitățile specifice de învăţare ale copiilor cu CES. Procedura constă în creşterea (pentru copiii supradotaţi) sau diminuarea (pentru copiii cu probleme de învățare) de către profesor a gradului de dificultate în îndeplinirea unei sarcini de lucru necesare de efectuat pentru însuşirea sau consolidarea unei achiziţii şcolare. În cazul elevilor supradotaţi, se procedează la creşterea volumului de lucru, pe când în cazul elevilor cu CES, volumul de lucru se va micşora și complexitatea sarcinii va fi diferită.

BIBLIOGRAFIE

Gherguț, A. (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale:strategii diferențiate și incluzive în educație, Editura a II a revăzută și adăugită, Iași;

Agheană, V.(2022), Suport curs-Aspecte teoretice și practice ale procesului educațional desfășurat cu elevii cu CES

SPECIFICUL RELAȚIEI PROFESOR – ELEV LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

Prof. Lazăr Mădălina Violeta
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu" Brăila

Modalitate fundamentală de interacţiune psihosocială, schimb continuu de diferite mesaje între interlocutori, menit să realizeze o relaţie interumană durabilă pentru iniţierea, menţinerea ori modificarea comportamentului individual sau de grup, comunicarea nu este numai o activitate psihofizica de punere în relaţie a două sau mai multe persoane ci un proces psihosocial de influentă, prin limbaje specifice, a atitudinilor şi comportamentelor destinatarilor şi interlocutorilor.

Ea se realizează cu ajutorul unor limbaje verbale, nonverbale, paraverbale prin care se schimbă mesaje (informaţii, simboluri, semnificaţii, idei, sentimente, intenţii, interese) pentru a influenţa într-un anume sens, mai ales calitativ, comportamentul celuilalt. Privită ca interacţiune psihosocială ea este antrenată în dirijarea şi controlul activităţii unei persoane sau grup, în influenţarea reciprocă şi aşteptarea feed-back-urilor pozitive sau negative obţinute în funcţie de obiectivele specifice urmărite.

Ca proces, vom vedea că ea constă în schimb de mesaje între interlocutori, fiind un mod esenţial de interacţiune informaţională prin care o persoană sau grup transmite şi recepţionează într-un anumit context informaţii urmărindu-se de ambele părţi buna receptare, înţelegerea cât mai corect posibil, acceptarea reciprocă a interlocutorilor şi procesarea unor schimburi de atitudine sau comportament în rândul audienţei ce e constituită din elevi. Oricum, comunicarea interpersonală se află sub imperiul unui complex de factori interni şi a unor condiţii externe care o afectează şi ca structură şi ca eficienţă, mai ales dacă necesitatea de a îndeplini anumite condiţii de către emiţătorii şi receptorii mesajelor, de către sursa şi destinatarul conţinutului informaţional, de nivelul persuasivităţii este satisfacută gradul.

Petty şi alţii (1981) susţin că realizarea argumentelor mesajului şi gradul de implicare personală a interlocutorilor au rol important în comunicarea didactică. Când în vieţile personale ale auditoriului mesajul are o relevanţă deosebită, ascultătorii sunt atenţi la acestea, reflectează asupra implicaţiilor lui în mod serios iar dacă nu, receptorii sunt potrivit de atenţi, acordă valoarea cuvenită, dar analizei atente a informaţiei îi rezervă foarte puţin timp. Implicarea personală determină schimbarea atitudinii ascultătorilor în funcţie de credibilitatea sursei, dar şi de calitatea argumentării.

În activitatea didactică, şcolarii cu o implicare personală înaltă acordă o atenţie şi importanţă mai mare mesajului decât sursei emiţătoare, iar cei cu o implicare mai redusă suprasolicită valoarea sursei decât cea a mesajului transmis. În situatia didactică, schimbul de mesaje dintre emiţător şi receptor se bazează nu numai pe argumente raţionale ci şi pe elemente emoţionale pozitive sau negative. Cele negative implică grija subiecţilor pentru consecinţele comunicării persuasive mărind acordul interlocutorilor, iar cele pozitive induc persuasiunea, sporesc buna dispoziţie, motivaţia, potenţând atitudinea receptorului spre schimbare, spre acordul cu unele argumente controversate. Aspect important al mijloacelor sociale şi educaţionale, comunicarea didactică se realizează în moduri diferite, comunicarea interpersonală – diferită, reciprocă, în grup si intrapersonală, cu noi înşine, fiind cele mai utilizate.

În cazurile în care subiecţii educaţiei se comportă diferit de adevăratele lor conduite, opinii, sentimente, convingeri, decizia de schimbare îi aparţine destinatarului chiar daca el nu poate să ţină cont de:

a) aspectele cantitative şi calitative ale mesajelor de receptat – învăţat;

b) codurile şi repertoriile de comunicare;

c) contextul situaţional

d) feed-back-urile anterioare şi posterioare

e) conţinutul şi forma verbală sau nonverbală;

f) caracteristicile psihosociale ale partenerilor;

g) situaţiile concrete în care aceştia interacţionează;

h) efectele preconizate.

Caracteristicile psihosociale şi situaţionale cu rol de mediatori în realizarea interacţiunilor cognitive, comunicative şi afectiv -reglatorii dintre profesori şi elevi (grup) sunt considerate factori obiectivi / subiectivi ce, mediate, influenţează atât comunicarea cât şi procesul de instruire – învăţare.

La nivelul grupului şcolar, contextul raţional influenţează calitatea procesului comunicarii didactice, schimbul de mesaje dintre emiţător şi receptor. Facilitatea sau perturbarea interacţiunilor comunicative depinde în mare măsura nu numai de cadrul contextual al comunicării, ci şi de natura relaţiilor dintre profesori şi elevi, dintre membrii grupului de atmosfera psihosocială din grup, de dinamica rol–status–urilor. Tot contextul în care se produce comunicarea didactică este acela care facilitează decodarea continutului mesajelor transmise, a codurilor verbale sau nonverbale utilizate de interlocutori, a întelegerii acestora în relatie bilaterală de comunicare. Inclusiv noutatea si complexitatea informaţiilor şi situaţia concretă în

care se află subiecţii comunicării, dorinţa, interesul şi nivelul motivaţional, competenta interlocutorilor de a interacţiona influenţează structurarea procesului comunicaţional.

Receptarea, selecţia, evaluarea şi valorificarea conţinutului, argumentelor şi / sau contraargumentelor, a limbajului, mijloacelor sunt impuse de factorii contextuali obiectivi / subiectivi, acceptarea schimbului de mesaje are valente cognitive şi afective, de autovalorizare sau dezvoltare personală, de exprimare a Eu-lui, a Sinelui.

Interacţiunea operaţională a interlocutorului cu informaţia codificată şi condiţiile contextuale în care se desfăşoara, dau naştere unui act comunicaţional inteligibil, deoarece ambii parteneri, şi profesorul şi elevul, caută să înţeleagă nu numai conţinutul informaţiei ci şi codul ei, natura relaţiilor şi a trăsăturilor de personalitate specifice amândurora. Schimbul de mesaje, dinamica relaţiilor interpersonale care îi uneşte sau diferenţiază, făcându-i să accepte sau să refuze interacţiunea, sunt ocazionate de actul comunicării care, implicit sau explicit, nu schimbă numai informaţii ci şi idei, noţiuni, atitudini, semnificaţii, dorinţe, expectanţe, interese, relaţii, competenţe, sentimente.

Prin excelenţă, în situaţia didactică a actului comunicării, subiecţii angajaţi urmăresc în special să fie acceptaţi, înteleşi, respectaţi, valorizaţi şi bilaterali; pentru că, atât la emiţător cât şi la receptor, la nivelul conţinutului informaţional, contextului relaţional feed-back-ului, canalelor de comunicare, codurilor şi repertoriilor aferente, dificultatilor, erorilor în atingerea (scopurilor) obiectivelor pot schimba finalitaţile, diminuând şi perturbând învăţarea şi comunicarea în sine.

Se porneşte de la ideea că trebuie acceptată posibilitatea că existenţa mecanismelor reglatorii subiective comunicării să nu-i poată influenţa pe ceilalţi să-şi schimbe atitudinea şi comportamentele. Provocarea unei reacţii de răspuns din partea receptorului nu presupune numai integrabilitatea mesajului ci şi respectarea personalităţii interlocutorilor şi o specificitate a contextului sau a situaţiei didactice. În permanenţă, comunicarea trebuie adaptata situaţiei didactice date, trăsăturilor de personalitate ale subiecţilor şi caracteristicilor psihosociale ale grupului. Cum orice situaţie didactică are particularităţi specifice ce pot fi complementare, similare sau total diferite din punct de vedere obiectiv şi subiectiv pentru subiecţii comunicării, păstrarea unei relaţii de comunicare eficiente între profesori şi elevi, presupune mai întâi identificarea similitudinilor, recunoscând, interpretând corect asemănările şi deosebirile situaţiei date pentru ca numai aşa învăţăm să comunicăm, să gândim şi să acţionăm. Nici o situaţie nouă nu este identică cu cea anterioară şi deci, nici profesorii, nici elevii nu vor avea comportamente identice, ci adaptate. În timpul comunicării, subiecţii se pot deruta reciproc sau

neînţelege, deoarece ei interpretează şi abordează diferit conţinutul mesajelor, conţinuturile verbale şi nonverbale, reacţiile de răspuns etc.

Caracteristica definitorie a comunicării mesajelor didactice o constituie identificarea reală, stapânirea conştientă a comportamentelor procesului comunicării şi descifrarea corectă a relaţiilor semnificative dintre ele de către interlocutori. În situaţia didactică de instruire – învăţare, schimbul eficient de mesaje inteligibile şi persuasive înseamnă o interacţiune conştientă între subiecţii educaţiei care au statusuri şi roluri diferite. Comunicarea profesor – elev, fiind un mod specific de interacţiune umană , presupune cunoaşterea si înţelegerea relaţiilor dintre: conţinut, scop, rol, condiţii, context şi retroacţiune. Ea poate fi în acelaşi timp interpersonală (cu schimb de mesaje între doi subiecţi), în grup (cu schimb de mesaje între subiecţii clasei) şi intrapersonală (cu schimb de mesaje cu propria persoană). Deşi cele trei forme de comunicare coexista, în realitate în activităţile şcolare de instruire – învăţare, în funcţie de personalitatea interlocutorilor, de rol – statusurile lor, de finalităţile comunicării, de conţinuturile ei, una este dominantă. Întotdeauna însă cei care stabilesc semnificaţia relaţiilor dintre ei sau elementele procesului comunicaţional sunt parteneri de acţiune, personalitatea profesorului fiind cea careia îi revine locul central.

Aşadar, comunicarea didactică constituie modalitatea fundamentală de desfăşurare a activităţii de predare - învăţare a conţinuturilor specifice, codificate divers, ceea ce face ca relaţia învăţător - elev sa aibă o mare valoare adaptativă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Gilly, M., *Elev bun, elev slab*, E.D.P. , București, 1976
2. Ionescu, M., Radu, I., *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995
3. Monteil, J., M., *Educaţie şi formare. Perspective psihosociale (trad.),* Ed. Polirom, Iași, 1997
4. Radulian, V., *Profesori şi părinţi contra insucceselor şcolare*, EDP,Bucureşti, 1978

OBSTACOLE ALE REALIZĂRII COMUNICĂRII DIDACTICE

Prof. Lazăr Valentin

Colegiul Național „Ana Aslan" Brăila

„A comunica" înseamnă cu mult mai mult decât „a stăpâni cuvintele". Putem vorbi fără să comunicăm şi să ne împărtăşim celorlalţi fără a rosti niciun cuvânt. Prin natura misiunii sale, omul şcolii este obligat să conştientizeze aceasta şi să acţioneze ca un profesionist al comunicării. Comunicarea este o formă de interacţiune, presupune câştigarea şi activarea competenţei comunicaţionale, care este deopotrivă aptitudinală şi dobândită. Absenţa acesteia sau prezenţa defectuoasă explică, de cele mai multe ori, eşecul sau dificultăţile pe care cadrele didactice foarte bine pregătite în specialitate, le au sistematic în munca cu generaţii şi generaţii de elevi. A fi un bun cadru didactic înseamnă a avea cunoştinţe de specialitate temeinice, dar şi a avea capacitatea de a le traduce didactic sau, altfel spus, posibilitatea de a şti „ce?", „cum?", „cât?", „când?", „în ce fel?", „cu ce?" şi „cui?" oferi .

În activitatea didactică curentă, procesul de comunicare este afectat, nu de puţine ori, de o serie de obstacole cu un impact mai mare sau mai mic, în funcţie de anumite determinări, ale căror cauze trebuie identificate pentru introducerea unor corecţii menite să înlăture efectele generate şi să amelioreze randamentul şi eficacitatea actului de comunicare.

Ca notă generală se poate afirma că, majoritatea obstacolelor acţionează la nivelul comunicării verbale, gruparea lor putându-se face după mai multe criterii dar, mai ales, după apartenenţa la unul sau altul din elementele structurale ale procesului de comunicare.

Doctorul Leonard Saules, de la Grand School of Business, Universitatea Columbia, considera că în procesul de comunicare pot interveni următoarele bariere, care alterează comunicarea, uneori generând conflicte:

Bariere de limbaj:

- aceleaşi cuvinte au sensuri diferite pentru diferite persoane (cod diferit = comportament diferit);
- cel ce vorbeşte si cel ce ascultă se pot deosebi ca pregătire si experienţă (determină inadecvarea comunicării);
- starea emoţională a receptorului poate deforma ceea ce acesta aude;
- ideile preconcepute şi rutina influenţează receptivitatea;
- dificultăţi de exprimare;
- utilizarea unor cuvinte sau expresii confuze.

Bariere de mediu sunt reprezentate de:

- climat de muncă necorespunzator (poluare fonică ridicată);

• folosirea de suporţi informaţionali necorespunzători;

• climatul locului de muncă poate determina membrii grupului să-şi ascundă gândurile adevărate pentru că le este frică să spună ceea ce gândesc;

Poziţia emiţătorului şi a receptorului în comunicare poate, de asemenea, constitui o barieră datorită:

• imaginii pe care o are emiţătorul sau receptorul despre sine (conservarea imaginii de sine) şi despre interlocutor (egocentrism, tendinţe polemice, rezistenţa la schimbare, lipsa de interes, idei preconcepute);

• caracterizării diferite de catre emiţător şi receptor a situaţiei în care are loc comunicarea;

• sentimentelor şi intenţiilor cu care interlocutorii participă la comunicare.

O ultimă categorie o constituie ***barierele de concepţie***, acestea fiind reprezentate de:

• existenţa presupunerilor;

• exprimarea cu stângăcie a mesajului de către emiţător;

• lipsa de atenţie în receptarea mesajului;

• concluzii grăbite asupra mesajului (nu ascultă activ);

• lipsa de interes a receptorului faţă de mesaj;

• rutina în procesul de comunicare.

În perimetrul psihologiei româneşti M. Zlate abordează comunicarea cu referire expresă la grupurile şcolare, propunând o paradigmă ce include ca elemente structurale *definirea procesului de comunicare, tipurile (sau modalităţile) de comunicare, obstacolele întâlnite în comunicare, factorii care favorizează sau frânează comunicarea(* Zlate M., 1972), reuşind să contureze în final o imagine de ansamblu a procesului cu principalele sale direcţii şi determinări.

Încercând să se distanţeze atât de autorii care lărgesc nepermis de mult sfera şi conţinutul comunicării, dar şi de cei care o limitează sau restrâng numai la schimbul de mesaje, autorul oferă o definiţie mult mai susceptibilă să surprindă specificitatea procesului relevând *„ca fiind esenţial pentru actul comunicării relaţia dintre indivizi, prin intermediul căreia se realizează schimbul de informaţii, de semnificaţii, care duc, voit sau nu la modificarea comportamentului celor angajaţi în acest proces”* (Păun E., 1982).

Sunt inventariaţi şi analizaţi pertinent şi factorii care favorizează sau frânează comunicarea din rândul cărora, autorul enumeră:

1) condiţiile operatorii în care se realizează comunicarea şi condiţiile afective;

2) mărimea grupului, admiţându-se că, cu cât grupul va fi mai mare, cu atât comunicarea se va desfăşura mai anevoios şi dimpotrivă, cu cât va fi mai restrâns, cu atât desfăşurarea ei va fi considerabil uşurată;

*3) configuraţia reţelelor şi a structurilor de comunicare,*demonstrându-se că unele dintre acestea, prin specificul lor posedă un potenţial comunicaţional mai ridicat decât altele;

4) structura grupului prin organizarea şi ierarhizarea statutelor şi a rolurilor lor ;

5) coeziunea grupului, subliniindu-se că, întotdeauna, grupurile mai coezive reprezintă perimetre unde comunicarea se realizează mai bine comparativ cu grupurile caracterizate printr-o coeziune redusă.

E. Păun remarcă o serie de obstacole care pot avea incidenţe asupra modului de realizare a comunicării, din rândul cărora enumeră (Păun E., 1982):

1) insuficienta stăpânire a codului (a limbii) de către unii elevi, fapt ce se soldează cu dificultăţi în recepţionarea şi decodificarea mesajelor ;

2) controlul excesiv exercitat de profesor asupra întregului proces de comunicare care restricţionează intervenţiile elevilor şi circuitele orizontale ale comunicării ;

3) acţiunea anumitor sereotipuri culturale asupra comportamentului profesorului aflat în situaţia de comunicare de genul „efectului Pygmalion" ;

4) obstacole generate de ierarhia vârstei, a competenţiei, a statutului ;

5) comportamente nonverbale neadecvate contextului şi intenţiei de comunicare etc.

Într-o comunicare didactică intervin, determinând-o sau influenţând-o, mai mulţi factori, care pot fi grupaţi în următoarele categorii: caracteristicile profesorului, caracteristicile elevului / clasei, caracteristicile canalului şi ale contextului în care se desfăşoară actul comunicativ.

Din perspectiva cadrului didactic contează stilul didactic, strategiile de instruire abordate, competenţele ştiinţifice, competenţa de exprimare clară, precisă, argumentată, accesibilă, conduita de ascultare activă, implicarea profesională, formele de motivare utilizate, tipuri de relaţii pedagogice (de conducere, afective).

Deosebit de importante sunt şi caracteristicile elevului: acuitatea senzorială (vizuală şi auditivă), nivelul dezvoltării intelectuale, experienţa cognitivă şi lingvistică, gradul de cultură, motivaţia învăţării, ritmul de lucru neuropsihic, nivelul competenţelor de comunicare, atitudinile cognitive şi sociale, trăirile emoţionale, individuale şi de grup (anterioare şi simultane actului de comunicare).

Eficienţa comunicării didactice depinde de claritatea şi precizia obiectivelor educaţionale urmărite, de familiaritatea, accesibilitatea şi organizarea conţinutului învăţării, de timpul de instruire disponibil, de calitatea spaţiului şcolar în care se desfăşoară instruirea.

În condiţiile necunoaşterii/nerespectării de către profesor a sensului de acţiune a factorilor amintiţi, apar o serie de disfuncţionalităţi, întâlnite, de altfel, în întreaga comunicare interumană: blocajul, filtrajul, distorsiunea, bruiajul. Aceste deficienţe împiedică realizarea obiectivelor educaţionale preconizate, alterează învăţarea, defavorizează dezvoltarea pesonală a şcolarului.

Blocajul se manifestă prin întreruperea actului de comunicare (de către elevi - deseori întâlnit la şcolarii mici). Este întâlnit atât în actele de predare – învăţare, cât şi în cele de evaluare. Este generat de inaccesibilitatea limbajului profesorului, de atitudinea timorată a acestuia, de dezarticulările din ritmul vorbirii şi ritmul de receptare şi de decodificare al şcolarului, de conduita de ascultare pasivă a cadrului didactic, de utilizarea metodelor centrate pe elev. Menţinerea discursului la un nivel prea scăzut sau prea înalt de abstractizare, nerespectarea relaţiei dialectice dintre concretizare şi conceptualizare sunt generatoare şi ele de nerealizare a actului comunicării. La fel de defavorizante sunt şi o serie de caracteristici ale elevului: experienţa cognitivă şi lingvistică redusă, timiditatea sau explozivitatea comportamentului, instabilitatea, inerţia şi volumul mic al atenţiei, conduita de ascultare pasivă a mesajelor transmise.

Profesorul poate preveni această deficienţă a comunicării, prin îmbinarea următoarelor măsuri: respectarea repertoriului verbal al elevului, utilizarea unui ritm de vorbire adaptat clasei, stimularea trebuinţelor de comunicare/informaţie/autoexprimare/prestigiu, caracterizate tuturor elevilor. Motivarea pozitivă, cognitivă şi afectivă a clasei, utilizarea feed-back-ului imediat, continuu, mixt (pe cale verbală, paraverbală, nonverbală), conduita de ascultare activă, expresivitatea vorbirii, întărirea imediată, pozitivă sau negativă a răspunsurilor – toate sunt menite să asigure continuitatea actului de comunicare.

Filtrajul se manifestă prin receptarea şi decodificarea parţială, selectivă, de către elev, a mesajelor transmise de profesor. Printre cauzele care îl generează, se numără şi: volumul mare de informaţii, ritmul vorbirii profesorului, neadaptat la caracteristicile de receptare şi de decodificare ale elevilor, prezentarea inexpresivă a conţinuturilor, utilizarea unor tehnici inadecvate de argumentare, dominanta informaţiilor redundante. La fel de grave sunt şi defectele atenţiei elevului (instabilitate, inerţie): probleme ale sensibilităţii auditive şi vizuale, lipsa interesului faţă de conţinutul învăţării, starea de oboseală, dificultăţi de învăţare.

Prevenirea şi eliminarea filtrajului se asigură prin respectarea următoarelor cerinţe: vorbirea expresivă a profesorului, utilizarea unor materiale didactice noi, neobişnuite, asigurarea raportului optim între informaţiile esenţiale şi cele redundante, utilizarea unei distanţe adecvate între învăţători şi şcolari.

Distorsiunea (deformarea mesajului) apare atunci când între şcolar şi profesor există un intermediar. Generează respectarea parţială de către elev a indicaţiilor profesorului, perturbări ale relaţiilor pedagogice (mai ales a celor de natură afectivă) şi chiar alterarea climatului clasei. Informarea directă, clară, integrală a elevului de către profesor este calea cea mai importantă de prevenire va acestei disfuncţionalităţi.

Bruiajul este determinat de prezenţa zgomotelor sau a preocupărilor colaterale ale elevilor. Organizarea contextului spaţio-temporal în care se desfăşoară activitatea de instruire, ca şi eliminarea zgomotelor, sunt condiţii esenţiale pentru prevenirea bruiajului.

De cele mai multe ori , la nivelul comunicării umane, deficienţele sau blocajele ivite, chiar dacă nu se soldează cu efecte dramatice, creează probleme în desfăşurarea anumitor activităţi, în luarea anumitor decizii, în elaborarea unor planuri sau strategii pe termen mai lung sau mai scurt, în prevenirea sau în rezolvarea anumitor conflicte, în realizarea consensului pe o anumită temă sau problemă etc

Pentru a evita blocajele care pot interveni în comportamentul comunicativ al şcolarului, un profesor competent va trebui să ştie că atitudinea de interlocutor se învaţă şi că aceasta presupune: a şti să asculţi (a asculta până la capăt, a arăta interes faţă de tema abordată, a arăta interes faţă de punctul de vedere al elevului, a ţine seama de punctul de vedere al elevului).

Astfel, nu este de dorit ca profesorul să formuleze şi să ia o atitudine superioară prin care îşi impune supremaţia verbal, de exemplu: „Când vorbesc eu, tu să taci!", fie nonverbal: privirea „de sus", încruntată, glaciară, evitarea privirii copilului, zâmbet „superior", ironic.

Pentru o comunicare eficientă cu elevul este preferabilă tratarea acestuia de pe poziţia de egalitate, ca şi cum ar fi cel mai bun prieten al nostru, dar acesta să fie conştient de existenţa unor limite şi a unei ierarhii. Comunicând cu copilul, este bine ca acesta să simtă că i se acordă atenţie, că există tot timpul un contact vizual, şi o postură care să îi indice ascultarea, că nu are de ce să îi fie frică fiindcă spune ce simte şi ce doreşte. Altfel spus, să simtă că manifestăm interes faţă de persoana lui.

Comunicarea asertivă vine în întâmpinarea depăşirii acestui „prag" , prin exprimări de genul: „Mi-ar face plăcere ca data viitoare să lucrezi mai ordonat!", „Mi-ar plăcea să nu mă deranjezi când vorbesc deja cu cineva!", „M-aş bucura dacă nu l-ai mai deranja pe Andrei să fie atent la poveste!" etc.

Iată câteva atitudini frecvent întâlnite în „viaţa şcolară", care nu doar inhibă sau scad eficienţa comunicării, dar predispun apariţia conflictelor şi, implicit, a blocajelor în comunicare:

- Ameninţarea – Exemplu: „ Dacă nu lucrezi corect, să ştii că o să te pedepsesc!". Consecinţa: principala preocupare a elevului va fi să nu greşească, nu va avea curajul să rezolve, dacă nu este sigur că rezultatul este pozitiv; astfel apare frica, minciuna, intoleranţa etc.
- Critica – Exemplu: „De câte ori ţi-am spus că nu trebuie să alergi prin clasă?". Consecinţa: scade receptivitatea copilului la părerile emise de profesor şi astfel se naşte indiferenţa.
- Etichetarea – „Eşti cel mai rău copil din clasa noastră!". Consecinţa: dacă afirmaţiile se repetă, copiii vor fi urmăriţi de această idee, în subconştientul lor vor fi convinşi că sunt aşa

cum au fost etichetaţi şi apare astfel complexul de inferioritate, sau , alţii, pot deveni mult mai „rebeli”, aşa cum au fost etichetaţi.

- Indiferenţa – Exemplu: „Doamna profesoara, ia priviţi ce frumos am scris!” / „Bine, lasa-mă în pace că sunt foarte ocupată!” Consecinţa : copilul va încerca să atragă atenţia prin fapte negative.
- Ironia – Exemplu: „Ce mare lucru ai făcut – ai analizat 20 de cuvinte ...şi? vrei aplauze?!” (pe un ton ironic). Consecinţa: scade încrederea copilului în forţele proprii şi faţă de profesor şi caută apreciere în altă parte; astfel apare distanţarea .
- Neatenţia la ceea ce ni se spune, întreruperea unei conversaţii începute, schimbarea bruscă a subiectului sau a partenerului de dialog – Exemplu: „Doamna profesoara, să ştiţi că am citit... / Hai, du-te şi mai lasă-mă!”
- Nemulţumirea – Exemplu:”Doamna profesoara, am facut compunerea singură!” / „Măcar atât puteai să faci şi tu, că de fiecare dată îţi termină părinţii!” Consecinţe: îi scade entuziasmul şi motivaţia pentru sarcinile şcolare şi astfel apare pasivitatea .
- Ridicarea vocii – Exemplu: „Niciodată nu eşti atent!”, „Eşti obraznic!” Consecinţe: deprecierea dascălului.
- Umilirea – Exemplu: „Spune-le colegilor tăi ce ai făcut!” Consecinţa: profesorul nu este un om de încredere, te face de râs în faţa celorlalţi, deci copilul va învăţa să ascundă adevărul şi astfel apare neîncrederea în cei din jur.

Deşi îmbracă forme diferite, constituind reale probleme în realizarea procesului de comunicare, barierele nu sunt de neevitat, existând câteva aspecte ce trebuie luate în considerare pentru înlaturarea lor: planificarea comunicării, determinarea precisă a scopului fiecarei comunicări, alegerea momentului potrivit pentru efectuarea comunicării, clarificarea ideilor înaintea comunicării, folosirea unui limbaj adecvat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Păun, E. - *Sociopedagogie şcolarã*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982
2. Popeangã, V. - Clasa de elevi, subiect și obiect al actului educativ, Timișoara, Editura Facla, 1973
3. Zlate, M. - *Psihologia socială a grupurilor şcolare*, Editura Politicã, Bucureşti, 1972

IMPORTANŢA CUNOAŞTERII NOTAŢIEI MUZICALE PENTRU RECEPTAREA ŞI INTERPRETAREA MUZICII

Prof. înv. primar Lăzărică Ramona-Mirela,
Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu" Lespezi,
com. Gârleni, jud. Bacău

Muzica joacă un rol important în viaţa oamenilor. Ea este cea mai răspândită şi mai „apropiată" omului, deoarece exprimă esenţa fiinţei umane cu capacitatea ei de a crea şi de a se crea, a desăvârşi şi a se desăvârşi, deci a da sens veritabilelor valori.

Educaţia muzicală, componentă de bază a educaţiei artistice în şcoala primară, dispune de valenţe formative multiple, vizând toate resorturile personalităţii umane, atât pe cele afective cât şi pe cele psiho-motrice şi intelectuale.

Scopul educaţiei muzicale constă în dezvoltarea sensibilităţii estetice a elevilor, a capacităţilor de receptare şi de exprimare muzicală, prin activităţi practice de cântare (vocală şi instrumentală) şi prin audiţii muzicale, în contexte de învăţare care să permită manifestarea spontană, creativă a elevilor şi exprimarea preferinţelor acestora pentru audiere şi reaudiere, contribuind astfel la dezvoltarea personalităţii copilului.

Muzica răspunde nevoilor copiilor de exprimare, comunicare, afectivitate, frumos, integrare socială, contribuind astfel la dezvoltarea personalității.

În învățământul primar, educaţia muzicală se desfăşoară în două etape: etapa oral-intuitivă, în care muzica se învaţă exclusiv după auz, prin ascultare şi cântare şi etapa notaţiei, a citit-scrisului muzical, în care cunoaşterea elementelor de limbaj muzical serveşte practicării şi receptării muzicii.

La baza artei sonore şi la redarea acesteia în contextul muzicii se află notaţia muzicală. Aceasta are rolul de a reda fidel viziunea componistică în cele mai mici detalii. Fără noţiunile de bază muzica ar fi supusă hazardului de aceea în educaţia muzicală de bază ea are o importanţă mărită în înţelegerea înălţimilor sonore, a dinamicii, nuanţelor şi a tempo-urilor. Dezvoltarea gustului pentru muzică şi înţelegerea fenomenului sonor sunt facilitate de notaţia muzicală. Oricine doreşte să întrepătrundă tainele muzicii are nevoie de cunoştinţe teoretice de bază despre cum se citeşte o partitură, despre cum se intonează înălţimile sonore, despre viteaza tempo-urilor muzicale, despre dinamica şi fluctuaţiile liniei melodice. Prin cunoaşterea şi interpretarea corectă a unei partituri, muzica devine mai clară şi mai uşor de receptat.

Notația este folosită pentru scrierea muzicii. Principalele funcții pe care le îndeplinește notația muzicală sunt realizarea mijlocului de comunicare între compozitor și interpret și înlesnirea propagării și răspândirii muzicii ca fenomen și act de cultură. Când vorbim de notația muzicală de referim la: înălţimea sunetelor; durata sunetelor; intensitatea sunetelor; timbrul sunetelor. *Înălţimea sunetelor muzicale* se reprezintă în scris prin: portativ, chei, note, alteraţii, semnul de transpunere (mutare) la octavă. *Durata sunetelor* se realizează în scris prin următoarele semne principale: valori de note şi pauze, punctul, legato-ul de prelungire şi coroana (fermata). *Intensitatea* este calitatea sunetului de a fi mai tare sau mai slab (manifestare în funcţie de mărimea, amplitudinea vibraţiilor). *Timbrul* este o însuşire fiziologică indisolubilă a sunetelor, este chiar sunetul însuşi, după care se identifică sursa sonoră (care l-a produs), originea lui. Așadar, putem spune că notaţia muzicală are un rol deosebit pentru receptarea şi interpretarea muzicii.

Muzica nu poate exista în afara percepţiei. Astfel, cunoașterea notației muzicale de către elevii din ciclul primar, dezvoltă acestora simţul muzical, sentimentul muzical, inteligenţa muzicală și conştiinţa muzicală. Pe lângă pasiunea pentru muzică, capacitatea de a o audia, interpreta, simţi, cultura muzicală presupune neapărat și cunoașterea notației muzicale.

Activitatea de cânt constituie mijlocul principal prin care se realizează educaţia muzicală în mod deosebit la clasele primare. Dar, pentru dezvoltarea simțului muzical la elevii din ciclul primar, este necesar ca aceștia să cunoască notația muzicală pentru a-și da seama de rolul ei în receptarea și interpretarea muzicii.

În **etapa oral-intuitivă** (a prenotației), muzica se învață după auz, prin ascultare și cântare, mișcare și acompaniament ritmic de jucării sonore sau instrumente de percuție.

În această etapă, deprinderile ritmice se formează prin executarea cântecelor pe care le învață elevii. În fiecare cântec exisă elemente ritmice: valori de durată, pauze, formule ritmice, accente ritmice și metrice etc. În această etapă, ele se însușesc împreună cu cântecele în care se află. Pe baza însușirii lor se formează și deprinderea corespunzătoare.

Exercițiile ritmice ce trebuie realizate în această etapă și care **fac trecerea la etapa notării duratei sunetelor**, sunt:

- *Recitarea ritmică a textului unor cântece* – fiecare silabă trebuie să respecte durata sunetului corespunzător;
- *Executarea unor mișcări ritmice la o temă dată***;**
- *Executarea unor bătăi ritmice corespunzătoare duratei sunetelor***:** bătăile ritmice în palmă, în bancă se execută în concordanță cu durata sunetelor din temă (cântec);

• *Stabilirea aspectului general al duratei sunetelor* – durata sunetelor este indicată prin noțiunile de sunete lungi și sunete scurte;

• *Reprezentarea duratei sunetelor prin linii orizontale:*

- Sunete de durată lungă: _____
- Sunete de durată scurtă: _ _ _ _ _ _ _ _

• *Precizarea duratei sunetelor cu ajutorul timpului muzical* – durata sunetelor începe să fie precizată printr-o noțiune ce va fi păstrată și în etapa notației. În cadrul acestui tip de exercițiu, se face trecerea de la sunte lungi sau scurte la sunet de un timp, de doi timpi, de trei timpi, de mai mulți timpi.

Exercițiile melodice ce trebuie realizate în această etapă și care **fac trecerea la etapa notării duratei sunetelor**, sunt:

• *Stabilirea aspectului general al înălțimii sunetelor* – elevii ascultă sunete de înălțimi diferite, după care vor clasifica sunetele în funcție de înălțimea lor:

- sunete înalte;
- sunete joase;
- sunete medii.

• *Precizarea înălțimii sunetelor prin silabe muzicale*: DO1, RE, MI, FA, SOL, LA, SI, DO2. Pentru fiecare sunet se va folosi câte o silabă muzicală. Aceste silabe vor fi scrise la înălțimi diferite, astfel încât să redea și vizual aspectul înălțimii sunetelor. Este indicat să se realizeze o intonare după diapazon pentru a-i ajuta pe elevi să-și formeze și perfecționeze auzul muzical și pentru a realiza o asociere precisă între înălțimea sunetelor și numele silabelor muzicale corespunzătoare.

• *Stabilirea sensului mișcării melodice*:

- Mișcare ascendentă (suitoare);
- Mișcare descendentă (coborâtoare);
- Mișcare orizontală – când sunetele sunt la ceeași înălțime;
- Mișcare combinată (mixtă) – unele sunete sunt mai înalte, iar aletele sunt mai joase.

• *Indicarea mișcării melodice prin gesturi;*

• *Reprezentarea mișcării melodice prin linii și puncte* – înălțimea sunetelor este redată prin linii și puncte după sensul mișcării melodice;

• *Asocierea înălțimii sunetelor cu treptele unei scărițe.*

În **etapa notației** (a scris-cititului muzical), cunoașterea și aplicarea elementelor de limbaj muzical se realizează în mod conștient.

Exercițiile ritmice din această perioadă sunt: *notarea duratei sunetelor;* v*alori de note în exercițiile ritmice;* s*tudierea practică a măsurilor; studierea practică a formulelor ritmice;* citirea *ritmică a cântecelor.*

Exercițiile melodice din această perioadă sunt: *considerații metodice în legătură cu portativul; portativul cu silabe muzicale; portativul cu silabe și cu note muzicale; portativul cu note și cu silabe muzicale ca reper; exerciții de intonare în succesiune treptată; exerciții de intonare în succesiune arpegiată; solfegierea; recunoașterea sunetelor; dictatul muzical.*

Atât în etapa oral-intuitivă, cât și în etapa notației, învățătorul trebuie să insufle elevilor **deprinderile necesare învățării muzicii vocale** și anume:

- *disciplina în timpul lecției;*
- *ținuta corpului în timpul cântării;*
- *respirația în timpul cântării;*
- *emiterea sunetelor;*
- *dicțiunea în timpul cântării.*

De asemenea, în etapa oral-intuitivă dar și în etapa notației, având în vedere că elevii din ciclul primar se află în stadiul operațiilor concrete, învățătorul trebuie să folosească la fiecare oră de muzică și mișcare jocul muzical și audiția.

Jocul muzical este o activitate care produce satisfacții și plăceri, îi atrage pe elevi și le prilejuiește copiilor trăiri emoționale din cele mai puternice.

Jocurile muzicale răspund unor cerințe muzicale de baza ca:

- *dezvoltarea auzului muzical și a vocii copiilor;*
- *dezvoltarea dragostei și a interesului pentru muzică;*
- *dezvoltarea simțului ritmic.*

În funcție de mijlocul muzical cu care se combină, jocurile muzicale se clasifică în

- jocuri muzicale axate pe: cântece, exerciții, audiție.

În funcție de sarcina muzicală urmarită, jocurile muzicale se clasifică în:

-jocuri muzicale melodice, ritmice, cu mișcări sugerate de textul cântecului;

-jocuri dans;

-jocuri muzicale pentru însușirea elementelor de expresie;

-jocuri muzicale pentru diferențierea timbrelor;

-jocuri muzicale armonico-polifonice;

-jocuri muzicale pentru cultura vocală;

-jocuri muzicale de creație.

Jocul ritmic contribuie la dezvoltarea capacității de a percepe și executa diferențele de durată, de a marca și recunoaște structuri ritmice din cântece.

Jocurile didactice muzicale, îi ajută pe copii să-și îmbogățească sonoritatea, ritmica, timbrul sonor muzical, să-și dezvolte deprinderile de scris-citit muzical, capacitatea de percepție muzicală, implicând copiii într-o participare activă responsabilă la educația muzicală, educând spontaneitatea, creativitatea și imaginația copilului.

Prin intermediul *audițiilor*, copiii iau contact direct cu arta sunetelor. Audiția formează și dezvoltă copiilor deprinderea de a asculta conștient dar și capacitatea de a înțelege mesajul muzical. Copiii trebuie coordonați pentru trecerea de la ascultarea pasivă, empirică la cea activă, conștientă. Această trecere are un rol important în dezvoltarea capacităților de receptare a muzicii și în dezvoltarea gustului estetic al acestora.

Muzica este una din cele mai grele şi mai complicate arte deoarece este lipsită de imaginile vizuale de care dispune arta plastică şi nu se foloseşte nici de mijloacele de comunicare folosite de literatură. În schimb, muzica, influenţează direct şi mai puternic sentimentele copiilor decăt celelalte arte.

Prin cunoașterea notației muzicale, se produce și dezvoltarea intelectuală a copiilor pentru că aceștia își îmbogăţesc vocabularul cu elemente de limbaj muzical, își dezvoltă imaginaţia reproductivă anticipativă, își însuşesc unele cunoştinţe fundamentale privind receptarea și interpretarea muzicii și își dezvoltă procesele senzoriale şi cognitive.

BIBLIOGRAFIE:

- **Ministerul Educaţiei Naţionale**. *Programa şcolară pentru Muzică și mișcare, Clasa pregătitoare, clasa I şi clasa a II-a*. Bucureşti. 2013.
- **Ministerul Educaţiei Naţionale**. *Programa şcolară pentru Muzică și mișcare, clasa a III-a şi clasa a IV-a*. Bucureşti. 2014.
- **Munteanu, G., Aldea, G**. *Didactica educaţiei muzicale în învăţământul primar*. E.D.P. Bucureşti. 2001.
- **Rucsanda, M., D.** *Noţiuni de educaţie muzicală şi didactica muzicii - curs pentru învățământ la distanță, Anul III, Sem. II*. Editura *Universității Transilvania*. Brașov. 2016-2017.
- **Șerfezi, I.** *Metodica predării muzicii*. E.D.P. București. 1967.

ÎNVĂŢAREA CU AJUTORUL TEHNICII LOTUS

Prof. înv. primar Lăzărică Ramona-Mirela,
Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu" Lespezi,
com. Gârleni, jud. Bacău

Metodele de învăţământ reprezintă căile folosite în şcoală de către profesor pentru a-i sprijini pe elevi să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. O metodă nu este rea sau bună. Calitatea metodologică este un aspect ce ţine de oportunitate sau adecvare la o anumită realitate şi dozaj.

Folosirea metodelor moderne transformă elevul din obiect în subiect al învăţării. Elevul devine coparticipant la propria valoare. El învaţă să se afirme atât individual, cât şi în echipă. Prin aceste metode le sunt dezvoltate elevilor gândirea critică şi motivaţia pentru învăţare, permiţând astfel evaluarea propriei activităţi.

Pentru o aprofundare a cunoştinţelor la disciplinele de învățământ, învăţătorul poate folosi Tehnica Lotus, tehnică care îl implică activ pe elev în procesul de învăţare şi care valorifică experienţa proprie a elevilor.

Tehnica florii de nufăr (LOTUS BLOSSOM TECHNIQUE) presupune deducerea de conexiuni între idei, concepte, pornind de la o problemă sau temă dată care determină cele 8 idei secundare ce se construiesc în jurul celei principale, asemeni petalelor florii de nufăr.

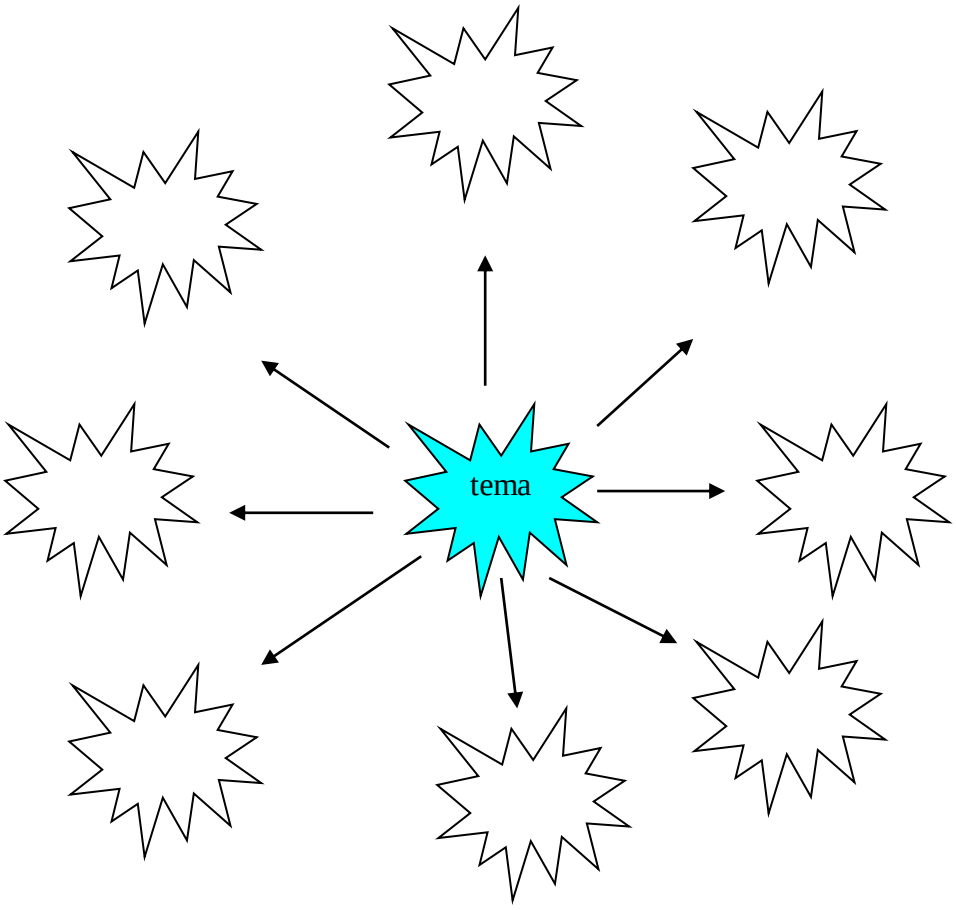

În jurul temei sunt dispuse cele 8 idei secundare, care, la rândul lor, devin teme principale, pentru alte flori de nufăr. Astfel, o problemă poate produce noi teme de studiu pentru care trebuie dezvoltate atât conexiuni noi, cât și idei noi.

Atractiv pentru elevi este și modul de aranjare al lor, în sala de clasă, când lucrează tehnica florii de nufăr. Grupele sau perechile pot fi aranjate în forma florii de nufăr. Astfel, fiecare grup/ pereche poate ocupa locul unei petale de nufăr în jurul temei centrale.

Folosind *Tehnica florii de nufăr*, elevii au abilitatea de a folosi efectiv limba pentru a-şi aminti informaţii şi a crea idei noi (inteligența lingvistică), au capacitatea de a înţelege intervenţiile, motivaţiile și dorinţele celorlalţi (inteligența interpersonală) dar și capacitatea de autoînţelegere, autoapreciere corectă a propriilor sentimente și motivaţii (inteligența intrapersonală), pot fi capabili să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul înconjurător (inteligența naturalistă) și li se dezvoltă capacitatea de relaţionare (inteligenţa socială).

Etapele Tehnicii florii de nufăr sunt: construirea florilor de nufăr; împărţirea clasei de elevi în grupuri sau perechi, în funcție de numărul de elevi din clasă; scrierea temei centrale în centrul florii de nufăr principale; elevii se gândesc la sarcinile de lucru legate de tema centrală; rezolvările se trec în celelalte 8 flori de nufăr ce înconjoară tema centrală, în sensul acelor de ceasornic; fiecare petală a florii de nufăr trebuie completată cu rezolvarea sarcinii de lucru dată; folosirea celor 8 idei, drept noi teme centrale pentru celelalte 8 „flori de nufăr”; etapa construirii de noi conexiuni pentru cele 8 noi teme centrale şi consemnarea lor în diagramă; etapa evaluării ideilor ce constă în analiza diagramelor şi aprecierea rezultatelor, atât din punct de vedere calitativ, cât şi cantitativ; ideile emise se pot folosi ca sursă de noi aplicaţii şi teme de studiu în lecţiile viitoare.

Aplicaţie:

Clasa: a IV-a

Disciplina: Limba şi literatura română

*Conţinut: „*Rapsodii de toamnă”, de George Topîrceanu

Sarcini de lucru pentru cele 8 „flori de nufăr”:

Floarea 1 – Întrebări: Răspunde la următoarele întrebări:

- Care este primul semn al venirii toamnei prezentat în poezie?
- De ce sunt florile agitate?
- Cum este înfățișată toamna?

- Ce regretă petuniile?
- Cum este înfățișată floarea-soarelui?
- De ce este campanula pururea-n vibrație?
- De ce și-a oprit libelula zborul?
- Ce sugerează titlul poeziei?

Floarea 2 - Versuri: Scrieți versurile în care George Topîrceanu prezintă: *viile, florile, dalia, petuniile, floarea-soarelui, libelula, toamna, plecarea toamnei*

Floarea 3 – Enunțuri: Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte: *toamna, boare, ponoare, elită, petunii, dalia, floarea-soarelui, libelulă.*

Floarea 4 – Cuvinte cu același sens/înțeles: Realizează corespondența între cele două coloane. Scrie perechile de cuvinte obținute.

boare	*potecă*
straturi	*suflare*
ponoare	*a cutreiera*
pururi	*povârnișuri*
a se speria	*farmec*
grație	*răzoare*
a colinda	*a se teme*
cărare	*mereu*

Floarea 5 – Cuvinte cu sens/înțeles opus: Scrieţi cuvinte cu sens/înțeles opus pentru următoarele cuvinte: *deasupra, agitație, dreaptă, subțirele, vorbesc, bătrână, s-a ivit, pleacă.*

Floarea 6 – Rima: Pentru fiecare din cuvintele date, scrie câte două-trei rime: *boare , viilor, elită, dalia, regrete, bătrână, campanulă, grație.*

Floarea 7 – Expresii artistice: Scrie opt expresii artistice pe care poetul, George Topîrceanu le folosește în poezie.

Floarea 8 – Substantive/Verbe: Scrie ce verb se potrivește, din poezie, pentru fiecare din următoarele substantive: *boare, florile, dalia, petunia, floarea-soarelui, libelulă, toamna, dinții.*

După rezolvarea celor opt sarcini de lucru, câte un reprezentant de la fiecare grupă sau pereche va prezenta produsul activității. Celelalte grupe/perechi pot aduce completări și oferi câte un calificativ coechipierilor.

Folosind *Tehnica Lotus* le dezvoltăm elevilor spiritul de colaborare şi de lucru în echipă. Această tehnică pune elevul în situaţia de a căuta informaţii în plus faţă de manual, le dezvoltă imaginaţia şi

creativitatea; realizează legături între cunoştinţele de la diferite discipline; pune accent pe învăţarea în clasă; dezvoltă motivaţia pentru învăţare și permite evaluarea propriei activităţi.

Analizând poziţia cadrului didactic în faţa problemelor instruirii şi ale învăţării, profesorul Ioan Neacşu afirmă că „educatorii sunt solicitaţi astăzi, în mod continuu, să promoveze învăţarea eficientă. Şi nu orice învăţare eficientă, ci una participativă, activă şi creativă."

BIBLIOGRAFIE

- Bratu Gabriela, *Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar - Proiecte de lecţii*. Editura *Humanitas Educaţional*. Bucureşti. 2004.
- Ionescu, M., Chiş, V. *Strategii de predare-învăţare*. Editura *Ştiinţifică*. Bucureşti. 1992.
- Neacşu, I. *Instruire şi învăţare*. Editura *Ştiinţifică*. Bucureşti. 1990.

IMPACTUL TULBURĂRILOR DE LIMBAJ ASUPRA DEZVOLTĂRII COPILULUI

Prof. înv. primar Lăzărică Ramona-Mirela,
Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu" Lespezi,
com. Gârleni, jud. Bacău

Limba este un sistem extrem de complex de comunicare interumană, având ca rol fundamental elaborarea, conservarea și transmiterea culturii de la societate spre fiecare membru al ei.

Pentru ființa umană mijlocul dominant de comunicare este limbajul. Acesta este o funcție psihică ce constă în utilizarea limbii și a tuturor resurselor ei în comunicare.

Între limbaj şi gândire există o legătură puternică. Atunci când apare o deficienţă în dezvoltarea uneia dintre aceste laturi, cealaltă este şi ea afectată. Când limbajul este afectat de anumite tulburări cum ar fi: întârzie să apară, pronunţia nu se realizează corect, dezvoltarea intelectuală a copilului este şi ea afectată: gândirea creatoare, flexibilă, capabilă de abstractizări şi generalizări este împiedicată de tulburările de limbaj.

Tulburările de limbaj reprezintă rezultatul disfuncțiilor intervenite în recepționarea, înțelegerea, elaborarea și realizarea comunicării scrise și orale din cauza unor afecțiuni de natură organică, funcțională, psihologică sau educațională, care acționează asupra copilului mic în perioada apariției și dezvoltării limbajului.

Nu putem analiza impactul tulburărilor de limbaj asupra dezvoltării copilului, dacă nu știm care sunt aceste tulburări. După criteriile anatomo-fiziologic, etiologic, lingvistic și psihologic, tulburările de limbaj se clasifică astfel:

a. tulburări de pronunție: dislalia, rinolalia și dizartria

b. tulburari de ritm și fluență a vorbirii: bâlbâiala, tahilalia, bradilalia, logonevroza, aftongia și tulburări pe bază de coree

c. tulburări de voce: afonia, disfonia și fonostenia

d. tulburări ale limbajului citit-scris: dislexia-alexia și disgrafiaagrafia

e. tulburări polimorfe: afazia și alalia

f. tulburări de dezvoltare a limbajului: mutism psihogen, electiv sau voluntar și întârzierea în dezvoltarea generală a vorbirii

g. tulburări ale limbajului bazate pe disfuncții psihice : dislogii, ecolalii, jargonofazii, bradifazii

Aparitia tulburările de limbaj sunt cauza acțiunii unor procese complexe din perioada prenatală, din timpul nașterii sau din perioada postnatală.

Tulburările de pronunţie au cea mai mare frecvenţă faţă de toate categoriile tulburărilor de limbaj, în special la copiii preşcolari şi şcolari mici. Prin existenţa acestor tulburări se creează dificultăţi în emiterea sunetelor, cuvintelor, propoziţiilor şi în înţelegerea celor enunţate. Ele se transpun şi în limbajul scris-citit. Acest fapt îngreunează formarea corectă a deprinderilor grafo-lexice.

În ceea ce privește tulburările de pronunție se fac greşeli de educaţie, cum ar fi:

- imitarea pronunţiei copilului. De cele mai multe ori, părinţii și bunicii se amuză şi alintă copilul imitându-i vorbirea infantilă. Ei nu-şi dau seama că astfel fixează un model greşit, pentru că, copilul nu va fi antrenat să compare vorbirea sa cu modelul corect şi dificultăţile vor fi persistente;
- vorbirea neclară şi prea rapidă a adulţilor;
- defectele de vorbire ale adulţilor din mediul apropiat copilului, pe care copilul le imită.

Tulburările de ritm și fluență a vorbirii la preșcolari și școlari, afectează cadenţa vorbirii, dar și personalitatea copilului. Dacă în momentul apariției acestor tulburări de ritm familia sau colectivul în care trăieşte copilul prezintă reacţii negative faţă de el, există riscul ca aceste tulburări să se agraveze. Copiii care au aceste tipuri de tulburări, au disfuncţii la nivelul sistemului nervos şi apar manifestări de genul: agitaţie, nervozitate, tulburări de somn, apariţia unor ticuri. Cele mai frecvente tulburări psihice întâlnite la copiii care au tulburări de ritm, sunt: anxietate, nesiguranţă, neîncredere, subaprecierea forţelor proprii, tulburări de concentrare a atenţiei, hiperactivitate şi neliniște legate de comunicarea orală, refuz, negativism şi încăpăţânare, instabilitate afectivă, nevoia de a fi protejaţi, probleme de integrare în colectiv, tendinţă de izolare şi singurătate, adoptarea unor comportamente antisociale, dezorganizarea activităţii generale. Este foarte importantă atitudinea pe care o manifestă părinţii faţă de copilul cu astfel de tulburări. Un mediu în care părinţii manifestă cerinţe exigente referitoare la vorbirea copilului, va contribui la „întreţinerea" acetor tulburări de ritm, în timp ce o atmosferă calmă, în care nu i se atrage atenţia asupra modului de exprimare, va avea efecte pozitive asupra recuperării lui.

Tulburările de voce perturbă melodicitatea, intensitatea şi timbrul vocii. Aceste tulburări de limbaj produc efecte negative asupra personalității și comportamentului subiectului**,** ele fiind trăite dramatic și tensional pe fondul frustrării și anxietății.

Tulburările limbajului citit-scrisului au implicații deosebite în dezvoltarea psihică a individului și în asigurarea reușitei activității desfășurate de acesta. Pentru ciclul primar familiarizarea elevilor cu instrumentele muncii intelectuale, cu cititul şi scrisul, constituie conţinutul

esenţial al întregii sale activităţi, funcţia sa de bază. A-l învăţa pe micul şcolar să citească şi să scrie înseamnă a-l învăţa cum să înveţe. De felul în care elevii şi-au însuşit cititul şi scrierea depinde în cel mai înalt grad randamentul şcolar şi prevenirea rămânerii în urmă la învăţătură. Rămânerea în urmă la învățătură este din cauza repulsiei pentru efortul intelectual, a slabei motivații și a interesului scăzut pentru activitatea școlară, la care se adaugă trăirea dramatică a eșecurilor la învățătură.

Tulburările polimorfe au implicaţii negative complexe în comunicare şi relaţionarea cu cei din jur. Imposibilitatea copilului de a stabili relaţii verbale cu alţi copii şi izolarea de alte persoane constituie o întârziere în dezvoltarea psihică normală a copiilor cu tulburări polimorfe.

Tulburări de dezvoltare a limbajului determină dificultăţi în comunicare, în exprimare şi în înţelegerea vorbirii celor din jur. Acești copii sunt irascibili, au o timiditate excesivă, sunt încăpăţânați și uneori chiar brutali faţă de ceilalţi copii.

Tulburările limbajului bazate pe disfuncții psihice determină efectele negative în exprimarea conţinutului de idei, din partea copiilor. Comportamentul copilului cu astfel de tulburări de limbaj, se caracterizează printr-o atitudine de izolare faţă de mediu, o totală indiferenţă faţă de persoanele din jur, reacţii de proteste vehemente, când aceste persoane îi invadează spaţiul intim. Este neatent la ceea ce i se spune, dă impresia că nu aude, nu-şi fixează privirea asupra persoanelor din jur şi nu caută contactul vizual cu aceştia.

Deficiențele auzului fonematic îngreunează, la copii, imitația verbală, ceea ce poate determina apariția dislaliilor, a tulburărilor de voce, dar și a rinonaliilor. Acești copii întâmpină greutăți în recepția corectă a vorbirii, ceea ce diminuează înțelegerea conținutului semantic.

Tulburarea de limbaj poate constitui un factor stresant, atunci când subiectul nu găseşte înţelegerea necesară faţă de dificultatea sa în vorbire sau când acesta nu întrevede perspectiva corectării ei. Subiectul trăieşte emoţii-şoc, stări prelungite şi dureroase, manifestă nesiguranţă nu numai în vorbire, dar şi în alte activităţi. De asemenea apare surmenajul fizic şi intelectual, care îşi pune amprenta pe întreaga sa activitate. În cazurile mai grave suferinţa psihică se accentuează prin instalarea nevrozei, a anxietăţii şi, ca urmare, se manifestă prin izolarea de colectiv şi prin fenomene de dezadaptare.

Tulburările de limbaj determină dezorganizarea echilibrului personalităţii, deoarece persoanele care au aceste tulburări nu participă la viaţa de colectiv, manifestă reţineri în vorbire și inhibiţie în desfăşurarea activităţii. Cu cât tulburările de limbaj sunt mai grave şi acţionează la o vârstă când persoana face eforturi considerabile pentru afirmarea sa în planul vieţii sociale, cu atât efectele negative sunt mai mari, iar tulburările de personalitate sunt mai accentuate. La şcolari, şi

2295

mai cu seamă la puberi şi adolescenţi, existenţa acestor tulburări poate determina trăirea unor adevărate drame.

Copiii de vârstă școlară mică care au tulburări de limbaj, nu se simt degajați în exprimarea gândurilor și ideilor pe măsura posibilităților lor intelectuale. Acest fapt îi face să fie nervoși, deprimați și să treacă ușor de la o stare afectivă la alta.

În condiţiile prezenței tulburărilor de limbaj la copii, deficitele de natură comunicativă au un impact negativ, atât asupra calităţii vieţii acestora, cât şi a familiilor lor de apartenenţă, a grupurilor sau colectivelor în care aceștia îșidesfășoară activitățile.

Neputinţa copilului de a se exprima corect, atrage ironia celorlalți copii din jurul său, ceea ce determină instalarea unor caracteristici cum ar fi: timiditatea, neîncrederea în forţele proprii, anxietatea, negativismul, lipsa de iniţiativă şi a motivaţiei pentru activităţi. Apar fenomene de izolare, reţineri în vorbire, inhibiţie în activitate, dezvoltarea complexelor de inferioritate, întreţinerea unor relaţii interumane restrânse, cu efecte negative în sfera integrării socio-profesionale

Descoperite de timpuriu, **tulburările de limbaj pot fi corectate prin terapie** ce constă în: educarea respirației și a echilibrului între expir și inspir, educarea auzului fonematic, dezvoltarea motricității generale și a mișcărilor fonoarticulatorii și în educarea personalității. Noi, cadrele didactice, putem ajuta activitatea logopedului și copiii pe care îi educăm ce au aceste tulburări de limbaj prin diverse exerciții și jocuri, după cum urmează:

1. *educarea respiraţiei şi a echilibrului dintre expir şi inspir:*

- suflarea asupra unei lumănări aprinse pentru a o stinge;
- prin suflare se umflă baloane;
- prin suflare se împrăștie bucăţele de hârtie;
- se suflă într-un vas cu apă ca să facă valuri;
- imitarea omului ce suflă în palme ca să și le încălzească;
- suflatul în diferite instrumente muzicale;
- cu mâinile întinse se prind capetele unui băţ și se ridică deasupra capului, inspirând. În expirație se revine la poziţia iniţială.

2. *educarea auzului fonematic:*

- exercițiile în cuvinte decât pronunțarea sunetelor isolate;
- jocuri de ghicirea vocii celor care-I strigă;
- exerciții de diferențiere a unor sunete față de altele;
- imiterea și identificarea onomatopeelor;
- recitarea unor poezii ritmice.

2296

3. *dezvoltarea motricității generale și a mișcărilor fonoarticulatorii*:

- exerciții ce se referă la dezvoltarea mișcărilor expresivității faciale, linguale, mandibulare, labiale;
- umflarea alternativă a obrajilor;
- imitarea râsului și a surâsului.

4. *eduarea personalității:*

- restabilirea încrederii subiectului în forțele proprii;
- formarea convingerii că tulburările de limbaj nu presupun deficit de intellect;
- conștientizarea faptului că tulburările de limbaj au un caracter temporar și pot fi înlăturate.

Pentru copilul cu tulburări de limbaj, orice progres în corectarea limbajului are un efect pozitiv în dezvoltarea personalităţii sale. Odată dobândită încrederea în sine, ei sunt mai optimişti în privinţa şansei lor de a depăşi acest handicap și se implică din ce în ce mai intens în activităţile școlare, obţin rezultate îmbucurătoare şi reuşesc să-şi însuşească, etapă cu etapă, un limbaj adecvat vârstei lor cronologice.

Tulburările de limbaj trebuie prevenite și corectate de timpuriu, deorece necorectate acestea își vor pune amprenta asupra întregii dezvoltări a personalității individului.

Bibliografie:

- **Clinciu, A., I.** *Fundamentele psihologiei*. Editura *Universității Transilvania*. Brașov. 2010.
- **Gherguț, A.** *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale: strategii de educaţie integrată*, Editura *Polirom*. Iași. 2001.
- **Străchinaru, I.** *Psihopedagogie specială*, vol. I. Editura *Trinitas*. Iași. 1994.
- **Voinea, M.** *Fundamentele psihopedagogiei speciale.* Universitatea *Transilvania*. Brașov. 2016.

2297

ROLUL EDUCAȚEI PENTRU VIITOR

Prof. înv. primar Leafu Ileana
Școala Gimnazială Nenciulești, Jud. Teleorman

Educaţia şi învăţământul constituie o componentă a istoriei, culturii şi civilizaţiei. Sistemul educaţional al oricărei comunităţi este marcat de tradiţie.

Există o bogată şi valoroasă tradiţie românească în domeniul educaţiei şi învăţământului, fiind o constantă la care trebuie să se raporteze iniţiativele moderne, înnoitoare.

Educaţia apare odată cu societatea umană. Pe parcurs, relaţia dintre ele se complică tot mai mult în sensul creşterii, pe de o parte, a rolului educaţiei în dezvoltarea societăţii şi, pe de altă parte, a sporirii sarcinii pe care însăşi această dezvoltare o pune în faţa educaţiei.

Educaţia se exercită asupra omului indiferent de vârsta pe care o are. Din moment ce societatea este în continuă mişcare, generând solicitări noi faţă de educaţie, omul la rândul său, se află în calitate de receptor al acţiunii educative. Dacă, în trecut, educaţia se referea doar la o etapă din viaţa individului, aproximativ până la maturitate (vârsta copilăriei şi a tinereţii), în prezent, sfera ei de cuprindere se extinde asupra întregii vieţi a omului. Ea este deci un proces permanent în timp şi extensiv în spaţiu, în sensul că nu se reduce la ceea ce se realizează, ci trece de zidurile acesteia.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul şcolii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertăţii şi descătuşării, umanismului şi creativităţii în educaţie ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în şir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educaţie dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin mobilitate economică, politică şi culturală, noua ordine educaţională nu se concepe fără avangarda mişcării pedagogice teoretice.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace şi forme de educaţie. Se consideră că abandonarea valorilor tradiţionale ale educaţiei, lipsa unui sistem axiologic de educaţie prin valori şi pentru valori şi criza de conştiinţă morală şi spirituală a adus şcoala şi educaţia în faţa imperativelor lumii contemporane.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societăţii contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care păşim a moştenit însă multe probleme sociale, economice şi politice, care, deşi au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol, sunt departe de a-şi fi găsit soluţiile. Dintre aceste probleme menţionăm: terorismul internaţional, rasismul, creşterea numărului săracilor, a analfabeţilor şi a şomerilor, etc.

Impasul în care a intrat şcoala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoştinţelor, explozia demografică şi explozia aspiraţiilor. Datorită dezvoltării ştiinţei şi tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informaţie care depăşeşte posibilităţile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

În vederea facilitării adaptării la schimbare, ideal este ca educaţia să asimileze direcţia, conţinutul şi ritmul dezvoltării sociale, să-şi prefigureze conţinutul în funcţie de exigenţele societăţii viitoare, să pregătească omul pentru a se adapta la schimbare, prevenindu-se sau limitându-se stresul schimbării.
Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în mare măsură, de modul în care educaţia poate să satisfacă cerinţele acestei dezvoltări.

Copiii educați astăzi își vor trăi viața adultă într-un viitor pe care nu suntem capabili să-l intuim și pentru care ei trebuie să fie pregătiți. Extinderea tehnologiilor și schimbarea lor permanentă provoacă educația să adapteze conținuturile de învățare la aceste instrumente. Tehnologiile nu sunt dușmanul educației, ele trebuie introduse și utilizate în procesul de educație, ca o garanție a dotării elevilor cu competențe digitale reale și adaptate la dezvoltarea actuală a științei și tehnicii.

Cadrele didactice trebuie să adapteze metodele de învățare, nu doar curriculumul, la nevoile copilului. Rolul cel mai important al unui cadru didactic este acela de a sprijini elevul în dezvoltarea abilităților cognitive, în general, și a raționamentului – inductiv sau deductiv – în special. În prezent, copiii sunt tolerați când pun întrebări, dar ei trebuie încurajați să pună întrebări și să fie poziționați în situații în care să caute și să găsească soluții la probleme din ce în mai complexe. Astfel, ei nu învață doar conținuturi, ci învață și cum să proceseze date și cum să ajungă la concluzii corecte pe diverse căi. Procesul de educație trebuie să își schimbe caracterul, de la informativ, la formativ. Numai așa vom transforma anii de școală în ani de învățare.

Viitorul educației depinde în mare măsură de adaptare. De adaptarea sistemelor de învățământ la noile provocări și la tot ce ține de învățare, de predare modernă, modernizată. Educația viitorului va porni de la principii de bază, pe care le avem și în prezent, dar va avea mult mai multe variante pentru a ajunge la obiectivele propuse. Implicarea dascălilor și a autoritatilor din învățământ va fi esentială pentru sisteme de educație performante, care îi pot ajuta pe elevi sau studenți să învețe mai ușor și mai bine.

Un rol important trebuie acordat educaţiei copiilor, pentru că ei sunt cei de la care se aşteaptă în viitor să dea noi valori societăţii. În prezent, evoluţia ştiinţei ne ajută la găsirea unei soluţii prin care fiecare elev, chiar cu capacităţi intelectuale mai reduse, să fie ajutat în descoperirea unei vocaţii potrivite cu abilităţile lui; numai aşa putem ajuta societatea, găsind soluţii chiar şi acolo unde par a nu fi.
Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni,

astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Gabriela L. Sabău remarcă : ”Cunoaşterea nu mai este o componentă a economiei moderne, ci devine un principiu organizaţional de bază al existenţei noastre. Trăim într-o societate a cunoaşterii pentru că ne organizăm realitatea socială pe baza cunoaşterii de care dispunem”.

BIBLIOGRAFIE

Cucoş, C., Psihopedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 1998

Joiţa, E., Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară, Editura Arves, Craiova, 2003

Herivan, M., Educația la timpul viitor, Editura Albatros, București, 1976

Sabău, G.L., Societatea cunoașterii, o perspectivă românească, Editura Econimică, București, 2001

Toader, A.D.,1995, Psihologia schimbării şi educaţia. Polarităţi şi accente ale procesului educaţional, EDP, Bucureşti, 1995

ROLUL VOLUNTARIATULUI ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂŢII ELEVILOR

PIPP. LEAHU MARIANA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.5, PIATRA NEAMŢ

În România, activitatea de voluntariat a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare rapidă, începând de la nivel local, până la nivel național și internațional, în domenii extrem de diferite (asistența și serviciile sociale, cultural, medico-sanitar, educativ etc). Prin urmare, această mișcare se desfășoară într-un cadru legal și este susținută de Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 26 iunie 2014.

Voluntariatul reprezintă activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă, de orice persoană, în folosul altora, fără a primi recompense materiale. Din punctul meu de vedere, voluntariatul aduce o mulțime de beneficii oricărei persoane, indiferent de statutul sau social, dar mai ales elevilor si studenților.

Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale.

Pentru a înțelege mai bine sensul cuvântului „voluntar", am încercat să aflăm care este etimologia acestuia și am descoperit că o variantă o întâlnim în latină "voluntarius", iar cealaltă în franceză "volontaire" și se referă la oameni și manifestările lor. „Voluntar" înseamnă conform explicațiilor din DEX, – *„care acționează de bunăvoie, din proprie inițiativă, nesilit de nimeni în mod conștient; (despre acțiuni) care se face de bunăvoie, fără constrângere*".

Din experiența profesională, pot afirma că a fi voluntar înseamnă să dai dovadă de compasiune, de răbdare și înțelegere, de grijă nemăsurată și de dragoste pentru cei pe care îi sprijinim.

Când vine vorba despre voluntariat, există poate o singură problemă care pune la îndoială pe cei mai mulţi dintre noi, şi anume lipsa timpului. Adăugat la lipsa timpului, lipsa educaţiei atât în familie, cât şi în grădiniţă sau şcoală, este rezultatul „perfect" pentru un eşec al intenţiei de voluntariat. Drept urmare, mai avem nevoie să „lucrăm" la o cultura a voluntariatului. Sunt „intenţii" timide de a iniţia şi organiza în grădiniţe, şcoli, licee, ba chiar facultăţi acţiuni de voluntariat, şi chiar se fac sporadic, dar este o nevoie mai mare de astfel de activităţi.

De ce trebuie să facem voluntariat în grădiniţe, şcoli? Iată câteva motive şi soluţii: Prin voluntariat, copilul/elevul:

- îşi creionează mai bine setul de valori după care se conduce în viaţă;
- învaţă să aprecieze lucrurile pe care le au şi le găseşte o altă utilitate;
- îşi setează obiective mai realiste în viaţă;
- capătă abilităţi de comunicare şi abilităţi de relaţionare socială care îi vor ajuta pe viitor, ş chiar în

cariera lor profesională;
- poate descoperi în activităţile de voluntariat realizate, hobby-uri şi îşi poate forma orientări profesionale pe aceasta linie;
- îşi formează abilităţi de lider, dobândind o capacitate mai bună de a lua decizii;
- îşi formează prieteni noi;
- îi creşte încrederea în sine şi se simte util societăţii;
- îşi petrece timpul într-un mod plăcut, învăţând lucruri noi, în acelaşi timp.

Vizitele la centre de copii sau de bătrâni, spectacole caritabile, târguri caritabile cu vânzare de produse hand-made-uri realizate de beneficiari şi alte evenimente organizate (în care se pot stânge donaţii), pot fi ocaziile potrivite pentru a-i implica pe copii/şcolari şi tineri adolescenţi şi de a-i obişnui să se acomodeze în rolul de voluntari.

În acest context, m-am implicat de ceva vreme în acest tip de activitate ca membru voluntar la un ONG din Piatra Neamt, în urma realizării unui parteneriat între școala unde activez și această organizație, în ideea de a participa împreună cu elevi voluntari.

Prima întâlnire a avut loc în condiții normale. Cu toate că la început voluntarii au fost reticenți, chiar puțin speriați și emoționați, în cele din urmă s-au adaptat și au creat o punte de legătură cu aceștia prin atitudine, fiind deschiși și prietenoși, prin jocuri, sprijinindu-i și lucrând împreună cu ei, în final comunicând prin gesturi adecvate și cuvinte simple, clare, distincte, de laudă. La următoarele întâlniri, activitățile s-au desfășurat din ce în ce mai bine, sub coordonarea noastră directă, astfel că acești copii cu dizabilități s-au bucurat de prezența noastră, iar elevii voluntari au fost mulțumiți că au avut oportunitatea de a-i ajuta pe semenii lor lucrând în echipă și în același timp învățând și experimentând lucruri noi. Activităţile se desfăşoară în continuare, deoarece elevii nu au renunţat la acţiunile de voluntariat, implicând din ce în ce mai mulţi colegi. Voluntariatul, privit din perspective celor enumerate mai sus, poate fi considerată ca făcând parte din educaţia non-formală.

Cadrul didactic prin însăşi exemplul lui, deschide inima, formează deprinderi şi educă gândirea copiilor. Copilul/tânărul adolescent cu cât va fi lăsat să observe, să cunoască, să exploreze, va învăţa de mic că este important să îi ajuţi pe alţii, să te implici în activităţi de pe urma cărora să nu aştepţi neapărat beneficii material. El va tinde sa introducă idea şi dorinţa de voluntariat în viaţa lui.

În concluzie, valoarea activității de voluntariat, dar și a voluntarului este incontestabilă în societatea românească de astăzi și este doar o problemă de timp ca aceasta să fie prețuită cu adevărat.

Bibliografie

https://iteach.ro/experientedidactice/importanta-activitatii-de-voluntariat-pentru-educatie
http://amelie.ro/carierista/importanta-voluntariatului

CUM ŞI CE EVALUĂM?

Prof. înv. preşcolar Leaua Laura, GPN Puieştii de Jos, jud. Buzău

Metodele alternative de evaluare (portofoliul, proiectul, investigaţia, studiul de caz, metoda R.A.I, evaluarea cu ajutorul calculatorului) completează metodele tradiţionale de evaluare datorită valenţelor formative relevate prin oportunitatea creată cadrului didactic de a obţine noi şi importante informaţii asupra nivelului pregătirii preşcolarilor, pe baza lor, educatorul fundamentează judecata de valoare pe care o exprimă printr-o apreciere cât mai obiectivă a performanţelor copiilor; exersarea abilităţilor practic-aplicative ale preşcolarilor, asigură o mai bună clasificare conceptuală şi integratoare în sistemul noţional a cunoştinţelor asimilate, care astfel, devin operaţionale; asigurarea unui demers interactiv al actului de predare-învăţare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare preşcolar, valorificarea şi stimularea potenţialului creativ şi originalitatea acestuia; actualizarea permanentă a imaginii asupra performanţelor copiilor în raport cu abilităţile şi capacităţile pe care le deţin; posibilitatea preşcolarului de a arăta ce ştie şi, mai ales, ce ştie să facă, într-o varietate de contexte şi situaţii.

Observarea sistematică a activităţii şi comportamentului preşcolarilor oferă evaluatorului informaţii privind perspectiva capacităţii lor de acţiune şi de relaţionare, a competenţelor şi abilităţilor de care dispun.. Această metodă pune în evidenţă în mod direct ceea ce celelalte metode de evaluare oferă numai indirect. Eficacitatea metodei creşte atunci când observarea comportamentului este sistematică, presupunând: stabilirea obiectivelor, utilizarea unor instrumente de înregistrare şi sistematizare a constatărilor, precum: fişa de evaluare, scara de clasificare, lista de control/verificare. Fişa de evaluare este un instrument în care cadrul didactic consemnează date factuale cu privire la comportamentul sau modul de acţiune al elevului (fapte deosebite, probleme de natură comportamentală, aptitudini generale sau specifice) pe care apoi le prelucrează şi le interpretează.

Scara de clasificare însumează un set de caracteristici (comportamente) ce sunt supuse evaluării, cu participarea directă a copilului. Acestuia i se prezintă o serie de enunţuri faţă de care el trebuie să-şi manifeste acordul sau dezacordul, având la dispoziţie o scară cu 5 trepte (se foloseşte de regulă scara lui Likert).

Un tip aparte de observaţie este observaţia participativă. Permite cadrului didactic, integrat alături de preşcolarii săi într-o anumită activitate, să observe performanţele şi comportamentele acestora din interiorul activităţii.

Investigaţia este o metodă complementară de evaluare prin care se obţin informaţii cu privire la capacitatea copilului de a aplica în mod original, creativ, în situaţii noi şi variate, cunoştinţele asimilate. Se poate realiza pe parcursul unei activităţi sau a unei succesiuni de activităţi, individual

sau pe echipe, în activităţi de observare, lecturi după imagini, teme de discuţie, activităţi de cercetare la zona Ştiinţă, în lecţii plimbare, în excursii de documentare.

Întrucât predarea, învăţarea şi evaluarea sunt interdependente în contextul strategiilor educaţionale moderne, investigaţia reprezintă prin valenţele sale formative o metodă care desăvârşeşte toate cele trei componente ale procesului didactic.

Proiectul reprezintă o activitate mai amplă decât investigaţia. Recomandat atât ca modalitate de învăţare, cât şi ca metodă de evaluare este o activitate amplă ce se derulează pe parcursul câtorva zile sau săptămâni şi oferă copiilor prilejul de a se afla într-o situaţie autentică de cercetare. Este deosebit de util atunci când cadrul didactic urmăreşte accentuarea caracterului practic/aplicativ al învăţării şi apropierea între discursul teoretic şi experienţa de viaţă a elevilor.

Portofoliul reprezintă ,,cartea de vizită'' a copilului preşcolar prin care educatoarea poate să-i urmărească progresul în plan cognitiv, atitudinal şi comportamental, de-a lungul unui interval mai lung de timp (de la un semestru la altul, de la un an la altul, chiar de la un ciclu şcolar la altul).

Portofoliul cuprinde: lista conţinutului; argumentaţia (explică ce lucrări sunt incluse) ; lucrările pe care copilul le realizează individual sau în grup; fişe individuale de studiu; chestionare de atitudini; fotografii care reflectă activitatea copilului; observaţii asupra activităţii copilului; hărţi cognitive; comentarii, evaluări ale educatoarei sau ale părinţilor.

Ca metodă alternativă de evaluare, portofoliul solicită mai mult o apreciere calitativă decât cantitativă şi este mai uşor de aplicat pe grupuri mai mici. Educatoarea îl poate folosi pentru a evalua performanţele copiilor, iar copiii îl pot folosi pentru autoevaluare.

Studiul de caz este o metodă care urmăreşte evaluarea capacităţii copiilor de a analiza, înţelege şi interpreta anumite evenimente sau fenomene.

Această metodă poate fi utilizată cu succes şi în învăţământul preşcolar, îndeosebi la grupele mari, deşi aparent pare un proces prea greu pentru această vârstă.

Prezentat sub forma unei povestiri, a unei întâmplări aparent veridice sau chiar a unei situaţii reale, cazul supus analizei şi dezbaterii determină copiii să se manifeste critic faţă de o situaţie dată. A-i învăţa pe copii să gândească critic înseamnă a-i învăţa să gândească democratic şi multicauzal, ceea ce-i va face să caute soluţii multiple la situaţiile variate în care se vor găsi.

Evaluarea cu ajutorul calculatorului constituie un mijloc modern şi util în realizarea procesului evaluativ. Are câteva caracteristici : răspunsurile sunt apreciate cu exactitate, timpul util de lucru este gestionat corect, rezultatele sunt confirmate sau infirmate imediat, există posibilitatea abordării unui subiect printr-un joc, dar cu nivel diferit de complexitate, fapt ce oferă satisfacţii tuturor copiilor.

Problematica complementarităţilor metodelor de evaluare tradiționale și alternative rămâne deschisă, putând fi continuu îmbunătăţită şi diversificată. Important este ca educatoarea să

le cunoască şi să le folosească, ţinând cont de vârsta copiilor, de specificul activităţii. Scopul comun, de care trebuie să se țină cont, este cel de dezvoltare a capacităţii de autoevaluare la preşcolari, concomitent cu schimbarea viziunii asupra rolului evaluării, cel de ameliorare şi corectare mai mult decât cel de sancţionare.

Bibliografie:

1. Lespezeanu, M., Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar românesc, Editura Omfal Esenţial, Bucureşti, 2007.

2. Oprea, C.L., „Metode alternative de evaluare", în Învăţământul primar, nr. 2-4, Editura Miniped, Bucureşti, 2002.

3. Tomşa, Gh. (coord.), Psihopedagogie preşcolară şi şcolară, Editura Coresi S.A., Bucureşti, 2005.

SĂRBĂTOAREA FLORIILOR - NOŢIUNI INTRODUCTIVE

LEON-POSTOLACHE MIRIAM

COLEGIUL NAŢIONAL "EUDOXIU HURMUZACHI" RĂDĂUŢI

În cea de-a a şasea duminică din Postul Paştelui, cu o săptămână înainte de Învierea Domnului şi imediat după Sâmbăta lui Lazăr, creștinii ortodocși și Greco-catolici prăznuiesc Sărbătoarea Floriilor, ziua care rememorează intrarea triumfală a Mântuitorului Iisus Hristos în Ierusalim. Aceasta este cea de-a doua sărbătoare din timpul Postului Paștelui după Bunavestire, în care se face dezlegare la untdelemn, vin și pește.

Sfântul Apostol şi Evanghelist Ioan arată în Evanghelia sa că Mântuitorul Hristos a avut trei veniri la Ierusalim. Prima dintre ele a fost în anii 27-28, atunci Iisus Hristos a mers la templul Domnului. În anul 29, la sărbătoarea Corturilor, când Mântuitorul S-a suit la templu, venind din Galileea, a avut loc a doua venire. Atunci Iisus Hristos a vorbit mulţimilor tulburate de prezenţa Sa.

Ultima venire, aceasta pe care Biserica o sărbătoreşte astăzi, în Duminica Floriilor, a avut loc în anul 30, cu câteva zile înainte de a suferi Jertfa de pe Golgota..

Duminica Floriilor, este cea mai importantă sărbătoare care vesteşte Paştele şi marchează începutul unei săptămâni a Patimilor – numită şi Săptămâna Mare – perioadă în care în slujbele bisericești se face, în fiecare seară, pomenirea ultimelor zile ale lui Hristos pe pământ – Deniile – prin care credincioşii Îl petrec pe Hristos pe drumul Crucii, înainte de Răstignirea și Învierea Sa.

Mântuitorul Iisus Hristos intră în Ierusalim călare pe un asin, fiind înconjurat de cei doisprezece Apostoli, iar mulţimea adunată pentru marea sărbătoare a Paştilor, recunoscându-L ca fiind adevăratul Mântuitor, L-a întâmpinat cu ramuri de măslin şi finic. Apropiindu-se de poalele Muntelui Măslinilor, înșiși ucenicii, bucurându-se, au început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuseră, zicând: Binecuvântat este Împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă întru cei de sus! Dar unii farisei din mulţime au zis către El: "Învăţătorule, ceartă-ţi ucenicii. Și El, răspunzând, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga." (Luca 19, 38-40)

Intrarea triumfală a Mântuitorului Hristos în cetatea sfântă reprezintă, de altfel, singurul episod din viaţa Sa pământească în care a acceptat să fie aclamat ca Împărat, deşi nu purta nici hlamidă împărătească de purpură, nici coroană de aur pe cap, şi nu avea nici pază de oşti pământeşti, cum spune arhimandritul Ilie Cleopa, care continuă: Două sunt motivele pentru care

Mântuitorul şi-a făcut o astfel de intrare în vechea cetate a Ierusalimului. A venit Hristos la Ierusalim pentru a pătimi moarte pe cruce de bunăvoie pentru mântuirea lumii. Şi, în al doilea rând, ca să fie recunoscut după Lege de neamul în care s-a născut că El este Mesia, cel aşteptat, Mântuitorul lumii, cel pe care L-au făcut cunoscut prorocii Vechiului Testament.

Acest eveniment are loc după ce Iisus tocmai săvârşise cea mai mare dintre multele Sale minuni – învierea lui Lazăr, care zăcuse patru zile în mormânt, ca simbol al învierii neamului omenesc. Mulţimea aclama: „Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!", semn al pogorârii lui Dumnezeu din Ceruri şi venirii Sale pe pământ pentru a-i mântui. Cuvântul „Osana" este forma grecească a exclamaţiei populare „hosa" (mântuie, ajută), urmat de articolul de implorare „na'", tradus prin „te rugăm" sau „te implorăm". Entuziasmul evreilor continuă cu „Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului", adică Fiul, Trimisul Tatălui. În cultul Bisericii noastre, această expresie constituie cea de-a doua parte a imnului „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot", cântat înainte de sfinţirea Cinstitelor Daruri.

Părintele Dumitru Stăniloae, în notele sale, explică: „Intrarea în Ierusalim, şezând pe asin, mai indică şi blândeţea Împăratului veşnic al Împărăţiei Cerurilor. Nu forţa, ci iubirea va caracteriza relaţiile în acea Împărăţie. Membrii ei vor fi nevinovaţi asemenea copiilor. Trupul nostru este numit de Sfântul Maxim Mărturisitorul asin, în măsura în care slujeşte sufletului şi poartă poverile şi ostenelile faptelor pentru dobândirea virtuţii. Însăşi mintea poate deveni un asin blând, ca să urce Domnul pe ea şi să intre purtat de ea în Ierusalimul de sus, împărtăşindu-se de slava Lui. Mintea noastră nu mai trebuie să rămână nimănui ca un asin fară stăpân". Iar Arhimandritul Mihail Daniliuc, în predica sa, ne îndeamnă: „în greaua încercare traversată astăzi, să ne întărim duhovniceşte, căci în tristeţea noastră Îl avem solidar pe Însuşi

Mântuitorul Hristos: la Intrarea în Ierusalim, întâmpinat de lume ca un împărat, cu ovații, flori și stâlpări de copac, Răscumpărătorul nostru este trist. În mijlocul însufleţirii generale cu care L-a primit sfânta cetate, Domnul rămâne abătut. Da, tocmai Acela Căruia I se adresau toate osanalele nu se bucura de ele ba, mai mult, apropiindu-se de oraș, a lăcrimat: „Şi când s-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea, zicând: Dacă ai fi cunoscut şi tu, în ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta!"

Astfel, Iisus înainta trist printre oamenii veseli, desolidarizându-Se de ei prin mâhnirea Sa, știind că, peste puțin timp, cei care acum Îl primeau cu „osanale" în curtea lui Pilat vor striga: „Ia-L! Răstigneşte-L!" Toată dramatica săptămână a Sfintelor Sale Pătimiri era prezentă în

sufletul și-n privirea Lui: știa că unul dintre ucenici Îl va vinde, că altul se va lepăda de Dânsul, că restul, afară de tânărul ucenic Ioan, fiul lui Zevedeu, Îl vor părăsi. Înaintea ochilor Săi dumnezeiești se desfășura întreaga durere ce-L aştepta în Ierusalim: procesul, batjocorirea, condamnarea la moarte, bătăile,cununa de spini şi, în cele din urmă, moartea amară pe Cruce. Deşi nimic din cele ce se vor întâmpla nu I-au rămas străine Marelui Răstignit, conștient, a păşit dincolo de efemera laudă spre mântuitoarea Sa suferință, ca să dea sens bucuriei celei adevărate prin Învierea Sa.

Pentru faptul că mulţimea din cetatea Ierusalimului l-a întâmpinat pe Mântuitor cu ramuri de salcie și de finic, Sărbătoarea mai este numită şi Duminica Stâlparilor iar în Biserica Ortodoxă în această zi sunt împărţite credincioşilor ramuri de salcie binecuvântate. Suntem chemați astăzi a înțelege că aceste două atitudini – smerenia și biruința – sunt strâns legate una de cealaltă și că adevărata biruință o găsim în această lecție de smerenie pe care ne-o oferă Hristos. Însăși perioada Triodului a început cu pilda de smerenie a Vameșului și se încheie cu smerenia Domnului, care ne învață că aceasta este singura cale spre Viață și spre Înviere. Și încă ceva: că după aproape 2000 de ani continuăm să fim contemporani cu cei prezenţi la Intrarea

Domnului în Ierusalim. Și cum facem asta? Cântând la fiecare Sfântă Liturghie, înainte de sfinţirea Cinstitelor Daruri, asemenea lor: „Osana întru cei de sus. Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!”. Doar că noi, cei de astăzi, ştim cine este Iisus Hristos.

Bibliografie și webografie:

- Biblia sau Sfânta Scriptură, EIBMBOR, București 1997;
- Briancianinov Ignatie, Sfântul, Cuvinte către cei care vor să se mântuiască, Experiențe ascetice, vol. II, Editura Sofia, Iași, 2000;
- Coman Ioan G., Pr., Patrologia, Sfânta Mănăstire Dervent, 1999;
- Makarios Simonopetritul, Ieromonah, Triodul explicat - Mistagogia timpului liturgic, Editura Deisis, Sibiu 2008;
- Petroaia Lucian, Pr. drd., Frumuseţi poetice şi euhologice în cărţile de cult, lucrare de Master alcătuită sub îndrumarea pr. prof. dr. Nicolae D. Necula, decanul Facultăţii de Teologie din Bucureşti;
- Popiţa-Stoicescu Lidia, Pentru ce în deşert ne tulburăm?, în „Călăuză ortodoxă“, XI

(2000), nr. 137;

 Ruusbroec, Jan van, Podoaba nunții spirituale sau Întâlnirea interioară cu Cristos, Editura Humanitas, București, 1995;

 Schmemann, Alexandre, Din apă și din Duh, Editura Symbol, 1992;

 https://www.crestinortodox.ro/

 https://doxologia.ro/

 https://ziarullumina.ro/

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A URSULUI POLAR

Profesor IULIANA LEPĂDATU
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă "Elena Doamna"
Localitatea: Focșani, Jud.Vrancea

"Fram stătea în mijlocul arenei, alb ca zăpada, uriaş şi neclintit. Tot aşa stau fraţii lui din ţara zăpezilor veşnice, pe insulele de gheaţă plutitoare, când se înalţă să privească la alţi urşi albi, care se depărtează pe alte insule plutitoare".

Cezar Petrescu în *Fram, ursul polar* (1931)

Spre deosebire de nefericitul Fram, rudele sale din libertate sunt adevărații stăpâni ai ținuturilor înghețate din zonele arctice.

Ziua Internațională a Ursului Polar este un eveniment anual sărbătorit la fiecare 27 februarie pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la starea de conservare a ursului polar. Evenimentul are loc începând cu 2011.

Ziua Internațională a Ursului Polar este organizată de Polar Bears International pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la impactul încălzirii globale și al reducerii gheții formate pe mare asupra populațiilor de urși polari.

Ursul polar, cel mai mare prădător de pe pământ, nu se poate salva singur. Dacă acum, în lume, există 22 – 31.000 de exemplare, până în 2050, din cauza topirii gheții, numărul lor va scădea cu 30%.

Ziua Internaţională a Ursului Polar doreşte să atragă atenţia asupra acestei realităţi, să educe populaţia şi să popularizeze Acordul Internațional privind conservarea urşilor polari și habitatului acestora.

Este un iscusit înotător, stratul de grăsime din corp îl ajută să plutească; își folosește labele să vâslească, iar picioarele din spate pe post de cârme. Cel mai lung *record* de înot al unui urs polar a fost de 687 de kilometri, în nouă zile, fără întrerupere. Vânează și se hrănește mai ales cu foci, care îi asigură cea mai bună sursă de calorii, dar nu refuză, la nevoie, păsări marine sau leșuri de balene mici.

E uriaș ca dimensiuni. Un urs polar adult poate ajunge la o greutate de peste 600 de kilograme (ursoaicele sunt mai mici, au *numai* între 150 și 295 kilograme). Ca înălțime, ating între un metru și un metru jumătate – dar când se ridică pe labele posterioare poate avea trei metri.

Este adaptat perfect climei arctice unde temperatura coboară și la -45 de grade C. Ursul polar e izolat cu două straturi de blană ce îi asigură căldura. În plus, forma urechilor și coada scurtă previn pierderea căldurii. După un înot în apele înghețate, nu trebuie decât să se scuture bine de apă și gata, ziua lui poate continua. Se încălzește repede, așa că mai degrabă poate muri din cauza căldurii decât a frigului.

Ursul polar iubește mai degrabă singurătatea, deși uneori are chef de joacă și socializează cu ceilalți. Totuși, preferă să petreacă mai mult timp singur, în locuri izolate.

Pentru a le observa comportamentul, oamenii de știință folosesc bărci, elicoptere și alte aparate de zbor adaptate, însă doar atunci când vremea le permite și numai în anumite locuri. De curând, se folosesc dispozitive non-invazive de urmărire prin satelit – ceea ce e mai ieftin decât un elicopter – și, în acest mod, cercetătorii pot să-i identifice în cele mai izolate locuri din Arctic.

Ursul polar e echipat cu trei pleoape, a treia având rolul să reducă cantitatea de radiații UV și să-l protejeze de orbirea zăpezilor. Având în vedere unde trăiește, este ceva cât se poate de folositor pentru el.

Pentru a-și procura hrană, ursul polar poate călători, mergând pe uscat sau înotând, sute de kilometri. Un urs polar urmărit prin dispozitiv GPS de World Wildlife Fund a parcurs aproape 4000 de kilometri, din Norvegia în Rusia, în mai puțin de un an.

Curiozități:

- ✓ Ursul polar poate sta sub apă până la cinci minute.
- ✓ Urșii polari pot trăi chiar și 40 de ani.
- ✓ Aceste animale sunt protejate de lege

Zi de zi, cercetările arată că mai este încă timp pentru a conserva habitatul ursilor polari, de a gestiona cele mai grave efecte ale încălzirii globale şi că mai este timp să reducem emisiile de gaze cu efect de seră.

Potrivit World Wildlife Fund, ursul polar este un important indicator al sănătăţii ecosistemului arctic. Urșii polari sunt studiaţi pentru a înțelege ce se întamplă de-a lungul acestor regiuni, pentru că dispariţia ursilor polari este de multe ori un semn că ceva este în neregulă cu ecosistemul marin arctic.

În această perioadă a anului, femelele de urs polar și puii lor dorm în bârloguri, aflându-se în cea mai vulnerabilă parte de vieții lor. Iar într-o Arctică aflată în încălzire, în care urșii polari deja întâmpină provocări enorme, supraviețuirea fiecărui pui este de o importanță critică.

Menținerea mamelor și a puilor în siguranță, în același timp cu abordarea încălzii climatului, constituie o parte esențială a activității desfășurate de Polar Bears International.

Într-un studiu recent publicat în *Nature Climate Change*, oamenii de știință au încercat să estimeze momentul în care femelele adulte de urs polar nu vor mai avea suficiente rezerve de grăsime pentru a da naștere și a crește puii – ducând la colapsul populațiilor, deoarece puii sunt esențiali pentru supraviețuirea speciei. Cercetătorii au studiat 13 din cele 19 populații arctice și au ajuns la următoarele concluzii: Până în anul 2080, dacă națiunile își vor respecta angajamentele existente, încălzirea globală va crește cu 3,7 grade Celsius, iar ratele de reproducere ale ursilor polari vor fi în pericol la mai mult de 90% dintre populațiile studiate. Colapsul va fi:

- inevitabil pentru 2 populații (Marea Barents și sudul Golfului Hudson);
- foarte probabil pentru 7 populații (estul Golfului Hudson, estul Groenlandei, Strâmtoarea Davis, sudul Mării Beaufort, Bazinul Foxe, Marea Chukchi și Marea Kara);
- probabil pentru 3 populații (nordul Mării Beaufort, Golful Baffin și Marea Laptev).

Urșii polari ca animale de pradă sunt expuși la un nivel ridicat de poluanti, care afectează sistemul imunitar și reproducerea. Acest lucru ar putea reprezenta cea mai mare amenințare pentru urșii polari, efectele asupra sănătății generate de poluarea conducând la scăderea imunității, supraviețuirii și succesului reproductiv.

Explorarea resurselor și dezvoltarea zonei arctice prezintă o largă gamă de amenințări, variind de la scurgerile de produse petroliere la creșterea interacțiunilor om-urs. Urșii polari sunt adesea atrași de mirosuri si de sunetul asociat cu activitatea umană, fiind des întâlnite cazuri de ingerare a unor

elemente precum produse din plastic, baterii, plumb, cutii de conserve, ulei, precum și alte materiale periculoase, cu consecințe letale în unele cazuri.

Oricine se poate implica mai mult în proiecte ce urmăresc protejarea ursului polar în sălbăticie.

Bibliografie :

1. wikipedia.org https://ro.wikipedia.org › wiki › Urs_polar
2. „The Polar Bear — Ursus maritimus” (PDF), Polarbearsinternational
3. Fram Ursul Polar -Cezar Petrescu

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Emanuela Lezeu

Școala Gimnazială „Rudolf Walther”, Timișoara

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este un aspect esențial pentru a asigura succesul elevilor. Aceasta implică selectarea și structurarea informațiilor pentru a asigura o înțelegere clară și coerentă a subiectelor abordate în clase. Teoriile și bunele practici de organizare a conținuturilor pot fi împărțite în două categorii: organizarea secvențială și organizarea tematică.

Organizarea secvențială implică prezentarea conținutului în ordinea în care acesta apare într-un manual sau într-un plan de lecție. Această metodă poate fi eficientă pentru a asigura o înțelegere clară a subiectelor, însă poate deveni plictisitoare pentru elevi. Un exemplu de organizare secvențială este prezentarea istoriei lumii în ordine cronologică, începând cu preistoria și terminând cu era modernă. Un alt exemplu practic de utilizare a organizării secvențiale în cadrul unui curs de matematică ar fi studierea geometriei plane. Profesorul ar putea să împartă cursul în următoarele secvențe: „definiții și proprietăți de bază”, „linii și unghiuri”, „triunghiuri și cerc” și „poligoane regulate și transformări geometrice”. Fiecare secvență ar putea să includă o serie de subiecte și probleme care să ilustreze conceptul în discuție. De exemplu, în cadrul secvenței „linii și unghiuri”, profesorul ar putea să prezinte definițiile pentru diverse tipuri de linii (paralele, perpendiculare etc.) și unghiuri (drepte, ascutite, obtuze etc.), precum și proprietățile acestora. Apoi, elevii ar putea să rezolve probleme care să includă concepte precum unghiurile complementare și suplimentare, linii paralele și unghiuri alternate. În cadrul cursurilor de științe, organizarea secvențială poate fi utilizată pentru a studia procesele și fenomenele naturale într-o ordine logică. De exemplu, în cadrul unui curs de biologie, profesorul ar putea să organizeze subiectele în jurul ciclului de viață al unei plante. Elevii ar putea să studieze germinarea semințelor, creșterea și dezvoltarea plantei, polenizarea și reproducerea. Așadar,organizarea secvențială poate fi o metodă eficientă pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să își amintească informațiile într-un mod coerent și logic. Profesorii pot să utilizeze această metodă în diferite discipline și să includă o gamă largă de subiecte și probleme care să ilustreze conceptul în discuție.

Organizarea tematică implică structurarea conținutului în jurul unui subiect specific. Acesta poate fi o temă literară, un eveniment istoric sau un concept științific. Această metodă permite elevilor să facă conexiuni mai ușor între subiecte diferite și să dezvolte abilități de gândire critică. Un exemplu de organizare tematică este studierea literaturii clasice dintr-o anumită perioadă, precum romantismul sau modernismul. Organizarea tematică a conținutului este o metodă eficientă pentru a ajuta elevii să facă conexiuni între subiecte diferite și să dezvolte abilități de gândire critică. În această metodă,

subiectele sunt structurate în jurul unui concept specific sau a unei teme comune. Astfel, elevii pot să înțeleagă mai bine subiectul și pot să facă legături între concepte aparent disparate.

Un exemplu practic de utilizare a organizării tematice într-un curs de limba engleză ar fi studierea literaturii americane a secolului XX. Profesorul ar putea să împartă cursul în patru teme majore: „viața urbană", „viața rurală", „relații interpersonale" și „reprezentarea istoriei". Fiecare temă ar putea să includă diferite opere literare care să ilustreze subiectul în discuție. De exemplu, sub tema „viața urbană", profesorul ar putea să includă opere literare precum „The Great Gatsby" de F. Scott Fitzgerald și „Invisible Man" de Ralph Ellison, care abordează viața în orașe și problemele sociale ale acesteia. În cadrul temei „viața rurală", profesorul ar putea să includă opere literare precum „Ion" de Liviu Rebreanu și „Morometii" de Marin Preda, care explorează viața în zonele rurale și problemele specifice ale acestora.

Pe lângă utilizarea literaturii, organizarea tematică poate fi aplicată și în alte discipline precum istoria, geografia sau științele sociale. De exemplu, în cadrul cursului de istorie, profesorul ar putea să organizeze subiectele în jurul unui eveniment istoric important, precum Revoluția franceză. Subiectele ar putea să includă cauzele și consecințele evenimentului, rolul liderilor politici și sociale, precum și impactul evenimentului asupra Europei și lumii. Așadar, organizarea tematică poate fi o metodă eficientă de a ajuta elevii să înțeleagă și să facă legături între concepte aparent disparate. Profesorii pot să utilizeze această metodă în diferite discipline și să includă o gamă largă de subiecte care să ilustreze conceptul sau tema discutată.

Pe de alta parte, organizarea conținutului poate fi îmbunătățită prin utilizarea diferitelor instrumente didactice, cum ar fi graficele, diagramele sau hărțile mentale. Acestea pot ajuta elevii să înțeleagă mai bine informațiile și să le rețină mai ușor.

Pentru a asigura o organizare eficientă a conținutului, este important să se țină cont de nevoile și capacitățile elevilor. Elevii cu nevoi speciale pot necesita o organizare diferită a conținutului, precum prezentarea informațiilor în format audio sau utilizarea imaginilor pentru a ilustra concepte abstracte.

În concluzie, organizarea conținutului în învățământul preuniversitar poate fi îmbunătățită prin utilizarea diferitelor teorii și bune practici, cum ar fi organizarea secvențială sau organizarea tematică, și prin utilizarea instrumentelor didactice adecvate. Este important să se țină cont de nevoile și capacitățile diferite ale elevilor pentru a asigura o înțelegere clară și coerentă a subiectelor abordate în clase.

Referințe bibliografice:

1. Marzano, R. J. (2017). The New Art and Science of Teaching. Solution Tree Press.

2. Wiggins, G., & McTighe, J. (2005). Understanding by Design. Association for Supervision and Curriculum Development.

3. Tomlinson, C. A. (2014). The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners. ASCD.

4. Badea, M. (2008). Manual de psihopedagogie speciala. Polirom.

5. Brame, C. J. (2016). Effective Educational Videos: Principles and Guidelines for Maximizing Student Learning from Video Content. CBE-Life Sciences Education

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof. Licaciu Maria-Marilena

Școala Gimnazială „Ilie Stoenescu" Boțești

În cadrul procesului instructiv-educativ se pot folosi diferite tipuri de organizare a activităţii elevilor. Alegerea acestora se face în funcţie de obiectivele urmărite, de conţinuturile cu care se lucrează, de particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor, de gradul de dotare cu mijloace de învăţământ, de felul în care se va face evaluarea activităţii, de tactul pedagogic al cadrului didactic etc. Formele de organizare a activităţii menţionate în literatura de specialitate sunt:

• activitatea frontală;

• activitatea pe grupe;

• activitatea independentă.

Activitatea frontală se realizează de către învăţător cu toţi elevii clasei. Elevii trebuie să efectueze sarcinile cerute de cadrul didactic, el fiind cel care coordonează întreaga activitate.Această formă de activitate se poate folosi pentru reactualizarea cunoştinţelor, la captarea atenţiei, la predarea noilor cunoştinţe sau la fixarea şi sistematizarea acestora.

Metoda didactică cea mai utilizată în cadrul acestei activităţi este conversaţia (catehetică sau euristică).Avantajul acestui tip de activitate este contribuţia la dezvoltarea comunicării orale a elevilor, la creşterea încrederii în sine prin afirmarea în faţa colegilor de clasă. Însă activitatea frontală trebuie folosită cu atenţie, pentru că nu toţi elevii participă activ la desfăşurarea lecţiei, din diferite motive (datorită numărului prea mare de elevi din clasă, a diferenţelor dintre aceştia în ceea ce priveşte inteligenţa, aptitudinile, ritmul de lucru etc.).

Activitatea pe grupe presupune gruparea după anumite criterii a elevilor. Activitatea în cadrul grupei se bazează pe cooperarea membrilor ei (se combină inteligenţa şi efortul individual cu inteligenţele şi eforturile copiilor din grup).Această formă de activitate contribuie la dezvoltarea relaţiilor sociale, la dezvoltarea spiritului de echipă şi a colaborării între membrii unei echipe.Criteriile de formare a unei grupe ţin de nivelul de pregătire relativ asemănător, de gruparea elevilor în funcţie de anumite aptitudini personale sau pot fi luate în considerare unele criterii aleatorii: culoarea ochilor, culoarea preferată, numărare etc.

Desfăşurarea unei activităţi pe grupe presupune respectarea următoarelor etape:

• stabilirea conţinutului de învăţare în grup: temă, obiective, acţiuni de îndeplinit;

• împărţirea sarcinilor de învăţare pe echipe şi alegerea liderului echipei;
• rezolvarea sarcinilor şi discutarea la nivelul echipei a rezultatelor obţinute;
• discutarea, corectarea, completarea şi omologarea rezultatelor obţinute la nivelul clasei.

În timpul acestei activităţi se folosesc metode didactice care implică participarea activă a elevilor: investigaţia, exerciţiul, proiectul, brainstorming-ul, explozia stelară.

Activitatea independentă presupune ca fiecare elev să execute o anumită sarcină didactică singur, fără coordonarea cadrului didactic sau a altcuiva.Prin intermediul acestei forme de activitate se formează deprinderile de muncă fizică şi intelectuală a elevilor. Se dezvoltă responsabilitatea faţă de sarcinile primite, ritmul individual de muncă, se cultivă capacitatea deconcentrare, iniţiativa, flexibilitatea gândirii, originalitatea şi creativitatea. Prin verificarea şi aprecierea sistematică a sarcinilor executate, se dezvoltă încrederea în forţele proprii a elevilor.

Sarcinile pe care elevii trebuie să le rezolve pot fi unice (la fel pentru toţi elevii – în momentele de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor) sau diferenţiate în funcţie de nivelul de pregătire al elevilor.

Activitatea independentă este cea în cadrul căreia se poate realiza cel mai bine tratarea diferenţiată a elevilor. Astfel, elevii care dispun de un potenţial intelectual mai mare vor primi sarcini cu grad mai mare de dificultate, care urmăresc să le stimuleze capacităţile intelectuale şi să evite apariţia stărilor de plictiseală şi de plafonare, în timp ce elevii care au dificultăţi în parcurgerea conţinuturilor vor primi sarcini simplificate, dar care să-i facă să înregistreze anumite succese, crescându-le astfel încrederea în forţele proprii şi determinându-i să-şi dorească să obţină astfel de rezultate şi în viitor.

Rolul cadrului didactic este de a verifica şi aprecia rezultatele obţinute de elevi şi de a forma în timp, la aceştia, capacităţi de autoevaluare.

Combinarea armonioasă a celor trei forme de activitate este cheia unui proces instructiv-educativ reuşit.În acest fel elevii vor şti să se adapteze oricând, la orice fel de activitate didactică, fie ea frontală, pe grupe sau independentă şi îşi vor construi singuri temelia pe care se va înălţa dezvoltarea lor intelectuală, socială şi materială.

BIBLIOGRAFIE:

Nicola, Ioan , Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, RA, Bucureşti, 1994.

Radu, Ion .Teorie şi practică în evaluarea eficienţei învăţământului, Bucureşti, E.D.P., 1981

INTEGRAREA METODELOR MODERNE ÎN EDUCAȚIE

Prof. LICIU CONSTANȚA

COLEGIUL NAȚIONAL ECONOMIC "THEODOR COSTESCU"

DROBETA TURNU SEVERIN

Metodele de predare învăţare sunt importante. Utilizând metode active participative stimulăm creativitatea şi ingeniozitatea elevilor, iar dacă mai avem la dispoziţie şi instrumente moderne de implementare ne putem asigura de atenţia elevilor. Şcoala ar trebui să creeze condiţii pentru ca fiecare elev să-şi dezvolte personalitatea şi să-şi arate individualitatea.

Şcoala trebuie orientată spre elev, formarea personalităţii elevului pentru integrarea acestuia pe piaţa muncii, iar profesorul trebuie să descopere potenţialul fiecărui elev şi să-l ajute în dezvoltarea sa canalizându-l pe direcţia potrivită personalităţii sale.

Educaţia este specifică oamenilor şi se realizează cu ajutorul limbajului, culturii şi voinţei oamenilor. Nu putem realiza educaţia în afara mediului social, cultural şi al individului în sine. În dezvoltarea personalităţii elevilor educaţia este foarte importantă, dar în strânsă legătura personalitatea elevilor depinde de ereditate şi mediu.

Toţi copii trebuie să aibă dreptul la educaţie indiferent cât de diferiţi sunt. Accesul la educaţie trebuie să fie flexibil, fiecare să înveţe în funcţie de grupa de vârstă şi de capacitatea sa de a învăţa, de ritmulde învăţare al fiecăruia.

Educaţia după Platon este "arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale celor care dispun de ele", iar după Aristotel "un obiect al supravegherii publice iar nu particulare„. Educaţia este cu alte cuvinte o acţiune a oamenilor îndreptată asupra lor sau asupra altora de a se dezvolta, de a acumula cunoştinţe în diverse direcţii.

Scopurile educaţiei sunt strâns legate de finalităţile acesteia care nu se văd pe termen scurt, cimai degrabă pe termen mediu şi lung. Scopurile educaţiei rezidă în următoarele:

- achiziţiile elevilor la finele procesului de instruire;
- competenţele achiziţionate pe parcursul educării;
- schimbările în conduita şi conştiinţa elevilor;
- atitutidinea şi capacitatea educabililor pe perioade mari de timp.

Atunci când realizăm educaţia elevilor pe lângă scopurile menţionate anticipăm prin obiective comportamentul elevilor după parcurgerea secvenţei de învăţare. Fiecare scop poate avea o multitudine de obiective. Relaţia dintre scopuri şi obiective se observă în următoarele aspecte:

- scopurile sunt corelate cu obiectivele şi nu pot fi identificate direct;
- scopurile au ca indicatori obiectivele pentru a delimita importanţa acestora;

- formularea scopurilor este obligatorie;
- scopurile fără obiective sunt abstracte.

Obiectivele ne ajută să concretizăm în cadrul lecţiei şi nu numai ce dorim să ştie elevul. Obiectivele educaţionale sunt cunoscute ca obiective generale, obiective specifice, obiective cadru, obiective de referinţă, obiective operaţionale şi alături de cele cognitive, afective şi psihomotorii pun în evidenţă scopurile educaţiei.

Şcolile trebuie să includă toţi copii în sistemul de învăţământ, indiferent dacă sunt supradotaţi, cu handicap, copii străzii sau copii din grupuri marginalizate sau dezavantajate. E important să conştientizăm ca profesori, părinţi, membrii ai societăţii că orice copil poate fi educat.

Prin educaţie în sistemul de învăţământ sunt oferite conţinuturile ce trebuie asimilate de către elevi, dar şi competenţele ce vor fi dobândite în urma activităţii de învăţare. La fel de important ca şi elevul care trebuie să vrea sau să fie convins să înveţe, este şi profesorul care trebuie să aducă cunoştinţele la nivelul de accesibilitate al elevilor pe grupe de vârstă. Elevii cu dificultăţi de învăţare trebuie de asemenea ajutaţi şi integraţi în învăţământul de masa.

Principiile care stau la baza educaţiei ne ajută ca profesori să accesibilizăm conţinuturile, să ţinem cont de vârsta educabililor şi de capacităţile fiecăruia. Reuşim să aducem egalitatea de şanse în cadrul educabililor ţinând cont de personalitatea fiecăruia, îndrumând pe fiecare după vârstă, sex, nivel de pregătire anterioară, potenţial fizic şi intelectual.

Relaţia profesor-elev trebuie să fie una deschisă, bazată pe sprijin reciproc, cooperare, dialog constructiv. Astfel prin educaţia modernă se doreşte o colaborare strânsă între şcoală, comunitatea locală, părinţi, elevi încurajând discuţiile, renunţând la control profesorul fiind moderatorul, iar elevul implicat permanent pentru propria dezvoltare.

Dacă este să vorbim de atragerea elevilor trebuie să avem în vedere disponibilitatea acestora pentru utilizarea mijloacelor moderne de comunicare. Elevii sunt cei care dispun de echipamente moderne de comunicare cu acces la internet. Dacă punem la dispoziţia lor platforme (Moodle) a căror instalare se realizează gratuit, dar pentru care noi profesorii trebuie să ne documentăm activitatea didactică va fi mai interesantă şi pentru noi şi pentru elevi. Elevii sunt stimulaţi să lucreze în echipe, să acceseze informaţii pe platformă, internet, etc, să solicite informaţii suplimentare, să-şi pună anumite probleme, sau să găsească soluţii.

În cadrul școlilor se desfățoară activitatea firmele de exerciţiu. Aceste firme sunt creaţii ale elevilor clasei eventual împărţită pe grupe pentru a lucra mai uşor. Profesorul este doar un supraveghetor al activităţii desfăşurate de elevi. Ei au cunoştinţele necesare (clasa a XI-a și a XII-a) pentru a desfăşura activităţi într-o firmă simulată. Orice decizii iau constituie experienţă pentru practica ulterioară finalizării liceului pentru că şi din greşeli se învaţă. Responsabilităţile fiecărui elev în cadrul firmei sunt bine stabilite. La diverse intervale de timp rolurile se schimbă pentru ca fiecare

să treacăprin experienţă posturilor dintr-o firmă, constatând totodată şi ce i se potriveşte mai bine.

Şcoala trebuie să ştie cum să motiveze elevul să înveţe, cum să uşureze procesul învăţării, cum să pună accent pe utilitatea cunoştinţelor pentru a se descurca în viaţă. Rolul profesorului este acela de a le arăta elevilor cum să utilizeze noţiunile acumulate în practică.

Bibliografie

- Joiţa Elena, Pedagogie şi elemente de psihopedagogie şcolară", Ed. Arves Craiova 2003
- Neculau A., „Educaţia adulţilor", Ed. Polirom Iaşi 2004
- Cucoş Constantin, „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice", Ed.Polirom Iaşi 2005
- Cerghit Ioan , „Metode de învăţământ", Ed. Polirom Iaşi 2006

INTEGRAREA METODELOR MODERNE ÎN EDUCAȚIE

Prof. LICIU CONSTANȚA

COLEGIUL NAȚIONAL ECONOMIC "THEODOR COSTESCU"

DROBETA TURNU SEVERIN

Metodele de predare învăţare sunt importante. Utilizând metode active participative stimulăm creativitatea şi ingeniozitatea elevilor, iar dacă mai avem la dispoziţie şi instrumente moderne de implementare ne putem asigura de atenţia elevilor. Şcoala ar trebui să creeze condiţii pentru ca fiecare elev să-şi dezvolte personalitatea şi să-şi arate individualitatea.

Şcoala trebuie orientată spre elev, formarea personalităţii elevului pentru integrarea acestuia pe piaţa muncii, iar profesorul trebuie să descopere potenţialul fiecărui elev şi să-l ajute în dezvoltarea sa canalizându-l pe direcţia potrivită personalităţii sale.

Educaţia este specifică oamenilor şi se realizează cu ajutorul limbajului, culturii şi voinţei oamenilor. Nu putem realiza educaţia în afara mediului social, cultural şi al individului în sine. În dezvoltarea personalităţii elevilor educaţia este foarte importantă, dar în strânsă legătura personalitatea elevilor depinde de ereditate şi mediu.

Toţi copii trebuie să aibă dreptul la educaţie indiferent cât de diferiţi sunt. Accesul la educaţie trebuie să fie flexibil, fiecare să înveţe în funcţie de grupa de vârstă şi de capacitatea sa de a învăţa, de ritmulde învăţare al fiecăruia.

Educaţia după Platon este "arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale celor care dispun de ele", iar după Aristotel "un obiect al supravegherii publice iar nu particulare„. Educaţia este cu alte cuvinte o acţiune a oamenilor îndreptată asupra lor sau asupra altora de a se dezvolta, de a acumula cunoştinţe în diverse direcţii.

Scopurile educaţiei sunt strâns legate de finalităţile acesteia care nu se văd pe termen scurt, cimai degrabă pe termen mediu şi lung. Scopurile educaţiei rezidă în următoarele:

- achiziţiile elevilor la finele procesului de instruire;
- competenţele achiziţionate pe parcursul educării;
- schimbările în conduita şi conştiinţa elevilor;
- atitutidinea şi capacitatea educabililor pe perioade mari de timp.

Atunci când realizăm educaţia elevilor pe lângă scopurile menţionate anticipăm prin obiective comportamentul elevilor după parcurgerea secvenţei de învăţare. Fiecare scop poate avea o multitudine de obiective. Relaţia dintre scopuri şi obiective se observă în următoarele aspecte:

- scopurile sunt corelate cu obiectivele şi nu pot fi identificate direct;
- scopurile au ca indicatori obiectivele pentru a delimita importanţa acestora;

- formularea scopurilor este obligatorie;
- scopurile fără obiective sunt abstracte.

Obiectivele ne ajută să concretizăm în cadrul lecţiei şi nu numai ce dorim să ştie elevul. Obiectivele educaţionale sunt cunoscute ca obiective generale, obiective specifice, obiective cadru, obiective de referinţă, obiective operaţionale şi alături de cele cognitive, afective şi psihomotorii pun în evidenţă scopurile educaţiei.

Şcolile trebuie să includă toţi copii în sistemul de învăţământ, indiferent dacă sunt supradotaţi, cu handicap, copii străzii sau copii din grupuri marginalizate sau dezavantajate. E important să conştientizăm ca profesori, părinţi, membrii ai societăţii că orice copil poate fi educat.

Prin educaţie în sistemul de învăţământ sunt oferite conţinuturile ce trebuie asimilate de către elevi, dar şi competenţele ce vor fi dobândite în urma activităţii de învăţare. La fel de important ca şi elevul care trebuie să vrea sau să fie convins să înveţe, este şi profesorul care trebuie să aducă cunoştinţele la nivelul de accesibilitate al elevilor pe grupe de vârstă. Elevii cu dificultăţi de învăţare trebuie de asemenea ajutaţi şi integraţi în învăţământul de masa.

Principiile care stau la baza educaţiei ne ajută ca profesori să accesibilizăm conţinuturile, să ţinem cont de vârsta educabililor şi de capacităţile fiecăruia. Reuşim să aducem egalitatea de şanse în cadrul educabililor ţinând cont de personalitatea fiecăruia, îndrumând pe fiecare după vârstă, sex, nivel de pregătire anterioară, potenţial fizic şi intelectual.

Relaţia profesor-elev trebuie să fie una deschisă, bazată pe sprijin reciproc, cooperare, dialog constructiv. Astfel prin educaţia modernă se doreşte o colaborare strânsă între şcoală, comunitatea locală, părinţi, elevi încurajând discuţiile, renunţând la control profesorul fiind moderatorul, iar elevul implicat permanent pentru propria dezvoltare.

Dacă este să vorbim de atragerea elevilor trebuie să avem în vedere disponibilitatea acestora pentru utilizarea mijloacelor moderne de comunicare. Elevii sunt cei care dispun de echipamente moderne de comunicare cu acces la internet. Dacă punem la dispoziţia lor platforme (Moodle) a căror instalare se realizează gratuit, dar pentru care noi profesorii trebuie să ne documentăm activitatea didactică va fi mai interesantă şi pentru noi şi pentru elevi. Elevii sunt stimulaţi să lucreze în echipe, să acceseze informaţii pe platformă, internet, etc, să solicite informaţii suplimentare, să-şi pună anumite probleme, sau să găsească soluţii.

În cadrul școlilor se desfățoară activitatea firmele de exerciţiu. Aceste firme sunt creaţii ale elevilor clasei eventual împărţită pe grupe pentru a lucra mai uşor. Profesorul este doar un supraveghetor al activităţii desfăşurate de elevi. Ei au cunoştinţele necesare (clasa a XI-a și a XII-a) pentru a desfăşura activităţi într-o firmă simulată. Orice decizii iau constituie experienţă pentru practica ulterioară finalizării liceului pentru că şi din greşeli se învaţă. Responsabilităţile fiecărui elev în cadrul firmei sunt bine stabilite. La diverse intervale de timp rolurile se schimbă pentru ca fiecare

să treacăprin experienţă posturilor dintr-o firmă, constatând totodată şi ce i se potriveşte mai bine.

Şcoala trebuie să ştie cum să motiveze elevul să înveţe, cum să uşureze procesul învăţării, cum să pună accent pe utilitatea cunoştinţelor pentru a se descurca în viaţă. Rolul profesorului este acela de a le arăta elevilor cum să utilizeze noţiunile acumulate în practică.

Bibliografie

- Joiţa Elena, Pedagogie şi elemente de psihopedagogie şcolară", Ed. Arves Craiova 2003
- Neculau A., „Educaţia adulţilor", Ed. Polirom Iaşi 2004
- Cucoş Constantin, „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice", Ed.Polirom Iaşi 2005
- Cerghit Ioan , „Metode de învăţământ", Ed. Polirom Iaşi 2006

CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE ÎN PREDAREA LIMBILOR STRĂINE

Linca Florin- Gabriel- Liceul de Arte „Sabin Păuţa” Reşiţa, Caraş-Severin

Educaţia se face cu faţa spre viitor. Educaţia apropie noi orizonturi pentru individ şi societate, în ansamblu - pentru umanitate. Din această perspectivă, în lumea de astăzi, viitorul nu poate să fie doar probabil, ci şi posibil. Închei această captatio, expresie a misiunii educaţiei şi instrucţiei mereu de-a lungul istoriei, cu o dezvoltare la fel de axiomatică, însă expresivă: cine absoarbe educaţie va fi absorbit în câmpul social cu preţul propriilor virtuţi.

Învăţarea este un proces intim, dinamic şi individual. Profesorul este dator să sesizeze ritmul şi eficienţa acestui proces, să măsoare mereu nivelele atinse şi să-şi regleze arsenalul metodic pentru atingerea cât mai rapid a unor parametrii ridicaţi, în condiţii de calitate şi stabilitate. Cunoaşterea dinamicii învăţării, în funcţie de capacităţile intelectuale, nevoile educaţionale, interesele şi aspiraţiile subiectului supus educaţiei, ţine de misiunea, responsabilitatea, autoritatea şi personalitatea educatorului. Cu atât mai semnificative ni se par aceste consideraţii, când e vorba de predarea/ învăţarea la nivel liceal şi când ţinta fixată este una anume: atingerea unor parametrii de competenţă şi performanţă în utilizarea limbajului de specialitate în limbă străină.

Se evidenţiază, în această concepţie, rolul de dirijor sau de regizor al profesorului, care pune accentul pe aspectele cognitive şi relaţionale (interacţiune), el „manipulează” ambianţa în măsura în care este deplin competent pentru „a preda conţinutul şi structura performanţei tranzacţionale în codul ţintă.” (L.A. Jakobovits, B. Gordon, 1979, p. 381). Conţinutul – cunoştinţe de specialitate, codul – limbajul ştiinţific al specialităţii, tranzacţionat în elementele expresive ale limbii străine- țintă.

Cercetătorul român I. Neacşu, observă că procesele de învăţare subsumate „duc la instruire”. În sensul practicii educaţionale, ne spune autorul „a instrui înseamnă a aplica în mod eficient cunoştinţele, experienţele şi priceperile de ordin pedagogic, psihologic, logic, fiziologic, etic și psihosocial pentru organizarea unui mediu care să genereze învăţarea”. (I. Neaşcu, 1990,

p. 71)

Traseul de la limbă – ca sumă de semne, sistem – la semnificaţie, la funcţionalitate, *limbaj* – şi apoi la *interpretare* şi *la replică* nu este „lung" si este fascinant pentru cercetători. De aceea, subliniem că *discursul* - ca unitate a pragmaticii – poate fi analizat – cu folos! – si în cadrul limbajelor specializate în limbă străină, ca un aspect specific al competenţei şi performanţei.

Problemele de stilistică şi retorică, în această intervenţie, rămân ca sugestii, îndeosebi pentru a avertiza ca *selecţia* metodelor, tehnicilor şi procedeelor de lucru în ora de curs/clasă, a materialelor autentice (texte, înregistrări audio-video, alte surse de învăţare) trebuie să fie riguroasă, făcută cu perseverenţa dintre cele care pot să ajute la maximum atingerea scopului: dobândirea de către elev a parametrilor – de **conţinut,** de **stil/registru** – specifice *limbajului de specialitate* al domeniului în care se profesionalizează. În acest *parcurs* - proces psihic şi raţional, creativ şi social - se defineşte *comunicarea*, cu „magistralele" traseului care sunt: *limbă-limbaj, pragmatică –sintaxă–stil/registru.* Comunicarea propriu-zisă poate fi însă apreciată şi că se „divide"/manifestă în *inter-comunicare, intracomunicare* şi *para-comunicare*. Nu e cazul să dezvoltăm aceste noţiuni sau sintagme, acestea fiind - în ultimii ani – subiecte predilecte multor studii.

Actul de comunicare este definit ca un *act comportamental* cu două nivele: *tactic* şi *strategic.* Dat fiind că *actul comunicaţional* este predominant volitiv (dorinţa, necesitate) *de a comunica*, constituie un impuls cu componente *psihomotrice* şi *intelective*, în ultimă instanţă, *actul comunicaţional finalizat* devine *expresia întregii personalităţi.* Unul dintre autorii studiaţi insistă că *pentru un profesor de limbi străine se cer, în afară de temeinice cunostinţe de specialitate şi cunostinţe de didactică generală şi de didactică specială a limbilor respective*. (M. Grigoroviţă, 1995, p. 5). Autorul a alcătuit un evantai din *principiile metodice ale învăţării limbilor străine*, zece la număr, a căror valabilitate se menţine şi se amplifică - o dată mai mult! – când este vorba de actul didactic la nivel liceal.

1. Principiul *orientării comunicative* şi *educative*
2. Principiul *unităţii în dezvoltarea complexă* şi *susţinută a competenţei şi performanţei lingvistice;*
3. Principiul *priorităţii activităţilor comunicative faţă de cele precomunicative*;
4. Principiul *situativităţii*;
5. Principiul *unităţii dintre teoria limbii* şi *practica vorbirii*;

6. Principiul *unităţii dintre imitaţie* şi *conştientizare*;
7. Principiul *încurajării activităţii la limbile străine şi a independenţei tuturor cursanţilor*;
8. Principiul *intuitivităţii optime a materialului de limbă ţi de conţinut*;
9. Principiul *învăţării limbii străine pe baza limbii materne*;
10. Principiul *utilizării unei limbi autentice*.

Motivatia *individuală* şi motivatia *socială* sunt astăzi factorul hotărâtor al succesului în învăţarea unei limbi străine, de aceea, metodele cu care lucrează profesorul la clasă sau individual elevul acasă îşi au sorgintea în componentele ariei motivaţionale. Îndeobste, metoda *este o cale de urmat, un mod de construcţie*. În fond, este un set coerent de procedee, de tehnici şi de mijloace care se succed structurat, secvenţial în vederea atingerii unor parametri controlabili şi măsurabili pe drumul spre obiectivele finale. Toate componentele metodei – organizarea, succesiunea, adecvarea lor – privesc pe profesor, în primul rând, dar – aproape în aceeaşi măsură - şi pe cursanti; ei sunt beneficiarii metodelor şi tehnicilor didactice selectate de profesor, dar pot fi şi iniţiatorii lor – totdeauna colaborarea profesor- elev evoluează într-o tensiune de echilibru şi dezechilibru. Orice metodă definită, structurată şi acceptată, deşi nu este imuabilă, trebuie respectată în secvenţialitatea ei. Altfel, rezultatele sunt parţiale sau chiar aleatorii.

O clasificare cuprinzătoare şi echilibrată a principalelor metode de învăţare găsim în *Demersuri creative în predare şi învăţare* (M. Ionescu, 2000, clasificarea este menţinută şi mai recent, alături de alte criterii, în *Didactica modernă*. (M. Ionescu, I. Radu, 2001, p. 134):

- „de comunicare – orală sau scrisă”,
- „de cercetare a realităţii” (directă sau indirectă),
- „bazate pe acţiunea practică” (reală sau simulată) şi
- „instruire asistată de calculator” (IAC).

Inspiraţi de *principiile didactice generale* şi de *principiile metodice ale învăţării limbilor străine*, ca şi din analiza de mai sus, *în scopul optimizării predării* si *însuşirii limbilor străine la elevi*, pentru a asigura *competenţa si performanţa în comunicarea în scopuri profesionale specifice*, pledăm pentru următorul set normativ, de dorit a se manifesta în practică:

- **Principiul integrării şi adecvanţei limbii străine la nevoile, interesele şi exigenţele profesionale** prin stabilirea cât mai exact posibil a obiectivelor generale şi specifice ale

*Manualului de limbă modernă***;**

Principiul eficienţei sporite, continue şi complexe a muncii didactice prin selectarea exigentă a metodelor, procedeelor şi tehnicilor didactice adecvate nivelului de dezvoltare intelectuală a elevilor, capacităţilor lor cognitive ridicate, activităţilor interactive, cu efect pozitiv asupra dezvoltării profesionale şi dezvoltării personalităţii;

Principiul stimulării continue a motivaţiei psihologice, lingvistice, informaţionale prin accentuarea tipurilor de motivaţii care duc spre performanţa profesională, a acelora care vizează spectrul formativ complex determinat de limbă ca element al profesiunii şi al culturii;

Principiul învăţării funcţionale a limbii străine pe termen lung prin identificarea unui pachet de teme, probleme şi situaţii, a acelor activităţi profesionale şi sociale viitoare care solicită folosirea limbii;

Principiul unităţii lingvistice în predare si învăţare prin dezvoltarea unitară a deprinderilor de limbă, asigurându-se astfel competenţa comunicativă generală şi competenţa profesională specifică;

Principiul situativităţii prin exersarea vorbirii şi scrierii corespunzator unor situaţii similare cu cele din viaţa reală, prin ipostazierea în „roluri" profesionale şi sociale, îmbinând învăţarea informativă cu cea formativă în vederea integrării rapide şi eficiente în viaţa profesională şi socială, asigurarea mobilităţii profesionale şi a unui grad ridicat de competitivitate în câmpul muncii;

Principiul autenticităţii prin selectarea atentă a unor tipuri de texte sau documente de specialitate autentice, atât din punctul de vedere al termenilor de specialitate, cât si al structurilor de limbă caracteristice limbajului de specialitate, al organizării textului şi al registrului/stilului specific;

Principiul activităţii practice imediate şi feedback-ului prin folosirea limbii pentru documentare, redactarea unor texte specifice (eseuri, comentarii, referate, recenzii);

Principiul unei pedagogii active, dinamice manifestat prin datoria profesorului de a cunoaşte capacitatile reale de învăţare a fiecărui elev, stimularea continuă a motivaţiei pe parcursul studiului, precum şi pentru îmbunătăţirea (modernizarea) condiţiilor de studiu, precum şi iniţierea unor cercetări psihopedagogice;

Principiul colaborării şi cooperării cu profesorii principalelor discipline de specializare prin realizarea în comun a unor activităţi (lecţii, sesiuni de comunicări, excursii de studii în străinătate la instituţiile partenere);

Principiul depăşirii stagnării şi rutinei profesionale, a factorilor frenatori prin creativitate didactică şi realizarea de surse de învăţare, perfecţionare profesională continuă, lărgirea orizontului de cunoştinţe, realizarea unor puncte de sprijin a învăţarii în afara orelor de curs;

Principiul masurării şi evaluării corecte, în etape, a progresului în dezvoltarea deprinderilor de limbă străina, a formării limbajului de specialitate prin acţiuni de evaluare şi autoevaluare;

Principiul cunoaşterii şi respectării dimensiunii socio-culturale a limbii străine învăţate prin relevarea acesteia ca o valenţă a interculturalităţii şi vehicul al civilizaţiei şi culturii, ale afirmării identităţii, dar şi a solidarităţii, toleranţei şi cooperării paşnice;

Principiul practicii autonome – învăţarea continuă – prin sprijinirea elevilor de a-şi forma un stil de muncă individual, autonom, de învăţare continuă;

Principiul formării continue a formatorilor prin dezvoltarea de cercetări în pedagogia aplicată şi de didactică aplicată, introducerea unor elemente de specializare pedagogică pentru predarea la facultatile de ştiinte exacte şi socio-umane încă din perioada de formare la Facultatea de Litere.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoş, Constantin (1998), Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi;
- Grigoroviţă, Mircea, Predarea si învăţarea limbilor străine, Editura Didactică şi Pedagogică, Regia Autonomă, Bucureşti, 1995;
- Ionescu, Miron, Radu, Ion, (coord) (2001) Didactica modernă, Ediţia a II-a revizuită, Cluj-Napoca;
- Neacsu, Ioan, Instruire şi învăţare, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1990.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Florentina-Monica LOGHIN,
Școala Gimnazială „Ioan Grigore Teodorescu”
Ruseni-Borlești, Neamț

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este un aspect foarte important pentru eficiența procesului de învățare. Există diferite teorii și bune practici de organizare a conținuturilor, care pot fi aplicate în diverse contexte educaționale. Una dintre teoriile de organizare a conținuturilor este teoria lui Ausubel, care subliniază importanța integrării noilor informații în cadrul cunoștințelor existente ale elevilor. Conform acestei teorii, învățarea are loc prin intermediul asimilării și integrării de noi cunoștințe în structurile cognitive deja existente ale elevilor. Prin urmare, organizarea conținuturilor trebuie să se bazeze pe conectarea noilor informații cu cele deja existente în mintea elevilor. O altă teorie importantă este teoria lui Piaget, care subliniază importanța învățării prin descoperire, în care elevii sunt încurajați să exploreze și să descopere singuri conceptele și relațiile între acestea. Prin urmare, organizarea conținuturilor ar trebui să fie structurată în jurul unor provocări, provocând elevii să descopere, să exploreze și să învețe prin intermediul experiențelor lor.

În plus, există mai multe bune practici de organizare a conținuturilor care pot fi utilizate în învățământul preuniversitar, cum ar fi:
- Structurarea conținuturilor în module sau unități de învățare, care să fie logic și coerent organizate și să ofere oportunități de consolidare a cunoștințelor.
- Utilizarea unor metode și strategii diverse de predare și evaluare, pentru a încuraja elevii să gândească critic, să rezolve probleme și să aplice cunoștințele în situații reale.
- Integrarea tehnologiilor moderne în procesul de învățare, pentru a oferi oportunități de învățare personalizată, de colaborare și de acces la resurse educaționale de calitate.
- Încurajarea colaborării și a lucrului în echipă, pentru a dezvolta abilități sociale și de comunicare și pentru a stimula schimbul de idei și de perspective.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar poate fi abordată din diferite perspective teoretice și prin utilizarea unor bune practici, care să asigure un proces eficient și eficace de învățare și reprezintă un aspect esențial în procesul de predare-învățare, având un impact semnificativ asupra performanțelor elevilor. În acest articol, vom explora teoriile și bunele practici referitoare la organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar.

Teoriile privind organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar se referă la modul în care informațiile sunt structurate și organizate pentru a fi învățate de elevi. Una dintre aceste teorii este teoria psihologică a gestalt-ului, care afirmă că oamenii învață prin identificarea și organizarea elementelor individuale într-un întreg coerent. Această teorie sugerează că organizarea conținuturilor în categorii și subcategorii poate fi mai ușor de înțeles și reținut de către elevi. O altă teorie importantă este teoria cognitivă a învățării, care se concentrează pe modul în care oamenii procesează și învață informații. Această teorie susține că organizarea conținuturilor într-un mod structurat și logic poate facilita înțelegerea și reținerea informațiilor.

Bunele practici referitoare la organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar includ următoarele:
- Utilizarea structurilor de organizare a informațiilor, cum ar fi diagramele, hărțile mentale, tabelele sau graficele, pentru a ajuta elevii să vizualizeze și să înțeleagă mai bine informațiile.
- Organizarea conținuturilor în module sau unități tematice, care să fie coerente și să aibă un sens logic și secvențial.
- Asigurarea unei progresii logice și coerente a informațiilor, astfel încât să se construiască treptat cunoștințele și să se evite confuzia sau suprasolicitarea elevilor.
- Utilizarea exemplelor concrete și relevante pentru a face conexiuni între informații și viața reală.
- Folosirea unei varietăți de resurse și materiale educaționale, inclusiv cărți de studiu, manuale, prezentări multimedia, videoclipuri, jocuri sau activități practice.
- Evaluarea periodică a cunoștințelor și abilităților elevilor pentru a identifica lacunele și a ajusta strategiile de organizare a conținuturilor.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este un proces esențial pentru a asigura înțelegerea și reținerea informațiilor de către elevi. Prin aplicarea teoriilor și bunei practici de organizare a conținuturilor, se poate crea un mediu educațional eficient și coerent, care să încurajeze învățarea activă și să ajute elevii să atingă performanțe academice mai bune. Profesorii pot crea un mediu educațional mai eficient și mai atractiv pentru elevi, care să încurajeze dezvoltarea abilităților cognitive și a gândirii critice.

De asemenea, o organizare adecvată a conținuturilor poate ajuta la creșterea motivației și a încrederii elevilor în propria capacitate de a învăța și de a se dezvolta. Prin utilizarea unor structuri de organizare vizuale, cum ar fi hărțile mentale sau diagramelor, elevii pot să își

organizeze mai ușor ideile și să le încorporeze în învățarea lor iar utilizarea exemplelor concrete și relevante poate ajuta la crearea de conexiuni între informații și viața reală, ceea ce poate stimula interesul elevilor și poate consolida înțelegerea materialului.

Este important ca profesorii să fie flexibili în abordarea organizării conținuturilor, astfel încât să poată ajusta strategiile de învățare în funcție de stilurile de învățare ale elevilor și de nevoile lor individuale. De asemenea, evaluarea periodică a progresului elevilor poate ajuta la identificarea eventualelor lacune și la adaptarea strategiilor de organizare a conținuturilor pentru a se asigura că toți elevii au acces la informații și înțelegerea necesare. Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este o componentă esențială a procesului de predare-învățare. Prin aplicarea teoriilor și bunei practicii de organizare a conținuturilor, profesorii pot crea un mediu educațional eficient și atractiv pentru elevi, care să încurajeze dezvoltarea abilităților cognitive și a gândirii critice. Această abordare poate ajuta elevii să învețe mai bine și să se dezvolte în mod adecvat, pregătindu-i pentru succesul lor pe termen lung în viață. De asemenea, organizarea conținuturilor poate contribui la creșterea eficienței învățării și a timpului alocat pentru fiecare subiect, permițând profesorilor să abordeze conținuturile într-un mod mai coerent și sistematic. O structură clară și coerentă poate ajuta elevii să își organizeze informațiile într-un mod logic și să le rețină mai ușor, într-un cadru coerent și unitar. Este important ca profesorii să se adapteze la nevoile și nivelul de cunoștințe ale elevilor lor, pentru a asigura o înțelegere adecvată și profundă a conținuturilor predate. Astfel, profesorii pot alege să organizeze conținuturile într-un mod mai sistematic sau mai liber, în funcție de obiectivele de învățare și de nivelul de pregătire al elevilor. Prin aplicarea teoriilor și bunei practicii de organizare a conținuturilor, profesorii pot crea un mediu educațional adecvat, care să permită elevilor să învețe și să se dezvolte într-un mod eficient și sustenabil. În plus, organizarea conținuturilor poate ajuta la creșterea colaborării și comunicării între elevi, prin dezvoltarea de proiecte comune și prin împărtășirea de informații într-un mod structurat și coerent. Astfel, elevii pot învăța să lucreze în echipă și să comunice într-un mod eficient și productiv, dezvoltând abilități sociale și de comunicare esențiale pentru viața lor ulterioară. De asemenea, organizarea conținuturilor poate ajuta la identificarea lacunelor în cunoștințe și abilități ale elevilor, permițând profesorilor să adapteze strategiile de învățare pentru a acoperi aceste lacune și a asigura o dezvoltare continuă și coerentă. Evaluarea periodică a progresului elevilor poate ajuta la identificarea acestor lacune și la ajustarea strategiilor de organizare a conținuturilor pentru a se asigura că toți elevii au acces la informații și înțelegerea necesare.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este un aspect esențial al procesului de predare-învățare. Prin aplicarea teoriilor și bunei practici de organizare a conținuturilor, profesorii pot crea un mediu educațional adecvat, care să permită elevilor să învețe și să se dezvolte într-un mod eficient și sustenabil. Această abordare poate contribui la creșterea performanțelor și dezvoltării elevilor, pregătindu-i pentru succesul lor pe termen lung în viață. De asemenea, organizarea conținuturilor poate ajuta la creșterea autonomiei și responsabilității elevilor în procesul de învățare. Prin organizarea informațiilor într-un mod structurat și accesibil, elevii pot să-și construiască propriile cunoștințe și să își dezvolte abilitățile de învățare independentă. Aceasta poate contribui la creșterea autonomiei și responsabilității elevilor în procesul de învățare, permițându-le să-și urmeze propriile interese și să-și dezvolte propriile abilități.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este o componentă esențială a procesului de predare-învățare. Prin aplicarea teoriilor și bunei practici de organizare a conținuturilor, profesorii pot crea un mediu educațional adecvat, care să permită elevilor să învețe și să se dezvolte într-un mod eficient și sustenabil. Aceasta poate contribui la creșterea performanțelor și dezvoltării elevilor, pregătindu-i pentru succesul lor pe termen lung în viață. Este important să menționăm că organizarea conținuturilor trebuie să țină cont și de nevoile elevilor cu diverse stiluri de învățare și cu diverse niveluri de cunoștințe. Prin adaptarea strategiilor de organizare a conținuturilor la nevoile și nivelul de cunoștințe ale elevilor, profesorii pot asigura o înțelegere adecvată și profundă a conținuturilor și pot stimula dezvoltarea abilităților cognitive. În plus, o organizare adecvată a conținuturilor poate contribui la creșterea motivării și interesului elevilor pentru învățare. Prin utilizarea unor strategii de organizare a conținuturilor inovative și creative, profesorii pot stimula curiozitatea și interesul elevilor pentru subiecte noi și diverse. Aceasta poate ajuta la dezvoltarea pasiunii pentru învățare și la creșterea angajamentului elevilor în procesul educațional. Organizarea conținuturilor este esențială pentru procesul de învățare în învățământul preuniversitar. Prin aplicarea teoriilor și bunei practici de organizare a conținuturilor, profesorii pot crea un mediu educațional adecvat, care să permită elevilor să învețe și să se dezvolte într-un mod eficient și sustenabil. Aceasta poate contribui la creșterea performanțelor și dezvoltării elevilor, pregătindu-i pentru succesul lor pe termen lung în viață.

În concluzie, organizarea conținuturilor este un aspect fundamental în învățământul preuniversitar, având un impact semnificativ asupra performanțelor și dezvoltării elevilor. Prin utilizarea teoriilor și a bunei practici de organizare a conținuturilor, profesorii pot crea un

mediu educațional adecvat, care să încurajeze dezvoltarea abilităților cognitive, a gândirii critice, a creativității și a motivației elevilor pentru învățare. Este important ca profesorii să adapteze strategiile de organizare a conținuturilor la stilurile de învățare ale elevilor, să fie flexibili și să încurajeze dezvoltarea abilităților de învățare independentă. Prin evaluarea constantă a progresului elevilor și a eficacității strategiilor de organizare a conținuturilor, profesorii pot asigura o dezvoltare continuă și adecvată a elevilor. Prin dezvoltarea abilităților de gândire critică, de analiză a informațiilor și de comunicare, elevii pot fi pregătiți să facă față provocărilor vieții de zi cu zi și să aibă o carieră de succes în viitor.

Bibliografie:

1. Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (Eds.). A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives. Longman. (2001).
2. Ausubel, D. P. The psychology of meaningful verbal learning. Grune & Stratton. (1963).
3. Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (Eds.). How people learn: Brain, mind, experience, and school. National Academies Press. (1999).
4. Mayer, R. E. Learning and instruction. Pearson. (2008).
5. Marzano, R. J. Designing a new taxonomy of educational objectives. Corwin Press. (2001).
6. Piaget, J. To understand is to invent: The future of education. Grossman. (1973).
7. Sousa, D. A. How the brain learns. Corwin Press. (2006).
8. Stratan, A., & Guțu, G. Managementul curriculumului la clasele primare. Editura Universității de Stat din Tiraspol. (2015).
9. Popa, V., & Cojuhari, V. Organizarea conținuturilor disciplinare în clasele primare. Editura Universității de Stat din Moldova. (2014).
10. Dușciac, V. Organizarea și planificarea procesului de învățare la clasele primare. Editura Arc.(2013).
11. Lazar, I. Managementul educațional - teorie și practică. Editura Polirom. (2010).
12. Pană, O. Competențe și performanțe în învățământul primar. Editura Universității din București.(2015).
13. Crăciun, D. Organizarea conținutului științific la clasă. Editura Universității din Craiova. (2016).
14. Dragomir, R. Design curricular: Metodologie și tehnici. Editura Didactică și Pedagogică. (2018).
15. Grigore, A. Managementul curriculum-ului și al calității învățământului. Editura Universității din București. (2019).

EDUCAȚIA NONFORMALĂ-PĂSTRAREA CULTURII TRADIŢIONALE

Prof. înv.preșc. Lostun-Ciobotă Adela-Maria
G.P.N. Șaru Dornei, județul Suceava

Vârsta preșcolară constituie etapa în care copilul începe să înțeleagă realitatea înconjurătoare, începe să-și însușească părerile celor din jurul lui și cu atât mai mult a celor care îi fac educația, criteriile de apreciere a faptelor și, ca rezultat al procesului educativ, începe să devină conștient de greșelile sale.

Legătura cu pământul nostru natal, cu identitatea noastră ca popor o menținem doar păstrând vii tradițiile populare, portul specific fiecărei zone, cântecul și dansul popular, ale căror origini se pierd in timp si pe care suntem datori să le lăsăm moștenire copiilor noștri.

Prin folclor înţelegem creaţia artistică, colectivă, orală şi anonimă a unui popor, ce ne oglindeşte concepţia despre lume şi viaţă. Folclor înseamnă, muzică, dans, poezie, teatru şi arte plastice, decorative. Varietatea de dansuri este relativ mare, diferă de la sat, de la o zonă la alta.

Faptul că dansul popular este atât de bine înrădăcinat în tradițiile noastre, ar trebui să ne bucure, deoarece în acest fel reușim să prezervăm tradițiile și obiceiurile noastre ca popor. Orice eveniment important din viața romanilor, precum nunta, botezul, trecerea dintre ani și petrecerile cu prietenii, este marcat cu o horă, o sârbă, o învârtita sau o bătută. Toate aceste dansuri populare sunt sărbătoarea vieții si a spiritului nostru ca popor, exprimând bucuria, pofta de viață, veselia și vioiciunea noastră.

În instituţia noastră, ne-am propus obiective pentru păstrarea şi valorificarea tradiţiei şi creaţiei populare din judetul nostru, am reuşit de câțiva ani să iniţiem un spectacol de folclor, care pune pe prim plan copii şi tinerii atraşi de cântecul şi jocul popular.

Scopul manifestării este acela de a stimula în rândul copiilor interesul pentru receptarea, păstrarea şi punerea în valoare a creaţiilor populare, a frumuseţii portului popular, apropierea de tradiţiile populare precum şi descoperirea, cultivarea şi promovarea tinerilor interpreţi vocali, precum şi a formaţiilor de dansuri populare de copii.

Acest spectacol are şi rolul de a stimula crearea de trupe de copii în comună, care să activeze în rândul dansurilor sau a cântecelor populare, trupe din rândul cărora pe viitor pot apărea artişti care să facă din cultura tradiţională o meserie.

De asemenea, prin activitatea trupei de teatru ”Curcubeu” pe care o coordonez, încercăm să aducem în scenă, piese de teatru populare, poveștile tradiționale, cu amănunte privind peisajul social al universului copilăriei și prin care se expune viața de demult a țăranilor români.

Piesele de teatru ”Capra cu trei iezi”, ”Iedul cu trei capre”, ”Ursul păcălit de vulpe”, ”Scufița Roșie”, ”Cei trei puceluși,„ au fost poveștile copilăriei noastre, au un puternic impact în formarea conduitei şi conştiinţei morale, în dezvoltarea corectă a copiilor, a înțelegerii sentimentelor sau trăirilor acestora, astfel încât atunci când vor deveni adulți, să aibă însușite toate principiile sănătoase care ii vor face persoane responsabile și echilibrate din toate punctele de vedere. Prin varietatea, bogăţia şi noutatea ideilor pe care le cuprind aceste povești, dar mai ales prin felul în care scriitorul şi apoi ”actorii” le prezintă şi reuşesc să-l convingă pe ascultător, povestirile contribuie la cunoaşterea mai profundă a vieţii.

Pentru a valorifica tradiția, în rândul preșcolarilor, am desfășurat și un opțional ce are săptămânal câte o activitate despre cultura, tradiția si istoria noastră ca popor. Formarea acestor deprinderi este necesară copiilor în procesul comunicării cu cei din jur, în procesul însuşirii cunoştinţelor în viitoarea lor activitate şcolară. Poeziile, povestirile populare, ghicitorile stimulează capacitatea creatoare a copiilor. De exemplu, la una din activitățile

recente, am colaborat cu bunicile copiilor, ce ne-au încântat cu povestiri și îndeletniciri din vremea de demult. Activitatea a fost o întreagă șezătoare organizată în sala de grupă, în care copiii au învățat să depene ață, șă toarcă, să danseze și să cânte. Am încurajat bunicile să le povestească mereu copiilor despre copilăria lor.

Folosind metode inovative de lucru, reusim să captăm atenția copiilor în observarea ilustraţiilor din cărţi vechi, planşe, vizionarea unor diafilme, audierea unor lecturi artistice înregistrate pe casete audio sau video.

Consider că tradiția se înfiripează din generație în generație, prin puterea exemplului, de mic copil, l-am avut model pe tatăl meu, instructor-coregraf de dansuri populare.

Jocurile populare românești ne oferă un bagaj artistic bogat și variat, care cuprinde atât dansuri simple și line, dar și dansuri vii, energice și îndrăznețe, având ca punct comun un pronunțat caracter social. Am observat veselia copiilor când dansăm ”Alunelul”, ”Hora”, Promoroaca, dar și când am învățat un dans specific zonei Șaru Dornei, numit ”Dans ciobănesc”.

De asemenea, un alt exercițiu de înfiripare a ritmului românesc a fost prin jocul inspirat din pedagogia Montesorri, în care copiii au executat mișcări corespunzătoare simbolului arătat de educatoare, în acest caz 2 linguri de lemn, folosite pe post de ”picioare”.

Bogăția mișcărilor din dansul popular izvorăște din miile de jocuri existente in stilul propriu fiecărei regiuni, fiecare joc aducând cu sine veselia, temperamentul si energia ce caracterizează fiecare zonă in parte.

Dansul popular romanesc este o comoară cultivată din generație in generație, pe care avem datoria sa o ocrotim si sa o lăsăm moștenire copiilor noștri, ca mărturie a istoriei și a identității noastre naționale.

Bibliografie:

1. Ministerul Educatiei si cercetarii, Revista în învățământul preșcolar, 2006
2. Cristea S., Educația. Concept și analiză, Volumul 2, Didactica Publishing House, 2016
3. https://cooltneamt.ro/dansuri-traditionale/

EDUCAȚIA ȘCOLARĂ PRIVITĂ DIN PERSPECTIVA EDUCAȚIEI PERMANENTE

Autori: Prof. Bălțătescu Irina Prof.Luca Anca,

C.S. E.I.,,Alexandru Roșca" Piatra-Neamț

În cursul existenței sale, fiecare elev cu cerințe educaționale speciale este supus unor influențe educative multiple care pot acționa concomitent, succesiv sau complementar, în diferite forme. Unele acționează spontan, incidental, altele au un caracter organizat, sistematizat, provenite din partea școlii sau a altor instituții extrașcolare.

Educația școlară trebuie privită în perspectiva educației permanente, s-au conturat conceptele de educație formală (instituționalizată), educație nonformală (extrașcolară) şi educație informală (difuză), pentru denumirea curentă a tipurilor de educație. Încă din 1974, Coombs şi Ahmed – echivalând educația cu învățarea – au identificat aceste tipuri, definindu-le astfel:

- educație informală: „proces ce durează o viață, prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemânări, aptitudini şi înțelegere din experiențele zilnice"

- educație nonformală: „orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal şi care oferă tipuri selectate de învățare subgrupelor specifice populației (atât adulții, cât si copii)"

- educația formală: „educația instituționalizată, structurată in mod ierarhic, gradată cronologic si condusă de la centru (Ministerul Învățământului), prin tradiție, ea a constituit centrul de interes al politicii școlare"

- învăţare cu caracter pluridisciplinar

Interferența formelor de educație :Cele trei tipuri de educaţie – formală, nonformală şi informală – chiar dacă câmpuri proprii de acţiune în ansamblul procesului de educaţie, funcţionalităţii diferite, îngăduie nu numai extensiunea, ci şi o penetraţie şi o interdependenţă.

Articularea celor trei tipuri de educaţie trebuie să se facă potrivit finalităţilor educaţiei formale. Educaţia nu se mai poate reduce la instruirea de tip şcolar (formal), instituţiile de învăţamânt ar pierde dacă s-ar izola de contactul cultural-educativ sau dacă nu s-ar angaja în lupta pentru impunerea valorilor purtătoare de viitor şi pentru cotracararea unor influenţe sau orientări dăunătoare. Şcoala nu-şi mai poate permite să ignore mesajele celorlalte tipuri ale educaţiei, bogatele informaţii şi experienţele inedite acumulate de elevi în timpul liber.

Acestea vin în prelungirea şi întărirea activităţii desfăşurate în procesul instructiv-educativ. În acelaşi timp, educaţia formală ghidează, completează si corectează achiziţiile obţinute prin intermediul educaţiei informale şi nonformale, exercită o funcţie integrativă, de sinteză, a diferitelor experienţe trăite.

Unii autori propun variate modalităţi de articulare a educaţiei formale, nonformale şi informale cum sunt:

- lecţii tematice sau lecţii cu deschidere spre informaţia obţinută de elevi in cadrul informal
- lecţii şi echipe de profesori (biologie-chimie sau fizică şi literatură etc) pregătite în legătură cu temele de bază ale informaţiei obţinute în cadrul informal (filme, excursii, emisiuni TV) referitoare la cosmos, la oceane etc.
- ore de filosofie, când ele au deschidere spre problematica lumii contemporane şi a vieţii
- folosirea metodelor care leagă învăţarea în clasă cu învăţarea independentă
- unele activitaţi extraşcolare (cercuri, excursii didactice) pot servi aceluiaşi scop.

Coordonarea şi relaţionarea celor trei tipuri de educaţie – formală, nonformală şi informală – constituie o problemă complexă, dacă ţinem seama de faptul că exigenţele nonformale ale elevilor nu sunt întotdeauna cunoscute şi valorizate în şcoală. Relaţia dintre educaţia formală şi **educaţia nonformală** este de complementaritate sub raportul conţinutului, al formelor de organizare şi de realizare, știind că există şi o relaţie concurenţială între cele două forme de educaţie. “Criza şcolii”, din ultimii ani evidențiază importanța activităţilor de educaţie nonformale centrată pe interesele, dorinţele elevilor.Relațiile interşcolare devin mult mai degajate deoarece educația nonformală prevede o mai mare posibilitate de opţiune în ceea ce priveşte curriculumul cu aplicarea programelor educațional-terapeutice.

Curriculum extaşcolar pentru învăţământul preşcolar 3-6/7 ani are la bază conceptul de educaţie timpurie păstrând în centrul atenţiei copiilor cu nevoile şi dorinţele lor urmărind de fapt realitatea educaţională a vârstelor mici.

„Educaţia timpurie”pune accent pe formarea continuă a copiilor pe exercitarea capacităţilor, dobândirea abilităţilor operaţionale.

Copilul descoperă realităţile şi realităţile interumane, achiziţiile cuprinse în timpul jocului pot rămâne pentru toată viaţa. Odată cu intrarea copilului în şcoală, jocul trece de pe primul plan pe cel secundar, intervenind o schimbare radicală a copilului.

Prin joc elevii cu cerințe educaționale speciale îşi exersează facilităţile mintale, măresc eforul voluntar, câştigă încredere în sine.

Jocul este o **modalitate de terapeutică** a copilăriei, liniştea datorată jocului solitar sau jocului în prezenţa adulţilor îi face pe copii să radieze, ceea ce conduce la recunoaştere şi dragoste, izvorâte din mediul înconjurător, ceea ce reprezintă un factor foarte important în tratamentul psihologic al

copilului. „Jocul este forma copilului de autoterapie” (Mitrofan, Iolanda, coord.,2001/pg.136) prezintă integrarea fără probleme a copiilor în realitatea înconjurătoare, exersarea capacităţilor cognitive, imaginative şi creative ale copilului şi nu în ultimul rând, maturizarea deplină.

Jocul contribuie la:

- dezvoltarea imaginaţiei
- dezvoltă limbajul elevilor cu cerințe educaționale speciale
- sunt ajutaţi să descopere cunoştinţele
- înlesneşte înţelegerea şi formarea reprezentărilor
- încurajează elevii
- dezvoltă colaborarea dintre elevi prin activităţi pe grupe
- este antrenat spiritul de echipă
- contribuie la realizarea sarcinilor didactice printr-o formă de activitate accesibilă şi atractivă
- jocul presupune un plan; fixarea unor obiective şi realizarea într-un mod plăcut a acestora.

Astfel va fi satisfăcută în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copiilor, jocul rămânând tovarăşul de nedespărţit al acestora.Este influienţată dezvoltarea psihică sub toate aspectele sale: percepţia, memoria, gândirea, imaginaţia, sentimentele, voinţa.

Prin joc se dobândesc funcţii psihopedagogice semnificative, asigurând participarea activă a elevilor cu cerințe educaționale speciale la lecţii şi la o bună integrare în şcoala de masă.

Procedeele jocului trebuie să identifice procesul de adaptare al copilului începând cu vârsta preşcolară până la terminarea studiilor. Jocul crează momente de relaxare, formarea personalităţii, capacitatea de a exercita anumite roluri sociale, asimilarea valorilor sociale.

Jocul, farmecul copilăriei

Astfel, activităţile de joc sunt fi corelate cu activităţile cognitive emoţionale şi sociale, adică elevii sunt ajutați să-și autonomia personală.Trecerea de la competenţele cognitive la cele sociale şi apoi la cele emoţionale vor dezvolta pentru viitorul adult competenţe adaptative.

Ştiind că de la cea mai fragedă vârstă copiii intră în contact cu obiectele şi fenomenele din natură; activităţile de acest gen au o deosebită influenţă formativă; astfel copiii percep activ prin acţiuni directe obiectele, fenomenele, locurile istorice

Crearea unor situaţii - problemă are menirea de a-i pune pe elevi, elevii cu cerințe educaționale speciale, nu atât în situaţia propriu-zisă de a cunoaşte, cât mai ales în cea de a elabora şi de a descoperi calea spre adevăr, spre soluţionarea situațiilor ivite.

În activităţile practice aplicative prin colaborare se impune prezenţa convorbirii sau chestionării orale care are drept scop antrenarea şi participarea activă, vie, a copiilor în procesul observării, situaţie care garantează însuşirea practică şi conştientă a cunoştinţelor.Copiii au posibilitatea să-şi justifice răspunsurile, să participe la confruntarea de idei şi în acelaşi timp prin

feedback să poată să corecteze, să completeze răspunsurile, profesorii ajutându-i să înţeleagă unde au greşit.

Realizarea unor jocuri în care să impună copiilor anumite dificultăți de depășit, bineînțeles dozate pentu vârsta lor, facilitând învăţarea spontană, înţelegerea reală prin raportarea noilor informaţii, fondul cunoştinţelor în procesul de asimilare pe sistematizare, obstacolele cognitive, obstacolele dintre copii şi lumea acestora fiind îndepărtate.

În practică observările prin comparaţie al căror specific constau în prezentarea încă de la începutul activităţilor a obiectelor supuse comparaţiei îmbinând permanent percepţia cu comparaţia, subordonând analiza cerinţelor desfăşurării comparaţiei. Observaţiile solicită stabilirea unor criterii de comparaţie şi orientare permanentă a copiilor spre detaşarea de la început a ceea ce este asemănător de ceea ce diferă**.**

Educaţia nonformală este preocupată mai mult de formarea şi dezvoltarea capacităţilor practice, de trezirea interesului pentru cunoaştere, în timp ce în sistemul formal se pune încă accentul pe transmiterea de informaţii şi cunoştinţe cu aplicabilitate întârziată.

Chiar dacă sunt oarecum diferite, educaţia formală şi cea nonformală nu sunt opuse. Ambele pun accent pe învăţarea organizată şi intenţionată, implică o anumită structurare şi atunci când este neceasar dispun de profesionişti care coordonează, colaborează cu elevii cu dizabilități, (art-terapie: teatru de păpuși,artă fotografică).

Educaţia nonfomală evidenţiază necesitatea, modul de valorificare a influenţelor formative, educative şi a altor forme de organizare a realizării educaţiei**, în afară şi după etapa şcolarităţii:** familia, instituţiile culturale, mass-media, instituţii şi organizaţii de copii; aceste influenţe sunt corelate **cu mediul extraşcolar în care participă elevii cu dizabilități,** cu modurile de petrecere a timpului liber, cu includerea lor în diferite grupuri de socializare pentru desfășurarea activităților cu valoare educativă, acestea fiind complementare educaţiei formale, pot avea efecte pozitive de compesare.

În acelaşi timp se pot invoca mai multe raţiuni pentru o intergrare a celor trei modalităţi:

- capacitatea de a răspunde la situaţii şi nevoi complexe
- conştientizarea unor situaţii specifice, cu totul noi
- o mai bună conştientizare a unor nevoi individuale şi colective
- o mai mare sensibilitate la situaţii de blocaj care cer noi abordări și rezolvări imediate
- ameliorarea formării formatorilor
- facilitarea autonomizării „formaţiilor”
- conjugarea eforturilor din mai multe subsisteme sociale care au în vedere educaţia.

Dar se pot reţine, simultan, şi unele raţiuni contrare acestei integrări posibile dintre educaţia formală, nonformală şi informală, atunci când:

- se pune în aplicare un sistem mai selectiv al indivizilor
- această conjugare funcţională apelează la un sistem centralizat care poate răpi din marja de libertate a acţiunii în interiorul fiecărei modalităţi

Articularea se poate realiza la mai multe niveluri:

- în perspectiva structurilor verticale, administrativ-ierarhice, asigurând o complementaritate benefică între acţiunea unitară a statului şi iniţiativele comunităţilor de bază
- în perspectiva structurilor orizontale, locale sau participative, care asigură articularea între diferiţi intervenienţi socio-culturali
- la nivelul reţelelor, cum ar fi centrele de sprijin dintr-o anumită zonă, facilitând conlucrarea dintre mai mulţi factori grupali sau individuali.

Cert este că toate cele trei educații „paralele", chiar dacă au propriul câmp de acțiune şi funcționalități diferite, îngăduie extensiuni şi întrepătrunderi benefice, această articulare conducând la întărirea lor reciprocă şi la eficientizarea demersului educativ. **Cele trei forme se sprijină şi se condiționează reciproc.** Trebuie recunoscut, totuși, că, sub aspectul succesivității în timp şi al consecințelor, educația formală ocupă un loc privilegiat, prin necesitatea anteriorității ei pentru individ şi prin puterea ei integrativă şi de sinteză. **De amploarea şi profunzimea educației formale depinde calitatea coordonării şi integrării influențelor nonformale şi informale.**

Capacitatea de observare în activităţile extraşcolare de cooperare între elevii de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roşca" Piatra-Neamț şi Şcoala Gimnazială nr.11 Piatra Neamţ prin proiecte şi parteneriate au ajutat elevii şi elevii cu cerințe educaționale speciale să poată face distincţia între introspecţie şi autoobservaţie, să cunoască diferenţa între cunoaşterea bazată pe experienţa cotidiană şi cunoaştere specifică.

Exemple prin activităţi practice: excursii, vizite la muzee, oameni şi fiinţe analizate sau relaţiile între acestea şi mediul înconjurător: unde trăiesc (pe lângă casă, în pădure, în lac, în râu, pe câmp, în grădină etc), denumirea adăpostului la păsări şi patrupede (cuib, culcuş, vizuină, grajd, stână etc), foloasele sau daunele pe care le aduc omului, denumirea grupului din care fac parte când se adună mai multe la un loc (herghelie, turmă, haită, stol etc.), cu ce se hrănesc.

Exemple de activităţi extraşcolare: vizitele la muzee, monumente şi locuri istorice, case memoriale,la bibliotecă- acestea sunt organizate selectiv; vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii; distractive sau sportive; stimulează şi orientează elevii cu dizabilităţi, întregesc ceea ce copiii acumulează în timpul liber.

Prin activităţi extraşcolare în scopul cultivării intereselor socio-culturale, integrării şcolare, **corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale**, reprezintă un suport pentru reuşita şcolară.

Activităţile extraşcolare desfăşurate într-un cadru formal permit elevilor cu cerințe educaționale speciale posibilităţi de afirmare în mediu şcolar, posibilitatea reducerii nivelului

anxietăţii şi maximizarea potenţialului intelectual.

În urma plimbărilor în natură, excursiilor, copiii îşi dezvoltă creativitatea şi o pot reda pe aceasta în cadrul orelor de modelaj, desen, jocurilor de creaţie.Cunoştinţele însuşite la diferitele materii pot fi consolidate prin vizite şi excursii.

Concursurile pe teme diferite sunt momente deosebit de atractive pentru elevii cu diferite dizabilităţi.

Elevii cu cerințe educaționale speciale vor dobândi: toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a rezolva noi probleme, vor descoperi critica constructivă şi o gândire independentă. Copiii sunt atraşi de activităţi ludice, recreative, distractive care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice.

Tendinţa spontană către nou, dorinţa de a realiza ceva creativ pot fi realizate efectiv prin solicitări şi antrenamente corespunzătoare, pot oferi multiple elemente pozitive în stimularea şi cultivarea potenţialului creativ vârstei şcolare.

Că la un moment dat ponderea educației se poate deplasa în favoarea nonformalului sau a informalului, este adevărat. Depinde când, cu ce se pleacă mai departe şi ce reușește individul să (mai) facă în continuare.

Relația dintre educația formală, nonformală şi informală se caracterizează prin complementaritate, deoarece se completează reciproc şi conduc la un rezultat favorabil pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.

BIBLIOGRAFIE

Alois, Gherguţ - Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, Editura Polirom, 2006

Golu, Florinda – Psihologia dezvoltării ,Editura Credius București,2009

Cucoș C., „Pedagogie”, Editura Polirom, Iași 2002

Crețu D., „Psihopedagogie - Elemente de formare a profesorilor”, Editura Imago, Sibiu 1999

Jinga I., Istrate E., „Manual de pedagogie”, Editura All, București 2006

Mitrofan Iolanda – „Consiliere psihologică Cine, ce și cum?”, Editura Sper, 2005

Şchiopu, Ursula - „Probleme psihologice ale jocului şi colaborării distracţiilor”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN PERCEPȚIA ROMEI ȘI A CULTURII ANTICE ÎN RETORICA PĂGÂNĂ LATINĂ DIN ANTICHITATEA TÂRZIE

Claudiu-Costel LUCA

Colegiul Economic „Virgil Madgearu" Iași

Educația a fost considerată o forță crucială în dezvoltarea societății și a umanității de-a lungul istoriei, fiind percepută ca o modalitate vitală prin care ideile și cunoștințele pot fi transmise de la o generație la alta și poate schimba lumea. În literatura păgână latină din secolul al IV-lea, se poate observa modul în care educația și cunoașterea pot influența percepția oamenilor asupra lumii, prin intermediul imaginii Romei reflectate în istoriografie, în poezie, dar și în operele retorice!

Chiar și în timpul declinului Imperiului Roman, Roma a continuat să fie percepută ca un simbol al unității imperiale și al istoriei, iar oamenii educați, în special păgânii, au apelat la învățăturile antice și la trecutul roman pentru a-și găsi încrederea în viitor. Educația a jucat, de asemenea, un rol crucial în dezvoltarea literaturii și culturii antice, în timp ce literatura latină a cunoscut o renaștere în secolul al IV-lea și începutul celui de-al V-lea. Roma a continuat să fie omniprezentă în scrierile Antichității târzii, datorită prestigiului spiritual de care a continuat să se bucure, chiar dacă nu mai era reședința imperială. Oamenii educați, în special păgânii, au dat dovadă de o mai bună înțelegere a mijloacelor și scopurilor vechii istorii romane, fiind convinși că doar trecutul le putea oferi încredere în viitor.

Un exemplu elocvent este Quintus Aurelius Symmachus, un orator și om politic roman din secolul al IV-lea, care a dobândit o educație aleasă, întemeiată pe cunoașterea profundă a autorilor greci și romani și care a evidențiat legăturile organice dintre cultul păgân și măreția Romei. În discursurile sale, Symmachus a pledat în favoarea toleranței religioase față de cultele păgâne în fața creștinismului dominant și a evidențiat rolul educației în menținerea tradițiilor și valorilor antice. Prin analiza ideilor exprimate în operele unor retori păgâni latini din secolul al IV-lea, se poate sublinia legătura dintre conceptele tradiționale și realitățile specifice epocii, cum ar fi dificultățile politice, conflictele religioase, decăderea moravurilor și a instituțiilor romane.

Educația a fost de asemenea un factor crucial în dezvoltarea literaturii și culturii antice, iar literatura latină a cunoscut o renaștere în secolul al IV-lea și începutul celui de-al V-lea. În Panegyrici Latini, o colecție de discursuri panegirice romane, reprezentarea Romei ca simbol și garanție a unității imperiului a ocupat un loc foarte important. Conform acestora, Roma era reprezentată ca mamă, soție sau zeiță care vorbește și îmbrățișează și era considerată centrul care atrage toate energiile contemporanilor. În același timp, existau și situații în care panegiriștii refuzau să ignore situația dificilă a unui imperiu divizat și măcinat de criza internă, amenințat de barbari și dușmani externi.

Quintus Aurelius Symmachus (345-405) s-a născut într-o veche familie romană, a dobândit o educație aleasă, întemeiată pe cunoașterea profundă a autorilor greci și romani, afirmându-se încă din tinerețe ca orator și om politic. Ulterior, a devenit proconsul al Africii, *praefectus Vrbi*, iar în 391 a fost ales consul[1]. Opera literară a lui Symmachus este formată din discursuri, dintre care trei sunt panegirice dedicate împăraților, patruzeci și nouă de *relationes* (rapoarte oficiale redactate în calitate de *praefectus Vrbi*), precum și un număr foarte mare de scrisori (*epistulae*)[2]. Dintre *Relationes,* cel adresat în numele Senatului împăraților Valentinian al II-lea și Theodosius I, a luat forma unei adevărate pledoarii în apărarea tradiției păgâne, cerând reinstalarea statuii și altarului zeiței Victoria în sala de ședințe a Senatului. Altarul a fost construit de Octavianus în anul 29 î.Hr., pentru a comemora victoria de la Actium împotriva lui Antonius și a Cleopatrei și a simboliza continuitatea puterii romane. Ea a fost înlăturată de Constantius al II-lea în anul 357, restaurată de Iulianus și înlăturată definitiv de Gratianus, în anul 382[3].

Symmachus, membru de vază al aristocrației senatoriale, un păgân tolerant și patriot înflăcărat, credincios vechilor concepții religioase și filozofice romane, a evidențiat legăturile organice dintre cultul păgân și măreția Romei[4]. În discursul său - adevărat elogiu adus Romei și o pledoarie în favoarea toleranței religioase față de cultele păgâne în fața creștinismului dominant - Roma personificată vorbește împăraților[5]. La Symmachus, imaginea Romei este cea a unei *matrona* venerabilă și demnă, depozitară a vechilor tradiții, care revendică o viață liberă, în virtutea respectului pentru *senectus*. Pentru retor, moravurile, *mores,* stau la baza statului roman, ele având meritul de a uni împăratul, oratorul și pe toți romanii într-o entitate unică simbolizată de Roma[6]. În cel de-al patrulea raport scrie împăratului Valentinian al II-lea, exprimându-și opoziția față de unele schimbări în privința *pompa magistratus,* folosind formula *Roma Vestra*[7], care are rolul de a accentua legătura strânsă dintre suveran și statul roman. De altfel, această idee este una des întâlnită la autorii Antichității târzii.

Panegyrici Latini (289-389) formează un corpus de 12 discursuri, primul fiind *Panegyricus Traiani*, rostit de Plinius, în anul 100. Anumiți cercetători îl creditează ca editor pe Latinus Pacatus Drepanius, autor al panegiricului pentru Theodosius I, din anul 389[8]. Pierre Grimal considera că includerea acestui discurs avea rolul de a oferi un model demn de urmat și de fi o garanție a ceea ce

[1] Eugen Cizek, *Istoria literaturii latine*, II, București, 1976, p. 735.
[2] Jean-Pierre Callu, *Introduction,* la Symmaque, *Lettres,* Paris, 1972.
[3] Andrea Balbo, *Some Thoughts on the Image of Rome in Late Antique Authors: Ausonius, Symmachus, the Panegyrists*, în *Horizons*, 8, 1, 2017, p. 34.
[4] Herbert Bloch, *La rinascita pagana in Occidente alla fine del secolo IV*, în Giulio Einaudi (ed.), *Il conflitto tra paganesimo e cristianesimo nel secolo IV. Saggi a cura di Arnaldo Momigliano,* Torino, 1968, p. 208.
[5] Symm., *Relat*. 3, 9-10.
[6] Andrea Balbo, *op. cit.*, p. 36.
[7] Symm., *Relat*. 4, 3: *Inritamentum superbiae Roma Vestra*.
[8] Domenico Lassandro, Giuseppe Micunco, *Panegirici latini*, Torino, 2000, p. 122.

ar trebui să însemne maiestatea imperială. Figura lui Traianus devenea *omen* (prevestire) pentru viitor, *auctor* (garant, inițiator) și, poate, model de urmat pentru succesorii săi îndepărtați, de la care se aștepta tot ceea ce acest împărat oferise Romei: siguranță, glorie și expansiune[9]. Demn de remarcat este faptul că din cele unsprezece panegirice, nu mai puțin de opt au fost alcătuite de autori gali de origine sau de adopțiune, profesori la universitățile din Augustodunum, Treveri sau Burdigala[10]. Aparținând, sub o formă sau alta, birocrației de stat și conducerii politice a imperiului, fiind, totodată, fervenți suporteri ai politicii împăratului, ei și-au pus întreg talentul oratoric în slujba celui prezentat ca *Optimus Princeps*[11].

Reprezentarea Romei ca simbol și garanție a unității imperiului ocupă, de asemenea, un loc foarte important, putând fi reconstituită prin analizarea numeroaselor epitete și formule metaforice folosite de panegiriști[12]. Conform acestora, Roma este reprezentată ca mamă, soție sau zeiță care vorbește (*clamat*)[13] și îmbrățișează (*amplexu*)[14]. Ea este, deopotrivă, centrul care atrage toate energiile contemporanilor: *arx omnium gentium*[15], *domina gentium*[16], *mater imperii*[17], *regina terrarum*[18], *sacra urbs*[19], *sancta parens*[20]. *Vrbs* este proprietara tuturor beneficiilor (*compos bonorum*)[21] pe care le împarte cu generozitate cu toate celelalte orașe din imperiu. Roma este atemporală și fără sfârșit[22]. De altfel, această veche idee, întâlnită în egală măsură la Rutilius Namatianus și Ammianus Marcellinus, își are originile în opera lui Vergilius[23].

Nu întotdeauna imaginea Romei este una pozitivă. Există și situații în care panegiriștii refuză să ignore situația dificilă a unui imperiu divizat și măcinat de criza internă, amenințat de barbari și dușmani externi. În consecință, orașul suferă (*doluisti*), a primit răni (*vulneribus saucia*), a vrut răzbunare (*vindicari volebas*)[24]. Roma era copleșită (*adflicta et iacens*)[25] aidoma unui om sau unui

---

[9] Pierre Grimal, *Literatura latină*, traducere de Mariana și Liviu Franga, note suplimentare și cuvânt înainte de Liviu Franga, medalion biografic Pierre Grimal de Eugen Cizek, București, 1997, p. 404.

[10] Domenico Lassandro*, L'Illirico nella visione dei panegiristi gallici di età tardoantica,* disponibil online la adresa: http://www.fondazionecanussio.org, p.395, nota 1.

[11] Paolo Camastra, *Letteratura latina tardoantica*, Bari, 2012, p. 123.

[12] Andrea Balbo, *op. cit.*, p. 32-35.

[13] *Pan.*, 7 [6], 8, 8: *Te rursus vicesimo anno imperatorem, octavo consulem, ita ipsa amplexu quodam suo Roma voluit detinere, ut videretur augurari iam et timere quod factum est*.

[14] *Pan.*,7 [6], 10, 5: *Abduxit exercitus suos ac tibi reddidit et, cum ad sedandos animos auctoritatem privati principis attulisses, supplices tibi manus tendens vel potius queribunda clamavit*.

[15] *Pan.*, 4 [10], 35, 2.

[16] *Pan.*, 10 [2], 1, 4; 14, 3; 11, 12, 1; 7, 11, 7.

[17] *Pan.*, 10 [2], 14, 4.

[18] *Pan.*, 4 [10], 35, 2.

[19] *Pan.*, 10 [2], 1, 1; 12, 1, 1.

[20] *Pan.*, 7 [6], 11, 6;

[21] *Pan.*, 4 [10], 36: *Tantorum Roma compos bonorum, quae quidem ei sunt cum toto orbe communia, haurit insuper ingentis spei fructum, quam propositam sibi ex Caesaribus nobilissimis habet eorumque fratribus*.

[22] *Pan.*, 4 [10], 36: (…) *constituta enim et in perpetuum Roma fundata est*.

[23] *Aen.* 1, 278-9: *His ego nec metas rerum nec tempora pono | imperium sine fine dedi*.

[24] *Pan.*, 4 [10], 13, 1: *Nihil profecto gravius, nihil miserius, Roma, doluisti; Hoc enim, Roma tot vulneribus saucia, vindicari volebas, cum tamen praestantissimus princeps iniuriae suae neglegens ulcisci tuas mallet*.

[25] *Pan.*, 4 [10], 3, 3: *Romam non praecipitantem exceperit, sed adflictam ac plane iacentem excitarit recrearit*

soldat învins și doar capacitatea împăratului o mai putea salva. Este adevărat că oratorul nu realizează o analiză profundă și nu pune la îndoială eternitatea Romei, dar o asemenea abordare lasă să se întrevadă o criza profundă din care numai un împărat puternic o putea salva[26]. Dincolo de exagerările inerente genului literar, o analiză atentă asupra acestor scrieri poate oferi informații valoroase privind discursul mental al Antichității târzii, dar și aspecte mult mai concrete cum ar fi contenciosul dintre cultura păgână și cea creștină sau imaginea împăratului ideal. Bunăoară, Eumenius, al cărui bunic era grec, dar predase la Roma, un om cu școală, care a înțeles cultura spiritului, credea cu fermitate în renașterea culturală și în civilizația păgână[27]. Mamertinus evoca imaginea împăratul ideal din care rezultă că acesta avea obligația de a fi înzestrat cu cele patru virtuți cardinale[28] și obligația de a proteja cultura intelectuală[29].

În concluzie, educația a jucat un rol crucial în dezvoltarea societății și a culturii antice, permițând transmiterea ideilor și cunoștințelor de la o generație la alta și contribuind la menținerea tradițiilor și valorilor antice. În Antichitatea târzie, literatura latină a cunoscut o renaștere, iar educația aleasă și cunoștințele profunde ale autorilor greci și romani au fost apreciate în mod deosebit de către oamenii educați, în special păgânii, care au găsit în trecutul roman o sursă de încredere în viitor. Quintus Aurelius Symmachus este un exemplu elocvent al unui orator și om politic roman din secolul al IV-lea, care a evidențiat legăturile organice dintre cultul păgân și măreția Romei și a pledat în favoarea toleranței religioase față de cultele păgâne în fața creștinismului dominant. În cadrul Panegyrici Latini, reprezentarea Romei ca simbol și garanție a unității imperiului a ocupat un loc foarte important, fiind reconstituită prin analizarea numeroaselor epitete și formule metaforice folosite de panegiriști. În general, analiza ideilor exprimate în operele retorilor păgâni latini din secolul al IV-lea poate oferi informații valoroase privind discursul mental al Antichității târzii și poate contribui la o mai bună înțelegere a istoriei și culturii antice.

erexerit

[26] Andrea Balbo, *op. cit.*, p. 38-39.

[27] *Pan*., 11 [3], 19, 4; Pierre Grimal, *op. cit*., p. 405: „Singurul mijloc de a trezi din nou la viață acea epocă îndepărtată în care, după cum aflăm din istorie [*ut legimus*-după cum citim în cărți], Roma a deținut supremația pe pământ și pe mare, este de a face să înflorească în întregime puterea politică și elocința romană".

[28] Nelu Zugravu, *Note și comentarii*, la Festus, *Breviarium rerum gestarum populi romani*. *Scurtă istorie a poporului roman*, editio bilinguis, traducere de Marius Alexianu și Roxana Curcă, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, indice de Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2003, p. 193-196, nota 1.

[29] *Pan*., 11 [3], 4, 1.

BIBLIOGRAFIE

Izvoare

- ✓ Festus, *Breviarium rerum gestarum populi romani*. *Scurtă istorie a poporului roman*, editio bilinguis, traducere de Marius Alexianu și Roxana Curcă, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, indice de Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2003.
- ✓ Lassandro, Domenico, Micunco, Giuseppe, *Panegirici latini*, Torino, 2000.
- ✓ Symmaque, *Correspondence, I, Livres I et II*, texte établi, traduit et commenté par Jean-Pierre Callu, Paris, 2003.

Lucrări speciale

- ✓ Balbo, Andrea, *Some Thoughts on the Image of Rome in Late Antique Authors: Ausonius, Symmachus, the Panegyrists*, în *Horizons*, 8, 1, 2017.
- ✓ Bloch, Herbert, *La rinascita pagana in Occidente alla fine del secolo IV*, în Giulio Einaudi (ed.), *Il conflitto tra paganesimo e cristianesimo nel secolo IV. Saggi a cura di Arnaldo Momigliano*, Torino, 1968.
- ✓ Camastra, Paolo *Letteratura latina tardoantica*, Bari, 2012.
- ✓ Eugen Cizek, *Istoria literaturii latine*, II, București, 1976.
- ✓ Grimal, Pierre, *Literatura latină*, traducere de Mariana și Liviu Franga, note suplimentare și cuvânt înainte de Liviu Franga, medalion biografic Pierre Grimal de Eugen Cizek, București, 1997.
- ✓ Lassandro, Domenico, *L'Illirico nella visione dei panegiristi gallici di età tardoantica*, disponibil online la adresa: http://www.fondazionecanussio.org, p.395, nota 1.

EDUCAȚIA - PUNTEA SPRE ÎNȚELEGEREA TRECUTULUI ȘI SPRE SCHIMBAREA VIITORULUI

Claudiu-Costel LUCA
Colegiul Economic „Virgil Madgearu" Iași

Educația a jucat un rol crucial în formarea societății și în dezvoltarea umanității. Din Antichitate și până în zilele noastre, educația a fost considerată o forță vitală care poate schimba lumea prin intermediul ideilor și cunoașterii transmise de la o generație la alta. Maniera în care imaginea Romei este reflectată în poezia latină păgână din secolul al IV-lea este un exemplu concret de cum educația și cunoașterea pot influența modul în care oamenii percep lumea. Poezia păgână latină din cel de-al IV-lea secol al creștinismului a cunoscut o adevărată renaștere. În pofida declinului Imperiului Roman, Roma a continuat să reprezinte un simbol al unității imperiale și al istoriei. Oamenii culți, în special păgânii, au făcut apel la învățămintele antice și la trecutul roman pentru a găsi încredere în viitor. În același timp, educația a jucat un rol crucial în dezvoltarea literaturii și a culturii antice.

La sfârșitul secolului al IV-lea și începutul celui de al V-lea, în opoziție evidentă cu evoluția generală a Imperiului Roman, literatura latină a avut parte de o adevărată renaștere, un autentic și clar clasicism. În aceeași perioadă, breviarul sau epitoma - două specii istoriografice de mici dimensiuni - s-au bucurat de un succes remarcabil. Omniprezența Romei în scrierile Antichității târzii s-a datorat prestigiului spiritual de care a continuat să se bucure[1]. Numeroase sunt dovezile care atestă că Roma a continuat să reprezinte simbolul unității imperiale, chiar dacă, de multă vreme, nu mai era reședință imperială. Oamenii culți, în special păgâni - împăratul Iulianus, Symmachus, Nicomachus Flavianus - au dat atunci dovadă de o mai bună înțelegere a scopurilor și a mijloacelor vechii istorii romane și, în consecință, au făcut apel la învățămintele acesteia, fiind convinși că doar trecutul le mai putea oferi încredere în viitor. Pentru ei, Roma a continuat să rămână *Vrbs*, orașul prin excelență, locul sacru unde își aflau originea, mitologia și istoria. Cum altfel am putea interpreta fenomenul prin care spirite cultivate de limbă greacă, cu origini atât de diverse - istoricul Ammianus Marcellinus, poetul Claudianus, retorii Hierius din Siria și Palladius din Atena - au ales să adopte limba latină? Care este rațiunea pentru care, exact în clipa când avea să piardă până și iluzia de a fi capitală, africanul Claudianus, hispanicul Prudentius sau galul Rutilius Namatianus închinau Cetății Eterne cele mai mișcătoare mărturisiri de admirație[2]? Pentru a reconstitui imaginea de ansamblu, vom analiza

[1] Jean Bayet, *Literatura latină*, traducere în limba română de Gabriela Creția, traducerea versurilor de Petre Istrati, studiu introductiv de Mihai Nichita, București, 1972, p. 715.

[2] François Paschoud, *Roma Aeterna. Études sur le patriotisme romain dans l'Occident latin à l'époque des grandes invasions*, Roma, 1967, p. 11.

diferitele idei exprimate în operele unor poeți păgâni latini din secolul al IV-lea, subliniind acele elemente care leagă conceptele tradiționale de realitățile specifice epocii în care autorii și-au elaborat lucrările: dificultățile politice determinate de prezența barbarilor și de criza internă, conflictele religioase, decăderea moravurilor și a instituțiilor romane.

Decimus Magnus Ausonius (310-395) s-a născut la Burdigala (Bordeaux), a fost profesor de retorică la universitatea din urbea natală și preceptor al lui Gratianus. Ajuns împărat, fostul elev i-a acordat o serie întreagă de demnități imperiale în Africa, Italia și Gallia, pentru ca, în anul 379, să-i acorde onoarea consulatului[3]. La Roma s-a bucurat de prietenia și atenția oamenilor de litere, a curtenilor, a împăratului Gratianus, chiar și a viitorului împărat Theodosius I. Cu toate acestea, în anul 383, Ausonius s-a retras în Burdigala, pentru a duce o existență confortabilă pe numeroasele sale proprietăți rurale. Poetul a fost un intelectual păgân tipic și din această cauză mulți exegeți preferă să-l încadreze mai curând în rândul autorilor fideli vechilor tradiții religioase, decât printre poeții creștini. Ausonius a fost un *poeta doctus*, opera sa purtând pecetea carierei didactice și politice[4]. *Ordo urbium nobilium* (*Orașele vestite ale imperiului*), scris între anii 354-358, se constituie într-un catalog de 14 poeme dedicate orașelor imperiale, care s-au bucurat sau se mai bucurau încă de cea mai mare faimă[5]. Această creație se înscrie în lunga tradiție de a elogia *Vrbs* ca centru al statului roman, fiind inclusă în categoria *laudes urbium*[6]. În fapt, Ausonius a realizat o ierarhie care include douăzeci de orașe din întreg imperiul, în fruntea tuturor aflându-se Roma[7]. Chiar dacă în final își exprimă atașamentul tandru față de Burdigala natală, atunci când acceptă că Roma trece înaintea tuturor patriilor, poetul recunoaște prioritatea ei față de toate celelalte nobile cetăți[8]. Impresia supremației Romei se accentuează în măsura în care cititorului i se dezvăluie al doilea și al treilea oraș, clasificate în funcție de relațiile lor cu Roma - noul rival (Constantinopol) și un vechi inamic (Cartagina)[9]. Urmează apoi, pe rând, marile orașe din Orient, capitalele imperiale și toate celelalte nobile orașe, enumerarea încheindu-se, deloc întâmplător, cu Burdigala[10]. Poemul lui Ausonius a generat interpretări diferite. Fabio Gasti considera că Ausonius a deschis această ierarhie cu Roma fără o participare emoțională deosebită, alegerea sa fiind mai curând rezultatul tendinței de a perpetua

[3] Fabio Gasti, *Profilo storico della letteratura tardolatina*, Pavia, 2013, p. 75.

[4] Traian Diaconescu, *Poeți latini postclasici. Sec. III-VI e.n.*, prefață, text latin selectat, traducere, note și comentarii Traian Diaconescu, Iași, 2000, p. 37-64.

[5] R. P. H. Green, *The Works of Ausonius*, Edited with Introduction and Commentary by R. P. H. Green, Oxford, 1991, p. 570.

[6] Andrea Pellizzari, *Tra retorica, letteratura ed epigrafia: esempi di* laudes urbium *tardoantiche*, în *Historika*, I, 2011, disponibil online la adresa: www.historika.unito.it.

[7] Aus., *Ord.*, 1: *prima urbes inter, divom domus, aurea Roma.*

[8] Aus., *Ord.*, 166: *haec patria est, patrias sed Roma supervenit omnes.*

[9] Richard Miles, *Rivalling Rome: Carthage*, în Cathrine Edwards, Greg Woolf (eds.), *Rome the Cosmopolis*, Cambridge, 2003, p. 123-126.

[10] Giancarlo Mazzoli, *Ausone et Rome* în *Rome the Cosmopolis*, în Cathrine Edwards, Greg Woolf (eds.), *Rome the Cosmopolis*, Cambridge, 2003, p. 32-41.

anumite convenții specifice epocii[11]. Pe de altă parte, Madeleine Bonjur a arătat că, dincolo de reverența față de Roma, poemul ausonian reprezintă contextul pentru exteriorizarea atașamentului deosebit al autorului față de Burdigala - patria locală - adevărata sa mamă[12]. Paolo Marpicati, care a consacrat un întreg studiu analizei singurului vers prin care Ausonius descrie Roma în acest poem, a opinat că, dincolo de a elogia măreția unei *Roma aeterna,* adjectivul *aurea* avea și rolul de a combate scriitorii creștini care predicau sfârșitul acesteia[13]. Un alt punct de vedere susține că imaginea desprinsă din acest *ordo* ausonian este cea a unei Rome care, pur și simplu, nu are nevoie de o descriere amănunțită, deoarece tocmai descrierea extrem de succintă, incompletă sau chiar negarea reprezentării pot confirma supremația Romei[14]. În definitiv, o reprezentare concretă, cu cât este mai amănunțită, cu atât evidențiază mai bine resorturile care îi asigură avantajele strategice, iar o asemenea realitate ar putea constitui un prim pas spre contestarea acestora.

Claudius Claudianus (370-408) a fost un greco-oriental care s-a născut și a fost educat în limba greacă la școlile din Alexandria Egiptului - ultimul mare centru de rezistență păgână din Orient. La maturitate, a trăit la Roma și Milano, unde a ocupat ranguri înalte la curtea imperială și a îndeplinit numeroase funcții diplomatice[15]. Chiar dacă a învățat târziu latina, a ales să-și scrie opera mai ales în această limbă, deși greaca era idiomul matern. După stabilirea la Roma a devenit *clarissim et notarius*. Grație talentului său pus în slujba glorificării generalului vandal Stilicho și a împăratului Honorius, i s-a făurit un bust așezat în *forum*-ul lui Traianus, însoțit de două inscripții, în greacă și latină, care îl proclamau moștenitor al lui Homer și Vergilius. Claudianus a fost un păgân profund atașat imperiului, ce s-a pus în slujba unui împărat creștin și a pledat cu tărie pentru măreția Romei și pentru unitatea lumii latine. Opera sa a fost cu adevărat prodigioasă, însă atenția noastră se va concentra asupra poemului *De Consulatu Stilichonis* (*Despre consulatul lui Stilicho*). În acest poem autorul elogiază trecutul glorios al latinității, păstrând spiritul specific unei aristocrații romane încrezătoare încă în destinul Romei și în forța tradițiilor greco-romane. După ce a descris edificiile Romei și istoria triumfală a celei mai mari cetăți a lumii, poetul a clamat eternitatea, misiunea ei pacificatoare și unificatoare într-un imperiu fără limite[16]. Foarte interesant este faptul că în, viziunea sa, barbarii care

[11] Fabio Gasti, *op. cit.*, p. 78: „1. Roma; 2-3. Constantinopolis et Carthago; 4-5. Antiochia et Alexandria; 6. Treveri; 7. Mediolanum; 8. Capua; 9. Aquileia; 10. Arelate; 11-12-13-14. Hispalis, Corduba, Tarraco, Bracara; 15. Athenae; 16-17. Catina, Syracusae; 18. Tolosa; 19. Narbo; 20. Burdigala".

[12] Madeleine Bonjur, *Diligo Burdigalam. La patrie d'Ausone*, în *Bulletin de la Faculté de Lettres de Mulhouse*, 15, 1987, p. 63-70.

[13] Paolo Marpicati, *Aurea Roma: Giovenco, praef. 2, 2 e Ausonio, Ordo Urb. nob. 1,1*, în *Scritti in memoria di Roberto Pretagostini*, I, 2009, disponibil la adresa: https://art.torvergata.it.

[14] Lucy Grig, *Competing Capitals, Competing Representations: Late Antique Cityscapes in Words and Pictures*, în Lucy Grig, Gavin Kelly (eds.), *Two Romes. Rome and Constantinople in Late Antiquity*, Oxford, 2012, p. 52.

[15] Traian Diaconescu, *op. cit.*, p. 37-64; Fabio Gasti, *op. cit.* p. 85.

[16] Claud., *De consul. Stilic.*, III, 131-149, 150-160; *apud*, Eugen Cizek, *op. cit.*, 716: „toți suntem un singur neam | nici nu va exista vreodată o limită a stăpânirii romane".

se pun în slujba Romei nu pot fi considerați străini, cel mai bun exemplu fiind chiar mercenarul Stilicho, eroul demn de vechii romani de odinioară, cel care a redat Romei toate triumfurile[17].

Rutilius Claudius Namatianus - ultimul poet păgân reprezentativ care crede în eternitatea Romei[18] - s-a născut la sfârșitul secolului al IV-lea, într-o familie gallo-romană încă păgână din regiunea orașului Tolosa, dar care era integrată profund în viața politică romană. Rutilius însuși făcuse o carieră strălucită sub Honorius, ca *magister officiorum* și *praefectus Vrbi*[19]. În anul 417, într-o perioadă de acalmie, poetul a plecat din Roma pentru a-și revedea locurile natale din Gallia pustiită de barbarii goți, context în care a scris unicul său poem - *De reditu suo* (*Despre întoarcerea sa*) sau *Inter maritimum*[20]. Poemul a fost scris după momentul dramatic al jefuirii Romei de către Alaricus, fiind încadrat de Jérôme Carcopino în tipul de literatură „consolatorie"[21]. Deși are structura unui jurnal de călătorie, fiecare loc vizitat și fiecare peripeție evocă poetului episoade din mitologie ori din istoria legendară a Romei. Dacă valoarea istorică a operei sale constă în mărturia directă a stării de spirit a celor care purtau responsabilitatea Imperiului Roman, valoarea artistică „a celor mai frumoase versuri pe care le-a inspirat Cetatea Eternă" stăruie în sinceritatea impresiilor, celebră fiind rugăciunea închinată Romei devastată de invazia goților, în care *Vrbs* - altădată cuceritoare - devine simbol al păcii și ordinii universale, îndeplinind o funcție unificatoare și civilizatoare[22]. În pofida faptului că asistase la invazia goților lui Alaricus și resimțise cucerirea temporară a Romei ca pe o catastrofă teribilă, Rutilius a închinat un adevărat imn virtuților și misiunii istorice a Romei, din care reiese foarte clar credința în revigorarea orașului. El cântă măreția și caracterul divin al sanctuarelor romane, ajungând să înfiripeze o adevărată poezie a ruinelor. Roma este un astru strălucitor și cea mai frumoasă regină[23], este o divinitate și cultul său trebuie celebrat. Poetul crede ferm în eternitatea Romei și amintește datoria Romei de a propaga legile și civilizația ei[24]. Misiunea Romei era aceea de a uni semințiile pentru veșnicie, de a făuri un singur corp din mai multe membre[25]. În vremea sa, Roma creștină era o realitate de necontestat, situație acceptată deja de o mare parte a aristocrației romane, ce resimțea nostalgia puterii trecute a Imperiului și refuza să accepte haosul în care se zbătea.

---

[17] Claud., *De consul. Stilic,* I, 387-388: *haec omnes veterum revocavit adorea lauros*; | *restituit Stilicho cunctos tibi, Roma, triumphos*.

[18] Constantin I. Balmuș, *Rutilio Namaziano, l'ultimo poeta di Roma*, în *Il Mondo Classico,* 3-4, 1935, p. 14.

[19] Rut., *De reditu,* I, 563; 157-160; 427.

[20] François Prechac, *Introduction*, la Rutilius Namatianus, *Sur son retour*, Paris, 1961, p. XXII-XIV; Traian Diaconescu, *op. cit.*, p. 37-64; Fabio Gasti, *op. cit.*, p. 113.

[21] Pierre Grimal, *op. cit*., p. 414.

[22] François Paschoud, *op. cit.* p. 156-157.

[23] Rut., *De reditu,* I, 47-48; *apud* Traian Diaconescu, *op. cit.*, p. 119: „Roma, regină a lumii, ascultă frumoasă crăiasă, | Soră mezină slăvită a stelelor fără de moarte".

[24] Rut., *De reditu,* I, 133-134; *apud,* Dumitru Crăciun, în *Antologia poeziei latine*, prefață de Gabriela Creția, antologie și tabel cronologic de Dumitru Crăciun, București, 1973, p. 248-249: „Răspândești legile care vor dăinui în lungul veacurilor romane | Tu singură să nu te temi de trecerea timpului".

[25] Rut., *De reditu,* I, 63-64; *apud,* Traian Diaconescu, *op. cit.*, p. 119: „Din semințiidiferite făcut-ai o singură țară | Și-ai înălțat, sub cârma ta, gloate fără de lege".

În versurile sale identifică diverse cauze ale decăderii și ia atitudine împotriva acestora. Observă și critică dur decăderea moravurilor, traficul funcțiilor și abuzurile săvârșite de gestionari imperiali necinstiți, care „furau ca harpiile”[26]. În opoziție cu Claudian, Rutilius vede în Stilicho un nou Nero, nu pentru că și-ar fi ucis mama, așa cu făcuse ultimul dintre Iulio-Claudieni, ci pentru „fărădelegea cumplită” de a încerca să ucidă Roma - *mundi mater*, „mama omenirii”[27]. Discursul este profund ostil creștinismului și merge până la a deplora cucerirea Iudeei, țară care ar fi adus „calamitatea creștină”[28]. În același sens converge și ostilitatea față de călugări, învinovățiți că abandonează viața în societate și că preferă, în mod absurd, să trăiască în solitudine și retragere[29]. Este lesne de observat că Rutilius rezumă toate elementele pe care le-am subliniat în textele anterioare cu referire la imaginea Romei, însă viziunea în sine nu corespunde contextului teribil al vremurilor sale, nu reflectă o realitate de fapt, ci speranțele unui exponent al aristocrației romane. O atare reprezentare exprimă crezul potrivit căruia Roma, spre deosebire de toate celelalte cetăți, se va sustrage, ca de atâtea alte ori în trecut, legilor prăbușirii ineluctabile și că nenorocirile ei o vor face capabilă să renască și să devină mai puternică[30].

La capătul acestui excurs analitic, câteva concluzii se impun de la sine. Lucrarea subliniază importanța educației în formarea societății și dezvoltarea umanității, prin intermediul ideilor și cunoștințelor transmise de la o generație la alta. Maniera de prezentare a imaginii Romei în poetica păgână latină din secolul al IV-lea exemplifică modul în care educația și cunoștințele pot influența percepția oamenilor asupra lumii. Această artă poetică pledează pentru renașterea tradițiilor antice, în ciuda declinului Imperiului Roman, iar oamenii cultivați, în special păgânii, au apelat la învățămintele antice și la trecutul roman pentru a găsi încredere în viitor. De asemenea, lucrarea accentuează rolul crucial pe care educația l-a jucat în dezvoltarea literaturii și culturii antice, prin promovarea ierarhiei orașelor imperiale și a supremației Romei față de toate celelalte orașe. Analizând operele unor poeți păgâni latini din secolul al IV-lea, cum ar fi Decimus Magnus Ausonius, Claudius Claudianus și Rutilius Claudius Namatianus, am evidențiat ideile lor și am arăta legătura dintre conceptele tradiționale și realitățile specifice epocii în care aceștia și-au elaborat lucrările. Așadar, educația poate servi ca punte între trecut și viitor, prin transmiterea ideilor și cunoștințelor către generațiile viitoare. Prin înțelegerea și aprecierea trecutului, oamenii pot face alegeri informate pentru a influența schimbările din viitor, pentru a asigura dezvoltarea societății omenești și pentru a crea o lume mai bune pentru toți.

[26] Rut., *De reditu*, I, 599-614.

[27] Rut., *De reditu*, II, 59-60; *apud*, Traian Diaconescu, *op. cit.*, p. 139: „Nero lovi o femeie, dar Stilicho - veșnică zace, | Unul pe propria-i mamă, altul pe mama-omenirii”.

[28] Rut., *De reditu*, I, 383-398.

[29] Rut., *De reditu*, I, 439-446.

[30] Rut., *De reditu*, I, 115-141.

BIBLIOGRAFIE

Izvoare

- ✓ Rutilius Namatianus, *Sur son retour*, texte établi et traduit par J. Vessereau et F., Préchac, Paris, 1961.
- ✓ *Poeți latini postclasici. Sec. III-VI e.n.*, prefață, text latin selectat, traducere, note și comentarii Traian Diaconescu, Iași, 2000.
- ✓ *The Works of Ausonius, Edited with Introduction and Commentary by R. P. H. Green*, Oxford, 1991.
- ✓ *Antologia poeziei latine*, prefață de Gabriela Creția, antologie și tabel cronologic de Dumitru Crăciun, București, 1973

Lucrări speciale

- ✓ Cizek, Eugen, *Istoria în Roma antică. Teoria și poetica genului*, București, 1998.
- ✓ Grimal, Pierre, *Literatura latină*, traducere de Mariana și Liviu Franga, note suplimentare și cuvânt înainte de Liviu Franga, medalion biografic Pierre Grimal de Eugen Cizek, București, 1997.
- ✓ Bayet, Jean, *Literatura latină*, traducere în limba română de Gabriela Creția, traducerea versurilor de Petre Istrati, studiu introductiv de Mihai Nichita, București, 1972.
- ✓ Paschoud, François, *Roma Aeterna. Études sur le patriotisme romain dans l'Occident latin à l'époque des grandes invasions*, Roma, 1967.
- ✓ Gasti, Fabio, *Profilo storico della letteratura tardolatina*, Pavia, 2013.
- ✓ Pellizzari, Andrea, *Tra retorica, letteratura ed epigrafia: esempi di laudes urbium tardoantiche*, în *Historika*, I, 2011, disponibil online la adresa: www.historika.unito.it.
- ✓ Edwards, Cathrine, Woolf, Greg (eds.), *Rome the Cosmopolis*, Cambridge, 2003.
- ✓ Bonjur, Madeleine, *Diligo Burdigalam. La patrie d'Ausone*, în *Bulletin de la Faculté de Lettres de Mulhouse*, 15, 1987.
- ✓ Marpicati, Paolo, *Aurea Roma: Giovenco, praef. 2, 2 e Ausonio, Ordo Urb. nob. 1,1*, în *Scritti in memoria di Roberto Pretagostini*, I, 2009, disponibil la adresa: https://art.torvergata.it.
- ✓ Grig, Lucy, Kelly, Gavin (eds.), *Two Romes. Rome and Constantinople in Late Antiquity*, Oxford, 2012.
- ✓ Balmuș, Constantin I., *Rutilio Namaziano, l'ultimo poeta di Roma*, în *Il Mondo Classico*, 3-4, 1935.

PUTEREA EDUCAȚIEI ÎN PERPETUAREA ȘI TRANSFORMAREA ISTORIEI: STUDIU DE CAZ ASUPRA ISTORIOGRAFIEI ROMANE DIN SECOLUL AL IV-LEA

Claudiu-Costel LUCA

Colegiul Economic „Virgil Madgearu" Iași

Educația este un subiect important care a fost abordat de-a lungul istoriei și care a jucat un rol crucial în schimbarea și dezvoltarea societăților. Puterea educației poate fi observată în evoluția culturilor și în modul în care acestea au influențat lumea. În acest text, se face referire la istoria Romei și la scriitorii și istoricii care au influențat cultura romană, iar prin intermediul lor putem vedea puterea educației și modul în care aceasta a fost folosită pentru a modela societatea romană.

În contextul specific secolul al IV-lea, în care Imperiul roman a experimentat ultima revoluție politică, administrativă și culturală, două specii istoriografice de proporții reduse s-au bucurat de un succes remarcabil: breviarul (sg. *breuiarium*; pl. *breuiaria*) - prezentare sumară, privire generală, inventar, catalog sau index și epitoma (sg. *epitome*; pl. *epitomae*) - rezumat sau extras[1]. Autorii acestora au reușit să perpetueze amintirea marilor momente ale istoriei romane, atât prin transmiterea, într-o formă concisă, a istoriei consemnate de istoricii vechi, cât și prin înregistrarea evenimentelor mai recente, reușind să ofere cititorilor mai comozi o minimă cultură necesară unui om de condiție onorabilă.

Sextus Aurelius Victor (327-390), un african cu strămoși rustici, ajuns printre senatori, nu își putea datora ascensiunea originii sociale, ci calităților intelectuale. Opera sa - *Historiae abbreuiatae ab Augusto Octaviano, id est a fine Titi Liuii, usque ad consulatum decimum Constantii Augusti et Iuliani Caesaris tertium* (*Istorii prescurtate de la Octavianus Augustus, adică de la sfârşitul lui Titus Livius, până la consulatul al zecelea al lui Constantius Augustus şi al treilea al lui Iulianus Caesar*) - redactată între anii 359-360, numită și *Liber de Caesaribus* (*Carte despre împărați*), este o culegere de biografii imperiale, începând cu cea a lui Augustus (31 î.H.-14 d.H.) și sfârșind cu cea a lui Constantius al II-lea (337-361)[2]. Biografia acestui istoric a fost reconstituită pe baza informațiilor existente în propria-i operă, în cea a lui Ammianus Marcellinus și într-o inscripție găsită în *forum*-ul lui Traianus din Roma[3]. Aflăm astfel despre originile sale africane și că s-a născut într-o familie de

[1] Eugen Cizek, *Istoria în Roma antică. Teoria și poetica genului*, București, 1998, p. 151.

[2] Nelu Zugravu, *Note și comentarii*, în *Festus, Breviarium rerum gestarum populi romani. Scurtă istorie a poporului roman*, editio bilinguis, traducere de Marius Alexianu și Roxana Curcă, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, indice de Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2003, p. 193-196, nota 1.*op. cit.*, p. 48, p. 55-57.

[3] Idem, *Istoriografia în secolul al IV-lea*, în Festus, *Breviarium rerum gestarum populi Romani*, *Scurtă istorie a poporului roman*, editio bilinguis, traducere de Marius Alexianu și Roxana Curcă, ediție îngrijită, studiu introductiv, note

țărani, în care tatăl era fără avere și fără știință de carte (*tenuis et indoctus). După desăvârșirea studiilor a ajuns la Roma, iar mai târziu l-a întâlnit pe* împăratul Iulianus, care l-a numit *consularis* al Pannoniei Secunda - deoarece îl aprecia în chip deosebit atât ca istoric (*scriptorem historicum)*, cât și pentru modestia lui (*sobrietas*)[4]. Această promovare excepțională i-a facilitat accesul la ordinul senatorial, însă, după moartea lui Iulianus, pentru aproape trei decenii, îi pierdem urma, până în anul 389, când aflăm că a fost *praefectus Vrbi,* sub domnia lui Theodosius. După acest moment, orice știre despre el încetează, încât data morții nu a putut fi determinată[5].

Aurelius Victor a sesizat semnificația majoră a reformelor impuse de Domitianus - cel care a tolerat să fie proclamat fățiș *dominus et deus*[6] - și a fost singurul istoric roman care a înțeles că adevărata criză a început în timpul împăraților care au urmat după moartea lui Severus Alexander[7]. Epitomatorul credea în evoluția ciclică a proceselor istorice[8], era convins de capacitatea de reînnoire a vigorii Romei, fiind un susținător al eforturile grupurilor tradiționaliste în spiritul renașterii vechilor tradiții antice. În viziunea lui, soarta Romei era legată în mod indestructibil de raportul dintre virtuțile și viciile suveranului[9]. Împăratul Iulianus - cel care a știut să se sacrific în interesul statului și al romanilor, dobândind astfel o glorie eternă - era ipostaza cea mai fericită, cea mai elocventă a împăratului ideal[10]. Interesul pentru cultură și educația intelectuală completează portretul ideal al monarhului. Doar un astfel de împărat putea asigura reîntoarcerea la o guvernare întemeiată pe legalitate și pace, înlăturând toate cauzele care au provocat decăderea Romei: frământările interne generate de decadența Senatului, ai cărui membri se complac într-o leneșă lâncezeală[11] și, înainte de toate, preponderența soldaților, barbarizarea și crimele acestora[12].

Flavius Eutropius (320-390) a fost un scriitor greco-oriental, *uir clarissimus*¸ cu o carieră strălucită, care l-a însoțit pe Iulianus în expediția acestuia împotriva perșilor, în anul 363[13]. După moartea împăratului, a trecut în serviciul lui Valens (364-378), devenind *magister memoriae,* proconsul al Asiei, prefect al Iliriei și consul în anul 387. Opera sa - *Breuiarium ab Vrbe condita* (*Breviar de la întemeierea Orașului*) sau *Breuiarium historiae Romanae* (*Breviar de istorie romană*) - este un rezumat de istorie romană scris în anul 369 la comanda împăratului creștin arian Valens, în care este prezentată întreaga istorie a Romei până la sfârșitul domniei lui Iovianus (364). Eutropius

și comentarii, indice de Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2003, p. 48.

[4] Amm., XXI, 10, 6.

[5] Nelu Zugravu, *Note și comentarii*, în *op. cit.*, 2006, p. 23.

[6] Aur. Vict., *Caes*., 39, 4.

[7] Aur. Vict., *Caes*., 24, 9.

[8] Aur. Vict., *Caes*., 25, 13.

[9] Aur. Vict., *Caes*., 4, 1; 5, 5-8; 23, 10; 16, 2; 20, 23; 21, 3; 23, 2; 42, 23.

[10] Aur. Vict., *Caes*., 34, 6.

[11] Aur. Vict., *Caes*., 37, 5.

[12] Aur. Vict., *Caes*., 11, 9; 18, 2; 26, 6. 37, 7.

[13] Eutr., 10, 16, 1.

considera că Iulius Caesar schimbase soarta Romei[14], în vreme ce, mult mai târziu, Diocletianus instituise o monarhie ostentativ absolutistă, în care libertatea dispăruse complet[15]. Conotația patriotică și moralizatoare însoțește relatarea evenimentelor. Bunele tradiții sunt exaltate, pe când cei ce le ignoraseră sunt reprobați. Sunt condamnați împărații „răi", calificați drept „tirani", *tyranni*[16]. În pofida aparentei obiectivități, discursul istoric este figurat în favoarea aristocrației păgâne și tradiționaliste, susținătoare a împăratului Iulianus. Relevant este și faptul că, atunci când relatează domnia lui Constantinus, epitomatorul nu menționează sprijinul acordat creștinismului. Eutropius accentuează importanța criteriului educativ-moral, mai ales în ultima parte a discursului său în care vădește ostilitate față de Iovianus, în vreme ce el structurează o adevărată gestă a lui Iulianus[17].

Festus Rufus Festus, contemporanul lui Eutropius, a redactat aproape în același timp un rezumat al istoriei romane de la începuturi până în anul 369. Titlul acestuia era *De breuiario rerum gestarum populi Romani* sau *Breuiarium rerum gestarum populi Romani* (*Scurtă istorie a poporului roman*)[18]. Lipsa informațiilor privind originea, cariera și viața autorului ne determină să presupunem că era un personaj în vârstă din anturajul unui împărat (Valens), la cererea căruia a redactat lucrarea. Este posibil să fi fost păgân și să fi făcut parte din administrația imperială superioară, așa cum ne indică mai multe manuscrise care îl califică *vir clarissimus*. Breviarul său s-a concentrat asupra provinciilor orientale, acolo unde Valens pregătea o campanie împotriva perșilor[19]. Festus era ferm atașat grupurilor culturale păgâne, care îl susținuseră pe Iulianus, fapt pentru care acordă o atenție particulară campaniei organizată de acest împărat împotriva perșilor.

Historia Augusta (*Istoria augustă* sau *Istoria împărătească*) este o lucrare foarte controversată, cuprinzând o colecție de biografii ale suveranilor din veacurile II-III, începând cu cea a lui Hadrianus (117-138) și sfârșind cu Numerianus (283-284), dar din care lipsesc cele ale principilor dintre 244-260: Philippus Arabs, Decius și Trebonianus Gallus. Titlul amintit a fost dat în 1603 de editorul Isaac Casaubon. Cercetările recente au dovedit că lucrarea celor șase biografi pomeniți de text, care, în realitate sunt pseudonime ale unuia și aceluiași realizator, a fost redactată în ultimul deceniu al secolului al IV-le. Chiar dacă mesajul său prezintă pe alocuri laturi obscure, ce maschează atitudini refulate, intenții ascunse sau precauție, *Historia Augusta* rămâne, în mare măsură, o lucrare cu valoarea istoriografică indiscutabilă. Exegeții au dovedit că autorul, ca toți istoricii păgâni ai vremii lui, dă glas ideilor politice ale cercurilor senatoriale atunci când critica, în mod voalat, suprimarea altarului Victoriei din Curia romană în 382 și 384, decretele emise de Theodosius I (379-

[14] Eutr., 6, 19.
[15] Eutr., 9, 26.
[16] Eutr., 8, 1.
[17] Eutr., 10, 14-16.
[18] Nelu Zugravu, *op. cit.*, p. 55.
[19] Fest., 22-29.

395) între anii 391-392, prin care se interziceau toate formele cultului antic, precum și când solicita refacerea demnității pierdute a Senatului prin implicarea lui în desemnarea împăraților și în delegarea către aceștia a puterilor „constituționale" (*tribunicia potestas*, *imperium*), colaborarea paritară cu principii sau inviolabilitatea clasei senatoriale. De altfel, autorul anonim continua să perpetueze tradiția clasificării împăraților în „buni" și „răi", în funcție de politica acestora față de aristocrație și Senat[20].

În *Historia Augusta* evoluția Romei este prezentată ca alternând perioadele de decădere cu cele de dezvoltare. Autorul anonim adoptă teoria vârstelor Romei, susținând că situația Romei a fost redresată de Augustus, care a pus capăt bătrâneții Imperiului. În perioada ulterioară, binele și răul și-au schimbat adesea poziția predominantă, însă autorul se arată optimist în privința revigorării Imperiului și a puterii romane[21]. În plus, autorul promovează ideea că dominația romană nu se va realiza doar prin forță militară, ci și prin virtuțile spiritului, precum calitățile intelectuale pe care trebuie să le posede un împărat. În această utopie, întreaga umanitate va forma o singură și vastă cetate sub protecția unui astfel de împărat, iar în lumina păcii regăsite vor înflori preocupările spirituale[22]. Autorul oferă numeroase exemple moralizatoare și elogiază împărații Antonini și unii Severi, transformându-l pe Severus Alexander în exemplul împăratului ideal. Concomitent, autorul condamnă politica fiscală opresivă practicată de unii împărați față de senatori. Spiritul din *Historia Augusta* este asemănător cu cel întâlnit la alți autori ai secolului al IV-lea, probabil datorită apartenenței biografului la mediile senatoriale care militau pentru un monarhism consecvent și pentru recunoașterea vechilor atribuții ale Senatului[23].

În urma analizei asupra istoriografiei romane din secolul al IV-lea, putem concluziona că educația a jucat un rol crucial în perpetuarea și transformarea istoriei în Imperiul Roman. Prin educație, indivizii au dezvoltat abilități de cercetare și analiză, au aprofundat cunoștințele istorice și au putut transmite informații mai precise și complete cu privire la evenimentele trecute. Educația a permis oamenilor să pună sub semnul întrebării interpretările și versiunile existente ale evenimentelor istorice, ceea ce a dus la o transformare a istoriografiei de la o simplă relatare a evenimentelor la o analiză mai profundă a motivelor și consecințelor lor. În acest fel, educația a contribuit la evoluția și transformarea continuă a istoriei.

[20] Pierre Grimal, *Literatura latină*, traducere de Mariana și Liviu Franga, note suplimentare și cuvânt înainte de Liviu Franga, medalion biografic Pierre Grimal de Eugen Cizek, București, 1997, p. 406-407.

[21] *SHA*, *Viața lui Carus*, IX, 1-3.

[22] Pierre Grimal, *op. cit.*, 407.

[23] Eugen Cizek, *op. cit.*, p. 191.

BIBLIOGRAFIE

Izvoare

- ✓ Ammianus Marcellinus, *Istorie romană*, studiu introductiv, traducere, note și indice David Popescu, București, 1982.
- ✓ Festus, *Breviarium rerum gestarum populi romani*. *Scurtă istorie a poporului roman*, editio bilinguis, traducere de Marius Alexianu și Roxana Curcă, ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, indice de Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2003.
- ✓ Flavius Eutropius, *Breviar de la întemeierea Romei*, ediție critică bilingvă, text paralel latin-român, studiu introductiv, traducere, note explicative și comentarii de Gh. I. Șerban, Brăila, 1997.
- ✓ *Istoria augustă*, studiu introductiv Vladimir Iliescu, partea I, traducere și note David Popescu, partea a II-a traducere și note Constantin Drăgulescu, Cluj, 1971.
- ✓ *Panegirici latini*, a cura di Domenico Lassandro e Giuseppe Micunco, Torino, 2000.
- ✓ *Poeți latini postclasici. Sec. III-VI e.n.*, prefață, text latin selectat, traducere, note și comentarii Traian Diaconescu, Iași, 2000.
- ✓ Rutilius Namatianus, *Sur son retour*, texte établi et traduit par J. Vessereau et F., Préchac, Paris, 1961.
- ✓ Sextus Aurelius Victor, *Liber de Caesaribus*, editio bilinguis, Carte despre împărați, Traducere de Mihaela Paraschiv, Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, apendice și indice de Nelu Zugravu, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2006.
- ✓ Symmaque, *Correspondence, I, Livres I et II*, texte établi, traduit et commenté par Jean-Pierre Callu, Paris, 2003.

Lucrări speciale

- ✓ Cizek, Eugen, *Istoria în Roma antică. Teoria și poetica genului*, București, 1998.
- ✓ Grimal, Pierre, *Literatura latină*, traducere de Mariana și Liviu Franga, note suplimentare și cuvânt înainte de Liviu Franga, medalion biografic Pierre Grimal de Eugen Cizek, București, 1997.
- ✓ Moretti, Gabriella, Bonandini, Alice (eds.), *Persona ficta. La personificazione allegorica nella cultura antica fra letteratura, retorica e iconografia*, Trento, 2012, p. 325-339. op. cit., p.325-326.

2358

- ✓ Lavan, Myles, *Slaves to Rome. Paradigms of Empire in Roman Culture*, Cambridge, 2013, p. 205-210.
- ✓ Paschoud, François, *Roma Aeterna. Études sur le patriotisme romain dans l'Occident latin à l'époque des grandes invasions*, Roma, 1967.

TRANSMITEREA UNEI EXPERIENȚE REFERITOARE LA ROLUL EMOȚIILOR ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

LUCA IULIA ELISABETA

Şcoala Gimnazială ”Ioan Vlăduțiu” Luduș, jud. Mureș

De-a lungul istoriei, educația a cosntituit o latură a activității dascălului. Obiectivul fundamental al activităților formative în cadrul învățământului este maturizarea socială a tinerilor ce ne sunt încredințați și integrarea lor în sistemul realțiilor interpersonale existente.

Una dintre calităţile importante în viaţa socială este felul în care ştim, mai bine sau mai puţin bine, să ne exprimăm propriile sentimente. Cu siguranță, putem preda atât competențe personale cât și emoționale. Noi și elevii noștri putem învăța cum să ne înțelegem mai bine pe noi înșine și pe cei din jurul nostru și cum să identificăm emoțiile. Mai putem învăța cum să ne folosim emoțiile și să nu ne lăsăm conduși d ele.

Elevul X este elev în clasa a VI-a şi în urma observării mai atente și a discuţiilor purtate cu acesta, am constatat că elevul nu sincronizează foarte bine cu profesorii, fapt ce indică o interacţiune emoţională deficitară între elev şi profesori. Elevul provine dintr-o familie de dascăli, dar în urmă cu doi ani părinţii s-au despărţit, iar copilul nu a înţeles foarte bine ce se întâmplă cu el şi cu cei din jur, lucru care l-a afectat mult, schimbându-i într-un oarecare fel comportamentul.

Semnele inadaptării din punct de vedere social îşi fac apariţia . Problema este, îmi mărturisea elevul, că el se teme să nu rămână singur, se teme să stea singur, nu are încredere în el şi în cunoştinţele lui, nu-i place să meargă la şcoală şi nici să înveţe, ceea ce dovedeşte o motivaţie scăzută. Această teamă profundă a dus la o incapacitate de adaptare în societate. La întrebarea :" Pentru ce înveţi : să le faci pe plac părinţilor sau din proprie initiativ ?" , copilul a răspuns sincer :" Să-i fac pe plac mamei, pentru că ea vrea ca eu să devin ceva în viaţă, să iau note mari şi să fiu un copil deschis ".

Copilul nu poate desluşi sau exprima bine emoţiile şi se simte permanent frustrat . Nu are prieteni, nu iese la joacă, îşi este suficient sieşi. O oarecare izolare şi, de ce nu, o uşoară deprimare s-a instalat în viaţa lui, fiind tot timpul” legat “ de mama, fiind dependent de ea, de altfel mi-a şi mărturisit că îi este frică să nu-l părăsească şi mama, iar la întrebarea : "Ca cine ai dori să fii ?" , elevul a răspuns :" ca mama, pentru că ea este ambiţioasă, muncitoare şi are foarte multă şcoală-este profesor ". Cel mai puternic indiciu că suferă o depresie a fost perspectiva pesimistă combinată cu o

lovitura majoră, divorţul părinţilor, ceea ce l-a tulburat mult pe copil, i-a creat o stare de nesiguranţă. Este adevărat că viaţa în familie este prima noastră şcoală pentru dobândirea cunoaşterii emoţionale, în acest mediu dobândim reflexe comportamentale, învăţăm cum să ne desluşim şi să ne exprimăm speranţele şi temerile.

Important este că acest elev vede în mama sa o speranţă, un model demn de urmat, că ar vrea să fie ca ea, deşi îi este foarte greu fiindcă moştenirea, poate, din partea cealaltă îşi spune cuvântul. Mama este pentru el un model emoţional talentat, dar copilul , deşi ştie acest lucru, nu poate fi aşa cum îşi doreşte mama. Ea a sesizat motivele supărării copilului şi a acţionat ca un fel de antrenor emoţional sau de mentor, ajutându-l să găsească căi de calmare a sentimentelor de panică, frică sau mânie care pun stăpânire, câteodată pe copil. In afară de izolare socială, copilul suferă şi pe plan şcolar.

Clasa, desigur, este tot o societate, una de învăţământ; copilul stângaci din punct de vedere social reacţionează greşit faţă de colegii şi profesorii săi. Anxietatea şi consternarea intervin în mod negativ asupra capacităţilor de a învăţa a copilului care nu se descurcă bine la şcoală, deşi potenţialul lui de învăţare este bun. Reacţiile emoţionale individuale pot infuenţa capacitatea de a învăţa. Motivaţia personală, tenacitatea cu care îşi efectuează temele şi sarcinile de lucru, capacitatea de a-şi asuma răspunderea propriului comportament şi a activităţii sau ocaziile de a proceda după propria dorinţă pot juca un rol important în procesul de învăţare, dar în cazul de faţă acestea sunt inexistente.

Elevul nu prezintă o motivaţie bună pentru învăţare, nu face nimic din proprie initiaţivă, ci numai împins de la spate, ba din contră, atunci când are foarte multe teme, prima reacţie este plânsul, reacţie care apare mereu, atât acasă cât şi la şcoală. El nu se supără foarte tare atunci când ia note mici, dar se teme să-i spună mamei sale rezultatele , nu este interesat de competiţie, nu-l interesează dacă colegul lui de bancă ia note mai mari decât el şi de multe ori nu este sincer cu mama lui, în sensul că nu discută deschis cu ea despre problemele care-l frământă sau despre rezultatele de la şcoală, deşi este recompensat întotdeauna de aceasta pentru rezultatele bune. De altfel, el recunoaşte că problemele de acasă îi afectează ănvăţătură, capacitatea de concentrare.

Modul în care elevul procesează informaţia poate influenţa capacitatea de învăţare. Gândirea de tip analitic îi lipseşte acestui elev şi el nu manifestă tenacitate în studiu. Nivelul de concentrare este scăzut, el învăţând repede, fără a reţine foarte

2361

mult şi într-un timp foarte scurt, într-un cuvânt " la repezeală ". Am putea spune că este superficial, un temperament impulsiv şi nu petrece prea mult timp studiind, nu încearcă să înţeleagă conţinuturile materiei, nu se gândeşte la informaţia acumulată. Depresia are un efect negativ asupra memoriei şi puterii de concentrare, drept pentru care cu greu reuşeşte să fie atent la ore sau la ceea ce i se spune .

Sentimente precum frica, neliniştea sau grijile sunt frecvente în viaţa acestui elev şi ele pot însemna că ceva nu merge bine, pot trage un semnal de alarmă asupra pericolelor viitoare. Anxietatea subminează intelectul. Atunci când elevului i se cere să rezolve probleme la matematică, de exemplu, am constatat că gândurile negative îl domina : " nu voi fi în stare să fac asta", " nu mă pricep la genul ăsta de probleme" şi alte justificări asemănătoare care se bazează pe o întrerupere a capacităţii de a lua decizii şi o lipsă de încredere în propriile forţe. De altfel, elevul recunoaşte că simte furie atunci când nu reuşeşte să rezolve o sarcină, se înfurie repede, dar această stare nu durează mult. Este sufcient să o privească pe mama şi elevul se schimbă, trece de la o stare emoţională la alta foarte repede, ceea ce dă totusş , de gândit. Dacă părinţii ar fi apţi din punct de vedere emoţional, şi-ar putea ajuta copilul să înveţe să-şi recunoască, să -şi domine sentimentele, să aibă o reacţie de empatie, să ştie cum să trateze sentimentele ce apar în cadrul relaţiile interumane. Elevul în cauză, în urma discuţiilor purtate la şcoală, a mărturisit că mama lui îi spune mereu acest lucru, dar că din partea tatălui nu primeşte niciun sfat care să-l ajute să devină stăpân emoţional, mai sociabil, mai afectuos şi mai puţin tensionat.

Elevul devine sensibil şi în ale sensuri - de exemplu, este înclinat să se autoînvinovăţească şi să-şi facă reproşuri. Un element convingător că acest elev este timid este şi faptul că el îşi roade unghiile în faţa unui test, cu un chip împietrit, care abia zâmbeşte timid si forţat atunci când aducem vorba de prietenie ; răspunsurile lui sunt scurte şi pare abătut. Temperamentul fricos -sau orice alt temperament –poate să fie parte a moştenirii biologice a vieţii noastre emoţionale, dar nu suntem în mod necesar limitaţi la o anumită condiţionare emoţională de către trăsăturile moştenite .

Există o întreagă gamă de posibilităţi, aşa cum arată specialiştii în comportamentul genetic, genele nu determină singure comportamentul ; mediul şi mai ales ceea ce trăim şi învăţăm pe măsură ce creştem modelează predispoziţia noastră temperamentală, odată cu trecerea timpului. Capacităţile noastre emoţionale nu sunt un dat fix înnăscut ; printr-o învăţare corectă ele pot fi îmbunătăţite.

2362

Motivele pentru care acest lucru este posibil ţin de maturizarea creierului uman. Este limpede că dezvoltarea principalelor talente ale inteligenţei emoţionale are perioadele ei critice, care se întind pe mai mulţi ani în copilarie. Fiecare perioadă reprezintă o oportunitate pentru a ajuta copilul să dobândească obiceiuri emoţionale benefice, dacă nu se va reuşi acest lucru, efortul va fi mult mai mare pentru a oferi lecţiile corective ulterioare în viaţă. Speranţe sunt şi pentru acest copil ! Este nevoie de multă muncă, de multă voinţă pentru a-l determina să aibă încredere în sine.In urma studiului realizat prin aplicarea observaţiei /discuţiei individuale, pot spune că elevul în cauză se încadrează perfect în ceea ce Goleman numeşte în cartea sa "incompatibilitatea din punct de vedere social", precum şi în ceea ce Mark Snyder psiholog la Universitatea din Minnesota, numeşte comportament cameleonic. Copiii care nu pot desluşi sau exprima bine emoţiile se simt frustrati.

Una dintre calităţile importante în viaţa socială este felul în care ştim să ne exprimăm propriile sentimente. Paul Ekman foloseşte termenul de reguli de exprimare pentru a desemna consensul social în privinţa sentimentelor ce trebuie manifestate în anumite momente, Gardner le numeşte capacităţi interpersonale sau intrapsihice, în mulţumirea interioară ce se poate obţine atunci când cineva doreşte să fie în acord cu adevaratele lui sentimente, cheia cunoaşterii de sine reprezentând-o accesul la propriile sentimente şi la capacitatea de a discerne între ele şi de a le stăpâni în fasonarea comportamentului.

Indemnul lui Socrate "cunoaşte-te pe tine însuţi " face referire tocmai la ceea ce este esenţial în inteligenţa emoţională: conştientizarea propriilor sentimente în momentele în care ele apar, o atenţie îndreptată către sine , introspectivă, către propriile experienţe, ceea ce se mai numeste reflecţie. Capacităţile interpersonale de care vorbeşte Gardner se construiesc pe inteligenţe emoţionale.

Dacă aceste capacităţi interpersonale nu sunt echilibrate de un acut simț al propriilor nevoi şi sentimente şi al felului în care trebuie satisfăcute, ele pot duce la un eşec social. Elevul nu reuşeşte să-şi ascundă bine sentimentele, emoţiile, nu-şi poate ascunde expresia feţei, deşi încearcă din toate puterile, de multe ori una spune şi alta face. Acest comportament cameleonic de care vorbeşte Snyder îi determină pe aceşti campioni ai bunei impresii pe care o fac să trăiască în discrepanţa dintre imaginea publică şi realitatea intimă. Elevul încearcă să-şi ascundă tristeţea pentru a nu o supăra pe mama sa, încearcă să nu-şi arate dispreţul faţă de tatăl său, afişează un zâmbet chiar dacă plânsul îl îneacă.

2363

Dar in măsura în care copilul vede în părinte un ajutor acolo unde el nu se descurcă, când asemenea reacţii devin tipice în relaţia dintre el şi părinte, ele modelează speranţele emoţionale ale copilului în privinţa relaţiilor interumane şi perspectivele care vor determina functionarea copilului în viaţa-în bine sau în rău. E. Erikson susţine că ar fi vorba despre ceea ce simte un copil ca "încredere de bază " sau neîncredere de bază.

O pedagogie a încurajării şi a recompensei, îmbunătăţirea recunoaşterii și definirii propriilor emoţii, consolidarea încrederii în sine, o capacitate mai mare de automotivare, empatia care duce la afecţiune, antrenarea pentru prietenie cu cei din jur, stabilirea unei scări de valori la nivelul lui de înţelegere, recunoaşterea greşelilor din dorinţa de a le remedia, o apropiere mai strânsă între copil şi părinte, părinte care să fie matur, pregătit emoţional şi care să reuşească să-i ofere o grijă adevărată, iată câteva recomandări pentru îmbunătăţirea comportamentului acestui elev.

Şcoala are un rol central în cultivarea caracterului prin inocularea autodisciplinei și a empatiei, care în schimb permit o reală implicare civică, precum şi existenţa unor valori morale. Invăţătura nu se poate face izolat de sentimentele copilului, de aceea Goleman vorbeşte despre cursuri de şcolarizare a emoţiilor în cadrul şcolii, al căror fir comun ar fi scopul de a spori nivelul competenţei sociale şi emoţionale la copii.

Ca o concluzie la acest caz, putem spune că persoanele care se descurcă din punct de vedere emotional, care îşi cunosc şi îşi stăpânesc bine sentimentele şi care desluşesc şi abordează eficient sentimentele celorlalti sunt în avantaj în orice domeniu al vieţtii ; cei care nu-şi pot controla viaţa emoțională și duc bătălii interne ajung să-şi saboteze capacitatea de a se concentra asupra muncii şi asupra unei gândiri clare.

Bibliografie:

1. Daniel Golman, *Inteligența emoțională,* Ed. Curtea Veche, București, 2007

2. Steven J. Stein și Howard E. Book, *Forța inteligenței emoționale, IE și succesul vostru,* Ed. ALLFA, București, 2007

3. Horward Gardner, *Mintea disciplinată*, Ed. Sigma, București, 2011

2364

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA INDIVIZILOR ȘI A SOCIETĂȚII: IMPACTUL ACESTEIA ASUPRA GÂNDIRII CRITICE, PARTICIPĂRII DEMOCRATICE, REDUCERII INEGALITĂȚILOR ȘI DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI TEHNOLOGICE

Mihaela - Rodica Luca
Colegiul Național ”Cuza Vodă” - Huși

Educația este unul dintre cele mai importante instrumente pentru schimbarea lumii. Prin educație, oamenii își pot dezvolta abilitățile și cunoștințele necesare pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții și pentru a contribui la dezvoltarea societății. Prin educație, oamenii pot învăța să-și formeze gândirea critică și să ia decizii informate. Acest lucru poate contribui la dezvoltarea unei societăți democratice și participative, în care oamenii au vocea lor și pot să ia decizii informate cu privire la viitorul lor și al societății. Această abilitate este esențială pentru dezvoltarea unei societăți democratice și participative, în care oamenii au vocea lor și pot să ia decizii informate cu privire la viitorul lor și al societății.

Gândirea critică presupune abilitatea de a analiza și de a evalua informațiile, de a identifica punctele forte și slabe ale unui argument și de a ajunge la o concluzie bine fundamentată. Prin dezvoltarea acestei abilități prin educație, oamenii devin mai înțelepți și mai capabili să ia decizii care afectează viețile lor și ale celorlalți.

Într-o societate democratică și participativă, este important ca oamenii să aibă vocea lor și să ia decizii informate cu privire la viitorul lor și al societății. Aceasta poate fi realizat prin implicarea cetățenilor în procesul decizional, prin intermediul alegerilor, referendumurilor sau dezbaterilor publice. Cu toate acestea, pentru ca aceste procese să fie eficiente, cetățenii trebuie să fie capabili să ia decizii informate și să înțeleagă impactul deciziilor lor.

Educația poate ajuta la dezvoltarea acestei capacități, pregătind oamenii să ia decizii bine fundamentate și să participe activ la procesul decizional. Prin educație, oamenii pot învăța cum să analizeze informațiile, să evalueze argumentele și să ia decizii informate. De asemenea, educația poate ajuta la dezvoltarea abilităților de comunicare și de negociere, care sunt esențiale în procesul decizional.

Educația poate ajuta, de asemenea, la reducerea sărăciei și a inegalității sociale prin oferirea de oportunități egale pentru toți oamenii, indiferent de originea lor socială sau economică. Prin educație, oamenii își pot dezvolta abilitățile și cunoștințele necesare pentru a-și găsi un loc de muncă bine plătit sau pentru a-și începe propria afacere. Această abilitate este esențială într-o lume în care

schimbările rapide din economie și tehnologie pot face ca anumite locuri de muncă să devină învechite sau să dispară cu totul.

Cu o educație adecvată, oamenii pot învăța abilitățile necesare pentru a-și găsi locuri de muncă bine plătite, precum abilități de comunicare, abilități tehnice și abilități de afaceri. De asemenea, prin educație, oamenii pot învăța cum să își dezvolte gândirea critică, cum să ia decizii informate și cum să-și planifice carierele, ceea ce poate duce la mai multe oportunități pentru a se angaja în locuri de muncă bine plătite.

Educația poate, de asemenea, să ofere oamenilor posibilitatea de a-și începe propria afacere, ceea ce poate fi o modalitate importantă de a ieși din sărăcie și de a reduce inegalitatea socială. Prin educație, oamenii pot învăța cum să-și dezvolte planuri de afaceri, cum să gestioneze fondurile și cum să-și crească afacerea. Aceste abilități pot fi esențiale pentru a construi o afacere durabilă și pentru a-și asigura un venit stabil și suficient.

De asemenea, prin educație, oamenii pot învăța despre oportunitățile disponibile în diferite domenii, cum ar fi tehnologia, știința și ingineria. Aceste domenii pot oferi salarii ridicate și oportunități de avansare, ceea ce poate ajuta la reducerea inegalității sociale și la creșterea mobilității sociale.

Educația poate ajuta, de asemenea, la combaterea discriminării și a prejudecăților prin educarea oamenilor despre diversitatea culturală și respectul pentru toți oamenii. Această educație poate contribui la construirea unei societăți mai tolerante și mai incluzive. Prin educație, oamenii pot învăța despre diversele culturi și tradiții din lume. Această educație poate ajuta la dezvoltarea unei mai bune înțelegeri și respect față de diferite culturi și tradiții. În acest fel, oamenii pot învăța să accepte și să valorifice diferențele culturale, ceea ce poate contribui la construirea unei societăți mai tolerante și mai incluzive.

Educația poate ajuta, de asemenea, la combaterea prejudecăților și a discriminării prin educarea oamenilor despre egalitatea și drepturile omului. Această educație poate contribui la eliminarea stereotipurilor și a prejudecăților care pot duce la discriminare și la marginalizarea unor grupuri sociale.

În plus, educația poate ajuta la dezvoltarea abilităților de comunicare și de colaborare cu oameni din diferite medii și culturi. Aceste abilități pot fi esențiale în construirea unei societăți mai incluzive și mai echitabile, în care toți oamenii sunt acceptați și valorizați.

Prin educație, oamenii pot învăța să respecte diversitatea culturală și să își dezvolte abilitățile de comunicare și colaborare cu oameni din medii diferite. Această educație poate contribui la construirea unei societăți mai tolerante și mai incluzive, în care toți oamenii sunt respectați și valorizați.

În plus, educația poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării economice și tehnologice a unei țări. Prin educarea tinerilor și a adulților în abilități tehnice și de afaceri, educația poate ajuta la dezvoltarea unei forțe de muncă calificate și la stimularea inovației și a creșterii economice. În primul rând, educația poate ajuta la formarea unei forțe de muncă calificate, capabilă să facă față cerințelor pieței de muncă. Prin furnizarea de educație de calitate, oamenii pot învăța abilități tehnice și de afaceri necesare pentru a-și găsi locuri de muncă bine plătite și pentru a-și construi o carieră de succes. În acest fel, educația poate ajuta la îmbunătățirea productivității și a competitivității economice. În al doilea rând, educația poate stimula inovația și dezvoltarea economică. Prin educația tinerilor și adulților în abilități tehnice și de afaceri, aceștia pot ajuta la dezvoltarea de noi tehnologii și la crearea de noi produse și servicii, care pot contribui la creșterea economiei și la îmbunătățirea vieții oamenilor. De asemenea, educația poate ajuta la dezvoltarea antreprenoriatului și a inovației, prin furnizarea de cunoștințe și abilități necesare pentru a-și începe propria afacere și a fi inovatori în domeniul lor. În plus, educația poate ajuta la dezvoltarea unei societăți digitale, capabilă să se adapteze schimbărilor rapide ale tehnologiei și să utilizeze noile tehnologii pentru a îmbunătăți procesele și serviciile existente. Prin educația tinerilor și adulților în abilități digitale, aceștia pot ajuta la dezvoltarea economiei digitale și la crearea de noi oportunități de afaceri.

În concluzie, educația are puterea de a schimba lumea prin dezvoltarea indivizilor și a societății. Prin educație, oamenii pot învăța să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele, să-și formeze gândirea critică și să-și îmbunătățească calitatea vieții. Educația poate ajuta la reducerea sărăciei, a inegalității sociale și a discriminării și poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării economice și tehnologice a unei țări.

Bibliografie:

Richard J. Darden, *The Power of Education: How Knowledge Can Change the World*, New York, 2008.

Carolin Kreber, *Education for Democracy: Citizenship, Community, Service*, Toronto, 2010.

Elaine Unterhalter, *Education and Poverty Reduction Strategies: Issues of Policy Coherence*, Paris, 2007.

James A. Banks, *Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum, and Teaching*, New York, 2015.

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, *Skills for a Digital World: 2016 Ministerial Meeting on the Digital Economy*, Paris, 2016

UNIVERSITATEA DIN PETROŞANI
FACULTATEA DE ŞTIINŢE

MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

REFERAT LA DISCIPLINA

”Etică şi responsabilitate socială corporativă”

Masterandă,
Borteș (Luncan) Viorica Petronela

Petroşani
2021

2369

CUPRINS:

CAPITOLUL I: Abordări teoretice ale responsabilității corporative 3

CAPITOLUL II: Etica în afaceri şi cadrul juridic al responsabilităţii sociale corporative.....10

CAPITOLULIII: Justificarea economică a responsabilităţii sociale corporative.....12

CAPITOLULIV: O altă abordare a CSR – Reflecţii 15

Concluzii 17

Bibliografie.....19

2370

Influența CSR asupra performanțelor financiare și sociale ale companiilor

CAPITOLUL I: Abordări teoretice ale responsabilității corporative

Responsabilitatea socială corporativă constituie un deziderat al lumii contemporane şi o premisă importantă a mediului de afaceri. Obiectivele prezentei lucrări constau în înţelegerea conceptuală, identificarea avantajelor generate de responsabilitatea socială pentru companie, dar şi pentru societate în ansamblul ei, determinarea corelaţiei dintre eforturile depuse şi efectele obţinute de către întreprindere. Pe parcursul cercetării s-a optat pentru metoda analizei calitative prin care s-a urmărit elaborarea unor judecăţi de valoare şi sintetizarea celor mai importante concluzii rezultate din documentarea ştiinţifică şi practică realizată. Ca un corolar, se poate aprecia că responsabilitatea socială corporativă constituie o sursă de avantaj concurenţial şi un demers strategic pentru toate organizaţiile cu potenţial economic. Cuvinte-cheie: responsabilitate socială corporativă; etică în afaceri; performanţă; sustenabilitate; avantaj concurenţial.

Introducere

Definiția responsabilității sociale corporative (RSC): Mișcarea a avut ca scop încurajarea companiilor să fie mai conștiente de impactul afacerii lor asupra restului societății, inclusiv asupra părților proprii interesate, precum și asupra mediului. (Sursa: Financial Times). Responsabilitatea socială corporativă (RSC) este o abordare de afaceri care contribuie la dezvoltarea durabilă prin acordarea de beneficii economice, sociale și de mediu tuturor părților interesate. RSC este un concept cu multe definiții și practici. Modul în care este înțeleasă și pusă în aplicare diferă foarte mult pentru fiecare companie și țară. În plus, RSC este un concept foarte larg care abordează multe și diverse subiecte, cum ar fi drepturile omului, guvernanța corporativă, sănătatea și siguranța, efectele asupra mediului, condițiile de muncă și contribuția la dezvoltarea economică. Oricare ar fi definiția, scopul RSC este de a conduce schimbarea spre durabilitate.

În articolul ”Un cadru conceptual pentru integrarea responsabilității sociale corporative și dezvoltarea resurselor umane bazat pe învățarea pe tot parcursul vieții”, de Thilo J. Ketschau (2017, Departamentul de Educație pentru Afaceri și Dezvoltare a Resurselor Umane, Facultatea de Științe Economice, Universitatea din Goettingen), s-a menționat că, în științele economice, presiunea din ce în ce mai mare asupra companiilor prin creșterea așteptărilor publice în ultimele decenii a provocat o discuție asupra comportamentului durabil al companiilor, rezultat, de exemplu, în conceptul de durabilitate Elkington’s Triple Bottom Line și, bazat pe aceasta, ideea

Responsabilității Sociale Corporative. Aceste concepte sunt justificate, în general, de rolul în schimbare al companiilor de a fi responsabili numai pentru propriul lor profit, de a fi responsabil pentru societate, cu accent pe aspectele sociale ale activității economice. În domeniul științelor educaționale, pe de altă parte, educația este înțeleasă ca o resursă socială. Disciplina este strâns legată de ideea de justiție socială prin educație, oferind perspective de promovare indiferent de fundalul social al unui individ.

Conceptul de Învățare pe tot parcursul vieții este indisolubil legat de această perspectivă în ceea ce privește ideea de bază a nevoii și a dreptului persoanelor la educație în fiecare fază a vieții lor.

În acest context, conceptul de Dezvoltare a Resurselor Umane (HRD), definit ca promovare a cunoștințelor, calificărilor și competențelor relevante în funcție de locul de muncă prin utilizarea unor măsuri de educație suplimentară, va fi înțeles ca un sistem de proiectare al unei companii pentru generarea de educație sub primatul nevoilor economice. Această supremație poate fi suplimentată de opțiunea de a oferi educație cu accent pe responsabilitatea socială.

În Serbia, responsabilitatea socială corporativă apare ca o temă în sectorul afacerilor și al sectorului neguvernamental, după anul 2000. În sectorul de afaceri, aceasta provine din afluxul de capital străin și deschiderea reprezentanțelor companiilor străine care, de asemenea, a stabilit politicile și practicile RSC în timp ce în sectorul neguvernamental există inițiative de cooperare și parteneriat potențial între aceste două sectoare. „Forumul de afaceri responsabil este singura rețea de afaceri din Serbia dedicată exclusiv dezvoltării și promovării unei afaceri responsabile din punct de vedere social și care este alcătuită din mai mult de 30 de companii de top, este coloana vertebrală a practicii RSC din țara noastră. Una dintre cele mai importante inițiative lansate în 2016 de către Indexul RSC, prima platformă pentru măsurarea responsabilității sociale corporative în Serbia. Metodologia, modelată pe principalele metodologii mondiale în acest domeniu și adaptată la situația economică din țara noastră, a devenit un punct de referință pentru recunoașterea companiilor care au stabilit practici și politici în relații responsabile cu comunitatea locală, piața, mediul și angajații”. Citate: Neven Marinovic, director executiv al Forumului pentru afaceri responsabile și organizații inteligente

Indiferent de situația globală sau locală, atunci când integrăm obligațiile de responsabilitate socială în cultura învățării pe tot parcursul vieții, ne putem aștepta la rezultate reușite.

Responsabilitatea socială corporativă (1) a devenit începând cu anul 2000 unul din subiectele fierbinţi în domeniul afacerilor. Concept referitor la contribuţia pe care companiile şi-o aduc la dezvoltarea societăţii moderne, iniţiativa „responsabilă" a fost teoretizată de numeroase curente de gândire şi a fost promovată printr-o mare diversitate de termeni: corporate citizenship, corporate philantropy, corporate societal marketing, community affairs, community development etc. Sprijinirea şi respectarea drepturilor fundamentale ale omului, dreptul la libera asociere, eliminarea tuturor formelor de muncă forţată, combaterea corupţiei, promovarea responsabilităţii faţă de mediul înconjurător sunt doar câteva dintre principiile vizate de CSR. Pe scurt, se poate spune că responsabilitatea socială corporatistă este o modalitate de dezvoltare durabilă prin care companiile aleg să trateze problemele de mediu şi cele sociale ca părţi integrante ale operaţiunilor de afaceri. Atât corporaţiile, cât şi mass media acceptă faptul că în relaţiile dintre companii şi comunitate responsabilitatea socială este reciproc avantajoasă. Pe de o parte, aceasta generează profit pentru companii, iar, pe de altă parte, CSR acordă sprijin grupurilor sau comunităţilor defavorizate şi participă la dezvoltarea locală. Apărută imediat după al doilea război mondial ca nouă tendinţă în societatea postbelică, responsabilitatea socială corporativă constituie în prezent un concept larg utilizat, un deziderat pentru orice companie care doreşte să avanseze economic şi social într-un context competiţional devenit extrem de agresiv. Personalităţi consacrate în domeniul managementului strategic şi al marketing-ului (Friedman, Porter, Kotler ş.a.), profesori şi cercetători ştiinţifici de renume, mass media şi chiar managerii companiilor şi-au adus în timp contribuţii remarcabile la conturarea conceptuală a fenomenului CSR, astfel că în prezent, studii recente şi sondaje indică faptul că răspunderea socială constituie un deziderat al marii majorităţi a firmelor. Volumul mare de publicaţii şi articole pe această temă (câteva zeci de milioane de referinţe apărute în câteva secunde la o simplă accesare a internetului) confirmă interesul manifestat de manageri, dar şi de lumea ştiinţifică pentru subiectul dezbătut. Mai mult ca niciodată, pe plan internaţional există importante preocupări pentru asigurarea unui echilibru între morală şi interesul personal al companiilor. Creşterea economică a unei companii nu presupune doar obţinerea de profit, ci şi reinvestirea acestuia. În orice afacere, este nevoie, pe lângă capital financiar şi de active, de resurse umane, iar în ultimii ani, tot mai mult, de un

capital social creat din reputaţie şi încredere. Abordarea strategică a CSR constituie o condiţie a obţinerii succesului în afaceri. Încă vulnerabil pentru unii specialişti, care susţin că CSR generează costuri mult prea mari în investiţii sociale fără efecte vizibile, acest concept trebuie înţeles şi promovat prin prisma beneficiilor pe termen lung, fără a minimiza rolul său strategic. Comunicarea este un element important al CSR prin care se asigură transparenţă faţă de grupurile interesate. Programele sociale promovate însă nu trebuie să fie privite exclusiv din perspectiva beneficiilor de PR şi marketing pe care le aduc. În stabilirea strategiei CSR companiile ar trebui să pornească de la nevoile comunitare reale şi ulterior să îşi definească obiective măsurabile şi oneste. În opinia autorului, concluzia desprinsă din perspectivă socială, dar şi economică, este că CSR, prin formele şi politicile strategice adoptate, este un joc cu sumă pozitivă. Din acest demers strategic au de câştigat atât iniţiatorii CSR, cât şi beneficiarii programelor, atunci când acestea sunt concepute şi derulate responsabil. Unele consideraţii privind responsabilitatea socială corporativă Literatura de specialitate şi experienţa practică a ultimilor două decenii relevă faptul că în contextul globalizării şi regionalizării economiilor, al creşterii interdependenţelor dintre state sau al segmentării pieţelor, dezvoltarea entităţilor economice (fie ele întreprinderi mici şi mijlocii, corporaţii multinationale sau transnaţionale) doar pe criteriul rentabilităţii şi al volumului vânzărilor devine limitată, uneori chiar imposibilă. Noţiune deja consacrată la nivel internaţional, responsabilitatea socială corporativă (2) a devenit o realitatea prezentă şi pentru România, fiind un concept în plină evoluţie şi o premisă importantă pentru lumea de afaceri. Deşi la ora actuală nu există o definiţie standardizată, universal acceptată, RSC constituie, în opinia multor profesionişti, calea spre succes şi performanţă, alta, mult mai complexă şi viabilă comparativ cu viziunea clasică a capitalismului industrial sau a terţializării economiei, ca şanse exclusive de creştere economică. Implicarea în viaţa comunităţii a devenit necesară pentru orice companie care doreşte să îşi asigure nu doar succesul comercial, ci şi respectul societăţii în cadrul căreia şi pentru care operează. Michael E. Porter, autoritate de prim rang în domeniul strategiei competitive, susţine într-unul din articolele sale că „responsabilitatea socială a devenit o prioritate imposibil de evitat de către liderii de business din fiecare ţară şi din orice domeniu”(2).

Numeroase studii realizate în ultimul deceniu subliniază importanţa comportamentului corporatist responsabil şi durabil, acesta fiind perceput, în general, ca reprezentând un mod prin care o entitate integrează preocupările sociale, de mediu şi economice la valorile culturale proprii,

în luarea deciziilor,în stabilirea strategiilor precum şi a activităţilor, într-o manieră transparentă şi responsabilă. Prin urmare, RSC reprezintă o cale de instituire a practicilor exemplare de creare de bogăţie şi de îmbunătăţire a nivelului calitativ şi sustenabil al societăţii.

Definirea conceptului de responsabilitate socială corporativă World Business Council for Soustainable Development descrie responsabilitatea socială corporativă ca reprezentând contribuţia adusă de o organizaţie la dezvoltarea economică pe criterii durabile, fiind fondată pe respectarea reglementărilor şi a legislaţiei, altfel spus, „angajamentul mediilor de afaceri de a contribui la dezvoltarea economică durabilă conlucrând cu angajaţii, familiile lor, comunitatea locală şi societatea în ansamblul său pentru a îmbunătăţi calitatea vieţii acestora". Indiferent de denumire, etica întreprinderilor, conştiinţă socială corporatistă, durabilitate, triplu bilanţ, filantropie corporatistă, „corporate citizenship", afaceri comunitare etc., responsabilitatea socială corporatistă este un concept care face referire la contribuţia pe care orice companie trebuie să o aducă la dezvoltarea societăţii moderne. Responsabilitatea socială corporativă ar putea fi percepută şi ca bazându-se pe responsabilitatea socială personală, pe grija şi disponibilitatea fiecărui individ de a-şi construi existenţa în strânsă legătură cu mediul înconjurător, în contextul regăsirii în valorile promovate de companii. Comisia Europeană, for cu interese constante în acest domeniu, defineşte responsabilitatea socială corporativă ca fiind un fenomen prin care companiile decid în mod voluntar să contribuie la o societate mai bună şi un mediu mai curat. Conform definiţiei date de Comisia Europeană, pentru a fi responsabilă social o companie trebuie să integreze în acţiunile şi în strategiile ei problemele sociale şi de mediu legate de interacţiunile în care se implică. De aici rezultă că două sunt trăsăturile distinctive ale unui program de responsabilitate corporativă. În primul rând, RSC are un caracter voluntar, implicând responsabilităţi morale asumate de companii, deasupra celor impuse prin lege. Apoi, CSR presupune crearea de relaţii pe termen lung şi egal profitabile, cu piaţa şi cu mediul social, deci mai mult decât simplul act de filantropie sau donaţie. Deşi necesită costuri, RSC este o strategie de management profitabilă, în măsura în care generează credibilitate şi încredere pe termen lung, necesare unei companii în relaţiile cu cei de care depinde, respectiv acţionarii, partenerii de afaceri, clienţii. Demersul european al CSR permite operaţionalizarea noţiunii de dezvoltare durabilă pentru întreprinderi. În sens practic, termenul de responsabilitate societală este asociat conceptului „triple-bottom-line": prosperitatea economică, respectarea mediului, respectareavşi ameliorarea coeziunii sociale. Dezvoltarea firmei, deci, este reprezentată prin punerea în evidenţă

a următoarelor obiective: unul economic (crearea de bogăţie pentru toţi, pe baza modalităţilor de producţie şi de consum durabil), altul ecologic (conservarea şi gestiunea resurselor) şi al treilea, social (echitatea şi participarea tuturor grupurilor sociale), aşa cu se poate observa şi în figura 1.

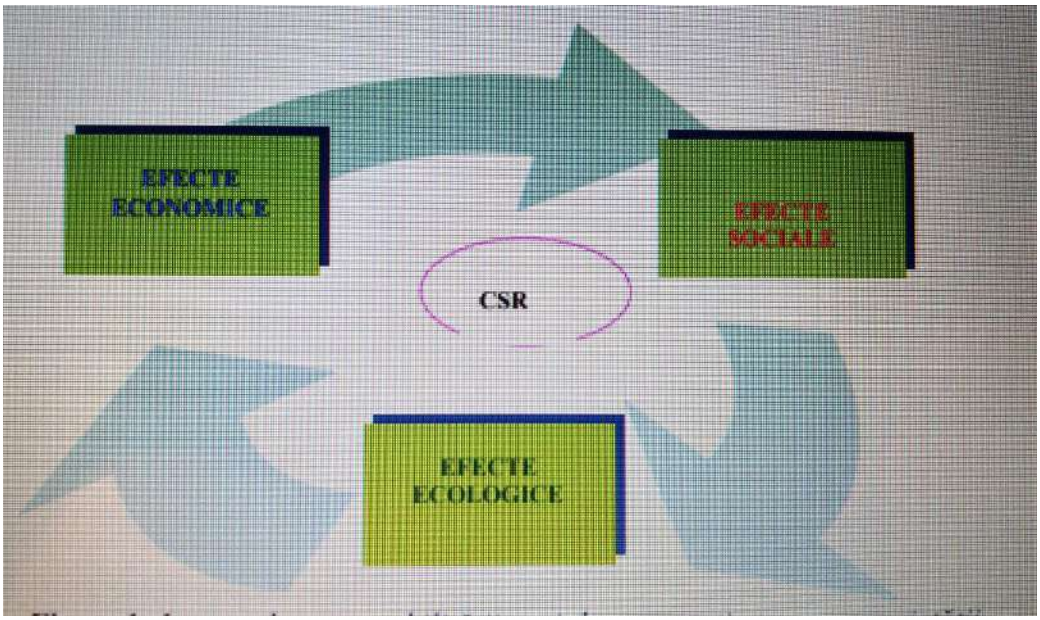

Practica CSR este supusă unor ample dezbateri şi critici, idee susţinută şi prin numărul foarte mare de cărţi, lucrări, articole, comentarii realizate şi existente în prezent, pe această temă. Importanţa şi relevanţa acestui concept devenit global sunt argumentate şi prin efortul depus de experţii şi observatorii din 99 de ţări membre ISO şi 42 de instituţii şi organizaţii private care au conlucrat pentru elaborarea unei „“noi paradigme”, respectiv Standardul ISO 26000 privind Responsabilitatea Socială. Această iniţiativă vine să sprijine toate societăţile „în realizarea de beneficii economice pe termen lung, suportând costuri sociale reduse şi generând efecte nocive minime asupra mediului”(3).

Conţinutul şi rolul responsabilităţii sociale corporative Fenomenul asumării sociale a responsabilităţii a fost susţinut cu pregnanţă încă din ianuarie 1999, la Forumul Economic Mondial de la Davos, când Koffi Annan a evidenţiat în discursul său forţa acţiunii colective, prin iniţiativa Global Compact, care promovează creşterea rolului cetăţeniei corporatiste responsabile prin zece principii universale din domeniul drepturilor omului, standardelor de muncă, protecţiei mediului şi anticorupţiei. UN Global Compact solicită companiilor să îmbrăţişeze, să susţină şi

2376

să adopte, în sfera lor de influenţă, acest set de valori fundamentale: Drepturile universale ale omului:

P1. Sectorul de afaceri trebuie să susţină şi să respecte drepturile universale ale omului proclamate la nivel intenaţional;

P2. Sectorul de afaceri trebuie să se asigure că nu este complice la abuzuri în domeniul drepturilor universale ale omului; Standardele de muncă

P3. Sectorul de afaceri trebuie să sprijine libertatea de asociere şi recunoaştere efectivă a drepturilor la negociere colectivă;

P4. Sectorul de afaceri trebuie să elimine toate formele de muncă forţată şi obligatorie;

P5. Sectorul de afaceri trebuie să elimine munca minorilor;

P6. Sectorul de afaceri trebuie să elimine discriminările în domeniul angajării şi ocupării forţei de muncă. Protecţia mediului

P7. Sectorul de afaceri trebuie să sprijine aplicarea principiului precauţiei în problemele de mediu;

P8. Sectorul de afaceri trebuie să desfăşoare acţiuni prin care să promoveze creşterea responsabilităţii faţă de mediu;

P9. Sectorul de afaceri trebuie să încurajeze dezvoltarea şi diseminarea tehnologiilor curate; P10. Sectorul de afaceri trebuie să combată corupţia în toate formele sale, inclusiv darea şi luarea de mită.

Responsabilitatea socială corporativă este percepută deci ca fiind un angajament prin care orice entitate economică, indiferent de dimensiune, îşi asumă într-un mod „standardizat" grija pentru:

1. protecţia mediului înconjurător şi dezvoltarea durabilă a societăţii în interesul generaţiilor viitoare prin conservarea resurselor, asigurarea sănătăţii şi securităţii populaţiei, reducerea decalajelor privind drepturile dintre sexe, eliminarea exploatării copiilor, reducerea sărăciei şi creşterea gradului de instruire a populaţiei;
2. dezvoltarea relaţiilor cu angajaţii prin crearea unor condiţii de muncă civilizate, adoptarea unor măsuri privind sănătatea şi securitatea angajaţilor, acordarea de stimulente pentru motivarea personală şi profesională a salariaţilor;
3. promovarea unei atitudini oneste în relaţia cu partenerii de afaceri din amonte şi aval, respectiv furnizorii şi clienţii;

4. adoptarea unor direcţii de acţiune transparente privind activitatea companiei faţă de angajaţi, consumatori, comunitate şi administraţie;

5. implicarea în viaţa comunităţii prin participare efectivă, dezvoltare şi investiţii cu destinaţii precise în acest sens;

6. asigurarea drepturilor omului, inclusiv dreptul fundamental la muncă şi integrare socială;

7. respectarea drepturilor populaţiei autohtone şi implicarea în îmbunătăţirea calităţii vieţii;

8. aplicarea măsurilor anticorupţie etc.

Este de la sine înţeles că orice corporaţie responsabilă social este interesată să desfăşoare o activitate rentabilă, însă aceasta trebuie evaluată simultan cu realizarea unei analize privind efectele pozitive şi negative create din punct de vedere social, economic şi al mediului asupra societăţii în general. Responsabilitatea socială corporativă se referă la modul în care afacerile se răsfrâng asupra rentabilităţii proprii, dar şi asupra comportamentului şi aşteptărilor celor implicaţi: salariaţi, acţionari, clienţi, furnizori, autorităţi etc. În figura 2 este prezentată corelaţia dintre CSR şi mediul de afaceri:

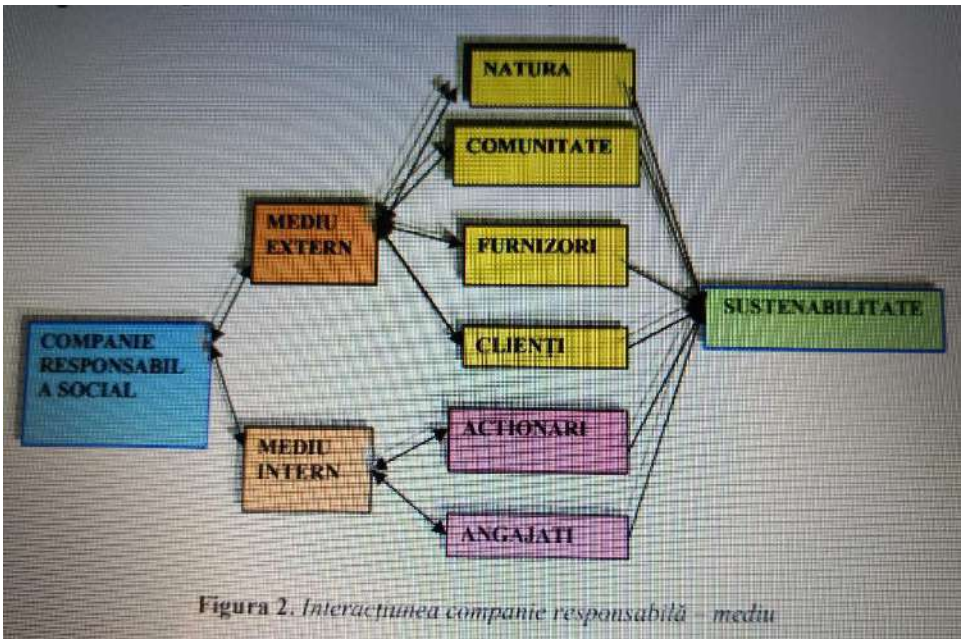

Figura 2. *Interacţiunea companie responsabilă – mediu*

RSC este parte integrantă a conceptului de „dezvoltare durabilă”, fiind dimensionată prin contribuţia adusă de organizaţia responsabilă la respectarea principiilor de sustenabilitate.

Responsabilitatea socială şi de mediu nu sunt separate, ci constituie două piese ale aceluiaşi puzzle, care împreună cu activitatea economică de bază formează responsabilitatea în afaceri.

CAPITOLUL II: Etica în afaceri şi cadrul juridic al responsabilităţii sociale corporative

În istoria timpului, personalităţi şi oameni de ştiinţă au militat pentru dezvoltarea societăţii pe criterii etice. Stricto senso, etica presupune respectarea valorilor şi condiţiilor umane din perspectiva principiilor morale, astfel încât să rezulte o conduită corespunzătoare unei anumite ideologii. Responsabilitatea socială are în opinia specialiştilor un puternic demers etic. Aşa cum sublinia Stephen B. Young, Global Executive Director Caux Round Table, profesor de drept la Harvard Law School, echilibrul dintre morală şi interesul personal este nu numai posibil, ci şi necesar pentru dezvoltarea unei companii în perspective viitoare. Sunt de părere că aspectele de ordin etic trebuie să caracterizeze ansamblul activităţilor umane, prin promovarea unor reguli de conduită morală care să vizeze toate părţile implicate într-o afacere: investitori, cumpărători, vânzători, producători, manageri, angajaţi sau societatea civilă, acolo unde este cazul. Responsabilitatea socială corporativă nu înseamnă doar îndeplinirea unor datorii faţă de companie. Orientarea unei părţi din profitul societăţii comerciale spre resursele umane, activele economice, capitalul social sau good-will pot crea o formă durabilă de capital. Prin adoptarea unor programe etice eficiente de CSR, companiile pot beneficia de avantaje multiple:

reducerea costurilor;
îmbunătăţirea imaginii de marcă;
stimularea şi motivarea salariaţilor;
optimizarea şanselor de acces la capital;
atragerea clienţilor şi creşterea cifrei de afaceri;
reducerea riscurilor.

Fondată pe respectarea legislaţiei şi reglementărilor, responsabilitatea socială corporatistă înglobează numeroase angajamente şi activităţi care trebuie să răspundă, aşa cum s-a mai arătat, exigenţelor juridice în multe domenii:

protecţia mediului;
sănătate şi securitate;
drepturile omului, inclusiv drepturile în domeniul muncii;
guvernanţă şi etică în întreprinderi;

gestiunea resurselor umane;

participare, dezvoltare şi investiţii comunitare;implicarea şi respectarea populaţiei autohtone;

satisfacerea nevoilor clienţilor şi respectarea principiilor concurenţei loiale;

asigurarea transparenţei prin publicarea de rapoarte privind randamentul întreprinderii;

măsuri anticorupţie etc.

Corporaţiile transnaţionale şi cele multinaţionale, denumite frecvent şi companii globale, prin specificul lor juridic, trebuie să respecte legile statelor în care activează şi să acorde întotdeauna importanţă menţinerii celor mai înalte standarde etice.

În concluzie, deşi responsabilitatea socială corporativă se impune tot mai mult ca o necesitate pentru lumea de afaceri, un cadru de reglementare care să inducă obligaţii juridice de implementare nu există; în plus, etica în afaceri este un etalon şi pentru CSR, iar companiile implicate în astfel de proiecte se află sub jurisdicţia statelor gazdă. Conform studiului on line „Transparenţa şi credibilitatea în practicile de responsabilitate socială corporatistă", publicat la începutul anului 2010 de www.csr-romania.ro, 76% din repondenţii sondajului susţin că firmele lor au coduri etice, iar 87% au răspuns că societăţile în care activează investesc social.

CAPITOLULIII: Justificarea economică a responsabilităţii sociale corporative

Majoritatea studiilor au identificat o relaţie certă, nu întotdeauna direct proporţională, între activităţile de CSR şi performanţele companiei evaluate, măsurată prin intermediul unor indicatori specifici precum cifra de afaceri, profitul, profitul pe acţiune sau impactul de marketing. În opinia specialiştilor, justificarea economică a CSR diferă de la caz la caz, în funcţie de diverşi factori: dimensiunea societăţii, activităţile desfăşurate, oferta de produse sau servicii, amplasamentul, conducerea, reputaţia, furnizorii sau importanţa sectorului de activitate. Între responsabilitatea socială şi succesul unei întreprinderi se stabileşte un puternic consens. Se constată statistic că acele companii care nu implică în activităţile lor considerente sociale şi ecologice nu pot rămâne competitive; se impune deci adaptarea continuă a măsurilor strategice la cerinţele pieţei şi ale societăţii, noile mize ale omenirii trebuind să devină factori cheie ai succesului într-o lume a interdependenţelor şi a luptei pentru supremaţie. World Business Council of Sustainable Development a evidenţiat faptul că o strategie coerentă în domeniul CSR, bazată pe integritate, valori solide şi o abordare pe termen lung, conferă întreprinderilor avantaje comerciale importante şi contribuie la bunăstarea societăţii civile. Obiectivul oricărei organizaţii

economice trebuie redefinit, nemaifiind unul pur economic vizând profitul individual, ci unul economic, social şi ecologic, care militează pentru binele public. La nivel mondial, CSR a devenit deja o parte a afacerilor de zi cu zi. Companii cu renume internaţional investesc în acest tip de programe sociale ponderi importante din cifra de afaceri. Bugetele alocate de organizaţii pentru dezvoltarea de parteneriate cu comunitatea ating adesea cote care, la o primă vedere, par ireale. Aceste sume reprezintă însă, în viziunea managerilor companiilor implicate, o investiţie sigură, cu rezultate semnificative pentru afacere. Etica în afaceri şi cultura organizaţională au devenit pentru multe companii cărţi de vizită. Preşedinţii marilor concerne (Motorola, General Motors, Ford, Amway şi multe altele) care au integrat în preocupările lor CSR sunt de părere că o conştiinţă socială profundă determină creşterea rentabilităţii. Mai mult, experienţa a demonstrat că întreprinderile care au un „dosar bun" în planul cetăţeniei sociale sunt mai durabile, au credibilitate mai mare şi constituie o investiţie sigură pe termen lung. În domeniul investiţiilor, pieţele bursiere şi de capital cu reputaţie la scară mondială completează criteriile financiare tradiţionale utilizate pentru luarea deciziilor de investiţii cu informaţii sociale şi de mediu specifice firmei vizate. În prezent, indicii de piaţă şi cabinetele de consultanţă furnizează societăţilor de fonduri mutuale, fonduri private de acţiuni, fonduri de capital-risc, băncilor comerciale şi altor investitori o gamă mult mai amplă de caracteristici ale întreprinderilor, în special referitoare la guvernanţă, gestiunea resurselor umane, sănătate şi securitate, protecţia mediului şi dezvoltarea comunitară. Iată câteva exemple de indici axaţi pe investiţii responsabile: Dow Jones Sustainability, Indicele FTSE4Good100, Indicele canadian Jantyi Social Index, Innovest etc. 4. CSR – sursă de avantaj concurenţial şi demers strategic. Majoritatea specialiştilor sunt de părere că implementarea unor politici ferme de responsabilitate socială corporativă conferă societăţilor în cauză numeroase avantaje economice, sociale şi financiare, care vin să acopere eforturile făcute odată cu lansarea acestor programe. Nu de puţine ori rezultatele apar cu întârziere, însă studiile realizate de instituţii avizate în domeniu (Institutul Francez pentru Etică în Afaceri, de exemplu) arată că acele societăţi care au inclus în obiectul lor de activitate şi CSR sunt expuse unor riscuri mai reduse, iar avantajele comerciale oglindite prin imaginea firmei sunt certe în viitor. RSC trebuie să respecte întotdeauna practicile cu privire la valorile etice:

- ale tuturor părţilor implicate în proces (angajaţi, furnizori, clienţi, acţionari, creditori, concurenţi);
- ale comunităţii (colective locale, asociaţii de consumatori, ONG);

2381

❖ ale mediului înconjurător.

Din sursele bibliografice parcurse şi studiile de caz realizate de marile corporaţii cu experienţă în CSR am ajuns la concluzia că principalele categorii de avantaje obţinute de companiile responsabile social sunt grupate astfel:

1. creşterea performanţelor comerciale şi financiare,
2. reducerea în timp a riscurilor juridice, industriale şi operaţionale
3. accentuarea competitivităţii.

Pentru argumentare, voi prezenta doar câteva dintre cele mai sugestive avantaje pe care o companie le-ar putea obţine din acest demers:

- Previzionarea şi gestionarea unei palete tot mai largi de riscuri. S-a constatat că gestiunea eficientă a riscurilor juridice, economice, financiare, sociale, de mediu, de ţară etc., pe o piaţă complexă, în continuă schimbare, coroborată cu supravegherea strictă a activităţilor întreprinderii în raport cu „părţile interesate participante" (stakeholderii) poate îmbunătăţi securitatea întreprinderii în planul aprovizionării şi siguranţei. Deci, o modalitate de prevenţie şi control a riscului o constituie luarea în considerare a intereselor tuturor partenerilor societăţii responsabile care pot reacţiona foarte diferit în timp, în funcţie de contextul pieţei.
- Îmbunătăţirea reputaţiei. Empiric s-a observat că organizaţiile care investesc în CSR înregistrează un plus de imagine în construirea reputaţiei, cu efecte pozitive şi în planul performanţelor economice. În cazul expunerii acestora la anumite riscuri, datorită popularităţii şi iniţiativelor socioeconomice promovate prin diverse programe de responsabilitate socială, efectele nedorite nu sunt devastatoare. De exemplu, pentru companiile de comerţ en detail, unde valoarea şi, respectiv importanţa mărcii sunt foarte mari (în multe cazuri, marca vinde produsul nu utilitatea lui; vezi Coca-Cola, de ex.) şi adesea sunt exercitate presiuni de către mass media, consumatori sau activitatea propriu-zisă, reputaţia dată de capitalul mărcii reprimă efectele negative prin credibilitate, fiabilitate, iniţiativă, constanţă în domeniul CSR.
- Îmbunătăţirea competitivităţii şi poziţiei pe piaţă se poate realiza atât prin politicile de diferenţiere şi de inovare cât şi prin unele practici CSR care facilitează accesul la pieţe noi. De exemplu, prin respectarea unor norme ecologice şi sociale unele societăţi obţin certificări care permit ulterior câştigarea unor noi clienţi.
- Acces mai facil la recrutarea şi formarea personalului; creşterea interesului profesional al angajaţilor. Acest efect poate fi obţinut fie ca o consecinţă directă a profilului activităţilor şi

2382

practicilor companiei, fie prin aplicarea celor mai bune practici în domeniul resurselor umane, cum ar fi politica favorabilă familiei (gradiniţe pentru copiii angajaţilor, acces gratuit lacontroale medicale, politici sociale), adoptarea unor programe de îmbunătăţire a capacităţii fizice şi psihice a angajaţilor etc.

- Creşterea eficienţei operaţionale şi a economiilor la nivelul organizaţiei prin politici de perfecţionare permanentă a personalului, adoptarea unor programe sociale şi de mediu (de exemplu, creşterea productivităţii muncii prin tehnici specifice conduce la reducerea cheltuielilor salariale; transformarea deşeurilor în surse de venit şi reducerea consumului global de energie generează economii).
- Creşterea capacităţii de adaptare la schimbare. Întreţinerea unor relaţii strânse de parteneriat bazate pe principii etice cu stakeholderii poate preveni, prin informare, schimbările neaşteptate intervenite în planul reglementărilor sociale, economice sau de mediu şi poate diminua efectele nedorite.
- Acces mai uşor la capitaluri, în condiţiile în care, în prezent, instituţiile financiare şi de credit pun accent tot mai important pe evaluarea proiectelor pe criteriile sociale şi de mediu. Relaţii mai bune cu organismele de reglementare. Anumite administraţii guvernamentale urgentează procesele de aprobare a unor solicitări deoarece consideră că societăţile cu practici anterioare CSR îndeplinesc deja exigenţele normative etc.

Fondată pe un studiu de peste doi ani, concluzia World Business Council of Bussines Development este că orice companie trebuie să promoveze strategii coerente în domeniul CSR, care să le aducă plus de valoare şi avantaje concurenţiale pe piaţă.

CAPITOLULIV: O altă abordare a CSR – Reflecţii

Îndelung cercetată şi promovată, responsabilitatea socială a corporaţiilor este o realitate a lumii contemporane a cărei existenţă nu poate fi contestată. Majoritatea specialiştilor, indiferent că provin din mediul ştiinţific sau din practica economică, sunt de părere că CSR a deschis o nouă eră şi reprezintă un punct de plecare spre crearea unei noi societăţi, mai puţin egoistă, orientată spre viitor şi cetăţean. Departe de dorinţa de a plasa conceptul sus-amintit într-un con de umbră, sunt de părere că unele aspecte ridică încă semne de întrebare şi că unele întrebări încă nu au primit un răspuns clar. De exemplu, în majoritatea lucrărilor parcurse, o atenţie deosebită se acordă spiritului social, altruist al companiei faţă de ceea ce o înconjoară, respectiv oamenii şi mediul. Abia în plan secund se evidenţiază corelaţia

2383

care se naşte în urma „gesturilor” realizate de companie prin lansarea unor programe, între eforturile depuse şi efectele obţinute. Altfel spus, se pune un accent foarte mare pe tipologia şi descrierea programelor sociale cu lux de detalii şi se aminteşte în mai mică măsură faptul că prin aceste demersuri societatea doreşte, în fapt, performanţă economică, profit, imagine, derogări sau obţineri de drepturi, respectiv avantaje competitive. Într-o oarecare măsură, până la proba contrarie împărtăşesc opinia lui Milton Friedman, rămas faimos prin concluzia potrivit căreia „responsabilitatea socială a unei întreprinderi vizează creşterea profitului”. Este puţin credibil, cel puţin din punct de vedere personal, că o companie, indiferent de dimensiune şi obiect de activitate, ia în discuţie în primul rând bunăstarea omenirii, respectiv dezvoltarea durabilă, şi caută soluţii în acest sens şi abia în subsidiar îşi face calcule de eficienţă. Trebuie, de asemenea, făcută observaţia că majoritatea studiilor de caz prezentate de către companii consideră CSR un domeniu distinct în practica societăţii comerciale şi analizează rezultatele pe baza rapoartelor de activitate aferente fiecărui proiect, acordând o importanţă minimală rezultatelor economico-financiare. Aş desprinde concluzia de aici că transparenţa recomandată se referă doar la modul de realizare o obiectivelor înscrise în programul CSR, nu şi la impactul asupra societăţii comerciale. În condiţiile pieţei actuale, consider că nicio entitate economică nu mai poate obţine profit doar din activitatea de bază şi că multiplicarea avuţiei se realizează prin practici şi strategii globale. În opinia mea, pentru a avea motivaţie, orice societate trebuie să îşi analizeze disponibilitatea pentru proiecte de responsabilitate socială numai după un diagnostic riguros, care să ia în calcul rezultatul economic propriu, prin determinarea a cel puţin unuia dintre vectorii:

efectul CSR asupra volumului vânzărilor;

rata de modificare a cotei de piaţă;

imaginea firmei faţă de clienţi, creditori;

efectul asupra rentabilităţii;

economiile de costuri;

evoluţia bursieră;

afectul CSR asupra comportamentului şi eficienţei angajaţilor etc.

De asemenea, împărtăşesc opinia altor autori potrivit cărora conceptul de responsabilitate socială corporativă poate fi privit ca o componentă a politicii de marketing, prin care compania urmăreşte o creştere a reputaţiei şi îmbunătăţire a imaginii/mărcii în

contextul concurenţial dat (de exemplu, asocierea frecventă în mass media a numelui companiei cu denumirea unui proiect CSR poate fi considerată o formă de publicitate gratuită prin care entitatea economică devine mai cunoscută, implicit preferată de clienţi comparativ cu una similară ca profil care nu desfăşoară astfel de acţiuni). Prin analizele realizate, alţi specialişti sunt de părere că unele companii derulează programe CSR sub forma angajărilor de personal defavorizat (cu handicap, tineri instituţionalizaţi etc.) nu din spirit civic, ci datorită avantajelor oferite de către instituţiile publice, respectiv repartizarea fondurilor statului alocate integrării sociale, în scopul acoperirii pierderilor de productivitate. Alte companii acceptă responsabilizarea socială deoarece, prin activităţile de caritate, filantropice, donaţii, „charity business" beneficiază de avantaje fiscale şi reduceri de taxe. Exemplificarea poate continua şi în alte domenii. Trebuie menţionat faptul că pe parcursul lucrării nu s-au folosit denumiri de firme, programe, iniţiative sau organizaţii tocmai datorită vastităţii informaţiilor; scopul nu a fost particularizarea CSR pe anumite domenii, regiuni, obiecte de activitate, ci evidenţierea rolului şi necesităţii implementării CSR într-o manieră transparentă şi echitabilă.

Aş putea conchide că responsabilitatea socială corporativă şi marketingul părţilor implicate în proces fac parte din practicile comerciale clasice, utilizate pentru o mai bună susţinere a mediului de exploatare. Deşi sunt prezentate ca având efecte benefice asupra comunităţii şi mediului, obiectivul real al CSR este maximizarea profitului întreprinderii. Acest fapt nu este negativ, ci constituie o altă formă de creştere economică, pe criterii sustenabile.

Concluzii:

Analiza realizată pe parcursul cercetării a condus la următoarele concluzii:

- Responsabilitatea socială corporativă este o realitate a lumii contemporane şi o premisă importantă a mediului de afaceri;
- Creativitatea şi inovarea trebuie să domine activitatea economică a oricărei entităţi;
- Responsabilitatea socială corporativă este o formă de cunoaştere care trebuie să respecte principiile managementului organizaţiei;
- Responsabilitatea socială corporativă este un pion important al knowledge management-ului.
- Lipsa comunicării influenţează negativ responsabilitatea socială corporativă şi knowledge management-ul.

- Un management confuz sau pasiv influenţează negativ capacitatea de inovare şi implicit demersurile privind responsabilitatea socială corporativă;
- Managementul cunoaşterii se află în raporturi de intercondiţionare cu responsabilitatea socială corporativă;
- Knowledge management-ul şi responsabilitatea socială corporativă nu mai sunt doar atribute ale companiilor, fie ele locale sau multinaţionale, ci şi condiţii elementare ale jocului economic pe o piaţă deschisă;
- Marile centre internaţionale de consultanţă sunt de părere că pentru a se atinge obiectivele importante, „nemăsurabilul trebuie să devină măsurabil”;
- Fenomenele cunoaşterii şi responsabilităţii sociale trebuie permanent monitorizate şi gestionate;
- RSC reprezintă o cale de instituire a practicilor exemplare de creare de bogăţie şi de îmbunătăţire a nivelului calitativ şi sustenabil al societăţii; .
- Prin CSR orice companie îşi aduce contribuţia la dezvoltarea societăţii moderne pe criterii de sustenabilitate;
- RSC are un caracter voluntar şi unul impus prin lege;
- RSC este o strategie de management profitabilă, în măsura în care generează credibilitate şi încredere, pe termen lung;
- CSR trebuie să se subordoneze principiilor fundamentale privind drepturile omului, dreptul la muncă şi protecţia mediului;
- CSR este un angajament prin care orice companie îşi asumă în mod standardizat grija pentru mediu, angajaţi şi comunitate;
- CSR este o practică modernă prin care toate părţile implicate (stakeholderii) trebuie să câştige;
- Prin adoptarea unor programe etice eficiente de CSR, companiile pot beneficia de avantaje multiple: reducerea costurilor, îmbunătăţirea imaginii de marcă, stimularea şi motivarea salariaţilor, optimizarea şanselor de acces la capital, atragerea clienţilor şi creşterea cifrei de afaceri, reducerea riscurilor;
- Nu există un cadru legal de reglementare a obligativităţii adoptării CSR de către societăţile comerciale;

2386

- Adoptarea unei strategii coerente în domeniul RSC, bazată pe integritate, valori solide şi o abordare pe termen lung, conferă întreprinderilor avantaje comerciale importante şi contribuie la bunăstarea societăţii civile;
- CSR constituie un criteriu de eligibilitate pentru piaţa financiară şi de capital;
- CSR constituie o sursă de avantaj concurenţial şi un demers strategic;
- CSR trebuie să respecte întotdeauna practicile cu privire la valorile etice ale partenerilor; .
- Explicarea conceptului de CSR se realizează cel mai adesea din punct de vedere sociologic şi mai puţin economic;
- Responsabilitatea socială corporativă şi marketingul părţilor implicate în proces fac parte din practicile comerciale clasice, utilizate pentru o mai bună susţinere a mediului de exploatare. Responsabilitatea socială a corporaţiilor dispune de standarde în domeniu însă, deşi există interes pentru implementare, CSR nu a devenit o realitate în toate companiile.

Sunt o serie de întrebări care apar pregnant în contexul crizei actuale:

Societăţile comerciale mai manifestă acelaşi interes pentru reinvestirea profitului în domeniul social?

CSR nu a apărut oare ca o soluţie salvatoare, pentru îmbunătăţirea imaginii, în condiţiile în care piaţa mondială a devenit excesiv de competitivă? Realizarea de studii, sondaje, comparaţii se impune în continuare pentru găsirea unor răspunsuri şi soluţii la problemele identificate.

Note:

(1) Abrevieri: CSR în limba engleză, RSC în limba română.

(2) Abreviată în continuare CSR.

Bibliografie:

Anca Maria HRISTEA ”Responsabilitatea socială corporativă – între deziderat şi realitate”, Academia de Studii Economice, Bucureşti,”Economie teoretică şi aplicată”, Volumul XVIII (2011), No. 10(563), pp. 56-73

Anshen, M. (1980). Corporate Strategies for Social Performance, New York: Macmillan

AFNOR, „1ers États Généraux de la Responsabilité Sociétale”. Colloque «ISO26000: une révolution silencieuse?», Paris

Isac C, Dura C., *Strategii de afaceri,* Ed. InfoPlus, Petroșani, 2009

Pagini web:

1. www.csrmedia.ro
2. www.responsabilitatesociala.ro
3. www.actionamresponsabil.ro
4. www.csr-romania.ro
5. http://www.csrmedia.ro
6. http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=398&idb=

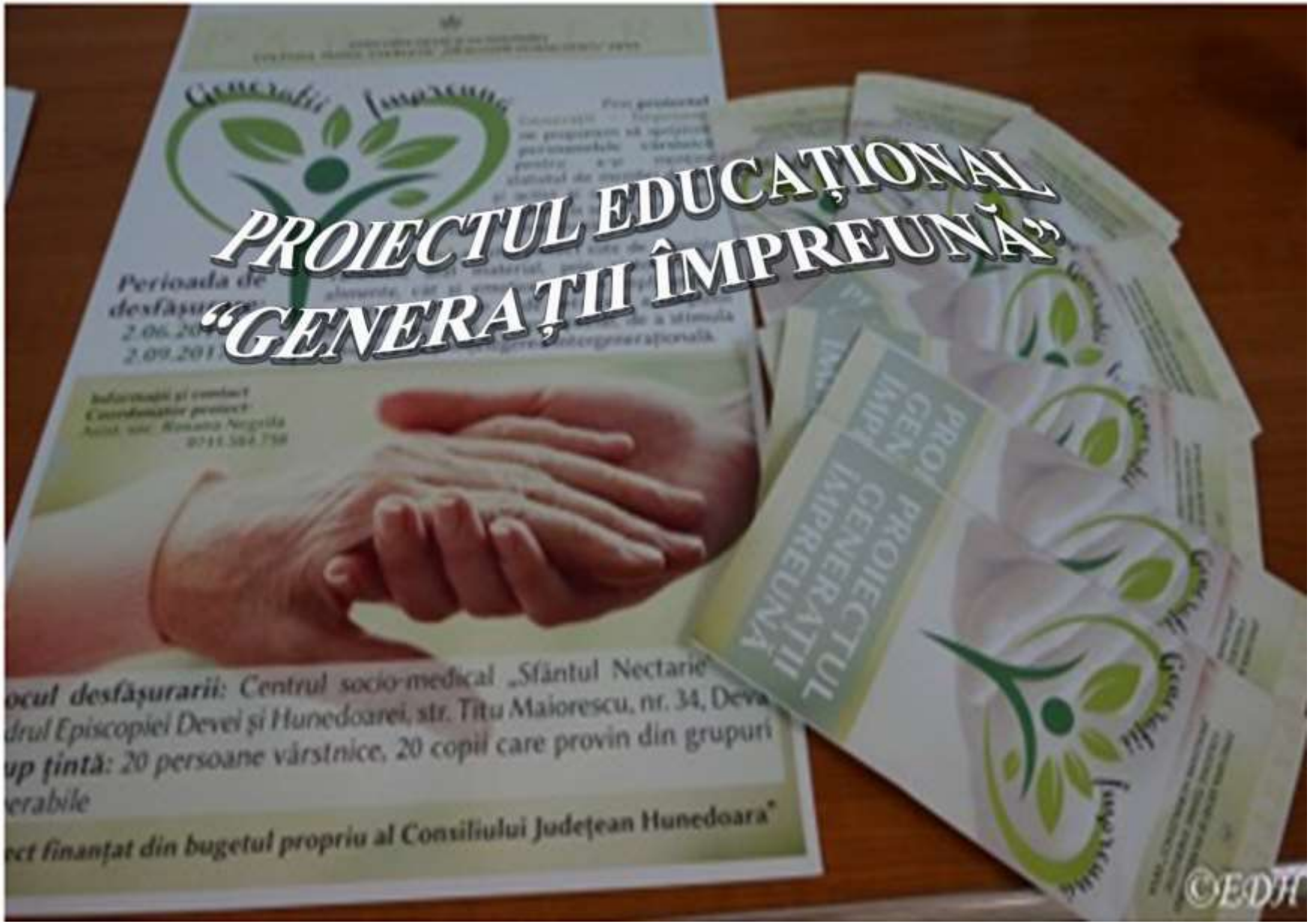
PROIECTUL EDUCAȚIONAL
"GENERAȚII ÎMPREUNĂ"
©EDH

Date de intrare în proiect:

Promotor: Liceul Tehnologic Energetic „Dragomir Hurmuzescu” Deva

Coordonatori : prof. înv. primar Luncan Viorica Petronela

Echipa de proiect: Negrilă Roxana Andreea, profesia: asistent social principal, funcția: asistent social

Părintele Diniş Petru, preot

Parteneri : - Centrul Socio - Medical ”Sfântul Nectarie” Deva

Colaboratori:

Centrul de Îngrijire şi Asistență Brănişca

Biserica ” Naşterea Maicii Domnului” Deva

Asociația ”Salvați copiii” Hunedoara

Centrul de voluntariat ”Volsim” Simeria

Asociația ”Filantropia ortodoxă” Deva

LICEUL TEHNOLOGIC ENERGETIC
DRAGOMIR HURMUZESCU
DEVA

children's
HIGH LEVEL GROUP

INSPECTORATUL ŞCOLAR AL JUDEŢULUI HUNEDOARA

STRATEGIA NAŢIONALĂ DE ACŢIUNE COMUNITARĂ

Nr. înreg: 670/A/31.05.2018

Aprobat,

Director: prof. Monica Liliana Elena Crişan

PROIECTUL EDUCAŢIONAL

"GENERAŢII ÎMPREUNĂ"

Deva, 2018

Se aprobă,
Sectorul social al Episcopiei Devei şi Hunedoarei
Asociaţia „Filantropia ortodoxă" Deva
Nr. înreg. 242/30.V.2018

Nr. înreg 242/30.V.2018

Preşedinte , Diniş Dumitru Petru

Se aprobă,
Biserica „Naşterea Maicii Domnului" Deva
Nr. înreg. 34/29.VI.2018

Preot Protopop , Costa Petru

Se aprobă,
Asociaţia „Salvaţi copiii" filiala Hunedoara
Nr. înreg. 06.06.2018

Preşedinte, Popescu Valeria

Se aprobă,
Centrul de Îngrijire si Asistentă Brănişca
Nr. înreg. 2044/27.12.2018

Şef Centru, dna. Gîrz Ana

Se aprobă,
Centrul de Voluntariat „VOLSIM" Simeria
Nr. înreg. 125/20.XII.2018

Preşedinte, Nistor Tiberiu

VOLSIM

ARGUMENT

Fiecare generație are personalitatea ei, valorile ei şi nevoile ei, ceea ce poate determina o prăpastie între cei de modă veche şi generația "ştie-tot", dacă nu se încearcă minimizarea diferențelor dintre ele şi accentuarea punctelor comune. Cei de modă veche sunt tradiționaliști, blocați în trecut şi se gândesc că sunt depăşiți de timpurile prezente, că nu mai au un loc în societate. Tinerii sunt agitați, vor sa facă multe lucruri în acelaşi timp şi vor să urce rapid pe scara puterii.

Conflictul dintre generații este o permanență a istoriei omenirii, existent încă din vremurile Greciei şi Romei antice.

Cauza conflictului nu este greu de identificat. Aşa cum nu există doi oameni cu aceleaşi amprente nu există nici doi oameni care să gândească identic.

Generațiile diferite au nevoie unele de altele, toate au nevoie de sprijin, compasiune şi înțelegere de aceea se impune cu necesitate punerea accentului pe dezvoltarea comunicării intergeneraționale.

BENEFICIARII PROIECTULUI

a)Beneficiarii sunt rezidenți în - Municipiul Deva

b) Grupul-țintă:

- Persoane vârstnice cu vârsta cuprinsă între 60 și 90 de ani care se află în situații de risc social (persoane singure, cu venituri insuficiente pentru asigurarea unui trai decent sau fără venit, persoane cu probleme de sănătate) . Numărul personelor vârstnice este de 20.

- Copii cu vârsta cuprinsă între 7- 12 ani care provin din medii defavorizate(familii mono-parentale, familii în risc de sărăcie, familii cu mulți copii, copii cu părinți plecați în străinătate).

Numărul copiilor este de 20.

- numărul de persoane; 40 de persoane

- modalitățile de selecționare a beneficiarilor:

Copii vor fi selectați din cadrul Colegiului Tenic Energetic" Dragomir Hurmuzescu în baza situației unei proceduri bine stabilite pentru încadrarea într-o categorie de risc social. Persoanele vârstnice vor fi selectate în baza unei proceduri de selecție a beneficiarilor iar prioritate vor avea persoanele aflate într-un grad de risc social mai mare.

DURATA ÎN TIMP

Se derulează din data de 01.06.2018 până în data de 15.07.2019

Descrierea acțiunii/programului/proiectului:

Scopul acestui proiect este de a sprijinii vârstnicii atât material prin ajutorarea cu alimente, cât şi emoţional prin implicarea în activităţi recreative şi de petrecere a timpului liber, care au rolul, în mod special, de a stimula comunicarea şi înţelegerea intergenerațională.

Obiectivele proiectului

- **creşterea semnificativă a interesului comunităţii din Municipiul Deva asupra problematicii persoanelor vârstnice şi a nevoilor acestora,**
- **creşterea calităţii vieţii persoanelor vârstnice,**
- **reducerea riscului marginalizării şi instituţionalizării vârstnicilor**
- **stimularea comunicării intergeneraţionale,**
- **creşterea gradului de conştientizare şi responsabilizare a elevilor cu privire la drepturile şi nevoile persoanelor vulnerabile, respectiv vârstnicii;**
- **stimularea generozităţii în rândul elevilor din şcoală, prin activităţi caritabile**
- **educarea si motivarea elevilor pentru a răspunde nevoilor vârstnicilor;**
- **sprijinirea cu alimente pentru asigurarea unui trăi de viaţă decent.**

ACTIVITĂȚI
ÎN CADRUL PROIECTULUI

Lansarea Proiectului educațional „Generații împreună”

În cadrul întâlnirii, vârstnicii au lucrat împreună cu copiii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan.
La finalul activității, vârstnicii au primit din partea Episcopiei Devei şi Hunedoarei pachete cu alimente, iar copiii au primit dulciuri, ca recompensă pentru implicarea lor.

©EDH

©EDH

Perioada de desfășurare:
2.06.2017 -
2.09.2017
PROIECTUL GENERAȚII IMPREUNĂ
ocul desfășurarii: Centrul socio-medical „Sfântul Nectarie
drul Episcopiei Devei și Hunedoarei, str. Titu Maiorescu, nr. 34, Deva
up țintă: 20 persoane vârstnice, 20 copii care provin din grupuri
erabile
ect finanțat din bugetul propriu al Consiliului Județean Hunedoara"

©EDH

©EDH

©E·D·H

©E·D·H

©E·D·H

RESPECT = IUBIRE, ACCEPTARE, SPRIJIN

În cadrul întâlnirii, persoanele vârstnice au lucrat împreună cu copiii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul B, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan.

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

2401

ICOANA, OGLINDA SUFLETULUI

În cadrul întâlnirii, persoanele vârstnice au pictat icoane împreună cu copiii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul B, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, voluntar în cadrul Sectorului social.

©E·DH

©E·DH

©E·DH

©E·DH

©E·DH

©E·DH

CU BUCURIE SĂ CÂNTĂM!

Copiii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, au avut şi o activitate artistică pentru a aduce o stare de bucurie în sufletele celor prezenți. La activitate au fost prezenți copii, persoanele vârstnice, părinți, dar şi membri ai comunității.

©E·DH

©E·DH

©E·DH

©E·DH

100 DE POVEŞTI DIN O SUTĂ DE ANI DE ROMÂNIA

Această activitate realizată în parteneriat cu Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, face parte din cadrul proiectului „100 de povestiri din 100 de ani ai României”, inițiat de elevi şi profesori de la colegiul menționat mai sus şi este cuprinsă şi în calendarul de activități extraşcolare, dedicate „Centenarului Marii Uniri”.

ROMÂNIA
Ministerul Apărării Naționale
Asociația Națională
a
Veteranilor de Război
LEGITIMAȚIE
de
VETERAN de RĂZBOI
Președinte Asociație
Comandant Central Militar
Seria Nr.

DOMN, DOMN SĂ-NĂLȚĂM!

În cadrul întalnirii,
copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” din Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, au bucurat sufletul vârstnicilor cu colinde, poezii şi cadouri.

Magic Bees alături de bunicii magici

În cadrul întâlnirii, persoanele vârstnice au avut din nou ocazia să lucreze împreună cu elevii Colegiului Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, realizând împreună felicitări pe care copii le-au dăruit vârstnicilor, exprimându-şi astfel respectul şi iubirea față de ei.

CUM SĂ FIU SĂNĂTOS …la orice vârstă?

În cadrul întâlnirii, copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” din Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, au bucurat sufletul vârstnicilor cu cântece.

De asemenea, în cadrul acestei întâlniri, doamna doctor Veronica Niță le-a vorbit, atât vârstnicilor, cât şi copiilor, despre virozele din acest sezon şi cum trebuie să se protejeze, iar doamna asistentă Elena Hîndorean, a supravegheat tensiunea arterială a persoanelor vârstnice şi le-a dat indicații despre cum trebuie să se îngrijească.

©E·DH

©E·DH

©E·DH

Inimioare dăruite din inimă!

În cadrul întalnirii, vârstnicii au avut parte de un moment artistic prezentat de copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan. De asemenea, în cadrul activității copii au realizat împreună cu persoanele vârstnice inimioare pe care şi le-au dăruit reciproc, exprimându-şi astfel respectul şi iubirea unii față de ceilalți.

E ZIUA TA, BUNICO!

În cadrul întâlnirii, copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” din Deva, Corpul 2, sub îndrumarea şi cu implicarea doamnei profesoare Petronela Luncan, din dorința de acorda importanța şi atenția cuvenită persoanelor vârstnice, au venit să aducă o rază de soare şi au bucurat sufletul acestora cu flori şi cântece, cu ocazia zilei de 8 Martie.

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

TOATĂ LUMEA CÂNTĂ!

În cadrul întâlnirii, copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” din Deva, Corpul 2, sub îndrumarea şi cu implicarea doamnei profesoare Petronela Luncan, din dorința de acorda importanța şi atenția cuvenită persoanelor vârstnice, au venit din nou să aducă bucurie în sufletul sufletul acestora prin cântece şi momente artistice.

O AMINTIRE ÎNRĂMATĂ…

În cadrul întâlnirii, copiii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, cu sprijinul şi implicarea doamnei profesoare Petronela Luncan, au venit însoțiți de către doamna Rodica Pleşa, profesor la cercul Foto-Cineclub al Palatului Copiilor Deva şi au realizat împreună (vârstnici şi copii) rame foto şi fotografii pe care le dăruiesc persoanelor vârstnice care au participat la activitate. Fotografiile, care vor fi prelucrate în laboratorul de la Palatul Copiilor Deva, vor înfrumusețea ramele construite împreună şi care rămân amintiri dragi pentru bunici.

E MOMENTUL SĂ CÂNTĂM ŞI SĂ DANSĂM!

În cadrul întalnirii, vârstnicii au avut parte de un moment artistic prezentat de copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan.

SĂ FIM MEREU COPII ÎN SUFLET

În cadrul întâlnirii, copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” din Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, au venit să aducă o rază de soare vârstnicilor şi au bucurat sufletul acestora cu cântece. Colaborarea creată între generații a condus atât la dezvoltarea unor relații profesionale, cât şi personale, copiii fiind încântați de prezența vârstnicilor, iar aceştia se simt apreciați de cei tineri.

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

©EDH

©E·D·H

©E·D·H

©E·D·H

©E·D·H

CU SPOR ŞI VESELIE NOI MUNCIM!

În cadrul întâlnirii persoanele vârstnice au avut ocazia de a realiza împreună cu copii de la Colegiul Tehnic Energetic „D. Hurmuzescu” Deva, Corpul 2, sub îndrumarea doamnei profesoare Petronela Luncan, diferite lucruri manuale, exprimându-şi astfel respectul şi iubirea unii față de ceilalți.

©E.D.H

©E.D.H

©E.D.H

©E.D.H

TÂRGUL MÂNUȚELOR HARNICE

Vineri, 12 iulie 2019, Sectorul Social al Episcopiei Devei şi Hunedoarei în colaborare cu Liceul Tehnologic Energetic "Dragomir Hurmuzescu" Deva a organizat un târg/expoziție la sediul Centrului socio-medical "Sf. Nectarie" Deva cu prezentarea produselor realizate în cadrul activităților proiectului. Produsele realizate împreună, copii şi vârstnici, au fost achiziționate de către invitați (părinți, prieteni, enoriaşi), activitatea fiind considerată un real succes. Continuarea activității a fost marcată de un spectacol în incinta Bisericii "Naşterea Maicii Domnului" Deva.

©E.D.H.

Alături de prieteni, niciodată singuri!
Salvati opii
the Children Romania

Teaching Online

Cristian LUNEL
Colegiul Economic „Hermes" Petroşani, Judeţul Hunedoara, Romania

Ideea utilizării calculatorului și a resurselor IT în procesul didactic de predare-învățare-evaluare are, în contextul actual al pandemiei, o importanță tot mai mare. Izolarea elevilor și a profesorilor a dus la schimbarea bruscă a strategiei educaționale, mutând accentul de pe modalitățile clasice, tradiționale, ale actului didactic, pe cel la distanță. Adaptarea s-a realizat din necesitate, însă eficiența unui astfel de demers pedagogic implică destul de multe variabile, unele dintre ele independente de voința celor implicați. Odată cu decizia de suspendare a cursurilor școlare, factorii de decizie din educație au venit cu măsura continuării procesului didactic prin intermediul mijloacelor IT. Măsura în sine a fost primită diferit de cadrele didactice și asta din cauza impedimentelor de diferite forme. Mai întâi, numeroase cadre didactice, din mediul preuniversitar, nu sunt familiarizate, la un nivel acceptabil, cu tot ceea ce ține de utilizarea unui calculator sau a unor aplicații. Apoi, o altă dificultate ține de nivelul de echipare tehnologică. Există atât elevi, dar și cadre didactice care, fie nu au un calculator sau o tabletă, fie nu au acces la internet. Această problemă se întâlnește cu precădere în mediul rural, unde, după estimările autorităților centrale, cca 40% din elevi școlarizați nu au acces la internet sau la un calculator. Nu în ultimul rând, o problemă de etică profesională se referă la acele discipline care implică activitățile frontale cu elevii sau activități practice. Prin urmare, posibilitatea de a desfășura activități didactice online este mai redusă. Lăsând deoparte aceste aspecte strict conjuncturale, mutarea actului didactic în mediul online a reprezentat pentru o bună parte din elevi, dar și pentru profesori, o schimbare binevenită, cu atât mai mult cu cât, nu o dată, elevii au clamat necesitatea modernizării actului didactic.

În literatura de specialitate, există capitole distincte care tratează această temă, a utilizării calculatorului. Însă abordările sunt mai mult teoretice, vizând anumite principii și aspecte teoretice. Iată ce putem citi dintr-un tratat de pedagogie la capitolul „Instruirea asistată de calculator": „*Calculatoarele din lumea educațională sunt interconectate în rețele, pentru a difuza și a primi informații din comunitatea internă (școală), locală (oraș, regiune) și din lumea întreagă (prin Internet). Internetul este rețeaua mondială de calculatoare care asigură mai multe servicii: poștă electronică (e-mail), colecție de pagini web (www) și posibilități de căutare a paginilor web cu ajutorul browser-elor (Internet Explorer, Netscape), listă de convorbiri (discuții academice sau educaționale) etc.*"[1] Expunerea teoretică nu se oprește aici, ea continuă să prezinte la nivel general diferite aspecte ce țin de utilizarea calculatorului. Trebuie să recunoaștem că o astfel de prezentare nu poate fi decât teoretică și generală, că ea vizează stabilirea unor principii generale care trebuie să stea la baza unui demers didactic, fie el realizat prin intermediul calculatorului. Concluzia acceptată este următoarea: „*Tehnologia computațională poate fi pusă, așadar, la dispoziția educatorilor și cursanților pentru învățare la*

[1] Elisabeta Voiculescu, coordonator, *Psihopedagogie*, Editura Aeternitas, Alba-Iulia, 2006, p. 431

distanță. Un sistem de educație la distanță implică: utilizarea rețelei de calculatoare pentru comunicare și dezvoltarea unui curs electronic. În acest sistem, oferit de o multitudine de universități și instituții educaționale internaționale, cursantul și tutorele aflați la distanță , sunt în contact prin intermediul poștei, e-mailului, paginilor web de pe Internet, listei de discuții (chat-urilor), schimbului de informație grafică (whiteboard-ul) și videoconferințelor."[2]

Odată cu dezvoltarea sistemelor informatice, au apărut numeroase soluții informatice dedicate școlii, astfel că profesorii și elevii pot alege între mai multe variante. Chiar Ministerul Educației Naționale a pus la dispoziția profesorilor o platformă dedicată digital.educred.ro care conține mai multe softuri informatice și platforme care pot veni în sprijinul profesorilor și al elevilor.

Dincolo de multitudinea de soluții informatice aflate la îndemâna profesorilor, un aspect ce trebuie avut în vedere este calitatea acestora. Prin urmare, evaluarea unui soft educațional trebuie făcută ținând cont de patru categorii de criterii, potrivit Elisabetei Voiculescu, în *Psihopedagogie*:

a) relativ la mijloacele tehnice necesare rulării;

b) relativ la prezentarea conținutului;

c) relativ calitatea pedagogică a soft-ului;

d) relativ la personalitatea și atitudinea elevilor.[3]

Dacă primul criteriu este astăzi îndeplinit de majoritatea elevilor, al doilea ține de modul în care aplicația îți permite să structurezi informația. De exemplu, una dintre aplicațiile des utilizate în aceste momente este googleclassroom. Ea este gândită în așa fel încât să faciliteze comunicarea cu elevii într-un mod eficient și, mai mult, să ofere o interfață cât mai apropiată de modelul real al unei lecții clasice. Aplicația are numeroase funcții ce-i permit profesorului să atașeze fișiere de toate tipurile: word, exell, powerpoint, audio etc. Astfel, informațiile pot fi transmise mult mai ușor, profesorul are chiar posibilitatea de a face un video pe care să-l ofere elevilor. Un alt aspect al aplicației vizează partea de exerciții pe care elevii le au de efectuat. Avantajul acestei aplicații constă în faptul că elevul poate solicita explicații profesorului, deci își poate îmbunătății cunoștințele și se poate verifica. Partea dedicată temelor oferă, de asemenea, mai multe variante de exerciții, de itemi, care să verifice la final și punctajul realizat. Elevul primește un feedback, iar profesorul are posibilitatea de a returna tema elevilor. Aplicația poate fi personalizată, după cum sugerează și numele, pe clase de elevi, pe lecții, iar accesul se face individual prin transmiterea unui cod. Calitatea pedagogică a softului este bună, deoarece oferă un model structurat asemănător unor lecții clasice. Mai departe, calitatea materialelor didactice ține de fiecare profesor în parte. Ultimul criteriu, cel legat de personalitatea și atitudinea elevilor, este de asemenea discutabil. Acest aspect ține mai degrabă de calitatea mediului din care provin elevii. Orice profesor își dorește să aibă elevi cât mai motivați, care au părinți ce se implică în educația propriilor lor copii, care le oferă suport financiar și moral, care îi sprijină în efectuarea temelor. Însă nu toți elevii provin din astfel de familii, iar nu toate școlile sunt dintre cele mai

[2] *Ibidem*, p. 431
[3] *Ibidem*, p. 432

bine cotate. De regulă, în școlile de cartier, elevii provin din medii familiale diferite, există atât elevi motivați, cât și mai puțin motivați. Modul în care aceștia se raportează la lecțiile online diferă. Personal, am avut elevi care și-au îndeplinit sarcinile de lucru la timp, alții cu întârziere sau alții deloc, motivând lipsa accesului la internet sau a unui calculator. De asemenea, am constatat că mulți elevi nu sunt familiarizați cu utilizarea acestor softuri, că întâmpină dificultăți în crearea unei adrese de e-mail, deși aproape toți au conturi pe mai toate site-urile de socializare. Prin urmare, atitudinea elevilor este împărțită. În ciuda acestor aspecte, elevii au fost receptivi față de lecțiile on-line, considerându-le mai atractive. În funcție de specificul disciplinei, există resurse educaționale care pun la dispoziția profesorilor animații, experimente, prezentări interactive, toate contribuind atât la asimilarea informațiilor, cât și la gradul de atractivitate.

Alte softuri educaționale (**https://www.microsoft.com/en-us/education/products/teams, www.edmodo.com, https://www.easyclass.com/, https://moodle.org/**) oferă sprijin asemănător, toate fiind structurate într-un mod care să faciliteze schimbul de informații. De asemenea, o resursă des utilizată în transmiterea materialelor didactice este chiar e-mailul. Materialele didactice transmise pe această cale necesită, din elevilor, un efort pentru a le parcurge, pentru a asimila informațiile furnizate, pentru a le disemina și a le aplica ulterior.

Instruirea asistată pe calculator are însă și impedimente. Activitățile de proiectare, de realizare a materialelor, de diseminare, toate sunt consumatoare de timp. Orele petrecute de către profesori în fața calculatorului au crescut considerabil, față de varianta clasică. În plus, ceea ce lipsește deopotrivă profesorilor și elevilor este componenta afectivă, empatică. Interacțiunea dintre profesor elev se limitează la transmiterea unor mesaje, dispare posibilitatea unui dialog constructiv, a unor metode de predare-învățare care se bazau tocmai pe schimbul de informații spontan, pe dialogul profesor-elev. Ori din această perspectivă, realizarea lecțiilor online înseamnă izolarea socială (sigur necesară în contextul pandemiei), dar care, pe termen lung, poate genera și tulburări comportamentale, psihice sau emoționale.

Avantajele și dezavantajele instruirii asistate de calculator au făcu obiectul numeroaselor studii. În 1990, Gage și Berliner au efectuat un studiu comparativ pe un grup de elevi care au parcurs un program de exerciții pe calculator. Astfel, elevii au obținut, în medie, un punctaj (pe o scală de la 1 la 100) cu 11% mai mare, față de cei care nu au utilizat calculatorul; gradul de retenție a noțiunilor învățate a crescut de asemenea; timpul afectat învățării s-a redus cu 32%, iar atitudinea elevilor față de școală a crescut și ea.

În *Manualul de pedagogie*[4], autorii enumeră o serie de avantaje, dar și dezavantaje ale utilizării calculatorului, indiferent de tipul de instruire ales (e-mail, suport video, teleconferință etc.) Avantajele sunt:

- independență temporală;
- independența geografică;
- modularitate;
- feedback imediat;
- standardizarea cursurilor;

[4] Ioan Jinga, Elena Istrate, *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 2006, p. 436

- ușurința în utilizare;
- posibilitatea de actualizare a cursurilor *on line*;
- posibilitatea interacțiunii între elevi;

Printre dezavantajele se pot enumera:

- lipsa profesorului;
- nu există posibilitatea controlului imediat;
- necesitatea existenței unui calculator și a conexiunii la internet;
- posibilitatea atacului unor viruși informatici;
- dependența de suportul tehnic adecvat.

Cu toate acestea, instruirea asistată de calculator este o realitate tot mai prezentă, o alternativă pe care profesorii și elevii vor fi nevoiți să o utilizeze cât mai des. Pentru a putea lărgi acest sistem de instruire, școala românească are nevoie de adaptarea cadrului legislativ, de investiții substanțiale pentru achiziționarea de calculatoare și soft-uri informatice, în special pentru elevii din mediul rural și nu în ultimul rând, de instruirea cadrelor didactice în utilizarea calculatorului și a soft-urilor informatice. Având în vedere că resursele informatice sunt în continuă schimbare, este nevoie periodic de o adaptare la noile tehnologii și la noile soft-uri sau platforme educaționale.

În concluzie, instruirea asistată pe calculator poate constitui o alternativă la modalitățile clasice de predare-învățare-evaluare, cu atât mai mult cu cât elevii sunt atrași de de noutatea abordării lecțiilor, în comparație cu metodele clasice. Adaptarea la noile tehnologii, utilizarea gadgeturilor în procesul didactic trebuie să constituie o prioritate. Însă, acest proces trebuie pregătit și susținut riguros, astfel încât toți elevii să aibă acces la un calculator conectat la internet, și de asemenea trebuie asigurate resursele educaționale adiacente. Dincolo de acest aspect, demersul didactic nu trebuie să se axeze doar pe această modalitate de predare. Metodele clasice și-au dovedit de-a lungul timpului valoarea pedagogică, ele contribuie la formarea elevilor nu doar prin achizițiile de noi cunoștințe, dar și prin formarea unor competențe comunicaționale, afective, de relaționare, emoționale, pe care calculatorul nu le poate oferi.

STRATEGII DE FORMARE A DEPRINDERILOR DE VIAȚĂ LA COPIII CU DIZABILITĂȚI

Prof. Lungu Tudorița –

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă"Maria Montessori" Constanța

1.**Deprinderi de viață. Noțiuni generale.**

Deprinderile de viață sunt abilități pe care copiii le pot învăța și care îi vor ajuta să obțină oportunități adecvate pentru a fi capabili să le folosească în funcție de necesități pe parcursul vieții, importante pentru a-și dezvolta autonomia personală, deprinderile personale și interpersonale, respectul de sine, de a-și recunoaște unicitatea, de a-și dezvolta și de a-și îmbogăți cunoștințele și deprinderile referitoare la diverse stiluri de viață.

Deprinderile de viaţă sunt abilităţi comportamentale pozitive şi de adaptare, care permit indivizilor să se confrunte eficient cu cerinţele şi provocările vieţii cotidiene (definiţia Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii)

Dezvoltarea deprinderilor pentru o viaţă independentă şi sănătoasă este foarte importantă pentru copiii cu dizabilităţi, care sunt limitaţi în posibilităţile normale de a însuşi deprinderile adecvate de viaţă.

Educaţia pentru formarea deprinderilor de viaţă este o paletă de oportunităţi bine planificate care conţin înţelegere, cunoştinţe, atitudini, calităţi şi deprinderi. Acestea împreună au scopul de a promova dezvoltarea personală, socială şi de sănătate.

2.Categorii de deprinderi

Domeniul deprinderilor de viata zilnica: nutritie, planificarea meniului, cumpararea alimentelor, prepararea mancarii, comportamentul corect la masa, curatenia bucatariei si depozitarea mancarii, managementul si siguranta casei.

Deprinderi privitoare la ingrijirea personala: dezvoltarea fizica si emotionala armonioasa prin igiena personala, stil de viata sanatos, sexualitate sanatoasa.

Deprinderi vizand dezvoltarea sociala: se concentreaza asupra modului in care persoana se relationeaza cu ceilalti prin dezvoltare personala, constiinta culturala, comunicare, relatii sociale.

Domeniul deprinderilor privind gestiunea locuintei si folosirea resurselor comunitare: se refera la acele arii de deprinderi necesare pentru ca o persoana sa poata utiliza resursele comunitare in conditii care sa-i confere siguranta in gestiunea locuirii, transportul si resursele comunitare.

3. Importanța formării deprinderolor de viață la elevii cu CES

Formarea deprinderilor de viaţă are obiectivul de a-i ajuta pe copiii cu CES să-şi însuşească regulile şi oportunităţile pe care le oferă viaţa, să-şi asume iniţiative şi responsabilităţi pentru propria viaţă, să gândească critic şi creativ, să soluţioneze conflicte, să dezvolte atitudinea tolerantă şi empatică faţă de alte persoane, să stabilească uşor relaţii de prietenie şi să comunice eficient cu semenii lor.

Obiectivele educaţiei pentru formarea deprinderilor de viaţă:

- a oferi copiilor informaţii despre diversele probleme personale, sociale, de sănătate şi a unui mod independent de viaţă;

-a ajuta copiii să conştientizeze atitudinile proprii şi ale altor oameni faţă de problemele personale, sociale şi de sănătate;

-a ajuta copiii să însuşească şi să practice deprinderi personale, sociale şi a unui mod independent de viaţă;

-a oferi copiilor posibilităţi pentru a face alegeri adecvate în ceea ce priveşte modul lor de viaţă;

-a ajuta copiii să conştientizeze influenţa grupului de semeni asupra modului lor de viaţă.

4. Componentele educației pentru formarea deprinderilor de viață

Copiii sunt încurajați să devină agenți ai schimbării propriei lor vieți. Intervenind asupra celor patru domenii de dezvoltare personală, interpersonală, fizică şi pentru sănătate, educaţia pentru formarea deprinderilor de viaţă facilitează implicarea şi participarea copiilor şi tinerilor la formarea propriei lor personalităţi, la luarea deciziilor vizavi de problemele ce-i afectează, la adoptarea unor comportamente responsabile de prevenire şi depăşire a riscurilor care le pot influenţa sănătatea fizică, psihică şi social.

Design-ul activităților de formare a deprinderilor de viață

- ❖ Planificarea
  - ✓ Se realizează o evaluare a necesităților și intereselor participanților

- ✓ Se stabilește scopul și obiectivele activității
- ✓ Se selecteaza metodele și tehnicile interactive de lucru
- ✓ Se pregătesc materialele necesare pentru activitate.

❖ Desfășurarea

- Introducere
  - ✓ Salutul
  - ✓ Prezentarea temei și a obiectivelor activității
  - ✓ Spargerea gheții se va face prin organizarea unui exercițiu scurt, prin care să inițiați participanții asupra subiectului activității
  - ✓ Stabilirea așteptărilor participanților referitor la tema pusă în discuție
  - ✓ Elaborarea regulamentului
- Realizarea obiectivelor
  - ✓ Se respectă principiul echilibrului celor trei componente ale instruirii: participanții vor obține informații, vor exersa deprinderi și își vor forma atitudini
- Reflecții și evaluare
  - ✓ Se realizează prin utilizarea tehnicilor interactive; în funcție de tipul activității se selectează și metodele de evaluare.

5. Dezvoltarea personală şi interpersonală

Dezvoltarea personală şi interpersonală este un proces continuu de studiere, perfecţionare şi valorizare de către persoane în relaţiile cu alte persoane şi cu societatea, de explorare şi de descoperire personală şi intrepersonală, care va găsi finalitatea în dezvoltarea unei viziuni clare, autentice asupra propriei persoane şi a relaţiilor cu cei din jur.

Copiii şi tinerii ajutați să se dezvolte, vor fi apţi să pună în valoare propriul potenţial, să se respecte pe sine şi pe alţii, să fie orientaţi spre perfecţionare, să fie gata să facă schimbări în propriul comportament şi să să-i accepte pe cei din jur.

7. Jocuri pentru dezvoltarea personală și interpersonală

Joc didactic„Sunt o persoană deosebită”

Obiective: activitatea îi va ajuta pa participanţi: - să se vadă ei înşişi unici şi deosebiţi; - să compare caracteristicile personale cu cele ale grupului; - să-şi dezvolte deprinderea de a-şi argumenta şi susţine punctul de vedere.

Timp: 25-30 minute.

Materiale: hârtie, pixuri, creioane, fişa practică.

Desfăşurare: Distribuiţi fişe de hârtie fiecărui participant. Timp de 5 minute ei vor scrie trei enunţuri de ce se consideră persoane deosebite („Sunt o persoană deosebită, deoarece ...").

După ce fiecare membru al grupului a înregistrat calităţile specifice persoanei sale, fişele sunt adunate într-un coşuleţ.

Împărţiţi grupul în 3 echipe şi repartizaţi în mod egal fiecărei echipe fişele completate.

Explicaţi echipelor că au rolul de a examina aceste calităţi. Rugaţi participanţii să vorbească despre utilizarea lor în viaţa socială, precum şi în cea personală, folosind următoarele întrebări:

„Unde puteţi utiliza aceste comportamente, trăsături deosebite?

Când puteţi utiliza aceste comportamente, trăsături deosebite?

Pentru ce puteţi utiliza aceste comportamente, trăsături deosebite?

Informaţii utile pentru facilitator Pentru participanţii de vârstă mai mică limitaţi numărul de argumente. Aceştia pot desena sau modela comportamentele, trăsăturile prin care sunt persoane deosebite.

Această activitate contribuie la sporirea nivelului aprecierii personale a participanţilor.

Joc:„Iepuraşul"

Obiective: activitatea îi va ajuta pa participanţi:

- să exerseze exprimarea emoţiilor, utilizând limbajul nonverbal;
- să analizeze diferite tipuri de emoţii, comportamente şi să observe reacţia celorlalţi vizavi de acestea.

Timp: 10-15 min.

Desfăşurare: Participanţii sunt rugaţi să formeze un cerc. Conducătorul jocului le spune că are în mână un iepuraş imaginar, pe care îl va transmite prin cerc. Participanţii vor avea sarcina de a manifesta anumite emoţii, atitudini faţă de acest iepuraş, comentând ceea ce fac.

După ce iepuraşul imaginar a trecut prin cerc, conducătorul anunţă ca acum participanţii să facă acelaşi lucru cu vecinul lor.

Informaţii utile pentru facilitator: în timpul jocului, conducătorul observă reacţiile participanţilor, acestea pot exprima emoţii pozitive, de exemplu: să-l netezească pe cap, să-l

sărute pe frunte, să-l pună pe umăr şi să-l salute, sau dimpotrivă, emoţii negative, de exemplu: să-l lovească, să strige la el etc.

Joc:„Semaforul”

Materiale: câte un set de fișe colorate (trei culori ale semaforului) pentru fiecare participant.

Desfășurare: Se distribuie seturile cu fișe colorate. Un voluntar va începe să spună ce a reușit să învețe în cadrul acestei activități. Cine este de acord cu această apreciere ridică fișa verde, cine este neutru ridică fișa galbenă și cine nu este de accord fișa roșie. Se discută, apoi continuă să vorbească și alți participanți.

BIBLIOGRAFIE

1.NECULAU, A. Manual de psihologie socială. Ediţia a 2-a. Iași: Polirom, 2004. 352 p. ISBN 973-681-759-8 13. NEVEANU, P. Dicţionar de psihologie. Bucureşti: Albatros, 1978.

2.http://motivatie.md/media/Publicatii/Carti_brosuri_rapoarte_analiza/Educatia_pentru_formarea_Deprinderilor_de_Viata_Independenta.pdf

3.Formarea deprinderilor de viață independent. Manual pentru formatori, coord. Dr.Sorin Mitulescu, București, RO Media, 2003

Povestea Cătanelor Negre din Năsăud

Profesor, Lup Viorelia Diana, Școala Gimnazială Dumitra, localitatea Dumitra, județul Bistrița Năsăud

Clubul Sportiv „ Cătanele Negre”[1] de la Năsăud, județul Bistrița Năsăud este foarte cunoscut în zona Transilvaniei pentru performanțele sportivilor pe care îi pregătește. Realizările sportivilor au condus la promovarea imaginii acestor locuri[2] și au adus în prim plan numele clubului care i-a descoperit și i-a lansat. Dar de unde provine numele acesta și la ce face referire?

Cătanele Negre[3] sau Regimentul II grăniceri valahi de la Năsăud (denumit din anul 1848 Regimentul II nr. 17 grăniceri români) a fost o unitate militară a armatei austriece din Transilvania în secolele al XVIII-lea – al XIX-lea, constituită aproape integral din români. Regimentul a fost înființat la 12 aprilie 1762 (după unele surse la 16 aprilie 1762), în urma unui decret imperial emis de împărăteasa Austriei, Maria Tereza, care prevedea înființarea „miliţiilor de graniță”, adică a regimentelor de grăniceri austriece. În Transilvania urmau să fie înființate, în urma decretului imperial, două regimente de grăniceri români, două regimente de grăniceri secui, un regiment de dragoni români și un regiment de husari secui. Regimentul II grăniceri români de la Năsăud a fost înființat simultan cu un regiment de dragoni români, recrutat din aceeași zonă. Regimentul de dragoni va fi însă desființat după puțină vreme. Numele Regimentului II grăniceri valahi de la Năsăud purta numele, în limba germană în original, 2 Walachen Grenzinfanterieregiment.[4]Românii din satele aflate astăzi pe teritoriul județului Bistrița Năsăud s-au înrolat în armată pentru că au beneficiat astfel de câteva avantaje esențiale. În primul rând grănicerii, căci așa erau numiți, erau considerați oameni liberi, ei fiind scutiți de taxe, pe când românii acelor vremuri erau iobagi. Grănicerii sau urmașii lor pe linie masculină primeau aproximativ 8 hectare de pământ pe care îl lucrau după bunul plac. Copiii grănicerilor aveau dreptul de a merge la școală și de a studia, acest drept avându-l doar populația austriacă sau maghiară. Grănicerii primeau și o sumă de bani pentru serviciile aduse Imperiului Austro-Ungar. Rolul acestui regiment era de a apăra granițele imperiului pe timp de război și de a

[1] https://arhiva.bistriteanu.ro/2018/foto-mam-antrenat-cu-catanele-negre-si-am-inteles-de-ce-se-urca-pe-corzi-dupa-victorii-1487378927767.html văzut la 13.06.2022
[2] https://rasunetul.ro/victorii-pentru-catanele-negre-la-supreme-night-fight văzut la 13.06.2022
[3] https://drive.google.com/file/d/1ngpj2HjECYAIxX3BIDr2FWNOz8SSRVJQ/view?usp=sharing văzut la 13.06.2022
[4] https://ro.wikipedia.org/wiki/Regimentul_II_de_Grani%C8%9B%C4%83_de_la_N%C4%83s%C4%83ud văzut la 13.06.2022

asigura un cordon sanitar în cazul eventualelor epidemii de ciumă sau holeră, des întâlnite în acele vremuri. Despre înființarea acestui regiment de graniță scrie în anul 1925 în revista Arhiva Someșană și Virgil Șotropa[5]. În acest document se face referire la soarta grea a românilor persecutați nedrept de generalul Adolf Nikolaus von Bucow[6], cel care a organizat regimentul de grăniceri din ordinul împărătesei Maria Tereza. Acești grăniceri români au fost trimiși în război pentru a apăra granițele imperiului, dar s-au remarcat în special prin participarea la Bătălia de la Arcole[7] când au respins cu succes armatele conduse de tânărul general Napoleon Bonaparte. Pentru că nu aveau bani suficienți spre a achiziționa uniforma de grăniceri, românilor li s-a permis să lupte în hainele tradiționale. Cum românii purtau peste cămașă un suman negru lucrat în casele lor, li s-a dat denumirea de „cătanele negre" și așa sunt menționați[8] în diferite documente ale vremii. Muzeul Grăniceresc din Năsăud păstrează [9] documente ale înființării acestui regiment de graniță, imagini, obiecte care au aparținut cătanelor negre.

Amintirea vitejiei cătanelor negre este încă vie în memoria localnicilor năsăudeni care își cinstesc înaintașii așezând cu mândrie în semn de curaj și recunoștință numele vechi de 250 de ani peste cunoscutul club sportiv din localitatea Năsăud.

[5] https://documente.bcucluj.ro/web/bibdigit/periodice/arhivasomesana/pdf/BCUCLUJ_FP_279098_1925_002_002.pdf văzut la 13.06.2022

[6] https://ro.wikipedia.org/wiki/Adolf_Nikolaus_von_Buccow văzut la 13.06.2022

[7] http://istoria.md/articol/682/B%C4%83t%C4%83lia_de_la_Arcole,_rom%C3%A2nii_care_l_au_oprit_pe_Napoleon văzut la 13.06.2022

[8] https://drive.google.com/file/d/1UvpHBkezrGkkEZh4cwK8eocztxZV5RY9/view?usp=sharing văzut la 13.06.2022

[9] https://ms-my.facebook.com/RFI.Romania.FM/videos/napoleon-%C5%9Fi-c%C4%83tanele-negre-din-n%C4%83s%C4%83ud/319421156298453/ văzut la 13.06.2022

Prof . Lupu Aurelia- Carmen,
Şcoala Gimnazială Nr . 13 Timişoara

« *Fiecare copil pe care îl instruim este un OM dăruit societăţii.* »
(**N. Iorga**)

Familia există din cele mai vechi timpuri, dar a cunoscut modificări de la o societate la alta. Copilul a devenit treptat centrul familiei sale . Rolul educativ al părinţilor este legat de apariţia sentimentului familiei şi a sentimentului copilăriei . Cele două sentimente s-au constituit treptat, unul pe baza celuilalt, implicând asumarea unei funcţii afective atât în raporturile dintre soţi, cât şi în raportul dintre părinţi şi copii.

A . S . Makarenko fiind convins de rolul exemplului în educaţie ca şi de înclinaţia copilului pentru imitaţie se adresează părinţilor astfel : ”Să nu credeţi că educaţi copilul numai atunci când vorbiţi cu el, când îl povăţuiţi sau îi porunciţi . Îl educaţi în fiecare moment al vieţii voastre chiar şi atunci când nu sunteţi acasă . Felul cum vă îmbrăcaţi, cum vorbiţi, cum vă bucuraţi sau vă întristaţi, cum vă purtaţi cu prietenii şi duşmanii, felul cum râdeţi sau citiţi ziarul- toate au pentru copil mare însemnătate . Copilul vede sau simte cea mai mică schimbare în ton ; orice subtilitate a gândurilor voastre ajunge la dânsul pe căi pe care voi nu le observaţi . “

Părinţii sunt primii educatori din viaţa copilului, fapt recunoscut în pedagogie încă de la Komenschi, care, în prima carte de educaţie a copilului, considera că educaţia primită de acesta până la vârsta de şase ani, în primul rând de la mama, este determinantă pentru dezvoltarea sa ulterioară .

Familia este grupul cel mai important dintre toate grupurile sociale, deoarece ea influenţează şi modelează persoana umană . Unii merg chiar mai departe şi susţin că acţiunea ei asupra persoanei e atât de mare, încât ea egalează acţiunea celorlalte grupuri sociale . Familia este adevăratul laborator de formare a persoanei.

Începând din primii ani de viaţă , copilul preia de la cei din jur gesturi , atitudini , limbajul , exemple de comportament . Prima relaţie a copilului cu lumea exterioară este cea cu familia . Aceasta îi oferă copilului primele informaţii despre lumea ce-l înconjoară , primele norme şi reguli de conduită , dar şi climatul socioafectiv . Acest tip de relaţie este hotărâtoare în devenirea personalităţii nu numai prin faptul că ea este primordială şi se menţine pe toată durata vieţii , dar şi prin faptul că familia mediază şi condiţionează comunicarea şi interacţiunea cu celelalte componente sociale , în special cu şcoala .

Influenţele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie direct , prin acţiuni mai mult sau mai puţin dirijate , fie indirect , prin modele de conduită oferite de către membrii familiei , precum şi prin climatul psihosocial existent în familie . Modelele de conduită oferite de părinţi – precum şi climatul socioafectiv în care se exercită influenţele educaţionale constituie primul model social cu o influenţă hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepţiei lor despre viaţă , a modului de comportare şi relaţionare în raport cu diferite norme şi valori sociale . Este unanim recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie , mai mult sau mai puţin conştientizate , determină în mare măsură dezvoltarea personalităţii , precum şi rezultatele şcolare ale copiilor , comportamentul lor sociomoral .

„ Atâta timp cât tatăl şi mama nu-şi vor pleca fruntea în faţa măreţiei copilului ; atâta timp cât nu vor înţelege că vorba COPIL nu este decât o altă expresie pentru ideea de MAIESTATE ; atâta timp cât nu vor simţi că în braţele lor doarme viitorul însuşi sub înfăţişarea copilului , că la picioarele lor se joacă istoria , nu-şi vor da seama că au tot atât de puţin dreptul şi puterea de a dicta legi acestei noi fiinţe , pe cât n-au puterea şi nici dreptul de a impune legi în mersul aştrilor…” (Ellen Key)

Fiecare copil are un limbaj principal de iubire, o modalitate în care el înţelege cel mai bine afecţiunea părintelui . Iubirea este fundamentul unei copilării lipsite de griji . Fiecare copil are propria modalitate de a oferi şi de a primi iubire. Cînd copilul se simte iubit, este mai uşor de disciplinat şi de format decât atunci când simte că rezervorul său emoţional este gol . Iubirea adevărată este totdeauna necondiţionată . Iubirea necondiţionată este iubirea totală, este o lumină călăuzitoare care străluceşte în întuneric şi ajută părinţii să-şi dea seama ce trebuie să facă pentru a-şi creşte copilul . Iubirea necondiţionată înseamnă a iubi copilul indiferent de cum arată, de ce talent manifestă, de cum ar vrea să fie, de ceea ce face . Familia trebuie să asigure adăpost, hrană, haine, să-şi asume şi răspunderea formării lor mentale şi sentimentale . Fără iubire, copilul va muri din punct de vedere emoţional şi va deveni un handicapat pe viaţă ; baza emoţională se construieşte în primele 18 luni de viaţă. “Hrana” necesară sănătăţii emoţionale constă în mângâierile fizice, vorbele bune şi îngrijirea tandră. Fundamentul iubirii aşezat în primii ani de viaţă afectează capacitatea copilului de a învăţa şi determină în mare parte momentul în care va fi capabil să sesizeze şi un alt tip de informaţii . Copilul trebuie să atingă un nivel emoţional necesar de maturitate înainte de a fi capabil să înveţe în mod eficient la nivelul vârstei sale. Dacă iubirea va fi alimentată aşa cum se cuvine, copilul va înflori şi va binecuvânta lumea prin frumuseţea sa ; fără iubire va deveni o floare veştejită, însetată .

" Pecetea pe care părinţii o lasă asupra structurii şi profilului spiritual - moral al personalităţii propriilor copii se menţine toată viaţa."(M. Golu)

Bibliografie:

R. Campbell, G. Chapman „Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor”, Ed . Curtea Veche Publishing, Bucureşti, 2000

M. Golu , „ Dinamica personalităţii ”, Ed . Geneze, Bucureşti, 1993

R . Vincent, „Cunoaşterea copilului”, E . D . P . , Bucureşti, 1972

PROCESUL EDUCAȚIONAL ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI ONLINE

Prof:Lupu Maria-Alina

CSEI. Târgu-Neamț

"În vremurile moderne părerile oamenilor despre educaţie sunt împărţite. Nu este o părere general împărtăşită despre ceea ce tinerii ar trebui să înveţe, atât în relaţie cu virtuţile morale, dar şi cu succesul în viaţă. Nu este clar nici dacă educaţia ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema şi mai dificilă şi nu este cert dacă educaţia ar trebui să fie în primul rând vocaţională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei". (Aristotel)

Contextul socio-cultural actual ne determină să redefinim noțiunea de ,,școală modernă", corelând procesul de predare-învățare-evaluare cu o realitate care e în continuă schimbare , stând sub semnul incertitudinii. Cu toate acestea, rolul școlii și al profesorului rămâne același: formarea intelectuală, emoțională și morală a oamenilor, pregătirea lor pentru viață.

O școală a zilelor noastre înseamnă politici educaționale care au în vedere crearea unui echilibru între tradițional și modern, transpunerea curriculumului tradițional într-o formă nouă, cea a lumii virtuale, aflate la un click distanță. Școala modernă înseamnă predare-învățare-evaluare fără a se face rabat de la calitatea actului educativ, indiferent dacă acesta se desfășoară între zidurile unei instituții sau în fața unui dispozitiv electronic.

Se poate spune că umanitatea este supusă unor provocări majore din cauza evoluţiei pandemiei. Procesul instructiv-educativ a suferit şi el transformări nebănuite. Atât educabilii, cât şi educatorii au fost nevoiţi să respecte deciziile autorităţilor şi, împreună cu ceilalţi parteneri de educaţie, să continue învăţarea utilizând diferite resurse educaţionale şi aplicaţii potrivite.

Învățământul preuniversitar s-a confruntat pentru prima dată cu învățarea online pe scară largă, odată cu apariția pandemiei de COVID 19. Deși educația online a cunoscut o creștere considerabilă, formarea tradițională (faţă-în-faţă) se luptă și încearcă să adopte mijloace mai noi de a menține interesul cursanților. Unele persoane consideră formarea online a fi cea mai potrivită, în timp ce altele preferă metoda tradițională.

Cursurile tradiționale sunt mai potrivite pentru copiii mici, adolescenții și tinerii adolescenți care încă nu s-au alăturat forței de muncă. Participarea frecventă la cursuri îi ajută să interacționeze cu alte persoane de vârsta lor, să fie mai bine disciplinați, să urmeze un program regulat și să-și îmbunătățească aptitudinea fizică și vigilența mentală. Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze elevii în alegerea carierei.

Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat. Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate, disponibile pe internet.

Învățarea online, pentru a fi de calitate, trebuie să se respecte, ca și în cazul învățării față în față, o serie de cerințe psihopedagogice importante. Instruirea în mediul online pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea faţă-în-faţă, trebuie să se regăsească sub forma învăţării mixte (blended learning – online şi faţă-în-faţă). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării. Învățarea online de calitate înseamnă timp de planificare, pregătire și dezvoltare pentru o lecție, situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus. Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacţiune, cu scopul de a susţine procesul de învăţare.

Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare. Învățarea online este văzută de mulți elevi, dascăli, dar mai ales părinți în aceste zile, drept un panaceu pentru situația de criză cu care se confruntă întreaga lume, învățarea online are avantaje incontestabile, dar și dezavantaje.

Perioada de închidere a școlilor a cunoscut un model de predare la distanță care nu a funcționat în multe cazuri, deoarece sistemul și factorii participanți nu erau pregătiți să-l facă să funcționeze; unii nu au avut tehnologia necesară, alții au avut-o, dar nu au folosit-o în mod eficient, alții nu au înțeles natura diferită a predării și învățării online în comparație cu cea față-în-față. De fapt, ceea ce s-a întâmplat în perioada martie-iunie nu a fost învățământ online de calitate, ci un învățământ de urgență, la distanță.

Modelul hibrid e cel mai dificil de implementat la nivel de clasă, dar ofera cea mai mare flexibilitate și cele mai multe oportunități. Așa cum este definit de literatura de specialitate, un model hibrid de predare și învățare este unul în care o parte din elevi sunt în clasa fizică, iar altă parte este online, unde pot învăța în mod sincron sau asincron.

Există multiple versiuni de implementare a lui, **cea mai avansată formă de învățământ hibrid fiind modelul HyFlex** (hibrid, flexibil), unde fiecare elev poate opta în mod fluid între cele trei medii (prezența fizică, online sincron sau online asincron). Astfel, într-o clasa HyFlex un elev poate alege să fie astăzi prezent în clasă și în ora următoare online sincron, pentru ca apoi, de exemplu, să fie implicat într-un proiect care nu îi permite să participe la oră în mod sincron și decide să parcurgă experiențele de învățare în mod asincron.

O materie predată într-o clasă HyFlex necesită planificare riguroasă, cu variante alternative de activități pentru atingerea obiectivelor educaționale, variante specifice fiecărui mediu de

învățare. În ultimii zece ani, în SUA s-au folosit diverse modele de învățământ hibrid, care au urmărit, în general: accesul la educație de calitate a unui număr mai mare de elevi facilitarea discuțiilor în grupuri mici (o parte din elevi învață online, iar profesorul lucrează cu cei care au nevoie de suport personalizat) folosirea diverselor mijloace media pentru o mai bună întelegere și aplicare a conceptelor, conectarea elevilor pentru dezvoltarea de proiecte comune.

Cu toate acestea, situația în care ne aflăm este una nouă, deci necesită soluții noi. În conformitate cu piramida de nevoi a lui Maslow și cu experiența noastră la catedră, trebuie să satisfacem în primul rând nevoile fiziologice și de siguranță ale studenților. Dacă aceste nevoi necesită păstrarea distanței fizice, modelul hibrid de învățare pare cel mai potrivit în noul context.

Există dovezi, în special din studiile efectuate la nivel universitar, unde el este folosit de mai bine de zece ani, că **un model de învățare hibrid bine elaborat oferă rezultate educaționale mai bune decât modelele 100% în clasă (față în față) sau 100% online**. Ca și în cazul fiecărui model, există avantaje și dezavantaje. Așa cum am menționat de multe ori, **decalajul educațional va crește și mai mult pentru elevii care nu au acces la dispozitive electronice și fără conectivitate**. Desigur, acest decalaj în creștere este sistemic și trebuie rezolvat începând de la nivelul sistemului; cu toate acestea, este datoria noastră primă, ca profesori, să facem tot posibilul pentru a ajuta fiecare copil să fie fericit, să învețe și să crească. Fiecare dintre noi își cunoaște elevii și orice model pedagogic este eficient numai dacă este adaptat nevoilor lor. Cele mai eficiente adaptări sunt rezultate din implicarea elevilor și părinților. În implementarea lor, elevii trebuie să îl perceapă pe profesor ca pe un participant reflectiv la procesul de învățare și nu ca pe un specialist care are toate răspunsurile, pur și simplu pentru că la momentul actual nimeni nu are toate răspunsurile.

O caracteristică importantă a modelului hibrid de predare-învățare este că nici un elev, indiferent de unde se află, nu trebuie sa fie dezavantajat. Experiențele de învățare în clasa fizică și în cea online, sincronă sau asincronă, împreună cu modul de organizare a lor, trebuie să asigure șanse egale pentru realizarea obiectivelor de învățare.

La fel ca în cazul predării 100% online, **vor exista profesori care vor încerca să facă exact ceea ce au făcut înainte**, dar în fața unui computer. **Nu va funcționa**, așa cum arată toate studiile. Este nevoie de o schimbare de mentalitate pentru o implementare eficientă a unui modelul hibrid, adaptat specificului fiecărei școli.

Pe perioada carantinei, dacă ne raportăm la eficiența învățării de la distanță, activitatea preșcolarilor a fost cu siguranță cea mai afectată dintre toate nivelurile de învățământ, fiind o adevărată provocare (pentru preșcolarii mai mari) sau chiar imposibilă pentru cei mai mici. Totuși, părinții au primit sarcini de la educatori cu referire la organizarea timpului și a activităților, sfaturi pentru o comunicare eficientă, bazată pe repere cunoscute copiilor și cu mult accent pe emoții. Importantă este și cum a fost organizată comunicarea constantă între părinte și educator, jocurile

și jucăriile care îl atrag pe preșcolar și să vină în întâmpinarea părinților și copiilor cu activități personalizate pe interesele sale.

Instrumentele și strategiile utilizate pentru conectare de la distanță au fost diferite: prin video, filmulețe cu activități interactive, cântece, simulări, aplicații etc., pe care educatorul le trimite părinților pentru copil sau prin video conferințe în grupuri mici. Însă, mai important decât metodele selectate, este obiectivul interacțiunii în această perioadă și anume conectarea directă cu preșcolarul. Mulți educatori și părinți au înțeles că nu atât proiectele didactice sau curriculumul scris contează mai mult, ci starea emoțională a copiilor și al părinților sunt prioritare în această perioadă de izolare. Educatorii au îndrumat părinții că este important de organizat copiii să nu înceapă ziua cu jocuri video/desene animate, pentru a diminua riscul de motivării față de activitățile cu valoare educativă superioară ulterioară.

Se știe, că în clasele primare, elevii au nevoie sistematic de sprijinul învățătorilor și a părinților în realizarea sarcinilor. Învățătorii au transmis sarcini pentru una-două săptămâni pe e-mailul părinților sau pe grupurile clasei de pe Facebook. Conținutul sarcinilor au fost de a lectura texte scurte, de transcris sau de copiat câte un text. La matematică au avut de rezolvat exerciții și probleme în cantitate moderată.

În clasele primare, de regulă ei încarcă zilnic materiale pe una din platformele selectate și cunoscute de elevi și părinți (înregistrări video sau audio, plus fișele de lucru aferente), iar obiectivul principal este realizarea sarcinilor, cu ajutorul indicațiilor video. La începutul zilei se propunea elevilor și părinților un orar de lucru, cu link-urile potrivite pentru fiecare disciplină sau cerință de lucru. Fiecare copil primește timp de lucru, și fiind ajutat de părinți, este invitat să trimită sarcina realizată învățătorilor în mod individual. De regulă, învățătorii verifică și corectează lucrările și expediază un feedback individual elevilor sau părinților. Unii învățători zilnic sau o dată la două zile se conectează video cu toți elevii, cu frecvențe diferite în funcție de vârsta clasei.

Pentru cadrele didactice din învățământul primar, dintre abilitățile de învățare, dezvoltarea scrierii corecte durează în timp cel mai mult. Astfel, exercițiile suplimentare de scriere desfășurate acasă (de obicei în context informal) au devenit cele mai utile dintre toate activitățile organizare în învățământul primar.

În învățământul gimnazial și liceal, conectarea online are ca principal obiectiv în organizarea învățământului de la distanță, nu atât transmiterea unor conținuturi, cât organizarea și verificarea învățării. O metodă utilizată pe larg de cadrele didactice a fost Flipper classroom, când elevii studiază singuri, pe baza instrucțiunilor trimise de profesori, urmărind filmulețele transmise din timp și rezolvând activitățile, iar în timpul întâlnirilor online își clarifică neînțelegerile și își consolidează cunoștințele. În învățământul tradițional, metoda utilizată a căpătat denumirea de clasa inversată.

De regulă, profesorii expediază din timp elevilor rezumatul scris al lecției plus link-uri de pe YouTube, filmate de profesori sau de alte persoane, de asemenea trimiterea unui tutorial audio

sau video cu demonstrația conținutului la disciplina predată etc. Apoi sunt organizate conectări online - după ce elevii au primit materialul și tutorialele - pentru verificare prin chestionar oral a înțelegerii și fixarea exercițiilor de lucru. Profesorii verifică sarcinile propuse elevilor, oferindu-le un feedback constructiv.

În procesul de organizare a învățării de la distanță apar și unele dificultăți de organizare, în special la unele discipline școlare, unde nu este posibilă organizarea lucrărilor de laborator și a activităților practice. Interacțiunea reală cu copiii, cum era în condițiile clasei, nu este posibilă. În cazul în care nu există un smartphone performant sau un laptop în familie, relația cu elevii se poate menține prin intermediul unui apel telefonic sau chat. Profesorii trebuie să identifice orice cale de comunicare cu elevii, să îi asigure cu materialele și sarcinile de realizat acasă, uneori prin intermediul colegilor și a rudelor copilului.

Învățământul la distanță, fiind o etapă nouă și specifică în organizarea procesului educațional, deși provoacă uneori tensiune și frustrare, a devenit în mare parte o alternativă importantă de reformare a întregului sistem educațional tradițional. Dincolo de acumularea de cunoștințe și dezvoltarea competențelor, s-a demonstrat că scoală ar trebui să fie pregătită să se adapteze la diverse contexte ale realității, să trezească emoții și atitudini, să clădească caractere, într-un context valoric. Elementele care funcționează bine în cadrul învățământului de la distanță, pot servi drept repere pentru îmbunătățirea învățământului tradițional, organizat la școală.

Printre aceste elemente sunt:

a) accent pe motivația mai înaltă a elevilor și valorificarea inteligențelor lor;

b) implicarea mai activă a elevilor în organizarea procesului de învățare cu caracter interactiv;

c) utilizarea unor instrumente digitale eficiente de învățare online și în cadrul învățământului tradițional;

d) folosirea multitudinilor de materiale și produse, preponderent din Internet (Google, YouTube etc.), alături de manuale și ghiduri metodologice;

e) implicarea mai activă a părinților în acordarea unui suport logistic și material copiilor lor;

f) schimbarea stilului de învățare al cadrelor didactice de la cel autoritar, spre unul mai democratic și participativ;

g)studierea și valorificarea bunelor practici din țară și de peste hotare;

h) accentul pus nu atât pe evaluare și notare, cât pe procesul de învățare, propunându-i sarcini mai puține , adaptate pe înțelesul copiilor și de asemeni cu caracter personalizat;

Diferențele principale între învățarea de la distanță și cea tradițională sunt:

a) lipsa contactului direct al elevului cu profesorul în perioada învățării de la distanță, poate duce la apariția unor probleme de comunicare și înțelegere a sarcinilor;

b) mobilizarea familiei în educația copilului, astfel parteneriatul școală-familie devenind mult mai consolidat în perioada de învățare de la distanță;

c) ghidarea elevilor spre a-și crea un sistem de autoorganizare și de autodezvoltare (mai important pentru viața copilului, decât sistemul creat și dirijat de către profesori);

d) acordarea unei atenții sporite securității online, unde copiii trebuie monitorizați sistematic de către părinte/tutore, în special minorii, pentru a nu utiliza diverse surse interzise sau a pierde timpul navigând pe Internet;

e) respectarea/dozarea timpului când copilul poate să stea în fața calculatorului, mai ales pentru cei din clasele primare și gimnaziale (conform normelor);

f) munca cadrelor didactice este mult mai mare în cadrul învățării online, nevoiți să pregătească sarcini pe înțelesul elevilor, care se află la distanță;

g) acasă sunt multe lucruri pe care cadrele didactice nu le pot lua în considerație: condițiile de viață și trai diferite; faptul că copiii mai sunt implicați în munci agricole sau casnice; au grijă de animale sau frați/surori mai mici; nu toți dispun de calculatoare sau sunt mai mulți copii în casă la un calculator; viteza Internetului e diferită și capacitatea calculatorului la fel etc.

Învățarea de la distanță a adus o contribuție esențială pentru o schimbare de calitate a sistemului educațional, inclusiv atitudinea față de curriculum, în special față de conținuturi, ultimele mu ar trebui să aibă un statut obligatoriu. În cadrul învățării de la distanță s-a pus accent pe dezvoltarea competențelor elevilor mai apropiate de viață și interesele lor, precum și formarea unor valori și atitudini față de ceea ce se întâmplă în societate și cu persoana însăși. Deși majoritatea copiilor au acces la Internet, în situația când stăm acasă, fără implicarea școlii, învățarea de la distanță ar fi ineficientă, deoarece nu se știe din ce surse/materiale deschise online s-ar fi folosit copilul. Resurse de predare și învățare online sunt foarte multe, însă important este să le selectăm pe cele care sunt captivante și interesante pentru elevi, dar cunoscute și de profesori.

Școala de la distanță contribuie și la faptul ca toți actorii educaționali să înțeleagă mai bine ce înseamnă cu adevărat învățarea autentică, fiind mai presus de curriculumul scris, programe și teste, de note, de controale frontale sau reguli rigide. Educația ar trebui să fie bazată pe caracteristicile și nevoile cele mai apropiate elevilor: curiozitate, autonomie, satisfacția de a fi parte dintr-un grup, de a contribui la factorul de schimbare, de a fi apreciat. Situația actuală din ultimii ani, în special din anul 2020, odată cu restructurarea radicală a procesului educațional de la distanță, față de cel tradițional și organizarea învățării online în condițiile de carantină, este necesar să fie revăzute substanțial politicile educaționale, în special cele ce țin de modalitățile de implicare

a părinților, comunităților locale și a organizațiilor societății civile în asigurarea și evaluarea calității educației, atât la nivel de instituție, cât și la nivel național.

Învățarea de la distanță a devenit o oportunitate de a defini atât rolul elevului ca parte activă în învățare, cât și al cadrului didactic, care ar trebui să aibă în primul rând rolul de facilitator, să inspire învățarea și să o ghideze mai mult decât să o controleze. O parte din elevii nu s-au implicat în cadrul învățării online, nu atât din cauza că nu au avut posibilitate tehnică, ci nu au fost motivați, au beneficiat de alt mediu de învățare, decât cel bazat pe frică, control și autoritate din cadrul școlii, deseori manifestând forme de protest, din cauza sarcinilor complicate și multiple, oferite de profesori, dar deseori fără a oferi explicații în detalii.

În cadrul organizării procesului de învățare de la distanță, este necesar să reorganizăm demersurile de predare-învățare-evaluare, accent punându-se pe noi paradigme ale educației, care includ nu doar însușirea de cunoștințe, ci în primul rând sistematizarea conținuturilor, utilizarea unor instrumente adecvate, practicarea unor tehnologii bazate pe joc, cercetare și creativitate, managementul eficient al timpului și al resurselor, alternarea activităților frontale cu cele individuale, valorizarea învățământului personalizat.

Majoritatea cadrelor didactice sunt nevoite să-și modifice stilul de predare-învățare, precum și cel de evaluare. În lipsa unui control fizic sistematic în clasă, majoritatea și-au dat seama că modelul autoritar devine inutil și au început să practice tot mai mult elemente ale stilului democratic. Accentul se pune pe colaborare, dezvoltarea autonomiei și creativității, dar mai cu seamă pe responsabilitate și învățarea de luare a deciziilor. Mulți elevi au fost acceptați drept subiecți activi ai educației și co-autori ai propriei învățări, au primit împuterniciri, dar și libertate în organizare a muncii. Totodată și cadrele didactice au nevoie nu doar de suport tehnic, ci și emoțional.

Modelul învățării de la distanță vine cu mai multă frustrare și surmenare pentru toți actorii educaționali, pentru că lipsește cadrul rigid al școlii și metodele de control asupra elevilor. Deși această stare a consolidat autonomia elevilor mai conștienți, dar pe de altă parte, a demonstrat necesitatea reformării radicale a educației, în situația când elevii mai puțin responsabili ignorau deschis sarcinile profesorilor. Acesta demonstrează că unele cadrele didactice trebuie să-și regândească rolul de ghid și facilitator, pentru o învățare autentică, să utilizeze strategii interactive de învățare pentru a motiva elevii să învețe fără frică, monitorizarea strictă a implicării și un control rigid. Astfel, cadrele didactice vor puine accent pe învățarea prin descoperire, combinând eficient instrumente digitale și non-digitale, propunând diverse sarcini creative și fișe de lucru pentru elevi.

Educația înseamnă iluminarea ființei, scoaterea la suprafață a adevărului, înțelegere și revelare. Prin educație, omul se eliberează de întunericul din el și din jurul său, intrând în sfera luminii adevărului, a binelui, a dreptății, a valorii.

„Educația a început să se manifeste din momentul în care a apărut societatea și va dura atâta timp cât va exista aceasta.”

BIBILOGRAFIE:

1. Ausubel D., Robinson F. Învăţarea în şcoală, Editura Didactică şi pedagogică, București, 1998
2. Cucoş, C., ''Pedagogie'', Editura Polirom, 2006, Bucureşti;
3. Cerghit, I., ''Metode de învăţământ", Editura Polirom, Bucureşti, 2006;
4. Dulam Maria Eliza, Cum îi învăţăm pe alţii să înveţe: teorii şi practici didactice, Clusium, Cluj-Napoca, 2009
5. Păcurari, O. (coord) – Învăţarea activă, Ghid pentru formatori, MEC-CNPP, 2001
6. Popenici, S., Pedagogie alternativă, Editura Polirom, Iaşi, 2001
7. Sarivan, L., Inteligenţele multiple – o teorie pentru practica didactică, revista Învăţământul primar 3/ 1996

Învățarea formală versus învățarea informală-
elemente ale didacticii moderne

Oana-Elena Lupu, Colegiul Mihai Eminescu, Bacău

În educația contemporană spațiile și formele de învățare s-au diversificat, de aceea modalitățile de învățare și de educație școlară trebuie regândite. În activitățile școlare, dar mai ales în activitățile extrașcolare capătă o pondere mai mare învățarea nonformală și cea informală. Având în vedere noile tendințe educaționale, în actul de predare este aproape un imperativ accentuarea învățării nonformale și informale. Aceste modalități vin în sprijinul dezvoltării unor activități precum excursii și tabere de studiu, cercuri și ateliere școlare, săptămâna școlii etc.
Materialul propune o prezentare a celor trei tipuri ale învățării și valorificarea lor în activitatea școlară.

Pe măsură ce spațiile și formele de învățare au devenit mai diverse, dimensiunile acestora trebuie redefinite și regândite. Conceptul de învățare formală – informală – non-formală a fost inventat de Philip H. Coombs în anii 1970, atunci când educația școlară era într-o criză majoră. Abordarea introdusă de Coombs a fost aceea că doar o parte din învățare are loc în cadrul sistemelor de educație formală și că există și alte dimensiuni în care se dobândesc cunoștințe și competențe. Conform interpretării sale, educația formală este de fapt educația școlară, organizată și proiectată prin metodologii, programe școlare, proceduri. Coombs definește educația non-formală ca fiind formă de învățare care are loc în afara sistemului școlar, într-un cadru organizat și cu un scop specific, în timp ce învățarea informală are loc într-o varietate de contexte – familie, comunitate – într-un mod informal și se referă la dobândirea de informații și dezvoltarea de competențe. Coombs subliniază, de asemenea, că, în această diviziune tripartită, educația formală este în esență marginalizată, în sensul că cea mai mare parte a cunoștințelor noastre nu este dobândită în acest sistem închis, structurat ierarhic. Așadar, esența abordării lui Coombs constă în faptul că, prin așezarea elevului și a învățării în centru, se schimbă educația tradițională unde era așezat în centru profesorul și educația, apărând teorii care consolidează centrarea pe învățare pe tot parcursul vieții.

În anul 2000, Comisia Europeană a publicat Memorandumul privind învățarea pe tot parcursul vieții, iar drept urmare a acesteia s-au răspândit abordări mai liberale ale învățării, confirmând importanța spațiilor de învățare nonformală și informală. Acesta are șase mesaje-cheie: noi competențe de bază pentru toți, investiții majore în resurse umane, încurajarea inovațiilor în actul de predare-învățare, valorificarea învățării informale și nonformale, regândirea consilierii și orientării, învățare sprijinită de echipamente TIC. Tot acest memorandum definește categoriile de învățare intenționată.

Învățarea formală are loc în instituțiile de educație de bază și de formare profesională și se finalizează cu o diplomă sau o calificare recunoscută.

Învățarea non-formală are loc în paralel cu sistemele de educație și formare de bază și nu conduce neapărat la o calificare profesională. Învățarea non-formală poate avea loc la locul de muncă, dar și în contextul organizațiilor și grupurilor societății civile (de exemplu, organizații de tineret, sindicate, partide politice). De asemenea, poate avea loc prin intermediul unor organizații sau servicii (de exemplu, cursuri de artă, muzică, sport sau cursuri private de pregătire pentru examene) create pentru a completa sistemele formale.

Învățarea informală este o parte naturală a vieții de zi cu zi. Spre deosebire de învățarea formală și non-formală, învățarea informală nu este neapărat o activitate de învățare conștientă, iar persoanele implicate pot să nu-și dea seama că dobândesc cunoștințe și competențe.

Educația formală este caracterizată de un obiectiv de învățare clar definit și construiește procesul de învățare pe baza cunoștințelor dobândite, cu cerințe specifice de intrare și ieșire. Învățarea formală se caracterizează prin planificarea curriculară sau a programelor de studii. Aceasta înseamnă că timpul petrecut în sala de clasă, cerințele și elementele de cunoaștere sunt clare și previzibile pentru elevi. Învățarea formală este structurată pe materii în cadrul sistemului școlar, dar în afara sistemului școlar este de obicei structurată pe materii sau module. Tranziția între nivelele de studiu sunt dificile deoarece includ examene de admitere, evaluări de nivel, perioade de evaluare în timpul și/sau la finalul procesului de învățare. Caracteristica de bază a învățării formale este monitorizarea și evaluarea: adică procesul de învățare-predare include întotdeauna una sau mai multe forme specifice de evaluare (examene orale, scrise, teste, exerciții practice etc.). Evaluarea este, de asemenea, un mijloc de asigurare a calității: deoarece acestea sunt adesea calificări recunoscute de stat, cunoștințele candidatului sunt verificate ca o condiție pentru eliberarea certificatului.

O formă de învățare „mai informală” decât cea formală, atât din punct de vedere al procesului, cât și al scopului său, este educația non-formală. Motivul principal este că fiecare învață „pentru sine” , așadar cunoștințele dobândite nu conduc la un certificat sau la o altă calificare recunoscută la scară largă. Obiectivele învățării non-formale nu sunt, în general, strâns legate de lumea muncii, de cunoștințe care pot fi „vândute” direct pe piața muncii. Este esențial ca educația non-formală să să ofere programe care să încorporeze învățarea ca formă de petrecere a timpului liber sau de autoexprimare, să fie o motivație personală pentru autodezvoltare sau pentru autoexprimare. Acest lucru se datorează faptului că acestea sunt ariile în care adulții nu resimt învățarea ca pe o constrângere sau o sarcină plictisitoare. În astfel de situații, de cele mai multe ori, învățarea nu este resimțită ca „învățare”, pentru că nu stai într-o sală de clasă, nu dai examene, nu ești evaluat în funcție de performanțele tale și nici măcar nu te simți anxios.

Aceasta este însăși esența învățării non-formale: pe de o parte, a învăța prin experiențe pozitive și succese, iar, pe de altă parte, a deveni mai deschis, mai creativ, mai alfabetizat, fără a-ți da seama.

Datorită naturii sale flexibile, educația non-formală se poate adapta cu mai mult succes la cunoștințele anterioare ale elevilor decât cele formale. Succesul unui proces de învățare depinde în parte de măsura în care putem corela noile cunoștințe cu cele existente. În sistemele formale, grupurile sau clasele de elevi nu se formează neapărat pe baza aceluiași nivel de cunoștințe anterioare, însă în cazul învățării non-formale, nu există organisme de reglementare externe care să rigidizeze învățarea, lăsând timp și motivație pentru a explora cunoștințele reale ale grupului, pentru a le aduce la standarde de performanță. O altă caracteristică importantă a învățării non-formale este aceea că aici se poate realiza cu adevărat relația ideală profesor-elev, înlocuind comportamentul centrat pe profesor, care este obișnuit în mediul școlar. În principiu, devine esențial schimbul continuu de roluri între profesor-elev, se pune accent pe comunicarea reciprocă, pe învățarea reciprocă – dar în situațiile formale, acest lucru este limitat, deoarece puterea de evaluare este în mâinile profesorului, ceea ce adesea limitează dezvoltarea unei relații libere și informale între profesor și elev.

Cea mai neobservată, dar cea mai frecventă formă de învățare din viața noastră este învățarea informală. Se poate întâmpla aproape oriunde și în orice moment: ascultând radioul în timp ce călătorim sau vorbim, citim ziarul, mergem pe stradă, ne uităm la televizor sau navigăm pe internet sau răsfoim reviste. Esența învățării informale constă în natura sa neplanificată. Cunoștințele nu sunt căutate în mod conștient, ci sunt asimilate întâmplător. Învățarea informală este de obicei prezentă în viața fiecărui individ ca o activitate de însoțire deoarece învățarea nu este un scop direct, ci mai degrabă o consecință.

Procesul educativ este unul complex și variat. În sistemul de educație, învățarea formală riguros planificată trebuie să fie completată de cea nonformală, asigurându-se astfel învățarea pe tot parcursul vieții, bazată în esență pe educație de tip informal.

Bibliografie

Liliana Posţan – „Educație nonformală – note de curs , Chișinău, 2019

Vasile Andrieș – „STRATEGII ȘI POLITICI ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI NONFORMALE LA NIVEL EUROPEAN în Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației Volumul VII, Partea 2. Cahul: USC, 2020

Vlad Dumitrescu – „Un alt fel de a învăța” în Dilema Veche nr. 481 din 3-8 mai 2013

VOLUNTARIATUL- EXPERIENȚĂ EDUCAȚIONALĂ NONFORMALĂ ÎN VIAȚA TINERILOR

Luția Ana

Școala Gimnazială ”Iulian Vesper”

Horodnic de Sus, jud. Suceava

Voluntariatul a fost considerat întotdeauna ca fiind fundamentul unei societăți. În opinia scriitoarei Marianne Deborah Williamson voluntariatul ne învață că în orice comunitate există câte ceva de făcut. Fiecare națiune în parte are multe răni care necesită a fi tratate, iar fiecare individ are puterea de a face asta. În special tinerii sunt cei care au puterea de a schimba lumea. Alice Sandstrom, câștigătoarea premiului Jefferson afirma că ”voluntarii sunt cei care cizelează părțile brute ale comunității noastre”.

Temelia societății civile o constituie acțiunea de voluntariat. Cele mai nobile aspirații ale umanității – pacea, libertatea, justiția, siguranța prind viață prin voluntariat. Fie că este individual sau în grup, voluntariatul reprezintă o cale viabilă prin care sunt consolidate, încurajate și susținute valorile umane ale unei societăți.

În sensul larg ”voluntariatul este definit ca o activitate non-profit, neplătită, prin intermediul căreia indivizii și grupurile contribuie la bunăstarea comunității lor și a societății în întregime”.(OKC Banja Luca, Voluntariatul face oamenii mai fericiți) Acțiunea de voluntariat este adânc ancorată în spiritul uman, cu puternic impact social și cultural. În prezent tinerii sunt cei care de cele mai multe ori se implică în acțiunile de voluntariat. Implicarea în activități de acest tip au mai multe beneficii :

- construirea unei comunități sănătoase și sustenabile care respectă demnitatea tuturor persoanelor
- implicarea întregii comunități în soluționarea unor probleme sociale , culturale sau legate de protejarea mediului
- dezvoltarea unor calități precum creativitatea, spiritul critic, comunicarea asertivă, cooperarea
- ”formarea unor lideri capabili de a produce schimbări semnificative în societate” (Declarația Universală a Voluntariatului adoptată la I A V E)

În dezvoltarea multilaterală a unui tânăr, voluntariatul este cea mai viabilă soluție. Mai multe studii au demonstrat că tinerii au o părere foarte bună despre voluntariat și că principalele motive care îi determină să se implice în astfel de acțiuni sunt : dezvoltarea personală, empatia, simțul responsabilității sociale, dorința de a fi utili societății, acționarea pentru binele comunității și a

oamenilor fără a aștepta ceva la schimb, integrarea într-un anumit grup social, simțul apartenenței sociale, o poziție socială activă, spirit de inițiativă, obținerea experienței.

Prin implicarea de la vârste fragede în acțiuni de voluntariat tinerii își conturează un profil al voluntarului cu experiență care s-ar ilustra prin : altruism, sârguință, spirit de răspundere conștiinciozitate, exigență, încredere în sine, disciplină, toleranță, motivație de schimbare, orientare spre construirea unei comunități mai corecte și libere, dorință de autoeducație și educație permanentă, spirit critic, valorificarea potențialului propriu și al celor din jur, originalitate și lista ar putea continua.

Tinerii au devenit conștienți de importanța implicării în acțiuni de voluntariat întrucât prin intermediul acestora se creează condiții favorabile pentru dezvoltarea și creșterea lor profesională asigurându-le un mediu propice pentru exersarea și cultivarea diverselor înclinații, aptitudini și capacități. De asemenea își ating și scopurile realizându-se conținuturile educației intelectuale (la nivel cognitiv), morale (formarea conștiinței și a conduitei morale, știut fiind faptul că acesta este un factor important în formarea personalității integre a tinerilor pe baza valorilor etice), civice și patriotice (capacitatea de a opera cu criterii valorice și perceperea valorilor autentice naționale). Principiile acțiunilor de voluntariat le regăsim și în conținuturile noilor educații (educația pentru schimbare și dezvoltare, educația ecologică, educația pentru sănătate, educația timpului liber, educația pentru cooperare și pace, educația pentru democrație) precum : pacea și dezvoltarea potențialului uman, valorificarea resurselor naturale, dezvoltarea potențialului de leadership al tinerilor prin învățarea prin experiență, dezvoltarea abilităților profesionale, livrarea calității și performanței în orice activitate care se desfășoară, demonstrarea unui spirit ferm și transparență în deciziile luate, acționarea într-un mod sustenabil pentru planetă și societate, crearea unui mediu dinamic.

În concluzie, pentru a dezvolta un mediu educațional propice se impune o colaborare permanentă între cei mai importanți factori ai procesului educațional , școala și ONG-urile, deoarece această colaborare va determina nivelul înalt al pregătirii educabilului pentru a face față cerințelor actuale ale societății care este într-o continuă schimbare și dezvoltare. Astfel educabilul va deveni un real agent al schimbării și va avea acces la cunoștințe și la o comunitate care îi oferă posibilitatea să-și dezvolte abilitățile necesare prin care va avea un impact pozitiv în societate și care-i va oferi dreptul de a schimba lumea în care trăiește.

Bibliografie :

Andronic, Răzvan-Lucian, *Voluntariatul vizavi practică studențească*, În Analele Universității ”Ștefan cel Mare” din Suceava , Suceava, 2009

Dărăban, Maria, *Voluntariatul, o necesitate a zilelor noastre*, În : Învățământul primar și preșcolar, Cluj, 2013

Solovei, Rodicaa, *Tineri în acțiune sau cum să antrenăm elevii în activități de voluntariat în folosul comunității*, Chișinău, 2003

Mănescu, Crisina, *Voluntariatul – mai mult decât un gest altruist*, Brașov, 2016

PARTENERIATUL EDUCAŢIONAL ŞCOALĂ-FAMILIE

Adriana Macarie
Şcoala Gimnazială ,,Ion Pop Reteganul”
Sîncel

Eficienţa şcolii, în general, şi a fiecărui cadru didactic şi părinte, în special, depind de preocuparea de a realiza activităţi educative diverse şi variate prin cooperare.
Formarea, modelarea şi educaţia omului cere timp şi dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formaţie caracterul şi inteligenţa se completează pentru propria evoluţie a individului.

Mediul este reprezentat de ansamblul elementelor şi condiţiilor de viaţă cu care un individ interacţionează direct sau indirect, în diferite etape de evoluţie pe parcursul dezvoltării sale.

Parteneriatul educaţional este o activitate extracurriculară care are ca scop asigurarea egalităţii şanselor în educaţie, revigorarea spiritului civic şi a mentalităţilor comunitare, promovarea dialogului, a transparenţei şi a toleranţei, încurajarea iniţiativei, dezvoltarea cooperării, armonizarea condiţiilor de lucru cu exigenţele sociale. Acesta presupune participare la o acţiune educativă comună, interacţiuni constructive, comunicare eficientă între participanţi, interrelaţionare, precum şi unitate de cerinţe, de opţiuni, decizii şi acţiuni educative, subordonate actului educativ propriu-zis.

În cadrul parteneriatelor, profesorilor şi conducerii şcolii le revine sarcina de a crea şcoli cât mai asemănătoare familiilor. În astfel de şcoli elevul se simte valorizat şi integrat.

Parteneriatul educaţional este o formă de cooperare şi comunicare, venind în sprijinul copilului la nivelul procesului educaţional.

Familia este unul din factorii care se preocupă de educaţia copilului, alături de alte persoane, instituţii şi organizaţii sociale, dar influenţele educative exercitate de acestea sunt mai puţin organizate decât cele care provin din familie, şcoală şi organizaţiile de tineret. Din perspectiva sociologică, familia este instituţia fundamentală în toate societăţile.

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral şi estetic. Relaţia şcoală-familie este una în care fiecare factor interrelaţionează cu celălalt. Colaborarea dintre şcoală şi familie presupune nu numai o informare reciprocă cu

privire la tot ceea ce ţine de orientarea copilului ci şi înarmarea părinţilor cu toate problemele pe care le comportă această acţiune. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalţi copii din clasă, fiind consultată cu privire la activităţile educative extracurriculare şi cu privire la activităţile opţionale pe care doresc să le desfăşoare copiii.

Scopul creării parteneriatului şcoală-famile este dorinţa comună de a ajuta elevii să obţină rezultate foarte bune în acumularea cunoştinţelor la şcoală, ca să poată reuşi să păşească pe treptele superioare ale învăţării.

Atunci când părinţii, elevii şi ceilalţi membri ai comunităţii devin şi se consideră parteneri în educaţie, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport.

În relaţia şcoală-familie, problema profesionalismului cadrului didactic reprezintă un element esenţial.

Activitatea didactică de bună calitate este suport pentru progresul constant al evoluţiei copilului în plan psihic şi social. Copilul îşi va dezvolta potenţialul nativ în măsura în care şcoala va reuşi să îl identifice corect , să îl cultive, dar nu va omite să se implice în modelarea influenţelor care nu aparţin orei de curs.

Relaţia de parteneriat constă în coordonarea acţiunilor între părinţi şi învăţători, astfel încât obiectivele de realizat, metodele folosite, formele de organizare şi evaluare a activităţii să fie comune. Părinţii şi învăţătoarea vor învăţa unii de la alţii pentru a alege împreună varianta cea mai bună pentru copil. Dacă vom căuta soluţii eficiente pentru numeroasele probleme care se nasc din complexitatea actului educativ, parteneriatul educaţional cu părinţii va fi înţeles ca una dintre strategiile de bază ale şcolii. Familiei-ca nucleu fundamental al societăţii i-a fost recunosct rolul important în creşterea şi educarea copiilor, dar despre meseria de părinte s-a vorbit atunci când ţări diferite ca regim politic sau ca specific cultural au conştientizat existenţa aceloraşi mari probleme sociale: lipsa de ocrotire, de hrană şi îngrijire a copiilor; manifestările frecvente ale inadaptării adultului la viaţa socială; atitudinea agresivă; ostilitatea, naţionalismul extremist. Pentu găsirea unor soluţii optime la problemele educative ale familiei, părintele trebuie văzut mai ales ca un colaborator, ca un partener care se implică activ în aceste forme de intervenţie socio-educaţională.

Profesorii trebuie să renunţe la poziţia lor de putere, de superioritate în relaţia cu părinţii şi să îşi asume propria responsabilitate pentru eşecurile copilului. La rândul său, părintele trebuie să aibă disponibilitatea necesară pentru a juca noi roluri în viaţa şcolii.

Climatul educaţional familial cuprinde ansamblul de stări psihice, modurile de relaţionare interpersonală, atitudini ce caracterizează grupul familial o perioadă mare de timp. Acest climat poate fi pozitiv sau negativ; el se interpune ca un filtru între influenţele educaţionale exercitate de părinţi şi achiziţiile comportamentale realizate la nivlul personalitaţii copiilor. Şcolarul are nevoie acasă de un mediu de viaă în care să se simtă în siguranţă.

Climatul familial negativ este caracterizat prin lipsa de autoritate a mamei. În acest caz rolul de părinte nu este îndeplinit cu calm şi consecvenţă, iar părinţii ajung deseori la divergenţe în legatură cu disciplinarea copilului, aplicându-i pedepse corporale şi amenințându-l.

Într-un climat educativ bun, părinţii sunt calmi, înţelegători, afectuoşi, destul de flexibili în raporturile cu copilul, fără însă a-i satisface orice capriciu. Copilul simte că părinţii se ocupă de el, că sunt interesaţi de necazurile şi problemele lui, ca şi de rezultatele şcolare. Familia este un cadru de disciplină ferm în care şi copiii, şi părinţii împărtăşesc acelaşi nivel de exigenţă.

Experienţa profesională, ca şi bibliografia de specialitate pe care am parcurs-o, m-au determinat să consider că o colaborare eficientă a şcolii cu familia are la bază unificarea ansamblului de măsuri şi acţiuni prin care copiii sunt sprijiniţi în parcurgerea perioadei de şcolaritate mică. Familia este partenerul tradiţional al şcolii. Ea influenţează atitudinea copilului faţă de învăţătură; de aceea, şcolarizarea nu se poate realiza pozitiv fară participarea activă a părinţilor.

Bibliografie:

1. Şchiopu, Ursula, Verza, Emil, Psihologia vârstelor, EDP, Bucureşti, 1981;
2. Ramona, Ştefana, Petrovan, Parteneriatele educaţionale de la teorie la practică,Ed. Aeternitas, Alba Iulia, 2011;
3. Enăchescu, E., Repere psihologice în cunoaşterea şi descoperirea elevului, Ed. Aramis, Bucureşti, 2008;
4. Aebli, Hans, Didactica psihologică, EDP, Bucureşti,1973.

Împreună pentru un ***VIITOR VERDE***

În contextul actual ,al schimbărior climatice profunde, cu extreme la care toate organismele trebuie să se adapteze este imperios necesar să dezvoltăm o educație pentru un comportament VERDE.Astfel în cadrul Colegiului Național"Mihai Eminescu"- Suceava,pe parcursul anilor am implementat o serie de programe naționale și internaționale "***LeAF","ECO – SCHOOLS ,ERASMUS –"BIODIVERSITATEA","ECO – FOTOGRAFIA","PATRULA VRDE","SALVAȚI PĂSĂRILE ȘI COPACII","APA IZVORUL VIEȚII"***care au avut menirea să educe generațiile actuale pentru cei trei R, ***RESURSE – RECUPERARE – RECICLARE.*** Am colaborat cu alte instituții din oraș și județ cu scopul de a urmări acest lanț de reciclare pentru diferite resurse.Trebuie să menționez că Suceava este un oraș verde deoarece încălzirea centralizată este pe ***BIOGAZ*** iar transportul public are în dotare un parc cu autobuze și microbuze electrice. Deplasarea cetățenilor cu aceste mijloace de transport reduce emisiile poluante și astfel păstrează un aer mai curat. De asemenea se prevede ca în urma renovării corpurilor de clădire ale școlii să se treacă la producerea de energie cu panouri fotovoltaice.
Prin programele de plantare am întărit perdeaua de protecție a pădurii Zamca,cu salcâmi și astfel am contribuit la fixarea terenului supus alunecărilor și am creat o biodiversitate favorabilă dezvoltării speciilor polenizatoare,în special albinelor.De altfel avem elevi pasionați de apicultură care în cadrul acestor proiecte și-au popularizat activitatea și au conștientizat populația școlară cu privire la producerea și consumul produselor apicole(miere,păstură,propolis,lăptișor de matcă etc.) precum și beneficiile acestora pentru sănătate.
Prin intermediul acestor programe am scos în evidență rolul plantelor din flora spontană, prezente și în mediul antropizat (parcul școlii),în prevenirea și tratarea unor boli.În acest biotop am identificat o sută cincizeci de specii de plante,în mare măsură medicinale și aromatice(cimbrișorul,codița – șoricelului,cicoarea,păpădia,pojarnița,rostopasca,urzica albă ș.a.).
Am colectat cu ajutorul elevilor, o varietate de materiale reciclabile,plastic,hârtie,carton,doze,sticle, aparatură electrocasnică,deșeuri textile pe care le-am predat centrelor de colectare, contribuind astfel la reciclarea și economosirea resurselor.Din păcate am constatat că în zona de N-E a țării nu există decât centre de colectare și mai puțin de reciclare. Chiar lanțurile de magazine mari nu oferă astfel de servicii decât în foarte mică măsură
Prin realizarea unor contracte bilaterale cu școlile din arondismentul lor s-ar putea recicla în beneficiul ambelor părți. Am putea dezvolta o industrie verde bazată pe materia primă obținută doar din reciclare ceea ce în prezent nu prea avem.
Prin promovarea produselor ECO – BIO tradiționale s-au dezvoltat multe rețele cu produse de manufactură(gemuri,dulcețuri,produse de patiserie – cofetărie,sucuri naturale de afine,mere,merișoare,cătină,murături,produse lactate, specialități din ciuperci, produse din păstrăv indigen etc.) în obținerea cărora sunt implicați actualii și foștii elevi. Aici am atins și latura turistică deoarece prin activitățile menționate anterior am promovat turismul în Bucovina.
În concluzie toate aceste programe au contribuit la dezvoltarea unui comportament responsabil față de mediu și au dus la o implicare a întregii comunități în dezvoltarea regională pentru un ***VIITOR VERDE.***

Energia verde soluția viitorului

O problemă a orașelor mari și deci și a Sucevei este supraaglomerarea cu autovehicule,majoritatea cu un indice mare de poluare ceea ce duce la un trafic infernal pe străzile principale dar și pe cele mici, care au devenit între timp, foarte" importante" deoarece a crescut și numărul posesorilor de autovehicule astfel încât este nevoie și de un spațiu mai generos pentru parcare.Multe spații verzi au fost restrânse în vederea extinderii parcărilor și străzilor.Aceasta a dus la acumularea în atmosferă de pulberi fine și gaze toxice care fac aerul irespirabil și produc diferite boli (ale sistemului nervos,respirator,circulator etc.). Zgomotele(poluarea fonică) și trepidațiile creează de asemenea un disconfort major.Toate acestea ne afectează întregul organism.

Rezolvarea acestei probleme o reprezintă utilizarea mijloacelor verzi de transport în comun-autobuze electrice pentru deplasarea în interiorul orașelor și spre zona mall-urilor.

Această soluție este aplicată deja de către Primăria Suceava,prin introducerea acestor autobuze și microbuze dar populația preferă deplasarea cu automobilul.Este adevărat că timpul ne presează.

Se pot introduce și autobuze care să funcționeze cu baterii solare sau pe conbustibil nepoluant(hidrogen).Străzile ar putea fi amenajate cu sisteme solare care să producă energie pentru iluminatul stradal și peisagistic.

Utilizarea pentru deplasări pe distanțe scurte a bicicletelor,trotinetelor electrice sau pe baterii solare.

Iluminatul unor spații mici(balcon,grădină,spații de joacă) se poate face cu baterii solare(panouri solare).

Pentru un plus de verde putem amenaja în balcoane adevărate grădini suspendate.De asemenea terasele de pe blocuri se pot amenaja ca spații verzi pentru recreere.

În școala noastră promovăm astfel de programe verzi prin care să responsabilizăm întreaga comunitate școlară în vederea utilizării și promovării tehnologiei verzi, în cadrul orelor ,pe site-ul școlii,publicații pentru a economisi energia epuizabilă și să mărim biodiversitatea.

Profesor,Macarie Camelia

ÎMPREUNĂ PENTRU UN *VIITOR VERDE*

În contextul actual ,al schimbărior climatice profunde, cu extreme la care toate organismele trebuie să se adapteze este imperios necesar să dezvoltăm o educație pentru un comportament ***VERDE.***

România este considerată Grădina Maicii Domnului deoarece a fost binecuvântată cu toate formele de relief:Marea Neagră,Delta Dunării,câmpii,dealuri,munții Carpați și ca urmare și cu o biodiversitate specifică acestor formațiuni.

Delta Dunării cel mai recent teritoriu al României,obținut prin revărsarea Dunării în Marea Neagră reprezintă o rezervație a ***Biosferei*** *și un teritoriu protejat UNESCO din 1990.Este a treia ca mărime din Europa și cuprinde peste 3000 de km pătrați de ecosisteme naturale acvatice,terestre,30 de habitate protejate la nivel european,dintre care 8 sunt strict protejate fiind întâlnite doar în România.*

Avem în țară peste 10 parcuri considerate rezervații naturale în care sunt specii endemice.

Colegiul Național "Mihai Eminescu" – Suceava face parte dintre liceele de elită ale orașului reședință de județ-Suceava.Acest frumos oraș face parte din ținutul Bucovinei numit și țara fagilor.Pe aceste meleaguri oamenii au fost frați cu natura, vorba marelui poet Mihai Eminescu "codru-i frate cu românul" și au trecut chiar pe stema Bucovinei ca simboluri ale perenității vulturul și bourul,ca simbol al puterii,trandafirul sălbatic(măceșul) ca simbol al credinței.Din păcate bourul, ca specie este un exemplu de animal - simbol care a dispărut din acest teritoriu.Pe cale de dispariție se află și zimbrul,o rudă a sa, care este în extincție și se mai găsește doar în rezervații.

Domnitorul Moldovei Ștefan cel Mare un mare iubitor al naturii, care "ne-a fost baci până la adânci bătrâneți" a lăsat în acest sens un mesaj pentru generațiile actuale spunând că "Moldova nu este a mea și nici a voastră ci a urmașilor,urmașilor voștri în vecul vecilor.Amin".

Este normal să urmăm exemplul dat și să reflectăm mai mult asupra modului în care ne educăm generațiile viitoare…

Astfel în cadrul Colegiului Național"Mihai Eminescu"- Suceava,pe parcursul anilor am implementat o serie de programe naționale și internaționale "***LeAF","ECO – SCHOOLS", "ERASMUS –"BIODIVERSITATEA","ECO – FOTOGRAFIA","PATRULA VERDE","SALVAȚI PĂSĂRILE ȘI COPACII","APA IZVORUL VIEȚII"***care au avut menirea să educe generațiile actuale pentru cei trei R, ***RESURSE – RECUPERARE – RECICLARE.*** Am colaborat cu alte instituții din oraș și județ cu scopul de a urmări acest lanț de reciclare pentru diferite resurse.Trebuie să menționez că Suceava este un oraș verde deoarece încălzirea centralizată este pe ***BIOGAZ*** iar transportul public are în dotare un parc cu autobuze și microbuze electrice. Deplasarea cetățenilor cu aceste mijloace de transport reduce emisiile

poluante și astfel păstrează un aer mai curat. De asemenea se prevede ca în urma renovării corpurilor de clădire ale școlii să se treacă la producerea de energie cu panouri fotovoltaice.

Prin programele de plantare am întărit perdeaua de protecție a pădurii Zamca,cu salcâmi și astfel am contribuit la fixarea terenului supus alunecărilor și am creat o biodiversitate favorabilă dezvoltării speciilor polenizatoare,în special albinelor.De altfel avem elevi pasionați de apicultură care în cadrul acestor proiecte și-au popularizat activitatea și au conștientizat populația școlară cu privire la producerea și consumul produselor apicole(miere,păstură,propolis,lăptișor de matcă etc.) precum și beneficiile acestora pentru sănătate. Prin intermediul acestor programe am scos în evidență rolul plantelor din flora spontană, prezente și în mediul antropizat (parcul școlii),în prevenirea și tratarea unor boli.În acest biotop am identificat o sută cincizeci de specii de plante,în mare măsură medicinale și aromatice(cimbrișorul,codița șoricelului,cicoarea,pinul, păpădia,pojarnița,rostopasca,urzica albă,pelinul ș.a.).Am colectat cu ajutorul elevilor, o varietate de materiale reciclabile, plastic,hârtie,carton,doze, sticle, aparatură electrocasnică,deșeuri textile pe care le-am predat centrelor de colectare, contribuind astfel la reciclarea și economosirea resurselor.Din păcate am constatat că în zona de N-E a țării nu există decât centre de colectare și mai puțin de reciclare. Chiar lanțurile de magazine mari nu oferă astfel de servicii decât în foarte mică măsură. Prin realizarea unor contracte bilaterale cu școlile din arondismentul lor s-ar putea recicla în beneficiul ambelor părți. Am putea dezvolta o industrie verde bazată pe materia primă obținută doar din reciclare ceea ce în prezent nu prea avem.
Prin promovarea produselor ECO – BIO tradiționale s-au dezvoltat multe rețele cu produse de manufactură(gemuri,dulcețuri,produse de patiserie – cofetărie,sucuri naturale de afine,mere,merișoare,cătină,murături,produse lactate, specialități din ciuperci, produse din păstrăv indigen etc.) în obținerea cărora sunt implicați actualii și foștii elevi. Aici am atins și latura turistică deoarece prin activitățile menționate anterior am promovat turismul în Bucovina.

În scop turistic și recreativ dar și ca bază didactică pentru elevi și studenți am avut o largă preocupare pentru studiul parcurilor și pădurilor din Suceava.Astfel am identificat două păduri de protecție a orașului în calea noxelor din zonele industriale.Pădurea – parc Zamca amplasată pe versantul de N-V al Sucevei, în care am trasat tasee tematice cu scop educativ pentru studierea florei(în mod deosebit a vegetației arboricole care cuprinde în această pădure mixtă specii de pini,molizi,larice,tei,plop,salcâm,salcie căprească etc.),faunei și factorilor abiotici care contribuie la modificarea peisajului(alunecări de teren,infiltrații,scurgeri de apă etc).

Pădurea – parc Șipote care include Cetatea de Scaun,Muzeul Satului,statuia ecvestră a lui Ștefan cel Mare și parcul dendrologic, considerată kilometrul 0 al Sucevei reprezintă un punct verde cu o încărcătură istorică deosebită.

Am identificat șapte parcuri recreative amplasate în zona unor clădiri administrative: Parcul Universității”Ștefan cel Mare”,Parcul Palatului de Justiție,Parcul Uniunii Europene,Parcul Simion Florea Marian, Parcul Muzeului de Științe ale Naturii”,Parcul scuar Mărășești,Parcul scuar Areni.

În toate aceste spații au fost plantate specii de conifere și foioase precum și specii erbacee cu valoare științifică,ornamentală,medicinală.

În concluzie toate aceste programe au contribuit la dezvoltarea unui comportament responsabil față de mediu și au dus la o implicare a întregii comunități în dezvoltarea regională pentru un ***VIITOR VERDE.***

Ne- am amintit și de faptul că poate ar trebui să ***revedem*** *versurile eminesciene… pentru a putea aprecia mai mult natura…*

”Ce mi-i vremea, când de veacuri

Stele – mi scânteie pe lacuri,

Că de vremea –i rea sau bună,

Vântu-mi bate,frunza-mi sună,

Și de-i vremea bună,rea,

Mie-mi curge Dunărea.”(Revedere – Mihai Eminescu)

Profesor,Macarie Camelia

Bibliografie:

blog.travelminit.ro

https//:blog.travelminit.ro

ccdg.ro

EDUCAȚIA ESTE CEA MAI PUTERNICĂ ARMĂ

PENTRU A SCHIMBA LUMEA

PROF. MACOVEI CARMEN
COLEGIUL NAŢIONAL ECONOMIC „ANDREI BÂRSEANU ”BRAŞOV

"Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea" sau "educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății " sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor. Dar Mandela sau Washington nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Gânditori, președinți, filosofi și minți strălucite precum Eisntein, Kennedy sau Aristotel, de-a lungul istoriei omenirii, vorbesc, de asemenea, despre importanța deschiderii minții către cunoaștere pentru a fi mai liberă.

Educația ne permite să înțelegem mai bine lumea în care trăim și ce se întâmplă în jurul nostru, din perspective multiple A educa înseamnă a forma oameni responsabili, dedicați societății, economiei și mediului. Educația transformă vieți și servește la consolidarea păcii, la eradicarea sărăciei și la promovarea dezvoltării durabile.

Succesul școlii este măsurat după modul în care fiecare copil ajuns la vârsta maturității se regăsește în cea mai bună variantă a sa la momentul respectiv și are implicit răspunsul la întrebarea „ce fel de om sunt, unde sunt bun în societatea globalizată, cum rămân bun și cum pot deveni și mai bun?”

Educaţia de calitate ajută tinerii să evolueze, să se dezvolte în direcţiile dorite şi să fie o versiune mai bună în timp. Ambiţie şi curaj. Perseverenţă şi inteligenţă. Sau poate încredere şi dăruire. Oricare dintre aceste calităţi ajută elevii să-şi atingă scopurile.

Educatia este mult mai mult decat ceea ce inveti la scoala. Este un mod de a invata, de a creste si de a te bucura de ceea ce stii.

“Educaţia este îmblânzirea unei flăcări, nu umplerea unui vas” potrivit afirmaţiei lui Socrate. În primul rând, educaţia este orientată predominant spre pregătirea pentru viaţa. Johann Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, consideră că la naştere, natura înzestrează copilul numai cu „seminţele ştiinţei, ale moralităţii şi religiozităţii”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educaţie. În conceptia sa, educaţia este o activitate de stimulare a acestor „seminţe” şi implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Educaţia copiilor şi a tinerilor este o misiune delicată la care trebuie să participe cu eforturi susţinute atât şcoala, cât şi familia; cu alte cuvinte, educaţia se formează într-un mediu mai puţin formal cum este familia, iar apoi se continuă în mediul instituţionalizat cum sunt şcoala şi biserica.

Dincolo de educaţia pe care o primeşti în anii de şcoala, de orele petrecute în faţa unui caiet studiind asiduu ce îţi place mai mult, educaţie înseamnă şi implicare din partea ta. Nu ai cum să ai acces la o educaţie de calitate şi să îti doreşti mai mult de la educaţie dacă nu există suficientă implicare. Şi această implicare se traduce prin investiţiile în propria educaţie.

Educația are și a avut dintotdeauna roluri multiple pentru individ și pentru societate. Educaţia copiilor şi a tinerilor trebuie să fie, în permanenţă, o prioritate naţională, întrucât, fără educaţie, o societate nu poate evolua nici social, nici spiritual sau moral.

În primul rând, educația are implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni. O forță de muncă bine educată este crucială în lumea contemporană, iar lupta pentru resursele naturale ocupă azi un loc secund, fiind devansată de lupta pentru resurse umane.

Educația are apoi un rol și implicații culturale esențiale. Rămâne principala cale prin care valorile și tradițiile se transmit din generație în generație, se modelează pentru a reflecta evoluțiile culturale și economice și se ancorează în realitățile sociale contemporane.

Educația oferă fiecărui individ oportunitatea de a acumula cunoștințele și de a își dezvolta atitudinile și abilitățile necesare pentru a deveni un cetățean informat și activ, care contribuie la propășirea comunității sale și a națiunii. Educația asigură astfel stabilitatea și dezvoltarea socială.

Un rol fundamental al educației se referă la dezvoltarea personală. Fiecare individ trebuie să aibă posibilitatea de a se dezvolta potrivit potențialului propriu, astfel încât să poată asigura independența și prosperitatea lui, a familiei pe care eventual decide să și-o întemeieze și a grupurilor din care decide să facă parte. Dezvoltarea personală continuă prin învățare pe tot parcursul vieții este esențială în societatea contemporană.

Valorile pe care se construiește educația în România, sunt cele de încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie.Școala este, alături de biserică, instituția care coalizează întreaga comunitate în jurul ideii de învățare pe tot parcursul vieții și îi oferă acesteia un spațiu pentru activități de învățare în sens larg.

Mediul școlii evoluează de la zilele porților deschise la a fi în permanență un spațiu deschis, un spațiu plin de viață, în care membrii comunității se organizează pentru a învață împreună și unii de la alții. Viitorul educaţiei depinde de perspectiva şi de viziunea dascălilor şi a autorităţilor din învăţământ.

Sistemul educaţional din prezent nu mai seamană deloc cu sistemul de acum 15-20 de ani, aşa cum actualul sistem nu va mai avea aproape nimic din cel de peste 10-15 ani. Educaţia nu va dispărea niciodată, ea este foarte importantă pentru individ, pentru societate, doar că va lua diverse forme şi se va adapta la evoluţia tehnologiilor şi la exigenţele din acel moment. Viitorul educaţiei depinde în mare măsură de adaptare. De adaptarea sistemelor de învăţământ, la noile provocări şi la tot ce tine de învătare, de predare modernă, modernizată.

Educaţia viitorului va porni de la principii de bază, pe care le avem şi în prezent, dar va avea mult mai multe variante pentru a ajunge la obiectivele propuse.

În acest moment al dezvoltării societății, trebuie reconsiderate competențele unui dascăl bun, el trebuie să fie eficient când păşeşte pe poarta școlii și pe ușa sălii de clasă. Dacă elevii s-au schimbat și dascălii trebuie să se schimbe, să se adapteze noilor necesități ale acestora, să rezolve problemele de indisciplină, lipsa de interes pentru învățătură, lipsa de încredere în forțele lor, teama de a veni la școală, să impună elevilor, părinților și comunității întregi respectul față de dascăli și față de activitatea didactică, care în ultimul timp și-a estompat culorile, fiind zugrăvită mai mult în culori cenușii.

În ziua de astăzi, dascălul trebuie să-și joace foarte bine rolul pe scena școlii deoarece rolurile sale sunt multiple: expert al actului de predare-învățare-evaluare, agent motivator, lider, consilier, model, profesionist reflexiv, manager.Dascălii înţeleg înălţarea românească numai prin slujirea neamului, fiind „preoţii neînfricaţi ai idealurilor înalte şi întregi” cum definea N.Iorga dăscălimea. Ei,cunosc menirea ce o au, cea a şcolii, de al cărui prestigiu depinde demnitatea unui neam, a unei naţiuni, ei dau totul şi primesc atât de puţin!

Cu siguranță, „elevii de azi, oamenii de mâine” își vor pune adânc amprenta asupra acestei societăți, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. Omul viitorului trebuie să fie multilateral şi creator. Spiritul său va trebui să se distingă prin etos şi prin căldură, stimulat de emoţii şi idei umaniste, îmbogăţit prin ample sentimente omeneşti. Școala trebuie să fie un punct de convergență între așteptările tuturor, fiindcă părinții visează dascăli miraculoși, copiii, o școală prietenoasă, profesorii, elevi dornici să le soarbă vorbele și fără alte preocupări, dar și părinți care să le ofere încrederea lor.

„Dăruind vom dobândi", adică dăruindu-le copiilor de azi atenția noastră, timpul nostru, proiectele noastre, vom dobândi și noi, și ei un model de școală a bucuriei de a învăța și de a fi împreună.

Bibliografie:

1. https://www.edu.ro/sites//Educatia ne uneşte
2. https://revistacariere.ro/leadership/
3. Planchard, Pedagogia şcolară contemporană, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1992

DE VEGHE-N SALA DE CLASĂ

Vasile Macovei

Colegiul Național de Informatică „Gr. Moisil”, Brașov

„Atunci când vezi un lucru din interior îl înțelegi mai bine”, detaliile și particularitățile acelui lucru pot fi mai lesne identificate și deseori mai greu de ratat. Acesta este contextul sau dacă vreți ipoteza cu care deseori pornim la drum atunci când încercăm să „reformăm” un sistem cum este cel educațional. Teorii și practici, una mai convingătoare decât alta, energii duse până la epuizare... cu rezultate, cel puțin la nivel de percepție socială, contradictorii sau uneori și mai rău, aproape nule.

„Atunci când vezi un lucru din interior îl înțelegi mai bine” – școala a fost și va fi mereu „o misiune imposibilă” despre necunoscut, despre stele și planete, despre misterioasa lume cuantică, despre oameni și fapte, despre viață, cu toate succesele și insuccesele ei. ”Întreabă-mă orice” și chiar dacă nu voi ști răspunsul – strălucitoare și de folos vor fi căile pe care vom merge împreună pentru a descoperi și a inventa ce nu s-a descoperit și nu s-a inventat încă! Da, școală trebuie să fie mai mult decât „o pregătire a tinerilor pentru noile locuri de muncă”, conceptul de viitor trebuie să își aibă rădăcinile adânc înfipte în „sala de clasă”. E mult peste puterile „unui profesor”, dar stă în puterile școlii să facă acest lucru, dar oare nu asta a făcut mereu... cum am ajuns AICI? Ce putem face AZI?

Am putea începe cu oportunitățile oferite de „noile tehnologii”:

- Integrarea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare, cu accent pe formarea competențelor digitale relevante pentru viitorul lor
- Integrarea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare, cu accent pe utilizarea acestor tehnologii în mod responsabil și eficient
- Asigurarea accesului la educație pentru elevii din zonele izolate
- Integrarea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare, cu accent pe învățarea personalizată, adaptată la nivelul și nevoile individuale ale elevilor
- Utilizarea noilor tehnologii ca oportunitate de colaborare și conectare cu alte școli, cu profesori și elevi din întreaga lume
- Integrarea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare cu accent pe securitate și confidențialitate, pe efectele utilizării prelungite a dispozitivelor digitale asupra sănătății mentale și fizice a elevilor

Sau poate... de ce nu am începe cu Generative AI (GenAI). ”Generative AI (GenAI) este un tip de inteligență artificială care poate crea o mare varietate de date, cum ar fi imagini, videoclipuri, audio, text și modele 3D . Face acest lucru prin învățarea tiparelor din datele existente, apoi folosind aceste

cunoștințe pentru a genera rezultate noi și unice. GenAI este capabil să producă conținut extrem de realist și complex care imită creativitatea umană, făcându-l un instrument valoros pentru multe industrii, cum ar fi jocurile, divertismentul și designul de produse. Descoperirile recente în domeniu, cum ar fi GPT (Generative Pre-trained Transformer) și Midjourney, au avansat semnificativ capacitățile GenAI . Aceste progrese au deschis noi posibilități de utilizare a GenAI pentru a rezolva probleme complexe, a crea artă și chiar a ajuta la cercetarea științifică." (Generative AI, 2023)

Am putea insista „spre teritoriul pe care activitățile profesorilor sunt cuantificate" (Hattie, 2014), dar așa cum zice și autorul aceasta ar fi o direcție greșită.

Activitatea profesorului la clasă trebuie orientată spre efecte, „efecte", comportamente ale elevilor care să fie în acord cu valorile societății în care trăim.

Schimbările din ultimii 30 de ani au zdruncinat din temelii „concepțiile tradiționale" ale societății în care trăim - o societate care cu greu mai poate fi definită. În acest context, azi, sala de clasă a devenit o provocare:

- Programele sunt prea aglomerate
- Conținuturile/manualele sunt „depășite"
- Metodele care până mai ieri dădeau rezultate astăzi nu mai sunt eficiente
- Clasele sunt prea aglomerate etc.

și totuși... spune John Hattie, nu numai de acestea depinde o școlarizare de succes ci mai degrabă atributul de bază este „despre procesorul intern", despre modul în care învățarea elevilor devine vizibilă pentru profesori. (Hattie, 2014)

Și totuși... ca să înțelegem sistemul educațional trebuie să vorbim despre el: „Dialogul este marele ax al transdisciplinarității" spunea fizicianul și filozoful Basarab Niculescu și în fond, disciplinele sunt prietene între ele, fie că ne referim la matematică, fizică, chimie, biologie sau orice domeniu al ingineriei. Soluția unei probleme dintr-un domeniu poate veni din alt domeniu, „pentru că, în esență, vorbim de cunoaștere, iar aceasta este printre bunurile noastre cele mai de preț, la fel ca aerul pe care îl respirăm sau ca apa pe care o bem când ne e sete." (Mosoia, 2022)

Bibliografie

Generative AI. Preluat de pe https://generativeai.net/

Hattie, J. - Învățarea vizibilă, Trei, București, 2014.

Mosoia, C. - O conjectură despre dialog, ca soluție pentru înțelegerea Universului, Știință & Tehnică, 2022, mai, p. 52.

RELAȚIA PROFESOR-ELEV ȘI VALORILE VII ȘI NEPIERITOARE ALE VIEȚII

Prof. Diana-Petruța MAHU

Colegiul Tehnic de Transporturi, Piatra-Neamț

Mediul educațional românesc oferă o primă ambianță în care copiii încep să își construiască propriile conexiuni, ce devin esențiale pentru dezvoltarea lor socială, emoțională și cognitivă ulterioară. De aceea, relația pe care o stabilește copilul cu profesorul său este una relevantă ce poate influența eficiența actului educativ și poate conduce la înregistrarea unor rezultate școlare excelente. În acest articol vom încerca să vorbim despre importanța creării unei relații sănătoase între elev și profesor, cum o realizăm, dar și cum o menținem.

Școala este mediul principal în care copiii își formează și dezvoltă aptitudinile și caracterul. Relația profesor-elev reprezintă legătura, raportul dintre cadrul didactic și elevi pe durata procesului de învățământ. Aceasta constă în totalitatea unor acțiuni ce influențează comunicarea, motivația elevilor, învățarea și poate fi pozitivă, distantă sau conflictuală. Dacă prima variantă construiește în prezent un viitor, celelalte destabilizează, în sensul în care crează o dependență în care copilul simte furie și nedreptate, iar profesorul, lipsă de respect. În schimb, relația pozitivă constă într-un schimb de trăiri și emoții ce unesc educatul și educatorul și îi conduc în aceeași direcție, ajungând, astfel, împreună la obținerea performanței școlare. Buna interrelaționare conduce către o stare de bine, atât pentru elev, cât și pentru profesor. Un feedback pozitiv, o încurajare, sentimentul că ești apreciat și văzut stimulează, motivează și încurajează.

Profesorul reprezintă o piatră de temelie în evoluția copilului. Relația pozitivă profesor-elev este vitală întrucât clădește, dezvoltă, construiește valori morale, principii solide de viață și conduce negreșit spre performanță școlară. Așadar, are, în primul rând, un rol formator. Pe de altă parte, cu cât profesorul îi oferă copilului mai multă experiență pozitivă, cu atât mai mult îi permite să-și dezvolte abilități sociale, de autostăpânire a emoțiilor. Profesorul este un actor, ce aduce în sala de clasă obiectivele, finalitățile educaționale la care trebuie să ajungă împreună cu copiii. O piesă de teatru se desăvârșește abia atunci când ajunge să atingă inimile publicului. Tot așa și actul profesorului se împlinește atunci când reușește să le transmită elevilor entuziasmul, curiozitatea, motivația intrisecă, dorința de a descoperi lucruri noi și de a studia pentru a atinge performanța. Atunci când activitatea didactică se desfășoară în mod plăcut, cu pasiune și interes față de copii, procesul de învățare se formează într-un context relațional pozitiv.

Ca orice relație, o relație pozitivă se construiește în timp, prin experiențele parcurse împreună la clasă, dar și în afara acesteia, prin activitățile extracurriculare. Experimentarea timpurie a unor conexiuni pozitive cu educatorul în primele activități de învățare, în grădiniță sau în creșă, poate influența viitoarele raporturi din mediul școlar. Atunci când intră în mediul educațional, copilul își construiește o nouă figură de atașament prin persoana educatoarei. Ceea ce înseamnă că cel mic devine încrezător că doamna îi va oferi protecție, siguranță, afecțiune și sprijin. Prin urmare, copilul convins că educatoarea îi vrea binele, își va orienta acțiunile în funcție de îndrumările primite, va ajunge să învețe pentru a-și dovedi admirația, recunoștința. Și iată cum începe să se formeze o relație pozitivă, bazată pe încredere. Mai târziu, la școală, copiii se vor atașa de doamna învățătoare și își vor crea o altă figură de atașament. Construirea unor legături profesori-elevi devine, poate, ușor mai dificilă în ciclul gimnazial și liceal, pe de o parte, pentru că elevii încep să fie sceptici, ușor reticenți, fiind mai mulți profesori la clasă, cu stiluri diferite de predare. Aici intervine însă disponibilitatea, dorința și voința fiecărui profesor în a relaționa fructuos cu elevii săi.

Noi, profesorii, nu trebuie să fim nicidecum reticenți în a stabili relații frumoase și armonioase cu elevii! Orice relație solicită timp, disponibilitate, efort pentru a o crea și apoi perseverență în a o întreține. Împlinirea poate apărea mai târziu, în timp, după depășirea unor obstacole, a unor puncte de cotitură, după implementarea unor strategii, după corectarea unor erori. Mai mult, într-o relație ești nevoit să fii vulnerabil, trăsătură pe care unii o atribuie slăbiciunii sau chiar pierderii autorității în fața celorlalți. În schimb, ultimile studii ale briliantei cercetătoare Brené Brown demonstrează că vulnerabilitatea este o formă de curaj, fiind înnobilată de autenticitate. În plus, copiii zilelor noastre au o gândire accelerată, fiind înconjurați pretutindeni de stimuli, drept pentru care sunt uneori mai imprevizibili și mai provocatori. Putem alege să ne uităm spre punctele lor forte, că sunt inteligenți, curioși, ușor adaptativi și să ținem cont de acestea în derularea demersului didactic. Cu stimă considerabilă pentru profesia didactică și pentru cadrele didactice, subliniez utilitatea în a fi deschiși față de elevii noștri, necesitatea umanizării cunoașterii și a profesorului.

Pentru a contribui eficient la construirea unor relații pozitive cu elevii, noi, profesorii, ar trebui să fim deschiși și să ne asumăm conștient rolul de profesor care contribuie astăzi în mod activ la formarea adulților de mâine, purtând în inimă speranța unui viitor luminos, prosper și fericit. Un profesor care vede satisfacția muncii sale în reușita profesională a elevilor este înzestrat cu darul de a stabili facil o legătură pozitivă cu elevii săi. O primă și importantă strategie este să promovăm educația pentru viață, nu doar pentru școală. Să le demonstrăm copiilor la ce folosește ceea ce învață, să aducem unele cunoștințe desuete din materie în prezent, adaptându-le la nivelul lor de înțelegere, să îi ascultăm, să le demonstrăm că suntem împreună în acest proces de formare, de inițiere a lor în tainele cunoașterii și, cel mai important, să îi îndrumăm în a conștientiza rolul pe

care ei trebuie să și-l asume demn, indiferent de obstacole. Acest lucru îl putem realiza și prin predarea materiei într-un mod personal care stimulează emoția copiiilor, liniștește gândirea accelerată, sporește concentrarea și îmbunătățește rapiditatea și calitatea retenției. Prin urmare, dacă le demonstrăm că ne pasă, că obiectivul nostru este binele lor, ei vor veni după noi, cu încredere, entuziasm și speranță, pe căile minunate ale cunoașterii.

Bibliografie:

- Revista ***Taifasuri*** – ***Săptămânal de Medicină Naturistă, Sănătate, Cultură, Artă, Educație, Știință Și Sport*** * Numerele *755* (7-13.11. 2019), *794* (13-19.08.2020), *803* (15-21.10.2020), *842* (29.07-4.08.2021), *886* (09-15.06. 2022), *895* (11-17.08.2022), *900* (15-21.09.2022), *904* (13-19.10.2022).

Activitatea integrată-modalitate de a dezvolta gândirea critică a copiilor

Prof. înv. prescolar Mălinaş Livia Antonina
Liceul Tehnologic Brătianu
(Structura Grădinița cu P.P I.C. Brătianu),
Drăgăşani, Judeţul Vâlcea

Procesul instructiv-educativ pe care îl desfăşurăm în grădiniţă permite fiecărei educatoare punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin activităţi educative cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.

Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv, care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus. Integrarea – rupe hotarele diferitelor categorii de activităţi şi grupează cunoaşterea în funcţie de tema propusă de educatoare, ori de copii.

Prin activităţile integrate, abordarea realităţii se efectuează printr-un demers global, făcând să dispară graniţele dintre categoriile şi tipurile de activităţi didactice. Prin aceste activităţi se va pune accentul pe dezvoltarea gândirii critice, pe latura calitativă a formării, pe feed-back-ul pozitiv. Integrarea se va face prin împletirea într-un scenariu bine închegat a conţinuturilor corespunzătoare ariilor curriculare implicate.

Scenariul începe întotdeauna cu o întâlnire în grup, motivul fiind o poveste, o întâmplare sau un personaj şi chiar dacă acele conţinuturi aparţin unor domenii diferite, au totuşi un subiect comun care urmează să fie studiat în urma realizării obiectivelor propuse. Integrarea se va face prin împletirea într-un scenariu bine închegat a conţinuturilor corespunzătoare ariilor curriculare implicate. Evident, conţinuturile propuse au un subiect comun, care urmează a fi investigat şi elucidat în urma parcurgerii acestora şi a realizării obiectivelor propuse.

Prin activităţile integrate desfăşurate cu copiii aducem un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare, punând un accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces. În cadrul lor trebuie să utilizăm metode active care să conducă la sporirea eficienţei muncii didactice a educatoarei prin stimularea capacităţii copilului de aplicare a transferului de idei.

Clasificare:

Activitățile integrate sunt de patru feluri în funcție de elementele de conţinut. Astfel, avem:

• activitate integrată care cuprinde toate activităţile din cadrul unei zile;

• activitate integrată care integrează ALA (activităţi liber alese) și ADE (activităţi pe domenii experienţiale);

• activitate integrată care cuprinde ADE dintr-o zi;

• activitate integrată în care sunt înglobate mai multe domenii experienţiale, indiferent de programul zilei.

Săptămânal, fiecare educatoare trebuie să desfăşoare 3 activităţi integrate la nivel I (3-5 ani) şi 5 activităţi la nivel II (5-6/7 ani).

Avantajele activităţilor integrate în grădiniţă sunt:

• dobândeşte cunoştinţe profunde şi solide;

• identifică mai uşor relaţiile dintre idei şi concepte;
• face corelaţii între temele abordate în grădiniţă şi cele din afara ei;
• parcurge teme care-l interesează şi le studiază mai mult timp;
• se încurajează comunicarea;
• învaţă să rezolve sarcini prin cooperare;
• se formează sentimentul de apartenenţă la grup;
• devine mai responsabil în procesul învăţării.
• stimulează interesul pentru abordarea unor noi conţinuturi şi metode;
• îşi organizează mai bine planificarea;
• utilizează o varietate de activităţi pentru a prezenta tema în profunzime;
• încurajează copiii să producă idei originale pentru activităţi.

• Finalităţile activităţii integrate sunt selectate din listele de obiective cadru şi de referinţă ale domeniilor experienţiale, iar obiectivele operaţionale vor constitui un set unitar şi restrâns de 4-5 obiective, cu referire directă la experienţele de învăţare vizate.

• Conţinuturile abordate sunt selectate şi abordate în strânsă relaţie cu nucleul de integrare curriculară.

Exemplu: Într-o situaţie în care tema săptămânii este ***„Animale sălbatice”,*** iar tema activităţii integrate este „Proiectarea unei grădini zoologice pentru oraşul nostru”, conţinuturile didactice vehiculate vor proveni din domeniile experienţiale: Ştiinţe, Om şi Societate şi din Domeniul Estetic şi Creativ, dar se vor selecta acele conţinuturi şi activităţi care vor contribui la îndeplinirea cerinţelor impuse de tema activităţii integrate.

De exemplu, alcătuirea proiectului grădinii zoologice, cu vizualizarea spaţiului şi a accesoriilor necesare pentru găzduirea fiecărui tip de animal, discutarea şi decizia privind vecinătăţile, spaţiile de vizitat, hrana necesară, formularea regulilor de comportament pentru vizitatori, estimarea costurilor biletelor etc.

• Fiecare dintre situaţiile de învăţare proiectate şi desfăşurate în cadrul activităţii integrate contribuie la explicitarea, analiza, rezolvarea temei activităţii.

• Activitatea integrată include valenţele formative ale curriculumului integrat ca model de proiectare curriculară. În situaţia descrisă în exemplul de mai sus, copiii vor fi încurajaţi să caute informaţii privind dimensiunile, habitatul, comportamentul, hrana unor animale sălbatice care vor fi găzduite în grădina zoologică, să propună mai multe variante de organizare a grădinii zoologice, pe care să le ilustreze cu material intuitive (gărduleţe, cuşti construite din cutii de carton sau cuburi, animale în miniatură etc.). De asemenea, vor învăța poezii despre animale, vor asculta povești și vor participa la jocuri didactice de numerație.

Activităţile integrate aduc un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază.

Oferim in continuare o altă exemplificare:

În cadrul ***subtemei “Păsări călătoare”,*** scopul este aprofundarea cunoștințelor acumulate despre păsări, modul lor de viată, hrană, adăpost, consolidarea unor deprinderi practice, educarea abilității de a intra în relație cu ceilalți și a deprinderilor de cooperare între partenerii de joc.

Activități de învățare:

A.LA. (etapa I) pe centre de interes:

- Joc de masă: “Loto cu păsări”; “Alege si grupează imaginile cu păsări”
- Joc de construcție: “Căsuțe pentru păsărele”
- Artă: “Colorăm imagini de primăvară”

A.LA. (etapa a ll-a)

- Joc de atentie: “Zboară, zboară”

Activități pe domenii experiențiale:

Activitate integrată: D.O.S. (Om si societate) - Activitate practică – Aplicație: “Stolul de rândunele” și D.E.C (Educație muzicală): cântec “Rândunica”; Joc muzical “Câte unu pe cărare”. Programul zilei a început cu “Întâlnirea de dimineață”. Copiii au primit câte o pasăre jucărie de culori diferite. Am inceput cu salutul “Bună dimineața, frumoase păsărele!”.

Activitatea de grup: Jocul “Păsări surori” – copiii se grupează în funcție de culoarea păsării pe care o are si cântăm următoarele versuri:

“Suntem păsărele mici și frumușele
Voioase cântăm și ne bucurăm.
Cip, cirip, cirip.”

Trecerea la activitatea pe centre am realizat-o prin urmatoarea **tranzitie** - exercitiul ritmic: “Randunică, rândunea/ Ai sosit în țara mea/ Bucuroasă ciripești/ Și pe toți ne-nveselești.”

În cadrul activității pe **domenii experiențiale** am folosit materialul de la centrul artă în care copiii au colorat imaginea de primăvară. La activitatea practică copiii au completat această imagine cu aplicarea unor rândunele decupate din hârtie pentru realizarea temei propuse, după care s-a cântat cântecul ,,Rândunica” și apoi copiii au memorat poezia ,,Primăvara” de Vasile Alecsandri.

Activitatea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa societăţii, cultura şi tehnologia didactică.

Concluzii. Reușita predării integrate a conținuturilor în grădiniță ține în mare măsură de gradul de structurare a conținutului proiectat, într-o viziune unitară, țintind anumite finalități. Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie sa coexiste în curriculum-ul integrat. De reținut este faptul că preșcolarii trebuie sa învețe într-o manieră integrată, fiecare etapă de dezvoltare fiind strâns legată de cealaltă. Activitățile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Bibliografie:

Laurenția Culea, Angela Sesovici, București, 2008, Activitatea integrată în grădiniță, Editura Publishing House;

Ministerul Educației și Cercetării, București 2002, "Metoda proiectelor la vârstele timpurii", Ed. Miniped;

Revista Învățământului Preșcolar nr. 3-4/2003.

EDUCATIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Marioara Manafu, Liceul Tehnologic Ioan N. Roman

Omul fiinţează şi devine ceea ce este prin ecucaţie (Cucoş,2006). Este demonstrat că veriga de bază a dezvoltării societăţii este educaţia. A fi educat este o îndatorire, o condiţie sine qua non a fiecărui individ ca cetăţean aparţinător al societăţii. Fiecare persoană pentru a-şi îndeplini scopul şi ţelul propus parcurge programe de formare continuă pe întreg parcursul său profesional. Prin educaţie dea lungul vieţii individul va contribui la progresul societăţii, astfel pot afirma că ,, Educatia este puterea prin care se poate schimba lumea."

CULTURA CA MOD DE VIATA

Profesor Mandrea Teodora
Liceul „Stefan Procopiu" Vaslui

Cu cât lumea este mai diversă din punct de vedere cultural, cu atât mai mult fiecare comunitate poate descoperi noi moduri diferite de a-și exprima valorile. In acest context, valorile si principiile europene reprezinta o necesitate in educatia elevilor, in primul rand pentru a da un plus de valoare valorilor si principiilor nationale.

Astfel, contactul cu texte valoroase si personalitati remarcabile din literatura engleza si literatura franceza , din istoria acestor culturi, studiate in paralel cu exemple din cultura si istoria nationala reprezinta o oportunitate de a analiza istoric si cultural diferite perioade din viata europeana, de a cerceta si a invata din cauzele si efectele evenimentelor istorice si culturale si a intelege dinamica culturala , sociala si politica a zilelor noastre.

Diversitatea culturala si deschiderea curenta catre a descoperi si a accepta identitatea altor comunitati este o necesitate a zilelor noastre. Din aceste considerente, cunoașterea limbii și literaturii engleze si franceze, a valorilor și principiilor europene reprezintă o necesitate pentru educarea elevilor în spiritul valorilor naționale și europene.

Un proiect care să abordeze într-o manieră interdisciplinară spațiul cultural anglofon si francofon și să aducă un omagiu scriitorilor si oamenilor de stat ce au influențat literatura și arta nationala este necesar din mai multe motive: necesitatea de a oferi elevilor oportunități menite să contribuie la cultivarea respectului pentru cele doua civilizatii europene (engleza si franceza), necesitatea cunoașterii de către elevi a literaturii și artei anglofone si francofone.

Mai mult, programa școlara nu permite întotdeauna abordarea interdisciplinară a unor teme de interes general în contextul diversității lumii actuale precum importanța literaturilor engleza si franceza în înțelegerea literaturii române iar manualele de limbi straine in general pun la dispozitie texte functionale in detrimentul textelor literare.

Revenirea la studiul literaturii si al textelor literare au menirea sa trezeasca interesul elevilor față de activitățile extrașcolare, fata de concursurile interdisciplinare, fata de cunoasterea vietii si activitatii personalitatilor si cautarea de modele personale. In plus, ajuta la familiarizarea prealabila a elevilor cu lucrul pe platforme, site-uri , aplicatii care faciliteaza participarea unui numar mare de persoane si eficientizarea activitatilor, precum si costuri reduse si dezvolta experiența cadrelor didactice.

Studiind texte literare in clasa se imbunatatesc cunoștințelor elevilor cu informații despre viața și activitatea unor scriitori clasici din literatura engleza (William Shakespeare,Thomas Hardy, Charles Dickens) literatura franceza (Honore de Balzac, Moliere) sau personalitati istorice (regina Elisabeta I, regina Elisabeta aII-a, Winston Churchill) și dezvoltarea abilităților de lectură bilingvă, îmbinând cunoștințe de limbă franceză, limba engleza ,literatură, istorie și cetățenie democratică. Astfel, se va ajunge la creșterea motivației elevilor pentru participarea la diverse activități extrașcolare ca o alternativă pentru petrecerea timpului liber și la stimularea interesului pentru cunoașterea limbii engleze, limbii franceze și a evenimentelor istorice care se reflecta in literatura nationala si universala, precum si la cultivarea, în rândul elevilor a unei atitudini de apreciere a valorilor culturale .

Elevii vor cultiva respectul pentru culturile altor popoare din spațiul anglofon si francofon, iar, in plus, isi vor dezvolta competențe de învățare (tehnici de muncă intelectuală, căutarea de informații, sistematizarea informațiilor, realizarea de legături între informații însușite la diverse discipline) si potentialul creativ.

Profesorii, la randul lor, vor colabora intre ei si vor face schimb de bune practici cu alte institutii, in vederea eleborarii de proiecte sau planuri pentru concursuri scolare.

Promovarea culturii, revenirea la studiul literaturii clasice, pentru a deschide drumul literaturii moderne si contemporane, a devenit nu doar o cerinta, ci o necesitate a zilelor noastre, acum, cand textele devin din ce in ce mai scurte, se testeaza intelegerea globala, dar nu se face niciun apel la sensibilitate, la creativitate sau la gandirea critica, atat de necesare pentru dezvoltarea echilibrata a elevilor de azi.

JOCUL DIDACTIC MATEMATIC- MIJLOC DE DEZVOLTARE A GÂNDIRII ELEVILOR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Manea Gina, Şcoala Gimnazială Puieşti, Jud. Buzău

Jerome Bruner afirmă că "supravieţuirea noastră ar putea să depindă într-o zi de realizarea unei culturi matematice necesară pentru a preschimba jocurile aparente ale transformării în ceva care să fie continuu şi cumulative.

Matematica nu este şi nu trebuie să fie o simplă tehnică ce se foloseşte într-un domeniu limitat. Ea trebuie să facă parte din cultura generală a fiecărui om. Matematica nu se învaţă doar pentru a fi ştiută, ci pentru a fi folosită, pentru a fi aplicată în practică.

În ultima perioadă au avut loc schimbări profunde la nivelul obiectivelor, metodelor şi conţinutului în predarea - învăţarea matematicii în şcoala primară. Tendinţele actuale ale predării matematicii la nivelul elementar acordă o atenţie specială dezvoltării gândirii matematice a elevilor, exersând-o armonios sub toate aspectele.

Pornind de la ideea că învăţarea este o activitate serioasă, ce solicită efort voluntar pentru punerea în acţiune a disponibilităţilor interne ale psihicului, consider că efortul este mai uşor declanşat şi susţinut mai eficient când se folosesc resursele jocului.

Se poate spune că matematica este ştiinţa cea mai operativă, care are cele mai multe şi mai complete legături cu viaţa. De aceea, elevii noştri nu trebuie să dobândească o simplă instrucţie matematică, ci o formaţie matematică, adică o cultură şi o educaţie matematică.

Integrând jocul didactic in activitatea de învăţare a şcolarilor mici, voi încerca să contribui la realizarea unor importante obiective ale formării personalităţii copilului. Am pornit de la ideea că şcolarul mic trebuie să simtă că este acceptat aşa cum este, că se doreşte întâlnirea cu el, că vine la şcoală să desfăşoare o activitate ce-i solicită efort in cooperare cu ceilalţi copţi, cu învăţătorul, într-o atmosferă de securitate şi nu numai să reproducă, în competiţie cu ceilalţi, ceea ce a învăţat. Însoţită de bucurie şi satisfacţie, învăţarea prin efort personal şi de grup, prin manifestarea independenţei în acţiune, gândire şi exprimare, va fi temeinică şi va genera noi interese de cunoaştere.

În clasele I - IV copilul îşi însuşeşte noţiunile matematice de bază, cu care va opera pe tot parcursul vieţii şi pe care se clădeşte întregul edificiu al învăţării matematicii. El dobândeşte instrumente mintale de bază (deprinderi de calcul, de rezolvare de probleme, de măsurare etc.) şi-şi formează unele „aptitudini şi abilităţi ale învăţării".

„ Iubiţi copilăria, jocurile!" ne îndeamnă cunoscutul pedagog J. J. Rousseau[2]. Să-i determinăm, deci, pe elevi să înveţe jucându-se ! iată ce frumos putem porni în pregătirea pentru viaţă a viitorului om.

Dezvoltarea interesului pentru studiul şi aplicarea matematicii în contexte variate impune construcţia unui demers coerent în învăţarea matematicii, care să mute , în fapt, finalităţiile de la „a ştii" la „a face" în ceea ce-l priveşte pe elev şi de la „ transmiterea de informaţii" la „ formarea de capacităţi, competenţe şi atitudini" ale elevilor şi solicită utilizarea la clasă a unor noi instrumente metodologice.

Învăţătorului îi revine sarcina să organizeze la matematică activităţi centrate pe valorificarea cunoştinţelor şi deprinderilor de utilizare a conceptelor matematice în contexte motivante pentru elevi, insistând pe aplicarea acestora în situaţii variate.

Strategiile folosite nu pot avea o eficienţă maximă decât în cadrul unor relaţii bazate pe un comportament democratic al învăţătorului, prin care acesta creează în clasă, un climat optim, de însuşire a cunoştinţelor prin efort propriu, o atmosferă de încredere, de evoluţie pozitivă, de cooperare şi stimulare, astfel încât elevii să dispună de forţa motivaţional- stimulativă, care să întreţină şi să dezvolte interesele de cunoaştere şi învăţare.

Un învăţământ activ trebuie să se întemeieze pe iniţiativă şi cunoaştere personală a elevilor, să sporească aptitudinile mintale şi să ridice nivelul inteligenţei lor, favorizând învăţarea metodelor ştiinţifice, capacitatea de observare de analiză şi sinteză, trezind astfel spiritul de creaţie şi cel critic.

S-a dovedit că ansamblul *metodelor activ-participative* este mai eficient decât metodologia tradiţională. Metodele active contribuie nu numai la sporirea randamentului şcolar, ci şi la o mai bună folosire a timpului în şcoală, precum şi la o stimulare generală a elevilor în activitatea instructiv-educativă. În măsura în care elevul se obişnuieşte cu un mod de lucru independent care îi stimulează capacitatea de gândire, creativitatea, responsabilitatea pentru propria pregătire, această metodologie este utilă pentru toţi elevii din ciclul primar.

Prin aceste metode procesul de învăţământ transformă copiii din „depozitari", storcători de informaţii ,în „utilizatori", consumatori de informaţii. Prioritar nu este însuşirea unui volum cât mai mare de cunoştinţe ci formarea şi dezvoltarea la elevi, a capacităţii de a afla singuri adevăruri , de a căuta , de a cerceta, a emite unele judecăţi de valoare, prin analiza şi sinteza adevărurilor cunoscute.

Jocul didactic a devenit astăzi una din principalele metode active, atractive, extrem de eficace, în munca instructiv-educativă, cu preşcolarii şi şcolarii mici, asigurând însuşirea mai rapidă, mai temeinică, mai accesibilă şi mai plăcută a unor cunoştinţe relativ aride pentru această vârstă (numeraţie, operaţiile aritmetice, noţiuni introductive de geometrie, măsurare şi măsuri etc.)

Am constatat că în urma utilizării jocurilor didactice, elevii realizează progrese vizibile la

învăţătură, nu numai cei cu disponibilităţi către această disciplină, ci şi cei mai slabi şi cu un ritm mai lent de lucru.

Copiii de vârstă şcolarâ mică dau o nuanţă afectivă întregii lor activităţi şi de aceea am încercat şi consider că am şi reuşit să le stârnesc interesul pentru matematică prin introducerea jocului didactic în diferite etape ale lecţiei.

Prin intermediul jocului, elevii participă activ la propria lor formare, achiziţionând cunoştinţe, formându-şi aptitudini şi comportamente. Jocul didactic are rolul de a dinamiza gândirea, imaginaţia, de a cultiva creativitatea, de a educa unele trăsături de voinţă pozitive (tenacitate, concentrare, voinţa de a învinge), de a crea unele situaţii generatoare de motivaţie intrinsecă cu consecinţe favorabile în planul interesului pentru matematică.

Bibliografie:

1. Chateau J., Copilul şi jocul, Bucureşti: E.D.P., 1975.

2. Oprescu N., Modernizarea învăţământului matematic în ciclul primar, Bucureşti: E.D.P., 1974.

3. Oprescu V., Dimensiunea psihologică a pregătirii profesorului, Craiova: Editura Scrisul Românesc, 1983.

4. Şchiopu E. V. , Psihologia vârstelor, Bucuresti: E.D.P., 1997.

METODE SPECIFICE DE REZOLVARE A PROBLEMELOR DE COLINIARITATE ȘI CONCURENȚĂ ÎN PLAN

prof. Petruța Manolache

Școala Gimnazială Nr. 3 Bălăceanca

I. Metode specifice de rezolvare a problemelor de coliniaritate

Problemele în care ni se solicită să demonstrăm apartenența unor puncte la o dreaptă le numim probleme de coliniaritate. Voi exemplifica câteva metode de rezolvare a unor astfel de probleme.

1) Metoda 1 - a triunghiului degenerat

Această metodă se bazează pe următorul rezultat: punctele *A, B, C* sunt coliniare dacă și numai dacă *AB+BC=AC*.

Fig. 1

2) Metoda 2 - a unghiului alungit

Pentru a demonstra că punctele *A, B, C* sunt coliniare, construim un punct *D* astfel încât $m(\widehat{ABD})$ + $m(\widehat{DBC})$= 180^0.

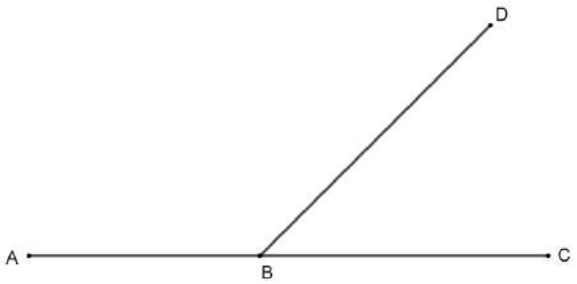

Fig. 2

3) Metoda 3 - folosind postulatul lui Euclid

Pentru a arăta că punctele *A, B, C* sunt coliniare identificăm în configurația problemei o dreaptă d astfel încât să putem demonstra că *AB* || *d* și *BC* || *d*. Din unicitatea paralelei duse prin *B* la dreapta *d* se obține că punctele *A, B, C* sunt coliniare.

Fig. 3

4) Metoda 4 - folosind reciproca teoremei unghiurilor opuse la vârf

Această metodă are la bază reciproca teoremei unghiurilor opuse la vârf. Ca să arătăm că punctele *A, B, C* sunt coliniare este suficient să identificăm o dreaptă *MN* care trece prin punctul *B*, acest punct fiind situat între *M* și *N*, iar *A* și *C* de o parte și de alta a dreptei *MN* și care să verifice $\widehat{MBA} \equiv \widehat{NBC}$

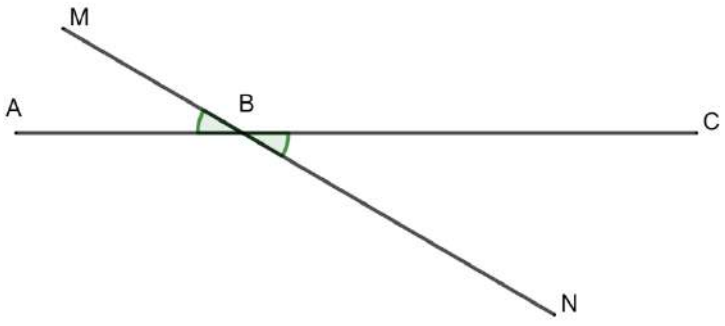

Fig. 4

5) Metoda 5 - folosind locul geometric

Metoda aceasta constă în identificarea unei drepte remarcabile (înălțime, bisectoare, mediatoare, etc.) care să conțină punctele cerute.

6) Metoda 6 - folosind reciproca teoremei lui Menelau

OBS: justificarea coliniarității este de fapt reciproca teoremei lui Menelau.

II. Metode specifice de rezolvare a problemelor de concurență

O problemă în care ni se cere să arătăm că trei sau mai multe drepte (cercuri sau drepte și cercuri) trec prin același punct, o numim problemă de concurență. Voi prezenta câteva metode prin care putem arăta că două sau mai multe drepte sunt concurente.

1) Metoda 1 - folosind coliniaritatea

Pentru a arăta că trei drepte d_1, d_2 și d_3 sunt concurente într-un punct A, arătăm că punctele A, B, C sunt coliniare, unde $\{A\} = d_1 \cap d_2$ și $A, B, C \in d_3$

2) Metoda 2 – a identificării ca drepte remarcabile (mediatoare, bisectoare etc.)

3) Metoda 3 - folosind locul geometric

Trebuie să justificăm faptul că un punct de intersecție a două dintre dreptele date există, iar apartenența lui la cea de-a treia dreaptă este caracterizată de aceeași proprietate.

4) Metoda 4 - folosind reciproca teoremei lui Ceva

Bibliografie: M. E. Panaitopol, L. Panaitopol: "Probleme calitative de geometrie plană", editura GIL, Zalău, 1996.

FRANCOFONIA, EXERSATĂ ÎN CADRUL UNUI PROIECT EUROPEAN

Elena MANOVICI, Liceul Teoretic "Ioan Slavici"

Proiectul eTwinning ***Amis francophones***, derulat de Liceul Teoretic *Ioan Slavici* – Panciu, în anul școlar 2020-2021, a reprezentat un mod de reziliență, în contextul pandemiei de COVID-19, favorizând accesul elevilor la educație, exersarea abilităților sociale și emoționale, adaptarea la provocările cursurilor online. El s-a încadrat în categoria acțiunilor ce au menținut entuziasmul și motivația elevilor pentru activitățile educaționale, în perioada dificilă a cursurilor online.

Având ca limbă de comunicare limba franceză, proiectul a reunit 167 elevi de 10-16 ani din școli provenind din 6 țări - România, Franța, Italia, Spania, Portugalia și Turcia: Liceul Teoretic IOAN SLAVICI, Panciu – ROMÂNIA (coordonator Elena MANOVICI - fondator), Collège Anatole France, Montataire - FRANŢA (coordonator Sihame CORNETET), ICS 2 di Quartu Sant'Elena - ITALIA (coordonator Patrizia LODDO – fondator), Agrupamento de Escolas Drª Laura Ayres, Quarteira - PORTUGALIA (coordonatoare Suzana MELO și Manuela ENCARNAÇÃO), Esclavas del Sagrado Corazón de Jesús, Benirredrá – SPANIA (coordonator Carla Díaz BLANES), Boyabat Şehit Ersoy Gürsu Anadolu Lisesi, Boyabat - TURCIA (coordonator Filiz ÖZKURT).

Din echipa Liceului Teoretic *Ioan Slavici* au făcut parte 27 elevi din clasele a V-a, a VIII-a, a IX-a și a X-a (elevi debutanți sau de nivel A1 / A2 care, pe parcursul proiectului, și-au îmbunătățit competențele lingvistice de limbă franceză).

Proiectul și-a propus să privilegieze schimburile între elevi și demersurile colaborative, în vederea dezvoltării competențelor lingvistice de limbă franceză și a celor digitale, prin activități precum: *a se prezenta și a vorbi despre centrele sale de interes, a vorbi despre țara sa, a cânta și a juca teatru sau jocuri în limba franceză, a sărbători Francofonia, a conştientiza importanța obținerii unei diplome internaționale de limbă franceză DELF*, a crea poezii, povestiri sau benzi desenate, etc. Datorită acestei întâlniri interculturale, membrii proiectului – elevi, profesori – au avut ocazia unor situații reale de comunicare într-o limbă de circulație internațională.

Obiectivele principale ale proiectului au fost:

- Dezvoltarea competențelor de înțelegere / exprimare orală / scrisă în limba franceză
- Privilegierea exprimării artistice prin intermediul limbii franceze / limbii materne
- Inițierea elevilor în tipurile de subiecte și probele examenului DELF
- Cultivarea respectului pentru diversitatea lingvistică și culturală
- Dezvoltarea creativității elevilor prin realizarea de activități interdisciplinare
- Dezvoltarea spiritului de echipă și încurajarea schimbului de opinii

Rezultatele proiectului sunt vizibile în Twinspace, pe site-ul său și pe pagina sa de Facebook, fiind accesibile elevilor, profesorilor, părinților, comunităților din care fac parte școlile.

Utilizarea instrumentelor TIC (Padlet, Kahoot, Framapad, Google Docs, Voki, Vimeo, YouTube, Movie Maker, Pixton, Book Creator, etc.) a făcut posibilă crearea unor resurse diverse, în limba franceză: cărțile digitale colaborative *Fantaisies* (carte de poezii) și *Histoires enfantines* (carte de povestiri); de Ziua Francofoniei - filme ce conțin dramatizările fabulei *Le Corbeau et le Renard* – Jean de La Fontaine și a poemului *Pour toi, mon amour* – Jacques Prévert, activitatea *Dessine-moi ton mot préféré en français*, benzi desenate pentru a se prezenta și banda desenată *Les Super-Héros sauvent le monde,* interpretarea unor melodii în limba franceză și limba română; activitatea *Apprends-moi un mot de ta langue maternelle! (Învață-mă un cuvânt din limba ta maternă!* – Ziua Internațională a limbii materne, 21 februarie 2021; antrenamente cu subiecte DELF A1 și B1, cu documente interactive de pe platforma TV5 Monde; schimbul de cărți poștale în limba franceză, etc.

Activitățile derulate în cadrul proiectului eTwinning *Amis francophones* pot fi considerate oportunități de învățare pe tot parcursul vieții, oferite atât elevilor, cât și profesorilor coordonatori. Ele au favorizat abordarea interdisciplinară a predării / învățării limbii franceze, exersarea competențelor sociale și interculturale și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, prin instrumentele inovative utilizate. Prezentările elevilor, incursiunile în cultura și civilizația fiecărei țări participante la proiect, respectiv în cele francofone au fost susținute de demersuri centrate pe dezvoltarea competențelor lingvistice în limba franceză, a competențelor digitale, a creativității și a spiritului colaborativ.

Elevii și profesorii au fost motivați și încurajați să fie inovativi și creativi în abordarea fiecărei teme a proiectului: descrierea hobby-urilor, a sărbătorilor preferate, promovarea patrimoniului național și european, interpretarea unor melodii în limba franceză și în limba maternă, realizarea unor mici piese de teatru în limba franceză, promovarea limbii materne și a diversității lingvistice și culturale, scriere creativă colaborativă, ilustrarea poemelor și povestirilor, a cuvintelor preferate din limba franceză prin desene / picturi originale, antrenamentul în vederea participării la examenele DELF, utilizarea resurselor interactive de pe platforma TV5 Monde, participarea la jocuri online create de fiecare echipă, etc. Ei au realizat activități în care cunoștințele de limbă franceză s-au împletit cu exprimarea artistică (muzică, literatură, desen, teatru, fotografie) și utilizarea aplicațiilor informatice (crearea de bezi desenate – aplicația Pixton; crearea a două cărți digitale colaborative cu aplicația Book Creator, ambele ilustrate de elevi).

Astfel, învățarea și exersarea limbii franceze, îmbunătățirea competențelor digitale, dezvoltarea culturală și personală a elevilor s-au realizat firesc, progresiv, într-un mod agreabil, ludic, distractiv, în ciuda constrângerilor generate de pandemia de Covid-19 și cursurile online.

Derulat în context pandemic, multe din activitățile proiectului au fost pregătite în cadrul întâlnirilor online cu elevii (pe platforma Teams, în cazul elevilor Liceului Teoretic *Ioan Slavici* – Panciu, România). Accesul direct la dispozitive electronice, Internet, resurse online și aplicații informatice a susținut dezvoltarea competențelor digitale, exploatate creativ în realizarea activităților proiectului. Elevii erau familiarizați cu utilizarea resurselor digitale în cadrul orelor de limba franceză dar, în cadrul proiectului, au fost provocați să participe la conceperea unor resurse interactive: benzi desenate, scrisori online către Moș Crăciun, cărți poștale virtuale, cărți digitale pe Book Creator, animații pe Voki, jocuri Kahoot sau Wordwall.

În plus, elevii au avut ocazia să-și dezvolte gândirea critică, competențele sociale, interacționând cu ceilalți elevi în realizarea unor activități vizând Educația pentru Diversitate lingvistică și culturală sau promovarea patrimoniului național și european. Ei au conștientizat, participând la acest proiect, faptul că împărtășesc valori europene comune și au exersat sentimentul apartenenței la ”familia francofonă” și ”familia europeană”. Am exersat spiritul cetățeniei active identificând, împreună, problemele cu care se confruntă lumea contemporană (Covid, sărăcie, războaie, limitarea accesului la educație, poluare, etc.) și am ajuns la concluzia că, UNIȚI, oamenii pot deveni SUPER-EROI ce pot salva planeta noastră. Toate aceste concepte sunt transpuse în banda desenată *Les Super-Héros sauvent le monde*, realizată cu ajutorul aplicației informatice Pixton.

Schimburile de experiență din cadrul proiectului au sprijinit dezvoltarea profesională a profesorilor. Colaborarea permanentă a coordonatorilor echipelor a condus la schimburi de bune practici, conceperea unor materiale comune, la un parteneriat dinamic în realizarea activităților. Coeziunea grupului (elevi, profesori) a făcut posibilă o evoluție a modului de abordare a temelor proiectului, a utilizării creative a resurselor, de care au beneficiat nu numai copiii participanți la proiect, ci și colegii lor, din celelalte clase.

E important de precizat faptul că produsele proiectului sunt accesibile nu numai membrilor proiectului, ci tuturor elevilor din școlile partenere sau comunităților din care fac parte școlile partenere. Ele reprezintă resurse deschise ce vor putea fi folosite și în viitor, în cadrul orelor de limbă franceză, de către parteneri (elevi, profesori) sau oricine accesează site-ul și pagina de Facebook ale proiectului, în context național și internațional. (Site: https://elenamanovici.wixsite.com/amisfrancophones)

Feedback-ului obținut prin aplicarea chestionarului de evaluare al proiectului arată că elevii Liceului Teoretic *Ioan Slavici* din România au marcat ca activități preferate schimbul de cărți poștale, dramatizarea fabulei de La Fontaine și a poemului de Jacques Prévert, realizarea celor două cărți digitale colaborative, scrierea cuvântului preferat în limba maternă, videoconferința cu partenerii, jocurile online și ... exemplele pot continua. Toate aceste precizări demonstrează că activitățile

proiectului au fost atractive și motivante pentru elevi, în învățarea limbii franceze în context curricular și extracurricular, au încurajat lectura și exprimarea artistică într-o limbă străină.

Cele mai importante rezultate ale proiectului sunt cele în care elevii au lucrat în echipe transnaționale, realizând resurse colaborative ce reflectă diversitatea lingvistică și culturală, resurse deschise, accesibile utilizării în cadrul orelor de limbă franceză sau chiar în afara școlii. Toate atelierele de scriere creativă au avut rolul de a dezvolta creativitatea, gândirea critică, spritul colaborativ, competențele lingvististice de exprimare în limba franceză și competențele digitale, aceste produse ale proiectului fiind realizate în aplicații informatice atractive. Toate resursele create în cadrul proiectului - integrate deja în curriculumul de limba franceză - au devenit importante în predarea / învățarea acestei limbi străine.

Schimburile de bune practici și parteneriatul dinamic din cadrul proiectului au reprezentat un adevărat câștig pentru școlile partenere și membrii echipelor: dezvoltarea profesională a cadrelor didactice implicate, exersarea diferitelor competențe, modelarea elevilor în spiritul Educației pentru Diversitate culturală și al lucrului în echipă.

Răspunzând unor exigențe complexe precum inovația și creativitatea pedagogică, integrarea în curriculum, colaborarea între școlile partenere, utilizarea tehnologiei și impactul asupra comunității, proiectul eTwinning Amis francophones a fost recompensat cu următoarele distincții și premii: *Certificatul Național de calitate, Certificatul European de calitate* și Premiul I în cadrul *Concursului Național al proiectelor eTwinning*.

Jacques Prevert

CALITATEA ÎN EDUCAȚIE ESTE PRIORITARĂ

Prof.Manta Gianina Mădălina
Școala Gimnazială ,,Alexandru Ștefulescu”, Târgu Jiu, Gorj

În condiţiile actuale ale schimbărilor prin care trece învăţământul românesc, asigurarea unui management de calitate în învăţământ reprezintă o prioritate pentru toţi cei implicaţi în acest domeniu. Evoluţiile recente la nivel naţional şi internaţional au scos în evidenţă faptul că este necesară construirea unui sistem naţional de management şi de asigurare a calităţii, deoarece simpla creştere cantitativă a ofertei educaţionale nu mai poate face faţă nevoilor unei societăţi a cunoaşterii.

În învăţământul românesc, calitatea se consideră a fi produsă şi definită exclusiv de şcoală, ca ofertant de servicii naţionale.

Evaluarea şi asigurarea calităţii în învăţământul preuniversitar de stat şi particular presupun atingerea standardelor de referinţă (de calitate) şi a indicatorilor de performanţă .

Pentru a crea premisele necesare asigurării calităţii în educaţie şi a utilizării eficiente a resurselor , actul educaţional se constituie într-un demers dinamic ce presupune implicare şi responsabilizare, pe de o parte, precum şi gândire strategică şi control, pe de altă parte.
Calitatea în educaţie presupune şi îndeplinirea aşteptărilor beneficiarului.

În contextul reformei educaţionale din ţara noastă, cunoştinţele, mai exact, conţinuturile instructiv-educative, nu mai sunt elementul central al activităţilor de proiectare didactică.

În contextul educaţional actual, „a şti” nu mai este un scop în sine, ci un factor intermediar care asigură premisele pentru „a şti să faci”, „a şti să fii” şi „a şti să devii”.

Modernizarea şi ridicarea calităţii învăţământului românesc la nivelul standardelor educaţionale europene, mereu reînnoite, cer o examinare atentă şi mereu actualizată în concordanţă cu evoluţia sistemelor de învăţământ din celelalte ţări europene. Eficienţa actului educativ este dată de disponibilităţile educaţiei de adaptare şi autoreglare.

Şcoala are rol primordial în asigurarea educaţiei copiilor. Educaţia este o acţiune care se realizează, în scoală, dar şi în societate. Colaborarea între toţi factorii educaţionali, în primul rând între şcoală şi familie, este stringentă.

Elevul este beneficiar al învăţării prin intermediul scolii, de aceea trebuie să i se identifice cu adevarat nevoile, interesele profesionale şi personale, pentru a fi îndeplinite.

Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Menirea procesului de învăţământ este să angajeze elevii în trăirea unor noi experienţe, organizate pedagogic, încât acestea să realizeze învăţare. Procesul de învăţământ se prezintă ca un autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente.

În accepţia învăţământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situaţia de a învăţa, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităţilor sale.

Spre deosebire de învăţământul tradiţional, centrat pe cunoaştere, pe distribuirea cunoştinţelor, în şcoala modernă procesul de învăţământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoaşteri, simplei transmiteri şi asimilări de cunoştinţe.

Tot secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoştintelor şi a deprinderilor cerute de programa şcolară.

Asigurarea calităţii reprezintă un mijloc puternic de ameliorare a eficienţei educaţiei. Principiul său cheie este acela că principalii actori din primele rânduri ale sistemului de învăţământ – cum sunt profesorii şi alţi factori de la nivelul şcolii (elevi, părinţi, comunitatea) – sunt responsabili pentru îmbunătăţirea performanţelor educaţionale.

Ioan Cerghit afirma: „Pedagogia modernă nu caută să impună niciun fel de reţetar rigid, dimpotrivă consideră că fixarea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferenţa etc aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învăţământului pe noi trepte.” Ea nu se opune în niciun fel iniţiativei originalităţii individuale sau colective de regândire şi reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecţionarea şi modernizarea metodologiei învăţământului de toate gradele.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, Ioan , „Metode de învățământ”, Editura Polirom, 2006

2. Pintilie, Mariana, „*Metode moderne de învăţare- evaluare*”, Editura Eurodidact, Cluj- Napoca, 2009

FORMAL VERSUS NON-FORMAL EDUCATION

Profesor:Pompilia Maraloiu

Colegiul Economic „Ion Ghica" Brăila

"Education is the only thing that survives when what was taught was forgotten"

B. F. Skinner

Formal education is that provided by school as one goes through various stages - pupil, high school, university student and so on. An age-appropriate curriculum is followed at each stage to help young people develop a set of key skills.

Characteristics of formal learning are:

- It is done in an organized setting and following certain rules and regulations
- It is planned and deliberate
- Qualified teachers teach the subject to the child
- A curriculum adapted to each stage is followed
- At the end of each stage of education, the student receives a diploma.

Examples of formal education: classes in a school, workshops, seminars, online courses.

Non-formal education and its benefits

Non-formal education comes to complement the traditional one through interactive, stimulating, creative training methods.

It includes activities organized outside the school system, which offer the chance to put into practice what has been learned in lessons and, above all, to complete the set of valuable experiences for personal and professional development.

Characteristics of non-formal learning are:

- It is centered on the individual and his needs, interests
- It takes place in an organized way outside of school
- It is not mandatory, whoever wants to participate
- It allows the assimilation of new knowledge, ideas, visions
- It uses practical, interactive and diverse training methods
- It has no age limit, it is based on lifelong learning

What are the benefits of non-formal education?

- You can create your own education program, centered on your child's needs and interests
- It supports the process of self-knowledge that is the basis of harmonious development
- It provides a better understanding of society and the environment
- It determines an active and participative attitude
- It stimulates the development of new skills and talents
- It helps to form a personal set of values
- It helps individual development but also integration into a team

All these benefits derive from the fact that non-formal education puts the individual at the center of the training process and provides the necessary environment to identify and develop personal inclinations, skills and abilities.

Who organizes informal activities?

- NGOs with various profiles - environment, culture, education, social integration, human rights, etc.
- Educational units
- Specialization schools
- Cultural and sports centers
- Institutions such as museums, theaters
- Private companies
- Professional associations

There are plenty of options when you want to explore non-formal learning and more and more players are joining in with non-formal education initiatives and programs through activities that complement the more theoretical approach in school.

- Extracurricular activities

Educational units offer non-formal education programs in the form of extracurricular activities such as - trips, social and cultural projects, ecological actions, subject circles or the School Otherwise program.

- Online communication courses

Online presence is already part of the digital routine of young people, and not only that, and education on the subject of communication in the online environment is little addressed at school.

But it should not be missing from non-formal education, courses like Digital Discovery help students learn how to be present online safely and be able to identify sources of danger.

- Game programming courses

The passion for games can turn into a career in the tech field, and at the Unity course offered by Logiscool, young people discover the behind-the-scenes of their favorite games to learn to create their own using the knowledge gained from mathematics and computer science classes.

- Video courses

The passion for photo-video is one of the future in a world dominated by the visual and the traditional framework offers limited possibilities for exploring this talent. It can be developed by taking a video production and editing course like the one offered by Logiscool where young people learn how to film, edit, even use a green screen for spectacular results.

- Sports clubs

It includes physical education in the training program, school hours are often not enough. Playing sports comes with already known benefits, we mention just a few such as - improves concentration and attention, increases self-confidence, fights depression and anxiety.

- Outdoor activities

Outdoor activities are essential for harmonious development, especially in today's times when we spend time in front of screens and need to disconnect. Organizations such as the Scouts of Romania offer fun as a purpose - to know, explore and discover the world and yourself.

- Ecological actions

Environmental activities have gained momentum in recent years and are a good opportunity for young people, as well as adults, to observe man's impact on the environment and get actively involved in bringing about a change in their community.

- Creative workshops

The inclination towards creation, whether we are talking about clothes, paintings, sculptures, apps or even robots can be successfully explored by attending workshops or classes. In the LEGO Robotics course, young people learn how to create their own intelligent robot by discovering solutions to robotics and engineering challenges.

- Theatre and acting workshops

They are non-formal activities that help young people to develop their expression and communication skills, to speak in public, to work in a team. They are a good opportunity for young people to discover various roles in the artistic field - actor, screenwriter, director, sound or lighting engineer.

Bibliografie:

1. EDUCAŢIE NONFORMALĂ -Liliana POSŢAN- Chișinău, 2019

MARKETINGUL BIBLIOTECILOR ȘCOLARE

Prof. Bogdan Mărcășan

Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu" Baciu

1. Noțiunea de marketing. Delimitări conceptuale și precizări ale aplicabilității ei în sfera activităților bibliotecii școlare

Identitatea bibliotecii școlare se definește în funcție de mediul social, cultural, economic cu care interacționează. Promovarea activităților bibliotecii implică marketing propriu-zis, relații publice, reclamă publicitate, imaginea instituției. Implică o dezvolatare a pieței, implică o dezvoltare a clienților, implică raporturile organizației cu mediul ambiant. Bibiliotecile nu sunt entități autonome ci sunt sunt tutelate de anumite autorități în fața cărora trebuie să dea socoteală.

Marketingul bibliotecilor, al centrelor de documentare și informare apare în contextul precizării noțiunii de marketing cultural ca un subdomeniu al celei de marketing educațional. Marketingul este un instrument de analiză, decizie și acțiune necesar bibliotecilor.[1] Noțiunea de marketing implică o raportare evidentă la nevoile cumpărătorilor, analizate curent sau în perspectivă. Sunt vizate două elemente: utilizatorii și accesul la informații. Se cer realizări de noi nevoi la nivelul unor segmente de piață. Trebuie experimentate noi metode de investigare a consumului cultural și a comportamentului consumatorilor, precum și utilizarea unor instrumente eficiente de previzionare a fenomenelor pieței culturale.[2] Sunt implicate analize asupra produsului, testări promoționale care vizează plasamentul acestui produs. Foarte importante pentru această activitate comercială rămân testarea pieței, analiza prospectivă, testarea promoțională, anticipativă care să evidențieze cerințele utilizatorilor. Pe fondul luării în calcul a tuturor factorilor implicați: mediu ambiant, personal implicat, antrenarea participativă a clienților s-a extins conceptul de marketing și în domeniul social vizând cerințe imediate sau de perspectivă.[3]

Marketingul bibliotecilor a apărut ca o variantă a marketingului organizațiilor non-profit, a marketingului cultural. Bibliotecile sunt instituții culturale, cu servicii publice gratuite. Prin marketing oferta documentară poate fi adaptată nevoilor utilizatorilor. Relația bibliotecii cu utilizatorii și cu colectivitatea trebuie să sufere modificări. Marketingul bibliotecii se deosebește de cel comercial prin faptul că nu maximizează profitul, fiind vorba de servicii publice gratuite.

[1] Claudia Doroftei, „Marketingul de bibliotecă între teorie și practică", în *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării,* Anul 2, Nr. 3, 2006, p. 23.
[2] Ibidem, p. 25-26.
[3] Victor Petrescu, „Necesitatea marketingului în activitatea bibliotecară," în *Revista Română de Biblioteconomie și Stiința Informării*, Anul 2, Nr. 3, 2006, p.31.

Cunoașterea cerințelor de informare ale utilizatorilor, comunicarea, promovarea, retroacțiunea sunt vectori ai marketingului bibliotecilor. Marketingul documentar presupune venirea în întâmpinarea nevoilor utilizatorilor. Relațiile trebuie să fie deschise, fructuoase, de schimb reciproc, implicând evaluarea cererilor de informare prin chestionare, întâlniri. Serviciile documentare trebuie să fie de înaltă ținută, oferta documentară trebuie îmbogățită nu doar din resursele interne, ci și din cele externe, promovându-se partajarea resurselor. Inovarea, creativitatea, inițiativa trebuie să devină coordonate esențiale ale centrului de documentare și informare. Retroacțiunea, reevaluarea, readaptarea proceselor sunt piloni ai marketingului strategic. Marketingul bibliotecii implică o adaptare continuă a strategiilor de achiziție a programului cultural, a mobilizării resurselor în consonanță cu cerințele utilizatorilor. Activitățiile, colecțiile trebuie dezvoltate, însă trebuie realizat un studiu de impact a patrimoniului cultural și informațional al bibliotecii asupra cerințelor utilizatorilor. Mereu trebuie identificate noi resurse, adaptat programul cultural sau cel cu utilizatorii, modalitățile de producere, stocare, regăsire a informațiilor despre colecțiile bibliotecii. Totul trebuie să țină seama de mărimea și structura grupurilor sociale, de percepția și raportările la serviciile bibliotecii și ale Cdi-urilor, de activitățile economice, culturale ale comunității.[4]

2. Mijloacele de marketing utilizate în activitatea bibliotecii şcolare

A fi creativ înseamnă a folosi toate mijloacele de marketing (anunţuri, reclame, scrisori, pliante, broşuri, expoziţii, decoraţia instituţiei). Anunţurile pot conţine şi fotografii, preferabil în timpul folosirii serviciilor de informare, iar cei fotografiaţi trebuie să privească spre cititor. Copiii pot fi imortalizaţi răsfoind cărţi sau căutând în fişele de catalog. Anunţul trebuie elaborat la persoana a II-a, timpul prezent.Pentru a fi creativ e nevoie de ştiinţă, de cunoaşterea zonei unde îţi desfăşori activitatea, de identificarea particularităţilor publicului ţintă, precum şi a tendinţelor actuale ale societăţii.Profesorul documentarist trebuie să fie la curent cu noutăţile din domeniul informaţional. Gândirea retroactivă este foarte imporatantă pentru profesorul documentarist. El trebuie să pătrundă în mintea cititorului.Atitudinile şi comportamentele cititorului trebuie modificate.

Publicitatea trebuie să cucerească logica şi sensibilitatea.[5] Există mai multe căi de publicitate. Articolul de ziar, anunţul în reviste, televiziunea, radioul, poşta directă, colportajul de carte, avizierul, ghiduri şi cataloage, internetul, toate susţin nevoile de lectură şi informare a publicului. În cadrul emisiunilor radio pot fi prezentate informaţii despre produsele şi serviciile centrelor de informare şi documentare. De asemenea, televiziunea este canalul de comunicaţie cel

[4] Ibidem, p. 32.
[5] Marcel Ciorcan, *op. cit.*, p. 29-40.

mai eficient pentru publicitate. Aici se îmbină imaginea şi cuvântul, iar pătrunderea în mintea telespectatorilor e facilă. În zona rurală poşta directă sau colportajul de carte sunt metode eficiente care asigură o bună cunoaştere a nevoilor utilizatorilor. Pot fi implicaţi şi prietenii centrului de informare şi documentare. Se promovează contactul direct, dar se cunosc şi aşteptările cititorilor. Astăzi foarte important este Internetul, ca instrument de documentare şi informare. Pot fi concepute pagini de prezentare a centrelor de informare şi documentare. Poşta electronică poate fi utilizată cu succes pentru a răspunde nevoilor de informare.[6]

Pliantul informează publicul asupra programului, serviciilor, colecțiilor Cdi-urilor.Este de mici dimensiuni, cu o grafică reușită, informații esențiale și texte atrăgătoare. Poate cuprinde un slogan sau o imagine a bibliotecii.

Broșura anunță expozițiile de carte, prezentările de carte, aniversările, serile de poezie, concursurile, recitalurile muzicale. Trebuie să cuprindă tema, conținutul și locul.

Monografia Cdi-ului implică o contribuție științifică. Promovează vizibilitatea bibliotecii autorităților, utilizatorilor și altor instituții. Cuprinde un istoric al bibliotecii, o structură organizatorică, o listă a serviciilor oferite utilizatorilor, proiecte de viitor, situația clădirii, a resurselor umane și a publicațiilor bibliotecii. De asemenea, cuprinde fotografii, facsimile, desene. În anexe se poate regăsi cronologia. Lista profesorilor documentariști și a directorilor e o opțiune pentru monografia bibliotecii.

Pentru promovarea identității și memoriei locale poate fi utilizat repertoriul. În el se regăsesc informații despre comunitatea locală. De asemenea, cronica locală evidențiază memoria colectivă, potențează sentimentul și acțiunea comunitare, promovează manifestările culturale și umanitare, noile evenimente socio-culturale și administrativ-edilitare. Poate fi publicată prin intermediul bibliotecii o istorie a fiecărei localități în colaborare cu profesorii.[7]

O altă modalitate de promovare a activităților bibliotecii o reprezintă revista centrului sau a școlii. Pot fi vehiculate informații despre instituție sau pot fi solicitate texte unor aleși locali. Pot fi semnalate realizările și problemele centrului de informare și documentare. Evenimentele culturale, achizițiile și periodicele puse la dispoziția publicului sunt elemente ce se pot regăsi în cuprinsul revistei. Pot exista diverse rubrici de promovare a acțiunilor centrului de informare și documentare.

O modalitate de promovare prin intermediul concurenței la nivel informațional e reprezentată de articolele ziarelor locale. Profesorul documentarist sau bibliotecarul pot scrie articole în presa locală pentru a sensibiliza comunitatea locală față de anumite evenimente, simpozioane, aniversări, spectacole, centenare, semicentenare, inaugurări de sedii noi.

---

[6] Ibidem, p. 41-44.
[7] Ionel Enache,„Marketingul în bibliotecă”, în Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării, Anul 2, nr. 3, 2006, p. 16-17.

Notele culturale pot oferi detalii despre organizarea unor evenimente culturale și ecoul lor în viața comunității locale.

O altă modalitate e reprezentată de lista noutăților semnalate cititorilor sub forma unor liste organizate pe domenii, cu un titlu sugestiv.

Utilizatorii trebuie prezentați comunității, de aceea publicitatea acestora e esențială. Se poate acorda titlul de cititorul anului. Se poate afișa un top al cititorilor, un top al titlurilor solicitate, o mențiune privind donatorii bibliotecii și parteneriatele încheiate.

Tot în cadrul bibliotecilor pot fi realizate serate muzicale, cu invitați dintre utilizatorii centrelor. Aceste serate pot fi combinate cu recitări de poezii, creații ale elevilor sau proprii unor autori de renume. Aceste programe trebuie să fie unitare din punct de vedere tematic, încercând pe cât posibil să răspundă gusturilor participanților.

Expoziția este o activitate de animație unde pot fi expuse manuscrise, cărți rare, noi apariții editorilae, numismatică, fotografii. Se pot elabora afișe care se precizeze locul, durata, tema și titlul expoziției, precum și organizatorii. Pot fi trimise invitații membrilor marcanți ai comunității. Rămâne foarte important modul în care sunt expuse documentele, astfel ca ele să nu fie deteriorate.[8]

Concluzii

Formularea mesajului este foarte importantă în activitatea de marketing. Inovaţia este fundamentală în elaborarea mesajului. Strategia inovativă susţine o publicitate creativă legată de conţinutul afişelor, al anunţurilor. Se fixează un scop al publicităţii creative, apoi se definesc metodele de atingere a dezideratului. Mesajul publicitar trebuie să fie clar, fără jocuri de cuvinte, umor şi rafinamente. El trebuie să conţină ceva folositor pentru cititor. Comunicarea ca element al marketingului ajută la formarea unei bune imagini a bibliotecii. [9]

Bibliografie

- Buluță, Gheorghe, *Animația culturală în biblioteca publică*, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului în Instituțiile de Cultură, București ,1998.
- Ciorcan, Marcel, *Marketing şi publicitate în bibliotecă*, Centrul de Pregătire şi Formare a Personalului din Instituţiile de Cultură, Bucureşti.
- Doroftei, Claudia, „Marketingul de bibliotecă între teorie și practică", în *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării,* Anul 2, Nr. 3, 2006.
- Enache, Ionel, „Marketingul în bibliotecă", în *Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării,* Anul 2, nr. 3, 2006.
- Petrescu, Victor, „Necesitatea marketingului în activitatea bibliotecară", în *Revista Română de Biblioteconomie și Stiința Informării,* Anul 2, Nr. 3, 2006.

[8] Gheorghe Buluță, *Animația culturală în biblioteca publică*, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului în Instituțiile de Cultură, București 1998.
[9] Ionel Enache, *art.cit.*, p.12

Studiul Științelor Economice, în adolescență, în cadrul Colegiului T. „Ion Mincu” Focșani

Prof. Marcu Camelia-Alina,
Colegiul T. „Ion Mincu”, Focșani

În multe țări, educației economice i se acordă o importanță deosebită. De exemplu, în S.U.A., educația economică este considerată disciplină școlară de bază. Ea a fost inclusă, cu acest statut, în programul “Să educăm America”, fapt care echivalează cu recunoașterea valorii pe care o are pregătirea economică pentru înțelegerea lumii de azi, pentru adoptarea deciziilor majore care influențează viitorul oamenilor și pe al principalelor instituții, dintr-o societate.

Principiile economiei au legătură direct cu aspectele vieţii cotidiene, afectând

oamenii, în calitatea lor de consumatori şi producători. De asemenea, economia are un rol important, în viaţa publică, atât la nivel local, cât şi national. Situaţia economică existent influenţează într-o mare măsură, rezultatele alegerilor locale sau generale.

De asemenea, economia are un rol important în viața publică atât la nivel local, cât și național. Situația economică existentă influențează într-o mare măsură rezultatele alegerilor locale sau generale.

O mai bună pregătire economică îi face pe oameni să înțeleagă problemele cu care se confruntă zilnic și îi ajută să identifice și să evalueze consecințele deciziilor personale sau ale autorităților. Multe instituții specifice economiei de piață funcționează mai eficient dacă oamenii dețin informații economice corecte și pot exprima păreri avizate în domeniu. Este foarte important ca elevii în liceu să învețe să gândească economic. Demersul de tip economic este specific și se deosebește în mod esențial de demersul realizat de discipline din aceeași arie curriculară, precum istoria sau educația civică. O analiză economică validă ne ajută să înțelegem și probleme din domeniul istoriei sau educației civice și ne dă posibilitatea să cercetăm cauzele diferitelor probleme istorice, politice, de afaceri sau de relații internaționale.

Educația economică asigură informații și formează, totodată, deprinderi. În anii de liceu, elevii dobândesc numeroase cunoștințe economice:

– În primul rând, ei își însușesc conceptele economice fundamentale și devin capabili să analizeze logic probleme cu care se vor confrunta în calitate de lucrători, consumatori sau cetățeni, să evite greșelile pe care le fac, în mod obișnuit, cei care nu au o pregătire economică adecvată.
– În al doilea rând, ei dobândesc informații pertinente despre economia reală, de exemplu, despre nivelul de dezvoltare, rata șomajului, rata inflației, rata dobânzii etc.

– În al treilea rând, ei devin conștienți de faptul că, deși economiștii împărtășesc puncte de vedere comune asupra multor probleme, precum și asupra metodelor fundamentale pe care le utilizează în analizele lor, la nivelul teoriei economice există și probleme controversate. De exemplu, specialiștii susțin păreri diferite referitoare la amploarea intervenției statului în economie, combaterea șomajului și a inflației, creșterea economică.

Studiul economiei, la liceu, dezvoltă deprinderi importante, precum deprinderea de a:

a. identifica dificultăți economice, alternative, beneficii și costuri;

b. analiza motivele diferitelor acțiuni economice;

c. examina consecințele modificării situației economice și politice;

d. argumenta și de a compara beneficiile cu costurile.

În concluzie, studiul disciplinelor economice este esențial în rândul adolescenților liceeni, pentru înțelegerea lumii economice de astăzi, pentru formarea și dezvoltarea gândirii lor economice și pentru adoptarea deciziilor importante care influențează viitorul oamenilor și pe cel al principalelor instituții dintr-o societate. Entuziasmul implicării liceenilor la firma de exercițiu Royal Art S.R.L. a Colegiului T. „I. MINCU”, din Focșani, premiile și distincțiile obținute, mărturisirile acestora mă determină să afirm faptul că: micii antreprenori de azi vor deveni marii antreprenori ai viitorului.

EDUCAŢIA ECONOMICĂ, ÎN ADOLESCENŢĂ

Prof. Camelia-Alina Marcu,
Colegiul T. „Ion Mincu”, Focșani

În multe țări, educației economice i se acordă o importanță deosebită. De exemplu, în S.U.A., educația economică este considerată disciplină școlară de bază. Ea a fost inclusă, cu acest statut, în programul “Să educăm America”, fapt care echivalează cu recunoașterea valorii pe care o are pregătirea economică pentru înțelegerea lumii de azi, pentru adoptarea deciziilor majore care influențează viitorul oamenilor și pe al principalelor instituții, dintr-o societate.

Principiile economiei au legătură direct cu aspectele vieţii cotidiene, afectând oamenii, în calitatea lor de consumatori şi producători. De asemenea, economia are un rol important, în viaţa publică, atât la nivel local, cât şi national. Situaţia economică existent influenţează într-o mare măsură, rezultatele alegerilor locale sau generale.

De asemenea, economia are un rol important în viața publică atât la nivel local, cât și național. Situația economică existentă influențează într-o mare măsură rezultatele alegerilor locale sau generale.

O mai bună pregătire economică îi face pe oameni să înțeleagă problemele cu care se confruntă zilnic și îi ajută să identifice și să evalueze consecințele deciziilor personale sau ale autorităților. Multe instituții specifice economiei de piață funcționează mai eficient dacă oamenii dețin informații economice corecte și pot exprima păreri avizate în domeniu. Este foarte important ca elevii în liceu să învețe să gândească economic. Demersul de tip economic este specific și se deosebește în mod esențial de demersul realizat de discipline din aceeași arie curriculară, precum istoria sau educația civică. O analiză economică validă ne ajută să înțelegem și probleme din domeniul istoriei sau educației civice și ne dă posibilitatea să cercetăm cauzele diferitelor probleme istorice, politice, de afaceri sau de relații internaționale.

Educația economică asigură informații și formează, totodată, deprinderi. În anii de liceu, elevii dobândesc numeroase cunoștințe economice:

– În primul rând, ei își însușesc conceptele economice fundamentale și devin capabili să analizeze logic probleme cu care se vor confrunta în calitate de lucrători, consumatori sau cetățeni, să evite greșelile pe care le fac, în mod obișnuit, cei care nu au o pregătire economică adecvată.
– În al doilea rând, ei dobândesc informații pertinente despre economia reală, de exemplu, despre nivelul de dezvoltare, rata șomajului, rata inflației, rata dobânzii etc.

– În al treilea rând, ei devin conștienți de faptul că, deși economiștii împărtășesc puncte de vedere comune asupra multor probleme, precum și asupra metodelor fundamentale pe care le utilizează în analizele lor, la nivelul teoriei economice există și probleme controversate. De exemplu, specialiștii susțin păreri diferite referitoare la amploarea intervenției statului în economie, combaterea șomajului și a inflației, creșterea economică.

Studiul economiei, la liceu, dezvoltă deprinderi importante, precum deprinderea de a:

a. identifica dificultăți economice, alternative, beneficii și costuri;
b. analiza motivele diferitelor acțiuni economice;
c. examina consecințele modificării situației economice și politice;
d. argumenta și de a compara beneficiile cu costurile.

În concluzie, studiul disciplinelor economice este esențial în rândul adolescenților liceeni, pentru înțelegerea lumii economice de astăzi, pentru formarea și dezvoltarea gândirii lor economice și pentru adoptarea deciziilor importante care influențează viitorul oamenilor și pe cel al principalelor instituții dintr-o societate. Entuziasmul implicării liceenilor la firma de exercițiu Royal Art S.R.L. a Colegiului T. „I. MINCU", din Focșani, premiile și distincțiile obținute, mărturisirile acestora mă determină să afirm faptul că: micii antreprenori de azi vor deveni marii antreprenori ai viitorului.

Bibliografie

1. Băcescu, Marius, Băcescu-Cărbunaru, Angelica, Macroeconomie şi politici macroeconomice, Editura All, Bucureşti,1998
2. Mankiw, Gregory, Macroeconomics, 6th edition, Intermediate Textbook, Worth Publishers, 2008
3. Ciobanu Gheorghe (coord.), Macroeconomie, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2009
4. Popescu Gheorghe, Modele de comerţ internaţional, Ed. Corvin, Deva, 2001
5. Frois-Abraham, Gilbert, Economie politică, Ed. Humanitas, Bucureşti, 1994

Studiul Științelor Economice, în adolescență, în cadrul Colegiului T. „Ion Mincu” Focșani

Prof. Marcu Camelia-Alina,
Colegiul T. „Ion Mincu”, Focșani

În multe țări, educației economice i se acordă o importanță deosebită. De exemplu, în S.U.A., educația economică este considerată disciplină școlară de bază. Ea a fost inclusă, cu acest statut, în programul “Să educăm America”, fapt care echivalează cu recunoașterea valorii pe care o are pregătirea economică pentru înțelegerea lumii de azi, pentru adoptarea deciziilor majore care influențează viitorul oamenilor și pe al principalelor instituții, dintr-o societate.

Principiile economiei au legătură direct cu aspectele vieţii cotidiene, afectând

oamenii, în calitatea lor de consumatori şi producători. De asemenea, economia are un rol important, în viaţa publică, atât la nivel local, cât şi national. Situaţia economică existent influenţează într-o mare măsură, rezultatele alegerilor locale sau generale.

De asemenea, economia are un rol important în viața publică atât la nivel local, cât și național. Situația economică existentă influențează într-o mare măsură rezultatele alegerilor locale sau generale.

O mai bună pregătire economică îi face pe oameni să înțeleagă problemele cu care se confruntă zilnic și îi ajută să identifice și să evalueze consecințele deciziilor personale sau ale autorităților. Multe instituții specifice economiei de piață funcționează mai eficient dacă oamenii dețin informații economice corecte și pot exprima păreri avizate în domeniu. Este foarte important ca elevii în liceu să învețe să gândească economic. Demersul de tip economic este specific și se deosebește în mod esențial de demersul realizat de discipline din aceeași arie curriculară, precum istoria sau educația civică. O analiză economică validă ne ajută să înțelegem și probleme din domeniul istoriei sau educației civice și ne dă posibilitatea să cercetăm cauzele diferitelor probleme istorice, politice, de afaceri sau de relații internaționale.

Educația economică asigură informații și formează, totodată, deprinderi. În anii de liceu, elevii dobândesc numeroase cunoștințe economice:

– În primul rând, ei își însușesc conceptele economice fundamentale și devin capabili să analizeze logic probleme cu care se vor confrunta în calitate de lucrători, consumatori sau cetățeni, să evite greșelile pe care le fac, în mod obișnuit, cei care nu au o pregătire economică adecvată.
– În al doilea rând, ei dobândesc informații pertinente despre economia reală, de exemplu, despre nivelul de dezvoltare, rata șomajului, rata inflației, rata dobânzii etc.

– În al treilea rând, ei devin conștienți de faptul că, deși economiștii împărtășesc puncte de vedere comune asupra multor probleme, precum și asupra metodelor fundamentale pe care le utilizează în analizele lor, la nivelul teoriei economice există și probleme controversate. De exemplu, specialiștii susțin păreri diferite referitoare la amploarea intervenției statului în economie, combaterea șomajului și a inflației, creșterea economică.

Studiul economiei, la liceu, dezvoltă deprinderi importante, precum deprinderea de a:

a. identifica dificultăți economice, alternative, beneficii și costuri;

b. analiza motivele diferitelor acțiuni economice;

c. examina consecințele modificării situației economice și politice;

d. argumenta și de a compara beneficiile cu costurile.

În concluzie, studiul disciplinelor economice este esențial în rândul adolescenților liceeni, pentru înțelegerea lumii economice de astăzi, pentru formarea și dezvoltarea gândirii lor economice și pentru adoptarea deciziilor importante care influențează viitorul oamenilor și pe cel al principalelor instituții dintr-o societate. Entuziasmul implicării liceenilor la firma de exercițiu Royal Art S.R.L. a Colegiului T. „I. MINCU”, din Focșani, premiile și distincțiile obținute, mărturisirile acestora mă determină să afirm faptul că: micii antreprenori de azi vor deveni marii antreprenori ai viitorului.

PREDAREA MODERNĂ ȘI ÎNVĂȚAREA, UN SALT SPRE O NOUĂ ERĂ A DIGITALIZĂRII

-REZILIENȚA EDUCAȚIONALĂ-

Camelia-Alina Marcu

Colegiul T.”I.Mincu”, Focșani

Predarea modernă și învățarea – un salt spre o nouă eră a digitalizării

Datorită pandemiei globale, în România și nu numai, învățământul online a fost singura posibilitate responsabilă, de aceea digitalizarea educației a fost și este accelerată.

În învățământul public există numeroase probleme cu care se confruntă elevii, părinții și profesorii, însă, cu pași mici și siguri, punem bazele schimbării educației, din România.

Pandemia COVID-19 a dus la închiderea școlilor din întreaga lume. La nivel global, peste 1,2 miliarde de copii studiază în afara clasei. Drept urmare, educația s-a schimbat dramatic, odată cu creșterea semnificativă a e-learning-ului, prin care predarea se desfășoară de la distanță și pe platforme digitale.

Este învățarea online la fel de eficientă?

Cercetările sugerează că învățarea online crește nivelul de asimilare al informațiilor și că necesită mai puțin timp, ceea ce înseamnă că modificările digitale provocate de Coronavirus ar putea rămâne pe termen lung.

Pentru cei care au acces la tehnologia potrivită, există dovezi că învățarea online poate fi mai eficientă în mai multe moduri.

Unele cercetări arată că, în medie, studenții reține cu 25-60% mai mult material atunci când învață online, comparativ cu doar 8-10% într-o clasă. Acest lucru se datorează în principal studenților, care pot învăța mai repede online.

De asemenea, învățarea online necesită cu 40-60% mai puțin timp pentru a învăța decât într-un cadru de clasă tradițional, deoarece elevii pot învăța în ritmul lor, revenind înapoi și recitind, sărind sau accelerând prin concepte după cum aleg.

Provocările învățării online

Există, totuși, provocări de depășit. Unii elevi fără acces fiabil la internet și/ sau tehnologie se luptă să participe la învățarea digitală; acest decalaj se observă cel mai mult între mediul urban și cel rural.

Cu toate acestea, eficacitatea învățării online variază în funcție de grupele de vârstă. Consensul general asupra copiilor, în special a celor mai mici, este necesitatea unui mediu structurat, deoarece copiii sunt mai ușor distrași.

Pentru a beneficia pe deplin de învățarea online, trebuie să existe un efort concertat pentru a furniza această structură, însă să se depășească replicarea unei clase/ prelegeri fizice prin capabilități video, folosind în schimb o serie de instrumente de colaborare și metode de implicare care promovează incluziunea, personalizarea si inteligența.

Ce se întâmplă la nivel global?

Un sondaj realizat de UNESCO a concluzionat că majoritatea sistemelor de educație, din cele 61 de țări chestionate, au implementat măsuri legate de învățarea la distanță.

Școlile, profesorii, familiile și cursanții au preluat e-learning-ul în general, unde predarea se desfășoară de la distanță și pe platforme digitale.

Există câteva excepții, de exemplu Suedia nu și-a închis școlile primare și, de exemplu, în Belgia și Norvegia, câteva instituții școlare au rămas parțial deschise pentru copiii ai căror părinți lucrează în sectoare esențiale.

În plus, guvernele din întreaga lume utilizează tehnologii pentru a oferi oportunități de învățare la distanță pentru elevi (în timp ce școlile sunt închise), care sunt susținute de Banca Mondială. Banca Mondială furnizează un catalog cu măsurile luate pentru fiecare țară.

Utilizarea conținutului digital în educație la nivel mondial a fost relativ neobișnuit înainte de începerea crizei.

Doar 20% dintre țări au avut resurse digitale de învățare în predare, dar numai în unele școli. Doar 10% dintre țări dispuneau de capacități de învățare digitale mai solide, oferind o parte din materialele educaționale disponibile în afara școlii. Potrivit Băncii Mondiale, nicio țară nu are un curriculum digital universal pentru predare și învățare.

Aceste cifre conturează o imagine a eforturilor pe care guvernele și școlile au trebuit să le depună pentru a trece rapid la învățarea la distanță și pentru a asigura continuitatea învățării.

Schimbări în viitor

Pe termen lung, s-ar putea observa posibile schimbări permanente ale sistemelor educaționale.

Acest lucru nu numai că necesită adaptarea la utilizarea tehnologiei, dar – odată cu creșterea volumului de date despre comportamentul și performanțele elevilor – forțează și școlile să ia în considerare în continuare confidențialitatea și protecția datelor personale ale elevilor.

„Am reuşit să călătorim virtual, împreună, cu pregătiri şi bagaje, deci ne-am creat noi conexiuni emoţionale. Am văzut Sankt Petersburg şi New York împreună.

Avantajul este acela legat de noutatea acestei realităţi, fiind o experienţă inedită, care are un farmec ataşat. Este o invitaţie de nerefuzat pentru copiii <nativi digital> . Dezavantajele sunt lipsa apropierii fizice şi oboseala psihică pe care o cauzează expunerea la ecran“, a declarat prof. Claudia Chiru pentru cotidianul Adevărul.

Concluzii

Adaptarea la școala online este un process de **reziliență**, cu care s-au confruntat atât profesorii, cât și elevii, stârnind emoții și temeri intense de ambele părți.

Cu siguranță integrarea tehnologiei informației în educație va fi accelerată în continuare și că educația online va deveni în cele din urmă o componentă integrantă a educației școlare.

Bibliografie:

1. Frey, C.B., and Osborne, M. (2015). Technology at work: The future of innovation and employment. Citi GPS: Global Perspectives and Solutions, February 2015. https://www.oxfordmartin.ox.ac.uk/publications/view/1883

2. Wills S., Alexander S. Managing the introduction of technology in teaching and learning. In D. Nation & T. D. Evans (Eds.), Changing University Teaching: Reflections on Creating Educational Technologies. UK, London: Kogan Page Limited, 2000.

3. Raport UE referitor la educația în era digitală: dificultăți, șanse și învățăminte pentru elaborarea politicilor UE http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2018-0400_RO.html

4. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul economic și social european și Comitetul regiunilor privind Planul de acțiune pentru educația digitală https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/?uri=CELEX:52018DC0022

Colegiul Tehnic „ Ion Mincu ”

Focșani

Lumea Antreprenoriatului

Profesor coordonator :

Marcu Alina

Elev : Enache Andreea

Clasa : a IX a D

Domeniul : Economic

Introducere

În prezent, antreprenoriatul reprezintă una dintre cele mai dezbătute teme atât în cadrul Uniunii Europene, cât si în întreaga lume. Comunități, orase, regiuni si natiuni încep să considere antreprenoriatul un motor al dezvoltării economice, al cresterii numărului de locuri de muncă si al competitivității firmelor.

Promovarea antreprenoriatului în România este extrem de important deoarece acesta determină o accelerare a dezvoltării economico-sociale durabile prin valorificarea superioară a potentialului antreprenorilor locali.

Antreprenoriatul in România are la baza încurajarea practicării afacerilor de către cât mai multe persoane, sporirea veniturilor antreprenorilor, asigurându-se în acelasi timp stabilitatea social-economică a statului.

Cuprins

Capitolul 1 : Ce este antreprenoriatul și cu ce se ocupă un antreprenor? 4
Capitolul 2 : Care sunt pașii de parcurs ca să începi o afacere? 5
2.1 Alege domeniul de activitate.....6
2.2 Stabilește suma pe care ești dispus să o investești.....7
2.3. Creează un plan de afaceri.....8
2.4. Alege locația.....9
2.5. Parcurge pașii legali pentru a înființa firma.....10
2.6. Marketing și branding.....11
Capitolul 3 : Acte necesare să începi o afacere.....12
Capitolul 4 : Planul de afacere.....13
Capitolul 5 : Afacere online vs afacere offline.....14
Concluzie.....15
Bibliografie.....16

1.Ce este antreprenoriatul și cu ce se ocupă un antreprenor ?

Antreprenoriatul – un proces ce constă în identificarea și urmărirea unei oportunități de afaceri, în scopul valorificării acesteia.

Antreprenorul – este un agent economic care adoptă un comportament activ și novator, care acceptă deliberat riscuri financiare pentru a dezvolta proiecte noi.

Capitolul 2

2.Care sunt pașii de parcurs ca să începi o afacere?
2.1 Alege domeniul de activitate

Dacă nu ai încă o idee de afacere poți începe gândindu-te la ceea ce știi deja să faci sau la o pasiune pe care o ai. Apoi e bine să-ți testezi ideea pentru a o valida și să definești publicul căruia i te vei adresa cu produsele sau serviciile tale.

Următorul pas este să analizezi cu mare atenție domeniul de activitate în care urmează să se înscrie business-ul tău, sau, în termeni mai specifici, piața. O bună cunoaștere a concurenței te va ajuta să-ți ajustezi și să îți adaptezi ideea, să stabilești prețul, precum și strategia de vânzare și pe cea de promovare. Este, așadar, un pas pe care nu ar trebui să îl treci cu vederea.

Un alt aspect important în ceea ce privește domeniul de activitate, este cunoașterea legislației specifice. Dacă vrei, de exemplu, să vinzi burgeri într-o rulotă, de stradă, va trebui să obții niște avize și autorizații din partea mai multor autorități ale statului, iar asta durează de obicei câteva luni.

Capitolul 2

2.2 Stabilește suma pe care ești dispus să o investești

Este important să știi de câți bani ai nevoie pentru a-ți pune în aplicare ideea pentru ca apoi să poți să identifici și sursele de finanțare. Stabilirea investiției inițiale depinde foarte mult de specificul business-ului tău.

Dacă urmează să faci producție, trebuie să iei în calcul costurile cu utilajele, închirierea sau cumpărarea unui spațiu, materiile prime, utilitățile și salariile. Aceste date vor reieși destul de clar din planul de afaceri, pe care iată de ce este util să îl faci.

În cazul în care business-ul tău se axează pe oferirea de servicii, atunci investițiile pot fi mai mici, dar este la fel de important să ai o estimare a costurilor.

2.3. Creează un plan de afaceri

Planul de afaceri este necesar pentru că te ajută să ai o viziune de ansamblu asupra afacerii tale și îți poate fi de folos mai ales în momentele dificile, dar te poate ajuta și pentru a-ți stabili etapele de dezvoltare.

Planul de afaceri devine obligatoriu însă în situația în care cauți investitori sau vrei să accesezi un credit bancar sau finanțare europeană. Găsești pe internet mai multe modele de unde poți să te inspiri, iar în cazul în care aplici pentru un credit sau un program de finanțare guvernamental cum este Strat-up Nation, poți primi chiar un model pe care trebuie să îl completezi.

2.4. Alege locația

În funcție de specificul business-ului tău, spațiul unde urmează să îți desfășori activitatea ar putea fi în topul priorităților tale.

Dacă intenționezi, de exemplu, să-ți deschizi un restaurant, probabil cu asta ar trebui să începi, ca să iei în calcul chiria și eventualele amenajări atunci când îți calculezi costurile. Ține cont de faptul că, de obicei, proprietarii cer chiria în avans pe 1-3 luni sau garanții. Cu aceeași situație te vei confrunta și în cazul în care cauți un spațiu de producție sau de depozitare.

Dacă ai în plan să oferi servicii sau te gândești la un business online, spațiul nu va reprezenta o problemă, mai ales dacă locuiești într-un oraș mare, unde sunt disponibile multe spații de birouri. Dar chiar și așa, trebuie să analizezi piața și să ceri mai multe oferte, iar asta necesită timp.

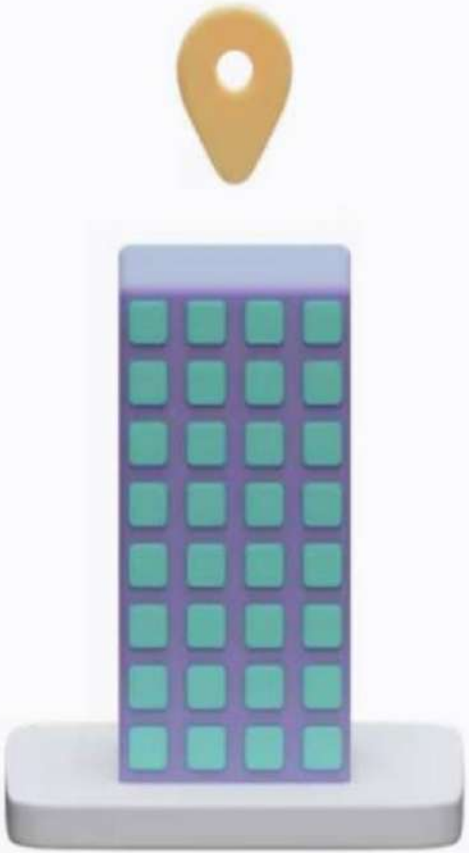

2.5. Parcurge pașii legali pentru a înființa firma

Pentru a te apuca de treabă e nevoie să dobândești personalitate juridică, adică să îți înființezi o firmă. Dacă nu vrei să pierzi timpul cu aspectele birocratice, poți apela la o firmă specializată.

Indiferent de varianta pentru care optezi, trebuie să alergi un nume pentru firmă și să verifici dacă este disponibil, să vezi dacă e un domeniu .ro disponibil, să stabilești ce tip de firmă deschizi (PFA, întreprindere individuală, SRL sau SA).

Dacă nu știi care formă este mai potrivită pentru afacerea ta, te poți consulta cu un contabil. În plus, trebuie să stabilești obiectul de activitate principal și secundar, potrivit codului CAEN

2.6. Marketing și branding

Chiar dacă nu ai un business online, trebuie să ai prezență online. Asta înseamnă că trebuie să ai un site de prezentare a companiei și a produselor sau serviciilor pe care le oferă, precum și prezență în social media. Pentru că ești la început de drum și trebuie să ții sub control costurile, poți apela la freelanceri, atât pentru designul site-ului și al logo-ului, cât și pentru administrarea paginilor de social media.

Logo-ului și numelui de brand trebuie să le acorzi cea mai mare atenție pentru că reprezintă identitatea ta vizuală, adică imaginea și numele cu care te vor asocia viitori clienți. Nu este obligatoriu ca numele de brand să coincidă cu numele firmei.

Dacă bugetul îți permite, nu ar fi rău să apelezi la o agenție specializată pentru o viziune integrată și o mai bună coerență a imaginii și comunicării pentru compania ta.

Capitolul 3

3. Acte necesare să începi o afacere .

Documentele necesare înființării unei firme depind de tipul de companie pe care îl alegi. Dar în principiu, trebuie să întocmești următoarele documente :

rezervarea denumirii firmei la Oficiul Național al Registrului Comerțului;

act constitutiv;

- cazier fiscal al asociaților și administratorului;
- contractul de sediu social (închiriere, subînchiriere, leasing imobiliar, comodat);
- acordul asociației de proprietari și al vecinilor (dacă e cazul)
- copie buletin al asociaților și al administratorului;
- specimen de semnătură al administratorului firmei;
- declarații pe proprie răspundere ale asociatului/ administratorului că poate îndeplini calitatea respectivă;
- dovada depunerii capitalului social la o bancă.

Capitolul 4

4. Planul de afacere .

Un plan de afaceri diferă în funcție de domeniul de activitate și de specificul activității companiei tale, dar ar trebui să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

1. Rezumat: prezentarea pe scurt a afacerii și a obiectivelor companiei tale.
2. Prezentare generală: oferi mai multe detalii despre ideea ta de business, despre soluția identificată pentru o problemă reală sau o nevoie, dar și care sunt avantajele tale competitive care te vor ajuta să te diferențiezi pe piață.
3. Analiza pieței: evaluare, definirea publicului țintă, trenduri, principalii competitori.
4. Strategia de marketing și vânzări.
5. Echipa de management și operațiuni: detalii cu privire la felul în care este organizată compania și stilul de management.
6. Analiză financiară: estimarea cheltuielilor, a veniturilor, necesarul de flux de numerar și alte aspect financiare
7. Anexe: CV-uri, brevete, licențe sau scrisori de referință (dacă e cazul).

Capitolul 5

5. Afacere online vs afacere offline.

La modul ideal, în funcție de specificul afacerii tale, este bine să ai atât o prezență fizică, cât și una online. Bineînțeles că acest model nu se pretează oricărui tip de business, dar dacă, de exemplu, afacerea ta vizează consumatorul final al produsului sau serviciului, este bine să o iei în calcul această variantă pentru a ajunge la o categorie cât mai mare de public.

Dacă vrei ca mai întâi să îți testezi ideea, poți începe printr-o prezență online. În primul rând pentru că este mai ieftin. Nu trebuie să închiriezi spații de comercializare, iar numărul angajaților este mai mic. În plus, un magazin online este deschis 24/7, iar clienții nu depind de orele de funcționare ale unui magazin fizic. Totodată, variantele de promovare sunt multiple și pot avea costuri mai scăzute.

Trebuie să analizezi cu foarte mare atenție variantele pe care le ai la dispoziție și să pornești la drum având o strategie de marketing bine pusă la punct.

Pe de altă parte, o afacere offline, mai ales în cazul unui magazin are avantajul că produsele pot fi văzute de clienți înainte de a le cumpăra. De asemenea, clientul are acces mult mai repede la produs, spre deosebire de livrările prin curierat în cazul unei comenzi online care poate dura între 3 și 5 zile.

Ambele variante au avantajele și dezavantajele lor, iar pentru a-ți consolida business-ul este bine să ai în vedere să le dezvolți pe amândouă, dacă nu de la început, măcar ulterior.

Concluzie

Așadar, a fi un antreprenor este ușor folosind creativitatea, având încredere în sine, dar în același timp este si dificil pentru că riști în orice moment, deoarece o mică greșeală te va putea costa mult în afacerea ta.

Consider că pot fi un antreprenor foarte bun, prin faptul că pot avea propriile idei care ar putea ajuta și duce la realizarea unei o afaceri de succes, și nu în ultimul rând că sunt capabilă de a lua o decizie în orice moment, realizând că pot câștiga sau pierde.

Bibliografie

- https://www.academia.edu/35343246/Antreprenoriatul
- https://wise.com/ro/blog/cum-sa-incepi-o-afacere-romania#acte-necesare-s%C4%83-%C3%AEncepi-o-afacere
- https://iconscout.com/3ds/investment
- https://www.istockphoto.com/ro/search/2/image?assetfiletype=eps&family=creative&phrase=Legi

ROLUL EDUCAŢIEI NONFORMALE ÎN PREGĂTIREA ELEVILOR

PROF. VERESCU MARCU CARMEN
LICEUL BĂNĂȚEAN OȚELU ROȘU

În raport cu educaţia permanentă, învăţământul apare ca o etapă foarte importantă în pregătirea individului, dar numai ca o etapă. În consecinţă, pe lângă conturarea ideii potrivit căreia învăţământul (educaţia formală) , privit din perspectiva educaţiei permanente, trebuie restructurat sub raportul obiectivelor, conţinuturilor, metodologiei, spre a putea pregăti fiinţa umană în vederea întreprinderii pe cont propriu a procesului de autoinstruire şi autoeducaţie continuă, s-a impus şi teza că educaţia formală trebuie îmbinată cu alte moduri sau tipuri de educaţie.

Tradiţional, educaţia oferită de şcoală a fost considerată educaţie formală, activităţile educative organizate de alte instituţii, cum ar fi muzeele, bibliotecile, cluburile copiilor, drept educaţie nonformală, iar influenţele spontane sau neorganizate din mediu, familie, grup de prieteni, mass media, educaţie informală. Delimitarea între aceste trei forme ale educaţiei este una teoretică, în practică ele funcţionând ca un complex ale cărui graniţe sunt dificil de trasat. Mai mult, în ultima perioadă asistăm la o dezvoltare şi la o "formalizare" a educaţie nonformale, care se apropie din ce în ce mai mult de spaţiul şcolar.

După C. Moise, T. Cozma educaţia nonformală "desemnează o realitate educaţională mai puţin formalizată, dar întotdeauna cu efecte formative".

În ceea ce priveşte desfăşurarea educaţiei nonformale, L. Srinivasan (1985) distingea patru mari opţiuni metodologice generale: centrată pe conţinuturi (sănătate, planing familial, formare agricolă); centrată pe probleme ale vieţii cotidiene; centrată pe conştientizare (în vederea cunoaşterii şi respectării drepturilor şi libertăţilor individuale); educaţie umanistă (cultivarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în capacităţile de iniţiativă, de creaţie, de decizie).

Raportul acestei educaţii cu educaţia formală se defineşte în mod tradiţional ca un raport de complementaritate, aşa cum rezultă din analiza conţinuturilor, modalităţilor şi formelor de realizare. Instituţiile şcolare tind să-şi extindă competenţa dincolo de zidurile lor, din programe speciale elaborate în scopul de a sluji cerinţele şi aspiraţiile la cultură ale populaţiei care simte nevoia de a se documenta şi specializa într-un domeniu anume.

Dacă ne referim la componenţa etapei şcolare a educaţiei nonformale, de regulă activităţile se desfăşoară în şcoală şi sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiţii culturale sau sportive, sesiuni de comunicări ştiinţifice, comemorări sau festivităţi, olimpiade etc.

Sunt cuprinse şi activităţi a căror desfăşurare necesită deplasări în locurile cerute de tematică (întreprinderi, muzee, terenuri agricole) sau în instituţii asociate.

În România educaţia nonformală cuprinde game variată de activităţi enumerate mai sus. Conţinuturile educaţiei nonformale urmăresc desfăşurarea unei activităţi cu caracter formativ, prin excelenţă, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu părinţii, elevii, organizaţiile social-culturale şi social-politice.

Spre deosebire de educaţia formală, educaţia nonformală se caracterizează prin următoarele trăsături: are caracter facultativ sau opţional; elevii sunt implicaţi în proiectarea, organizarea şi desfăşurarea acestor activităţi; nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă; permite punerea în valoare a aptitudinilor şi intereselor copiilor şi tinerilor; permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaşte modalităţi diferite de finanţare; facilitează promovarea muncii în echipă şi a unui demers pluri sau interdisciplinar; accentuează obiective de tip formativ-educativ.

Azi i se acordă o importanţă mai mare în cadrul procesului de dezvoltare economică a ţărilor în curs de dezvoltare. Modalităţile de educaţie nonformală rămân indispensabile pentru toate ţările. Coombs o defineşte ca ,,întreaga activitate educativă organizată şi sistematică, realizată în afara cadrului formal al educaţiei, ce include: pregătirea agricolă, procesul de alfabetizare, formarea tinerilor neşcolarizaţi, diferite programe de dezvoltare comunitară (educaţia pentru sănătate, nutriţie, etc)".

Este vorba de satisfacerea în mai bune condiţii a unei influenţări formative din perspectivă pluri şi interdisciplinară, susceptibilă de a favoriza spiritul democratic, a interesului pentru viaţa socială şi politică, grija faţă de resursele economice şi pentru protejarea mediului etc.

Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenţei umane, educaţia trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios şi eficient educaţia formală cu cea nonformală şi informală.

BIBLIOGRAFIE

Constantin Cucoş – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Editura Polirom, Iaşi, 1998

Oprea Codruţa – Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Capitolul II: Direcţii de dezvoltare a formelor educaţiei

CURRICULUM-ULUL VECTOR DE MONDIALIZARE ÎN EDUCAȚIA CARE SCHIMBĂ LUMEA

Prof.Marcu Mariana Mona,Liceul Tehnologic "Panait Istrati "Brăila

Profesorii buni aduc cel mai mare impact în creșterea economiei unei țări, iar mediul de afaceri și comunitatea locală de părinți sunt cel mai important factor de schimbare în bine a educației.

Pe lângă rolul profesorilor și a companiilor în educație, mentoratul reprezintă o altă soluție pentru educație. Găsirea unui mentor în viață nu este un proces tocmai ușor. În momentul în care totuși el își face apariția pe parcursul vieții poate fi un catalizator puternic pentru progresul oricărei persoane.

Noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul educațional, nu doar familia, îi pregătește pentru ziua de mâine arată și calea spre care o să evoluăm ca societate, folosindu-ne și de curriculum.

Datorită educației sale un copil indiferent de vărstă:

- Prin învățare și cultură vor oferi siguranță și încredere în sinea lui. Un copil care dobândește cunoștințe, care are o bună pregătire academică, va fi pregătit să interacționeze cu oameni de orice fel.
- Va învăța să evaluează oportunitățile pe care educația voastră o va oferi. Va avea în mână informațiile cu care va putea compara cum era societatea trecutului și cu ea, armele pentru a îmbunătăți societatea viitorului.
- Va avea cheia tuturor ușilor, va putea călători și cunoaște alte culturi. Va învăța limbi străine și va putea funcționa liber oriunde în lume. Va fi liber, așa cum nu sunt acei oameni care își închid mintea față de informații.

În prezent, conceptul de „curriculum" şi ideologia asociată reprezintă un adevărat vector de mondializare sub raportul dimensiunilor actuale ale sistemelor şi proceselor educaţionale. Există un interes crescând pentru experienţele reformelor curriculare ale altor sisteme educaţionale pentru a arealiza prin educație schimbarea lumii (Japonia, China, India, Noua Zeelandă, Republica Coreea, Brazilia), precum şi din Europa (Bârzea, C., 1992). Dezbaterile de idei din ţări cu experienţe semnificative (S.U.A., Regatul Unit, Israel) au fost consemnate în adevărate enciclopedii (Lewy, A., ed. 1991), „compendii" („tratate") ale domeniului (Pinar, W., 2003; Marsh, C.I., 2004), remarcabile prin diversitatea deosebită a abordărilor, acurateţea lor metodologică şi deschiderea largă spre progresele actuale din alte domenii (IT, psihologia învăţării, psiholingvistică, teorii ale comunicării, managementul educaţional etc.).

Conceptul de „curriculum" reprezintă o paradigmă centrală a procesului educaţional sau chiar o ideologie (Marsh, C. I., 2004). Sensul termenului de „curriculum" a fost iniţial cel de „deplasare rotundă"

sau „deplasare în cerc”, adică de circularitate, cu un început şi o finalitate (Creţu, Carmen, 1995; Negreţ – Dobridor, I., 2001, p. 13). Reperele istorice minimale prezentate în continuare au la bază elemente prezentate într-o lucrare anterioară („Curriculum şi didactică”, 2012).

În prezent, teoria curriculumului a fost influenţat de idei (mai noi sau clasicizate) rezultate din principalele demersuri inovatoare din psihologie şi ştiinţele educaţiei, cum ar fi, printre altele: - psihologia şi epistemologia genetică, prin precizarea etapelor stadiale de formare a personalităţii (Jean Piaget); - raportul dintre psihologic şi logic în învăţare (K. F. Kneller); - teoria formării acţiunilor mentale (L. S. Vîgotski); - raportul dintre modul de prezentare a conţinuturilor şi modul de învăţare a acestora (J.S. Brunner); - operaţionalizarea instruirii (S. Skinner); 11 - utilizarea şi operaţionalizarea obiectivelor (R. F. Mager, V şi G. de Landsheere); - teoria ierarhizării tipurilor de învăţare (Gagné, R. M.); - teoria demersurilor (competenţelor) transdisciplinare (D’Hainaut, L.); - taxonomia obiectivelor educaţionale – domeniul cognitiv (B.S. Bloom); - teoriile noi ale învăţării (sintetizate de Cristea, S., 2005 ş.a.); - teoria inteligenţelor multiple (Gardner, H.); - instruirea centrată pe competenţe (Potolea, D., coord., 2012); - învăţarea deplină (Negreţ – Dobridor, I., 2005, 2007); - abordările supradisciplinare (Ciolan, L., 2008); - perspectiva constructivistă asupra învăţării; - perspectiva cognitivistă asupra învăţării (Frumos, Fl., 2008).

Ansamblul componentelor care formează Curriculumul Naţional, în viziunea de faţă, cuprinde o grupă de documente normative şi o grupă care poate fi reunită sub denumirea de documente auxiliare (orientative). Documentele normative (reglatoare) sunt planul de învăţământ şi programele şcolare (obligatorii). Documentele auxiliare, orientative şi nenormative cuprind manualele alternative, ghidurile metodologice, suporturile de instruire, auxiliarele şcolare;

Potolea şi Manolescu (2006, pag. 111 – 123) clasifică documentele curriculare în:

a) documente principale (planul de învăţământ, programa, manualul şcolar) şi

b) documente auxiliare (ghiduri metodologice, caiete de activitate independentă, pachete de învăţare, seturi multimedia, softuri educaţionale).

Într-o lucrare mai nouă menţionată mai sus (Coordonate ale unui cadru de referinţă al curriculumului naţional, 2012, pag. 190), se arată că în componenţa acestuia se includ:

- cadrul de referinţă;

- planurile – cadru;

- programele şcolare(care cuprind: o notă de prezentare, sistemul de competenţe generale, valori şi atitudini, sistemul de competenţe specifice şi conţinuturi (structurate în câmpuri tematice), sugestiile metodologice.);

- manualele alternative;

- auxiliarele curriculare (ghiduri, norme metodologice, softuri, pachete disciplinare şi materiale suport),și care se păstrează și azi.

Planul de învăţământ pentru clasele IX – XII (nr. 3500 / 29.03.2018) cuprinde ore disjuncte pentru fiecare clasă, fără a mai exista plajă orară, dar având posibilitatea ca la anumite specializări, pe lângă TC (de o oră), să existe şi CD (cu o oră disjunctă), precum şi CDŞ. 19 Planul cadru pentru ciclul liceal superior (clasele XI – XII) a făcut obiectul unui ordin (OM 5718 din 22.12.2005), reluat în anul 2009 (O.M. 3410/16.03.2009). Segmentele principale sunt, în continuare, TC, CD şi CDŞ. Ariile curriculare se păstrează dar, în interiorul lor există o ofertă foarte diferenţiată.

Ministerul Educației, prin Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE) - Serviciul Dezvoltare Curriculum și cu sprijinul Unității de Cercetare în Educație, în parteneriat cu Centrul de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT), a coordonat realizarea „*Reperelor metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023*”.

Acestea au fost elaborate pe discipline/module/grupe de discipline/domenii de pregătire profesională, după caz, oferind îndrumare și sprijin cadrelor didactice în planificarea, proiectarea și organizarea procesului de predare-învățare-evaluare.

Înainte de începerea școlii, vor fi publicate și „Reperele metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023” pentru disciplinele Religii (structurat pe culte) și Biologie.

„Reperele metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023” vin în completarea „Reperelor metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022”, valabile pentru clasa a IX-a și în acest an școlar, în vederea asigurării compatibilizării și a continuității la nivelul programelor școlare pentru gimnaziu și pentru liceu/învățământ profesional.

Cultura generală este influenţată de perspectiva orizonturilor deschise de „complexitate”, identificată ca un proces de explicare, din poziţii diferite, a unor situaţii observate, reale sau imaginare. De altfel, ştiinţa complexităţii va deveni într-o perspectivă apropiată principala modalitate de conectare şi, eventual, de integrare a unor cunoştinţe diferite, prin sumarizarea experienţelor umane individuale, care participă la explicarea unui fenomen „complex” (mai mult decât presupus de experienţialul individual). Bazele explicării „complexităţii” îşi găsesc un suport educaţional în transdisciplinaritate.

BIBLIOGRAFIE

1. Potolea, D., Manolescu, M. (2006), Teoria şi metodologia curriculumului, MEC, PIR.

2. Potolea, D., Negreţ – Dobridor, I. (2008), Teoria şi metodologia curriculumului: statut epistemologic şi dezvoltări actuale, în Potolea, D., Neacşu, I., Iucu, R.B., Pânişoară, I.O. (coord.), Pregătirea psihopedagogică, Editura Polirom, Iaşi.

3. *Reperelor metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul şcolar 2021-2022*

4. MEN, Legea educaţiei naţionale, 1, 2011, Curriculumul învăţământului preuniversitar.

5. MEN, CNC, Programele şcolare pentru clasele IV – XII, www.edu.ro

6. MEN, CNC , Curriculum naţional pentru învăţământul obligatoriu – cadru de referinţă Editura Corint, Bucureşti.

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

prof. înv. primar, TITIANA MAREȘ

Școala Gimnazială Solonț

,,Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.,, (Maria Montessori- ,,Descoperirea copilului,,)

Prin structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă exigențelor evoluției naționale și internaționale. Eficiența actului educativ este dată de disponibilitatea educației de adaptare și autoreglare față de provocările tot mai numeroase ale mediului social.

Civilizația umană parcurge una din treptele cele mai agitate, determinând schimbări structurale profunde, în toate domeniile vieții. Era nucleară, era informaticii, era roboților etc. creează un nou mediu de viață și o nouă conștiință în raport cu acesta. Problematica lumii contemporane nu are un caracter național și particular ci universal și global și o cauzalitate complexă, ramificată, pe care numai demersurile globale, holiste, o pot lumina și rezolva.

Organizarea curricumului presupune respectarea următoarelor aspecte:

- ✓ articularea pe orizontală (corelații interdisciplinare, transdisciplinare) și pe verticală (oferite celui care învață pentru a pregăti progresul de la un nivel la altul),
- ✓ echilibrul curricumului, modul cum trebuie distribuite diferite categorii de valori antagoniste în anasambulul curriculum-ului; acest echilibru este atins când cel care învață își dezvolă un optim de competențe în fiecare dintre ariile care alcătuiesc curriculum propriu,
- ✓ continuitatea.

Sunt diferite posibilități de organizare a conținuturilor: organizarea logică, lineară, concentrică, dupa puterea explicativă a cunoștințelor, interdisciplinară, modulară, integrată. În organizarea logică se pleacă de la logica științei, care este translatată ca atare la nivelul disciplinei școlare. Cunoștințele sunt astfel dispuse încât oglindesc fenomenologia creșterii științei.

În organizarea lineară, conținuturile se prezintă ca o succesiune de cunoștințe și de valori care se relaționează și se (pre)condiționează, în sensul că cele anterioare le predetermină pe cele prezente. Ceea ce este specific acestui mod de structurare este tratarea o singura dată a respectivelor cunoștințe, fără revenirea aupra lor în clasele urmatoare ale ciclului școlar.

Organizarea concentrică constă în structurarea conținuturilor astfel încât să se revină cu îmbogățiri sau specificări ulterioare pe diferite niveluri de învățământ. Prin combinarea modului linear cu cel concentric de organizare se ajunge la structurarea spiralată, respectiv la reluarea acelorași cunoștințe , dar într-un mod aprofundat, prin degajarea de noi scheme explicative, prin configurarea de noi aspecte ale fenomenelor discutate, prin complicarea perspectivelor de interogare.

Organizarea după puterea explicativă a cunoștințelor oferă noi temeiuri și avantaje asimilării și stocării cunoștințelor. Acestea sunt desfășurate pornind de la puterea lor de a genera noi explicații, de a ființa ca suporturi epistemice pentru defrișarea altor explicații la care elevii trebuie să ajungă. Discipline precum fizica, chimia etc. se bazează pe acest mod de structurare a elementelor cognitive specifice. Unitățile cognitive se leagă intrinsec unele de altele, orice verigă lipsă conducând la ruperea lanțului explicativ , la disoluția edificiului epistemic purtat la disciplina în discuție.

Organizarea interdisciplinară vizează doua aspecte: conceperea conținuturilor în perspectiva interdisciplinară și proiectarea și organizarea proceselor didactice în viziune interdisciplinară. Conexiunea disciplinară are patru forme: multidisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea, transdisciplinaritatea.

Multidisciplinaritatea presupune juxtapunerea unor elemente ale diverselor discipline pentru a pune în lumină aspectele lor comune.

Pluridisciplinaritatea presupune integrarea mai accentuată bazată pe o comunicare simetrică între diferite paradigme explicative. Interdiciplinaritatea reprezintă o formă a cooperării între discipline diferite cu privire la o problematică a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere.

Transdisciplinaritatea vizează o întrepătrundere a mai multor discipline care pot conduce în timp la construirea de noi discipline sau noi domenii ale cunoașterii.

Organizarea modulară constituie o altă modalitate de modernizare și adecvare a conținuturilor la cerințele școlii contemporane. Învățământul modular constă în structurarea conținuturilor în moduli didactici, aceștia incluzând seturi de cunoștințe , situatii didactice, activități și mijloace de învățământ delimitate, menite a se plia pe cerințele și posibilitățile unor grupe sau clase de elevi. Unul dintre scopurile învățământului modular se referă la accentuarea flexibilității conținuturilor în funcție de interesele și capacitățile elevilor, de particularitățile lor psihice.

Organizarea integrată a conținutului presupune integrarea unor elemente de conținut particulare în noi structuri explicative (noi discipline) care realizează un salt 'meta-teoretic' sau 'meta-valoric', preluând și integrând conținuturi esențializate și resemnificate din perspectiva noii umbrele explicative mai cuprinzatoare (discipline precum științele naturii, trebuințele omului, jocurile sociale etc). Integrarea valorilor se poate face pe mai multe linii: integrarea cunoștințelor in jurul unui pol științific, ordonarea cunoștințelor către un pol practic, gruparea în jurul unui pol social, integrarea valorilor în funcție de un pol personal.

Alături de modalitățile de organizare a conținuturilor prezentate aici pot sta si alte demersuri inovative și eficiente cum sunt organizarea din perspectiva informatizării învățământului, organizarea diferențiată și personalizată, organizarea conținuturilor pentru educația la distanță, organizarea conținuturilor învățământului alternativ etc.

BIBLIOGRAFIE

►Elena Joița (coordonator), V. Ilie, M. Vlad, E. Frăsineanu - "Pedagogie și elemente de psihologie școlară", Ed. Arves, București, 2003;

►Constantin Cucoș - "Pedagogie" (editia a II-a revizuită și îmbunătățită), ed. Polirom, Iași, 2002.

EDUCAŢIA PERMANENTĂ, FACTOR GENERATOR DE INOVAŢIE SOCIALĂ

Prof. Monica Mărgărit-Bărăitaru, Școala Gimnazială „I.G.Duca”
Prof. Afloroaei Margareta, Școala Gimnazială „I.G.Duca”

Educaţia este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluţiei sale, modificări esenţiale. De la acţiunea empirică de pregătire a tinerei generaţii pentru viaţa socială, educaţia a parcurs un drum lung, devenind o adevărată ştiinţă cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependenţelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodata în istoria sa.

Una din provocările deja lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii şcolii, a educaţiei formale, alături de cea nonformală şi informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educaţie, sistemul şcolar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectoriilor de (auto)formare şi (auto)dezvoltare a personalităţii individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretenţios al educaţiei permanente.

Aşa cum remarcă profesorul Emil Păun, „şcoala contemporană funcţionează, în mare măsură, în spaţiul deschis şi delimitat de paradigma modernităţii”, iar influenţele postmoderniste sunt încă timide în practica educativă, chiar dacă sunt resimţite tot mai des indicii teoretice interesate de orientările propuse de postmodernism. (O “lectură” a educaţiei prin grila postmodernităţii, 2002, p.13)

Prin structură, obiective şi conţinut, educaţia trebuia să răspundă necontenit unor exigenţe ale evoluţiei realităţii naţionale şi internaţionale. Problematica lumii contemporane, caracterizată prin universalitate, complexitate, globalitate şi caracter prioritar, demonstrează tot mai pregnant că soluţiile cele mai eficiente nu pot fi găsite prin demersuri şi angajări secvenţiale, ci e nevoie de o viziune holistică în studierea şi decantarea celor mai eficiente mijloace de rezolvare a marilor probleme cu care se confruntă omenirea (degradarea mediului, explozia demografică, proliferarea conflictelor dintre naţiuni, terorismul internaţional, rasismul, creşterea numărului saracilor, a analfabeţilor si a şomerilor, etc.).

Şcoala contemporană nu mai poate ocoli această problematică interdisciplinară care este a tuturor profesiunilor şi a tuturor cetăţenilor capabili să-şi îndeplinească rolurile sociale, etice şi politice care le revin. Unele ţări au acordat atenţie mai mare unora dintre educaţii (educaţie demografică sau educaţie sanitară modernă, necesare mai ales pentru ţările lumii a treia), altele au introdus module sau discipline de sinteză, cum sunt: ,,Lumea de azi şi lumea de mâine" , ,,Comunitatea europeană" etc. În planul de învăţământ al departamentelor pentru pregătirea personalului din România, figurează şi un curs de educaţie interculturală.

Dacă la începutul secolului nostru „Educaţia nouă" sau „Şcoala activă" anunţau voinţa de inovare a învăţământului şcolar, şi îndeosebi a metodelor şi a relaţiilor profesori-elevi, „noile educaţii" sunt purtătoare de noi obiective şi mesaje, constituindu-se în răspunsuri date unor sfidări. Analiza problematicii contemporane şi identificarea marilor teme de meditaţie au condus la constituirea - în plan educaţional - a unor răspunsuri specifice, prin potenţarea „noilor educaţii" sau a unor tipuri de conţinuturi.

Caracterul prospectiv al educaţiei

Procesul de învăţare se desfăşoară pe baza unor elemente anticipative, respectiv pe prospectarea stării de lucruri în care urmează să se desfăşoare activitatea seriilor de absolvenţi după terminarea şcolii. Responsabilii educaţiei solicită studii de prospectiva educaţiei şi iau decizii în funcţie de acestea.

Funcţia educaţiei dobândeşte tot mai mult în contextul contemporan o dimensiune prospectivă: educaţia se prezintă în dubla ipostază a premizei şi a consecinţei dezvoltării, fiind factor de propulsie socială, de creştere şi dezvoltare economico-socială; gradul de realizare al educaţiei depinde însă de această dezvoltare.

Educaţia permanentă. Relaţia educaţie-autoeducaţie

Conceptul de educaţie permanentă e specific pedagogiei contemporane. Educaţia nu trebuie să se rezume la ceea ce oferă şcoala. Ea trebuie să continue şi după absolvirea şcolii, trebuie să continue toată viaţa.

Educaţia permanentă înseamnă educaţie pe tot parcursul vieţii. Continuitatea este principiul fundamental al educaţiei, conform căruia fiinţa umană este supusă influenţei educaţionale încă de la naştere. Totodată, ea presupune formarea unor comportamente specifice educaţiei prin integrarea individului uman într-un sistem de învăţământ, fiind o abilitate cu deprindere de muncă intelectuală şi cu atitudine pozitivă faţă de învăţare.

Educaţia permanentă reprezintă un principiu organizatoric şi filozofic care pretinde că educaţia continuă pe durata întregii existenţe a omului determină pe fiecare individ să-şi dezvolte personalitatea cu ajutorul unui sistem complex de mijloace, care trebuie să răspundă nevoilor şi aspiraţiilor de ordin educaţional şi cultural ale acestuia. Printre condiţiile care au impus acest principiu în practica educaţională actuală sunt:

a) evoluţia ştiinţifică şi tehnologică din a doua jumătate a secolului XX, care a dus la „explozia" cunoaşterii, concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoştinţelor. Volumul de cunoştinţe acumulat de individ în şcoală nu-i poate servi eficient toată viaţa, el fiind obligat ca la scurt timp după terminarea studiilor, prin obligaţiile sale profesionale, sociale şi culturale, să-şi formeze abilităţi şi cunoştinţe noi, în acord cu noile date ale ştiinţei şi ale tehnicii;

b) noile mutaţii din viaţa economico-socială, politică şi culturală, care au dus la schimbarea, în mare măsură, a statului economic şi social prin trecerea în sectorul secundar, terţiar (servicii) şi apoi în cel cuaternar (cercetare).

Definirea educaţiei permanente, în calitate de concept pedagogic fundamental, presupune delimitarea domeniului de referinţă şi a semnificaţiei sale strategice.

La nivel funcţional, educaţia permanentă angajează trei categorii de funcţii: funcţia de adaptare, funcţia de inovare, funcţia de corectare.

La nivel structural, educaţia permanentă angajează două componente principale, aflate în raporturi de interacţiune: componenta generală şi componenta profesională. Aceste componente nu sunt separate, ci interacţionează.

Educaţia permanentă exercită totodată o funcţie coercitivă, remediază dificultăţile educaţiei actuale. Principalele funcţii ale educaţiei permanente sunt:integrarea, inovarea şi adaptarea reciprocă a individului şi a societăţii.

Sunt necesare trei condiţii esenţiale pentru a realiza educaţia permanentă: ocazia, motivaţia şi educabilitatea, preconizând ca finalitatea să amelioreze calitatea vieţii.

La nivel operaţional, educaţia permanentă angajează resursele de dezvoltare pedagogică/educabilitate ale fiecărei personalităţi umane, valorificabile în termeni de oportunitate şi de motivaţie individuală şi socială.

Rene Maheu opinează, de exemplu, că educaţia permanentă este „...o dimensiune a vieţii. E o anumită atitudine de inserţie în real şi nu, pur şi simplu, o pregătire pentru existenţa activă şi responsabilă” [7, p. 180].

Paul Lengrand vede educaţia permanentă ca o acţiune în stare „să favorizeze crearea structurilor şi metodelor care să ajute fiinţa umană, în tot cursul existenţei sale, în procesul continuu, de pregătire şi dezvoltare; să pregătească individul pentru ca acesta să devină cât mai mult propriul subiect al dezvoltării sale prin intermediul multiplelor forme de autoinstruire”[5, p.49].

Bertrand Schwartz defineşte educaţia permanentă ca o „...integrare a actelor educaţionale într-un veritabil continuu în timp şi spaţiu, prin jocul unui ansamblu de mijloace (instituţionale, materiale, umane) care fac posibilă această integrare"[11, p. 53]. În opinia sa, educaţia nu se limitează la un singur subsistem educativ, ci înglobează, în perspectivă, toate activităţile sociale care sunt purtătoare de educaţie: „...ideea de permanenţă a educaţiei va fi în aşa măsură, încât nu se va mai vorbi decât de educaţie, noţiunea de permanenţă fiind inclusă în însăşi ideea de educaţie” [11, pp.53-54].

Dimensiunea educaţională se suprapune peste dimensiunea întregii existenţe a omului. Educaţia permanentă este concepută ca un principiu organizatoric al întregii educaţii; ea implică un sistem complet, coerent şi integrat, oferind mijloace proprii de a răspunde aspiraţiilor de ordin educativ şi

cultural ale fiecărui individ, potrivit facultăţilor sale. Impunerea acestui principiu se datorează unei serii de condiţii dintre care amintim:

- revoluţia tehnică şi ştiinţifică ce au dus la „explozia“ cunoaşterii şi la o mare perisabilitate a cunoştinţelor;
- schimbarea masivă a statutului economico-social al multor oameni (trecerea forţei de muncă în sectorul serviciilor şi în sectorul cercetării);
- creşterea timpului liber (dacă i se dă o utilizare creatoare, poate deveni o sursă de progres social).

Caracteristici ale conceptului de educaţie permanentă

Cei trei termeni fundamentali pe care se bazează semnificaţia conceptului sunt „viaţa“, "permanent“, "educaţie“. Educaţia nu se termină la sfârşitul instrucţiei şcolare, ci constituie un proces permanent. Educaţia permanentă îmbracă un caracter universal şi democratic. Educaţia permanentă se caracterizează prin: supleţe de conţinut, de instrumente, de tehnici şi timp de învăţare. Educaţia permanentă admite modalităţi şi moduri alternative de a dobândi educaţia. Educaţia permanentă are două laturi componente: generală şi profesională. Ele sunt legate una de alta şi interactive. Educaţia permanentă exercită o funcţie corectivă, are ca scop să menţină şi să amelioreze calitatea vieţii. Principiul educaţiei permanente a dus la o reconsiderare a întregii concepţii cu privire la şcoală, educaţie, învăţământ; şcoala trebuie să îl pregătească pe elev spre a avea o concepţie adecvată faţă de autoeducaţie şi autoînvăţare.

Caracteristicile educatiei permanente:

- Educaţia nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existenţă a individului;
- Educaţia nu înseamnă exclusiv educaţia adulţilor, ea unifică toate componentele şi etapele educaţiei: educaţia preşcolară, educaţia primară, educaţia secundară, educaţia liceală, educaţia universitară, educaţia postuniversitară;
- Educaţia include modalităţile formale dar şi pe cele nonformale: învăţarea planificată, învăţarea accidentală (spontană);
- Comunitatea, grupurile sociale, întregul mediu deţin un rol important în educarea individului;
- Şcoala va avea rolul de a integra şi de a coordona toate celelalte influenţe educaţionale;
- Împotriva caracterului elitist al educaţiei, educaţia permanentă se afirmă cu un caracter universal şi democratic;
- Principalele funcţii ale educaţiei permanente: integrare şi adaptare reciprocă a individului şi a societăţii;
- Scopul final al educaţiei este să sporească calitatea vieţii.

Trecerea de la paradigma educaţiei centrată pe şcoală la paradigma educaţiei permanente s-a realizat pe baza lansării unei noi perspective sociale, şi anume *"societatea educativă"* („learning

society", Torsten Husen, 1974), definită prin următoarele trăsături: învăţare continuă, responsabilitate faţă de propria evoluţie socială şi profesională, evaluare centrată mai mult pe confirmarea progreselor decât pe constatarea eşecurilor, participare civică şi muncă în echipă, parteneriat social.

Priorităţi ale educaţiei permanente

Caracterul funcţional al educaţiei adulţilor, în strânsă legătură cu viaţa indivizilor şi cu nevoile societăţii, impune pregătirea tuturor oamenilor pentru exercitarea drepturilor constituţionale, pentru participare la viaţa civică şi extra-profesională, pentru protecţia mediului şi pentru viaţa de familie.

Dintre priorităţile educaţiei permanente se reţin, cel puţin din perspectiva unor importante documente programatice, următoarele :

- considerarea dezvoltării educaţiei ca o variantă independentă a dezvoltării economice;
- amplificarea rolului educaţiei în rezolvarea unor probleme de ordin social;
- extinderea educaţiei dincolo de frontierele şcolii.

Elevul trebuie să înveţe cum să înveţe şi cum să devină într-o continuă devenire.

În cadrul autoeducaţiei pot funcţiona şi metodele euristice, lucrul cu manualul şi resursele extraşcolare; problematizarea este un alt mijloc care concură la apariţia autoeducaţiei. Învăţarea programată este un mijloc de autoinstruire atunci când permite iniţierea într-un domeniu care constituie obiectul autoinstruirii. Profesorul e o sursă suplimentară de informaţie. Ca membru al unui grup, tânărul adoptă cerinţele colectivului, care devin un factor de autoeducaţie. Toate acestea trebuie să fie cunoscute de educator şi grupul din care tânărul face parte.

Învăţământul reprezintă o etapă indispensabilă în dezvoltarea personalităţii umane. Educaţia permanentă este menită să deschidă căile unei instruiri continue, să determine un proces de autoinstruire şi autoeducaţie. Ea asigură formarea deprinderilor de muncă intelectuală, menită să-i ajute a învăţa pe tot parcursul vieţii, precum şi dezvoltarea sistemului de operaţii intelectuale indispensabile unei activităţi creatoare. Foarte importantă este înţelegerea de către formabili a necesităţii învăţării pe tot parcursul vieţii, prin dezvoltarea motivelor de tip superior. Instruirea şi educarea acestora în vederea creării posibilităţii de autoinstruire şi autoeducare impun raporturi noi între profesor şi educat. În perspectiva educaţiei permanente, prioritate capătă obiectivele formative ale acestor componente exprimate prin a învăţa să înveţi - deprindere de muncă intelectuală prin motivaţiepentru învăţare.

Educaţia permanentă implică procese de învăţare fundamentate ştiinţific şi nu poate fi confundată cu expresia educaţie de-a lungul vieţii care vizează mai mult procesele învăţării spontane. Educaţia permanentă înseamnă învăţarea continuă, creativă, inovatoare, care trebuie promovată în toate formele ei. Educaţia permanentă necesită o pregătire şi o perfecţionare profesională, care permite fiecărui individ să acumuleze cunoştinţe şi să însuşească deprinderi necesare autoeducaţiei. Ea este o invenţie socială, o caracteristică a societăţii contemporane, în care mobilitatea profesională este mare şi

contribuie la dezvoltarea procesului de instruire şi cultivare; permitefiecăruia de a-şi completa studiile, de a se perfecţionaprofesional şi dea accede la o cultură superioară.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bontaş I., *Pedagogie,* Editura ALL , Bucureşti, 1996;

2. Berger G., *Omul modern şi educaţia sa*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973;

3. Dave R. H., (coord.), *Fundamentele educaţiei permanente*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991;

4. Jinga I.,*Educaţia permanentă*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1979;

5. Lengrand P., *Introducere în educaţia permanentă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973;

6. Lowe H., *Introducere în psihologia învăţării la adulţi*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978;

7. Maheu R., *Crise de l'education, crise de civilissation. Raportul UNESCO pe anul 1968* //Cronique de UNESCO, mai, 1969, nr. 5 (vol. XII), p. 180-181;

8. Mureşan P., *Educaţia permanentă*, Educaţia Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983;

9. Nicola I.,*Pedagogie,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1969

10.Păun, Emil, Potolea, Dan, *Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative,* Iaşi, Ed. Polirom, 2002;

11.Popescu T.,*Educaţia adulţilor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974;

12.SchwartzB., *Educaţia mâine*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976; 12.Suchodolski B., *L'education parallele // Perspectives*, Paris, UNESCO, 1972, nr. 2, p. 312-313;

13.Ţopa L., *Sociologia educaţiei permanente*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1973.

ELEMENTE METODICE PENTRU CULTIVAREA SENSIBILITĂȚII ȘI CREATIVITĂȚII MUZICALE

Prof. înv. primar ADRIANA MĂRGINEAN
Școala Gimnazială „Singidava'' Cugir

Educaţia muzicală își propune instruirea şi sensibilizarea elevilor prin contactul cu valorile reprezentative ale artei muzicale şi prin cultivarea emoţiilor şi simţămintelor.

Specialiştii, psihologi, pedagogi şi muzicieni, sunt unanimi în recunoaşterea rolului modelator al muzicii, prin aportul ei la împlinirea personalităţii.

Cel care evidenţiază potenţialul creativ al copiilor, manifestat în primul rând în producţiile lor folclorice dar şi în preferinţa lor de a modifica, de a fragmenta cuvintele, „născocite pentru satisfacerea nevoii de plăcere senzorială şi de trăire în irealul şi fantezia, proprii dezvoltării psihice a vârstei respective" este George Breazul, care descrie jocuri muzicale inedite ale copiilor şi surprinde marele potenţial inventiv infantil.

Elevii ajung să îndrăgească creaţiile abordate şi, prin intermediul lor, marile valori ale umanităţii. În acelaşi timp, ele determină controlarea emoţiilor şi adeziunea la conţinutul de idei şi sentimente exprimate prin cântecele interpretate, dubla cultivare a plăcerii elevilor de a se manifesta prin cântec şi creează momente artistice de mare vibraţie, bucurie, satisfacţie, de participare activă în cadrul orelor sau altor activităţi şcolare ori extraşcolare şi pentru extinderea atmosferei muzicale în familie şi în societate, toate vizând pregătirea pentru introducerea în viaţa culturală.

Formele cele mai explicite prin care se concretizează obiectivul dezvoltării sensibilităţii sunt: interpretarea corespunzătoare, cu participare afectivă a unor piese muzicale, aprecierea unor lucrări de certă valoare estetică interpretate sau audiate, dezvoltarea unor criterii de judecată estetică. Se urmăreşte „trăirea" muzicii, treaptă la care se ajunge prin învăţarea elevilor de a audia o lucrare, prin exerciţiile de perseverare şi de motivare a urcuşului, prin dezvoltarea memoriei auditive şi lărgirea orizontului culturii generale.

Cultivarea spiritului creativ al elevilor este una dintre obligaţiile principale ale şcolii. J. Piaget susţine că dispoziţia de a crea este o însuşire întâlnită la toţi oamenii care se manifestă cel mai bine în copilărie. Creaţiile din folclorul copiilor sunt dovezi reale pentru a susţine gradul înalt al creativităţii vârstei, dublat de o bogată imaginaţie.

În realitate, cultivarea creativităţii poate urma alte trasee accesibile elevilor:

- potrivirea unor formule ritmice pentru anumite versuri cunoscute elevilor;
- alcătuirea unor formule ritmice prezentate oral, apoi în scris;
- inventarea de melodii simple pe texte recomandate;

- completarea răspunsului la o întrebare muzicală formulată de profesor;
- improvizaţii ritmice, melodice şi ritmico-melodice realizate în etapa oral-intuitivă, după unele sugestii date de propunător (imitarea trompetei, a clopotului mare, a clopoţelului, a ceasului mare şi mic, a unor păsări);
- găsirea tonicii unui motiv sau fragment muzical;
- realizarea unor variaţiuni ale unei teme date şi învăţate;
- inventarea unor jocuri în care să se integreze anumite cântece;
- pregătirea unui spectacol artistic etc.

Primele modalităţi au fost cunoscute şi recomandate şi de practica educaţională românească din secolul trecut. Ana Motora-Ionescu şi Anton Dogaru au realizat cinci pagini de improvizaţii ritmico-melodice de tipul întrebare-răspuns, la care pot apela cei interesaţi.

Merită a fi citate pentru cultivarea creativităţii muzicale, câteva soluţii ingenioase:

- conversaţia, adică dialogarea dintre profesor şi elevi pe teme determinate, evitându-se preocupările pentru probleme de gramatică;
- dialogul cântat între doi elevi;
- rolul imaginar, în care copilul se dedublează şi imită vocea altui copil cu care imaginează că dialoghează cântând;
- monolog dialogat, duet fără interlocutor, copilul joacă, rând pe rând, rolul a două personaje fictive, el fiind interlocutorul dintre ele;
- jocul de meseriaş, producerea cântecului în funcţie de necesitatea ritmizării lucrului;
- transformarea unor cântece, care par imperfecte sau necorespunzătoare textului literar;
- jocuri cu notaţie, prin care copilul va fi orientat către mici compoziţii scrise: melodiile se construiesc pe un text dat şi scris pe tablă.

O altă modalitate de încurajare a creativităţii o constituie jocul didactic. Este vorba în primul rând de jocul cu caracter creativ, asemănător celui din folclorul copiilor, unde copiii inventează anumite scenarii şi creează numere muzicale adecvate.

Acoperirea metodelor şi procedeelor specifice cultivării sensibilităţii şi creativităţii necesită investigaţii aprofundate, bazate pe cunoaşterea efectelor psihice produse asupra copiilor de valoroase lucrări muzicale cu care fac cunoştinţă prin executare – interpretare sau prin receptare.

Bibliografie:

- Vasile Vasile, *Metodica educaţiei muzicale,* Editura muzicală, Bucureşti,2004;
- Motora-Ionescu, Ana şi Dogaru, Anton, *Îndrumări metodice pentru predarea muzicii la clasele I-IV,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1978.

AVANTAJE ÎN PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC PE BAZA UNITĂŢII DE ÎNVĂŢARE - ESEU

Angela Mărginean

Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Pentru a transforma curriculumul oficial în învățare efectivă la nivelul unui grup concret de elevi, este necesară o proiectare didactică atentă care să găsească acele contexte potrivite prin care rezultatele învățării listate în programă să devină reale în cazul fiecărui elev, în funcție de particularitățile sale de învățare.

Proiectarea didactică este, așadar, o activitate căreia profesorul trebuie să-i acorde o importanță deosebită. Proiectarea pe unități de învățare tinde să înlocuiască proiectarea pe lecții. Avantajele proiectării demersului didactic pe baza unităților de învățare sunt multiple:

- ✓ programa școlară nu mai este o listă aproape nesfârșită de conținuturi care trebuie tratate separat, în lecții individuale pentru care ar trebui eventual să concep fișe de lucru cu exerciții banale care nu aduc mari beneficii elevilor și pot deveni chiar plictisitoare, atât pentru profesor, cât și pentru elev, conținuturile sunt grupate în jurul unei teme, ajută la formarea unor aptitudini concrete (situarea în spațiu, realizarea unui pliant/ afiș/ program etc., scrierea unui email…), utile în viața cotidiană;
- ✓ de asemenea, conținuturile fiind grupate pe unități de învățare tematice, am o perspectivă mai clară asupra legăturii dintre ele, aspect valabil și pentru elevi, și asupra a ceea ce trebuie realizat într-un an școlar, ce competențe trebuie dezvoltate sau formate;
- ✓ unitatea de învățare se realizează pe o perioadă mai mare de timp decât o lecție, fiind vizat un interval mai mare de timp pentru o temă majoră, am în mai mare măsură posibilitatea unor abordări diferențiate, individualizarea învățării în raport cu ritmul de învăţare pe care îl au elevii;
- ✓ am renunţat la organizarea procesului de predare-învăţare la clasă predominant în doi timpi („ascultare“–„predare“), ineficient şi imposibil de justificat raţional;
- ✓ elevul este actor, învățarea este una activă astfel că elevul își fixează mai bine noțiunile, înțelege mai bine necesitatea de a cunoaște anumite aspecte, observă că îi sunt indispensabile în realizarea unor activități și astfel este mai implicat în propria învățare (nu învață reguli doar pentru a putea rezolva niște exerciții, ci pentru că cu ajutorul lor poate să se exprime mai bine asupra proiectelor sau intențiilor pe care le are etc.);

✓ elevul este determinat să îşi mobilizeze un ansamblu de resurse integrate, nu juxtapuse: cunoştinţe declarative, cunoştinţe procedurale, cunoştinţe atitudinale, automatisme, scheme, capacităţi etc., elevul este implicat într-o situaţie nouă, nu una în care ar trebui să reproducă ceva iar pe măsură ce avansează în cunoştinţe şi competenţe, elevul îşi dă seama de drumul pe care l-a parcurs;

✓ prin realizarea proiectelor/ activităților cu un produs final concret sau un simplu schimb verbal, care sunt și obiectul evaluării, cunoștințele pot fi transpuse și în afara clasei;

✓ proiectarea conținuturilor pe unități, care la sfârșit sunt evaluate prin realizarea unui proiect de către elevi (individual sau pe grupe) este în plus cea mai adecvată pentru a exploata potențialitatea didactică specifică internetului, elevii sunt imediat și în mod direct în contact cu un volum imens de documente;

✓ economisesc timp pentru pregătirea orelor, îmi dezvolt gândirea strategică;

✓ îmi oferă mie, cât şi elevului, o structură care respectă ierarhia cunoştinţelor anterior dobândite;

✓ faptul că nu se au în vedere doar competențele specifice, face munca profesorului (și chiar a unor elevi) puțin mai dificilă. Ca profesor, trebuie să stăpânesc contextele asupra cărora se sprijină activitățile/ proiectele propuse elevilor și evaluarea lor este mai dificilă, cu un grad mai mare de subiectivitate în lipsa unei grile, iar elevii trebuie să se descurce în aceste contexte pentru a realiza într-un mod optim activitățile propuse;

✓ realizez o acțiune complexă, actul didactic este abordat într-o o manieră holistică, mai coerentă şi mai generalizatoare.

Cum proiectez eficient?

1. Proiectez doar pe baza programei, nu a manualului, deși mă pot ghida după acesta, segmentez contextele de învățare în funcție de nevoile elevilor, vizând competențele specifice precizate în aceasta.

2. Prin proiectare vreau să ofer răspunsuri adaptate grupului țintă și adecvate propriului profil didactic la întrebările majore : Ce fac și de ce fac? Cum fac? Cu ce resurse? Cât de mult am realizat?

3. Când proiectez am mereu în faţă grupul de elevi – tot ceea ce scriu în proiect să se raporteze la activităţile pe care anticipez că le vor parcurge realmente, proiectarea fiind un act personalizat.

2557

4. Fiecărei competenţe specifice îi corespunde o activitate de învăţare sau mai multe; DAR o activitate de învăţare este propusă pentru o competenţă specifică şi numai una.

5. Realizez o corelaţie reală stânga – dreapta: competenţă – activitate – resurse adecvate fiecărei activități, acceptând că modul în care a fost proiectată o secvenţă poate fi contrazis la aplicarea efectivă.

6. Completez modalitatea de evaluare doar pentru ceea ce estimez că voi evalua în mod real (de ex. dacă o activitate reprezintă tema pentru acasă sau o temă de lucru în clasă şi va fi evaluată, marchez acest lucru).

Bibliografie:

1. D. Potolea,Teoria şi metodologia currciulumului - Note de curs,
2. Ş. Iosifescu, Management educaţional pentru instituţiile de învăţământ, MEC, ISE, Bucureşti, 2001.
3. T. Roxana, S. Cristina, Teoria şi metodologia curriculumului, Editura Universităţii Petrol – Gaze din Ploieşti, 2006.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

prof. Ana-Maria Marin
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Bradu

Nu numai că tehnologiile digitale pentru educația adulților sunt ceva de care să fim mândri, dar sunt construite pentru a rezista. Prin urmare, trebuie să investim timp și energie în explorarea celor mai bune modalități de a le folosi pentru educația adulților. Cu toate acestea, să nu uităm că aceasta din urmă implică în mod necesar relații, iar cei mai buni educatori sunt capabili să creeze, să mențină și să folosească astfel de conexiuni pentru a sprijini învățarea adulților.

Educația digitală ar trebui să îmbunătățească predarea, nu doar să extindă metodele existente cu noi tehnologii. Trebuie să explorăm diferitele moduri în care aceste instrumente le pot permite elevilor să-și împărtășească ideile și să le provoace colegilor lor. Scopul nostru trebuie să fie să îmbunătățim experiența de învățare, să creștem motivația de învățare și să oferim o experiență mai apropiată de cea a adulților care accesează informații și interacționează între ei în lumea reală a clasei.

Dispozitivele digitale și internetul au devenit o obsesie pentru Generația Z. Implementarea instrumentelor digitale și a platformelor educaționale în procesul de învățare este de fapt o necesitate care vizează îmbunătățirea eficienței învățării și îmbunătățirea calității produselor și proceselor de învățare. Trăim într-un secol în care tehnologia ocupă tot mai mult spațiu în viața de zi cu zi, iar noi, profesorii, suntem cei care suntem liberi să dezlănțuim creativitatea elevilor noștri și să le modelăm pașii către cunoaștere. Învățământul pregătitor pentru colegiu trebuie să se adapteze întotdeauna la noile cerințe ale societății noastre, ceea ce reprezintă un salt tehnologic destul de înalt într-o nouă eră tehnologică. Rolul profesorului în aceste momente devine crucial, întrucât în acest salt, abilitățile profesorului trebuie să se adapteze noilor cerințe și nevoi ale elevilor acestei epoci. Spre surprinderea noastră, faptul că procesele tehnologice se mișcă mai repede decât schimbările din sectorul educației îi determină pe profesori să se autoperfecționeze în metodele de predare-învățare-evaluare utilizate în cursurile lor. Pentru a răspunde cerințelor secolului în care trăim, trebuie să avem o educație flexibilă, care să le permită elevilor să își valorifice cunoștințele în modul în care cred că se descurcă cel mai bine și să le întruchipeze 100% cu succes.

Gadget-urile și noile tehnologii nu fac decât să ne ușureze munca și să ne demonstreze că vine vremea, era tehnologiei, era copiilor de pe internet. Elevii tind să lucreze independent, să descopere și

să pună în practică ceea ce au învățat și numai cu îndrumarea profesorilor lor pot dezvolta abilități de gândire critică, pot analiza fiecare strategie de învățare și o pot aplica în practică în funcție de sarcinile care le sunt prezentate. în aceste momente, când dezvoltările științifice și tehnologice sunt presante, accentul se pune pe două aspecte ale învățării: „informativ" – elevul reține și stochează informația, și „formativ" – elevul învață să prelucreze această informație, prin intermediul său. prisma și sa Cum manipulează conținutul propunerii, cum pune în practică aceste informații stocate la nivel cognitiv, prin stimularea elevilor să participe la procesul de asimilare a cunoștințelor, îi motivăm spre cercetarea personală, descoperirea a noi domenii de cunoaştere.

Reprezentanții Generației Z sunt copii. Pentru ei, telefoanele mobile, tabletele și laptopurile nu mai sunt simple produse de divertisment. Ei maximizează prezența acestor dispozitive în fiecare colț al vieții lor. Ne confruntăm cu o eră a educației digitale, care în timp devine un „must have", din ce în ce mai util și mai necesar în procesul de predare-învățare-evaluare. Suntem capabili să menținem curiozitatea și dorința autentică a copiilor de a învăța, iar apoi noi, în calitate de profesori, începem să le oferim metode și strategii eficiente de învățare, jocuri de predare și instrumente digitale bazate pe platforme de învățare online, pentru a-i face pe elevi să combine utile și plăcute, Acumulează cunoștințe în același timp. Aceste platforme sunt efectiv imitații ale jocurilor din cursurile noastre, cu excepția faptului că sunt personalizate și publicate într-un mediu online, astfel încât studenții să le poată accesa din gadgeturile pe care le dețin. Desigur, că în acelaşi timp avem posibilitatea de a lansa un test Quizizz la o tablă interactivă sau chiar de la notebukul profesorului, ca să-l prezentăm elevilor. În acest context, vreau să vorbesc despre utilizarea instrumentelor digitale şi platformelor educaţionale, ca metode moderne de predare, care vin să încline balanţa învăţării spre un învăţământ centrat pe elev, acolo unde profesorul nu devine decât o umbra a elevului, o treaptă spre noile cunoştinţe. Şi desigur, că pentru a ajunge la rezultatul dorit este cazul ca mijloacele TIC să fie utilizate combinat cu metodele tradiţionale, astfel încât să atingem cu succes obiectivele actului de predare-învăţare-evaluare

JeopardyLabs este una din platformele online, menite să aducă jocul didactic interactiv în cadrul claselor noastre. JeopardyLabs ne vine în ajutor în momentul când dorim să punem accent pe cunoştinţele obţinute, să generalizăm sau să verificăm cunoştinţele elevilor fie în cadrul unei ore sau după studiul unui modul. Platforma poate fi utilizată atât ca o evaluare formativă, cât şi ca o evaluare iniţială la început de an şcolar. Se utilizează uşor în timpul orelor, cât şi în cadrul concursurilor extraşcolare. Oferindu-le link-ul elevilor ei pot ulterior accesa din orice gadget jocul propus de profesor şi exersa, analiza, verifica cunoştinţele care le-au dobândit pentru că acolo este deja răspunsul corect. Elevilor nu le rămâne decât să conştientizeze unde anume sunt acele lacune la care trebuie să mai lucreze. Platforma ne oferă posibilitatea să accesăm acele domenii care le dorim atât la căutare pentru a

accesa un joc gata creat de cineva, cât şi ne oferă posibilitatea de a crea propriul joc, a stabili reguli, a pune întrebări şi a oferi răspunsuri. La fel, nu suntem limitaţi în modul de organizare a jocului, putem forma atâtea echipe de câte avem nevoie 1-2-5. Pe ecran, în acelaşi timp putem vizualiza rezultatele pe care le are echipa la acel moment.

Quizizz - cred că în sinea sa denumirea acestei platforme deja ascunde ideea de lucru care o utilizează, întrebare – răspuns. Aici, iarăşi avem frâu liber pentru accesarea întrebărilor, variantelor de răspuns. Îi putem alipi fiecărei întrebări câte o imagine sau putem propune răspunsuri prin imagini , putem accesa răspunsuri cu voce. Aceasta metodă poate fi implementată absolut la orice etapa a lecţiei, fie că vorbim de evocare şi avem nevoie să ne reamintim unele elemente din materia studiată anterior, fie că vorbim de realizarea sensului şi avem nevoie să generalizăm cunoştinţele acumulate. Deşi solicită timp şi efort din partea profesorului, în special timp, instrumentul web e interactiv, evaluarea elevilor e sigură şi interesantă, iar raportul gata scris.

Wordwall poate fi folosit pentru a crea atât activități interactive, cât și activități de imprimat. Majoritatea șabloanelor sunt disponibile atât într-o versiune interactivă, cât și într-o versiune imprimabilă. Interactivele sunt redate pe orice dispozitiv compatibil web, cum ar fi un computer, tabletă, telefon sau tablă interactivă. Ele pot fi jucate individual de către elevi sau pot fi conduse de profesori, iar elevii se întorc în partea din față a clasei. Printabilele pot fi tipărite direct sau descărcate ca fișier PDF. Pot fi folosite ca însoțitor al activităților interactive sau ca activități independente.

CrosswordLabs este instrumentul web care introduce interactivitatea in modurile simple de lucru, similar crosswordului obişnuit doar că prezintă varianta digitală. Este un instrument care generează singur crossworduri, de la noi se cere doar că introducem întrebarea şi răspunsul corect, iar platforma va forma în cel mai optim mod crosswordul. Implementat de cele mai dese ori la verificarea cunoştinţelor sau la etapa de realizarea sensului, aceasta metodă reuşeşte să stimuleze gândirea critică.

Bibliografie

1. Patraş T., Coropceanu E. Jocul didactic la chimie – metodă interactivă de motivare pentru instruire. Chişinău: UST, 2019.

2. Patraşcu D. Tehnologii educaţionale. Chişinău: Editura Tipografia Centrală, 2005. 698 p. ISBN 9975-78-379-1.

3. https://jeopardylabs.com/play/

4. https://wordwall.net/

5. https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/use-digital-tools-adult-education

ȘCOALA INOVATOARE ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE

Prof. Marin Carmen, Şcoala gimnazială „ Învăţător Clemenţa Beşchea'',Căpăţâneşti, Com. Mărăcineni, jud.Buzău

Motto:

„Problema educației constă în a oferi copilului un mediu ambiant lipsit de obstacole. Atunci manifestările caracteristice de apărare dispar, iar adâncurile sufletului încep să iasă la iveală."

(Maria Montesouri - Descoperirea copilului.")

Școala - ca ax esențial al dimensiunii umane a dezvoltării sociale - realizează mobilizarea și afirmarea energiilor umane ale unei societăți. Ea face parte din ansamblul de capacități endogene ale dezvoltării sociale. Calitatea școlii și calitatea dezvoltării sociale, sunt aspecte solidare, puternic corelate.

Școala face parte dintre organizațiile sociale cele mai complexe.

Dezvoltarea învăţământului a cunoscut numeroase şi profunde transformări dominate de ideea înnoirii. Elevii trebuie „să înveţe a învăţa într-un mod nou", dascălii trebuie „să înveţe a preda într-un mod nou", o cerere crescândă de însuşire a unor noi modalităţi de lucru mai bune, mai eficace care să ducă la sporirea calităţii eforturilor de predare şi a celor de învăţare.

Școlii îi revine în primul rând datoria de a forma complet elevii, „punând la treabă, în același timp, mintea și sufletul."

Dinamica socială a ultimelor decenii aduce o întreagă serie de provocări. Competențele, valorile și atitudinile de care au nevoie elevii noștri pentru reușita personală și socială nu pot fi formate în întregime prin intermediul disciplinelor școlare clasice. Problema care se pune este aceea a depășirii frontierelor rigide, a deplasării accentului spre conștientizare, cooperare, gândire critică și creativă, spre adaptabilitate și interpretarea lumii mereu în schimbare. Este necesară o educație care să acorde o mai mare importanță „omului care merge, decât drumului pe care îl urmează."

O învățare dincolo de discipline, parcurgerea unui curriculum integrat poate fi mai aproape de nevoile omului contemporan. Aceasta presupune crearea de conexiuni între teme sau competențe care sunt, de regulă, formate disparat, în interiorul diferitelor discipline.

Aceste teme au o puternică implicare în viața cotidiană a elevilor și trebuie să vizeze formarea de noi valori și atitudini necesare acestora pentru a răspunde mult mai bine noilor provocări ale vieții contemporane.

„Omul cât trăiește învață" - promovarea învățării pe întreg parcursul vieții. Transformarea educației în educație permanentă, care să urmărească integrarea și pregătirea socio-profesională complexă a omului - constituie o deplasare de accent în procesul de dezvoltare al acestuia. Această deplasare este văzută ca o acțiune socială care să asigure progresul sistemului de învățământ.

„... înoirea instrumentelor noastre pedagogice", ce reprezintă informatizarea în educație prin intermediul computer-ului. Educația trebuie să răspundă exigențelor cerute de realitățile naționale și internaționale. Semnificațiile și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de provocările, tot mai numeroase, ale spațiului social.

În ultimul timp, rolul școlii s-a îndepărtat mult de cel tradițional, devenind mai complex. În acest context, e nevoie ca școala să se restructureze, să-și modernizeze structurile, mecanismele și serviciile pe care le oferă, pentru a face față noilor roluri și responsabilități care i se atribuie. Este dovedit faptul că succesul copiilor depinde, în mare măsură, de armonizarea demersurilor școlii cu cele ale familiei și de buna colaborare dintre profesori și părinți în vederea stabilirii unei continuități educative.

O școală prietenoasă cu părinții trece dincolo de legăturile formale și firești cu familiile copiilor și dezvoltă adevărate parteneriate active, folosind o gamă largă si variată de modalități. În cadrul școlii, părinților li se creează oportunități de a participa la diferite forme ale activității școlii. Se vizează schimbarea ideilor, concepțiilor și abilităților parentale, precum și sprijinirea familiilor aflate în dificultate; se încurajează exprimarea părerilor părinților în legătură cu modul cum funcționează școala și se aceptă poziția acestora de „prieteni critici" - persoane de încredere, cointeresate în actul educației, oferind șansa unei analize cuprinzătoare și a unui proiect de dezvoltare realist.

„Omul nu este întreg decât atunci când se joacă" (Schiller). Este bine știut că elementele ludice stimulează creativitatea copiilor, libertatea de gândire și acțiune, dezvoltă inițiativa, curajul, voința, perseverența, combatitivitatea, corectitudinea, disciplina, spiritul de cooperare, comportamentul civilizat. Cercetările recente comută tot mai activ accentul de pe factori intelectuali pe cei motivaționali și afectivi, iar jocul este instrumentul cel mai eficient prin integrarea afectiv - emoțională a participanților. Pentru a deveni, o activitate didactică - trebuie să includă elemente ludice: explorarea, surpriza, așteptarea, ghicirea, întrecerea.

Se știe că, în intervalul de vârstă 7 - 10/11 ani se cristalizează structura intelectuală a copilului și se pun bazele stilului de învățare și raportare la activitatea intelectuală, educarea creativității ar trebui să devină o prioritate: dascăl creativ - elev creativ. Actul de creație nu urmează un plan fix, profesorul este cel care poate educa creativitatea - un dascăl creativ va forma elevi creativi. Fiecare copil se naște cu un anumit potențial creativ. Acest potențial dispare dacă nu este stimulat și educat. Creativitatea fiecăruia se manifestă într-un mod unic: a sesiza o problemă acolo unde alții nu cred că există și de a descoperi soluții efective la aceste probleme. Jocul pune la îndemâna copilului posibilitatea dezvoltării acestor abilități, ajutându-l să se dezvolte. Jocul creativ este o adevărată cale de stimulare a creativității copilului. Contează, de asemenea, posibilitatea ca prin joc să poată fi depășite blocajele emoționale sau „problemele" unora ditre elevi, să se creeze disponibilitatea acestora de a se angaja în activități de comunicare mult mai ușor decât în cazul exercițiilor clasice.

În procesul instructiv - educativ se pune un accent deosebit pe comunicare. Comunicarea constituie un instrument universal de socializare umană, fiind o formă de manifestare a relațiilor si atitudinilor interpersonale, dar și o formă specifică de activitate, în procesul căreia se formează relații și atitudini umane. În școală, în ciclul primar, „inventând" jocuri de comunicare realizăm o punte de comunicare solidă între noi și elevi, descoperindu-le necesitățile.

Unul din obiectivele majore ale educației este îmbunătățirea puterii de înțelegere a copilului și cultivarea dorinței acestuia de a învăța - fără efort, fără constrângeri, în ritmul și la parametrii solicitați. În teoriile moderne se vorbește din ce în ce mai mult de învățarea experențială, de profesor cu rol de ghid sau de facilitator al proceselor de învățare, de valorizarea și dezvoltarea potențialului fiecarui copil, de respectarea ritmului și a stilului său cognitiv propriu. În acest sens, este foarte important demersul pe care profesorul sau părintele îl poate iniția în direcția stimulării interesului copilului pentru cunoaștere, al interesului pentru a căuta informația necesară și pentru a o utiliza în contexte variate, al interesului pentru rezolvarea de probleme și altele, prin planificarea și organizarea unor activități/jocuri cu acest scop.

„Munca școlară trebuie să fie mai mult dacât joc și mai puțin decât muncă. Este o punte dintre joc și muncă"

Din cele mai vechi timpuri actul educațional s-a consumat într-un climat generat de un sistem relațional interpersonal. Totuși, modul în care colaborează cei doi parteneri, profesorul și elevul, este, în permanență, în atenția psiho - socio - pedagogiei moderne. O analiză atentă a acesteia evidențiază unele aspecte:

- elevul trebuie să aibă motive întemeiate, nu atât logic cât mai ales emoțional, pentru a se lăsa atras în interacțiune și, mai ales, în efortul presupus de activitățile de învățare;

- elevul știe tot timpul că nu se situează pe aceeași poziție cu profesorul, dar a fi partener, pentru el, înseamnă a i se acorda încredere, atenție, timp;

- parteneriatul este rezultatul unei tranzacții în plan afectiv - atitudinal între cei doi factori ai relației educaționale într-un sens intuitiv, care se bazează pe trebuința firească pe care orice om o are de a fi respectat;

- într-o relație de comunicare, formele tranzacționale pot avea un caracter pozitiv (când determină încredere, afecțiune, valorizare, apreciere între parteneri) sau pot avea un caracter negativ (când au ca efect stoparea relațiilor de comunicare, fiind exprimate prin dominare, umilire, ridiculizare).

Prin specificul său, în școală, climatul constituie o variabilă esențială care influențează calitatea activității pedagogice în ansamblu, dar mai ales performanțele profesorilor și elevilor.

Miles vorbind despre identitate și climatul școlii, se referea la ele ca la un fel de matabolism propriu, care mediază interiorizarea diferitelor influențe externe și racordarea lor la dimensiunile interne ale școlii. Rezultatul îl reprezintă climatul școlii. Climatul poate fi considerat unul dintre indicatorii esențiali ai calității vieții școlare.

Școlile diferă între ele din punct de vedere al climatului. Având în vedere dinamica și complexitatea vieții școlare și climatele, probabil, se modifică în raport cu variabile situaționale. Există o strânsă corelație între climatul deschis și „sănătatea" școlii. Acesta încurajează autonomia, autodisciplina, autodeterminarea, cooperarea, relațiile deschise și sincere, valorizează potențialul ficăruia și al tuturor.

Este o artă să îmbini tradiţia cu modernitatea.

Pendularea între refugiul în tradiţie şi permanenta nevoie de regenerare există şi va exista mereu.

Dezvoltarea învăţământului a cunoscut numeroase şi profunde transformări dominate de ideea înnoirii. Elevii trebuie „să înveţe a învăţa într-un mod nou", dascălii trebuie „să înveţe a preda într-un mod nou", o cerere crescândă de însuşire a unor noi modalităţi de lucru mai bune, mai eficace care să ducă la sporirea calităţii eforturilor de predare şi a celor de învăţare.

Mulţi consideră vechiul un soi de leneveală a sufletului, rutină care este bună în anumite doze. Cei care sunt vizitatori pe tărâmul inovaţiilor tehnologice consideră tehnologia avansată un domeniu demn de „minţi mai alese". Numai copiii au o relaţie specială cu obiectele. Patima calculatorului macină tineretul ca un foc lacom.

Nu însemni nimic dacă nu apari pe Facebook. Aceşti utilizatori „învăluiţi în abur colorat”, rămân adesea ferm ancoraţi în ignoranţa lor.

În educaţie, de la didactica intuiţiei a lui Commenius, până la învăţarea programată a lui Skinner, „toate-s vechi şi nouă toate.” De la planul de lecţie simplu şi clar, la proiectul de tehnologie didactică, cu strategii, hăţişuri de obiective în care te pierzi uitând de unde ai plecat şi unde vrei să ajungi; obiective de neatins uneori de toţi copiii, au trecut ani mulţi care nu au dat roade bogate. Tehnologiile didactice urmăresc ceva precis, până la detalii, dar nu pot surprinde inefabilul, inexprimabilul, umbrele şi luminile din fiinţa fragilă din faţa noastră, copilul. Anumite sensibilităţi nu pot fi acoperite de pedagogie.

Şcoala - ca ax esenţial al dimensiunii umane a dezvoltării sociale - realizează mobilizarea şi afirmarea energiilor umane ale unei societăţi. Ea face parte din ansamblul de capacităţi endogene ale dezvoltării sociale. Calitatea şcolii şi calitatea dezvoltării sociale sunt aspecte solidare, puternic ancorate.

Cultura şcolii este îmbogăţită de cultura dascălilor, de cultura elevilor, care o diversifică şi o împrospătează continuu. Climatul, etosul profesional, informalul sunt aspecte ce fac ca fiecare şcoală să aibă identitatea ei.

Şcoala corespunde în gradul cel mai înalt ideii de „learning organization”, este o organizaţie care asimilează noile exigenţe şi le răspunde prin adaptări, prin soluţii noi creatoare.

De aceea ea trebuie judecată după calitatea prestaţiei pedagogice şi a „produselor” sale. De aceea, pentru a fi un bun dascăl, trebuie să te naşti cu „harul” de a dărui zi de zi altora, fără încetare. Viaţa unui dascăl nu este, mai niciodată un septembrie senin. E mai bine să fim circumspecţi cu anii ce vin. Să ne păstrăm libertatea interioară, un bun inalterabil, în ciuda „avalanşei de noutăţi”. Trecutul, oricât s-ar îndepărta, vieţuieşte în noi, ca o uşoară atingere, De aceea este o artă să îmbini modernul cu tradiţionalul. E bine să nu ne lăsăm niciodată înşelaţi de culoare, să căutăm tot timpul nuanţa. Cel mai important este să îi învăţam pe copii să fie stăpâni pe firea lor.

Fiecare dascăl poate să facă din clasa de elevi cu care lucrează un adevărat laborator de „încercare” şi „validare” a eficienţei diferitelor metode şi procedee de predare/învăţare. Chiar şi cele mai noi procedee şi tehnici de predare, sugerate de diferite foruri de cercetare ştiinţifică, se cuvine a fi analizate în spirit critic, constructiv şi nu acceptate în mod pasiv, adaptate eventual, situaţiilor concrete de instruire şcolară.

„Nu toate metodele sunt la fel de bune pentru toate scopurile, aşa încât scopul este cel care selectează punctele tari şi slabe ale metodei pentru diferitele ei utilizări”.

Reîntoarcerea la tradiţie prin prisma modernizării metodologiei, integrată noilor orientări, înseamnă, de fapt, revigorarea metodelor consacrate sau clasice. Toate sistemele de învăţământ sunt în căutarea unor metodologii noi, de actualitate, dar totuşi, cu o orientare tradiţională. Învăţământul actual este în căutarea şi absorbţia unor noi metode mai eficiente, în măsură să asigure condiţii optime pentru învăţare, să ajute elevii în atingerea unui nivel înalt de pregătire, îşi păstrează actualitatea, o orientare în direcţia menţinerii unor metode tradiţionale sau clasice, de transmitere directă a cunoştinţelor. Nu neapărat tot ceea ce este vechi este şi demodat, nu tot ceea ce este modern şi nou este şi bun sau eficient... Modalităţile noi de predare/învăţare nu reprezintă nicidecum o ruptură faţă de tradiţiile metodologice de bază. Este ca şi cum ne-am cumpăra o haină nouă, cea veche fie ne-a rămas mică, s-a uzat, ne-am plictisit de ea şi vrem ceva nou, în pas cu moda. Oricum ar fi, de foarte multe ori haina nouă, nu are calitatea celei vechi, poate nu este mai frumoasă, nici mai comodă, dar este nouă...

Prin caracterul ei dinamic, metodologia didactică a rămas, astfel un domeniu de permanentă deschidere a cercetărilor şi experimentării, inovaţiei şi creaţiei dascălilor.

În toate timpurile şi la toate popoarele, odată cu îmbogăţirea experienţei de cunoaştere şi acţiune, a existat preocuparea elaborării unor modalităţi mai bune de transmitere şi asimilare a valorilor culturii, a experimentelor umane celor mai înaintate.

Și, totuși, din negura vremurilor, de când există școala, cu bune cu rele, cu vechi cu nou, omul, la un moment dat al vieții sale, îi duce dorul, de ce oare ?...

BIBLIOGRAFIE

1. Bârzea, C., *Arta şi ştiinţa educaţiei,* Editura Didactică și pedagogică, București, 1995.
2. Cerchez, M., *Elemente de management şcolar*, Editura Spiru Haret, Iași, 1995.
3. Cucoș, C., *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, București, 2006.
4. Păun, E., *Școala - abordare sociopedagogică*, Editura Polirom,București, 1999.

2567

PARADIGME - PROIECTAREA CONSTRUCTIVISTĂ, DESIGN INSTRUCȚIONAL

Verginia Marin, Școala Gimnazială Nr. 21 Sibiu
Vicențiu Gabriel Stoica, Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate Craiova

Un curriculum (oficial, formal) este "un proiect educațional" (D'Hainaut , 1981), ilustrând diferite etape de concretizare a unei politici, strategii asupra educației prin învățământ (în principal). Realizarea lui practică, aplicarea prin procesul instructiv-educativ cere continuarea, aprofundarea, adaptarea elementelor sale la condițiile acțiunilor directe de predare-învățare-evaluare . Rezultă tot o proiectare, dar mai detaliată, de natură acțională, situațională, activă acum și în care sunt implicați direct profesorul, institutorul, ca realizatori .

"Înainte de a călca pe un drum, trebuie să-l vezi", afirma T. Kotarbinski, cunoscutul praxiolog (1976). Proiectarea constructivistă ne arată că, în esență, conceperea activităților educative este o construcție mentală a educatorului (lat. *proicio, ere* - a arunca înainte; *proiectio, nis* - întindere înainte, dreptul de a construi făcând o proiecție). Iar produsul său este un construct, un proiect sau o schiță, un model, o intenție, o reprezentare (engl.- *design)*: fie că apare ca o descriere a procesului, a etapelor și a conținutului proiectării la nivel conceptual, fie că este o schiță concretă a desfășurării activității și a modului de antrenare a elementelor ei .

Variante de modele sunt îndeajuns de multe, întrucât au evoluat odată cu fundamentarea concepției asupra proiectării și a definirii curriculumului școlar, în prezent consolidându-se abordarea constructivistă, în detrimentul celei behavioriste (R. Glaser- Instructional Design) .

Proiectarea constructivistă aspiră să fie caracterizată ca fiind : **științifică** (aplică criterii specifice de cunoaștere, de argumentare logică, de rezolvare, de verificare, de interpretare) ; **interpretativă** (recurge la ipoteze, caută răspunsuri și căi alternative de concepere și realizare, adoptă criterii variate, determină formularea de reflecții) și chiar **critică** (analizează obiectiv condiții, relații, restricții, obstacole, oportunități, limite, alte alternative care sunt sau vor interveni, pentru elementele antrenate pedagogic).

Argumentarea schimbării de paradigmă și în problematica pregătirii, conceperii și realizării acțiunilor educative este adesea raportată general la consecințele racordării educației la determinările date de dinamica dezvoltării societății, reținând câteva perechi de trăsături antagonice, pentru paradigma societății industriale versus paradigma societății bazate pe cunoaștere: relații de adversitate-relații de cooperare, organizare birocratică-organizare în grup, leadership autocratic-leadership interactiv, control centralizat-autonomie și autocontrol, conformitate-diversitate, aplicare exactă-inițiativă, comunicare locală-comunicare globalizată, comportament strict precizat-integrarea sarcinilor, holism ș.a.

Diversitatea modului de a anticipa, a concepe o activitate educativă, după criterii de eficiență și eficacitate, a reflectat mereu un mod de a gândi al educatorului, în baza experienței în diferite contexte și situații, a formării sale pedagogice , a respectării ținutei științifice, a raportării la alte modele, a sintetizării colaborării în echipă . Prin mobilizarea unor astfel de resurse (cognitive, acționale, manageriale, atitudinale, motivaționale, socio-culturale) pentru rezolvarea situației complexe a viitoarei sale activități educative, într-un context dat, educatorul nu dovedește decât nivelul complexității competenței sale în pregătirea acesteia - competența de anticipare, însă în diferite modalități .

Designul a exprimat un mod tehnologic, ingineresc de a căuta oportunități pentru găsirea, construirea condițiilor psihopedagogice care să faciliteze cât mai eficient influențarea acțiunilor, pașilor pe diferite obiective ale educației standardizate, ale învățării cunoștințelor, ale comportamentelor în sine (cognitive , afective, psihomotorii). Dar au crescut presiunile teoretice (noile teorii cognitiviste, umaniste ale învățării) și practice (noile așteptări socio-profesionale, complexitatea noilor contexte), mai ales în sens formativ astfel, pentru finalitățile prioritare de esență calitativă (capacități, competențe, atitudini).

În acest sens, educatorul cercetează acum diferite ipoteze, soluții metodologice de construire a conceperii și desfășurării activităților: care sunt oportune pentru aplicarea respectivei teorii abordate, cum să le trieze, cât să fie întrebuințate, când, în ce combinație, ce experiențe să valorifice, ce deschideri să aibă pentru următoarea activitate, cât să evidențieze rolul educaților și al lui ș.a. Toate acestea sunt obiective ale cercetării (empirice), în baza reflecției, pe care o face educatorul aici - ca manifestare a nivelului profesionalizării pedagogice științifice.

Paradigma designului clasic (behaviorist, de tip programat), reevaluat astfel va releva atunci înțelegerea, cercetarea, perfecționarea relației între baza științifică pedagogică, interdisciplinară (constructivistă acum) și concretizarea în proiecte-construct; între proiectele-instrument flexibilizate conceptual și metodologic și realitatea contextului pedagogic centrat pe educat, necesar formării prioritare a competențelor educaților; între nivelul formării, afirmării competenței educatorulu icare implică aici reflecții proprii, acțiuni-cercetare și mobilizarea variatelor resurse achiziționate de către educați, în rezolvarea situațiilor-problemă, în baza facilitării, îndrumării, stimularii, metacogniției; între experiența analizată critic și continuu și nevoia adaptării la diversitatea contextelor, situațiilor concrete sau corelate inter- și transdisciplinar, în activitatea proiectată inițial, la evoluția , progresul educaților.

Aceste ultime abordări au repercusiuni asupra conceperii proiectării ca proces de adaptare la complexitatea formării și a contextelor, putând fi raportată și la microparadigma conceperii și realizării educației ca rezolvare de probleme. Ceea ce indică acțiuni de la diagnoza și facilitarea mediului pedagogic de susținere și stimulare a educaților, la procesul de analiză rațională, critică a

acestuia, la identificarea secvențelor particulare ca situații-sarcini problematizate și a relațiilor între ele și până la cuunoașterea dificultăților, anomaliilor lui și a faptelor-puzzle, cu ipoteze și soluții-alternative de rezolvare.

Atunci, ca rezolvare constructivistă de situații-problemă specifice procesului de educare, formare a capacităților, competențelor, atitudinilor așteptate, într-un anumit context pedagogic, în proiectarea astfel necesară, educatorul poate structura, adopta ca strategii: fie prin ghidare și îndrumare, fie prin modelare, fie în mod creativ-imaginativ, fie prin derularea bazată pe interactivitate, fie valorificând reflecția și reglarea continuă sau prin acțiuni-cercetare ș.a.

Ar mai rezulta că noul sens al paradigmei arată un mod efectiv practic de conceptualizare a unei analize, interpretări critice a unui sistem sau a unei situații-problemă de clarificat în acest proces de formare, sub aspectul și al cercetării interrelațiilor între elementele sale componente . Atunci, designul inițial, fără a fi eliminat din tehnologia pregătirii activității, a rămas să fie raportat la planificarea și programarea riguroase , exacte, strict aplicative, a unui model prescris, esențial nemodificabile în raport cu dinamica evoluției educaților, a contextului.

Proiectarea centrată pe formarea competențelor promovează evoluția, dezvoltarea, alternativele, ipotezele cu soluții perfectibile, reglarea chiar în desfășurare, identifică obstacolele, ambiguitățile și soluțiile posibile, afirmarea creativă, permite conceperea pe o durată variabilă, cu rute diferite de parcurs, permite o mai bună comunicare, internegocierea și consensul, permite o mai bună adaptare la situația reală a contextului , printr-o reflecție și revizuire continuă, verifică valoarea unor alternative metodologice, permite corelații variate interne și externe, între experiențe anterioare și anticipări, între formal și nonformal.

În abordarea interpretativă a evoluției procesului educațional și a metodologiei sale , schimbările de paradigme identificate au putut evidenția modificările privind: idei, modele și moduri de percepere și reprezentare a practicii educaționale, experiențe și experimente semnificative, aspirații și valori formative incluse în noul curriculum, modalități de construire și proiectare a contextelor și situațiilor educative, a strategiilor alternative, soluții pentru noile roluri ale actorilor educației sau pentru modificarea criteriilor de evaluare sau pentru conducerea acțiunilor sau pentru perfecționarea lor. Așteptarea generală asupra reorientării formării educaților, a creșterii caracterului științific al practicii educaționale, a profesionalizării educatorului poate deveni realitate astfel.

Bibliografie :

Eftenie N, Introducere în metodica studierii limbii şi literaturii române, Editura Paralela 45, 2008;

Ionescu M, Radu I, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001;

Joiţa E, Managementul educaţional. Profesorul – manager; roluri şi metodologie, Editura Polirom, Iaşi, 2000;

Nicola I, Tratat de pedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996

Frunză Virgil , 2004 , Elemente de metodologie a instruirii, , Editura Muntenia, Constanța ;

Cucoș Constantin, 2006, Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași;

Ceobanu Ciprian, Cucoș Constantin , Istrate Olimpius ,Pânișoară Ion-Ovidiu,2020,

Educația digitală, Colecţia Collegium – Ştiinţele Educaţiei, Editura Polirom, Iaşi;

Cucoș Constantin , 2006 , Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizarii formării, Editura Polirom, Iași;

Magdas Ioana , 2007, Didactica informaticii, de la teorie la practică, Editura Clusium, Cuj-Napoca .

OBSTACOLE ÎN CALEA ÎNȚELEGERII UNUI TEXT CITIT

prof. înv. primar Mariș Ioana
Școala Gimnazială Lunca Bradului, jud. Mureș

Studiile teoretice în domeniu au evidențiat complexitatea actului lecturii care, privită din perspectiva comprehensiunii, apare ca un process "personal, activ și holistic, proces ce presupune interacțiunea a trei factori: cititorul, textul și contextul lecturii." (A. Pamfil, Limba și literatura română Structuri didactice deschise, 2008, Paralela 45, p. 131).

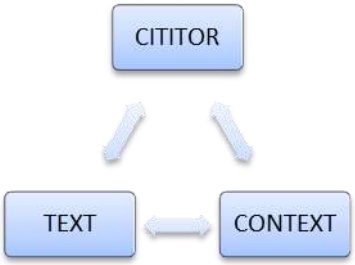

Trezirea interesului pentru lectură este unul dintre obiectivele finale ale activităţii desfăşurate de învăţător cu elevii claselor primare. Copilul, în general este lipsit de încredere în forţele lui. Efortul pe care îl face în primele clase pentru a parcurge câteva pagini este uriaş. Lectura propriu-zisă nu începe decât atunci când copilul reuşeşte să descifreze singur cu uşurinţă ideile ascunse în spatele semnelor grafice.

La copiii care au învins greutăţile începutului, nu mai poate fi vorba de lipsa de interes. În cazul acesta gustul pentru lectură nu este încă format. Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă ce înglobează răbdare, perseverenţă, continuitate, voinţă.

Principalele obstacole cale stau în calea comprehensiunii unui text citit sau audiat pot fi structurate pe două niveluri: nivelul neurofiziologic și cel pedagogic. În acest material voi face referire la partea pedagogică.

Câteva posibile dificultăți care țin de micul cititor și pot împiedica procesul de comprehensiune a textelor sunt:

- interesul scăzut al elevilor pentru lectură în general sau pentru anumite texte;
- dificultatea de a repera indicatori de sens la nivelul unei fraze, al unui fragment, al unui text, al unei cărți;
- dificultăți de a traduce cuvintele citite în imagini mentale, concrete;

- de a integra informațiile din text în propriile cunoștințe;
- de a raționa asupra textului, de a face judecăți despre el;
- de a adopta o poziție ”meta” față de propriile procese mentale și de cele necesare pentru o bună înțelegere;
- de a face apel la cunoștințele anterioare indispensabile pentru buna înțelegere, de a-și îmbogăți calitatea și cantitatea cunoștințelor (cunoștințe de limbă, despre structurile textuale, despre viață, lume, cultură, etc.);
- de a stăpâni un vocabular suficient și de a și-l îmbogăți;
- structura afectivă a cititorului, încrederea în sine, capacitatea de a-și asuma riscuri, intenția de lectură, reprezentarea asupra lecturii, etc.

A doua categorie de obstacole sunt cele care vizează accesibilitatea textelor literare. Aici putem evidenția rolul pe care-l are „lizibilitatea textelor”, vizând lungimea textelor, numărul cuvintelor sau al expresiilor necunoscute, prezența indiciilor textuali ai dialogului. În acest sens, se recomandă rescrierea textelor dificile de către învățător și adaptarea acestora la particularitățile de vârstă, la nivelul cunoștințelor și capacităților de care dispun cei cărora le sunt oferite aceste texte.

Un alt factor care poate obstrucționa nivelul de comprehensiune îl reprezintă stuctura textelor prezentate. Textele cu dominantă narativă (povestirile, poveștile, basmele, legendele, etc.) sunt mai îndrăgite de către elevi și mai ușor descifrate. Nu trebuie excluse nici textele lirice, dramatice, științifice, care pot devein atractive și înțelese dacă învățătorul dă dovadă de tehnică și măiestrie didactică. Aici intervine un al treilea factor care se referă la domeniul referențial al textului. S-a observat că textele ale căror subiecte sunt familiare și interesante pentru elevi sunt înțelese mai ușor și mai corect.

Cea de-a treia categorie de obstacole în calea înțelegerii unui text face referire la contextul lecturii. Aici sunt vizate componenta socială, componenta fizică, componenta pedagogică.

Componenta socială vizează toate formele de interacțiune stabilite în timpul activității (învățător-elev, elev-colegi). Extrem de important este rolul învățătorului în organizarea și ghidarea întregului proces educativ. Dacă, în timpul lecturii, apar emoții inutile, frica de a nu greși, probleme de comunicare, etc. acestea vor bloca întreg procesul de întelegere a textului studiat.

Importantă este și componenta fizică, ce se referă la calitatea luminii, ambianța relaxantă și prietenoasă din clasă, claritatea tipăriturilor, relevanța imaginilor, gestionarea timpului, calitatea cărților de lectură, etc. Accesibilitatea demersului didactic presupune și prezența unor sarcini de lucru clar formulate, adecvate cunoștințelor și capacităților elevilor, adecvate tipului de text studiat, atractive, activizante și antrenante, diverse, creatoare, etc.

Dacă ne referim la obstacolele ce vizează activitatea de lectură putem afirma că acestea sunt diverse și reprezintă o adevarată provocare pentru școala românească și nu numai.

Marea provocare a învăţătorului şi a profesorului de limba română o reprezintă interesul scăzut al elevilor faţă de lectură. Motivele care stau la baza acestui refuz sunt numeroase: elevii noştri sunt prinşi în reţeaua informaţională virtuală, reţea care i-a obişnuit să afle tot ce îi interesează printr-un simplu clic. Astfel răbdarea lor este pusă la mare încercare atunci când au de parcurs numeroasele pagini ale unei cărţi. Acestui factor i se adaugă şi tentaţia filmelor, a emisiunilor TV, a jocurilor virtuale şi nu în ultim rând, exemplul oferit de către familie, anturaj.

Anturajul îşi pune adânc amprenta asupra fiecăruia. Elevii nu citesc deoarece acest lucru nu e practicat nici de prietenii lor. Se creează astfel o serie de relaţii de interdependenţă care afectează negativ dezvoltarea elevilor.

Sunt şi alţi factori care determină lectura elevilor: particularităţile de vârstă, preferinţele lor, climatul familial, care pot transforma lectura într-o necesitate sau obligaţie. Se ştie că nimic nu este mai puternic decât exemplul. Într-o familie unde sunt prea puţine cărţi, unde nimeni nu citeşte, rareori se poate aştepta cineva ca un copil să dovedească de timpuriu pasiune pentru lectură, pentru carte în general. Întâlnim adesea şi copii care ascultă cu mult interes o lectură frumoasă, citită de părinte, dar preferă să se joace, să-şi piardă vremea fără a fi tentaţi să citească şi altceva decât ceea ce li se cere de către învăţător la şcoală. La toate aceste cauze mai putem adăuga lipsa motivaţiei şi a recomandărilor.

Din păcate, un alt impediment îl reprezintă preţul cărților. Puterea de cumpărare este tot mai scăzută iar preţul cărţilor tot mai ridicat. Acestora li se adaugă şi timpul tot mai limitat al tuturor, de la părinţi la elevi, toţi sunt într-o permanentă criză de timp.

Alături de aceşti factori apar însă şi alte neajunsuri în calea lecturii care sunt mult mai greu de înlăturat: mediocritatea, lenea, dezordinea, delăsarea, inconştienţa, pendularea între confort şi efort.

Misiunea dascălului de a face din lectură o activitate atractivă pentru elevi este una dificilă şi de durată. Eficacitatea îndrumării lecturii depinde de cunoaşterea preferinţelor elevilor, care variază în funcţie de temperament, mediu social şi de ambianţa colectivului şcolar. Uneori, elevul nu are la dispoziţie cărţile cele mai potrivite cu vârsta, preocupările şi preferinţele lui iar o simplă îndrumare în acest sens este de mare ajutor. La fel de important este şi faptul că învăţătoarea trebuie să cunoască ce a citit elevul până la data aceea şi care sunt preferinţele lui. Pentru selectarea şi recomandarea lecturii, învăţătorul studiază dotarea bibliotecii şcolii cu volume sau culegeri şi se informează în legătură cu cărţile pe care le au copiii acasă. De un real folos, în acest sens, sunt chestionarele care permit colectarea unor date importante privind preferinţele, aşteptările elevilor precum şi cărţile citite anterior. După ce dispune de aceste date, dascălul stabileşte cărţile pe care le recomandă.

O bună colaborare între familie şi şcoală va dezvolta la elevi gustul pentru lectură. Prin lectură, elevii sunt conduşi să-şi formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conţinuturi şi forme ale realităţii exprimate printr-o multitudine de modalităţi, să-şi extindă astfel aria cunoaşterii, să iubească frumosul, să respecte cartea şi pe cei care au trudit pentru ea. Odată depăşite obstacolele, lectura va deveni parte intergrantă a vieţii şcolarului, iar mai târziu a adultului care se va bucura de o vastă cultură generală.

Bibliografie:

- Pamfil, A., *Limba şi literatura română Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45, Piteşti, 2008;
- Şerdean, I., *Didactica limbii şi literaturii române în învăţământul primar,* Editura Corint, Bucureşti, 2006;
- Vistian, G., *Literatura pentru copii şi tineret,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003.

UTILIZAREA MIJLOACELOR DE ÎNVĂȚARE DIGITALE ÎN PREDAREA PROGRAMELOR INFORMATICE DE CONTABILITATE

Prof. Dr. Adriana Martiniuc
Colegiul Economic Administrativ Iași

Mijloacele de învățare digitale utilizate în activitatea didactică, la disciplinele economice, respectiv contabilitate sunt soft-urile. Programele informatice sunt utilizate în contabilitatea entităților economice în mod curent în prezent. Nu mai există entități care să nu utilizeze un program informatic specializat, indiferent de obiectul său de activitate. Digitalizarea în general este un concept în plină ascensiune fiind determinată de: progresul tehnic şi tehnologic, extinderea tehnologiilor informatice, dezvoltarea comunicării online prin internet, necesitatea raportărilor în format electronic la instituţiile statului, nevoia de utilizare a informaţiilor contabile într-un timp cât mai scurt.

Adaptarea conținuturilor învățării la noile tehnologii este o provocare și un obiectiv de realizat în următorii ani.

Orele de contabilitate financiară sau orele de instruire practică ce vizează utilizarea programelor de contabilitate în evidența financiar-contabilă a entității se derulau, în de cele mai multe ori, în mod clasic, ca pregătire de laborator, de discipline economice, prevăzute cu rețele de computere, conectate la internet și dotate cu soft-uri de contabilitate.

Digitalizarea se poate implementa prin formarea de priceperi și deprinderi în utilizarea computerelor și programelor informatice. Aceasta este una dintre prioritățile învățământului preuniversitar, iar formarea de priceperi și deprinderi în utilizarea unor programe specializate în gestionarea resurselor entităților economice și înregistrarea de operațiuni economice specifice activității entităților economice reprezintă un deziderat, de multe ori greu de realizat.

S-au realizat progrese importante în dotarea unităților de învățământ cu computere conectate la internet, precum și cu programe informatice de uz general, dar nu în ultimul rând și specializate de contabilitate. Progresul tehnic, în special cel informatic, a determinat și adaptarea programelor școlare. În consecință s-au făcut pași importanți, de la evidența financiar-contabilă clasică, cu utilizarea mijloacelor didactice clasice (documente pe suport de hârtie, registre contabile, calculator manual), la utilizarea mijloacelor didactice moderne, respectiv computere care să permită evidența fianciar-contabilă informatizată.

În ultimii ani, condițiilor de învățare în spațiile didactice, săli de clase, laboratoare prin dotarea cu tehnologie, au înregistrat progrese:

- sălile de clasă dispun, în prezent de computere, prevăzute cu sisteme audio-video;
- toate calculatoarele, din fiecare sală de clasă, sunt conectate la internet;
- platformele de comunicare și desfășurare a orelor on line s-au perfectat.

Toate aceste îmbunătățiri cu tehnologie de ultimă generație au impact direct asupra orelor de contabilitate, în special pentru orele de contabilitate cu utilizarea calculatorului.

Tabelul 1. Analiză comparativă a orelor desfășurate la orele de contabilitate, cu utilizarea metodelor și mijloacelor didactice clasice și moderne

<table>
<tr><th colspan="2">Desfășurarea orelor în laborator, cu utilizarea mijloacelor clasice de învățare</th><th colspan="2">Desfășurare orelor în laborator, cu utilizarea mijloacelor informatice de învățare</th></tr>
<tr><td colspan="2">Resurse materiale echipamente tehnice de învățare, predare şi comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic şi receptivitatea fiecărui elev:
- Calculator, video-proiector, imprimantă, soft de specialitate;
- Legislaţie în contabilitate pe suport de fizic;
- Planul de conturi general pe suport de fizic;
- Documente financiar-contabile pe suport fizic;
- Tablă, cretă, marker, flipchart;</td><td colspan="2">Resurse informatice - echipamente tehnice de învăţare, predare şi comunicare care facilitează activitatea cadrului didactic şi receptivitatea fiecărui elev:
- Calculator, soft de specialitate, foldere de cu rapoarte generate salvate pe suport Google Drive;
- Legislaţie în contabilitate în format electronic;
- Planul de conturi general în format electronic;
- Documente financiar-contabile în format electronic, salvate în foldere format google drive.</td></tr>
<tr><th colspan="2">Desfășurare a orelor în laborator, cu utilizarea metodelor clasice de învățare</th><th colspan="2">Desfășurare orelor cu utilizarea metodelor moderne de învățare</th></tr>
<tr><th>Activitatea profesorului</th><th>Activitatea elevului</th><th>Activitatea profesorului</th><th>Activitatea elevului</th></tr>
<tr><td>- Explică etapele utilizării unui program informatic de contabilitate direct, prin notarea elementelor esențiale la tablă sau cu indicații pe flipchart</td><td>- Notează conținuturile esențiale în caiete și parcurge etapele utilizării programelor informatice prin utilizarea calculatorului</td><td>- Explică etapele utilizării unui program informatic de contabilitate direct, prin notarea elementelor esențiale pe ecranul computerului, cu utilizarea mijloacelor moderne de comunicare</td><td>- Notează conținuturile esențiale în caiete și parcurge etapele utilizării programelor informatice cu utilizarea computerului
- Urmăreşte comenzile efectuate de către profesor pe monitor</td></tr>
</table>

Ca urmare a desfășurării orelor de specialitate, respectiv de contabilitate și contabilitate cu utilizarea programelor de informatice de specialitate, am desprins următoarele avantaje și dezavantaje ale celor două modalități de desfășurare a orelor, în mod clasic, precum și cu utilizarea mijloacelor moderne, informatice de învățare, sintetizate în tabelul de mai jos:

Tabelul 2 Avantajele și dezavantajele modalității de desfășurare a orelor în format clasic, în laboratoarele de contabilitate și de desfășurare a orelor cu utilizarea metodelor și mijloacelor moderne de învățare

Modalitatea de desfășurare a orelor fizic, în laboratoarele de contabilitate		**Modalitatea de desfășurare a orelor cu utilizarea metodelor și mijloacelor moderne, informatice**	
Avantaje		Avantaje	
- Explicațiile sunt directe, iar profesorul poate urmări direct reacția elevului și poate să își adapteze discursul la nevoile acestuia - Ghidează și explică direct, individual, fiecărui elev etapele utilizării programului de contabilitate - Corectează în timp real erorile de utilizare a programului - Explică tuturor elevilor, în timp ce utilizează programul informatic	- Poate nota în ritmul propriu, coordonat cu ritmul de predare al profesorului - Poate întreba direct eventualele nelămuriri, în privința conținuturilor predate - Lucrează pe computer supravegheat de profesor - Elevii pot urmări comenzile profesorului în timp real - Elevii realizează împreună cu profesorul comenzile specifice programului informatic	- Ghidează și explică tuturor elevilor etapele utilizării programului de contabilitate - Corectează în timp real erorile de utilizare a programului - Utilizarea mijloacelor moderne în predarea programelor informatice de contabilitate oferă posibilitatea explicării comenzilor, în mod direct, pe monitor prin comanda Share, ceea ce permite clarificarea problemelor intervenite într-un timp foarte scurt și în același timp mai multor elevi.	- Urmărește explicațiile profesorului pe monitor și poate nota elementele importante; - Poate întreba direct eventualele nelămuriri, în privința conținuturilor predate - Pot rezolva în timp real problemele de utilizare a programelor informatice prin solicitarea unei demonstrații din partea profesorului prin comanda *Share,* în același timp, elevul poate explica problemele de soft prin comanda lui *Share*, reducând timpii de lucru.
Dezavantaje		Dezavantaje	
- Explicațiile sunt axate pe comunicarea directă, generală - Nu se pot da explicații prin utilizarea în timp real a comenzilor specifice programelor informatice - Timpii necesari oferirii de explicații fiecărui elev sunt ridicați, față de explicațiile oferite prin intermediul mijloacelor moderne, informatice	- Elevii nu pot înțelege complet explicațiile privind utilizarea programelor informatice, deoarece acestea nu sunt utilizate concomitent cu demonstrația utilizării pe computer, de către profesor	- Explicațiile sunt directe, iar profesorul poate urmări direct reacția elevului și poate să își adapteze discursul la nevoile acestuia; - Nu poate Observa reacțiile elevilor și nu poate reacționa în timp real, prin întrebări suplimentare - Nu poate urmări activitatea fiecărui elev, în timpul predării - Nu poate oferi clarificări individuale tuturor elevilor - Nu poate ghida individual utilizarea programului informatic, ceea ce crește durata de înțelegere a tuturor comenzilor	- Nu pot reveni la anumite aspecte ale lecției, prin întrebări succesive, pentru că ar întrerupe repetat lecția; - Urmărirea timp îndelungat a monitorului computerului aduce un grad ridicat de oboseală a ochilor și lipsa de mișcare afectează sănătatea în general

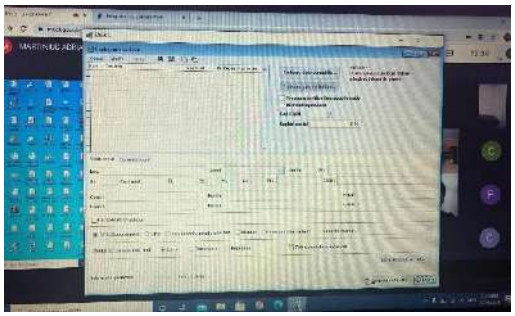

Predarea programelor informatice de contabilitate, cu utilizarea metodelor modern, digitale de învățare au crescut gradul de familiarizare a elevilor cu activităţile specifice ale evidenței financiar-contabile dintr-o entitate economică reală. Practic, la nivelul claselor de liceu elevii sunt pregătiți să realizeze înregistrări specifice contabilității financiare, după cum urmează:

- întocmirea: fişelor de cont, balanţelor de verificare, registrului jurnal, registrului inventar, bilanţ cu generarea fişierelor pentru raportare, calcul impozit pe profit, declaraţiile 100, 101, 392, 094.
- efectuarea de înregistrări specifice imobilizărilor;
- înregistrarea decontărilor cu clienții și furnizorii (situaţii facturi, scadenţar, situaţie avize de expediţie, jurnale, declaraţiile 300, 301, 390, 394);
- înregistrarea operațiunilor de încasări și plăți cu numerar și fără numerar;
- înregistrarea operațiunilor privind decontările cu salariile (cu generarea declaraţiilor în format electronic şi a registrului de evidenţă, plata pe card);
- înregistrarea operațiunilor privind fluxurile de producţie (inclusiv pe baza de reţetar şi/sau comenzi)
- înregistrarea operaţiilor interne cu stocuri (bonuri de consum, bonuri de predare/primire, transferuri, inventariere etc.).
- urmărirea pe centre de profit, situaţii grafice.

Elevul care urmează cursurile la specializarea Tehnician în activități economice (finanțe contabilitate) utilizează programele de contabilitate în același timp cu profesorul, practic ține contabilitatea firmei, în timp real împreună cu profesorul, cu utilizarea mijloacelor informatice de învățare.

Elevul și profesorul devin astfel parteneri de învățare cu utilizarea unor soft-uri multiple. Se dezvoltă astfel, competenţe, abilităţi şi atitudini necesare unui tehnician în activități economice, contabil sau chiar întreprinzător, cu creativitate, gândire critică, rezolvarea de probleme, luare de decizii, asumarea responsabilităţii, iniţiativă, perseverenţă, precum și un bun utilizator al tehnologiilor informatice actuale.

Dezvoltarea abilităților de lucru în format electronic, cu utilizarea softurilor generale, precum și a soft-urilor specializate de gestiune a bazelor de date și de contabilitate, cresc șansele absolvenților de inserție pe piața muncii, precum și de a dezvolta propria afacere.

Tendințele actuale de digitalizare a tuturor serviciilor publice impune pregătirea elevilor pentru meseriile viitorului, care nu pot fi decât informatizate.

Utilizarea mijloacelor moderne în învățarea programelor informatice specializate, determină:

- compatibilizarea softurilor educaționale cu soft-urile utilizate în cadrul entităților economice din viața economică reală;
- formarea unui profesionist înalt calificat, la cerințele pieței muncii;
- creşterea gradului de inserţie a absolvenţilor pe piaţa muncii;
- reducerea perioadei de adaptare la locul de muncă;
- creșterea gradului de adaptabilitate în găsirea unui nou loc de muncă;

Utilizarea mijloacelor moderne, informatice au dus la creșterea eficienței orelor de contabilitate și de contabilitate asistată de calculator, prin digitalizarea procesului de învățământ. S-au achiziționat mijloace didactice moderne, sotf-uri educaționale și de specialitate și s-au pus la dispoziția elevilor și profesorilor într-un timp extrem de scurt, aducând astfel un progres real pentru întregul proces educațional economic.

Bibliografie:

Cristea S., Pedagogie colară i managementul educaŃiei , E.D.P, 1996

Tătărâm M., Tehnica prelucrării informaŃiei: instrument indispensabil pentru profesori i elevi în Restructuring of the (re)training of schoolteachers in Computer Sciences, TEMPUS S_JEP 11168-96, Computer Libris Agora, 1997

https://www.academia.edu/34039992/Metodica_predarii_disciplinelor_tehnice

https://profs.info.uaic.ro/~masalagiu/pub/belief/2016%20Didactica%20predarii%20informaticii.pdf

CITIREA PRIN JOC

Prof. înv. primar - Mateescu Cristina Loredana

Școala Gimnazială Nr. 149, București

Importanța învățării silabisirii în clasa pregătitoare, dar și a citirii în clasa I poate fi argumentată prin faptul că citit -scrisul sunt elemente esențiale ale muncii intelectuale, iar însușirea corectă de către elevi este condiția fundamentală a activității didactice.

Un prim pas în procesul alfabetizării este cel al învăţării cititului, prin silabisire. Am acordat o importanță aparte legării literelor în silabe, formând, încă de la începutul activității, câmpul vizual de citire al silabei. Acesta începe încă de la clasa pregătitoare când elevii pornesc în călătoria familiarizării cu literele mari de tipar. Din experienţa personală, o dată cu studierea mai multor litere mari de tipar, elevii încep să descopere, prin joc, silabe, pornesc a silabisi cuvinte scurte, formate din două, trei silabe. iar din dorinţa de a descoperi frumuseţea înţelesului cuvintelor se urnesc a citi. Drumul spre citirea curentă, cursivă, conştientă ţine de exerciţiul zilnic şi este unul pe termen mai lung. Procesul complex al citirii pleacă de la citirea corectă a cuvintelor din propoziţie, condiţie primordială în înţelegerea sensului a ceea ce se citeşte. Învățarea cititului are ca și obiective pronunțarea corectă a sunetelor, recunoașterea literelor, citirea fluentă a cuvintelor scurte. O atenție sporită trebuie acordată formării câmpului vizual de un cuvânt, într -o primă etapă. Ca și pași necesari avem în vedere respectarea etapelor însușirii citit -scrisului și anume, etapa preabecedară unde accentul cade pe dezvoltarea comunicării din punct de vedere fonetic, lexical, semantic și gramatical, apoi etapa abecedară, cu predarea sunetelor, a literelor, citirea cuvintelor, a propozitiilor a textelor de mică întindere, urmată de etapa postabecedară unde se va urmări formarea citirii corecte, conștiente, logice, expresive.

Citirea corectă

Prin citirea corectă se înțelege citirea clară a cuvintelor, fără omiteri ale literelor, adăugiri, repetări de sunete, silabe sau alte deformări. Este foarte importantă reglarea respiraţiei în timpul exerciţiului citirii, pauza de la sfârşitul propoziţiei enunţiative, spre exemplu. Semnele de punctuaţie se învaţă pe rând, aşadar, intonaţia este un alt factor important al citirii. Acum intervine citirea model a profesorului pentru că, la vârsta şcolară mică, învăţarea se face şi prin imitare. Folosim deseori jocul de rol, în etapa aceasta. În vederea citirii corecte se au în vedere etape ca pregătirea textului pentru citire, citirea model, citirea în cor.

Citirea conştientă

Pentru formarea citirii conștiente folosim procedeul citirii selective. Spre exemplu, citirea cuvintelor care denumesc personajul textului, locul întâmplării sau propoziția care ne descrie cum era afară. Sunt doar câteva exemple.

Citirea curentă

În această etapă, elevii se vor deprinde a citi suficient de repede, însă nu în ritm alert, grăbit. De abia acum se formează citirea corectă, expresivă, conștientă. Deseori se întâlnesc cuvinte care citite cu un anumit accent schimbă înțelesul propoziției.

Exemplu:

Trăia în *acele* vremuri un împărat vestit. Acesta ținea ascunse *acele* din toată împărăția de teama unui blestem abătut asupra fiicei sale.

Cuvântul *acele* are sensuri diferite în propozițiile de mai sus, iar copiii de vârstă școlară mică întâmpină dificultăți în înțelegerea sensurilor acestor cuvinte. Citirea model a învățătorului vine în ajutorul elevului.

Ca să poată citi, un copil trebuie mai întâi să cunoască foarte bine literele, apoi să rostească silabe formate din două, trei litere şi de aceea am ales o

variantă simplă care ţine de lumea jocului prin care am uşurat învăţarea citirii.

Învăţarea cititului este un procedeu complex al micului începător întrucât trebuie să punem la îndemâna ucenicului o multitudine de tehnici şi procedee, instrumente de lucru, adaptate particularităţilor de vârstă şcolară mică prin care elevul participă activ, depune un efort intelectual propriu în procesul citirii. Fiind vorba de o activitate ce trebuie extinsă până la nivel de deprindere, calitatea acestora este determinată de multitudinea exerciţiilor efectuate de fiecare elev în parte, iar succesul în formarea acestor deprinderi este asigurat de capacitatea elevilor de a le efectua în mod independent. De aceea, am asigurat citirea silabelor, mai întâi de toate. Si pentru aceasta am ales să predau învăţarea literelor, citirea silabelor, a cuvintelor, prin jocul intitulat "Trenul cuvintelor".

Pentru acest lucru am folosit cuburi mici de plastic, pe faţa cărora erau scrise litere mari şi mici de tipar. Jocul constă în citirea literelor de pe faţa cubului, apoi aşezarea altui cub alături care avea o literă diferită pentru a forma o silabă. Elevii din aceeaşi bancă citeau silabele formate împreună pentru a exersa prin efort propriu. Mai târziu acţiunile acestea vor deveni deprinderi exersate în mod individual. După ce fiecare elev avea câte o silabă formată se alătura unui alt coleg astfel încât silabele lor să formeze un cuvânt. O data găsită perechea cuburile-cuvinte erau aşezate la catedră pentru turul final al citirii, în lanţ al tuturor cuvintelor. Randamentul maxim este obţinut atunci când elevii participă activ şi depun un efort personal în procesul învăţării. Jocul a avut un impact pozitiv asupra copiilor fiind atraşi de posibilitatea de a finaliza. Am dezvoltat astfel spiritul de echipă, al colaborării, dar şi al finalizării sarcinii date. Elevii au manifestat o atitudine de bucurie atunci când se găseau unii pe alţii şi reuşeau să formeze un cuvânt.

Un alt joc pe care l-am aplicat la clasă a fost acela de a scrie pe spatule de lemn (se găsesc la librării) cuvinte diverse. Elevii extrăgeau din geanta

poştaşului câte o spatulă, citeau cuvântul şi erau nevoiti să caute alte două spatule –cuvinte pentru a forma împreună o propoziţie. Câştiga echipa care reuşea să formeze propoziţia din trei cuvinte. Jocul în sine a fost interesant, copiii au cooperat între ei astfel încâ să finalizeze sarcina de lucru. Vorbim din nou de cooperare, spirit de echipă, colaborare şi de ce nu de înţelegere, negociere pentru că nu de puţine ori s- a întâmplat ca aceleaşi cuvinte să se potrivească în formarea mai multor propoziţii, iar copiii au trebuit să se ajute între ei să mai găsească şi o altă rezolvare.

Recomand cu încredere învăţarea citirii prin joc, în dezavantajul timpului de lucru, dar obţinerea unor rezultate spectaculoase. Este necesară o coordonare foarte atentă şi riguroasă din partea profesorului clasei.

Citirea se poate realiza prin joc, apelând la citirea pe roluri, pe pasaje bine stabilite anterior sau chiar tu asculți, eu citesc, iar cartea merge din mână în mână, intervenind astfel coordonarea motrică, atenția, cooperarea. De asemenea, prin astfel de proedee, toate tipurile de inteligență sunt stimulate începând cu cea vizuală, auditivă, kinestezică, dar și emoțională, ca urmare a interacțiuniilor de cooperare în grup.

Lumea fantastică a citirii, expunerea la mai mulți stimuli, simultan le dă elevilor posibilitatea de antrenament atențional, fiind capabili să distingă între stimuli relevanți și irelevanți, în timp formându-și un stil diferit de învățare, în diverse situații.

Bibliografie:

Silvia Nuță, Metodica predării limbii române în clasele primare, editura Aramis, București, 2000.

TIMPUL- ÎNTRE SPAIME ȘI EFICIENȚĂ

Prof. înv. primar Mateescu Liliana
Liceul de Arte ”H. Darclee”, Brăila

”Nu am avut timp să termin un exercițiu și l-am dat ca temă pentru acasă!”.
” Nu am avut timp să mai predau și asta!”
”Am mai scris ceva la tablă când se suna!”

Sunt remarci pe care, măcar o dată în viață, un cadru didactic le folosește, pentru a recunoaște, tacit sau direct, că nu a utilizat eficient timpul în demersul său didactic. Fără îndoială, cauzele sunt multiple, dar, mai ales în condițiile învățământului modern, se impune stabilirea unor tehnici prin care asemenea remarci să dispară și în locul lor să apară mulțumirea, manifestată și în atitudinea și în abilitățile elevului, dar și în satisfacția cadrului didactic, atât de asaltat de programe prea pline ori de prea multe foi care trebuie completate.

Primul pas care trebuie făcut este familiarizarea judicioasă cu privire la documentele școlare, nu doar pe un an, ci pe un întreg ciclu, pentru a se observa care este viziunea în legătură cu formarea vreunui concept și care sunt, teoretic, accentele care trebuie puse de către cadrul didactic. Acest lucru trebuie să se repercuteze în planificări riguroase și personalizate, nu copiate de la o școală la altă…Doar astfel, formatorul, care știe unde și cât trebuie să accentueze, va economisi timp și nu îl va pierde, aplicând teoriile unor clase socotite ”foarte bune”.

Pe de altă parte, educatorul trebuie să anticipeze corect, științific și clar expectanțele muncii sale, prin obiective categorice, cuantificabile, care să îi orienteze, mai apoi, evaluarea. Doar așa, știind ce are de făcut în fiecare moment didactic, educatorul, altminteri un actor, va renunța la păgubosul obicei al inventării pe loc a unor soluții care, nu de puține ori, se dovedesc ineficiente, pentru că vizează improvizația și nu fondul problemei create.

Este drept că, în ciuda tuturor anticipărilor, un demers didactic poate fi distrus, iar timpul pierdut, chiar dacă formatorul a depus un efort considerabil de anticipare și de construire. Cauza rezidă, uneori, în slaba cunoaștere a formabililor de către educator ori că teoria nu se sincronizează cu practica, astfel încât strategiile nepotrivite, inaplicabile unei clase devin explicația unui asemenea tip de situații.

Dacă formatorul nu ia în calcul elevul, așa cum este el și cum trebuie să devină, prin strategia utilizată, dacă rămâne la un nivel teoretic, timpul se pierde iremediabil. Căci întregul efort al educatorului nu vizează ”să spună” lecția, eventual repede, ci să îi determine pe elevi să recepteze și să interiorizeze

valori, fiecare în ritmul lui de lucru. Ori aceasta înseamnă o bună cunoaștere a profilului beneficiarului și care este subiectul propriei formări.

Timpul se pierde ușor, uneori pentru că strategia utilizată este ineficientă, nerealistă, iar stilul cadrului didactic-nepotrivit. Astfel, lecția repetitivă, fără logică, adresându-se exclusiv memoriei, nu comprehensiunii, poate părea o mare reușită temporală, dar, ea se dovedește ineficientă la evaluările autentice, când asemnea proceduri ies la suprafață și îl..sacrifică pe elevul care nu știe să coreleze sau să explice. De cele mai multe ori, și stilul lent al cadrului didactic este cronofag; el nu reușește să finalizeze materia, elevii acumulează goluri, iar profesorul, lipsit de obiectivitate, nu înțelege că vinovăția lui este exclusivă și totală. Acest lucru se poate identifica și pe parcursul unei lecții, când o verigă își pierde importanța în raport cu alta, accentuează prea mult și nemotivat, tema pentru acasă, în detrimentul dirijării învățării(de cele mai multe ori, se impune ca ajustările acestea să fie făcute, tocmai pentru că ele indică deficiențe care se impun a fi remediate, pentru a nu antrena eșecul școlar!). La fel de important este cadrul lecției, atmosfera de lucru. Este îndeobște cunoscut că optimismul este valorizant, dar, se întâmplă să apară situații tensionate și tensionante care trebuie rezolvate și din perspectiva indicelui presant, numit timp, fără un consum inutil și iremediabil. Ori, acest lucru se realizează uneori mult mai ușor, dacă se găsesc strategiile cele mai atractive și cu mare potențial de reușită, care nu trebuie să însemne neapărat metode moderne, ci eficiente, armonizate cu cele clasice, fapt care nu se poate realiza decât prin coroborarea factorilor anterior prezentați.. Și, cum capacitatea mnemotehnică sporește când există elemnete favorabile, elementul-surpriză sau modalitatea prin care se sporește interesul elevului față de propria formare se dovedește extrem de util și în lupta nemiloasă cu timpul care condiționează permanent actul didactic. Atenta urmărire a propriului demers, grija față de alegerea de strategii didactice de calitate, obiectivitatea cu care cadrul didactic își percepe reușitele sau eșecurile, toate il pot ajuta să înțeleagă faptul că timpul poate să îi devină un sprijin, forțându-l să adopteze acele modalități de lucru care îl feresc de pierderea inutilă a ritmului de lucru sau, mai târziu, de eșecuri care își au sursa chiar în aceste aparente minore deficiențe.

Biblioografie:

Seiwer, Lothart, Managementul timpului în 30 de minute, Editura DPH, 2017

EDUCAREA GUSTULUI ESTETIC AL COPILULUI DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ

Prof. înv. primar Liliana Mateescu, Liceul de Arte"H. Darclee", Brăila

Arta lumii va fi patrimoniul tuturor, în momentul în care orice om știe să o prețuiască. Importantă sarcinilor grădinițelor și școlilor în educația estetică și artistico-plastică nu poate fi neglijată. Ea da o educație și o instrucție de bază a tuturor preșcolarilor și școlarilor.Desenul este unul din mijloacele cele mai apropiate și mai potrivite pentru educația estetică. La rândul ei, educația estetică este o parte principala a educației multilaterale.Activitatea artistico-plastică este un cadru ideal pentru descoperirea aptitudinilor, este o activitate care produce plăcere.

Prin activitatea artistico-plastică copiii sunt ajutați să vadă frumosul. Preșcolarii trebuiesc învățați să nu treacă pe lângă valorile frumosului din viață înconjurătoare fără să le observe. Atenția lor trebuie să fie îndreptată asupra acestor valori: aspecte ale naturii, tradiții, folclor, artă.Frumusețile observate vor trebui exprimate în temele lor de desen. "Frumosul se educa prin frumos"spunea Platon la vremea lui, un adevăr care a rămas valabil până în zilele noastre.

De-a lungul activității mele didactice am observat că atunci când colorează, când pictează, când folosește culoarea, hârtia, lipiciul sau plastilină, copilului, începând de la vârstă preșcolară, i se formează răbdarea, îndemânarea, simțul estetic, trăsături care îi vor împlini personalitatea și, chiar dacă nu va ajunge artist, va avea viață sufletească mai bogată, va fi mai sensibil, mai fericit.

Studiile întreprinse, că și experiență practică, evidențiază că activitățile artistico-plastice exercită o influență benefică asupra personalității copilului pe plan estetic, moral, afectiv și intelectual. Această implică din partea educatorului o activitate didactică și educativă susținută. Să vedem copilul din față noastră că fiind pânză de șevalet, iar metodele și mijloacele noastre de lucru că fiind culorile și pensulele. Doar dacă atunci când "lucrăm" punem și suflet vom avea în față noastră ceea ce ne-am dorit: adevărate "opere de artă", căci "Poți să ai talent, dacă nu lucrezi e degeaba. Mâna trebuie să-ți umble. Și poți să desenezi bine, să ai culoare cât de frumoasă, dacă nu pui simțire nu iese nimic…Noi, artiștii, privim cu ochiul, dar lucrăm cu sufletul…"spunea marele artist Ștefan Luchian.

Obiectivele activităților artistico-plastice sunt:

- familiarizarea cu materialele de lucru specifice domeniului plastic,
- asimilarea elementelor de limbaj plastic,

- timularea potențialului creativ.

Pentru echilibrul intelectual și afectiv al școlarului este bine că acesta să fie atras în forme de activitate care să faciliteze asimilarea treptată a "gramaticii" problemelor plastice. Prin conceperea conținuturilor, a obiectivelor, a activităților de învățare se facilitează dezvoltarea legăturilor interdisciplinare, relațiile dintre educația plastică și celelalte discipline pe care le studiază elevii.

Obiectivele cadru sunt:

1.Cunoașterea și utilizarea materialelor, a instrumentelor de lucru și a unor tehnici specifice artelor plastice.

2.Recunoașterea tipurilor de culori și a nonculorilor în natură, pe imagini și pe paleta și obținerea amestecurilor.

3.Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic.

4.Realizarea unor compoziții libere și a unora după model.

Obiectivul ce mi l-am propus în cadrul proiectului educațional ECOPICTURA , pentru activitatea de desen/pictură și activitate practică desfășurate cu copiii îl constituie dezvoltarea sensibilității artistice, dezvoltarea gustului estetic.Urmărirea acestui obiectiv implică inițierea în procesul de creație, familiarizarea cu limbajul plastic, cu materialele și instrumentele de lucru necesare, precum și cu tehnicile de lucru elementare specifice.

Câteva tehnici de lucru: firului de ață, ștampilelor din cartof, ștampilelor din pluta, culorilor umede, petei de cerneală, dirijării culorii prin jet de aer, picturii cu palmă, desenului cu lumânarea, amprentei cu vârful degetului, desenul cu pic, cretă, tempera, acuarelei, modelajului, colajului, decolajului.

Implicată în întreg procesul de formare și autoformare a personalității, educația estetică urmărește, în esență, dezvoltarea capacității de percepere și înțelegere corectă a frumosului din realitate (din natură, muncă, relații sociale, și din artă), formarea conștiinței estetice, a gustului și simțului estetic, a necesității și posibilității de a participa la crearea frumosului în artă și în viațăEducația estetică poate avea o puternică influență asupra trăsăturilor morale prin trăirile afective în fața operelor

artistice, în contemplarea peisajelor naturii, în observarea a tot ce este corect și frumos în comportarea și activitatea celor din jur.

Gustul estetic este capacitatea de a reacționa spontan, printr-un sentiment de satisfacție sau de insatisfacție, față de obiectele și procesele naturii, față de relațiile sociale, față de operele artistice. Gustul estetic aparține prin excelență sensibilității și imaginației, de aceea nu poate fi întotdeauna argumentat. Ceva place sau nu place, fără a se putea argumenta. Prezența gustului se manifestă prin sensibilitate la tot ce este frumos și prin capacitatea de orientare și alegere în conformitate cu legile frumosului.

La preșcolari și la școlarii mici gustul se manifestă prin atracție și plăcerea lor de a privi și, mai ales, de a opera cu obiectele viu colorate, prin preferință lor pentru luminozitate, ocolirea încăperilor întunecoase, etc. Gustul lor este prin excelență spontan și neargumentat cu puține excepții, când afirmă, de exemplu că ”Îmi place rochița, pentru că este roșie”, “câmpul pentru că este verde” sau “îmi place că…așa vreau eu”

Cu tot caracterul lor spontan și individual, gustul estetic poate fi educat, acțiune ce trebuie întreprinsă de timpuriu, nu în scopul uniformizării, ci al formării lui în conformitate cu structura și experiență fiecărei individualități.Artele plastice contribuie în mod deosebit la educația estetică și multilaterală a preșcolarilor și școlarilor.Ori de câte ori are la îndemână un creion sau o cretă, copilul este tentat să ”mâzgălească” ceva, de multe ori fără să știe ce anume, numai din plăcerea de a se exprimă pe această cale.

Că forme și mijloace de educație estetică prin artele plastice amintesc: activitățile artistico-plastice, activități practice(pentru preșcolari), de asemenea lecțiile de desen și abilități practice(la școlarii mici), vizitarea muzeelor, a expozițiilor de pictură, cercurile de arte plastice,concursurile, excursiile în mijlocul naturii.Pentru reușită educației prin artele plastice se impun anumite cerințe: a lasă copilului deplină libertate de exprimare, educatorii stimulând și sugerând, mai puțîn impunând. Desenul spontan exprimă personalitatea copilului, interesele, preferințele lui. Acesta trebuie îndrumat fără a-i înăbuși creația personală, punându-i la îndemână materiale, tehnici, modalități de exprimare.

Singur, copilul n-o să reușească să însușească ce culori pot să îmbine pentru a obține o culoare dată, unde trebuie să situeze un punctisor în locul ochiului. El poate să afle lucruri frumoase, noi, care duc la o dezvoltare mai înalta. Să ne folosim de acele trepte senzitive identice acelei perioade de

dezvoltare.

Copacul se desenează în felul următor, învățând copiii să redea o linie verticală, orientand copilul cu vârful pensulei din partea de sus conduce pensula în jos și câteva crenguțe situate în formă de unghi. Pe baza cunoștințelor intelectuale creăm, dezvoltăm la copii potențialul creativ. Trebuie să respectăm niște etape. Având abilități practice născociri teoretice putem să dezvoltăm creativitatea.

Să formăm cunoștințe, priceperi, deprinderi, să formăm capacități de analiză, sinteză, comparare, să învățăm copilul să mediteze asupra celora ce este în mediu. Să spună-n glas despre ceea ce a meditat. Prelungind să-și gramadeasca, achiziționeze cunoștințe și să le spună în glas, să le analizeze, caracterizeze. Să-și poată alege o tema după capacitățile și posibilitățile sale. Să conștientizeze conținutul viitoarei imagini, din ce elemente, figuri, forme o să realizeze.

Copilul trebuie să știe să-și poată proiecta, de ce, cum poate începe lucrarea. De educat în așa fel, de dirijat copilul că el să aibă încredere în forțele proprii.Atingerea unui nivel, unei trepte spre talent, noi îl putem dezvoltă la copii. Copilul trebuie să-și proiecteze lucrul pe foaia de hârtie imaginativ, să fie o consecutivitate în acest lucru. Intens la grupa pregătitoare dezvoltăm creativitatea în baza celor dezvoltate. Copilul își proiectează unele culori, lungimi, unele forme, mărimi.

Formarea deprinderilor de prezentare (prin limbajul plastic) a propriilor idei, sentimente, trăiri, stări interioare prin intermediul culorilor, formelor, proporțiilor acestora etc.Familiarizarea cu rolul constructiv și spațial al liniei, punctului, petei, deprinderi de modelare a liniei (uniforme, de diferite grosimi, drepte, verticale, orizontale, oblice, paralele, intersectate, curbe franțe, ondulate, rotunde s.a.). Dezvoltarea priceperii de a îmbină culorile și a le aplică în creațiile proprii, subliniind atât specificul celor reprezentate, cât și atitudinea emoțională (bucurie, liniște, neliniște s.a.), distribuirea armonioasă și echilibrată a culorilor calde și reci.Însușirea tehnicii de mânuire iscusită a pensulei, tamponului și a procedeelor de dactilopictura (pictură cu degetul, unghia), executând linii subțiri, groase și de diferite forme, la fel puncte și pete variate. Familiarizarea copiilor cu materialele și cu uneltele de lucru (pensule, acuarele, guașă, unii coloranți naturali, palete, tamponări etc.) modalitățile de lucru cu ele.

Tematică posibilă: 'Plaiul meu, frumos meleag', 'Desene pentru galeria micilor pictori', 'La revedere, păsări călătoare', 'Jocuri cu pete de culori', 'Toamna târzie', 'Peisaj de iarnă', 'Impresiile de la sărbătoarea de Crăciun', 'Distracțiile de iarnă', 'E primăvară', 'Un buchețel de primăvară' (după natură), 'În grădina' etc. Stimularea fanteziei copiilor în cadrul activității creatoare prin îmbinări de forme tridimensionale, reflectarea în mod cât mai veridic a raporturilor dimensionale și orientare. atât din bucăți aparte cât și din bucată întreagă, reflectarea integrității formei (cu și fără carcasa).

Alcătuirea compozițiilor dinamice ce imită mișcarea, tansmitandu-le dispoziția dorită (animalul este îngrijorat, el stă cu urechile ciulite, ochii larg deschiși ș.a.m.d). Formarea priceperilor de reflectare artistico-plastică a obiectelor și fenomenelor din lumea înconjurătoare ce i-a impresionat prin tehnică colajului, găsirea expresivității în calitatea, structura, culoarea, formă, mărimea, factură și volumul materialelor din jur: naturale (frunze, petale, semințe, coji, fibre lemnoase, paie, hârtie); deșeuri de materiale fabricate (piele, plastic, textile, placaj etc).Însușirea procedeelor cunoscute; consolidarea procedeelor de obținere a formelor egale prin impaturirea foii în două, patru, opt etc., de la centru și din lungime.

Tematică propusă: 'O lume din plante', 'Un buchet de flori', 'Fulgusori de nea', 'Figurile geometrice și lumea din jur'.Lărgirea orizontului de activitate artistico-plastică prin procedee de obținere a chipurilor artistice, folosind tehnică mozaicului prin rupere: 'Păsările și puii lor', 'Animalul meu preferat', 'Peisaj de toamna' s.a. Păstrarea perfecțiunii formelor, a proporțiilor acestora, ritmicitatea și simetria, autenticitatea și armonia formelor și culorilor .Formarea priceperilor de a culege și reprezenta (cu ajutorul foilor de hârtie cu pătrățele) ornamente populare specifice diferitelor grupe de obiecte (veselă, covoare, prosoape, haine naționale, șervețele, mobilă s.a.) și unele siluete mai simple ale acestora.

Tematică posibilă: 'Colectăm ornamente țesute', 'Modele pentru broderii', 'Ozoare în lemn', 'Lumea vegetală în ornamente', 'Ornamentele geometrice', 'Reprezentarea animalelor în ornamentele populare', 'Omul în motivele ornamentale', 'Cea mai frumoasă poartă', 'Fântână creată de o inima bună', 'Case că pe la noi - mai rar întâlnești', 'Ce m-a impresionat în Casă Mare', 'După o plimbare în localitate' s.a.

Consolidarea deprinderilor de a reprezenta motive ornamentale; inițierea în modalitățile de stilizare a formelor, îmbinări armoniase ale acestora.Aplicarea ornamentelor pictate pe vase din ceramică modelate de copii sau de siluete ce reprezintă astfel de obiecte, respectând specificul de ornamentare, îmbinând reușit formă vasului cu ornamentul și destinația. Însușirea tehnicii de condeiere a ouălor și pregătirea lor către sărbătoarea Paștelui, Ispasului.

Crearea plăcilor decorative prin metodă de crestare, adâncire și aplicare.

Modelarea vaselor din ceramică asemănătoare cu cele create de meșterii populari, ținând cont de formele tradiționale, destinația fiecărui obiect, îmbinarea armonioasă între formă și ornament. Ai deprinde să găsească și să scoată în evidență frumusețea și plasticitatea materialului, să aplice ornamente prin care să-și transmită (asemeni meșterilor populari) sentimentele sale celor ce le vor admira și

folosi. Stimularea dorinței de a se manifestă în confecționarea unor 'decoruri teatrale' (decoruri pentru spectacolele de teatru ce le demonstrează), reflectarea coloritului în conformitate cu dispoziția operei literare.

Dezvoltarea sentimentelor de mândrie față de poporul nostru, însușirea tradițiilor populare. Formarea priceperii de a observă specificul național în lucrările confecționate din lemn. Formarea deprinderilor de a confecționa singur măști, jucării și costume de carnaval atribute pentru ritualul sărbătorilor calendaristice (plugușor, capra, căluț, steaua s.a.); a priceperii de a amenaja încăperea pentru expoziție, carnaval, șezătoare și alte destinații, dezvoltându-le măsură în ochi, gândirea spațială.

Cultivarea gustului estetic, a judecății estetice și a creativității artistice nu vizează omogenizarea, uniformizarea activității spirituale, înăbușirea originalității, dimpotrivă, obligă la evidențierea tendințelor și aspirațiilor personale.Se va acordă atenție, sub raport estetic, tuturor copiilor - și celor bine dotați și celor mai puțîn dotați.

Cu cât materialele sunt mai atractive, tehnicile mai diversificate, cu atât copilul lucrează mai cu plăcere, își satisface curiozitatea și setea de cunoaștere, iar rezultatele sunt pe măsură steptarilor. Lucrările copilului îl oglindesc pe el, putem află lucruri importante despre el“citind” lucrările lui.

Pe lângă celelalte discipline de studiu, educația artistico-plastică este locul ideal unde copilul într-un mod deosebit de plăcut primește o educație estetică și își dezvoltă gustul estetic. Acest lucru poate fi observat imediat prin modul în care își crează ambientul, prin modul în care se îmbracă, prin modul în care se comportă în relațiile interumane…

Astăzi majoritatea sunt conștienți că una dintre modalitățile prin care pot interveni este cultivarea respectului de sine la copil. Educatorii știu că acei copii care au încredere în ei înșiși și a căror educatori proiectează o imagine pozitivă asupra potențialului lor se descurcă mai bine la învățătură decât copiii fără aceste avantaje.

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum-ul educației copiilor în instituțiile preșcolare , p.110-115.
- Ilioaia , Maria ,Metodică predării desenului la clasele I-IV , E.D.P.,București , 1981

„EDUCAȚIA - PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA”

PROF. MATEI V. CRISTINA
DISCIPLINA: LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA CISLĂU
COMUNA CISLĂU, JUDEȚUL BUZĂU

Motto: ,,Educația data la școală se dovedește a fi o muncă irosită și ineficace dacă familia e ostilă sau indiferentă.”
H. H. Stern

Educația a fost definită de mulți autori de-a lungul timpului. Este un cuvânt încărcat de semnificații pe care îl auzim des și reprezintă cultivarea înțeleaptă și respectuoasă a învățării, fiindcă educația este considerată cea mai importantă acțiune din orice societate. Oamenii confundă adesea educația cu școlarizarea.

Sistemul de educație presupune ansamblul organizațiilor sociale și al comunităților omenești care îndeplinesc, direct sau indirect, spontan sau planificat, funcții de influențare și activare a procesului complex de formare-dezvoltare a personalității umane în mod continuu precum: instituțiile sociale culturale, politice, religioase, economice, sanitare, națiunea, comunitatea internațională, familia, satul, orașul, cartierul, grupurile etnice, grupurile profesionale etc.

Analiza sistemului de învățământ, în sens larg, scoate în evidență rolul acestor actori sociali care colaborează cu școala. Educaţia urmărește formarea personalităţii omului, în funcţie de particularităţile fiecăruia, dar şi în funcţie de schimbările sociale și profesionale prin integrarea dinamică a omului în societate. Tocmai de aceea şcoala a jucat întotdeauna un rol esenţial în orice epocă, iar astăzi, în contextul actual al unei societăţi structurate printr-o cunoaştere informaţională şi eficienţă tehnicizată, orientate spre pragmatism, relevanţa educaţiei este una şi mai mare. Pentru evoluția fiecăruia dintre noi, o mare importanță o reprezintă comunitatea locală. Aceasta înseamnă persoane de care am auzit, pe care le știm, pe care le cunoaștem bine, cu care suntem vecini,

prieteni, colegi. Între noi și ceilalți există interese care ne apropie, ne creează și ne obligă să ne asumăm responsabilități. Responsabilitatea pe care și-o asumă fiecare dintre componentele FAMILIE, ȘCOALĂ, SOCIETATE ar trebui, în mod ideal, să creeze oameni harnici, onești, politicoși, punctuali, implicați, responsabili, toleranți. Astăzi nu mai e posibilă izolarea, de aceea trebuie să ne simțim integrați.

Caracterul şi profesionalismul sunt elemente necesare în activitatea profesională. Caracterul poate fi considerat nucleul personalităţii, un sistem de trăsături şi atitudini specific fiecărui individ, cu semnificaţie morală, care îl definesc pe om ca membru al societăţii, iar profesionalismul este o condiție a reușitei. Specialiştii în domeniu consideră că termenul „profesionalism" se referă la exigenţele necesare pentru realizarea cu succes a sarcinilor de muncă într-o anumită profesie.

Societatea înseamnă, de fapt, comunitatea umană. Nu trăim izolați ci alături de alți oameni. Știm că acești oameni au o identitate proprie, trăsături specifice, modul lor de a fi, de a gândi și de a se exprima, pentu că ,,natura nu lucrează după tipare, ci-l toarnă pe fiecare după calapod deosebit" așa cum spunea I.L. Caragiale.

Sistemul de învățământ reprezintă contextul în care are loc educația, adică instruirea în cadrul instituțiilor organizate formal, nonformal, pe niveluri, trepte, cicluri, lecții, activități, ore de dirigenție, acțiuni de predare, învățare, evaluare etc. realizate și dezvoltate în sistem deschis, într-un timp și într-un spațiu determinat, situații educative centrate asupra elevului. Profilul absolventului de gimnaziu este caracterizat de un set de valori care se promovează prin procesul de învăţare şi educaţie: curajul - a avea puterea de a face ceea ce este bine; judecata înţeleaptă-a defini şi a înţelege scopurile valoroase şi a stabili prioritățile; a gândi prin prisma consecinţelor acţiunilor şi a fundamenta deciziile pe înţelepciunea dată de Dumnezeu; integritatea - a avea puterea interioară de a spune adevărul, de a gândi onest și de a acționa conform principiilor biblice; bunătatea - a arăta grijă şi compasiune, prietenie şi generozitate faţă de ceilalţi; perseverenţa - a fi consecvent şi a găsi puterea de a merge mai departe în ciuda dificultăţilor sau a eşecurilor personal; respectul - a arăta consideraţie faţă de oameni, faţă de autorităţi, faţă de proprietate şi, nu în ultimul rând, faţă de propria persoană; responsabilitatea - a duce la îndeplinire cu consecvenţă obligaţiile care revin fiecăruia, asumarea răspunderii pentru propriile acţiuni; autodisciplina - a avea control asupra propriilor acţiuni, cuvinte, dorinţe impulsuri şi a avea un comportament bazat pe principii

moral-creştine. Toate cadrele didactice au obligaţia morală şi profesională să îşi organizeze lecţiile şi activităţile extraşcolare în aşa fel încât să formeze elevi care să fie în stare: să-şi cunoască propria valoare, să încerce să se autodepăşească, să gândească independent, să-şi rezolve singuri problemele, să-şi planifice sarcini şi să le îndeplinească, să înveţe să se protejeze singuri, să comunice în mod eficient cu ceilalţi. Desigur, pentru a putea să formeze aceste competenţe elevilor, toate cadrele didactice trebuie să facă dovada prin activitatea de zi cu zi că le au ei înşişi, iar comportamentul lor să fie un exemplu pentru cei din jur.

În această perspectivă, există riscul ca educaţia să fie redusă la dimensiunea informaţională. Actul educaţional nu poate fi epuizat, iar educaţia nu trebuie să se rezume doar la aspectul informativ. În acest context, Sectorul Teologic-educaţional al Patriarhiei Române prin ziarul *Lumina Educaţiei* propune redescoperirea şi reafirmarea reperelor autentice ale educaţiei, împletite armonios cu practica rugăciunii ca izvor de prietenie şi de iubire statornică în familie, în şcoală şi în societate.

Activitățile interdisciplinare au pronunțate valențe formative. Ele contribuie la dezvoltarea intelectuală, socială, emoțională, fizică și estetică a copilului, cultivă încrederea în forțele proprii și spiritual de competiție.

Disciplina școlară **Limba și literatura română** este, în esența ei integrativă, deoarece vizează familiarizarea elevilor cu două domenii distincte: fenomenul lingvistic și cel literar. Dacă există o artă de a vorbi, de a conversa, există cu certitudine și una de a tăcea, de a vorbi doar când trebuie, unde trebuie și cât trebuie. Emerson spunea că tăcerea este solventul care dizolvă personalitatea. Prin urmare, în măsura în care este nevoie să știi să vorbești, tot atât de necesar este să știi să taci și să asculți când, unde și cât secuvine. Acest proces presupune asimilarea unor principii, concepte și strategii conturate de științele limbii și de științele literaturii, precum și practicarea lor. Interdisciplinaritatea are un rol important în noile programe de învățământ și în reforma curriculară, în trecerea de la proiectarea axată pe învățarea paralelă sau simultană a disciplinelor la proiectarea curriculară, orientată spre învățarea integrată a cunoștințelor și capacităților, aflate în raport direct cu experiența de viață a elevului.

Formarea/dezvoltarea competențelor-cheie respectă particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor de gimnaziu și se raportează la modul în care aceștia, prin exersarea actului de comunicare, reușesc să se regăsească și să se integreze în societatea de mâine. Ei trebuie să

devină conștienți că atunci când comunicăm, un mesaj trebuie să convingă ascultătorul că suntem sinceri și ca poate avea încredere în noi. Acestea vor fi posibile numai prin echilibrarea felului în care vorbim cu ceea ce comunicăm nonverbal. În funcţie de conținuturile planificate, se pot utiliza diverse metode şi tehnici didactice, care vor contribui la realizarea eficientă a finalităţilor curriculare, pretându-se cel mai bine în procesul de organizare didactică cadrul ERRE (Evocare - Realizarea sensului – Reflecţie - Extindere), deoarece permite realizarea unui demers educaţional cu adevărat interactiv, se bazează pe experienţele anterioare ale elevilor, ceea ce asigură motivaţia persistentă a elevilor şi plasarea lui în centrul procesului; conduce spre formarea de competenţe; ultima etapă a cadrului, Extindere, reflectă orientarea activităţilor educaţionale creative, de luare a deciziei și de a acționa adecvat situației.

În acest context, accentul se va pune pe sarcini ce au caracter de integrare și permit o estimare amplă a dezvoltării personalităţii elevului în cadru educativ neformal: observarea sistematică a comportamentului, interviul, portofoliul, autoevaluarea, jurnalul de lectură, proiectul interdisciplinar, cercul literar, procesul literar, desenul inspirit din texte literare, excursia școlară, organizarea de expoziţii, sondaje de opinii.

Elevii vor fi capabili astfel, să folosească limba română pentru a înţelege şi a exprima realităţi complexe, de a reproduce şi a recrea lumea nu doar prin cuvinte, de a avea o atitudine empatică, de a-și controla gândurile, emoţiile, pornirile nepotrivite, de a rezolva probleme și a se descurca mai departe în viață.

Bibliografie:

Chelcea, Septimiu (coord.), 2004, *Comunicarea nonverbală în spaţiul public*, București, Editura Tritonic.

Dinu, Mihai, 2000, *Comunicarea*, București, Editura Algos.

Dragomir, Camelia, 2006, *Teorii și concepte în pragmatica lingvistică*, Constanța, Ovidius University Press Drăgan, Ion, 1996, *Paradigme ale comunicării de masă*, București, Editura Șansa.

PDI-ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA CISLĂU, *MISIUNEA ŞI VIZIUNEA ŞCOLII*.

Goia, Vistian, Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.

Duck, St., 2000, *Relațiile interpersonale- A gândi, a simți, a interacționa*, Iași, Editura Polirom.

Cristea, Sorin (2003*), Fundamentele științelor educației.Teoria general a educației*, Grupul Editorial Litera. Litera Internațional, Chișinău, București.

† **Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,** Text preluat din nr. 1 al suplimentului lunar al „Ziarului Lumina", realizat în cooperare cu Sectorul Teologic-educaţional al Patriarhiei Române cu titlul „Lumina Educaţiei".

Predarea integrată, o reală necesitate

Prof. înv. primar: Matei Irina, Școala Gimnazială Cătеasca

Educaţia reprezintă axul principal al formării personalităţii umane. Platon afirmă că : „nu este nimic mai dumnezeiesc decât educaţia, prin educaţie omul ajunge într-adevăr om”. În această perioadă asistăm la dezvoltarea unei noi abordări educaţionale, care determină organizarea şi trăirea unor experienţe de învăţare ţinând seama de cerinţele viitorului şi de necesitatea producerii unor schimbări dorite în comportamentul copilul de astăzi.

Problemele concrete de viaţă, ce trebuie rezolvate zi de zi, au un caracter integrat şi nu pot fi soluţionate decât apelându-se la cunoştinţe, deprinderi, competenţe ce nu sunt încadrate în contextul strict al unui obiect de studiu. Pentru ca elevii zilelor noastre să facă faţă solicitărilor lumii contemporane, trebuie să le formăm capacitatea de a realiza transferuri rapide şi eficiente între discipline, de a colecta, sintetiza şi de a pune la lucru împreună cunoştinţele dobândite.

Copilul este autorul propriei lui învăţări, iar sursa învăţării lui o constituie diversitatea experienţelor cognitive, sociale, emoţionale, fizice pe care le trăieşte.

Abordarea integrată a curriculum-ului pune accentul pe formarea unor competenţe,atitudini şi valori transversale şi transferabile, utile pentru dezvoltarea personală şi socială a elevilor.

Curriculum-ul integrat presupune o anumită modalitate de predare şi o anumită modalitate de organizare şi planificare a instruirii ce produce o inter-relaţionare a disciplinelor, astfel încât să răspundă nevoilor de dezvoltare a elevilor.

Evoluţia practicii pedagogice contemporane cunoaşte o dinamică importantă. La noi în ţară, s-a propus un astfel de curriculum integrat pentru prima dată în anul 2008, la grădiniţă, iar în anul 2012 pentru clasele pregătitoare, întâi şi a doua. Integrarea curriculară îşi manifestă beneficiile la clasele pre-primare şi primare şi se datorează atât particularităţilor de învăţare a copiilor, cât şi modului de organizare a predării.

Curriculum integrat şi predarea integrată presupun mai mult decât o schimbare de curriculum şi strategie de predare, presupun abordări şi perspective ce depăşesc graniţele specializate ale paradigmelor educaţionale şi ale modelelor teoretic – explicative şi practice.

De aceea, în continuare voi enumera câteva dintre beneficiile abordării curriculum-ului de tip integrat.

- Hrăneşte şi refortifică abilităţile şi cunoştinţele învăţate într-o arie de studiu şi le utilizează în alta;

- Conferă elevilor experienţe academice din ce în ce mai bogate extinzând contextul şi aplicabilitatea deprinderilor şi informaţiilor lor;
- Eficientizează utilizarea timpului de învăţare pentru cunoştinţele, competenţele dintr-o arie spre a fi utilizate ca suport în alta.

Dimensiunea integrată a curriculum-ului presupune, atât relaţionarea disciplinelor şcolare cu scopul de a evita izolarea lor tradiţională, cât şi acţiunea de a asocia diferitele obiecte de studiu,din acelaşi domenii diverse într-una şi aceeaşi planificare a învăţării.

După cum afirmă J. Piaget „ cunoştinţa provine din acţiune", iar didactica modernă subliniază faptul că elevul nu mai este receptor de informaţie, ci subiect al cunoaşterii şi acţiunii.

Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor, iar conceptul de activitate integrată se referă la o acţiune în care se îmbrăţişează metoda de predare-învăţare a cunoştinţelor, îmbinând diverse domenii şi constituirea deprinderilor şi abilităţilor elevilor. Diferitele paradigme de integrare a curriculum-ului cu ample deschideri în planul predării integrate aduc transformări demersurilor de elaborare a strategiilor didactice.

Argumente ale predării integrate :

- Angajarea responsabilă a elevilor în procesul învăţării;
- Încurajarea comunicării şi a relaţiilor interpersonale prin valorificarea valenţelor formative ale sarcinilor de învăţare în grup prin colaborare;
- Transformarea cadrului didactic în factor de sprijin, mediator, facilitator şi diminuarea funcţiei sale de „ furnizor de informaţii".

Ioan Neacşu afirmă că „educatorii sunt solicitaţi astăzi, în mod continuu, să promoveze învăţarea eficientă. Şi nu orice învăţare eficientă,ci una participativă, activă şi creativă". Metode de predare ale profesorului pot fi convertite de către elevi în metode de învăţare deoarece metodele de predare induc şi învăţarea. În accepţiune modernă, metodele de învăţământ reprezintă modalităţi de acţiune, instrumente cu ajutorul cărora elevii sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, îşi însuşesc cunoştinţe, îşi formează şi dezvoltă priceperi şi deprinderi intelectuale şi practice, aptitudini, atitudini.

Cele mai productive strategii şi metode de predare integrată, recunoscute ca promotoare ale unei învăţări autentice-eficiente sunt :

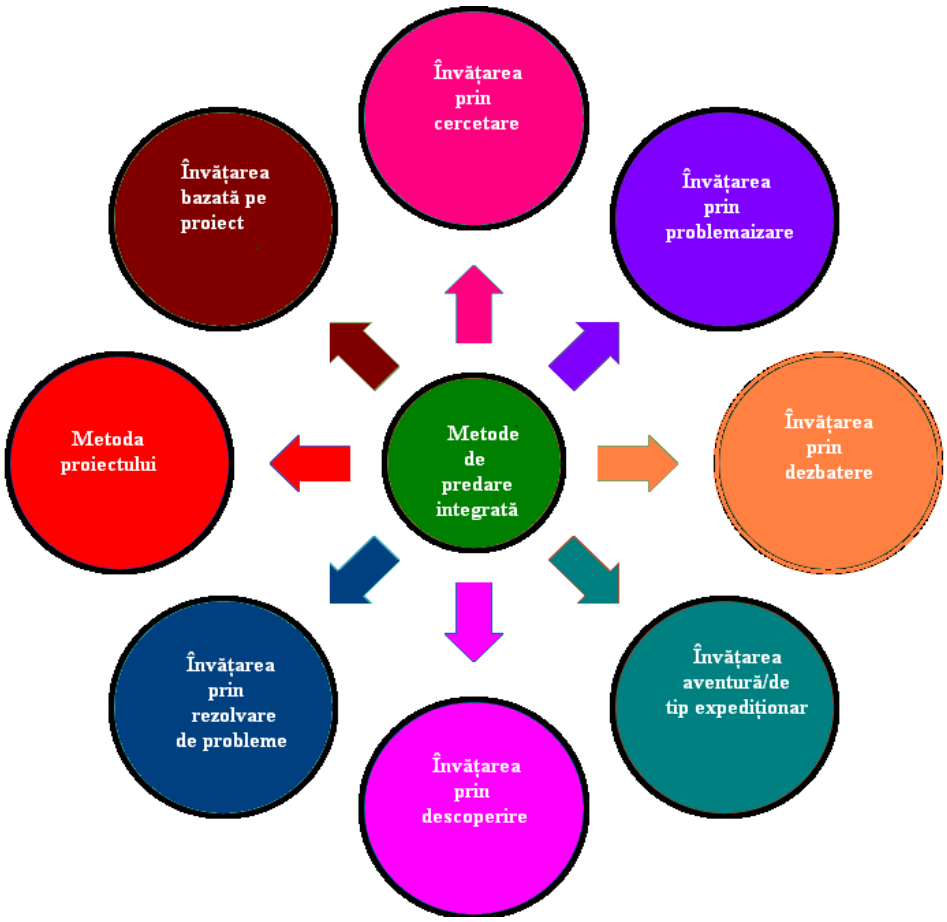

În încercarea de a sintetiza diferite orientări teoretice putem aprecia faptul că abordarea integrată a conţinuturilor iese din monotonia aceleaşi tehnici de predare a unor lecţii care le oferă elevilor posibilitatea de a explora în profunzime domenii noi, de a acumula cunoştinţe în mod independent şi de a dezvolta competenţe precum creativitatea, spiritul de iniţiativă.

Atât succesul şcolar cât şi succesul în viaţa personală şi socială este dat tocmai de capacitatea de a ieşi din tiparul unei discipline şi de a realiza conexiuni şi transferuri rapide între discipline, pentru rezolvarea problemelor concrete din viaţa de zi cu zi.

Activitatea integrată aduce mai multă coerenţă în procesul de predare-învăţare şi se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa societăţii, cultura şi tehnologia didactică.

Rezumat

Abordarea integrată a conţinuturilor se încadrează în seria noilor orientări educaţionale, pe care numeroase cadre didactice au transformat-o de-a lungul timpului din premisă educaţională în demers educativ utilizat în mod frecvent în practica de zi cu zi.

Consider că activităţile integrate sunt o reală importanţă în eficienţa actului didactic, totuşi, sunt de părere că nu trebuie făcută o delimitare bruscă între activităţile tradiţionale şi cele integrate, în sensul că izolându-le şi organizând procesul instructiv-educativ doar în baza unui tip de activitate sau altul, nu vom obţine acelaşi rezultat ca şi în cazul în care în planificare activităţii pedagogice încercăm împletirea fructuoasă a acestor tipuri de activităţi .

Cadrului didactic îi revine rolul de a orienta spre folosirea celor mai eficiente căi şi metode, indiferent dacă ele îşi au originea într-o alternativă pedagogică modernă sau în pedagogia tradiţională. În acelaşi timp, cadrul didactic este cel care realizează integrarea, compatibilizarea conţinuturilor şi stabileşte relevanţa acestora în raport cu cerinţele curriculare şi aşteptările comunităţii.

Bibliografie

Ciolan, L . (2008), Învăţarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Editura Polirom, Iaşi;

Cucoş, C., (2006), Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi;

Bocoş, M., Chiş, V., (2012), Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare, particularizări pentru Învăţământul primar;Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca;

Manolescu, M., (2004), Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică, Universitatea din Bucureşti, Editura Credis ;

Văideanu, G., (1988), Educaţia la frontiera dintre milenii, Editura Politică, Bucureşti

Bicajan, E., O., (2014), Aplicaţii ale predării integrate la ciclul achiziţiilor fundamentale, Editura Rovimed Publishers, Bacău

Chiş, V., (2002), Provocările pedagogiei contemporane, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

EDUCAŢIA PERMANENTĂ

Matei Mihalea Anca

Școala Gimnaziala G. D. Ghica, Peretu

Educația permanentă este **unul dintre conceptele fundamentale** ale pedagogiei contemporane, dar care a fost intuită de mult timp, în primul rând de clasicii pedagogiei universale. De pildă, Comenius nota în secolul al VII-lea că pentru fiecare om, viața sa este o școală de la naștere până la moarte.

Educaţia permanentă înseamnă, deci, educaţie pe tot parcursul vieţii. Continuitatea este principiul fundamental al educaţiei, conform căruia fiinţa umană este supusă influenţei educaţionale încă de la naştere. Totodată, ea presupune și integrarea tuturor influențelor educaționale din spațiul social, de la cele formale, din cadrul instituției școlare, la cele nonformale și informale.

Definirea educaţiei permanente, în calitate de **concept pedagogic fundamental** și **integrator**, presupune așadar, delimitarea domeniului de referinţă şi a semnificaţiei sale strategice:

I. **Ca domeniu de referinţă**, educaţia permanentă implică *întreaga durată de viaţă a unui individ* şi vizează activitatea de formare/dezvoltare a personalităţii umane, abordată în totalitatea ei, implicând următoarele resurse [1]:

- *stadiile educaţiei*: vârstele de şcolarizare (preşcolară, şcolară, postşcolară) şi vârstele psihologice (ciclurile vieţii: copilăria, preadolescenţa, adolescenţa, tinereţea, maturitatea, bătrâneţea);
- *conţinuturile educaţiei* sau dimensiunile/laturile educaţiei: intelectuală, morală, tehnologică, estetică, fizică, profesională;
- *formele educaţiei* (educaţia formală, nonformală, informală);
- *factorii educaţiei* (familia, comunităţile educaţionale, instituţiile şcolare etc.).

II. **Ca semnificaţie strategică**, educaţia permanentă poate fi definită la nivel *funcţional-structural-operaţional*, evidențiindu-se [5]:

- *scopul său final*: a menţine şi a îmbunătăţi calitatea vieţii;
- caracterul său *universal* (reprezintă democratizarea educaţiei) şi *dinamic* (permite adaptarea materialelor şi a mijloacelor de învăţare la noile condiţii impuse de dezvoltare);
- *sensul său managerial* (educaţia permanentă este un principiu organizator pentru toate tipurile de educaţie).

Metodologia educaţiei permanente evidenţiază resursele de acţiune, valabile pe verticala şi pe orizontala sistemului, ale activităţii de formare/dezvoltare a personalităţii. Aceste resurse

valorifică noile mijloace de învăţare apărute odată cu dezvoltarea reţelelor de instruire prin mass-media şi prin computer, care multiplică posibilităţile de comunicare pedagogică eficientă, diferenţiată şi individualizată.

Pe verticala sistemului, educaţia permanentă asigură deschiderea temporală a activităţii de formare/dezvoltare a personalităţii, desfăşurată integral pe toata perioada existenţei umane. Redistribuirea echilibrată a conţinuturilor (intelectuale, morale, tehnologice, estetice, fizice) şi formelor (formală, nonformală, informală) ale educaţiei asigură valorificarea succesivă a resurselor fiecărei vârste şcolare/postşcolare, universitare/postuniversitare şi psihologice, dar şi prelungirea atitudinii pozitive faţă de instruire şi autoinstruire, necesară pentru realizarea rolurilor şi statuturilor naturale şi sociale, pe care personalitatea umană le are de-a lungul existenţei sale.

Această abordare permite integrarea tuturor resurselor educaţiei pe verticala sistemului (continuitatea dintre stadiile educaţiei, susţinută pe tot parcursul existenţei umane) şi pe orizontala sistemului (complementaritatea resurselor educaţiei, aprofundată la nivelul fiecărui nivel al educaţiei, în orice moment al existenţei umane).

În pedagogia socială, educaţia permanentă este abordată din perspectiva relaţiei societate-educaţie. Caracterul permanent al educaţiei este definit pe două coordonate mari [6]:

1. Ca proces cu caracter social-istoric (educaţia a apărut odată cu orânduirea sclavagistă şi a continuat în cadrul fiecărui tip de orânduire socială, impunând un sistem specific, din ce în ce mai complex).
2. Ca dimensiune a vieţii individului de la naştere până la vârsta retragerii din activitate.

Educaţia permanentă se impune, de asemenea, ca **idee călăuzitoare în elaborarea formelor de educaţie**. De aceea analiza cercetărilor actuale în domeniul educaţiei permanente este o necesitate obiectivă pentru promovarea gândirii şi acţiunii pedagogice, pentru că devine posibilă, prin acţiunile în spiritul educaţiei permanente, o sinteză a gradelor şi profilurilor de învăţământ, a instituţiilor educaţionale, întemeiate pe logica proceselor educaţionale şi desfăşurate potrivit unui sistem format din unităţi funcţionale integrate.

Ea reprezintă un sistem educaţional deschis, compus din obiective, conţinuturi, forme şi tehnici educaţionale, care asigură întreţinerea şi dezvoltarea continuă a potenţialului cognitiv, afectiv şi acţional al personalităţii, contribuie la dezvoltarea capacităţilor şi deprinderilor de autoeducaţie, la formarea de personalităţi independente şi creative, fiind nemijlocit legată de diagnoza şi prognoza educaţiei, de programarea şi de inovarea pe un termen lung a educaţiei.

Obiectivele generale ale educaţiei permanente au fost definite de Paul Lengrand [3] în felul următor:

a) crearea de structuri şi metode favorabile formării/dezvoltării personalităţii umane pe tot parcursul existenţei sale;

b) pregătirea personalităţii umane pentru autoinstruire şi autoeducaţie.

Realizarea acestor obiective generale solicită o nouă politică a educaţiei, capabilă să anticipeze sistemul de învăţământ de mâine, care va fi mai mult decât juxtapunerea a două părţi separate astăzi:

instituţia educaţională şi educaţia adulţilor, care trebuie unificate într- un singur proces continuu. Acest proces, care angajează o amplă reformă socială, impune proiectarea unui sistem educaţional global, conceput ca „*cetate educativă*" [2]. În cadrul unui sistem educaţional global, fiecare nivel, treaptă, disciplină, dimensiune şi formă a educaţiei presupune elaborarea unor obiective specifice educaţiei permanente, operaţionalizabile în funcţie de particularităţile fiecărei comunităţi educative naţionale, teritoriale şi locale.

În mod esenţial, educaţia permanentă este condiţionată de libertatea tuturora de a participa la viaţa culturală şi de descientizarea într-o măsură ascendentă a muncilor profesionale, de participarea directă şi responsabilă a maselor la conducerea şi organizarea vieţii colectivităţilor.

Educaţia permanentă reprezintă o direcţie importantă de evoluţie a activităţii de formare/dezvoltare a personalităţii, care urmăreşte valorificarea tuturor dimensiunilor şi formelor educaţiei proiectate şi realizate pe tot parcursul existenţei umane şi în orice moment al existenţei umane.

Principiile educaţiei permanente fundamentează organizarea globală a sistemului de învăţământ care angajează toate ciclurile vieţii: de la faza pregătirii, care promovează asimilarea valorilor şcolare şi extraşcolare, la faza activă, care implică profesionalizarea în regim de mobilitate socială, şi până la faza retragerii, care permite personalităţii asumarea de noi roluri prin continuarea învăţării.

La nivel de politică a educaţiei pot fi evidenţiate următoarele *principii* [2]:

- al asigurării continuităţii în activitatea de formare/dezvoltare a personalităţii umane;
- al adaptării curriculum-ului la exigenţele unei societăţi în continuă transformare;
- al pregătirii, la toate nivelurile sistemului de învăţământ, a personalităţii în vederea adaptării optime la condiţii de schimbare rapidă;
- al mobilizării şi valorificării tuturor mijloacelor de informare disponibile în cadrul instituţional şi cel noninstituţional;
- al corelării funcţionale dintre obiectivele, conţinuturile şi formele activităţii de educaţie/instruire.

Conţinutul educaţiei permanente include *toate elementele intereducaţionale şi chiar extraeducaţionale* posibile într-un câmp psihosocial din ce în ce mai extins, cu o variabilitate a fenomenelor, care solicită multiple abordări interdisciplinare: *istorice, antropologice, economice, ecologice, psihologice, sociologice, filozofice* [1].

Proiectarea conţinutului educaţiei permanente angajează funcţia pedagogică de integrare şi extindere a cunoştinţelor la nivelul unor structuri:

- informative/ intra/ inter/ transdisciplinare cu o bază largă de aplicaţie, relevantă pe verticala şi pe orizontala sistemului;
- formative, bazate pe corelaţia dintre planurile intelectual-afectiv-motivaţional- acţional

al cunoştinţelor acumulate;

- praxiologice, dincolo de sfera disciplinei sau a treptei şcolare respective;
- deschise spre diferite forme de învăţare socioculturală;
- stimulative, destinate capacităţii de comunicare şi de flexibilizare a rezultatelor învăţării pentru a fi valorificate în plan ştiinţific, moral, tehnologic, estetic, psihofizic.

Educaţia permanentă nu se identifică cu nicio instituţie şcolară sau preşcolară, cu activităţile organizate sau informale, cultural-profesionale pentru adulţi, colective sau individuale, întemeiate pe o metodologie clasică sau liberă. Ea trebuie înţeleasă ca un sistem de obiective, metode şi tehnici educaţionale clasice şi moderne, validate şi capabile să dezvolte însăşi educabilitatea, o mobilă şi continuă deschidere educaţională în conformitate cu condiţiile de muncă şi de viaţă ale generaţiilor de oameni şi ale fiecărui individ în parte.

Ea nu este deci o simplă continuare a educaţiei tradiţionale, dar reprezintă o serie de noi abordări ale unor elemente esenţiale pentru existenţa fiecăruia, începând prin însuşi sensul acestei existenţe. Ea permite să se descopere o multitudine de situaţii fundamentale, în care indivizii apar într-o nouă ipostază, şi aduce soluţii inedite unor probleme cruciale ale destinului indivizilor şi societăţilor.

Educaţia permanentă nu este destinată exclusiv adulţilor, ea cuprinde, unifică toate etapele educaţiei (preşcolară, primară, liceală, universitară, postuniversitară) şi include, în acelaşi timp, modalităţile formale şi nonformale. Ea încorporează atât învăţarea planificată,

cât şi pe cea accidentală. Comunitatea, grupurile sociale şi întregul mediu deţin un rol foarte important în educarea individului. Educaţia permanentă capătă un caracter universal şi democratic, identificându-se cu însăşi democratizarea educaţiei.

Procesul rapid al schimbărilor din societatea contemporană impune totodată abordarea educaţiei şi autoeducaţiei din perspectiva exigenţelor viitorului. Teoreticienii educaţiei insistă asupra tezei conform căreia instituţiile educaţionale trebuie să-şi modifice perspectiva asupra activităţii educative şi să se adapteze imperativelor viitorului, astfel încât să-l pregătească pe formabil de a avea o concepţie adecvată autoeducaţiei şi autoînvăţării. De asemenea, el trebuie să înveţe cum să înveţe şi să se schimbe într-o lume aflată în continuă schimbare. Este necesară adaptarea educaţiei la standardele pieţei muncii prin deschiderea educaţiei tradiţionale (predominant formale) la diversele influenţe educative din afara acestui cadru şi, în acelaşi timp, transferarea spiritului acestei educaţii în alte arii educaţionale.

***Concluzie*:** Educaţia permanentă implică procese de învăţare fundamentate ştiinţific şi nu poate fi confundată cu expresia *educaţie de-a lungul vieţii* care vizează mai mult

procesele învăţării spontane. Educaţia permanentă înseamnă învăţarea continuă, creativă, inovatoare, care trebuie promovată în toate formele ei.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dave R. H., (coord.), *Fundamentele educaţiei permanente*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1991.

2. Jinga I., *Educaţia permanentă*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1979.

3. Lengrand P., *Introducere în educaţia permanentă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1973.

4. Mureşan P., *Educaţia permanentă*, Educaţia Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983.

5. Suchodolski B., *L'education parallele // Perspectives*, Paris, UNESCO, 1972, nr. 2, p. 312-313.

6 .Ţopa L., *Sociologia educaţiei permanente*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1973

Dezvoltarea deprinderilor corecte de citit și scris

Mateș Rodica
Școala Gimnazială ,,Horea" Horea

Desprins din programul practic-acțional al jocului și al poveștilor pline de trăsături și sensuri emoționale concrete, copilul se vede deodată ajuns în fața construcțiilor formale, abstracte, adesea aride, care îmbracă forma informațiilor și cunoștințelor ce se transmit cu regularitate la lecție și care apoi trebuie știute, reproduse, demonstrate de copil în fața unui adult, învățătorul, deținătorul unor procedee de comentare și apreciere a ceea ce, de acum, se va chema performanță școlară.

Citirea și scrierea sunt instrumente intelectuale de care omul se folosește tot timpul vieții. Primele deprinderi se formează o dată cu debutul grupei mari și clasei pregatitoare, cu aprofundare în clasa I. De aceea această etapă este atât de importantă pentru întreaga formare a elevului.

Citirea nu este o operație simplă, cel care citește trebuie să perceapă semnificația fiecărui cuvânt, să facă legături între cuvintele unui enunț, astfel încât să înțeleagă ceea ce citește, să rețină ce i se transmite prin cuvântul scris, să redea faptele relatate. A citi nu înseamnă numai a transforma literele în sunete, ci și a înțelege, a reține și a transmite comunicarea scrisă.

Până la conștientizarea actului citirii se parcurg etape importante care nu trebuie neglijate, prima etapă fiind recunoașterea literelor. Nu se poate aborda nici o formă de citire fără ca elevul să recunoască fiecare literă în parte, mică sau mare. În continuare se urmărește formarea câmpului vizual de citire, adică a spațiului de litere și cuvinte posibil de cuprins dintr-o privire, în vederea citirii printr-o singură mișcare a ochilor, după care urmează o scurtă pauză.

Prelungirea citirii pe litere conduce la întârzierea formării deprinderilor de citire corectă și conștientă. Pe lângă aceasta, un aspect negativ îl constituie pronunțarea exagerată a consoanelor împreună cu vocalele de sprijin: "mă" în loc de "m".

Pasul următor este citirea pe silabe, care-i permite copilului să-și lărgească câmpul vizual la nivelul silabei. Important este că pauza între silabe să nu fie prea mare, deoarece poate deteriora înțelegerea cuvântului. De asemenea, se impune, la început, ca după fiecare cuvânt citit pe silabe să urmeze citirea integrală, până se ajunge la câmpul vizual de cel puțin un cuvănt.

Exersarea permanentă a citirii conduce la mărirea câmpului vizual dincolo de cuvânt. Pronunția corespunzatoare a cuvântului scris înseamnă citirea corectă a acestuia. Corectitudinea pronunței influențează și scrierea, pentru că multe din greșelile de scriere sunt determinate de o pronunție greșită.

În clasa întâi nu poate fi vorba despre o scriere rapidă, ci numai despre scrierea corectă. Introducerea copilului în procesul scrierii trebuie făcută cu toată grija. Atât oasele mici ale mâinii, cât și mușchii corespunzători sunt în plină dezvoltare și de aceea, activitatea de scriere nu trebuie să fie obositoare. Lecțiile de scriere pot fi precedate de o serie de exerciții care să vizeze dezvoltarea percepției formei și a spaiului (conturări, hașurări, punctări, urmăriri pe rând de la stânga la dreapta).

Există copii care întâmpină dificultăți la nivelul cititului și al scrisului. Copiii care citesc greu, rețin puțin și scriu deseori greșit. Scrierea deficitară se datorează faptului că nu a fost depășită faza dificultăților în identificarea diferențiată a sunetelor. Din această categorie fac parte copiii colerici, melancolici sau flegmatici. În unele cazuri poate fi vorba de

deficiențe minore de intelect. Copiii timizi în general, au un ritm aparte, însă fac puține greșeli în scris.

Pentru învățarea cititului și a scrisului, una dintre metodele de succes este jocul. Jocuri cum ar fi: ,,Spune mai departe", ,,Ce literă se potrivește?", ,,Jocul silabelor", „Completează propoziția", ,,Jocul semnelor" contribuie la dezvoltarea auzului fonematic, la exersarea pronunțării corecte a unor sunete, la depistarea și dezvoltarea aptitudinilor, la dezvoltarea gândirii independente şi a imaginației.

Este de dorit ca adulții din jurul copilului, părinții, învățătorul, logopedul, să practice o atitudine plină de tact, suportivitate și empatie, evitând astfel eventualele tulburări la nivelul scris-cititului care se pot ivi în această perioadă.

Bibliografie:

1. Golu, Florinda, ,,*Psihologia dezvoltării umane*", Editura Universitară, București, 2010;
2. Burlea, Georgeta, ,,*Tulburările limbajului scris- citit*", Editura Polirom, Iași, 2007.

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR– MIJLOC DE REALIZARE A ÎNVĂȚĂRII

Mateș Rodica
Școala Gimnazială „Horea" Horea

Una dintre condițiile reformei actuale se referă la adaptarea particularităților psiho-fizice de vârstă și individuale ale elevilor în vederea dezvoltării depline a personalității acestora. Se urmărește începând cu ciclul primar ameliorarea rezultatelor școlare prin valorificarea la maximum a potențialului fiecărei vârste. Printre modalitățile de adaptare a învățământului la particularitățile individuale ale elevilor se înscrie și activitatea diferențiată cu elevii.

Prin diferențierea activității se înțelege cunoașterea și folosirea particularităților individuale cu scopul de a-l ajuta pe elev să se dezvolte la nivelul la care îi permit posibilitățile sale prin eforturi progresive.

Principiul individualizării și diferențierii învățării exprimă necesitatea adaptării dinamice a încărcăturii cognitive și acționale a conținuturilor și strategiilor instructiv-educative atât la particularitățile psiho-fizice ale fiecărui elev cât și la particularitățile diferențiate, relativ comune unor grupe de elevi în vederea dezvoltării lor integrale ca personalitate și profesionalitate.

Acest principiu își găsește fundamentarea psihologică în relația ce se instituie între învățare și dezvoltare. Se știe că trecerea de la structuri cognitive superioare se face sub impulsul exersării și învățării. Informațiile noi sunt asimilate prin intermediul structurilor de cunoaștere deja existente care, la rândul lor, suportă o acomodare permanentă în raport cu datele noi, interiorizate de subiect. Fiecare elev are individualitatea lui definită de o serie de aspecte dintre care se pot aminti:

- un anumit specific psihologic reprezentat de anumite particularități ale proceselor sale psihice; unele însușiri psihice (aptitudini, temperament, caracter) și structuri afectiv emoționale distincte (interese, aspirații, convingeri, trebuințe etc.)
- un anumit specific neurofiziologic reprezentat, în principal, de particularitățile funcționale ale sistemului nervos și ale analizatorilor;
- un anumit nivel de dezvoltare intelectuală: unii memorează mai lent și gândesc mai greu, alții mai repede, dar superficial, unii au un spirit de observație mai dezvoltat, alții mai puțin;
- un anumit volum de cunoștințe, priceperi și deprinderi;
- o anumită experiență de viață și un anumit stil de a învăța etc.

Este necesar ca profesorul să cunoască toate aceste particularități, să găsească și să folosească metode și procedee corespunzătoare lor pentru a asigura dezvoltarea intelectuală și succesul la învățătură al fiecărui elev.

Respectarea particularităților individuale este în consens cu cerințele unui învățământ modern și democratic. Fiecare copil este o individualitate irepetabilă care pretinde un tratament individualizat. Procesele psihice individuale precum percepția, gândirea, limbajul, inteligența, atenția, memoria, emotivitatea capată contururi diverse de la individ la individ. Profesorul are obligatia de a ține cont și de a exploata în mod diferențiat aceste calități psihice individuale, prin tratarea lor diferențiată.

Așadar pentru a impulsiona, a stimula dezvoltarea unor capacități intelectuale, cunoștințele transmise, în general, sarcinile activității de învățare trebuie să prezinte anumite dificultăți care să poată fi depășite prin eforturi intelectuale susținute, sub îndrumarea educatorului.

Aceste dificultăți trebuie să fie judicios dozate în raport cu posibilitățile intelectuale ale elevilor și cu volulmul de cunoștințe, priceperi și deprinderi însușite de ei. Dozarea dificultății cunoștințelor și transmiterea gradată a acestora necesită respectarea unor reguli în predare și învățare cum ar fi trecerea de la ușor la greu, trecerea de la simplu la complex, trecerea de la cunoscut la necunoscut (adică de la cunoștințe însusite anterior la cunoștințe noi, a căror înțelegere este condiționată de legătura acestora cu cele vechi), regula unității și alternanței între concret și abstract, între particular și general (aceasta înseamnă că în predare-învățare trebuie să se pornească de la perceperea unor exemple și fapte concrete ce vor fi analizate și interpretate pentru elaborarea generalizărilor și invers, pornindu-se de la prezentarea unor noțiuni, definiții, reguli, principii, teoreme pentru ca elevul să opereze cu ele în analiza și interpretarea unui material concret și să identifice astfel generalul în particular.

Clasa tradițională cu care lucrează învățătorul în mod frontal este un grup neomogen, cuprinde elevi cu capacități de muncă diferite, cu aptitudini și interese diferite, cu ritm de muncă diferit. Termenul de diferențiere a activității desemnează variația de forme și metode ale activității didactice destinată să asigure respectarea trăsăturilor individuale ale elevilor. Acest termen se referă atât la structura și conținutul învățământului, cât mai ales la organizarea activității didactice, la metodologia aplicată și la mijloacele de învățământ folosite.

Procesul de individualizare a activității pedagogice privește indeosebi tehnologia didactică, tratarea adecvată a unor elevi în desfășurarea lecțiilor, nuanțarea lucrărilor de muncă independentă în clasă și pentru acasă, o modalitate adecvată de prezentare a conținutului în concordanță cu particularitățile însușirii acestuia de către elevi.

Modalități și mijloace de tratare diferențiată

Diferențierea instruirii prin intermediul metodologiei didactice constă în adoptarea unor modalități de lucru variate, conjugate, cu conținuturi nuanțate, toate în măsura în care se manifestă diferențe individuale între elevii aceleiași clase.

În acest sens, două tehnici devin tot mai des utilizate: activitatea pe grupe de elevi și învățământul individualizat care au și trăsături comune care se referă la faptul că clasa este împărțită pe grupe de nivel. Această împărțire nu este definitivă, fixă și nu este aceeași pentru toate obiectele de studiu. Grupele trebuie să fie mobile, flexibile și permeabile. Deasemenea, activitatea pe grupe alternează cu activitatea frontală, astfel încât nu sunt tulburate relațiile dintre elevi și nu este diminuată coeziunea colectivului.

Întâlnim frecvent *"elevi mediocri"* din punct de vedere al pregătirii în raport cu colectivul clasei. Orientarea în desfășurarea procesului de învățământ după această categorie ar face ca rezolvarea sarcinilor să fie ușoară pentru elevii buni și grea pentru elevii slabi. Din această cauză elevii se plictisesc, sunt dezinteresați de activitate, alții nu reușesc să țină pasul. În acest fel, nici una dintre categoriile de elevi nu beneficiază de condiții favorabile pentru a fi stimulata dezvol-tarea si pregatirea sa in functie de potentialul de care dispune. O asemenea deficientă poate fi corectată numai prin activitatea diferențiată, corespunzătoare particularităților fiecărui elev.

În timpul lecției trebuie să se intensifice munca cu elevii care preîntâmpină greutăți la învățătură. Acești elevi vor fi solicitați mai frecvent fără a depăși posibilitățile de care dispun. În momentele când clasa efectuează exerciții de muncă independentă se va lucra individual cu elevii care manifestă rămâneri în urma la învățătură pentru a le da explicații suplimentare și a-i ajuta să înțeleagă mai bine conținutul materiei predate cu întreaga clasă. Se vor folosi metode de învățământ astfel încât să se detemine dezvoltarea cu prioritate a capacitaților intelectuale și mecanismelor logice de învățare ale tuturor elevilor la nivelul posibilităților fiecăruia.

Diferențierea instruirii începe cu programele școlare, sarcini subordonate unui obiectiv pedagogic care indică precis criteriile de reușită sau nivelul performanțelor de atins. Toți elevii trebuie să atingă sau să depășească acest standard al performanțelor școlare. Astfel, grupului cu ritmul cel mai lent, trebuie să-i formulăm sarcini de învățare la nivelul performanțelor acceptabile. Celorlalte grupuri li se va cere un nivel crescut de performanța. Trebuie să se urmărească deci găsirea mijloacelor potrivite pentru ca toți elevii să-ți formeze capacitățile cerute de programele școlare.

Lecția constituie forma principală de organizare a activității instructiv-educative în cadrul căreia se realizează obiectivele educaționale. În activitatea din clasă elevii obțin un anumit randament, aici se manifestă dificultățile de învățare, rămânerea în urmă la învățătură, deci aici este locul cel mai important pentru individualizarea învățământului. Lecția structurată în concepția individualizării învățământului presupune o profundă și completă analiză a conținutului ei și o clasificare a sarcinilor ce vor fi adresate elevilor.

Pentru elevii cu un nivel scăzut la învățătură, eventual cu un ritm mai lent de activitate intelectuală, cu posibilități limitate, ne orientăm spre sarcini de nivel reproductiv și de recunoaștere pentru a-i ajuta să realizeze obiectivele programei la nivel de limită. Acestea pot viza: insușirea algoritmilor simpli de calcul mintal (operațiile aritmetice de bază) și în scris, să rezolve probleme le nivelul clasei respective, să-și formeze deprinderile de citire, de scriere precum și spititul de observație. Sarcinile de acest gen se formulează în termeni ca: “rezolvați”, “calculați”, “aflați”,”subliniați cuvintele care ”,”dați exemple de ” etc.

O altă categorie de sarcini angajează intelectul mai plenar, fiind vorba de exerciții mai complexe, rezolvarea unor probleme care solicită transfer de cunoștințe și tehnici, exemple noi, rezolvări variate etc.

O a treia categorie de sarcini se înscrie în planul creativității. Li se cere elevilor să interpreteze, să descopere noi aspecte, relații, să inventeze, să elaboreze compuneri, să compună și să rezolve probleme etc. Lecției trebuie să i se acorde tot mai mult un caracter problematic, de cercetare. Ea trebuie să conțină tot mai multe teme pe care elevii să le rezolve singuri.

O tehnică de muncă independentă eficientă o constituie lucrul cu fișele. După funcțiile indeplinite, fișele de muncă independentă sunt de mai multe categorii: de recuperare (pentru elevii rămași în urmă la învățătură), de dezvoltare (pentru elevii buni și foarte buni), de exerciții (pentru formarea priceperilor și deprinderilor), de autoinstruire (pentru însușirea tehnicilor de învățare individuală și independentă), fișe de evaluare (pentru constatarea nivelului de pregatire și asigurare a feed-back-ului).

Temele și lucrările indicate în fișe pot fi rezolvate de elevi în clasă (în mod dirijat sau independent) și acasă. În ambele cazuri institutorul le va prezenta elevilor informațiile minimale necesare rezolvării lor conștiente și corecte, indicații privind metodele și tehnicile de lucru, bibliografia necesarâ. Lucrul cu fișele este una din metodele activizante și constituie o cale eficientă de modernizare a lecției traditionale.

În aceste condiții profesorul își poate organiza mai atent intervenția, identificând în fiecare caz ce anume constituie un obstacol: lipsa coerenței, soliditatea achizițiilor anterioare, insuficientă familiarizare prealabilă intuitivă, dificultățile de ordin senzorial, afectiv, lingvistic, intelectual.

Profesorul trebuie să-și adapteze demersul: acest lucru nu înseamnă *“refacerea lecției”* sau reluarea unei explicații, ci conceperea unei situații sau explicații noi, capabile de a mobiliza mai bine posibilitățile elevilor, prin caracterul lor motivant sau prin crearea unui context familiar care să-l ghideze pe elev în zona concretului.

Prin aceste modalități de lucru, institutorul trebuie să-și propună atingerea acelor obiective care i se par prioritare: este vorba indeosebi de situațiile aflate la *"*pragul*"* dincolo de care achizițiile ulterioare sunt imposibile.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, ,,*Pedagogie"*, Editura Polirom, 2000;
2. Postelicu, Constantin, ,,*Fundamente ale didacticii școlare"* , Editura Aramis, 2000;
3. Rizescu I, Filipescu , V, Șerdean, ,,*Diferențierea activității cu elevii în ciclul primar, în cadrul lecției"*, EDP, București 1976.

ATENȚIA ȘI PARTICULARITĂȚILE EI LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ

Daniela Florina Mateşescu-Paşcalău

CJRAE-CJAP Timişoara

Cea de-a treia copilărie sau perioada școlară mică este perioada de vârstă 6/7 – 10/11 ani. Această perioadă este marcată în primul rând de modificarea statutului social. Începutul vieții școlare este și începutul unei activități de învățare, copilului cerându-i-se un efort intelectual considerabil și o mare rezistență fizică.

Atenția poate fi definită ca proces psihofiziologic de orientare, concentrare și potențare selectivă a funcțiilor și activităților psihice și psihocomportamentale modale specifice în raport cu obiectul și finalitatea lor proprie asigurându-le atingerea unui nivel optim de eficiență adaptativă.

În primii 6-7 ani ai vieții atenția este definită ca expresie a orientării și concentrării activității psihice. În general, copilul de 6-7 ani nu poate fi atent în cadrul unei activități mai mult de 25-30 minute. În momentul intrării în școală, atenția este destul de instabila Stabilitatea și durata atenției urmează să se dezvolte în următorii ani. De asemenea copilul nu dispune de atenție distributivă, de aceea orice factor perturbator poate întrerupe concentrarea care și așa este de scurtă durată. Referindu-ne tot la distributivitate putem spune ca micul școlar nu poate să cuprindă și să rezolve în acelasi timp mai multe activitäti.

Din cauza noutății situatiilor cărora trebuie să le se adapteze, elevii din clasa pregătitoare și clasa I se caracterizează print-un volum deosebit de redus al atenției și prin dificultatea distribuirii ei asupra mai multor activității sau obiecte.

Datorită acestui volum redus și a incapacității de distribuire a atenției, elevii fac adeseori impresia că nu sunt atenti. In acelasi timp, datorită faptului că întreagă ambiantă este nouă și neobișnuită, atenția elevilor din clasa pregatitoare se distrage ușor de la sarcina principală.

O altă caracteristică a atenției copilului este predominarea atenției involuntare asupra celei voluntare. Din aceasta cauză, dacă lecția nu trezeste suficient interes copii devin neatenți. Elevii

se antrenează cu plăcere în activitățile în care folosesc povestirea sau cele desfăsurate pe baza de materiale intuitive dar urmăresc destul de greu exercițiile de analiză și sinteză verbală sau de predare teoretică a operațiilor aritmetice. Atenția consumă multă energie și de aceea fenomenul de oboseală se instalează cu precădere la nivelul acestui proces. Scolarul mic, dupa o concentrare de câteva minute la scris, abandoneaza scrisul și se indeletnicește cu altceva. Pe parcursul săptămanii, se observă o oscilație a capacității de a fii atent a copilului.

Treptat copilul își mobilizează singur atenția voluntar, se obisnuieste cu efortul și reușește să blocheze o parte din factorii perturbatori. Acest salt calitativ se datorează creșterii interesului pentru învățare, motivației, experienței dobandite, dar și dezvoltării proceselor psihice. Astfel se formează calitatea atenției și stabilitatea ei. Activitățile sunt mai complicate, cu durata mai mare, implica algoritmi și logica operațională.

La vârsta de 6-7 ani, atenția prezintă încă multe laturi ce trebuie avute în vedere. Volumul și intensitatea atenției sunt relativ reduse la școlar. El urmărește excesiv persoana învațatoarei, dar nu e la fel de atent la ceea ce face sau ce spune aceasta.

Urmărirea vizuală a unui material intuitiv și înțelegerea descrierii verbale simultane constituie de fapt două operații, din care elevul efectuează adesea numai una singură. Având ca sarcină de lucru să scrie niște litere din abecedar, elevul se concentrează numai asupra executării formei grafice, nerespectând indicațiile cu privire la ținerea instrumentului de scris in mâna, poziția caietului, a corpului la scris.

Din punct de vedere al dezvoltării capacităților cognitive, se remarca faptul ca un copil de 6-7 ani nu poate fi atent în cadrul unei activități mai mult de 25-30 minute. Desi atenția este destul de bine dezvoltată pentru a-i permite să facă fată solicitarilor scolare, stabilitatea și durata acesteia urmează să se dezvolte în următorii ani.

Distragerea atenției se constată la elevii din clasa I la prima și la ultima ora. La școlarii clasei a II-a, deși scad valorile la unele feluri de atenție, cresc la altele. La nivelul clasei a III-a se manifestă o scădere evidentă a neatenției, scade în principal distragerea, dar crește opozabilitatea față de caracterul repetitiv, neatractiv al cunoștintelor. Rezistența psihologică a copiilor devine mai mare, fapt evident la scăderea generală a neatenției este evidentă. Doar lecțiile neinteresante și cele cu un caracter repetitiv accentuat generează neatenția mascată și oboseală.

După clasa a III-a copilul reușește să se concentreze și la cerința exercițiului și la rezolvare și în acelasi timp la aspectul și corectitudinea scrisului. Rezolvă exerciții respectând ordinea în pagină demonstrația. Creează un text respectând regulile de compunere, respectând ordinea în transmiterea ideilor, logica, dar se preocupă și de forma exprimării, de corectitudinea gramaticală și de regulile de redactare.

Atenția este condiția necesară a desfășurării optime a tuturor proceselor informaționale și a obținerii succesului școlar. Astfel educarea atenției este inclusă în procesul instructiv-educativ prin stimularea interesului copilului pentru activitățile școlare prin dezvoltarea dorinței de a duce la bun sfârsit o activitate și, în general, prin realizarea unei motivații pozitive față de întreaga activitate de învățare.

. Ciclul primar exercita câteva influențe hotărâtoare pentru dezvoltarea atenției astfel ca, în acest interval al vieții se obțin cele mai importante perfecționări ale acesteia. Prin urmare:

a) școala solicită permanent și sistematic atenția copilului dezvoltând-o și modelând-o după specificul sarcinilor cognitive;

b) sunt mai bine dezvoltate unele însusiri ale atenției iar altele sunt formate în acest stadiu;

c) este special antrenată atenția voluntară. Ca urmare a acestor influențe progresele atenției în acest stadiu sunt următoarele:

. la intrarea în clasa I concentrarea atenției poate fi fluctuantă și astfel, copiii pot face greșeli chiar când au cunostințele corespunzătoare, dar apoi se obține gradul necesar de manifestare a acestei însusiri;

. la început atenția copiilor nu este perfect modelată în raport cu fazele activităților din clasă și deci nu pot să se concentreze mai tare în anumite momente și să se relaxeze în altele asa că se întâmplă să le scape unele aspecte importante cum ar fi momentul în care se comunică tema pentru acasă. Învătătoarele cu experiență cunosc aceste aspecte și au bune remedii pentru ele;

. la cei de clasa I se constată o tendință accentuată către distragerea atenției dacă intervin fel de fel de zgomote în mediul ambiant (chiar și caderea unui creion) și acesta ar putea influența prestatia lor școlară, dar dezvoltarea treptată a reglajelor voluntare diminuează foarte mult acest fenomen;

- în a doua parte a stadiului cresc: stabilitatea, gradul de concentrare, distributivitatea si volumul atenției.

. distributivitatea redusă în primele săptămâni de școală sporeste în următorul interval și facilitează îndeplinirea sarcinilor și recepționarea mesajelor învătătoarei;

. și volumul atenției creste în a doua parte a stadiului;

- caracterul activ al atenției spontane a copilului poate fi menținut prin maiestria și răbdarea invățătorului, prin lecții bine organizate, interesante, prin conținuturi adaptate și selectate după nivelul de înțelegere. Noutatea, imprevizibilul, expresivitatea, schimbarea metodelor de lucru sunt căi de mentinere a atenției.

Formele de neatenție sunt și ele multiple. Se pot datora distragerilor (orientarea atenției spre altceva), caracterului neinteresant al lecțiilor, repetițiilor exagerate, evenimentelor cotidiene care "macină " interiorul copilului. Oboseala și stările de boală pot fi și ele cauze ale lipsei de concentrare.

De asemenea putem vorbi si de cazurile de neatenție cronică ce pot avea fie cauze organice (stare de boală, de convalescență, de disfunctionalități hormonale) sau educaționale (existența unor interese mai puternice decât cele școlare; insuficienta pregătire din punct de vedere motivațional a copilului pentru școală).

In activitatea didactică trebuie să ținem cont și de existența unei curbe a atenției de care trebuie ținut cont în programarea activităților. Luni capacitatea de concentrare este mai mică, apoi crește și scade din nou vineri. Prima oră de curs este afectată de o discretă stare de somnolență, ultima de oboseală.

Supraincărcarea copilului (la școală și acasă) poate duce la surmenaj. Ritmul neadecvat, agitația, frica, pot slabi interesul pentru activitate. Copilul are nevoie de timp de relaxare și de joacă. De aceea este importantă dozarea corectă a temelor acasă din partea cadrelor didactice și a tuturor solicitărilor din partea părintilor cărora copilul trebuie să le facă față.

Copilul mic trebuie antrenat în recreații prin jocuri de miscare care ofera o maximă destindere. Chiar și în timpul orelor (mai ales în clasa pregătitoare și clasa I) se creeaza momente de relaxare musculară și intelectuală pentru a stimula și energiza atenția.

Spre finalul perioadei școlare mici copilul este capabil sa desfășoare două activități concomitent dacă cel puțin una dintre ele este automatizată.

In această etapă atenția este apreciată ca un factor al reușitei sau succesului, iar slăbiciunea sau absența ei – ca factor generator de erori și esecuri.

Aceste operații complexe sunt în formă inițială, urmand ca de acum să se perfecționeze în perioada școlară mare. Automatizarea unor componente ale activității duce la mărirea randamentului școlar.

Bibliografie:

Golu P., Zlate M., Verza E. - „Psihologia copilului”, E.D.P. București, 1994;

Munteanu A.- Psihologia copilului și adolescentului, Editura Augusta, Timișoara 1998.

Schiopu U., Verza E. - Psihologia Vârstelor. Ciclurile vieții – E.D.P, București, 1997

DEZVOLTAREA EMOŢIONALĂ LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ

Daniela Florina Mateşescu-Paşcalău
CJAP-CJRAE Timis

Vârsta preşcolară numită şi „vârsta graţiei" se caracterizeaza prin transformari importante în planul dezvoltarii somatice, psihice si relationale dar şi în viaţa afectivă a copilului. Emoţiile şi sentimentele preşcolarului însoţesc toate manifestăriile lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activităţi educative, fie de îndeplina sarcinilor primite de la adulţi. Ele ocupă un loc important în viaţa copilului şi exercită o puternică influenţă asupra conduitei lui. Emoţia este o trăire a unei persoane faţă de un eveniment important pentru aceasta. Emoţiile pot fi pozitive şi negative. Cele pozitive apar atunci când ceea ce o persoană îşi doreşte corespunde cu ceea ce i se întâmplă(bucurie, mulţumire) iar cele negative atunci când există o contradicţie între ceea ce i se întâmplă sau ceea ce obţine o persoană şi aşteptările ei(tristeţe, nemulţumire, dezamăgire, îngrijorare, furie, etc.).

Competenţa emoţională este definita drept capacitatea de a recunoaste ;i interpreta emotiile proprii si ale celorlalti, precum si abilitatea de a gestiona adecvat situatiile cu incarcatura emotioanala. Competentele emotionale sunt impartite in trei categorii: experientierea si exprimarea emotiilor, intelegerea si recunoasterea emotiilor, reglarea emotionala.

1.Experientierea si exprimarea emotiilor se realizeaza prin: constientizarea trairilor emotionale proprii, transmiterea adecvata a mesajelor cu incarcatura emotionala, manifestarea empatiei.

Unul dintre aspectele importante care stau la baza abilitatilor de identificare si intelegere a emotiilor este reprezentat de constientizarea acestora. La varsta de 3-4 ani exprima emotii cum ar fi bucuria, furia, tristetea, teama, dezgustul. Copiii mai mari inteleg faptul ca reactiile emotionale sunt legate de gandurile care apar in diferite situatii.

Un alt aspect important care sta la baza abilitatilor de identificare si intelegere a emotiilor este transmiterea adecvata a mesajelor cu incarcatura emotionala. Capacitatea copilului de a transmite emotiile adecvat, presupune exprimarea acestora sub o forma care sa favorizeze adaptarea sociala.

Ultimul aspect care sta la baza abilitatilor de identificare si intelegere a emotiilor luat in discutie este manifestarea empatiei. Empatia inseamna intelegerea starii emotionale traite de o alta persoana, capacitatea de a fi alaturi de aceasta. La varsta prescolara, copiii cu atasament securizant exprima cu mai multa usurinta , motiv pentru care se integreaza mult mai bine in grup si sunt perceputi pozitiv de catre ceilalti.

2. Intelegerea si recunoasterea emotiilor se realizeaza prin identificarea emotiiilor pe baza indicilor non-verbali, denumirea emotiilor, intelegerea cauzelor si consecintelor emotiilor.

Intelegerea si recunoasterea emotiilor presupune identificarea si recunoasterea emotiilor pe baza unor indici non-verbali. Emotiile celorlalti pot fi citite prin intermediul reactiilor non-verbale ale acestora. Modul in care copiii interpreteaza indicii non-verbali ai reactiilor emotionale este rezultatul experientelor anterioare pe care le-au avut legat de modul in care se manifesta emotiile.

In perioada prescolara, atunci cand copiii au achizitionat si utilizeaza din ce in ce mai frecvent limbajul, se dezvolta si abilitatea lor de a denumi corect emotiile proprii si ale celorlalti, Invatarea cuvintelor care denumesc emotii au la baza capacitatea de a decodifica si de a interpreta corect manifestarile emotionale verbale sau non-verbale proprii si ale celorlalti.

Intelegerea cauzelor si consecintelor emotiilor . Dobandirea acestei abilitati presupune identificarea unor asocieri intre emotii si situatii. Copiii isi pot da seama ca resimt anumite emotii in functie de situatie de exemplu „sunt bucuros cand parintii se joaca cu mine” apoi realizeaza ca doua persoane pot avea reactii emotionale diferite in aceasi situatie „ Ma bucur cand merg la ski dar prietenului meu ii e frica pentru ca nu stie sa schieze”.

Pe de alta parte copiii incep sa inteleaga ca manifestarea emotionale are consecinte asupra lor si asupra celorlalti. Exemplu cand i-am dat si prietenei mele papusa sa se joace cu ea , prietena mea s-a bucurat foarte mult si ne-am jucat frumos impreuna.

3. Reglarea emotionala se realizeaza prin dobandirea unor strategii de reglare emotionala adecvate varstei.

Reglarea emotionala se refera la monitorizarea, evaluarea si modificarea reactiilor emotionale in vederea manifestarii unor comportamente dezirabile social.

Capacitatile de reglare emotionala sunt responsabile de gestionarea emotiilor pozitive sau negative si permit diminuarea distresului provocat de starile emotionale disfunctionale. Pentru areduce intensitatea emotiilor care produc discomfort, copii recurg la cautarea apropierii fizice fata de adulti.

In timp copiii reusesc sa achizitioneze si strategii de autocontrol, strategii prin care incep sa exercite independent de adulti gestionarea propriilor reactii emotionale. Invata sa elimine

sursa de distres prin distragerea atentiei, reorientarea atentiei spre alte jucarii cand jucaria favorita nu este disponibila.

Rolul educatorilor in dezvoltarea competentelor emotionale ale copiilor este extrem de important mai ales datorita faptului ca incepand cu varsta prescolara copiii petrec o mare parte a timpului la gradinita.

Primul aspect important este relatia educator-copil. Calitatea relatiei este substratul oricarei interactiuni pozitive.

Atitudinea educatorilor fata de disciplina, precum si consecventa cu care se aplica recompensele si pedepsele este foarte importanta. Educatorii care explica copiilor regulile si aplica consecvent consecintele stabilite in legatura cu incalcarea regulilor vor dezvolta abilitati de dezvoltare emotionala optime.

Reactiile educatorilor la manifestarile emotionale ale copiilor reprezinta o sursa importanta de invatare despre emotii. Utilizarea in diferite contexte ale cuvintelor care denumesc emotii este o modalitatea de a inva copiii sa recunoasca si sa denumeasca emotiile proprii sau ale celorlalti.

De asemenea modul în care educatoarele reacţionează la exprimarea emoţională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoţiilor viitoare ale acestora. Expresivitatea emoţională a educatoarelor devine un model pentru copii preşcolari, în ceea ce priveşte exprimarea em.otionala. Exemplu: Dacă educatoarea exprimă în mod frecvent emoţii negative, copiii vor exprima şi ei aceste emoţii, datorită expunerii repetate la acestea

Modul în care adulţii discută problemele legate de emoţii poate transmite sprijinul şi acceptarea lor şi poate contribui la conştientizarea de către copil a diferitelor stări emoţionale pe care le experimentează. Exemplu: Cadrele didactice care sunt adeptele ideii că emoţiile, în special cele negative, nu trebuie discutate deschis pot induce copiilor ideea că emoţiile nu trebuie exprimate, ceea ce afectează capacitatea de reglare emoţională a acestora.

Discuţiile cu copiii despre emoţiile celorlalte persoane în anumite situaţii sau a personajelor din poveşti, punând accent pe consecinţele comportamentale ale acestora în plan social (Cum credeţi că s-a simţit Andrei când cineva i-a dărâmat castelul?; Dar când a venit Vlad să il ajute?).

Educatorul este un model dar si un „antrenor pentru dezvoltarea competentelor emotionale ale copiilor. Utilizarea de catre educatori a unui limbaj prin care atrag atentia copiilor asupra emotiilor sau evidentiere reactiilor emotionale in contextul interactiunilor obisnuite scade riscul copiilor de intelegere a emotiilor precum si a consecinteor pe care le au comportamentele lor. Invatarea modalitatilor de reglare emotionala si intelegerea emotiilor

sunt esentiale pentru capacitatea copiilor de a dezvolta relatii sociale si de a se comporta adecvat in situatii de conflict.

Relatia de atasament securizant dintre copil si educator, ii ofera copilului surse suplimentare de adaptare la mediu si de compensare a posibilelor relatii insecurizante cu parintii.

Dezvoltarea abilităţilor emoţionale ale copiilor preşcolari este importantă pentru că ajută la formarea şi menţinerea relaţiilor cu ceilalţi; pentru că ajută copii să se adapteze la grădiniţă; pentru că previne apariţia problemelor emoţionale şi de comportament.

Bibliografie

Stefan C.A., Kallay E.(2009), Dezvoltarea competentelor emotionale si sociale la prescolari, Ghid practic pentru parinti, Editura Aqua Forte, Cluj Napoca.

Neacșu I., Suditu M. (2020), Educația emoțional-afectivă. Noi explorări, noi strategii, Editura Polirom, Iași.

EDUCAȚIA-ATÂT LA ȘCOALĂ CÂT ȘI ÎN VIAȚĂ

Autor: Prof. înv. primar, Mihaela Mathias
Şcoala Gimnazială Nr. 6, sector 1, Bucureşti

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal.

Educația are un rol deosebit de important pentru reușita în viaţă. Prin educaţie, ca fenomen social, înţelegem transmiterea experienţei de viaţă de la o generaţie la alta și cunoașterea bunelor maniere precum și comportarea în societate conform cu aceste deprinderi.

Totuși, pentru a căpăta o educație temeinică, doar a dobândi cunoștințe nu este suficient, fără a înțelege, fără a empatiza cu cei din jur, fără a reuși să fii generos sau solidar cu ceilalți oameni, fără a învăța ce înseamnă respectul, egalitatea sau gândirea critică. Fără aceste principii și valori etice care ne definesc ca ființe umane, cu greu vom construi o lume mai bună. Un om educat nu se naște, el se educă.

Într-o lume tot mai complexă și zbuciumată,avem nevoie unii de alții. Nu este prea devreme pentru a-i învăța pe copii noștri că viitorul lor depinde de multe lucruri dar mai ales de ei.

Educația și importanța educației joacă un rol esențial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educația reprezintă o prioritate în viața fiecăruia dintre noi. Încă de la o vârstă foarte fragedă, în periada preșcolară, apoi mai târziu, la școală, personalitatea și cunoștințele individului prind rădăcini pentru a putea deveni o persoană educată

Şcoala şi-a asumat rolul de formare a personalităţii umane capabile să se integreze în societate, să reacţioneze adecvat la schimbările ce se produc. Școala, familia și comunitatea sunt datoare să formeze comportamente adecvate de integrare și adaptare sociala a elevilor.

O altă formă de educare se rezumă la oamenii din jur și în special la părinți sau rude. Personalitatea unui om poate fi influențată atât în mod pozitiv cât si în mod negativ de mediul în care locuiește acea persoană, de anturajul acesteia și de alți factori externi.

Noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul educațional, nu doar familia, îi pregătește pentru ziua de mâine arată și calea spre care o să evoluăm ca societate. Tocmai din acest motiv copiii trebuie să învețe la școală lucruri cât mai noi, care să-i ajute să-și croiască singuri un drum în viață.

Pe de altă parte, educația înseamnă mai mult decât a merge la școală. Ea poate fi definită ca proces de învățare, de dobândire a cunoașterii, de dezvoltare a unor abilități, valori, convingeri și obiceiuri.

Educația are loc deseori sub îndrumarea unor educatori, însa, dacă dorești, te poți educa și singur. Unii oameni preferă sa fie autodidacți și sa învețe din propriile experiențe de viață. Educația poate fi făcuta oriunde, oricând și de către oricine. De fapt, orice experiență care are ca rezultat dezvoltarea modului de a gândi, a simți sau a acționa, poate fi considerată o experiență cu caracter educativ. Educația este o formă de învățare care nu se termină niciodată.

Îți poți lărgi cunoștințele citind cărți, urmărind documentare sau filme educative, participând la cursuri sau conferințe și învățând din propriile experiențe de viață.

Însă învățarea nu este un fenomen unilateral. De fapt, cu cât predai, dai meditații sau îi asiști mai mult pe alții în procesul de învățare, cu atât înveți și tu mai mult. Încă din clasele primare, noi, cadrele didactice, învățăm elevii să colaboreze, să lucreze în echipă, să-și ajute aproapele sau, la rîndul său, el

însuși să întrebe, să caute răspunsuri, să fie curios. Niciodată nu trebuie să te plafonezi sau să nu mai ai încredere în tine, să fii complexat pentru faptul că știi prea puține, că nu ești printre fruntașii clasei. Chiar și atunci când nu crezi că ești suficient de pregătit într-un anumit domeniu, la o anumită disciplină, întotdeauna va fi cineva mai puțin pregătit decât tine care ar putea beneficia de cunoștințele tale sau de ajutorul tău atunci când ți-l cere. Cel mai bine este să cauți să-ți folosești în mod activ abilitățile și cunoașterea dobândită. Nu vei avea decât de câștigat.

O școală prietenoasă recunoaște, încurajează și sprijină capacitățile în creștere ale copiilor care învață. Şcoala trebuie să reprezinte un mediu prietenos şi sigur de muncă şi joacă. Rolul profesorului include grija pentru bunăstarea psihică a elevilor.

Răspunsurile educaţiei se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei şi conţinuturilor educaţiei şi altul constituit din inovaţiile în conceperea şi efectuarea proceselor educative. În primul caz se impune o elaborare riguroasă a educaţiilor, iar în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educaţie, în privinţa orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conţinut, în vederea integrării tinerei generaţii în viaţa socială prin intermediul profesiunii.

În concluzie, educația trebuie să prezinte o prioritate în viață, deoarece beneficiile aduse de aceasta sunt nemăsurabile. Ea șlefuiește personalitatea umană, putând astfel să influențeze modul în care oamenii ne privesc .

Bibliografie

Toader, A.D., ,,Psihologia schimbării şi educaţia. Polarităţi şi accente ale procesului educational”, EDP, Bucureşti, 1995.

Cucoş, C., ,,Psihopedagogie”, Editura Polirom, Iaşi, 1998,

DISCIPLINA CONSILIERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ

Prof .MAXIM MIOARA
Scoala Gimnaziala,,Constantin Erbiceanu ,
Com.Erbiceni,Jud.IASI

Cu condiția ca profesorul diriginte să posede cât mai multe din caracteristicile necesare pentru a putea „preda" această disciplină, ea, disciplina DP, are un rol fundamental în formarea viitorului adult.

La acestă disciplină este puțin probabil ca elevii să fie influențați pozitiv dacă digintele nu rezonează cu clasa, nu este empatic, apropiat de elevi, deschis, comunicativ, echilibrat, cu mare autocontrol, disponibil, dedicat, un bun manager al clasei, etc. Prin activitățile educative, școlare sau extrașcolare, parcurgând modulele specifice, elevul are șansa de se cunoaște, de a-și crește stima de sine, de a relaționa constructiv cu ceilalți, de a învăța să-i accepte pe ceilalți cu calitățile și defectele pe care le au, de a învăța cum să învețe și cum să se informeze, de a se orienta în carieră, de a cunoaște cum să aibă un stil de viață sănătos și multe altele, iar la nici o altă disciplină nu își formează și dezvoltă aceste competențe mai bine decât la DP pentru că mulți elevi întâlnesc puține contexte informale în viața personală care să-i ajute pozitiv în formarea personalității lor. Este ora la care elevii învață să fie oameni și cetățeni.

DP nu trebuie să se constituie ca un obiect de studiu sau o disciplină şcolară în înţelesul ei cotidian, ci ca o arie de aplicaţii, dezvoltări practice, experienţe şi atitudini care trebuie învăţate a fi exersate în viaţă. De aici derivă alte elemente specifice orei de dirigenţie : un climat mai deschis şi mai destins, diversitate şi atractivitate, ore de cunoaştere a elevilor, de organizare a clasei, ore de educaţie moral-spirituală, ore de educaţie civică, ore de educaţie pentru sănătate, ore de educaţie intelectuală, de educaţie economică, de orientare şcolară şi profesională, ore cu invitaţi, vizite. Metodele şi procedeele utilizate în cadrul orelor de dirigentie trebuie să aibă un pronunţat caracter euristic, exprimat în orientarea activităţii elevilor spre descoperirea prin forţe proprii şi sub îndrumarea dirigintelui, a unor soluţii la problemele cu care se confruntă clasa de elevi sau conturarea unor puncte de vedere personale.

Un loc aparte în activitatea educaţională a dirigintelui la orele educative le revine metodelor de educaţie: convingerea, convorbirea, exemplul, exerciţiul, explicaţia, analiza

personajului, analiza muncii, aprobarea şi dezaprobarea, interpretarea rolurilor, crearea situaţiilor educative.

Dezvoltarea personală şi profesională a fiecărui individ, a fiecărei persoane, e necesară pentru formarea abilităţilor de utilizare a strategiilor de învăţare pe tot parcursul vieţii. Realizarea nevoilor de dezvoltare personală reprezintă o tendinţă actuală, un beneficiu ce oferă sens şi relevanţă demersurilor noastre, stabilind un echilibru afectiv, ajutându-ne să depăşim confruntările care se produc în procesul schimbărilor sociale, dar şi în relaţiile cu ceilalţi, cu sine. În acest sens, dezvoltarea personală trebuie orientată spre propria persoană în individualitatea sa, spre o descoperire autentică a Sinelui, prin care persoana se include nu doar într-o activitate de cunoaştere şi autocunoaştere, dar şi într-o adaptare creativă în procesul educaţional.Dezvoltarea personală are ca obiective majore in aceasta perioadă:

-cunoaşterea de sine a copilului (trăsături şi calităţii personale, preferinţe, opinii, valori personale);

-formarea deprinderilor pentru o viaţă sănătoasă (igiena, alimentaţie, mişcare);

-formarea unei atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi;

-recunoaşterea emoţiilor şi exprimarea adecvată a acestora în cadrul interacţiunii copilului cu adulţii şi copiii cunoscuţi;

-dezvoltarea abilităţilor personale de comunicare şi negociere, rezolvare de probleme, luare a deciziilor, solicitarea ajutorului, asertivitate;

-dezvoltarea capacităţii de gestionare a emoţiilor;

-utilizarea abilităţilor şi atitudinilor specifice învăţării în context şcolar (a învăţa cum să înveţe);

Viziunea urmărește crearea unui climat educațional de calitate, incluziv, stimulativ pentru dezvoltarea individuală a fiecărui beneficiar al sistemului educațional astfel încât să dea sens încrederii și aspirațiilor sale. O altă latură a viziunii este de a performa un act didactic de calitate, centrat pe elev, având la bază competenţele educaţionale cerute de documentele oficiale din România şi din UE.

Misiunea disciplinei constă în :

-Asigurarea unei educaţii de calitate, care să ducă la egalizarea şanselor, la pregătirea copiilor pentru o lume în schimbare, formându-le capacităţi, deprinderi şi competenţe care să le permită să-şi găsească locul în societate și să contribuie la îmbunătățirea bunăstării.

-Descoperirea înclinațiilor, talentelor și aptitudinilor, în vederea folosirii acestora în îmbunătățirea rezultatelor învățării, înregistrării progresului școlar și a performanțelor copiilor.

-Promovarea unui comportament decent, caracterizat de cinste, onoare, respect reciproc, toleranţă, de gen intercultural/ pentru diversitate, responsabilitate faţă de propriile acţiuni.

-Dezvoltarea dimensiunii europene a educației desfășurate la nivelul ciclului primar, prin activități, programe, parteneriate și proiecte specifice.

-Formarea de competenţe, așa cum au fost ele definite în Legea Educației Naționale nr. 1/2011, în contextul unei societăţi bazate pe dezvoltarea liberă, integrală si armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome.

Metode/ tehnici eficiente în abordarea acestei discipline

Daca ne gândim la dezvoltarea psihosocială a şcolarului, curriculumul permite şi particularizează abordarea integrată a conţinuturilor disciplinelor de învăţământ specifice la acest nivel de şcolaritate prin intermediul disciplinei Consiliere și dezvoltare personală. Astfel, programa disciplinei Consiliere și dezvoltare personală este elaborată ca model de proiectare curriculară centrat pe competenţe care contribuie la dezvoltarea elevului prin procese educaţionale ce mută accentul de pe latura informativă pe cea formativă, acoperindu-se astfel nevoile psihologice şi sociale ale elevului şi asigurându-i-se cadrul optim pentru starea sa de bine, pentru diminuarea şi prevenirea dificultăţilor de adaptare specifice vârstei.

Eu folosesc demersuri de învăţare interactive şi care vizează descoperirea, problematizarea, activităţile de grup, cooperarea, jocul de rol, studiul de caz în contextul unei perpetue interacţiuni între elevi. Exemple: exerciţiul creator, dezbaterea, turul galeriei, ciorchinele, pălăriile gânditoare, cubul, explozia stelară, eforturile fiind concentrate consecvent pe formarea de seturi de valori personale, sociale pe care se structurează şi se formează abilităţi fundamentale de viaţă.

Exemplu: Joc „*Cercul de discuții*”: elevii aşezaţi în bănci vor pasa din mână în mână o minge care îndeamnă la exprimarea părerii în legătură cu tema propusă. Cel care nu poate răspunde spune *Pas!* şi dă următorului mingea. Elevii sunt încurajaţi să se exprime liber, să-şi exprime acordul/dezacordul, să-şi asculte colegii.

M-am bucurat de experiență ca diriginte, prin urmare am multe de spus la acest capitol, pot afirma că activitățile ludice plac elevilor, cele care nu-i obligă, diverse teste, discuțiile libere, unde își pot exprima părerea fără a fi judecați, vizionări de filmulețe și dezbateri pe marginea lor, povestioarele cu învățături morale, dacă sunt din experiența personală a dirigintelui cu atât mai mult, activitățile cu caracter civic, precum și activitățile festive la diferite ocazii sau de înfrumusețare a clasei și sunt receptivi atunci când simt că dirigintelui îi pasă de ei și îi vede și îi tratează nu ca pe niște elevi oarecare, ci ca pe copii sau adolescenți, ca pe indivizi cu opinii, probleme, trăiri, sentimente, etc.

Ora de DP își va atinge ţinta doar dacă ţinem seama de îndemnul şi mărturia lui Sofocle*: „Minuni sunt multe, dar nimic nu este mai minunat ca omul. Educaţia este cel mai frumos dar pe care acesta îl poate primi”.*

Bibliografie

- Cerghit I., *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă.* Didactică şi Pedagogică –Bucureşti 1983,115-163 p

ADAPTAREA COPILULUI PREȘCOLAR LA ȘCOALĂ

Prof. înv. primar Maxim Ruxandra Gina
Școala Gimnazială ”Vasile Pârvan” Bârlad

Grădinița este primul mediu educativ și socializator de tip organizațional pe care îl cunoaște copilul. Ea este meritul de a oferi programe instructiv-educative stabile, coerente ce permit egalizarea șanselor educaționale, oferind acces la integrarea școlară și socială a copilului.

Perioada preșcolarității, care se suprapune perioadei preoperatorii identificată de J. Piajet, este o perioadă de o intensă dezvoltare a copilului, marcată de achiziții remarcabile care se îndreaptă treptat de la cantitate la calitate și diversitate, în planurile de analiză cognitiv sau psihosocial.

A lucra în învățământ este o mare responsabilitate, deoarece de câțiva ani a apărut o schimbare în comportamentul copiilor, așa-numiții copii ,,cu personalitate”, copiii hiperactivi, cel care nu are stare și creează o mulțime de probleme. La acestea se adaugă și nemulțumirea profundă a părinților față de eșecurile și comportamentul copiilor.

În fiecare an, ca învățătoare, solicit testarea psihologică a copiilor din clasă de către profesorul psihopedagog. Cu experiența sa, acesta a descoperit acel copil care suferă de sindromul ADHD, îndrumând cu tact părinții acestui copil spre un medic pediatru specializat.

Primind rezultatele confirmate de la medicul pediatru, profesorul psihopedagog inițiază și elaborează un program special pentru copilul în cauză:

- Crearea portretul copilului cu ADHD;
- Elaborarea unui set pentru părinți și cadrele didactice cu care lucrează;
- Exersarea tehnicilor de lucru cu copilul diagnosticat cu sindromul ADHD.

Psihopedagogul informează părinții cu privire la caracteristicile acestei ,,reacții hiperkinetice a copilăriei”, fiind rata frecventei cu care se afișează comportamentele ce se ridică la un nivel de dezvoltare nepotrivit categoriei de vârstă din care face parte.

La nivel de școală, profesorul psihopedagog stabilește programele de terapie comportamentală care se bazează pe aceleași principii: atât părinții cât și învățătoarea stabilesc și aplică reguli și așteptări clare de comportament.

Părinții dar, și personalul didactic sunt informați că orice program de terapie comportamentală ar trebui să se bazeze pe următoarele patru principii:

- Eliminarea factorilor declanșatori ai comportamentelor nepotrivite – această metodă cere o analiză funcțională complexă a comportamentelor problematice pentru a identifica în mod corect ce anume le declanșează;
- Întărirea și recompensarea comportamentelor potrivite;
- Descurajarea comportamentelor negative prin ignorarea lor sau, după caz cu penalizarea imediată;
- Confiscarea tuturor privilegiilor atunci când comportamentul este mult prea serios pentru a fi doar ignorat.

Pentru adaptarea copilului cu ADHD, psihopedagogul sfătuiește părinții în implementarea ,,noii ordini de viață” unde este necesar să se folosească mijloace vizuale de comunicare a regulilor și a consecințelor disciplinare, care să fie postate la loc vizibil și reamintite sistematic: tabele afișe, imagini relevante.

Părinții trebuie să înțeleagă că orice terapie comportamentală cere timp pentru a produce efecte, iar schimbările importante nu au loc ,,peste noapte . Este un drum lung și extrem de dificil. În plus, mulți copii au nevoie și de terapie de reeducare cognitivă, în special atunci când există și tulburări de învățare asociate (dificultăți de scris, de citit și de calcul matematic).

Adaptarea școlară presupune *maturitate intelectuală,* dar și *maturitate socială.*(aceasta se referă în cazul copilului ci ADHD la însușirea și respectarea unor deprinderi de comportare civilizată în colectiv, la adaptabilitatea facilă la prezența persoanelor străine).

Perseverența în acțiune, încrederea în forțele proprii sunt alte criterii luate în considerație în aprecierea maturității copilului preșcolar.

Pentru înscrierea la școală, profesorul psihopedagog completează *Fișa de observație psihopedagogică* a copilului, fișă ce redă nivelul intelectual dar, și comportamentul acestui copil.

În marea majoritate a situațiilor, familia și școala colaborează foarte strâns pentru a asigura prin eforturi comune o educație de bună calitate.

Bibliografie:

- Bakker Ina; Janssen Hans, *,,Educați așa !"* , Netherland Institute for Care , Fundația Copiii noștri, București, 2001.
- Preda Viorica, *Despre educația părinților*, Revista Învățământului Preșcolar, nr.1-2/2005.
- Șchiopu Ursula, *Psihologia vârstelor*, Editura didactică și pedagogică, București, 1997.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar

Medeșan Dorina-Stela, Școala Gimnazială Nr. 1 Ip, jud. Sălaj

Șandor Florica- Gabriela, Școala Gimnazială ,,Avram Iancu", Halmășd, jud. Sălaj

Se ştie că **educaţia** este de o seamă cu omul, îl însoţeşte întreaga lui viaţă, are loc oriunde există oameni, este universală, se realizează preponderent în sens pozitiv şi reprezintă măsura de devenire a omului întru fiinţă. Educația a fost mereu și va rămâne o temă importantă de discuție, ea fiind o preocupare în știința conducerii învățământului, permanent în schimbare. Necesită multă creativitate, flexibilitate și prezență de spirit, în condițiile în care sfera și prestigiul ei se lărgește mereu, ea fiind un instrument cheie prin care se stimulează, dirijează și controlează procesele învățării. Dascălul trebuie să cunoască și să stăpânească arta managerială pentru a se bucura de succes în activitate.

Există cerințe metodologice de care depinde învățarea în general, învățarea școlară în special. Conținuturile predării trebuie predate în funcție de vârstă, treaptă și disciplină școlară pentru ca transmiterea cunoștințelor să aibă loc și pentru a se declanșa învățarea. Este necesar să se pună accent pe respectarea particularităților de vârstă și individuale, pe diversificarea și flexibilizarea situațiilor de învățare, centrarea pe elev în proiectarea unităților de învățare, precum și pe formarea de capacități, competențe și atitudini.

Pentru o bună organizare a curriculum-ului este necesară **articularea**- pe orizontală (interdisciplinară și trandisciplinară) și pe verticală- asigurarea progresului celui care învață, de la un nivel la altul, **balansarea**- se referă la distribuirea categoriilor de valori transmise astfel încât cel care învață să aibă posibilitatea de a asimila un maxim de competențe pentru fiecare arie din curriculum și **continuitatea.** În ceea ce privește partea administrativă, este nevoie de diferențiere și personalizare, care poate fi atinsă prin următoarele forme:

- grupe omogene de elevi- în funcție de nivelul aptitudinal și de interesele cognitive ale copiilor;

- accelerarea studiilor cu precizarea variantelor de accelerare alese;
- îmbogățirea curriculum-ului prin programe de educație formală, non-formală și informală, care presupune: reducerea la minimum a programelor obligatorii pentru a răspunde nevoilor și intereselor particulare, scutirea de anumite cursuri obligatorii pentru a da posibilitatea elevilor să-și intensifice eforturile pentru înclinațiile proprii, organizarea de cercuri și ateliere pe discipline, studiu individual dirijat, proiecte de cercetare, tabere/ școli de vară în vacanțe.

Instruirea diferențiată vine în întâmpinarea nevoilor elevilor, se poate face în funcție de disponibilitățile lor, de interesele și profilurile de învățare prin intermediul diferitelor strategii educaționale și presupun sarcini obligatorii, grupări flexibile, evaluare formativă și reglare.

O modalitate de structurare a conținuturilor este **monodisciplinaritatea**, ea fiind o modalitate tradițională care oferă elevului siguranţa avansării lineare, gradual ascendente, pe un traseu cognitiv bine delimitat. Ca și particularitate, ea compartimentează domeniile de cunoaștere pe discipline și obiecte de învățământ, astfel încât această structurare este cel mai ușor de realizat, permite aprofundarea unei discipline și facilitează o corespondență strânsă între obiectele de învățământ și științele pe care le reprezintă. Totuși, această modalitate are și unele limite ca: supraîncărcarea programelor analitice, dificultatea de a se realiza transferuri interdisciplinare și în aplicarea cunoștințelor în diferite situații de instruire și practică.

Elevii pot asimila un volum mare de informații, dar nu toate devin funcționale, este nevoie de formarea unor deprinderi de muncă intelectuală, a unor capacități și structuri operatorii care condiționează desfășurarea cu succes a unor activități mai complexe.

Compartimentarea cunoașterii umane pe discipline de învățământ și obiecte este productivă doar din punct de vedere didactic, elevii putând avea dificultăți în formarea unor reprezentări corecte. De asemenea, această modalitate provoacă dispute între reprezentanții disciplinelor care alcătuiesc curriculum-ul școlar, toți dorind să obțină poziții privilegiate pentru disciplinele pe care le reprezintă.

A doua modalitate de structurare a conținuturilor este **pluridisciplinalitatea.** Punctul de plecare în structurarea în manieră pluridisciplinară a conţinuturilor îl reprezintă o temă, o

situaţie, o problemă abordată de mai multe discipline, cu metodologii specifice, astfel că, mai întâi, se delimitează tema sau domeniul care urmează a fi studiate, iar după aceea se derivă în jurul acestor cunoştinţe furnizate de diferite discipline de învăţământ, care oferă perspective particulare, specifice asupra temei care face obiectul activităţii de instruire. Ea oferă avantaje ca: realizarea unor corelații existente între disciplinele curriculum-ului școlar, grad mare de funcționalitate și aplicabilitate a cunoștințelor, ușurarea procesului de înțelegere a informațiilor, descongestionarea programelor școlare.

Ca și limite menționăm că nu toate conținuturile pot fi structurate în acest mod, nu determină o învățare profundă ci doar una superficială, de suprafață, iar lipsa dotărilor materiale din unele școli face ca efectele ei să nu fie cele propuse; de asemenea, conținuturile ar trebui predate de o echipă de profesori, unde fiecare tratează tema din perspectiva disciplinei pe care o predă, acest lucru nefiind posibil la nivelul tuturor școlilor.

Strategia modernă presupune predarea integrată a cunoștințelor prin abordarea unitară a tematicilor, **interdisciplinar,** modalitate ce se referă la interacțiunea obiectelor de studiu, centrarea pe proiecte, corelarea învățării cu viața cotidiană, identificarea relațiilor dintre concepte aparținând unor domenii diverse. Preocupările pentru promovarea unei viziuni interdisciplinare în investigarea realității nu sunt noi. Ele au fost impuse permanent de necesitatea firească a cuprinderii integrale a fenomenelor, prin corelarea informațiilor dobândite din domenii diferite și prin metode de cercetare specifice. Ea a apărut ca o necesitate și alternativă la structurarea monodiscilinară prin care s-a încercat diminuarea neajunsurilor existente.

Abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate mai ales la ciclul primar, deoarece ei au nevoie să exploreze mediul apropiat pentru a-l cunoaște și stăpâni, fiindcă viața de adult presupune diverse provocări și probleme care pot fi rezolvate de cele mai multe ori prin cunoaștere globală. Corelarea conținuturilor poate fi considerată o soluție prin care să fie depășit pericolul detașării școlii de viața reală, ea oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și care facilitează contextualizarea și aplicarea cunoștințelor școlare în diferite situații de viață.

Beneficiile predării integrate a conținuturilor sunt multiple, astfel că este evident plusul calitativ, se încurajează comunicarea și cooperarea, copiii sunt angajați și responsabilizați în procesul de învățare, se promovează atitudini pozitive, se pune accent pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică, estetică, se asigură învățarea permanentă.

Ea constă în identificarea conceptelor și principiilor comune mai multor discipline, în număr mai mic sau mai mare și prezintă avantaje ca: descongestionarea și reducerea programelor școlare, transferul interdisciplinar prin corelarea cunoștințelor comune mai multor discipline, favorizează apariția unor așa-zise discipline de graniță ca: psihosociologia, sociopedagogia, psiholingvistica, biochimia etc. Interdisciplinaritatea trebuie aplicată în combinație cu monodisciplinaritatea și cu pluridisciplinaritatea, pentru a fi accentuate avantajele și pentru a limita riscurile pe care fiecare le impune fiecare dintre formele respective.

O altă modalitate de structurare, **transdisciplinară**, este o formă de întrepătrundere a mai multor discipline care selectează conținuturile pe bază de paradigme larg unificatoare, fiind mai complicată decât celelalte și de aceea este folosită mai mult în activitățile de perfecționare. Disciplinele nu mai sunt valorificate ca scop în sine, ci ca furnizoare de situații și de experințe de învățare/formare. Transdisciplinaritatea fundamentează învățarea pe realitate, favorizează viziunea globală, transferul cunoștințelor în contexte diverse, dar, introdusă excesiv, prezintă pericolul acumulării de lacune, al lipsei de rigoare și de profunzime în cunoaștere.

Pentru organizarea conținuturilor există mai multe posibilități: organizarea logică- se pleacă de la logica științei, dar nu totul se poate adecva nivelului didactic, organizarea liniară- cunoștințele se transmit succesiv, cele noi se bazează pe cele vechi, organizarea concentrică- structurarea conținuturilor în așa fel încât să se poată reveni ulterior cu îmbogățiri. Combinarea modului linear cu cel concentric favorizează structurarea spiralată prin care se configurează aspecte noi ale fenomenelor discutate. Un alt fel de organizare este după puterea explicativă a cunoștințelor, modalitate ce oferă asimilarea și stocarea acestora.

Organizarea modulară este o modalitate de modernizare și adecvare a conținuturilor la cerințele școlii contemporane, care presupune structurarea conținuturilor în moduli didactici și

accentuarea flexibilității în funcție de interesele și capacitățile elevilor, de particularitățile lor psihice. Ea vizează pregătirea elevilor si integrarea lor socioprofesională. Modulele pot fi organizate si corelate dupa criterii științifice și psihopedagogice.

În concluzie, fiecare modalitate de structurare a conținuturilor prezintă avantaje și dezavantaje, nu trebuie să optăm pentru una în defavoarea celorlalte, ele trebuie să fie compatibile cu particularitățile elevilor din fiecare ciclu de școlaritate, unele fiind mai potrivite în anumite etape decât în altele.

Bibliografie:

https://www.scritub.com/profesor-scoala/MODALITATI-DE-ORGANIZARE-A-CON92168.php

http://www.isj-db.ro/static/files/RED/4.LICEAL/MAI_2018/MODALITI_INOVATOARE_DE_ORGANIZARE_A_CONINUTURILOR_PENTRU_DISCIPLINA_RELIGIE.pdf

https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Modalitati-de-oragnizare-a-con384.php

https://www.qreferat.com/referate/pedagogie/Continuturi-selecie-i-organiza127.php

MODEL DE BUNA PRACTICA A PROIECTULUI "UNITED IN MUSIC"

Profesor: Jurca Mirela
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia
Profesor: Medrea Alina
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Suntem foarte mândri de toate activitățile proiectului realizate până în prezent. Obiectivele planificate ale proiectului au fost atinse, subliniind dedicarea și angajamentul fiecărei școli partenere și a scolii coordonatoare. Fiecare coordonator din fiecare școală parteneră a asigurat o comunicare si o colaborarea eficienta.

Debutul proiectului *"United In Music"* a fost prefațat in cadrul Liceului cu Program Sportiv Alba Iulia de o serie de manifestări care au marcat si Ziua Internațională a Limbilor (expoziții de prezentare a țărilor participante în proiect, de artă culinară tradițională locală, sesiune de referate), activități care s-au bucurat de un real interes din partea elevilor participanți.

Activitățile din cadrul proiectului *"United In Music"* s-au desfășurat în conformitate cu planul activităților primului an de proiect. În toate școlile partenere s-au creat grupuri de elevi creativi și talentați în muzică și IT, precum și echipe de profesori. Elevii au lucrat pe grupe, descoperind astfel propria lor muzică populară la nivel local și de asemenea s-au familiarizat cu muzica populară a partenerilor lor, prin intermediul site-ul proiectului creat: www.unitedinmusic.eu. Cu ajutorul profesorilor de muzică, a profesorilor de limbi străine și IT, elevii au încărcat prezentările cântecelor analizate: 4 genuri de cântece populare (de dragoste, muncă, cătănie , leagăn și cântece specifice fiecărei țări); au selectat trei exemple de cântece populare autentice și au scris partiturile muzicale folosind programul Sibelius; elevii au învățat în grupuri și de asemenea înregistrări audio si video ale cântecelor populare autentice au fost făcute cu ajutorul softurilor educaționale. Toate materialele încărcate pe site-ul proiectului au fost examinate și discutate de către toate școlile partenere. În această etapă de lucru, partenerii s-au sfătuit reciproc cu privire la alegerea piesele lor și s-au ajutat în procesul de învățare. A existat, de asemenea, un concurs pentru cel mai bun logo-ul al proiectului. Toți partenerii au ales cel mai bun logo-ul al proiectului în școlile lor și în timpul întâlnirii profesorilor din România, profesorii care au participat la mobilitate au votat pentru logo-ul comun al proiectului.

Profilurile elevilor,logo-ul proiectului, glosarul – cuprinzând termeni muzicali, cât și videoclipurile au completat web site-ul proiectului. De asemenea, au avut loc repetiții comune, discuții și un spectacol live în Franța, în echipe multinaționale. S-au organizat diferite activități unde au fost invitați cântăreți de muzica populara având ca scop familiarizarea elevilor cu cântecele populare autentice. Apoi, elevii au învățat douăsprezece cântece populare locale și patru cântece ale partenerilor de proiect descoperind astfel muzica populara a partenerilor din fiecare țară. Elevii talentați în IT au lucrat la crearea site-ului, la filmările video și au încărcat toate materiale pe site. In plus, ei au creat materiale vizuale pentru concertul din Franța.

Prima întâlnire a profesorilor de proiect din cele trei țări partenere a avut loc într-un cadru festiv în incinta Liceului cu Program Sportiv Alba Iulia. În acord cu tematica proiectului: familiarizarea cu moștenirea muzicii populare, elevii din cadrul proiectului a Liceului cu Program Sportiv Alba Iulia au prezentat un program artistic folcloric cu dansuri și cântece populare specifice zonei noastre. Au fost susținuți de cunoscutul interpret Ionuț Fulea, de dansatori aparținând Ansamblului Folcloric al județului Alba coordonați de Oprea Octavia Maria de la Centrul Cultural Augustin Bena și de interpreta Maria Păucean Dan. Din cadrul Inspectoratului Școlar Județean a fost prezentă la eveniment doamna inspector școlar Laura Staicu responsabil al departamentului Integrare europeană şi programe comunitare. Reușita întâlnirii a fost înlesnită de excelentele prezentări Power Point ale fiecărei școli participante. Primul an de proiect s-a finalizat cu prima mobilitate de predare/învățare în școala partenerilor francezi, unde elevii din cadrul proiectului și-au prezentat țara, școala și muzica lor tradițională. Membrii țării gazdă au alcătuit pentru această a doua întâlnire în cadrul proiectului un program diversificat, prin care au asigurat interacțiunea eficientă între participanți. Activitățile au continuat cu repetiții muzicale, individuale și de grup, unde elevii au învățat să cânte împreună cântecul popular comun al fiecărei țări, cele 3 cântece populare individuale, specifice fiecărei țări, precum și imnul Europei în limba germană.

Sub egida diversității prin muzică, cei 6 elevi români talentați au susţinut un spectacol folcloric în faţa publicului francez, la finele reuniunii, aplicând şi exersând cunoştinţele acumulate, abilităţi, competenţe, prin crearea unui proiect artistic independent şi susţinerea acestuia în faţa publicului alcătuit din colegi, profesori, părinţi și comunitatea locală, fiind astfel şi un exemplu direct de „a învăţa prin a face“.

Ei și colegii lor italieni, lituanieni și francezi au interpretat fiecare câte trei cântece populare cu tematică specifică: de dor, patriotică, de dragoste, de cătănie, urmând ca fiecare să interpreteze mai apoi, ca grup, un cântec comun în limba de origine a acestuia.

Elevii români, îmbrăcați în port popular specific zonei noastre au interpretat cu mândrie “Bade, unde-ai fost asară”, “Nu gândi bade că-mi pasă”, “Vin români la Alba iar”, exersându-și și deprinderile motrice prin coregrafia scenică aleasă. „Coborâi din deal în vale” a fost cântecul comun interpretat cu ajutorul partenerilor care s-au declarat încântați de diversitatea folclorică românească. Concertul, care a durat 2 ore, a avut un succes răsunător, datorat seriozității cu care elevii și profesorii au tratat repetițiile din zilele precedente, depășind așteptările organizatorilor și publicului. Următoarea reuniune transnațională va avea loc în Sardinia, Italia, loc în care profesorii și elevii participanți vor acumula cunoştinţe, deprinderi şi abilităţi de utilizare şi integrare în pregătirea lor de specialitate a programelor computerizate – Sibelius și Finale (scriere de partituri muzicale), cu ajutorul cărora vor prelucra partiturile muzicale folclorice, întocmind un repertoriu divers ca stiluri si genuri muzicale, care va fi pus în scenă în cadrul unui concert final, transpus pe DVD, în Lituania, țara coordonatoare.

Astfel, elevii și profesorii participanți au aflat că uniți prin muzică, Europa devine un spațiu deschis învățării continue, schimbului de idei, prieteniei și lipsei de discriminare. Performanța grupurilor naționale și internaționale în Franța,a fost un mare succes. Toate activitățile locale și internaționale au fost efectuate pe deplin și rezultatele scontate au fost atinse.

ROLUL DIRIGINTELUI ÎN VIAŢA ADOLESCENTULUI

Profesor: Jurca Mirela
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia
Profesor: Medrea Alina
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educaţional se impune tot mai pregnant ca, profesorii în general şi dirigintele în mod special, să se raporteze la cei pe care îi educă, să stabilească relaţii de colaborare cu părinţii lor şi cu alţi actori interesaţi de societate. Astel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educaţia la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare contact relaţional cu elevii şi familiile acestora, desfăşurând o muncă de dezvoltare, de conducere şi îndrumare. Dirigintele are o poziţie specială, unică, deoarece lucrează cu individualităţi psihice umane, aflate în plin proces de formare, de unde derivă necesitatea unei maxime responsabilităţi în ceea ce priveşte comportamentul şi intervenţiile sale educative.

Imaginea dirigintelui din perspectiva elevului de liceu poate fi descrisă astfel: un om înţelegător, atent, calm şi cu simţul umorului. Majoritatea elevilor consideră că responsabilităţile unui diriginte se reduc la motivarea absenţelor şi la sprijinul acordat lor în rezolvarea unor probleme. Aceste idei ar putea fi un punct de pornire în îmbunătăţirea activităţii dirigintelui şi prntru sensibilizarea elevilor privind complexitatea rolurilor educative ale acestuia. În procesul de proiectare, organizare şi conducere a activităţiieducaţionale, un rol deosebit de important îl au relaţiile diriginte-elev şi diriginte-familie. În relaţia cu elevii este bine ca un diriginte să aibă în vedere următoarele aspect: ţine cont de particularităţile de vârstă ale elevilor săi, având în vedere faptul că adolescentul manifestă o serie de atitudini contradictorii, dă dovadă de o mare instabilitate emotivă, este foarte influenţabil de către de cei din grupul în care se integrează şi este sensibil la tot ceea ce se petrece în jurul său, mai ales în familie. Este perioada în care unii tineri tind să devină hiperindependenţi, ceea ce-i poate aduce în conflict atât cu şcoala, cât şi cu familia.

Relaţiile educaţionale nu se desfăşoară într-un cadru educaţional stabil şi inert, ci într-unul dinamic şi în permanentă schimbare. Astfel, dirigintele trebuie să cultive o atitudine activă, interesată din partea elevilor şi să contribuie la formarea, menţinerea coeziunii grupului şi la crearea unui climat stimulativ pentru desfăşurarea activităţilor educative. O consecinţă a modului în care se manifestă aceste relaţii ar fi reacţiile elevilor la sarcinile trasate de diriginte. Problemei relaţiilor dintre diriginte şi familie i s-a acotdat în ultimul timp o atenţie şi o importanţă tot mai mare, binemeritată. O relaţie eficientă diriginte-părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acţiunile extraşcolare ale clasei, informări reciproce cu privire la evouţia elevului, cultivarea şi practicarea toleranţei faţă de un punct de vedere diferit.

Dirigintele trebuie să ia în considerare câţiva paşi importanşi atunci când vine vorba de relaţia lui cu familia elevului. Astfel, cunoaşte mediul familial al elevilor vizitându-i anunţat sau nenunţat şi îşi notează observaţiile în caietul dirigintelui:

- În funcţie de categoria în care se înregistrează părinţii elevului, interesaţi sau dezinteresaţi de tot ceea ce se întâmplă cu propriul copil, cooperaţi, parţial cooperanţi, necooperanţi cu şcoala îşi fixează şi întreţine cât mai multe discuţii individulale, evitând în cazul celor cu copii problemă prezentarea în plenul şedinţelor a rezultatelor şcolatre şi a absenţelor.
- Iniţiază şi menţine o legătură strânsă cu familia elevului şi poartă un dialog deschis şi sincer extins şi în afara orelor de curs prin convorbiri telefonice, scrisori.
- În cazul elevilor problemă se implică activ în procesul de educare a familiei, ea reprezentând sursa principalelor atitudini greşite ale copiilor, familia trebuie convinsă că numai acordând timp şi atenţie copilului va putea să-l ajute să depăşească dificultăţile apărute.
- Încearcă stabilirea unei legături reciproce apropiate şi permanente cu părinţii pentru ca aceştia din proprie iniţiativă să contacteze dirigintele şi profesorii pentru a se interesa de situaţia şcolară a elevului sau evenimente apărute în viaţa acestuia.

În rândul cadrelor didactice sunt mulţi cei care cred că este îndeajuns să vină în faţa clasei şi să îşi facă lecţia. Rolul profesorului nu este însă doar acela de a furniza informaţii, ci şi de a educa. Mulţi dintre elevi nu au parte acasă de înţelegere şi sprijin. Familiile dezorganizate, părinţi violenţi, sărăcia, toate sunt motive pentru care un copil de vârstă şcolară ar avea nevoie de sprijin din partea profesorilor, mai ales dacă din unitatea şcolară lipseşte consilierul. Copiii, ca şi

adulţi, au problemele lor. Profesorii ca formatori de caractere trebuie să fie receptivi la cestea şi să le ofere sprijin pentru rezolvarea acestora şi înţelegere. Încrederea în profesori, un ambient şcolar plăcut şi pozitiv va ajuta un copil cu probleme să se destindă şi să parcurgă procesul educaţional în linişte.

Şcoala ar trebui să reprezinte pentru fiecare copil un tărâm neutru, în care problemele sale nu se vor înmulţi şi nici nu se vor agrava deoarece aici este în siguranţă şi este înţeles. Profesorii adevăraţi, cu pasiune şi dedicaţie vor vedea întotdeauna o schimbare într-un copil şi îl vor ajuta să treacă orice obstacol va întâmpina în calea dezvoltării sale ca om.

Bibliografie:

1. Bacoş M. - „ Instruire interactivă", Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca, 2002
2. Slama- Cazacu T. – „Psiholingvistica", Editura All, Bucureşti, 2005

ADAPTAREA CONȚINUTURILOR PENTRU O EDUCAȚIE FORMALĂ, INFORMALĂ, NON-FORMALĂ LA ELEVII CU C.E.S.

Profesor psihopedagog Cristina Breşug- Şcoala Specială nr. 8, Bucureşti

Profesor psihopedagog Leopoldina Melint - Şcoala Specială nr. 8, Bucureşti

Motivaţia prezentării proiectului: Proiectul de faţă este structurat pe şase părţi şi anume: obiective, prezentarea situaţiei de comunicare, încadrarea într-o paradigmă teoretică, analiza situaţiei de comunicare şi formularea de soluţii. Situaţia de comunicare se desfăşoară pe perioada a şase luni, timp în care se urmăreşte cu preponderenţă stimularea potenţialului creativ al elevilor. Creativitatea elevilor poate îmbrăca faţete diferite, ariile de acţiune fiind variate. Misiunea profesorului este una specială, majoritatea acţiunilor putându-se desfăşura prin diferite tipuri de joc, prin activităţi care să pună în prim-plan atât creativitatea elevilor şi spiritul liber cât şi gândirea.

Tema proiectului: ***Laturi ascunse ale personalităţii (Descoperirea şi stimularea potenţialului creativ al elevilor)***

1)Obiective:

O1: Să îşi aleagă un domeniu de activitate (artistic) adecvat structurii personalităţii;

O2: Să dezvolte tehnici de lucru de lucru compatibile cu domeniul ales;

03: Să se implice activ în activităţile şi sarcinile de lucru propuse de profesor;

04: Să realizeze o lucrare specifică domeniului de activitate ales;

2)Prezentarea situaţiei de comunicare:

Proiectul se desfăşoară pe parcursul unei perioade de şase luni a anului şcolar iar grupul – ţintă este cel al clasei al VIII a , elevi cu deficienţă mintală medie. Ca diriginte al acestei clase, predau toate disciplinele de învăţământ la un nivel adaptat gradului de deficienţă mintală, fapt ce îmi facilitează derularea proiectului. Orele vizate cu preponderenţă sunt cele de consiliere , dar şi cele aparţinând ariei curriculare „ Arte” cât şi activităţile extraşcolare. Li se va comunica elevilor că pe parcursul perioadei octombrie- martie se vor desfăşura diferite activităţi menite să stimuleze o latură ascunsă a personalităţii lor şi că vor fi ajutaţi în acest sens.La sfârşitul acestor luni sarcina lor este de prezenta o lucrare dintr-un domeniu care îi caracterizează (muzică, pictură, teatru, dans, activităţi practice). Se va pleca de la exemple concrete de personalităţi ale lumii muzicii, dansului , teatrului, etc. În derularea proiectului se vor urmări etapele procesului de creaţie şi anume: perioada de preparare, incubaţia, iluminarea şi verificarea.

3)Încadrarea în paradigma teoretică studiată:

Premisa este *principiul* enunţat de profesoara americană de teatru Viola Spolin: „ Dacă mediul înconjurător o permite, oricine poate învăţa ceea ce vrea să înveţe şi dacă individul o permite, mediul înconjurător îl poate învăţa tot ceea ce are de învăţat”. Principiul enunţat de marea profesoară produce, în pedagogia modernă, o schimbare importantă de accent de pe profesorul care

predă pe individul care învaţă. Asta nu înseamnă că profesorul nu mai este un factor esenţial în acest proces. Din contră, mediul propice poate fi creat numai de profesor, iar disponibilitatea de a învăţa poate fi potenţată pozitiv sau negativ tot numai de profesor. Diferenţa faţă de pedagogia clasică este aceea că materia nu se mai transmite rigid şi impersonal, ci profesorul face un efort continuu de adaptare la grupul de studiu şi la fiecare individ în parte. În cazul nostru profesorul este cel care va urmari atât întregul grup cât şi pe fiecare individ în parte, este cel care va stabili regulile jocului, graniţele între care se poate extinde fiecare rol, regulile relaţiei rolurilor, ambianţa de lucru. El este cel care va trezi elevul la nivel senzorial, elevul va trebui întâi să fie atent, apoi interesat, provocat la nivel intuitiv, eliberat pentru a-şi putea utiliza creativitatea.

Un alt *principiu* de care se ţine cont este principiul *colaborării, cooperării* , în dauna concurenţei exagerate şi complexante între elevi sau a terorii exercitate de profesor.

În cadrul grupului , individul capătă încredere în sine, capătă curaj în a se manifesta deoarece atât asemănările cât şi deosebirile sunt acceptate. Profesorul va folosi grupul nu pentru a induce o conformitate, ci un imbold pentru acţiunea fiecărui individ în parte.Obiectivul profesorului este capacitatea individuală şi a grupului pentru activitatea de învăţare. El trebuie să urmărească participarea liberă a fiecărui elev la fiecare moment: „ Sarcina profesorului sau a coordonatorului este de a activa pe fiecare elev din grup, respectând totodată capacitatea imediată de participare a fiecăruia. Deşi elevul înzestrat va părea întotdeauna că are mai mult de dat, totuşi, dacă un elev participă până la limita puterilor sale şi îşi foloseşte aptitudinile la întreaga lor capacitate, trebuie respectat, oricât de mică i-ar fi contribiţia. Elevul nu poate face întotdeauna ceea ce crede profesorul că trebuie să facă, dar, dacă progresează, aptitudinile lui se vor dezvolta. Lucraţi cu elevul aşa cum este el, iar nu aşa cum ar trebui să fie după părerea voastră.” Profesorul poate crea, cu ajutorul elevilor săi, un cadru în care fiecare individ să se poată simţi confortabil, să aibă încredere să se exprime, să-şi manifeste capacităţile.

Raportat la *joc,* de-a lungul timpului au fost enunţate unele teorii privind originile şi formele de manifestare a jocurilor. Astfel s-a urmărit stabilirea unor puncte comune de definire a termenului de „joc” şi a conţinutului lui. Prin caracterul , conţinutul şi structura lor, jocurile sunt foarte numeroase şi variate. Ţinând seama de sarcinile educaţiei şi de influenţa formativă a jocului, acesta este clasificat în : *jocuri de creaţie, jocuri de mişcare, jocuri de construcţie, jocuri didactice, jocuri logice, jocuri distractive*.Deşi în cadrul proiectului nostru preponderente vor fi jocurile de creaţie, nu trebuie să omitem şi celelalte tipuri de jocuri, inclusiv cele logice, stimularea gândirii trebuind să aibă loc permanent la acestă categorie de elevi cu CES, în ciuda „vâscozităţii genetice” care îi caracterizează.

4)Analiza situaţiei de comunicare

Se vor avea în vedere disciplinele muzică, educaţie plastică, activităţi tehnologice, origami dar şi activităţi precum teatrul, teatrul teatrul de păpuşi, dans, etc.

În prima fază şi anume faza de preparare de adună informaţii, se fac observaţii, se poartă discuţii. Pentru stimularea interesului pentru *muzică* în cadrul orelor de educaţie muzicală se vor efectua audiţii muzicale, elevii fiind încurajaţi să asocieze melodia audiată cu o emoţie pozitivă sau negativă, cu un sentiment, o trăire. Orele pot îmbrăca şi forma unor concursuri de karaoke , în cadrul cărora elevii sunt încurajaţi să cânte. . Putem folosi în cadrul acestor ore *jocul „ Ceasul stărilor sufleteşti"*, elevii ascultand douăsprezece melodii corespunzătoare orelor ceasului, urmând ca pentru fiecare melodie să treacă o stare sufletească (bucurie, tristeţe,furie, exaltare, melancolie, etc). Putem consilia elevii în cadrul acestor ore, explicându-le că toate trăirile noastre, inclusiv furia, sunt normale, modul în care reacţionăm trebuie controlat şi este greşit când nu este adecvat.

Orele de *educaţie plastică* pot fi completate cu activităţi extraşcolare de genul vizită la muzeu, acestea finalizându-se cu discuţii asupra operelor vizionate.De asemeni, orele de educaţie plastică pot debuta în cadrul momentului captarea atenţiei cu vizionarea de picturi. Părerile elevilor pot îmbrăca forma „ brainstorming", ei fiind încurajaţi să verbalizeze pe baza lucrărilor vizionate. În cadrul metodei de stimulare a creativităţii menţionate, li se va preciza elevilor că „ nu există păreri greşite", să spună cât mai multe idei, să spună tot ce le trece prin minte. Este binevenită în acest context şi *interdisciplinaritatea,* vizionarea lucrărilor unor artişi plastici putându-se desfăşura pe fond muzical. De exemplu, pentru lucrarea „ Marea", ora se poate desfăşura pe fondul muzical al melodiei „ Biscaya" de James Last.

Vizionarea spectacolelor de teatru sau film se pot prelungi în activitatea şcolară cu jocuri de rol, concursuri de genul „ Micii actori". *Orele de citire-scriere* sau *formarea abilităţilor de comunicare* pot deveni astfel cadrul favorabil în care elevii să îşi imite personajele preferate şi să îşi manifeste potenţialul actoricesc. *Jocul de rol* este o metodă derivată din psihodramă, metodă terapeutică creată de J. L. Moreno în 1921, prin care se urmăreşte, în principal, formarea modului *de a gândi,* simţi şi acţiona, specific unui anumit statut, dezvoltarea capacităţilor empatice, a capacităţii de a rezolva situaţii problematice, verificarea corectitudinii şi eficienţei comportamentelor formate la elevi şi înlăturarea comportamentelor inadecvate, neeficiente. În pregătirea şi derularea jocului de rol, din punct de vedere metodologic, principalele etape care trebuie parcurse sunt:

-identificarea şi definirea situaţiei care va fi simulată, în concordanţă cu obiectivele educaţionale şi cu specificul cunoştinţelor (deprinderilor, comportamentelor) ce urmează a fi învăţate;

-modelarea situaţiei şi proiectarea scenariului, constând în selectarea statusurilor şi rolurilor celor mai importante din situaţia reală şi a interacţiunilor esenţiale, elaborându-se un scenariu;

-alegerea participanţilor şi instruirea lor în legătură cu specificul fiecărui rol pe care urmează să-l interpreteze (în funcţie de vârsta copiilor, se pot folosi în acest scop fişe cu descrierea fiecărui rol, sau ilustrarea prin desene, în cazul preşcolarilor);

-învăţarea individuală a rolului (constând în studierea fişei, la elevi; în cazul preşcolarilor am folosit alte modalităţi de lucru, ilustrate mai jos);

-interiorizarea (internalizarea) rolului şi conceperea modului de interpretare, durata acestui moment fiind mai extinsă sau mai restrânsă, în funcţie de timpul total avut la dispoziţie;

-interpretarea rolurilor;

-dezbaterea cu toţi participanţii la joc a modului de interpretare (prin intervievarea actorilor, analiza conţinutului şi analiza comportamentului de rol).

Spectacolele de balet, dans popular sau dans modern pot fi atât vizionate de către elevi dar pot fi şi susţinute efectiv de către aceştia. Misiunea care revine cadrului didactic este încurajarea elevilor să se exprime prin dans cu prilejul ocaziilor cât mai variate: serbări şcolare, carnavaluri, petreceri, etc. Se pot încuraja elevii şi prin vizionarea de filme cu personalităţi ale lumii artistice , filme biografice.

Orele de *educaţie tehnologică* sau *lucru manual* trebuie să vizeze o tematică variată, elevii fiind stimulaţi spre activităţi diverse: decupaj, sculptură în lemn, modelaj, cusatură, etc. Activităţile cât mai diversificate au rolul de a descoperi poate o îndemânare ascunsă pe care unii dintre elevi o au pentru un anumit gen de activitate. Şi orele de educaţie tehnologică sau lucru manual sunt gazdele cu succes ale unor jocuri de atenţie, perspicacitate, logică. În diferitele momente ale lecţiei, putem folosi jocuri de genul „ Rezolvă jocul de puzzle pentru a afla titlul lecţiei”, „ Câte şi ce unelte recunoşti în acest desen încâlcit?” (li se dă elevilor un desen cu mai multe unelte suprapuse), „Uneşte fiecare producător cu produsul lui”(croitor- haine, tâmplar- masă, etc), „ Completează liniile după model”(elevii trebuind să respecte succesiunea de linii dată), „ Decupează şi lipeşte” (elevii au de decupat spaţiul marcat şi de lipit părţile care lipsesc)

Aceste activităţi atât şcolare cât şi extraşcolare se vor desfăşura în concordanţă cu planificarea calendaristică şcolară, aceasta fiind astfel întocmită încât să se suprapună cu scopurile proiectului enunţate anterior.Orele de consiliere sunt cele care vor facilita comunicarea profesor – elev pe tematica descoperirii de sine, profesorul având în vedere în mod special orele destinate dezvoltării personale. În completarea cunoaşterii de sine, elevii pot completa fişe de genul „ Harta mea personală”, „ Blazonul meu personal”.Tot în cadrul orelor de consiliere se va reaminti elevilor „misiunea” de descoperire a potenţialului ascuns, se vor extrage concluziile în urma activităţilor extraşcolare desfăşurate. Sunt binevenite aici jocuri de cunoaştere interpersonală, precum şi jocuri de autocunoaştere. Respectarea regulilor, însuşirea conţinutului jocului, elementele de joc, precum momentele de aşteptare, mişcare, ghicire, surprize dau momentului desfăşurat cu elevii multiple

valenţe formative. Prin intemediul jocului se activizează vocabularul elevilor, se corectează deficienţele de exprimare, se formează deprinderea de exprimare corectă, coerentă, în propoziţii logice.

Această primă fază de preparare se va desfăşura pe parcursul a patru luni şi anume octombrie, noiembrie, decembrie, ianuarie. La sfârşitul acestor luni li se va comunica elevilor că trebuie să îşi aleagă un domeniu de activitate care îi atrage şi că acest domeniu trebuie comunicat profesorului. Astfel, elevii vor comunica profesorului domeniul care îi atrage şi în cadrul căruia cred că vor realiza o lucrare deosebită.

Urmează perioada de *incubaţie* de o lună, o lună şi jumătate, timp în care nu se mai discută despre tema proiectului. Este perioada încercărilor sterile, în multe cazuri soluţia nu este încă găsită. În acest interval de timp elevii sunt întrebaţi asupra domeniului de activitate ales şi aspura temei.

Iluminarea este momentul când apare soluţia sau, în artă , când opera este văzută integral. Acest fenomen se produce uneori în mod spectaculos: i se spune „ inspiraţie" dacă se trăieşte intens, conştient de toate componentele şi detaliile ei; în ştiinţă se vorbeşte de „ intuiţie": o cunoaştere sintetică, integrală a demonstraţiei care elucidează toate aspectele problemei. Însă „ iluminarea" nu se produce totdeauna sub această formă spectaculoasă; adesea ea are loc treptat, creatorului venindu-i câte o idee care îl face să progreseze câte puţin. Peste câteva zile poate face încă un pas înainte până la deplina concepere şi rezolvare a problemei .Acest al doilea aspect va fi surprins probabil la majoritatea elevilor, aceştia fiind încurajaţi în permanenţă să împărtăşească cadrului didactic paşii în conceperea momentului artistic ales.

Ca o încununare a acestest faze de iluminare va fi organizarea momentului final, în cadrul căruia elevii îşi vor prezenta momentul anunţat în prealabil. Astfel, unii dintre elevi vor prezenta o lucrare artistico-plastică, un desen, un colaj, o lucrare origami sau o lucrare realizată în lemn. Prezentarea lucrării va fi susţinută de opinia personală, o scurtă descriere a sursei de inspiraţie (ce anume i-a determinat să aleagă lucrarea) , o descriere a gândurilor şi a emoţiilor resimţite pe parcursul realizării lucrării.Alţi elevi vor prezenta probabil un moment artistic (interpretare de melodii, jocuri de rol, manipulare de păpuşi) , de asemeni elevii fiind încurajaţi să verbalizeze şi să asocieze lucrarea realizată cu o emoţie, un sentiment sau un gând.

Se va avea în vedere, aşa cum am mai zis, procesul de studiu în favoarea rezultatului. Este foarte important ca elevul să înţeleagă că procesul de studiu, drumul către rezultat este mai important decât rezultatul însuşi.Concentrarea asupra procesului de învăţare, atât a profesorului cât şi a elevului va duce le rezultate mult mai temeinice. Elevul va fi asumat conţinuturile într-un mod mult mai profund dacă procesul a fost organic, dublat de cercetare proprie şi înţelegere, dar şi de joc.Calitatea rezultatului nu va fi diferită de calitatea procesului. „ Dacă ne antrenăm numai pentru succes, în loc să ne antrenăm pentru a-l câştiga, vom ajunge să folosim totul (şi oamenii) în acest

scop; putem ajunge să înşelăm, să minţim, să trădăm sau să renunţăm la viaţa socială în întregime pentru a realiza succesul.”

5) Formularea de soluţii

După parcurgerea acestor trei etape ale procesului de creaţie, urmează etapa de *verificare,* etapă cuprinsă în afara celor şase luni de desfăşurare a proiectului, etapă în care elevii îşi pot revizui lucrările, pot elimina eventualele erori sau lacune.Perfecţionarea va fi încurajată , elevii putându-şi îmbunătăţi în permanenţă lucrările.Sunt stimulaţi toţi elevii clasei să îşi manifeste părerea asupra lucrărilor colegilor şi să expună propriul punct de vedere.

Deosebit de importantă este atitudinea profesorului. Nu este indicată absolut deloc poziţia sa autoritară, oarecum despotică. Ea creează blocaje afective. Copiii nu îndrăznesc să pună întrebări, se tem de eşec, de ironii. Autoritatea unui profesor nu se bazează pe constrângere, pe frică , ci pe competenţa sa profesională. El trebuie să fie apropiat de elevi, îngăduitor, să încurajeze imaginaţia, sugestiile mai deosebite şi ...învăţarea prin joc.În dezvoltarea fizică şi psihică a copiilor jocul ocupă un loc de frunte, fiecare formă de joc fiind un act de învăţare. Jocul este o metodă, care are un mare potenţial de formare a personalităţii.

BIBLIOGRAFIE:

1) Andrei Cosmovici , Luminiţa Iacob (coord.)- „ Psihologie şcolară”, Ed. Polirom, Iaşi, 2005
2) Viola Spolin, „ Improvizaţie pentru teatru”, Unatc Press, trad. Mihaela Beţiu, Buc., 2008
3) J.Chateau, „ Copilul şi jocul”, EDP, Bucureşti, 1970
4) H. Barbu, E. Popescu, F.Serban, „ Activităţi de joc recreativ şi recreativ- distractiv”, E.D.P., Bucureşti, 1993

APLICAȚII ALE TEORIEI INTELIGENȚELOR MULTIPLE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar MERCE ADINA
Liceul Teoretic"Lucian Blaga" Oradea

TEORIA INTELIGENTELOR MULTIPLE

În 1985 Horward Gardner formulează pentru prima dată Teoria inteligenţelor multiple şi este considerată drept cea mai importantă descoperire în domeniul pedagogiei după Leon Piget.

Howard Gardner susţine că toate fiinţele umane au inteligenţă multiplă. Aceste diverse tipuri de inteligenţă pot fi alimentate şi întărite sau dimpotrivă ignorate şi slăbite. El crede că fiecare individ posedă 9 tipuri de inteligenţă:

▪ inteligenţa verbal-lingvistică: abilităţi verbale bine dezvoltate şi sensibilitate la sunete, ritmul şi sensul cuvintelor;

▪ inteligenţa logico-matematică: abilitatea de a gândi conceptual şi abstract, ca şi capacitatea de a discerne modele logice sau numerice;

▪ inteligenţa muzicală: abilitatea de a produce şi aprecia ritm şi timbru;

▪ inteligenţa spaţio-vizuală: capacitatea de a gândi în imagini şi reprezentări, de a vizualiza cu acurateţe şi abstract;

▪ inteligenţa kinestezică: abilitatea de a-şi controla mişcările corpului şi de îndemanare în manipularea obiectelor; ▪ inteligenţa interpersonală: capacitatea de a detecta şi răspunde în mod adecvat la stările, motivaţiile şi dorinţele celorlalţi;

▪ inteligenţa intrapersonală: capacitatea de a fi conştient şi conectat la sentimentele interioare, valori, convingeri şi procese de gândire;

▪ inteligenţa naturalistă: abilitatea de a recunoaşte şi de a categoriza plante, animale şi alte obiecte din natură;

▪ inteligenţa existenţială: sensibilitate şi capacitate de a aborda întrebări profunde despre existenţa umană, cum ar fi: sensul vieţii, de ce murim? şi cum am ajuns pe planeta asta? însă datorită faptului că nu a reuşit să determine care zonă cerebrală este responsabilă de activitatea acestei inteligenţe , ea nu este recunoscută.

MIHAI EMINESCU – percepţie diferenţiată

De ce l-am ales pe Mihai Eminescu?

L-am ales pe acest măreţ poet deoarece, în societatea agitată în care trăim uităm ceea ce este frumos, uităm să ne mai gândim la dragoste, natură, uităm să ne mai întrebăm cine suntem şi de unde venim? M-am gândit că, prin iniţierea acestui proiect, vor avea atât copiii clasei mele de câştigat cât şi parinţii care vor fi implicaţi. Nu vom încerca să diseminăm bibliografia lui Eminescu

ci vom scoate în evidenţă ceea ce a însemnat el pentru noi, ceea ce a lăsat în literatura română şi, mai ales, ceea ce simţim noi atunci când citim operele lui. Vom aborda opera lui Mihai Eminescu din perspectiva inteligenţelor multiple.

De ce inteligenţele multiple? Pentru că fiecare dintre noi cunoaştem, înţelegem şi învăţăm pornind de la existenţa acestor inteligenţe diferite şi autonome.

APLICAȚIE

Tema "Mihai Eminescu - percepţie diferenţiată" îşi propune desfăşurarea unor activităţi pe parcursul unei săptămâni, care să-i ajute pe copii să perceapă opera eminesciană din perspectiva teoriilor multiple.

Activităţiile propuse sunt selectate în funcţie de grupurile formate. Grupurile se vor forma în urma aplicării unui chestionar din care va reieşi inteligenţa predominantă.

▪ inteligenţa verbal-lingvistică: vor avea de comentat, de compus pe marginea temelor propuse;

▪ inteligenţa logico-matematică: vor face legături logice între anumite perioade, vor da date exacte, vor creea jocuri matematice;

▪ inteligenţa muzicală: vor transpune pe melodii texte aparţinând lui Eminescu;

▪ inteligenţa spaţio-vizuală: vor picta, desena tablouri în funcţie de textele primite; vor realiza afişe etc;

▪ inteligenţa kinestezică: vor interpreta jocuri de rol, piese de teatru;

▪ inteligenţa naturalistă: vor crea un spaţiu natural pentru desfăşurarea proiectului; vor reprezenta natura;

1. *Luni - prezentarea temei*

• voi face apel la cunoştinţele pe care le au elevii despre Mihai Eminescu (cine este, ce a scris el, amănunte din viaţa lui etc.)

• inteligenţa verbal-lingvistică: vor scrie câteva cuvinte despre Eminescu;

• inteligenţa muzicală: vor alege o melodie clasică care se va auzi pe fundalul desfaşurării activităţii din ziua respectivă;

• inteligenţa logico-matematică: vor formula întrebări despre viaţa lui Mihai Eminescu;

• inteligenţa spaţio-vizuală: vor realiza grafic elementele naturii din opera eminesciană;

• inteligenţa kinestezică: vor interpreta un joc de rol prin care vor invita colegii să ia parte la acest proiect;

• inteligenţa naturalistă: încep realizarea unei machete reprezentând natura din poeziile lui Mihai Eminescu.

2. *Marţi - realizarea sensului:*

• poezie: „ Somnoroase păsărele”

• inteligenţa verbal-lingvistică: vor recita poezia respectând intonaţia;

• inteligenţa muzicală: ne vor interpreta poezia pe negativul unei melodii aleasă de ei;

• inteligenţa logico-matematică: pe baza textului vor compune probleme, vor pune întrebări în legătură cu conţinutul poeziei;

• inteligenţa spaţio-vizuală: vor realiza tablouri pentru fiecare strofă a poeziei;

• inteligenţa kinestezică: vor interpreta un joc de rol reprezentând imaginile de mişcare ale poeziei;

• inteligenţa naturalistă: vor realiza cadrul natural al poeziei sub formă de machetă.

3. *Miercuri - realizarea sensului:*

• proză: „Făt-Frumos din lacrimă”

• elevii vor citi opera acasă;

• acum, pentru că fiecare ştie din ce grup face parte şi care-i sunt atribuţiile, ei se pot pregăti cu materiale şi idei pentru activitatea de a doua zi;

• inteligenţa verbal-lingvistică: vor descrie un personaj, la alegere;

• inteligenţa muzicală: vor compune un cântecel despre Făt-Frumos sau despre oricare alt personaj;

• inteligenţa logico-matematică: vor încerca să dea răspunsuri la diferite situaţii fantastice apărute;

• inteligenţa spaţio-vizuală: vor realiza portrete, cadre naturale din basm;

• inteligenţa kinestezică: vor pune în scenă o întâmplare din basm;

• inteligenţa naturalistă: vor picta o floare pe a cărei petale vor fi chipurile personajelor, aşa cum îşi imaginează ei.

4. *Joi - realizarea sensului:*

• „Revedere”, „Ce te legeni...”

• elevii vor citi poeziile acasă şi vor veni cu alte exemple de poezii în care este reprezentată natura personificată;

• fiecare membru al grupului poate pregăti materiale şi idei pentru această activitate;

• inteligenţa verbal-lingvistică: vor descrie codrul din viziunea lui Eminescu;

• inteligenţa muzicală: vor alege fundalul muzical şi vor interpreta muzical una din poezii;

• inteligenţa logico-matematică: vor veni cu argumente pro şi contra referitor la personificare;

• inteligenţa spaţio-vizuală: vor picta cadrele naturale;

• inteligenţa kinestezică: vor recita pe roluri;

• inteligenţa naturalistă: vor finaliza macheta reprezentând cadrul natural din opera eminesciană.

5. *Vineri - reflecţia:*

• vom emite concluzii cu privire la opera lui Mihai Eminescu;

• vom face o sinteza clară asupra cunostinţelor dobândite despre poet;

• realizăm o expoziţie cu lucrările realizate pe parcursul desfăşurării proiectului şi vom viziona filmarea;

• comentăm împreună lucrările realizate;

• discutăm despre avantajele muncii în echipă şi despre inteligenţele care ne caracterizează;

• vom conştientiza modul de învăţare al fiecaruia dintre noi;

• vom reflecta asupra modului în care ne-am simţit în săptămâna eminesciană;

• toate acestea vor fi realizate sub formă de şezătoare.

Bibliografie:

Comănescu, I., - Prelegeri de pedagogie, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 1998

Gliga, L., - Ghid metodic, MEN, Bucureşti, 2000

Ionescu, M., Bocoş, M., - Reforma şi inovatia în învăţământ, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2000

Salade, D., - Competenţă, performanţă, competiţie, în Revista de pedagogie, nr.1, Ed. Presa Clujeană, 1990

CUNOAŞTEREA
SI ROLUL EDUCAŢIEI ÎN SOCIETATE

MIHAELA MEREUȚĂ, LICEUL CU PROGRAM SPORTIV GALAȚI

Cunoaşterea nu se mai limitează la cunoaşterea obiectivată ce caracterizează raţionalismul ştiinţific, ci devine cunoaştere interdisciplinară, îndreptată spre soluţionarea unor probleme globale ce privesc evoluţiile din natură, societate şi relaţiile dintre acestea. Ea poate fi *cunoaştere specializată*, inclusiv cunoaştere produsă la comandă. Cunoaşterea însăşi devine o resursă economică , cea mai eficientă, în producţia de bunuri şi servicii, dar şi o marfă ce poate fi comercializată sub forma rezultatelor cercetării-dezvoltării, informaţiilor de piaţă, consultanţei, formării profesionale. Ea presupune investiţii în educaţie de-a lungul întregii vieţi, dar şi în producerea şi diseminarea cunoştinţelor.

Un „spaţiu-european al învăţării continue,,va asigura cetăţenilor săi posibilitatea de a se mişca liber între diferite şcoli/universităţi, locuri de muncă, precum şi între diferite regiuni sau ţări, învăţarea continuă vizând accesul la toate formele de educaţie şi la toate nivelurile de învăţământ. De altfel, educaţia şi formarea sunt considerate, la nivel european, ca domenii capitale pentru reducerea sărăciei şi pentru dezvoltarea socială .

Uniunea Europeană consideră că învăţarea pe întreaga durată a vieţii şi dezvoltarea carierei profesionale a cadrelor didactice este un element esenţial în dezvoltarea unui sistem educaţional eficient.

În următoarele decenii, Europa se va baza pe industriile şi serviciile bazate pe cunoaştere. Societatea Cunoaşterii se va baza pe cei doi piloni fundamentali: educaţia şi cercetarea-dezvoltarea-inovarea.

Consiliul European a definit următorul obiectiv pentru Uniune: –Uniunea Europeană să devină cea mai competitivă şi dinamică economie bazată pe cunoaştere şi educare, capabilă de creştere economică durabilă, cu mai multe locuri de muncă si o mai mare coeziune socială. Obiectivul evidenţiază importanţa educaţiei şi formării profesionale ca factor determinant în dezvoltarea economică pe termen lung. Memorandum-ul asupra învăţării permanente, lansat de Comisia Europeană, recomandă ţărilor membre şi candidate: –garantarea accesului universal şi continuu la învăţare pentru a se forma şi reiniţia competenţele necesare pentru participare susţinută la dezvoltarea societăţii cunoaşterii‖.

Strategia formării resurselor umane constituie un reper de modernizare, care are ca obiectiv educaţia în sine şi implicarea tuturor factorilor esenţiali în procesul de educaţie.

Noile tehnologii (internet, sisteme multimedia, manuale virtuale etc.) au rolul de a transforma educaţia prin regândirea finalităţii şi a funcţiilor învăţământului în societate.

Într-o societate dezvoltată, educaţia pătrunde sistematic în întreaga societate, manifestându-se eficacitatea. Angajatorii de orice fel vor trebui să devină şi instituţii de învăţare şi educaţie.

Reformele sistemului educaţional, atât la nivel naţional cât şi internaţional, vizează adaptarea continuă a cadrului legislativ şi a cerinţelor pedagogice specifice în funcţie de evoluţia mediului social, politic, economic şi tehnologic al societăţii actuale, avându-se în vedere îmbunătăţirea şi creşterea calităţii educaţiei.

Sfera educaţiei cuprinde atât valori culturale şi morale general recunoscute, acumulate de-a lungul istoriei, cât şi noi valori care se adaugă şi completează armonios tezaurul educaţional existent, în funcţie de progresul societăţii şi politicile de educaţie pe care le urmează fiecare stat sau naţiune.

Fenomene sociale şi economice cum ar fi globalizarea, libera circulaţie a forţei de muncă, criza economică necesită o corelare a educaţiei furnizate de instituţiile de învăţământ cu cerinţele comunităţilor în care acestea operează astfel încât absolvenţii diferitelor forme de învăţământ să se poată integra în societate, să se adapteze rapid noilor cerinţe ale pieţei muncii şi schimbărilor tehnologice, să fie flexibili şi competitivi totodată.

Ţările dezvoltate caută să-şi consolideze economia prin investiţii majore în educaţie pentru ca tinerii absolvenţi să fie înzestraţi cu abilităţi practice avansate, cu deprinderi de utilizare a noilor tehnologii. Un exemplu în acest sens îl reprezintă faptul că politicile de educaţie la nivel mondial au condus la elaborarea de documente normative cu privire la utilizarea în învăţământ a tehnicilor de comunicare şi a soft-urilor educaţionale, îmbogăţirea bagajului de cunoştinţe a absolvenţilor cu elemente de conţinut şi înzestrarea lor cu competenţe avansate, care să le permită utilizarea eficientă în domeniul în care vor activa. Cerinţele actuale ale societăţii reclamă formarea continuă a individului, fiind justificată de dinamica schimbărilor economice şi sociale.

Caracterul de avangardă al învăţământului în societate se concretizează prin orientarea continuă a educaţiei în spiritul antreprenorial, flexibilizarea curriculumului în raport cu noile cerinţe sociale.

În noua societate bazată pe cunoaştere se presupune că accentul va cădea din ce în ce mai mult pe *gândire* şi *creaţie*.

Va creşte necesitatea perfecţionării continue. Dimensiunea şi calitatea resurselor umane sunt determinanţii principali atât ai *creării de noi cunoştinţe*, cât şi ai *diseminării acestora*. Factorii cheie sunt asigurarea unui număr suficient de noi oameni de ştiinţă, actualizarea constantă a forţei de muncă ştiinţifice, cat şi a nivelului educaţional general al populaţiei apte de

muncă, precum şi intensificarea activităţilor de educaţie permanentă. Educaţia joacă, de asemenea, un rol fundamental în stimularea progresului şi diseminării ştiinţei şi tehnologiei în perioada de tranziţie spre societatea cunoaşterii.

Sectorul cunoaşterii este dependent de posibilităţile educaţiei, pentru a oferi programe curriculare de nivel ridicat în zone de cunoaştere intensivă şi pentru a atrage un număr suficient de persoane calificate în domeniul ştiinţei şi tehnologiei. Mai mult decât atât, întrucât inovaţia necesită cercetare şi activităţi de dezvoltare, ea este dependentă, de asemenea, de abilitatea partenerilor sociali pentru a se asigura că o forţă de muncă creatoare şi bine instruită in general, o stimulează, o foloseşte şi o sprijină.

Profesorii trebuie să fie reinstruiţi şi părinţii trebuie să se angajeze pentru a putea contribui la un sistem de educaţie care dezvoltă cunoştinţele, competenţele şi atitudinile necesare pentru dialog intercultural, gândire critică, rezolvare de probleme şi proiecte creative. Trebuie să se depună, la nivel european, un efort major de cercetare şi dezvoltare în domeniul educaţiei, pentru îmbunătăţirea calităţii şi creativităţii la toate nivelurile.

Fiecare societate a încercat să-şi dezvolte propriul sistem de valori, să deschidă noi orizonturi ale cunoaşterii, ale gândirii şi ale acţiunii umane, dar fără o abatere de la specificul naţional, fără a exista o încercare de depăşire a propriilor limite şi a propriilor graniţe impuse sau autoimpuse.

Educaţia pentru societatea cunoaşterii reprezintă forma actuală a educaţiei la provocările societăţii cunoaşterii. O societate în care cunoaşterea are rolul determinant, dar nu este cunoaştere în sine ci pentru sine şi pentru societate, în care cunoaşterea este orientată valoric este societatea cunoaşterii.

Orientarea valorică a cunoaşterii se referă la selectarea valorilor economice, politice, ştiinţifice, tehnice, culturale după criterii stabilite de comunităţile respective potrivit intereselor comune, cu scopul propăşirii societăţii în ansamblul ei.

Bibliografie:

1. Sabău G.L, Societatea cunoaşterii,EE, Bucureşti, 2001;
2. Duca Gh., Contribuţii la societatea bazată pe cunoaştere,Ştiinţa, Chişinău, 2007;
3. Alecu S.,Specificul schimbărilor educaţionale În: Analele Universităţii Dunărea de Jos,Galaţi, 2008.

EDUCATIA- BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Merlusca Mioara Irina

Scoala Gimnaziala ,,Costachi S. Ciocan'', Comanesti

Platon definea educația ca fiind ,,arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele.'' Aristotel, în lucrarea sa „Politica", considera că ,,educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare''.

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea" și a avut dreptate. Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Potrivit unui raport al UNESCO, „educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor". Acele societăți în care există un nivel ridicat de educație, se bucura de o calitate a vieții mai bună și sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață

Educația aduce cu sine multe beneficii, atât pentru individ, cât și pentru societate – îmbunătățește perspectivele de carieră, stimulează economia și chiar poate extinde durata de viață. Mai mult, potrivit studiilor, educația poate face oamenii mai fericiți! De aceea, este absolut esențial ca educația, indiferent de natura sa, să fie aplicată încă din primele luni de viață ale copilului.

Procesul de învățământ este un sistem complex, rezultat al interdependenței dintre predare, învățare si evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral-vocațională a personalității. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecționarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor și mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat. Tehnologia didactică include într-un tot unitar toate componentele procesului de învățământ, insistând asupra interdependenței dintre conținut și toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relațiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite etc. Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de metode și procedee prin care se

realizează conlucrarea dintre profesori și elevi în vederea predării, învățări, dar și evaluării unui volum de informații, a formării unor priceperi și deprinderi, a dezvoltării personalității umane.

Învățământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanți la propria lor instruire și educație.

Prin folosirea metodelor interactive în demersul didactic sunt satisfăcute următoarele cerințe psihopedagogice ale activizării:

- pregătirea psihologică pentru învățare;
- prevenirea și reducerea influențelor negative ale diferitelor surse perturbatorii;
- asigurarea unui limbaj comun între educator și educat;
- utilizarea unor modalități eficiente de activizare.

Folosindu-ne de aceste metode interactive stimulam învățarea și dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experiențe și cunoștințe, asigură o participare activă, promovează interacțiunea, conducând la o învățare activă cu rezultate evidente, contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevilor.

Ca sa avem o eficienta a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoașterea teoretică, o minimă experiență în utilizarea acestora și integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelație cu metodele tradiționale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învățări, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învățare date, se identifică cu situația de învățare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări și formări, generată de cunoaștere.

Metodele interactive bazate pe practice didactica presupun:

- interacțiuni verbale și socio-afective nemijlocite între elevi, grație cărora se dezvoltă competențe intelectuale și sociale transferabile în diferite contexte formale sau informale;
- atitudine deschisă, activă, bazată pe inițiativă personală;

- învățare în colaborare cu ceilalți colegi;
- angajarea intensă a elevilor în realizarea sarcinilor (chiar dacă în cazul unora dintre ei nu se produce la primele experiențe de acest gen);
- responsabilitatea colectivă și individuală;
- valorizarea schimburilor intelectuale și verbale, mizând pe o logică a învățări care ține cont de opiniile elevilor.

Demersurile didactice de acest tip conduc spre un progres cognitiv centrat pe descoperirea celuilalt, a unei participări active și interactive, la reflecție comună în cadrul comunicării educaționale din care face parte.

Bibliografie:

Boncu Ștefan – „Psihosociologie școlară”, Editura Polirom, București, 2013;

Nicola Ioan – „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Aramis, București, 2003;

Mîndru Elena – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactica Publishing House, București, 2005

Mica-Prundeanu Anca, profesor învățământ primar, Colegiul Național ”Vasile Goldiș” Arad, județul Arad

O mână de ajutor!

De-a lungul carierei mele didactice de peste 30 de ani, cu diferite serii de elevi, am promovat grija față de mediul înconjurător și acțiunea practică proprie a fiecăruia dintre noi, în acest scop.

Una dintre activitățile desfășurate în urmă cu mulți ani a fost ecologizarea unei porțiuni a bulevardului pe care este situată școala noastră, împreună cu elevii unei clase a III-a, la care eram învățătoare. Am pornit cu elan, dotați cu mănuși de cauciuc, saci de plastic mari, șervețele umede și... multă răbdare. La început copiii au avut nevoie de îndrumare, în sensul că a fost nevoie să li se arate ce anume adunăm (tot ce însemna hârtie, mucuri de țigări, resturi alimentare etc.). A durat câteva ore, a fost solicitant pentru copii, dar pot spune cu drag, uitându-mă în urmă în timp, că, spre finalul acțiunii, spiritul de observație al elevilor era atât de ascuțit și antrenat, încât ei vedeau mult mai repede decât noi, adulții profesori, ce trebuia aruncat. A fost o acțiune pe care copiii au ținut-o minte cu plăcere.

Un alt aspect pe care l-am avut în vedere este curățenia și ordinea în sala de clasă proprie. Fără să mă laud, dar clasa mea, după 8 ore de cursuri și efectuarea temelor după ore împreună cu un grup de elevi, este foarte curată (tot ce trebuie aruncat e în coș, nu există resturi în bănci, nu există pe parchet hârtii), iar obiectele copiilor din pupitru (caiete, auxiliare școlare, manuale) sunt ordonate și curate. Inclusiv ordinea pe bancă în timpul orelor și a pauzelor e la cote înalte. O mare bucurie a fost când elevii uneia dintre generațiile mele de elevi din primii mei ani de învățământ, care acum sunt părinți ei înșiși, mi-au spus că le-a folosit ce i-am învățat legat de ordinea de la ”locul de muncă” până au terminat toate formele de învățământ pe care le-au absolvit. Mi-a crescut inima în piept de emoție, pentru că a fost una dintre primele confirmări ale muncii mele venită de la propriii mei elevi. Am mai primit apoi și altele, legate de bagajul de cultură generală, care m-a bucurat mult, din nou.

De asemenea, am avut mereu în clasă plante de apartament pe care le-am îngrijit: pe dulapuri, pe suporturi lângă fereastră etc.. La început, până când elevii cresc suficient de înalți ca să poată uda singuri plantele, dar și până au capacitatea de a reține și îndeplini constant o sarcină de îngrijire a unei ființe, am eu grijă de florile clasei. Apoi acest lucru trece în grija copiilor. La început îi grupez în echipe mai mari, să le fie mai ușor, iar spre finalul clasei a IV-a ajung responsabili individual cu îngrijirea plantelor din clasa noastră, prin rotație, ca să ajungă toți să răspundă pentru starea de bine a acestora.

Există, de asemenea, la orele de Științe ale naturii dar și la Limba și literatura română, ore dedicate plantelor și informațiilor despre ele. Întotdeauna am aplicat partea practică a acestor lecții, punând semințe la încolțit, întâi în clasă, apoi acasă, urmând ca ei să noteze observații despre creșterea plantelor lor, în familie.

Am fost în excursii cu fiecare serie de elevi, urmărind obiective istorice, literare, dar și legate de Științele naturii. I-am făcut atenți la plantele din jur, le-am arătat care sunt unele specii de arbori, de plante de primăvară sau de toamnă, cum arată copacii abia înfloriți sau înmuguriți.

Deși sunt mici elevii mei, trăind într-o eră a tehnologiei sunt la curent cu tipuri de mașini și autoturisme. Și pentru că acest aspect îi interesează, mai ales pe băieți, mi se pare potrivit să le explic cum stau lucrurile și cu combustibilii folosiți de automobile, deci până și aici se poate duce discuția inclusiv la ciclul primar.

Ce trebuie să facă un copil care este agresat de colegul/colegii lui
(referat despre bullying-ul la clasă)

Prof. înv. primar,
Mica-Prundeanu Anca

Pentru a putea găsi împreună cu elevii un mod de comportament de reacție la bullying, în primul rând trebuie să clarificăm cu ei ce înseamnă acțiunea de bullying, pentru a nu reacționa greșit în alte situații asemănătoare.

Bullying-ul se referă la acele comportamente prin care o persoană sau un grup de persoane intimidează, rănește, umilește, înjosește în mod intenționat și repetat o altă persoană, în condițiile în care între persoana/ grupul care rănește și persoana rănită există un dezechilibru de putere (Olweus, 1999).

Definiția oferită de Olweus a fost utilizată de toți oamenii de știință care s-au implicat ulterior în studierea fenomenului. Această definiție indică asupra a trei criterii pe bază pe care le putem stabili, dacă un comportament este bullying sau nu: repetiția, intenționalitatea, dezechilibrul de putere. Pentru o înțelegere mai bună a comportamentului de bullying, trebuie să analizăm cu copiii lucrurile din perspectiva celor trei criterii:

✓ Criteriul repetiției - Comportamentul de bullying nu se întâmplă doar o dată, ci de mai multe ori, se repetă.

✓ Criteriul intenției - Este un comportament făcut cu intenția de a răni, nu este accidental sau rezultat al trăirii unor emoții de furie (așa cum este comportamentul agresiv care apare ca urmare a trăirii unei emoții, cum ar fi furia sau frustrarea).

✓ Criteriul puterii - Unii copii și adolescenți cred că dețin anumite lucruri care îi fac să pară în ochii altora mai buni, mai privilegiați, mai importanți, mai influenți decât alții.

Apoi se discută cu elevii ce să facă atunci când un coleg se comportă neprietenos cu ei și le apasă butonul furiei:

1.„Ţine furia în cuşcă”.

Deşi furia este o emoţie puternică, tu eşti şi mai puternic decât ea. Foloseşte respiraţia profundă! Respiraţia te ajută să te liniştești, deoarece ajută la oxigenarea creierului. Încearcă să respiri adânc în timp ce numeri:

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – inspiră aerul pe nas.

5 – 4 – 3 – 2 – 1 – expiră aerul pe gură.

Foloseşte această tehnică de câte ori este nevoie, până când simţi că corpul tău este mai relaxat (ex. bătăile inimii sunt mai rare).

2.Ține mâinile ocupate!

Un lucru care te poate ajuta, când te simţi furios, este să strângi cu putere ceva în mână. Dacă nu ai ceva la îndemână, poți să duci mâinile la spate sau să le bagi în buzunare și să strângi cu putere pumnii (cât numeri până la 5) şi apoi să-i deschizi uşor, ca şi cum ai lăsa emoţia de furie să plece din corpul tău. Aceste mişcări trebuie să le faci de mai multe ori, până simţi că te mai liniştești.

3.Vorbește cu tine însuți, în gândul tău.

Spune-ți: „Chiar dacă nu îmi place cum se comportă cu mine, pot să fac faţă acestei situaţii“. Faptul că alegi să nu lași furia să facă ce vrea ea, e deja un semn de putere. În acel moment deții forță asupra propriului tău corp și asupra a ceea ce simți . Așa îi arăți celuilalt că puterea e la tine și nu te poate controla. Când sari la bătaie, îi arăți copilului care se poartă neprietenos cu tine că, prin ceea ce face el, apasă un buton magic care determină o reacție din partea ta. Când reacționezi agresiv, îi dai o putere și mai mare asupra ta și el va folosi puterea asta și pe viitor.

4. Folosește energia furiei în mod înțelept.

Poți să o exprimi în cuvinte și să spui cu voce fermă, dar calm: „Lasă-mă în pace! Nu e corect ceea ce faci!” Poți să o folosești, pentru a pleca de acolo și a te alătura altor copii (cei ce tratează

2664

neprietenos pe alți colegii, nu se iau de copiii care sunt înconjurați de alți copii, ci de copiii care stau singuri).

5.Ventilează-ţi emoţia!

Sunt momente în care avem nevoie de cineva care să ne asculte povestea despre ceea ce ni s-a întâmplat. Acest episod poartă numele de ventilarea emoţiei. Pe măsură ce vorbim despre cum ne simţim faţă de un anumit eveniment, emoţia noastră de furie începe să se facă din ce în ce mai mică. Pentru această experienţă poţi să alegi pe cineva care să îţi ţină companie timp de câteva minute, ascultându-te fără să te întrerupă. Este important să alegi pe cineva în care ai încredere.

6. Vorbește cu un adult în care ai încredere.

Bullying-ul este o situație serioasă în care copiii au nevoie de ajutorul unui adult, pentru a o rezolva. De foarte multe ori bullying-ul nu încetează, chiar dacă noi avem reacția potrivită, mai ales bullying-ul fizic. Când comportamentele neprietenoase ale altor copii ne rănesc corpul sau ne distrug obiectele personale, ne ajută foarte mult să vorbim cu un adult. Să vorbești cu un adult de încredere este un comportament înțelept, nu este un comportament de copil mic. Și adulții fac asta, când trec prin momente dificile. Ei merg la preot, la o vecină sau la psiholog.

Recapitulăm cu copiii reacțiile care ar putea să îi ajute în cazul în care ar fi ținta unui comportament de bullying, astfel încât să rămână în siguranță și să nu facă situația mai rea decât este.

Cum să rămân în siguranță când sunt ținta unui comportament neprietenos (bullying):

– Pot să respir adânc și să îmi țin furia în cușcă pentru a rămâne calm.

– Pot să plec din situație și să mă duc în locurile unde sunt mai mulți copii.

– Pot să îi spun ferm, dar calm, persoanei care se poartă neprietenos să înceteze, pentru că nu îmi place ceea ce face.

– Pot să vorbesc cu un prieten.

– Pot să cer ajutor unui cadru didactic.

– Pot să îmi reamintesc că nu e vina mea.

Bibliografie:

Suport de curs- Managementul situațiilor de bullying în învățământul preuniversitar, Asociația Profedu, 2023

JOCUL DIDACTIC ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar Mica-Prundeanu Anca

Colegiul Național ”Vasile Goldiș” Arad

Copilul râde:

"Înţelepciunea şi iubirea mea e jocul!"

Tânărul cântă:

"Jocul şi-nţelepciunea mea-i iubirea!"

Bătrânul tace:

"Iubirea şi jocul meu e-nţelepciunea!" (Lucian Blaga, ”Trei fețe”)

Ce este jocul didactic?

Jocul didactic reprezintă un mijloc de predare, asimilare, consolidare și facilitare a procesului de învățare din ce în ce mai utilizat în ziua de astăzi, întrucât eficiența și rezultatele sale pozitive au fost dovedite printr-o serie de cercetări și studii științifice.

Un joc devine o activitate didactică în momentul în care i se atribuie informații complementare cu scopul de a îmbogăți sau consolida cunoștințele elevilor față de conținutul unei anumite discipline. Jocul didactic poate fi definit ca o îmbinare a procesului de învățare tradițional cu elementul distractiv, captivant și recreativ al jocului.

În ciuda faptului că este o activitate amuzantă și distractivă, cei mici văd jocul precum ceva serios, al cărui grad de importanță îl plasează pe primul loc. Prin urmare, legătura aceasta puternică dintre copil și joc poate spori eficiența educării copiilor, iar un aspect foarte pozitiv al jocului didactic este faptul că acesta poate fi introdus în orice disciplină și în orice moment al lecției, întrucât poate fi folosit pentru cunoaștere, consolidare și recapitulare.

Mai mult decât atât, este o activitatea stimulantă, atractivă și accesibilă copiilor, care urmărește dezvoltarea și participarea activă a lor în timpul lecțiilor. Jocul didactic captează atenția copiilor, le dezvoltă gândirea și capacitatea de concentrare și îi încurajează pe aceștia să fie curioși și să-și dorească să afle cât mai multe lucruri noi.

Structura jocului didactic

În comparație cu alte jocuri, jocul didactic conține o structură mult mai complexă și urmărește un scop bine definit pentru a-și îndeplini rolul educativ asupra dezvoltării copiilor din punct de vedere intelectual, moral și fizic.

Scopul jocului

Jocul didactic, ca marea majoritate a activităților educative, are un scop care trebuie îndeplinit ca urmare a realizării jocului. Scopul jocului didactic poate consta în dezvoltarea cunoștințelor elevilor față de conținutul unei anumite discipline, dezvoltarea aptitudinilor de gândire, comunicare sau cooperare, abilitatea de a lucra în echipă cu alți copii sau adulți sau poate avea orice alt scop, cu condiția de a avea caracter educațional.

Conținutul jocului

Conținutul jocului didactic trebuie să fie interesant și atractiv pentru a stârni interesul și curiozitatea elevilor, și trebuie să aibă legătură cu tema care este abordată în activitatea dată. Câteva teme pe care conținutul poate fi bazat sunt: limbă și comunicare, animale marine, matematică și explorarea mediului, starea de bine, povești educative pentru copii și multe altele.

Sarcina didactică

Elementul didactic al jocului trebuie să prezinte instrucțiunile jocului propus. Sarcina didactică va trebui să fie pe înțelesul copiilor pentru ca aceștia să înțeleagă ce li se cere de la această activitate. Spre exemplu, cei mici vor trebui să-și folosească imaginația și creativitatea pentru a îndeplini cerințele jocului sau vor trebui să-și folosească atenția pentru a descoperi și observa diferite indicii.

Regulile jocului

Fiecare joc didactic va avea propriile reguli. Înainte de a începe jocul, este important ca cei mici să cunoască regulile pe care trebuie să le urmeze pentru realizarea sarcinii didactice. Regulile trebuie să fie simple și ușor de reținut pentru ca jocul didactic să fie cât mai antrenant și interesant pentru cei mici. Spre exemplu, aceste reguli pot clarifica ce instrumente pot folosi cei mici în timpul jocului, ce tip de întrebări au voie să pună și ce nu ar trebui să facă în timpul jocului.

Elementele de joc

Acestea reprezintă detaliile jocului ce vor avea ca rol surprinderea și menținerea atenției copiilor pentru a transforma această simplă activitate într-o activitate cât mai atractivă și captivantă pentru cei mici. Elementele pot include lucrul în echipă, recompense și diverse materiale didactice (suporturi vizuale, fișe, planșe, cartonașe interesante și multe altele).

Jocul didactic devine, prin urmare, o activitate distractivă prin intermediul căreia cei mici își vor putea dezvolta o atitudine pozitivă față de complexul proces al învățării.

Importanța jocului didactic în procesul de învățare

Jocul didactic are un rol important asupra dezvoltării și formării copiilor și este o metodă eficientă și inovativă din ce în ce mai utilizată a secolului XXI. Jocul didactic are caracter motivant prin intermediul căruia cei mici sunt încurajați spre a gândi diferit, a-și folosi creativitatea și imaginația pentru a căuta soluții și răspunsuri și spre a-și atinge potențialul maxim de învățare.

Unele dintre cele mai importante informații și cunoștințe sunt acumulate în copilărie. Din acest motiv, jocul didactic are un rol extrem de important pentru că îi ajută pe cei mici să dobândească o multitudine de cunoștințe noi și abilități esențiale în cea mai frumoasă manieră posibilă.

Pe lângă faptul că această activitate educativă este o modalitate plăcută de învățare, acesta reprezintă o oportunitate chiar și pentru cei mai timizi elevi, întrucât este o activitate ce îi poate ghida și ajuta să se exprime și îi încurajează să exploreze și să cunoască lumea din jurul lor.

Mai mult decât atât, jocul didactic le permite elevilor să învețe distrându-se și sporește eficiența învățării. Acest lucru le dă încredere elevilor în forțele proprii prin activități atractive și are un impact pozitiv asupra dezvoltării abilităților de colaborare, de lucru în echipă, de formare a spiritului de răspundere și multe altele.

Ce beneficii poate avea jocul didactic?

Există o multitudine de beneficii ale încadrării jocurilor didactice în educația copiilor de orice vârstă. Iată câteva dintre aceste beneficii:

- Jocul didactic transformă procesul de învățare într-un proces mult mai distractiv și plăcut. Elevii îndrăgesc să se joace și sunt entuziasmați de câte ori au ocazia să realizeze această activitate;
- Este o modalitate ușoară și interesantă pentru a-i familiariza pe elevi cu unele concepte, întrucât este un proces de învățare atractiv și care captează mult mai ușor și rapid atenția elevilor și dorința acestora de a afla mai mult;
- Activitățile învățării prin joacă sunt interactive, permițându-le copiilor să lucreze în echipă, să-și exprime gândurile și ideile și să învețe cum să formeze conexiuni cu alți copii sau cu adulți, calități pe care le vor putea aplica în viitor în diverse situații ale vieții reale;
- Jucându-se, cei mici descoperă lumea din jurul lor, încep să înțeleagă anumite concepte și sunt încurajați să pună tot felul de întrebări;
- Este o modalitate practică și sigură ce duce spre dezvoltarea creativității și a imaginației;
- Chiar și cele mai simple jocuri didactice stimulează dezvoltarea copiilor din toate punctele de vedere.

BIBLIOGRAFIE:

www.twinkl.ro

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII ABILITĂȚILOR DE COMUNICARE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof.înv.primar MICHESCU RODICA

Școala Gim.,,Alice Voinescu''Dr.Tr.Severin,Mehedinți

Omul este o fiinţă socială, raţională şi culturală. El domină lumea prin cunoaştere şi prin acţiuni cu finalităţi măsurabile, dinainte stabilite, creatoare şi transformatoare. Progresul societăţii este legat şi de nivelul realizării intercomunicării umane. Tot ceea ce a descoperit, a creat şi produce omenirea pentru realizarea trebuinţelor materiale şi spirituale se înegistrează condensat în codul limbii.

Gradul de stăpânire şi de folosire a limbii reprezintă o trăsătură definitorie a nivelului cultural şi ştiinţific al fiecărui popor. Pentru fiecare cetăţean – indiferent de vârstă şi de profesie – capacitatea de stăpânire şi de utilizare a mijloacelor verbale de comunicare desemnează o trăsătură definitorie a pregătirii cultural ştiinţifice a personalităţii.

Sarcina îmbogăţirii şi perfecţionării limbajului la elevi este majoră, constantă şi nu aparţine ca obiectiv numai studiului limbii, ci tuturor obiectelor de învăţământ. Sfera limbajului propriu fiecărui elev rezultă din cumulul sferelor limbajelor (codurilor) asimilate din fiecare ştiinţă, la fiecare obiect de învăţământ, în toate treptele şcolarizării şi ale vieţii.

Studiind planurile de învăţământ şi programele de limba română pentru clasele 0-IV este uşor să observi că se acordă mai multă atenţie promovării competenţei comunicaţionale decât în documentele anterioare. În planurile de învăţământ s-a introdus disciplina ***Comunicare in limba romana***, iar celelalte discipline cuprind obiective şi conţinuturi care vizează comunicarea scrisă şi orală. Atenţia care se dă comunicării în clasele primare nu este întâmplătoare. Elevii sunt pregătiţi pentru viaţă şi în viaţă, în primul rând se comunică.

Deşi la formarea şi dezvoltarea limbajului contribuie întreg mediul social şi cultural în care se dezvoltă copilul, rolul primordial în perfecţionarea exprimării îl ocupă studiul limbii.

Întrucât limba – ca mijloc de comunicare – este un sistem, ea nu se învaţă pe componente separate: fonetic, lexical, gramatical ci în unităţi de comunicare, în enunţuri care sunt în acelaşi timp fonetice, lexicale şi gramaticale.Limbajul copilului nu se învaţă spontan, de la sine, ci prin formarea unor noţiuni şi însuşirea unor idei, prin sporirea culturii şi prin învăţarea cuvintelor şi a structurilor gramaticale.

De aceea un obiectiv al predării – învăţării limbii române vizează dezvoltarea capacităţii de comunicare verbală (dezvoltarea vorbirii) şi de utilizare a limbii române literare, perfecţionarea limbajului şi formarea preocupărilor şi a deprinderilor de supraveghere ştiinţifică a exprimării orale.

Una din căile de realizare a acestui obiectiv o reprezintă jocul didactic, punte ce poate uni şcoala cu viaţa, activitate aparent facilă, totdeauna atractivă, care pune în funcţie toate forţele intelectuale ale copiilor, precum şi trăirile afective. Asemenea mijloc instructiv educativ are valori formative cu atât mai profunde cu cât decurg mai firesc din trebuinţele şi atracţiile elevilor şi creează climatul afectiv şi intelectual propice dezvoltării intelectuale independente, originale şi, în acelaşi timp, a exprimării verbale.

Odată formată preocuparea pentru corectitudinea şi frumuseţea exprimării, lecţiile de limba romana devin atractive, comunicarea realizându-se mult mai uşor.

Învăţarea limbii se realizează şi în situaţii simulate de viaţă, contribuind astfel nu numai la dezvoltarea limbajului activ, ci şi la cultivarea unui simţ lingvistic, la sesizarea ramificaţiilor sociale şi funcţionale ale limbii.

,, A învăţa să vorbeşti – afirmă Jean Rostand – înseamnă a învăţa să joci o serie de roluri şi apoi să le interpretezi în funcţie de cerinţele comportării, simţăminte personale.''

A comunica este numai aparent uşor. Trebuie să cunoşti şi să stăpâneşti regulile fără de care mesajul transmis nu este perceput sau nu produce efectele scontate.

Comunicarea ca disciplină şcolară este deosebit de importantă. Totul depinde de cel care conduce lecţia. Ea poate fi grea sau plictisitoare dacă nu este bine organizată, cu obiective clare sau nu se realizează în forme de activitate variate şi atrăgătoare. În lecţia de comunicare nu se transmit baterii de reguli pe care elevii să le înveţe, ci se consolidează deprinderi de comunicare necesare în practica vieţii.

În şcoală, elevii nu trebuie doar să răspundă la întrebări, ci să şi înveţe să iniţieze o conversaţie, să-şi exprime punctele de vedere, să se implice în rezolvarea de probleme, să-şi argumenteze ideile şi atitudinile, să exerseze convenţiile unei comunicări civilizate şi să interiorizeze valoarea comunicării. De aceea, activităţile didactice trebuie să cuprindă o varietate de experienţe de comunicare orală şi scrisă.

Dacă în practica didactică tradiţională a şcolii româneşti accentul a căzut, cu precădere, pe procesul scrierii, noul curriculum echilibrează cele două forme ale comunicării (exprimarea scrisă şi exprimarea orală) din perspectiva pregătirii elevilor pentru situaţii reale de comunicare.

Importanţa pe care trebuie să o acorde învăţătorul dezvoltării limbajului la elevi este consemnată de toate cercetările psihopedagogice pornind de la observarea că de fapt ,,comunicarea verbală forţează inteligenţa la ordonare complexă a datelor ce se comunică, ori precum se ştie, orice efort acţionează în mod complex formativ.'' (Şchiopu Ursula, Verza Emil – „Psihologia vârstelor, E.D.P:, Bucureşti, 1981, pag. 114)

Învăţătorul intervine, prin întreaga activitate desfăşurată cu elevii, la formarea deprinderii acestora de a se exprima corect, coerent şi expresiv. Convorbirile, lecturile după imagini sau tablouri, povestirile, memorarea poeziilor, antrenarea în diverse jocuri didactice, redarea unor întâmplări trăite sau imaginate de copil sunt tot atâtea forme aflate la dispoziţia învăţătorului prin care se poate conduce şi stimula nu numai capacitatea de exprimare a elevilor, dar şi expresivitatea (verbală şi gestuală), fantezia, imaginaţia, sensibilitatea, puterea de înţelegere a copilului.

Experienţa acumulată în munca cu copiii mi-a dat posibilitatea să văd în jocul didactic cel mai eficient mijloc de dezvoltare a capacităţilor de comunicare verbală, deoarece el asigură o participare activă, atractivă şi deconectantă. La copil, după cum spunea Ed. Claparede ,,jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. Jocul este singura atmosferă în care fiinţa sa psihopedagogică poate să respire şi, în consecinţă, poate să acţioneze. Jocul aduce nu numai bucurii, dar constituie prima şcoală a vieţii sociale.''

Semnificativ este faptul că în procesul cunoaşterii, limbajul devine pentru copil un instrument de exprimare şi de comunicare a impresiilor trăite, a gândurilor şi emoţiilor, a dorinţelor şi intereselor generate de obiectele şi fenomenele cunoscute; devine un mijloc de dobândire a cunoştinţelor noi păşind astfel pe calea cunoaşterii mijlocite a realităţii, a cunoaşterii prin intermediul gândirii care duce la generalizări.

Ca o concluzie se poate desprinde ideea că, cu cât un copil stăpâneşte mai bine sistemul de comunicare specific uman, cu atât poate primi mai multe interacţiuni din partea celor din jur şi cu atât este el mai educabil. La rândul lui, acest coeficient sporit de educabilitate duce la achiziţii ce se răsfrâng asupra dezvoltării psihice de ansamblu.

Activitatea de dezvoltare a vorbirii este sufletul întregului proces de învăţământ, deoarece ea condiţionează şi sprijină, în acelaşi timp, însuşirea tuturor cunoştinţelor cu care operează toate disciplinele.

Cunoscând importanţa limbii pentru comunicare, cunoaştere, pentru stimularea gândirii şi inteligenţei, învăţătorului îi revine sarcina, dar şi prilejul, de a educa vorbirea copiilor, de a le îmbogăţi vocabularul, de a dezvolta la elevi capacitatea de a se exprima cu uşurinţă, de a le dezvălui acestora frumuseţea limbii noastre naţionale.

BIBLIOGRAFIE

Cerghit, Ioan-„ Metode de învăţământ”, E.D.P.,Bucureşti, 1997;

Cucoş, Constantin-„Pedagogie”, Editura Polirom, Iaşi, 1996;

Joiţa, Elena-„Curs de pedagogie şcolară”, Craiova, 2002;

Neacşu, Ioan-„Instruire şi învăţare”, E.D.P., Bucureşti, 1999;

Şchiopu, Ursula-„Probleme psihologice ale jocurilor şi distracţiilor”, E.D.P., Bucureşti, 1981;

Şerdean, I.-„Metodica predării limbii române la clasele I- IV”, E.D.P., Bucureşti, 1995;

COMUNICAREA EFICIENTĂ-FACTORUL PRINCIPAL ÎN ELIMINAREA BARIERELOR ÎN PREȘCOLARITATE

Autor:Miclăuș Daniela Cristina
GPP TRAIAN, Râmnicu Vâlcea

Într-o eră a tehnologiei, actul educaţional trebuie să ţină pasul şi să ajute preşcolarii/ elevii în asimilarea de cunoştinţe, capacităţi care îi vor ajuta să se descurce în societate, ca viitori adulţi. Dezvoltarea limbajului şi a comunicării sunt primordiale pe durata preşcolarităţii, întrucât prin intermediul comunicării, copiii îşi pot exprima ideile, sentimentele şi pot dezvolta relaţii sociale şi conexiuni cu realitatea din jurul lor.

Plecând de la ideea că principalul factor în eliberarea barierelor este comunicarea, este evident că este foarte importanţ actul comunicativ în cadrul activităţilor din grădiniţă. Comunicarea, vorbirea şi limbajul reprezintă factori esenţiali, care intervin în mod diferit în procesul de dezvoltarea generală a copilului. În procesul dezvoltării psihice, locul de bază îl ocupă limbajul, aflat în strânsă legătură cu dezvoltarea conştiinţei ca întreg şi cu gândirea. Acesta este cel mai des folosit în comunicarea interumană, trăsătura definitorie comunicării interumane fiind modalitatea de folosire a limbajului.

Limbajul este „un vehicul ce transportă intenții, atitudini, un simplu mijloc de transmisie a informațiilor care circulă fără rezistență de la un sistem cognitiv la altul”(Răşcanu, Ruxandra, *Psihologie şi comunicare*) . Acesta are un caracter multifuncţional, reprezentând procesul psihofiziologic prin intermediul căruia este realizată limba, mijloc de comunicare, iar limbajul dintr-o anume limbă constituie procesul de comunicare.

Conceptele de limbă şi limbaj nu se suprapun, între ele existând raport analog celui dintre general-particular, abstract-concret, posibil-real. În originea sa, limbajul nu apare ca limbă, ci ca forme de bază ale activităţii copilului, implicând diverse sisteme de semne- imitative, simbolice sau grafice- şi un conţinut corespunzător.

Unitatea de bază pentru limbaj e reprezentată de cuvânt, definit de următoarele calităţi: integritate, bilateralitate, reproductibilitate, autonomie, şi funcţia nominativă.

Din punct de vedere teoretic, perspectiva modernă în ceea ce priveşte evoluţia limbajului conduce inevitabil la controversa Skinner- Chomsky, reprezentând moduri total diferite de explicare a achiziţiei limbajului şi vorbirii.

Astfel, modelul behaviorist susţine că limbajul este achiziţionat la fel ca orice alt fel de comportament recompensat sau sancţionat de adulţii ce au rolul de a îngriji, forma şi educa copiii.

Pe de altă parte, Chomsky propune teoria ineistă, evidenţiind că spre deosebire de alte specii, specia umană posedă capacitatea unică de exprimare prin limbaj, iar acesta este un mecanism dobândit la naştere. Existenţa acestuia face posibilă dezvoltarea rapidă şi timpurie a limbajului în cazul copiilor.

Total diferite cele două teorii au o impresionantă influenţă în studiul dedicat dezvoltării limbajului, întrucât studiile au dovedit că odată înţeleasă o formă nouă lingvistică, copilul are nevoie de feed-back din partea adulţilor pentru a se perfecţiona.

Lui N. Chomsky aparţine şi teoria gramaticii trasformaţionale, apărută mai târziu, care se bazează pe conceptele fundamentale propoziţionale, prin intermediul cărora sunt generate mijloacele lingvistice: performanţa lingvistică şi competenţa lingvistică.

Performanţa lingvistică face referire la uzul efectiv al limbii, iar competenţa lingvistică se referă la predispoziţia genetică a omului de a învăţa limbajul, aceasta constituind punctul de legătură care permite trecerea de la limba socială abstractă la vorbirea individuală concretă.

Folosirea mijloacelor lingvistice de către un copil este un act individual, competenţa lingvistică realizându-se prin intermediul limbii ca sistem social. Când apare problema de a înţelege, a asculta, a enunţa o frază, performanţa depind în aceeaşi măsură de competenţă şi de o serie de factori individuali: contextul fizic şi social, atenţia, capacitatea memoriei, relaţiile stabilite între interlocutori.

În teoria gramaticii generative, Chomsky discută despre elementele care descriu competenţa vorbitorului: componenta sintactică centrală, componenta semantică şi componenta fonologică, iar mai târziu autorul include şi componenta pragmatică.

Noile teorii legate de achiziţia limbajului evidenţiază faptul că există conexiuni şi interacţiuni între predispoziţiile interioare şi factorii de mediu, Graţiela Sion îl dă exemplu pe Bruner, a cărui teorie susţine ideea conform căreia, copilul își construiește un sistem lingvistic care unește forma și conținutul limbajului cu sensul social al limbajului în contextul interacţiunilor sociale cu ceilalţi.

Bruner consideră că este mai important decât ce vorbeşte copilul este cu cine vorbeşte acesta, accentuând intenţia comunicativă. Se pune în evidenţă aspectul social al actului de comunicare, discutându-se despre acte de limbaj şi nu despre simple enunţuri.

Pentru ca un copil să vorbească are nevoie atât de cuvinte cât şi de elementele de sintaxă a limbii, cele două dezvoltându-se concomitent, fără a fi disociate. De aceea, încă de la naştere interacţiunea dintre copil şi mamă creează un sistem de suport în achiziţionarea limbajului, chiar dacă acest LASS (*Language Support System*) nu este doar lingvistic.

Cercetările din logopedie, psihologie şi neuropsihologie au demonstrat varietatea funcţiilor posedate de limbaj nu doar în reglarea comportamentului propriu, ci şi al auditorului sau în exprimarea afectiv-atitudinal vizavi de lumea înconjurătoare.

Prin multifuncţionalitatea sau destinaţia sa, limbajul are următoarele funcţii semnificative: funcţia informativă, persuasivă, cathartică, nominativă, cognitivă, reflexivă, instrumentală pentru gândire3.

Unii cercetători, precum Tatiana Slama-Cazacu sunt de părere că toate funcţiile limbajului se îmbină în atingerea funcţiei primordiale, de comunicare, toate celelelalte fiind numite ,,subfuncţii”.

În activitatea limbajului este implicat întreg encefalul, organizându-se în jurul celor doi poli din emisfera stângă, centraţi pe ariile Wernicke şi Broca. Rolul primei arii în limbaj este de înţelegere a informaţiei, iar aria Broca intervine în realizarea şi programarea limbajului, motivaţie ce depinde de stimul şi incitare la vorbire.

Dintr-o perspectivă anatomică, regiunile din partea stângă sunt mai dezvoltate decât cele din partea dreaptă, iar aspectele mai complexe ale limbajului, ca planificarea unui discurs, înţelegerea naraţiunilor sau elaborarea unui argument au nevoie de variate competenţe şi apelează la numeroase zone cerebrale, precum mecanismele memoriei şi regiunile prefrontale drepte şi stângi.5

Chiar dacă nu dispune de o dezvoltare completă a organelor articulatorii şi copilul nu poate vorbi este necesară cultivarea dorinţei de a vorbi. În această privinţă psihiatrul Erik Erikson a formulat opt etape de socializare, etape care acoperă întreg procesul de dezvoltare socială şi emoţională a oamenilor.

Etapa ce se încadrează cercetării este a treia: Învăţarea pe bază de iniţiativă versus învăţarea pe bază de vină, cuprinsă între 4-7 ani. Conform lui Erikson, copilul socializează, impune, cooperează, acceptă, indică, interacţionează, adică este într-o continuă dezvoltare, chiar şi în ce priveşte comunicarea, limbajul, vocabularul.

Zlate împarte preşcolaritatea în 3 stadii: între 3-4 ani- preşcolarul mic, între 4-5 ani- preşcolarul mijlociu, între 5-6 ani- preşcolarul mare.

Asemeni primei copilării, preşcolaritatea prezintă o serie de trăsături legate de creşterea şi maturizarea biologică a copilului, conform Ursulei Șchiopu, se pot aminti: creşterea în înălţime- de la 92 de centimetri la 116, dar şi în greutate- de la 14 kilograme până la 22 de kilograme în perioada de 3-6 ani.

Dezvoltarea mentală a preşcolarului are ca elemente fundamentale: curiozitatea fără limite, expansiunea câmpului de cunoaştere, însuşirea limbajului, implicarea în variate activităţi sub atenta coordonare a adultului. Copilul este mai receptiv la realitatea exterioară, detaşându-se mai uşor de acţiune, iar la nivel afectiv părinţii devin cei care aprobă sau nu dorinţele lor.

Preşcolaritatea e caracterizată de gândirea egocentrică a copilului, acesta nu poate percepe emoţiile celor din jur, fiind centrat doar pe propria persoană. Pe lângă egocentrism, animismul şi artificialismul sunt alte trăsături ce definesc gândirea preşcolarului.

Pe de altă parte, limbajul trece printr-un proces intens de dezvoltare; la nivel fonologic procesul este aproape finalizat, dar lexicul se extinde, iar fraza devine tot mai complexă.

Din cauza anumitor caracteristici ale aparatului auditiv şi fonator, se mai pot întâlni substituiri de sunete/silabe, omisiuni sau inversiuni: ,,loc" pentru ,,joc"; ,,sase" pentru ,,şase" .
Vocabularul activ se extinde în raport cu vocabularul pasiv, dacă la 3 ani copilul utiliza doar 700-800 de cuvinte, în jurul vârstei de 6 ani, atinge 2500.
Cercetătorii au arătat că preşcolarii îşi îmbogăţesc limbajul cu verbe, substantive, pronume şi adjective; din punct de vedere sintetic dezvoltându-se în cadrul indicilor următori:,,• 3 ani şi 6 luni – copilul este capabil să redea până la 2 strofe;
• 4 ani – este uzuală folosirea pluralului în vorbirea curentă şi a pronumelui („eu", „tu", „noi", „voi");
• 5 ani – sunt folosite cel puţin două adverbe de timp („azi", „mâine");
– este capabil să relateze despre 3 imagini cu detalii;
• 5 ani şi 6 luni – foloseşte 3 adverbe de timp („ieri", „azi", „mâine"); – recită poezii lungi cu intonaţie
• 6 ani – 3 adverbe folosite corect;
– relatează despre 3 imagini;
– recunoaşte corect 3, 4 litere.
Limbajul intern apare aproape de 5 ani, având ,,o funcţie cognitivă, dar şi de reglaj"19, iar dezvoltarea acestuia e automatizată la început. Deşi poate fi sărac în informaţii, limbajul copiilor e impregnat de dorinţa de a comunica, existând conduite destul de timpurii în această privinţă.

În grădiniţă, cea mai folosită formă este ,,conversaţia-joc", care se axează pe plasarea preşcolarului în rol de emiţător sau receptor în diverse contexte comunicative.
Această metodă este utilizată şi cu scopul diminuării unor „disfuncţii" specifice grădiniţei, de genul: monologului, fiind valorificate conversaţia copil- educatoare, copii- părinţii, copii- copii, părinţi- părinţi, etc; pe de altă parte, conversaţia apare ca procedeu în jocul didactic, jocul de rol sau lectura explicativă. Prin dezvoltarea limbajului, preşcolarii îşi conturează baza abilităţilor de comunicare, fără de care nu pot dezvolta relaţii sociale şi nu-şi pot dezvolta propria personalitate.

În grădiniţă, cadrul didactic organizează activităţi didactice, menite să atragă atenţia preşcolarilor, tocmai pentru a eficientiza actul didactic. Acesta poate fi considerat un motiv întemeiat pentru care activităţile aparţinând domeniului Limbă şi comunicare, dar şi celelalte domenii ar trebui restructurate. Utilizarea diferitelor metode, adaptate la particularităţile de vârstă ale copiilor au asigurat participarea activă a copiilor în dezvoltarea deprinderilor intelectuale.

Prin dezvoltarea limbajului, preşcolarii îşi conturează baza abilităţilor de comunicare, fără de care nu pot dezvolta relaţii sociale şi nu-şi pot dezvolta propria personalitate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cu*rriculum pentru educaţie timpurie*, 2019.

2. Răşcanu, Ruxandra, *Psihologie şi comunicare*, Bucureşti: Editura Universităţii, 2001.

3. Sion, Graţiela, *Psihologia vârstelor*. , București: Ed. Fundației România de Mâine, 2007.

4. Saussure, Ferdinand., *Curs de lingvistică generală*., Iaşi: Polirom, 2003.

5. Slama-Cazacu, Tatiana, *Psiholingvistica – o ştiinţă a comunicării*., Bucureşti: Editura. ALL Educaţional, 1999.

6. Chiriță, Andrei, *Curs de neuropsihologie*. București: UB, 2008.

7. Lull, James, *Mass-media – Comunicare*. Oradea: Ed. Samizdat, 1999.

8. McQuaill, Denis, *Comunicarea. Trad. în romana de Daniela Rusu*, Iaşi: Editura Institutul European, 1999.

Educație pentru valori în educație timpurie

MICU ANDREEA

GRĂDINIȚA CU P.P NR. 12 HUȘI

CE SUNT VALORILE?

DEF DEX: "Însuşire a unor lucruri, fapte, idei, fenomene de a corespunde necesităţilor sociale şi idealurilor generate de acestea; suma calităţilor care dau preţ unui obiect, unei fiinţe, unui fenomen etc.; importanţă, însemnătate, preţ, merit ".

Valorile sunt ceea ce e important pentru noi. Ele creeaza motivatie, motivatia noastra inainte sa facem orice. Si tot ea ne determina sa ajungem la comportament. Valorile au un continut specific si se formeaza ca o reactie naturala inceputa din frageda copilarie, pe care o manifestam legat de lucruri si evenimente, prin comportamentele de atractie sau respingere, fata de acestea.

Scopul fundamental al educației, ca activitate eminamente socială, constă în formarea și transmiterea unei anume experiențe de viață către un subiect uman care este angrenat, astfel, într-un mecanism de influențare sistematică și conștientă, în conformitate cu finalitățile urmărite prin scopuri și idealuri collective și individuale.

Dacă profesorul care are aceste valori le și respectă, atunci cu sigurantă le va transmite și elevilor săi. Astfel, cadrul didactic va face din educația un proces de socializare a comportamentelor umane bazate pe valori autentice și va dezvolta virtuțile elevilor săi. Scopul educării în spiritul valorilor morale este acela de a cunoaște aceste valori și de a le valorifica.Valorile pot fi înțelese ca standarde stabile, reprezentând fundamentul care stă la baza acceptării sau respingerii normelor. Transmiterea eficientă a valorilor se face în cadrul unui întreg proces în care individul are posibilitatea de a alege între variantele reale, în urma analizării consecințelor fiecărei opțiuni și, apoi, de a se exprima și acționa conform propriei alegeri. Acest proces de raportare la valori determină formarea atitudinilor, a conduitei personale,a comportamentului,și de aceea el trebuie să înceapă din copilăria timpurie.

În învățământul preșcolar, accentul cade pe însușirea valorilor educaționale grupate pe domenii de cunoaștere – urmărind realizarea educației estetice, moral – civice, ecologice, educația pentru munca de calitate, pentru sănătate și educația rutieră.

PROGRAMUL EDUCAȚIONAL NAȚIONAL

JOC, RESPECT ȘI BUCURIE

În ajutorul cadrelor didactice, în acest an școlar 2022-2023 se va desfășura acest programul educațional național JOC,RESPECT ȘI BUCURIE, proiect ce își propune un

sistem educațional echitabil, care asigură și respectă dreptul fiecărui elev la educație de calitate, organizată într-un sistem caracterizat prin integritate,etică și profesionalism.

SCOPUL

- Formarea comportamentelor social- morale care stau la baza educatiei pentru valori a copiilor de 2-6 ani.
- Crearea și cultivarea unor practici educative de calitate de către cadrele didactice din fiecare instituție de educație timpurie, având în vedere valori sociale, morale, etice, spirituale care stau la baza personalității umane.

OBIECTIVE PENTRU COPII

- Formarea principalelor trasături de caracter precum, bunătatea,prietenia cinstea,onestitatea , credința, curajul, libertatea.
- Stimularea interesului pentru tot ceea ce reprezintă valoare etică și morală universală și națională cunoscută..
- Educarea și dezvolatarea eficientă a comportamentelor socio-moarale și a atitudinilor la copii față de ei și fața de semenii ca premise a formării unei personalități armonioase, cu un caracter frumos.
- Formarea unor comportamente și atitudini , pozitive, dezirabile, în acord cu normele societății în care trăim, față de educație, natură,om, etc.
- Educarea prin joc, exercițiu și exemplu concret susținut în toate contextele educaționale- formală, informale, nonformală.
- Apropierea copiilor antepreșcolari/ școlari de persoane paradigmatice pentru modul de conviețuire în spiritul valorilor etice, morale, sociale, spirituale.

OBIECTIVE PENTRU CADRE DIDACTICE

- Dezvoltarea capacităților cadrelor didactice de observare, de dezvoltare și intervenție la nivelul grupului de copii sau individual, în scopul formării comportamentelor socio-morale, a trăsăturilor de caracter și atitudinilor care stau la baza construirii personalității
- Identificarea și abordarea unor metode de abordare a educației pentru valori, astfel încât acestea să stimuleze formarea comportamentelor și atitudinilor, atât în activitățile cu copiii, cât și în activitățile cu părinții și alți factori din comunitate
- Constituirea unui mediu educațional care să motiveze copilul în procesul de formare a propriului caracter

OBIECTIVE PENTRU PĂRINȚI

- Conștientizarea cu privire ca rolul lor ca model și reper principal în dezvoltarea și educația propriilor lor copii, în formarea caracterului acestuia

- Creșterea implicării părinților în activitatea unității de învățământ și în constituirea comunităților de învățare.

EXEMPLE DE VALORI

ADEVĂR	ACCEPTARE
AJUROR	BUNĂTATE
CINSTE	CORECTITUDINE
CREDINȚA	CURAJ
DRAGOSTE	EMPATIE
ENTUZIASM	FRUMOS
FAMILIE	GENEROZITATE
IERTARE	ÎNCREDERE
ÎNTRAJUTORARE	ÎNȚELEGERE
LIBERTATE	ONESTITATE
PRIETENIE	RESPECT
RECUNOȘTINȚĂ	RĂBDARE
RESPONSABILITATE	SOLIDARITATE
TOLERANȚĂ	TRADIȚIE

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI

- **MANIFESTĂRI ARTISTIC/SPECTACOLE, FESTIVALURI, EXPOZIȚII** ce au ca scop promovarea valorilor etice și morale locale, naționale, în rândul copiilor, cadrelor didactice și a părinților

Prin participarea la acest concurs preșcolarii grupei mici Românașii , ca valori au promovat valori precum frumosul,tradiția, dragostea.

Tradiția cuprinde viziunea asupra lumii, practicile sociale și lingvistice, ritualurile și obiceiurile din fiecare regiune, care au fost obținute de la generațiile anterioare. Importanța

acestei valori constă în posibilitatea pe care o oferă comunităților de a-și cunoaște propriile origini.

Participând la spectacole ce țin de tradițiile locale, copiii vor învăța despre semnificațiile acestor tradițiilor și cu siguranța că în sufletele copiilor se vor forma aceste valori importante iubirea, frumosul, traditiile, respectul

- **EXCURSII, VIZITE ACTIVITĂȚI OUTDOOR/**În scopul transpunerii în practică a valorilor însușite

În cadrul unei excursii copiii grupei mari au promovat valori cum ar fi dragostea de natură, respectul față de natură și animale, prietenia și răbdarea

Ce poate fi mai plăcut pentru un copil dacă nu o plimbare prin aer liber?

Toți copiii iubesc plimbările și de aceea profitând de acest lucru , putem să-i învățăm pe cei mici reguli a comportamentului ce sunt necesare protejării naturii, a animalelor sălbatice, putem cultiva exemple de bune practici ce stau la baza prețuirii naturii dezvoltând valori precum înțelegerea, respectul, prețuirea

- **ATELIERE DE ARTĂ/** Ateliere educaționale cu copiii, părinți, comunitatea, artiști cunoscuți

În cadrul acestei activități copiii preșcolari au promovat valori cum ar fi dragostea , respectul față de ceilalți,frumosul, toleranța, libertatea, empatia .

Familia este unul dintre cele mai importante elemente culturale din întreaga lume. De fapt, în aproape toate regiunile planetei, familia joacă un rol semnificativ în dezvoltarea fiecărui cetățean. Din acest motiv, această valoare, FAMILIA, constituie unul dintre pilonii fundamentali ai diferitelor culturi moderne, iar activitățile de parteneriat cu familia trebuie promovate pentru că au o însemnătate mare pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor

- **ACTIVITĂȚI ARTISTICO PLASTICĂ**/Activități atristice pentru o cauză umanitară

În cadrul activități TÂRG DE MĂRȚIȘOAR copiii preșcolari au promovat valori cum ar fi dragostea , respectul față de ceilalți,frumosul, toleranța, libertatea, empatia .

Toleranța este una dintre valorile democratice menite să asigure pacea, progresul și buna înțelegere între oameni. Ea presupune respectarea libertății celuilalt, a modului său de gândire și de comportare, precum și a opiniilor sale politice, religioase sau de orice natură.

De aceea copiii grupei mari , au dat dovada de emapatie fața de refugiațiații războiului și au realizat mărțișoare, ce au fost vândute ulterior, iar banii adunați au fost folositi în scopuri caritabile, pentru refugiații din Ucraina.

Cu toții cunoaștem că la educarea și formarea unei personalități contribuie trei factori primordiali: familia, școala, societatea. Acestea sunt responsabile și de sistemul de valori pe care-l formează generația în devenire.

Valorile personale se conturează în copilărie, la o vârstă foarte fragedă. Părinții sunt cei care contribuie la construirea primului set de valori. În familie copiii învățați să deosebească binele de rău, să muncească, să respecte adevărul, să țină cont de anumite reguli și norme de comportament, să-și formeze gustul pentru frumos.

Prin toate activitățile propuse mediul educațional încearcă astăzi să educe copiii în spiritul valorilor general-umane și național,. Unde, copiii sunt provocați să cunoască tradițiile naționale exprimate în folclor, broderie, croșetat, scluptură în lemn, muzică și dans popular , elevii sunt ghidați în descoperirea frumuseții bogățiilor locurilor natale.

Eforturile mediului scolar, a familiei și a societății trebuie să fie comune, să aibă aceleași scopuri și obiective și anume de a educa viitori cetățeni responsabili pentru faptele proprii, liberi în deciziile pe care le iau, capabili de a se integra într-o societate în continuă schimbare.

Avem nevoie de profesioniști şi colective pedagogice, capabili să se auto-mobilizeze, în vederea atingerii obiectivelor instruirii, inspirându-se, însufleţindu-se pentru un efort permanent şi de durată, în realizarea activităţii planificate. Aceştia sunt profesioniştii competenţi ai secolului XXI, care înţeleg şi ştiu să interpreteze schimbările, relaţiile interpersonale şi de colaborare, valorizând într-o mult mai mare măsură, decât în trecut, cunoaşterea, spiritul inovator.

Educatoarea trebuie să realizeze o adevarată “tablă de valori morale” bine motivate teoretic, astfel încât judecata copiilor să găsească oricând un fundament serios în motivația respectivă.

Bibliografie:

1. Programul Național de Educație pentru Valori ” JOC ,RESPECT SI BUCURIE „2022
2. https://www.cosminapop.com/articole/dezvoltare/care-iti-sunt-valorile?fbclid=IwAR3fGo1BvNIRA3XySb8KcT_DEEWDsNc7mWr4NCiR9su-vHiwVqXR6Nqhv7k
3. Dicționar Român Explicativ
4. MINISTERUL EDUCAŢIEI NAȚIONALE /Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani) 2019

IMPORTANȚA CUNOAȘTERII PSIHOSOCIALE A ELEVULUI LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ ÎN ELABORAREA ȘI ADAPTAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

Micu Lucica

C.Ș.E.I. Sf. Filofteia

Din punct de vedere al dezvoltării cognitive apar operațiile concrete ale gândirii și începutul operațiilor formale. În clasele mai mari unii copii pot fi capabili să lucreze cu abstracțiuni, dar cei mai mulți dintre ei au nevoie de generalizări, pornind de la experiențe concrete,din punct de vedere moral, copilul de aceasta vârstă trece printr-o tranziție de la moralitatea constrângerii la moralitatea cooperării, de la preconvențional la convențional.

Acum are loc perceperea regulilor drept înțelegeri mutuale, dar pe de altă parte supunerea la regulile oficiale se face din respect față de cei din jur sau pentru impresionarea lor,din punct de vedere psihosocial copilul se poate caracteriza prin două aspecte contrarii: hărnicie sau inferioritate. Este important de oferit copilului activități constructive, limitând comparațiile între cei buni și cei slabi la învățătură.

Din punct de vedere al dezvoltării **fizice:**

La majoritatea fetelor apare un puseu de creștere și începe și la o parte dintre băieți. Acest decalaj între sexe creează sentimente de frustrare pentru ambele categorii. De aceea, dacă profesorii sau părinții observă perturbații generate de problema creșterii bruște (sau lipsa acestei creșteri), în comportamentul copilului, trebuie să-i facă să accepte situația, explicandu-i lucrurile ce se vor întâmplă în viitor din acest punct de vedere.

Corpul și extremitățile se alungesc, ceea ce provoacă o modificare a proporției dintre cap și trup. Sistemul muscular progresează, îndeosebi sub raportul masei sale. Creste forța musculară, precizia și viteza motrica a micului școlar. Asistăm și la o creștere în volum a creierului și la o organizare de căi funcționale noi.

Acum copilul devine mult mai rezistent la boli, decât în perioadele anterioare. Datorită creșterii apetitului său față de exercițiul fizic, școlarul mic trebuie antrenat în activități de călire a organismului (prin sport, dar și printr-o alimentație corectă). Se întăresc acum și o serie de deprinderi igienice (spălatul pe mâini, pe dinți) și deprinderile de autoservire.

Pe măsură ce copiii se apropie de pubertate, interesul și curiozitatea asupra problemelor sexuale sunt aproape universale, mai ales în rândul fetelor. Copiii devin curioși

întrucât începe maturizarea sexuală, de aceea trebuie să li se ofere răspunsuri precise, în mod direct sau prin intermediul unor filme adecvate, reviste, cărți etc.

Din punct de vedere a caracteristicilor **socio-morale**,la aceasta vârstă copiii devin mai selectivi în alegerea partenerilor. Prezintă tendință de a avea „cel mai bun prieten" sau „cea mai buna prietenă", mai mult sau mai puțin stabil și pot de asemenea să-și fixeze un inamic, și acesta fiind mai mult sau mai puțin stabil.

Se pot folosi tehnicile sociometrice (teste, chestionare, interviuri etc) pentru a urmări relațiile de prietenie și de asemenea trebuie acordată asistență psihologică copiilor care au probleme de relaționare. Trebuie acordată o mare atenție apariției grupurilor ostile (de multe ori ele se constituie pe baza rivalității fete-băieți). Profesorii, în acest caz nu trebuie să fie părtinitori, iar dacă profesorul este respectat de către elevi, punctul sau de vedere contează foarte mult în fața clasei.

La aceasta vârstă copiii agreează jocurile și activitățile didactice organizate sub formă de joc, în grupuri mici, dar ele îi învață, adesea să respecte reguli și să dezvolte spiritul de echipă. Centrarea pe sarcină poate cădea, adesea, pe locul secund.
Profesorul trebuie să știe că la această vârstă moralitatea constrângerii îl face pe copil să înțeleagă greu cum și de ce trebuie să adapteze regulile la diferite situații.

Dacă clasa va fi împărțită pe echipe poate apărea rivalitatea între elevi, în mod spontan. Una dintre soluții este de a le aminti că nu sunt în arena gladiatorilor și trebuie schimbată frecvent componența echipelor.

Spre sfârșitul etapei, grupul de elevi devine puternic, iar standardele adulților în ceea ce privește comportamentul și performanțele sunt înlocuite de cele ale prietenilor de aceeași vârstă. Acum se organizează în găști, părinții sunt sfidați, își formează propriile reguli. De aceea trebuie acordata o mai mare atenție copiilor aflați la începutul pubertății, deoarece pot apărea tulburări comportamentale și chiar delincvența juvenilă, în urma unor eventuale dezechilibre afective.

Imitația adultului, dorință copilului de a demonstra că nu mai este mic, constituie o cale de socializare afectivă. Copilul recurge la acte de curaj, bravada, pentru a proba aceste trăiri (de exemplu, când se lovește, pozează că nu îl doare, intră într-o încăpere fară lumină chiar daca îi este teamă etc.). se modifică și exprimarea reacțiilor emoționale – el devine mai cenzurat, mai discret. La 7 ani este mai reținut, mai meditativ, la 8 ani devine mai expresiv, mai bine dispus, iar la 9 ani recade într-o stare meditativa, în timp ce la 10 ani dobândește o mare expresivitate a fetei.

Aptitudinal, la aceasta vârstă copiii au aptitudini diferite: fetele dau dovadă de o mai bună fluență verbală, preferă lectura, iau în considerare detaliile, sunt mai meticuloase în orice activitate. Băieții au mai mult îndeletniciri practice, dând dovadă de o mai bună orientare spațială, dar și un stil mai impulsiv, ceea ce îi face să de un randament mai bun în activitatea de învățare.

Entuziasmul inițial pentru învățătură al copiilor de această vârstă ar putea să se piardă pe măsură ce caracterul de noutate se pierde, iar perfecționarea abilitaților pretinde eforturi tot mai mari. Diferențele de cunoștinte dintre cei ce învață mai repede și cei ce învață mai încet sunt vizibile.

Bibliografie:

Allport, G.W. (1981). Structura şi dezvoltarea personalităţii. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

Golu, M., (2005). Bazele psihologiei generale, Ed. Universitara, Bucureşti

Păişi Lăzărescu, M., Stan, M., (2008). Psihologia personalității- suport de curs, Ed. Pământul, Piteşti

Zlate, M., (2002). Eul și personalitatea, Ed. Trei, București

Spune stop, discriminării!

Micu Lucica - profesor itinerant și de sprijin la Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Stefanești, Argeș

Criteriile cele mai des întâlnite în cazurile de discriminare sunt: **etnia, naționalitatea, orientarea sexuală, culoarea, situația financiară ori socială, dizabilități, limba vorbită etc.**

Conform legislației naționale, o persoană poate fi discriminată prin mai multe forme, și anume:

1. Discriminarea directă - concedierea cuiva din cauza unei criteriu protejat, decizia de a nu angaja o persoană din cauza apartenenței sale la un grup social, refuzul de instruire sau de promovare a unei persoane pe baza unui criteriu precum etnie, sex, orientare sexuală etc.

2. Discriminarea indirectă - este o formă de discriminare care nu este evidentă la prima vedere. Deși anumite practici, reguli sau politici sunt aparent corecte și neutre, ele pot ascunde tratamente diferite și nedrepte pentru persoane aparținând diferitelor categorii sociale și pot leza drepturile acestora.

3.Discriminare prin asociere - orice restricție sau diferență de tratament trebuie să fie justificată printr-un scop obiectiv, prin demonstrarea necesității respectivei restricții și prin lipsa unei alternative nediscriminatorii.

4.Hărțuire, victimizare.

5. Instigare la discriminare - incitarea și încurajarea urii, a discriminării sau a ostilității față de o persoană pe baza unor prejudecăți sau a unor caracteristici precum orientarea sexuală, etnie etc.

6.*Bullying*-ul reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic, având trei caracteristici esențiale:

- intenționat - agresorul are intenția să rănească pe cineva;
- repetat-aceeași persoană este rănită în continuu;
- dezechilibru de forțe-agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și incapabilă de a se apăra singură.

Pentru a combate discriminarea, autoritățile sunt obligate:

-să ofere acces liber pentru toți la instituțiile de învățământ de orice formă și nivel;

- să asigure șanse egale pentru elevi și studenți în implicarea lor în cadrul procesului științifico-didactic și asigurarea procesului de dezvoltare a acestora într-un mediu prietenos și sigur pentru toți, indiferent de originea socială a acestora, dizabilitatea, vârsta, opinia, sexul etc., inclusiv în procesul de evaluare a cunoștințelor acumulate de către aceștia;

-să elaboreze și să asigure cu materiale didactice și programe de studii accesibile pentru participanți, având în vedere necesitățile lor individualizate, acolo unde este cazul;

- să pregătească cadrele didactice în vederea aplicării metodelor și a mijloacelor de prevenire a actelor de discriminare și de sesizare a autorităților abilitate în caz de necesitate;

- să realizeze în comun cu alte autorități abilitate și în colaborare cu organizațiile necomerciale din domeniu programe educaționale pentru copii și pentru părinți în vederea prevenirii și combaterii discriminării.

De exemplu, Legea nr. 60 din 30.03.2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, stabilește că **persoanele cu dizabilități se bucură de aceleași drepturi ca alții**, în special de dreptul la accesibilitate în instituții de menire socială, inclusiv școli.

De asemenea, s-a întreprins **incluziunea socio-educațională a copiilor cu cerințe educaționale speciale**, care presupune formarea cadrelor didactice și adaptarea atât a activităților educaționale, cât și a spațiului din cadrul instituțiilor de învățământ astfel încât copiii cu dizabilități să poată beneficia de instruire calitativă, potrivită și adaptabilă.

Cine este responsabil de discriminarea în școli?

În ceea ce ține de sistemul de învățământ, putem spune că orele, pe care le petrec copiii la școală, sunt cele care își lasă cel mai mult amprenta asupra stării lor psihice, de aceea este foarte important ca mediul lor de învățământ să prezinte un grad de confort psihologic ridicat pentru ca aceștia să se poată dezvolta armonios, să învețe cât mai bine și să poată utiliza mai apoi cunoștințele pe care le primesc pentru a-și construi o carieră profesională în viitor.

2686

În școală,trebuie organizate diferite activități pentru combaterea discriminării atât cu elevii, cât și cu profesorii.

Indiferent de legile care sunt emise pentru a proteja persoanele în cauză de abordări incorecte, inegale, ofensatoare sau agresive, discriminarea rămâne un subiect actual și dureros pentru cei care îl trăiesc. Este foarte important să se înțeleagă și faptul că **educația fiecărui copil începe, se formează și se întreține acasă**.

Nu este un secret faptul că mulți copii preiau și copiază comportamente de la cei care le sunt exemplu, adică de la părinți, frați și semeni. Astfel, cert este că valorile precum toleranța, empatia și altruismul se învață în primul rând acasă cu ajutorul, educația și îndrumarea părinților.

Așa cum educăm copiii să nu fure, să nu consume droguri, să nu fumeze, să nu bea alcool,trebuie să-i învățăm și sa nu discrimineze și să respecte orice naționalitate, religie, sex, pentru că de aici pornește educația unei noi generații bune și frumoase.

Prin urmare, un stat și o societate incluzivă, care își asumă angajamentul de a se conforma prevederilor legale internaționale din domeniu, totodată urmând a fi și flexibili la necesitatea de a se adapta la nevoile și preferințele fiecărei persoane, pot fi create doar cu aportul părinților, al cadrelor didactice și al fiecărui om în parte.

2687

PRACTICI STEREOTIPE SI CLIȘEE DIDACTICE

Prof. inv. primar. Miculescu Mirela
Școala Gimnazială Poseștii Pământeni
Structură Valea Plopului
Localitatea Posesti,2023

Deși apar frecvent schimbări în curriculumul oficial, activitatea practică a învățătorului la clasă se schimbă relativ greu. Acesta, de-a lungul experienței la catedră și-a format un stil pe care îl consideră benefic. Lipsa de deschidere la nou a cadrului didactic, formarea continuă redusă în acest sens, conduc la apariția unor **clișee didactice**. Acestea generează ideea de banalitate, de repetare excesivă, de stereotipie și șablon, de rutină.

Practici stereotipe și clișee didactice la Matematică

- **accent pe memorarea aspectelor teoretice; memorarea mecanică a regulilor**

Cauze

Concepția că învățarea ”cuvânt cu cuvânt” a regulilor, definițiilor, teoriei în general, garantează succesul elevului în formarea competențelor matematice.

Soluții

Utilizarea metodelor interactive îmbinate cu cele clasice, valorificarea achizițiilor elevului conduc la învățarea bazată pe înțelegere. Elevii descoperă și construiesc semnificația celor învățate pornind de la informații și experiența anterioară. Realizează conexiuni între noile cunoștințe și cele existente în moduri în care dau sens acestora. Astfel, se poate vorbi de dezvoltarea sistemică a gândirii, a auto-achiziției și abilităților de învățare. Sub îndrumarea profesorului eficient, elevii învață cum să analizeze și să interpreteze informațiile, respectiv să tragă singuri concluzii logice și coerente.

- **matematica realizată în stil clasic - ”cu creionul în mână”**

Cauze

Accentul este pus excesiv pe rezolvarea la tablă, respectiv pe caiete a exercițiilor și problemelor de către învățător sau de unii elevi. Cadrul didactic este reticent în a valorifica achizițiile micului școlar, în a face trimitere la experiența sa de viață, în a utiliza diverse resurse precum obiecte fizice, modele, diagrame, instrumente TIC.

Soluții

Utilizarea unor strategii eficiente de predare în cadrul unui curriculum bazat pe competențe îmbunătățește învățarea elevilor prin utilizarea diferitelor stiluri de învățare, cu dinamici diferite, promovează învățarea prin descoperire, efort și auto-disciplină.

- **rezolvarea problemelor/exercițiilor printr-o singură metodă de rezolvare**

Cauze

Axarea cadrului didactic pe însușirea strictă a algoritmului de lucru; lipsa disponibilității de a aborda mai multe metode de rezolvare, considerând că se ”depărtează” de ”subiect” și nu

folosește eficient timpul. Mai mult decât atât, există dorința ca toți elevii să rezolve corect problemele și exercițiile date.

Soluții

Crearea unei varietăți de situații de învățare în care elevul trebuie să rezolve probleme cu soluții multiple, să pună întrebări și să ia decizii conduc la o învățare eficientă. Rezolvarea exercițiilor și problemelor prin mai multe metode de rezolvare oferă posibilitatea elevilor de a-și dezvolta gândirea logică, rațională, bazată pe conexiuni. Elevii sunt în mod natural curioși și dornici să învețe; elevilor le plac provocările și sunt mai creativi atunci când învățarea oferă provocări. Învățătorul trebuie să creeze un mediu prietenos, interactiv și divers de învățare. În plus, învățarea prin practică înseamnă că oamenii au riscul de eșec. Elevii au libertatea de a face greșeli în siguranță. În consecință, experiențele de învățare trebuie să permită eșecul fără riscul de penalizare, iar învățătorul trebuie să-i ajute să învețe din propriile greșeli.

- **evaluarea bazată preponderent pe probe scrise, pe realizarea unor probe clasice vizând evaluarea cantității de cunoștințe memorate, respectiv centrarea pe evaluarea curentă, bazată pe o ritmicitate a notării formală, cantitativă**

Cauze

Lipsa de deschidere a cadrului didactic la nou; convingerea că evaluările scrise sunt concludente, decisive în complexul proces al evaluării, acestea inventariind achizițiile elevului.

Soluții

Restabilirea echilibrului dintre evaluarea scrisă și evaluarea orală, aceasta din urmă prezentând avantaje deosebite ca: realizarea interacțiunii elev-profesor, demonstrarea stadiului de formare a unor competențe prin intervenția învățătorului cu întrebări ajutătoare, dezvoltarea încrederii în sine a elevului în condițiile unei evaluări stimulative. Se reacomandă conceperea unor probe cu itemi bine structurați, ce asigură o evaluare obiectivă nu numai a cunoștințelor însușite de elevi, ci și a deprinderilor, a capacităților intelectuale, a trăsăturilor de personalitate și de reafirmare socială a elevilor. Permanent trebuie avut în atenție faptul că scopul principal al evaluării este îmbunătățirea învățării.

Practici stereotipe și clișee didactice la Științe ale naturii

- **desfășurarea într-un număr relativ redus a investigațiilor și experimentelor în sala de clasă**

Cauze

Relativa comoditate a cadrelor didactice în a pregăti materialele și ustensilele necesare desfășurării experimentelor

Soluții

Realizarea experimentelor va transfroma clasa într-o comunitate a învățării prin investigație, în care elevii și profesorii împărtășesc responsabilitatea pentru învățare. Caracterul practic-aplicativ va da posibilitatea elevilor să învețe prin descoperire, iar învățarea să se bazeze pe înțelegere, să fie logică și durabilă.

- **rolul manualului considerat sursă principală de informare**

Cauze

Obișnuința învățătorului de a prelua informația din manual și de a o prezenta elevilor fără a face efortul de a o contextualiza; consultarea unor surse diverse de informare presupune căutare, selecție și adaptarea la nivelul colectivului de elevi.

Soluții

Utilizarea unor surse diverse de informare și diversificarea stilurilor de predare, valorificând optim experiența de viață a elevilor, cunoștințele dobândite și competențele formate conduc la eficientizarea actului didactic.

- **scrierea schemei la tablă de către învățător, respectiv pe caiete de către elevi**

Cauze

Practicarea unui stil conservator de predare în cadrul procesului instructiv-educativ

Soluții

Abordarea unui stil de predare centrat pe elevi, utilizarea unor metode interactive (Învățarea prin descoperire, Știu-Vreau să știu-Am învățat, Cubul ”RAI”) care să ofere oportunitatea cadrului didactic de a valorifica cunoștințele elevilor, de a le forma și dezvolta un stil de gândire logic și flexibil dau un plus de valoare procesului instructiv-educativ.

- **Structurarea orei în ”ascultare”, respectiv ”predare”**

Cauze

Stilul clasic de abordare a leției

Soluții

Punerea în practică a unor idei inovative, a unui stil creativ de concepere și realizare a unei lecții, respectiv imbinarea celor două secvențe (verificare-predare) duc la implicarea activă a elevilor și, implicit, la creșterea randamentului școlar.

DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV- EDUCATIV

Prof. Miercan Elena, Colegiul Energetic,
Rm. Vâlcea, Jud. Vâlcea

Gândirea critică constă în procesul mental de analiză sau evaluare a informației, mai ales afirmații sau propoziții pretinse de unii oameni a fi adevărate. Ea duce la un proces de reflecție asupra înțelesului acestor afirmații, examinând dovezile și raționamentul oferit și judecând faptele. Ea declanșează procese cognitive complexe, care încep cu acumularea de informații și se termină cu luarea de decizii.

Gândirea critică reprezintă abilitatea de a imagina, analiza și evalua informațiile, pentru a determina integritatea și validitatea acestora. Gândirea critică îi ajută pe copii să-și formeze opinii și idei, în aceeași măsură în care îi ajută să înțeleagă mai bine oamenii și să conștientizeze care dintre persoanele cu care intră în contact le pot deveni prieteni buni și care nu.

Gândirea critică ajută un copil să definească o problemă, să identifice ipoteze, să analizeze idei și să aibă un raționament critic, pentru ca, în cele din urmă, să enumere diferite cauze posibile, să creeze soluții plauzibile și să evalueze corectitudinea acestora folosind un raționament logic. De asemenea, gândirea critică reprezintă capacitatea de a face conexiuni creative între idei din diferite discipline.

Filosoful și psihologul american John Dewey a introdus termenul „gândire critică“ ca o denumire a unui scop educațional, pe care l-a identificat ca o atitudine științifică a minții. Alte modalități prin care s-a referit la gândirea critică au fost „gândire reflexivă“, „idee reflexivă“, „reflecție“ și „gândire“.

Dewey a definit gândirea critică ca fiind o analiză activă, persistentă și atentă a unei credințe sau a unei presupuse forme de cunoaștere, care implică supunerea ideilor unui control critic, mai degrabă decât acceptarea pasivă a acestora.

O persoană care are capacitatea de a gândi critic va adresa întrebările potrivite, pentru a fi cât mai bine informată, în loc să se mulțumească cu răspunsurile primite. Un copil care are această abilitate va putea să analizeze rațional lucrurile.

Pe scurt, gândirea critică este esențială pentru a rezolva probleme, a lua decizii și a stabili obiective. Reprezintă, totodată, baza educației, mai ales atunci când este combinată cu înțelegerea lecturii. Aceste două abilități permit copiilor să stăpânească informațiile.

Cadrul necesar pentru dezvoltarea Gândirii Critice:

- Timpul - avem nevoie de timp pentru a forma noi opinii , a explora idei, convingeri și experiențe anterioare și pentru a exprima puncte de vedere. Comunicarea ne oferă ocazia de a cizela ideile și de a realiza feedback-ul.
- Permisivitatea - este o diferență între crearea oportunităților de exprimare și manifestarea indulgenței. Oferirea acestor condiții nu înseamnă a accepta o gândire superficială
- Diversitatea - odată ce elevii se simt liberi a-și expune propriul punct de vedere și renunță la convingerea că există un singur răspuns corect, apare diversitatea de opinii și idei.
- Implicarea activă este esențială pentru dezvoltarea Gândirii Critice.
- Asumarea de riscuri cognitive - ridiculizarea ideilor încătușează gândirea și nu va fi tolerată
- Respectul
- Valoarea - când elevilor li se solicită doar/mai ales să reproducă ceea ce li s-a explicat în ziua precedentă (oral/scris)ei conchid că învățarea pe de rost a ideilor altora este esențială. Dacă dorim să evităm acest lucru, atunci trebuie să le spunem elevilor ce anume așteptăm de la ei, ce apreciem mai mult, aplicând alte metode și cerându-le alt feedback.

Abilități de gândire critică:

Cei cu abilități de gândire critică pot să:

- Înțeleagă legăturile dintre idei.
- Determine importanța și relevanța argumentelor și a ideilor.
- Recunoască, construiască și să evalueze argumente.
- Identifice neconcordanțe și erori în raționament.
- Abordeze problemele într-un mod coerent și sistematic.
- Reflecteze asupra justificării propriilor ipoteze, credințe și valori

Abilitățile care ne sunt necesare pentru a fi în măsură să gândim critic sunt variate și includ observarea, analiza, interpretarea, reflectarea, evaluarea, deducția, explicația, rezolvarea problemelor și luarea deciziilor. Mai precis trebuie să fim capabili să:

- Ne gândim la o problemă într-un mod obiectiv și critic.
- Identificăm diferite argumente care există în legătură cu o anumită problemă;
- Evaluăm un punct de vedere pentru a determina cât de puternic sau valid este.
- Recunoaștem puncte slabe sau puncte negative în dovezi sau argumente.
- Observăm ce implicații ar putea exista în spatele unei declarații sau unui argument.
- Furnizăm raționamente bine structurate pentru un argument pe care dorim să îl facem.

Exemple de activități pentru dezvoltarea Gândirii Critice:

„Suntem preocupați de a AVEA în loc de a FI”. Elevilor (de preferință a claselor liceale) li se propune să definească ceea ce înțeleg ei prin cuvântul „valoare” și să spună ce tipuri de valori cunosc. Se dau exemple pentru fiecare tip de valoare. Iar mai apoi se încearcă de a face deosebire între valorile țării de baștină și cele ale țării limbii țintă, de exemplu a Moldovei și a Franței. Care este cauza diferenței de valori, care este rolul culturii și al istoriei în această diversitate? Elevii trebuie să aplice cunoștințele generale despre fiecare țară pentru a găsi cauzele: evenimentele istorice, amplasarea geografică, țările vecine, cultura, etc.

„Povestea unui nasture” Elevii sunt rugați să aducă de acasă câte un nasture cât mai frumos și interesant posibil sau profesorul aduce o colecție de nasturi. Fiecare elev are deci câte un nasture. Ei trebuie să povestească istoria lui: cine a fost stăpânul lui, cum era, de la ce haină este el, cum era haina (culoare, măsură, stofă), ce s-a întâmplat cu haina, etc.

„Afișul meu publicitar” Acest exercițiu este binevenit la începutul unui an de studii, mai ales când profesorul încă nu cunoaște elevii (este un exercițiu de diagnosticare: verificăm vocabularul activ al elevilor, corectitudinea gramaticală și stilistică). Elevii pregătesc pe o coală de hârtie sau în format digital „afișul” care este redactat după un algoritm: numele, prenumele; vârsta, studiile, cunoștințele, preferințele, hobby-urile, etc.

Viitorul este al celor care interpretează informația critic și descoperă singuri adevărul. Persoanele ce gândesc critic sunt mai susceptibile de a fi manipulate și mai sigure pe convingerile lor. Cunoștințele au valoare atunci când sunt utile. Iar ceea ce știm determină ceea ce putem învăța. Trebuie să înțelegem că Gândirea critică este un rezultat și nu o materie de studiu. De aceea, este important să învățăm elevii să răspundă la cea mai importantă întrebare: „de ce?”.

Metode pentru dezvoltarea gândirii critice

A gândi critic înseamnă a fi curios, a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a căuta cauze și implicații, a găsi alternative la atitudini deja fixate, a adopta o poziție pe baza unei întemeieri argumentate și a argumenta logic argumentele celorlalți.

Metodele pentru dezvoltarea gândirii critice se integrează într-un cadru specific de predare - învățare, structurat pe trei etape:

- **evocarea** – elevii sunt solicitați să-și amintească ceea ce știu sau ceea ce cred că știu în legătură cu tema ce urmează să fie abordată;
- **realizarea sensului** – elevii iau contact cu noile conținuturi
- **reflecția** – marchează momentul în care elevii își însușesc cu adevărat noile cunoștințe, exprimându-le cu propriile cuvinte

Dintre metodele de dezvoltare a gândirii critice, menționăm::

Gândirea critică este o modalitate aparte de a gândi în așa fel încât să ajungem la cea mai bună soluție posibilă în circumstanțele care ne sunt furnizate. În limbajul cotidian, este un mod de a gândi despre orice îți preocupă mintea în prezent, așa încât să ajungi la cea mai bună concluzie posibilă. Pentru dezvoltarea gândirii critice la elevi este necesară parcurgerea următorilor pași:

- Etapa de evocare: elevii sunt solicitați să-și amintească ceea ce știu în legătură cu tema ce urmează să fie abordată;
- Etapa de realizare a sensului(înțelegerea): este etapa în care elevii integrează ideile din textul dat în propriile scheme de gândire pentru a le da sens;
- Etapa reflecției (fixarea): este etapa în care se analizează critic ceea ce au învățat, primesc feed-back din partea colegilor și a învățătorului, rezolvă sarcini de lucru.

Metoda 6-3-5

Metoda se numește "6-3-5", deoarece grupele sunt compuse din 6 membri, se enunță 3 idei care sunt îmbunătățite de ceilalți 5 elevi. După formularea subiectului pentru care se cer soluții, clasa este împărțită în grupe de 6 elevi. Se formulează 3 cerințe și distribuie foi pe care s-a realizat un tabel cu 3 coloane. Un elev al grupei formulează 3 răspunsuri, apoi foaia este transmisă de la un coleg la altul. Următorii 5 elevi modifică creativ ideile primite.

Învățătorul/ profesorul primește foile, centralizează ideile, le clasifică în funcție de importanța lor. Pentru realizarea feed-back-ului și stimularea autoevaluării vor fi discutate și analizate ideile formulate. Această metodă prezintă următoarele avantaje:

- Oferă elevilor mai puțin comunicativi posibilitatea de a se exprima;
- Dezvoltă spiritul critic;
- Încurajează competiția între grupuri;
- Încurajează solidaritatea membrilor echipei; îmbină munca de echipă cu cea individuală.

Mozaicul

Se formează grupuri de 4-5 elevi numite „grupuri casă"(se numără de la 1 la 5 astfel încât fiecare elev să aibă un număr de la 1 la 5) , profesorul împarte textul de studiat într-un număr de părți

egal cu numărul grupurilor, fiecare grup astfel stabilit studiază o parte de text după criteriile formulate de profesor. Elevii revin în „grupurile casă” și „predau” conținuturile în care sunt experții celorlalți, care pot pune întrebări suplimentare. Avantaje ale folosirii metodei:

- are caracter formativ
- stimulează încrederea în sine a participanților
- dezvoltă abilități de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului
- dezvoltă gândirea logică, critică și independentă.
- anihilarea “efectului Ringelmann”(lenea socială, când individul își imaginează că propria contribuție la sarcina de grup nu poate fi stabilită cu precizie);

Metoda pălăriilor gânditoare

Presupune stimularea creativității și se bazează pe interpretarea de roluri, în funcție de pălăria aleasă. Elevii sunt împărțiți în șase grupe, pentru șase pălării. Împărțirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important ca materialul didactic să fie bogat în conținut, iar pălăriile să fie colorate, ca să îi atragă pe elevi.

Pălăria albastră – este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii- clarifică/ alege soluția corectă.

Pălăria albă – deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni, oferă informația exact cum a primit-o. Este neutră, participanții sunt învățați să gândească obiectiv- deține informații exacte.

Pălăria roșie – își exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, față de personajele întâlnite, nu se justifică- transmite emoții.

Pălăria neagră – este criticul, prezintă posibilele riscuri, greșeli la soluțiile propuse, exprimă doar judecăți negative- este pesimistul.

Pălăria verde – oferă soluții alternative, idei noi- generează noi idei.

Pălăria galbenă – este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, explorează optimist posibilitățile, creează finalul- efortul aduce beneficii. Elevii trebuie să cunoască foarte bine semnificația fiecărei culori şi să-şi prezinte perspectiva în funcție de culoarea pălăriei pe care o poartă. Nu pălăria în sine contează, ci ceea ce reprezintă ea.

Harta conceptuală

Această metodă surprinde printr-o schemă relațiile care se stabilesc între cunoștințele asimilate. Performanța depinde de modul în care individul își organizează experiența, ideile. Pentru a construi o hartă conceptuală se realizează o listă cu 10-15 concepte cheie sau idei despre ceea ce ne interesează și câteva exemple. Pornind de la o singură listă se pot realiza mai multe hărți conceptuale.

Etape în crearea unei hărți conceptuale:

- Se transcrie fiecare concept/ idee și fiecare exemplu pe o foaie. Se aranjează mai întâi conceptele generale, iar celelalte mai jos – încă nu se trec exemplele.
- Se pot adăuga și alte concepte pentru a ușura înțelegerea și pentru a le explica mai bine pe cele existențe. Se trasează linii de la conceptele de sus către cele de jos cu care relaționează.
- Se scrie câte un cuvânt pentru a explica relația dintre conceptele conexate.
- Se trec exemplele sub conceptul de care aparțin. Se copiază rezultatul obținut, realizând harta conceptuală pe o foaie de hârtie.

Bibliografie

1. Dumitru, I. A. – "*Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă",* Editura de Vest, Timișoara, 2000

2. Schean, Ioan – *"Gândirea critică: metode active de predare- învățare",* Editura Dacia Educațional, 2004

3. Cerghit, Ioan, *"Metode de învățare",* E.D.P., București, 1980.

Grădiniţa cu P.P. Nr. 2 - Aiud

Organizarea unui mediu educațional eficient, în concordanță cu nevoile educaționale ale copiilor

- **Material pt Ziua metodică-22.11.2021-**

Prof.pt.înv.preşcolar:Mif Delia Emilia

MOTTO: *„Locurile în care învaţă copiii, trebuie să fie la fel de frumoase ca şi copiii înşişi.”*

Grădiniţa trebuie să fie pentru copii un spaţiu dorit, cu activităţi care să-i implice, să le ofere posibilitatea de a se dezvolta într-o atmosferă deschisă, stimulatoare. Prima impresie se formează în primele 20 de secunde, aşa că, un copil care intră pentru prima dată într-o sală de grupă, ar trebui să găsească sala în aşa fel încât să vină, în fiecare zi, cu plăcere, la grădiniţă.

Organizată pe zone, centre de interes, centre de activitate sau arii de stimulare , sala de grupă devine un cadru adecvat situaţiilor de învăţare. Prin felul în care este amenajată, ea oferă copilului ocazia să se simtă bine în intimitatea lui, stimulându-i interesul şi invitându-l la învăţare prin descoperire şi explorare. Sala de grupă îi vorbeşte copilului prin ceea ce îi oferă ca posibilitate de acţiune şi experienţă. Noul curriculum structurează experienţele copilului pe domenii experienţiale. Astfel, având în vedere setul de interese şi aspiraţii ale copilului, nevoile acestuia, sala de grupă poate fi delimitată în mai multe centre de activitate/interes: Bibliotecă, Ştiinţă, Arte, Construcţii, Joc de rol, Nisip şi apă.

Centrul **„Bibliotecă”** este spaţiul în care copiii îşi exersează limbajul sub toate aspectele sale (vocabular, gramatică, sintaxă, înţelegerea mesajului), în timp ce comunică (verbal sau nonverbal) sau asimilează limbajul scris. Contribuţiile asupra dezvoltării globale sunt multiple şi pot include: dezvoltare motricităţi fine, dezvoltarea abilităţilor de interacţiune cu copiii de vârstă apropiată, curiozitatea şi interesul, iniţiativa şi creativitatea. Acest centru trebuie sa fie de dimensiuni medii, dotat cu perne, covorase, scaune, o masa de scris si desenat unde copiii pot scrie felicitari sau chiar carti. Asezate ordonat pe rafturi, cartile trebuie expuse, astfel incat copiii sa le gaseasca cu usurinta, sa aiba acces la ele si sa-si poata alege una la care sa priveasca in liniste, asezati pe covor. Pentru a-i stimula pentru citit si scris, centrul „Biblioteca” poate fi decorat cu diverse forme ale cuvantului scris sau tiparit, caci imaginile si cuvintele ajuta copilul de toate varstele sa inceapa sa inteleaga importanta scrisului si cititului. Alaturi de carti, educatorul poate imbogati centrul cu alte materiale: litere din autocolant, litere decupate din ziare, reviste, ambalaje pe care copiii le decupeaza si formeaza silabe sau cuvinte. In acest Centru copilul are la indemana o multime de creioane, carioca, hartie liniata si neliniata. Prin selectarea atenta a unor specii literare si a instrumentelor de scris, educatorul pregateste terenul pentru o utilizare activa a limbajului.

In acest Centru copiii creeaza povesti cu ajutorul marionetelor si a papusilor pe degete care pot fi inregistrate si apoi audiate cu toata grupa. La masa de confectionat carti, copiii deseneaza, scriu dar mai ales, dicteaza educatoarei intamplari, povesti, despre familiile lor sau despre ei. Copiii autori isi pot prezenta propria carte grupului, inainte ca aceasta sa fie inclusa in colectia bibliotecii.Copiii creeaza texte pe care educatoarea la inceput le noteaza, apoi, pe masura ce ii stimuleaza sa-si exprime ideile, le ofera posibilitatea sa le scrie singuri, prin copiere, cu litere de tipar sau la tabla magnetica.Invatarea scrisului se face spontan, ca raspuns la intrebarile ce provin din necesitatile reale ale copilului.

De asemenea copilul are la îndemână, în acest centru, o mulţime de creioane, carioca, hârtie liniată şi neliniată. În acest centru copiii creează poveşti cu ajutorul materialelor şi a păpuşilor pe degete, care pot fi înregistrate şi apoi audiate cu toată grupa. La masă, copiii pot confecţiona cărţi, scrie, dar mai ales, desena. Multe săli de grupă sunt dotate cu televizoare, dar utilizarea acestora trebuie făcută cu multă precauţie. Televizorul trebuie introdus pentru a completa cunoştinţele copiilor şi nu ca un element concurent pentru activităţile din sala de grupă, în scopul vizionării desenelor animate.

Centrul **„Ştiinţe”** subsumează elementele care aparţin de”Domeniul Ştiinţe”, respectiv, dezvoltarea gândirii logice, înţelegerea relaţiilor dintre obiecte şi fenomene, exersarea capacităţii de a rezolva probleme, familiarizarea şi aplicarea cunoştinţelor şi deprinderilor elementare matematice sau a celor care privesc cunoaşterea şi înţelegerea lumii vii. Copiii sunt oameni de ştiinţă, care caută permanent să se informeze în legătură cu lumea care-i înconjoară, de aceea este necesar să existe şi un loc pentru instrumentele de investigaţie: magneţi, oglinzi, termometru, recipienţi, clepsidră, diferite obiecte de măsurare.

In Centrul „Stiinte” este util sa existe:

-un spatiu pentru expunerea permanenta a materialelor din natura (ghinde, pietre, scoici, seminte, fructe, legume, cereale, colectii de insecte, ierbare); mulaje din plastic reprezentand animale sau pasari;

-un loc pentru animale vii (acvariu cu pesti sau cu broscute testoase, suport de sticla pentru hamster sau porcusor de Guineea, colivie pentru papagali sau perusi);

-un loc pentru instrumentele de investigatie care sa serveasca activitatilor de tip experimente fizice si chimice (magneti, oglinzi, carbuni, recipienti, obiecte de masurare, prisma, baterii, termometru, clepsidra etc.);

-un loc insorit pentru plantele de interior sau cele semanate si plantate de copii;

-un loc pentru pliante, imagini, planse, atlase de anatomie, botanica, zoologie, enciclopedii cu mijloace de locomotie, harti geografice etc

Totodată, în acest centru, copiii îşi construiesc cunoştinţele matematice, durabile şi utile, prin utilizarea de jocuri cu numere, dominouri, puzzle-uri, jocuri Lotto, jocuri matematice, rigle, rulete, cântare, balanţe, piese lego, table magnetice cu numere, etc.

Centrul **„Arte”** are influenţe asupra

dezvoltării copiilor în toate domeniile, deoarece acestea se întrepătrund în sarcinile şi tipurile de activităţi de aici şi pot asigura dezvoltarea globală a copilului. Gama de materiale din acest centru poate cuprinde: blocuri de desen, hârtie de toate dimensiunile şi culorile, creioane colorate, acuarele, foarfece, pastă de lipit, planşete, plastilină, cocă, coloranţi alimentari, autocolant, sfoară, sârmă, gheme de lână divers colorate, casetofon, radio, casete sau CD-uri cu muzică, muzicuţe, fluiere, tamburine. În acest centru li se oferă copiilor posibilitatea să exerseze pictura cu degetele, cu buretele, cu dopuri sau rulouri de carton, imprimă materiale textile, pictează cu ceară, modelează, confecţionează colaje. Aşadar, în amenajarea acestui spaţiu, educatorul se va asigura de confortul şi intimitatea în care copiii lucrează.

Centrul „**Joc de rol**” este spaţiul în care dezvoltarea socio-emoţională se regăseşte din plin. Aici, copilul se regăseşte într-un mediu ideal şi poate să înveţe cu plăcere. Prin jocul în acest centru, copiii refac locuri, evenimente, imită comportamentul părinţilor sau joacă roluri ale unor persoane cunoscute; reproduc lumea aşa cum o înţeleg ei, repetă, reinterpretează, reproduc şi retrăiesc experienţe. Jocul de rol îi ajută pe copii să-şi exprime şi să-şi gestioneze emoţiile, să comunice cu ceilalţi, să accepte diversitatea. În acest centru se pot desfăşura activităţi de gătit şi de cunoaşterea hranei. Este necesar un spaţiu în care să nu se joace în mod frecvent copiii, să fie un loc sigur şi uşor de supravegheat. Aici, activităţile de gătit reprezintă o distracţie şi o relaxare pentru copii, aceştia exersându-şi toate simţurile, dar în mod special cel olfactiv şi gustativ.

Centrul „**Construcţii**” mijloceşte dezvoltarea cognitivă, socio-emoţională, fizică, dar şi iniţiativa, creativitatea şi perseverenţa, prin activităţile individuale sau de grup. Spaţiul alocat acestui centru trebuie să fie destul de mare pentru ca un grup de copii să poată lucra aici împreună sau fiecare separat, fără ca şantierele lor să se intersecteze. E de preferat să existe un covor care să acopere podeaua, pentru a reduce zgomotul făcut de blocurile de lemn sau cele de plastic în cădere, iar copiii şi adulţii vor putea sta mai comod. Este ideal ca toate cuburile să fie aşezate pe rafturi, sortate după formă şi mărime, iar rafturile cu materiale de construcţii să fie marcate şi etichetate cu forma şi mărimea pieselor. De asemenea, centrul poate fi decorat cu imagini care reprezintă construcţiile pe care le vor realiza copiii: poduri, nave cosmice, vapoare, blocuri etc. Centrul trebuie dotat şi cu jucării de tip mijloace de locomoţie, de diferite mărimi. Dezvoltându-şi gândirea creatoare, imaginaţia, copiii îşi formează concepte matematice referitoare la mărime, formă, înălţime, volum, spaţiu, direcţie, echilibru, măsurare, numărătoare, ordonare.

Centrul „**Nisip şi apă”** este gazda experienţelor care asigură dezvoltarea fizică a copiilor preşcolari. În sala de grupă, copiilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a explora senzaţia atingerii nisipului şi apei şi fiecare sală ar trebui să fie dotată cu suporturi pentru nisip sub diverse forme, cuve din plastic, ligheane, deoarece copiii se simt atraşi de nisip şi apă, indiferent de vârstă. Masa cu nisip şi apă trebuie să fie înaltă, până la talia copilului, iar podeaua unde aceasta este plasată trebuie acoperită deoarece se risipeşte nisip

şi apă şi devine alunecoasă. La dispoziţia copiilor trebuie puse prosoape, mături şi fărăşe pentru a strânge nisipul şi apa, ori de câte ori este nevoie. Materialele şi accesoriile care se folosesc la acest centru cuprind: vase şi unelte, materiale din natură, substanţe lichide sau solide, care se dizolvă. Masa cu nisip trebuie pusă într-un loc mai retras, nu în drumul copiilor, deoarece pot transporta pe încălţăminte nisip, sau pot luneca din cauza apei. Din acest motiv şi materialele de curăţenie trebuie aşezate la îndemâna copiilor şi, mai mult decât atât, aceştia trebuie învăţaţi să le folosească.

Ambianţa în care copilul îşi trăieşte direct experienţa de viaţă trebuie să pregătească un climat socio-afectiv, punând preşcolarul în faţa mai multor posibilităţi dintre care el trebuie să aleagă, să decidă ceea ce i se potriveşte. Ochiul critic al copilului vede, explorează, analizează şi interpretează încă din primele secunde spaţiul în care urmează să fie primit şi îşi exprimă acordul sau dezacordul de a intra în sală prin intenţia de a face sau nu primii paşi. Organizarea spaţiului educativ prin delimitarea centrelor oferă atât părinţilor cât şi educatoarelor oportunitatea de a-i observa mai bine pe copii în interacţiunea cu materialele, cu alţi copii sau cu adulţii.

Mijlocul sălii trebuie să fie permanent liber pentru fluidizarea circulaţiei copiilor şi pentru a putea desfăşura întâlnirea de dimineaţă sau alte activităţi de grup. Este totodată necesar ca mobilierul, mesele, scaunele, covoraşele, perniţele existente la fiecare centru de activitate, să fie dimensionate potrivit vârstei copiilor şi poziţionate astfel încât să se poată lucra în grup, dar să nu se creeze conflicte între membrii grupului.

De menţionat este faptul că, pentru preşcolari, este foarte important să existe un loc special amenajat unde se pot expune în fiecare zi lucrările acestora: desene, cântece, poezii învăţate, picturi macheta ş.a. Acest spaţiu trebuie să fie destinat exclusiv creaţiilor copiilor şi trebuie amenajat undeva la îndemâna părinţilor, însă având grijă să nu se suprapună cu spaţiile de joacă ale copiilor sau cu centrele de interes. Preşcolarii au nevoie şi de aprecieri ale părinţilor cu privire la activităţile pe care ei le-au desfăşurat în fiecare zi. Fiecare obiect sau jucărie din sala de grupă trebuie să îşi păstreze locul dinainte stabilit şi cunoscut de preşcolari. Aceştia trebuie responsabilizaţi în ceea ce priveşte aranjarea obiectelor şi jucăriilor pe care le folosesc şi trebuie să cunoască locul fiecăreia în sala de grupă. În cazul în care educatoarea decide să schimbe locul unui obiect, va face acest lucru prin anunţarea întregului grup şi prezentarea motivului care a dus la luarea respectivei decizii.

Nu în ultimul rând, pereţii sălii de grupă trebuie decoraţi ţinând cont de particularităţile individuale ale copiilor. Fie că se vor confecţiona personaje din poveşti, peisaje din diferite anotimpuri, cifre sau litere animate sau orice alte decoraţii, se va avea în vedere specificul grupului, nivelul de cunoştinţe şi vârsta preşcolarilor. Aşadar, se poate concluziona faptul că amenajarea corespunzătoare a sălii de grupă reprezintă o condiţie necesară pentru ca un preşcolar să aibă curaj să păşească pentru prima dată într-o sală de grupă, iar cadrul didactic are obligaţia de a respecta particularităţile de vârstă şi individuale ale copiilor, tocmai pentru ca educaţia timpurie să se poată desfăşura în condiţii optime şi pentru ca personalitatea copiilor să se poată forma încă de la cea mai fragedă vârstă. Deci, se poate afirma că, dintre dimensiunile managementului clasei de elevi, dimensiunea ergonomică nu este lipsită de importanţă, ci ocupă un loc frontal pentru succesul profesional al cadrului didactic.

BIBLIOGRAFIE :

Atelier Montessori ,Ed Litera ,2016

Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 7 ani

Liliana Exechil, Laborator prescolar, Bucureşti 2002

PRET- Noi repere ale educaţiei timpurii în grădiniţă

EDUCAȚIA,PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof.MIGIOI SIMONA
LICEUL AUTO "TRAIAN VUIA"TG-JIU

,,Doar căutând perfecţiunea,găsim succesul!"

Problema asigurării şi menţinerii calităţii serviciilor educaţionale este una deosebit de importantă cu un impact imediat , dar şi pe termen lung asupra beneficiarilor direcţi ai acestora-elevii, cât şi asupra beneficiarilor indirecţi- comunitatea, societatea etc.

Calitatea şi asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opţională, ci este o cerinţă imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puţin patru motive: *moral* (elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educaţie care să fie ,,cea mai bună", *contextual* (şcolile sunt într-o interacţiune dinamică şi continuă cu societatea şi comunitatea cărora le aparţin . Contextul în care acestea îşi desfăşoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituţiile o creştere a interesului pentru calitate.), *supravieţuirea* (societatea de azi este una concurenţială), *responsabilitatea* (şcolile sunt supuse în mod constant aprecierii şi evaluării celor pe care îi serveşte: elevi, părinţi , comunitate, societate. Şcoala este un bun al comunităţii şi va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existenţa unor strategii interne de asigurare şi menţinere a calităţii.)

Şcoala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoştinte către elevi, idée care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce şcoala face sau trebuie să facă. Şcoala să fie locul unde elevii primesc informaţii, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaţionare.

Valorile instituţionale şi viziunea sunt importante deoarece ele dau direcţie şi sens instituţiei, asigură consecvenţa în acţiune, motivează şi promovează angajaţii, pun bazele culturii şcolii.

Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenţie activităţii didactice în vederea obţinerii unui învăţământ de calitate.

Nu rareori avem ca subiect de discuţie în cancelarie, la cercurile pedagogice sau la şedintele cu părinţii problema îndepărtării elevilor de ,, carte"(declinul învăţării). Dar ce facem noi, cadrele didactice, pentru a îndrepta situaţia?

Această temă a simpozionului constituie un impuls pentru mine în dezvoltarea profesională.

Bibliografia pe această temă este vastă şi diversificată, cu multe soluţii la acest ,,obstacol' de la clasă. Mai depinde şi de învăţător cât de maleabil este în proiectarea activităţii de la clasă şi cât de deschis este spre nou.

Conceptul de calitate a fost asociat cu un anume nivel sau grad de excelenţă , valoare sau merit, deci cu valorile explicite şi implicite ale culturii unei comunităţi sau unei naţiuni. Un concept propriu al calităţii ar trebui să se fundamenteze pe : cultura, tradiţiile şi valorile naţionale, cultura şi valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile şi strategiile dezvoltării sociale şi economice durabile.

Calitatea educaţiei poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu şi ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite aşteptările beneficiarilor, precum şi standardele de calitate . Beneficiarii şi clienţii educaţiei de calitate (elevii, părinţii, societatea) ar fi de dorit să fie consultaţi permanent în ceea ce priveşte satisfacţia lor faţă de serviciile educaţionale de care beneficiază.

Imbunătăţirea calităţii educaţiei presupune evaluare, analiză şi acţiune corectivă continuă din partea organizaţiei furnizoare de educaţie, bazată pe selectarea şi adoptarea celor mai potrivite proceduri , precum şi pe alegerea şi aplicarea celor mai relevante standarde de referinţă. Metodologia asigurării calităţii educaţiei precizează că asigurarea calităţii educaţiei este centrată preponderent pe rezultatele învăţării. Rezultatele învăţării sun exprimate în termeni de cunoştinţe, competenţe, valori, atitudini care se obţin prin parcurgerea şi finalizarea unui nivel de învăţământ sau program de studiu.

Calitatea în educaţie este asigurată prin următoarele procese: planificarea şi realizarea efectivă a rezultatelor aşteptate ale învăţării, monitorizarea rezultatelor, evaluarea internă a rezultatelor, evaluarea externă a rezultatelor şi prin îmbunătăţirea continuă a rezultatelor în educaţie.

Calitatea este dependentă de valorile sociale în care funcţionează sistemul respectiv de educaţie. Calitatea se realizează pe un anume subiect, pentru un anume beneficiar, după anumite interese. Valorile calităţii în educaţie: democraţia, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală şi morală, calitatea relaţiilor interpersonale, comunicarea, îmbogăţirea comunităţii, inserţia optimă socială şi profesională, educarea individului ca membru critic şi responsabil al grupului. Forţa de muncă să fie competitivă, cu noi competenţe în soluţionarea problemelor şi cu abilităţi cognitive. Incă persistă discrepanţe între nivelul de pregătire al

elevilor din şcolile rurale şi cei din şcolile urbane, între elevii majoritari şi cei aparţinând grupurilor minoritare defavorizate.

Aceste diferenţe privind performanţa pot fi puse şi pe seama unor distribuţii inechitabile şi ineficiente a resurselor ceea ce duce la o mare variaţie în ceea ce priveşte calitatea educaţiei oferite. Imbunătăţirea managementului resurselor umane în învătământ printr-o planificare strategică şi oferirea de stimulente pentru performanţă poate contribui semnificativ la îmbunătăţirea rezultatelor în educaţie. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicaţi în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanţa, eficienţa, echitatea educaţiei.

Sensul educaţiei este dat şi de *comunicare* , aşa cum menţionam mai sus. Calitatea educaţiei este dată de calitatea *actului de comunicare*. Există o multitudine de factori care pot constitui bariere de comunicare. Toate aceste bariere trebuie depăşite printr-o educatie a comunicării care presupune: favorizarea autocunoaşterii prin resursele de comunicare, familiarizarea cu toate formele procesului de comunicare, descoperirea resurselor de comunicare ale celorlalţi, activarea aptitudinilor de comunicare , descoperirea disponibilităţilor personale latente, folosirea optimă a multiplelor canale de emitere şi receptare didactică, valorizarea comunicării integrale.

Trebuie înlocuită gramatica scolastică, învăţată mecanic, cu o gramatică a comunicării în care să fie pus accentul pe context, pe rolul elementelor nonverbale, pe organizarea complexă a comunicării. In acest sens se impune o altă cerinţă: pregătirea viitorilor formatori, perfecţionarea actualilor educatori într-un cadru specializat, într-un laborator de comunicare educaţională.

In vederea realizării eficiente a comunicării pentru educaţie şi a educaţiei prin comunicare , sunt necesare unele sugestii care pot avea rol orientativ:

-schimbarea mentalităţii privind procesul educativ, de la obiective şi conţinuturi până la organizare şi evaluare;

-trecerea de la caracterul dominant instructiv la educaţia propriu-zisă, de la infomativ la formativ;

-necesitatea unei reforme reale a învăţământului, la toate nivelurile;

-abordarea interdisciplinară a instrucţiei şi educaţiei;

-introducerea unor discipline noi, axate pe ideea de comunicare şi educaţie alături de discipline clasice;

-conceperea unor noi modalităţi de evaluare, în conformitate cu cerinţele şi exigenţele omului modern;

-utilizarea, în continuare, în procesul instructiv-educativ de mijloace tehnice moderne, specifice erei electronice;

-structurarea şi derularea modelării educaţionale pe modalitaţi întrunite şi coordonate

Bibliografie:

1.Ciolan Lucian- ,,Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia şcolii", în revista ,,Invătămîntul primar" nr. 1-2, 1999

2. ,,Tribuna învătământului" nr. 884, 2007

3. Josan, Simona, ,,Lecţii de management şi calitatea educaţiei" , ,,Tribuna învătământului" nr.649, 2005

4. ,,Perspective interdisciplinare în învăţământul românesc" (studii de specialitate), Botoşani, 2004

5. Filipaş, Titus, 2007,www

6. www. edu.ro/index.php/articles/c356

PLAN DE LECTIE - ANATOMIA SISTEMULUI CIRCULATOR

Autor: Mihai Andra Mihaela

Şcoala Gimnazială Colonie Rm. Vâlcea

Clasa: a VII-a A

Aria curriculară: Matematică şi ştiinţe ale naturii

Obiectul: Biologie

Unitatea de învăţare: *Funcţiile de nutriţie*

Tema : *Anatomia sistemului circulator*

Scopul lecţiei : aprofundarea informaţiilor referitoare la cunoşterea alcătuirii sistemului circulator pentru conştientizarea importanţei acestuia în funcţionarea normală a organismului

Obiective de referinţă :

- Să identifice organe şi sisteme de organe ale corpului uman (1.1)
- Să explice funcţiile organelor şi sistemelor de organe din corpul uman (1.2)
- Să-şi formeze deprinderi de comunicare (3.1)

Obiective operaţionale :

- Să repereze aşezarea inimii în organism.
- Să ştie alcătuirea internă şi externă a inimii ;
- Să cunoască principalele vase sangvine ;
- Să explice structura vaselor sangvine.

Tipul lecţiei:sistematizare/aprofundarea cunoştinţelor

Demersul didactic:

a) *Resurse procedurale:*
   - Problematizare;
   - Observaţia;
   - Conversaţia euristică;
   - Dezbatere.

b) *Resurse materiale:*
   - Manualul;
   - Fişe de lucru;

c) *Forma de activitate:* frontală, pe grupe, individual.

Locul de desfăşurare : laboratorul de biologie ;

Evaluare : pe parcursul întregii ore, cât şi prin evaluare formativă

Bibliografie :

- Zoe Partin, Luminiţa Logofătu, Cezar Niculescu – Biologie, manual pentru clasa a VII-a, Ed. Corint.
- MEN – programa scolară, vol. 5, aria curriculară Matematică şi ştiinţe ale naturii.
- Viorel Lazăr, Mariana Nicolae – Lecţia formă de bază a organizării procesului de predare-învăţare-evaluare la disciplina biologie, Ed Arves 2007.
- Revista – Corpul uman, Ed DeAgostini

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

ETAPELE LECŢIEI	ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR
Organizarea clasei	Pregăteşte materialul didactic. Notează în catalog elevii absenţi şi dacă sunt condiţii optime pentru desfăşurarea orei.	Îşi pregătesc cărţile şi caietele.
Captarea atenţiei şi reactualizarea cunoştinţelor	Anunţă elevii că lecţia de aprofundare care a fost anunţată din ora precedentă o vor desfăşura sub forma unui joc interactiv.	Ascultă explicaţiile profesorului.
Anunţarea temei şi a obiectivelor	Anunţă şi scrie pe tablă tema lecţiei şi prezintă obiectivele pe care elevii trebuie să le cunoască la terminarea lecţiei.	Notează în caiete titlul lecţiei şi urmăresc obiectivele.
Dirijarea învăţării	Profesorul va aplica metoda margaretei care va avea ca scop să atragă şi să antreneze elevii pentru conştientizarea importanţei inimii în sistemul circulator. Acesta împarte fişa de lucru care va fi completată de elevi pe parcursul dirijării învăţării. După etapa de sistematizare a alcătuirii inimii profesorul antrenează elevii într-un joc interactiv care presupune împărţirea clasei în 3 grupe. Fiecare grupă va purta câte un nume corespunzător tipurilor de vase, astfel : *Grupa I : Arterele* *Grupa II : Capilarele* *Grupa III : Venele.* Profesorul costumează elevii cu cartoane de identificare. Fiecare	Rezolvă fişa de lucru după indicaţiile profesorului. Se grupează în cele 3 grupe. Se costumează

	grupă îşi asumă rolul pe care-l îndeplineşte în circulaţia sângelui. Jocul se va finalize cu schema la tablă (anexă).	
Obţinerea performanţei elevilor	Inventariază principalele informaţii şi solicită elevilor să dea răspunsuri clare pentru a verifica măsura în care au fost atinse obiectivele.	Răspund la întrebări pe baza observaţiilor efectuate în timpul lecţiei.
Evaluarea performanţei elevilor.	Prin evaluare formativă: fişă de evaluare	Rezolvă fişa de evaluare

SCHEMA LA TABLĂ

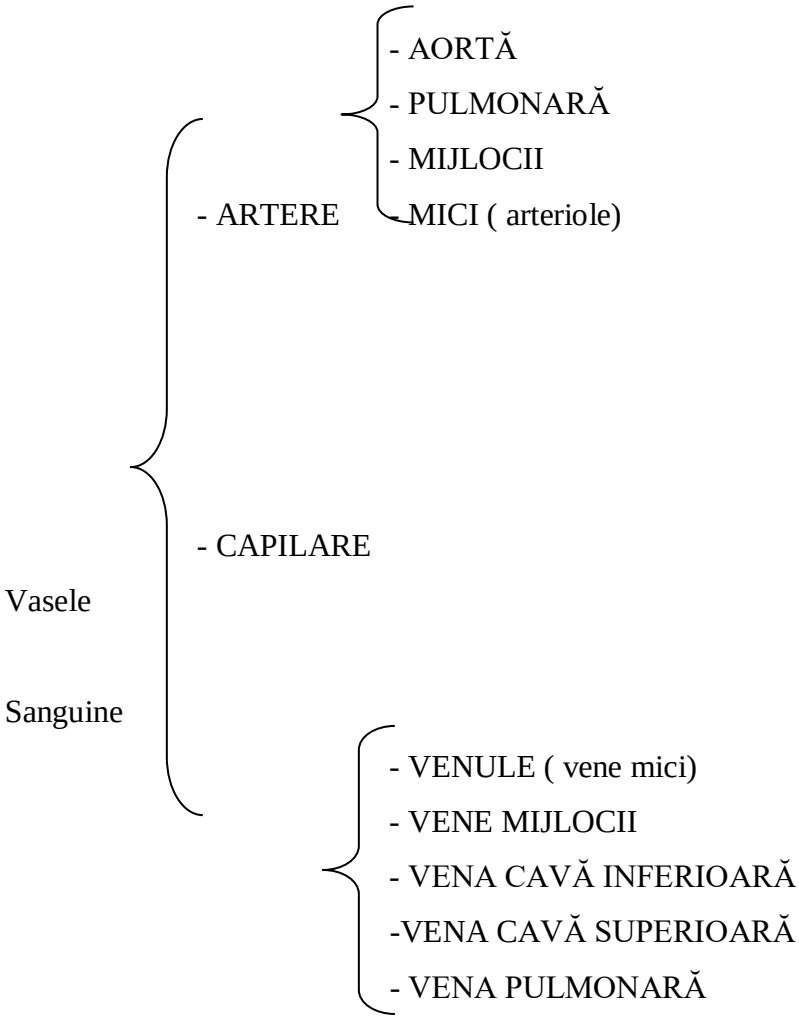

Fişă de lucru

Numele şi prenumele:

Clasa a VII-a A

Data : 18.03.2008

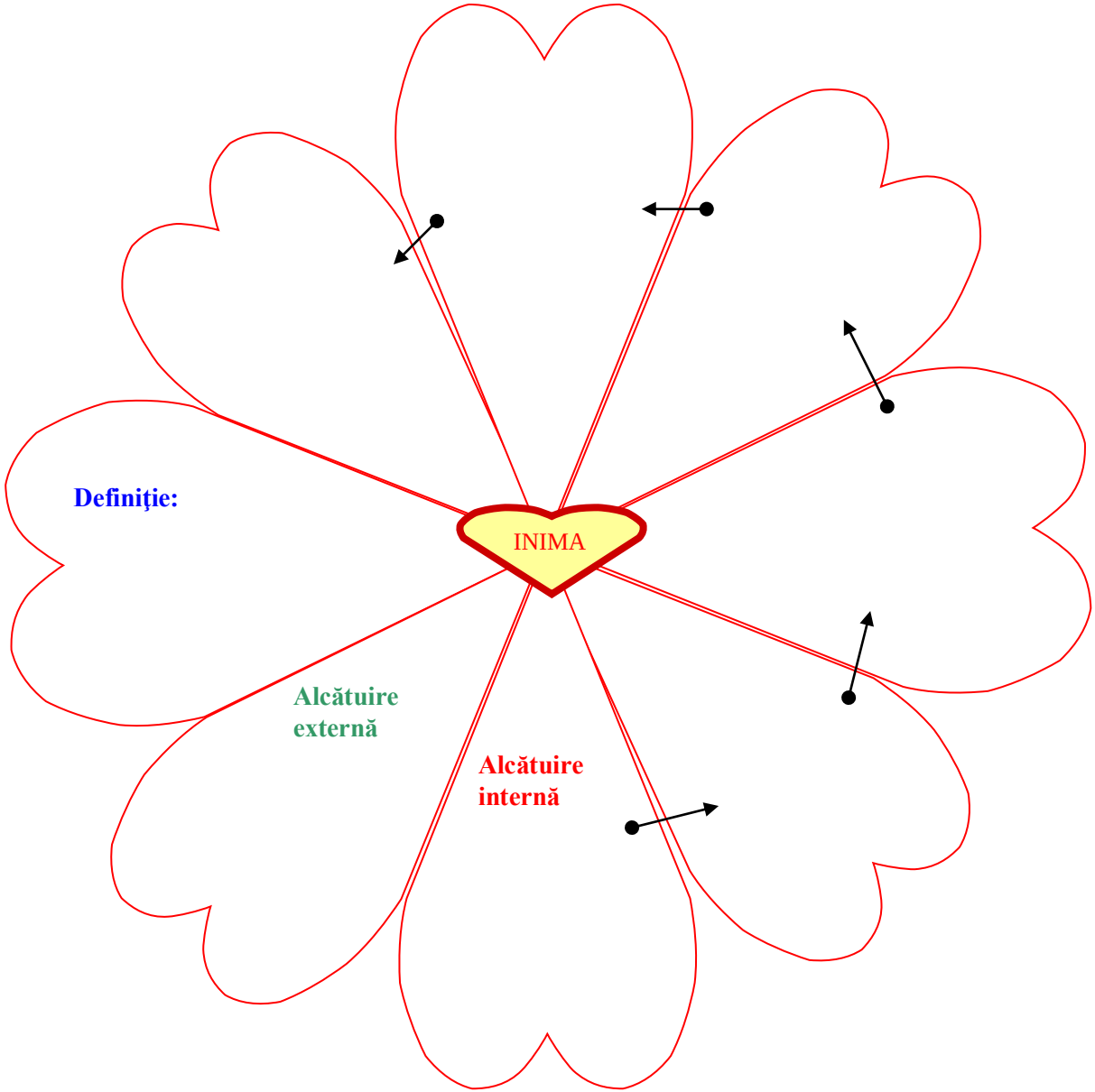

Numele şi prenumele:

Clasa a VII-a A

Data: 18.03.2008

EVALUARE FORMATIVĂ

(Anatomia sistemului circulator)

1. Unde se găseşte inima?
    a) Inima se găseşte în partea stângă a cavităţii abdominale ;
    b) Inima se găseşte în cutia toracică între cei doi plămâni ;
    c) Inima are vărful îndreptat spre partea dreaptă a organismului.

2. Care sunt principalele tipuri de vase sangvine?

3. Inima este alcătuită la interior din :
    a) 3 atrii şi 1 ventricul ;
    b) 1 atriu şi 3 ventricule ;
    c) 2 atrii şi 2 ventricule.

4. Venele cave sunt de 2 feluri : venă cavă_____şi venă cavă_____.

5. Inima este invelită la exterior de :
    a) de miocard
    b) de pericard ;
    c) de meninge.

6. Notaţi cu A dacă următorul enunţ este adevărat sau cu F dacă acesta este fals.

Venele sunt vasele de sânge care aduc sângele de la ţesuturi la inimă.

SUCCES !

Râmnicu Vâlcea 2023

IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII EDUCAȚIEI

Elena Aurica Mihai, Liceul Tehnologic ,,P.S. Aurelian'' Slatina

Educația a fost întotdeauna considerată ca având puterea de a schimba lumea. De-a lungul istoriei, oamenii de știință, filosofii, liderii și activiștii au subliniat importanța educației ca mijloc de a combate nedreptatea, ignoranța și sărăcia. Astăzi, într-o lume complexă și globalizată, această afirmație este mai relevantă ca niciodată.

Educația este un proces de învățare continuă, care ne ajută să dezvoltăm cunoștințe, abilități și valori care ne definesc ca indivizi și ne îmbunătățesc viața. Pe lângă beneficiile individuale, educația are un impact major asupra societății în ansamblu. Învățarea îmbunătățește șansele de angajare, veniturile și nivelul de trai. De asemenea, educarea populației reduce sărăcia, criminalitatea și discriminarea. Mai mult, educația promovează schimbarea și progresul social, prin dezvoltarea de lideri și a gândirii critice.

Cu toate acestea, accesul la educație este încă inegal în multe părți ale lumii. Copiii din zonele rurale și sărace, fetele și copiii cu dizabilități sunt adesea privați de dreptul la educație. Acest lucru îi împiedică să își atingă potențialul maxim și să aibă o viață independentă și productivă. Prin urmare, este important să se facă eforturi pentru a face educația accesibilă tuturor și pentru a îmbunătăți calitatea acesteia.

Educația preuniversitară în România a avut o evoluție complexă de-a lungul istoriei sale, fiind influențată de o varietate de factori socio-economici și politici. Din punct de vedere istoric, educația în România a fost, în general, privită ca un instrument de dezvoltare și progres, care a permis accesul la cunoaștere și la oportunități mai bune de angajare și de viață.

Cu toate acestea, sistemul educațional românesc este, în prezent, caracterizat de o serie de probleme și provocări. Una dintre cele mai mari probleme este lipsa de finanțare și investiții în infrastructură, dotarea școlilor cu echipamente moderne, resurse și materiale didactice. Această lipsă de resurse duce la condiții de învățare precare și la lipsa unor oportunități de dezvoltare și progres pentru elevi.

În plus, educația preuniversitară din România este caracterizată și de o lipsă de pregătire adecvată a profesorilor, precum și de o abordare învechită a programelor școlare și a metodologiilor de predare. Mai mult, sistemul educațional este unul centralizat și rigid, cu un accent prea mare pe testare și pe note, în loc să se pună mai mult accent pe dezvoltarea competențelor și a abilităților practice.

În ciuda acestor provocări, există și unele aspecte pozitive ale sistemului educațional preuniversitar din România. În primul rând, educația este obligatorie și gratuită până la vârsta de 16 ani, ceea ce asigură accesul la educație pentru toți copiii. De asemenea, există o varietate de școli, de la cele de stat la cele private și internaționale, care oferă o gamă largă de opțiuni pentru studenți.

În plus, există și unele îmbunătățiri în programul de studiu și în metodologiile de predare, în special în domeniile STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică), precum și în promovarea educației digitale și a gândirii critice. În ultimii ani, au fost introduse și programe de educație civică și de dezvoltare a competențelor socio-emoționale, care sunt esențiale pentru o în învățământul preuniversitar reprezintă un proces crucial în asigurarea unei bune viață productivă și echilibrată.

Există o serie de teorii și bune practici ce pot fi utilizate pentru a facilita acest proces și pentru a îmbunătăți performanța elevilor.

Una dintre cele mai importante teorii în ceea ce privește organizarea conținuturilor este teoria învățării bazate pe activități. Această teorie se bazează pe premisa că elevii învață mai bine prin intermediul activităților și a experiențelor practice. Astfel, este important ca profesorii să integreze activități practice în planurile lor de lecție, pentru a ajuta elevii să își consolideze cunoștințele și să le aplice în mod practic.

O altă teorie importantă este teoria învățării prin cooperare. Această teorie sugerează că elevii învață mai bine atunci când lucrează împreună și colaborează pentru a rezolva probleme. Profesorii pot promova această metodă prin utilizarea de activități de grup și prin încurajarea elevilor să colaboreze în cadrul acestora.

În ceea ce privește bunele practici, există câteva principii de bază care ar trebui urmate pentru a organiza conținuturile în mod eficient. Primul principiu este cel al clarității și structurării logice. Este important ca profesorii să organizeze conținuturile într-un mod clar și logic, astfel încât elevii să poată urmări ușor progresul învățării lor.

Un alt principiu important este acela al relevanței și conexiunii între conținuturi. Profesorii ar trebui să facă legături între diverse subiecte și să le prezinte într-un mod coerent, astfel încât elevii să poată înțelege modul în care acestea se leagă între ele și să le aplice în contexte diferite.

De asemenea, profesorii ar trebui să încurajeze utilizarea de resurse variate, cum ar fi manuale, cărți, prezentări, videoclipuri, pentru a oferi elevilor un cadru de referință mai amplu.

Astfel, aceștia vor putea să facă legături între diverse surse de informație și să înțeleagă subiectul mai bine.

Un alt principiu important este acela al adaptării la stilul de învățare al elevilor. Profesorii ar trebui să fie conștienți de faptul că elevii învață în moduri diferite și să încerce să adapteze modul în care organizează conținuturile pentru a se potrivi cu stilul de învățare al fiecărui elev.

În concluzie, educația preuniversitară din România se confruntă cu o serie de probleme și provocări, însă există și unele aspecte pozitive. Pentru a putea îmbunătăți sistemul educațional, este necesară o abordare mai modernă și mai flexibilă, care să pună mai mult accent pe dezvoltarea competențelor și a abilităților practice, precum și pe formarea continuă a profesorilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Ioan Neacșu- *Școala românească în pragul mileniului III: o "provocare" statistică*, Editura Paideia, 2008;
- Roxana Tudorică- *Dimensiunea europeană a învățământului românesc*, Editura Institutul European, 2004;
- Tudor Opriș- *Învățământul românesc, încotro?: privire critica asupra unui deceniu de încercări reformatoare*, Editura Semne, 2001;
- Gabriela Neagu- *Șanse de acces la educație în societatea românească actuală*, Editura Lumen, 2012.

EDUCAȚIA POATE SALVA COPIII VULNERABILI!

Prof. Steluța Mihai

Școala Gimnazială Vlădeni, Ialomița

În această lucrare, mi-am propus să abordez subiectul educației copiilor romi și problemele cu care se confruntă aceștia, ca rezultat al unui întreg complex de factori.

Romii reprezintă cea mai mare comunitate etnică din întreaga Europă. Încă din timpuri istorice, viața acestor comunități a fost altfel, în raport cu cea a populației majoritare. Romii au fost și încă sunt discriminați și izolați, pe diverse paliere ale vieții publice, etichetați ca „...un neam de hoți, escroci, lăutari, ghicitoare și cerșetori„. Poate are o fundamentare reală această afirmație dură, însă în mare ascunde consecințele discriminării și a prejudecăților față de ei din partea societății. Adesea, romii trăiesc în cartiere mărginașe sau comunități izolate, supuși în felul acesta, încă din primii ani de viață excluziunii sociale și sărăciei - locuințe insalubre, fără apă curentă, electricitate și căldură, unde mulți suferă de foame, malnutriție și mai ales lipsa de perspectivă. Ca rezultat al acestor condiții precare, conform statisticilor, romii înregistrează o rată ridicată a mortalității infantile, durata medie de viață mai scăzută, acces redus la servicii medicale gratuite, venituri mai mici, șomaj ridicat. Astfel, este știut că sărăcia nu naște virtuți și astfel, vor duce o viață promiscuă etichetată și blamată de societate .

Statisticile au confirmat că la nivelul comunității europene, unul din doi copii romi, nu definitivează cursurile școlii obligatorii. La nivelul Comisiei Europene s-au implementat strategii de incluziune a romilor, urmărind patru domenii cheie: EDUCAȚIA, SĂNĂTATEA, LOCUINȚA ȘI OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ. Pentru a dispune de ultimele trei, punctul de plecare este firesc educatia. Însă deși informal, accesul la educație este neîngrădit tuturor copiilor, sunt multe probleme care conjugate conduc la rezultate foarte slabe în ceea ce privește copiii de etnie romă. Educația oferă copiilor șansa de a învăța să trăiască după normele, valorile morale ale societății, să fie toleranți, să se integreze. Stigmatizarea sau alte rațiuni influiențează înscrierea sau frecventarea școlii, în care copiii romi intră mai târziu și ies mai devreme. Rata

de abandon este cea mai ridicată în rândul acestora. Pe de altă parte, intervine și căsătoria precoce, îndeosebi la fete, din rațiuni tradiționale (sau lipsa altei perspective), fapt de atrage sarcini și nașteri timpurii și evident șansele unei independențe materiale și profesionale se reduc foarte mult.

Vă prezint în continuare, gradul de participare al copiilor romi la educatie, având ca sursă, Institutul National Statistic al României, ce relevă o participare a copiilor romi de vârstă preşcolară (3-6 ani) la grădiniță de circa patru ori mai mică comparativ cu media populaţiei preşcolare. Privind populația cu vârstă de 7-10 ani, participarea pe ansamblul României este de 95%, în timp ce în cazul populaţiei de romi participarea şcolară de cca 72%. Pentru grupa de vârstă de 11-14 ani, participarea şcolară este în medie de 98%, în timp ce pentru copiii romi , de doar 67%. În cazul populaţiei cu vârsta între 15 şi 18 ani, gradul de cuprindere în învăţământ pe ansamblul României era de 71%, iar pentru populaţia de romi de aceeaşi vârstă era de 44%.

Este evidentă scăderea ponderii de la un ciclu la altul, și trebuie găsite pârghii reale și eficiente pentru a controla aceste direcții nedorite. Una dintre cele mai importante cauze ale neşcolarizării o reprezintă situaţia materială precară a unor familii de romi. Consecinţă a sărăciei, neşcolarizarea dă nastere unui cerc vicios, care se transmite din generaţie în generaţie. Aș menționa și cunoașterea defectuoasă a limbii, diferențe de statut ceea ce poate îngreuna acceptarea în colectivitate, izolarea comunitară ce conduce la un grad scăzut de socializare , distanța mare față de școală sau grădiniță și prejudecățile părinților majoritari, ce se transpun și în atitudinea copiilor acestora,sau achiar a cadrelor didactice. Segregarea şcolară întreţine expresiiile stereotipice despre „ceilalţi“ – ale persoanelor care nu aparţin populaţiei rome despre romi, ale romilor despre „gagi“ (care nu sunt romi). Acestea se fixează în mintea copiilor la vârste foarte fragede, de aceea este deosebit de important ca acest lucru să fie împiedicat din primii ani de şcoală.

Sunt doar câteva considerente pe marginea subiectului. Ca și strategie de combatere a discriminării etnice, statul prin toți factorii de decizie are obligația de a facilita și sprijini accesul

egal la educație, în special pentru ciclul obligatoriu, pentru a reduce inechitățile. În contextul actual, când educația depinde tot mai mult de tehnologie și de sprijinul familiei, copiii sunt cu atât mai vulnerabili. Guvernul ar trebui să acopere costurile aferente învăţământului pentru toate familiile cu venituri mici; să acorde prioritate educaţiei timpurii de înaltă calitate şi favorabile incluziunii pentru copiii romi; să sprijine și să

faciliteze medierea între școli și familii rome, în special pentru a depăși barierele lingvistice; să abordeze în mod activ problema segregării romilor în domeniul educației și în special, plasarea în mod greşit a copiilor în școli pentru copii cu nevoi speciale; să reducă rata abandonului școlar; să asigure copiilor asistenţă în pregătirea temelor pentru acasă; să contracareze în mod activ discriminarea și rasismul în comunitate, prin informarea despre cultura, istoria și identitatea romilor, în cadrul programelor școlare pentru toți elevii.

„Odată ce ai învățat să citești, vei liber pentru totdeauna.„

Frederick Douglas

Bibliografie:

Boudon, R., Texte sociologice alese, Editura Humanitas, Bucuresti, 1990

Liegeois, J.P., Roma, Gypsies, Travelers, Council Of Europe Press, 1994

Neculau, A. şi Ferreol, G., Minoritari, marginali, excluşi, Editura Polirom, Iaşi, 1996

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_ro.pdf

https://www.dw.com/ro/nou-efort-%C3%AEmpotriva-discrimin%C4%83rii-romilor/a-48247751

https://childhub.org/ro/biblioteca-online-protectia-copilului/discriminarea-invatamant-copiilor-romi

https://www.opensocietyfoundations.org/uploads/7bd060da-e61c-416f-9387-0e0d46919063/romania3_20070329_0.pdf

http://www.policy.hu/surdu/EDUCATIA%20forma%20finala,revizuita,cu%20titluri.pdf

https://orasulciteste.ro/articol/citate-despre-educatie

VALENȚE EDUCATIVE ÎN SOCIETATEA MODERNĂ

Prof. Alina Mihăilescu
C.N.I. ”MATEI BASARAB” Râmnicu Vâlcea

Educaţia este considerată un obiectiv strategic ea fiind cea care îi ajută pe oameni să înveţe lucruri noi de-a lungul vieţii şi să dezvolte abilităţile necesare societăţii în care trăiesc. Menirea ei este aceea de ”a înălţa pe culmi mai nobile de viaţă omul, comunitatea etnică şi umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Educaţia a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluţiei sale, transformări majore. Începând cu pregătirea tinerei generaţii pentru viaţa socială educaţia a parcurs un drum lung devenind o adevărată ştiinţă cu statut propriu. Secolul nostru este unul al informaticii, al călătoriilor in spaţiu, al noilor descoperiri în toate domeniile de activitate şi prin urmare confruntă omenii cu tot felul de provocări cărora trebuie să le facă faţă.

Realitatea contemporană demonstrează că educaţia are un rol important şi complex. Este foarte clar că azi avem nevoie de o educaţie dinamică care pune bază pe valorile autentice. Specialiştii sunt de acord că educaţia trebuie să fie permanent în centrul preocupării tuturor popoarelor. Tot ei susţin faptul că învăţământul trebuie să ţină pasul cu societatea şi să ofere soluţii pentru eventualele probleme care ar apărea.

Omenirea se confruntă azi cu diverse situaţii care necesită reacţii prompte şi rapide şi acestea se pot forma şi dezvolta numai prin intermediul educaţiei. De aceea, societate modernă consideră că abandonarea valorilor tradiţionale ale educaţiei şi lipsa unui sistem de educaţie bazat pe promovarea valorilor în toate domeniile vieţii sociale constituie o problemă majoră.

Viitorul educaţiei constituie o prioritate a comunităţii mondiale; naţiunile au nu numai dreptul, dar şi datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educaţie, cultură şi ştiinţă, să promoveze pacea, progresul şi prosperitatea.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societăţii contemporane este schimbarea. Societatea contemporană a moştenit multe din problemele sociale, economice şi politice ale trecutului şi care sun încă nerezolvate. Dintre aceste probleme menţionăm: terorismul internaţional, rasismul, creşterea numărului săracilor, etc. Naţiunile lumii caută azi soluţii la acestea şi speră în rezolvarea lor.

Conceptul de educaţie; definiţie, origine şi trăsături

Pentru a putea discuta despre domeniul educaţiei trebuie mai întâi să explicăm ce este şi care sunt principalele ei trăsături.

Din punct de vedere etimologic termenul *educaţie* provine din termenii latineşti educo – educare (a alimenta, a hrăni, a îngriji, a creste), ca si educo - educere (a duce, a conduce, a scoate din..., a ridica, a inerta).

Una din aceste definiţii ar fi aceea că educaţia este un fenomen social care a însoţit istoria omenirii de la începuturile ei si va continua sa existe de-a lungul existentei acesteia. Ea păstrează şi transmite mai departe cunoaştere teoretică şi practică precum şi valorile culturii si civilizaţiei de la o generaţie la alta.

De-a lungul timpului mulţi istorici au încercat să definească conceptul de educaţie. Iată câteva dintre acestea:

- Educaţia are drept scop să dea sufletului şi corpului întreaga frumuseţe şi perfecţiune de care sunt susceptibile (Platon).
- A educa înseamnă a cultiva curăţenia sufletească şi buna - cuviinţa a copiilor şi tinerilor, a-1 creste pe copil moral si in evlavie (Ioan Hrisostom).
- Educaţia urmăreşte realizările întregii perfecţiuni de care natura omului este capabilă (Kant).
- Educaţia este dezvoltarea naturala, progresivă şi sistematică a tuturor facultăţilor (Pestalozzi).
- Educaţia este o operaţie prin care un spirit formează alt spirit, şi o inima formează o altă inima (J. Simon).
- Educaţia este acţiunea generaţiilor adulte asupra celor tinere, cu scopul de a le forma acestora din urma anumite stări fizice, intelectuale si mentale necesare vieţii sociale (E. Durkheim)

Putem enumera câteva ipostaze ale educaţiei:

- educaţia ca proces - acţiune de transformare în sens pozitiv şi pe termen lung a fiinţei umane;
- educaţia ca acţiune de conducere - dirijarea evoluţiei individului spre stadiul de persoană responsabilă;
- educaţia ca acţiune socială - activitate care are rol de formare a individului pentru a se putea integra în societate.
- educaţia ca ansamblu de influente - acţiuni deliberate sau neintenţionate care contribuie la formarea omului.

Principalele roluri al educaţiei sunt: socializarea individului mai precis integrarea acestuia în viaţa socială şi economică şi individualizarea acestuia care scoate în evidenţă trăsăturile particulare individului.

Prin urmare, educaţia fie este parte a societăţii şi vizează pregătirea omului pentru exercitarea diferitelor roluri sociale fie evidenţiază calităţilor generale şi specifice ale fiinţei umane; Educaţia reprezintă cadrul social în care acţionează omul şi care trebuie să răspundă anumitor cerinţe sociale culturale, economice, profesionale, morale.

Laturile educaţiei:

Aşa cum am mai arătat educaţia este o componentă de bază a societăţii contemporane. Este natural ca ea să influenţeze diverse domenii ale societăţii noastre. Printre aceste putem enumera:

Domeniul economic

În ţările dezvoltate educaţia are un rol economic deosebit. Economia actuala are nevoie de forţa de muncă bine pregătită. Sectoarele aflate într-o continuă dezvoltare - arta si design-ul, comunicaţiile şi tehnologiile informaţionale, profesiunile din domeniul cultural si al divertismentului - au toate nevoie de forţa de muncă educată.

Domeniul social

Factorul esenţial al evoluţiei individului pe scara sociala îl reprezintă educaţia. Ignoranţa nu conduce decât la o munca grea, incomodă, plictisitoare si, deseori, la a nu munci deloc. Ameliorarea vine o data cu educaţia şi doar cu ea; fără educaţie nu există nimic şi singurul recurs plauzibil este la crimă şi violentă.

Domeniul învăţământului

Omul modern poate munci şi trăi în comunitatea umană pentru a se putea bucura de tezaurul cunoaşterii şi este obligat să înveţe necontenit, deoarece însăşi cunoaşterea umană se dezvoltă continuu. Atitudinea faţă de educaţie diferă de la individ la individ, în funcţie de numeroşi factori care ţin atât de personalitatea fiecăruia cât şi de mediul familiar şi social în care trăieşte. Familia şi şcoala continuă să deţină un loc important în educaţia oamenilor, deşi acest lucru se realizează tot mai mult la concurenţă cu massmedia şi Internetul.

Noile Tehnologii de Informare şi Comunicare în care Internetul devine un punct de referinţă sunt prezente în toate domeniile de activitate ale omului contemporan: petrecerea timpului liber, cercetarea ştiinţifică etc. Generalizarea schimburilor electronice de informaţii şi documente, caracterul universal al acestei noi comunicări globale, planetare, rapiditatea cu care se dezvoltă este un moment cheie în istoria umanităţii.

Această societate a informaţiei poartă amprenta progresului. Ea deschide perspective noi în materie de educaţie şi formare oferind un acces uşor la informare, documentare şi cunoaştere: învăţământul la distanţă, bibliotecile şi universităţi virtuale.

Societatea informaţiei se deschide cu o nouă perspectivă în materie de formare. Se creează o veritabilă exigenţă de a învăţa mereu şi de a căpăta cunoştinţe de-a lungul vieţii. În acelaşi timp face posibilă auto-formarea, facilitează accesul la diferite resurse documentare şi educative. Mijloacele cele mai des folosite sunt bibliotecile care au un rol mult mai activ decât odinioară în difuzarea cunoştinţelor, ele devenind centre de resurse educaţionale şi pedagogice. În special bibliotecile virtuale au o importanţă deosebită ele putând fi accesate uşor de mii de oameni.

În ceea ce priveşte asocierea dintre educaţie şi Internet aceasta a fost deosebit de reuşită mai ales pentru că astăzi domeniul educaţiei se confruntă cu multe schimbări. Aceste au la bază factori diferiţi cum ar fi tehnologiile informaţiei şi comunicării. Analiştii consideră că dezvoltarea lor marchează intrarea în „era digitală” şi recunoaşterea informaţiei şi cunoştinţelor ca surse fundamentale ale dezvoltării sociale şi economice. Ele contribuie la extinderea globalizării.

CLASA PREGĂTITOARE – O ETAPĂ IMPORTANTĂ ÎN EDUCAȚIE

Profesor Mihalache Ana-Maria,

Școala Gimnazială Anton Pann, Rm Vâlcea

Când omul înceteză să mai creadă în educație și în puterea ei de a schimba ceva, atunci societatea moare lent. A educa nu înseamnă doar a învăța toate acele materii pe care sistemul instituționalizat le are în programă. Educația începe încă de acasă și se continuă la școală alături de cadrul didactic.

La nivel primar educația începe la clasa pregătitoare, la vârsta de 6 -7 ani. De aceea, clasa pregătitoare a fost mereu pentru învățământ o etapă grea atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi și părinți. Niciun început nu poate fi ușor mai ales pentru elevii de doar șase ani. Copilul la acestă vârstă se afla într-o perioadă de tranziție pe multiple planuri: cognitiv, afectiv și social. Profesorul trebuie să-și organizeze unele situații de predare învățare și evaluare în strânsă interdependență cu particularitățile de vârstă și individuale ale elevului.
La această vârstă întâlnim o explozie a procesului imaginativ, explozie întreținută în special în cadrul jocului. Imaginația este stimulată prin joc de activitățile obligatorii și liber creative, de îndrumarea părinților și a dascălului.

Clasa pregătitoare are un rol important în formarea și dezvoltarea limbajului asigurând condițiile necesare ca fiecare copil să abordeze învățarea cu șanse sporite . La această vârstă copilul este atras de basme, povești, poate reda pe fragmente sau integral conținutul acestor texte, face aprecieri cu privire la comportamentul unor personaje. Reține poeziile ușor trăiesc sentimentul.

Școala nu înseamnă doar a preda – învăța – evalua, de aceea prima clasă a elevilor trebuie să fie de cunoaștere, socializare, familiarizare, cu alte cuvinte a ne educa unii pe ceilalți pentru ceea ce va urma. Clasa pregătitoare este, în opinia mea, o temelie pe care nu se va putea construi nimic dacă nu suntem atenți la cât de rezistentă am creat fundația. La început de ciclu școlar este important ca elevii să înțeleagă, la nivelul vârstei lor că ei au un rol important în clasa din care fac parte, în școala lor, în comunitatea lor, în țara lor. Valori precum respectul, libertatea, dreptatea, egalitatea sunt valori care trebuie însușite încă de acum.

Într-un mediu școlar cu o mare diversitate de elevi așa cum este clasa noastră (elevi de diferite origini: franceză, spaniolă, copii cu CES) au fost necesare o serie de activități atât la

clasă, cât și în afara ei pentru a consolida grupul și a ne obișnui unii cu ceilalți. Discuții despre diversitate culturală, vizite la biblioteca școlii, lectura unor povestiri pe această temă („Viața ca un joc", „Povestea ursului cafeniu" – atunci când am făcut litera U), implicarea celorlați profesori de la clasă (doamna de religie și doamna de engleză care le-a vorbit despre diversitate cultural și religioasă), vizionare unui film la cinematograf, vizionarea unei piese de teatru, etc, toate au contribuit la formarea atitudinii de respect pentru diversitate și de formarea acelor abilități de comunicare interculturală în clasa noastră.

Astfel, elevii au învățat prin diferite activități practice că este necesară o educație global, că lumea noastră are nevoie de mai multă promovare a acestor valori și de respectarea lor. Ceea ce am putut observa după această perioadă este că elevii sunt mai uniți acum, mai înțelegători la nevoile celorlalți, mai dornici de a afla despre alte culturi, se respect și se ajută mai mult, se ajută și „își iau apărarea" atunci când simt că ceilalți au nevoie.

Toate acestea activități sunt necesare în școlile din România pentru că pot preveni cu ușurință diferite forme ale bulling-ului, pot consolida grupul de elevi și pot forma un viitor cetățean responsabil care să înțeleagă rolul său și problemele fundamentale la nivel global.

În concluzie, clasa pregătitoare are un dublu rol: pe de o parte consolidarea cunoștințelor deja dobândite și, pe de altă parte de socializare și adaptare la schimbare. Continuitatea dintre învățământul preșcolar și primar se realizează prin obiective comune, prin conținuturi și metode similar. De asemenea, dacă atitudinea părintelui față de școală și față de învățător este indiferentă sau potrivnică, copilul va surprinde repede acest lucru și va învăța să manifeste negativism față de orice formă de autoritate.

Bibliografie:

Cucoș, Constantin, *Filosofia educației. Statut, dimensiuni,configurări*, Editura Polirom, Iași, 2022

Siteologie:

http://www.povesticutalc.ro/povesti-Viata-ca-un-joc.html

https://www.youtube.com/watch?v=SAOYvftSIYQ

http://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1117-clasa-pregatitoare-si-importanta-ei-pentru-succesul-scolar

EVALUAREA ȘI STIMULAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARUL MIC

Militaru Gabriela –Alina

Școala Gimnazială „Anton Pann" Municipiul Ploiești

Creativitatea este prezentă la toată lumea ,dar în proporții diferite, iar potențialul creator este creativitatea latentă, care aparține în mod firesc ființei umane normale, la fel ca memoria și limbajul.

Studiile asupra creativității au fost îndreptate spre investigarea procesului creativ, al persoanelor creative, a structurii individuale, a etapelor creației, a mijloacelor de găsire, educare și evaluare a creativității.

În prezent există numeroase modalități de definire a creativității, psihologii susțin în general că *a fi creativ înseamnă a crea ceva nou,original potrivit realității.* O persoană creativă se caracterizează prin expresivitatea și originalitate,inovație,inventivitatea, inițiativă și imaginație.

Creativitatea un concept destul de vag și inexact fiind legat în mintea omului obișnuit de expresii și creații artistice, de descoperiri științifice sau invenții tehnologice de comunicare, educație ,cu semnificația de adaptarea a imaginației,originalității, construcției, talentului, libertății interioare prin distanțare față de lucrurile deja existente.

H. Jaoiu definea creativitatea ca aptitudinea de a realiza lucruri originale și eficiente cu ajutorul elementelor deja existente, considerând că oricine poate fi creativ.

Atitudinea pozitivă a profesorului față de manifestarea creativității trebuie susținută de flexibilitate, toleranță, disponibilitate, încrederea în nou, respingerea mediocrității, spirit ludic, așteptări pozitive. Atitudinea pozitivă poate stimula și încuraja exprimarea creativității elevului, care de cele mai multe ori este descurajată .Copiii creativi sunt de cele mai multe ori descurajați nu numai colegi, cât și de către unii profesori. Un copil creativ este perceput ca fiind nesupus,deranjant, astfel că este constrâns la atitudini și comportamente conformiste,obediente. Pentru a stimula și dezvolta creativitatea profesorii trebuie să aibă în vedere anumite aspecte cum ar fi inițiativa proprie manifestată prin curiozitate,modalități inventive de rezolvare a situațiilor – problemă .Profesorii au un impact extraordinar atât în atitudinea copilului față de școală cât și față de originalitatea lui, având puterea de a submina sau dimpotrivă de a stimula creativitatea.

Manifestarea și încurajarea creativității în grup delimitează câteva principii ce pot fi integrate în activitatea profesorului: un climat cald, spontan ludic, importanța atitudinii de non-evaluare pentru a elimina teama de a fi judecat,dar și eterogenitatea grupului. Aranjarea clasei contribuie și ea la încurajarea creativității ,este important ca aceasta să fie stimulatoare vizual. Este bine ca toți copii clasei să contribuie cu desene, colaje, produse proprii și să fie încurajați să-și aleagă singuri produsele pe care doresc să le expună.

,,La copii mici procesul creativ este o unitate dinamică ce se caracterizează mai degrabă prin spontaneitate și intuiție decât printr-o serie de tehnici logice de rezolvare a problemelor.”(D. Russel,1956).

La vârsta școlară mică potențialul creativ al copiilor este specific acestei vârste,mintea copiilor fiind mai creativă deoarece nu este supusă presiunii. Creativitatea este proprie tuturor copiilor, la vârsta școlară mică fiind în plină dezvoltare. Elevul devine parte activă a propriei formări și responsabil de realizarea și efectele procesului creativ cu ajutorul motivației intrinsece. Profesorii pot să modeleze motivația intrinsecă,s-o protejeze prin exprimarea liberă a curiozității,a entuziasmului, a bucuriei,a preocupărilor personale,prin urmare profesorii nu pot preda creativitatea ,dar pot ,,încuraja spiritul creativ, îl pot hrăni și îi pot stimula creșterea”.(T. Amabile,1997).

Învățarea creativă la ciclul primar se manifestă prin încurajarea elevilor de a pune întrebări, prin limitarea constrângerilor și a factorilor care produc frustrarea și conformismul, stimularea comunicării prin organizarea de discuții și dezbateri pe teme diverse,încurajarea accesului la cunoaștere prin forțe proprii, posibilitatea de a stimula spiritul critic constructiv.

Creativitatea se cultivă prin manierea de a învăța, prin comportament,prin atitudini intelectuale, imaginative astfel că nu este nevoie să fii un geniu pentru a fi creativ,creativitatea poate fi cultivată și stimulată, toate ființele umane fiind capabile de creativitate.

Potrivit autoarei Teresa Amabile, evaluarea școlară este ,,asasinul ”numărul unu al creativității în școală, astfel pentru a evita o asemenea ipostază profesorul ar putea încerca să folosească un feedback constructiv, deoarece rutina în evaluarea școlară ucide originalitatea și spontaneitatea. Profesorii ar putea implica elevii în evaluarea propriei lor activități, astfel încât să detecteze propriile greșeli, să pună accent pe ceea ce au învățat,nu pe modalitatea de învățare. În clasele unde se stimulează creativitatea,profesorii estimează cunoștințele și progresele copiilor

prin interacțiunea permanentă cu aceștia, iar returnarea evaluărilor cuprinde atât comentarii privind progresele cât si aspectele mai puțin reușite.

Evaluarea trebuie să aibă mai ales un rol informativ,decât unul de control,atunci elevii ar percepe comentariile profesorului ca fiind informații utile pentru propria formare.

Concluzii

Modalitatea de a încuraja motivația intrinsecă în școală o reprezintă atmosfera din clasă ,relațiile deschise,flexibile, sincere dintre profesori și elevi astfel încât să se simtă acceptat,stimat și respectat,iubit și în siguranță,iar cooperarea este preferabilă competiției. Profesorii au multe ocazii de ale oferi copiilor șansa să-și dezvolte deprinderile creative. Copiii vor observa valoarea asociată creativității lor dacă în clasă au loc frecvent situații inedite,experiențe deosebite cum ar fi atribuirea unor roluri,organizarea unor excursii,interacțiunea cu persoane din diferite medii de viață și muncă. Starea de relaxare este utilă creativității deoarece diminuează simțul critic care este,,inhibator pentru creativitate"(G. Popescu,2004).

Copilul, chiar dacă se conformează regulilor, are nevoie să-și găsească propria identitate,are nevoie de spațiu ,de considerație și de discreția părinților și profesorilor,pentru a deveni el însuși,pentru a-și exprima liber talentul, aptitudinile, abilitățile. Un copil trebuie lăsat pe cât posibil să progreseze în ritm propriu, să evităm să ne proiectăm visurile asupra lui,să încercăm să nu vorbim sau să gândim în locul lui,să le oferim posibilitatea acțiunilor și explorărilor personale, să-i provocăm să devină autonomi, astfel încât să-si organizeze viața,să-și dezvolte propriile metode și să-și folosească propriile resurse.

Bibliografie :

Albu,G.,*O psihologie a educației*, Institutul European,Iași,2005

Popescu ,G.,*Psihologia creativității*,Editura Fundației România de Mâine, București,2004

Roco,M., *Creativitatea și inteligența emoțională*,Polirom, Iași, 2001

Stoica-Constantin,A.,*Creativitatea pentru studenți și profesori*, Institutul European,Iași,2004

ŞCOALA – O ŞANSĂ PENTRU UN VIITOR MAI BUN

Minoi Gabriela-Liliana, Şc. Gimn. Nr. 2 Picior de Munte, Dâmboviţa

Stoican Monica-Georgeta, Şc. Gimn. Nr. 2 Picior de Munte, Dâmboviţa

De-a lungul timpului, progresul înregistrat de ştiinţă, tehnică şi cultură a impus şi va impune o continuă perfecţionare a cadrelor didactice, întrucât contemporaneitatea are nevoie de o gândire critică, divergentă, originală şi creatoare, şcoala stând la baza dezvoltării competenţelor necesare integrării viitorului adult în societate.

Întrucât învăţământul primar presupune însuşirea cunoştinţelor de bază, care se vor dezvolta şi care vor susţine educabilul în formarea sa ulterioară, învăţătorul are un rol important şi complex, conştientizând necesitatea găsirii şi utilizării celor mai adecvate metode în procesul instructiv-educativ, în vederea formării şi dezvoltării priceperilor, deprinderilor, competenţelor educabililor.

Cerinţa primordială a educaţiei progresiviste, cum spunea Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităţilor de învăţare şi de muncă independentă, cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă interdependentă. Deşi învăţarea este eminamente o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat ca relaţiile interpersonale, de grup, sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective.

Practica a confirmat superioritatea metodelor activ-participative, de implicare plenară a elevului în activitatea de învăţare. Numai aşa se poate ajunge la o eficienţă maximă, numai aşa se pot atinge obiectivele stabilite. Un criteriu de apreciere a eficienţei metodelor îl reprezintă valenţele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalităţii elevilor.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

Dezvoltarea în ritm accelerat a ştiinţei şi tehnicii a condus la modificări radicale în toate domeniile vieţii sociale. În contextul condiţiilor actuale, se schimbă locul şi rolul omului în procesul muncii. Munca se intelectualizează permanent, fapt care impune pregătirea omului la nivelul ştiinţei şi tehnicii actuale. Această pregătire se face în şcoală. Permanent asistăm la o

avalanşă de informaţii noi care bombardează porţile învăţământului şi culturii. Circulaţia rapidă a informaţiei face din cultura epocii noastre o cultură dinamică.

În general, răspunsurile educaţiei se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei şi conţinuturilor educaţiei şi altul constituit din inovaţiile în conceperea şi efectuarea proceselor educative. Dacă în primul caz se impune o elaborare riguroasă a educaţiilor, în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educaţie, în privinţa orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conţinut, în vederea integrării tinerei generaţii în viaţa socială prin intermediul profesiunii.

Educaţia este un proces neîntrerupt, care duce la acumularea de cunoştinţe şi la îmbunătăţirea aptitudinilor, ea constituind un instrument excepţional cu ajutorul căruia se poate perfecta dezvoltarea individului şi pot fi construite relaţiile dintre oameni, grupuri sau naţiuni.

În ultimii ani s-au înregistrat progrese şi descoperiri ştiinţifice remarcabile, multe ţări depăşind stadiul subdezvoltării, standardele de viaţă crescând continuu, în proporţii diferite de la o ţară la alta. Contrar acestui fapt, sentimentul predominant al deziluziei contrastează profund cu speranţele născute după cel de-al doilea război mondial.

Există multe motive pentru a se pune accentul pe dimensiunile morale şi culturale ale educaţiei, astfel încât fiecare să poată percepe individualitatea celorlalţi şi să înţeleagă mersul nesigur al lumii spre unitate, dar acest proces trebuie început prin cunoaşterea de sine, printr-o călătorie interioară ale cărei repere sunt cunoaşterea, reflecţia şi practica autocriticii.

Educaţia constituie şi o experienţă socială prin care copiii învaţă despre ei înşişi, îşi dezvoltă aptitudini sociale şi dobândesc cunoştinţe şi deprinderi de bază. Această experienţă ar trebui să înceapă în primii ani ai copilăriei, în diverse forme, în funcţie de situaţie, dar întotdeauna prin implicarea familiei şi a comunităţii locale.

O preocupare majoră este valorificarea în cel mai înalt grad a diferitelor talente, astfel încât să fie redus eşecul şcolar şi să fie evitat sentimentul mult prea răspândit printre tineri că sunt excluşi, că nu au nicio perspectivă.

Diversele tipuri de învăţământ trebuie să includă atât educaţia convenţională, care se concentrează mai mult asupra ideilor abstracte şi a conceptualizării, cât şi abordări care să alterneze şcoala cu experienţe de muncă, astfel încât să stimuleze noi înclinaţii şi aptitudini. Oricum, între aceste abordări trebuie să se creeze punţi, pentru ca erorile, mult prea frecvente, în alegerea unei direcţii, să poată fi corectate.

Educaţia trebuie să găsească şi să marcheze puncte de referinţă care vor face ca oamenii să nu mai fie copleşiţi de fluxul informaţiei, în mare parte efemeră, care invadează domeniul public şi cel privat şi să aibă în vedere, ca scop final, dezvoltarea la nivel individual şi comunitar.

Fiecare individ trebuie să fie pregătit să profite de ocaziile de a învăţa, care i se oferă de-a lungul vieţii, atât pentru a-şi lărgi orizontul cunoaşterii, cât şi pentru a se adapta la o lume în schimbare, complexă, interdependentă.

Pentru a atinge acest scop, educaţia trebuie organizată în jurul celor patru piloni: *a învăţa să ştii,* ceea ce înseamnă dobândirea instrumentelor cunoaşterii, *a învăţa să faci,* astfel încât individul să intre în relaţie cu mediul înconjurător, *a învăţa să trăieşti împreună cu alţii,* pentru a coopera cu alte persoane, participând la activităţile umane, *a învăţa să fii*, un element important, ce rezultă din primele trei. Bineînţeles, toate aceste căi ale cunoaşterii formează un întreg, deoarece între ele există numeroase suprapuneri, intersectări şi schimburi.

Printre calităţile principale ale omului contemporan se numără capacitatea de a se adapta la situaţii noi ce apar, de a participa la propria lui formare şi informare. Astfel, şcoala ar trebui să-i informeze pe elevi cu „instrumente de muncă intelectuală, cu capacitatea de a achiziţiona şi prelucra, în mod cât mai independent, noile informaţii, prin urmare *a-i învăţa pe elevi să înveţe*". Se consideră că mai important decât cantitatea de cunoştinţe transmisă este calitatea organizări şi utilizării lor, deci cultivarea capacităţii creatoare.

Creativitatea devine astfel o finalitate importantă a educaţiei şcolare. Deci se va urmări în şcoală formarea unor elevi înzestraţi cu capacitatea de a gândi creator, cu un puternic spirit inventiv. „A învăţa să înveţi, a învăţa să devii reprezintă finalitatea principală a şcolii".

În ţara noastră s-au deschis adevărate şantiere de cercetări experimentale ce urmăresc diferite aspecte ale educaţiei (organizarea conţinutului în raport cu particularităţile de vârstă ale copiilor şi cu obiectivele educaţiei, optimizarea utilizării metodelor şi mijloacelor de învăţământ, evaluarea rezultatelor, prevenirea şi evitarea insuccesului şcolar).

Creşterea productivităţii, obţinerea de rezultate cât mai bune se realizează prin perfecţionarea tehnologiei, respectiv a formelor şi mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat. Desfăşurarea procesului instructiv-educativ trebuie să răspundă mai bine cerinţelor dezvoltării copilului, nevoilor societăţii.

Implementarea instrumentelor didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic,

mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii. Uneori consideră educaţia ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mişcare este nu numai rapidă ci şi imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai ştim dacă ceea ce ni se întâmplă este "bine" sau "rău". Cu cât mediul este mai instabil şi mai complex, cu atât creşte gradul de incertitudine.

În spiritul perfecţionării activităţii didactice, se urmăreşte transferul de la o clasă la alta a unor capitole şi teme mai dificile, încercarea de realizare a unor mai bune corelări între unele discipline, introducerea unor discipline care modelează atât intelectul, cât şi caracterul copiilor, cum ar fi activitatea de educaţie moral-civică, orele de educaţie religioasă.

Învăţământul modern conturează figura elevului activ, investigator, participant conştient la propria sa formare şi dezvoltare. Este de dorit ca elevul să fie pus în situaţia unor eforturi operaţionale sau creatoare care dau satisfacţii mai mari decât cele reproductive şi exercită influenţe formative mai bogate. Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Nu este suficient ca elevul să ştie, ci trebuie abilitat cum să facă să ştie, adică să ştie să înveţe, să ştie ce să facă cu ceea ce a asimilat, să ştie să gândească, pentru a soluţiona situaţii problematice în contexte noi.

BIBLIOGRAFIE:

Oprescu, N, Pedagogie, Ed. Fundaţiei „România de mâine", Bucureşti, 1996

Serdean, I, Metodica predării limbii române la clasele I-IV, Editura Universităţii Spitu Haret, Bucureşti, 2003

Neacşu, I, Metode şi tehnici de învăţare eficientă, Editura Militară, Bucureşti, 1990

EDUCAȚIA NON FORMALĂ - PARTE INTEGRANTĂ A FORMĂRII ȘI DEZVOLTĂRII PERSONALITĂȚII ELEVULUI

Floricica Mirea, Şcoala Gimnazială Mircea Sântimbreanu

Educația non-formală a devenit parte a discursului internațional referitor la politicile educaționale la sfârșitul anilor ’60 și începutul anilor 1970. Inițial, aceasta a fost văzută ca fiind legată de conceptul de învăţare pe tot parcursul vieţii.

Ce este educația non-formală? În cadrul dezbaterilor pe această temă, a fost realizată o diferențiere între diferite forme ale educației: informală, non-formală și formală.

Philip H. Coombs și Manzoor Ahmed oferă o definiție mult citată a educației non-formale. Este „orice activitate educațională organizată, sistematică, desfășurată în afara cadrului formal al sistemului pentru a oferi anumite tipuri de învățare anumitor subgrupuri din populație, adulți precum și copiii” (Coombs & Ahmed, 1974, Attacking Rural Poverty: How Nonformal Education Can Help, p. 8).

Coombs și colaboratorii săi au propus diferențierea între educația formală, educația non-formală și educația informală. În anul 1974 deja erau definite aceste concept. Educație formală sau educație curriculară este acea educație instituționalizată, cronologic clasificată și ierarhic structurată, cu angrenare a individului în această formă educațională de la primii ani de școală primară, cu orizont deschis până în ultimii ani de universitate. Educația non-formală, educație ne-curriculară, dar certificată, este acea activitate educațională organizată și sistematică, în afara cadrului oficial al instituției școlare, pentru a facilita învățarea atât a copiilor cât și a adulților. Educația informală - educație și ne-curriculară și ne-certificată - este un proces care se produce de-a lungul întregii vieți a oricărei persoane, educație în cadrul căreia se dobândesc și se acumulează cunoștințe, abilități și aptitudini, prin intermediul trăirii experiențelor proprii ale fiecărui individ și al relației sale cu mediul înconjurător.

Obiectivele educației non-formale, se referă la: creare de programe educaționale care să formeze aptitudini, valori, competențe și forme de organizare socială, capabile să promoveze si să producă schimbarea, să acorde importanță satisfacerii necesităților existente; crearea de programe care să crească oportunităților de angajare, pentru ca omul sa poată ajunge la situația de a-și îmbunătăți veniturile familiei și modificarea în tot mai bine a condițiilor de viață; transmiterea de cunoștințe de bază și de competențe (abilitați) necesare comunicării și integrarii în societate; programele sunt adresate persoanelor de diferite vârste, gen, statut social, rasă, etc.

Pentru P.H. Coombs şi M. Ahmed, „educaţia este inerentă procesului de învăţare pe tot parcursul vieţii, începând din copilărie şi continuând cu maturitatea. Este evident că cea mai mare parte a cunoştinţelor sunt dobândite pe parcursul vieţii, în afara şcolii (educaţie formală) şi în afara altor procese educaţionale organizate (educaţie nonformală). Indivizii învaţă mai întâi din experienţele cotidiene şi din multiplele surse educaţionale ale mediului lor: familie şi vecini, muncă şi joacă, activităţi religioase, piaţă, ziare, cărţi, festivităţi, emisiuni şi mass-media".

Astfel, potrivit unui sondaj din 2005 prezentat de Eurobarometru, contextele în care europenii cred că au învăţat ceva în ultimele douăsprezece luni sunt: acasă (69%), întâlniri informale (63%), activităţi de agrement (50%), comunicare în cadrul colectivului (44%), deprinderi noi la locul de muncă (41%), biblioteci sau centre social-culturale locale (31%), instruiri formale la locul de muncă (18%), cursuri sau seminarii într-o instituţie de învăţământ (17%).

Conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, învăţarea în contexte nonformale este considerată ca fiind învăţarea integrată în cadrul unor activităţi planificate, cu obiective de învăţare, care nu urmează în mod explicit un curriculum şi poate diferi ca durată. Acest tip de învăţare depinde de intenţia celui care învaţă şi nu conduce în mod automat la certificarea cunoştinţelor şi competenţelor dobândite.

Competenţele şi atitudinile dezvoltate elevilor în cadrul învăţării nonformale includ: competenţe interpersonale, capacitatea de lucru în echipă, încrederea în sine, disciplina, responsabilitatea, capacităţi de planificare, coordonare şi organizare/competenţe de gestionare a proiectelor, capacitatea de a rezolva probleme practice etc. Întrucât aceste competenţe au relevanţă crescută în dezvoltarea personală a individului, contribuind deopotrivă la participarea activă în societate şi pe piața muncii, acestea sunt complementare celor achiziţionate prin educaţia formală. Metodele utilizate sunt foarte diferite de pedagogia utilizată în educaţia formală. În cazul educaţiei nonformale accentul este pus pe învăţarea prin acţiune, învăţarea de la egali şi activitatea de voluntariat.

BIBLIOGRAFIE:

- Coombs P.H., Ahmed M. Attacking Rural Poverty, How Nonformal Education Can Help. Baltimore: The John Hopkins University Press, 1974.
- Cristea S. Fundamentele pedagogiei. Iaşi: Editura „Polirom", 2010
- Cucoş C. Pedagogie. Ediţia a II-a revăzută şi adăugită. Iaşi: Editura „Polirom", 2006
- Vasile Andrieş, Veronica Clichici, Educaţia nonformală: aspecte conceptuale şi funcţionale, Chișinău, 2020

STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR PRIN EXPERIMENTE DE FIZICĂ

Paula Mirică

Liceul Tehnologic „Prof. Ilie Gavrilă”, Sat Cioranii de Jos, Comuna Ciorani

Stimularea creativităţii în cadrul procesului de învăţământ, încă din primii ani, este deosebit de importantă, deoarece copilul este *„punctul cel mai fraged al vieţii, în care totul se poate înnoi* ”, căci acolo *„totul palpită de viaţă, acolo sunt ascunse binele sufletului, acolo se pândeşte creaţiunea omului.* ” (G. Albu, *Introducere într-o pedagogie a libertăţii*, 1998).

Creativitatea este *o dimensiune integrală a personalităţii* subiectului creativ ce presupune imaginaţie, dar nu se reduce la procesele imaginative; implică inteligenţă, dar nu orice persoană inteligentă este şi creatoare; presupune motivaţie şi voinţă, dar nu poate fi explicată doar prin aceste aspecte.

Şcoala urmează să realizeze finalităţi educative specifice, de care este direct responsabilă. Ei îi revine responsabilitatea de a acţiona pentru stimularea potenţialului creativ al elevilor în următoarele direcţii:

- identificarea potenţialului creativ al elevilor crearea premiselor gnoseologice ale activităţii creatoare, libere şi conştiente a omului (o concepţie despre lume care să dea sens şi să orienteze activitatea creativă);
- dezvoltarea posibilităţilor individuale de comunicare, care să înlesnească punerea rezultatelor creaţiei la dispoziţia societăţii;
- dinamizarea potenţialului creativ individual, în sensul valorificării adecvate a talentelor şi a cultivării unor atitudini creative în special a acelor care constituie principalii factori vectoriali ai creativităţii;
- asigurarea suportului etic al comportamentului creator.

Un elev îşi manifestă spiritul creativ atunci când:

- se implică activ în procesul de formare şi învăţare, adoptă o atitudine activă şi interactivă;
- gândeşte critic şi are deprinderi de gândire critică;
- acţionează în totală libertate în planul alegerilor pe care le face;
- explorează mediul şi găseşte soluţii personale;
- preferă gândirea divergentă, imaginativă şi creativă;
- îşi valorifică şi dezvoltă imaginaţia, originalitatea, inventivitatea, fantezia, creativitatea;
- problematizează conţinuturile şi face descoperiri;
- îşi exercită liberul arbitru;
- are încredere în forţele proprii şi dorinţa de autodepăşire;

- nu se descurajează în faţa frustrării şi ambiguului, ci perseverează;
- devine responsabil;
- elaborează produse intelectuale unice şi originale.

Profesorul trebuie să încerce să fie cât mai creativ, împreună cu elevii, punându-le astfel în valoare cât mai mult potenţialul creativ.

Potrivit lui Ioan Cerghit, **experimentul** este definit ca: *„o observaţie provocată, o acţiune de căutare, de încercare, de găsire de dovezi, de legităţi, este o provocare intenţionată, în condiţii determinate (instalaţii, dispozitive, materiale corespunzătoare, variaţie şi modificare a parametrilor etc.), a unui fenomen, în scopul observării comportamentului lui, al încercării raporturilor de cauzalitate, al descoperirii esenţei acestuia (adică a legităţilor care-l guvernează), al verificării unor ipoteze"*.

Totodată el consideră experimentul ca o metodă activă care *" are mai multă forţă de convingere decât orice altă metodă şi, deci, posibilităţi sporite de înrâurire asupra formării concepţiei ştiinţifice despre natură la elevi "*.

Experimentul are o deosebită valoare formativă, întrucât dezvoltă elevilor spiritul de observare, investigare, capacitatea de a înţelege esenţa obiectelor şi fenomenelor, de prelucrare şi de interpretare a datelor experimentale, stimulează interesul faţă de cunoaştere etc.

Cele mai întâlnite forme ale experimentului sunt:

- *Experimentul cu caracter demonstrativ* - realizat de profesor, în faţa clasei, în următoarea succesiune de etape: asigurarea unei pregătiri teoretice-sunt actualizate sau prezentate cunoştinţele teoretice care vor fi utilizate pe parcursul desfăşurării activităţii experimentale sau la prelucrarea datelor şi stabilirea concluziilor; cunoaşterea aparaturii de către elevi: sunt descrise trusele, aparatele, instalaţiile experimentale; executarea lucrării experimentale de către profesor, cu explicarea demersurilor efectuate şi asigurarea unei atitudini active din partea elevilor; elaborarea concluziilor, prin antrenarea elevilor.
- *Experimentul cu caracter de cercetare* se aseamănă cel mai mult cu experimentul ca metodă de cercetare şi parcurge aproximativ etapele unei investigaţii experimentale autentice: delimitarea unei probleme; emiterea de ipoteze; organizarea unor situaţii experimentale; desfăşurarea propriu-zisă a experimentului, cu folosirea aparaturii de laborator; prelucrarea şi interpretarea datelor; confirmarea sau infirmarea ipotezei.
- *Experimentul cu caracter aplicativ* urmăreşte confirmarea experimentală a unor cunoştinţe

ştiinţifice anterior dobândite. Se parcurg următoarele etape: prezentarea sau actualizarea cunoştinţelor teoretice; prezentarea sarcinilor de lucru; organizarea activităţii elevilor: gruparea lor, repartizarea truselor; executarea activităţii experimentale de către elevi sub îndrumarea cadrului didactic; consemnarea rezultatelor; comentarea rezultatelor şi stabilirea concluziilor.

Structura de proiectare şi organizare a metodei implică următoarele etape:

- motivarea psihologică a elevilor pentru situaţii de experimentare;
- argumentarea demersului experimental care urmează să fie realizat;
- prezentarea ipotezei sau ipotezelor care solicită declanşarea experimentului;
- reactualizarea cunoştinţelor şi a capacităţilor necesare pentru realizarea experimentului, cu precizarea condiţiilor didactice şi tehnologice;
- desfăşurarea experimentului sub îndrumarea profesorului;
- observarea şi consemnarea fenomenelor semnificative care apar pe parcursul realizării experimentului;
- verificarea şi dezbaterea rezultatelor;
- definitivarea concluziilor în sens ştiinţific şi pedagogic.

Scopul didactic principal al experimentului, se axează pe formarea unui sistem de gândire logică a elevilor. Însă ea nu poate exista în afara unui limbaj. De aceea, se consideră că este raţional ca experimentul să fie însoţit de anumite explicaţii ale profesorului. Acestea se vor structura şi se vor prezenta astfel încât sarcina de învăţare va putea fi înţeleasă şi controlată de elev. Din sus-numitul motiv, chiar de la primele experimente, se recomandă alegerea unui vocabular accesibil elevilor şi evitarea unei terminologii complicate. În cazul în care materialul conţine elemente de abstractizare, este utilă folosirea unor exemple sau analogii penetrabile pentru mintea elevului. Profesorul trebuie să-şi organizeze activitatea şi exprimarea într-o progresie a complexităţii, trecerea fiind treptată, fără salturi mari, aşa încât educabilul să poată urmări evoluţia gândirii şi activităţii profesorului în scopul organizării propriului experiment. Pentru dezvoltarea vocabularului ştiinţific al elevilor, acestora li se vor solicita scurte descrieri ale experimentului. Pentru notarea rapidă a informaţiei, se recomandă să-i învăţăm aplicarea anumitor semne şi scheme convenţionale. Totuşi, nu vom abuza de asemenea descrieri, deoarece *„rapoartele (prea extinse) asupra experimentului sunt o corvoadă pentru elev şi profesor” (*Physical Science Study Commitée), astfel ajungându-se la o pierdere a interesului faţă de cercetare în genere.

Un rol important în realizarea experimentelor în laborator îl are şi folosirea calculatorului cu ajutorul căruia se pot realiza experimente virtuale. Metodele tradiţionale de educare nu mai furnizează profesorilor aptitudinile necesare pentru a-i învăţa pe elevi cum să supravieţuiască

economic pe piaţa muncii în ziua de azi. Profesorul trebuie să-i înveţe pe elevi să aplice strategii pentru rezolvarea problemelor şi să folosească mijloacele adecvate pentru a învăţa, colabora şi comunica. Profesorul trebuie să fie pregătit să informeze elevii în legătură cu avantajele pe care tehnologia le poate aduce.

Şcolile şi sălile de clasă, atât cele reale cât şi cele virtuale trebuie să aibă profesori care să fie echipaţi cu resurse tehnologice, talent şi îndemânare şi care să-i poată determina pe elevi să înveţe efectiv conţinutul materiei incluzând în acelaşi timp concepte tehnologice şi aptitudini.

Legăturile cu lumea reală, sursele primare de informare şi mijloacele sofisticate de adunare a datelor sunt doar câteva din resursele care permit profesorului să furnizeze oportunităţi inimaginabile pentru înţelegerea conceptuală.

Următoarea listă de caracteristici reprezintă abordările tradiţionale legate de învăţare şi strategiile corespunzătoare, adesea asociate cu medii noi de învăţare pentru elevi.

Metodele <u>tradiţionale</u> de învăţare	**Metodele <u>noi</u> de învăţare**
Instruirea bazată pe profesor →	→ Instruirea centrată pe elev
Stimulare unilaterală →	→ Stimulare multilaterală
Progres pe o singură cale →	→ Progres pe mai multe căi
Un singur mediu →	→ Mai multe medii (multimedia)
Muncă individuală →	→ Muncă în echipă
Furnizare de informaţii →	→ Schimb de informaţii
Învăţare pasivă →	→ Învăţare activă (bazată pe explorare)
Învăţare bazată pe cunoaştere →	→ Învăţare bazată pe gândire şi luare de decizii
Context izolat, artificial →	→ Context autentic, real

Utilităţile calculatorului:

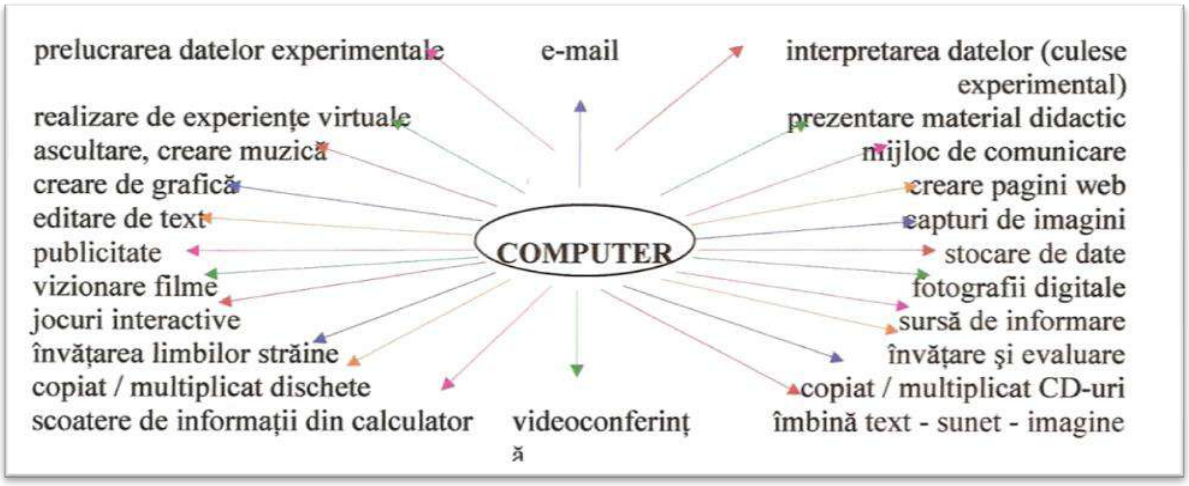

În activitatea cu elevii, pentru învăţarea interactivă a fizicii computerul poate fi folosit pentru:

a) Modelarea unor fenomene fizice - pot fi fenomene fizice cu durată reală foarte mare sau foarte mică sau care au loc în condiţii dificil de realizat. Modelarea permite ca aplicaţia să ofere rezultate în timp real.

b) Simularea executării în timp real a unor lucrări de laborator ~ pot fi acele lucrări care în condiţii obişnuite nu pot fi realizate pe motiv că: ~ fenomenele decurg foarte repede sau foarte încet; ~ dimensiunile spaţiului în care are loc fenomenul fizic sunt foarte mari sau foarte mici; ~ tehnica securităţii nu permite realizarea experimentului în condiţiile unui laborator şcolar (radiaţii, substanţe toxice); ~ lipseşte aparatura necesară - laboratorul nu dispune de o dotare corespunzătoare efectuării unui anumit tip de experiment.

Folosirea computerului are avantajul „efectuării" frontale a lucrării de laborator prin multiplicarea rapidă pe un număr nelimitat de calculatoare a lucrării şi parcurgerea secvenţelor de către utilizator în ritm propriu. Scopul simulării lucrărilor de laborator nu este înlocuirea în totalitate a experimentelor reale (numai unele experimente, în condiţiile prezentate anterior), uneori este eficientă rularea programului în paralel cu desfăşurarea lucrării de laborator pentru a se putea face o comparaţie sugestivă între model şi fenomenul fizic. Se poate implementa un algoritm de instruire bazată pe modelare, experiment direct şi evaluare continuă.

c) Prelucrarea datelor experimentale – activitate care constă în calculul numeric al valorilor unor mărimi fizice şi reprezentări grafice.

Avantajele acestei metode sunt:

- simulează cât mai bine realitatea;
- dezvoltarea motivaţiei intrinseci;
- realizarea învăţării interdisciplinare, interactive, centrate pe elev;
- consolidarea învăţării din punct de vedere al folosirii ulterioare a cunoştinţelor dobândite;
- dezvoltarea creativităţii elevilor;
- reducerea timpului de învăţare şi ridicarea calităţii învăţării;
- exemple reale sortite din start eşecului datorită vechimii şi fiabilităţii reduse a aparaturii.

Instruirea asistată de calculator asigură:

- posibilitatea individualizării procesului de instruire;
- personalizarea actului învăţării;
- parcurgerea secvenţelor de instruire de către utilizator în ritm propriu;
- eliminarea timpilor morţi în cadrul lecţiei;

- controlul activităţii desfăşurate de utilizator;
- învăţarea interactivă a fizicii;
- creşterea motivaţiei şi interesului utilizatorului pentru studiul fizicii.

Profesorul de fizică, preocupat să abordeze noi tehnologii de instruire printre care şi fizica asistată de calculator, poate învăţa să scrie programe simple pentru a fi implementate în lecţie sau, în postură de utilizator, poate achiziţiona programe scrise de alţii.

În concluzie experimentul este un drum spre noi descoperiri, bucurie, experienţă, dezlegare, un fel de miracol care te ajută să înţelegi mai bine lumea în care trăieşti.

Bibliografie:

1. Bruner, J., *Procesul educaţiei intelectuale,* EDP, Bucureşti, 1970.
2. Cerghit, I., *Metode de învăţământ*. EDP, Bucureşti, 1980.
3. Ciascai, L., *Didactica fizicii,* Editura "Corint", Bucureşti, 2007.
4. *Fizica.* PSSC, EDP, Bucureşti, 1971.
5. Neacşu, I., *Metode şi tehnici de învăţare eficientă*, Editura "Minerva", Bucureşti, 1990.
6. Pop, V., Turcitu, D., Panaghianu, M., *Ghidul profesorului de fizică*, Editura "Radical", Craiova, 1998.
7. *Prentice Hall exploring Physical Science*, Teacher's Edition, New Jersey, 1999.
8. Albu, G., *Introducere într-o pedagogie a libertăţii*, EDP, Bucureşti, 1998.
9. Gîrboveanu, M., Negoescu, V., Nicola, G., Onofrei, A., Roco, M., Surdu, A., *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ*, Bucureşti, 1981.

METODĂ ALTERNATIVĂ DE EVALUARE

- PROIECTUL -

Profesor învățământ preșcolar:

Ecaterina Florina Miron/Luminița Lupu

Școala Gimnazială "Comandor Alexandru Cătuneanu" Lunca Cetățuii

Spre deosebire de metodele tradiţionale, care realizează evaluarea rezultatelor şcolare obţinute pe un timp limitat şi de regulă cu o arie mai mare sau mai mică de conţinut, dar oricum definită – ***metodele alternative de evaluare*** prezintă cel puţin două caracteristici:

- pe de o parte realizează evaluarea rezultatelor în ***strânsă legatură cu instruirea învăţarea,*** de multe ori ***concomitent*** cu aceasta;
- pe de altă parte, ele privesc rezultatele şcolare obţinute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor ***capacităţi***, dobândirea de ***competenţe*** şi mai ales schimbări în planul ***intereselor, atitudinilor***, corelate cu activitatea de ***învăţare***.

Proiectul

Proiectul reprezintă o activitate de evaluare mai amplă decat investigaţia. Proiectul începe în clasă, prin definirea şi înţelegerea sarcinii de lucru – eventual şi prin începerea rezolvării acesteia – se continuă acasă pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, timp în care elevul are permanente consultări cu profesorul şi se încheie tot în clasă, prin prezentarea în faţa colegilor a unui raport asupra rezultatelor obţinute şi dacă este cazul, a produsului realizat. Proiectul este o forma activă, participativă care presupune şi încurajează transferul de cunoştinţe, deprinderi capacităţi, facilitează şi solicită abordările interdisciplinare şi consolidarea abilităţilor sociale ale elevilor.

Este deosebit de util atunci când profesorul urmăreşte accentuarea caracterului practic/aplicativ al învăţării şi apropierea între discursul teoretic şi experienţa de viaţă a elevilor.

Realizarea unui proiect presupune, parcurgerea următoarelor etape:

1. Identificarea unei probleme/teme/subiect;

2. Culegerea, organizarea, prelucrarea şi evaluarea informaţiilor legate de problema sau tema aleasă;

3. Elaborarea unui set de soluţii posibile ale problemei;

4. Evaluarea soluţiilor şi deciderea către cea mai bună variantă.

În funcţie de tema aleasă exista şi un al cincilea pas în care elevii trec efectiv la aplicarea soluţiei pentru care au optat, ceea ce presupune elaborarea unui plan de implementare, cu etape, resurse, responsabilitati, modalitati de evaluare a rezultatelor obtinute. Reprezintă „o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă." (Cucoş, 2008, 138).

Pe parcursul realizării proiectului, cadrul didactic oferă suport şi consultaţii elevilor în desfăşurarea cercetării, în colectarea datelor necesare şi poate efectua evaluări parţiale. Evaluarea proiectului implică atât raportarea la calitatea produsului, cât şi la calitatea procesului, a activităţii elevului. În acest sens, este necesar ca profesorul să formuleze criterii clare, susceptibile de a asigura o evaluare obiectivă şi să le comunice elevilor. Un exemplu de structurare a criteriilor de evaluare a unui proiect îl oferă A. Stoica, în lucrarea sa - *Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori* (2001, 63):

- Stabilirea scopului/obiectivelor proiectului şi structurarea conţinutului;
- Activitatea individuală realizată de către elev (investigaţie, experiment, anchetă etc.);
- Rezultate, concluzii, observaţii. Aprecierea succesului proiectului, în termeni de eficienţă, validitate, aplicabilitate etc.;

- Prezentarea proiectului (calitatea comunicării, claritate, coerenţă, capacitate de sinteză etc.);
- Relevanţa proiectului (utilitate, conexiuni interdisciplinare etc.).

➢ ***Avantaje ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare*:**

- este, în acelaşi timp, o metodă eficientă de evaluare, dar şi o metodă de învăţare interactivă;
- plasează elevul într-o situaţie de cercetare autentică;
- cultivă responsabilitatea pentru propria învăţare şi rezultatele acesteia;
- asigură implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- facilitează abordările de tip inter- şi transdisciplinar;
- promovează interevaluarea/autoevaluarea şi interînvăţarea;
- oferă posibilitatea aprecierii unor rezultate de diverse tipuri (cunoştinţe, capacităţi, abilităţi);
- permite exersarea şi evaluarea:
- asigură dezvoltarea competenţelor de relaţionare, a competenţelor de comunicare;
- stimulează creativitatea;
- facilitează dezvoltarea încrederii în propriile forţe etc..

➢ ***Limite ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare*:**

- apariţia unor conflicte între elevi (în condiţiile elaborării în grup a proiectelor);
- minimalizarea rolului profesorului etc..

Este important ca elevii să înţeleagă criteriile de evaluare, procesul evaluativ, pentru a putea reflecta asupra performanţelor obţinute, a le explica şi a găsi modalităţi de progres. Elevii nu trebuie evaluaţi unii în raport cu ceilalţi, scopul nu este de a-i ierarhiza, ci de a vedea evoluţia, progresul, achiziţiile.

BIBLIOGRAFIE:

Cucoş,C., -*Pedagogie,*Ed.Polirom,Iaşi,2000;

Stanciu, M.,- *Reforma conţinuturilor învăţământului. Cadru metodologic*, Ed.Polirom, Iaşi, 1999;

Stoica,A., - *Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori* 2001

EDUCAȚIA – TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR

MIRON GABRIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,NICOLAE IORGA,, FOCȘANI

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, fundamentul pentru a forma o societate de către toți, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea.

Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea**.**

Educația este un ornament în vremuri de prosperitate și un refugiu în vremuri de restriște”, spunea Aristotel. Pentru că educația este puterea care clădește atât de frumos caractere, oameni și minți.

Educația are multe sensuri. De la șapte ani de-acasă și până la cele mai înalte doctorate și cursuri postuniversitare la Harvard, Sorbona sau Massachusetts Institute of Technology. Trecând printre ele printr-un elegant slalom, educația poate fi privită n-dimensional. Asta nu e o noutate. Nu inventăm din nou conceptul de apă caldă.

Scopul școlilor publice era oferirea unei educații elementare și îmbunătățirea nivelului de trai al clasei muncitoare care s-a conturat în zonele urbane ca răspuns la apariția industrializării.

Scopul principal al înființării și susținerii sistemelor educaționale din alte țări a fost datorată necesității pregătirii forței de muncă care să susțină o economie industrializată, bazată pe producție și inginerie, aflată atunci în plină ascensiune. Nevoia de forță de muncă era divizată astfel: 80% muncă manuală și doar 20% muncă administrativă și profesională. Acest aspect a influențat semnificativ structura sistemului public de educație. Așadar accentul s-a pus pe educația elementară iar accesul spre învățământul mediu sau superior era destul de redus. Acest fapt se datora cerințelor de pe piața muncii.

Creșterea importanței învățământului mediu și superior s-a realizat datorită creșterii bruște a natalității și a debutului unei economii bazate pe cunoaștere. Astfel cerințele de pe piață muncii s-au diversificat iar șansele ca absolvenții de liceu sau studii universitare să-și găsească un loc de muncă au crescut.

În era industrializării sistemul școlar a devenit o unitate foarte bine definită și delimitată în raport cu lumea din exterior. Se bazează pe principiul conformizării și al standardizării. Școlile au orare de funcționare și norme de conduită prestabilite.

Ca și caracteristici a modului de funcționare a sistemului și actului educațional amintim aici următoarele:

- materialul predat este cam același iar evaluarea se face după standarde fixe care lasă foarte puține opțiuni de alegere
- sistemul de învățământ este organizat pe grupe de vârstă
- ziua de școală este organizată în ore de curs iar trecerea de la o ora la alta este marcată de sunetul clopoțelului
- predarea se realizează bazându-se pe diviziunea muncii
- procesul de învățământ este alcătuit din etape secvențiale distincte în idea că elevii sau studenții să realizeze progrese prestabilite iar la final vor rezulta niște elevi/ studenți educați și pregătiți dar fără a se fi realizat raportarea la lumea reală în care ei trebuie să trăiască și să muncească.
- predarea se realizează sub formă unor prelegeri în sala de clasa sau curs unde profesorul ocupă locul central iar elevul/studentul este mai mult un ascultător, un receptor de informație iar feedback-ul este insuficent.
- relația dintre educație și ocuparea ulterioară a unui loc de muncă este pregnantă iar astfel se pune accent maxim pe unele materii în timp ce altele sunt lăsate mai în urmă sau chiar ignorate .

Contribuția economică a învățământului se evidențiază prin două tipuri de efecte: efecte economice directe (calificarea resurselor umane în raport cu nevoile diferitelor sectoare ale economiei) și resurse economice indirecte (formarea anumitor caracteristici de personalitate în activitatea profesională). Pătrunderea economiei de piață în lumea școlii, situație în care părinții și elevii sunt considerați clienți și consumatori de educație, iar educația este considerată o marfă, școala un serviciu social care trebuie cumpărat, este o tendința care poate influența negativ evoluția școlii. Această perspectivă asupra școlii uită faptul că elevul este o persoană care așteaptă ca școală să răspundă nevoilor sale de formare fundamentale: formare personală, formarea imaginii de sine,

dezvoltarea unor competențe adaptativ-creative, afirmare de sine, toate acestea înainte de formarea strictă pentru a răspunde cerințelor pieței muncii.

Amintim că școala s-a focalizat excesiv și unilateral pe intelectualizarea individului iar treptat nivelul supracalificării a atins cote destul de mari. Deși politicile naționale privind educația îi au în vedere pe absolvenții de facultate, aceștia mai mereu nu își găsesc de lucru. De ce? Pentru că angajatorii spun că au nevoie de oameni care să gândească în mod creativ, să inoveze , să comunice bine, să lucreze în echipă, să fie adaptabili și încrezători în sine. Greu de găsit. De ce? Pentru că educația academică nu a fost concepută pentru a dezvolta astfel de calități ci dimpotrivă se focalizează pe asimilarea, memorarea și reproducerea cunoștințelor și nu spre dezvoltarea altor zone ale personalității (motivație, valori, interese, voință), încurajează munca de cercetare individuală în detrimentul cele în echipă, măsoară succesul în funcție de meritul academic. Alte minusuri ale sistemului academic, care conduc la situația prezentată mai sus sunt: numărul mare de studenți care limitează timpul profesorului pentru predare personalizată, studenții frecventează cursuri de masă unde predarea se face sub formă unor prelegeri ample de la distanță sau în cadrul unor grupuri de seminar mari unde sunt puține oportunități pentru predarea individualizată, sarcinile sunt adesea împărțite fără un feedback suficient pentru informarea studentului.

Punctele slabe ale sistemului de învățământ tradițional/industrial (supracalificaţii sau la polul opus necalificaţii, lipsa calităților anteprenoriale, etc.) creează probleme pe piața forței de muncă afectând atât marile companii, intreprinderile mici și mijlocii cât și instituțiile publice.

Școala trebuie să reducă indicele de conservatorism, să funcționeze nu doar pentru a răspunde cerințelor sociale ci să aibă un rol activ în influențarea și determinarea schimbărilor sociale. Astfel școala trebuie să răspundă și așteptărilor individuale și să pună accent pe potențialul de dezvoltare a fiecărui individ.

Valorile esențiale ale culturii inovatoare sunt: orientarea spre acțiune și schimbare, focalizarea activității pe elev, profesionalizare și competență, calitate, eficiență, management participativ și leadership, egalitate, echitate, descentralizare, valorizarea părinților și comunității locale ca parteneri educaționali. Proiectarea didactică este unitară iar metodele și strategiile pedagogice sunt uniforme, evaluarea elevilor și a cadrelor didactice se realizează standardizat, structurile ierarhice și organigramă sunt aceleași, timpul școlar, destinat activității în școală, este tăiat, planificat, ritmat, măsurabil, cuantificabil și administrabil toate acestea sunt elemente esențiale care țin de cultura conservatoare care se identifică în funcționarea unei unități de învățământ.

Educația actuală trebuie să se focuseze pe calitate și echitate, componente care mai apoi se reflectă pregnant în reușita școlară a elevilor și reușita socială a absolvenților. Reușita școlară depinde în principal de nivelul de pregătire profesională al cadrelor didactice, organizarea și

gestionarea procesului de predare-învățare, rigoarea evaluării, care țin de realizarea curriculumului, climatul relațional din școală, din clasă, gestionarea timpului alocat predării și învățării. Reușita socială a absolvenților ar trebui să fie determinată, în cea mai mare măsură, de reușita școlară. Acest lucru nu mai este astăzi valabil. Reușita socială este dependentă și de factori extrapedagogici cum ar fi poziția socială, relațiile familiei și structurile sociale existente.
Au apărut și s-au extins și alte surse și modalități de educare și formare ale individului, lucru care a dus la reducerea monopolului educațional pe care școala l-a exercitat în timp. Noul tip educațional implică două categorii de schimbări: pe axa timp/durata (educația se poate realiza de-a lungul întregii vieți) și pe axa spațiu (are loc lărgirea și amplificarea surselor sociale de educație). Astfel apare concurența dar și cooperarea dintre educația formală (școlară) și educația nonformală și informală.

Extinderea rapidă a educației nonformale și informale, mai flexibilă, mai adaptabilă, mai deschisă și mai neconvențională impune necesitatea realizării unui *„parteneriat constructiv”* între cele trei componente ale câmpului social al educației (formală, nonformală și informală) sub conducerea școlii. Realizarea acestui parteneriat determină școală actuală să funcționeze într-un climat educațional care se bazează pe comunicare și cunoaștere, determinată de prezența masivă a noilor tehnologii. Pentru exploatarea și valorificarea maximă a potențialului acestor noi tehnologii este necesară realizarea unui efort susținut la nivel social cât și la nivel educațional în privința formării și dezvoltării competențelor pentru utilizarea acestora. Prezența tehnologiei informației și comunicării (TIC) în școală are că rezultat multiplicarea și diversificarea surselor de informații și permiterea accesului elevilor în mod direct la informație depășind barierele impuse de curriculumul școlar. Prin intermediul TIC se efectuează trecerea de la elevul consumator de informație la elevul activ, deschis spre noi orizonturi și cu un spirit critic bine dezvoltat. În acest context se modifică și rolul pe care îl are profesorul în cadrul sistemului educațional, care acum nu mai ocupă locul central, lucru privit ca un aspect pozitiv în măsura în care cadrul didactic este scutit de problema transmiterii cunoștințelor având mai mult timp pentru selecția și ordonarea lor euristică și pentru antrenarea elevilor în situații de învățare de tip formativ. Educația virtuală oferă elevilor și studenților flexibilitatea să învețe în ritmul lor oferindu-le totodată controlul asupra ritmului, spațiului și timpului care sunt elemente esențiale în realizarea învățării active și automotivante.

Bibliografie

Khan, Salman. (2013). O singură școală pentru toată lumea, Bucureşti: Editura Publica.

Păun, Emil. (2017). Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică, Bucureşti: Editura Polirom.

Grisay, A. and Mahlck, L., 1991. The quality of education in developing countries. IIEP, Paris: A Preview of Some Research Studies and Policy Documents.

UNICEF, 2000. Defining quality in education. Working Paper Series, Education Section, Programme Division, United Nations Children's Fund UNICEF, USA.

UNESCO, 2009. World conference on higher education: The new dynamics of higher education and research for societal change and development. Paris, 5-8 July 2009, ED.2009/CONF.402/2.

STIMULAREA CREATIVITĂȚII PREȘCOLARILOR PRIN INTERMEDIUL POVEȘTILOR ȘI POVESTIRILOR

PREDAREA INOVATIVĂ – EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Nume și prenume: Miron Petronela

Instituția de învățământ: Școala Gimnazială „ Carmen Sylva" Iași, structura Grădinița cu Program Prelungit Nr. 9 Iași

Preșcolaritatea reprezintă, fără îndoială, perioada cea mai favorabilă pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Capacitatea cadrului didactic de a crea contexte de învățare și de a stimula creativitatea preșcolarilor constituie premisa de reușită în atingerea obiectivelor în educație. Poveștile și povestirile sunt printre cele mai bine agreate tipuri de activități în perioada grădiniței, întrucât capacitatea copiilor de a înțelege lumea înconjurătoare este în plin proces de dezvoltare.

Activitățile de dezvoltare a limbajului antrenează numeroase procese psihice, cele mai importante dintre acestea fiind gândirea, memoria și imaginația. Limbajul este principalul mijloc de comunicare și exprimare a trăirilor, emoțiilor și gândurilor, iar din acest motiv, îmbogățirea acestuia reprezintă un obiectiv foarte important pe întreaga perioadă a preșcolarității.

Încă din primii ani de viață, părinții încep acest proces de dezvoltare a proceselor psihice, citindu-le copiilor povești, în diferite momente ale zilei. Cadrele didactice, pregătite temeinic în acest sens, știu cum să integreze în activitățile zilnice aceste etape de citire, pentru a-i ajuta pe copii să descopere lumea, să-și îmbogățească vocabularul, să se exprime coerent și să dezvolte o pasiune pentru citire. Lecturarea unor povești scurte, cu morală sau hazlii, poate fi introdusă în orice moment al zilei, cu scopul de a-i familiariza pe preșcolari cu cărțile. Acestea din urmă, prin varietatea de ilustrații și culori, atrag atenția copiilor, făcându-i să participe activ și la etapa de descoperire a mesajului, a personajelor și a întâmplărilor din carte.

Fiecare individ, indiferent de vârstă, prezintă particularități care îl definesc și îl individualizează, în relație cu cei din jur. Preșcolaritatea este perioada care pune accentul în mod deosebit pe respectarea acestor particularități, impunându-i cadrului didactic să își adapteze întreaga activitate didactică în funcție de nivelul de dezvoltarea și de înțelegere al colectivului de copii. Astfel, în fața unei grupe de preșcolari care nu manifestă interes față de lectură, în toate formele ei,

educatoarea trebuie să apeleze la mijloace de învățământ atractive și diverse, la metode și procedee didactice moderne, pentru a-și asigura reușita.

În activitățile clasice de povestire, imaginile reprezintă fundamentul înțelegerii unui text, întrucât le furnizează preșcolarilor informații despre locul desfășurării acțiunii și personajele implicate. Planșele folosite trebuie să respecte câteva criterii esențiale, printre care se enumeră dimensiunea acestora, claritatea imaginii, numărul de planșe folosite, dar și atractivitatea lor. Este bine cunoscut faptul că în prima perioadă a preșcolarității, educatoarea este modelul în activitățile de lectură, este cea care dezvoltă idei și sugerează răspunsuri. În timp, totuși, preșcolarii își dezvoltă propriile abilități de descoperire a unui text, astfel că revine în sarcina cadrului didactic să încurajeze și să susțină inițiativele în exprimarea liberă. Maniera în care cadrul didactic a reușit să transmită, de-a lungul timpului, informațiile, tonul vocii, mimica și gesturile, va reprezenta modelul după care preșcolarii se vor iniția în arta povestirii.

Principalul rol al poveștilor și povestirilor este acela de a dezvolta limbajul, imaginația și creativitatea preșcolarilor. Fiecare moment al povestirii, fiecare cuvânt necunoscut, explicat și fiecare întrebare îmbogățesc vocabularul copilului, oferindu-i premisele necesare propriilor experiențe de povestire. Calmul și răbdarea cadrului didactic ajută preșcolarii să își însușească aceste noi informații în ritm propriu, dezvoltându-le treptat și făcând conexiuni cu situațiile de învățare anterioare.

După numeroasele contexte în care copilul a fost în rolul de auditor, educatoarea îi creează cadrul potrivit pentru ca acesta să aibă rolul de povestitor, de vorbitor. Încurajările, lipsa criticilor, ajutorul și susținerea sunt factorii care asigură succesul în activitate și mențin motivația copilului pentru a lua parte activ la viitoarele activități de dezvoltare a limbajului, dar și pentru exprimarea liberă, de zi cu zi. Fie care vorbim despre povestirea educatoarei, fie despre poveștile create de copii după imagini, cu început sau sfârșit dat, după un plan de idei etc., fiecare dintre acestea ar trebui să fie un prilej de dezvoltarea cognitivă, de îmbogățire a vocabularului și de exersare a limbii române.

În cadrul unei activități de povestire a educatoarei, după așezarea în semicerc sau pe pernuțe a preșcolarilor, cadrul didactic poate organiza secvența de captare a atenției pregătind un joc interactiv, proiectat pe videoproiector, în care copiii își reamintesc povești audiate anterior, în care grupează personaje după povestea din care fac parte sau în care plasează personajele în cadrul de natură similar poveștii de care aparțin. Această primă secvență, de captare a atenției, este foarte importantă pentru derularea întregii activități, pentru ca va stârni curiozitatea pentru descoperirea unei noi povești, unor noi personaje. După prezentarea obiectivelor activității, cadrul didactic poate introduce șorțul povestitorului sau planșele, în ordinea cronologică a desfășurării acțiunii, utilizând fără reținere atât limbajul nonverbal, cât și limbajul paraverbal. Explicarea cuvintelor necunoscute este o etapă esențială în procesul de înțelegere a textului audiat, astfel că educatoarea nu trebuie să neglijeze acest pas important. După încheierea etapei de povestire propriu-zisă, cadrul didactic

dirijează învățarea adresând întrebări despre personaje, acțiune, insistând ca preșcolarii să se exprime corect din punct de vedere gramatical, în propoziții simple și dezvoltate, urmărind firul logic al acțiunii. După constatarea nivelului de înțelegere a textului audiat, cadrul didactic poate începe secvența de asigurare a retenției și a transferului, solicitând copiilor fie să așeze personajele pe o planșă, în ordinea apariției acestora în acțiunea poveștii, fie să găsească un titlu sugestiv poveștii audiate sau să îl schimbe pe cel existent, fie să realizeze un desen, ilustrând secvența preferată din poveste. De asemenea, cu ajutorul videoproiectorului, pot fi afișate imagini reprezentative din poveste, în care personajele realizează o acțiune, iar copiii trebuie să imite ceea ce observă. Preșcolarii pot realiza o scurtă dramatizare a poveștii audiate, folosindu-se de un teatru de păpuși mobil și câteva marionete. O altă manieră în care se poate realiza secvența de asigurare a retenției și a transferului este ca educatoarea să înregistreze secvențe audio cu pasaje din poveste, preșcolarii urmând să recunoască momentul din poveste pe care îl audiază și să îl asocieze cu imaginea potrivită. Activitatea de povestire va fi încheiată prin aprecierea eforturilor individuale și colective ale tuturor preșcolarilor.

Poveștile create de copii, după imagini sau secvențe date, necesită o abordare foarte bine gândită în prealabil, întrucât preșcolarul ales să-și prezinte ideile în fața colegilor ia locul povestitorului, devenind protagonistul activității. Copilul ocupă scaunul povestitorului și, bazându-se pe cunoștințele asimilate până în acel moment, dezvoltă idei, creează situații, povestește și își exersează creativitatea. Cadrul didactic poate sugera cooperarea între colegi, oferind grupei posibilitatea de a adăuga acțiuni, personaje, locuri, atâta timp cât protagonistul activității, povestitorul, este de acord să fie ajutat. Activitățile care pun copiii în situația de a ieși în evidență, de a-și arăta cunoștințele, pot fi percepute diferit, în funcție de receptorul lor. Pe de o parte, preșcolarii introvertiți, cei care nu se simt confortabil cu a fi în centrul atenției, pot manifesta reticență și chiar frică față de un astfel de rol. De cealaltă parte se află preșcolarul extrovertit, căruia îi face plăcere să iasă în evidență și care manifestă entuziasm pentru rolul de povestitor. Participarea tuturor copiilor, fără teamă și rețineri, este în strânsă legătură cu siguranța pe care preșcolarii o simt pe parcursul zilei sau în diferitele contexte de învățare, datorită educatoarei care i-a ascultat, i-a încurajat, a avut răbdare și a educat cu blândețe, până în acel moment.

Creativitatea este un proces mental care definește perioada copilăriei, în mod natural, dar care, pentru a persista și a se dezvolta, trebuie să fie susținută de activități concrete. Povestirile, poveștile, creează un univers nou, o lume abstractă, în care cei mici își transpun gândurile, trăirile, sau chiar propria viață. Lectura este principalul factor care contribuie la dezvoltarea creativității și a limbajului, cele două fiind interdependente. Capacitatea cadrului didactic de a pune la dispoziția preșcolarului resursele necesare dezvoltării creativității și limbajului va determina reușita în activitățile de educare a limbajului.

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR TIC ÎN EDUCAȚIE

Profesor Miron Steluța Otilia
Școala Gimnazială Movila Miresii, județul Brăila

Lumea contemporană reprezintă o permanentă şi inedită provocare pentru educaţie. Existenţa fiecărui individ în parte, ca şi a întregii societăţi în ansamblul ei, capătă un ritm din ce în ce mai alert și astfel devine tot mai marcată de necesitatea cunoaşterii rapide, complete şi corecte a realităţii înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun şi competent. Aceast fapt duce, inevitabil, la creşterea volumului de informaţii ce trebuie analizat, la necesitatea stocării şi prelucrării acestora, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viaţa de zi cu zi, cât şi în procesul instructiv-educativ.

În contextul noilor realități, introducerea instrumentelor TIC în procesul instructiv- educativ este absolut necesară, cu atât mai mult cu cât competența digitală este una dintre cele opt competențe - cheie care trebuie avute în vedere în procesul de formare al tinerilor. Tehnologiile digitale nu trebuie să reprezinte o simplă adăugare în planul de învăţământ, ele trebuie să fie integrate deplin „în serviciul educaţiei" la toate nivelurile sistemului educațional. Actorii educaţionali trebuie să fie formaţi pentru a face faţă schimbării, incertitudinii şi inovării. Complexitatea crescută a sarcinilor școlare şi a mediilor de învăţare de astăzi sugerează nevoia realizării într-o nouă manieră a activităţilor educaţionale. Includerea instrumentelor TIC în procesul de învățare înseamnă o vizualizare mai bună a informației, soluții inedite, ore interesante și originale și, nu în ultimul rând, eficientă crescută.

În cele ce urmează, vă prezint câteva instrumente/aplicații care pot fi integrate și folosite cu succes atât de către profesori, cât și de către elevi în cadrul orelor de geografie și nu numai.

Livresq - **https://livresq.com/ro/** este un editor de conținut educațional cu ajutorul căruia poți să creezi cursuri eLearning și lecții interactive direct în browser.

Edpuzzle - **https://edpuzzle.com/** este o aplicație de eLearning care permite utilizatorilor să selecteze un videoclip și să îl personalizeze prin editarea, decuparea, înregistrarea propriului audio, adăugarea de sarcini de lucru sau întrebări de tip test direct în fluxul video. EDpuzzle permite, de asemenea, profesorilor să monitorizeze și să noteze implicarea elevilor în videoclipurile create.

Liveworksheets - **https://www.liveworksheets.com/** este o platformă care permite transformarea foilor de lucru tradiționale, imprimabile (doc, pdf, jpg.) în fișe de lucru interactive care pot include sunete, videoclipuri, exerciții de glisare și plasare, potrivire cu săgeți, selecție

multiplă și chiar exerciții vorbite, pe care elevii trebuie să le parcurgă folosind microfonul. Elevii pot completa aceste fișe de lucru online și pot trimite răspunsurile profesorului.

Plickers - **https://www.plickers.com/** este un instrument de colectare a datelor util pentru profesori și distractiv pentru elevi. Aplicația permite evaluarea instantanee a clasei, cu ajutorul cartonaselor folosite de elevi care sunt scanate cu telefonul de către profesor, iar rezultatele fiecarui elev sunt văzute în timp real și inregistrate pe platformă.

Kahoot - **https://getkahoot.com/** este o platformă de învățare care permite crearea de jocuri educaționale pentru orice disciplină care pot fi distribuite sau jucate online.

Socrative - **http://www.socrative.com/** este o aplicație care permite realizarea și administrarea de teste online. Evaluarea acestora în timp real dă posibilitatea identificării imediate a rezultatelor învățării.

Wordwall - **https://wordwall.net/** este o aplicație cu ajutorul căreia poți crea resurse interactive dar si imprimabile utilizând diferite șabloane sub formă de chestionare, potriviri, jocuri de cuvinte și multe altele.

Learningapps - **https://learningapps.org/** este o aplicație Web 2.0 care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive. Aplicațiile existente pot fi direct folosite ca materialele didactice sau utilizatorii le pot crea sau modifica după cerințele și ideile personale.

Purposegames - **https://www.purposegames.com/** este o aplicație pentru învățare și distracție în același timp, cu ajutorul căruia se pot crea jocuri și chestionare, rezultatele fiind colectate în baza de date a aplicației.

Puzzlemaker - **www.puzzlemaker.com/** este un instrument de generare a puzzle-urilor cu ajutorul căruia puteți să creați și imprimați căutări de cuvinte personalizate, încrucișări, puzzle-uri matematice și multe altele, folosind propriile liste de cuvinte.

Canva - **https://www.canva.com/** este o platformă online de design grafic cu care se pot crea afișe, postere, prezentări, logo-uri, felicitări, pliante etc.

Visme - **https://www.visme.co/** este o platformă all-in-one pentru crearea de prezentări, documente, vizualizări de date, videoclipuri și alt conținut de marcă.

ThingLink - **https://www.thinglink.com/** este o platforma de tehnologie educațională care facilitează îmbogățirea imaginilor, videoclipurilor și tururilor virtuale cu informații și linkuri suplimentare, făcându-le astfel interactive și accesibile în cloud.

ClimateCharts - **https://climatecharts.net/** este o aplicație web pentru generarea diagramelor climatice.

Integrarea resurselor TIC în educaţie este benefică şi duce la o creştere a performaţelor şcolare, cu condiţia ca elevii și profesorii să posede cunoştinţe minime de utilizare a calculatorului.

TIC nu trebuie să fie doar un instrument pentru a prezenta conţinuturile existente într-o altă manieră, trebuie să ducă la modificarea modului de gândire şi a stilului de lucru la clasă al profesorilor, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de personalitatea şi de posibilităţile elevului.

Utilizarea TIC nu trebuie să devină o obsesie deoarece fiecare elev are dreptul la succes şcolar şi la atingerea celor mai înalte standarde curriculare posibile, de aceea trebuie găsite metodele pedagogice adecvate pentru fiecare caz în parte.

În concluzie putem spune că pentru a realiza un învăţământ de calitate şi pentru a obţine cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învăţare-evaluare cât şi metodele moderne.

Bibliografie:

https://dianaporojan18.wordpress.com/eficienta-utilizarii-tic-in-procesul-instructiv-educativ/
https://lingualab.ro/pluginfile.php/382/mod_page/content/9/Articol-instrumente-ICT.pdf?time=1602847426531

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. înv. preşcolar Mîrşu Alexandra Mihaela

Grădinița Albești, Școala Gimnazială Leşile

Prof. înv. primar Leulescu Cristiana

Școala Primară Albești, Școala Gimnazială Leşile

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelora care dispun de ele.”

Aristotel, în lucrarea sa „Politica”, considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

Jan Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe”, și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Nelson Mandela a spus: „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea”.

Albert Einstein considera că: „Scopul educaţiei ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acţioneze şi să gândească independent şi care, în acelaşi timp, să vadă în slujirea comunităţii realizarea supremă a vieţii lor”.

Jean Jacques Rousseau a spus: „Tot ceea ce n-avem de la naştere şi de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educaţie. Această educaţie ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri”.

Immanuel Kant a spus: „Omul poate deveni om numai prin educaţie. El nu e nimic decât ceea ce face educaţia din el”. Tot filosoful german Immanuel Kant aprecia că educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății: „este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convină cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Toți acești oameni minunați au perfectă dreptate. Cu toții cunoaștem valoarea educației în viața noastră, pentru că educația înseamnă procesul de dobândire a cunoștințelor, iar cunoștințele sunt cele care ne ajută să reușim în viață.

Cuvântul educație provine din cuvântul latin educare care înseamnă „a ne aduce", iar educația ne aduce numai avantaje.

Educația poate fi definită ca proces de învățare, de dobândire de cunoștințe, de dezvoltare a unor abilități, valori, convingeri și obiceiuri, este principalul lucru care ne învață să discernem între bine și rău. Deci putem să spunem că educația este drumul pe care trebuie să îl parcurgem pentru a reuși, este drumul către progres.

Educația merge dincolo de ce se întâmplă între cei 4 pereți ai unei săli de clasă, un copil primește educație din experiențele sale din afara școlii la fel ca și din acelea din înăuntrul acesteia. Există 3 tipuri principale de educație: educație formală, educație informală și educație non-formală.

Educația formală include ansamblul acțiunilor intenționat educative, organizate și realizate în mod planificat, sistematic, în cadrul instituțiilor școlare și universitare, prin intermediul sistemului de învățământ structurat și ierarhizat în trepte școlare și pe ani de studii. Astfel, educația formală sau învățatul formal începe de la grădiniță, continuă în școala primară, apoi la gimnaziu, liceu, colegiu sau universitate. Educația formală este dată de educatori, învățători, profesori care au o calificare în acest sens, de la care se așteaptă să fie eficienți în arta de predare. De asemenea, trebuie observată o disciplină strictă. Elevul și profesorul sunt conștienți de aceste lucruri și se implică în procesul de educație.

Educația informală cuprinde ,,totalitatea informațiilor neintenționate, difuze, eterogene, voluminoase - sub raport cantitativ - cu care este confruntat individul în practica de toate zilele și care nu sunt selectate, organizate și prelucrate din punct de vedere pedagogic". Educația informală ar putea fi un părinte care învață un copil cum să pregătească o masă sau cum să meargă pe bicicletă. Oamenii pot, de asemenea, primi educație informală prin citirea multor cărți de la bibliotecă sau a multor website-uri educaționale. Educația informală este când nu studiezi într-o școală și nu folosești nicio metodă particulară de învățare. În acest tip de educație, eforturile conștiente nu sunt implicate. Nu este nici planificată anterior, nici deliberată. Ar putea fi învățată la piață, într-un hotel sau acasă.

Spre deosebire de educația formală, educația informală nu este împărtășită de o instituție precum școala. Educația informală nu este livrată conform unui orar fix. Nu este niciun curriculum necesar. Educația informală constă în experiențe și trăirea în familie sau comunitate.

Educația non-formală include educația adultă de bază, educația alfabetizării adulților sau pregătirea echivalentă școlii. În educația non-formală, cineva (care nu este în școală) poate învăța să scrie și să citească, alte abilități de bază sau abilități pentru locul de muncă. Educația acasă, instruirea individualizată (precum învățarea programată), învățarea la distanță și instruirea asistată de calculator sunt alte posibilități. Educația non-formală este împărtășită conștient și deliberat și implementată sistematic. Ar trebui să fie organizată pentru un grup omogen. Educația non-formală ar trebui să fie programată pentru a servi nevoile grupului identificat. Acest lucru va necesita flexibilitate în proiectarea curriculum-ului și a schemei de evaluare.

Astfel, putem concluziona că educația are puterea de a schimba lumea. Trebuie să fim conștienți de faptul că suntem cu toții responsabili de bunăstarea planetei Pământ și astfel este sarcina fiecăruia dintre noi să facem lumea mai educată, mai înțeleaptă și mai dreaptă.

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie;
2. Jinga, I., Istrate, E., “Manual de Pedagogie”, Ed. All, Bucuresti, 2001;
3. Cucos, C., “Pedagogie”, Ed. Polirom., Iași, 1996.

STRATEGII DIDACTICE TRADIȚIONALE ȘI MODERNE UTILIZATE EFICIENT ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Metoda didactică poate fe definită ca un demers tipic , folosit în prodesul de învăţământ, atât de către educator, cât şi de copil, în scopul educării copilului. În afară de eficienţa lor, concretizată în dobândirea anumitor cunoştinţe, priceperi, deprinderi şi atitudini, metodele sunt importante şi pentru că vor genera în timp o atitudine pozitivă faţă de învăţare, faţă de educaţie, precum şi că vor iniţia un stil cognitiv dominant, mai mult sau mai puţin productiv, mai mult sau mai puţin aducător de rezultate, satisfacţii, ceea ce constituie aporturi formative majore.

Metodele de învăţământ au fost clasificale după mai ulte criterii. Luând în considerare criteriul tradiţionalismului, clasificăm metodele în metode tradiţionale şi metode moderne, interactive. Dintre cele tradiţionale aş enumera observaţia, demonstraţia, modelarea, conversaţia, explicaţia, exerciţiul. Dintre cele moderne, piramida, blazonul scimbă perechea, tehnica lotus, explozia stelară, cubul, pătratele divizate, harta cu figuri.

METODE TRADIŢIONALE

PROBLEMATIZAREA

Problematizarea este o metodă care solicită copilului un efort intelectual orientat spre descoperirea de noi cunoştinţe sau procedee de acţiune şi de verificare a soluţiilor găsite.

Problematizarea constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situaţii problemă, care solicită copiilor utilizarea , restructurarea şi completarea unor cunoştinţe şi capacităţi anterior dobândite în vederea rezolvării situaţiei problemă pe baza experienţei şi a efortului personal.

Problematizarea este folosită cu succes în activităţile matematice din grădiniţă . Aplicată cu consecvenţă şi discernământ, problematizarea dezvoltă la copilul preşcolar gândirea independentă , productivă, scheme operatorii şi asigură motivaţia intrinsecă a învăţării.

Situaţia- problemă reprezintă o sarcină cu caracter de noutate, prin a cărei rezolvare copilul îşi însuşeşte noi cunoştinţe . Contactul cu situaţia problemă crează o stare conflictuală în gândire , copilul observând un dezacord între cunoştinţele anterioare şi sarcina de rezolvat. Din acest punct de vedere situaţia- problemă poate fi definită ca o interacţiune cognitivă între subiect şi obiect , cu următoarele caracteristici:

- pune în evidenţă dezacordul între nivelul de cunoştinţe şi situaţia creată- copilul este angajat într-o sarcină de cunoaştere pentru rezolvarea căreia are o experienţă de cunoaştere;
- activitatea este orientată spre descoperirea spre descoperirea unor noi cunoştinţe şi procedee de acţiune menite să rezolve dezacordul existent.

În folosirea problematizării trebuie să parcurgem următoarele etape:

- organizarea situaţiei- problemă (fond problematizat);
- formularea sarcinilor (acţiunea concretă);
- dirijarea copiilor în descoperirea soluţiei (munca independentă);
- sistematizarea şi fixarea cunoştinţelor dobândite prin rezolvarea sarcinii.

Problematizarea are valenţe formative ce pot fi folosite în activităţile matematice pentru toate nivelele de vârstă , eficienţa şi frecvenţa acestora sporind la grupa mare.

Prin folosirea frecventă a problematizării ca metodă de învăţare se constată o perfecţionare a procedurilor de descoperire inductivă folosite de copii.

Exemplu de problematizare:

La o activitate matematică de la grupa mare, când ne propunem să consolidăm cunoştinţele şi deprinderile copiilor de descompunere a numerelor în limitele 1-8.

Pe o tablă magnetică aşezăm 8 flori şi 2 vaze. Alături punem silueta unei fetiţe pe care o numim Bianca.

Le spunem copiilor că Bianca doreşte să împartă florile pe care le-a cules în cele două vaze pentru a dărui în buchet mamei şi unul bunicii.

- *Cum credeţi că ar putea Bianca să împartă florile.*

Situaţia problematică este de a descompune numărul 8 în două mulţimi de elemente. Copiii încearcă, pe rând, diferite modalităţi de împărţire a celor 8 flori. De fiecare dată, sub fiecare vază se aşază numărul corespunzător şi se dicută cu copiii despre modalitatea de împărţire a florilor. Pe flipchart se scriu variantele găsite de copii. Se fac mereu completări şi aprecieri de către educatoare până se ajunge la epuizarea tuturor posibilităţilor de descompunere.Se pot împărţi florile în cele 2 vaze astfel: 0 şi 8, 3 şi 5, 4 şi 4, 5 şi 3, 7 şi 1, 8 şi 0, 2 şi6, 6 şi 2, 1 şi 7

CONVERSAŢIA EURISTICĂ

Conversaţia euristică este unul din tipurile conversaţie folosite ca metode didactice. Conversaţia se bazează pe întrebare , adresată de cadrul didactic elevilor (dar nu neapărat) şi răspunsul venit din partea celui întrebat.

Conversaţia euristică este denumită şi conversaţie de descoperire deoarece, prin acest tip de conversaţie, folosindu-se de întrebări puse corect şi eficient, profesorul îi îndeamnă pe copii să efectueze o investigaţie în sfera propriei lor cunoaşteri, a propriei informaţii şi să descopere , prin reorganizarea informaţiei, noi adevăruri.

Privind din acestă perspectivă, prin conversaţie nu se transmit noi cunoştinţe, ci se creează starea de căutare a răspunsurilor la problemele semnalate. Se porneşte de la o situaţie problematică, insuficient înţeşeasă de copil şi a cărei rezolvare , interpretare este cunoscută de adult. Pentru că rezolvarea nu poate fi înţeleasă, găsită dintr-o dată de către copil, adultul îl conduce prin întrebări; el îi atrage atenţia asupra unor elemente importante pentru înţelegere şi astfel îl ajută să găsească noi relaţii , să contureze probleme mai restrânse a căror rezolvare sim plifică explicaţia integrală. Dacă întrebărole adultului sunt prea simple, dirijează strict răspunsurile copilului, atunci şi efortul de înţelegere este redus, iar contribuţia conversaţiei la descoperirea cunoştinţelor este redusă.

Prin urmare, „noul" apare pe baza a ceea ce se ştia deja, prin investigare şi descoperire. Prin acest tip de conversaţie se face o „deschidere a minţii".

Utilizarea conversaţiei în activităţile cu preşcolarii ajută, de asemenea, într-o măsură extrem de semnificativă la dezvoltarea capacităţilor de comunicare a copilului, înţelegând prin aceasta nu neapărat dezvoltarea capacităţilor de verbalizare, cât, nmai ales, îmbunătăţirea comportamentului social: a intra cu uşurinţă în relaţei cu ceilalţi, a avea iniţiativa dialogului, a asculta interlocutorul, a asculta activ. Nu întâmplător s-a spu că cel mai dificil lucru de realizat cu preşcolarii este nu atât de a-i învăţa să vorbească, ci mai ales de a-i învăţa să tacă şi când să tacă.

Exemplu de conversaţie euristică:

În cadrul unei activităţi de consolidare la cunoaşterea mediului cu tema „Se închide toamna ca o carte", am folosit conversaţia euristică pentru a identifica împreună cu preşcolarii caracteristicile anotimpului toamna şi a aduce, prin comparaţie, în atenţie, elemente ale anotimpului iarna. Activitatea s-a desfăşurat la grupa mare (nivel II).

În veriga de dirijare a învăţării copiii au observat planşe cu aspecte de iarnă şi cu aspecte de toamnă . Apoi, pentru a face comparaţie între cele două anotimpuri se desfăşoară o conversaţie euristică:

- *Ce anotimpuri reprezintă imaginile?*

  -În imagini sunt reprezentate anotimpurile iarna şi toamna.

- *Care sunt lunile toamnei?*

  -Lunile toamnei sunt: septembrie, octombrie, noiembrie.

- *Ce fenomene specifice toamnei cunoaşteţi?*

  - Este mai frig, plouă, se îngălbenesc frunzele.

- *Care fructe se coc toamna?*

  - Merele, perele, strugurii, nucile, gutuile.

- *Cum le consumăm?*

  -Le consumăm proaspete, crude.

- *Ce se întâmplă în grădina de legume toamna?*

  -Oamenii adună legumele din grădini.

- *Enumeraţi legumele de toamnă.*

  -Roşii, cartofi, porumb, ardei, gogoşari,varză.

- *Ce fac unele păsări toamna? De ce?*

  -Păsările pleacă în ţările calde pentru că la noi este foarte frig.

- *Enumeraţi caracteristici ale anotimpului toamna.*

  - Este un anotimp bogat pentru că avem multe fructe şi legume. Este mai friguros, se usucă iarba, pleacă păsările călătoare, se îngălbenesc frunzele şi cad din copaci.

- *Cum se pregătesc pentru iernat insectele şi animalele pădurii?*

  -Animalele îşi adună mâncare foarte multă pentru a avea toată iarna şi se bagă în culcuşurile lor.

- *Oamenii se pregătesc pentru iarnă? Cum fac acest lucru?*

  -Se pregătesc şi oamenii. Îşi adună provizii în cămară, îşi pregătesc lemne pentru foc.

- *Care fructe se coc iarna? De ce?*

  -Iarna nu se coc fructe pentru ă este foarte frig afară.

- *Cum este iarna afară?*

  -Iarna este foarte frig.

- *Care sunt lunile de iarnă?*

  -Lunile iernii sunt: decembrie, ianuarie, februarie.

- *Care sunt caracteristicile anotimpului iarna?*

  - Este foarte frig, ninge, vine Moş Crăciun.

- *Ce cuvinte atribuim anotimpului toamna?*

  -Fructe, legume, frunze îngălbenite.

- *Dar anotimpului iarna?*

  -Frig, zăpadă, Moş Crăciun, sanie.

Cunoştinţele reactualizate sunt apoi sintetizate şi „consemnate„ cu ajutorul metodei „bula dublă” , care arată asemănările şi deosebirile dintre cele două anotimpuri.

JURNALUL GRAFIC

Jurnalul grafic este o metodă interactivă prin care se identifică caractesticile unor noţiuni pentru a le diferenţia de celelalte din aceeaşi categorie. Se urmăreşte identificarea elementelor cele mai semnificative specifice noţiunii studiate.

Jurnalul se aşază într-un loc vizibil pentru a putea fi completat .

Este alcătuit din mai multe file , fiecare filă fiind împărţită în 9 pătrate.Se completează pe parcursul perioadei în care este studiată tema propusă. Se poate completa individual sau în grup.

Jurnalul individual- Se desenează sau se lipesc imagini specifice temei, care o diferenţiază de altele (de exemplu, elemente specifice verii); imaginile se aşază în câte o căsuţă; copiii care ştiu îşi scriu numele , ceilalţi vor pune semne individuale. Dacă ramân căsuţe libere, se vor colora sau se vor lăsa libere. Copiii care au interes mare pentru subiect vor fi lăsaţi să completeze mai multe căsuţe, însă trebuie ca fiecare copil să participe la completarea jurnalului.

Completarea se face la activităţile liber- alese de dimineaţă, pe măsura ce copiii au parcurs o temă sau au descoperit ei înşişi, din alte surse informative.

Nu toţi copiii trebuie să completeze în aceeaşi zi.

Pentru a evalua modul cum au lucrat copiii se desprind filele jurnalului şi se aşază pe un panou pentru a fi mai bine vizualizate. Se reaminteşte sarcina de lucru şi criteriul după care se va analiza fiecare element (să fie specific anotimpului vara).

Dacă este un element greşit, în pătrăţelul respectiv se pune semnul întrebării.

Evaluarea se face de către educatoare sau de către un grup de copii care şi-au însusit foarte bine tema.

Jurnalul completat în grup- Se constituie 4 grupuri de câte 4-5 copii. Fiecare copil îşi alege tema (de exemplu, dacă jurnalul va fi completat cu elemente specifice celor 4 anotimpuri, fiecare copil îşi va alege anotimpul preferat).

Se comunică sarcina de lucru: “Completaţi jurnalul grafic desenând sau alegând elemente specifice numai anotimpului pe care l-aţi ales”.

Timpul de lucru este de 10-15 minute; copiii comunică între ei, motivează alegerile făcute, caută imagini în biblioteca grupei; dacă au prea multe imagini la dispoziţie se decide în grup care vor fi utilizate.

Dupa finalizarea jurnalelor, acestea se aşază pe panouri. Evaluarea se poate face prin metoda “Turul galeriei”; fiecare grup îşi prezintă propria filă din jurnal; ceilalţi colegi pot face observaţii , exprima idei, sugestii; la semnalul educatoarei grupurile de copii trec pe rând pe la fiecare filă din cele expuse şi fac completări, dacă este cazul.

Filele jurnalului se expun în holul gradiniţei sau în grupă , transformându-se într-o expoziţie.

❖ Jurnalul se poate completa şi la începutul studiului. Fiecare copil îşi alege o subtemă (de exemplu, flori de primăvară, mijloace de transport terestre, etc.) şi completeaza măcar un pătrat cu tema de cercetat.

Sugestii metodice:

Educatoarea va urmări modul de completare al jurnalului grafic astfel încât să se respecte sarcinile de lucru; se urmăreşte să nu se repete elementele în mai multe pătrate.

Educatoarea evaluează flexibil copiii.

Educatoarea desfăşoară activităţi care să-i conducă pe copii la identificarea caracteristicilor individuale ale noţiunilor.

Copiii identifică , analizează, compară şi selectează informaţii, reprezintă grapfic, evaluează.

Beneficii:

- ❖ Exersează operaţiile gândirii, dezvoltă gândirea critică, dezvoltă încrederea în sine;
- ❖ Incurajează munca independentă.

Exemplu de jurnal grafic

Am folosit jurnalul grafic completat în grup la o activitate de cunoaştere a mediului la grupa mijlocie. Tema activităţii a fost „Anotimpurile". Am înpărţit copiii în 4 grupe, de câte 4-5 copii, după tehnica „mâna oarbă". Fiecare grupă a avut de identificat dintr-o mulţime imaginile specifice anotimpului reprezentat în imaginea de „titlu" al jurnalului său.

Copiii au ales jetoanele potrivite şi le-au lipit în câte un pătrat din cele 9 ale jurnalului grafic. La final, filele de jurnal au fost expuse pe holul grădiniţei şi lucrările au fost apreciate de copiii de la cealaltă grupă mare din unitate.

PIRAMIDA

Piramida este o metodă interactivă care contribuie la dezvoltarea capacităţii de a sintetiza principalele probleme , informaţii, idei ale unei teme date sau ale unui text literar.

Piramida se deafăşoară în mai multe etape:

- Decuparea mai multor pătrate de culori diferite;
- Construirea piramidei după îndrumări verbale (se aşază după culoare, de jos în sus); la grupele mijlocii se pot confecţiona benzi de lungimi diferite , împărţite în pătrate de culori diferitesau nuanţe diferite;

- Copiii vizualzează piramida reprezentată timp de câteva minute.

  Pentru a înţelege metoda copiii primesc jetoane cu fructe, legume, frunze, cereale.

  Se clasifică imaginile după felul lorşi se găseşte lcul potrivit, copiii denumind noţiunile.

Metoda poate fi integrată la începutul unei activităţi pentru reactualizarea cunoştinţelor , ca variantă în desfăşurarea unui joc didactic sau în etapa realizării feed- back-ului unei activităţi de observare, poveste, convorbire, etc. Cu succes poate fi abordată în activităţile integrate de matematică, educarea limbajului, cunoaşterea mediului, dar şi în etapa jocurilor liber-alese.

Exemplu de „piramidă"

În cadrul unei activităţi de convorbire cu tema „ Cresc frumos şi sănătos", am folosit metoda piramidei pentru a realiza feed- backul.

Am pregătit o piramidă mare, de polistiren, pe care copiii aveau de aşezat diferite imagini pentru a reconstitui piramida alimetaţiei sănătoase, dar cu tot cu un etaj pentru mişcare şi unul pentru consumul de lichide. Copiii au primit diferite imagini pe care le-au sortat după felul lor: imagini care sugerau mişcarea, care sugerau consumul de lichide, care sugerau consumul de paste, de fructe şi legume, de carne, de produse lactate, de dulciuri.

După sortarea imaginilor, ei le-au aţezat pe piramidă, după cunoştinţele pe care le aveau despre alimentaţia sănătoasă. Acolo unde a fost cazul, am intervenit pentru a le oferi ajutorul.

La final, piramida a fost aşezată pe un panou şi analizată.

BIBLIOGRAFIE:

- Breben S, Gongea E., Ruiu, Ge., Fulga, M.(2002), *Metode interactive de grup,* Arves.
- Neagu, M., Beraru, Ge. (1995), *Activităţi matematice în grădiniţă*, AS S.
- Stan, L., (2014), *Pedagogia preşcolarităţii şi şcolarităţii mici*, Polirom.
- Barbu, H., Mateiaş, A., Popescu, E., Şerban, F., Rafailă, E. (1998), *Pedagogie Preşcolară*, E.D.P.

PORTRETUL UNUI DASCĂL

Autor: Prof.cons.școlar Misici Dubravca

Unitatea de învățământ: CJRAE Timiș

Cel mai frecvent aplicat criteriu de stabilire a modelului ,,profesorului ideal" este cel de eficiență în activitatea de predare-învățare, definită în termeni de conduită așteptată și realizată de către elevi. Principala calitate a acestui model, din punct de vedere structural, a fost considerată compatibilitatea dintre ,,vocația pedagogică" și ,,a te simți chemat, ales pentru această sarcină și apt pentru a o îndeplini". Vocația pedagogică presupune: ,,iubire pedagogică", certitudinea valorilor social-culturale, conștiința responsabilității față de copii, față de țară și față de umanitate, în general. Alte însușiri ale ,,profesorului ideal" sunt de ordin: fizic (sănătatea, integritatea fizică, prezența agreabilă, ținuta decentă), intelectual (inteligența, spiritul de observație, memoria bună, imaginația bogată), afectiv (empatia, generozitatea, pasiunea, entuziasmul), volitiv (fermitatea, perseverența, consecvența, răbdarea), moral (modestia, onestitatea, corectitudinea) etc.

Analiza structurală a personalității cadrelor didactice a fost realizată de către cercetători, luând în considerare influența factorilor interni (ereditari) și a celor contextual-situaționali care au efect asupra evoluției sale, în cadrul socio-cultural specific și prin realizarea obiectivelor instructiv-educative, ceea ce constituie o abordare integrală, unitară, care îmbină maniera structurală cu cea funcțională. De-a lungul timpului, specialiștii au încercat să contureze modelul ,,profesorului ideal", prin care să prezinte într-o manieră sintetică totalitatea trăsăturilor și a calităților personale, necesare unui bun specialist. A fost subliniat faptul că, pe lângă caracterul înnăscut și dobândit al cadrului didactic, este necesară și dobândirea unui sistem complex de competențe, care să facă posibilă obținerea de plus valoare în activitatea sa de predare-învățare.

Activitatea didactică a profesorului modern, depășește evidențierea unor calități personale ale acestuia, apreciate prin terminii de: vocație, talent, măiestrie, prin faptul că presupune însușirea unui sistem complex de cunoștințe teoretice, formarea unor deprinderi, abilități, competențe, calități și asumarea unor roluri, într-o manieră riguroasă și controlată, ceea ce reprezintă profesionalismul său. Personalitatea reprezintă un termen foarte complex, studiat în psihologie, care exprimă ,,organizarea dinamică în cadrul individului a acelor sisteme psihofizice care determină comportamentul său caracteristic".

Competența pedagogică a unui cadru didactic poate fi analizată doar în strânsă legătură cu cea de aptitudine pedagogică, prin care se asigură dobândirea de noi capacități, cunoștințe, priceperi, deprinderi, fiind componenta funcțional-operațională, specială, a personalității, dependentă de experiența pedagogică a persoanei. Aria cea mai mare de cuprindere aparține competenței pedagogice (în comparație cu aptitudinea pedagogică), presupunând și efectele din planul practic ale activității pedagogice, fiind ,,o variabilă instrumental, practică, efectivă, însemnând atât pregătire de specialitate, cât și cunoștințe psihologice despre specificul personalității elevilor, particularitățile de învățare, capacitățile de transmitere a cunoștințelor, de folosire a diverselor metode și strategii". Structural, aptitudinea pedagogică are trei componente, care vizează domeniile: cognitiv, organizatoric și comunicativ și care presupune, în același timp, existența subcomponentelor: spiritul de observație pedagogic, imaginația pedagogică, exigența, tactul pedagogic, atenția distributivă, spiritul organizatoric, creativitatea în plan pedagogic. Noțiunea de status pedagogic reprezintă poziția socială ocupată de cadrul didactic în grupul școlar căruia îi aparține, la un moment dat. Noțiunea de rol vizează comportamentul individului aflat în dubla ipostază: ,,de subiect și de obiect al expectanților, emițător și receptor al acestora". Modul în care o persoană își îndeplinește rolul, poate contribui la validarea statusului, având de suferit dacă rolul este defectuos realizat sau ignorat; un status social înalt presupune un repertoriu mai vast de prescripții, în timp ce un status mai scăzut antrenează un număr mai limitat de comportamente obligatorii, respective o libertate mai mare individului.

Cele două noțiuni: de status și de rol (care este de două tipuri: prescris – constituit din normele grupului, din așteptările membrilor acestuia față de persoana în cauză și efectiv – ansamblul variat de comportamente directe, realizate în mod specific de un individ), pot fi înțelese doar în relație, având o parte comună de intersecție. Școala și clasa de elevi sunt sisteme sociale în care se desfășoară o dinamică bazată pe legile și principiile interacțiunii umane, studiate de psihosociologi. Atât cadrele didactice, cât și elevii sunt „actori sociali" în cadrul activităților instructiv-educative și în dinamica rol-statusurilor, specifică unei organizații școlare, ceea ce implică ,,o redefinire a rolurilor profesorului, o multiplicare și diversificare a funcțiilor acestuia în condițiile în care societatea contemporană este din ce în ce mai mult orientată către cunoaștere, în condițiile declinului numeric și, în consecință, și în condițiile unui declin al calității personalului didactic".

Exercitarea rolurilor cadrelor didactice din spațiul școlar este supusă multor influențe și presiuni, uneori de tip contradictoriu, excesiv de presant, care au ca efect un ansamblu de ,,așteptări de rol", produse de către factori de tip organizațional/instituțional (inspectori, directori, șefi de catedră) sau/și de către factori parțial reglementați instituțional (categorie care include părinții, elevii, colegii). Rezultatele pot genera uneori așa-numitele ,,conflicte de rol", care se pot manifesta ca și: ,,conflicte

personalitate-rol", „conflict intrarol" și „conflict interol", ceea ce evidențiază necesitatea realizării unui echilibru între aspectul organizațional și între aspectul pedagogic (pe care trebuie pus accentul), al organizației școlare.

Un alt set de funcții, foarte importante ale cadrelor didactice sunt cele de conducere, respectiv de: îndrumare, control, conducere, planificare și de evaluare în procesul instructiv-educativ. Expresia unui ansamblu de moduri de comportament manifestate frecvent în conduita fiecărui cadru didactic în aceste ipostaze, este foarte importantă, deoarece țin de expresivitatea acestora la: organizarea activităților în sala de clasă; activitățile de control; sancționarea diverselor conduite ale elevilor; planificarea conținuturilor de predare-învățare; rezolvarea dificultăților apărute în diferite momente în clasă; stimularea și întreținerea interesului pentru învățare al elevilor. Evaluarea progreselor cognitive ale elevilor poate fi considerată, în acest caz, „stilul educațional" al profesorului. Prin stilul educațional al unui profesor de înțelege comportamentul său, sub toate aspectele, în procesul educativ, mai exact, este expresia originalității fiecărui educator (incluzând și părinții elevilor), a modului său aparte de a fi, a culturii sale pedagogice, a unor: concepții, opinii și mentalități.

Bibliografie

1. Cucoș, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008;
2. Cucoș, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2009;
3. Bontaș, I. – Pedagogie. Tratat, ediția a V-a revăzută și adăugită, Editura BIC ALL, București, 2001;

RESPONSABILITĂȚILE MENTORULUI

Mitea Mariana, Școala Gimnazială „Lucian Blaga”, Satu Mare

“Progresul este imposibil fără schimbare, iar cei care nu pot să-şi schimbe părerile, nu pot nici să schimbe lumea, nici să se schimbe pe ei înşişi”. (George Bernard Show)

Fiecare dintre noi am avut un model în viaţă, atât în viaţa personală cât şi în viaţa profesională. Această persoană a avut o influenţă deosebită asupra carierei noastre şi la care ne putem gândi cu recunoştinţă. Această persoană ar putea fi denumit şi mentor. Din păcate nu toate cadrele didactice am avut acest sprijin la începutul carierei noastre, deşi am fi avut nevoie foarte mare de ea.

Mentorul este persoana de model pentru student/practicant, dar ei nu trebuie să-l imite, să-l copieze, mentorul este un facilitator al învăţării pentru a dobândi independenţă, pentru a dezvolta anumite abilităţi şi a înţelege activitatea persoanei mentorate.

Mentorul este cadrul didactic dintr-o unitate şcolară care are responsabilitatea de a conduce şi coordona practica pedagogică a studenţilor, ei trebuind să aplice noţiunile şi cunoştinţele de metodică dobândite în facultate şi învaţă să predea. El organizează lecţii demonstrative pentru studenţii practicanţi şi le oferă posibilitatea de a-şi însuşi tehnici, metode şi procedee didactice cât mai variate. Mentorul trebuie să ajute studenţii practicanţi, trebuie să analizeze obiectiv procesul predării, trebuie să stabilească scopuri realiste ale activităţii didactice ale studenţilor, prin aceste activităţi conducându-i la îmbunătăţirea calitativă a acesteia. Mentorul trebuie să ofere studenţilor practicanţi un feed-back rapid şi eficient pentru ea, ca ei să se poată dezvolta professional.

Mentorul trebuie să întocmească fişele de evaluare, trebuie să acorde note pentru activitatea didactică a studenţilor practicanţi. El trebuie să atragă studenţii practicanţi şi la activităţi în afara clasei (ex.cercuri pedagogice, şedinţe, consultaţii cu părinţii, serbări sau spectacole şcolare).

Mentorul are responsabilitatea de a-i ajuta şi colabora şi cu ceilalţi profesori mentori din catedră, în activităţile pe care aceştia îl desfăşoară (Consiliul pentru Standarde Ocupaţionale şi Atestare, 1999).

Mentorul trebuie să-şi desfăşoare activităţile în următoarele domenii: - instruire, explorare, îndrumare, informare, antrenare, conducere.

Comunicarea dintre mentor-student se realizează înainte şi după orele de curs. Mentorii trebuie să participe la programe de formare de calitate după care să ştie să prezinte rolurile şi responsabilităţile ce le revin.

Mentorii de succes trebuie să fie "cadre didactice, antrenori, formatori, modele, până la un anumit punct în timpul relaţiilor lor cu novicii… să ofere oportunităţi pentru dezvoltarea altora, prin identificarea situaţiilor şi evenimentelor care contribuie cu cunoştinţe şi experienţe la viaţa novicilor" (Barnett, 1995, apud. C Crocker, S. Harris).

Între mentor şi persoana mentorată trebuie să existe un dialog colegial care să ducă pe sporirea performanţei cadrelor didactice şi a învăţării elevilor.

Lasley (1996) în cartea "Mentorii": "afirmă că mentorii trebuie să aibă abilitatea de a comunica ceea ce cred, că o persoană este pregătită să depăşească provocările prezentului şi trebuie să aibă talent pentru a face lucruri bune în viitor.

Dl. prof. Teodor Pătrăuţă, autorul "Caietul îndrumător de practică pedagogică" (2008,p.15) prezintă câteva responsabilităţi ale mentoratului:

-să fie o relaţie faţă-în-faţă, de unu la unu, cu focalizare şi stucturare pe nevoile concrete ale practicantului/debutantului.

-să dezvolte grija pentru susţinerea profesională a practicantului/debutantului

-să încurajeze întregul potenţial al participanţilor

-să sădească practicanţilor/debutanţilor încrederea în propria viziune/reflecţie asupra viitorului

-să dezvolte un parteneriat comunitar activ.

Mentorii nu au obligaţia să producă oameni mari, ci ei trebuie să dea energie oamenilor pentru a fi motivaţi pentru o anumită cauză. Fiecare dintre noi are sau a avut un mentor, ceea ce este sau a fost, un lucru deosebit de eficient.

BIBLIOGRAFIE

1. Cercel, Renata, *Rolul mentorului în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice*, Analele Universităţii din Oradea, 2008, ISSN- 1224-6239, pp 440-443, 2008;
2. Crașovan, M, „ *Formarea inițială și debutul professional*- etapă determinantă în cariera didactică" , în CD Conferinței Internaționale, Direcții și strategii moderne de formare și perfecționare în domeniul resurselor umane, organizate de Departamentul pentru Pregătirea Cadrelor Didactice, Universitate Politehnică București, 2009;

3. Crașovan, M, „Rolul mentorului în activitatea cadrului didactic debutant”, în *Preocupări actuale în ştiinţele educaţiei,* vol. I, Editura Eikon, Cluj-Napoca, pp. 112-130, 2005.

MODALITĂȚI DE ABORDARE INTEGRAT A CURRICULUM-ULUI PREŞCOLAR

Prof. Nicoleta – Liliana Mititelu

Școala Gimnazială nr. 10 - Grădinița cu P.P. nr. 18 Botoșani

Integrarea curriculară este descrisă drept o modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului care presupune sintetizarea şi organizarea didactică a conţinuturilor din domenii diferite ale cunoaşterii, astfel încât să se asigure achiziţia de către copii a unei imagini coerente, unitare despre lumea reală.

Primul pas îl face educatoarea, care, acceptând ideea de schimbare şi adaptându-se cu uşurinţă acesteia aduce schimbări în modul de a gândi şi acţiona al copilului, al părinţilor acestuia şi chiar în sistemul educaţional. Al doilea pas este necesar să se facă în direcţia metodelor de predare folosite la grupă şi a rolului educatoarei în procesul didactic, care trebuie să fie legate de vârsta copilului şi să ţină cont de creativitatea şi încrederea în sine a fiecăruia dintre cei doi factori implicaţi în procesul didactic.

Ultimul pas este necesar în regândirea şi potenţarea valenţelor formative ale mediului educaţional. Aproape tot ce se află în mediul educaţional în care se mişcă copilul poate constitui obiectul unei intense curiozităţi din partea acestuia şi în acelaşi timp, poate conţine ceva interesant din care el poate învăţa. Educatoarea este cea care creează mediul educaţional favorabil învăţării în sala de grupă şi de asemenea pentru a stimula învăţarea copilului este indicat să se apeleze la acesta, solicitându-l să aducă în grupă ceva din viaţa lui petrecută în afara grădiniţei pentru a primi ajutor în alegerea şi definirea unui subiect de proiect de învăţare pornind de la acel "ceva" familial şi cunoscut.

Bazându-se pe aceşti paşi esenţiali, educatoarea încearcă să contureze schimbarea în procesul didactic prin folosirea metodei proiectelor de grup, selectate, gândite şi elaborate cu ajutorul copiilor şi al părinţilor. Prin această metodă copiii intră în contact direct cu realitatea cercetată, iar obiectele, fenomenele, procesele sunt investigate în dimensiunile şi caracteristicile reale, aşa cum se manifestă în realitatea concretă. Scopul proiectului este de a-l ajuta pe copil să cunoască mai mult despre un subiect decât să caute răspunsul cerut la o întrebare pusă de educatoare în legătură cu acel subiect.

De ce este nevoie de această abordare?

Pentru a răspunde nevoilor de educare a copiilor al secolului XXI-lea.

CAPACITATEA - de a căuta

- de a găsi
- de a aborda informaţia

duce preşcolarul la adevărata libertate, la dobândirea autonomiei necesară ulterior.

DEPRINDEREA - de a cerceta

- de a analiza
- de a explora informaţia duce la construirea propriului sistem de cunoaştere, care ulterior va duce cu succes la o bună integrare în activitatea şcolară.

Termenul "curriculum integrat" sugerează în primul rând corelarea conţinuturilor, însă acest demers necesită o abordare curriculară, în care punctul de pornire este cel mai adesea finalitatea urmărită în funcţie de care sunt alese toate celelalte componente ale procesului instructiv-formativ.

Argumentele psiho - pedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii şi soliditǎţii cunoştinţelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calităţii este evident; cei care învaţă identifică mai uşor relaţiile dintre idei si concepte, dintre temele abordate în şcoală şi cele din afara ei; baza integrată a cunoaşterii conduce la o mai rapidă reactivare a informaţiilor, timpul de parcurgere a curriculumului este sporit. În planul relaţiilor interpersonale: integrarea curriculară şi în special metoda proiectelor încurajează comunicarea şi rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare. În ce priveşte rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator" mai mult decât o sursă de informare.

Integrarea curriculară trebuie înţeleasă în dublu sens: integrarea longitudinală şi integrarea transversală.

Prima modalitate de integrare ţine de convergenţa şi coerenţa pe care curriculum-ul văzut ca totalitate a experienţelor de învăţare şi formare prin care trece individul pe parcursul şcolarizării, trebuie să o aibă spre îndeplinirea finalităţilor cu gradul cel mai ridicat de generalitate, de tipul idealului şi scopurilor educaţionale.

Integrarea transversală sau orizontală presupune organizarea curriculumului unei etape educaţionale într-o manieră holistică atât la nivelul programelor cât şi la cel al aplicării lor.

În general, orice demers integrator în materie de curriculum presupune următoarele procese adaptative:

- combinaţie tematică şi transpunerea acesteia într-un proiect care să dezvolte o structură coerentă;
- flexibilitatea schemei orare şi a strategiilor de organizare şi desfăşurare a predării;
- identificarea şi integrarea a noi surse de informaţii şi selecţie a conţinuturilor;

Primul dintre aceste procese adaptative se referă la modalităţile de integrare a domeniilor clasice de cunoaştere într-o structură coerentă şi unitară, al doilea la implicaţiile acestei integrări la nivel intracurricular, iar al treilea, la implicaţiile extracurriculare ale demersului integrativ.

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare şi monitorizare a curriculumului integrat:

Modelul integrării ramificate.

Elementul central al acestui model este tema studiată iar detalierea experienţelor de învăţare se face la primul nivel pe domeniile de activitate prevăzute în programă iar la al doilea nivel, sunt considerate experienţele de formare pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială şi fizică.

Modelul integrării liniare

În acest model, integrarea curriculară se face în jurul unei finalităţi de transfer, de tipul "dezvoltării comportamentului social". Acest model este aplicabil pentru finalităţile urmărite pe perioade mai îndelungate de timp şi este foarte potrivit pentru proiectarea intervenţiei educaţionale diferenţiate şi individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

Modelul integrării secvenţiale

Proiectarea pe teme, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

Modelul curriculumului infuzionat

Acest model este întâlnit în special în instituţiile şcolare profil aparte (ex. grădiniţe muzicale, grădiniţe de limba străină).

Modelul integrării în reţea

Este soluția de integrare pe care o propune metoda proiectelor de investigare - acţiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o reţea de teme şi resurse de studiu, corelate cu tema centrală. Domeniul central şi cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare şi vor fi abordate ca atare.

Proiectarea după modelul integrării în reţea impune cel puţin două nivele de planificare: constituirea unei hărţi tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfăşurarea pe categorii şi tipuri de activităţi a conţinuturilor ce vor rezolva tema proiectului. Reuşita predării integrate a conţinuturilor în grădiniţă, ţine în mare măsură de gradul de structurare a conţinutului proiectat, într-o viziune unitară ţintind anumite finalităţi. Această abordare are o eficienţă crescută în creşterea motivaţiei copiilor şi în stimularea operaţiilor superioare ale gândirii, deoarece învăţarea bazată pe proiect este acţiune de cercetare şi acţiune practică în acelaşi timp.

Bibliografie:

- Curriculum pentru învățământul preșcolar 2019
- IONESCU, M.; CHIS, V.,Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitara Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- PREDA. VIORICA, Metodica activităților instructiv educative in grădinița de copii, Editura « Gheorghe Cartu Alexandru », Craiova 2009

Îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ – o provocare constantă pentru cadrele didactice

prof. dr. Alexandru MITRU
Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino" Târgoviște

Documentele europene continuă să accentueze nevoia ca școala în toată integritatea sa să abordeze problema îmbunătățirii calității procesului didactic și a rezultatelor învățării. Ele subliniază importanța adoptării unei strategii care să: 1) construiască medii de învățare pozitive, 2) să îmbunătățească competențele noi profesorilor, 3) implementeze comunități profesionale în școli și între școli și actorii externi. Aceste documente evidențiază și faptul că factorii legați de școală cu un impact major asupra insuccesului școlar sunt: mediul școlar negativ, inclusiv conflictele cu profesorii și colegii; rezultatele școlare slabe; lipsa de motivație; percepția elevilor că nu se folosesc metode stimulative și așteptările reduse ale elevilor.

În cadrul proiectului Erasmus+ *Cooperare activă trans-sectorială pentru succes educațional și social* (2018-1-IT02-KA201-048481), am avut oportunitatea să realizăm un set de instrumente educaționale cu scopul de a implementa strategii de predare care să faciliteze crearea unor medii pozitive și de susținere, în vederea îmbunătățirii calității procesului didactic și a rezultatelor învățării. Strategiile didactice propuse în cadrul proiectului, integrează diferite metode de predare, puternic interconectate la un nivel conceptual dar care încă nu se regăsesc în practica de zi cu zi a școlilor. Aceste strategii privesc:

- metodele educaționale concentrate pe abilitățile relaționale și de comunicare ale profesorilor pentru susținerea stării de bine socio-emoționale și relaționale a elevilor;
- metodele educaționale orientate spre pedagogia critică, pentru creșterea valorii și atractivitității curriculumului școlar;
- metodele de educație non-formală.

O strategie utilizată cu succes în cadrul activităților derulate în cadrul proiectului a fost *Strategia timpului de așteptare pentru un climat de învățare încurajator*.

Strategia timpului de așteptare își propune să creeze un mediu de învățare favorabil și încurajator pentru toți elevii, mai ales pentru aceia cărora le lipsește încrederea în sine sau în alte persoane și care au nevoie de mai mult timp pentru a se gândi și a-și exprima opiniile independente. Pentru a stimula elevii și a-i încuraja să gândească și să se implice în lecție, profesorii trebuie să: a) le ofere timp și oportunitatea de a câștiga experiență de învățare; b) să le permită să speculeze, să ghicească; c) să accepte opinii diverse; d) să-i încurajeze să exprime idei incerte, și să le permită să le verifice mai târziu; e) să se asigure că nimeni nu va fi ignorat, insultat sau batjocorit.

Dacă elevii au suficient timp de gândire pentru a-și exprima ideile, pe termen lung, ei vor: a) dezvolta încredere de sine și își vor înțelege propria valoare; b) implica activ în procesul de învățare; c) respecta opiniilor altor persoane; d) cultiva repsectul față de alte apersoane; e) învăța să formuleze judecăți de valoare personale cu acuratețe. Înainte de a răspunde întrebărilor profesorului, exprimându-și propriile idei, elevul are nevoie de timp pentru a descoperi ceea ce gândește deja, ce anume înțelege despre un anumit subiect de discuție. Dezvăluirea părerilor

personale implică explorarea unor experiențe anterioare (Pearson, Hansen, & Gordon, 1979). Este nevoie de timp și pentru a-ți putea exprima gândurile în cuvinte proprii, pentru a-ți împărtăși ideile și pentru a primi răspuns. Fără acestea, nu există oportunitatea de a primi feedback de la ceilalți, ceea ce permite rafinarea opiniilor și reflectări ulterioare.

Utilizînd această startegie, lecția este împărțită în trei părți. Prima parte începe cu o activitate de evocare. A doua parte se numește realizare a sensului, și are ca scop analiza și înțelegerea unei noi tematici. Ultima parte, partea de reflecție, este pentru sintetizarea și reflectarea asupra întregului proces de învățare. Care este rezultatul așteptat? Elevii vor învăța să-și exprime opinia personală fără a resimți presiunea timpului; elevii vor înțelege valoarea împărtășirii opiniilor diverse; elevii vor căpăta mai mult curaj de a pune întrebări, de a avea incertitudini și de a contesta alte opinii; elevii vor putea să reflecteze asupra propriului proces de învățare. De asemenea este de așteptat să crească numărul răspunsurilor corecte, să scadă numărul unor răspunsuri simple cu ”da”, ”nu” sau ”nu știu”, și chiar să apară rezultate academice îmbunătățite.

În procesul de evaluare este recomandat ca profesorul să-și facă notițe asupra timpului de așteptare pentru răspunsurile fiecărui elev pe parcursul lecției pentru a face comparații între schimbările survenite la durata acestor timpi. Este de așteptat să avem perioade mai scurte după fiecare aplicare a acestei strategii. Se poate întâmpla ca la început acest timp să dureze 15-20 secunde, pentru ca ulterior să scadă la 5-7 secunde. Întrebările simple necesită mai puțin timp, cele mai complexe - mai mult timp. Răspunsurile, ideile trebuie să fie evaluate în funcție de conținut, nu de viteza răspunsului.

Strategia timpului de așteptare poate fi utilizată la predarea oricărei materii (și chiar și în activitățile non-formale) la orice nivel.

Exemplu de lecție:

Lecție/materie:	**Lecție integrată de științe naturale și istorie**	**Observații**
Grupa de vârstă/clasa:	12–14 ani	Poate varia de la țară la țară și depinde de curriculumul diferit/programa materiei.
Durată:	50 minute	Poate dura mai mult, în funcție de nevoile diferite.
Temă:	**Anomalii naturale într-o anumită perioadă din istorie**	
Descrierea procesului:		
Începutul lecției (etapa de evocare): 3–5 minute	Profesorul începe lecția întrebând dacă elevii își amintesc orice anomalii naturale pe care ei le-au observat până atunci. Elevii primesc 5 până la 15 secunde să răspundă la o întrebare la care știu răspunsul. Acest segment de timp este acordat pentru ca toți elevii să se simtă confortabil. Fiecare elev are nevoie de propriul său timp de gândire și de răspuns. Calitatea răspunsurilor tebuie să fie măsurată prin conținut, nu viteză.	Metodă folosită: brainstorm.

Lecție/materie:	Lecție integrată de științe naturale și istorie	Observații
Partea principală a lecției (etapa de realizare a sensului): 35 minute	Profesorul arată imaginea unei păduri stranii și pune întrebarea: ce este ciudat și care ar putea fi motivul? Elevii sunt invitați să se gândească, să își amintească lecțiile anterioare de științe naturale, istorie, pentru a-și folosi gândirea creativă, imaginația. Elevii primesc 20 secunde până la 2 minute să înțeleagă întrebările care necesită analiză pentru a sintetiza conceptele într-un cadru diferit. Elevii pot folosi acest timp pentru a căuta informații suplimentare, pentru reflectare, pentru discuții în perechi. Această durată de timp înseamnă că profesorul caută răspunsuri bine gândite. Răspunsurile imediate pot însemna că întrebarea a fost înțeleasă superficial. La expirarea timpului, orice elev din clasă poate fi invitat să răspundă. După ce elevii își împărtășesc răspunsurile, profesorul le dă timp să citească textul "Crooked forest" ("Pădurea strâmbă" - vezi Anexa 1). Li se cere să folosească sistemul de notare în timp ce citesc: + știam acest lucru; - este informație nouă pentru mine; ! este foarte interesant; ? nu înțeleg, am o întrebare. Toate răspunsurile vor fi grupate ș i amplasate în tabel (vezi Anexa 2).	Metodele utilizate: întrebări deschise, metoda I.N.S.E.R.T. (interactive noting system for effective reading and thinking = sistemul interactiv de observație pentru citirea și gândirea eficiente). Vaughn, J., & Estes, T. (1986).
Finalul lecției (etapa de reflecție): 10 minute	Elevilor li se cere să compare cunoștințele anterioare, speculațiile cu noua informație - ce au învățat? Ce a fost neașteptat, ciudat, etc. Li se cere, de asemenea, să reflecteze asupra procesului de învățare - asupra timpului alocat rezolvării sarcinilor de lucru, asupra metodelor utilizate.	Metoda utilizată: reflecții orale/feedback.

Anexa 1. **Pădurea strâmbă**

Într-un mic colț din vestul Poloniei, lângă orașul Gryfino, există o zonă împădurită bizară. Această colecție ciudată de copaci curbați, numită "Pădurea Strâmbă," este învăluită în mister și în ciuda numeroaselor teorii diferite care au fost propuse de-a lungul anilor, nimeni nu știe cu adevărat ce anume a dus la apariția acestei conformații. Pădurea Strâmbă este formată din aproximativ 400 pini care cresc îndoiți la 90 grade la bază, marea majoritate fiind îndoiți spre

nord. În mod curios, Pădurea Strâmbă este înconjurată de o pădure mai mare de pini care cresc drept. Se estimează că acești copaci au fost plantați în anii 1930 și că aveau în jur de 7-10 ani când au trecut pentru prima dată prin orice forță/deteriorare a dus la curbarea trunchiului. Așadar ce ar fi putut provoca această formă bizară în "J"? Vremea? Războiul? Extratereștrii? Iată unele dintre ideile propuse până acum. Unii consideră că fluctuațiile din forțele gravitaționale sau o forță de atracție gravitațională unică din zonă ar putea fi responsabilă, dar nu există niciun fel de dovadă pentru a susține această teorie bizară. Forța de gravitație trage obiectele în jos, nu în lateral. O teorie oarecum mai plauzibilă, dar tot îndoielnică, este că o ninsoare puternică ar fi putut aplatiza copacii pe o perioadă extinsă de timp cât erau încă puieți. Acest lucru, în combinație cu o lungă topire a zăpezii, ar fi capabil de formarea permanentă a copacilor dacă ar fi rămas un strat gros de zăpadă pe partea de sus a trunchiurilor în timpul creșterii de primăvară. Cu toate acestea, motivul pentru care această teorie pare puțin probabilă este că, așa cum a fost deja menționat, Pădurea Strâmbă este înconjurată de pini care nu au forme ciudate. Ar fi deci extrem de neobișnuit ca un viscol să fi afectat doar o anumită zonă din pădure și nu și restul. O altă idee populară este că în timpul invaziei Poloniei din al Doilea Război Mondial, tancurile inamice au deformat solul din pădurea tânără, aplatizînd din nou copacii în asemenea măsură încât a crescut la loc strâmbați. O altă problemă este, din nou, de ce este doar acest mic petic de pământ afectat? Datele poate că se potrivesc având în vedere că această pădure este estimată a avea în jur de 80 ani, însă pare puțin posibil ca trauma de fi fost călcați de aceste extrem de grele tancuri să rezulte în această îndoire ciudată dar uniformă, asta dacă tinerii copaci ar fi supraviețuit, de fapt. Ultima teorie avansată, care pare să fi câștigat cei mai mulți adepți, susține că acele curbe sunt provocate de om. Acest lucru ar fi logic având în vedere consitența copacilor. Se sugerează că în anii 1930 fermierii locali au plantat și manipulat copacii ca material de construcție, de exemplu pentru fabricarea mobilierului sau, mai degrabă, pentru construirea vaselor. Un fragment dintr-o carte numită *Construcția vapoarelor de lemn* susține această idee: "Stejarii din Nordul Europei au fost buni pentru dezvoltarea unui bordaj de lemn lung și drept, dar nodurosul stejar englezesc *Hedgerow* era cel mai bun pentru cheresteaua curbată natural folosită la întărirea interiorului vasului. Copacii erau chiar îndoiți intenționat în anumite feluri pentru a "crește" în forma dorită. Această cherestea era cunoscută sub denumirea de chesteaua "busolă". Invazia Poloniei în timpul celui de-al Doilea Război Mondial ar fi putut întrerupe această activitate, împiedicând fermierii să reușească să-și termine treaba și astfel rezultând această pădure pe care încă o mai vedem și astăzi. Orașul a fost de asemenea devastat în timpul războiului și nu a mai fost reconstruit până în anii 1970 când o nouă centrală electrică a fost construită în zonă. Acest lucru ar explica de ce niciun localnic nu are nicio idee de ce copacii arată așa. În definitiv, nimeni nu poate fi sigur ce anumea a provocat curbarea acestor copaci din moment ce nu există martori care să poată explica în vreun fel sau altul motivul, însă ultima explicație pare cea mai plauzibilă.

Anexa 2. **Tabelul I.N.S.E.R.T**

+	-	?	!

Referințe bibliografice:
1. Meredith K., Steele J., Temple, C. *Reading and writing for critical thinking project. Methods for promoting critical thinking*. Guidebook II, OSI. 1999.
2. Pearson, P. D., Hansen, J., & Gordon, C. *The effects of background knowledge on young children's comprehension of explicit and implicit information*. în „Journal of Reading Behavior", 1979. vol. *11*, ISSUE 3. p. 201–209.
3. Vaughn, J., & Estes, T. *Reading and reasoning beyond the primary grades*. Boston, MA: Allyn & Bacon. 1986.
4. What Could Have Caused Poland's Crooked Forest? *IFLScience*: https://www.iflscience.com/environment/what-could-have-caused-polands-crooked-forest/

METODE DE COACHING EDUCAȚIONAL PENTRU PROFESORI

Curs de formare pentru profesori

Școala Gimnazială Metropolitană ARC, București, sect. 3

Profesor pentru învățământul primar, Mitruț Remus Dănuț

Valorificarea experienței de formare din proiectul Comunitate Educațională Rezilientă-#Profesor21 Erasmus+

Titlu: **Metode de coaching educațional pentru profesori**

Durata: 6 luni. 1 oră/de două ori pe lună

Grup tinta: profesorii de toate specialitățile, din preuniversitar

ARGUMENT

Un învățământ modern presupune o îmbunătățire a calității vieții, ca parte integrantă din cultura organizatională a unui colectiv profesoral. Rutinele, varietatea problemelor, solicitările profesionale tot mai crescute duc profesorul într-o zonă de disconfort emotional, demotivare, blocarea în zona luării unor decizii eficiente și diminuarea creativității.

Coachingul educational vine cu resurse și soluții salvatoare. De aceea aplicarea unor tehnici de coaching verificate deja de experienta profesională a altor sisteme de învățământ, este mai mult decât bine-venită.

Scopul formării este de a înarma profesorul cu o metodă de a găsi eficient soluții, fără efort și stress, ținând cont de potențialul, resursele personale, alături de experiența profesională.

A face apel la elemente ale personalității înalt calificate de către experiența de viață, aduce o creștere a stimei se sine, o îmbunătățire a imaginii de sine, care va duce la mai multă creativitate și randament în procesele de educare și învățare la nivel de grup școlar.

Evaluarea abilităților este una formală, prin studii de caz relevante, în fiecare lună de formare

Conținuturi:

1. Introducerea noțiunilor de psihologie a personalității implicate în proces și a noțiunilor de bază in coaching.

2. Tehnici de coaching educațional: învățarea prin empatie, personal case clinic, group case clinic, plimbarea dialogată, sculpture atitudinal teaching.

3. Prezentarea experientelor de formare din alte tari,

4. Jurnalul de coaching

5. Exerciții bazate pe o perspectivă holistă în educație

6. Evaluare prin studii de caz, feedback si feedforward.

VALORI SI ATITUDINI

- Să nu judeci
- Să asculți
- Să te conectezi
- Să ai încredere în proces
- Să fii preocupat de dezvoltarea personală și profesională
- Să cultivi empatia și compasiunea
- Să fii preocupat de dezvoltarea competențelor transversale.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

Studii personale de caz, feedback în exercițiile de grup, feedback indirect aplicat pe rezultatele exercițiilor.

SESIUNI ȘI ACTIVITĂȚI

Data	**Sesiune**	**Activități**	**Materiale**	**Evaluare**
25.09.2022	Psihologia personalității pe înțelesul tuturor (2 h)	Ex.1Temperamente, roluri, măști, proiecții Ex.2 Roluri personale, roluri profesionale Ex.3 Triunghiul dramatic	Flipchart, coli carton colorat, creioane colorate, fișe de exerciții	Directă: feedback pe două abilități de observare însușite în sesiune
27.10.2022	Metoda de coaching și coachingul educațional (2 h)	Prezentare modele și metode de coaching: origine, dezvoltare. Experiența Erasmus Ex1. Tehnici de ascultare, tehnici de dialog Ex.2 Ascultarea activă	Pc, videoproiector, flipchart, coli albe de scris, creioane colorate, fișe de exerciții	Indirectă: dialog și fișă de feedback
23.11.2022	Tehnice specifice de coaching educațional: personal case clinic, group case clinic (2 h)	Aplicația 1: învățarea prin empatie Aplicația 2:	Pc, videoproiector, flipchart, coli albe de scris,	Directă: nivelul însușirii abilității.

		personal case coaching Aplicația 3: grup case coaching	postit-uri, creioane colorate, fișe de exerciții	Indirectă: rezultatele aplicațiilor pilot
14.12.2022	Plimbarea dialogată	Aplicație: principii, strategie și pași de lucru	Flipchart, coli albe de scris, postit-uri, creioane colorate, fișe de exerciții	Evaluare indirectă: fișa de feedback.
24.01.2023	Sculpture atitudinal teaching	Aplicație: principii, strategie și pași de lucru	Flipchart, Album foto digital, coli albe de scris, postit-uri, creioane colorate, fișe de exerciții	Directă: studii de caz
26.02.2023	Jurnalul de coaching	Ex.1 Studiul de caz Ex.2 Planificarea de ședințe de coaching Ex.3 Înregistrarea în jurnal	Caiet jurnal, mapă de lucru, flipchart, coli albe de scris, postit-uri, creioane colorate,	Directă: studii de caz, interviu

Bibliografie:

https://www.youtube.com/watch?v=2s6hU7xi4u4&ab_channel=GabrielRadu

https://www.youtube.com/watch?v=6vXqqz2sqXE&ab_channel=InstructionalCoachingGroup

https://www.youtube.com/watch?v=jUc33m8pTis&ab_channel=Edutopia

https://www.presencing.org/aboutus/theory-u

https://www.youtube.com/watch?v=GMJefS7s3lc&ab_channel=TEDxTalks

1.Sesiune de comunicări pentru cadrele didactice pe tema propusă (articole/ lucrări);

COMUNICAREA ACTIVĂ A DASCĂLULUI DE AZI

prof. înv. primarVictoria Simona Mocioi

Şc. Gimnazială „Alexandru Ştefulescu", Tg.-Jiu, Gorj

Comunicarea – transfer de informaţii pe diferite canale între două entităţi, reprezintă în mare o legătură între oameni, o provocare permanentă pentru psihologia socială, o satisfacere a unor nevoi personale, o activitate de transmitere permanentă şi intenţionată a informaţiilor în viaţa de zi cu zi cât şi în toate domeniile activităţilor sociale. Oamenii trăiesc în comunitate în virtutea lucrurilor pe care ei le au în comun şi pe care şi le însuşesc datorită comunicării.

Comunicăm tot timpul, oricând şi oriunde, mai mult sau mai puţin conştient, vorbind sau tăcând şi trebuie să recunoaştem că uneori avem dificultăţi în comunicare. Limbajul utilizat în raporturile interpersonale nu are la bază doar exprimarea lingvistică, ci şi mijloacele comunicării nonverbale şi ale paralimbajului.

Comunicarea în domeniul educaţional - zonă esenţială a organizării sociale şi a culturii – este influenţată în forme,mijloace şi conţinut de scopurile acestui domeniu de activitate. Construită pe raportul de tip „faţă în faţă", comunicarea educaţională presupune dificultăţi şi nesiguranţă întrucât oamenii nu au un caracter unic, general valabil, ci au caractere foarte variate. .

În context şcolar regăsim aceste aspecte, pentru că şi aici „posibilităţile oferite de un sistem de semnificare sunt exploatate pentru a produce fizic expresii şi pentru diferite scopuri practice" (Umberto Eco).

Calitatea interacţiunii didactice educator – educabil (emiţător –receptor) este pusă în legătură cu calitatea actelor de comunicare în virtutea identificării funcţiilor multiple ce revin comunicării ca mijloc al relaţionării umane.

În principal, aceste funcţii se diferenţiază datorită conţinutului distinct a celor 2 tipuri de mesaje:

a) cu caracter şcolar (ansamblul cunoştinţelor transmise şi receptate în context şcolar);
b) cu caracter interpersonal (ansamblul stărilor afective şi al atitudinilor transmise şi receptate în context şcolar, diferenţiate şi ele în mesaje cu caracter interpersonal, ce îndeplinesc funcţiuni şcolare şi mesaje cu caracter interpersonal ce îndeplinesc funcţiuni şcolare).

Comunicarea didactică se realizează prin mijloace din ordin lingvistic, respectiv prin limbajul articula şi manifestările vocale, prin mijloace paralingvistice (tonul vocii, gesturile), prin mijloace extralingvistice care îi scapă vorbitorului în timpul comunicării, concretizate în calităţi vocale care furnizează informaţii biologice, psihologice sau sociale despre cel ce vorbeşte.

Modalităţile expresive utilizate într-o relaţie de comunicare pot fi abordate atât din perspectiva codului, dar şi a canalului de comunicare. Prin codul verbal şi canalul vocal avem limbajul vorbit, iar prin codul verbal şi canalul nonvocal avem limbajul scris.

Comunicarea nonverbală este primul limbaj utilizat în schimbul de semnificaţii dintre „unul şi altul", Edward T. Hall numindu-l „limbajul mut", pentru faptul că uzează de o diversitate gestuală, supusă şi ea unui cod. Comunicarea orală în general, dispune de bogăţie de mijloace de exprimare, gestul şi mimica sprijinind, servind, alături de cuvânt, intenţiile comunicative ale omului şi implicit, pe cele specifice relaţiei profesor-elev. Semnele paralingvistice au capacitatea să întărească, să susţină să nuanţeze şi să potenţeze înţelesul mijloacelor verbale, după cum pot distorsiona sau reduce aceste înţelesuri.

În clasa de elevi profesorul interacţionează cu aceştia printr-o diversitate de canale de comunicare, efectele acestei interacţiuni putând fi intenţionate sau

neintenţionate, în funcţie de modul în care el gestionează mai multe sau mai puţin conştient sensul comunicării.

Efectele comunicării în clasă nu se justifică exclusiv prin perspectiva învăţătorului/cadrului didactic ele fiind influenţate şi de elev cu un anume potenţial psiho-intelectual, cu anumite performanţe şcolare provenind dintr-un mediu socio-familial şi socio-grupal, cu anumite caracteristici sau particularităţi specifice. Modalităţile de exprimare aparente din partea învăţătorului/cadrului didactic le transmit elevilor semnificaţii care, decodate, se transferă în plan cognitiv, afectiv şi pshihomotor. Măsura în care acest transfer se realizează la unul dintre nivelele psihice mai sus-menţionate variază de la un subiect la altul, finalităţile putând fi cele aşteptate sau nu.

Modul de a se îmbrăca al cadrului didactic, alura generală, ţinuta, postura preferată, maniera de a se face prezent, atitudinile observabile remarcate uneori inconştient de elevi înaintea rostirii cuvintelor – prin care transpar caracteristicile generale ale omului de la catedră (dispoziţia afectivă, starea lui de spirit, etc.) – generează în clasă un anume tip de comportament individual sau colectiv (atracţie, interes apatie, respingere, stare de excitare sau inhibare a unor procese psihice) care facilitează, sau nu, succesul şcolar în toată complexitatea sa.

Paralimbajul gestual şi motor al profesorului este uşor sesizabil de către elevi, care adeseori încearcă să-şi însuşească şi chiar să imite comportamentul, pe care în consideră un exemplu.

Paralimbajul mimicii feţei şi al privitorilor care intervin cel mai frecvent în comunicarea umană, implicit în câmpul educaţional, facilitează mesaje având ca destinaţie instanţe subiective inducând reacţii de ambele părţi – cadre didactice şi elevi – , reacţii mai mult sau mai puţin conştientizate. Pornind de la ipoteza „dacă învăţătorul, în relaţiile sale în clasă, transmite mesaje nonverbale pentru a-i lauda, recompensa, pedepsi pe elevi, atunci aceasta exercită o influenţă ce determină efecte pozitive/negative asupra lor”, am întreprins observaţii în clase din învăţământul primar. În competenţele de comunicare ale învăţătorului intră si abilitatea de a folosi mimica feţei şi a privirilor ca

instrumente pentru amplificarea impactului la elevi, în sensul obţinerii unor reacţii previzibile din partea acestora sau a unor reacţii dezirabile definite evident sau ascuns în obiectivele propuse. Cadrele didactice utilizează mimica feţei şi a privirii pentru a dirija, orienta, coordona şi gestiona relaţia cu elevii, pentru a fi persuasivi şi a realiza obiectivele pe care şi le propun.

Raportată la aceste tehnici de comunicare ale cadrului didactic, sensibilitatea elevilor este crescută preponderent în rândurile celor cu rezultate şcolare bune şi medii; în privinţa elevilor cu dificultăţi de învăţare se remarcă stimularea acestei sensibilităţi ca urmare a repetării unor reacţii de acest tip. Limbajul nonverbal al cadrului didactic – cel puţin în mediul în care am realizat observaţiile – îţi legitimează o funcţie de menţinere şi stimulare a atenţiei, motivaţiei şi interesului pentru cunoaştere, pentru învăţare.

Elevii, la rândul lor, reacţionează în acelaşi limbaj al mimicii feţei şi privirii, transmiţând mesaje de receptare a profesorului aproape instinctual. Dacă intervine oboseala sau nu pot opera conexiuni între conţinuturi evidenţiate de profesor, manifestă reacţii de respingere a mesajului transmis şi de inhibare a proceselor psihice implicate în învăţare.

Discontinuităţile în realizarea feed-back-ului, la momentul care sunt sesizate de cadrul didactic, determină reacţii din partea acestuia pe care le exprimă nu numai verbal, ci şi nonverbal, prin gesturi, mimica feţei şi a privirii.

S-a observat o creştere a sensibilităţii elevilor faţă de limbajul nonverbal al învăţătorului atunci când acesta are semnificaţii de reproş, nemulţumire sau pedeapsă, după cum este evidentă aceasta cazul în care feed-back-ul, este pozitiv, învăţătorul transmite mesaje de recompensare şi laudă prin mesajul nonverbal.

Explicam acest efect pornind de la ideea argumentată de specialişti că recompensa, lauda, acordul, exprimarea recunoştinţei, pedeapsa sunt fundamentate psihologice tendinţa sau nevoia de securitate afectivă a elevilor. Nevoia lor de afecţiune este compensată de certitudinea ca învăţătorul le acordă atenţie, le remarcă prezenţa, îi aprobă, îi acceptă, le este ataşat.

Recompensele întăresc încrederea elevilor în posibilităţile proprii, ajutându-i să-şi dezvolte o imagine de sine pozitivă. Cele acordate sub formă materială şi activităţi şi cele de ordin social se sprijină pe limbajul verbal. Cele exprimate prin limbajul nonverbal au o frecvenţă crescută şi reprezintă un suport stimulativ, implicând capitalul existent în personalitatea managerului clasei.

Recompensele dezvoltă motivaţia elevilor pentru cunoaştere, învăţare, pentru şcoală şi de aceea ele ocupă un rol important în dirijarea şi controlul clasei de elevi.

Recompensele exprimate de învăţător în limbajul nonverbal sprijină întărirea pozitivă, stimulând potenţialul participativ al elevilor. În acest mod ei primesc informaţii pozitive despre nivelul lor de competenţă, de performanţă actual raportat la cel anterior, despre valoarea realizărilor, determinându-i sa fie mult mai motivaţi, sprijinind o autoevaluare obiectivă, o concentrare a atenţiei asupra propriului comportament.

Operând nu numai cu aspecte deduse din observaţiile microcercetării, dar şi cu învăţăminte desprinse din experienţa la clasă, consider ca pedeapsa in nici un caz nu poate fi un mijloc de educare şi control si nu cred că, introdusă în comunicare şi interacţiunile educaţionale, acesta poate avea efect curativ.

Chelcea, Septimiu; Ivan, Loredana; Chelcea Adina, (2005), Comunicarea nonverbala: gesturile şi postura, Comunicare.ro, cursuri universitare Bucureşti.

Ezechil, Liliana, (2002), Comunicarea educaţională în context şcolar, E.D.P, Bucureşti.

Radu, T., Ion, Liliana, (2000), Pedagogie. Fundamente teoretice, Ed. V & I Integral, Bucureşti.

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR

Prof. Ramona Nicoleta Mocofan -C.S.E.I .,,Constantin Pufan,, Dr.Tr.Severin

Prof. Maria Chiriță-C.S.E.I. ,,Constantin Pufan,, Dr.Tr.Severin

Învățământul caută să adopte structuri, conținuturi și forme de organizare care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă, să-l pună pe elev în situația de a se dezvolta și de a-și valorifica pe deplin posibilitățile și aptitudinile. Se urmărește începând cu ciclul primar ameliorarea rezultatelor școlare prin valorificarea la maximum a potențialului fiecărei vârste. Printre modalitățile de adaptare a învățământului la particularitățile individuale ale elevilor se înscrie și activitatea diferențiată cu elevii.

Prin diferențierea activității se înțelege cunoașterea și folosirea particularităților individuale cu scopul de a-l ajuta pe elev să se dezvolte la nivelul la care îi permit posibilitățile sale prin eforturi progresive.

"Instruirea diferențiată nu prezintă doar o cerință care privește doar un aspect sau altul al procesului complex de instruire sau educare a elevilor, ci un principiu general care vizează activitatea de învățământ atât ca macrosistem, cât și componentele sale, ca microsisteme. Ea constituie un imperativ al învățământului din vremea noastă și, ca urmare, trebuie concepută o veritabilă strategie de organizare și desfășurare a acesteia."[1]

Fiecare elev are individualitatea lui definită de o serie de aspecte dintre care menționăm:

Un anumit specific psihologic reprezentat de anumite particularități ale proceselor sale psihice; unele însușiri psihice (aptitudini, temperament, caracter) și structuri afectiv emoționale distincte (interese, aspirații, convingeri, trebuințe etc.)

Un anumit specific neurofiziologic reprezentat, în principal, de particularitățile funcționale ale sistemului nervos și ale analizatorilor;

Un anumit nivel de dezvoltare intelectuală: unii memorează mai lent și gândesc mai greu, alții mai repede dar superficial, unii au un spirit de observație mai dezvoltat, alții mai puțin;

Un anumit volum de cunoștințe, priceperi și deprinderi;

O anumită experiență de viață și un anumit stil de a învăța etc.

[1]Radu, T. Ion – *Invatamantdiferentiat. Concepțiișistrategii,* EDP, Bucuresti, 1978

Așadar pentru a impulsiona, a stimula dezvoltarea unor capacități intelectuale, cunoștințele transmise – în general, sarcinile activității de învățare trebuie să prezinte anumite dificultăți racordate la potențialitățile care să poată fi depășite prin eforturi intelectuale susținute, sub îndrumarea profesorului.

Însă, aceste dificultăți trebuie să fie judicios dozate în raport cu posibilitățile intelectuale ale elevilor și cu volumul de cunoștințe, priceperi și deprinderi însușite de ei. Dozarea dificultății cunoștințelor și transmiterea gradată a acestora necesită respectarea unor reguli în predare și învățare cum ar fi trecerea de la ușor la greu, trecerea de la simplu la complex, trecerea de la cunoscut la necunoscut (adică de la cunoștințe însușite anterior la cunoștințe noi, a căror înțelegere este condiționată de legătura acestora cu cele vechi), regula unității și alternanței între concret și abstract, între particular și general (aceasta înseamnă ca în predare-învățare trebuie să se pornească de la perceperea unor exemple și fapte concrete ce vor fi analizate și interpretate pentru elaborarea generalizărilor și invers, pornindu-se de la prezentarea unor noțiuni, definiții, reguli, principii, teoreme pentru ca elevul să opereze cu ele în analiza și interpretarea unui material concret și să identifice astfel generalul în particular.

Procesul de individualizare a activității pedagogice privește îndeosebi tehnologia didactică, tratarea adecvată a unor elevi în desfășurarea lecțiilor, nuanțarea lucrărilor de muncă independentă în clasă și pentru acasă, o modalitate adecvată de prezentare a conținutului în concordanță cu particularitățile însușirii acestuia de către elevi. Deosebirile individuale sunt o realitate, iar natura și gradul lor de dezvoltare sunt de multe ori ușor sesizabile astfel că *“ nu ne vom găsi niciodată în fața omului în general, ci întotdeauna în fața unui om particular, a unui individ care este adesea o enigmă.”*[2]

Diferențierea instruirii prin intermediul metodologiei didactice constă în adoptarea unor modalități de lucru variate, conjugate, cu conținuturi nuanțate, toate în măsura în care se manifestă diferențe individuale între elevii aceleiași clase.

În acest sens, două tehnici devin tot mai des utilizate: activitatea pe grupe de elevi și învățământul individualizat.

Aceste două forme au și trăsături comune care se refera la faptul că clasa este împărțită pe grupe de nivel (între 2-4 grupe). Această împărțire nu este definitivă, fixă și nu este aceeași

[2]ibidem 1, pag 15

pentru toate obiectele de studiu. Grupele trebuie sa fie mobile, flexibile și permeabile. Deasemenea, activitatea pe grupe alternează cu activitatea frontală, astfel încât nu sunt tulburate relațiile dintre elevi și nu este diminuată coeziunea colectivului. Astfel mobilitatea elevilor de la o grupa la alta devine un stimulent în dorința continuă de a se autodepăși și în același timp previne și efectul neplăcut al clasificării și etalonării elevilor.

Practica frecvent întâlnită în școală este de a considera clasa o formațiune omogenă de elevi și de a o trata în consecință uniform-modelator, luând drept punct de reper așa numitul *"elev mediu"* care din punct de vedere al particularităților psihico-fizice, al ritmului de dezvoltare al proceselor cognitive, morale, afective în realitate nu există.

Într-adevăr, întâlnim frecvent *"elevi mediocri"* din punct de vedere al pregătirii în raport cu colectivul clasei. Orientarea în desfășurarea procesului de învățământ după aceastăcategorie ar face ca rezolvarea sarcinilor să fie ușoară pentru elevii buni și grea pentru elevii slabi. Din această cauză elevii se plictisesc, sunt dezinteresați de activitate, alții nu reușesc să țină pasul. În acest fel, nici una dintre categoriile de elevi nu beneficiază de condițiifavorabile pentru a fi stimulată dezvoltarea și pregătirea sa în funcție de potențialul de care dispune. O asemenea deficiență poate fi corectată numai prin activitatea diferențiată, corespunzătoare particularităților fiecărui elev.

Se cere o îmbinare permanentă - realizată cu măsură și tact pedagogic – a tratării diferențiate a elevilor în contextul activității frontale cu întregul colectiv al clasei. În acest sens *"stabilirea unor sarcini diferențiate pe grupe de elevi sau individuale (concretizate în diverse procedee, forme și tehnici) prin care să se favorizeze fiecărui elev o învățare activă și temeinică desfășurată la cel mai înalt nivel al posibilităților sale, reprezintă calea cea mai eficientă de asigurare a reușitei școlare"*[3]

Esențial este ca în timpul lecțiilor să se desfășoare o activitate intensă și diferențiatăcu elevii pentru a nu încetini ritmul de dezvoltare al celor buni și a permite celor care înregistrează insuccese să-și dezvolte în mai bune condiții capacitățile cerute de programele școlare.

Diferențierea instruirii începe cu programele școlare, sarcini subordonate unui obiectiv pedagogic care indică precis criteriile de reușită sau nivelul performanțelor de atins. Toți elevii trebuie să atingă sau să depășească acest standard al performanțelor școlare. Astfel, grupului cu ritmul cel mai lent, trebuie să-i formulăm sarcini de învățare la nivelul

[3]Tarcovnicu, Victor – *Invatamant frontal, învățământ individual, invatamantpegrupe* – EDP, Bucuresti 1981, pag 36

performanțelor acceptabile. Celorlalte grupuri li se va cere un nivel crescut de performanță. Trebuie să se urmărească deci găsirea mijloacelor potrivite pentru ca toți elevii să-și formeze capacitățile cerute de programele școlare.

Lecția constituie forma principală de organizare a activității instructiv-educative în cadrul căreia se realizează obiectivele educaționale. În activitatea din clasă elevii obțin un anumit randament, aici se manifestă dificultățile de învățare, rămânerea în urmă la învățătură, deci aici este locul cel mai important pentru individualizarea învățământului.

Aceasta presupune o analiza profundă a conținutului învățământului până la nivelul fiecărei lecții și determinarea naturii solicitărilor pe care le impune achiziționarea unor secvențe de cunoștințe și efortul intelectual pe care îl produce.

Este important ca învățătorul să organizeze conținutul lecției astfel încât, pentru a ajunge la o definiție, de regulă, trebuie să adreseze elevilor solicitări diferențiate în raport cu posibilitățile individuale.

Strategia diferențierii învățământului conduce la o gamă foarte variată de forme de lucru și modalități de organizare a activității didactice. O lecție modernă, mobilă se poate construi prin concursul diferențiat al elevilor, aceasta realizându-se prin natura solicitărilor pe care le adresăm elevilor atât în ceea ce privește conținutul învățământului cât și modalitățile de realizare a activității: întrebările adresate elevilor, sarcini privind munca în grup, munca independentă (pe caiete, fișe, la tablă), sarcinile date în activitățile practice.

Pentru elevii cu un nivel scăzut la învățătură, eventual cu un ritm mai lent de activitate intelectuală, cu posibilități limitate, ne orientăm spre sarcini de nivel reproductiv și de recunoaștere pentru a-i ajuta să realizeze obiectivele programei la nivel de limită. Acestea pot viza: însușirea algoritmilor simpli de calcul mintal (operațiile aritmetice de bază) și în scris, să rezolve probleme la nivelul clasei respective, să-și formeze deprinderile de citire, de scriere precum și spititul de observație. Sarcinile de acest gen se formulează în termeni ca: *“rezolvați”, “calculați”, “aflați”,”subliniați cuvintele care ... ”,”dați exemple de ... ”* etc.

O altă categorie de sarcini angajează intelectul mai plenar, fiind vorba de exerciții mai complexe, rezolvarea unor probleme care solicită transfer de cunoștințe și tehnici, exemple noi, rezolvări variate etc.

O a treia categorie de sarcini se înscrie în planul creativității. Li se cere elevilor să interpreteze, să descopere noi aspecte, relații, să inventeze, să elaboreze compuneri, să

compună și să rezolve probleme etc. Lecției trebuie să i se acorde tot mai mult un caracter problematic, de cercetare. Ea trebuie să conțină tot mai multe teme pe care elevii să le rezolve singuri.

Astfel, gândind sarcinile în raport cu efortul pe care îl solicită, adresând fiecărui elev solicitări pe măsura posibilităților lui, pentru a-l determina la un efort sporit, va reuși sprijinirea tuturor elevilor în a da un randament optim.

"Capacitățile de bază și tehnicile de muncă independente reprezintă o scară pe care elevul trebuie să învețe să urce. Dascălul pune în fața elevului această scară și îl învață să urce pe ea." [4]

Participarea activă a elevilor la propria lor formare este stânjenită din învățământul frontal de îndrumarea pas cu pas a cadrelor didactice. De aceea acest mod de organizare a procesului didactic trebuie să fie îmbinat permanent și cu moduri de organizare specifice activității diferențiate: învățământ pe grupe și învățământ individual.

În scopul obținerii unor rezultate bune, un rol deosebit îl are alegerea adecvată și la timp potrivit a modurilor de organizare a procesului de învățământ. Eterogenitatea ridicată a nivelului de pregătire pentru școală a copiilor presupune intensificarea activității diferențiate încă din clasa I. În funcție de obiectivele specifice urmărite, elevii trebuie antrenați în cele trei forme de activitate: frontală, pe grupe și individuală.

Învățarea individualizată este necesarăpentru *"anumiți"*copiii din clasă, vizându-i în mod deosebit pe cei cu CES(cerințe educaționale speciale). Rolul profesorului în cunoașterea elevilor clasei este primordială. El are la îndemână o paletă întreagă de strategii corespunzătoare stilului de învățare și nevoilor fiecărui copil, spre exemplu:

a) cerințe comune pentru toți elevii.

b) cerințe diferențiale: sarcini identice în timp diferit, sarcini diferite și timp diferit, sarcini diferite după posibilitățile copilului, fișe identice cu sarcini progresive.

c) activități individuale cu teme diferite.

Aceste strategii impun utilizarea unui material didactic variat,elevii fiind familiarizați cu tehnici de muncă independentă, stimulează originalitatea și creativitatea elevilor,

[4] Ibidem 3 pag.287

2794

valorificăexperiența anterioară, sunt adaptate la stilurile proprii de învățare, respectă ritmul individual al copilului, stimulează spiritul de echipă, asigură corelarea intereselor copilului cu obiectivele curriculare, fiecărui copil i se acordă încredere în forțele proprii, profesorul permite copilului să participe la evaluarea propriei lor munci, copilul este evaluat și comparat cu el însuși.

Concluzii

Diferențierea pregătirii elevilor se realizează prin posibilitatea oferită elevilor de a alege unele discipline și activități (opționale) pentru o anumită parte a programului obligatoriu. Sistemul opțiunilor completează încă din învățământul primar diferențierea internă (organizarea activității școlare, metodologia utilizată) fiind o formă elastică a diferențierii externe care permite individualizarea instruirii în cadrul școlii unice.

Diversificare conținutului învățământului prin disciplinele opționale este direct proporționala cu trecerea de la structura verticală a sistemului la structura orizontală, de la structura tradițională spre interdisciplinaritate și transdisciplinaritate, constituindu-se ca trepte ascendente în trecerea de la diversitate spre unitate, de juxtapunere spre integrare și de la singular către universal.

În întreaga activitate cu clasa, trebuie să se urmărească să se găsească mijloacele cele mai potrivite ca toți copiii să-și formeze capacitățile corespunzătoare căci *"a instrui", "a educa"* nu înseamnă*" a selecționa"*, ci dimpotrivă, a ne strădui ca toți să reușească.

BIBLIOGRAFIE

Radu, T. Ion – *Învățământdiferențiat. Concepțiișistrategii*,EDP, București, 1978

Bontas, Ioan – *Pedagogie*, Editura All, 1995,

Cucos, Constantin – *Pedagogie*,EdituraPolirom, 2000,

Postelicu, Constantin – *Fundamente ale didacticiiscolare* ,EdituraAramis, 2000, pag 300

ibidem 1, pag 15

Tarcovnicu, Victor – *Invatamant frontal, invatamant individual, invatamantpegrupe* – EDP, Bucuresti 1981, pag 36

Tarcovnicu, Victor - *Invatamant frontal, invatamant individual, invatamantpegrupe* – EDP, Bucuresti 1981, pag 287

TEORIA GRAFURILOR PE ÎNȚELESUL ELEVILOR

prof. Preda Maria-Iarina, Colegiul Național "Aurel Vlaicu"

prof. Moga Sunita Andreea, Colegiul Național "Aurel Vlaicu"

Teoria grafurilor reprezintă una dintre ramurile cele mai tinere ale matematicii moderne, care s-a dezvoltat într-un ritm accelerat, în special în ultimii 50 ani. Datorită specificului acestei teorii, metodele ei de cercetare se aplică pe larg la soluţionarea unor probleme cu caracter aplicativ din diverse domenii cum ar fi chimia, fizica, economia, informatica etc. Mai multe probleme atât cu caracter teoretic cât şi practic se formulează uşor în termenii grafurilor şi se rezolvă elegant prin aplicarea metodelor acestora.

Această situaţie a impus necesitatea elaborării unor metode specifice de soluţionare, care odată cu dezvoltarea tehnicii de calcul au adus la fundamentarea şi dezvoltarea aparatului algoritmic al teoriei grafurilor. Situația din acest moment ne permite să vorbim despre aspectul teoretic şi cel algoritmic. Practic soluţionarea oricărei probleme se finalizează şi cu elaborarea unor algoritmi. Astăzi am putea cu certitudine să afirmăm că algoritmica de performanţă se face în mare măsură datorită cunoaşterii tehnicilor din algoritmica grafurilor.

Pentru a fi mai ușor de înțeles de către elevi, am încercat să adaptăm noțiunile teoretice într-un mod interactiv. Astfel, după predarea noțiunilor teoretice, am aplicat la clase chestionare kahoot iar elevii au fost impulsionați să fie atenți pentru a putea răspunde corect la întrebări și pentru a se clasa cât mai sus în clasament.

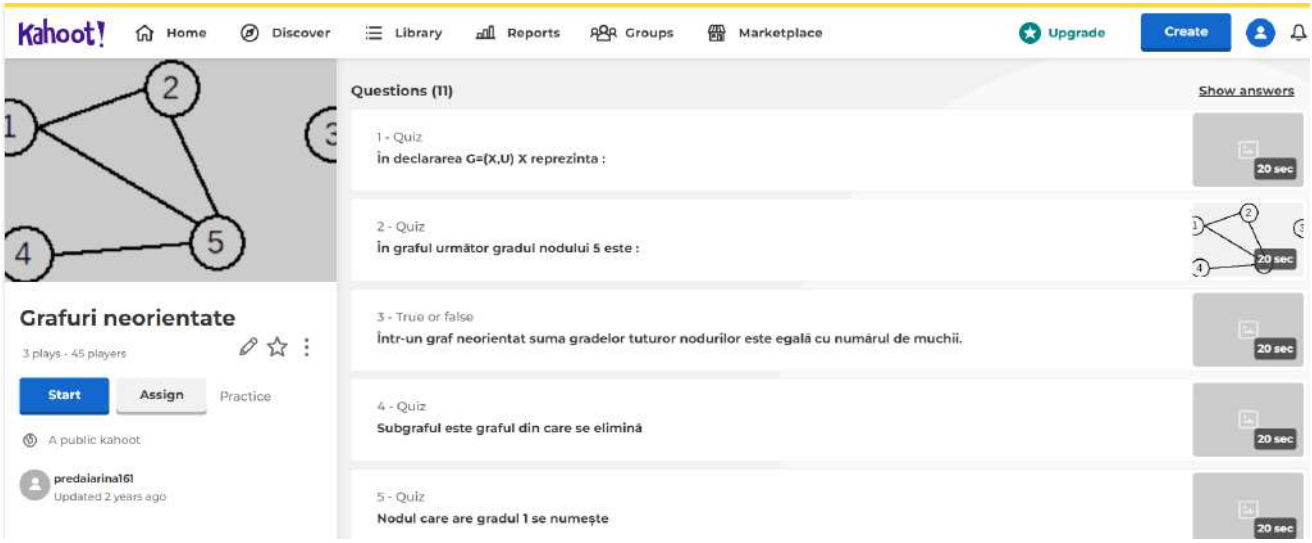

După o sesiune de întrebări se poate genera un raport în care găsim informații despre numărul de elevi participanți, întrebările cele mai dificile/ușoare, astfel ne putem informa cu privire la noțiunile ce trebuie aprofundate.

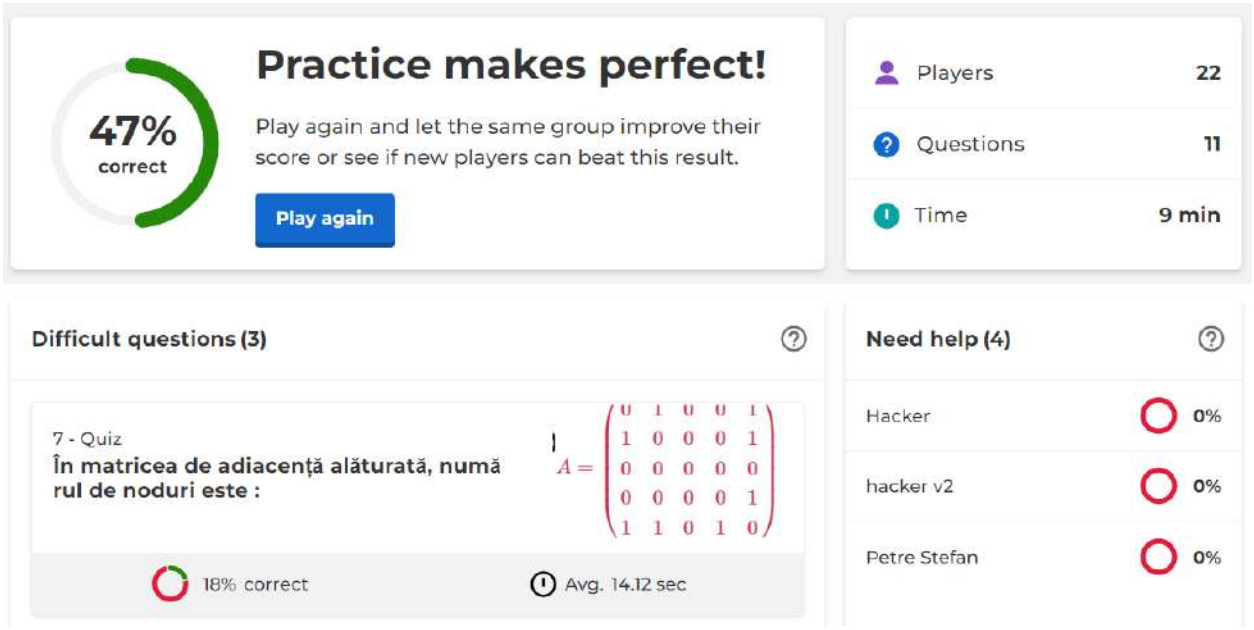

Bibliografie:

Sergiu Cataranciuc, Angela Niculiță, Aspecte algoritmice ale teoriei grafurilor, Editura CEP USM, Chișinău, 2006

IMPORTANŢA STUDIERII LIMBII ROMÂNE DIN PERSPECTIVĂ INTEGRATOARE

Prof. Mogoşanu Iulia-Liliana, Şcoala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, jud. Botoşani

Aria curriculară "Limbă şi comunicare" are stabilit prin trunchiul comun numărul cel mai mare de ore de studiu, comparativ cu celelalte arii curriculare, fapt care demonstrează, odată în plus, importanţa limbii române în formarea elevilor. Cercetările pedagogilor au evidenţiat artificializarea comunicării în situaţii-clasă. Cel mai adesea, răspunsurile elevilor diferă formal de modul de exprimare în condiţiile unei comunicări autentice. În general, învăţătorii sau profesorii insistă ca formulările elevilor să fie complete, clare, fără elipse şi prescurtări, ceea ce le dă un caracter artificial. Chiar şi intonaţia este adesea influenţată de situaţia-clasă, însă limba maternă (limba română) se "reînvaţă" în şcoală. Dacă este percepută ca neautentică va fi considerată de elevi "un instrument" care să servească acestora la satisfacerea unor motivaţii externe: nota sau calificativul mai bun, aprecierea pozitivă a învăţătorului sau un loc de frunte în ierarhia clasei.

Toate achiziţiile lingvistice neasimilate ca necesare pentru experienţa de viaţă se vor pierde la contactul cu mediul social. Noua viziune comunicativ-funcţională de învăţare a limbii române are în vedere ideea că cele patru deprinderi sau capacităţi (ascultare, vorbire, citire, scriere) sunt integratoare. De fiecare dată se realizează "din toate", ele fiind astfel împărţite numai din raţiuni metodologice şi explicative. Ele au în vedere asimilarea capacităţilor de comunicare biunivocă, reciprocă dintre emiţător şi receptor, ascultător şi exprimator, dintre înţelegere şi exprimare. S-a renunţat, practic, la un model didactic artificial şi nerelevant, care împărţea disciplina limba română în trei domenii sau subdiscipline – citirea, lectura şi comunicarea – şi s-a adoptat noul curriculum, recurgându-se la un model funcţional de predare. În noul curriculum se vor urmări reechilibrarea ponderii acordate exprimării orale faţă de cea scrisă, procesele de producere a unor mesaje proprii faţă de cele de receptare a mesajelor, precum şi concentrarea obiectivelor spre formarea de capacităţi proprii folosirii limbii în contexte concrete de comunicare. De asemenea, se va pune accentul pe învăţarea procedurală, cu alte cuvinte pe structurarea unor strategii şi proceduri proprii de rezolvare de probleme, de explorare şi de investigare, caracteristice activităţii comunicative (Programa şcolară, 2004). Obiectivul central al studiului limbii române în învăţământul primar este dezvoltarea competenţelor elementare de comunicare orală şi scrisă a copiilor, idee subliniată şi de C. Parfene:" Predarea-învăţarea limbii şi literaturii române în şcoală urmăreşte dezvoltarea unor deprinderi integratoare, printr-un ansamblu de situaţii de învăţare, care

vizează, în esenţă, structurarea competenţei de comunicare orală, a competenţei lecturale şi a celei de redactare" (Parfene, 1999: 17).

Disciplina "Limba şi literatura română" a înlocuit vechile discipline: dezvoltarea vorbirii, compunere şi gramatică. Ce propune în locul acestor discipline "Limba şi literatura română" începând cu anul școlar 2012-2013? O nouă disciplină, intitulată "Comunicare în limba română", valabilă pentru clasele pregătitoare, I și a II-a, care ia locul disciplinei "Limba și literatura română" ce va reveni în clasele a III-a și a IV-a. La intrarea în clasa pregătitoare, se începe cu testarea competenţelor de comunicare, la nivelul receptării şi emiterii mesajelor verbale şi nonverbale ce vor continua și în clasa I. Încă din primul capitol, elevii vor fi orientaţi să distingă vorbitorul şi ascultătorul, să distingă comunicarea orală de cea scrisă, de comunicarea prin gesturi şi mimică, prin semne şi imagini desenate. Elevii vor fi ajutaţi să cunoască şi să aplice norme ale comunicării în relaţii interpersonale: formule de politeţe, toleranţa în audierea altor păreri, formule de adresare adecvate vârstei şi statutului auditorului. În concepţie concentrică, programa clasei a II-a prevede definirea în termeni accesibili a unor noţiuni ca: actul comunicării, informaţia, vorbitorul, ascultătorul, mesajul, comunicarea orală şi scrisă, după care se intră în aria tradiţională a studiului limbii române, cu noţiuni despre propoziţie, text, cuvânt, silabă, sunet, literă, alfabet şi înţelesul propoziţiei, cu recomandări exprese pentru deprinderile normale de exprimare orală şi scrisă. Şi în programa clasei a III-a, în unitatea de învăţare, *Comunicarea dialogată*, se prevăd conţinuturi despre situaţia de comunicare, factorii care perturbă audierea sau/şi înţelegerea unui mesaj, stabilirea relaţiei de dialog cu persoane de diferite statuturi în situaţii diverse, apropiate mediului şi modului de viaţă al elevului, comunicarea prin imagini (ilustrate, fotografii, diafilme, diapozitive). Unităţile de învăţare următoare se ocupă de cuvântul ca parte de vorbire în cadrul comunicării (substantiv, adjectiv, numeral, verb, pronume) şi cuvântul ca parte de propoziţie (subiect, predicat, părţi secundare ale propoziţiei).

În noua viziune integratoare de predare-învăţare a limbii române, diversele tipuri de compuneri sunt asociate cu studiul noţiunilor de limbă. Astfel, după învăţarea adjectivului sunt prevăzute compunerea după imagini şi întrebări, urmărindu-se rolul adjectivului în cadrul comunicării corecte. După învăţarea pronumelui, sunt recomandate scrierile funcţionale pentru folosirea pronumelui personal şi de politeţe, în funcţie de statutul partenerului. Numeralele vor fi utilizate în scrierea unor texte utilitare: reţete culinare, programe, afişe, paginaţia cărţilor etc.

În unitatea de învăţare, *Cartea, model de comunicare*, din programa clasei a IV-a, în cadrul comunicării orale şi scrise, se recomandă elaborarea propoziţiilor enunţiative şi interogative, iar în cadrul comunicării nonverbale se va insista asupra gestului, expresiei feţei, imaginii, culorii şi sunetului. Este introdus conceptul de text neliterar, prin afiş, program, invitaţie oficială la o activitate şi mesajul publicitar. Compunerile sunt integrate în capitole care reiau şi amplifică informaţii despre cuvinte în comunicare, ca părţi de vorbire şi de propoziţie. Astfel, în subcapitolele în care se predau noţiuni despre verb, substantiv, adjectiv şi pronume sunt prezente şi noţiuni despre compuneri după un şir de ilustraţii, descrieri, caracterizări sumare ale unor personaje, rezumat, compuneri cu destinaţie specială şi alte tipuri de compuneri.

În noua viziune de învăţare a limbii, de exemplu, în cadrul orelor de literatură se urmăreşte nu numai formarea deprinderilor de citire, ci şi consolidarea acestora până la citirea expresivă. Nu se renunţă la citirea explicativă, prin care se asigură însuşirea conţinutului textului citit. Un obiectiv important rămâne dezvoltarea vocabularului elevului prin explicarea unor cuvinte şi expresii noi, întâlnite în text, folosirea lor în structuri lingvistice diverse şi evidenţierea situaţiilor în care cuvintele capătă sensuri noi. Pe lângă aceste aspecte, în clasele a III-a şi a IV-a, elevii pot fi conduşi să sesizeze şi valorile artistice ale textului, prin procedee didactice corespunzătoare. De exemplu, după înţelegerea conţinutului unui text în care sunt mai multe cuvinte care arată însuşiri ale obiectelor, se poate încerca gruparea acestora în însuşiri obişnuite şi neobişnuite. Dacă elevii vor reuşi această performanţă, va fi uşor să-şi însuşească epitetul în clasele gimnaziale. Dar nu înţelegerea epitetului este importantă, ci faptul că elevul poate aprecia un text pentru folosirea cuvintelor care exprimă însuşiri deosebite. Aceste texte pot fi modele în exprimarea scrisă şi orală a elevilor. Învăţătorul poate face cu elevii exerciţii de găsire a unor însuşiri obişnuite sau neobişnuite, pentru substantive date, sau de stabilire a obiectului care poate avea un grup de însuşiri date.

Comparaţiile sunt observate uşor de către elevi. De aceea nici termenul nu trebuie ocolit. Important este ca elevii să sesizeze cei doi termeni ai comparaţiei. După formarea acestei deprinderi ei vor observa uşor că, uneori, se renunţă la unul din termeni. Pornind de la un model, elevii pot construi variante de comparaţii, pe care să le folosească în diverse enunţuri sau compuneri. De asemenea, por realiza construcţii în care să renunţe la un termen al comparaţiei. Pentru a înţelege mai bine valoarea comparaţiilor şi metaforelor se fac, de obicei, comparări de texte. Mijloacele artistice dintr-un text se înlocuiesc cu alte cuvinte sau se elimină. Elevii vor

aprecia astfel valoarea mijloacelor artistice folosite de autorul textului literar şi vor încerca şi ei să le introducă în compunerile pe care le vor elabora. Textele literare din manuale oferă uneori situaţii în care lucruri, fenomene capătă însuşiri omeneşti. Autorul le foloseşte pentru a le apropia mai mult de cititor, pentru a le da viaţă, ca să participe la acţiune. Şi aceste elemente se evidenţiază atunci când se discută textul literar. Elevul este condus să le descopere şi să observe pentru ce autorul a folosit aceste mijloace artistice.

La noua disciplină "Limba şi literatura română" (conform programei școlare aprobată prin Ordin al Ministrului, nr. 51198 din 01.11.2004) se realizează o legătură strânsă între cunoştinţele de gramatică, ortografie, punctuaţie, compunere şi comunicare. Se elimină învăţarea mecanică a unor reguli, definiţii şi se urmăreşte folosirea corectă a părţilor de vorbire şi de propoziţie în comunicare. Noua disciplină acordă mai mult spaţiu comunicării orale şi scrise. Comunicarea orală joacă un rol important. Aceasta influenţează relaţiile cu cei din jur, pentru că, dacă ştii să comunici, aceştia te înţeleg mai uşor, dar are şi influenţe asupra comunicării în scris, pentru că cei care nu vorbesc corect nu pot scrie corect. Elevii sunt puşi să formuleze mesaje, să povestească întâmplări, să ţină scurte discursuri, să se exprime în diverse situaţii de comunicare. Aceste deprinderi de comunicare orală sunt necesare, întrucât cca. 80% din situaţiile de comunicare umană se subordonează comunicării orale. În comunicarea orală se promovează capacitatea de a utiliza cuvântul, de a conversa.

Comunicarea în scris este o comunicare la distanţă, emiţătorul şi receptorul sunt despărţiţi temporal şi spaţial. Mesajul scris trebuie să rezolve toate problemele ca să poată fi bine recepţionat. Textele scrise au dezavantajul că acţionează şi dincolo de ziua emiterii. În formularea mesajului oral intervine spontaneitatea, emiţătorul are posibilitatea să corecteze pe loc eventualele greşeli. Comunicarea scrisă nu are aceste avantaje. De aceea, mesajele scrise trebuie bine construite, încât să nu dea naştere la dubii, la interpretări diverse. Deprinderile de alcătuire a compunerilor se formează prin exerciţii de comunicare în scris. Compunerile se redactează pentru diverse situaţii de comunicare, indiferent de tipul lor.

La gramatică, în viziunea noii proiectări a situaţiilor de învăţare, lecţiile tradiţionale suferă anumite transformări. Elevul îşi însuşeşte cunoştinţele de gramatică pentru a le folosi în comunicare. Pentru a se preda adjectivul, de exemplu, se utilizează exerciţii de elaborare a unor mesaje pentru situaţii diferite de comunicare, în care sunt folosite adjective. La început se oferă elevilor modele, pe care ei le analizează, apoi în etapa următoare, ei sunt puşi să elaboreze mesaje

utilizând cât mai multe adjective. Se discută adjectivele dintr-un mesaj telefonic, dintr-un text ştiinţific, dintr-o descriere etc. Noţiunile de gramatică se predau pentru conştientizarea exprimării corecte. Elevii trebuie să ştie în ce tipuri de mesaje, de exemplu, folosesc verbele unele după altele, sau în ce mesaje se renunţă la anumite părţi de vorbire.

"Produsele" realizate de elevi în lecţiile de comunicare se apreciază diferit faţă de cele realizate la lecţiile de compunere şi de gramatică. Se au în vedere următoarele elemente:

- în ce măsură elevul realizează scopul mesajului;
- cum adaptează mesajul la condiţiile partenerului (partenerilor);
- cum îşi pune în valoare deprinderile formate;
- ce tehnici foloseşte oral sau în scris;
- nivelul deprinderilor de a conduce o conversaţie sau de a elabora un mesaj scris;
- mijloacele auxiliare pe care le foloseşte elevul.

Noile modificări introduse în curriculum-ul de limba română nu s-au dorit pentru complicarea înţelegerii acesteia, ci pentru folosirea cunoştinţelor în situaţiile pe care le oferă viaţa. Prin studiul limbii române la ciclul primar urmărim dezvoltarea armonioasă a personalităţii şcolarului mic, personalitate înţeleasă ca organizarea dinamică şi unitară în procesul învăţării a structurilor psihice cognitiv-operaţionale, afectiv-motivaţionale, psiho-motrice, dinamico-energetice şi atitudinal-valorice, manifestate în comportamentul elevului.

BIBLIOGRAFIE:

Creţu, Carmen, *Teoria curriculum-ului şi conţinuturile educaţiei*, Editura Universităţii „Al. I. Cuza", Iaşi, 2000.

Dimitriu, Corneliu, *Tratat de gramatică a Limbii Române – Morfologia*, Editura Institutul European, Iaşi, 1999.

Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Consiliul Naţional pentru Curriculum, *Programe şcolare pentru clasa a IV-a,* Limba şi literatura română, Bucureşti, 2005.

Parfene, Constantin, *Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală*, Editura Polirom, Iaşi, 2005.

Piaget, Jean, Inhelder, Barbel, *Psihologia copilului*, Bucureşti, 1968.

Şerdean, Ioan, *Didactica Limbii şi literaturii române - în învăţământul primar*, Editura Corint, Bucureşti, 2005.

LES RAYONS DU SOLEIL DE L'AMITIÉ
(RAZELE SOARELUI PRIETENIEI)

PROF. MARINELA MOIȘ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.6 VULCAN

În perioada 23-27 mai 2022 o echipă din cadrul Școlii Gimnaziale Nr.6 Vulcan s-a aflat în Turcia la școala Kaya Ismet Ozden Yatili Bolge Ortaokulu Niksar pentru a participa la cea de-a treia mobilitate din cadrul proiectului de parteneriat strategic Erasmus+ “ON A TOUS UNE PLACE AU SOLEIL”, număr de referință proiect:2020-1-ES01-KA229-082029_4. Școala Gimnazială Nr. 6 Vulcan a fost reprezentată de către coordonatorul proiectului prof. Marinela Moiș, prof. Eniko Marika Siszmann și elevii: Avădanei Fabian-Nicu, Bocâncă Raul Lucian și Pelică Iasmina Lidia.

Activitățile desfășurate în cadrul mobilității au fost reunite sub titlul "Les rayons du soleil de l'amitié" ("Razele soarelui prieteniei"). În prima zi de mobilitate a avut loc o primire deosebită la școală ce a cuprins și degustarea unor mâncăruri tradiționale, cu participarea părinților elevilor turci. A urmat vizitarea unității de învățământ, precum și participarea la ore de curs pentru descoperirea sistemului educativ turc și realizarea Calendarului Multicultural în cadrul unui atelier de creație în care elevii au avut ocazia să descopere particularitățile partenerilor. Activitățile au continuat cu vizita la Primăria Niksar unde a avut loc o masă rotundă având ca temă diversitatea la care au participat autoritățile locale, cadrele didactice, elevi și părinți. Activitățile au continuat cu o vizită culturală a orașului Niksar și a monumentelor sale istorice, numeroasele sale poduri, arsenalele și

moscheile sale, Niksar fiind un oraș care a fost dominat de trei mari imperii: Imperiul Roman, Imperiul Selgiuk și Imperiul Otoman. Apoi au avut loc activități în parcul Ayvaz sub forma unei curse de orientare, elevii și cadrele didactice în echipe mixte cuprinzând reprezentanți ai tuturor țărilor participante, trebuind să găsească cele 9 indicii pe o suprafață de 1,8 km, având zone de grade diferite de dificultate.

Cea de-a doua zi de mobilitate a cuprins vizita de documentare în orașul Amasya, locul de naștere al geografului Strabon. Ne-au impresionat casele și mormintele săpate in stâncă ale regilor pontici care domină orașul și datează din secolul III i.Ch, minunate exemple de arhitectură otomană.. De asemenea, am cules informații despre partenerii noștri la Muzeul de Arheologie, Complexul II. Beyazıt, Muzeul de Medicină Sabuncuoğlu, Muzeul de Ceară Sehzade, Hazeranlar Konağı, Activitățile celei de-a doua zi de mobilitate s-au încheiat cu o masă rotundă a coordonatorilor proiectului pentru evaluarea activității desfășurate și stabilirea etapelor următoare.

Cea de-a treia zi a cuprins activități la școală desfășurate sub forma unor ateliere de arte plastice în cadrul cărora am descoperit tehnica Ebru și imprimarea textilă tradițională cu tehnica tipăririi manuale pe lemn. Fiecare elev și cadru didactic a creat o geantă-rucsac cu motive turcești folosind această tehnică tradițională. În cadrul atelierului de teatru, fiecare țară a ales și interpretat câte două proverbe despre diversitate, urmând a fi creat un DVD „Cele mai frumoase proverbe despre diversitate”, obiectivul fiind creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța învățării limbilor străine și promovarea bogăției culturale a Europei. De asemenea, în cea de-a doua parte a zilei au avut loc la Stadionul Niksar jocuri tradiționale și întreceri sportive atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice (de exemplu „mendil kapmaca- apucă batista”), având ca obiectiv promovarea echității și incluziunii și a fost înregistrat un material video în care fiecare cadru didactic coordonator și un reprezentant al elevilor din fiecare țară a vorbit despre proiect și impactul acestuia. Seara a avut loc gala de închidere a mobilității care a cuprins și etapa de evaluare și chestionare. Fiecare școală a avut elevi care au recitat poeme dedicate diversității, participanții fiind încurajați astfel să contribuie la promovarea valorilor durabile.

Obiectivele mobilității: colaborarea cu tineri aparținând unei alte culturi, cu o altă naționalitate, indiferent de culoarea, originile, limbile sau religiile lor; promovarea echității și a incluziunii; combaterea abandonului școlar; dezvoltarea imaginației, creativității și a dorinței de cercetare; descoperirea diversității istorice și geografice a Europei.

Beneficiile acestei mobilități: dezvoltarea/îmbunătățirea abilităților atât de variate ale fiecărei persoane; integrarea și includerea în vederea reducerii inegalităților; dorința de a învăța și de a contribui la o învățare mai semnificativă; integrarea activităților în programa disciplinelor predate.

ROLUL EDUCAȚIEI NON-FORMALE ÎN DEZVOLTAREA ELEVILOR

Prof. Alina – Cornelia Moise
Școala Gimnazială "Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu", Buzău

Educația non-formală, educația formală și educația informală fac parte din procesul de învățare pe tot parcursul vieții și se completează întotdeauna reciproc. Educația non-formală pentru copii și tineri poate fi organizată pentru anumite grupuri și urmărește obiective specifice, inclusiv autonomia acestora.

Dacă ar exista un cadru de referință al educației non-formale, acesta ar trebui să descrie principiile pedagogice fundamentale pe care serviciile de educație non-formală ar trebui să le implementeze pentru a sprijini cel mai bine copiii și tinerii în dezvoltarea lor. De asemenea, acest cadru ar trebui totodată să descrie domeniile de acțiune ale educației non-formale, adică acele domenii în care serviciile fac oferte educaționale.

Descrierea condițiilor-cadru și ale demersului pedagogic se pot diferenția în funcție de cele trei grupe de vârstă „copilărie timpurie" (copii mici sub 4 ani), „vârsta școlară" (copii care frecventează școala și au vârste cuprinse între 4-12 ani), "tineret" (adolescenți și adulți tineri cu vârste cuprinse între 12 și 30 de ani).

1. Principiile pedagogice ale educației non-formale

Prioritatea principală a educației non-formale este autoînvățarea copilului și a tânărului. Abordările educaționale și mediul de învățare sunt alese astfel încât să încurajeze copilul și tânărul să exploreze și să descopere lumea, să formuleze și exprime judecăți asupra valorilor societății.
Astfel, la baza reflecțiilor pedagogice nu se află obiectivele educaționale prestabilite, ci mai presus de toate potențialul, aptitudinile și interesele copiilor și tinerilor. Pentru a sprijini abilitățile copiilor și tinerilor, mediul de învățare ar trebui să ofere o gamă largă de oportunități educaționale care să țină cont de interesele și nevoile sociale și culturale, precum și de dorința de autonomie a copiilor și tinerilor.

Educația non-formală se referă și ține cont de următoarele principii educaționale:
- Individualizarea și diferențierea. Procesele și acțiunile educaționale țin cont de personalitatea și aptitudinile fiecărui copil/tânăr.
- Diversitatea. Sunt valorificate diferențele existente între copii și tineri.
- Incluziunea. Mediul de învățare ia în considerare nevoile și dispozițiile de învățare ale fiecărui copil.
- Multilingvismul. În serviciile de educație non-formală, toți copiii și tinerii au posibilitatea de a învăța și de a experimenta multilingvismul.

- Drepturile copilului. Educația non-formală se concentrează pe realizarea drepturilor copilului, atât în ceea ce privește condițiile-cadru, cât și ofertele educaționale.

2. Caracteristicile educației non-formale

Educația non-formală se remarcă prin mai multe caracteristici care ghidează implementarea ofertelor educaționale și dezvoltarea mediului de joacă și de învățare. Cele mai importante caracteristici pot fi considerate următoarele:

- Relație și dialog. Pedagogii sunt înainte de toate persoane de referință care creează un climat de încredere, securitate și comunicare deschisă propice învățării.

- Orientare către persoană. Metodele și obiectivele sunt determinate în funcție de experiențele copiilor și tinerilor și sunt adaptate nevoilor și intereselor acestora.

- Învățare prin explorare. Educația non-formală oferă o mare varietate de oportunități de încercare și experimentare.

- Orientare către proces. Nu există o constrângere de timp în ceea ce privește dobândirea de cunoștințe și know-how. Multe lucruri pot fi încercate și testate și toată lumea are voie să greșească.

- Baza voluntară. În funcție de vârsta lor, copiii și tinerii pot alege la ce activități doresc să participe.

- Participare. Într-o societate democratică, toți cetățenii au dreptul de a participa, inclusiv copiii și tinerii. A le oferi informații adaptate vârstei lor, a-i asculta, a-i implica în luarea deciziilor este responsabilitatea serviciilor de educație non-formală. Sprijinirea copilului, respectiv a tânărului, pentru a deveni autonom și responsabil este un obiectiv al educației non-formale.

- Învățare în parteneriat. Educația non-formală se bazează pe cooperare și schimburi regulate între copii/tineri și între copii/tineri și profesori.

- Autonomie și eficacitate personală. Obiectivul central al educației non-formale este autonomia copiilor și tinerilor și conștientizarea propriilor capacități și abilități.

- Deschidere. Conceptele pedagogice ale serviciilor de educație non-formală sunt reevaluate periodic și, pentru a ține cont de nevoile și interesele fiecărui copil și tânăr, practica pedagogică este adaptată constant.

3. Domeniile de acțiune ale educației non-formale

Educația non-formală oferă oportunități de învățare grupate pe domenii de acțiune, dintre care ar putea fi amintite, ca fiind cele mai importante:

- Emoții și relații sociale
- Valori, participare și democrație
- Limbă, comunicare și media
- Creativitate, artă și estetică
- Mișcare, corp conștientizare și sănătate

- Științe și tehnologii

4. Rolul pedagogilor în educația non-formală

În contextul educației non-formale, pedagogii au misiunea de a fi un adevărat ghid în educația și dezvoltarea copiilor și tinerilor. Pedagogii pot fi considerați oameni de referință pentru copii și tineri. Aceștia creează un mediu protejat și stabilesc o relație de încredere într-o atmosferă îngrijitoare și relaxată. Totodată pot avea calitatea de parteneri în educație. Copilul/tânărul devine subiectul activ al învățării sale. Aceștia explorează cunoștințele în comun cu pedagogii prin schimb și cooperare. Pedagogii sunt adevărați specialiști în educație care își pun în discuție regulat practica profesională cu scopul de a asigura o muncă de calitate în interesul copiilor și tinerilor (autoevaluare). Pentru a realiza un climat de încredere propice bunăstării și voinței de a învăța, pedagogii au o atitudine pedagogică care:

- satisface nevoile, interesele și temerile copiilor/tinerilor,
- oferă timp și spațiu suficient pentru să crească într-o atmosferă încurajatoare,
- ajută copiii și tinerii să-și găsească locul și rolul în cadrul comunității,
- apreciază unicitatea fiecărui copil/tânăr și plasează punctele forte și interesele copiilor/tinerilor în prim-plan,
- sprijină participarea activă a copiii și tinerii prin ascultarea și respectarea ideilor și sugestiilor lor,
- încurajează copiii și tinerii să descopere mediul într-un mod ludic și cu toate simțurile.

BIBLIOGRAFIE

1. Griffiths, M. – How to Improve Child Well-being? First, Increase Mothers'Self-confidence, in Sharing Experiences: How to End Half the World's Hunger by the Year 2000. Providence, RI: Brown University, 1992
2. Jones, Adele – Nonformal Education and Women's Empowerment: Perspective on South Pacific Praxis, Convergence, 1995
3. Revue Internationale de Linguistique Appliquée, de Littérature et d'Education – Éducation informelle et education nonformelle : l'archetype educatif formel al'epreuve des contextes sociaux gouvernes pardes logiques differenciees au Benin, Volume 2, Numéro 3, Octobre 2019
4. https://www.enfancejeunesse.lu

METODE ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN PREDAREA ISTORIEI

CLASA A VIII A

Profesor: Moldoveanu Gabriel- Mădălin

Școala Gimnazială "Mihai Viteazul"

Județul*: Brăila*

Așadar prin *metodă de învățământ* se înțelege, o modalitate comună de acțiune a cadrului didactic și a elevilor în vederea realizării obiectivelor pedagogice. Cu alte cuvinte, metoda reprezintă "un mod de a proceda care tinde să plaseze elevul într-o situație de învățare, mai mult sau mai puțin dirijată". În cele ce urmează am ales să vă prezint modul în care am aplicat două metode activ-participative la disciplina istorie.

TURUL GALERIEI

Este o metodă interactivă de învățare bazată pe colaborarea între elevi, care sunt puși în ipostaza de a găsi soluții de rezolvare a unor probleme. Această metodă presupune evaluarea interactivă și profund formativă a produselor realizate de grupuri de elevi. Această metodă am aplicat-o la clasa a VIII-a în cadrul lecției: Reformele lui Alexandru Ioan Cuza.

Pornind de la sursele istorice, în grupuri de trei sau patru elevii lucrează la materializarea unui produs (imagini, descriere). Grupa nr 1, trebuie să analizeze momentul alegerii domnitorului Alexandru Ioan Cuza, Grupa nr 2, analizează marile realizări ale domnitorului în perioada 1859-1862, Grupa nr. 3 analizează marile reforme ale domnitorului Alexandru Ioan Cuza, Grupa nr. 4 analizează cauzele abdicării domnitorului și consecințele principale.

Produsele sunt expuse pe pereții clasei. La semnalul profesorului, grupurile se rotesc prin clasă, pentru a examina și discuta fiecare produs. Își iau notițe și pot face comentarii pe hârtiile expuse. După turul galeriei, grupurile își reexaminează propriile produse prin comparație cu celelalte și citesc comentariile făcute pe produsul lor.

ȘTIU/ VREAU SĂ ȘTIU/ AM ÎNVĂȚAT

Acest model de predare, elaborat de Donna M. Ogle în anul 1986 pornește de la premisa că informția anterioară a elevului trebuie luată în considerare atunci când se predau noi informații.

Această metodă am aplicat-o la clasa a VIII-a la lecția: Statul dac în timpul lui Decebal.

1. Se explică elevilor procedura de lucru (procedeul Știu/ Vreau să știu/ Am învățat).

2. Se aleg 5 echipe formate din câte 5 elevi.

3. Fiecare echipă lucrează în comun pe o foaie de flipchart după rubricația

ȘTIU	**VREAU SĂ ȘTIU**	**AM ÎNVĂȚAT**

4. Elevii inventariază, procedând prin discuții în grup, cunoștințele pe care consideră că le dețin cu privire la subiectul analizat și le notează la rubrica Știu.

5.Elevii notează și ideile asupra cărora au dubii, dar și-ar dori să aibă certitudini în rubrica Vreau să știu.

6.Ultima rubrică se completează cu ajutorul profesorului care pune la dispoziția elevilor imagini si texte referitoare la regele dac Decebal.

Produsul elevilor.

ȘTIU	**VREAU SĂ ȘTIU**	**AM ÎNVĂȚAT**
-civilizația geto-dacilor. -capitala Sarmizegetusa. -zeul suprem Zalmoxis -așezări fortificate (dava)	-despre conflictele cu împăratul Domițian -despre războaiele cu împăratul Traian. -organizarea statului dac.	-momentul venirii regelui Decebal la conducerea Daciei. -conflictele cu generalii romani: Cornelius Fuscus, Tettius Iulianus. -prevederile păcii din anul 89

		si 102. -războaiele daco-romane din 101-102 si 105-106. -sfârșitul regelui dac Decebal. -Consecința cuceririi romane.

BIBLIOGRAFIE

CERGHIT.I, *Metode de învățământ,* Ediția a IV-a, Editura Polirom, Iași, 2006.

CUCOȘ.C, *Pedagogie,* Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006.

DUMITRESCU.D, ADĂSCĂLIȚEI. F, BERCEA. M, LAZĂR.L, MIHAI. M, POPESCU. M, *Elemente de didactică a istoriei,* Editura Nomina, Pitești, 2013.

GHEORGHE. M.M, SĂVUȚĂ. I.E, *Manual de istorie. Clasa a VIII-a,* Editura Litera, București, 2020.

LAZĂR. L, *Surse istorice. Sarcini de lucru și activități de învățare pentru ciclul gimnazial,* Editura Nomina, Pitești, 2011.

PĂUN. ȘT, *Didactica istoriei.* Editura Corint, București, 2003.

PROFESIA DE DASCĂL

„*Ai grijă ce-ţi doreşti, căci dorinţa poate deveni realitate*..." (proverb american)

profesor Moloci Lucica – Cristina
Colegiul *Andronic Motrescu* Rădăuți

Profesia de dascăl are importanță în societate, pentru rolul pe care îl ocupă, prin formarea de caractere, personalități și se se manifestă la nivelul societăţii, în context istoric, conceptual, theoretic, practice, fiind conturată în procesul de învățământ atât formal cât și nonformal. (Cristea, 2020).

Nivelul intelectual precum și cel organizațional al managerilor le permite acestora desfășurarea activităților chiar și în condiţiile unui stres, impunând o reacție rapidă la schimbările din jur, planificând şi organizând măsurile de dezvoltare (Natalia Burlacu, 2012). Stresul creat de activitatea de examinare reprezintă o problemă de actualitate, care nu se poate evita, oferind astfel posibilitatea dar și necesitatea unor analize și investigații (Andronic et al., 2015).

Daniel Goleman alături de Richard Boyatzis și Annie McKee, a cercetat rolul pe care îl joacă inteligența emoțională în leadership, fiind cel care a scghimbat sensul conceptului de ,,reușită în viață", în cartea sa *Inteligența emoționala în Leadership***.** Conexiunea dintre succesul sau eșecul unei instituții de învățământ și stilul de conducere al managerilor, este influențată de capacitatea unui lider de a gestiona corect emoțiile. O organizație prosperă dacă liderul transmite energie pozitivă, entuziasm și are de suferit dacă acesta transmite energii negative. Liderii pot să reprezinte un exemplu demn de urmat pentru ceilalți dacă aceștia știu să își evalueeze și să își dezvolte competențele care țin de inteligența emoțională – autocunoașterea, empatia (Goleman et al., 2017)

Calitatea de lider este cea care impresionează, deoarece au capacitatea de a provoca, de a descoperi, de a stimula ceea ce este bun în interiorul celor care îi înconjoară. ,,Dacă încercăm să explicăm de ce sunt atât de eficienţi, vorbim despre strategie, viziune sau idei percutante” (Goleman et al., 2017). Adevărații lideri sunt cei care implică emoţiile, reușita lor depinzând de felul în care acționează, indiferent de activitatea pe care o propun. În cazul unui eșec, acest lucru este pus pe seama gestionării și canalizării emoțiilor în direcția nepotrivită. Persoanele dintr-o instituție care se comportă și acționează ca un lider într-un grup, exercită o funcție de conducere, așadar, este direct interesată de asimilarea cunoștințelor care duc la creșterea atât a performanțelor individuale, cât și a membrilor grupului din care face parte, reușita fiind apreciată ca fiind un rezultat al sinelui și a grupului. (Goleman et al., 2017).

,,Important este nu ceea ce ți se întâmplă, ci felul în care reacționezi" (Gorea & Maximenco, 2016). Stresul este denumit "boala secolului XXI", și, deși a căpătat o amploare ridicată în ultimul timp, se încearcă evitarea sau acordarea importanței la un nivel scăzut și acceptarea ca fiind firesc în viața cotidiană. Pentru a se înlătura stresul, este necesar să fie explicate disconfortul pe care îl poate produce, manifestările cu efect negative asupra persoanei, scopul fiind trecerea la nivelul următor, și anume – înlăturarea. (Gorea & Maximenco, 2016).

,,Inteligența emoțională cuprinde ca elemente esențiale: întelegerea mai bună a propriilor emoții, gestionarea eficientă a emoțiilor și creșterea calității vietii, înțelegerea mai bună a celor din jur și un confort ridicat în relațiile interumane, precum și crearea de relații mai bune la toate nivelele cu cei din jur și creșterea productivității, odată cu îmbunătățirea imaginii personale.” (Goleman et al., 2017)

Abilitățile tehnice și intelectuale au o importanță mai scăzută comparativ cu competența emoțională, a cărui dezvoltare implică înțelegerea și gestionarea emoțiilor cu scopul creârii unor relații armonioase cu persoanele din grup. În sistemul educational, inteligența emoțională la un nivel superior este cheia succesului, măsurabilă în: performanțe ridicate, motivația crescută, inovație, încredere în sine, managementul eficient. (Goleman et al., 2017)

Inteligența emoțională și măsurarea acesteia, abordează originile conceptului și prezintă care sunt diferentele dintre tipurile de inteligență. Măsurarea inteligenței emoționale se realizează prin intermediul scalelor EQ. *Inteligenţa emoţională* se referă la o înţelegere mai bună a emoţiilor, o gestionare eficientă a emoţiilor proprii, înţelegerea persoanelor din cadrul grupului, o îmbunătăţire a imaginii personale. Inteligența emoționala cuprinde 4 tipuri de abilități: ,,perceperea emoțiilor, utilizarea emoțiilor, întelegerea emoțiilor și gestionarea emoțiilor”, (Goleman et al., 2017).

Conform lui Goleman se evidenţiază 4 componente ale inteligenţei emoţionale: autocunoaşterea, autocontrolul, social, managementul relaţiilor interpersonale.

Scala BarrOn Inventarul emoţional BarrOn este unul din cele mai cunoscute instrumente de măsură a inteligenţei emoţionale la ora actuală. Se aplică persoanelor cu vârsta peste 16 ani. Timp de administrare: 30 minute, de tip auto-evaluare. Inventarul emoţional BarrOn constă din 133 de itemi care evaluează:

- cunoaşterea emoţională proprie
- empatia
- toleranţa la stres
- responsabilitatea socială
- asertivitatea
- optimismul
- rezolvarea de probleme
- stima de sine
- fericirea
- auto-actualizarea
- testarea realităţii
- flexibilitatea
- relaţiile interpersonale

În calea unui control eficient al emoțiilor pot să existe anumite bariere. Inteligența emoțională are drept scop modul de înțelegere a emoțiilor, gestionarea acestora, raportat la propria persoană, persoanele din jur și eventualele bariere care pot să apară.

Estimarea gradului de conştientizare al inteligenţei emoţionale reprezintă totalitatea evaluărilor, interpretărilor, impresiilor legate de propria persoană, de cei din jur şi de diverse situaţii. Aceste estimări sunt în mare măsură determinate de mediul familial, experienţele anterioare, sistemele de convingeri şi valori şi iau forma unui dialog interior. Estimarea gradului de conştientizare al inteligenţei emoţionale ajută la înţelegerea modului în care dialogul interior influenţează sentimentele, acţiunile şi reacţiile, acestea putând fi schimbate în funcţie de diverse situaţii.

„Stresul psihologic se referă la incapacitatea unei persoane de a răspunde adecvat la amenințările emoționale sau fizice, reale sau imaginare" (Goleman et al., 2017). Oamenii care au o toleranţă bună la stresau tendința de a face faţă crizelor şi problemelor și nu cedează. Este considerată una din cele mai complexe funcții intelectuale, rezolvarea de probleme și necesită modularea și controlul mai multor abilități.

Responsabilitatea socială reprezintă teoria conform căreia o persoană sau o organizație are obligația să acțtoneze spre binelel societății, și poate fi pasivă, (acte negative sau dăunătoare), sau activă, (activități realizate în beneficiul social). O persoană cu o stimă de sine ridicată se va implica în acte care denotă o responsabilitate socială.

Flexibilitatea este o trăsătură de personalitate, fiind reflectat gradul în care o persoană poate să gestioneze schimbarea în diferite circumstanșe și în care se poate gândi la problem utilizând un mod creative, nou. Flexibilitatea implică o capacitate de gândire pozitivă, un management eficient al stresului și al timpului.

Emoţiile încep cu o evaluare a indiciilor emoţionale, declanşând o serie de răspunsuri coordonate care implică sisteme experienţiale, comportamentale şi fiziologice, reglarea emoţională cuprindând strategii diferite.

Reevaluarea cognitivă este utilă în reducerea componentelor experienţiale şi comportamentale ale emoţiilor negative, în timp ce suprimarea expresivă modifică aspectele comportamentale, reducând astfel expresia comportamentală a emoţiilor negative.

„Managementul furiei se referă la un sistem de tehnici psihoterapeutice și exercitții prin care o persoană cu furie excesivă sau incontrolabilă își poate controla sau reduce factorii declanșatori și efectele unei stări emoționale de tip furie" (Goleman et al., 2017). Experientele negative pot fi atribuite unor factori externi, cu tendința de a nu apărea regulat, pe când experientele pozitive sunt etichetate de oameni

ca interne, stabile și globale. Abilitățile care duc la performanțe sunt reprezentate de competențele emoționale, având un rol important în consilierea scoalară (Goleman et al., 2017).

Goleman şi Sutherland (1996) subliniau faptul că profesorul cu un înalt nivel de inteligenţă emoţională poate creea o rețea vastă de comunicare, încurajând membrii grupului pentru a coopera şi a munci în cadrul echipei. Se construiește astfel ,,identitatea de grup, spiritul de echipă, angajamentul şi intercunoaşterea" (Stepan, 2019).

Examenul, ca formă de evaluare și de selecție, verifică competențele manageriale în vederea ocupării unui post de conducere, fiind perceput și ca o etapă de dezvoltare intelectuală, personală, dobândind astfel o confirmare a valorii participanților (Andronic et al., 2015).

Dacă pentru o serie de candidați, participarea la examen poate să echivaleze cu o întărire a statutului, pentru alții, poate reprezenta o amenințare. Candidații reacționează diferit – emoțiile prezente pentru primirea notei versus indiferența, dorința de a se finaliza examenul cât mai repede versus amânarea momentului (Andronic et al., 2015).

Examenul este un agent cauzator de stres, întrucât se urmărește rezolvarea unor cerințe, probleme, situații, într-un mod cât mai adecvat. Examenul în sine este o adevărată provocare, atât pentru cei care au trecut prin situații similare, dar și pentru cei care nu au participat niciodată la o evaluare de o asemenea importanță, cu un grad ridicat de dificultate (Andronic et al., 2015).

Stresul devine astfel o componentă esențială, de neevitat, dar controlabilă. Pentru aceasta, este necesar autocontrolul din partea persoanei care participă la examinare. Printre condițiile esențiale de diminuare a stresului se numără pregătirea într-un mod temeinic a noțiunilor prevăzute în bibliografie, cu eficientizarea modului de învățare, oferind astfel candidaților siguranță de sine, o reducere a stării emoționale, creșterea stimei de sine și a imaginii proprii.(Andronic et al., 2015)

O profesie cu un nivel ridicat de stres este considerată și profesia de dascăl (Harmsen, 2018).

Activitatea profesională desfășurată în învățământ se regăseşte în organizaţiile ce oferă servicii. Cunoașterea, înțelegerea, dar și prevenirea, combaterea acţiunii factorilor asociaţi stresului ocupaţional constituie probleme importante de cercetare. Nivelul de stres este un indicator al sănătăţii organizaţiei, al eficacităţii şi eficienţei acesteia, pentru asigurarea calităţii învăţământului. („Stresul ca problemă a cadrelor didactice", 2017).

Meseria de dascăl este frumoasă, deoarece formează, educă, învață. Perfecționarea pe tot parcursul cariere didactice este necesară, atât pentru obținerea gradelor didactice, cât și pentru propria dezvoltare personală a fiecărui cadru didactic.

Bibliografie

Andronic, D., Botnaru, A., & Balan, A. (2015). *Stresul examinaţional de cunoaştere a prevenirii*. 135–139.

Cristea, S. (2020). *Profesia de pedagog The Pedagogical Profession*. *Numărul 5(123)*, 53–56.

Goleman, D., McKee, A., & Boyatzis, R. (2017). *Inteligenţa emoţională în leadership,*. Editura Curtea veche, București.

Gorea, S., & Maximenco, L. (Ed.). (2016). *Stresul: Cauze, simptome, soluţii*. *volum 1*.

Harmsen, R. (2018). Relația dintre cauzele de stres ale profesorilor începători, răspunsurile la stres, comportamentul de predare și uzura. *Profesorii și învățătura - teorie și practică*, *24*(6), pag. 626-643.

Natalia Burlacu. (2012). Aparatul de conducere în condiţii de criză. *Analele Universităţii Libere Internaţionale din Moldova (Seria Economie)*, *Numărul 12*, Pag. 13-21.

Stepan, A. R. (2019). Inteligența emoțională și stadiile carierei la profesori. *Revista de psihologie*, *65*(2), Pag. 101-176.

Stresul ca problema a cadrelor didactice. (2017). *Arta Medica*, *Numărul 1(62)*, Pag. 34-36.

CLUBUL DE LECTURĂ CA ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ,

PARTE A PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

prof.înv.primar, Monea Iudita,
Liceul Teoretic „David Voniga” Giroc/
Timiș

Motto:

„Cărțile sunt o comoară la care avem cu toții acces, ne deschid orizonturile, ne fac să visăm, ne ajută să ne pregătim pentru viață atunci când suntem copii.”

Cele două componente ale procesului instructive-educativ, activitățile școlare și activitățile extrașcolare, se întrepătrund, formând un tot unitar, completându-se reciproc.

Educația prin activitățile extracurriculare urăarește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum si stimularea comportamentului creativ in diferite domenii.

Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Activităţile extraşcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalităţi de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciaţi şi mai accesibili sufletelor acestora.

Încă de la vârste fragede, lectura ocupă un loc important în dezvoltarea limbajului, a creativității și dezvoltarea psiho-emoțională a micului școlar.

Astfel, „Cluburile de lectură” oraganizate ca activități extrașcolare aduc plusvaloare activităților curriculare. Începând cu clasa aII-a, când cititul începe să devină cursiv și conștient într-o măsură mai mare, cititul, schimbul de cărți și prezentarea lecturii citite pe „scaunul povestitorului” au motivat elevii, realizându-se astfel activități interesante.

„Cititul e pe val” este un proiect derulat la nivelul clasei a III-a pe parcursul întregul an școlar. La finalul clasei a II-a, elevii au primit diferite titluri de cărți. La începutul clasei a III-a, în prima etapă a proiectului, copiii au prezentat o parte a cărții citite, stârnind curiozitatea pentru următorul cititor. Se face schimbul de cărți între elevi, urmând ca peste câteva săptămâni, timp în care vor citi cartea, să se realizeze o altă etapă a proiectului. Proiectul se realizează în 5-6 etape.

Pentru feedback, la fiecare etapă, copiii vor realiza fișele de lectură sub formă de vaporașe, vor pune întrebări colegilor despre cartea citită sau despre personaje. Toate acestea se derulează într-un cadru festiv, de poveste.

La etapa de dinaintea Sărbătorilor Pascale, elevii au realizat o „cărticică” integrată: lectură-arte, folosind diferite modalități de evaluare: (harta textului, explozia stelară, jurnalul cu dublă intrare), toate cu simboluri pascale. Era modul prin care „ îi scriau Iepurașului de Paște”.

La etapa finală, toți elevii vor fi recompensați cu medalii și diplome pentru cititori.

Pe parcursul ciclului primar se pot organiza astfel de cluburi de lectură sub diferite denumiri: „Să ne întindem la citit”, „Cufărul cu povești”, „Lumea cărților” etc.

Orice activitate extracurriculară este binevenită.

Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, lăsându-i pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase.

Bibliografie:

1. Marin M., Didactica lecturii, ch: Cartier, 2013
2. Pâslaru V., Introducere în teoria educației literar- artistice, Sigma, 2013
3. Parfene C., Literatura în școală, Iași, Ed.UAIC, 1997

EDUCAȚIA DE MEDIU- EDUCAȚIE PENTRU RESPONSABILITATE GLOBALĂ

Prof. Morar Avia Carmen, Colegiul Economic "Iulian Pop" Cluj-Napoca

Cu toții depindem de mediu, ceea ce face ca obligația noastră și scopul nostru în viață este să îl susținem și să îl protejăm. Acest lucru duce educația pentru mediu la un nivel cu totul nou. Acesta este motivul pentru care profesorii aduc natura în sălile de clasă sau își predau cursurile în aer liber. Educația pentru mediu nu încetează la sfârșitul orelor, dar cel puțin în timpul educației formale, ea poate fi adaptată pentru a pregăti și a-i face pe elevi conștienți de importanța conservării mediului.

Școlile sunt unul dintre cele mai bune locuri pentru cultivarea devreme a conștientizării problemelor de mediu deoarece cu cât indivizii învață mai devreme despre mediu, cu atât mai devreme vor putea contribui la protejarea acestuia. Pentru a înţelege pe deplin ce este conștientizarea mediului vom porni de la câteva idei despre cum să cultivăm conștientizarea mediului în școli.

Conștientizarea aspectelor de mediul este posibilă prin informare despre mediul nostru natural și înțelegere modului în care acțiunile noastre afectează bunăstarea mediului local și global. Mediul se referă la toate părțile naturii, vii și care nu sunt vii. Conștientizarea grijii faţă de mediul este importantă din cauza provocărilor tot mai mari cu care se confruntă lumea, cum ar fi: schimbarea climei, defrișări, secete, inundații, încălzire globală, deficitul de apă, poluare. Înțelegerea acestor probleme și schimbarea stilului de viață contribuie la conservarea mediului ceea ce înseamnă conștientizarea aspectelor mediului. Prin educaţie putem avea intervenţii constructive în acest sens. Putem încuraja copiii să aibă o contribuție pozitivă față de mediu, iar pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de mediu, un prim pas este includerea lecțiilor despre mediu în programele școlare, iar ca practici se poate începe cu:

- Informarea despre cei trei R: reduceți deșeurile, reutilizați resursele și reciclați materialele. Gunoiul există peste tot în jurul nostru. Înainte de a arunca o pereche de căști defecte, caută rapid pe Pinterest sau Google câteva idei creative pentru a le reutiliza. Sau puneți aceste articole într-un coș de artizanat și lăsați elevii să devină creativi. Stocați aceste tipuri de articole într-un spațiu special dedicat și lăsați-i pe copii să-și creeze propriile lucrări de artă/meșteșuguri, dând în același timp o a doua viață a ceea ce altfel ar fi deșeuri. Reciclarea poate deveni o parte plăcută a curriculum-ului școlar și o formă valoroasă, practică de educație, care implică și distrează elevii. Acesta este un mod simplu si un prim pas care adoptarea unei politici de zero deșeuri.
- Organizarea de zile de plantare a copacilor şi explicarea importanţei acestora pentru pentru mediu.
- Încurajarea copiilor să închidă toate aparatele și luminile atunci când nu sunt folosite, şi să se asigure că robinetele sunt închise corect după utilizare și să folosească apa cu moderație. Eficiența energetică nu este atât de grea pe cât pare, şi se poate începe cu stingerea becurilor și închidere computerele la sfârșitul zilei, închidrerea uşii sălii de clasă pentru a opri scurgerea căldurii și cumpărarea de becuri eficiente din punct de vedere energetic. Pentru a crea săli de

clasă ecologice, e nevoie ca acestea să fie bine izolate iar pentru reparații și reconstrucție să se utilizeze materiale durabile. Aceștia sunt câţiva paşi care asigură sustenabilitatea generală în școala ta. Acest lucru va încuraja, de asemenea, elevii să adopte un comportament eficient din punct de vedere energetic în viața lor de zi cu zi, răspândind astfel mesajul de durabilitate dincolo de clasă și în propriile case.

Este foarte probabil să ne amintim lucrurile pe care le-au făcut oamenii, decât ceea ce au spus ei, de aceea exemplul personal e edificator. Deși este important să-i înveți pe copii ce înseamnă să fii conștient de mediu, a da exemplul va avea un impact mai mare asupra lor. Acest lucru nu numai că va încuraja conștientizarea mediului, ci îi va învăța și despre comportamentul conștient de mediu. De exemplu, când vezi gunoi, ridică-l – chiar dacă nu este al tău; nu știi niciodată cine te poate vedea și învăța de la tine.

Promovarea aspectelor referitoare la protecția mediului din „gură în gură" de către proprii noştri elevi este necesară. Lecțiile pe care copiii le învață la școală pot aduce beneficii comunității mai largi dacă ei își împărtășesc cunoștințele de mediu cu prietenii și familia. O modalitate bună de a face acest lucru este de a încuraja copiii să exerseze acasă ceea ce au învățat la școală. Beneficiile copiilor care dobândesc comportamente pozitive faţă de mediu pot continua acasă și pot încuraja comunitatea mai largă să practice aceleași obiceiuri. De exemplu, după ce au învățat să folosească apa cu moderație la școală, elevii pot exersa să facă același lucru acasă.

Câteva dintre numeroasele motive pentru care educația pentru mediu este importantă în dezvoltarea fiecărui elev sunt: îmbunătățește gândirea creativă și critică, formează abilități de a se impica în acțiuni pentru protejarea mediului, implică o transdisciplinaritate despre probleme ecologice, politice-culturale și economice, dezvoltă creativitatea și imaginația, încurajează un stil de viață mai sănătos, unește o comunitate, încurajează și promovează toleranța între culture.

Educația care se concentrează asupra mediului poate avea foarte mult succes și poate da rezultate pozitive numai dacă este corespunzător predate copiilor. Câteva sfaturi despre cum să putem implementa acest lucru:

- Responsabilizare mai multă. Dacă educatorii și părinții preiau întreaga povară în ceea ce privește conservarea mediului, elevii nu vor fi solicitați să ia măsuri pentru a avea grijă de mediul în care trăiesc. Educația pentru mediu ar trebui să fie mult mai mult decât doar cursuri care promovează conștientizarea mediului și teme care necesită ceva scris, deoarece poți oricând plăti pe cineva pentru a-ți face temele. Educația pentru mediu nu se referă la abilitățile de scriere ale unui individ, ci se referă la punerea elevilor la acțiune și la determinarea acestora să se implicre real. Dacă le oferiți mai mult control asupra proiectelor și le cereți să facă ceva, este mult mai probabil să înțeleagă scopul educației pentru mediu.
- Sprijin pentru a înțelege, deoarece nu este suficient doar să citească despre problemele de mediu citind în cărți. Nimeni nu spune că ar trebui să-i punem pe elevi să finalizeze proiecte mari, dar pur și simplu dacă ieşim cu ei în natură şi văd confruntările mediului, acest lucru le va oferi o altă perspectivă la ceea ce învață.
- Solicitare de ajutor, deoarece acest tip de educație nu este o educație obișnuită și rezumată la doar a „citi niște cărți" sau la a „scrie niște lucrări". Când predai un lucru de o importanță atât

de mare și variată, ai nevoie de ajutorul organizațiilor, cetățenilor și chiar a autorităţilor locale. Dacă vrei cu adevărat să îmbunătățești educația, este timpul să faci echipă cu oameni care se specializează în acest sens. De exemplu, SUA are o agenție națională de educație pentru mediu care colaborează cu educatori și studenți pentru a-i inspira și a stimula educația de mediu. De asemenea, putem găsi multe proiecte, excursii și alte activități extracurriculare care ajuta în această problemă. Este timpul să începem să ne conectăm și să cerem ajutor. O dată ce o facem, ne putem da seama că numărul de oameni care sunt conștienți de mediu și le pasă de acest lucru este foarte mare. Știind ceea ce știu, ei vor fi mai mult decât dispuși să ajute la formarea celor mai tinere minți.

- Oferirea de oportunități în afara clasei. Dacă reușim să facem elevii mai conștienți referitor la aspectele de mediu, proiectând activități utile și interesante pentru a promova educația pentru mediu, le stimulăm interesul pentru a face ceva pentru mediul lor. Ar fi păcat dacă o fac, să nu le oferim oportunități de a folosi efectiv cunoștințele pe care le-au dobândit. Cu ajutorul tuturor acelor organizații-potenţiale partenere se crează oportunități pentru ca elevii să aibă grijă și să acționeze în mediul lor în cazul în care își arată interesul să facă acest lucru. Și odată ce o fac, trebuie susţinuţi, astfel continuă să le crească entuziasmul. Nu vă putem aștepta cu adevărat ca cei care tocmai au devenit conștienți de mediu să-și găsească propriile oportunități de a folosi aceste cunoștințe imediat. Dacă nu o facem, probabil că își vor pierde interesul,.
- Fii un model de urmat. Nu îi poți învăța pe elevi că natura ar trebui protejată dacă arunci gunoi în alte locuri decăt cele destinate colectării lui, sau dacă mergi cu maşina la serviciu. Încurajați mersul pe jos la școală (cel putin pentru cazurile când este posibil). Sau, dacă ți se pare prea mult, atunci alege o zi a săptămânii în care îi încurajezi pe toți cei care pot să meargă pe jos la școală să pună în discuție acest lucru întregii comunităţi şcolare. Acele zile desemnate pot constitui o parte vitală a profilului de durabilitate al școlii tale. Descurajează călătoriile inutile cu mașina, deoarece economisește nu doar planeta, ci și bugetele proprii. Mersul pe jos este o formă grozavă de exercițiu - revigorează și poate fi foarte terapeutic. Dacă vrei cu adevărat să faci diferența, trebuie să fii un model. Lasă-le elevilor să vadă că și tu ești conștient de mediu. Este mai probabil să ne urmeze pașii dacă o facem sau să ignore problemele de mediu dacă nu ne pasă.

Generațiile tinere sunt dornice să învețe și să se dezvolte și depinde de sistemele educaționale să le ghideze pe calea cea bună. Dacă doriți ca ei să fie conștienți de mediu și să promoveze sănătatea mediului, trebuie să dezvoltaţi metode şi tehnici pentru a-i învăța.

Școlile durabile sunt o sinergie a educației bazate pe mediu și a angajamentului comunității. Ele promovează, de asemenea, un mediu în care profesorii și instituţia şcolară pot cultiva o cultură optimistă și progresivă. Sustenabilitatea este un factor cheie nu doar în economia de afaceri, ci și în educație. Astfel, profesorii au mai multe posibilităţi de a crea oportunități unice de învățare ecologică, şi elevii să beneficieze de o participare și productivitate sporite. Parcursul către acest obiectiv de durabilitate începe cu educarea elevilor într-un mediu antrenant, interactive, plăcut și sustenabil. Lista de sfaturi de mai sus nu este deloc exhaustivă, dar ar trebui să vă ofere puțină

inspirație și îndemn. Nu trebuie să fie un drum greu spre obiectivul durabilității școlii pentru că există satisfacţie pe tot acest parcurs.

Această abordare va oferi copiilor un context în lumea reală a motivului pentru care este importantă conștientizarea mediului și va încuraja comunitățile să lucreze împreună pentru a aborda preocupările legate de mediu.

În concluzie: sustenabilitatea este la îndemâna ta. „Roma nu a fost construită într-o zi" este un clișeu util atunci când abordăm ideea de durabilitate a școlii.

Chiar și cei mai mici pași se pot dovedi a fi de neprețuit, nu doar pentru acreditările ecologice ale școlii, ci și pentru bugetul acesteia. Aşa cum ştim, copiii sunt viitorul și pot fi mari agenți ai schimbării. Încurajarea activă a acestora atât din punct de vedere educațional, cât și social să facă parte dintr-un cadru de durabilitate le poate oferi o dragoste de-a lungul vieții pentru natură, precum și un sentiment de responsabilitate comună pentru planetă și comunitatea lor locală: sustenabilitatea este la îndemâna ta.

Bibliografie

1. Öllerer, K. (2012), *Educaţia ecologică – între necesitate şi oportunitate*, Calitatea Vieţii, XXIII, nr. 1, 2012, p. 25–44, https://www.revistacalitateavietii.ro/2012/CV-1-2012/02.pdf, consultat în data de 04.03.2023;
2. https://www.gvi.co.uk/blog/how-to-cultivate-environmental-awareness-in-schools/, How to cultivate environmental awareness in schools, consultat în data de 14.05.2022
3. Salman Zafar, 2022, Children, Education, Environment, Nature, Youth https://www.ecomena.org/better-environmental-education/, Tips for Better Environmental Education, consultat în data de 20.02.2023
4. Sean Urquhart – Lead Copywriter at Circular Computing™, 2021, 10 great ways to make your school more sustainable, https://circularcomputing.com/news/10-ways-make-school-sustainable/, consultat în data de 10.03.2023

CEI 7 ANI DE ACASĂ

Prof.Camelia Moraru
Şcoala Gimnazială "Diaconu Coresi" – Fieni, Dâmboviţa

Putem asemăna viaţa cu o călătorie prin anotimpurile fizice sau spirituale, iar EDUCAŢIA o putem transforma în busola, ghidul ariadnic, care ne călăuzeşte în această călătorie până la final, dacă vrem să lăsăm în urmă o existenţă cu sens.

EDUCAŢIA este cheia succesului în viaţă, este averea cea mai de preţ pe care o pot lăsa părinţii copiilor lor. Primii *7 ani de acasă* sunt cei mai importanţi pentru "planul de zbor" al fiecăruia. Până la 3 ani, copilul învaţă cele mai importante gesturi (mobilitatea, educarea reflexelor de igienă, de alimentaţie). O zestre pentru toată viaţa! Dar ansamblul intervalului preşcolar e decisiv. Dacă primul spectacol la care asistă copilul e o familie armonioasă, trăitoare într-o casă unde, pe lângă computer, smartphone şi tabletă, există şi cărţi frumoase, înaripate prin vocea maternă (sau / şi paternă), el începe să descifreze realitatea într-o manieră destinsă şi încrezatoare.

Ca părinţi-educatori, ar trebui să funcţioneze puterea exemplului ! Nu trebuie să ceri copilului tău ceea ce tu nu reuşeşti să faci! Copiii copiază comportamentul părinţilor. Nu poţi , de exemplu, încuraja practica lecturii dacă copilul tău nu te vede niciodată cumpărând, citind şi comentând o carte. Dacă nu îl duci de mână , în librării. Dacă acasă nu ai o bibliotecă! Nu poţi cere unui copil să fie politicos, dacă tu nu practici politeţea. În spatele unui copil politicos întotdeauna stă o familie care i-a dat o educaţie bună. Iar un copil educat, are întotdeuna de câştigat!

Cei 7 ani de acasă reprezintă pentru copil *foaia de parcurs* pe drumul vieţii. Ei sunt de fapt anii în care se pun bazele educaţiei: cuvinte importante încărcate cu sentimente (mulţumesc, te rog, iarta-mă!).

Pentru că aceşti primi șapte ani sunt esențiali în formarea caracterului său, copilul trebuie ajutat să deprindă obiceiuri sănătoase și maniere elegante. Acum, copilul învață care sunt principiile și valorile după care va trebui să se ghideze în viață, în situații dintre cele mai diverse. Tot acum descoperă cum să aibă grijă de corpul și de lucrurile lui, ce este recomandat să mănânce, cum să își ajute părinții și cum să se bucure de încrederea și aprecierea oamenilor cu care interacționează.. Felul în care copilul se comportă are o puternică influență asupra relațiilor cu familia, prietenii, colegii, și, în cele din urmă, de acest lucru depinde dacă acesta are sau nu succes în viață.

Iubirea, încrederea, răbdarea, intelegerea şi comunicarea cu copilul sunt factori importanţi pentru primele lecţii ale educaţiei. Responsabilitatea părintilor, în *cei 7 ani de acasă*, este de a învăţa copilul ce înseamna bunul simt, ruşinea, respectul şi iubirea!

Sfaturi pentru părinţi:

* Creşteţi un copil fără *fiţe*! *Fiţele* sunt de prost gust şi îi vor aduce copilului doar neplăceri în viaţă!

* Nu îi pretindeţi să fie primul din clasă…s-ar putea să devină un copil nefericit, nevrotic chiar! Dar nici nu-l lăsaţi să coboare!

* Nu faceţi greşeala de a-l hiper-proteja! Excesul de interdicţii încurajează minciuna, falsificând dialogul părinţi-copii!

* Învăţaţi-l să şi piardă! Eşecul face parte din viaţă! Nu vă temeti că acesta îl deprimă sau demotivează. Dacă a obţinut un rezultat bun, spuneţi-i "bravo", dacă a obţinut unul mai slăbuţ, nu faceţi din asta o nenorocire , un subiect de dezbatere în familie! Încurajaţi-l spunându-i că data viitoare va fi mai bine! Nu trebuie să-şi piardă increderea in sine!

* Când se întoarce de la școală, nu îl întrebaţi imediat ce note a luat sau ce teme are de făcut. Astfel, copilul vede pe chipul dumneavoastră că aprobarea lui și iubirea sa vin din notele mari. Întrebaţi-l: *„Cum a fost ziua ta?"* sau *„Ce ți-a plăcut cel mai mult astăzi?"*.

* Nu-l lăsaţi pe copilul dumneavoasră să demoleze profesorii ! Veniti la scoala si vorbiti cu ei! Dacă copilul vede că nu îi respectaţi, nici el nu o va face!

* Învăţaţi-l că pe lângă drepturi are şi responsabilităţi şi că…acestea nu se negociază! Fiţi mai fermi în această privinţă!

* Fiţi prietenul copilului dumneavoastră, dar nu uitaţi că le sunteţi mai întâi părinţi!

* Dezvoltaţi în copil dragostea faţa de învăţăturile religioase (“cele zece porunci”), faţă de Dumnezeu!

* Învăţăţi-l să fie politicos, smerit (nu umil!) chiar dacă a fi politicos pare greşit în societatea degradantă de azi; obrăznicia, tupeul par a fi invingătoare, dar nu sunt!

* O persoană politicoasă trezeşte stimă si simpatie în orice situaţie , mărindu-şi şansa de a trăi decent şi foarte bine! Lumea de calitate îi ţine la uşă pe mitocani!

* Nu vă speriaţi că fără bune rezultate şcolare viitorul copilului este nesigur…sau că trebuie sa se simtă inferior celorlalţi! România duce lipsă de meseriaşi, nu de “specialişti” cu diplome !!!

* Oferiti-i copilului dumneavoastră **EDUCAŢIE, întrucât doar prin educaţie, lumea se poate schimba**!

Este oare prea mult?

Bibliografie: Teodor Baconschi, *Averea bunei educaţii*, Editura Univers, 2019 .

MENTORATUL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. ÎNV. PREPRIMAR MORARU DANIELA
LICEUL TEORETIC ION CREANGĂ TULCEA

„Să fii mentor înseamnă să susții și încurajezi oamenii să-și gestioneze propriul proces de învățare pentru a-și maximiza potențialul, a-și dezvolta abilitățile, a-și îmbunătăți performanța și a deveni persoana care își doresc să devină" Eric Parsloe

Mentoratul este un demers a cărui proiectare, derulare și desfășurare sunt axate în formarea continuă a cadrelor didactice. Scopul general al activităților de mentorat este de a contribui la asigurarea calității educației prin acțiuni care vizează:

- ✓ sprijinirea persoanei mentorate în procesul de autoobservare și reflecție asupra propriilor experiențe profesionale;
- ✓ facilitarea procesului de autoevaluare a persoanei mentorate pentru determinarea necesităților de dezvoltare profesională;
- ✓ ghidarea în procesul de schimb de experiență și diseminare a bunelor practici. Activitățile de mentorat impun următoarele condiţii:
- ✓ formare psihopedagogică calitativă a mentorului trebuie să aibă loc înainte de debutul activității respective,
- ✓ procesul de mentorat să fie intenționat şi bine structurat,
- ✓ asigurarea unui climat psihoafectiv favorabil între mentor și cel mentorat,
- ✓ crearea unui consensus la nivel de valori partajate între mentor şi discipol în cadrul activității.

Cadrul didactic-mentor trebuie să demonstreze competențe care ar asigura calitatea activității.

PLAN DE MENTORAT

SCOP:

Dezvoltarea profesională a stagiarului, prin îmbunătăţirea cunoştinţelor de specialitate şi a competenţelor metodologice, pentru a atinge standardele profesionale

ale cadrului didactic model.

OBIECTIVE:

- să cunoască programa şcolară pentru învăţământul preşcolar, Curriculum pentru Educație Timpurie, 2019;
- să dobândească abilităţi de a întocmi documentele şcolare (planificarea calendaristică, proiecte de activitate, proiecte educaţionale de parteneriat, fişe de evaluare, sprijinirea şi monitorizarea fiecărui copil, portofoliul educatorului, etc.) şi controlul asupra comportamentului copiilor, prin explorarea de strategii noi, prin aplicarea regulamentului grădiniţei;
- să identifice grupurile de copii cu dificultăţi la adapatare la mediul școlar şi cei cu nevoi speciale, apelând la sprijinul consilierului şcolar și al profesorului-logoped;
- să comunice eficient cu copiii, cu colegii, cu părinţii copiilor informându-i verbal şi în scris asupra copiilor;
- să demonstreze manifestarea responsabilităţii pentru calitatea pregătirii profesionale.

RESURSE IMPLICATE:

Umane :

- stagiarul, mentorul, directorul unităţii, responsabilul Comisiei pentru Curriculum, consilierul şcolar,profesorul-logoped, prof. de informatică etc.
- copiii şi părinţii acestora

Informaţionale :

- documente şcolare, cărţi de metodică, cărţi de specialitate, platforme educaționale, softuri educaționale.

MATERIALE

- calculatorul, imprimanta, poşta electronica,
- planul de dezvoltare profesională pentru stagiar,
- fişa de evidenţă a activităţilor şi preocupărilor extraşcolare,
- fişa de evidenţă a activităţilor de dezvoltare profesională,
- fişe de evaluare, fişe de lucru, fişa de dialog profesional etc.

TIMP: un an şcolar

REZULTATE AŞTEPTATE:

- satisfacerea nevoilor de asistenţă ale debutanţilor: managementul clasei, ca mediu de învăţare, managementul timpului, proiectarea şi organizarea lecţiilor, a conţinuturilor, evaluarea achiziţiilor copiilor, aplicarea standardelor privind învăţarea şi evaluarea copiilor, adaptarea la mediul de învăţare, etc.

MONITORIZAREA:

Portofoliul mentorului:

- evidenţa orelor ţinute de mentor şi asistate de stagiar,
- evidenţa orelor predate de stagiar şi asistate de mentor,
- raportul specific fiecărei activităţi- analiza punctelor tari şi a celor slabe,
- activităţii de mentorat, propuneri de eficientizare ale acestora,
- rezultate concrete din timpul activităţilor desfăşurate,
- fişe de evaluare,
- fişa de observaţie a lecţiei,
- jurnalul de practică al stagiarului.

EVALUARE:

- ✓ observaţii făcute asupra impactului pe care l-au avut activităţile asupra stagiarului;
- ✓ fişe de evaluare,
- ✓ chestionare.

MENTORATUL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. ÎNV. PREPRIMAR MORARU DANIELA
LICEUL TEORETIC ION CREANGĂ TULCEA

„Să fii mentor înseamnă să susții și încurajezi oamenii să-și gestioneze propriul proces de învățare pentru a-și maximiza potențialul, a-și dezvolta abilitățile, a-și îmbunătăți performanța și a deveni persoana care își doresc să devină" Eric Parsloe

Mentoratul este un demers a cărui proiectare, derulare și desfășurare sunt axate în formarea continuă a cadrelor didactice. Scopul general al activităților de mentorat este de a contribui la asigurarea calității educației prin acțiuni care vizează:

- ✓ sprijinirea persoanei mentorate în procesul de autoobservare și reflecție asupra propriilor experiențe profesionale;
- ✓ facilitarea procesului de autoevaluare a persoanei mentorate pentru determinarea necesităților de dezvoltare profesională;
- ✓ ghidarea în procesul de schimb de experiență și diseminare a bunelor practici. Activitățile de mentorat impun următoarele condiţii:
- ✓ formare psihopedagogică calitativă a mentorului trebuie să aibă loc înainte de debutul activității respective,
- ✓ procesul de mentorat să fie intenționat şi bine structurat,
- ✓ asigurarea unui climat psihoafectiv favorabil între mentor și cel mentorat,
- ✓ crearea unui consensus la nivel de valori partajate între mentor şi discipol în cadrul activității.

Cadrul didactic-mentor trebuie să demonstreze competențe care ar asigura calitatea activității.

PLAN DE MENTORAT

SCOP:

Dezvoltarea profesională a stagiarului, prin îmbunătăţirea cunoştinţelor de specialitate şi a competenţelor metodologice, pentru a atinge standardele profesionale

ale cadrului didactic model.

OBIECTIVE:

- să cunoască programa şcolară pentru învăţământul preşcolar, Curriculum pentru Educație Timpurie, 2019;
- să dobândească abilităţi de a întocmi documentele şcolare (planificarea calendaristică, proiecte de activitate, proiecte educaţionale de parteneriat, fişe de evaluare, sprijinirea şi monitorizarea fiecărui copil, portofoliul educatorului, etc.) şi controlul asupra comportamentului copiilor, prin explorarea de strategii noi, prin aplicarea regulamentului grădiniţei;
- să identifice grupurile de copii cu dificultăţi la adapatare la mediul școlar şi cei cu nevoi speciale, apelând la sprijinul consilierului şcolar și al profesorului-logoped;
- să comunice eficient cu copiii, cu colegii, cu părinţii copiilor informându-i verbal şi în scris asupra copiilor;
- să demonstreze manifestarea responsabilităţii pentru calitatea pregătirii profesionale.

RESURSE IMPLICATE:

Umane :

- stagiarul, mentorul, directorul unităţii, responsabilul Comisiei pentru Curriculum, consilierul şcolar,profesorul-logoped, prof. de informatică etc.
- copiii şi părinţii acestora

Informaţionale :

- documente şcolare, cărţi de metodică, cărţi de specialitate, platforme educaționale, softuri educaționale.

MATERIALE

- calculatorul, imprimanta, poşta electronica,
- planul de dezvoltare profesională pentru stagiar,
- fişa de evidenţă a activităţilor şi preocupărilor extraşcolare,
- fişa de evidenţă a activităţilor de dezvoltare profesională,
- fişe de evaluare, fişe de lucru, fişa de dialog profesional etc.

TIMP: un an şcolar

REZULTATE AŞTEPTATE:

- satisfacerea nevoilor de asistenţă ale debutanţilor: managementul clasei, ca mediu de învăţare, managementul timpului, proiectarea şi organizarea lecţiilor, a conţinuturilor, evaluarea achiziţiilor copiilor, aplicarea standardelor privind învăţarea şi evaluarea copiilor, adaptarea la mediul de învăţare, etc.

MONITORIZAREA:

Portofoliul mentorului:

- evidenţa orelor ţinute de mentor şi asistate de stagiar,
- evidenţa orelor predate de stagiar şi asistate de mentor,
- raportul specific fiecărei activităţi- analiza punctelor tari şi a celor slabe,
- activităţii de mentorat, propuneri de eficientizare ale acestora,
- rezultate concrete din timpul activităţilor desfăşurate,
- fişe de evaluare,
- fişa de observaţie a lecţiei,
- jurnalul de practică al stagiarului.

EVALUARE:

- ✓ observaţii făcute asupra impactului pe care l-au avut activităţile asupra stagiarului;
- ✓ fişe de evaluare,
- ✓ chestionare.

VALORIFICAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN ACTIVITĂȚILE CU PREȘCOLARII

Moraru Ileana-Corina, Școala Gimnazială Aninoasa/I.Ș.J. Dâmbovița

Metodele didactice interactive sunt acele metode care încurajează învăţarea interactivă, înţelegând prin aceasta intensificarea inter-relaţiilor în cadrul grupului de preşcolari şi a interacţiunilor, care conduc în mod organizat la construcţia interactivităţii, promovând schimbul liber de informații și de experienţe cu scopul construcţiei în comun a unor noi cunoştinţe şi soluţii la probleme. Interactive sunt, de asemenea, metodele care conduc spre crearea unor situaţii de învăţare centrate pe dorinţa şi disponibilitatea de colaborare şi cooperare a preşcolarilor de a-şi împărtăşi reciproc punctele de vedere, ideile, opiniile, experienţele, cunoștințele cu deschidere către ceilalţi indivizi .

Învăţământul modern promovează o gamă largă de metode interactive, unele favorizând jocul interactiv de situaţii şi roluri, altele cooperarea explorativă, dezvoltând valenţe euristice ale căutărilor sau atrag preşcolarii la o cooperare interpretativă.

Pentru a fi a aplicate cu succes, este necesar să se respecte unele reguli de participare autoimpuse, cum ar fi: sinceritate, respect reciproc, toleranţă, discreţie, confidenţialitate, punctualitate, ascultare până la capăt a celui care vorbeşte fără a-l întrerupe, interzicerea ironiilor şi a jicnirilor, analiza faptelor, nu a persoanelor, folosirea unui limbaj adecvat; aceste metode acţionând în limitele unei permisivităţi inter-relaţionale.

Învăţarea prin cooperare este o strategie de instruire structurată şi sistematizată. În cadrul acesteia, grupuri mici de copii lucrează împreună în vederea atingerii unui scop comun; fiecare participant îşi îmbunătăţeşte performanţele proprii şi contribuie la creşterea performanţelor celorlalţi membri ai grupului. Învăţarea prin cooperare este văzută ca o modalitate de realizare a obiectivelor învăţământului formativ, care îi iniţiază pe copii în a conduce activităţi, în a se organiza, a distribui sarcini, ţinând cont de aptitudinile fiecăruia, în acest fel dezvoltându-le calităţi moral-volitive şi intelectuale utile muncii şi convieţuirii în comun. De asemenea, contribuie la obţinerea performanţelor superioare, stabilirea unor relaţii mai eficiente cu ceilalţi indivizi, sporirea motivaţiei pentru învăţare, formarea competenţelor sociale, dezvoltarea gândirii critice, formarea atitudinii pozitive faţă de studiu.

Învăţării prin cooperare este influenţată de o serie de factori, unii favorizanţi, alţii mai puţin favorizanţi.

Factorii care susțin învățarea prin cooperare sunt:

- soluţia unei probleme poate fi găsită uşor de grup, decât ar putea fi găsită individual;
- cadrul educaţional este mai stimulant;
- resursele intelectuale ale grupului sunt mai bogate;
- greşelile individuale pot fi corectate în cadrul activităţii grupului şi nu influenţează rezultatul final;
- apariţia de idei noi ca rezultat al interacţiunii grupului.

Factorii frenatori ai activității în grup sunt:

- dificultăţi de comunicare în cadrul grupului;
- distragerea atenţiei de către un alt membru al grupului;
- opoziţia de interese, scopuri şi obişnuinţe ale preşcolarilor;
- dificultăţi de coordonare în cazul grupurilor foarte mari.

Învăţarea prin cooperare are loc în mai multe etape, astfel: constituirea grupului, confruntarea cu situaţia de rezolvat şi stimularea rezolvării ei în grup, documentarea şi cercetarea cu privire la tema abordată, dezbateri colective prin confruntarea ideilor, obţinerea concluziilor şi soluţionarea problemei. Foarte importante sunt relaţiile dintre membri echipei de lucru, pentru a putea adopta un mod comun de obţinere a datelor şi de soluţionare a problemei.

Învăţarea prin cooperare are loc într-un climat colegial de întrajutorare şi de sprijin reciproc, oferind copiilor ocazia de a lucra împreună. Cooperarea favorizează formarea unei atitudini de încredere, asigură o relaţie deschisă între parteneri. Grupul dezvoltă inteligenţa interpersonală, dă posibilitatea revizuirii opiniilor, a testării ideilor.

Strategiile interactive de grup promovează interacţiunea dintre minţile şi personalitatea participanţilor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente.

Avantajele interacţiunii sunt:

- stimulează şi dezvoltă capacităţi cognitive complexe;

-timpul de soluţionare a problemelor este mai scurt, deoarece sarcinile şi responsabilităţile sunt împărţite în părţi mai uşor de realizat;

-oferă posibilitatea împărtăşirii ideilor, părerilor, informaţiilor, sporeşte interesul pentru anumite teme;

-grupul dă un sentiment de siguranţă, încredere, dezvoltă priceperile, deprinderile şi calităţile sociale ale copiilor, dezvoltă inteligenţe multiple, capacităţi specifice inteligenţei spaţiale, logico-matematice, verbal/lingvistice, interpersonale, intrapersonale, experienţiale, naturaliste, kinestezice.

Un rol important în cadrul învăţării prin cooperare îi este atribuit educatoarei, ea fiind cea care trebuie să se preocupe de stimularea curiozității copiilor, de modelarea comportamentelor

sociale, de cultivarea încrederii în forţele proprii. Educatoarea trebuie să promoveze cele mai îndrăzneţe metode care să implice experimente noi, dar în acelaşi timp aşteptate și agreate de preșcolari.

Bibliografie:

1. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., *Metode interactive de grup – ghid metodic – 60 de metode si 200 aplicaţii practice pentru învăţământul preşcolar*, Editura Arves, Bucureşti, 2002;
2. Curriculum național pentru educație timpurie, 2019.

ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ȘI TRADIȚIILE PASCALE ÎN ROMÂNIA

Oana Inimosu Botcă
Mihaela Oana Moraru
Școala Gimnazială „Nicu Albu" Piatra Neamț
Loc. Piatra Neamț, Județul Neamț

Sărbătorile Pascale au o semnificație plină de încărcătură spirituală fiind cele mai importante din tot calendarul creștin-ortodox. Ele sunt precedate de o perioadă de post care în popor mai are și denumirea de Păresimile sau Patruzecimea (în latină **quadragesima**) datorită duratei de 40 zile. De altfel este cel mai lung și mai greu post din tot anul și în această perioadă creștinii manifestă o grijă spirituală sporită, prin renunțarea la alimentele de proveniență animală și se înalță sufletește prin rugăciunea însoțită mereu de faptele cele bune.

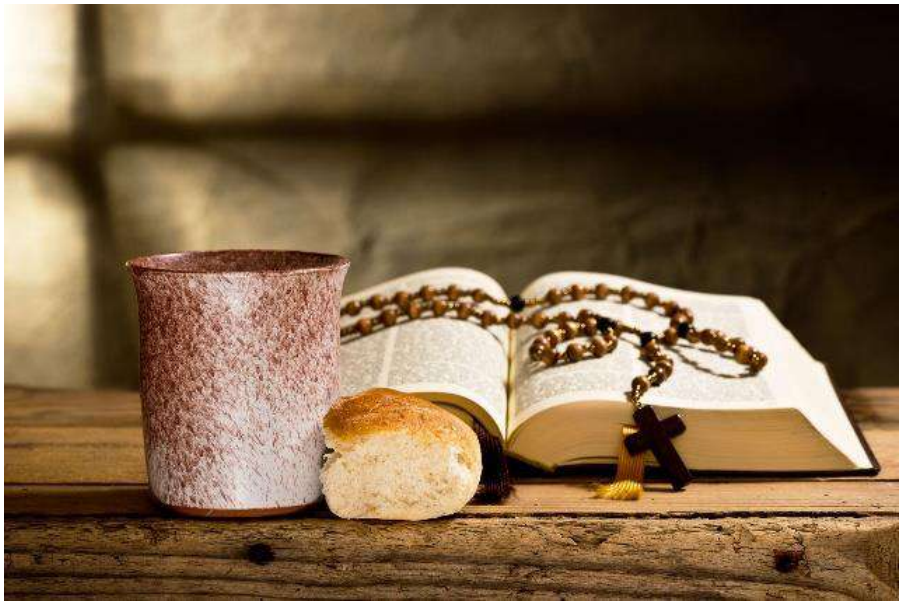

În trecut, în familiile ţărăneşti tradiţionale, se urma un ritual, special am putea spune, mai ales în pregătirea cămării şi a podului casei pentru mâncarea de post, iar gospodinele găteau mâncăruri gustoase ce aveau un farmec aparte chiar dacă nu aveau la dispoziție condimentele, legumele și fructele ce se găsesc acum la tot pasul în magazine și chiar și în piețele agroalimentare. Astăzi, tot ce găsim de cumpărat ne ajută în a ține un post mult mai ușor, însă probabil că modernismul în care trăim, ne-a făcut să fim mai grăbiți și astfel, cumpătarea şi emoţiile generate de apropierea marii sărbători s-au pierdut. Ar trebui să încercăm să ne aducem aminte de tradiții și de obiceiuri, să ne întoarcem către trecut şi să luăm exemplul bunicilor noştri, care, își făceau timp pentru rugăciune și bunătate. S-ar putea să fim surprinși și să ne dăm seamă că toate aceste lucruri ne vor face să avem mai mult timp pentru noi și să fim mai atenți cu cei din jur.

La începutul secolului trecut, pregătirea pentru postul Paștelui era aparte și tot ce era necesar era pregătit și conservat încă din vară. Alimentele ce urmau să fie gătite în acest timp erau puse la păstrare în podul casei. Gospodarii adunau: mere pădureţe, bureţi de pădure înşiraţi pe aţă, păstăile de fasole, pătrunjelul şi mărarul tocat și prunele pe care le puneau la uscat. Tot de atunci erau adunate: fasolea, ceapa, nucile, făina de păpuşoi şi cea de grâu. Apoi, în camera „de bună", lângă lăzile de zestre, se ţineau borcanele cu dulceaţă, iar în cămară, magiunul alături de oalele de lut şi putini erau și murăturile puse la murat. În oalele de lut și putinile de mai sus se strângea laptele, care nu se strica ci se transforma practic într-un fel de brânză sau caș.

Și atunci, ca și acum, păstrăm câteva tradiții în ceea ce privește pregătirea din „Săptămâna Mare" și din timpul sărbătorii și le enumerăm mai jos pe cele mai importante:

- Vopsitul ouălelor de Paști se face doar în Joia Mare. În trecut nu era vorba doar de vopsit ci se „închistreau". Cum? Se folosea o tijă subțire de fier care avea legată fire de păr de porc și cu ajutorul căreia se desenau diferite modele, se folosea ceară curată și cărbune iar apoi ouăle se vopseau sau mai bine zis, se înroșeau. Tot în popor se spunea că ouăle vopsite în „Joia Mare" nu se strică oricât de mult ar fi păstrate.
- Cozonacii se coc în „Vinerea mare"

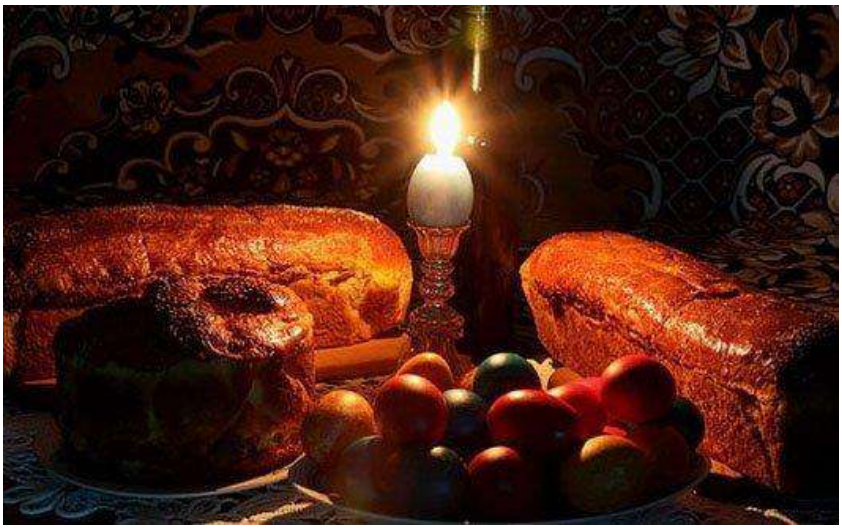

- Pasca se coace o dată pe an și doar de Paște, are o forma rotundă, la mijloc o cruce și este împodobită pe margini cu aluat împletit. Un lucru foarte important de ținut minte: pasca se rupe, nu se taie pentru că se spune că „Dumnezeu a rupt și a împărțit" și se păstrează peste an bucăți din ea deoarece se spune că sunt considerate bune de leac
- Toți trebuie să purtăm în ziua de Paște o piesă de îmbrăcăminte nouă. Acest obicei este un semn de respect pentru sărbătoare, dar semnifică și primenirea trupului și sufletului.
- În Transilvania, în a doua zi de Paște, s-a păstrat obiceiul udatului. Acest obicei are semnificația unui act de purificare prin care băieții stropesc cu apă sau cu parfum fetele care le ies în cale

- În zona Maramureșului, încă se păstrează una dintre cele mai frumoase tradiții de Paște și anume aceea în care în dimineața primei zile de Paști, copiii, merg la casele vecinilor și rudelor pentru a-i anunța de Învierea Domnului și primesc în dar un ou roșu
- În Bucovina, în noaptea de Înviere, fetele se duc în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Tot cu această apă se spală și pe față în zorii zilei, pentru a fi frumoase tot anul.
- În Moldova, tradiția de Paște este ca în dimineața următoare după noaptea de Înviere să se pună două ouă, unul roșu și unul alb, într-un bol cu apă, oamenii își spală fața cu apa și trebuie să-și atingă obrajii cu ouăle pentru a avea obrajii rumeni și pielea albă precum cele două ouă, tot anul, lăsând apoi o monedă în vas
- În noaptea de Inviere fiecare credincios poartă în mînă o lumânare, pe care o va aprinde din lumina adusă de preot de pe masa Sfântului Altar.

În general, obiceiurile tradiţionale româneşti au ca şi modalităti de exprimare: gestica sau mimica, muzica, coregrafia și chiar poveștile sub forma punerii în scenă a diferitelor istorisiri. Sunt fapte culturale complexe și sunt parte din activitățile specifice atât în învăţământul românesc, fie el preşcolar, primar sau gimnaziu.

Indiferent de credință, mituri sau realitate, putem să profităm de Sărbătorile Pascale pentru a fi alături de cei dragi, pentru a ne bucura de masa de sărbătoare în familie și să nu uităm că este în primul rând o sărbătoare a iubirii lui Dumnezeu care și-a jertfit propriul Fiu pentru mântuirea omenirii.

Tradiţiile și obiceiurile româneşti sunt valori incontestabile ale poporului nostru şi nu trebuie să lăsăm timpul şi evenimentele lumii moderne să ne facă să le uităm iar prin transmiterea acestor către generațiile următoare vom putea să le sărbătorim în continuare. Copiii, preșcolarii și elevii, trebuie să înţeleagă specificul poporului din care fac parte, să știe care sunt obiceiurile românești, să vadă creaţiile meşteşugarilor. Punerea lor în contact cu creaţia populară, le putem insufla respectul pentru tradiţiile noastre şi dorinţa de a duce mai departe tot ceea ce ne reprezintă.

EXCURSIA CA MODALITATE DE ÎNVĂȚARE EXPERIENȚIALĂ ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR CU CES

Profesor Moroșan Elena Mihaela
CSEI Sf Andrei Gura Humorului

Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viaţa.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale

Observaţiile în natură au un rol definitoriu în învăţarea geografiei, în îmbinarea teoriei cu practica, încurajând elevii să ajungă la reprezentări clare asupra obiectelor şi fenomenelor geografice şi să-şi formeze, astfel, concepte și noţiuni geografice, formând totodată la elevi, deprinderea de a preciza raporturile de cauzalitate între fenomene, precum şi corelaţiile respective.

Un rol deosebit în această direcţie îl au excursiile şcolare ca forme ale activităţii practic-aplicative. Acestea fac parte din activitatea didactică extracurriculară şi sunt, alături de vizite, drumeţii şi expediţii şcolare, o activitate turistică, în acelaşi timp

Majoritatea elevilor din generația prezentă își petrec tot mai puțin timpul în mijlocul naturii, ei preferă să stea mai mult în fața televizorului sau a calculatorului. De aceea este foarte important ,ca de exemplu, să ținem unele ore în mijlocul naturii sau să organizăm excursii care să stimuleze spiritul de creație al copiilor.

În cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale prilejul de a efectua observaţii asupra obiectelor şi fenomenelor aşa cum se prezintă ele în stare naturală, asupra operelor de artă din muzee şi case de creaţie artistică, asupra unor momente legate de trecutul istoric, de viaţă şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii naţionale şi universale, asupra relaţiilor dintre oameni şi a rezultatelor concrete ale muncii lor, sunt ocazii destul de rare. Excursiile au menirea de a stimula activitatea de învăţare, de a întregi şi a desăvârşi ceea ce elevii au acumulat în cadrul lecţiilor. Conţinutul lor diferă în funcţie şi de obiectul de învăţământ.Totodată, acestea

formează la elevi deprinderea de a preciza raporturile de cauzalitate între fenomene, precum şi corelaţiile respective, iar atunci când iau parte împreună la un proiect care îi implică direct în îmbunătățirea calității mediului , elevii se vor ajuta între ei, dar și pe ceilalți, asigurând o coeziune a grupului care îi va duce la descoperirea unor lucruri noi, trăind experiențe comune.

Activitatea turistică, atât de plăcută copiilor, este strâns legată de specificul lor de vârstă, este încărcată cu numeroase valenţe educative: pe lângă fortificarea biologică a organismului, ea contribuie la fortificarea morală, cultivând înalte trăsături de caracter.

Excursia reprezintă un mijloc didactic de mare importanță în raport cu dezvoltarea cognitivă și afectivă a elevilor cu CES, oferindu-le elevilor posibilitatea să observe, să cerceteze, să se orienteze și să cunoască în mod direct o mare varietate de aspecte din mediul înconjurător.

Excursia ca metodă de învăţământ asigură însuşirea cunoştinţelor,prin perceperea directă a obiectivelor şi fenomenelor realizând calea dialectică a cunoaşterii:

- în excursii, elevii cu CES dobândesc cunoştinţe noi, studiază fenomenele şi obiectele în toată complexitatea lor, îţi precizează şi îşi fixează mai bine cunoştinţele dobândite în clasă, prin legarea teoriei de practică;
- în excursii se formează priceperi şi deprinderi de a observa fenomenele naturii şi ale vieţii social – economice şi, prin intuiţie directă, cunoştinţele capătă un caracter realist, dezvăluind legăturile lor cauzale.
- excursiile constituie o bogată sursă de îmbogăţire a gândirii geografice şi de aplicare a cunoştinţelor dobândite la orele de curs. Elevul poate aprofunda anumite conţinuturi ale învăţării din domeniul geografiei fizice sau economice.

Excursiile contribuie la dezvoltarea simţului de observaţie a elevilor cu CES, al interesului pentru studiul geografiei, istoriei, literaturii române, botanicii, zoologiei, contribuie la lărgirea orizontului geografic al elevului, realizează legătura dintre teorie şi practică. Excursiile oferă elevilor posibilitatea să observe, să cerceteze şi să cunoască în mod direct o mare varietate de aspecte din natură, de ordin biologic sau geografic, mediul natural şi factorii de mediu, să înţeleagă mai clar legătura dintre organism şi mediu, să colecţioneze un bogat material didactic .

Excursiile sunt un prilej de cunoaştere al elevilor cu CES. În acest cadru, elevul se simte mai puţin încorsetat de anumite norme specifice şcolii sau familiei. De aceea, în excursii întâlnim mai multă voie bună şi o stare de relaxare, care permite manifestarea personalităţii sub o formă mult mai variată. Comportamentul este o latură a individului care apare pregnant în evidenţă cu prilejul excursiilor. Acum se cultivă relaţiile de grup, se dezvoltă spiritul de prietenie, de disciplină, se sudează legăturile dintre elevi şi nu de puţine ori , aceste legături se transformă în prietenii durabile. Excursia este o chintesenţă a muncii educative. Ea uneşte în chipul cel mai fascinant toate laturile educaţiei. Ea pătrunde cu toate acele gânduri nespuse sau neîndeplinite în alte activităţi.

Excursiile contribuie la educarea și dezvoltarea simțului estetic, trezește dragostea pentru natură și respectul pentru frumusețile ei, stimulează curiozitatea și poate stimula spiritul de echipă al elevilor, aceștia întipărindu-și în memorie unele aspecte care poate vor fi de neuitat pentru ei, și le vor întipări pentru tot restul vieții.

Interdisciplinaritatea pe care o favorizează excursia este mult mai eficientă şi mai permisivă decât cea pe care o realizăm în mod obişnuit într-o oră de curs.

Criteriul care diferenţiază activităţile turistice în tipuri distincte este forma lor de organizare. În funcţie de aceasta se disting: plimbarea , vizita, drumeţia și excursia.

Obiectivele cognitive care pot fi atinse în timpul unei excursii sunt culegerea informaţiilor prin observarea directă a mediului, cunoaşterea nemijlocită a unui obiectiv natural (antropic).

Obiectivele formative realizabile de către elevi cu CES vizează câteva direcţii fundamentale:

- învăţarea unui comportament adecvat faţă de membrii grupului;
- respectarea indicaţiilor conducătorului grupului, colaborarea şi acordarea ajutorului colegilor;
- învăţarea unui comportament adecvat faţă de mediu: ocrotirea plantelor, animalelor etc;
- păstrarea curăţeniei, colectarea gunoaielor, respectarea panourilor de interzicere a focului, a accesului în spaţii ocrotite etc;
- formarea unor deprinderi, priceperi şi capacităţi individuale : pregătirea hranei, pregătirea celor necesare pentru drumeţie, orientarea pe teren și dacă este posibil și pe hartă, deplasarea în grup, colectarea de materiale, efectuarea de observaţii etc;
- exersarea unor trăsături de caracter: punctualitate, voinţă, perseverenţă, corectitudine, cinste, respect;
- dobândirea unor caracteristici fizice , în cazul în care starea de sănătate le permite: rezistenţă, forţă, viteză;

Eficienţa unor asemenea acţiuni geografice va fi cu atât mai importantă, cu cât se acordă o atenţia cuvenită organizării, desfăşurării şi finalizării excursiilor şcolare.

Excursia este una dintre cele mai atractive, plăcute și utile activități de recreere și odihnă activă, facilitând contactul cu mediul. Prin aceste acțiuni elevii dobândesc informații, își formează reprezentări, comportamente, trăiesc experiențe de învățare. O excursie impune o mare responsabilitate din partea celui care o organizează. De aceea, conținutul trebuie ales cu grijă, bine corelat cu scopul și obiectivele, iar perioada să fie corespunzătoare unei bune desfășurări a activității.

Protecția naturii reprezintă una dintre cele mai importante preocupări ale zilelor noastre, manifestând trei aspecte importante: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare și reconstrucție, păstrarea sau întreținerea zonelor depoluate. Trezindu-le interesul față de natură,

putem aprinde o scânteie a sentimentului de stimă față de sine și nu trebuie să ne facem griji dacă nu putem face totul. Aprinderea unei scântei este un început bun.

Bibliografie

- Dulamă, Eliza Maria, 2002, Modele, strategii şi tehnici didactice activizante, cu aplicare în geografie, Editura Clusium, Cluj Napoca.
- Ilinca Nicolae, 2011, Didactica geografiei", Ed. EDP, Bucureşti
- Ilinca Nicolae, Octavian Mândruț, 2006, Elemente de didactica aplicata a geografiei, Ed CDPress, București.
- Stan L., Steva D., Dragu V., Vlasov D ,2003, *Didactica geografiei,* Ed. Polirom, Iaşi.

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Moța Daniela,Școala Gimnazială,,Ecaterina Teodoroiu"

Educaţia este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare şi moralizare a omului, iar scopul educaţiei este de a dezvolta în individ toată perfecţiunea de care este susceptibil (Kant).

Trăsăturile educației sunt:

- educaţia este un demers aplicabil doar la specia umană (această acţiune nu se poate extinde asupra lumii animalelor sau plantelor);
- educaţia nu este o etapă limitată numai a unei anumite vârste, ci se prelungeşte pe întreg parcursul vieţii unui individ.

Factorii educaţiei sunt următorii:

-Familia este factorul care formează persoana și are menirea de a-l introduce pe copil în valorile grupului de referinţă, dar şi de formare a primelor conduite.

-Şcoala este un factor important al educaţiei sistematice şi continue. La nivelul acestei instituţii, educaţia şi instrucţia ajung într-un stadiu de maximă dezvoltare prin caracterul programat, planificat şi metodic al acţiunilor instructiv-educative. Factorii responsabili din perimetrul acestei instituţii: grădiniţă, şcoală, universitate,iar cei care realizează procesele formative sunt cadre specializate ce deţin, pe lângă competenţe disciplinare, competențe de ordin psihologic, pedagogic şi metodic.

-Biserica are rolul de transmitere a stimulilor religioşi (prin ceremonii religioase).

-Instituţii culturale: case de cultură, muzee, case memoriale.

-Mass-media: ziare, reviste, radio, televiziune, internet.

-Structuri asociative: asociaţii ale copiilor şi tineretului, societăţi caritabile, organizaţii non-guvernamentale sau alte forme de asociere cu caracter social, cultural, economic.

Forme ale educaţiei:

Educaţia formală se referă la educaţia în care rolurile de profesor şi elev sunt bine definite şi în care o latură acceptă responsabilitatea celeilalte; educaţia primită în şcoală.

Educaţia informală este educaţia în care nu se pot distinge cele două laturi (profesor şi elev),se referă la educaţia dobândită de unul singur prin citit, experienţă de viaţă , prin care fiecare persoană dobândeşte cunoştinţe, îndemânări, aptitudini şi îndeletniciri.

Educaţia nonformală: educaţia primită în afara şcolii sau în afara anilor afectaţi prin statutul şcolarităţii, prin influenţa mediului familial, a grupelor de prieteni şi a mediului de viaţă. Atunci cand ne referim la calitatea educației ne referim la un complex de principii și practici care au legătură cu întreg mediul educațional în totalitatea componentelor sale.

Conform Cadrului Naţional de Calificări Profesionale, calitatea reprezintă nivelul de satisfacţie pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaţionale din domeniul învăţământului şi formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute şi a unor rezultate excelente care sunt solicitate şi la care contribuie participanții la procesul de învăţare şi ceilalţi factori interesaţi.

Menționam aici, doar câteva documente europene – toate subsumate proceselor „Bologna" si „Lisabona" – prin care se încearca construirea unui spațiu educațional comun european în domeniul calității:

*„Recomandarea Parlamentului și a Consiliului privind cooperarea europeană în evaluarea calității educației școlare". Documentul, apărut ca propunere în anul 2001, recomanda ca statele membre să sprijine îmbunătățirea calității educației școlare.

*„Raportul european privind indicatorii calității învățării permanente", publicat în 2002. Acest raport propune un număr de 15 indicatori de calitate aplicabili învățării permanente.

*„Standarde si linii directoare privind asigurarea calității în cadrul Ariei Europene a Învățământului superior" – care creionează un sistem comun de management al calității la nivelul învățământului superior european. Menționam în acest sens si activitatea Rețelei Europene pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA).

*"Elemente Fundamentale ale Cadrului European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Profesional si Tehnic – CQAF-VET" – care va stă la baza unui sistem comun de asigurare a calității în învățământul profesional și tehnic din Europa, având în vedere și noul Cadru European al Calificărilor (EQF) A fost creata și o rețea europeană pentru implementarea acestui sistem comun – ENQA-VET care cuprinde „Puncte naționale de referința". În România, a început să funcționeze, în aprilie 2006, „Grupul National pentru Asigurarea Calității în educație și formare profesională", cu rol de „punct național de referința" pentru ENQA.

Atunci când ne referim la o şcoală de calitate trebuie să parcurgem totul:

-climatul şcolar,mediul fizic, curriculum-ul, relaţiile dintre profesori, elevi şi comunitate.

Indicatori ai şcolii de calitate apar în fiecare lecţie, material auxiliar,activitate metodică, întâlnire cu părinţii, aspect al unei recreaţii, discuţie în cancelarie între cadrele didactice, întâlnire între director şi autorităţile locale; pot fi observați în procesul de organizare a unui consiliu profesoral sau în orice

discuţie informală între profesori şi elevi pe holurile şcolii. Controlul calităţii include activităţile operaţionale desfăşurate pentru îndeplinirea cerinţelor de calitate prin reglementarea performanţelor. Este un proces de menţinere a standardelor, şi nu de creare a acestora.

Asigurarea calităţii include procesele planificate şi sistematice necesare asigurării unui grad adecvat de încredere că oferta de învăţământ va satisface cerinţele de calitate specificate. Activităţile de asigurare a calităţii nu controlează în mod direct calitatea. Acestea implică de obicei autoevaluarea organizaţiei pe baza unor standarde prestabilite. Prin urmare, aceste activităţi stabilesc capacitatea organizaţiei de a furniza calificări profesionale la un anumit standard.

In domeniul educaţiei se disting 3 tipuri de proiecte :

- Proiectul educaţional , cu activitate de interes general ce configurează orientările esenţiale ale educaţiei : concepţia despre om, idealul educaţional, valorile societăţii. El ţine de politica educaţională şi se concretizează in programe de reformă sau de dezvoltare a sistemului educaţional ca întreg.

  Educaţia personalităţii umane se înfăptuieşte în ciclul :

  -a şti,

  - a învăţa să faci,

  - a vrea să fii,

  -a învăţa să fii împreună cu alţii,

  -a învăţa să fii şi să devii.

  Orientarea educaţională a evoluat in mod considerabil sub influenţa schimbărilor sociale fundamentale, de la simpla achiziţie de cunoştinţe (“a şti”)şi de la formarea deprinderilor (“a învăţa să faci”) la dezvoltarea atitudinilor (“a vrea să fii”) şi a personalităţii în întregul ei (“a învăţa să fii”) si a competenţelor sociale si profesionale (“a învaţă să fii împreună cu alţii”), toate aceste domenii concurând la potenţarea dezvoltării si devenirii individului in cadrul societăţii (“a învăţa să devii”).

- Proiectul curricular , ca acţiune de configurare si anticipare a activităţilor si procesele educaţionale concrete privind îndeosebi activitatea educatorilor si a educabililor precum si relaţiile între aceştia.

  Constituie reprezentarea demersului cu caracter aplicativ ce urmăreşte dezvoltarea de deprinderi, abilităţi în activitatea pe o anumită temă.Calitatea actului educaţional depinde de aceste proiecte , care sunt nu numai extrem de utile, dar absolut necesare în perioadele de tranzacţie punându-se accent pe calitate în actul educaţiei şcolare.

- Proiectul instituţional , ca instrument al politicii manageriale a directorului, centrat pe schimbare, pe inovarea şi dezvoltarea şcolii în plan structural si funcţionale, fiind un instrument de coordonare a tuturor activităţilor din şcoală.

  Calitatea în educație este asigurată de:

  - actorii educaţionali (cadrele didactice, elevii, părinţii, conducerea şcolii etc.) cu rol în producerea şi generarea educaţiei de calitate;

  - comisia pentru evaluarea şi asigurarea calităţii, care are rol în asigurarea calităţii şi în evaluarea internă a calităţii educaţiei;

  -inspectoratul şcolar, care are rol în controlul calităţii;

  Calitatea în educaţie este asigurată prin următoarele procese:

- a) planificarea şi realizarea efectivă a rezultatelor aşteptate ale învăţării;
- b) monitorizarea rezultatelor;
- c) evaluarea internă a rezultatelor;
- d) evaluarea externă a rezultatelor;
- e) îmbunătăţirea continuă a rezultatelor în educaţie.

  Componentele şi procesele de asigurare a calităţii şi relaţiile dintre ele se diferenţiază în funcţie de:

- a) nivelul de învăţământ şi, după caz, al calificării;
- b) tipul organizaţiei furnizoare de educaţie;
- tipul de program de studii.

  Necesitatea calității în învățământ:

  -Unitățile de învățământ au nevoie pentru:

  *A face faţă concurenţei din mediul educaţional, în condiţiile finanţării per elev impuse de procesul de descentralizare;

  * A se bucura de prestigiu în plan local,regional, naţional, european;

  *A obţine un scor favorabil la compararea cu alte unităţi de învăţământ din aceeaşi categorie;

  *A revigora încrederea în școala și în educaţia din România, ca mijloc de promovare socială.

  -Profesorii au nevoie pentru:

*a-si consolida recunoasterea socială si statusul profesional;

*A obţine un salariu mai bun;

*A se bucura de încrederea elevilor si părinţilor;

*A revigora în România valoarea "respect". PROFESORII POT ASIGURA CALITATEA ÎN EDUCAŢIE PRIN: activitate didactică în conformitate cu documentele normative şi bazată pe o metodologie centrată pe elev; formare continuă; adecvarea întregii activităţi la nevoile elevilor şi ale comunităţii; evaluare şi autoevaluare permanentă.

-Elevii au nevoie pentru:

* A juca, prin competenţele obţinute, un rol activ pe piaţa forţei de muncă;

*A selecta instituţia de învăţământ potrivită și a candida cu succes pentru continuarea studiilor;

*A se integra cu succes în societatea cunoașterii și a face faţă schimbării. ELEVII POT ASIGURA CALITATEA ÎN EDUCAŢIE PRIN: pregătire continuă; implicare activă şi responsabilă în propria educaţie; participare la viaţa şcolii.

-Părinții au nevoie pentru:

*A avea încredere că şcoala aleasă determină progresul copiilor lor;

*A fi siguri că educaţia oferită este relevantă pentru viitorul copiilor lor;

*A nu fi nevoiţi să recurgă la meditaţii și la alte forme de pregătire suplimentară a copiilor lor. PĂRINŢII POT ASIGURA CALITATEA ÎN EDUCAŢIE PRIN: comunicare permanentă cu copilul şi cadrele didactice; implicare în viaţa şcolii şi răspuns prompt la solicitările acesteia.

1. Obstacole teoretice ale asigurării calităţii în educaţie:

- Absenţa/ insuficienţa cunoştinţelor/ deprinderilor în domeniul managementul calităţii la persoanele implicate în asigurarea calităţii în educaţie;
- Tehnicile şi instrumentele managementului calităţii sunt de multe ori considerate a fi un scop în sine;
- Concepţia: "Calitatea se obţine prin detectarea problemelor/ neconformităţilor şi corectarea/ soluţionarea lor" (inclusiv "acţiuni corective") şi nu prin prevenirea apariţiei acestora (inclusiv "acţiuni preventive");
- Absenţa/ insuficienţa/ inadecvarea obiectivelor (cu indicatori şi valori ţintă), politicilor, strategiilor în domeniul calităţii, pe termen scurt, mediu şi lung;

- Încrederea excesivă în documentele sistemului calităţii (inclusiv în certificarea sistemului calităţii) în detrimentul deciziilor manageriale şi acţiunilor regulate vizând asigurarea calităţii.

2.Obstacole culturale ale asigurării calităţii în educaţie:

- Mentalităţi, atitudini şi comportamente contraproductive (în locul celor proactive):
- Instruire inexistentă/ insuficientă/ inadecvată a personalului universitar şi preuniversitar implicat în managementul calităţii;
- Perceperea asigurării şi îmbunătăţirii calităţii ca fiind o "datorie" exclusivă a personalului de execuţie. Neimplicarea managerilor (de vârf, medii şi de bază) ai instituţiilor vizate;
- Absenţa/ insuficienţa orientării către client în abordarea asigurării calităţii;
- Prioritatea acordată obiectivelor cantitative, în detrimentul celor calitative;
- Comunicarea ineficace/ ineficientă (inclusiv uni-direcţională) cu partenerii de interese (mai ales în cadrul piramidei ierarhice şi între compartimentele aceleiaşi instituţii);
- Ignorarea reticenţei şi rezistenţei la schimbare precum şi a metodelor/ tehnicilor de reducere a acestora;

3. Obstacole materiale ale asigurării calităţii în educaţie:

- Absenţa/ insuficienţa/ inadecvarea resurselor materiale alocate la nivel local şi central asigurării calităţii în educaţie;
- Absenţa/ insuficienţa resurselor financiare disponibile pentru investiţii în echipamente de laborator, tehnologia informaţiei şi echipamente multimedia precum şi în mentenanţa acestor echipamente şi în materialele consumabile aferente lor;
- Absenţa/ insuficienţa/ inadecvarea programelor şi proiectelor de finanţare naţionale, regionale şi/ sau europene în asigurarea calităţii în educaţie (inclusiv prin sprijinirea financiară a proiectării, realizării şi implementării sistemelor de asigurare a calităţii în universităţi şi şcoli precum şi a certificării acestora).

BIBLIOGRAFIE

1.Ciolan Lucian- ,,Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia şcolii", în revista ,,Invătămîntul primar" nr. 1-2, 1999

2. Josan, Simona, ,,Lecţii de management şi calitatea educaţiei" , ,,Tribuna învătământului" nr.649, 2005

METODE ŞI TEHNICI MODERNE

DE PREDARE - ÎNVĂŢARE A LIMBII ENGLEZE

PROF. NELA-GEORGIANA MOTOROI

LICEUL TEHNOLOGIC „IORDACHE GOLESCU”, GĂEŞTI, DÂMBOVIŢA

„A-i instrui pe tineri cum se cuvine nu constă în a le vârî în cap o mulţime de cuvinte, fraze, expresii şi opinii din diferiţi autori, ci a le deschide calea cum să priceapă lucrurile.” - *John Amos Comenius*. Se spune că nevoia de a învăţa o limbă străină este aproape atât de veche ca însăşi istoria umană. Iar însuşirea unei limbi se află în relaţie cu senzaţiile şi experienţa, spune *John Amos Comenius*, profesor, educator şi scriitor ceh, considerat părintele educaţiei moderne.

Astăzi, stilul tradiţional de predare nu mai reprezintă o cale eficientă de a transmite informaţii. Sunt dezvoltate diferite metode de predare-învăţare având în minte nevoile elevului. Un proces de predare-învăţare eficient şi real presupune folosirea metodologiei şi pedagogiei potrivite cerinţelor generaţiei actuale de elevi, folosirea noilor tehnologii şi a unui mediu educaţional în continuă schimbare. Provocarea o reprezintă găsirea de noi căi de a stimula şi motiva abilităţile creative ale generaţiei actuale care are vederi asupra învăţării diferite de cele pe care le aveam noi atunci când eram ca ei.

Adolescenţii care intră astăzi în etapa liceală de învăţământ provin dintr-un mediu familial care nu i-a pregătit pentru rolul de elev şi care sunt tot mai expuşi eşecului şcolar.

Teorii educaţionale actuale plasează elevul în centrul actului educaţional şi ne recomandă să pornim de la centrele de interes ale elevului pentru a reuşi să-l aducem în poziţia de a învăţa. Aceste teorii mediatoare încearcă, de asemenea, să lupte împotriva plictiselii în şcoală, care se manifestă nu doar prin lipsa de interes (una din principalele cauze ale eşecului şcolar), dar şi prin violenţă. Potrivit profesorului elveţian de Istoria educaţiei, Charles Magnin, plictiseala elevilor de astăzi vine de la pierderea înţelesului educaţiei în societate: “Şcoala nu mai este necesar legitimă. Astăzi, cunoştinţele sunt percepute ca fiind, mai întâi, funcţionale şi imediat utilizabile”. Şcoala singură nu poate restabili valoarea socială a educaţiei, totuşi, poate, însă, să dea un sens nou cunoştinţelor primite în şcoală.

Abordarea unei predări de tipul “cretă-tablă” (care a avut meritele ei), cu elevul participant pasiv, nu mai pare să fie potrivită pentru generaţia de astăzi. Dascălii apelează la o gamă largă de strategii ca să încurajeze participarea activă a elevului la activităţile din clasă. Să înveţi prin “a face”,

să aduci problemele din viaţa reală în sala de clasă şi să ajuţi elevul să descopere informaţia cerută ca să rezolve aceste probleme sunt metode care fac parte din abordarea învăţării centrată pe elev.

Profesorul ghidează şi facilitează învăţarea, mai degrabă decât o controlează, ajută elevii să interpreteze, să organizeze cunoştinţele, astfel ca aceştia să formeze aptitudini nu doar în conţinutul studiat, ci şi în învăţarea propriu-zisă.

Un proces de predare-învăţare activ, interactiv oferă oportunităţi de interacţiune profesor-elev, elev-elev şi elev-resurse (studiu de caz, proiecte, jocuri de rol). Folosirea unor metode şi strategii moderne, active de predare-învăţare este importantă pentru că are un mai mare impact asupra elevilor. Cărţile din care îşi luau informaţia până mai ieri sunt înlocuite astăzi cu noile resurse tehnologice pentru a crea o învăţare interactivă centrată pe elev. Explicaţia utilizării metodelor interactive vine de la conceptul "I do and I understand"(*Confucius*), mai precis, cu cât consumă mai multă energie în încercarea de a controla o activitate, cu atât mai mult elevul înţelege şi învaţă din această activitate.

O altă explicaţie ar fi aceea că pot modela îndeaproape ceea ce vor face elevii când părăsesc şcoala şi îşi aleg un loc de muncă. Ca profesor, nu poţi anticipa toate situaţiile specifice cu care se vor confrunta elevii în viaţa lor şi care le cer să se folosească de aptitudinile lor. Totuşi, putem să-i ajutăm să aplice aceste competenţe la maximum. Aşadar, să-i ajutăm pe elevi să devină funcţionali înseamnă a le crea contexte relevante, reale, interesante şi motivaţionale în care să poată să-şi pună în aplicare competenţele, a-i ajuta să aleagă metodele potrivite de comunicare , să devină independenţi în învăţare.

Predarea presupune prezentarea realităţii, oferind elevilor oportunitatea de a câştiga experienţă în practicarea diversă a unui domeniu. Scopul este acela de a încuraja elevii să demonstreze competenţele de comunicare şi înţelegere, de citire şi scriere în contexte variate şi cu anumite scopuri. Noi trebuie să fim preocupaţi de dezvoltarea şi recunoaşterea capacităţii elevilor de a aplica şi transfera competenţe pe căi care sunt potrivite situaţiilor în care se află.

În cadrul orei de limba engleză, putem "ataca" diferite abordări de predare-învăţare.

Abordările şi metodele moderne sugerate sunt următoarele:

- Abordarea centrată pe elev (Person Centred Approach),
- Abordarea comunicativă (Communicative Approach),
- Calea tăcerii (The Silent Way),
- Sugestopedia (Suggestopedia),
- Învăţarea limbii în comunitate (Community Language Learning),
- Metoda răspunsului fizic total (The Total Physical Response Method),

Pentru a aplica diferitele strategii moderne trebuie să ne folosim de materiale, mijloace de predare moderne, cum ar fi: fişe de lucru (worksheets), imagini (pictures or flashcards), realia ('from-life' materials), poveşti în imagini (picture stories), postere (posters), broşuri (brochures), pliante

(leaflets), CDs (muzică), DVDs (filme, reclame, desen animat), jocuri (games), poezie (poetry), dramă (plays, roleplays), proiecte (projects).

Pentru un act de predare-învăţare eficient este bine să alternăm tipurile de materiale de predare.

O altă idee inovatoare care vine în întâmpinarea dificultăţilor cu care ne confruntăm în contemporaneitate este predarea diferenţiată (*Louis Legrand,* 1970) care presupune adaptarea metodelor de predare la diferitele tipuri de elevi cu scopul de a spori egalitatea şanselor şi de a reduce eşecul şcolar, încă determinat în mare măsură de inegalităţile sociale. Diversitatea elevilor, însă, nu este doar socială, ci şi afectivă, fiind o posibilă sursă de obstacol în calea învăţării.

Ca urmare, reformatorii educaţionali susţin cu tărie o abordare nouă şi centrată pe elev, a predării-învăţării şi o evaluare continuă şi constructivă, capabilă de a sublinia progresul elevului şi de a-l motiva pe acesta.

Bibliografie:

Cucoş, C.: *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 1996;

Gardner, H.: *Frames of Mind. The Theory of Multiple Intelligences*, Basic Books, New York, 1983;

Howatt, A.: *A History of English Language Teaching*, Oxford University Press, Oxford, 1984;

Scrivener, J.: *Learning teaching*, Macmillan Publishers Limited, UK, 2005.

EVALUATION

PROF. NELA-GEORGIANA MOTOROI
LICEUL TEHNOLOGIC „IORDACHE GOLESCU", GĂEȘTI, DÂMBOVIȚA

Testing and assessment

Testing and assessment have almost the same meaning, but one should take into consideration that there are, however, some differences between the two terms.

On one hand, testing is an efficient method that teachers use to encourage learning. It is considered to be a fundamental part of the learning process and it consists of all the techniques and procedures the teachers should use to stimulate and evaluate learning. It is also used to measure the level of skills and knowledge that a learner has acquired. By means of testing the students, in an oral or written form, teachers observe how much but also how well they have assimilated the new information, what their usual mistakes are and the shortages of their own work.

On the other hand, assessment represents a systematic process of documenting and using empirical information to measure skills, knowledge, beliefs and attitudes. Teachers make use of this method in order to try to enhance the students' learning.

A test is believed to be a *product* that measures a specific conduct or set of goals, whereas assessment is perceived as a procedure rather than a product. Assessment is used during and after the teaching-learning activity and when getting the results, the teacher can adjust the strategies used if needed, to improve the teaching process and also for a better understanding from the students' part. However, tests are done after the teaching-learning activity has ended, so the teacher can complete the teaching activity and appreciate, based on their results, whether the students understood the material or not.

Two of the most known types of assessment are formative and summative assessment.

Formative assessment occurs during a lesson and its purpose is to observe the student's learning, to offer constant feedback that can be used both by teachers in order to improve their teaching and also by students to enhance their learning, by helping them identify their strengths and weaknesses and main topics that they need to work on more. Some of the most common formative assessments used in evaluating the student's learning progress in the classroom are quizzes, projects, presentations, games and group activities.

Summative assessments normally take place at the end of a lesson and they are meant to decide the student's learning for that entire instructional activity. Usual summative assessments refer to papers, reports, tests, end-of-class projects, final exams. They are used to evaluate a learner's "*long-term information retention"*.

Therefore, assessment is a key factor in the classroom and it intends to improve students' learning and teachers' manner of teaching as both react to the information it offers.

Types of tests

There are various types of tests, each one with a certain aim, a specific criterion to be measured. Writing proper exercises for each one should not represent a problem for teachers nowadays as apart from the coursebooks and the student's books there are various materials to choose from or teachers may also create their own test items. According to Jeremy Harmer and Adriana Vizental and whether they are used before, during or after teaching, tests may be classified as follows:

- **Placement tests** – are given at the beginning of the learning process. These are intended to supply the required information which will place students at the right level of language knowledge or in the part of the teaching programme most suitable to their abilities. Using objective testing techniques, which are normally preferred for these tests, more students can be evaluated without difficulty and efficiently in little time.

Placement tests offer the teacher a guideline for her/his further activities. They are mainly used to test vocabulary and grammar or reading and even writing. When it comes to assess students' listening and speaking skills, these tests are rarely thought of.

- **Progress tests** - are also used during the learning process. These are small-scale tests meant to verify recent, short-term learning and are of short duration. This type of test is given to observe whether the students comprehended or not the information which was taught recently (the previous day or week).

Depending on the results of the test the teacher either continues with the next lesson or, if they indicate that the students did not understand the new pieces of material, then the teacher focuses on the aspects that need more clarification. Taking into account the fact that it is a short-duration test, a 10-minute quiz at the end of the lesson or a 20-minute unexpected paper at the beginning of a new lesson, objective testing techniques are preferable in order to be possible to assess a large number of students. However, subjectively communicative tasks should also be assimilated.

- **Diagnostic tests** – are given to the students during the learning process. These are used to assess the efficiency of the learning process but also to highlight the students' weaknesses, gaps in their understanding and skill shortages during a lesson. They are larger-scale tests, covering the material taught during a whole unit or even a semester. They are also of longer length that is students might be given tasks that cover the entire duration of the lesson, 50 minutes or even more.

As diagnostic tests are more complex, they must contain both objective tasks (to verify if the students acquired the language and information) and subjective or communicative tasks (to check on the students' productive and communicative skills). Because these tests are large-scale ones, they must concentrate on formation more than on information. According to the results to the students'

tests the teacher will decide how suitable her/his methods are in point of the learner's individual and group characteristics or, will think of different types of activities and strategies to improve their teaching process, if necessary.

- **Achievement (attainment) tests** – are intended to establish how successful individual students, groups of students or even courses have been in achieving certain objectives. They are comprehensive tests given at the end of a school year, of a teaching cycle or of a language course. Achievement tests are known to be more complex, large-scale tests, therefore they must evaluate a large amount of language and a wide selection of language skills. In point of techniques, these tests concentrate on both objective tasks (employed to measure information, vocabulary, grammar, reading and listening skills) and subjective or communicative tasks (used to evaluate writing, speaking and general communicative skills).

Achievement tests are successful as long as they contain item types which the students are accustomed to and provide precise information so as to lead to the accomplishment of the language course and the students' language proficiency. These tests must be based on the language course, the coursebook and the syllabus, in point of content and methodology. As an example of such tests are the FCE tests (First Certificate in English).

- **Proficiency tests** – are designed to measure students' skills (listening, reading, writing and speaking) in a language regardless of any training they may have had in that language. These are normally used if students want to apply for a foreign university, if someone wants to get a job or acquire a certain certificate. The purpose of this type of test is to decide whether the person in question will be able manage or not with certain requirements. A great part of these tests are based on general language skills so that they could deal with all the important language skills.

The most well-known proficiency tests available nowadays are those produced by UCLES (University of Cambridge Local Examination Syndicate) by means of their EFL (English as a Foreign Language) Division. These proficiency tests are categorized as follows:

- KET (Key English Test) – Cambridge Level One or also known as A2 level. It "*measures a person's ability to speak and write English as a foreign language at a basic level"*;
- PET (Preliminary English Test) – Cambridge Level Two or B1 Preliminary. It "*measures a person's ability to speak and write English as a foreign language at an intermediate level"*;
- FCE (First Certificate in English) – Cambridge level Three or B2 First. It "*measures a person's ability to speak and write English as a foreign language at an upper – intermediate level"*;
- CAE (Certificate in Advanced English) – Cambridge Level Four or C1 Advanced. It "*measures a person's ability to speak and write English as a foreign language at an advanced level"*;
- CPE (Certificate of Proficiency in English) – Cambridge Level Five or C2 Proficiency. It "*measures a person's ability to speak and write English as a foreign language at an advanced level"*

Apart from the tests above-mentioned, another significant one is TOEFL (Test of English as a Foreign Language), developed by the Educational Testing Service and used mostly by persons who want to go to a university in the United States of America but it is also accepted in the United Kingdom. This test focuses on showing someone's level of English skills and it contains the following sections: reading, listening comprehension, speaking and writing.

All things considered, tests are valuable for the learning process and for the students' memory too. Based on the characteristics of the main types of tests, I could say that there are certain advantages that these bring, such as:

- By testing it is much easier for the teachers to identify the gaps in the students' knowledge;
- Testing encourages students to learn more and want to improve their language skills;
- Testing stimulates students to transfer the information learnt during previous lessons to new contexts;
- Testing offers feedback to teachers so that they know what they should change to adjust the language material for the students to obtain better results.

Characteristics of a successful test

A good language test should have a positive influence on both teaching and learning. Such a test should be aimed at identifying the language difficulties experienced either by individual students or by the entire class so that proper measures can be taken by teachers through more practice.

A good test should be well-written in order to offer the students a chance to express their abilities to achieve specific language tasks. Even though language testing is an essential part of learning and teaching nowadays, it is considered to be an extremely complex process, at any level of training, as it must be focused on both theory and practice. There are several characteristics which should be taken into account when creating a language test in order to be efficient for students and teachers:

a. **Reliability** – a reliable test has to be dependable and consistent. A test that is referred to as consistent means that it is stable and it should not change when it is employed in different periods of time. For instance, if the same students take the same test twice within several days' distance, they should obtain the same results on both occasions. And if they were given another test comparable to the previous one, the results should be consistent.

The reliability of a test is increased if the instructions for the tasks are presented clearly, if a potential diversity regarding the answers is limited and if we, teachers, ensure that the test conditions continue to be constant. And last but not least, reliability is influenced as well by teachers in point of the test scores.

b. **Validity** – without doubt, this characteristic is the most complex one of a good language test. It denotes whether or not the test assesses what it is intended to assess. As far as teachers are concerned, one of the most significant types of validity is content validity which indicates that the

test measures the course content and the results making use of structures students are familiar with. However, there are certain factors which have a negative influence on the validity of test scores:

- Students are not given clear instructions on how to solve the tasks;
- The test items are either too easy or too difficult;
- The teacher doesn't use the correct test items in order to assess a certain outcome or the respective test items are not arranged in point of difficulty;
- The length of the test is also important because if the test is too short then it is not valid as it cannot cover a wide range of language skills or the students do not have sufficient time to take the test;
- Students' adverse physical and psychological condition at the moment of testing;
- Test anxiety of the learners.

c. Practicality – a good test has to be also practical. According to Douglas Brown, a suitable definition for a practical test might be that "*it is within the means of financial limitations, time constraints, case of administration, and scoring and interpretation.*" Practicality relates to the economy of time, effort and money in testing. Such tests have to be created in such a way that their structure, administration, scoring and interpretation of results should be easy to accomplish.

Thus, a test is practical if the resources are not too expensive, is rather simple to administer, has an evaluation method that is precise and it is time efficient too.

d. Authenticity – states the fact that the language used by the students in the answers given in the test is suitable to the language of communication. The test items should be connected to the usage of the target language. Throughout the literature of specialty there are several definitions of authenticity. For example, in the Dictionary of Language Testing *"a language test is said to be authentic when it mirrors as exactly as possible the content and skills under test."*

Thus, all the above characteristics are significant measurements that should be taken into consideration when attempting to create a good language test. If teachers understand them properly then they can take the right decisions to improve their students' results and encourage them achieve their language objectives.

Bibliography:

- Harmer, Jeremy, *The Practice of English Language Teaching*, Fourth Edition, Pearson Education Limited, 2007,
- Brown, Douglas H., *Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy*, Second Edition, San Francisco State University, Longman, Pearson Education, 2001,
- Davies, Alan, Brown, Annie, Elder, Cathie, Hill, Kathryn, Lumley, Tom, and McNamara, Tim, *Dictionary of language testing*, Cambridge, Cambridge University Press, 1999.

- Vizental, Adriana, *Metodica predării limbii engleze: strategies of teaching and testing English as a foreign language,* Ed. A 3-a, rev. Iași, Polirom, 2008.
- https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/
- https://www.onlineassessmenttool.com/knowledge-center/assessment-knowledge-center/assessment-vs-testing/item10641

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ÎN VIAȚA NOASTRĂ

Mihaela-Anca Movilă
Școala Gimnazială Răstolița
Județul Mureș

„*Rădăcinile educației sunt amare, dar fructul este dulce*” – Aristotel

Potrivit prof. Herman H. Horn, „educația este un proces peren de adaptare”. Cuvântul educație provine din cuvântul latin educare care înseamnă „a ne aduce”. Educația este o formă de învățare în care cunoștințele, abilitățile și obiceiurile sunt transferate de la o generație la alta. Educația este importantă pentru dezvoltarea generală a ființelor umane, precum dezvoltarea personală, socială și economică a națiunii.

Da, educația ne crește în societate. Educația înseamnă procesul de dobândire a cunoștințelor. Nu putem nega importanța educației în viața noastră. Viața fără educație este ca o barcă fără cârmă. Astfel, cu toții ar trebui să înțelegem valoarea educației și să încercăm să ne educăm pe noi înșine.

Cu toții suntem conștienți de importanța educației. Pentru a merge înainte în societate, educația este foarte necesară. Educația este un proces care ajută o persoană să-și dezvolte puterea mentală. De asemenea, îmbunătățește personalitatea unei persoane.

Educația joacă un rol vital în modelarea vieții și personalității noastre. Educația este foarte importantă pentru a obține o poziție bună și locuri de muncă în societate. Educația ne deschide multe căi pentru a reuși în viața noastră. Nu numai că ne îmbunătățește personalitatea, dar ne îmbunătățește și mental, spiritual și intelectual. Fiecare persoană vrea să aibă succes în viața sa. Dar succesul poate fi obținut doar prin obținerea unei educații adecvate.

Există în principal trei tipuri de educație, și anume, educație formală, educație informală și educație non-formală.

Educația formală - este practic un proces de învățare în care o persoană învață abilități de bază, academice sau comerciale. Educația formală sau învățarea formală începe la nivelul elementar și continuă până la nivelul colegiului sau universitar. Se încadrează într-un anumit set de reguli și reglementări și poate acorda o diplomă oficială după finalizarea cursului. Este susținut de profesori special calificați și sub strictă disciplină.

Educație informală - este tipul de educație în care oamenii nu învață într-o anumită școală sau colegiu sau nu folosesc o anumită metodă de învățare. Un tată care-și învață fiul să meargă cu bicicleta sau o mamă care își învață fiul/fiica să gătească, de asemenea, intră în

această categorie de Educație informală. O persoană își poate lua educația informală citind niște cărți dintr-o bibliotecă sau un site web educațional. Spre deosebire de educația formală, educația informală nu are o programă definită și o perioadă de timp specifică.

Educatie non-formala - Programe precum educația de bază pentru adulți și educația de alfabetizare a adulților se încadrează în Educația non-formală. Educația non-formală include educația la domiciliu, învățământul la distanță, programul de fitness, cursurile de educație pentru adulți bazate pe comunitate etc. Nu are limită de vârstă, iar orarul și programa acestor tipuri de educație pot fi ajustabile.

Importanța educației în viața copiilor ar trebui să fie unul dintre elementele de bază ale oricărei familii. În această etapă se va pune accent pe dezvoltarea cognitivă, psihomotorie și socială.

Copiii fac multe conexiuni cerebrale, învață bunele maniere, să mănânce, să se spele, să se odihnească, să nu arunce cu lucruri sau mâncare, să nu vorbească urât, să i se explice când greșește și cum ar trebui să se comporte adecvat în diferite situații sau cum să se comporte cu cei din jur și cum să își aleagă prietenii. În educația primită de acasă, cel mai adesea, părinții și comportamentul acestora sunt exemplul copiilor.

Educația în școală se desfășoară cu materiale concepute pentru fiecare vârstă, stimulând zonele motorii și cognitive necesare unei bune creșteri. Prieteniile sunt vitale în orice moment al vieții. Colegii de școală ai unui copil îi pot modela personalitatea iar în adolescență aceștia pot deveni o verigă importantă. Mulți adolescenți fac din gașca lor un nucleu al vieții de zi cu zi. Însă colegii de clasă pot avea o influență pozitivă asupra vieții, unde se găsesc adevărații prieteni cu care să împărtășească jocuri și iluzii.

Adolecenții și nu numai, pot fi atrași în comportamement pozitive au negative, motiv pentru care grupul de prieteni trebuie ales cu înțelepciune. Fără îndoială, educația este extrem de important în viața oricărui copil și adult, pentru a face față într-o manieră sănătoasă oricărei situații cu care ne confruntă viața.

Educația Non-formală a fost definită de catre J. Kleis, drept “orice activitate educațională, intenționată și sistematicp, desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal, stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor etc.”

Educația constituie o componentă a existenței socio-umane, fiind astfel un proces în desfășurare, un dat nemijlocit intrinsec acestei existențe. Educația poate fi concepută, într-o

accepțiune mai largă, ca o întâlnire între individ și societate și întrega viață socială poate fi marcată de acest schimb permanent.

Prin caracterul său uman, educația este o acțiune ce se desfășoară în mod conștient potrivit unor finalități stabilite în prealabil, ea are, deci, un sens intențional care vizează un rezultat bine conturat. In funcție de aceste finalități, sunt selecționate apoi valorile ce urmează a fi transmise, sunt alese metodele și mijloacele cele mai potrivite pentru a realiza transmisia, se asigură o organizare corespunzătoare a activității, în așa fel încât să obțină rezultatul scontat.

Întrucât educația are sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale, ca forță de muncă, ca subiect al vieții sociale, putem afirma că prin această funcție, educația răspunde unor necesități pe care societatea le ridică în fața oamenilor ca elemente ale vieții sociale și prin intermdiul unor nevoi individuale.

Bibliografie

C.Cucoș, Pedagogie, Ed. Polirom, 2014

https://thestudent.ro/importata-educatiei-in-viata/

https://www.scribd.com/doc/215527491/Rolul-Educatiei-in-Societate

COPILUL ŞI EDUCAŢIA MORAL- CREŞTINĂ

Prof. înv. primar Liana Moza-Becheanu
Şcoala Gimnazială "Miron Pompiliu"-Ştei

Fizionomia morală a omului a constituit dintotdeauna un element relevant în aprecierea valorică a atitudinii sale sociale. Ea a devenit o preocupare constantă a oricărei comunităţi pentru a-şi asigura dăinuirea şi stabilitatea, precum şi convieţuirea paşnică şi prosperă a membrilor săi, prin cultivarea calităţilor lor morale.

Educaţia moral- creştină nu va rămâne o problemă privată a fiecărui individ; ea cere o rezolvare a comunităţii şi instituţiilor care o deservesc. Şcolii îi revin sarcini pe direcţia dezvoltării şi formării intelectuale, morale, estetice, patriotice şi religioase. Experienţa religioasă îl face pe copil să înţeleagă şi să acţioneze mai bine, îl luminează interior. Religia este, înainte de toate, un sistem de norme morale; ea răspunde unei exigenţe supreme şi fundamentale: ascultarea şi supunerea faţa de transcendenţă. Boutroux afirma: „Dumnezeu nu mai este adorat şi temut ca un stăpân, ci e iubit ca un tată. Fiecare din noi se poate simţi una cu dânsul; şi viaţa creştină e traiul la un loc cu Dumnezeu".

Socotind valoarea religioasă ca o dimensiune a spiritului uman, cu reale virtuţi formative, putem fi de acord cu opţiunea celor care doresc sau solicită educaţie religioasă. Nenumărate argumente au fost invocate dealungul timpului în favoarea educaţiei religioase a copiilor, ca: înrudirea religie- morală, acceptarea sacrului şi a misticii. Pe drept cuvânt, scria N. Iorga: „Învăţământul religios în şcoala primară, chiar este în aceste timpuri, când moralitatea laică se dovedeşte incapabilă de a da cheagul sufletesc societăţii, o necesitate de neînlăturat".

Mulţi educatori au exploatat educativ, tocmai particularităţile de vârstă ale copilăriei, în sensul punerii acestora în legătură cu valorile religiei şi a influenţării conduitei prin iniţierea lor în „tainele" proprii fiecărei credinţe. Trecerea de la basme, legende şi alte istorisiri cu caracter moral sau religios spre cunoaşterea specificului valorilor „divine" se face la vârsta şcolară mică aproape pe nesimţite, imaginaţia, afectivitatea şi receptivitatea faţă de tot ceea ce este nou, posibil şi misterios fiind deosebit de active. Contactul cu aceste valori în familie şi cristalizarea lor în şcoală aşează temelia unei conduite conforme cu prescripţiile religiei şi moralei.

Observaţia lui V. Băncilă că: „In religie, copilul se trăieşte pe sine în chip natural" vine să dezvăluie una din trăsăturile importante ale psihologiei copilului. "Nu religia, menţiona acelaşi autor, ci lipsa de religie e o viaţă artificială pentru copil".

Sensibilitatea copilului şi disponibilitatea lui pentru a participa la descoperirea „misterelor" presărate în textele sacre sunt premise admirabile pentru o educaţoie religioasă.

Cu multă îndreptăţire scria Mircea Eliade, unul din marii noştri specialişti în istoria credinţelor religioase: „A fi sau mai degrabă a deveni om, înseamnă a fi religios".

Educaţia religioasă a început o dată cu omul şi s-a realizat în comunităţile umane primare, ceea ce atestă posibilitatea realizării ei încă din primii ani de viaţă, prin învăţarea copilului să-şi facă cruce, să zică rugăciunea, să meargă la biserică.

Observaţia curentă a arătat încă de mult că prin educaţia moral- creştină se realizează, mai repede decât pe alte căi, un comportament respectuos şi dezirabil şi umanist. Este dreptul copilului sau al adolescentului de a fi instruit chiar de către şcoală în perspectiva valorilor religioase, care joacă un rol esenţial în viaţa omului.

Dacă ne propunem să realizăm un om care să aspire la desăvârşire, atunci nu se va ocoli spiritualizarea sa prin introducerea metodică în religia în care s-a născut sau la care a aderat. Nu mai poţi fi astăzi om cultivat şi moral, o persoană integrală din punct de vedere psihic şi comportamental, fără cunoaşterea şi profesarea unor valori pe care religia le promovează mai mult decât alte forme de spiritualitate.

Bibliografie:

Bădulescu A., Berescu G., Biberi I., Dicţionar de etică pentru tineret, Editura Politica, Bucureşti, 1969

Eliade M., Istoria credinţelor şi ideilor religioase, vol.I Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1981

SaladeD., Educaţie şi personalitate, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 1995

Cucoş C., Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 1996

EDUCAȚIA FĂRĂ LIMITE - INTEGRARE ȘI INCLUZIUNE

Prof. Muja Teodora
Liceul Auto ,,Traian Vuia'' Târgu-Jiu

Conform DEX, Educaţia este un ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic şi conştient în vederea formării şi dezvoltării facultăţilor intelectuale şi morale şi fizice ale oamenilor şi în special ale copiilor şi tineretului. Educaţia este o cultură a caracterului şi o obişnuinţă contra naturii dar şi singura care-i distinge pe oameni. Este o artă care face să treacă conştientul în subconştient, este un fapt al şcolii şi al unei virtuţi pe care o porţi cu tine.

"Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea "Sau" educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății "sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor.

Dar Mandela sau Washington Carver nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Gânditori, președinți, filosofi și minți strălucite precum Eisntein, Kennedy sau Aristotel, de-a lungul istoriei omenirii, vorbesc, de asemenea, despre importanța deschiderii minții către cunoaștere pentru a fi mai liberă.

Un rol deosebit de important pentru reuşita în viaţă îl are educaţia, prin educaţie ca fenomen social Înţelegem transmiterea experienţei de viaţă de la o generaţiela alta, cunoaşterea bunelor maniere şi comportarea în societate conform cu aceste deprinderi. Ca orice fenomen social, educaţia are în mod implicit şi un caracter istoric. Ea a aparut odată cu societatea evoluează şi se schimbă în funcţie de transformările ce se produc în cadrul societăţii. În trecut educatia se referea doar la o etapa de viaţă a omului fapt datorat ritmului lent de dezvoltare a societăţii. Dar, chiar şi în aceste condiţii, marile personalităţi ale omenirii au insistat pe ideea ca educatia este necesar să se exercite asupra individului pe tot parcursul vieţii sale. Educaţia copiiilor şi a tinerilor este o misiuni delicată la care trebuie să participe cu eforturi susţinute atât şcoala cât şi familia.

Rolul educaţiei în societate se refera la un comportament etic acceptat de aceasta, dar şi la însuşirea unor cunostinte teoretice.

Menirea activităţii profesionale şi a şcolii consta în a provoca în conştiinţa celui ce trebuie educat nevoia educaţiei în viaţa lui. Pregatirea elevilor pentru învăţare continuă şi extinderea autoeducaţiei la întreaga viaţă constituie argumente puternice pentru deschiderea şcolii faţă de experienţele trăite de elevi în afara şcolii şi pentru articularea educaţiei.

2864

De ce este atât de important să educăm?

Educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului. Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare. dar Educația nu se poate opri la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice. În plus, trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Trebuie să implice empatie, solidaritate, generozitate, bunătate, iubire, libertate, fericire.

Șase motive pentru care educatia va schimba lumea:

1. Educația schimbă perspective și distruge stereotipuri

Accesul la educatie îți oferă evoluție neținând cont de context, specializare sau talent. Poți fi un manager mai bun începând de mâine învățând care sunt principalele competențe pe care un manager le are, și însușindu-le. Totodată poți să devii un specialist mai bun tot prin educație, înțelegând cum să îți gestionezi timpul și energia.

2. Pe termen scurt pare un cost, dar este o investiție

Deși pare scump ca bani, dar mai ales ca timp, educația, atât formală, cât și non-formală te plasează într-un context favorabil dezvoltării. Iar contextul e unul din factorii care ne influențează.

3. Creează oportunitatea de a interacționa și a te dezvolta la nivel personal

Școala ne-a învățat istorie, trigonometrie, geografie, toate deosebit de utile și binevenite. Am rămas însă în urmă în ceea ce privește relaționarea, inteligența emoțională, empatia și efectiv drumul către valorile și sensul nostru. Aici educația noastră schimbă lumea și ne ajută să ne orientăm către ceea ce înseamnă desăvârșirea noastră.

4. Îți dă calea mai simplă

Nu avem timp să facem toate greșelile din lume. Unii oameni le-au făcut deja, fiindu-ne astfel mai ușor să învățăm din ele. E adevărat, să afli pe propria piele este varianta ideală, dar nu e nevoie să experimentăm tot.

5. Te expune la mai multe paradigme.

Una dintre caracteristicile minții umane este aceea de a căuta validare la ceea ce știm deja. Tocmai de aceea e recomandat să ieșim din cutie, iar educația te ajută să faci asta.

6. Dezvoltă creativitatea și gândirea out of the box

Expunere către alte modele de gândire și faptul că noi, cei care facem educație, nu putem fi decât ceea ce le spunem oamenilor că trebuie să fie. Așadar îi schimbăm pe ceilalți schimbându-ne în primul rând pe noi. Avem obligația să fim modele pentru cele câteva mii de oameni care ajung în

2865

programele noastre în fiecare an. Asta ne împinge să fim noi cei despre care putem da exemplu, astfel încât să putem fi credibili.

Că societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi. Oferiți copiilor dvs. o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Bibliografie:

1. Elena Dumitriu-Tiron, “Dimensiunile Educatiei Conteporane”, Insitutul European, Iasi 2005.
2. Al. Soitu, “Pedagogia comunicarii”, Editura didactica si pedagogice, Bucuresti 2000.
3. G. Vaideanu, “Pedagogie”, Ghid pentru profesori, Edit Universitatii “Al. I. Cuza”, Iasi 1986.

2866

EDUCAȚIA – BAZA SCHIMBĂRII LUMII

Prof.învăț.preșc. Lucica Farcaș
Prof.învăț.preșc.Anca Ionela Muntean
GPP Răstolița , Jud.Mureș

Educația este una dintre fenomenele care a apărut odată cu societatea umană,suferind pe tot parcursul evoluției sale, modificări esențiale. Prin educație omul își însușește limbajul social, cultura generală si comportamentul moral cetățenesc, își formează concepția despre lume, își dezvoltă potențialul creator și se pregătește pentru integrarea socio-profesională. Omul devine ceea ce este prin educație. Practica educativă este una dintre cele mai importante activități specifice comunităților umane. Din momentul în care omul a apărut, educația l-a însoțit , l-a modelat, l-a spiritualizat. Ca orice tip de practică umană, acesta a fost și este dublat de reflecție, de interogație, de punere sub semnul și ghidajul rațională. Societatea, în ansamblu, se află în fața unei alegeri univoce, decisive și anume schimbarea , care a apărut odată cu provocările lumii contemporane prin amplele inovații științifico-tehnice , care au schimbat viața de zi cu zi a oamenilor. Educația are puterea de a schimba lumea , deoarece educația stă la baza schimbării, iar schimbarea creează noi nevoi de învățare. Inevitabil, cele două realități se însoțesc. Mereu suntem nevoiți să ne adaptăm la schimbări , să învățăm cum să gestionăm schimbarea, însă educația pune la dispoziția fiecărui cetățean, mijloace de instruire , de formare , de cultivare după propria sa dorință , în așa fel în cât el să se regăsească în raport cu propria sa educație într-o poziție fundamental diferită, responsabilitatea înlocuind obligația. Prin educație , individul își poate schimba mediul de viață si concepția despre lumea înconjurătoare, astfel că la nivel social, există avantaje potențiale importante, de la reducerea ratei delicvenței la creșterea bunăstării financiare a familiilor și îmbunătățirea coeziunii sociale. Un rol important îl are și profesorul care poate schimba si modela concepția despre lume a copilului împreună cu familia sa, însă și o educație de calitate duce la atitudini pozitive față de învățare și reducerea ratei de abandon școlar.

Nelson Mandela spunea că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și are dreptate, deoarece educația este baza fundamentală pe care se clădește o societate. Cei care pun educația mai presus de orice , vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea. Asistăm astăzi însă la un puseu în ceea ce privește virtualizarea educației, la ivirea altei „ fețe” a acesteia. Avem de a face cu o înscriere expresă a formării sau a unor etape ale acesteia pe un palier explicit virtual. Înmulțirea liniilor de instruire deschisă

și la distanță, includerea ciberculturii ca un nou referențial în învățare, atragerea internetului ca sursă și mijloc didactic , multiplicarea în timp real a legăturilor dintre partenerii educației mediate de calculator , raportarea la ciberspațiu ca mediu privilegiat, informatizarea educației, în general constituie exemple concludente ale evoluției enunțate.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex, tocmai datorită necesității împletirii și corelării funcționale a acesteia cu alte segmente ale socialului, pasibile de a realiza, secvențial, sarcini și acțiuni ale instituției specializate care rămâne în continuare, școala.În perspectivă , o posibilă evoluție a educației va avea loc prin centrarea acesteia și pe baza exploatării capacității de cunoaștere holistică (rațiune, sentiment, voință) a creierului uman. Programele de dezvoltare trebuie să fie elaborate ținând cont de diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale care există între populațiile din interiorul unei țări sau între diferite regiuni ale lumii. Acesta presupune nașterea unei noi mentalități, la scară planetară, mai atentă la aspectele calitative și umane ale dezvoltării și la formarea unui curent de opinie conform căruia schimbarea trece prin educație și cultură. Educația ajută la dezvoltarea rapidă a lumii. Civilizația umană s-a dezvoltat mult, doar datorită creșterii ratei de alfabetizare. De asemenea, îmbunătățește nivelul de trai. Educația joacă întotdeauna un rol important în construirea națiunii. Pentru a elimina corupția, șomajul și problemele de mediu, educația este necesară. Educația face șanse uriașe în procesul de dezvoltare națională, deoarece nivelul de viață al cetățenilor depinde în mare măsură de nivelul de educație.

O persoană educată poate identifica cu ușurință binele de rău și răul de bine, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale. Oamenii presupun că o ființă educată este una care este capabilă să se obișnuiască cu situațiile sale în funcție de necesitate. Oamenii ar trebui să fie capabili să-și folosească abilitățile și educația pentru a învinge blocaje sau obstacole dificile în orice domeniu al vieții lor, astfel încât să poată lua decizia corectă în acel moment corect. Toată această calitate face din om o persoană educată. Noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul educațional, nu doar familia, ii pregătește pentru ziua de mâine arată și calea spre care evoluăm ca societate. Tocmai din acest motiv , copiii trebuie să învețe la școală lucruri cât mai noi, care să-i ajute să-și croiască singuri un drum în viață.

În concluzie, putem spune că succesul nostru în viață depinde de cât de multă educație dobândim în viață. Deci este foarte necesar ca o persoană să obțină o educație adecvată pentru a prospera în viață. Lumea va putea fi schimbată numai prin educație și expunere continuă la experiențe.

Bibliografie

Constantin Cucoș, Pedagogie (Ediția a III-a revizuită și adăugită), Polirom, Iași, 2014.

Elena-Adriana Tomulețiu, Psihologia Educației, Eikon, Cluj-Napoca, 2014.

EDUCAȚIA NAȘTE PROGRES

Andrada-Maria-Muntean

Școala Gimnazială Nr. 9 Nicolae Orghidan, Braşov

Cuvântul educație, provine din latinescul *educe - educere* și înseamnă a conduce, a duce către sau a evolua. O societate educată progresează, se perfecționează, face față provocărilor vremii, privește atent în trecut pentru a moșteni valori și experiențe pozitive de la generațiile anterioare; încât, educația, conform *Dicționarului explicativ al limbii române,* este fenomenul social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, în vederea integrării lor în societate. Cu alte cuvinte, educație este mijlocitorul dintre individ și societatea aflată în schimbare. Prin educație, societatea capătă nuanțe noi, încât procesul de transmitere a culturii de la o generație la alta se complică pe măsură ce trece timpul, intervenind diverse influențe filozofice, economice, culturale, sociale care acționează asupra acestui mecanism.

Educație poate fi privită din mai multe perspective și are mai multe funcții, după cum urmează:

- funcția socio-umană – care urmărește dezvoltarea personală a unui individ și relațiile sociale ale acestuia;
- funcția economică – care valorifică nevoia de integrare profesională a individului în variate domenii sociale;
- funcția culturală – care educă individul să creeze și să transmită cultura generațiilor viitoare;
- funcția axiologică – care asigură individului principii de viață sănătoase și un fundament moral-atitudinal;
- funcția politică - ghidează individul să își exercite drepturile și responsabilitățile cetățenești, formându-i o conștiință democratică.

Funcțiile de mai sus, ilustrează complexitatea educației și consecințele acesteia în planul dezvoltării ființei umane, a personalității indivizilor dintr-o societate. Totodată aceste funcții, ilustrează rolurile multiple pe care educația le are: cultural, social, economic, personal.

Potrivit lui Bamisaiye (1989), educația este „*un proces cumulativ de dezvoltare a abilităților intelectuale, aptitudinilor și atitudinilor, toate acestea formând diferitele noastre perspective și dispoziții de a acționa în viață în general*” . Deducem de aici că, o persoană educată va putea să se adapteze oricărui mediu și tuturor condițiilor, având abilitățile.

I Kant, spunea că educația disciplinează și civilizează individul, conducându-l către perfecțiunea de care este succeptibil. Așadar, educația conduce la o calitate a înțelegerii lumii, care dă naștere la noi perspective mentale. Mai mulți indivizi civilizați și disciplinați, alcătuiesc o societate ce se schimbă în sens pozitiv și pe termen lung; astfel, se creează o lume nouă ce înregistrează progrese și devine complexă.

Educația este un cumul de influențe și acțiuni deliberate sau neintenționate, implicite sau explicite, sistematice sau nesistematice care se realizează în instituții specializate sau în familii, în grupurile de copii/prieteni, pe stradă, în organizații și care dezvoltă capitalul uman și pe cel intelectual. Educația devine astfel, un instrument de schimbare.

Educația poate fi privită și ca imitație, încât un individ care pătrunde într-o societate nouă nu cunoaște normele, valorile și nici cultura acesteia, dar reușește să le înțeleagă, respectiv să și le însușească prin imitație.

Educația oferă oportunități de învățare, modelează caractere, creează cetățeni informați și activi și asigură dezvoltarea potențialului cu care aceștia se nasc.

Pornind de la citatul „*educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea*, al lui Nelson Mandela", am putea spune că educația este o acțiune socială, care urmărește progresul și evoluția indivizilor dintr - o societate. Așadar, este puterea care schimbă lumea, o responsabilizează, o perfecționează, o conduce către un model dezirabil în toate rolurile pe care aceasta le îndeplinește.

Prin intermediul educației, oamenii se dezvoltă la standarde înalte de conduită și integritate, ce le permit să-și dezvolte un înalt simț al valorii care, făcându-i oameni onorabili, onești, de încredere, respectabili, curajoși și cu o judecată sănătoasă, promotori de valori, care vor putea ocupa locul cuvenit în comunitățile din care fac parte.

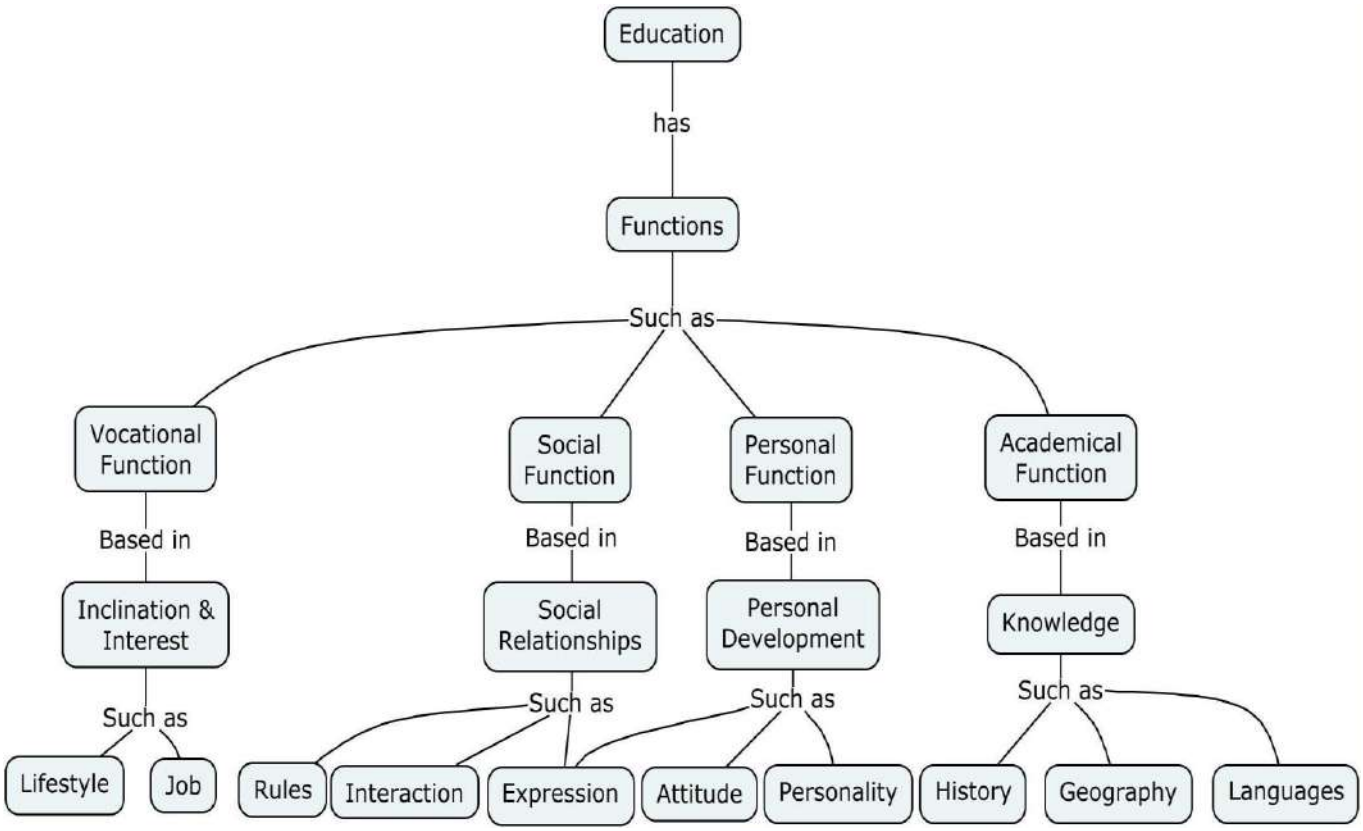

Sursă: https://brainly.com/question/25646607

Bibliografie:

- Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Bucureşti, 2001
- Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia educației*, Editura Polirom, București, 2004
- Bamisaiye, Remi, *A Practical Approach to Philosophy of Education,* Ibadan: AMD Publishers, 1989

Webografie:

- https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-din-craiova/psychology-in-education-dppd/educatia-educatie/38677982
- https://www.researchgate.net/publication/361813544_BASIC_OF_EDUCATION_THE_MEANING_AND_SCOPE_OF_EDUCATION
- https://orasulciteste.ro/articol/citate-despre-educatie

REFERAT

FORMAREA DE SENTIMENTE ȘI ATITUDINI MORALE PRIN LECȚIILE ȘI ACTIVITĂȚILE DE LA CICLUL PRIMAR

Prof.Înv.Primar Muntean Simona Adriana

Școala Gimnazială Ștefan cel Mare Cetatea de Baltă

FORMAREA DE SENTIMENTE ȘI ATITUDINI MORALE PRIN LECȚIILE ȘI ACTIVITĂȚILE DE LA CICLUL PRIMAR

Pedagogia abordeaza problema personalitatii sub aspectul dezvoltarii si al educatiei ,cu scopul de a identifica cele mai eficace cai, metode, mijloace si procedee de stimulare a personalitatii copilului.

Dezvoltarea personalitatii copilului este un proces complex de trecere de la inferior la superior, de la simplu la complex, de la vechi la nou printr-o succesiune de etape, de stadii, fiecare etapa reprezentand o unitate functionala inchegata ca un specific calitativ propriu. Aceasta trecere implica acumulari cantitative si calitative printr-o conditionare didactica. Relatiile sunt din ce in ce mai diferentiate si subtile, cu mediul in care traieste si se formeaza. Pe baza acestor relatii se construiesc diferite subsisteme ale psihicului infantil in evolutia sa spre stare de adult. Conditia esentiala a rezolvarii acestor probleme este activitatea si efortul depus de individ mereu in etapa dezvoltarii sale ,, Procesul de dezvoltare este vazut in dependenta directa de actiunea factorilor educativi, de sistemul d valori ai societatii, de scopurile educative pe care societatea si le fixeaza potrivit nivelului sau tehnico- economic, cultural, de metodele de predare folosite . In cadrul fiecarui stadiu putem distinge o faza pregatitoare si o faza finala. In dezvoltarea copilului , rolul principal il constituie educatia ,, Educatia este un proces complex, organizat , de socializarea , individualizare a fiintei umane in drumul sau spre umanitate. Principalul factor de reconstructie a societatii noastre orientata spre economia de piata, informatizare si democratie este omul format si educat in scoala. Oamenii competenti trebuie sa fie inzestrati cu cunostinte noi si moderne, cu un larg orizont de cultura generala, noi directii de gandire si actiune , cu capacitati intelectuale deschise spre inventii si inovatii , fiind , in acelasi timp purtatori ai unor valori morale autentice. Romania, solicita formarea prin scoala a unei personalitati armonios dezvoltate sub aspect intelectual, tehnologic, profesionale, moral-cetatenesc, estetic.Obiectivele educatiei se realizeaza prin procesul de invatamant, activitatile didactice din afara clasei –cercuri , concursuri, olimpiade ; prin mass-media si practice productiva din intreprinderi si institutii.

Educatia are un caracter organizat si planificat. Proiectarea educationala asigura necesare inscrierii educatiei pe linia ce duce la idealul educational. Ea viseaza crearea cadrului institutional si organizarea in interiorul sau a unui sistem de activitati care sa permita materializarea individului prin activizarea potentialitatilor fiecarui individ si conturarea unei personalitati in stare sa raspunda cerintelor societatii.

Experienta didactica ne-a demonstrat ca a-i educa pe elevi inseamna mai intai a-i cunoaste , a afla cum gandesc si ce gandesc despre ei, despre noi, despre viata si despre munca. Fara un scop corect formulat aceasta activitate educationala este lipsita de orientare si de eficienta.

Educatorul este o persoana inzestrata cu constiinta, de aceea ele nu recepteaza in chip pasiv inrauririle formative care se exercita asupra lui prin intermediul unor agenti educationali externi cum sunt : familia, scoala, etc. Influentele din afara si cele motivate se impletesc continuu si actioneaza concomitent. Deci, nu exista educatie fara participanti. Patriotismul este o stare de implicare a omului intr-o existenta sociala concreta, in dubla sa ipostaza istorica si actuala. Aceasta se prezinta intr-o relatie de complementaritate ce se amplifica si imbogateste cu noi nuante pe masura inaintarii in istorie, a scurgerii prezentului in trecut. Notiunea de patriotism a fost folosita multa vreme in acceptiunea sa restransa, de sentiment. Nu numai in scoala, ci si in activitatea culturala, in toate domeniile cu functie educativa, s-a vorbit si se mai vorbeste inca de educarea sentimentului patriotic. Dintr-o perspectiva mai larga, patriotismul este inca o notiune mai complexa, in continutul careia se disting trei planuri al constiintei,al sentimentului, al pozitiei concrete, practice. Trebuie facuta aceasta delimitare fata de accesiunea comuna, intrucat numai astfelse poate urmari mai sigur prin ce s-a imbogatit notiunea in evolutia sa istorica. Caracterul general uman al patriotismului cunoaste o evolutie specifica si imbraca un continut concret in functie de conditiile social-istorice. Inca din cele mai vechi timpuri , patriotismul s-a modelat treptat prin experienta social-istorica care s-a acumulat de-a lungul istoriei. Patriotismul presupune respectul valorilor trecutului, care ne-au consolidat adanc radacinile in istorie. Sentimentul patriotic nu este un dat congenital, el se formeaza si se consolideaza in timp si capata forme, infatisari diferite in fiecare epoca.

In literatura pedagogica de specialitate, problema educatiei patriotice ocupa un loc tot mai insemnat. Se impune sa se intreprinda de timpuriu o activitate unitara, sistematica, ordonata, perserverenta, diferentiata pe varste, in indivizi de catre toti factorii educationali, prin forme diverse , atractive, participative. In invatamantul nostru, planurile si programele scolare sunt in asa fel orientate incat prin aplicarea lor sa se poata realiza concomitent cu o bogata instructie si educatie care le este necesara tinerilor pentru a deveni buni cetateni. Toate disciplinele de invatamant contribuie la reusita acestui proces complex in functie de specificul fiecaruia. De neuitat sunt cuvintele lui Stefan cel Mare :,, Moldova n-a fost a mea si nu este a noastra, ci a urmasilor nostri si a urmasilor, urmasilor nostri *. Fata de aceasta inaltatoare urare si afirmatie nu poti sa nu te opresti din drumul firesc si sa deschizi pentru o clipa poarta trecutului , un trecut plin de glorie care ne-a dat viata si cinstirea pe care o avem astazi pentru natii. Educatia patriotica a elevilor se realizeaza prin continutul

intregului proces de invatamant , dar indeosebi prin cel al limbii si literaturii romane si al istoriei patriei. Istoria , ca obiect de invatamant , dispune de valente deosebite, care contribuie la formarea unor valori moral-volitive , capacitati intelectuale, atitudini, comportamente si aptitudini practice la tineretul scolar.

In planul multiplelor valente educative , istoria ocupa locul de frunte. Temele referitoare la Istoria Romaniei ne ofera un minunat prilej de sadire in constiinta elevilor a unor sentimente patriotice , de pretuire a trecutului glorios de lupta al patriei.

Rolul educatiei patriotice asupra elevilor incepe odata cu tema ,, Formarea poporului roman *, cand se argumenteaza elevilor ca daca n-au fost exterminati in luptele cu romanii, romanii nu s-au format la sud de Dunare, ci in spatiul carpato- dunarean. Se sadesc elevilor sentimente de mandrie patriotica , de legitimitate a existentei noastre pe aceste meleaguri ,,suntem aici din totdeauna , leaganul nostru a fost Dunarea si Carpatii, stramosii nostri au fost barbati darji si viteji, mai intai , mai intai dacii, apoi romanii *. Aceasta lectie reprezinta prin excelenta un moment educativ, de referinta , cu ramificatii pana in trecutul indepartat, dar care ajung si in zilele noastre, subliniindu-i actualitatea. De altfel, problema natiunii a fost o realitate a istoriei argumentata de cronicari si istorici pana in zilele noastre. Mari cronicari ai timpurilor apuse si prezinte s-au adapat din nesecata fantana a neamului in fata lumii , vestigii ale trecutului care atesta existenta noastra de veacuri pe aceste meleaguri. Si daca trecutul a fost demn si plin de semetie , datoria noastra este sa deschidem portile sufletului spre cunoastere ale celor ce ne-au fost dati in grija, pentru a-i adapa si pe ei din aceasta fantana nesecata a gloriei poporului roman. Pentru noi aceasta datorie se concretizeaza intr-o activitate permanenta de educatie patriotica. Si nu este deloc usor sa te faci inteles de ochii limpezi si vesnic nedumeriti ai copiilor, nu este deloc usor sa-i faci sa traiasca cel mai inaltator dintre sentimente , dragostea de patrie.

Istoria poporului nostru este o vibranta epopee, ale carei pagini reprezinta exemple de patriotism activ. Daca acceptam ideea ca patriotismul este numai un fenomen afectiv, respectiv un sentiment de dragoste pentru patrie, programul educativ trebuie limitat numai la formarea sentimentelor. Sfera termenului de patriotism are dimensiuni mult mai mari cuprinzand atitudini si comportamente patriotice. Patriotismul este o atitudine , un fenomen complex :,, Patriotismul este o categorie a constiintei sociale, un element definitoriu al personalitatii, care desemneaza atitudinea activa a omului in raport cu comunitatea de care apartine istoriceste, in raport cu mediul geografic, economic, politic, social, cultural, etc. si manifestata prin comportamentul patriotic : cunostinta, conceptii, sentimente, interese, acte de vointa, practica sociala, puse in slujba patriei *. Adancimea sentimentelor

patriotice la elevi se face interdisciplinaritatea istoriei cu alte discipline de invatamant si in mod special cu literatura romana.

Literatura ii dezvaluie elevului , pe de o parte, frumusetea limbii materne, valoarea operelor scriitorilor nostri care au oglindit in operele lor momente esentiale ale istoriei patriei noastre, iar pe de alta parte , locul literaturii romanesti in cadrul patrimoniului literaturii universale.

Lectiile de literatura ne ofera posibilitatile ample de fixare a unor idei generale cu caracter calauzitor in sfera comportamentului patriotic. Tara nu se serveste cu declaratii de dragoste , ci cu munca cinstita si la nevoie cu jertfa. Dragostea de tara ca valoare suprema , ce ghideaza comportamente umane este exemplificata in legenda ,,Povestea Vrancei". Aici se intalnesc doua sentimente profund umane : dragostea de mama si dragostea de tara . Atunci cand Tudora Vrancioaia a inteles ca voievodul Stefan al Moldovei a fost invins de dusmanii sai, chemandu-i la lupta si indrumandu-i sa-si adune prietenii pentru a alunga pe cotropitorii Moldovei. Conduita cu valoare de model este biruinta iubirii profunde fata de tara a unei batrane care-si trimite la lupta pe toti cei sapte feciori ai sai. Conduita patriotica cu valoare de model este redata prin demnitatea si spiritul de sacrificiu manifestata in momentele cruciale pentru tara.

Intreaga noastra literatura este strabatuta de acea atitudine responsabila fata de patrie, prefigurand una din trasaturile profilului personalitatii literaturii romane in context universal. Cum in existenta sa, poporul roman s-a confruntat cu o permanenta stare de veghe, cu o continua lupta de aparare a fiintei nationale, se intelege usor de ce povestirea istorica este atat de raspandita in literatura noastra. Studiului limbii si literaturii romane ai revine sarcina sporita de a forma cultura generala a tinerilor patriei noastre , in perspectiva calitatii intelectuale cerute omului : originalitate, inventivitate, imaginatie avantata, putere de analiza si sinteza, flexibilitatea de a-i educa moral si patriotic.

Este cunoscut caracterul formativ al literaturii , cu valentele sale ideologice, etice si estetice. Studiul poeziei patriotice, poezia ce se confunda cu fiinta istorica a neamului si creste din vitejia stramosilor pana in prezent , facut in orele de literatura ofera cele mai profunde solutii educative.

Educatia patriotica este o sarcina a invatamantului nostru, ce a stat in atentia personalului didactic inca din cele mai vechi timpuri. Atitudinea , comportamentul si conduita patriotica sunt fenomene dinamice si complexe. Performanta educatiei patriotice nu trebuie masurata prin ce stie si ce spune tanarul despre patrie ci mai ales prin competenta practica, prin atitudinea si comportamentul patriotic, bineinteles, fara a nega sau neglija valoarea laturii cognitive teoretice. Nu se poate vorbi de o educatie patriotica fara cunoasterea si cinstirea trecutului. Avem un trecut glorios care reprezinta cea mai pretioasa

mostenire a poporului nostru. La orice varsta, un personaj literar bine realizat , cu trairi sufletesti autentice, impune o atitudine morala, de acceptare sau de respingere , oferindu-se ca model de viata , pozitiv sau negativ. Din literatura, educatia patriotica se poate realiza optim. Din ea, receptarea mesajului patriotic se face pe cai directe printr-o comunicare directa si accesibila. Din totalitatea mijloacelor si formelor activitatii de educatie patriotica a elevilor, un rol esential revine lectiei , pe care prin structura sa, o concepem in scopul realizarii educatiei in general si a educatiei patriotice in special.

Exemplul dascalului este pentru elevi decisiv si ei simt cand cei care le vorbeste traieste sincer patriotismul ori numai il mimeaza, iar efectul educativ va fi in consecinta. Nici numai simtirea patriotica nu te poate face dascal implinit. Toate aceste situatii reclama competenta si daruire profesionala, fara de care studiul literaturii este imposibil de realizat. Aceste calitati dau o armonie structurala profesorului bun de literatura care este o valoare in viata scolii. Un asemenea cadru didactic va sti ca nu prin exces moralizator se poate face o educatie patriotica nici prin vorbe calme, ci prin cuvant sincer, adeseori direct pus la locul potrivit, pornind de la temeiuri potrivite. Va mai sti ca, in actul educativ, copilul nu este un obiect pasiv, ci un subiect, un constructor al binelui, actionand cu propriile sale puteri a-si crea personalitatea-devenire fata de care noi insine, educatorii, avem o permanenta indatorire patriotica. Pentru ca norma morala constructiva sa fie o solutie pentru educatie morala in invatamantul nostru, se cuvine sa cultivam o invatare morala in functie de stadiile dezvoltarii omului si care sa comporte, ideea de sens si valoare a vietii individuale, ideea de anticipare a evenimentelor morale, ideea de sensibilizare a aspiratiilor morale *autoeducatia morala *, ideea de o invatare centrata pe sentimente si convingeri si ideea de optiunea valorica asemanatoare cu modelul

BIBLIOGRAFIE

Beşliu, Daniela, *Istorie. Sugestii didactice pentru clasa a IV-a*, Colecţia Didactici, Bucureşti, Centrul Educaţia 2000+, 2006.

Cerghit, Ioan, *Metode de învăţământ*, Bucureşti, E.D.P. 1976.

Ene, Elena, *Metodica predării istoriei României*, Bucureşti, Editura didactică şi pedagogică, 1981.

Dumitru Palade Revista de pedagogie Estetica relatiilor sociale *-1992

NEACŞU, IOAN, Civilizaţie şi conduită, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986

EDUCAȚIA-PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

MUNTEANU ANI

LICEUL TEORETIC CONSTANTIN ANGELESCU IANCA

„Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea"Sau" educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății "sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor.

Dar Mandela sau Washington Carver nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Gânditori, președinți, filosofi și minți strălucite precum Eisntein, Kennedy sau Aristotel, de-a lungul istoriei omenirii, vorbesc, de asemenea, despre importanța deschiderii minții către cunoaștere pentru a fi mai liberă.

Stabilirea adevăratei puteri de deschidere spre experiențe noi capabile să schimbe lumea este unul dintre obiectivele raportului anual realizat de UNESCO și care este numit *Educația transformă viața*.

După cum putem vedea în raportul UNESCO, educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului**.** Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare.

A face lumea mai educată, mai educată, mai înțeleaptă și mai dreaptă este sarcina fiecăruia dintre noi. Prin urmare, importanța unei educații egalitare și amabile, care ne invită să gândim, să înțelegem, să facem judecăți critice și să fim mai empatici și mai înțelepți.

„Tot ceea ce n-avem de la naştere şi de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educaţie. Această educaţie ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri”. – Jean Jacques Rousseau

„Omul poate deveni om numai prin educaţie. El nu e nimic decât ceea ce face educaţia din el”. – Immanuel Kant

Educația are un impact asupra vieții fiecăruia. Așa a fost întotdeauna. Cu toate acestea, educația nu era atât de accesibilă cu câteva secole în urmă, când oamenii nu puteau obține cel puțin o educație primară. Numai familiile nobile își puteau permite o guvernantă și apoi își puteau trimite copiii la studii în străinătate.

Astăzi, învățământul primar și secundar este obligatoriu. În plus, putem studia în colegii sau la un liceu și apoi mergem la universitate. Există o mare varietate de cariere din care să aleagă, astfel încât toată lumea poate obține orice fel de educație.Cu toate acestea, învățământul public nu este singurul pe care îl putem obține. Autoeducația este crucială în toate sensurile. Dacă ne cultivăm pe noi înșine, putem deveni nu numai mai deștepți și mai pricepuți, ci și mai puternici din punct de vedere emoțional și mental. Auto-dezvoltarea este importantă și ar trebui să vă ia toată viața. Nu te opri în drumul tău spre perfecțiune, este imposibil de atins.Mai mult, oamenii alfabetizați și educați formează tabloul întregii societăți. Dacă tu devii mai bun, la fel va fi și societatea. Este greșit să crezi că o persoană nu poate schimba lumea. Dacă toată lumea ar începe să se schimbe de la sine, lumea ar deveni un loc mai bun într-o singură zi.

Iar educația este un aspect important al vieții care nu trebuie subestimat. Luați-vă în serios atât educația de bază, cât și autoeducația și veți reuși să deveniți o persoană mai bună, iar viața va părea probabil mai puțin dificilă dacă ești înțelept și experimentat.

Școala contribuie direct, prin pregătirea profesională, la dezvoltare economică și pregătește cetățenii României să trăiască împreună si alături de alții, să creeze, să gândească, să inoveze și să participe la viața societății. Școala încurajează și susține, prin activitatea sa de educație și formare, progresul cultural și social, caracterizat prin antreprenoriat, invenții, design, reînnoire, interacțiunea dintre știință și artă, prin încurajarea curiozității și creativității, prin învățare continuă si eficientă, prin flexibilitate în raport cu schimbările rapide în contexte sociale. Educația viitorului în România se construiește pe aceste principii și pe pilonii culturii noastre naționale și europene.

BIBLIOGRAFIE

Horvath, A.,*Ţările europene şi educaţia planetară*, în Perspective (UNESCO), nr.74/1990Ionescu, M., (1998)
*Ionescu,M.(1998) Educaţia şi dinamica ei,*Bucureşti, Ed. Tribuna Învăţământului
Ionescu, M., Chiş, V. (2001), *Pedagogi* Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană
Ionescu, M, (2003),*Instrucţie şi educaţie – paradigme, strategii, orientări, modele* ,Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană
Jinga,I., Istrate,E.,(2001),*Manual de pedagogie,* Bucureşti, Ed. All Educaţional

EDUCAȚIA ESTE CEA MAI PUTERNICĂ ARMĂ PENTRU A SCHIMBA LUMEA

Prof. Florența Munteanu
Liceul de Arte „George Georgescu''/ Grădinița cu P.N. Nr.4 Tulcea

"**Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea**" Sau" educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății " - sunt fraze ale lui *Nelson Mandela* și *George Washington Carver*, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor. Cei doi nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Mari gânditori și cele mai bune minți din istoria umanității au vorbit despre importanța educației pentru a obține libertatea. Educația este baza progresului, ***fundamentul pentru a forma o societate de către toți,*** unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal. Cu toate acestea, simplul fapt de a dobândi cunoștințe nu este sinonim cu educația. Dacă capacitatea de înțelegere, empatie, solidaritate sau generozitate nu există, nu vom putea fi liberi. Toate aceste virtuți sunt ceea ce trebuie să insuflăm copiilor, tinerilor care vor fi liderii viitorului. Cei care sunt capabili să pună educația mai presus de orice, doar în felul acesta ei ***vor fi cei care vor reuși să schimbe lumea.***

- ***De ce este atât de importantă educația?***

Potrivit unui raport al *UNESCO*, „educația este baza fundamentală pentru bunăstarea popoarelor". Acele societăți în care există un nivel ridicat de educație***, se pot bucura de o calitate a vieții mai* bună** și sunt capabili să dobândească standarde ridicate de viață. Prin acest raport nu este doar important să cunoaștem starea educației copiilor în întreaga lume, ci și un loc de muncă important care să reflecte **aspecte pe care trebuie să le conțină formarea pentru a fi adaptabile realității și a servi copilului**:

- Potrivit raportului, datele se reflectă deoarece mamele care nu au primit niciun fel de formare și cunoștințe prezintă un risc crescut de deces ca rezultat al nașterii.
- Țările cu cea mai mare educație în rândul populației au redus numărul deceselor cauzate de copii, mai ales datorită prevenirii.
- **Mamele cu un nivel de educație mai mare ating o rată de supraviețuire mai mare pentru copiii lor**.

- Alimentația copiilor se îmbunătățește datorită formării mai mari a mamelor.
- **Societățile cele mai educate și instruite au salarii mai mici între bărbați și femei**.
- Nivelul educațional al mamei reflectă posibilitățile de a se căsători la o vârstă mai mică sau mai mică.
- **Societățile cu cel mai înalt nivel educațional sunt mai tolerante**.
- Educația echitabilă arată că prosperitatea națională este mai mare și mai accelerată.
- Preocuparea pentru mediul înconjurător este, de asemenea, mai mare în societățile cu un nivel de educație superior.

În multe părți ale lumii, educația și formarea nu există, nu cel puțin în modul în care o cunoaștem. Milioane de băieți și fete **nu au posibilitatea de a primi o pregătire academică**, pentru a-i ajuta îmbunătățindu-le viitorul și, prin urmare, atinge libertatea.

Este ușor să uităm importanța lucrurilor pe care le avem, mai ales atunci când nu am fost nevoiți să luptăm pentru a le obține. Este ușor să disprețuim valoarea a ceea ce strămoșii noștri au obținut prin lupte, demonstrații și greve, astfel încât generațiile viitoare să aibă tot ce le-a lipsit lor. Este important să ne gândim la **importanța educației pentru copiilor**, dincolo de obținerea unui loc de muncă bun.

Acestea sunt doar câteva dintre lucrurile pe care **copilul fiecăruia dintre noi se va putea realiza datorită educației sale**:

- Învățare și cultură **vor oferi siguranță și încredere** in sinea lui. Un copil care dobândește cunoștințe, care are o bună pregătire academică, va fi pregătit să interacționeze cu oameni de orice fel.
- Vor învăța să **evalueaze oportunitățile** pe care educația părinților o va oferi. Vei avea în mână informațiile cu care vei putea compara cum era societatea trecutului și cu ea, armele pentru a îmbunătăți societatea viitorului.
- El va avea cheia tuturor ușilor, **poți călători și cunoaște alte culturi**. învățând o limbă străină și va putea funcționa liber oriunde în lume. Vei fi liber, așa cum nu sunt acei oameni care își închid mintea față de informații.

TINERII DE ASTĂZI VOR FI LIDERII VIITORULUI

Societatea viitorului este mai egalitară, unde nu există diferențe datorate culorii pielii, sexului sau modului de a iubi, depinde de **modul în care sunt formați și modul în care ne educăm copiii astăzi**. Să oferim copiilor o educație fără limite, tot ceea ce învață va fi cheia dezvoltării lor, a viitorului lor și, în general, a întregii societăți.

Trebuie să fim conștienți de faptul că pe această navă numită planeta Pământ suntem cu toții la bord. A face lumea mai educată, mai înțeleaptă și mai dreaptă este sarcina fiecăruia dintre noi. Prin urmare, importanța unei educații egalitare și amabile, care ne invită să gândim, să înțelegem, să facem judecăți critice și să fim mai empatici și mai înțelepți.

Sperăm că o zi de educație va trezi aceeași pasiune ca fotbalul.

BIBLIOGRAFIE

1. Andrei Marga, Educația responsabilă, Niculascu, București, 2019
2. http://clujuldebuzunar.ro/educatia-puterea-de-schimba-lumea/
3. http://www.jurnaluldeafaceri.ro/peste-600-de-femei-au-participat-la-conferinta-the-woman/

Abordări interdisciplinare în educație- modalități de formare ale elevului modern

Profesor: Munteanu Gheorghița, Școala Gimnaială
Sat Popești, Comuna Goleşti, județul Vâlcea

Motto:„ Educația este cea mai puternică armă
pe care o puteți folosi pentru a schimba lumea”, Nelson Mandela

În această lume competitivă, știm cu toții importanța educației în viața noastră. Educația joacă un rol vital în modelarea vieții și personalității noastre.

Educația este cel mai important ingredient pentru schimbarea lumii. Ne ajută să dobândim cunoștințe și aceste cunoștințe pot fi folosite pentru a ne dezvolta.Cel mai important, cunoștințele și educația sunt ceva care nu poate fi niciodată distrus de orice tip de dezastru natural sau provocat de om. Ea joacă un rol important în dezvoltarea societății și în dezvoltarea generală a societății.

Într-o lume aflată într-o permanentă schimbare, dominată de puterea informaţiei, demersul didactic însuşi este nevoit să se schimbe, să se adapteze la noul stil de învăţare al elevilor. De fapt, cel care trebuie să se adapteze este profesorul, aflat în faţa unei realităţi noi, pe care trebuie să o înfrunte prin stabilirea unei strategii didactice care să valorizeze elevul, să îl transforme în subiect activ al procesului său de formare.

Educația modernă are rolul de a forma tinerii ce trebuie să fie mai mult ca oricând atrași spre educație, mai ales că azi formăm tineri care fac parte dintr-o societate aflată în permanentă evoluție, iar meseriile de azi nu vor mai fi , neapărat,meseriile viitorului.De aceea informațiile trebuie să fie corelate , fiind tratate interdisciplinar.

Problema interdisciplinarităţii îi preocupă în prezent pe mai mulţi cercetători. Termenul e recent,deşi conceptele vin din antichitate.

Activitățile transdisciplinare presupun abordarea integrată a curriculumului prin centrarea pe probleme ale lumii reale în contexte cotidiene, urmărind dezvoltarea competentelor pentru viață. Abordarea integrata a curriculumului solicită crearea de conexiuni între competențe/ unități de competențe dobândite disparat, în cadrul diferitor discipline. O asemenea abordare nu se mai centrează pe discipline, ci le transcende, subordonându-le copilului – subiectului formării

Interdisciplinaritatea reprezintă o interacţiune existentă între două sau mai multe discipline, care poate să meargă de la simpla comunicare de idei până la integrarea conceptelor fundamentale privind epistemologia, terminologia, metodologia, procedeele, datele şi orientarea cercetării. Transdisciplinaritatea reprezintă gradul cel mai înalt de integrare, mergând adesea până la fuziune. Fuziunea este faza cea mai complexă şi mai profundă a integrării . Inter- şi transdisciplinaritatea pot fi realizate cu succes în cadrul tuturor orelor de biologie (biologia cu chimia, fizica, matematica, limba română, etc.) atât în ciclul gimnazial cât şi liceal.

Problema interdisciplinarităţii îi preocupă în prezent pe mai mulţi cercetători. Termenul e recent, deşi conceptele vin din antichitate.

În prezent, la baza cercetărilor se propun câteva tipuri de învăţare, specifice unei abordări interdisciplinare: învăţare în baza inteligenţelor multiple, învăţarea bazată pe proiect, învăţarea bazată pe probleme, învăţarea – aventură, care ar fi o învăţare în afara sălilor de clasă.

Drept punct de plecare am folosit monografia lui Lucian Ciolan, *Învăţarea integrată, fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*.

În literatura de specialitate se utilizează termini ca: monodisciplinaritate, multidisciplinaritate (pluridisciplinaritate), interdisciplinaritate, transdisciplinaritate. Astfel, monodisciplinaritatea se limitează la datele unei singure discipline. De exemplu, pentru o înţelegere profundă a motivului luminii în poezia *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* de Lucian Blaga, se analizează şi alte poezii pentru identificarea aceluiaşi motiv. Astfel, pentru o mai bună înțelegere a unor concepte din poezia *La steaua,* de Mihai Eminecu trebuie corelate informațiiile cu cele dobândite la fizică, la fel și pentru decodarea corectă a fabulei *Racul, broasca şi o ştiucă,* de Alecu Donici.

Multidisciplinaritatea înseamnă punerea alături a unor discipline, care nu sunt neapărat vecine, corelarea lor pentru a lămuri tema şi se realizează la nivel inferior de integrare a acesteia. De exemplu, basmul *Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte* este una dintre puţinele poveşti care atestă relativitatea timpului – în Valea Plângerii nu există nici timp, nici memorie. În anul 1916, Einstein formulează ştiinţific noţiunea de relativitate a timpului – cu cât gravitaţia e mai mare, cu atât timpul va curge mai greu, iar la înălţimi timpul curge mai repede. Valea Plângerii e situată sus, în cer.

„Interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline diferite cu privire la o problematică, a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergenţă şi o conturare prudentă a mai multor puncte de vedere.”

O altă perspectivă de interpretare interdisciplinară o constituie abordările prin intermediul picturii. Atât pictura, cât şi literatura sunt forme de comunicare, dar fiecare apelează la un alt limbaj.

În clasa a V-a, pastelul *Sfârşit de toamnă* de V. Alecsandri poate fi interpretat prin prisma metodei *pictura verbală*. Iată un posibil scenariu:

• Elevii definesc cuvântul tablou.

• Profesorul prezintă tablourile unor pictori cunoscuţi, respectând structura: imagini de ansamblu, detalii, sentimente. De exemplu: Nicolae Grigorescu *Luminiș* sau Charles White *Natura feerică* .

• Elevii observă cum sunt repartizate elementele, detaliile (în prim-plan – elemente definite clar, în planul secund, pe fundal – elemente vagi, care exprimă răceală).

• Elevii repartizează imaginile din pastel conform structurii: prim-plan, planul secund, fundalul, specificând culorile, atmosfera.

Abordarea transdisciplinară la orele de Literatura română dezvoltă abilităţi de comunicare, expunere liberă, interpretare, elevii îşi îmbogăţesc cultura generală prin informaţii din istoria artelor, formându-şi valori şi atitudini.

În baza analizelor de mai sus, se observă că în prezentările interdisciplinare nu sunt aplicate metodologii didactice sofisticate. În schimb, acestea oferă avantajul predării temelor în mod original şi oportunitatea de a elabora propriile modalităţi de lucru, într-o manieră flexibilă de realizare a lecţiei.

Bibliografie

1. Lucian Ciolan, *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008
2. Constantin Cucoş, *Pedagogia*, Editura Polirom, Iaşi, 1996.
3. Ioan Jinga, Elena Istrate, *Manual de pedagogie*, Editura ALL, Bucureşti, 2008.
4. Nicolae Margineanu, *Psihologie şi literatură*, Editura Dacia, Cluj, 1971.

EDUCAŢIA NE DA VALOARE

PROF. ÎNV. PRIMAR MUNTEANU NATALIA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 POARTA ALBĂ

La baza formarii si dezvoltarii educaţiei intelectuale a copilului se poate enumera şi izvorul de informare cum ar fi lectura.

În ultimul timp, s- a constatat că lectura , preocuparea principală a multor generaţii de elevi, este din ce in ce mai neglijată, datorită mijloacelor noi de informare cum ar fi: telefonul, televizorul, calculatorul , tableta, care sunt considerate de copii mai atractive si interesante.

Realitatea este ca aceste mijloace din mass media nu corespund cu universul copilariei şi nu stimulează dezvoltarea competenţelor de înţelegere si exprimare orală, care nu permite prea mult activizarea vocabularului.

De aceea rolul şcolii este de a forma şi dezvolta interesul şi pasiunea pentru lectură, care le creează un univers fantastic cu personaje de basm sau de poveşti, cu întâmplări emoţionante, cu mesaje educative.

În lucrarea ,, Efectele lecturii asupra dezvoltării copilului" autoarea Secuiu Elena, prof. invăţământ primar, susţine ideea că, citez : ,, Cititul este o sursă de informaţii de-a lungul vieţii unui copil. Această stabilitate le permite să acceseze textul în mod constant și poate fi deosebit de benefică pentru copiii care cresc în circumstanțe provocatoare. Există multe avantaje pe care cititul le poate avea asupra dezvoltării unui copil cum ar fi: dezvoltarea cognitivă, empatică, obținerea unei înțelegeri mai profunde, abilități literare îmbunătățite, vocabular mai extins, niveluri mai mari de creativitate și imaginație, câștigă o înțelegere mai profundă a lumii lor, nivelurile lor de concentrare se îmbunătățesc."

In cadrul orelor de lectura urmărim competenta generală de educare a simţului creator şi estetic prin manifestarea interesului pentru lectură, iar în ce privesc competenţele specifice urmărim aprecierea comportamentelor personajelor prin distingerea trăsăturilor fizice şi morale, redactarea unor mesaje educative, apelând la simţul estetic, cunoaşterea şi preţuirea marilor creatori de literatură pentru copii, manifestarea atitudinii pozitive faţă de actul lecturii.

Pentru a incuraja şi menţine interesul pentru lectura am desfaşurat diferite activităţi care au stimulat actul citirii. In primul rând am vizitat impreună biblioteca şcolii, ne-am făcut fişa de înscriere şi împrumutăm cărţi pentru o anumită perioadă. In discuţiile si lectoratele cu părinţii am sugerat oferirea de cadouri pe lângă păpuşi şi ursuleţi să le cumpere şi cărţi cu poveşti sau basme. Cu mare plăcere ascultăm povestea citită de elevi in cadrul orei de lectură. Printre cărţile cu mare priză la copii le putem enumera: ,, Jurnalul unui puşti", ,, Amintiri din copilărie", ,, Basme" de Petre Ispirescu, ,, Fratele meu e super erou" si lista ar putea continua. Avem şi un caiet de lectură în care copiii îşi redactează pe scurt continutul poveştii sau basmului, realizarea de benzi desenate, transcrierea unei poezii, opiniile despre personaje si ce i-a impresionat mai mult.

Mult îndrăgite de copii sunt şi metodele si mijoacele utilizate care le vin în ajutor pentru a-şi exprima ideile personale: cartea de vizită, pălăriile gânditoare, ciorchinele, harta textului, jurnalul dublu, scaunul autorului, diamantul, benzile desenate, afişul.

Pe lângă aceste metode cadrul didactic, cand citeşte in faţa colectivului de elevi, textul literar trebuie să fie ca un excelent actor care va capta interesul, empatia faţă de personaje, acţiuni si mesajul educativ.

Am susţinut activităţi cum ar fi recenzia de carte - volumul de poezii ale lui Mihai Eminescu, cu invitaţi - părinţii. S-au prezentat datele biografice şi despre opera lui Eminescu, apoi copiii au recitat poezii tematice. Au organizat şi o expoziţie cu desene care ilustrează imagini sugestive ale versurilor eminesciene.

De asemenea trecutul istoric al patriei este evocat în clasa noastră prin lecturarea textelor literare din volumul ,, Povestiri istorice", după Dumitru Almaş si ,, legende româneşti".

Altă activitate care a plăcut copiilor este si cea în care au putut să citească împreună, transformând astfel clasa în sală de lectură. Apoi au scris mici mesaje cu opiniile lor despre personajele din povestile citite şi le-au expus pe un panou intitulat ,, Copacul ideilor". Activitatea de arte plastice si abilităţi practice permite elevilor să-şi arate afecţiunea, aprecierea pentru un personaj de poveste prin organizarea unor expoziţii cu desene tematice sau altădată am participat la un concurs ,, În Ţara lui Făt Frumos" cu lucrări confecţionate din diferite materiale reciclabile. Am participat şi la concursul ,, Magia teatrului" cu afişe tematice, care au fost evaluate cu premiul I şi II, III, menţiuni.

Şcoala noastră fiind dotată cu tablă interactivă ne permite să citim şi să vizionăm în parametri vizibili filme pentru copii cu poveşti sau să citim diferite texte literare.

Ilustrăm secvenţe din activităţi prin aceste fotografii ale clasei a III-a.

,, Citeşte! Numai citind mereu, creierul tău
va deveni un laborator nesfârşit de idei si imagini."
(Mihai Eminescu)

Bibliografie:

ACADEMIA ABC „Educatie si noi orizonturi" – platforma online de educatie,
autor - prof. înv primar, Secuiu Elena –in revistă electronică, articolul ,, Efectele lecturii asupra dezvoltării copilului" , – pagina 5 – 6, Constanța, 2022

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.Înv.Preşc. ANGELA MURARIU

GPN.NR. 51/SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX CONSTANȚA

Conceptul de Curriculum semnifică o reconsiderare a interdependențelor dintre componentele didacticii, precum și o nouă viziune asupra proiectării conținuturilor învățării, a experiențelor instructiv-educative.

Aplicarea conceptului de curriculum nu semnifică doar o simplă aliniere la terminologia pedagogică internațională actuală, ci semnalează însușirea unei noi concepții asupra procesului de învățământ. În conținuturi sunt incluse nu numai cunoștințe, ci și capacitățile și atitudinile vizate prin experiențele de învățare, nu numai funcțiile informative ale conținuturilor, ci și cele formative. Conținuturile vizează atât educația formală, cât și cea informală și nonformală.

Abordarea din perspectiva curriculară a procesului instructiv-educativ propune termenul de conținut curricular. Acest termen se referă la: principii, idei, fapte, probleme etc. incluse într-un program de studiu.

Conținutul curricular poate fi abordat din mai multe perspective:

-perspectiva teoretică. Se referă la selectarea și organizarea conținuturilor pe criterii și metodologii pedagogice, prin circumscrierea unui cadru referențial valoric structurat (filosofic, științific, estetic, politic, vocațional etc.).

-perspectiva practică, concret-acțională.Dacă prima perspectivă vizează cunoașterea savantă, pur teoretică, însușirea valorilor culturii din diverse domenii, aceasta din urma se referă la practicile sociale de referință, cum sunt cele comunicaționale, ale sociabilității, vocaționale, tehnice, civice, politice.

-perspectiva culturilor școlare. Anumite conținuturi sunt creații autonome ale școlii. Acestea sunt rezultatul particularităților specifice ale zonei / regiunii, semnificațiilor sociale, tradițiilor școlilor, opțiunilor si presiunilor parinților elevilor.

Pornind de la combinarea perspectivelor menționate mai sus și valorificând definițiile date de alți autori, Cretu C. definește continuturile curriculare ca fiind un sistem de valori selecționate din cunoașterea savantă, din practicile sociale și din cultura școlară sui generis, acumulate de societate până la un moment de referință și care sunt transpuse didactic în termeni de cunoștințe, capacități și atitudini și sunt integrate în sistemul curriculum-ului preșcolar /școlar /universitar /postuniversitar.

Continuțurile procesului de învățământ sunt prezentate în documentele școlare de tip reglator: planuri de învățământ; programe cadru pe arii tematice și pe discipline; manuale (alternative); materiale curriculare (îndrumătoare metodice, ghiduri pentru elevi, culegeri de texte s.a.).

Învăţământul modern, centrat pe cel ce învaţă, are o seamă de calităţi care îl diferenţiază net de cel tradiţional. Curriculum-ul şi învăţarea sunt individualizate la maxim. Selecţia conţinuturilor se realizează în funcţie de posibilităţile, interesele, nevoile celui care învaţă. Elevii progresează în ritm propriu. Utilizarea timpului este suplă. Se încurajează învăţarea independentă. Se încurajează iniţiativa, elevii sunt activi. Elevului i se oferă maxim de ocazii pentru a-şi construi cunoaşterea, atât în instituţia şcolară cât şi în afara acesteia. Orice experienţă nouă de învăţare este corelată cu precedentele. Cadrul didactic este, înainte de orice, persoană resursă. El informează elevii şi le facilitează accesul la informaţii, diagnostichează dificultăţile elevului, îl orientează fără a-l contrazice, lucrează individual sau în grupuri mici. Actualitatea şi problemele vieţii intră în instituţia de învăţământ. Şcoala, grădiniţa sunt deschise spre exterior.(parteneriate cu,comunitatea locală). Relaţia cu cadrul didactic este democratică. În funcţie de vârstă, de nivelul de experienţă şi de pregătire, elevii participă la formularea cerinţelor şi la respectarea şi aplicarea lor. Se stimulează, în limita condiţiilor concrete, participarea celui care învaţă, la stabilirea obiectivelor, selecţia conţinuturilor, a modalităţilor de evaluare. Fiind vorba de aspecte asupra cărora s-a convenit (au „negociat”), elevii se simt responsabili şi motivaţi. Spaţiul, mobilierul, echipamentele sunt utilizate flexibil. La dispoziţia cadrelor didactice, a elevilor stă o mare varietate de materiale de învăţare. Sistemul claselor rigide, constituite pe criteriul cronologic, din elevi de aceeaşi vârstă, este abandonat. Se preferă eterogenitatea. Este favorizat lucrul în grupuri mici constituite din elevi de vârste diferite. Examinările tradiţionale sunt mai puţin folosite, chiar pe cale de dispariţie. Se preferă evaluarea formativă, cu ajutorul probelor de evaluare criterială (prin obiective). Obiectul evaluărilor îl reprezintă, cu prioritate, procesele mentale (cogniţia) ale celui care învaţă, în defavoarea

produselor învăţării. Se stimulează/ încurajează autoreflecţia, autoevaluarea, autoreglarea comportamentului de învăţare (metacogniţia).

Bibliografie

- Cerghit, I., (coord.), Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983;
- Cerghit, Ioan, Neacşu, Ioan, Negreţ, Ioan, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iaşi, 2001;
- Cerghit, Ioan, Vlăsceanu, Lazăr, (coord), Curs de pedagogie, Tipografia Universităţii Bucureşti, Bucureşti, 1988 ;
- Ciolan, Lucian, Dincolo de discipline. Ghid pentru învăţarea integrată/ cross-curriculară, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003 ;
- Creţu Carmen , Curriculum diferenţiat personalizat, Editura Polirom, Iaşi, 1998;
- Manolescu M., Activitatea evaluativă între cogniţie şi metacogniţie, Editura Meteor, Bucureşti, 2004.

MODALITĂŢI DE ORGANIZARE A CONŢINUTURILOR

CRISTINA MURARU
GRADINITA P.P. NR. 45 CONSTANTA

Cucoş (2002, 219) propune următoarele modalităţi de ordonare a elementelor de conţinut în predarea unei materii:

Organizarea *logică*: se pleacă de la logica ştiinţei care este translată ca atare la nivelul disciplinei şcolare. Cunoştinţele şcolare oglindesc fenomenologia „creşterii" ştiinţei. Organizarea logică este apropiată ca sens de ceea ce acelaşi autor numeşte ordonare *genetică* – materia se mulează pe evoluţia cronologică a acumulării unor date, ca la istorie, istoria unor ştiinţe, sau în cadrul unor capitole sau lecţii de la toate disciplinele de învăţământ. În cazul adoptării acestei modalităţi de organizare a conţinuturilor trebuie ţinut cont de faptul că nu totdeauna logicile ştiinţelor se pretează nivelului didactic.

Organizarea *liniară* – are loc atunci când relaţia între antecedentul explicativ şi consecvent este continuă; când conţinuturile se prezintă ca succesiune de valori care relaţionează şi se precondiţionează. Specific acestui mod de organizare este faptul că se tratează o singură data respectivele cunoştinţe, fără a se reveni asupra lor în clasele următoare ale ciclului şcolar.

Organizarea *concentrică* – atunci când ordonarea se face astfel încât, pornind de la expunerea unor concepte călăuzitoare, idei „ancoră", ce garantează asimilarea altor cunoştinţe, să se revină

ulterior asupra lor pentru a le îmbogăţi sau aprofunda. Prin combinarea organizării lineare cu cea concentrică se ajunge la organizarea *spiralată* a curriculumului constând în reintroducerea sistematică în conţinut a unor teme din ce în ce mai dezvoltate, la intervale periodice, în scopul de a recapitula permanent elementele informaţionale învăţate anterior şi de a completa progresiv tema prin acumularea de date noi, conducând la o înţelegere mai adâncă a sa.

Organizarea după *puterea explicativă a cunoştinţelor* – cunoştinţele sunt organizate pornind de la puterea lor de a genera noi explicaţii, de a fiinţa ca suporturi epistemice pentru înţelegerea altor fenomene. Fizica, chimia, sunt discipline care se bazează pe acest mod de structurare a conţinuturilor. Unităţile cognitive se leagă intrinsec unele de altele, orice verigă lipsă conducând la ruperea lanţului explicativ, la disoluţia edificiului epistemic purtat de disciplina în discuţie.

Organizarea *integrată* – se manifestă în două ipostaze – (1) conceperea conţinuturilor din perspectivă integrată şi (2) proiectarea şi organizarea proceselor didactice în viziune integrată. Coexiunile disciplinare se pot concretiza în:

Organizare multidisciplinară – juxtapunere a unor elemente ale unor diverse discipline pentru evidenţierea aspectelor lor comune;

Organizare pluridisciplinară – comunicare simetrică între mai multe paradigme explicative;

Organizare interdisciplinară – convergenţă şi combinare a mai multor puncte de vedere pentru abordarea unor problematici complexe;

Organizare transdisciplinară – întrepătrundere a mai multor discipline care poate conduce în timp la constituirea unor noi discipline saudomenii ale cunoaşterii; presupune deja referinţa la un system axiomatic mai general şi o unificare conceptuală a disciplinelor.

Organizarea *modulară* – constă în structurarea conţinuturilor pe module didactice care includ seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi şi mijloace de învăţământ adecvate cerinţelor şi posibilităţilor unor grupe sau clase de elevi. Unul din scopurile organizării modulare este de flexibilizare a conţinuturilor în funcţie de interesele, capacităţile şi particularităţile psihice ale elevilor. Modulele didactici pot fi diferite ca dificultate şi ritm de lucru.

Există module de recuperare, pentru elevii care întâmpină dificultăţi de învăţare, module pentru elevii cu aptitudini supramedii. Învăţarea modular nu se poate extinde total. De regulă disciplinele de bază sunt predate tuturor, iar dimensionarea modulară a conţinutului se face pentru un grup de discipline reprezentând sinteze inedite, perspective epistemice noi, cumuluri de cunoştinţe integrate etc. Organizarea modulară urmăreşte o diferenţiere a predării în ansambluri logice care depăşesc cantitativ

şi calitativ caracteristicile subunităţilor curriculare. Mai multe module pot constitui un lanţ modular ce poate fi urmat în funcţie de obiectivele instructiv educative, interesele şi aptitudinile elevilor. Pornind de la natura conţinutului circumscris de modul, acesta poate fi centrat pe informaţii, metode, acţiuni, operaţii de achiziţionat sau combinaţii ale acestor posibilităţii.

PROBLEME ACTUALE CORELATE INTEGRĂRII CURRICULARE A CONȚINUTURILOR

O analiză a strategiilor de încorporare a noilor conținuturi din toate domeniile de activitate (știință, tehnică, cultură, artă, sport etc.) evidențiază faptul că acestea au fost și sunt ghidate, de regulă, după principii polare (Lazăr Vlăsceanu, Învățarea și noua revoluție tehnologică, Editura Științifică, București, 1988, pag. 111): o diferențiere sau integrare? o cultură generală sau specializare? O prescriptiv-obligatoriu sau opțional? Se disting, prin urmare, trei axe constitutive ale organizării conținuturilor, pe care le prezentăm succint în continuare**.**

Diferențiere sau integrare a conținuturilor?

Cunoașterea umană se află astăzi într-un proces continuu de diferențiere, apărând noi discipline care se adaugă celor deja existente. Fiecare disciplină constituită militează pentru propria consacrare nu numai în plan științific, dar și în planurile de învățământ. Și pentru că școala nu poate rămâne în urma dezvoltării cunoașterii, adaugă noi discipline în planurile de învățământ.

Această adivitate atinge la un moment dat un prag de saturare, dată fiind dimensiunea limitată a planului de instruire și a receptivității informaționale a elevilor. Ca atare apar unele consecințe negative: proliferarea activităților școlare, aglomerarea de cerințe, accentuarea predării în dauna învățării, apariția redundanței informaționale etc. Consecința cea mai evidentă a acestei situații în plan curricular o constituie structura monodisciplinară a disciplinelor de învățământ, care-și împart și-și delimitează într-o manieră rigidă domeniile de cunoaștere și învățare școlară, cvasiabsența relațiilor de tip pluri- și interdisciplinar.

În asemenea condiții, în învățământ, **tendinței de diferențiere încearcă să I se opună tendința de integrare.** „*Explozia informațională*" conduce nu numai la creșterea cantitativă a cunoștințelor, ci și la esențializare, la integrare. Prin urmare, în locul coincidențelor dintre obiectul de învățământ și disciplina științifică, se optează pentru „*câmpuri cognitive integrate*" care transcend granițele dintre discipline (L. Vlăsceanu, op. cit.).

O asemenea organizare a conținuturilor școlare/preșcolare, prin integrarea conținuturilor, cu toate avantajele sale, și-a dovedit propriile dificultăți și limite o imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoașterii științifice specializate; o dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea obiecte integrate de învățământ; o lipsa de tradiție pedagogică a integrării; o opoziția latentă sau activă a educatorilor față de tendințele integratoare.

Cultură generală sau specializare a conținuturilor?

Această raportare are deja o tradiție; de aceea, dezbaterea și analiza

pedagogică se mențin încă în actualitate. Această tendință preocupă sistemele de învățământ de pretutindeni.

În organizarea conținuturilor, s-a pus și se pune accent fie pe o *informație generală***,** cât mai cuprinzătoare, fie din contră, *pe cultivarea de timpuriu a specializării profesionale***.** Sensurile și domeniile de cuprindere ale culturii generale și specializării sunt istoric constituite, prin urmare se schimbă odată cu modificările în cunoaștere, cultură, tehnologie, societate și viața productivă.

Bibliografie:

Cucoș, C. (2000). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.

Ionescu, M., Chiș, V. (2001). *Pedagogie*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujană

Iucu, B.R., Manolescu M. (2001). *Pedagogie*. București: Editura Fundației Culturale „Dimitrie Bolintineanu"

Manolescu, M. (2004). *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică*. București: Editura CREDIS a Universității din București

Nicola, I. (1994). *Pedagogie*. București: Editura Didactică și Pedagogică

Păun, E., Potolea, D. (coord) (2002). *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri applicative*. Iași: Editura Polirom

Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.O. (coord.) (2008). *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II.* Iași: Editura Polirom

Potolea, D., Manolescu, M. (2006). *Teoria și metodologia curriculumului.* Ministerul Educației și Cercetării,

DEZVOLTAREA FORŢEI PRIN METODA ANTRENAMENTULUI ÎN "CIRCUIT"

Autor: Mureanu Eliza - Elena

Denumirea unităţii de învăţământ: Şcoala Gimnazială Nr. 184 - Bucureşti

Forţa reprezintă "capacitatea organismului uman de a realiza eforturi de învingere, menţinere sau de cedare în raport cu o rezistenţă externă sau internă, prin contracţia uneia sau mai multor grupe musculare" (A. Dragnea, 1993)

Dezvoltarea forţei poate începe chiar de la vârsta de 10 ani, dacă urmărim atenţie gradarea exerciţiilor.

Dozarea exerciţiilor pentru dezvoltarea forţei se face de către profesor în funcţie de vârsta și gradul de pregătire al elevilor Înaintea începerii exerciţiilor de forţă profesorul va asigura o bună încălzire a articulaţiilor și a principalelor grupe musculare ce urmează a fi angrenate în execuţie.

Factorii de deteminare a forţei[1]

Ansamblul factorilor care influenţează este divers şi totodată larg, ceea ce impune în procesul de dezvoltare o serie de măsuri metodice care să favorizeze condiţiile create de existenţa acestora sau să le diminueze. Dintre factorii cu influenţă în dezvoltarea forţei prof. dr. Dragnea Adrian îi menţionează pe următorii:

a. **Vârstă şi sex** - pregătirea de forţă a copiilor (mai ales în perioadele de creştere intensă) este realizată cu unele restricţii datorită particularităţilor morfofuncţionale. După pubertate însă, pregătirea de forţă capătă o importanţă mai mare integrată în sistemul dezvoltării celorlalte calităţi. La fete, comparativ cu băieţii, forţa se dezvoltă mai puţin, aproximativ 75% faţă de posibilităţile baeţilor. Diferenţele sunt determinate de modul de repartizare a ţesuturilor corpului, în special adipos, de secreţiile hormonale etc.
b. **Grosimea** (secţiunea transversală) **fibrei musculare.** Se cunoaşte că, pe masură ce se hipertrofiază muschiul creşte şi forţa acestuia;
c. **Cantitatea de surse energetice** pe care le deţine muşchiul şi enzimele favorizează arderea;

[1] Forţa – aptitudine motrică – Virgil Tudor, Doru Ion Crişan – Editura Bren, 2007

d. **Inervaţia intramusculară** - aceasta capacitate de contractare simultană şi rapidă a unui muschi (nr. de fibre musculare) este strâns legată (creşte în paralel) de îngroşarea (hipetrofierca) fibrelor unui muşchi;

e. Mai multi **factori psihici**, şi anume: motivaţia, stările emoţionale, concentrarea atenţei, în unele situaţii voinţa (forţa în regim de rezistenţă).

f. **Ritmurile diurne** - pe parcursul a 24 ore, forţa are oscilaţii determinate, în principal, de ritmurile celorlalte funcţii ale corpului, care se reflectă şi asupra activităţii musculare. Huesch considera că oscilaţiile cotidiene ale forţei sunt de 5% din capacitatea maximă. Aceste oscilaţii implică măsuri speciale de programare a antrenamentelor (de diferite tipuri) la diferite ore din zi;

g. **Continuitatea procesului de instruire** - se cunoaşte că forţa este o calitate motrică ce poate fi dezvoltată destul de mult; de exemplu, după o lună cu 3-4 lecţii de pregătire pe săptămână, forţa aproape se dublează (faţă de nivelul iniţial), iar după o săptămână de întrerupere a antrenamentului se pierde aproximativ 80% din nivelul atins;

h. **Nivelul iniţial de la care se începe instruirea** - pentru aprecierea forţei este necesar a se cunoaşte nivelul iniţial (la începerea antrenamentului organizat pentru dezvoltarea forţei). Aceasta se mai numeşte şi forţa maximă iniţială, care se dezvoltă pe parcursul pregătirii, atingând niveluri diferite, fapt care atrage şi denumirea de forţă relativă de antrenament, forţa maximă în cursul antrenamentului. După anumite perioade de antrenament se ajunge la forţa în anumite limite forţa limită - forţa maximă accesibilă la sfârşitul procesului de antrenament);

i. **Intensitatea contracţiei musculare;**

j. **Durata sau amplitudinca contractiei musculare** - contracţiile de durată mai lungă de exemplu 25-30 sec. favorizează o creştere rapidă a forţei decât cele de, să zicem, 2-3 secunde;

k. **Intensitatea formelor de organizare a instruirii - c**alitatca procesului de instruire este dată de intensitatca acestuia (grad de solicitare faţă de posibilitatea maximă), în timp ce amplitudinca se referă la volumul de lucru (număr de repetări sau kilograme ridicate etc.). Intensităţile de pregătire crescute au ca efect dezvoltarea rapidă a forţei, cu condiţia ca dinamica intensităţii să nu stânjencască creşterile de volum, mai bine zis să se stabilească o relatie funcţională între numărul de repetări şi încărcăturile folosite;

Metoda antrenamentului în "Circuit" - procedeul circuit a fost creat de englezii Morgan şi Adamson, pentru dezvoltarea forţei principalelor grupe musculare ale organismului uman. Este unul dintre cel mai folosite procedee mai ales la vârste fragede.

Clasificarea circuitelor:

În funcţie de numărul exerciţiilor efectuate de subiecţi în cadrul unui circuit, acestea pot fi:

- circuite scurte, formate din 4 - 5 exerciţii;
- circuite medii, formate din 6 - 8 exerciţii;
- circuite lungi, formate din 9 - 12 exerciţii.

După felul exerciţiilor şi gradul de solicitare:

- circuit uşor - format din exerciţii în care se utilizează numai greutatea corpului sau obiecte uşoare, reprezentând 10 - 20% din posibilităţile maxime;
- circuit mediu - format din exerciţii executate cu greutăţi, reprezentând 30 - 40% din posibilităţile maxime;
- circuit greu - conţinând exerciţii executate cu încărcături de peste 50% din posibilităţile maxime.

După formele de lucru:

- circuit de durată;
- circuit cu intervale sau cu pause, care poate fi:
    - circuit extensiv;
    - circuit intensiv.
- Circuit cu repetări.[2]

Pregătirea unui circuit, stabilirea conţinutului acestuia şi a formei, sale de organizare, precum şi durata folosirii lui solicită din partea profesorului o muncă conştientă şi intensă, bazată pe date privind gradul de dezvoltare a forţei elevilor săi şi posibilităţile lor de progres. Condiţie esenţială pentru asigurarea reuşitei este participarea activă a elevilor

Principalele etape ale pregătirii unui circuit pentru dezvoltarea forţei sunt:

- Cunoaşterea exactă a principiilor care dirijează activitatea în circuit şi adaptarea acestora la particularităţile activităţii de educaţie fizică şi sport şcolar şi la îndeplinirea obiectivelor privind dezvoltarea forţei;

[2] Dezvoltarea calitãtilor mortice în activitatea de educaţie fizicã şi sport şcolar – Ghe. Mitra, A. Mogoş- Ed. Sport – Turism, Bucureşti, 1977.

- Convingerea profesorului, pe baza cunoaşterii colectivului de elevi, că poate conta pe o participare conştientă şi activă a majorităţii elevilor la organizarea şi desfăşurarea activităţii în circuit.
- Cunoaşterea nivelului de pregătire fizică a elevilor, atât sub aspectul dezvoltării calităţilor şi deprinderilor motrice, cât şi al capacităţii de efort. Această cunoaştere trebuie realizată numai pe baza unor teste, măsurători efectuate în diferite perioade ale anului şcolar, sau în mod special înainte de a începe lucrul în circuit.
- Selecţionarea şi definitivarea exerciţiilor care vor intra în compoziţia circuitului, a încărcăturilor cu care se va lucra la fiecare staţie, numărul acestora, durata de lucru şi a pauzelor. Se recomandă ca exerciţiile selecţionate să fie simple, cunoscute de elevi şi mai ales cu influenţă şi efecte precise asupra organismului sau a unor segmente ale acestuia;
- Împărţirea colectivului pe grupe: componenta grupelor se recomandă să fie cât mai omogenă;
- Primele încercări se vor efectua în ritm lent şi chiar fără normă de timp pentru lucru şi pauze în vederea familiarizării elevilor cu exerciţiile, materialele, sensul de deplasare, cu întregul sistem de acţionare;
- Efectuarea periodică a unor sondaje (probe de control) pentru a se aprecia progresele realizate de elevi şi mai ales eficienţa mijloacelor folosite, a sistemului de lucru;
- Stabilirea conţinutului şi a rubricilor fişei personale, instruirea elevilor pentru completarea acestor fişe. De regulă, se înregistrează numărul de repetări realizate în unitatea de timp stabilită, iar la sfârşitul circuitului valoarea frecvenţei cardiace, imediat după terminarea efortului şi din minut în minut timp de 3-5 minute. Fişa individuală oferă profesorului posibilitatea aprecierii progreselor realizate de fiecare elev şi dirijarea intensităţii efortului în raport cu datele înregistrate.[3]

[3] Dezvoltarea calitãtilor mortice în activitatea de educaţie fizicã şi sport şcolar – Ghe. Mitra, A. Mogoş- Ed. Sport – Turism, Bucureşti, 1977, pag 99

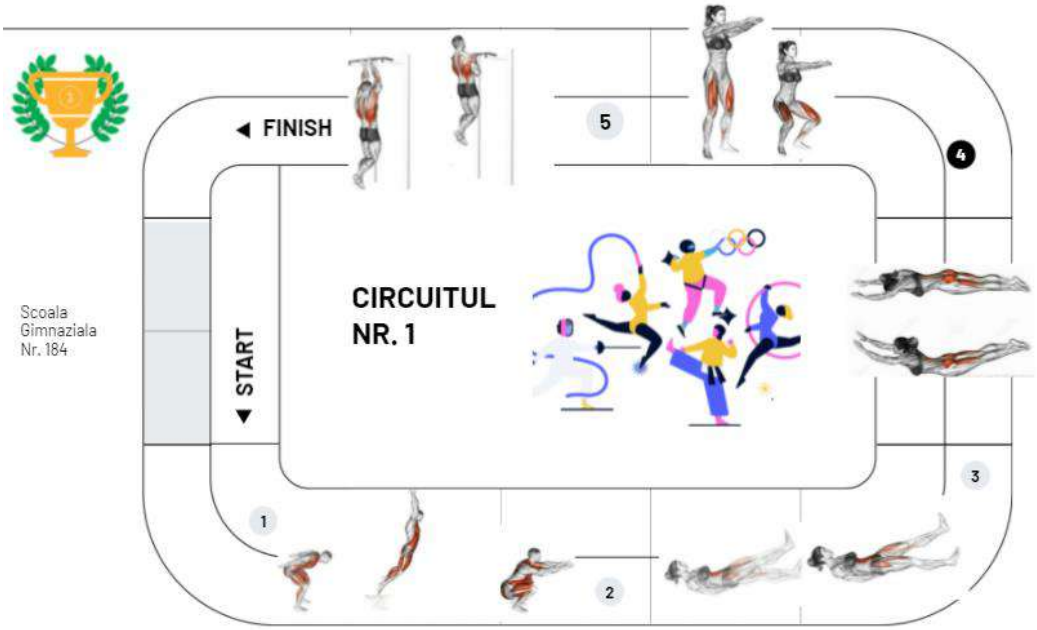
FINISH
START
CIRCUITUL
NR. 1
Scoala
Gimnaziala
Nr. 184
1
2
3
4
5

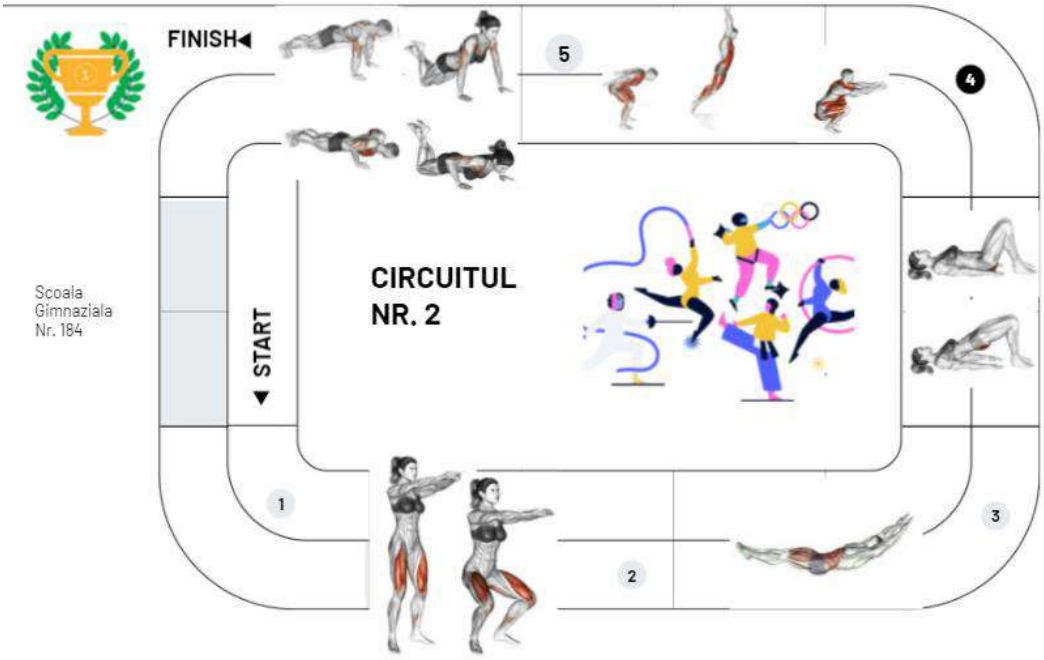
FINISH
START
CIRCUITUL
NR. 2
Scoala
Gimnaziala
Nr. 184
1
2
3
4
5

INTERNETUL –ÎNTRE PERICOLE ȘI NECESITATE

Popa Delia,
Mureșan Adriana-Carmen,
Grădinița P.P. nr.1 structură Grădinița P.S. Sânnicolau Mare, Timiș

Constat de la o generație la alta că cei mici sunt tot mai buni cunoscători în ceea ce reprezintă aplicațiile online. Utilizează dispozitive, precum telefonul, tableta, de la vârste tot mai mici și sunt pricepuți la asta. Internetul devine astfel o sursă inepuizabilă de informații, asigurând modalități de comunicare, o variantă de a împărtăși conținut, dar și o bază de date uriașă, ce include nenumărate informații la care copiii au acces la un click distanță.

Trebuie acționat încă de la vârsta preșcolarității pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă că pe lângă aspectele pozitive ale utilizării internetului pot apărea și situații cu puternic impact emoțional negativ asupra lor. Aceasta se poate realiza doar printr-o strânsă legătură cu familia copilului, poate chiar educarea membrilor familiei în ceea ce privește riscurile la care este expus copilul când utilizează internetul.

Pe lângă implicarea activă a familiei, dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor e importantă. Acceptarea trăirilor emoționale de la vârste fragede creează copii independenți, siguri pe ei, cu respect de sine ridicat, care nu se lasă expuși atât de ușor pericolelor, care nu lezează pe ceilalți.

Cele mai des întâlnite 5 pericole cu care copiii se confruntă în mediul online sunt:

- Cyberbullying
- Securitatea informațiilor private
- Conținutul neadecvatA
- Distribuirea informațiilor
- Deosebirea informațiilor reale de cele false

Bullying-ul poate lua diverse forme, de la tachinare, zvonuri sau minciuni despre persoana vizată, excluderea dintr-un grup, amenințare și până la agresiune fizică. Atunci când acest fenomen se întâmplă prin intermediul dispozitivelor tehnologice acesta poartă denumirea de cyberbullying.

Cyberbullying-ul se poate întâmpla pe canalele preferate de social media ale copiilor, pe platforme de mesagerie (Viber, WhatsApp, etc.), dar și pe oricare alte platforme online.

Relaţiile pot fi complicate în viața reală. De asemenea, ele pot fi complicate și online. E adevărat, pe reţelele sociale îţi poţi face prieteni buni, poţi discuta cu cei ce au aceleaşi interese ca şi

ale tale, doar că nu toţi copiii au avut norocul de a întâlni doar persoane bine intenţionate în spaţiul online.

Cyberbullying are un caracter permanent și anonim, care face ca impactul său negativ să fie uriaș. Mesajele de cyberbullying pot invada fiecare colțișor de viață intimă a unui copil, prin dispozitivele care îl însoțesc – telefon, tabletă, iPad, laptop, smartwatch. Aproape orice părinte crede că, atunci când este acasă, copilul său este protejat de orice comportament care l-ar putea răni. Cyberbullying-ul face excepție, neputând fi blocat de ușa și pereții casei.

Într-o situație de cyberbullying toți copiii sunt victime - și cel care suferă consecința directă a agresivității; și cel care este autorul comportamentului violent, pe care l-a învățat cu siguranță fiind la rândul său martor sau victimă într-un alt context de viață.

Phishingul este o metodă de furt de identitate prin care se încearcă obținerea unor date personale sau confidențiale. O simplă conectare la rețele Wi-Fi nesecurizate, și orice tip de informații transmise prin intermediul unei astfel de rețele, pot fi interceptate.

Informațiile false (răspândite în necunoștință de cauză), dezinformarea (informații false răspândite cu scopul de a face rău) și informațiile maligne (informații adevărate care sunt însă scoase din context și răspândite cu intenția de a face rău) invadează rețelele sociale constituind un real pericol pentru copii. Pericolele reprezentate de toate acestea atunci când vine vorba de folosirea în siguranță a internetului de către tineri sunt incontestabile. Începând cu informații false care le pot pune în pericol viața și influența activ acțiunile și comportamentul, până la formarea unor bule informaționale care alimentează credințe extremiste, lipsa unei educații media comprehensive și a unor cunoștințe elementare despre modul de funcționare al internetului pot avea efecte dezastruoase asupra formării tinerilor.

Internetul nu influențează copiii în mod egal. În timp ce fetele au niveluri mai mari de utilizare problematică a rețelelor sociale decât băieții, copiii de vârste mici sunt mult mai expuși riscurilor decât adolescenții.

Ceea ce putem face pentru a-i proteja este să promovăm toleranța și respectul față de cei de lângă noi, indiferent de apartenența etnică, orientarea religioasă sau sexuală, să folosim tehnici de blocare a agresivității online și de părăsire a locurilor (site-uri, grupuri online) în care astfel de discuții agresive apar, să oferim sprijin persoanelor aflate în situația de victimă.

Competențele digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere implică utilizarea cu încredere și în mod critic a tehnologiei din societatea informațională (TSI) și deci abilitățile de bază privind tehnologia informației și a comunicării (TIC).

Nu este o soluție să îi refuzi copilului ceea ce îi oferă progres, internetul oferă și informații prețioase, aplicații valoroase. De asemenea învață și cum să se protejeze și chiar cum să gestioneze situații. Învățarea prin joc alături de utilizarea internetului reprezintă cea mai bună formă de echilibru.

Aptitudinile digitale reprezintă o cerință esențială pentru ca tinerii să aibă succes într-o societate din ce în ce mai digitalizată.

Siguranța navigării pe internet e vitală, ține de fiecare dintre noi să facem o schimbare, înainte de toate să prevenim, dar și să oferim suport fiecăruia care trece printr-o situație dificilă.

Bibliografie:

- Buckingham D., Beyond technology. Children's learning in the age of digital culture, Polity Press, Cambridge 2007
- M. Pintilie, Metode moderne de învăţare-evaluare, Editura Eurodidact, ClujNapoca, 2002
- http://publications.education.gov.uk/eOrderingDownload/00669-2009DOM-EN.pdf
- www.saferinternet.org/c/document_library/get_file?uuid=eb60c451-5826-459e-a89fd8aa6aa33440&groupId=10137

Strategiile didactice interactive în procesele de predare, învăţare, evaluare

Prof. Mureșan Dana, Şcoala Gimnazială „Iuliu Haţieganu”,
Loc. Cluj-Napoca, Jud.Cluj

Conceptul „strategie” a fost folosit pentru prima dată în arta militară, apoi preluat în alte domenii de activitate (teoria jocurilor, politică, economie, management ș.a), păstrîndu-i-se însă semnificația de modalitate de desfășurare și ameliorare a acțiunilor întreprinse în vederea atingerii unui anumit obiectiv.

Subordonat conceptului „strategie”, în domeniile amintite, se utilizează și conceptual „tactică” ; acesta este corelat cu latura executivă a acțiunii, referindu-se la structuri și modalități operaționale de acțiune, la modelele și mijloacele valorificate pentru atingerea scopurilor. *Tactica și toate componentele sale se află în relație de subordonare față de strategie și față de obiectivul strategic. Este de subliniat însă faptul că, deşi o strategie cuprinde mai multe tactici, ea nu reprezintă o simplă sumă de tactici, ci este mai degrabă un ansamblu coerent şi structurat de tactici, care îşi potenţează reciproc influenţele*. Acest ansamblu poartă amprenta unei linii de gândire clare, care asigură coerență internă, atât lui, cât și strategiei. În literature pedagogică, termenul de tactică este mai puțin utilizat comparative cu cel de strategie, el nefiind consemnat în dicționarele de specialitate.[1]

Sensul general care este atribuit în educație conceptului de „strategie”, este acela de *modalitate de concepere, de linie de orientare - în viziune sistemică și pe termen lung, mediu sau scurt* a proceselor educaționale. Astfel spus, conceptul de „strategie” este operant la nivelul macro, al macropedagogiei/pedagogiei sistemelor, la niveluri intermediare, pecum și la nivel micro. Acest ultim nivel fiind legat nemijlocit de pedagogia învățării și autoînvățării, este cel care interesează teoria și practica instruirii și autoinstruirii; de aceea, considerațiile noastre următoare, îl vor viza aproape în exclusivitate. Așadar, putem vorbii de *strategii educaționale la nivel macro,* al sistemului și al procesului de învățământ (care sunt strategii pe termen îndepărtat/ lung și mediu) și despre *strategii educaționale la nivel micro,* al activităților instructiv-educative determinate și

[1] Miron Ionescu, Muşata Bocoş, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, 2009, p.197.

concrete (care sunt strategii pe termen scurt). Firește că, la orice nivel, strategiile educaționale se află în relație de subordonare față de finalitățile educaționale care acționează la nivelul respectiv. De astfel, eficiența oricărei acțiuni, indiferent de natura ei (socială, economică, educațională, etc.) depinde, în mod firesc, de integrarea sa într-o sutuctură organizatorică mai amplă și mai complexă, respectiv într-un sistem, căruia i se subordonează din punct de vedere al finalităților urmărite.

Acțiunile educaționale la nivel micro se integrează în unitățile de învățare, în sistemul de activități didactice organizate în studiul disciplinei respective și în cadru mai larg al procesului de învățământ. Pentru stabilirea eficienței acestor acțiuni, este necesară o raportare la cerințele programelor școlare, la obiectivele instructiv-educative ale unității de învățare, temei, capitolului sau disciplinei, la obiectivele de referință, la obiectivele cadru și la obiectivele generale ale procesului de învățământ. La nivel macro, în stabilirea eficienței procesului de învățământ și a sistemului de învățământ, considerate în ansamblul lor, se au în vedere cele mai generale obiective ale instrucției și ale educației -idealul educațional și scopurile educaționale, subordonate idealului societății.

Așadar, în sens *pedagogic larg, conceptul „strategie" se referă la ansamblul de concepții, decizii, tehnici de lucru, procedee de acțiune și operații care vizează, funcționalitatea, perfecționarea și modernizarea componentelor structurale ale procesului de învățământ, în acord cu obiectivele generale ale învățământului și ale educației.*

Referitor la terminologia utilizată în sfera instrucției apropo de strategiile utilizate, coexistă mai multe sintagme, care precizează și nuanțează subdomeniul sau componenta educațională de interes: „strategia procesului de învățământ", „strategia de instruire", „strategia de autoinstruire", „strategia instructiv-educativă", „strategie didactică", „strategie de predare", „strategie de învățare", „strategie de evaluare". Se preferă sintagma „strategie de instruire și autoinstruire" pentru a evidenția importanța crescândă a autoinstrucției.[2]

Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să acceadă la cunoaştere şi să-şi dezvolte capacităţile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele şi emoţiile. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex şi circular de metode, tehnici,

[2] Ionescu, Miron, *Instrucţie şi educaţie*, „Vasile Goldiş" Univesiti Press, 2007, p.158-159.

mijloace de învăţământ şi forme de organizare a activităţii, complementare, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii, în vederea realizării cu eficienţă a învăţării.

În elaborarea acestui plan de lucru, profesorul ţine cont de o serie de factori care condiţionează buna desfăşurare a acţiunilor de predare/învăţare/evaluare, variabile ce ţin de elev, de curriculum, de organizarea şcolară şi chiar de profesorul însuşi.

Important este ca profesorul să prevadă implicarea elevilor în realizarea acestui plan de lucru, în calitate de subiecţi activi ce contribuie la construirea propriei cunoaşteri. Strategia didactică – în viziune postmodernistă – devine astfel rodul unei participări colaborative desfăşurate de profesor împreună cu elevii, aceştia completând planul de lucru cu propriile interese, dorinţe de cunoaştere şi de activitate intelectuală. Astfel, aceştia pot să-şi manifeste dorinţa de a învăţa prin cooperare, în echipă, colectiv sau individual, pot să opteze pentru anumite materiale didactice pe care să le folosească, pentru anumite metode, tehnici sau procedee de lucru. Dându-le şansa de a face astfel de opţiuni, profesorul contribuie la creşterea activismului şi a dezvoltării creativităţii propriilor discipoli, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicaţi, poate conduce cu succes către atingerea dezideratelor propuse, în primul rând către asigurarea învăţării. Şi nu orice învăţare, ci una temeinică, care are legătură cu realitatea, cu interesele şi nevoile elevilor, este utilă şi se realizează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înţelegeri.

În acest sens, Ioan Cerghit subliniază faptul că "strategiile schiţează evantaiul modalităţilor practice de atingere a ţintei prevăzute şi au valoarea unor instrumente de lucru". El atribuie conceptului de strategie didactică patru conotaţii care se întregesc reciproc:

- "mod integrativ de abordare şi acţiune";
- "structură procedurală";
- "înlănţuire de decizii";
- "o interacţiune optimă între strategii de predare şi strategii de învăţare" ;

Acelaşi autor priveşte strategiile didactice ca: -"adoptare a unui anumit mod de abordare a învăţării (prin problematizare, euristică, algoritmizată, factual – experimentală etc.); -"opţiune

pentru un anumit mod de combinare a metodelor, procedeelor, mijloacelor de învăţământ, formelor de organizare a elevilor"; -"mod de programare (selectare, ordonare şi ierarhizare) într-o succesiune optimă a fazelor şi etapelor (evenimentelor) proprii procesului de desfăşurare a lecţiei date". Indicând un sens orientativ al traseului optim de parcurs în atingerea obiectivelor strategiile didactice se caracterizează prin flexibilitate, adaptându-se la situaţiile şi condiţiile apărute spontan. Această restructurare adaptativă depinde în mare măsură de creativitatea şi de spontaneitatea cadrului didactic, de capacitatea acestuia de a sesiza rapid punctele slabe şi de a remedia în timp util erorile[3].

Acționând în interiorul câmpului instructiv-educativ -un câmp complex, în care intervin o multitudine de factori dinamici obiectivi și subiectivi și o mare diversitate de variabile pedagogice și psihologice -strategiile didactice au caracter probabilistic stocastic. Aceasta înseamnă că o anumită strategie didactică, chiar dacă este fundamentată științific și adecvată resurselor psihologice ale clasei, nu poate garanta reușita procesului de instruire întrucât există un numar mare de variabile și subvariabile care intervin în acest proces. Întodeauna, în aplicarea strategiilor didactice, factorul „neprvăzut"/„întâmplător" „aleatoru" este prezent, firește, cu ponderi și roluri diferite de la o situație educațională la alta.[4]

Bibliografie:

1. Ionescu Miron, Bocoş Muşata*, Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, 2009.
2. Ionescu, Miron, *Instrucţie şi educaţie*, 2007, „Vasile Goldiş" Univesiti Press, Arad, 2007.
3. Amelia Georgiana Boncea, Analele Universităţii "Constantin Brâncuşi" din Târgu Jiu, Seria Ştiinţe ale Educaţiei, Nr. 3/2016.

[3] Amelia Georgiana Boncea, Analele Universităţii "Constantin Brâncuşi" din Târgu Jiu, Seria Ştiinţe ale Educaţiei, Nr. 3/2016, p. 30-31.
[4] Miron Ionescu, Muşata Bocoş, op.cit.,p. 202-203.

IMPORTANŢA EDUCAŢIEI ŞI ROLUL FAMILIEI ÎN PROCESUL DE DEZVOLTARE AL COPILULUI

Mureşan Daniela Iulia

Grădiniţa cu Program Prelungit" Albă ca Zăpada "Beclean

Educația este foarte importantă în cadrul societății. Este baza pentru susținerea culturii, instruirea individuală și pentru evoluția umanității. Educația școlară, care cuprinde metodele tradiționale – de bază și universitară, nu s-a schimbat prea mult de-a lungul timpului. Cu toate acestea, transformarea digitală a modificat semnificativ felul în care este văzut acest proces. Educația înseamnă, însă, mult mai mult decât instruire formală – aceasta poate începe încă de la naștere și se manifestă în toate mediile sociale în care este prezent individual.

Învățarea formală este o formă de educare ce are loc, de obicei, în incinta unei instituții școlare. Se referă la cunoștințele academice de bază pe care un copil le învață într-un mod formal. Unele dintre exemplele de educație formală sunt învățarea la clasă, certificarea institutului sau educația planificată a diferitelor discipline cu o programă adecvată, dobândită prin participarea la o instituție.

Educația informală se referă la modul în care persoanele învață în afara clasei. Un elev care face parte dintr-un sistem educațional formal poate avea parte și de o educație informală. De pildă, un copil de clasă primară poate susține educația formală frecventând școala, iar după să participe la programe after school, precum cursuri de limbi străine, tabere sau excursii, care îi ajută să-și descopere și alte abilități. Acest tip de educație include, de asemenea, orice informație nouă pe care părintele o predă copilului, ca, de exemplu, atunci când mama îl învață pe copil să se spele pe mâini după ce folosește toaleta. Practic, toate informațiile acumulate în afara sălilor de clasă pot fi considerate a fi educație informală.

Un alt tip de învățare în afara instituțiilor tradiționale este educația non-formală. Aceasta reprezintă echilibrul dintre metoda formală și cea informală. Deși se bazează pe o formă de învățare structurată, nu este necesar să se ghideze după un curriculum aprobat sau să dețină o certificare oficială. Un exemplu în acest sens sunt lecțiile de înot pentru copii mici, programele sportive și seminariile.
Atunci când se joacă și explorează, copiii mici arată un interes natural pentru lumea din jur. Educatorii preșcolarilor pot valorifica aceste interese prin planificarea unei varietăți de experiențe bazate pe educația socială. Aceste strategii pot ajuta la cultivarea și extinderea abilităților în cazul copiilor mici – ei învață cum să identifice și să rezolve probleme, să negocieze la locul de joacă, să identifice diversitatea și inegalitatea și, nu în ultimul rând, cum să recunoască consecințele anumitor comportamente nepotrivite.

Fundația educației timpurii este bazată pe relațiile sociale pe care cei mici le creează în prezența familiei, în școli și în comunitate. În aceste medii, copilul are ocazia de a-și face noi prieteni, de a-și exprima opiniile și de a înțelege importanța lucrului în echipă. Astfel, preșcolarii dezvoltă o înțelegere a rolurilor pe care le adoptă ca cetățeni ai unei societăți democratice și pot participa la activități care să-i ajute să înțeleagă și să-și exprime compasiunea și dorința de a-i ajuta pe ceilalți.

Cercetările în domeniul educației și al psihologiei demonstrează impactul pozitiv al implicării familiei în educația copiilor asupra dezvoltării acestora în diverse arii cheie precum: academic, social, emoțional, chiar și profesional.

Atunci când părinţii sunt implicați în viața școlară a copiilor lor, aceștia beneficiază de sprijin și cunoștințe, fiind o cale prin care cei mici să-și dezvolte dorința pentru cunoaștere. Încurajarea implicării părinților este mai mult decât o curtoazie obișnuită – este o modalitate excelentă de a crea un mediu de învățare pozitiv. De asemenea, colaborarea cu părinții poate ajuta la identificarea nevoilor și obiectivelor și pot exista discuții despre modul în care părinții pot contribui. Comunicarea cu familia oferă profesorului posibilitatea de a asculta preocupările acestora și de a le explica mai multe despre educația celor mici.

Potrivit specialiștilor, implicarea părinților îi poate ajuta pe cei mici în mai multe moduri, precum:

- Să obțină note mai mari la școală;
- Să aibă un scor peste medie la testele naționale;
- Să fie activi și implicați în timpul orelor;
- Să aibă încredere în propriile abilități;
- Să socializeze ușor și eficient cu partenerii de joacă;
- Să fie empatici și înțelegători cu cei din jur;
- Să își continue educația și după terminarea liceului.

Modalități prin care părinţii se pot implica activ în educația copilului:

- Comunicarea regulată cu cadrele didactice ale copilului pentru a pune întrebări cheie, precum: în ce domenii se descurcă, ce mai poate fi îmbunătățit și cum îl poți susține și ajuta de acasă;
- Participarea la cât mai multe activități școlare: ședințe cu părinții, serbări, festivități sau lecții deschise;
- Planificarea de excursii cu scop educațional în afara școlii. Câteva exemple de activități – excursii, tururi de muzee, vizite la bibliotecă. Dacă cel mic învață despre animale, se poate merge împreuna la un muzeu de științe naturale. Acest lucru îi va oferi copilului posibilitatea de a aplica în viața reală cunoștințele pe care le-a dobândit la grădiniță sau școală;
- Organizarea de lecții interactive acasă. Activitățile domestice pot îmbunătăți procesul de învățare. De pildă, se poate crea un cântec și rime cu vocabularul învățat la clasă, ori să înlocuiești anumite instrumente muzicale cu obiecte casnice. O sesiune de gătit distractivă îi poate oferi celui mic ocazia de a-și dezvolta înțelegerea despre sănătate și nutriție;
- Urmărirea împreună de filme și videoclipuri educaționale;
- Întrebări în mod regulat despre cum a fost la școală, dacă a învățat ceva nou, precum și despre cea mai grea parte a zilei. Comunicarea acasă îi încurajează pe copii să revizuiască ceea ce au învățat pe parcursul zilei;

Părinții și profesorii pot face lucruri uimitoare împreună și ar fi bine să comunice și să colaboreze pentru a crea un viitor prosper pentru copil. Nimeni nu este mai interesat de bunăstarea și succesul copiilor decât părinții lor și, bineînțeles, profesorii, care sunt întotdeauna mândri să audă despre succesul unui elev sau fost elev.

Educația aduce cu sine multe beneficii, atât pentru individ, cât și pentru societate – îmbunătățește perspectivele de carieră, stimulează economia și chiar poate extinde durata de viață. Mai mult, potrivit studiilor, educația poate face oamenii mai fericiți! De aceea, este absolut esențial ca educația, indiferent de natura sa, să fie aplicată încă din primele luni de viață ale copilului.

GENERAŢIA DIGITALĂ ŞI CYBERBULLYINGUL

Mureşan Lavinia Mirela
Profesor Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu" Cluj-Napoca

Cuvinte cheie

Cyberbullying, bullying, cultura școlară, hărțuire on-line, spațiu virtual, violența școlară, generaţie digitală, generaţia Y, reţele de socializare.

Introducere

Mai mult de jumătate dintre elevii din România sunt victime ale abuzurilor mediului on-line. Cyberbullying-ul este o continuare în mediul on-line a agresiunii ce are loc în viaţa reală. Este o agresiune ce se desfăşoară în spaţiul virtual, din ce în ce mai accentuat în ultimul timp, deoarece noua tehnologie informatică este folosită de generaţia digitală. Deşi s-a scris mult despre aceşti tineri ai generaţiei Y, numită şi millennials/milenarii sau generaţia digitală, generaţia Boomerang sau Peter Pan, tineri care au în ADN-ul lor tehnologia digitală.

Peste 40% dintre elevii români sunt victime ale abuzurilor emoţionale și fizice, comise de colegii de şcoală. Potrivit unui studiu recent, acest fenomen traumatizant s-a mutat şi în mediul virtual, și are efecte extrem de grave. Cyberbullying-ul se întâmplă, şi nu mai poate fi ignorat, pe reţelele de socializare precum Facebook, Messenger, Instagram, adolescenţii caută să fie „validaţi" de ceilalţi. Un prim pas în lupta cu acest fenomen de cyberbullying este înţelegerea lui, dar mai ales conştientizarea de către noi toţi, factorii educaţionali, părinţii, că acest fenomen există în rândul adolescenţilor. Creionarea societăţii viitoare se realizează în mediul şcolar, prin formarea unor noi generații, a personalităţii acestora, și prin ei a mediului economic-socio-cultural în care vor trăii generaţiile viitoare. Un studiu realizat în România în anul 2011 [1] a consemnat trei calităţi pe care dascălii vor să le dezvolte propriilor lor elevi: responsabilizarea, respectul faţă de sine şi de ceilalţi şi corectitudinea.

Dacă bullyingul-ul este o formă de abuz emoţional, psihic şi fizic întâlnit destul de des în mediul şcolar unde anumiți copii îi terorizează pe ceilaţi, într-o eră digitală dominată de calculatoare a apărut însă şi cyberbullying-ul.

Ţinta acestor intimidări/răutăţi sunt în general copiii „altfel”, cei supraponderali sau cei care poartă ochelari sau provin din familii cu o situaţie financiară precară.

Un raport făcut de „Net Children Go Mobile” [2] scoate la iveală o cifră şocantă: 41% dintre elevii din România sunt victime ale abuzurilor pe net. Acest raport a arătat faptul că puţin peste 4% dintre elevii de gimnaziu primesc mesaje răutăcioase prin telefon, alte studii evidențiează faptul că în 2005, numărul copiilor care au primit mesaje răutăcioase prin intermediul internetului a crescut la 22% odată cu vârsta (11 și 19 ani). Ce este mai grav e faptul că 11% dintre cei chestionați au abuzat de ceilalţi prin intermediul internetului.

Cyberbullying este un termen folosit pentru a defini diverse forme de abuz psihologic, asemănător cu hărţuirea convenţională, dar comunicată prin Internet, adică mediul on-line. Cyberbullying-ul poate include batjocura repetată a unui elev, trimiterea de mesaje text obscene pe reţele de socializare sau email, utilizarea unui limbaj obscen în timpul convorbirilor online, ridiculizarea victimei prin crearea unui profil sau a unui blog fals ce conţine informaţii umilitoare, transmiterea de ameninţări, publicarea online a unor videoclipuri sau poze personale fără acordul victimei.

În România, 86% dintre elevi au conturi pe rețelele de socializare, 42% dintre elevi folosesc serviciile acestor reţele, de mesagerie instant (Skype, Yahoo Messenger) şi 32% dintre ei au fost expuși unor mesaje cu caracter sexual, conform studiului EU Kids Online II, finanțat de Comisia Europeană, prin programul "Safer Internet for Children". Cercetarea a fost aplicată pe un eșantion de 23.420 de copii cu vârste cuprinse între 9 și 16 ani care folosesc internetul, plus unul din părinții lor, în primăvara-vara 2010 în 25 de țări europene [2].

Potrivit rezultatului studiului celor de la Bitdefender, cele mai mari ameninţări din această categorie, la care elevii sunt expusi, sunt: împrăştierea de zvonuri – în 93% din cazuri, ridiculizarea – 83%, insulta – 75%, ameninţarea – 63%, și distribuirea de fotografii fără permisiunea victimei – în 58% din situaţii. Studiul Bitdefender a fost derulat în perioada iulie-septembrie 2012., pe un eşantion de 2300 de respondenţi (părinţi cu copii între 7 şi 18 ani) dintre care 14% din România [3].

În studiul realizat la nivelul Uniunii Europene în anul 2012, de către Bitdefender, cercetătorii susțin că există o legătură stânsă între comportamentul agresiv (atât cel fizic cât și cel verbal) al părinților și cel al copiilor [8].

Unul dintre studiile realizate în Canada în anul 2006 relevă faptul că 24,9% dintre adolescenți au fost victime ale cyberbullying-ului [4]. O altă cercetare realizată în Australia în anul 2005 identifică un procent de 14% dintre adolescenți care au fost victime ale violenței în mediul online [5]. Willard identifică şapte moduri în care comportamentul de cyberbullying se poate manifesta [6]: flaming (agresiune verbală); harassment (hărţuire); denigration (denigrare); cyberstalking (urmărire online); masquerading (mascaradă, impersonare); outing şi trickery (păcălire şi dezvăluire); exclusion (excludere).

Studiu realizat de Organizația "End to Cyberbullying" în perioada 2010-2011, la nivel internațional [7], relevă faptul că 18% dintre elevii chestionaţi au răspuns că au fost victime ale violenței pe reţelele de socializare, 9% au spus că au primit SMS-uri intimidante la adresa lor, 8% că au fost victime ale cyberbullying-ului online și 7% că au fost intimidaţi/agresați la telefon.

Studiile privind efectele pe termen lung asupra elevilor victime sau agresori referitoare la cyberbullying sunt destul de limitate. Există o serie de concluzii bazate pe înțelegerea fenomenului ca întreg și pe rezultatele cercetărilor efectuate până în prezent pe bullying-ul tradițional, dar ele încă nu sunt conceptualizate la nivel naţional pentru a genera programe de prevenţie şi intervenţie.

Metodologia cercetării

Plecând de la rezultatele studiului EU Kids Online II, realizat în Europa în 2010, în care cercetătorii susţin că România se află în primele trei locuri la incidența cyberbullying-ului în clasamentul făcut pe țări, scopul actualului studiu este de a explora spațiul educațional din judeţul Mureș, pe problematica cyberbullying-ului.

În cadrul prezentului studiu au fost selectați un număr de 519 elevi cu vârste cuprinse între 9-15 ani, clasele II-VIII. Din perspectiva de gen, din numărul total de participanți, se regăsesc persoane de sex masculin 289 și persoane de sex feminin 230; mediul de proveniență: mediu urban 316 și mediu rural 213. Cercetarea s-a desfășurat în aprilie-mai 2018, în școli din județul Mureș. Modalitatea de eșantionare a fost cea nealeatorie-pseudoaleatorie sau de convenienţă, fiind utilizați participanții disponibili. Această situație s-a creat din considerente de ordin practic. Participanții au fost rugați să răspundă în scris.

În vederea studierii cyberbullyingului am aplicat următorul instrument: Chestionar cu răspunsuri multiple.

Rezultatele obținute și analiza datelor

Datele din cadrul chestionarelor au fost prelucrate cantitativ cu programul statistic SPSS 22, au fost calculate frecvențele răspunsurilor și diferențele în funcție de mediu, gen și nivelul de clase.

În prima parte a chestionarului am evaluat timpul petrecut de elevii mureșeni pe internet. Conform rezultatelor 83,82% dintre aceștia accesează zilnic internetul.

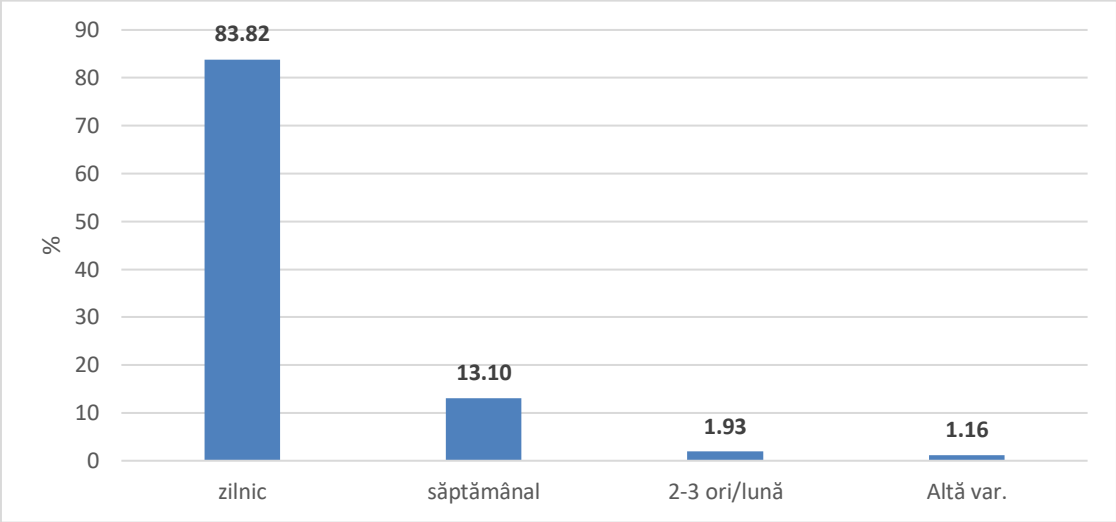

Grafic Nr. 1. Cât de des accesează elevii internetul?

În funcție de mediul de proveniență nu putem constata diferențe semnificative între elevii din mediul urban și rural în ceea ce privește utilizarea internetului. Elevii din mediul rural folosesc 79,19% zilnic internetul.

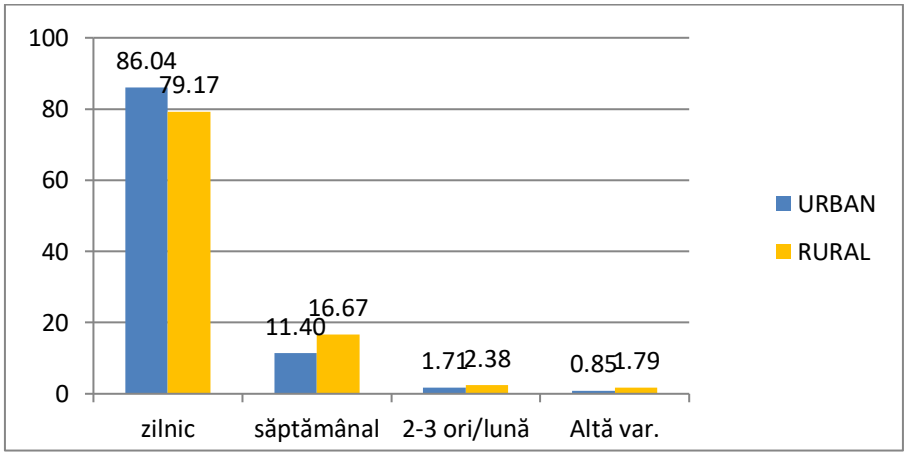

Grafic Nr. 2. Grafic comparative privind frecvența accesului la internet al elevilor din mediul rural și urban.

În ceea ce privește genul respondenților nu există diferențe semnificative în ceea ce privește timpul petrecut pe internet, dar fetele, conform procentelor, totuși folosesc puțin mai mult internetul decât băieții.

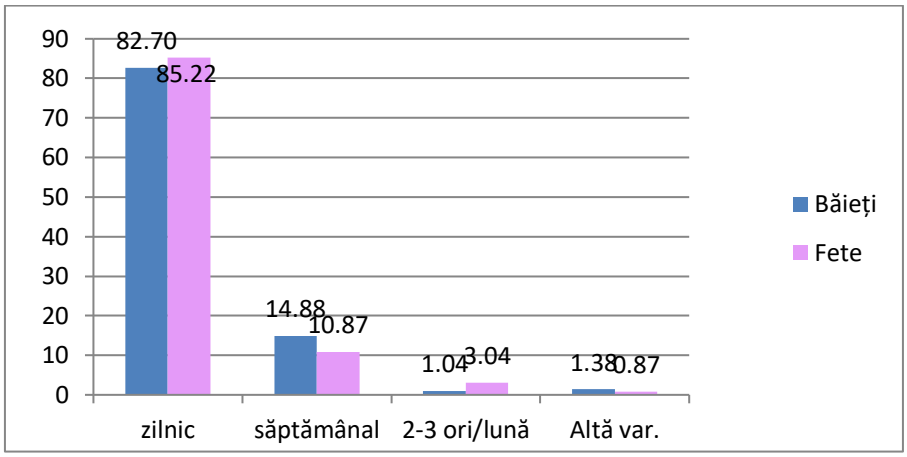

Grafic Nr. 3. Grafic comparativ privind frecvența accesului la internet al elevilor în funcție de gen

Diferențe mai semnificative în ceea ce privește utilizarea internetului putem observa pe nivele de clasă, dintre elevii de la nivelul primar utilizează 69,19% zilnic internetul, iar cei de pe nivelul gimnazial 91,92%. Diferențele se pot datora și faptului că în clasele primare controlul părinților asupra utilizării internetului este mai mare.

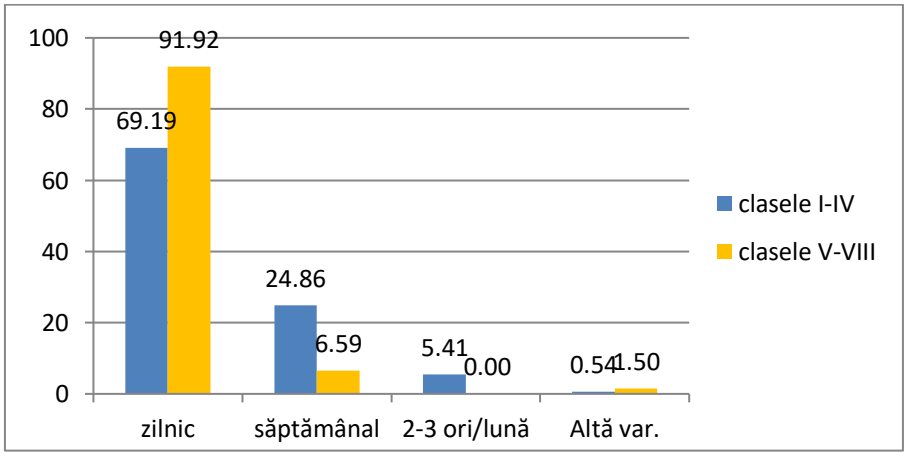

Grafic Nr. 4. Grafic comparativ privind frecvența accesului la internet al elevilor pe nivele școlare: primar și gimnazial

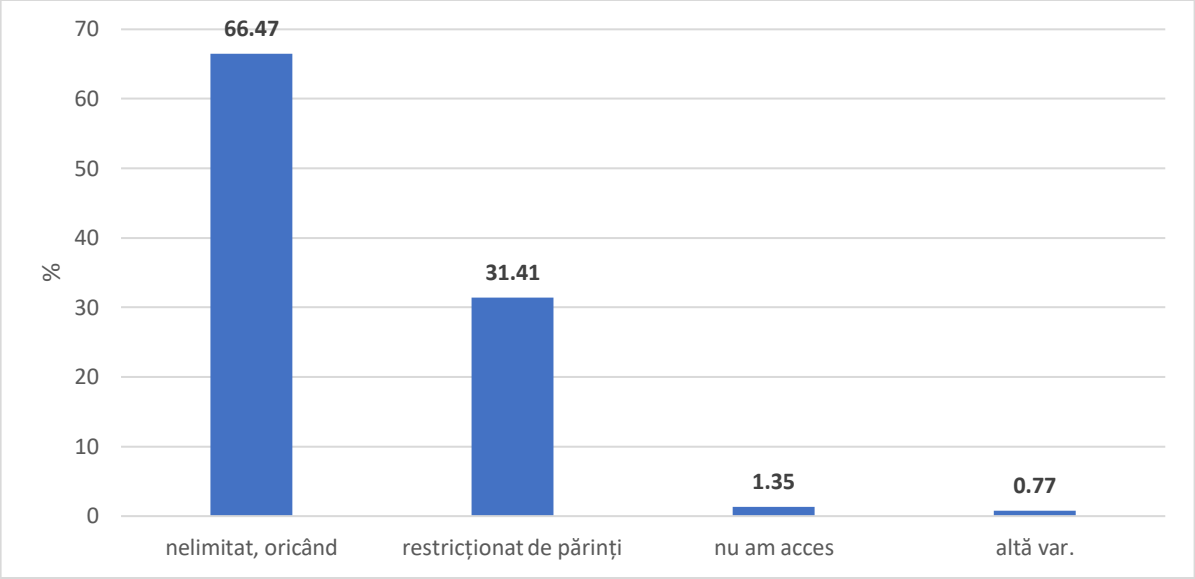

Grafic Nr. 5. Timpul petrecut de către elevi pe internet

Tot în ceea ce privește timpul petrecut pe internet al elevilor putem constata faptul că 66,47% dintre cei chestionați petrec timp nelimitat pe internet și doar 31,41% dintre ei sunt limitați de către părinți.

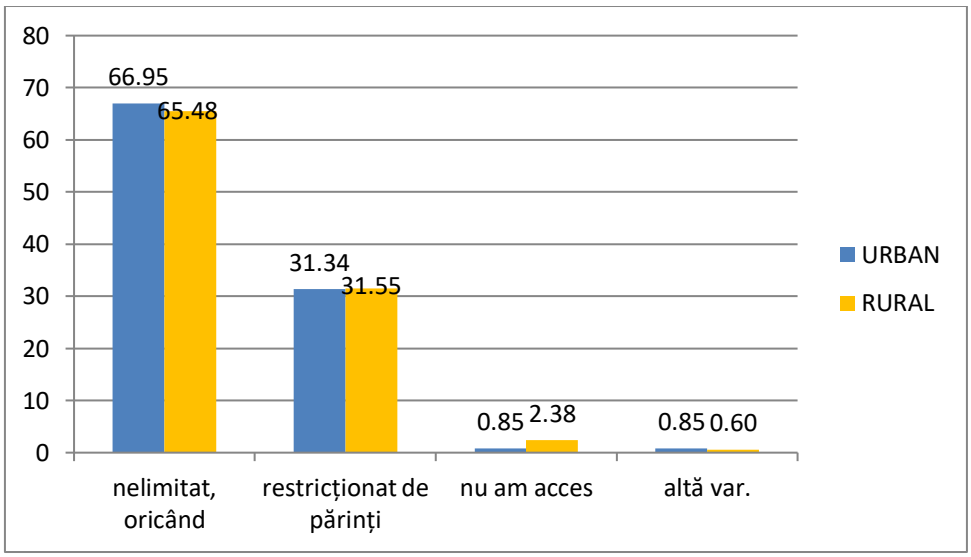

Grafic Nr. 6. Grafic comparativ între elevii din mediul urban și rural în ceea ce privește timpul petrecut de către elevi pe internet

În ceea ce privește timpul petrecut pe internet nu există aproape deloc diferențe între elevii din mediul urban și cel rural.

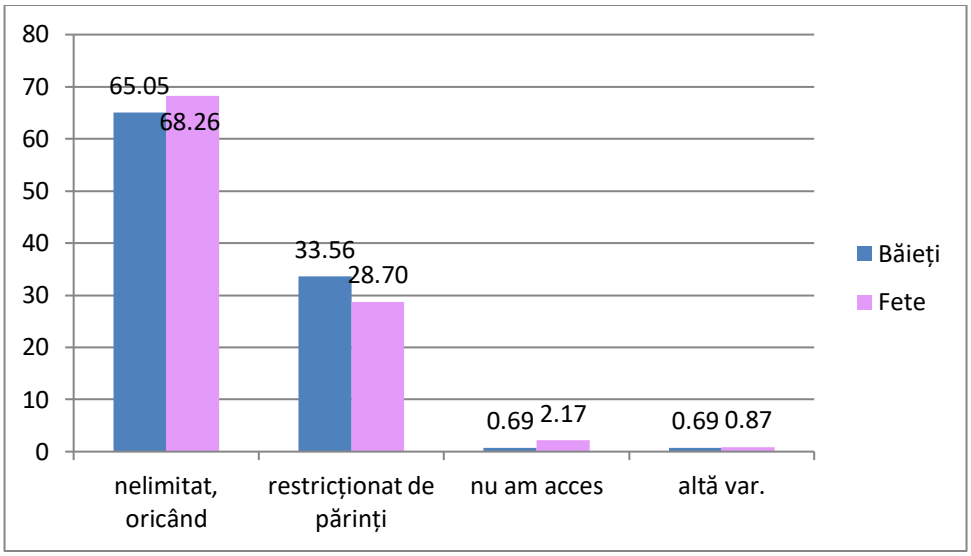

Grafic Nr. 7. Grafic comparativ între fete și băieți în ceea ce privește timpul petrecut de către elevi pe internet

Există mici diferențe între fete și băieți în ceea ce privește timpul petrecut pe internet. Fetele au acces nelimitat la internet 68,28%, iar băieții, 65%.

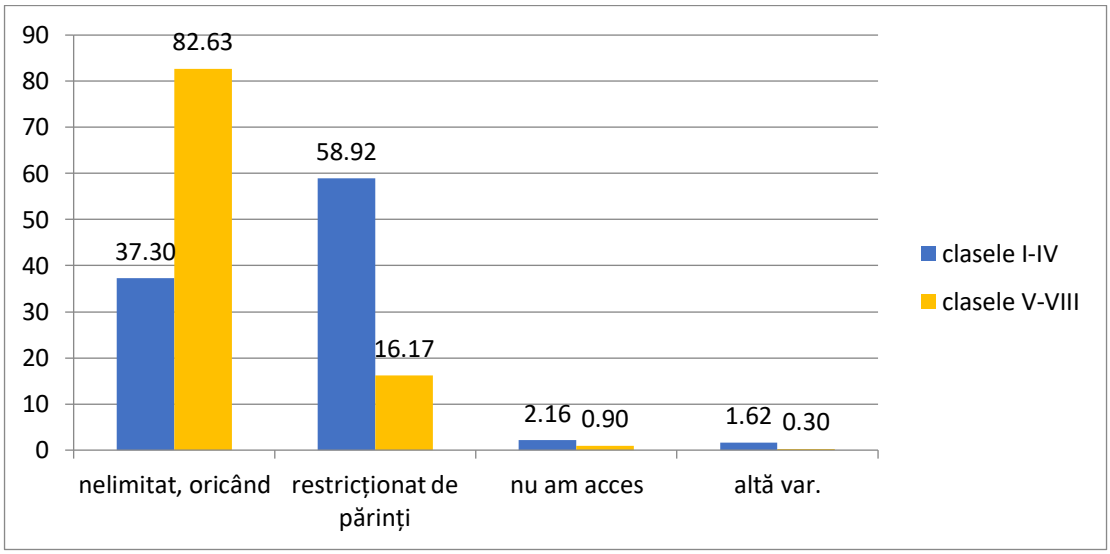

Grafic Nr. 8. Grafic comparativ între fete și băieți în ceea ce privește timpul petrecut de către elevi pe internet

După statisticile obținute, elevii din clasele V-VIII folosesc nelimitat și oricând în proporție de 82,63%, față de elevii din clasele I-IV care sunt mai mult restricționați de către părinți (în proporție de 58,92%).

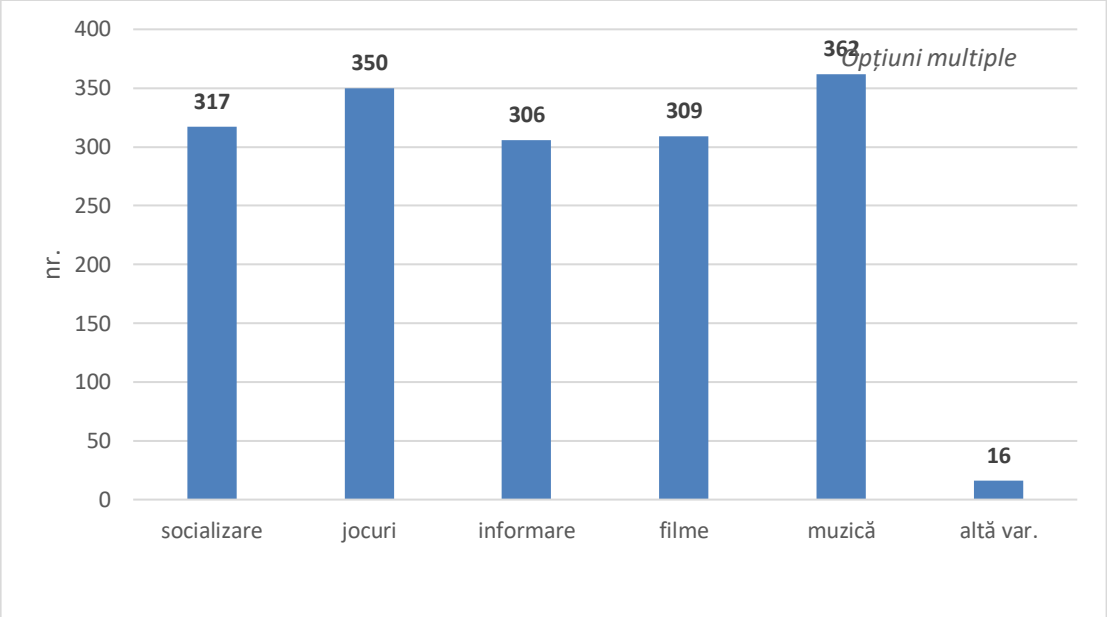

Grafic Nr. 9. Scopul accesării de către elevi al internetului

Marea majoritate a elevilor folosesc internetul pentru a asculta muzică și pentru jocuri. Însă nu există diferențe foarte mari în ceea ce privește utilizarea internetului în scopuri de recreere în general și scopuri de informare.

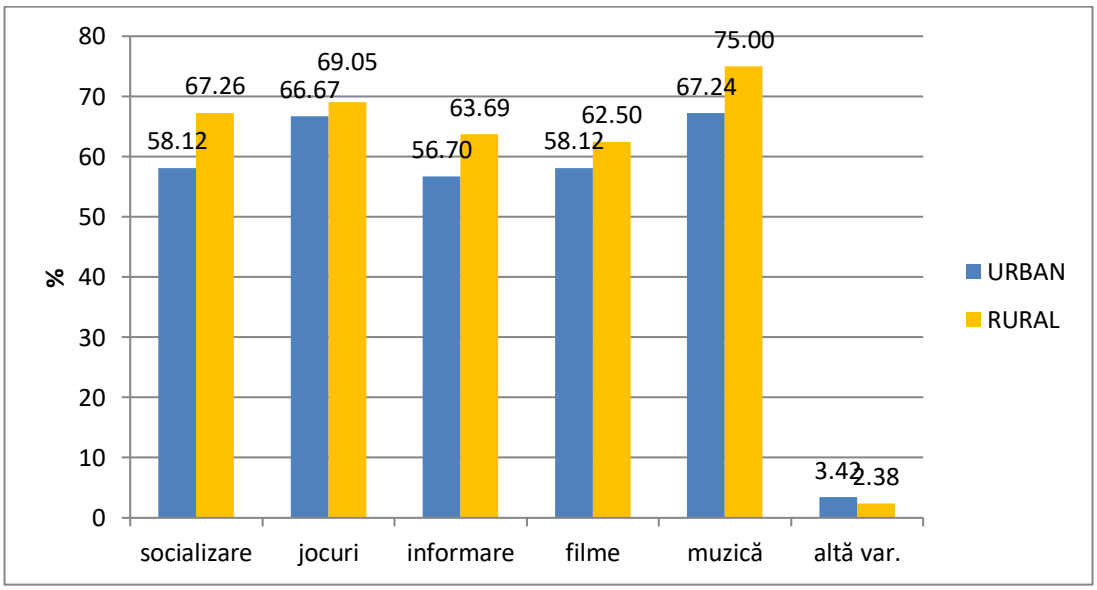

Grafic Nr. 10. Diferențe în ceea ce privește scopul accesării internetului între elevii din mediul urban și rural

Nu există diferențe foarte mari în ceea ce privește scopul utilizării internetului de către elevii din mediul rural față de elevii din mediul urban. Diferențe există în ceea ce privește utilizarea internetului în scopul de a asculta muzică și socializare, cei din mediul rural utilizează internetul mai mult în aceste scopuri.

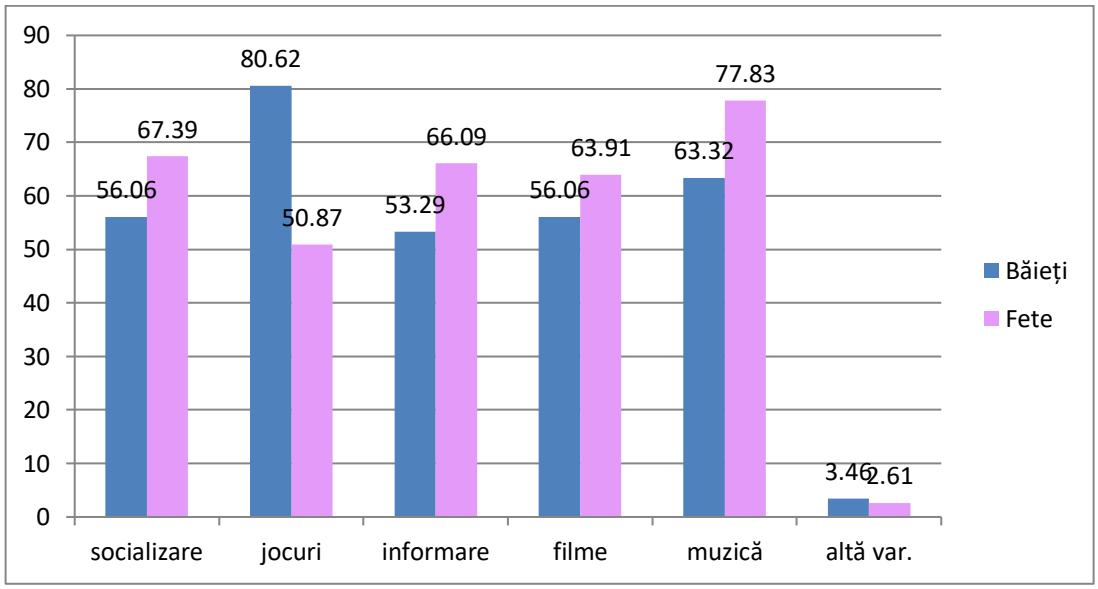

Grafic Nr. 11. Diferențe în ceea ce privește scopul accesării internetului între băieți și fete

Nu există diferențe foarte mari în ceea ce privește scopul utilizării internetului de către fete și băieți. Diferențe există în ceea ce privește utilizarea internetului în scopul de a asculta muzică, jocuri și socializare, fetele folosesc mai mult internetul pentru muzică și socializare, băieții însă folosesc mai mult internetul pentru jocuri.

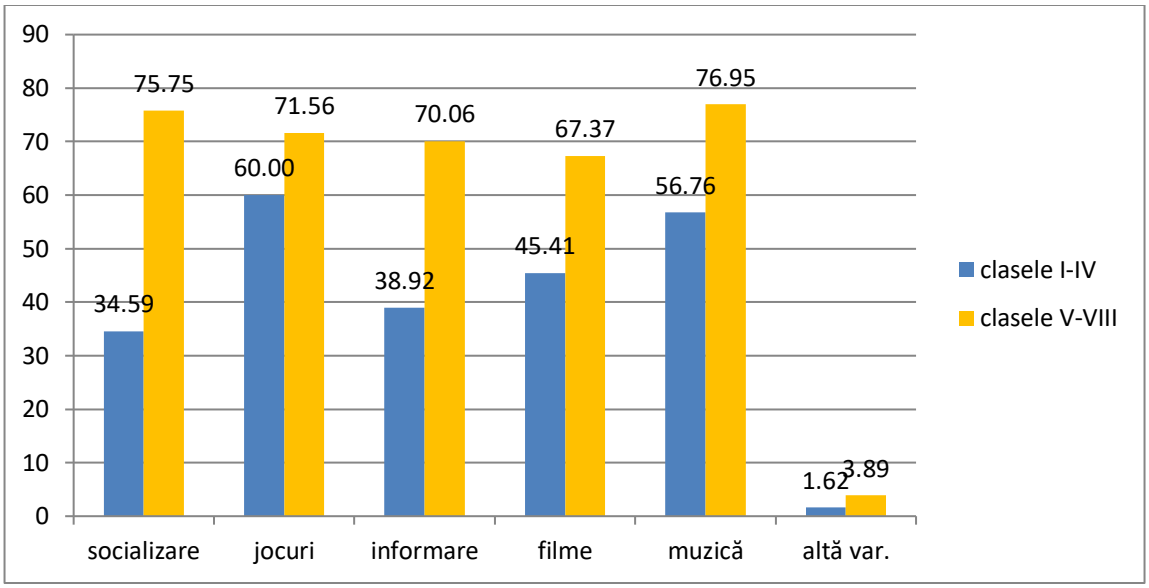

Grafic Nr. 12. Diferențe în ceea ce privește scopul accesării internetului între elevii de pe diferite nivele

Din rezultate putem constata faptul că elevii din clasele gimnaziale folosesc mai mult internetul în toate scopurile enumerate mai mult decât elevii de la nivelul primar.

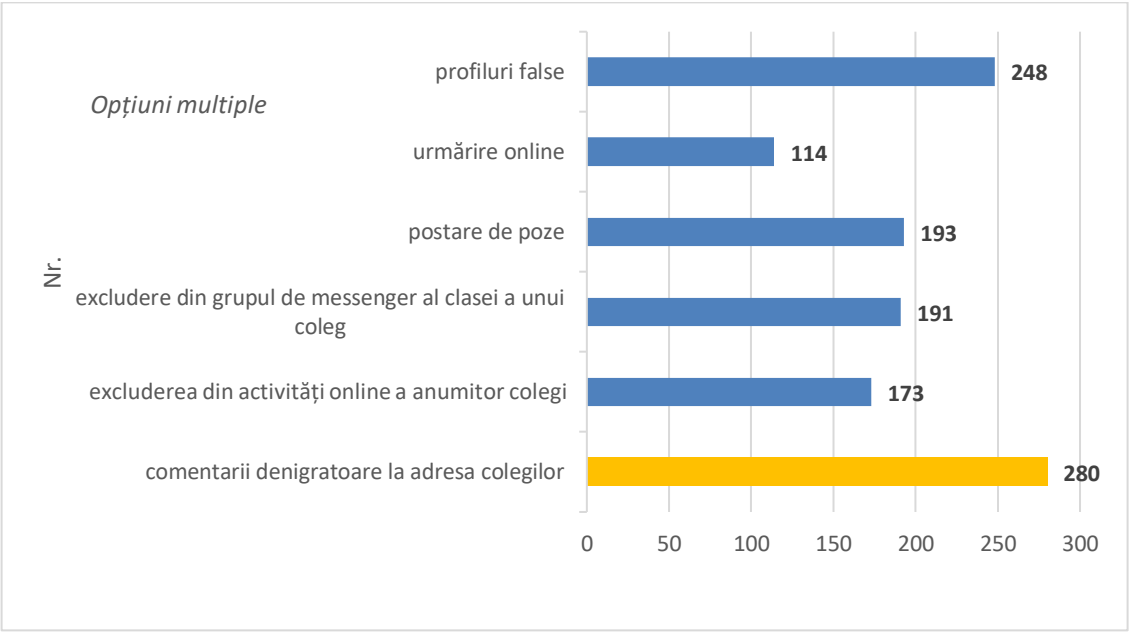

Grafic Nr. 13. Situații de cyberbullying întâlnite în mediul online

În ceea ce privește situațiile de cyberbullying întâlnite în cadrul elevilor evaluați, cele mai multe sunt situațiile: comentarii denigratoare la adresa colegilor și profilurile false.

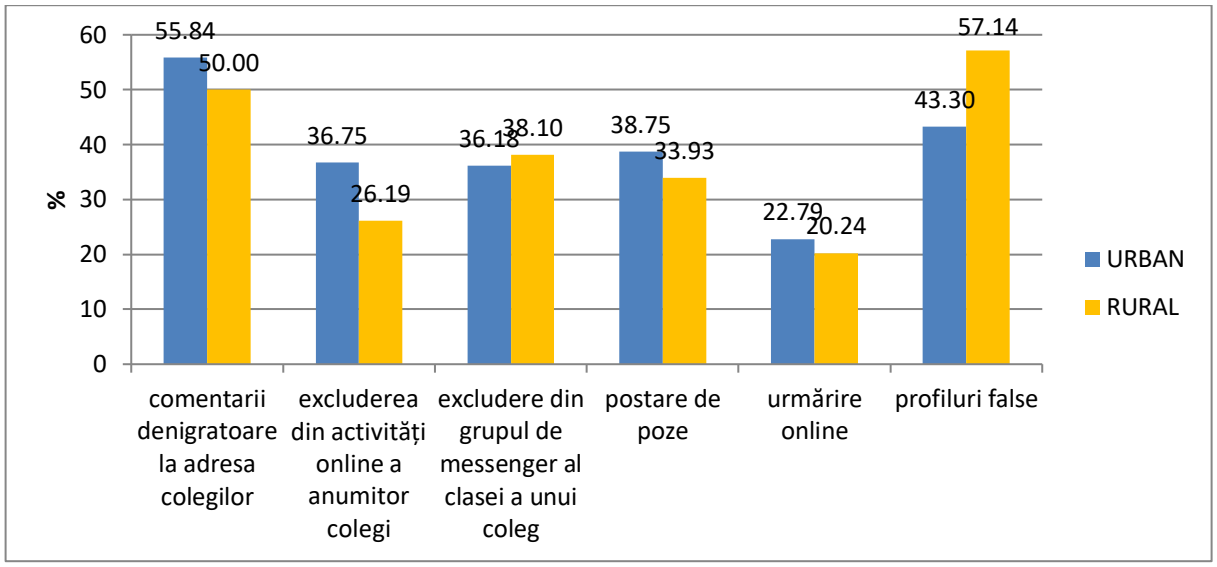

Grafic Nr. 14. Situații de cyberbullying întâlnite în mediul online în funcție de mediul de proveniență al elevilor

În ceea ce privește situațiile de cyberbullying întâlnite în cadrul elevilor evaluați, cele mai multe sunt situațiile: comentarii denigratoare la adresa colegilor și profilurile false, nu există diferențe în acest aspect în ceea ce privește genul, locul de proveniență și nivelul școlar al elevilor evaluați.

Concluzii

Studiul de faţă reprezintă şi un punct de interacţiune între politicile educaţionale actuale ale organismelor guvernamentale româneşti responsabile, dar şi a societăţii civile, prin abordarea celor două fenomene în termeni de specificitate. Stabilirea fiecărui grup-țintă, a cauzelor acestui fenomen poate duce la prevenirea formelor de cyberbullying în mediul educaţional.

Bibliografie

[1] Badea D., Farca S., Velea S., (2011) Responsabilitatea profesorului în formarea moral-afectivă a tinerilor, București

[2] NCH (2005). Putting U in the picture – mobile phone bullying survey 2005. Retrieved 15 August 2007 from http://www.nch.org.uk/uploads/documents/Mobile_bullying_%20report.pdf.

[3] http://www.bitdefender.ro/news/patru-din-cinci-copii-sunt-expusi-unui-comportament-agresivpe-internet-2625.html

[4] Qing Li, Cyber Bullying in Schools: A Research of Gender Differences, School Psychology International, 2006

[5] Marilyn Campbell, Cyber Bullying: An Old Problem in a New Guise? Australian Journal of Guidance and Counselling, 2005

[6] N. Willard, N. Cyberbullying and Cyberthreats. OSDFS National Conference., 2006, http://csriu.org/cyberbullying.pdf

[7] http://www.endcyberbullying.org/cyber-bullying-statistics/teen-behavior-and-experiences-on-social-networkingsites/

[8] http://news.softpedia.com/news/Aggressive-Behavior-of-Parents-Is-the-Root-Cause-of-Cyberbullying-ExpertsFind-302989.shtml

EDUCAȚIA ÎN SOCIETATE

Prof. Mustață Nicoleta
Colegiul Tehnic "Gheorghe Balș" Adjud

Fiecare formă are "rațiunea ei de a fi și câmpul propriu de acțiune în ansamblul procesului de educație". Toate îşi justifică rolul în formarea și dezvoltarea personalităţii, conturând deziderate educaţionale şi/sau sociale şi răspunzând nevoilor de educaţie și civilizaţie.

Fiind un proces de maxima complexitate, educaţia se ipostaziază sub trei forme, şi anume:

- Educaţia formală;
- Educaţia nonformală;
- Educaţia informală.

Fiecare formă în parte se distinge printr-o serie de particularități care o diferențiază de celelalte, dar între ele există relaţii de susţinere și complementaritate care evită de cele mai multe ori contrapunerile.

Educaţia formală este educaţia intenţionată, sistematică si evaluată, încredinţată specialiștilor din domeniul acceptat instituţional, juridic, statal și social, al educaţiei (profesori, învăţători, educatori, lectori, etc). Acest tip de educaţie cuprinde totalitatea influenţelor şi acţiunilor organizate sistematic, gradate cronologic și elaborate în cadrul unor instituţii specializate, în vederea formării personalităţii umane.

Din punct de vedere etimologic, termenul „ formală" își are originea în latinescul "formalis" care înseamnă "organizat", "oficial". În acest sens, educaţia formală reprezintă educaţia oficială.

O definiţie a educaţiei formale a fost data de către Philip Coombs, conform căreia educaţia formală este "sistemul educaţional structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la şcoala primară şi până la universitate, care include, în plus faţă de studiile academice, o varietate de programe de specializare şi instituţii de pregă-tire profesională. Educaţia formală, ca forma oficială, este întotdeauna evaluată social. Evaluarea realizată în cadrul educaţiei formale trebuie să urmarească dezvoltarea capacităţilor de autoevaluare ale elevilor și studenţilor.

Educaţia formală este importantă prin faptul că facilitează accesul la valorile culturii, stiinţei, artei, literaturii și tehnicii, la experienţa social- umană, având un rol decisiv în formarea personalităţii, conform nevoilor individuale și sociale.

Dintre elementele de specificitate decelate în cadrul acestei forme pot fi amintite urmatoarele aspecte:

- se realizează într-un cadru instituţional, în institutii create special pentru a asigura facilitaţi desfăşurării procesului de instruire şi de formare;

• se realizează prin implicarea unui personal specializat (cadrele didactice), calificate special în acest sens care dispune de o serie de compe- tenţe şi anume, competenţele de natura stiinţifica, de natură psihopedagogică, de natură psihosocială la care trebuie să se adauge competenţele socio-afective;

• vizează întotdeauna realizarea unor finalităţi de natură educativă şi atingerea unor obiective care au fost stabilite anterior şi care sunt consemnate în documentele de politică şcolară;

• are ca ţel fundamental dezvoltarea armonioasă a personalităţii umane urmărindu-se toate componentele acesteia: dimensiunea cognitivă, afectivă, psihomotrică, morală;

• contribuie decisiv atât la formarea culturii generale a elevilor, dar şi la formarea culturii profesionale a acestora facilitând integrarea sociala şi profesională a tinerilor în diversele sectoare de activitate;

• facilitează contactul elevilor cu diversele domenii ale cunoaşterii, oferindu-le acestora posibilitatea să dobandească cunoştinţe si informaţii aparţinând diverselor ştiinţe reprezentate prin disciplinele de învaţamânt care intră în structura curriculum-ului şcolar; oferă elevilor posibilitatea sa-şi formeze o serie de deprinderi, abilitaţi, priceperi care să le faciliteze progrese în activitatea de instruire şi în dobândirea viitoarei profesii;

• cum menţionează C. Cucoş, educaţia formală este puternic expusă si este infuzată de exigenţele suprapuse ale comanda- mentelor sociale și uneori, politice. Ea este dimensionată prin politici explicite ale celor care se află la putere la un moment dat;

• realizându-se prin parcurgerea curriculum-ului prescris, educaţia formală impune o normativitate ridicată şi implicit poate determina o limitare a creativităţii didactice;

• presupune, cum relevă unii autori, realizarea unor activităţi evaluative prin diferite forme şi prin mijloace diferite care să identifice progresele elevilor și eventualele disfuncţionalităţi apărute în desfăşurarea procesului instructiv-educativ;

• educatia formală se realizează, cum corect relevă E. Istrate, în cadrul sistemului de învățământ care prin modul lui de structurare, prin felul în care are proiectate ciclurile de învățământ, prin tipurile și profilurile de școli pe care le încorporează conferă o notă specifică și modului de realizare a educației formale;

• este generalizată, permițând accesul tuturor indivizilor.

În pofida unor critici care i s-au adus de-a lungul anilor, educația formală rămâne cea mai reprezentativă (cel puțin până în momentul de față) estimându-se că ea oferă aproape 60-70% din totalul influențelor educative exercitate asupra copiilor și tinerilor.

Limitări ale educației formale:

- centrarea pe performanțele înscrise în programe lasă mai puțin timp imprevizibilului și studierii aspectelor cotidiene, cu care se confruntă elevii;

- există tendința de transmitere-asimilare a cunoștințelor în defavoarea dezvoltării-exersării capacităților intelectuale și a abilitaților practice;
- orientarea predominantă spre informare și evaluare.

Educația nonformală cuprinde totalitatea acțiunilor organizate în mod sistematic, dar în afara sistemului formal al educației. Aceasta formă de educație este considerată complementară cu educația formală sub raportul finalităților conținutului și a modalităților concrete de realizare.

Din punct de vedere etimologic, termenul de "nonformal" își are originea în latinescul "nonformalis", preluat cu sensul "în afara unor forme special/oficial organizate pentru un anume gen de activitate". Nonformal desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată dar întotdeauna cu efecte normativ-educative.

Educația nonformală a fost definită de către J. Kleis drept ”orice activitate educațională intenționată și sistematică desfașurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor)”.

Și această formă de educație dispune de o anumită specificitate care este decelabilă la nivelul mai multor aspecte cum sunt: obiectivele care îi sunt specifice, activitațile prin care se diferențiaza de educația formală, limitele (dezavantajele) pe care le generează.

În legatură cu obiectivele pe care le vizează, V. De Landsheere considera că dintre cele mai semnificative pot fi amintite următoarele:

a) susținerea celor care doresc să-și dezvolte sectoare particulare în comerț, agricultură, servicii, industrie etc;
b) ajutarea populației pentru a exploata mai bine resursele locale sau personale;
c) alfabetizarea;
d) desăvârșirea profesională sau inițierea într-o nouă activitate;
e) educația pentru sănătate sau timpul liber etc.

În ceea ce privește activitățile pe care le încorporează, trebuie facută mai întai o disociere între activitățile din afara clasei și activitățile din afara școlii.

Activitățile organizate în afara clasei includ, la modul general, cercuri pe discipline de învățământ, cenacluri literare, ansambluri sportive, artistice, culturale, întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

După cum ușor se poate observa, organizarea acestor activități este puternic corelata cu opțiunile, posibilitățile și așteptările elevilor de unde rezultă și marea lor flexibilitate.

Activitățile specifice educației nonformale realizate în afara școlii se împart în două categorii și anume:

a) activități perișcolare organizate în scopul petrecerii timpului liber în care sunt incluse excursiile, vizitele, taberele, vizionările de spectacole (teatre, cinema), vizitarea unor expoziții;

b) activități parașcolare organizate ca soluții alternative de perfecționare, reciclare, instruire personală.

Referitor la caracteristicile educației nonformale, acesteia îi sunt specifice o serie de particularități din rândul cărora mai semnificative sunt:

1) activitățile extrașcolare au un caracter opțional, permițându-le elevilor să se orienteze spre ele în funcție de posibilitățile, aptitudinile, interesele de care dispun, ceea ce le conferă un grad mai mare de atractivitate, comparativ cu activitățile specifice educației formale care nu pot onora această exigență deoarece, în majoritatea cazurilor, ele sunt impuse elevilor excluzându-se posibilitatea opțiunilor;

2) În desfășurarea acestor activități, elevii joaca un rol mai activ deoarece acestea corespund intereselor și așteptarilor lor și implicit, pot să le amplifice motivația și dorința de a se implica în reușita lor. În legătură cu aceasta caracteristica trebuie menționat faptul că, în cadrul activităților de tip nonformal, accentul cade pe ceea ce fac elevii și nu profesorul, așa cum se întâmplă de cele mai multe ori în activitățile specifice educației formale.

3) Activitățile din cadrul educației nonformale îmbină în mai mare măsură utilul cu plăcutul, deoarece ele ocazionează dobândirea unor cunoștințe care amplifică sfera de cunoaștere a elevilor și nu profesorul dar în același timp, prin specificul lor, au un caracter reconfortant, tonifiant, care nu generează apariția oboselii așa cum se întâmplă în multe activități specifice educației formale.

4) Activitățile realizate în cadrul educației nonformale pot stimula în mai mare masură imaginația și creativitate a elevilor, iar acest lucru se explica din două perspective și anume:

a) pe de o parte, elevii participă la activități spre care au optat și pentru care au o serie de interese și o serie de aptitudini;

b) pe de altă parte, activitățile de tip nonformal se desfășoară în cadre și în contexte unde nivelul de permisivitate este mai mare și unde inițiativele elevilor sunt luate în considerație așa cum nu se întâmplă de multe ori în activitățile de tip formal.

5) Activitățile de tip nonformal facilitează o solicitare diferențiată a elevilor în funcție de posibilitățile, aptitudinile și așteptările acestora.

În consecință, nemaifiind vorba de constrângerile impuse de parcurgerea unui curriculum prescris, aceste activități permit ca elevii să primească sarcini în funcție de posibilitățile de care dispun și în funcție de ritmurile de lucru care le sunt specifice;

6) majoritatea activităților incluse în educația nonformală nu fac obiectul unor evaluari sistematice și riguroase, așa cum se întâmplă în cazul activităților specifice educației formale, ceea ce înseamnă că se elimină sursele generatoare de stres și de oboseală în rândul elevilor;

În sfârșit, educația nonformală prezintă o serie de limite, motiv pentru care nu trebuie să se exagereze atunci când i se subliniază de obicei avantajele mai ales prin comparația făcută cu educația de tip formal.

Aceste inconveniente ale educației nonformale sunt menționate de o serie de autori iar S. Cristea consideră că printre cele mai semnificative pot fi amintite:

a) promovează structuri excesiv de fluide, centrate doar asupra unor obiective concrete, imediate, fără angajarea unor strategii valorificabile în perspectiva educației permanente;

b) întreține unele riscuri pedagogice (un anumit activism de suprafață); dependentă de mijloace tehnice care poate dezechilibra corelația subiect-obiect);

c) eludarea posibilităților de validare socială a rezultatelor, prin diplome și certificate, la nivelul educației formale. Aceste tipuri de activități se realizează în mediul socio-cultural ca mijloace de divertisment, petrecere a timpului în mod constructiv sau de odihnă active. Sunt destinate tuturor categoriilor de vârstă: atât copiilor (pedagogie), cât și adulților (andragogie).

Avantajele utilizării educației nonformale:

- este centrată pe procesul de învățare nu pe cel de predare, solicitând în mod diferențiat participanții;
- dispune de un curriculum la alegere, flexibil și variat propunându-le participanților activități diverse și atractive, în funcție de interesele acestora, de aptitudinile speciale și de aspirațiile lor;
- contribuie la lărgirea și îmbogățirea culturii generale și de specialitate a participanților, oferind activități de completare a studiilor;
- asigură o rapidă actualizare a informațiilor din diferite domenii fiind interesată să mențină interesul publicului larg, oferind alternative flexibile tuturor categoriilor de vârstă și pregatirii profesionale, punând accentul pe aplicabilitatea imediata a cunoștințelor și nu memorarea lor;
- antreneaza noile tehnologii comunicaționale, ținând cont de progresul societații;
- răspunde cerințelor și necesităților educației permanente.

Formele educației permit realizarea continuturilor generale ale educației (educația intelectuală, educația morală, educația estetică, educația tehnologică, educația fizică), îmbogățite permanent prin contribuția tuturor disciplinelor de învățământ și a “noilor educații” (educația ecologică, educația pentru democratie, educația sanitară, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația pentru pace etc.)

Raportate una la cealaltă, educația formală și educația nonformală se regăsesc fiecare într-un cadru instituționalizat, stucturat și organizat din punct de vedere pedagogic, deosebindu-se prin formele și modalitațile lor de realizare. Mai puțin structurată și organizată din punct de vedere pedagogic, educația informală este situată în afara unui cadru instituțional de tip școlar. Ea are

ponderea cea mai mare în timp și spațiu, însa, neândeplinind deziderate de ordin pedagogic, nu poate susține singură procesul formării și dezvoltării personalității umane.

Modalitățile de realizare ale educației nonformale se regăsesc în afara școlii, incluzând însă și activități desfășurate în școală (cluburi, televiziunea scolară, "constituind o punte" între formal și informal; educația informala, extinzându-se pe toata durata vieții, beneficiază și include toate rezultatele influențelor educației formale și nonformale.

Experiența acumulată în cadrul educației școlare, adaptată și valorificată în mod corespunzător este în măsură să contribuie la creșterea celorlalte forme de educație. ".

- la nivel formal, educația formală se realizează prin organizarea sistemului de învățământ pe "trepte școlare ierarhice", educația nonfor- mală se concretizează prin elaborarea de "certificate și diplome", iar cea informală se desfasoară la "locurile de muncă";
- la nivel nonformal, educația formală include și "activitățile extra- curriculare", educația nonformală cuprinde "activitățile extrascolare",

În orice situație (mai ales în cele formale și nonformale), profesorii trebuie să dispună de competențe profesionale, pedagogice, empatice, să își desfăsoare activitatea cu entuziasm și cu plăcere îmbânand metode și tehnici tradiționale și altenative de predare-învățare-evaluare, favorizând instruirea interactivă.

La nivelul procesului de învățământ manifestarea interdependențelor formelor educației ar putea fi pusă în evidență prin găsirea unor modalități de corelare și articulare optimă a acestora din perspectiva noilor deziderate ale educației permanente, organizând:

- lecții tematice, interdisciplinare, pluridisciplinare;
- lecții care se bazează pe valorificarea informațiilor obținute de elev pe căi nonformale și informale;
- lecții conduse de echipe de profesori pe teme de interes general (ex: "Omul si Universul", tema la care își pot aduce contribuția profesorii de biologie, chimie, fizică, geografie, filozofie);
- lecții în care să fie incluse noile tehnologii de comunicare (calculatorul, internetul, televizorul);
- activități de sinteză (capitol, semestru, an, ciclu școlar);
- activități extradidactice/extrașcolare care valorifică adecvat cunoștințele dobândite formal-nonformal-informal.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ,* Editura Polirom, Iași, 1988.

Cucoș, C., *Pedagogie,* Editura Polirom, Iasi, 2002.

CULTIVAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR ÎN ACTIVITATEA DE REZOLVARE ȘI COMPUNERE A PROBLEMELOR

Prof.înv.primar Naia-Ruvilă Maria-Cristina

Liceul Teoretic "David Voniga"Giroc,Timiş

Matematica a luat naştere din nevoile practice ale omului,apoi a devenit ştiinţă şi a înregistrat un progres continuu, fiind unul din modurile fundamentale ale gândirii umane şi serveşte nevoilor concrete ale omenirii.

În cultura generală a individului trebuie integrată tot mai mult cultura matematică. După cum spunea Șt. Bârsănescu „*Intrarea în ţara cunoaşterii se face pe podul matematicii*.

[1]Păşind pe treptele şcolii,copilul intră în sfera cunoaşterii. El trebuie să intuiască, să descopere situaţiile de viaţă prin conţinut noţional matematic,deoarece studiul matematicii în ciclul primar,din sfera noilor concepte pedagogice,este bazat pe o mentalitate constructivă: „*A face matematică înseamnă a rezolva probleme!"*

Ce înseamnă a rezolva probleme? Ce este o problemă? Un răspuns ar fi cel dat de Paul Fraisse: „*Orice situaţie în care răspunsul nu poate fi dat imediat constituie o problemă*." Altfel spus, o problemă este o situaţie nouă, necunoscută în faţa căreia cel ce face rezolvarea se află şi trebuie să ia o decizie, să găsească soluţia. „*A găsi soluţia unei probleme este o performanţă specifică inteligenţei, iar inteligenţa este apanajul specific speciei umane",* completează J.James. Se poate spune că, dintre toate îndeletnicirile omeneşti, cea de rezolvare a problemelor este cea mai predominantă.

Finalitatea gândirii lipseşte cu desăvârşire acolo unde nu există o problemă sau o întrebare,pentru că noţiunea de problemă este un element important ce străbate aproape întreaga psihologie a gândirii.

Pedagogul matematician G. Polya[2]considera că scopul predării matematicii este de a-i face pe tineri să gândească şi mijlocul îl reprezintă rezolvarea de către elevi a problemelor care cer un anumit grad de creaţie,de nerutinare.

[1] Fraisse,Paul,*The Psychology of Time,* Greenwood Pub Group (February 1, 1976)

[2] Polya,G.,*Descoperirea matematică.Euristica rezolvării problemelor*,E.D.P. Bucureşti,1971;

În următoarele rânduri doresc să prezint câteva dintre metodele folosite de mine la clasa a III-a,la unitatea de învățare ”Călător pe aripile imaginaţiei”.

Această unitate de învăţare cuprinde următoarele conţinuturi: ordinea efectuării operaţiilor de ordinul întâi şi al doilea, probleme care se rezolvă prin mai mult de două operaţii. Ordinea efectuării operaţiilor de acelaşi ordin (întâi) sunt cunoştinţe asimilate de elevi şi în clasa întâi,deci fac obiectul reactualizării şi dezvoltării. Ceea ce trebuie aprofundat, sunt operaţiile de ordinul al doilea, pe care le-au studiat acum în clasa a doua În aceste lecţii am introdus metode ale gândirii critice, jocul, urmărind înţelegerea şi aplicarea corectă a algoritmului de calcul în cazul exerciţiilor cu mai multe operaţii, cât şi în cazul problemelor.

Pentru că activitatea de rezolvare de probleme este o activitate care solicită cel mai mult gândirea elevilor, am încercat tehnici şi strategii care să asigure succesul fiecărui copil în a învăţa cum să abordeze o problemă pentru a o înţelege şi a găsi calea de rezolvare.

Metoda *Gândiţi, lucraţi în perechi!* , după cum îi spune numele, presupune colaborarea între doi elevi care analizează împreună o sarcină. Fiecare elev rezolvă singur sarcina, îşi prezintă unul altuia rezultatele, hotărăsc care este soluţia corectă, apoi unul dintre ei prezintă rezolvarea în faţa clasei, evaluându-se frontal rezultatul muncii lor şi al celorlalte perechi, identificând eventualele greşeli.

De exemplu:

Compară rezultatele obţinute.

7+9-12+48 ☐ 7x9-12+48

54-6+72-9 ☐ 54:6+72:9

Jocul didactic *Racheta isteţilor* l-am folosit pentru consolidarea cunoştinţelor, dezvoltarea gândirii logice şi a atenţiei. Fiecare copil a primit o fişă ca următoarea:

Pornind de la bază spre vârf,elevii îşi vor putea acorda singuri calificativele după treapta la care au ajuns: *prima treaptă-SUFICIENT *a doua treaptă-BINE *a treia treaptă-FOARTE BINE Câştigă cel care ajunge pe cea mai înaltă treaptă primul.

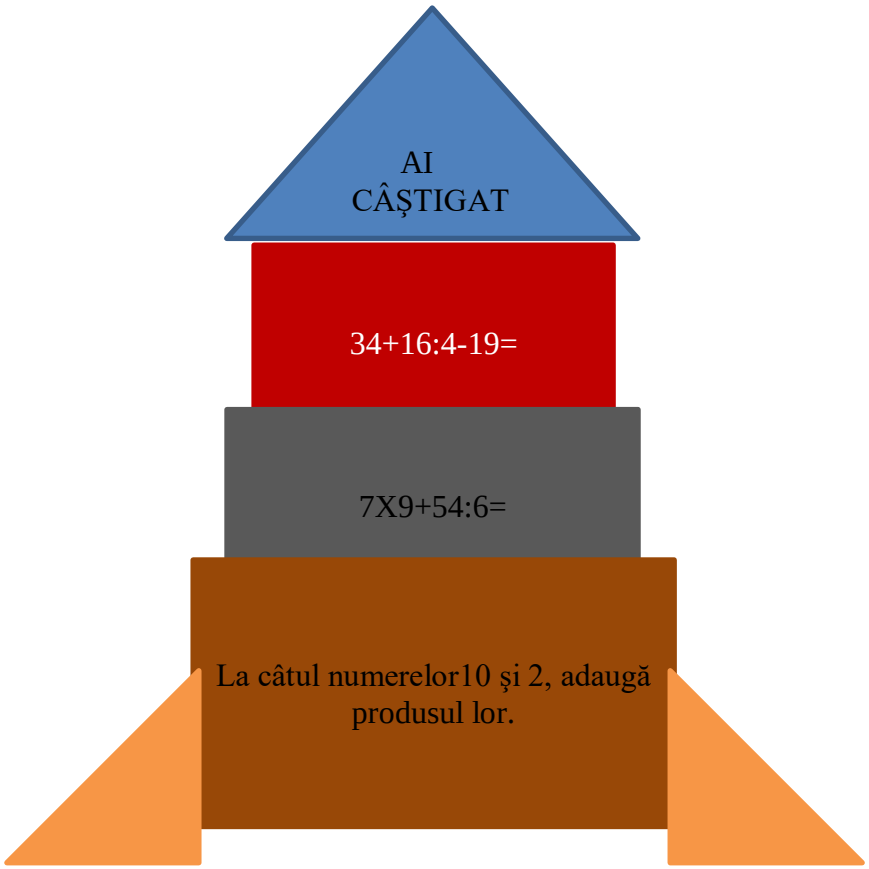

În timpul jocului elevii au fost atenţionaţi, că nu contează doar timpul de lucru, ci şi corectitudinea efectuării sarcinilor. Am precizat acest lucru pentru că spiritul competitiv stimulează interesul şi motivaţia învăţării, dar poate să atenueze capacitatea de concentrare a atenţiei din dorinţa de a câştiga competiţia.

În fixarea cunoştinţelor am mai folosit şi *metoda cubului*, metodă folosită atunci când dorim să aflăm mai multe lucruri despre un anumit conţinut. Sarcinile de pe feţele cubului, au fost:

1.**Descrie** exerciţiul 7x4+32:8 (conţine mai multe operaţii,ordinele etc.)

2.**Compară** rezultatul obţinut cu cel al colegului (descoperirea greşelilor).

3.**Asociază** o problemă exerciţiului.

4.**Analizează** problema şi întocmeşte planul de rezolvare.

5.**Aplică** operaţiile aritmetice pentru rezolvarea problemei.

6.**Argumentează** de ce crezi că problema este rezolvată corect(verificare).

În activitatea diferenţiată desfăşurată am rezolvat probleme mai simple cu elevii cu performanţe mai scăzute, care au fost analizate, verbalizaţi paşii făcuţi în rezolvare. De asemenea am solicitat elevilor să aleagă dintr-o listă varianta de soluţionare a problemei, cu justificarea

alegerii sau completarea planului de rezolvare cu operaţiile corespunzătoare operaţiilor date, cu justificarea alegerii.

Compunerea de probleme făcută sub formă de joc s-a dovedit a fi foarte eficientă. Problemele au fost compuse după dialoguri, ca în exemplul care urmează.

Jocul:*Problema florilor*

Scop:consolidarea deprinderilor de compunere şi rezolvare de probleme.

Sarcină:Urmăreşte dialogurile şi compune o problemă.

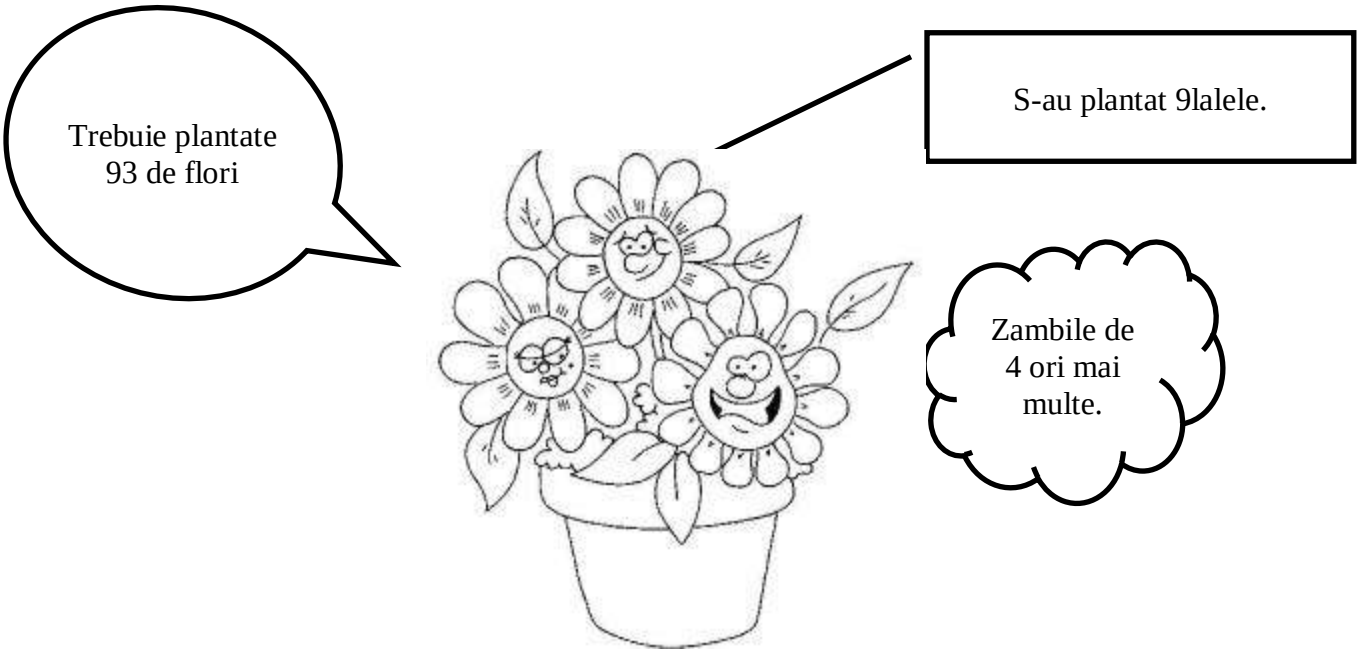

După mai multe exersări, elevii foarte buni pot fi puşi să formuleze ei (cerinţe) dialoguri, cu un număr mai mare de flori. Ceilalţi pot propune probleme mai simple sau mai complicate, folosind anumite date, după nivelul de dezvoltare al fiecărui elev.

Pe parcursul clasei a III-a,am folosit metode clasice în combinaţie cu cele activ-participative,am adoptat strategii didactice eficiente, pentru a insufla elevilor dragostea pentru matematică, pentru a forma elevilor deprinderi de rezolvare şi de compunere a problemelor de aritmetică în vederea dezvoltării gândirii logice creativităţii, imaginaţiei. Activităţile de compunere şi de rezolvare a problemelor, efienticizate prin strategii didactice activ-participative, reprezintă o cale potrivită de însuşire a noţiunilor matematice.

EDUCAȚIA PENTRU ȘTIINȚĂ – MOD DE VALORIZARE A COMPETENȚELOR COPIILOR

Prof. Gina Nane/prof. Liliana-Lăcrămioara Popa
Grădinița cu P.P. Nr. 17 Vaslui

Motto:

„Copilul să nu știe nimic pentru că i-ai spus, ci pentru că a înțeles el însuși; să nu învețe știința, ci s-o descopere”

Jean Jaque Rousseau

Limbajul și exersarea operațiilor intelectuale îi oferă copilului preșcolar autonomie și posibilitatea de a se mișca cu ușurință în mediul apropiat sau mai îndepărtat și de a experimenta evenimente și fenomene care mai târziu vor avea o semnificație aparte pentru un domeniu sau altul de cunoaștere (matematica, fizica, chimie, biologie).

Incursiunea copilului în lumea înconjurătoare, cu obiecte, ființe și fenomene diverse, are un scop bine definit și anume: achizițiile pe care acesta le face în planul limbajului urmăresc să-i dezvolte abilitățile de predicție și să-i formeze capacitățile (competențele) de a-și exprima liber și de a-și argumenta părerile despre aspectele observate.

Potrivit DEX „competența este capacitatea cuiva de a se pronunța asupra unui lucru, pe temeiul unei cunoașteri adânci a problemei în discuție”

Așadar, înainte de formarea competențelor este nevoie de transmiterea informațiilor științifice, de formarea de priceperi și deprinderi de muncă intelectuală. Activitățile care pun în valoare în mare măsură competențele copiilor și care le solicită valorificarea informațiilor științifice deținute sunt activitățile matematice și cele de cunoașterea mediului. Accentul cade în aceste activități pe utilizarea cunoștințelor în contexte variate, pe rezolvarea și construirea de probleme (situații problemă, situații experiment) și pe deprinderea ordinii în gândire, care poate influența copilul în plan atitudinal și social.

Natura, prin caracterul său viu și dinamic, trezește interesul copiilor. Sub îndrumarea educatoarei, activitățile de cunoașterea mediului înconjurător îi înarmează pe copii cu informații diverse, lărgindu-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile dintre fenomene; le răspunde dorinței acestora de investigare, răspunde curiozității lor caracteristica și specifică vârstei.

Curiozitatea pe care o manifestă copiii față de mediul înconjurător trebuie permanent menținută și transformată într-o puternică dorință de a afla mai mult și mai multe și de a înțelege ceea ce se întâmplă dincolo de aparențe. De aceea, este necesar ca preșcolarii să fie ajutați să pătrundă tainele naturii pentru a sesiza interdependența și cauzalitatea fenomenelor.

În acest context, evoluția interioară a copilului va fi determinată cu precădere de măiestria, tactul și profesionalismul educatoarei afirmate în procesul didactic. Prin activitățile desfășurate cu preșcolarii, aceștia învață să exploreze lumea înconjurătoare, să o analizeze, să-și pună și să puna întrebări în legătură cu aspectele întâlnite, să facă predicții pe baza datelor culese, să-și exprime opinii și stări sufletești și să inițieze acțiuni.

Educatoarea îl conectează pe copil la informația pe care vrea să i-o dea, recurgând la diverse subterfugii, ajutându-l să caute datele care-l interesează citindu-i o carte, proiectându-i un film sau propunându-i o mulțime de modalități cum ar fi:

-măsurători - cântarul – greutatea;

- m si cm – lungimea;

- vasele - volumul;

-termometrul - temperatura corpului uman;

-situații problemă – încolțirea – semințelor;

-ofilirea plantelor

-uscarea

-observări spontane - transformările din natură;

-observări fixe - transformarea culorii unor lichide în amestec de diferite substanțe;

- plutirea și scufundarea obiectelor;

- dizolvarea unor substanțe în lichide;

- transformarea alimentelor în procesul prepararei hranei;

- magnetizarea;

-perceperea timpului și a succesiunii diferitelor acțiuni, evenimente;

-experimentul de laborator unde folosind lupa sau miscroscopul se pot observa secțiuni efectuate în legume, fructe, frunze.

Explorarea se poate face prin intermediul tuturor activităților. Dacă dispunem de vase, apă, nisip, pietricele, zahăr, sare, se pot face o multitudine de experimente. Copiii vor fi surprinși să descopere că o cantitate de zahăr ia forme diferite în vase diferite dar și că pot măsura o cantitate cu ajutorul unui vas etalon numarând câte vase de acest fel pline cu substanță pot fi descărcate în vasul mare pentru a-l umple.

Aceste experimențe pot fi făcute cu plăcere de către copii în jocurile liber alese, ele constituind fundamental pentru problemele de matematică, care pot fi illustrate, orale, create de educatoare sau copii.

În condițiile vieții contemporane, asimilarea cunoștințelor matematice de la cea mai fragedă vârstă are o importanță deosebită deoarece acestea stimulează semnificativ dezvoltarea intelectuală generală a copilului, influențând pozitiv dinamica vieții sale.

Grădinița trebuie să constituie o etapă fundamentală în dezvoltarea copilului, nu doar prin conținutul științific al procesului instructiv-educativ ci și prin libertatea de acțiune a preșcolarului, care stimulează interesele de cunoaștere.

Corespunzând pe deplin logicii științifice ,,acțiunea de măsurare'', delimitarea mărimilor egale cu unitatea de măsură admisă, este îndeplinită cu succes de către copii și, de aceea, poate fi folosită pentru a se dezvălui logica formării noțiunii de număr și a primelor noțiuni matemarice.

Formarea reprezentărilor despre măsură a oferit posibilitatea de formare la copii a noțiunii de număr. În grădiniță, copilul se joacă folosind cântarul sau diferite recipiente, poate măsura lungimi, greutăți, volume, fără nici un alt scop decât acela de joc.

Este necesar să se înceapă cu cunoașterea proprietăților de măsurat ale corpurilor, să se folosească unități de măsură naturale și în final să se treacă la unități de măsură standardizate.

În educația pentru știință, folosirea metodei proiectelor stimulează și dezvoltă multilateral personalitatea în curs de formare a copilului iar un plan practic se definește ca un efort de cercetare, depistare a detaliilor și înțelegerea tematicii în întreaga sa complexitate. Un argument care poate sta la baza alegerii acestei metode a proiectelor este acela că oferă copiilor contexte în care ei pot aplica o foarte mare varietate de cunoștințe și deprinderi intelectuale pe lângă cele de bază conform programei școlare. Astfel, copilul are posibilitatea de a-și extinde sfera de comunicări, de a fi curios în descoperiri, de a învăța mai multe despre fenomenele sau evenimentele care au loc.

Folosirea fișelor de lucru trebuie privită ca o sursă de idei pentru o învățare eficientă și acestea trebuie concepute în așa fel încât copilul să intuiască singur ce are de lucru, constatându-se astfel o mai mare libertate în comportamentul și gândirea copilului.

În această lume a științei, rolul educatoarei trebuie să fie acela de ghid, care să aibă permanent în atenție faptul că **știința este un mod de a gandi.**

Bibliografie

-,,Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii'', Ediția a II a revizuită și adaugită, Bucuresti, 2005

-,,Educația preșcolarilor pentru știință'' în Revista învățământului preșcolar, Nr.3-4/1994

-,,Familiarizarea copiilor cu acțiunea de măsurare'' în Revista învățământului preșcolar, Nr. 1-2/2000

-,,Cunoașterea și înțelegerea mediului înconjurător'' în Revista învățământului preșcolar, Nr. 1-2/2006.

ETAPELE PREMERGĂTOARE PROIECTĂRII UNEI LECȚII

Nastasă Loredana, Școala Profesională „Nicolae Bălăuță" Șcheia

O proiectare didactică eficientă este cea în care profesorii lucrează împreună pentru a elabora planuri, a dezvolta idei despre ceea ce trebuie predat, despre stimulare și progres și pentru a evalua impactul asupra rezultatelor obținute de elevi.

Elementele ce trebuiesc luate în considerare pentru proiectarea unei lecții sunt: nivelurile inițiale de performanță ale elevilor, nivelurile ce trebuiesc atinse la finalul unei unități de învățare (sau an școlar), rata de progres (performanța) de la începutul până la finalul unității de învățare, colaborarea dintre profesori și spiritul critic în proiectare.

În pregătirea unei lecții profesorul trebuie să țină cont de achizițiile anterioare ale elevului și de atributele personale ale acestuia.

Informațiile cu care vine la clasă elevul la începutul anului școlar este în strânsă legătură cu achizițiile ulterioare. În proiectare trebuiesc incluse metode prin care să se aceelereze progresul elevilor cu „goluri", astfel încât să ajungă să fie capabili să țină pasul cu programa școlară și obiectivele propuse ca și elevii foarte buni, de aceea profesorul trebuie să cunoască ce știe deja elevul pentru a adapta lecția astfel încât elevul să își umple golul dintre cunoștințele curente și cele vizate spre a fi însușite. Proiectarea didactică trebuie să țină cont de ceea ce elevul știe deja, pentru că instruirea își propune să: crească rata de progres și nivelul de achiziții pentru fiecare dintre elevi, adauge o plusvaloare educațională pentru toți elevii indiferent de unde pornesc și de a-i aduce pe toți la nivelul la care să atingă obiectivele propuse. Profesorul trebuie să înțeleagă modul de gândire a fiecărui elev pentru a-l ajuta să-și dezvolte procesul de gândire, deoarece copiii pot gândi diferit de profesori. Pentru ca ponderea copiilor care ajung la un nivel intelectual mai ridicat să crească trebuiesc create strategii adaptate nevoilor de instruire.

Învățarea este colaborativă, necesită un dialog, de aceea profesorii trebuie să țină cont de toate nuanțele discuțiilor și acțiunilor care au loc între elevi, încurajând și creând oportunități de exprimare a tuturor părerilor comentariilor și criticilor.

Pe lângă achizițiile anterioare cu care elevii vin la oră elevii au și dispoziții și înclinații diferite (motivația de a învăța, strategii specifice de învățare și încrederea în capacitatea de învățare). Profesorii trebuie să știe cum procesează elevii informația despre ei înșiși, astfel încât să poată dezvolta și întări încrederea elevilor că pot face față sarcinilor dificile, reziliența la eroare și eșec, deschiderea și dorința de a împărtăși informații cu colegii și mândria de a investi energie în acțiuni care vor duce spre rezultate de succes. Scopul major al instruirii este acela de a le perimite elevilor să aibă încredere în ei, ca persoane care învață ceea ce considerăm că trebuie învățat.

Profesorii și sistemul educațional trebuie să facă din școli locuri atrăgătoare, în care elevii învață cunoștințe relevante, un loc în care elevii se angajează într-o învățare valoroasă, sprijinind elevii să înțeleagă importanța implicării în studiul disciplinelor școlare.

Concepția despre sine a elevului face ca învățarea să devină eficientă de aceea profesorul trebuie să o modifice când este nevoie. Elementele concepției despre sine includ: autoeficacitatea, autoprejudicierea, automotivarea, autodeterminarea, dependența, subaprecierea, perfecționismul, neajutorarea și comparația socială.

Autoeficacitatea se referă la încrederea și credința pe care o avem în legătură cu noi înșine că putem performa în învățare. Persoanele cu o autoeficacitate ridicată sunt mult mai predispuse să vadă sarcinile dificile ca niște provocări decât să le evite, iar când au eșecuri le văd ca pe niște oportunități de a învăța și de a depune efort mai mare sau de a căuta informații noi data viitoare. Cei cu o autoeficacitate scăzută sunt predispuși la evitarea sarcinilor, au un angajament redus față de obiective, iar în situații de eșec se lamentează negându-și propria forță, progresând lent în redobândirea încrederii.

Autoprejudicierea are loc atunci când elevii aleg acele impedimente și obstacole din calea performanței care le permit să devieze cauza eșecului departe de competențele lor, dând vina pe impedimentele apărute. De exemplu: amânarea, alegerea circumstanțelor care reduc performanța, implicarea redusă în sarcinile imediate, stabilirea unor obiective nestimulatoare, exagerarea rolului obstacolelor în neatingerea succesului și reducerea strategică a efortului. Se poate reduce autoprejudicierea prin oferirea mai multor situații de reușită în învățare, prin reducerea incertitudinii cu privire la rezultatele învățării și prin învățarea elevilor să devină mai buni observatori ai propriului proces de învățare.

Automotivarea se referă la atribuirile intrinseci (surse de satisfacție) și extrinseci (surse de recompense). Este necesară o combinație a celor două tipuri de atribuiri, dar cu cât balanța se îndreaptă spre cea intrinsecă cu atât va fi mai mare implicarea în învățare, care va duce ulterior la achiziții mai mari. Motivarea extrinsecă poate duce la o învățare superficială, la finalizarea sarcinii indiferent de standarde doar de dragul laudei sau al altor recompense.

Autodeterminarea este în strânsă legătură cu obiectivele autoimpuse orientate spre dezvoltarea măiestriei, performanței și spre socializare.

Obiectivele orientate spre dezvoltarea măiestriei apar atunci când elevii își propun să își dezvolte competențele și consideră abilitatea ca fiind un lucru pe care îl pot dezvolta prin creșterea efortului.

Obiectivele de performanță apar când elevii își propun să-și demonstreze competențele specifice prin depășirea colegilor și consideră abilitățile ca ceva dat.

Obiectivele sociale intervin când elevii sunt preocupați de cum vor interacționa și vor relaționa cu ceilalți membri ai clasei.

Obiectivele prezentate pot fi obiective de abordare sau de evitare. Corelația cu achizițiile este mai mare pentru obiectivele de abordare decât pentru cele de evitare.

Dependența apare atunci când elevii sunt dependenți de îndicațiile adulților, elevii făcând ceea ce le cere profesorul până la punctul în care ei nu mai învață să se autoregleze, automonitorizeze și autoevalueze. Succesul acestor elevi pe termen lung nu este asigurat fără indicații care să-i ghideze.

Subaprecierea de sine poate fi invocată de elevii care resping informații ca lauda, pedeapsa, feedbackul, considerându-le fără valoare, fiind incorecte sau inutile.

Perfecționismul vine din fixarea unor standarde proprii care sunt atât de înalte, încât atunci când nu sunt atinse sunt considerate eșecuri, elevul găsind motive pentru justificarea neatingerii acestora (lipsa resurselor materiale și de timp, condiții neprielnice, etc.).

Neajutorarea se referă la elevii care așteaptă să nu obțină progres și cred că nu pot schimba situația. Elevul evită să se angajeze în rezolvarea sarcinilor, își protejează percepția bună despre sine câștigându-și reputația din succesul altor activități și nu vede aceste reușite ca fiind cauzate de acțiunile sale sau ca aflându-se sub controlul său. Această situație vine din eșecurile anterioare, din ideea că nu sunt ușor de modificat ci sunt fixe, din stima de sine scăzută, din disprețuirea învățării școlare, din lipsa unor strategii de învățare adecvate sarcinii și din faptul de a fi într-un context care este dur, prea exigent sau permisiv.

Comparația socială este permanent prezentă în sala de clasă. Elevii își formează o concepție despre sine comparându-se cu colegii de clasă. Este important ca elevii să aibă mai multe surse de comparație pentru a reduce efectele negative asupra percepției despre sine.

Dacă obiectivele operaționale elaborate de profesori sunt transparente elevii sunt mai interesați de atingerea acestora. Cu cât elevul este mai conștient de criteriile de succes, cu atât acesta va identifica acțiunile necesare pentru a le atinge. Când obiectivele sunt prezentate clar la începutul lecției, elevii capătă o mai mare încredere că le-ar putea atinge. Această încredere crește pe măsură ce fac progrese în dobândirea competențelor, ce ajută la susținerea motivației și performanței. Evaluările formative rapide folosite pe parcursul lecțiilor ajută elevii să-și vadă progresul, să își monitorizeze performanțele școlare și să își crească încrederea în procesul de învățare.

Bibliografie:

John Hattie, Învățarea vizibilă, Ghid pentru profesori, Editura Trei, București, 2014

Ioan Neacșu, Psihologia educației, Editura Polirom, București, 2018

Dorina Sălăvăstru, Psihologia învățării, Editura Polirom, București, 2009

TEHNOLOGIILE INFORMAȚIEI ȘI COMUNICĂRII CA MIJLOC DE DEZVOLTARE A VORBIRII LA PREȘCOLARI

Andreea Năstase-Grădinița cu program prelungit "Dumbrava Minunată"

În prezent, sistemul de învățământ preșcolar a suferit modificări semnificative. Practica instituțiilor de învățământ preșcolar indică necesitatea extinderii utilizării tehnologiilor informației și comunicării (în continuare TIC) în organizarea procesului educațional. După ce am studiat literatura pedagogică și experiență avansată, am avut o întrebare - este eficient să folosesc TIC în procesul de dezvoltare a vorbirii copiilor preșcolari? Așa s-a născut tema experienței mele: „Tehnologiile informației și comunicării ca mijloc de dezvoltare a vorbirii la preșcolari".

Studiile interne și străine privind utilizarea unui computer în instituțiile de învățământ preșcolar demonstrează în mod convingător nu numai posibilitatea și fezabilitatea acestor tehnologii, ci și rolul special al computerului în dezvoltarea inteligenței și a personalității unui copil în general (studii realizate de Yolova, I. Pashelite, B. Hunter etc.). Importanța și necesitatea introducerii tehnologiilor TIC în procesul de învățare sunt remarcate de experții internaționali în „Raportul mondial privind comunicarea și informațiile 1999-2000", elaborat de UNESCO și publicat la sfârșitul mileniului trecut de agenția „Business Press".

Pentru mine, în calitate de educator, TIC-urile sunt utile îmbunătățirea competenței profesionale prin intermediul internetului (aceasta este căutarea informațiilor, schimbul de experiență de lucru și învățarea la distanță). Menținerea unui portofoliu electronic, documentație. Efectuarea de lucrări metodologice: consultații, seminarii.

Folosesc TIC în procesul de comunicare comună cu copiii ca material vizual modern. El a remarcat, de asemenea: „Natura copiilor necesită claritate". Dar deseori apar probleme. Unde puteți găsi materialul de care aveți nevoie și cum să îl demonstrați cel mai bine? Materialul vizual disponibil la grădiniță devine învechit. Iar achiziționarea unuia nou necesită costuri materiale considerabile. Fabricarea „Do-it-yourself" necesită abilități și nu îndeplinește întotdeauna cerințele necesare vizibilității. Nevoia de a îmbunătăți calitatea materialului vizual este cel mai convingător motiv pentru a ne gândi la utilizarea tehnologiei computerizate. Aceste tehnologii sunt de mare interes pentru mine și reprezintă un set suplimentar de oportunități în

dezvoltarea discursului elevilor. În căutarea unor noi modalități și metode de organizare a activităților de comunicare, am apelat la instrumentele standard Microsoft Office, și anume, PowerPoint.

Îmbunătățirea procesului educațional cu ajutorul TIC în lucrul cu copii determină relevanța acestei probleme. Ideea principală a experienței mele pedagogice este combinația armonioasă a tehnologiilor moderne cu metodele tradiționale de dezvoltare a vorbirii unui copil.Implementarea pe care o văd prin soluția următoare sarcini:

- studiază documentele de reglementare, literatura psihologică și pedagogică privind utilizarea TIC în lucrul cu preșcolarii;
- fundamentarea formelor și metodelor de lucru atunci când se utilizează TIC în comunicarea cu copiii;
- utilizați instrumentele TIC pentru a interacționa cu părinții cu privire la dezvoltarea vorbirii copiilor;
- să creeze o bancă de materiale didactice și metodologice computerizate privind utilizarea TIC în activitatea unui educator.

Proiectarea activităților educaționale cu copiii care utilizează TIC necesită respectarea anumitor principii didactice, pe care le completez astăzi cu conținut nou.

Folosind TIC, stimulez activitatea cognitivă a copiilor, crescând astfel interesul pentru clase datorită noutății, realismului și dinamismului imaginii, utilizării efectelor de animație.

Pentru a-i învăța pe copii să întrețină o conversație, să se exprime proactiv, să pună întrebări, să generalizeze în vorbire cunoștințele și ideile lor despre mediu, folosesc metodologia „Ghicind ghicitori folosind jocul„ Da, nu ”. Dacă ghicitorul este corect ghicit, atunci pe ecran apare un răspuns imagine.

Imaginea multimedia s-a dovedit a fi foarte eficientă, a atras atenția copiilor, a contribuit la crearea unei atmosfere pozitive, manifestarea inițiativei în timpul jocului. Copiii au dobândit experiența construirii corecte a întrebărilor, îmbunătățirea acurateței și expresivității vorbirii, activarea și îmbogățirea vocabularului în procesul de ghicire a ghicitorilor.

În munca mea privind dezvoltarea vorbirii coerente, îmbunătățirea structurii propoziției, formarea capacității de a-și exprima cu exactitate gândurile, exprimarea și rațiunea sub forma unui mic text-descriere sau narațiune, folosesc prezentări multimedia colorate bazate pe despre poveștile lui Suteev, L. Bondarenko, A. Dementyev.

Imagini colorate pe teme umoristice de pe ecran au activat dorința copiilor de a improviza, în urma căreia copiii au învățat să compună povestiri scurte pe baza situației prezentate clar. Au început să folosească propoziții de diferite structuri în vorbire.

Compilație de povești descriptive bazate pe subiect, complot, picturi peisagistice și natură moartă, prezentate într-un format mare, permite elevilor să examineze mai clar opera de artă, îi învață pe copii să înțeleagă corect conținutul, să transmită cu exactitate intriga, să utilizeze în mod independent și oportun limba înseamnă. Pentru aceasta am selectat lucrările artiștilor clasici ruși în funcție de anotimpuri și basme. Materialul multimedia colectat este utilizat pe scară largă de colegii din grădiniță.

Dându-mi seama cât de important este să îi învăț pe copii nu numai să vadă ceea ce este prezentat în imagine, ci și să-și imagineze evenimentele anterioare și ulterioare, folosesc compoziția unor mici basme bazate pe cărți poștale cu diverse comploturi, dar o fac într-un multimedia formă care este interesantă pentru copiii moderni.

În ajunul sărbătorii de Anul Nou, în timp ce se uitau la felicitări, copiii au fost rugați să vină cu un basm pe baza lor. Primele comploturi au apărut ca răspuns la imaginea percepută. Unii copii au primit povești scurte în care eu am început o frază și au terminat-o. Pentru alții, basmul s-a dovedit aproape fără participarea mea.

Povestirile digitale

Povestirea digitală reprezintă o strategie în care se folosesc instrumente din calculator pentru a prezenta poveştile. Urmărind firul povestirilor tradiţionale, cele mai multe povești digitale se bazează pe un anumit subiect şi conţin o anumită direcție. Povestirile digitale sunt formate din mai multe ”ingrediente” îmbinate creativ: calculator, imagini/ fotografii, naraţiune înregistrate audio, clipuri video şi/ sau de muzică.

Poveștile digitale reprezintă un mijloc eficient de sprijini copiii în diferitele probleme pe care le au. Aceștia, trăiesc uneori situații dificile ce generează sentimente ce pot fi confuze, negative și greu de suportat. În comparație cu adulții, copiii nu dețin abilități pe care le pot folosi pentru a depăși aceste momente dificile. Dacă un copil nu își exprimă emoțiile trăite pot apărea consecințe precum: agresiune, hiperactivitate, probleme de învățare, anxietate, obsesii etc. Poveștile fac referire la trăiri, sentimente, pot face referiri la lumea reală prin culoare, imagini, acțiune, într-un mod ce nu afectează negativ copilul.

S-a precizat puterea vindecătoare a poveștilor, fiind considerate un ”medicament”. ”Poveștile au calitatea de a ne ajunge la suflet, la inimă, ele pot influența, pot mișca, pot vindeca**”** (Estes, C. P. 1992, p.25).

Rolul poveştilor digitale în rândul preşcolarilor

Poveștile digitale utilizate în perioada grădiniţei îndeplinesc mai multe roluri **(** Burns, G., 101 healing stories for children and teens):

- Poveștile informează – poveștile reprezintă parte integrantă din procesul de educare a copiilor în înțelegerea informațiilor: În afara sălii de grupă și de planşele prezentate de educatoare, copiii participă cu interes la vizionarea firului poveștii. Acestea le oferă ocazia de a rămâne transpuși în povești magice, cu zâne, în jocuri de rol captivante și amuzante.
- Poveștile transmit valori – în povești se prezintă anumite norme și valorilor morale, sănătoase, și a modului de respectare a acestora, fie urmările negative ale încălcării lor.
- Poveștile disciplinează – au existat mai multe discuții referitoare la această idee. Sunt situații în care unii părinți își disciplinează copiii utilizând povești cu fantome, însă există și părinți care sunt de părere că aceste povești sunt nesănătoase pentru psihicul copilului. În aceste cazuri se prezintă două aspecte: – poveștile sunt folosite în moduri diferite; – poveștile controlează într-o mare măsură comportamentul copiilor, aceasta reprezentând de fapt funcția lor terapeutică.

Experiența acumulată în lucrul cu TIC ne permite să concluzionăm că utilizarea TIC în comunicare vă permite să creșteți eficiența muncii la dezvoltarea vorbirii, să optimizați procesul educațional, să individualizați predarea copiilor cu deficiențe de vorbire și, de asemenea, să formați succesul copiilor, crește motivația și reduce semnificativ timpul de însușire a materialului.

Bibliografie:

1. Lespezeanu- Tradiţional şi modern în învaţământul preşcolar, O metodică a activităţilor instructiv-educative , Editura Omfal Esenţial, Bucureşti, 2007, pag. 39

2. Estes, C. P. 1992, pag.25.

3. Nicola, - Tratat de pedagogie preșcolară, Editura Aramis, București, 2003, pag.445

GRĂDINIȚA – ETAPA PREMERGĂTOARE ȘCOLARIZĂRII

Bertha Luisza Năstase,

Grădinița Căsuța Copilăriei, Buftea

La început copilul se dezvoltă în cadrul familiei, iar lumea sa se restrânge la casă și la interacțiunea cu membrii familiei. Cu timpul, copilul începe să se deschidă către un alt mediu, cel școlar, care poate începe cu grădinița sau, din păcate, cu clasa pregătitoare. Spunem din păcate pentru că mulți părinți refuză să accepte avantajele deosebite ale grădiniței în formarea copilului. Unii părinți consideră grădinița ca fiind nefolositoare, în timp ce alții tind să creadă că educația pe care o dau ei, în cadrul familiei, este suficientă pentru etapele următoare de viață. Perioada grădiniței este foarte importantă în viața unui copil. Este suficient să căutăm în noi amintirile oferite de perioada grădiniței pentru a înțelege foarte ușor beneficiile acestui mediu. Grădinița îi ajută pe copii să comunice, să socializeze și să respecte regulile unei conviețuiri armonioase într-un grup social. Copilul comunică ușor cu cei care îi sunt egali. Mulți copii nu știu să relaționeze cu ceilalți copii, aceștia fiind învățați să comunice doar cu adulții care le-au oferit atenția și afectivitatea. Relațiile sociale de la grădiniță sunt surprize pentru copii, aceștia învățând să asculte și să fie ascultați de către ceilalți.

Încă de la trei ani trebuie să înceapă pregătirea copiilor preșcolari pentru școală, în condițiile intensificării și accelerării întregului proces de învățământ românesc. Nu se vorbește astfel de o coborâre a vârstei de școlarizare, ci de o pregătire sistematică a copilului încă de la grădiniță.

Grădinița este locul instituționalizat în care începe spijinirea viitoarei activități școlare, scopul final al activităților ei fiind pregătirea multilaterală a copilului pentru munca din școală, utilizând două forme de bază: jocul și învățarea.

Cea mai importantă cale de a primii informații o reprezintă jocul prin care în structurile psihice se face trecerea de la planul acțiunii la cel al vorbirii. Jocul este impulsul principal al dezvoltării inteligenței, el servește la formarea cunoștințelor elementare pe care copiii le pot dobândi și asimila.

În învățământul preșcolar un rol important îl are activitatea operațională a copilului prin care se dobândește inițiativă și experiență. Copilul este antrenat într-un demers de căutare și exprimare verbală a noțiunilor.

Prin tot ceea ce fac la grădiniță, copiii sunt pregătiți pentru școală. Cu acest scop sunt făcute aprecierile asupra implicării copiilor în activitățile educative, aprecierile referitoare la concentrarea atenției, a comportării, a conștiinciozității.

Între grădiniță și școală există o dublă legătură sub raportul continuității. Școala continuă procesul dezvoltării copilului, dar și pe cel al muncii educative. De aceea trebuie să existe o permanentă colaborare între cele două trasee educative succesive, ele fiind părți componenete ale aceluiași proces ce tinde să rămână unitar. Legătura este necesară și pentru continuitatea și finalizarea proiectelor educative.

Cele două medii educaționale se pot întâlni în contexte variate, precum:

- Vizitarea școlii de către grupa mare, în cadrul parteneriatului educațional anual încheiat între grădiniță și școală. Cu această ocazie preșcolarii descoperă sălile de clasă, laboratoarele, cancelaria, spațiile dedicate sportului, zonele de joacă etc.;
- Vizitarea grădiniței de către școlari, în cadrul aceluiași parteneriat;
- Organizarea unei ședințe cu părinții copiilor de la grupa mare pentru ca viitorii învățători de la clasa pregătitoare să prezinte oferta educațională a învățământului primar. Această ședință a devenit o necesitate ca urmare a trecerii clasei pregătitoare de la grădiniță la școală. Ședința este de asemenea o modalitate ca preșcolarii să înceapă familiarizarea cu viitorii învățători;
- Păstrarea relației dintre educatoare și copiii deveniți școlari pentru a facilita adaptarea și pentru a sesiza progresele acestora în dezvoltare;
- Desfășurarea unor serbări școlare comune prin care să se stabilească legături interpersonale cu rol important în viitoarea integrare a preșcolarului în mediul școlar;
- Organizarea unor activități metodice comune între educatoare și învățători prin care educatoarele să cunoască mai bine așteptările învățătorilor de la copii atunci când aceștia ajung în clasa pregătitoare.

Primele contacte ale copiilor cu școala îi ajută pe aceștia să se familiarizeze din timp cu instituția, precum și cu persoanele care activează aici, referindu-ne la director, învățători, profesori, elevi, personal didactic auxiliar, toate aceste constatări permițând o stare de liniște și de înlăturare a stărilor sufletești negative. În multe situații, părinții acordă o libertate exagerată copiilor fapt ce se întoarce împotriva lor, iar pentru a recăpăta controlul folosesc școala ca pe o amenințare, ca pe o avalanșă de restricții, de schimbări. Această situație

generează în mintea copiilor o impresie eronată față de școală, cu urmări importante în modul în care copiii vor percepe instituția școlară și cerințele educative ale acesteia.

În grădiniță și în familie copilul nu trebuie intimidat, el trebuie ajutat să înțeleagă școala ca pe un loc minunat, cel puțin la fel de minunat cum e grădinița. El va pătrunde astfel cu optimism în noua etapă a vieții, va dori să cunoască învățătorul, iar relația aceasta va infuența experiențele ulterioare.

Principalii colaboratori și parteneri ai grădiniței sunt părinții și de aceea la fiecare grupă de grădiniță se încheie un parteneriat cu familia. Acest parteneriat presupune organizarea ședințelor cu părinții, desfășurarea de activități comune (de exemplu amenajarea spațiului de joacă), organizarea unor excursii, implicarea părinților în pregătirea serbărilor tematice etc. În cadrul ședințelor educatoarea poate informa părinții despre comportamentul copiilor și despre modalități de a educa acest comport și în cadrul familiei. Se pot discuta aspecte legate de interacțiunea copilului cu ceilalți copii, legate de avenimentele din viața copilului etc. Excursiile și vizitele au meritul de a demonstra copilului că în mediul înconjurător au drepturi, libertăți, dar și îndatoriri și responsabilități față de familie, școală, mediul înconjurător.

Prin toate activitățile pe care le propune, grădinița urmărește să-i facă pe copii să deosebească binele de rău, să știe ce e bine și ce nu e bine să facă, să fie toleranți cu cei din jurul lor. Grădinița îi învață pe copii că nu pot să trăiască singuri ci numai împreună cu ceilalți, încurajându-i să aibă atitudini personale participative.

Bibliografie

- Balint, M., 2008, *Metodica activităţilor de educare a limbajului în învăţământul preşcolar* (note de curs), Editura Universităţii Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca;
- Stoica, M., 2002, *Pedagogie și psihologie*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova;
- Surdu, E., 1995, *Prelegeri de pedagogie generală*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
- Șchiopu, U., (coord.), 1970, *Probleme psihologice ale jocurilor și distracțiilor*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
- Verza, E., 1993, *Psihopedagogie specială*, , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;
- Zlate, Ș., 2003, *Metodica activităților de educare a limbajului și comunicării și contribuția jocului didactic la îmbogățirea vocabularului*, Editura Bren, București.
- ***, 1996, *Dicţionarul explicativ al limbii române*, Editura Academiei Române, Bucureşti;

- ***, 2008, *Învăţământul preşcolar în mileniul III*, Editura Reprograph, Craiova;
- ***, 2009, *Curriculum pentru învăţământul preşcolar*, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti;
- *** 2019, *Curriculum pentru educaţia timpurie*
-

Colegiul Național Pedagogic „Andrei Șaguna” SIBIU
Prof.înv.primar Natea Sofia Ilariana

Valorificarea jocului didactic în activitățile de la ciclul primar

„Jocul este un act de imaginație. Când copiii ies să se joace –să alerge, să zburde, să sară – se activează de fapt un alt fel de cunoaștere. Este un fel de a crede, care le permite copiilor, în cazul în care doresc acest lucru, să fugă mai repede ca vântul, să sară mai sus de nori, devenind într-o clipă parte din exuberanța și zburdălnicia naturii înseși.” (Lewis, 2009)

Susțin includerea jocului cât de des este posibil în activitățile de la ciclul primar, pentru a-i ajuta pe copii să-și dezvolte autocontrolul, abilitățile lingvistce și cognitive, precum și competențe pe care le vor folosi pe toată durata vieții.

Prin joc, copiii experimentează și își exprimă mirarea, curiozitatea, cunoștințele, creativitatea. Pe măsură ce copiii explorează lumea fizică și socială prin joc, ei strâng informații în mod natural și eficient, descoperă relații și iau parte în procese creative. Astfel, ei se dezvoltă emoțional, fizic și intelectual.

Principalul mijloc prin care copilul învaţă și se dezvoltă la această vârstă este jocul – motor al minţii care vrea să exploreze mai mult decât până acum, dar şi al copilului care este însetat după nou. Jocul este „inima” unui program şcolar de succes intervenind în viaţa copilului într-o mare varietate de feluri.

Jocul oferă un context perfect în care copiii să își dezvolte competențele sociale și emoționale. prin interacțiunile din cadrul jocului, copiii învață să își controleze comportamentul datorită motivației intrisece de a rămâne în joc.

<u>BENEFICIILE pentru EL, ELEVUL</u>

- Le dezvoltă încrederea în sine – nu toți copiii au o stimă de sine crescută iar astfel prin joc, se descoperă, se autoîncurajeazăși devin versiunea lor cea mai bună.
- Apar schimbări pozitive în comportamentul elevilor – este posibil ca unii elevi să aibă probleme de atenție, de concentrare sau memorie. Prin joc, își exersează cu ușurință memoria, informația așezându-se mai ușor.
- Își îmbunătățesc rezultatele la învățătură – cunoștințele teoretice sunt mult mai bine fixate, atunci când dascălul folosește jocul didactic ca activitate de învățare.

- Îi ajută la cunoașterea propriului corp – prin intermediul jocurilor kinestezice, copiii își pot descoperi atât punctele slabe cât și punctele tari.
- Învață să își exprime emoțiile într-un mod bazat pe respect – deși cortexul prefrontal nu este dezvoltat pe deplin decât după vârsta de 25 de ani, a-l învăța pe copil să-și gestioneze emoțiile în mod sănătos, este calea cea mai ușoară pentru a învăța empatia și autocontrolul.
- Își dezvoltă empatia – copilul își dezvoltă empatia doar prin imitație, tocmai din acest motiv, în timpul jocului empatizează cu ceilalți jucători, precum și cu situațiile prin care trece.
- Își dezvoltă intuiția și capacitatea de a face alegeri – în timpul jocului este pus în fața multor alegeri, ale căror efecte le observă ulterior, astfel dându-și seama despre importanța deciziilor.
- Le crește capacitatea de adaptare la orice situație – în interiorul realității jocului își înlătură frica de necunoscut, îmbrățișând viitorul cu încredere.
- Le stimulează creativitatea și imaginația – copiii își dezvoltă abilitatea de a depăși obstacole, de a aborda provocări în moduri cât mai creative, acest aspect dezvoltându-le imaginația și creativitatea.
- Își sporesc încrederea în ei înșiși și în ceilalți- pentru un copil ce abia pășește într-o lume nouă, prin joc, își descoperă cel mai ușor calitățile sale și ale celor din jur.
- Învață să coopereze și să lucreze în echipă – în timpul jocurilor, formează echipe cu alți jucători, nereușind să câștige, dacă nu își dezvoltă abilitatea de cooperare, de colaborare, de asumare, de negociere și chiar de conducere a echipei.
- Învață să comunice nonviolent și asertiv – prin joc își adaptează comunicarea la ceilalți jucători.
- Își dezvoltă starea de conștiență – copilul învață în mod prezent cum să-și gestioneze trăirile, să lucreze cu ele și să fie atent la sentimentele și emoțiile sale.

<u>BENEFICIILE pentru NOI, DASCĂLII</u>

- Devenim eficienți – în momentul în care peste 25 de elevi intră în joc, ne ajută să fim eficienți în gestionarea jocului și a participanților.
- Suntem văzuți ca un model de către elevii noștri – elevii îi apreciază enorm pe dascălii care susțin activități „cool|", activități „fun" și desfășoară jocuri în timpul orelor.

- Sedimentăm cunoștințele teoretice – informațiile teoretice prezentate abstract sunt uitate în cel mai scurt timp, dar dacă sunt transmise dinamic, prin joc, sunt reținute un timp îndelungat.
- Ne crește empatia, toleranța și răbdarea cu colegii, elevii și membrii familiei – jocul ne scoate din zona de confort, ne schimbă perspectiva, ne ajută să încălțăm papucii celuilalt și să îi înțelegem alegerile.
- Reduce stresul în timpul orelor – jocul reprezintă o insulă de relaxare într-un ocean de monotonie și stres.
- Respectăm și hrănim geniul din fiecare elev, astfel încât să înflorească și să contribuie activ în societate- prin colaborare empatică, fiecare elev își depășește potențialul propriu și se lansează într-o explorare a eului .
- Avem parte de elevi implicați care dezvoltă valori pozitive și care comunică în mod eficient, dând dovadă de un comportament constructiv – educația primită acasă se continuă indirect la școală prin diverse metode. Jocul este cea mai eficientă metodă, prin intermediul lui fixându-se anumite tipare de comportament. Astfel, devine un mijloc prin care valorile și moralitatea se schimbă, se fixează și capătă noi valențe.
- Ne îmbunătățim relația cu elevii - fiecare profesor își dorește să dezvolte relații sănătoase cu elevii săi, tocmai din acest motiv, jocul este calea perfectă pentru conectarea, comunicarea, dar și relaționarea cu aceștia.
- Ne concentrăm pe susținerea de activități dinamice și interactive – după ce jocul devine una dintre cele mai importante resurse din tolba de activități de învățare, vom susține activități antrenante și captivante.

Toate acste beneficii demonstrează că jocul didactic este calea cea mai rapidă de la monotonie la memorabilitate, prin intermediul căruia îmbini utilul cu plăcutul, teoria cu practica, dar și kinestezicul cu logica și creativitatea.

Utilitatea acestuia este aceea că elevul nu se simte forțat să asimileze o nouă informație, atunci când este transmisă prin joc. Indiferent de activitatea în care este folosit, jocul este o metodă creativă, dinamică, ușor de implementat pentru dezvoltarea inteligenței.

„ Jocul este puntea care poate să unească școala cu viața, activitatea ce permite copilului să se manifeste conform naturii…. Jocurile copilăriei sunt mugurii întregii vieți a omului, căci acesta dezvoltandu-se prin ele, tot prin ele dezvăluie și insușirile cele mai ascunse ale ființei sale.” Frederich Froebel

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitru Alexandrina (2013) - Jocuri didactice pentru formarea și dezvoltarea unor competențe la elevii din clasele învățământului primar, Editura Corint, București;
2. Gai, B (2021) – 100 Jocuri didactice ce pot fi folosite la școală, în online, acasă sau în pandemie, Editura Taida, Iași;
3. Romanescu, Camelia (2017) – Jocul Didactic în învățământul primar, Editura Rovimed Publishers, Bacău;

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ
ȘI MANAGEMENTUL SCHIMBĂRII ÎN ȘCOALĂ

Prof. înv. primar: Neacșu Andreea Elena
Liceul Tehnologic "I. C. Petrescu" Stâlpeni

Principiul fundamental al şcolii incluzive este acela că toţi copiii trebuie să înveţe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultăţile pe care le au sau de diferenţele dintre aceştia.

Şcoala incluzivă trebuie să recunoască şi să reacţioneze la diversele cerinţe ale elevilor, armonizând, pe de o parte stiluri şi ritmuri diferite de învăţare, iar, pe de altă parte să asigure o educaţie de calitate pentru toţi, prin programe de învăţământ adecvate, bună organizare, strategii de predare, folosirea optimă a resurselor şi parteneriatul cu ceilalţi membri ai comunităţilor în care funcţionează. Trebuie să se asigure un continuum al sprijinului şi serviciilor oferite pentru cerinţele speciale în fiecare şcoală."

Viziunea asupra şcolilor speciale „Repartizarea copiilor în şcoli speciale" – sau clase sau secţii speciale într-o şcoală, pe timp nelimitat – trebuie să constituie o excepţie, această soluţie fiind recomandată numai în acele rare cazuri în care s-a demonstrat cu claritate că educarea în clase obişnuite nu poate să vină în întâmpinarea cerinţelor educaţionale sau sociale ale copilului, sau atunci când aceasta este necesară pentru binele copilului în cauză sau al celorlalţi.

Şcolile speciale pot reprezenta o resursă valoroasă pentru dezvoltarea şcolilor incluzive din mai multe puncte de vedere:

- personalul acestor instituţii speciale are experienţa necesară depistării şi identificării timpurii a copiilor cu dizabilităţi;

- de asemenea, şcolile speciale pot servi drept centre de instruire şi centre de resurse de personal pentru şcolile obişnuite;

- şcolile speciale - sau unităţile speciale din şcolile obisnuite – ar putea continua să furnizeze cea mai potrivită educaţie pentru un număr relativ mic de copii cu dizabilităţi, care nu pot fi incluşi în clasele obişnuite ale şcolilor;

Parteneriatul cu părinţii „Educaţia copiilor cu cerinţe educaţionale speciale" este o sarcină care trebuie împărţită între părinţii acestora şi profesionişti. O atitudine pozitivă din partea părinţilor favorizează integrarea şcolară şi socială. Părinţii au nevoie de sprijin pentru a-şi putea asuma rolul de părinţi ai unor copii cu cerinţe speciale.

Educaţia incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunităţi.

Alois Gherguţ în lucrarea "Educaţia incluzivă şi pedagogia diversităţii", defineşte **învăţământul incluziv** ca modalitatea instituţionalizată de şcolarizare a copiilor cu dizabilităţi şi/sau cerinţe educaţionale speciale în structuri şcolare de masă/obişnuite, ca alternativă la şcolile speciale, şi prezintă mai multe dimensiuni:

- Legislativă şi administrativă (se referă la politicile educaţionale, cadrul normativ şi legislativ, resursele materiale şi informaţionale etc.);
- Pedagogică (se referă la necesitatea apropierii condiţiilor de predare-învăţare pentru copiii cu dizabilităţi de cele accesibile celorlalţi copii);
- Socială (accentuează importanţa interacţiunii sociale între copii)

Din perspectiva orientării incluzive**, educaţia de calitate** presupune:

- Oportunităţi reale de obţinere a succesului în experienţa de învăţare;
- Materiale didactice;
- Echipament special;
- Personal suplimentar;
- Noi metode de predare.

Mediul incluziv este acel mediu în care sunt bineveniţi, protejaţi şi educaţi toţi copiii indiferent de gen,caracteristici fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici. (UNESCO)

Un sistem ideal incluziv ar avea următoarele caracteristici.

- Politicile incluzive în şcoală ar conduce la o şcoală care încearcă să includă toţi elevii din comunitate şi în care există un program eficient de integrare pentru toţi elevii noi.
- Elevii au dreptul să studieze orice materie şi să participe la toate activităţile.
- Şcoala dispune de o politică eficientă de reducere a absenteismului elevilor şi de reducere a exmatriculărilor din motive disciplinare, a încercărilor de intimidare şi de abuz asupra elevilor şi între elevi.
- Strategia de elaborare a curriculumului ţine seama de diversitatea elevilor în ceea ce priveşte diferenţele culturale, lingvistice, de sex, realizările şi deficienţele acestora.
- Şcoala realizează adaptări ale clădirii care să o facă accesibilă tuturor.
- Sistemul de evaluare practicat de şcoală apreciază adecvat rezultatele tuturor elevilor.

Formarea continuă a cadrelor didactice are în vedere diversitatea elevilor, politicile şi serviciile de sprijin sunt coordonate global, iar politicile pentru copiii cu cerinţe educative speciale vizează stimularea participării în activităţile obişnuite în clasă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Curs Introductiv de Educație Incluzivă, Centrul European pentru Drepturile Copiilor cu Dizabilități, Autor: M. M. Turza, București, 2017
2. www.educațieincluzivă.info ”.

CĂLĂTORIA PROFESORULUI FORMAT CU UN „TEZAUR DE GREȘELI. GHID DE SUPRAVIEȚUIRE PENTRU PROFESORI”

Carmen Neagu, Liceul de Arte „Margareta Sterian”

În vacanța de vară a anului trecut am scris o carte.

Este o carte dedicată profesorului din mine care, atunci când se apropia 1 septembrie, nu mai voia să meargă la școală. Este profesorul care a fost ani la rând deznădăjduit, frustrat, lipsit de putere și de sens, epuizat emoțional, fără încredere și speranță, amărât, plin de resentimente și de regrete, neputincios, cinic, derealizat, decompensat, confuz, cu o identitate neclară. Scriind prima mea carte, am retrăit momentele când m-am simțit singură și neînțeleasă, când mi-a fost teamă să nu fie criticată și exclusă. Blocată într-o rigiditate de gânduri și reacții, mi-am amintit că nu suportam și nu acceptam lumea/oamenii așa cum sunt, hrănind ideea că sunt neîmplinită din cauza ministerului/statului/sistemului/societății.

Din cercetarea pe care am făcut-o pentru a scrie „Tezaur de greșeli. Ghid de supraviețuire pentru profesori”, am aflat că predarea este una dintre cele mai complexe și solicitante profesii din lume astăzi, necesitând niveluri foarte ridicate de competență cognitivă și emoțională. Ce rol joacă propria psihologie și bunăstare a profesorului în crearea și menținerea unei ore de curs în care toată lumea se simte în siguranță, conectată și implicată în învățare? Un rol enorm. Atunci când suntem limitați de spațiul unei clase și de timpul unui orar, răspunsul la stres este declanșat automat. Prin urmare, este nevoie de un efort suplimentar pentru a îi ajuta pe toți să se simtă în siguranță în aceste condiții. Profesorii au nevoie de un grad foarte înalt de competență socială și emoțională pentru a face acest lucru. Majoritatea dintre noi nu suntem pregătiți să facem față cerințelor emoționale și cognitive ale clasei de astăzi, respectiv anxietății, depresiei și atacurilor de panică; necesită învățare și dezvoltare personală care nu este de obicei disponibilă în formarea profesională pentru dascăli.

Acum cinci ani, după ce am experimentat tot ce se putea în sistemul public de învățământ, am început facultatea de psihologie și psihoterapia personală care m-au ajutat să înțeleg în ce film jucam fără să fiu pe deplin conștientă de rolul meu. Cartea mea s-a născut din frustrările ventilate într-un cabinet de psihoterapie. Aici am descoperit cine sunt, cum am ajuns să predau și că ceea ce fac ca profesor și ca psiholog este valoros.

În „Tezaur de greșeli” am creionat o serie de direcții în care poți să privești și decizii din care poți alege pentru ca să fii împlinit în rolul tău de dascăl: un profesionist de succes, cu suficient timp liber și răbdare pentru familie și pentru pasiuni, cu siguranță financiară, entuziast și încrezător în propriile puteri și valori, creator cu sens, reglat emoțional la propriile nevoi și la nevoile oamenilor din jur, liber să își trăiască alegerile, în pace cu deciziile/greșelile/gândurile lui, rezilient, conectat la grupuri profesionale cu aceleași valori ca ale lui, curios să își deseneze viața, flexibil în gândire, demn, capabil să spună *Nu știu* & *Nu pot*, mulțumit cu *Suficient de bun* în domeniul în care activează, deschis la experimentare și eșec, capabil să accepte că anumite lucruri pe care le gândea în trecut erau greșite.

Cartea a venit însoțită de un jurnal de practică, „Îmblânzirea anxietății. Ghid terapeutic pentru profesori”, gândite de psihologul din mine însoțit de profesorul cu o experiență de 17 ani la catedră, capabil să își valorizeze eșecul și greșelile umane. Anxietate, depresie, emoții reprimate, tonul ridicat al neputinței, perfecționism, frica de eșec, grija mai mare față de ce cred cei din jur în detrimentul grijei de Sine, toate acestea capătă sens și soluții în cele 184 de pagini gândite să fie trăite și simțite.

O coloratură de emoții am trăit la lansarea online a cărții , dar mai ales la prima lansare cu prezență fizică, acasă la Buzău. Îmi aduc aminte un cântec lin la început și la sfârșit, presărat cu amintiri de suflete mari care m-au fascinat când eram mică rememorate de Angelina Rivera-Rocabado, cu admirarea oamenilor care învață la orice vârstă așa cum este doamna Cornelia Staicu, cu asumarea umanității și a tuturor nuanțelor ei întocmai cum a zis Oana Matache în filmul lansării (https://youtu.be/ARdmCTKEuXQ), cu mirare în fața naturii îmblânzite în parcul de aventură creat de Camelia Enache, cu siguranța pe care ți-o dă apartenența la o comunitate empatică și educată invocată de Anca Fotin, cu observarea derapajelor din școală și din societate și „făcutul ceva" la îndemnul formulat de Monica Mocanu, cu orientarea după busola științei și cu practicarea speranței acolo unde certitudinea nu luminează.

Emoționant a fost să mă așez într-un cerc al povestitorilor la lansarea cărții din București și să împărtășesc gândurile și trăirile mele impregnate cu angoasa din școală. Am stat în cercul vulnerabilității, alături de șase colege și două foste eleve, și ne-am dat voie să ne privim unele pe altele cu ochii sufletului.

De ce avem noi, profesorii, nevoie să ne spunem poveștile?

Voi răspunde cu un fragment din carte:

„Spune-ți poveștile din școală în contexte binevoitoare și sigure din punct de vedere psihologic. Această împărtășire a poveștilor ar putea deveni povestea sau cartea carierei noastre cu toate experiențele și sensul pe care aceasta îl are în viața noastră. Reconstrucția narativă și disponibilitatea profesorilor de a-și spune poveștile au un mare potențial de a împuternici dascălul, deoarece oferă o conectare intelectuală, socială și emoțională semnificativă cu colegii. Pentru a înțelege vulnerabilitatea profesorilor și impactul acesteia asupra vieții și carierei lor, este necesar să îi învățăm pe ceilalți să ne asculte cu atenție, dincolo de relatarea descriptivă a evenimentelor și să pătrundă straturile morale și politice ale sensului. Pentru a ajunge la perspectivele care facilitează acțiunea de împuternicire, noi ar trebui să împingem reflecția dincolo de aspectele cognitive, la rădăcinile morale și politice ale poveștilor. În vremurile în care, poveștile mari și cuprinzătoare își pierd puterea ca surse de sens existențial, oamenii sunt aruncați înapoi în poveștile lor individuale și judecățile personale. Chiar dacă o astfel de individualitate poate da un sentiment de autonomie și libertate personală, ea implică, de asemenea, o mare vulnerabilitate la sentimentele de singurătate, incertitudine și îndoieli.

Recunoașterea și înțelegerea propriei povești de carieră, în special în compania celorlalți, este un pas către abordarea incertitudinii.”

Despre autoare

Carmen Neagu este licenţiată în istorie și filologie (UAIC Iași), deține un master în Istoria evreilor și ebraistică (UAIC Iași), este bursieră Extensive Reading Foundation (Japonia) și IATEFL (UK), are o certificare TKT PRACTICAL (Universitatea Cambridge) și o formare în Critical Thinking in Language Learning and Teaching (Universitatea Oregon), cu o experiență de peste 15 ani în predarea limbii engleze într-un liceu din Buzău pentru care a primit distincția European Language Label în 2013 (ANPCDEFP). În 2020 a absolvit Facultatea de Psihologie din Brașov și a devenit facilitator Mentalitate Deschisă în Educație și Dream Manager. În prezent este profesor, psiholog clinician și psihoterapeut integrativ în supervizare.

Facebook: https://www.facebook.com/Carmen.S.Neagu

LinkedIn: https://www.linkedin.com/Carmen-Neagu

YouTube: https://www.youtube.com/NeaguCarmen

Bibliografie:

Neagu, C. (2022). *Tezaur de greșeli. Ghid de supraviețuire pentru profesori*, Buzău.

ROLUL ARTEI TEATRALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Neagu Elena-Roxana
Grădinița cu program prelungit nr. 45 Constanța

Teatrul are un impact puternic asupra laturii morale a copilului, oferă modele de comportament și contribuie în același timp la educarea limbajului. De altfel, preșcolarul învață prin mici reprezentări scenice dicția, mimica, își poate depăși timiditatea și dezvolta încrederea în sine.

Încă din primii ani din viață, copilul este educat prin mijloace teatrale, înainte ca acesta să le cunoască, prin imitarea unor gesturi, acțiuni, etc. Astfel, teatrul se dovedește a fi un mijloc eficient în învățare. Arta teatrală poate avea un caracter interdisciplinar deoarece teatru poate îmbina elemente în reprezentarea artistică din muzică, dans, arte plastice, ajutându-l astfel pe elev să învețe mai ușor.

Poarta către lumea teatrului este deschisă prima dată de către educatoare într-un mediu educațional, unde aproape toate activitățile sunt gândite și realizate sub forma unui joc, unde aceasta se comportă asemeni unui actor: are contact vizual permanent cu cei mici, mișcarea corporală și gesturile se încununează pentru a-i provoca pe preșcolari să descopere noi informații în lumea fantastică zugrăvită de cadrul didactic.

Copiii sunt mereu creativi, iar acest lucru se poate vedea în jocurile lor "de-a mama", "de-a pompierii", unde ei pot intra în pielea unui personaj, iar acest aspect poate fi fructificat în activitatea didactică, reprezentând o modalitate prin care cadrul didactic poate dezvolta celor mici o serie de abilități, capacități și deprinderi.

Cei mici îndragesc teatrul, iar în momentul când vizualizează o piesă, pentru ei personajele reprezentate există cu adevărat și se simt transpuși în povestea jucată, trăind fiecare secvență. De asemenea, am observat de-a lungul timpului că ei ar putea interveni într-un spectacol pentru a-și ajuta personajul preferat sau eroul. Teatrul le transmite copiilor încă de la vârste mici mesaje cu încărcatură morală, norme de conduită și reprezintă o cale de a-l scoate pe copil din rutina de zi cu zi. Astfel, piesele de teatru accesibile copiilor pot transmite informații într-o manieră plăcută despre modele de comportare în societate, pe care educabilii le pot înmagazina cu ușurință.

Trăind într-o societate în permanentă schimbare, cadrul didactic trebuie să țină pasul, să adapteze și să-și regândească demersul didactic în procesul instructive-educativ ținând cont de particularitățile individuale și de vârstă ale preșcolarilor din grupă. Elementele teatrale inserate

în timpul sau pe parcursul activităților aduc bucurie și dorința de implicare a copiilor. De altfel, poveștile reprezentate de ei sau cadru didactic prin măști, siluete ajută la dezvoltarea laturii morale a copilului și a limbajului.

Un rol important în teatru îl are limbajul, atât cel verbal, nonverbal și paraverbal, prin intermediul căruia se pot transmite sentimente, idei, gânduri și emoții. Putem analiza discuția dintre un copil și păpușa lui care "s-a îmbolnăvit", unde se poate observa capacitatea acestuia de a improviza replici fără să aibă lecții de teatru și cum reușește să însuflețească obiecte oferindu-le trăiri omenești.

Cadrul didactic din învățământul preșcolar folosește aproape în fiecare zi elemente de artă teatrală, îndeosebi la activitățile de comunicare, deoarece acestea ajută la dezvoltarea comunicării verbale, nonverbale, a dicției și sunt de altfel, sprijin în procesul instructiv-educativ. De asemenea, copiii sunt mai atrași de noile informații și dornici să recepteze cunoștințele atunci când li se captează atenția cu o marionetă ce le poate vorbi, o păpușă sau o mască.

Arta teatrală în procesul instructiv-educativ aduce celor mici bucurie, emoție împletite cu noi cunoștințe, pe care educabilii le pot înmagazina cu ușurință. Copiii își pot dezvolta prin intermediul teatrului spiritul de observație, capacitatea de ascultare și concentrare, improvizație, atenție, încredere în sine, precum și exprimarea corectă, clară și expresivă..

R., Byers consideră că este în firea copiilor creativitatea, că ei se nasc cu ea și poate fi stimulată și dezvoltată de adult în funcție de mijloacele pe care i le oferă. De exemplu, cel mic poate crea o întragă lume imaginară cu personaje pornind doar de la o pălarie sau o jucărie. Autorul numește această activitate "joacă dramatică", dar ca stadiu al dramaturgiei creatoare. Joaca dramatică este definită de R., Byers ca fiind o activitate spontană a copiilor de vârstă mică, care își imaginează că sunt alte personae.

K. S., Stanislavski, subliniază faptul că nu poate exista artă fără trăire, iar actorul trebuie să transmită sentimentele personajului pe care îl îmbracă având dicție (cu ridicarea și coborârea tonului), un stil de mers, plasticitate în mișcare. Chiar și în micile reprezentări în grupă, în cele de improvizație, jocuri de rol, exerciții de dramatizare, cadrul didactic trebuie să urmărească modul în care fiecare elev reușește să se exprime, mimica, limbajul corpului, spunându-le că replicile pot transmite un conținut, iar poziția corpului altceva.

Procesul de învățământ trebuie să aducă elemente de noutate, să utilizeze mijloace din ce în ce mai inovatoare și să-i provoace pe elevi să descopere și să experimenteze noi achiziții, iar teatrul, care reprezintă o formă de educație formală poate aduce o schimbare, o revigoare în

activități. De altfel, arta teatrală aduce mereu bucurie împletită cu o cantitate mare de noi informații utile educabililor.

În timpul actului didactic, cadrul didactic este în fața elevilor asemeneni unui actor, care transmite publicului gânduri și sentimente îmbracate frumos și îmbinând într-un mod armonios tonalitatea, mișcările corpului și intonația. La fel cum un actor, care are grijă ca elementele verbale, nonverbale și paraverbale să se afle în interdependență, la fel și profesorul, trebuie să țină cont de acestea pentru a comunica mai ușor, iar mesajul transmis să fie receptat corect de către educabili.

În funcție de vârsta și particularitățile preșcolarului se alege conținutul și personajele piesei. Implicarea preșcolarilor în interpretarea unor piese de teatru pentru copii, aceștia învață să utilizeze și să fructifice cunoștințele asimilate în cadrul unor activități, astfel că, prin intermediul teatrului se pot evalua informațiile dobândite de copii. Astfel, ei învață să își comunice ideile și să colaboreze în cadrul unui grup, învățând să-și asculte colegul.

Profesorul are rolul de a-i apropia pe cei mici de teatru deoarece acesta le poate aduce numeroase beneficii în activitățile de predare-învățare. Jocurile de rol pot deveni soluții pentru îmbunătățirea exprimării școlarului mic, iar dramatizările îl pot ajuta pe copilul timid să iasă din carapace. Anumite secvențe teatrale vizionate de preșcolari, pot deveni situații de învățare prin descoperire, iar întâmplările din poveștile preferate, poate determina apariția unei dezbateri cu păreri pro și contra legate de personaje, oferindu-le astfel un imbold uriaș de comunicare, o cale de exprimare liberă. Important este ca profesorul să valorifice fiecare idee a celor mici, indiferent de valabilitatea acesteia, pentru că educabilii știu că pot învăța și din greșeli. Astfel că, introducerea artei în educație va stimula participarea copiilor la activități și va ajuta la dezvoltarea sentimentelor social-emoționale.

În teatru este nevoie de emoție în acțiune, iar jocurile de rol, dramatizările îi oferă copilului ocazia de a empatiza, de a simți trăirile celorlalți prin interpretarea rolurilor. De altfel, jocul constituie o modalitate prin care îl implică active pe preșcolar în procesul de predare-învățare, aici regăsindu-se în rolul de actor și nu de spectator, participând cu spontaneitate la acțiune. Atât teatrul dramatic, cât și teatrul de păpuși vizează comunicarea preșcolarului prin diferite metode și mijloace ajutându-l pe acesta să reușească să-și exprime emoțiile, trăirile și să-și dezvolte exprimarea corectă și clară în propoziții.

Introducerea teatrului dramatic în educație reprezintă o modalitate de instruire ce urmărește modul de exprimare a copilului, cât de bine își gestionează mișcările corporale emoțiile, cum își organizează ideile pentru a transmite un mesaj, dezvoltarea vocabularului dar și modul în care interacționează cu ceilalți. Personajele de caracter întâlnite în operele dramatice,

în general sunt inspirate din viața cotidiană, iar actorii intrând în pielea altcuiva își schimbă atitudinea, impresiile, starea, privirea. Majoritatea oamenilor în viața de zi cu zi nu pot avea un stil asemenea rolului pe care îl joacă. Un exemplu ar fi, în sala de clasă, cadrul didactic îi oferă unui copil timid rolul unui erou, (Harap Alb), care trebuie să fie curajos și să salveze prințesa. În afara spectacolului, preșcolarul stă cuminte în banca lui și nu ar putea face nimic rău nimănui. În timpul scenetei, el îmbracă haina personajului, încercând să-i imite personalitatea, iar după terminare, își dă jos „masca".

Dramaturgia pentru copiii, sub forma spectacolelor de teatru poate constitui unul dintre cele mai puternice mijloace de influențare asupra sentimentelor și convingerilor morale, asupra imagnației, a gustului estetic și a caracterului uman în formare. Deoarece în dramatizări sunt redate stările sufletești ale personajelor prin mișcare și mimică, se dezvoltă foarte mult spiritul de observație, discernământul, puterea de analiză a copilului.

Prin intermediul teatrului dramatic, se poate urmări progresul copiilor în dezvoltarea exprimării orale, a sensibilității artistice, a potențialului creator, precum și a abilităților actoricești. Preșcolarii își aprecieză astfel propriile creații, precum și ale celorlalți, învață să acționeze în diferite situații, să realizeze dialoguri cu ceilalți, ajutând la dezvoltarea vocabularului.

Consider că arta teatrală poate deveni instrument în educație atunci când produce schimbări de comportament. Copii vor fi bucuroși să realizeze o activitate diferită de cea tradițională. Folosindu-și astfel creativitatea, profesorul transformă lecția într-un spectacol și punându-i pe copiii în rolurile unor mici actori.

Bibliografie:

1. Apostol, R. (2018). *Teatru ca metodă. Teatru educațional*. București: Editura UNATC Press;
2. Banu, G. & Tonitza-Iordache, M. (1975*). Arta teatrului. Studii teoretice și antologie de texte*. București: Editura Enciclopedică;
3. Boal, A. (2005). *Jocuri pentru actori și non-actori, teatrul oprimaților*. București: Editura Fundația Concept;
4. Byers, R. (1970). *Teatrul izvor de fantezie creatoare*. București: Editura Didactică și pedagogică;
5. Chateau, J. (1967). *Copilul și jocul*. Timișoara: Editura Didactică și Pedagogică;
6. Drimba, O. (1973). *Teatrul de la origini până a*zi. București: Editura Albatros;
7. Faber, A. & Mazlish, E. (2013) *Comunicarea eficientă cu copiii*. București: Editura Curtea Veche;
8. Hellriegel, D. & Slocum, J. & Woodman, R. (1992). *Organizational Behaviour*, New York: West Publishing Company;
9. Hobjilă, A. (2012). *Comunicare, discurs, teatru.* Iași: Editura Institutul European;
10. Istvan, K. (1956), *Teatrul de păpuși în școală*. București: Editura de Stat didactică și pedagogică

STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR ÎN CADRUL ORELOR DE LITERATURĂ PRIN FOLOSIREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

Viviana Neagu

Școala Gimnazială nr. 1 Comuna Slobozia-Conachi

Este bine cunoscut faptul că învăţământul modern trebuie să urmărească formarea de persoane capabile să se adapteze cu uşurinţă la solicitările sociale şi psihologice ale vieţii. De-a lungul timpului, specialiștii au observat că, dintre metodele de predare folosite la clasă, cele clasice clasice sunt formale, abstracte, fără caracter aplicativ, promovând competiţia şi dezvoltând motivaţia extrinsecă şi relaţiile rigide, pe când metodele moderne sunt activ-participative, concrete, încurajând munca independentă, iniţiativa, creativitatea, autoevaluarea, cooperarea și dezvoltând motivaţia intrinsecă.

Metodele activ-participative favorizează implicarea totală a elevului, învăţarea fiind un act personal. Aceste metode presupun activism, dorinţa de a observa, de a explora, de a explica, de a descoperi. În această categorie intră metodele care mobilizează energiile elevului şi îl ajută să îşi concentreze atenţia, stârnindu-i curiozitatea.

Prin folosirea metodelor activ-participative, se creează contexte de învăţare în care elevii apelează la operaţii mintale precum: observarea, comparaţia, clasificarea, categorizarea, organizarea, analiza, sinteza, comunicarea, explicarea cauzelor, verificarea, corectarea, interpretarea, evaluarea, gândirea critică, anticiparea, extragerea de informaţii etc. Aceste metode conduc, într-o manieră organizată, la obținerea interactivității între membrii unei clase de elevi, între membrii grupurilor mai mici sau între membrii unei perechi, prin încurajarea schimbului liber de cunoștințe, de experiențe, de idei, prin confruntarea de opinii și susținerea de argumente, în vederea lămuririi unor neclarități și a rezolvării unor probleme.

Există o gamă variată de metode interactive, ele putând diferi în funcție de sarcina de lucru urmărită. Astfel, unele metode propun jocuri de roluri interactive, altele favorizează cooperarea sau urmăresc producerea de idei.

Metodele activ-participative declanșează o stare de învăţare activă, bazată pe propria activitate. Predarea oricărei materii nu trebuie să fie o simplă transmitere de informații, ci o cale prin care sunt stimulate și dezvoltate capacităţile intelectuale ale elevilor, dar şi procesele şi operaţiile care stau la baza acestor capacităţi. Dacă metodele tradiţionale fac din elev un simplu reproducător al

informaţiilor oferite de profesor, metodele activ-participative solicită acestuia participarea activă la procesul învăţării, el fiind pregătit să-şi însuşească cunoştinţele prin efort propriu, prin intermediul gândirii şi al altor tuturor funcţiilor intelectuale.

În lucrul cu metodele moderne, profesorul are un rol crucial, el organizând învăţarea şi susţinând efortul elevilor. Este cunoscut faptul că metodele activ-participative sunt mai greu de aplicat în practică, întrucât sunt cronofage și solicită o muncă mai complexă şi diferenţiată din partea profesorului. Promovarea lor necesită aşadar o schimbare de atitudine din partea profesorului care va fi, evident, urmată de o transformare a conduitei elevilor.

Prin caracterul lor formativ şi diferenţiat, metodele activ-participative contribuie, aşadar, la dezvoltarea potenţialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale şi, în mod cert, la creșterea calităţii învăţării. Prin folosirea lor, în proiectarea lecţiilor se ţine seama de elev aşa cum este el, ținându-se cont de resursele lui intelectuale, fizice şi motivaţionale. Prin specificul lor, aceste metode ţin seama de faptul că elevul se dezvoltă şi se formează în timp ce învaţă, asimilând materia în ritm propriu. În vederea creşterii eficienţei învăţării la elevii de gimnaziu, se pot folosi numeroase metode în cadrul orelor de limba și literatura română.

Explozia stelară este o metodă asemănătoare brainstorming-ului şi presupune crearea de întrebări la întrebări. Se urmăreşte obţinerea cât mai multor întrebări şi implicit, a cât mai multor conexiuni între concepte, stimularea creativităţii individuale şi de grup. Prima etapă este propunerea temei sau a problemei, urmată de organizarea clasei pe grupe. Urmează înşiruirea cât mai multor întrebări uzuale, de tipul: Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?, Din ce cauză?.

Prin intermediul exploziei stelare se poate aborda fragmentul din manualul de clasa a VI-a extras din opera *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă. Elevilor li se poate cere să completeze o schemă în funcție de următorii parametri: ce face-acțiunea, când-plasarea acțiunii în timp, unde-plasarea acțiunii în spațiu, cum-modul în care se desfășoară acțiunea, de ce-motivația personajelor. Elevii formulează ei înșiși întrebări pornind de la text, oferind totodată și răspunsuri la ele.

Metoda este relaxantă, ușor de aplicat oricărei clase și îi ajută pe elevi să înţeleagă felul în care trebuie să urmărească un text în vederea înţelegerii lui, fiind încurajaţi astfel să înveţe să îşi pună singuri întrebări atunci când învaţă.

Teoria inteligențelor multiple se bazează pe concepția că există opt forme distincte ale inteligenţei: inteligenţa lingvistică, inteligenţa logico-matematică, inteligenţa muzical-ritmică, inteligenţa spaţial-vizuală, inteligenţa naturalistă, inteligenţa corporal-kinestezică, inteligenţa intrapersonală, inteligenţa interpersonală. După aplicarea unui chestionar pentru identificarea tipului de inteligență predominantă, elevii sunt organizați pe grupe, primind sarcini diverse.

La clasa a V-a, folosind ca text suport poezia *Primăvara* de Virgil Carianopol, se poate cere elevilor interpretarea figurilor de stil (inteligenţa lingvistică), scrierea unui enunţ al unei probleme simple de matematică în care să folosească unele cuvinte din poezie, de exemplu: *ghiocei*, *crini*, *toporaşi*, *codri* (inteligenţa logico-matematică), transpunerea, într-un desen, a peisajului de primăvară prezentat în operă (inteligenţa spaţială), crearea și interpretarea unei scurte scenete cu titlul *Primăvara* (inteligenţa corporal- kinestezică), punerea pe note a textului poeziei (inteligenţa muzicală), conceperea unui plan de salvare a universului înconjurător (inteligenţa naturalistă), crearea unui dialog între primăvară și un alt anotimp (inteligenţa interpersonală), scrierea unei compuneri descriptive cu titlul *Primăvara* (inteligenţa intrapersonală).

Metoda se poate aplica, la clasa a VI-a, atunci când se vorbește despre textul descriptiv în versuri. Folosind ca text suport opera *Balul pomilor* de Dimitrie Anghel, se poate cere elevilor interpretarea figurilor de stil (inteligenţa lingvistică), scrierea unui enunţ al unei probleme simple de matematică în care să folosească unele cuvinte din poezie, de exemplu: *caişii, zarzării, prunii, an* (inteligenţa logico-matematică), transpunerea, într-un desen, a peisajului de primăvară prezentat în operă (inteligenţa spaţială), crearea și interpretarea unei scurte scenete cu titlul *Balul pomilor* (inteligenţa corporal-kinestezică), punerea pe note a textului poeziei (inteligenţa muzicală), conceperea unui plan de salvare a universului înconjurător (inteligenţa naturalistă), crearea unui dialog între caiși, zarzări și pruni (inteligenţa interpersonală), scrierea unei compuneri descriptive cu titlul *Balul pomilor* (inteligenţa intrapersonală).

Metoda cadranelor urmărește rezumarea şi sintetizarea unui conţinut informaţional. Metoda poate fi folosită în etapa de reflecţie, atunci când elevii de clasa a V-a studiază, de exemplu, opera *La titanul Atlas* de Alexandru Mitru.

Elevii citesc textul, apoi sunt solicitaţi să compleze cadranele. În cadranul I, elevii trebuie să descrie pe fiul lui Zeus, în cadranul al II-lea precizându-se de ce a hotărât Perseu să coboare în grădina titanului. În al III-lea cadran, elevii vor menționa calitățile lui Perseu, iar în al IV-lea cadran, elevii vor scrie ce i-a impresionat.

Diagrama Venn este formată din două cercuri care se suprapun parţial. În zona în care se suprapun cele două cercuri se grupează asemănările, iar în zonele rămase libere se notează deosebirile dintre două aspecte, idei sau concepte.

Metoda poate fi aplicată atunci când se studiază, la clasa a V-a, basmul *Zâna Munților*, cules de Petre Ispirescu. Elevilor li se poate cere să compare basmul amintit cu alte basme cunoscute lor. Astfel, în părţile separate ale cercului, elevii trebuie să scrie însușirile care sunt unice fiecăruia dintre cele două personaje comparate, Făt-Frumos și fiul împăratului, iar în partea de suprapunere elevilor li

se cere să înregistreze atributele pe care le au în comun cele două personajele. Metoda îi ajută pe elevi să ordoneze informaţiile din operele citite şi să le privească în ansamblu.

Printre cerințele unui învățământ de calitate se numără folosirea de metode variate de predare-învățare-evaluare, îmbinarea activităţilor de învăţare în grup, cu munca independentă. Datorită metodelor active, elevul devine subiectul învăţării, contribuind la propria formare, prin angajarea intensă a tuturor forţelor psihice de cunoaştere, dezvoltându-şi gândirea critică şi motivaţia pentru învăţare.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
2. Eftenie, Nicolae, *Introducere in metodica studierii limbii si literaturii romane*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2008.
3. Goia, Vistian, *Didactica limbii şi literaturii române pentru gimnaziu şi liceu*, Editura Dacia, Cluj, 2008.
4. Ilie, Emanuela, *Didactica literaturii române*, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
5. Norel, Mariana, Bucurenciu, Petru, Dragu, Mihaela, *Limba şi literatura română*, clasa a VI-a, Editura Didactică și Pedagogică S. A., București, 2018.
6. Pamfil, Alina, *Limba si literatura romana in gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2009.
7. Popa, Cătălina, Tofan, Onorica, Corcăcel, Elena, Isaia, Viorica, *Limba și literatura română*, clasa a V-a, Editura Intuitext, București, 2017.
8. Sâmihăian, Florentina, Dobra, Sofia, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman, Anca, *Limba și literatura română*, clasa a V-a, Editura Art, București, 2017.

“Metodica predării elementelor de limbaj plastic în școlile generale”

Autor: Alina Nealcoș, prof. Arte Vizuale
Liceul de Arte “Sigismund Toduță” Deva, jud. Hunedoara

Procesul educativ ce își propune să formeze personalități armonioase, înzestrate cu spirit critic față de multiplele aspecte ale realității, trebuie să țină seama de dezvoltarea capacității creatoare, a elevilor, din spațiul imaginației și emotivității. Rolul meu, ca și profesor, fiind de a facilita procesul cunoașterii ce presupune distingerea comunicării vizuale, auditive și mixte din cadrul orelor de educație plastică; de a mă face înțeleasă, de-a produce reacții pozitive prin ceea ce transmit, în acest sens am rolul de a întreprinde exerciții de antrenament pentru a privi, a vedea, a căuta și a extrage informații despre formă, culoare, textură, structură etc., în așa fel încât informațiile să poată fi prelucrate prin filtrul gândirii elevilor.

Colaboarea care se creează în timpul orelor, devine mai fructuoasă, în cazul în care atmosfera creată este una destinsă, relaxantă iar dialogul, folosit ca metodă principală, mă ajută să le ușurez accesul spre o înțelegere cât mai clară, spre o exprimare cât mai personală și mai creativă, obținând astfel feed-back-ul (modalitatea prin care finalitatea redevine cauzalitate). Este important, ca profesor, să pun elevii în diverse situații de învățare, stabilind mereu noi ipostaze și situații de lucru, să motivez activitatea elevilor prin forme de învățare pozitive, cu aprecieri verbale cât și non-verbale[1], să-i ajut să depășească orice situație, să evite etapele neplăcute sau dificile. Folosind cu simțul răspunderii, toate aceste metode în cadrul orelor observ că aceștia participă mult mai activ în demersul creator al orelor și sunt mai încerzători în forțele proprii.

În cadrul orelor de educație plastică este bine să țin seama de organizarea muncii școlare și de înțelegerea rolului asupra elevilor, de organizator al activității, în funcție de programa școlară, și nu de furnizor de informații sau cunoștințe.

Nu putem vorbi de performanță dacă nu ținem seama de nivelul de vârstă al elevilor, de cerințele care se stabilesc prin programa școlară. Învățământul gimnazial trebuie să răspundă unor cerințe sociale ușor evaluabile.

[1] V.Marcu, M.Marinescu- Educația omului de azi pentru lumea de mâine,Editura Universității din Oradea 2003, p.186

Programa școlară trebuie concepută în așa fel încât să permită centrarea pe competențele ce se doresc a fi formate la elevi, simultan cu realizarea corelării între conținuturile învățării și aceste competențe[2]. Concordanța acestora se face în cadrul ”Unității de învățare”, ce sunt proiectate ca activități de învățare pornind de la obiectivele cadru.

Obiectivele cadru sunt urmărite de-a lungul mai multor ani de studiu, având un grad mai mare de generalizare și complexitate, și se referă la formarea capacităților și atitudinilor specifice disciplinei. Pentru disciplina noastră de studiu avem:

- Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate
- Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice
- Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic
- Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual- artistic.

Urmărind realizarea acestor obiective cadru, se pot distinge unitățile de învățare, ce trebuie să se regăsească în activitatea elevilor de la clasă. Diferențierea pe nivele de clase se realizează prin intermediul altor elemente ale programelor, și anume: *obiectivele de referință, competențele specifice* și *coținuturile.*

Dacă obiectivele cadru și conținuturile sunt elemente fixe, obligatorii în programă, demersul didactic de realizare este lăsat la atitudinea profesorului, prin alegerea unor obiective de referință și competențe specifice, dezvoltate și întregite pe perioada anilor de studiu.

Pe parcursul dezvoltării conținutului informațional, observăm importanța demersului în realizarea competențelor propuse. Astfel încât competențele specific par a fi o reluare a obiectivelor de referință, însă ceea ce le diferențiază este caracterul lor cuantificabil și strânsa legatură cu conținuturile.

În final putem observa că pentru atingerea obiectivelor și realizarea planificării am parcurs anumite etape în care: am stabilit succesiunea conținuturilor, am grupat conținuturile în unități tematice, am creat legătura între obiectivele de referință și conținuturi, și am alocat timp considerat suficient pentru fiecare conținut în parte. Toate acestea fiind în favoarea facilitării procelui de educație.

[2] R.Filimon, M.Bacoș- Psihopedagogie, cap XXIII, Editura Universității Oradea

Orice educație presupune influența unui individ asupra altuia, deci influența mea ca profesor este și va fi factorul esențial și pozitiv al dezvoltării raționale alcopilului. În munca la catedră încerc să folosesc anumite metode cât mai eficiente în dezvoltarea sensibilității, creativității și gustului estetic. Astfel familiarizarea cu elementele de limbaj plastic, cu opera de artă și cu mesajul corect transmis se formează în cazul în care folosesc un limbaj accesibil, creez conexiuni între partea teoretică și cea practică, dau dovadă de continuitate în modul de expunere al problemelor plastice.

Aceste ore îi ajută pe elevi să-și însușească cunoștințe referitoare nu doar la elementele de limbaj plastic, ci și la formarea deprinderilor și priceperilor de folosire a tehnicilor și instrumentelor de lucru. Metodele folosite la clasa sunt diverse și țin cont de particularitățile de vârstă, de scopul și obiectivele propuse. Accentul îl pun totuși pe cele active, participative, care antrenează elevii în munca de căutare și găsire a noi soluții pentru problema plastică stabilită. Aceste metode didactice sunt în strânsă legatură cu mijloacele dicactice, astfel folosim mereu ca exemple, pentru a susține și a motiva informația, albumele de artă, reproduceri, lucrări ale altor elevi, manualul etc. Ca ultimă etapă a procesului educativ, avem evaluarea ce este considerată ca diagnostic final al obiectivelor atinse de elev și este o încununare a utilizării metodelor didactice.

Domeniul artelor oferă copilului degajare şi siguranţa de sine prin expunerea trăirilor interioare cu ajutorul elementelor de limbaj plastic, devenind mai creativi; oferă dezvoltarea percepţiei estetice corecte faţă de valorile reale ale societăţii. Unul din obiectivele propuse constă în conştientizarea frumosului de urât, a valorii de non-valoare, să-i determin să recunoască frumosul, să fie receptivi la adevăratele valori estetice.

Bibliografie:

1. R.Filimon, M.Bacoș- Psihopedagogie, cap XXIII, Editura Universității Oradea
2. V.Marcu, M.Marinescu- Educația omului de azi pentru lumea de mâine,Editura Univer
sității din Oradea 2003

UNLOCKING LANGUAGE POTENTIAL:
THE IMPORTANCE OF CREATIVE WRITING IN ESL CLASSES

SORANA NECULA,
COLEGIUL NAȚIONAL GEORGE COȘBUC, CLUJ-NAPOCA

Creative writing is an important tool for developing language skills in ESL classes for several reasons: not only does it develop language skills, encourage language production or foster creativity, but it also personalizes learning and it definitely builds confidence. Writing creatively requires students to use a range of language skills, such as vocabulary, grammar, and sentence structure. By practicing these skills in a creative context, students can develop them in a more engaging and effective way. Creative writing encourages students to use the language they have learned in a meaningful way, promoting language production and helping them develop their ability to communicate effectively. It allows students to express their ideas, thoughts and feelings in a creative and imaginative way. This helps them to develop critical and creative thinking skills, which are important for success in language learning and beyond. Such activities provide a platform for students to personalize their learning experience. They can choose topics that interest them, use language in a way that is relevant to their lives, and create texts that reflect their own personalities. Creative writing can also help build students' confidence in using the language. By expressing themselves creatively, they can develop a sense of ownership over their language use and feel more confident in their ability to communicate effectively.

One type of creative writing activity that can be used in ESL classes is free writing. This involves giving students a prompt or topic and asking them to write freely for a set amount of time, without worrying about grammar or structure. Free writing can help students to generate ideas and practice using vocabulary and grammar in a natural way. Free writing is a great way to help students who struggle with writing to overcome writer's block. By giving them the freedom to write without any constraints, students can build their confidence and develop their writing skills. Moreover, it allows students to use their imagination and be creative. This can help them to develop their writing skills

and express their ideas and feelings in a more meaningful way. By writing without stopping, they can practice using the language in a more natural and spontaneous way and as hey write, they can practice using new words and grammar structures, which can help to reinforce what they have learned in class. Teachers can ask their EFL students to write about a variety of topics during free writing exercises: students can write about their own experiences and feelings (this can help them to develop their writing skills and express themselves in a more personal and meaningful way); they can write about current events or news stories that interest them, thus helping them to develop their understanding of the world and practice using the language in a more relevant way. Teachers can provide students with creative writing prompts, such as a picture or a sentence, and ask them to write freely based on the prompt.

Poetry writing is another creative writing activity that can be used in ESL classes. Teachers can introduce students to different types of poetry, such as haikus, sonnets, and free verse, and ask them to write their own poems using language in a creative and expressive way. A teacher can provide students with a list of words and ask them to create a poem using as many of the words as possible, while also making sure that the poem rhymes. Students might be asked to create an acrostic poem using the letters in the word. An example for the word “SCHOOL”:

S*itting in class, learning each day*
C*hallenging ourselves in every way*
H*oning our skills, striving for more*
O*nward and upward, to reach our goals*
O*pportunities await, as we grow*
L*earning new things, expanding our minds*

In conclusion, incorporating creative writing activities into ESL classes can be an effective way to engage students and improve their language skills. By providing a variety of activities, teachers can help students to develop their ability to communicate effectively, express themselves in a meaningful way, and develop important critical and creative thinking skills.

BIBLIOGRAPHY

Bell, J., & Magrs, P. (2001). The Creative Writing Coursebook: Forty Authors Share Advice and Exercises for Fiction and Poetry. Macmillan.

Burroway, J. (2019). Writing Fiction: A Guide to Narrative Craft. University of Chicago Press.

Lamott, A. (1994). Bird by Bird: Some Instructions on Writing and Life. Anchor Books.

Bullock, R., Goggin, M. D., & Weinberg, F. (2019). The Norton Field Guide to Writing: with Readings and Handbook. W.W. Norton & Company.

The New York Writers Workshop. (2006). The Portable MFA in Creative Writing. Writers Digest Books.

RECEPTAREA TEXTULUI NARATIV LA CLASA A IV

Prof. înv. primar Neculăeș Maria
Liceul Teoretic „Callatis" Mangalia

O problemă de actualitate a învățământului este aceea legată de crearea deprinderilor de muncă intelectuală pentru o învățare activă, iar eficiența acestui proces depinde în mod hotărâtor de terenul psihologic pe care sunt sădite cunoștințele, de modul cum e pregătită asimilarea lor.
Realitatea a demonstrat că studierea profundă a textului literar creează oportunități pentru realizarea învățării active.

Ipostazele naratorului

Termenul „narativ" provine din francezul „narration" , care înseamnă „povestire". Narațiunea poate fi în proză și în versuri. Textul narativ este ușor de receptat de către elevi, deoarece el are un narator, un șir de întâmplări, evenimente și personaje care participă la desfășurarea acestora.
În textul narativ, autorul poate apărea în mai multe ipostaze:

- este prezent la desfășurarea evenimentelor, le observă și le relatează, fără a fi implicat în desfășurarea propriu-zisă a acțiunii;
- naratorul participă la acțiune de la început până la sfârșit, fiind personajul principal; în această situație, naratorul este personaj, iar relatarea se face la persoana I;
- naratorul povestește o întâmplare despre care a auzit, pe care și-a imaginat-o, creând acțiunea, personajele, iar relatarea se face la persoana a III-a.

Prezentarea narațiunii

Narațiunea are o logică internă de acțiune, cu care elevul trebuie familiarizat, pe care elevul însuși s-o poată descoperi, ca, la rândul său, să-și structureze în mod logic planul după care să expună oral sau să redacteze un text bazat pe desfășurarea acțiunii, având personaje. Elevul va fi condus intuitiv de către învățător să sesizeze locul/ timpul acțiunii, să descopere personajele, să simtă tensiunea crescândă a întâmplărilor până la un punct maxim, după care se va aștepta încheierea, sfârșitul acțiunii. Acest lucru se poate realiza pe baza metodei iconice.

Secvențe de scenariu didactic – „Vioara lui Enescu", după Viorica Huber
Discuție orientativă: *Cine a fost George Enescu?* (un mare compozitor, violonist, pianist și dirijor român. S-a născut la Liveni/ Dorohoi și s-a stins din viață la Paris, în anul 1955.)
Prima oră
a. Lectura expresivă a textului;
b. Descifrarea textului de către elevi – independent, în șoaptă;
c. Exersarea actului cititului (cu voce tare, prin procedee diferite de lectură);
Decodificarea textului
Se descoperă împreună cu elevii: stratul lexical; stratul fonetic; stratul morfosintactic;
Descoperirea structurii textului
Pentru aceasta se va cere elevilor să răspundă următoarelor cerințe:
a. Găsiți cuvinte asemănătoare cuvintelor: scripcă, a risipi, strună;
b. Lucru în echipe – formulați enunțuri în care verbele „a întinde", „a arunca", „a trece", „a isca" să aibă înțelesuri diferite;
c. Alcătuiți enunțuri în care cuvântul „minte" să fie substantiv, apoi verb.
Ora a doua
1. Stabilirea planului logic al acțiunii:
a) Lectura pe fragmente; povestirea acestora;
b) Formularea și scrierea planului de idei;
- G. Enescu, un vestit mizician român
– Vioara – jucăria primită de Jurjac

– Soarta jucăriei
– Vioara adevărată primită de Jurjac

2. Stabilirea momentelor acțiunii (metoda iconică)
Se va lucra pe casetele desenate succesiv, pe măsură ce se parcurge textul.
Schema iconică permite vizualizarea creșterii tensiunii, ca un punct maxim, apoi sfârșitul acțiunii. De asemenea, permite stabilirea de către elevi, a părților unui text – introducere, cuprins, încheiere și orientarea fragmentelor din text pe părțile componente ale acestuia. Elevii vor povesti mult mai ușor textul, respectând momentele subiectului artistic.
3. Discutarea modalităților narative: cine povestește, la ce persoană, timpurile verbale ale povestirii.
E bine ca elevii să fie inițiați în stabilirea raportului naratorului cu opera. Atunci când vor fi puși în situația de a crea texte, vor opta pentru una din aceste situații, nefăcând greșeli de redactare (la persoana I sau la persoana a III-a.).

Caracterizarea personajelor prezente în textele literare

Începând cu clasa a III-a, elevul trebuie dirijat spre pătrunderea în lumea personajului literar. El trebuie să rețină un minim de informații referitor la acesta. Nu este suficient ca elevului să i se ofere, de-a gata, de către învățător, caracterizarea personajelor.
Traseul metodic legat de personajul literar presupune:
a. Identificarea personajelor;
b. Discutarea felului personajului(în cazul nostru, personajul este Jurjac, personaj individual, principal, pozitiv, real);
c. Identificarea, pe bază de text, a trăsăturilor fizice și morale.

Sub îndrumarea învățătorului, elevii stabilesc de către cine și cum este făcută caracterizarea în text, stabilind cum se comportă, mediul în care trăiește. Se vor stabili mai întâi trăsăturile portretului fizic, apoi pe acelea ale portretului moral.
Lecția se va încheia cu valori morale, civice, patriotice ce se desprind din textul studiat. Unele personaje despre ale căror fapte este realizat textul reprezintă modele de conduită morală, sunt purtătoare ale unor însușiri alese pe care învățătorul trebuie să le cultive elevilor săi. La această vârstă, elevii sunt impresionați de isprăvile eroilor, sunt emoționați de înfrângerile și izbânzile lor, se identifică afectiv cu viața eroilor respectivi.

Elevii vor fi solicitați să formuleze opinii personale în legătură cu fapte, întâmplări, personaje, să-și prezinte acordul sau dezacordul în raport cu anumite evenimente, personaje.
Astfel, am cerut elevilor să explice de ce George Enescu a avut „un drum sigur și drept” și „viața i-a fost binevoitoare”, pe când, pentru Ștefan Luchian „recunoașterea a venit mai târziu”, iar viața nu a fost atât de blândă cu el.

Concluzii

Textele cu conținut literar oferă largi și multiple posibilități pentru realizarea sarcinilor educării morale a elevilor. Dezvoltarea capacităților de comunicare prin intermediul textelor rămâne un reper important al activității din școală. Decodificarea mesajelor cognitive cuprinse se sprijină dominant pe profunda cunoaștere a conținutului acestora.

Bibliografie:

1. Blideanu, Eugen; Șerdean, Ioan – Orientări noi în metodologia studierii limbii române la ciclul primar (citi-scris, citire, compunere), București, EDP, 1981;
2. D’Hainaut, L. (coord.) – Programe de învățământ și educație permanentă, București, EDP, 1981;
3. ***Revista „Interferențe Didactice”, nr. 3, Bacău, Editura „Corgal Press”, 2005.

EXEMPLE DE COMPETENȚE PRACTICE LA DISCIPLINA CUNOAȘTEREA MEDIULUI LA CLASELE PRIMARE

Florica Cristina Nedelcu
Școala Gimnazială Puiești
Jud. Buzău

Învățământul preuniversitar joacă un rol crucial în dezvoltarea competențelor elevilor și în pregătirea lor pentru viitorul lor. O disciplină importantă din învățământul primar este Cunoașterea Mediului, care îi învață pe elevi despre lumea înconjurătoare și despre interacțiunile dintre oameni și mediul înconjurător. În această comunicare, voi prezenta exemple de competențe practice pe care le-am dezvoltat la disciplina Cunoașterea Mediului la clasele primare, utilizând teorii și bune practici de organizare a conținuturilor.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este un proces important, care trebuie să se bazeze pe teorii și bune practici pentru a asigura succesul elevilor. În cazul disciplinei Cunoașterea Mediului, se poate folosi *metoda integrării curriculare*, prin care se aduc împreună conținuturile din mai multe discipline și se învață elevii despre interconexiunile dintre ele. De exemplu, putem să ne axăm pe tema "Apa", și să folosim cunoștințele de știință, geografie, istorie și cultură pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă importanța apei și interacțiunea umană cu acest resursă naturală vitală.

Exemple de competențe practice la disciplina Cunoașterea Mediului la clasele primare pentru a dezvolta competențele practice la elevii din clasele primare, putem să folosim *metode variate* de predare, care să îi facă pe elevi să se implice activ în procesul de învățare. Un exemplu ar fi jocul de rol, prin care elevii își pot exersa abilitățile de comunicare și de colaborare. De exemplu, putem să îi punem pe elevi în situația de a fi membri ai unui comitet pentru protejarea mediului, și să îi ajutăm să găsească soluții pentru problemele mediului înconjurător din comunitatea lor.

Un alt exemplu de competență practică care poate fi dezvoltată la disciplina Cunoașterea Mediului este abilitatea de a face cercetări și de a colecta date. Într-un proiect de cercetare, elev pot să învețe să colecteze informații despre mediul înconjurător, să le analizeze și să tragă concluzii. De exemplu, putem să îi punem pe elevi să cerceteze cum se poate reduce poluarea în orașul lor, să colecteze date despre sursele de poluare și să propună soluții pentru reducerea lor.

O altă competență practică importantă este abilitatea de a lua decizii bazate pe informații. În cazul disciplinei Cunoașterea Mediului, putem să îi învățăm pe elevi cum să analizeze informațiile despre mediul înconjurător și să ia decizii informate pentru protejarea acestuia. De exemplu, putem să îi

punem pe elevi să analizeze informațiile despre impactul schimbărilor climatice asupra mediului înconjurător și să ia decizii pentru a reduce aceste efecte negative.

În final, dezvoltarea competențelor practice la disciplina Cunoașterea Mediului este esențială pentru pregătirea elevilor pentru viața de zi cu zi și pentru viitorul lor. Utilizând teorii și bune practici de organizare a conținuturilor, putem să dezvoltăm competențele practice ale elevilor și să îi pregătim pentru a deveni cetățeni responsabili și informați despre mediul înconjurător.

Pentru a dezvolta competențele practice la disciplina Cunoașterea Mediului la clasele primare, este important să aplicăm *diverse strategii* și metode de învățare care să permită elevilor să experimenteze, să exploreze și să aplice cunoștințele în contexte reale.

Un exemplu de strategie de învățare este învățarea prin jocuri și activități interactive. Elevii pot învăța despre concepte precum reciclarea, protejarea mediului sau conservarea resurselor prin jocuri și activități interactive, care îi implică activ în procesul de învățare. De exemplu, putem să organizăm un joc de rol, în care elevii să fie responsabili cu separarea și reciclarea deșeurilor, sau putem să organizăm o activitate în care elevii să învețe despre diferitele surse de energie și despre importanța utilizării surselor regenerabile.

Un alt exemplu de metodă de învățare este învățarea prin explorare și descoperire. Elevii pot să exploreze mediul înconjurător și să descopere diferitele specii de plante și animale, să învețe despre ciclurile naturale și despre interacțiunile dintre organismele vii și mediul înconjurător. De exemplu, putem să organizăm o excursie în natură, în care elevii să observe și să colecteze informații despre diferitele specii de plante și animale și despre mediul înconjurător.

Câteva exemple concrete de activități care pot fi utilizate pentru dezvoltarea competențelor practice la disciplina Cunoașterea Mediului la clasele primare sunt:

1. Activități de reciclare: Elevii pot să învețe despre reciclare și despre importanța separării deșeurilor prin intermediul activităților practice, cum ar fi sortarea deșeurilor în diferite containere de reciclare sau realizarea de obiecte creative din materiale reciclabile, cum ar fi cutii de carton, hârtie sau sticle de plastic.
2. Observarea și înregistrarea fenomenelor naturale: Elevii pot să învețe despre ciclurile naturale și despre interacțiunile dintre organismele vii și mediul înconjurător prin intermediul observării și înregistrării fenomenelor naturale, cum ar fi creșterea plantelor, schimbările de vreme sau ciclul zilnic al luminii și întunericului.
3. Excursii în natură: Elevii pot să învețe despre diversitatea mediului înconjurător și despre ecosistemele locale prin intermediul excursiilor în natură, în care pot observa diferitele specii de plante și animale, pot să analizeze condițiile de mediu și să învețe despre interacțiunile dintre organismele vii și factorii abiotici.

4. Proiecte de cercetare: Elevii pot să învețe despre colectarea și analizarea datelor prin intermediul proiectelor de cercetare pe teme legate de mediul înconjurător, cum ar fi identificarea sursei de poluare dintr-un cartier sau evaluarea calității aerului în diferite zone ale orașului.
5. Activități de conservare a resurselor: Elevii pot să învețe despre importanța utilizării resurselor naturale în mod responsabil prin intermediul activităților practice, cum ar fi economisirea energiei și a apei, reducerea deșeurilor și utilizarea surselor de energie regenerabilă.

Acestea sunt doar câteva exemple de *activități practice* care pot fi utilizate pentru dezvoltarea competențelor la disciplina Cunoașterea Mediului la clasele primare. Prin utilizarea acestor strategii și metode de învățare, elevii pot să învețe despre mediul înconjurător și să dezvolte abilități practice care îi vor ajuta să devină cetățeni responsabili și informați despre problemele de mediu.

Proiectele de cercetare pot fi un instrument valoros pentru dezvoltarea competențelor practice la disciplina Cunoașterea Mediului la clasele primare. Astfel de proiecte pot implica elevii în colectarea și analizarea datelor din mediul lor înconjurător, astfel încât să poată înțelege mai bine impactul activităților umane asupra mediului și să ia decizii informate pentru a proteja și conserva resursele naturale.

Pentru a realiza un proiect de cercetare la Cunoașterea Mediului, elevii pot începe prin a identifica o problemă de mediu de interes, cum ar fi poluarea apei, deșeurile, pierderea biodiversității sau schimbările climatice. Apoi, pot dezvolta un plan de cercetare, care poate include etapele de colectare a datelor, analiza datelor și prezentarea concluziilor.

În ceea ce privește colectarea datelor, elevii pot utiliza diferite metode de cercetare, cum ar fi observarea, măsurarea și înregistrarea, interviuri sau sondaje. De exemplu, dacă elevii doresc să identifice sursele de poluare dintr-un cartier, ei pot folosi instrumente de măsurare a calității aerului și pot realiza interviuri cu locuitorii din zonă pentru a afla mai multe despre activitățile care pot contribui la poluare.

După ce au colectat datele, elevii pot analiza informațiile pentru a identifica tendințele sau modelele care pot indica sursele de probleme de mediu. De exemplu, dacă elevii au măsurat nivelurile de poluare a aerului în diferite zone ale cartierului, pot analiza datele pentru a identifica zonele cu cel mai ridicat nivel de poluare și să încerce să identifice sursele care contribuie la acest nivel ridicat de poluare.

În cele din urmă, elevii pot prezenta concluziile lor prin intermediul rapoartelor de cercetare, prezentări sau proiecte creative, cum ar fi afișe sau videoclipuri. În cadrul acestei etape, elevii pot împărtăși descoperirile lor cu colegii lor și cu comunitatea locală pentru a crește gradul de

conștientizare și înțelegere a problemelor de mediu și pentru a încuraja acțiuni de protejare și conservare a resurselor naturale.

Un exemplu concret de proiect de cercetare pentru tema apei ar putea fi un studiu asupra calității apei potabile dintr-un oraș sau localitate. Pentru acest proiect, elevii ar putea urma următorii pași:

1. Identificarea problemei: elevii ar putea alege să se concentreze asupra unei probleme specifice legate de apa potabilă, cum ar fi prezența substanțelor chimice în apă sau calitatea apei provenite din surse diferite.
2. Colectarea datelor: elevii ar putea colecta probe de apă din diferite surse, cum ar fi robinete de apă din case, fântâni publice sau surse naturale de apă (precum râuri sau izvoare). Probele de apă ar trebui analizate pentru a determina prezența substanțelor chimice, calitatea apei sau alte caracteristici importante.
3. Analiza datelor: după ce au colectat datele, elevii ar putea analiza informațiile pentru a identifica tendințele sau modelele care indică sursele problemei de calitate a apei. De exemplu, elevii ar putea să analizeze datele pentru a determina dacă există o legătură între prezența anumitor substanțe chimice și sursele de apă.
4. Prezentarea concluziilor: în final, elevii ar putea prezenta concluziile lor prin intermediul unui raport de cercetare, o prezentare sau un proiect creativ. În cadrul acestei etape, elevii ar putea împărtăși descoperirile lor cu colegii lor și cu comunitatea locală pentru a crește gradul de conștientizare și înțelegere a problemelor de calitate a apei și pentru a încuraja acțiuni de protejare și conservare a resurselor de apă potabilă.

Un posibil exemplu de proiect de cercetare pentru clasa a III-a, despre sursele de poluare din localitatea natală ar putea fi următorul:

Titlu: Sursele de poluare din localitatea mea

Obiectiv: Identificarea surselor de poluare din localitate și sensibilizarea comunității cu privire la necesitatea protejării mediului.

Etape:

1. Observații și analize ale mediului înconjurător: elevii vor observa și vor identifica surselor de poluare din localitatea lor, în special cele care afectează apa, aerul și solul.
2. Colectarea de date și informații: elevii vor întreprinde un sondaj în rândul comunității locale pentru a afla părerea și preocupările locuitorilor cu privire la poluarea din localitate.
3. Analiza datelor și informațiilor: elevii vor analiza și vor interpreta datele și informațiile colectate, astfel încât să poată trage concluzii relevante.

Activități:

1. Elevii vor face excursii în natură, însoțiți de profesorii lor, pentru a identifica sursele de poluare din localitate.

2. Vor întocmi liste cu sursele de poluare identificate, precum și o descriere a acestora, care vor fi afișate în școală și pe site-ul școlii.
3. Vor întreprinde un sondaj în rândul locuitorilor din localitate pentru a afla părerea acestora cu privire la poluarea din localitate și modalitățile de protejare a mediului.
4. Vor organiza o campanie de sensibilizare a comunității cu privire la protejarea mediului, prin afișarea de pliante și postere în școală și în alte locuri publice, precum și prin organizarea de întâlniri și discuții cu reprezentanții autorităților locale.

La finalul proiectului, elevii ar putea prezenta rezultatele cercetării lor, în cadrul unei expoziții în școală sau într-un alt spațiu public. Acesta ar fi un moment important pentru a arăta ceea ce au învățat și pentru a-i informa pe ceilalți despre sursele de poluare din localitate și despre importanța protejării mediului. Elevii ar putea fi încurajați să discute despre ceea ce au învățat, despre provocările și satisfacțiile întâmpinate pe parcursul cercetării, precum și despre impactul pe care proiectul îl poate avea asupra comunității locale.

De asemenea, este important să reamintim elevilor că cercetarea și protejarea mediului este o responsabilitate a fiecăruia dintre noi și că prin acțiuni mici, cum ar fi reducerea consumului de energie sau de apă, reciclarea deșeurilor sau reducerea poluării cu mașinile personale, putem face o diferență semnificativă în protejarea mediului și în combaterea poluării.

În *concluzie*, dezvoltarea competențelor practice la disciplina Cunoașterea Mediului este esențială pentru pregătirea elevilor pentru viața de zi cu zi și pentru viitorul lor. Aplicând teorii și bune practici de organizare a conținuturilor și utilizând diverse strategii și metode de învățare, putem să dezvoltăm competențele practice ale elevilor și să îi pregătim pentru a deveni cetățeni responsabili și informați despre mediul înconjurător.

Bibliografie:

1. Adriana Stoian, Gabriela Ionescu - "Educația pentru mediu în școala primară" - Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
2. Mirela Dincă - "Cunoașterea mediului prin joc și experiențe practice" - Editura Arves, București, 2017.
3. Ministerul Educației - "Programa școlară pentru disciplina Cunoașterea mediului pentru clasele primare" - Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018.
4. Monica Mihăilescu - "Metode și strategii interactive de predare în învățământul primar" - Editura Polirom, Iași, 2010.
5. Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor - "Strategia Națională privind Calitatea Aerului" - Editura Ministerului Mediului, București, 2013.
6. Statistica României - "Statistica Mediului înconjurător în România" - Editura Națională de Statistică, București, 2018.
7. World Health Organization - "Guidelines for Drinking-water Quality" - WHO Press, Geneva, 2017.

MOTIVAREA ELEVILOR

Profesor Nedelcu Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 3, Moreni

Stimularea motivaţiei elevului este o artă care ţine de harul didactic profesorilor. Stimularea elevilor , pentru a veni la școală, pentru a nu chiuli, pentru a nu renunța la școală și pentru a învăța, se realizează de către profesor, acesta trebuind să posede anumite trăsături de personalitate și un stil de lucru.

Pentru a motiva elevii spre învățare, profesorii au la îndemâna câteva strategii:

- Stabilirea regulilor clasei/școlii împreună cu elevii. Regulile trebuie comunicate clar, încă de la începutul anului școlar, ceea ce va duce la o responsabilizare a elevilor. Astfel, ei pot fi încurajati să adopte atitudini demne de apreciat și se previn comportamentele deviante.
- Cunoașterea elevilor reprezintă un important element în procesul de motivare a elevului spre învățare. Atenția acordată de profesor elevului demonstrează respectul fată de elev. Simplu fapt că profesorul memorează numele/prenumele elevului, îi știe preferințele, îi dezvoltă elevului încrederea în sine, îi întăresc sentimentul de siguranță și de apreciere personală.
- Implicarea activă a elevilor în activitățile instructiv-educative. Se poate atrage atenția elevilor și prin controlul vocii, contactul vizual, organizarea sarcinilor de lucru într-un mod productiv. Profesorul ar trebui să gândească un proces instructiv – educativ dinamic și creativ care să potenţeze această disponibilitate naturală a elevilor.
- Așteptările profesorului devin un factor de motivație. S-a demonstrat că elevii au tendința de a se ridica la înălțimea așteptărilor profesorilor. Dacă se aşteaptă şi se solicită cât mai mult de la elevi, adesea se va şi obţine acest lucru.

- Profesorul poate deveni un exemplu de comportament pentru elevii săi, de aceea acesta chiar trebuie să fie un modelStabilirea unei atmosfere pozitive, de empatie față de fiecare elev în parte.
- Rezolvarea situațiilor-problemă în cel mai scurt timp. Dacă profesorul este apropiat fizic, dar și psihic de elevul ce are un comportament deviant, face posibilă oprirea comportamentului, respectiv și chiar abandonul scolar.
- Recompensarea şi întăririle pozitive faţă de oricare comportament sau activitate demnă de luat în calcul a elevului, măreşte stima de sine a acestuia şi îl motivează să acţioneze la fel şi pe viitor. Cea mai eficientă metodă de a recompensa elevii este lauda.
- S-a constatat că elevii sunt mai implicați în activitățile de învățarea atunci când le este prezentat scopul învățării, domeniul unde își pot aplica cunoștințele, atunci când se simt apreciați, când le sunt arătate progresele făcute, când sunt curioși.

- Este important ca elevii să înțeleagă conținutul pe care îl predau și cum poate fi învățat.
- Este esențial ca profesorul să creeze un mediu prietenos pentru învățare.
- Un cadru didactic trebuie să gestioneze clasa pentru a crește oportunitățile de învățare.
- Un profesor trebuie să prezinte conținut, activități și interacțiuni care activează gândirea elevilor. Important este să-I învețe ce să facă cu informațiile transmise.

Bibliografie:

Andrei Cosmovici, Luminița Mihaela Iacob, Psihologia școlară, Polirom, 1998.

Psihologia educației. Fundamente. Procese. Mecanisme. Aplicații., Ioan Neacșu, Polirom, 2000.

ABORDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR LA ELEVII CU C.E.S.

Profesor psihopedagog Petruța Nedelcu

Şcoala Gimnazială Specială nr. 8, Bucureşti

Prin "integrare" se înţelege acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente pentru a construi un tot armonios, de nivel superior , integrarea părţilor conduce la un produs care depăşeşte suma acestor părţi.

Curriculum integrat se referă la o modalitate de predare, de organizare şi planificare a instruirii care produce o interrelaţionare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare a elevilor şi ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învaţă elevii şi experienţele lor prezente şi trecute.

Integrarea înseamnă stabilirea de relaţii clare de convergentă între cunoştinţele, deprinderile, competenţele, atitudinile şi valorile care îşi au bazele în interiorul unor discipline şcolare distincte.

Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competenţe care sunt de regulă formate disparat, în interiorul diferitelor discipline. Aceste teme sau competenţe au o puternică legatură cu viaţa cotidiană a elevilor şi îşi propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori şi atitudini.

În funcţie de ce anume integrăm (cunoştinţe, deprinderi, competenţe, valori, atitudini, metodologii de lucru) şi cât de mult integrăm, putem distinge câteva niveluri în abordarea integrată a curriculumului ,între care amintim mono sau intradisciplinaritatea, interdisciplinaritatea şi multidisciplinaritatea. Dacă în multidisciplinaritate o temă aparţinând unui anumit domeniu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea din urmă menţinându-şi structura şi rămânând independente unele în raport cu altele, interdisciplinaritatea este centrată pe formarea aşa –ziselor competenţe transversale . Aceste competenţe au un caracter generic, ele pot fi transferate cu uşurinţă dintr-un context disciplinar în altul, dar mai ales pot fi transferate în contexte de viaţă cotidiană, în afara clasei. Prin transdisciplinaritate ne centrăm pe valori şi atitudini dar şi prin oferirea de soluţii la problemele vieţii reale.

În referatul de faţă vom împartăşi din experienţa noastră la clasa a VIII a de elevi deficienţi mintal moderaţi, în ceea ce priveşte integrarea conţinuturilor şi a competenţelor. Astfel, disciplinele limba română, matematică, fizică, chimie, ecologie, religie, educaţie plastică precum şi activităţile extraşcolare desfăşurate au conlucrat în abordarea complexă de către elevi a unui aspect concret al mediului în care trăiesc : apa. Multidisciplinaritatea a ajutat prin multiplele sale faţete în abordarea unei finalităţi comune:cunoaşterea de către elevi a apei, ca şi componentă a mediului înconjurător.În activitatea noastră , abordarea interdisciplinară a aspectului vizat a permis schimburi de ordin conceptual şi metodologic precum şi formarea unor competenţe transversale de genul: învaţarea unor metode de învăţare eficientă sau rezolvare de probleme, comunicare afectivă, colaborarea-

lucrul în echipă, cetăţenia responsabilă. Pe lângă aceste competenţe transversale, menţionăm urmărirea formării unor competenţe generale , care se pot intersecta traversând anumite arii curriculare, cum ar fi formarea şi dezvoltarea capacităţilor de explorare- investigare a realităţii prin folosirea de intrumente şi tehnici specifice fiecărei discipline.

La disciplina „ Limba română" subiectul lecţiei este „ Legenda Mureşului şi a Oltului". Nu vom menţiona competenţele specifice, ci ne vom axa pe competenţele transversale pe care urmărim să le formăm prin activităţile pe care le urmărim şi anume:

A) Comunicarea afectivă – elevul comunică într-o varietate de forme, verbal, non- verbal, este flexibil în actul de comunicare, oferă feed- back

B) Colaborare şi lucru în grup – elevul îşi asumă rolul de participant în funcţie de context (munca pe echipe, jocul de rol)

C) Cetăţenia responsabilă – elevul accesează şi promovează resurse pentru a promova bunăstarea;

Strategiile didactice vizează :

Metode şi procedee didactice –includem aici metode activ– participative:conversaţia, exerciţiul, dramatizarea (jocul de rol), lucrul în echipă ;

Resurse didactice: mijloace de învăţământ- manual, fişa de lucru ,harta României, culegere de legende;

Exemple de activităţi de învăţare care surprind aspecte ale integrării conţinuturilor, competenţelor, atitudinilor:

În cadrul lecţiei de predare, pentru momentul captarea atenţiei s-a folosit un mijloc specific disciplinei geografie, harta geografică a României. Au loc discuţii pe baza mijocului prezentat şi elevii descoperă dirijaţi de către cadrul didactic subiectul lecţiei.

În cadrul lecţiilor de consolidare , pentru formarea competenţelor transversale menţionate, profesorul implică elevii în jocul de rol, un elev fiind Mureşul, alt elev fiind Oltul. Lucrul în echipe poate lua forma unor concursuri de genul „ Găseşte mai multe trăsături!", cum era Mureşul şi cum era Oltul, care echipă găseşte mai caracteristici.

Profesorul va urmări prin aceste activităţi să inculce elevului atitudinea de respect şi protejare a mediului înconjurător.

Pentru aria curriculară „ Matematică şi ştiinţe ale naturii" , competenţele generale se vor intersecta , în sensul că urmărim formarea şi dezvoltarea capacităţilor de explorare- investigare a realităţii , instrumentele şi tehnicile de lucru fiind însă specifice pentru fiecare disciplină. Însă vom urmări şi formarea şi dezvoltarea atitudinilor pozitive necesare propriei persoane şi a mediului înconjurător.Competenţele transversale vor viza în mod deosebit stimularea proceselor cognitive - asimilarea noilor cunoştinţe prin raportarea la vechile cunoştinţe, colaborare şi lucru de grup, comunicare afectivă. Ioan Neacşu afirma ca „educatorii sunt solicitaţi astazi, în mod continuu, să

promoveze învaţarea eficientă şi nu orice învaţare eficientă, ci una participativă, activă şi creativă.” Învaţarea interactiv-creativă este un proces evolutiv, care are la baza receptivitatea faţă de experienţele noi, rezolvate prin explorare, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare, punând accentul pe realizarea conexiunilor între sensuri şi solicitând implicare intelectuală, psihomotorie, afectivă si voliţională. În cadrul învăţării interactiv-creative, elevul descoperă. Ea apare ca urmare a eforturilor individuale şi colective, al interacţiunii educatului cu ceilalţi,bazându-se pe schimburile sociale în dobândirea noului.Aşadar , elevul nu este simplu spectator, cu învaţă descoperind .

La disciplina „ Matematică” , apa va fi studiată prin prisma unităţii de măsură, litrul, a multiplilor şi a submultiplilor acestuia.

Strategiile didactice vizează:

Metode şi procedee didactice: metode activ – participative : conversaţia , exerciţiul practic, lucrul în echipă ;

Mijloace didactice: recipiente pentru lichide cu măsura de 1 litru, 2 liri ; soft educaţional;

Exemple de activităţi de învăţare :

În cadrul lecţiei de consolidare se va porni de la softul educativ referitor la “ Litrul ca unitate de măsură a lichidelor”. Elevii vor fi implicaţi în lucrul direct cu calculatorul, fiind recompensaţi dacă răspunusurile lor sunt bune. Se merge pe încurajarea şi stimularea activităţilor prin acordarea unor diplome de merit pentru răspunsuri corecte. Munca pe calculator, va fi împletită cu lucrul pe echipe, în sensul că fiecare secvenţă a softului va fi efectutată de către elevi cu unităţi de măsură reale, de diferite capacităţi. Elevii se vor familiariza în acest fel cu unitatea de măsură principală a apei, cunoscând astfel un aspect concret al fenomenului studiat.

Pentru stimularea capacităţilor cognitive se vor efectua exerciţii de transformare a cantităţilor, a litrului în mutipli şi submultipli. Pentru transferul cunoştinţelor din viaţa şcolară în viaţa reală, se pot efectua cu elevii jocuri de rol “ La magazin”, jocuri în care să fie nevoiţi să măsoare anumite cantităţi de lichide cu precizarea cantităţilor.

La disciplina “ Chimie” se va aborda tema “Stările de agregare- solid, lichid, gazos”. Se vor avea în vizor urmatoarele competenţe transversale:

A)Stimularea proceselor cognitive şi a gândirii – aceste lucru îl vom realiza prin raportarea noilor cunoştinţe la achiziţiile deja acumulate şi prin raportarea aspectului teoretic la cel practic;

B) Comunicarea afectivă – elevul va utilize metode adecvate pentru comunicare;

C) Colaborare şi lucru de grup – elevul îşi asumă rolul de participant în funcţie de context şi de competenţele personale;

Strategii didactice:

Metode şi procedee didactice: conversaţia, experimentul, exerciţiul, lucrul în echipă;

Resurse didactice: mijloace- laboratorul de chimie , cuburi de gheaţă, recipiente pentru apă

Activităţi de învăţare- În cadrul lecţiei de predare se va pleca de la concret, elevii vor efecuta mici experimente şi vor deduce singuri care sunt stările de agregare- pentru starea lichidă vor turna apă în recipiente şi vor stabili că apa ia forma corpului în care este vărsată, pentru forma solidă li se vor aduce cuburi de gheaţă , pentru starea gazoasă li se va demonstra acest lucru prin procesul de fierbere. Important este ca elevii să extragă concluziile singuri, dirijaţi de către cadrul didactic, astfel cunoştinţele fixându-se mai bine în memorie.

Pentru disciplina " Fizică" ne-am oprit la tema " Circuitul apei în natură". În şcolile speciale disciplinele fizică – chimie prin însăşi maniera de prezentare- integrate într-un singur manual , demonstrează întrepătrunderea conţinuturilor şi conlucrarea lor în formarea atitudinilor pozitive faţă de mediul în care trăiesc, încurajarea elevilor în vederea asumării de responsabilităţi şi pentru cooperare.

Metodele şi procedeele didactice vor fi exerciţiul, demonstraţia, explicaţia, observaţia, dar şi lectura explicativă, o metodă specifică disciplinei " Limba română".

Referitor la resurse vom apela din nou la softul educativ ca suport al activităţii.

Exemple de activităţi de învăţare:

În lecţia de predare, la captarea atenţiei, se va porni de la o lectură explicativă despre circuitul apei în natură. Elevilor li se va explica că lectura va fi regăsită şi în softul educaţional prezentat. Pe parcursul prezentării softului se duc discuţii pe baza imaginilor prezentate.

Elevilor li se poate da ca temă pentru acasă descrierea unui moment din viaţă în care au fost martori la transfomările şi circuitul apei în natură (au observat aburi deasupra apei, au fost martorii unei ploi torenţiale pe care nu o pot uita, etc) .

Pentru aria curriculară " Om şi societate" ne vom opri la disciplinele Geografie , Ecologie şi Religie .

Pentru disciplina Geografie tema vizată este " Apele curgătoare din Romania". Competenţele transversale sau transferabile pe care le avem în vedere prin intermediul acestei arii curriculare în general şi a disciplinei geografie în special sunt:

A) Cetăţenie responsabilă- se va urmări manifestarea iniţiativei elevilor pentru a se informa asupra problemelor şi evenimentelor şi problemelor de interes social; de asemeni se va urmări ca elevii să participe la activităţi fizice care să promoveze sănătatea şi forma fizică ca şi dezvoltarea capacităţii de a evita şi soluţiona potenţialele situaţii de risc;

B)Dezvoltarea proceselor cognitive- vom urmari echilibrarea raţiunii şi a sentimentelor în luarea de decizii;

Strategii didactice:

Metode şi procedee didactice: lectura explicativă, lucrul cu harta, exerciţiul, demonstraţia, explicaţia, conversaţia

Resurse didactice: mijloace- "Legenda Mureşului şi a Oltului", harta geografica, videoretroproiector, manual

Cu toate că sunt voci care susţin că este redundant, plictistor şi obositor pentru elevi să abordeze aceeaşi realitate într-o perioadă condensată de timp, practica şcolară şi munca efectivă cu elevii ne-a demonstrat contrariul, abordarea integrată şi metodele activ-participative precum şi mijloacele moderne (softul didactic) conlucrând în favoarea înţelegerii şi asimilării mesajului didactic de către elev.

Bibliografie:

1. Carta transdisciplinarității - Comitetul de redactare: Lima de Freitas, Edgar Morin şi Basarab Nicolescu, Centre International de Recherches et Études Transdisciplinaires, Convento da Arrábida, noiembrie,1994

2. Andrei Barna, Georgeta Antohe – "Curs de pegagogie "- editura Logos, Galaţi, 2001

Bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Inspector școlar prof. Negrea Rodica- Maria
Inspectoratul Școlar Județean Gorj

Înainte de a vedea cum ar fi cel mai bine să organizăm conținuturile, ar trebui să știm bine ce avem de organizat. Deci, ce sunt conținuturile? Conform cărților de pedagogie, prin conținut înțelegem ceea ce se predă și ceea ce se învață în procesul de învățare, transpus în materii școlare. Constantin Cucoș îl consideră ,,ansamblul structurat de valori din domeniile științei, culturii, practicii, sedimentate în societate la un moment dat și devenite puncte de reper pentru proiectarea și realizarea instruirii".

În contextul educației moderne, organizarea conținutului de învățare este un aspect important în ceea ce privește eficiența procesului instructiv-educativ. Cu o organizare corespunzătoare, elevii pot înțelege mai bine subiectul și pot asimila informațiile pe termen mai lung. Câteva bune practici de organizare a conținutului de învățare, care pot fi utilizate pentru a maximiza succesul procesului educativ vor putea să facă din educație un instrument prin care educabilii pot schimba lumea în bine.

Este necesar, în această comunicare științifică, a răspunde întrebării: „Ce este o bună practică de organizare a cunoștințelor ce trebuie învățate?" O bună practică de organizare a conținutului de învățare este aceea ce presupune structurarea informațiilor în mod logic și coerent. Acest lucru poate fi realizat prin divizarea conținuturilor în subteme mai mici și prin aranjarea acestora într-o ordine logică. De exemplu, atunci când se învață despre un anumit subiect, precum inerția, poate fi util să se înceapă prin a se învăța despre mișcare sau desprestarea de repaus a corpurilor, apoi despre proprietățile corpurilor, între care un rol important îl are inerția. Ordonarea logică a cunoștințelor, apoi învățarea lor etapizată duce la eficiența asimilării acestora. Modul

acesta de organizare ainformațiilor poate ajuta la comprehensiunea conținuturilor de învățare și la realizarea unor analogii între concepte.

De asemenea, în era digitală, abundența de informatii disponibile pe internet face ca organizarea conținutului de învățare să fie o provocare pentru mulți tineri. Este important ca aceștia să aibă o gândire sistematică, prin care să poată organiza conținuturile pe care le preiau de pe internet pentru a se asigura că procesul de învatare este eficient și productiv. Primul pas este să aleagă un topos central pentrustocarea informațiilor ce trebuie învățate. Acesta poate fi o mapă fizică sau un folder digital, unde se pot stoca toate notițele, prezentările, manualele sau alte materiale relevante. Locul comun al datelor științifice va duce la reducerea riscului de pierdere sau de confuzie a cunoștințelor.

În aceeași ordine de idei, este esențial să fie categorizat conținutul în functie de subiect, temă sau disciplină. Această categorizare va ajuta la identificarea și sortarea mai rapidă a informațiilor necesare pentru o anumită activitate sau proiect.Pentru a se folosi această practică, se pot utiliza culori, etichete sau sub-foldere pentru a organiza informațiile în mod eficient.

O altă practică eficientă este adăugarea unor note și sublinierea cuvintelor- cheie în materialele de învățare, astfel încât să se poată accesa rapid informațiile importante. Se pot folosi și marcaje sau semne pentru a identifica informațiile care necesită o atentie specială sau care trebuie revizuite.

În plus, este important să existe o rutină de organizare a conținutului, astfel încât să se păstreze informatiile actualizate și organizate în mod constant. Pentru a realiza acest lucru, se poate aloca un timp periodic pentru a actualiza și organiza conținutul ce trebuie accesat pentru o anumită lecție sau activitate.Este bine să se acorde o abordare proactivă conținuturilor științifice și acestea să fi adaptate perpetuu la nevoile individuale de învățare ale elevilor. Cadrul didactic trebuie să adopte una dintre teoriile predării: teoria comportamentalistă sau teoria cognitivistă, în așa fel încât să împărtășeascăelevilor conținuturile învățării și să îi ajute pe aceștia să le înțeleagă.

Prin urmare, bunele practici ale învățării merg mână în mână cu teoriile predării, deoarece doar așa procesul instructiv-educativ este realizat cu succes.

Acestea, luate împreună, demonstrează că educația „nu este pregătirea pentru viață,educația este viața însăși”, așa cum afirmă John Dewey. Este lesne de înțeles că doar prin intermediul unei mixturi între bunele practici ale învățării și teoriile predării, educația poate să pregătească individul

pentru viață, poate să îl integrezecu success în societate și, de ce nu, poate să schimbe lumea în bine, deoarece doar educația are puterea de a sădi în lume frumosul, binele și adevărul.

BIBLIOGRAFIE

John Dewey, *Trei scrieri despre educaţie,* Editura Didactică și Pedagogică, 1977, București
Constantin Cucoș, *Pedagogie și axiologie*, Editura Didactică și Pedagogică, 1995, București

John Dewey, *Trei scrieri despre educaţie,* Editura Didactică și Pedagogică, 1977 , București
Constantin Cucoș, *Pedagogie și axiologie,* Editura Didactică și Pedagogică , 1995, București

EDUCAŢIA ŞI PROVOCĂRILE LUMII CONTEMPORANE

ELENA – LILIANA NEGRILĂ - LICEUL ENERGETIC, CRAIOVA

Educaţia este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluţiei sale, modificări esenţiale. De la acţiunea empirică de pregătire a tinerei generaţii pentru viaţa socială educaţia a parcurs un drum lung devenind o adevărată ştiinţă cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării,a călătoriilor interplanetare, a interdependenţelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală şi informală), educaţia este chemată să formeze personalităţi uşor adaptabile la nou,creative şi responsabile.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul şcolii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertăţii şi descătuşării, umanismului şi creativităţii în educaţie ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în şir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educaţie dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin, mobilitate economică, politică şi culturală, noua ordine educaţională nu se concepe fără avangarda mişcării pedagogice teoretice şi a praxis-ului educaţional. Specialiştii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acţiunea constructivă:

- educaţia este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învăţământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societăţii şi mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspiraţiile indivizilor şi nevoile societăţii, pe de o parte, şi capacităţile
- sistemului de învăţământ, pe de altă parte, şi prăpastia existentă între ţările în curs de dezvoltare şi cele industrializate.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace şi forme de educaţie. Se consideră că abandonarea valorilor tradiţionale ale educaţiei, lipsa unui sistem axiologic de educaţie prin valori şi pentru valori şi criza de conştiinţă morală şi spirituală a adus şcoala şi educaţia în faţa imperativelor lumii contemporane.

3001

S-a considerat că dezvoltarea nu poate fi autentică fără pace, că pacea nu poate fi autentică fără respectarea drepturilor omului şi asigurarea libertăţilor fundamentale, că, la rândul lor , aceste libertăţi şi drepturi sunt iluzorii acolo unde domneşte mizeria, foametea şi analfabetismul. Aceste evoluţii l-au condus pe Aurelio Peccei la introducerea unui nou concept, acela de *problematică a lumii contemporane.*

A. Toffler afirma că trebuie create „consilii ale viitorului" care au nevoie de planificatori profesionişti, dar şi de studenţi, de tineri care caută responsabilităţile şi le văd ca fiind aducătoare de beneficii şi satisfacţii.

Conceptul s-a impus şi este folosit astăzi în mod frecvent. El pune în lumină tocmai caracteristicile acestei problematici, care se impune atât colectivităţilor naţionale, cât şi grupurilor şi în cele din urmă persoanelor.

Pe ansamblu, problematica lumii contemporane prezintă:

- caracter universal, în sensul că nici o ţară de pe glob şi nici o regiune nu se poate plasa în afara acestei problematici;
- caracterul global, în sensul că ea afectează toate sectoarele vieţii sociale, constituind o sursă de probleme deschise şi, în unele cazuri, de dificultăţi atât pentru sfera vieţii materiale, cât şi pentru cea a vieţii spirituale;
- o evoluţie rapidă şi greu previzibilă, în sensul că oamenii se văd puşi în faţa unor situaţii complexe pentru care nu sunt pregătiţi, pentru abordarea cărora nu au metode sau soluţii adecvate;
- caracterul pluridisciplinar, adică cu conexiuni puternice şi numeroase în faţa acestor demersuri epistemologice; oamenii, tentaţi să folosească demersuri unidisciplinare şi nu pluridisciplinare, se văd dezorientaţi;
- caracter prioritar şi presant, în sensul că presiunile exercitate asupra comunităţii mondiale şi a fiecărei comunităţi naţionale sunt puternice, de neeludat, cerând răspunsuri prompte, ingeniozitate şi deseori eforturi financiare importante.

Viitorul educaţiei constituie o prioritate a comunităţii mondiale; naţiunile au nu numai dreptul, dar şi datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educaţie, cultură şi ştiinţă să ajungă la pace, progres şi prosperitate şi nu la haos, la dezumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societăţii contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care păşim a moştenit însă multe probleme sociale, economice şi politice, care, deşi au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol,

3002

sunt departe de a-şi fi găsit soluţiile. Dintre aceste probleme menţionăm: terorismul internaţional, rasismul, creşterea numărului săracilor, a analfabeţilor şi a şomerilor, etc.

Analfabeţi nu sunt doar cei ce nu ştiu să scrie şi să citească, ci şi cei care au deficienţe în cunoştinţele de bază, vorbindu-se de analfabetismul funcţional, iar mai nou şi de cel computerial.

Educaţia caută să contribuie la ameliorarea acestor probleme prin acţiuni specifice de prevenţie. Datorită eşuării în a găsi soluţii putem spune că educaţia se află în situaţie de criză. Prin criză se înţelege decalajul dintre rezultatele învăţământului şi aşteptările societăţii. Dintre soluţiile specifice şi generale găsite enumerăm:

- inovaţii în conceperea şi desfăşurarea proceselor educative;
- introducerea noilor tipuri de educaţie în programele şcolare;
- întărirea legăturilor dintre acţiunile şcolare şi cele extracurriculare;
- formarea iniţială şi continuă a cadrelor didactice;
- conlucrarea dintre cadre didactice, elevi, părinţi şi responsabili de la nivel local;
- organizarea de schimburi de informaţii între statele europene;
- regândirea procesului de educaţie în vederea integrării cu succes a tinerilor în viaţa profesională şi socială.

Impasul în care a intrat şcoala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoştinţelor, explozia demografică şi explozia aspiraţiilor. Datorită dezvoltării ştiinţei şi tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informaţie care depăşeşte posibilităţile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

În vederea facilitării adaptării la schimbare, ideal este ca educaţia să asimileze direcţia, conţinutul şi ritmul dezvoltării sociale, să-şi prefigureze conţinutul în funcţie de exigenţele societăţii viitoare, să pregătească omul pentru a se adapta la schimbare, prevenindu-se sau limitându-se stresul schimbării.

Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în mare măsură, de modul în care educaţia poate să satisfacă cerinţele acestei dezvoltări.

Răspunsurile educaţiei se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei şi conţinuturilor educaţiei şi altul constituit din inovaţiile în conceperea şi efectuarea proceselor educative. În primul caz se impune o elaborare riguroasă a educaţiilor, iar în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educaţie, în privinţa orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conţinut, în vederea integrării tinerei generaţii în viaţa socială prin intermediul profesiunii.

3003

Noile educaţii s-au impus într-un timp foarte scurt, dat fiind faptul că ele corespund unor trebuinţe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate.

Fără îndoială, lista *noilor educaţii* nu se încheie aici. Proliferarea lor creează dificultăţi autorităţilor în ceea ce priveşte includerea lor în planurile de învăţământ.

Conţinuturile, finalităţile şi obiectivele noilor educaţii propun un demers prin care educaţia încearcă să răspundă exigenţelor lumii contemporane şi să producă o schimbare a actului educativ în favoarea educaţiei bazată pe învăţare inovatoare, societală şi adaptabilă.

Noile educaţii sunt definite la nivelul programelor şi a recomandărilor UNESCO ca răspuns la imperativele lumii contemporane. Procesul declanşat stimulează trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare şi permite aprofundarea unor probleme sociale care cer soluţii concrete: democraţia, pacea, mediul,alimentaţia, sănătatea etc. aceste educaţii trebuie să fie gândite în condiţiile optimismului pedagogic, putând facilita descoperirea răspunsurilor la problemele cu care se confruntă fiecare generaţie.

Modurile de a grupa sau prezenta noile tipuri de conţinut variază, dar obiectivele lor sunt aceleaşi. Şcoala contemporană nu mai poate ocoli această problematică interdisciplinară care este a tuturor profesiunilor şi a tuturor cetăţenilor capabili să-şi îndeplinească rolurile sociale, etice şi politice care le revin. Introducerea noilor educaţii se face prin intermediul a două strategii:

a) **prima strategie** vizează promovarea unor noi modele consacrate diferitelor educaţii mergând până la crearea unor noi discipline mai cuprinzătoare (educaţia civică, educaţia cetăţenească, educaţia globală etc.);
b) **a doua strategie** presupune infuzia de elemente noi în conţinuturile tradiţionale, strategie adoptată în multe ţări, inclusiv în ţara noastră.

În ciuda situaţiei paradoxale în care se găseşte, în pofida obstacolelor cu care se confruntă, educaţia este invitată să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă şi dinamică, generaţia viitoare. În aceste condiţii *noile educaţii* vin să pregătească un comportament adecvat, adică raţional care să atenueze în parte *şocul viitorului.*

BIBLIOGRAFIE

1. Tomşa, Ghe., *Psihopedagogie preşcolară şi şcolară,* Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti, 2005.
2. Cucoş, C. ,*Psihopedagogie,* Editura Polirom,Iaşi, 1998.

3004

3. Joiţa, E., *Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară,* Editura Arves, Craiova, 2003.
4. Toader, A.D., *Psihologia schimbării şi educaţia. Polarităţi şi accente ale procesului educaţional,* EDP, Bucureşti, 1995.
5. Macavei, E., *Pedagogie. Propedeutică. Didactică,* EDP Bucureşti, 1997.

EDUCAȚIA TRANSFORMĂ VIAȚA

Prof. înv. preșcolar: Negriu Georgiana
Prof. înv. preșcolar: Veszele Gianina Larisa
Liceul Tehnologic ”Petre Mitroi” Biled
Structura: Grădinița P.P. Biled

Trăim vremuri în care ne dorim să creăm o lume mai stabilă, mai durabilă, cu economii stabile și societăți echitabile. Este un obiectiv dificil, dar nu imposibil de atins dacă avem, în egală măsură, implicarea autorităților, a instituțiilor, a companiilor și mai ales a părinților și copiilor responsabili.

De ce este importantă educația? Un om educat nu se naște, el se educă. Așa cum învățăm matematică sau limbi străine, ar trebui să obținem diplome de excelență și în lecții de bază pentru conviețuire, progres social, educație financiară, educația ca proces prin intermediul căruia să învățăm ce înseamnă respectul, empatia, egalitatea, solidaritarea sau gândirea critică.

Fără aceste principii și valori etice care ne definesc ca ființe umane, cu greu vom construi o lume mai bună.

Importanța educației în viața omului

Educația și importanța educației joacă un rol esențial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educația ca valoare promovează toleranța și înțelegerea dincolo de diferențele politice, culturale și religioae, punând accent pe apărarea drepturilor omului și conservarea mediului.

Educația ne privește pe toți, nu doar pe școli. Familia, universitățile, companiile, sunt contexte pentru a preda principiile etice ale educației.

Educația ca proces de evoluție

Educația ca proces are un rol indispensabil în viața tuturor, pentru că aceasta va forma individul și îl va ajuta să își croiască drumul în viață și să își dobândească obiectivele vieții. Educația ne formează ca buni cetățeni în societate, ca buni membri ai unei familii sănătoase.

Trăim vremuri în care ne dorim să creăm o lume mai stabilă, mai durabilă, cu economii stabile și societăți echitabile. Este un obiectiv dificil, dar nu imposibil de atins dacă avem, în egală măsură, implicarea autorităților, a instituțiilor, a companiilor și mai ales a părinților și copiilor responsabili.

De ce este importantă educația? Un om educat nu se naște, el se educă. Așa cum învățăm matematică sau limbi străine, ar trebui să obținem diplome de excelență și în lecții de bază pentru conviețuire, progres social, educație financiară, educația ca proces prin intermediul căruia să învățăm ce înseamnă respectul, empatia, egalitatea, solidaritarea sau gândirea critică.

Fără aceste principii și valori etice care ne definesc ca ființe umane, cu greu vom construi o lume mai bună.

Importanța educației în viața omului

Educația și importanța educației joacă un rol esențial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educația ca valoare promovează toleranța și înțelegerea dincolo de diferențele politice, culturale și religioae, punând accent pe apărarea drepturilor omului și conservarea mediului.

Educația ne privește pe toți, nu doar pe școli. Familia, universitățile, companiile, sunt contexte pentru a preda principiile etice ale educației. Importanța educației

Educația este unul dintre cele mai importante aspecte ale societății noastre. Acest proces este strâns legat de cel al învățării și are influențe majore de-a lungul vieții.

În primul rând, cu ajutorul acestui fenomen, deprindem valori morale fără de care conviețuirea ar avea de suferit. De exemplu, o societate sănătoasă se construiește pe valori precum: respectul, integritatea, generozitatea și altele. Pe de altă parte, învățăm mai multe despre noi și despre semenii noștri. Deci, educația ne mai ajută să evoluăm și să îi înțelegem pe cei din jur. Mai mult, aceasta face posibilă integrarea individului într-o societate, nu numai prin prisma valorilor comune, ci și prin faptul că persoana respectivă se specializează într-un domeniu necesar societății.

Factori care influențează educația

Un factor important este nivelul de trai. Într-o societate săracă, nevoia primordială va fi generarea bunurilor și serviciilor necesare supraviețuirii. În acest caz, interesul pentru educație scade considerabil.

Un alt factor îl constituie, bineînțeles, sistemul educațional. Acest element este influențat direct de aspectul pe care l-am discutat mai sus. Astfel, cu cât o societate este mai dezvoltată, cu atât ea va acorda mai multă atenție sistemului educațional, ceea ce înseamnă o investiție pe termen lung în viitorul ei.

Educația ca proces de evoluție

Educația ca proces are un rol indispensabil în viața tuturor, pentru că aceasta va forma individul și îl va ajuta să își croiască drumul în viață și să își dobândească obiectivele vieții. Educația ne formează ca buni cetățeni în societate, ca buni membri ai unei familii sănătoase. Care sunt cele mai importante lucruri dobândite în viața unei persoane educate:

- Identitate colectivă
- Viziune globală
- Gândire critică și analitică
- Habitat social, favorizând empatia și interacțiunea umană
- Cooperare și munca în echipă
- Oportunitate
- Sănătate
- Perspectivă dinamică

Cât de importantă este educația în viața copiilor

Educația copiilor este esențială pentru a-i instrui în aspecte importante precum limbajul și raționamentul logic.

De exemplu, socializarea copilului de la o vârstă fragedă este un proces extrem de important, reflectându-se în rezultate pozitive în viitor în ceea ce privește dezvoltarea, interacțiunea, comportamentul acestuia în societate. Oferă o bună educație la timp copilului și va garanta o evoluție mai bună pe toate planurile.

Educația de acasă

Importanța educației în viața copiilor ar trebui să fie unul dintre elementele de bază ale oricărei familii. În această etapă se va pune accent pe dezvoltarea cognitivă, psihomotorie și socială.

Copiii fac multe conexiuni cerebrale, învață bunele maniere, să mănânce, să se spele, să se odihnească, să nu arunce cu lucruri sau mâncare, să nu vorbească urât, să i se explice când greșește și cum ar trebui să se comporte adecvat în diferite situații sau cum să se comporte cu cei din jur și cum să își aleagă prietenii. În educația primită de acasă, cel mai adesea, părinii și comportamentul acestora sunt exemplul copiilor.

Educația școlară

Adesea primim întrebarea "*Cât de important este educația în viața copiilor?"* Răspunsul nu este dat de importanță, ci educația este esențială pentru o bună dezvoltare.

Cu ce ne ajută școala în procesul de educație a copiilor? În primii ani, în creșe și grădinițe, copilul primește educație din partea unor profesioniști și au cunoștințele și instrumentele necesare de a ști să introducă fiecare învățătură la momentul potrivit, prin metode total diferite față de cele folosite acasă.

Educația în școală se desfășoară cu materiale concepute pentru fiecare vârstă, stimulând zonele motorii și cognitive necesare unei bune creșteri.

Educația din grupul de prieteni sau colegi

Prieteniile sunt vitale în orice moment al vieții. Colegii de școală ai unui copil îi pot modela personalitatea iar în adolescență aceștia pot deveni o verigă importantă. Mulți adolescenți fac din gașca lor un nucleu al vieții de zi cu zi. Însă colegii de clasă pot avea o influență pozitivă asupra vieții, unde se găsesc adevărații prieteni cu care să împărtășească jocuri și iluzii.

Adolecenții și nu numai, pot fi atrași în comportamement pozitive au negative, motiv pentru care grupul de prieteni trebuie ales cu înțelepciune.

Fără îndoială, educația este extrem de important în viața oricărui copil și adult, pentru a face față într-o manieră sănătoasă oricărei situații cu care ne confruntă viața.

Concluzie:

Așadar, educația este importantă pentru că joacă un rol crucial în formarea și dezvoltarea indivizilor. Mai mult, aceasta este singura cale prin care umanitatea își duce mai departe normele, valorile și învățăturile acumulate de-a lungul timpului.

Bibligrafie:

1. Bunescu, Ghe., „Democratizarea educației și educația părinților”;
2. Niculescu, R.„„Pedagogie preșcolară”; Editura Pro Humanitate, Bucureşti; 1999
3. Robu, Maria, „Empatia în educaţie”, Didactica Publishing House, Bucureşti, 2008
4. Cerghit, Ioan, Neacşu, Ioan,Negreţ Dobridor Ioan, „Prelegeri pedagogice”, Editura Polirom, Iaşi, 2001

METODE ŞI PRACTICI DE PREDARE ATRACTIVE

Prof.înv. primar :Nicola Elena Roxana

Școala Gimnazială Nr. 3 Rovinari

În activitatea de predare profesorii folosesc o multitudine de procedee prin care captează atenţia şi interesul elevilor pentru o lecţie sau alta. Captarea atenţiei elevilor şi trezirea interesului lor pentru noul subiect care le va fi propus reprezintă aspectul de început al oricărei lecţii.

Metodele interactive sunt modalități moderne ce ajută la stimularea creativității elevilor. Aceste metode promovează interacțiunea dintre copii, schimbul de idei și de cunoștințe, asigurând totodată un demers interactiv al procesului de predare - învățare - evaluare.

Tehnica lotus sau ,,floare de nufăr" se descrie ca având o temă principală din care derivă alte opt subteme. Acestea vor deveni teme pentru activități pe grupuri mai mici. Metoda ,,tehnica lotus" poate fi adaptată unei lecții de predare a sinonimelor și antonimelor după cum urmează :

Învățătoarea anunță tema centrală : ,,Sinonime si antonime" . Elevii împreună cu doamna învățătoare discută timp de cinci minute despre opt teme secundare ce pot deriva din tema centrală . Copiii menționează cele opt teme secundare. Au fost alese opt cuvinte : abătut , bravură , cristalin , a lega, fermecat, a pleca, obraznic, zglobiu. Aceste teme secundare devin acum teme centrale. Clasa se împarte în opt grupe a câte trei copii fiecare grupă . Fiecare grupă dezvoltă în mod independent ideile, având ca sarcină să găsească cât mai multe cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus.

Grupa 1 are ca temă centrală cuvântul:,,abătut" , pentru care au găsit următoarele sinonime: deprimat, supărat , mâhnit, necăjit , iar antonime: vesel, amuzant. Grupa 2 trebuie să găsească sinonime pentru cuvântul ,,bravură" :vitejie, cutezanță, eroism , iar antonimele găsite : frică , lașitate .

Grupa 3 are ca temă centrală cuvântul ,,cristalin" , pentru care au găsit sinonimele: limpede, transparent, curat , iar antonime: tulbure, murdar.

Grupa 4 are de aflat sensul asemănător pentru cuvântul ,, a lega" : a uni, a împreuna , a înnoda, a reuni , iar cuvinte cu sens opus : a desface, a dezlega.

Grupa 5 are ca temă centrală cuvântul ,,fermecat" : încântat , vrăjit , captivant . Elevii

au găsit următoarele antonime: nefermecat.

Grupa 6 are cuvântul ,, pleca" cu următoarele sensuri opuse: întoarce, reveni, sosi, veni , iar ca sensuri asemănătoare : merge, porni, a se căra,a se duce, a se deplasa. Grupa 7 are de găsit sinonime pentru cuvântul ,,obraznic" : nepoliticos, insolent, impertinent, necuviincios, neobrăzat, tupeist , iar ca sens opus : ascultător, politicos, cuminte, cuviincios, respectuos.

Grupa 8 trebuie să găsească sinonime pentru cuvântul ,,zglobiu" : vioi, sprinten, zburdalnic , iar opusul este: cuminte, liniștit .

După prezentarea fiecărei subteme, învățătoarea va decide care echipă s-a descurcat mai bine și care a găsit cele mai multe sinonime și antonime.

În concluzie, putem spune că alegerea celor mai adecvate metode didactice se face în strânsă legătură cu obiectivele educativ operaționale specifice. Acestea oferă posibilitatea de a selecta conținutul învățării, de a evalua continuu și formativ rezultatele învățării, de a elabora unele strategii de asimilare a informațiilor.

Bibliografie :

1. Breben S., Gongea E., Metode interactive de grup, Editura Arves, 2006

2. Bulgăr Gheorghe, Dicționar de sinonime, Editura Palmyra, București, 1997

3. Mirea Doinița, Dicționar de antonime, Editura Steaua Nordului, Constanța, 2008

ASIGURAREA CALITĂŢII ÎN EDUCAŢIE

Prof. înv. primar Nicolae Mihaela, Sc.Gim.,M. Eminescu, Rm. Vâlcea

Educaţia reprezintă obiectul de studiu specific pedagogiei (ştiinţelor pedagogice). Datorită complexităţii, profunzimii şi amplitudinii sale, educaţia este studiată şi de alte ştiinţe socio-umane înrudite cu pedagogia. Conceptul pedagogic de educaţie urmăreşte cunoaşterea ştiinţifică, la un grad înalt de generalitate şi abstractizare, a unei realităţi psiho-sociale cu o foarte mare arie de extindere în timp şi spaţiu şi de desfăşurare complexă şi contradictorie la nivel de sistem şiproces.

În sens pedagogic, educaţia este fenomenul social complex privit în trei dimensiuni: activitate conştientă a subiectului educaţiei (educator) de stimulare, îndrumare, formare a obiectului educaţiei (educat); proces de formare a omului pentru integrarea activă în societate, proces de formare intelectuală, morală, profesională, fizică, estetică; rezultat prin preluarea selectivă a acţiunilor informaţionale şi includerea în structuri comportamentale proprii de cunoaştere şi acţiune.

"Datoria oricărei instituţii din sistemul naţional de învăţământ, indiferent de tip, nivel şi formă de organizare a activităţii, este de asigura predarea, învăţarea, şi acolo unde este cazul, cercetarea de calitate pentru a contribui la dezvoltarea profesională şi personală a elevilor şi studenţilor şi la bunăstarea societăţii şi dezvoltarea sa durabilă."

Calitatea educaţiei este ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu şi ale furnizorului acestuia, prin care sunt satisfăcute aşteptările beneficiarilor, precum şi standardele de calitate.

Asigurarea calităţii educaţiei exprimă capacitatea de a oferi programe de educaţie, în conformitate cu standardele enunţate. Asigurarea calităţii în educaţie este un demers dinamic ce presupune implicare şi responsabilizare, pe de o parte, precum şi gândire strategică şi control, pe de altă parte, transpus în practică prin descentralizare. În vederea asigurării calităţii în educaţie este necasară existenţa unor cadre didactice având experienţă şi pregătire temeinică, care doresc să se implice în procesul de predare-învăţare, să fie buni organizatori, conectaţi permanent la schimbările mediului în care îşi desfăşoară activitatea. Calitatea educaţiei este opţiune fundamentală pentru nivelul de standard european, privit în tot unitarul său, iar într-o societate bazată pe umanism, aceasta dobândeşte noi valenţe prin calitatea educaţiei.

Rolul profesorului în procesul de prdeare-învăţare este esenţial. Pentru a fi eficienţi, profesorii trebuie să se folosească de o rezervă impresionantă de talent şi abilităţi pedagogice, precum şi de calităţi specific umane. Îmbunătăţirea calităţii şi a motivaţiei profesorilor trebuie să devină priorităţi ale tuturor statelor lumii. Unele dintre domeniile in care se pot face câţiva paşi înainte sunt: selecţia; educaţia iniţială; calificarea la locul de muncă prin dezvoltarea programelor de continuare a studiilor în timpul activităţi profesionale, iar pentru a permite cât mai des accesul profesorilor la astfel de programe trebuie să li se asigure în special tehnicile de comunicare adecvate; formatorii profesorilor; supervizarea; organizarea învăţământului (managementul); participarea unor persoane din afara spaţiului educaţional; condiţiile de activitate; materialele didactice.

Preocuparea pentru calitate este un subiect care întruneşte un interes tot mai mare în lumea afacerilor şi sectorul serviciilor, în special de când controlul central scade ca pondere şi creşte responsabilitatea pentru calitate la nivele inferioare. Grija pentru calitate are funcţiile de îmbunătăţire şi creştere a responsabilităţii.

La nivelul şcolii au fost identificate patru imperative ale calităţii:

- ♦ *Moral:* şcoala oferă elevilor ceea ce este mai bun.
- ♦ *Social:* societatea are pretenţii tot mai înalte faţă de şcoală.
- ♦ *Competitivitate:* şcolile care nu vor reuşi să atraga suficienţi elevi se vor inchide.
- ♦ *Responsabilitate:* şcoala dă seama pentru fondurile primite.

3012

Calitatea unei instituţii poate fi definită în funcţie de gradul in care reuşeşte să realizeze obiectivele propuse. *Atingera calităţii nu se poate realiza dacă instituţia sau individul au obiective neclare*.

Asigurarea calităţii în educaţie printr-un demers dinamic ce presupune implicare şi responsabilizare, pe de o parte, precum şi gândire strategică şi control, pe de altă parte, transpus în practică prin descentralizare. Un învăţământ de calitate este acela în care instituţiile şi programele lor de studii:

- Demonstrează capacităţi de realizare, în contexte diverse, a obiectivelor planificate
- Satisfac exigenţele şi aşteptările beneficiarilor interni şi externi
- Garantează realizarea standardelor şi normelor de calitate.

Elaborarea standardelor de referinţă, normelor şi indicatorilor de performanţă în sistemul naţional de învăţământ are în vedere urmatoarele aspecte:

a) *Calitatea sistemului* naţional de învăţământ

b) *Calitatea serviciilor* furnizorilor, reprezentanţi de unităţi şi instituţii de învăţământ

c) *Calitatea procesului* de instruire şi de educare a elevilor este demonstrată de rezultatele învăţării, pe baza aplicării metodologiilor de dezvoltare a curriculumului, a metodelor de predare şi învăţare, a evaluării, examinării şi certificării.

INDICATORI DE CALITATE

CAPACITATE INSTITUŢIONALĂ

- organizare internă
- infrastructură

- **MANAGEMENTUL CALITĂŢII**

- politici educaţionale
- proiectare – dezvoltare
- conducere, structuri, practici, procese
- autoevaluarea+ evaluare de proces
- feed-back – plan de măsuri –monitorizare - schimbare
- comunicare

- **EFICACITATE EDUCAŢIONALĂ**

- resurse umane
- resurse financiare
- resurse informaţionale

- **INSTRUCŢIE ŞI EDUCAŢIE**

- proces predare – învăţare
- proces educativ
- servicii de sprijin
- alternative

Asigurarea calităţii şi managementul calităţii în educaţie şi formare iniţială constituie un domeniu de intervenţie care necesită cu precădere dezvoltarea şi implementarea sistemelor şi

procedurilor interne de evaluare, de management şi asigurare a calităţii activităţilor de educaţie şi formare iniţială şi continuă, precum şi profesionalizarea activităţilor manageriale la nivelul furnizorilor de educaţie şi formare iniţială şi continuă. Se are în vedere, în principal, activitatea instituţiilor şi a ofertanţilor de educaţie şi de formare din sistemul formal de educaţie. Principalele acţiuni avute în vedere sunt: crearea şi dezvoltarea sistemelor de asigurare şi management al calităţii în educatie şi formare; dezvoltarea unor programe de formare profesională în domeniul managementului educaţional şi în managementul calităţii; dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a inserţiei absolvenţilor pe piaţa muncii în vederea ajustării ofertei educaţionale în concordanţă cu evoluţiile de pe piaţa muncii; crearea şi dezvoltarea unor mecanisme de asigurare şi managementul calităţii în educaţie în contextele nonformale si informale de învăţare.

Fiecare copil are un potenţial educativ înnăscut care trebuie doar descoperit si activizat. Aceasta este misiunea sfânta a şcolii, a educatorilor, deoarece, după cum spunea Comenius : "E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită, încât să nu reflecte totuşi imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunturoasă încât să nu putem scrie totuşi ceva pe ea. Dacă se întâmpla însă ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o ştergem, iar o tablă prea zgrunţuroasă trebuie s-o dăm la rindea. "

Bibliografie

Cucos, C. – " Pedagogie ", Ed. Polirom, Iaşi, 1996

Insp. Spec. Romulus Pop – Centrul Naţional de Dezvoltare a Învăţământului Profesional şi Tehnic Bucureşti, " Educaţia pentru calitate", Bucureşti, 2000

Prof. Maria Elena Suciu – Colegiul Naţional Gheorghe Lazar, Sibiu, "Educaţia pentru calitate", Bucureşti, 2000

Prof. Nicolae Suciu – Colegiul Naţional Gheorghe Lazar, Sibiu, "Educaţia pentru calitate", Bucureşti, 2000

Cristea, S. – " Fundamentele pedagogice ale reformei invatamantului ", EDP, Bucuresti, 1994

PROIECT DE ACTIVITATE

DATA:13.12.2022
EDUCATOARE:NICOLAE MIRELA GIORGIANA
UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: G.P.N. MARIA TUDORACHE COLONESTI
NIVEL: I-grupa mijlocie
TEMA ANUALĂ: „CU CE ŞI CUM EXPRIMĂM CEEA CE SIMŢIM?”
SUBTEMA:”TRADIŢII ŞI OBICEIURI DE IARNĂ”
TEMA ZILEI:”POVESTEA BRADULUI DE CRĂCIUN”
FORMA ACTIVITĂŢII: Activitate integrată (DLC+DOS-activitate practică)
TIPUL ACTIVITĂŢII: Verificare şi consolidare de cunoştinţe şi deprinderi
FORMA DE ORGANIZARE: Frontal, pe grupe, individual
DURATA: 1 ZI
OBIECTIVE DE REFERINTĂ:

- ✓ Să recepteze un text care i se citeşte sau i se povesteşte, înţelegând în mod intuitiv caracteristicile expresive şi estetice ale acestuia;
- ✓ Să fie capabil să realizeze lucrări practice inspirate din natură, valorificând deprinderile de lucru însuşite;

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITATII INTEGRATE:

- **ADP:** Întâlnirea de dimineaţă ,,Bună dimineaţa, !”
  Tranziţii: ,,Luati seama bine !”
  Rutine:,,Dimineata a sosit”.
- **ALA 1: a) Artă:** „Coloram brazi”
  b) Stiinte ,Brazi inalti,brazi scunzi ‘’
  c)Joc de masa :”Reconstituire imagini cu paduri”-puzzle
- **ADE: DLC/DOS:** „Povestea Bradului de Crăciun” (prezentare powerpoint / confecţionare)
- **ALA 2: Joc de mişcare : ‘’**Dansul bradutilor‘’
-

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTARII:

- ➢ Mesaje orale in diverse situatii de comunicare;
- ➢ Activare si manifestare a potentialului creativ.

COMPORTAMENTE VIZATE

- ➢ Demonstreaza intelegerea unui mesaj oral,ca urmare a valorificarii ideilor,emotiilor,semnificatiilor etc.
- ➢ Respecta regulile de exprimare corecta,in diferite contexte de comunicare;
- ➢ Demonstreaza creativitate prin activitati artistico-plastice,muzicale si practice,in conversatii si povestiri creative;
- ➢ Demonstreaza simt muzical ritmic,armonic prin cantec,joc cu text si cant,dans etc.

ALA 1(ACTIVITĂŢI LIBER – ALESE):

Tipul activitatii :consolidare de cunostiinte,priceperi si deprinderi
Forma de organizare :frontal,individual,pe bgrupuri mici.
Categoria activitatii :ALA1(Activitati liber alese)
Scopul activitatii :
-cultivarea sociabilitatii copiilor,a intereselor si deprinderilor de cooperare cu partenerii de joc,a intercomunicarii libere si civilizate intre copii in timpul jocului ;
-exersarea de catre copii a abilitatilor formate in cadrul activitatilor comune desfasurate in gradinita.
Tema activitatii :
Artă: ,,Coloram brazi"
Stiinte ,Brazi inalti,brazi scunzi ‘’
***Joc de masa*:**"Reconstituim imagini cu paduri’’
Mijloace de realizare:
-fisa de lucru
-imagini

1. **Artă:** „ ‘’
Sarcini de lucru:
- ✓ Să utilizeze corect instrumentele de lucru;
- ✓ Sa coloreze in spatiul dat;
- ✓ Să dispună alternativ două sau mai multe elemente decorative;

2. **Stiinte :**’’Brazi inalti,brazi scunzi’’
Sarcini de lucru :
- ✓ Să realizeze fisa respectând cerinta dată;
- ✓ Să coopereze cu colegii în realizarea sarcinii.

3. **Joc de masa:**,Reconstituim imagini cu paduri,’’
Sarcini de lucru:
- ✓ Să reconstituie imaginea dupa model;
- ✓ Să formeze propoziţii simple şi corecte din punct de vedere gramatical ;

Strategii didactice :
- Resurse procedurale :observatia,conversatia,explicatia,demonstratia,exercitiul ;
- Resurse materiale :fise de lucru,creioane colorate,imagini cu paduri ;
- Forme de organizare :frontal,individuala,pe grupe.

Evaluare :-*continua :*prin observarea comportamentului,analiza raspunsurilor,stimularea participarii la activitatile individuale,frontale si la cele de grup ;
-*finala* :oral prin aprecieri asupra realizarii obiectivelor,aprecieri verbale.

ADE(ACTIVITATI PE DOMENII EXPERIENTIALE)

Tema zilei :’’Povestea Bradului de Craciun’’
Mijloc de realizare :povestirea educatoarei
Tipul activitatii :predare de noi cunostiinte
Forma de organizare :frontal,individual
Activitati de invatare :ADE-DLC(DOMENIUL LIMBA SI COMUNICARE)
Scopul activitatii :insusire noi cunostiinte despre Bradul de Craciun si semnificatiile acestuia.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:
- ✓ O1-Să urmărească linia povestirii

- ✓ O2-Să relateze ideile principale cu ajutorul imaginilor din poveste, respectând ordinea cronologică a faptelor;
- ✓ O3-Să răspundă la întrebări legate de conţinutul textului prezentat ;
- ✓ O4-Să se exprime corect din punct de vedere gramatical, folosind un limbaj adecvat;
- ✓ O5-Sa-si insuseasca si sa foloseasca cuvintele noi :''alice'',''pitita'',''zgribulita'',''frunzis'',zabava''.

SARCINA DIDACTICA:

-vizionarea cu atentie a prezentarii ppt;
-asocierea imaginilor prezentate cu povestirea;
- asimilarea semnificatiilor bradului;
-intelegerea cuvintelor noi.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode si procedee:explicatia,expunerea,conversatia,exercitiul.
Mijloace de invatamant:bradutul ratacit,prezentare ppt,planse cu momentele povestii.

ADE(ACTIVITATI PE DOMENII EXPERIENTIALE)

Tema zilei:Povestea Bradului de Craciun
Tipul activitatii:consolidare de cunostiinte,priceperi si deprinderi
Forma de organizare:frontal,individual
Mijloc de realizare:confectionare,colorare,decupare.
Activitati de invatare:ADE-DOS(Domeniul Om si Societate-activitate practica)
Scopul activitatii:consolidarea unor abilitati practice specifice nivelului de dezvoltare motrica;dezvoltarea simtului practic si estetic.
Obiective operationale

- ✓ O1-Să decoreze ornamentele pentru brad;
- ✓ O2-Să aplice corect elementele decorative;
- ✓ O3-Să aprecieze lucrările pe baza criteriilor stabilite

Metode si procedee:explicatia,expunerea,conversatia,demonstratia,exercitiul,turul galeriei
Mijloace de invatamant:material marunt,foarfeca,lipici,vata,tuburi cu sclipici,creioane colorate.

ACTIVITATI RECREATIVE

Forma de organizare:frontal
Categoria activitatii:ALA 2(ACTIVITATI RECREATIVE)
Tema activitatii:''Dansul bradutilor''
Tipul activitatii:consolidare de priceperi si deprinderi
Mijloc de realizare:joc musical ritmic,cu percutie corporala/joc de miscare
Scopul activitatii: Recreerea copiilor si restabilirea bunei lor dispozitii.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

- ✓ Să exprime prin mişcare starea sufletească creată de muzica audiată;
- ✓ Să respecte regulile stabilite de comun acord în cadrul grupului;
- ✓ Să participe cu plăcere şi interes la joc alături de ceilalţi copii.

EXPLICAREA JOCULUI :

Copiii sunt aşezaţi în cerc. Ei vor executa diferite mişcări de dans pe melodia „ Dansul bradutilor".Miscarile copiilor vor avea la baza miscari de vals,lente,melodioase.Copiii se vor legana usor asemenea bradutilor batuti de vant si se vor rasuci usor.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: Povestirea, observaţia, conversaţia, explicaţia, exerciţiul.

Material didactic: Globuleţe din carton, cărţi cu imagini cu padure, planşe cu imagini din poveste, hârtie colorată, lipici, elemente decorative, şerveţele, brad artificial, medalioane cu brăduţi,vata,staniol.

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ „ Aplicarea noului curriculum pentru educaţie timpurie – o provocare?", Editura Diana, Bucureşti,2013;
- ✓ „Laborator preşcolar" – Ghid metodologic, Ediţia a II-a revizuită, Liliana Ezechil, Mihaela Păişi Lăzărescu, Editura V&I Integral, Bucureşti, 2002
- ✓ „Atlas cu elemente de limbaj plastic" – îndrumător pentru educatoare – Georgeta Botez, Dana Solovăstru, Editura Aramis, Bucureşti, 2007;
- ✓ "Sugestii metodologice pentru aplicarea noului curriculum – Activitati integrate din cadrul proiectelor" – Editura Diana,2022;
- ✓ " Educatia timpurie – ghid metodologic pentru aplicarea curriculumului prescolar" , - Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuta Tătaru (coordonatoare), Editura PARALELA 45, 2009

Scenariul zilei

Întâlnirea de dimineaţă:

Conform proverbului : Ziua bună se cunoaşte de dimineaţă!, copiii începe ziua cu întâlnirea de dimineaţă!

Dimineata a sosit,
Toti copiii au venit,
In semicerc sa ne adunam,
Cu totii sa ne salutam.
Buna dimineata pici,
Ma bucur ca sunt aici,
A-nceput o noua zi,
Buna dimineata,copii!

Aşezaţi în semicerc, copiii se salută apoi facem prezenţa. După notarea prezenţilor şi absenţilor, se poartă o scurtă discuţie despre anotimpul în care ne aflăm, despre starea vremii din ziua respectivă şi un copil completează **calendarul naturii** cu simbolul corespunzător.

Noutatea zilei: Copiii sunt anunţaţi că avem invitaţi care vor să observe ce fac copiii într-o zi la grădiniţă, cum se joacă, ce au învăţat, ce le place să facă...Copiii află activităţile care se vor desfăşura pe parcursul zilei(vor continua discuţiile despre tradiţii şi obiceiuri de iarnă, în special despre brad, discuţii purtate de la începutul săptămânii).

Copiii sunt invitaţi să observe imaginile expuse la centrul tematic.In acest timp se aude un musafir la usa.Invit un copil sa mearga sa vada cine este la usa si astfel descoperim un bradut musafir !Bradutul musafir ne spune povestea lui,cum a ajuns la usa gradinitei noastre,ratacindu-se.

Ii pun pe copii sa invite bradutul recitandu-i poezia '' Bradutul':

Bradulet,bradut dragut,

Ninge peste tine !
Haide,hai in casa mea
Unde-i cald si bine.
Pom de Anul Nou te fac
O,ce bucurie !
Cu beteala am sa te imbrac
Si stelute-o mie.

Vazandu-l asa suparat ii propunem sa ramana alaturi de noi la activitati,copiii promitandu-i ca ii vor confectiona ornamente.

Tranziţie: Luati seama bine...

Astfel anunt activitatile ce vor urma sa le desfasuram :pentru început v-am pregătit la centrul '' Arta'' avem de colorat braduti, la centrul „Stiinte'' avem de rezolvat o fisa ''Brazi inalti,brazi scunzi'', iar la centrul „ Joc de masa'' veţi reconstitui imagini cu diferite tipuri de paduri dupa model !

Fiecare copil îşi va alege singur centrul de interes unde doreşte să lucreze. În timpul activităţii pe centre de interes voi supraveghea activitatea desfăşurată în fiecare centru dându-le explicaţiile necesare copiilor. Aceştia trec, pe rând, prin toate centrele .

După ce sarcinile de lucru au fost îndeplinite, invit copiii să viziteze fiecare centru pentru a observa ce s-a realizat.

Tranziţie: Luati seama bine...

După ce copiii se întorc de la baie şi au băut apă, îi invit în sala de grupa. Vom viziona impreuna filmuletul cu „Povestea bradului,apoi aşez la panou imaginile din poveste.La finalul activităţii stabilim mesajul acestei poveşti, ne reamintim titlul şi ideile principale...Apoi se întorc la măsuţe şi decorează globuletele pentru a impodobi bradutul de Craciun.Toate activitatile se vor desfasura avand pe fundal colinde.

Tranziţie: Luati seama bine!
Bradul va asteapta,
Veniti copii,veniti
In jurul lui pregatiti
Sa-i cantam si sa jucam
Sa ne bucuram!

Joc de mişcare: „Dansul bradutului"

Copiii sunt aşezaţi în cerc. Pe fundal se aude melodia „Bradutul". Copiii dansează individual şi în perechi pe această melodie (vals).

În încheiere copiii cântă colindele învăţate!

D E M E R S U L D I D A C T I C

D L C –D o m e n i u l L i m b a s i c o m u n i c a r e

EVENIMENTE DIDACTICE	**CONŢINUT ŞTIINŢIFIC**	**STRATEGII DIDACTICE**	**EVALUARE**
Organizarea activităţii	Crearea condiţiilor necesare bunei desfăşurări a activităţii: -aerisirea sălii de grupă; -amenajarea spaţiului de desfăşurare a activităţii; -pregătirea materialului demonstrativ şi distributiv; -introducerea copiilor în sala de grupă	conversaţia;	observarea interesului;
Captarea atenţiei **Anunţarea temei şi a obiectivelor** **Reactualizarea cunoştinţelor**	Se realizează prin vizita bradutului ratacit. După discutia cu bradutul musafir împreună cu copiii se va stabili tema zilei: ,,Povestea Bradului de Craciun''; - Pentru a inveseli bradutul ratacit noi vom încerca sa coloram cat mai frumos bradutii, vom rezolva fisele,vom selecta imaginile cu paduri, vom asculta « Povestea Bradului de Craciun » si vom confectiona si noi ornamente pentru impodobirea bradului ! Purtăm o scurtă discuţie despre obiceiurile si traditiile de iarna: In ce anotimp suntem? -Ce sărbătorim de Crăciun? -Va place Iarna? -Cine aduce darurile de Craciun ? -Unde lasa Mos Craciun cadourile ? -Cum se numeste acel copac? Ajungand la Bradul de Craciun propun copiilor sa vizionam impreuna"Povestea Bradului de Craciun". Folosindu-mă de vizionarea filmuletului, voi relata povestea. După fiecare idee principală din	Observaţia conversaţia Explicatia Conversaţia Conversaţia Explicaţia Jocul	Aprecierea răspunsurilor şi a comportamentului Implicarea copiilor – rezultatul muncii lor

Prezentarea continutului si dirijarea învătării	poveste voi afişa pe suport câte o imagine din povestire,explicand in acelasi timp si cuvintele necunoscute. 1.O vrăbiuță rănită de alicea unui vânător nu poate sa zboare intr-o toamna spre tarile calde. 2. Pe vremea aceea, toti copacii isi pastrau frunza verde pe timpul iernii. Vrabiuta cere ajutorul unui stejar batran, care sa o adapostească in frunzisul sau mare si des de frigul de afara, insa este refuzata. 3. Zgribulita de frig, vrabiuta cere ajutorul unui fag stufos, insa si acesta o refuza. 4. Micuta pasare incearca sa se adapostească intr-un tufis, dar si acesta o goneste. 5. Mai mult moarta decat vie, vrabiuta vede un brad batran care ii face semn sa vina sa se adapostească intre ramurile lui. 6. In seara de Craciun, un vant groaznic sufla peste padure si toti copacii isi pierd frunzele. Bradul isi infasoara crengile in jurul vrabiutei, pentru a o proteja de frig. 7. Dumnezeu vede cum incearca sa protejeze bradul viata vrabiutei si hotaraste ca bradul sa isi pastreze vesnic frunza verde. Oamenii il aduc in casele lor in seara de Craciun si il impodobesc ! În timpul povestirii voi nuanţa vocea şi voi marca, prin expresivitatea limbajului, semnele de punctuaţie. Prin mimică şi gestică voi reda starea sufletească a personajelor. Prin intensitatea timbrului vocal voi încerca să creez o atmosferă propice captării atenţiei copiilor asupra ordinii în care apar personajele în acţiunea desfăşurată în povestire. Pentru asigurarea feed-back-ului voi pune intrebari despre povestea citita,insistand asupra momentelor	Povestire Explicatia Conversatia	Ascultarea activa

	desfasurarii actiunii in povestea noastra insistand asupra personajelor. Voi face aprecieri cu privire la modul cum s-a desfasurat activitatea. **Tranzitie:**Prin cantecul''Luati seama bine'' se trece la urmatoarea secventa a activitatii. Se anunta tema si obiectivele propuse pentru activitatea practica dincursul acestei zile. Le voi propăune copiiilor sa se aseze la masute si le voi prezenta sarcinile ce le vor avea de indeplinit pentru a realiza:''ORNAMENTE PENTRU BRAD''. a)Intuirea materialului Se intuiesc materialele puse la dispozitie.Se prezinta modelul educatoarei,instrumentele si etapele de lucru pentru tema de realizat. b)Explicarea si demonstrarea tehnicii de lucru Afisez la panou ornamente model si le explic copiilor ce au de facut: -sa decupeze cu atentie globuletele primite; -sa lipeasca partile componente ale felinarului; -sa lipeasca vata pe aripile ingerasului si pe globulete; -sa realizeze ghirlande pt brad in modelul scara pisicii. Se va oferi sprijin in timpul activitatii,urmarind respectarea tehnicilor de lucru.	Explicatia Observatia Demonstratia Exercitiul	Respectarea indicatiilor privind realizarea lucrarii
Obtinerea performantei	Inainte de inceperea lucrului se fac exercitii de incalzire a muschilor mici ai mainilor. Se va da semnalul de incepere a lucrului. In timpul lucrului voi conversa cu copiii despre ornamentele pe care ei le decupeaza,voi urmari modul de realizare a temei si voi interveni cu precizari acolo unde este cazul Vom realiza o expozitie cu lucrarile iar prin TURUL GALERIEI vor fi fi apreciate lucrarile.		

Incheierea activitatii	In continuare anunt copiii ca vom desfasura un joc muzical ritmic ,''**Dansul bradutilor''** pe care il vom executa alaturi de musafirul nostru. DANSUL BRADUTILOR: -copiii vor executa miscarile sugerate de ritmul canteculuи(pasi de vals). -copiii executa miscarile si pasii de dans invatati anterior respectand succesiunea acestora. Voi face aprecieri individuale si generale asupra intregii activitati,iar bradutul musafir ne felicita pentru rezolvarea tuturor probelor. La finalul activitatii copiii primesc recompensa cate un bradut decupat drept rasplata precum si vestea ca bradutul doreste sa ramana in gradinita pentru a le fi Brad de Craciun.	Jocul	

POVESTEA BRADULUI DE CRĂCIUN- poveste populară

În urmă cu foarte mult timp, toţi copacii îşi păstrau frunzele verzi tot timpul anului – chiar şi iarna. Păsările însă, întocmai ca în zilele noastre, nu se împăcau la fel de bine cu gerul şi cu zăpada. Cum se apropia toamna, toate se pregăteau de marea călătorie către ţările însorite.

Se întâmplă ca, într-un an, o mică pasare să cadă pradă alicei unui vânător. Din fericire, doar aripa îi fusese lovită, aşa că micuţa se descurcă pe timp de vară. Când toamna sosi, începu să se îngrijoreze, căci aripioara nu dădea semne de vindecare, iar sărmana trebuia să se târască de colo-colo. O tristeţe mare o cuprinse când îşi văzu surorile plecând. Ştia că va trebui să înfrunte iarna singură, pitită în vreun cotlon mai călduros. Acest lucru nu era însă atât de uşor precum se gândi ea, astfel că se trezi în pragul Sărbătorilor de iarnă fără un acoperiş deasupra capului. Zgribulită şi cu aripa nerefăcută, se întreba cum va reuşi să ţină piept viforniţei groaznice.

Mai mult târându-se, ajunse să se adăpostească în frunzişul mare şi des al unui stejar bătrân. Acesta se arătă însă supărat nevoie mare şi-i spuse cu zăduf:

-Pleacă de aici! Ştiu cine-mi eşti: îmi vei mânca toate ghindele în mai puţin de o zi! Nu te vreau prin preajma mea, aşa că ia-ţi zborul unde-i şti.

Biata pasăre nu avu încotro: părăsi copacul şi-şi căută refugiu între ramurile unui fag stufos.

-Îmi este peste putinţă să te las să stai aici. Vei rupe frunzele mele cele frumoase cât ai zice peşte! se răsti fagul.

-Plec îndată, nu am vrut să te deranjez.

Speriată de glasul mohorât şi ameninţător, micuţa pasăre se piti atunci într-un tufiş care, însă, o alungă fără zăbavă:

-Nu ai ce să cauţi aici! Îmi vei murdări crengile!

-Fie-ţi milă! Dacă nici tu nu mă primeşti, voi pieri. Sunt prea mică şi rănită ca să-mi pot purta singură de grijă. Voi avea grijă să nu-ţi murdăresc crengile şi îţi voi cânta în fiecare dimineaţă, căci am un glas melodios.

-Nu-mi arde mie de cântecele tale! În plus, îmi vei îngreuna crengile. Nu te vreau prin preajma mea!

Respinsă de toţi copacii, pasărea se puse să doarmă în zăpadă, aşteptând înspăimântată să moară de frig. Deodată, zări un brad care se părea că îi face semne să vină la el. „Oare mă înşală văzul? Un copac care mă cheamă la el? Ia să încerc să ajung până acolo, chiar de e doar o părere.” Cu aripile îngreunate de frig şi de boală, abia se târî până la brad.

-Vino cu încredere. Eu te voi primi. Aici, între ramurile mele protectoare şi dese, nu trebuie să-ţi fie teamă! Te voi proteja de ger şi alte năpaste care ar putea să se abată asupra noastră, o linişti cu un glas prietenesc bătrânul brad.

Trecură astfel cele câteva zile care mai rămăseseră până la marea sărbătoare de iarnă. Cei doi se înţelegeau de minune: îşi spuneau poveşti, iar micuţa pasăre cânta în fiecare dimineaţă, în ciuda frigului. În seara de Crăciun, un vânt groaznic suflă peste pădure. Toţi copacii îşi pierdură podoaba veşnică sub puterea sa. Bradul, văzând una ca asta, îşi înfăşură crengile în jurul micuţei păsări bolnave, pentru a o adăposti. Îşi dorea atât de mult ca pasărea să nu moară, încât nu-i mai păsa nici de frig, nici de viscol. Frunzele lui, în lupta cu gerul, deveneau din ce în ce mai ţepoase, dar copacul nu cedă nicio clipă.

Dumnezeu din înaltul cerului privea cu duioşie şi hotărî ca bradul să-şi păstreze mereu frunza verde, spre deosebire de restul copacilor. Oamenii îl cinstesc şi ei pe bunul şi bătrânul brad şi îl aduc în casele lor de Crăciun, ca toată familia să se bucure de el.

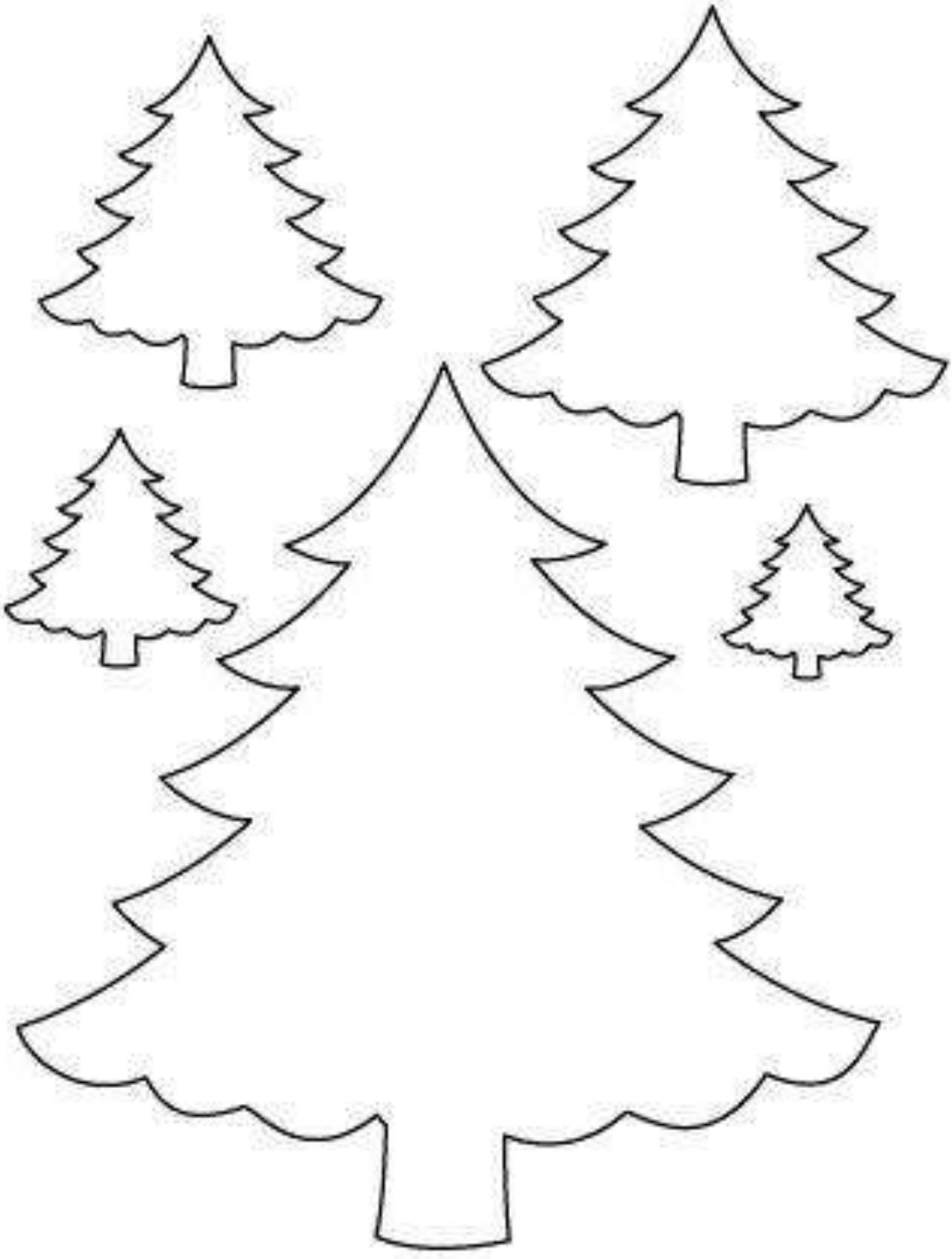

Tim's Printables: www.timvandevall.com

Copyright © Tim van de Vall

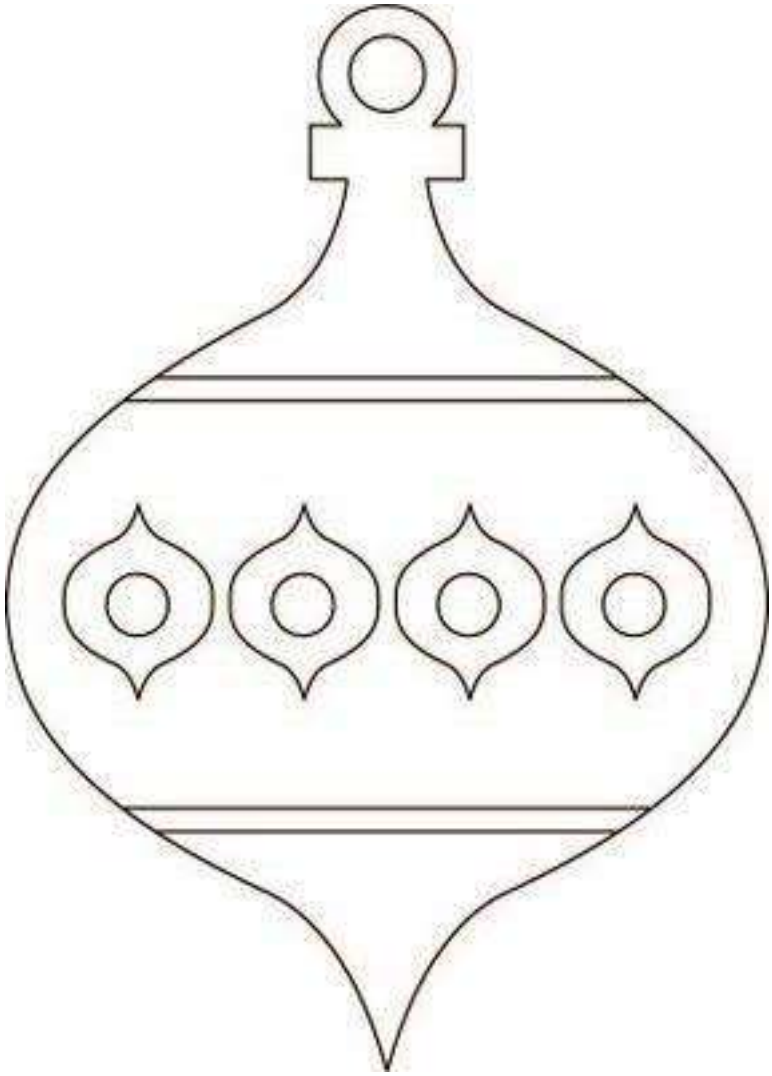

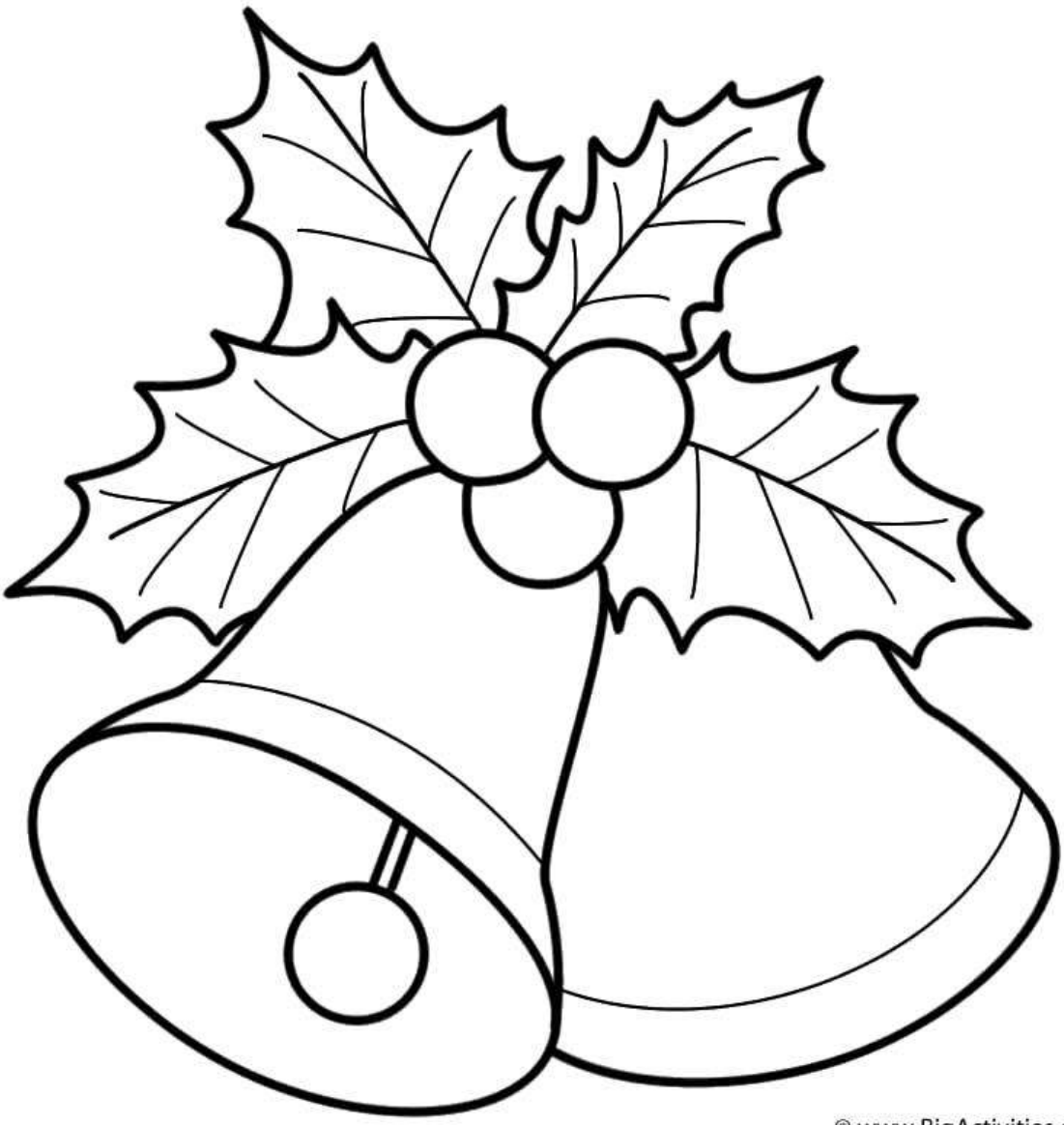

© www.BigActivities.com

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
0:06
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
0:17
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
0:33
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
0:42
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
1:04
4:34
YouTube

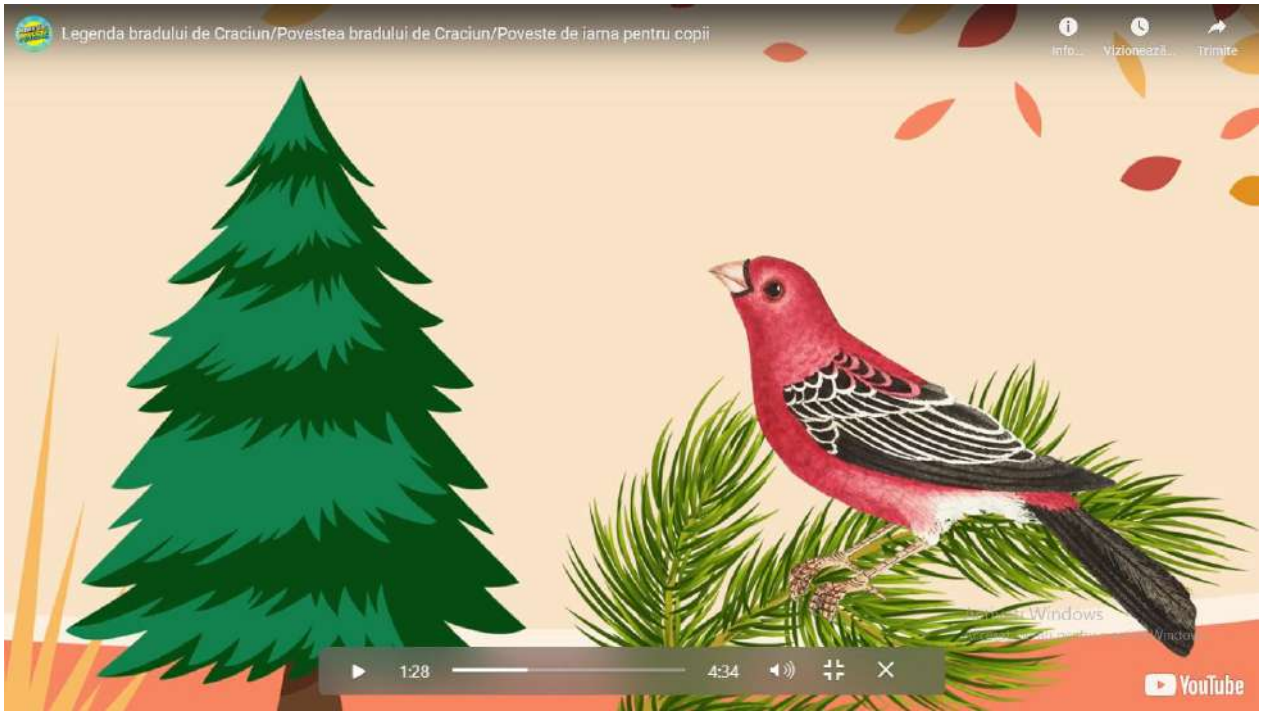
Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
1:28
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
1:43
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Craciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
2:05
4:34
YouTube

Legenda bradului de Craciun/Povestea bradului de Crăciun/Poveste de iarna pentru copii
Info...
Vizionează...
Trimite
2:30
4:34
YouTube

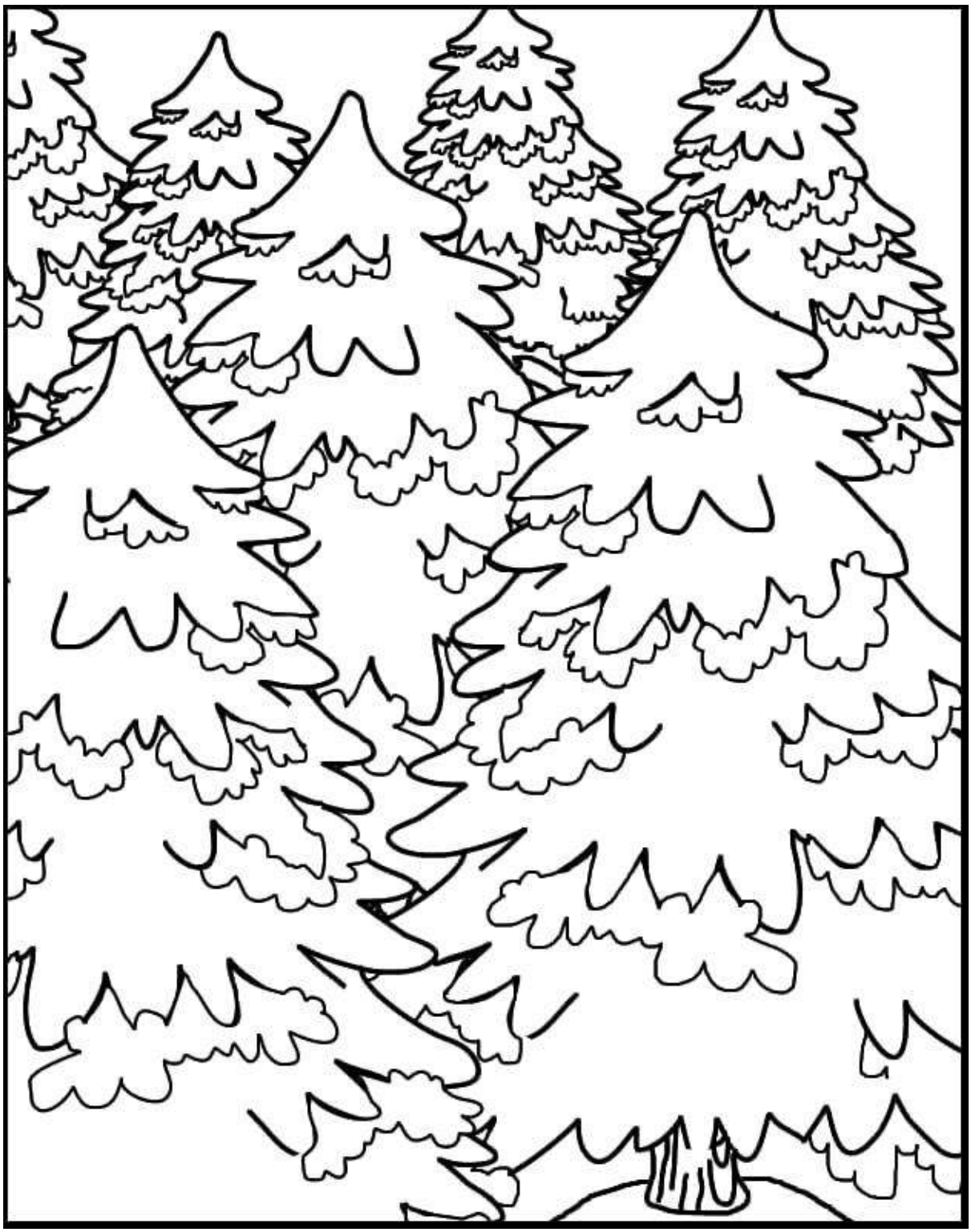

ASPECTE ALE TEORIILOR ȘI PRACTICILOR DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROF. LUMINIȚA NICOLAESCU

Colegiul Național " Mircea Eliade", Reșița.

Conținutul învățământului (curriculumul) reprezintă ansamblul de valori ideatice și de abilități practice sau ansamblul de cunoștințe, priceperi și deprinderi selectat din tezaurul cunoașterii și practicii umane (sistem ideatic și practic), in functie de obiectivele curriculare ale fiecărei trepte, profil și forme de învățământ care se transmit și se dobândesc sau se invață pentru dezvoltarea personalității și formarea profesionalității tinerelor generații, în vederea integrării lor socio-profesionale.

Conținutul învățământului se exprimă prin disciplinele de învățământ care reprezintă selecția unui sistem de informații si abilități practice dintr-un anumit domeniu al cunoașterii și practicii umane: tehnica, știința, cultura, arta etc..Așadar, conținutul învățământului constituie componenta ideatică și acțional-practică fundamentală și esențială a procesului instructiv-educativ.

Cantitatea se referă la însușirea conținutului învățământului care evidențiază numărul, mulțimea, mărimea și extinderea. respectiv dezvoltarea informațiilor și abilităților practice, cu alte cuvinte evidențiază volumul de cunoștințe teoretice și practice ce se selectează pentru o disciplină de învățământ in funcție de gradul, profilul și obiectivele instructiv-educative ale acesteia. Prin cantitate, conținutul învățământului răspunde la întrebarea CÂT ANUME trebuie transmis și însușit la o anumită disciplină de învățământ și pe ansamblul invățământului, determinând caracterul informativ al conținutului.

Calitatea reprezintă însușirea conținutului învățământului care evidențiază valoarea, esențialitatea, profunzimea, nivelul, funcționalitatea, performanța, valabilitatea, durabilitatea, fiabilitatea si eficiența cunoștințelor în dezvoltarea personalității și în formarea profesionalității, în dezvoltarea capacităților intelectuale și profesionale ale tineretului. Calitatea răspunde la întrebarea CE ANUME se transmite și se invață, determinând caracterul formativ al conținutului. Astfel, calitatea curriculumului este nemijlocit legată de cea a învățământului in general. Aceasta implică în mod necesar și obiectiv elaborarea și implementarea unui curriculum armonios, elevat, de performanță, flexibil, in pas cu tot ceea ce este nou, performant, fiabil și eficient și în directă legătură cu o dezvoltare pe termen lung. Cele mai importante teorii în ceea ce privește conținuturile de invățare sunt cele sintetizate mai jos.

Teoria învățării centrate pe elev. teorie care pune accentul pe elev și pe experiențele sale de învățare, și încurajează profesorii să adapteze metodele lor de predare pentru a se potrivi cu stilurile și nevoile de învățare ale elevilor lor. Aceasta poate include organizarea conținuturilor în jurul problemelor și proiectelor care implică aplicarea practică a cunoștințelor.

Teoria constructivismului care susține că elevii construiesc activ propriile lor cunoștințe și înțelegeri prin experiențe și interacțiuni cu lumea înconjurătoare. În consecință, profesorii ar trebui

să organizeze conținuturile în jurul unor probleme complexe și provocări care permit elevilor să își dezvolte propriile soluții și abilități. Această teorie sugerează că elevii trebuie să construiască cunoștințele și să își construiască propriile înțelesuri, în loc să li se furnizeze cunoștințe deja concepute. Pentru a aplica această teorie în organizarea conținutului, profesorii ar trebui să ofere activități de învățare care să permită elevilor să exploreze, să descopere și să construiască propriile lor înțelesuri.

Taxonomia lui Bloom, care oferă o structură pentru organizarea conținuturilor în jurul unui set de obiective de învățare. Taxonomia începe cu niveluri de gândire mai simple, cum ar fi amintirea și recunoașterea, și progresează la niveluri mai complexe, cum ar fi analiza, sinteza și evaluarea.

Planificarea inversă este o abordare care implică începerea cu obiectivele de învățare și apoi lucrând înapoi pentru a dezvolta activități și conținuturi care ajută la atingerea acestor obiective. Aceasta permite profesorilor să se concentreze asupra a ceea ce elevii ar trebui să învețe și să dezvolte o serie coerentă de activități pentru a-i ajuta să atingă aceste obiective.

Teoria diferențierii instruirii care sugerează că profesorii ar trebui să adapteze instruirea și conținutul la nevoile individuale ale elevilor. Pentru a aplica această teorie, profesorii ar trebui să ofere o varietate de modalități de instruire, să ofere feedback și să acorde sprijin suplimentar atunci când este necesar.

Integrarea tehnologiei a devenit un aspect esențial, pentru că tehnologia poate fi folosită pentru a organiza și a accesa conținuturi educaționale în mod inovator și eficient. De exemplu, profesorii pot utiliza platforme de învățare online și instrumente digitale pentru a organiza și a distribui materiale de învățare, pentru a facilita colaborarea și comunicarea elevilor și pentru a personaliza învățarea. Vorbim, în acest caz, despre resursele educaționale deschise (RED),care sunt materiale educaționale (de exemplu, manuale, prezentări, videoclipuri) care sunt disponibile gratuit și liber pentru utilizare, adaptare și redistribuire de către oricine.

Câteva exemple de resurse educaționale deschise: RED pot include o gamă largă de materiale, inclusiv manuale școlare, videoclipuri educaționale, prezentări, fișiere audio, programe de calculator și multe altele. Acestea sunt disponibile pe diverse site-uri web specializate în RED.

Beneficiile resurselor educationale deschise sunt multiple. Astfel, utilizarea RED poate oferi o serie de beneficii pentru elevi, profesori și instituții de învățământ, cum ar fi: costuri reduse pentru materialele educaționale; accesibilitate și ușurință în utilizare pentru elevi; flexibilitate și personalizare în predare pentru profesori; posibilitatea de a îmbunătăți și adapta materialele educaționale în funcție de nevoile locale; potențialul de a îmbunătăți calitatea și eficacitatea educației. RED pot fi create de o varietate de actori din domeniul educațional, inclusiv profesori, cercetători, instituții de învățământ și organizații neguvernamentale. Există numeroase platforme online care găzduiesc și distribuie RED, cum ar fi Didactic.ro, Noi orizonturi, MIT OpenCourseWare și multe altele. De asemenea, se pot căuta RED pe motoarele de căutare precum Google sau pe platformele de partajare a fișierelor precum GitHub. Utilizarea RED poate fi benefică pentru toți actorii din domeniul educațional și poate contribui la o mai mare accesibilitate și eficacitate a educației. Tehnologia poate fi un instrument valoros în organizarea conținutului și învățarea. Profesorii ar trebui să utilizeze tehnologia pentru a facilita accesul la materiale educaționale, pentru a sprijini învățarea personalizată și pentru a crea oportunități pentru colaborare și comunicare între elevi. Platformele de învățare online precum Google Classroom sau Zoom oferă

un mediu de învățare virtual în care profesorii pot încărca materiale educaționale, exerciții și teste, iar elevii pot accesa acestea de oriunde și de oricând, utilizând un dispozitiv conectat la internet.

În timp ce organizarea conținutului poate varia în funcție de subiect, nivel de învățare și alți factori, există câteva bune practici generale pe care profesorii ar trebui să le urmeze. Acestea includ:

- Împărțirea conținutului în module sau lecții, pentru a permite o mai mare focalizare și înțelegere a materialului.
- Integrarea activităților practice și experiențiale în procesul de învățare, pentru a consolida cunoștințele teoretice.
- Folosirea tehnologiei și a resurselor digitale pentru a sprijini învățarea, cum ar fi prezentările Powerpoint, videoclipurile educaționale și jocurile educative.
- Încurajarea elevilor să pună întrebări și să ia parte la discuții și dezbateri, pentru a stimula gândirea critică și creativă.

După cum afirmam mai sus, tehnologia poate fi un instrument valoros pentru a facilita învățarea personalizată în diferite moduri, cum ar fi: instrumentele de adaptare a conținutului. Există o gamă largă de instrumente tehnologice care permit personalizarea conținutului în funcție de nevoile și nivelul de învățare al fiecărui elev. De exemplu, instrumentele de adaptare a textelor pot ajusta nivelul de dificultate și lungimea textului în funcție de abilitățile de citire ale elevilor. Aplicațiile educaționale interactive, cum ar fi jocurile educaționale, simulările și experimentele virtuale, pot fi utilizate pentru a oferi oportunități de învățare interactivă și personalizată. Aceste aplicații pot fi utilizate pentru a permite elevilor să exploreze subiectele într-un mod interactiv și să-și construiască propria înțelegere a subiectului. O altă modalitate este evaluarea adaptivă care utilizează tehnologia pentru a adapta teste și evaluări la nivelul de învățare și cunoștințele individuale ale elevilor. Aceasta permite elevilor să fie evaluați pe baza nivelului lor de cunoștințe și să primească feedback specific care să le ajute să-și îmbunătățească performanța. Prin integrarea tehnologiei în procesul de învățare, profesorii pot sprijini învățarea personalizată prin oferirea de materiale educaționale adaptate și personalizate, prin furnizarea de feedback specific și prin crearea de oportunități de învățare interactivă și colaborativă.

De asemenea, există o gamă largă de oportunități de învățare interactivă și colaborativă disponibile pentru elevii din ciclul liceal, pe care le-am folosit cu succes, cum ar fi:

- Lucrul în echipe- Profesorii pot utiliza activități de învățare bazate pe colaborare, cum ar fi proiecte de grup și dezbaterea, pentru a-i ajuta pe elevi să lucreze împreună, să își împărtășească ideile și să învețe unii de la ceilalți.
- Jocurile educaționale pot fi utilizate pentru a sprijini învățarea interactivă și colaborativă. Acestea pot fi folosite pentru a încuraja elevii să lucreze împreună pentru a atinge un obiectiv comun, cum ar fi rezolvarea unui puzzle sau găsirea unei soluții pentru o problemă.
- Tehnologia poate fi utilizată pentru a sprijini învățarea interactivă și colaborativă prin intermediul platformelor de învățare online, aplicațiilor educaționale și a instrumentelor de comunicare. De exemplu, profesorii pot utiliza aplicații de colaborare, cum ar fi Google Docs și OneNote, pentru a permite elevilor să lucreze împreună la un document sau o prezentare.
- Excursiile și vizitele de studiu pot oferi oportunități valoroase pentru învățarea interactivă și experiențială. Acestea pot ajuta elevii să își extindă cunoștințele și să învețe prin experiență.

- Programarea de computer poate fi o modalitate excelentă de a sprijini învățarea interactivă și colaborativă. Elevii pot lucra împreună pentru a crea aplicații și proiecte, și pot împărtăși codul lor pentru a îmbunătăți rezultatele.

Am enumerat câteva exemple de oportunități de învățare interactivă și colaborativă disponibile pentru elevii din ciclul liceal, însă profesorii pot utiliza o gamă largă de metode și tehnologii pentru a sprijini învățarea personalizată și interactivă, iar elevii pot beneficia de acestea prin dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare, precum și prin creșterea motivației și angajamentului în procesul de învățare.

Acestea sunt doar serie de exemple de teorii și practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar. În general, o abordare bine planificată și adaptată la nevoile și stilurile de învățare ale elevilor poate fi extrem de eficientă în facilitarea învățării și dezvoltării abilităților și competențelor lor.

BIBLIOGRAFIE:

- Mogonea, Florentin Remus, *Pedagogie pentru viitorii profesori. Sinteze teoretice.Sarcini. Modele. Instrumente aplicative,* Editura Universitaria, Craiova, 2010.
- Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Ilie, Marian D., *Elemente de pedagogie generală, teoria curriculum-ului și teoria instruirii*, Editura Mirton, Timișoara, 2005.

GOOGLE MAPS

Google Maps este o aplicaţie gratuită utilizată pentru orientare. Ea poate fi accesată la adresa http://maps.google.com.

Conceptul aplicației a fost lansat la sfârşitul anului 2004. Pentru că luăm în discuție o aplicaţie web, pentru utilizare se impune obligatoriu fie un calculator, fie un telefon smart şi nu în ultimul rând, o conexiune rezonabilă la Internet.

Cu ajutorul acestei aplicații se pot vizualiza şoselele de pe mapamond, sensuri de circulaţie, informaţii din trafic: străzi închise circulaţiei sau în reparaţie, accidente etc. Utilizarea aplicaţiei maps este folositoare atunci când interesează distanţa dintre două sau mai multe locații de pe hartă, având ca opțiuni mersul pe jos, o maşină sau transportul public, folosind sau nu, autostrăzile sau traseele cu taxe.

Beneficiile aplicației se referă la punerea la dispoziție a diverselor trasee exprimate în km (sau mile), şi durata aproximativă parcurgerii traseului ales, cu posibilitatea de a alege o variantă preferată din toate cele propuse. Mai nou, se furnizeaza si informații despre care ar fi traseul optim referitor consumul de benzină și nivelul de aglomerație de pe traseu, marcând cu albastru nivelul normal și respectiv galben sau roșu pentru niveluri de aglomerație crescute. Google Maps reactualizează în timp real aceste informații colectând semnalul de la toți utilizatorii lui și astfel având posibilitatea să elaborezefoarte prompt aceste date.

Ca moduri de vizualizare a hărților putem selecta: Harta, Satelit şi Teren.

Pe lângă căutarea cutumială de trasee se mai pot identifica companii, adrese şi locaţiile de interes**.** Cea mai spectaculoasă realizare este Street View (Imagine Stradală) care realizează afişarea pe display a imaginilor panoramice 360° ale punctului focusat și inclusiv derulând scroll-ul putem realiza o plimbare virtuală în arealul vizat.

Pentru o mai mare flexibilitate și pentru a fi de folos posesorilor de dispozitive mobile, Google a lansat în anul 2006 o aplicaţie denumită Google Maps Mobile. Aceasta se poate instala pe orice terminal ce rulează Windows Mobile, iPhone OS, Android, etc.

Avantajul major pe care îl oferă această aplicaţie este acela că telefonul pe care este instalată nu trebuie să fie dotat neapărat cu un receptor GPS ca în cazul dispozitivelor de navigaţie GPS. Hărţile se încarcă direct de pe Internet, deci atunci când doreşti să foloseşti aplicaţia, este necesară conexiunea la Internet. Acest lucru este posibil (gratuit) în locurile cu hotspot-uri dacă telefonul este dotat cu Wi-Fi sau direct prin

intermediul tehnologiei 3G. Variantele mai noi permit păstrarea hărților în memoria dispozitivului, astfel încat, odată descarcate, putem închide datele mobile sau să ieșim din zona wi-fi și să putem folosi în continuare, în timp real, datele furnizate de aplicație.

Servicii asemănătoare pot fi furnizate și de alte aplicații cum ar fi: map24.com, mapquest.com , bing.com/maps, wase.com.

Deci consider că e benefic să vă luați ca tovarăș de drumeție și ca ghid, Google Map, indiferent dacă drumurile voastre sunt în țară sau în afară, sau în zone ciatdine sau mai puțin populate.

Prof. Monica Teodora Nicolau

ATESTAREA ECDL ÎN CARIERA CURSANȚILOR

În condițiile în care folosirea calculatorului devine parte componentă a vieții cotidiene, e din ce în ce mai importantă și mai utilă cunoașterea utilizării lui. În consecință, necesitatea dobândirii unor cunoștințe temeinice în această direcție, devine prioritară. Unul din modurile dovedite ca fiind eficient în acst sens, ar fi atestarea ECDL, care presupune participarea (opțional, dar foarte recomandat) la cursuri și simulări de examinare precum și **obligativitatea promovării**, cu un procent minim de 75 pucte din 100, a mai multor module, soldate cu permise de următoarele categorii, pentru elevi:

- ECDL PROFIL START BAC (Modul Teorie, Word, Excel, Outlook)
- ECDL PROFIL BAC (Modul Teorie, Word, Excel, Outlook, Access, Powerpoint)
- ECDL COMPLET(Modul Teorie, Word, Excel, Outlook, Access, Powerpoint, Web-editing.)

Foarte important este că aceste permise sunt recunoscute la nivel internațional Seria de înregistrare ECDL este unică şi **are perioadă de valabilitate nelimitată**, deci permisul nu expiră, din contra, poate fi dezvoltat continuu pe întreg parcursul vieţii prin promovarea altor module (3D-PRINTING, de exemplu)

Le numin permise si nu diplome, în conformitate cu cuvântul licence=permis, din sintagma ***E**uropean **C**omputer **D**riving **L**icence = Permisul European de Conducere a Computerului*, cu acronimul **ECDL.**

În anul 2011 Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului recunoaște certificarea ECDL, obținută în baza standardelor ECDL, drept un atestat de operator pe computer cu valabilitate în sistemul de învățământ, recunoaștere care s-a perpetuat în continuare, indiferent de titulatura Ministerului.

Deși atestarea ECDL, care conferă deţinătorului său o bază standard de cunoştinţe IT, presupune un efort suplimentar pentru elevi, permisul obținut la final asigură multiple avantaje:

- Echivalarea competențelor digitale cu calificativul „experimentat” sau „avansat”, funcție de numărul de module promovate, consecință a acordului de recunoaștere.
- Descongestionarea programului pe perioada susținerii competențelor digitale
- In baza permisului ECDL COMPLET, echivalarea cursurilor și a examenului de birotică la facultățile care au în programa de studiu această materie (de exemplu FEEA-Iași).
- În scopul angajării, în majoritatea cazurilor, proba practică de abilități digitale este promovată prin echivalare, în baza permisului.
- Posibilitatea angajării pe un post de operator pe calculator, deci o mobilitate personala mai largă.
- Cunoștințe temeinice de operare.

Trebuie menționat si avantajul financiar, ce constă în faptul că elevii beneficiază de o reducere în raport cu costurile percepute pentru adulți.

În subsidiar, menționăm că, profesorii de specialitate, asimilând cu o probă practică promovarea examinării fiecărui modul, pot să recompenseze cu note efortul elevilor, fapt care asigură si o medie buna la materia TIC.

În cazul nepromovării unui examen candidatul poate cere o nouă reexaminare, întro altă sesiune de examinare, aleasă de el.

De asemenea, cadrele didactice din învățământul preuniversitar pot obține credite profesionale transferabile astfel:

- 20 pentru Permisul ECDL START(Modul Teorie, Word, Excel, Outlook),
- 25 pentru Permisul ECDL PROFIL DIDACTIC,
- 10 pentru Permisul ECDL COMPUTING DIDACTIC,

3042

- 10 pentru Permisul ECDL 3D PRINTING DIDACTIC
- 10 pentru Permisul ECDL PEDAGOGIE DIGITALA.

Certificarea ECDL poate fi dobândită de oricare persoană care dorește și are nevoie să își ateste abilitățile de utilizare a computerului la un standard recunoscut internațional. **Nu există limită de vârstă** pentru înscrierea în programul de certificare ECDL.

Necesitatea atestărilor ECDL a fost recunoscută și solicitată mai multe categorii de adulți: șomeri, angajați din domeniul privat sau funcționari publici din multiple domenii de activitate (justiție, finanțe, primării, mediul sanitar, cadre didactice, etc.).Aceștia au urmat cursurile și au promovat examenele specifice în vederea obținerii permisului, unul din urmatoarele categorii:

- ECDL PROFIL START (Modul Teorie, Word, Excel, Outlook)
- ECDL COMPLET(Modul Teorie, Word, Excel, Outlook, Access, Powerpoint, Web-editing.)

Un alt aspect important e și faptul că pe lângă formatul tipărit, eliberat la cerere, mai nou, permisele sunt puse la dispoziție prioritar în format on-line pe adresa de mail a candidatului ce, ceea ce conferă avantajul de a-l avea mereu la îndemână.

Profesor
Monica Teodora Nicolau

Calități ale oricărui profesor modern

Profesorul timpurilor noastre are în fața sa o generație ce are ca idol calculatorul si care in orice moment are la dispoziție tehnologia. Această generație impune și generează prezența **Profesorului Modern**. Acesta este un individ extrem de complicat din punct de vedere personal și profesional. O caracteristică esențială a lui este că el este obligat ca să preia rapid dinamica tehnologiei în domeniul educațional, având ca scop principal îmbunătățirea în actului educational.

Un educator veteran, Hari Krishna Arya, a spus odată că „profesorii nu vor fi înlocuiți de tehnologie, dar profesorii care nu folosesc tehnologia vor fi înlocuiți cu cei care o folosesc".

Profesorului modern are multiple obiective în activitatea sa. întrucât e necesar să se adapteze la vremurile în schimbare, prin încorporarea tehnologiei, cu scopul de a îmbunătăți atmosfera din clasă, predarea și modul în care elevii preiau cunoștințele noi.

În general, profesorul modern...

servește ca focus motivațional și de inspirație pentru întreaga comunitate,

înțelege și se supune aspectului uman al vieții, nu este doar cineva care se raportează la standardele academice sau doar urmând programa națională,

crede în schimbare și are capacitatea de a împărtăși cunoștințe care vor pregăti, dezvolta și modela multe minți,

îmbrățișează schimbarea chiar daca aceasta înseamnă ieșirea în afara zonei personale de confort,

învață alături de elevii lui și nu îi este frică să ceară ajutor altora, cu alte cuvinte, realizeazaă o colaborare, o punte suplimentară, între sine și elevi sau între sine și colegi.

În consecință, se identifică următoarele caracteristici ale unui profesor modern la care, consider că fiecare dintre noi ar trebui să aspire și să și le atribuie, pentru a accede în lumea didactică modernă:

Co-învățător: el se vede ca parte componentă a grupului în care predă, nu ca o entitate individuală dictatorială.

Curajos: nu așteaptă până când este expert atunci când introduce ceva nou ci își construiește curajul de a fii inteligent și creativ și de a se perfecționa pe parcursul actului didactic.

Angajat: este dedicat muncii lui, indiferent de obstacolele ce rezultă din aceasta;

Interactiv: profesorul modern le permite elevilor să împărtășească și ei cunoștințe, transformând procesul de învățare întro sesiune interactivă, depășind astfel tehnica de predare de modă veche.

Adaptabil: iese din zona personală de confort și se adaptează cu ușurință unor situații noi. Nu lasă nicio provocare să-l deturneze de la obiectivul țintă de împărtășire a cunoștințelor.

Dinamic: un profesor modern acceptă schimbarea. Folosind progresele din lumea învățării, iese din perimetrul său pentru a se muta în lumea elevilor lui pentru a-i ajuta să-și construiască un viitor.

Temerar: profesorul modern nu se bazează doar pe experiențele consacrate ci abordează cu încredere tehnici noi, păstrând atitudinea și efortul potrivit în rezolvarea sarcinilor.

Vulnerabil: un profesor modern alege să fie deschis la critici, atacuri morale precum și alte incercări ce rezultă din activitatea sa, tocmai pentru a înțelege, a se adapta și a se perfecționa.

Prof. Monica Teodora Nicolau

EDUCAȚIA ȘI PROBLEMATICA LUMII CONTEMPORANE

Ramona – Elena Nișcoveanu

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 15

În ultimele decenii realitatea națională și internațională se confruntă cu probleme multiple: caracterul limitat al resurselor naturale, creșterea demografică, deteriorarea mediului, proliferarea conflictelor între națiuni, accentuarea decalajelor între țările sărace-țările bogate, etc.

Prin dimensiunile lor regionale și universale aceste aspecte constituie un fenomen complex denumit generic "problematica lumii contemporane". Acest concept a fost introdus de Clubul de la Roma, întemeiat în 1968 sub conducerea lui A. Peccei, ca o instituție ce reunește specialiști din întreaga lume preocupați de evoluția și destinul omenirii.

În mod firesc sistemele educaționale trebuie să răspundă exigențelor acestor realități și provocărilor lansate de spațiul social. Conservatorismul specific sistemelor educaționale, determină însă o ramânere în urmă a acestora în raport cu exigențele sociale, ceea ce generează un fenomen foarte incomod, identificat în criza educației. În anii 1960, Philip H. Coombs explică criza mondială a educației prin prisma a patru cauze: intensificarea cererii de educație, a afluxului candidaților la studii, pe de o parte și penuria resurselor pedagogice, pe de altă parte; costurile ridicate pentru fiecare elev sau student investite și rezultatele aflate sub nivelul cheltuielilor, constatate la iesirea din sistem; inadaptarea structurilor interne ale sistemelor de învățământ la necesitățile externe în continuă schimbare; conservatorismul, inerția cadrelor didactice, pe de o parte și cerințele de perfecționare continuă a procesului de învățământ, pe de altă parte (Coombs, P.H., 1968).

Aceste cauze sunt evidente și astăzi la nivelul sistemelor de învățământ. Soluțiile propuse pentru rezolvarea crizei mondiale a educației se înscriu în două direcții de acțiune socio-pedagogică: o direcție de critica distructivă și o direcție de critică constructivă (Paun, E., 1982).

Direcția de critică distructivă îl are ca reprezentant pe Ivan Iilich, care la începutul anilor 1970 susținea ideea unei societăți lipsită de școală (deșcolarizarea societății), propunând ca alternativă o educație exclusiv în afara școlii. Dar este greu de imaginat că o societate a timpurilor noastre ar putea încerca un asemenea experiment, renuntând la educația sistematică, realizată prin școală în procesul de formare a tineretului. Chiar dacă unele critici la adresa școlii sunt justificate, poziția lui Iilich este una extremistă, pentru că "a recunoaște că școala nu este o instituție perfectă nu echivalează cu a susține anularea ei" (Cucos, 1998, p.40).

Direcția de critică constructivă reflectă o politica educațională coerentă în proiectarea și realizarea reformelor școlare. Această direcție se reflectă în Rapoartele UNESCO, dupa 1970. Unul dintre cele mai cunoscute rapoarte este cel coordonat de Ed. Faure - "A învăța să fii", care susține că educația trebuie să fie globala și permanentă ca urmare a trei fenomene noi: educația tinde să preceadă nivelul dezvoltării economice; educația tinde să pregătească oameni pentru tipuri de societate care încă nu există; societatea tinde să respingă un număr mare de produse oferite de educația instituționalizată (Faure, 1974).

Cele trei fenomene propulsează reformele educaționale ca singurele alternative pentru ieșirea din criza, datorită capacității acestora de a propune schimbări structurale și sistemice opuse unor soluții conjucturale, fragmentare, parțiale. Astfel de soluții au fost exersate în anii 1960 și au condus la persistența unor probleme care întrețin și astăzi criza educației, cum ar fi: pierderile școlare, inegalitățile pedagogice sat-oraș, familii sărace-familii bogate, școli de elită-școli de masă, școli centrale-școli periferice, întârzierile școlare, costurile ridicate ale educației. Toate aceste probleme au fost identificate și analizate de J. Thomas (1977). Experții domeniului educațional consideră ca reformele anilor 2000 trebuie să se bazeze pe politici educaționale de anvergură, care să vizeze soluții inovatoare la nivelul sistemelor de învățământ.

Schimbarea, înnoirea, adaptarea sunt atribute ale educației contemporane, determinate de aspecte, precum: progresele în dezvoltarea cunoașterii, a stiinței, culturii, a tehnologiei informației, rezultatele cercetărilor pedagogice, dinamica vieții sociale, globalizarea. Sincronizarea între dezvoltarea educației și dezvoltarea societății este absolut necesară.

J.W. Botkin și colaboratorii săi (1981) disting între învățarea de menținere și învățarea inovatoare. Autorii arată că societățile tradiționale au promovat învățarea de menținere, care asigură achiziția de norme, metode sau reguli fixe pentru a putea face față unor situații cunoscute sau pentru a rezolva probleme date. Învățarea de menținere este esențială, dar insuficientă, deoarece nu face față unor situații-limită. În condiții de permanență schimbare, de înnoiri este necesară învățarea inovatoare. Aceasta are în vedere evenimente posibile în viitor, schitează alternative și pregătește indivizii să acționeze în situații noi. Învățarea inovatoare presupune formularea de probleme, renunțarea la clișee. În societatea contemporană învățarea inovatoare pare a fi mai productivă decat învățarea de menținere, deoarece îi pregătește pe indivizi să acționeze în situații noi.

Bibliografie:

Botkin, J., Elmandjra, M., Malita, M., Orizontul fara limite al invatarii, Ed. Politica, Bucuresti, 1981.

Coombs, Philip, H., La crise mondiale de l'education, P.U.F., Paris, 1968.

Cucos, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 1996.

Faure, Editura, (coord.), A invata sa fii, E.D.P., Bucuresti, 1974.

Thomas, J., Marile probleme ale educatiei in lume, E.D.P., Bucuresti, 1977.

SUGESTII TEORETICO-APLICATIVE IN PREDAREA ROMANULUI LA ETAPA POSTLECTURII

Alina Nistor,
LT „Mihail Sadoveanu", Chişinău

În preambulul unei dezbateri de la Iaşi, cu ocazia apariţiei cărţii sale *A citit, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii*, Matei Călinescu afirma: *În orice act de lectură intră şi o activitate de recitire, fiindcă în momentul în care citeşti îţi aminteşti alte texte din acelaşi gen literar, dar îţi aminteşti şi de evenimente din viaţa ta şi de trăiri «prinse» în carte pe care o citeşti. Orice lectură este, după părerea mea, şi o lectură de sine.* Această intertextualitate, avută în vedere de M. Călinescu, este o trăsătură specifică textului, un anume ansamblu de urme, pe care un text (sau mai multe) anterior celui pe care-l citim la moment, îl lasă asupra celui din urmă, dar şi asupra noastră, ca cititori şi ca oameni.

Postlectura (*a ieşi din lumea textului şi a obiectiva experienţa de învăţare*, Langer) este etapa în care elevii discută despre viziunea globală a textului [Sâmihăian, *O didactică a limbii şi literaturii române,* p.327].

Anume acum profesorul oferă elevilor ocazia să privească textul din diferite perspective şi să dezvolte interpretări proprii textului. Ne-am propus, din această perspectivă, o pliere a unor aspecte teoretico-aplicative asupra a trei lucrări ale autorilor basarabeni, după cum urmează:

- *Kinderland* (Liliana Corobca), pentru clasa a VII-a;
- *Singur în faţa dragostei* (Aureliu Busuioc), pentru clasa a VIII-a;
- *Lătrând la lună* (Aureliu Busuioc), pentru clasa a IX-a.

În această ordine de idei, în postlectură, elevii vor fi încurajaţi să hoinărească, mai întâi, în *pădurile narative ale textului* (Umberto Eco), după care să adopte atitudinea de explorator, prin recitire [Pavelescu, p.170]. Elevii sunt puşi, deci, în situaţia să-şi verbalizeze opiniile, discutând cu colegii, participând la dezbateri sau scriind despre experienţa lor de lectură, evaluând textul citit.

Fiind o ultimă etapă în receptarea romanului, profesorul trebuie să conştientizeze faptul că activităţile pe care le va propune, trebuie să pună elevul în situaţia să extindă cele învăţate în contexte noi. Din această perspectivă, la această etapă elevii:

- constuiesc semnificaţii noi asupra textului în plan interpretativ, demonstrând înţelegerea sensurilor globale ale textului;
- fac conexiuni cu alte texte pe aceeaşi temă, sau cu o structură asemănătoare (atât ele aceluiaşi autor, cât şi ale autorilor diferiţi);

- fac aprecieri asupra textului, evaluându-se şi pe sine ca cititor (găsesc argumente valide când vorbesc despre valoarea textului, având în vedere strategiile de lectură pe care le-au folosit pe parcurs).

Activităţile de lucru, proiectate de către profesor la această etapă, vor valorifica, întâi de toate, reacţiile personale ale elevilor în raport cu textul citit, favorizând lectura de plăcere.

Pentru că încă de la etapa intrării în *viziunea textului*, elevilor li s-a propus ca, în timpul lecturii, să selecteze expresii din roman cu caracter de aforisme, acestea pot fi utilizate la etapa postlecturii, în cadrul tehnicii ***Lasă-mi mie ultimul cuvânt***, profesorul încurajând astfel implicarea elevilor tăcuţi, mai timizi, care nu au destulă încredere în forţele proprii pentru a se implica în cadrul unor tehnici de lucru care implică discuţii orale. Propunem, mai jos, câteva citate, care pot fi comentate în tehnica respectivă:

- *...prostia e un dar ceresc de care nu poţi scăpa nicicum.*
- *Să nu te repezi cu vorba cât timp cel vizat stă călare pe situaţie, mai mult să asculţi decât să spui, să spui mai puţin decât gândeşti, să gândeşti şi mai puţin...*
- *... e greu să-ţi faci o imagine corectă asupra unui individ fără să cunoşti mediul în care învârtit.*
- *... citeşte-te în alţii dacă vrei să-ţi cunoşti propria valoare.*

(*Lătrând la lună)*

- *Da, există şi vrăjitori răi. Dar forţele tuturor sunt egale. Sunt mult mai mulţi cei cărora nu le pasă de nimic şi nu-i atinge nicio vrajă, cei care degrabă fac umbra pământului.*
- *Răutatea e la fel de hrănitoare ca bunătatea, oamenii care triumfă în rău se simt la fel de împliniţi ca cei buni.*
- *Dacă oamenii ar lăsa doar gândul cel bun să-i cucerească, lumea ar arăta altfel.*

(Kinderland)

La etapa postlecturii putem utiliza cu succes şi diferite **activităţi de scriere creativă**. Elevilor li se poate propune să-şi imagineze un alt final al romanului, să modifice perspectiva din care este narat subiectul romanului, să prezinte alte contexte pentru întâmplările narate:

- Încercaţi să prezentaţi firul narativ al lucrării din perspectiva... mamei/ tatălui/ bunicii Cristinei (pentru romanul *Kinderland*).
- Ce credeţi că s-ar schimba în pânza romanului, dacă jurnalul găsit de stăpân nu ar fi al câinelui Enrique, ci... al unei pisici? Sau al unui peştişor din acvariul stăpânilor? Ce modificări ar suferi, în acest caz, titlul romanului? Dar subiectul? Personajele?
- Cum s-ar fi derulat evenimentele, dacă Viorica Vrabie ar fi venit la întâlnirea cu Radu Negrescu?

- Care este, după părerea voastră, conţinutul scrisorii în care Radu este gata să mintă pentru ultima oară, în finalul romanului? Care este minciuna la care se referă personajul? Imaginaţi-vă scrisoarea de răspuns a Vioricăi.
- Redactaţi câteva pagini de jurnal pe care ar fi putut să le scrie Cristina/Marcel/Daniel/mama copiilor (personaje din romanul *Kinderland*), dacă ar fi ţinut un jurnal intim.

Elevilor de clasa a VII-a li s-a propus selectarea, în timpul lecturii, secvenţelor textuale pe care le consideră importante/le-au plăcut sau nu/ fapte sau atitudini diferite ale personajelor faţă de anumite evenimente/faţă de alte personaje etc., şi completarea unui **jurnal cu dublă intrare în culori.** Pe măsură ce înaintau în actul lecturii, elevii completau rubrica a doua a jurnalului, notând, cu diferite culori, în funcţie de reacţia lor, aspectele avute în vedere în citatele selectate: ce le-a plăcut în comportamentul personajelor; ideile/formulările care le-au reţinut atenţia. Reproducem, mai jos, legenda jurnalului dublu în culori (adapabilă, în funcţie de textul abordat, de vârsta elevilor, dar şi de nivelul cognitiv pe care aceştia îl au):

- **negru:** de ce nu sunt de acord cu o idee, cu un anumit comportament al personajelor;
- **verde:** ce le-a plăcut (şi de ce) în comportamentul personajelor; ideile/formulările care le-au reţinut atenţia;
- **roşu:** o experienţă trăită de elev, pe care textul le-a amintit-o;
- **galben:** cum s-ar fi comportat în situaţia dată, altfel decât personajele textului;
- **albastru:** de ce alt text citit îi aminteşte fragmentul citat.

Citatul	**Comentariul**
Gândul meu este ca mama să se întoarcă acasă. Un gând scurt de tot: mama acasă! *Este păcat să nu ajuţi oamenii, mai ales că uneori este atât de simplu, e nevoie de atât de puţin, uneori şi o strângere de mână poate vindeca ceva.* *Am primit un telefon de la Lucian. Ştia el că nimeni nu mi-a zis. Bunica a murit ieri dimineaţă... Plâng şi nici nu ştiu dacă de jale din cauza bunicii sau de bucuria că, în sfârşit, mama şi tata vor veni acasă.*	

În clasa a VIII-a, pentru asigurarea unei evaluări reciproce a nivelului de comprehensiune a textului, am optat pentru aceleaşi culori, dar aplicate în completarea jurnalului triplu, ultima rubrică fiind redactată nu de profesor, dar de colegul de bancă, după ce elevii fac schimb de caiete între ei:

Citatul	Comentariul meu	Comentariul colegului
Fiecare om are dreptul la o prostie în viaţă. *... fă ce fac oamenii deştepţi şi n-o să dai greş niciodată.* *Proştii îi recunosc doar pe ai lor, deştepţii... ştiu ei pe cine să laude.* *Luasem în timp biceiul să spun oamenilor tot ce cred despre dânşii. Încă nu ştiam că într-o luptă e bine întotdeauna să ai şi rezerva.* *...totdeauna raţiunea e mai presus de inimă? Şi oare totdeauna respectarea normelor scrise şi orale dă şi o garanţie de avantaj neîndoielnic celui ce le respectă?*		

Şi în sfârşit, pentru elevii clasei a IX-a, am propus redactarea unui **jurnal reflexiv**, în timpul lecturii, paginile urmând a fi completate la sfârşitul fiecărui capitol citit. Tot acum a fost examinată compoziţia romanului la nivel de capitole, elevii fiind atenţionaţi că urmează să aibă şi ei, în jurnalul reflexiv, cincisprezece intervenţii.

Deşi este cunoscut faptul că evaluarea redactării unui jurnal reflexiv implică un anumit nivel de subiectivitate, el nefiind, din acest motiv apreciat cu note, accentul în timpul analizei produsului final s-a concentrat asupra persuasiunii discursului scris, a capacităţilor de a formula coerent şi argumentat propriul punct de vedere.

Ţinem să menţionăm încă un detaliu: interpretările elevilor trebuie să aibă puncte de susţinere în text. Dacă reuşesc să argumenteze convingător, prin trimiteri la text, un anumit punct de vedere, profesorul va recunoaşte validitatea interpretării, chiar dacă aceasta este o perspectivă inedită, la care cadrul didactic nu s-a gândit sau cu care nu este de acord.

Semnificativ pentru construirea propriilor semnificaţii şi pentru provocarea unor discuţii este fragmentul din romanul *Kinderland* în care este abordat motivul aşteptării (p.185), fragment pe care ni l-am propus ca punct de plecare în realizarea unei lecţii de învăţare personalizată bazată pe modelul **ERRQ** [Neacşu, p.135], care conţine câteva etape de lucru:

- E (*estimate*) – estimarea valorilor textului de învăţat;
- R (*read*) – citirea corectă şi integrală a textului;
- R (*respond*) – formularea de răspunsuri personale adecvate;
- Q (*question*) – continuarea jocului interogativ mai complex, mai angajant

După ce au recitit capitolul respectiv ca temă de casă, elevilor li s-a propus să-şi formuleze în scis reacţiile, lucrând în tehnica **VAS:**

- *Văd trei copii amărâţi. Sunt nişte copii îmbătrâniţi... moşnegei, care reîntineresc doar când vine mama. Aud bocetul sufletului lor. Simt o furie împotriva greutăţilor care despart copiii de părinţi.*
- *Văd un buchet de flori, gata să fie dăruit mamei. Aud strigătul celei căreia îi e dor. Simt o tristeţe atât de mare, încât am impersia că mă doare fizic... simt că vreau să plâng... de dor...*
- *Văd coridoare de spital. Sunt pline de copii flămânzi de dor. Aud ropotul ploii vara, după multă secetă. Pământul tare, uscat şi stropul care se sparge când îl sărută. Simt că devin copil doar lângă mama.*

După listarea efectelor produse de fragmentul în cauză, urmează discuţii pe baza textului. Apoi elevii identifică în text şi acumulează, într-un organizator grafic, semnificaţiile pe care le are *aşteptarea* în viziunea fiecărui personaj, raportând tuturor acestor sensuri, câte o culoare/miros (dedusă din text).

Mai apoi elevilor li s-a propus să deseneze/verbalizeze o *aşteptare* tânără/ supărată/ tandră/ resemnată... făcând observaţii asupra evoluţiei intensităţii acestei stări (ipostazele aşteptării).

În continuare elevii au comentat, într-o discuţie liberă, secvenţa de mai jos, raportând-o la realitate şi propunând soluţii pentru rezolvarea situaţiei:

- *Mai avem de aşteptat un pic. Acest pic devine greu de purtat, de răbdat, de suferit. Greu, că ne trage la pământ şi mergem gheboşi de dor.*

Ţinem să menţionăm că, atunci când are loc conexiunea cu viaţa reală, dacă nivelul clasei o permite, se poate discuta problema migraţiei şi a familiilor despărţite în tehnica **FRISCO/ TPR/CIT**[Pânișoară, p. 351, p.336], sau, dacă clasa e cu un nivel de cultură generală şi cognitiv scăzut, în varianta simplificată a acestei tehnici: ***Dialogul dintre Pesimist şi Optimist***.

Ca temă de casă profesorul a propus elevilor o lucrare de portofoliu, în care aceştia să prezinte motivul aşteptării în literatură (prin titluri şi secvenţe textuale) şi diferite arte (autor-titlu).

Pentru clasa a VIII-a şi a IX-a se propune, la etapa postlecturii, identificarea, în textul romanului, a titlurilor diferitelor opere literare, nume de personaje (Don Quijote, Lot, Jean Valjean; Tartarin) menţionate în cadrul naraţiunii respective şi documentarea în legătură cu acestea (Turgheniev, *Apele primăverii*). La modul ideal, se urmăreşte trezirea interesului elevilor pentru a citi lucrările în cauză, dar este acceptabilă şi vizionarea ecranizărilor operelor menţionate.

În afară de aceasta, pentru o examinare a specificului stilului şi operei busuiociene, pentru elevii clasei a IX-a este recomandată lectura romanului *Şi a fost noapte*, în vederea unei analize în plan comparativ cu romanul citit (se au în vedere similitudinile la nivel de subiect: Cuba, crocodilul, ocupaţia personajului şi tehnicile narative).

Nu putem încheia acest articol fără a aduce în pagină câteva consideraţii asupra evaluării activităţilor de lectură. Cum putem evalua **obiectiv** creativitatea, organizarea personală a discursului, exprimarea propriilor reacţii, realizarea de ascocieri cu experienţa de viaţă sau de lectură? Indubitabil, aici se cer a fi aplicate diferite modalităţi de evaluare: de la probe orale (prezentări de carte, dezbateri) la probe scrise (compuneri de caracterizare a personajelor, eseuri, răspunsuri la întrebările profesorilor în diferite tehnici de lucru); de la metode tradiţionale de evaluare, la cele complementare (investigaţia, proiectul, portofoliul etc.).

Miza importantă a evaluării [Sâmihăian, *O didactică a limbii şi literaturii române: provocări actuale pentru profesor şi elev, p.333]* pe parcurs este ca elevii să progreseze în ceea ce priveşte competenţa de lectură.

Deşi încurajăm viziunea personală pe care o au elevii asupra textului, interpretările acestora nu sunt întotdeauna valide, de multe ori fiind tributare unui schematism [Șchiopu, *Opera literară: receptare și interpretare*, p.223] înrădăcinat și încurajat de testele atât de șablonizate. Ceea ce rămâne în afara demersului analitic este tocmai punerea în lumină a anumitor valențe ale operei abordate din diverse perspective. Orice elev, practic, dispune de aptitudini creative, care pot fi orientate strategic de cadrul didactic către descoperirea și generarea de noi idei cu valoare de originalitate, asigurând astfel formarea cititorului de literartură.

BIBLIOGRAFIE CONSULTATĂ:

1. Busuioc, Aureliu. *Lătrând la lună*. Chişinău: Cartier, 2012. 176 p.
2. Busuioc, Aureliu. *Singur în faţa dragostei*. Chişinău: Cartier, 2015. 160 p.
3. Corobca, Liliana. *Kinderland*. Iaşi: Polirom, 2015. 200 p.
4. Ilie, Emanuela. *Didactica limbii şi literaturii române*. Bucureşti: Polirom, 2014. 336 p.
5. Neacșu, Ioan. *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*. Iași: Polirom. 314 p.
6. Pavelescu, Marilena. *Metodica predării limbii și literaturii române*.București: Corint, 2010. 383p.
7. Pânișoarp, Ion-Ovidiu. *Enciclopedia metodelor de învățământ.* Iași: Polirom, 2022. 405 p.
8. Sâmihăian, Florentina. *O didactică a limbii şi literaturii române: provocări actuale pentru profesor şi elev*. Bucureşti: Editura Art, 2014. 408 p.
9. Șchiopu, Constantin. *Opera literară: receptare și interpretare.* Chișinău: Combinatul Poligrafic, 2022. 223 p.

VALENȚELE FORMATIVE ALE JOCULUI DE ROL

Iuliana Nistor Profesor psihopedagogie specială
Școala Gimnazială Specială Târgoviște, jud. Dâmbovița

Jocul este o activitate modelatoare caracteristică omului. Jocul didactic este un tip specific de activitate prin care se consolidează, precizează sau chiar verifică cunoștințele elevilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe, pune în valoare și le antrenează capacitățile creatoare ale acestora. Eficiența jocului didactic depinde, de cele mai multe ori, de modul în care învățătorul asigură o concordanță între tema jocului și materialul didactic existent, de modul în care îndrumă elevii prin întrebari, indicații, explicații, aprecieri.

Importanța jocului de rol

Elevul în procesul didactic este un actor care participă la propria sa formare. Activitatea școlară este încununată de calificative care arată nivelul competențelor elevului. Copilul învață bine din experiența directă, dar și jucându-se. De aceea, nu rare trebuie să fie situațiile de joc în care trebuie să fie implicat în cadrul procesului de predare- învățare- evaluare. Jocul de rol se consumă ca activitate, creând bucuria și satisfacția acțiunii ce o cuprinde. Aceasta îi imprimă gustul performanței, precum și mijloacele de a le realiza. Jocul de rol formează deprinderi pentru lucrul în echipă, determinând sincronizarea acțiunilor proprii cu ale altora, în vederea atingerii scopului comun, tot el, provoacă acea stare de bună dispoziție, și oferă pentru un timp,posibilitatea de a uita de altele și de a se distra.

Valoarea formativă a jocului de rol

Jocul de rol este o metodă interactivă care demonstrează că se poate învăța și din experiența simulată. Elevul este pus în ipostaze familiare acestuia, uneori mai puțin cunoscute și apoi este dirijat spre înțelegerea unor situații și persone diferite sau descoperindu-se pe el intr-o manieră mai plăcută, mai atrăgătoare, descoperindu-și laturi ce pot fi valorificate în timp.

Jocul de rol cunoaște mai multe variante: fiind funcțional, structural, de decizie, de competiție, cu inversări de roluri.El se poate realiza în prezența sau absența scenariilor și astfel poate fi :

-prescris- elevii primesc scenariul și interpretarea se face în consens cu descrierea rolurilor pe care elevii le vor interpreta;

-improvizat- pornindu-se de la o situație dată, participanții vor dezvolta rolul si-l vor interpreta cum cred ei de cuviință mai bine;

Jocul de rol are efecte formative la nivelul cognitiv al elevilor. Activându-i, le dezvoltă gândirea divergentă, iar implicarea la maxim formează convingeri și atitudini, conferă flexibilitate și dezvoltă imaginația și creativitatea. Copilul își dezvoltă capacitățile de socializare,învață cel mai bine de la alții și cu altii, își dezvoltă relații de colaborare, de competiție.

Etapele și utilizarea jocului de rol în cadrul diferitelor obiecte de studiu

În proiectarea și implementarea jocului de rol se parcurg mai multe etape:

-identificarea situației care se pretează la simulare prin joc de rol;

-proiectarea scenariului prin modelarea cazului;

-stabilirea actorilor;

-distribuirea fiselor cu scenariul;

-interpretarea rolurilor;

-analiza modului de interpretare;

-valorificarea elementelor educative reliefate de rol sau interpretare;

Jocul de rol se poate utiliza la majoritatea obiectelor de studiu. Astfel, la Formarea abilităților de comunicare, jocul „De-a dialogul" pune elevii în situații concrete și realizează convorbiri cu scopuri formulate în prealabil: la doctor, la telefon, la bibliotecă.

La Elemente de matematică aplicată, jocul de rol se poate utiliza în familiarizarea elevilor cu unitatea de măsură a valorii, leul. În cadrul jocului „La magazin",elevii sunt puși în situația de a interpreta atât rolul de vânzător cât și rolul de cumpărător,exersând adunarea și scăderea numerelor naturale prin insumarea costurilor cumpărăturilor, aproximarea sumei care trebuie dată vânzătorului și acordarea restului.

La Educație moral-civică, jocul de rol familiarizează elevii cu diferite aspecte cu conținut civic.

Jocul *"La magazin"*

Scopul: actualizarea reprezentărilor și consolidarea acțiunilor în legatură cu procesul de vânzare-cumpărare, formarea capacității de a folosi corect diferite formule de politețe în relațiile cu personalul magazinului.

Obiective de referință: să respecte succesiunea operațiilor într-un proces de cumpărare: să se informeze asupra mărfii necesare, să consulte vânzătorul, să cerceteze marfa, , să achite costul mărfii, să solicite bon de casă, să preia marfa de la locul de ambalare.

Resurse materiale: bani (de carton), în raioanele de pânzeturi tot ceea ce este necesar pentru păpusă, - stofe, mătăsuri, rochițe și alte confecții; încălțăminte; în raionul de vase: vesela; în raionul de librarie: carți, papetarie, jucării etc.

Desfasurarea jocului

Jocul va fi precedat de o vizita la un magazin universal sau de prezentarea unor filmulețe cu aspecte dintr-un astfel de magazin. La începutul jocului se vor reaminti acțiunile principale desfășurate în magazin. Copiii vor fi solicitați să precizeze în mod independent regulile de comportare, după ce au asistat la o mică demonstarție efectuată de câțiva dintre ei. Vor trebui să raspundă la întrebarea: "Cum ai proceda dacă ai avea de făcut cumpăraturi la magazin, la fel sau altfel?"

Cadrul didactic va alege vânzatorii în functie de numărul raioanelor amenajate. Alegerea se va face de preferință la sugestia copiilor. Se va amenaja un loc de plimbare - o strada sau un parc pentru ca o parte din copii sa intre în magazin si o parte să circule, să se plimbe pâna când magazinul se descongestionează. În acest scop se pot constitui 2-3 grupuri de cumpărători, eventual 2-3 familii care merg sa cumpere păpusilor cele necesare (aceasta datorită faptului că dimensiunile materialelor si obiectelor pot să satisfacă numai nevoile păpușilor).

În complicarea jocului se poate alege un responsabil de magazin. Inițial rolul va fi interpretat de propunător si va avea ca sarcini controlul felului în care se face cumpărarea, al relațiilor dintre vânzători și cumpărători, ordinea din rafturi, respectarea ordinii de către cumpărători, aprovizionarea raioanelor cu marfuri etc.

Concluzie

Acestea sunt doar câteva exemple de folosire a jocului de rol. Utilizat cu pricepere și în situații oportune, jocul de rol contribuie la realizarea unor obiective de referință specifice diferitelor discipline școlare, la desăvârșirea personalității elevilor printr-o formă accesibilă și plăcută acestora.

Bibliografie

Constantin, Cucoș- Pedagogie, Iași, editura Polirom

Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița- Psihologie școlară, Iași, editura Polirom, 1998

CONȚINUT ȘI ADAPTABILITATE

Laura Cernica Nistor
Colegiul Național "Gh.M.Murgoci"
Brăila

Conţinuturile procesului de învăţământ sunt selecţionate, sistematizate şi ierarhizate didactic în documente şcolare cum ar fi planuri de învăţământ, programe cadru pe discipline sau arii tematice, sau de altă natură, manuale alternative, materiale curriculare auxiliare că, de exemplu, îndrumare metodice, ghiduri pentru elevi, culegeri de texte, culegeri de exerciţii şi probleme, atlase şcolare etc. Conţinutul didactic este reprezentat numai de valorile propuse de şcoală, în cadrul orarului şcolar (educaţia formală) şi din cadrul activităţilor extraşcolare organizate de şcoală (educaţia nonformală), de tipul cercurilor tematice, concursurilor, cluburilor, excursiilor şi vizitelor organizate, sub îndrumarea şcolii. Aplicarea didactică a conţinuturilor învăţământului presupune utilizarea riguroasă a unui sistem de procedee, tehnici şi instrumente pedagogice.

Conținuturile educaționale și ale învățământului indică la ce anume se oferă elevilor spre învățare. Ideile pedagogiei clasice și moderne referitoare la conținuturile învățării pot fi formulate astfel:

Cum se stabilește valoarea a ceea ce urmează a fi însușit în scoală?

Care este etalonul pentru ceea ce urmează să fie învățat în scoală?

Astfel ideea de conținut identic, același pentru toți elevii din aceeiasi generație școlară (elev unic) dispare și apar conținuturi adaptate diversității elevilor.

Conținuturile vizează nu numai cunoștințele, ci și capacitățile și aptitudinile vizate prin experiențele de învățare, nu numai funcțiile informative ale conținuturilor, ci și cele formative. Noțiunea de curriculum nu semnifica doar o simpla alăturare la terminologia pedagogica internațională actuala, ci indica însușirea unei noi concepții la nivelul procesului de învățământ.

Conceptul de curriculum implica o reconsiderare a interdependentelor dintre elementele didacticii, precum și o noua abordare asupra proiectării conținuturilor învățării și a experiențelor instructiv-educative.

Abordarea din perspectiva curriculară a procesului educativ, delimitează conceptele de "conținut curricular" (orice subiect de studiu, material educațional, situație sau experiență care pot ajuta la dezvoltarea aptitudinilor cognitive și afective) și de "fapt curricular" (actele educatorului sau ale educabilului, cu impact în situații specifice de învățare, orientare către reorganizarea experienței acestuia din urma).

În cadrul educației formale și nonformale, indivizii experimentează de fapt mai multe categorii de curriculum:

Core curriculum-ul sau educația generală, oferă o serie de cunoștinte, abilitați și comportamente, obligatorii pentru toți cursanții, în primele etape ale școlarității. În cadrul acesteia, nu este vizata specializarea în raport cu un domeniu particular de activitate. Durata educației generale variază de la învățământul primar, la cel secundar și chiar peste acest nivel. Conținuturile educației generale cunosc un proces de extindere, prin adăugarea și integrarea, pe lângă ariile curriculare tradiționale (limbi străine, științe și tehnologie, domenii social-umaniste, arte), și a unor teme interdisciplinare din cadrul "noilor

educației" (demografică, ecologică, pentru comunicare, participare, economică etc). Educația generală reprezintă fundamentul pe care aptitudinile speciale pot fi dezvoltate.

Curriculum-ul specializat pe categorii de cunoștinte și aptitudini (literatura, știință, muzica, artele plastice și dramatice, sporturi etc) este focalizat pe îmbogățirea și aprofundarea competentelor, pe exersarea abilităților, pe formarea comportamentelor specifice performanțelor în domenii particulare.

Curriculum-ul ascuns sau subliminal derivă, ca experiență de învățare, din mediul psiho-social și cultural al clasei sau al școlii. Climatul academic, personalitatea profesorilor, relațiile interpersonale, sistemul de recompensări și sancționări sunt elemente importante ale mediului instituțional care influențează imaginea de sine, atitudinile fața de alții, sistemul propriu de valori etc. Evoluția proceselor afective este în mod special influențată și formată de climatul nestructurat și informal al vieții din sălile de clasă.

Curriculum-ul informal rezultă din ocaziile de învățare oferite de societăți și agenții educaționale, mass media, muzee, instituții culturale, religioase, organizații ale comunităților locale, familie. În acest sens, Cremin, L. A. (1971) reamarca în lucrarea “Curriculum-making în the United States. Teachers College Record”: "Fiecare familie are un curriculum pe care îl preda aproape deliberat și sistematic, tot timpul. Fiecare biserica și sinagoga, fiecare moschee au un curriculum... Putem merge mai departe, până la a declara că bibliotecile, muzeele au curricule proprii, la fel ca armata, radioul, televiziunea, iar prin acestea nu mă refer numai la programele special educative, ci și la emisiunile informative, care îi învață pe oameni să se informeze, la emisiunile comerciale, care îi învață ce să-și dorească în postura de consumatori sau la emisiunile muzicale, de exemplu, la opera, care actualizează mituri sau valori generale ".

Exista oare alternative pentru a ajunge la aceleași rezultate ? Și care sunt acele rezultate care, în același timp să se poată potrivi fiecărui tânăr dar să nu uniformizeze.

Rolul educației este acela de a facilita relațiile individului.

În primul rand educația trebuie să faciliteze relația individului cu semenii săi ceea ce înseamnă însușirea limbii, a mijloacelor de comunicare și relaționare, a culturii, etc.

În al doilea rand educația trebuie să faciliteze relațiile individului cu sine însuși, adică să realize, echilibrul psihic necesar supraviețuirii în societatea contemporană.

În al treilea rand educația trebuie să faciliteze relațiile individului cu mediul natural și artificial, prin înțelegerea și cunoașterea acestui mediu, dar și prin capacitatea de a acționa în concordantă cu acesta.

În final, dar nu în ultimul rand, educația trebuie să faciliteze relațiile individului cu ceva mai presus de sine și de lume. Fară un scop care să fie mai înalt decât simpla existenta cotidiană și care să călăuzească viața fiecăruia dintre noi, omul nu-și va afla rostul. Dacă un curriculum poate fi proiectat astfel încât de-a lungul experintei dobândite în scoală de către elev acesta să-și ia doar cunoștințele cu sine și nu ceea ce se găsește în afara lor, atunci putem spune că fiecare are propriul său drum în viață pe care și-l construiește singur. Aceasta înseamnă că o planificare curriculara nu poate fi realizată centralizat ci la nivelul școlii, pe bază de proiecte comune ale elevilor și cadrelor didactice.

Bibliografie: Cremin, L. A. (1971) “Curriculum-making in the United States. Teachers College Record”

Sorin Cristea, DPH Bucuresti (2018) “Conținuturile instruirii procesului de învățământ”

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Niță Cristina / Grădinița Nr 17 Martinică ,Brasov

În învățământul preuniversitar, organizarea conținutului este esențială pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să rețină informațiile prezentate. Iată câteva teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar:

Teoria învățării prin conexiuni - Această teorie spune că oamenii învață mai bine atunci când noile informații sunt legate de ceea ce ei deja știu. Prin urmare, este important ca profesorii să organizeze conținutul într-un mod care să conecteze noile informații cu cunoștințele și experiențele anterioare ale elevilor.

Învățarea prin experiență - Această teorie spune că oamenii învață mai bine atunci când sunt implicați activ în procesul de învățare. Prin urmare, profesorii ar trebui să încurajeze elevii să participe activ la lecții și să ofere oportunități de învățare prin experiență, cum ar fi proiecte, experimente sau jocuri de rol.

Structurarea informațiilor - Pentru a ajuta elevii să organizeze și să înțeleagă informațiile prezentate, este important ca profesorii să le ofere un cadru structurat. Aceasta poate include organizarea conținutului în module sau unități, împărțirea lecțiilor în secțiuni și utilizarea unor diagrame sau grafice pentru a ilustra relațiile între diferitele idei.

Diversitatea instruirii - Elevii învață în moduri diferite și la viteze diferite. Prin urmare, profesorii ar trebui să utilizeze o varietate de metode de predare, cum ar fi discuții în grup, prezentări, filme sau activități practice, pentru a asigura că toți elevii au acces la conținutul prezentat.

Feedback-ul continuu - Feedback-ul este important pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să îmbunătățească performanța lor. Profesorii ar trebui să ofere feedback continuu pe parcursul procesului de învățare, folosind instrumente precum teste, examene, rapoarte sau discuții individuale cu elevii.

Utilizarea tehnologiei - Tehnologia poate fi un instrument valoros pentru organizarea și prezentarea conținutului într-un mod accesibil și captivant. Profesorii ar trebui să utilizeze tehnologia în moduri inovatoare pentru a ajuta elevii să învețe și să exploreze conținutul, cum ar fi utilizarea prezentărilor video, jocuri educaționale sau instrumente interactive de învățare.

DE CE SĂ LE CITIM ȘI SĂ ÎI ÎNVĂŢĂM PE COPII POEZII

DESPRE NATURĂ ȘI VIEȚUITOARE?

Prof.înv.preşcolar Niţă Elena Cristina, Gradiniţa Nr.2, Bragadiru

Toată lumea știe cât de mult iubesc copiii animalele, precum și petrecerea timpului afară, în natură, iar poeziile pentru copii cu această temă dezvoltă sentimentele de admirație față de natură, de dragoste și compasiune față de micile necuvântătoare. Lumea vieţuitoarelor, cea mai apropiată cale de cunoaştere a lumii înconjurătoare de către preşcolari se face prin intermediul poeziei.Vârsta preşcolară este considerată ca fiind cea mai prolifică din punctul de vedere al capacităţii de memorare. Tocmai de aceea, copilului i se pot crea reprezentări despre vieţuitoare mari şi mici, despre mediul lor de viaţă, despre hrana lor, despre teritoriul în care se nasc, cresc, se dezvoltă etc.

Multe dintre poezii au caracter educativ: *Căteluşul şchiop* de El. Farago; *Puişorul moţat* de O Cazimir și multe altele. Venind în contact cu aceste poezii, copiii recunosc efectele negative ale faptelor rele pe care le facem asupra fiinţelor neajutorate. Un alt tip de poezie în care natura şi vieţuitoarele îşi pun amprenta pe crearea personalităţii preşcolarului este aceea în care se dezvoltă spiritul civic, așa cum sunt *Povestea gâştelor* de G. Coşbuc; *Cumătra vulpe* de O. Cazimir, care arată și descriu felul în care se unesc și colaborează pentru a ajuta . Poeziile amuzante sunt o atracție pentru copii prin forma și felul în care este transmis mesajul lor: *Câţi ca voi!* de G. Topîrceanu; *Zdreanţă* de T. Arghezi și multe altele; personajele acestor creaţii literare au menirea de a crea stări de bună dispoziţie, dar şi de a transmite mesaje către cei care le asimilează.

3063

De asemenea, au rolul de a destinde şi, totodată, de a-l ajuta, pe copil să se exprime corect din punct de vedere gramatical jocurile - exerciţiu*: Râu, răţuşcă, rămurică*; *Ursu'Leţ şi Ursu'Fleţ*; *Fantul elefantul*, prin implicarea efectivă a vieţuitoarelor la care se face referire, dar şi prin sfera largă de cunoştinţe transmise.

Mulți părinți au dat exemple de poezii care i-au impresionat în copilările, precum *Cățelușul șchiop, Gândăcelul* sau *De pe-o bună dimineață*. Toate aceste poezii dezvoltă sentimente de empatie, admirație, milă sau dragoste pentru animale, pentru frumos, pentru natură.

De ce este importantă poezia ce are ca temă natura și/sau micile viețuitoare ? Pentru că aceasta se adresează în primul rând afectivităţii copiilor, producând multă plăcere prin rimă şi muzicalitate. O poezie scurtă poate transmite mai multe cunoştinţe decât o întreagă activitate şi poate modela mai mult decât orice sfat sau concluzie moralizatoare prin impresiile şi emoţiile puternice pe care le generează. Citirea poeziei are un efect semnificativ asupra dezvoltării copilului. Lecturarea poeziilor împreună cu copilul va permite copilului să-și antreneze simțurile, memoria și să-și dezvolte auzul fonematic**.** Având o tematică variată, poeziile pentru copii cuprind o complexitate de idei și sentimente și de aceea au o deosebită valoare educativă și artistică. Copilul își dezvoltă comportamente pozitive față de mediul înconjurător și față de animale, insecte etc.

Deja este cunoscut de către părinți și de către profesori beneficiul pe care îl aduce memorarea pentru învățare. La acest capitol, atât profesorii, cât și părinții sunt de acord că memorizarea ajută la dezvoltarea intelectului. Printre scopurile acestui tip de activitate, se numără transmiterea de noi cunoștințe, exersarea vorbirii corecte, îmbogățirea cunoștințelor.

"În privința poeziilor, un aspect trebuie subliniat, și anume, faptul că preșcolarii nu trebuie forțați să le învețe pe de rost, însă trebuie apreciați, fiecare în parte, atunci când realizează această performanță. Astfel, o sarcină majoră ce îi revine educatoarei este aceea de a le forma copiilor o atitudine și motivație pozitivă față de poezie, născute din plăcerea de a asculta poezii, de unde va izvorî plăcerea acestuia de a o recita." (Norel M., Bota O. A., pag.129).

3064

În literatura pentru copii, principalul beneficiar al operelor lirice (ca, de altfel, al tuturor genurilor), este copilul. Poeziile reprezintă adevărate bijuterii literare care aduc natura în casele fiecăruia, în grădiniţe şi şcoli (sala de grupă sau de clasă).

Într-o societate ca a noastră, poezia are rolul de a o încuraja, dezvoltând libera exprimare şi imaginaţia. Totodată, poezia poate deveni o adevărată terapie. Într-o poezie, eul liric îşi exteriorizează, sub forma unor versuri, trăirile rezultate din urma experienţelor de viaţă. În concluzie, poezia sensibilizează, iar cea care are ca temă natura și/sau viețuitoarele are darul de a sensibiliza într-un mod aparte conștiința copiilor.

Bibliografie:

Norel, M.,Bota, O.A., *Didactica domeniului experiențial Limbă și Comunicare*, 2012, Editura ASCR, Cluj-Napoca.

EDUCAŢIA- ARMA CELOR PUTERNICI

Prof. Iuliana Niţă

Liceul Tehnologic „Victor Frunză”-Rm. Sărat

Societetea contemporană are tendinţa de a respinge modele vechi, considerate neconvingătoare, ineficiente, expirate, îmbrăţişând rapid ceea ce este nou, deoarece este modern. Ar fi ideal să acceptăm elementele de noutate care vin în completarea modelului traditional, îmbinându-se armonios, pentru a ajunge la un model unic şi modern. Modernitatea este caracterizată prin schimbare, inovaţie, dinamism. În evoluţia actuală a didacticii putem identifica trei tendiţe majore, fiecare aducându-şi contribuţia la modernizarea acesteia:

-tendinţa de a păstra unele achiziţii din didactica tradiţională, cu reconsiderarea sistemului ei de idei cu privire la conţinutul, procesul, formele, metodele de învăţământ, din perspectiva evoluţiei ştiinţei şi tehnicii comtemporane;

-tendinţa de a adăuga la didactica clasică rezultatele care permit modernizarea învăţământului;

-tendinţa de a acorda atenţie egală celor două aspecte ale procesului didactic: informativ şi formativ.

Învăţământul traditional, centrat pe profesor şi pe materia de predat/ consolidat/ evaluat, presupune schematism. Cadrul didactic predă şi evaluează, plecând de la ideea că nevoile şi interesele elevilor sunt aceleaşi, selectând doar cunoştinţele care îi par lui importante, având convingerea că toţi elevii din clasă au acelaşi nivel de dezvoltare intelectuală. Profesorul prezintă noul material apelând la exemple care sunt alese de el, utilizând deci metode didactice expozitive, intervenind deseori monotonia. Elevii rezolvă sarcinile didactice prin care profesorul asigură repetarea materiei predate, fiind solicitaţi adesea să memorize modele de rezolvări.

Învăţământul modern este centrat pe elev, selecţia conţinuturilor realizându-se în funcţie de posibilităţile, de interesele şi de nevoile celui ce învaţă, fiind încurajată descoperirea. Cadrul didactic este o resursă deoarece el informează elevii şi le facilitează accesul la informaţii, identifică dificultăţile elevilor, îi orientează fără să-i contrazică, preferând activităţile pe grupe, în perechi. Relaţia profesor-elev este deschisă,bazată pe spijin reciproc, pe dialog şi pe cooperare, autoritatea profesorului fiind subînţeleasă, nu impusă. Se stimulează participarea elevului la stabilirea obiectivelor, la selecţia conţinuturilor, a modalităţilor de evaluare, aceştia simţindu-se responsabili şi motivaţi. Activităţile instructiv-educative au locaţii diverse, astfel că învăţarea se realizează nu numai în clasă, ci şi în comunitate, asigurându-se contopirea între informaţiile formale şi cele

nonformale şi informale, profesorul devenind un moderator al procesului instructiv-informativ. Evaluarea vizează măsurarea şi aprecierea competenţelor elevului, accentul fiind pus atât pe elemente de ordin cantitativ, dar şi pe cele de ordin calitativ prin raportare la modul în care se aplică acele cunoştinţe vizate, avându-se în vedere progresul individual al elevilor.

Între cele două modele trebuie să existe o îmbinare eficientă pentru a se putea atinge finalităţile educaţionale. Nu se poate renunţa total la metodele tradiţionale, utile în anumite momente ale lecţiei sau în abordarea anumitor conţinuturi, dar trebuie utilizate şi metode didactice moderne care aduc un plus de dinamism activităţilor instructiv-educative, captând şi menţinând interesul elevilor pe tot parcursul activităţii didactice. Procedurile metodice se pot schimba în timp, unele pot deveni anacronice pentru un moment dat, uitate sau abandonate, dar pot să fie reabilitate după trecerea timpului. Istoria învăţământului ne oferă suficiente exemple în acest sens:

-*studiul de caz*- folosit cu mai bine de două mii de ani în urmă,a fost reintrodus în practica Universităţii Harvard, la sfârşitul secolului al XIX-lea,în învăţământul economic şi comercial;

-*metoda conversaţiei*- pusă la punct şi utilizată cu mult succes de Socrate în anii 400 î.Hr., este utilizată astăzi pretudindeni, fiind considerată una dintre cele mai eficiente şi preţioase metode ;

-*metoda simulării*- sub forma învăţării pe simulatoare, practicată în Evul Mediu în şcolile cavalereşti; astăzi învăţarea pe simulatoare tehnice se bucură de o mare trecere ;

-*studiul individual*- a doua metodă tradiţională după comunicarea orală- în accepţia didacticii moderne, ar urma să facă parte integrantă din ,,ziua de lucru'' a elevului, fie că aceasta se petrece în incinta şcolii sau acasă ;

-*repetiţia*- apreciată odinioară, revine ca necesitate.

Este necesar să se reînnoiască şi mai mult spiritul predării, să se modernizeze întregul sistem de metode şi de mijloace de învăţământ. Există o mare diversitate de moduri în care învaţă copiii şi tinerii în şcoală şi în afara ei. Nicio situaţie de învăţare nu este identică cu alta. Fiecare copil, adolescent sau tânăr trăieşte în felul lui. Fiecare activitate este structurată pe niveluri şi diferă prin specificul ei, cea pentru învăţământul primar de cea pentru învăţământul gimnazial, cea pentru ciclul liceal de cea pentru treapta universitară. Nicio metodă nu reprezintă singurul şi unicul mod universal şi eficient în care s-ar putea să se procedeze. Nicio metodă nu poate avea valoare absolută, nu poate fi recomadată ca fiind ideală, după cum nicio metodă nu poate fi la fel de eficace pentru toţi elevii. Educabilii diferă între ei, încât o metodă considerată bună pentru unii nu este la fel de bună pentru alţii. Învăţământul traditional este criticat pentru că a recurs la metode considerate în mod eronat universale, transferându-le mecanic de la o disciplină la alta. Pedagogia modernă a

înclinat spre divrse metode, procedee şi mijloace de învăţare/ predare. Aplicare diversificată a metodelor uşurează trecerea de la o activitate la alta, de la un nivel cognitive la altul, de la concret la abstract şi invers. Varietatea metodelor oferă un teren favorabil interacţiunii elevului cu materialul de studiat ori diversificării relaţiilor profesor-elevi, elevi-elevi, elev-echipă. Diversitatea metodelor şi procedeelor lărgeşte şi îmbogăţeşte experienţa didactică şi educativă a profesorului.

Metodele activ-participative determină profesorul să creeze situaţii în care elevii să fie obligaţi să utilizeze o gamă largă de procese şi operaţii mintale(observare, identificare, comparaţie, opunere, analiză, sinteză). În opoziţie cu metodologia tradiţională, în care elevul rămâne un auditor sau un simplu spectator în clasă, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite, metodele activ-participative tind să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii, a mobilizării tuturor funcţiilor intelectuale în raport cu sarcina de învăţare data. Profesorul trebuie să pună în joc toate cunoştinţele sale şi întreaga lui pricepere, să insufle elevilor dorinţa şi posibilitatea de a dobândi informaţii. Rolul lui este de a organiza învăţarea, de a susţine şi de a ordona efortul elevilor. Metodele activ-participative sunt mai pretenţioase şi mai dificil de aplicat în practică, dar îşi aduc o contribuţie semnificativă la dezvoltarea potenţialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale şi la ridicarea calităţii învăţării.

Învăţământul actual este în căutarea unor noi metode eficiente, în măsură să asigure condiţii optime pentru învăţare, să ajute elevii în atingerea unui nivel mai înalt de pregătire, dar îşi păstrează actualitatea în direcţia menţinerii în folosinţă a unor metode tradiţionale sau clasice.

Bibliografie :

Cerghit Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2006

Ionescu Miron, Radu Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj, 2006

Nica Marius, *Elemente de didactica predării limbii şi literaturii române*,editura Universităţii Petrol-Gaze, Ploieşti, 2013

PUTEREA EDUCAȚIEI ÎN VIAȚA COPILULUI

(Familie, Şcoală, Comunitate, Spiritualitate)

PROF.ÎNV.PRIMAR VALERICA BOLDEA
BIBLIOTECAR NICOLETA ELENA NIȚĂ
ȘCOALA GIM."MIHAI EMINESCU"
ROȘIORII DE VEDE TELEORMAN

Ținta educației copiilor în primii lor ani de viață este punerea unei temelii solide de dragoste. Ei trebuie să știe că sunt iubiți, acceptați și doriți. Încercăm să ne creștem copiii cât de bine putem și, tocmai când am înțeles ce înseamnă să fii parinte, ne trezim din nou pe un teritoriu necunoscut, deoarece fiecare etapă a vieții copilului nostru aduce noi provocări. Uneori plutim lin și ușor, alteori trecem prin furtuni năprasnice și valuri uriașe, iar alteori suntem gata să renunțăm. Când putem începe? Putem începe chiar acum: să schimbăm total lucrurile în sens pozitiv în ceea ce privește viitorul copiilor noștri. Niciodată nu este prea devreme sau prea târziu. Nu contează dacă copilul tău are trei zile și este perfect sănătos, sau dacă are treizeci și trei de ani și este departe de ceea ce ți-ai dorit tu pentru el.

Educaţia este cea care desăvârşeşte fiinţa umană, acea educaţie pe care copilul o primeşte în familie, în şcoală şi de la comunitate. Implicarea părinţilor joacă un rol important în cadrul intervenţiei şcolare. Acţiunile care implică părinţii produc o schimbare în ambientul familiei şi cresc aspiraţiile, atât ale părinţilor pentru copiii lor, cât şi ale copiilor înşişi.

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoştinţele uzuale (despre plante, animale, ocupaţiile oamenilor, obiecte casnice).

Familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observaţie, memoria şi gândirea copiilor. Copilul va obţine rezultatele şcolare în funcţie de modul în care părinții se implică în procesul de învăţare, asigurându-i copilului cele necesăre studiului.

Tot în familie se formează **cele mai importante deprinderi de comportament**: respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, decenţa în vorbire şi atitudine, adică ,,cei şapte ani de acasă''. Uneori părinţii uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece şi unii şi alţii nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea şi îmbogăţirea cunoştinţelor acestuia. Se întâmplă totuşi ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situaţie, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, **rupturile dintre membrii familiei,** renunţarea la intervenţii din partea părinţilor

care sunt depăşiţi de ştuaţie. **Între familie şi şcoală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, şedinţe şi consultaţii cu părinţii.**

Părinții joacă un rol cheie în colaborarea cu şcoala pentru beneficiul educaţiei copilului. Printre diferitele moduri în care vă puteţi implica se numără a veni la şcoală pentru a lăsa sau a lua copilul, a fi prezent la sedinţele cu părinții, a participa la evenimentele şcolare, a face voluntariat în clasă, a primi rapoarte, a împărtăşi imformaţii privitoare la sănătatea şi bunăstarea copilului şi a sărbători reuşitele. Dar toate acestea reprezintă doar începutul. Implicarea înseamnă de asemenea să jucaţi un rol activ în educaţia copilului dumneavoastră acasă. În alte cuvinte, puteţi avea un impact pozitiv prin:

• A încuraja copilul să aibă o atitudine pozitivă şi curioasă cu privire la învăţat în orice mediu, acasă, la şcoală şi în comunitate

• A vă asigura de prezenţa la şcoală, punctualitate şi respectarea unor obiceiuri pozitive

• A încuraja copilul să aibă interese variate ca de exemplu hobby-uri, activităţi extraşcolare şi activităţi comunitare

• A lua parte în activităţile şcolare în cât mai multe feluri posibile – prin a vă oferi abilităţile, timpul şi prin a vă împărtăşi preocupările

• A cere informaţii pentru dumneavoastră sau pentru educaţia copilului, pentru a vă permite să îl/o susţineţi

• A vorbi cu copilul despre viitorul, speranţele şi visurile lui/ei.

ROLUL ȘCOLII IN EDUCAȚIA COPILULUI

Îndeplinirea cu profesionalism a meseriei de parinte presupune cunoasterea de catre acesta a rolului si importantei pe care le are școala in viata copilului.

Din punct de vedere al parintilor, definirea rolului școlii este foarte diferita. Aceasta cu atat mai mult cu cat fiecare parinte a avut o experienta personala (placuta sau neplacuta) in postura de elev.

Unii parinti vad școala ca pe un laborator in care copilul, odata introdus, este supus unor operatii stiintifice. In urma acestora, se presupune ca, dupa cativa ani, el va deveni mai destept, mai invatat, mai luminat.

Parintii din aceasta categorie manifesta deplina incredere in institutia de invatamant, fara sa se implice in mod deosebit in activitatile pe care le desfasoara ea.”De aia te trimit la școala: sa inveti!”

Alta categorie de parinti vad școala ca fiind o institutie publica a carei sarcina este sa aiba grija de copiii lor cateva ore pe zi si sa le dea sarcini pentru a-i mentine ocupati in restul zilei.

Considera ca ce invata la școala este nesemnificativ comparativ cu ”școala vietii”, de aceea nu se obosesc sa dea o mare importanta acestei institutii. ” Lasa ca stiu eu ce se face la școala!”

Alta categorie se implica deosebit de mult in activitatea scolara, uneori exagerand fara sa isi de seama. Ei sunt in stare sa faca aproape orice, incat copilul lor sa primeasca cea mai buna educatie.

Uneori din exces de zel, ajung chiar sa le impuna cadrelor didactice sa foloseasca metode pe care ei le considera eficiente, sa le spuna cum sa realizeze activitatile, etc.

Din acest motiv, uneori se ajunge la reprosuri, mai ales dacă performantele copilului sunt slabe. Cine are dreptate? Care este cea mai buna atitudine pe care trebuie sa o adopte parintele? Care este rolul școlii în educația copilului? Cat de mult trebuie sa se implice parintele in relatia cu școala? Cat si ce invata copilul de la școala?

ȘCOALA

Este instituția care organizează trăirea unei experiențe de învațare.

Ea urmărește atingerea unor obiective cu ajutorul unor metode si mijloace stiintifice.

Școala informează si formeaza elevii tinand cont de anumite principii, avand grija sa evalueze modul in care obiectivele au fost atinse.

Prin urmare, școala nu este singurul laborator in care copilul invata ci doar unul dintre ele, mai specializat si competent in domeniul educatiei decat altele.

E bine ca parintele sa aiba incredere in școala, dar pentru ca educația copilului sa se ridice la nivelul asteptat, el trebuie sa se implice, sa colaboreze cu personalul didactic pentru ca metodele si obiectivele propuse sa fie convergente.

Ce poate crede copilul atunci cand la școala i se spune sa faca ceva, iar in familie i se cere sa faca altceva?

De asemenea, chiar dacă ”școala vietii” are un rol important in viata fiecaruia dintre noi, aceasta s-a dovedit a fi de multe ori insuficienta. De aceea, o educatie dobandita in mediul scolar a reprezentat intotdeauna o baza foarte buna peste care s-a cladit experienta de viata. Ce inseamna o școala buna?

Pentru unii parinti o școala buna este institutia in care li se da voie copiilor sa isi dezvolte nestingheriti personalitatea

Pentru alti parinti, aceeasi școala poate aparea ca una in care domina indisciplina. ž Asteptarile parintilor in ceea ce priveste școala sunt diferite.

De retinut ca fiecare școala are reguli pe care intreaga comunitate de elevi si parinti trebuie sa le respecte. Ce inseamna un dascal bun?

Asa cum școala este vazuta diferit de parinti, la fel se intampla si atunci cand este vorba despre cadrele didactice.

Asemenea fiecarui individ, dascalul are anumite calitati personale, iar acest lucru se reflecta in stilul didactic pe care il adopta.

Exista cazuri de parinti care solicita invatatorului sa foloseasca orice mijloace au la dispozitie cu scopul de ”a-i disciplina”. Ce inseamna disciplina? – nu comenteaza sarcinile si parerile adultului – nu deranjeaza cu intrebari inutile – sta cuminte, linistit si asteapta sarcinile de rezolvat. Cine are de castigat? Cine are de pierdut? Adultul care are un moment de liniste?

Copilul care doreste sa afle cat mai multe dar nu poate deranja cu intrebari?

Dacă parintele manifesta nemultumire fata de invatator, iar copilul este constient de acest lucru, peste cativa ani va intampina probleme de disciplina create de copil.

Cu alte cuvinte, dacă atitudinea parintelui fata de școala si fata de invatator este indiferenta sau potrivnica, copilul va surprinde repede acest lucru si va invata sa manifeste negativism fata de orice forma de autoritate (inclusiv si in mod special fata de parinti).

Dacă parintele doreste ca fiul / fiica sa se dezvolte armonios, sa invete respectul fata de reguli si autoritati, este bine sa coopereze cu cadrele didactice iar dacă exista nemultumiri sau divergente de opinie in ceea ce priveste metodele dascalului, e bine ca parintele sa comunice cu acesta, fara a-si manifesta dezaprobarea sau nemultumirea de fata cu copilul.

Cel mai natural mod de a privi şcoala este ca făcând parte din mediul economic şi socio-cultural al comunităţii. Şcoala nu îşi poate realiza potenţialul total fără sprijinul comunităţii. Pe de altă parte, însă, comunitatea are nevoie de şcoală nu doar pentru a-i educa tinerii, ci şi pentru a sprijini învăţarea permanentă a adulţilor. Şcoala este un element esenţial al comunităţii prin resursele umane pe care le are, dar şi prin resursele materiale (dotări, echipamente, bibliotecă, spaţii destinate activităţilor de învăţare). O şcoală responsabilă este garantul dezvoltării permanente a comunităţii.

Copiii de vârstă şcolară îşi trăiesc viaţa în două lumi: cea a căminului, a familiei, a comunităţii, pe de o parte, şi cea a şcolii, pe de altă parte. Când aceste două lumi nu reuşesc să se cunoască sau nu se respectă reciproc, copiii sunt puşi într-o situaţie dificilă.

Întrucât copii, părinți acestora și comunitatea locală sunt beneficiarii direcți ai eforturilor făcute de grădiniță/ școală, este necesară o redefinire a echilibrului educațional dintre deciziile luate de instituțiile de învățământ și inițiativele venite din partea părinților sau a factorilor locali. Cooperarea activă a grădiniței/ școlii cu ceilalți factori educaționali, familia, comunitatea locală, mass-media, Biserica, organizații non-guvernamentale, conduce la realizarea unor parteneriate viabile, de natură să permită o abordare pozitivă a diverselor probleme care pot apărea în educarea copiilor. Acolo unde familia și comunitatea locală nu oferă suficient sprijin în educarea copiilor, rămâne ca grădinița/ școala să încerce să acopere eventuale lipsuri, să repare posibile greșeli, să încurajeze comportamentele dezirabile și să le înlăture pe cele indezirabile, contribuind astfel în formarea viitorilor adulți.

Dacă bazele educației se pun în familie, școala are rolul de a continua actul educativ, *atât prin oferirea unui bagaj informațional riguros, cât mai ales prin formarea personalității depline a elevului,* dornic să participe la viaţa comunității prin calități reale și spirit creator, deoarece informarea, fără o formare spirituală a omului, nu dezvoltă persoana ca ființă comunională şi relațională. Așadar, educația integrală în adevăratul sens al cuvântului presupune şi o formare în spiritul comuniunii, inclusiv conştientizarea apartenenței la o comunitate de oameni meniți să se dezvolte, să lucreze și să progreseze împreună în demnitate şi creativitate.

Respectul de sine și respectul față de ceilalți reprezintă valori fără de care o societate nu se poate dezvolta în mod armonios. Părinții și profesorii trebuie să valorifice talanții fiecărui copil, să îl învețe că este capabil și valoros ca persoană unică și irepetabilă creată după chipul lui Dumnezeu. Fiecare elev trebuie încurajat să își pună în valoare darul său unic primit de la Dumnezeu, dar să și respecte darurile sau talentele celor din jurul său. *De asemenea, buna cuviinţă şi respectul faţă de părinţii care l-au crescut şi faţă de educatori, învăţători şi profesori trebuie cultivate, nu ca o obligaţie, ci ca pe o lumină a sufletului frumos,* ca o recunoştinţă faţă de cei care își dedică întreaga viață creșterii, educării și formării copiilor și tinerilor.

Biserica, prin rolul ei educaţional şi călăuzitor de veacuri, doreşte să vină în întâmpinarea nevoilor societăţii, constituindu-se într-un reper spiritual şi un sprijin moral atât în vremuri bune, cât şi în situaţii de criză. Amalgamul de stimuli, de evenimente, de false valori

promovate adesea ca modă a zilei pot dezorienta familiile, dar și școala. De aceea, rolul Bisericii este acela de a promova valorile permanente și reperele autentice verificate în timp îndelungat.

Astăzi, într-o lume confuză, Biserica este chemată să ofere o lumină spirituală asupra problemelor majore ale societății. Iar aceasta mai ales pentru că Biserica este o comunitate umană centrată pe o comuniune spirituală divino-umană, ce transcende timpul şi spaţiul, deoarece ea este Trupul tainic al lui Hristos, *„Care ieri, astăzi şi în veci este Acelaşi”* (*Evrei* 13, 8).

Astăzi, Familia, Biserica și Școala, ca factori educaționali decisivi, au responsabilitatea de-a spori cooperarea în vederea educării și formării copiilor și a tinerilor pentru o viață armonioasă în familie şi în societate, dar şi pentru a deveni cetățeni ai patriei cerești, adică ai Împărăţiei cerurilor, deoarece scopul ultim al vieţii omului pe pământ este pregătirea sa pentru viaţa şi fericirea eternă în Împărăţia iubirii Preasfintei Treimi. (ÎPS Bartolomeu Anania)

În opinia mea , personalitatea umana se formeaza datorita educatiei care ne diferentiaza de majoritatea oamenilor comuni, punându-ne în cercul restrans al oamenilor educati si respectati de societate.

În primul rand , educația constituie o prioritate in viata fiecarui individ . Primi pasi in educatie ii imbratisam de la o varsta foarte frageda , astfel ca la gradinita si mai tarziu la școala personalitatea si cunostiintele individului prind radacini pentru a putea deveni o persoana educata. Diferita de educația gimnaziala este stadiul liceal si mai tarziu cel universitar. Astfel un minim de cunostiinte dobandit pe parcursul anilor de școlarizare te scot in lume cu un minim de cunostinte despre tot ce îl inconjoara si este capabil sa faca propriile alegeri pentru bunastarea lui.

În al doilea rând , o alta forma de educare se rezuma la oameni din jur si in special la parinti sau rude. Personalitatea unui om poate fi influentata atat in mod pozitiv cat si in mod negativ de mediul in care locuieste , de anturaj si de alti factori externi. De exemplu , pentru un copil care isi are originile dintr`o familie bogata si instarita educația va fi cea mai importanta latura pe care si va dezvolta pentru a se putea ridica la rangul celor apropiati si a nu prezenta o rusine sau o dezamagire in ochii celorlalti . Astfel educația devine un criteriu de diferentiere sau randuia a oamenilor

In concluzie , educația trebuie sa prezinte o prioritate in viata deoarece beneficiile aduse de aceasta sunt nemasurabile . Ea slefuieste peronalitatea umana , putand astfel sa influenteze modul in care oamenii ne privesc .

BIBIOGRAFIE:

Agabrian,M., Millea, V., *Parteneriate şcoală – familie – comunitate*
Cosmovici A., Iacob, L., *Psihologie şcolară*
Nicoleta Mariana Bălan, *Rolul educației în dezvoltarea personalității*
Alina Pasaniuc, *Rolul școlii in educația copilului*
Marilena Ispas, *Importanța școlii: Avantaje ale educației*
Despre slava deșartă și despre creșterea copiilor, Editura IBMBOR, București, 2001, p. 400.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CLAUDIA-MARIA NIȚU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "GHEORGHE MAGHERU", CARACAL

În didactica tradiţională, conţinuturile procesului de învăţământ erau exprimate, în general, în cunoştinţe sau, altfel spus, erau definite prin fondul de valori informativ-cognitive ale învăţământului.

În pedagogia contemporană, conceptul de conţinuturi instructiv-educative se redefinește prin valorificarea conceptului de curriculum şi prin definirea conţinuturilor ca o componentă aparte a curriculum-ului, aflată în relaţii de inter-determinare cu celelalte componente ale acestuia (competențele vizate, obiectivele educaţionale, principiile predării şi învăţării metodologice de predare şi de evaluare, modalităţile de organizate a experienţelor de învăţare). În consecință, alături de cunoştinţe, sunt incluse în conţinuturile procesului instructiv-educativ şi capacităţile şi atitudinile urmărite prin experienţele de învăţare planificate de şcoală, în concordanță cu idealul şi cu scopurile educaţionale. Se evidențiază, în acest fel, atât funcţiile informative, cât şi cele formative ale conţinuturilor şi se contextualizează conţinuturile atât în interiorul sistemului de proiectare didactică, în ansamblul său, cât şi în cadrul dinamicii societăţii: „Conţinuturile educaţiei reprezintă un corp de cunoştinţe, *know-how,* valori şi atitudini care se concretizează în programe de învăţământ şi sunt diferenţiate în funcţie de scopuri şi obiective stabilite de societate prin intermediul şcolii." – UNESCO

Noțiunea de *conținut* (sau conținuturi) reprezintă fundamentul desfășurării procesului de învățământ, ceea ce se predă și ceea ce se învață în cadrul acestui proces instructiv-educativ. Conținuturile sunt transpuse în materiile școlare și activitățile educative concepute și aplicate la nivelul școlii. Prin folosirea unor metode, mijloace și forme de activitate adecvate, conținuturile ajung să fie abordate de către elevi în detaliu, prelucrate, stocate, sintetizate, organizate, reproduse și aplicate conform cerințelor stabilite prin obiective, ele contribuind la realizarea obiectivelor.

Conţinuturile proceselor instructiv-educative sunt alese, prin metodologii pedagogice speciale, din întregul patrimoniu cultural al lumii. În toate sistemele naţionale de învăţământ, există un trunchi comun de conținuturi, obligatoriu pentru toţi elevii, regăsit în programele școlare propuse de Ministerul Educației și asimilat, de obicei, în ciclul primar și cel gimnazial. Conţinuturile studiate în timpul şcolii

generale reprezintă ansamblul de valori esenţiale pentru dezvoltarea personalităţii copilului în concordanță cu idealul educaţional şi cu scopurile, obiectivele și competențele învăţământului obligatoriu.

Conţinuturile învăţământului sunt în continuă evoluție, iar selecţia lor este realizată în funcție de considerentele teoretice, de politică educaţională şi cele personale (la alegerea profesorului).

I. **Considerentele teoretice** se împart în trei categorii:

1. Considerentele ştiinţifice vizează accesul la informaţia ştiinţifică fundamentală; concordanţa conţinuturilor procesului de învăţământ cu rezultatele actuale ale cercetării ştiinţifice contemporane;
2. Considerentele care privesc psihologia dezvoltării urmăresc adaptarea conţinuturilor la caracteristicile de vârstă ale elevilor şi la caracteristicile lor psiho-comportamentale individuale.
3. Considerentele referitoare la psihologia învăţării potrivit cărora conţinuturile procesului de învăţământ sunt influențate şi de concepţia despre învăţare cu care se lucrează în şcoală.

II.**Considerentele de politică educaţională naţională**

Curriculum formal sau scris, concretizat în documente curriculare oficiale, reprezintă o formă de exprimare a finalităţilor macrostructurale formulate la nivelurile deciziei politice.

III. **Considerentele personale**

În toate sistemele de învăţământ puternic centralizate, selecţia şi organizarea conţinuturilor procesului didactic depind și de preferinţele profesorilor, de concepţia lor despre cultură, de competenţele, atitudinile, stilul didactic al acestora, precum şi de caracteristicile psihologice și cognitiv-comportamentale ale grupului de elevi. Preferinţele profesorilor se exprimă în alegerea manualelor alternative, a ghidurilor metodice, a materialelor didactice auxiliare precum culegerile de texte, culegeri de exerciţii şi probleme, atlase, enciclopedii şcolare, caiete de lucru, dicționare etc. De asemenea, prin curriculum elaborat în şcoală şi curriculum la decizia şcolii, profesorii devin și creatori de conţinuturi de învăţământ.

Conţinuturile reprezintă punctele de plecare în procesul amplu de instruire educativă modernă, interactivă şi de formare, accentul fiind pus pe valorificarea valenţelor informative şi formative ale acestora, pe flexibilitatea, accesibilitatea, adaptabilitatea și pe nivelurile integrării acestora.

BIBLIOGRAFIE

1. CRISTEA, S. Fundamentele pedagogice. Editura Polirom, Iași, 2010.
2. CUCOȘ, C. Pedagogie, Ed. a II-a. Editura Polirom, Iași, 2006.

METODE, TEHNICI ŞI ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE MODERNE, APLICABILE ÎN ECOLOGIE

Profesor-Mioara Rodica Nițu

Grădinița cu PN Apostolache-Prahova

Metoda mozaicului (jigsaw[1])

Este bazată pe conceptual de team learning, deci pe învăţarea în echipă – deloc întâmplător, este denumită şi *metoda grupurilor independente.* Presupune împărţirea clasei de elevi în grupe de lucru, în cadrul cărora fiecare membru primeşte o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert, în aşa fel încât, ulterior să îşi iniţieze şi colegii cu privire la subiectul respectiv. Etapele acestei metode sunt: pregătirea materialului de lucru, organizarea colectivului în echipe de învăţare de câte 4-5 elevi, constituirea grupurilor de experţi, reîntoarcerea în echipa iniţială de învăţare şi evaluarea.

Gândiţi / lucraţi în perechi / comunicaţi

Este o metodă propusă de F. Lyman[2] în ultimul deceniu al secolului trecut şi mizează pe participarea activă a elevilor la propria lor instruire. Procedura de lucru este foarte simplă: profesorul lansează o întrebare legată de conţinutu lecţiei respective, elevii reflectă asupra ei într-un timp dat, apoi se grupează în diade pentru a discuta, în perechi, răspunsurile. În final fiecare diadă ia pe rând cuvântul şi îşi împărtăşeşte concluziile cu privire la subiectul abordat. Metoda se utilizează cu precădere în faza de evocare, pentru a fixa într-o manieră plăcută conţinutul predate anterior, a cărui sistematizare este necesară pentru lecţia în curs, dar şi în alte faze ale demersului didactic, pentru a dirija atenţa elevilor spre un detaliu semnificativ.

Metoda cubului[3]

Presupune analiza unui concept, a unei noţiuni sau a unei teme prin proiectarea ei pe cele şase faţete ale unui cub, fiecare dintre ele presupunând o abordare distinctă a subiectului respectiv. În cele şase faţete ale cubului elevii trebuie să răspundă la următoarele instrucţiuni:

1. Descrie – Cum arată?
2. Compară – Cu ce seamănă şi prin ce se diferenţiază?
3. Asociază – La ce te face să te gândeşti?

---

[1] C Cucoş, Pedagogie, Ed, Polirom, Iaşi 2003, p. 102

[2] F. Lyman , An Equity Pedagogical Best Practice to Increase and Vary Student Participation in the Classroom, Richard D. Solomon, Ph.D. 5, 2009

[3] Manolescu M., *Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică*, Universitatea din Bucureşti, Editura Credis, Bucureşti, 2004, p. 108

4. Analizează – Din ce e făcut?
5. Aplică – Cum poate fi folosit?
6. Argumentează pro sau contra – E bun sau rău? De ce?[4](Manolescu, 2010).

Ex. Pentru realizarea acestei metode, se poate construe cu ajutorul elevilor un cub din cutiile de carton în care erau ambalate pacheţelele de lapte de la gustarea acestora. Astfel, în cadrul lecţiei "La munte", elevii pot fi împărţiţi în grupe de câte trei, atribuindu-se câte un rol fiecărui copil:sportivul va mânui cubul şi-l va transporta de la grupa precedentă la grupa lui, iar apoi la grupa următoare; secretarul va ţine la curent membrii grupului cu sarcina care îi revine acestuia; purtătorul de cuvânt va comunica clasei concluziile la care s-a ajuns în urma discuţiilor în grupul respective. Pe feţele cubului se vor lipi sarcini specifice acestei tehnici (vezi Tabel 1):

Tabel 1 Cerinţe pentru metoda cubului, în cadrul lecţiei "La munte" (original). .

Descrie	Descrie vegetaţia din zonele de munte, de deal şi câmpie.
Compară	Compară pădurea de fag cu pădurea de brad şi molid.
Asociază	Asociază animalele sălbatice cu formele de relief.
Analizează	Dovedeşte cum s-au adaptat la mediu unele animale.
Aplică	Ce puteţi face voi pentru protejarea plantelor şi animalelor pe cale de dispariţie?
Argumentează pro sau contra	Care este părerea voastră cu privire la mijloacele de protejare a plantelor şi animalelor?

Tehnica 6/3/5[5]

Presupune împărţirea clasei în grupe de câte 6 membri însă, spre deosebire de brainstorming, participanţii notează pe o foaie de hârtie câte trei soluţii la o problemă dată, timp de 5 minute. Totalul obţinut însumează, aşadar, 18 răspunsuri în 30 de minute, pentru fiecare grup. Ex. Se dă următoarea cerinţă: "Precizaţi trei măsuri prin care oamenii ar putea reduce tăierea pădurilor în România." În timpul celor trei minute acordate, elevii vor nota în total 18 soluţii în acest sens. Vor fi apreciate soluţiile originale.

Metoda Starburst[6]

[4] Idem, p. 110
[5] Ibidem, p. 115
[6] Păun Emil, Iucu Romiţă, *Educaţia preşcolară în România*, Editura Polirom, Iaşi, 2002, p. 189

Este similară celei prezentate mai sus, cu care totuşi nu se confundă, deşi presupune organizarea clasei de elevi într-un grup şi stimulează crearea de întrebări la întrebări, aşa cum brainstorming-ul dezvoltă construcţia de idei pe idei.

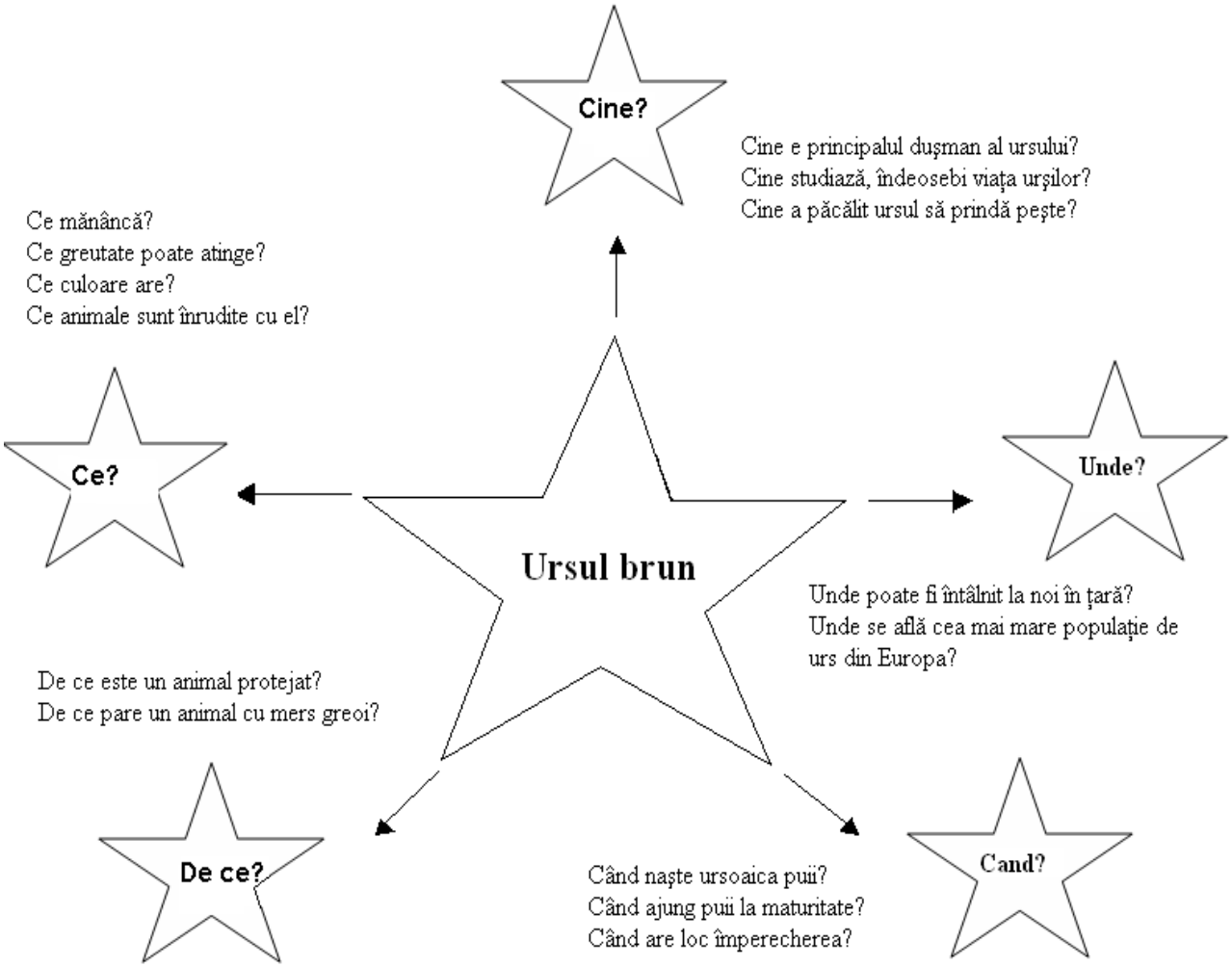

Fig.1 Exemplu de aplicare a metodei starburst, într-o recapitulare a unităţii de învăţare "Animalele", la disciplina"Cunoaşterea mediului"(original)[7].

Metoda stimulează atât creativitatea individuală, cât şi cea de grup, spiritul de cooperare şi cel de competiţie. Se alege o problemă de dezbătut apoi se înşiră, în jurul conceptului respectiv, mai multe

[7] Idem, p. 210

întrebări care au legătură cu el. Întrebările de început sunt: *cine?, ce?, unde?, când?, cum?* şi pot da naştere la alte întrebări [8](Manolescu, 2010).

Ex. În cadrul unei lecţii recapitulative la finele unităţii de învăţare "Animalele", se alege un animal preferat de elevi, de exemplu, ursul brun. Elevii se aşează în semicerc şi analizează mai multe planşe sespre mamiferele din ţara noastră. Numele animalului ales va fi notat pe steaua cea mare din centru. Cinci elevi vor extrage câte o steluţă pe care scrie întrebarea: *cine?, ce?, unde?, când?, cum?*. Se formează apoi echipele de elevi. Fiecare grupă citeşte întrebarea extrasă, analizează imaginile, formulează întrebări în concordanţă cu situaţiile problemă descoperite de grup. Întrebărilese scriu pe câte o steluţă care se fixează pe poster.

Brainstorming-ul (metoda "asaltului de idei")

Este o metodă interactivă iniţiată de Alex Osborne[9]. Acesta i-a descoperit şi valorizat funcţia distinctă, aceea de a înlesni căutarea şi găsirea celei mai adecvate soluţii a unei probleme de rezolvat, printr-o intensă mobilizare a ideilor tuturor participanţilor la discuţie. Metoda "asaltului de idei" are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluţii privind modul de rezolvare a unei probleme, într-un grup coordonat de un moderator ce îndeplineşte rolul de animator şi de mediator al discuţiei.

O sesiune de brainstorming bine dirijată dă fiecăruia ocazia de a participa la dezbateri şi se poate dovedi o acţiune foarte constructivă.

Etapele unui brainstorming eficient sunt următoarele: deschiderea sesiunii de brainstorming, o perioadă de acomodare de 5-10 minute, partea creativă a brainstormingului, prelucrarea ideilor şi stabilirea unui acord.

În deschiderea sesiunii de brainstorming se prezintă scopul acesteia şi se discută tehnicile şi regulile de bază care vor fi utilizate (Cucoş, 1998)[10]. Perioada de acomodare durează 5-10 minute şi are ca obiectiv introducerea grupului în atmosfera brainstormingului. Este o mini-sesiune de brainstorming unde participanţii sunt stimulaţi să discute idei generale pentru a putea trece la un nivel superior.

Partea creativă a brainstormingului are o durată de 25-30 de minute. Este recomandabil ca în timpul derulării acestei etape, coordonatorul (profesorul) să amintească timpul care a trecut şi cât timp a mai rămas. El va trebui să "preseze" participanţii şi în finalul părţii creative să mai acorde câte 3-4 minute în plus. În acest interval de timp grupul participant trebuie să fie stimulaţi să-şi spună părerile fără ocolişuri.

---

[8] Osborn, A. F. (1953/1979). Applied imagination: Principles and procedures of creative problem-solving. New York: Scribners

[9] C Cucoş, Pedagogie, Ed, Polirom, Iaşi 2003, p. 224

[10] Ide, p. 229

Ex. Se poate aplica brainstorming-ul (vezi fig. 2) în cadrul lecţiei “La munte”, folosindu-se următorea sarcină de lucru:”Spuneţi ce cuvinte vă vin în minte când vă gândiţi la munte”

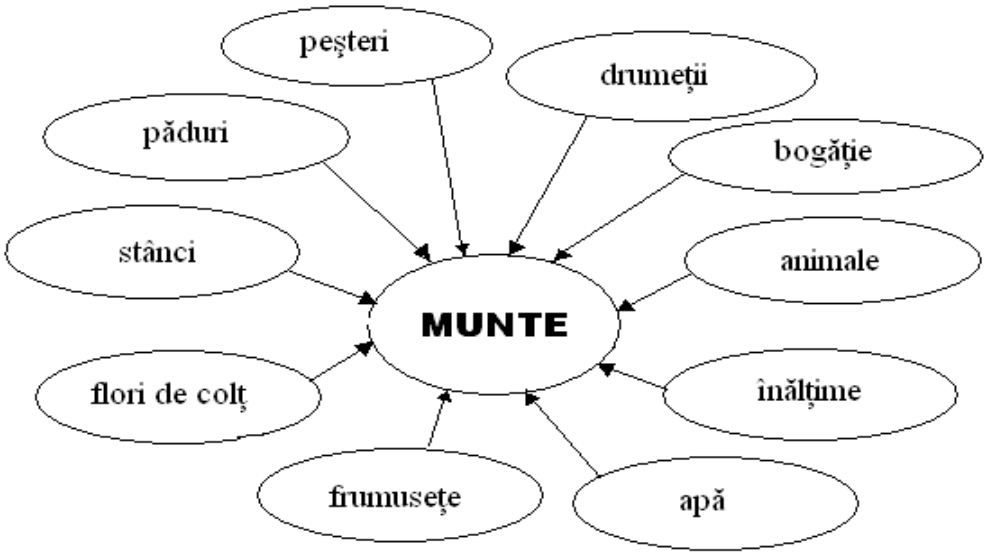

Fig. 2 Braintorming pe tema “Muntele”.

Ciorchinele[11]

Deşi este o variantă mai simplă a brainstorming-ului, ciorchinele este o metodă care presupune identificarea unor conexiuni logice între idei, poate fi folosită cu succes atât la începutul unei lecţii pentru reactualizarea cunoştinţelor predate anterior, cât şi în cazul lecţiilor de sinteză, de recapitulare, de sistematizare a cunoştinţelor.

Ciorchinele reprezintă o tehnică eficientă de predare şi învăţare care încurajează elevii să gândească liber şi deschis.

Metoda ciorchinelui funcţionează după următoarele etape: Se scrie un cuvânt / temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a unei foi de hârtie. Elevii vor fi solicitaţi să-şi noteze toate ideile, sintagmele sau cunoştinţele pecare le au în minte în legătură cu tema respectivă, în jurul cuvântului din centru, trăgându-se linii între acestea şi cuvântul iniţial.În timp ce le vin în minte idei noi şi le notează prin cuvintele respective, elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate. Activitatea se opreşte când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată (Cucoş, 1998)[12]. Există câteva reguli ce trebuie respectate în utilizarea tehnicii ciorchinelui:

- Scrieţi tot ce vă trece prin minte referitor la tema / problema pusă în discuţie.
- Nu judecaţi / evaluaţi ideile produse, ci doar notaţiile.

[11] A De Peretti, A Neculau, C Cucoş, Educaţia în schimbare, Editura Spiru Haret, Iasi, p. 59

[12] Idem, p. 78

- Nu vă opriţi până nu epuizaţi toate ideile care vă vin în minte sau până nu expiră timpul alocat. Mai jos, se poate observa un ciorchine realizat în cadrul lecţiei " Activităţi care dăunează mediului înconjurător".

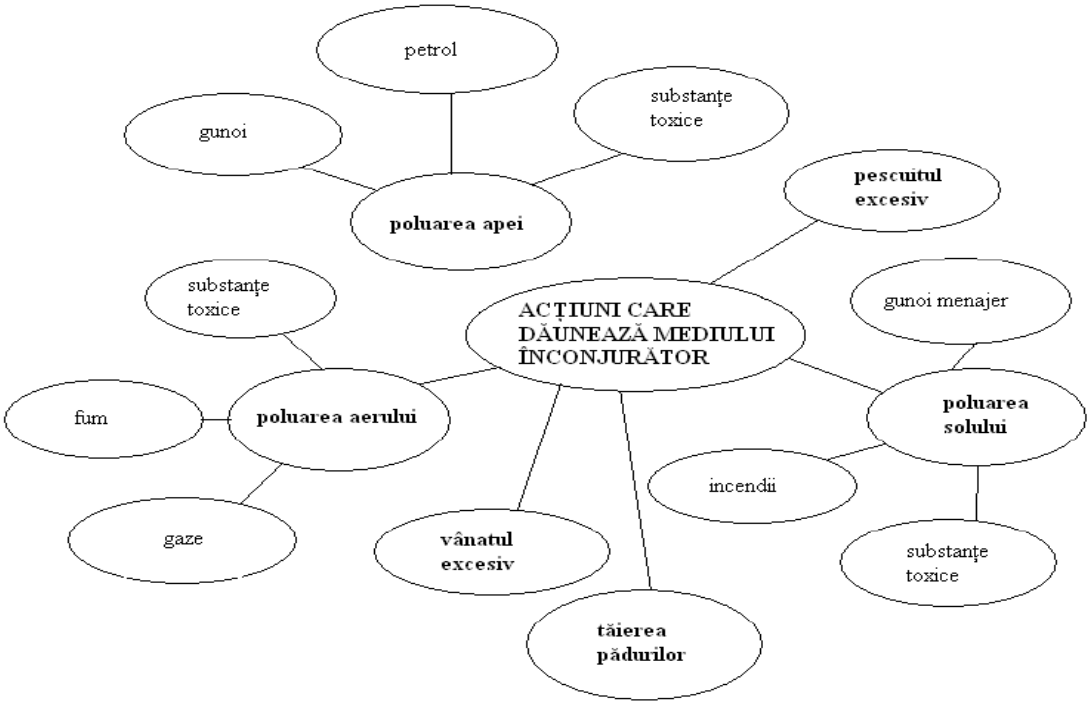

Fig. 3 Reprezentare a metodei ciorchinelui în cadrul lecţiei "Activităţi care dăunează mediului înconjurător"[13].

Turul galeriei

Turul galeriei este o metodă interactivă de învăţare bazată pe colaborarea între elevi, care sunt puşi în ipostaza de a găsi soluţii de rezolvare a unor probleme. Această metodă presupune evaluarea interactivă şi profund formativă a produselor realizate de grupuri de elevi. Astfel, turul galeriei constă în următoarele:

Elevii, în grupuri de trei sau patru, rezolvă o problemă (o sarcină de învăţare) susceptibilă de a avea mai multe soluţii (mai multe perspective de abordare). Produsele muncii grupului se materializează într-o schemă, diagramă, inventar de idei etc[14]. (Manolescu, 2010).

Posterele se expun pe pereţii clasei, transformaţi într-o veritabilă galerie. La semnalul profesorului, grupurile trec pe rând, pe la fiecare poster pentru a examina soluţiile propuse de colegi. Comentariile şi observaţiile vizitatorilor sunt scrise pe posterul analizat.

[13] Manolescu M., *Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică*, Universitatea din Bucureşti, Editura Credis, Bucureşti, 2004, p. 156
[14] Idem, p. 160

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII

Prof. înv. primar Cristina Nuțaș, Școala Gimnazială Nr.1 Abram

Educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm.

Din ce în ce mai multe probleme sociale intră în şcoală, ceea ce face ca şcoala să nu mai poată sta departe de comunitatea din care face parte. Pentru mulţi ani, o echipă de cercetători condusă de J. Epstein a iniţiat studii pentru a identifica premisele şi modalităţile pe care trebuie să le aibă în vedere şcolile pentru a dezvolta şi implementa programe de parteneriat largi. Din această muncă au rezultat şase tipuri fundamentale de implicare, fiecare putând fi operaţionalizat prin sute de practici la nivelul şcolilor: calitatea de părinte (parenting), comunicarea între casă şi şcoală, voluntariatul, invăţarea acasă, luarea deciziilor, colaborarea cu comunitatea.

Comunitatea oferă o larga varietate de resurse importante de care şcolile şi familiile se pot folosi mai uşor pentru binele copiilor. De asemenea, participarea comunităţii la luarea de decizii poate îmbrăca următoarele forme: stabilirea priorităţilor, planificarea şi executarea programelor, participarea la împărţirea beneficiilor din cadrul instituţiei, participarea la monitorizarea şi evaluarea proiectelor.

Referitor la implicarea părinţilor în sfera educaţiei formale, cercetările recente confirmă existenţa unor conexiuni pozitive între implicarea familiei şi succesul şcolar al elevilor, dar se cunoaşte încă destul de puţin despre care practici, pentru cine şi de ce se întâmplă asta. Altfel spus, parteneriatele şcoală-familie produc o diversitate de rezultate în toate planurile. Părinţii care se implică în activitatea şcolară experimentează ocazii variate de a contribui la educaţia copiilor şi devin ei înşişi motivaţi să-şi continue educaţia. Participarea lor în cadrul activităţilor educaţionale din şcoală este un prilej pentru adulţi de a-şi împărtăşi abilităţile şi interesele, ceea ce contribuie la crearea unei relaţii pozitive cu proprii copii şi cu şcoala, precum şi la dezvoltarea conştiinţei propriei valori şi a încrederii în sine, iar pe de alta parte implicarea alături de ceilalţi părinţi din comunitate creează oportunităţi şi reţele de implicare sporite, sedimentează relaţiile sociale şi poate creşte sentimentul de control asupra mediului de viaţă. Şcolile pot beneficia de suportul moral, informaţional şi economic al familiilor şi comunităţii.

S-a demonstrat că în şcolile unde există şi se implică comunitatea, ea devine o bogată sursă de materie primă care poate fi folosită pentru a face procesul de predare-învăţare mai legat de realitate şi mai profund. De asemenea, comunităţile oferă mediul şi contextul care poate întări valorile, cultura şi învăţarea în şcoală. Când aceste prime două instituţii (familia şi şcoala) formează o echipă, şcoala devine o adevărată forţă în societate, prin promovarea unei dezvoltări integrale şi continue a copiilor. Pentru a se ajunge la aceasta, şcolile "trebuie să devină mai sensibile, responsabile, centrate pe copil şi să se afle în strânsă legătură cu comunitatea şi familia" .

Educaţia permanentă reprezintă un principiu organizatoric şi filozofic care presupune că educaţia este un continuum existenţial ce poate avea la bază un sistem complex de mijloace care trebuie să răspundă nevoilor şi aspiraţiilor de ordin educaţional şi cultural ale fiecărui individ. În contextul dinamicii şi complexităţii actuale, educaţia permanentă reprezintă unul dintre răspunsurile fundamentale la provocările societăţii contemporane. Condiţiile care au impus acest principiu în practica educaţională sunt: evoluţia ştiinţifică şi tehnologică care a dus la explozia cunoaşterii concomitent cu fenomenul de perisabilitate rapidă a cunoştinţelor; noile mutaţii din viaţa economică, socială, politică şi culturală care au dus la schimbarea statutului economico-social al oamenilor, ceea ce presupune eforturi permanente de adaptare la schimbări şi de integrare socială; schimbările petrecute în structura demografică care indică o creştere a numărului oamenilor în vârstă comparativ cu ponderea pe care o deţin tinerii.

Principiile definitorii pentru educaţia permanente sunt:

- Educaţia nu se termină odată cu finalizarea studiilor ci acoperă întreaga existenţă a individului;
- Educaţia nu înseamnă exclusiv educaţia adulţilor, ea unifică toate componentele şi etapele educaţiei: educaţia preşcolară, educaţia primară, educaţia secundară, educaţia liceală, educaţiauniversitară, educaţia postuniversitară;
- Educaţia include modalităţile formale dar şi pe cele nonformale: învăţarea planificată, învăţarea accidentală (spontană);

Principalele funcţii ale educaţiei permanente: integrare şi adaptare reciprocă a individului şi a societăţii.

Scopul final al educaţiei este să sporească calitatea vieţii. Încercând să înlăture confuziile multiple referitoare la înţelegerea conceptului de educatie permanenta, Emil Păun subliniază:

„educaţia permanentă nu este nici un sistem, nici un domeniu educativ, ea este principiul pe care se bazează organizarea globală a sistemului educațional. […] Dificultățile punerii în practică a ideii educației permanente provin mai ales din profunzimea si radicalitatea transformărilor pe care le

impune. Educația permanentă este un adevărat proiect educativ, care are un caracter prospectiv și vehiculează un sistem de valori."

Educația permanentă este mai mult decât o paradigmă sau normă pedagogică, ea presupune existenţa unui sistem social concret care să includă ansamblul experienţelor de învăţare oferite de către societate individului. Acest sistem are trei componente majore: educatia initiala, educatia adultilor, educatia difuza. Sistemul de învăţământ reprezintă prin conţinut, cuprindere şi organizare un subsistem în cadrul educaţiei permanente. Preocuparea autoformativă se dezvoltă în procesul afirmării personalităţii în relaţie cu lumea exterioară ce apare la sfârşitul preadolescenţeişi când se accentuează năziunţa spre realizarea de sine, autodepăşire şi creativitate. Motivaţia automodelării personalităţii la nivel caracterial este dată de modelul şi idealul de viaţă ce devin scopuri ale autoeducaţiei.. Procesul prin care subiectul face opţiunea pentru un anumit model pe care-l transformă ulterior într-un ideal propriu de viaţă tangibil este foarte personal şi greu de anticipat. Acesta are la bază procesul de formare a unei identităţi de sine autentică şi de dezvoltare personală în plan afectiv, moral şi spiritual, precum şi o permanentă autoevaluare la toate nivelele personalităţii. Se vorbeste, de aceea, de „educatie permanenta integrata", termenul „integrata" desemnând , pe de o parte, integrarea tuturor instantelor si formelor de educatie la diferite nivele (educatie prescolara, educatie scolara, educatia adultilor) si, pe de alta parte, integrarea într-un sistem unitar a tuturor formelor sociale de educatie (formala, nonformala si informala)". Din perspectiva educaţiei permanente, învăţământul apare ca o etapă importantă în formarea individului dar nu singura.

Pornind de la conceptul de învăţare şi prin echivalenţă cu acesta, Philip Coombs a difernţiat încă din anii 70 trei tipuri (forme, moduri) de educaţie: formală, nonformală şi informală. Termenul cel des folosit şi care s-a suprapus multă vreme peste sensul educaţiei este cel de educaţie formală sau şcolară. Semnificaţia corectă este cea de educaţie intenţionată, organizată, sistematică şi evaluată, încredinţată unor educatori cu o pregătire specială şi realizată în instituţii specializate (grădiniţă, şcoală, universitate, centru de formare). Educaţie formală: sistemul de educaţie, structurat ierarhic şi gradat cronologic, pornind de la şcoala primară până la terminarea universităţii, incluzând, pe lângă studiile academice generale, diverse programe specializate de formare (cursuri, activităţi de formare organizate de instituţii de învăţământ de la bibliotecă sau din mass-media. Educaţie nonformală: orice activitate educaţională organizată în afara sistemului formal existent – fie că se desfăşoară separat sau ca un element important al unei activităţi mai largi – care este menită să răspundă nevoilor educaţionale ale unui anumit grup şi care are urmăreşte obiective de învăţare clare.

Educaţia nonformală este educaţia de tip instituţional, dar nonşcolar, desfăşurată în locuri care nu au în mod special o misiune educaţională proprie (în cluburi, asociaţii, teatre, muzee etc.). Acest termen

„desemnează o realitate educaţională mai puţin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative" constituindu-se ca "o punte între cunoştinţele asimilate la lecţii şi informaţiile acumulate informal".

Educaţie informală: procesul de învăţare de-a lungul vieţii, în cadrul căruia fiecare individ îşi formează atitudini, îşi interiorizează sau clarifică anumite valori, dobândeşte deprinderi şi cunoştinţe din experienţa cotidiană, valorificând influenţele şi resursele educative din mediul în care trăieşte – de la familie şi vecini, de la locul de muncă sau de joacă, de la piaţă/ magazin. Este acea educaţie cu caracter spontan şi nesistematic, care se realizează prin contactele directe ale individului cu mediul social, de cele mai multe ori aceste influenţe fiind hotărâtoare în evoluţia individului (programe TV, concerte, diverse situaţii cotidiene). Această formă precede şi depăşeşte ca durată şi experienţă educaţia formală şi ar trebui să se constituie într-un temei relevant pentru educaţie. Cele doua educatii: nonformală şi informală se află într-o relaţie complexă cu şcoala. Pe de o parte, şcoala valorifică primele achiziţii nonformale ale copiilor, pe de altă parte, şcoala trebuie să asigure fundamentele care fac posibile educaţia şi învăţarea pe tot parcursul vieţii, în varii contexte. Documentele recente de politici educaţionale acordă un rol important acestor conexiuni. O măsură concretă in aces sens este elaborarea portofoliului personal pentru educaţie permanentă, ce conţine, pe lângă studii şi educaţie formală, calificările obţinute şi competenţele dobândite în contexte nonformale, care sunt recunoscute sau nu printr-un act de studiu. Portofoliul induce astfel o presiune asupra sistemelor formale de a deveni mai competitive şi de a-şi diversifica oferta.

„Educația, de cele mai multe ori, e numai pojghița sub care se desfășoară în liniște, pe încetul, firea cea adevărată" (Nicolae Iorga).

Din punctul meu de vedere, cadrele didactice ar trebui să ştie cum să valorifice diversele experienţe de învăţare ale elevilor, provenite din educaţia nonformală sau informală si sa găsească căi, metode de a-şi valorifica propriile experienţe de învăţare din afara învăţării formale, pentru a dinamiza şi a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc. Deoarece elevii se simt valorizaţi, capătă încredere în ei, învață să comunice cu ceilalţi, au şansa de a învăţa în mod autentic şi profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experienţe de învăţare şi de a-şi clarifica propriile valori şi atitudini faţă de cunoaştere, interiorizează un continuum între ceea ce învaţă la şcoală şi ceea ce învaţă în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui sa împărtășească experienţe de învăţare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine faţă de cunoaştere şi un stil de lucru intelectual, sa creeze un climat stimulativ pentru elevi, satisfacţia de a-şi folosi întregul potenţial cognitiv şi metacognitiv în procesul didactic.

Bibliografie:

1. C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 2002;

2. Clasicii pedagogiei universale si gandirea pedagogica romaneasca, Bucuresti, 1996;

3. E. Planchard, Pedagogia scolara contemporana, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1992;

4. Sorin Cristea, Dictionar de termeni pedagogici, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1998;

5. St. Barsanescu, Dictionar de pedagogie contemporana, Editura Enciclopedica Romana, Bucuresti, 1962.

EDUCAȚIA FORMALĂ ȘI NONFORMALĂ ÎN PREVENIREA ȘI COMBATEREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prenume,nume autor: Klára Nyircsa
Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Petőfi Sándor”, Tg. Secuiesc, Covasna

Abandonul şcolar este o problemă de actualitate ce afectează nu numai individul şi familia, ci întreaga societate în ansamblul ei. Pe termen lung, devin vizibile o serie de efecte negative, cărora politicile sociale actuale nu par să le facă faţă în mod eficient. Prevenirea şi combaterea abandonului şcolar este o adevărată provocare atât pentru autorităţile din întreaga lume, cât şi pentru specialişti.

Cauzele abandonului şcolar sunt extrem de complexe şi, de multe ori, împărţite pe mai multe categorii, după cum urmează:

1) cauze din mediul familial: un nivel educaţional scăzut al părinţilor, o tragedie ce a avut loc în familie, familie dezbinată, probleme de violenţă şi abuz, diverse tensiuni între membrii familiei, implicarea unuia sau mai multor membrii ai familiei în activităţi ilegale, migraţia unuia sau a ambilor părinţi, relaţie defectuoasă dintre familie şi şcoală;

2) cauze individuale: diverse probleme de sănătate, tulburări de relaţionare cu cei din jur, neadaptarea la mediul şcolar, motivaţie redusă de a merge la ore, manifestarea unei agresivităţi faţă de colegi, consumul de substanţe cu efect halucinogen, consumul de băuturi alcoolice, fumatul, anxietate, copiatul la teste, furtul de obiecte ce aparţin colegilor de clasă, stimă de sine scăzută, introvertire, depresie, fobie faţă de şcoală;

3) cauze determinate de comunitate: norma căsătoriei timpurii a copiilor (exemplu: etnia romă, dar şi în unele zone rurale), zone rău famate şi lipsite de securitate;

4) cauze ale mediului şcolar: lipsa de motivaţie şi neimplicarea cadrelor didactice, relaţie defectuoasă profesor – elev, frustrări şi inhibiţii ale elevului, conflicte şi violenţe între colegii de clasă (exemplu: bullying şi mobbing), orientarea şcolară greşită a elevului, note foarte mici şi repetenţie, standardele foarte ridicate ale şcolii, sentimentul acut de eşec al elevului, elevul nu se integrează în clasă;

5) cauze de natură economică: dificultăţi economice, lipsa unui loc de muncă al unuia sau al ambilor părinţi, lipsa rechizitelor şi a hainelor. Fără îndoială că în vederea obţinerii succesului

şcolar este nevoie de un parteneriat solid dintre familia elevului şi şcoală. Părinţii trebuie să acorde o importanţă sporită şcolii, dar şi să asigure un mediu familial adecvat dezvoltării cognitive, relaţionale şi sociale a copilului (Cosmovici şi Iacob 1998, 27–29). De asemenea, trebuie accentuat interesul cadrelor didactice, în vederea încurajării tuturor elevilor, fără a practica vreo formă de discriminare.

1. Strategie de combatere a abandonului şcolar la nivelul clasei, din perspectiva rolului de profesor al clasei de elevi

Abandonul școlar este o problemă socială care se află sub incidența unor factori de natură: individuală, familială și socială, de aceea pentru reducerea abandonului școlar e necesară o colaborare strânsă între familia elevului și școală. Este indicat ca profesorii (învățătorii) să desfășoare activități școlare atrăgătoare împreună cu elevii pentru a face timpul petrecut la școală plăcut și pentru a crește atractivitatea școlii. În acest sens este necesară elaborarea unor strategii de tratare diferențiată și individualizată a elevilor aflați în situația de a abandona școala. Dar pentru punerea în aplicare a unor astfel de strategii e nevoie de o bună cunoaștere a particularităților psihologice ale elevilor, pentru a putea fi identificate acele dimensiuni psihologice care permit realizarea unor dezvoltări ulterioare ale elevului cu dificultăți școlare. Variațiile mari de stil de lucru și ritm intelectual, de abilități comunicaționale existente în general între elevi, impun acțiuni de organizare diferențiată a procesului de predare-învățare, pe grupe de elevi, în care să primeze însă sarcinile de învățare. Un alt aspect important al activității de înlăturare a abandonului școlar îl reprezintă crearea unor situații speciale de succes pentru elevii cu dificultăți școlare, deoarece succesele și recompensele dezvoltă inițiativele elevului și sporesc încrederea acestuia în propriile posibilități.

Peer education este o metodă de prevenire a abandonului școlar care constă în formarea unor competențe/abilități în cadrul unor grupuri formate de elevi de aceeași vârstă, clasă, orientare religioasă. Activitățile de tip peer education au loc pe o anumită perioadă de timp și au ca scop dezvoltarea cunoașterii/atitudinii, motivarea grupului țintă, redarea încrederii. Un alt scop ar fi și dezvoltarea competențelor personale care să fie ulterior folosite ca o deschidere pentru piața muncii. Un „peer”(egal) este o persoană care aparține aceluiași grup social ca și altă persoană care face parte din același grup. Grupul se poate diferenția în funcție de vârstă, ocupație, statut socio-economic, probleme de sănătate, etc. „Education”- dezvoltarea cunoștințelor/ atitudinilor, comportamentelor unei persoane printr-un proces de învățare.

Profesorul care utilizează la clasă acest tip de educație trebuie să fie experimentat, familiarizat cu învățarea activă, să dispună de posibilitatea de a comunica fluent, să posede

3090

caracteristici personale și abilități interpersonale care fac să fie privit ca o persoană de încredere și să dea dovadă de creativitate.

2. Acțiuni care ar putea reduce/combate părăsirea timpurie a școlii

Activități pentru elevi CES

Se pare că mulți elevi cu dizabilități au suferit traume, fiind abuzați ori neglijați. Întrebarea la care încercăm să răspundem este cum reușim să-i ajutăm să depășească aceste momente delicate, ce modalități de lucru cu acest gen de elevi ar putea fi aplicate și ce soluții am putea identifica. Atunci când observăm că evadează din cameră, se ascund, se retrag, evită interacțiunea cu colegii, stau în imediata proximitate fizică a adulților, refuză să participe la activitățile specifice vârstei este clar că sunt o serie de probleme și trebuie intervenit de urgență. Cum facem acest lucru?

- prin realizarea unor condiții individualizate care corespund trebuințelor unice ale elevului ;
- modelarea unor reacții adecvate în situații care generează anxietate ;
- introducerea câtorva strategii pozitive de auto-sugestie ;
- acceptul pentru scurte întâlniri la școală ale elevului cu membri ai familiei ori cu cineva de încredere pentru a-și recâștiga încrederea ;
- comunicăm liniștit și calm cu elevul ;
- atenuarea diferențelor sociale prin crearea de experiențe educative și sociale cu grupuri mici de elevi ;
- gestionarea repartiției elevilor în grupuri, fără a permite acestora să-și aleagă ei grupul. Facem front comun: familia, psihologii, copilul și toți cei implicați și sigur rezultatele vor fi pe măsură.

Terapia ocupațională

Terapia ocupaţională este arta şi ştiinţa de a dirija participarea omului spre îndeplinirea anumitor sarcini, cu scopul de a-i restabili, susţine şi spori performanţa, de a uşura învăţarea acelor abilităţi şi funcţii esenţiale pentru adaptare şi productivitate, de a diminua, sau corecta aspectele patologice şi de a promova starea de sănătate mintală.” Dintre toate formele de terapie care se aplică persoanelor cu CES, terapia ocupațională ocupă un loc principal deoarece:

-Contribuie la dezvoltarea și recuperarea nivelului de funcționare a organismului

-Compensează deficiențele funcționale prin preluarea funcțiilor afectate de componentele valide ale organismului

-Inducerea unei stări de sănătate și încredere în forțele proprii -Satisfacția unei activități cu finalitate practică utilă societății.

Biblioterapia ca modalitate de dezvoltare a competențelor sociale și combatere a efectelor absenteismului

Biblioterapia este un termen care provine din alăturarea a două cuvinte greceşti biblion (carte) şi therapeia (vindecare). În 1916, termenul a fost utilizat de Samuel McChord Crothers, un preot american unitarian şi eseist, pentru a descrie literatura folosită pentru consilierea oamenilor cu tulburări mentale. În Grecia Antică, la intrarea în biblioteci se regăsea mesajul Medicament pentru suflet, ceea ce înseamnă că efectele benefice ale lecturii se cunoşteau încă de pe atunci, iar acest termen este asociat astăzi prin biblioterapie, domeniu ce este aplicat în multe biblioteci din străinătate.

Scopul unei acţiuni de advocacy este de a influenţa politicile şi hotărârile conducerii centrale din sistemul educațional / administraţiei publice şi de a determina schimbările necesare. Un proces de advocacy este rezultatul parcurgerii unor paşi succesivi, clari, interacţionaţi;

3. Activități extracurriculare conform clasificării care ar putea reduce abandonul școlar

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat. Activitățile extrașcolare vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare. Aria de desfășurare a acestora e greu de delimitat. Pot fi excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, operă, muzică clasică, activități artistice, cluburi tematice, activități sportive, legate de protecția mediului etc.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală şi fizică a copilului, la educarea cetăţenească şi patriotică, îl reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific. Prin excursii, elevii îşi suplimentează şi consolidează instrucţia şcolară dobândind însuşirea a noi cunoştinţe.

Taberele de vară de engleza (sau legate de alte discipline) sunt activităţi extraşcolare/ extracurriculare ce presupun reunirea mai multor elevi, ce fac parte din diferite instituţii de învăţământ, pe o anumită perioadă de timp, de regulă, în perioada vacanțelor școlare. Au rol de formare a abilităților sociale, de comunicare, relaționare etc.

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi

culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor.

Vizionarea unor filme, spectacole de teatru, operă, balet pot constitui surse de informații, dar în același timp și puncte de plecare în a face cunoștință cu lumea artei, a frumosului și de le educa gustul pentru frumos. De asemenea, se pot organiza întâlniri cu personalități care pot constitui un model de conduită pentru elevi (scriitori, medici, avocaţi, preoţi, etc.).

Excursiile și vizitele didactice sunt forme organizate în natură sau la diferite instituții culturale sau agenți economici în vederea realizării unor obiective instructiv-educative legate de anumite teme prevăzute în programele de învățământ. Ele au menirea de a stimula activitatea de învățare, de a întregi și desăvârși ceea ce elevii au acumulat în cadrul activităților/ lecțiilor.

Excursiile și drumețiile tematice proiectate și organizate de instituțiile școlare au multiple valenţe de informare şi formare a elevilor, completând sau/ și aprofundând procesul de învăţământ. Conţinutul didactic al drumeţiilor şi excursiilor poate fi mult mai flexibil, mai variat şi complex decât al lecţiilor organizate în clasă, având de asemenea şi un caracter mai atractiv, elevii participând într-o atmosferă de optimism şi bună dispoziție la asemenea activități. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, a drumețiilor, elevii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de educație plastică și cunoașterea mediului, iar materialele pe care le adună, pot fi folosite la abilități practice, în diverse teme de creație.

4. Intervenție, prevenire în strategia educațională privind abandonul școlar

Elevii prezintă o serie de motive pentru abandonarea școlii, prin urmare soluțiile sunt multidimensionale.

Abordarea sistemică - Această strategie necesită o abordare și un proces sistemice pentru îmbunătățirea continuă la toate nivelurile de învățământ și între toate părțile interesate, printr-o viziune comună, obiective bine concentrate, selectarea unor strategii bazate pe cercetare și intervenții, monitorizare continuă și feedback, și luarea deciziilor bazate pe date. De asemenea, necesită alinierea politicilor, procedurilor, practicilor și structurilor organizaționale școlare și monitorizarea continuă a eficacității.

Colaborarea școală-comunitate – Această strategie se concentrează pe puterea unei comunități implicate și receptive în care toată lumea din comunitate este responsabilă pentru calitatea educației, rezultând un mediu de colaborare și atașament în care tinerii pot prospera. Elementele critice ale acestui tip de colaborare se bazează pe o comunicare eficientă, continuă și multidimensională, astfel încât prevenirea abandonului să fie un efort comunitar și continuu.

3093

Medii de învățare sigure – Mediile de învățare sigure, organizate, favorabile, incluzive și primitoare îi ajută pe elevi să-și realizeze potențialul ca indivizi și ca membri responsabili ai societății. Toți elevii trebuie să fie fizic și emoțional în siguranță; să-și cunoască așteptările și să fie sărbătoriți echitabil pentru realizările lor, să se simtă cu adevărat importanți, doriți și susținuți.
Angajamentul familiei – Cercetările au arătat în mod constant că angajamentul familiei are un efect direct, pozitiv asupra realizărilor tinerilor și este unul dintre cei mai de acuratețe predictori ai succesului unui elev la școală.
Educația timpurie a copilului – Intervențiile de la naștere până la 5 ani demonstrează că furnizarea unei educații suplimentare copilului poate spori dezvoltarea creierului. Cea mai eficientă modalitate de a reduce numărul copiilor care vor renunța în cele din urmă la școală este de a oferi cele mai bune instruiri de la începutul școlii, prin clasele primare.
Dezvoltarea timpurie a alfabetizării – Intervențiile de alfabetizare timpurie pentru a ajuta elevii cu performanțe reduse să-și îmbunătățească abilitățile de citire și scriere, stabilesc bazele necesare pentru o învățare eficientă la toate disciplinele.
Școlarizarea alternativă – Opțiunile alternative sau netradiționale de școlarizare și opțiunile livrate de aceste modele (de exemplu: timpuri și medii de învățare alternative, învățarea virtuală, învățarea mixtă, oportunități bazate pe dezvoltarea de competențe) oferă căi alternative de absolvire, prin programe care acordă o atenție specială nevoilor individuale și sociale, obiectivelor privind cariera dorită și cerințelor academice pentru obținerea unei diplome de liceu și trecerea cu succes la viața de după absolvire
Afterschool/ oportunități în afara școlii – multe școli oferă și program afterschool sau școli de vară cu diverse obiective (de îndrumare, recuperare a materiei, accelerare, sprijin la teme etc), care oferă elevilor oportunități de asistență și recuperare, precum și opțiuni de învățare avansată. Astfel de experiențe sunt deosebit de importante pentru elevii cu risc, deoarece timpul petrecut în afara școlii va fi plin de activități constructive și antrenante sau de sprijin academic necesar.

Bibliografie:

Cosmovici Andrei și Iacob Luminița: Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 1998
Cerghit Ioan: Metode de învățământ, ediția a III-a, EDP, București, 1997
Cocoș C.: Pedagogie, Editura Polirom, 1996
Neacșu Ioan: Instruire și învățare, EDP, București, 1996
https://color-mind.ro/terapia-ocupationala/

CE ESTE COMPUTERUL BIOLOGIC ȘI CUM NE VA SCHIMBA LUMEA

Prof. Carmen Oancă
Şcoala Gimazială „Negoiţă Dănăilă”- Buceşti

Când te uiți la originea cuvântului computer – „cel care calculează” – înveți că electronica nu este neapărat o componentă necesară, chiar dacă cei mai mulți dintre noi și-ar imagina desktop-ul sau laptopul modern atunci când auzim termenul. Un computer este ceva care poate gestiona date și, din această perspectivă, creierul nostru este unul dintre cele mai puternice computere care există. S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește crearea computerelor biologice. Odată ce vor fi perfecționate, ne vor schimba lumea.

Alianța dintre calculatoare și biologie nu este nouă. De fapt, Alan Turing, matematicianul și criptograful britanic considerat în unanimitate unul dintre părinții computerului, a folosit computerele timpurii pentru a înțelege mai bine procesele biologice complexe. De asemenea, a realizat că această alianță ar putea fi utilă pe două fronturi diferite:

Pe de o parte, el a decis să dezvolte modele matematice de morfogeneză, care este aproximativ procesul biologic care explică modul în care un organism capătă o anumită formă.

Pe de altă parte, a întărit bazele Inteligenței Artificiale ca disciplină integrată în științe informatice care urmărea să imite capacitățile cognitive ale minții umane.

Și, cu siguranță, fără a intenționa, Turing a pus bazele pentru două discipline care au astăzi un potențial enorm: biologia computațională și computerul biologic.

Cât de mult se aseamănă numele lor poate fi confuz, dar computerul biologic și biologia computațională nu sunt același lucru. Ei nu urmăresc același scop și nici domeniul lor de activitate nu este același.

Ce sunt calculatoarele biologice?

Calculatoarele biologice sunt fabricate din celule vii. În loc de cabluri electrice și semnalizare, calculatoarele biologice folosesc intrări chimice și alte molecule derivate biologic, cum ar fi proteinele și ADN-ul. La fel ca un computer desktop, aceste computere organice pot răspunde la date și le pot procesa, deși într-o manieră rudimentară similară cu capabilitățile computerelor din jurul anului 1920. În timp ce computerele biologice au mult de parcurs înainte

de a fi la fel de sofisticate ca computerele personale de astăzi, faptul că cercetătorii au reușit să obțină computere biologice pentru a finaliza o poartă logică este o realizare notabilă.

Potenţialul computerelor biologice

Odată ce ați programat o singură celulă biologică, este extrem de rentabil să creșteți miliarde mai mult doar cu costul soluțiilor nutritive și cu timpul unui tehnician de laborator. De asemenea, se anticipează că biocalculatoarele ar putea fi de fapt mai fiabile decât omologii lor electronici. Pentru a exemplifica, gândiți-vă la modul în care corpurile noastre încă supraviețuiesc, chiar dacă milioane de celule noastre mor, dar un computer construit din fire se poate opri dacă un fir este tăiat. În plus, fiecare celulă are la dispoziție o mini-fabrică, așa că odată ce a fost programată, poate sintetiza orice substanță chimică biologică.

În loc de ceea ce se face astăzi, când bioinginerii cartografiază genele și încearcă să le descopere secretele, ei pot doar să programeze celulele să facă treaba pe care au nevoie de ele - de exemplu, să programeze celulele pentru a lupta împotriva cancerului sau să livreze insulină în sângele unui diabetic.

Provocările biocalculării

Deși biocalcularea are asemănări cu biologia și informatica, nu se potrivește perfect cu niciuna. În biologie, scopul este de a face inginerie inversă a lucrurilor care au fost deja construite. Biocomputing își propune să transmită biologia inginerească.

Experții în informatică sunt obișnuiți cu mașinile care execută comenzi programate; atunci când se ocupă de medii biologice în ceea ce este cunoscut sub numele de „laborator umed”, organismele ar putea reacționa imprevizibil. Vinovatul ar putea fi programarea celulei sau poate fi cu ușurință ceva extern, cum ar fi condițiile de mediu, nutriția sau sincronizarea.

Calculul biologic utilizat astăzi

În timp ce computerele biologice nu sunt la fel de prolifice precum computerele personale, există mai multe companii care lucrează pentru a promova acest domeniu foarte tânăr.

Fondatorii Synthego, un startup din Silicon Valley, nu sunt biologi. Sunt frați și ingineri de software care au lucrat pentru SpaceX construind rachete, dar s-au gândit că există potențialul de a prelua ceea ce știau despre design la instrumente de editare genetică. Compania creează kituri CRISPR personalizate pentru oamenii de știință dintr-o selecție de aproximativ 5.000 de organisme disponibile în biblioteca genomică a Synthego. În cele din urmă, acest lucru poate reduce timpul necesar oamenilor de știință pentru a efectua modificări genetice.

Incursiunea Microsoft în calcularea biologică se numește Station B. Compania a colaborat cu Universitatea Princeton și două companii din Marea Britanie, Oxford BioMedica și Synthace, pe noul sistem de cercetare care poate analiza volume de date biomedicale cu un set de programe integrate de calculator. Această analiză este apoi folosită pentru a ghida oamenii de știință asupra modului cel mai bun de a continua cercetarea, cum ar fi editarea ADN-ului într-un anumit mod. Speranța este că acest sistem va reduce în cele din urmă costul produselor de terapie genetică pentru a le aduce mult mai mulți pacienți.

Folosind CRISPR (secvențe de ADN găsite, de exemplu, în bacterii), oamenii de știință au reușit să transforme o celulă într-un computer biologic. A fost programat să preia coduri genetice specifice și să efectueze calcule care ar produce o anumită proteină. Această piatră de hotar ar putea duce în cele din urmă la a avea computere puternice în celule care ar putea în cele din urmă detecta și trata boli. Imaginați-vă în viitor că aceste celule ar putea fi programate să scaneze biomarkeri care indică prezența bolii. Dacă toate criteriile sunt îndeplinite, aceleași celule ar putea produce în masă proteine care ar putea ajuta la tratarea bolii. Un microțesut poate avea miliarde de celule, toate cu propriul „procesor dual-core”. Puterea de calcul pe care acest lucru ar permite este la egalitate cu supercomputerul digital de astăzi.

Lucrările în biocomputing s-au concentrat până acum pe sistemele bazate pe ADN, deoarece, în acest moment, ingineria genetică este suficient de înțeleasă (chiar dacă toate secretele ei nu sunt cunoscute) pentru a face posibil progresul. Există mult mai multe sisteme biologice de abordat, cum ar fi cele bazate pe celulele nervoase. Se așteaptă ca viitorul să includă utilizarea cunoștințelor obținute din dezvoltarea biocalculatoarelor pentru sisteme bazate pe ADN și aplicarea acestora în neurochimie.

Biologie computațională

Biologia computațională este știința interdisciplinară care utilizează instrumente informatice pentru a ajuta la înțelegerea mai bună a celor mai complexe sisteme biologice. Este aplicarea combinată a matematicii, statisticii și informaticii pentru a rezolva probleme bazate pe biologie și care stochează, analizează și interpretează Big Data generate de experimente în știința vieții sau date clinice, folosind informatica şi experți dedicați în date.

Dar ce instrumente specifice poate oferi informatica, dincolo de programare, pentru a ajuta la rezolvarea celor mai complexe probleme din biologie? Pur și simplu, toate cele care sunt

utile atunci când procesează volume mari de date pentru a deduce cunoștințe noi, precum Big Data, Machine Learning sau Quantum Computing.

Mai multe analize biologice au ca rezultat cantități exponențiale de date biologice și devine foarte dificil să le analizezi folosind mijloace manuale. Aici intervin informatica și instrumentele discutate mai sus. Sunt folosite diverse tehnici de calcul pentru a analiza bucăți de date biologice mai precis și mai eficient prin procese automate. Cunoștințele oferite de aceste instrumente informatice sunt valoroase nu numai pentru o mai bună înțelegere a sistemelor biologice, ci și pentru crearea de modele matematice și simulări pe computer capabile să prezică comportamentul viitor. Și acest lucru are aplicații în domenii la fel de diverse precum ecologie, neuroștiință, farmacologie, genetică și oncologie, printre alte ramuri științifice.

Acest domeniu, mulți oameni de știință, îl numesc și bioinformatică și, deși există alții care consideră că există mici diferențe între bioinformatică și biologia computațională, adevărul este că nu există o definiție care să stabilească o distincție clară între cele două discipline.

Domeniul de aplicare al biologiei computaționale

Trei dintre domeniile în care biologia computațională are capacitatea de a face diferența în următorii câțiva ani sunt

Terapii pentru creșterea longevității.

Imunoterapie.

Aplicații ale tehnicii de editare a genelor CRISPR.

Nu există nicio îndoială că acestea sunt trei domenii de studiu care pot avea un impact foarte pozitiv asupra vieții oamenilor, dar, în realitate, acesta este doar un mic eșantion din domeniul de aplicare al biologiei computaționale. Există și alte domenii în care această disciplină își propune să realizeze progrese foarte semnificative:

Neuroștiința computațională: se ocupă de funcționarea creierului prin analiza capacității structurilor care alcătuiesc sistemul nervos de a procesa informații.

Farmacologia computațională: studiază legătura dintre informația genetică pe care o deține un anumit organism și modul în care este afectat de un anumit tip de boală.

Anatomia computațională: se ocupă cu studiul formei pe care o iau ființele vii prin analiza tuturor scărilor morfologiei lor, de la cele mai mari structuri până la cele microscopice.

Genetica computațională: studiază materialul genetic al unui organism sau al unei specii în ansamblu.

Biologie computațională aplicată în tratamentul cancerului: se ocupă cu prezicerea mutațiilor pe care le va suferi o anumită manifestare a acestei boli.

Ecologie computațională: o ramură a biologiei computaționale preocupată de rezolvarea problemelor ecologice.

BIOLOGIA CUNOAȘTERII ȘI ÎNȚELEGEREA LUMII NATURALE
- SCHIMBĂRI ÎN ÎNTELEGEREA CONCEPTUALĂ LA COPIII DE 8 ANI -

Prof. Carmen Oancă

Şcoala Gimazială „Negoiţă Dănăilă”- Buceşti

Nu există nicio linie magică care să împartă dezvoltarea cognitivă a copiilor înainte de a intra în școala primară de dezvoltarea lor cognitivă după debutul școlii formale. Copiii continuă să-și perfecționeze abilitățile de a folosi informațiile la diferite niveluri de abstractizare și devin din ce în ce mai sofisticați în înțelegerea naturii explicațiilor bune, a metodelor de investigare și a rolului dovezilor. Ele arată, de asemenea, creșteri substanțiale ale capacității de a vorbi în mod explicit despre modele și principii și de a realiza relevanța lor într-o gamă din ce în ce mai largă de setări. În plus, își extind foarte mult înțelegerea căilor către cunoaștere și a modului de a naviga pe căi în moduri care exploatează expertiza mai mare a specialiștilor din diferite domenii. Toate aceste modele de schimbare în timpul anilor de școală elementară își au rădăcinile în preșcolar și mai devreme, dar în multe cazuri schimbările se accelerează foarte mult la copiii mai mari. Predarea explicită și experiențele educaționale în școală și în alte medii ajută în mod clar la stimularea multor dintre aceste schimbări, dar altele ar trebui înțelese ca continuarea proceselor care au început cu mult înainte de școală și care acum interacționează și cu cele ale educației formale.

Subliniez trei idei principale. În primul rând, există unele îmbunătățiri (pozitive) în înțelegerea copiilor (de exemplu, cunoștințe sporite, înțelegere crescută a unor mecanisme, înțelegere crescută a relațiilor dintre variabile). În al doilea rând, nu toate schimbările aduc neapărat copiii mai aproape de opiniile științifice canonice. De exemplu, copiii aduc concepții naive despre lumea naturală care diferă de explicația științifică acceptată (deseori denumite concepții greșite). Unele dintre conceptele naive sunt persistente și greu de schimbat. Altele sunt tranzitorii și par să se rezolve cu timpul și experiența. În al treilea rând, există o variabilitate considerabilă a schimbărilor care au loc. Înțelegerea unui individ poate varia în funcție de context. Există, de asemenea, variații între copii atunci când ating anumite înțelegeri. Este posibil ca această variație să reflecte diferențe în tipurile de oportunități sau experiențe educaționale

anterioare pe care le-au avut. Ultimele constatări subliniază că aceste schimbări nu vin doar gratuit odată cu creșterea în vârstă.

Este important de subliniat că schimbările în cunoștințe în această perioadă nu urmează neapărat un model de îmbunătățire liniară în note (Siegler, 1998). În schimb, există multe întorsături și concepții greșite care se dezvoltă pe parcurs. De fapt, creșterea poate fi dificil de măsurat, deoarece urmează uneori un model în formă de U, cu regresii aparente sau construcții intermediare care se dezvoltă ca parte a procesului. În acest context, concepțiile greșite sau ideile greșite nu sunt neapărat un lucru rău și nici nu sunt neapărat un semn al unei teorii alternative sistematice profund susținute – unele sunt foarte dependente de context și chiar destul de tranzitorii. Cu toate acestea, ele reflectă dificultăți conceptuale mai profunde, iar înțelegerea motivelor acestor dificultăți poate fi instructivă. În unele cazuri, concepțiile greșite se dezvoltă parțial din cauza instrumentelor simbolice limitate disponibile studenților sau a limitărilor în cunoștințele conceptuale din alte domenii (de exemplu, matematica bazată mai degrabă pe număr natural decât pe număr rațional, având limitări în înțelegerea geometrică).

Unele concepții greșite pot proveni din angajamente ontologice alternative care constrâng ideile copiilor. Dacă copiii presupun că o entitate sau o relație aparține unui tip de lucru fundamental diferit, această presupunere poate deraia încercările de a lega sistemul lor conceptual cu cel al adulților sau al copiilor mai mari. De exemplu, dacă focul este considerat mai degrabă ca un fel de lucru decât ca un simptom al unui eveniment (combustie), acea atribuire greșită a focului unei categorii greșite (o substanță în loc de un eveniment) poate duce la deduceri dramatic diferite despre alte proprietăți ale incendiilor. Mai larg, schimbarea conceptuală poate fi mai dificilă atunci când concepția naivă a copilului atribuie entități dintr-un domeniu la o categorie ontologică diferită decât le atribuie concepția unui adult (Chi, 2005). În contrast, dacă un copil mic concepe inițial greșit o entitate ca un fel diferit de lucru, dar în aceeași categorie ontologică, atunci schimbarea conceptuală poate fi mult mai ușor de realizat (Chi, 2005). De exemplu, un copil ar putea crede inițial că germenii sunt ca niște insecte mici în interiorul corpului, în loc să știe că sunt un alt tip de organism, dar o astfel de greșeală face aceleași angajamente ontologice și ar fi relativ ușor de depășit pentru un copil.

Mai mulți factori contribuie la modificările descrise în această secțiune. Astfel, trebuie să evităm capcana căutării unei singure explicații pentru fenomene atât de diverse. În schimb, trebuie să identificăm gama de factori importanți și să explorăm modul în care aceștia contribuie

și interacționează unul cu celălalt. Mulți dintre acești factori pot fi în primul rând de natură experiențială (mai degrabă decât de maturizare într-un sens strict biologic) și există o varietate de moduri prin care experiența poate contribui la creștere. Chiar și în cazul unor factori bazați mai mult pe maturizare (cum ar fi creșterea memoriei de lucru, viteza de procesare, capacitatea de atenție, autoreglarea, funcția executivă), există dovezi pentru interacțiuni cu factorii experiențiali și în aceste evoluții. De exemplu, mulți factori (cunoștințe, viteza de procesare, strategii) afectează durata măsurată de stocare pe termen scurt a memoriei și, deși durata măsurată de stocare pe termen scurt crește odată cu vârsta, mulți susțin că stocarea pe termen scurtcapacitatea nu se schimbă odată cu vârsta. Atât la copii, cât și la adulți, bazele de cunoștințe mai bogate au ca rezultat capacități de memorie mai mari (Chi, 1978). Există, totuși, mai multe dovezi pentru o componentă de maturizare subiacentă pentru modificările vitezei de procesare (deși unele aspecte sunt, de asemenea, clar afectate de experiență) (Kail, 1991; Luna și colab., 2004; Travis, 1998).

Bibliografie

Chi, M.T.H. (1978). Knowledge structures and memory development. In R. Siegler (Ed.), Children's thinking: What develops? (pp. 73-96). Hillsdale, NJ: Lawrence

Chi, M.T.H. (2005). Commonsense conceptions of emergent processes: Why some misconceptions are robust. Journal of the Learning Sciences, 14(2), 161-199.

National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2007. Taking Science to School: Learning and Teaching Science in Grades K-8. Washington, DC: The National Academies Press. https://doi.org/10.17226/11625.

Kail, R. (1991). Developmental changes in speed of processing during childhood and adolescence. Psychological Bulletin, 109, 490-501.

Luna, B., Garver, K., Urban, T., Lazar, N., and Sweeney, J. (2004). Maturation of cognitive processes from late childhood to adulthood. Child Development, 75, 1357-1372.

Siegler, R. (1998). Emerging minds: The process of change in children's thinking. New York: Oxford University Press.

Travis, E. (1998). Cortical and cognitive development in 4th, 8th, and 12th grade students: The contribution of speed of processing and executive functioning to cognitive development. Biological Psychology, 48(1), 37-56.

CUNOAŞTEREA BIOLOGIEI ŞI VIITORUL OMULUI

Prof. Carmen Oancă

Şcoala Gimazială „Negoiţă Dănăilă”- Buceşti

Forțele care modelează viitorul pe termen scurt al omului, poate până la începutul acestui secol, sunt evidente, iar evenimentele sunt pe cale. Forma lumii în anul 2050 și locul omului în aceasta vor fi determinate de modul în care umanitatea organizată se confruntă cu câteva provocări majore. Dacă are suficient succes, iar omenirea scapă de abisurile întunecate pe care le-a făcut, atunci viitorul va aparține cu adevărat omului, singurul produs al evoluției biologice capabil să-și controleze ulterior propriul destin.

Organizațiile sociale, prin liderii lor politici, vor stabili asupra păcii sau războiului, asupra folosirii armelor convenționale sau nucleare, asupra încurajării sau descurajării măsurilor de limitare a creșterii populației, asupra gradului de creștere a producției de alimente și asupra conservării unui mediu sănătos sau degradării continue a acestuia.

Aceste decizii mai mult sau mai puțin, vor afecta compoziția speciei umane. Unele grupuri majore de populație vor crește în număr, altele vor scădea, relativ sau absolut, așa cum au făcut-o în trecut. Astfel, în secolul al XVII-lea, europenii și descendenții lor de pe alte continente reprezentau aproximativ 20 la sută din populația lumii; în 1940 ei reprezentau aproape 40 la sută din totalul oamenilor. O creștere relativă a popoarelor asiatice și africane s-a dezvoltat mai recent. Fiecare tendință a fost rezultatul unor circumstanțe atât de complexe precum deschiderea continentelor slab locuite către imigrație, revoluția industrială, introducerea dispozitivelor contraceptive, îmbunătățirea cunoștințelor medicale și introducerea măsurilor de sănătate publică.

Omul, o ființă extrem de socială, este și un animal. În formă și funcție, dezvoltare și creștere, reproducere, îmbătrânire și moarte, el este o entitate biologică care împărtășește atributele vieții fizice cu milioanele de specii de plante și animale cu care este înrudit. Această relație, cunoscută încă din timpurile preștiințifice, a devenit parte a științei consacrate cu mult înainte ca teoria evoluției să fie propusă. Acesta este motivul pentru care studiile asupra ciupercilor și șoarecilor, mușteloor și iepurilor, buruienilor, pisicilor și multor alte tipuri de organisme au contribuit la înțelegerea omului și la îmbunătățirea sănătății și bunăstării sale biologice și de ce studiile viitoare cu organisme experimentale vor avea impact asupra propriului viitor al omului.

Atributele mentale ale omului formează o suprastructură care nu există independent de construcția sa organismului. Gândirea umană se bazează pe creierul uman; creierul – și, prin urmare, mintea, „sinele” – fiecărei persoane este una dintre expresiile derivate și dezvoltate ale genelor pe care le-a moștenit de la părinții săi. Capacitățile omului sunt, astfel, indisolubil legate de genele sale, a căror natură moleculară este acum înțeleasă într-un grad foarte înalt, dar care se află în prezent în afara controlului său. Creațiile sociale ale omului – limbă, cunoaștere, cultură, filozofie, societate – au o existență proprie și se transmit prin moștenire socială din generație în generație. Dar depind atât pentru persistența cât și pentru schimbarea lor de dotările genetice ale ființelor umane biologice care le sunt supuse și, în același timp, le fac posibile.

În aceste considerente, „omul” ar trebui să fie considerat incluzând toate ființele umane de pe planeta noastră. Fraternitatea tuturor oamenilor nu este doar un imperativ etic; se bazează pe descendența noastră comună și pe amploarea moștenirii genetice comune. Omul a organizat „națiuni” – unități geografice, politice, economice, militare și culturale – care insistă asupra statutului lor suveran. Viitorul pe termen scurt al omului va diferi între aceste grupuri suverane, în special între națiunile „dezvoltate” și „subdezvoltate”. Această discuție se referă în special la perspectivele din țările dezvoltate.

De mii de ani, de când a devenit fermier, omul și-a schimbat mediul general. Unele astfel de acțiuni au fost favorabile; de exemplu, într-o epocă anterioară, precipitațiile din câmpiile americane au fost limitate, permițând indienilor să ardă anual preriile pentru a conduce bivolii. Resturile rezultate au creat marile noastre pășuni și au contribuit la generarea celor mai adânci și mai mari soluri de pe acest continent. Dar, defrișările și metodele primitive de agricultură au dezgropat suprafețe vaste și au expus solul la eroziune.

Tocmai o astfel de practică a înfundat râurile Tigru și Eufrat, contribuind astfel la dispariția marii civilizații sumeriene. Cu pierderi continue, pământul prețios este în esență irecuperabil. Revenirea vasului de praf din centrul de sud al Statelor Unite la agricultura productivă va necesita ani de efort costisitor și intens, care va fi rațional din punct de vedere economic doar atunci când cerințele naționale sunt disperate. Sute de mii de hectare de pădure au fost prădate fără prevederi pentru reîmpădurire. Suprafețe mari de pădure din America de Sud au fost defrișate pentru agricultură, în ciuda faptului că, în decurs de un an sau doi, pădurea bogată este înlocuită cu un sol laterit asemănător betonului; până când cercetarea oferă tehnologia pentru a preveni acest lucru, o astfel de pădure ar

trebui să rămână în starea nativă. Dar atunci când aceste cunoștințe sunt în mână, s-ar putea deschide zone vaste pentru agricultura productivă.

Omenirea a asistat la sacrificarea gigantului Moa fără aripi de către maori după ce au găsit Noua Zeelandă (aproximativ 1200 d.Hr.) și la scăderea numărului de păsări mari. Când europenii au venit pentru prima dată în această țară, ea găzduia 5 miliarde de porumbei pasageri și 50 de milioane de zimbri. Primii au dispărut și dintre cei din urmă au mai rămas doar 6.000. Mai puțin de 3 la sută din suprafața inițială de sequoia se află acum și nu există nicio înregistrare a dispariției unui număr mare de specii din prerii, lacuri și păduri. Și omenirea este mai săracă. Perspectiva unei planete populate exclusiv de oameni și de puținele specii de animale pe care omul le-a domesticit este într-adevăr sumbră. Cât de sumbru să te gândești la o lume fără tigri, balene, condori sau sequoia!

Creșterea densității populației, operațiunile industriei moderne și diversele produse ale tehnologiei moderne au dus la poluarea aerului, apei și solului cu o mare varietate de compuși chimici și chiar la proliferarea nedorită a anumitor forme vii, în special algele, în timp ce murdărirea peisajului și minimizarea expunerii urbaniștilor și suburbanilor la mediul natural. Utilizarea pe scară largă a pesticidelor poate declanșa un lanț în care aceste substanțe se concentrează în țesuturile vegetale și animale și, atunci când sunt ingerate, se acumulează în țesutul adipos al corpului uman. Ca o ilustrare a acestui proces, putem lua în considerare înregistrarea din Clear Lake, California, unde DDD (un produs de descompunere al DDT) a intrat în lac cu 0,02 părți per milion (ppm). Un an mai târziu, concentrația sa a fost de 10 ppm în plancton, 900 ppm în peștii care mănâncă plancton și 2.700 ppm în peștii care mănâncă peștii care mănâncă plancton. Nu sunt disponibile date referitoare la persoanele care au consumat astfel de pește. În mod similar, adăugarea de rutină a antibioticelor în hrana animalelor domestice duce la ingerarea acestora de către om. Expunerea la niveluri scăzute repetate ale acestor medicamente poate inhiba creșterea organismelor sensibile și, prin urmare, poate favoriza creșterea tulpinilor rezistente și, prin urmare, poate scădea eficacitatea acestor medicamente în lupta împotriva infecțiilor.

Efectele acestor schimbări ale mediului asupra omului însuși nu sunt cunoscute. Deși este posibil ca unii dintre agenții la care omul este acum expus din greșeală să provoace boli grave, scurtarea duratei de viață, scăderea fertilității sau modificări mutaționale dăunătoare ale genelor, niciunul dintre aceștia nu s-a dovedit încă a fi avut loc. Acest lucru, însă, nu înseamnă că pericolele nu există. Astfel de efecte posibile pot fi numeroase, dar greu de descoperit. A fost nevoie de decenii

pentru a stabili relația statistică dintre fumatul de țigară și cancerul pulmonar; același lucru poate fi valabil și pentru relația dintre noii factori din mediul nostru și alte boli.

Spre deosebire de efectele dozelor acute, mari de substanțe nocive care duc rapid la boli severe, poluanții sunt absorbiți în cantități mici pe perioade lungi. Prin urmare, efectele lor pot fi amânate cu ani sau decenii. Mai mult, diferiți indivizi probabil reacționează diferit la același nivel scăzut de expunere la o substanță străină. Unii pot excreta mai mult dintr-un anumit compus decât alții, evitând astfel acumularea. Unii pot descompune agentul în țesuturile lor, în timp ce alții îl lasă neschimbat. Unele pot fi mai rezistente la efectele sale. Dacă, ca o cifră arbitrară, unul din 1.000 de indivizi va suferi efecte dăunătoare de la un anumit agent, relațiile cauzale pot fi dezvăluite doar prin studii la scară foarte mare asupra grupurilor întregi de populație. Totuși, dacă un incident din 1.000 pare un efect mic, luați în considerare că, într-o populație de 200 de milioane, până la 200 de mii de persoane ar suferi daune. Este posibil ca incidența atacurilor de cord să fi fost crescută în această măsură de monoxidul de carbon din gazele de eșapament auto în regiunile în care formarea smog-ului este puternică, dar acest lucru nu a fost încă demonstrat. Studiile adecvate ar trebui să facă uz de cohorte mari de oameni urmăriți în tiparul lor de boli, fertilitate și durata de viață pe perioade foarte lungi - poate mai lungi decât durata de viață profesională a unei singure generații de investigatori. Există un precedent pentru astfel de studii în cercetările privind relația dintre fumat și cancerul pulmonar, dar amploarea unor astfel de studii trebuie extinsă foarte mult.

Până când nu vor deveni disponibile dovezi sigure astfel obținute, măsurile de sănătate publică menite să minimizeze expunerea la astfel de poluanți sunt în mod evident recomandabile. Dar cu siguranță ar trebui să prevaleze o regulă a rațiunii. Omul are o datorie la fel de mare ca și DDT-ului doar față de câteva substanțe chimice. A contribuit la creșterea semnificativă a productivității agricole, scutind în același timp umanitatea de o serie nenumărată de boli, în special, probabil, tifosul și malaria. Într-adevăr, se estimează că, în puțin mai mult de două decenii, DDT-ul a prevenit 500 de milioane de decese din cauza malariei, care altfel ar fi fost inevitabile. Abandonarea acestui valoros insecticid ar trebui întreprinsă numai în momentul și în locurile în care este evident că câștigul viitor pentru umanitate depășește pierderile ulterioare. În prezent, toți înlocuitorii disponibili pentru DDT sunt atât mai scumpi pe an de cultură, cât și mai periculoși pentru cei care le produc și le utilizează în tratamentul culturilor sau în alte scopuri mai generale.

Problemele de sănătate generate de contaminanții nedoriți ai mediului pot fi ridicate și de substanțele care sunt ingerate intenționat. Numai cercetările epidemiologice pe scară largă, pe termen

lung, vor dezvălui dacă pilulele contraceptive, analgezicele, somniferele, îndulcitorii și tranchilizantele, consumate acum la o scară atât de mare, au vreun efect nefavorabil pe termen lung asupra consumatorilor lor. Omul are a fost întotdeauna expus pericolelor mediului înconjurător și s-ar putea ca el să nu fi fost niciodată mai în siguranță decât este astăzi în națiunile dezvoltate. Contaminarea alimentelor este probabil minimă în comparație cu cea din orice epocă anterioară, rezervele de apă comunale sunt mai curate și, în ciuda problemei smogului, aerul este probabil mai puțin poluat decât în era cărbunelui moale sau înainte ca sistemele de încălzire centrală să fie o normă. Suntem martori la faptul că nativii din America de Sud care locuiesc în junglă prezintă o incidență considerabil mai mare a aberațiilor cromozomiale în celulele lor somatice decât populația americană. Dar omul modern se expune tot mai mult la produsele chimice ale propriilor tehnologii și are atât înțelegerea biologică pentru a stabili amploarea unor astfel de pericole, cât și perspectiva inovației tehnologice pentru a le minimiza acolo unde sunt demonstrate. A face mai puțin ar fi imprudent și abandonat.

Chiar mai subtile decât efectele asupra omului ale poluanților și ale agenților specifici pot fi efectele schimbărilor în modelul său general de viață. Agregarea urbană a îndepărtat mulți bărbați din mediul natural. Nivelul crescut de zgomot ambiental, cauzat de procedurile industriale și de motoarele de automobile și avioane, a adăugat o nouă dimensiune expunerii senzoriale. Aglomerarea în regiunile suprapopulate a schimbat foarte mult interrelațiile dintre oamenii care, cu doar câteva mii de ani în urmă, trăiau în grupuri mici, cu un contact minor unul cu celălalt.

Dezvoltarea științei comportamentului animal începe să ofere o perspectivă asupra interrelațiilor dintre atributele comportamentale fondate genetic, efectele antrenamentului timpuriu și efectele mediului imediat asupra comportamentului deschis. Suntem predispuși să ne gândim la ostilitate, criminalitate și alte comportamente antisociale ca fiind condiționate de circumstanțele sociale. Și există, într-adevăr, dovezi ample care susțin această credință. Nu știm, totuși, cât de multă nefericire personală și suferință socială este o consecință a naturii biologice de bază a omului în conflict cu un mediu nenatural, în esență non-uman. Mișcările stereotipe ale urșilor polari în cușcă, adică reacția urșilor la un mediu care nu este asemănător urșilor, pot avea analogii la pacienții bolnavi mintal. Modurile de comportament nedorite, precum și diferitele boli psihosomatice pot fi adesea expresii extreme ale dezadaptarilor animalului uman. Sperăm că cercetările în biologia comportamentală vor oferi perspective mai profunde asupra naturii omului, iar aplicarea acestor perspective poate duce, într-un viitor nu prea îndepărtat, la parametri fundamental noi pentru ingineria mediului. Acestea se vor strădui să adapteze mediul la om în loc să-l lase pe om impropriu pentru mediile pe care le-a creat.

Importante pentru astfel de studii sunt primatele non-umane — maimuțe și maimuțe; ar trebui depuse toate eforturile pentru a asigura supraviețuirea cât mai multor astfel de specii.

Biologii și inginerii ar trebui să lucreze împreună pentru a proiecta orașe frumoase și de calitate. Locuințele și structurile industriale ar trebui să fie înconjurate cel puțin de gazon și plantații de arbori ornamentali, arbuști și flori. Nu poate exista nicio relaxare a eforturilor de a asigura aer și apă „curate", deși criteriile operaționale utile pentru acestea rămân de stabilit. Povara responsabilității trebuie făcută să revină celor ale căror activități introduc contaminanți în mediu. Chiar și acum, există mijloace tehnologice pentru a face față majorității poluanților la sursă. O societate rațională va insista ca aceste mijloace să fie utilizate și ca mijloace noi, ieftine și eficiente să fie căutate în mod continuu. Acolo unde nu există, devine esențial ca avantajele oferite de activitățile poluante - detergenți și pesticide nedegradabile, utilizarea intensă a îngrășămintelor, evacuarea motoarelor cu ardere internă, boom-ul sonic și contrailele unui transport supersonic - să fie cântărite în raport cu acumularea efectelor asupra omenirii. Este îndoielnic că, la această dată, există dovezile pe care să se bazeze astfel de judecăți. Evident, aceste dovezi trebuie căutate.

Prin grija, planificarea și utilizarea științelor agriculturii și silviculturii, peisajul țării poate fi conservat, redându-l la farmecul său simplu, fără panouri publicitare și fără cimitire de automobile. Mai mult, va fi necesar un efort mare și complex bazat pe înțelegerea ecologică pentru a face față presiunilor care au ca rezultat anual conversia a milioane de ha de ferme și teren sălbatic în autostrăzi și șantiere. Anumite zone reprezentative pentru natură – malul mării, munții, deșertul, pădurea – ar trebui să fie păstrate pentru totdeauna sălbatice pentru recreere și la o scară adecvată pentru conservarea biotopului natural. Ecologiștii și biologii de mediu, împreună cu alți oameni de știință, ar trebui să se combine pentru a dezvolta o strategie pentru utilizarea înțeleaptă a resurselor noastre regenerabile și conservarea unui mediu atractiv. Atingerea acestor obiective nu depinde numai de abilitățile tehnice ale biologilor și ale altor oameni de știință și ingineri; oamenii, în general, trebuie să-și dorească să trăiască în medii armonioase și sănătoase. Fără o motivație socială largă care să susțină utilizarea lor, cunoștințele și abilitățile specialiștilor vor rămâne la pastrare.

Bibliografie

Biology and the Future of Man. Copyright © 1970 by Oxford University Press, Inc.

https://www.ncbi.nlm.nih.gov/

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Profesor înv. primar, Oancea Marina Adelina
Școala Gimnazială „I. C. Lăzărescu" –Țițești
Jud. Argeș

Frumusețea omenirii constă în diversitatea etniilor de pe pământ, fiecare dintre acestea contribuind la patrimonial cultural mondial, cu specificul ei.

Fiecare copil este unic și își are propria sa valoare, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învățare școlară. Recunoașterea drepturilor egale pentru toți oamenii, în general și pentru toți copiii, în special, fără discriminare, subliniază faptul că nevoile fiecăruia sunt la fel de importante.

În Declarația Mondială asupra „Educației pentru toți", la articolul 3, se afirmă: „Nevoile școlare ale persoanelor deficiente/ cu handicap cer o atenție specială. Trebuie întreprinse măsuri pentru asigurarea accesului la educație fiecărei categorii de personae deficiente, ca parte integrantă a sistemului de învățământ".

Educația specială este o formă adaptată de pregătire școlară și asistență complexă (medicală, educațională, socială, culturală) destinată persoanelor care nu reușesc să atingă temporar sau pe toată durata școlarizării nivelurile instructive-educative corespunzătoare vârstei, cerute de învățământul obișnuit.

În România sunt utilizate multe concepte referitoare la persoanele care fac obiectul educației speciale: deficiență, incapacitate, handicap, dizabilitate, cerințe educative speciale.

Cerințele educative speciale (CES) desemnează necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă (medicală, educațională etc.).

Integrarea școlară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective positive cu membrii grupului școlar (clasă) și de desfășurare cu succes a prestațiilor școlare. Asimilarea de către copil a statutului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecințe în planul acțiunii sale.

Integrarea școlară a copiilor cu CES este o problemă stringentă care în ultimii ani a început să-și găsească rezolvarea și în țara noastră. O școală obișnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunități primitoare și construiesc o societate incluzivă care oferă educație pentru toți copiii. Mai mult, asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența, chiar și rentabilitatea sistemului de învățământ. Să nu uităm că și confortul psihologic oferit de mediu este determinant într-o evoluție a formării și dezvoltării personalității umane. Uităm adesea că ne naștem cu drepturi egale și că doar șansele nu sunt egale? Nu putem face abstracție de faptul că în țara noastră avem și copii instituționalizați. Important este să dorim să ne schimbăm atitudinea vis-à-vis de aceștia. Rolul nostru al tuturor este de a participa efectiv la schimbarea mentalității societății, oferind informații și practici ancorate în realitate. Trebuie să găsim diverse modalități de integrare socială a copiilor cu CES, pentru a diminua factorii care duc la o instabilitate emoțională, la un limbaj insuficient dezvoltat, la un comportament dificil.

Progresele înregistrate de psihologia şi pedagogia diferenţiată, perfecţionarea tehnicilor de cunoaştere a dezvoltării psihice a copiilor au permis să se distingă categorii mai nuanţate de copii în raport cu capacitatea lor de răspundere la exigenţele şcolare. În rândul acestora, alături de elevii cu CES integraţi individual, există şi elevi cu dificultăţi de învăţare, cu ritm lent de acumulare de achiziţii dar cu intelect normal. Confundaţi adesea cu elevii din prima categorie sunt nestimulaţi sau categorizaţi ca atare. Alternativă a învăţământului special, educaţia integrată permite acordarea serviciilor de sprijin pentru copiii cu posibilităţi reale de recuperare şi reintegrare, care altădată ar fi fost orientaţi către şcoala specială. Pentru a realiza integrarea copiilor cu CES, trebuie să acţionăm asupra diferitelor nivele de dezvoltare a personalităţii lor, şi anume: la nivel biologic, la nivel psihic, la nivel social.

Scopurile principale ale relaţiei dintre şcoală, familie şi comunitate, în vederea integrării copiilor cu nevoi speciale sunt:

- informarea şi sensibilizarea comunităţii locale cu privire la posibilitatea recuperării educaţiei chiar şi pentru copiii ce au abandonat şcoala;
- sporirea conştientizării din partea comunităţii şcolare a necesităţii implicării în transformarea şcolii într-o şcoală integrativă;
- schimbarea mentalităţii şi atitudinii opiniei publice faţă de copiii cu nevoi speciale;
- dezvoltarea unei reţele de cooperare în domeniul educaţiei, implicată în procesul de integrare (ex.: poliţia, serviciile sociale, spitale, etc.);
- implicarea părinţilor copiilor din clasă în vederea reacţionării mai rapide la probleme şi acordarea sprijinului suplimentar copiilor cu nevoi speciale;

- implicarea comunităţii în sprijinul acordat copiilor cu nevoi speciale;
- elaborarea programelor şcolare de informare şi pregătire a comunităţii locale pentru educaţia incluzivă, prin aceasta înţelegând adaptarea şcolii la cerinţele speciale ale fiecărui copil, indiferent de problemele acestuia, şi nu a copilului la cerinţele şcolii, găsirea unor strategii didactice adecvate, a unor metode şi tehnici de lucru specifice: planificare, instruire, evaluare.

Integrarea şcolară a copiilor cu cerinţe speciale în învatamântul de masă presupune:

- ✓ a educa copiii cu cerinţe speciale în şcoli obişnuite, alături de copiii normali;
- ✓ a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolară, asistenţă medicală şi socială etc.) în şcoala respectivă;
- ✓ a acorda sprijinul necesar personalului didactic şi managerilor şcolii în procesul de proiectare şi aplicare a programelor de integrare;
- ✓ a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele şcolii obişnuite (biblioteca, terenuri de sport etc);
- ✓ a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din clasă/şcoală;
- ✓ a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;
- ✓ a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolii;
- ✓ a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale;
- ✓ a accepta schimbări în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală.

Toți copiii sunt educabili și au dreptul la o formă de educație pe măsură. Guvernul și autoritățile locale sunt obligate să asigure condițiile necesare pentru educația tuturor copiilor. Reformele în educație iau în considerare și copiii cu dizabilități și/sau aflați în situații de risc.

Școlile obișnuite dezvoltă o serie de servicii de sprijin pentru copiii cu diferite cerințe educative speciale:

- Pentru copiii cu tulburări de limbaj și cu dificultăți de învățare există ,,centre logopedice interșcolare" care au specialist care desfășoară terapii specifice pentru corectarea tulburărilor de limbaj și pentru depășirea dificultăților de învățare. În aceste cabinete au acces toți copiii care frecventează învățământul obișnuit și care au fost depistați de către profesorii logopezi care funcționează aici ca având o tulburare de limbaj.
- Pentru copiii cu tulburări de comportament și dificultăți de adaptare există ,,centrele de asistență psihopedagogică" care dispun de consilieri psihopedagogi care oferă servicii atât copiilor aflați în situație de risc și criză cât și familiilor acestora. Pentru copiii cu deficiențe diagnosticați în comisiile pentru protecția copilului există serviciile profesorului de sprijin/intinerant.

Copiii cu deficiențe integrați în învățământul de masă au dreptul la terapii specifice de recuperare realizate de specialiști în domeniu, în funcție de dizabilitatea lor și, în plus, profesorul de sprijin realizează un plan de intervenție personalizat și adaptarea curriculară necesară, în urma consultării cu cadrul didactic de la clasă.

Pentru integrarea cu succes a copiilor cu CES în învățământul de masă, în grupele obișnuite de copii sunt necesare:

- ✓ Existența unor centre de resurse, informare și comunicare;
- ✓ Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice în problematica CES;
- ✓ Adaptarea și flexibilitatea curriculum-lui (pre)școlar;
- ✓ Evaluarea progresului școlar al copiilor cu CES integrați în grădinițele obișnuite;
- ✓ Implicarea, încurajarea participării părinților, schimbul de informații, consilierea părinților în măsura solicitărilor și a necesităților, mobilizarea resurselor umane disponibile și competente.

Prezența în colectivul clasei a unor astfel de copii, solicită efort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru lecții, pentru activități extrașcolare; atitudinea față de toți copiii grupei. Cadrul didactic trebuie să ofere copilului cu CES tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele unei activități, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potențialul sănătos, dar să nu neglijeze pe ceilalți copii din grupă. Intervenția educațională trebuie însoțită de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice și a familiei față de copiii cu cerințe educative speciale.

Bibliografie:

- Alois, Gherguț, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale – strategii diferențiate și inclusive în educație,* Editura Polirom, București, 2006
- ****Dezvoltarea practicilor inclusive în școli*, Ghid managerial, UNICEF, 1999
- ****Integrarea școlară a copilului cu dificultate/cu nevoi speciale* – Ghid pentru directorul de școală, Colecția CRIPS – Resurse pentru formare, 2002

COMPETENȚELE DIGITALE – NECESITATE ȘI EVOLUȚIE

Prof. Paraschiva Oanea

Școala Gimnazială „Constantin Blănaru" Cornu Luncii, Suceava

Societatea umană evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse pograme și crize. În orice situație, un domeniu important și prioritar trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

În contextul actual, când lumea contemporană tinde să se transforme într-o societate informațională, apare nevoia de cunoaștere și la nivel informațional prin utilizarea calculatorului în educație, prin crearea de competențe digitale care vor oferi tinerilor o pregătire diversificată în viitor. Apariția calculatorului ca sursă de învățare, diversificarea mijloacelor digitale moderne în scop evolutiv, pătrunderea hardware-ului și software-ului în România reprezintă o permanentă provocare pentru educație. În prezent, avem accesul deschis la resurse educaționale, facilitate desigur de tehnologiile informației și ale comunicațiilor cu scopul de a dobândi competențe și cunoștințe care să ne permită să evoluăm, să ne formăm și perfecționăm, să participăm activ în societatea românească bazată pe cunoaștere. Este unul din avantajele de care ar trebui să beneficieze atât elevii, cât și profesorii, în vederea accesului la educație, la schimbul de resurse online, pentru consultare personală sau profesională. Informatica este studiul lucrului individual, al creării de competențe și priceperi proprii, al dezvoltării deprinderilor de a lucra singur și de a crea un mod de gândire aparte.

În ceea ce privește mediul școlar, elevul trebuie să se adapteze cerințelor școlii, să aibă capacități de lucru cu calculatorul, să știe să manipuleze informațiile pe care le deține, să colaboreze cu profesorul astfel încât să achiziționeze cunoștințe pe care, treptat, le va pune în practică. Introducerea în școală a tehnologiilor informației și ale comunicării duce la schimbări importante în procesul de învățământ. Actul de învățare nu mai reprezintă în totalitate munca profesorului, ci rodul interacțiunii elevilor cu calculatorul și al colaborării profesorului cu clasa de elevi. Instrumentele și strategiile utilizate pentu conectare la distanță sunt diferite: prin video, filmulețe cu activități interactive, cântece, simulări, aplicații, pe care cadrul didactic le trimite elevilor. Mai important decât metodele selectate este obiectivul interacțiunii în această perioadă. Cadrele didactice și părinții au înțeles că cel mai mult contează starea emoțională a copiilor și a părinților.

Deoarece performața în învățare este determinată în mare parte de strategii de instruire și demersuri didactice bine conturate, cadrele didactice caută să se adapteaze mediului școlar modern. Din dorința de a evolua, de a transmite elevilor conținut informațional nou, profesorii aleg să

participe la programe de formare profesională, să se documenteze, să se înscrie în forumuri de discuții pe teme de interes școlar, să acceseze materiale existente pe diverse medii de stocare, să parcurgă etapele necesare dezvoltării personale, să creeze teste online, bareme de corectare, matrici, planuri remediale, scheme de progres cu diagrame care le vor ușura munca didactică. În activitatea desfășurată, profesorii folosesc calculatorul ca suport pentru obținerea abilităților de lucru. Sunt deschiși la tot ce presupunere inovație în educație pentru a livra cunoștințe moderne de actualitate astfel încât elevii să facă față, pe viitor, testelor de evaluare (evaluări anuale, de bacalaureat, olimpiade și concursuri școlare), dar și mediului lucrativ când vor urma o carieră. Se pot remarca, astfel, valențele benefice pe care le are internetul în actul de predare-învățare-evaluare, necesitatea accesului la informație, adaptarea rapidă la nou. Chiar dacă se configurează ideea că elevii asociază, din ce în ce mai des, internetul cu un veritabil profesor, calculatorul nu va înlocui niciodată total acțiunea profesorului, rolul acestuia neputând fi ignorat, fiind mai mult decât constructiv. Elevii nu învață din ceea ce le spun profesorii sau din ce le arată tehnologia, ci din felul în care ce le spun profesorii și ce le arată tehnologia îi incită să gândească. Interacțiunea lor cu informațiile îi ajută să se dezvolte.

Modurile în care tehnologia susține procesul de învățare sunt: o mai bună înțelegere a informațiilor, prin oferirea de exemple, video, demonstrații; lecțiile sunt mai interesante dacă vin împreună cu obiecte și acțiuni care le plac elevilor (tablete, laptopuri, smartphones), elevii sunt mai atenți la un video sau o prezentare dinamică decât la discursul unui profesor; tehnologia permite elevilor să învețe în ritmul lor; tehnologia îl ajută pe profesor să își pregătească mai rapid lecția și să aibă mai mult timp pentru a se conecta cu elevii; tehnologia salvează timp; te pune în contact cu mii de surse de informare, experiențe și contexte diferite; – elevii nu se plictisesc, au mereu ceva de făcut, trebuie să dea click, să caute, să filtreze informații.

Un alt mod de a dobândi cunoștințe prin intermediul unui mediu online este căutarea pe diferite motoare de cautare. Tehnologia susține procesul de învățare, stimulează gândirea logică și permite accesul facil la resurse și opinii diferite. Se resimte o schimbare radicală a sistemului educațional, pentru a-i face pe educabili să fie mai conștienți, mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine. Schimbarea trebuie să includă implicarea mai largă a părinților, a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații. În zilele noastre, cursurile / formările online au devenit extrem de populare, deoarece tot mai multe institute și companii oferă cursuri online.

Cu toate acestea, în ciuda popularității educației online, grupuri vaste de oameni resping astfel de metode. În ciuda popularității în creștere a cursurilor online, formarea tradițională (în clasă) se luptă și încearcă să adopte mijloace mai noi de a menține interesul elevilor. Exista întotdeauna două fețe ale unei monede. Pentru unii indivizi, formarea online este mai potrivită, în

timp ce pentru alții formarea în clasă este metoda preferată. Competența digitală este una dintre acele alte competențe pe care instituțiile de învățământ le au incluse în programele și planurile de realizare a procesului educativ. Resursele digitale devin un instrument de lucru din ce în ce mai utilizat pentru a oferi un învățământ calitativ, care să corespundă noilor tendințe pedagogice și intereselor copiilor. Astfel, copiii apreciază și simt utilitatea lecțiilor în care metodele tradiționale vechi nu ocupă toate cele 45 de minute.

În viitorul apropiat, obiectivul major al educației va include preponderent elementele învățării personalizate / individualizate, organizată atât în cadrul instituțiilor de învățământ, care ar trebui să devină centre educaționale comunitare, cât și în mediul familiei sau al comunității. Pentru eficientizarea învățării personalizate este necesar să fie valorificate posibilitățile copilului, utilizate mai eficient resursele mediului în care trăiește și învață copilul, posibilitățile instituțiilor din comunitate, dar și utilizarea tehnologiilor de învățare de la distanță / online, fiind o oportunitate pentru situații speciale sau imprevizibile.

Sistemul de învățământ este angajat în profunde transformări educaționale și organizaționale, de la grădiniță până la post-bacalaureat, care necesită mobilizarea tuturor actorilor din comunitatea educațională pentru a construi viitorul școlii și a permite astfel succesul tuturor elevilor. Tehnologia digitală reprezintă o puternică pârghie de transformare pentru a sprijini politica ministerială în toate dimensiunile, de la transformarea educațională în serviciul învățării și evaluarea lor până la formarea în provocările și profesiile de mâine. Această ambiție digitală necesită simplificarea relațiilor cu utilizatorii și modernizarea funcționării statului cu sisteme informaționale reproiectate.

Educația națională produce astăzi o cantitate mare de date referitoare la viața școlară, evaluările și rezultatele elevilor, munca și temele pe care le realizează. Astfel, o mare varietate de date digitale personale sunt colectate, stocate și procesate de o multitudine de jucători (unități de învățământ, servicii academice, autorități locale, parteneri privați care oferă resurse educaționale și servicii digitale). Cu condiția să facă obiectul unei protecții riguroase, datele școlare și urmele de învățare pot beneficia de progrese tehnologice legate de puterea de calcul și inteligența artificială care ne marchează timpul. Astfel, ele pot fi mai bine evidențiate și utilizate pentru a consolida individualizarea cursurilor și a învățării, o evaluare mai eficientă a elevilor și dezvoltarea de noi instrumente pentru profesori.

Ministerul Educației ar trebui să se asigure absolut că fluxul, prelucrarea și găzduirea acestor date școlare respectă strict confidențialitatea elevilor și a familiilor acestora, a profesorilor și a personalului administrativ. Respectarea tuturor actorilor cu regulile de utilizare a acestor date constituie una dintre condițiile esențiale pentru încrederea care trebuie să prevaleze în cadrul fiecărei comunități educaționale. Acest sistem de garantare este condiția esențială pentru

desfășurarea de noi oportunități în domeniul educațional, deoarece școala intră în era datelor mari. Prin urmare, o mai bună protecție pentru o mai bună valoare va fi piatra de temelie a strategiei ministeriale pentru datele digitale. Sectorul educațional digital trebuie sa vina în beneficiul elevului, în primul rând, care va putea, în cele din urmă, să aibă un mediu de învățare personalizat, care să îi permită să își facă bilanțul atuurilor și nevoilor sale, să acceseze căi educaționale specifice, să aibă acces la ajutoare adaptate sau chiar la sugestii de activități sau resurse corespunzătoare marjelor sale de progres.

De asemenea, profesorul, eliberat de anumite activități consumatoare de timp, va putea reinvesti de această dată în diferențiere educațională datorită unei cunoașteri consolidate a nevoilor specifice ale fiecăruia dintre elevii săi. Cel mai adesea, marcate de flexibilitatea organizațională și diversitatea ofertei, instrumentele digitale pot fi foarte valoroase pentru pregătirea profesorilor. Instrumentele digitale permit astfel extinderea ofertei de cursuri de formare, flexibilizarea organizării timpilor de instruire și asigurarea în comun a acestora prin intermediul tehnologiei digitale. Totodată, stăpânirea abilităților digitale este esențială pentru a permite utilizarea rezonabilă și responsabilă a instrumentelor și serviciilor digitale și pentru a garanta o integrare profesională de succes. Dobândirea de competențe în domeniul digital și mai ales în calcul necesită adesea experiențe concrete pe care elevii le pot trăi și urmări, într-un cadru școlar sau în afara timpului școlar, de unde și importanța relațiilor cu cei implicați în activități în afara orelor de școală și locuri asociate.

Într-o societate marcată de abundența de informații, educația media și informația permite utilizatorilor să învețe să devină media și utilizatori de internet conștienți de drepturile și îndatoririle lor și de controlul identității lor digitale. Tehnologiile digitale joacă un rol crucial în furnizarea de resurse educaționale adaptate și accesibile elevilor aflați în dificultate . Prin propunerea sistematică a metodelor alternative de acces și utilizare, adaptările astfel propuse beneficiază, prin urmare, de toți elevii. În concluzie, învățăturile care se concentrează în special pe tehnologia digitală sau folosind resurse și instrumente digitale contribuie la dezvoltarea abilităților cheie ale elevilor în societate și în lumea profesională a secolului XXI: creativitate, inovație, muncă în grup, proiect sau chiar autonomie.

Bibliografie:

- Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficienţa utilizării noilor tehnologii în educaţie. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă. Bucuresti: Centrul pentru Inovare în Educaţie, 2009.
- http://www.scoaladevara.eu/program/module/utilizarea-noilor-tehnologii-in-educatie

Bune practici de organizare a conținuturilor în cadrul curriculumului în dezvoltare locală

Prof. VIORICA OARCEA
Liceul Teoretic Sebiș, Județul Arad

Adaptarea la noile cerinţe ale economiei de piaţă, presupune însuşirea acelor competenţe care să dezvolte în rândul elevilor înaltul profesionalism, iniţiativa, perspicacitatea, abilitatea de a opera eficace într-un mediu economic dinamic şi concurenţial.

În **clasa a X-a liceu tehnologic** profil servicii, domeniul de pregătire profesională: economic, calificarea profesională: T**ehnician în activităţi economice**, s-au alocat **90 ore/an** pentru curriculum în dezvoltare locală – stagii de pregătire practică, conform planului de învăţământ. Tehnician în activităţi economice este o calificare ce îmbină activităţi complexe, caracterizate prin interdisciplinaritate. Astfel analizează şi valorifică oportunităţile mediului economic, promovează misiunea şi valorile firmei.

Modulul IV este denumit: ”**Contabilitatea unităţii economice**” este centrat pe rezultate ale învăţării şi urmăreşte să formeze competenţe individuale care sa confere elevului posibilitatea de a achiziţiona si a dezvolta cunoştinţe, abilităţi şi atitudini care, din punct de vedere profesional, permit practicarea cu succes a profesiei.

Proiectarea curriculumului este determinată de cele două **scopuri** fundamentale specifice dezvoltării de curriculum în învăţământul profesional şi tehnic:

- dobândirea de către absolvenţi, a competenţelor profesionale necesare pentru adaptarea în prezent şi mai ales în viitor la cerinţele unei pieţe a muncii aflate într-o continuă şi rapidă schimbare;
- dobândirea de către absolvenţi a acelor competenţe cheie transferabile necesare pentru integrarea socială ca şi pentru integrarea rapidă şi cu succes pe piaţa muncii.

Curriculum pentru ” **Contabilitatea unităţii economice**” a fost elaborat avându-se în vedere următoarele: finalitatea profilului clasei; noua structură a sistemului de învăţământ liceal din România; necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns adecvat cerinţelor sociale. Pentru atingerea competenţelor stabilite se vor utiliza activităţi variate de învăţare, predominând cele cu caracter aplicativ, utilizând softul specializat.

Lista unităţilor de rezultate ale învăţării vizate, preluate din Standardul de pregătire profesională nivel 4, pentru calificarea Tehnician în activităţi economice:

URÎ 2. Aplicarea conceptelor de bază ale contabilităţii

URÎ 3. Utilizarea metodelor, procedeelor şi principiilor contabilităţii

Tabel de corelare dintre rezultatele învăţării, conţinuturile învăţării şi situaţiile de învăţare

Rezultate ale învăţării suplimentare / Rezultatea ale învăţării propuse spre aprofundare/extindere			Conţinuturile învăţării	Situaţii de învăţare
Cunoştinţe	**Abilităţi**	**Atitudini**		
(1)	**(2)**	**(3)**	**(4)**	**(5)**
2.1.4. Prezentarea echipamentelor, softurilor şi documentelor de evidenţă contabilă	2.2.7. Identificarea diferitelor tipuri de echipamente, softuri şi documente specifice activităţii contabile 2.2.8. Selectarea, colectarea şi prelucrarea informaţiilor din documente	2.3.5. Asumarea responsabilităţii în utilizarea echipamentelor fiscale, softurilor şi documentelor de evidenţă contabilă.	**Completarea documentelor specifice principalelor evenimente şi tranzacţii specifice unităţilor economice** • Factura fiscală • Nota de recepţie • Chitanţa • Ordin de plată • Raport de gestiune zilnic • Borderou de vânzare • Registru de casă • Bon de consum • Bon de predare-transfer-restituire • Fişa de magazie	Studierea documentelor utilizate în contabilitate, pe categorii de evenimente şi tranzacţii Întocmirea/completarea şi verificarea documentelor primare Sortarea şi îndosarierea documentelor
3.1.2. Prezentarea principiilor şi procedeelor specifice metodei contabilităţii	3.2.2. Aplicarea reglementărilor contabile privind înregistrarea operaţiilor în contabilitate cu ajutorul procedeelor contabile specifice metodei contabilităţii 3.2.3. Stabilirea regulilor de funcţionare a conturilor pe baza raţionamentelor matematice	3.3.2. Asumarea responsabilităţii în înregistrarea corectă a operaţiilor economice în contabilitate, aplicând principiile şi procedeele contabilităţii	**Modificări bilanţiere** **Înregistrarea în contabilitate a principalelor evenimente şi tranzacţii:** • Achiziţia de mărfuri • Recepţia mărfurilor • Vânzarea de mărfuri • Plata furnizorilor • Încasarea clienţilor • Achiziţia de materii prime şi materiale consumabile • Darea în consum a materiilor prime şi a materialelor consumabile • Obţinerea de produse finite • Vânzarea produselor finite **Întocmirea balanţei de verificare pentru evenimentele şi tranzacţiile înregistrate**	Înregistrarea în contabilitate a principalelor evenimente şi tranzacţii din unităţile economice, pe baza documentelor justificative întocmite Realizarea analizei contabile şi stabilirea articolului contabil pentru evenimentele şi tranzacţiile identificate Completarea balanţei de verificare

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3.1.2. Prezentarea principiilor şi procedeelor specifice metodei contabilităţii	3.2.6. Utilizarea softurilor contabile pentru evidenţa documentelor	3.3.2. Asumarea responsabilităţii în înregistrarea corectă a operaţiilor economice în contabilitate, aplicând principiile şi procedeele contabilităţii	Înregistrarea evenimentelor şi tranzacţiilor specifice unităţilor economice cu ajutorul softurilor specializare (programul de contabilitate Saga C)	Utilizarea calculatorului pentru înregistrarea operaţiilor economice în programul de contabilitate Saga C Listarea documentelor create şi îndosarierea lor

Lista minimă de resurse materiale (echipamente,unelte şi instrumente, machete, materii prime şi material, documentaţii tehnice, economice, juridice,etc) necesare dobândirii rezultatelor învăţării (existente în şcoală sau la operatorul economic).

- Tabla, cretă
- Dosare, bibliorafturi
- Formulare tipizate: documente justificative, registre, balanţa de verificare
- Documente specifice activităţii economice
- Calculatoare, laptop, videoproiector, conexiune internet, imprimantă

Sugestii metodologice

Conţinuturile modulului ”**Contabilitatea unităţii economice**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularităţile şi cu nivelul iniţial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conţinutul modulului, în funcţie de dificultatea temelor, de nivelul de cunoştinţe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică şi de ritmul de asimilare a cunoştinţelor de către colectivul instruit.

Modulul ” **Contabilitatea unităţii economice**” are o structură elastică, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Proiectarea strategiilor didactice va urmări şi îmbinarea permanentă a elementelor teoretice cu exemple de activitate practică. Activitatea profesorului va fi complexă, orientată cu precădere asupra competentelor urmărite, iar activitatea elevului va consta in sarcini de lucru formulate concret pe competenţele urmărite. Se recomandă lecţii active, în care elevii sunt puşi în situaţia de învăţare rezolvând sarcinile de lucru. Exemplele şi aplicaţiile se vor referi la cazuri familiare elevilor.

Pentru înregistrarea în contabilitate a evenimentelor şi tranzacţiilor cu ajutorul softului specializat, orele vor fi efectuate în cabinet dotate cu calculatoare şi soft specific (Saga C)

activităţii contabile. Se pot efectua lecţii vizită la agenţii economici pentru a urmări modul de utilizare a calculatorului în contabilitate folosind diverse soft-uri.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor **activităţi de învăţare** variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învăţare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Acestea vizează următoarele aspecte:

- Aplicarea metodelor centrate pe elev, pe activizarea structurilor cognitive şi operatorii ale elevilor, pe exersarea potenţialului psiho-fizic al acestora, pe transformarea elevului în coparticipant la propria instruire şi educaţie;
- Îmbinarea şi alternanţa sistematică a activităţilor bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observaţia proprie, exerciţiul personal, instruirea programată, experimentul şi lucrul individual, tehnica muncii cu fişe) cu activităţile ce solicită efortul colectiv (de echipă,de grup) de genul discuţiilor, asaltului de idei, etc.;
- Folosirea unor metode care să favorizeze relaţia elevului cu obiectele cunoaşterii, prin recurgere la modele concrete;
- Însuşirea unor metode de informare şi de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învăţare continuă.

Competenţele cheie integrate în modulul „ **Contabilitatea unităţii economice**” sunt din categoria:

- Competenţe de bază de matematică, ştiinţe şi tehnologii;
- Competente digitale de utilizare a tehnologiei informatiei ca instrument de invatare şi cunoaştere.

Exemple de metode moderne de învăţare care pot fi utilizate în activitatea didactică:

- Stiu/vreau sa stiu/am invatat;
- Jurnalul cu dubla intrare;
- Cafeneaua;
- Cubul;
- Spune-mi mai mult;
- Cine ştie câştigă.

CUBUL

Exemplificare metoda creativă CUBUL

Exemplu de activitate de invăţare:

Modulul: ”Contabilitatea unităţii economice”

Tema: **Întocmirea articolului contabil pentru evenimente şi tranzacţii**

- Elevii sunt împărţiţi in 6 grupe.
- Fiecare din cele 6 grupe şi-au ales anumite simboluri.
- Profesorul le prezintă elevilor un cub care are desenat pe fiecare latura unul din simboluri, asociate cu verbe:

1. Simbol 1 – DESCRIE;
2. Simbol 2 – COMPARĂ;
3. Simbol 3 – ANALIZEAZĂ;
4. Simbol 4 – ASOCIAZĂ;
5. Simbol 5 – APLICĂ;
6. Simbol 6 – ARGUMENTEAZĂ.

Toate aceste operaţiuni elevii le vor efectua pe fişe, fiecare echipă va primi o fişă conform simbolului ales.

Dupa ce elevii vor lucra pe echipe fisele, un reprezentant va prezenta colegilor rezultatele finale.

Exemplificare metoda creativă Cubul:

Cunoştinţe	Abilităţi	Atitudini
3.1.2. Prezentarea principiilor si procedeelor specifice metodei contabilitatii: bilantul contabil,contul,balanta de verificare.	**3.2.2.** Aplicarea reglementarilor contabile privind inregistrarea operatiilor in contabilitate cu ajutorul procedeelor contabile specifice metodei contabilitatii.	**3.3.2.** Asumarea responsabilităţii în înregistrarea corectă a operaţiilor economice în contabilitate, aplicând principiile şi procedeele contabilităţii.

Activitatea : Articolul contabil - aplicarea reglementărilor contabile

Obiective:

- Identificarea formei si structurii contului;
- Aplicarea regulilor de funcţionare a conturilor;
- Stabilirea articolului contabil.

Mod de organizare a activităţii:

- Activitate pe grupe.

Resurse materiale:

- foi de hartie;
- tabla, creta.

Pregătire:

- se organizează elevii în 6 grupe pe criteriul ales de profesor.

Realizare:

- profesorul prezintă modul de lucru;
- fiecare echipă va primi o fişă conform simbolului ales;
- fiecare grupă desemnează câte un reprezentant care va argumenta activitatea desfăşurată de grupa sa;
- profesorul prezintă grupa câştigătoare;

Evaluare şi feed-back:

- activitatea se va evalua pe baza unei fişe de evaluare (detaliată la capitolul *Sugestii privind evaluarea*).

Sugestii privind evaluarea

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică, prin care profesorul va măsura eficienţa întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea urmăreşte măsura în care elevii au achiziţionat rezultatele învăţării propuse în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. *La începutul modulului*- evaluare iniţială.

- Instrumentele de evaluare pot fi orale şi scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. *În timpul parcurgerii modulului, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învăţării.*

c. *Finală*

- Realizată printr-o metodă cu caracter aplicativ şi integrat la sfârşitul procesului de predare/învăţare şi care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoştinţelor, abilităţilor şi atitudinilor.

3122

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări;
- Chestionare;
- Exerciţii de tipul ştiu/vreau să ştiu/am învăţat;
- Brainstorming.

Sugerăm următoarele **instrumente de evaluare continuă**:

- Fişe de observaţie;
- Fişe de lucru;
- Fişe de autoevaluare;
- Fişe de monitorizare a progresului;
- Fişe pentru evaluarea/autoevaluarea abilităţilor;
- Lista de verificare a portofoliuluii;

Propunem următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Chestionare – cu grile de evaluare/autoevaluare;
- Portofoliul – prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor şi echipamentelor, acurateţea tehnică, modul de organizare a ideilor şi materialelor într-un raport. Poate fi abordat individual sau de către un grup de elevi.
- Studiul de caz – care constă în descrierea unui produs, a unei imagini sau a unei înregistrări electronice care se referă la un anumit proces tehnologic.

Rezultatele învăţării/competenţele cheie dobândite se evaluează integrat în situaţiile în care s-a realizat agregarea acestora în unităţile respective şi separat în situaţiile în care pot fi individualizate în contextul profesional.

Exemplificarea evaluării rezultatelor învăţării:

Cunoştinţe	Abilităţi	Atitudini
3.1.2. Prezentarea principiilor şi procedeelor specifice metodei contabilităţii:bilanţul contabil,contul,balanţa de verificare.	3.2.2. Aplicarea reglementărilor contabile privind înregistrarea operaţiilor în contabilitate cu ajutorul procedeelor contabile specifice metodei contabilităţii.	3.3.2. Asumarea responsabilităţii în înregistrarea corectă a operaţiilor economice în contabilitate,aplicând principiile şi procedeele contabilităţii.

Activitate: Articolul contabil- aplicarea reglementărilor contabile

Obiective:

- Identificarea formei şi structurii contului;
- Aplicarea regulilor de funcţionare a conturilor;
- Stabilirea articolului contabil.
- **Criterii de realizare şi ponderea acestora**

Nr. Crt	Criterii de realizare şi ponderea acestora		Indicatorii de realizare şi ponderea acestora		Punctaj
1.	Primirea şi planificarea sarcinii de lucru	30%	Selectarea informaţiilor necesare pentru identificarea,aplicarea regulilor de funcţionare a conturilor	60%	18p
			Alegerea instrumentelor de lucru:foi de flipchart,marker.	40%	12p
2.	Realizarea sarcinii de lucru	40%	Respectarea etapelor prezentate de cadrul didactic	25%	10p
			Identificarea şi aplicarea regulilor de funcţionare a conturilor.	50%	20p
			Utilizarea corectă a noţiunilor ştiinţifice.	25%	10p
3.	Prezentarea şi promovarea sarcinii realizate	30%	Folosirea corectă a terminologiei de specialitate	20%	6p
			Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate	20%	6p
			Argumentarea activităţii realizate	40%	12p
			Indicarea corectă a articolelor contabile întocmite	20%	6p
Total punctaj					**100p**

Criterii de apreciere a performanţei

1)Selectarea informaţiilor necesare pentru identificarea şi aplicarea regulilor de funcţionare a conturilor.

2)Alegerea instrumentelor de lucru:foi de flipchart,marker.

3)Respectarea etapelor prezentate de cadrul didactic.

4)Realizarea identificării şi aplicării regulilor de funcţionare a conturilor.

5)Utilizarea corectă a noţiunilor ştiinţifice.

6)Folosirea corectă a terminologiei de specialitate.

7)Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate.

8)Argumentarea activităţii realizate.

9)Indicarea corectă a articolelor contabile întocmite.

Bibliografie

1. Legea contabilităţii 82/1991-republicată;
2. OMFP 1802/2014- Reglementările contabile privind situaţiile financiare anuale individuale şi situaţiile financiare anuale consolidate;
3. Noi reglementări contabile privind directivele europene, Editura Best Publishing;
4. Norme metodologice pentru întocmirea şi utilizarea formularelor contabile comune privind activitatea financiară şi contabilă şi modelele acestora, Ed.Economică;
5. Legea 571/2003 ,Codul Fiscal;
6. www.edu.ro;
7. www.tvet.ro.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Prof. Înv.preșcolar:Ungurean Loredana-Luminița,Școala Gimnazială Nr.27/ G.P.P.NR.3 Timișoara, Jud. Timiș
Prof. Înv.preșcolar și primar:Obeadă Sanda-Teodora,Școala Gimnazială Nr.27/ G.P.P.NR.3 Timișoara, Jud. Timiș

"Educaţia incluzivă a apărut ca răspuns la neajunsurile educaţiei integrate, care nu a reuşit să împiedice marginalizarea copiilor care prezentau diferenţe faţă de "norma" generală a populaţiei şcolare.La Conferinţa Mondială "Educaţia pentru toţi; satisfacerea nevoilor de bază ale învăţării", de la Jomtiem - Thailanda, 1990, s-a elaborat o nouă strategie a educaţiei, fundamentată pe paradigma "educaţia pentru toţi", iar „educaţia incluzivă" a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi.

Educaţia incluzivă", ca sintagmă, apare prin 1990, bazându-se pe principiul incluziunii care este mai cuprinzător decât cel al integrării.„Incluziunea" se referă la faptul că oricine, indiferent de deficienţa sa sau de dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare, trebuie tratat ca un membru al societăţii, iar diversele servicii speciale de care are nevoie, trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaţionale, medicale şi celelalte servicii puse la dispoziţia tuturor membrilor societăţii".Astfel, incluziunea şi "educaţia incluzivă" pun accentul pe necesitatea ca sistemul educaţional şi şcolile/grădiniţele să se schimbe şi să se adapteze continuu pentru a răspunde diversităţii copiilor şi nevoilor ce decurg din acestea. În "Declaraţia de la Salamanca" (1994) se stipulează:

Principiul fundamental al şcolii incluzive este că toţi copiii trebuie să înveţe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultăţile pe care aceştia le pot avea sau de diferenţele care pot exista între ei". **Educaţia incluzivă se defineşte prin următoarele particularităţi:**

- susţine şi confirmă că toţi copiii pot învăţa şi au nevoie de o formă de sprijin pentru învăţare;
- urmăreşte să identifice şi să minimizeze barierele învăţării;
- este mai cuprinzătoare decât educaţia formală obişnuită cuprinzând: educaţia pentru familie, pentru comunitate, alte oportunităţi de educaţie în afara şcolii
- presupune schimbare de atitudini, comportamente, curriculum, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu C.E.S
- este un proces dinamic, care se dezvoltă continuu în funcţie de cultură şi context# este parte a strategiei de dezvoltare a unei societăţi inclusive

Deci, în contextul actual naţional, educaţia incluzivă devine tipul de educaţie responsabil de asigurarea dreptului la educaţie al tuturor copiilor, fără nici o discriminare şi, mai ales,de asigurarea unei educaţii de calitate

Realizarea educaţiei incluzive presupune:

- existenţa şi aplicarea principiilor incluziunii: principiul drepturilor egale, principiul nondiscriminării, principiul egalizării şanselor în educaţie, principiul centrării pe copil, principiul intervenţiei timpurii, principiul educaţiei de bază pentru toţi copiii, principiul asigurării serviciilor de sprijin, principiul cooperării şi parteneriatului

- punerea în aplicare a unei pedagogii incluzive, o pedagogie a diversităţii, care conţine în esenţa ei atributele de a fi: pedocentristă, progresistă, personalizată, optimistă, socială, o pedagogie a iubirii.

- elaborarea unui curriculum "incluziv ", care să se definească prin flexibilitate şi diversitate: curriculum-ul adaptat la nevoile copilului; diversitatea situaţiilor de învăţare şi a materialelor suportive; metodologie didactică diversificată, interactivă, adecvată stilurilor şi tipurilor de învăţare diferite ale elevilor; diversitate în evaluare: forme, metode, instrumente- crearea şi funcţionarea unui sistem de servicii de sprijin la toate nivelurile învăţământului: asistenţă psiho-pedagogică (psiholog, logoped), asistenţă socială, medicală, sprijin în învăţare (învăţător/profesor de sprijin).

Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe copiii defavorizați și își determină intern ,,direct și indirect", atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism" specific ce se cimentează cu voință și convingere. Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficienţe.Primirea în grupă a copilului cu cerinţe educative speciale, atitudinea faţă de el trebuie să păstreze o aparenţă de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalţi copii din grupă. De aceea trebuie să exprime aceleaşi aşteptări şi să stabilească limite similare în învăţare ca şi pentru ceilalţi copii din grupă. Ea trebuie să îşi asume rolul de moderator, să promoveze contactul direct între copiii din grupă şi să direcţioneze întrebările şi comentariile acestora către copilul cu cerinţe educative speciale. De asemenea, trebuie să-i încurajeze şi să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceştia, dându-le încrederea în forţele proprii, în propria reuşită în acţiunile întreprinse, evidenţiind unele abilităţi sau interese speciale lor în dezvoltarea şi sprijinirea cărora trebuie implicate şi familiile copiilor.

Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă presupune informarea părinţilor cu privire la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, dar presupune şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicaţi proprii lor copiiAceastă relaţie a grădiniţei cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează grădiniţa şi despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv - educativ al grădiniţei. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborare a părinţilor cu grădiniţa este, cel mai adesea, proporţional cu rezultatele obţinute de aceştia. De aceea, putem afirma că familia

este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare. Cum ar trebui să arate grădiniţa incluzivă către care dorim să ne îndreptăm? Simplu: ca o grădiniţă. Ingredientele de bază, însă, ar trebui să o facă să arate că este: # o grădiniţă în care copiii zâmbesc, cântă şi se mişcă; o grădiniţă despre care atât personalul, cât şi părinţii şi copiii ştiu că le aparţine şi arată acest lucru (panouri, anunţuri, iniţiative...);o grădiniţă în care fiecare clasă arată că este o comunitate în miniatură şi fiecare copil ştie că aparţine unei astfel de comunităţi; o grădiniţă cu reguli emanate, agreate, asumate, afişate şi respectate de cei care o populează (personal, părinţi, copii ,o grădiniţă în care părinţii sunt bineveniţi oricând alături de educatoare şi copii , o grădiniţă în care părinţii sunt învăţaţi să se joace cu propriii copii, să spună/să citească poveşti copiilor, să-i aprecieze, să-i iubească; o grădiniţă în care toţi sunt importanţi (adulţi şi copii) şi fiecare are propria valoare; o grădiniţă în care problemele fiecăruia rămân la poartă şi unde fiecare păşeşte ca egal al celuilalt; o grădiniţă în care jucăriile şi materialele de lucru sunt la îndemâna copiilor; o grădiniţă în care culorile, sunetele şi mobilierul emană echilibru, respect, armonie; o grădiniţă în care catedra nu este o barieră între copil şi educatoare,o grădiniţă în care uşile pot sta deschise şi totuşi fiecare să se simtă în siguranţă şi respectat,o grădiniţă în care totul este etichetat, numai copiii nu, iar ordinea, mirosul de curăţenie te fac să te simţi ca acasă, o grădiniţă în care copilul este încurajat să experimenteze, să pună întrebări, să spună ce simte; o grădiniţă în care adulţii nu au timp de altceva decât de binele copiilor care îi păşesc pragul;o grădiniţă în care copiii ştiu şi sunt încurajaţi să facă alegeri; o grădiniţă în care educatoarea ştie să le vorbească celor mici despre o piatră, chiar şi atunci când nu are o piatră la îndemână;

Grădiniţa este incluzivă printr-un curriculum flexibil şi deschis ce permite adaptări succesive. Pentru a evalua copilul, educatoarea trebuie să aibă în vedere competenţele şi capacităţile educaţionale ale fiecărui copil şi să identifice: cum este fiecare; ce ştie fiecare; ce face fiecare.,cum cooperează cu ceilalţi.

Profesioniştii joacă un rol esenţial în progresarea către educaţia incluzivă. Şi asta, pentru că, de cele mai multe ori, ei sunt puntea de legătură dintre cel care învaţă (cu dizabilităţi), familie şi şcoală. Având abilităţi şi experienţe adecvate, profesioniştii pot să ajute atât familia, cât şi pe furnizorii de educaţie să capete încredere din ce în ce mai mare în posibilităţile pe care le poate avea o persoană cu dizabilităţi care învaţă."

Bibliografie:

UNICEF – Educaţia inclusivă în grădiniţă: dimensiuni,provocari şi soluţii, Bucureşti 2012A.
Gherguț - Sinteze de psihopedagogie speciala, Editura Polirom, 2005E.
Vrăşmaş -,,Educaţia copilului preşcolar, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;
E. Vrăşmaş -,Introducere în educaţia cerinţelor speciale, Editura Credis, Bucureşti, 2004

ŞCOALA INCLUZIVĂ
-O ŞCOALĂ PENTRU TOŢI-

Prof. înv. primar Oboroceanu Constantin
Şcoala Gimnazială „Octav Băncilă”
Com. Corni, jud. Botoşani

Centrarea atenţiei educaţionale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizaţie atins de o anumită societate şi aceasta impune căutarea unor noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificaţie aparte în societatea noastră.27

În concordanţă cu Convenţia pentru Drepturile Copilului şi recurgând la principiul nondiscriminării, drepturile copiilor trebuie respectate indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, indiferent de originea lor naţională, etnică sau socială, de situaţia lor materială, de incapacitatea lor, sau de altă situaţie.

Educaţia incluzivă are ca principiu fundamental - un învăţământ pentru toţi, împreună cu toţi - care constituie un deziderat şi o realitate ce câştigă adepţi şi se concretizează în experienţe şi bune practici de integrare / incluziune. Programele de stimulare timpurie a dezvoltării reprezintă o etapă decisivă în realizarea obiectivelor educaţiei pentru toţi. Acestea au o influenţă determinantă asupra formării inteligenţei, a personalităţii şi a comportamentelor sociale. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor şi mijloacelor optime de intervenţie educativă încă de la vârstele mici asupra unei categorii cât mai largi de populaţie infantilă.

Integrarea/ incluziunea poate fi susţinută de existenţa unui cadru legislativ flexibil şi realist, de interesul şi disponibilitatea cadrelor didactice din şcoala de masă şi din şcoala specială, de acceptul şi susţinerea părinţilor copiilor integraţi, de implicarea întregi societăţi civile, dar şi de nivelul de relaţii ce se formează şi se dezvoltă la nivelul clasei integratoare, care se bazează pe toleranţă şi respect faţă de copilul cu probleme.

În societatea românească persoanele şi categoriile dezavantajate reprezintă o problemă reală, conştientizată şi recunoscută cu precădere în ultimul deceniu. Ne confruntăm tot mai serios cu fenomenul excluderii, marginalizării unui număr mare de categorii sociale, fenomen ce are consecinţe grave atât asupra dezvoltării persoanei, cât şi asupra funcţionării şi evoluţiei democratice a societăţii. Alături de alte categorii, populaţia de etnie rromă reprezintă o categorie dezavantajată iar victimele excluderii sociale pot fi întâlnite în societate, deci şi în şcoli. Cum apartenenţa la o categorie dezavantajată nu este un titlu de glorie pentru nimeni, prima dificultate a formatorilor/cadrelor didactice constă în depistarea, identificarea tuturor elevilor care se înscriu în această categorie. O altă dificultate rezultă din caracterul, în general eterogen, al grupului şcolar. S-a constatat că incluziunea socială este mai greu de realizat în aceste grupuri, alcătuite din elevi proveniţi din etnii diferite, din familii cu nivele economice şi culturale diferite etc. În aceste cazuri

un plus de perspicacitate, tact şi perseverenţă în identificarea, promovarea şi valorificarea aspiraţiilor, valorilor, normelor, intereselor care îi unesc şi îi apropie sunt binevenite. Pe lângă scopul educaţional, numitorul comun al acestor tineri îl reprezintă valorile specifice vârstei, valorile tinereţii (entuziasmul, originalitatea, iniţiativa, afirmarea), şi valorile civice-democratice (libertatea, egalitatea şanselor, valorizarea persoanei).

Educaţia în general şi educaţia civică în special au ca principală menire, în paralel cu formarea şi dezvoltarea persoanei, realizarea incluziunii sociale. În acest sens, în şcoală este necesar ca tinerii să înveţe nu numai cunoştinţe, valori şi norme, ci şi deprinderi, practici de cooperare şi negociere a conflictelor, de luare a iniţiativelor, de asumare a responsabilităţii, de participare la actul decizional, cu alte cuvinte să se pregătească pentru rolurile care le vor reveni ca oameni şi viitori cetăţeni.

În atingerea acestor obiective un rol foarte important le revine formatorilor (directori, inspectori şcolari, cadre didactice), care ar trebui să gestioneze cu maximă responsabilitate aceste procese.

Revenind la obiectivele afirmării şi dezvoltării personale şi incluziunii sociale constatăm că o precondiţie a îndeplinirii lor o constituie intercunoaşterea membrilor grupului şcolar şi manifestarea respectului reciproc.

Poate că prima grijă a dascălului ar fi să-şi cunoască elevii, să le cunoască aptitudinile, talentele, preferinţele dar şi slăbiciunile şi limitele. Doar cunoscându-i îi putem sprijini şi orienta în valorificarea talentelor, capacităţilor, în depăşirea limitelor.

Deşi nu se încheie niciodată, o cunoaştere imediată este necesară pentru a se interveni prompt în tratarea deficienţelor şi disponibilităţilor. Fiecare copil este un univers. Universul intern atât de complex al fiecărui copil se află într-o continuă evoluţie, fapt pentru care cunoaşterea are un carecter dinamic. Când cunoaşterea elevilor este atât de profundă încât educatorul poate anticipa cu precizie reacţia copilului pus într-o anumită situaţie, atunci se poate interveni eficient şi se poate alege strategia didactică care să producă transformările de ordin calitativ.

Cercetarea atentă şi responsabilă a fiecărui copil va conduce la descoperirea resurselor interne şi a disponibilităţilor native, a experienţelor de viaţă şi a obişnuinţelor, a conceptelor şi a mentalităţilor, a intenţiilor şi intereselor, a convingerilor şi idealurilor. Paralel cu cunoaşterea copilului în vederea realizării obiectivelor propuse trebuie avut permanent în atenţie şi cunoaşterea famililor din care provin copiii rromi, a specificului acestora, precum şi a cadrului general. Astfel,din păcate ,este posibil să se constate că :

- foarte mulţi părinţi rromi manifestă neîncredere în egalitatea de şanse;
- vin cu o zestre cultural- intelectuală mai redusă;
- au potenţial financiar - unele familii extrem de scăzut, ceea ce face colaborarea greoaie, de multe ori să ajungă în impas.

Pentru a câştiga încrederea acestora trebuie căutat în permanenţă să avem o atitudine deschisă, pozitivă, fără prejudecăţi. Cu siguranţă vom descoperi că şi în rândul rromilor sunt oameni „ calzi ", dar complexaţi din cauza modului în care, din nefericire, sunt trataţi, fiindu-le suprapusă imaginea cu a răufăcătorilor din etnie.

Părintele rrom urmăreşte atent modul în care îi primeşti şi priveşti copilul; în care îi vorbeşti acestuia; cântăreşte micile gesturi de bunăvoinţă şi apropiere; urmăreşte unde este aşezat (şi cu cine) în bancă - dacă se poate nu în banca din spatele clasei.

Unitatea de învăţământ, indiferent de gradul pe care îl reprezintă: preprimar, primar, gimnazial sau liceal - este o organizaţie instituţională ce are drept obiectiv major valorificarea maximă a potenţialului de care dispun fiinţele umane printr-un proces de instruire specializat abilitarea acestora cu diverse competenţe care să le permită o adaptare, integrare şi valorizare în plan social şi profesional. În societăţile democratice educaţia intelectuală constituie o opţiune ideologică şi vizează pregătirea viitorilor cetăţeni astfel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori.

Educaţia interculturală trebuie să-şi pună amprenta şi asupra materiilor de învăţământ şi programelor şcolare, asupra priorităţilor educative asupra criteriilor de evaluare a competenţelor şi comportamentelor asupra relaţiilor cu părinţii şi comunităţile. Comunitatea reprezintă grupul de persoane, care trăind experienţe comune îşi creează o identitate proprie.

O societate ai cărei membrii se simt incluşi este o societate care funcţionează bine. Membrii săi vor tinde să respecte valorile, normele, „schemele comportamentale” propuse şi apreciate de respectiva societate, se vor simţi datori să se implice în viaţa societăţii, să îndeplinească „obligaţiile sociale” care le revin. Cu alte cuvinte, viaţa societăţii, modul în care ea este organizată şi funcţionează depind de gradul de incluziune a membrilor săi.

Într-o societate în care procesul incluziunii sociale este deficitar, creşte numărul cartierelor, zonelor, regiunilor chiar, în care oamenii cad pradă „vieţii de mizerie”: resurse la limita subzistenţei sau chiar mai rău decât atât, nivel scăzut de educaţie, de asistenţă socială etc. O astfel de viaţă generează şi întăreşte frustrările, mânia, „culturile străzii” sau aşa-numitele subculturi „de după blocuri” ducând totodată la respingerea proiectelor, instituţiilor, valorilor şi normelor societăţii. Persoanele şi grupurile (etnice, religioase sau de orice altă natură) care se simt excluse sunt marcate de anomie, izolare, suferinţă, închidere în ceea ce se numeşte „underclass” (subclasă): clasa dezavantajaţilor, a celor aruncaţi la „marginea societăţii”. În astfel de medii, apar tot mai frecvent virulente manifestări naţionaliste, conflicte interetnice periodice, răbufniri violente fără scopuri bine conturate (cu scopuri imprecise). Singure, persoanele şi grupurile marginalizate nu pot depăşi situaţia în care se află, pentru că sunt lipsite de resursele (economice, educaţionale, politice)

de care ar avea nevoie şi sunt supuse unui proces continuu de discriminare. Simţindu-se părăsite de societate, ele tind să se izoleze şi mai mult de aceasta, adoptând comportamente şi moduri de viaţă diferite sau chiar deviante, infracţionale, accentuându-şi şi mai mult condiţia periferică. Cu timpul, ele pot deveni adevărate pericole pentru societate.

Prin definiţie, democraţia presupune participarea membrilor săi la conducerea societăţii, la elaborarea şi aplicarea deciziilor. Participând la viaţa socială, oamenii îşi satisfac nevoia de apartenenţă şi identificare cu universul social în care trăiesc şi care le dă sens vieţii. Acordul lor cu deciziile guvernamentale este cu atât mai mare, cu cât participă mai mult la luarea lor.

În societatea democratică, oamenii au posibilitatea de a-şi exprima opiniile, interesele, valorile personale. Armonizarea diferenţelor de opinii şi interese, condiţie a integrării şi păcii sociale, se realizează prin dialog, negociere, arta convingerii. Se împacă astfel, nevoile personale cu cele sociale, creşte implicarea responsabilă a indivizilor şi grupurilor în viaţa social-politică, creşte ataşamentul faţă de valorile civice democratice (libertate, responsabilitate, toleranţă, demnitate), se realizează consensul social.

Societatea acordă largi drepturi membrilor săi, iar aceştia sunt îndreptăţiţi să se bucure de ele atâta timp cât se achită de îndatoririle civice care le revin.

Are loc astfel, schimbul de drepturi îndatoriri între societate şi membri săi, ce are ca efect principal întărirea incluziunii sociale şi consolidarea democraţiei.

Statul democratic, prin politicile sale sociale, sprijină persoanele, grupurile dezavantajate, care nu pot să realizeze prin efort propriu condiţii minime de viaţă, urmărind astfel să crească gradul de incluziune socială şi să asigure pacea în societate.

Bibliografie :

Popovici Doru, „Elemente de Psihopedagogia Integrarii”, Editura Pro Humanitate, 2000;
Văideanu,George „Educația la frontiera dintre milenii”, Editura Politică, București, 1988
Cucoș C. „Educația, Dimensiuni culturale și interculturale” Editura Polirom, Iași, 2000

"EDUCAȚIA - CHEIA CĂTRE O LUME MAI BUNĂ"

Okos-Rigo Hajnal
Liceul Teoretic ”Octavian Goga” Huedin

Educația, puterea de a schimba lumea.

Educația este una dintre cele mai importante forțe care pot schimba lumea în bine. O societate educată este mai înțeleaptă, mai tolerantă și mai capabilă să ia decizii informate și să se dezvolte în mod sustenabil. În acest articol, vom explora puterea educației de a schimba lumea, evidențiind câteva dintre cele mai importante idei din literatura străină.

Una dintre cele mai cunoscute idei despre puterea educației provine de la Nelson Mandela, care a spus că "educația este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru a schimba lumea". Într-adevăr, educația poate ajuta la reducerea sărăciei și inegalității, la îmbunătățirea sănătății și așa mai departe. Însă, cum poate educația să schimbe lumea?

Educația poate contribui la creșterea gradului de alfabetizare și la îmbunătățirea nivelului de cunoștințe într-o serie de domenii. Prin urmare, oamenii devin mai înțelepți și mai capabili să ia decizii informate. De asemenea, educația poate ajuta la dezvoltarea gândirii critice și la învățarea cum să se gândească și să se analizeze problemele într-un mod rațional și sistematic.

Educația poate de asemenea să sprijine schimbările sociale pozitive. De exemplu, prin educarea oamenilor despre drepturile lor și despre egalitate, se poate combate discriminarea și sărăcia. În plus, educația poate juca un rol important în promovarea valorilor și eticii, precum și în dezvoltarea empatiei și a respectului pentru diversitatea culturală.

Totuși, există provocări și obstacole în calea schimbării prin intermediul educației. De exemplu, în multe țări din lume, există încă bariere în calea accesului la educație, inclusiv inegalitatea de gen și sărăcia. În plus, uneori, sistemele de educație nu sunt adecvate pentru a face față nevoilor și provocărilor moderne.

Astfel, pentru ca educația să devină cu adevărat o forță de schimbare, este important să se abordeze aceste probleme și să se găsească soluții pentru a sprijini accesul la educație și pentru a îmbunătăți calitatea educației.

Desigur, pentru a realiza această viziune, educația trebuie să fie accesibilă și de înaltă calitate pentru toți indivizii, indiferent de situația lor socială sau economică. Din fericire, există exemple pozitive în lume care demonstrează că acest lucru este posibil.

De exemplu, în Finlanda, sistemul lor de educație este recunoscut ca fiind unul dintre cele mai bune din lume. În Finlanda, educația este gratuită și obligatorie pentru toți copiii între vârsta de 7 și 16 ani, iar sistemul lor de învățământ pune accent pe dezvoltarea gândirii critice și pe învățarea prin joc. Finlanda a reușit să creeze un mediu de învățare care încurajează creativitatea și dezvoltarea abilităților sociale, precum și învățarea și dezvoltarea continuă pe parcursul întregii vieți.

O altă țară care a făcut progrese semnificative în domeniul educației este Coreea de Sud. În ultimele decenii, Coreea de Sud a făcut o tranziție de la o economie agricolă la una industrială și, în cele din urmă, la o economie bazată pe cunoaștere. Pentru a face această tranziție, Coreea de Sud a investit masiv în educație și cercetare și a făcut o serie de reforme pentru a îmbunătăți calitatea și relevanța educației. În prezent, Coreea de Sud are unul dintre cele mai bune sisteme de învățământ din lume, cu o rată ridicată de alfabetizare și o populație educată și bine pregătită pentru a face față provocărilor economice și sociale.

Cu toate acestea, trebuie să fim conștienți de faptul că educația nu este un panaceu universal. Există limite la ceea ce poate face educația și trebuie să recunoaștem că educația nu poate rezolva toate problemele din lume. De asemenea, trebuie să abordăm și problemele sociale și economice mai largi, cum ar fi sărăcia și inegalitatea, în paralel cu investițiile în educație.

În concluzie, educația este cu siguranță o forță puternică de schimbare în lume. Dar pentru a deveni cu adevărat o forță de transformare, educația trebuie să fie accesibilă și de înaltă calitate pentru toți indivizii, indiferent de situația lor socială sau economică. Trebuie să continuăm să ne concentram asupra îmbunătățirii sistemelor noastre de educație, învățării continue și dezvoltării de abilități, astfel încât să putem construi un viitor mai bun pentru toți.

Educația a jucat întotdeauna un rol crucial în evoluția umanității. În ultimele decenii, în timp ce progresele tehnologice și economice au adus beneficii semnificative pentru oameni, a devenit tot mai evident că educația rămâne o forță de schimbare esențială în lume. Într-o lume complexă și în continuă schimbare, educația oferă oamenilor instrumentele necesare pentru a naviga într-un mediu în continuă schimbare, pentru a gândi critic și pentru a fi creativi și inovatori.

Cu toate acestea, pentru a fi cu adevărat eficientă, educația trebuie să fie mai mult decât doar transmiterea de cunoștințe. Educația ar trebui să se concentreze și pe dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, cum ar fi empatia, comunicarea și colaborarea. Aceste abilități sunt cruciale într-o

lume în care oamenii trebuie să lucreze împreună pentru a aborda provocările globale majore, cum ar fi schimbările climatice și inegalitățile sociale și economice.

În România, educația este un subiect sensibil și, deși există progrese semnificative, mai sunt multe lucruri de făcut pentru a îmbunătăți sistemul nostru de educație. Guvernul român a investit în ultimii ani în modernizarea infrastructurii școlare, în formarea cadrelor didactice și în dezvoltarea proiectelor educaționale. Cu toate acestea, există încă provocări, cum ar fi inegalitatea în educație și accesul limitat la educație de înaltă calitate în zonele rurale și suburbane.

Cu toate acestea, există multe exemple de succes în România, în special în domeniul învățământului universitar și al cercetării. Universitățile din România sunt recunoscute la nivel internațional pentru calitatea educației și cercetării lor, iar cercetătorii români sunt activi într-o serie de domenii științifice importante.

În concluzie, educația poate fi o forță puternică de schimbare în lume, dar numai atunci când este accesibilă și de înaltă calitate pentru toți indivizii. Pentru a face acest lucru, trebuie să continuăm să ne concentrăm asupra îmbunătățirii sistemelor noastre de educație și asupra dezvoltării abilităților sociale și emoționale, astfel încât să putem construi un viitor mai bun pentru toți.

Bibliografie:

1. Mihai Cimpoi, "Educația în România - între nevoie și realitate", Editura Polirom, 2005
2. Constantin Cucoș, "Educația - dimensiuni culturale,
3. UNESCO. (2015). Education 2030 Framework for Action: Towards inclusive and equitable quality education and lifelong learning for all. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

EDUCAȚIE VECHE, EDUCAȚIE NOUĂ

Alina Dana Olar
Liceul Tehnologic „Valeriu Braniște” Lugoj
Școala Gimnazială Nr. 4 Lugoj
Școala Gimnazială „Eftimie Murgu” Lugoj

În Epoca Pietrei, orice problemă conflictuală era rezolvată cu „bâta”. Pe măsură ce societatea a evoluat, am învățat că un conflict poate fi soluționat prin intermediul discuțiilor, iar conștientizarea acestui fapt a dat naștere argumentării, deci educație și iarăși educație. Iată o scenă: ești confruntat cu o persoană foarte agresivă, care aparent se ceartă fără să fie provocată prea mult. Individul sau individa are un temperament vulcanic, o personalitate competitivă, este obișnuit cu conflictele și stârnește controverse numai pentru a-și descărca nervii și frustrarea. După ce te-ai trezit prins într-o ceartă cu el (ea) probabil te întrebi cum a reușit să te manipuleze. Unde e educația ? Nu cumva există o anumită tendință de întreținere a conflictului care te lasă prins într-o dispută? Trebuie să te implici sau să eviți în mod abil o dispută. E un scenariu.

E bine sau nu să-ți suprimi adevăratele sentimente sau din când în când să spui ceea ce gândești și ce simți. În multe culturi, furia și agresivitatea nu sunt considerate forțe pozitive în viața de zi cu zi. Puțini dintre noi, mai ales acum, nu știm să învățăm să ne canalizăm furia în mod constructiv. Problema este că mulți dintre noi confundă furia (o stare emoțională) cu agresivitatea (act de violență). Iar acest lucru ne împiedică să ne afirmăm educația („cei șapte ani de acasă”).

Când primesc șocuri electrice, animalele de laborator tind să-și descarce furia atacându-i pe cei din jur. Controlarea impulsurilor ostile reprezintă o provocare nesârșită. Și aceasta se realizează prin educație. „Lucrurile frumoase le realizează educația prin trudă” (Democrit).

Dovezile arată că învățăm să fim agresivi în mai multe stadii. În copilărie, cineva poate lovi, la nervi, un coleg de joacă sau un părinte. Dacă acest tip de comportament persistă mai târziu în viață, el poate începe să se manifeste în situații de zi cu zi la intensități nedorite. Violența, ca soluție la conflictele sociale, este desprinsă și aplicată de-a lungul întregii vieți. E de preferat un autocontrol slab. Foarte mult contează modelele noastre comportamentale cum ar fi părinții, rudele, prietenii sau colegii, în anii de formare. Un magnat versat al petrolului a fost întrebat dacă suferea de ulcer. Răspunsul: „nu fac ulcer, dar îl provoc altora”.

Să fie hotărâtor și stresul? Sunt mulți oameni care nu fac față stresului și explodează la un moment dat. Trebuie puțin autocontrol emoțional. Altfel aceste explozii, atât pentru noi, cât și pentru cei din jur au consecințe nefaste. Oricine mai are din când în când câte o reacție exagerată, iar simplul fapt că o persoană manifestă această conduită nefirească nu înseamnă că este neadaptată la societate. Cu toții ne amintim de sentimentul plăcut pe care l-am trăit atunci când cineva te-a ajutat să cari un pachet, o sacoșă sau ți-a ținut o ușă grea, ca să intri, sau te-a lăsat în față la o coadă, doar pentru că te grăbeai? Într-o lume nebună, favorurile acordate de necunoscuți ne reamintesc că unii țin cont de bunele maniere, deci de educație. „Cei educați se deosebesc de cei needucați tot atât de mult ca și viii de cei morți”(Aristotel). Dar noi, oamenii, suntem ființe schimbătoare, și o gamă de condiții ne influențează în decizia de a acorda sau nu ajutor altora. Vârsta unei persoane aflate la nevoie ne influențează de asemenea de gradul de generozitate. „Educația este cea mai bună provizie pentru bătrânețe” (Aristotel). Suntem mai dispuși să sărim în ajutorul unei femei decât al unui bărbat, al unei femei frumoase decât al unei femei cu un fizic banal sau al unei femei mai bine îmbrăcate decât al uneia cu o înfățișare neglijentă. Să faci o faptă bună este un act educativ. „Este evident că legea trebuie să legifereze educația, iar educația să fie publică”(Aristotel).

Când vine vorba de împlinirea dorințelor altora, ne ghidăm după o formulă simplă: cererea însoțită de motiv. E bine să nu uităm să dăm dovadă de educație, este foarte important. Să încercăm să devenim mai conștienți și să facem zilnic gesturi frumoase care ne vor îmbunătăți relațiile interpersonale. „Trebuie să mărturisim că pentru a petrece în mod demn timpul său liber, omul are nevoie de cunoștințe și de o educație specială”(Aristotel). Educația este imaginea ta văzută de alții – un portret al tău care poate fi estimat doar indirect, prin feedback sau prin modul în care oamenii reacționează între ei. „Valoarea educație, asemenea celei a aurului, este prețuită peste tot. Nimic nu-i mai frumos decât omul dotat și cu educație și cultură”(Epictet).

Societatea occidentală tinde să promoveze un comportament extravertit al elevilor. Îi favorizăm astfel pe elevii care sunt deschiși liberi în manifestări comportamentale și care se afirmă în plan social și dezaprobăm absența acestor trăsături. Elevii extravertiți au nevoie de multă stimulare și caută activ persoane cu opinii și idei influente. De exemplu, la o petrecere un copil încearcă să devină mai vorbăreț și mai receptiv. E bine educat din familie. Alt copil se comportă agresiv, latura socială iese la suprafață. E rău educat. Aceștia în atitudini pot genera fel de fel de probleme în anumite împrejurări. Unul devine neliniștit (ca și la școală!), altul se

manifestă pozitiv, în liniște. Unul tânjește să fie aproape de ceilalți, altul dimpotrivă, se simte în largul său atunci când interacționează cu alții.

Ca întotdeauna moderația reprezintă soluția, o comuniune între educația veche și cea nouă.

Bibliografie:

Himu Marinescu Maria, *Cugetări grecești*, Editura Albatros, București, 1981.

An Innovative Digital Platform - MeWe Space

Coordonatori:
Profesor limba engleza Olari Catalina, SCOALA GIMNAZIALA IRACLIE PORUMBESCU FRATAUTII NOI / SUCEAVA

MeWe Space is an innovative educational platfom implemented at Iraclie Porumbescu School as a follow-up of the Erasmus+ project *Diving into the Sea with MeWe Space* which was carrried out throughout 2017/2018 school year. The project involved three schools from Romania, Spain and Denmark and aimed to promote the culture of the sea (the North Sea, the Black Sea and the Mediterranean Sea) and bring it closer to the communities by developing motivational and meaningul practices. Pioneers in using the platform are a few schools from Denmark.

The implementation of the platform was performed with the help of the IT programmers from MeWe Company (Odense, Denmark) and a team of teachers from Rantzausminde Skole (Svendborg, Denmark) who coordinated the training activity of the Romanian teachers from “Iraclie Porumbescu “. All this was accomplished in several stages. First, a team of teachers from “Iraclie Porumbescu” attended training sessions in Odense and Svendborg, became acqainted with the software and watched demonstrative activities at the Danish school in order to be able to disseminate their knowledge to their colleagues in Romania . Then, the necessary adjustments to the IT lab were made in the Romanian school. The last stage consisted in training activities organised in Romania, being monitored by the Danish teachers and in the use of the platform during and after the project.

MeWe Space offers the possibility of collaborative work , being a common place in which all the content can be visualised and shared by many users at the same time. It is a virtual learning room that engages, motivates and improves the learning experience of the students by visual stimuli and it is an experience for the senses. It also introduces a modern way of learning, where students cand make their own presentations on three screens using sound and light in an immersive way. They have access

to the administrative tool which allows them to design and share productions made in Prezi, Keynote, Power Point, Google Slides, You Tube 360 and many other common software students and teacher are familiar with.

The platform is made of two sections: a common space where users can share their productions and an individual space for each school, which is also separated into sections for students and teachers, organised in common topics or school subjects. The access is made by username and password.

MeWe Space comes to meet the changes in the common core curriculum which lead to the introduction of Computer Science as a mandatory school subject in Romania, starting with 5th grade. Students can upload productions using different software platforms which need to be adjusted in order to be seen and shared. The viewers are overwhelmed by the vivid images and sounds and it gives the impression of being part of the story presented. It can also be used as background in school plays or role- play activities.

The teachers and students of "Iraclie Porumbescu" have been using MeWe Space in various activities such as presentations, videocalls with partner schools, schools plays, teaching activities or projects. Among them, we can list*:The world of Waters, Travelling through Europe, Thanksgiving Day, A day in My School Life.*

It is a helpful and engaging tool which makes learning process more attractive and meaningful, allowing students to develop and apply their skills in tasks in which they are actively involved.

ÎNVĂȚAREA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. înv. preșcolar. OLTEANU ALEXANDRA
Școala Gimnazială nr.1 Schitu Golești, Argeș

Învățarea online trebuie adaptata particularităților de vârstă si individuale ale educabililor .La vârstele mici acest proces este de cele mai multe ori ,dificil.

Software reprezintă „mulțimea de programe și informații existente în calculator", programe destinate să-l ajute pe utilizator la desfășurarea diverselor activități umane cum ar fi: conceperea de documente, colectarea și organizarea structurală a informațiilor, editare grafică/ imagini/ video, navigare și accesare servicii internet, proiectarea asistată de calculator. (Băduț, 2017, p. 87)

Un rol esențial privind dezvoltarea personalității copiilor cât și formarea cadrelor didactice competente îl are importanța folosirii instrumentelor digitale. Software educațional reprezintă

Platforma este un soft complex care permite gestionarea unui domeniu prin crearea ori editarea de lecții interactive sub forma unor jocuri educaționale, oferind mai multe tipuri de servicii, cum ar crearea unor clase, distribuirea unor materiale în format electronic, crearea unor lecții interactive utilizând tabla virtuală sau crearea unor legături permanente prin postarea temelor și acordarea feedbackului imediat, în scris sau vocal.

Utilizarea cu succes a acestui tip de tehnologie nu depinde doar de existența echipamentelor, a resurselor sau a conectivității la internet a acestora, ci și de competențele digitale ale profesorilor văzute ca fiind capacitatea unei persoane de a folosi tehnologia informației într-un context specific. De asemenea, reușita acțiunii educative are la bază calitatea interacțiunii dintre cadrul didactic și elev, preocuparea sa pentru nevoile acestuia, strategiile utilizate, centrarea activității sale pe interesele elevilor.

Integrarea eficientă a tehnologiei în curriculum solicită efort, timp, angajament fiind necesar ca educatorii să înțeleagă natura noilor tehnologii pentru a putea fi de ajutor copiilor în adaptarea la tehnologia în continuă dezvoltare. (Stan, 2016, p.220)

În procesul de management al conținuturilor didactice utilizate prin intermediul noilor tehnologii multimedia și a internetului, care fac posibilă atât partajarea la distanță a informațiilor, cât și colaborarea, o atenție deosebită se acordă calității materialului didactic, relevanței și atractivității acestuia, posibilități de personalizarea a conținuturilor didactice, de adaptare la nevoile de formare ale elevilor, precum și la contextul pedagogic specific.

Activitățile cu preșcolarii desfășurate în clasa virtuală presupune eforturi considerabile din partea tuturor celor implicați, dar mai ales de disponibilitatea părinților.

În educația preșcolarilor, utilizarea calculatorului permite transmiterea dar și asimilarea de noi cunoștințe într-un mod atractiv pentru copii. Copiii învață jucându-se, fiind puși în situația de găsi repede posibilități și de a lua decizii pentru rezolvarea problemelor.

„ *Școala viitorului trebuie să transforme obiectul educației în subiectul autoeducației, pe omul educat în omul care să se educe pe sine, instruire în autoinstruire"* opinia d-lui prof. Ioan Cerghit. (Laborator metodic 1-2, 2006, p.31)

Procesul activităților cu caracter instructiv- educativ din grădinița de copii este un proces de învățare, în cadrul căruia strategiile didactice sunt determinate de modul specific al preșcolarului de a percepe lumea. Un proces de învățare inițială de,, modelare sistemică, gradată, de comunicare în sistemul conexiunii inverse", unde finalitățile se proiectează în raport cu cerințele programei și cu posibilitățile reale ale grupului de preșcolari. (Voiculescu, 2003, p. 11) Activitățile din grădiniță sunt un exercițiu al capacității de învățare în măsura în care sunt adaptate particularităților și capacităților de învățare specifice vârstei. Prin cunoașterea amănunțită a psihologiei copilului și personalității fiecărui copil în parte, putem să organizăm o experiență de învățare în așa fel încât să-i înlesnească accesul în cunoaștere și să-i întărească capacitățile de însușire de noi cunoștințe, de constituire a unor deprinderi de muncă intelectuală esențială în acomodarea la activitatea școlară.

Diferențierea și individualizarea în procesul didactic sunt foarte importante.

Diferențierea învățării reprezintă „adaptarea activității la raportul conținutului, al formelor de organizare și al metodologiei didactice" la particularitățile copiilor, cum ar fi: capacitatea de învățare, ritm de învățare, motivație.

Bibliografie:

Albulescu, I. , Catalano, H. (2021). Procesul de instruire în mediul online. București: Editura Didactica Publishing House.

Băduț, M. (2017). Calculatorul în trei timpi- inițiere, utilizare, performanță, ed. a 5-a revizuită. Iași: Editura Polirom.

Beadle, P. (2020). Cum să predai- Strategii didactice. București: Editura Didactică Publishing House.

Bocoș, M- D. (2013). Instruirea interactivă. Iași: Polirom.

Bocoș, M-D., Răduț- Taciu, R., Stan, C. , Chiș, O., Andronache, D-C. (2016). Dicționar praxiologic de pedagogie vol. I A-D. Pitești: Editura Paralele 45.

Catalano, H. , Albulescu, I. (2020). Strategii didactice în contextul învățământului primar simultan- Ghidul profesorului din învățământul primar simultan. București, Editura Didactica Publishing House.

Ceobanu, C. , Cucoș, C. , Istrate, O. , Pânișoară, I -O. (2020). Educația digitală. Iași: Editura Polirom.

Ceobanu, C. (2016). Învățarea în mediul virtual- Ghid de utilizarea a calculatorului în educație. Iași: Editura Polirom.

Educația nonformală în școala românească

Prof. Olteanu Gigi Mirel

Liceul Tehnologic Turceni

Astăzi, educaţia se dezvoltă din ce în ce mai mult, iar diferitele forme educaţionale pot coexista și se pot complete reciproc pentru a crea un întreg funcțional. Cu siguranță că în acest domeniu este extrem de important ca schimbările să fie realizate unitar şi că, dincolo de orice clasificare conceptuală, trebuie să privim lucrurile ca pe un tot, care serveşte tinerilor, determinîndu-i să fie atrași de învăţare. Astfel, educația nonformală nu este folosită pentru a diminua rolul sau importanța educației formale, ea vine în completarea acesteia pentru a-i crește eficiența.

Astfel, tot mai multe procedee de educaţie nonformală încep să apară şi în sistemul educaţional autuhton. Inspirate de cele mai multe ori de Occident, acestea au fost create în încercarea de a-i susține pe elevi să înveţe mai repede şi mai uşor, lucruri mai utile decât se pot învăţa prin metodele clasice de predare. Privind în ansamblu acest nou concept, putem constata că învăţarea non-formală se face prin activități ludice, într-o atmosferă degajată şi plină de energie. În sistemul de învățământ din țara noastră, există tentative, cel puţin la nivel de programă, de a intersecta cele două tipuri de educaţie (formală și nonformală), prin adăugarea de materii precum "Joc şi mişcare", în învățământul primar. Din anul şcolar 2015-2016, în programa şcolară a ciclului primar, există o nouă disciplină – Joc şi mişcare. Ea poate fi privită ca o completare a materiei Educaţiei fizică, deoarece disciplina este introdusă în aria Educaţie fizică, sport şi sănătate şi își propune să completeze experienţele dobândite de elevi la această disciplină educaţie.

Principalele caracteristici care fac ca educația nonformală să fie atractivă sunt caracterul voluntar al acesteia și ideea că se bazează mai mult pe învățarea prin descoperire decât pe teorie. Chiar dacă are loc într-un mediu controlat, persoana alege să se implice, fără să aștepte în schimb recompense financiare sau recompense specifice educației tradiționale: note și calificative. Deși nu se aplică nici sancțiuni, cum ar fi absențele, scăderea notei la purtare și altele, există obiective clare de învățare, însă atingerea lor se desfășoară într-un alt mod decât acela al predării, care este metoda principală din instituțiile de învățământ de la noi.

Efectele majore pe care educația nonformală își propune să le aducă, sunt:

· ameliorarea calităţii actului educaţional şi a finalităților învăţării;

· sporirea interesului elevilor şi a cadrelor didactice de a se implica în activități educative curriculare, extraşcolare şi extracurriculare;

· înmulțirea inițiativelor adolescenților în dezvoltarea comunității şcolare/comunităţii;

· diminuarea numărului fenomenelor antisociale, a abandonului şi absenteismului şcolar;

· asigurarea şanselor egale de dezvoltare personală;

· stimularea creșterii resursei umane necesare dezvoltării societăţii;

Sunt cunoscute numeroase avantaje ale implicării în diferite organizații care se dedică educației nonformale. Unul dintre cele mai evidente este că apar numeroase oportunități care oferă perspective originale, noi experiențe și îți susțin astfel dezvoltarea personală. Într-o societate în care tehnologia avansează foarte repede şi datorită ei, de la cele mai fragede vârste, copiii au acces direct la informaţii mai mult sau mai puțin utile, educaţia trebuie să se orienteze din ce în ce mai mult către regăsirea legăturii cu natura. În mod inconștient, copiii tânjesc după această parte extreme de importantă a copilăriei pe care tehnologia le-a răpit-o. După mult timp în care toate eforturile profesorilor s-au concentrat pe aducerea copiilor în clasă pentru a se realiza actul educational, experții în educație sunt siliți să recunoască faptul că nu este cea mai potrivită formă de educaţie pentru aceste generații foarte inteligente care se plictisesc repede și au mereu nevoie de provocări. Este momentul cel mai potrivit să îi ducem pe elevi în afara pereților clasei pentru a se conecta cu natura, pentru a se redescoperi și pentru a trăi experiențe de învățare inedite.

Educaţia outdoor se potrivește cel mai bine cu cea nonformală, deoarece educaţia outdoor presupune implicarea voluntară, optimizează procesul de învăţare, se desfăşoară în contexte mereu noi eliminând monotonia, foloseşte modalități de lucru care încurajează implicarea şi participarea activă, are o structură şi o proiectare deschisă, procesul învăţării este orientat spre participant și se bazează pe experienţa participanţilor. Atât educaţia nonformală cât şi educaţia outdoor vin în completarea educației formale, iar tendinţa actuală este de sporire a importanței primelor două forme pentru a oferi elevilor oportunitatea unor experiențe de învățare valoroase și originale.

Uneori educaţia outdoor se identifică cu educaţia pentru mediu-ecologică. Chiar dacă asemănările dintre ele sunt clare (cele două se întâlnesc în aer liber și au un caracter creativ), educaţia outdoor nu înseamnă numai acest lucru. Valoarea acestui tip de educație vine din diversitatea activităților care se pot desfășura în afara sălii de clasă și din capacitatea sporită a elevilor de a se implica în aceste activități care elimină total monotonia orelor desfășurate în mod traditional la clasă.

Așadar educația outdoor este o alternativă viabilă și potrivită pentru învățământul românesc ce aduce, pe lângă rezultate îmbunătățite la numeroase obiecte de studiu, avantaje multiple elevului: creșterea stimei de sine, creșterea empatiei și a dorinței de a lucra în echipă și comuniunea cu natura care este o ancoră puternică a personalității oricărui individ.

ACTIVITĂȚILE DE EDUCAREA LIMBAJULUI

ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Înv. Preşcolar: Olteanu-Rotaru Adelina-Marta

Grădiniţa Nr. 71, Sector 3

Învăţământul preşcolar reprezintă prima formă de instruire şi educare organizată, metodic şi competentă, de asemenea constituie prima formă de socializare a copilului. Copilul de trei ani se confruntă pentru prima oară cu greutatea adaptării într-un mediu nou, la viaţa colectivă. Aici apare începutul socializării copilului în grădiniţă, diversificarea relaţiilor interumane, relaţii copil- copii, copil-adult, apoi se continuă în ciclul primar. Noile relaţii pretind dezvoltarea capacităţii de comunicare verbală şi nonverbală, dar şi formarea unor deprinderi de comportare civilizată, simultan cu aprofundarea conştiinţei de sine. Percepţia realităţii se realizează emoţional şi stimulează imaginaţia iar dezvoltarea capacităţilor senzoriale şi perceptive se configurează prin reprezentările memoriei şi ale imaginaţiei.

În grădiniţă copiii au posibilitatea să se manifeste activ, uneori dirijaţi de către cadrul didactic. În cadrul activităţilor desfăşurate în grădiniţă, activităţi de dezvoltare personală, activităţi liber alese, activităţi pe domeniile experenţiale preşcolarii dobândesc achiziţii cognitive, îşi formează deprinderea de a acţiona la comandă, de a crea relaţii cu colegii de grupă dar şi cu educatoarea, îşi dezvoltă potenţialul de a comunica verbal şi nonverbal, îşi formează deprinderi intelectuale şi motrice.

Potrivit studiilor de specialitate, specificul activităţilor de educarea limbajului desfăşurate în grădiniţa de copii este determinat de trei factori principali:

- idealul educaţional;
- particularităţile de vârstă ale preşcolarilor;
- caracteristicile limbajului.

În curriculum-ul preşcolar, idealul educaţional reprezintă prototipul pe care se bazează formarea copilului în procesul educaţiei şi deţine următoarele obiective:

- dezvoltarea preşcolarilor prin valorifacarea potenţialului fizic şi psihic în funcţie de ritmul propriu al copilului, de nevoile afective şi de activitatea sa fundamentală-jocul;
- dezvoltarea capacităţii preşcolarului de a relaţiona cu ceilalţi copii sau adulţi, de a interacţioana cu mediul, de a explora, experimenta;

- stimularea preşcolarului pentru dobândirea cunoştinţelor, aptitudinilor necesare activităţii viitoare în ciclul primar, ulterior, în societate.

Activităţile desfăşurate în învăţământul preşcolar permit extinderea orizontului cognitiv şi afectiv al preşcolarului în următoarele direcţii:

- *dezvoltarea capacităţilor senzoriale şi perceptive*, care se compune prin reprezentările memoriei şi ale imaginaţiei;
- *cunoaşterea, înţelegerea realităţii se realizează emoţional* şi, astfel se stimulează imaginaţia;
- *interesul preşcolarului este de a relaţiona cu ceilalţi*, cu mediul natural şi social, devine interesat de acţiunile adulţilor, îi imită, interpretează comportamnetele acestora, participă la activităţiile lor;
- *progresele în plan senzorial-perceptiv* însoţeşte dezvoltarea motricităţii, creşterii atenţiei de la 5-7 minute la preşcolarul mic, iar la preşcolarul mare în joc de la 20 minute la 45 minute, vizionări de diafilme, filme, teatru sau audiţii, etc.
- *afirmarea personalităţii şi conduita verbală* fac progrese prin dezvoltarea capacităţii de exprimare verbală:
    - măreşte volumul vabularului activ;
    - aplică însuşirea structurii gramaticale a limbii;
    - exprimă intens limbajul situaţional.

Activităţile de educarea limbajului în grădiniţă dezvoltă abilităţi de comunicare ce contribuie la citi-scrisului în clasa I. Limbajul este esenţial şi are rolul unui instrument activ, dinamic şi deosebit de complex al relaţiilor preşcolarului cu cei din jurul său, dar poate fi în acelaşi timp, un instrument de organizare a activităţilor psihice. Grădiniţa are un rol hotărâtor în acumularea experienţei adaptative şi a achiziţiilor cognitive şi afective care vor uşura rezolvarea problemelor adaptării şcolare şi ale învăţării în ciclul primar. În clasa I şcoalarul mic aprofundează conştiinţa de sine construită în grădiniţă, se integrează într-o nouă structură socială, având ca scop interesul profesional şi randamentul şcolar, care-i deschide noi orizonturi cognitive şi afective.

BIBLIOGRAFIE:

1.BIZDUNĂ M., MOLAN V., *Didactica Limbii şi Literaturii Române*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti, 2006;
2.BRATU, BIANCA, *Preşcolarul şi literatura*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1979.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Onea Elena Ancuța

Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”

Conținutul este baza prin care activitățile de învățare sunt legate între ele; el corelează cu obiectivele generale și trebuie să corespundă atât principiilor logicii domeniului de referință cât și principiilor logicii didactice. Importanța conținuturilor se poate demonstra prin faptul că întotdeauna când se modernizează sistemul de învățământ primele modificări apar la nivelul conținuturilor care trebuie să țină pasul cu progresul din diverse domenii, cu nevoile societății contemporane, cu progresele din psihopedagogie.

Domeniile și sursele conținuturilor procesului de învățământ sunt: cultura și arta, știința și tehnologia, problematica lumii contemporane, evoluțiile social politice.

Cultura și arta reprezintă o sursă tradițională a conținuturilor. Valorile aparținând culturii și artei își aduc un aport deosebit în formarea unor atitudini, convingeri, sentimente și toate aceste achiziții de natură afectivă au la rândul lor un impact deosebit asupra dezvoltării armonioase și echilibrate a personalității elevilor.

Problematica lumii contemporane este o sursă importantă a conținuturilor datorită complexității pe care o etalează și caracterului său global. Conține mai multe subcategorii: protejarea mediului înconjurător, reducerea decalajelor existente între statele lumii, combaterea analfabetismuli, combaterea războiului și apărarea păcii, combaterea terorismului, rasismului, antisemitismului.

Selecția conținuturilor procesului de învățământ trebuie făcută pentru ca în final conținuturile selecționate să aibă un nivel ridicat de relevanță, să fie adecvate elevilor, în sensul de a fi ușor asimilate, înțelese și aplicate în diverse contexte de instruire, al practicii. Criteriile relevante pentru selecția conținuturilor procesului de învățământ: selecționarea conținuturilor după criterii de natură filozofică, selecționarea conținuturilor după criterii de natură științifică, selecționarea conținuturilor după criterii de natură socială, selecționarea conținuturilor după criterii de natură psihologică, selecționarea conținuturilor după criterii de natură economică, selecționarea conținuturilor după criterii de natură pedagogică.

Modalitățile de organizare a conținuturilor procesului de învățământ:

-Modalitatea de tip monodisciplinar sau academic este una tradițională, compartimentează domeniile de cunoaștere pe obiecte sau discipline astfel încât fiecare domeniu de cunoaștere este reprezentat de o disciplină școlară care intră în structura curriculum-ului școlar. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care-i poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

-Modalitatea de tip interdisciplinar reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, abordare care implică transferuri de cunoştinţe, concepte, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reală. Organizarea interdisciplinară a conţinuturilor constituie o dominantă a politicilor educaţionale, fiind o caracteristică a epocii noastre.

-Modalitatea de tip pluridisciplinar constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici, teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

-Modalitatea de tip transdisciplinar presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie, inovaţie).

Organizarea modulară a conţinuturilor a apărut ca răspuns la nevoia de perfecţionare, formare sau reorientare profesională. Proiectarea conţinuturilor în acest mod ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa acestei organizări este deosebită din perspectiva educaţiei permanente deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare-învăţare (transmiterea şi asimilarea lui). Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în

acțiunea de evaluare a performanțelor învățării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu școlarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Deși conținuturile procesului de învățământ sunt concretizate în planuri, programe și manuale care impun profesorului o normativitate evidentă, profesorul își poate manifesta originalitatea mai întâi în legătură cu felul sau maniera în care se raportează la programele școlare, iar după aceea în legătură cu modalitățile de predare efectivă a conținuturilor și informațiilor care fac obiectul activității de instruire-învățare.

Bibliografie:

-Panțuru Stan, Niculescu Mariana Rodica, Voinea Mihaela, Honcz Cristina, *Teoria și metodologia curriculum-ului.Aspecte de mamagement al curriculum-ului*, Brașov, 2008;

- Cucoș Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, , Iași, 2006.

CULTIVAREA CREATIVITĂŢII ÎN ÎNVĂŢĂMÂNT

Onofrei Carmen
Şcoala Gimnazială Nr. 17 Botoşani

Copilul creativ este unul curios din fire, curajos în convingeri şi are o judecată independentă şi permanent cercetează tot ceea ce îl înconjoară. Este intuitiv, nu acceptă lucrurile numai în baza a ceea ce i se spune şi se implică activ la toate sarcinile primite la şcoală sau acasă. În tot ceea ce face manifestă dorinţă, dăruire şi are capacitatea de a se concentra timp îndelungat asupra unei sarcini de lucru. Are capacitate de prelucrare rapidă a materialului, posibilitatea restructurării personale a datelor, preferinţă pentru complexitate, disponibilitate în asumarea riscului şi multă indiferenţă faţă de impresia pe care o produce profesorilor, colegilor, nonconformism intelectual.

În lucrările sale, Teresa Amabile, subliniază că motivaţia intrinsecă este catalizatorul central în actul de creaţie, copilul realizând o activitate pentru că îi place, este interesantă, generatoare de bucurie şi succes, verigă ce poate fi exploatată cu mare eficienţă în stimularea potenţialului creativ.

Creativitatea este proprie fiecărui copil, conturându-se treptat pe măsura dezvoltării ontogenetice. Prin observaţii curente profesorul poate să identifice copii cu potenţial creativ şi să creeze premisele necesare promovării creativităţii acestora. Trebuie să laude elevul atunci când constată că gândirea creativă şi învăţarea sunt din proprie iniţiativă. Elevii trebuie încurajaţi să abordeze variat problemele, să dobândească o gândire independentă, fără sprijinul grupului din care face parte şi să descopere noi moduri de rezolvare a unor probleme şi posibilitatea de a critica constructiv. În orele de limba şi literatura română este recomandat să încurajăm copiii în rezolvările euristice, pe bază de imaginaţie şi fantezie, fără însă a le neglija pe cele raţionale, algoritmice. Blocajele trebuie înlăturate, iar tehnologia didactică utilizată în procesul didactic să se concentreze asupra procesului de creaţie şi nicidecum pe cea a produsului său.

După Torrance, premisele învăţării creative sunt:

a) *iniţiativa proprie* –copilul trebuie stimulat şi încurajat să aibă iniţiativa de gândire independentă, pentru că prin exerciţiu acesta va învăţa să gândească creativ, să

manifeste uimire, curiozitate, formulare de întrebări şi răspunsuri.

.

b) *învăţarea independentă* – studiile efectuate de către specialişti au demonstrat că elevii care sunt implicaţi şi stimulaţi în afara orelor de curs să citească şi să scrie vor învăţa mai mult şi cu mai mare plăcere.
c) *necesitatea revizuirii conceptului de maturizare specifică unei activităţi* – elevii nu trebuie opriţi de la anumite activităţi, chiar dacă acestea nu sunt pe măsura vârstei cu recomandarea să nu constituie anumite pericole pentru copii;
d) *încrederea în sine*: micul şcolar trebuie sprijinit de către profesor să conştientizeze ce potenţial are şi despre posibilităţile de care dispune de a se manifesta creativ;
e) interacţiunea cu mediul: dacă cei aflaţi în preajma copilului nu reacţionează la manifestările creative aceasta încetează să mai fie creativ.

Noi, cadrele didactice, avem nobila misiune de a învăţa copiii cum să înveţe, să încurajăm abordarea creativă. De asemenea, trebuie să stimulăm la elevi folosirea talentelor şi a deprinderilor individuale, libertatea de exprimare a cunoştinţelor, gândurilor şi faptelor. Să folosim în activitatea didactică o paletă diversificată de metode şi procedee didactice care să exerseze gândirea elevilor pe linia creativităţii, flexibilităţii, inventivităţii, cum ar fi: brainstorming, sinectica, învăţarea prin descoperire, algoritmizarea, activitatea colaborativă, cubul, ciorchinele, eseul de cinci minute etc.

Disciplina de învăţământ **matematica** îşi aduce o contribuţie importantă alături de celelalte discipline la formarea micului şcolar pentru o activitate intelectuală utilă. Aplicarea în practică a cunoştinţelor de matematică contribuie la formarea micului şcolar pentru o activitate socială şi intelectuală necesară în viaţă. Compunerea şi rezolvarea de probleme este modalitatea prin care se formează priceperi şi deprinderi de aplicare a cunoştinţelor de matematică în practică. Rezolvarea de probleme contribuie la dezvoltarea gândirii creatoare, nu prin numărul de probleme rezolvate, ci de gradul de implicare a elevului în respectiva

activitate şi de efortul de gândire depus. În rezolvarea unei probleme trebuie să acordăm atenţie analizei profunde a conţinutului, a datelor problemei, a relaţiilor dintre acestea, care conduc la aflarea valorii numerice necunoscute.

BIBLIOGRAFIE

1. Bonchiş, E. (2004). Psihologia copilului. Editura Universităţii din Oradea, Oradea.
2. Cerghit, I. (1976). Metode de învățământ. E.D.P, București.
3. Cerghit I. (1980). Metode de învăţământ. E.D.P, Bucureşti.
4. Cerghit, I. Neacșu, I., Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I., O., (2001).– Prelegeri pedagogice. Editura Polirom, Iași.
5. Cosmovici, A. (2005). Psihopedagogie. Editura Polirom, Iaşi.

MODALITĂȚI SPECIFICE DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN STRUCTURA CURRICULUM-ULUI PREȘCOLAR

Profesor Mădălina Onofrei
Grădinița Electromagnetica, București

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care-i poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea presupune existenţa unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, informaţii sau metode din mai multe domenii, în scopul evidenţierii caracteristicilor comune ale acestora. Riscul principal al acestei abordări constă în supraîncărcarea programelor şi a manualelor şcolare şi volumul mare de informaţii redundante.

Pluridisciplinaritatea constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici, teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie, inovaţie).

Comparativ cu aceste abordări, *interdisciplinaritatea* reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, abordare care implică transferuri de cunoştinţe, concepte, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reală. Organizarea interdisciplinară a conţinuturilor constituie o dominantă a politicilor educaţionale,

fiind o caracteristică a epocii noastre. Concret, se pot delimita câteva tipuri de demersuri interdisciplinare (C. Creţu)

- interdisciplinaritate ca transfer din domenii învecinate (ex. psihologie şi pedagogie, istorie şi geografie, biologie, chimie şi fizică);
- interdisciplinaritate prin problematica abordată (teme cum ar fi Omul, Cunoaşterea, Creaţia);
- interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoaştere sau de cercetare (ex. metoda analizei statistice a datelor, metode analizei istorice);
- interdisciplinaritatea ca transfer de concepte (valorificarea semnificaţiilor şi valenţelor unui concept în domenii diferite de cunoaştere).

Organizarea modulară a conţinuturilor a apărut ca răspuns la nevoia de perfecţionare, formare sau reorientare profesională. Proiectarea conţinuturilor în moduli didactici ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale (D`Hainaut) ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa aceste organizări este deosebită din perspectiva educaţiei permanente deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare-învăţare (transmiterea şi asimilarea lui). Modalităţile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi (C. Creţu)

- integrarea în jurul unui pol ştiinţific, practic, personal sau social
- integrarea în jurul unei singure discipline
- integrarea în jurul unor activităţi fundamentale (creaţie, construcţie, cercetare); integrarea printr-un ansamblu flexibil de lecţii, fiecare dintre ele fiind concepută printr-o schemă integrativă de tipul
- noţiunile esenţiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluţionare.

Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate,

predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu preșcolarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. In ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată*, iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică.

Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învatate de la un domeniu la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Priectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum înțelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relația timp-transformare etc., analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă straină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea.*** Este soluția de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care

dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

Bibliografie :

- Cucoș.C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006
- Crețu, C., Psihopedagogia succesului, Editura Polirom, Iași,1997
- D'Hainaut (coord.), Programe de învățământ și educația permanentă, EDP, București, 1981
- TOMSA GH., OPRESCU N., Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare, V& I Integral, București, 2007

OPRA LEVENTE, LICEUL TEHNOLOGIC „GÁBOR ÁRON" VLĂHIȚA, JUD. HARGHITA

A tanulás három dimenzióját – a formális, nemformális és informális tanulást – a környezet, a szervezettség, a célorientáltság, a szándékoltság, valamint a kvalifikáció mentén differenciálhatjuk. A formális tanulás esetében a tanulás céljára létrehozott intézményben (iskolában) szervezett módon, kötött keretek között valósul meg a tanulás, a résztvevő tudatosan, tanulási céllal vesz részt a tanulási folyamatban, az eredmény formálisan dokumentált, azaz valamilyen végzettség megszerzéséhez vezet. Nemformális tanulás esetén az ismeretelsajátítás, kompetenciafejlesztés nem deklaráltan tanulás céljára létrehozott intézményben folyik, a tanulás keretei rugalmasak, és bár a tanulási folyamat szervezetten és tudatosan valósul meg, az eredmény nem dokumentált formálisan. A tanulás fogalomkörén szinte teljesen kívül marad az informális tanulás, amely az ismeretszerzés legősibb formájaként életünk természetes velejárója, mindennapi tevékenységeink során, a környezetből érkező ingerek alapján történő fejlődés.

A nemformális és az informális tanulási színtér rendkívül sokszínű platformot kínál a tanulásra, úgymint kulturális programok, munkahelyi tréningek, egyházi programok, szakkörök, hobby- és sporttevékenységek, rendezvények, kirándulások, témahetek, tanulmányi versenyek, tehetséggondozás, tanulói és oktatói külföldi mobilitás, önkéntes munka, cserkészet, tanfolyamok, tréningek, konferenciák, szakkollégiumok, klubok, YouTube, Facebook, Instagram, Instructables, Netflix, Reddit, GitHub, Coursera, stb. A nemformális és informális tanulás jellegzetessége és különleges értéke, hogy rugalmas, kreatív, igénybe vehet bármilyen keretet. A tanulás módszerei és a tanulói tevékenységek értékelési technikái eltérnek a formális tanulás során alkalmazott metodikától. A nemformális tanulás érdeklődésre, valós élet- vagy munkatevékenységekre épül, tanuló- és tanulás központú, célja a tanulás ösztönzése, az egyéni tanulási utak, a bevonódáson alapuló személyre szabott fejlesztés támogatása. A közösen végzett munka eredményeinek, az egyéni képességekhez mért feladatok megoldásának sikere elkötelezetté teheti az érintetteket a tanulás egyéb formái iránt, valamint megnyithatja az utat a formális tanuláshoz is. Szintén lényeges, hogy nemformális környezetben az iskolai keretek között direkt módszerekkel nem vagy csak korlátozottan fejleszthető, ugyanakkor a gazdasági, technológiai, környezeti változásokhoz való eredményes alkalmazkodáshoz nélkülözhetetlen transzverzális, globális, digitális, kulturális, társas és személyes kompetenciák fejlesztése is eredményesen megvalósulhat.

A nemformális és informális tanulás témaköre 2000-ben, a Memorandum az egész életen át tartó tanulásról című stratégiai dokumentummal került az európai oktatáspolitikai diskurzus fókuszába.

Azóta számtalan európai stratégia és ajánlás hangsúlyozza a formális oktatáson és képzésen kívül szerzett tanulási eredmények értékelésének és elismerésének jelentőségét és szükségességét. Az Európai Unió Tanácsa 2012. december 20-i ajánlásában arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre nemzeti rendszereket a nemformális és az informális tanulási eredmények elismerésére annak érdekében, hogy az egyének a formális képzésen kívül szerzett ismereteik, készségeik és kompetenciáik alapján teljes körű vagy részleges minősítést kaphassanak.

A két rendszernek nemcsak egymást kiegészítőnek, de módszertanilag átjárhatónak is kell lennie a legjobb tanulási eredményekért és élményekért. A lényeg a két rendszer közös célja: a cél, hogy a tanulás segítse az eligazodást a világban, kortól és struktúrától függetlenül. Eligazodni az egyre komplexebb és villámgyorsan fejlődő világban, képessé tenni a tanulásra, a változásra, a változás tanulására – ehhez keresünk folyamatosan eszközöket és módszereket elkötelezett közösségünkben. Hogy mitől lesz egy tanulási folyamat részvételre ösztönző? Ezek a legfontosabb hozzávalók:

- Kíváncsiság gondozása
- Védett tanulási környezet
- Partnerség
- Tapasztalati tanulás
- Bevonódás, játékosság
- Önkéntesség

A kíváncsiság életben tartása, gondozása nem tud kialakulni vagy fennmaradni az érdeklődés. Alapos átgondolást igényel, hogy melyek azok a pontok, módszerek a folyamatban, amelyek teret adnak a kíváncsiságnak, hol tudjuk a témát megtartva követni a tanulók kíváncsiságának irányát, és emiatt néha akár hirtelen újratervezésre is szükség lehet. Támogathatja a kíváncsi attitűdöt például a kérdezés kultúrájának erősítése – ezzel kapcsolatban sok módszer elérhető –, és kiemelném még a tanulási igények, szükségletek megfogalmazásának fontosságát, melyek jelzik a képző/tanár/ facilitátor felé a kíváncsiság irányát, területeit.

Partnerség – meggyőződésem szerint minden más alapja a tanulási folyamatban. A tanulást támogató személy attitűdje itt igazán a lényeg. Hogyan tekintek magamra és a tanulási folyamatban résztvevőre? Kinél van az autoritás, a döntés, a hatalom? A folyamatot irányítom vagy az embert? Támogatom vagy irányítom? Én minden folyamatban alapvetően törekszem arra, hogy a tanulásban résztvevők partnerként érezzék magukat, nem pedig a folyamat elszenvedő alanyának. Ez a fajta együttműködés és partneri kapcsolat gyakorlatilag bármilyen célcsoporttal megvalósítható.

Titkos kérdés: igazából többnek érzem magam a tanulóknál? Szorosan kötődik az előző ponthoz a védett tanulási környezet témája, melynek egyszerre lehet alapja és következménye az együttműködő partnerség. A csoportban a tanulást támogató személy iránt kialakuló bizalom jó esetben egyfajta tanulási atmoszférát, buborékot hoz létre, melyben megengedett, sőt bátorított a hibázás, illetve az elakadás, nem értés kifejezése. Ez a közeg a csoportot nem csupán tanulókként, de a tudás, gondolatok forrásaként kezeli, ahol a csoporttagok és a tanulást támogató személy kölcsönösen tanulnak egymástól. Ennek sikere ismét nagyban függ a képző/tanár/facilitátor attitűdjétől.

Tapasztalati tanulás – nem mindenben, nem állandóan, az egyensúlyra törekedve. Időt és energiát igényel a tanulást támogató személytől, viszont tervezhető, és szinte garantált a tanulás sikere, ha megfelelően alkalmazzuk. Tulajdonképpen kisebb-nagyobb kísérletek, tapasztalatok illusztrációként való használatáról beszélünk, melyek a kognitív és emocionális funkciókat kombinálva hoznak létre tanulási lehetőséget. A kihagyhatatlan elem a tapasztalathoz kapcsolódó reflexió, melynek során a megélt tapasztalatokat a tudatos tanulási szintre emeljük. Ne gondoljunk feltétlenül több órát igénybe vevő nagy gyakorlatokra (bár ezek is kiválóak, ha passzolnak a tanulási célokhoz), a lényeg a megélés, az élmény: ha jobbkezesként bal kézzel kell leírnom a nevem, máris van egy egyszerű élményem arról, hogy mivel jár egy preferencia, és saját tapasztalatom alapján könnyebben meg is jegyzem az élményhez kapcsolódó következtetéseket.

Mindenki tudja, hogy a játékos, fantáziadús elemek feldobnak egy tanulási folyamatot, élvezetessé teszik azt. Ami itt fontos, az inkább az egyensúly: a játék, fantázia legyen eszköz, nem pedig cél. „A játék nem játék!”, vagyis mindig a tanulási célhoz rendelve és arányosan kell tervezni a játékos gyakorlatokat, reflektálva az élményekre.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

- Farkas Éva (2014): A rejtett tudás. A nemformális környezetben szerzett tanulási eredmények hitelesítése. SZTE JGYPK FI, Szeged. mek.oszk.hu/16200/16217/16217.pdf
- Váczy Zsuzsa (2012): Fejlesztési lehetőségek nemformális tanulási környezetben. Könyv és nevelés, 1. szám. 27-42. p. folyoiratok.ofi.hu/konyv-es-neveles/fejlesztesi-lehetosegek-nem-formalis-tanulasi-kornyezetben

Educația este cea mai puternică armă pentru a schimba lumea

Profesor învățământ preșcolar Opran Simona

Grădinița cu PP „Căsuța Fermecată” Craiova

"**Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea**"Sau" educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății "sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor.

Dar Mandela sau Washington Carver nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Gânditori, președinți, filosofi și minți strălucite precum Eisntein, Kennedy sau Aristotel, de-a lungul istoriei omenirii, vorbesc, de asemenea, despre importanța deschiderii minții către cunoaștere pentru a fi mai liberă.

De ce educație

De ce reflectăm raportul UNESCO? Acest dosar nu este doar important să cunoaștem starea educației copiilor în întreaga lume, ci și un loc de muncă important care să reflecte **aspecte pe care trebuie să le conțină formarea pentru a fi adaptabile realității și a servi copilului**:

- Potrivit raportului, datele se reflectă deoarece mamele care nu au primit niciun fel de formare și cunoștințe prezintă un risc crescut de deces ca rezultat al nașterii.
- Țările cu cea mai mare educație în rândul populației au redus numărul deceselor cauzate de copii, mai ales datorită prevenirii.
- **Mamele cu un nivel de educație mai mare ating o rată de supraviețuire mai mare pentru copiii lor**.
- Alimentația copiilor se îmbunătățește datorită formării mai mari a mamelor.
- **Societățile cele mai educate și instruite au salarii mai mici între bărbați și femei**.
- Nivelul educațional al mamei reflectă posibilitățile de a se căsători la o vârstă mai mică sau mai mică.
- **Societățile cu cel mai înalt nivel educațional sunt mai tolerante**.
- Educația echitabilă arată că prosperitatea națională este mai mare și mai accelerată.
- Preocuparea pentru mediul înconjurător este, de asemenea, mai mare în societățile cu un nivel de educație superior.

De ce este atât de important să educăm?

După cum putem vedea în raportul UNESCO, **educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului**. Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare.

dar **Educația nu se poate opri la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice**. În plus, trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Trebuie să implice empatie, solidaritate, generozitate, bunătate, iubire, libertate, fericire etc

Trebuie să fim conștienți de faptul că pe această navă numită planeta Pământ suntem cu toții la bord. A face lumea mai educată, mai educată, mai înțeleaptă și mai dreaptă este sarcina fiecăruia dintre noi. Prin urmare, importanța unei educații egalitare și amabile, care ne invită să gândim, să înțelegem, să facem judecăți critice și să fim mai empatici și mai înțelepți.

Educaţia copiilor şi a tinerilor este o misiune delicată la care trebuie să participe cu eforturi susţinute atât şcoala, cât şi familia; cu alte cuvinte, educaţia se formează într -un mediu mai puţin formal cum este familia, iar apoi se continuă în mediul instituţionalizat cum este şcoala .

Rolul educaţiei în societate se referă la un comportament etic acceptat de aceasta, dar şi la însuşirea unor cunoştinţe teoretice. În partea a doua vorbim despre o persoană care are o educaţie bună, posedă un set important de noţiuni teoretice, este educat prin formarea profesională şi printr - o cultură generală impresionantă.

Menirea activităţii profesionale şi a şcolii constă în a provoca în conştiinţa celui ce trebuie educat nevoia educaţiei în viaţa lui. Pregătirea elevilor pentru învăţare continuă şi extinderea autoeducaţiei la întreaga viaţă constituie argumente puternice pentru deschiderea şcolii faţă de experienţele trăite de elevi în afara şcolii şi pentru articularea educaţiei.

Bibliografie:

1.Elena Dimitriu-Tiron,“Dimensiunile Educatiei Contemporane”, Institutul European, Iași, 2005

2.Al.Soitu, “Pedagogia Comunicarii”, Edit.Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2000

3.G.Vaideanu, “Pedagogie”,Ghid pentru profesori, Edit.Universitatii “Al.I.Cuza”,Iasi, 1986

4.Edgar,Faure,”A invata sa fii”,Edit. Didactica si Pedagogica,București,1974

5.Cucos,Constantin,”Pedagogie”,Edit. Polirom, Iași,1996

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PRIVIND ABORDAREA INTEGRATĂ A ACTIVITĂŢILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE DIN EDUCAŢIA TIMPURIE

Prof. Oprea Lidia-Oana

Grădiniţa cu Program Prelungit „Lumea Florilor”, Năvodari

" Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile." - Pestalozzi

Pornind de la acest îndemn, trebuie să-i învăţăm pe copii să învingă dificultăţile prin intervenţii reale, posibile, să-i situăm în dialog cu mediul său să-i facem să-şi exerseze capacitatea de a opta şi de a decide.

Şi ce alt loc mai potrivit decât grădiniţa putem găsi pentru îndeplinirea acestui scop nobil? Aici, departe de forfotă şi apăsarea cotidianului, copilul intră într-un mediu cald, protector şi stimulativ, un mediu pe care îl putem asemui unei cărţi cu poveşti în care literatură, muzica, artele plastice, natura, mişcarea, socialul sunt într-un permanent dialog între ele şi, implicit, cu copilul.

Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţă de copii prefigurează două mari tendinţe de schimbare în interiorul sistemului preşcolar, în acord cu prevederile programului educaţional care porneşte de la ideea necesităţii îmbunătăţirii calităţii educaţiei la vârstele timpurii, pentru a putea răspunde exigenţelor copilului preşcolar de astăzi. Tendinţele vizează crearea unui mediu educaţional adecvat, în vederea stimulării continue a învăţării spontane a copilului şi pentru introducerea acestuia în ambianţa culturală a spaţiului căruia îi aparţine.

De asemenea, noua programă a accentuat ideea de folosire a contextului ludic şi a învăţării active în stimularea rutei individuale a învăţării, fapt pentru care a propus o abordare educaţională diferită. Abordarea educaţională propusă de programa preşcolară se orientează asupra folosirii metodei proiectelor tematice de grup, selectate, proiectate şi elaborate cu ajutorul copilului şi în care brainstorming-ul, lucrul în echipă şi acţiunea directă a copilului cu mediul sunt mijloacele de bază ale procesului de predare-invatare.

Integrarea curriculară în grădiniţă

Literatura pedagogică actuală descrie integrarea curriculară drept o *modalitate inovatoare de proiectare* a curriculum-ului, care presupune sintetizarea şi organizarea didactică a conţinuturilor din domenii diferite ale cunoaşterii, astfel încât să se asigure achiziţia de către copii a unei imagini coerente, unitare despre lumea reală. Termenul „curriculum integrat”, aşa cum este definit de diverşi autori sugerează în primul rând corelarea conţinuturilor, însă acest demers necesită o abordare curriculară în care punctul de pornire este cel mai adesea finalitatea/finalităţile urmărite, în funcţie de care sunt alese toate celelalte componente ale procesului instructiv - formativ.

În practica educaţională recomandarea proiectării integrate a curriculum-ului este considerată o provocare pe care învăţământul preşcolar şi-a asumat-o atât la nivelul proiectării documentelor curriculare cât şi la nivelul micropedagogic, al practicii zilnice. Documentele curriculare care organizează activitatea educaţională în învăţământul preşcolar asigură un cadru normativ care susţine din plin abordarea integrată a curriculum-ului.

Structurarea flexibilă a conţinuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conţinuturi pe care să le ofere copiilor şi o autonomie sensibil egală în privinţa metodologiei de propunere a acestor conţinuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităţilor cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punct de plecare pe tot parcursul procesului de instruire şi formare şi, în final, în acţiunea de evaluare a performanţelor învăţării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme şi încurajarea utilizării metodei proiectelor în activităţile didactice cu preşcolarii sunt iniţiative ce explicitează şi facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Valenţe formative şi provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii şi solidarităţii cunoştinţelor dobândite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai uşor relaţiile dintre idei şi concepte, dintre temele abordate în şcoală şi cele din afara ei; baza integrată a cunoaşterii conduce la o mai rapidă reactivare a informaţiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relaţiilor interpersonale integrarea curriculară şi, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea şi rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicariii" şi o perfecţionare implicită a modurilor de grupare; elevii devin mai angajaţi şi mai responsabili în procesul învăţării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. În ce priveşte rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informaţii.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în acelaşi timp conştienţi de probemele complexe pe care un atare demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonări corecte între temele abordate din perspectiva integrată şi temele abordate clasic; stabilirea modalităţilor de evaluare a performanţelor individuale, mai ales în situaţia învăţării prin cooperare, acomodarea corectă a proiectelor şi abordării pe teme într-o schemă orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare şi monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *temă studiată,* iar detalierea experienţelor de învăţare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevăzute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experienţele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică. Având în vedere finalităţile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conţinuturile ce se înscriu în sfera temei centrale şi care pot contribui la atingerea finalităţilor.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalităţi de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor şi prin specificul integrat, aceste finalităţi se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectării este aplicabil pentru finalităţile urmărite pentru perioade mai indelulgate de timp şi este foarte potrivit pentru proiectarea intervenţiei educaţionale diferenţiate şi individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvenţiale:*** în acest model, cunoştinţele de aceeaşi sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală:deşi adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achiziţiilor învăţate de la un domenii la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebările, sarcinile de lucru formulate. Proiectarea pe teme, o cerinţă de actualitate în învăţământul preşcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum intelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relaţia timp-transformare etc., analiza structurilor şi compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opţionale utilizând o limbă străină:educarea caracterului, conţinutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în reţea.*** Este soluţia de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-actiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii op teaza pentru o reţea de teme şi resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central şi cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare şi vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilităţile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în reţea impune cel puţin două nivele de planificare: constituirea unei hărţi tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse şi desfăşurarea pe categorii şi tipuri de activităţi a conţinuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaştere (eventual opţional) în jurul căruia, pentru realizarea unor odiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveştilor" în care dezvoltarea

deprinderilor de comuncare şi alte finalităţi se îndeplinesc prin exploatarea conţinutului poveştilor din perspectivă mai multor categorii de activităţi prevăzute în planul de învăţământ.

Sugestii de planificare a activităţilor instructiv-educative

Procesul instructiv-educativ desfăşurat în grădiniţă permite fiecărei educatoare, sau echipe de educatoare, punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin activităţi educative cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.

Se impune, aşadar că procesul educaţional să fie creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor.

Educatoarea, managerul întregului proces didactic, are libertatea de a alege - singură ori în echipă, tipul de abordare a activităţilor cu preşcolarii, în funcţie de strategiile pe care le stăpâneşte.

În activităţile integrate accentul vă cădea pe acţiunile de grup şi nu pe cele cu întreaga clasă, în care o idee transcede graniţele diferitelor discipline şi organizează cunoaşterea în funcţie de nouă perspectivă, respectând tema de interes.

Alături de abordarea interdisciplinară, organizarea modulară şi învăţarea asistată de calculator, predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor, iar conceptulde activitate integrată se referă la o acţiune în care se îmbrăţişează metoda de predare-invatare a cunoştinţelor, îmbinând diverse domenii şi constituirea deprinderilor şi abilităţilor prescolaritatii.

Integrarea este o manieră de organizare oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectivele învăţării au ca referinţă nu o categorie de activitate, ci o tematică unitară, comună mai multor categorii. Dar nu trebuie să facem confuzii între cele două concepte şi să identificăm interdisciplinaritatea(ca o componentă a mediului pentru organizarea cunoaşterii) cu integrarea (ca o idee sau un principiu integrator care rupe hotarele diferitelor categorii de activitate şi grupează cunoaşterea în funcţie de tema propusă de educatoare ori de copii). Integrarea, ca sintagmă, este explicată că revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectul didactic propus.

În codul activităţilor integrate, abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre categoriile şi tipurile de activităţi dispar, se contopesc într-un scenariu unitar şi de cele mai multe ori ciclic, în care tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe, evident, conţinuturile au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora şi atingerii obiectivelor comportamentale avute în vedere.

Activităţile integrate vor fi cele prezenţe în planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învăţământ, orarului aferent nivelului de vârstă, susţinute de experienţa cadrului

didactic. Educatoarea organizează şi desfăşoară activităţi integrate generate de subiecte stabile planificate pentru tot timpul anului. Aceste activităţi pot fi desfăşurate integrat după scenariu elaborat de educatoare ce începe cu întâlnirea de grup, iniţiată în fiecare zi şi care se poate realiza sub forma unei povestiri, a întâlnirii cu un personaj, a vizitei unei persoane adulte, prezenţa unui animal, o întâmplare trăită sau imaginată, un eveniment social sau eveniment special petrecut în familie.

Scenariul educatoarei îi orenteaza pe copii să opteze pentru diverse centre care oferă posibilitatea alegerii domeniilor de învăţare şi a materialelor. Varietatea acestora încurajează copii să manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicţii.

Copiii îşi asumă responsabilităţi şi roluri în mocrogrupul din care fac parte, participând la jocuri de rol interesante, iniţiate la sugestia celor din jur sau create chiar de ei.

La completarea scenariului ne pot fi de un real folos vizitele, plimbările, întâlnirile cu specialişti etc. Tematica acestora este aleasă încât prin activităţile integrate să se înlesnească contactul cu lumea înconjurătoare. În atenţia echipei de educatoare se află în permanent, întreaga paletă de activităţi (la alegere, comune, jocuri şi activităţi de după - amiază) şi modalităţi de organizare a acestora.

Sugestiile prezentate sunt orientative şi lasă loc imaginaţiei colegelor educatoare, pentru a-şi organiza propiile activităţi integrate, în funcţie de grupă pe care o conduc şi temele abordate.

Ofer în continuare o exemplificare:

Tema săptămânii: ***Natura***

Subtema: ***Aspecte de iarnă***

Luni :

Activităţi alese: a) Bibliotecă: " Citim imagini cu aspecte de iarnă"

b) Ştiinţă: "Sortăm şi decupăm imagini pentru calendarul naturii"

c) Construcţii: (cu pioneze) " Omul de zăpadă"

Activităţi obligatorii: a) Cunoaşterea mediului: lectură după imagini " A sosit iarnă"

b) Activitate muzicală " Ţine baba iarna sfat" de L. Comes

Activităţi alese: Educaţie rutieră " Unde ne jucam/ ne dăm cu săniuţa? "

Jocuri în aer liber: " Oameni de zaopada"

Marţi :

Activităţi alese: a) Bibliotecă: " Cum este vremea" - convorbire

b) Joc de rol: " De-a gospodinele"

c) joc de masă: " Ce se potriveşte iarna"

Activităţi obligatorii: a) Activitate matematică - joc didactic "6 nasturi pentru omul de zăpadă"(predare-invatare)

b) Educaţie pentru societate: poveste creată de copii: " Fapte bune, fapte rele"

Activităţi alese: jocuri în aer liber: "Urme în zăpadă"

Miercuri:

Activităţi alese: a) Bibliotecă: " Formulăm propoziţii despre iarnă"

b) Artă: "Crenguţe de brad cu promoroacă"

c) Construcţii: " Crenguţe de brad" (din beţişoare)

Activităţi obligatorii: a) Educarea limbajului: povestirea educatoarei " Baba iarna face pozne" de Bogdanov

b) Educaţie fizică: învăţarea mersului în echilibru între două linii trasate pe sol. Joc " Trecem puntea"

Activităţi alese: educaţie pentru sănătate: "Cum ne îngrijim sănătatea în anotimpul iarna"

Joc senzorial " Rece - cald"

Joi:

Activităţi alese: a) Bibliotecă: repetăm poezii despre iarnă

b) Ştiinţă: "Cum se formează pârtia de schi, patinoarul"

c) Joc de rol: " De-a doctorul"

Activităţi obligatorii: a) Activitate matematică: compunerea şi descompunerea nr. 6 (exerciţiu cu mat. individual).

b) activitate practică: tăiere "Fulgi de nea"

Activităţi alese: concurs de ghicitori

Vineri:

Activităţi alese: a) Bibliotecă: "Găseşte cuvântul potrivit"

b) Artă:modelaj - "Oameni de zăpadă"

c) Joc de creaţie: " În lumea poveştilor"

Activităţi obligatorii: a) Educarea limbajului: povestirea copiilor " baba iarna face pozne"

b) Activitate artistico - plastică: pictură "Peisaj de iarnă"

Activităţi alese: jocuri de mişcare alese de copii

Activitate gospodărească: " Ordine la jucării

Concluzii

Reuşita predării integrate a conţinuturilor în grădiniţă ţine în mare măsură de gradul de structurare a conţinutului proiectat, într-o viziune unitară, ţintind anumite finalităţi. Învăţarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte şi, pe de altaparte, învăţarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat.

De reţinut este faptul că preşcolarii trebuie să înveţe într-o manieră integrată, fiecare etapă de dezvoltare fiind strâns legată de cealaltă. Activităţile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate şi mai multă coerenţa procesului de predare-invatare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Activitatea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa societăţii, cultura şi tehnologia didactică.

Bibliografie:

- Programa activităţilor instructiv-educative din grădiniţă;
- Ministerul educaţiei şi cercetării "Metoda proiectelor la vârstele timpurii", Editura Miniped București, 2002
- Revista Învăţământului Preşcolar nr. 3-4/2003
- Revista Învăţământului Preşcolar nr.1-2/2004

ROLUL FEEDBACKULUI POZITIV ÎN OPTIMIZAREA PREDĂRII

Prof. LUCIANA OPREA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DIMITRIE CANTEMIR, FETEȘTI

La ce ne gândim când spunem feedback pozitiv?

Această tehnică de a da feedback pozitiv la fel ca și tehnica de întărire pozitivă, este utilizată des atât de către părinți, cât și de către profesori sau învățători, deoarece duce la rezultate substanțiale și de lungă durată, în special în cazul copiilor cărora le este mai greu să se conformeze și să respecte regulile. Atunci când dorim să felicităm efectuarea unui comportament corect, dăm elevilor un feedback pozitiv pentru a le recunoaște eforturile în mod clar și deschis.

Obiectivul feedbackului este de a reduce decalajul dintre stadiul actual al elevului și nivelul la care ar trebui să ajungă, dintre achizițiile curente și criteriile de reușită. Profesorul trebuie să îi cunoască foarte bine pe elevi, să știe nivelul de pregătire și la ce stadiu ar trebui să ajungă. Feedbackul servește unor scopuri diverse, deoarece poate oferi indicii care captează atenția unei persoane, o ajută să se concentreze la temă, poate direcționa spre metode specifice realizării sarcinii, poate identifica ceea ce este înțeles greșit și poate motiva elevul să învețe.

Prin feedback, greșelile se pot corecta, elevul poate fi încurajat să lucreze mai mult sau să aprofundeze anumite aspecte, simțindu-se mai încrezător în posibilitățile sale, abilitățile dobândite.

Pentru ca efectele feedback-ului sa fie cele scontate este util sa stim exact ce ne dorim de la comportamentul copilului. Este necesar să ținem cont de următoarele aspecte:

- **Oferim explicații clare și precise** despre acțiunea pe care a făcut-o și care ne face bucuroși – de exemplu*: Faptul că ți-ai făcut singur temele mă bucură foarte mult, ai scris o compunere foarte frumoasă!*
- **Suntem sinceri și încântați**, copilul trebuie să simtă că ceea ce a făcut este bine și că este exact ce ne doream ca el să facă, evităm să părem plictisiți sau neimpresionați, încercăm să fim cât mai mândri și entuziasmați – de exemplu*: Ai scris foarte frumos, caietele tale sunt atât de îngrijite, sunt mândru de tine!*

Feedbackul trebuie să fie adaptat în funcție de nevoile și preferințele fiecărui copil. Unii copii preferă feedbackul oferit în privat, deoarece se pot simți stânjeniți dacă sunt lăudați în fața altor persoane. Alți copii pot să reacționeze mai bine la feedbackul oferit de față cu alte persoane,

pentru că se simt valoroși când le sunt recunoscute meritele de către mai mulți oameni. De asemenea, unii copii preferă feedbackul verbal, alții îl preferă pe cel non-verbal.

Cum putem oferi feedback pozitiv într-o manieră non-verbală? De exemplu:

- Batem palma.
- Aplaudăm.
- Facem un dans scurt împreună.
- Apelăm la stickere, bilețele, însemnări etc., pe care le aplicăm într-un carnețel special sau chiar pe caietul de teme. Acestea servesc drept dovadă a progresului realizat de copil, el putând să vizualizeze feedbackul nostru oricând are nevoie să-și reamintească parcursul pe care l-a avut până în acel moment.

Feedbackul se adresează și elevilor care au greșit, dar și celor care au nevoie de suport după o primă încercare, celor care nu reușesc să atingă nivelul maxim. Cunoașterea greșelii este esențială pentru a ajunge la succes.

Este foarte important să știm să lăudam eforturile, nu abilitățile! Complimentăm comportamentul copilului, și nu copilul! Să nu uităm: scopul nostru este de a corecta sau elimina erorile de comportament.

Oferirea de feedback din partea profesorului contribuie la îmbunătăţirea rezultatelor elevilor prin scoaterea în evidenţă a progreselor şi nu a deficienţelor. Având parte de feedback cu privire la progresele sale, un elev are posibilitatea de a face verificări împreună cu profesorul şi a de pune întrebări. Feedbackul are un rol important în actul predare-învățare-evaluare

De asemenea, să ne aducem aminte mereu că procesul de învățare este un unul complex, uneori poate chiar anevoios, atât pentru părinți și profesori, cât și pentru copii. Comunicarea eficientă garantează succesul, așa că este necesar să comunicăm coerent și în permanență și să ne exprimăm mereu așteptările cu răbdare și calm. Comunicarea face ca profesorul şi elevii să devină parteneri, să colaboreze pentru acelaşi obiectiv, să trudească şi să se bucure *împreună*, pentru că au "pus în comun" competenţele, efortul, energia, cunoştinţele.

De asemenea, trebuie să fim fermi și hotărâți, dar și înțelegători și mereu deschiși la noi modalități de atingere a scopurilor. Fiecare copil are propriul său stil de învățare, iar cu un set de reguli bine stabilit și cu perseverență, putem face din experiența de învățare o experiență pozitivă, plină de satisfacții și rezultate remarcabile.

Ceea ce trebuie reţinut, din acest punct de vedere este faptul că:

a) fedback-ul nu este un sfat,

b) feedback-ul nu este critică (după cum nu este nici laudă);

c) feedback-ul nu este mesaj verbal gratuit (ex. "Se putea mai bine"), colocvial.

Se pot remarca nişte condiţii ale feedback-ului:

a) să se bazeze pe *încredere* (elevul crede în opinia profesorului care este obiectiv, nepărtinitor);
b) să se limiteze la conţinutul lecţiei,
c) să răspundă strict la întrebările / cerinţele elevilor,
d) să încurajeze, să stimuleze reuşita personală.

Feedback-ul din partea profesorului şi a colegilor poate fi folosit la orice nivel şi la orice disciplină. Elevii îşi apreciază unii altora opiniile şi ideile. În cele mai multe cazuri, le face plăcere să lucreze împreună. Dacă au ocazia, elevii pot da şi pot primi idei importante şi valoroase de la un coleg.

Primind feedback referitor la progresul său, un elev va fi capabil să se monitorizeze cu succes, să aibă aspiraţii mai mari pentru realizările viitoare, mai multă mulţumire de sine şi performanţe mai bune în general. Alocând timp pentru a discuta cu elevul şi a oferi critici constructive, ajutrul necesar, sugestii şi feedback pozitiv, profesorii pot avea un impact pozitiv asupra procesului de învăţare

Integrarea feedback-ului informal şi formal în activităţile de la clasă este o strategie eficientă şi care merită efortul.

Bibliografie:

- John Hattie, *Învățarea vizibilă,* Editura Trei, 2014, București
- Mihai Dinu, C*omunicare*, Editura Ştiinţifică, 1997, p.15
- Ion-Ovidiu Pânişoară, *Comunicarea eficientă,* Editura Polirom, Iaşi, 2004
- iteach.ro

CONTRIBUȚIA EDUCAȚIEI FIZICE IN EVIDENȚIEREA PARTICULARITĂȚILOR TEMPERAMENTALE, APTITUDINALE ȘI CARACTERIALE LA ADOLESCENȚI

Mihaela Oprea, Colegiul Național „Andrei Mureșanu”,Bistrița

„Anii adolescenți rămân, pentru mulți dintre noi, plini de cele mai nostalgice amintiri, lăsându-și amprenta asupra evoluției noastre spre statutul vieții de adult. A scrie despre și pentru adolescenți, despre problemele lor, înseamnă a le asculta și formula răspunsuri menite să ajute în procesul integrării lor în structurile social-culturale, în viață”

Încă de la naștere este supus unor influențe social-culturale și unor factori care le favorizează dezvoltarea sau care le-o poate întârzia. Adolescenții au dreptul la lumea lor și în consecință au nevoie de protecție, regulile și cerințele din lumea adulților nu pot sau cel puțin pot doar limitat să fie aplicate copiilor. Este necesar ca aceștia să aibă spațiu pentru dezvoltarea liberă a talentului și capacităților lor, acest spațiu trebuie apărat de orice influență care ar încerca să-l restrângă.

„Biografia adolescenței merită a fi descifrată pentru că aici descoperim izvoarele pure ale demnității, înmugurirea idealurilor și viselor fără de care noi nu am putea devenii noi înșine. ”

Personalitatea este un factor de modelare a comportamentului, ghidându-l în anumite direcții. Aceasta ne permite să reacționăm în moduri diferite, care ne sunt naturale, în funcție de circumstanțele în care ne găsim. Personalitatea poate fi considerată modalitatea preferată de comportament față de anumite situații și față de ceilalți oameni, modul caracteristic în care răspundem diferitelor situații.

Principalele sarcini de dezvoltare caracteristice adolescenţei (Ingersoll, 1992)

1. Adolescentul trebuie să se adapteze la schimbările fizice care se produc. Exceptând naşterea, adolescenţa este perioada cu cele mai multe şi profunde schimbări fizice. Pubertatea face ca adolescentul să arate aproape ca un adult şi, mai mult, să fie extrem de preocupat şi centrat asupra aspectului fizic.

2. Adolescentul trebuie să se adapteze la abilităţi cognitive noi. Pe lângă schimbările fizice, adolescentul este pus în faţa unor abilităţi noi de a gândi despre ceilalţi, despre lume. Sunt mai conştienţi de ce se întâmplă, încep să înţeleagă şi să fie preocupaţi de concepte abstracte precum moartea, moralitatea etc.

3. Adolescentul trebuie să se adapteze la cerinţe tot mai crescute la şcoală. În perioada adolescenţei curricula este adesea dominată de tematici şi sarcini care implică concepte abstracte, solicitante.

4. Adolescentul trebuie să dezvolte abilităţi verbale crescute. Pe măsură ce se maturizează intelectual şi academic şi îşi asumă roluri noi, adolescentul are nevoie de abilităţi verbale mai complexe.

5. Adolescentul trebuie să-şi dezvolte identitatea personală. În perioada adolescenţei, individul începe să-şi formeze identitatea în afara familiei, recunoscându-şi unicitatea în raport cu ceilalţi, întrebându-se cine este şi ce valorizează el.

6. Adolescentul trebuie să îşi seteze scopuri de dezvoltare a carierei. Dimensiunea vocaţională este parte a dezvoltării identităţii şi se reflectă în întrebarea „Ce îmi doresc să devin ca adult?".

7. Adolescentul trebuie să devină independent emoţional şi psihologic faţă de părinţii săi/familia sa. Adolescenţa aduce cu sine nevoia de autonomie şi independenţă, dar în acelaşi timp şi nevoia de a păstra siguranţa şi dependenţa faţă de părinţi.

8. Adolescentul trebuie să dezvolte relaţii stabile şi productive cu covârstnicii. Gradul în care adolescentul este capabil să îşi facă prieteni, să fie acceptat de grup, este un indicator important al dezvoltării sociale.

9. Adolescentul trebuie să înveţe să gestioneze propria sexualitate. Adolescentul este pus în faţa maturizării sexuale pe care trebuie să o încorporeze în identitatea personală, dar şi să dezvolte atitudini şi valori sănătoase cu privire la sexualitate.

10. Adolescentul trebuie să adopte un sistem al valorilor personale. Este pus în faţa unor valori diferite, de multe ori conflictuale, pe care le au părinţii, colegii, prietenii etc., el trebuind să îşi asume câteva dintre acestea şi să îşi construiască o viziune proprie despre lume şi viaţă.

11. Adolescentul trebuie să dezvolte un control comportamental şi emoţional adecvat. Adolescenţa este marcată de căutarea riscurilor în diferite domenii, dar, gradual, până la finalul adolescenţei, individul dobândeşte un set de strategii comportamentale şi emoţionale adecvate.

Componentele structural ale personalității sunt: temperamental, aptitudinile, caracterul.

Temperamentul

Sub aspectul intensității trăirilor psihice în fața obstacolelor ivite în viață, unii oameni își mobilizează forțele, pe când alții se lasă descurajați. Toate acstea arată existența unor deosebiri psihologice în funcție de forța, echilibrul și mobilitatea proceselor nervoase de excitație și inhibiție, stabilindu-se tipurile temperamentale.

- puternic - sportivul își menține un nivel înalt de activitate în condiții îndelungate și de mare intensitate.

- echilibrat - sportivul are un comportament liniștit chiar și în momente dificile de întrecere sportive. Fără eforturi mari își stăpânește reacțiile, este constant în ora de educație fizică, fără oscilații mari de progrese și regrese în activitatea sportivă.

- mobil - sportivul manifestă capacitatea de a reacționa rapid adecvat la situații schimbătoare, trecând fără dificultăți de la o stare de repaus la efort, precum și de la o formă de activitate la alta.

Aptitudinile

Aptitudinile sportive sunt considerate speciale și pot fi subîmpărțite în sportive generale și specifice.

Deprinderile sportive formate se pot integra în aptitudinile sportive contribuind la imbogățirea aptitudinilor senzoriale, psihomotrice și fizice, este dovedit că pentru aptitudinile sportive sunt necesare o serie de premise naturale date prin naștere, într-o activitate intense care să le pună în valoare: flexibilitatea corporală, rezistența fizică, forța dinamică, forța explozivă.

Caracterul

Caracterul este în strânsă legătură cu voința, care imprimă acestuia trăsături cum ar fi energia, fermitatea, gradul deorganizare.Un sportiv cu un character ferm dă dovadă întodeauna de perseverență, răbdare rezistență.

O important trăsătură de caracter îl reprezintă gradul de organizare exprimat prin stăpânire de sine, spirit de disciplină și încredere în fețele proprii.

Prin practicarea în timpul orelor de educație fizică a spoturilor individuale, cât și a celor de echipă se dezvoltă atăt motricitatea generală cât și importante calități morale de voință, fair-play, necesare nu numai pe terenul de sport, dar și în viață.

Este neîdoielnic faptul că în întreaga activitate sportivă gândirea joacă un rol de cea mai mare însemnătate, întrucât ea este cea care, dirijează întregul comportament, pe baza precizării scopului, sarcinilor și mijloacelor activității.

În jocurile sportive cât și în cele individuale dezvoltarea gândirii se produce în direcția rolului operațiilor mintale în procesul formării noțiunilor, în legătură cu formarea cunoștințelor, în general și în direcția perfecționării calităților gândirii legate de rezolvarea diferitelor situații specific activității sportive.

Astfel la copii care aparțin caracterului coleric, profesorul de educație fizică va urmării formarea și dezvoltarea „mecanismului frânelor",stăpânirii de sine. De la acești copii se va solicita în mod calm, dar perseverent acuratețe, multă răbdare, precizie și finalitate în ora de educație fizică.

Activitatea formativă a copiilor cu temperament melancolic se va caracteriza prin încurajare, tact și sensibilitate, deoarece tonul aspru și cerințele categorice îi inhibă.

Față de copiii cu temperament flegmatic profesorul trebuie să fie atent, cu toate că ei sunt liniștiți, își văd de treabă, sunt calmi, ascultători și perseverenți în muncă. La ei se cere cultivarea mobilității, activismului și menținerea unui interes constant față de activitatea fizică.

Activitaea sportivă este cea care cultivă purtarea cuviincioasă, întreține sensibilitatea prin cultivarea gustului pentru frumos, perseverența (asociată cu dorința de autodepășire), decizia, stăpânirea de sine, cinste , loialitate.

Activitățile sportive sunt cele mai bune metode pentru formarea caracterului și cele mai bune procedee pentru realizarea armoniei între trup și suflet.

Bibliografie:

1.Daniela Dumulescu, Carina Matei- Adolescența explicată, Coordonator UNICEF: Eugenia Apolzan, Buzău: Alpha MDN, 2017;

2.Dragnea, A. (coord.), (2006). Educație fizică și sport-teorie și didactică. Partea a II-a, Editura FEST, București ;

3.Negovan, Valeria, (2005), Introducere în psihologia educației, Editura Universitară, București;

4.Tudoe, V., (2008). Evaluarea în educaţie fizică. Editura Printech Bucureşti;

5.Vrabie, Dumitru, (2000), Psihologia educației, Editura Evrika, Brăila.

PUTEREA METODELOR TRADIȚIONALE ȘI A CELOR INOVATIVE DE ÎNVĂȚARE VOR DETERMINA O SCHIBBARE EFICIENTĂ ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. Preșcolar Neluța OPREA
Școala Gimnazială "Duiliu Zamfirescu"
Structură Grădinița cu P.P. Nr. 7 Focșani / Vrancea.

Principala metodă de educare a gândirii în învăţământul tradiţional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susţinându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care ştiu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradiţională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii sunt ghidaţi, nu ştiu ce se urmăreşte. Aşadar, forma clasică a învăţământului dezvoltă puţin gândirea elevilor. Ulterior, s-au preconizat diverse moduri de organizare a învăţământului, denumite şcoli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învăţământului se dovedeşte superior, dar solicită mult timp. Odată cu descongestionarea programelor şcolare în cadrul reformei învăţământului, se va începe şi activizarea predării în şcoala românească. Reforma învăţământului pune deosebit accent pe crearea de alternative metodologice, pe stimularea învăţării prin cooperare şi folosirea metodelor interactive de grup. Implementarea în practica educativă a strategiilor manageriale interactive presupune un proces de învăţare socială, ce influenţează întreaga structură psihică a educatorului-manager, dar şi a educabililor, toate aceste modificări de la nivelul personalităţii acestora reflectându-se în noi componente, atitudini, valori.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare. Educaţia pentru participare ii ajuta pe elevi sa-si exprime opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie.În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa" la a „învăţa să fii şi să devii", adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea şi evaluarea soluţiilor posibile într-o situaţie dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deţine cunoştinţe valoroase şi utile, a avea convingeri raţionale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate şi evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ şi a colabora la găsirea soluţiilor. Pentru ca învăţarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuşi să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiţii: asigurarea unui climat pozitiv în clasă; formularea unor explicaţii complete şi corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înțeleasă de toată lumea. În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă, este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac. Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt: formularea de expectanţe pozitive faţă de elevi;

utilizarea unor strategii de management educaţional eficient; stabilirea de obiective clare şi comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării; evaluarea obiectivă.

Eficienţa muncii în echipă depinde de claritatea explicaţiei pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicații cât mai clare şi să se asigure că ele au fost corect înţelese de către elevi.

și creativitatea. Din toate cele menționate, rezultă faptul că profesorul trebuie să-şi schimbe concepţia şi metodologia instruirii şi educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educaţie permanentă, să se implice în deciziile educaţionale, să asigure un proces didactic de calitate. Pregătirea managerială a profesorului, însuşirea culturii manageriale, nu numai cea tradiţională psihopedagogică şi metodică, pot asigura înţelegerea şi aplicarea relaţiei autoritate-libertate, ca nou sens al educaţiei, prin predare-învăţare şi rezolvarea altor situaţii din procesul educaţional şcolar. Modernizarea învăţământului prin utilizarea metodelor noi de învăţare-evaluare a unor strategii moderne, care permit reasamblări, reajustări şi adaptări la disciplinele de învăţământ, depinde în ultimă instanţă de cunoaşterea, de înţelegerea şi de abilitatea de a le folosi. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerinţe ale societăţii, cadrul didactic nu este un simplu executant al unor prescripţii sau reţete, ci devine factor activ al procesului de învăţământ, învaţă cu cei pe care îi învaţă, având rol de coordonator şi catalizator al educaţiei şi instrucţiei. Profesorul trebuie să-şi schimbe concepţia şi metodologia instruirii şi educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de integrare socioprofesională şi educaţie permanentă, să se implice în deciziile educaţionale, să asigure un învăţământ de calitate. Pregătirea managerială a profesorului, însuşirea culturii manageriale, nu numai cea tradiţională psihopedagogică şi metodică, pot asigura esenţial înţelegerea şi aplicarea relaţiei autoritate-libertate, ca nou sens al educaţiei, prin predare-învăţare şi rezolvarea altor situaţii din procesul educaţional şcolar. Fundamentul activitatii didactice în scoala traditionala a fost asigurat de psihologia asociationista, pentru care actul cunoasterii se reducea la simpla înregistrare prin simturi, la perceptie în vederea funcţionării optime a grupului.

Lecţia de predare-învăţare devine astfel o aventură a cunoaşterii în care copilul participă activ,după puterile proprii,întâlnind probleme şi situaţii dificile,examindu-le şi descoperind soluţii plauzibile.Rolul profesorului constă în cel de stimulare şi dirijare.El trebuie nu numai să organizeze spaţiul şi activitatea, ci şi să participe alaturi de elevi la elaborarea cunoştinţelor, să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre elevi; să-i îndrume cum să-şi folosească timpul, spaţiul, echipamentul şi materialele; să ajute invidul sau grupul sa extragă din experienţe informaţiile necesare,valorile şi să le interpreteze şi evalueze.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă, Editura de Vest, Timişoara, 2001.

2. Guţu, V., Dezvoltarea şi implementarea curriculumului în învăţământul gimnazial: cadru conceptual, Grupul Editorial Litera, Chişinău, 1999.

3. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

4. Marcu V., Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universităţii din Oradea, 2003.

5. Voicu-Popescu, Corina. Strategii didactice: definiții, delimitări conceptuale. În: EDICT- Revista educației, nr. 12/2017.

6. Crenguţa, Lăcrămioara Oprea, Strategii didactice interactive" (2008),București

7. Cucoș, C., Psdihopedagogie, Editura Polirom, Iași,1998

SCOPUL EDUCAŢIEI

Oprişan Costinel

Liceul Tehnologic Metalurgic Slatina

Scopul educației. Obiectivele educației moderne. Procesul de educație Scopul principal al educației moderne este de a dezvolta abilitățile copilului, pe care el și societatea au nevoie. În timpul școlarizării, toți copiii trebuie să învețe să fie activi din punct de vedere social și să dobândească abilitățile de auto-dezvoltare. Acest lucru este logic - chiar și în literatura psihologică și educațională, în cadrul obiectivelor educației, se înțelege transferul de experiență de la generația mai înaintată la cea mai tânără. Cu toate acestea, de fapt, este ceva mult mai mult.

Se spune că scopul educației nu este numai de a obține rezultate substanțiale în limba rusă, geografie, fizică și alte discipline. Procesul de învățare vizează, de asemenea, modelarea personalității copiilor și abilitățile de masterat, care ulterior le vor fi utile. Aceasta include abilitățile de comunicare, abilitatea de a arăta conducerea și auto-educația, abilitatea de a găsi, procesa și utiliza informații, să-și demonstreze experiența și rezultatele muncii personale. Scopul educației de astăzi este de a dezvolta mai multe tipuri de activități de copil și de al motiva să realizeze o varietate de activități de cercetare și de proiectare

Despre principiile Există anumite fundații pe care se bazează în mod tradițional formarea Federației Ruse. De asemenea, merită menționate aceste principii. Cheia este pluralismul mediului educațional, al libertății și al democrației. De asemenea, nu trebuie să uităm de umanism și importanță valorile universale, care se manifestă în mod necesar în procesele de educație și formare. În plus, nivelul mobilității sistemului educațional, variabilitatea tehnologiilor sale, individualitatea și validitatea științifică sunt importante. Și încă adaptabilitate constantă. La urma urmei, nevoile societății, precum și condițiile vieții, se schimbă în mod constant. Împreună cu ei, obiectivele educației moderne și a sistemului în sine sunt transformate.

Funcțiile educației Acestea ar trebui, de asemenea, să fie discutate pe scurt. Fiecare instituție de învățământ organizează un proces de învățare care îndeplinește simultan câteva funcții importante. Primul este motivator. La școală, copiii dobândesc un stimulent pentru a beneficia de educație și de a studia anumite subiecte. Un profesor bun este capabil să sublinieze importanța acestui proces, precum și să trezească în interesul elevilor o anumită disciplină. O altă funcție este informativă. La lecții, copiii primesc o anumită cantitate de informații care influențează formarea perspectivei lor, dă hrană pentru dezvoltare spirituală și abilități de profil.

A treia funcție este numită integrare. După un timp, fiecare elev începe să aplice în viața reală cunoștințele și abilitățile dobândite la școală. Aceasta este una dintre cele mai importante funcții. Copilul, înțelegând prin exemplul său propriu că cunoștințele școlare sunt într-adevăr utile, primește

un impuls suplimentar și nu impus pentru a învăța. De remarcat, de asemenea, cu atenție este funcția de coordonare. În procesul de obținere a educației, copiii învață să aplice diferitele metode pe care le-au învățat mai devreme pentru a îndeplini o anumită sarcină. Funcția ultimă, cea mai importantă, se numește educație. În procesul de învățare, copilul primește dezvoltarea spirituală și valoroasă, stăpânind astfel de calități precum diligența, activitatea gândirii, intenția, perseverența și perseverența.

DE CE ESTE IMPORTANTĂ EDUCAŢIA

OPRIŞAN COSTINEL

LICEUL TEHNOLOGIC METALURGIC SLATINA

Conform dexonline, educația este un ”fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, abilitării pentru integrarea lor în societate.”

Prin urmare, după cum a afirmat și Kant, nu ne naștem oameni, ci devenim oameni, tocmai prin intermediul educației. Când spun „oameni”, mă refer la om din punct de vedere intelectual, nu biologic.

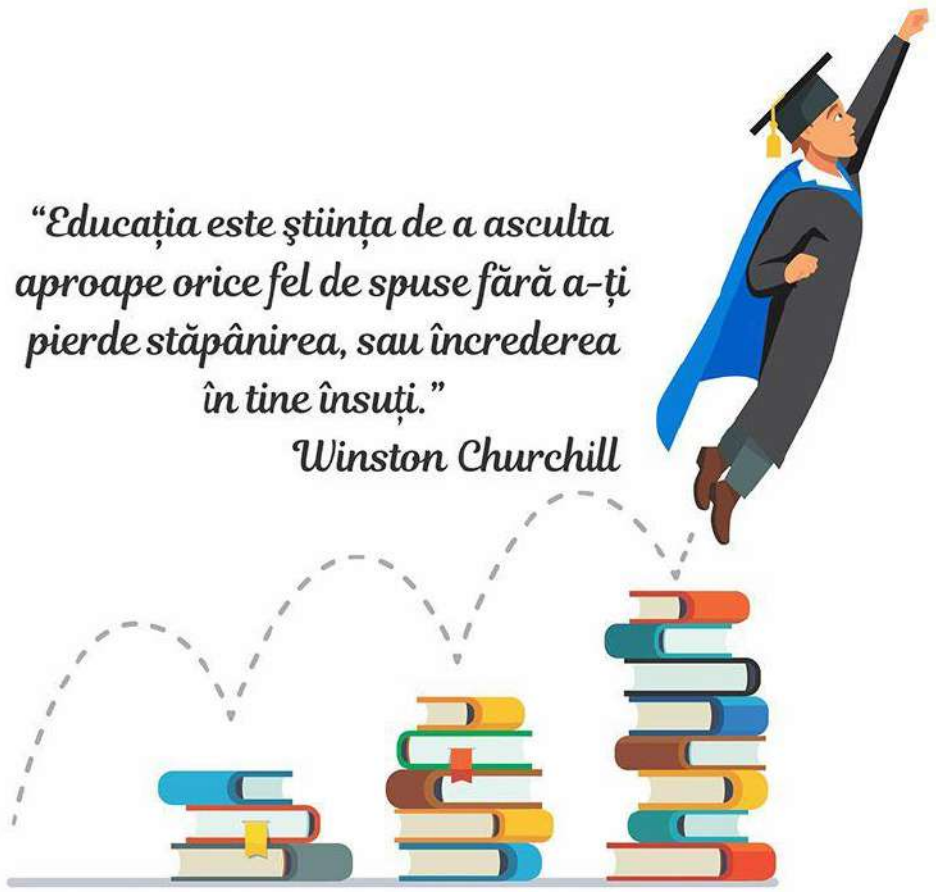

Importanța educației

Educația este unul dintre cele mai importante aspecte ale societății noastre. Acest proces este strâns legat de cel al învățării și are influențe majore de-a lungul vieții.

În primul rând, cu ajutorul acestui fenomen, deprindem valori morale fără de care conviețuirea ar avea de suferit. De exemplu, o societate sănătoasă se construiește pe valori precum: respectul, integritatea, generozitatea și altele.

Pe de altă parte, învățăm mai multe despre noi și despre semenii noștri. Deci, educația ne mai ajută să evoluăm și să îi înțelegem pe cei din jur.

Mai mult, aceasta face posibilă integrarea individului într-o societate, nu numai prin prisma valorilor comune, ci și prin faptul că persoana respectivă se specializează într-un domeniu necesar societății.

Factori care influențează educația

Un factor important este nivelul de trai. Într-o societate săracă, nevoia primordială va fi generarea bunurilor și serviciilor necesare supraviețuirii. În acest caz, interesul pentru educație scade considerabil.

Un alt factor îl constituie, bineînțeles, sistemul educațional. Acest element este influențat direct de aspectul pe care l-am discutat mai sus. Astfel, cu cât o societate este mai dezvoltată, cu atât ea va acorda mai multă atenție sistemului educațional, ceea ce înseamnă o investiție pe termen lung în viitorul ei.

Concluzie

Așadar, educația este importantă pentru că joacă un rol crucial în formarea și dezvoltarea indivizilor. Mai mult, aceasta este singura cale prin care umanitatea își duce mai departe normele, valorile și învățăturile acumulate de-a lungul timpului.

Bibliografie:

https://dexonline.ro/definitie/educa%C8%9Bie

https://www.folina.ro/sticker-motivational-educatie/Folina/pd/EDU32

EDUCAŢIA ADULŢILOR

OPRIŞAN COSTINEL

LICEUL TEHNOLOGIC METALURGIC SLATINA

Educaţia pentru adulţi este formativã, continuã şi paralelã cu alte forme de educaţie. Are ca scop perfecţionarea abilitãţilor existente şi/sau dobândirea altora noi precum şi asimilarea unor sisteme de valori care s-au dovedit performante social şi punerea lor în practicã. Angajarea în procesul de educaţie se face numai la cererea persoanei sau a grupului.

Educaţia adulţilor a devenit o forţă principală a dezvoltării sociale în lumea actuală. Educaţia adulţilor se constituie ca sistem alternativ de formare la sistemul de învăţământ.Nu este mai puţin adevărat că şcoala este concepută ca instituţie fundamentală de pregătire a individului, inclusiv a adultului. Educaţia adulţilor se afirmă sub diferite forme de educaţie: educaţia continuă, educaţia nonşcolară, educaţia nonformală. Întrebarea este dacă un adult, după terminarea unei forme de învăţământ, rămâne cu totul in afara influenţei şcolii? Formarea adultului este asociată cu problemele generale ale şcolii româneşti, şi amintesc accesul la învăţământ, care se confruntă cu o serie de fenomene: inegalităţi de şanse în educaţie, inegalităţi între nivelurile de învăţământ (inegalităţi între unităţile de învăţământ; inegalităţi între studenţi), inegalităţi de acces între facultăţi. Printre cauzele care împiedică accesul la la toate treptele de învăţământ: subfinanţarea şcolii, precaritatea dotărilor materiale şi în nivelul scăzut al infrastructurii şcolare, preponderent în localităţile rurale, creşterea cheltuielilor educaţionale ale familiei, diferenţe între şcolile din mediul urban şi cele din mediul rural, probleme legate de resursele umane din şcoli, participarea şcolară scăzută a copiilor provenind din familii sărace, abandonul şcolar, repetenţia şi necuprinderea unui segment de populaţie de vârstă şcolară în sistemul şcolar.Acţiunile de educaţie a adulţilor au loc într-o societate cu un buget auster pentru educaţie. Datorită nivelului scăzut de finanţare, cheltuielile pentru instruire şi educaţie cad în seama altor surse de finanţare, în primul rând familia. Legea educaţiei are prevederi clare în ce priveşte gratuitatea învăţământului pentru finanţarea integrală a costurilor şcolarizării tuturor elevilor din toate treptele de învăţământ. În realitate, încă din anul 2000 o parte din aceste cheltuieli sunt suportate de către familie: pentru rechizite şcolare, cărţi, uneori chiar şi manuale şcolare, pentru hrană, cheltuieli de transport şi de cazare, acolo unde este cazul, cheltuieli legate de activităţi extraşcolare, de întreţinerea şcolii şi de cumpărarea materialului didactic (fondul clasei/fondul şcolii). (Neagu et al., 2003, 4) Mai mult, cu cât creşte nivelul de şcolaritate, cu atât valoarea acestor costuri ale educaţiei pe care trebuie să le suporte familia este mai ridicată. Deşi toate guvernele româneşti antebelice au făcut eforturi de asigurare a unor bugete pentru învăţământ totuşi o caracteristică rămâne subfinanţarea sistemului educaţional reflectată în precaritatea dotărilor materiale şi în nivelul scăzut al infrastructurii şcolare, preponderent în localităţile rurale. În perioada comunistă finanţarea şcolii a cunoscut un progres dar nu suficient pentru dezvoltarea

învăţământului şi a educaţiei conformă cu aspiraţii şi opţiuni ale indivizilor. După 1989 bugetul acordat educaţiei este cu mult redus faţă de alte ţări europene.Înşuşirea de către adulţi a unor cunoştinţe legate de sistemul de valori promovat de societăţile democratice, stimularea dezvoltării personale continue şi conştiente şi formarea unor abilitãţi sociale noi care să facă legătura armonioasă între sistemul de valori democratice şi valorile personale dezvoltate de-a lungul procesului de educaţie. Este important cum orice acţiune de învăţăre continuă porneşte de la nivelul de pregătire şi de la experienţa de viaţă a adulţilor, de la valorile lor, de la principiile lor de viaţă, de la mediul lor social, economic şi spiritual deoarece orice adult dispune de exerciţiul asumării responsabilităţii asupra propriei sale existenţe şi a altora, fie a celor din familia sa, fie a celor din instituţii în care lucrează.

O temă de studiat este nivelul de competenţe sociale şi culturale ale adulţilor, în special educaţia de bază a acestora, stimularea participării la învăţare a celor cu un nivel scăzut al competenţelor de bază. În ultimul timp de discută despre raportul dintre şcoală şi integrarea absolvenţilor în viaţa socială, legătura dintre perioada de studiu şi perioada exercitării profesiei. De pildă pentru un adult muncitor, cel mai important rămâne formarea abilităţii într-o meserie pentru că de calificarea într-un domeniu depinde cariera sa profesională (Newman, 2012). Prin învăţare permanentă se înţelege tot ce face o persoană pe parcursul vieţii pentru a-şi completa cunoştinţele, a învăţa lucruri noi, a dobândi abilităţi sau a-şi perfecţiona talentele în contexte formale, nonformale şi informale. În acelaşi sens, se cuvine a dezbate în spaţiul public despre studenţii adulţi – persoane cu vâsta peste 26 de ani, înscrişi, cu precădere la învăţământ cu frecvenţă redusă. Aceşti adulţi au un loc de muncă şi, în acelaşi timp, de regulă, au o familie, ceea ce îi distinge de studenţii tineri.Formarea profesională este în mică măsură sau deloc asociată organic cu dimensiunile culturale şi civice ale adultului. Există programe de pregătire vocaţională continuă în universităţi dar acestea nu sunt suficient de orientate spre cerinţele educaţiei permanente. Fiind organizate pe principiul perfecţionării profesionale de către specialişti într-un domeniu, însă fără a urmări obiective ale educaţiei permanente, aceste programe riscă să devină centre de instruire, care dublează activitatea universitară prorpiu-zisă participarea adulţilor cu vârsta între 25–64 de ani la educaţia şi formarea profesională continuă este de numai 1,6% la nivelul anului 2005 (Stoica, 2009,), în comparaţie cu media UE de 11%. În epoca comunicării digitale se produce un regres al procesului de alfabetizare. Avem un paradox: scăderea analfabetismului la începutul secolului al XX-lea datorită reglementărilor lui Spiru Haret şi creşterea analfabetismului la începutul secolului al XXI-lea. Conform Recensământului din anul 2011, rata analfabetismului în România este de aproximativ 10%, care, evident, este cu mult mai mică astăzi decât acum 100 de ani, dar societatea românească actuală cunoaşte analfabetismul funcţional identificat la persoane, în special adulte, care au urmat şcoala dar care nu sunt capabile să înţeleagă un text.În discuţie nu este atât neparticiparea

adulţilor la acţiunile de educaţie permanentă, ci inexistenţa unor mecanisme ale societăţii care să-i stimuleze pe adulţi să înveţe continuu. De aceea, pregătirea postşcolară este, pentru mulţi adulţi, o opţiune personală. Rutina, incapacitatea de a face faţă schimbării, dificultăţi în gestionarea economică şi financiară, dezinteres pentru performanţă, toate acestea sunt şi consecinţa încremenirii în nivelul de cunoştinţe primite în şcoala. O explicaţie a eşecului unor firme stă în precaritatea competenţelor proprietarilor acestora în a conduce şi organiza o afacere proprie fiind, în fapt, orientaţi spre obţinerea de profit numai prin contracte cu statul.Chestiunea fundamentală rămâne gradul de conştienzare de către adult a nevoii de continuare a pregătirii. Există o varietate de structuri de educaţie aparţinând unor instituţii publice şi private. Toate aceste structuri ar trebui să formeze o nouă mentalitate cu privire la mobilitatea socială şi profesională, adică de a lucra pe parcursul vieţii renunţându-se la acea stabilitate a locului de muncă din perioada comunistă, faţă de care se manifestă un anumit sentiment de nostalgie. Acesta este un motiv esenţial pentru implicarea în 7 procesul de pregătire continuă în scopul adaptării, reînnoirii sau îmbogăţirii nivelului de cunoştinţe şi competenţe.Educaţia adulţilor are ca obiectiv depistarea aptitudinilor şi competenţelor profesionale ale fiecărui individ astfel încât acesta să dispună de abilităţile necesare integrării sociale şi profesionale. In educaţia unui adult un loc aparte îl ocupă înlăturarea deficienţelor din educaţia şcolară. Chestiunea este dacă la vârsta adultă se ma pot corija defectele din educaţia primită în alte instanţe de socializare. Răspunsul este, fără îndoială, afirmativ, deoarece fiinţa umană se poate adapta la schimbare pe tot cursul vieţii.

BIBLIOGRAFIE

https://www.researchgate.net/publication/260001573_EDUCATIA_ADULTILOR_IN_SOCIETATEA_MODERNITATII_TENDENTIALE

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE ÎN PARTENERIAT CU PĂRINȚII

Prof. Înv. Preșcolar: Ordog Rozalia-Edit
Grădinița cu Program Normal Nr 2, Covasna

Educația este un proces împărțit între părinți și profesori, al cărui obiectiv este formarea integrală a copiilor. Pentru a duce la bun sfârșit o educație integrală este necesar să existe canale de comunicație și acțiuni ale familiei cu școala, doar așa se produce dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a copiilor, în cele mai bune condiții. Familia este prima care influențează dezvoltarea copilului deoarece își pune amprenta pe întreaga sa personalitate iar trăinicia edificiului depinde de calitatea temeliei. În orice societate, joacă rolul cel mai important în formarea și socializarea copilului deoarece ea reprezintă cadrul fundamental în interiorul căruia sunt satisfăcute nevoile sale psihologice și sociale și împlinite etapele întregului său ciclu de creștere și dezvoltare fiind astfel primul său intermediar în relațiile cu societatea și, de asemenea, constituie matricea care îi imprimă primele și cele mai importante trăsături caracteriale și morale.

Grădinița/Școala reprezintă instituția unde se realizează educația formală a preșcolarilor, un mediu creativ în care se pun bazele educației copilului. Ea este locul în care preșcolarul învață lucruri noi, învață să comunice, să socializeze, să dezvoltă abilitățile motorii. Împreună cu părinţii, şcoala îşi are rolul bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului.

Profund modificat de evoluţiile tehnologice şi sociale, de multiplicarea obiectelor tehnice, mediul înconjurător este determinat să răspundă tot mai dificil nevoilor de spaţiu, de acţiune ale copiilor. Copilul din ziua de azi simte nevoia de adulţi disponibili pentru a-i respecta ritmul de viaţă, de adulţi care să participe la activitățile sale. În acest scop este necesar un dialog între profesori şi părinţi; părinţii trebuie să fie pregătiţi pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii. Ca responsabili legali ai educaţiei copiilor lor ei au responsabilitatea de a influenţa natura acestei educaţii, modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative şi la orientarea adaptării şcolii la schimbările din societate; influenţarea pe plan local asupra rezolvării problemelor şi luării deciziilor.

Atât școala cât și familia sunt responsabile de: *transmiterea de norme, valori și obiceiuri; dezvoltarea autonomiei copilului; transmiterea de cunoștințe; învățarea responsabilităţilor;*

Dacă un copil dobândeşte pe timpul şcolarităţii aceste calităţi, depinde de părinţii şi educatorii lui care au o mare responsabilitate în formarea unitară a personalităţii lui.

Colaborarea dintre grădiniță şi familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ţine de orientarea copilului ci şi înarmarea părinţilor cu toate problemele pe care le comportă această acţiune. Organizaţia şcolară trebuie să-şi deschidă porţile pentru ca familia să cunoască şi să participe la activităţile ce se desfăşoară în incinta şi în exteriorul instituției, dar organizate de aceasta. Cadrele didactice trebuie să iniţieze activităţi care să ofere familiei oportunităţi de a participa alături de copil, de a cunoaşte copilul în situaţii diverse, de a se bucura alături şi cu copilul de realizările lui, de a lucra împreună părinte-copil la diferite proiecte.

O bună colaborare între familie și scoală se poate realiza prin parteneriate care nu numai că pot ajuta profesorii în munca lor dar contribuie și la perfecţionarea abilităţilor şcolare ale elevilor, totodată îmbunătăţesc programele de studiu și climatul şcolar, dezvoltă abilităţile educaţionale ale părinţilor, formează abilităţile de lideri ale părinţilor, deci conectează familiile cu membrii şcolii și ai comunităţii creând astfel un mediu mai sigur în şcoli.

Atunci când părinţii, copiii și ceilalţi membri ai comunității se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul copiilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze.

Există mai multe forme concrete de colaborare dintre grădiniță și familie, ele se deosebesc în funcție de scopul urmărit și de modul de realizare:

- Referatele prezentate în fața părinților cu anumite prilejuri, cu teme pe bază de fapte și date concrete ;
- Organizarea unor expoziții cu lucrări executate de copii;
- Participarea părinților la activități demonstrative;
- Convorbirile cu familia (pot avea loc spontan sau organizat, din inițiativa educatoarei/profesorului sau a părinților);
- Consultări individuale;
- Vizitele-constituie o altă formă de colaborare. Includem aici ambele variante, vizitarea familiei de către cadrul didactic și vizitarea unității de învățământ de către părinți;
- Organizarea de activități extracurriculare, organizate și desfășurate împreună cu părinții;
- Participarea părinților alături de copii la diverse ateliere de lucru, organizate de cadrul didactic;
- Serbările copiilor cu diferite ocazii;

Ca urmare a activităţilor derulate împreună cu părinții, legătura şcolii cu familia se poate îmbunătăţi considerabil, părinţii simţindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru şcoală. Aceste activități pot aduce multe beneficii în viața comunității. Ele oferă ocazii ca grupul de

adulţi să se sudeze, să discute unii cu ceilalţi, să-şi împărtăşească din experienţă unii altora, dar mai ales să afle noutăţi legate de psihologia copilului, procesul de învăţare, instituţia şcolară unde învaţă copilul. Sunt ocazii unde se pot proiecta activităţi dorite de părinţi, pentru viitor.Astfel familia se va simţi ca parte a şcolii, va avea posibilitate să vadă copilul în context educaţional, să-l vadă cum se comportă, ce atitudine are faţă de activitatea de învăţare, faţă de profesor, ce ceilalţi colegi. Fiecare ocazie trebuie valorificată ca situaţie de învăţare pentru părinte/adult. Ea trebuie gândită, organizată cu atenţie şi competenţă de către cadrul didactic, cu un scop bine definit astfel încât şi rezultatele să fie pe măsura aşteptărilor, în beneficiul copilului şi al şcolii. Activităţile bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Participarea activă a părinților în viața școlară a copiilor se materializează printr-o mai bună autostimă a copiilor, un randament școlar mai bun, relații și atitudini pozitive ale părinților despre școală. Familia și școala trebuie să împartă responsabilitățile în educarea copiilor. Ambii au un rol fundamental în dezvoltarea integrală a copilului.

Bibliografie:

- Cernea Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în " Învăţământul primar" nr. 1, Bucureşti, Editura Discipol, 2000;
- Crăciunescu Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în ,,Învăţământul primar" nr. 2, 3, Bucureşti, Editura Discipol, 2000;
- Vâneață, Gabriela, Studiu de caz privind implicarea părinților în activitățile extracurriculare, pe site-ul http://www.asociatia-profesorilor.ro
- Ezechil Liliana- ,,Comunicarea educaţională în contextul şcolar", 2002; Stăiculescu Camelia - ,,Şcoala şi comunitatea locală"-parteneriat pentru educaţie, 2007

TEORII ȘI PRACTICI EFICIENTE PENTRU O EDUCAȚIE DE SUCCES

prof. Nicoleta Puşcaş Şcoala Gimnazială „Alexandru Ivasiuc”, Baia Mare

prof. Mirela Oşan Şcoala Gimnazială „Alexandru Ivasiuc”, Baia Mare

„ *În prezent provocarea este de a transforma sistemele de educație în ceva mult mai potrivit pentru nevoile secolului XXI. În centrul acestei transformări trebuie să se afle o abordare total diferită a inteligenței și creativității umane*” (Robinson, 2011, p. 31).

Din punctul de vedere a lui Sir Ken Robinson **educația are 3 roluri importante**: unul **personal**, unul **cultural** și unul **economic.** Cel personal are rolul de a dezvolta talentele și sensibilitățile individuale, rolul cultural pentru a oferi o înțelegere profundă a lumii și cel economic pentru a oferi abilitățile necesare pentru ca individul să își poată câștiga existența și să fie productiv din punct de vedere economic. Aceste trei roluri trebuie promovate în mod egal și în relație unele cu celelalte. *„Înțelegerea modului în care se interconectează reprezintă cheia pentru transformarea sistemului educațional al secolului XXI într-un proces în care creativitatea și inovația ocupă un loc central”* (Robinson, 2011, p. 91).

Transformarea sistemelor de educație pentru a fi mai potrivite pentru nevoile secolului XXI este o provocare complexă și nu poate fi realizată printr-o soluție unică. Cu toate acestea, există câteva sugestii pe care le puteți lua în considerare:

1. Concentrarea pe abilitățile relevante pentru secolul XXI: Sistemele de educație ar trebui să se concentreze pe abilitățile relevante pentru secolul XXI, cum ar fi gândirea critică, creativitatea, abilitățile de comunicare, colaborarea și abilitățile de rezolvare a problemelor.

2. Utilizarea tehnologiei: Tehnologia poate fi utilizată pentru a îmbunătăți învățarea și pentru a ajuta la dezvoltarea abilităților necesare pentru secolul XXI. De exemplu, platformele online de învățare pot oferi acces la cursuri și materiale educaționale de înaltă calitate, iar instrumentele de colaborare și comunicare pot fi folosite pentru a îmbunătăți colaborarea între elevi și profesori.

3. Personalizarea învățării: Sistemele de educație ar trebui să se concentreze pe personalizarea învățării, astfel încât elevii să poată învăța în ritmul lor și să se concentreze asupra subiectelor care îi interesează cel mai mult.

4. Învățarea pe tot parcursul vieții: Învățarea pe tot parcursul vieții ar trebui să fie încurajată și facilitată prin intermediul sistemelor de educație. Acest lucru poate ajuta la dezvoltarea abilităților necesare pentru a face față schimbărilor rapide din lumea de azi.

5. Colaborare între sistemele de educație și mediul de afaceri: Sistemele de educație ar trebui să colaboreze mai strâns cu mediul de afaceri, astfel încât să se poată asigura că elevii sunt pregătiți pentru cerințele pieței de muncă și că abilitățile lor sunt relevante pentru nevoile economice ale

secolului XXI. Transformarea sistemelor de educație va necesita o abordare multidisciplinară și implicarea tuturor părților interesate, inclusiv guvernele, sectorul privat și societatea civilă.

Marile provocări în educația modernă

În educația modernă, există o serie de provocări importante, iar atât tehnologia avansată, cât și lipsa creativității sunt două dintre acestea. Tehnologia avansată poate fi o provocare în educație deoarece poate fi dificil să ținem pasul cu evoluția rapidă a noilor tehnologii și să găsim cele mai bune modalități de a le integra în procesul de învățare. De asemenea, există riscul ca tehnologia să devină un substitut pentru interacțiunea umană, ceea ce poate avea efecte negative asupra dezvoltării sociale și emoționale a elevilor. Pe de altă parte, lipsa creativității poate fi, de asemenea, o provocare majoră în educația modernă. Astăzi, mulți experți în educație recunosc importanța creativității în procesul de învățare, deoarece aceasta ajută la dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și la îmbunătățirea abilităților de comunicare. Cu toate acestea, în multe școli, accentul este pus pe memorarea informațiilor și pe obținerea de rezultate bune la examene, iar aceasta poate limita dezvoltarea creativității elevilor.

Pe de altă parte, lipsa creativității poate fi, de asemenea, o provocare majoră în educația modernă. Astăzi, mulți experți în educație recunosc importanța creativității în procesul de învățare, deoarece aceasta ajută la dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și la îmbunătățirea abilităților de comunicare. Cu toate acestea, în multe școli, accentul este pus pe memorarea informațiilor și pe obținerea de rezultate bune la examene, iar aceasta poate limita dezvoltarea creativității elevilor.

În concluzie, atât tehnologia avansată, cât și lipsa creativității sunt provocări importante în educația modernă. Este important ca educatorii să găsească modalități de a integra tehnologia în procesul de învățare într-un mod responsabil și să acorde o mai mare atenție dezvoltării creativității și gândirii critice în educație.

Dascălul/AI - inteligența artificială

În ciuda avansării tehnologiei și a creșterii utilizării inteligenței artificiale în educație, rolul dascălului rămâne esențial în procesul de învățare și dezvoltare a elevilor. Deși inteligența artificială poate fi utilizată pentru a ajuta la personalizarea și adaptarea învățării, oferind feedback imediat și identificând probleme și lacune în cunoștințe, dascălul are încă un rol important în procesul de învățare.

Rolul dascălului depășește transmisia de informații și implică și construirea de relații cu elevii, încurajarea și susținerea dezvoltării emoționale și sociale, precum și cultivarea creativității și a gândirii critice.

Dascălul poate fi un mentor, un model pozitiv și un ghid în dezvoltarea personală a elevilor. În plus, inteligența artificială poate fi utilizată ca un instrument în procesul de învățare, dar nu poate

înlocui rolul dascălului în crearea unui mediu educațional care să fie inspirațional, motivant și implicat.

Familia și școala - parteneri în educația copilului

Este important să educăm atât părinții, cât și elevii, în ceea ce privește nevoile și provocările educației în secolul XXI. Părinții joacă un rol esențial în susținerea educației copiilor lor, iar învățarea lor despre schimbările și tendințele din sistemul de învățământ poate ajuta la sprijinirea procesului educațional și la asigurarea unei bune înțelegeri a nevoilor și provocărilor cu care se confruntă copiii lor. Este necesar să existe o colaborare strânsă între școli și părinți pentru a asigura că elevii primesc sprijinul de care au nevoie pentru a avea succes în școală și în viață. Educația este o responsabilitate comună, iar eforturile tuturor părților interesate sunt necesare pentru a asigura un sistem de educație adecvat și relevant pentru secolul XXI.

Educația, obstacol sau rampă de lansare?

Educația poate fi atât un obstacol, cât și o rampă de lansare, în funcție de felul în care este percepută și utilizată de către indivizi.

În mod tradițional, educația a fost considerată o rampă de lansare, oferind oportunități de învățare și dezvoltare personală care să îi ajute pe elevi să își atingă potențialul maxim. Prin urmare, mulți oameni au văzut educația ca o modalitate de a-și îmbunătăți calitatea vieții și de a avea oportunități mai mari în viață. Constantin Cucoș accentuează faptul că educația este un proces continuu ce ar trebui să pună accent pe înnobilarea omului, pe formarea spiritului. Dascălul lucrează cu fața spre viitor, el nu lucrează pentru lumea de aici, ci și pentru cea de apoi.

Cu toate acestea, în unele cazuri, educația poate fi percepută ca un obstacol. Acest lucru se poate întâmpla când sistemul educațional este rigid, prea centralizat pe examene și note, iar elevii nu se potrivesc cu această abordare. În astfel de cazuri, educația poate fi percepută ca o constrângere, limitând creativitatea, flexibilitatea și curiozitatea elevilor.

În concluzie, educația poate fi văzută ca o rampă de lansare sau ca un obstacol, dar depinde de modul în care este percepută și de modul în care este utilizată. O abordare pozitivă a educației poate ajuta la dezvoltarea personală și profesională, în timp ce o abordare negativă poate limita dezvoltarea și creșterea personală.

Sistemul educațional ar trebui să promoveze dezvoltarea elitelor sau pregătirea practică a elevilor pentru ca aceştia să abordeze eficient provocările care le vor sta în faţă?

Sistemul educațional ar trebui să promoveze ambele obiective - atât dezvoltarea elitelor, cât și pregătirea elevilor pentru provocările vieții.

În primul rând, sistemul educațional ar trebui să ofere oportunități pentru dezvoltarea talentelor și abilităților elevilor care au potențialul de a deveni elite în diverse domenii, cum ar fi

știința, tehnologia, arta sau sportul. Acest lucru poate fi realizat prin oferirea de programe și activități extracurriculare, mentorat și consiliere academică și profesională.

În același timp, sistemul educațional ar trebui să pregătească elevii să își câștige existența într-un mod sustenabil și să devină cetățeni activi și responsabili ai societății. Acest lucru poate fi realizat prin pregătirea elevilor cu abilitățile necesare pentru a intra pe piața muncii, cum ar fi abilitățile de comunicare, gândirea critică, rezolvarea problemelor și colaborarea în echipă. De asemenea, ar trebui să fie oferite programe educaționale care să dezvolte și să promoveze valori precum respectul, toleranța, responsabilitatea și angajamentul social.

Este important să subliniem că aceste două obiective nu sunt mutual exclusive și ar trebui să fie abordate în mod integrat în sistemul educațional. În final, obiectivul sistemului educațional ar trebui să fie de a produce indivizi echilibrați și pregătiți pentru a-și urma pasiunile și interesele, contribuind în același timp la dezvoltarea societății în ansamblu.

În concluzie, educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății.

“Este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Immanuel Kant

Bibliografie

Cucos Constantin, 2017. *Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări. București, ed. POLIROM.*

Immanuel Kant, 2015. *Despre pedagogie*. București, ed. PAIDEIA.

Robinson, Ken, 2011. *O lume ieșită din minți*. București, ed. Publica 2011.

COMPETENŢELE CHEIE – UN PACHET TRANSFERABIL ŞI MULTIFUNCŢIONAL DE CUNOŞTINŢE

Monalisa Elena Pădeanu

Şcoala Profesională Daneţi

Competenţele-cheie reprezintă un pachet transferabil și multifuncţional de cunoştinţe, deprinderi (abilităţi) și atitudini de care au nevoie toţi indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserţie profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educaţiei obligatorii și trebuie să acţioneze ca un fundament pentru învăţarea în continuare, ca parte a învăţării pe parcursul întregii vieţi. Cele opt competenţe-cheie sunt:

• Comunicarea în limba maternă, care reprezintă capacitatea de a exprima şi interpreta concepte, gânduri, sentimente, fapte şi opinii, atât în formă orală, cât şi în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire şi scriere) şi de a interacţiona lingvistic într-un mod adecvat şi creativ într-o serie completă de contexte culturale şi sociale.

• Comunicarea în limbi străine, care, pe lângă dimensiunile principale ale abilităţilor de comunicare în limba maternă, implică şi abilităţile de mediere şi înţelegere interculturală. Nivelul de cunoştinţe depinde de mai mulţi factori şi de capacitatea de ascultare, vorbire, citire şi scriere.

• Competenţa matematică şi competenţe de bază în ştiinţe şi tehnologii. Competenţa matematică este capacitatea de a dezvolta şi a aplica gândirea matematică pentru rezolvarea diferitor probleme în situaţii cotidiene, accentul punându-se pe proces, activitate şi cunoştinţe. Competenţele de bază privind ştiinţa şi tehnologia se referă la stăpânirea, utilizarea şi aplicarea cunoştinţelor şi a metodologiilor de explicare a lumii înconjurătoare. Acestea implică o înţelegere a schimbărilor cauzate de activitatea umană şi a responsabilităţii fiecărui individ în calitate de cetăţean.

• Competenţa digitală implică utilizarea cu încredere şi în mod critic a tehnologiei din societatea informaţională (TSI) şi deci abilităţile de bază privind tehnologia informaţiei şi a comunicaţiei (TIC).

• Competenţa de a învăţa să înveţi este legată de învăţare, de abilitatea omului de a-şi urmări şi organiza propria învăţare, fie individual, fie în grupuri, conform nevoilor proprii, precum şi de conştientizare a metodelor şi a oportunităţilor.

• Competenţe sociale şi civice. Competenţele sociale se referă la competenţele personale, interpersonale şi interculturale şi toate formele de comportament care permit fiecărei persoane să participe în mod eficace şi constructiv la viaţa socială şi profesională. Aceste competenţe sunt legate de bunăstarea personală şi socială. Este esenţială înţelegerea codurilor de conduită şi a obiceiurilor din diferite medii în care activează persoanele. Competenţele civice, în special cunoaşterea conceptelor şi a structurilor sociale şi politice (democraţie, justiţie, egalitate, cetăţenie şi drepturi civile), fac posibilă participarea activă şi democratică a oamenilor.

• Spiritul de iniţiativă şi antreprenoriat reprezintă capacitatea de a transforma ideile în acţiune. Acest simţ presupune creativitate, inovaţie şi asumarea unor riscuri, precum şi capacitatea de a planifica şi gestiona proiectele în vederea atingerii obiectivelor. Persoana este conştientă de contextul propriei sale activităţi şi este capabilă să valorifice oportunităţile apărute. Acesta este fundamentul pentru achiziţia unor abilităţi şi cunoştinţe mai specializate, de care au nevoie cei care instituie o activitate socială sau comercială sau contribuie la această activitate. Acest lucru ar trebui să includă conştientizarea valorilor etice şi promovarea bunei guvernări.

• Conştiinţa şi expresia culturală, care implică aprecierea importanţei expresiei culturale a ideilor, a experienţelor şi a emoţiilor printr-o serie de canale (muzică, teatru, literatură şi arte vizuale).

Toate aceste competenţe-cheie sunt interdependente, iar accentul se pune, în fiecare caz, pe gândirea critică, creativitate, iniţiativă, rezolvarea problemelor, evaluarea riscurilor, luarea deciziilor şi gestionarea constructivă a sentimentelor.

Implicarea resurselor digitale în procesul educațional, care să corespundă nevoilor și particularităților grupului de elevi, este o adevărată provocare.

Metodele de învăţământ (care cuprind atât metodele de instruire propriu-zisă, cât şi cele din învăţarea şi autoînvăţarea nonformală şi informală) sunt într-o continuă evoluţie, generată de apariţia unor vectori noi (tehnologia informaţiei şi comunicării), precum şi de orientarea acestora spre eficientizarea procesului de formare din perspectiva educaţiei permanente. Există taxonomii cunoscute ale metodelor de învăţământ. Ele sunt foarte diversificate şi dau imaginea complexităţii acestora. Didactica centrată pe competenţe nu îşi propune să ofere o taxonomie nouă, ci doar să indice în cazul metodelor cunoscute până acum (şi descrise într-un mod narativ cunoscut) dimensiunile noi pe care le pot avea, în contextul orientării acestora spre formarea competenţelor. De asemenea, este foarte uşor de observat că o serie de metode (experiment, demonstraţie, brainstorming etc.) capătă o semnificaţie deosebită în contextul competenţelor. Mijloacele de învăţământ au dinamizat sensibil posibilităţile de organizare a instruirii. Este suficient să amintim mijloacele relativ noi de prezentare în format electronic a informaţiilor (fără a fi necesară scrierea lor pe tablă), care permit derularea unui volum considerabil de cunoştinţe, structurate în forme accesibile.

Bibliografie

BADEA, D. Competenţe şi cunoştinţe – faţa şi reversul abordării lor, în Revista de Pedagogie nr. 58 (3), Bucureşti: 2010.

BADEA, D. Didactica la şcoala competenţelor – dominante şi exemplificări ale scenariului didactic, în Revista de Pedagogie, anul LIX, nr. 4, Bucureşti: 2011.

BÎRZEA, C. Definirea şi clasificarea competenţelor, în Revista de Pedagogie nr. 58 (3), Bucureşti: 2010.

CIOLAN, L. Învăţarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar. Iaşi: Editura Polirom, 2008.

DULAMĂ, Maria – Eliza. Despre competenţe: Teorie şi practică, Cluj – Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2011.

MANOLESCU, M. Pedagogia competenţelor – o viziune integratoare asupra educaţiei, în Revista de Pedagogie 58 (3), Bucureşti: 2010.

MARSH, C.I. Key concepts for understanding Curriculum. London – New York: Rutledge Falmer, 2004.

MINDER, M. Didactique fonctionelle (objectifs, stratégies, evaluation). Paris – Bruxelles: De Boeck – Larcier, 1996.

NEGREŢ – DOBRIDOR, I. Teoria curriculumului, în vol. Prelegeri pedagogice. Iaşi: Editura Polirom, 2001.

NEGREŢ - DOBRIDOR, I. Teoria generală a curriculumului educaţional, Iaşi: Editura Polirom,2008.

NICOLA, I. Tratat de pedagogie şcolară. Bucureşti: EDP, 1996.

PERRENOUD, Ph. Construire des compétences dès l'école, Paris: ESF, 1998.

PIAGET, J. Psihologia inteligenţei. Bucureşti: Editura Ştiinţifică, 1998.

PREDA, V. Principiile didactice, în Ionescu, M, Radu, I (coord.) Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

REUTER, Y. (ed.) Dictionaire des concepts fundamentaux des disciplines, Bruxelles: de Boeck, 2010.

REY, B. Les Compétences transversales en question, Paris: ESF éditeur, 1996.

CUM PUTEM CREȘTE MOTIVAȚIA LA PREȘCOLARI ȘI CE MODALITĂȚI PUTEM UTILIZA PENTRU A ASIGURA PROGRESUL ȘCOLAR PRIN ACTIVITĂȚI ADECVATE VÂRSTEI

Motivația este definită ca fiind entuziasmul nostru de a ne atinge obiectivele. Este acel „de ce" din spatele fiecărei acțiuni. Motivația este forța internă care ne îndrumă să acționăm sau să ne comportăm într-un anumit mod. Ne ajută să ne stabilim un obiectiv și să-l atingem si chiar ne îndeamnă să ne depășim limitele pentru a ne atinge scopul. Termenul „motivație" este derivat din verbul latin „movere", astfel că, literalmente, este ceea ce ne face să ne mișcăm.

Atunci când suntem motivați, suntem mai dedicați și mai implicați în ceea ce facem, iar acest lucru poate conduce la performanță și realizare de niveluri superioare. Motivația ne ajută să fim mai insistenți în fața obstacolelor și să ne recuperăm mai ușor după eșecuri, deoarece ne furnizează energia necesară pentru a ne continua eforturile și a ne îmbunătăți rezultatele.

De asemenea, motivația este importantă deoarece poate avea un impact puternic asupra stării noastre mentale și emoționale. Când suntem motivați și realizăm progrese în direcția obiectivelor noastre, ne simțim mai încrezători și mai mulțumiți de noi înșine. Această stare pozitivă de bine poate crește nivelul de fericire și satisfacție din viața noastră, ceea ce poate contribui la succesul general.

În educație, motivația îi ajută pe copii și tineri să își concentreze atenția asupra unui obiectiv sau asupra unui rezultat cheie. Procedând astfel, ei nu sunt deranjați de posibilele distrageri și prin urmare, sunt capabili să-și mențină atenția pe perioade mai lungi de timp. Elevii care sunt motivați manifestă comportamente orientate spre obiective. Ei au inițiativă, arată rezistență, își valorifică curiozitatea, își îngrijesc și respectă munca.

Ca forță propulsatoare a energiei şi efortului, motivaţia este alături de aptitudini, cea mai importantă variabilă a succesului şcolar. Fară motivaţie nu poate avea loc un proces conştient de învăţare, exceptând învăţarea incidentală. De aceea problema motivaţiei este apreciată „a fi cheia" oricărui învăţământ democratic modern.

Descoperirea modalităților de a crește motivația în sala de clasă este vitală, deoarece ne permite să:

- ☀ Schimbăm comportamentul copiilor la clasa
- ☀ Să dezvoltăm competențe

- Să stârnim curiozitatea.
- Dezvoltăm interesul pentru învățare/descoperire
- Valorificăm talentul
- Creștem implicarea.

A implica preșcolarii într-o activitate sau într-o unitate de lucru este ceva ce poate realiza un educator bun, dar motivarea acestora să devină preșcolari mai buni, care se străduiesc să-și atingă adevăratul potențial, poate fi incredibil de provocatoare pentru cadrul didactic. Preșcolarii nemotivați sunt adesea distrați în timpul activităților, ceea ce poate duce la un comportament nepotrivit, indiferent.

DE CE ESTE IMPORTANTĂ MOTIVAȚIA LA COPII?

Motivația este forța care îi ține pe copii să meargă mai departe, chiar și atunci când se confruntă cu bariere sau provocări pentru că sunt încărcați cu energia necesară pentru a-și îndeplini potențialul. Un copil care este motivat este atent, energic și inovator.

Există nenumărate beneficii ale motivației în învățare. Acestea includ:

- Persistență crescută
- Bunăstare sporită
- Performanță și rezultate îmbunătățite
- Procese cognitive ridicate
- Efort sporit la lecții
- Creșterea creativității și inovației.

Când lipsesc motivația și stimulentele, fie nu sunt obținute rezultate, fie obținem doar rezultate mediocre, pe când dacă exista motivație, obținem rezultate mai importante, iar realizările sunt mai mari.

CARE SUNT DIFERITELE TIPURI DE MOTIVAȚIE ÎN EDUCAȚIE?

Motivația în primii ani este crucială, deoarece acesta este momentul în care avem oportunitatea de a transforma copiii în elevi încrezători, rezistenți pe tot parcursul vieții. De mici, copiii învață despre lumea înconjurătoare prin curiozitate. Multe abordări ale primilor ani, cum ar

fi abordarea curiozității, valorifică interesul înnăscut al copiilor față de mediul înconjurător. Cu toate acestea, pe măsură ce copiii cresc, această dorință de a descoperi și de a învăța nu este adesea la fel de puternică. În schimb, mulți caută recompense externe ca un mecanism pentru a-i ajuta să-și atingă obiectivele. Acești doi factori de comportament sunt motivația intrinsecă și extrinsecă.

În învăţare există, pe de-o parte, ***motivaţia extrinsecă*** când învăţarea este determinată de un motiv extern învăţării propriu-zise, susţinută de o recompensă din afara acesteia (nota, lauda, pedeapsa); preșcolarul se angajează în activitate pentru a-şi atinge nişte scopuri, nu ca scop în sine; acest tip de activitate nu produce o plăcere interioară preșcolarului, nu oferă satisfacţii, se face cu un efort voluntar crescut;

Motivaţia intrinsecă este prezentă atunci când copilul desfăşoară activitatea pentru satisfacţia, plăcerea pe care o provoacă aceasta. Ea susţine din interior învăţarea a ceea ce este atât o caracteristică a situaţiei de învăţare cât şi consecinţa trezirii dorinţei copilului de a învăţa, pregătită de familie şi/sau şcoala, rezultat al identificării cu scopurile educaționale; acest tip de motivaţie este susţinută de faptul ca preșcolarul are o nevoie interioară de cunoaştere, de pasiune pentru un domeniu, de plăcerea de a învăţa.

Cei care sunt motivați intrinsec nu au nevoie de sancțiuni sau recompense pentru a-și conduce eforturile. Copiii foarte mici sunt adesea motivați în mod natural intrinsec și sunt conduși de curiozitatea lor înnăscută. Există multe studii care sugerează că cei care sunt intrinsec motivați sunt mai buni la învățare. De fapt, motivația intrinsecă este adesea arătată ca fiind unul dintre cei mai puternici predictori ai performanțelor academice.

Este posibilă stimularea motivației intrinseci prin mijloace extrinseci. Acest lucru poate fi deosebit de eficient pentru preșcolarii cu nevoi speciale sau pentru copiii ale căror trecut, relații sau experiență anterioară în educație au dus la o lipsă de încredere. Cameron (2001) susține că motivele externe pot promova dorința copiilor de a învăța și că nu sunt dăunătoare motivației intrinseci a preșcolarilor.

Cu toate acestea, odată ce acest proces de motivare extrinsecă prin recompense devine obișnuit, poate deveni dificil să disociezi succesul de laude și recompense, deoarece atitudinea individului devine controlată doar de stimul. Unele studii sugerează că, dacă nu există o dorință reală care să conducă spre angajarea în activitate, atunci învățarea profundă va fi limitată.

Profesorul Frédéric Guay, expert în motivație la Universitatea Laval din Québec, afirmă: „În loc să vă concentrați pe recompense, concentrați-vă pe calitatea relației cu studenții. Elevii

cărora li se pare importantă învățarea, chiar dacă nu le place, vor aduce același tip de rezultate pozitive pe care le vedeți cu cei cu o motivație intrinsecă ridicată." Guay sugerează că educatorii/profesorii ar trebui să încurajeze copiii să-și exprime emoțiile și să-și împărtășească experiențele legate de învățare. Răspunsurile lor pot fi folosite pentru a ajuta educatorii/profesorii să-și redefinească practica și, prin urmare, să îmbunătățească experiența de învățare pentru toți preșcolarii/elevii.

CUM SĂ MOTIVĂM ȘI SĂ MENȚINEM COPIII INTERESAȚI SĂ ÎNVEȚE?

În scopul sprijinirii copiilor în formarea personalităţii, o importantă contribuţie o are munca educatoarei începând de la vârste mici. Ea poate ajuta copiii să se dezvolte în ritmul propriu, să–şi fixeze scopuri, să realizeze ceea ce şi–au propus pe parcursul activităţilor desfăşurate.

Întrecerile, jocurile, concursurile, sunt câteva dintre modalităţile de lucru cu preşcolarii ce contribuie la formarea comportamentelor adecvate vârstei dar şi la dezvoltarea unei imagini de sine corecte, a încrederii în propriile forţe şi capacităţi, a motivaţiei pentru învăţare.

În educație, motivația îi ajută pe copii și tineri să își concentreze atenția asupra unui obiectiv sau rezultat cheie. Procedând astfel, ei nu sunt deranjați de posibilele distrageri și, prin urmare, sunt capabili să-și mențină atenția pe perioade mai lungi de timp. Însă, astăzi, în era calculatoarelor şi a internetului de mare viteză, motivaţia unor preşcolari pentru învăţare a scăzut. De aceea, orice educator care doreşte stimularea motivaţiei preşcolarilor pentru activitatea de învăţare este necesar să-şi analizeze mai întâi propria motivaţie şi modul cum desfăşoară activităţile de predare - învăţare - evaluare, deoarece motivaţia preşcolarilor este influenţată de gradul de implicare al educatorului în activitatea didactică, atât de entuziasmul cât şi de pasiunea cu care îşi face meseria.

Pentru captarea atenţiei preşcolarilor la predare şi motivarea lor să-şi însuşească noile cunoştinţe pot fi:

※ predarea lecţiei poate începe printr-o anecdotă, ghicitoare, povestioară hazlie în legătură cu cele ce vor urma;

※ prezentarea planului orei de învăţare sub formă de întrebări scurte, pentru a nu pierde interesul şi atenţia preşcolarilor;

※ folosirea de flashcard cu imagini pentru a facilita explicarea temei de studiu;

※ organizarea clasei prin unirea meselor pentru a le face mai mari pentru a încuraja comunicarea între copii;

※ organizarea cunoştinţelor sub formă de scheme sau „hartă”;

※ exemplele date să fie din mediul în care preşcolarul trăieşte şi cu care se află în contact permanent;

※ utilizarea analogiilor pentru a uşura înţelegerea cunoştinţelor noi;

O atenţie deosebită trebuie acordată preşcolarilor slabi şi nemotivaţi, încurajându-i să lucreze. Faţă de acestia, educatorul ar trebui să adopte următoarele comportamente:

※ să-şi exprime încrederea în capacitatea lor de a reuşi;

※ să le acorde aceeaşi atenţie ca şi preşcolarilor buni;

※ să evite crearea de situaţii competitive în care ei nu pot decât să piardă;

※ să evite a-şi exprima dispreţul atunci când ei eşuează;

※ să manifeste interes pentru reuşitele lor.

※ să nu le facă observaţii în faţa colegilor;

※ să le ofere feed-back pozitiv, cum ar fi complimente și încurajare, pentru a dezvolta copiilor o mentalitate de creștere a optimismului și încrederii în fortele proprii.

Evaluarea la rândul ei poate avea şi ea efecte asupra motivaţiei preşcolarilor; o reuşită a ei fiind atunci când educatorul se centrează mai mult pe progresul preşcolarilor, pe recunoaşterea efortului pe care l-a depus fiecare copil pentru îmbunătăţirea propriilor performanţe şi nu doar să constate nivelul cunoştinţelor. Aprecierea evoluţiei preşcolarilor trebuie făcută în termeni pozitivi, deoarece dezaprobarea este mai puţin eficientă în stimularea motivaţiei învăţării.

Motivația determină învățarea. Fără ea, realizarea chiar și a celor mai simple acțiuni se poate dovedi o provocare sau chiar imposibilă. Aşadar, este esențial să ştim cum să adaptam și să facilităm motivația în sala de clasă. Există un loc atât pentru motivația intrinsecă, cât și pentru cea extrinsecă în educație: ambele forme se pot completa reciproc. Este posibil ca inițial să fie necesare metode de motivare extrinsecă a copiilor pentru a construi o cultură a reuşitei și a succesului. Odată ce a fost creat un mediu propice învățării, se poate înlocui treptat motivația externă pentru a inspira dorința intrinsecă de învățare a preşcolarilor.

În concluzie, succesul are un rol mobilizator, conduce la dorinţa de a învăţa şi de a obţine rezultate bune, pe când insuccesul, poate descuraja, ducând la lipsa de interes faţă de actul educativ.

Asadar, motivarea preşcolarilor face parte din munca fiecărui cadru didactic, iar un rol deosebit de important în sensul îmbunătăţirii rezultatelor şcolare îl constituie promovarea unei bune relaţii educator – preşcolar, bazată pe încrederea în posibilităţile acestora, stimulare şi cooperare. Pentru a păstra atenția preşcolarilor, planul cadrului didactic trebuie să includă activități bine structurate care să le trezească curiozitatea pentru ceea ce trebuie să înveţe, să-i capteze prin metode activ-participative astfel încât să existe în acelaşi timp un echilibru între învățarea distractivă și strictețe.

BIBLIOGRAFIE

1. *Allport, G. W, Structura şi dezvoltarea personalităţii, Editura Didactica si pedagogică, Bucuresti, 1991.*
2. *Cameron, L., Teaching Laguages For Young Learners, Cambridge University Press, Online publication date:May 2010, Print publication year:20012001*
3. *Cosmovici A. Iacob L., "Psihologie şcolară", Editura Polirom, Iaşi, 1998;*
4. *Cerghit, I–Metode de învăţământ, Editura Polirom, Bucureşti, 2006;*
5. *Dumitriu,C., Psihologia copilului, Editura Alma Mater, Bacau, 2008.*
6. *Guay, F., - Intrinsic, identified, and controlled types of motivation for school subjects in young elementary school children, Blackwell Publishing Ltd, 2010*
7. *Metcalfe, R., Burgess, S., Steven, P., Student effort and educational attainment: Using the England football team to identify the education production function, ESRC, CMPO Working Paper Series No. 11/276, 2011*
8. *Popenici,S., Fartusnic,C., Motivatia pentru invatare, Editura Didactica Publishing House , Bucuresti, 2009;*
9. *Tomşa, Gh., (coordonator) – Psihopedagogie preşcolară şi şcolară, Bucureşti, 2005;*
10. *Vintilescu, D., "Motivaţia învăţării şcolare", Editura Facla, Timişoara, 1977;*

INTERCULTURALITATEA ÎN SPAȚIUL EDUCAȚIONAL EUROPEAN

Prof.înv.preșolar Pădureanu Cristina
Colegiul Național Pedagogic ,,Constantin Brătescu"
Constanța

INTERCULTURALITATEA LA GRĂDINIȚĂ

Educația interculturală este o valoare promovată atât în U.E. cât și în învățământul românesc. Ea presupune respect, toleranță, acceptarea diversității și o atitudine prietenoasă. Pentru a evita conflictele interetnice, pentru o bună conviețuire prin promovarea toleranței, a bunei înțelegeri și egalității de șanse între membrii aceleiași comunități, a devenit necesară implementarea educației interculturale în programul educațional ce trebuie începută încă de la grădiniță. Factorii implicați direct în realizarea educației interculturale sunt familia și grădinița. Cele mai eficiente demersuri didactice, menite să-i integreze pe toți copiii în activitatea școlară, sunt cele prin care le oferim cât mai multe ocazii să acționeze împreună, să trăiască laolaltă.

La grădiniță, educaţia interculturală se poate realiza prin activităţile curriculare şi extracurriculare. În activităţile curriculare, când ne propunem teme despre familie, meserii, obiceiuri, tradiţii și prietenie avem posibilitatea să făcem primii paşi în atingerea obiectivelor educaţiei interculturale. Vom considera interculturalitatea o parte componentă a realităţii zilnice din grădiniţă, şi nu o temă sau o activitate adăugată. De asemenea acordăm atenţie materialelor expuse, organizării spaţiului care să permită învăţarea prin colaborare, comunicarea, şi nicidecum marginalizarea unor copii. În orașul nostru, oraș situat la malul Mării Negre, populația cunoaște o bogată varietate interculturală, de aceea am considerat că este benefic pentru modelarea celor mici în spiritul toleranței, conviețuirii în armonie cu toți membrii comunității locale. In primul rând le-am făcut cunoscut copiilor că suntem toți la fel. Avem fiecare o identitate. Le-am explicat că unii copii vorbesc acasă altă limbă decât limba română, astfel, i-am rugat pe copiii respectivi să ne spună câteva cuvinte în limba lor maternă, ceea ce a trezit interesul și curiozitatea tuturor copiilor de la grupă privind pronunțarea unou cuvinte din altă limbă.

Pentru a-i ajuta pe copii să crească în spiritul dorinței de a respecta diferențele dintre ei am afișat în sala de grupă imagini, postere, cărți care reflectă diferențele culturale dintre copii,

am citit copiilor lecturi, documentare simple care prezentau specificul altor culturi și grupuri etnice. De asemenea, am realizat activități de teatru de păpuși în care am inclus personaje cu identitate culturală diferită de cea română, în cadrul serbărilor de la grupă am realizat dansuri populare specifice etniilor respective, cu prezentarea portului popular, am vizionat casete video sau emisiuni TV care promovează diversitatea culturală, am organizat vizite și excursii din care copiii români au învățat despre propria lor istorie etnică și culturală, dar și despre istoria etnică și culturală aparținând altor grupuri. Consider că una dintre cele mai importante realizări în urma acestor acţiuni a fost prietenia stabilită între copii. Ei au trăit bucuria şi satisfacţia de a contribui la ceva ce este frumos şi aparţine tuturor, în continuare vor fi stimulaţi să-şi manifeste fantezia, spiritul creator, să colaboreze şi să coopereze depăşind barierele lingvistice sau de orice altă natură. Într-o lume democratică și unită deosebirea cuvintelor nu este o piedică în calea comunicării, căci există un limbaj comun: muzica, dansul, pictura respectul, iubirea, toleranţa.

Întâlnirea de dimineaţă este o activitate plăcută copiilor şi un bun prilej pentru copii să-şi povestească întâmplări, să se cunoască, să povestească întâmplări di viaţa și activitatea lor de acasă, au ocazia să se accepte unii pe alţii aşa cum sunt, să se respecte, să fie toleranţi cu cei care sunt altfel, adică să cunoască şi să accepte alteritatea. Activităţile extracurriculare ne dau posibilitatea ca într-o atmosferă destinsă uneori într-o atmosferă festivă fiecare să se manifeste liber, cum simte el imboldul, şi astfel oferă alte prilejuri de a se cunoaşte copiii între ei. ***Serbările*** **s**unt cel mai plăcut mod pentru copii de a arăta ce ştiu şi cine sunt. În pregătirea unei serbări va fi cu atât mai plăcut prntru copiii de diverse etnii să prezinte o poezie, un cântec, o numărătoare, un dans, un joc specific etniei, pe care le cunosc din familie. Nu numai copiii din grupă vor fi încântaţi să vadă și altceva decât sunt obişnuiţi, ci şi părinţii copiilor minoritari. În felul acesta majoritatea face primul pas, se deschide spre cei care sunt altfel, vorbesc altfel, iar minoritarii nu sunt insensibili la manifestările pozitive ale majoritarilor. Acţiunile de socializare interetnică sunt, de asemenea, plăcute copiilor. Putem organiza picnicuri, vizite, excursii, vizite la centrele sau asociaţiile culturale ale minorităţilor, întâlniri cu reprezentanţi ai acţiunilor respective. În excursii sau la picnic atmosfera este mai destinsă, copiii împreună cu părinţii care doresc să participe vor pregăti masa la care vor contribui cu toţii. Vor mânca împreună din tot ce s-a pregătit, vor strânge resturile mesei, apoi se vor putea organiza jocuri, concursuri. Îi vom încuraja pe copii şi pe părinţi să propună jocuri distractive pe care să le învăţăm cu toţii. ***Acţiunile de întrajutorare***, în cadrul proiectelor de voluntariat, a unor grupuri sociale dezavantajate pot fi o modalitate de realizare a obiectivelor educaţiei interculturale. Copiii manifestă compasiune pentru cei aflaţi în dificultate. Este uşor să le explici cum pot ei să ajute

şi obţii întotdeauna rezultate pozitive. Sentimentul apartenenţei la o comunitate multiculturală se formează din primii ani ai vieţii, altfel spus, în cei ,, şapte ani de acasă'', care includ, firesc, anii petrecuţi în grădiniţă. Iată de ce revine educatoarelor, în ansamblu, misiunea de a dezvolta în forme şi conţinut activităţi de educare şi formare multiculturale. Cadrele didactice bine intenţionate, convinse pe drept că toţi copiii sunt egali, iar majoritarii nu sunt mai presus de ceilalţi, ignoră diferenţele dintre copii, stabilind perspectiva majoritară ca normă aplicabilă tuturor şi fără negociere. În România există cadru legislativ care conţine prevederi ce interzic discriminarea pe criterii de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, categorie socială, convingeri, apartenenţă la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop restrângerea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Bibliografie:

1. Bazgan M., Formarea competenței interculturale a profesorului, Editura Presa Univer- sitară Clujeană, 2014.
2. Bârsan C., Convenţia Europeană a Drepturilor Omului – Comentariu pe articole, Ed. C.H. Beck 2005.
3. GILLERT, A., „Concepte ale învăţării interculturale", în Consiliul Europei, Invăţarea interculturală, Strasbourg, 2003 (2000).

ROLUL PARTENERIATELOR / PROIECTELOR EDUCAȚIONALE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALĂ A ELEVILOR CU CES

Prof. Pădureț Lucia- C.S.E.I. „SF. Andrei" Gura Humorului

Prof. Țebrean Lucica- C.S.E.I. „SF. Andrei" Gura Humorului

Motto: „Educaţia nu este pregătirea pentru viaţă, educaţia este viaţa însăşi"
John Dewey

Una din direcțiile fundamentale ale redefinirii învățământului românesc o constituie dezvoltarea liberă, integrală, armonioasă a individului, formarea personalității autonome și creative, prin diversificarea și optimizarea activităților educative extracurriculare și extrașcolare. Așadar, în noul demers educațional al cadrelor didactice se vor redimensiona atât statutul cât și sarcinile acestora, care trebuie să devină manageri de educatie prin intermediul unor proiecte/programe desfășurate pe baza unor acorduri de partenerat între unitățile școlare și diferiți parteneri înscriși în proiect.

Există o varietate bogată de modalități de realizare a acestor activități, una foarte importantă fiind proiectele educaționale pe care noi le desfășurăm, care cuprind un calendar de activități planificate, care urmăresc realizarea unui scop bine definit, într-un cadru bine stabilit și într-o perioadă de timp bine definite.

Aceste proiecte educative/educaționale sunt o modalitate de acumulare a unor noi experiențe de cunoaștere, rezolvând probleme practice în diferite situații date, fiind de altfel un instrument al dezvoltării și inovării organzațiilor școlare.

Parteneriatul educațional este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societății prin prisma educativă și presupune participarea la o acțiune educativă comună, interacțiuni constructive acceptate de către toți partenerii, comunicare eficientă între participanți, acțiuni comune cu respectare rolului fiecărui participant, interrelaționare. Parteneriatul educațional mai presupune unitate de cerințe, de opțiuni, decizii și acțiuni educative subordonate actului educativ propriu-zis. Parteneriatul educațional

vine în sprijinul dezvoltării personalității copiilor cu CES asigurându-le autonomia personală, prin valorizarea socială a fiecăruia dintre ei.

Aceste proiecte au o importanță tot mai mare în activitatea noastră și a elevilor cu CES fiind în dialog permanent cu societatea, realizând punți de legătură între nevoile educaționale, resursele și disponibilitatea copiilor și perspectivelor de dezvoltare economică a societății.

Aceste activități din cadrul proiectelor educative aduc un surplus de informații copiilor/elevilor cu CES astfel că experiența de învățare informală și non-formală completează și lărgește experiența de învățare formală.

Pentru ca reușita unui acord de parteneriat să fie la cote maxime, acesta implică:

-identificarea scopului, a intereselor comune, utile partenerilor;

-găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus, organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;

-consolidarea eficientă a atitudinilor și tehnicilor diferite care se pot aplica diferitelor sarcini.

Referitor la realizarea activităților de bune practici, la noi în școală, se desfășoară o gamă variată de proiecte și parteneriate educaționale în colaborare cu diferiți factori educaționali, organizate și desfășurate pe nivele de vârstă, local, național sau la nivel international.

1. **Parteneriat Internațional - Proiect Erasmus POWER finanțat din fonduri Europene „AJUTĂ - MĂ SĂ ÎNȚELEG LUMEA" Mobilitate transnațională a elevilor**

Scopul proiectului a fost dezvoltarea competențelor și acumularea de noi cunoștințe despre lume: cunoștințe geografice, istorice, artistice, tehnice, muzicale și IT.

Tematica activităților a fost vastă și foarte atractivă dintre care amintim: „Cine suntem?”- facem cunoștință și ne cunoaștem orașele, povești și legende despre orașul sării - „Pe urmele minerilor din Bochnia în salina Cacica”, „Istoria sării mai veche decât umanitatea sau cum au apărut depozitele de sare”, „În cercul regionalismului polonez - întâlnire cu polonezii din satul Poiana Micului, „Pe urmele culturii românești” - mărturii istorice, vizitarea mănăstirilor din Bucovina**.**

2. **Parteneriat Internațional - Proiect Erasmus „Diferiți sau totuși la fel?" Mobilitate transnațională a elevilor.**

Scopul proiectului a fost dezvoltarea competențelor culturale, personale, sociale și de învățare, precum și a competențelor digitale.

Consolidarea acestor competențe s-a bazat pe conținutul educației rezultat din programa de bază a disciplinelor precum: muzică, artă, informatică, educație fizică, geografie și istorie și a fost adaptat la nevoile individuale ale participanților la proiect.

Activitățile au fost desfășurate pe ateliere practice de pictură a icoanelor, ateliere de vitralii, activități sportive comune, ateliere grafice, ateliere culinare, realizarea de postere cu preparate regionale prin intermediul programului de grafică, prezentarea tradițiilor și a costumelor naționale, activități muzicale urmate de excursii tematice.

3. **Proiect Internațional CREDIS „Creativitate, Recuperare, Educație, Diversitate, Interculturalitate, Socializare"**

Scopul proiectului a fost dezvoltarea capacităţii de comunicare multiculturală și promovarea valorilor românești

Tipul de proiect vizat: proiect educaţional internațional de educare şi promovare a interculturalității, acceptării diversității și de cultivare a sentimentului de identitate națională.

În cadrul proiectului partenerii din Polonia au cunoscut specificul Bucovinei și a învățământului special românesc. Elevii poloni și români au susținut împreună un spectacol multicultural în cadrul căruia pictorul polonez Stanisław Kmiecik (născut fără mâini) a făcut o demonstrație de pictură cu gura și picioarele. În cadrul spectacolului a avut loc și vernisajul expoziției cu lucrările realizate de pictorul polonez Stanisław Kmiecik.

4. Proiect Educaţional „Europa Prin Ochi De Copil”

Scopul proiectului:

Promovarea în cadrul școlii, a principiilor școlii incluzive, o școală deschisă, prietenoasă, democratică, care valorifică diversitatea culturală și promovează o școală în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și excludere precum și dezvoltarea globală a sinelui, atât din punct de vedere mental sau emoțional, cât și din punct de vedere social prin intermediul activităților sportive.

Tipul de proiect vizat: proiect educaţional de educare şi sensibilizare în ceea ce privește sentimentul identităţii, al apartenenţei, acceptarea diversităţii și educație pentru mișcare.

În cadrul proiectului au fost desfășurate activități precum: „Ziua minorităților naționale din România”, „Ziua Internațională a limbii materne”, „Ziua Europei-Sport-Mișcare-Bucurie-Normalitate”, „Tradiții și obiceiuri de Crăciun, Paște”.

5. Proiect educational „Pădurea Izvor De Viață”

Scopul proiectului a fost conştientizarea importanţei pădurii, formarea unui comportament ecologic precum şi dezvoltarea capacităţilor de a aprecia frumosul din natură şi de a-l proteja.

Familiarizarea copiilor şi implicarea lor în acţiuni de sărbătorire a unor zile care au ca subiect pădurea, cu varietatea şi multitudinea de subiecte, cunoştinţe, este un prim pas spre formarea unor atitudini corespunzătoare faţă de mediu, faţă de existenta fiecărei vietăţi de pe pământ, de la cea mai mică până la cea mai complexă. Prin activitățile desfăşurate am încercat să dezvoltăm elevilor deprinderi, obişnuinţe ce ţin de cunoaşterea și protecţia mediului înconjurător, implicit de cea a pădurii,

să îi conştientizăm asupra rolului şi importanţei ei şi asupra menirii pe care îl au copiii în legătura cu un mediu sănătos.

Activitățile desfășurate: ecologizare, plantare de puieți, excursii tematice.

Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru profesorii de azi, necesitând multă creativitate, dinamism în derularea acestora dar și responsabilitate și flexibilitate.

Bibliografie:

Alois Gherguţ- Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, ED.Polirom , Iaşi , 2006;
Adina Băran-Pescaru, Parteneriat în educaţie, Ed. Aramis Print, Bucureşti, 2004, cap. 2;
Dumitrana M. „Copilul, familia și grădinița" Iași, ed. Compania, 2000;
Ghid de bune practice în educția timpurie ;
Management de proiect, CJRAE, Braşov ;
Păuna Adriana Camelia „Rolul jocului în asigurarea continuității între activitatea din grădiniță și cea din școală, ed. Sf. Ierarh Nicolae, 2010;
Vincent R. „Cunoașterea copilului", ed. Didactică și Pedagogică, București 1972.

ROLUL CLIMATULUI EDUCAŢIONAL ÎN DEZVOLTAREA COMPORTAMENTELOR NON-VIOLENTE ALE ELEVILOR

AUTOR: Prof. PĂGILĂ CAMELIA
Şcoala Gimnazială Acad. Marin Voiculescu, Giurgiu

Una dintre valorile culturale fundamentale ale societăţii noastre o reprezintă ***nonviolenţa,*** motiv pentru care sistemul educaţional românesc a implementat şi implementează strategii, programe pentru ca fiecare elev de astăzi, adult de mâine, să internalizeze în propriul sistem de valori **nonviolenţa.**

Violenţa şcolară este un fenomen complex, cu multiple faţete al cărui impact duce la încălcarea drepturilor copiilor, la perturbări în dezvoltarea şi devenirea personalităţii acestora, la dezechilibre mai mult sau mai puţin vizibile în structurarea relaţiilor cu ceilalţi, afectând în final viaţa comunităţilor.

Violenţa şcolară a fost abordată de Organizaţia Mondială a Sănătăţii-OMS 2002 ca fiind formă a violenţei cotidiene, manifestându-se prin:

"Ameninţarea sau folosirea intenţionată a forţei fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia sau contra unui grup sze au unei comunităţi care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privaţiuni." OMS, 2002

Violenţa şcolară, manifestată în instituţiile şcolare includ actele bazate pe o relaţie de putere exprimată prin lovire, bruscare, ameninţare, neglijenţă sau omisiune. Violenţa şcolară este abordată ca fiind o acţiune intenţionată prin folosirea unei puteri de orice natură spre a leza integritatea fizică, morală, psihică a actorilor actului educational- elevii, cadrele didactice, personalul auxiliar, nedidactic al instituţiilor de învăţământ.

ERIC DEBARBIEUX (1996) ofera o definiţie prin care surprinde ansamblul fenomenului violenţei:,, violenţa este dezorganizarea brutală sau continuă a unui sistem personal, colectiv sau social, şi care se traduce printr-o pierdere a integrităţii ce poate fi fizică, psihică sau materială. Aceasta dezorganizare poate să se opereze prin agresiune, prin folosirea forţei, conştient sau inconştient ,însă poate exista şi violenţa doar din punct de vedere al victimei, fară ca agresorul sa aibă intenţia de a face rău."

În studiul *Violenţa în şcoală* elaborat de cercetătorii de la Institutul de Stiinţe ale Educaţiei

(ISE, 2006) se optează pentru o definiţie **operaţională** a violenţei:

violenţa în scoală este „orice formă de manifestare a unor comportamente precum: -exprimare inadecvată sau jignitoare, cum ar fi: poreclire, tachinare, ironizare, imitare, ameninţare, hărţuire; bruscare, împingere, lovire, rănire; -comportament care intră sub incidenţa legii (viol, consum/comercializare de droguri, vandalism – provocarea de stricăciuni cu bună ştiintă – furt); ofensă adusă statutului/autorităţii cadrului didactic (limbaj sau conduită ireverenţioasă faţă de cadrul didactic); comportament şcolar neadecvat: întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fumatul în scoală şi orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului şcolar în vigoare”.

Potrivit *Strategiei Ministerului Educaţiei, Cercetării şi Tineretului cu privire la reducerea fenomenului violenţei în unităţile de învăţământ preuniversitar, anexa la OMECT nr.1409/29.06.2007*, s-au determinat următoarele forme de violenţă: violenta **elev-elev**, violenţa **elevilor faţă de profesori**, violenţa **profesorilor faţă de elevi**, violenţa **părinţilor în spatiul şcolii**.

1. Violenta elev- elev constituie cea mai raspândită formă de violenţă, însă nu întotdeauna conflictele dintre aceştia se manifestă în spaţiul şcolii. Cele mai frecvente forme de violenţa între elevi sunt: **injuriile, certurile**, **jigniri** legate de trăsăturile fizice sau psihice, de apartenenţa etnică, situaţia social-economică, apartenenţa religioasă. Aceste situaţii sunt de regulă tolerate în şcoli şi nu întotdeuna s-au luat măsuri prompte. Scolile din mediul rural se confruntă cu situaţii de violenţă mai puţin grave spre deosebire de cele din mediul urban în cadrul cărora elevii se ironizează , îşi adresează cuvinte jignitoare determinate de diferinţele privind modul cum se îmbracă, banii de buzunar, obiectele personale utilizate etc.

Violenta **fizică** între elevi – “expresie culturală a frustrării în spaţiul şcolii”- tinde să fie din ce în ce mai frecventă, aceasta manifestându-se între elevi de clase si vârste diferite. Nevoia de a se impune într-un grup, lipsa unei *culturi a jocului* generează agresivitatea fizică între elevi.

Aceste forme de violenţă între elevi se manifestă diferit în contexte diferite. Pauza permite relaţionarea directă a elevilor şi este timpul când se petrec cele mai multe acte de violenţă. Întârzierile profesorilor la oră, repartizarea ineficientă a sarcinilor de învăţare pot genera acte de violenţă chiar şi în timpul orelor de curs. O altă formă a violenţei dintre elevi a fost numită **cyberbulling** “un comportament agresiv şi intenţionat care este repetat frecvent, este exprimat de un grup sau de un individ prin intermediul mediei electronice, şi se concentrează asupra unei

victime care nu se poate apăra uşor”(Ortega, R. & colab., 2007) Formele acestui tip de violenţă ar fi: mesajele SMS-uri ofensatoare; poze video denigratoare; mesaje care promovează violenţa; trimiterea de email-uri jignitoare.

2. **Violenţa elevilor faţă de profesori** este o realitate astăzi în spaţiul şcolilor româneşti. Intr-un studiu recent au fost ierarhizate tipurile de comportament agresiv, după cum urmează:
a) comportamente neadecvate ale elevilor în raport cu statutul lor, care presupun lipsa de implicare şi participare a acestora la activităţile şcolare: întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fuga de la ore, actele de indisciplină în timpul programului scolar, ignorarea voită a mesajelor cadrelor didactice;
b) comportamente care implică agresiune verbală şi nonverbală de intensitate medie şi care reprezintă o ofensă adusă statutului şi autorităţii cadrului didactic: refuzul îndeplinirii sarcinilor şcolare, atitudini ironice faţă de profesori;
c) comportamente violente evidente, care presupun agresiune verbală si fizică faţă de profesor: gesturi sau priviri amenințătoare, injurii si jigniri, lovire si agresiune fizică (ISE,2006)
Printre cele mai frecvente forme de violenţă a elevilor faţă de profesori se numără: fuga de la ore; ignorarea mesajelor transmise; refuzul îndeplinirii sarcinilor; atitudini ironice/sarcastice; agresiune nonverbală; zgomote în timpul activitatii didactice; injurii, jigniri; lovire, agresiune fizică.

3. Violenţa profesorilor faţă de elevi

Acest fenomen , deşi este mai puţin recunoscut în spatiul şcolii ,deoarece contravine flagrant cu statutul şi responsabilitătile unui cadru didactic, se poate manifesta prin forme precum: agresiunea verbală faţă de elevi (atitudini ironice, ţipete, chiar injurii, jigniri sau insulte), agresiune non-verbală (ignorarea mesajelor elevilor şi neacordarea de atenţie acestora, gesturi sau priviri amenințătoare, atitudini discriminative şi marginalizarea unora dintre elevi), excluderea de la activităţile didactice sau chiar pedeapsa fizică.

Un alt tip de comportament neadecvat al profesorilor faţă de elevi se referă la **agresiunea non-verbal**ă. Aceasta ia uneori forme mai uşoare – **ignorarea mesajelor elevilor şi neacordarea de atenţie** acestora –, care nu caracterizează o relaţie optimă profesor-elev şi constituie bariere în comunicarea didactică. Faptul că elevul nu este considerat un partener real de comunicare, iar mesajele din partea acestuia nu sunt luate în considerare reduce procesul didactic la o simplă activitate de transmitere de cunoştinţe şi încalcă principiile pedagogice.

Cele mai frecvente forme ale violenţei profesor-elev sunt: atitudini ironice/ sarcastice;

- agresiune nonverbală; ţipete; insulte; ignorare/ neacordare de atenţie; excludere de la ore; lovire, pedepse fizice.

4. Violenţa părinţilor în spaţiul şcolii

Deşi nu sunt prezenţi zilnic în spaţiul şcolii, unii părinţi manifestă comportamente neadecvate, care ţin de domeniul violenţei. Părinţii îsi legitimează astfel de comportamente (faţă de profesori sau faţă de alţi elevi ai şcolii) prin nevoia de a apăra drepturile propriilor copii, într-un spaţiu în care consideră că nu li se oferă acestora suficientă securitate. Faţă de profesori, părinţii utilizează violenta verbală (ironii, discuţii aprinse, ţipete), iar în unele cazuri chiar agresivitatea fizică. Faţă de alţi elevi din şcoală, parinţii manifestă atât forme de violentă verbală cât şi fizică, atunci când propriul lor copil este victima unei agresiuni.Faţă de propriul copil, aceştia folosesc ironizarea sau admonestarea în faţa clasei.

Prin climat, desemnăm „ambianţa intelectuală şi morală care domneşte într-un grup, stările subiective mai ales cele de ordin afectiv şi moral, climatul reprezentând moralul grupului" (Păun, E.,1999, p.115).

Climatul educaţional intervine în relaţia dintre elev şi mediul său de activitate înglobând semnificaţiile pe care elevul le conferă celor cu care interacţionează, având de cele mai multe ori un caracter situaţional şi contextual, o anumită stabilitate, dar şi o dinamică accentuată. *Climatul educaţional al şcolii se manifestă prin caracteristicile relaţiilor psihologice din şcoală, tipul de autoritate, stările de satisfacţie, gradul de coeziune din comunitatea şcolară.*

Climatul educaţional, este produsul unor raporturi interpersonale la diferite niveluri formale sau informale (profesor–profesor, profesor–elev, elev–elev sau relaţia cu părinţii), un indicator al„sănătăţii" grupului educaţional folosit, în acelaşi timp, şi ca un criteriu axiologic de diferenţiere aunor clase de elevi (Iucu, R., 2000, p.165).

Climatul şcolar influenţează mai ales performanţele profesorilor şi elevilor, dar şi calitatea activităţilor pedagogice în ansamblu, putând avea atât valori pozitive (factor de susţinere), cât şi valori negative (factor perturbator).Caracteristicile definitorii ale climatului psihosocial, sunt (Cristea, D.,1984, p.104):

1. **are un caracter sintetic**, în sensul că reprezintă o rezultantă a unui ansamblu de factori interni şi externi, obiectivi şi subiectivi. Climatul educaţional apare ca o atitudine

colectivă a grupului dat,determinată de interacţiunea tuturor factorilor obiectivi şi subiectivi care acţionează în mediul în care grupul îşi desfăşoară activitatea (mediul şcolar);

2. **are o relativă stabilitate şi independenţă** în raport cu factorii care l-au generat. El nu se dezvoltă şi nici nu se modifică imediat sau foarte uşor în urma acţiunilor factorilor determinanţi, având o anumită inerţie, datorită funcţiei reglatoare şi compensatoare pe care o are climatul în dinamica microgrupurilor;

3. **are un caracter generalizat** la nivelul grupului respectiv, în ciuda atitudinilor diferite ale unor membri în raport cu anumite aspecte care contribuie la generarea climatului.

Atmosfera se referă la aspectele tranzitorii ale climatului, în sensul că pot apărea diverse„nuanţe" de atmosferă pe fondul aceluiaşi climat, acestea fiind determinate de acţiunea unor factorialeatori ce pot avea o durată relativ redusă. Trebuie însă menţionat faptul că, moralul poate fi un descriptor şi pentru individ, indicând starea psihoafectivă a acestuia, în timp ce climatul se referă exclusiv la realităţi colective (grupuri, organizaţii).

Holpin, A.W., Croft, D.B.,1963, au identificat climatul deschis, închis, controlat, familiar, prietenesc.

1. Climatul deschis este un climat stimulativ, autentic, oferă satisfacţii, relaţiile dintre profesori sunt deschise, colegiale, iar gradul de angajare al membrilor instituţiei şcolare este foarte ridicat. Se caracterizează prin cooperare şi respect între membrii instituţiei şcolare, relaţiile dintre profesori fiind colegiale şi prieteneşti.

2. Climatul închis este un climat neautentic, caracterizat prin neangajare şi dinamism scăzutal membrilor, rutină, lipsă de interes, relaţii tensionate, oferind puţine satisfacţii. Este caracterizat de directori autoritari, inflexibili şi ineficienţi şi de profesori intoleranţi, lipsiţi de angajare, desfăşurându-şi activitatea mai mult din obligaţie.

3. Climatul controlat se caracterizează prin comportamentul rigid şi autoritar al directorului,care-i frustrează pe profesori printr-un control strict, nerespectându-le profesionalismul. Corpul profesoral este unit, devotat, bazat pe relaţii deschise şi de cooperare.

Nu există climate ideale, dar putem vorbi de climate eficiente sau mai puţin eficiente, în realitate întâlnindu-se mai degrabă combinaţii ale tipurilor de climate descrise anterior.

Factorii socio-afectivi şi motivaţionali ai climatului educaţional influenţează gradul de integrare socio-afectivă, coeziunea şi motivaţia elevilor, relaţiile interpersonale afective

(acceptare, respingere, indiferenţă), relaţiile profesor-elev, gradul desatisfacţie-insatisfacţie determinat de procesul instructiv-educativ.

K. Lewin menţiona ,conducerea cea mai eficientă a grupului ca fiind cea democrată, întrucât asigură un climat de activitate adecvat.

„Un profesor autoritar, distant, determină în cadrul grupului educaţional (şcolar), tensiuni,agresivitate, apatie, ceea ce tulbură unitatea grupului, în timp ce profesorul cu atitudine raţional permisivă, înţelegătoare sprijină grupul întărindu-i coeziunea şi contribuie la realizarea optimă asarcinilor" (Turcu, A., Turcu, F., 1999, p.141).

Comportamentul profesorului este în strânsă corelaţie nu numai cu performanţele şcolare aleelevilor, ci şi cu climatul clasei şi productivitatea acesteia. Elevii iubesc profesorii calmi, buni, prietenoşi, apropiaţi, drepţi, care menţin şi stimulează interacţiunile dintre ei şi, în acelaşi timp,menţin ordinea şi disciplina. Elevii resping profesorii care nu încearcă să-i înţeleagă, care sunt foarte autoritari şi acordă pedepse, pe cei care dau relaţiilor lor cu elevii un caracter impersonal, bazat pe un control strict al rolurilor şi normelor.

Climatul grupului depinde în bună măsură de convergenţa normelor, de aceea efortul educatorilor trebuie să fie îndreptat spre evitarea conflictelor normative. **Discordanţa normelor (explicite şi implicite) produce o „deteriorare a climatului ce se manifestă prin tulburări relaţionale(atât între profesori şi elevi, cât şi între elevi), prin agresivitate, devianţă şi marginalizare şi manifestarea comportamentelor specifice bullying-ului şcolar.**

Bibliografie:

1. Debarbieux , E. (1996) , *La violence en milieu scolaire* , vol I , ESF , Paris
2. Floro, M. , (1996) *Question de violence a l`ecole*, Edition Eres, Paris
3. Hăvârneanu, C., Şoitu, L., (2001), *Agresivitatea în şcoală,* Editura Institutul European: Bucureşti
4. Iucu, Romiţă(2000*) Managementul şi gestiunea clasei de elevi*, Editura Polirom:Iaşi
5. Ortega, Rosario & colab (2007) , *Luptând împotriva agresiunii şi violenţei în şcoală*, Landau
6. Hinduja S., Patchin, Justin W.(2006) *Bullying Beyond the Schoolyard: Preventing and Responding to Cyberbullying*, Corwin Press, USA.

Invatarea in gradinita

Ed.PAICU MADALINA-Gradinita Stubeie Valea Lunga

Metodele moderne de învățare și de predare sunt esențiale pentru dezvoltarea copiilor în grădiniță. Acestea trebuie să se bazeze pe implicarea activă a copiilor, personalizarea procesului de învățare și luarea în considerare a nevoilor individuale ale fiecărui copil. Metodele de învățare prin întrebări și răspunsuri, prin povestire și prin activități practice sunt doar câteva dintre metodele eficiente care pot fi utilizate în grădiniță.

Este important să se evite metodele tradiționale de învățare, cum ar fi predarea în mod pasiv sau concentrarea exclusivă pe teorie, care pot fi plictisitoare și nu încurajează implicarea activă a copiilor. În schimb, se recomandă utilizarea unor metode interactive și participative, care îi implică pe copii în procesul de învățare și îi ajută să-și dezvolte abilitățile și interesele.

De asemenea, este important să se acorde o atenție deosebită formării cadrelor didactice, astfel încât să fie capacitate să implementeze aceste metode moderne de învățare în grădiniță. Această formare ar trebui să include tehnici de motivare, de evaluare a progresului și de personalizare a procesului de învățare.

În încheiere, metodele moderne de învățare sunt esențiale pentru dezvoltarea copiilor în grădiniță și trebuie să fie o prioritate pentru toți cei implicați în procesul de învățare, de la părinți la cadrele didactice. Prin implementarea acestor metode, se poate asigura un proces de învățare eficient și productiv pentru fiecare copil, care să-i ajute să-și dezvolte abilitățile și interesele, precum și să-i pregătească pentru o viață plină de oportunități și succes.

METODE EFICIENTE DE EVALUARE - LA LICEU

Ing. Palcuie Daniela

COLEGIUL ENERGETIC – RM. VÂLCEA

Evaluarea este o parte importantă a procesului didactic. În procesul de predare - evaluare a disciplinelor tehnice metoda proiectului este des folosită, ca să nu mai amintim că finalitatea unui ciclu de învățământ se face prin evaluarea unui proiect. Examenul de certificare a absolvenților învățământului liceal, filiera tehnologică, constă într-o **probă practică** - realizarea unui proiect pe durata ultimului semestru de pregătire și o **probă orală** - prezentarea și susţinerea proiectului.

Metoda proiectului este o metodă de predare-învățare bazată pe învățare reală.

Etapele de realizare a unui proiect depind foarte mult de:

- nivelul de învățământ căruia se adresează
  - nivel primar
  - școală generală
  - liceu
  - scoală postliceală
- Tipul de proiect
  - de verificare a cunoștințelor la sfârșitul unui capitol,
  - de verificare a cunoștințelor la sfârșit de modul
  - de absolvire

Dacă luăm în discuție un proiect de absolvire se poate diferenția proiectul pe nivele de absolvire: Nivel 2, Nivel 3 (profesional), Nivel 4(liceal), Nivel 5 (postliceal, școală de maiștri).

Studiu de caz: realizarea unui proiect nivel 4 la un colegiu tehnic.

Alegem situația în care proiectul este individual, deși acesta se poate realiza și în echipă, dar în acest caz se vor stabili sarcini distincte, clar delimitate pentru fiecare candidat în parte, pe baza tematicii stabilite și aprobate conform. Susţinerea proiectului se va face individual de către fiecare candidat.

Proba practică constă în realizarea unui proiect care are ca scop evidenţierea activităţii specifice, în funcţie de tema proiectului, a unităţilor de competenţe tehnice generale, a unităţilor de competenţe tehnice specializate și a celor cheie, semnificative pentru demonstrarea, în situaţia de examen de certificare, a dobândirii calificării respective. Prin executarea de către candidat a proiectului cu durata de un semestru, pe parcursul perioadei sale de formare, și prin susţinerea orală

a proiectului în situaţia de examen sunt vizate competenţe specifice calificării, conform standardului de pregătire profesională.

Proba orală, de susţinere a proiectului, este parte componentă a examenului de certificare și are scopul demonstrării de către candidat, în situația de examen, cu ajutorul unor competenţe-cheie, prevăzute în standardul de pregătire profesională (de exemplu, comunicarea orală), într-un mod integrat, a conţinutului proiectului.

Realizarea proiectului debutează cu stabilire temelor de proiect**.** Lista temelor de proiect pentru fiecare calificare se stabileşte la nivelul unităţilor de învăţământ. Lista se realizează pe baza propunerilor cadrelor didactice de specialitate dar și propunerile elevilor. Temele de proiect trebuie să se încadreze obligatoriu în curriculumul pentru calificarea respectivă și să se raporteze într-un mod direct și transparent la standardul de pregătire profesională corespunzător. Lista temelor de proiect este aprobată apoi de comisia tehnică din școală, de consiliul de administrație, iar apoi varianta definitivă este făcută cunoscută tuturor absolvenților.

Candidaţii consultă tematica afișată și optează pentru una dintre teme. Opţiunea candidatului se face în scris, la secretariatul unităţii de învăţământ. Validarea opţiunilor pentru temele de proiect necesită acceptul îndrumătorului proiectului și pe cel al responsabilului ariei curriculare Tehnologii, pentru fiecare candidat în parte. Aprobarea opţiunilor pentru temele proiectelor, precum și a îndrumătorilor acestora se face de către consiliul de administraţie al unităţii de învăţământ .

Comisia metodică de specialitate din fiecare unitate de învăţământ are responsabilitatea de a prezenta îndrumătorilor de proiect , Fişa de evaluare a proiectului și a susţinerii orale, pe care aceștia o vor folosi drept instrument de monitorizare a progresului activităţilor la proiect, pe tot parcursul derulării acestuia. La rândul lor, îndrumătorii vor face cunoscută Fişa de evaluare a proiectului și a susținerii orale fiecăruia dintre candidații ale căror proiecte le monitorizează.

Îndrumătorul de proiect asigură sprijinul necesar realizării proiectului:

a) face cunoscute din timp temele pentru proiectele elevilor din anii terminali ai liceului tehnologic, precum și competențele care se au în vedere prin execuția și susținerea proiectului, conform standardului de pregătire profesională pentru fiecare calificare;

b) oferă consultanță și sprijin elevilor în alegerea temei pentru proiect;

c) recomandă bibliografia minimală, precum și documentația necesară executării proiectului și le discută în detaliu cu candidatul;

d) definitivează, împreună cu fiecare candidat al cărui proiect îl îndrumă, planul și etapele de elaborare a proiectului, atât pentru partea practică, cât și pentru partea scrisă;

e) oferă consultații, îndrumă și monitorizează progresul proiectului, precum și modul de redactare a părții scrise a acestuia;

f) se asigură că fiecare candidat al cărui proiect îl coordonează își elaborează singur atât partea practică, cât și partea scrisă, tehnoredactată a proiectului;

g) susține cel puțin 5 întâlniri de monitorizare a proiectului cu fiecare candidat, conform planificării individuale, și consemnează observațiile pe Fișa de evaluare a proiectului și a susținerii orale;

h) asigură primirea sprijinului necesar specific de către eventualii candidați cu cerințe educaționale speciale, conform necesităților impuse de tipul de cerință, pe tot parcursul pregătirii și execuției proiectului;

i) în vederea realizării proiectelor, cadrele didactice care îndrumă proiecte pot solicita conducerii unității de învățământ organizarea unui program de consultații și de către alte cadre didactice, specialiști, reprezentanți ai partenerilor sociali etc., pentru a le facilita elevilor accesul la informațiile necesare;

Proiectul are următoarea structură:

a) Prima pagină - date de identificare: ministerul, școala, tema, calificarea, domeniul, nivelul, numele și prenumele candidatului, numele și prenumele îndrumătorului, anul absolvirii.

b) cuprinsul;

c) argumentul: 2 - 3 pagini care sintetizează conținutul proiectului

d) conţinutul propriu-zis, structurat astfel încât să pună în valoare scopul și obiectivele proiectului, problemele practice soluţionate, perspectiva personală a candidatului în abordarea temei, precum și utilitatea practic-aplicativă a soluţiilor găsite de către candidat;

e) bibliografia;

f) anexele: desene, schiţe, fotografii ale produselor, rezultatele determinărilor de laborator, descrierea experimentelor, fișele de observaţie, prezentarea și analiza unor secvenţe din procesul tehnologic, rezultatele măsurătorilor, prelucrări de date, statistici, elemente de proiectare, documentaţia tehnică întocmită etc.

În timpul realizării proiectului, candidații participă la cel puțin cinci întâlniri planificate cu îndrumătorul de proiect. Proiectul constă într-o prezentare scrisă, tehnoredactată de către fiecare candidat, la care se adaugă, după caz, un obiect, aparat, dispozitiv, produs executat.

Pe parcursul monitorizării realizării proiectului îndrumătorul de proiect completează fișe de evaluare specifice. Criteriile cuprinse în aceste fișe vizează atât procesul de elaborare a proiectului, cât şi pe cel de redactare a prezentării proiectului.

Aceste criterii sunt punctate, iar punctajul obținut contează în evaluarea finală fiind parte integrantă a acesteia. Aprecierea calităţii activităţii candidatului, se completează de către îndrumător

la finalul activității de monitorizare, se discută cu candidatul înainte de depunerea proiectului. Partea scrisă a proiectului, însoţită de Fişa de evaluare a proiectului şi a susţinerii orale, se depune la secretariat. Urmează probă orală - prezentarea și susţinerea proiectului.

”Realizarea proiectului, atât a părţii sale practice, cât și a părţii scrise, este un demers integrator, complex, pe parcursul căruia candidatul face dovada activării și aplicării competenţelor descrise prin standardul de pregătire profesională dobândite prin modulele de specialitate și agregate într-un mod specific, în funcţie de tema proiectului și de planul său de abordare”.

Profesorul modern lucrează împreună cu elevii săi, cooperând în vederea reușitei. Rolurile sunt bine stabilite: profesorul stimulează căutarea și descoperirea, iar elevii se vor ocupa de activitățile de căutare și descoperire, ei participând activ si conștient la asimilarea cunoștințelor și formarea personalității. Astfel, se creează un parteneriat în vederea atingerii obiectivelor propuse, a unui standard cât mai înalt în educație.

Lucrând împreună cu elevii săi, profesorul poate regla și ameliora activitatea pe parcursul desfășurării procesului de realizare a proiectului și, nu în ultimul rând, poate aprecia just valoarea eforturilor de învățare depuse de către elevi pe parcursul activităților desfășurate.

Bibliografie: Metodologie de organizare şi desfăşurare a examenului de certificare a calificării absolvenţilor învăţământului liceal, filiera tehnologică – edu.ro

Atunci când vorbim despre empatie, ne referim la abilitatea de a înțelege emoțional ce simt ceilalți oameni, de a vedea lucrurile din punctul lor de vedere și de a te imagina pe tine în locul lor. În esență, este să te pui în poziția altcuiva și să simți cam cum se simte acea persoană.

Când vezi o altă persoană suferind, s-ar putea să te poți imagina instantaneu în locul celeilalte persoane și să simți simpatie pentru ceea ce trece.

Pe de altă parte empatia este un concept larg care se referă la reacțiile cognitive și emoționale ale unui individ la experiențele observate ale altuia. A avea empatie crește probabilitatea de a-i ajuta pe ceilalți și de a arăta compasiune.

mpatie emoțională și cognitivă

Cercetătorii disting între două tipuri de empatie. În special în psihologia socială, empatia poate fi clasificată ca un răspuns emoțional sau cognitiv. Empatia emoțională constă din trei componente separate, spun Hodges și Myers. „Primul este acela de a simți aceeași emoție ca o altă persoană … A doua componentă, suferința personală, se referă la propriile sentimente de suferință ca răspuns la perceperea problemei altuia … A treia componentă emoțională, care simte compasiune pentru o altă persoană, este cea mai frecvent asociată cu studiul empatiei în psihologie ”, explică ei.

Este important să rețineți că sentimentele de suferință asociate cu empatia emoțională nu reflectă neapărat emoțiile celeilalte persoane. Hodges și Myers observă că, în timp ce oamenii empatici simt suferință atunci când cineva cade, ei nu suferă aceeași durere fizică. Acest tip de empatie este deosebit de relevant atunci când vine vorba de discuții despre comportamentul uman plin de compasiune. Există o corelație pozitivă între a simți îngrijorare empatică și a fi dispus să îi ajutăm pe ceilalți. „Se crede că multe dintre cele mai nobile exemple de comportament uman, inclusiv ajutorarea străinilor și a persoanelor stigmatizate, au rădăcini empatice”, potrivit lui Hodges și Myers. Rămâne dezbaterea cu privire la faptul dacă impulsul de ajutor se bazează pe altruism sau interes personal.

Al doilea tip de empatie este empatia cognitivă. Aceasta se referă la cât de bine un individ poate percepe și înțelege emoțiile altuia. Empatia cognitivă, cunoscută și sub numele de acuratețe empatică, implică „a avea cunoștințe mai complete și corecte despre conținutul minții unei alte persoane, inclusiv modul în care se simte persoana respectivă”, spun Hodges și Myers. Empatia cognitivă seamănă mai mult cu o abilitate: oamenii învață să recunoască și să înțeleagă starea emoțională a altora ca o modalitate de a procesa emoțiile și comportamentul. Deși nu este clar modul în care oamenii experimentează empatia, există tot mai multe cercetări pe această temă.

Din fericire, empatia este o abilitate pe care o poți învăța și întări. Dacă doriți să vă dezvoltați abilitățile de empatie, puteți face câteva lucruri:

- Lucrați la ascultarea oamenilor fără a întrerupe acele persoane
- Acordați atenție limbajului corpului și altor tipuri de comunicare nonverbală
- Încercați să înțelegeți oamenii, chiar și atunci când nu sunteți de acord cu ei
- Puneți întrebări oamenilor pentru a afla mai multe despre ei și viețile lor

- Imaginați-vă în pielea altei persoane

Cum putem știi dacă suntem empatici ?

Există câteva semne care arată că ai tendința de a fi o persoană empatică:

- Ești bun la ascultarea cu adevărat a ceea ce au de spus alții.
- Oamenii îți spun adesea despre problemele lor.
- Sunteți priceput la reluarea modului în care se simt alți oameni.
- De multe ori te gândești la ce simt alții.
- Alte persoane vin la tine pentru sfaturi.
- De multe ori te simți copleșit de evenimente tragice.
- Încerci să îi ajuți pe alții care suferă.
- Ești priceput să spui când oamenii nu sunt sinceri.
- Uneori te simți epuizat sau copleșit în situații sociale.
- Îți pasă profund de ceilalți oameni.
- Vi se pare greu să stabiliți limite în relațiile cu alte persoane.

A avea o mare empatie te face să fii preocupat de bunăstarea și fericirea altora. Totuși, înseamnă, de asemenea, că uneori poți fi copleșit, epuizat sau chiar suprastimulat, gândindu-te mereu la emoțiile altora.

Există o serie de avantaje ale capacității de a experimenta empatia:

- Empatia le permite oamenilor să construiască legături sociale cu ceilalți. Înțelegând ce gândesc și simt oamenii, oamenii sunt capabili să răspundă în mod adecvat în situații sociale. Cercetările au arătat că a avea conexiuni sociale este important atât pentru bunăstarea fizică, cât și pentru cea psihologică
- Empatizarea cu ceilalți te ajută să înveți să-ți reglezi propriile emoții. Reglarea emoțională este importantă, deoarece vă permite să gestionați ceea ce simțiți, chiar și în perioade de stres crescut, fără a deveni copleșiți.
- Empatia promovează comportamentele de ajutorare. Nu numai că sunteți mai predispuși să vă angajați în comportamente utile atunci când simțiți empatie față de alte persoane, dar și alte persoane sunt mai susceptibile să vă ajute atunci când experimentează empatie.

Empatia joacă un rol crucial în interacțiunea umană, socială și psihologică în toate etapele vieții. În consecință, studiul empatiei este un domeniu continuu de interes major pentru psihologi și neurologi din multe domenii, cu noi cercetări care apar în mod regulat.

FAMILIA-FACTOR CARE STĂ LA BAZA SUCCESULUI ȘCOLAR

Prof. înv. primar PANĂ ANDREEA
Liceul Tehnologic „Anghel Saligny", Brăila

Familia este unul dintre factorii care se preocupă de educația copilului. Ea este cea care oferă copiilor cunoștințe, primele deprinderi, dar și primele modele comportamentale.

Din punct de vedere sociologic, familia este instituția fundamentală în societate, ea oferă mediul în care copilul se naște, se dezvoltă și se formează pentru viață.Rezultatele unor cercetări recente au demonstrat că dezvoltarea copilului este influențată în proporție de 70% de către familie.

De-a lungul existenței umane, familia a fost una dintre cele mai vechi și mai stabile forme de comunitate și cea care asigură evoluția și continuitatea vieții sociale. Caracteristicile specifice ale familiei derivă din multitudinea de funcții ale acesteia: fiziologică, psihologică, morală, educațională, economică și emoșională. Dacă rolul moral este bine definit în familie (dragoste, afecțiune, înțelegere și respect reciproc), atunci vorbim de o familie puternică și integră. Această familie va genera întotdeauna un climat favorabil în care copiii vor crește armonios și vor fi educați ca la carte.

In familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul,politețea, cinstea,sinceritatea, cumpătarea. Părintele este un exemplu pentru copil.

In formarea morală, un rol important îl are climatul care este rezultatul raporturilor dintre membrii familiei. Aceste raporturi și caracterul lor pot forma climatul pozitiv (favorabil) sau climatul negativ (nefavorabil) educației. Raporturile dintre părinți și copiii acestora sunt raporturi educative, cu repercursiuni asupra formării lor, lucru de care ar trebui să fie conștienți toți părinții.
Modul în care părinții comunică cu proprii copii are un impact profund asupra dezvoltării lor. Când comunicarea este reciprocă și afectuoasă, acest lucru face să se dezvolte în copil un sentiment de securitate. Relațiile sigure, dătătoare de încredere ajută copiii să reușească în multe domenii ale vieții lor.

Desigur, dezvoltarea integrală a personalității copilului este influențată de mulți factori, inclusiv moștenirea genetică, temperamentul, sănătatea fizică ți experiența. Inteligența emoțională, respectul de sine, abilitățile cognitive și de socializare se construiesc pe baza acestei prime relații de atașament.

Părinții joacă un rol deosebit de important în procesul identificării, care este important în dezvoltarea timpurie a personalității. De obicei, părontele de același sex cu copilul va servi drept model pentru identificare.

În literatura de specialitate sunt analizate stilurile parentale:

-stilul democratic vs stilul autoritar. Primul stil se caracterizează prin căldură parentalăsau suport emoțional, se referă la afecțiunea pozitivă prezentă în relația părinte-copil. Cel de-al doilea se referă la control, adică gradul de strictețe și standardele comportamentale pe care părinții le pretind de la copiii lor.

-stil supraprotectiv. Restricționează autonomia copiilor și încurajează dependența, intervenind în acțiunile copilului chiar și atunci când acesta ar putea să se descurce singur. Acest fapt are urmări asupra comportamentului de mai târziu al copilului, acesta fiind incapabil de a face față unei situații provocatoare în absența părinților. Un astfel de copil se retrage dintr-o situație socială care presupune ajutarea altcuiva, crezându-se incapabil de a fi de folos.

-stil neglijent. Caracterizat prin ignorarea nevoilor copiilor de către părinți. În conduita copilului se soldează cu efecte precum: intoleranță, control emoțional și motivație scăzută, hipervalorizare sau invalorizare.

-stil permisiv.Este o variantă a stilului neglijent, deși părinții satisfac nevoile copiilor, se implică puțin în orientarea și formarea normelor de conduită. Efectele sunt: toleranță excesivă, dependență, iresponsabilitate, comportamente fluctuante, labile, agresiv-impulsive, sunt efectele asupra personalității copilului și a viitorului tânăr.

Strategiile educative se referă la toate interacțiunile părinte-copil, vizând nivelul atitudinilor, comportamentelor, obiectivelor de învățare/achizițiile și cel al transmiterii valorilor.

Strategiile educative sunt influențate de trecutul părinților și de prezentul familiei. Însă acestea orientează de asemenea viitorul copilului și dinamica familială. Cu alte cuvinte, este vorba despre o spirală familială, pentru fiecare generație, cei care devin părinți educându-și copiii în aceeași manieră sau opusă felului în care, la rândul lor, au fost crescuți și învățați.

Numeroși cercetători acordă o mare atenție teoriei atașamentului, în formarea și dezvoltarea personalității. Aceștia susțin ca această teorie asigură un cadru viabil pentru înțelegerea dezvoltării și menținerii tulburărilor de personalitate, cu implicații deosebite în consilierea clienților cu probleme provenite în cusul dezvoltării personalității.

Asumpția fundamentală în cercetarea atașamentului asupra copiilor este aceea că răspunsurile sensibile ale părinților la nevoile copiilor generează un atașament sigur, adică și siguranța la copii, în timp ce lipsa răspunsurilor pozitive crează nesiguranță, deci un atașament nesigur.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei care participă la educarea copilului. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai

repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Dacă cele două medii educaționale -școala și familia se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecventare a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delincvenței.

Când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială ăn organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi.

Bibliografie:

1. Avram E., *Psihologia personalității*, Editura Universitară, 2009;

2. Ilade Corneliu, *Influența modelului educațional familial asupra comportamentului deviant al copilului în educația la început de mileniu*, Editura Terra, Focșani, 2008;

3. Jigan, M., *Factorii reuşitei şcolare*, Editura Grafo Art, București,1998;

4. Siegel D., Hartzell M., *Parentaj sensibil și inteligent*, Editura Herald, 2020;

5. Verza E., Verza E. F., *Psihologia vârstelor*, Editura PRO Humanitate, București, 2000.

METODE INTERACTIVE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ LA CLASELE DIN CICLUL PRIMAR

PROFESOR PENTRU ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR- PANAIT MIRELA-RAMONA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3, SLOBOZIA, IALOMIŢA

Cel mai important aspect al instruirii active îl constituie faptul că elevii devin coparticipanţi la propria lor instruire şi educare.

Este stimulată învăţarea şi dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experienţe şi cunoştinţe, asigură o participare activă, promovează interacţiunea, conducând la o învăţare activă cu rezultate evidente. Contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevilor.

Pentru o utilizare eficientă a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoaşterea teoretică, o minimă experienţă în utilizarea acestor metode şi integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelaţie cu metodele tradiţionale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunăştinţele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învăţare date.

Se identifică cu situaţia de învăţare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări şi formări generată de cunoaştere.

Metodele interactive: - crează deprinderi; - facilitează învăţarea într-un ritm propriu; - stimulează cooperarea, nu competiţia; - sunt atractive; - pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învăţare.

Un învăţător care foloseşte astfel de metode ar trebui să fie:

- un sfătuitor – care îşi ajută elevii în rezolvarea problemelor, îi motivează să îşi prezinte propriul punct de vedere;
- un animator – care iniţiază metodele şi le explică elevilor,
- pregăteşte materialele didactice şi prezintă scopurile învăţării;
- un observator şi un ascultător – care observă elevii în timpul activităţii şi îi poate aprecia corect;
- un participant la învăţare – care nu are impresia că este perfect şi învaţă pe tot parcursul vieţii;
- un partener – care poate modifica „scenariul” lecţiei, dacă clasa cere acest lucru. De aceea învăţătorul şi elevii sunt responsabili de rezultatele muncii în comun.

Cele mai cunoscute şi folosite strategii didactice interactive utilizate la clasă în învăţământul primar sunt:

Braistorming-ul (asaltul de idei) – feprezintă formularea unui număr cât mai mare de idei – oricât de fanteziste ar putea părea acestea – ca răspuns la o situaţie enunţată, după principiul cantitatea generează calitate.

Harta povestirii – este o formă de organizare şi sintetizare a conţinutului informaţional al unui text. O altă „Hartă a povestirii" poate compara din anumite perspective două sau mai multe povestiri şi se poate realiza sub forma unui tabel; Reţeaua personajelor – este o metodă grafică de descriere a personajelor şi de argumentare a descrierii. Elevii vor scrie într-un cerc desenat numele personajului. În cercuri satelit scriu cuvinte care caracterizează personajul, iar apoi citate, reformulări;

„Arborele lui Sapiro" - Conflictul în viziunea lui Daniel Sapiro este asociat cu un arbore. Fiecare parte a lui reprezintă o parte componenta a conflictului:

• solul - mediul social în care izbucneşte conflictul (familia, colectivul, şcoala);
• rădăcina - cauzele multiple ale conflictului;
• tulpina - părţile implicate în conflict;
• scorbura - problema clară definită a conflictului;
• florile - emoţiile proprii pozitive şi negative a celor implicaţi în conflict;
• frunzele - acţiunile concrete a celor implicaţi în conflict;
• fructul - soluţia rezolvării conflictului;

Copacul ideilor – este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi, la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemeni crengilor unui copac toate cunoştinţele evocate despre o anumită temă. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului şi fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare şi sistematizare a cunoştinţelor;

Cvintetul – este o metodă creativă, prin care în cinci versuri se sintetizează un conţinut de idei. Este şi un instrument de evaluare a înţelegerii textului şi de exprimare a creativităţii elevilor.

Este o poezie de cinci versuri, iar scrierea ei presupune o reflecţie bazată pe înţelegerea nuanţată a sensului subiectului ales. Primul vers este un cuvânt-cheie referitor la discuţie, fiind, de obicei, un substantiv. Al doilea vers este alcătuit din două cuvinte care descriu substantivul în discuţie, fiind adjective. Al treilea vers este alcătuit din trei cuvinte care exprimă o acţiune, fiind de regulă verbe la gerunziu. Al patrulea vers conţine patru cuvinte şi exprimă sentimentele faţă de subiect, iar al cincilea vers este un cuvânt care expimă esenţa subiectului.

Bibliografie:

1. Mândru E., Borbeli L., Filip D., Gall M., Niculae A., Nemţoc M., Todoruţ D., Topoliceanu F., Strategii didactice interactive, ed. Didactica Publishing House, Bucureşti, 2010;
2. Cristea, Sorin, Curriculum pedagogic, E.D.P., Bucureşti, 2008

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII EDUCATIVE ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE

Petronela Panaite, Colegiu de Industrie Alimentară ,,Elena Doamna´´, Galaţi

Secolul XXI a marcat un punct de cotitură în evoluţia conceptelor de educaţie formală şi non-formală, aflate din ce în ce mai des în centrul discursului educaţional internaţional. În plan european, iniţiativa promovării activităţilor educative şcolare şi extraşcolare, aparţine Consiliului Europei, prin intermediul Comitetului de Miniştri, care şi-a concretizat demersurile în recomandările adresate în acest domeniu statelor membre ale Uniunii Europene. Cel mai relevant document în acest sens, îl reprezintă Recomandarea din 30 aprilie 2003, care cuprinde direcţiile de acţiune referitoare la recunoaşterea statutului echivalent al activităţii educative şcolare şi extraşcolare cu cel al educaţiei formale din perspectiva contribuţiei egale la dezvoltarea personalităţii copilului şi a integrării lui sociale. Din această perspectivă, s-au accentuat următoarele elemente:

- Statutul activităţii educative şcolare şi extraşcolare ca dimensiune a procesului de învăţare continuă;
- Necesitatea recunoaşterii activităţii educative şcolare şi extraşcolare ca parte esenţială a educaţiei obligatorii;
- Introducerea obligatorie a elementului educativ în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice la fiecare obiect de studiu;
- Importanţa activităţii educative şcolare şi extracurriculare pentru dezvoltarea sistemelor relaţionate de cunoştinţe, a abilităţilor şi competenţelor necesare;
- Oportunitatea oferită de către activitatea şcolară şi extraşcolară pentru crearea condiţiilor egale în ceea ce priveşte accesul la educaţie, precum şi pentru dezvoltarea deplină a potenţialului propriu, a reducerii inegalităţii şi excluziunii sociale;
- Stimularea implicării tinerilor în promovarea valorilor şi principiilor democratice, precum: pacea, dreptatea, toleranţa, spiritul civic, cetăţenia activă, respectarea drepturilor omului;
- Utilizarea potenţialului activităţii şcolare şi extraşcolare ca mijloc complementar de integrare socială şi participare activă a tinerilor în comunitatea din care fac parte;
- Recunoaşterea activităţii şcolare şi extracurriculare ca dimensiune semnificativă a politicilor naţionale şi europene în acest domeniu.

În consecinţă, activitatea educativă şcolară şi extraşcolară reprezintă spaţiul complex şi aplicativ care permite transferul şi aplicabilitatea competenţelor, cunoştinţelor, abilităţilor şi atitudinilor democratice dobândite în sistemul de învăţământ. Prin formele sale specifice, activitatea educativă şcolară şi extraşcolară dezvoltă gândirea critică şi stimulează impicarea tinerei generaţîî în actul decizional, în contextul respectării drepturilor omului şi al asumării responsabilităţilor sociale, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă şi cea comportamentală.

Reiterând mesajul Consiliului Europei cu privire la rolul educaţiei în societatea contemporană, statele membre consideră în unanimitate că aceasta este o prioritate absolută şi un agent cheie al asigurării coeziunii sociale, capabil să contribuie la îmbunătăţirea climatului democratic european.

În sistemul nostru de învăţământ, cadrul activităţii educative şcolare şi extraşcolare, reprezintă spaţiul capabil de a răspunde provocărilor societăţii actuale, în sensul în care conceperea flexibilă a acesteia permite o continuă actualizare a conţinutului învăţării şi a metodelor didactice centrate pe elev, precum şi o monitorizare şi evaluare de calitate a rezultatelor învăţării. Totodată, particularităţile specifice facilitează implementarea abordării didactice prin care elevul devine resursă, producător, lider de opinie, adică participant activ.

Acivităţile educative şcolare şi extraşcolare respectă şi promovează următoarele principii: principiul priorităţii educaţiei, ca responsabilitate asumată de Guvernul României; principiul accesului egal la educaţie , conform Constituţiei şi Convenţiei Organizaţiei Naţiunilor Unite a Drepturilor Copilului; principiul interculturalităţii; principiul continuităţii activităţilor care au caracter permanent şi se bazează pe experienţa anterioară; principiul complementarităţii formal-nonformal; principiul abordării globale, unitare, multidisciplinare şi integrate. Alături de respectarea şi promovarea acestor principii, se adaugă şi principiile educaţiei centrate pe valori precum: respect, non-discriminare, egalitate, solidaritate, toleranţă, adevăr, libertate, integritate, demnitate, onoare, patriotism, dragoste, încredere.

În acest context, valorile asigură cadrul în care normele sociale sunt stabilite şi explicate. Ele stau la baza formării atitudinilor, a procesului de luare a deciziilor şi influenţează puternic comportamentul. Este extrem de importantă identificarea valorilor elevilor, profesorilor, adulţilor în vederea găsirii unui numitor comun al valorilor reprezentative ale comunităţii care să producă schimbări pozitive la nivelul eficientizării sistemului educaţional. Prin valorificarea spaţiului democratic dat de activitatea

şcolară/extraşcolară de a experimenta noi posibilităţi de dezvoltare, de atragere, încurajare şi stimulare a tinerei generaţii în îmbunătăţirea calităţii vieţii, societatea nu va avea decât de câştigat. Educaţia de bună calitate presupune aplicarea modelului diversităţii prin abordarea diferenţiată, iniţierea de proiecte în care să fie implicaţi elevi, cadre didactice de diferite specialităţi, parteneri educaţionali, pornind de la părinţi, societatea civilă, media şi comunitate. Prin satisfacerea nevoilor şi intereselor de cunoaştere a tinerilor, sistemul educaţional va deveni centru resursă de dezvoltare a comunităţii locale.

Împreună, copiii, profesorii şi părinţii pot face din şcoală un loc plăcut pentru toţi cei implicaţi în procesul instructiv-educativ, un mediu bazat pe încredere, colaborare, comunicare, respect, flexibilitate şi susţinere reciprocă.

Bibliografie:

Sorin Cristea, Pedagogie. Teoria generală a educaţiei, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti, 2022

Florin Făinişi, Victor Alexandru Făinişi, Copilul şi educaţia în Uniunea Europeană, Editura Pro Universitaria, Bucureşti, 2021

Gabriela Lemeni, Mircea Miclea, Consiliere şi orientare. Ghid de educaţie pentru carieră, Editura Libris, Bucureşti, 2010

Iuliana Lazăr, Ana Cătălina Păun, Sorin Mierlea, Educaţie globală în contexte pedagogice non-formale, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2019.

CURRICULUM EDUCAȚIONAL

Profesor Pancu Petruța
Grădinița Electromagnetica, București

Conținutul învățământului (curriculumul) reprezintă ansamblul de valori ideatice și de abilități practice sau ansamblul de cunoștințe, priceperi și deprinderi selectat din tezaurul cunoașterii și practicii umane (sistem ideatic și practic), în funcție de obiectivele curriculare ale fiecărei trepte, profil și forme de învățământ care se transmit și se dobândesc (invață) pentru dezvoltarea personalității și formarea profesionalității tinerelor generații, în vederea integrării lor socio-profesionale.

Conținutul învățământului se exprimă prin disciplinele (obiectele) de învățământ, care reprezintă selecția unui sistem de informații și abilități practice dintr-un anumit domeniu al cunoașterii și practicii umane: tehnica, știința, cultura, arta etc. Sistemul de informații și abilități practice poate fi exprimat la singular – conținutul învățământului sau la plural – conținuturile învățământului, atunci când este vorba de varietatea disciplinelor de învățământ. Conținutul învățământului constituie componența ideatică și actional-practică fundamental șii esențială a procesului instructiv-educativ.

Cantitatea - insusire ce exprimă mărimea, numărul, volumul. Cantitatea reprezintă insușirea conținutului învățământului care evidențiază numărul, mulțimea, mărimea și extinderea (dezvoltarea) informațiilor și abilităților practice, cu alte cuvinte evidențiază volumul de cunoștinte teoretice și practice ce se selectează pentru o disciplină de învățământ în funcție de gradul, profilul și obiectivele instrucuv-educative ale acesteia. Prin cantitate, conținutul învățământului răspunde la întrebarea ”CÂT ANUME..? ”trebuie transmis și insușit (învățat) la o anumită disciplină de învățământ și pe ansamblul învățământului, determinând caracterul informativ al conținutului.

Calitatea reprezintă însușirea conținutului învățământului care evidentiază valoarea, esențialitatea, profunzimea, nivelul, funcționalitatea, performanța, valabilitatea, durabilitatea, fiabilitatea și eficiența cunoștințelor în dezvoltarea personalității și in formarea profesionalității, în dezvoltarea capacităților intelectuale și profesionale ale tineretului. Calitatea rșspunde la intrebarea ”CE ANUME..?” se transmite și se învață, determinând caracterul formativ al

conținutului între cele două însușiri există interacțiune.Această necesitate este susținută și de înțelepciunea unor proverbe ca: "Vorba multă, sărăcia omului", "Ce-i prea mult, strică", precum și în aprecierile pedagogilor, așa cum este J.A. Comenius, care susțin ca "Pentru ceea ce se poate realiza cu puțin, să nu se folosească multe" Deci, nu încarcarea conținutului cu foarte multe cunoștințe, ci cu acele cunoștințe care spun mult sub raportul semnificațiilor, valorii, viabilității, eficienței ideatice și practice, adică sunt de calitate.

Calitatea curriculumului este nemijlocit legată de cea a învățământului în general. Aceasta implică în mod necesar și obiectiv, elaborarea și implementarea unui curriculum armonios, elevat, de performanță, flexibil, în pas cu tot ceea ce este nou, performant, fiabil și eficient și în concordanță cu o dezvoltare durabilă. De asemenea, calitatea curriculumului presupune să se ia în considerare numai valorile general umane, științifice, culturale, profesionale, etico-civice, psihopedagogice etc. în strânsă concordanță cu cerințele democrației, statului de drept și ale drepturilor universale ale omului, evitând cu desăvârșire ingerințele autoritarismului, dictaturii, partizanatului și discriminărilor de orice fel.

Functiile curriculumului educational (continutul invatamantului):Având in vedere locul esențial al conținutului in sistemul componențelor procesului de învățământ - obiective, principii, strategii, evaluare , conținutul învățământului realizează funcții (sarcini, destinații) importante, printre care menționăm îndeosebi: funcția de scopsi și funcția de mediere.

1. Functia de scop -se referă la anticiparea, în conținutul învățământului, a obiectivelor educaționale, atât a obiectivelor generale și intermediare, când este vorba de ansamblul pregătirii sau de grupele acesteia - cultura generală și de specialitate, cât și a obiectivelor operaționale, concrete, când este vorba de conținuturile diferitelor discipline de învățământ și, îndeosebi, ale temelor acestora. În acest context, la formarea lui "homo cogitans", al lui "homo faber" și al lui "homo estimans",conținutul învățământului își aduce contribuția primordială.

2. Functia de mediere- privește participarea (interventia sau mijlocirea) conținuturilor la organizarea și desfășurarea procesului de predare-învățare, asigurând furnizarea (determinarea) informațiilor necesare realizării obiectivelor instructiv (informativ) - educative (formative), atât în plan general și intermediar, cât și în plan operațional concret. Cele două funcții acționează în interacțiune, luând în considerare atât cele două insușiri importante ale conținutului - cantitatea și calitatea cunoștințelor sub raportul lor teoretic și acționari, cât și raportul dinamic, între

informativ (instructiv) și formativ (educativ). Funcția de mediere determină și strategiile de comunicare a conținutului, corespunzător specificului fiecărei discipline de învățământ.

Sursele (izvoarele) curriculurnului educațional (conținutul învățământului). Desigur, sursa (izvorul) ,principal-globală a conținutului învățământului este tezaurul cunoașterii și practicii omenirii, creat de-a lungul dezvoltării social-istorice. Stabilirea și folosirea surselor trebuie să asigure realizarea celor două componente principale ale conținutului: cultura generală și cultura de specialitate. În acest context, se pot menționa ca surse importante și esențiale ale conținutului învățământului: știinta și tehnica, producția, cultura și arta. La acestea se pot adauga: conținuturile (semnificațiile și acțiunile) lumii contemporane și ale evoluției sociale, precum și rezultatele cercetării științifice, deci și ale cercetării pedagogice.

Bibliografie:

- Comenius J.A., Didactica magna, E.D.P., 1970
- Cucoș.C., Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 2006
- Crețu, C., Psihopedagogia succesului, Iași, Editura Polirom, 1997
- D'Hainaut (coord.), Programe de învățământ și educația permanentă, București EDP, 1981

ROLUL ȘI IMPORTANŢA ACTIVITĂŢILOR EDUCATIVE ÎN PARTENERIAT CU FAMILIA

Prof. învăţământ primar-Pantazi Camelia
Școala Gimnazială ,,Ion Creangă" Jud. Brăila

În dicționarul limbii române, termenul de parteneriat este „definit ca asocierea a doi sau mai mulţi parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părţi decid să acţioneze împreună pentru atingerea unui scop comun."

Prin încheierea parteneriatelor cu părinţii, aceştia sunt încurajaţi să ia parte la planificarea şi derularea programelor educative pentru copii, ceea ce implică o responsabilizare şi o eficienţă sporită.

Astfel, părinţii au posibilitatea să-şi cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viaţa de grup, pot înţelege mai bine rolul lor educativ. Printre obiectivele principale ale colaborării dintre instituţiile educative şi familie putem aminti:

- înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării şcoală –familie;
- creşterea gradului de implicare a părinţilor în toate activităţile şcolare şi extraşcolare;
- schimbarea mentalităţii neadecvate a unor părinţi faţă de şcoală; cunoaşterea de către părinţi a posibilităţilor şi nevoilor psiho-fizice ale copiilor;
- învăţarea unor deprinderi şi tehnici de muncă intelectulală sub formă de activităţi comune elevi – părinţi – cadre didactice.

Majoritatea părinţilor au nevoie de informaţii de bază referitoare la copiii lor. Ei vor să fie informaţi despre scopul de bază al programului educativ la care participă copiii lor şi doresc să fie implicaţi în luarea deciziilor. Părinţii vor să fie la curent cu progresele copilului.

Pentru realizarea parteneriatului cu părinţii este esenţial ca: părinţii să fie priviţi ca participanţi activi, care pot aduce o contribuţie reală şi valoroasă la educarea copiilor lor; să se recunoască şi să se valorifice informaţiile date de părinţi referitor la copii; părinţii să ia parte la adoptarea deciziilor referitoare la copiii lor; responsabilitatea să fie împărţită între părinţi si cadre didactice; părinţii să facă parte din comitetele de părinţi; să ajute la continuarea programului educativ acasa; să urmarească în mod regulat progresul copiilor lor; să ia parte, să sprijine activităţile extraşcolare organizate împreuna cu educatoare.

Datorită diferenţelor de scopuri, resurse, pregătire, valori, nevoilor diferite, percepţii, atitudini, de foarte multe ori exista posibilitatea apariţiei unor conflicte între părinţi şi cadrele didactice ce pot fi determinate de: o slabă colaborare; lipsa de informaţii; intoleranţa la stilul de viaţă al celuilalt, la opiniile sau chiar la prezenţa fizică; neacceptarea unor diferenţe de pregătire, condiţii sociale, morale, religie, nationalitate; lipsa unor preocupări în sensul construirii relaţiilor de colaborare; numărul limitat al întâlnirilor dintre educatoare şi părinti; neclaritate în rolurile fiecăruia şi în responsabilităţile ce le revin; disponibilitatea redusă a părinţilor de a participa la activităţi ; gradul scăzut de interes al unor părinţi faţă de educaţie şi evoluţia copilului.

De aceea, cele mai importante căi de rezolvare a conflictelor sunt: cunoaşterea reciprocă; comunicarea periodică cu aspecte formale şi informale; acceptarea reciprocă,

înţelegere şi toleranţă faţă de diferenţe; evaluarea permanentă a relaţiilor comune; sprijinul acordat familiei în raport cu creşterea şi educarea copilului; atmosfera destinsă, non-formală şi pozitivă în întâlnirile cu părinţii; Învățătoarea trebuie să fie pregatită să asculte, să fie interesată despre sugestiile date de părinţi; atunci când ei simt că ideile le sunt luate în serios se vor implica mai mult în sprijinirea copilului şi a școlii .

În acest proces de colaborare, rolul conducător îl are cadrul didactic. El poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere şi de acţiune.

După părerea mea, cultivarea unor relaţii de parteneriat efectiv între școală şi familie, în sprijinul educaţiei şi creşterii copilului constituie cheia succesului în adaptarea şi integrarea şcolară. Relaţiile de colaborare dintre părinţi şi unitatea de învăţământ pe care o frecventează copilul lor constituie primul pas către o educaţie deschisă, flexibilă şi dinamică a personalităţii copilului. Procesul de colaborare cu părinţii asigură atingerea scopului educaţional, şi anume de a obţine dezvoltarea globală a copilului. Prin colaborarea părinţilor cu grădiniţa, aceştia pot completa, sprijini şi dezvolta personalitatea copilului.

O educaţie adevărată şi reală se fundamentează în familie şi se continuă în grădiniţă şi şcoală. Pe de altă parte, tot ceea ce copilul învaţă în cadrul școlii pierde din importanţă şi eficienţă în condiţiile în care părinţii nu întăresc şi nu valorifică programul educativ desfăşurat în cadrul unității de învățământ. Toate aceste motivaţii conduc la necesitatea realizării parteneriatelor reale dintre familie şi școală, în care spre beneficiul copiilor, implicarea familiei în viaţa școlii să fie una concretă, activă şi de durată, aşa încât membrii acestora să devină parteneri reali în educaţia copiilor lor.

Educaţia extraşcolară permite de asemenea implicarea directă a școlarilor în activităţi. Teme precum*: "Toamna, mândră darnică! ","Crăciunul în inimile noastre", "1 Martie - Mărţişor", "1 Decembrie-Ziua Naţională a României", "Vizită la Muzeul Unirii din Alba Iulia"*sunt foarte cunoscute și foarte îndrăgite de elevi și părinți, deoarece îi provoacă să se implice afectiv şi efectiv în realizarea sarcinilor, în căutarea şi sortarea materialelor necesare, în culegerea de informaţii şi curiozităţi referitoare la tema aleasă.

Am considerat că implicând părinții în activități școlare și extraşcolare, acestea vor fi mai atractive pentru şcolari, iar părinții vor fi mai implicați și mai conștienți de actul didactic, de importanța școlii în viața copilului, realizând, astfel progres în activitatea didactică.

În urma derulării parteneriatului școală-familie am constatat un progres în ceea ce priveşte antrenarea școlarilor într-un număr cât mai mare de activităţi extraşcolare şi în domenii diverse, iar în alegerea strategiilor de abordare am avut în vedere compararea obiectivelor din taxonomiile cognitive, afective şi psihomotrice, cu tipurile de inteligenţă sau cu diverse metode şi tehnici, în funcție de nivelul grupei pe care o conduc.

În asemenea situaţii, măiestria profesorului trebuie susţinută de diagnoza psihologică, fiind necesară în acelaşi timp şi o colaborare directă, permanentă între profesor, părinte şi copil.

Serbările şcolare reprezintă evenimente de o importanţă deosebită în activitatea elevilor şi în viaţa familiilor acestora-atât din punct de vedere afectiv, cât şi cognitiv, dând ocazia elevilor de a prezenta, într-o manieră personală şi originală, tot ce au învăţat pe parcursul unui semestru sau an şcolar. Acest tip de activităţi extracurriculare au reprezentat întotdeauna un prilej de manifestare inedită al talentului nativ al copilului. Este o ocazie în care copilul îşi poate pune în valoare inteligenţa dominantă descoperită şi valorificată de cadrul didactic. De multe ori familia este surprinsă de potenţialul propriului copil.

Cântecul, dansul, recitarea de poezii sau interpretarea unor piese de teatru reprezintă câteva dintre formele de manifestare prin care copilul îşi satisface nevoia de afirmare de joc, căpătând încredere în propriul potenţial artistic şi cognitiv. De aceea o sărbătoare şcolară reprezintă un mijloc eficient de educare, de influenţare formativă a copiilor, de sudare a colectivului, de asigurare a unor contexte educaţionale în care relaţionările se produc în condiţii inedite, de încurajare a talentului, de dezvoltare a aptitudinilor şi de stimulare a copiilor timizi sau mai puţin talentaţi. Este foarte indicat ca pe parcursul serbării să iniţiem momente interactive părinţi-copii :jocuri, scenete, recitare, dansuri populare, cântece pe care părinţii fie le cunosc, fie le învaţă împreună cu copiii. Toate acestea contribuie la sudarea relaţiilor dintre copii şi părinţi, atmosfera să fie mai caldă, de sărbătoare a tuturor vârstelor.

Excursiile tematice sunt deasemenea evenimente cu o importanță deosebită în activitatea elevilor și a familiilor acestora. Elevii interacționează unii cu alții și dezvoltă prietenii, socializează și impart experiențe de viață.Imi place să organizez excursii si să îi implic pe părinți în alegerea destinațiilor și a potențialului turistic al acestora.

Am organizat excursii la Sibiu, am vizitat Dumbrava cu grădina zoologică, Muzeul Brukental, Astra, Centrul Vechi, Târgul de Craciun etc.

O altă excursie a fost la Deva-Hunedoara-Prislop, o destinație cu multe obiective de o rară frumusețe : Cetatea Devei, Muzeul Aurului,Castelul Huniazilor, Centrul Spiritual Prislop etc. Toate aceste excursii au închegat prietenii între elevii clasei și alți elevi, au creat amintiri de neuitat!

În concluzie, parteneriatele cu părinții, activitățile extracurriculare și alte asemenea activități școlare contribuie în mare măsură la creșterea gradului de implicare al părinților și la realizarea obiectivelor propuse între principalii factori din educație: școala și familia.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ- FACTOR IMPORTANT ÎN FORMAREA TINEREI GENERAȚII PENTRU O LUME MAI BUNĂ

Tamara Pantea, profesor pentru înv. primar,
Liceul Teoretic ”Grigore Moisil” Timișoara

Grija omului pentru natură a preocupat şi preocupă mulţi oameni din toate colţurile lumii, indiferent de situaţia socială, de gradul de cultura şi de preocuparea lor zilnică.

Fiecare etapă istorică, îşi pune amprenta specifică asupra naturii şi ansamblului peisajului umanizat, ca urmare a modului diferit în care se desfăşoară relaţiile omului cu natura locurilor. Caracteristicile societăţii umane actuale sunt date de dezvoltarea tehnică, economică si politică. Unul din aspectele de ansamblu este cel al omenirii ajunse într-un stadiu de civilizaţie, care prin puterile ei date de tehnica contemporană, domină natura în manifestările ei obişnuite, nu şi în cele excepţionale. Ecologia, ca ramură de cercetare şi misiune asupra viului ,constituie un domeniu al ştiintelor despre viaţă. Ea ofera pe de o parte, baza teoretică necesară intregului ansamblu de preocupări ale societăţii indreptate în direcţia ocrotirii naturii şi protecţiei mediului ambiant, dar pe de alta parte , ea are o valoare metodologică uriaşă în dezvoltarea unor ramuri ale cercetarii fundamentale si aplicative din domeniul biologiei.

Ecologia este studiul relațiilor dintre organismele vii, inclusiv între oameni și mediul lor fizic; caută să înțeleagă legăturile vitale între plante și animale și lumea din jurul lor. Îi încurajăm pe elevi să devină motivați și să joace un rol activ în comunitățile noastre, pe măsură ce devin factori de decizie pentru adulți și cetățeni informați. Educația ecologică este mult mai mult decât învățarea elevilor despre mediul înconjurător. Mai degrabă, educația ecologică în centrul ei are în vedere crearea de sisteme care să reflecte tiparele și principiile ecologiei.

Educaţia ecologică influenţează activitatea umană asupra mediului înconjurător. În acest sens, educaţia ecologică îi ajută pe indivizi să înţeleagă influenţa comportamentului lor asupra calităţii mediului.

I.G.Pestalozzi menţiona că, natura este izvorul, datorită căruia, “intelectul evoluează de la percepţii senzoriale vagi la noţiuni clare”, iar cunoaşterea diferitelor fenomene ale naturii stimulează însuşirea artei de a vorbi.

Celebrul pedegog rus C.D.Uşinschii sublinia, că natura joacă un rol deosebit în dezvoltarea gîndirii logice şi vorbirii coerente. El considera logica naturii drept cea mai

accesibilă, elocventă şi folositoare pentru copil. Anume observările nemijlocite asupra naturii înconjurătoare " vor constitui acele exerciţii primare de gîndire de care depinde caracterul logic, adică sensul cuvîntului însuşi şi din care mai apoi vor lua naştere spontan vorbirea logică şi înţelegerea legilor gramaticale".

Cunoaşterea naturii "trezeşte gîndirea copilului", contribuie la dezvoltarea capacităţilor creatoare, îl face să mediteze asupra fenomenelor şi corpurilor ce-l înconjoară. De copiii de azi, generaţia cea mai tînără, mîine va depinde situaţia mediului înconjurător.

Poluarea înseamnă prezenţa în mediul înconjurător a unor substanţe care în funcţie de natura concentratiei şi timpul de actiune al lor afecteaza sanatatea oamneilor, generează disconfort, şi altereaza mediul.

Scopul principal ce se urmareşte prin protecţia mediului este ocrotirea omului. Deci, protecţia mediului înconjurător reprezintă protecţia omului şi a dezvoltării sale, iar protecţia omului înseamnă protecţia factorilor de mediu.

Este esenţial ca educaţia în spiritul respectului faţă de mediul înconjurător, să înceapă încă de la gradiniţă, când, datorită particularităţilor psiho-pedagogice specifice vârstei preşcolare, e posibilă familiarizarea copiilor cu impactul activităţilor umane asupra naturii şi li se pot educa emoţii, sentimente şi atitudini pozitive faţă de aceasta.

Curiozitatea copiilor conduce la acumularea de cunoştinte despre mediul înconjurător, despre protecţia lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacităţii copiilor de a gândi logic şi de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Dacă vom reuşi sa insuflăm copiilor dragostea de natură, generaţiile viitoare vor beneficia de un mediu curat şi mai puţin dăunător sănătăţii.

Educaţia ecologică presupune nu numai formarea unui comportament corect faţă de mediul ambiant dar şi implicarea activă şi chibzuită în procesul de adoptare a deciziilor de mediu .

După cum afirma încă Democrit cu mult înainte până la începutul erei noastre "Natura şi educaţia sunt asemănatoare, căci educaţia îl transformă pe om şi, prin această transformare, creează natura".

Principiile de baza ale educaţiei ecologice:

- Educaţia ecologică este recunoscută drept cel mai efectiv remediu de instruire ecologică intensiva.
- Ea este considerată o componenta integrală a planificării de mediu şi a managementului ecologic.
- Educaţia ecologică se referă la toate componentele mediului înconjurator: naturale sau

artificiale (adica cele create de către om), personale şi sociale, locale şi globale, culturale si economice etc.

- Educaţia ecologică în mare măsură determină orizontul şi evoluţia gândirii ştiintifice a personalităţii.
- Ea schimbă modalităţile estetice şi etice de abordare şi înţelegere a realităţii precum şi motivele predominante de comportare a fiecărei persoane în parte.
- Educaţia ecologică avansată nu este doar o necesitate obligatorie a zilei de azi, ea este criteriul principal al stilului de viaţă durabil şi unica modalitate de supravieţuire a omenirii în viitor.
- Pentru realizarea cu succes a educaţiei ecologice este foarte importantă îmbinarea efectivă a formelor de "educaţie de alternativă" cu formele de educaţie instituţionalizată.

Ecologia, ca ştiinţă nou apărută, se ocupă cu studiul intrrelaţiilor dintre organisme şi mediul lor de viaţă. Astfel educaţia ecologică este un proces educaţional care are în vedere interrelaţiile omului cu mediul şi soluţiile de protejare a acestuia.

Educaţia ecologică este o componentă a „noilor educaţii" care îşi propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realităţii, să-l incite la participare, să devină conştient de viitor şi de faptul că viaţa generaţiilor de mâine depinde într-o mare măsură de opţiunile sale. Registrul bogat al „noilor educaţii" permite deschiderea şcolii spre problematica lumii contemporane. Protecţia mediului este o prioritate a lumii contemporane. Cadrelor didactice le revine nobila misiune de a-i iniţia pe copii în cunoaşterea şi protejarea naturii.

Copiii contemporani, cetăţeni ai secolului XXI trebuie să asimileze moştenirea ştiinţifică ecologică, cartea naturii, experienţa ecologică şi a tuturor popoarelor. Educaţia ecologică trebuie să fie un proces care ar continua pe parcursul întregii vieţi, avînd drept scop prezentarea datelor, a corelaţiilor, valorilor, problemelor şi soluţiilor, toate acestea fiind raportate la ecologie, la relaţiile om şi mediu.

Strategia procesului de educaţiei ecologică este definită prin următoarele cuvinte: receptivitate, cunoştinţe, comportare, deprindere. Participarea activă constituie scopul final (şi cel rîvnit) al educaţiei ecologice chemat să-i deprindă pe toţi cu regulile de bună purtare; care ar fi respectate pe parcursul întregii vieţi atît al celei profesionale; cît şi particulare.

Educaţia pentru protecţia mediului nu e un subiect specific conţinut într-un singur domeniu educaţional. Este un proces educaţional format din cinci elemente:

1.CONŞTIENTIZAREA

Educaţia pentru protecţia mediului presupune conştientizarea lumii care ne înconjoară. În acelaşi timp ne ajută să dobândim şi o conştiinţă senzorială a lumii din jur, a problemelor sociale şi a strategiilor de rezolvare a acestora.

2.CUNOŞTINŢE

Cunoştinţele ajută la înţelegerea interrelaţiilor din lumea vie, astfel încât oamenii să înţeleagă cum interacţionează cu mediul, ce probleme pot apărea precum şi cum pot fi acestea rezolvate.

3.ATITUDINI

Atitudinile copiilor şi a tinerilor se pot schimba pe măsura maturizării lor manifestând respect faţă de natură, persoane individuale sau pentru diferite culturi. Formarea atitudinilor îi ajută să se implice în menţinerea calităţii mediului.

4.ABILITĂŢI, TALENTE, APTITUDINI

Dobândirea unor abilităţi învaţă tinerii cum să gândească. Ei vor deveni mult mai efectivi în luarea deciziilor de mediu, proces ce necesită: gândire critică, abstractizare, abilităţi analitice, capacitate de comunicare şi de observator, capacitatea de a negocia şi de a rezolva cu hotărâre conflictele.

Dezvoltarea aptitudinilor se poate realiza în cadrul unor programe naţionale sau proiecte care au ca obiective explicite dezvoltarea unor tipuri determinate de aptitudini la populaţii ţintă.

5.PARTICIPARE

Implicarea încurajează tinerii să-şi aplice cunoştinţele dobândite, să participe la luarea deciziilor. Acest proces poate duce la schimbarea comportamentului individual şi să rezolve o parte din problemele comunităţii în care trăiesc.

Implicarea copiilor în activităţile de cunoaştere, înţelegere a unor fapte şi fenomene din universul apropiat, în identificarea şi rezolvarea unor probleme de poluare şi degradare a mediului, are ca rezultat formarea unor convingeri şi deprinderi de apărare, conservare şi dezvoltare a mediului înconjurător – condiţie de viaţă civilizată şi sănătoasă.

Bibliografie

1. Cucoş C. - ***Pedagogie***, ediţia a II a, Ed. Polirom 2006
2. M.E.C.T.- ***Educaţie ecologică şi de protecţie a mediului. Ghid metodic pentru cadrele didactice***, Ed. Brevis, Oradea-2008

IMPORTANŢA ACTIVITĂŢILOR EXTRAŞCOLARE ÎN PROCESUL INSTUCTIV-EDUCATIV

Prof.înv.primar Pânzaru Marta
școala Gimnazială Sf.Voievod Ștefan cel Mare
Onești-Bacău

Pedagogul american Bruner (1970) consideră că „oricărui copil, la orice stadiu de dezvoltare i se poate preda cu succes, într-o formă intelectuală adecvată, orice temă", dacă se folosesc metode şi procedee adecvate stadiului respectiv de dezvoltare, dacă materia este prezentată „într-o formă mai simplă, astfel încât copilul să poată progresa cu mai multă uşurinţă şi mai temeinic spre o deplină stăpânire a cunoştinţelor".

Trebuinţa de se juca, de a fi mereu în mişcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm grădiniţa cu viaţa. Pentru a-l face pe copil să depăşească în şcoală „greutăţile greu de învins", important este să nu uităm că una din trebuinţele principale ale copilului este jocul. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat şi momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite.În cadrul acestor activităţi elevii se deprind să folosească surse informaţionale diverse, să întocmească colecţii, să sistematizeze date, *învaţă să înveţe.* Prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi, copiii se autodisciplinează.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activităţi, posibilităţi deosebite să-şi cunoască şcolarii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal al învăţământului primar – pregătirea copilului pentru viaţă. În legătură cu dezvoltarea creativităţii copiilor, pot fi date educatorilor următoarele îndrumări: gândirea creativă şi învăţarea din proprie iniţiativă trebuie încurajate prin laudă. Trebuie promovat modul variat de abordare a problemelor de manipulare a obiectelor şi a ideilor. Şcolarii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi

posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăşi să fie creativ.

Activităţiile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor şcolarilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber.Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi.Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi laşi pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase.

Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activităţi socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita şcolară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activităţile extraşcolare se desfăşoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăţi de afirmare în mediul şcolar să reducă nivelul anxietăţii şi să-şi maximizeze potenţialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educaţia curriculară realizată prin procesul de învăţământ, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viaţa capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. În acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează, pozitiv Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, procesul de producţie în desfăşurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, naţional, de viaţa şi activitatea unor personalităţi de seamă ale ştiinţei şi culturii universale şi naţionale, relaţiile dintre oameni şi rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învăţare, întregesc şi desăvârşesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecţiilor.Spectacolele constituie o altă formă de activitate extracurriculară în şcoală, prin care copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Deşi această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice,

precum şi în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor.Astfel de activităţi sunt de o reală importanţă intr-o lume dominată de mass media şi ne referim la televizor , calculator si internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noştri in nişte persoane incapabile de a se controla comportamental , emoţional şi mai presus de toate slabi dezvoltaţi intelectual. Se ştie ca incepand de la cea mai fragedă vârstă , copiii acumulează o serie de cunoştinte punându-i in contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Activităţile de acest gen au o deosebită influenţă formativă, au la bază toate formele de acţiuni turistice: plimbări, excursii, tabere, colonii.In cadrul activităţilor organizate in mijlocul naturii, al vietii sociale , copiii se confruntă cu realitatea si percep activ, prin acţiuni directe obiectele , fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viata în aer liber, în cadrul acţiunilor turistice, prescolarii isi pot forma sentimental de respect si dragoste fata natura, fata de om si realizarile sale. In urma plimbarilor, a excursiilor in natura, copiii pot reda cu mai multa creativitate si sensibilitate , imaginea realităţii, în cadrul activităţilor de desen şi modelaj , iar materialele pe care le culeg ,sunt folosite în activităţile practice, în jocurile de creaţie. La vârsta preşcolară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arata sau li se spune în legatură cu mediul , fiind dispuşi să acţioneze în acest sens .Ca educatoare, trebuie să oferim în mod gradat , in acord cu particularităţile de vârstă , cunoştinţe ştiinţifice , să organizăm activităţi educative privind protejarea mediului inconjurator: curăţarea

BIBLIOGRAFIE

* Cernea, Maria, *Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ,* în " Învăţământul primar" nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, Bucureşti;

* Ionesc, M., Chiş, V., *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

* Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, *Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom, 2002

*Allport,W,Gordon, ,,Structura şi dezvoltarea personalităţii ''

EFICIENȚA METODELOR INTERACTIVE ÎN MOTIVAREA ELEVILOR CU CES

Prof. Pap Hapca Maria Mihaela, C. S. E. I. Vișeu de Sus

"Capul copilului nu este un vas pe care să-l umpli, ci o făclie pe care să o aprinzi astfel încât, mai târziu, să lumineze cu lumină proprie." (Plutarh)

Bunul mers al procesului de învăţământ şi rezultatele obţinute depind de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidenţiat faptul că folosindu-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor, că însuşirea unor noi cunoştinţe sau comportamente se poate realiza mai uşor sau mai greu, în funcţie de metodele utilizate.

Învăţarea activă are la bază implicarea copilului în procesul de învăţământ transformându-l într-un coparticipant la propria instruire şi educare.Prin accentuarea caracterului formativ educativ a tuturor strategiilor se contribuie la dezvoltarea potenţialului individual, a capacităţii de a opera cu informaţiile asimilate, de a le aplica în practică, la dezvoltarea capacităţii de a investiga, de a căuta soluţii situaţiilor problemă.

Metodele noi interactive se bazează pe cooperarea dintre copii în timpul unei lecţii. Ei trebuie să relaţioneze unii cu alţii astfel încât responsabilitatea individuală să devină presupoziţia majoră a succesului.

Antrenarea permanentă a elevilor la un efort intelectual susţinut şi înarmarea acestora cu capacitaţi necesare unei activităţi de învăţare productivă reprezintă modalitatea cea mai eficientă de educare a elevilor în spiritul unei atitudini conştiente şi active. Cerinţa primordială a educaţiei progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităţilor de învăţare şi de munca independentă, cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de munca interdependentă. Deşi învăţarea este eminamente o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat că relaţiile interpersonale, de grup sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective.

Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinilor şi talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulaţie, de stimulare reciprocă,de cooperare fructuoasă.Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente.

Dintre strategiile didactice interactive folosite cu succes la ciclul primar amintim:

Brainstorming-ul sau ***furtuna creierului*** este metoda care « dezgheaţă mintea » elevilor şi poate fi folosită în orice etapă a lecţiei. Este o metodă de lucru interactivă care se bazează pe asaltul de idei pe care îl provoacă o anumită temă.

Ciorchinele-este o metodă antrenantă care dă posibilitatea fiecărui elev să participe individual, în perechi sau în grup. Solicită gândirea elevilor, deoarece ei trebuie să treacă în revistă toate cunoştinţele lor în legătură cu un termen-nucleu, reprezentativ pentru lecţie, în jurul căruia se leagă toate cunoştinţele lor. Elevii vor colabora, vor negocia cu plăcere, vor comunica şi vor scrie cu mult entuziasm. Nici unul dintre elevi nu-şi va petrece timpul pasiv,ci fiecare moment va fi valorificat de fiecare elev.

Cubul-este o metodă folosită în condiţiile în care dorim să aflăm cât mai multe informaţii în legătură cu o temă.Se foloseşte pentru fiecare grupă un cub din lemn, carton sau plastic, pe feţele căruia se scriu şase sarcini: descrie, compară, asociază, analizează, aplică şi argumentează pro şi contra.

Cadranele-este o metodă care necesită pentru realizarea ei împărţirea paginii în patru prin trasarea a două drepte perpendiculare. Cadranele se numerotează de la unu până la patru. Această

metodă place elevilor şi le cere orientarea în pagină, le formează gustul estetic, elevii fiind preocupaţi nu numai de ceea ce scriu, ci şi de felul în care scriu.

Cvintetul-este o poezie de cinci versuri, prin care se poate face sinteza unei lecţii, caracterizarea unui personaj, descrierea unui obiect, a unui anotimp, a unui eveniment.
Primul vers are un singur cuvânt. Acel cuvânt trebuie să fie un cuvânt-cheie din lecţie.
Versul al doilea are două cuvinte, cuvinte care vor arăta însuşirea cuvântului –cheie.
Versul al treilea trebuie să aibă trei cuvinte, verbe la gerunziu.
Versul al patrulea este o propoziţie formată din patru cuvinte, în care să se exprime sentimentele, atitudinile faţă de cuvântul cheie.
Versul al cincilea va cuprinde un singur cuvânt cu rol de constatare, de concluzie.
Fiind o poezie modernă, toate cuvintele se scriu cu literă mică.

Harta poveştii-este metoda prin care elevii trebuie să stabilească şi să descopere într-un text narativ următoarele cerinţe date de învăţător:titlul, autorul, data, locul, timpul, personajele, intriga, evenimentele, soluţia, concluzia şi morala.

Turul galeriei-este metoda prin care elevii dintr-o grupă îşi prezintă în faţa clasei ''posterul''. Lucrările sunt supuse analizei, dezbaterilor, se aduc completări, se evaluează produsul. Fiecare elev din clasă are dreptul să-şi spună opinia lui. După tur, fiecare grupă îşi reexaminaeză posterul, completează, corectează şi îşi face autoevaluarea.

Abordări practice

1. **Brainstorming-ul:** Realizaţi un brainstorming pentru tema PRIMĂVARA.

Sărbători

Vestitorii Lunile

PRIMĂVARA

Munca oamenilor

2. **Ciorchinele:** Realizaţi un ciorchine pornind de la termenul-nucleu MATEMATICĂ.

Sumă adunare probleme numere

scădere MATEMATICĂ cifre

termeni diferenţă total

descăzut scăzător

3. **Cadranele:**''Povestea unui om leneş''-de Ion Creangă

I. Personajele povestirii	II.Cuvinte sau expresii care le Caracterizează
III.Fapte care demonstrează că acel om era leneş	IV. Morala textului

4. **Cvintetul:** Realizaţi un cvintet despre iarnă.

iarna
frumoasă,geroasă
venind, ningând, bucurând
ea aduce numai bucurii
zăpadă

5. Cubul: Lecţia''Degeţica''-de H.Ch.Andersen
Descrie-Cum arată Degeţica
Compară-Acest personaj cu broasca
Asociază-Numele fetiţei cu un alt personaj cunoscut de tine
Povesteşte-Despre Degeţica
Spune-Ce crezi despre faptele ei
Argumentează pro sau contra-De ce a început să plângă fetiţa

Metodologia didactică pune tot mai mult accentul pe aceste metode moderne interactive, utilizate în procesul de predare-învăţare-evaluare. Atât metodele tradiţionale, cât şi cele moderne trebuie să servească scopului instruirii. Învăţarea prin cooperare maximizează capacităţile intelectuale ale elevilor.

Accentul cade pe modalitatea prin care elevii învaţă. Utilizând metode didactice interactive, elevii au posibiltatea să-şi exerseze operaţiile gândirii, să-şi cultive creativitatea, să-şi îmbogăţească vocabularul, să capete mai multă încredere în sine, să-şi formeze deprinderea de a vorbi corect.

Bibliografie:

Ioan Cerghit(2002), Pedagogie.Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Editura Polirom

Horaţiu C. Catalano(2008), Perspective didactice în alternativa educaţională Step by Step, Colecţia Ştiinţele Educaţiei, Karuna Bistriţa

Florica Chereja(2004), Dezvoltarea gândirii critice în învăţământul primar, Colecţia Gândire Critică, Editura Educaţia 2000+

METODE ȘI PROCEDEE EFICIENTE ÎN PREDAREA MATEMATICII ÎN CAZUL ELEVILOR CU NEVOI COMPLEXE ȘI INTENSIVE DE SUPORT

Pentru lucrarea mea metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I. am ales un subiect care poate fi util pe parcursul carierei mele, în predare **„**Metode și procedee eficiente în predarea matematicii în cazul elevilor cu nevoi complexe și intensive de suport”. Elevii cu nevoi complexe și intensive de suport obosesc mai repede în timpul lecției si au atenția foarte scăzută așa că încerc mereu să folosesc diferite metode și instrumente interesante, colorate care pot fi manipulate cu ușurință de ei. Totodată încerc să schimb și să combin metodele de organizare ca ei să nu se plictisească în timpul orelor. Matematica poate să pătrundă în viața unei persoane din toate părțile, pot fi oportunități de a câștiga experiență matematică în fiecare situație sau activitate și eu încerc mereu să profit de ele. Obiectele, instrumentele, jucăriile, chiar și mobilierul plasat în clasă poate fi de asemenea adecvat pentru ora de matematică. Chiar aș putea spune că lecțiile de matematică pot fi susținute oriunde și prin orice mijloace, ideea este să reușim să captivăm elevul.

Scopul principal al educației speciale este pregătirea elevilor pentru viață, acolo unde este posibil, pentru o viață independentă. Cel mai important factor în învățarea abilităților de matematică (dar nu numai) la elevi cu nevoi complexe și intensive de suport, este predarea eficientă iar cel mai important element este profesorul. (Tamer, 2013) Când un profesor folosește mai multe metode și instrumente în timpul orelor este mai reușită și dezvoltarea elevilor. O parte foarte importantă a eficacității școlii, a predarii este relația profesor - elev, deoarece foarte des elevii sunt motivați de recunoașterea profesorului și nu de sarcină. În orice caz, relația profesor-elev este mediul prin care influențele educaționale ajung la elevi.

Cartea de buzunar BNO-10 definește dizabilitate intelectuală ca „dezvoltare mentală stagnantă sau incompletă, caracterizată prin deteriorarea diverselor abilități, abilități care apar în timpul dezvoltării și abilități care afectează toate nivelurile de inteligență, cum ar fi cognitiv, limbaj, mișcare, abilități sociale. Întârzierea poate apărea indiferent de orice altă stare mentală sau fizică. Gradul de deficiență mentală este determinat oficial prin teste de inteligență. Potrivit Simpson, Mizen, Cooper (2016) elevii cu nevoi complexe și intensive de suport suferă mai des de boli fizice și mentale și se îmbolnăvesc mult mai des. Epilepsia, leziunile senzoriale, tulburările de dezvoltare, psihoza și problemele de comportament sunt mai frecvente decât în populația generală. Există mii de motive pentru dizabilitatea intelectuală, iar cauza este adesea necunoscută, în ciuda unei evaluări generale.

Elevii cu nevoi complexe și intensive de suport au dificultăți în dobândirea deprinderilor matematice. Ei necesită un ritm mai lent de progres, dezvoltarea continuă a abilităților parțiale, practică variată și asistență continuă. Este cunoscut faptul că au nevoie de mai multe repetări în timpul învățării sau, dacă numărul repetărilor este scăzută, obțin performanțe mai mici. De la niveluri specifice ne îndreptăm cu pași mici către nivelul de abstractizare. (Tamer, 2013)

Percepția vizuală, acustică, serialitate, memorie, orientare spațială, plană și temporală, sunt accesorii indispensabile lecțiilor de matematică (Szabó, 2001) precum si dezvoltarea regulilor, aplicarea simbolurilor, înțelegerea conținutului.

Se consideră că există şapte abilităţi matematice de bază (Dâmbean, Moga, Peterffy, 2016):

- abilitatea de a îndeplini sarcini secvenţiale;
- capacitatea de a se orienta şi de a organiza spaţiul;
- recunoaşterea patternurilor;
- vizualizarea – abilitatea de a opera cu imagini mentale;
- estimarea - abilitatea de a emite o apreciere asupra dimensiunii, cantităţii, numărului sau magnitudinii;
- deducţia – abilitatea de a judeca pornind de la un principiu general, la o situaţie particulară;
- inducţia – înţelegerea naturală, care nu este rezultatul atenţiei sau al raţionamentelor conştiente

Ipoteza cercetării mele a fost că, ca urmare a programului de dezvoltare, orientarea, recunoașterea cantității și conceptul de număr al elevilor cu nevoi complexe și intensive de suport se îmbunătățesc semnificativ. Pentru a reuși acest lucru am elaborate un program pentru îmbunătățirea performanței matematice și la sfârșitul lucrarării mele metodico-științifică am prezentat eficacitatea acestuia.

La examinarea elevilor am ales să adaptez *Manualul de logopedie* de Dr. Juhász Ágnes, anexa 39, (folosită la grupa mare). Această anexă oferă o evaluare a sub-abilităților care stau la baza matematicii. Au fost evaluate următoarele sub-capacități:

- Schema corporală, orientare şi organizare spaţio temporală, reproducerea relațiiior spațiale.
- Gruparea obiectual-acţională la nivel manipulativ. Serialitate (cu 2 și 3 variabile).
- Numărarea în ordine crescătoare şi descrescătoare în concentrul 0-10.
- Construirea de mulţimi în plan obiectual şi imagistic.
- Memorie numerică cu 2-3-4 variabile înainte și înapoi.
- Gruparea temporală și cantitativă.
- Construirea de mulţimi în plan obiectual şi imagistic. (relețiii cantitative).
- Achiziția conceptului de cantitate a raționamentului matematic.

Totodată, pentru un diagnostic cât mai concret, a fost nevoie de diagnostcul medicului, a psihologului și a cadrului didactic.

Programul de dezvoltare s-a desfășurat în perioada: 18 ianuarie - 10 mai 2019. Planul programului de dezvoltare a fost adaptat pentru cele 8 sub-capacități evaluate.

Pentru a confirma rezultatele, a fost necesar să se compare rezultatele pre-măsurătorilor și post-măsurătorilor. Totodată am efectuat și o măsurare intermediară și aceste rezultate au fost comparate cu rezultatele pre- și post-măsurare, astfel am reușit să obțin curba individuală de dezvoltare la fiecare elev în parte. Eficacitatea cercetării poate fi asigurată numai prin examinarea rezultatelor cu ajutorul programului SPSS statistic. Am utilizat versiunea nonparametrică a testului T (test Wilcocxon) pentru a evalua rezultatele. La fiecare tabel pentru cele 8 sub-capacități media pre-măsurării a fost mai mică decât media post-măsurării, cea ce arăta progres.

De o importanță deosebită sunt datele pe care nu le putem arăta cu tabele. Elevii au efectuat sarcinile cu entuziasm, fără constrângere și au așteptat tot timpul orele cu mare drag. Ei au obținut mai multă încredere în sine în munca lor individuală deoarece, deși erau activități în grup, de multe ori elevii trebuiau să lucreze și individual.

Rezultatele demonstrează, de asemenea, faptul că, cu puțin entuziasm, atenție, acceptare, metode și instrumente adecvate, elevii cu nevoi complexe și intensive de suport pot evolua, și merită să lucrăm cu ei deoarece părerea mea este că oferă o satisfacție profesională și personală care nu cred că poate fi obținută în altă parte.

Profesor de psihopedagogie specială pentru o catedră de educație specială, Papp Emőke
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Speranța" Zalău

Bibliografie

BNO-10 Zsebkönyv DSM – IV Meghatározásokkal. Animula Kiadó, Budapesta (2004)

Dâmbean, Moga, Peterffy *Dezvoltarea deprinderilor de învăţare a matematicii la ciclul primar Ghidul profesorului de sprijin.* Ediție electronică - CD-Rom ISBN 978–973–0–23049-0, Târgu Mureș (2016).

Juhász, Á. *Logopédiai Vizsgálatok kézikönyve.* Új Múzsa Kiadó, Budapesta (1999).

Neil Simpson, Lindsaz Mizen, Sally-Ann Cooper *Intellectual disabilities. The American Journal of Medicine* 44,679-689 (2016).

Szabó, O. *Számtól számig.* Meixner Alapítvány, Budapesta (2001).

Tamer Aydemir *Theviews of special education teachers about mathematics instruction in special education. Procedia –Social an behavioral Sciences* 106 (2013) 3133-3140 (2013).

Povestirea educatoarei

Papuc Aurelia, GPP nr. 3, Buzău

Povestirile educatoarei sunt expuneri orale sau lecturi ale unor opere literare cunoscute sau elaborate de către educatoare. Acestea se organizează fie cu întreaga grupă (activități comune DLC, DOS), fie pe grupe (pe centre).

Tematica povestirilor este variată: lumea copilăriei și viața adulților, viețuitoare, plante, fenomene ale naturii, povestiri în care realul se îmbină cu fantasticul. Tematica se diferențiază în funcție de vârsta copiilor. La grupa mică povestirile sunt scurte, cu puține episoade și se folosește un limbaj accesibil. Pentru a capta atenția copiilor personajele povestirilor sunt atractive, cunoscute de copii, de preferat din lumea animalelor, conțin versuri și dialoguri repetitive, cântecele. Pentru grupa mică, povestirile educatoarei ,,Ridichea uriașă'', ,,Cine a spus miau?'' de V. Suteev, ,,Cum au fugit odată jucăriile de la un copil?'' captează atenția celor mici dacă sunt interpretate corespunzător și cât mai atractiv.

Povestirile folosite în învățământul preșcolar trebuie să aibă clar conturate conflictul, punctul culminant și deznodământul, personajele să poată fi identificate printr-o singură trăsătură de caracter, accesibilă puterii de înțelegere a copiilor, iar acțiunea mai restrânsă, să se desfășoare pe un singur fir narativ. Activitatea de povestire contribuie la dezvoltarea unor procedee psihice precum gândirea logică, memoria voluntară, imaginația, atenția, limbajul.

În învățământul preșcolar se folosesc două forme de povestire: a educatoarei și a copiilor. Pentru a fi eficient, acest mijloc de educare a limbajului trebuie să respecte următoarele cerințe:

- conținutul povestirii să fie bine structurat din punct de vedere metodic;

- educatoarea să știe să aleagă cele mai potrivite momente pentru introducerea materialului didactic;

- educatoarea trebuie să aibă capacitatea de a capta atenția copiilor în timpul povestirii;

3261

- educatoarea trebuie să asigure înțelegerea cuvintelor noi, a expresiilor mai dificile prin folosirea sinonimelor sau a materialului didactic;

- crearea unor context potrivite pentru cultivarea exprimării orale, corecte din punct de vedere gramatical;
- gradarea textelor de la o activitate la alta pentru a asigura receptarea la nivelul particularităților psihofizice ale copiilor;

- selectarea unor povești cu final fericit.

Povestirea educatoarei trebuie să pună în valoare rolul formative al limbajului verbal, paraverbal și nonverbal. În timpul audierii povestirii care ca durată trebuie să fie potrivit cu puterea de concentrare a copiilor, educatoarea observă mimica, gesturile și reacțiile verbale ale acestora pentru a aprecia în ce măsură se realizează feedbackul.

3262

SPECIFICUL LITERATURII PENTRU COPII

Camelia – Luoana Păr

Școala Gimnazială Nr. 3 Suceava

Conceptul de literatură pentru copii a cunoscut de-a lungul timpului numeroase interpretări, uneori fiind contestat, alteori, riguros fundamentat. Considerată de unii autori „*nonliteratură”*, „*literatură opusă literaturii adevărate”*, „*subliteratură”*, „*paraliteratură”*, „*Cenușăreasă a literaturii adevărate”*, „*literatură de frontieră”* etc. (M. Breaz, 2011), literatura destinată copiilor s-a impus, totuși, conform opiniei majorității autorilor, ca o componentă importantă a literaturii naționale. Astfel, Mircea Breaz consideră că literatura pentru copii „*aparține literaturii în general (literatura mainstream – înaltă, adevărată, cultă, propriu-zisă), atât din punctul de vedere al convențiilor constitutive (emergența genurilor ficționale, dinamica formelor, metamorfozele expresiei, avatarurile literarității etc.), cât și din punctul de vedere al diferitelor sale instituiri și reinvestiri funcționale, estetice sau axiologice”* (Breaz, 2011, p. 40).

Adela Rogojinaru înțelege literatura pentru copii ca mod particular al literaturii în general a cărui specificitate „*apare la întâlnirea propriu – zisă cu lectorul vizat*” (Rogojinaru, 1999, p. 208). Consideră că literatura pentru copii este o „*literatură a începutului de drum”*. Textele literare pentru copii se constituie într-un fundament al cunoașterii raționale și al dezvoltării emoționale a micului cititor.

Specificul literaturii pentru copii este dat de caracteristicile receptării textului literar la vârsta preșcolarității și școlarității. Receptarea la această vârstă capătă forme aparte determinate de:

- gradul dezvoltării proceselor psihice (gândire, limbaj, atenție, imaginație);
- interesele, preocupările ce gravitează în jurul jocului;
- posibilitățile limitate privind înțelegerea mesajului și decodificarea imaginilor artistice.

Creațiile literare destinate copiilor sunt accesibile prin simplitatea și claritatea tematicii, a structurii compoziționale și a mijloacelor de expresie. Deși destinată unui public cu deprinderi aparte de receptare și de lectură, literatura pentru copii are o valoare literară specifică literaturii propriu – zise, o construcție elaborată, complexă care solicită mult atenția cititorului și efortul comprehensiv. Textele literare pentru copii se caracterizează nu numai prin accesibilitate, ci și prin originalitate și prin funcția artistică pe care o îndeplinesc. „Prima funcție a operei literare este aceea de a fi operă, de a exista ca un organism autonom cu o finalitate proprie și numai astfel va putea ajunge ea să îndeplinească vreun rol sau să ocupe vreun loc în afară”. (I. Pascadi, 1972, p. 140)

I. Pascadi (1972) identifică trei coordonate principale ale funcției artistice:

- coordonata informativă (opera transmite cititorului informații);

- coordonata estetică (orice creație mijlocește cunoașterea realității prin intermediul imaginilor artistice, valorifică virtuțile estetice ale limbajului; categoriile estetice specifice literaturii pentru copii sunt grațiosul, duiosul, miniaturalul, categorii care se impun alături de celelalte patru fundamentale: comicul, tragicul, urâtul și frumosul);

- coordonata formativă (citind, copilul își formează reprezentări și noțiuni despre dreptate, adevăr, cinste, demnitate și curaj, își dezvoltă imaginația și spiritul de observație, atenția și memoria, își dezvoltă, fixează, nuanțează vocabularul).

Criticul literar Nicolae Manolescu face precizarea că literatura pentru copii nu poate fi considerată doar o literatură care educă. „*Ceea ce face caracterul specific al literaturii pentru copii nu trebuie identificat cu caracterul educativ al foarte multor texte literare. Literatura pentru copii nu acoperă sfera educației lor*" (Nicolae Manolescu, „România literară", nr. 25 / 1997, p. 1). Nicolae Manolescu identifică umorul ca trăsătură importantă a textului literar pentru copii. Textele literare care au un caracter amuzant sunt citite cu plăcere de copii. Valorificând virtuțile comicului prin umor, ironie, satiră, grotesc, textul literar pentru copii contribuie și în acest mod la formarea, modelarea caracterelor.

În *sfera literaturii pentru copii* intră genuri și specii literare identice celor din literatura națională, dar care, prin conținutul tematic, se apropie de universul de cunoaștere al copilului, de năzuințele, aspirațiile lui. Creațiile populare, în versuri sau în proză, au constituit dintotdeauna fondul de aur al acestei literaturi. Basmul - pledoarie pentru valorile etern umane, legenda – amestec de adevăr și ficțiune, snoava – morală populară, povestirile și schițele despre viețuitoare – univers al cunoașterii și al trăirii, romanul pentru copii – aventură și inedit, poezia lirică – emoție și frumusețe a naturii, toate acestea se constituie în specii literare îndrăgite de copii.

În lumea mirifică a basmului, conflictele puternice polarizează personajele devenite simboluri ale binelui și ale răului. Prin intermediul povestirilor, al schițelor, al fabulelor, copilul pătrunde în universul viețuitoarelor, mai mici sau mai mari, înțelegând raporturile umane, normele de conviețuire socială. Prin mijlocirea literaturii, copilul poate realiza astfel „*o binevenită dedublare a sa atunci când se poate recunoaște în altul. Înainte de a putea înțelege că eul său se află necesarmente în contact cu alte euri, își află un alterego multiplicat în fiecare personaj cu care simpatizează: copil, zână, prinț, iepure, gândăcel etc."* (Bianca Bratu, 1977, p. 115).

În ceea ce privește genurile literare accesibile copiilor, într-un prim stadiu al contactului cu literatura, micii cititori preferă textele aparținând genului epic. Copiii sunt atrași de desfășurarea epică, cu toate momentele subiectului (expozițiune, intrigă, punct culminant, deznodământ), de apariția, de acțiunile personajelor. Treptat, copiii vor deveni sensibili la expresivitatea limbajului, vor înțelege expresiile artistice (epitetul, comparația, metafora, personificarea, hiperbola), vor identifica imaginile vizuale, auditive și motorii și rolul lor în evidențierea ideilor poetice, a sentimentelor

autorului. Mai puțin prezente în literatura destinată copiilor, textele aparținând genului dramatic vor deveni accesibile numai în urma vizionării de către copii a spectacolului de teatru de păpuși.

Limba și stilul operei literare destinate copilului trebuie să se caracterizeze prin corectitudine, claritate, concizie și proprietate. Alături de aceste calități generale ale stilului, calitățile particulare (naturalețea, armonia, simplitatea, originalitatea, expresivitatea) facilitează înțelegerea mesajului artistic de către micul cititor care va primi cartea ca pe un dar minunat care îl ajută să cunoască și să se cunoască, să construiască și să se construiască.

Bibliografie

Bratu, Bianca, „Preșcolarul și literatura” (studiu și antologie), E. D. P., București, 1977

Breaz, Mircea, „Literatura pentru copii. Repere teoretice și metodologice”, Ed. ASCR, Cluj – Napoca, 2011

Pascadi, I., „Nivele estetice”, Editura Academiei, București, 1972

Rogojinaru, Adela, „O introducere în literatura pentru copii”, Ed. Oscar Print, București, 1999

ÎMPREUNĂ PENTRU EDUCAȚIE

Prof. Corina Paraschiv
Grădinița PP 36 Timișoara

În ultimii ani se pune accent și pe un angajament mutual clar stabilit între părinţi şi școală, în baza unui contract educațional individual privind educaţia copilului.
Scopul contractului este asigurarea condiţiilor optime de derulare a procesului de învăţământ prin implicareaşi responsabilizarea părţilor în educaţia beneficiarilor direcţi ai educaţiei elevilor.

În activitatea noastră didactică am conștientizat faptul că pentru o relaţie optimă de colaborare a școlii cu părinţii pot fi utilizate o multitudine de forme şi metode de colaborare. Pentru găsirea unor soluţiila problemele educative ale familiei, părintele trebuie văzut ca un colaborator, ca un partener care se implică activ în aceste forme de intervenţie socio-educaţională. Edificarea şi menţinerea unui parteneriat intre şcoală şi familie depinde de asumarea responsabilităţilor de către toţi actorii educaţionali.

Cuvinte-cheie: școala, familia, parteneriat, educație, metode, eficientizare, responsabilitate.

În momentul actual, copilul esteasaltat de influenţeleexercitate de o multitudine de factori educativi formali, informali și nonformali. Pe lângă instituțiile consfințite (familia, şcoala, clubul copiilor, biblioteca, biserica, muzeul, casa de cultură, internetul, radioul, televiziunea, presa scrisă), sunt diverse organizaţii (ale copiilor, tinerilor, părinţilor, etc.) fundaţii, grupuri de similitudine (de vârstă, de sex, de categorie socială etc.) specialişti în intervenţia socio-educativă. Familia şi şcoala sunt agenţii educativi cu o influenţă deosebită asupra formării şi dezvoltării personalităţii copilului.

Un factor important îl constituie raporturile dintre cei doi factori educativi, relațiile reciproce pe care le dezvoltă, poziţia pe care o adoptă fiecare în relaţia şcoală- familie. Mult timp, concepţia potrivit căreia şcolii îi revine sarcina instrucţiei, iar familiei, cea a educaţiei,a persistat,separând astfel rolurile celor doi agenţi educativi. Şcoala şi familia trebuie să colaboreze real, bazându- se pe încredere şi respectreciproc, pe grija faţă de elev, făcând loc unei relaţii deschise.

Părinţilor le revine totuși rolul primordial în creşterea copiilor, asigurându-le acestora condițiile materiale, cât şi un climatafectiv şi moral. Școala, ca instituţie de educaţie, formare și

orientare, are rolul de a crea premise favorabile pentru elevi pentru a le facilita integrarea socială, spirituală și economică. Şcoala trebuie să facă tot ce-i stă în putinţă pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin stimularea elevilor în ce privește aptitudinile, atitudinile și a trăsăturile lor de personalitate

Este știut faptul că metodele educative din cadrul familiei, mai mult sau mai puţinplanificate și coordonate benefic, determină în bună măsurădezvoltarea personalităţii, precum şi randamentul la școală ale tinerilor, precum și manifestărilelor socio-morale.

Până nu demult educația elevilor a fost considerată responsabilitatea şcolii. Noile orientări în educație aduc schimbări în sensul că familia trebuie implicată un numai sub aspect financiar, cișisub aspect educațional și cultural.

Factorul hotărâtor pentru succesul şcolar este colaborarea directă și activă în cadrul ecuației şcoală - familie. Efectul colaborării cu părinţii asigură reuşitascopului educaţional. Pornind de la necesitatea cunoaşterii sociopsihopedagogice a adolescentului, şcoala stabileștecolaborarea cu familia sub diverse forme. Urmărind formele comune, distincte şi diferenţiate pe care viaţa de elev o prezintă,părinţii pot completa, susține şi dezvolta personalitatea viitorului adult cu o singură condiţie – colaborarea cu şcoala. O bună colaborare între familie și școală se poare realiza prin parteneriate. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea școlii şi a clasei de elevi.

Parteneriatul nu mai este considerat doar o simplă activitate cu caracter facultativ sau o problemă de natura relaţiilor publice.

Parteneriatul determină și orientarea pentru o abordare flexibilă şi deschisă spresoluţionarea problemelor educative, dar şio formă de comunicare şi colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. Parteneriatul şcoală – familieeste o formulă pedagogică, noţiune relativ nouă înserată în domeniul educaţiei. Pedagogul Sorin Cristea (2000) consideră că acest parteneriat este de fapt un segment care „reflectă mutaţiile înregistrate la nivelul relaţiilor existente între instituţiile implicate direct şi/sau indirect în proiectarea şi realizarea obiectivelor sistemului de învăţământ: şcoala, familia, comunitatea locală, agenţii sociali (economici, culturali, politici, religioşi etc.), factori de asistenţă socială etc.”.

Parteneriatul cu familia insistă pe formarea anumitor competenţe şi deprinderi de pregătire a copiilor pentru viaţa şcolară şi ceasocială, iar părinţilor pentru asigurarea unei

educaţii de calitate copiilor. În general, majoritatea familiilor sunt interesate să întreţină o colaborare strânsă cu şcoala.

Prin parteneriatulşcoală – familie se urmăreşte realizarea unei comunicări eficiente între cei doi factori şi punerea de comun acord a sistemelor de valori şi a cerinţelor de la copil. Mircea Agabrian (2005) consideră că din acest parteneriat cei câştigaţi sunt elevii. Acestea acţionează în următoarele direcţii:ajută profesorii în munca lor, generează şi perfecţionează competenţele şcolare ale elevilor, îmbunătăţesc programele de studiu şi climatul şcolar, dezvoltă abilităţile educaţionale ale părinţilor, creează un mediu de siguranţă sporit în şcoli.

Participarea democratică în luarea deciziilor în cadrul şcolii constă în stabilirea prin lege a consiliului de administraţie şcolară, în care părinţii au reprezentanţi curol decizional şi de control.

În ultimii ani se pune accent şi pe un angajament mutual clar stabilit între părinţi şi şcoală, în baza unui contract educaţional individual privind educaţia copilului. Scopul contractului are ca principiu asigurarea condiţiilor optime de derulare a procesului de învăţământ prin implicareaşi responsabilizarea părţilor în educaţia beneficiarilor direcţi ai educatiei elevilor.

Bibliografie:

Agabrian, M., Milea V., Parteneriate şcoală-familie-comunitate, Ed. Institutul European, Iaşi, 2005

Batrânu, E., Educaţia în familie,Ed. Politică, Bucuresti, 2005

Cosma, T., Şedinţele cu părinţii în gimnaziu, Ed. Polirom, Iaşi, 2001

Cristea S., Fundamentele pedagogiei, Ed. Polirom, Iași, 2010

Jigău M., coord.,Curriculum clasele V-VIII Consiliere și orientare, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, Consiliul Naţional pentru Curriculum, Bucureşti, 2005

TEORII DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar Paraschiv Elena-Alexandra
Grădinița nr. 272, București

În învățământul preșcolar, organizarea conținuturilor trebuie să ia în considerare vârsta și nivelul de dezvoltare al copiilor, precum și scopurile educaționale ale programului de învățare. Există mai multe teorii de organizare a conținuturilor care au fost dezvoltate de-a lungul timpului, printre care și următoarele:

1. Teoria dezvoltării cognitive a lui Piaget - această teorie se concentrează pe dezvoltarea cognitivă a copiilor și despre faptul că aceștia trec prin stadii de dezvoltare distincte, care sunt influențate de experiențe lor cu lumea înconjurătoare.

Piaget a identificat patru stadii ale dezvoltării cognitive și a argumentat că învățarea trebuie să fie adaptată la nivelul de dezvoltare a copilului. Învățarea prin jocuri și activități este considerată importantă pentru dezvoltarea gândirii logice și abstracte.

Potrivit lui Piaget, copiii de vârstă preșcolară se află în stadiul preoperator al dezvoltării cognitive, ce înseamnă că gândirea lor este limitată de o perspectivă egocentrică. Copiii în acest stadiu nu pot realiza operații logice și nu pot să ia în considerare mai multe perspective simultan. Este important ca informațiile să fie prezentate în mod concret și vizual, prin activitățile hands-on și a jocurilor care implică explorarea și descoperirea. De asemenea, este important să se încurajeze gândirea creată și explorarea liberă, deoarece acestea ajută copiii să-și dezvolte abilități cognitive și să-și formeze scheme noi și mai complexe.

Potrivit lui Piaget, copiii formează schemele prin două procese cognitive: asimilarea și acomodarea. În timp ce asimilarea implică integrarea informațiilor noi în schemele existente, acomodarea implică ajustarea schemei existente pentru a se potrivi informațiile noi.

De exemplu, un copil poate avea o schemă pentru animalele cu blană, care include câini și pisici. Când copilul vede un urs panda pentru prima dată, îl poate integra în schema existentă pentru animale cu blană prin procesul de asimilare. Cu toate acestea, dacă copilul observă că un urs panda are blană diferită de câini și pisici, atunci va trebui să ajusteze schema prin procesul de acomodare.

Pe măsură ce copiii experimentează și învață despre lumea înconjurătoare, schemele lor devin din ce în ce mai complex și se organizează într-o structură mai mare numită sistem. Această structură permite copiilor să înțeleagă relațiile dintre diferitele scheme și să-și adapteze gândirea în funcție de cerințele mediului înconjurător.

2. Teoria lui Vygotsky - această teorie se concentrează pe importanța jocului în procesul de învățare și de dezvoltare a copiilor.

Conform acestei teorii, jocul oferă oportunități pentru copii de a experimenta, de a explora și de a-și dezvolta abilități într-un mediu sigur și controlat. În plus, jocul îi ajută pe copii să învețe să comunice cu alți copii, să colaboreze și să-și dezvolte abilități sociale și emoționale.

În învățământul preșcolar, această teorie sugerează ca activitățile să fie structurate astfel încât să permită copiilor să se joace și să exploreze. Aceasta poate include jocuri de rol, jocuri de construcție, jocuri de creație și alte activități care încurajează creativitatea și explorarea.

3. Teoria psihosocială a lui Erikson - această teorie se concentrează pe dezvoltarea emoțională și socială a copiilor. Erikson a identificat opt stadii de dezvoltare psihosocială, fiecare cu provocările și sarcinile sale specifice. În învățământul preșcolar, această teorie sugerează că activitățile ar trebui să încurajeze dezvoltarea socială și emoțională a copiilor, precum și să le ofere oportunități de a interacționa și de a coopera cu alți copii.

Teoriile de organizare a conținuturilor în învățământul preșcolar sunt importante deoarece pot oferi un cadru teoretic pentru planificarea și implementarea activităților pedagogice într-un mod eficient. Acestea sunt bazate pe cercetări și studii în domeniul psihologiei și pedagogiei și au ca scop să-i ajute pe profesori să înțeleagă dezvoltarea copiilor și să adapteze activitățile și metodele de predare pentru a se potrivi cu nevoile și nivelul de dezvoltare a copiilor.

Aplicarea acestor teorii în practică poate contribui la:

1. Dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și emoționale ale copiilor într-un mod holistic și armonios.
2. Îmbunătățirea comunicării și interacțiunile dintre copii și între copii și profesori.
3. Dezvoltarea creativității și a gândirii critice la copii.
4. Încurajarea participării active și a implicației copiilor în procesul de învățare.
5. Asigurarea unui mediu de învățare sigur, pozitiv și stimulant pentru copii.

În concluzie, teoriile de organizare a conținuturilor în învățământul preșcolar sunt esențiale pentru dezvoltarea și creșterea copiilor într-un mod armonios, prin oferirea unui mediu de învățare potrivit nivelului lor de dezvoltare.

Bibliografie:

Paloș, R., Teorii ale învățării și implicațiile lor educaționale. Editura Universității de Vest, Timișoara 2012

Verza, E., & Verza, F. E. ,Psihologia vârstelor. Editura Pro Humanitas, București, 2000.

DEZVOLTARE A PERSONALITĂȚII ESTETICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Înv. preșc., Paraschiv Mihaela

Grădinița ,,Rază de Soară'', Buftea, Ilfov

,,Să vedem copilul din fața noastră ca fiind pânză de șevalet, iar metodele și mijloacele noastre de lucru ca fiind culorile și pensulele. Doar dacă atunci când lucrăm punem suflet vom avea în fața noastră ceea ce ne-am dorit: adevărate opere de artă, căci poți să ai talent, dacă nu lucrezi e degeaba. Mâna trebuie să-ți umble. Și poți să desenezi bine, să ai culoare cât mai frumoasă, dacă nu pui simțire nu iese nimic....Noi artiștii privim cu ochiul, dar lucrăm cu sufletul.....'' spunea marele artist Ștefan Luchian

Formarea pentru receptarea frumosului artistic este deschizătoare și potențatoare a unei integralități în ceea ce privește conturarea personalității. Educația în perspectiva artelor tipărește un sens și o conotație afectivă pentru toate achizițiile școlare. Ea nu se rezumă la o inițiere tehnică în receptarea unui produs sau gen artistic anume. Formarea estetică prilejuiește preșcolarilor o experiență pentru un anume gen de iluminare și deșteptare, de construire a unui sens legat de existență, de prospectare a unei deveniri cu adevărat autentice. Prin artă trebuie cultivată bucuria creației și a experienței artistice. În preajma artei se va resimți bucuria lucrului nou făcut.

Arta reprezintă o formă de cunoaștere imediată, intuitivă și în acest sens mai folositoare și mai facială, în special la vârstele mici.

Elementul central în activitățile de educație artistico-plastică din grădinița de copii îl constituie dezvoltarea sensibilității artistice, trăirea sentimentelor legate de frumosul din natură, artă. Preșcolarii se familiarizează cu limbajul plastic, cu materiale și instrumente de lucru în activitatea de creație artistică, precum și cu tehnicile elementare specifice acestei activități.

Educația artistico-plastică din grădinița de copii cuprinde activități de desen, modelaj și pictură care sunt extrem de preferate de preșcolari dacă sunt îndrumați, ajutați și stimulați, fie ca activitatea respectivă se desfășoară individual, colectiv sau grupuri mici.

Un prim pas în activitatea cu preșcolarii este acela de a depista abilitățile artistice ale acestora, a talentelor, încurajarea intereselor și trezirea încrederii în forțele proprii, a cunoașterii propriilor posibilități de realizare în plan artistic.

De-a lungul experienței didactice am constatat că jocul cu culorile reprezintă o modalitate eficientă care-i permite copilului să exprime liber ceea ce simte, ceea ce vede, îl apropie de sensuri multiple ale lumii colorate, dorite afective, imaginare, dezvoltându-i imaginația.

La început copilul nu poate realiza forme care să-i reprezinte ideile și sentimentele și pentru aceasta el are nevoie să învețe elementele unui limbaj nou, specific artei, cu elementele sale de bază: punctul, linia, forma, compoziția. Primele sale cunoștințe sunt astfel legate de culoare, nu de formă. Este foarte important ca preșcolarii să numească mai întâi culorile, să le recunoască și să le utilizeze. Treptat, ei vor ști să aprecieze un lucru de artă, să privească și să înțeleagă o lucrare, un tablou pentru ca, în timp, să devină sensibili la frumosul din jur.

Chiar dacă la început compozițiile lor sunt foarte simple și nu sunt fidele relațiilor, ele sugerează impresii, trăiri, sentimente, gânduri. Aici intervine abilitatea cadrului didactic de a-i conduce în activitatea creatoare, învățându-i treptat, canalizându-i să facă artă din tot ceea ce rezultă din mâinile lor.

Conceptul de educație estetică se referă la teoria, conținutul și practica de predare și învățare în materie de valori estetice și experiență estetică. La nivelul disciplinelor de învățământ, aceasta acoperă o gamă variată de practici de predare care țin de o învățare specializată denumită, mai exact, educația artistică. Pe de altă parte, în estetica filosofică, această educație este considerată în mare măsură fi un domeniu mai ales de aplicare a educației morale, din perspectiva esteticii filosofice. În plus, în literatura de specialitate, deseori filosofia estetică și filosofia artei se suprapun sau se presupun reciproc.

Fiecare copil care se naște este o speranță. O speranță a părinților săi, pentru sine, dar și pentru comunitatea și societatea în care trăim. Acest adevăr constituie, poate, cea mai profundă argumentare a ceea ce se dovedește a fi azi mișcarea în favoarea drepturilor copilului. Oricât de exactă și influentă este știința lumii moderne, nu poate fi mai convingătoare decât inima și dragostea unei mame, ca tot ceea ce ține de argumentația naturală a ființei umane. Copilul, acest vlăstar plăpând și vulnerabil al omului, are nevoie în primii ani de viață de o continuă acomodare a adultului în dezvoltarea sa.

Desenul copilului este, pentru adult, un veșnic subiect de curiozitate. Pentru psiholog, pentru medicul pediatru sau psihiatru, desenul continuă să fie un ansamblu de semne și mai misterios. El este un mod de comunicare al copilului care nu stăpânește bine limba.

Pictura este ramură a artelor plastice și modalitatea de expresie vizuală în imagini bidimensionale și culori așternute pe o suprafață plană. Aceste imagini pot fi executate pe carton, pânză, lemn, piatră, zid, sticlă, ceramică. Pictura este o reinterpretare a realității, o sugestie a imaginarului sau o reprezentare abstractă a unei idei. Însă, indiferent de natura sa, pictura emană emoție și sentimentul autorului, fiind punte între aceasta și privitor, purtător de mesaje și conținut.

Prima formă de exprimare prin pictură la copiii mici este dactilo-pictură sau pictură cu degetul. La această vârstă, copiii nu au bine dezvoltați mușchii mici ai mâinii și nu își pot coordona bine mișcările, fiindu-le foarte greu să picteze cu pensula. De aceea, învață să picteze mai întâi cu degetul, urmărind ca mai apoi să utilizeze pensula sau alte instrumente (vata, ștampila, etc). Pentru dezvoltarea imaginației, educatoarele pot da copiilor teme concrete de realizat sau îi pot lăsa să aleagă singuri ceea ce vor să redea prin desen și culoare.

Desenul trebuie citat printre aptitudinile particulare: e aproape un dar de la naștere. Orice persoană stăruitoare poate ajunge să copieze aproapele în mod convenabil , dar desenul din memorie sau din imaginație nu este la îndemâna unui număr de oameni.

Modelajul, ca mijloc de realizare a activităților artistico-plastice, este una dintre cele mai plăcute activități și una dintre cele mai importante din programa activităților desfășurate în grădiniță. Importanța sa decurge din rolul pe care aceste activități îl au în dezvoltarea multilaterală a copilului.

Activitățile artistico-plastice (desen, pictură, modelaj) sunt concepute conform nivelului de vârstă al copilului. Prin pictură, desen și modelaj adultul le formează copiilor deprinderi de lucru, capacități de exprimare, îl ajută să realizeze corespondența între elementele de limbaj plastic și natură, stimulează expresivitatea , creativitatea și nu în ultimul rând, dezvoltă și multilateral personalitatea copiilor.

Bazazele personalității copilului se pun încă de la vârsta preșcolară când se schițează unele trăsături mai stabile de temperament și caracter. Intrarea în grădiniță, trecerea la o nouă formă de

activitate și la un nou mod de viață vor influiența într-un mod determinat formarea în continuare a personalității.

Educația estetică are o puternică influiență asupra dezvoltării personalității prin trăirile afective în fața operelor artistice, în contemplarea peisajelor naturii, în observarea a tot ce este corect și frumos, în comportarea și activitatea celor din jur. Totodată asigură condiții propice pentru stimularea și promovarea creativității în toate domeniile de activitate, inclusive în munca de învățare.

Personalitatea este organizarea dinamică în cadrul individului a acelor sisteme psihofizice care determină gândirea și comportamentul său caracteristic.

În cadrul dezvoltării, sub aspect psihic, educatorul trebuie să țină seama că are de-a face cu o formă superioară organizată a materiei în mișcare. Psihicul este un produs al creierului, a cărui activitate este declanșată de stimuli externi și interni.

Desenul, pictura, muzica, teatrul, dansul sunt în plus mijloace de comunicare și interacțiune între copii și adulți. O educație eficientă a copilului este cea care îi oferă acestuia multe oportunități: să inițieze diferite acțiuni, să facă propriile alegeri și să constate consecințele acestora. Experiențele artistice sunt mijloace ideale de a oferi cadrul prielnic de dezvoltare armonioasă a copilului, de formare a personalității acestuia. Improvizația și spontaneitatea sunt parte a procesului artistic și beneficiile lor se văd rapid în modalitatea de gândire și acțiune a copilului. Posibilitatea de a percepe, de a înțelege și de a simți frumosul prin artă, din mediul înconjurător, din viața socială, posibilitatea de a dezvolta aptitudini de creație artistică se realizează în grădiniță prin intermediul activităților de observare a mediului înconjurător, activitățile de dans, de muzică precum și prin crearea unui ambient plăcut, estetic în sala de grupă.

Dezvoltarea aptitudinilor, intereselor și înclinațiilor preșcolarilor reprezintă un obiectiv important al grădiniței. În ceea ce privește aptitudinile artistice, educația estetică urmărește atât depistarea acestora de la vârsta ce mai fragedă, cât și asigurarea condițiilor și mijloacelor necesare pentru dezvoltarea lor. Indiferent despre ce fel de aptitudini este vorba -muzicale, literare, plastice, etc., toți copiii, cu mici excepții sunt capabili să asculte muzică, să recite, să deseneze sau să danseze. Nu toți desfășoară aceste activități în același grad, între ei existând deosebiri calitative evidente. Aptitudinile artistice, ca de altfel orice aptitudine, se dezvoltă prin exersare.

Educația estetică ocupă, așadar, un loc important în formarea *personalității copilului* și acest proces depinde de ceea ce i se oferă copilului, mai ales în perioadele sensibile ale dezvoltării, începând cu vârsta preșcolară, urmând o evoluție continuă a cărei finalitate este apreciată în termeni de maturitate psiho-afectivă și intelectuală, care semnifică, în același timp, o adaptare suplă și posibilități sporite de autodeterminare.

Vârsta preșcolară este cea a sensibilității și a receptivității deosebite, a curiozității permanente. La această vârstă, copiii prezintă mobilitate și flexibilitate psihică accentuată, intense trăiri afective generate de diferite situații, atitudini și comportamente. Aceasta impune observația că trebuie să acordăm atenție deosebită cadrului de activitate și viața copilului. Tot ce îi înconjoară pe copii trebuie să influențeze, să modeleze conduita lor.

„Știi ce înseamnă să fii copil? Înseamnă să crezi în dragoste, să crezi în speranță, să crezi în credință. Înseamnă să fii atât de mic încât spiriduşii să ajungă să-ți șoptească la ureche, să transformi bostanii în clești, josnicia în noblețe, nimicul în orice, căci orice copil poartă o zână naşă în sufletul lui''.(Francisc Thompson)

Bibliografie:

1.Allport, G. (1991).*„Strucutura și dezvoltarea personalității".*București: Didactică și Pedagogică.

2. Binet, A. (1975). *„Ideiile moderne despre copii".* București: Didactică și Pedagogică.

3. Cucoș, C. (2014). *„Educația estetică".* București: Polirom.

4. Dumitriu G., D. C. (1994). *„Psihologie și acțiune didactică".* Bacău: Didactică și Științifică.

5. Ioana, Lepădatu. (2008). *„Psihologia vârstelor-Cicluri de creștere și dezvoltare".* Sibiu: Psihomedia

6. Neacșu, I. (1988). *„Educația estetică"-în curs de pedagogie.* București: Tipografia Universitară.

7. Vrăsmaș, E. (2014). *„Educația timpurie".* București: Arlequin.

ORGANIZAREA PROCESULUI INSRUCTIV-EDUCATIV

Pârlog Florica

Şcoala Gimnazială,,Mihai Veliciu,, Şepreus

Judeţul Arad

Tot ceea ce n-avem de la naştere şi de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educaţie. Această educaţie ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri. – Jean Jacques Rousseau

În cadrul procesului instructiv-educativ se pot folosi diferite tipuri de organizare a activităţii elevilor. Combinarea armonioasă a formelor de activitate este cheia unui proces instructiv-educativ reuşit.

Alegerea acestora se face în funcţie de obiectivele urmărite, de conţinuturile cu care se lucrează, de particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor, de gradul de dotare cu mijloace de învăţământ, de felul în care se va face evaluarea activităţii, de tactul pedagogic al cadrului didactic etc.

Formele de organizare a activităţii menţionate în literatura de specialitate sunt:

• activitatea frontală;

• activitatea pe grupe;

• activitatea independentă.

Activitatea frontală se realizează de către învăţător cu toţi elevii clasei. Elevii trebuie să efectueze sarcinile cerute de cadrul didactic, el fiind cel care coordonează întreaga activitate. Această formă de activitate se poate folosi pentru reactualizarea cunoştinţelor, la captarea atenţiei, la predarea noilor cunoştinţe sau la fixarea şi sistematizarea acestora.

Metoda didactică cea mai utilizată în cadrul acestei activităţi este conversaţia (catehetică sau euristică).

Avantajul acestui tip de activitate este contribuţia la dezvoltarea comunicării orale a elevilor, la creşterea încrederii în sine prin afirmarea în faţa colegilor de clasă. Însă activitatea frontală trebuie folosită cu atenţie, pentru că nu toţi elevii participă activ la desfăşurarea lecţiei, din diferite motive (datorită numărului prea mare de elevi din clasă, a diferenţelor dintre aceştia în ceea ce priveşte inteligenţa, aptitudinile, ritmul de lucru etc.).

Activitatea pe grupe presupune gruparea după anumite criterii a elevilor. Activitatea în cadrul grupei se bazează pe cooperarea membrilor ei (se combină inteligenţa şi efortul individual cu inteligenţele şi eforturile copiilor din grup).

Această formă de activitate contribuie la dezvoltarea relaţiilor sociale, la dezvoltarea spiritului de echipă şi a colaborării între membrii unei echipe.
Criteriile de formare a unei grupe ţin de nivelul de pregătire relativ asemănător, de gruparea elevilor în funcţie de anumite aptitudini personale sau pot fi luate în considerare unele criterii aleatorii: culoarea ochilor, culoarea preferată, numărare etc.
În funcţie de criteriile de formare a grupului se pot folosi aceleaşi sarcini de lucru (pentru grupuri relativ omogene) sau sarcini de lucru diferenţiate (în funcţie de nivelul grupului, de caracteristicile grupului).
Desfăşurarea unei activităţi pe grupe presupune respectarea următoarelor etape:
• stabilirea conţinutului de învăţare în grup: temă, obiective, acţiuni de îndeplinit;
• împărţirea sarcinilor de învăţare pe echipe şi alegerea liderului echipei;
• rezolvarea sarcinilor şi discutarea la nivelul echipei a rezultatelor obţinute;
• discutarea, corectarea, completarea şi omologarea rezultatelor obţinute la nivelul clasei.
În timpul acestei activităţi se folosesc metode didactice care implică participarea activă a elevilor: investigaţia, exerciţiul, proiectul, brainstorming-ul, explozia stelară.
Acest fapt determină o mai bună colaborare între membrii grupului, atât la şcoală, cât şi în afara activităţilor şcolare, dezvoltând comunicarea orală între elevi.
Activitatea independentă presupune ca fiecare elev să execute o anumită sarcină didactică singur, fără coordonarea cadrului didactic sau a altcuiva.
Prin intermediul acestei forme de activitate se formează deprinderile de muncă fizică şi intelectuală a elevilor. Se dezvoltă responsabilitatea faţă de sarcinile primite, ritmul individual de muncă, se cultivă capacitatea deconcentrare, iniţiativa, flexibilitatea gândirii, originalitatea şi creativitatea. Prin verificarea şi aprecierea sistematică a sarcinilor executate, se dezvoltă încrederea în forţele proprii a elevilor.
Sarcinile pe care elevii trebuie să le rezolve pot fi unice (la fel pentru toţi elevii – în momentele de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor) sau diferenţiate în funcţie de nivelul de pregătire al elevilor.
Activitatea independentă este cea în cadrul căreia se poate realiza cel mai bine tratarea diferenţiată a elevilor. Astfel, elevii care dispun de un potenţial intelectual mai mare vor primi sarcini cu grad mai mare de dificultate, care urmăresc să le stimuleze capacităţile intelectuale şi să evite apariţia stărilor de plictiseală şi de plafonare, în timp ce elevii care au dificultăţi în parcurgerea conţinuturilor vor primi sarcini simplificate, dar care să-i facă să înregistreze anumite succese, crescându-le astfel încrederea în forţele proprii şi determinându-i să-şi dorească să obţină astfel de rezultate şi în viitor.

Rolul cadrului didactic este de a verifica şi aprecia rezultatele obţinute de elevi şi de a forma în timp, la aceştia, capacităţi de autoevaluare.
Combinarea armonioasă a celor trei forme de activitate este cheia unui proces instructiv-educativ reuşit.
În acest fel elevii vor şti să se adapteze oricând, la orice fel de activitate didactică, fie ea frontală, pe grupe sau independentă şi îşi vor construi singuri temelia pe care se va înălţa dezvoltarea lor intelectuală, socială şi materială.

Organizarea atelierului de scriere

Pentru coordonarea întregii game de activităţi pe care le-am descris pe scurt mai sus este nevoie de un plan foarte bine gândit. Iată un mod de a organiza un atelier de scriere.
1. Organizarea timpului
Plan de organizare a timpului într-un atelier de scriere:
Programul zilnic al atelierului de scriere: 60 minute
• 0-5 min.: lansarea activităţii
• 6-10 min.: mini-lecţie (organizarea textului, cum ne vin ideile bune, cum să completăm un ciorchine, cum să legăm două idei, despre ortografie, etc)
• 11-40 min.: scris
• 41-60 min.: consultaţie cu adultul, schimb de opinie
Acest atelier de scriere durează şaizeci de minute şi poate fi programat cu o frecvenţă de două-trei ori pe săptămâna.
• Lansarea activităţii
Perioada începe cu o mini-şedinţă pentru a afla ce subiect abordează copilul. El va avea o lista de subiecte de scris într-un dosar (vezi rândurile de mai jos) aşa încât, chiar dacă nu are nici o lucrare începută, va avea deja o temă despre care s-a hotărât să scrie.
• Mini-lecţii
Adultul poate introduce o scurtă lecţie despre scriere: o modalitate de a produce descrieri foarte reuşite, începuturi captivante, argumente structurate şi aşa mai departe. Majoritatea mini-lecţiilor au următoarea structură:
a) Identifică o problemă cu care copilul se confruntă deseori. Problemele trebuie să fie pe măsura înţelegerii copilului. Cei din clasa întâi, de exemplu, sunt gata să înveţe că primul cuvânt din propoziţie se scrie cu majusculă – dar de obicei ei nu sunt pregătiţi să înţeleagă că ideile legate trebuie să se grupeze în paragrafe.
b) Identifică sau inventează exemple de texte care demonstrează problema într-un context.

Exemplul poate fi unul negativ sau poate fi unul pozitiv, cum ar fi un fragment scris de un profesionist, exemplu pe care copilul să-l urmeze.

c) Îndeamnă-l pe copil să aplice lecţia imediat, pe un fragment scris de ei.

d) Adaugă acel punct sau trăsătură la lista de lucruri pe care copilul va trebui să-l urmărească în cursul revizuirii sau corecturii. Sugestiile pentru şedinţele de lucru conţin multe puncte care nu vor putea fi înţelese de copil decât dacă a fost învăţat cu grijă. Punctele predate în mini-lecţii vor fi exersate de multe ori, până când vor fi însuşite; acest fapt este necesar dacă aceste puncte se adaugă la o listă în continuă creştere a punctelor, care să fie discutate la consultaţii.

• Timpul destinat scrisului

În decursul următoarelor 30 minute, amândoi scrieţi. Acesta este un răstimp de linişte. Şi adultul va scrie în primele cinci-zece minute; acest lucru va contribui la stabilirea unui climat de lucru independent.

• Consultaţiile

După timpul alocat scrisului începe consultarea, schimbul de opinie.

Citeşte-i copilului ce ai scris şi cere-i apoi să îşi spună părerea despre ce ai scris şi cere-i să îţi sugereze modalităţi de îmbunătăţire a textului tău.

Cere-i apoi să îşi citească şi el textul şi oferă-i feedback: spune-i ce ţi se pare că e reuşit şi ce crezi că ar putea fi îmbunătăţit. Înainte de a-i face sugestii, clarifică ce a vrut să spună dacă pe alocuri nu înţelegi.

BIBLIOGRAFIE:

Nicola, Ioan , Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, RA, Bucureşti, 1994.

Radu, Ion .Teorie şi practică în evaluarea eficienţei învăţământului, Bucureşti, E.D.P., 1981

Stoica, A., Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică, Ed. Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003

MENTALITATE DESCHISĂ ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar Parvana Dumitra

Școala Gimnazială ,,Dimitrie Sturdza'' Tecuci, jud. Galați

Modul în care înțelegem învățarea și în care creăm contexte pentru ca aceasta să se producă, are un impact semnificativ nu numai asupra strategiilor și scenariilor sub forma cărora ne organizăm munca de dascăli, dar și asupra dezvoltării elevilor ca persoane încrezătoare și independente, capabile să ia cele mai bune decizii pentru cursul vieții lor.

Astfel, dezvoltarea mentalității potrivite este esențială pentru o viață fericită și de succes.În acest sens, se disting două concepte: ***Fixed Mindset*** (mod de gândire fix) și ***Growth Mindset*** (mod de gândire de creștere). Cea care s-a ocupat îndeaproape de aceste teorii a fost Caroll Dweck, o cercetătoare pionieră în domeniul motivației, a reușitelor și succesului oamenilor (sau a absenței lor). Caroll Dweck este profesoară la Stanford și autoarea cărții *Mindset,* o lucrare clasică despre motivație și „mentalitate de creștere". Munca ei are influență în rândul dascălilor și din ce în ce mai mult și în rândul liderilor de afaceri. După studii asupra comportamentului a mii de copii, Dweck a patentat termenii de ***Fixed Mindset*** și ***Growth Mindset***, pentru a descrie convingerile oamenilor despre învățare și inteligență.

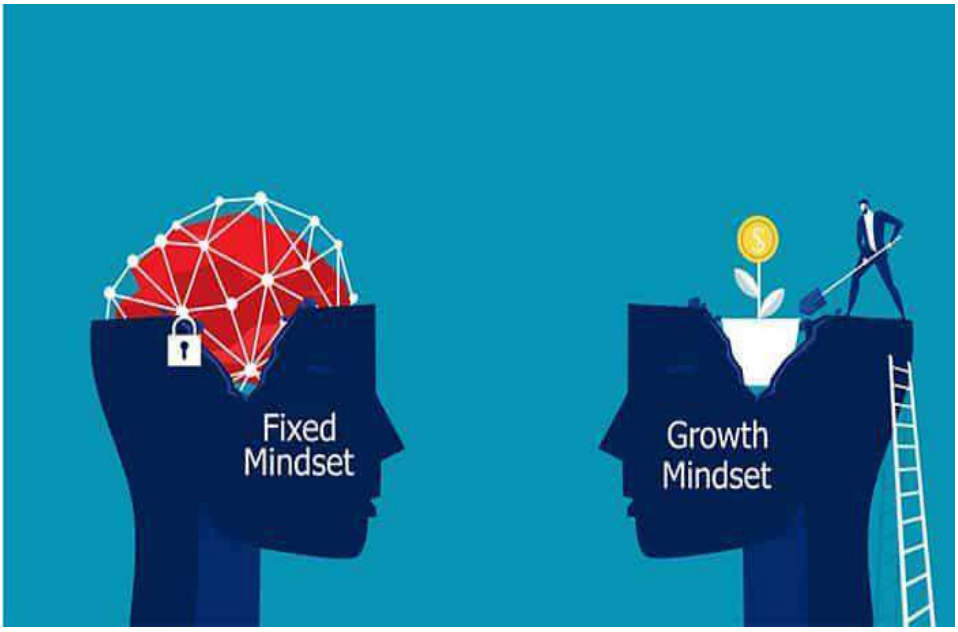

Fixed Mindset = „Într-o mentalitate fixă, oamenii cred că inteligența sau talentul lor sunt pur și simplu trăsături fixe. Focusul lor este să își documenteze inteligența sau talentul, în loc să le dezvolte. De asemenea, ei cred că talentul singur creează succes – fără efort."

Growth Mindset = „Într-o mentalitate de creștere, oamenii cred că abilitățile lor cele mai de bază pot fi dezvoltate prin muncă și implicare – creierul și talentul sunt doar punctul de plecare. Această viziune creează o iubire de învățare și o reziliență care este esențială pentru succes."

Descoperirile neuroștiințifice ne-au arătat că putem stimula creșterea neuronală prin activități pe care le putem face, de exemplu: utilizarea unor strategii bune, punerea de întrebări, exersarea unor obiceiuri eficiente de nutriție și somn, etc. Astfel, cercetătorii au stabilit o legătură între mindset și succes. Se pare că, dacă susții ipoteza creierului de a crește, te comporți într-un mod diferit. Studile au arătat că, într-adevăr, putem schimba mentalitatea unei persoane, de la una fixă la una în creștere, iar atunci când se întâmplă lucrul acesta, cresc și motivația, și capacitatea de reușită.

Cum se poate realiza, însă acest lucru? Iată câteva soluții:

- ✓ ***ÎNVĂȚĂM DIN GREȘELI!***

Atunci când se confruntă cu o greșeală, o persoană cu mentalitate fixă are tendința de a renunța repede, ba chiar se poate îndoi de propria inteligență și de capacitatea de a soluționa problema respectivă. Astfel, creierul devine leneș și nu este provocat să dezvolte noi căi neuronale. O persoană cu mentalitate de creștere, dimpotrivă, va avea curiozitatea să înțeleagă unde și de ce a greșit, tocmai pentru a explora noi strategii de abordare. Astfel, creierul exersează și este stimulat să se dezvolte. Deci, să nu ne fie frică să greșim o dată, încă o dată, încă o dată…

- ✓ ***ÎNVĂȚĂM CONSTANT LUCRURI PROVOCATOARE!***

Da, dar nu oricum, ci făcând acest lucru cu atitudinea potrivită și cu atenție la această atitudine și la discursul interior pe care îl cultivăm. Pentru că este OK ca, atunci când rezolvăm o problemă, să nu ne iasă din prima, poate nici din a doua sau a treia încercare. Este OK să fim curioși asupra a ceea ce nu a funcționat, să ne întrebăm *„Ce pot face diferit? La ce strategii să mai recurg? Cine/ ce mă poate ajuta?''* etc și să ne provocăm creierul să găsească soluția. Și, dacă ceva nu putem face, nu putem face „încă''.

- ✓ ***PUTEREA LUI „NU ÎNCĂ''!***

Cum să ne creștem copiii? Îi creștem pentru „acum'' sau pentru „nu încă''? Creștem oare niște copii obsedați de nota maximă? Creștem oare copii care nu știu să viseze la mai mult? Obiectivul lor este nota maximă la un test? Îi însoțește oare toată viața această nevoie constant de validare? Posibil, că multe generații educate de noi nu au suportat să treacă nicio zi fără o recompensă. Și-atunci ce-i de făcut? Cum putem construi un pod spre ‚nu încă''?

Mai întâi de toate, să lăudăm cu înțelepciune nu inteligența sau talentul, ci procesul în care se implică elevii: efortul, strategia, concentrarea, perseverența, progresul. Lăudând procesul, formăm copii conștiincioși și flexibili. Când copiilor li se laudă INTELIGENȚA, TALENTUL= li se încurajează o mentalitate fixă. Când copiilor li se laudă PROCESUL MUNCII (efortul, strategia, concentrarea, perseverența, progresul) = li se cultivă o mentalitate de creștere.

Trebuie să explorăm conceptul Growth Mindset pe pielea noastră și să ne ajutăm copiii să-și dezvolte un mod de gândire de creștere, pentru a face tot ceea ce-și propun, nu numai pe plan academic, școlar, profesional, ci și personal, să ducă o viață tihnită, fericită, cu o atitudine pozitivă și cu încredere în potențialul lor nemărginit. Practica profesională are un impact major asupra gândirii elevilor, iar feedback-ul profesorilor poate să-i încurajeze …

- fie să aleagă o provocare și să-și crească șansele de reușită;
- fie să caute o ieșire mai ușoară, poate chiar să renunțe;

Atunci când oferim **FEEDBACK** ne uităm la ***trecut***, la ceva ce elevul a făcut și dorim să oferim sugestii pentru a îmbunătăți diferite aspecte. Prin urmare, feedback-ul urmărește cu precădere să corecteze ceva, să creeze spațiu de reflecție, să confirme sau să îmbunătățească ceva. Conceptul de **FEEDFORWORD** schimbă perspectiva din care ne uităm la experiența de învățare a elevilor. Așa cum îi spune și numele, ne concentrăm pe ***viitor*** și punem în centru elevii. În loc să urmărim să corectăm ceva la ceea ce au făcut, ne concentrăm prin a afla care este reacția lor la experiența de învățare și cum îi va ajuta această experiență mai departe.

Cum ar fi dacă, în loc să privim doar înapoi (BACK), am privi și înainte (FORWORD)? Atunci Feedback ar fi completat de Feedforward. **David McGeary** a explorat conceptul de feedforward în practica sa de peste 12 ani la clasă, încercând variante diverse de a așeza studentul în centrul procesului de învățare și de a ghida astfel învățarea. Cele două concepte sunt complementare, nu se exclud. Chiar dacă întrebările din feedforward nu sunt o noutate și le adresăm la clasă, exersate zilnic, se transformă în rutină ușor de integrat de toți și pentru toți elevii. Pornim cu feedforward, continuăm cu feedback, revenim la feedforward și tot așa…

Conceptul de Feedforward vine în acord cu Growth Mindset, întrucât se concentrează pe procesul de învățare mai mult ca o călătorie. Pune accentul nu numai pe ce poate fi corectat și îmbunătățit, ci și pe potențialul elevilor. Îi încurajează să exploreze posibilități, să depună efort pentru a obține ceea ce își doresc în termeni de învățare și le crește, astfel, încrederea în forțele proprii.

ETAPE ALE INTRODUCERII GROWTH MINDSET ÎN ȘCOALĂ:

1. INTRODUCERE- Introduceți conceptul de Growth Mindset elevilor. Explicați ce înseamnă mindset și faceți distincția între cele două. Întrebați-i ce au înțeles și stimulați discuțiile și întrebările.

2. OBSERVARE- Creați o listă de afirmații specifice fiecărui tip de mindset. Afișați materiale vizuale despre aceste concepte pentru a fi la dispoziția elevilor. Creați cât mai multe contexte de reflecție și discuție despre acest subiect, indiferent de oră sau materie.

3. PUTEREA EXEMPLULUI- Împărtășiți elevilor despre experiența personală de schimbare a modului de gândire. Folosiți puterea lui "Nu încă". Creați contexte de învățare de noi lucruri provocatoare. Susțineți elevii să se exprime despre cum este această experiență pentru ei.

4. PRACTICĂ- Încurajați-vă elevii. Folosiți corect feedback-ul. Susțineți greșelile și eșecurile și încurajați elevii să le vadă ca o oportunitate de creștere și dezvoltare. Practicați voi înșivă Growth Mind!

BIBLIOGRAFIE:

- Caroll Dweck, *Mindset. O nouă psihologie a succesului,* Ed. Curtea Veche Publishing, București, 2017;
- *Mentalitatea deschisă,* Institutul Arbinger, 2016;
- Sursa: https://www.lifehack.org/865687/growth-mindset;
- Sursa: https://www.screwtheninetofive.com/differences-between-growth-and-fixed-mindset/.

TABLA INTERACTIVĂ- MIJLOC EFICIENT DE JOC ŞI ÎNVĂȚARE

Prof. înv. primar Parvana Dumitra

Şcoala Gimnazială ,,Dimitrie Sturdza'' Tecuci, jud. Galaţi

Educaţia este în plină digitalizare, un proces inevitabil şi extrem de necesar pentru generaţiile actuale de elevi. Este extrem de important să îi ajutăm să îşi dezvolte abilităţile tehnologice de la vârste fragede şi să îi susţinem în cultivarea lor pe viitor. Această evoluţie digitală le oferă încredere, îi ajută să se adapteze rapid şi să îndrăgească tehnologia. Viitorul este digital, iar prezentul joacă un rol important în formarea viitorului elevului de astăzi.

Educația digitală presupune utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale în actul educațional, față în față cu elevii, în sălile de clasă. Interacțiunea, conectivitatea și atractivitatea orelor crește exponențial. La fel și interesul elevilor pentru școală. Potrivit studiilor privind implementarea de proiecte de digitalizare a educației, utilizarea eficientă a tuturor tehnologiilor pe care le oferă un instrument precum tabla sau display-ul interactiv, îi motivează pe elevi să participe activ la ore și să își însușească și mai clar noțiunile predate. Așadar, educația digitală nu este un sinonim pentru învățământul online cu care am fost nevoiți să ne obișnuim rapid în ultima perioadă. De altfel, educația digitală, poate cuprinde modalități de predare și evaluare la distanță.

Copiii din ziua de azi au început să învețe altfel decât generațiile noastre, folosind tehnologia informatică mai mult decât cărțile. Cei mai mulți copii în ziua de azi cresc stând cu orele pe tabletele şi telefoanele părinților. În cele mai multe cazuri, informația cu care vin ei în contact nu e structurată, nici controlată, de către părinţi. Tehnologia modernă, (tabletele, telefoanele, tablele interactive), îi atrage pe copii, aşa că trebuie să ne-o apropiem şi noi şi să-i învățăm cu ajutorul ei.

Tabla interactivă, de exemplu, atrage în prezent interesul mai multor școli, deoarece aduce multe avantaje atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Cum ar fi fost dacă, în copilăria noastră, toată informația prezentată pe o tablă de la școală ar fi putut fi ștearsă sau modificată cu totul dintr-o singură mișcare? Dar dacă am fi fost la ora de geografie, iar în momentul afișării unui oraș sau a unei forme de relief, am fi putut să efectuăm zoom direct pe hartă? Toate aceste "trucuri" sunt acum posibile cu tabla interactivă, un dispozitiv electronic cu senzori, care funcționează ca o tabletă, în timp ce informațiile sunt afișate prin intermediul unui proiector. Conceptul de tablă interactivă a apărut pentru prima dată în anul 2004. Această inovație tehnologică a fost concepută pentru a crește eficiența predării- învățării.

Ce este o tablă interactivă?

Tabla interactivă reprezintă o modalitate prin care profesorul și elevii pot interacționa ușor și intuitiv cu informațiile proiectate de pe computer sau direct, folosind gesturi precum glisare, mărire și micșorare, adnotare, evidențiere, pentru a împărtăși idei, a lucra la proiecte sau pentru a învăța concepte.

Tabloul digital include software interactiv, cum ar fi blocnotesul, care este folosit pentru a inregistra pasajele importante ale cursului. Poți însuși datele proiectate de computer prin evidențierea lor, mutând cuvinte sau adăugând elemente textuale si vizuale. Elevii devin, de asemenea, mai entuziaști și își văd motivația crescută.

Tabla interactivă facilitează predarea

Folosind tabla digitală, profesorilor le este mai ușor să își pregătească conținutul educațional și să efectueze actualizări recurente. Într-adevăr, dispozitivul permite accesul la internet și, de asemenea, software interactiv dedicat educației. Tabla interactivă oferă o mai mare practică atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Este posibil, de exemplu, să mărești o imagine, să evidențiezi anumite propoziții importante sau să faci ilustrații pentru a facilita înțelegerea.

Învățarea devine plăcută

Utilizarea acestei inovații tehnologice este o modalitate foarte bună de a integra elevii in era digitală. Acum acordă mult mai multă atenție la ceea ce se întâmplă pe tablă. Sistemul de învățământ nu mai este în vremurile in care elevii erau obligați să ia notițe și, în același timp, să asculte prelegerile profesoilor.

Elevii au rezultate mai bune

După integrarea tablei digitale în lumea educației, mai multe școli au văzut rezultatul elevilor lor crescând exponențial. Cu tabla interactivă pentru predare, lecțiile sunt ușor de digerat folosind grafice și încurajând participarea elevilor. Prin exerciții digitale, tabla interactivă ajută la sprijinirea elevilor aflați în dificultate pe o anumită noțiune.

Tablele interactive de la școală ar putea avea rolul să-i educe pe copii să folosească corect tehnologia pentru a învăţa lucruri folositoare pentru viață, despre natură, despre oameni, locuri, dar de data asta cu mijloace actuale, care îi atrag pe copii ca un magnet - aşa cum îi atrag tabletele şi telefoanele părinților de acasă.

Folosirea tablei interactive- clasa a II a A, Școala Gimnazială ,,Dimitrie Sturdza'' Tecuci:

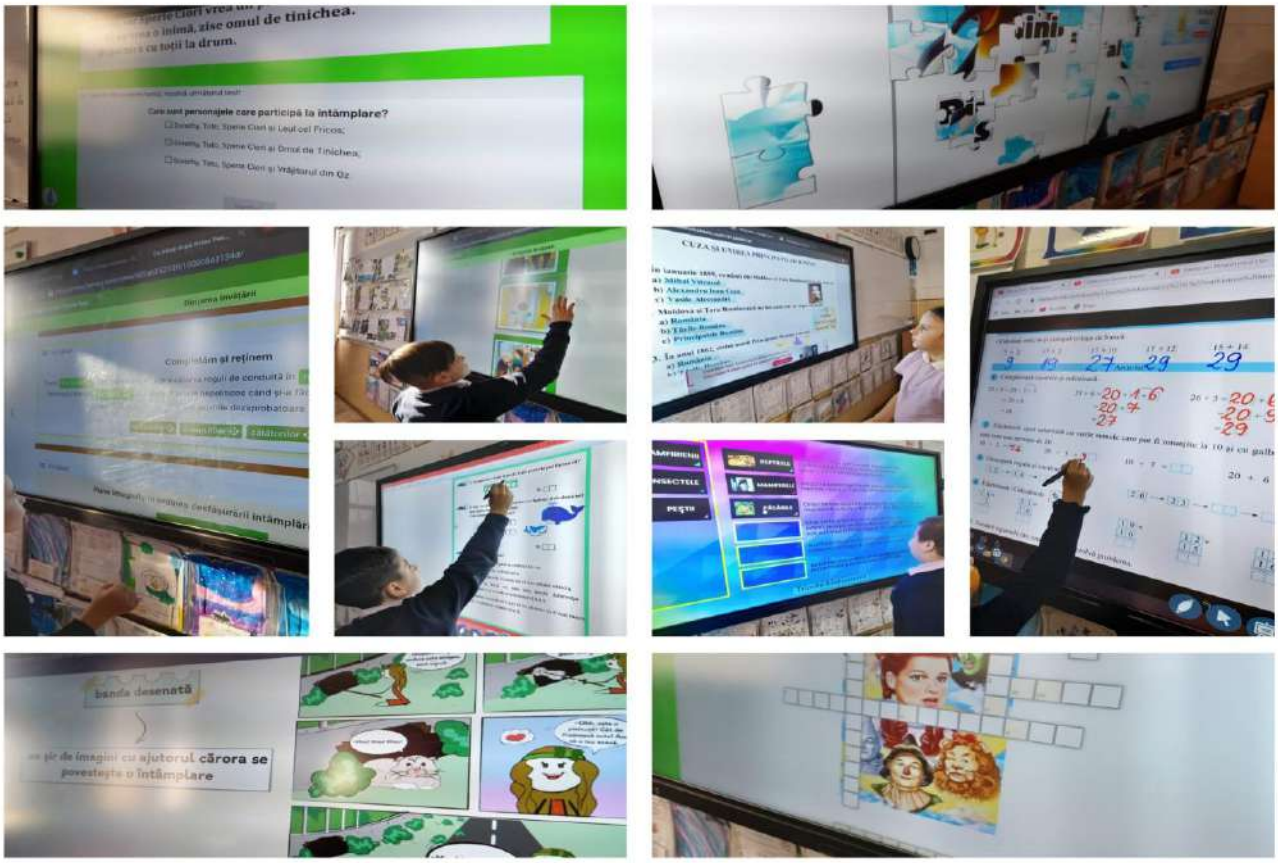

BIBLIOGRAFIE:

Bibliografie:

- https://www.absolutoffice.ro/2022/01/28/tabla-interactiva-ce-avantaje-ofera/;
- Digitaliada- ,,Ghid de utilizare a tablei interactive'';
- Pisau Aurelia, Lucrarea ,,Tabla interactivă'';
- Lidia Popov, Lucrarea ,,Unele aspecte didactice în utilizarea tablei interactive''.

GESTIONAREA RELAȚIILOR CU PĂRINȚII ÎN CADRUL PARTENERIATULUI ȘCOALĂ-FAMILIE

prof. Daniela Pascal, Școala Gimnazială Singidava, Cugir

I.Gestionarea relațiilor cu părinții

Cunoașterea tuturor factorilor care favorizează sau perturbă traseul educațional constituie un obiectiv principal al profesorului de succes în realizarea performanțelor propuse în activitatea didactică.

Din multitudinea acestor factori calitatea celor socio- familiali se individualizează prin însemnătatea deosebită pe care o au asupra evoluției viitorului adult.

Mediul Economic din care provine elevul, nivelul de instruire al părinților, bagajul de obiceiuri și valori comportamentale asimilate în familie, motivația spre instruire, se constituie în variabile pe care educatorul trebuie să le cunoască întrucât acestea influențează uneori în mod decisiv direcționarea spre succes sau spre eșec școlar.

O școală performantă este o școală în care este promovată, susținută și dezvoltată o legătură puternică între cadre didactice și părinți. O relație bună părinte -profesor se corelează cu performanța școlară bună a copilului. "Buna relație" înseamnă o comunicare constantă care implică toate mijloacele disponibile și vizează aspectele negative- pentru a găsi căile adecvate de remediere - cât mai ales aspectele pozitive ce creează motivația dezvoltării cu succes a următoarelor proiecte.

Se evidențiază în mod clar faptul că acei elevi care întâmpină dificultăți în adaptarea școlară -din cauza mediului economic sau cultural redus al familiei, al lipsei de aspirații profesionale- ar trebui să beneficieze de o educație realizată de formatori cu înaltă pregătire profesională, pedagogică și psihologică, cu abilități în comunicare și în identificarea căilor de evitare a eșecului. Totodată nu trebuie uitat faptul că părinții au nevoie de un sprijin puternic, din partea școlii pt a se implica eficient în procesul educativ.

Una dintre primele modalități de atragere a părinților către școală este dată de stabilirea unor relații corecte și oneste, realizată de pe o poziție în care cadrul didactic dovedește competență și responsabilitate.

Comportamentul cadrului în clasă, în școală, în spațiul extrașcolar, limbajul folosit în relațiile cu elevii și părinții acestora, cu alte cuvinte întreaga sa conduită are drept consecință credibilitatea sa ca dascăl. Îmbrățișăm această "meserie", formatorul din educație se cuvine să știe că este o persoană cu semnificație de reper moral. rolul său nu se încheie la ieșirea din incinta unității de învățământ. Fără să depindă de locație sau eveniment, încălcarea normelor, valorilor și așteptărilor pe care societatea le are de la un educator, au drept efect discreditarea sa ca și cadru didactic. Pregătirea metodică didactică, pedagogică și de specialitate trecând astfel în umbra imaginilor create de toate comportamentul inadecvat.

Gestionarea corectă a evenimentelor deosebite din viața școlii sau a clasei,a situațiilor

delicate apărute câteodată în elevilor și /sau în atitudinea acestora față de învățătură se realizează prin selectarea, atragerea și includerea progresivă a principalilor factori implicați în educație. Deoarece mediul extrașcolar/ familial are o influență majoră în evoluția unui copil, comunicarea continuă cu părinţii creează pârghiile necesare de popagare a valorilor morale și culturale însușite la școală în comportamentul viitorului adult.

Abordările contemporane în educației impun, ca și condiție obligatorie, ca profesorii să stabilească relații de cooperare cu părinţii elevilor, rolul lor nelimitându-se doar la educația elevilor în timpul orelor de curs.

În toate cazurile de interacționare, etica trebuie să fie pe primul plan. Delimitarea relațiilor personale de cele profesionale este foarte importantă în domeniul educațional. Acceptarea unor cadouri care depășesc caracterul de simbol, prieteniile cu părinții sau elevii prezintă riscul creării unor tensiuni nedorite în colectivele claselor, prin punerea sub semnul întrebării a obiectivității cadrului didactic.

Colaborarea cu părinții trebuie să se dezvolte prin activități formale și nonformale, de educare a părinților. Printre acțiunile pedagogice cu părinții, practica a demonstrat că pot fi eficiente: consultațiile, discuțiile individuale și cu comitetul de părinți, adunările însoțite (părinte - elev), expuneri și discuții pe diverse teme privind legislația în educație sau teme psihopedagogice (de tipul: cunoașterea particularităților de vârstă și individuale ale școlarilor, condițiile necesare învățării eficiente, organizarea timpului liber), lectorate realizate prin invitarea unor specialiști, cu subiecte despre creșterea și educarea copiilor.

În toate relațiile pe care cadrul didactic le stabilește cu părinții, asigurarea eficienței acțiunilor este dată și de respectarea unor principii ce pornesc de la decența ținutei vestimentare și continuă cu cea comportamentală, verbală, caracterizată prin non-agresivitate, non-discriminare, încurajare, oferirea bunului model/bunelor practici, motivare coerență între comunicare verbală și comunicarea nonverbală, încredere, empatie.

Nu trebuie uitat nici un moment faptul că evoluția copiilor este puternic influențată atât în prezent cât și în viitor de modul în care se dezvoltă relația de parteneriat între cadrul didactic și părinte. Aceștia împreună, trebuie să sprijine copiii în a-și planifica activitățile în a-și dezvolta interesul pentru diferite domenii, pentru a le oferi permanent oportunități atractive de învățare.

II.Tipuri fundamentale de implicare ale parteneriatului școală familie.

1. Calitatea de părinte

- asistarea familiilor prin formarea abilităților necesare unui părinte;
- acordarea de suport pentru înțelegerea dezvoltării copilului și adolescentului;
- crearea condițiilor de acasă pentru a încuraja învățarea la orice vârstă.
- părinții au rolul de a asigura hrana corespunzătoare odihnă și pregătirea în învățare și apoi bună standarde ridicate în reușita copiilor în învățare.

2. Comunicarea între casă și școală

- comunicarea între casă și școală în ambele sensuri este considerată fundamentul parteneriatului
-când părinții și profesorii comunică efectiv se dezvoltă o relație pozitivă problemele sunt mai

3288

ușor rezolvate iar elevii fac un mai mare progres.

3. Învățarea acasă

-implicarea copiii și familiile lor în activități de studiu, inclusiv teme și decizii legate de programa de studiu

-cunoștințele elevului cresc atunci când părinții sunt implicați în procesul de învățare acasă

-majoritatea familiilor sunt de acord să își ajute copiii, dar de obicei nu sunt sigure ce ajutor pot oferi.

- ajutând părinții să comunice cu copiii lor, aceștia vor exprima interes față de educația copiilor

4. Voluntariatul

-voluntariatul presupune încurajarea și implicarea părinților în acțiuni pentru rezolvarea problemelor specifice școlii, în diverse activități legate de stimularea studiului și în dezvoltarea unor programe care presupun voluntariat.

-principiul de la care se pornește este că părinții sunt bine veniți în școli suportul și asistența lor fiind spre beneficiul elevilor.

Studiile au ajuns la concluzia că, pentru ca părinții să se simtă bine veniți și apreciați în școală, munca de voluntariat trebuie să fie valoroasă pentru ei. De aceea, este important să fi valorificate calitățile și interesele fiecărui părinte.

5. Luarea deciziilor

-luarea deciziilor presupune asumarea de către părinți a unei responsabilități directe în luarea deciziilor de conducere activități de susținere în comite și consilii sau alte organizații ale părinților

-școlile care acceptă implicarea părinților în deciziile administrative, au elevi cu performanțe mai mari și mai mult suport din partea comunității.

-implicarea părinților ca indivizi sau ca reprezentanți ai altora este crucială în colaborarea cu Administrația, de la problemele elevilor până la Curriculum și disciplina în toate reformele din interiorul școlii.

Cercetările recente confirmă existența unor conexiuni pozitive între implicarea familiei și succesul Școlar al elevilor. Cele mai eficiente metode de implicare sau dovedit a fi acelea care angajează părinții în munca directă cu copiii lor în activitățile de învățare acasă și cu cât această participare se realizează mai devreme cu atât mai eficient este acest proces.

III. Beneficiile parteneriatului

Efectele pozitive asupra elevilor sunt în special în privința:

-anumitor cunoștințe sau abilități pe domenii ca limba maternă, științe sociale, geografie, istorie.

-în rezolvarea temelor pentru acasă,

-prezența la ore și motivația crescută pentru învățare,

-dezvoltarea talentelor și a intereselor specifice,

-alegerea potrivită a opționalelor sau a planurilor de viitor

-implicarea părinților în școli promovează dezvoltarea copiilor atât în mediul școlar cât și socio emoțional.

Beneficii pentru profesori

-odată cu implicarea părinților în activitatea școlară și cunoștințele personalului didactic referitoare la contextul social, cultural al comunității pe care școala o deservește.
-îmbunătățirea climatului la clasă și creșterea eficienței profesorilor care au sentimentul că eforturile lor dau roade.

Beneficii pentru părinți

-părinții care se implică în activitatea școlară experimentează ocazii variantei de a contribui la educația copiilor și devin ei înșiși motivați să continue educația.
- este un prilej pentru adulți de a împărtăși abilitățile și interesele ceea ce contribuie la crearea unei relații pozitive cu proprii copii și cu școala, conștiința propriei valori și a încrederii în sine
- rețelele informale dintre părinți ar putea ajuta familiile copiilor cu nevoi de bază nesatisfăcute.

Beneficii pentru școli

-Școlile pot beneficia de suportul moral informațional și Economic al familiilor și comunității
-comunitatea poate deveni o scurtă pentru a face procesul de predare învățare mai legat de realitate și mai profund
-prin stabilirea relației școală familie atenția acordată imaginii publice a instituției și transparența pot da instituțiilor educaționale șansa să capete legitimitate în comunitate
-prin monitorizarea programelor sale și prin verificarea semnalelor de ineficiență și riscuri școlile poți controla mai ușor problemele care le amenință.

Bibliografie:

1.Bontaș, Ioan. *Tratat de pedagogie*, Ed. ALL, București, 2008
2.Curry, Augusto.*Părinți stăluciți, profesori fascinanți,* Ed.For You, București,2005
https://edict.ro/importanta-activitatilor-educative-in-parteneriat-cu-parintii-parteneriatul-scoala-familie/

EDUCAŢIA ŞI FORMELE EI

Morena Pascal

Şcoala Gimnazială Cernăteşti

Educaţia reprezintă obiectul de studiu specific pedagogiei (ştiinţelor pedagogice).Datorită complexităţii şi amplitudinii sale, educaţia este studiată şi de alte ştiinţe socio-umane înrudite cu pedagogia.Conceptul pedagogic de educaţie urmăreşte cunoaşterea ştiinţifică, la un grad înalt de generalitate şi abstractizare, a unei realităţi psihosociale cu o foarte mare arie de extindere în timp şi spaţiu şi de desfăşurare complexă şi contradictorie la nivel de sistem şi proces.

În sens social-istoric, educaţia este procesul de transmitere şi asimilare a experienţei economice, politice, religioase, filosofice, artistice,ştiinţifice şi tehnice de la înaintaşi la urmaşi.

În sens social-cultural, educaţia este procesul de ridicare a individului din stare de natură biologică la cea culturală.

Din punct de vedere psihologic, psihogenetic, educaţia este procesul de formare a omului ca personalitate în plan cognitiv, afectiv-motivaţional, volitiv, aptitudinal, atitudinal.

În sens pedagogic, educaţia este fenomenul social complex privit în trei dimensiuni:

-activitate conştientă a subiectului educaţiei (educator) de stimulare, îndrumare, formare a obiectului educaţiei (educat);

-proces de formare a omului pentru integrarea activă în societate, proces de formare intelectuală, morală, profesională, fizică, estetică;

-rezultat prin preluarea selectivă a acţiunilor informaţionale şi includerea în structuri comportamentale proprii de cunoştere şi acţiune.

Zi de zi, fiecare dintre noi suntem supuşi unui aflux informaţional cu sau fără intenţie pedagogică. În pedagogie, această realitate este reflectată cu ajutorul conceptului care defineşte formele generale ale educaţiei. Acesta se referă la principalele ipostaze prin care educaţia se poate obiectiva, ,,pornind de la varietatea situaţiilor de învăţare şi de la gradul diferit de intenţionalitate acţională''(Constantin Cucoş).Toate influenţele şi acţiunile educative care intervin în viaţa individului,în mod organizat şi structurat (în conformitate cu anumite norme generale şi pedagogice, desfăşurate într-un cadru instituţionalizat) sau, dimpotrivă,în mod spontan (întâmplător,difuz,neoficial) sunt reunite sub denumirea de forme ale educaţiei.

În funcţie de gradul de organizare şi de oficializare putem delimita trei mari categorii:

-educaţia formal (oficială);

-educaţia non-formală (extraşcolară);

-educaţia informal (spontană).

Clasificarea formelor educaţiei angajează două categorii de criterii valorice:

a)Criteriul proiectării care delimitează între formele educaţiei instituţionalizate (care au în vedere realizarea unor finalităţi specifice,într-un cadru instituţionalizat)-educaţia formală şi nonformală şi forma educaţiei neinstituţionalizată-educaţia informală.

b)Criteriul organizării conform căruia diferenţiem educaţia realizată pe baza unor acţiuni explicite şi influenţe implicite-educaţia formală şi nonformală şi educaţia realizată doar pe baza unor influenţe implicite-educaţia informală.

O definiţie a educaţiei formale a fost dată de către Philip Coombs în anul 1973, conform căreia educaţia formală este ,,sistemul educaţional structurat ierarhic şi gradat cronologic, pornind de la şcoala primară şi până la universitate, care include, in plus faţă de studii academice, o varietate de programe de specializare şi

instituţii de pregătire profesională şi tehnică cu activitate full-time.''

Educaţia nonformală a fost definită de către J.Kleis drept „orice activitate educaţională, intenţionată şi sistematică, desfăşurată de obicei în afara şcolii tradiţionale,al cărei conţinut este adaptat nevoilor individului şi situaţiilor speciale.''

Educaţia informală se referă la experienţele zilnice care nu sunt planificate sau organizate şi conduc către o învăţare informală. Educaţia informală este procesul care se întinde pe toată durata vieţii, prin care individul dobândeşte informaţii, îşi formează priceperi şi deprinderi, îşi structurează convingerile şi atitudinile, se dezvoltă prin intermediul experienţelor cotidiene.

Educaţia reprezintă, astfel, activitatea psihosocială cu funcţie generală de formare-dezvoltare permanentă a personalităţii umane pentru integrarea socială optimă, angajată conform finalităţilor asumate, la nivel de sistem şi de proces, proiectată, realizată şi dezoltată prin acţiuni specifice, având ca structură de bază corelaţia subiect (educator) - obiect (educat), într-un context deschis, (auto) perfectibil.

Bibliografie:

Antonesei Liviu-,,Paideia.Fundamentele culturale ale educaţiei'', Editura Polirom, Iaşi,1996

Cucoş Constantin-,,Pedagogie'', Editura Polirom,Iaşi, 2001

Macavei Elena-,,Pedagogie'', Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1997

Nicola Ioan-,,Tratat de pedagogie şcolară'', Editura Aramis, Bucureşti, 2003

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.ec. PAȘCALĂU AURELIA – IUSTINA
COLEGIUL TEHNIC ”IOAN CIORDAȘ” BEIUȘ

Reuşita şcolară presupune dezvoltarea aptitudinilor, inteligenţei, spiritului practic, aplicativ şi experimental al acestora. Un rol important în remarcarea reuşitei şcolare îl joacă pe lângă familie și cadrele didactice care trebuie să cunoască potenţialul fiecărui elev, să îl forţeze pentru a fi evidenţiat ca funcţionabil și să îl angajeze în activităţi de învăţare. Din acest punct de vedere, reuşita şcolară este considerată ca o rezultantă a confluenţei tuturor factorilor implicaţi în activitatea de învăţare.

Performanțele școlare sunt rezultatele unor factori multipli care țin de elevi, familie, cadre didactice, nivel organizatoric și de management al instituției școlare unde învață. Standardele de performanță sunt criterii de evaluare a calității procesului de învățare. Factorii determinanți ai performanței școlare sunt: strategiile de învățare, motivația, gestionarea eficientă a timpului, managementul eficient al mediului fizic și social precum și gestionarea eficientă a stărilor afective.

Pentru îmbunătățirea unor performanțe școlare am folosit o metodă interactivă de învăţare pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, o concepţie modernă de integrare şi de aplicare interdisciplinară a cunoştinţelor, o abordare care asigură condiţii pentru aprofundarea practică a competenţelor dobândite de elevi în pregătirea profesională.

Firma de exerciţiu se foloseşte pe plan internaţional şi are ca scop dezvoltarea iniţiativei tinerilor pentru modul în care se demarează şi se conduce o afacere. Metoda de învăţare „firma de exerciţiu” reprezintă o bază pentru o formare care să satisfacă cerinţele pieţei muncii, aflate în concordanţă cu standardele europene. Dobândirea de rezultate ale învăţării, prin activităţi practice, dezvoltă competenţe generale, specializate, dar şi competenţe cheie care facilitează angajabilitatea pe termen lung, flexibilitatea pe piaţa muncii şi capacitatea de învăţare pe tot parcursul vieţii. Elevul este instruit într-un cadru atractiv, creativ şi interactiv şi participă voluntar şi motivat la propria formare. Se adaptează rapid la cerinţele mediului de afaceri, se dezvoltă personal fiind motivat, hotărât şi ambiţios. Elevul îşi formează spiritul antreprenorial, îşi asumă riscuri şi responsabilităţi, pentru o piaţă a muncii aflată într-o continuă schimbare.

Firma de exercițiu reprezintă o metodă de predare inovatoare, orientată spre practică – modelul unei întreprinderi în care activitățile derulate de o firmă reală devin transparente pentru procesul de învățare. În această lume de afaceri simulată, cu parteneri naționali şi internaționali reali, se promovează calificări cheie precum lucrul în echipă, motivația de a lucra, flexibilitatea şi rezistența

la stres, dorința de a lua decizii, competențe privind rezolvarea conflictelor şi mai ales sensibilitatea interculturală.

Obiectivul general al acestei metode este dezvoltarea spiritului antreprenorial, prin:

- familiarizarea elevilor cu activităţile specifice firmei reale;
- simularea operaţiunilor şi a proceselor economice specifice mediului real de afaceri;
- formarea limbajului specific afacerilor;
- dezvoltarea de competenţe necesare unui întreprinzător dinamic: gândire critică, luare de decizii, asumarea responsabilităţii, negocierea şi argumentarea, lucrul în echipă, iniţiativă, autoorganizare şi autoevaluare a resurselor individuale.

Obiectivele specifice ale aplicării acestei metode sunt reprezentate de:

- formarea competenţelor tinerilor întreprinzători, absolvenţi ai învăţământului profesional şi tehnic, din sistemul naţional de învăţământ;
- facilitarea trecerii absolvenţilor de la şcoală la viaţa activă;
- dezvoltarea spiritului antreprenorial al adulţilor, în cadrul programelor de formare continuă.

Rolul cadrului didactic în Firma de exercițiu se modifică, urmare a faptului că procesul de predare-învățare este centrat pe elev. Cadrul didactic care coordonează firma de exercițiu trebuie să dovedească:

- Competențe profesionale în domeniul economic;
- Aptitudini de manager;
- Experiență într-o firmă reală;
- Cunoașterea tehnologiilor moderne de birotică, informatică, comunicare;
- Cunoașterea domeniilor de activitate care au legătură cu obiectul de activitate al firmei de exercițiu;
- Competențe pedagogice (psihologia învățării, tehnici de motivare și de învățare, metode de predare orientate către acțiune și rezolvare de probleme, predarea prin proiecte);
- Competențe sociale (conducerea colaboratorilor, dinamica grupului, strategii pentru abordarea aplanării conflictului, disponibilitatea de lucru în echipă).

Responsabilitățile cadrului didactic ce coordonează firma de exercițiu sunt următoarele:

- Acordă consultanță și urmărește activitatea individuală a elevilor;
- Evaluează performanțele elevilor;
- Motivează și orientează activitatea elevilor în firma de exercițiu;
- Aplanează eventualele conflicte ce pot apărea în luarea unor decizii de grup;
- Încurajează inițiativele elevilor;

- Facilitează învățarea de către elevi.

Instruirea în firma de exerciţiu oferă elevului competențe în ceea ce înseamnă comportamentul profesional, respectiv: “Să ştie ce să facă şi să ştie cum să facă”. În firma de exerciţiu sunt exersate tranzacţiile economice existente în firmele reale, fiecare firmă de exercițiu fiind structurată în conformitate cu situaţia din practică, în departamente: resurse umane, secretariat, marketing, desfacere, financiar-contabilitate etc. Activitatea firmelor de exerciţiu se desfășoară conform legislaţiei în vigoare pentru firmele reale.

Firma de exerciţiu este concepută pentru însuşirea şi aprofundarea cunoştinţelor economice şi juridice, a formării aptitudinilor personale şi comportamentelor aplicabile în toate domeniile economice, pornind de la funcţiile de bază şi până la cele de conducere din întreprindere. Instruirea în firma de exercițiu determină o probare practică și o aprofundare a cunoștințelor deja dobândite, fiind astfel continuarea firească și necesară a instruirii de bază.

Firmele de exerciţiu se înfiinţează de către elevii claselor a XI-a, profilul servicii şi pot fi continuate în clasa a XII-a sau pot fi preluate de generaţia următoare de elevi de clasa a XI-a. Noțiunile teoretice predate în cadrul modulelor economice (Administrarea firmei, Marketingul, Contabilitate, Politici de marketing, Analiza economico-financiară, Negociere si contractare precum si CDL-urile) pot fi transpuse în practică în cadrul orelor de laborator tehnologic desfășurate prin firma de exercițiu. În cadrul firmei de exerciţiu elevii vor lucra pe departamente: secretariat,vânzări, resurse umane, contabilitate, etc. Pentru desfăşurarea în bune condiţii a activităţilor sunt necesare ca resurse materiale calculatoare cu conexiune la internet. Dintre activităţile specifice firmelor de exerciţiu se remarcă următoarele:

- alegerea obiectului de activitate, a denumirii şi a formei juridice.
- stabilirea unui regulament intern, realizarea organigramei, structura organizaţiei şi relaţiile existente între posturi;
- recrutarea angajaţilor: redactarea anunțului publicitar de angajare, realizarea CV-ului personal, a scrisorii de intenție, interviul de angajare, contractul individual de muncă, fişa postului;
- salarizarea în firma de exerciţiu: calcularea salariului net,completarea unui stat de plată;
- realizarea portofoliului de produse/servicii: descrierea ofertei de produse sau servicii a firmei. Pentru identificarea mai uşoară a produselor sau serviciilor firmei se va specifica un cod al produsului/serviciului;
- realizarea tranzacţiilor: cerere de ofertă, ofertă, comandă, contract comercial, factură, ordin de plată, extras de cont, etc.
- promovarea firmei: realizarea de cărţi de vizită, pliante, fluturaşi, cataloage, calendare, etc.

- participarea la târguri expoziţionale: realizare planşe şi alte materiale necesare amenajării standului, prezentarea ofertei de produse/servicii a firmei de exerciţiu (PPT, spot publicitar), comunicarea la stand.

Aceste târguri nu se limitează doar la nivel local/judeţean/regional/naţional, există şi târguri internaţionale ale firmelor de exerciţiu la care acestea pot participa. Detalii suplimentare despre participarea la târguri se găsesc pe platforma educaționale unde de asemenea sunt postate principalele Târguri ale firmelor de exerciţiu care se organizează atât în ţară cât şi în afara ţării. Alte evenimente competiţionale la care firmele de exerciţiu pot participa exceptând târgurile firmelor de exerciţiu sunt ,,Marca de calitate" prin care se evaluează activitatea firmei de exerciţiu şi în urma căreia se poate obţine certificatul ,,Marca de calitate a firmei de exerciţiu" şi competiţia ,,Business plan" care constă în elaborarea unui plan de afaceri şi prezentarea lui în faţa unei comisii de evaluare.

Prin participarea şi implicarea în realizarea tranzacţiilor în cadrul târgurilor firmelor de exerciţiu, elevii simulează viitoarea lor participare la un târg de firme reale. Astfel din şcoală se realizează trecerea de la piaţa "virtuală" la piaţa unei economii reale prin firma de exerciţiu. Toate realizările de până acum ne îndreptăţesc să credem că firma de exerciţiu este o soluţie pentru dezvoltarea resurselor umane şi desigur implicit, pentru dezvolatrea mediului de afaceri, în vederea creşterii competitivităţii firmelor reale pe piaţa internă şi internaţională.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ghidul firmei de exercițiu: cea mai bună practică, 2012, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Din școală în viață prin firma de exercițiu, 2005, Editura Didactică și Pedagogică, București
3. Ghid practic pentru antreprenori, 2012, Universul Juridic, București
4. Kulcsar, T. – Factorii psihologici ai reuşitei şcolare, 1990, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
5. Lemeni, G., Miclea, M. – Consiliere şi orientare, 2004, Editura ASCR, Cluj-Napoca
6. www.tvet.ro

ROLUL RESURSELOR EDUCAŢIONALE DESCHISE ÎN ORGANIZAREA CONŢINUTURILOR

Prof. Camelia Păştean

Colegiul Naţional Silvania Zalău

Resursele educaționale deschise (Open Educational Resources) se referă la accesul deschis la resurse educaționale, facilitat de tehnologiile informației și comunicațiilor, pentru consultare, utilizare și adaptare de către comunitatea utilizatorilor, în scopuri necomerciale. Termenul a fost adoptat la Forumul UNESCO din 2002, la care s-a analizat impactul pe care proiectele Open Courseware le au asupra învațământului superior. De aici a mai rămas doar un pas pentru a fi utilizate la toate nivelurile de învăţământ.

Mediul tehnologic, familiar elevilor, facilitează astăzi includerea de instrumente digitale și resurse multimedia în activitățile de învățare propuse de profesori. Sala de clasă se deschide pentru situații variate, cu parcursuri alternative, bogate în resurse, iar activitățile didactice devin experiențe de învățare construite pentru a susține dezvoltarea de competențe pentru viața reală, pentru a atrage și pentru a motiva. Strategiile didactice gândite de cadrul didactic pot fi proiectate combinând, într-o logică unitară și în parcursuri individualizate, activități „convenționale” și situații educative cu suport digital.

Resursele educaționale deschise cuprind:

- materiale pentru predare - învățare: proiecte deschise (open courseware și open content), cursuri gratuite, directoare de obiecte de învățare (learning objects), jurnale educaționale;
- software open source - pentru dezvoltarea, utilizarea, reutilizarea, căutarea, organizarea și accesul la resurse; includ si medii virtuale de învățare (LMS - Learning Management Systems), comunități de învățare;
- licențe de proprietate intelectuală care promovează publicarea deschisă a materialelor, principii de design și bune practici, localizarea conținutului.

Putem compara conceptele de Resursele educaționale deschise cu Open Source Software. Așa cum Open Source permite utilizatorilor reutilizarea / modificarea sofware-ului, Resursele educaționale deschise permit utilizatorilor adaptarea materialelor și sistemelor pentru necesitățile de predare / învățare proprii. Studiile proiectului european - Open e-Learning Content Observatory Services - relevă importanța resurselor educaționale deschise pentru învățământul de bază, dar si pentru educația continuă, pentru dobândirea de către profesori, elevi / studenți, adulți, de competențe si cunostințe care să le permită participarea activă în societatea și economia bazate pe cunoaștere. Resursele educaționale deschise implică o schimbare fundamentală în procesul educațional, contribuind la centrarea pe elev / student.

Caracteristici ale resurselor educaționale deschise în format digital

Cele mai importante atribute ale unei resurse educaționale deschise în format digital au la bază caracteristici generice ale unui material suport pentru activități de învățare, îmbogățite prin posibilitățile oferite de noile tehnologii :

-integrare multimedia - față de un material didactic convențional, un material digital poate fi o resursă multimodală care include simulări, imagini și filme didactice, animație, clipuri audio, text etc.

-interacțiune cu conținutul – există posibilitatea de a interacționa cu conținutul, de a face alegeri, de a restructura, de a obține feedback rapid și obiectiv; toate acestea sunt esențiale pentru un plus de interes, pentru participare activă, pentru o mai mare eficiență a învățării; în plus, în cazul unei resurse digitale, cel care învață poate controla (adesea): ritmul, succesiunea secvențelor de învățare, răspunsul, utilizarea rezultatelor, nivelul de dificultate, poziția elementelor, mărimea etc.

-integrare de jocuri educative - ideea unei apropieri între joc și activitățile de învățare propuse elevului poate fi transpusă relativ ușor în cazul resurselor educaționale digitale; în acest caz, comportamentul celui care învață determină parcursuri diferite în ce privește: ritmul, succesiunea secvențelor de învățare, răspunsul/ feedbackul, nivelul de dificultate.

-interacțiune cu colegi și cu cadrul didactic - în cazul multor materiale educaționale digitale, colaborarea și competiția (sincronă sau asincronă) sunt aspecte care cresc motivația, semnificația și relevanța învățării; situația didactică este construită pentru învățare socială. Posibilitatea de a lucra colaborativ poate fi intrinsecă resursei (facilitată de platforma pe care rezidă resursa) sau poate fi adăugată utilizând alte instrumente specializate care permit sublinieri/ evidențieri, decupaje și adnotări sociale, precum și feedback colegial pentru rezultatele sau produsele activității.

-legături între resurse - orice resursă deschisă în format digital poate fi integrată într-o suită de resurse cu o anumită logică didactică, constituindu-se astfel ușor diverse parcursuri, mulate pe nivelul, posibilitățile și interesele elevilor, intercalate eventual cu activități tradiționale/ convenționale de grup sau frontale. Mai mult, într-o perspectivă ideală, unde este oportun, o secvență din manual care susține o activitate de învățare are legături intradisciplinare și chiar interdisciplinare, făcând conexiuni cu alte secvențe din același manual sau din alte manuale, de la alte discipline și chiar de la alte niveluri de studiu.

-instrumente și resurse suplimentare accesibile - conținutul și sarcina de lucru prevăzute în mod curent într-o resursă educațională în format digital pot beneficia de variate resurse suplimentare din același mediu digital, care pot fi „apelate" pentru referință, exemplificare, aprofundare, consolidare sau aplicații. Acestea constau în dicționare online, enciclopedii tematice, culegeri de probleme și exerciții, filme explicative și simulări, ecranizări, texte de referință, spații virtuale pentru experimente sau explorări, comunități virtuale de învățare etc.

-portofoliu de rezultate și de produse ale activității - majoritatea aplicațiilor pentru crearea de resurse educaționale păstrează și/sau trimit pe email rezultatele activităților elevilor sau permit integrarea acestora în platforme de management al învățării pentru a fi evaluate, adnotate și notate. Păstrarea unor elemente relevante de portofoliu ale elevului este o soluție actuală, care face posibilă construirea unei imagini de ansamblu asupra parcursului învățării și realizarea de predicții asupra performanței ulterioare. De asemenea, accesul la rezultate – teste, răspunsuri la sarcini de lucru, rezolvări, eseuri, proiecte, prototipuri de produse, împreună cu notițele și comentariile profesorului – poate fi acordat întregului grup de elevi, altor profesori, părinților. Aceștia ar putea „derula" oricând parcursul de învățare pentru a identifica lacunele și pentru a opta pentru module remediale.

-posibilitatea de adaptare, corectare, actualizare, completare, versionare facilă constituie una dintre cele mai importante caracteristici. Spre deosebire de materialele didactice în format fizic/ tipărit, resursele educaționale digitale, odată elaborate, pot fi modificate cu eforturi minime și redistribuite.

În calitate de cadru didactic la disciplina geografie, utilizez în activitatea mea o serie de instrumente digitale, a căror întrebuințare s-a dovedit a fi eficientă în procesul predării online:

-teste create în Kahoot, o platformă ce permite crearea jocurilor distractive în câteva minute. Pot fi alcătuite o serie de întrebări, formatul şi numărul cărora depinde doar de alegerea fiecărui cadru didactic. Există posibilitate de adăugare a imaginilor, video-urilor şi diagramelor, ceea ce face testul cât mai plăcut.

-activități interactive în Wordwall - un alt instrument interactiv, cu ajutorul căruia putem crea activități personalizate, jocuri distractive, chestionare, potriviri de cuvinte. Aceste resurse educaționale deschise se adaptează reuşit activităților de consolidare/evaluare a cunoștințelor. Această platformă permite crearea propriilor resurse de predare, a activităților personalizate, precum: chestionare, potriviri, jocuri de cuvinte etc

-activități interactive create în LearningApps.org este o aplicație Web 2.0 care sprijină procesele de învățare și predare cu module interactive. Aplicațiile existente pot fi utilizate ca materialele didactice sau utilizatorii le pot crea sau modifica ei înşişi după cerințele și ideile personale.

Resursele educaționale deschise oferă o serie de avantaje și noi posibilități, în perspectiva propusă de „designul universal pentru învățare" (UDL, Universal Design for Learning). Este vorba de conceperea și desfășurarea unei activități didactice care să ofere:

-multiple moduri de reprezentare a conținutului, cu referire în principal la multiplicarea formatelor sau canalelor utilizate pentru activitatea didactică și în care este accesibilă informația (vizual, auditiv, kinestezic), dar și la gradul de dificultate, complexitatea sau succesiunea logică, dând elevului ocazia de a alege modalitatea de prezentare sau traseul care îi convine mai mult pentru a decodifica, a-și însuși, a transfera mesajul în propriul spațiu de cunoaștere și acțiune;

-multiple moduri de acțiune și exprimare; să permită o variate tipuri de interacțiune a elevului cu conținutul învățării și posibilități alternative de a demonstra că a învăţat;

-multiple moduri de participare, cu scopul de a motiva, de a susține interesul și de a antrena în activitate cât mai mulți elevi – prin tipul de interactivitate, relevanța scenariilor și conținuturilor propuse, legături cu viața reală ;

Multitudinea de resurse educaționale deschise existente deja ne permite să propunem experiențe de învățare diverse, care să se potrivească fiecăruia, maximizând șansele de progres.

Mediul tehnologic se îndreaptă către dezvoltarea de facilități și instrumente „în cloud", rețele sociale și conținut cu valoare adăugată semnificativă pentru utilizator (personalizat). În cazul nostru, cel care învață ar trebui să facă parte, prin intermediul acestui instrument de învățare reprezentat de resursa educațională deschisă în format digital, dintr-o comunitate de învățare care poate fi grupul-clasă, toți elevii de același nivel din școală sau „colegi la distanță". Cu aceștia, se situează în raporturi de cooperare sau competiție, benefice pentru susținerea motivației în demersul de învățare. În acest context, prelungirea în nonformal este aproape firească, iar utilizarea timpului de învățare de acasă se face pentru activități eficiente (Istrate, 2013).

Însă condiția necesară rămâne, mai evidentă decât altă dată, competența didactică a profesorului, pregătit pedagogic și în domeniul de specializare pentru a realiza transpoziții didactice și pentru a integra resurse și metode variate într-un proiect adaptat și fezabil al parcursului de învățare, relevant pentru fiecare elev.

Utilizarea RED are numeroase avantaje, între care:

– Stimularea capacităţii de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă;

– Consolidarea abilităţilor de investigare ştiinţifică;

– Creşterea randamentului însuşirii coerente şi corecte a cunoştinţelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;

– Întărirea motivaţiei elevilor în procesul de învăţare, stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei;

– Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;

– Instalarea climatului de autodepăşire, competitivitate;

– Dezvoltarea culturii vizuale, formarea deprinderilor practice utile ;

– Asigurarea unui feedback permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea, în funcţie de secvenţa anterioară.

În concluzie, pentru a realiza un învăţământ de calitate şi a obţine cele mai bune rezultate, trebuie să folosim atât metodele clasice de predare, învăţare, evaluare, cât şi metodele moderne. Integrarea RED în procesul de predare-învățare-evaluare permite noii generații să obțină competențe digitale posibile de aplicat în procesul de cunoaștere a fiecărei discipline, având ca scop crearea condițiilor pentru o colaborare eficientă dintre profesor-elev, asigurând o educație de

calitate. Utilizarea RED poate economisi timpul în pregătirea materialelor de învățare și evaluare, deci nu ne rămâne decât să le folosim cu succes.

Bibliografie:

Cucoș, C. (2013). Manualul digital – perspectiva pedagogică. În: constantincucos.ro. Online: constantincucos.ro/2013/05/manualul-digital-perspectiva-pedagogica

Istrate, O. & Ștefănescu, D. (2021) Resurse educaționale deschise: o posibilă grilă de evaluare. În: „iTeach: Experiențe didactice". Nr. 3/ 2021. Online: iteach.ro/experientedidactice/resurse-educationale-deschise-o-posibila-grila-de-evaluare

Istrate, O. (2017). Resurse educaționale deschise: Drepturile de autor. În: EDICT- Revista Educației, nr. 8/ 2017. Online: edict.ro/resurse-educationale-deschise-drepturile-de-autor/

Istrate, O. (2020). Design universal pentru învățare în perspectiva educației digitale. În: Revista Profesorului, nr. 12/ 2020. Online: revistaprofesorului.ro/design-universal-pentru-invatare-in-perspectiva-educatiei-digitale/

OVERCOMING BARRIERS TO INCLUSIVE EDUCATION

Prof. Florentina Pătran
Liceul Auto „Traian Vuia" Târgu-Jiu

The ideal of equal opportunity in education is already a very old subject. Its understanding in the educational system turns around for some of the students systematically wrong. The concepts of equality and equal opportunities have long been highly regarded in socio-political processes of management and within the framework of education and learning. All the students no matter their psychological or physically disabilities, have the right to receive equal educational opportunities for their self-development and training.

Our responsibility for achieving equal opportunities in education is in the interests of students, parents and teachers. In this way, we contribute simultaneously to quality in the working environments. Trying to reduce their unnecessary workload and to transform the systematic waste of educational funds means to equitable education for all. A lot of practical research has been done on the environments of students and the influences of these environments, influences on intellectual and school development, attention to nationality, scope, reasons and possible warning turnover and reports simultaneously on the analysis of data from personal, family and school characteristics by country.

Interactions between socio-political and multilevel educational processes and learning effects come to the fore simultaneously in historical analysis and special education research.

While measures to ensure places for children with disabilities in inclusive schools are vital, they are not sufficient to realize the right to education. Many other barriers must be also removed, barriers related to the physical environment, transport, communications, relationships and social economic factors.

If inclusive education means that all children and young people are engaged through being present, participating, learning and belonging then all learners should be welcomed by their local early learning service and school, supported to play, learn, contribute and participate in all aspects of life at the school or service. A community culture supports all students' identities, languages,

cultures, abilities, and talents in order to be actively involved in meaningful play and learning with and alongside their peers. Systems and processes need to be flexible and responsive to this predictable diversity, rather than expecting learners to fit around a fixed system of teaching and learning. We highlight that schools should develop their curriculum in a personalized way in order to respond to the needs of all their learners and their communities.

Diversity is a defining feature of our society and therefore of our communities, workplaces, schools, and early learning services need inclusive education in order to eliminate any barriers within educational system. Educating for diversity provides learners with opportunities to positively affect understandings and expectations about inclusion in their community and in wider society, to learn about and accept individual differences (lessening the impact of harassment and bullying), to experience diversity as a source of strength for innovation, to develop friendships, to develop strengths and gifts, to work on individual goals and pathways while participating in the life of the learning community alongside their peers and to involve family and community in their education and in the activities of their local school or early learning service.

Unfortunately, children with disabilities are facing with physical and communication barriers because of some hostile or ignorant relationships. These barriers can lead to the lack of access of children with disabilities to education and inhibit their ability to realize their educational potential in schools and other educational institutions.

Local authorities in partnerships with families and organizations of people with disabilities should conduct analysis of where the barriers to education are in order to take the necessary measures to eliminate them. Until then, this category faces discrimination, lack of understanding and negative attitudes to *disability*, which are still present in education systems. As children with disabilities in many countries remain isolated from mainstream society, most members of society tend to be little familiar with children with disabilities and therefore did not have the opportunity to develop self - acceptance of diversity.

Negative attitudes at all levels of society can have a significant impact on access to education. As a result, parents and teachers may feel that children with disabilities unable to learn, which will have a negative impact on the education of children without limited options. It encourages or at least facilitates bullying and social isolation of the children with disabilities.

In general, the building of a strong and tolerant society to support inclusive education, to reduce fear and ignorance of society about people with disabilities and to provide social justice for all citizens, is difficult.

Governments can adopt clear policies to eliminate negative attitudes and promote a better understanding of the need for cooperation with organizations of people with disabilities, as well as children with disabilities and their families. Governments can also encourage the media to adopt policies in with regard to removing barriers to inclusion or to prevent negative stereotypes.

Some countries have made significant efforts by creating tolerance and by highlighting the value and the importance of inclusive education in a positive light.

The importance of obtaining government support, developing clear and contextual messages that communicate information quickly and efficiently through innovative technologies is working in various sectors with the purpose of, firstly, eliminating psychological barriers. Until then, meetings and conversations with children, teachers and parents can be the first step. Moreover, this depends completely on our support.

Al in all, inclusion happens in the class, in our lesson. It depends on us, the teachers, on our skills, on our understanding of the idea of inclusion, of eliminating psychological barriers, understanding its meaning and its value in the development of society.

Bibliography:

1. Beirn, R., Kinsey, D. C., & McGinn, N. F. *Antecedents and consequences of early school leaving. Educational documentation and information*, 46 (182), 1972, p. 1-116.
2. Foley, P., Roche, J. & Tucker, S. (ed.) C*hildren in Society: Contemporary Theory, Politics and Practice*, Palgrave Macmillan in assoc. with Open University, 2000th edition (27 Nov. 2001).
3. Kleeman, J. & Wilson, E. *Seeing is believing: changing attitudes to disability: a review of disability awareness programs in Victoria and ways to progress outcome measurement for attitude change*, Scope VIC, Box Hill Vic, 2007.
4. https://www.researchgate.net/profile/Ton_Mooij

ELEMENTE DE PSIHOPEDAGOGIE A ÎNSUȘIRII SCRIERII

Cristina Pătrășcoiu

Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă Târgu-Jiu

Scrisul este „o activitate motorie fină, foarte complexă și diferențiată, a cărei formare este laborioasă și de lungă durată. Dezvoltarea psihomotorie a copilului este fără îndoială fundamentul esențial al dezvoltării scrisului". (J. Ajuriaguerra) Scrisul este, în același timp, „limbaj exprimat grafic". Scrierea propriu-zisă se situează într-o sferă mai vastă de activitate: grafismul. Grafismul cuprinde orice traseu care nu este literă, cu scopul de a învăța mișcarea grafică pentru a pregăti activitatea de scriere.

Cercetările (J. Ajuriaguerra) stabilesc următoarea ordine cronologică a realizării actelor grafice de către copil:

- 1-2 ani: prima etapă a mâzgăliturilor;
- 2-3 ani: a doua etapă a mâzgăliturilor, care constă în trasee care imită zigzaguri, linii etc. ;
- 3 ani: apare tendința de a închide figurile (cercul, semicercul închis printr-o linie);
- 3-3,6 ani: desenează un cerc, reproduce linii verticale și oblice;
- 4 ani: desenează un patrulater, reproduce figuri închise, semicercuri deschise spre stânga sau spre dreapta;
- 5ani: desenează triunghiul, poate realiza grafic o scară;
- 5,6 ani: poate reproduce două semne diferit orientate;
- 6 ani: desenează un romb, poate reproduce trei semne diferit orientate.

Achiziția scrierii la copil se sprijină pe funcțiile psihice aflate pe calea maturizării lor; de aceea exista o zonă inferioară minima a acestei maturizări sub care, copilul cu toate metodele folosite în desfășurarea acțiunii instructive, nu reușește să învețe scris-cititul. Este necesară cunoașterea prealabilă a laturilor psihice implicate în învățarea limbajului scris, nivelul dezvoltării lor.

În activitatea scris-cititului copilul trebuie să-și însușească imaginea vizuală a literelor și să asocieze fiecare semn (grafem) cu un sunet (fonem). Însușirea literelor este o operație mintală complexă, bazată pe educarea percepției vizuale, care constă în fixarea, reținerea și recunoașterea literelor, precum și o operație motorie, semnul corespunzător urmând să fie executat conform unui model (acționând reprezentările memoriei cu ajutorul mișcărilor mâini).

Învățarea scrierii nu se poate întreprinde până când percepția nu-i permite copilului distingerea clară a grafemelor. În ontogeneză, această capacitate, apare între 5 și 7 ani. După această vârstă persistența unor tulburări în însușirea scrierii pot constitui ipoteze în determinarea unor cauze ce contribuie la perturbarea procesului de însușire a limbajului scris.

P. Oleron, clasifică tulburările de origine instrumentală în tulburări perceptive, motorii și de limbaj, dependente, la rândul lor de insuficiențe ale proceselor neuro-fiziologice. Acestea sunt:

- Tulburări ale percepției vizuo-spațiale, audio-verbale și stereo-gnozice;
- Tulburări perceptive motrice de orientare și ale structurii spațio-temporale;
- Tulburări la nivelul coordonării mișcărilor și a controlului motor;
- Tulburări ale schemei corporale și de lateralitate;
- Tulburări de limbaj prin deficiență perceptivă.

Scrierea, activitate motrică voliționalã, este produsul unor mișcării intenționate ce rezultă din sinteza dinamică a senzațiilor înregistrate și a experienței cumulate. Înregistrarea senzațiilor vizuale, kinetice, tactile, privitoare la forma și direcția literelor predate este în nemijlocită legătură cu organizarea spațio-temporală. Timpul și spațiul se constituie ca factori interdependenți în structura reprezentărilor. Foaia de hârtie este un spațiu gol în care trebuie orientate și asamblate semnele. Fiecare semn este definit prin forma sa, prin orientare, precum și prin succesiunea care trebuie respectată.

Ca activitate motrică voliționala, scrisul presupune un plan de acțiune anticipativă și o imagine motorie cu o reprezentare corectă a mișcărilor ce trebuie executate. Planul de acțiune se organizează într-un proces dinamic de construcție în care modelul postural, necesar actului motor, este organizat în cadrul reprezentării obișnuite și actuale a imaginii corpului, adică a schemei corporale.

Caracteristici ale motricitatii grafice

Scrisul în limbile indo-europene este executat în anumite condiții: persoana se află în poziție șezând, planul scrisului este orizontal, se înaintează de la stânga la dreapta, se folosesc anumite semne și anumite metode de învățare. Au fost sintetizate cinci elemente în motricitatea grafică, acestea fiind:

- poziția corpului;
- mișcarea grafică văzută în marile sale componente, care sunt trasarea semnelor și înaintarea cursiva;
- viteza;
- ritmul;
- apăsarea antebrațului, a mâini și a peniței asupra hârtiei (funcția de rezemare și de susținere) și a degetelor asupra instrumentului de scris (funcția de prehensiune și de manipulare).

Cercetările de psihologie și pedagogie au stabilit următoarele faze ale procesului evolutiv de formare a deprinderilor în cadrul însușirii scrierii:

- Faza de orientare în acțiunea ce urmează a fi însușită și transformată în deprindere. Copiii desenează cu creionul și imită scrierea adulților; cu acest prilej ei își însușesc deprinderile

de atingere ușoară și de alunecare a vârfului creionului pe hârtie, învață să sesizeze diferențele dintre elementele grafice sub aspectul formei, poziției, relațiile reciproce dintre ele și în cele din urmă să-și dobândească mișcările unor sarcini grafice.

- Faza analitică coincide cu perioada abecedarului; se caracterizează prin aceea că simultan cu analiza și reproducerea sonoră a sunetelor, precum și cu recunoașterea literelor corespunzătoare, respectiv trecerea de la semnul vizual (grafem) al sunetului la pronunțarea lui (fonem), are loc și însușirea scrierii fiecărei litere, până la posibilitatea unei reproduceri relativ cursive. Acum, atenția copilului este îndreptată, prin excelența, spre executarea sub conducerea învățătorului a unor sarcini grafice determinate, cum este scrierea diferitelor elemente ale literelor după modelul dat.
- Faza analitico-sintetică constă în unificarea și înlănțuirea componentelor grafice. În această fază acțiunile legate de scrierea elementelor literelor și de respectarea regulilor tehnice de scriere se automatizează treptat și ca atare grafismul se execută ușor.
- Faza sintetică. Scrierea nu mai este o acțiune în sine, ci devine un mijloc de redare grafică, de exprimare a ideilor, a cunoștințelor. În această ultimă fază copiii trec la scrierea coerenta, atenta este concentrată asupra scrierii corecte a literelor în cuvinte sub aspectul mărimii, înclinației, forței de apăsare, a poziției fata de liniatura. Astfel scrisul se automatizează treptat, accelerându-se sensibil ritmul și viteza grafiei.

Probleme metodologice ale educării și reeducării scrisului

Pentru a stabili o metodologie generală a educării și reeducării scrisului este necesară culegerea tuturor datelor prin anamneză, prin apel la rezultatele examenelor neurologice și psihologice, examenul grafismului, al motricității, examenul posibilitatilor de desen și pictură – toate culese pentru a stabili tehnici adaptate fiecărui copil. Pregătirea pentru scriere se realizează sub formă de joc cu caracter distractiv-relaxant. În această categorie intră:

- Exerciții pentru dezvoltarea musculaturii degetelor și a mâinii (strângerea mingii de tenis în mână; închiderea și deschiderea ritmică a pumnului și a degetelor; exerciţii pentru încheietura mâinii)
- Cunoaşterea schemei corporale;
- Fixarea și exersarea lateralităţii (modelaj în lut și în plastilină, decupare, lipire, trasare de cercuri, mers pe contur, copiere , colorare);
- Formarea structurilor perceptiv-motrice de culoare;
- Formarea structurilor perceptiv-motrice de formă;
- Formarea structurilor perceptiv-motrice de mărime și cantitate;

- Realizarea unei bune orientări în spațiu și timp.

În vederea pregătirii copilului pentru scriere sunt foarte importante și exercițiile grafice. Acestea reprezintă totalitatea exercițiilor care îl conduc pe copil, în mod progresiv, să reproducă semne după model, într-un ritm dat, repetabil, în scopul de a-i educa îndemânarea necesară scrierii. Exercițiul grafic trebuie conceput și destinat perioadei preșcolare mari (5-6 ani) ca o activitate care nu este nici desen, nici scriere ci o pregătire a condițiilor cerute de scriere dar și de desen. Exercițiile grafice duc la: exersarea motricitatii fine manuale, coordonarea oculo-motorie, orientarea în spațiu și timp, cunoașterea schemei corporale dreapta – stânga, exersarea mânuirii corecte a obiectului de scris.

Obiective ale exercițiilor grafice:

- a controla creionul prin umplerea suprafețelor (colorare de imagini);
- a merge pe un traseu dat, controlând direcția creionului;
- a merge pe un traseu punctat;
- a învăța direcția sus – jos;
- a învăța direcția scrisului de la stânga la dreapta;
- a învăța trasarea liniei curbe;
- a învăța trasarea liniei frânte;
- a învăța trasarea buclelor;
- a merge pe traseul punctat învățând schimbarea direcției;
- a învăța redarea unui model cu sprijin parțial sau fără sprijin;
- a completa în mod independent o imagine;
- a completa un desen exersând elementele grafice: linii drepte, curbe, cercul;
- exersarea unor elemente grafice specifice grafemelor etc.

Faptul ca îi propunem copilului exerciții grafice nu înseamnă ca nu vom stimula, în paralel, activitățile de desen și pictură. Desenul se realizează într-un spațiu mare, nu necesita efort, nu ține de respectarea unor succesiuni, de imitarea unui model, lăsând imaginația libera atât în ceea ce privește formele cât și culorile. Desenul însuși este concretizarea unei imagini mintale și așa se explică de ce desenul este considerat un precursor al scrierii.

Înainte de executarea grafemului cu instrumentul de scris sau în cazul în care se întâmpină dificultăți se pot face următoarele activități:

- analiza grafemului și descompunerea lui în părți componente: a = liniuță, cerculeț și bastonaș;
- executarea mișcării corespunzătoare literei în aer, cu degetul pe foaia de hârtie, cu degetul în nisip, cu creta pe tablă;
- modelarea literelor din plastilină;
- coloratul literelor (fișe);

- folosirea în activitate a planșelor cu literele de tipar și de mană și a alfabetarelor.

Idei de bază ale educării și reeducării scrisului:

- Procesul de învățare a scrierii este propriu fiecărui copil, deoarece acesta vine în fața scrisului cu propriul lui mod de organizare, cu capacitățile sale motorii, cu facultățile sale de structurare, de orientare și reprezentare verbală.

- Educarea și reproducerea scrisului este până la un punct o psihoterapie prin modificările pe care le provoacă, prin satisfacția de a învinge dificultățile, o victorie care se întinde și la alte activități.

- Reeducarea se supune unor reguli generale care trebuiesc cunoscute, dar trebuie să fie suplă și să folosească multe tehnici.

- Tehnicile folosite nu se adresează simptomelor ci modifică ansamblul care include acest simptom, în felul acesta se educa întreaga personalitate modificându-se întregul comportament.

- Primii pașii ai învățării scrisului sunt hotărâtori. Pentru ca cel supus reeducării să obțină rezultate, trebuie să acționăm și pe terenul motivației: dacă nu reușim ca fiecare copil să se atașeze de limbajul scris înseamnă că educarea/reeducarea nu și-a atins scopul. Importantă este și atitudinea educatorului: înțelegerea, îndrumarea, răbdarea.

Bibliografie:

1. Sever Purcia „Elemente de psihopedagogie a însușirii scrierii”, Editura Didactica și Pedagogica București, 1998;
2. Ecaterina Vrăsmaș (coordonator) „ Sa învățăm cu ... plăcere”, Editura Arlequin, 2011;
3. Ecaterina Vrăsmaș, Cornelia Stănică „ Terapia tulburărilor de limbaj”, Editura Didactica și Pedagogica București, 1997.

STUDIU COMPARATIV PRIVIND METODICA ÎNVĂȚĂRII TEHNICILOR DIN JUDO LA COPII U13 ÎN CONTEXTUL NOILOR PREVEDERI ALE REGULAMENTULUI DE LUPTĂ

Prof.Patrichi Marian la Club Sportiv Școlar Galați

Lucrarea pledează pentru orientarea antrenorilor în vederea formării unui bagaj motric divers şi însuşirea corectă a procedeelor tehnice la nivel de copii U.13 şi a unificării eforturilor cu cel al arbitrilor în această direcţie. Din analiza literaturii de specialitate din țările cu un judo dezvoltat reiese faptul că acestea și- au adoptat în funcție de interesele școlilor proprii un program diferențiat de arbitraj pe nivele de vârstă, ca de exemplu:în Kodokan Judo Refereeing Rule for Juvenile sunt punctate următoarele adaptări la situaţie:

- Priza îndelungată după ceafă se penalizează cu Shido. Priza după ceafă este admisă în executarea unor procedee pentru 1-2 sec.
- Pentru“ Seoi Nage pe genunchi” penalizarea este Shido sau penalizările următoare.
- Atacul picioarelor adversarului cu mâna, fără Kumi Kata prealabilă se penalizează cu Shido sau cu următoarele penalizări.
- Se penalizează cu Shido sau următoarele penalizări pentru KansetsuWaza şi Sankau Jime.

- Shido sau penalizările următoare sunt date pentru atacuri care periclitează gâtul sau coloana adversarului.
- Cu Shido sau penalizările următoare se pedepsesc atacurile nerezonabile ca forţă !!! (tehnicile Maki Komi)
- Se penalizează cu Shido sau cu penalizările următoare pentru executarea lui O Soto Gari și Harai Goshi cu braţ decolant(priza de Kubi Nage).

Evident aceste reglementări sunt adoptate în plan intern pentru anumite categorii de vârstă în conformitate cu orientarea liniei metodice de pregătire a sportivilor stabilite de **specialiștii respectivei țări!**

Având in vedere faptul că lucrarea abordează in exclusivitate problema instruirii tehnico-tactice a copiilor pe baza noului regulament de judo, am căutat să prezentam aspectele de bază ale procesului instruirii sportivilor după cerinţele noului regulament şi modul cum, sau in ce fel, influenţează pregătirea.

Din datele înregistrate am observat:

- ***În probele psihomotrice***: - îmbunătăţirea vitezei de execuţie, a forţei membrelor inferioare şi superioare, a îndemânării şi coordonării. În tabelul prezentat se observă înregistrat un progres mai mare la „ Navetă 5x10 m" – viteza de reacţie, de repetiţie şi de execuţie şi la forţă musculaturii abdominale, membrelor inferioare.
- ***În testele tehnice***: - combinaţii tennice, însuşirea elementelor tehnice ale judo-ului, prin sistemele de acţionare propuse, prin jocurile motrice, traseele şi parcursurile aplicative, îmbunătăţirea capacităţii de organizare şi aplicare a celor învăţate în meciurile disputate la cupe, competiţii amicale şi campionate naţionale.
- Prin aplicarea optimizată a programelor şi sistemelor de acţionare (cu obiective precise, conţinut adecvat, mijloace eficiente, efort bine dozat), însuşirea elementelor a fost o sarcină uşoară pentru sportivi.
- În urma evaluărilor periodice se poate remarca progresul elevilor de la o etapă la alta, ceea ce a făcut ca plăcerea de a practica judo să fie cu atât mai mare cu cât acestia au obţinut şi rezultate în competiţii.
- În prima perioadă s-a înregistrat o rată de creştere foarte bună. Motivul este faptul că sportivii au fost foarte dornici de învăţa, elementele nu au fost complicate, iar atenţia lor a fost maximă.
- Progresul a fost mai modest în cel de al doilea interval, deoarece s-a constatat o inconsecvenţă a unora dintre subiecţi în participarea la antrenamente, datorită programei şcolare, a stării de sănătate, structurile folosite au solicitat mai mult atenţia şi coordonarea.
- Progresul şi eficienţa programelor şi sistemelor de acţionare se concretizează în evoluţiile sportivilor în concursuri.
- Prin participarea în competiţii, am verificat capacitatea de aplicare a elementelor tehnico-tactice în condiţii de competiţie, de situaţii mereu schimbătoare. Şi la acest nivel sportivii au înregistrat progres individual, atât fetele cât şi băieţii.

Rezultatele nu sunt spectaculoase, dar observând rata de creştere la toate probele şi testările aplicate se observă uşor că prin alegerea acelor MIJLOACE POTRIVITE, dozarea lor în funcţie de obiectivele urmărite, prin PLANIFICAREA, VERIFICAREA şi EVIDENŢA a ceea ce s-a lucrat într-o perioadă determinată randamentul activităţii este simţitor îmbunătăţit.

Recomandări

Pentru obţinerea de mari performanţe, sportivii judoka pe care îi pregătim, trebuie să îndeplinească următoarele cerinţe:

- capacitate psihică (curaj, iniţiativă, vigilenţă, rezistenţă la stres, siguranţă, încredere) foarte necesare în noile condiţii ale regulamentului;
- capacitate tehnică ridicată la lupta in picioare, pentru a evita eventualele prelungiri in golden scor si în special la lupta la sol unde sunt posibile victorii la ippon pe toate tehnicile de lupta ;
- capacitate fizică superioară şi rezistenţa specifică (anaerob/aerob) foarte bună, forţa şi în special forţa explozivă, fiind o calitate esenţială în dobândirea succesului, ea constituind suportul necesar pentru execuţii tehnice de mare amplitudine.

Recomandări privind practicarea judo-ului desfășurarea competițiilor și arbitrajului la nivelul U13

☯ Practicarea judo-ului să se efectueze în condiții de SIGURANȚĂ și MAXIMĂ EFICIENȚĂ ;

☯ Să se țină cont de particularitățile biopsihomotrice ale fiecărui nivel de vârstă.

☯Să răspundă idealului educativ de intercondiţionarea dintre fizic şi psihic;

☯ Învățarea , consolidarea și perfecționarea tehnicilor de luptă să se efectueze în concordanță cu principiile biomecanice, fiziologice, psihologice, pedagogice și ale antrenamentului sportiv modern;

☯Tehnicile din judo, la nivelul copiilor să fie învățate corect în forma lor de KATA și nu în variante care să urmarească doar obținerea rezultatului sportiv ;

☯ Să contribuie la formarea unui bagaj motric cât mai bogat ;

BIBLIOGRAFIE

HANTĂU I. - Manual de judo, Edit. DidacticăşiPedagogică, Bucureşti 1996.

ION ENE-M. – Judo-instruire, temperament, stil individual de luptă. Edit. Fundaţiei Universitare „Dunărea de Jos” Galaţi.2002

ION-ENE M.- Judo – Modelarea psiho-motrică a copiilor Edit. Fundaţiei Universitare „Dunărea de jos” Galaţi 2003

ION-ENE M .- Judo, Teorie şi metodică Edit. „Zigotto” Galaţi 2007

ORGANIZAREA ÎNVĂȚĂRII/ CURRICULĂ, DUPĂ PANDEMIE

Daniela Pătrulescu

Liceul Tehnologic Special Gheorghe Atanasiu, Timișoara, Timiș, România

Cu cât suntem mai mult într-o situație de pandemie, cu cât școlile sunt închise sau redeschise, nu pot continua pe sistemul școlar clasic. Va trebui să schimbăm lucrurile mai fundamental, pentru că ne confruntăm cu provocări pe care nu le-am mai avut până acum. Pe de o parte, sa abordat un fenomen acut în marș - *cum rămâne cu copiii, dacă dintr-o dată toată lumea este educată acasă*. Din fericire, avem multe inițiative pline de acțiune și de ajutor, avem profesori capabili care se pot ajuta reciproc și avem, de asemenea, o rețea largă de sprijin reciproc și schimb de experiență.

Întrebarea este ce s-a întâmplat când copiii s-au întors la școală, știm că timpul lor de nefuncționare nu a fost atât de scurt. Inițiativele de acțiune și activitatea proprie a profesorilor nu a mai ajuta mult. Trebuiau să se pregătească în detaliu și cu atenție pentru intervenții mai sistematice în conținutul educației, metodele de evaluare și organizarea predării.

De luat în considerare tot ce vine după perioada pandemică. Cu siguranță nu a fost doar o chestiune de mutare a curriculumului de la an la an în cadrul programelor existente. Ar fi fost o soluție superficială, ineficientă, neabordată, complet oarbă la nevoile școlilor și elevilor, între care vor exista diferențe mai mari decât până acum din cauza absenței mai îndelungate a cunoștințelor și aptitudinilor. Dacă de multe ori s-a pus accent pe creșterea autonomiei școlare, acesta va fi deosebit de necesar acum, mai ales în ceea ce privește deciziile la nivelul organizării predării și a conținutului educației.

Nimeni, în afară de profesori, nu a știut cu adevărat cum se descurcă copiii lor când se întorc la școală, după o perioadă lungă de timp și ar trebui să programeze programa pentru perioada următoare. Dacă statul are „orientări” pentru curriculum, profesorii se vor concentra mai mult pe cum să se conformeze reglementărilor de stat, mai degrabă decât pe cum să îi ajute pe elevi. Liniile directoare ar trebui să le spună profesorilor cum să modifice curriculum-ul unde este mai important ca elevul să învețe decat programa să fie predată.

Avem o șansă să eliberăm conținutul educației și să-l facem abordabil, trebuie dezvoltate soluții mai cuprinzătoare, să nu fie doar temporare, ci sustenabile și chiar benefice pentru viitor.

Trebuie deschise programe de învățământ de stat, obiectivele și curriculumul sintetizat în unități mai mari pentru perioade mai lungi de timp, trebuie să ajute la diagnosticarea cunoștințelor.

Este necesar să se ofere posibilitatea de a folosi toate resursele didactice disponibile, de a oferi școlilor flexibilitate în crearea grupelor de predare în funcție de situația elevilor.

Următoarele principii vor trebui urmate:

- Se va defini ceea ce ar trebui să cunoască elevii în anumite etape sau cicluri de învățământ – nu mai scurt de doi ani – prin denumirea clară a acestor rezultate în raport cu domeniile educaționale. Aceste rezultate vor fi definite în mod cuprinzător și larg, nu ca derivate ale curriculei parțiale ale notelor individuale.
- Ciclurile vor fi definite pe o perioadă mai lungă de timp (de exemplu, eșecurile care ar putea fi înmulțite cu abandonul școlar vor fi evitate).
- Fiecare subiect din programele existente va fi examinat în detaliu, deoarece contribuie la construirea rezultatelor într-un anumit ciclu. Dacă funcționalitatea nu este dovedită, un astfel de subiect nu va fi obligatoriu, subiectul va fi efectiv „diluat".
- Numai subiectul care este o condiție prealabilă demonstrabilă pentru rezultatul definit este menținut obligatoriu, se va determina și succesiunea cerințelor preliminare.
- Revizuirea se va face în cadrul ariilor de învățământ, nu a materiilor. Acest lucru va asigura claritatea cerințelor de rezultate, precum și libertatea de utilizare a resurselor didactice.
- Școlile vor parcurge programe educaționale școlare, adaptate profilului educațional al elevilor care își continuă studiile. Acest program nu va trebui realizat în forma birocratică specificată de actuala Lege a Educației, ci în conformitate cu regulile de funcționare acceptate în mod specific. Fără cuvinte și părți inutile.
- Întrucât gama abilităților de învățare ale elevilor se extinde după un eșec școlar, acestea vor trebui mai întâi identificate și organizarea predării ajustată în consecință, ceea ce înseamnă reducerea temporară (chiar și retragerea temporară) a notării și creșterea atenției acordate evaluării.
- Clasele vor fi deschise și regruparea flexibilă a elevilor în funcție de situația abilităților.

Program pentru părinți, dacă gestionăm toate acestea și avem programe adaptate de învățământ de stat și școlar, atunci va mai trebui făcut un lucru. Administrarea / informarea părinților. Funcția lor principală este de a construi punți între familie și școală, iar părinții să aibă o imagine de ansamblu asupra a ceea ce fac copiii lor la școală, ce și mai ales de ce învață.

În situația de astăzi, existența unei astfel de versiuni de programe educaționale ar deveni și mai importantă.

Sunt profund convinsă că acest proces va fi un proiect educațional mare, semnificativ și provocator pentru toți profesorii în același timp. Să nu-l irosim. Nu va mai exista niciodată o astfel de șansă pentru sistemul nostru de învățământ.

Bibliografie :

INTERNET

https://www.postoj.sk/52952/ako-zmenit-skolu-po-pandemii

https://livresqlive.azureedge.net/prod-storage/5edf80f96c0e6763a26577c3/book/5eef826b4099f4f6bb5dd523/media/1592754795431/data/static/media/5.jpg

IMPORTANȚA EVALUĂRII INIȚIALE

Prof. înv. primar Lucia Maria Păun

Școala Gimnazială Nr. 2, Orașul Boldești-Scăeni, Prahova

Preocupările privind perfecţionarea activităţii de evaluare a performanţelor elevilor sunt stimulate de recunoaşterea faptului că evaluarea este o componentă esenţială a activităţii didactice. Esenţa evaluării constă în cunoaşterea rezultatelor activităţii desfăşurate în vedere perfecţionării procesului în etapele următoare. Evaluarea reprezintă un act necesar în conducerea unei activităţi, în general, în procesul luării deciziilor în desfăşurarea activităţii respective. Ea este menită să furnizeze informaţii necesare reglării şi ameliorării activităţii pentru ca aceasta să devină un demers în spirală, în sensul unei reglări şi perfecţionări continue. Rostul evaluării rezultatelor şcolare nu se limitează la cunoaşterea acestora şi la clasificarea şi selecţionarea elevilor în funcţie de performanţele obţinute, ci constă, mai ales, în stabilirea elementelor izbutite ale procesului, care au asigurat succesul şi aspectele slabe, punctele critice care urmează să fie remediate.

Evaluarea ne permite să ne pronunţăm "asupra stării unui fapt, proces la un anumit moment, din perspectiva informaţiilor pe care le culegem cu ajutorul unui instrument care ne permite să măsurăm în raport cu o anumită normă la care ne raportăm" (Etienne Brunswic).

Alături de predare și învățare, evaluarea reprezintă o funcție esențială și o componentă a procesului de învățământ. Cele trei forme de evaluare (inițială,formativă și sumativă) sunt în relație de complementaritate,determinată de funcțiile lor în demersul evaluativ.

Evaluarea inițială oferă elevului și profesorului o reprezentare a potențialului de învățare, dar și a eventualelor lacune ce trebuie completate și a unor aspecte ce necesită corectare sau îmbunătățire. Ea nu își propune aprecierea performanțelor globale ale elevilor sau ierarhizarea lor și astfel se recomandă raportarea la bareme de evaluare (apreciere).

Scopul evaluării inițiale este cu atât mai bine atins, cu cât reușim să-i determinăm pe elevi să fie receptivi și să înțeleagă importanța evaluării școlare, pentru ca ei să trateze cu seriozitate rezolvarea sarcinilor propuse, să le fie trezită motivația cunoașterii și dorința soluționării corecte a problemelor enunțate. Înțelegând-o ca un exercițiu util activității de învățare și nu ca o evaluare propriu-zisă care implică emoții, mai ales că rezultatele ei nu se consemnează în catalog, elevii se pot concentra liber și în mod expres asupra rezolvării itemilor propuși și astfel rezultatele ei pot reflecta obiectiv dacă elevii au pregătirea necesară creării premiselor favorabile unei noi învățări.

Referitor la importanța evaluării inițiale, Ausubel preciza ”ceea ce influențează cel mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care elevul le posedă la plecare. Asigurați-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință”.

Avantajele evaluării iniţiale:

- oferă profesorului cât şi elevului posibilitatea de a avea o reprezentare cât mai exactă a situaţiei existente (potenţialul de învăţare al studenţilor, lacunele ce trebuiesc completate şi remediate) şi a formula cerinele următoare;
- pe baza informaţiilor evaluării iniţiale se planifică demersul pedagogic imediat următor şi eventual a unor programe de recuperare.

Dezavantajele evaluării iniţiale:

- nu permite o apreciere globală a performanţelor elevului şi nici realizarea une ierarhii;
- nu-şi propune şi nici nu poate să determine cauzele existenţei lacunelor în sistemul cognitiv al elevului.

Pentru ca evaluarea inițială să fie urmată de rezultatele scontate,e nevoie să se țină seama de următoarele:

- tratarea diferențiată a elevilor;
- selecția riguroasă a conținutului învățării;
- utilizarea a acelor metode și procedee didactice care să antreneze cel mai mult capacitățile intelectuale,care asigură învățarea activă și formativă;
- îmbinarea eficientă și alternarea formelor de activitate la clasă (frontală, individuală și și pe grupe).

Pe de altă parte, această strategie nu se limitează la testarea cunoștințelor elevilor deoarece își propune, de cele mai multe ori și evidențierea unor priceperi și aptitudini. Evaluarea inițială este utilă pentru refacerea sau remedierea unor stări de fapt, pentru aplicarea unui scurt program de recuperare sau de refacere a noțiunilor fundamentale ce vor fi implicate în susținerea învățării următoare, pentru a omogeniza, într-un fel, fondul de cunoștințe și abilități indispensabile unui nou proces.

Etapele parcurse în realizarea testelor de evaluare de evaluare sunt:

- Stabilirea exemplelor de comportamente, în funcţie de obiective;
- Formularea itemilor;
- Stabilirea timpului necesar fiecărui item;
- Fixarea punctajului pentru fiecare item;
- Stabilirea unei scări de apreciere;

- Centralizarea rezultatelor în grafic

Evaluarea inițială are rolul de a regla permanent și a forma în spiritul unor decizii realiste atât cu privire la curriculum cât și la resursele umane implicate. Importanța ei este cu atât mai mare, cu cât este cunoscut faptul că" este mai ușor să previi decât să vindeci". Astfel și în cadrul procesului de evaluare prevenirea și controlul sau monitorizarea permanentă a nivelului de reușită a elevilor pot contribui la intervenții și decizii pertinente și prompte din partea cadrului didactic. O evaluare inițială, urmată de o evaluare continuă constituie un autentic instrument de lucru al dascălului, cu ajutorul căruia se perfecționează activitatea pusă în beneficiul școlarului.
Procesul evaluativ își îndeplinește pe deplin funcția majoră numai atunci când,atât dascălul cât și școlarii reușesc să colaboreze nu pentru că trebuie, ci pentru că își doresc acest lucru, fiecare îmbunătățindu-și comportamentul în funcție de reacțiile celuilalt.

Evaluarea iniţială se poate realiza prin: harta conceptual, investigaţia, chestionarul, testele.

BIBLIOGRAFIE:

Stoica, A.,Evaluarea în învățământul primar. Descriptori de performanță, Editura Humanitas Educațional, București, 1998.

Radu, I. T.,Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, Editura Didactică și Pedagogică București, 1981

Radu, I. T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000.
www. didactic.ro

PARTICULARITĂȚILE ACTIVITATILOR PSIHOMOTRICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. MIHAELA PĂUN, GRĂDINIȚA NR. 236, BUCUREȘTI

Educația fizică este disciplina care formează copiilor o atitudine conștientă față de propriul organism având ca scop formarea motivației de practicare a exercițiilor fizice, dezvoltarea calităților motrice și funcționale, precum și formarea deprinderilor de igienă.

Activitățile psihomotrice din grădiniță constituie o etapă importantă în viața copilului. Stilul de predare, de lucru al educatoarei va influența elanul, dorința copilului de participare, implicare la activitățile programului zilnic. Activitatea de educație fizica trebuie să îmbrace forme specifice vârstei preșcolare, să se raporteze la nivelul de înțelegere, pregătire si vârstă a grupei de preșcolari. Educația fizică completează instruirea si educația copiilor. Marele pedagog ceh, Jan Amos Komensky spune: „*un spirit sănătos nu poate exista decât într-un corp sănătos."* Conținutul activităților psihomotrice este planificat de către educatoare conform Curriculumului pentru Învățământul Preșcolar. Această planificare cuprinde atât succesiunea activităților pe întregul an școlar, numărul de activități destinat pe unitățile de învățare cât si fixarea temelor de activitate.

Pentru o planificare optimă și eficientă a conținuturilor activităților cadrul didactic trebuie să stabilească nivelul inițial de pregătire al grupei de preșcolari, abilitățile și aptitudinile motrice ale copiilor încă de la începutul procesului instructiv – educativ, și mai ales să urmărească progresul grupei dar și progresul individual al copilului. Cadrul didactic trebuie de asemenea să cunoască un număr diversificat de mijloace specifice educației-fizice pentru copiii preșcolari, pe care să-l selecționeze, adapteze și dozeze corespunzător particularităților de vârstă și nivelului de pregătire al preșcolarilor, dar și în funcție de obiectivele temelor de activitate.

Exercițiile, jocurile de mișcare organizate in cadrul activităților de educație fizică realizează echilibrul între solicitările intelectuale pretinse copilului în cadrul programului zilnic de activități și recreerea necesară particularităților de vârstă .

O importanță deosebită în desfășurarea acestor activități o vor avea următoarele aspecte: ritmul si armonia mișcărilor, grația, frumusețea corporala și ambianta în care se va desfășura activitatea (prin echipament, ținuta) conținutul, structura și succesiunea mișcărilor, toate acestea formând gustul pentru frumos și estetic al copiilor. Acompaniamentul muzical, la rândul său, va imprima eleganță, ritm și expresivitate mișcărilor și exercițiilor executate.

Activitățile psihomotrice din grădiniță urmăresc creșterea și dezvoltarea fizică corectă și armonioasă a copiilor, menținerea optimă a stării lor de sănătate, dezvoltarea motricității, formarea și consolidarea deprinderilor motrice, precum și educarea calităților motrice de bază.

FORME ȘI MIJLOACE DE REALIZARE A EDUCAȚIEI FIZICE IN GRĂDINIȚĂ

La vârsta preșcolară mișcarea este permanent în activitatea zilnică a copiilor. Ei se agită, se deplasează, se mișcă în ritmuri diferite, de aceea organizarea mișcării în programul grădiniței vine să educe copilul și să-l ajute să se miște organizat.

În grădiniță activitățile psihomotrice se desfășoară sub mai multe forme:

-Activitatea comună

-Exerciții de înviorare

-Jocuri de mișcare în etapa de activități liber alese

-Plimbări, excursii

TIPURILE DE ACTIVITĂTI PSIHOMOTRICE

Specialistul domeniului Gh. Cârstea prezintă tipurile de activități psihomotrice în funcție de componenta tematică astfel :

- activități cu teme numai din deprinderi motrice;
- activități mixte cu teme atât din deprinderi cât și din calități motrice.

În funcție de etapele învățării deprinderilor motrice abordate tematic întâlnim:

- Activități de învățare;
- Activități de consolidare;
- Activități de verificare;
- Activități mixte – combinate de – învățare –consolidare, consolidare-verificare.

După numărul de teme abordate avem:

- Activități cu o tema;
- Activități cu doua teme.

Un alt criteriu pe care specialiști ai domeniului îl iau în calcul este în funcție de tipul unității de învățare abordate:

- lecții care vizează deprinderile și / sau priceperile motrice;
- lecții care vizează calitățile motrice;
- lecții în care este urmărită dezvoltarea fizica armonioasa, întâlnite în special in învățământul preșcolar;
- lecții care urmăresc formarea capacității de autoorganizare, autoconducere, autoapreciere, în cazuri mai rar întâlnite de sine stătătoare;

- lecții mixte al căror conținut vizează combinații ale situațiilor anterioare.

  Putem concluziona ca în grădiniță putem întâlni următoarele **tipuri de activități psihomotrice:**

- **Activitati de învățare** atunci când avem ca temă de activitate învățarea unei deprinderi motrice, sau ambele teme de activitate de învățare a două deprinderi motrice a căror variantă au elemente de structură asemănătoare cum ar fi- mers cu genunchii sus sau „ mersul berzei" și alergare cu genunchii sus ; ori în cazul în care abordăm - învățarea unei deprinderi motrice și educarea unei calități motrice.
- **Activități de consolidare** atunci când avem ambele teme de consolidare a două deprinderi motrice, cu condiția ca cele două deprinderi să fie diferite, adică săritura – săritura ca mingea – ceea ce va presupune desprinderea pe verticala si cea de a doua tema aruncare – prindere a mingii realizata individual, tot pe verticala.; sau consolidarea unei deprinderi motrice si educarea unei calități motrice

  Nu trebuie programate două variante din aceeași deprindere motrică ca teme în aceeași activitate. (Nu – săritura în lungime de pe loc și săritura în înălțime cu atingerea unui obiect suspendat, ambele ca teme de consolidare în aceeași activitate).
- **Activități de verificare,** atunci când se va verifica nivelul de însușire- stăpânire a unor deprinderi motrice consolidate anterior. Verificarea se poate face prin intermediul unui parcurs aplicativ care să conțină deprinderile motrice supuse verificării. Se va urmării în special corectitudinea realizării deprinderilor motrice respective și nu viteza de execuție a acestora.
- **Activități de tip mixt,** atunci când cele doua teme de activitate sunt combinate astfel:

  a- învățarea unei deprinderi motrice și consolidarea unei deprinderi motrice anterioare:

  b- consolidarea unei deprinderi motrice si verificarea nivelului de stăpânire-însușire a unor deprinderi motrice anterioare sau a unei deprinderi motrice consolidate anterior cum ar fi – săritura în lungime de pe loc, sau aruncarea la țintă.

BIBLIOGRRAFIE:

1. Gh. Cârstea - " Teoria și metodica educației fizice și sportului" , Edit AN-DA, București 2000

2. C. Munteanu, E.N. Munteanu- "Ghid pentru Învățământul Preșcolar, "Editura Polirom, Iași, 2009

3. Șt. Antonovici – "Educația fizică în grădiniță", DPH, București, 2010

Educatia- sufletul societatii

Profesor:Păunescu Camelia
Colegiul Național ‘’Ienăchiță Văcărescu”

Școlile trebuie să primească toti copiii,fară nicio deosebire privind condițiile lor fizice, sociale,emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc , copiii din populații indepărtate sau nomade, copiii aparținand minorităților ligvistice si etnice….Declaratia de la Salamanca ,1994.

Educația inclusivă este o mișcare mondială bazată pe drepturile umane de bază.Conform principiilor dreptului omului,fiecare copil,indiferent de apartenența sa sau de nivelul de dezvoltare a capacităților sale,are dreptul la o educație de bună calitate care să conducă in cea mai mare masură la dezvoltarea capacităților sale cognitive și de integrare socială.Avand in vedere că existența copiilor cu CES este o realitate permanentă ,școala trebuie să se adapteze și să ofere un mediu de invațare inclusiv in care toți copiii să aibă posibilitate să se dezvolte. Pentru aceasta este necesar ca școala să creeze parteneriațe educaționale cu personal specializat,cu centre de resurse și asistența educațională,ca profesorii din școli să devină ei insisi agenți ai educației incluzive și nu in ultimul rand o colaborare mai stransă cu parintii.Elevii cu CES au nevoie de un curriculum planificat diferențiat,de programe ,de terapie lingvistica,de tratament logopedic specializat ,de programe specifice de predare-invațare și evaluare specializate,adaptate abilitatilor lor de citire,scriere,calcul,de programe terapeutice pentru tulburari motorii.De asemenea,elevii cu dizabilități trebuie să beneficieze de consiliere școlară și vocațională personala și a familiei.

Intr-o abordare incluzivă toți elevi trebuie considerați la fel de importanți, fiecaruia să ii fie valorificate calitățile ,pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun.Integrarea copiilor cu CES conferă instituției școlare rolul de componentă fundamentală a sistemului social,apta să răspundă concret imperativelor de moment ale evoluției din societatea contemporană și să rezolve o serie de probleme referitoare la nevoile de acceptare/valorizare socială a fiecarui individ și la capacitatea acestuia de a se adapta si integra intr-o socieatate aflată in continuă transformare.

In contextul dezvoltarii educației incluzive și a diferitelelor modele de incluziune a copiilor cu CES ,un rol extrem de important il au indentificarea și intervenția timpurie.

Identificarea se referă la detectarea unor probleme, reale sau potențiale,privind dezvoltarea copilului de la cele mai mici varste (probleme comportamentale,de dezvoltare emotională ,intelectuală).Subiectul se referă la detectarea precoce a debutului timpuriu al acelor indicatori care induc ideea existenței unor tulburari sau deficiente in dezvoltarea copilului.

Identificarea timpurie atrage dupa sine necesitatea intervenției timpurii și este definitită ca un sistem de servicii medicale,sociale și psihopedagogice oferite copiilor pentru identificarea,evaluarea si asistența tulburarilor de dezvoltare și a riscurilor de apariție a acestora, in vederea stimularii dezvoltarii fizice,motorii,senzoriale,inclusiv a vederii și a auzului,dezvoltarii cognitive ,comunicative,sociale,psiho-emotionale și a celei adaptive.

Interventia timpurie trebuie să inceapă,in mod evident si natural ,in familei,interacțiunea dintre părinti și copil fiind extrem de importantă.La fel de

importantă este considerată experiența părintilor in ingrijirea copilului,precum și sprijinirea parintilor pentru a asigura sănătatea și siguranța copiluiui.
ELEVII
Idei de activitatii:
-sensibilizarea colectivului de elevi pentru a înțelege mai bine dificultățile cu care se confrunta colegii
(filmulețe motivaționale in cadrul orelor de consiliere)
-implicarea activă in activitati alături de colegii lor.
-colaborarea in grupe/perechi,abordare individualizată.
-recunoaștere și combaterea actelor de discriminare impotriva colegilor cu CES
-dezvoltarea unor relați pozitive,un climat prietenos
-asezarea in bancă aproape de cadrul didactic departe de sursele de distragere a atentiei.
Strategii de invatare:
-jocuri in clasa,pauze scurte cu un fond muzical discret pentru combaterea plictiselii sau suprasolicitării.
-acordarea rolului de lider intr-un joc educativ in clasa (ora de educatie fizica) ,accent pe pasiunile elevului
-invațarea prin cooperare-includerea in grupuri,sarcini de lucru clar exprimate,activități diversificate.
RESURSE:
Fișe de lucru,material didactic diversificat,mijloace IT.
Evaluare:observare sistematică a comportamentuluui și aprecierea verbală (lauda,recompensa),fișe de progres.
PARINȚI
Idei de activitati:
-colaborarea cu părinți elevului in vederea stabilirii unui plan comun de acțiune
-propuneri de activități pentru părinți in scopul unei bune colaborari.

1. părintele realizează o supraveghere mai atenta in efectuarea temelor și a comportamentului in general,implicare in activitățile gospodăresti,sportive.
2. abordează o atitudine fermă conserventă

-activitati comune părinți-elevi-profesor in cadrul unor proiecte derulate in școala in cadrul activităților extrascolare ,vizite,excursii.
Strategii de invațare :consultatii individuale,dezbateri,mese rotunde
Resurse:Prezentări power-point,materiale audio-video,afise pliante,psihologul,consilierul scolar.
Evaluare Observarea sistematică,chestionare.
CADRE DIDACTICE
Idei de activitătii';
-mese rotunde dirigintele (invățatorul) invită profesorii clasei,consilierul scolar si psihologul școlii
-elaborarea planurilor de intervenție personalizate
-implica elevii in activitatile școlare și extrascolare:lucrul in echipă.,serbările școlare,concursuri.
Resurse:lista cu lucrări de specialitate,pliante,prezentări power-point,cadru normativ,materiale didactice adecvate. Evaluare:chestionare,plan remedial, evaluare diferențiată pentru elevii cu CES.

"Acceptă copiii asa cum acceptăm copacii-cu recunoștință fiindcă sunt o binecuvantare-dar să nu ai așteptari sau dorinte.Nu te aștepți ca un copac să se schimbe,il iubesti așa cum este ."

Isabel Allende

Bibliografie

1. Vrasmas ,Ecaterina Adina,Introducere in Educatia cerintelor speciale,Universitatea din Bucurest,Editura Credis,2004.
2. Emil Verza,Tratat de psihopedagogie speciala,Editura Universitatii din Bucuresti,2011.
3. www.academica.edu-Managementul clasei pentru elevii cu ADHD-Ghid pentru cadrele didactice din invatamantul preuniversitar.

EDUCAŢIA NONFORMALĂ

Prof. înv. primar Păuniţă Sorina Anca
Şcoala Gimnazială Goieşti, Judeţul Dolj

Educația nonformală a fost definită de către J. Kleis drept "orice activitate educațională, intenționată și sistematică, desfașurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărei conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale, în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor)".

Din punct de vedere etimologic, termenul de educație nonformală își are originea în latinescul "nonformalis", preluat cu sensul "în afara unor forme special/oficial organizate pentru un anume gen de activitate". Nonformal nu e sinonim cu needucativ, ci desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formativ-educative.

Din punct de vedere conceptual, educația nonformală cuprinde ansamblul activităților și al acțiunilor care se desfasoară într-un cadru instituționalizat, în mod organizat, dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca "o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Educaţia nonformală alături de **educaţia formală** şi **educația informală** reprezintă ansamblul acţiunilor şi al influenţelor pedagogice desfăşurate, succesiv sau simultan, în cadrul activităţii de formare-dezvoltare a personalităţii umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenţei umane, educaţia trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios şi eficient educaţia formală cu cea nonformală şi informală.

Clasificarea formelor educaţiei poate urma o traiectorie socială polară, care reflectă gradul de organizare şi eficacitate pedagogică angajat, prin modalităţi variate:

a) la nivel instituţional: educaţia formală și educaţia nonformală;
b) la nivel noninstituţional: educaţia informală

Educaţia nonformală este definită astfel:

- ❖ educaţia primită în afara şcolii sau în afara anilor afectaţi prin statutul şcolarităţii („Dicţionarul intenaţional al educaţiei")
- ❖ educaţia urmărită în afara sistemului şcolar, într-o manieră regulată sau intermitentă; educaţia nonformală poate fi considerată ca un ansamblu de mijloace extraşcolare de a dobândi

cunoştinţele generale sau calificări profesionale („Terminologia învăţământului tehnic şi profesional, 1978);

- ❖ orice activitate educativă structurată într-un cadru nonşcolar (diferite organizaţii ale tinerilor, cluburi, asociaţii dicerse, ONG-uri etc.) („Vocabularul educaţiei", 1979);
- ❖ orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal şi care oferă tipuri selectate de învăţare a subgrupelor specifice populaţiei- atât copii, cât şi adulţi (Coombs şi Ahmed, 1974);
- ❖ o realitate educaţională mai puţin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formative) C. Moise, T. Cozma)
- ❖ reprezintă ansamblul acţiunilor pedagogice proiectate şi realizate într-un cadru instituţionalizat extradidactic constituit ca "o punte între cunoştinţele asimilate la lecţii şi informaţiile acumulate nonformal(Văideanu, George).

Educaţia nonformală, îşi are începuturile încă din timpul fondării educaţiei. O caracteristică nou apărută la acest tip de educaţie, este rolul de mijlocitor pentru cei care nu au acces la educaţia formală. Acest tip de educaţie conţine majoritatea influenţelor educative, care au loc în afara clasei. Acestea sunt activităţi extradidactice sau activităţi opţionale, facultative.

Educaţia nonformală este caracterizată prin:

- răspunderea concretă la cerinţele fixate;
- permite momente de abstractizare, prin extragerea de cunoştinţe din viaţa practică;
- scoate din educaţie, funcţia de predare, lăsând loc funcţiei de învăţare;
- elevii sunt implicaţi în proiectarea, organizarea şi desfăşurarea acestor activităţi;
-are caracter facultativ sau opţional;
- nu se pun note, nu se face o evaluare riguroasă;
- permite punerea în valoare a aptitudinilor şi intereselor copiilor şi tinerilor;
- permite o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor, cunoaşte modalităţi diferite de finanţare;
- facilitează promovarea muncii în echipă şi a unui demers pluri sau interdisciplinar;
-accentuează obiective de tip formativ-educativ.

Educaţia nonformală oferă un set de experienţe sociale necesare, utile pentru fiecare copil, tânăr sau adult, complementarizând celelalte forme de educaţie prin:

- valorificarea timpului liber al elevilor, din punct de vedere educaţional;
- oportunităţi pentru valorificarea experienţelor de viaţă ale elevilor, prin cadrul mai flexibil şi mai deschis şi prin diversificarea mediilor de învăţare cotidiene;
- participare voluntară, individuală sau colectivă;

• modalităţi flexibile de a răspunde intereselor elevilor - gama largă de activităţi pe care le propune şi posibilitatea fiecărui elev de a decide la ce activităţi să participe;

• dezvoltarea competenţelor pentru viaţă şi pregătirea tinerilor pentru a deveni cetăţeni activi; pe lângă informaţiile şi competenţele specifice anumitor domenii de activitate în care se încadrează proiectele sau activităţile nonformale, elevii îşi dezvoltă şi capacităţi organizatorice, capacităţi de autogospodărire, de management al timpului, de gândire critică, de adoptare a unor decizii sau rezolvare de probleme;

• un cadru de exersare şi de cultivare a diferitelor înclinaţii, aptitudini şi capacităţi, de manifestare a talentelor în artă, cultură, muzică, sport, pictură, IT etc.

Educaţia nonformală sprijină, direct şi indirect, acţiunile şi influenţele sistemului de învăţământ prin **două circuite pedagogice** principale:

a) **un circuit pedagogic situat în afara clasei**:

- cercuri pe discipline de învăţământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice / transdisciplinare;
- ansambluri sportive, artistice, culturale etc;
- întreceri, competiţii, concursuri, olimpiade şcolare.

b) **un circuit pedagogic situat în afara şcolii**:

- activităţi perişcolare- organizate special pentru valorificarea educativă a timpului liber:

- cu resurse tradiţionale: excursii, vizite, tabere, cluburi, universităţi populare, vizionări de spectacole (teatru, cinema etc.) şi de expoziţii etc;

- cu resurse moderne: videotecă, mediatecă, discotecă; radio- televiziune şcolară; instruire asistată pe calculator, cu reţele de programe nonformale etc;

- activităţi paraşcolare- organizate în mediul socio-profesional, ca "soluţii alternative" de perfecţionare, reciclare, instruire permanentă, instituţionalizate special la nivel de presă pedagogică, radio-televiziune şcolară; cursuri, conferinţe tematice - cu programe speciale de educaţie permanentă etc.

Conţinuturile educaţiei nonformale urmăresc desfăşurarea unei activităţi cu caracter formativ, prin excelenţă, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu părinţii, elevii, organizaţiile nonguvernamentale social-culturale.

Conţinutul şi metodologia educaţiei nonformale evidenţiază următoarele note specifice care apar la nivel funcţional-structural pe fondul unui plus de flexibilitate realizat în raport cu educaţia formală şi de deschidere în raport cu educatia informală:

a) proiectarea pedagogica neformalizată, cu programe deschise spre interdisciplinaritate şi educaţie permanentă - la nivel general-uman, profesional, sportiv, estetic etc;

b) organizaţia facultativă, neformalizată (ONG), cu profilare dependentă de opţiunile elevilor şi ale comunităţilor şcolare şi locale, cu deschideri speciale spre experiment şi inovaţie;

c) evaluarea facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulative, fără note sau calificative oficiale.

Aceste note specifice explică avantajele dar şi limitele educaţiei nonformale dependente de incapacitatea momentană a acesteia de validare socială a rezultatelor care "nu conduc decât rareori la o calificare oficială a competenţelor" după Viviane De Landsheere.

Limitele educaţiei nonformale reflectă fluiditatea structurilor organizatorice focalizate în prea mare măsură asupra obiectivelor pe termen scurt şi asupra "libertăţii" metodologice a educatorilor. Ele comportă, astfel, **trei riscuri pedagogice majore**:

- promovarea unui activism de suprafaţă dependent doar de îndeplinirea obiectivelor concrete;
- avansarea unui proiect dependent doar de mijloacele tehnice disponibile, care pot dezechilibra corelaţia funcţională dintre subiectul şi obiectul educaţiei;
- eludarea posibilităţilor de validare socială reală a rezultatelor în raport cu "diplomele şi certificatele" obţinute la nivelul educaţiei formale.
- neimplicare totală ci doar de suprafaţă a celor care îndrumă aceste activităţi

Educaţia nonformală oferă un câmp motivaţional mai larg şi mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalităţii elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influenţelor pedagogice informale, aflate, altfel, într-o expansiune cantitativă greu controlabilă.

Bibliografie:

- Carcea, M., *Managementul educaţiei nonformale*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001;
- Costea, O., *Contribuţia educaţiei nonformale la dezvoltarea competenţelor de comunicare ale elevilor*, Bucureşti: IŞE. 2004;
- Cucoş, C., *Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale*, Ed. Polirom, Iaşi, 2000.

MIJLOACELE DE ÎNVĂŢĂMÂNT: DE LA CELE CLASICE LA MULTIMEDIA

Sabina-Anda Datcu, C.S.E.I. „Sfânta Filofteia''
Violeta Păvăloiu, C.S.E.I. „Sfânta Filofteia''

Valoarea mijloacelor de învăţământ de orice tip în lecţie constă în aceea că influenţează în mod substanţial procesul de cunoaştere, fiind un suport material al procesului gândirii lărgind considerabil posibilităţile de investigaţie atunci când sunt utilizate într-o secvență didactică coerentă.

Didactica tradiţională dezvoltă suficient de detaliat categoriile şi rolul diferitelor mijloace de învăţământ, orice autor încercând să identifice progresele lor, atât ca tehnicitate, cât şi ca utilizare tehnologică concretă. Orice atitudine extremă faţă de integrarea lor concretă în activităţi poate conduce la ineficienţa formativă:

✓ fie abuzul de mijloace, chiar dacă se invocă învăţarea concretă, perceptivă, ceea ce însemnă dispersarea şi îndepărtarea sintezei, a aplicaţiilor;

✓ fie limitarea la materialul didactic simplu, care dăunează operaţiilor mentale, etapelor învăţării; chiar utilizarea unui singur exemplu, fie pentru o clasă de obiecte, fie pentru o serie de însuşiri, duce la trecerea rapidă de la o analiză, o exemplificare la generalizare, ceea ce nu susţine o prelucrare mai amplă a informaţiilor;

✓ fie introducerea mijloacelor, dar cu menţinerea concepţiei clasice asupra activităţii, învăţarea prin condiţionare, iar mai puţin prin rezolvarea de probleme, operaţii de prelucrare;

✓ fie în determinarea lor, profesorul ţine cont de obiective, dar nu le alege corespunzător, ca în cazul strategiilor;

✓ fie folosirea abuzivă a unui mijloc care nu conduce la realizarea obiectivelor, dacă nu solicită procese variate;

✓ profesorul poate realiza o alegere mai bună dacă, atunci când operaţionalizează obiectivele, se gândeşte, după resursele existente, la variante de combinare a mijloacelor, urmând apoi selectarea şi integrarea lor;

✓ fie nu se dozează corect timpul de utilizare, nu se echilibrează folosirea în diferitele faze ale învăţării, cunoaşterii, fie se limitează numai la antrenarea proceselor cognitive concrete.

Atunci putem contura următoarele criterii de apreciere a utilizării eficiente:

✓ gradul de participare a elevilor: interesul pentru cunoaşterea desfăşurării unor procese, evenimente, formularea de întrebări, căutarea de răspunsuri cu sprijinul lor, participarea la rezolvarea de sarcini/ probleme, în căutarea soluţiilor;

✓ măsura în care au sprijinit operaţiile de cunoaştere prin cercetare independentă sau în grup, prin analogii, au fost suport pentru analize şi confruntări în interpretare, pentru rezolvarea de situaţii problematice, singuri sau cu sprijin;

✓ măsura în care au stimulat interesul pentru învăţare, au contribuit la facilitarea înţelegerii, construirea cunoştinţelor;

✓ măsura în care au sprijinit priceperile, abilităţile cognitive, au creat motivaţii pentru cunoaştere, au facilitat relaţiile de comunicare, diversitatea procedeelor de prelucrare a informaţiilor.

Manualul şcolar, fişele de lucru independent au rol în informarea de bază, prin expunere, conversaţie; în demonstrarea pe scheme, ilustraţii, tabele; în efectuarea de exerciţii variate, noi aplicaţii; în rezolvarea de probleme, pe enunţuri date; în oferirea unor elemente de sprijin în învăţare; în efectuarea de lucrări practice, proiecte, studiul documentar independent; în sugerarea unor tehnici de creativitate; în tratarea diferenţiată, personalizată; în probe de verificare.

Planşe, ilustraţii, scheme, schiţe, tablouri se pot afirma ca auxiliare în conversaţia de înţelegere, creaţie, explicaţie; în exerciţii de observare, descriere, comparare, recunoaştere, analiză a elementelor, însuşirilor; în rezolvarea problemelor de analiză, sinteză, aplicare, explicare în expunere, descriere, modelare; în rezolvarea unor tehnici de creativitate; în expunerea, observarea unor informaţii selectate; în demonstrarea unor fenomene, situaţii, sisteme; în exerciţii de grupare, selecţionare, completare; în descoperirea independentă de relaţii, soluţii; în prezentarea de cazuri, modele, proiecte; în probe de verificare.

Harta şcolară, planuri, diagrame devin anexe ale metodelor în demonstrarea unor afirmaţii din expunere, explicare; în exerciţii de dobândire, de fixare, de aplicare; în formularea de probleme, în explicaţii; în susţinerea formelor de conversaţie tematică; în verificarea cunoştinţelor, priceperilor de orientare în spaţiu.

Portrete, tablouri pot fi folosite în observarea, descrierea, explicarea unor detalii; în exerciţii de recunoaştere, corelarea cu aspecte biografice; în studiul documentar independent, în studii de caz; în efectuarea de demonstraţii simple, combinate; în susţinerea de expuneri, conversaţii tematice;
în exerciţii de corelare, de creativitate.

Albume didactice, colecţii tematice pot influenţa exerciţiile de observare, analiză, recunoaştere, rezolvare, completare, grupare, soluţionare, denumire, sistematizare, de creativitate; demonstrarea unor soluţii verificate, în susţinerea modelării, a unor lucrări aplicative, proiecte; descoperirea independentă a relaţiilor, în formularea de întrebări-problemă; probele de verificare.

Diapozitive, filme, montaje audio-video pot fi adjuvante în demonstraţii prin imagini, în expunere, descriere, explicaţie, conversaţie, povestire; în observarea independentă, descoperirea unor operaţii, elemente, structuri, aplicaţii; în exerciţii de recunoaştere, de analiză, de comparare, de creaţie; în rezolvări de probleme, formulări de soluţii; în susţinerea conversaţiei, dezbaterii, instructajului; în prezentarea, analiza de cazuri, modele, demonstraţii; în probe de verificare.

Valoarea formativă a mijloacelor de învăţământ şi mai ales a noilor utilităţi tehnice nu au relevanţă pedagogică, cognitivă, decât dacă sunt utilizate pe lângă metode real-active. Aceasta pentru că ele sunt relativ valabile, în măsura în care şi elevul este motivat să participe la cunoaştere, să înveţe activ. Atunci profesorul poate să ofere un larg evantai de resurse, să le antreneze într-un context actual, să mobilizeze abilităţi şi competenţe înalt cognitive, să permită interacţiuni între elevi, să sprijine acumulări de cunoştinţe noi, să depăşească simpla achiziţie, să stimuleze curiozitatea epistemică. Unităţile tehnologice nou introduse sunt benefice numai când vizează activitatea mentală, ating nivelul calităţii şi profunzimii prelucrării cu informaţiile vehiculate. Chiar dacă elevii manevrează calculatorul, eficienţa lui nu depinde de faptul că ei ştiu să-l utilizeze, ci de aspectele pedagogice (obiective urmărite, metode active, situaţii de integrare). De aceea, utilitatea lor trebuie să se raporteze la interactivitatea funcţională şi interactivitatea relaţională în situaţiile de cunoaştere, învăţare. Metodele active sunt de bază, iar nu simpla cunoaştere şi manevrare a tehnologiei. Atunci şi utilităţile tehnologice au aceleaşi roluri ca şi metodele active (ca auxiliare): de informare, de facilitare a interacţiunilor şi de producere de cunoştinţe noi, modele, concepte, rezolvări de probleme.

În ceea ce privește procesul de învăţământ, calculatorul și tabla interactivă constituie mijloacele de învăţământ utile şi complexe. Ele sunt utilizate în predarea disciplinelor

şcolare, determinând o nouă formă de concepere şi realizare a învăţării oferind avantaje, precum:

- posibilitatea furnizării unor informaţii de calitate, pe baza unor programe elaborate de echipe multidisciplinare,
- posibilitatea de a dirija învăţarea unui număr mare de elevi acordându-le asistenţă pedagogică de calitate,
- interactivitatea produselor software educaţionale conduce la o buna înţelegere a fenomenelor, proceselor, experimentelor simulate cu ajutorul computerului,
- posibilitatea individualizării învăţării prin respectarea ritmului de lucru și a nivelului de pregătire al fiecărui elev,
- dezvoltarea de abilități în utilizarea echipamentelor bazate pe tehnologii moderne, prezente în viaţa cotidiană .

Eficiența instruirii asistată de calculator depinde de: calitatea programelor, competenţele didactico-metodologice ale cadrului didactic care proiectează activitățile de predare-învățare-evaluare.

Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate corect în contextul lecţiilor şi li se imprimă o finalitate pedagogică clară.

Bibliografie:

Joiţa, Elena, *Educaţia cognitivă. Fundamente. Metodologie*, Iaşi, Polirom, 2002.

Parfene, Constanton, *Metodica studierii limbii şi literaturii române*, Iaşi, Polirom, 1999.

Dificultăți de învățare

Prof.înv.primar, Pavel Georgeta
Școala Gimnazială „Alexandru Depărățeanu
Roșiorii de Vede-Teleorman

Dificultăţile în învăţarea şcolară reprezintă manifestări ale dereglării procesului de învăţare; ele reflectă nu numai perturbarea activităţii, ci a întregului sistem. Cauzele instalării unei astfel de impas sunt de ordin personal, şcolar, familial şi social. Caracteristicile elevilor cu dificultăţi în învăţare : Ceea ce îi deosebeşte pe toţi elevii cu dificultăţi de învăţare este caracterul unic al deficienţei. Dacă este adevărat că aceşti elevi pot fi grupaţi după caracteristici comune, bazate pe cerinţele educative speciale, este la fel de adevărat că fiecare elev nu se încadrează perfect într-o anumită categorie. De exemplu, elevii care au o deficienţă mintală nu au cu toţii aceleaşi aptitudini intelectuale, deficienţi i auditiv nu au cu toţii aceleaşi incapacitate, la fel ca şi deficienţii de vedere, cei handicapaţii psihic, iar elevii surzi nu au toţi aceleaşi aptitudini şi cerinţe educative speciale. În afară de asta, diferenţele ce se remarcă de obicei la majoritatea elevilor cu C.E.S. sunt atât de mari încât profesorii nu pot stabilii criterii ferme pentru fiecare categorie de dificultăţi „clasice”. Alte caracteristici ale elevilor cu C.E.S.: - le lipseşte deseori maturitatea şi au un comportament narcisist şi egocentric. Din această cauză, indiferent de vârsta lor, adulţii îi tratează ca pe nişte copii; - deseori, ei sunt speriaţi de şcoală, dar colegii îi pot ajuta să depăşească această fricã; - este posibil să înţeleagă informaţiile, dar sunt incapabili să răspundă la întrebări. Ei au capacitatea de a înţelege, dar le lipseşte posibilitatea de a reda cele ştiute; - uneori sunt copleşiţi de sarcinile pe care trebuie să le execute. Ei pot şti să rezolve o problemă, dar nu o pot rezolva practic. Depistarea elevilor cu dificultăţi de învăţare : Există două orientări principale pentru depistarea dificultăţilor de învăţare. Primul este criteriul excluziunii. Cu ajutorul lui se determină dacă un elev are o anumită dificultate de învăţare sau dacă dificultăţile sunt asociate altor afecţiuni (de exemplu, deficienţă mintală, fizică, vizuală, auditivă sau afectivă, o înţelegere greoaie sau un handicap cultural).

O caracteristică comună a elevilor cu dificultăţi de învăţare este prăpastia ce există între aptitudini şi realizările lor. De exemplu, un elev poate avea aptitudini superioare la nivelul limbajului vorbit, dar să prezinte grave deficienţe în limbajul scris. Această diferenţă este al doilea criteriu tradiţional de depistare a dificultăţilor de învăţare. În general, se ia în considerare această abatere pentru stabilirea profilului elevului, cum sunt diferenţele cele mai importante

dintre elevii ce prezintã dificultãţi de învãţare şi cei care au alte probleme. De exemplu, elevii cu deficienţe mintale au în general aptitudini scãzute în aproape toate domeniile; în schimb, cei cu dificultãţi de învãţare nu au dificultãţi decât în anumite domenii. Dacã un elev corespunde acestor douã criterii generale, profesorului îi revine sarcina de a studia mai profund dificultãţile de învãţare şi de a determina modificãrile programului elevului, pentru ca acesta sã corespundã cerinţelor sale.

Dificultãţile în învãţarea şcolarã sunt cauzate de mai mulţi factori.Factorii primari care influenţeazã procesul învãţãrii sunt factorii personali ce ţin de rata dezvoltării individuale: înălțime, greutate, forţã de strângere, vârstã mentalã, vârsta lecturii, vârsta educaţionalã, vârsta pentru matematicã, nivelul maturitãţii sociale, nivelul maturitãţii emoționale.

În această categorie intră şi factorii şcolari : - volumul sarcinilor şcolare (dimensionarea/subdimensionarea lor accentuatã); - lipsa de obiectivitate în apreciere; - timpul afectat altor preocupãri obligatorii; - sprijinul insuficient acordat pentru îmbunãtãţirea stadiului individual (planificarea şi organizarea învãţãrii); - obiectivitatea calificativelor; - rigiditatea ritmurilor de învãţare, copiii cu ritmuri lente întâmpinând dificultãţi în învãţare; - diferenţele semnificative existente între profesori şi chiar şcoli în ceea ce priveşte nivelul exigenţelor cognitive manifestate faţã de elevi; - abordãrile educative de tip exclusiv frontal, acordã prioritate clasei sau obiectivelor generale ale predării, dar nu acordã importanţã particularitãţilor psihologice ale elevilor, care individualizează actul perceperii şi predării informaţiilor; - mãrimea clasei de elevi: - numãrul mare de elevi frânează obţinerea capacitãţii elevilor la procesul predării; - eterogenitatea clasei de elevi din punctul de vedere al vârstei înfrânează elevii cu aptitudini sau ritmuri intelectuale superioare în dezvoltarea lor intelectualã; - diferenţe privind resursele şcolare şi managementul general al învãţãmântului; Factorii familiali favorizează/defavorizează copilul prin climatul din familie, relaţiile dintre pãrinţi, relaţiile copilului care învaţã cu ceilalţi membrii ai familiei, atitudinea acestora faţã de activitatea lui, dar şi faţã de problemele lui personale, stilul de educaţie şi situaţiile şi evenimentele ce se ivesc în familie. Factorii sociali atrag atenţia asupra rolului contextului social în care se face educaţia, respectiv asupra valorii şi importanţei pe care statul şi diferite alte instituţii o acordã învãţãmântului în ceea ce priveşte integrarea, succesul profesional şi social al elevilor.

Bibliografie:

Colectia personala de reviste ,,Invatamantul primar,,2000-2004

7 JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI PENTRU DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

PROF.ÎNV.PREȘCOLAR PENA LILIANA
GRĂDINIȚA P.P. NR.36, TIMIȘOARA

Inteligența emoțională este un concept care apare și se dezvoltă în lucrarea monumentală, ,,Inteligența emoțională", apărută în 1995, aparținând lui Daniel Goleman.

În prezent conceptul este răspândit în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, fiind abreviat EQ, deși D.Goleman îl numește IE,abreviere a Inteligenței emoționale. Goleman este interest de utilizarea lui la scară mondială având legături cu profesori, doctoranzi, studenți din Bulgaria, Polonia, Indonezia, Africa de sud, Sultanatul Omanului și un directorul executiv din Shaghai. De asemenea , remarcă el, învățații diverselor religii, cum ar fi creștinismul, iudaismul, islamismul, hinduismul sau budismul, l-au informat că acest concept de inteligență emoțională se mulează perspectivelor credinței lor.

De remarcat este viteza cu care a fost introdus în școlile din lumea întreagă, ca opțional sau chiar în programa obligatorie, în Statele Unite, în numeroase districte, educației sociale și emoționale acordându-i-se importanță egală matematicii și limbii materne.

În grădiniță conceptul este cel mai ușor de implementat fie prin jocuri didactice, fie pornind de la o poveste , ca mai apoi copiii să devină mici actori , care să intre în pielea personajelor.Mai jos am exemplificat cateva din activitățile mele, desfășurate pe parcursul unui an școlar , având în vedere cercetarea mea pentru lucrarea de disertație.

1.Ce emoție sunt?- joc didactic de evaluare inițială, utilizat la începutul anului școlar

Descrierea activității

Acest joc de inteligență emotionala pentru copii constă în realizarea de fotografii sau desene cu fiinte umane,adulti, sau tineri sau copii,care pot fi folosite în joc. În fiecare caz, copiii trebuie să identifice emoția pe care o are personajul, ghidați de gestul sau postura lor. Se pot folosi și publicații, imagini știri , etc

Jocul se joacă în echipe de 3,4 jucători, care au legați fiecare la frunte un jeton cu o emoție , pe care ceilalți trebuie s-o mimeze, pentru cel care o poartă. Cine ghicește mai multe emoții câștigă jocul.

Materiale didactice: jetoane cu emoții

Evaluarea activității: fisa de evaluare

2.Ursulețul și emoțiile lui

Descrierea activității

Acest acest joc are în prim plam un simpatic ursuleș, care îi ajută pe copii să identifice emotiile și să construiasca scenarii despre ce l-a făcut să se simtă astfel. Astfel poate fi o ceartă cu sireata vulpe , care l-a făcut să-și piardă coada sau o discuție cu Bucle-Aurii care a dat buzna în casa sa deranjand-o. Copiii pot apela la poveștile învățate în care personajul principat este un urs. Fiind vorba de emotii negative, copii sunt încurajați să găsească și solutia pentru rezolvarea problemei.

Materiale didactice: planșe cu povești despre urși, carton , creioane colorate.

Evaluarea activtății se poate realize prin întrebări și realizarea unui urs din carton, care isi va schimba expresia faciala, printr-o simpla rotire, care se poate face și împreună cu copiii.

3.Baloanele cu sentimente colorate

Descrierea activității - este vorba aici de joacă propriu-zisă cu emotiile. Astfel copilul află despre natura stărilor sale emotionale, prin aceste activitati educative si foarte utile in consolidarea inteligentei emotionale. Se poate utiliza un instrument de măsurat emoțiile(roata a emoțiilor) care îl ajută pe copilul să fie atent la emotiile lui, să le identifice și mai ales sa le transmită eficient celor din jur. De asemenea, se poate dovedi util și în alte activități si îl poate ajuta la rezolvarea unor situatii tensionate între el și colegi. Astfel un copil învârte roata și după ce aceasta s-a oprit la o emoție , acesta trebuie să aleagă balonul , care reprezintă emoția respectivă.

Materiale didactice: baloane, orez, carioca, roata emoțiilor din carton

Evaluarea activității: se face prin fișă de lucru

4.„Emoțiile Sarei – frica și curajul”- Cecile Alix, Claire Frossard, joc didactic de evaluare sumativă, utilizat la sfârșitul semestrului I

Descrierea activității

Se citește textul și se identifică emoțiile prezentate în poveste, apoi se explică regulile jocului de sortare a emoțiilor. Astfel copii din fiecare echipă trebuie să extragă un cartonaș cu o emoție de frică sau curaj, apoi o așează pe panou . Identificarea unui număr mare de emoții, aduce echipei mai multe puncte, fapt ce o face căștigătoarea jocului.

Materiale didactice: jetoane cu emoții

Evaluarea activității: fișa de evaluare

5.Semaforul emoțiilor

Descrierea activității

Se va realiza un semfor al emoțiilor din carton. Astfel pe o bucată de carton neagru se vor lipi trei cercuri, unul roșu, unul galben și unul verde. Acest semafor va ajuta copilul să înțeleagă emoția , pe care o are în orice moment. Odată cu crearea acestuia, va fi realizat și un ghid care explică semnificația fiecărei culori. Roșul indică oprirea, atunci când nu puteți controla emoții precum furia sau furia.

Culoarea galbenă comportă asemeni semaforului real, îl face pe copil atent și îl oprește, astfel el se gândește la emoția pe care o simte și încearcă să rezolve problema pe care o are la culoarea roșie.

Respectând ordinea culorilor prin oprire (culoarea roșie) și meditare asupra problemei (culoarea galbenă) se ajunge la culoarea verde. Această culoare a fost atribuită căutării unei soluții la problema pe care o prezintă copilul.

Materiale didactice: Carton colorat, creioane colorate, lipici, foarfece

Evaluarea activității: se face turul galeriei.

6.Umbrela emoțiilor - joc didactic de evaluare finală, utilizat la sfârșitul anului școlar

Descrierea activității

Aceasta este o activitate practică prin care copiii lipesc și colorează o umbrelă a emoțiilor, care reprezintă de fapt, întreg sufletul lor. Pentru aceasta este necesară o foaie albă, fâșii diferit colorate , un baston de hârtie maro, care imaginează mânerul umbrelei, lipici creioane și smiley-face.

Materiale didactice: hârtie, fâșii colorate, lipici, creioane, smiley-face.

Evaluarea activității: turul galeriei.

7.Cotoi cu pălărioi - Dr. Seuss

Descrierea activității

Se citește textul și se identifică momentele cheie din acestsa. Cotoiul cu pălărioi reprezintă personajul important al poveștii , care are rolul de intermediar între noțiunile științifice și micul cititor. Astfel el explică într-un limbaj poetic, diverse noțiuni legate de creier, ochi, mișcare, corp, etc. rolul său este de a amuza și a relax ape cel care citește, astfel încât să asimileze cât mai multă informație.

Dr.Seuss prezintă în cărțile sale penru copii o serie de personaje comice, iarjocurile de limbaj reprezintă cea mai bună formă de exprimare a unor idei. Se știe că prin rime copiii asimilează foarte ușor cuvinte noi, expresii deosebite , dar și multe noțiuni noi.

,,Cotoiul" este a doilea cel mai cunoscut personaj după Grinch, cel care a furat Crăciunul, iar rolul său de profesor , formator este evident în cărțile sale.

Materiale didactice: carte cu povestea, fișe de lucru**.**

Evaluarea activtății: fișe de lucru**.**

- Alix C.,*(2020),, Emoțiile Sarei –frica și curajul,tristețea și bucuria, furia și liniștea",* Ed.Bookzone, București.
- Dr.Seuss,(2020*), Cotoi cu pălărioi,* Ed.Grupul Editoriat ART
- Goleman D.,(2017) ,,*Inteligența emoțională"*, Editura Curtea veche Publishing, București;

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

PIP Perianu Elena Ramona

Şcoala Gimnazială „ Gh. Banea” Măcin

Motto: „Tot ceea ce n-avem de la naştere şi de care avem nevoie când suntem mari, ne este dat prin educaţie. Această educaţie ne vine de la natură, de la oameni sau de la lucruri”. – Jean Jacques Rousseau

Cu toții cunoaștem valoarea educației în viața noastră. Cuvântul educație provine din cuvântul latin educare care înseamnă „a ne aduce”. Da, educația ne crește în societate. Educația este foarte necesară pentru a crește în societate.

Pur și simplu educația înseamnă procesul de dobândire a cunoștințelor. Nu putem nega importanța educației în viața noastră. Viața fără educație este ca o barcă fără cârmă. Astfel, cu toții ar trebui să înțelegem valoarea educației și să încercăm să ne educăm pe noi înșine.

Educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului. Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare. Educația nu se poate opri la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice. În plus, trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Trebuie să implice empatie, solidaritate, generozitate, bunătate, iubire, libertate, fericire etc..

Educația ne deschide multe căi pentru a reuși în viața noastră. Nu numai că ne îmbunătățește personalitatea, dar ne îmbunătățește și mental, spiritual și intelectual. Fiecare persoană vrea să aibă succes în viața sa. Dar succesul poate fi obținut doar prin obținerea unei educații adecvate.

Noile generații sunt viitorul, iar modul în care sistemul educațional, nu doar familia, îi pregătește pentru ziua de mâine arată și calea spre care o să evoluăm ca societate. Tocmai din acest motiv, copii trebuie să învețe la școală lucruri cât mai noi, care să-i ajute să-și croiască singuri un drum în viață.

Pe lângă rolul profesorilor și a companiilor în educație, mentoratul reprezintă o altă soluție pentru educație. Găsirea unui mentor în viață nu este un proces tocmai ușor. În momentul în care totuși el își face apariția pe parcursul vieții poate fi un catalizator puternic pentru progresul oricărei persoane. De la fiecare persoană ai ceva de învățat. Suntem media interacțiunilor cu toți oamenii pe care îi întâlnim pe parcursul vieții. Performanța nu este simplă, în orice domeniu. Trebuie să ne apreciem pe fiecare dintre noi pentru că performanță face fiecare. Ceea ce trebuie să facem noi este să corectăm prin disciplină și perseverență acolo unde am greșit. O persoană educată poate identifica cu ușurință binele de rău, deoarece îi oferă cunoștințe despre responsabilitățile etice și morale.

Trebuie să fim conștienți de faptul că pe această navă numită planeta Pământ suntem cu toții la bord**.** A face lumea mai educată,, mai înțeleaptă și mai dreaptă este sarcina fiecăruia dintre noi. Prin urmare, importanța unei educații egalitare și amabile, care ne invită să gândim, să înțelegem, să facem judecăți critice și să fim mai empatici și mai înțelepți. „Scopul educaţiei ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acţioneze şi să gândească independent şi care, în acelaşi timp, să vadă în slujirea comunităţii realizarea supremă a vieţii lor". – Albert Einstein

Educaţia este un ansamblu de măsuri aplicate în mod systematic și conștient învederea formării și dezvoltării facultăților intelectuale/ morale ale oamenilor în special ale copiilor și tineretului. Educaţia este o cultură a caracterului și o obișnuinţă contra naturii dar și singura care îi distinge pe oameni. Este o artă care face să treacă conștientul în subconștien, este un fapt al școlii și al unei virtuţi pe care o porţi cu tine. Un rol deosebit de important pentru reușita în viaţă îl are educaţia. Prin educaţie ca fenomen social înţelegem transmiterea experienţei de viaţă de la o generaţiela alta, cunoașterea bunelor maniere și comportarea în societate conform cu aceste deprinderi. Ca orice fenomen social, educaţia are în mod implicit și un caracter istoric. Ea a apărut odată cu societatea, evoluează și se schimbă în funcţie de transformările ce se produc în cadrul societăţii.

În multe părți ale lumii, educația și formarea nu există, nu cel puțin în modul în care o cunoaștem. Milioane de băieți și fete nu au posibilitatea de a primi o pregătire academică, pentru a-i ajuta și, prin urmare, atinge libertatea.

În concluzie, putem spune că succesul nostru în viață depinde de cât de multă educație dobândim în viață. Deci este foarte necesar ca o persoană să obțină o educație adecvată pentru a prospera în viață.

Bibliografie:

1. Dorina Sălăvăstru- ,,Psihologia educatiei" - Ed. Polirom (2004)
2. Sir Ken Robinson-,,O lume ieșită din minți Revoluția creativă a educației"- Ed. Publica(2011)
3. Alois Ghergut- ,,Management general si strategic in educatie. Ghid practice"- Ed. Polirom (2007)
4. Tony Bush- ,, Leadership si management educational. Teorii si practici actuale (editia a II-a revazuta si adaugita)- Ed. Polirom (2021)
5. Bertrand Russell - ,, Despre Educatie"- Ed.Humanitas (2011)

Comunicarea managerială

Prof. Steluța PERIANU
Școala Gimnazială Vădeni, jud. Brăila

Ameliorarea și perfecționarea procesului de comunicare din cadrul unei școli trebuie să urmărească următoarele aspecte:

● promovarea comunicării nestânjenite între director și subordonați;

● înlăturarea barierelor existente în comunicare și evitarea lansării unor mesaje confuze și nerealiste;

● persoanele lipsite de credibilitate nu vor avea responsabilități în procesul de comunicare (cel puțin în procesul de comunicare formală);

● comunicarea informațiilor să se facă pe cât posibil în mai multe forme;

● când în școală există conflicte interpersonale, trebuie manifestată mai multă prudență în transmiterea informațiilor;

● evitarea utilizării unei semantici necunoscute membrilor organizației;

● evitarea surplusului de informații.

Căile principale prin care se poate ajunge la perfecționarea procesului de comunicare sunt:

● Ascultarea activă sau ascultarea empatică - presupune abilitatea ascultătorului de a înțelege ceea ce i se spune, punându-se în postura interlocutorului său;

● Feedbackul constructiv - acțiunea de a le oferi interlocutorilor semnale referitoare la ceea ce simțim și gândim în legătură cu un anumit mesaj sau o anumită situație. Pentru a facilita transmiterea unui feedback constructiv, acesta trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie direct și să se bazeze pe încrederea reciprocă dintre emițător și receptor;
- să fie justificat și să se refere strict la situațiile față la care receptorul poate reacționa;
- să aibă un caracter specific, și nu unul general;
- să fie transmis secvențial, fără a încărca excesiv receptorul cu informații.

● Dezvoltarea canalelor de comunicare ascendente - presupune comunicarea directă cu subordonații, prin petrecerea regulată a unor perioade de timp în mijlocul lor, pentru a discuta subiecte variate legate de problemele lor de muncă. Alte modalități de îmbunătățire a comunicării ascendente sunt: stabilirea unor ore de consultații, înființarea unui consiliu

3344

consultativ al angajaților, crearea unui program de întâlniri cu grupuri de angajați, existența unei condici de sugestii, angajarea unor consultanți pe probleme de comunicare etc.

● Înțelegerea diferențelor culturale - una dintre sursele majore care generează dificultăți în comunicare este etnocentrismul, adică tendința unei persoane de a-și considera propria cultură superioară oricărei alteia.

Etnocentrismul poate afecta negativ comunicarea astfel:

- poate determina o persoană să nu asculte cu atenție ceea ce spun cei din jur;

- determină utilizarea unor stereotipuri în raport cu persoane din alte culturi;

- poate determina o persoană să se adreseze celor din jur într-un mod care să trezească reticența.

● Organizarea spațiului necesar comunicării - eficiența comunicării este influențată de ambianță și de confortul resimțit de interlocutori în spațiul/locul unde are loc discuția sau schimbul de mesaje (astfel, se au în vedere aranjarea mobilierului, dispoziția spațială a interlocutorilor, condițiile tehnice, condițiile de microclimat etc.);

● Utilizarea tehnologiei performante din domeniul comunicațiilor - teleconferința, poșta electronică, grupurile de dialog prin rețea, telefonia mobilă, rețelele electronice de stocare și transmitere a datelor.

Astfel, se poate ajunge la o comunicare de calitate care să asigure o educație de calitate și să respecte cei 3C specifici școlii : Comunicare, Calitate, Creativitate.

Concluzii

❖ Comunicarea organizaţională înglobează totalitatea instrumentelor şi măsurilor de comunicare dintr-o organizaţie. Ele sunt utilizate pentru a crea o imagine pozitivă instituţiei, dar şi pentru a realiza obiectivele acesteia.

❖ Comunicarea organizaţională are două ramuri: comunicarea din interiorul organizaţiei sau ***comunicarea internă*** şi comunicarea acesteia cu mediul înconjurător sau ***comunicare externă.***

❖ Scopul comunicării interne este acela de a spori motivaţia membrilor organizaţiei prin facilitarea înţelegerii sarcinilor pe care le are organizaţia şi implicit personalul acesteia.

❖ O activitate de comunicare internă bine planificată conduce la îmbunătăţirea moralului membrilor organizaţiei, la stimularea sentimentului de apartenenţă la organizaţie, la creşterea productivităţii.

3345

STRATEGII EDUCAȚIONALE DE SUCCES PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCATIVE

PESCARU ELENA- CLAUDIA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”I. GERVESCU”SĂVINEŞTI, JUD. NEAMȚ

Omul este o fiinţă dependentă în activitatea pe care o desfăşoară de ceilalţi. Are nevoia permanentă de a comunica şi coopera.

Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilalţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

Predispoziţia biologică nu este o sentinţă, iar mediul social este o şansă. Sentinţa produsă de societate este mai periculoasă pentru un copil în dezvoltare decât predispoziţia biologică. Pornind de aici, trebuie să înţelegem faptul că trăim într-o lume a diversităţii umane, că şcoala nu se poate eschiva de la rolul de promotor al progresului uman şi că doar ea poate facilita schimbarea, întrevăzută ca posibilă, a mentalităţii şi atitudinii faţă

de cerinţele educative ale tuturor copiilor. Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

Cerințele educative speciale *constituie un concept apărut recent care defineşte cerinţele specifice faţă de educaţie ale copilului derivate sau nu dintr-o deficienţă. Cerinţele educative speciale reies din particularităţile individuale de dezvoltare, învăţare, relaţionare cu mediul, din experienţele anterioare ale copilului, din problemele sociale*. Copiii care întâmpină greutăţi la învăţătură, cei cu tulburări de conduită şcolară sau care au dificultăţi de adaptare au cerinţe educative speciale.

Identificarea cerintelor educative speciale se face urmărind diferite aspecte ale problematicii handicapului.

Sub aspect medical, deficienţa este un termen care semnifică absenţa, pierderea sau alterarea unei structuri, ori a unei funcţii (anatomice, fiziologice sau psihologice). Deficienţa poate fi rezultatul unei maladii, a unui accident, dar şi a unor condiţii negative din mediul de dezvoltare a copilului, cu deosebire carenţe afective. Deficienţa afectează capacitatea de muncă, dereglând procesul de adaptare şi integrare în mediul şcolar, la locul de muncă sau în comunitatea din care face parte persoana în cauzâ.

Sub aspect funcţional, incapacitatea (disfunctie/dizabilitate) reprezintă o diminuare totală sau parţială a posibilitatilor fizice,

mintale, senzoriale, consecinţă a unei deficienţe, care împiedică efectuarea normală a unor activităţi. Este perturbarea capacităţii de îndeplinire normală a unei activităţi sau a unui comportament.

Sub aspect social, handicapul este un dezavantaj social, rezultat dintr-o deficienţă sau incapacitate, care limitează sau împiedică îndeplinirea unui rol într-un context social. Starea de handicap se poate manifesta şi în absenţa unei deficienţe reale, atunci când este provocată de unele capacităţi sau dereglări, mai mult sau mai puţin temporare, mai ales in prezenţa unor condiţii defavorabile de mediu social (familii dezorganizate şi lipsite de potenţial educogen, instituţii de educaţie si ocrotire cu caracter închis care izolează copiii, situaţie materială precară care obstrucţionează motivaţia pentru şcoala a copiilor).

Copiii cu dizabilitaţi intelectuale, senzoriale (auditive şi vizuale) sau motorii au fost până de curând şcolarizaţi doar prin unităţi speciale de învăţământ. Prezenţa lor din ce în ce mai mare în şcolile obişnuite deschise tuturor copiilor este o tendinţă tot mai observabilă, mai evidentă a diversificării populaţiei şcolare în toată lumea. Dreptul şi accesul efectiv la educaţie şi pentru aceşti copii se realizează însă în modalităţi diferite, adesea foarte complexe, în care esenţiale sunt ideile de nondiscriminare şi de egalizare a şanselor, de acceptare în şcoală a tuturor copiilor, de abordare şi de valorizare educaţională adecvată pentru fiecare, de aceeaşi calitate a educaţiei la toţi elevii.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţi mintale, paralizia cerebrală);
- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenţie-ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);
- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);
- copiii cu handicap asociat;
- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);
- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întârzieri în dezvoltarea limbajului).

Fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge și de a se putea menține la un nivel acceptabil de învățare.

„Educaţia copiilor cu cerinţe educaţionale speciale este o sarcină care trebuie împărţită între părinţii acestora şi profesionişti. O

atitudine pozitivă din partea părinţilor favorizează integrarea şcolară şi socială. Părinţii au nevoie de sprijin pentru a-şi putea asuma rolul de părinţi ai unor copii cu cerinţe speciale.”.„…şcolile si implicit gradinitele “trebuie să includă în procesul de învăţământ toţi copiii, indiferent de condiţiile fizice, intelectuale, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură ale acestora”

Copiii cu cerințe educative speciale nu doar că pot fi integrați, ci pot fi integrați cu succes în grădiniță și ulterior în școală, ajutându-i să devină adulți independenți și fericiți.

În calitate de educator, am fost pusă în situația de a avea la clasă preșcolari cu cerințe educative speciale și, în astfel de situații, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învațare pentru a descoperi abilitățile fiecărui elev.

Am ținut cont de faptul că preșcolarii integrați au nevoie de sprijinul nostru, al cadrelor didactice și de sprijinul colegilor de clasă.

Ei nu trebuie excluși în niciun fel, nu trebuie “uitați” în clasă, pornind de la ideea că nu sunt la nivelul celorlați copii pe anumite arii curriculare.

Sensibilizarea, luarea deciziei, tranziția, trainingul și evaluarea, sunt etape vitale în integrarea copiilor cu CES.

Din punctul meu de vedre mai exista doua etape/comportamente/sentimente cheie, și anume, **încrederea și**

dragostea. Fără să acordăm încredere și iubire copiilor cu CES, nu vom reuși să îi ajutăm.

Abordarea pozitivă a comportamentului copiilor și exprimarea încrederii în posibilitățile fiecărui copil de a reuși sunt de asemenea factori decisivi în reușita integrării copiilor cu CES.

În activitatea educativă a copiilor cu cerințe educative speciale se poate folosi cu maximă eficiență **învățarea prin cooperare** .

Într-o şcoală a diversităţii, educaţia trebuie să pună accentul nu numai pe împărtăşirea unor noi modele de socializare şi de percepţie a propriei persoane, ci şi să faciliteze acceptarea unor diverse moduri de viaţă, situaţii, puncte de vedere, etc.

Dacă persoanele cu dizabilităţi se străduiesc să ţină pasul cu societatea, oare cea din urmă la rândul ei, nu ar trebui să le ofere şansa de a evolua cât mai aproape de normal sub aspect fizic, psihic, personal, profesional şi social?

Bibliografie:

1. Dumitru G.; Bucurei C,; Cărăbuţ C. (2006) – „Intergrarea elevilor cu cerinţe educative speciale", Timişoara, Editura Mirton;

2. VERZA, E. , PĂUN, E. „Educaţia integrată a copiilor cu handicap", Unicef, 1998;

3. POPESCU, E. , PLEŞA, O.(coord) „Handicap, retardare, integrare", Bucureşti, Pro Humanita, 1998;

4. VRĂŞMAŞ, T. „ Învăţământ şi/sau inclusiv”, Ed. Aramis, 2001;

5. Weihs T J “Copilul cu nevoi speciale”, Ed Triade, Cluj Napoca, 1998;

6. Gherguţ, Alois. Sinteze de psihopedagogie special-Ghid pentru concursuri și examene de obţinere a gradelor didactice, Editura Polirom, Iaşi, 2013;

7. Seach Diana. Jocul interactive pentru copii cu autism, Editura Fides, Iasi, 2011.

DESCRIEREA UNEI ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE CA RED

MARIANA PEŞTEAN
ŞCOALA PROFESIONALĂ SÂG

Data:

Profesor:

Clasa: a V-a

Aria curriculară: Limbă şi comunicare

Disciplina : Limba şi literatura română

Subiectul: Textul multimodal. Banda desenată

Tipul lecţiei: Consolidarea cunoștinţelor

Competențe generale: **2.** Receptarea textului scris de diverse tipuri

3. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Competenţe specifice:

2.1. Identificarea informaţiilor importante din texte literare şi nonliterare, continue, discontinue şi multimodale;

2.2. Formularea unui răspuns personal şi/sau a unui răspuns creativ pe marginea unor texte de diferite tipuri, pe teme familiare.

3.2. Redactarea, individual şi/sau în echipă, a unui text simplu, pe o temă familiară, cu integrarea unor imagini, desene, scheme.

Obiective operaționale:

La sfârşitul lecţiei, elevii vor fi capabili:

O1 - să identifice trăsăturile/caracteristicile textului multimodal-banda desenată

O2 - să ordoneze cronologic ideile/evenimentele dintr-un text dat ;

O3 - să recunoască stările personajelor, aşa cum sunt ele reprezentate în banda desenată.

O4 - să alcătuiască firul epic al textului corespunzător benzii desenate.

STRATEGII DIDACTICE:

1. **Metode şi procedee:**

Se vor folosi, alternativ sau combinat, metodele:R.A.I, jocul de rol, conversaţia euristică, învăţarea prin descoperire, învăţarea prin cooperare, exerciţiul, explicaţia, problematizarea, brainstorming-ul, eseul de 5'.

2. **Forme de organizare a activităţii:**

- activitate frontală, activitate individuală, activitate în perechi.

3. Mijloace de învăţământ:

-caiete, fişe de lucru,imagini xeroxate dintr-o bandă desenată, laptop, videoproiector

RESURSE

A. BIBLIOGRAFICE

a. Florentina Sânmihăian, Sofia Dobra, Monica Halaszi, Anca Davidoiu – Roman,*Limba şi literatura română: clasa a V-a*, Editura Art, Bucureşti, 2017;

b. Gramnea Mimi – Dumitrache, Margareta Onofrei, *Limba şi literatura română:clasa a V-a*, Editura Booklet, Bucureşti, 2017;

c. Guguş Carmen, *Ora de limba română. Ghid metodologic al profesorului de limba română*, Editura Europolis, Constanţa 2006;

d. Ilie Emanuela, *Didactica literaturii române*, Editura Polirom, Iaşi, 2008;

„Tom Sawyer": https://youtu.be/BW2dW02KGFw

Resurse umane:

Din punct de vedere al capacităţii de învăţare, clasa este relativ omogenă. Unii elevi dispun de capacităţi de învăţare sporite, iar restul posedă resurse suficiente, astfel încât să colaboreze cu profesorul pentru buna desfăşurare a activităţii didactice.

Resurse temporale: 50 minute

A. <u>EVOCARE</u>

Moment organizatoric

Elevii îşi vor pregăti materialele necesare orei de limba şi literatura română, timp în care profesorul va nota absenţii. Voi asigura liniştea şi disciplina clasei pentru o bună desfăşurare a activităţii didactice.

Verificarea cunoştinţelor anterioare

Voi verifica studiul individual în mod frontal. Elevii vor prezenta tema primită ora trecută, fiind solicitaţi, prin sondaj, să citească şi să motiveze răspunsurile date (corectare, observaţii, concluzii, evaluare). Verificarea calitativă se realizează selectiv; elevii vor fi solicitaţi, prin sondaj.

Actualizarea unor cunoştinţe şi impresii despre lectură

Voi cere elevilor să completeze spaţiile punctate cu informaţiile legate de elementele componente ale benzii desenate.

Fişa 1

Completează spaţiile punctate cu aspectele specifice referitoare la textul multimodal.

Elevii vor nota:

- în chenarul albastru tipul acestui text multimodal: *banda desenată*;
- termenul *viniete* - în spaţiul indicat de cele trei săgeţi;
- în chenarul roz *recitative* - intervenţiile naratorului;
- în diagramele verzi termenul *bule*.

Captarea atenţiei

Voi prezenta elevilor o secvenţă dintr-un episod din desenele animate „Tom Sawyer”: https://youtu.be/BW2dW02KGFw

Apoi le voi cere câtorva elevi să îşi exprime prin mimică şi gesturi impresia creată de fragmentul vizionat. Selectarea elevilor se va realiza prin metoda R.A.I. Ceilalţi elevi vor identifica mesajul exprimat prin mimică şi gesturi.

Anunţarea subiectului şi enunţarea obiectivelor

- identificarea trăsăturilor textului narativ multimodal – banda desenată.

REALIZAREA SENSULUI

Captarea atenției

Prezentarea benzii desenate în care vinietele vor fi înfăţişate aleatoriu. Le voi cere ca alături de colegul de bancă să le identifice ordinea cronologică, notând în chenarul din fiecare vinietă numărul corespuzător acesteia. Voi urmări identificarea convenţiilor grafice prin exerciţiile de pe următoarea fişă de lucru.

Citeşte banda desenată dată şi răspunde la cerinţele de mai jos:

1. Câte viniete are această bandă desenată?
2. Notează câte un termen care să indice timpul şi spaţiul în care se desfăşoară întâmplările.
3. Identifică trei cuvinte-cheie ale acetui text narativ.
4. Menţionează cui aparţin replicile:
   a. *Mătuşă am terminat, îmi dai voie să merg acum să mă joc?*
   b. *Tom, nu mă minţi! Ştii că nu suport minciunile...*
   c. *Noi îţi mulţumim, Tom, că ne laşi să vopsim!*
5. Notează trei trăsături fizice şi trei trăsături morale ale lui Tom, aşa cum reies din banda desenată.
6. Precizează starea mătuşii, ghidându-te după mimica, gesturile, postura acesteia, aşa cum sunt ele reprezentate în banda desenată.
7. Explică rolul semnelor de punctuaţie în transmiterea mesajului textului.

Lucrând în perechi vor identifica ideea corespunzătoare fiecărei viniete.După expunerea frontală a ideilor, voi cere elevilor să alcătuiască firul epic al textului corespunzător benzii desenate.Apoi, voi întreba elevii ce impresie le-a produs textul citit. Le voi cere să noteze pe tablă impresiile lor.

REFLECȚIE

Profesorul le solicită elevilor să completeze spaţiile lacunare din textul de mai jos:

Textul multimodal este un text .... care combină..... moduri de comunicare pentru transmiterea.....precum ....

Un text multimodal poate fi realizat pe ..... sau ..... . În banda desenată se .....cu ajutorul .....şi .....

Profesorul face observatii asupra modului cum s-a lucrat. Elevii vor fi informați continuu despre felul cum își îndeplinesc sarcinile de învațare și notați.

Asigurarea feedback-ului

Aplicând metoda *eseul de 5'*, elevii vor nota un lucru nou învăţat azi, o întrebare şi opinia cu privire la oră.

Tema pentru acasă

Scrie un text narativ de 7-12 rânduri care să conţină o posibilă continuare a a benzii desenate. Realizează o banda desenată în care să ilustrezi istorisirea creată de tine.

Fişă de lucru 1

Împreună cu colegul de bancă, identifică ordinea cronologică a întâmplărilor prezentate în această bandă desenată. Notează în chenarul din fiecare vinietă numărul corespuzător acesteia.

Fişă de lucru 2

Citeşte banda desenată dată şi răspunde la cerinţele de mai jos:

1. Câte viniete are această bandă desenată?
2. Notează câte un termen care să indice timpul şi spaţiul în care se desfăşoară întâmplările.
3. Identifică trei cuvinte-cheie ale acetui text narativ.
4. Menţionează cui aparţin replicile:
   a. *Mătuşă am terminat, îmi dai voie să merg acum să mă joc?*
   b. *Tom, nu mă minţi! Ştii că nu suport minciunile...*
   c. *Noi îţi mulţumim, Tom, că ne laşi să vopsim!*

5. Notează trei trăsături fizice şi trei trăsături morale ale lui Tom aşa cum reies din banda desenată.
6. Precizează starea mătuşii, ghidându-te după mimica, gesturile, postura acesteia, aşa cum sunt ele reprezentate în banda desenată.
7. Explică rolul semnelor de punctuaţie în transmiterea mesajului textului.

ESEUL DE 5 MINUTE

1.Scrie un lucru nou învăţat astăzi.

_____

_____

2.Formulează o întrebare pe care o ai în legătură cu lecţia de astăzi.

_____

_____

3.Exprimăţi părerea în legătură cu lecţia de astăzi.

_____

_____

INTEGRAREA ACTIVITĂȚILOR DE PREVENȚIE A TULBURĂRILOR DE LIMBAJ ÎN PREDAREA NOȚIUNILOR TEMPORALE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Nicoleta Eva Peștean

Cjrae Cluj – Liceul Tehnologic "Vlădeasa" Huedin

Logopedia este o disciplină psihopedagogică care se ocupă cu educarea, în special reeducarea- terapie corectivă a limbajului. (Bâlbâe, V., 2004)

Intervenția logopedică se face la vârsta preșcolară, un rol important având prevenția apariției tulburărilor de limbaj. In ceea ce privește prevenția, o bună colaborare între profesorul logoped și educator duce la rezultate remarcabile.

În rândurile de mai jos ne vom opri asupra unor activități și jocuri specific logopedice adaptate temei "Moș Timp" din curricula specifică gradiniței.

În formarea unei comunicări corecte, clare și expresive, un rol esențial îl are dezvoltarea unei motricități fono-articulatorii adecvate, o respirație non-verbală și verbală adecvată, auzul fonematic și simțul rimului bine dezvoltat.. Astfel, vom exemplifica mai multe tipuri de exerciții care pot fi adoptate de catre educatoare și integrate în realizarea temei "Moș Timp".

Gimnastica aparatului fonoarticulator:

La vârsta preșcolară, copiii prezintă, frecvent, o insuficientă diferențiere a mișcărilor articulatorii, fapt ce determină a pronunțare dificilă. Apare, astfel, o necesitate a gimnasticii organelor de articulare. În cadrul exercițiilor de înviorare de dimineață , se pot face și exerciții pentru mobilitatea facială, linguală, labială.

În cadrul acestei teme se pot face următoarele tipuri de mișcări: -deoarece este vorba de noțiuni temporale, copiii învață momentele zilei. Se fac exerciții pe momentele zilei:

– dimineața, "limbuța se trezește"-se fac mișcări din ce în ce mai rapide, stânga-dreapta, cu limbuța ascuțită. Peste zi, limbuța "aleargă"-mișcări ale limbii pe dinții de sus și jos, lent, apoi din ce în ce mai rapid;/seara- limba lopată, lată – limbuța doarme, se așează limba între buze, lată, moale; / imitarea mișcărilor de pendul a ceasului; -dacă se vorbește despre ceas- ora 7 (căscatul-trezirea de dimineță); ora 10 (mestecatul- momentul mesei), ora 12 (mirarea-„Deja mergem acasa?"). Fiind vorba de timp, se pune o clepsidră în fața copiilor,urmărindu-se să se execute un număr de mișcări într-un timp dat.

Exerciții de respirație

Vorbim de respirație non-verbală și verbală. Exercițiile de respirație non-verbală constituie o etapă pregătitoare pentru respirația verbală. Efectuarea lor corectă duce la tonifierea întregului organism. Exercițiile de cânt și recitare reprezintă un mijloc excelent de dezvoltare a respirației verbale (Verza, E., 2009)

Referindu-ne la tema curriculară- ”Moș Timp” aduce succesiunea anotimpurilor. Vorbindu-se despre anotimpuri se pot face exerciții de respirație non-verbale în funcție de anotimp. Primăvara vine cu o adiere ușoară de vânt. Se confecționează, împreună cu, copiii ”petale de flori” ale pomilor care vor fi purtate pe ”aripi de vânt”. Copiii vor sufla ușor, apoi, din ce in ce mai tare, împrăștiind ”petalele”.

Vara, vântul este cald. Copiii vor sufla aer cald, aburirea oglinzii; / toamna , vântul devine mai rece. Copiii suflă aer rece. Se suflă în frunze, pene, mingi de ping-pong. / Iarna vântul este puternic și rece. Copiii suflă aer rece, cu putere. Se imită vâjâitul vântului (jjjj).

Se face legătura între anotimpuri, ceas și trecerea timpului. Alte tipuri de exerciții –inspirația în trei timpi-expirația în cinci timpi, masurându-se trecerea timpului cu o clepsidră.

Exerciții de ritm

Educarea și dezvoltarea ritmului este deosebit de important începând de la vârsta preșcolară. Astfel, în cazul de față se pot face recitări de poezioare și imitarea actiunilor ținând ritmul:

”Ceasul bate tica-tac/ Eu acum aș vrea să tac./ Ceasul bate tic-tac-toc/ eu acum vreau să ma joc.”/ ”Unu-doi, unu-doi,/Țineți ritmul acum cu noi.”

-Cu o clepsidră de zece secunde în mână, copiii bat pas soldățesc”1...2..3..4..5..6..7..8..9..10/ Timpul repede mai trece...”

-Exerciții de ritm în funcție de anotimpuri: iarna –imităm jocul cu bulgări de zăpadă (pac-pac-poc)/ primăvara, vine cu ploi marunte- pic..pic.../pic-pic-pic/ vara-vine cu ploi zgomotoase(pic-pic....bum...bum)/ toamna- castanele cad din copac (poc..poc...poc-poc)(Cărticica Curcubeu, 2020).

Auzul fonematic

Conștiința fonologică înglobează noțiunea de ”auz fonematic” și presupune capacitatea de identificare, diferențiere și discrimimare a sunetelor în vorbire. De asemenea, reprezintă și abilitatea de a întelege că propozițiile sunt formate din cuvinte, cuvintele din silabe, silabele din sunete, cuvintele se despart în silabe, cuvintele pot rima. (Dumitrana, M., Logopedie).

”Moș Timp” aduce primăvara cu adierea specifică. Se pun întrebări , de genul, copiilor: Cum face vântul primăvara? Cum bate vântul vara, toamna, iarna? Copiii emit onomatopee ”vâjjj-vâjjj” pe diverse tonalități, în funcție de anotimp.

Se explică copiilor că, primăvara aduce cu ea prelungirea zilei și scurtarea nopții deși, ceasul ”bate” la fel. (Cum face ceasul?/ Copiii emit onomatopee tic-tac, tica-taca) (Panțiru, D., 2020).

Explicând trecerea timpului se arată cum bebele (onomatopee – uaaa-uuaa), devine copil (onomatopee- ha,ha,ha), apoi adult , bătrân (ufff-ufff-ufff). Astfel, se fac exerciții de auz fonematic pe tema dată.

Vorbind despre momentele zilei, educatoarea poate face exerciții de auz fonematic – dimineața (cocoșul cântă-cu-cu-ri-gu/ se trezesc păsărelele – cip-cirip/ greierașii cântă – cri-cri) – amiaza – liniștea cuprinde natura și copiii dorm (se imită sforăitul) – apusul – broscuțele cântă (oac-oac) –noaptea – se aude foșnetul pădurii (fâââșșș-fâșșș).

În concluzie, pentru prevenirea tulburărilor de limbaj, un rol important îl are, nu doar logopedul, ci și educatorul, care poate integra diverse tipuri de exerciții logopedice în activitățile specifice din gradiniță. Tema de față și-a propus tocmai exemplificarea unor astfel de exerciții și modul de integrare a lor.

Bibliografie:

1.Anca, M., Logopedie, Presa Universitară Clujeană,Cluj-Napoca, 2007

2.Bâlbâe, V., Păunescu, C., Tomescu, M., Dicționar- Elemente de logopedie și psihologie medicală, Editura Pim, Iași, 2004

3. Panțiru,D., Matei, I., Grigorovici, A., Cărticica Curcubeu- Material suport pentru activitățile de prevenire a tulburărilor de limbaj la preșcolarii din grupele mijlocii, Cluj-Napoca, 2020

4.Verza, E., Tratat de logopedie, vol.I, Editura Fundației Humanitas, București, 1994

5. Verza, E., Tratat de logopedie, vol. II, Editura Semne, București, 2009.

MANAGEMENTUL EDUCAȚIONAL DIN PERSPECTIVĂ POSTMODERNISTĂ

Prof. Petcu Mihaela– Grădiniţa cu Program Prelungit „EDEN”Craiova;

Managementul clasei de elevi, din perspectivă postmodernă este **caracterizat prin** faptul că:
-profesorii acţionează şi formulează sarcini didactice pentru elevi ţinând seama de faptul că orice cunoaştere va fi considerată drept un instrument în domeniul experienţei şi renunţă la ideea că o cunoaştere poate reprezenta o lume dincolo de experienţa noastră;
-demersurile educaţionale fiind elaborate şi se derulează astfel încât se respectă fundamentul teoriei dezvoltării cognitive (J. Piaget), conform căreia individul trebuie să-şi construiască propria cunoaştere prin experienţă;
1.rolul profesorului fiind acela de a asigura un context ambiental pentru activitatea exploratorie a elevului; elevului trebuie să i se ofere oportunităţi de construire a cunoaşterii prin experienţă proprie.

Atributele educatorului constructivist sunt:
-încurajează şi acceptă autonomia şi iniţiativa elevilor,
-foloseşte o mare varietate de materiale, inclusiv date brute, surse primare, materiale interactive şi îi încurajează pe elevi să le utilizeze,
-se interesează de cunoaşterea de către elevi a conceptelor, înainte de a le împărtăşi cunoaşterea proprie,
-îi încurajează pe elevi să angajeze dialogul cu educatorul sau cu ceilalţi colegi,
-încurajează tentativele elevului de explorare a cunoaşterii şi de a pune întrebări colegilor,
-îi angajează pe elevi în experienţe care pun în lumină contradicţii cu cunoaşterea iniţială, stimulând apoi discuţia,
-le asigură elevilor timp pentru construirea relaţiilor, apreciază nivelul de cunoaştere prin aplicaţii şi rezultatele la sarcini deschise; elevii îşi construiesc singuri cunoaşterea, înţelegerea. Fiecare elev îşi testează şi ameliorează înţelegerea pe parcursul interacţiunii dintre subiecţi; procesul învăţării presupune un demers individual şi activ;

Ideile de bază ale teoriei postmoderniste a motivaţiei

Încercând să stabilească ideile de bază ale unei teorii postmoderne a motivaţiei, Mark Taylor[1] sugerează:
1)formularea unor aşteptări clare în raport cu elevii şi comunicarea lor cât mai des şi cât mai devreme; întrucât elevii au fost nevoiţi să se adapteze unor circumstanţe variate şi uneori fără exigenţe formulate în mod explicit, se poate utiliza adaptabilitatea lor, oferindu-le aşteptări clare şi distincte; în raport cu şcoala, aşteptările profesorului trebuie să vizeze un comportament coerent şi consecvent faţă de temele pentru acasă, respectarea orarului, calitatea pregătirii;
2)formularea explicită a tuturor rezultatelor dorite, fie în plan academic sau personal, fie în planul comportamentelor şi valorilor civice; rezultatele ar trebui formulate în termeni de obiective comportamentale (comportamente observabile,măsurabile);
3)accentuarea rolului metodei ştiinţifice în cunoaşterea şi înţelegerea realităţii, dar şi a posibilelor pericole ale scientizării; dacă ştiinţa este concepută ca un set de unelte destinat întelegerii realităţii,

[1] Aceste principii se întâlnesc în lucrarea „Les pricipes du management schientifique”, 1911;

trebuie accentuată nevoia introducerii limitelor şi a examinărilor critice a datelor prezentate, dar şi a relevării tradiţiei educaţionale legate de metoda ştiinţifică;
4)evitarea abuzului de putere şi de autoritate; formularea unui număr cât mai redus de reguli şi adoptarea unei conduite nondefensive din partea profesorului;
5)utilizarea unor instrumente alternative (alături de lucrările scrise) care să evidenţieze modul şi nivelul de învăţare al elevilor; sunt recomandabile acele instrumente care încurajează munca independentă;
6)apelul la tehnologii sofisticate care să răspundă reacţiei elevilor de respingere a metodelor educaţionale clasice, ilustrate perfect de tehnica expunerii în faţa unor rânduri de ascultători "captivi şi pasivi" (elevii au tendinţa de a asimila competenţele profesionale ale profesorului cu competenţele sale în domeniul informaticii);
7)renunţarea la taxonomia lui Bloom, deoarece generaţiile actuale sunt şi mai puţin receptive la memorarea şi asimilarea cunoştinţelor de tip factual; instruirea proiectată din perspectiva taxonomiei lui Bloom trezeşte mai degrabă un sentiment difuz, dar persistent de revoltă;
8)furnizarea unor aplicaţii specifice vieţii reale; orice subiect teoretic sau disciplină de studiu care nu-şi poate demonstra imediat valenţele practice vor fi privite cu suspiciune; întăriri de genul Aţi face bine să învăţaţi aceste lucruri, vor fi materia de examen nu fac decât să discrediteze atât profesorul, cât şi obiectul de studiu pe care îl predă;
9)furnizarea acelor oportunităţi care să favorizeze implicarea interpersonală şi interacţiunea informală cu profesorul în afara sălii de clasă;
-acceptarea şi aprecierea diversităţii punctelor de vedere, astfel încât în sala de clasă să se poată exprima liber perspective culturale, religioase, tradiţionale, rasiste sau sexiste, doar aşa pot fi puse în discuţie şi examinate din perspectiva veridicităţii sau a utilităţii lor, în acelaşi timp, se oferă oportunitatea reacţiilor afective ale elevilor în raport cu aceste idei inacceptabile şi degradante, doar respingerea netă şi din capul locului, din partea profesorului, a unor astfel de puncte de vedere, fără discuţii, controverse, reacţii particulare şi emoţionale din partea elevilor nu este utilă nici în planul valorilor civice, nici în planul eficienţei educaţionale, autoritatea nu mai constituie un argument pentru elevii de astăzi şi nici n-ar mai trebui să constituie; în plus, în acest context, mai importantă chiar este reacţia afectiv-emoţională care ar putea crea aderenţe în planul valorilor şi mentalităţilor pe care le considerăm dezirabile;
-creşterea gradului de flexibilitate în ceea ce priveşte structura anului şcolar, a orarului săptămânal, a orarului unei zile, pentru a răspunde într-o măsură şi mai mare nevoilor, posibilităţilor şi oportunităţilor elevilor de astăzi;
-introducerea unei perspective economist-manageriale în ceea ce priveşte relaţia profesor-elev şi implicit în ceea ce priveşte învăţarea.

Proceduri de manipulare a mediului extern pentru stimularea motivaţiei învăţării

Elevii învaţă mult mai uşor atunci când vor să înveţe, adică atunci când sunt mânaţi de un imbold interior (motivaţia internă de a învăţa); din păcate, tot mai mulţi elevi arată tot mai puţin interes pentru învăţarea în şcoală; astfel, rolul profesorului va fi acela de a manipula mediul extern (a furniza motivaţia externă) în speranţa stimulării dorinţei interne a elevilor de a învăţa.

Să luăm în considerare unele **proceduri** care pot fi utilizate pentru a atinge acest scop:

1. **mediul clasei** poate face diferenţa între un elev motivat şi un elev plictisit, refractar.
2. **modelarea** este tehnica utilizării comportamentului persoanelor admirate pentru a demonstra valorile şi comportamentele pe care profesorul vrea ca elevii să le achiziţioneze;

3. **strategiile instructionale**: activitatea în grup şi strategiile de pre-învăţare centrate pe elev pot fi motivante întrucât se construiesc pe nevoia de recunoaştere şi de afiliere;
4. **aşteptările profesorului:** elevii au tendinţa de a se pregăti la un nivel concordant cu aşteptările profesorului;
5. **feedback-ul ca factor de motivare** pentru a furniza elevilor un feedback sunt utilizate în mod obişnuit trei modalităţi: lauda, comunicarea rezultatelor şi notarea;
6. **implicarea elevilor** are în vedere trezirea interesului lor pentru sala de clasă, pentru modul în care arată aceasta, pentru activităţile care se desfăşoară acolo;
7. **creşterea gradului de aplicabilitate imediată a cunoştinţelor dobândite in şcoală:** cunoştinţele dobândite în sala de clasă trebuie să aibă aplicabilitate în viaţa cotidiană a elevilor; în acest scop, profesorul trebuie să fie capabil să răspundă pe înţelesul acestora la întrebări ca: de ce trebuie să învăţăm chestiile acestea plicticoase?, la ce ne sunt de folos aceste informaţii? Dacă profesorul nu este capabil să răspundă pe înţelesul elevilor la aceste întrebări, va trebui să-şi reevalueze propria sa atitudine în raport cu elevii, cu şcoala, cu obiectul de studiu pe care îl predă.

Poate că paradigma postmodernă nu reprezintă decât un instrument de mare acuitate în ceea ce priveşte critica şi deconstrucţia, dar registrul rămâne în bună măsură străin. Aceasta este situaţia şi în ceea ce priveşte motivaţia, deocamdată un diagnostic extrem de acut al crizei dar un tratament mai degrabă ineficient.

BIBLIOGRAFIE:

1. Iucu, B., Romita, 2006, Managementul clasei de elevi – aplicaţii pentru gestionarea situaţiilor de criză educaţională, Ed. Polirom, Iaşi, p.29-31
2. Managementul organizaţiilor educative", note de curs, Universitatea Bucureşti, 1995

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI DESFĂȘURATE CU PREȘCOLARII ÎN ÎNVĂȚAREA ONLINE

Prof. Titiana Petcu, Grădinița M.Ap.N. Nr.2

Educația online, în contextul zilelor noastre, a venit ca un răspuns și ca o alternativă rapidă la situația de criză cauzată de pandemia de coronavirus la nivel internațional, pentru a asigura continuitate și stabilitate în procesul educațional.

Sistemul de învățământ și toți factorii implicați: copii, părinți, cadre didactice și autorități, au încercat să răspundă noilor nevoi sociale impuse și să se adapteze într-un timp foarte scurt la ***„educația digitală", „educația la distanță", „educația online".***

În acest context, profesorii au fost nevoiți să integreze într-un timp foarte scurt TIC și noile tehnologii de predare în programele lor de instruire. Organizarea procesului de învățare în mediul online presupune o pregătire specială, nu numai din perspectiva adaptării și gestionării conținutului, a asigurării mijloacelor necesare procesului de instruire, a flexibilității metodologiei de predare, ci, mai ales, din perspectiva pregătirii resursei umane pentru o astfel de experiență didactică.

Apariția fenomenului de „educație online" a generat:

1. Noutate:

- educația la distanță prin înlocuirea în totalitate a interacțiunilor face-to-face și colective, cu întâlnirile mijlocite de aplicațiile din mediul virtual;
- activități online;
- clase virtuale;
- învățământ hibrid;
- activități sincron și activități asincron; etc.

2. Schimbare:

- utilizarea permanentă TIC în derularea activității instructiv-educative;
- abordarea creativă a conținuturilor în mediul online: utilizare platforme online pentru creare de resurse educaționale virtuale (WorldWall, JigsawPuzzles, Jamboard, ChatterKid, etc.)

3. Reorganizare:

- înființarea și existența claselor virtuale,
- adaptarea comunicării și relaționării cu preșcolarii și părinții în mediul online utilizând platforme specifice și canale de comunicare virtuală: Google Classroom, Zoom, Skype, Google Meet, WhatsApp, etc.

- managementul instituțiilor de învățământ a fost determinat în a lua decizii și a implementa diferite modalități de interacțiune educațională între cadrele didactice și comunitatea de copii și părinți;

4. Implicare:

- perfecționarea cadrelor didactice în utilizarea platformelor online;
- perfecționarea cadrelor didactice în realizarea și utilizarea resurselor virtuale;
- implicarea zilnică a părinților în susținerea derulării activităților cu preșcolarii.

Pregătirea pentru lucrul în mediul educațional de tip online determină efecte pozitive în planul performanțelor educative, se asociază cu creșterea satisfacției pentru activitatea de învățare, cu implicarea și cu trăirea stării de bine. În caz contrar, efectele sunt negative, fiind identificate atât în planul scăderii performanțelor în învățare (neînțelegerii sarcinilor de învățare, feedback întârziat din partea cadrului didactic, etc.), în plan comportamental prin neimplicare în activitate, scăderea gradului de motivație pentru învățare, scăderea capacității de concentrare a atenției, și mai ales în plan emoțional, prin manifestarea nervozității datorate scăderii controlului și a lipsei interacțiunii directe cu profesorul/colegii.

Toate acestea se reflectă în plan psihologic prin creșterea nivelului de frustrare și a nivelului de stres , ceea ce poate conduce la creșterea gradului de agresivitate și la apariția sindromului de burnout.

Avantajele educației online:

- copiii utilieză mai bine cu tehnologia, descoperă programe utile, totul este mai interactiv
- există o varietate de programe prin care se pot realiza activitățile cu cei mici, mult mai atractive , îndrăgite de ei, prin care se realizează evaluarea mult mai ușor;
- părinții pot supraveghea activitatea preșcolarilor, îi pot monitoriza mai ușor.
- stima față de cadrul didactic crește, prin cunoașterea de către părinți a activității

Dezavantajele educației online:

- este impersonală, spre deosebire de educația în clasă în care există o interacțiune față în față reală între educatoare și preșcolar
- copiii nu au acces egal la resursele tehnologice.

autenticitatea muncii. oricine poate realiza un proiect și nu preșcolarul propriu-zis.

- Dificultăți în utilizarea tehnologiei

În Grădinița M.Ap.N. Nr.2, activitățile instructiv-educative la distanță s-au derulat pe platforma Google Classroom. Atât cadrele didactice cât și preșcolarii și părinții acestora, au avut

o implicare directă și constantă în adaptarea la noile situații în vederea asigurării continuității procesului educațional.

Enumerăm câteva exemple de bune practici privind activitățile cu preșcolarii în învățarea online, pentru nivelul I de vârtstă (3-5 ani):

Tema Anuală: *„Cum a fost, este şi va fi pe Pământ?”*

Proiect Tematic: *„Prietenii necuvântători”*

Subtema: *„Prietenii din ogradă”*

Nivel de vârstă: *I (3-5 ani)*

Locul desfășurării: *Google Classroom*

***Activitate integrată îm mediul online* „Călătorie la fermă”** (întreaga zi)*:*

ADP: *Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, calendarul naturii)*

- Joc interactiv WorldWall: Random Wheel „Ne salutăm prietenii!”
- Joc interactiv WorldWall: Random Wheel „Calendarul naturii”

ALA:

- Joc senzorial: „Glasul animalelor” (PowerPoint, joc interactiv)
- Bibliotecă: Joc de masă „Micul fermier” (formulare propoziții)

ADE:

- DOS: Povestirea educatoarei „Găinușa Roșie” (ChatterPix, PowerPoint)
- DEC (activitate artisitico-plastică): „Găinușa” (ghid de realizare pas cu pas, activitate asincron)

ALA 2:

- Joc distractiv: „Statuile de la fermă” (activitate sincron – Google Classroom)
- Joc de mișcare: „Fă așa...!” (activitate sincron – Google Classroom)

Cu toate dificultățile privind adaptarea în scurt timp, organizarea, reorganizarea și pregatirea pentru educația online, aceasta a însemnat pentru toată lumea o **PROVOCARE** spre progres și inovare.

Bibliografie:

- „Educația față cu provocările unei situații excepționale”, *Claudiu LANGA - conf. dr., Loredana Sofia TUDOR -conf. dr., Maria Magdalena STAN- conf. dr. Ionuț BULGARU- conf. dr. Departamentul de Științe ale Educației și Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic*
- „Educația online – între nevoință și putință”, *Constantin Cucoș, București, 2020*

METODE DE ÎNVĂŢARE

Bogdan Nicolae Petre

Liceul Tehnologic ,,Lazăr Edeleanu'' Ploieşti

Învățarea centrată pe elev reprezintă o abordare care presupune un stil de învățare eficient și integrarea programelor de învățare în funcție de ritmul propriu de învătare al elevului.Elevul trebuie să fie implicat și responsbil pentru progresele pe care le face în ceea ce priveste propria lui educație. În abordarea centrată pe elev, succesul la clasă depinde de competenţele cadrului didactic de a crea oportunităţile optime de învăţare pentru fiecare elev. Astfel, în funcţie de context, profesorul acţionează mereu, dar adecvat şi adaptat nevoilor grupului.

Putem enumera avantaje ale predării centrate pe elev:

- creșterea motivației elevilor , deoarece aceștia sunt conștienți că influențează procesul de învățare;

-învățarea capătă sens, doarece a învăța înseamnă a înțelege;

- aceste metode pot fi adaptate în funcție de potentialul fiecărui elev, de capacitățile diferite de învățare sau de contextele de învățare specific.

Cu ajutorul metodelor de învățare centrate pe elev lecțiile devin mai interesante și sprijină elevii în înțelegerea conținuturilor pentru a le aplica în viata reală.

Printre metodele care activează predarea-învăţarea sunt şi cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alţii, îşi dezvoltă abilităţi de colaborare şi ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor, caracterului ludic şi oferă alternative de învăţare cu ,,priză" la elevi.

În vederea dezvoltării gândirii critice la elevi, trebuie să utilizăm, cu precădere unele strategii activ-participative, creative. Acestea nu trebuie rupte de cele tradiţionale, ele marcând un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Metode moderne de învățare

Dintre metodele moderne specifice învăţării active care pot fi aplicate cu succes şi la orele de matematică fac parte: brainstormingul, metoda mozaicului, turul galeriei, ciorchinele**.**

Metoda Brainstorming (asaltul de idei)

Brainstormingul este o metodă activ participativă care ajută la crearea unor idei și concepte.
Pentru ca brainstormingul să fie eficient trebuiă sa nu existe critici asupra ideilor care vin din partea elevilor, exprimarea să fie liberă fară a avea teama de a fi respinși sau criticați.
Se poate expune un concept, o idee sau o problemă și fiecare elev își spune propriile idei, incluzând chiar idei comice sau inaplicabile.

Etapele unui brainstorming sunt:
1) deschiderea sesiunii de brainstorming unde se va prezenta scopul acesteia dar și tehnicile și regulile utilizate;
2) alocarea a 5-10 minute în care grupul de elevi va intra în atmosfera brainstormingului,vor propune idei, vor discuta despre ele apoi se va trece la altă etapă;
3) urmează partea creativă care are alocat 25-30 minute, unde în timpul derulării acesteia se recomandă ca profesorul să amintească timpul care a trecut și cât a mai rămas. Profesorul trebuie să stimuleze elevii să spună parerile referitoare la tema dezbătută.
5) la finalul părții creative coordonatorul (profesorul) brainstormingului clarifică ideile notate și puse în discuție, verificând modul de întelegere al acestora dar și eliminarea sugestiilor prea îndraznețe sau care nu sunt pertinente. Se face și o evaluare a sesiunii de brainstroming și a modului în care fiecare elev a participat. Pentru evaluare se pot lua în considerare: aptitudinile grupului, repartiția timpului, punctele care au fost atinse;
6) la final, cei care au paticipat la sesiunea de brainstorming își vor expune ideile și vor face aprecieri și elevii vor stabili singuri care sunt ideile care s-au pliat pe conceptul propus;
Brainstromingul functionează dupa ideea : generarea calităţii prin cantitate și își propune să elimine neajunsurile generate de autocritică.

Avantajele metodei :
-se obțin rapid și usor idei noi si soluții ale problemelor;
-metoda are o aplicabilitate largă, aproape în toate domeniile;

-dezvoltă la elevi creativitatea,spontaneitatea, abilitatea de lucru în echipă și încrederea în sine .

Limitele metodei:

- oferă doar soluții posibile ale problemei sau exercitiului nu și rezolvarea completă;
- pentru unii participanți metoda poate fi obositoare;
-metoda depinde în mare parte de calitațile moderatorului(profesorului) de a anima și dirija discuția pentru obținerea rezultatului dorit.

Bibliografie

1. Cucoș, C. *Pedagogie*, Editura Polirom,Iaşi, (2006).
2. Joița,E., Ilie,V., Vlad,M., Frăsineanu,E. *Pedagogie și elemente de psihologie școlară,* Editura Arves, Craiova ,(2003).

ROLUL ȘCOLII ROMÂNEȘTI ÎN PROCESUL CUNOAȘTERII

Petre Elena-Ștefania
Școala Gimnazială Fratoștița

Cuvântul cunoaştere este utilizat pentru a desemna atât o activitate, adică activitatea prin care iau naştere sau sunt produse cunoştinţele, cât şi rezultatele acestei activităţi. În primul sens, sunt considerate facultăţile sau capacităţile de cunoaştere ale minţii şi funcţionarea lor, în al doilea sens, sunt avute în vedere cunoştinţele gata constituite, noţiuni, judecăţi, teorii. Cunoaşterea este produsă prin exercitarea unor competenţe ce reprezintă rezultatul dinamizării unor anumite capacităţi sau dispozitive de cunoaştere. Conform paradigmei tradiţionale, producerea cunoaşterii este un proces care are loc în contexte bine delimitate şi în cadre teoretice clare, stabilite de disciplinele clasice şi de evoluţiile specializate ale acestora (subdiscipline). Omogenitatea instituţională şi conceptuală este bine reglementată de norme şi reguli structurate într-o ierarhie academică.

Există o mare varietate de activităţi şi de rezultate ale activităţilor umane cărora le aplicăm termenul cunoaştere. Diversitatea înţelesurilor cuvântului şi a cuvintelor lui înrudite – cunosc, ştiu, sunt informat, variaţia acestor înţelesuri sugerează că nu există unul sau mai multe atribute comune tuturor activităţilor şi produselor activităţilor cărora li se aplică acestea.

Cunoaşterea este ceea ce dă sens vieţii, ea nu este doar o reprezentare, o reflectare activă şi înţelegere a realităţii, este şi acţiune asupra realului, o transformare a realului. Specific cunoaşterii este faptul că ea este idee şi acţiune în acelaşi timp, iar acţiunea este putere. Cunoaşterea deţine o poziţie-cheie în dezvoltare, fapt care explică de ce se pune un accent atât de hotărât pe dezvoltarea potenţialului de cunoaştere, cel care furnizează energia necesară unei activităţi depline, complexe şi asigură inovaţia şi creaţia în toate sectoarele activităţii umane . Calitatea cunoaşterii depinde de instrumentele conceptuale şi experimentale utilizate pentru dobândirea şi folosirea ei. Convenţional putem separa cunoaştere concretă şi abstractă. Cunoaşterea concretă poate fi practică sau intuitivă. Cunoaşterea abstractă este acţiune corelantă între serii de familii de forme sau familii de proprietăţi, care conduc la o anume stare sau o dependenţă precisă între o serie de stări. Cunoaşterea abstractă caracterizantă de obiect şi proces fenomenal sau social îşi defineşte componentele obiect, relaţie şi proprietate, precum şi procedurile specifice de manipulare distinctă a obiectelor, regulile de conectare între acţiunile operante şi traseul conexiunilor argumentate care indică posibilitatea realizării sau negarea posibilităţii realizării unei anume configuraţii într-un spaţiu obiectual determinat. Cunoaşterea practică vizează realizarea directă a unei forme sau mulţimi de forme conectate funcţional, acesta este cazul proiectării şi realizării de obiecte, funcţii şi utilităţi prin unelte materiale. Cunoaşterea formală utilizează operatori şi interpretări cantitative, matematice, şi este folosită pentru a modela precis, predictiv, utilizând funcţii matematice, un segment de fenomenalitate, un aspect metabolic sau conceptual al omului, sau a stabili

parametrii şi dimensiona dinamic o acţiune socială, o instituţie, o anume agregat unealtă, cu o structură şi utilitate specifică.

Putem de asemeni distinge cunoaşterea culturală, care operează cu variabile ambigue precum valori, atitudini, legături sufleteşti, emoţii, contacte, cooperări şi conflicte umane. În cultură identificăm o cunoaştere concretă, definibilă, asamblabilă şi comunicabilă gestual şi lingvistic, precum acea cunoaştere abstractă care construieşte principii şi metode de creaţie muzicală, picturală, regizorală sau literară, sau principii estetizante. Fiecare domeniu al cunoaşterii are obiecte proprii, reguli generative proprii şi proprii strategii evaluante şi utilizante, unele accesibile majorităţii, altele inaccesibile omului mediu.

Concepţii, opinii, percepţii şi atitudini privind rolul motivaţiei în procesul de învăţare

Datorită importanţei sale, literatura de specialitate s-a focalizat mult privind impactul motivaţiei asupra învăţării. Specialiştii au încercat să identifice pârghiile prin care se declanşează motivaţia pentru învăţare, dar şi acele tehnici şi strategii prin care adulţii pot creşte gradul de motivare a elevilor. În literatura de specialitate se disting, de obicei, două categorii opuse ale motivaţiei învăţării: motivaţia intrinsecă şi motivaţia extrinsecă. Motivaţia intrinsecă îşi are sursa în însăşi activitatea desfăşurată şi se satisface prin îndeplinirea acestei activităţi. Forma de bază a motivaţiei intrinseci este curiozitatea şi, îndeosebi, curiozitatea epistemică, ce exprimă nevoia de a şti. Activitatea de învăţare motivată intrinsec este susţinută de o pasiune pentru un anumit domeniu, de plăcerea de a învăţa. Ea se realizează cu un efort de mobilizare relativ redus, antrenează sentimente de satisfacţie, de mulţumire, de împlinire şi conduce la o asimilare trainică şi de durată a cunoştinţelor. Motivaţia extrinsecă constă în determinarea elevului să se implice, să depună efort şi să obţină realizarea unor obiective pentru că aceasta va genera anumite recompense care îi vor produce satisfacţii. Or, motivaţia extrinsecă poate fi atinsă cu factori exteriori ai activităţii de învăţare care nu cauzează specificul activităţii desfăşurate. Ar fi iluzoriu să credem că putem ajunge la activităţi de învăţare motivate exclusiv intrinsec.

Învăţământul din ţara noastră trebuie reformat, în sensul obţinerii unor rezultate competitive la nivelul masei de elevi, pentru asigurarea calităţii predării şi învăţării, în acord cu standardele timpului nostru şi pentru ca învăţământul să poată determina schimbări pozitive la nivelul comportamentului individual şi social.

Dacă încercăm să conturăm o imagine de ansamblu asupra procesului de învăţământ prin articularea tuturor aspectelor sale, considerăm că ele gravitează în jurul relaţiei dintre cei doi poli, profesorul şi elevul, respectiv între polii dintre predare şi învăţare, iar evaluarea vine ca o ultim factor în această ecuaţie, fiind indispensabilă ambilor poli. Esenţa procesului de învăţământ constă tocmai în declanşarea şi funcţionarea optimă a dialogului dintre cei doi poli.

Astăzi, performanţele elevilor nu se măsoară numai cantitativ, prin volumul de cunoştinţe memorizate şi reproduse de către elevi, ci prin capacităţile acestora de a aplica în situaţii noi cunoştinţele şi competenţele dobândite, prin capacitatea de a rezolva probleme noi şi de a coopera cu ceilalţi, fizic sau on-line, în condiţii de manifestare a toleranţei faţă de diversitatea umană, a respectului reciproc, a solidarităţii

şi capacităţii de participare, responsabilă şi eficientă, în viaţa profesională şi publică în condiţiile acceptării noilor regulilor ale unei competiţii sociale drepte.

Instruirea interactivă este asociată cu un tip superior de învăţare, ce se realizează graţie eforturilor intense ale acelora care învaţă, se formează şi contribuie prin propriile forţe la atingerea obiectivelor, tip numit învăţarea (inter) activă – aceasta presupune ambianţe interactive şi medii de învăţare activizante şi creative, care permit elevilor să reflecteze asupra propriei cunoaşteri şi asupra modalităţilor de cunoaştere, să se întrebe, să discute, să asculte, să întrebe, să scrie, să citească, să rezolve, să aplice, să simuleze, să cerceteze, să propună, să soluţioneze, să descopere, să problematizeze ş.a.m.d.

Învăţarea activă este un tip de învăţare ce are la bază implicarea individuală profundă – intelectuală, psihomotorie, afectivă şi voliţională – a subiectului învăţării în dobândirea noului, respectiv angajarea propriilor sale eforturi intelectuale şi psihomotorii în însuşirea activă şi creativă a cunoştinţelor, în construirea cunoaşterii, în formarea şi dezvoltarea abilităţilor, capacităţilor, competenţelor, comportamentelor etc.

Instruirea activă reprezintă un tip superior de instruire, ce se bazează pe activizarea subiecţilor instruirii, prin diferite metode, care sunt precedate de jocurile de spargere a gheţii, respectiv pe implicarea şi participarea lor activă şi deplină (intelectuală/cognitivă, afectiv-motivaţională şi psihomotorie) în procesul propriei formări, prin stabilire de interacţiuni intelectuale, verbale, social-emoţionale şi afective cu cadrul didactic şi de interacţiuni cu conţinuturile curriculare, fie face to face sau online. Comunicarea socială, interpersonală, promovată în instruirea activă presupune interacţiuni şi schimburi intelectuale, verbale, social-emoţionale şi afective profesor–elev(i) şi elev(i)–profesor, mediate de conţinuturile curriculare, interacţiuni profitabile pentru participanţii la procesul educaţional. Învăţarea interactivă este un tip de învăţare ce are la bază implicarea colaborativă profundă – intelectuală, psihomotorie, afectivă şi voliţională – a subiectului învăţării în dobândirea activă şi interactivă a noului, respectiv angajarea propriilor sale eforturi intelectuale şi psihomotorii în însuşirea cunoştinţelor, în construirea cunoaşterii, în formarea şi dezvoltarea abilităţilor, capacităţilor, competenţelor, comportamentelor etc.; eforturile proprii ale elevului, ce îi permit acestuia accesul la cunoştinţe, sunt înscrise în schimburi sociale active, în interacţiuni intelectuale, sociale, afective, care asigură progresul cunoaşteri.

Concluzii:

Desigur, cei ce învaţă trebuie învăţaţi cum să înveţe. O competenţă transversală primordială pentru educaţie, determinată de Codul Educaţiei, este Competenţa de a învăţa să înveţi . Pentru a forma această competenţă e necesar, inclusiv, de respectat principiile învăţării eficiente şi de ţinut cont de factorii ce influenţează rezultatele învăţării. E necesar de elaborat reguli şi tehnologii concrete recomandate elevilor şi cadrelor didactice privind realizarea unei învăţări eficiente.

Actualmente, în învăţământ se caută resurse suplimentare pentru a îmbunătăţi calitatea lui. Şi una din resurse este Timpul, considerat cea mai importantă resursă-nevoie pe dimensiunea vieţii şi a educaţiei. Timpul în condiţiile dinamizării vieţii sociale, schimbărilor permanente, inclusiv şi îndeosebi în învăţământ, devine un factor decisiv în modernizarea şi creşterea calităţii educaţiei.

Bibliografie:

Albu E. Psihologia educaţiei. Cluj-Napoca, Napoca Star, 2009

Bocoş M.-D. Instruirea interactivă. Iaşi, Ed. „Polirom”, 2013

Bîrzea C. Arta şi ştiinţa educaţiei. Ediţia a III-a. Idei pedagogice contemporane. Bucureşti, Ed. Didactică şi Pedagogică, 1998.

Educația formală, informală, non-formală

Prof.înv.primar: PETREACĂ DANIELA

Școala Gimnazială Nr.1 Poiana

Com. Poiana, jud. Dâmbovița

Diferențele dintre aceste trei forme ale educaţiei sunt teoretice; în fapt, acestea funcţionează ca un complex, iar graniţele sunt dificil de stabilit

Educatia este foarte importanta pentru societate si pentru indivizi. Prin educatie reusim sa distingem corect intre bine si rau, sa ne atingem mai usor scopurile si obiectivele si sa gandim o solutie eficienta mult mai usor si mai repede in orice situatie limita. Și e singura cale spre progres și spre dezvoltare.

În cadrul scolii moderne, educatia formala ocupa un loc central **și este** cel mai întâlnit tip de educație**.**

În educația formală profesorul este cel care se ocupă de copii și de educarea lor, disciplina e una strictă și e impusă prin mai multe metode. Educația formală are o structură ierarhică, este planificată și deliberată, la finalul unui ciclu se oferă niste diplome, niște certificate care îți garantează că ai deja competențele necesare și cunoștințele ca să poți urma următorul ciclu. Există o programă clară pe care profesorii o urmează întocmai, elevii asimilează cunoștințe diverse într-un cadru formal și sunt testați periodic, fie prin testare standardizată, fie prin teste „spontane”.

De cele mai multe ori educația formală nu are rezultatele dorite, oricât de mult s-ar implica dascălii și cei care supraveghează sistemul educațional. În momentul în care educația formală nu mai are eficiență intră în joc celelalte două tipuri de educație, cea informală si cea non-formală.

Educația informală poate îmbrăca mai multe forme. De exemplu, un părinte care îți învață copilul cum să pregătească micul dejun sau să meargă pe trotineta electrică face educație informală. Educație informală este și atunci când citești cărți care te ajută să evoluezi, să te dezvolți într-o direcție, dar și atunci când citești ce te intereseaza pe un website și încerci să aplici în realitate.

Recunoaștem ușor educația informală pentru că nu are loc în școală, nu folosește metode particulare de învățare. Nu este deliberată, nu există un plan anume, planificări, se poate aplica oriunde, fără a depinde de anumite instituții. Se bazează mai mult pe experiențe și pe conviețuirea în comunități, pe învățatul „din mers”.

Nu există orar, obții tot ce trebuie să știi prin experiența de zi cu zi și prin învățarea individuală a unor lucruri utile în viață. E un proces de durată, mai „natural”, se poate extinde dincolo de anii de școala clasici, se utilizează o mulțime de tehnici, educația informală poate fi primită de la oricine, nu neaparat de la dascăli.

La educația informală poate contribui și familia sau comunitatea, se pot alege orice fel de instrumente de studiu, cele preferate sau unele recomandate de anumiți experti în educatie informală. Social media și internetul sunt poate cele mai accesate resurse pentru o educație informală de calitate și eficientă. Plus că nu e vorba de disciplina atat de strictă, observată în cadrul educației formale.

De cealaltă parte avem educația non-formală. Se poate aplica și la adulți. Cineva, care nu e în școala, poate învăța orice fel de lucruri pentru job sau lucruri care îl vor ajuta în viață. Învățarea la distanță, învățarea cu ajutorul calculatorului și asistării de la distanță, educația făcută acasă, toate fac parte din educația non-formală. Se implementează sistematic, este deliberată, organizarea sa ține cont de prezența unui grup omogen, este programată. Un exemplu tipic de educație non-formală este programul de fitness la care iau parte multe doamne și domnișoare, uneori și tineri, adulți trecuți de o vârstă.

Educația non-formală oferă flexibilitate mai mare decat educația informală, programele de studii pot fi ajustate în așa fel încât să se „muleze" pe nevoile și pe timpul celor care vor studia. E până la urmă o educație vocațională și practică, nu are limită de vârstă, nu sunt necesare certificate pentru a lua parte la educația non-formală. Sectorul public și privat pot fi implicate în educația non-formală, nu sunt examene la perioade regulate, diplomele, certificatele nu sunt esențiale și nu e nevoie neapărat de ele pe viitor.

Educatia informală și non-formală devin utile atunci când educația formală nu mai reușește să le ofere elevilor, tinerilor tot ce au nevoie pentru a se descurca într-o realitate din ce în ce mai complicată. Cele două tipuri de educație pot fi folosite în paralel cu educația formal, pentru cele mai bune rezultate însă se vor aplica pe rând, în funcție de ce rezultate se obțin în educația formală. Alegerea unui tip de educație depinde de ce se dorește să se obțină într-un final și de scopurile și obiectivele individuale. De regulă, educația formală și cea informală vor fi cele mai „căutate" și cele mai folosite, iar educația non-formală apare ca o necesitate doar atunci când cele două anterioare au eșuat sau ca alternativă la o educație informală.

Cert este că toate cele trei educaţii „paralele", chiar dacă au propriul câmp de acţiune şi funcţionalităţi diferite, îngăduie extensiuni şi întrepătrunderi benefice, această articulare conducând la întărirea lor reciprocă şi la eficientizarea demersului educativ. Cele trei forme se sprijină şi se condiţionează reciproc. Trebuie recunoscut, totuşi, că, sub aspectul succesivităţii în timp şi al consecinţelor, educaţia formală ocupă un loc privilegiat, prin necesitatea anteriorităţii ei pentru individ şi prin puterea ei integrativă şi de sinteză. De amploarea şi profunzimea educaţiei formale depinde calitatea coordonării şi integrării influenţelor nonformale şi informale.

Din punctul meu de vedere relaţia dintre educaţia formală, nonformală şi informală se caracterizează prin complementaritate, deoarece se completează reciproc şi conduc la un rezultat favorabil pentru elev.

BIBLIOGRAFIE: Cucoş C., „Pedagogie", Editura Polirom, Iași

TRIADA EDUCAŢIE FORMALĂ, NONFORMALĂ ŞI INFORMALĂ

Oana – Cătălina Petrescu, Şcoala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu" Slatina, jud. Olt

Educaţia cuprinde ansamblul influenţelor, acţiunilor, activităţilor desfăşurate pentru formarea, dezvoltarea, modelarea personalităţii umane, pentru integrarea sa optimă în societate. Educaţia reprezintă activitatea socială complexă constituită din ansamblul acţiunilor conştiente, sistematice şi organizate, desfăşurate cu scopul formării şi dezvoltării personalităţii umane în concordanţă cu nivelul de dezvoltare al societăţii.

Influenţele educative acţionează permanent asupra fiecărei persoane. În funcţie de caracterul acestora sistematizat, organizat, spontan putem clasifica formele educaţiei în: educaţie formală, nonformală şi informală. Formele educaţiei reprezintă modalităţile în care se realizează acţiunea educaţională.

Clasificarea formelor educaţiei „angajează două categorii de criterii valorice :

a. Criteriul proiectării care delimitează între formele educaţiei instituţionalizate (care au în vedere realizarea unor finalităţi specifice, într-un cadru instituţionalizat) – educaţia formală şi educaţie nonformală; şi forma educaţiei neinstituţionalizată (realizată implicit, fără obiective specifice instituţionalizate) – educaţia informală;

b. Criteriul organizării conform căruia diferenţiem educaţia realizată pe baza unor acţiuni explicite şi influenţe implicite - educaţia formală şi educaţia nonformală; şi educaţia realizată doar pe baza unor influenţe implicite - educaţia informală"(Crenguţa – Lăcrămioara Oprea, 2003).

Educaţia formală a fost definită de Philip Coombs (1973) drept „sistemul educaţional structurat ierarhic şi gradat cronologic, pornind de la şcoala primară şi până la universitate, care include, în plus faţă de studiile academice, o varietate de programe de specializare şi instituţii de pregătire profesională şi tehnică cu activitate full-time". Însuşi termenul de educaţie formală provine din latinescul formalis, care înseamnă oficial, organizat, legal.

Educaţia formală are cea mai mare pondere şi eficienţă în formarea personalităţii, fiind concepută şi realizată în lumina teoriilor, legităţilor educaţiei, pe baza unei strategii pedagogice adecvate. Este o educaţie complexă, programată, organizată, intenţionată, conştientă care asigură comunicarea şi asimilarea cunoştintelor într-un cadru interactiv ce se stabileşte între subiectul şi obiectul educaţiei. Totodată se urmăreşte înzestrarea individului cu metode şi tehnici de muncă intelectuală şi dezvoltarea pe cât posibil a inteligenţei sociale şi emoţionale.

Caracteristicile educaţiei formale rezultă din caracterul său oficial :

 educaţia formală este instituţionalizată, realizându-se în mod conştient, sistematic şi organizat în cadrul sistemului de învăţământ;

 obiectivele şi conţinuturile educaţiei sunt prevăzute în documente şcolare şi sunt elaborate pe cicluri, niveluri şi ani de studii, fiind proiectate pedagogic prin planuri de învăţământ, programe şi manuale şcolare, ghiduri, etc.;

 scopurile şi obiectivele pedagogice, deduse din idealul educaţionale şi urmărite a fi atinse în cadrul acestui tip de educaţie, sunt realizate în cadrul procesului de învăţământ, sub îndrumarea unui corp profesoral specializat. Cadrele didactice se adresează unor persoane ce deţin un statut aparte – cel de elevi sau de studenţi;

 educaţia nonformală se realizează într-un context metodologic organizat ce „este dezvoltat în concordanţă cu cerinţele idealului educaţional, în condiţii pedagogice determinate, cu materiale didactice special elaborate pentru atingerea scopurilor şi cu mijloace de învăţământ investite cu funcţii pedagogice precise”(Crenguţa – Lăcrămioara Oprea, 2003).

Evaluarea în procesul didactic se realizează pe criterii riguroase şi vizează cunoaşterea atât a rezultatelor activităţii instructiv-educative, cât şi a procesului realizat în diferite condiţii. Procesul de evaluare şcolară se realizează de fiecare cadru didactic şi de către şcoală, concretizându-se în note, calificative, aprecieri, caracterizări, etc. Această evaluare trebuie să urmărească şi dezvoltarea capacităţilor de autoevaluare ale elevilor şi studenţilor.

Educaţia nonformală este o sintagmă care se impune în discursul internaţional despre educaţie la sfârşitul anilor ’60 şi începutul anilor ’70. Din punct de vedere etimologic, termenul de educaţie nonformală îşi are originea în latinescul „nonformalis” ce are sensul „în afara unor forme oficial organizate pentru un anume gen de activitate”.

Este asociată conceptului de învăţare pe tot parcursul vieţii (en. lifelong learning) şi accentuează importanţa educaţiei care se petrece dincolo de cadrul formal al sistemului de învăţământ, fie că se desfăşoară în alte spaţii decât cele ale şcolii, fie că se realizează prin activităţi care nu fac obiectul curriculumului şcolar, dar care răspund nevoilor şi intereselor de cunoaştere şi de dezvoltare ale unui grup. Valorizarea educaţiei nonformale apare ca urmare a faptului că sistemul educaţional formal se adaptează într-un ritm prea lent la schimbările socio-economice şi culturale ale lumii în care trăim. De aceea, sunt întrevăzute şi alte posibilităţi de a-i pregăti pe copii/ tineri/ adulţi să răspundă adecvat la schimbările societăţii. Aceste ocazii de învăţare pot proveni nu doar din învăţământul formal, ci şi din domeniul mai larg al societăţii sau din anumite sectoare ale acesteia.

Educaţia nonformală reuneşte ansamblul acţiunilor educative ce se desfăşoara într-un cadru institutionalizat, dar situat de regulă în afara sistemului de învăţământ. Cuprinde totalitatea acţiunilor educative desfăşurate în instituţii special organizate: case de cultură, biblioteci, palate ale copiilor, teatre, cinematografe, muzee. Menirea sa este de a completa şi întregi educaţia formală

prin activităţi de perfecţionare şi reciclare profesională, de formare civică, activităţi culturale, de petrecere a timpului liber şi recreare.

Educaţia nonformală este importantă prin următoarele „avantaje pedagogice" (Crenguţa – Lăcrămioara Oprea, 2003):

• este centrată pe cel ce învaţă, pe procesul de învăţare, nu pe cel de predare solicitând în mod diferenţiat participanţii;

•„demitizează funcţia de predare" şi „răspunde adecvat necesităţilor concrete de acţiune"(Constantin Cucoş, 1996);

• dispune de un curriculum la alegere, flexibil şi variat propunându-le participanţilor activităţi diverse şi atractive, în funcţie de interesele acestora, de aptitudinile speciale şi de aspiraţiile lor;

• contribuie la îmbogăţirea culturii generale şi de specialitate a participanţilor, oferind activităţi de reciclare profesională, de completare a studiilor şi de sprijinire a categoriilor defavorizate sau de exersare a capacităţii persoanelor supradotate;

• oferă ocazii de petrecere organizată a timpului liber, într-un mod plăcut, urmărind destinderea şi refacerea echilibrului psiho-fizic;

• asigură o actualizare rapidă a informaţiilor din diverse domenii, având ca scop menţinerea ineresului publicului larg, oferind alternative flexibile tuturor categoriilor de vârstă şi pregătirii lor profesionale, punând accent pe aplicabilitatea imediată a cunoştinţelor;

• implică noi tehnologii comunicaţionale, valorificând progresul tehnico-ştiinţific şi oportunităţile oferite de internet, televiziune, calculatoare;

• este nestresantă, oferind activităţi plăcute şi scutite de evaluări riguroase, în favoarea strategiilor de apeciere formativă, stimulativă, continuă;

• răspunde cerinţelor şi necesităţilor educaţiei permanente.

Limitele educaţiei nonformale prezentate în lucrările de specialitate indică faptul că această formă de educaţie include uneori programe mult prea flexibile, centrate doar pe obiective pe termen scurt şi o prea mare libertate metodologică a educatorilor.

Educaţia informală completează triada formelor educaţiei. Termenul provine din latinescul „informis, informalis" care înseamna fără formă, involuntar, spontan, fără a-ţi da seama.

Cuprinde influenţele educative ce se exercită spontan şi continuu, neintenţionat, difuz, în afara cadrului organizat instituţionalizat, din partea ambianţei sociale, a întregului mediu de viaţă. „Adeseori sunt infuzate inconştient în gândire şi comportament aceste influenţe ce se răsfrâng asupra individului în practica de toate zilele la nivelul familiei, localităţii, grupurilor sociale, comunităţii şi al mass-mediei. Educaţia informală sensibilizează individul faţă de diverse aspecte ale mediului ambiant, declanşează multiple interese de cunoaştere, oferă posibilitatea unor explorări

personale, fără obligaţii sau prescripţii, precum şi posibilitatea de a gestiona propriul proces de formare şi o mai mare libertate de acţiune"(Mihaela Camelia Schmidt, 2009).

Se consideră că educaţia corespunzătoare din familie reprezintă baza dezvoltării ulterioare a fiecărui individ. Climatul familial adecvat, modelele de comportament ale părinţilor, regimul vieţii în familie, în general sunt determinante pentru copilul în formare.

Cele trei forme ale educaţiei se află în strânsă interdependenţă. Aceasta interdependenţă prezinta multiple aspecte. Educaţia formală trebuie să valorifice efectele educaţiei nonformale şi informale. În condiţiile actuale, şcoala nu-şi poate permite să ignore mesajele celorlalte educaţii şi nici să intre în contradicţie cu ele. Cu resursele şi mijloacele de care dispune, şcoala trebuie, în mai mare măsură, să se deschidă faţă de acumulările realizate de elevi în afara activităţilor didactice, chiar dacă acestea sunt variate, diferite de la elev la elev, diferit prelucrate şi uneori contradictorii sub aspectul semnificaţiilor axiologice. În acelaşi timp, educaţia formală are menirea de a completa, corecta, sistematiza achiziţiile dobândite prin educaţia nonformală şi informală, exercitând o funcţie de integrare şi sinteză a diferitelor experienţe ale elevilor.

Cel mai eficient profesor este cel care permite şi sprijină apariţia învăţării în situaţii de intersecţie între formal, nonformal şi informal. La nivelul procesului de învăţământ manifestarea interdependenţelor formelor educaţiei ar putea fi pusă în evidenţă prin găsirea unor modalităţi de corelare şi articulare optimă a acestora din perspectiva noilor deziderate ale educaţiei permanente, organizând :

- lecţii tematice, interdisciplinare, pluridisciplinare;
- lecţii care se bazează pe valorificarea informaţiilor obţinute de elev pe căi nonformale şi informale;
- lecţii conduse de echipe de profesori pe teme de interes general;
- lecţii în care să fie incluse noile tehnologii de comunicare(calculatorul, internetul,etc.)
- activităţi de sinteză(capitol, semestru, an, ciclu şcolar);
- activităţi extradidactice/extraşcolare care valorifică adecvat cunoştinţele dobândite formal-nonformal-informal.

Educaţia îşi îndeplineşte menirea numai dacă se transformă în autoeducaţie. Pregătirea pentru autoeducaţie se realizează prin întreg procesul de educaţie. De aceea sensul educaţiei moderne este de a transforma omul care este educat de alţii, în omul care se educă prin sine însuşi. Autoeducaţia evidenţiază ideea că fiinţa umană nu reprezintă un produs inert al unor forţe externe sau interne. Fiinţa umană este în foarte mare măsura rezultatul propriei sale voinţe.

Bibliografie :

1. Coombs, Philip, *New paths to learning for rural children and youth*, New York : International Council for Educational Development, 1973;

2. Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 1996;
3. Oprea, Crenguţa – Lăcrămioara, *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2003;
4. Schmidt, Mihaela Camelia, *Proiectarea şi managementul programelor educaţionale* - note de curs, Universitatea din Petroşani, Petroşani, 2009.

IMPORTANŢA LECTURII EFICIENTE. ELEMENTELE UNEI LECTURI EFICIENTE

Petrișor Oana, Școala Gimnazială „Prof. Mihai Sîmbotin" Cârligele

Succesul în lectura elevilor este asigurat, în mod deosebit, de capacitatea elevilor de a înţelege, prin efort propriu, mesajul celor citite. Lectura îi apropie pe copii de realitate, permite largi perspective către cunoaşterea multitudinii de forme ale realităţii.

Revelaţia literaturii este pregătită, mai ales, de latura estetică a educaţiei. Lectura expresivă şi metodele care-i fac pe elevi descoperitori ai unui imens tezaur de informaţii, de experienţe umane, de modele, de emoţii şi sentimente trebuie să impună cultivarea nevoii de lectură atenţiei elevilor.

Prin lectură, elevii sunt conduşi să-şi formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conţinuturi şi forme ale realităţii exprimate într-o serie de modalităţi de expresie, de asociere cu altele, ceea ce le va permite să-şi extindă, astfel, aria cunoaşterii.

Diversitatea textelor literare va face ca lectorii să parcurgă căi specifice ale cunoaşterii, de la concret la abstract, de la intuiţie la reprezentare şi fantezie, în aşa fel încât să ajungă în posesia unor instrumente multiple utile de satisfacere a dorinţei de a descoperi realitatea înconjurătoare.

În acest mod, se cultivă interesul pentru nou, inedit, cunoaştere, capacitatea de selecţie, de asociere, în vederea înţelegerii semnificaţiilor realităţii, înfăţişate prin diferitele creaţii literare. A înţelege textul citit înseamnă a avea capacitatea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria ta experienţă de viaţă, înseamnă a stabili legături nu doar cu cele ştiute dinainte, cu noţiunile cunoscute, ci, şi cu emoţiile, simţămintele şi trăirile pe care le generează lectura cărţii.

Cunoaşterea prin lectură, realizată prin analogii şi comparaţii nu va rămâne un act în sine, ci va conduce spre generalizări, emoţii, judecăţi, certitudini. Frumuseţile inestimabile ale unor peisaje, zugrăvite de scriiturile unor autori precum Calistrat Hogaş, Mihail Sadoveanu sau Geo Bogza ar rămâne doar simple spectacole izolate, ce ar solicita doar retina, încremenind astfel, în memorie ca decupaje dintr-un peisaj.

Elevii trebuie obişnuiţi să perceapă textul literar şi sub aspectul formei lui artistice, deoarece aceasta îl ajută să înţeleagă treptat arta literară, s-o caute, s-o guste, s-o creeze ei înşişi.

O îndrumare eficientă a elevilor înspre lectură poate forma acestora capabilităţi de intercondiţionare a unor elemente necesare în dezvoltarea personalităţii, cum ar fi informarea, acţiunea şi decizia.

Astfel, prin lectură, elevul îşi va dezvolta educaţia estetică, posibilitatea de a-şi stabili propriile criterii ferme de selectare a valorilor, cu care va opera în procesul lecturii.

În momentul în care textul citit, opera citită evocă o stare sufletească cunoscută trăită, înţelegerea se realizează cu relativă uşurinţă.

Dar ce te faci când cititorul este pus în faţa unor stări, a unor situaţii pe care le-a trăit poate vag sau deloc şi care-i sunt total necunoscute?

În atari situaţii, înţelegerea mesajului textului presupune un oarecare efort de transpunere a situaţiilor, ceea ce pentru elevii de gimnaziu nu este deloc uşor.

Oricât de bogată ar fi experienţa de lector a cititorului, acesta nu poate trăi toată gama sentimentelor posibile, conţinute de paginile cărţilor. Tocmai de aceea, ca înţelegere a mesajului unui text, a unei opere literare este necesar un anumit nivel de solicitare a gândirii şi imaginaţiei cititorului.

Pentru ca o lectură să fie eficientă, după părerea mea, ai nevoie de câteva elemente esenţiale, şi anume:

- înţelegerea textului
- rapiditatea lecturii
- identificarea ideii centrale
- respectarea secvenţialităţii ideilor
- detaliile
- manifestarea creativităţii
- identificarea mesajului textului

Familiarizarea cititorului cu mesajul unui text este determinată şi de capacitatea acestuia de a înţelege sensul mijloacelor de expresie literară (figurat sau propriu), caracterul metaforic al limbajului specific creaţiilor literare sau nonliterare.

Această capacitate este asigurată în foarte mare măsură de posibilitatea cititorului de a se orienta (la nivel intuitiv) în simple elemente de teorie literară, putând astfel să deosebească cu uşurinţă poezia de un text în proză, un text al cărui conţinut este pur ştiinţific, va putea delimita creaţii artistice.

În experienţa mea de cadru didactic, respectiv de profesor de limba şi literatura română, am identificat tehnicile de citire ca fiind fundamentul tehnicilor de lectură de mai târziu. Asta, pentru că mai întâi învăţăm să citim, după care învăţăm să lecturăm.

Iată câteva dintre acestea, corelate în paralel:

Tehnici de citire	Tehnici de lectură
- citirea în gând - citirea în perechi - doi câte doi - citirea ecou - citirea alternativă – o propoziţie va fi citită cu voce tare, în timp ce următoarea propoziţie va fi citită în gând - citirea dramatizată - citirea codificată – anumite cuvinte din text sunt acoperite, lasând elevul să le descopereurmărind logica textului - citirea selectivă - citirea cântată - citirea pe silabe - citirea cronometrată - citirea inversă – se citeşte de la sfârşitul textului la început - citirea verticală – de aici, pot rezulta diverse jocuri de acronime - citirea interzisă – se interzice citirea anumitor cuvinte (ex. cuvinte care exprimă acţiuni, stări, substantive proprii, etc.)	- lectura de iniţiere – familiarizarea cu textul - lectura aprofundată – se face analiza formală şi informală a textului - lectura instrumentală – se formulează opinii şi se argumentează - lectura creativă – identificarea mesajului textului şi modificarea unor momente ale subiectului

Fig. 1

Actul citirii nu poate fi mărginit la exerciţiul propriu-zis al lecturii-ritm, expresivitate, câmp vizual sau la însuşirea unor cunoştinţe despre mediul înconjurător. Acestea sunt insuficiente în formarea complexă şi integrală a elevilor.

Aceştia trebuie obişnuiţi să perceapă textul şi sub aspectul formei lui artistice. De aceea, profesorul trebuie să urmărească la orele de citire sau lectură să identifice nu numai *,,despre ce este vorba în*

această lecţie'', *„ce se comunică''*, ci să identifice şi *„cum se comunică''*, deoarece în cadrul orelor de curs literatura devine o artă, o formă de reflectare a realităţii, o forţă de influenţare.

Reuşita actului de lectură depinde de echilibrul dintre lizibilitatea textului şi competenţa cititorului, deoarece lectura înseamnă în primul rând decodificare.

Cercetând parametrii prin prisma cărora se dezvoltă lectura eficientă, în linii generale, conform studiilor teoreticienilor lecturii, am putea enumera:

- un prim parametru al cuprinderii, respectiv al explorării globale a textului;
- un parametru al chestionării, al întrebărilor şi al primelor evaluări şi decizii;
- citirea desfăşurată;
- recapitularea;
- un ultim parametru al citirii selectate, uneori şi integrale.

Lectura trebuie concepută ca un proces de cunoaştere, prin care descoperim şi selectăm informaţii, le analizăm şi le interpretăm, le reorganizăm şi le transformăm în acte operaţionale comportamentale.

Există tehnici de organizare a lecturii, de asimilare a informaţiei şi de valorificare a cunoştinţelor dobândite. Acestea variază, funcţie de scopul propus. În linii mari, întâlnim tehnici de documentare şi de selectare a informaţiilor, tehnici de prelucrare şi de transmitere a datelor şi tehnici cu caracter de cercetare.

De-a lungul timpului, în activitatea mea de profesor, situaţiile de învăţare create au determinat la elevi dezvoltarea gândirii critice, dându-le acestora posibilitatea de a interpreta în stil personal textele, au condus la motivarea părerii elevilor, precum şi la acceptarea altor păreri. De asemenea, situaţiile de învăţare create le-au stimulat elevilor climatul de cooperare, descoperire, interiorizare, interpretare, cât mai ales elaborarea propriilor judecăţi.

Parcursul lecţiilor ar trebui să se desfăşoare urmărind mai multe aspecte şi anume:

- sensibilitatea elevilor la problemele puse de textul respectiv;
- capacitatea elevilor de a rămâne în stare de receptivitate;
- capacitatea de adaptare rapidă la noi situaţii;
- originalitatea – componentă a gândirii divergente;
- aptitudinea de a transforma şi de a redimensiona – asocieri şi disocieri, prin recombinarea faptelor în structuri noi;
- capacitatea de a observa şi de a cerceta componentele unui întreg – analiza;
- reansamblarea detaliilor – sinteza;
- organizarea coerentă a gândirii.

Cunoaşterea, aplicarea şi respectarea unor reguli de lectură (de orice natură, tip sau clasificare), conduc spre o lectură eficace, cu randament intelectual sporit, dar şi cu foloase spirituale superioare.

Lectura trebuie să fie centrată pe sensurile pe care un text, o operă le poate genera. Trebuie să fie interactivă – receptorul intră în dialog cu textul, interoghează şi formulează răspunsuri personale.

Profesorul trebuie să creeze elevilor oportunităţi de a citi în diverse scopuri, diferite texte, astfel încât lectura să fie exersată.

De asemenea, lectura trebuie să fie încurajată, atât prin atitudinea profesorului care valorizează lectura, cât şi prin feed-back, cum de altfel lectura ar trebui să aibă un scop, care să poată fi identificat de către elevi – cunoaştere, descoperire, etc.

BIBLIOGRAFIE

1. PAMFIL, Alina, *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45, 2007
2. PAMFIL, Alina, TĂMĂIAN, Ion, *Studiul limbii şi literaturii române în secolul XX,* Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj, 2005
3. PAMFIL, Alina, ONOJESCU, Monica - coordonator, *Lectura – repere actuale, Simpozionul Naţional de Didactică a Limbii şi Literaturii,* Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj, 2005
4. CORNEA, Paul, *Introducere în teorie lecturii*, Editura Minerva, Bucureşti, 1988
5. MAUROIS, Andre, *Tipuri de lectură*
6. HODINITU, Elena, *Lectura – calea spre o mai bună comunicare,* Sibiu, 2014
7. PARTENIE, Anucuţa, *Modalităţi de stimulare a lecturii la elevi,* Editura Academica, 2007
8. COSTEA, Octavia, *Didactica lecturii. O abordare funcţională,* Editura Institutul European, Iaşi, 2006

RESURSE ONLINE:

- **a.** http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice%20/documents/thematic_reports/130RO.pdf.
- **b.** https://clubbib2.wordpress.com
- **c.** https://www.facebook.com/groups/filedinviatasicarti
- **d.** https://www.facebook.com/groups/cartidecitit
- **e.** https://www.facebook.com/imiplacesacitesc?fref=ts

LITERATURA PENTRU COPII ȘI INFLUENȚA ACESTEIA ASUPRA EDUCAȚIEI COPIILOR

Ioana Petrovan
Școala Gimnazială Bogdan Vodă

Cititul este una dintre cele mai importante abilități pe care un copil poate să le învețe. Acesta îi ajută pe copii să-și dezvolte dragostea pentru lectură.

Un copil care citește sau căruia i se citește o poveste, un basm, o poezie, o snoavă sau o legendă, este absorbit total de acțiunea acesteia, eroul principal este pentru el un idol, nu de puține ori acesta se identifică cu el, îl imită, îi joacă rolul, își dorește să fie și el la rândul lui un erou, un salvator, să fie învingător. Cu ajutorul basmelor și a poveștilor, copiii învață că și eroilor le este greu, că au nevoie uneori de ajutoare, că trebuie să le caute, să le accepte ajutorul, că trebuie să aibă răbdare, să gândească înțelept, să ajute fără să aștepte plata pe loc, răsplata vine atunci când ai mai mare nevoie. Copilul înțelege astfel că și el va trece la rândul său prin mai multe încercări pentru a crește și a ajunge acolo unde își dorește și este încurajat să nu își piardă speranța, să fie curajos, onest, bun și milos. Copilul își impune legi de conduită asemenea prințului din poveste, știe că trebuie să asculte sfatul celor mai în vârstă, deoarece aceștia sunt mai înțelepți având experiența anilor în spate, copilul învață de asemenea să nu se ia după aparențe și să nu se lase amăgit.

Literatura pentru copii, are câteva trăsături esențiale, în primul rând simplitatea și concizia structurii compoziționale, numărul de personaje este redus, unele dintre ele au valoare simbolică, caracterul cogniviv al operelor, expresivitatea limbajului, caracterul formativ- acestea transmițând un mesaj educativ. Povestirile destinate copiilor sunt în general structurate pe conflictul dintre bine și rău, este evidențiat comportamentul eroilor, atitudini, gesturi, limbaj, care le reliefează trăsăturile morale, iar deznodământul este fericit pentru eroul pozitiv. Aceste trăsături le găsim și la cele trei opere alese pentru studiul de caz. De exemplu în *Isprăvile lui Păcală*, toată lumea se bucură atunci când Păcală face dreptate și îl pedepsește pe popa care și-a bătut joc de săteni, eroul prezintă contrastul dintre aparență și esență, prostia și buimăceala sunt doar pretexte pentru a-și atrage adversarii și a-i pedepsi, el este eroul justițiar, pe când la *Prinț și cerșetor* copiii sunt fericiți că Tom recunoaște că nu el este prințul

și îl ajută pe acesta să-și recapete tronul, iar apoi este răsplătit de acesta și trăiește la palat având tot ce își dorește, este apreciată sinceritatea lui Tom dar și recunoștința prințului. Iar *Uriașul cel egoist* primește răsplata, pentru că a fost bun cu copiii și le-a permis să se joace în grădina lui, chiar de la Dumnezeu, după ce fusese mai întâi pedepsit cu grindină, frig și ger în grădina lui frumoasă fiind dus, la sfârșitul poveștii în Paradis.

Mesajul educativ al acestor opere este ușor de urmărit deoarece acestea sunt construite în jurul luptei dintre bine și rău, dreptate și nedreptate, întâlnim mila față de cei mici, sărmani și neajutorați, candoarea, curățenia sufletească, simplitatea.

Literatura pentru copii are ca trăsături specifice viziunea asupra vieții, umorul, caracterul instructiv- educativ, cultul pentru om și omenie.

Jocul este cel mai favorabil climat psihologic care îi permite copilului să se formeze armonios, iar cu ajutorul literaturii, copilul își dezvoltă imaginația, vocabularul, limbajul. Îmbinarea corectă a celor două elemente nu face altceva decât să îl pregătească pe micul preșcolar/școlar pentru viață și activitățile viitoare. Consider că este foarte important ca atât părinții cât și cadrele didactice să conștientizeze importanța literaturii în dezvoltarea globală a copilului, să creeze copilului situații de învățare care să implice cât mai mult cartea, cititul și nu vizionatul poveștilor, deoarece atunci când copilul vizionează o poveste este total diferit de momentul în care i se citește sau citește chiar el o poveste, se creează conexiuni diferite la nivelul creierului, gândirea dar și alte procese mentale sunt stimulate.

În activitatea mea la clasă am observat că, copiii care citesc sau cărora li se citește, au o putere mai mare de concentrare, un vocabular mai bogat dar și abilități mai bune de scriere, aceștia se exprimă cu claritate și încredere. Așadar consider că lectura are puterea de a schimba lumea!

Bibliografie

Ancuță, Florica, *Folclorul copiilor*, Piteşti, Editura Carminis, 1999

Huizinga, Johan, *Homo ludens, Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2002

Piajet, Jean, *Judecata morala la copil*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1980

EVALUAREA PRIN PROIECT

Profesor PETROVICI DANIELA
Şcoala Gimnazială Nr. 3 Suceava

Proiectul reprezintă „o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă." (Cucoş, 2008, 138).

Elaborarea proiectului necesită o perioadă mai mare de timp (câteva zile sau câteva săptămâni) şi poate fi sarcină de lucru individuală sau de grup.

În utilizarea acestei metode se parcurg următoarele ***etape*:**

1. **Stabilirea temelor pentru proiect** (pot fi implicaţi şi elevii, dacă le este deja familiar acest tip de activitate).
2. **Stabilirea şi precizarea perioadei de realizare a proiectului**.
3. **Familiarizarea elevilor cu exigenţele specifice elaborării unui proiect**.
4. **Planificarea activităţii** (individuale sau de grup)
   - formularea obiectivelor proiectului;
   - constituirea grupelor de elevi (dacă este cazul);
   - distribuirea/alegerea subiectului de către fiecare elev/grup de elevi;
   - distribuirea/asumarea responsabilităţilor de către fiecare membru al grupului;
   - identificarea surselor de documentare.
5. **Desfăşurarea cercetării/colectarea datelor**.
6. **Realizarea produselor/materialelor**.
7. **Prezentarea rezultatelor obţinute/proiectului**.
8. **Evaluarea proiectului**.

Este indicat ca profesorul să le recomande elevilor ca în realizarea proiectului să respecte următoarea ***structură*** (adaptare după Stoica, 2001, 60-61):

- **a.** Pagina de titlu (include tema proiectului, numele autorului/autorilor, şcoala, clasa, perioada de realizare);
- **b.** Cuprinsul (se precizează titlurile capitolelor şi subcapitolelor);
- **c.** Introducerea (se fac referiri la importanţa temei, cadrul conceptual şi metodologic);
- **d.** Dezvoltarea elementelor de conţinut prezentate în cuprins;
- **e.** Concluzii;
- **f.** Bibliografie;
- **g.** Anexe.

Pe parcursul realizării proiectului, cadrul didactic oferă suport şi consultaţii elevilor în desfăşurarea cercetării, în colectarea datelor necesare şi poate efectua evaluări parţiale.

Evaluarea proiectului implică atât raportarea la calitatea produsului, cât şi la calitatea procesului, a activităţii elevului. În acest sens, este necesar ca profesorul să formuleze criterii clare, susceptibile de a asigura o evaluare obiectivă, şi să le comunice elevilor.

Tipuri de proiecte

1. **Proiecte disciplinare sau interdisciplinare**, al căror scop principal este prelungirea şi aprofundarea, îmbogăţirea activităţii de învăţare realizată în clasă, prin lecţii;
2. **Proiecte cu caracter socio-cultural**, desfăşurate în afara orelor de clasă (realizări de spectacole, excursii tematice, proiecte comunitare).

***Avantaje ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare*:**

- este, în acelaşi timp, o metodă eficientă de evaluare, dar şi o metodă de învăţare interactivă;
- plasează elevul într-o situaţie de cercetare autentică;
- cultivă responsabilitatea pentru propria învăţare şi rezultatele acesteia;
- asigură implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor propuse;
- facilitează abordările de tip inter- şi transdisciplinar;
- promovează interevaluarea/autoevaluarea şi interînvăţarea;
- oferă posibilitatea aprecierii unor rezultate de diverse tipuri (cunoştinţe, capacităţi, abilităţi);
- permite exersarea şi evaluarea:
  - capacităţii de a observa;
  - capacităţii investigative;
  - capacităţii de analiză, sinteză, comparaţie, generalizare şi abstractizare;
  - capacităţii de a utiliza tehnici specifice de muncă intelectuală;
  - capacităţii de a utiliza, asocia, transfera diverse cunoştinţe;
  - capacităţii argumentative;
  - capacităţii de a realiza un produs etc.;
- asigură dezvoltarea competenţelor de relaţionare, a competenţelor de comunicare;
- stimulează creativitatea;
- facilitează dezvoltarea încrederii în propriile forţe.

***Limite ale utilizării proiectului ca metodă de evaluare*:**

- apariţia unor conflicte între elevi (în condiţiile elaborării în grup a proiectelor);
- minimalizarea rolului profesorului etc.

Exemplu de evaluare prin proiect de specialitate

Disciplina: Informatică și TIC

Unitatea de învățare: Aplicații de realizare a paginilor web

Clasa: a VIII - a

REALIZAREA UNEI PAGINI WEB

Temă proiect: „Realizați în Google Sites, o pagină web a unei personalități istorice (literare, științifice, artistice, muzicale, sportive).”

Tipul de proiect: interdisciplinar

Tipul evaluării: sumativă

Competenţe:

1. Sintetizează, organizează și combină informații din cadrul altor discipline
2. Utilizează cunoștințele de creare a paginilor web studiate în cadrul disciplinei Informatică și TIC și individual

Obiectivele evaluării. În urma realizării proiectului elevul va fi capabil:

- să sintetizeze și să organizeze informațiile din mai multe surse de informare;
- să combine cunoștințele acumulate în cadrul altor discipline;
- să creeze pagini web interactive;
- să identifice și să modifice elementele de conținut ale unei pagini web;
- să utilizeze aplicații de realizare a paginilor web;
- să modifice coduri HTML;
- să publice o pagină web;
- să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă și de studiu individual.

Timp de lucru: 7 ore

Informații pentru elevi:

- Proiectul va fi realizat în aplicația Google Sites.
- Se vor folosi fișiere ce vor conține: imagini reprezentative, conținut, sunet
- Punctajul maxim pentru această probă este de 100 puncte, repartizate astfel:

- 20 puncte pentru tehnologia folosită,
- 20 puncte pentru aspectul estetic/creativitate,
- 20 puncte pentru funcționalitate;
- 20 puncte pentru conținut;
- 15 puncte pentru prezentarea proiectului,
- 5 puncte pentru impresia personală/autoevaluare.

Proiectul va fi structurat conform cerințelor de mai jos:

1. Cerințe generale: În întregul proiect se va folosi același font la alegere cu aceeași culoare, iar fundalul va fi setat folosind imagini de fundal sau culori. Se va folosi un fișier audio ce va fi setat ca background sonor astfel ca sunetul să ruleze fără oprire cât timp proiectul este rulat. Paginile HTML vor fi salvate astfel încât textul să fie afișat corect. Alinierea blocurilor de texte va fi stânga-dreapta (justify) în toate paginile, cu excepția paginii de început, care va conține alinieri particularizate.

2. Paginile HTML vor fi structurate astfel:

a) Pagina de index va fi împărțită în trei zone folosind modelul din imagine:

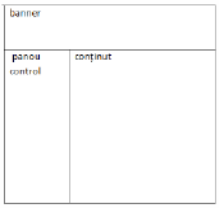

- zona „banner” va afișa titlul proiectului ce va avea ca fundal o imagine seminifcativă;
- zona „panou control” va afișa panoul de navigare în site;
- zona „conținut” va afișa la pornire pagina de introducere.

La click pe elementele din meniul din panoul de navigare, paginile asociate acestora se vor afișa tot în zona „conținut”.

b) Panoul de navigare va conține un meniu vertical constituit din imagini de dimensiuni și culori corespunzătoare pe care vor fi afișate textele cu numele secțiunilor proiectului.

c) Fișierul html de introducere va conține: titlul temei proiectului centrat și datele realizatorului proiectului (nume, prenume, clasa, unitatea școlară) aliniate la dreapta.

d) Celelalte fișiere vor avea ca și conținut informații și imagini alese în concordanță cu tema proiectului.

3391

EXEMPLU DE PLAN DE EVALUARE PRIN PROIECT DE SPECIALITATE

REALIZAREA UNEI PAGINI WEB

Notă: nu se acordă punctaje intermediare în afara celor precizate.

	Design(20 de puncte – câte 4 puncte fiecare obiectiv atins)	**Tehnologia folosită(20 de puncte – câte 4 puncte fiecare obiectiv atins)**	**Funcţionalitate(20 de puncte – câte 4 puncte fiecare obiectiv atins)**	**Conţinut (20 de puncte – câte 5 puncte fiecare obiectiv atins)**	**Prezentarea proiectului(15 de puncte – câte 5 puncte fiecare obiectiv atins)**	**Impresie personală (5 puncte)**
Pagină web	Combinarea adecvată a culorilor şi armonia paginii	Timpul de încărcare-rezonabil	Informaţia poate fi găsită uşor	Pertinent(se raportează exact la temă)	Explicarea obiectivelor urmărite prin care au atins finalizarea proiectului	
	Poziţionarea în ordinea importanţei(Informaţiile vor fi poziţionate în pagină în ordinea importanţei şi relevanţei lor)	Sunt utilizate tehnici de management al informaţiei	Toate paginile şi legăturile funcţionează corect	Diversificat(prezintă aspecte variate şi numeroase legate de temă)	Explicarea utilităţii proiectului şi gradului de atingere a scopului propus	
	Imagini adecvate conţinutului	Site-ul poate fi accesat cu mai multe browsere şi pe mai multe rezoluţii	Viteza de căutare este mare	Informaţia este prezentată corect din punct de vedere ortografic şi gramatical se utilizează caractere româneşti în prezentarea informaţii	Exemplificarea aplicabilităţii proiectului în viaţa reală	5p
	Echilibru şi simetrie	Utilizarea de componente grafice de calitate la o dimensiune redusă ca spaţiu pe disc	Existenţa unui meniu de ajutor	Dinamic/ Interactiv(împărţirea facilităţilor între mai mulţi utilizatori)		
	Interfaţă grafică prietenoasă	Corectitudine cod sursă şi autenticitate cod sursă	Structurarea conţinutului			

PUTEREA EDUCAȚIEI ÎN SECOLUL XXI – CUM POATE SALVA LUMEA

Cristian-Vasile Petruș, Colegiul Național "Mihai Eminescu" Oradea

Educația a fost întotdeauna importantă, dar în secolul XXI, ei i s-a oferit o semnificație aparte prin diversitatea influențelor pe care aceasta le are asupra dezvoltării umane. Pe lângă faptul că le permite oamenilor să-și îmbunătățească viața, capacitatea de a stabiliza și de a îmbunătăți situația socială și politică, de a sprijini creșterea economică, educația poate îmbunătăți rezultatele în materie de sănătate, dar contribuie și la reducerea sărăciei.

Educația are puterea de a schimba vieți și o putere ce poate fi folosită pentru a face planeta un loc mai bun pentru toată lumea.

1. Locul educației în societate

Un drept fundamental al omului, educația este primordială pentru dezvoltarea indivizilor, cât și a societății în care aceștia trăiesc. Instrument crucial în formarea societății și piatra de temelie pe care se ridică o societate înfloritoare, ce ținteşte spre progres și dezvoltare, educația construiește capacitățile intelectuale, sociale și emoționale ale unei persoane, prin dobândirea de cunoștințe și abilități.

Educația este o armă puternică care poate schimba vieți, poate influența viitorul societății, oferind oamenilor informațiile necesare pentru a contribui semnificativ la dezvoltarea comunităților lor. Tot ea reprezintă cheia spre noi căi de cunoaștere și înlăturarea obstacolelor care împiedică oamenii să-și atingă întregul potențial. Educația este un puternic agent de transformare, care reduce sărăcia, promovează egalitatea de gen și îmbunătățește rezultatele în materie de sănătate. Pentru a aborda probleme precum nedreptatea socială, schimbările climatice și instabilitatea economică, educația este o armă esențială în combaterea dezinformării.

2. Accesul la educație este crucial având în vedere problema inegalității

Este de la sine înțeles faptul că educația este un instrument unic, care are puterea de a modifica atât viețile, cât și cursul lumii. Aceasta nu este întotdeauna ușor accesibilă pentru toți, în unele situații nici cea disponibilă nu este de înaltă calitate; lipsa calității poate fi responsabilă de nivelul de sărăcie, de mărirea decalajelor economice și de lipsa sau restrângerea oportunităților. Accesul la educație nu ar trebui să fie restricționat din cauza poziției geografice a

unui popor, sexului sau condiției socio-economice a unei persoane, el fiind un drept fundamental al omului.

Barierele lingvistice, de gândire sau chiar cele geografice pot fi înlăturate prin educație de calitate, ceea ce duce la o societate egalitară. Secolul XXI, considerat secolul schimbărilor rapide, este reprezentat de progresul tehnologic care facilitează accesul la educație, un proces de învățare a studenților și a cadrelor didactice extrem de important în societatea actuală. Lipsa accesului la educație lasă persoanele fără acest privilegiu cu un handicap important, acela de a nu putea concura în economia globală, de a nu avea șanse reale de de dezvoltare și de progres.

Guvernele și organizațiile trebuie să coopereze pentru ca educația să fie disponibilă tuturor, ceea ce presupune elaborarea de legi care susțin accesul egal, finanțarea sistemelor educaționale și programe de asistență care vizează educarea membrilor grupurilor defavorizate.

3. Avantajele școlii în secolul XXI

Educația vine cu o serie de avantaje, care oferă oamenilor cunoștințele și abilitățile de care au nevoie pentru a reuși pe piața muncii actuală. Abilitățile necesare forței de muncă evoluează continuu pe măsură ce tehnologia avansează, iar beneficiarii educației rămân la curent cu acestea și se pot asigura că au pregătirile necesare pentru succesul profesional.

Educația susține creșterea și dezvoltarea economică și are un efect semnificativ asupra sănătății mentale și emoționale a oamenilor, oferind un sentiment de direcție și scop, ceea ce diminuează emoțiile, ca anxietatea și disperarea; încurajează creșterea abilităților de gândire critică, sporește capacitatea cuiva de a rezolva probleme și crește stima de sine.

Reducând sărăcia și sporind bunăstarea mentală și emoțională a oamenilor, oferindu-le abilitățile și informațiile de care au nevoie pentru a reuși, educația reprezintă factorul crucial pentru gestionarea cu luciditate a provocărilor pe care ni le aduce secolul XXI.

4. Folosirea educației pentru promovarea dezvoltării economice

Educația este și o investiție în viitor, reprezentând o condiție sine qua non pentru dezvoltarea economică. Ea este un instrument puternic pentru atenuarea inegalității sociale și a sărăciei, ajutând la promovarea armoniei sociale și la minimizarea conflictelor, oferind oamenilor posibilitatea de a aprecia unicitatea și de a respecta diversitatea celuilalt. Cei cu niveluri mai înalte de educație au mai multe șanse să aibă un impact pozitiv asupra societății prin ideile, inovațiile și eforturile lor din domeniul afacerilor. De asemenea, ei aleg frecvent opțiuni mai bune pentru familiile, comunitățile și sănătatea lor.

Gândirea critică, care este esențială pentru abordarea problemelor sociale complexe și pentru realizarea unor schimbări de durată, este încurajată prin educație.

Astfel, educația este o strategie eficientă pentru promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei, stimularea creșterii și dezvoltării economice, iar investiția în educație este o investiție în viitorul societății și un pas către realizarea unei lumi mai echitabile și tolerante.

5. Puterea cunoașterii pentru schimbarea socială: educația

Transformarea în bine a societății în care trăim poate fi realizată doar prin educație, aceasta având capacitatea de a promova justiția și egalitatea. Educația oferă oamenilor cunoștințele și abilitățile necesare rezolvării în mod eficient problemele sociale, ajutându-i să înțeleagă cauzele care stau la baza acestor probleme.

Secolul XXI prezintă o serie de preocupări sociale dificile, făcând educația și mai importantă prin abilitățile și informațiile oferite pentru a face față acestor probleme și pentru a avea o societate cooperantă, empatică și care acceptă mai ușor diferențele dintre oameni, fără discriminare și prejudecăți.

6. Educația ecologică ca parte a educației pentru un viitor durabil

Degradarea mediului afectează grav planeta și pune în pericol supraviețuirea creaturilor vii; înțelegerea modului în care lumea naturală și societatea umană sunt împletite este o componentă cheie a alfabetizării pentru mediu. Aceasta implică cunoașterea modalităților de a reduce efectele activității umane asupra mediului și implică înțelegerea ecosistemelor naturale care susțin viața pe pământ și a modului de protejare și restaurare a acestora.

Alfabetizarea ecologică ajută oamenii să ia decizii mai informate în viața lor de zi cu zi, îi îndrumă spre implicarea în mai multe problemele de mediu din comunitățile lor și nu numai. În plus, poate ajuta la crearea unei forțe de muncă mai bine echipate pentru a face față provocărilor de mediu, cum ar fi reducerea amprentei de carbon, conservarea apei și reducerea deșeurilor.

Sprijinirea educației în scopul alfabetizării ecologice înseamnă a ne asigura că urmașii noștri au oportunitatea de a învăța despre sustenabilitate și provocările de mediu, presupune oferirea de formare și dezvoltare continuă a forței de muncă, astfel încât să poată fi la curent cu cele mai recente informații și abilități în acest domeniu.

În cele din urmă, educația pentru mediu este esențială pentru crearea unui viitor durabil, deci e imperios necesar să acordăm educației în acest domeniu prioritate maximă.

7. Tehnologie și educație: revoluția digitală

Secolul XXI a cunoscut o transformare în modul în care studiem și trăim, îmbunătățind educația, făcând-o mai accesibilă, captivantă și participativă. Disponibilitatea unei multitudini de cunoștințe și instrumente la îndemâna studenților datorită internetului a deschis porțile către noi oportunități de învățare. Elevii și studenții pot învăța acum de oriunde și în orice moment datorită cursurilor online, webinariilor, sălilor de clasă virtuale și cărților electronice, făcând educația mai flexibilă și mai practică pentru ei, dar și pentru dascăli.

Tehnologia nu numai că a făcut educația mai accesibilă, ci și mai interesantă și interactivă. Elevii pot învăța acum într-un mod mai captivant și participativ datorită simulărilor, jocurilor, filmelor și forumurilor de discuții online. Acest lucru îi ajută să învețe mai eficient și cu mai multă plăcere în propriul ritm și stil, pentru perioade mai lungi de timp, experiențe de învățare individualizate în funcție de abilitățile și deficiențele lor.

8. Cetățenia globală și educația: promovarea unei lumi mai bune

Importanța educației a crescut semnificativ în secolul XXI, ea implicând, de asemenea, încurajarea unui sentiment de cetățenie globală, pe lângă dobândirea de cunoștințe și abilități. Un cetățean global este cineva care își înțelege locul în lumea largă și este conștient de acest lucru. Acesta este dedicat schimbării lumii și conștentizează modul în care acțiunile lui o afectează.

Echipând oamenii cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru a înțelege și a interacționa cu lumea, educația poate ajuta la dezvoltarea cetățenilor globali. Ca rezultat, ei pot avea o mai bună înțelegere a diferitelor culturi, credințe și perspective filozofice, pot ajuta la înțelegerea problemelor complicate care afectează în prezent planeta, cum ar fi sărăcia, inegalitatea și schimbările climatice.

9. Dificultățile cu care se confruntă educația în secolul XXI

Problemele cu care se confruntă educația în secolul XXI sunt diverse și complicate, principala provocare fiind aceea de a ține pasul cu schimbările. Decalajul digital este una dintre cele mai mari dificultăți cu care se confruntă educația astăzi, în ciuda faptului că mulți studenți au acces la tehnologie și internet, există și milioane de elevi din întreaga lume care nu au posibilitatea de a accesa materialele digitale.

Finanțarea este una dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă educația; educația este subfinanțată în perioadele economice grele, ceea ce poate avea o mare influență asupra calității oferite și împiedică progresul academic al studenților.

Educația trebuie să se adapteze evoluției și să ofere studenților abilitățile de care au nevoie pentru a prospera în economia secolului XXI, având în vedere viteza cu care tehnologia se modifică și cerințele în schimbare ale pieței muncii. Acest lucru necesită o investiție considerabilă în formarea profesorilor și crearea de curriculum, precum și disponibilitatea de a adopta instrumente de ultimă oră și strategii de instruire.

10. Capacitatea educației de a (ne) îmbunătăți viețile

Educația înlătură obstacolele, deschide perspective, permite comunităților și oamenilor să-și atingă cel mai mare potențial. Datorită ei noi putem deveni mai deschiși la minte, putem avea puncte de vedere mai largi și putem dezvolta un proces de gândire critică prin educație.

Investiția în educație, nu reprezintă doar lucrul etic de făcut, ci și un prim pas crucial prin care putem crea o lume în care toată lumea să aibă șansa de a reuși și de pe urma căreia societatea poate beneficia, asigurându-ne că toată lumea are acces la o educație de înaltă calitate.

Credem cu adevărat că educația are puterea de a pune capăt sărăciei, de a eradica bolile și de a îmbunătăți calitatea vieții oamenilor. Pentru a avea un impact pozitiv asupra lumii, este obligația noastră să ne asigurăm că toată lumea are acces la educație și că putem continuăm să învățăm. Împreună, să facem din educație o prioritate primordială și să construim un viitor mai bun pentru toată lumea.

Bibliografie:

1. Sorin Cristea, Pedagogie – Teoria generală a educației, Editura Didactica Publishing House, București, 2022

2. Constantin Cucoș – Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări, Editura Polirom, București, 2017

3. Sir Ken Robinson, Kate Robinson – Imagine if...Cum să construim un viitor pentru toți, Editura Publica, București, 2022

TEORII ŞI STRATEGII DE ÎNVĂŢARE ACTIVĂ A LIMBILOR MODERNE

Pintilei Daniela, Colegiul Naţional „Mihai Eminescu” Botoşani

Învăţarea activă reprezintă o abordare a educaţiei bazată pe implicarea participativă a elevilor în procesul de învăţare. Predarea prin învăţarea activă încurajează elevii să participe şi să se implice în actul învăţării, să-şi dezvolte gândirea critică şi creativă, să înveţe într-un mod logic şi prin descoperire, să lucreze în echipă şi să-şi dezvolte abilităţile de comunicare. În cazul limbilor moderne, învăţarea activă poate fi o strategie eficientă pentru a-i ajuta pe elevi să înveţe o limbă străină într-un mod eficient. Învăţarea activă a limbilor moderne implică o gamă largă de strategii şi teorii care sunt concepute pentru a spori angajamentul elevilor în procesul de învăţare şi a le permite să-şi dezvolte abilităţi lingvistice într-un mod mai eficient.

Una dintre cele mai cunoscute teorii care stă la baza învăţării active este teoria constructivistă. Această teorie se bazează pe faptul că oamenii învaţă prin intermediul experienţei lor şi a interacţiunii cu lumea din jur, prin crearea propriilor construcţii mentale şi prin implicare activă în procesul de învăţare. În contextul limbilor moderne, aceasta poate însemna crearea propriilor scheme mentale sau a vocabularului într-un mod activ, prin explorarea limbii şi practicarea acesteia în mod regulat.

O altă teorie importantă în învăţarea activă este teoria cognitivă. Această teorie afirmă că procesul de învăţare este un proces de transformare a informaţiilor în cunoştinţe şi că acest proces este stimulat de feedback-ul constant şi de interacţiunea cu mediul înconjurător. Pentru limbile moderne, aceasta poate însemna încurajarea elevilor să vorbească, să scrie şi să citească în mod regulat, să primească feedback constant şi să aibă oportunităţi de interacţiune cu vorbitorii nativi ai limbii practicate. Teoria cognitivă socială subliniază rolul observaţiei şi al imitaţiei în procesul de învăţare.

Printre strategiile specifice de învăţare activă în limbile moderne se numără conversaţia liberă, jocurile de rol, prezentările orale, proiectele de cercetare, învăţarea prin cooperare. Aceste strategii încurajează elevii să aibă iniţiativă în procesul de învăţare, să devină mai încrezători în abilităţile lor de a comunica în limba maternă sau străină. Elevii care participă activ la procesul de învăţare sunt mai puţin inhibaţi şi mai dispuşi să îşi asume riscuri în comunicarea în limba străină.

Implicarea în diverse proiecte constituie o strategie din ce în ce mai eficientă în învăţarea activă a limbilor moderne. Acest lucru permite elevilor să lucreze împreună pentru a atinge un obiectiv comun. De exemplu, elevii pot lucra în grupuri pentru a crea prezentări, pentru a investiga un subiect sau pentru a se implica în evenimente culturale care implică limbile moderne (Ziua europeană a limbilor moderne, Zilele francofoniei, Ziua Europei, zilele naţionale ale ţărilor limbilor de studiu sau sărbători specifice în

ţările limbilor moderne studiate etc.) Abordarea prin proiecte permite elevilor nu doar îmbunătăţirea abilităţilor de comunicare, colaborare şi liderat, dar le favorizează şi o inserţie mai bună în societate şi adoptarea unui bun comportament civic. Proiectele care vizează centre de interes şi activităţi ale tinerilor le dezvoltă, de asemenea, o atitudine pozitivă faţă de învăţare, de colaborare şi lucrul eficient în echipă.

Învăţarea prin explorare este o strategie utilă pentru învăţarea activă a limbilor moderne şi implică elevii în activităţi care îi determină să exploreze lumea înconjurătoare într-un mod care le permite să îşi dezvolte abilităţi interculturale. De exemplu, elevii pot fi încurajaţi să exploreze diferite ţări şi culturi prin intermediul lecturilor, vizionării de filme sau a întâlnirilor cu vorbitori nativi ai limbilor studiate (proiecte de cooperare, proiecte Erasmus etc.). Vizionarea de filme, podcasturi, scurtmetraje, videoclipuri etc., care antrenează un studiu ulterior asupra limbajului, a structurilor gramaticale, a vocabularului sau a cunoştinţelor de civilizaţie, antrenează dialoguri, conversaţii şi le dezvoltă elevilor capacitatea de întelegere şi simţul critic.

Jocurile de cuvinte ce includ ghicitori, jocuri de asociere şi de cuvinte încrucişate, precum şi memorarea de poeme, dialoguri sau de roluri permit îmbogăţirea vocabularului, contribuie la formarea cursivităţii în exprimare şi a fluenţei în vorbire.

Învăţarea prin jocuri şi activităţi interactive este extrem de utilă pentru formarea competenţelor lingvistice, întrucât este motivantă şi elevii achiziţionează cunoştinţe în mod distractiv, interactiv şi spontan. Utilizarea tehnologiei poate spori motivaţia elevilor şi poate ajuta la dezvoltarea abilităţilor de comunicare. Utilizarea platformelor de învăţare online, aplicaţiile mobile şi ale programelor de chat pot motiva elevii să-şi îmbunătăţească abilităţile lingvistice.

Învăţarea unei limbi străine este o sarcină complexă, care necesită nu doar memorizarea cuvintelor şi a gramaticii, ci şi capacitatea de a folosi aceste elemente în comunicare. În acest sens, strategiile active în învăţarea limbilor moderne joacă un rol esenţial în îmbunătăţirea performanţelor elevilor, îi încurajează să dobândească încredere în abilităţile lor de a comunica în limbile moderne studiate. Prin implementarea acestor teorii şi strategii în sala de clasă, profesorii pot îmbunătăţi semnificativ experienţa de învăţare a elevilor şi pot ajuta la dezvoltarea lor ca vorbitori competenţi ai limbii respective.

Bibliografie

- CUCOŞ, Constantin, *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2006.
- OPREA, Crenguţa-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2009.
- VĂIDEANU, George, *Educaţia la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, Bucureşti, 1988.
- TIRON, Elena, STANCIU Tudor, *Teoria şi metodologia instruirii. Teoria şi metodologia evaluării*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2019.

STIMULAREA COMUNICĂRII ŞI ÎNVĂŢĂRII LA COPIII CU C.E.S.

Prof. Liliana-Daniela PÎRÎIANU

Copiii deficienţi de auz, ca de alfel toţi copiii, au nevoie pentru a se dezvolta fizic şi intelectual de multă mişcare, de experimentare concretă a realităţii prin manipularea, pipăirea, examinarea obiectelor. În lumea de mâine, care va fi şi a lor, se vor petrece evenimente pentru care soluţiile tradiţionale nu vor mai fi eficiente.

În ultimii ani, la nivelul învăţământului românesc au apărut idei şi practici care au încurajat schimbarea abordării de la curriculum centrat pe disciplină la un curriculum centrat pe copil. Situarea copilului în centrul organizării procesului de predare-învăţare a constituit o schimbare fundamentală care a atras după sine necesitatea găsirii acelor soluţii didactice care să stimuleze performaţa copilului cel puţin la nivelul descris de potenţialul său.

Un demers didactic în grup, într-o interacţiune continuă, prin care se urmăreşte integrarea noilor informaţii în structuri cognitive proprii şi transformarea lor în conţinuturi noi,aplicabile şi practice, o comunitate de învăţare, în care fiecare contribuie atât la propria învăţare, cât şi la procesul de învăţare colectiv, o acţiune de cercetare şi acţiune practică acelaşi timp reprezintă un proiect de învăţare.

Reforma educaţională, prin implementarea metodei proiectului, permite dobândirea de către copil a unor deprinderi şi abilităţi prin care, ulterior, se poate realiza înţelegerea şi producerea unor raţionamente autentice, devenind astfel participanţi activi în viaţa comunităţii.

Se face astfel trecerea de la metodele tradiţionale, care limitează uneori realizarea cunoaşterii, la cunoaşterea în cadrul unei cercetări practice care le oferă copiilor posibilitatea de a exploata în profunzime domenii noi, de a acumula cunoştinţe în mod independent şi de a dezvolta competenţe precum creativitatea, spiritul de iniţiativă, capacitatea de a comunica şi de a lucra în echipă.

Primul pas îl face cadrul didactic, care, acceptând ideea de schimbare şi adaptându-se cu uşurinţă acesteia poate aduce schimbări în modul de a gândi şi acţiona al copilului, al părinţilor acestuia şi chiar în sistemul educaţional.

Al doilea pas este necesar să se facă în direcţia metodelor de predare folosite la grupă şi a rolului educatoarei în procesul didactic, care, trebuie să fie legate de vârsta copilului şi să ţină cont de creativitatea şi încrederea în sine a fiecăruia dintre cei doi factori implicaţi în procesul didactic. Ultimul pas este necesar în regândirea şi potenţarea valenţelor formative ale mediului educaţional. Aproape tot ce se află în mediul educaţional în care se mişcă copilul poate constitui obiectul unei intense curiozităţi din partea acestuia şi, în acelaşi timp, poate conţine ceva interesant din care el poate învăţa.

Lucrând de mulţi ani la o şcoală de educaţie specială, copiii cu deficienţe auditive au folosit metoda proiectului ca un instrument de învăţare precum şi evaluare a cunoştinţelor copiilor. Proiectul pe care mi l-am propus şi l-am realizat cu copiii a avut ca obiectiv realizarea unui colaj despre primăvară, intitulat „Fantezii de primăvară”. Activitatea propriu-zisa s-a realizat printr-o abordare interdisciplinară a temei în activităţi diferite şi prin aplicarea cunoştinţelor şi folosirea deprinderilor în activităţi practice şi de educaţie artistico-plastice.

Copiii mici şi în cazul nostru copiii cu CES învaţă cel mai bine prin joc şi tot prin joc se dezvoltă şi se formează limbajul.

Atunci când pictează cu degetele, cu pensula copiii învaţă. Se dezvoltă imaginaţia şi creativitatea, coordonarea ochi-mână, creează forme, imagini, se exprimă sentimente şi idei, amestecă culorile şi obţin culori noi.

Când lipesc, fac colaje, asamblează, învaţă să-şi exerseze imaginaţia şi creativitatea, creează modele şi tipare, abilităţi matematice. Când privesc lucrurile, obiectele, imaginile de la colţul

familial, copiii învaţă cuvinte noi, concepte, grupează, observă asemănări şi deosebiri, învaţă să aprecieze natura. Când taie cu foarfeca îşi controlează muşchii mici ai mâinii. Cărţile cu imagini îi ajută să înţeleagă idei, concepte, să comunice, să pună întrebări, să exerseze. Atunci când scriu şi desenează, învaţă să ţină corect creionul, să exprime prin gesturi sau verbal ceea ce au vrut să deseneze sau să picteze, învaţă să dea un sens la ceea ce au desenat. Când se joacă la colţul păpuşii sau când facem activităţi gospodăreşti copiii învaţă despre mâncare, alimente, etc.

Viaţa modernă a adus o dată cu transformările sociale, economice şi culturale, o serie de mijloace linvistice de educaţie: afişe, fotografii, ilustrate, benzi desenate, cinematograful, televiziunea, internetul. Totul este educaţie şi învăţare. Depinde de măiestria educatorului, de participarea şi implicarea copilului, a părinţilor şi a comunităţii.

EDUCÂND ŞI STIMULÂND CREATIVITATEA COPIILOR,

PUTEM SCHIMBA LUMEA DE MÂINE

Prof. înv. preşc. PÎRLOG RODICA

Lic. Teoretic „C-tin Angelescu" Ianca

Creativitatea poate fi definită ca trăsatura complexă a personalităţii umane, constând în capacitatea de a realiza ceva nou, original sau o activitate imaginativă adaptată astfel încât să producă rezultate care sunt atât originale cât şi de valoare.

Nu avem idee ce se va întâmpla în viitor, cum se vor desfăşura lucrurile. Educaţia este cea care trebuie să ne ajute să ne adaptăm pentru un viitor pe care încă nu îl putem decât bănui cu atât mai puţin înţelege. Copiii dispun de un mare potenţial de creativitate, iar noi suntem responsabili de valorificarea acestuia. Ei au o extraordinară capacitate de a se adapta unor situaţii inedite, sunt talenaţi şi creativi, iar un sistem educaţional prea rigid nu face decât să înăbuşe ceea ce ar trebui dealtfel să scoatem la iveală. Cadrul didactic trebuie să dea dovadă de creativitate dar mai ales de inovaţie pentru a crea climatul educaţional propice dezvoltării armonioase a preşcolarilor.

„Omul este liber – spune R. Steiner – în măsura în care poate asculta de sine însuşi, în fiecare clipă a vieţii sale."

Preşcolarul se află în stadiul în care descoperă lumea, este curios de tot ceea ce îl înconjoară, astfel că trebuie să îi dăm ocazia, să îl stimulăm "să vadă", "să simtă", „să miroasă" lucrurile pentru ca mai apoi să le poată transpune artistic într-o manieră originală. Sensibilitatea copiilor pentru frumos are ca punct de plecare dezvoltarea simţului estetic, prin perceperea formelor, mărimilor, îmbinarea culorilor.

Un rol foarte important în stimularea creativităţii îl are motivaţia, atmosfera de lucru şi cadrul în care se desfasoară activitatea , astfel, masura în care creativitatea copilului reuşeşte să iasă la iveală depinde de inventivitatea, arta si dăruirea cu care cadrul didactic ajunge la sufletul copilului.

Preşcolaritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experienţă educaţională din viaţa unei persoane ; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualităţii umane şi unele din cele mai semnificative achiziţii cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale .

De aceea , nu putem face abstracţie de una din dimensiunile esenţiale pentru întreaga dezvoltare şi afirmare a personalităţii –creativitatea .

Receptivitatea şi curiozitatea copilului, bogăţia imaginaţiei, tendinţa sa spontană către nou , pasiunea pentru fabulaţie dorinta lui de a realiza ceva constructiv creativ pot fi "alimentate" şi împlinite efectiv pot fi puse adecvat în valoare prin solicitări şi antrenamente corespunzătoare care astfel pot oferi multiple elemente pozitive în stimularea şi cultivarea potenţialului creativ propriu vârstei preşcolare.

În acelaşi sens, atmosfera sau climatul psihosocial în care işi desfăşoară activitatea copilul constituie aspectul hotărator. Rolul unui climat caracterizat prin deschidere şi stil relaxat de creaţie, prin asigurarea libertăţii de afirmare şi expresie independentă, prin recunoaşterea şi aprecierea pozitivă ca şi prin încurajarea şi promovarea efortului creativ pot participa în mod decisiv la dezvoltarea creativităţii copiilor.

Dezvoltarea capacităţii de acţiune, îmbogăţirea experienţei senzoriale ca şi evoluţia întregului plan al cunoaşterii pot oferi elemente care să concure la acea expansiune subiectivă specifică şi la acea independentă acţională pe care o presupune potenţialul creativ al copiilor.Însăşi îmbogăţirea repertoriului de experiente şi evenimente cu care se confruntă copilul poate conferi noi premise pentru cultivarea unor elemente de creativitate sau a unor componente ale potenţialului creativ .

Jocul şi învăţarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina şi recombina reprezentările pe care le dispune propriile sale imagini, ascultând, poveşti, basme, poezii, reconstruieşte mental principalele momente de naraţiunii , le inversează, le omite, le amplifică şi inventează altele noi.

Aceste solicitări pot fi adaptate la contextual natural- concret al activităţilor curente din grădiniţă.

Există multiple posibilităţi de formare a unei personalităţi creative. Consider ca una dintre cele mai eficiente la vârsta preşcolară este dezvoltarea creativităţii prin activităţile manuale.

Toate acţiunile de stimulare a creativităţii urmăresc să determine productivitatea capacităţilor umane .

Ridicarea potenţialului creativ al copiilor începe de la munca creatoare a cadrului didactic.

Este adevărat că stimularea creativităţii, a originalităţii şi a gândirii critice presupune o serie de riscuri pe care educatoarea trebuie să şi le asume, conştientă fiind că rezultatul final merită un asemenea preţ.

A.S. Macarenco aprecia înalt capacitatea pedagogului de a visa împreună cu copii, de a-i pasiona prin visul său , a-i ajuta să vadă "bucuria de mâine".

"Copilul să nu ştie nimic pentru că i-ai spus , ci pentru că a înţeles el însuşi;să nu înveţe ştiinţa , ci s-o descopere"

JEAN-JACQUES ROUSSEAU

BIBLIOGRAFIE:

1. C Cojocaru, 1975, Creativitate si inovaţie, Editura Ştiinţifică si Enciclopedică, Bucuresti ;

2. E Claparedé, 1975, Psihologia copilului si pedagogia experimentală , E.D.P, Bucureşti.

3. AL. Rosca, 1972, Creativitatea,Colecţie,Orizonturi, Editura Enciclopedică Română, Bucureşti;
4. U. Schiopu,1967, Psihologia Copilului, Educaţia Didactică si pedagogică;

Inovare didactică prin utilizarea aplicației Wordwall

Prof.înv.primar : Pîrlogea Elena Cristina, Școala Gimnazială,, G.E. Palade" , Buzău

In lumea aceasta , tot mai digitalizată, trebuie să adaptam și educația la acest trend. Inovarea în educație , din acest punct de vedere, este necesară pentru ca elevii să beneficieze de un proces educational adaptat la evoluția societății. ,Se pare că mediul educaţional virtual: clase virtuale, biblioteci virtuale, aplicațiile digitale sunt câteva exemple de inovări în acest sens. Interacţiunea elev-calculator permite diversificarea strategiei didactice, uşurând accesul elevului la informaţii complexe, ample, structurate variat, mai logic organizate, prezentate în diferite modalităţi de vizualizare . Elemente cheie ce determină cât de bine sunt pregătiţi elevii în propriul proces de învăţare sunt: interactivitatea, utilitatea, personalizarea, controlul şi divertismentul. O aplicație foarte utilă pentru ciclul primar , folosită de noi cu success la clasa pregătitoare, este aplicația *Wordwall* . Aceasta permite realizarea de jocuri educaționale interactive în format digital, ce pot fi inserate în alte platforme de învățare sau distribuite prin link şi resurse în format pdf, aferente jocurilor create .

Avantajele aplicaţiei:

1. *Poți crea o activitate folosind șabloane*- pentru a realiza o activitate nouă poți începe prin selectarea șablonului, apoi introduci conținutul. Este ușor și marele avantaj este că poți crea o activitate complet interactivă în doar câteva minute. Modele de șabloane sunt acestea:

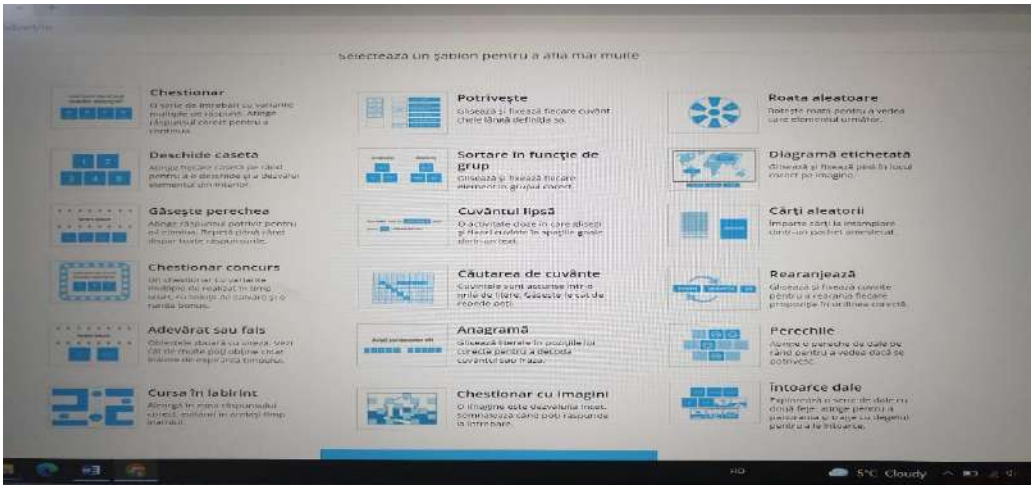

2. *Poți comuta un șablon*- după ce ai creat o activitate, poți comuta la un alt șablon cu un singur click și astfel poți crea un mod de prezentare nou . Acest lucru te ajută să economisești timp și este excelent pentru diferențiere și consolidare.
3. *Editarea oricărei activități găsite pe site*- dacă găsești o activitate care nu corespunde întocmai dorințelor tale, poți personaliza cu ușurință materialul pentru a se potrivi cu clasa și stilul tău de predare.
4. *Are teme și opțiuni diverse*-șabloanele interactive pot fi prezentate în diferite teme. Fiecare temă schimbă aspectul cu diferite grafice, fronturi și sunete.Vei găsi, de asemenea, opțiuni suplimentare pentru a seta un cronometru sau pentru a schimba jocul.
5. *Temele elevilor pot fi efectuate cu ușurință*-Activitățile Wordwall pot fi utilizate pentru temele finalizate de elevi. Atunci când dai o temă, elevii sunt îndrumați către acea activitate fără a vizita pagina principală de activitate. Această caracteristică poate fi folosită în clasă când elevii au acces la propriile dispozitive sau ca o modalitate de a face temele acasă.Rezultatele fiecărui elev sunt înregistrate și puse la dispoziția profesorului.
6. *Distribuirea către profesori*- orice activitate pe care o creezi poate fi făcută publică. Acest lucru îți permite să partajezi linkul paginii sale de activitate prin e-mail, pe rețelele sociale sau prin alte mijloace. De asemenea, permite altor profesori să găsească activitatea în rezultatele de căutare ale *Comunității noastre*, să-l joace și să se bazeze pe aceasta.Dacă vrei, poți păstra activitățile private, ceea ce înseamnă că numai tu le poți accesa.
7. *Încorporarea pe un site web*-activitățile Wordwall pot fi plasate pe un alt site web folosind un fragment de cod HTML. Acesta funcționează în același mod ca și funcția de încorporare video de pe YouTube sau Vimeo, oferindu-ți o activitate care poate fi redată pe propriul site.

Exemple de activități create de noi cu Wordwall:

https://wordwall.net/ro/resource/6643799/literar

https://wordwall.net/ro/resource/7381220/numere-de-la-0-6

https://wordwall.net/ro/resource/8521468/citim-cuvinte-cu-litera-c-

https://wordwall.net/ro/resource/17612835/recapitulare-adunarea-numerelor-naturale-0-31

https://wordwall.net/ro/resource/9937316/probleme-adunarea-%c8%99i-sc%c4%83derea-cu-o-unitate

https://wordwall.net/ro/resource/8148136/alimente

https://wordwall.net/ro/resource/17613335/recapitulare-scaderea-0-31

Bibliografie

https://wordwall.net/ro

ABORBAREA INTEGRATĂ CONŢINUTURILOR ÎNVĂŢĂRII

prof. înv. primar Pîrva Elena – Lavinia –

Liceul Teoretic ,,George St. Marincu,, Poiana Mare

Jacques Delors caracterizează educaţia drept o comoară ascunsă, care trebuie pusă în serviciul individului şi al colectivităţii, una dintre cheile de intrare în secolul marcat de amploarea revoluţiei ştiinţifice şi tehnice şi de explozia informaţională.

Ca puncte de plecare pentru introducerea unui nou tip de educaţie sunt evidenţiate patru imperative ale societăţii viitoare, care, traduse în termeni didactici, ar fi: a învăţa să cunoşti; a învăţa să faci; a învăţa să trăieşti alături de ceilalţi; a învăţa să existi.

Spre a răspunde provocărilor timpului, demersul didactic va începe de timpuriu cu *a învăţa să cunoşti* în viziunea transdisciplinară, ceea ce înseamnă să stabileşti conexiuni între diferite cunoştinţe, între cunoştinţe şi semnificaţiile lor intrinseci. Importantă este nu acumularea enormei cantităţi de informaţii, ci capacitatea elevului de a pătrunde esenţa demersului didactic.

A învăţa să faci înseamnă învăţarea creativă, învăţarea punerii în practică a cunoştinţelor însuşite. Aceasta implică, totodată, respectarea normelor ce reglementează raporturile dintre membrii aceleiaşi colectivităţi, înţelegerea permanentă a celuilalt, necesitatea de a trăi alături de ceilalţi.

A învăţa să fii impune înţelegerea condiţionărilor, cercetarea fundamentelor propriilor convingeri, opinii, pentru a descoperi ce se află dedesubtul acestora. Aşadar este necesară o educaţie care să deplaseze accentul spre conştientizare, cooperare, spre gândire critică, spre adaptabilitate şi interpretarea lumii mereu schimbătoare.

La nivel curricular**, integrarea** înseamnă stabilirea de relaţii clare între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile şi valorile care aparţin unor discipline şcolare distincte.

Abordarea integrată/cross-curriculară propune o viziune holistă şi constructivistă asupra procesului de predare-învăţare, prin stabilirea unor grade diferite de integrare la nivelul obiectivelor, conţinuturilor, metodologiei, conceptelor etc., urmărind atingerea unor rezultate pentru care nu mai sunt suficiente cadrele unei anumite discipline.

Shoemaker subliniază că prin abordarea integrată educaţia este astfel organizată încât traversează barierele obiectelor de studiu, aducând împreună diferitele aspecte ale curriculum-ului, în asociaţii semnificative care să se centreze pe arii mai largi de studiu.

Predarea şi învăţarea sunt văzute într-o perspectivă holistă, reflectând lumea reală, care este interactivă.

Integrarea are mai multe niveluri, corespunzătoare paşilor spre transdisciplinaritate:
-*transdisciplinaritatea:* reprezintă gradul cel mai elevat de integrare al curriculum-ului**.** Abordarea integrată la acest nivel se realizează prin *fuziune*, adică renunţarea completă la limitele disciplinelor de studiu implicate. Transdisciplinaritatea încorporează mai multe niveluri de intervenţie educativă. B. Niculescu arată că ,,*disciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea sunt patru săgeţi ale unuia şi aceluiaşi arc: al cunoaşterii".*
-*pluridisciplinaritatea* sau *multidisciplinaritatea* se referă la faptul că o temă aparţinând unui anumit obiect de studiu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea rămânând nealterate ca structură şi menţinându-se independente între ele. Abordarea integrată la acest nivel se realizează printr-o *corelare* a demersurilor mai multor discipline, în vederea clarificării unei probleme din mai multe unghiuri.
-*interdisciplinaritatea* presupune o intersectare a diferitelor arii curriculare. În urma acestei intersectări pot lua naştere diferite obiecte de studiu. Abordarea integrată la acest nivel se realizează prin ignorarea limitelor stricte ale disciplinelor, căutând teme comune diferitelor obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor învăţării la un grad mai înalt.

Literatura pedagogică actuală descrie integrarea curricular drept o modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului, care presupune sintetizarea şi organizarea didactică a conţinuturilor din diferitele domenii ale cunoaşterii, astfel încât să se asigure că elevul achiziţionează o imagine coerentă, unitară despre lumea reală.

„*Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiui semnificative între teme sau competenţe care sunt de regulă formate separat, în interiorul disciplinelor. Aceste teme sau competenţe au o puternică legătură cu viaţa cotidiană a elevilor şi îşi propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori şi atitudini."*

Acest demers integrator implică o serie de probleme complexe, referitoare la abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară, stabilirea modalităţilor de evaluare a performanţelor individuale, mai ales în situaţia învăţării prin cooperare, acomodarea corectă a proiectelor şi abordării pe teme într-o schemă orară coerentă.

O asemenea organizare a conţinuturilor şcolare, prin integrarea conţinuturilor, cu toate avantajele sale, şi-a dovedit însă şi propriile dificultăţi şi limite. Acestea ar fi imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoaşterii ştiinţifice specializate, dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea discipline integrate de învăţământ, lipsa de tradiţie pedagogică a

integrării, dar şi opoziţia latentă sau activă a educatorilor faţă de tendinţele integratoare. Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conţinuturilor cu ajutorul experienţelor diverse, al învăţării prin descoperire.

Procesul educaţional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor, cadrul didactic realizând un scenariu cât mai interesant al zilei. Predarea integrată are ca referință nu o disciplină de studiu, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Aceasta se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare pe copil. Este o strategie ce presupune schimbări nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în ambianța predării și învățării. Punctul de pornire în domeniul proiectării și implementării curriculumului îl constituie elevul și experiența sa.

Curriculumul integrat presupune crearea de conexiui semnificative între teme sau competenţe care sunt de regulă formate separat, în interiorul disciplinelor. Aceste teme sau competenţe au o puternică legătură cu viaţa cotidiană a elevilor şi îşi propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori şi atitudini. Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conţinuturilor cu ajutorul experienţelor diverse, al învăţării prin descoperire.

Învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii. Niveluri ale integrării conţinuturilor Integrarea conţinuturilor vizează stabilirea de relaţii strânse, convergenţe între elemente, precum: concepte, abilităţi, valori aparţinând disciplinelor şcolare distincte. Din acest punct de vedere, literatura de specialitate identifică următoarele posibilităţi:

• Integrare intradisciplinară;
• Integrare multidisciplinară;
• Integrare pluridisciplinară;
• Integrare interdisciplinară;
• Integrare transdisciplinară.

Organizarea şi predarea intradisciplinară a conţinuturilor au reprezentat şi reprezintă încă axele curriculum-ului tradiţional. În același timp se constituie în “operaţia care presupune a conjuga două sau mai multe conţinuturi interdependente aparţinând aceluiaşi domeniu de studiu, în vederea rezolvării unei probleme, studierii unei teme sau dezvoltării abilităţilor”.

Integrarea intradisciplinară se realizează prin inserţia unui fragment în structura unei

discipline pentru a clarifica o temă sau prin armonizarea unor fragmente în cadrul unei discipline, pentru rezolvarea unei probleme sau dezvoltarea unor capacităţi şi aptitudini.

Intradisciplinaritatea are în vedere:

a) Integrarea la nivelul conţinuturilor;

b) Integrarea la nivelul deprinderilor şi competenţelor.

Aceasta se poate realiza:

• pe orizontală, între conţinuturi şi competenţe ale disciplinei la acelaşi nivel de studiu;

• pe verticală, între conţinuturi şi competenţe de la niveluri diferite de studiu.

Avantajele predării integrate sunt:

-angajarea responsabilă a elevului în procesul învătării;

-încurajarea comunicării și a relațiilor interpersonale prin valorificarea valențelor formative ale sarcinilor de învățare în grup;

-transformarea cadrului didactic în factor de„sprijin", „mediator" și „facilitator" precum și diminuarea funcției sale de „furnizor de informații";

-profunzimea, trănicia și reactivarea rapidă a cunoștințelor, generate de perspectiva integrată asupra cunoașterii, prin intensificarea relațiilor dintre concept, idei, practici și teme abordate în școală și în afara ei;

-abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară coordonare între temele abordate clasic și cele realizate integrat, stabilirea modalităților de evaluare formative a performanțelor individuale și a celor obținute în învățarea prin colaborare, precum și organizarea proiectelor într-o schema orară coerentă.

Dezavantaje:

-transferul orizontal de la o disciplină la alta al celor ce învaţă se produce puţin şi, de regulă, la elevii cei mai dotaţi;

-perspectiva intradisciplinară a condus la paradoxul "enciclopedist specializat", care închide elevul şi profesorul într-o tranşee pe care şi-o sapă ei înşişi, care îi izolează din ce în ce mai mult, pe măsură ce o adâncesc;

-în devotamentul său pentru disciplină, cadrul didactic tinde să treacă în planul doi obiectul prioritar al educaţiei: elevul.

Bibliografie

Cucoş, Constantin, ,,*Pedagogie",* Editura Polirom, Iaşi, 2002

D' Hainaut, L., ,,*Interdisciplinaritate şi integrare",* în *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă,* EDP, Bucureşti, 1981

Golu Pantelimon; Zlate Mielu; Verza Emil, *Psihologia copilului*, E.D.P., București, 1994

JOCURI DE DEZVOLTARE EMOȚIONALĂ LA ȘCOLARII MICI

PROFESOR, PÎRVAN DOINA

LICEUL TEORETIC ” IONIȚĂ ASAN” CARACAL

Omul este un om întreg numai atunci când se joacă.

Când se încearcă explicarea dificultăților legate de procesul de învățare, se vorbește deseori despre inteligență și despre comportamente și cogniții la copii. Dar se uită să se sublinieze importantă rolulului emoțiilor în acest proces.Căci cu aceste emoții se confruntă atât părinții,cât și cadrele didactice.

În procesul de învățare,emoțiile sunt foarte prezente și este necesar să le facem aliații noștri. O emoție este o reacție psihologică și psihică la o situație și la interpretarea unei realități. Emoțiile ne influențează comportamentul în fiecare zi. Au un rol major în învățare,pentru că ele ne condiționează capacitatea de atenție și,în timp, pe cea a memorării. Emoțiile pozitive sunt constructive,constituie un motor pentru reluarea procesului de învățareȘ plăcerea de a reuși,bucuria de a face,mândria de a reuși,încrederea în capacitatea de a reuși iar și iar etc.

Totuși alte emoții pot prelua controlul și pot perturbă funcționarea,împiedicând procesul de a învață cu seninătate.

De fapt,orice situație nouă de învățare ne poate aduce nesiguranță,o oarecare teamă(teamă de necunoscut,de nu reuși,de a nu fi certat de părinți,de a fi ridicol,de a se înșela).

Pentru a-și construi demersuri didactice eficiente,cadrul didactic trebuie să-și cunoască bine elevii,putând astfel să le înțeleagă nevoile,temerile,dorințele. Nu numai elevul trebuie să învețe să-și asculte profesorul ,ci și profesorul trebuie să se dovedească un bun ascultător,să acorde atenție emoțiilor din spatele cuvintelor rostite,motivând astfel elevul să aibă încredere. Știind cum să asculte problemele elevilor, profesorul devine mai credibil în ochii acestuia.

Elementele centrale ale inteligenței emoționale țin de conștientizarea lumilor noastre interioare și de curiozitatea de a privi ceea ce se întâmplă în inimile și mințile celorlalți.

Oamenii au evoluatpentu a fi înalt sensibili la ceilalți și nu există nicio îndoială să avem capacitatea de a influență stările interioare ale celor din jurul nostru. Că figuri de autoritate, profesorii au o conexiune directă cu creierul elevilor. Având această responsabilitate, trebuie să

învețe despre emoțiile lor conștiente și inconștiente, datorită influenței pe care acestea o au asupra elevilor lor.

Astfel cadrul didactic ar trebui să aibă în vedere câteva aspecte ce țîn seama de conectarea emoțională cu elevii săi,atunci când își planifică procesul de instruire,aspecte prin care creierul se dezvoltă cel mai bine.

1. Elevii învață la fel de mult din exemplul pe are li-l oferă cadrul didactic că din materialele pe care le preda.

   Prin urmare profesorul trebuie să fie atent la expresiile faciale, postura și tonul vocii,deoarece acestea au o influență puternică asupra climatului emoțional din clasă.

2. Elevii se acordează stărilor emoționale interioare ale cadrului didactic.

   De aceea profesorul trebuie să aibă grijă și de propria persoană și să se bucure de viață, deoarece elevii vor simți oboseală,tristețea,chiar dacă sunt secrete.

3. Un mediu pozitiv din punct de vedre emoțional în clasa le va modifică creierul,mintea și biochimia.

   Li se cere elevilor să se trateze unii pe ceilalți cu respect,dar cvand profesorul nu-i tratează cu respect sau dacă ei îl văd tratând pe alții din jur fără respect,atunci elevii învață ambele lecții. Iar de mute ori, în situații de stres, ei vor reacționa așa cum au văzut profesorul că a reacționat,nu cum i s-a cerut să procedeze.

4. Creierul se dezvoltă în cadrul relațiilor pline de sprijin.

   Creierul ține cont de ceea ce învățăm și de la cine învățăm. Profesorii pot oferi relații sigure,pline d eincredere prin confruntarea rușinii,creșterea indepenentei și întăririi legăturilor emoționale. E necesar să încurajeze elevii ori de câte ori consideră că aceștia au nevoie de sprijin și înțelegere.

   Cu cât copilul are mai multă încredere în sine, cu atât va fi mai motivat . Cu cât mai mult va fi motivat,cu atât mai mult se va implică în muncă. Cu cât mai mult se va implică,cu atât mai bune vor fi rezultatele și va avea mai multă încredere în sine.

5. Învățarea se produce mai bine în contextul unor niveluri reduse de stres și activare emoțională.

Învățarea de succes necesită o stare de interes și curiozitate însoțite de o minimă anxietate. Stresul din mediul de învățare, amintirile traumatice din experiențele de învățare trecute sau nivelul înalt de tensiune din viață elevului din afară școlii,toate împiedică învățarea, inhibând funcțiile creierului. Prin urmare stabilirea unor relații de atașament sigur calmează anxietatea, păermitandu-le elevilor să fie mai prezenți și implicăți,cu mințile deschise către învățare.

6. Profesorii se pot folosi de povești pentru a ajunge la elevii lor.

O poveste bună conține conflicte și rezolvări,gesturi,expresii și gânduri asezonate de emoții. Un bun indicator al puterii poveștilor se reflectă pe chipurile celor care ascultă contactul vizual se fixează,factorii distractori scad, iar evenimentele și emoțiile de pe parcursul poveștii sunt oglindite printr-o serie de expresii faciale. Așezarea în cerc și împărtășirea poveștilor este un mijloc de conexiune umană,aprofundand legăturile care intretesc grupul de inidivizi.

O poveste bine spusă îi oferă creierului cel mai bun model și strategie de organizare a gândirii de-a lungul celor două emisfere.

De asemenea,profesorii îi pot juta pe elevi să-și scrie propriile povestiri.Acest lucru ar permite elevilor să reincadreze eșecurile sau traumele din trecut drept oportunități de creștere.Capacitatea de identificare cu eroul unei povești le ofer copiilor mici modele de rol pozitive. Pe măsură ce cresc,vor fi capabili să internalizeze aceste reprezentări externe ale puterii și curajului în aspecte ale imaginii de sine.

O bună cale de a implică elevii în activitatea instructiv-educativă este și de a găși povestea din spatele informațiilor aflate în manuale, oferindu-le astfel motive să participe activ.

7. Jocul este pură învățare.

Jocul poate fi folosit atât că instrument motivațional,cât și că instrument de predare. Intensifica ezvoltarea senzorio-motorie și socio-emoțională,gândirea abstractă,rezolvarea de probleme și performanță școlară, stimulează emoțiile de bucurie și de stare de bine.

8. Folosirea umorului în clasa crește atenția, plăcerea și memoria elevilor.

Cercetătorii au observat că atunci când informațiile sunt însoțite de umor crește probabiliatea că acele informații sunt însoțite de umor crește probabiliatatea că acele informații să fie recompensate,repetate și reținute. Atunci când folosesc umorul,profesorii arată elevilor că sunt oameni și că investesc emoțional în relație.

Pe măsură ce elevii petrec tot mai mult timp pe rețele de socializare sau pe jocurile on-line,ceste și provocarea de a le capta și păstra atenția. Totuși s-a demonstrat că ei reacționează la căldură, umor și o poveste fascinantă.

Victor Hugo spunea Râsul este soarele care alungă iarnă de pe chipul omului.

Că ființe umane, avem nevoie să intrăm în contact cu elevii noștri, la fel de mult cum ei au nevoie să între în contct cu noi. De asmenea au nevoie de un mediu susținător adecvat,în care pot învață să facă față luptelor interioare și suisurilor și coborâșurilor din relații. În absența acestor lucruri,mintea și creierul lor sunt inhibate în fățăă procesului de învățare,iar energia și resursele revărsate în actul predării ajung la urechi surde și creiere ermetice.

Dacă facem referire la joc, putem spune că este formă de activitate dominantă în copilărie, dar care nu trebuie să lipsească de-a lungul întregii vieți.

Orice tip de joc poate ajută la dezvoltarea afectivă și emoțională a copilului.

Jocul emoțiilor atinge mai multe ținte în primul rând,ajută copilul să numească emoțiile și să asocieze fapte/întâmplări cu ele,apoi,îl asigura că și părinții lui sau alți adulți cu care îl joacă au emoții și le exprimă. Cel mai important este că ajută la conectarea dintre membrii clasei. Noi nu suntem învățați să ne exprimăm emoțiile,mai ales pe cele considerate negative.

Jocul emoțiilor este simplu de jucat. Este necesară o minge, de preferat mai mare, de plajă,un marker permanent și un pic de spațiu.

Se împarte cu markerul mingea în mai multe felii-mingiile de plajă sunt majoritatea deja împărțite- și pe fiecare felie se scrie o emoție sau sentiment. De exemplu Bucurie, Iubire,Tristețe,Frică,Nostalgie,Furie. Jucătorii se așează în cerc și aruncă mingea de la unul la altul. Cel care nu o prinde trebuie să o ia și să o rotească în mâini.Sentimentul la care ajunge în urmă rotirii este cel pentru care trebuie să descrie o acțiune,un fapt, o amintire.

De exemplu Mă simt bucuroasă când când mă joc cu părinții mei. Sau Mă simt tristă când mama nu îmi da voie să mă joc pe tabletă sau M-am simțit furioasă când am pierdut la joc,etc.

O altă metodă captivantă de a determina efectivul de elevi să vorbească despre sentimente este jocul **Mingea sentimentelor**.

Jocul **Mingii distractive**- Sunt sctrise lucruri distractive/nostime pe minge, cum ar fi spune o glumă gâdilă un alt jucător

Jocul **Mingii care calmează** – Pe minge vor fi scrise diferite metode de calmare respiră adnc de zece ori, masează mâna unui alt jucător.

În cazul cestui joc, spre deosebire de celelalte, fiecare jucător trebuie să facă simultan același lucru pe care îl face jucătorul care a prins mingea.

Jocul **Fă-ți un prieten** – Sunt scrise pe minge diferite lucruri care îi ajută pe copii s exseze diferite abilități sociale strânge mâna jucătorului din dreapta, fă un compliment unui jucător.

Jocurile și poveștile pot ajută la exprimarea și controlul emoțiilor. Jocurile de ghicire a emoțiilor după mimica sau după sunete, desenele despre emoții, discuții despre emoțiile personajelor în timpul spunerii de povești, că de exemplu Cum crezi că s-a simțit prințesă când a venit zmeul? Crezi că s-a speriat? Dar oare ce a simțit atunci când au venit părinții și au salvat-o?

Jocul continuă să fie o parte importantă a dezvoltării afective a copilului pe toată perioada copilăriei, fapt pentru care constituie un mediu important pentru consilierii care vor să-i înțeleagă și să-i ajute pe copii.

Nu există o cle greșită în a vorbi limbajul secret al jocului cu școlarii noștri- distrați-va pur și simplu!

Bibliografie

1. Lawrence E. Shapiro, **Limbajul secret al copiilor**
2. Breben Sllvia, **Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței la vârstă preșcolară și școlară mică** , Editura Reprograph,Craiova,2010.
3. P.I.O. Panisoara, **Profesorul de succes**,Editura Polirom
4. P.A.Akoun, I.Pailleau, **Pedagogia pozitivă**, Editura DPH
5. L.Cozolino,**Predarea bazată pe** atașament,Editura Trei

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL

Prof. înv. primar: Carmen Monica Pîrvu

Școala Gimnazială Găneasa, Jud. Olt

Elementul central al societății, element care poate contribui în mod valoros și radical la evoluţia tuturor elementelor componente ale societăţii este ***„Educația”.***

Școala incluzivă este școala care nu selectează și nu exclude, este deschisă, tolerantă , prietenoasă și democratică, valorizează toți elevii, se adaptează la diversitatea nevoilor educaționale și la particularitățile de învățare și dezvoltare.

Adaptarea la permanentele cerinţe schimbătoare ale unei lumi care evoluează rapid, care necesită abordări multiple ale fenomenelor naturale şi/ sau sociale şi care impune adoptarea de strategii eficiente în vederea atingerii tuturor obiectivelor sale, presupune implicarea activă a întregii societăţi pentru a pune în centrul preocupărilor sale ***OMUL.***

Printre atributele acestei societăţi se pot enumera: schimbarea, transformarea, egalitatea şanselor, continua formare, cooperarea, evoluţia tehnologiei, preocuparea pentru oameni şi pentru nevoile lor în ceea ce priveşte dezvoltarea, integrarea şi inovarea.

Educaţia incluzivă este un proces complex, de durată care necesită analize, schimbări şi construcţii continue pentru a realiza politici şi practici incluzive şi a asigura bazele unei culturi incluzive.

Educaţia incluzivă a apărut ca o reacţie firească a societăţii la obligaţia acesteia de a asigura cadrul necesar şi condiţiile impuse de specificul educaţiei persoanelor cu cerinţe educative speciale. Bogăţia spirituală a lumii contemporane rezidă tocmai din respectul şi valorizarea tuturor indivizilor, pentru că lumea modernă acceptă faptul că fiecare individ este o dimensiune care îmbogăţeşte şi potentează, împreuna cu celelalte experienţe, lumea de azi.

Educaţia incluzivă, respectiv integrarea elevilor cu cerinţe educaţionale speciale în învăţământul de masă a apărut ca o provocare spre schimbarea atitudinilor şi mentalităţilor, dar şi a politicilor şi practicilor de excludere şi segregare. Integrarea elevilor cu cerinţe educaţionale speciale în învăţământul de masă are ca scop rezolvarea câtorva dintre problemele pe care le întâmpină copiii în procesul educaţiei şi dezvoltării lor.

Educaţia de bună calitate reprezintă un **DREPT** fundamenzal al omului şi copiii au dreptul la educaţie generală, iar modelul incluziunii socio-educaţionale are la bază acest

drept, înglobat în dreptul internaţional. Fiecare copil, indiferent de apartenenţă sau de nivelul de dezvoltare a capacităţilor sale, are dreptul la o educaţie de bună calitate care să conducă în cea mai mare măsură la dezvoltarea capacităţilor sale cognitive şi de integrare socială.

Fiecare copil este înţeles ca un participant activ la învăţare şi predare şi pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învăţării şi dezvoltării o experienţă, un stil de învăţare, un model social, o interacţiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparţine.

Conceptul de „educaţie pentru toţi" a fost lansat în 1990 în Tailanda la Conferinţa Internaţională a Ministerului Educaţiei, iar în 1994 la Salamanca, în Spania, s-au lansat dimensiunile educaţiei pentru toţi care constau în calitatea actului educaţional şi acces pentru toţi copiii: „ Şcolile trebuie să primească toţi copiii, fără nici o deosebire privind condiţiile lor fizice, sociale, emoţionale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă şi la copiii cu dizabilităţi sau talentaţi, copiii străzii şi copiii care muncesc, copii din populaţii îndepărtate sau nomade, copii aparţinând minorităţilor lingvistice si etnice… "

Pentru ca activitatea instructiv – educativă să fie profitabilă pentru toţi elevii, aceasta trebuie să se realizeze diferenţiat. Educaţia diferenţiată vizează adaptarea activităţii de instruire la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi ritmul de lucru propriu unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte.

Pentru ca educaţia copiilor cu cerinţe speciale să fie eficientă, pe de o parte trebuie să aibă un caracter integrat, iar pe de altă parte trebuie să aibă un caracter diferenţiat, să fie adaptată particularităţilor elevilor.

Caracterul integrat al învăţământului ne pune în faţa problematică a situaţiei în care un copil cu handicap este integrat într-o clasă obişnuită. În fapt este vorba pe de o parte de situaţia copilului respectiv, iar pe de altă parte, de situaţia clasei în care este integrat. Sub ambele aspecte, ceea ce urmărim este o bună înţelegere reciprocă, o existenţă socială normală a copiilor, în ciuda diferenţelor existente. Pentru copilul cu handicap aceasta înseamnă a fi înţeles şi acceptat, cu tot ce are el pozitiv, cu tot ce poate aduce vieţii de grup. Această normalizare a relaţiilor este benefică şi pentru ceilalţi elevi, care învaţă să respecte dreptul la diferenţă, sa fie solidari cu semenii lor care întâmpină dificultăţi în viaţă.

Procesul de integrare educaţională a elevilor cu CES include elaborarea unui plan de intervenţie individualizat, în cadrul căruia, folosirea unor modalităţi eficente de adaptare curriculară joacă rolul esenţial.

Raporturile ce se stabilesc cu fiecare elev în parte sunt foarte importante. Elevul trebuie să simtă că este apreciat ca individ. Astfel, elevii vor participa la procesul de învăţământ dupa

posibilităţile fiecăruia, cadrele didactice trebuind să-şi adapteze metodele pedagogice în consecinţă.

Copiii sunt o categorie socială care în ciuda aparenţelor nu au timp să aştepte: dacă sunt lăsaţi să crească fără ajutorul de care au nevoie, personalitatea viitorului adult are cu siguranţă de suferit.

Bibliografie:

1. A. Ghergut, Sinteze de psihopedagogie speciala, Editura Polirom, 2005
2. Informaţii culese de pe internet

LEGĂTURA DINTRE ȘCOALA ȘI FAMILIE – un pas important spre succes

Profesor PITIȘ EUGENIA

Şcoala Gimnazială “Sf.Gheorghe”

Relaţia şcoală-familie include activităţi de amenajare a sălii de clasă în care învaţă elevii, participări ale părinţilor în organizarea activităţilor extracurriculare şi educative precum: excursii, drumeţii, carnavaluri etc.

Pentru ca această colaborare ideală să se realizeze, trebuie să existe voinţa colaborării, iar factorii educaţionali implicaţi să se considere parteneri, în adevăratul sens al cuvântului.

Şcolile trebuie să planifice şi să implementeze programe de parteneriat pentru a amplifica implicarea părinţilor. Scopul educaţiei este de a forma un om cu o gândire liberă, creativ, sociabil. Parteneriatul real între şcoală şi familie nu este cel înscris pe o coală de hârtie, semnat de către director şi de către părinte, ci este relaţia activă de implicare şi de o parte şi de cealaltă, este bucuria şi tristeţea, este reuşita şi eşecul, este zbaterea şi rezultatul, din care elevul este beneficiarul.

Parteneriatul este o relaţie stabilă între persoane sau instituţii care participă cu anumite resurse pentru atingerea unui scop comun; este o relaţie de egalitate stabilită în baza unor acorduri semnate, ambii parteneri având dreptul de a evalua gradul de atingere a obiectivelor şi modul de gestionare a resurselor: comunicarea este permanentă, responsabilităţile, succesele riscurile sau eşecurile fiind asumate deopotrivă; presupune strategii de cooperare pe termen lung cu o flexibilitate scăzută datorită scopului comun. Parteneriatul are, aşadar, drept scop următoarele: (Ciolan L.)

- să ajute profesorii în munca lor;
- să perfecționeze abilitățile școlare ale elevilor;
- să îmbunătățească programele de studiu și climatul școlar;
- să îmbunătățească abilitățile educaționale ale părinților elevilor;
- să dezvolte abilități de lideri ale părinților;
- să faciliteze legătura dintre familii, personalul școlii și al comunității;
- să ofere servicii și suport familiilor;
- să creeze o atmosferă de lucru mai sigură în școală.

Părinţii şi cadrele didactice pot crea diferite parteneriate, angajându-se în activităţi comune de învăţare, sprijinindu-se unii pe alţii în îndeplinirea rolurilor cerute, desfăşurând proiecte de curriculum colaborativ, participând împreună la diverse activităţi de luare a deciziei. Rata învățării crește și se menține ridicată în situațiile în care părinții se implică în sprijinirea copiilor prin diverse activități acasă. Părinții care participă la programele educaționale inițiate de școală vor putea aprecia mai bine abilitățile și aptitudinile copiilor, problemele și posibilitățile de rezolvare a acestora în procesul învățării. (Ciolan L.) Prin activitatea în parteneriat cu părinții, cadrul didactic își asigură un sprijin în propria activitate. Învățându-i pe părinți să se implice în dezvoltarea copiilor lor, întărim interacțunile și relațiile dintre părinți și copii. Prin cooperare reală și comunicare cu părinții, școala pune bazele unei unități de decizie și acțiune între cei doi factori. De asemenea, activitățile cu părinții duc la rezolvarea situațiilor problemă, a conflictelor posibile și a situațiilor de risc în dezvoltarea copilului. Pe de o parte, familia este un factor de educaţie informală, pe de altă parte, aceasta are obligaţii şi drepturi care decurg din statutul de elevi ai copiilor ei în sistemul formal de educaţie. Una din însuşirile caracteristice psihologiei părinţilor este năzuinţa de a-şi vedea copii mari, bine instruiţi şi bine formaţi pentru viaţă. Pe fundalul unui orizont larg de înţelegere a rolului pe care îl joacă părinţii în viaţa socială, dar şi în viaţa de familie, finalităţile educaţionale vor dobândi un grad mai mare de conştientizare. (Păun E.)

Obiectivele educaţionale realizabile în familie pentru etapa şcolarităţii sunt:

- asumarea de către părinţi a rolului de colaborator activ al şcolii;
- cunoaşterea cerinţelor specifice şcolii;
- creşterea condiţiilor necesare activităţii de învăţare continuă;
- asigurarea unităţii de cerinţe, în procesul de formare şi consolidare a comportamentelor specifice, prin instrucţie şi educaţie de tip şcolar;
- controlul îndeplinirii sarcinilor şcolare;
- controlul respectării programului zilnic;
- crearea condiţiilor necesare extinderii capacităţii de cunoaştere prin mijloace adiacente: cărți, reviste, expoziţii, teatru, radio-tv., site-uri educaționale, excursii, etc;
- consolidarea deprinderilor moral-civice, a conduitei civilizate, în relaţiile cu mediul social;
- crearea condiţiilor necesare dezvoltării aptitudinilor artistice şi sportive. (Vrășmaș E. A.)

În ceea ce priveşte relaţia dintre familie şi părinţi cele mai frecvente forme de organizare a acestei relaţii sunt :

- Şedinţele cu părinţii;
- Discuţii individuale între cadrele didactice şi părinţi;
- Organizarea unor întâlniri cu părinţii;
- Implicarea părinţilor în manifestări culturale ale şcolii şi activităţi recreative;

- Voluntariat;
- Asociaţiile de părinţi;

2) Şcoala şi autorităţile locale au diverse modalităţi de colaborare

- realizarea de demersuri pentru participarea copiilor la învăţământul obligatoriu;
- dezvoltarea unor programe de educaţie pentru părinţii tineri;
- organizarea şi dezvoltarea unor posibilităţi adecvate de petrecere a timpului liber şi odihnă.

Ceea ce este dificil în stabilirea unui parteneriat nu este iniţierea lui ci menţinerea funcţionării acestuia în timp. Atunci când se doreşte construirea unui parteneriat durabil trebuie identificate atât scopurile comune cât şi divergenţele. Fiecare organizaţie îşi are propria identitate, iar pentru a derula un proiect împreună cu altă organizaţie trebuie căutate şi valorificate punctele şi interesele care le leagă.

Trebuie avut în vedere că parteneriatele școală – familie – comunitate sunt eficiente în măsura în care ajung să depășească obiectivele unui program și se transform într-un stil de viață al comunității școlare formate din elevi, profesori, părinți și membrii comunității locale.

BIBLIOGRAFIE

Vrăşmas E.A-Consilierea şi educaţia părinţilor,Ed.Aramis ,BCU-Iaşi

Păun E- Şcoala- abordare sociopedagogică-Ed.Iaşi

Ciolan L- Învăţarea integrată:Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Ed.Polirom

CONDIȚII NECESARE PENTRU O EDUCAȚIE DE CALITATE

Prof. IulianaPițu - LiceulTeoretic„N.Titulescu“ Slatina

„Perfecţiunea, o stareimaginară a calităţii care se deosebeşte de ceaexistentăprintr-un element cunoscutcaexcelenţa, un atribut al criticului.“

(*Ambrose Bierce*)

Calitatea în educaţie este asigurată prin dialog şi în baza parteneriatului încheiat cu toţi actorii implicaţi în realizarea acesteia.

Şcoala este instituţia responsabilă de asigurarea calităţii în educaţie, iar educaţia este acel proces de lungă durată, desfăşurat atât în clasă, cât şi în afara ei.

În procesul educativ sunt implicaţi elevii, părinţii şi cadrele didactice, această triadă educaţională contribuind la realizarea unui învăţământ de calitate. Implicarea acestei triade educaţionale va determina succesul sau insuccesul procesului instructiv-educativ.

Educaţia de calitate se realizează cu profesori de elită, cu părinţi implicaţi şi responsabili în actul educativ, într-o unitate de învăţământ modernă, trăind într-o comunitate conştientă de calitatea viitorilor cetăţeni ce ies pe porţile şcolii.

O familie implicată în actul educaţional ajută şcoala în a oferi educaţie de calitate copilului.

Calitatea şi eficienţa reprezintă două deziderate importante ale reformelor educaţionale din întreagalume, de care trebuie ţinut seama la conceperea sistemelo rnaţionale de management şi de asigurare a calităţii şi în învăţământul din România.

Obţinerea unor rezultate bune în educaţie are la bază îmbunătăţirea managementului resurselor umane în învătământ şi oferirea de stimulente pentru performanţă. Calitatea, eficienţa şi echitatea educaţiei presupun eforturi suplimentare ale tuturor factorilor implicaţi în procesul instructiv-educativ.

Educaţia de calitate are următoarele caracteristici:

- este bazată pe inovaţie şi diversitate;
- este realizată prin parteneriat şiprin dialog;

- este orientată pe obţinerea unor rezultate aşteptate, având c aobiectiv îmbunătăţirea continuă a performanţelor şcolare;
- valorizează resursa umanăşiasigurăparticiparea actorilor educaţionali;
- are la bază autonomia instituţională, cu respectarea autonomiei individuale;
- este oferită de instituţii responsabile;
- abordează procesul educaţional într-un mod sistemic şi unitar.

Calitatea în actul educațional este determinată de:

a) planificarea şi obţinerea rezultatelor aşteptate ale învăţării;

b) monitorizarea acestor rezultate;

c) evaluarea internă a rezultatelor;

d) evaluarea externă a acestor rezultate;

e) îmbunătăţirea permanentă a rezultatelor în educaţie.

Instituţia de învăţământ trebuie să contribuie la oferirea de şanse egale la educaţie tuturor copiilor, la dezvoltarea potenţialului lor creativ, precum şi la orientarea pregătirii şcolare şi profesionale. În învăţământul contemporan, accentual este pus pe funcţiaformativă a acestuia.

În elaborarea strategiilor de învăţare moderne, au apărut noi roluri pentru fiecare participant la actul didactic, alte perspective de evaluare şi noi modalităţi de realizare a învăţării.

Totalitatea instrumentelor şi metodelor, grupate într-un system coerent, utilizate pentru menţinerea şi ridicarea calităţii educaţiei oferite de şcoală reprezintă sistemul de management al calităţii, care are ca funcţie principal orientarea dezvoltării unităţii de învăţământ în scopul creşterii calităţii educaţieioferite comunităţii în ansamblul ei.

Considerate un sprijin în desfăşurarea activităţii la clasă, materialul didactic şi mijloacele de învăţământ reprezintă o necessitate, trezind şi menţinând interesul elevilor şi facilitând înţelegerea mesajuluipe care cadrul didactic urmăreşte să-l transmită.

În concluzie, ***calitateaîneducaţie*** reprezintă gradul de satisfacţie determinat de eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învăţământului şi formării profesionale, concretizat prin atingerea unor standard impuse şi a unor rezultate excelente, cu participarea tuturor factorilor implicaţi în educaţie.

Bibliografie:

1. Nicoleta - Adriana Florea - ,,Educație de calitate în societatea contemporană”, Editura Arves, 2009.

2. Nicoleta - Adriana Florea - ,,Procesul instructiv-educativ în școala modernă”, Editura Arves, 2008.

3. Ciolan Lucian - ,,Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia şcolii”, în revista ,,Învăţământul primar” nr. 1- 2, 1999.

.

PROGRAMUL NAȚIONAL DE EDUCAȚIE PENTRU VALORI”JOC, RESPECT ȘI BUCURIE”

Pîțu Domnica, G.N.P STEJARELUL CAJVANA

Importanța valorilor morale la preșcolari

REZUMAT

Copilăria este o etapă importantă de dezvoltare. Pentru a pregăti copiii pentru viața socială, este esențial ca ei să însușească valorile necesare în această perioadă. Este una dintre responsabilitățile părinților și ale educatoarei să îl învețe pe copil cum să discrimineze ceea ce este bine de ceea ce e rău, astfel încât să devină un membru decent al societății, comportându-se pentru binele tuturor, inclusiv al acestuia. Prin obiectivele propuse s-a urmărit identificarea unor strategii potrivite pentru dezvoltarea conduitei și conștiinței morale a preșcolarilor și să descopăr care este impactul acestor strategii asupra conduitei morale a preșcolarilor.

Scopul cercetării a fost acela de a investiga ce efect au implementarea unor valori morale bazate pe analiza morală a poveștilor asupra dezvoltării morale a preșcolarilor.

S-a folosit metoda observării și ca instrument am utilizat o grilă de evaluare a conduitei morale a copiilor.

Cuvinte-cheie: valori morale, copilărie, educație, conduită morală, conștiință morală,poveste

INTRODUCERE

Motto:

„Morala... cea mai mare maestră a educaţiei” (Friederich Nietzsche)

Educația morală este deosebit de importantă la această vârstă, studiile realizate pe această temă evidențiind înregistrări majore ale indicatorilor care vizează profilul moral al copiilor în condițiile aplicării unor strategii didactice adecvate. Educația timpurie presupune educație intelectuală și educație estetică, dar, în special, educație morală, socială și emoțională.

Prin intermediul unor metode specifice de dezvoltare morală se formează la copii conștientizarea necesității și importanței respectării normelor și regulilor morale, precum și deprinderi și obișnuințe, conduite și conștiință, ideal moral. Studiile realizate au evidențiat importanța aplicării acestor metode pentru scopuri diverse: integrare eficientă, învățare activă, tratare diferențiată, interrelaționare, comunicare între copii, învățare colaborativă, valorizarea și valorificarea

achizițiilor dobândite. În cercetarea propusă voi urmări să identific o serie de strategii didactice bazate pe analiza morală a poveștilor prin care voi încerca să dezvolt comportamentul moral al preșcolarilor, mai precis, conduita și conștiința morală a acestora. Voi desfășura aceste activități în cadrul DOS, DLC și ALA astfel încât toți preșcolarii să fie implicați și să aibă ocazia să se dezvolte.

CONȚINUT

Educaţia morală reprezintă, poate, cea mai complexă latură a educaţiei. Rolul și importanța educației morale sunt evidente la nivelul unității și echilibrului stabilit între aspectele sociale şi cele psihologice, acestea fiind complementare.

Autori precum T. Crețu (1994), L. Colceriu (2008), C. Santi (2014), O. Reboul sunt de părere că primii ani de viață sunt decisivi pentru personalitatea copilului și că învățarea valorilor morale din perioada preșcolarității contribuie la creșterea încrederii în sine a copilului, la luarea deciziilor, la rezolvarea conflictelor și problemelor. Crețu și Colceriu vorbesc despre apariția unor emoții și sentimente pozitive (de fericire și de echilibru interior), iar C. Santi și Elena A. Santi (2014) acordă o atenție sporită experienței religioase ca sursă de energie, valoare și antrenament moral pentru copii.

Educația morală, pentru a se realiza în mediul școlar, trebuie să respecte funcționarea anumitor principii văzute ca teze normative. Fiecare cadru didactic trebuie să își orienteze demersurile educative astfel încât ca, prin respectarea acestor principii, să contribuie la facilitarea îndeplinirii scopului și obiectivelor morale, prin raportare la idealul educațional. Principiile educației morale vizează mai multe aspecte de care cadrele didactice trebuie să țină cont pentru a sprijini formarea morală a copiilor.

Rolul cadrelor didactice este deosebit de important în asigurarea condițiilor necesare dezvoltării morale a preșcolarilor din grupă, atât ca model personal, cât și ca facilitator al învățării conținuturilor cu caracter moral. Structura personală a fiecărui profesor/ educator în parte cuprinde seturi de valori care sunt necesare în întreg procesul educațional. Diversificarea strategiilor didactice de predare și de evaluare, maniera proprie de gestionare a diverselor contexte educaționale, pregătirea mijloacelor de învățământ estetice și calitative contribuie la motivarea elevilor spre învățare și spre adoptarea unor conduite și atitudini pozitive. (Badea, D., coord., 2011).

Pentru informare și pentru reținerea unor aspecte care să mă ajute în construirea părții aplicative a prezentei cercetări, am căutat studii derulate în ultimii 5 ani, pe aceeași temă, pentru copiii de vârstă preșcolară. Pe Scholar Google (https://scholar.google.com/) am introdus cuvinte-cheie ca: dezvoltarea morală la preșcolari, formarea comportamentelor morale, strategii de dezvoltare morală, moralitate, atitudini morale etc., însă nu am găsit decât un singur studiu realizat în ultimii 5 ani, mai precis în 2019. Celelalte studii sunt puțin mai vechi și tratează problematica moralității la vârste școlare mici. Am notat detalii semnificative pentru cele 5 studii pe care le-am considerat utile în desfășurarea propriei cercetări.

Metodologia didactică sprijină profesorul în alegerea celor mai potrivite modalități pentru atingerea obiectivelor instructiv-educative, fiind totodată și ştiinţă și tehnică și artă. Aceste

caracteristici se referă la faptul că metodologia necesită depunerea unui efort de cercetare, de elaborare și de aplicare științifică, presupune un parcurs tehnic și posedă spontaneitate.

În curriculumul preșcolar strategiile didactice sunt deosebit de importante mai ales prin faptul că au rol motivațional pentru învățare, stimulând interesul, atenția și dorința copiilor. Simpla formulare a unei teme în care se prezintă și conținutul instructiv-educativ poate genera o infinitate de abordări din punct de vedere strategic de către educatoare. În funcție de creativitatea și pregătirea metodico-științifică și de interesul de a viza tratarea diferențiată a copiilor se pot aprecia numeroase modalități de proiectare, adaptare, utilizare și evaluare a strategiilor didactice alese de către fiecare educator.

METODOLOGIA

Cercetarea a fost realizată prin intermediul experimentului psihopedagogic. Am folosit metoda observării și ca instrument am utilizat o grilă de evaluare a conduitei morale a copiilor.

Valorile morale dezvoltate pe parcursul experimentului sunt: altruism, responsabilitate, hărnicie.

Cercetarea s-a desfășurat pe o perioada de 4 săptămâni. În prima săptămână am realizat evaluarea inițială a preșcolarilor și am notat rezultatele observațiilor în grila de observație. În următoarele săptămânii am realizat evaluarea finală a preșcolarilor și am notat rezultatele observațiilor făcute, în grila de observare a conduitei morale a preșcolarilor.

Pe parcursul celor 3 săptămâni am pus în aplicare un proiect de dezvoltare a conduitei morale a preșcolarilor, proiect ce a cuprins o serie de povești cu conținut moral pe care le-am analizat cu preșcolarii.

REZULTATE

Cercetarea a fost desfășurată cu scopul de a investiga ce efect pot avea strategiile didactice bazate pe analiza morală a poveștilor asupra dezvoltării morale a preșcolarilor. De asemeni, am urmărit să identific o serie de strategii potrivite pentru a desfășura această cercetare.

Prin aplicarea programului de dezvoltare propus de mine am reușit să îndeplinesc scopul acestei cercetări. Rezultatele studiului și validarea ipotezelor propuse au arătat că acest program și-a atins scopul. Strategiile propuse sunt potrivite pentru dezvoltarea conduitei și conștiinței preșcolarilor.

Consider că cercetarea realizată a arătat clar că în ciuda vârstei copiilor, aplicarea unui program de dezvoltare morală bazat pe analiza morală a poveștilor, poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării conduitei și conștiinței morale a preșcolarilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Adorno, T., (1978), Minima Moralia (EFN Jephcott trad. ed.). Londra: Verso
2. Antonescu, G., (1972), Educaţia morală şi religioasă în şcoala românească

3. Bocoş, M.D., (2013), Instruirea interactivă, Repere axiologice şi metodologice, Editura Polirom, Iaşi

4. Bonchiş, E., Dezvoltarea umană- aspecte psihosociale, (2000), Editura Imprimeriei de Vest, Oradea

5. Breben, S., (2010), Jocuri pentru dezvoltarea inteligenţei emoţionale la vârsta preşcolară şi şcolară mică, Editura Reprograf, Craiova

6. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M. (2002), Metode interactive de grup, Editura Arves

7. Cerghit, I., (2006), Metode de învăţământ, Editura Polirom, Iaşi

8. Cerghit, I., (2002), Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Editura Aramis, Bucureşti

9. Chelcea, S., (2001), Metodologia cercetării sociologice : metode cantitative şi calitative, Editura Economică, Bucureşti

10. Gheorghiu, V., Ciofu, I., (1982), Sugestii şi sugestibilitate. Aspecte fiziologice şi psihofiziologive, Editura Academiei Române, Bucureşti

11. Gherghina, D. – coordonator (2007), Metodica activităţilor instructiv – educative pentru învăţământul preprimar, Editura Didactica Nova, Craiova

12. Glava, A., Glava, C., (2002), Introducere în pedagogia preşcolară, Editura Dacia Educaţional, Cluj-Napoca

13. Iucu, R., Păun, E. (2002), Educaţia preşcolară în România, Editura Polirom, Bucureşti

14. Jeder, D. (2006). Niveluri ale moralității și educației morale, Editura Didactică și Pedagogică, București

15. Joiţa, E., (2003), Pedagogie şi elemente de psihologie, Editura Arves, Bucureşti

16. Lespezeanu, M. (2007), Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar – O metodică a activităţilor instructiv – educative, Editura Omfal Esenţial, Bucureşti

17. Muster, D., (1985), Metodologia cercetării în educaţie şi învăţământ, Editura Litera, Bucureşti

18. Nicola, I., (2003), Tratat de pedagogie şcolară, Editura Aramis, Bucureşti

19. Oprea, C.L., (2007), Strategii didactice interactive, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti

20. Salde, D., (1995), Educaţie şi personalitate, Casa cărţii de ştiinţă, Cluj-Napoca

21. Speranția, E. (1982), Mic tratat despre valori în Axiologia românească, Editura Eminescu, București

22. Stanciu, Mihai (2003), Didactica postmodernă, Editura Universităţii Suceava

23. Stănciulescu, E., (1996), Teorii sociologice ale educaţiei, Editura Polirom, Iaşi;

24. Şoitu, L., Cherciu, R.D. - coordonatori (2006), Strategii educaţionale centrate pe elev, Bucureşti

25. Taiban, M. (1976), Educația moral-socială a copiilor de vârstă preșcolară în Pedagogia preșcolară, Manual pentru liceele pedagogice de educatoare, Editura Didactică și Pedagogică, București

26. Tomşa, Gheorghe (2005), Psihopedagogie preşcolarã şi şcolarã – definitivat şi gradul II didactic, Bucureşti

CENTRUL DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE – SPAȚIUL EDUCAȚIONAL ÎN FORMAREA AUTONOMIEI ELEVILOR

Liliana Pleșa, Școala Gimnazială Poplaca

„Educația înseamnă să știi unde să te duci pentru a găsi ceea ce ai nevoie să știi; și înseamnă să știi cum să folosești informațiile pe care le afli.” William Feather

William Feather sintetizează în doar câteva cuvinte ceea ce ar trebui să fie obiectivul major al școlii, și anume, acela de a forma tineri autonomi și responsabili.

Societatea și mediul profesional au nevoie de tineri autonomi, care să descopere singuri, să fie inovatori, capabili să caute informații, să le prelucreze, să le comunice în scop personal și profesional fără îndrumarea cuiva. Școala are un rol esențial în acest sens, formarea de adulți autonomi fiind una din finalitățile educației.

Etimologia termenului de autonomie provine din limba greacă *autos* care înseamnă *„lui însuși*” și *nomos*, care se referă la legi, ceea ce se poate traduce astfel: *a fi autonom înseamnă a te conduce după legi proprii.*

O altă definiție vine din sfera pedagogiei, în cadrul căreia autonomia este definită astfel: *„ca obiectiv general al educației și instrucției, termenul de autonomie este sinonim cu cel de emancipare, autodeterminare, maturitate și este folosit în relație în idea de competență. Prin autonomie i se acordă unui subiect posibilitatea de a-și realiza și construi universul independent, în cadrul legilor morale de bază.”*

Educația în România se construiește pe următoarele valori: încredere, solidaritate, echitate și autonomie. În acest sens, autonomia în educație reprezintă „*asumarea procesului și parcursul decizional la nivel de elev, profesor, curriculum și administrare a serviciului public de educație. Aceasta presupune responsabilizarea fiecărui actor implicat în educație, comunicare transparentă și urmărirea interesului beneficiarilor actului educațional.*”

Prin educație se urmăresc două scopuri: instrucția (să se ofere tânărului cunoștințe generale de care să se servească în viață); educația propriu-zisă (să pregătim tânărul de azi pentru omul de mâine).

Scopul educației este atins atunci când tânărul obține acea autonomie care-l determină să fie stăpân pe propriul destin și pe propria personalitate. Unele dintre trăsăturile personalității tânărului sunt formate direct prin educație în instituții specializate, iar o parte considerabilă a lor sunt formate în familie.

Autonomia este suportul moral al educației, iar disciplina este un rezultat al înțelegerii între profesori și elevi, prin intermediul unor mesaje privind autoritatea profesorului, stilul său și interesul lui față de activitățile realizate cu elevii.

Autonomia nu este înnăscută, ea se dobândește, se construiește pas cu pas; este cheia dezvoltării neîngrădite a elevilor. Fiecare spațiu din școală are un rol important în formarea auronomiei, dar Centrul de Documentare și Informare are un rol primordial.

Centrul de Documentare și Informare este o structură infodocumentară modernă, un centru de resurse pluridisciplinare și multimedia, care oferă beneficiarilor un spațiu de formare, de comunicare, de informare și de exploatare a fondului documentar și a tehnologiilor informației și comunicării în educație, un loc de cultură, deschidere, întâlnire și integrare.

Centrele de Documentare și Informare vin în întâmpinarea necesității de informare a elevilor și profesorilor, oferindu-le acestora, precum și întregii comunități locale, un instrument de lucru care să-i ajute să se dezvolte personal și profesional, să achiziționeze noi competențe precum: autonomie în munca de cercetare, comparare a surselor și a diferitelor suporturi, organizare a muncii de cercetare prin selecționare, exploatare și comunicare a informațiilor.

A dezvolta autonomia elevilor în CDI, presupune a-i învăța pe elevi să utilizeze spațiul CDI și să-i inițiezi în practicile cercetării documentare, prin dezvoltarea competențelor infodocumentare. În acest fel, prin aceste activități de dezvoltare a competențelor infodocumentare, se formează elevi autonomi în căutarea, selectarea, analiza, prelucrarea, comunicarea și evaluarea informațiilor.

Autonomia este un fenomen complex care se regăsește sub numeroase aspecte. Vizată drept un obiectiv pedagogic, ea se traduce printre altele cu „a ști să te informezi”. Acest aspect reține atenția în ceea ce privește rolul practicii documentare la dezvoltarea autonomiei.

Activitatea CDI-ului se grupează în jurul ideii de „a ajuta”. Nu se poate spune că acest spațiu este un loc al miracolelor, dar în anumite situații condițiile de învățare pot fi ameliorate. În acest sens, trebuie ca toți actorii implicați să își poată face munca într-o manieră autonomă, și anume: elevii, profesorii și profesorul documentarist.

Utilizarea CDI-ului poate constitui un ajutor esențial în formarea autonomiei elevului. La CDI elevul are un parcurs individual susținut; totul este oferit tuturor, însă fiecare ia ce are nevoie

Frecventarea în mod voit a CDI-ului este strâns corelată cu un proiect de lectură, căutare de informații, documentare pe diferite teme, studiu individual; alegerea activității și a documentelor utilizate intră în sfera autonomiei. Elevul învață să descopere, să își confrunte personalitatea cu cea a autorilor și eroilor literaturii, care pot intra într-o manieră foarte constructivă în constituirea imaginii de sine. Acest

lucru implică o muncă reală de echipă din partea dascălilor, care ar putea prin sarcinile de muncă autonomă să contribuie la învățarea și dobândirea autonomiei.

Dacă autonomia este văzută ca o capacitate de a face alegeri personale, ea este de asemenea și o capacitate de a gestiona propriile acțiuni. Cercetarea documentară realizată în spațiul CDI, permite și influențează dobândirea ambelor capacități. Elevii sunt nevoiți să ia decizii diferite în ceea ce privește alegerea subiectului de cercetare, a documentelor, a informațiilor ce merită să fie reținute dar și asupra procedurilor pe care le vor urma.

Așa cum s-a menționat, autonomia nu este un dat, ea se dezvoltă, dar se dezvoltă treptat. În spațiul CDI, acest lucru se realizează prin activități de inițiere în cercetarea documentară, care se pot desfășura sub forma unui curs opțional, sub forma unor secvențe în cadrul orelor de curs la diferite discipline, în cadrul unor proiecte sau ori de câte ori un elev are nevoie de sprijin în activitatea sa de cercetare.

Problema care îl interesează pe elevul de azi, cel ce se dorește a fi autonom mâine, nu este de a dobândi cunoștințe asupra documentării, fie ele declarative, ci de a le utiliza pe unele sau pe altele pentru a ieși din sistemul școlar și a înfrunta „necunoscutul”.

Se poate concluziona faptul că, unul din scopurile educației este de a forma mai întâi un adolescent autonom și în cele din urmă, un adult autonom și responsabil.

„A dezvolta această autonomie și responsabilitate față de turbulențele vieții, constituie o provocare, iar școala ca loc de instruire, formare, socializare în educație, trebuie să-și asume rolul cel mai important în acest sens.”

Bibliografie:

Berger, Gaston. *Omul modern și educașția sa.* București: Editura Didactică și Pedagogică, 1973.

Monthus, Marie. *Apprendre l'autonomie au CDI*. Paris: Hachette Education, 1997.

Schaub, Horst, și Karl G Zenke. *Dicționar de pedagogie.* Iași: Polirom, 2001.

Stan, Liliana. *Educația timpurie. Probleme și soluții.* Iași: Polirom, 2016.

Surse online

Chapron, Francoise. (2023, Aprilie 18). *Les CDI (Centre de Documentation et d'Information) des Lycees et College en France: Quelle Contribution a la Formation des Citoyen?* Preluat de pe http://archive.ifla.org/IV/ifla63/63chaf.htm

Marin, Marian (2023, Aprilie 18). *Formarea personalității morale a elevului*. Preluat de pe , https://www.genesis.ro/ro/revista-didactica-genesis/formarea-personalitatii-morale-a-elevului

Educția – funcțiile educației, Răsfoiesc.com, Secțiunea Didactica. (2023, Aprilie 18). Preluat de pe http://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/EDUCATIA-Functiile-educatiei63.php

Educația ne unește. Viziune asupra viitorului educației în România. (2023 Aprilie 18). Preluat de pe https://www.edu.ro/sites/default/files/Educatia%20ne%20uneste%20-%20Viziune%20asupra%20viitorului%20educatiei%20in%20Roma%CC%82nia.pdf

Regulament de organizare și funcționare a bibliotecilor școlareși a centrelor de documentare și informare. (2023 Aprilie 19). Preluat de pe https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Invatamant-Superior/2016/biblioteci/OM_5556_2011_Reg%20_org_funct_biblioteci%20%C5%9Fcolare%20%C5%9Fi%20centre%20de%20documentare.pdf

UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR DIGITALE ÎN ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE- EVALUARE

Profesor psihopedagog Pojar Lucia Mariana, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Cluj-Napoca

Deseori, la orele pe care le predau folosesc, pe lângă alte resurse, și resursele digitale deoarece, acestea din urmă aduc bună dispoziție, motivație pentru învățare și implicare activă a elevilor. De fiecare dată când folosim tehnologia digitală entuziasmul și rezultatele elevilor cresc.

În acest material vă voi descrie aplicația ChatterPix Kids, care este o aplicație gratuită, ce se poate descărca pe telefon sau pe tabletă, și cu ajutorul căreia se pot crea materiale educaționale frumoase, amuzante folosind și vocea celui care o utilizează. Aceste videoclipuri pot fi integrate în orice tip de prezentare folosită la lecție. De asemenea o pot folosi și elevii în realizarea unor teme, cum ar fi: descrieri de obiecte, ființe vii, caracterizări ale unor personaje etc.

Ce este ChatterPix Kids?

ChatterPix Kids este o aplicație distractivă, interactivă, care vă permite să adăugați o gură și o voce oricărei imagini. Limitează înregistrarea la 30 de secunde, obligându-l pe cel care o folosește să fie concis și să se gândească la cuvintele lui. Aceasta este o modalitate excelentă de a-i face pe elevi să se concentreze și să asculte mesajul transmis. ChatterPix Kids poate face orice imagine să vorbească -- animale de companie, cărți și multe altele obiecte. Pur și simplu faceți o fotografie, trageți o linie pentru a face o gură și vă înregistrați vocea.

Aplicația se poate descărca de pe App Store sau Magazin Play și permite crearea de resurse audio/animate pe baza unor resurse vizuale (poze, imagini). Iconița de prezentare este următoarea:

.

Cum se realizează un videoclip?

Înainte de a putea realiza un videoclip, aveți nevoie de o imagine a ceea ce doriți să faceți să vorbească în respectivul videoclip. Dacă ai o imagine în telefon atunci o poți folosi pe aceea, dacă nu, atunci pe ecranul de deschidere, atingeți *Faceți o fotografie (Take a photo)*. Puteți face această fotografie în aplicație.

Atingeți *Next* în colțul din dreapta sus. Pe următorul ecran, trageți o linie acolo unde doriți să fie gura pe imagine. Asigurați-vă că trageți gura de la stânga la dreapta, altfel se va deschide cu susul în jos!

Apoi, este timpul să vă adăugați vocea! Gândiți-vă la ce vreți să spuneți! Atingeți *Microfonul roșu*, acesta va număra invers 3-2-1 și apoi începeți înregistrarea. Veți vedea cum se numără invers cele 30 de secunde în timpul înregistrării. Dacă terminați mai devreme, atingeți butonul portocaliu de oprire, sau, vorbiți până se termină timpul!

Îl puteți asculta aici în aplicație atingând butonul verde de redare. Dacă sunteți mulțumit de el, atingeți *Next* în colțul din dreapta sus. Dacă nu sunteți mulțumit de el, atingeți din nou microfonul roșu și înregistrați din nou!

Următoarea pagină este opțională. Puteți adăuga un filtru, autocolante, rame și text.

Pe pagina următoare, îl puteți reda dacă doriți sau puteți atinge butonul de *Export* din dreapta (imaginea cu săgeată) și acesta îl va salva în galeria camerei foto.

Cei 6 pași pentru realizarea unui material:

1. Deschide aplicația;
2. Fotografiază obiectul pe care îl vei face să vorbească;
3. Desenează o gură;
4. Înregistrează mesajul dorit;
5. Decorează imaginea;
6. Salvează și trimite cui dorești.

Am descoperit aplicația cu ocazia realizării unei resurse educaționale deschise- *Prietenul meu, săpunul*!- în cadrul cursului *Resurse educaționale deschise CRED*, resursă pe care o puteți vizualiza accesând următorul link: https://www.youtube.com/watch?v=QWjL2a2Lz6w,

Din momentul în care am descoperit această aplicație, nu pierd ocazia să o folosesc ori de câte ori doresc să realizez un material educațional accesibil, amuzant și interactiv sau ori de câte ori doresc să animez un desen realizat de către elevi.

Sper ca acest material să fie util tuturor cadrelor didactice care predau în învățământul de masă sau în învățământul special.

Bibliografie:

https://www.facebook.com/watch/?v=395515178253345

www.smore.com › 6tgkr-chatterkid .

STRATEGII PENTRU EDUCAREA GUSTULUI PENTRU LECTURĂ

Prof. Pojoga Simona

Grădiniţa cu P.P. Nr. 6 Dorohoi

Eveniment cultural – constituind altădată un privilegiu – lectura cărţilor devine în zilele noastre o activitate la îndemâna tuturor şi după cum cerinţele societăţii o impun, ea trebuie să se constituie o activitate cotidiană fundamentală, deoarece contribuie la îmbogăţirea vieţii fiecăruia dintre noi. Dar, pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică şi, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită si trăită, ea trebuie cultivată înainte chiar de învăţarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinţilor de a-i obişnui cu frumuseţea inegalabilă a lecturilor de basme şi povestiri.

Familia reprezintă deci, primul mediu de viaţă, social şi cultural, al copilului şi, prin valorile pe care aceasta le transmite, pune bazele dezvoltării sale intelectuale, morale şi estetice.

Dezvoltarea gustului pentru lectură sau, altfel spus, de trezirea şi educarea interesului, se realizează, prin acţionarea asupra raportului dintre obiect şi necesitate, asfel încât obiectul – în cazul nostru cartea – să răspundă unei necesităţi intelectuale şi afective a copilului. Această acţionare nu impune existenţa unui anumit nivel de instruire din partea părinţilor, dar solicită tuturor conştiinţa clară asupra importanţei lecturii în dezvoltarea deplină a copilului şi preocuparea de a-i trezi interesul pentru această activitate.

Odată cu învăţarea scris-cititului, cartea devine un bun accesibil copilului. Efortului stimulativ pentru lectură pe care-l cultivă părinţii i se adaugă efortul sistematic al şcolii, din acest moment, lectura devine calea directă şi sigură pentru însuşirea formelor şi nuanţelor gândirii ca şi pentru exprimarea cu claritate şi precizie a ideilor proprii. La vârsta primei şcolarităţi, părintele va urmări lecturile recomandate de învăţător. Lectura făcută de părinte, discutarea cărţilor citite, dotarea bibliotecii personale constituie câtiva paşi ai unei campanii pedagogice a familiei pentru a cultiva în copil gustul pentru lectură.

În ciclurile primar şi gimnazial, dar mai ales în anii de liceu, elevii dobândesc cunoştinţe care pun bazele culturii către care aspiră un număr însemnat de tineri. Cultura generală nu se asigură prin simpla memorare a conţinutului manualelor şcolare, nici prin răsfoirea fugară a ziarelor, şi cu atât mai mult, prin lecturi reconfortante.

Pentru a transforma elevii în cititori mai buni este nevoie de o viziune integratoare, de o regie, de „o punere în scenă”, regizorul aşteptat fiind profesorul. Un prim pas al acestei puneri în

scenă este clarificarea şintelor lecturii în şcoalã, a competenţelor şi atitudinilor pe care profesorul îşi propune, conform programei, să le formeze prin studiul literaturii. Scopul studiului literaturii în şcoală este formarea unor abilităţi (competenţe) pentru diverse tipuri de lectură: lectura de informare, lectura de plăcere, lectura instituţionalizată.

Rolul educatorului este de a urmări nu numai „cât", ci şi „ce" şi „cum" citesc elevii săi. Nu numărul mare de cărţi citite contează, ci valoarea artistică şi educativă a acestora. Un obiectiv important pentru fiecare clasă, dar mai ales pentru profesorul de limba şi literatura română, este trezirea interesului elevilor pentru lectură. Odată format, gustul pentru lectură se poate transforma într-o adevărată pasiune, care se poate resimţi toată viaţa.

Îndrumarea lecturii elevilor este o acţiune dificilă şi de durată. Misiunea de a se ocupa de lecturile şcolarilor o au toate cadrele didactice: învăţătorii, profesorii diriginţi, profesorii de toate specialităţile. Eficacitatea îndrumării lecturii depinde nu numai de o temeinică documentare pedagogică şi o bogată cultură generală, ci şi de cunoaşterea preferinţelor elevilor, care variază în funcţie de vârstă, temperament, mediu social şi de ambianţa colectivului şcolar. Însă cel care poate influenţa în mod pozitiv alegerea elevilor este profesorul de limba şi literatura română. Acesta poate, la începutul fiecărui an şcolar, să verifice şi să discute lecturile particulare din vacanţa de vară, să recomande o bibliografie obligatorie şi una facultativă, iar la sfârşitul fiecărui semestru, să rezerve măcar o oră controlului lecturii suplimentare a elevilor. Este bine ca aceste lecturi să fie consemnate într-un caiet special al elevului, *jurnalul de lectură*. Profesorului îi revine şi misiunea de a-l învăţa pe elev „cum se citeşte" o carte. Am auzit destule voci care pledează pentru lectura rapidă, „cu ochiul", parcurgând textul prin citire verticală sau oblică. Sunt de părere că o astfel de lectură nu contribuie cu nimic la cultura generală a elevilor.

Misiunea şcolii de a-i stimula pe elevi să citească este cu atât mai grea, cu cât în unele familii nu există modele. Dacă un copil a văzut că părinţii, fraţii mai mari, rudele nu citesc, el de ce să citească? Dacă acasă la el nu există nici o carte, el de ce să cumpere cărţi? Un deziderat al şcolii este biblioteca personală a elevului care ar fi ideal să se constituie chiar din clasele primare şi să difere de cea a părinţilor. Intervenţia învăţătorului în clasele ciclului primar este absolut necesară, în vederea formării gustului pentru lectură.

Lectura duce la dezvoltarea proceselor intelectuale superioare celor de tip reproductiv, în mod deosebit a proceselor memorial-logice, a imaginaţiei şi a gândirii creatoare.

Motivarea elevilor pentru lectură depinde, în primul rând, de efortul pe care îl face fiecare profesor în parte, clarificându-şi el însuşi anumite aspecte privind punerea în scenă a lecturii în şcoală.

Bibliografie:

1. Cornea, Paul, Introducere în teoria lecturii, Ed. Minerva, Bucureşti, 1988

2. Goia, Vistian, Didactica limbii şi literaturii române pentru gimnaziu şi liceu, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2000

3. Şerdean, Ioan – Didactica limbii române în şcoala primară, Editura Teora, Bucureşti, 1998.

Educația, puterea de a schimba lumea

Popa Ana-Iuliana – profesor învățământ preșcolar
Grădinița Nr.242, București, ssector 5

"**Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea**"Sau" educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății "sunt fraze ale lui Nelson Mandela și George Washington Carver, care reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor.

Dar Mandela sau Washington Carver nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Gânditori, președinți, filosofi și minți strălucite precum Eisntein, Kennedy sau Aristotel, de-a lungul istoriei omenirii, vorbesc, de asemenea, despre importanța deschiderii minții către cunoaștere pentru a fi mai liberă.

"Orice om care citește foarte mult și folosește puțin din creierul său, cade în obiceiurile lenești ale gândirii"

-Albert Einstein-

Cu toate acestea, adevărata putere a educației nu constă în simpla achiziționare a cunoștințelor mecanic. **Forța lui stabilește capacitatea de a elibera mintea**, popoarele și chiar și pentru a avea acces la fericire.

EDUCAȚIA TRANSFORMĂ VIAȚA

Stabilirea adevăratei puteri de deschidere spre experiențe noi capabile să schimbe lumea este unul dintre obiectivele raportului anual realizat de UNESCO și care este numit *Educația transformă viața*.

Acest raport este publicat anual și stabilește progresul școlarizării copiilor în întreaga lume. În prezent, datele sunt devastatoare, **milioane de băieți din întreaga lume nu primesc nici un fel de formare pe tot parcursul vieții.**

Cu toate acestea, scopul urmărit de UNESCO în această lucrare este destul de ambițios. **Ei consideră că scopul mileniului este acela de a se asigura că toți copiii din**

lume primesc cel puțin o educație primară universală, fiind capabili să termine cel puțin un ciclu complet de predare.

DE CE EDUCAȚIE

De ce reflectăm raportul UNESCO? Acest dosar nu este doar important să cunoaștem starea educației copiilor în întreaga lume, ci și un loc de muncă important care să reflecte **aspecte pe care trebuie să le conțină formarea pentru a fi adaptabile realității și a servi copilului**:

- Potrivit raportului, datele se reflectă deoarece mamele care nu au primit niciun fel de formare și cunoștințe prezintă un risc crescut de deces ca rezultat al nașterii.
- Țările cu cea mai mare educație în rândul populației au redus numărul deceselor cauzate de copii, mai ales datorită prevenirii.
- **Mamele cu un nivel de educație mai mare ating o rată de supraviețuire mai mare pentru copiii lor**.
- Alimentația copiilor se îmbunătățește datorită formării mai mari a mamelor.
- **Societățile cele mai educate și instruite au salarii mai mici între bărbați și femei**.
- Nivelul educațional al mamei reflectă posibilitățile de a se căsători la o vârstă mai mică sau mai mică.
- **Societățile cu cel mai înalt nivel educațional sunt mai tolerante**.
- Educația echitabilă arată că prosperitatea națională este mai mare și mai accelerată.
- Preocuparea pentru mediul înconjurător este, de asemenea, mai mare în societățile cu un nivel de educație superior.

"Educați un om și educați un om. Educați o femeie și educați o generație "

-Brigham Young-

EDUCAȚIA – CALEA CĂTRE SUCCES

Prof. Daniela Popa
Școala Gimnazială Nr. 124

Studiul de față are în vedere o prezentare succintă a termenului *educație,* plecând de la accepțiile acestuia în dicționarele generale, și rolul pe care îl are în societatea actuală.

Lexemul „educație" (fr. *éducation, lat. educatio, -onis)* este înregistrat în lucrărilor lexicografice actuale și are o multitudine de sensuri: „un fenomen social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, abilitării pentru integrarea lor în societate" (DEX 2009/2012/2016); „activitate socială cu caracter fundamental de transmitere a experienței de viață, a culturii către generații tinere, de influențare sistematică și conștientă a dezvoltării intelectuale, morale sau fizice" (MDN 2000);

Având în vedere aceste sensuri ale termenului propus spre discuție, se poate observa că în centrul se află persoana/individul. Încă din primii ani de viață, avem parte de o educație informală, oferită de părinți, care ne sunt modele și care vor constitui baza dezvoltării noastre ulterioare. Această primă etapă a educației se bazează, pe reguli, pe respect, pe înțelegerea lumii înconjurătoare. Elementul cheie al acesteia îl reprezintă cuvântul, prin intermediul căruia i se transmite copilului o serie de informații legate de universul în care trăiește, totodată i se transmit emoțiile, afecțiunea, încrederea etc. Următoarea etapă, în care primim educația, este mediu școlar, primar/gimnazial/liceal/universitar. În acest context, educația este oferită de un personal calificat, într-un cadru *instituţionalizat,* care se realizează într-o structură organizatorică clară, reprezentată de sistemul de învăţământ, având finalități educaționale explicite. Educația formală se realizează în conformitate planurile de învățământ și cu programa școlară. De asemenea, educația formală este completată de cea nonformală, în funcție de preferințele părinților/copiilor etc.

Indiferent de modalitatea în care se desfășoară educația, acesta are un rol prioritar. Prin educație nu se transmit doar conținuturi, ci, mai degrabă, se formează anumite competențe, dezvoltarea unor atitudini și comportamente, abilități sociale și relaționale. Un rol deosebit de important îl are școala, care trebuie să ofere o educație de calitate, punând accent pe rolul disciplinelor predate în viața elevilor, motivându-i să participe cu interes la procesul didactic,

în care ei au rolul cel mai important. Actul didactic trebuie să aibă un demers inductiv, de la practic la teoretic, de la exercițiu către aspectele teoretice. În completarea/susținerea celor afirmate, aș aduce în discuție importanța lecturii în viața noastră, în contextul în care elevii nu mai citesc, nu mai sunt atrași de lumea cărților, diminuându-i astfel utilitatea. În acest context, aș pune în aplicare un demers motivațional. Aș aplica mai întâi un chestionar care să îmi ofere date concrete despre gusturile/preferințele lor referitoare la autori, opere, tematică etc . Ulterior, aș analiza opiniile lor referitoare la lectură și aș lansa o discuție care să aibă în vedere importanța lecturii, folosind drept pretext întrebări de tipul: *De ce trebuie să citim? Cu ce ne ajută lectura? Ce beneficiu îmi oferă? Cum mă pregătește pentru examene, dar mai ales pentru viață? Mă pregătește pentru rolul de adult/părinte/pentru profesia pe care o voi alege? Mă ajută să văd lumea într-un anumit fel? Îmi schimbă modalitatea de gândire?* Aș lua ca exemplu, opere literare și, sigur, după o lectură serioasă am încerca să răspundem la aceste întrebări, subliniind importanța lecturii nu doar pe perioada școlii, ci și pe parcursul întregii vieți. Vom începe discuția de la rolul lecturii la examene, apoi vom continua și insista pe modul în care ne pregătește pentru viață, pentru a face față schimbărilor din societate. Vom sublinia faptul că prin intermediul cărților ne vom forma o părere cât mai clară despre lume, despre viață, vom avea o experiență de viață mult mai bogată, vom învăța din atitudinile, comportamentele personajelor, vom putea să discernem între aparență și esență, ne vom identifica cu anumite personaje care, mai apoi, ne pot deveni modele. La finalul activității, am aduce un elogiu asupra cărții, promițând să practicăm acest „sport al minții" ori de câte ori avem o portiță de evadare din activitățile cotidiene.

Prin urmare, stă în puterea noastră, a celor care oferim educație, să-i ajutăm pe elevi/copii/adulți să privească într-un mod responsabil/conștient către faptele sale și să schimbe lumea într-un mod pozitiv, care să le ofere satisfacție. Educația este calea care ne ajută să descoperim tainele universului, să-i descoperim pe cei din jurul nostru, să-i acceptăm, să-i ajutăm și să-i încurajăm să fie mai buni, mai înțelepți, mai altruiști. Numai prin educație putem schimba lumea, călătorind către culmile cele mai înalte ale succesului, ale adevărului, ale frumosului și al binelui celuilalt.

Bibliografie

1. Bocoş, M., (2007), „Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist", Ed. Paralela 45, Bucureşti.

2. Cerkez M, Costea, O. (coord.), Sarivan, L(2009), „Educaţia nonformală şi informală: realităţi şi perspective în şcoala românească” , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

3. Costea, O. coord. (2009) „Educaţia nonformală şi informală: realităţi şi perspective în şcoala românească” , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

4. Creţu D., (1999), „Psihopedagogie - Elemente de formare a profesorilor”, Editura Imago, Sibiu.

5. Cucoş C., (2002), „Pedagogie”, Editura Polirom, Iaşi.

6. DEX 2009/2012/2016 – Dicționarul explicativ al limbii române, Academia Română - Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti”, București: Univers Enciclopedic Gold.

7. MDA 2010 – Micul dicționar academic, Academia Română - Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti”, ediția a doua, Bucureşti: Univers Enciclopedic Gold.

Popa Elena Daniela

Școala Gimnazială Nr.5 Piatra Neamț

Lecția de educație fizică la clasa pregătitoare

La clasa pregătitoare este introdusă în programa școlară educația fizică, unde activează copii cu vârsta cuprinsă între 6-7 ani.Această vârstă obligă profesorul să adapteze toate mijloacele și metodele folosite în instruirea copiilor corespunzătoare clasei pregătitoare.Trebuie să se țină seama de nivelul de dezvoltare morfofuncțională precum și de sex, volumul și intensitatea mijloacelor de instruire și de conținutul lecției de educație fizică.

Educația fizică este un proces instuctiv-educativ care urmărește formarea, cultivarea, creșterea capacităților de efort și dezvoltare fizică armonioasă.Lecția de educație fizică este cea care asigură învățarea unor deprinderi de bază specifice obiectului fără să se ajungă la perfecționare. Ce învățăm în lecția de educație fizică a celor mici? În primul rând, trebuie avute în vedere cerințele specifice de bază:

1. Să ai o bună stare de sănătate pentru a putea efectua eforturi, chiar și cele moderate;
2. Să ai un echipament adecvat pentru această activitate;
3. Să existe un spațiu special amenajat pentru practicarea exercițiilor fizice, având condiții de siguranță;
4. Să existe condiții optime de igienă pentru desfășurarea activităților;

Considerând că îndeplinim condițiile de mai sus, putem spune că, în primul rând, învățăm să ne mișcăm organizat și ordonat.Dacă la alte obiecte, copiii stau în bănci, are fiecare locul său, la educație fizică nu există un loc stabil al fiecăruia. Cu toate acestea, lecția trebuie să se desfășoare ordonat, altfel, aceasta nu ar avea nici o eficiență. Din acest motiv, vom învăța diferite poziții, mișcări executate pe loc, deplasări individuale și în grup, formații. Tot în cadrul obiectivului de mișcare ordonată putem include și respectarea regulilor în desfășurarea jocurilor dinamice, ștafetelor și jocurilor sportive. Regulile stabilite trebuiesc repetate și respectate, altfel, lecția nu decurge normal și se produc accidentări, ceea ce determină ineficiență, pierdere de timp, insatisfacție.

Învățăm deprinderi motrice care ne sunt folositoare în toate ipostazele vieții cotidiene (mers,alergare,sărituri,cățărare,târâre,transport de greutăți). Învățăm de asemenea, deprinderi specifice diferitelor discipline sportive ca : gimnastică, atletism , jocuri sportive, baschet, fotbal, handbal, tenis, volei etc. Tot în lecția de educație fizică ne dezvoltăm calitățile fizice (viteza, îndemânarea, forța și rezistența) necesare pentru viața de zi cu zi sau pentru a putea executa o serie de deprinderi din disciplinele sportive (mai târziu).

Înainte de a începe ora de educație fizică trebuie să ne gândim de fiecare dată cu cine facem ora și câți ani au acești copii. La primele ore, elevii manifestă o lipsă aproape totală de orientare și nu înțeleg ce se face la educație fizică, dar presupun că în această oră se joacă cu mingea.

Profesorul trebuie să manifeste mult tact pedagogic, bunăvoință, răbdare, să vorbească pe înțelesul lor și să caute să le fie plăcut.Explicația și demonstrația necesită să fie permanente. La pregătirea aparatului locomotor, exercițiile folosite să fie simple, numărul de repetări să fie mic și de intensitate scăzută. Se fac corectările necesare pentru mișcarea corectă a segmentelor corpului precum și amplitudinea mișcărilor.

La 6-7 ani, amplitudinea și mobilitatea sunt mari datorită caracteristicilor morfologice.Se pot executa cu ușurință răsuciri, îndoiri, aplecări, pendulări, fandări.La gimnastică se pot executa cu ușurință chiar și unele elemente din gimnastica acrobatică la care nu trebuie multă forță. Trebuie subliniat faptul că elevii nu cunosc sentimentul de frică și pericol.

O parte din copiii care locuiesc la curte sunt mai robuști și mai îndemânatici în executarea mișcărilor și acțiunilor din ora de educație fizică. Simțul curajului și al aprecierii este mai dezvoltat.

În veriga III și IV se poate rezolva tematica lecției prin efectuarea jocurilor dinamice,întrecerilor și ștafetelor. Dimensiunea competivității împinge copiii în efectuarea efortului cu ușurință, spre depășirea oboselii.

Pauza are un rol important în efortul fizic, pe parcursul orei. Numărul mai mare de pauze, până aproape de revenire, face ca elevul să nu simtă efectul oboselii și să-și păstreze plăcerea și dragostea pentru ora de educație fizică.

Concluzii

1. Dezvoltarea morfofuncțională a copiilor de vârsta 6-7 ani constituie un factor limitativ în efectuarea exercițiilor fizice și a efortului fizic;
2. Practicarea exercițiului fizic în ora de educație fizică ajută la funcționarea optimă a aparatului locomotor (mușchi, articulații și oase);
    a) Obținerea unui corp armonios și sănătos;
    b) Creșterea capacității de efort fizic a organismului;
    c) Creșterea calităților motrice: viteză,forță,rezistență,mobilitate,îndemânare;
    d) Îmbunătățirea respirației și creșterea capacității vitale;
    e) Îmbunătățirea activității cardiace și creșterea activității inimii de adaptare la efort;
3. Explicația și demonstrația au un rol foarte important în parcursul orei de educație fizică;
4. Jocurile dinamice, ștafetele, jocurile sportive cu reguli simplificate constituie mijloacele principale în atingerea obiectivelor propuse;
5. Pauzele, volumul și intensitatea au un rol deosebit în parcursul efectuării efortului fizic. Totul trebuie adaptat la vârsta copiilor (6-7 ani);
6. Pentru evitarea accidentărilor sub toate formele, atenția profesorului trebuie să fie deosebită;
7. Se poate lucra și diversificat, pe sexe , cu volum, repetări, intensitate, pauze diferențiate;

8. Profesorul trebuie să-și câștige simpatia copiilor, astfel își poate ușura munca;
9. Pentru că nu există notificare, încurajările și acordarea de recompense au o importanță foarte mare în stimularea participării copiilor în ora de educație fizică.

BIBLIOGRAFIE

1. RAȚĂ, G.,RAȚĂ, G. – Educația fizică și metodica predării ei **,**Editura PIM, Iași 2008
2. CÂRSTEA GHE., Teoria și metodica educației fizice și sportului – Editura Universul – București – 1993.
3. SCARLAT, E., - Educație fizică a copiilor de vârstă școlară, Editura pentru tineret și sport, București, 1993.
4. BRANGA, D., ȘI MUJICICOV, N., - Jocuri de mișcare pentru pionieri, editura tineretului, 1968.
5. DEMETER, A., 1974, Bazele fiziologice ale educației fizice școlare, Ed.Stadion, București.
6. GÂRLEANU, D., - Lecții pentru copii și juniori, Editura Sport-Turism, București, 1974.
7. GÂRLEANU, D., ȘI MAZILU, V., - Creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, Editura Stadion, București, 1974.

INTERNETUL –ÎNTRE PERICOLE ȘI NECESITATE

Popa Delia,
Mureşan Adriana-Carmen,
Grădinița P.P. nr.1 structură Grădinița P.S. Sânnicolau Mare, Timiş

Constat de la o generație la alta că cei mici sunt tot mai buni cunoscători în ceea ce reprezintă aplicațiile online. Utilizează dispozitive, precum telefonul, tableta, de la vârste tot mai mici și sunt pricepuți la asta. Internetul devine astfel o sursă inepuizabilă de informații, asigurând modalități de comunicare, o variantă de a împărtăși conținut, dar și o bază de date uriașă, ce include nenumărate informații la care copiii au acces la un click distanță.

Trebuie acționat încă de la vârsta preșcolarității pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă că pe lângă aspectele pozitive ale utilizării internetului pot apărea și situații cu puternic impact emoțional negativ asupra lor. Aceasta se poate realiza doar printr-o strânsă legătură cu familia copilului, poate chiar educarea membrilor familiei în ceea ce privește riscurile la care este expus copilul când utilizează internetul.

Pe lângă implicarea activă a familiei, dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor e importantă. Acceptarea trăirilor emoționale de la vârste fragede creează copii independenți, siguri pe ei, cu respect de sine ridicat, care nu se lasă expuși atât de ușor pericolelor, care nu lezează pe ceilalți.

Cele mai des întâlnite 5 pericole cu care copiii se confruntă în mediul online sunt:

- Cyberbullying
- Securitatea informațiilor private
- Conținutul neadecvatA
- Distribuirea informațiilor
- Deosebirea informațiilor reale de cele false

Bullying-ul poate lua diverse forme, de la tachinare, zvonuri sau minciuni despre persoana vizată, excluderea dintr-un grup, amenințare și până la agresiune fizică. Atunci când acest fenomen se întâmplă prin intermediul dispozitivelor tehnologice acesta poartă denumirea de cyberbullying.

Cyberbullying-ul se poate întâmpla pe canalele preferate de social media ale copiilor, pe platforme de mesagerie (Viber, WhatsApp, etc.), dar și pe oricare alte platforme online.

Relaţiile pot fi complicate în viața reală. De asemenea, ele pot fi complicate şi online. E adevărat, pe reţelele sociale îţi poţi face prieteni buni, poţi discuta cu cei ce au aceleaşi interese ca şi

ale tale, doar că nu toţi copiii au avut norocul de a întâlni doar persoane bine intenţionate în spaţiul online.

Cyberbullying are un caracter permanent și anonim, care face ca impactul său negativ să fie uriaș. Mesajele de cyberbullying pot invada fiecare colțișor de viață intimă a unui copil, prin dispozitivele care îl însoțesc – telefon, tabletă, iPad, laptop, smartwatch. Aproape orice părinte crede că, atunci când este acasă, copilul său este protejat de orice comportament care l-ar putea răni. Cyberbullying-ul face excepție, neputând fi blocat de ușa și pereții casei.

Într-o situație de cyberbullying toți copiii sunt victime - și cel care suferă consecința directă a agresivității; și cel care este autorul comportamentului violent, pe care l-a învățat cu siguranță fiind la rândul său martor sau victimă într-un alt context de viață.

Phishingul este o metodă de furt de identitate prin care se încearcă obținerea unor date personale sau confidențiale. O simplă conectare la rețele Wi-Fi nesecurizate, și orice tip de informații transmise prin intermediul unei astfel de rețele, pot fi interceptate.

Informațiile false (răspândite în necunoștință de cauză), dezinformarea (informații false răspândite cu scopul de a face rău) și informațiile maligne (informații adevărate care sunt însă scoase din context și răspândite cu intenția de a face rău) invadează rețelele sociale constituind un real pericol pentru copii. Pericolele reprezentate de toate acestea atunci când vine vorba de folosirea în siguranță a internetului de către tineri sunt incontestabile. Începând cu informații false care le pot pune în pericol viața și influența activ acțiunile și comportamentul, până la formarea unor bule informaționale care alimentează credințe extremiste, lipsa unei educații media comprehensive și a unor cunoștințe elementare despre modul de funcționare al internetului pot avea efecte dezastruoase asupra formării tinerilor.

Internetul nu influențează copiii în mod egal. În timp ce fetele au niveluri mai mari de utilizare problematică a rețelelor sociale decât băieții, copiii de vârste mici sunt mult mai expuși riscurilor decât adolescenții.

Ceea ce putem face pentru a-i proteja este să promovăm toleranța și respectul față de cei de lângă noi, indiferent de apartenența etnică, orientarea religioasă sau sexuală, să folosim tehnici de blocare a agresivității online și de părăsire a locurilor (site-uri, grupuri online) în care astfel de discuții agresive apar, să oferim sprijin persoanelor aflate în situația de victimă.

Competențele digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere implică utilizarea cu încredere și în mod critic a tehnologiei din societatea informațională (TSI) și deci abilitățile de bază privind tehnologia informației și a comunicării (TIC).

Nu este o soluție să îi refuzi copilului ceea ce îi oferă progres, internetul oferă și informații prețioase, aplicații valoroase. De asemenea învață și cum să se protejeze și chiar cum să gestioneze situații. Învățarea prin joc alături de utilizarea internetului reprezintă cea mai bună formă de echilibru.

Aptitudinile digitale reprezintă o cerință esențială pentru ca tinerii să aibă succes într-o societate din ce în ce mai digitalizată.

Siguranța navigării pe internet e vitală, ține de fiecare dintre noi să facem o schimbare, înainte de toate să prevenim, dar și să oferim suport fiecăruia care trece printr-o situație dificilă.

Bibliografie:

- Buckingham D., Beyond technology. Children's learning in the age of digital culture, Polity Press, Cambridge 2007
- M. Pintilie, Metode moderne de învăţare-evaluare, Editura Eurodidact, ClujNapoca, 2002
- http://publications.education.gov.uk/eOrderingDownload/00669-2009DOM-EN.pdf
- www.saferinternet.org/c/document_library/get_file?uuid=eb60c451-5826-459e-a89fd8aa6aa33440&groupId=10137

INSTRUMENTE DE EVALUARE A ELEVILOR

Prof. Popa Eleonora
Școala Gimnazială Crușeț

În cele mai multe lucrări de specialitate evaluarea este definită ca proces de constatare, măsurare şi apreciere a rezultatelor în funcţie de criterii obiective, criterii care nu sunt altele decât obiectivele educaţionale .

Prin urmare, obiectivele educaţionale devin criteriile fundamentale pentru evaluarea, măsurarea şi aprecierea cât mai corectă a rezultatelor şcolare, cât şi a procesului ce a dus la aceste rezultate neputându-se realiza cu rigoarea necesară în afara obiectivelor . În consecinţă, absenţa obiectivelor sau formularea lor generală, nespecifică diferitelor situaţii de instruire nu permit cunoaşterea a ceea ce se aşteaptă şi ca urmare nici evaluarea rezultatului .

În funcţie de obiectivele educaţionale urmărite, se folosesc strategii de evaluare variate, ce îmbină evaluarea continuă, cu utilizarea diferitelor forme de testare . Este esenţial ca aceste acţiuni de evaluare să fie judicios echilibrate, păstrându-se cu măsură raportul dintre aspectele informative şi cele formative cuprinse în obiectivele procesului de predare – învăţare.

Etape în proiectarea şi elaborarea testelor

Precizarea obiectivelor - descrierea comportamentului ce trebuie pus în evidență de către elevi si indicarea conținutului aferent acestuia.

_ Stabilirea conținutului (teme, capitole, grup de lecții) din care se va susține testarea.

_ Stabilirea variantelor de itemi - obiectivi, semiobiectivi sau subiectivi în funcție de obiectivele didactice si de conținuturile de învățat.

_ Elaborarea itemilor - operație complexă, corelată cu performanțele prevăzute de obiectivele operaționale si cu o notare obiectivă pe baza unui punctaj stabilit anterior.

_ Organizarea testului - gruparea itemilor de acelasi tip si esalonarea lor în ordinea dificultății, începând cu cei mai usori si terminând cu cei mai dificili. Tot acum se estimează timpul de lucru necesar pentru rezolvarea probei.

_ Cuantificarea testului - atribuirea punctajului pentru rezolvarea corectă a itemilor.Punctajul însumat constituie scorul testului, care va fi apoi transformat în note sau calificative. Fiecărui item i se acordă un punctaj, în funcție de dificultatea acestuia.

_ Aplicarea si interpretarea testului - administrarea si analiza

Itemul reprezintă elementul constitutiv al testului si poate fi definit într-un sens restrâns si într un sens larg:

- în sens restrâns, itemul reprezintă întrebarea, problema sau sarcina de efectuat;
- în sens larg, itemul reprezintă întrebarea si răspunsul asteptat din partea elevilor.

Adică, „item = întrebare + răspuns asteptat" (Stoica, 2003, p.50).

Un test docimologic este însoțit de barem (o grilă de corectare si notare), care prevede un anumit punctaj pentru rezolvarea corectă a fiecărui item.

Tipuri de itemi:

1. Itemi obiectivi - itemi cu alegere dual; itemi cu alegere multiplă; itemi de tip pereche
2. Itemi semiobiectivi - itemi cu răspuns scurt; itemi cu răspuns de completare; itemi de tip întrebări structurate
3. Itemi subiectivi - itemi de tip rezolvare de probleme; itemi de tip eseu

Itemi obiectivi

Solicită elevul să selecteze răspunsul corect din mai multe variante propuse. Se mai numesc itemi închisi, deoarece elevul nu este pus în situația de a elabora răspunsul,ci de a-l identifica din mai multe variante posibile.

Avantaje:

- sunt relativ usor de construit si corectat; asigură o obiectivitate ridicată în evaluarea rezultatelor; punctajul se acordă sau nu în funcție de marcarea răspunsului corect; permit un feed-back rapid; permit evaluarea unui volum mare de rezultate ale învățării în timp scurt.

Dezavantaje:

- măsoară rezultate ale învățării situate la niveluri cognitive inferioare, încurajând o învățare bazată pe recunoastere; nu pot fi folosiți pentru evaluarea unor rezultate de învățare complexă; uneori răspunsurile corecte pot fi „ghicite" (Stoica, A.,1996).

Itemi cu alegere dual

Presupun o sarcină de lucru a cărei soluție se alege de către elev dintr-o alternativă de tipul: adevărat/fals, corect/gresit, acord/dezacord, corect/ incorect.

Itemi cu alegere multiplă

Presupun o sarcină de lucru a cărei soluție se alege de către elev dintro listă de răspunsuri alternative.Sunt formați dintr-un enunț (premisă) si o listă de variante de răspuns, dintre care una sau mai multe pot fi corecte (răspunsuri cheie). Variantele incorecte se numesc distractori.

Itemi de tip pereche

Solicită elevii să stabilească o corespondenŃă între elemente (cuvinte, simboluri, propoziții etc.) distribuite pe două coloane paralele. Coloana A reprezintă întrebarea (premisa), iar coloana B răspunsurile. Cele două coloane sunt inegale ca număr de elemente.

Itemi semiobiectivi

Solicită elevului elaborarea unui răspuns scurt sau răspunsul la întrebări structurate:

Itemi cu răspuns scurt si de completare – presupun formularea de către elev a unui răspuns în totalitatea lui sau doar ca o parte componentă a unei afirmații incomplete. Răspunsul elevului este limitat ca formă, spațiu sau conținut prin natura sarcinii de lucru.

Itemi de tip întrebări structurate – semnifică sarcini de lucru bazate pe mai multe sub-întrebări, legate între ele printr-un element comun. Se pleacă de la un material stimul (texte, date, diagrame, hărți etc.), pe baza căruia se delimitează un set de sub-întrebări, care oferă cadrul elaborării răspunsului.

Permit evaluarea unor obiective complexe ale învățării, care vizează originalitatea si creativitatea elevilor, abilitățile de evocare, organizare si integrare a idelor, de interpretare si aplicare a informațiilor dobândite.

Itemi subiectivi

Rezolvarea de probleme surprinde capacitatea elevilor de aplicare a informațiilor si exersare a gândirii convergente sau divergente. Elaborarea si rezolvarea problemelor necesită mai mult timp si uneori implică si existența unor resurse materiale.

Itemi de tip eseu - solicită construirea unui răspuns liber în acord cu anumite cerințe.

- După dimensiunile răspunsului asteptat, eseul poate fi:

-Eseu cu răspuns restrâns, în care se precizează limita de cuvinte,propoziții sau rânduri.

-Eseul cu răspuns extins, pentru care operează doar limita timpului de rezolvare adecvat.

- După tipul răspunsului asteptat, se pot proiecta două tipuri de itemi:

-eseul structurat sau semistructurat, în care răspunsul asteptat este orientat prin indicii si cerințe clare. Exemplu: Elaborați un eseu în care să prezentați – Ecosistemul Delta Dunării

Precizând factori abiotici, factori biotici, exemple de plante si animale nertebrate si nevertebrate

-eseul liber, adecvat pentru obiective care vizează gândirea creativă, imaginația, creativitatea, originalitatea etc. Exemplu: Realizați un eseu în care să surprindeți transformările suferite de plantele si animalele dintr-o pădure în anotimpul primăvara. Se va pune accent pe frumusețea acestui anotimp.

Surse de eroare în evaluarea didactică

Evaluarea rezultatelor scolare este influențată de multe circumstanțe, care diminuează gradul de obiectivitate al notării.

Situațiile generatoare de erori în evaluare provin din mai multe surse:

- activitatea profesorului; personalitatea elevilor; natura disciplinei de învățământ; specificul metodelor de evaluare utilizate; circumstanțele sociale în care se realizează evaluarea etc.

Din perspectiva profesorului docimologia identifică două categorii de variabile care afectează obiectivitatea evaluării:

-intraindividuale (particularitățile individuale ale examinatorului);

-interindividuale, când intervin examinatori diferiți.

Factori perturbatori care provin din activitatea cadrului didactic:

- efectul „halo"; de contaminare; efectul bland, eroarea de generozitate; efectul Pygmalion; de ordine; de contrast; eroarea logică; ecuația personală a examinatorului

Efectul „halo" se manifestă prin subaprecierea sau supraaprecierea rezultatelor unor elevi sub influenîa impresiei generale pe care si-a făcut-o profesorul despre ei. Aprecierea se realizează prin extinderea unor calități secvențiale la întregul comportament al elevului. Cei mai expusi acestui efect sunt elevii foarte buni si cei slabi. Există tendința ca profesorul să treacă cu vederea unele greseli, lipsuri ale elevilor buni si să ignore unele progrese ale elevilor slabi.

Efectul de contaminare se referă la situația în care aprecierea rezultatelor elevilor este influențată de cunoasterea notelor acordate de alți profesori.

Efectul blând se manifestă în tendința unor cadre didactice de a aprecia cu indulgență elevii cunoscuți în comparație cu cei mai puțin cunoscuți,care sunt evaluați cu exigență sporită.

Eroarea de generozitate se manifestă prin indulgență în notarea unor elevi, determinată de interesul profesorului de a masca unele situații nefavorabile (esec, lacune etc.), de dorința de a menține prestigiul clasei etc.

Efectul Pygmalion sau oedipian (de anticipație) se manifestă în aprecierea rezultatelor elevilor sub influența părerii relativ fixe pe care profesorul si-a format-o despre acestia. Ca în mitologia greacă, predicțiile determină apariția fenomenului. Predicțiile profesorului (elevul „X" nu poate să depășească nota 6) facilitează apariția acestei situații. Aceasta înseamnă că indiferent de eforturile depuse un elev nu poate depăsi limita prejudecăților si previziunilor eronate ale profesorului. Prezicerea notării conduce la o apreciere subiectivă din partea profesorului, consecința fiind nedreptățirea elevilor si blocarea progresului învățării.

Efectul de ordine se manifestă prin exigențe sporite ale profesorului la începutul procesului de evaluare (la începutul anului, la începutul examinării, când poate folosi nota în scop de intimidare) si prin comportamente mai indulgente spre finalul procesului de evaluare (la sfârsitul anului, al examinării devine mai concesiv). În acest mod unii elevi sunt favorizați, iar alții sunt nedreptățiți.

Efectul de contrast se exprimă prin accentuarea diferențelor de nivel dintre performanțele elevilor, care survin imediat în timp si spațiu. Astfel, o lucrare scrisă sau un răspuns oral poate să fie supraevaluat dacă urmează după o prestație (lucrare scrisă/ răspuns oral) mai slabă sau să fie subevaluat dacă urmează după o prestație mai bună.

Eroarea logică constă în substituirea cu variabile adiacente a criteriilor de apreciere a rezultatelor scolare, cum ar fi: efortul depus de elev, gradul de constiinciozitate, modalitatea inedită de prezentare, forma grafică sau acuratețea lucrării etc.

Ecuația personală a examinatorului (eroare individuală constantă) constă în atitudini diferite de la un profesor la altul. Unii profesori sunt mai generosi si mai indulgenți în evaluare, în timp ce alții sunt mai exigenți, mai severi în acordarea notelor. Unii profesori folosesc nota în scop de încurajare, alții în scop de intimidare, de constrângere a elevului în a depune eforturi suplimentare în învățare. Sunt profesori care apreciază originalitatea răspunsurilor, în timp ca alții apreciază conformitatea cu informațiile predate. La aceste atitudini ale profesorilor se adaugă o serie de alte situații generatoare de erori în evaluare (oboseala profesorului, capriciile, dispoziția de moment, diferențele de sex etc.).

Alte surse de eroare

Personalitatea elevilor constituie si ea o importantă sursă pentru multe erori de notare si apreciere. Perturbațiile provin din:

-nepotrivirea dintre instrumentele folosite în evaluare si diferitele însusiri ale personalității elevilor; reacțiile elevului ca manifestare a individualității sale, maschează uneori randamentul real; starea psihică în care se află, determinată de oboseală, tip temperamental, atitudinal, abilitățile de care dispune etc. îsi pun amprenta asupra răspunsurilor exprimate; specularea sistemului de notare al profesorului; factori accidentali: stres, frustrare, anxietate etc.

-specificul obiectelor de învățământ:

-disciplinele exacte, riguroase, facilitează obiectivitatea evaluării;

-disciplinele socio-umane comportă evaluări subiective.

Educarea capacității de autoevaluare

-Autoevaluarea - activitate complexă si dificilă, realizabilă în contextul trecerii de la abordarea elevului ca obiect al educaŃiei la cea de subiect al educației.

-Autoevaluarea este o modalitate de evaluare cu importante valențe formative.

-Formarea capacității de autoevaluare este un proces de durată care se desfăsoară în acelasi timp cu procesul de autocunoastere, dar si de cunoastere a celorlalți.

În conceperea **instrumentelor de evaluare**, evaluatorul trebuie să pornească de la selectarea obiectivelor semnificative pentru evidenţierea progresului şcolar realizat de elevi şi

care trebuie evaluate, precum şi de la indicii de calitate pe care să-i îndeplinească un astfel de test, astfel încât să ofere date şi informaţii precise asupra nivelului de pregătire al elevilor şi asupra procesului de predare-învăţare . Eficacitatea testului se poate evalua pe baza următoarelor criterii **: validitatea** – (măsoară gradul de incidenţă între obiectivele educaţionale propuse a fi evaluate şi modul în care acestea sunt operaţionalizate cu ajutorul testului), **fidelitatea**(calitatea acestuia de a oferi rezultate constante în condiţiile administrării identice, la populaţii similare sub aspect statistic), **aplicabilitatea** (calitatea testului de a fi administrat şi interpretat cu uşurinţă), **obiectivitatea** (gradul de concordanţă între aprecierile făcute de evaluatori).

Dacă profesorul selectează cunoştinţele în funcţie de tipul de curriculum ales şi îşi respectă rolul, atunci şi elevul reuşeşte să obţină rezultate notabile . Reluând, dezvoltând, fixând şi sistematizând în modalităţi diferite, se evită monotonia şi este imposibil ca un elev cu un intelect normal să nu asimileze temeinic cunoştinţele studiate

Bibliografie

Ausubel, D., Robinson, F.G., (1981), Învățarea în scoală. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, Bucuresti

Chis, V., (2001), Activitatea profesorului între curriculum si evaluare, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Dulamă, M.E., (2002), Modele, strategii si tehnici didactice activizante, Editura Clusium, Cluj-Napoca

Jinga, I., Istrate, E., (1998), Manual de pedagogie, Editura All, Bucuresti

Landsheere, G. De, (1975), Evaluarea continuă a elevilor si examenele, EDP, Bucuresti

Radu, I.T., (2007), Evaluarea în procesul didactic, EDP, Bucuresti

Stan, C., (2001), Evaluare si autoevaluare în procesul didactic, în Pedagogie, Ionescu, M., Chis, V., Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Stoica, A., (coord.), (1996), Ghid practic de evaluare a itemilor pentru examene – document de lucru, Unitatea Tranzitorie de Evaluare, Bucuresti

METODE INOVATIVE DE PREDARE – ÎNVĂŢARE - EVALUARE ÎN MEDIUL ONLINE

Profesor învățământ primar Popa Georgiana

Școala Gimnazială ,,Ionel Teodoreanu''

Procesul de învățământ este un sistem complex, rezultat al interdependenței dintre predare, învățare si evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral-vocațională a personalității. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecționarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor și mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat.

Tehnologia didactică include într-un tot unitar toate componentele procesului de învățământ, insistând asupra interdependenței dintre conținut și toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relațiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite etc. Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de metode și procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesori și elevi în vederea predării, învățări, dar și evaluării unui volum de informații, a formării unor priceperi și deprinderi, a dezvoltării personalității umane.

Metodele inovative de învăţare sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional.

Metodele utilizate în învățământul primar sunt atât cele “clasice”, cât şi cele “moderne”; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preşcolar şi să-l determine să înveţe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale elevilor în direcţia propusă, le captează atenţia, stimulează mecasnismele gândirii, ale inteligenţei, voinţei, motivaţiei şi imaginaţiei şi îi implică afectiv în ceea ce fac.

Metodele inovative presupun o învăţare prin comunicare, prin colaborare, care produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă,

pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învăţare este necesar să ţină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învăţare, cum ar fi: competenţele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual şi capacităţile elevilor, resursele materiale accesibile şi gradul de complexitate al conţinutului.

În învăţământul primar sunt utilizate o multitudine de metode moderne aplicabile mediului online, însoţite de tehnici specifice şi resurse materiale, dintre care amintim:

- Metoda proiectului.

Metoda proiectului este o metodă de predare-învățare activ-participativă care promovează dezvoltarea capacităților dinamice, dezvoltarea aptitudinilor elevilor, dar și o metodă de evaluare.

Proiectul este o activitate personalizată, elevii putând decide nu numai asupra conținutului, dar și asupra formei de prezentare.

Caracteristici:

➢ se desfășoară pe o perioadă de timp de câteva zile sau câteva săptămâni;

➢ începe în clasă prin precizarea temei, definirea și înțelegerea sarcinilor de lucru;

➢ continuă în clasă și acasă și se încheie în clasă prin prezentarea unui raport despre rezultatul obținut și expunerea produsului realizat;

➢ poate lua forma unei sarcini de lucru individuale sau de grup;

➢ trebuie organizat riguros în etape, ca orice muncă de cercetare;

➢ facilitează transferul de cunoștințe prin conexiuni interdisciplinare.

Avantajele folosirii proiectului ca metodă interactivă de predare – învățare – evaluare:

➢ Valorizează experiența cotidiană, informațiile și interesele elevilor;

➢ Oferă posibilitatea fiecărui elev de a se manifesta în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;

➢ Oferă oportunități pentru realizarea unei cooperări educaționale între principalii actori ai educației: elev + elev, elev – învățător, învățători – elev – părinte;

➢ Stimulează acumularea de cunoștințe, dezvoltă capacitățile și abilitățile de comunicare, colaborare și ajutor, determinând învățarea activă.

Trebuie, însă, să avem mare grijă, când, cum și ce metodă aplicăm, deoarece demersurile didactice pe care le inițiem trebuie să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și posibilitățile cognitive și practice ale copiilor. Nu orice metodă poate fi aplicată în cadrul oricărei categorii de activitate sau la 6 orice nivel de vârstă. În alegerea metodelor pe care le vom aplica, trebuie să ținem cont de tema tratată, de tipul ei (de predare, învățare, evaluare) și de nivelul de dezvoltare intelectuală al copiilor. De aceea, este necesar un studiu profund al acestor metode, o analiză amănunțită, creativitate, responsabilitate didactică și capacitate de adaptare și aplicare.

- Chestionare și quiz-uri

Mereu este nevoie de o verificare a informațiilor predate. Evaluarea sub formă de chestionare sau quiz-uri sunt metode bune și interactive de evaluare la fiecare sfârșit de oră. Pe internet există o mulțime de platforme care îți permit să evaluezi gradul de cunoștințe rămase în urma informațiilor predate.

Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de curs, în care se întreba elevii despre ce au discutat azi la oră, respectivele metode oferă posibilitate de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă mai majoritatea elevilor au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că profesorul face aproximativ tot ce trebuie.

De asemenea, aceste metode permit cadrelor didactice să își dea seama care copii nu au înțeles subiectul și au nevoie de o atenție sporită sau care copii nu au fost atenți la oră și ar trebui de implicat mai mult. Dar, îți recomandăm ca aceste chestionare și quiz-uri să nu fie notate, pentru a nu intimida copilul și pentru a fi perceput ca o activitate educativă.

- Jocurile didactice

Jocul este o metodă interactivă eficientă în procesul de predare-învățare-evaluare, iar în învățământul la distanță este mai accesibil, ușor de organizat și eficient, există jocuri deja special concepute pentru multe subiecte care sunt predate la școală. Astfel, tu, ca și cadru didactic, trebuie doar să îl identifici sau chiar să îl creezi tu. Există multe platforme care îți oferă această opțiune și tutoriale despre cum ar trebui să folosești platforma.

De asemenea, poți informa copilul în legătură cu faptul că există astfel de jocuri didactice, care sunt foarte captivante, chiar și pentru un om matur. Descoperă aici jocuri didactice online.

Avantajele respectivelor metode interactive de predare:

– pregătirea devine individuală, ținând seama de caracteristicile personalității, interesele și nevoile fiecărui elev;

– devine posibilă prezentarea concisă și succintă a oricărei cantități de informații educaționale;

– percepția vizuală se îmbunătățește de mai multe ori, procesul de însușire a materialului educațional este mult simplificat;

– activitatea cognitivă a elevilor este intensificată, aceștia primesc cunoștințe teoretice și abilități practice.

- Harta poveştii

Este o metodă prin care elevii trebuie să satisfacă şi să descopere într-un text următoarele cerinţe date de învăţător: data, locul, timpul, personajele, intriga (problema), evenimentele (se plimbă, vede, primeşte etc.), soluţia, concluzia, morala.

Este metoda prin care se realizează feed-back-ul lecţiei (poveştii). Am aplicat această metodă la toate textele studiate în ora de lectură şi nu numai.

În spatele fiecărei metode de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învăţare a elevului. Învăţătorii trebuie să fie preocupaţi de găsirea unor metode şi procedee variate adaptate diferitelor situaţii de instruire în care elevii vor fi puşi.

Folosirea acestor metode de predare-învăţare-evaluare pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor conduce la formarea unei motivaţii intriseci, ce rămâne dezideratul tuturor dascălilor.

Concluzie

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, acesta trebuie să fie centrate pe nevoile elevilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor, deoarece nu toți elevii învață în același ritm. Dacă materialele didactice vor fi structurate în așa fel încât să plaseze copilul pe primul loc, atunci acesta vor participa la activitățile școlii cu plăcere.

Principala problema cu care s-a confruntat sistemul de învățământ românesc a fost lipsa de structură și lipsa infrastructurii minimale (laptop, tabletă, telefon, conexiune la internet). dar și lipsa cunoștințelor tehnice ale cadrelor didactice, dar și a părinților.

Astfel, furnizorii de servicii educaționale s-au adaptat rapid la contextul actual, cercetând și analizând modele de predare-învățare-evaluare online au reușit să dezvolte cursuri pentru cadrele didactice și părinți în care îi instruiesc pe aceștia pe partea de folosire a tehnologiei în domeniul educației.

Inițial, aceste cursuri ofereau informații minime și generale despre educația la distanță, dar la aproximativ un an de la trecerea la învățământul la distanță, aceste cursuri au devenit mai complexe și specifice, în funcție de nevoile identificate ale cadrelor didactice.

Tot astfel, se poate observa faptul că copiii, dar și majoritatea cadrelor didactice au acceptat această nouă realitate și se află într-un continuu proces de învățare și dobândire a competențelor digitale.

Bibliografie:

Boncu Ștefan – „Psihosociologie școlară”, Editura Polirom, București, 2013;

Cerghit Ioan, - Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002;

Mîndru Elena – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactica Publishing House, București, 2005.

Nicola Ioan – „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Aramis, București, 2003;

STRATEGII DE ÎNVĂȚARE EFICIENTĂ

FELCIA TINCU Liceul Teologic Ortodox"Sf.C-tin Brâncoveanu"Făgăraș

LIANA POPA Colegiul Național D-na Stanca Făgăraș

*"Școala cea mai bună este aceea în care înveți, înainte de toate **CUM** să înveți! "*

Nicolae Iorga

Strategii – acțiunile pe care o persoană le desfășoară, utilizând toate mijloacele de care dispune, pentru a-și atinge un scop;

Definiții numeroase : "tehnici de învățare" , "strategii de studiu"

Rampillon (1985) – proceduri pe care cei ce învață le pun în acțiune în mod conștient, voluntar și metodic pentru a atinge un obiectiv de învățare

A.L.Wenden (1987) – acțiuni sau tehnici specifice, nu pot fi observate direct, orientate către o problemă, pot contribui direct sau indirect la învățare, pot fi utilizate conștient, dar pot deveni și automatizate, pot fi învățate sau modificate.

R. Gagne – abilități prin intermediul cărora elevii reglează propriile lor procese de învățare, de memorizare și de gândire

Mediul de învățare trebuie organizat eficient pentru optimizarea învățării:

- " a ști să înveți"- o abilitate specială, dezvoltată și cultivată încă din primii ani de viață sub îndrumarea adulților din viața copilului
- În învățământul preșcolar :

• Formarea și respectarea rutinelor- mențin copilul implicat în acțiuni adecvate, oferă sentimentul de control, sporesc sentimentul de siguranță, copii au tendința de a explora mediul, pentru că "știu ce se întâmplă în continuare" (cunosc orarul zilnic, imagini cu succesiunea activităților)

• Stabilirea regulilor- le orientează comportamentul (adecvat-laude, neadecvat - penalizări)

• Stabilirea limitelor- rol important în formarea comportamentului copilului; foarte des testate de copil, mai ales dacă știu că nu sunt aplicate consecvent

Strategii generale pentru îmbunătățirea performanțelor de învățare:

-înțelegerea materialului învățat

- pauze scurte pentru odihnă (5-10 min)

-materiile studiate consecutiv să fie cât mai diferite

-gruparea materialului în secvențe cu sens

-folosirea unor metode de fixare: recitirea, recapitularea cu glas tare, scrierea ideilor principale, alcătuirea unei schițe

- repetarea de mai multe ori a informațiilor aflate în mijlocul materialului

- repetarea materialului care trebuie reținut, după o perioadă mare de timp

Strategii specifice pentru îmbunătățirea performanțelor de învățare:

- acronimele HOMES (Huron, Ontario, Michigan, Erie, Superior)

- asocierea unei liste de cuvinte cu o melodie

- vizualizarea (ne imaginăm anumite evenimente)

- itinerariul (asocierea informației care trebuie reținută, cu un traseu pe care îl parcurgi frecvent)

Tehnici de organizare a materialului

- sublinierea (se subliniază idea principală, nu se subliniază prea mult text, se utilizează diverse semne)

-luarea notițelor (din manual și alte surse)

- reprezentările grafice (grafice – relații între concepte, evoluția lor)

Strategiile se învață, profesorii trebuie să-i ajute pe elevi să cunoască mai multe strategii de învățare, să le selecționeze pe cele mai eficiente, pregătindu-i pentru autonomie în învățare.

1. Tipologia lui Dansereau - MURDER

M (Mood)= realizarea unei dispoziții mentale și afective propice studiului

U (Understand)= lectura textului și identificarea ideilor principale

R (Recall)= reamintirea datelor lecturii prin procedee specific

D (Digest)= sintetizare și rezumare selectivă, cu expuneri sistematice

E (Expand)= conexiunea cu alte informații

R (Review)= revizuirea lecturii prin explorarea globală a ceea ce a reținut

2. Tipologia lui C.S.Weinstein și R.E.Mayer

- repetare (citirea de mai multe ori a informației)

- elaborare (stabilirea legăturilor între informații)

- organizare (gruparea informațiilor pe categorii)

- comprehensiunea (gradul de înțelegere al informațiilor)

- strategii afective (tehnici de concentrare a atenției, planificarea timpului, relaxare, gestiunea stresului)

Învățarea strategiilor de învățare

Robert Gagne- propune învățarea implicită a strategiilor în timpul cursului prin îndeplinirea unor activități specifice acestuia

J. Giasson propune ca profesorul:

- să definească strategia și să precizeze utilitatea ei

- să asigure transparența procesului (să explice cum o utilizează el)

- să asiste elevul în activitatea de învățare

- să favorizeze autonomia elevilor în utilizarea strategiei (să o explice și să o aplice elevul)

- să asigure aplicarea strategiilor (elevul este provocat să aplice strategia și îi sunt explicate condițiile în care este cel mai eficientă)

Sugestii pentru diferite metode de studiu ce pot fi predate elevilor

a) arta de a citi (pentru relaxare, lărgirea cunoștințelor) sau lectura științifică (intelectuală)

b) arta de a lua notițe – deprindere elementară de a nota pe scurt ideile principale, are un caracter personal

*reguli pentru luarea notițelor:

- să asculte cu atenție pentru a înțelege textul și a selecta esențialul

- să sintetizeze

- să facă scheme, prescurtări

- să marcheze cuvintele prin sublinieri, încercuiri

- să noteze, dacă este cazul, ideile personale

- să recitească notițele în 24 de ore

- să completeze și să corecteze notițele

- să dateze notițele și să le dea titluri

- să păstreze foile și caietele organizat

c) metoda RICAR (manualele universităților americane)

R (răsfoire)-pentru formarea unei imagini generale

I (întrebări)-formularea întrebărilor pentru a menține atenția pentru lectură

C (citirea propriu-zisă)- citirea pe fragmente, identificarea ideilor principale

A (amintirea)- reproducerea din memorie a ideilor principale și compararea cu informațiile din manual

-R (recapitulare)- tratamentul integral al textului memorat

J.Hattie-”o cerință eficientă de a îmbunătăți procesul de învățare al elevilor este ca profesorii să vadă această învățare prin ochii elevilor”

- profesorul să înțeleagă cum învață fiecare elev și apoi să stabilească modul de predare, să fie conștient de diferitele faze ale învățării și nivelul la care se regăsește fiecare elev în propria învățare.

- profesorul trebuie să cunoască modul în care fiecare elev procesează informația, să știe să motiveze elevul, să stabilească un obiectiv și să dezvolte o strategie.

1. Modalități multiple de cunoaștere

- ideile care trebuie asociate să fie predate foarte aproape în timp și spațiu

- materialele să fie prezentate verbal, vizual sau multimedia pentru o învățare mai ușoară

- multiple puncte de vedere

- informația nouă să nu încarce memoria de lucru

2. Multiple moduri de a interacționa

- schițarea, sintetizarea informației

- poveștile, exemplele de cazuri se reține mai ușor

- prezentarea informațiilor sub formă de problem

- formarea elevilor pentru reglare

3. Oportunități multiple de exersare

- înțelegerea conceptelor

- programarea eșalonată a momentelor de studio

- importanța exersării practice în învățare

4. Conștientizarea faptului că învățăm

- feedback-ul imediat

- învățarea din greșeli

- provocările au efect pozitiv pentru memorarea pe termen lung

J. Hattie amitește de lucrarea ”How People Learn” (2000) -Brandsford și colaboratorii:

- înțelege înainte de a asimila

- să folosim cunoștințele deja acumulate pentru a da sens celor noi

- conexiunea dintre vechi și nou- cunoștințele vechi ne ajută să asimilăm noile informații

- gândește-te la gândire

- să conștientizăm tot ce facem

Bibliografie:

* Catrinel A. Ștefan, Kallay Eva, ”*Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari*”, Ghid practic pentru educatori, Ed. ASCRED, Cluj-Napoca, 2010

* Dorina Sălăvăstru, ”*Psihologia învățării- Teorii și aplicații educaționale*”, Ed. Polirom, Iași, 2009

* Ioan Cerghit, ”*Sisteme de instruire alternative și complementare- Structuri, stiluri și strategii*”, Ed. Aramis, București, 2002

* John Hattie, ”*Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*”, Ed. Trei, București, 2014

* Pavel Mureșan, ”*Învățarea eficientă și rapidă*”, Ed. Ceres, București, 1990

AMPLIFICAREA ȘI DIVERSIFICAREA CÂMPULUI EDUCAȚIONAL

LIANA POPA Colegiul Național "Doamna Stanca" Făgăraș

FELCIA TINCU Liceul Teologic Ortodox"Sf.C-tin Brâncoveanu"Făgăraș

Câmpul educațional este un câmp specializat, cu reguli proprii de funcționare și este un segment din spațiul social. Câmpul socio-educațional a fost reductibil la câmpul educației școlare și la școala ca instituție.

,,Reconsiderarea și relativizarea ideilor fondatoare ale sistemelor școlare, schimbările sociale profunde, modificările la nivelul mentalităților și aspirațiilor noilor generații au condus, treptat, la instaurarea unui model educațional diversificat în cadrul paradigmei educației permanente, care implică două categorii de schimbări: *pe axa timp*/durată, instituirea educației de-a lungul întregii vieți, iar pe *axa spațiu*, lărgirea și amplificarea surselor sociale de educație prin prezența, alături și uneori în concurentă cu educația formală (școlară), a educației nonformală și informală

Educația se schimbă, iar tendințele mondiale arată o personalizare și o continuitate a învățării, precum și importanța crucială a alfabetizării digitale, potrivit unei publicații a Comisiei Europene. Primele 5 tendiențe prin care educația se va transforma:

1. Cu cat mai devreme cu atât mai bine. Educația preșcolară dezvoltă abilitățile cognitive, psihologice și sociale.
2. Absolvirea școlii nu este sfârșitul învățării – a învăța să înveți este cea mai importantă aptitudine dintre toate.
3. Digitalizarea este noua alfabetizare.
4. Oamenii nu sunt singurii care învață.
5. De la standardizare la customizare. De la educația în masă din era industrializată, către o educație individualizată, personalizată și către căi de învățare digitale.

Câmpul școlar – definiție, domeniile educaționale componente, diversificarea actuală .

Câmpul școlar educativ modern se desfășoară așadar, între două elemente care trebuie să participe în egală măsură. Profesorul, manager și formator al procesului instructiv-educativ și elevul, obiect și subiect al acestui proces, dobândind autonomie și formându-se în spiritul responsabilității și al culturii civice.

„Alături de școală s-au dezvoltat noi surse și modalități sociale de educație. Acestea au îmbogățit și au *diversificat câmpul social al educației*, creând astfel surse alternative de educație. În acest fel s-au configurat *trei subcâmpuri sau domenii educaționale*: **educația formala, educația nonformală, educația informală**”.

Prin **educația formală** desemnăm sistemul educațional de tip școlar, structurat ierarhic, obiectivat în diferite tipuri de școli și cicluri de școlaritate.

Educația formală este dată de personal calificat. Exemple de educație formală: învățatul la clasă, notele/diplomele și certificatele din școală, educația planificată a diferitelor subiecte având un orar adecvat primit prin frecventarea instituției.

„**Educația nonformală** este reprezentată de ansamblul activităților educative instituționalizate, dar care se realizează în afara sistemului formal al educației școlare”.

Exemplu: frecventarea unei săli de sport, teatru, spectacole, participarea la cursuri gratuite, dezvoltate de anumite organizații.

„**Educația informală** se obiectivează în influențele educaționale nesistematice, mai mult sau mai puțin spontane și întâmplătoare care se exercită aupra individului în contactele și interacțiunile sale cotidiene”.

Educația informală are loc atunci când nu studiezi într-o școală și nu folosești nicio metodă particulară de învățare. Exemplu: intercațiunea într-un grup de prieteni, strada și „cultura” acesteia, familie, învățarea unui copil a unor noțiuni de bază, precum numerele, cineva care invață limba maternă, etc.

Într-un mod bizar, între cele trei domenii ocupaționale (subcâmpuri), deși exista o relație de cooperare, dăinuiește și o relație de competiție. În continuare, școala păstrează încă rezerve față de educația nonformală și informală. Una dintre cele mai importante probleme care există între cele două tabere (educația formală - pe de-o parte, iar pe de altă parte zona educației nonformale și informale) este conflictul între generații. Pe de-o parte se află generația adultă, puternic atașată de sistemul tradițional, iar pe de alta parte generația tânără, intens interconectată cu noile tehnologii de informare și transmitere a informațiilor (TIC).

Școala este din ce în ce mai mult concurată de educația nonformală și informală, de „educația” promovată de mediile de informare (mai ales TV și internet).

Informația acumulată de pe internet, social media, de la TV, radio sau din conversațiile cu prietenii ar putea duce la dezinformare. De foarte multe ori întâlnim în educația informală absența disciplinei, atitudinii și a obiceiurilor bune.

Cu toate că fiecare tip de educație are propria sa manieră de acțiune și propria funcționalitate, este necesară asigurarea unui spațiu instructiv-educativ la nivelul caruia cele trei forme de educație trebuie să se sprijine și să se potențeze reciproc.

Reprezentarea concentrică a celor trei forme evidențiază rolul educației formale de nucleu central care asigură baza valorificării optime a resurselor de instruire nonformală și informală aflate în continuă expansiune cantitativă și calitativă

BIBLIOGRAFIE

1. Pedagogie, provocări și dileme privind școala și profesia didactică, E. Păun, Polirom, Iași, 2017

2.Școala viitorului sau viitorul școlii. Perspective asupra educației postpandemice, E. Păun (coordonator), Polirom, Iași, 2022

3.Procesul educației intelectuale, Bruner, J. S., Editura Științifică, București, 1970

4.www.scritub.com/sociologie/psihologie/educația-morală.php(Universitatea de Stat a Moldovei, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Specializarea Psihologie)

5.www.scritub.com/sociologie/psihologie/educația-estetică.php

6.www.edupedu.ro

7.www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Scoala-si-campul-scolar-educat.php

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof. înv. primar Popa Maria-Liliana

Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj, jud. Alba

Educația este cu siguranță una dintre cele mai puternice forțe care poate schimba lumea. De-a lungul istoriei, educația a fost un instrument cheie pentru progresul societății și pentru îmbunătățirea calității vieții oamenilor.

Unul dintre cele mai importante efecte ale educației este că aceasta le permite elevilor să-și dezvolte gândirea critică și să învețe să ia decizii informate. Învățând cum să gândească critic, elevii se vor deprinde să examineze și să evalueze argumentele și să ajungă la concluzii bazate pe date concrete și pe o înțelegere mai profundă a problemelor. Acest lucru este esențial pentru contracararea dezinformării și manipulării.

Educația poate, de asemenea, să îmbunătățească calitatea vieții prin creșterea accesului oportunități și resurse. Prin învățarea și formarea unor abilități esențiale (ex.: citire, scriere, calcul etc.) elevii pot urma apoi școlile dorite, iar în final pot accesa mai ușor locuri de muncă râvnite.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este o activitate importantă pentru a ajuta elevii să înțeleagă și să își amintească mai bine informațiile, în vederea formării competențelor. Există mai multe teorii și bune practici care pot fi folosite cu succes pentru organizarea conținuturilor în învățământul preunivesritar:

1. **Teoria învățării prin etape**

Această teorie presupune că elevii trebuie să învețe informația în etape, începând cu cele mai simple și continuând cu cele mai complexe. Se începe, astfel, cu cunoștințele de bază și se construiește treptat pe acestea, pentru a dezvolta cunoștințe mai complexe.

2. **Organizarea tematică**

Aceasta presupune gruparea informațiilor în jurul unui subiect sau a unei teme specifice. Astfel, elevii sunt ajutați să înțeleagă mai bine cum diferitele elemente ale unui subiect se leagă între ele.

3. **Utilizarea ierarhiei**

Organizarea conținutului prin utilizarea ierarhiei presupune structurarea informațiilor pe baza relațiilor de subordonare și dependență dintre ele. Se începe cu informațiile de bază și se construiește treptat pentru a ajunge la niveluri superioare de complexitate.

4. **Utilizarea analogiilor și a metaforelor**

Această metodă implică utilizarea analogiilor și a metaforelor pentru a ajuta elevii să își facă o imagine mentală a informațiilor prezentate. Aceasta poate fi o metodă eficientă pentru a ajuta elevii să înțeleagă mai bine informațiile și să și le amintească mai ușor.

5. Utilizarea exemplelor concrete

Prezentarea de exemple concrete poate ajuta elevii să înțeleagă mai bine informațiile și să le asocieze cu situații reale. Aceasta poate fi o metodă eficientă pentru a ajuta elevii să păstreze informațiile în memorie pe termen mediu și lung.

În general, bunele practici pentru organizarea conținutului în învățământul preuniversitar includ utilizarea multiplelor metode și tehnici, variind modul de prezentare și încurajând interactivitatea în clasă. Este important să adaptezi metodele la specificul disciplinelor și la nivelul de pregătire al elevilor.

Există o varietate de metode și tehnici de organizare a conținutului în învățământul preuniversitar, care pot fi folosite în funcție de competențele specifice care urmează a fi formate, dar și de stilurile de învățare ale elevilor:

- **Prezentarea clară și structurată a informațiilor:** înainte de a începe prezentarea conținutului, profesorul trebuie să se asigure că are o structură bine definită și că prezentarea este clară și coerentă. Este recomandat să împrată conținutul în segmente mai mici și să utilizeze indicatoare vizuale (liste, scheme) pentru a facilita înțelegerea.
- **Discuția în grup:** poate fi foarte utilă în organizarea conținutului. Discuțiile în grup pot ajuta elevii să își consolideze cunoștințele și să înțeleagă mai bine relațiile dintre diferite subiecte. Este important să fie stabilite reguli clare de discuție și să fie încurajați toți elevii să participe.
- **Utilizarea jocurilor didactice:** acestea constituie o metodă foarte distractivă și interactivă de a organiza conținutul. Jocurile didactice pot fi folosite pentru a ajuta elevii să-și amintească cunoștințele și să le consolideze. Ele pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale diferitelor grupe de elevi.
- **Proiectele de grup:** sunt o metodă eficientă de organizare a conținutului deoarece implică colaborarea între elevi, ajutându-i să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare și de lucru în echipă. Și acestea pot fi adaptate în funcție de nevoile specifice ale grupelor de elevi.
- **Utilizarea tehnologiei:** ca mijloc de organizare a conținutului într-un mod interactiv și atractiv, ca de exemplu clipurile video, prezentările multimedia, platformele de învățare online. Acestea pot fi folosite pentru consolidare, oferind în același timp oportunități de învățare personalizată.
- **Învățarea prin experiență:** implică învățarea prin intermediul experiențelor reale sau simulate. Metoada acesta poate ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile practice și să înțeleagă relația dintre teorie și practică.

Desigur că există mult mai multe metode de organizare a conținuturilor care pot fi folosite cu succes în învățamântul preuniversitar. Depinde de imaginația, creativitatea și disponibilitatea profesorilor să găsească cele mai bune metode în funcție de nevoile elevilor și de stilul de învățare al acestora, să le adapteze și să le combine astfel încât să-și atingă scopul propus.

Bibliografie:

- Elena Dimitriu-Tiron,“Dimensiunile Educatiei Contemporane”, Institutul European, Iasi, 2005
- Al.Soitu, “Pedagogia Comunicarii”, Edit.Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2000
- G.Vaideanu, “Pedagogie”,Ghid pentru profesori, Edit.Universitatii “Al.I.Cuza”,Iasi, 1986
- Edgar,Faure,”A invata sa fii”,Edit. Didactica si Pedagogica,Bucuresti,1974
- Cucos,Constantin,”Pedagogie”,Edit. Polirom, Iasi

ACTIVIZAREA MICULUI ŞCOLAR ÎN LECŢIILE DE MATEMATICĂ – STUDIU DE SPECIALITATE -

Prof. înv.primar, POPA MIHAELA
Şc. Gimn. "Nicolae Iorga", Pitesti

Activizarea elevilor reprezintă o suită de acţiuni de instruire/autoinstruire, de dezvoltare şi modelare a personalităţii lor prin stimularea şi dirijarea metodică a activităţii pe care o desfăşoară. Această suită de acţiuni cuprinde, în principal:

- stimularea si cultivarea interesului elevilor pentru cunoaştere;
- valorificarea inteligenţei elevilor şi a celorlalte funcţii psihice ale acestora prin efortul pe care ei îl depun;
- formarea şi exersarea la elevi a capacităţii de însuşire a cunoştinţelor;
- formarea şi exersarea la elevi a abilităţilor de orientare autonomă în probleme practice;
- cultivarea spiritului investigativ, a căutărilor personale şi a atitudinii epistemice prin antrenarea elevilor în organizarea, conducerea, desfăşurarea şi evaluarea activităţii didactice şcolare şi extraşcolare

Ipoteza studiului: dacă se folosește jocul didactic matematic în lecţiile de matematică, creşte randamentul şcolar şi are loc o activizarea a şcolarilor mici.

Din ipoteza formulată rezultă două variabile:

-variabila independentă – utilizarea jocului didactic în lecţiile de matematică

-variabila dependentă – creşterea eficienţei însuşirii noţiunilor matematice şi, implicit, a randamentului şcolar.

Astfel, mi-am propus să verific dacă:

- este jocul didactic o metodă care antrenează capacităţile intelectuale;
- utilizând jocul didactic în lecţiile de matematică, se dezvoltă capacitatea elevilor de aplicare a cunoştinţelor şi curiozitatea;
- înlătură jocul matematic factorii blocanţi pentru potenţialul creativ al elevului creând cale liberă pentru dezinhibarea potenţialului propriu, pentru exprimarea de sine.

Selecţia subiecţilor: grup de elevi din învăţământul primar , având vârsta cuprinsă între 7 şi 10 ani .

Realizarea studiului :

Etapa constatativă- (preexperimentală)- au fost recoltate datele de start, conturându-se nivelul de cunoştinţe al elevilor, existent în momentul iniţierii experimentului. În această etapă am aplicat o fişă de evaluare iniţială pentru a înregistra rezultatele elevilor după o perioadă în care am folosit mai mult metode tradiţionale.

Etapa experimentală – etapa fundamentală, cu caracter instructiv/formativ, în care s-a folosit metoda exerciţiului, învăţarea prin cooperare, învăţarea prin descoperire, munca independentă, jocul didactic, brainstorming-ul, ciorchinele, diagrama Wenn, jurnalul cu dublă intrare, metoda cadranelor şi cubul

Etapa finală - o etapă de control, în care au fost evaluate rezultatele: datele finale au fost raportate la datele de start, pentru a testa relevanţa diferenţelor obţinute, urmărindu-se evoluţia clasei, pentru a se constata dacă rezultatele obţinute sunt similare, semnificativ superioare/inferioare după parcurgerea celor trei etape de lucru.

În urma studiului efectuat se poate spune că metodele de activizare satisfac cerinţele unui învăţământ formativ.

Lecţiile realizate cu introducerea unui joc didactic matematic au asigurat participarea activă a elevilor la însuşirea cunoştinţelor, la formarea unui stil de muncă intelectual, răspunzând astfel dezideratului de a-i determina pe elevi să participe la propria lor formare.

Metodele tradiţionale din învăţământul primar, bazat pe lecţii de predare-ascultare, nu mai corespund noilor cerinţe, deoarece rolul decisiv în învăţare îl are dezvoltarea interesului elevilor, antrenarea lor în acţiunea de autoinstruire. În aceeaşi măsură insă, s-a constatat că introducerea metodelor active nu trebuie să excludă total celelalte metode, ci să se îmbine armonios în complexul strategiilor menite să asigure buna funcţionare a învăţământului.

BIBLIOGRAFIE :

- Ionescu, M., Radu, I. - *Didactica modernă,* Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001

ABORDAREA DE TIP INTEGRAT A CONŢINUTURILOR ÎNVĂŢĂRII

Mirela Popa, Şcoala Gimnazială Nr.1 Toflea, Jud. Galaţi

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general. învățarea școlară, în mod special.

În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind ,,procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens".

Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasă și în afara clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru ca transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (învățătorul);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări .

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțin interdisciplinaritatea ca un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderări radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța" predării și învățării.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni,

preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Aceasta, deoarece modul natural al elevilor de a învăța despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viața de adult îi va așeza pe indivizi în fața unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viața reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.

Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață identifica mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

  În planul relațiilor interpersonale:

- integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării” și o perfecționare implicită a modurilor de grupare;
- elevii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;
- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile și abilitățile formate și aplicațiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigură formarea

sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelaționarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, 2008, *Învățarea integrată*, Editura Polirom, Iaşi;
2. Cucoş, Constantin, 2002, Pedagogie, Polirom, Iaşi;
3. Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, *Didactică modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
4. Manolescu, Marin, Potolea, Dan, 1006, *Teoria curriculumului*, MEN.

EDUCAȚIA PENTRU MIȘCARE ȘI PENTRU UN STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

VLADIMIR POPA , Clubul Școlar Sportiv, Târgu Jiu

Rezumat: Lucrarea prezintă aspecte privind importanța educației pentru mișcare zilnică, activități fizice și sport, pentru a îmbunătăți calitatea vieții, a crește stima de sine și a trăi un stil de viață sănătos, într-un mod autonom. Desemenea, sportul și mișcarea sunt importante în viața cotidiană. în anumite situații de risc și stres pentru supraviețuirea de moment.

Cuvinte cheie: educație, mișcare, sport, sănătate

1. Introducere

Educația pentru mișcare zilnică, pentru activități fizice diferite, în funcție de vârstă și de efectul dorit și pentru sport, are ca scop producerea de endorfine și asigurarea calității vieții, sănătății, stimei de sine și a unui organism autonom și independent. Activităţile sportive și mişcarea în aer liber conduc la dezvoltarea armonioasă în plan fizic, psihomotric, comportamental şi social. Mişcarea, activităţile sportiv-recreative şi regimul de viaţă echilibrat contribuie la dobândirea şi menţinerea unei stări optime de sănătate.

În jur de 80 % din greutatea organismului uman este menită să se miște și să efectueze diferite activități fizice pentru a-și antrena musculatura, oasele și plămânii. O persoană sedentară sau aflată în repaus, respiră doar cu 10-15 % din capacitatea maximă a plămânilor pentru o situație de risc sau pericol, când organismul trebuie să respire mai intens și când se mărește capacitatea pulmonară. De exemplu, în timpul exercițiilor cardio se folosește capacitatea maximă, iar în timp de repaos sau de sedentarism, capacitatea scade.

Sportul și mișcarea sunt foarte importante în situații de risc și stres pentru supraviețuirea de moment (incendii, cutremure, atacul unor animale, înlăturare obiecte mari, urcat, coborât, ridicat), dar și în viața cotidiană (ca răspuns la frica și panica generate de stres, anxietate, dependență de droguri, alcool, nicotină, jocuri de noroc, pariuri sportive).

2. Tipuri de mișcare

Practicat cu regularitate și moderație și alternat cu perioade de refacere a organismului și odihnă, sportul este o strategie pe termen lung, care asigură o stare de echilibru. Tipurile de mișcare pentru sănătate, vitalitate, armonie, rezistență în caz de efort sunt:

- sportul de intensitate ridicată (pentru momentele în care viața depinde de acest moment); de exemplu: exerciții cardio
- sportul de anduranță (pentru rezistență câteva ore); de exemplu: alergatul

- greutățile (pentru dezvoltarea musculaturii, în cazul în care este necesar cărătul unor obiecte mari)
- forța (pentru situația în care trebuie împinse obiecte grele și voluminoase)
- sportul de performanță (pentru o competiție, fiind axat pe o anumită disciplină)
- sportul funcțional (pentru asigurarea sănătății, calității vieții, stimei de sine; sportul practicat regulat o perioadă lungă de timp, în momentul în care nu se mai poate efectua datorită vârstei, conduce la apariția bolilor metabolice și cardiovasculare (diabet, infarct, accident vascular, hipertensiune), pentru că organismul a fost obișnuit cu un anumit ritm, metabolism, consum energetic; astfel, este necesară practicarea sportului funcțional și de agrement, care să asigure independență, autonomie, stimă de sine și posibilitatea efectuării activităților cotididiene de cărat, ridicat, aplecat.

3. Rolul sportului în creșterea imunității

Când organismul ia contact cu un virus sau o bacterie, acesta ia din energia corpului pentru a-și multiplica proteinele sale. În această situație, organismul are nevoie de energie pentru a crea anticorpi (proteine), față de antigenii produși de viruși, care folosesc energia corpului. Nivelul de energie este dat de nivelul de mitocondrii din fiecare celulă a corpului, care produc energie în funcție de modul în care sunt antrenate: dacă corpul nu face mișcare, scade numărul de mitocondrii la nivel celular și scade nivelul energetic. Astfel, în situația contactului cu viruși, organismul trebuie să aibă mitocondrii formate progresiv, în timpul efectuării mișcării regulate. Când organismul este slăbit, se recomandă odihna și doar mișcarea ușoară (pentru energie și pentru o respirație bună și bogată în oxigen).

Sportul practicat excesiv scade imunitatea, deoarece se produce un stres oxidativ care conduce la îmbătrânirea precoce. Sportul practicat cu regularitate, alternativ cu perioade de refacere pentru construcția masei musculare este benefic și întărește imunitatea. Masa musculară este foarte importantă pentru imunitatea organismului și pentru a crea anticorpi, fiind un depozit de nutrienți, aminoacizi, Mg, K, Ca, vitamina C.

Folosirea greutăților în combinație cu exercițiile cardio este eficientă pentru a asigura o viață de calitate, prin creșterea rezervei de nutrienți (manifestată în construcția țesuturilor, mușchilor și oaselor) și prin creșterea rigidității vasculare. Efectuate separat, cele două tipuri de exerciții fizice conduc la îngroșarea vaselor de sânge, riscul scăzând dacă se alternează contracția musculaturii, cu exerciții de relaxare (stretching) (Fig. 1.)

Fig. 1 Exerciții fizice cardio
(sursa: https://www.farmaciata.ro/descoperiti-beneficiile-exercitiilor-cardio/)

4. Suplimente pentru creșterea masei musculare

În momentul creșterii masei musculare, crește necesarul de hrană și cantitatea de alimente ingerate și digestia este afectată. Deoarece se creează presiune pe articulații, apar probleme inflamatorii și articulare. Organismul trebuie să se odihnească, să intre în repaus și să se administreze suplimente pentru creșterea masei musculare:

- proteine și aminoacizi (se recomandă după antrenamentele mari, în funcție de grupa de mușchi care se lucrează; deoarece proteinele stau în lichidul intercelular și celulele absorb cantitatea de care au nevoie, cantitatea zilnică de proteine este diferită, în funcție de masa musculară lucrată în ziua respectivă, de efortul depus și de activitatea care trebuie prestată (cărat, urcat)
- carbohidrați (se recomandă după antrenamente pentru grupe mari de mușchi - picioare, spate, pentru volum, masă musculară mare și energie; pentru grupe mici de mușchi – umeri, abdomen, se recomandă doar alimentație echilibrată; administrați în exces, se depozitează în ficat și se formează grăsimi în jurul organelor interne; carbohidrații formează glicogenul din mușchi și în combinație cu apa, dau volum mușchilor, dar nu forță; forța, adică fibra, se obține prin folosirea greutăților, caz în care mușchii nu au apă și glicogen); glicogenul are o structură asemănătoare amidonului, este polizaharidul de rezervă al organismului, stocat la nivelul ficatului și tesutului muscular, format în procesul de glicogenogeneză, pornind de la molecule de glucoză (Fig.2.)

carbohidrați → glucoză →glicogen

Fig. 2. Surse de carbohidrați
(sursa: https://www.drmax.ro/articole/carbohidratii-beneficii-surse-si-rolul-acestora-in-organism)

- creatina (necesară pentru creșterea masei musculare)
- sărurile (KCl dizolvat în apă, pentru forță)
- steroizi (potențează creșterea musculară; dacă sunt administrați în exces, scade capacitatea proprie de producție a organismului și se produce acomodarea receptorilor, deci trebuie administrați în cantități mai mari)
- vitamina D (este foarte important să fie preluată în mod natural, de la soare, indiferent de anotimp sau din alimente (ficatul de cod); cantitatea eficientă din organism = 50 ng/ml sânge)
- vitamina C (rezerve se găsesc în masa musculară; antrenamentele intense crează un stres oxidativ organismului, prin care se consumă leucocitele; în timpul răcelilor, când sistemul imunitar scade și încearcă să repare ce s-a distrus în timpul antrenamentelor, are loc un consum de vtamina C; în aceste perioade, se recomandă întreruperea antrenamentelor, odihnă, suplimente pe bază de Mg, K, Zn, vitamina C (1 g/3 ore), vitamina D (3 zile în cantități mai mari); vitamina C perturbă construcția proteinelor și inhibă factorul indus de hipoxie (după antrenamente, se produce hipoxia, adică scade conținutul de oxigen din corp datorită arderilor și se activează factorul indus de hipoxie, care stimulează genele să construiască țesut și mușchi; vitamina C blochează acest proces, deci neutralizează efectul antrenamentului; vitamina C este implicată în formarea nonadrenalinei, hormon neurotransmițător de stres anticipat, motiv pentru care se recomandă administrarea înainte de participarea la competiții, în cantitate de 1g/zi, pentru a scădea stresul fizic și psihic

Concluzii

1. Educația pentru mișcare zilnică, pentru activități fizice și pentru sport, are ca scop asigurarea calității vieții, sănătății, stimei de sine, a unui organism autonom și independent, fiind importante în situații de risc și stres pentru supraviețuirea de moment și în viața cotidiană.

2. Tipurile de mișcare pentru sănătate, vitalitate, armonie, rezistență în caz de efort sunt: sportul de intensitate ridicată, sportul de anduranță, greutățile, forța, sportul de performanță, sportul funcțional.
3. Pentru creșterea imunității, sportul trebuie practicat cu regularitate, alternativ cu perioade de refacere pentru construcția masei musculare, care este un depozit de nutrienți, aminoacizi, Mg, K, Ca, vitamina C, dar pentru a crea anticorpi.
4. Pentru creșterea masei musculare se pot administra suplimente: proteine și aminoacizi, carbohidrați, creatina, săruri, steroizi, vitamina D, vitamina C.

Bibliografie

1. Abalaşei B. A., *Comunicare în educație fizică și sport*, Editura PIM, Iași, 2016
2. Calais-Germain B., *Anatomie pentru mişcare*, Editura Polirom, Iași, 2009
3. Mitra G., *Dezvoltarea calităților motrice în activitatea de educație fizică și sport școlar,* Editura Sport-Turism, București, 1977
4. Surugiu V., Terchilă N., *Volei - Antrenament, exerciții, jocuri*, Editura Consiliului Naţional pentru educaţie fizică şi sport, București, 1968
5. Garban G., Florescu N., *Suplimentele alimentare – ghid*, Institutul Național de Sănătate Publică, București, 2013
6. https://www.romedic.ro
7. https://www.sfatulmedicului.ro
8. https://humanitas.ro/assets/media/totul-despre-suplimentele-alimentare.pdf

Profesor Mîțu Simona Petronela
Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu

UTILIZAREA MODELULUI MASTERY LEARNING DE EVALUARE FORMATIVĂ ȘI CONSECINŢELE PUNERII ÎN PRACTICĂ A ACESTUIA PE UN ELEV DIAGNOSTICAT CU CES

Dizabilitatea face parte din experienţa umană, fiind o dimensiune a umanităţii. Ea este cea mai puternică provocare la acceptare a diversităţii. Sarcina evaluării copiilor cu deficienţe nu este una uşoară. Rolul evaluatorului este să ştie exact ce este dizabilitatea, care sunt coordonatele sale, dar şi s-o recunoască ca experienţă unică, ca o dimensiune a diversităţii umane. Numai astfel se poate aprecia corect dacă serviciile şi programele de intervenţie şi sprijin pe care le propune, le evaluează și revizuiește răspund necesităţilor celor cărora le sunt adresate.

Demersul evaluativ în cazul copiilor cu dizabilităţi parcurge câteva etape. O primă etapă este evaluarea iniţială – constatativă, ale cărei obiective sunt: diagnosticul deficienţelor de învăţare, identificarea, inventarierea, clasificarea; stabilirea nivelului de performanţe sau potenţialul actual al copilului; estimarea/prognoza dezvoltării ulterioare, bazată pe potenţialul individual şi integrat al copilului; stabilirea încadrării: pe grad sau nivel, educaţional etc; stabilirea parametrilor programului de intervenţie personalizată. O altă etapă este evaluarea formativă care este un tip de evaluare continuă care evidenţiază nivelul potenţial al dezvoltării şi urmărește iniţierea unor programe de antrenament a operaţiilor mintale. Ea nu este centrată pe deficit, ci evidenţiază ceea ce ştie şi ce poate copilul, ce deprinderi şi abilităţi are într-o anumită etapă a dezvoltării sale. Ultima etapă este evaluarea finală ce are ca obiective: estimarea eficacităţii intervenţiei sau a programului; modificarea planului sau a programului, în raport de constatări; reevaluarea copilului şi reconsiderarea deciziei.[1]

Un model eficient de evaluare formativă în cazul elevilor cu CES este Mastery Learning (învăţării depline) Axa centrală a acestui model “este dată de ideea că un proces de instruire eficient trebuie să-l conducă pe orice elev la stadiul aşteptat al propriei dezvoltări evolutive, al unei competenţe care se poate finaliza într-o direcţie profesionalizată ” (Neacşu, I., 1999, p.84). Etapele aceste evaluări formative sunt diagnosticul deficienţelor de învăţare, programul de retrapare, prezentarea obiectivelor pedagogice, predarea de către profesor, programe de remediere, programe îmbogăţite pentru cei cu rezultate bune, Învăţarea prin cooperare (discutarea în grup a dificultăţilor întâmpinate).

Aplicând modelul Mastery Learning de evaluare formativă pe elevul X din clasa a VII-a care de cele mai multe ori nu are stăpânire de sine, dar posedă unele deprinderi şi obişnuinţe de conduită civilizată s-au constatat următoarele:

Pentru diagnosticul deficienţelor de învăţare ale elevului X s-a analizat situaia lui familială, socială și școlară.

Elevul X locuieşte împreună cu părinții şi bunicii. Acasă i s-a oferit și i se oferă toate condițiile necesare studiului, însă nu se poate concentra asupra sarcinilor de lucru. Deși este în clasa a VII-a, gândește asemenea unui elev de clasa a III-a.

Cu familia elevului se poate colabora bine. A înțeles că elevul are o întârziere intelectuală și au acceptat și un profesor itinerant care să-l ajute să progreseze.

La școală elevul nu respectă regulile clasei, vorbește urât cu colegii si profesorii, vorbește în timpul orelor de curs cu totul alte subiecte decât tema cursului deranjând ceilalți elevi.

[1] http://www.asociatia-profesorilor.ro/evaluarea-copiilor-cu-ces.html

Pentru a atrage atenția se aruncă pe podea și se târăște, distrage atenția colegilor din jur sustrăgându-le rechizitele. Intră în conflicte cu colegii, e agresiv cu cei din jur.

În ceea ce priveşte sarcinile şcolare acest copil nu reuşeşte niciodată să le ducă la bun sfârşit. Acest lucru se poate observa mai ales în activităţile care reclamă efort intelectual. Problemele apar în general în activităţile impuse de alţii, comparativ cu cele pe care le alege singur. El oscilează frecvent între activităţi, pierzându-şi repede interesul faţă de activitatea în desfăşurare şi dedicându-se alteia. Face deseori greşeli de neatenţie chiar şi în realizarea celor mai uşoare teme de lucru. Munca lui este dezordonată şi superficială.

La Comunicare în limba română citește pe litere, transcrie corect un text, scrie parțial corect după dictare, dar cu sprijin direct (pe litere), nu înțelege cerința unui exercițiu și nu poate să alcătuiască independent propoziții în scris; la MEM întâmpină dificultăți la calculele cu trecere peste ordin, iar problemele nu le rezolvă fără ajutor.

Limbajul este destul de sărac, se exprimă uneori greoi, nu are întotdeauna o coerenţă verbală. Comunică destul de greu cu ceilalţi copii, de multe ori ceilalţi copii evitându-l. Prezintă o uşoară întârziere în dezvoltarea cognitivă. Toate acestea au dus la achiziţii şcolare scăzute.

În programul de retrapare (recâștigare) s-au fixat obiective pedagogice precum obiective pe termen lung precum: diminuarea comportamentului impulsiv în timpul orelor; îmbunătăţirea capacităţii de concentrare şi a vigilenţei; formarea unor deprinderi motorii elementare; stimularea limbajului, dezvoltarea exprimării orale; îmbunătăţirea productivităţii şi a performanţelor şcolare; îmbunătăţirea relaţiilor sociale, accepatrea lui de către colegii de clasă; îmbunătăţirea interacţiunii profesori-elev în timpul orelor, dar și obiective pe termen scurt: să își menţină atenţia concetrată pentru mai mult timp; să poată rezolva sarcinile trasate de învăţătoare, finalizându-le; să respecte „Regulile clasei”; să întrebe şi să răspundă la întrebări; să ia parte la activităţile de învăţare în grup; să participe la discuţii în mici grupuri informale; să scadă numărul comportamentelor impulsive la şcoală.

În procesul de predare-învățare s-a ținut cont de programe de remediere personalizat ce presupunea învăţarea prin cooperare (discutarea în grup a dificultăţilor întâmpinate), colaborarea în echipă, formată din profesori, profesor itinerant, familie, toţi cei implicaţi în activitatea desfăşurată de elevul X pe parcursul unei zile pentru a forma un cerc de susţinere, echilibrare şi integrare a lui elevul X în comunitate.

În educația copiilor cu nevoi speciale trebuie sa vorbim în primul rând de un plan de servicii personalizat, care este util pentru planificarea şi coordonarea serviciilor individuale ce vizează asigurarea continuităţii, complementarităţii şi calităţii serviciilor, ca răspuns la cerinţele multiple şi complexe ale elevului.

În urma acestui plan, se stabilesc cu precizie strategia și obiectivele ce trebuiesc atinse în urma întregului program de integrare.

Pentru fiecare dintre obiectivele alese, trebuie elaborată strategia de intervenţie şi de învăţare. Strategia de intervenţie este un ansamblu de acţiuni organizate pentru a favoriza atingerea unui obiectiv. Strategia de învăţare este un mod de a selecţiona informaţii, de a le organiza, de a le memora şi un mod de utilizare pentru a răspunde eficient diverselor situaţii. înainte de a alege aceste strategii, trebuie identificate obstacolele ce pot împiedica atingerea obiectivului şi trebuie prevăzute soluţii de contracarare a acestora.

Odată stabilite aceste obstacole, se va decide cine va efectua intervenţiile, când şi cum vor fi aplicate.

Pentru fiecare dintre obiectivele de învăţare vizate, trebuie prevăzut un mecanism permanent de măsurare în orice moment al progresului făcut de elev, care va indica dacă obiectivul a fost atins sau nu. în acest scop, trebuie creat un registru al rezultatelor învăţării ce permite culegerea datelor evaluării cu ajutorul acestui mecanism de evaluare, în funcţie de progresele făcute, se vor putea modifica intervenţiile în direcţia necesară.

Evaluarea trebuie să permită atât aprecierea gradului în care elevul poate realiza sarcina şi a atins obiectivele învăţării, cât şi eficienţa strategiilor de intervenţie utilizate. [2]

În urma intervenţiei educative am reuşit să realizăm un progres favorabil al elevului X prin ameliorarea tulburărilor de atenţie. Activitatea noastră în şcoală s-a axat pe urmărirea evoluţiei copilului implicat şi pe crearea de prilejuri pentru a exersa suplimentar activităţi necesare urmărind totodată dezvoltarea încrederii în forţele proprii. Acest fapt l-am realizat prin aplicarea unor metode şi procedee eficiente pentru integrarea copilului în colectivul clasei, relaţionarea sa cu ceilalţi copii şi cu adulţii, formarea deprinderilor comportamentale, motrice, socio-afective, practice.

În consecinţă, evaluarea este un proces continuu, de planificare şi programare care orientează elaborarea planului de servicii personalizate şi programele de intervenţii personalizate. Evaluarea este un act de mare responsabilitate pentru toţi factorii implicaţi: copii, părinţi, specialişti evaluatori. Ea trebuie privită ca proces complex, dinamic, de cunoaştere şi estimare cantitativă şi calitativă a particularităţilor dezvoltării şi a capacităţii de învăţare a copilului. Totodată evaluarea presupune colectarea de informaţii cât mai complete, interpretarea de date, punerea şi rezolvarea de probleme în scopul orientării deciziei şi intervenţiei.

Bibliografie:

Borca, Claudia, Metode de evaluare educațională a copiilor cu CES, Timișoara.
Golu, Pantelimon, *Psihologie socială*,E.D.P., Bucureşti, 1974;
Predescu, M., *Psihopedagogie specială*, Universitatea de Vest, Timişoara, 1994.
http://www.asociatia-profesorilor.ro/evaluarea-copiilor-cu-ces.html
https://biblioteca.regielive.ro/referate/psihopedagogie/evaluarea-in-educatia-copiilor-cu-nevoi-speciale-252332.html

[2] https://biblioteca.regielive.ro/referate/psihopedagogie/evaluarea-in-educatia-copiilor-cu-nevoi-speciale-252332.html

Popescu Ana-Cristina

Profesor la Şcoala Gimnazială Nr. 3, Oţelu Roşu
jud. Caraş Severin

DIZABILITATEA, UN FACTOR ATÂT DE NATURĂ INDIVIDUALĂ, CÂT ŞI SOCIALĂ PRIN RAPORTARE LA „RĂŢUŞCA CE URÂTĂ“ A SCRIITORULUI HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Un individ ce trăiește într-un mediu nefavorabil sau a avut un accident postanatal etc se integrează mai greu în societate. Putem așadar vorbi de o dizabilitate individuală, dar și socială a individului în cauză. Rolul educatorului este să-l integreze social, să-l ajute să-și găsească un scop în viață, să-și depășească complexele de inferioritate, să treacă peste stigmatul ce i s-a pus. „Dizabilitatea este definită ca o stare fizica, psihică sau mentala care limitează activitatea, sub diverse forme, unei persoane.“[1] „Dizabilitatea este percepută și abordata prin prisma a doua modele: medical si social. Modelul medical definește persoanele cu dizabilitati din perspectiva bolii sau a condiției lor medicale. În acest model, dizabilitatea este percepută ca problema a individului, acesta din urma fiind dependent de ceilalți și având nevoie de tratament adecvat problemei sale. Modelul medical determina excluderea sistematica a persoanelor cu dizabilitati din societate. Modelul social este promovat de Uniunea Europeana si pune accentul pe mediul social neadaptat nevoilor persoanelor cu deficiente, de unde rezulta si dificultatile cu care acestea se confrunta. Astfel, modelul social nu mai percepe dizabilitatea ca o problema individuala, ci ca un fapt social, generat de politică, practică, atitudini și mediul înconjurator.“[2]

Există numeroşi factori care pot dezvolta complexe de inferioritate la un copil şi de aici dizabilităţi, deficienţe de învăţare, de integrare în societate, de comportament. Aceşti factori sunt ereditatea, problemele asociate sarcinii, accidente postnatale, mediul în care trăieşte, un mediu ce se poate dovedi nefavorabil datorită sărăciei, problemelor din familie sau chiar anturajul, violenţa.

Semnele dizabilităţilor, complexelor de inferioritate şi automat a deficienţelor de învăţare, de integrare în societate sunt numeroase, limbaj, capacitate motorie, atenţie şi comportament social.

Tema este vastă. Eu am ales să mă opresc asupra dizabilității ca factor atât de natură individuală, cât și socială, raportându-mă la o poveste îndrăgită de copii „Răţuşca ce urâtă“ a scriitorului Hans Christian Andersen.

În momentul în care o persoană constată că-i este greu să facă ceva se poate spune că se află într-o dificultate. Depăşirea dificultăţii depinde de voinţa persoanei respective, de forţa de a depăşi un obstacol şi de relaţiile cu cei din jur. Unele dificultăţi pot să fie induse, produse sau influenţare de un stimul extern. Aceşti stimuli externi pot să inducă în eroare o persoană, să o amăgească şi ea să-şi piardă încrederea în proprile forţe. Un semn al neîncrederii în forţele proprii este izolarea. Un elev care se izolează, pentru că a dobândit complexe de inferioritate datorită factorilor interni ce-l definesc ca persoană, dar și externi precum un climat nefavorabil se confruntă adesea şi cu dificultăţi de comunicare, învăţare etc.

Un bun exemplu pentru a arăta acest lucru este povestea Răţuşca ce urâtă“ a scriitorului Hans Christian Andersen. Puiul de lebădă respins de toţi, de familie, de societate va ajunge să se izoleze, până când cineva, un factor extern, alte lebede, îi arată adevăratele calităţi. De la cel stigmatizat că este urât, că nu este bun de nimic, ajunge să exceleze alături de cei asemenea lui, își descoperă frumusețea, calitățile, fiindcă fiecare are rolul lui, abilitățile lui.

Familia îl alungă, celelalte păsări râd de el şi îl ciupesc cu violenţă, ba chiar se gândesc că e bun pentru a fi mâncat de pisică. Când dascălul sesizează probleme de comportament la un elev e bine să cerceteze factorii externi și să devină asemenea lebedelor ce-i arată puiului alungat şi agresat de cei din jur că şi el e o lebedă. Atunci copilul învinge complexele de inferioritate, își acceptă dizabilitățile şi reuşeşte în viaţă. Atunci el uită cuvintele urâte şi ciupitura violentă din vârful moţului.

Pentru început am putea pleca privirea asupra titlului, o răţuşcă urâtă. De ce urâtă, ne-am putea întreba? E posibil să fie un defect fizic a unei persoane şi ea să fie catalogată drept urâtă sau ar putea să fie o trăsătură morală ce deranjează pe cei din jur. Răţuşca era urâtă, pentru că era neînţeleasă de

[1] http://www.imparte.ro/Cum-sa-donezi-inteligent/Ce-este-dizabilitatea-417.html
[2] http://www.imparte.ro/Cum-sa-donezi-inteligent/Ce-este-dizabilitatea-417.html

societatea în care trăia, avea o dizabilitate, era urâtă şi acest lucru i-a adus numeroase dificultăţi. Nici mama puiului nu a reuşit să-l înţeleagă şi-l testează „Ce răţoi mare! se gândi mama raţă. Să fie într-adevăr pui de curcă? Am să văd eu după ce am să-l bag în apă.“[3] „Alături de celelalte răţuşte intră în apă şi puiul cel mare şi urât, înotând la fel ca ele. / – E puiul meu, nu e de curcă, se bucură raţa. Dacă te uiţi la el mai bine, nici nu e aşa de urât.“[4] Pentru un moment puiul a devenit frumos, pentru că a reuşit să intre în apă şi s-a descurcat mai bine decât fraţii lui. Mai târziu apar alte piedici din pricina mediului înconjurător. „... iar una ciupi de moţ puiul cel urât.“[5] Puiul rănit, respins este mângăiat cu milă „mângâindu-şi puiul cel urât pe moţ.“[6] „E cam urâţică dar are o fire plăcută ...“[7] Un copil pentru a depăşi o dizabilitate nu are nevoie de mila nimănui, ci de dragoste, doar aşa poate să reuşească a-şi descoperi calităţile şi a-şi învinge temerile. Puiul cel urât a fost respins, lovit de cei din jur cu violenţă şi privit cu milă. „Până şi surorile ajunseseră să-i spună: Poate până la urmă, are să te prindă pisica, urâtule! / – Mai bine te-ai duce undeva departe, să nu fii văzut, îi spunea mama raţă.“[8] Din moment ce adulţii folosesc violenţa, copiii le copiază comportamentul şi atunci ajung să fie agresivi cu cei pe care-i consideră mai puţin puternici decât ei.

Puiul plecat de acasă se confruntă cu aceleaşi probleme. Iniţial cunoaşte egoismul celor din jur „Tare urâtă mai eşti. Dar asta nu înseamnă nimic, poţi să rămâi printre noi, numai să nu te măriţi cu cineva din familia noastră.“[9] Îi este interzis să se integreze într-un mediu social. I se spune că poate să trăiască şi el ca un biet animal nebăgat în seamă de nimeni. Nimănui nu-i place acest lucru. Omul are nevoie de dragoste, de prieteni, de încurajări. De acest lucru au nevoie elevii ce întâmpină dificultăţi de socializare, nu de marginalizare.

„- Ce-o fi cu tine? se indignă găina. Nu ai ce face şi te duc gândurile la prostii. Pune-te să faci ouă, sau începe să torci şi-or să-ţi treacă! / - Dar este atât de minunat să pluteşti […] / - Astea sunt plăceri?! […] / - Nu mă-nţelegeţi, spuse răţuşca întristată. […] / - Tare cred că voi pleca în lumea largă.“[10]

Fiecare persoană are abilităţi. Nu oricare copil cântă frumos, de exemplu. Dacă un copil e talentat la desen, altul e posibil să fie dotat cu deprinderi practice. Copiii trebuie încurajaţi, descoperiţi pas cu pas, nu catalogaţi ca nefiind buni de nimic.

Puiul respins de toţi datorită împrejurărilor vieţii, vede într-o zi nişte păsări, pe care le admiră, le doreşte model de viaţă „Nu putea să uite acele păsări – nu le ştia numele […] Nu, nu era vorba de niciun pic de pizmă pentru ele – doar admiraţie şi iubire. Nici nu putea să-i treacă prin gând să-şi dorească să semene cu ele.“[11]

În cele din urmă puiul descoperă că e şi el o lebădă, e frumos ca modelul lui. „Dar în loc să-şi vadă chipul de boboc cenuşiu despre care toţi spuneau că e atât de urât, oglindirea îi arătă o lebădă. Era ea însăşi o lebădă. […] Lebăda care a venit acum era cea mai frumoasă. […] Pe când eram răţuşca cea urâtă nici în vis nu am trăit atâta fericire ca acum!“[12]

Fiecare are un talent, un model ce-l poate ajuta să devină puternic. Trebuie doar să descopere acest lucru şi să-şi urmeze calea spre împlinire în viaţă.

Dascălul, educatorul trebuie să treacă dincolo de acea urâţenie a neputinţei unor elevi, de dizabilităţi, să descopere factorii ce au cauzat acea urâţenie şi să caute în ei acea flacără ce-i poate ajuta să devină oameni împliniţi în viaţă.

[3] Hans Christian Andersen, *Poveşti*, Răţuşca cea urâtă, Traducere Ioana Patrichi, Editura Tana, Muşăteşti, Argeş, 2007, p. 6.
[4] Idem, *Ibidem*, p.6.
[5] Idem, *Ibidem*, p.7.
[6] Idem, *Ibidem*, p.7.
[7] Idem, *Ibidem*, p.7.
[8] Idem, *Ibidem*, p.8.
[9] Idem, *Ibidem*, p.8.
[10] Idem, *Ibidem*, p.10, 11.
[11] Idem, *Ibidem*, p. 12.
[12] Idem, *Ibidem*, p. 13.

Popescu Ana-Cristina
Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu

PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC, DEMERS ESENȚIAL PENTRU EXPERIENȚE DE ÎNVĂȚARE SEMNIFICATIVĂ

Pentru realizarea proiectarii demersului didactic este necesară lectura integrală şi atentă a programei şcolare urmată de planificarea calendaristică și proiectarea secvenţială a unităţilor de învăţare.

În proiectarea demersului didactic, fiecare profesor îşi va contura strategia după ce va cunoaște stilurile de învăţare şi tipul de inteligenţă predominantă pentru fiecare elev, descoperite prin teste specifice punându-și întrebări precum „În ce scop voi face?“, „Ce voi face?“, „Cum voi face?“, „Cu ce voi face?“, „Cât s-a realizat?“.

O unitate de învătare constituie o structura didactică deschisă și flexibilă ce determină formarea la elevi a unui comportament specific, generat prin integrarea unor competențe specifice. În vederea proiectarii unității de învățare, profesorul trebuie să identifice elementele necesare demersului didactic. Pentru aceasta, se vor identifica competențele specifice, se vor selecta conținuturile, se vor determina activitățile de învățare, se va analiza resursele didactice și se vor stabili instrumentele de evaluare.

De exemplu, la clasa a VI-a, UNITATEA a IV-a, MĂRTURII DIN TRECUT, resursele temporale sunt: 19 ore.

Aici formez următoarele competențe specifice din programa școlară în vigoare: 1.1 Rezumarea, pe baza informațiilor explicite și implicite, a unor pasaje din diverse tipuri de texte orale narative, monologate și dialogate; 1.2. Prezentarea unor informații, idei, sentimente și puncte de vedere în texte orale, participând la discuții pe teme diverse sau pornind de la textele citite/ascultate; 2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative și critice pe marginea unor texte diverse; 2.5. Identificarea strategiilor de lectură, a volumului și a diversității materialelor citite; 3.1. Redactarea unui rezumat, a unui text, pe un subiect la alegere, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate; 3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unui text complex, cu integrarea unor tabele; 3.3. Adecvarea textului scris la situația și scopul de comunicare; 3.4. Analizarea dificultăților de redactare, oferind soluții, pe baza criteriilor propuse de profesor și discutate cu colegii; 4.1. Utilizarea structurilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă și precisă a intențiilor comunicative; 4.2. Aplicarea

conștientă a achizițiilor lexicale și semantice de bază, din limba română standard, pentru exprimarea corectă a intenției comunicative; 4.3. Valorificarea achizițiilor fonetice de bază, în realizarea propriei pronunții și scrieri și pentru evaluarea pronunției și scrierii celorlalți, prin raportarea la normă, cu scopul corectării erorilor în comunicare; 4.4. Utilizarea deprinderilor dobândite pentru monitorizarea corectitudinii comunicării, prin raportarea la normă; 4.5. Redactarea unor texte, valorificând gândirea logică și competența lingvistică, în procesul de învățare pe tot parcursul vieții; 5.1. Investigarea unor obiceiuri și tradiții românești și ale unor comunități etnice de pe teritoriul României; 5.2. Analiza unor elemente comune identificate în cultura proprie și în cultura altor popoare.

Prin realizarea acestui demers didactic se urmărește:

* În comunicare orală - În vizită la muzee: - Atitudini comunicative: interes, curiozitate, implicare, cooperare în activități de grup. Inteligența emoțională: exprimarea adecvată a emoțiilor

* Se alege un text narativ în proză care stă la baza temei „*MĂRTURII DIN TRECUT*“ (Lectură - Text-suport: Sobieski și românii, de Costache Negruzzi) și se va avea în vedere:

- Instanța comunicării narative: personajul
- Momentele subiectului/ etapele acțiunii

În ceea ce privește elemente de construcție a comunicării se va studia:

- Verbul. Moduri verbale și timpurile lor: conjunctivul și condiționalul-optativ
- Predicatul nominal. Verbul copulativ a fi; numele predicativ. Acordul numelui predicativ

Redactare - Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă

Elemente de interculturalitate care stau la baza temei „*MĂRTURII DIN TRECUT*“

- Valori și principii etice în legendele popoarelor

Se va aloca un număr de 4 ore pentru recapitulare, evaluare, analiza rezultatelor și ameliorare.

Avantaje ale proiectării unităţii de învăţare:

- creează un mediu de învăţare coerent în care aşteptările elevului devin clare pe termen mediu sau lung;
- implică elevii în proiecte de învăţare personale cu accent pe explorare şi reflecţie;
- implică profesorul într-un proiect didactic pe termen mediu şi lung, cu accent pe ritmul de învăţare al elevilor;
- dă perspectivă lecţiilor, conferind acestora o structură specifică.

Bibliografie:

1. Manual de limba și literatra română, Mihaela Daniela Cîrstea, Editura Didactică și Pedagogică.
2. Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN SOCIETATE

Camelia Popescu, G.P.P. nr.7 – Slatina, jud. Olt

„Educaţia este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare şi moralizare a omului, iar scopul educaţiei este de a dezvolta în individ toată perfecţiunea de care este susceptibil.” KANT

Societatea contemporană este tot mai mult definită în literatura de specialitate ca fiind o societate educativă. Analizele comparative ale sistemelor educaţionale actuale evidenţiază convergenţa existentă între gradul de dezvoltare socială, economică şi culturală al unei societăţi şi viabilitatea sistemului de învăţământ pe care aceasta îl promovează. Acest fapt impune necesitatea unei cât mai bune reflectări la nivelul fenomenului educaţional a schimbărilor survenite sau anticipate în sfera socio- economică şi întreprinderea unor cercetări riguroase cu privire la posibilităţile de optimizare a sistemelor educaţionale contemporane. Educaţia, etimologic provine de la „educatio” – creştere, formare; dar îşi are sorgintea şi în „educo-educare” – a creşte a forma, a instrui; respectiv „educo-educere” – a ridica, a înălţa.

Se poate afirma că educaţia este activitatea complexă realizată în cooperare de educator şi educabil în vederea formării şi autoformării asistate, cu scopul dezvoltării personalităţii şi sădirii unei mentalităţi pozitiv-contructiviste. Pe de altă parte educaţia, în esenţă, are drept scop esenţial scoaterea fiinţei umane din starea primară, biologică şi ridicarea ei spre starea spirituală, culturalizată.

Când vorbim de educaţia ca proces avem în vedere ansamblul de acţiuni prin care se realizează transmiterea cunoaşterii şi influenţele sistematice şi organizate prin care se realizează formarea personalităţii umane. Ca rezultat, educaţia indică nivelul de instrucţie, de cultură, de conturare a diferitelor component ale personalităţii în influenţelor educaţionale. În limbajul cotidian vorbim despre cineva ca fiind bine educat (sau bine crescut) sau prost educat (prost crescut, lipsit de educaţie). Din punct de vedere pedagogic, educaţia privită ca rezultat implică o judecată de valoare referitoare atât la calitatea educaţiei, cât şi a individului.

Multă vreme, câmpul educaţional a fost relativ static şi a fost dominat de patru mari domenii educaţionale şi anume: educaţia intelectuală, morală, estetica şi fizică. În multe privinţe, acestea constituie şi astăzi structura de bază a câmpului educaţional, îndeosebi a celui şcolar. Fiecare dintre ele a suferit de-a lungul timpului schimbări important în planul finalităţilor, conţinuturilor şi modalităţilor de realizare.

Educaţia intelectuală. Vorbind despre funcţiile educaţiei, precizăm că una dintre ele se referă la selectarea şi transmiterea valorilor de la societate la individ. Se realizează, în acest fel, un proces de adaptare a acestuia la mediu, constituit din totalitatea valorilor sociale elaborate şi încorporate în cultură şi civilizaţie. Este acea componentă a educaţiei prin care se urmăreşte transmiterea şi asimilarea unui volum de valori ştiinţifice şi umaniste, selectat din patrimoniul cultural al omenirii, prelucrat şi sintetizat în concordanţă cu stadiul dezvoltării psihice a copilului, concomitent cu formarea calităţilor şi capacităţilor intelectuale. Acestea din urmă se referă la calităţile proceselor cognitive, la funcţiunile instrumentale, la structurile operatorii şi la mobilurile care întreţin activitatea de cunoaştere. Educaţia intelectuală contribuie la pregătirea generală şi fundamentală a individului, asigurându-i pe lângă orizontul general de cultură şi capacităţile intelectuale necesare oricărei dezvoltări şi activităţi. Prin conţinutul şi obiectivele urmărite, educaţia intelectuală asigură nucleul valoric al personalităţii şi un nivel al dezvoltării intelectuale, indispensabile realizării celorlalte laturi ale educaţiei.

Educaţia morală. Este o latură a educaţiei care are ca scop formarea profilului moral al personalităţii şi al comportamentului socio-moral al individului. Specificul său este determinat, pe de o parte de particularităţile moralei, ca fenomen social, care-l conferă conţinutul, iar pe de altă parte, de condiţiile socio-psihologice ce sunt implicate în realizarea ei. Raportarea la societate şi raportarea la subiect sunt cele două cadre de referinţă indispensabile unei fundamentări pedagogice a educaţiei morale. Ca fenomen social, morala reflectă relaţiile (raporturile) ce se stabilesc între oameni într-un context delimitat în spaţiu şi timp. Din această perspectivă ea ne apare ca o formă a conştiinţei sociale, în care sunt reflectate caracteristici proprii acestor raporturi, dar şi o notă apreciativă, consubstanţială celor reflectate,cu funcţie reglatoare asupra convieţuirii umane, stimulând şi orientând comportamentul indivizilor în concordanţă cu cerinţele sociale. De aici rezultă caracterul normativ al moralei, ea presupunând un sistem de comandamente morale sub forma unor modele ideale de comportare. Morala reflectă, deci, concomitent atât manifestări ale relaţiilor concrete dintre oameni, cât şi sensul lor ideal, respective cum ar trebui să serealizeze aceste relaţii.

Educaţia estetică . Implicată în procesul de formare a personalităţii, educaţia estetică urmăreşte, în esenţă, pregătirea elevului pentru actul de valorizare - receptare - asimilare şi cel de creare a valorilor estetice. Interiorizarea categoriilor educaţiei estetice în procesul modelării personalităţii implică realizarea unui sistem de obiective, printre care evidenţiem:

a) Însuşirea valorilor estetice şi educarea capacităţii de a percepe, înţelege şi aprecia frumosul din artă, natură şi societate - obiectiv cognitiv - formativ;

b) Educarea convingerilor şi sentimentelor estetice, a simţului, gustului faţă de frumos, manifestând tendinţa de respingere a urâtului - obiectiv formativ - afectiv - atitudinal;

c) Educarea capacităţilor şi deprinderilor de a promova valorile estetice, precum şi dezvoltarea şi manifestarea spiritului şi deprinderilor de creaţie a valorilor estetice obiectiv formativ - praxiologic; Atitudinea estetică - una din cele mai complexe componente ale spiritualităţii umane. Se exprimă printr-un ansamblu de reacţii spirituale ale omului faţă de valorile estetice. Spre deosebire de atitudinea teoretică, ce implică cu precădere o finalitate cognitivă şi spre deosebire de atitudinea practic - utilitară, ce se bazează pe nevoia satisfacerii unor trebuinţe biologice şi social - materiale, atitudinea estetică vizează şi are la bază satisfacerea unor plăceri, aspiraţii, curiozităţi şi desfătări subiective, trebuinţe spirituale. Spre deosebire de efectele celorlalte interese, care vizează unele foloase sau avantaje, efectele interesului estetic se referă tocmai la subiectivitate, sensibilizând-o prin asemenea manifestări. **Educaţia fizică** . Se centrează mereu mai mult pe asigurarea sănătăţii fizice a copiilor, fără să abandoneze ideea performanţei. Dar mai importantă este formarea şi obişnuirea copilului cu mişcarea în aer liber realizată în mod cotidian.

Educaţia implică două dimensiuni fundamentale ce trebuie avute în vedere în definirea şi înţelegerea sa:

• Dimensiunea (axa) spaţială (deşi termenul nu este probabil cel mai adecvat) sau orizontală, prin care desemnăm extensia educaţiei în toate sferele existentei şi vieţii socio-umane. Această perspectivă interpretativă a condus la înlăturarea mentalităţii păgubitoare ca educaţia se realizează doar prin instituţiile şcolare. Evoluţiile sociale contemporane au pus în evidenţă existenţa a numeroase alte surse de educaţie de tip extra şi nonscolar, configurând alături de educaţia formală (de tip şcolar) alte două mari spaţii educaţionale - educaţia nonformală (realizată prin numeroase instituţii sociale cu relevanţă educaţională, cum sunt instituţiile cultural-ştiintifice, mass-media, unităţile economice etc.) şi educaţia informală (ce acoperă gama largă a numeroaselor influenţe spontane, nesistematice, tranzitorii, ce se realizează în spatiul contactelor sociale de tot felul, în care este implicat individul în diferite momente ale existentei sale extrainstituţionale).

• Dimensiunea (axa) temporală (sau vertical-longitudinală). Sensul ei major este extensia educaţiei pe toata durata vieţii individuale. Noile achiziţii din domeniul psihologiei vârstelor şi învăţării au dovedit, fără dubiu, capacitatea indivizilor de a învăţa şi de a fi educaţi la orice vârsta, desigur în forme şi cu intensităţi modelate de particularităţile psihosociale la diferite vârste.

Educaţia este un factor determinant al formării şi dezvoltării personalităţii, factor care mijloceşte interacţiunea dintre premisele ereditare şi condiţiile de mediu, orientând procesul formării şi dezvoltării personalităţii în perspectiva unor finalităţi explicite. Este, în ultimă instanţă, un proces

sistematic intenţionat şi organizat de socializare şi umanizare, de asimilare şi interiorizare progresivă a elementelor socio-culturale din mediul ambiant. Copilul asimilează şi interiorizează, transferându-le în comportamente, modele norme, valori, cunoştinţe, atitudini etc., ce asigură trecerea de la realitatea pur biologică, la cea socială, umană. Pe această bază, având ca premise predispoziţiile ereditare, se edifică personalitatea copilului. Personalitatea copilului este rezultanta acţiunii conjugate a factorilor ereditari, de mediu şi de educaţie. Efectele formative ale acţiunii conjugate a acestora stau sub semnul rolului conducător şi determinant al educaţiei, care creează, ca premise ale eficienţei sale, condiţii favorabile dezvoltării. Astfel, se urmăreşte constituirea şi sporirea experienţei de cunoaştere, care devine o condiţie internă a dezvoltării psihice individuale. Pe de o parte, educaţia oferă conţinuturile ce urmează să se asimileze, pe de altă parte, ea se preocupă de modul în care să fie asimilate. Ea intervine în ameliorarea condiţiilor de mediu, în crearea unui climat educaţional favorabil formării tipului de personalitate dezirabil. Rolul preponderent al educaţiei se manifestă prin faptul că este în măsură să dirijeze acţiunea factorului ereditar şi, totodată, să modifice influenţele mediului, să le organizeze şi să le dirijeze printr-o acţiune sistematică. Există, în literatura de specialitate, ideea necesităţii unei interacţiuni optime şi a unui echilibru între factorii interni (ereditari) şi factorii externi (ambientali) ai dezvoltării individului. Trebuie să admitem, totuşi, semnificaţia majoră, esenţială a factorilor externi în maturizarea şi dezvoltarea psihică a individului. J. Piaget sublinia faptul că maturizarea sistemului nervos deschide doar o serie de posibilităţi, fără însă ca ele să se actualizeze relevant atâta timp cât condiţiile mediului / educaţiei nu antrenează această actualizare. Dacă factorii interni sunt cei care reglează ordinea stadiilor dezvoltării psihice, cei externi conferă orientare, conţinut şi pot accelera ritmurile dezvoltării şi implicit ale progreselor în achiziţionare a cunoştinţelor şi comportamentelor. Cu cât acţiunea factorilor externi este mai bine organizată şi ordonată în perspectiva unor finalităţi clare, cu atât influenţa lor modelatoare şi stimulativă asupra individului este mai mare. Rezultatul dezvoltării personalităţii nu este efectul acţiunii unui singur factor, ci depinde de contribuţia relativă a tuturor. Nici unul dintre aceştia nu dispun de posibilităţi nelimitate, rolul fiecăruia fiind dependent de acţiunea celorlalţi. De aceea, acţiunile educative orientate spre stimularea şi activizarea factorilor ereditari vor spori experienţa individuală a copilului, prin construirea de structuri operaţionale capabile să răspundă la solicitările externe. Asupra factorilor de mediu acţiunile educative vor interveni organizându-i şi orientându-i în direcţia scopului urmărit.

BIBLIOGRAFIE:

Cerghit, Ioan, în Curs de pedagogie, coordonatori: Cerghit, Ioan; Vlăsceanu, Lazăr, 1988. Văideanu, George, op.cit., pag.228;

Delors, J., Comoara lăuntrică, Editura Polirom, Iaşi, 2000;
Jinga, I., Istrate, E., Manual de Pedagogie, Editura All Educaţional, Cluj-Napoca, 2000;
Barna, A., Autoeducaţia. Probleme teoretice şi metodologice, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995;
Păun, E., Educaţia şi dezvoltarea socială, Stanciu, S.,(coord), Domenii ale Pedagogiei, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983;
C.Cucos, Pedagogie, Polirom, Iaşi, 2000;
Paun,E. (1993), Educaţia permanentă. Reflecţii teoretice, în Revista de Pedagogie, nr.3;
Păun, Emil, Potolea Dan (coord) (2002), Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Ed.Polirom, Iaşi;
site-ul:http://www. edu.ro/sch99.htm.

CONCEPTUL DE CREATIVITATE

Studiu de specialitate

Prof. Popescu Daniela Popescu
Colegiul Naţional Pedagogic „Carol I”
Câmpulung- Muscel, jud. Argeş

Motto : „Fără creativitate nu există progres!”

Edward de Bono

Termenul de creativitate îşi are originea în latinescul creare = a naşte, a zămisli, a făuri; în psihologie termenul a fost introdus de G. Allport, desemnându-se capacitatea de a produce noul, dispoziţia generală a personalităţii spre nou, o anumită organizare a proceselor psihice în sistemul de personalitate, în urma înţelegerii faptului că ,,substratul psihic al creaţiei este ireductibil la aptitudini” (Popescu Neveanu).

În definirea creativităţii trebuie să se aibă în vedere realizarea unui produs original nou, de valoare şi util. Alexandru Roşca, împărtăşind această opinie, este de părere că mai frecvent, **creativitatea** *este considerată ca fiind un proces care duce la un anumit produs, caracterizat prin originalitate sau noutate şi prin valoare sau utilitate pentru societate, alţi cercetători definesc creativitatea ca fiind facultatea de introduce***.** În lume un lucru oarecare nou (Moreno) sau faptul de a lega dimensiuni până aici străine una de alta (Koestler). Maslow consideră că a fi creativ înseamnă a-ţi realiza în chip autentic potenţialul, iar în Dicţionarul de psihologie Larousse această facultate este definită ca *o dispoziţie de a creea ce există stare potenţială la toţi indivizii de toate vârstele*. Termenii se referă la realizarea unui produs original sau nou şi; util societăţii fără de care o activitate, oricât de intensă şi cu orice consum de energie s-ar efectua, nu poate fi apreciată drept creatoare. Unii teoreticieni consideră că: creativitatea reprezintă o calitate a indivizilor sau a grupurilor de indivizi-, în timp ce creaţia este un proces.

Se consideră creativitatea ca reprezentând cel mai înalt nivel comportamental uman, capabil de-a antrena şi focaliza toate celelalte nivele de conduită biologică şi logică (instincte, deprinderi, inteligenţă), precum şi toate însuşirile psihice ale unui individ (gândire, memorie, atenţie, voinţă, afectivitate) direcţia pentru care acesta este pregătit şi-l preocupă, în vederea realizării unor produse ce se caracterizează prin originalitate, noutate, valoare şi utilitate socială.

Când produsul nu este nou, dar pentru acela care l-a conceput şi 1-a realizat a fost necunoscut, munca desfăşurată de el reprezintă, de asemenea, activitate creatoare.

Creativitatea nu poate fi însă caracterizată numai prin prisma produsului, oricât de original ar fi şi oricâtă valoare ar avea. Produsul nu este decât rezultatul activităţii creatoare foarte complexe a unei persoane oarecare. De aici necesitatea ca în noţiunea comportamentului creativ să avem în vedere pe de o parte, produsul creat, cu caracteristicile sale, iar pe de altă parte, persoana în sine care, prin realizarea produsului respectiv, devine autoarea unei performanţe originale şi de valoare, ce poate fi concretizată printr-o invenţie, o inovaţie, o descoperire sau o operă de artă.

Cu toate că între creativitate şi productivitate există o strânsă corelaţie, ele nu trebuiesc confundate. Pot fi totuşi persoane productive ale căror contribuţii, luate izolat, să nu aibă caracter creator şi persoane creatoare ale căror produse să fie cantitativ reduse.[1]

În funcţie de nivelul corelaţiei dintre creativitate şi productivitate, numeroşi psihologi consideră că evaluarea creativităţii s-ar putea face după următoarele criterii:

-procesul care poate fi creativ în sine fără a se obiecta;

-personalitatea cu manifestări creative mai mult sau mai puţin finalizate;

-produsul care este observabil şi poate constitui obiectul unei comparaţii pentru a i se identifica gradul de originalitate;

-mediul sau climatul social care pot fi sau nu creative, din punctul de vedere al stilului de activitate colectivă sau al influenţei pe care o exercită asupra indivizilor.

Psihologii Taylor, Smith, Ghiselin, folosind datele obţinute prin testarea a 250 cercetători fizicieni, au stabilit şapte modalităţi principale de evaluare a creativităţii: perceperea creativităţii; aprecierea de către superiori; evaluarea globală din partea directorului de cercetare.

În funcţie de aceste modalităţi de apreciere, Irving A. Taylor (1959) deosebea **cinci nivele**:

creaţia -expresivă,

-productivă,

- inventivă,

-inovatoare

-emergentivă.

a)**Creaţia expresivă** este cea mai simplă formă de creativitate identificată în desenele libere şi spontane ale copiilor, constituind premisa de dezvoltare, în procesul educaţiei, a celorlalte forme ale creaţiei. Ea poate fi stimulată încă din perioada preşcolară prin jocuri de creaţie, desene libere şi povestiri din imaginaţie, apreciindu-i pe copii, însă fără observaţii critice pentru a nu le frâna spontaneitatea.

b) **Creaţia productivă** se caracterizează prin restrângerea jocului liber al imaginaţiei şi îmbunătăţirea tehnicii de lucru, deşi produsele realizate se deosebesc prea puţin de cele obişnuite. La acest nivel importantă este învăţarea creativă din şcoală, folosind metode de descoperire şi invenţie, apoi lărgirea orizontului de cunoştinţe, îmbogăţirea experienţei şi însuşirea tehnicilor de creativitate.

c) **Creaţia inventivă** se realizează prin invenţia sau descoperirea unor corelaţii noi, originale, între obiecte şi fenomene, fără să fie vorba de aspecte cu totul neobişnuite, spre exemplu, inventarea aparatului de radio sau descoperirea legii gravitaţiei.

d) **Creaţia inovatoare** presupune transformări fundamentale în concepţii, principii sau metode de lucru, în domeniul ştiinţei sau al artei - spre exemplu prezentarea cubistă a corpului uman.

e) **Creaţia emergentivă** (superioară) este specifică geniilor, creatorilor de şcoli noi în artă sau ştiinţă, cum sunt de exemplu, Leonardo da Vinci sau Einstein.

Privită din prisma persoanei, ***creativitatea se defineşte ca o performanţă originală şi de valoare, materializată printr-o invenţie, inovaţie sau descoperire.***

Invenţia presupune rezolvarea tehnică a unei probleme din orice ramură a economiei, culturii, ocrotirii sociale sau apărării ţării, care prezintă noutăţi şi progres faţă de stadiul cunoscut al tehnicii din ţară şi străinătate.

Inovaţia este concepută ca fiind realizarea tehnică care reprezintă noutate, progres, avantaje economice, sociale.

Descoperirea priveşte domeniul ştiinţific şi constă în procesul prin care se constată existenţa unor legi, însuşiri sau fenomene necunoscute până atunci lumii materiale, obiectiv existente.

Pentru ca produsul rezultat în urma unui act de creaţie, indiferent de domeniul care se realizează, să devină în final un bun original, nou şi util societăţii, el necesilă a fi validat sau confirmat printr-un proces decizional. Orice decizie de acest gen se întemeiază pe un proces intelectual - tehnic de apreciere a valorii productive, sociale determinate de

adoptarea lui. Orice creator, în procesul elaborării unei lucrări, parcurge o serie de etape, în cadrul cărora, el însuşi, luând în considerare toate elementele care-i determină acţiunea, ia o decizie, o hotărâre, în baza căreia îşi efectuează lucrarea. Această decizie este de mare importanţă, ea reprezintă pentru el punctul de cotitură al procesului creativ, marcând trecerea de la faza de informare, documentare şi studiu la faza de execuţie, de elaborare.

A creea înseamnă a produce (a genera) ceva nou în raport cu ceea ce este vechi, înnăscut, uzual, banal. Noutatea este şi ea evaluată gradual după cote de finalitate. Cota de originalitate corespunde distanţei dintre produsul nou şi ceea ce există ca fapt cunoscut şi uzual în domeniul respectiv. În literatura noastră se apreciază originalitatea cumulativă a poeziei lui Eminescu, după el, a poeziei lui Arghezi, Blaga, Nichita Stănescu.

Atributul de creativ semnifică nota de originalitate în activitate şi în produsele acesteia. Proiectarea tehnică, cercetarea ştiinţifică şi rezultatele ei sunt creative.

Termenul de creativitate este foarte general şi a fost introdus în vocabularul psihopedagogiei americane în deceniul al IV-lea al secolului nostru pentru a depăşi limitele vechiului termen de talent. Între conceptele de creativitate şi talent nota comună este cea de originalitate. Talentul corespunde creativităţii de nivel superior. Toţi oamenii sunt în diverse grade creativi şi numai unii dintre ei sunt talentaţi.Conceptul nou de creativitate admite o mare contribuţie a influenţelor de mediu şi a educaţiei în formaţia creativă a fiecăruia. Oricare din activităţi sau profesiuni poate fi desfăşurată la un înalt nivel de creativitate.

Elaborarea conceptului de creativitate ridică numeroase probleme de ordin metodologic. Acestea provin din complexitatea psihologică deosebită a fenomenului abordat din diferite poziţii, unele contradictorii şi unilaterale, sub influenţa unor ideologii şi modalităţi de cercetare specifice.

Erika Landau analizează punctul de vedere a şase şcoli psihologice :

1. *Teoria psihanalitica* (S. Freud) după care creativitatea este legată de sublimarea tendinţelor refulate.

2. *Teoria asociaţionist-psihologică* (Mednick, 1962-1964, Malzman, 1960) potrivit căreia creativitatea apare ca produsul unor asociaţii creative bazate pe diferite continuităţi (întâmplătoare, de cuvinte, ritmuri, structuri, obiecte) sau mediate prin simboluri (în ştiinţă).

3. *Teoria configuraţionistă-gestaltistă* (Wertheimer 1959, Arnheim 1947, Mooney1963) conform căreia creativitatea este înţeleasă ca produs exclusiv al imaginaţiei (care exclude raţiunea), capabilă să sesizeze noul în raporturi interne existente între formă şi volum.

4. *Teoria existenţialistă* (Rolo May, Schachtel-1959) care concepe

creativitatea ca o existenţă proprie personalităţii creatoare ca urmare a unei trăiri autentice (opozita creativitate autentică - pseudocreativitate), comunicând însă în diferite forme şi modalităţi cu mediul înconjurător.

5. *Teoria transferului creativităţii* (Guiliford, 1967) care înţelege creativitatea ca un moment al învăţării, putându-se manifesta în orice domeniu.

6 *Teoria interpersonală sau culturală a creativităţii* (Adler-1927, Moreno-B, Fromm-1959, Rogers-1959, Tumin-1962, Matussek-1967, Maslow, Anderson-1959) care subliniază dependenţa personalităţii creatoare de mediu şi cultură, considerând spontaneitatea ca factor accelerator al creativităţii.

Toate aceste teorii, deşi vorbesc despre creativitate, ne propun doar o imagine trunchiată a fenomenului, o aborda-re restrictivă a acestuia. Pentru elaborarea conceptului de creativitate (termen introdus de Allport în 1938) este ne-voie de o metodologie care să vizeze fenomenul ca formă de expresie (creativitatea fiind în acelaşi timp produs, proces, dimensiune a personalităţii) şi conţinut psihologic implicat, de asemenea în ansamblul vieţii psihice uma-ne, chiar dacă unele elemente de subsistem - imaginaţia, gândirea, motivaţia, inteligenţa - determinate socio-cultural, prezintă un substrat cu o funcţionalitate creativă aparte.

Conceptul de creativitate se înţelege ca un sistem cu o structură dimensională (produs - proces - personalitate creatoare) şi o funcţionalitate psihosocială specifică, originală, relevantă. Ca elemente ale aceluiaşi sistem, păşind metodologic simplu criteriul cronologic, structura şi funcţionalitatea nu pot izolate, analiza uneia reflectându-se în dinamica celeilalte, în dialectica intercondiţionărilor şi determinaţilor reciproce.

Structura creativităţii exprimă unitatea dintre linia de ruptură, dar şi de continuitate a fenomenului studiat în cadrul ramurii culturale în care acesta se integrează prin articularea a trei dimensiuni complementare :

1 - procesul creator,

2- produsul creator,

3 - personalitate creatoare.

Bibiliografie:

[1] **Popescu, Gabriela**, Psihologia creativităţii, Bucureşti, Editura Fundaţiei România de Mâine, 2007

CREATIVITATEA ÎN COMPUNEREA ȘI REZOLVAREA DE PROBLEME

Profesor Popescu Daniela
Colegiul Național Pedagogic ,,CAROL I" Câmpulung, jud. Argeș

„*Rezolvarea de probleme contribuie la cultivarea şi dezvoltarea capacităţilor creatoare ale gândirii, la sporirea flexibilităţii ei, a capacităţilor anticipativ-imaginative, la educarea perspicacităţii şi spiritului de iniţiativă, la dezvoltarea încrederii în forţele proprii*"**.**

(Neacşu, I., „*Metodica predării matematicii la clasele I-IV*", 1988, pag 197)

Școala reprezintă principalul factor care poate contribui la valorificarea creativității elevilor, la stimularea înclinațiilor lor creative și la educarea creativității.

Manifestările creative ale copilului sunt dirijate și valorificate în familie, în grădiniță apoi la școală, unde se accentuează procesul de depistare, stimulare și formare a aptitudinilor creatoare la elevi. Ucenicia creativității trebuie să înceapă de la cea mai fragedă vârstă, pentru ca dezvoltarea ei să se înscrie pe o direcție ascendentă și dincolo de sfârșitul școlarității.

În predarea matematicii, învățătorul trebuie să vizeze mai mult capacitatea de a forma noțiunile decât facultatea de a le reproduce. Creativitatea copilului se dezvoltă prin exercițiile și problemele pe care le rezolvă singur nu prin acelea care se fac înaintea lui. Copilul de vârstă școlară mică adoptă o atitudine creatoare atunci când, pus în fața unei probleme îi structurează datele, descoperă căile de a o rezolva într-un mod personal.

Dezvoltarea creativității se realizează prin activitățile care solicită independența, investigația, originalitatea. Pentru a dezvolta creativitatea elevilor orice dascăl trebuie să fie el însuși creativ. De aceea o lecție nu trebuie să fie identică cu alta, pentru a stârni interesul, dorința de participare a elevilor la desfășurarea acesteia.

Rezolvarea de probleme, și în mod deosebit compunerea de probleme matematice, prezintă o mare importanță pentru dezvoltarea flexibilității gândirii și constitue un cadru optim pentru cultivarea creativității. În rezolvarea problemelor, gândirea elevilor este mereu confruntată cu o necunoscută. Pentru descoperirea ei, elevii emit ipoteze, intreprind diverse căutări, stabilesc diferite relații, fac combinații pentru a găsi drumul spre rezolvare. Pe masură ce ei pătrund în miezul problemei, necunoscuta se lasă descoperită.

În matematică, prin problemă se înțelege o situație a cărei soluționare se poate obține prin procedee de gândire și calcul. Problema de matematică reprezintă transpunerea unei situații practice sau a unui complex de situații practice în relații cantitative și în care, pe baza valorilor numerice și aflate într-o anumită dependență unele față de altele și față de una din mai multe valori numerice, se cere determinarea acestor valori necunoscute. Orice problemă matematică este un sistem logic din care se decupează un cadru dinamic, adică după un criteriu calitativ elementelor și calitativ relațiilor.

O problemă există, doar dacă soluția este posibilă și dacă depășirea obstacolului se face prin mijloace intelectuale, soluția problemei fiind rezultatul elaborării prin gândire și nu al aplicării standard a unui algoritm. În procesul interacțiunii complexe si active om-mediu, gândirea individului uman este continuu confruntată cu diverse probleme de grade diferite de dificultate, care necesită rezolvare. O problemă este cu atât mai dificilă, cu cât diferă mai mult de cele rezolvate anterior.

Activitatea de rezolvare şi compunere de probleme oferă terenul cel mai fertil din domeniul activităţii matematice pentru cultivarea şi educarea creativităţii şi inventivităţii. Diferenţa dintre „*a învăţa rezolvarea unor probleme*” şi „*a şti să rezolvi o problemă nouă*” înseamnă, în esenţă, creativitate, dar de niveluri diferite.

Pentru a veni în sprijinul formării şi dezvoltării gândirii creatoare la elevi am folosit o gamă variată de procedee cum ar fi:

- *rezolvarea problemei prin două sau mai multe procedee* ;
- *complicare problemei prin introducerea de noi date sau modificarea întrebării* ;
- *scrierea rezolvării problemei printr-o singură expresie* ;
- *alegerea celei mai scurte si mai economicoase căi de rezolvare*;
- *determinarea schemei generale de rezolvare a problemelor care fac parte dintr-o anumită categorie și încadrarea sau nu a unei probleme într-o anumită categorie de probleme*;
- *transformarea problemelor compuse în exerciții astfel încât ordinea operațiilor să fie în succesiunea judecăților și a realităților corespunzătoare conținutului problemei*;
- *transformarea problemelor compuse în exerciții cu paranteze care să indice ordinea operațiilor*.

În rezolvarea problemelor este greu de precizat până la ce nivel avem de-a face cu gândirea obișnuită și de unde începe să se manifeste gândirea creatoare. Și una și cealaltă uzează de operații de analiză și sinteză, generalizări, abstractizări. Creatoare este și gândirea

unui elev care găsește rezolvarea unei probleme de matematică, pe o cale diferită sau mai elegantă decât cea din manual sau cea care a fost prezentată de învățător în clasă.

Compunerea problemelor este una dintre modalitățile principale de a dezvolta gândirea independentă și originală a copiilor, de cultivare și educare a creativității gândirii lor.

Se pot compune și crea probleme în următoarele forme și următoarele succesiuni graduale:

- *probleme acțiune sau cu punere în scenă*;
- *compunere de probleme după tablouri sau imagini*;
- *compunere de probleme după modelul unei probleme rezolvate anterior*;
- *compunere de probleme după un plan stabilit*;
- *probleme cu indicarea operațiilor matematice ce trebuie efectuate*;
- *compunere de probleme cu mai multe întrebări posibile*;
- *compunere de probleme cu o întrebare dată și cu mai multe conținuturi date, precum și date și relații între date ale conținutului*;
- *compunere de probleme cu întrebare probabilă*;
- *compunere de probleme cu un început dat, cu sprijin de limbaj*;
- *compunere de probleme cu mărimi date, cu valori numerice date*;
- *compunere de probleme după un exercițiu simplu sau compus*;
- *compunere de probleme după un model simbolic*;
- *compunere de probleme cu modificarea conținutului și a datelor*;
- *crearea liberă de probleme*.

În elaborarea textului unei probleme este necesar ca învățătorul să utilizeze date și expresii reale, mijloace și procedee de natură să le ofere elevilor împrejurări de viață corespunzătoare. Conținutul problemei ce urmează a fi propus trebuie astfel formulat încât să permită elevilor formarea de reprezentări ale acțiunii veridice, să-și fixeze date care să fie în concordanță cu realitatea.

În activitatea de compunere a problemelor trebuie să se țină seama de posibilitățile elevilor prin sarcini gradate, trecându-se treptat de la compunerea liberă la cea îngrădită de anume cerințe, din ce în ce mai restrictive. Învățătorul are sarcina să conducă o vastă activitate, prin indicații clare, prin exemple sugestive folosite ca modele, prin cerințe raționale, să canalizeze gândirea și imaginația copiilor spre asociații din ce în ce mai puțin întâmplătoare. În același timp, să-i facă pe elevi să aibă încredere în ei, să le educe calități

moral-volitive, să le dezvolte interesul și sensibilitatea la probleme noi, să fie receptivi la situații problematice cu conținut matematic.

Compunerea de probleme în clasele I-IV poate constitui o premisă reală și eficientă pentru o viitoare muncă de cercetare, pentru activitatea ulterioară de creație și, cu certitudine, o modalitate sigură de sporire a rolului formativ al învățământului sistematic din ciclul primar, în strânsă corelație cu celelalte discipline de învățământ.

BIBLIOGRAFIE

1.Neacşu, I., (1988), „*Metodica predării matematicii la clasele I-IV*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

2.Stoica, A., (1983), „*Creativitatea elevilor*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

3.Vălcan, D., (2009), „*Metodologia rezolvării problemelor de aritmetică*”, Editura Casa C..

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Popescu Geanina, Școala Gimnazială Nr 1 Cristești,

structura Școala Primară Nr 2 Oneaga, Botoșani

Datorită acestor schimbări vizibile, educaţia şi, implicit, şcoala, trebuie să pregătească elevii pentru provocările ce urmează să îi asalteze. Există numeroase activităţi profesionale şi căi ce deschid posibilitatea succesului, aşa că rolul educaţiei nu mai este acelaşi pentru fiecare oportunitate în parte. Aşadar ,învăţământul trebuie să fie reactualizat pentru toate domeniile în parte, în aşa fel încât să răspundă nevoilor societăţii, dar să fie şi ajute tânăra generaţie să îşi formeze competenţe care pot să le garanteze angajarea într-un anumit domeniu. Din această perspectivă, unii cercetători vorbesc despre o soluţie mediatoare între societate şi educaţie, şi anume aceea de a schimba cursul educaţiei şi modul traditional de abordare a acesteia. În acest sens, s-au remarcat déjà tendinţe care fie implică părinţii direct în educaţie, făcându-I şi pe ei beneficiari, fie suplimentează oferta educaţională a unor şcoli cu diverse cursuri sau calificări, astfel încât să ajute atât tinerii cât şi societatea.

Educaţia trebuie să fie în primul rând disciplina formării şi înălţării spirituale a omului. Pedagogia contemporană a dat o mai mare atenţie copilului ca existenţă de sine stătătoare, cu o natură şi un caracter propriu. Cercetările noi au dotat copilul cu toate atributele umanităţiI noastre, fapt care a determinat o schimbare fundamentală în teoria şi practica pedagogică.

În învăţământul actual , nu este suficient ca elevilor să li se prezinte o informaţie pentru ca ei să înveţe, ci să o poată folosi în rezolvarea diferitelor tipuri de probleme pe care viaţa îi obligă să le rezolve.

Cerinţa de maximă însemnătate pentru întregul corp didactic o constituie ridicarea calitativă a întregului proces instructiv - educativ în vederea obţinerii unei noi calităţi a învăţământului.

Principala mutaţie pe care a conferit-o cercetarea psihopedagogică practicii didactice o constituie găsirea unor procedee de concepere a activităţilor de instruire astfel încât mecanismele de învăţare să poată fi dirijate eficient în direcţia obţinerii performanţelor şcolare scontate,

eliminarea improvizaţiei din comportamentul didactic al profesorului prin proiectarea instruirii şi coincide cu mutarea accentului de pe desfăşurarea efectivă a activităţii didactice pe conceperea ştiinţifică a acesteia în termeni de eficacitate generală a instruirii.

În secolul al XXI-lea, nu este suficient ca elevilor să li se prezinte o informaţie pentru ca ei să înveţe, ci să o poată folosi în rezolvarea diferitelor tipuri de probleme pe care viaţa îi obligă să le rezolve. Pentru a putea continua transmiterea unor noi informaţii, profesorul are nevoie să cunoască în ce mod a fost înţeleasă informaţia enunţată anterior.

Învăţământul actual dă posibilitatea cercetării experimentale şi aplicării celor mai noi metode în actul de predare - învăţare. Din activitatea pe care ca profesor, am desfăşurat-o la catedră, am ajuns la concluzia că eforturile noastre trebuie îndreptate cu atenţie prioritară spre folosirea acelor tehnici de lucru care să confere calitate procesului de transmitere şi însuşire a cunoştinţelor. Numai o proiectare judicioasă a demersului didactic poate fi condiţia asigurării succesului şcolar şi, deci, a satisfacţiei profesionale împlinite.

O condiţie necesară pentru obţinerea unui randament sporit în predare - învăţare este şi buna organizare a activităţii didactice, planificarea unităţilor de învăţare, urmărind structura conţinutului şi integrarea acestuia într-un sistem, precum şi a performanţelor pe care trebuie să le realizeze elevii, după parcurgerea unei unităţi de învăţare. Viziunea sistematică asupra conţinutului ce urmează a fi însuşit de elevi permite relaţii pertinente intra- şi interdisciplinare, atât pe verticală (pe întregul ciclu al claselor IX-XII), cât şi pe orizontală (în cadrul unei anumite clase).

Stabilirea clară a performanţelor aşteptate de la elevi face posibilă "retroelaborarea, plecând de la orice competenţă a învăţării pentru a determina care sunt achiziţiile prealabile şi, dacă este necesar, întregul drum înapoi".

Amplificarea acţiunii factorilor calitativi, de eficienţă, constituie caracteristica fundamentală a etapei de dezvoltare economico - socială pe care o străbate ţara noastră. Didactica contemporană tinde să confere procesului de instruire un caracter mai sistematic şi mai raţional şi să-i asigure, pe această cale, o eficienţă sporită în perspectiva finalităţilor urmărite. Sunt numeroase direcţii posibile de ameliorare a acţiunii didactice. Acestea pot fi conturate în jurul mai multor enunţuri.

1. Conceperea şi realizarea procesului didactic în perspectiva unor scopuri precis determinate. Determinarea riguroasă a competenţelor face posibilă o organizare raţională a procesului de instruire în concordanţă cu ceea ce trebuie realizat, conduce la conturarea strategiilor de predare - învăţare convenabile (a metodelor, tehnicilor, mijloacelor de învăţământ, a formelor de organizare a activităţii) şi reprezintă criterii certe de evalure a rezultatelor obţinute şi a calităţii procesului. Prin aceasta, ele reprezintă una din căile prin care se obţine eficienţă .

2. Abandonarea formelor învechite, şablon, a clişeelor metodologice, şi adaptarea strategiilor de instruire - învăţare adecvate scopurilor urmarite. Opţiunea profesorului pentru anumite modalităţi de lucru, se întemeiază pe raportul real, obiectiv între intenţiile urmărite şi mijloacele cele mai potrivite de realizare a acestora într-o situaţie dată. Cerinţa ce se ridică constă în a fi definite mai precis: conţinutul strategiilor de predare - învăţare, componenţele acestora, cel puţin acelea care au un rol hotărâtor în conturarea strategiei urmate. Fireşte că orice strategie se compune din numeroase elemente.

Pentru a sprijini instruirea centrată pe elev şi utilizarea metodologiilor moderne pedagogia modernă pune accentul pe **strategii de predare care să corespundă stilurilor individuale de învăţare**.

La baza acestor modalităţi de interacţiune sunt

- **predarea în vederea învăţării active** vizează relaţia de predare-învăţare care stimulează activitatea elevului
- **diferenţierea instruirii** se caracterizează prin faptul că profesorul clarifică ceea ce este important în materia lui, înţelege şi respectă diferenţele între elevi, iar performanţa este înţeleasă în termeni de dezvoltare maximă a potenţialului şi succes individual
- Diferenţele dintre elevi sunt studiate şi luate ca bază pentru proiectarea activităţilor.
- Elevii sunt lăsaţi să aleagă singuri modul în care se informează.
- Elevii pot beneficia de consultaţii, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învăţare şi pot cere îndrumări.

- Se fac evaluări care le permit elevilor să aplice teoria în anumite situaţii din viaţa reală.
- Oferta situaţiilor de învăţare este variată, se face apel la o diversitate de stiluri pe care elevii le preferă în învăţare.
- Se folosesc frecvent sarcini cu mai multe opţiuni, se fac alegeri bazate pe interese.
- Învăţarea se concentrează pe folosirea capacităţilor esenţiale pentru a valoriza şi înţelege conceptele şi principiile de bază.
- Timpul este folosit flexibil.
- Se facilitează formarea capacităţilor de invăţare independentă şi în echipă.
- Evaluarea este continuă şi diagnostică pentru a înţelege cum poate fi adaptată predarea la nevoile elevilor. Elevii sunt evaluaţi pe mai multe căi.
- Activitatea se încheie cu solicitarea adresată elevilor de a reflecta pe marginea celor învăţate, a modului în care au învăţat şi de a evalua succesul pe care l-au avut metodele de învăţare în cazul lor.

Caracteristicile diferenţierii instruirii

- Profesorul clarifică ceea ce este important în materia lui.
- Profesorul înţelege, respectă şi construieşte pornind de la diferenţele între elevi.
- Predarea, învăţarea şi evaluarea sunt inseparabile.
- Toţi elevii participă.
- Profesorul solicită şi încurajează cooperarea cu elevii.
- Flexibilitatea utilizării resurselor este o caracteristică a diferenţierii.
- Performanţa este înţeleasă în termeni de dezvoltare maximă a potenţialului şi succesului individual.
- Profesorul clarifică ceea ce este important în materia lui.

- Profesorul înţelege, respectă şi construieşte pornind de la diferenţele între elevi.
- Predarea, învăţarea şi evaluarea sunt inseparabile.
- Toţi elevii participă.
- Profesorul solicită şi încurajează cooperarea cu elevii.
- Flexibilitatea utilizării resurselor este o caracteristică a diferenţierii.
- Performanţa este înţeleasă în termeni de dezvoltare maximă a potenţialului şi succesului individual. .

Trebuie ca profesorul să proiecteze implicarea elevilor în realizarea obiectivelor finale, în calitate de subiecţi activi ce iau parte la construirea propriei cunoaşteri. Strategia didactică – în viziune modernă – devine astfel rezultatul unei participări colaborative desfăşurate de profesor împreună cu elevii, aceştia completând planul de activitate cu propriile interese, dorinţe de cunoaştere şi de activitate intelectuală. Astfel elevii pot opta pentru modul de abordare a învăţării: prin cooperare, în echipă, colectiv sau individual, pot să aleagă anumite materiale didactice pe care să le folosească, pentru anumite metode, tehnici sau procedee de lucru.

Lăsând cale liberă la astfel de opţiuni, profesorul contribuie la creşterea activismului şi a implicării, la dezvoltarea creativităţii propriilor elevi, iar strategia didactică, izvorâtă din combinarea armonioasă a tuturor factorilor implicaţi, poate conduce cu succes către atingerea obiectivelor propuse, în primul rând către asigurarea calităţii învăţării. Vorbim despre o învăţare temeinică, care are ca punct de plecare realitatea, interesele şi nevoile elevilor, este utilă şi se materializează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înţelegeri.

Bibliografie :

1. Cerghit, I.. (2002). Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri,ă stiluri şi strategii. Bucureşti: Editura Aramis..

3. Drăghicescu, L., Petrescu, A.M., Stăncescu, I.. (2008). Rolul strategiilor didactice interactive în ameliorarea calităţii învăţării. În Albu, E. (coord.). Educaţie şi comunicare. Târgu Mureş: Editura Universităţii „Petru Maior”.

4. Iucu, R.. (2008). Instruirea şcolară.Perspective teoreticeă şi aplicative. Iaşi: Editura Polirom.

5. Manolescu, M. (2008). Elementele structurale ale curriculumului şcolar,. În Potolea, D., Neacşu, I., Iucu, R.B., Pânişoară, I.O. (coord

6. Nicola, I.. (2003). Tratat de pedagogie şcolară. Bucureşti: Editura Aramis

7.Albulescu I. Catalano H. (2019) Sinteze de pedagogia învățământului primar. Bucureşti : Didactica Publishing House

8.Marinescu Mariana, Noile educaţii în societatea cunoaşterii, Editura Pro Universitaria, 2013, Bucureşti;

9.Penechi Maria Viorica, ''Educaţia şi problematica lumii contemporane'', Revista Şcoala Românească, www. ŞcoalaRomânească.ro

ROLUL CULTURII PRIN IMPLEMENTAREA
DE PROIECTE ERASMUS+

Prof. Popescu Inelia
Liceul Tehnologic"Constantin Brâncuși" Craiova, Dolj

Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși"Craiova, Dolj a implementat începând cu anul 2014 până în prezent mai multe proiecte Erasmus+ în vederea efectuării stagiilor de pregătire practică în Cipru, unde au participat 50 de elevi la proiectul cu titlul ***"Însușirea unui model european de antreprenoriat în turism",*** *nr de refrință* 2014-1-RO01-KA102-000046, în anul 2015, 50 elevi, la proiectul "***Dezvoltarea de competențe cerute pe piața muncii prin stagii practice europene"***, *nr. de referință* 2015-1-RO01-KA102-014498, în anul 2017, 60 elevi la proiectul *"**Formarea de competențe adecvate standardelor europene in domeniul serviciilor"**cu nr. de referință* 2017-1-RO01-KA102-036283, în anul 2018 , 48 elevi la proiectul ***"Dezvoltarea de competente cerute pe piata muncii in domeniul turismului si protectiei mediului"****nr. de referință* 2018-1-RO01-KA102-047804 și în anul 2019 48 elevi la proiectul-*"**Consolidarea capacitatii de insertie profesionala prin plasamente de formare europene"****cu nr. de referință* 2019-1-RO01-KA102-061559.

Toate aceste proiecte au vizat formarea de competențe profesionale specifice care să dezvolte în rândul elevilor înaltul profesionalism, inițiativa, perspicacitatea, adaptarea la cerințele pieței și la dinamica evoluției serviciilor din domeniul hotelier și turismului precum și abilitatea de a opera eficace într-o unitate turistică europeană. De asemenea, au contribuit la formarea de abilități antreprenoriale și de competențe generale cerute de activitățile hoteliere și turistice: deprinderi de lucru în echipă, autonomia de lucru, comunicarea și relaționarea eficientă cu clienții, dar și dezvoltarea competențelor lingvistice, a capacității de comunicare într-o limbă străină și de adaptare la medii multiculturale.

În urma participării la aceste proiecte, pe de o parte, elevii au dobândit o pregatire profesională mai bună, fapt care i-a ajutat în inserția profesională mai rapidă și adaptarea la cerințele pieței muncii, iar pe de altă parte, au fost dezvoltate competențe de utilizare a limbilor străine, de comunicare culturală, fiind mai bine pregătiți pentru mobilități profesionale viitoare și integrarea în medii culturale și sociale din Europa. Proiectele au contribuit la creșterea calității educației și formării profesionale furnizate de către școală și familiarizarea acestora cu problematica muncii și cu standardele europene în domeniu.

În contextul pandemiei de COVID 19 am descoperit nevoia de formare digitală a profesorilor, mai ales a celor de peste 40 de ani, a căror inerție în folosirea noilor tehnologii este mare, iar adaptabilitatea la era digitală a fost mai greoaie în absența unei formări riguroase cu care au fost obișnuiți.

Având în vedere aceste aspecte, am implementat și am obținut începând cu anul școlar 2022 până în anul 2024, un proiect Erasmus+ în domeniul educației școlare intitulat „***Digitalizare pentru toți"*** pe Acțiunea cheie 1, cu numărul de referință nr. **2022-1-RO01-KA122-SCH-000077901** prin care ne dorim ca elevii noștri să beneficieze în continuare de experiența pedagogică acumulată de-a lungul carierei de acești profesori experimentați, dar în egală măsură și pentru ca personalul mai tânăr să beneficieze împreună cu ei și de o formare europeană în contextul erei digitale a cărei extindere este inevitabilă. În contextul actual toți avem nevoie de metode noi, de conexiuni internaționale cu profesori care au experimentat alte platforme pentru a deveni suficient de flexibili și adaptabili cerințelor elevilor care trăiesc contextul pandemic în funcție de posibilitățile familiilor din care provin.

Obiectivele proiectului au fost acelea de a îmbunătăți competențele digitale ale profesorilor pentru creșterea atractivității lecțiilor și accesului la învățare a elevilor defavorizați, pe de o parte, iar pe de altă parte creșterea procentului de promovare la Examenul de Bacalaureat în 2024 față de 2022 prin crearea unei biblioteci digitale cu lecții de recuperare a rămânerilor în urmă a elevilor de liceu, dar și dezvoltarea competențelor de utilizare TIC în procesul instructiv-educativ, de utilizare și dezvoltare a soft-urilor educaționale. Aceasta va duce la creșterea calității actului de predare-învățare-evaluare și implicit la motivarea elevilor, creșterea procentului de promovabilitate la Bacalaureat, a gradului de incluziune și a interesului pentru dimensiunea europeană a școlii.

Prima mobilitate din cadrul proiectului s-a desfășurat în perioada 22-30 octombrie 2022, în Turcia, Istambul la care au participat 3 cadre didactice, intitulat ***"Online school".*** Cursul selectat și activitățile au fost o oportunitate pentru personalul din școala noastră de a obține competențe în abordarea nevoilor cursanților. Formatorii au promovat strategii moderne, interactive, bazate pe stimularea gândirii critice, activitatea practică, implicând activ participanţii în predare şi oferind multe exemple.

Impactul pozitiv al acestui proiect asupra participanţilor se reflectă în dezvoltarea individuală a fiecărui participant din punct de vedere profesional şi social, aspect ce influenţează pozitiv activitatea instituţiei noastre

Impactul proiectului în ansamblu s-a manifestat la nivelul participanților, la nivelul organizației și la nivelul beneficiarilor direcți și indirecți ai procesului educațional, care se va resimți atât pe termen scurt, dar mai ales pe termen mediu și lung. Competențele obținute în urma parcurgerii cursurilor au ajutat cadrele didactice participante să utilizeze în actul instructiv-educativ strategii de predare- învățare-evaluare, să realizeze incluziunea socială, să trateze în mod egal elevii, să utilizeze TIC în educație și să depășească bariera lingvistică comunicând într-o limbă de circulație internațională.

În vederea monitorizării riscului de abandon și a reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii, școala noastră își propune continuarea acestor proiecte , dar și desfășurarea altor activități care

să vină în sprijinul elevilor defavorizați. Participarea elevilor la asemenea programe, dar şi implicarea activă a părinţilor în programe de intervenţie va duce la diminuarea problematicii abandonului şcolar.

APLICAREA INTELIGENŢELOR MULTIPLE ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE ÎN ORELE DE BIOLOGIE

Autor: prof. Luminița Popescu

Școala Gimnazială nr. 280

În cadrul temei se prezintă rezultatele studiului aplicării inteligenţelor multiple și a stilurilor de învățare pentru dezvoltarea creativității elevilor în învăţarea biologiei în gimnaziu.

Când un elev se îndreaptă spre şcoală şi intra în ea, se angajează într-un proces complicat pe care-l numim studiu /învăţare. De ce trebuie el să înveţe? Răspunsul pare simplu: pentru că altfel nu se va putea adapta şi integra uşor socialului.

Pentru valorificarea şi dezvoltarea fiecărui individ în parte trebuie să ţinem seama de particularităţile lui şi de modul de manifestare al fiecăruia. Aşadar, e necesară o nouă abordare a teoriei instruirii.

Reprezentanţii cei mai de seamă ai teoriilor cognitive – contextuale au fost Howard Gardner şi Sternberg. Cand Howard Gardner a formulat pentru prima oară teoria inteligenţelor multiple (1983), a pornit de la critica sistemului de învăţământ (valorizator cu precădere al capacităţilor logico-matematice şi lingvistice).

Un element esenţial în aplicarea teoriei inteligenţelor multiple la clasă este cunoaşterea profilului de inteligenţă al elevilor, observarea elevilor când li se dau diverse sarcini conduce şi ea la cunoaşterea profilului de inteligenţă.

Cercetarea a demonstrat că utilizarea chiar şi a unei singure metode sau modalităţi de stimulare a inteligenţei (de ex: eseul; realizarea unor colaje, fişe de observaţie, referate, portofolii; rezolvarea unor rebusuri, probleme, etc.), atât în predare cât şi în evaluare poate duce la îmbunătăţirea performanţelor şcolare, aspect evidenţiat prin compararea rezultatelor evaluării.

Din considerente practice în ceea ce priveşte teoria inteligenţelor multiple, susţinem necesitatea aprofundării domeniului de către specialiştii din domeniul disciplinelor psiho-pedagogice în colaborare cu dascălii din învăţământul primar, în viziunea reformei curriculare, printr-o abordare inter/ pluri/ transdisciplinară.

Am considerat că şcoala de azi nu poate să dea toate cunoştinţele şi să formeze competenţele de care are nevoie omul contemporan pe o perioadă mai lungă. Dacă în prezent fondul de cunoştinţe şi deprinderi dat de şcoală nu-l poate ajuta multă vreme pe viitorul specialist, şcoala trebuie să compenseze cu altceva. Ea trebuie să dezvolte aptitudini intelectuale și practice elevilor, pentru că prin creativitatea gândirii lor să-şi întregească cunoştinţele şi să-şi dezvolte competenţele din domeniul în care vor lucra.

Actul învăţării trebuie conceput în aşa fel încât să se adreseze tuturor elevilor. Ei vin la şcoală cu temperamente diferite, cu ritmuri de dezvoltare, de muncă diferite, cu abilităţi şi înclinaţii diferite.

În lucrarea de faţă am urmărit aplicarea în predarea-învăţarea-evaluarea biologiei la gimnaziu a teoriei lui H.Gardner (1985) în perspectiva diferenţierii instruirii, un alt mod de a aborda elevii, ţinând seama de diferenţele dintre aceştia şi stimulând creativitatea pe baza tipurilor de inteligenţă descrise de acest cercetător.

Prin aplicarea teoriei inteligenţelor în procesul de învăţare, curriculum-ul se organizează în jurul celor nouă abilităţi: lingvistică, logico-matematică, kinestezică, spaţială, muzicală, interpersonală, intrapersonală, naturalistă şi existenţială. Printre avantajele acestei abordări se numeră: crearea mai multor ocazii pentru dezvoltarea talentelor copiilor şi pentru obţinerea perfomanţelor de către aceştia; mai mult timp pentru realizarea conexiunilor între diverse arii curriculare în procesul didactic; un material suplimentar pentru îmbunătăţirea evaluării.

De asemenea, învăţarea biologiei este mult mai plăcută şi mai eficientă dacă în clasa de elevi: se foloseşte învăţarea în interacţiune; se negociază obiectivele învăţării; se demonstrează, se aplică şi apoi se analizează reacţiile; se realizează o evaluare permanentă ca răspuns al învăţării; se asigură sprijin pentru pentru elevi. Antrenarea unor strategii de sprijinire a învăţării în clasă este deosebit de importantă pentru dezvoltarea unui program de învăţare eficient.

Profesorii trebuie să aibă în vedere selectarea acelor metode şi mijloace care să genereze, într-o manieră creativă, la rândul lor alte metode şi alte mijloace, care să eficientizeze întregul mecanism de instruire, în toate componentele sale: predare-învăţare-evaluare.

În concluzie, având în vedere faptul că e mai dificil să modificăm curriculum şcolar (care să fie axat îndeosebi pe învăţarea centrată pe elev prin valorificarea propriilor abilităţi şi stiluri de învăţare) decât propriul comportament didactic, considerăm că perfecţionarea cadrelor didactice din această perspectivă îşi are, fără nici cea mai mică îndoială, numeroase beneficii.

<u>Exemple de activităţi la biologie în cadrul lecţiei:</u>

Grupa „Peşti"-Crapul- particularităţi ale alcătuirii externe şi importanţa pentru viaţa în mediul acvatic

Fişă de lucru - <u>Grupa „logico – matematică</u>" (activitate pe grupe)

Rezolvaţi problema*,„Performanţele crapului"

* Daradici, M., Dadadici, L., „*Matematică Zoo*", Edit. Nicolescu, Bucureşti, 2001, pg.181

„Suma a 3 numere este 206. Dacă din primul scădem 4, din al doilea 9, iar din al treilea 13, obţinem 3 numere egale.

Care sunt numerele, ştiind că ele reprezintă câţi centimetri poate atinge în lungime un crap la vârsta de 8, 9 respectiv 10 ani?"

Rezolvare:……

Fişă de lucru - <u>Grupa „spaţială" şi „corporal – kinestezică</u>" * (activitate pe grupe)

Imobilizaţi rând pe rând înotătoarele crapului din acvariu.

1. Legaţi cu sfoară, câte o înotătoare pectorală, apoi ambele. Observaţi cu atenţie deplasarea peştelui şi înscrieţi rezultatele în tabelul de mai jos:

Organul cercetat	Experienţa efectuată	Reacţia provocată prin experienţă	Rolul organului cercetat
Înotătoarea pectorală			
Înotătoarea dorsală			
Înotătoarea anală			
Înotătoarea codală			

2. Legaţi înotătoarea dorsală şi anală, apoi observaţi cu atenţie deplasarea peştelui. Înscrieţi în tabel rezultatele.

3. Legaţi înotătoarea codală a peştelui şi observaţi deplasarea lui. Înscrieţi rezultatele în acelaşi tabel.

4. Introduceţi praf de ciment în apa din acvariu şi observaţi deplasarea peştelui în raport cu obstacolele din jur. Explicaţi prin intermediul cui se realizează orientarea animalului în acest caz.

5. Observaţi cum peştele se deplasează pe orizontală şi verticală. Explicaţi cum se poate realiza acest mod de locomoţie?

* Todor, V., (colab.), *„Metodica predării biologiei la clasele V-VIII*" ,E.D.P., Bucureşti, 1982, pg.134

Fişă de lucru - <u>Grupa „interpersonală / intrapersonală”</u> (activitate pe grupe)

1. Cercetaţi cu atenţie un peşte viu din acvariu folosind şi alte materiale de pe masa de lucru (peşti conservaţi, alt material conservat) pe care le consideraţi necesare; studiaţi alcătuirea externă şi înscrieţi în tabelul următor rezultatele observaţiilor:

Capul	Trunchiul	Înotătoare
Bot – gura –… - mustăţi –... Ochii –…… Nările – … Urechile – … Opercule - …	Forma –… Culoare – … Aşezare –… Solzii – … Mucus -…	Perechi –… Neperechi -…

2. Folosind observaţiile de la punctul 1, întocmiţi mai jos desenul schematic al peştelui cercetat şi înscrieţi în dreptul fiecărei părţi denumirea sa.

3. Analizaţi cu atenţie rezultatele de la punctele 1 şi 2 şi indicaţi particularităţile alcătuirii externe a corpului caracteristice peştilor:

a…….

b……

c..……

d…….

Fişă de lucru - Grupa „intrapersonală”(activitate individuală)

1. Analizează figura 1 – Alcătuirea exernă a corpului crapului şi completează spaţiile care lipsesc.

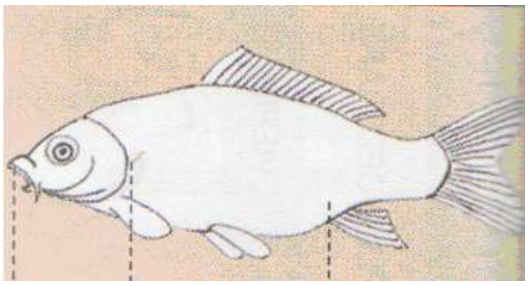

…… …… …….

Fig. 1- Alcătuirea externă a corpului crapului

2. Indică mai jos particularităţile alcătuirii externe a corpului peştilor pe care le consideri că reprezintă caractere de adaptare la viaţa acvatică:

a……

b……

c……

d……

Temă pentru acasă (pentru toate tipurile de inteligenţă – activitate individuală)

Realizaţi un eseu la alegere din următoarea tematică pe care îl veţi adăuga în portofoliul personal:

1. Peşti răpitori
2. Sturionii
3. Peşti marini
4. Importanţa economică a peştilor
5. Caracterele generale ale peştilor
6. Peşti de apă dulce

3521

BIBLIOGRAFIE

1. Aglaia, I., Partin, Z., *„Manual de biologie-clasa a VI-a”*, Editura Humanitas, Bucureşti,1998
2. Berger, G., *„Omul modern şi educaţia sa*”, E.D.P., Bucureşti, 1973.
3. Bogoescu, C., Stoicescu, A., Dabija, Al., „*Manual de biologie pentru clasa a VI- a”,* E.D.P, Bucureşti, 1996
4. Brânduşoiu, M., Androne, C., „*Manual de biologie pentru clasa a VI- a ”*, E.D.P, Bucureşti
5. Cerghit, I.,(coord.), „*Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă”*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
6. Ciolac-Russu, A., Cârstoiu, J., *„Didactica Biologiei”*, Editura Universităţii Bucureşti, 2005
7. Ciolac-Russu, A., Ciurchea, M., Iordache, I., „*Metodica predării ştiinţelor biologice”*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1983
8. Comănescu, E., „*Caiet de biologie pentru clasa a VI-a,,*, E.D.P, Bucureşti, 1998
9. Daradici, M., Daradici, L., „*Matematică Zoo”*, Ed. Nicolescu, Bucureşti, 2001
10. Gardner, H., „*Multiple Intelligences-The Theory in Practice*”
11. Gibbs, G., „*Evaluarea mai multor elevi”*, Oxford: Universitatea Oxford Brookes,1992
12. Crep, Gh., Ardelean, A., „*1000 de întrebări-biologie”*, E.D.P., Bucureşti, 1981
13. Iepuraş, L., „*Învaţarea centrată pe elev. Inteligenţe multiple”* suport de curs, Bucureşti, 2005
14. Todor, V., (colab.), *„Metodica predării biologiei la clasele V-VIII*” ,E.D.P., Bucureşti, 1982, pg.134
15. Văleanu, G, Văleanu, V., *„Caiet de zoologie pentru clasa a VI- a”*, Ed. Teora, Bucureşti, 1997

Referinţe bibliografice preluate de pe Internet :

1.www.didactic.ro

2.www.unibuc.ro/eBooks/StiinteEDU/CrengutaOprea/cap7.pdf

3.www.tehne.ro/resurse/TEHNE_Impact_formativ_AEL_2005.pdf

4.forum.portal.edu.ro

5.www. referatele.com

6.http://www.areatraining.ro/?mn=art1

7.ebooks.unibuc.ro/StiinteEDU/CrengutaOprea/cap7.pdf

8.www.edu.ro

Educația interculturală, componentă a educației sociale în învățământul preuniversitar.Valori culturale

Popescu Marcela- Paula

Liceul Tehnologic „ Vasile Cocea“ Moldovița

În Europa, educația interculturală a apărut odată ce copiii imigranților din țările vest-europene au fost școlarizați, ceea ce a constituit o provocare deoarece acest grup provenea dintr-o cultură diferită față de populația majoritară.

Comisia Europeană pentru educaţie a realizat un document în care este descris un „profil de formare european“[1], care propune cu titlu de recomandare noile competenţe de bază necesare tuturor persoanelor pentru a face faţă cerinţelor societăţii şi economiei bazate pe cunoaştere şi pentru a le facilita accesul post-şcolar la învăţarea pe toată durata vieţii.

Competenţele cheie reprezintă un ansamblu de cunoştinţe, abilitaţi şi atitudini de care au nevoie toţi indivizii pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, incluziunea socială.Competențele interculturale se referă la posibilitatea omului de a comunica cu personae din culture diferite,cuprinde cunoștințe,deprinderi,atitudini,valori care utilizate armonios permit indivizilor să evite conflictele.

Competenţe de bază (key-competences), care vizează şcolaritatea obligatorie, sunt: „

Comunicare în limba maternă,

Comunicare în limbi moderne,

Competenţe în domeniul tehnologiei informaţiei şi al comunicării,

Competenţe în domeniile matematică, ştiinţe şi tehnologii,

Educaţie antreprenorială,

Competenţe civice şi de relaţionare interpersonală,

Deschidere culturală / Sensibilizare la cultură (Cultural awareness). “[2]

Deschidere culturală / Sensibilizare la cultură,presupune atingerea de către elevi :

---

[1] https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/12/Profilul-de-formare-al-absolventului_final.pdf

[2] www.edu.ro :: Ordinul nr. 1529/18.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversităţii în curriculumul naţional.

 Cunoştinţe – conştientizarea moştenirii culturale, locale, naţionale, europene şi a locului patrimoniului cultural în lume;înţelegerea diversităţii culturale şi lingvistice în Europa ,

 Deprinderi – aprecierea critică şi estetică a operelor de artă şi a spectacolului, dezvoltarea abilităţilor creative ,

 Atitudini – înţelegerea profundă a propriei culturi ,creativitate şi dorinţă pentru cultivarea capacităţii estetice prin participare la viaţa culturală.

Sistemul educațional din România se află în continuă modificare și încă se împiedică de anumite prejudecăți atunci când vine vorba de perspectiva interculturală din învățământul românesc. În dezvoltarea educației sau mai precis în integrarea oamenilor din diferite culturi, o parte importantă o deține comunicarea interculturală, pentru că prin intermediul ei se pot efectua schimburi diferite și asimila semnificații adiacente între grupuri care aparțin unor culturi distincte.

În România prin Ordinul nr. 1529/18.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversităţii în curriculumul naţional, se abordează pentru prima dată în învăţământului românesc problematica diversităţii culturale.Începând cu anul 2008,disciplina Educație interculturală,se introduce ca disciplină în învățământul preuniversitar.

În raportul UNESCO privind educația secolului XXI, învățământul este reprezentat de patru piloni importanți: deprinderea de ști, de a face, de a trăi împreună cu ceilalți și deprinderea de a fi, aceștia ducând la emanciparea individului.

Educația interculturală este asociată cu deprinderea omului de a conviețui împreună cu ceilalți prin dezvoltarea cunoașterii celuilalt, a istoriei, a tradiției și a spiritualității celuilalt, ea fiind vitală pentru dezvoltarea unei societăți armonioase. În societățile actuale, conviețuirea cu alte alterități tot mai vocale este foarte greu de realizat. Așadar, este dificil pentru generațiile care sunt în procesul de socializare să învețe să conviețuiască pașnic cu grupuri care revendică diferența etnică, culturală sau identitară.

Educația,transformarea intenționată și de lungă durată a omului,educație formală,non formală sai educație informală,vizează mai multe dimensiuni ce au ca punct de plecare problematica lumii contemporane.

Noile educații : educaţia pentru drepturile omului ,educație economică,educaţia pentru democraţie şi civism ,educaţia pentru pace educaţia pentru toleranţă educaţia pentru timpul liber; educaţia pentru o nouă ordine internaţională,educaţia pentru o viaţă de calitate,educaţia

interculturală ,educaţia pentru dezvoltare ,educaţia pentru mediu ,etc,trebuie privite ca provocări ale omului modern.[3]

Obiectivul general al educației interculturale este acela de a facilita învățarea abilităților de conviețuire cu celelalte grupuri în societatea actuală. Unul din obiectivele caracteristice ale educației interculturale este cel de a dobândi cunoașterea culturii în totalitate și a propriei culturi. Următorul obiectiv face referire la conștientizarea cauzelor și rădăcinilor propriei culturi, împreună cu această conștientizare urmează o deprindere a capacității de a forma abilități de comunicare cu ceilalți. Cel de-al treilea obiectiv presupune formarea unei atitudini pozitive precum respectul pentru diversitate și respingerea atitudinilor intolerante și discriminării față de cei percepuți ca fiind diferiți. Ultimul obiectiv presupune participarea activă în vederea combaterii rasismului, xenofobiei și discriminării din orice punct de vedere. Aceste obiective sunt enumerate într-o ordine crescătoare a complexității deprinderilor necesare pentru a fi îndeplinite. Ultimele două obiective presupun un rol mai dinamic al individului: respectul pentru diversitate și respingerea discriminării.

În școlile din România există elevi care aparțin minorităților(religii diferite,etnii diferite,elevi care au crescut în cultura altei țări,elevi cu părinți plecați la muncă în alte țări,etc).Profesorul va încerca prin limbaj pedagogic, prin strategii didactice să diminueze situațiile de conflict,să valorizeze fiecare grup minoritar.Fiecare copil este un univers unic,cunoașterea lor este o condiție esențială în integrarea lor în activitatea școlară.Cea mai bună abordare pedagogică este să creăm un avantaj din aceste diferențe culturale,dând posibilitatea fiecărui elev de a se exprima și astfel să fie o sursă de cunoaștere a unei noi culturi.

După Plugaru Liviu, „obiective majore şi generice ale educaţiei interculturale la nivelul şcolii:

• Păstrarea şi apărarea diversităţii culturale Şcoala, ca instanţă de transmitere a valorilor se va concentra pe pluralitatea culturilor; nu trebuie să se instituie primatul unei culturi asupra alteia

• Formarea competenţelor interculturale ale cetăţenilor“[4]

Educația interculturală, desfășurată în unități școlare se adresează tuturor elevilor, autohtoni sau imigranți își propune să îi învețe respectul, toleranța și solidaritatea față de culturi diferite.

Inițierea de campanii RESPECT la nivelul școlilor ar diminua atitudinile negative față de ceilalți,de a educa diferite grupări etnice,culturale de a lucra în echipă în spiritului respectului reciproc:

---

[3] Marinescu Mariana,Noile educații în societatea cunoașterii, Editura Pro Universitaria,București,2013,p.9

[4] Plugaru Liviu, Pavalache-Ilie Mariela (coordonatori), Educație interculturală, Editura Psihomedia, Sibiu, 2007,p 15

Responsabilitate,

Educație,

Solidaritate,

Pace,

Egalitate,

Cultură

Toleranță.

Educația interculturală are la bază respectul diversității și cel al echității.

În ceea ce privește diversitatea analizăm comunitatea ca fiind alcătuită din componente diverse (grupuri, oameni, interese). Profesorului prin diverse activități de învățare va da elevului posibilitatea de a comunica și de a interacționa cu elevi aparținând unor grupuri diferite. Câteva exemple de activități de învățare bazate pe proiect:Jurnal intercultural,Agenda drepturilor culturale,Suntem diferiți si prin aceasta ne asemănăm,Visăm la aceeași lume-eu,tu,noi și voi!.Aceste activități au rolul de a arăta diversitatea opiniilor, de a familiariza elevul cu existența unor puncte de vedere diferite de a lui,de a conștientiza că nmai împreună putem crea o societate interculturală în care fiecare avem drepturi și obligații. Educația interculturală derulată prin activități,inițiative la nivelul școlii și al comunității au ca scop promovarea valorilor :egalitate de șanse,atitudine pozitivă față de toți elevii,respectarea tuturor diferențelor,înțelegerea nevoilor educaționale ale tuturor elevilor indiferent de etnie,religie,limbă,etc.Lupta împotriva stereotipurilor și prejudecăților nu poate fi privită izolat,părinții,comunitatea ,reprezentanții diferitelor instituții culturale trebuie să învețe că fiecare are locul său și participarea la evenimente culturale reprezintă o cale de a descoperi, aprecia alte culturi.Deschiderea școlii,a comunității către înțelegerea valorilor interculturale nu se poate finaliza decât cu o bună conviețuire și dezvoltare.

Scopul major al echității este înțelegerea faptului că alte opinii pot fi la fel de valabile și corecte ca propriul punct de vedere.

În lucrarea „Învăţarea Interculturală T-kit“[5]se menționează că cea mai utilizată modalitate de a aprecia cultura se face cu ajutorul iceberg-ului .Elementele ce alcătuiesc cultura sunt formate din :elemente foarte vizibile(artă,literatură,îmbrăcăminte,joc,gastronomie,etc), în timp ce altele

[5] Council of Europe publishing F-67075 Strasbourg Cedex, Învăţarea Interculturală T-kit“,2000,retipărit în anul 2003,p 18, 68d999b2-4e71-489f-a938-9dbfa945ac59 (coe.int)

sunt greu de descoperit(conceptul de frumusețe,regului de decență,relație trecut-prezent-viitor,limbajul corpului,emoții,organizarea timpului,etc).

Rolul școlii este de a furniza elevilor cunoștințe,atitudini,abilități,de promova dialogul. Dialogul trebuie aplicat atât la nivelul clasei, între elevi sau profesori și elevi cât și între școală și comunitate. Părinții ,profesorii,comunitatea au un rol important în generarea credințelor și a atitudinilor copiilor, drept urmare pot influența pozitiv sau negativ deprinderile pe care elevul le învață la cursurile de educație interculturală. Stereotipurile părinților sunt transmisibile la copii, și foarte greu pot fi înlăturate atunci când în cadrul cursurilor de educație interculturală sunt înlăturate iar apoi sunt reinstaurate în familie. În această situație elevul poate avea un conflict interior pentru că acasă primește anumite orientări și principii de a vedea lumea, iar școala și implicit cursurile de educație interculturală încearcă să scape de acele stereotipuri primite de la părinți. În concluzia educația interculturală este foarte influențată de mediul în care trăiește elevul. Toți factorii educației interculturale sunt puternic influențați de mediul social. Este foarte greu pentru educația interculturală să-și atingă scopurile dacă într-o societate lipsesc valorile pe care aceasta le sprijină.

În zilele noastre, educația interculturală ,prin intermediul sistemelor de învățământ,este esențială pentru toate sistemele de educație și pentru toți educatorii, fiind rezultatul învățării sociale a cărei misiune este într-o expansiune continuă. În opinia lui M. Rey, profesorul ar trebui pe lângă competențe, cunoștințe și preocupări să formeze clasele democratic, să experimenteze roluri cât mai distincte, să militeze pentru înțelegerea culturilor, limbilor, religiilor, tradițiilor, să stăpânească violența, să asigure respectarea drepturilor tuturor minorităților, să identifice și să combată atitudinile etno centriste și stereotipurile, să urmărească calitatea relațiilor dintre elevi.În formarea unei educații interculturale,profesorii,elevii,comunitatea trebuie să desfășoare activități comune astfel ca împreună să stabilească reguli pentru formare interculturală bazate pe:înțelegerea și respectarea fiecărei culturi-fiecare cultură trebuie înțeleasă pornind de la principiile de la care s-a format,nu trebuie considerată o cultură superioară în defavoarea alteia,nu supradimensionăm o cultură în defavoarea alteia,și nu în ultimul rând să recunoaștem existența conflictelor interculturale ,a realității care duce prin lipsă de educație la discriminare.

Diversitatea culturală trebuie reflectată în special în educație, copiii fiind cei care trebuie educați pentru a trăi în această lume, care se află într-un proces continuu de schimbare, de aceea, educația interculturală poate fi pusă în practică fie doar în grupurile etnice, fie pentru toată populația. Astfel, sunt organizate cursuri multiculturale pentru toți oamenii din societate, indiferent de cultura

din care provin, de religia fiecăruia sau de alți factori etnici sau culturali pentru a cunoaște culturile altor grupuri , pentru a le aprecia contribuțiile și pentru a învăța să interacționeze unii cu alții.

Pentru a exista o comunicare interculturală bună este necesară cunoașterea reciprocă a culturilor ceea ce va duce la apreciere și respect reciproc.

Educația interculturală poate fi realizată prin intermediul lecțiilor școlare ,activitate formală, activităților non formale din școală(activități extrașcolare) sau influențelor informale (în diferite medii din afara școlii-biserică,mass media,etc)din afara școlii. Pentru a favoriza comportamente interculturale, elevii pot desfășura mai multe tipuri de activități precum realizarea de proiecte, cercetări, anchete prin interviuri, jurnale de clasă, recitări de poezii, povestiri, interpretări de roluri, manifestări teatrale, dezbateri, discuții despre unele probleme din viața școlii.Problemele actuale ale societății(creșterea numărului de imigranți,lupta împotriva combaterii SARS-COV-2,etc)poate fi rezolvată prin educație. Educația actuală indiferent de forma de organizare trebuie să ofere copiilor de imigranţi egalitate de şanse în învăţământ,recunoașterea valorilor culturale a tuturor imigranților,să urmărească dezvoltarea indivizilor,obținerea unor calificări,transmiterea valorilor,înțelegerea valorilor democrației(dreptate,libertate,egalitate,toleranță și diversitate).

Educația interculturală este cea care intervine în evoluția culturii și implicit a comunicării interculturale. Omul consideră educația un instrument pentru a menține pacea, libertatea și dreptatea socială. Educația reprezintă o expresie a iubirii față de copii și tineri și un mod de a-i pregăti pentru a-și găsi locurile meritate în sistemul educativ, în familie și în comunitatea locală și națională. Foarte mult timp, educația a fost tradiționalistă, conservatoare însă acum ea trebuie să fie responsabilă din cauză că lumea este într-o continuă mișcare și trebuie să pună la dispoziția oamenilor instrumente de orientare cu ajutorul cărora aceștia să-și găsească propriul drum.

Educația interculturală se bazează pe trei principii de bază:

-educația interculturală respectă identitatea celui care învață,indiferent de mediul din care provine,încurajează egalitatea de șanse și luptă impotriva discriminării,luptă pentru respectarea valorilor democrației:dreptate,libertate,egalitate,toleranță și diversitate.Intoleranța este rezultatul inculturii.

-educația interculturală oferă fiecărui elev competențe pentru implicarea și participarea activă în viața societății,

-educația interculturală oferă elevilor cunoștințe,atitudini culturale ce îi vor educa în spiritul respectului,solidarității,înțelegere față de grupuri etnice,religioase ,culturale și sociale.

3528

În concluzie, finalităţile educaţiei interculturale ar putea fi:creşterea eficienţei relaţiilor interculturale, toleranţă faţă de cei diferiţi,pregătirea persoanelor pentru a percepe, a accepta şi respecta diversitatea,înţelegerea la nivel intercultural şi internațional,respectul diferenţelor culturale,negarea rasismului şi a xenofobiei,drepturi umane şi cetăţeneşti egale,acces la cunoaştere şi instruire.

3529

Bibliografie

Alexandru Tănase, *Introducere în filosofia culturii,* Editura Științifică, București, 1968

Constantin Cucoș, Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale, Editura Polirom,Iași,2000

Ion Bâtlan, *Introducere în istoria și filosofia culturii*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1995

Gană G. Tudor. Vianu şi lumea culturii. Bucureşti: Editura Minerva, 1998

Grirgore Georgiu,Filosofia culturii,Note de curs,București ,2001

Lucian Ciolan,Pași către școala interculturală,Editura Corint,București,2000,

Ludmila Roșca,Filosofia Integrăriii Europene,Curs universitar, Tipogr. "Print-Caro",Chișinău,2017

Marin Aiftincă, *Filosofia culturii*, Editura Academiei Române, București, 2008

Ofelia Ichim, *Comunicare interculturală și integrare europeană,* Ed.Alfa, Iasi, 2006

Petre Andrei,*Filosofia valorii*,Ed.Fundația Regele Mihai I,București,1945

Pierre Dasen, Christiane Perregaux,, Micheline Rey, Educație interculturală: experiențe, politici, strategii, Ed. Poliron , Iași, 1999,

Plugaru Liviu, Pavalache-Ilie Mariela (coordonatori), Educație interculturală, Ed. Psihomedia, Sibiu, 2007,

Tudor Vianu. *Filosofia culturii și Teoria valorilor*. Ediție îngrijită de Vlad Alexandrescu. Text stabilit de Vlad Alexandrescu și Adriana Zaharia. Studiu introductiv și Repere critice de Ilie Parvu. București: Editura Nemira, 1998

https://www.culturepartnership.eu/en/publishing/course/lecture-1

https://fdocumente.com/document/comunicare-interculturala-pascu.html

https://centerforinterculturaldialogue.files.wordpress.com/2017/05/kc1-intercultural-dialogue_romanian.pdf

https://centerforinterculturaldialogue.org/author/centerforinterculturaldialogue/

www.edu.ro :: Ordinul nr. 1529/18.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversităţii în curriculumul naţional.

http://www.repository.utm.md/bitstream/handle/5014/5237/Conf_StiinteSocioUmanist_2019_pg234-239.pdf?sequence=1&isAllowed=y

https://fdocumente.com/document/comunicare-interculturala-5584698300148.html

https://www.researchgate.net/publication/311589252_The_Intercultural_Communication_in_European_Union_A_few_significant_aspects

https://www.creeaza.com/familie/arta-cultura/Interculturalitatea838.php

https://fdocumente.com/document/comunicarea-interculturala-probleme-abordari-teorii-full.html

http://studiamsu.eu/wp-content/uploads/24.-p.118-123.pdf

https://fr.unesco.org/themes/dialogue-interculturel

https://www.elearning.ro/centrarea-pe-competentele-cheie-in-educatie

https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/12/Profilul-de-formare-al-absolventului_final.pdf

https://www.coe.int/t/dg4/intercultural/concept_EN.asp

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0005_RO.html

EDUCAȚIA PRIN LITERATURĂ

Profesor: Popescu Tatiana Elena
Școala Gimnazială „Zaharia Stancu”
Roșiori de Vede, Teleorman

Şcoala este instituţia socială în care se realizează educaţia organizată a tinerei generaţii. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om capabil să contribuie la dezvoltarea societăţii, să fie pregătit pentru muncă, să fie un model pentru cei din jurul său. Şcoala are un rol decisiv în formarea omului. Misiunea şcolii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerinţele vieţii sociale. Fiecare cadru didactic, prin disciplina pe care o predă, încearcă să pună o piatră de temelie în educaţia unui copil. Lectura contribuie la dezvoltarea capacităţii de exprimare scrisă şi orală, dezvoltă imaginaţia şi cultura generală a unui copil. Doar un copil care citeşte va reuşi în viaţă şi va aprecia frumosul, adevărul şi dreptatea.

Scopul literaturii este acelade a forma progresiv un tânăr cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabil să înţeleagă lumea din jurul său, să comunice şi să interacţioneze cu semenii, exprimându-şi gânduri, stări, sentimente, opinii, să fie sensibil la frumosul din natură şi la cel creat de om. Pasiunea pentru lectură ar trebui să apară la vârste fragede, încă din familie, dar astăzi unii părinţi pun în mâna copilului telefonul sau tableta, iar cartea rămâne iarăşi pe ultimul loc. Pasiunea pentru lectură ar trebui consolidată la şcoala în cadrul tuturor orelor.

Literatura, ca o „poveste” în familie sau ca o „artă” în şcoală este un proces amplu care începe cu însușirea instrumentarului tehnic al lecturii, continuă cu formarea capacităţii de a recepta complex textul literar, de a-l comenta şi de a-l interpreta, având drept scop formarea gustului estetic. Copiii pătrund în universul ficţional al operelor literare încă din primii ani de viață, apoi, la școală, învaţă primele noţiuni de teorie literară şi fac cunoştinţă cu procedeele interpretării fenomenului literar.

Dragostea pentru carte, pentru literatură, trebuie să înceapă încă din fragedă copilărie, cu participarea părinţilor. Acasă părintele poate fi un bun exemplu pentru copiii săi, lecturând cât mai des sau citindu-le cât mai mult când sunt mici, pentru că acei copii cărora li se citește de mici vor învăța să fie ei înșiși buni cititori. Cu cât li se citește mai mult, cu atât sunt mai interesați să învețe să citească. Familiile sunt primii educatori ai copilului: ele vor continua să

le influenţeze învăţarea şi dezvoltarea în timpul anilor de şcoală şi multă vreme după aceea şi prin valorile pe care le transmite, pune bazele dezvoltării sale intelectuale. S-a dovedit că anume copiii cărora li s-au citit din primii ani de viaţă, au rezultate mai bune în şcoală. Ascultarea textelor literare dezvoltă gîndirea, imaginaţia şi creativitatea. Însă pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică şi, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită şi trăită emoţional, ea trebuie cultivată înainte chiar de a începe învăţarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinţilor de a-i obişnui pe copii cu frumuseţea inegalabilă a lecturilor de basme şi poveşti.

Rolul cadrului didactic este de stârni curiozitatea elevilor, alegând, de exemplu, pentru orele de lectură, fragmente cât mai interesante din cărți, fără a prezenta finalul, lăsându-i pe elevi să descopere singuri ce urmează, iar, când vor înțelege de câte învățăminte pot beneficia cu ajutorul cărților, acestea vor devin prieteni adevărați pentru ei. Important este ca în timp, copiii să ajungă să deschidă o carte de plăcere și să ajungă să citească de plăcere zilnic.

Modalităţile de apropiere a elevilor de textul literar sunt diferite în funcţie de particularităţile de vârstă, de experienţa de viaţă şi de lectură a elevilor, precum şi de specificul fiecărui text literar. Personajele întâlnite în cărți și personajele lor îl transpun pe cititor într-o lume reală sau imaginară în care cititorul participă cu gândul, oferind răspuns la orice întrebare. În ciuda imaterialităţii constitutive, personajele îşi asigură concreteţea în urma lecturii. Eroii cărţilor devin modele pentru elevi. Copiii au impresia că participă direct la faptele şi evenimentele din cuprinsul cărţii. Pe unii eroi îi iubesc, pe alţii îi urăsc, cu alții se identifică.

Copilului trebuie să i se recomande cărţi diverse, deoarece este de reţinut treptele sale de dezvoltare şi principiul accesibilităţii. O educație completă se finalizează cu autoeducația care să dureze toată viața. Astfel, lectura trebuie integrată cu mult mai multă responsabilitate în activitatea didactică. Lecturile obligatorii sunt stabilite prin programele școlare și sunt în mare parte cuprinse sau discutate în manuale. Se urmărește stabilirea unui contact cu diverse creații literare si deprinderea de a analiza cuprinsul unor opere literare. La clasele primare aceste opere sunt de întindere mică, iar la gimnaziu lectura obligatorie are un volum mai amplu. Cel mai important lucru e ca profesorul să acorde o atenție deosebită lecturilor obligatorii convingându-l pe elev că studiul după notițe, manual sau de pe internet nu este suficient. Pentru a preveni o muncă formală profesorul nu trebuie să accepte a-și desfășura activitatea de predare a textelor mai lungi fără ca acestea să fi fost citite integral de elevi.

Beneficiile lecturii sunt resimțite de ființa umana atât în copilărie, cât și la maturitate și pot fi grupate astfel: se dezvoltă creierul și mintea, se dezvoltă o imagine de sine pozitivă, se facilitează dezvoltarea inteligenței emoționale și relaționale. Acei copii care citesc, adesea, au și bune abilități de ascultare și interpretare.

Cititul zilnic are mari beneficii pentru copii: contribuie la crearea unei relații strânse între copii și adulți, ajută la dezvoltarea capacității de exprimare, a memoriei și a creativității, îi expune pe copii la cuvinte noi și îi învață structura gramaticală corectă a limbii, îi ajută să învețe să gândească și îmbunătățește capacitatea de concentrare, îi ajută să învețe mai ușor și să aibă succes la școală, îi învață valori morale, previne excesul de televizor sau de calculator, ajută la crearea dorinței de cunoaștere și de a învăța pentru tot restul vieții.

Ceea ce citesc în copilărie se întipăreşte în amintirea copiilor pentru toată viaţa şi influenţează dezvoltarea personalităţii. Într-o lume dominată de tehnologie, lectura a devenit pentru mulţi dintre copii o ultimă prioritate în viaţă. Televizorul, calculatorul, telefonul, internetul, reţelele de socializare reprezintă principalele modalităţi de petrecere a timpului liber, însă ele nu vor putea înlocui niciodată valoarea morală, culturală şi educativă a unei cărţi. Chiar dacă sursele menţionate pot avea şi caracter educativ, nu vor avea niciodată un rol important în formarea caracterului unui copil.

Bibliografie:

Bunescu, Gh., *Educaţia părinţilor – strategii şi programe*, Chișinău, Lumina, 1995

Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Ed. Minerva, Bucureşti, 1988

Eftenie, Nicolae, 2008, *Introducere în metodica studierii limbii şi literaturii române.* Ediţia a IV-a, revăzută şi adăugită, Piteşti, Editura Paralela 45.

https://edict.ro/despre-importanta-lecturii-pentru-copii/

ADEVĂRATA FAŢĂ A EDUCAŢIEI

ADRIAN-NOVAC POPICA
LICEUL TEORETIC NOVACI
JUDEŢUL GORJ

Lumea în care trăim promovează concepte, idei, opinii, pe care ajungem să le urmăm ca pe simple traiectorii rectilinii, orbește, în absurd, fără să cântărim argumentele aduse fiecărui gând ce devine realitate, fără să simțim că trebuie să o facem, relația dintre rațiune și sentiment ,vis-a-vis de o așa-zisă normalitate pe care o îmbrățișăm, fiind una inexistentă, continuând să umblăm pe străzi cât se poate de umane, ca roboți programați să execute ce li se comandă. Educația, însă, nu face parte din categoria traiectoriilor rectilinii. Educația este un fel de a doua atmosferă a Pământului, e o lege nescrisă a firii, pe care o simțim apăsând veșnic asupra fiecărei clipe. Pentru că educația nu e ceva ce se învață neapărat, e ceva ce prinzi pe parcurs, care face parte din tine, educația se rezumă simplu la simțurile fiecăruia.

Cred că educația e mai mult decât o materie pe care o tocești pentru școală, e mai mult decât o mustruluială primită de la mama când faci vreo boacănă, educația e leagănul unei societăți, e ceva ce se află adânc în interiorul tău, ce necesită o lustruire profundă. Iar când, după greșeli nenumărate, vei pune capăt lanțului de căutări ale propriei tale persoane, ea va străluci arzător.

În primul rând, educația e ceva mai mult decât un set de reguli primit în „cei 7 ani de acasă", pe care le respecți cu sfințenie. O regulă de conduită pune baza omului educat, dar experiența, rușinea, emoțiile creionează un adevărat exponent al educației ce zace în oamenii dintr-o societate. Așa că eu promovez conceptul de autoeducație, pentru că nimeni nu te poate educa mai bine decât o faci tu, în funcție de necesitățile actualității, de comunitatea în care trăiești și de idealurile ei. Societatea noastră e un amalgam de indivizi care se ghidează după reguli ale vieții diverse, care au opinii diferite, cu perspective aparte asupra a ce înseamnă educație. Astfel, educația e relativă, e versatilă și diferă de o epocă la alta, de la o comunitate la alta, de la un individ la altul.

În al doilea rând, universul educației are ca stea centrală , în jurul căreia ne învârtim constant, în speranța atingerii apogeului, educația școlară. Doar o persoană care e

familiarizată cu concepte ale lumii, cu teoreme, teorii și definiții își pune problema originii acestei educații de sine mult tânjite. Autoeducându-ne să învățăm, să aspirăm la mai mult, să ne visăm pe culmi înalte, stârnim o furtună interioară ce ne tulbură și ne face să ne punem întrebări existențiale cu privire la faptul că doar dacă există ne suntem de ajuns? Iar de cele mai multe ori răspunsul este „nu”, vrem să cunoaștem mai mult, vrem să fim mai mult, să însemnăm mai mult decât o facem deja și să ne lăsăm amprenta în lumea asta, fie prin inteligență, fie printr-un zâmbet cald și un „ Bună ziua!”. Mai pe scurt, vrem să ne educăm mai mult. Așa că ne vom învârti pe aceeași axă al aceluiași Sistem Solar, până vom ajunge în mod indirect la „soare”, la esența pură a educației.

În concluzie, educația nu e doar ghidată de reguli, e așa cum ne-o imaginăm noi, e o muncă extenuantă, dar frumoasă, pentru că, odată câștigată, ne va creiona sufletul și mintea spre ceva de neimaginat. Educația e ceea care ne face oameni.

BIBLIOGRAFIE:

1.Dumitru,Gheorghe,Comunicare şi învăţare,Ed.Didactică şi Pedagogică,Bucureşti,1998;

2.David,E.,Lazăr,C.-Comunicare,devianţa şi psihologia grupurilor în consilierea psihologică şi educaţională,Ed.Psihomedia, Sibiu,2007;

EDUCAŢIA – BUNUL SUPREM

ADRIAN NOVAC POPICA
LICEUL TEORETIC NOVACI
JUDEŢUL GORJ

„Bunul suprem și singurul folositor este cultura. Orice om incult este propria sa caricatură.”*Friedrich Karl Wilhelm Schlegel*

Cuvântul ,,educație” derivă din substantivul ,,educatio”, care înseamnă creștere,hrănire,cultivare.

Pentru mine,educația este elementul care mă ține la suprafață,mă ajută să nu mă scufund în marea absurdității și a stupidității. Îmi hrănește mintea cu informațiile atât de necesare pentru dezvoltarea ei, îmi fructifică inteligența, pentru a mă putea descurca mai ușor in societate, îmi schimbă perspectiva asupra oricărui lucru, făcând-o mai complexă.

Din punctul meu de vedere, educația salvează vieți. Este creatoarea culturii, a inteligenței dobândite, a bunului-simț. Raportându-mă la citatul prezent mai sus, pot spune că a trăi sub forma propriei caricaturi reprezintă un coșmar, nu se poate numi viață, în viziunea mea.Sau, se numește viață, o viață fără sens,irosită,gri.Pe parcursul existenței sale,fiecare om se desenează pe sine,plecând de la o pânză albă,însemnând firile noastre încă nedescoperite,și având ca mentor educația.Cu cât suntem mai culți,cu atât ne vom putea picta mai frumos,mai detaliat.Cei needucați,însă,pot creiona decât niște caricaturi,încercări eșuate de reprezentare a celor ce ar fi putut deveni.Cât despre mine,eu îmi doresc ca la sfârșitul vieții să am un tablou cât mai detaliat,cu o paletă cromatică de culori vii,vesele,care să-mi dezvăluie întocmai sinele.

Întâi,mi-am primit educația din familie,apoi și de la școală.Țin minte cum în perioada grădiniței,bunica mea,care acum nu mai este lângă mine, îmi stătea alături de dimineața până la încheierea programului, pentru eram speriată să stau fără ea. Bunica a fost un factor important în formarea mea, îngrijindu-mă și educându-mă la fel de mult ca părinții mei. Am avut norocul de a trăi într-un mediu de oameni deschiși la minte, cu picioarele pe pământ și cu suflet mare, iar asta a contat mult.

Educația te ajută ca să iei deciziile corecte în viață și să îți urmezi visul. Aceasta va influența decisiv înțelegerea și diferența dintre bine și rău. Va elimina toate confuziile din mintea ta și îți va dezvolta capacitatea de a privi lucrurile dintr-o perspectivă corectă. Nu vei putea ține pasul cu evoluția lucrurilor din jurul tău, dacă nu vei avea cunoștință de existența lor. Cunoștințele se obțin printr-o educație corectă.

Ca să te bucuri de o viață frumoasă și de tot ce îți oferă lumea, cu siguranță, trebuie să ai o educație de calitate. Cheia succesului în viață, nu numai pe plan profesional, cât și pe plan personal, este, de fapt, educația pe care o dobândim de la familie și de la școală. Aceste două elemente, esențiale în viața noastră, ne fac ,,oameni". Așa cum spunea și Platon, „Educația este cel mai frumos dar pe care îl poate dobândi omul."

Pe scurt, educația mi-a oferit lucruri pe care nimeni nu mi le-ar putea oferi:o minte deschisă, o viață mai bună și libertate.

,,Odată ce ai învățat să citești,vei fi liber pentru totdeauna." *Frederick Douglas*

BIBLIOGRAFIE:

1.Dumitru,Gheorghe,Comunicare şi învăţare,Ed.Didactică şi Pedagogică,Bucureşti,1998;

2.David,E.,Lazăr,C.-Comunicare,devianţa şi psihologia grupurilor în consilierea psihologică şi educaţională,Ed.Psihomedia, Sibiu,2007;

EDUCAŢIA ÎN VIAŢA NOASTRĂ

NADIA LUMINIŢA POPICA
LICEUL TEORETIC NOVACI
JUDEŢUL GORJ

Educația în viața unei persoane joacă un rol foarte important. Aceasta este unul dintre principalele aspecte a vieții unui om, oferind astfel o serie de calități importante, fiind un proces al introducerii unei persoane în anumite domenii.

Încă de mici, oamenii au parte de educație atât din mediul familial, religios și școlar, cât și în mediul înconjurător, influențați de societate pe parcursul vieții, iar prin prisma acestui fapt poți a-ți exprima talentele, putând obține astfel un statut în societate.

Indiferent de momentul istoric, ea este un element foarte important .

Educația nu se referă doar la niște informații pe care le asimilăm, ci și la comportamentul fiecăruia: să știi a respecta, a ajuta, a avea spirit de colegialitate, a fi onest…

Din primii ani de școală învățăm cum să ne comportăm în colectivitate și asimilăm noi cunoștințe. Cu trecerea anilor, descoperim noi aspecte și reguli ale vieții, având astfel o evoluție graduală, ne putem dezvolta abilitățile, inteligența, modul de a gândi și relațiile cu cei din jur. Toate aceste cunoștințe acumulate ne sunt de ajutor de parcursul vieții în carieră, în viața de familie și în general în societate, sperând astfel la o evolutie internațională, care ne dă o șansă spre o lume mai bună.

De aceea, este bine să ne concentrăm pe aspectele bune al informației educative, deoarece omul poate fi influențat și de aspecte negative, astfel făcând regrese.

Este foarte important să ne alegem tipul de conținut pe care îl vizăm, anturajele prielnice, care ne dezvoltă capacitatea de comunicare sinceră.

Eu sunt de părere ca toți acești factori ne influențează ca entități, iar o buna educație mentală și spirituală este extrem de importantă în viață și în reușite.

Pentru mine, educatia este ceea ce cred că mă definește.Ea mă ajută să mă descopăr. Să mă dezvolt și să știu cum să mă comport în societatea de astăzi.

Educaţia te însoţeşte pe tot parcursul vieţii. Pentru a te putea integra într-o comunitate civilizată trebuie să crești într-o familie care să-ți ofere modele demne de urmat, cu părinţi care să te implice în activitățile extracurriculare de la şcoală, să te susţină şi să te încurajeze. Personalitatea fiecărui individ este dezvoltată de către educaţie. Nu am fi ceea ce suntem astăzi, dacă mediul în care am trăit şi ne-am dezvoltat de-a lungul vieţii, din copilărie şi până la maturitate, nu ar fi fost benefic. În fiecare zi, în viața de școlar ai posibilitate să întâlnești prin profesorii tăi modele de urmat. Mediul în care îți desfășori activitatea are un rol definitoriu în formarea personalității și dezvoltarea ta, pentru ca tu, ca om, să fii pregătit să înfrunți realitatea.

Cred că cea mai importantă etapă a educației se formează la vârste fragede, de aceea este esențial să fim atenți și să beneficiem de o informație cât mai clară, corectă și concisă, pentru că aceasta se va dezvolta pe parcursul anilor și este foarte greu să o îndreptăm dacă de la început este" plantată" greșit, influențându-ne în toate acțiunile pe care le vom face.

Mie, buna educație îmi oferă și-mi va oferi oportunități inedite, îmi dă voința de a-i învăța și pe ceilalți, mă ajută să mă dezvolt în domenii variate și este un bun cod al onoarei.

In concluzile, educația pentru mine și pentru orice persoană este esențială și indispensabilă formării, ajutându-ne să evoluăm spiritual.

EDUCAŢIA DEPINDE DE NOI

POPICA NADIA -LUMINIŢA
LICEUL TEORETIC NOVACI
JUDEŢUL GORJ

Educația este metoda prin care reușești să te definești ca persoană într-un mod unic. Mulți spun că aceasta este cheia succesului, însă este și e o armă pe care o pot folosi să schimb lumea.

Opinia mea este că educația reprezintă mai mult decât un factor care te ajută să urci pe scara societății, pentru că a fi educat depășește ideea de a fi politicos și de a avea o vastă cultură generală și pentru că educația, din toate punctele de vedere, este frumusețea ce ne definește pe noi, pe oameni.

În primul rând, educația este reprezentată nu doar de ceea ce ne este predat în școli, dar și de ceea ce noi reușim să ne impunem singuri. Încă de mică mi s-a spus, în repetate rânduri, cât de importantă este școala și m-am convins de faptul că tot ce învățam mă va pregăti pentru ceea ce urma să se întâmple în viitor. La cinsprezece ani, am descoperit cât de nepregătită eram să păşesc cu adevărat în lume. Am realizat că toate cunoștințele pe care le acumulasem de-a lungul anilor nu au oprit tremurul din vocea mea. Am realizat că glasul meu șoptit se pierdea printre vocile ferme din jurul meu, iar atunci un val de nesiguranță a inundat fiecare colțișor al minții mele. Acela a fost momentul în care am învățat ce este educația. Când m-am înecat, a fost pentru prima dată când am început să respir cu adevărat. Așa că, am ajuns la concluzia că, pe lângă educația care ne este oferită în școli, eu trebuia să mă educ singură.

În al doilea rând, fiecare persoană pune accent pe propria sa educație în mai multe moduri și cu mai multe scopuri. Astfel, orice persoană are un anumit ideal și ambiția de a depăși anumite limite. Autoeducația a fost, este și va fi pentru totdeauna un factor important în dezvoltarea noastră ca oameni, dar și în dezvoltarea societății. Încă de la început, fiecare persoană dă dovadă de un anumit tip de educație, însă diferența apare de-a lungul vieții. Fiecare persoană caută să se dezvolte într-un mod unic, dar, făcând parte dintr-un anumit tip de societate, persoanele de vârste apropiate tind să își formeze aceeași mentalitate, motiv pentru care apar diferențele dintre modul de gândire al generațiilor. Pot sa afirm cu încredere faptul că generația din care fac parte înțelege

destul de bine semnificația pe care educația o are în viețile noastre. Fac parte din generația care caută informația în orice colț, pentru a putea să își exprime opinia despre orice subiect. Suntem generația care nu se lasă modelată de societate, noi suntem cei care vor să modeleze societatea. Poate anii pierduți în pandemie ne-au făcut să ne focusăm mai mult pe educația noastră sau poate că suntem împinși de pura dorință de a face o schimbare, însă cert este faptul că luptăm să dobândim o educație aleasă din orice punct de vedere.

În concluzie, educația este, într-adevăr, un factor semnificativ în viața fiecărei persoane, dar ceea ce ne reprezintă este modul în care noi reușim să ne autoeducăm, fără a urma un anume tipar impus de societate și ajungem la momentul în care realizăm că opinia anumitor persoane, ce sunt irelevante în viața noastră, nu ne definește, iar acesta este momentul în care începem cu adevărat să învățăm să trăim, iar pentru mine acest moment va fi apogeul educației mele.

BIBLIOGRAFIE:

1Dumitru,Gheorghe,Comunicare şi învăţare,Ed.Didactică şi Pedagogică,Bucureşti,1998;

2.Cristea,Sorin- Dicţionar de termeni pedagogici,E.D.P.,Bucureşti,1998;

PLAN DE MENTORAT

Profesor înv. Primar Popov Anaida
Școala Gimnazială nr.29 Mihai Viteazul Constanța

PRACTICĂ PEDAGOGICĂ

AN ȘCOLAR 2022-2023

Sem. II

Instituții partenere:

Universitatea Ovidius Constanța Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Specializare: Profesor învățământ primar și preșcolar

Școala Gimnazială nr.29 Mihai Viteazul, Constanța

Grup țintă: 20 studenți Anul III

Profesori coordonatori: profesor mentor, profesor coordonator practică pedagogică

Perioada: ianuarie- mai 2023

Durata: 9 săptămâni

Modalitate de desfășurare: sesiuni de formare 2 ore/ studiu individual/ evaluare- portofoliul profesional

ARGUMENT:

Pornind de la paradigma că, pentru mine, ca mentor, a educa înseamnă cunoaştere şi autocunoaştere, valorificare personală, precum şi înțelegerea necesității de a valoriza personalitatea fiecărui student/profesor stagiar,

3543

pornind de la atributele acestuia, de la aptitudinile sale definitorii, propun un program de mentorare, pentru un semestru, pentru formabilii din anul III, ce sunt repartizați la clasa a II-a A, pentru practica pedagogică.

Sarcina mea, ca mentor, este de a crea un mediu prietenos, încurajând o atmosferă de încredere, de securitate şi de susţinere, de a crea un mediu stimulant, care să facă apel la resursele, posibilităţile, capacităţile studentului/stagiarului, de a crea un mediu care să respecte libertatea fiecăruia, în care studentul/stagiarul să nu se simtă încorsetat, ajuntându-l astfel pe acesta să-şi afirme propria valoare.

În colaborare cu profesorul coordonator de practică pedagogică, prin implementarea acestui plan, urmărim o corelare a conținuturilor teoretice cu modalitățile de implementare practică, formarea competențelor profesionale, prin activități practice, menite să faciliteze inserția reală a studenților în viitoarea carieră didactică.

Școala Gimnazială nr.29 *Mihai Viteazul*, ca multe dintre școlile din județ , este o școală integratoare, oferind servicii educaționale copiilor provenind din medii diferite, culturi diverse (Dobrogea este recunoscută pentru armonia interculturală). Copiii cu cerințe educaționale speciale sunt integrați cu profesionalism, profesorii proiectează PIP-uri, derulează activități de învățare prin cooperare, pentru a veni în sprijinul fiecărui elev și a forma competențele vizate.

Programul, prin tematica sa, oferă oportunitatea fiecărui student de a se dezvolta pe domenii ca: proiectare, managementul clasei/ comunicare, metode active, PIP. Printr-o auto/evaluare obiectivă se va înregistra progresul, studentul va parte a unui grup cu preocupări comune, își va identifica propriile resurse și va fi capabil de a oferi sprijin competent, viitorilor elevi.

Descrierea programului:

Implementarea unui program de sprijin, de mentorat și îndrumare, susținut pentru asigurarea unui debut de succes în etapa inițială a cariere profesionale, la finalul formării inițiale a profesorilor, precum și construirea premiselor de inserție și creștere în profesia didactică.

Competențe vizate:

1. Competența culturală și de specialitate
2. Competența psihopedagogică

3. Competența psiho- afectivă și de comunicare
4. Competenţa managerială
5. Competenţa interculturală

Obiectivele Programului

1. Să aplice prevederile documentelor școlare, utilizând conceptele şi terminologia specifice practicilor didactice;
2. Să dezvolte capacitatea de a răspunde nevoilor diferite de învăţare şi ritmurilor diferite de învăţare, care se regăsesc într-un grup şcolar;
3. Să proiecteze activități didactice integrând strategiile de predare-învăţare şi a metodelor de evaluare având în vedere centrarea pe elev, pentru formarea gândirii sale critice şi a autonomiei sale;
4. Să formeze abilităţi de utilizare a acelor metode şi tehnici din managementul clasei şi al comunicării, care să permită construirea unei comunităţi de învăţare la nivelul clasei;
5. Să formeze atitudini de deschidere şi acceptare a diversităţii individuale, culturale şi sociale;
6. Să inoveze, prin dezvoltarea unui comportament didactic flexibil şi creativ în raport cu elementele de noutate din domeniul psihodedagogic şi metodic

PLANUL DE ÎNVĂŢĂMÂNT

Tema	Subtema/ Scurtă descriere	Obiectiv	Metode şi procedee	Mijloace didactice	Nr. Ore/ perioada
I. Documente Curriculare	*Studierea documentelor Curriculare în vigoare, precizarea competențelor, a conținuturilor, întocmirea riguroasă a documentelor școlare (planificări, proiecte de lecție, probe de evaluare...) , pentru implementarea unui proces*	1	Prezentare/ expunere Lucrul în perechi Reflecţia în grup Discuţia	Videoproiector, PC, ecran Fişe de lucru	 2 2 S1- S2

	didactic autentic.				
II. Adaptarea şi individualizarea curriculară	II.1.Copii cu cerinţe educative speciale şi copii supradotaţi II.2.Curriculum şi incluziune educaţională II.3.Individualizarea învăţării *Folosind analiza de caz, studenţii vor fi sprijiniţi să-şi însuşească modul de identificare a barierelor de învăţare şi se vor discuta propunerile pe care le au în legătură cu soluţiile de depăşire a acestor bariere. Analizând în perechi materialele puse la dispoziţie, formabilii vor cunoaşte istoricul fenomenului „Gifted", amploarea pe care o are la nivel internaţional şi importanţa care trebuie acordată elevilor supradotaţi. Se vor prezenta diferite tipologii ale copiilor cu CES. Vor fi prezentate şi apoi puse în discuţie tipuri de activităţi recomandate şi modalităţi de sprijin a acestor elevi.*	2	Prezentare/expunere Brainstorming Studiul de caz Citiţi-discutaţi în perechi Reflecţie în grup	Videoproiector, PC, ecran Fişe de lucru Fişe de lectură Modele de: CDŞ, PIP	2 2 S3- S4
III. Metode active de învăţare	III.1.Teoria şi metodologia metodelor active de învăţare III.2.Abordarea constructivistă a învăţării-Modelul trifazic al învăţării	3 6	Prezentare/expunere Conversaţia Mozaicul Brainstorming	Videoproiector, PC, ecran Fişe de lucru Fişe de lectură	2 2

	III.3.Metode alternative de evaluare *Prin aplicații practice, va fi evidențiat rolul metodelor active de predare-învățare, pentru implicarea tuturor elevilor în procesul propriei formări.* *Se analizează modelul trifazic al învățării, se simulează activități pe modelul E-R-R, se proiectează/ aplică metode de evaluare alternativă.*		Lucrul în perechi SINELG		S5- S6
IV. Managementul lecţiei	IV.1.Managementul clasei şi mediul de învăţare IV.2.Ergonomia mediului de învăţare IV.3.Climatul mediului de învăţare *Studenții vor fi abilitați în identificarea resurselor , pentru a construi un mediu prietenos, sigur, pentru fiecare elev, prin exersarea unor situații ipotetice sau identificate în cadrul activității la clasă.*	4	Prezentare/expunere Brainstorming Studiul de caz Joc de rol Reflecţie în grup Discuţia	Videoproiector, PC, ecran Fişe de lucru Fişe cu repere teoretice	2 S7
V. Comunicarea în sistemul educaţional	V.1.Conceptul de comunicare în relaţie cu şcoala incluzivă V.2.Comunicarea interpersonală V.3.Formele comunicării V.4.Comunicarea didactică în grupul şcolar. Blocaje ale comunicării V.5.Tehnici de comunicare educaţională *Prin această sesiune de formare,*	5	Prezentare/expunere Brainstorming/ metoda Frisco Studiul de caz Recensământul prolemelor Reflecţie în grup Discuţia	Videoproiector, PC, ecran Fişe de lucru	2 2 S8-S9

	mentorul urmăreşte ca studenţii să precizeze particularităţile în care se manifestă comunicarea didactică şi comunicarea educaţională, a modului de interacţiune în grupul şcolar, pentru evitarea blocajelor în comunicarea de la clasă.				

Evaluarea studenților

Metode de evaluare:

a) pe parcursul programului:

- Observarea nivelului de implicare în activităţi, a calităţii şi frecvenţei intervenţiilor
- Produsele activităţilor pe grupe
- Fişe de reflecţie zilnică
- Eseul de 5 minute
- Mini-portofoliu

b) la finalul programului:

Fiecare student va completa portofoliul de profesional cu următoarele studii:

- Curricula în vigoare, studii analitice: competențe, conținuturi, strategii didactice (T1)
- Plan de intervenţie personalizat – elaborarea unui PIP pentru un caz real – (T2);

- Două planuri de lecţie proiectate pe cadrul ERR din care se poate susţine orice secvenţă demonstrativă de 15 min – (Tema 3);
- „Reguli de viaţă” – un referenţial de disciplină cu 5 reguli şi sancţiunile lor – (Tema 4);
- Studiu de caz – (Tema 5)

Criterii de evaluare pentru portofoliu:

- Cuprinde elementele solicitate:
- Studentul a întocmit într-o manieră creativă documentele
- Proiectele sunt în continuă dinamică, studentul dovedind interes, pentru identificarea celor mai utile variante, pentru a respecta particularitățile colectivului de elevi, căruia i se adresează.

Profesorul mentor va regla, la rândul său programul propus, prin aplicarea de chestionare, pentru a identifica/ analiza nevoile studenților, nivelul de învățare și subiectele pentru aprofundare/ extindere.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII EXTRACURRICULARE PENTRU REALIZAREA UNEI EDUCAȚII ȘI A UNUI MOD DE VIAȚĂ ECOLOGIC LA ELEVI ȘI ÎN COMUNITATEA LOCALĂ

Prof. grd. I Biolog Poptelecan Ioan ***Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj***

Educaţia trebuie înţeleasă ca un fenomen social complex prin care se realizează formarea generală a personalităţii, se dezvoltă inteligenţa, capacitatea de cunoaştere, creativitatea şi libertatea de exprimare a individului (Salade, 1995).

Existenta unei crize ecologice contemporane este unanim recunoscută de oamenii de ştiinţă, politicieni, sociologi, economisti şi educatori (Boscaianu şi Soran, 1974; Cristea şi colab.,1996; Fodor, 2000).

Dar dorinţa de progres şi de confort este un atribut al omului pentru care nu poate în nici un fel fi condamnat. Reîntoarcerea la viaţa primitivă, este imposibilă, nerealistă şi inacceptabilă. Apare atunci problema găsirii unei soluţii de remediere a tuturor relelor pe care omul le-a provocat mediului şi lui însuşi, de schimbare în bine la scară planetară, de restabilitate a acordului dintre Om şi Natură. Conferinţa de la Rio de Janeiro (9 iunie, 1992) pe probleme de mediu, a precizat termenii şi conţinutul acestei schimbări în bine (Hey, 1995).

Educaţia pentru protecţia mediului este considerat a avea un caracter inter şi pluridisciplinar cuprinzând în aria sa tot ce înseamnă ambient, cu cele mai diverse laturi ale sale şi anume: politice, economice, sociale şi juridice. Şcoala însă nu realizează integrarea cunoştinţelor despre mediu, transmise la diferite obiecte de învăţământ pentru că nu dispune de suficient timp şi de asemenea nu dispune nici de oameni pregătiţi pentru a le integra. De aceea caracterul interdisciplinar a unor obiecte de învăţământ poate contribui la o integrare a informaţiilor în anumite sisteme ierarhice unitare.

Educaţia pentru protecţia mediului trebuie să se facă şi individual sau în grup şi trebuie să înceapă încă din copilărie ca apoi să fie continuată sub diverse forme în timpul anilor de şcoală, antrenând astfel copii şi implicându-i astfel în problemele de mediu, fără ca locul şi rolul naturii să fie eliminat.Şcoala ca şi factor modelator, prin multiplele sale metode, mijloace poate oferii elevilor informaţii, dovezi experimentale, studii de impact privind modul în care omul realizează deteriorări accentuate prin modificarea factorilor abiotici (apă, aer, sol) dar şi a celor biotici (plante şi animale) datorită industrializării, urbanizării dar şi practicării unei agriculturi intensive şi în ultimul rând transportului mai ales cel rutier.

Unul din scopul educaţiei privind protecţia mediului înconjurător este aceea de a oferi fiecărui individ posibilitate de a manifesta o atitudine proprie, personală şi mai ales responsabilă

faţă de mediul care vede lumina zilei şi care trăieşte. Dar care este cel mai important aspect este cel legat de rezolvarea într-un fel cauzelor care au dus la această situaţie şi nu a efectelor determinate de aceştia.

Comportamentul ecologic sau cum se mai numeşte conduita ecologică reprezintă modul în care conştiinţa ecologică formată prin educaţie determină acţiuni şi atitudini etice ale omului faţă de viaţa care îl înconjoară. Dezvoltarea la elevi a unei conştiinţe şi conduite ecologice este importantă pentru orice demers didactic, constructiv, realizat în şcoală dar şi în afara ei. Educaţia ecocivică, ecologică, ambientală realizează legătura între ştiinţele educaţiei şi ştiinţele naturi. Ea ilustrează în mod direct tendinţa actuală, deschiderea ştiinţelor educaţiei spre celelalte ştiinţe precum şi realizarea unei conexiuni generale a ştiinţelor.

Constituirea cercului de ecologie „Pro Eco" la Şcoala cu clasele I-VIII „Toma Cocişiu" Blaj a avut loc în luna octombrie a anului 2010 şi şi-a propus încă de la început ca şi activitate, promovarea, educarea tuturor elevilor înscrişi în mod voluntar în cadrul acestuia, de la clasele primare până la clasele a VIII-a şi nu numai alături de părinţi, comunitate, a unui sentiment de dragoste şi protejare a valorilor naturii, pentru conservarea entităţilor sale.

Împreună cu elevii încă de la fundaţia cercului, aceştia au avut ideea de a concepe o siglă care să constituie un fel de simbol al activităţii acestuia (Fig. 1).

Fig.1 Sigla cercului de ecologie „Pro Eco" al Şcolii Gimnaziale „Toma Cocişiu" Blaj

În cele ce urmează prezentăm foarte pe scurt itinerarul unuia dintre proiecte realizate, precum şi obiectivele acestei activităţi, proiect propus în cadrul cercului de ecologie:

- *În primul rând formarea unei conştiinţe şi conduite ecologice prin implicarea în activităţi de protejare a mediului înconjurător.*
- *Crearea unei ambianţe şi a unei atmosfere pentru munca în echipă/echipe.*
- *Dezvoltarea şi exploatarea în rândul elevilor a talentelor, înclinaţilor favorabile muncii în echipă.*
- *Deprinderea elevilor de a folosi metode şi tehnici specifice disciplinei şi muncii de teren pentru a investiga şi înţelege legităţile fenomenelor naturale studiate*

Proiectul „Colţul verde din şcoala mea” face parte din programul naţional cu acelaşi nume având drept scop conştientizarea elevilor, cadrelor didactice şi comunităţii locale cu privire la modul în care pot fi colectate selectiv diversele deşeuri şi care este adresat în special instituţiilor din învăţământul preuniversitar.

Grupul ţintă: - este reprezentat de elevii cercului (Fig.2)

- elevii din ciclul primar şi gimnazial

- profesorii din învăţământul primar şi gimnazial

- membrii ai comunităţii locale, părinți

Fig.2 Membrii cercului şi voluntarii aşează în recipiente din carton special confecţionate deşeurile din sticlă, plastic şi carton

Scopul: - conştientizarea elevilor, comunităţii locale privind modul în care trebuie selectate deşeurile provenite din activitatea umană (plastic, sticlă, lemn), precum şi evaluarea efectelor pe care le au aceste deşeuri asupra mediului, asupra activităţii cotidiene.

Concluziile proiectului: - S-a dovedit încă o dată, dacă mai era nevoie, că bunele practici şi deprinderile se realizează într-un cadru organizat sub o îndrumare de specialitate şi mai ales printr-o implicare activă a tuturor celor responsabili şi dedicați deopotrivă în astfel de practici.

Elevii şi membrii cercului au răspuns activ proiectului, reuşind într-un timp relativ scurt să colecteze cantităţi impresionante de plastic, hârtie, sticlă care au fost predate centrului ECO Service, responsabili pentru colectarea selectivă a acestora iar la nivelul unităţii şcolare într-o sală special amenajată, am realizat colţul verde al proiectului.

Și celelalte activităţi desfăşurate împreună cu elevii care alcătuiesc cercul de ecologie „Pro Eco", cu alţi elevi voluntari, precum şi cu acordul şi sprijinul părinţilor, au fost constructive şi au constituit de fiecare dată o provocare pentru toţi participanţii.

Elevii din diverse clase, au fost pe deplin implicaţi,si extrem de motivaţi in desfăşurarea diversele acţiuni împreună.

Este important de subliniat modul în care s-au legat prietenii, colaborări, s-a dezvoltat spiritul de lucru în echipa.

Bibliografie selectivă;

1. *Albu, C.,1983, Pe urmele lui Ion Inocenţiu Micu Klein, Ed. Sport-Turism, Bucureşti .*
2. *Barna, A., Pop, I., 2001, Definitivarea în învăţământ, Ed. Casa cărţilor de ştiinţă, Cluj–Napoca.*
3. *Barna, şi colaboratorii, 1998, Predarea biologiei în învăţământul gimnazial, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.*
4. *Barna, 1989, În puterea noastră autoeducaţia, Ed. Albatros, Bucureşti.*
5. *Botnariuc. N, Vădineanu, I.,1982, Ecologie , Ed. Didactică şi Pedagogică , Bucureşti.*
6. *Boșcaiu, N.; Soran, V., 1974, Actualitatea preocupărilor privind reconstrucția ecologică, în Pop, E., (sub red.), Ecosisteme naturale și evoluția lor în raport cu impactul uman, Acad. RSR., România, Filiala Cluj, Cluj-Napoca.*
7. *Caprariu, D., 2007, Metode didactice utilizate în predarea pedagogiei, Editura Arves.*
8. *Cioban, M.I., 2009, Pedagogie aplicată în ştiinţele naturii, Ed. Akademos Art, Bucureşti.*
9. *Ciolan, L., 2008, Învăţare integrată – fundamente pentru un curriculum trans-disciplinar, Editura Polirom.*
10. *Ciornău, R., 2000, Ecologie şi protecţia mediului, manual pentru clasa a X-a, Ed. Economică, Bucureşti.*
11. *Cocişiu, T., 2003, Jocul faptelor. Contribuţii practice de la şcoala de experimentare din Blaj, Editura Eternitatea, Alba–Iulia.*
12. *Cogălniceanu, D.,2007, Ecologie şi protecţia mediului, MEC./Proiectul pentru învăţământul rural.*
13. *Collinvaux, P., 1986, Ecology. Willey y & Saus, Inc., USA.*
14. *Cristea, V., şi colaboratorii, 1996, Ocrotirea naturii şi protecţia mediului în România, Ed. Cluj-University Press, Cluj-Napoca.*
15. *Cucoș, C., 1996, Pedagogie, Ed. Polirom, Iași.*

PROFESORUL INCLUZIV

Postelnicu Elena Marilena

Școala Gimnazială Alexandru Ioan Cuza, Sat Potigrafu,

Comuna Gorgota, Județul Prahova

Într-o abordare incluzivă, toţi elevii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun. Consider că nu există „reţete" pentru integrarea copiilor cu CES în învăţământul de masă. Cei care manifestă deschidere pentru integrarea acestora vor găsi şi strategiile potrivite. Fiecare copil are dreptul la educaţie şi merită să i se acorde o şansă. Învăţând împreună, copiii învaţă să trăiască împreună, să se accepte şi să se ajute la nevoie. Subtilele devieri de la normele firești, constituie bariere puternice, care împiedică derularea procesului de integrare în învăţământul de masă a copiilor cu deficienţe mintale şi/sau tulburări de comportament.

Incluziunea va rămâne un termen frumos, dar sterp, fără o anumită atitudine și un „pachet" de aptitudini ale profesorului care încearcă să transpună în practică acest ideal. Oare cum ar arata un **portret al cadrului didactic incluziv**?

Pentru a răspunde nevoilor diferite ale elevilor, profesorul incluziv este:

- **permanent la curent cu noutăţile din psihologie şi pedagogie,**
- **flexibil,**
- **empatic, suportiv,**
- **colaborator cu elevii, ceilalţi profesori şi cu părinţii,**
- **pozitiv,**
- **constructiv,**
- **creativ**.

S-au identificat **patru valori principale** care au fost considerate ca bază a activităţii tuturor cadrelor didactice din învăţământul incluziv. Aceste patru valori sunt:

Valorizarea diversităţii elevilor – diferenţa dintre elevi este considerată o resursă şi un bun de valoare al educaţiei; diversitatea înseamnă îmbogățire.

Sprijinirea tuturor elevilor – profesorii au aşteptări mari în ceea ce priveşte realizările / performanţele tuturor elevilor; revenind la ceea ce este Efectul Pygmalion în clasă, aceste așteptări vor conduce la rezultate mult mai bune, elevii străduindu-se să atingă expectațiile profesorilor.

Colaborarea cu ceilalţi – colaborarea şi lucrul în echipă sunt abordări esenţiale pentru toate cadrele didactice; înțelegerea faptului că suntem parte a unei comunități și că împreună putem face lucrurile mult mai ușor este una dintre atitudinile de care un astfel de profesor trebuie să dea dovadă, atitudine ce se va transmite și clasei sale.

Dezvoltare personală profesională – predarea este o activitate de învăţare, iar cadrele didactice îşi asumă responsabilitatea pentru propria instruire pe tot parcursul vieţii.

Abordări eficiente ale predării în clase de elevi eterogene:

a) Profesorii eficienţi sunt profesori pentru toţi elevii; chiar dacă este tentant și omenesc să te lauzi cu rezultatele excepționale ale elevilor celor mai merituoși, uneori „saltul” pe care un elev cu CES îl face, sub îndrumarea unui profesor dedicat este chiar mai important, pentru că poate însemna diferența dintre o viață trăită ca asistat social și una autonomă, productivă.
b) Profesorii îşi asumă responsabilitatea pentru a facilita învăţarea tuturor elevilor din clasă; trebuie ținut cont de faptul că elevii au ritmuri de învățare diferite și modalități diferite de procesare a informației. Aceasta va presupune ca primă etapă necesară cunoașterea particularităților tuturor elevilor cu care lucrăm și respectarea acestor particularități. Evident, acolo unde colectivele sunt supradimensionate, iar profesorul de sprijin este prezent la activitate doar o dată pe săptămână, lucrurile sunt mai dificile. Oricum, efortul de cunoaștere și adaptare la particularitățile fiecărui elev ar trebui să fie prioritar pentru fiecare profesor.
c) Abilităţile elevilor nu sunt „neschimbabile”; toţi elevii au capacitatea de a învăţa şi a se dezvolta; este adevărat că pentru unii dintre elevii noștri învățarea este mai dificilă și se petrece într-un ritm mai lent decât pentru alții. Aceasta însă nu trebuie să ne împiedice să încercăm în continuare să predăm și acestor copii într-un mod adaptat posibilităților lor.

d) Învăţarea este un process, iar obiectivul pentru toţi elevii este dezvoltarea deprinderilor “de a învăţa cum să înveţe” şi nu doar de a acumula cunoştinţe, la o disciplină sau alta. Cunoștințele acumulate mecanic, fără legătură cu practica, fără a putea fi operaționalizate, se uită rapid și nu pot fi transferate în contexte noi. Având acest lucru în minte, profesorul trebui să știe că a fi eficient înseamnă a dezvolta în elev mai curând modalități de operare cu cunoștințele decât cunoștințe în sine, mai curând dezvoltare de deprinderi și abilități, decât pură informație.
e) În anumite situaţii, anumite dificultăţi de învăţare necesită răspunsuri bazate pe adaptări ale curriculum-ului şi ale abordărilor în predare; altfel, de exemplu, va procesa un text un elev cu dislexie și în alt fel va trebui să predăm unui elev cu ADHD sau autism. Aceste tehnici trebuie cunoscute, astfel încât predarea să fie realmente adaptată particularităților psihocomportamentale ale acestor copii.

Se impune, în această situaţie, renunţarea, cât mai curând, la inerţia instalată în activitatea educaţională, culturală şi socială în care sunt antrenaţi atât copiii cu deficienţe, cât şi familiile lor.

Bibliografie:

· Agenţia Europeană pentru dezvoltare în domeniul educaţiei cerinţelor speciale, 2013, Formarea cadrelor didactice pentru incluziune. Profilul profesorului incluziv, traducere

Turza, Mădălina (coord.), Duminică, Gelu (coord.) (2015) Izolaţi printre noi : dimensiuni ale participării copiilor cu cerinţe educaţionale speciale în sistemul de educaţie românesc, București: Rentrop &Straton

FOCUS-GRUP

ALEGEREA TEMEI OPȚIONALULUI LA GRUPA MIJLOCIE

PROF.ÎNV.PREȘCOLAR.POTÎNG ALINA ELENA
GRĂDINIȚA P.P. NR.36, TIMIȘOARA

Alegerea participanților

Grupul este format din 10 părinți ai copiilor din grupa mică.

Alegerea temei de discuție

Tema dezbătută se referă la opționalul, care se va desfășura la grupa mijlocie,în anul următor școlar. Alegerea opționalul se face în semestrul al II-lea din anul anterior, având în vedere nevoile copiilor și alegerea făcută de părinți în cadrul focus-grupului.

Desfășurarea focus-grupului

Acesta se desfășoară în incinta grădiniței și are mai multe etape .

Etapa introductivă are în vedere întrebări pentru,,spargerea gheții", cu ajutorul cărora părinții implicați se cunosc între ei și sunt,,obligați" să vorbească încă de la începutul întâlnirii.

Astfel educatoarea(moderatorul discuției) se prezintă pe sine, apoi prezintă tematica întâlnirii, apoi dă cuvânul fiecărui participant.

Întrebările propuse pentru „spargerea gheții" sunt:

- Cum vă numiți?
- Câți copii aveți?
- Cum se numește copilul din grupa noastră?
- Ce activități preferă copilul dumneavostră în cadrul grădiniței? Dar acasă?
- Ce talent credeți că are copilul dumneavostră?
- Care este activitatea(matematică, științe, scriere elemente grafice, desen, muzică, etc),la care copilul nu se descurcă sau întâmpină dificultăți?
- Desfășurarea focus-grupului
- Desfășurarea focus-grupului

Etapa a II-a se face prin prezentarea unui material cu poze ale

- activităților desfășurate cu copiii din alte generații, lucru care îi ajută
- pe părință să înțeleagă ce presupune un opțional .
- **Opțional activități artistico-plastice:**

Etapa a III-a cuprinde întrebările, care sunt de mai multe feluri:

Întrebări particulare (adresate fiecărui participant):

- Care opțional(dintre cele prezentate) credeți , că l-ar interesa pe copilului dumneavoastră? Argumentați.
- Ce activități credeți că l-ar ajuta pe copil , să-și îmbunătățească competențele îndomeniile unde întâmpină probleme?(Ex : la matematică nu recunoaște cifrele, dar acest lucru se poate rezolva prin realizarea de activități , care să includă elemente de matematică, cum ar fi fișe ce nesesită colorare în funcție de cifră sau putem întâlni cifre la șotronul din curte(act. sportive) . Un alt exemplu ar fi educarea limbajului, la poveste copiii nu pot să-și mențină atenția pe tot parcursul acesteia , dar prin exersarea cu ajutor unor jocuri prin care le cerem copiilor săenumere personajele poveștii sau să numere anumite cuvinte folosite, se poate obține cusuccess acest lucru).
- Ce activități extrașcolare credeți că l-ar ajuta pe copil să-și satisfacă curiozitățile specifice vârstei? (1,2 activități)

Întrebări generale(adresate întregului grup):

- Ce opțional , din cele prezentate anterior, credeți că s-ar potrivi grupei noastre?
- Ce alte activități credeți că am putea desfășura în grădiniță? Dați exemple!
- Ce parteneri am putea implica în activitățile noastre? Exemplificați

Întrebări cu variabile

- Ce activități credeți că ar trebui făcute pentru a dezvolta copilului gândirea, creativitatea și sociabilitatea?

a) activități artistico-plastice
b)activități sportive
c)activități extrașcolare
d)activități matematice.

- Ce opțional se potrivește grupei noastre, ținând cont de implicarea mai multor factori formatori(grădiniță, familie, comunitate, ținând cont că unele opționale nu necesită sprijin exterior, al comunității, ci se pot face strict de către cadrul didactic)?

a) educație pentru sănătate
b) educație fizică și sport
c) educație artistico-plastică
d) educație muzicală
e)educație logico-matematică.

Etapa finală o reprezintă concluzionarea , care se face în urma focus-grupului și urmărește răspunsurile și alegerile făcute de părinți.

Astfel un număr de **5 părinți** au ales educație fizică și sport, argumentând că mișcarea este necesară mult mai mult, având în vedere și restricțiile impuse în oraș din cauza pandemiei, copiii petrecând foarte mult timp în interior, apoi **4 părinți** au ales Educație pentru sănătate, iar **1** a ales Educație artistico-plastică.

Având în vedere alegerile majorității am decis să formulez un opțional numit **„ Mă îngrijesc de mic, sa fiu mare și voinic!”,** opțional care are în vedere dezvoltarea abilităților fizice și a atitudinii legate de o alimentație sănătoasă, baza unei dezvoltări armonioase a copiilor.

TEORIA GRAFURILOR PE ÎNȚELESUL ELEVILOR

prof. Preda Maria-Iarina, Colegiul Național "Aurel Vlaicu"

prof. Moga Sunita Andreea, Colegiul Național "Aurel Vlaicu"

Teoria grafurilor reprezintă una dintre ramurile cele mai tinere ale matematicii moderne, care s-a dezvoltat într-un ritm accelerat, în special în ultimii 50 ani. Datorită specificului acestei teorii, metodele ei de cercetare se aplică pe larg la soluţionarea unor probleme cu caracter aplicativ din diverse domenii cum ar fi chimia, fizica, economia, informatica etc. Mai multe probleme atât cu caracter teoretic cât şi practic se formulează uşor în termenii grafurilor şi se rezolvă elegant prin aplicarea metodelor acestora.

Această situaţie a impus necesitatea elaborării unor metode specifice de soluţionare, care odată cu dezvoltarea tehnicii de calcul au adus la fundamentarea şi dezvoltarea aparatului algoritmic al teoriei grafurilor. Situația din acest moment ne permite să vorbim despre aspectul teoretic şi cel algoritmic. Practic soluţionarea oricărei probleme se finalizează şi cu elaborarea unor algoritmi. Astăzi am putea cu certitudine să afirmăm că algoritmica de performanţă se face în mare măsură datorită cunoaşterii tehnicilor din algoritmica grafurilor.

Pentru a fi mai ușor de înțeles de către elevi, am încercat să adaptăm noțiunile teoretice într-un mod interactiv. Astfel, după predarea noțiunilor teoretice, am aplicat la clase chestionare kahoot iar elevii au fost impulsionați să fie atenți pentru a putea răspunde corect la întrebări și pentru a se clasa cât mai sus în clasament.

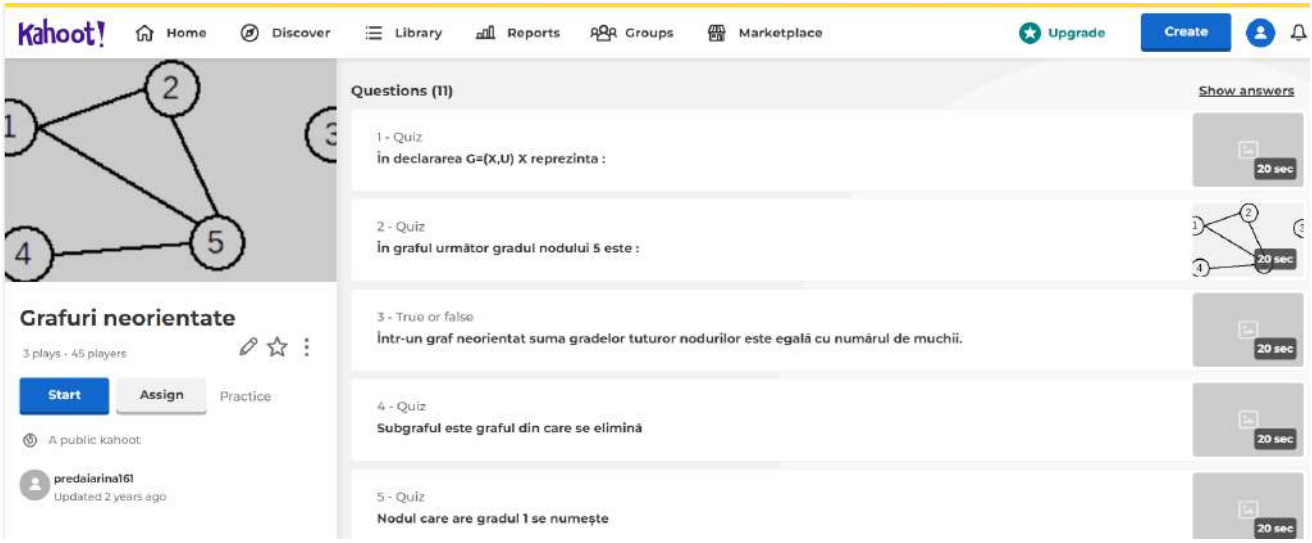

După o sesiune de întrebări se poate genera un raport în care găsim informații despre numărul de elevi participanți, întrebările cele mai dificile/ușoare, astfel ne putem informa cu privire la noțiunile ce trebuie aprofundate.

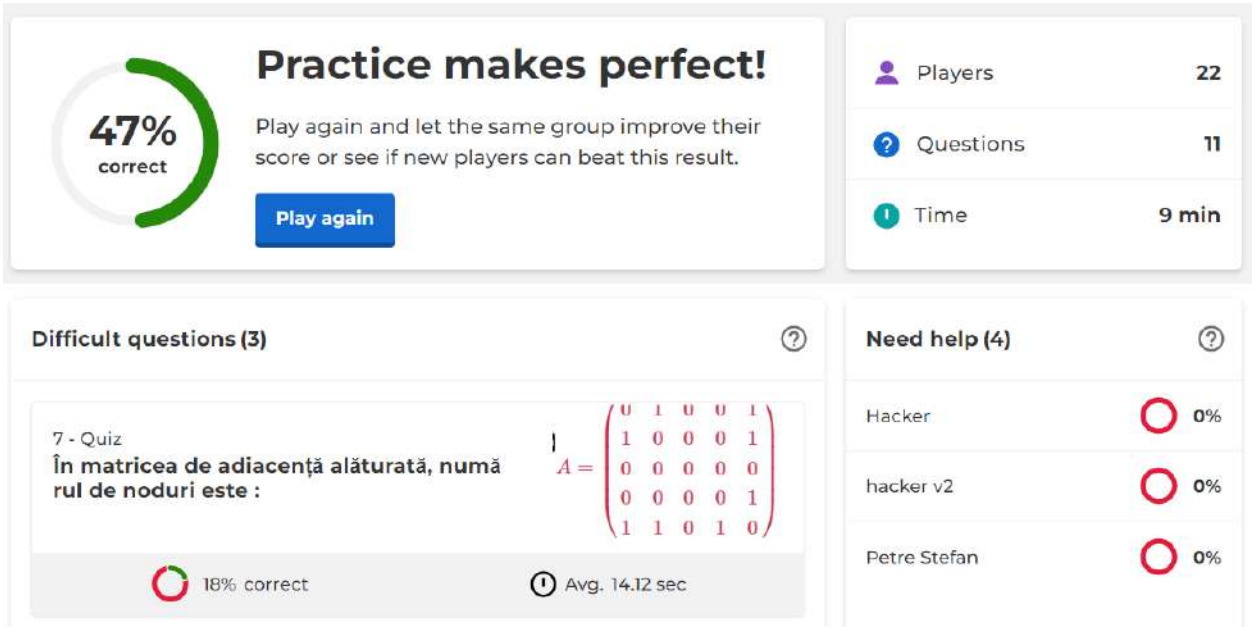

Bibliografie:

Sergiu Cataranciuc, Angela Niculiță, Aspecte algoritmice ale teoriei grafurilor, Editura CEP USM, Chișinău, 2006

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI FORMALE ÎN PREGĂTIREA INDIVIDULUI PENTRU AUTOEDUCAȚIE

Prof.pt.înv.primar *Mihaela Predica*

Prof.pt.înv.primar *Carmen Dragoman*

Liceul Teoretic Dimitrie Bolintineanu

București, Sector 5

Prin educație formală se înțelege totalitatea activităților pedagogice care se desfășoară într-un cadru organizat în instituții destinate special acestui tip de acțiuni (grădinițe, școli organizate pe niveluri de studiu, universități).

În sistemul de învățământ oficial instruirea este bine sistematizată și planificată astfel încât obiectivele finale propuse să fie atinse. Pentru realizarea acestora sunt elaborate programe școlare, planuri, manuale, auxiliare. De asemenea metodele de atingere a finalităților sunt sunt bine organizate pentru fiecare nivel de învățământ.

Educația formală este foarte importantă în primul rând deoarece asigură accesul tuturor la adevăratele valori culturale, artistice, științifice, literare, motiv pentru care are un rol determinant în formarea personalității. Prin educație se asigură creșterea nivelului de civilizație, dobândirea normelor sociale, formarea și stimularea capacităților intelectuale și a aptitudinilor, a atitudidilor, precum și a convingerilor individului.

Autoeducația este acțiunea individului de a învăța singur, fără profesor în scopul de a se perfecționa. Ea poate fi privită ca scop final al educației formale, dar și drept criteriu de

evaluare a educaţiei formale, eficacitatea acesteia putând fi măsurată în funcție de gradul de implicare la care a ajuns o persoană în propria sa formare.

Este esențial ca după frecventarea învățământului organizat, omul să ajungă să își dorească să se perfecționeze, să devină mai bun și să știe cum să facă acest lucru. Anumite deprinderi și metode de învățare le dobândește în școală, deci baza pentru a-și continua educația o are, dar este foarte important să continue prin autoinstruire, pentru că procesul de educare nu se termină niciodată, având un caracter permanent.

Vârsta adolescenţei este considerată propice începerii autoeducaţiei deoarece adolescentul a parcurs deja mare parte din procesul educației formale, și-a format preferințe, a început să se cunoască pe el însuși știind ce abilități are și are stabilite idealuri în viață.

Spre deosebire de educația formală, autoeducația îi dă individului posibilitatea să aleagă și să controleze obiectivele pe care și le propune, precum și metodele prin care le va atinge. Totuși, autoeducația se bazează pe educația formală pentru că în cadrul acesteia individul dobândește abilități pe care le poate folosi în autoinstruire. Prin intermediul autoeducaţiei, educaţia devine permanentă, pregătirea pentru viaţă fiind un proces continuu.

Jinga I. este de părere că educația permanentă asigură o „inserţie în viaţă", în „realitatea cotidiană" și „armonizarea cât mai deplină a cerinţelor forţei de muncă a societăţii cu aptitudinile şi dorinţele oamenilor"

Educaţia permanentă joacă un rol deosebit în viaţa individului, reprezentând o activitate continuă, durabilă. Se ajunge astfel la o perspectivă de ansamblu conform căreia niciun ciclu de învăţământ nu poate fi considerat complet și definitiv , fiind necesar ca învățarea să se întindă pe toată durata vieţii.

Cercetătorul George Văideanu caracterizează educaţia permanentă astefel:

a) este continuă, devenind modul de a fi, de a munci şi de a se adapta al omului; un sprijin, şi nu o povară, o obligaţie;

b) este globală, integrând într-un continuum toate nivelurile şi tipurile de educaţie constituite sau existente în cadrul unei colectivităţi naţionale;

c) este integrală, asigurând tineretului şi adulţilor o formare multilaterală şi echilibrată, care să le permită abordarea cu succes a problemelor multiple;

d) afirmarea ideii continuării învăţării, care caracterizează „şcolarul harnic”, fără iniţiativă şi spirit inventiv, fără autonomie socioprofesională. Adultul care învaţă nu este un simplu receptor de informaţii, ci un om interesat, adaptându-se uşor la aşteptările pe care le are, pentru atingerea scopurilor. Adultul este un agent al propriei educaţii, care combină „învăţarea” cu responsabilităţile civice, familiale, profesionale.

În anul 2000, la Lisabona a avut loc un Consiliu European, care a marcat un moment decisiv în stabilirea direcţiilor de acţiune în educaţia permanentă. Memorandumul privind învăţarea permanentă îşi asumă mandatul de a implementa învăţarea continuă pentru toţi „cu scopul de a îmbunătăţi cunoştinţele, deprinderile şi competenţele”.

Învăţarea permanentă nu este doar o acţiune de educaţie şi formare, ci o adevărată strategie de acţiune în care trebuie angrenată participarea tuturor indivizilor unei societăți.

Bibliografie

1. JINGA, I. Educaţia permanentă. Bucureşti: Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1979

2.VĂIDEANU, Gh. *Educaţia la frontiera dintre milenii*. Bucureşti: Editura Politică, 1988

3. *Memorandum privind învăţarea de-a lungul vieţii /* Comisia Comunităţii Europene, Bruxelles, 2000.

LECTURA- GÂNDIRE CRITICĂ

Preduș Ana, Şcoala Gimnazială Berzasca

Afirmarea gândirii critice reprezintă o modalitate de promovare a unei alte maniere de învățare. „Critica” în educație se referă la imperativul trezirii conștiinței, a creșterii sentimentului de participare a celui care învață, la construirea propriei personalități. Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice își propune un demers centrat pe stimularea curiozității, pe formularea unor păreri originale, pe dezvoltarea de probleme, dar mai ales pe dezbaterea responsabilă a ideilor, pa acceptarea democratică a părerilor fiecăruia, ca și pe implicarea activă și motivată a tuturor subiecților acțiunii de învățare.

Metodele de gândire critică nu sunt o materie de studiu, o disciplină de învățământ, ci un demers pozitiv, un proces activ de interogație constructivă care obligă elevul să gândească în mod autentic la ceva: „Cum și unde pot folosi aceste cunoștințe?”, „Ce reprezintă aceste cunoștințe pentru mine?” ș.a.

Dacă sunt învățați de mici să gândească critic, elevii vor fi pregătiți pentru ce le oferă și le vor cere școala și societatea în viitor.

Lectura sau *cititul* este un proces cognitiv complex de decodare a simbolurilor cu scopul de a construi sau de a deriva sens și înțelegere. Lectura dezvoltă limbajul, este folosită pentru comunicare, în schimbul de informații și idei. Interacțiunea dintre text și cititor este modelată de cunoștințele, experiențele, atitudinile și limba comunității de unde provine cititorul, de poziționarea lui din punct de vedere cultural și social.

Procesul de lectură necesită o preocupare continuă care se dezvoltă și rafinează în timp. În plus, cititul necesită creativitate și analiză critică. Lectura este un proces complex și de aceea nu poate fi limitată la a avea doar o interpretare sau două. Lectura nu are reguli concrete. Ea permite cititorilor să își creeze propriile interpretări. Acest proces de interpretare permite o explorare profundă a textelor.

Modul de a citi critic, reflexiv, eficient un text se dobândeşte prin învăţare. Pentru aceasta în cadrul lecţiilor şi activităţilor didactice trebuie organizate *ateliere de lectură*.
Procesul planificării este împărţit în trei etape:

Înainte de a începe lecţia

Motivaţia: De ce este valoroasă această lecţie? Cum se leagă ea de ceea ce am predat deja şi de ceea ce voi preda mai departe? Ce ocazii de exersare a gândirii critice oferă această lecţie?

Obiectivele: Ce cunoştinţe şi semnificaţii vor fi explorate sau transmise? Ce vor putea face elevii cu acestea?

Condiţiile prealabile: Ce trebuie să ştie şi să poată face un elev deja pentru a putea învăţa această lecţie?

Evaluarea: Ce dovezi vor exista că elevul a învăţat lecţia?

Resursele şi managementul timpului: Cum vor fi gestionate resursele şi timpul pentru diversele activităţi?

Spargerea gheții precede începutul lecției. În acest moment oferim elevilor. Un moment de bună dispoziție, de cunoaștere și autocunoaștere; instaurăm o atmosferă plăcută, fără inhibiții, sugestii de petrecere plăcută a timpului liber.

Exemple:

1. *Lecția* „Ionică mincinosul” după Alexandru Mitru

„Eu sunt acela”

- Descrie și caracterizează un coleg din clasă.
- Elevul care se recunoaște în descrierea și caracterizarea făcută se va ridica în picioare și va spune „eu sunt acela”.

2. *Lecția* „Doi călători” , de Alexandru Mitru

- Desenează ce îți trece prin minte pentru:

călător	*drumeț*	*migrator*	*trecător*	*pasager*

Lecţia propriu-zisă

Evocarea reprezintă acel segment din lecție în care elevii sunt îndemnați să-și amintească despre un anumit subiect, să anticipeze şi să stabilească scopuri pentru investigațiile lor. *Consecințe:* elevii devin conștienți de propria lor gândire; își folosesc limbajul propriu; devin curioși și vor participa activ.

Exemple:

1. *Lecția* „Diamante și reptile”, de Charles Perrault

Termeni cheie

- Scrie în perechi un scurt text folosind cuvintele: *mama vitregă, fiicele, zâna, broaște și șerpi, pedeapsă*

2. *Lecția* „Ionică mincinosul” după Alexandru Mitru

Brainstorming

- Scrie tot ce îți vine în cap despre minciună.

Realizarea sensului reprezintă acel moment din lecție în care elevii integrează ideile din textul citit în propriile lor scheme de gândire pentru a le da sens, pentru a le înțelege. Două preocupări domină această fază: transmiterea materialului către elevi și investigarea activă a materialului. *Consecințe:* susține efortul elevilor în mobilitatea propriei gândiri; menține implicarea în interesul elevilor.

Exemple:

1. *Lecția* „Școala lui Fănuță”, după Spiridon Vangheli

Aflarea reacției cititorului

- Citește textul „Școala lui Fănuță”.
- Răspunde la întrebări: „*Cine îi putea fura noaptea ghiozdanul?”; „În ce clasă credea Fănuță că va intra?”; „De ce nu l-a primit directorul pe Fănuță la școală?”; „Unde se află «Şcoala lui Fănuță»?”*

Ciorchinele

- Completează „ciorchinele” cu informații din text.

2. *Lecția* „Doi călători” , de Alexandru Mitru

Stabilirea secvențelor evenimentelor

- Citește textul „Doi călători”.
- Stabilește ordinea logică a fragmentelor. Numerotează-le.
- Verifică cu colegii de echipă ordinea pe care ai stabilit-o.
- Transcrie primul fragment.

Reflecția este etapa în care elevii folosesc ceea ce au învățat. *Scopuri:* asimilarea cu adevărat a unor cunoștințe noi și restructurarea activă a schemelor mentale; reformularea cu propriile lor cuvinte a celor învățate; schimbul de idei între elevi, dezvoltarea vocabularului și a capacității de exprimare. *Consecințe:* învățarea autentică și durabilă; înțelegerea reală a cunoștințelor dobândite sub îndrumare; clasa devine o comunitate de învățare.

Exemple:

1. *Lecția* „Banul muncit” , de Alexandru Mitru

Cvintetul

- Scrie un cvintet despre Iliuță.

2. *Lecția* „Păcală vinde vaca unui copac”, de Iosif Nădejde

Ju rnalul dublu

- Completează tabelul cu fragmentul preferat și comentează-l.

fragmentul	*comentariul*

3. *Lecția* „Doi călători” , de Alexandru Mitru

Citiți/ Gândiți/ Comunicați

- Comentează motivele care l-au determinat pe tânăr să urce în copac.
- Notează trei argumente pentru afirmația: „Sfatul bun se prinde doar de mintea celui ce-l ascultă.”
- Scrie trei situații care ar fi schimbat cursul acțiunii.

După lecţie

Extindere Activitățile de extindere servesc mai multor scopuri. Cel mai important dintre acestea este de a le oferi elevilor ocazia să-și dezvolte ideile și să exerseze independent aplicațiile propuse de lecție.

Lecția „Doi călători” , de Alexandru Mitru

Poster/ Turul galeriei

- Realizează un poster (desen) în care să fii unul din personajele lecturii.

Bibliografie:

Jeannie L. Steele, Charles Temple ,,*Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gîndirii critice”, vol. 1,2*

Dumitru, I. A., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000;

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN STRUCTURA CURRICULUM-ULUI PREȘCOLAR

Prof.înv.preşc. Preoteasa Anca Daniela- Grădinița cu P.P. „Sfânta Lucia”Craiova

Educația reprezintă activitatea specializată, specific umană, desfășurată în mod deliberat, prin care se mijlocește raportul dintre om și factorii de mediu, favorizând dezvoltarea omului prin intermediul societății și a societății prin intermediul omului. În condițiile în care ereditatea și mediul au contribuții aleatorii în raport cu sensul procesului de dezvoltare ontogenetică, era necesară prezența unui factor special de diminuare a imprevizibilului și de creștere a controlului și influențelor asupra procesului de dezvoltare individuală. Astfel, acest rol a fost preluat de educație.

Abordarea integrată pune accent pe crearea contextelor şi a experienţelor relevante de învăţare iar focalizarea pe contactul direct cu mediul social, cultural şi natural. Dimensiunile abordării integrate, explicate după C. Cucoş sunt integrarea orizontală: două sau mai multe obiecte de studiu aparţinând unor arii curriculare diferite, şi integrarea verticală: două sau mai multe obiecte de studiu din aceeaşi arie curriculară. În abordarea integrată a curriculumului se disting mai multe modele:

- Modelul monodisciplinar;
- Modelul multidisciplinar;
- Modelul pluridisciplinar;
- Modelul transdisciplinar.
- Modelul interdisciplinar.

Comparativ cu celelalte abordări, *interdisciplinaritatea* reprezintă o abordare globală, complexă a unui fenomen, abordare care implică transferuri de cunoştinţe, concepte, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat şi aplicabil în situaţii de viaţă reală. *Organizarea interdisciplinară a conţinuturilor* constituie o dominantă a politicilor educaţionale, fiind o caracteristică a epocii noastre. Concret, se pot delimita câteva tipuri de demersuri interdisciplinare (C. Creţu)

- interdisciplinaritate ca transfer din domenii învecinate (ex. psihologie şi pedagogie, istorie şi geografie, biologie, chimie şi fizică);
- interdisciplinaritate prin problematica abordată (teme cum ar fi Omul, Cunoaşterea, Creaţia);
- interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoaştere sau de cercetare (ex. metoda analizei statistice a datelor, metode analizei istorice);
- interdisciplinaritatea ca transfer de concepte (valorificarea semnificaţiilor şi valenţelor unui concept în domenii diferite de cunoaştere).

Organizarea modulară a conţinuturilor a apărut ca răspuns la nevoia de perfecţionare, formare sau reorientare profesională. Proiectarea conţinuturilor în moduli didactici ia forma unor seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale (D`Hainaut) ce pot fi parcurse de subiect independent de restul sistemului din care face parte. Modulul se poate întinde, ca durată, de la câteva ore, la câteva luni, este adaptat cerinţelor şi ritmului de studiu al cursantului. Eficienţa aceste organizări este deosebită din perspectiva educaţiei permanente deoarece promovează demersurile educative de tip integrat şi interdisciplinar.

În zilele noastre se simte nevoia introducerii în învăţământul de toate nivelurile a mijloacelor şi tehnicilor moderne, care au drept scop sprijinirea cadrelor didactice şi a copiilor în învăţare. Tipurile fundamentale de învăţare au evoluat de la simplul „a învăţa să ştii pentru tine” la „a învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi”. Privită din această perspectivă, activitatea de învăţare se referă la sprijinirea copiilor să se cunoască pe sine, să ia decizii, să relaţioneze cu ceilalţi, să-şi dezvolte creativitatea pentru a face faţă unor situaţii de viaţă. Încurajarea, participarea, iniţiativa, implicarea, creativitatea, sunt doar câteva caracteristici ce trebuie să contureze personalitatea copiilor.

Activitatea cu copiii din grădiniţă este modalitatea cea mai importantă de a pune bazele formării unei asemenea personalităţi. Pentru aceasta este necesară o proiectare a activităţilor centrată pe obiective educaţionale care să creeze posibilitatea abordării flexibile a conţinuturilor şi respectării intereselor de cunoaştere ale copilului, dar şi pe particularităţile de vârstă ale acestuia.

Abordarea integrată a disciplinelor presupune organizarea interdisciplinară nu numai a conţinuturilor, ci a întregii experienţe de predare-învăţare (transmiterea şi asimilarea lui). Modalităţile concrete de integrare a disciplinelor ar putea fi (C. Creţu)

- integrarea în jurul unui pol ştiinţific, practic, personal sau social
- integrarea în jurul unei singure discipline
- integrarea în jurul unor activităţi fundamentale (creaţie, construcţie, cercetare); integrarea printr-un ansamblu flexibil de lecţii, fiecare dintre ele fiind concepută printr-o schemă integrativă de tipul
- noţiunile esenţiale ale domeniului, metodele de cercetare specifice, fenomene implicate, variante de optimizare sau de soluţionare.

Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu preșcolarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. In ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care

un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată*, iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică. Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învatate de la un domeniu la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Priectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum înțelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relația timp-transformare etc., analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă străină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea.*** Este soluția de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

Bibliografie :

- Cucoș.C., (2006). *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
- Crețu, C. (1997).*Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom
- D'Hainaut (coord.) (1981). *Programe de învățământ și educația permanentă*, București EDP
- TOMSA GH., OPRESCU N.(2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, V& I Integral

EDUCAŢIA ŞI CEI 7 ANI DE ACASĂ

Nume şi prenume STAMATE ELENA

Cadru didactic PRICOPE DANIELA

ŞCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU„ GALAŢI

"Educaţia este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învăţat în şcoală".

Albert Einstein

Ce sunt cei 7 ani de acasă ?

Trecând peste realitatea că nu prea mai există cei 7 ani de-acasă, deoarece copiii sunt incluşi în diverse forme educaţionale încă de la vârste mult mai fragede, rămâne ideea de la baza acestei expresii: normele de conduită se învaţă din familie. Acest mediu este cel în care copilul deprinde principalele reguli de bună purtare, cel mai adesea prin imitare decât printr-un comportament conştient, iar vârsta primei copilării este esenţială în conturarea şi achiziţia normelor unui comportament social corect. Şcoala şi alte medii educaţionale nu pot ulterior decât să confirme şi să consolideze normele deja deprinse din familie

Cei 7 ani de acasă reprezintă o oglindă a educaţiei pe care părinţii o oferă copiilor în prima parte a copilăriei. Specialiştii susţin că regulile de comportament şi educaţie oferite în primii 7 ani de viaţă ai copilului sunt definitorii pentru formarea lui ca adult.

Educaţia unui copil nu constă numai în a-l învăţa să scrie, citească şi a deveni un bun exemplu la şcoală. Educaţia se reflectă în toate domeniile de dezvoltare: socială, psihologică, intelectual-cognitivă etc. Cei 7 ani de acasă sunt adesea caracterizaţi prin cât de manierat este copilul în interacţiunile cu ceilalţi.

Realitatea de zi cu zi a familiilor de astăzi este diferită de cea a generaţiilor anterioare. Părinţii îşi petrec din ce în ce mai puţin timp alături de copiii lor, majoritatea confruntându-se cu problema echilibrării atribuţiilor din cadrul familiei cu cele de la serviciu. În momentul în care un copil depăşeşte sfera familiei şi intră într-o colectivitate, începe o nouă etapă a vieţii lui, dar şi a părinţilor. La începerea grădiniţei are loc o restructurare a programului zilnic, care cuprinde programe bine delimitate, nu numai din punct de vedere al conţinutului activităţilor şi reperelor orare, ci şi privind mediul în care îşi desfăşoară aceste activităţi (o parte din zi copilul

stă la grădiniţă, iar o altă parte, acasă). Este important ca părinţii să cunoască programul copiilor de la gradiniță pentru a putea adapta activitățățile de acasă astfel incât să se asigure că există coerență între demersul educativ și cel al familiei.

Comunicarea dintre părinţi şi copii este foarte importantă pentru că ajută la formarea imaginii de sine. Copilul trebuie să fie întrebat ce a făcut la grădiniţă, ce i-a plăcut, ce nu i-a plăcut, ce ar fi vrut să facă etc. Pentru a-i putea înţelege, este nevoie ca părinţii să-i ajute pe copii să-şi exprime emoţiile fără teamă. În situaţia în care nu i se oferă atenţie, începe să bombardeze cu păreri puternice şi afirmaţii , dând impresia că este alintat, sau se închide în sine, refuză să mai comunice, considerând că ceea ce spune nu este important, că nu interesează. Ar fi bine ca părinţii să stimuleze copilul să vorbească despre ceea ce îi interesează fără a recurge la un „interogatoriu". De multe ori se întâmplă ca la întrebarea „Ce ai făcut azi la grădiniţă?", răspunsul copilului să fie „Bine!", după care să refuze să mai comunice pe această temă. În astfel de situaţii, pentru a iniţia o discuţie cu el pe această temă, părinţii pot începe prin a povesti ei înşişi despre ce au făcut la serviciu, folosind o exprimare clară, adresându-se copilului cu seriozitate, ca unui matur, pentru ca acesta să simtă că îl respectă, că au încredere în el. Astfel copilul va învăţa să spună ce simte şi să vorbească despre lucrurile pe care le-a făcut.

Foarte importante pentru copilul preşcolar sunt şi activităţile pe care le vor face în afara celor de la grădiniţă, mai exact în familie, cu membriii familiei şi în contexte diferite de viaţă. Pentru a le fi mai uşor, părinţii pot cere sfatul educatoarelor, să-i ajute în conceperea şi alegerea unor activităţi care să fie potrivite vârstei copilului şi care să fie o continuare firească a ceea ce s-a învăţat la grădiniţă. Activităţile propuse copiilor ţin de imaginaţia, inspiraţia şi priceperea fiecărui părinte, precum şi de interesele şi particularităţile individuale şi de vârstă ale copiilor. Părinţii trebuie să le pună la dispoziţie materialele de care au nevoie, să- i organizeze corespunzător spaţiul, să-i dea posibilitatea să exploreze, să descopere, să se joace în diferite spaţii, să interacţioneze cu adulţi şi copii şi, nu în ultimul rând, să ofere prin propriul lor comportament modele de urmat.

Câteva exemple de activităţi pe care părinţii le pot propune copiilor şi care nu necesită o pregătire minuţioasă ar putea fi în natură: să alerge, să se joace cu mingea , „De-a v-aţi ascunselea", „De-a Baba- Oarba" etc. - să-i lase să simtă pământul, nisipul, apa etc. - să-i încurajeze să asculte foşnetul frunzelor, ciripitul păsărelelor, şuieratul vântului, susurul

apelor etc. - să-i implice în culesul frunzelor, fructelor, al florilor, să vorbească despre cum se folosesc, despre gustul lor ş.a. ; acasă, să ajute la tot felul de activităţi gospodăreşti, să-şi atribuie diferite roluri şi să intre în jocul copilului, să numere tot felul de obiecte ce-i înconjoară etc. Fiecare moment poate fi un prilej din care copilul să înveţe, de aceea exemplele pot apărea în orice situaţie. Timpul petrecut în sala de aşteptare a cabinetului doctorului, munca în grădină, călătoria cu maşina, cu trenul, cu tramvaiul, plimbarea în parc sau joaca de zi cu zi, sunt tot atâtea ocazii de a-i implica pe cei mici în activităţile de învăţare. Trebuie doar ca atenţia să fie îndreptată asupra „semnalelor" pe care le trimit copiii, pentru a putea profita de „vârsta de aur" a copilăriei, când cei mici sunt curioşi, dornici să înveţe, să descopere lumea.

Ce pot învăța copiii în cei 7 ani de acasă?

- deprinderi de aotoservire
- ordine
- igienă
- curățenie și exprimarea propriilor nevoi
- bune maniere și comportament
- perseverenţă în realizarea unei sarcini
- alegerea motivelor şi motivaţiilor atunci când vrea să facă ceva.

Unele din însuşirile dobândite în această perioadă devin stabile pentru tot restul vieţii: spiritul de competiţie,

Altruismul, cooperarea, atitudinea pozitivă faţă de diverse sarcini, etc.., altele influenţează dezvoltarea de mai târziu – un copil criticat permanent şi pedepsit destul de des se va adapta foarte greu într-ungrup, va avea tendinţe de a încălca normele ori nu va fi încrezător în forţele proprii. Înainte de a judeca o persoană şi de a-i pune o etichetă, ar trebui să ne gândim ceva mai mult la ceea ce se ascunde în spatele unui comportament ori atitudine neacceptată de către ceilalţi.

Aşadar, părinţii au o foarte mare influenţă asupra copiilor în primii 7 ani de viaţă, când le transmit celor mici propriile valori pe care urmează să le respecte şi ei odată cu integrarea în societate, acolo unde îşivor asuma alte obiceiuri noi. Este important să le transmitem micuţilor învăţămintele pe care le considerăm noi necesare şi care îl vor ajuta să fie un om respectuos şi demn de respect la rândul său, deoarece:

„Copilăria e o lume aparte; pentru noi, o lume fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea,dimpotrivă, una reală şi plină de armonie." (Eugen Heroveanu)

Bibliografie:

1. *Educaţia timpurie în România,* Step by step – IOMC – UNICEF, Vanemmonde, 2004
2. Vrăsmaş Ecaterina Adina, *Consilierea şi educaţi părinţilor,* Editura Aramis, Bucureşti, 2002
3. P., Emil, R., Iucu, *Educaţia preşcolară în România,* Polirom, 2002
4. Ciofu Carmen, *Interacţiunea părinţi-copii,* Editura Medicală Amaltea, 1998
5. www.copii.ro
6. www.didactic.ro

METODE, PROCEDEE SI TEHNICI INOVATIVE DE ABORDARE A PREDARII - ÎNVĂŢARII - EVALUARII

PROF.PRIOTEASA MARIANA
SCOALA GIMNAZIALA HARSESTI

Motto: „Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Procesul de învățământ este un sistem complex, rezultat al interdependenței dintre predare, învățare si evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral-vocațională a personalității. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecționarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor și mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat.

Tehnologia didactică include într-un tot unitar toate componentele procesului de învățământ, insistând asupra interdependenței dintre conținut și toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relațiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite etc.

Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de metode și procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesori și elevi în vederea predării, învățări, dar și evaluării unui volum de informații, a formării unor priceperi și deprinderi, a dezvoltării personalității umane. Pentru definirea metodei ținem seama de faptul că termenul provine din cuvântul grec „methodes”, care înseamnă „cale”. Metoda de învățământ este un demers tipic, folosit în procesul de învățământ atât de către profesor cât și de către educat în scopul educării acestuia din urmă, demers care are ca principale determinări, pe de o parte orientarea spre sporirea cunoașterii și perfecționarea capacităților de cunoaștere, și pe de altă parte, relativa reglementare cu privire la etapele de parcurs, mijloacele strict necesare, limitele de eficiență.

Învățământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanți la propria lor instruire și educație. Prin folosirea metodelor interactive în demersul didactic sunt satisfăcute următoarele cerințe psihopedagogice ale activizării:

- ➢ pregătirea psihologică pentru învățare;
- ➢ prevenirea și reducerea influențelor negative ale diferitelor surse perturbatorii;
- ➢ asigurarea repertoriilor congruente;
- ➢ asigurarea unui limbaj comun între educator și educat;
- ➢ utilizarea unor modalități eficiente de activizare.

Prin folosirea metodelor interactive este stimulată învățarea și dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experiențe și cunoștințe, asigură o participare activă, promovează interacțiunea, conducând la o învățare activă cu rezultate evidente, contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevilor. Pentru utilizarea eficientă a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoașterea teoretică, o minimă experiență în utilizarea acestora și integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelație cu metodele tradiționale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învățări, pregătit să-și

însușească cunoștințele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învățare date, se identifică cu situația de învățare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări și formări, generată de cunoaștere.

Practica didactică bazată pe metode interactive presupune:

➢ interacțiuni verbale și socio-afective nemijlocite între elevi, grație cărora se dezvoltă competențe intelectuale și sociale transferabile în diferite contexte formale sau informale;

➢ atitudine deschisă, activă, bazată pe inițiativă personală;

➢ o învățare în colaborare cu ceilalți colegi;

➢ angajarea intensă a elevilor în realizarea sarcinilor (chiar dacă în cazul unora dintre ei nu se produce la primele experiențe de acest gen);

➢ responsabilitatea colectivă și individuală;

➢ valorizarea schimburilor intelectuale și verbale, mizând pe o logică a învățări care ține cont de opiniile elevilor.

Demersurile didactice de acest tip conduc spre un progres cognitiv centrat pe descoperirea celuilalt, a unei participări active și interactive, la reflecție comună în cadrul comunicării educaționale din care face parte. Specific metodelor interactive este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Metodele interactive:

➢ creează deprinderi;

➢ facilitează învățarea în ritm propriu;

➢ stimulează cooperarea, nu competiția;

➢ sunt atractive;

➢ pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învățare.

Ofer spre exemplificare una dintre cele mai cunoscute metode interactive – **Metoda proiectului.**

Metoda proiectului este o metodă de predare-învățare activ-participativă care promovează dezvoltarea capacităților dinamice, dezvoltarea aptitudinilor elevilor, dar și o metodă de evaluare. Proiectul este o activitate personalizată, elevii putând decide nu numai asupra conținutului, dar și asupra formei de prezentare.

Caracteristici:

➢ se desfășoară pe o perioadă de timp de câteva zile sau câteva săptămâni;

➢ începe în clasă prin precizarea temei, definirea și înțelegerea sarcinilor de lucru;

➢ continuă în clasă și acasă și se încheie în clasă prin prezentarea unui raport despre rezultatul obținut și expunerea produsului realizat;

➢ poate lua forma unei sarcini de lucru individuale sau de grup;

➢ trebuie organizat riguros în etape, ca orice muncă de cercetare;

➢ facilitează transferul de cunoștințe prin conexiuni interdisciplinare.

Avantajele folosirii proiectului ca metodă interactivă de predare – învățare – evaluare: ➢ Valorizează experiența cotidiană, informațiile și interesele elevilor; ➢ Oferă posibilitatea fiecărui elev de a se manifesta în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente; ➢ Oferă oportunități pentru realizarea unei cooperări educaționale între principalii actori ai educației: elev + elev, elev – învățător, învățători – elev – părinte; ➢ Stimulează acumularea de cunoștințe,

dezvoltă capacitățile și abilitățile de comunicare, colaborare și ajutor, determinând învățarea activă.

Metoda brainstorming Brainstormingul este una din cele mai răspândite metode în formarea elevilor în educaţie, în stimularea creativităţii. Un principiu al brainstormingului este: cantitatea generează calitatea. Conform acestui principiu, pentru a ajunge la idei viabile şi inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare. Obiectivul fundamental constă în exprimarea liberă a opiniilor elevilor aşa cum vin ele în mintea lor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei.

Pălăriile gânditoare Acest nou tip de metodă de predare – învăţare este un joc în sine. Copiii se impart în şase grupe – pentru şase pălării. Ei pot juca şi câte şase într-o singură grupă. Împărţirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele şase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi. Ca material vor fi folosite 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Fiecare, bineînţeles, 10 că rolurile se pot inversa, participanţii fiind liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Fiecare culoare reprezintă un rol

Metoda cubului Este o modalitate de lucru care poate fi aplicată individual, în perechi sau în grupuri pentru o abordare a unei situaţii problematice, prin solicitarea gândirii elevului; Este o strategie care urmărește studierea unei teme din mai multe perspective. Scopul ei este lărgirea orizontului de idei al elevului. Este necesar un cub mare, pe feţele căruia să fie scrisă câte o sarcină de lucru sub diferite forme.

Harta poveştii Este o metodă prin care elevii trebuie să satisfacă şi să descopere într-un text următoarele cerinţe date de învăţător: data, locul, timpul, personajele, intriga (problema), evenimentele (se plimbă, vede, primeşte etc.), soluţia, concluzia, morala. Este metoda prin care se realizează feed-back-ul lecţiei (poveşti). Am aplicat această metodă la toate textele studiate în ora de lectură şi nu numai. În spatele fiecărei metode de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învăţare a elevului. Învăţătorii trebuie să fie preocupaţi de găsirea unor metode şi procedee variate adaptate diferitelor situaţii de instruire în care elevii vor fi puşi. Folosirea acestor metode de predare-învăţare-evaluare pentru dezvoltarea gândirii critice a elevilor conduce la formarea unei motivaţii intriseci, ce rămâne dezideratul tuturor dascălilor.

Trebuie, însă, să avem mare grijă, când, cum și ce metodă aplicăm, deoarece demersurile didactice pe care le inițiem trebuie să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și posibilitățile cognitive și practice ale copiilor. Nu orice metodă poate fi aplicată în cadrul oricărei categorii de activitate sau la orice nivel de vârstă. În alegerea metodelor pe care le vom aplica, trebuie să ținem cont de tema tratată, de tipul ei (de predare, învățare, evaluare) și de nivelul de dezvoltare intelectuală al copiilor. De aceea, este necesar un studiu profund al acestor metode, o analiză amănunțită, creativitate, responsabilitate didactică și capacitate de adaptare și aplicare.

Bibliografie:

Boncu Ștefan – „Psihosociologie școlară”, Editura Polirom, București, 2013;
Nicola Ioan – „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Aramis, București, 2003;
Mîndru Elena – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactica Publishing House, București, 2005.

NOILE EDUCAŢII – O SOLUȚIE LA PROVOCĂRILE SOCIETĂȚII CONTEMPORANE

Prisecariu Gheorghe-Silviu, Şcoala Gimnazială Cleja, Jud. Bacău

Sorin Cristea consideră că etimologia cuvântului de origine latină sugerează complexitatea fenomenului educaţiei la nivelul a trei semnificaţii primare: *educatio* = creştere, hrănire, formare; *educo – educare* = a creşte, a hrăni, a forma, a instrui; *educo – educere* = a ridica, a înălţa (S. Cristea, 2000, p. 9).

T. Golu, E. Verza şi M. Zlate M. susţin teoria conform căreia învăţarea este „un proces evolutiv, de esenţă formativ-informativă, constând în dobândirea (recepţionarea, stocarea şi valorificarea internă) de către fiinţa vie, într-o manieră activă, explorativă a experienţei proprii de viaţă şi, pe această bază, în modificarea selectivă şi sistematică a conduitei, în ameliorarea şi perfecţionarea controlată şi continuă sub influenţa acţiunilor variabile ale mediului ambiant" (1995, p. 11).

Sunt şi trei semnificaţii secundare, care pot fi valorificate la nivelul unor repere metodologice necesare în analiza fenomenului: a) educaţia ca *efect*, realizat conform unui model propus de societate; b) educaţia ca *proces*, realizat prin dezvoltarea tuturor resurselor interne ale fiinţei umane; c) educaţia ca *ansamblu de acţiuni*, integrate într-o activitate complexă de formare şi dezvoltare a personalităţii (Gh. Dumitriu, Constanţa Dumitriu, 2003, p. 32).

Noile educaţii insistă asupra motivării acţiunilor individuale, a motivaţiei atât personale cât şi sociale, întotdeauna înţeleasă de elev. Constrângerea nu este operantă, astfel ea este înlocuită cu autodeterminarea. Venera-Mihaela Cojocariu susţine că „o educaţie de felul acesta nu poate fi realizată decât respectând evoluţia psihologică a copilului şi individualitatea sa, inspirându-ne în acelaşi timp din conştiinţa colectivă, într-un cuvânt, urmărind scopurile individuale şi sociale ale educaţiei" (2003, p. 42) .

Conceptul de *noi educaţii* face referire la conţinuturile generale, confirmând caracterul deschis al acestora, în condiţiile societăţii contemporane, la provocările societăţii moderne și a schimbărilor de ordin economic, politic, religios, cultural, demografic etc. (M. Berca, 2000, p. 14).

Metodologia valorificării noilor educaţii vizează toate dimensiunile şi formele educaţiei. M. Stanciu cosideră că procesul declanşat stimulează „trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare, ce permit aprofundarea unor probleme sociale care cer soluţii concrete: pacea, democraţia, mediul, sănătatea, justiţia, alimentaţia, protecţia copiilor" (1999, p. 73).

Noile educaţii sunt centrate mai ales pe unele obiective şi mesaje noi care determină conţinuturile şi strategiile educaţiei în condiţiile lumii contemporane.

G. Văideanu susţine că „Prin funcţiile ei culturale şi socio-pedagogice, educaţia pune în valoare cea mai preţioasă energie - energia umană, furnizând un agent al dezvoltării care, prin calitatea lui, are un impact direct asupra calităţii vieţii sociale şi a productivităţii muncii, în toate sectoarele de activitate" (1988, p. 20).

Mediul înconjurător în care copiii îşi desfăşoară activitatea, prin diversele lui aspecte, constituie un prilej continuu de influenţare asupra personalităţii acestora.

M. Ivănescu, Mărioara Ile, Samica Boghiu şi Mariana Vereş consideră că „Pentru copil, mediul - prin condiţiile materiale şi culturale pe care le oferă - constituie un cadru necesar dezvoltării lui şi în acelaşi timp, principala sursă de impresii, care vor sta la baza procesului de cunoaştere a realităţii" (2005, p. 23).

Cunoaşterea mediului înconjurător de către copiii are o importanţă deosebită în dezvoltarea lor multilaterală şi reprezintă o sarcină de bază a procesului instructiv-educativ desfăşurat în şcoală. În acest scop, orele de cunoaşterea mediului contribuie foarte mult la educaţia intelectuală a preşcolarilor.

Educarea copiilor pentru muncă şi trezirea dragostei pentru anumite meserii se realizează foarte bine atunci când îi punem în legătură cu mediul respectiv. Această legătură nemijlocită este facilitată de vizite, drumeţii şi excursii.

Educaţia ecologică sau educaţia referitoare la mediu are în vedere formarea şi cultivarea capacităţilor de rezolvare a problemelor care se ivesc în momentul aplicării tehnologiilor industriale şi post-industriale la scară socială, care au înregistrat numeroase efecte negative la nivelul naturii şi al existenţei umane. Educaţia ecologică, care poate fi integrată la nivelul educaţiei morale (în învăţământul general), educaţiei intelectuale (în învăţământul liceal), educaţiei tehnologice (în învăţământul profesional), ridică probleme specifice în anumite zone sau ţări ale lumii, respectiv în cadrul diferitelor sisteme sociale şi educaţionale.

Copilul, încă de la naştere, intră în relaţii din ce în ce mai complexe cu mediul în care trăieşte, dezvoltându-se sub influenţa lui. Pentru copii, mediul este casa părintească, grădiniţa, şcoala, strada, satul în care locuiesc. Mediul reprezintă un cadru necesar evoluţiei copilului prin faptul că îi crează acestuia posibilitatea de a-l cunoaşte, de a avea o viziune realistă asupra naturii şi a fenomenelor ei, de a avea o atitudine pozitivă faţă de tot ce îl înconjoară. Importanţa cunoaşterii mediului biologic şi social decurge şi din felul în care procesul de

însuşire a cunoştinţelor dezvoltă spiritul de observaţie al copiilor, acţionează asupra gândirii prin punerea elevilor în situaţia de a analiza, sintetiza, compara.

Degradarea continuă a mediului, care se petrece sub ochii noştri, este un element major al unei crize de civilizaţie. Pericolul este foarte mare şi de aceea trebuie conştientizată necesitatea protecţiei naturii, a ocrotirii vieţii. Stimularea interesului copiilor de cunoaştere a realităţii se realizează mai profund pe plan afectiv, prin sensibilizarea acestora la aprecierea frumosului din jurul lor, la apărarea, îngrijirea, păstrarea, preţuirea frumuseţilor naturii.

Prin cunoaşterea mediului, copiilor li se dezvoltă sentimente morale cum ar fi: dragostea şi respectul faţă de părinţi, dragostea faţă de muncă, respectul faţă de munca altora. Importanţa cunoaşterii realităţii înconjurătoare provine din influenţa pe care mediul biologic o are asupra întregii dezvoltări psihice a copilului, asupra procesului de formare a personalităţii sale. Printr-o bună cunoaştere a naturii, a relaţiilor dintre vieţuitoare, copiii pot îndrăgi mai mult plantele şi animalele şi pot înţelege mai bine cât de necesar este să ocrotim natura.

BIBLIOGRAFIE:

1) Berca, M., Ecologie generală şi protecţia mediului, Editura Ceres, Bucureşti, 2000
2) Cojocariu, Venera Mihaela, *Educaţie pentru schimbare şi creativitate*, Editura Didactică şi Pedagogică R.A., Bucureşti, 2003
3) Cristea, S., *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Bucureşti, 2000
4) Dumitriu, Gh., *Psihologia dezvoltării* şi *educaţiei*, Bacău, Editura Alma Mater, 2003
5) Golu, T., Verza, E., Zlate, M., *Psihologia copilului*, E.D.P., Bucureşti, 1995
6) Ivănescu, Maria, Ile, Mărioara, Boghiu, Samica şi Vereş, Mariana, *Ghid metodic de educaţie ecologică*, Ed. Casa Corpului Didactic Bihor, Oradea, 2005
7) Stanciu, M., *Reforma conţinuturilor învăţământului – Cadru metodologic*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
8) Văideanu, G., *Educaţia la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, Bucureşti, 1998

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.înv.primar: Maria Prună – Școala Gimnazială nr.59, București
Prof. Înv. Primar: Diana-Elvira Bădițescu – Școala Gimnazială „Costea Marinoiu”, Ocnele Mari

Învățarea este strâns legată de dezvoltarea psiho-socială a omului. Ea constă în interiorizarea progresivă a normelor și a valorilor ce conferă persoanei capacitatea de a participa ca membru activ la viața și activitatea socială, prin integrare în muncă, asumare de roluri maritale și parentale.

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realităţii şi de organizare a conţinuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învăţare care-i poate garanta atingerea unor performanţe, în special la nivelul cunoştinţelor şi al competenţelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) şi lipsa unei perspective de ansamblu asupra realităţii.

Multidisciplinaritatea presupune existenţa unor transferuri disciplinare care se realizează în special prin juxtapunerea unor cunoştinţe, informaţii sau metode din mai multe domenii, în scopul evidenţierii caracteristicilor comune ale acestora. Riscul principal al acestei abordări constă în supraîncărcarea programelor şi a manualelor şcolare şi volumul mare de informaţii redundante.

Pluridisciplinaritatea constă într-o abordare complexă (din mai multe perspective) a unei problematici, teme sau situaţii, în scopul evidenţierii relaţiilor multiple existente între diverse realităţi. Această abordare conduce către enciclopedism şi nu este recomandabilă pentru nivelurile care cer o specializare înaltă.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii şi coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spaţiu de cercetare. În învăţarea şcolară, abordarea transdisciplinară porneşte de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informaţie şi de subiect, forma de organizare a conţinuturilor fiind axată pe nevoile şi interesele elevului (pe comunicare, decizie, creaţie, inovaţie).

Organizarea modulară - constă în structurarea conținuturilor pe moduli didactici care includ seturi de cunoștințe, situații didactice, activități și mijloace de învățământ adecvate cerințelor și posibilităților unor grupe sau clase de elevi. Unul din scopurile organizării modulare este de flexibilizare a conținuturilor în funcție de interesele, capacitățile și particularitățile psihice ale elevilor. Modulii didactici pot fi diferiti ca dificultate si ritm de lucru. Există moduli de recuperare, pentru elevii care întâmpină dificultăți de învățare, moduli pentru elevii cu aptitudini supramedii. Organizarea modulară urmărește o diferențiere a predării în ansambluri logice care depășesc cantitativ și calitativ caracteristicile subunităților curriculare. Pornind de la natura conținutului circumscris de modul, acesta poate fi centrat pe informații, metode, acțiuni, operații de achiziționat sau combinații ale acestor posibilității.

Organizarea integrată a conținutului - presupune integrarea unor elemente de conținut particulare în jurul unor poli: științific, practic, social, personal, în noi structuri explicative (noi discipline); astfel se realizează un salt teoretic, prelucrând și integrând conținuturi esențializate din perspectiva unui nou context explicativ mai cuprinzător. În jurul polului științific se pot structura seturi explicative conceptuale, operatorii, metodologice în discipline precum : Științele naturii, Trebuințele omului, Jocurile sociale etc. În jurul polului practic se pot constitui corpuri disciplinare similare centrelor de interes teoretizate de O.Decroly (hrană, securitate, afiliație), în jurul polului social se pot structura discipline privind, aspecte economice, politice, religioase; la polul personal se pot structura conținuturi despre iubire, boală, familie etc. organizarea integrată permite o joncțiune între obiectivele educaționale, structuri de conținuturi și interesele și disponibilitățile actorilor antrenați în învățăre.

Structurarea flexibilă a conținuturilor oferă cadrelor didactice care lucrează la acest nivel o libertate de decizie aproape deplină cu privire la tipurile de conținuturi pe care să le ofere copiilor și o autonomie sensibil egală în privința metodologiei de propunere a acestor conținuturi. Singura reglementare formală este dată de sistemul finalităților cu grade diferite de generalitate, predefinite, care constituie punctul de plecare pe tot parcursul procesului de instruire și formare și, în final, în acțiunea de evaluare a performanțelor învățării. În plus, promovarea ideii planificării pe teme și încurajarea utilizării metodei proiectelor în activitățile didactice cu preșcolarii sunt inițiative ce explicitează și facilitează acest demers al abordării integrate a curriculum-ului.

Valențe formative și provocări ale abordării integrate a curriculum-ului

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobandite printr-o abordare, plusul calitativ este evident: cei care identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în grădiniță și cele din afara ei; baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor; timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit. În planul relațiilor interpersonale integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare; în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un "sens al comunicăriii" și o perfecționare implicită a modurilor de grupare; preșcolarii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării; curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive. In ceea ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un "facilitator", mai mult decât o sursă de informații.

Luând în considerare aceste avantaje se recomandă abordarea integrată a curriculum-ului sau a unor aspecte ale acestuia, fiind în același timp conștienți de probemele complexe pe care un asemenea demers le implică: abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară; realizarea unei coordonari corecte între temele abordate din perspectiva integrată și temele abordate clasic; stabilirea modalităților de evaluare a performanțelor individuale, mai ales în situația învățării prin cooperare, abordarea corectă a proiectelor și abordarii pe teme într-o schema orară coerentă.

Modele de integrare curriculară

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare și monitorizare a curriculum-ului integrat.

a) ***Modelul integrării ramificate***- elementul central al acestui model este *tema studiată*, iar detalierea experiențelor de învățare se face, la un prim nivel, pe domeniile de activitate prevazute în programă. La un al doilea nivel de proiectare sunt considerate experiențele de formare, pe diversele dimensiuni psihofizice individuale: intelectuală, afectivă, socială, fizică. Având în vedere finalitățile stabilite pentru aceste 2 nivele, cadrul didactic alege conținuturile ce se înscriu în sfera temei centrale și care pot contribui la atingerea finalităților.

b) ***Modelul integrării liniare (modelul hibridării)***; în acest nivel, integrarea curriculară se face în jurul unei finalități de transfer, de tipul "dezvoltarea comportamentului social". Prin complexitatea lor și prin specificul integrat, aceste finalități se pot constitui ca (sub)domenii independente. Acest model al proiectarii este aplicabil pentru finalitățile urmărite pentru perioade mai îndelulgate de timp și este foarte potrivit pentru proiectarea intervenției educationale diferențiate și individualizate cu scopuri recuperatorii sau de dezvoltare.

c) ***Modelul integrării secvențiale:*** în acest model, cunoștințele din aceeași sferă ideatică sunt predate în proximitate temporală: deși adordarea lor se face distinct, propunătorul facilitează transferul achizițiilor învatate de la un domeniu la altul, prin comentariile, trimiterile, întrebarile, sarcinile de lucru formulate. Priectarea pe teme, o cerință de actualitate în învățamântul preșcolar românesc, ilustrează cel mai adesea acest model de integrare curriculară.

d) ***Modelul curriculum-ului infuzionat:*** specificul acestui model constă în studierea unor teme diverse din perspectiva unui *centru de interes* care poate fi temporar (de exemplu: o finalitate complexă, precum înțelegera conceptului de transformare reversibile / ireversibile, relația timp-transformare etc., analiza structurilor și compararea structurilor naturale cu cele create de om) sau permanent (de exemplu: studierea unei discipline opționale utilizând o limbă straină: educarea caracterului, conținutul fiind parcurs în limba engleză.

e) ***Modelul integrării în rețea.*** Este soluția de integrare pe care o preopune metoda proiectelor de investigare-acțiune. Pornind de la subiectul proiectului, copiii optează pentru o rețea de teme și resurse de studiu corelate cu tema centrală. Domeniul central și cele corelate ale proiectului sunt ele însele teme transdisciplinare și vor fi abordate ca atare. Neajunsul acestui model este faptul că aplicarea lui poate crea riscul multiplicării tematicii proiectului peste posibilitățile de monitorizare a rezolvării ei. Proiectarea după modelul integrării în rețea impune cel puțin două nivele de planificare: constituirea unei hărți tematice în care, pornindu-se de la tema centrală, sunt identificate subtemele ce vor fi parcurse și desfășurarea pe categorii și tipuri de activități a conținuturilor ce vor rezolva tema proiectului.

f) ***Modelul polarizării:*** implică stabilirea unui nou domeniu de cunoaștere (eventual opțional) în jurul căruia, pentru realizarea unor obiective specifice, sunt polarizate segmente din alte discipline. Un exemplu în acest sens îl poate constitui tema "Vremea poveștilor" în care dezvoltarea deprinderilor de comunicare și alte finalități se îndeplinesc prin exploatarea conținutului poveștilor din perspectivă mai multor categorii de activități prevăzute în planul de învățământ.

Bibliografie :

- Cucoș.C., (2006). *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
- Crețu, C. (1997).*Psihopedagogia succesului*, Iași, Editura Polirom
- D'Hainaut (coord.) (1981). *Programe de învățământ și educația permanentă*, București EDP
- TOMSA GH., OPRESCU N.(2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, București, V& I Integral

EDUCAȚIA- PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. Prunaru Constantina
Școala:C.S.E.I. "Sf.Vasile" Craiova

"Educaţia este cea mai puternică armă pe care voi o puteţi folosi pentru a schimba lumea."
Nelson Mandela

Conform DEX, Educaţia este un ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic și conștient în vederea formării și dezvoltării facultăților intelectuale, morale și fizice ale oamenilor (în special ale copiilor și tineretului).

Educaţia este o cultură a caracterului, o obişnuinţă contra naturii, dar şi singura care-i distinge pe oameni. Este o artă, care face să treacă conştientul în subconştient, este un fapt al şcolii, şi al unei virtuţi, pe care o porţi cu tine.

Un rol deosebit de important pentru reuşita în viaţă îl are educaţia. Prin educaţie ca fenomen social înţelegem transmiterea experienţei de viaţă de la o generaţie la alta, cunoaşterea bunelor maniere şi comportarea în societate conform cu aceste deprinderi. Ca orice fenomen social, educaţia are în mod implicit şi un car acter istoric. Ea a aparut odată cu societatea, evoluează şi se schimbă în funcţie de transformările ce se produc în cadrul societăţii. În trecut, educaţia se referea doar la o etapă din viaţa omului, fapt datorat ritmului lent de dezvoltare a societăţi. Dar, chiar şi în aceste condiţii, marile personalităţi ale om enirii, au insistat pe ideea că educaţia este necesar să se exercite asupra individului, pe tot parcursul vieţii sale.

Educaţia copiilor şi a tinerilor este o misiune delicată la care trebuie să participe cu eforturi susţinute atât şcoala, cât şi familia; cu alte cuvinte, educaţia se formează într -un mediu mai puţin formal cum este familia, iar apoi se continuă în mediul instituţionalizat cum este şcoala .

Rolul educaţiei în societate se referă la un comportament etic acceptat de aceasta, dar şi la însuşirea unor cunoştinţe teoretice. În partea a doua vorbim despre o persoană care are o educaţie bună, posedă un set important de noţiuni teoretice, este educat prin formarea profesională şi printr -o cultură generală impresionantă.

Menirea activităţii profesionale şi a şcolii constă în a provoca în conştiinţa celui ce trebuie educat nevoia educaţiei în viaţa lui. Pregătirea elevilor pentru învăţare continuă şi extinderea autoeducaţiei la întreaga viaţă constituie argumente puternice pentru deschiderea şcolii faţă de experienţele trăite de elevi în afara şcolii şi pentru articularea educaţiei.

Educația servește realizării a trei scopuri principale:

-Funcția de selectare, prelucrare și transmitere a cunoștintelor și valorilor de la societate la individ- asigură in timp existența unei continuități informaționale între generații, oferind astfel posibilitatea evolutiei culturale si tehnologice.

Aceasta cuprinde :

- selectarea (informația aleasă este analizată din punct de vedere al importanței și consistenței sale științifice)
- prelucrarea (adecvarea informației la nivelul de înțelegere al subiectului căruia i se adresează)

-transmiterea (prin tehnici si procedee specifice)

-Funcția de dezvoltare a potențialului biopsihic al omului se referă la faptul că acțiunea educațională urmărește atingerea anumitor finalități. Acestea produc modificări pozitive și

de durată în plan cognitiv,afectiv-motivațional și comportamental la nivelul subiectului care se educă.

- Functia de asigurare a unei inserții sociale active a subiectului uman reprezintă dimensiunea socio-economică a educatiei, adică necesitatea de a pregăti indivizii pentru o integrare socială și profesională optimă.

Toate influențele și acțiunile educative care intervin în viața individului, în mod organizat și structurat (în conformitate cu anumite norme generale și pedagogice,desfășurate într-un cadru instituționalizat) sau,dimpotrivă, în mod spontan (întâmplător,difuz,neoficial) sunt reunite sub denumirea de forme ale educației.

În funcție de gradul de organizare și de oficializare, al formelor educației, putem delimita trei mari categorii:

-educația formală(oficială);
-educația non-formală(extrașcolară);
-educația informală(spontană).

Suportul psihologic al relatței educaționale este trebuința de a comunica. Se comunică nu numai cunoștinte, informații ci și atitudini, sentimente și convingeri. Se comunică prin cuvânt, gest, mimică, prin întreaga conduit, prin limbaj mimico-gestual la elevii cu dizabilități auditive.

Relația educativă este complexă,determinată de numeroși factori. Se realizează între comportamente globale (educator-educat). Acțiunea educatorului este directivă, intenționată, conștientă, orientată de scopuri și obiective care anticipează transformări în comportamentul învățat al educatului. Acesta nu asimilează automat, el fixează, filtrează, prelucrează activ, include cele învățate în propriile structuri.

Relația este asimetrică, se realizează între personalitatea formată a educatorului și personalitatea în formare a educatului. În acest context apar concordanțe și disconcordante în actul de comunicare educațională.

Piaget consideră că școala trebuie să fie concepută cu un centru de activități reale, practice, desfășurate în comun, în așa fel ca inteligența logică să se formeze în funcție de acțiunea și de schimbările sociale.

Educația reprezintă, astfel, activitatea psihosocială cu funcție generală de formare-dezvoltare permanentă a personalității umane pentru integrarea socială optimă, angajată conform finalitatilor asumate, la nivel de sistem si de proces, proiectate, realizate si dezvoltate prin acțiuni specifice având ca structură de bază corelația subiect (educator) obiect (educat) , într-un context deschis,(auto) perfectibil.

Bibliografie:

-Elena Dimitriu-Tiron,“Dimensiunile Educatiei Contemporane”, Institutul European, Iasi, 2005

-Al.Soitu, “Pedagogia Comunicarii”, Edit.Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2000

-G.Vaideanu, “Pedagogie”,Ghid pentru profesori, Edit.Universitatii “Al.I.Cuza”,Iasi, 1986

-Edgar,Faure,”A invata sa fii”,Edit. Didactica si Pedagogica,Bucuresti,1974

-Cucos,Constantin,”Pedagogie”,Edit. Polirom, Iasi,1996

METODE ŞI TEHNICI INTERACTIVE UTILIZATE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR LA DISCIPLINA COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

PROF. INV. PRIM. PRUNEAN CARMEN LUMINIŢA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ CUZDRIOARA

Metodele interactive de grup câştigă tot mai mult teren, reprezentând o alternativă la didactica tradiţională în beneficiul copiilor şi al nostru în egală măsură. A apărut termenul de "educaţie modernă" care se poate traduce şi prin "**a şti ce să faci cu ce ai învăţat**". Deci, regândirea educaţiei formale se impune şi ne obligă să schimbăm relaţia cu copiii şi între copii promovând sprijinul reciproc şi dialogul constructiv prin noi strategii.

Un copil va învăţa mult mai multe lucruri despre un subiect dacă el este direct implicat, rolul cadrului didactic fiind acela de a-l ajuta să descopere singur şi nu de a-i oferi informaţii „de-a gata". Prin metodele interactive de grup copiii îşi exersează capacitatea de a selecta, combina, învăţa lucruri de care vor avea nevoie în viaţa de şcolar şi de adult.

Voi **exemplifica** câteva metode, pe categorii de activitate, tehnici active şi interactive utilizate de mine cu succes în activităţi.

Metoda „ ŞTIU – VREAU SĂ ŞTIU – AM ÎNVĂŢAT"

Modelul de structurare a activităţii conform acestei metode l-am utilizat eficient îndeosebi în activităţile de **convorbire**.

Categoria de activitate: Comunicare în limba română

Clasa: pregătitoare

Tema : Aspecte caracteristice toamnei – convorbire

Material : un panou delimitat în trei părţi, jetoane cu imagini caracteristice toamnei : fructe , flori, legume, fenomene ale naturii

În desfăşurarea activităţii am parcurs mai mulţi paşi:

- Prima etapă, este centrată pe întrebarea ,,Ce ştiu despre toamnă?''

Copiii au exprimat enunţuri afirmative, pe care le-am consemnat în rubrica ,,Ştiu''. Am urmărit ca întregul grup să fie de acord cu ideile scrise.

- A doua etapă, centrată pe întrebarea ,,Ce vreau să ştiu?''a presupus realizarea unei liste de întrebări prin care subiectul a fost înscris în sfera de interes a copiilor.**Exemplu:** ,,De ce cad frunzele? De ce se îngălbenesc ele ?, etc''. A fost deosebit de interesant să ascultăm ce anume i-a interesat pe copii şi un câştig faptul că au scos la suprafaţă frământările lor şi le-au exprimat în colectiv.

- Etapa a treia, ,,Am învăţat'', a presupus o monitorizare şi o conştientizare a cunoştinţelor noi, o comparare cu vechile cunoştinţe.

Metoda „FLOAREA DE LOTUS”

Această modalitate interactivă de lucru în grup oferă posibilitatea stabilirii de relaţii între noţiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme secundare concretizate în opt idei ce vor deveni teme abordate în activitatea pe grupuri mici.

Categoria de activitate:Comunicare în limba română

Tema: Fructe de toamnă

Clasa: pregătitoare

Material: O floare de lotus, imagini cu fructe de toamnă.

Desfăşurare:

- Voi anunţa tema.
- Pe fiecare petală copiii vor aşeza câte un fruct.
- Copiii se împart în 5 grupe (câte 2 la o petală).
- Copiii vor enunţa pe rând câteva caracteristici ale fructului de pe petala lor (forma, culoarea, mediul unde creşte, gustul).
- Sunt prezentate rezultatele fiecărei echipe.
- Învățătoarea evaluează activitatea şi face completări, dacă este nevoie.

Beneficiile metodei:

- Stimulează potenţialul creativ,
- Dezvoltă capacităţi şi abilităţi:
  - cognitive;
  - de relaţionare;
  - de lider de grup;
  - de autoevaluare şi autoapreciere.

Tehnica ciorchinelui

Este o tehnică de predare – învăţare care încurajează pe copii să gândească liber şi deschis, este o metodă brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei. ,,Ciorchinele” constă în utilizarea unei modalităţi grafice de organizare a brainstorming-ului pentru a ilustra relaţiile, conexiunile dintre idei, o modalitate de a construi asociaţii noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor.

Tehnica realizării unui ciorchine presupune parcurgerea câtorva paşi:

- se alege cuvântul sau temă nucleu;

copiii aleg sintagme în legătură cu tema propusă în discuţie;

- se leagă aceste sintagme sau cuvinte de tema propusă;
- se scriu idei în legătură cu aceste cuvinte până la expirarea timpului alocat;

„Ciorchinele” ca metodă se poate folosi atât în **evocare** cât şi în **reflexie**, fiind o tehnică flexibilă care se poate utiliza atât individual cât şi în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuţie trebuie să fie familiară copiilor care nu mai pot culege informaţii şi află idei de la colegi. Folosită în grup, această tehnică, dă posibilitatea fiecărui copil să ia cunoştinţă de ideile altora, de legăturile şi asociaţiile dintre acestea. Metoda aceasta exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme şi facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces şi actualizând cunoştinţele anterioare.

Categoria de activitate:Comunicare în limba română

Tema: Convorbire „Toamna cea bogată ”

Clasa: pregătitoare

Sarcina de lucru: (se adresează frontal): „Spuneţi cât mai multe aspecte despre anotimpul toamna. Alegeţi imaginile care se potrivesc anotimpului şi aşezaţi-le în jurul imaginii de pe panou”

Materiale: un panou mare pe care s-a aşezat o imagine de toamnă sugestivă. Se pun la dispoziţia copiilor jetoane cu imagini de toamnă, decupaje, buline mari în culorile toamnei: galben, verde, portocaliu, maro pe care vor lipi imagini adecvate sarcinii.

Desfăşurare: După ce se vor epuiza toate ideile, toate cunoştinţele copiilor despre toamnă, împreună cu copiii voi uni imaginile, stabilind legăturile, conexiunile dintre ele, explicând aceste conexiuni. Voi citi şi voi analiza fiecare idee emisă de copii, se discută, se fac comparaţii, se emit păreri, opinii despre anotimp, se repetă poezii, cântece adecvate, ghicitori.

La sfârşitul activităţii, voi face sinteza finală, structurez ciorchinele, grupând logic informaţiile, ideile, cunoştinţele copiilor. Pot face completări, dacă este nevoie.

Activităţile desfăşurate prin aceste metode îi dinamizează în mod deosebit pe copii, aceştia având posibilitatea de a-şi exprima responsabil unele idei sau convingeri. Prin utilizarea unor asemenea metode se realizează o implicare efectivă, activă a copiilor în procesul de învăţare. Copiii devin conştienţi de propria lor gândire, îşi activizează vocabularul, iar interesul şi motivaţia vor fi asigurate pe întregul parcurs al activităţilor.

Bibliografie:

1.Aspecte moderne în elaborarea strategiilor didactice, Editura EuroStampa, Timişoara, 2003.

2.Dulama, M. E., Metode, strategii şi tehnici didactice activizante, Editura “Clusium” , Cluj-Napoca, 2002;

3.Cerghit, I. Metode de învăţământ. Iaşi, Polirom, 2006;

Educație de calitate

Prof.Mihaela Purcaru, Liceul Teoretic ,,Brâncoveanu Vodă,, Urlați, Prahova

În opinia multor pedagogi, cea mai importantă componentă educațională este *predarea de calitate*, cu profesori bine pregătiți.De asemenea, contează enorm și motivația elevului, precum și mediul din care provine.

Profesorii au cea mai mare responsabilitate pentru a schimba cultura școlii. Elmore (2004) considera că liderii școlari sunt responsabili pentru a schimba școala, că aceasta nu se schimbă prin ordine date de sus, ci prin ajustari ale normelor, structurilor și proceselor existente.

Într-o lume a noului şi a schimbărilor, şcoala trebuie să promoveze o învățare conștientă, activă, orientată spre cercetare ştiinţifică și spre valorile şi practicile societăţii democratice. Misiunea ei este să orienteze tânăra generaţie spre împlinirea în viaţa privată şi publică. Școala își propune să ofere o educație de calitate, centrată pe fiecare elev, asigurând o pregătire generală și profesională într-un climat care să încurajeze elevii să parcurgă propriul traseu educațional în concordanță cu aptitudinile și interesul propriu.

Politica educaţională să fie pe deplin în concordanţă cu politica educaţională naţională, în care învăţământul este o prioritate naţională şi nu este aservită partidelor politice care se succed la guvernare, ci serveşte educaţiei tinerei generaţii pentru a deveni cetăţeni europeni, capabili să se integreze într- o societate dinamică, imprevizibilă şi în spaţiul transnaţional.

Modul în care gândim, aduce schimbările pe care ni le dorim. Îmbunătățirile din școli se refera la modul în care profesorii ca grup, participă la succesul școlii, nu doar la performanța școlară, ci și la transformarea învățăturii într-un scop în sine.

În cadrul unei școli trebuie colaborare, muncă în echipă pentru a putea fi rezolvate neclaritățile didactice.Un motiv pentru care profesorii rămân în sistem și continuă să predea într-o anumită școală, este sprijinul pe care îl primesc din partea directorului.

Directorul motivează profesorii și elevii, întreține comunicarea, alocă resurse, dezvoltă structuri organizaționale pentru a sprijini instruirea și învățarea.Managementul centrat pe învățare este principalul motiv pentru a rămâne în învățământ.

Bausmith și Barry în anul 2011 au formulat ideea că rolul fundamental al liderilor învățării (profesori, directori) este să sprijine formarea în școli, dezvoltarea lor profesională având impact asupra performanțelor elevilor.Aceste aspecte includ mentoratul pe o perioadă lungă, utilizarea echipelor de analiză a datelor, concentrarea pe felul în care elevii învață materia și colaborarea profesorilor pentru a planifica și monitoriza lecțiile.

Timperley (2012) a propus 5 etape pentru atingerea acestor obiective:

- De ce cunoștințe și competențe au nevoie elevii noștri?
- De ce cunoștințe și competențe avem noi, ca profesori?
- Cum putem să ne aprofundăm noțiunile profesionale și să ne perfecționăm competențele?
- Cum îi putem implica pe elevii noștri în experiențe noi de învățare?
- Care a fost impactul activităților noastre schimbate?

Pentru a pregăti elevi de succes trebuie să avem noi, ca profesori, convingeri pozitive cum ar fi de exemplu:

- Toți elevii pot fi provocați și stimulați
- Este vorba despre strategii, niciodată despre stiluri de învățare
- Este important să ai așteptări mari de la toți elevii în raport cu punctul lor de plecare
- Este important să încurajezi elevii să-ți ceară sprijinul când are nevoie
- Este important să predai strategii multiple de învățare pentru toți copiii
- Este important să formezi elevi cu abilități evaluative
- Critica, eroarea și feedbackul sunt oportunități eficiente pentru îmbunătățirea învățăturii
- Nu da vina pe copii
- Handicapul clasei sociale sau al influențelor de acasă poate fi depășit
- Evită să etichetezi copiii

Trăim într-o perioadă în care este util să ne învățăm elevii să fie fericiți și reali, nu impecabili și purtători de măști. Profesorii ar trebui să înțeleagă acest aspect și să își regândească metodele și stilul de predare.

Este demonstrat științific, că pentru a învăța, avem nevoie de aproximativ 4-6 repetări, dar dacă învățăm prin joc, doar de două repetari.Cu ajutorul jocului, de la vârsta de 1 an, copilul poate înțelege mult mai ușor, descoperă lumea.

De ce este important pentru un copil să se joace?!? Pentru a învăța și pentru a-și dezvolta inteligența.

„Jocul didactic urmărește un scop bine determinat, presupune o situație de joc, anumite condiții, reguli.Ele au menirea de a plasa copilul în lumea cunoștințelor, de a-l îndruma cu deprinderi pentru a putea opera cu cuvântul. Prin intermediul jocului obișnuim copilul să gândească independent.„ (http://www.digi-book.ro/cartea/2708/jocul-didactic)

„Jocul transformă realul printr-o asimilare mai mult sau mai puțin pură la trebuințele eului, în timp ce imitația (atunci când ea constituie un scop în sine) este o acomodare mai mult sau mai puțin pură la modelele exterioare, iar inteligența este un echilibru între asimilare și acomodare.„(Jean Piaget, La formation du symbole chez l'enfant, 1945)

Pentru elev, jocul didactic are mai multe avantaje:

- Dezvoltă stima de sine
- Își îmbunătățește rezultatele la învățătură deoarece prin această metodă, cunoștințele teoretice sunt mult mai bine fixate
- Își dezvoltă empatia și intuiția
- Capacitatea de adaptare la orice situație pe care o poate întâlni
- Stimulează imaginația și creativitatea
- Gestionarea stresului și a unor momente conflictuale
- Dezvoltă munca în echipă

De asemenea, există avantaje și pentru profesor:

- Devine un model pentru elevi
- Se reduce stresul care poate să apară în timpul orei
- Elevii devin din ce in ce mai implicați
- Consolidarea relației profesor-elev
- Lecții interactive, creative, dinamice

Indiferent de materia predată, jocul este o metodă eficientă pentru dezvoltarea personalității și a inteligenței elevilor.

Învățământul actual are un fundal diferit, un context tehnologic, capabil să dezvolte un alt model de cultură și de cunoaștere, specific erei noastre. Se poate înțelege astfel că acest nou model atrage după sine o reconfigurare care vine ca o alternativă la modelul tradițional. Dacă până acum mai bine de treizeci de ani, preocuparea profesorilor era să transmită cât mai multe noțiuni abstracte ce aveau ca scop memorarea și reproducerea lor exactă, populația școlară actuală este o permanentă și inedită provocare pentru cadrele didactice. Astfel are loc transferul responsabilității educatorului de la un plăsmuitor al copilului, la un ajutor în procesul natural al devenirii lui ca om. Configurarea profesorului, în şcolile moderne, este să înveţe înainte de toate să-şi modereze propria lui intervenţie, să fie cât mai modest, spre a se convinge că nu el este făcătorul sufletului pe care îl vede dezvoltându-se sub ochii lui. Se impune o condiție sine qua non ca educatorul să devină pasiv, pe măsură ce copilul devine activ. Astfel se poate produce transferul de puteri*:* educatorul se retrage şi copilul păşeşte înainte; învăţătorul face tot mai puţin şi copilul face tot mai mult. Fie prin fiecare individ în parte, fie prin societate ca un întreg, se impune un ritm din ce în ce mai alert, o cunoaștere rapidă, completă și corectă a realității, unde luarea deciziilor trebuie luată competent, ferm și oportun.

Bibliografie

- Hattie, John., Învățarea vizibilă.Ghid pentru profesori, traducere din limba engleză de Cristina Dumitru, consultant științific Adina Glava, Editura Trei, București, 2014
- Chateau, Jean.,Copilul și jocul, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Gai, Bianca.,Curcubătă, Răzvan.,Vaida, Bogdan.,Iepure, Călin., Jocuri didactice, Editura Taida, Iași, 2021

TEORII ȘI PRACTICI EFICIENTE PENTRU O EDUCAȚIE DE SUCCES

prof. Nicoleta Puşcaş Şcoala Gimnazială „Alexandru Ivasiuc”, Baia Mare

prof. Mirela Oşan Şcoala Gimnazială „Alexandru Ivasiuc”, Baia Mare

„ *În prezent provocarea este de a transforma sistemele de educație în ceva mult mai potrivit pentru nevoile secolului XXI. În centrul acestei transformări trebuie să se afle o abordare total diferită a inteligenței și creativității umane*” (Robinson, 2011, p. 31).

Din punctul de vedere a lui Sir Ken Robinson **educația are 3 roluri importante**: unul **personal**, unul **cultural** și unul **economic.** Cel personal are rolul de a dezvolta talentele și sensibilitățile individuale, rolul cultural pentru a oferi o înțelegere profundă a lumii și cel economic pentru a oferi abilitățile necesare pentru ca individul să își poată câștiga existența și să fie productiv din punct de vedere economic. Aceste trei roluri trebuie promovate în mod egal și în relație unele cu celelalte. *„Înțelegerea modului în care se interconectează reprezintă cheia pentru transformarea sistemului educațional al secolului XXI într-un proces în care creativitatea și inovația ocupă un loc central”* (Robinson, 2011, p. 91).

Transformarea sistemelor de educație pentru a fi mai potrivite pentru nevoile secolului XXI este o provocare complexă și nu poate fi realizată printr-o soluție unică. Cu toate acestea, există câteva sugestii pe care le puteți lua în considerare:

1. Concentrarea pe abilitățile relevante pentru secolul XXI: Sistemele de educație ar trebui să se concentreze pe abilitățile relevante pentru secolul XXI, cum ar fi gândirea critică, creativitatea, abilitățile de comunicare, colaborarea și abilitățile de rezolvare a problemelor.

2. Utilizarea tehnologiei: Tehnologia poate fi utilizată pentru a îmbunătăți învățarea și pentru a ajuta la dezvoltarea abilităților necesare pentru secolul XXI. De exemplu, platformele online de învățare pot oferi acces la cursuri și materiale educaționale de înaltă calitate, iar instrumentele de colaborare și comunicare pot fi folosite pentru a îmbunătăți colaborarea între elevi și profesori.

3. Personalizarea învățării: Sistemele de educație ar trebui să se concentreze pe personalizarea învățării, astfel încât elevii să poată învăța în ritmul lor și să se concentreze asupra subiectelor care îi interesează cel mai mult.

4. Învățarea pe tot parcursul vieții: Învățarea pe tot parcursul vieții ar trebui să fie încurajată și facilitată prin intermediul sistemelor de educație. Acest lucru poate ajuta la dezvoltarea abilităților necesare pentru a face față schimbărilor rapide din lumea de azi.

5. Colaborare între sistemele de educație și mediul de afaceri: Sistemele de educație ar trebui să colaboreze mai strâns cu mediul de afaceri, astfel încât să se poată asigura că elevii sunt pregătiți pentru cerințele pieței de muncă și că abilitățile lor sunt relevante pentru nevoile economice ale

secolului XXI. Transformarea sistemelor de educație va necesita o abordare multidisciplinară și implicarea tuturor părților interesate, inclusiv guvernele, sectorul privat și societatea civilă.

Marile provocări în educația modernă

În educația modernă, există o serie de provocări importante, iar atât tehnologia avansată, cât și lipsa creativității sunt două dintre acestea. Tehnologia avansată poate fi o provocare în educație deoarece poate fi dificil să ținem pasul cu evoluția rapidă a noilor tehnologii și să găsim cele mai bune modalități de a le integra în procesul de învățare. De asemenea, există riscul ca tehnologia să devină un substitut pentru interacțiunea umană, ceea ce poate avea efecte negative asupra dezvoltării sociale și emoționale a elevilor. Pe de altă parte, lipsa creativității poate fi, de asemenea, o provocare majoră în educația modernă. Astăzi, mulți experți în educație recunosc importanța creativității în procesul de învățare, deoarece aceasta ajută la dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și la îmbunătățirea abilităților de comunicare. Cu toate acestea, în multe școli, accentul este pus pe memorarea informațiilor și pe obținerea de rezultate bune la examene, iar aceasta poate limita dezvoltarea creativității elevilor.

Pe de altă parte, lipsa creativității poate fi, de asemenea, o provocare majoră în educația modernă. Astăzi, mulți experți în educație recunosc importanța creativității în procesul de învățare, deoarece aceasta ajută la dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și la îmbunătățirea abilităților de comunicare. Cu toate acestea, în multe școli, accentul este pus pe memorarea informațiilor și pe obținerea de rezultate bune la examene, iar aceasta poate limita dezvoltarea creativității elevilor.

În concluzie, atât tehnologia avansată, cât și lipsa creativității sunt provocări importante în educația modernă. Este important ca educatorii să găsească modalități de a integra tehnologia în procesul de învățare într-un mod responsabil și să acorde o mai mare atenție dezvoltării creativității și gândirii critice în educație.

Dascălul/AI - inteligența artificială

În ciuda avansării tehnologiei și a creșterii utilizării inteligenței artificiale în educație, rolul dascălului rămâne esențial în procesul de învățare și dezvoltare a elevilor. Deși inteligența artificială poate fi utilizată pentru a ajuta la personalizarea și adaptarea învățării, oferind feedback imediat și identificând probleme și lacune în cunoștințe, dascălul are încă un rol important în procesul de învățare.

Rolul dascălului depășește transmisia de informații și implică și construirea de relații cu elevii, încurajarea și susținerea dezvoltării emoționale și sociale, precum și cultivarea creativității și a gândirii critice.

Dascălul poate fi un mentor, un model pozitiv și un ghid în dezvoltarea personală a elevilor. În plus, inteligența artificială poate fi utilizată ca un instrument în procesul de învățare, dar nu poate

înlocui rolul dascălului în crearea unui mediu educațional care să fie inspirațional, motivant și implicat.

Familia și școala - parteneri în educația copilului

Este important să educăm atât părinții, cât și elevii, în ceea ce privește nevoile și provocările educației în secolul XXI. Părinții joacă un rol esențial în susținerea educației copiilor lor, iar învățarea lor despre schimbările și tendințele din sistemul de învățământ poate ajuta la sprijinirea procesului educațional și la asigurarea unei bune înțelegeri a nevoilor și provocărilor cu care se confruntă copiii lor. Este necesar să existe o colaborare strânsă între școli și părinți pentru a asigura că elevii primesc sprijinul de care au nevoie pentru a avea succes în școală și în viață. Educația este o responsabilitate comună, iar eforturile tuturor părților interesate sunt necesare pentru a asigura un sistem de educație adecvat și relevant pentru secolul XXI.

Educația, obstacol sau rampă de lansare?

Educația poate fi atât un obstacol, cât și o rampă de lansare, în funcție de felul în care este percepută și utilizată de către indivizi.

În mod tradițional, educația a fost considerată o rampă de lansare, oferind oportunități de învățare și dezvoltare personală care să îi ajute pe elevi să își atingă potențialul maxim. Prin urmare, mulți oameni au văzut educația ca o modalitate de a-și îmbunătăți calitatea vieții și de a avea oportunități mai mari în viață. Constantin Cucoș accentuează faptul că educația este un proces continuu ce ar trebui să pună accent pe înnobilarea omului, pe formarea spiritului. Dascălul lucrează cu fața spre viitor, el nu lucrează pentru lumea de aici, ci și pentru cea de apoi.

Cu toate acestea, în unele cazuri, educația poate fi percepută ca un obstacol. Acest lucru se poate întâmpla când sistemul educațional este rigid, prea centralizat pe examene și note, iar elevii nu se potrivesc cu această abordare. În astfel de cazuri, educația poate fi percepută ca o constrângere, limitând creativitatea, flexibilitatea și curiozitatea elevilor.

În concluzie, educația poate fi văzută ca o rampă de lansare sau ca un obstacol, dar depinde de modul în care este percepută și de modul în care este utilizată. O abordare pozitivă a educației poate ajuta la dezvoltarea personală și profesională, în timp ce o abordare negativă poate limita dezvoltarea și creșterea personală.

Sistemul educațional ar trebui să promoveze dezvoltarea elitelor sau pregătirea practică a elevilor pentru ca aceştia să abordeze eficient provocările care le vor sta în faţă?

Sistemul educațional ar trebui să promoveze ambele obiective - atât dezvoltarea elitelor, cât și pregătirea elevilor pentru provocările vieții.

În primul rând, sistemul educațional ar trebui să ofere oportunități pentru dezvoltarea talentelor și abilităților elevilor care au potențialul de a deveni elite în diverse domenii, cum ar fi

știința, tehnologia, arta sau sportul. Acest lucru poate fi realizat prin oferirea de programe și activități extracurriculare, mentorat și consiliere academică și profesională.

În același timp, sistemul educațional ar trebui să pregătească elevii să își câștige existența într-un mod sustenabil și să devină cetățeni activi și responsabili ai societății. Acest lucru poate fi realizat prin pregătirea elevilor cu abilitățile necesare pentru a intra pe piața muncii, cum ar fi abilitățile de comunicare, gândirea critică, rezolvarea problemelor și colaborarea în echipă. De asemenea, ar trebui să fie oferite programe educaționale care să dezvolte și să promoveze valori precum respectul, toleranța, responsabilitatea și angajamentul social.

Este important să subliniem că aceste două obiective nu sunt mutual exclusive și ar trebui să fie abordate în mod integrat în sistemul educațional. În final, obiectivul sistemului educațional ar trebui să fie de a produce indivizi echilibrați și pregătiți pentru a-și urma pasiunile și interesele, contribuind în același timp la dezvoltarea societății în ansamblu.

În concluzie, educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății.

“Este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Immanuel Kant

Bibliografie

Cucos Constantin, 2017. *Educația. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări. București, ed. POLIROM.*

Immanuel Kant, 2015. *Despre pedagogie*. București, ed. PAIDEIA.

Robinson, Ken, 2011. *O lume ieșită din minți*. București, ed. Publica 2011.

METODE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN PREDAREA-ÎNVĂŢAREA BIOLOGIEI

Florentina-Nicoleta Puşu
Alexandra Mailat
Şcoala Gimnazială Nr.7 Reşiţa

Una din componentele esenţiale ale curriculumului şcolar o constituie metodologia didactică, respectiv sistemul de metode şi procedee didactice, care asigură atingerea obiectivelor informative şi formative ale învăţământului. Conceptul „metodă de învăţământ" îşi păstrează şi în prezent semnificaţia originară, împrumutată din grecescul „methodos", ceea ce înseamnă drum spre, cale de urmat în vederea atingerii unor scopuri determinate în prealabil. În didactica modernă, metoda de învăţământ este înţeleasă ca un anumit mod de a proceda, care tinde să plaseze elevul într-o situaţie de învăţare, mai mult sau mai puţin dirijată, astfel el reuşind să urmărească şi să descopere adevărul şi apoi să-l lege de aspectele practice ale vieţii.

Modernizarea metodelor didactice de la primele lor forme: comunicarea orală sub forma naraţiunii, a povestirii, până la metodele cu care se operează în didactica modernă: problematizarea, învăţarea prin descoperire, modelarea, studiul de caz, instruirea şi autoinstruirea asistată de calculator, constituie un proces care contribuie la creşterea eficienţei actului educaţional. Metodele verbale nu pot fi abandonate, în ciuda unor critici, care li se aduc, deoarece educaţia rămâne un act de comunicare, care presupune utilizare de cuvinte, prezentare de fapte, de procese, ceea ce implică nevoia de integrare conceptuală prin intermediul cuvântului. Astfel, dacă am face o comparaţie între metodele tradiţionale şi cele moderne, am putea spune că, în metolologia tradiţională predarea este centrată pe profesor, care tinde să-şi păstreze imaginea de atotştiutor care nu lasă loc contrazicerilor sau dialogului.

În schimb, metodele interactive nu mai sunt o noutate şi totuşi sunt destul de puţin aplicate. Sunt utile pentru că elevul şi nu numai, învaţă mai bine dacă este angajat cu toate forţele într-o acţiune. Statisticile sunt destul de precise în acest sens: reţinem 20% din ceea ce auzim, 30% din ceea ce vedem, 50% din ceea ce auzim şi vedem în acelaşi timp, 80% din ceea ce spunem şi 90% din ceea ce spunem în timp ce facem un lucru. Prin implicarea elevilor şi cointeresarea lor, ei devin mai motivaţi, iar şansa de a obţine schimbări comportamentale, cognitive , creşte. Cele învăţate nu sunt pur şi simplu înregistrate, ci vor forma, în plan mental asocieri creative, link-uri către alte informaţii stocate, care fac memorarea mai eficientă. Lucrul alături şi împreună cu ceilalţi este un exerciţiu de formare a priceperilor şi a deprinderilor, mai ales în biologie, de stimulare a lucrului în echipă, de formare a abilităţilor de comunicare. Educatorul nu mai este un simplu emiţător de informaţie, iar elevul nu mai este un simplu receptor pasiv, cei doi devin parteneri într-un demers didactic în care elevul capătă calităţi deosebite , uneori chiar de coordonator al unei activităţi.

Dintre metodele interactive de predare-învăţare care se pot aplica cu succes la biologie sunt: brainstorming, brainwriting, fiecare învaţă pe fiecare, metoda predării/învăţării reciproce, metoda cubului, jocul de rol.

FIERĂSTRĂUL

Este o metodă utilizată pentru a stimula participarea unui număr cât mai mare de elevi. Dezvoltă capacitatea de cooperare, de comunicare, de sinteză şi analiză. Presupune împărţirea clasei pe grupe, fiecare grupă primeşte o sarcină specifică, subordonată obiectivelor lecţiei. De exemplu la lecţia „Floarea la Angiosperme" la clasa a VII-a, sarcinile distribuite grupelor pot fi următoarele:

- Observarea şi descrierea mai multor tipuri de flori naturale;
- Observarea şi descrierea imaginilor de flori de pe planşe;
- Realizarea unor desene şi mulaje de flori din plastilină, după materiale naturale;
- Realizarea unui rezumat al lectiei din carte;
- Formularea unor întrebări;

Grupele îşi îndeplinesc sarcinile , îşi prezintă activitatea şi rezultatele, elevii din alte grupe îşi pot completa informaţiile cu cele din alte grupe. La final, profesorul, împreună cu elevii corelează datele şi emite concluziile.

METODA CUBULUI

Este o metodă prin care sunt stimulate gândirea creativă şi imaginaţia , prin faptul că o anumită temă poate fi studiată din mai multe perspective, ca şi cum am privi toate feţele unui cub.

De exemplu la lecţia „Încrengătura Moluşte" la clasa a V-a, se poate aplica acestă metodă, utilizând un cub cu diferite cerinţe pe fiecare faţă şi material biologic proaspăt sau conservat:

- Descrie –cum arată moluştele?
- Compară-prin ce se aseamănă moluştele prezentate?
- Asociază-la ce te face să te gândeşti?
- Analizează-care sunt părţile componente?
- Aplică-care pot fi utilizările moluştelor?
- Argumentează pro-contra- moluştele sunt nevertebrate?
- La final , elevii emit propriile concluzii.

PROIECTUL

Este o metodă care stimulează formarea deprinderilor de a căuta informaţii, de a le sintetiza, de a conduce un proiect de cercetare şi a depista metode de rezolvare a unor ipoteze în mod creativ.

Profesorul stabileşte de la început reguli de realizare, obiectivele urmărite , criteriile de evaluare, dar modul de realizare şi conducere a activităţii este la libera alegere. Profesorul va monitoriza permanent activitatea elevilor.

De exemplu se pot realiza proiecte cu caracter ecologic*:* „Determinarea gradului de poluare a râului ce străbate oraşul".

BRAINWRITING (6/3/5)

Este o metodă foarte simplă de stimulare a creativităţii, asemănătoare cu brainstorming, diferenţa constând în faptul că se lucrează pe grupe mici sau individual.

La lecţia „Lanţuri trofice" , despre care au fost şi discuţii anterioare, se poate proceda astfel:

- 6 elevi notează 3 idei în 5 minute(6/3/5);
- Foile se rotesc până când fiecare foaie a trecut pe la fiecare elev;
- Fiecare elev va nota trei, două sau doar o idee, care vor trebui să fie diferită de cele notate până atunci;
- La final are loc selectarea ideilor, clasificarea lor şi emiterea concluziilor.

În concluzie, este bine ca metodele interactive, creative, să fie folosite cât mai des, deoarece stimulează şi lucrul în echipă şi determină schimbări în plan cognitiv şi atitudinal.

Bibliografie:

- Diminescu N., Ianovici N., Faur A.-„Formarea iniţială în didactica ştiinţelor biologice", Editura Mirton, Timişoara, 2003
- Ionescu M., Bocoş M.-„Tratat de didactică modernă", Editura Paralela 45", 2009
- Ionescu M., Radu I.-„Didactica modernă", Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2004

SOFTUL EDUCAŢIONAL - METODĂ MODERNĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

-articol-

Prof. Raboj Felicia Mihaela
Şc. Gim. „Marin Preda”-Piteşti

Formarea competenţelor descrise prin programa şcolară nu este posibilă doar prin utilizarea unor strategii clasice de predare-învatare-evaluare. Instruirea diferenţiată individuală, pe grupe de nivel, cu ajutorul softului educaţional realizat de către învățătoare, poate fi o alternativă de succes.

Introducerea calculatorului în școală nu trebuie să constiuie un scop în sine, ci o modalitate de creştere a calităţii, a eficienţei învăţării si predării. Folosirea calculatorului reprezintă o nouă strategie de lucru a învățătoarei şi a elevilor, un nou mod de concepere a instruirii şi învăţării, care îmbogăţeşte sistemul activităţilor didactice pe care aceştia le desfăşoară şi prezintă importante valenţe formative şi informative.

Calculatorul simulează procese şi fenomene complexe pe care nici un alt mijloc didactic nu le poate pune atât de bine în evidenţă. Astfel, prin intermediul lui, se oferă elevilor modelări, justificări şi ilustrări ale proceselor şi conceptelor abstracte, ilustrări ale proceselor şi fenomenelor neobservate sau greu observabile din diferite motive.

Ce este de fapt un soft educaţional? Orice produs multimedia cu conţinut educaţional este un soft educaţional?

Răspunsul e hotarât nu! În afară de alegerea atentă a temei, care trebuie să ofere condiţii obiective de transpunere în secvenţele multimedia, un soft educaţional este proiectat fie continând propria strategie didactică, fie ca un moment precis într-un set de strategii posibile, din care învățătorul poate alege. Softul educaţional reprezintă o îmbinare a programării pedagogice şi a produsului informatic. Este deosebit de important sa se evidentieze tipul de soft educational, din punct de vedere a continutului tematic si a strategiei, pentru a putea fi corect folosite. Iata câteva exemple:

- Softul interactiv de învaţare- are înglobată o strategie care permite feedback-ul şi controlul permanent, determinând o individualizare a parcursului în functie de nivelul de pregătire al copilului;
- Softul de simulare- permite reprezentarea controlată a unui fenomen sau sistem real prin intermediul unui model cu comportament analog;
- Softul de investigare- copilului nu i se prezintă informaţiile deja structurate (calea de parcurs) ci este un mediu de unde copilul poate să îşi extragă singur informaţiile necesare rezolvării sarcinilor propuse;
- Softul tematic- de prezentare, abordează subiecte/ teme din diferite domenii, arii curriculare din programa scolara, propunându-si oferirea unor oportunitaţi de lărgire a orizontului cunoaşterii în diverse domenii;
- Softul de testare/ evaluare- este poate gama cea mai larg utilizată întrucât specificitatea sa depinde de mulţi factori: momentul testării, scopul, tipologia interacţiunii (feedback imediat sau nu);
- Softuri educative- în care sub forma unui joc se atinge un scop didactic, prin aplicarea inteligenta a unui set de reguli copilul este implicat într-un proces de rezolvare de probleme/ situatii;

CARACTERISTICILE sI IMPORTANŢA SOFT-URILOR EDUCAŢIONALE

Problema utilizării soft-urilor educaţionale, a jocurilor pe calculator, aşa cum mai sunt greşit numite, în procesul de educaţie al elevului este destul de controversată. Jocurile cu un real efect educativ sunt foarte rare şi nici nu sunt foarte agreate.

Cele mai multe jocuri pe calculator nu sunt benefice deoarece au un înalt conţinut agresiv. Ele îndepărtează copilul de la valorile profunde ale societăţii. Multe jocuri cultivă violenţa prin simularea unor războaie sau a unor scene sângeroase. Majoritatea copiilor care văd numai violenţă pe ecranul televizorului sau al calculatorului au tendinţa să fie mai agresivi.

De asemenea petrecerea mai multor ore în faţa calculatorului poate fi deosebit de nocivă, prin faptul ca răpeşte din timpul de joacă al copilului petrecut în aer liber, dar şi prin efectul nesănătos pe care îl au monitoarele asupra ochilor.

Deoarece jocurile pe calculator sunt deosebit de agreate, este indicată punerea la punct a unora care să cultive aptitudini utile societăţii. Atragând copilul în jocuri non-violente, atractive,

care dezvoltă gândirea logică, spiritul de observaţie, personalitatea acestora va avea numai de câstigat.

În urma activităţilor desfăşurate pe calculator se poate constata:

- utilizarea calculatorului la vârsta școlară este utilă şi posibilă;
- stimulează comunicarea cu condiţia să fie corect utilizat;
- permite sporirea competiţiei sociale şi cognitive:
- grabeşte procesul de socializare a elevilor la nivelul vârstei şcolare;
- jocurile pe calculator contribuie la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observaţie, a memoriei vizuale şi a atenţiei voluntare;
- folosirea programelor de scriere şi de desen oferă elevilor posibilitatea de a-şi formula propriile probleme.

Întregul material intuitiv pe care îl formează imaginile reprezentând obiecte, fenomene, ființe, actiuni, devine o sursă de cunoștințe noi, iar măsura în care copilul învață să le înregistreze, să le descrie, să le interpreteze, acestea dezvoltă spiritul de observație, operațiile de analiză și sinteză, de generalizare și abstractizare.

Cu ajutorul programelor didactico-informatice, a softurilor educaționale, se eficientizează procesul de predare-învațare-evaluare a cunoștințelor. Utilizând softurile educaționale în cadrul activiăților se vor dezvolta:

- gândirea logica,
- spiritul de observatie,
- memoria vizuală ,
- atenția voluntară,
- operațiile intelectuale prematematice,
- deprinderile de lucru cu calculatorul,
- abilitățile de utilizare a informțiilor primite prin intremediul softurilor educaționale.

Astfel, softurile educaționale prezintă o serie de avantaje incontestabile:

- furnizează un mare volum de date;
- asigură o instruire individualizată;
- favorizează parcurgerea unor secvențe de instruire complexe prin pași mici, adaptați nevoilor individuale de progres în învățare;
- facilitează realizarea unui feedback rapid și eficient;

- oferă posibilitatea simulării unor procese greu sau imposibil de accesat în mod direct;
- stimulează implicarea activă a copilului în învățare;

În ceea ce privește dezavantajele, acestea sunt:

- prezintă segmente de instruire fixe, care nu solicită capacități ale minții umane;
- uneori răspunsul incorect este cotat în funcție de detaliu și nu de esență;
- introduce mai multă dirijare în procesul de învățare;
- introduce o stare de oboseală, datorită posibilităților reduse de interacțiune umană.

Utilizarea soft-urilor educaționale în activitățile din grădiniță, se dovedește a fi un instrument de învățare eficient, care determină apariția unor modificări semnificative în achiziția cunoștințelor și în atitudinea față de învățare a elevilor. Copiilor le place mai mult să învețe prin intermediul soft-urilor educaționale, decât prin metode tradiționale, acestea contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive față de învățare și la îmbunătățirea rezultatelor obținute.

Exercițiile din softurile educaționale sunt prezentate într-o formă a a copiilor de a vizualiza în mod corespunzător conceptul însușit. Imaginile permit restructurarea unei probleme, aceasta fiind mai ușor procesată de sistemul vizual și perceptiv al copiilor, sporind abilitatea acestora de a înțelege fenomenele mai dificile. De asemenea, majoritatea exercițiilor încorporează segmente de narațiuni care au permis copiilor să-și însușească strategii de lucru adecvate.

Softurile educaționale se pot folosi în cadrul tuturor tipurilor de activități. Unele softuri educaționale pot fi utilizate în cadrul mai multor discipline , deoarece sunt concepute interdisciplinar. Calitatea rezultatelor obținute în învățare depinde de calitatea implementării soft-urilor educaționale la nivel de grupă, impunându-se informarea cadrelor didactice în ceea ce privește dezvoltarea tehnologiei și integrarea acesteia în procesul de predare-învățare.

BIBLIOGRAFIE

1. Allan P, Booth S, Crompton P, and Timms D, (1996), ***Integrating Learning with Technology***, University of Stirling, Stirling;
2. Miclea M, (2000), ***Psihologie cognitiva,*** Editura Gloria, Cluj- Napoca;
3. Hardley M, (1990), ***Accomplished Teachers- Integrating Computers into Classroom Practice,*** Bank Street College of Education Center for Children and Technology, NY 10025
4. Soft-uri educationale
5. Miron Ionescu,Ioan Radu, ***Didactica Moderna***

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul românesc

METODE ȘI STRATEGII INOVATIVE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV EDUCATIV

Prof. învățământ primar Racheru Daniela
(Școala Gimnazială Ioan Bădescu
Popești Leordeni , jud. Ilfov)

În zilele actuale , educația este într-o continuă schimbare . Societatea actuală practic a determinat ca educația să îmbrace noi valențe . În timpul celor doi ani de pandemie , majoritatea cadrelor didactice au fost determinate să se formeze în domeniul digital. Acest aspect a implicat abordarea de noi metodologii digitale și aplicarea unor strategii noi în procesul de predare învățare.

Ceea ce este cel mai important este că la această oră de pune accentul pe învățarea centrată pe elev . Platformele digitale variate și diversificarea fișelor de lucru au oferit fiecărui cadru didactic posibilitatea de a se adapta mult mai mult nevoilor fiecărui elev în parte . Prin aplicarea de strategii interactive , fiecare cadrul didactic a oferit posibilitatea elevilor de a-și valorifica resursele cognitive și afective în mod creativ . O învățare de calitate s-a realizat doar prin aplicarea la clasă a unor strategii bazate pe acțiune , experimentare și relaționare.

Rolul profesorului rămâne unul important , accentul s-a redirecționat pe elev și pe modul cum reușește să învețe calitativ . Activitățile didactice pe care majoritatea cadrelor le aplicăm la clasă oferă posibilitatea elevului să se implice în propria formare , oferă varianta de exprimare liberă a ideilor , precum și modul lor de prezentare este unul autentic necenzurat de scheme tradiționale de prezentare. Acumularea de cunoștințe s-a restrâns când vorbim de cantitate , accentul fiind pus pe modul de prelucrare al acestora de cum reușește elevul să treacă informația prin filtru personal și să o valorifice real.

Practic în pedagogia modernă și postmodernă este vorba de un arsenal de metode și strategii didactice interactive care stimulează elevul să participe la propria sa formare în raport personalizat. Elevul este practic pus să filtreze informația , să facă un efort de regândire și să o coreleze cu alte domenii sau să o prezinte în manieră personală ceea ce

presupune o reconstrucție a bazelor gândirii și stimularea gândirii critice . Elevul este determinat să regândească complexitatea sarcinii de lucru și să găsească modalități personale , proprii de rezolvare a acestora . Este vorba de metacogniție la nivelul gândirii. Prin noile metode complementare de evaluare , elevul trebuie să aleagă modalitatea unică de prezentare a rezolvării sarcinii didactice. Modul cum rezolvă sarcina este personal și în același timp fiabil pentru nivelul lui de comunicare și prezentare. Acesta este un aspect unic , pentru că fiecare copil este unic și trebuie punctat pentru efortul de a învăța. Trebuie apreciat procesul nu rezultatul cu punctaj maxim. În neuroștiință se numește fenomenul de a-ți lua satisfacție zilnică din ceea ce poți face singur . Nu contează că nu ai luat notă maximă , important este că atât cât ai reușit să prelucrezi să fie de calitate și să poți să-ți educi mintea pentru a merge mai departe, pentru stimulare volitivă. Rolul profesorului este de a prevedea modalitatea de lucru a elevului , de a-i oferi o plajă în care să valorifice și să se regăsească prin studiu individual.

Metodele instructiv educative se raportează la obiectivele pe care fiecare dintre noi ni le propunem în cadrul activității. În unitatea noastră fiecare clasă este dotată cu tablă interactivă , videoproiector . Elevii au posibilitatea de a lucra la un nivel interactiv permanent . Aceste oferte la nivelul fiecărei clase atrage după sine o muncă suplimentară a fiecărui cadru didactic de a crea resurse digitale adecvate.

Alegerea metodelor de instruire se face prin raportare la obiective, la conținuturi și la modalitățile de evaluare propuse. Conținuturile sunt prevăzute în programe, metodele și strategiile în schimb sunt alegerea personală a profesorului care în funcție de viziunea sa proprie reușește să creeze cadrul adecvat și să selecteze cele mai bune metode de predare , învățare , evaluare în vederea realizării competenței pe termen lung. Indiferent de metodele alese , cel mai important este cadrul limbajului folosit , comunicarea lejeră, de calitate , pe înțelesul elevului , tonul folosit și povestea creată în prezentarea materialului fac ca o metodă să fie mai eficientă și să creeze rezultatul scontat în finalitățile propuse de profesor. Ca să aplici metode interactive ai nevoie de o calitate bună a relațiilor interumane, de o deschidere către cooperare, de susținerea unei atitudini pozitive și de menținerea atenției cât mai mult cu putință pe problema dezbătută. Succesul metodelor interactive aplicate este dictat de modul cum profesorul reușește să trezească și să mențină vie atenția elevului . Comunicarea eficientă și dozarea sarcinilor de lucru pe secvențe de conținut sunt alte aspecte care țin de succesul aplicării metodelor interactive .

Generația actuală de elevi sunt elevi digitali, iar acest aspect trebuie să fie un punct de reper important pentru fiecare profesor . Aplicațiile digitale actuale sunt o sursă excepțională în realizarea unor sarcini didactice pentru elevi. De multe ori aceste sarcini pot fi de multe ori obositoare și plictisitoare dacă elevii le- ar rezolva în manieră clasică pe caiet. Modul în care un profesor oferă posibilitatea elevului de rezolvare a sarcinii poate stimula elevul sau poate să-l lase indiferent pe acesta. Folosirea aplicațiilor digitale variate în rezolvarea sarcinilor didactice au un plus de valoare pentru această generație - digital înseamnă mult mai ușor decât scrisul pe caiet în manieră clasică.

Selectarea metodelor și strategiilor didactice interactive necesită din partea profesorului o muncă permanentă , un efort de proiectare a scenariului didactic într-o manieră variată care să pună în valoare potențialul fiecărui elev.

Didactică modernă și postmodernă au adus schimbări majore la nivelul de managementului clasei de elevi. Rolul metodelor și strategiilor interactive este acela de a stimula participarea la interacțiuni și la rezolvarea sarcinilor de lucru în grup , astfel încât să nu mai fie copleșitoare sarcina pentru un singur individ. Metodele interactive au valențe pozitive în sistemul afectiv al elevilor: contribuie la creșterea stimei de sine a elevilor , la dezvoltarea încrederii în forțele proprii, la ridicarea nivelului de comunicare eficientă în sistemul relațional interuman.

Bibliografie :

- Sorin Cristea – Teorii ale învățării. Modele de instruire.EDP RA. București 2005
- Manualul proiectului/ POSDRU / 87/ 1.3/S/ 62651 ISBN 978- 606-8229-05-8 cod Biblioteca Naţională 371 Publishing: Fundaţia - Editura Scrisul Românesc, Craiova. August 2011
- Modulul A : Curriculum abilitation I .Educaţia în societatea cunoaşterii pag. 19- 42 II. Fundamentele proiectării curriculare pag. 43-90
- Modulul B: Instruire diferenţiată III. Inteligenţă şi instruire diferenţiată pag. 313-330
- Ioan Cerghit – Metode de învăţământ. Editura Polirom, Iaşi, 2004

MODALITĂȚI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Ana-Maria Răciulete

Liceul Tehnologic Turceni

Învățământul preuniversitar este parte integrantă a învățământului național constituit ca sistem, reunind unitățile de învățământ de stat, particulare și confesionale, autorizate sau acreditate. Este organizat pe niveluri, forme de învățământ și, după caz, filiere și profiluri, asigurând condițiile necesare pentru dobândirea competențelor-cheie și pentru profesionalizarea progresivă. În ceea ce privește selecţia şi organizarea conţinuturilor curriculare, aceasta presupune o reflectare asupra organizării cunoaşterii realităţii pe domenii distincte, dar şi pe grupe de norme integrate, corelate şi întrepătrunse la nivel de graniţă. În acest fel, conţinuturile sunt organizate sub forma disciplinelor şcolare pentru domenii de sinestătătoare, multidisciplinaritate, pluridisciplinare, interdisciplinare, intradisciplinare, transdisciplinare, o abordare integrată a disciplinelor şi de sinteză pe teme generale sau o abordare modulară.

În lucrarea prezentă vom dezbate câteva dintre aceste modalități de organizare a conținuturilor și anume:

- monodisciplinaritate
- transdisciplinaritate
- pluridisciplinaritate
- interdisciplinaritate

Monodisciplinaritatea este o modalitate de abordare a realității și de organizare a conținuturilor pe discipline predate relativ independent una de cealaltă. Avantajul acestei abordări îl constituie faptul că elevul are un traseu de învățare care îi poate garanta atingerea unor performanțe, în special la nivelul cunoștințelor și al competențelor cognitive. Dezavantajul major este hiperspecializarea (specializare limitată) și lipsa unei perspective de ansamblu asupra realității.

Transdisciplinaritatea presupune întrepătrunderea mai multor domenii și coordonarea cercetărilor astfel încât să conducă la descoperirea unui alt spațiu de cercetare. În învățarea școlară, abordarea transdisciplinară pornește de la o temă, dar scopul ei este dincolo de informație și de subiect, forma de organizare a conținuturilor fiind axată pe nevoile și interesele elevului. Într-o altă interpretare, conceptul de transdiciplinaritate desemnează o nouă abordare a învățării școlare, centrată nu pe materii, teme sau subiecte, ci "dincolo" de acestea. Transcenderea disciplinelor nu înseamnă ignorarea sau eludarea conținutului informațional. Se propune însă o transfocare inedită a structuranților conținuturilor educaționale de pe materiile de învățat pe nevoile și interesele cognitive ale elevilor. Disciplinele nu mai sunt valorificate ca scop în sine, ci ca furnizoare de situații și de experiențe de învățare/formare.

Pluridisciplinaritatea este o altă modalitate de structurare a conținuturilor şi se caracterizează prin faptul că, mai întâi, se delimitează tema sau domeniul care urmează a fi studiate, iar după aceea se derivă în jurul acestor cunoştinţe furnizate de diferite discipline de învăţământ, care oferă perspective particulare, specifice asupra temei care face obiectul activităţii de instruire. Punctul de plecare în structurarea în manieră pluridisciplinară a conţinuturilor îl reprezintă o temă, o situaţie, o problemă abordată de mai multe discipline, cu metodologii specifice. Prezintă avantajul abordării unui fenomen din diferite perspective, reliefând multiplele sale relaţii cu alte fenomene din realitate, însă pentru nivelurile de şcolarizare care presupun un grad de specializare mai înalt, această formă de organizare a conţinuturilor nu este recomandată .

Interdisciplinaritatea reprezintă o abordare globală, complexă care implică transferuri de cunoștințe, metode de abordare astfel încât ceea ce rezultă să poată fi contextualizat și aplicabil în situații reale. Organizarea interdisciplinară a conținuturilor constituie o dominanță a politicilor educaționale, fiind o caracteristică a epocii noastre. Concret, se pot delimita câteva tipuri de demersuri interdisciplinare: interdisciplinaritate ca transfer din domenii învecinate, interdisciplinaritate prin problematica abordată, interdisciplinaritate ca transfer de metode de cunoastere sau de cercetare, interdisciplinaritate ca transfer de concepte. Interdisciplinaritatea trebuie aplicată în combinație cu monodisciplinaritatea și cu pluridisciplinaritatea, pentru a fi accentuate avantajele și pentru a limita riscurile pe care fiecare le impune dintre formele respective.

Bibliografie:

- Lucian Ciolan, Învățarea integrată, fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Editura Polirom, București, 2008.
- Miron Ionescu, Ioan Radu, Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2004
- Basarab Nicolescu, Transdisciplinaritate - Manifest, Editura Polirom, Iasi, 2008
- Joita, E.,"Probleme teoretice și practice ale curriculumului", Editura Arves, Craiova, 2003.

EDUCAȚIA STEAM

Prof.Înv.Preşc:Rădan Elena

G.P.N. Săhăteni

Com. Săhăteni, Jud.Buzău

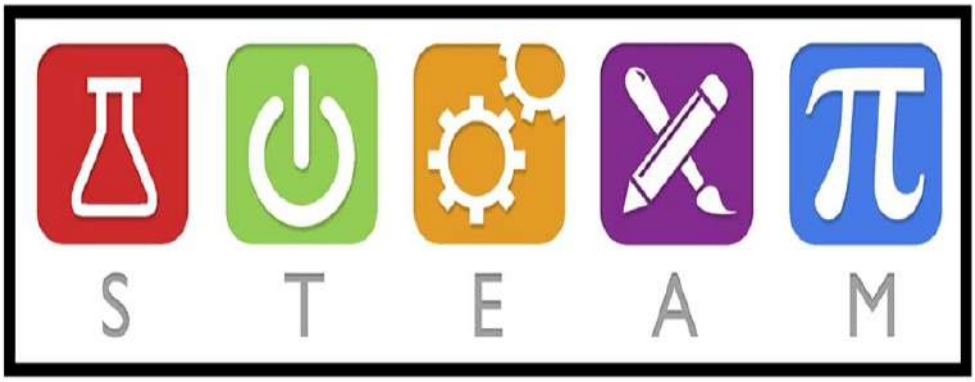

STEAM este prescurtarea de la Science, Technology, Engineering, Art,and Math, adica Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică. Este o abordare educațională a predării si învățării subiectelor STEM prin arte, un concept relativ nou în România, ajută copiii să înțeleagă conceptele abstracte prin experimentare și joacă.

Educația STEM este un concept despre care se crede ca va deveni un punct cheie în pregătirea tinerelor generații pentru viitor. Conceptul depășește educația formală din școli și ajunge pe un tărâm al creativității și imaginației,mergând până la prima formă de învățare din viata copiilor: joaca.De exemplu, pot înțelege cum se construiește o casă, cum funcționează un motor sau chiar cum se face un robot, totul într-un mod proactiv și chiar distractiv.Există jucării STEM menite să stârnească curiozitatea științifică, tehnologică, inginerească și matematică din primii ani de formare.

Ceea ce diferențiază STEM de educația tradițională(bazată pe știință și matematică) este învațarea coeziva, mixtă. Le dezvoltă gândirea bazată pe calcul și se concentrează pe rezolvarea problemelor prin aplicarea soluțiilor din viața reală , putând începe de la cele mai mici vârste.Spre deosebire de lecțiile clasice din sistemul tradițional, STEM este o metoda activă, aplicată, constructivistă, de,, a învăța prin a face'', copiii lucrând în sala de clasă sau acasă

alături de părinți, asemănător unui om de știință sau a unui inginer: observând, adresând întrebări, formulând idei, ipoteze, experimentând și punând în practică ceea ce descoperă, formulând și transmițând concluziile.

In contextul educatiei STEAM, termenul de artă a fost considerat în diferite moduri (Perignat,& Katz-Buonincontro, 2019):

-arte vizuale(picture, desen, fotografie, sculptura, arta media, design)

-arte vizuale, arta spectacolului(dans, muzica, teatru), estetica, arte mestesugaresti;

-arte liberale si stiinte umaniste.

In functie de tipul de integrare al disciplinelor, educatia STEAM a fost caracterizata astfel(Perignat,& Katz-Buonincontro, 2019):

*educatie STEAM transdisciplinara, care implica fuziunea totala a disciplinelor si al carei element principal il constituie rezolvarea de probleme;

*educatie STEAM interdisciplinara , in care o tema reprezinta punctual comun dintre discipline, respectandu-seabordarea specifica fiecarei discipline;

*educatie STEAM multidisciplinara, care presupune o colaborare intre mai multe discipline, insa acestea nu fuzioneaza;

*educatie STEAM transversal , care se practica examinarea, observarea unei discipline prin perspectiva altei discipline.

Profesorii ce predau acest tip de educatie se ghideaza dupa 6 pasi:

1.Concentrare

Profesorul selecteaza si transmite elevilor o intrebare esentiala sau o problema bine focusata, clara, cu referinta atat pe partea STEM, cat si pe arte.

2.Detaliu

Se cauta raspunsul sau rezolvarea problemelor, gasindu-se corelatii intre mai multe domenii , informatii, abilitati sau procese cheie pe care trebuie sa le adreseze .

3.Descoperirea

Este etapa care se refera la cercetarea activa si predarea intentionata, in care profesorul analizeaza lacunele pe care le au elevii in abilitatile si procesele proprii.

4.Aplicarea

Dupa ce elevii au toate informatiile si au analizat solutiile actuale , incep sa-si creeze propriile solutii si procesul de rezolvare a problemelor.

5.Prezentarea

Se pune accentual pe impartasirea cu ceilalti , fiecare persoana expunandu-si parerea, exprima un feedback si primeste unul.

6.Legatura

Este menita sa dea elevilor posibilitatea de a reflecta asupra procesului lor si a feedback-ului primit,de autocontrol si imbunatatire a propriilor abilitati, deprinderi si cunostinte.

Sfaturi care sa ajute in dezvoltarea unui plan de lectie STEAM:

1.Fiti bine informa(trebuie sa intelegeti ce doriti, sa faceti propriile dumneavoastra cercetari pentru acele kituri ,gasindu-l pe cel mai eficient).

2.Faceti dumneavoastra(totul este despre a pune mana si a face, acordand mai putin timp teoriei si mai mult timp activitatii practice.Construind un robot , copiii vor invata mult mai multe decat s-ar crede).

3.Munca in echipa face munca de vis (solicitati ajutorul unui coleg, invitandu-l sa se alature clasei. Va puteti concentra mai bine pe partea de predare.)

4.O sala de clasa flexibila si mobila (deoarece educatia STEAM incurajeaza invatarea prin actiuni, o clasa spatioasa , cu mobilier simplu si mobil, va fi de mare ajutor).

5.Incercati lucrul pe grupe mici (asigurati-va ca aveti cel mult 12 copii intr-o ora STEAM).

Piesele Lego sunt o sursa de creativitate pentru copii.Se pot crea machete diverse: cladiri, casuta piticilor, orsul viitorului, masini diverse,avioane, animale, vapoare, eoliene, roboti etc.Materialele reciclabile sunt si ele o sursa de inspiratie pentru a crea diferite obiecte: sticle de plastic, paie, dopuri, baloane, cutii de carton, chibrituri, elastic,pahare din plastic, sarme, carlige, magneti, doze de metal.Se pot construe: podul mobil, masina balon,masina de sortat bani, papusa dansatoare, circuite electrice,elefantul vorbitor, hranitori pentru pasari etc.

Importanța educației STEAM constă în numeroasele beneficii:

1.Gândire independentă

2.Abordare cuprizătoare

3.Curiozitatea naturală

Educația STEAM este un proces structurat de integrare a științelor exacte și a artei, cu scopușl de a forma viitori adulți inteligenți, ușor adaptabil societății, capabili de a pune în valoare cunoștințele acumulate pe întregul proces al educației în viitorul loc de muncă.

Bibliografie:

https://www.eduvolt.ro/blog/eduvolt-blog-steam/eduvolt-blog-ro-2/

https://plei.ro/blog/educatia-steam/

https://blog.robofun.ro/2019/09/11/educatia-stem-ce-este-si-de-ce-este-importanta-pentru-copii/

https://revistaprofesorului.ro/despre-educatia-steam-delimitari-conceptuale-si-exemple/

METODE DE EVALUARE

prof. Radu Bogdan-Călin
Colegiul Național "Preparandia-Dimitrie Țichindeal " Arad

Evaluarea didactică este o formă extinsă a verificării și se realizează în mod etapizat, pe parcursul mai multor activități școlare, la capătul cărora cadrul didactic poate să aprecieze nivelul de pregătire pe care îl are elevul în acel moment.

O evaluare didactică eficientă presupune reglarea instruirii prin însuși activitatea elevului, acesta fiind cel care prefigurează strategiile de reglare a acțiunii de învățare, astfel evaluarea devine un instrument de formare de care elevul poate să dispună pentru a-și crea propriile modalități de învățare pentru a conduce la atingerea propriilor obiective.

Clasificarea metodelor de evaluare solicită raportarea la un criteriu relevant din punct de vedere pedagogic, coerent şi consecvent în contextul paradigmei afirmate istoric ca model de abordare a teoriei generale a instruirii/didacticii generale.

Paradigma curriculumului, afirmată istoric în pedagogia/societatea postmodernă, impune, în plan normativ superior, axiomatic, integrarea continuă a acţiunii de evaluare în structura de funcţionare a activităţii de instruire, angajată strategic, cu funcţie de reglare-autoreglare a acesteia, realizată permanent la nivel de activitate de predare-învăţare-evaluare.

Putem identifica următoarele categorii:

a) metodele de instruire sunt concepute ca metode de predare-învăţare-evaluare;

b) orice metodă de instruire poate fi valorificată curricular ca:

b-1) metodă de evaluare;

b-2) tehnică de evaluare, integrabilă în structura altor metode de instruire care au resurse docimologice limitate – de exemplu, metoda conversaţiei utilizabilă ca tehnică de evaluare integrată în structura unei metode cu resurse docimologice limitate (prelegerea);

c) criteriul utilizat pentru clasificarea metodelor de instruire poate fi valorificat la nivelul metodelor de evaluare – vezi metodele de evaluare bazate predominant pe:

c-1) comunicare (conversaţia, dezbaterea; lucrările scrise etc.);

c-2) investigarea realităţii (observarea, experimentul, descoperirea, demonstraţia, investigaţia, proiectul etc.);

c-3) acţiune practică (lucrările practice, jocul didactic etc.);

c-4) tehnici de instruire programată (instruirea pe calculator).

Clasificarea consacrată, în ultimii ani, în literatura de specialitate apelează la criteriul istoric sau cronologic care induce, în mod artificial, o delimitare valorică între metodele de evaluare

tradiţionale/clasice şi metodele de evaluare moderne/alternative. Din această perspectivă, sunt delimitate două categorii de metode de evaluare: a) metode de evaluare tradiţionale, clasice, bazate pe: a-1) probe orale, a-2) probe scrise, a-3) probe practice; a-4) teste docimologice; b) metode de evaluare moderne, alternative, bazate pe: a) observaţie/observare sistematică; b) investigaţie; c) elaborare de proiecte; d) autoevaluare; e) elaborare de portofoliu (clasic, electronic, digital).

Cursurile şi tratatele de pedagogie publicate în România preiau, de regulă, în mod necondiţionat acest model de clasificare a metodelor de evaluare, plasate în raporturi de opoziţie, întreţinute şi în cadrul unor cercetări pedagogice obiectivate la nivel de lucrări de licenţă, de disertaţie şi de doctorat. Sunt semnalate însă şi poziţii nuanţate care au ca premisă ideea că „această clasificare este una relativă, flexibilă“. Validarea sa este infirmată de realitatea docimologică existentă la nivelul procesului de învăţământ, care probează faptul că: a) poziţionarea tranşantă a celor două categorii de metode de evaluare (tradiţionale/clasice – moderne/alternative) nu este întotdeauna convingătoare; b) „metodele tradiţionale şi cele moderne pot să coexiste în diferite combinaţii“, necesare în cadrul paradigmei curriculumului care impune în plan normativ, axiomatic: b-1) integrarea deplină, permanentă a acţiunii de evaluare în orice activitate de instruire; b-2) aprecierea calitativă a rezultatelor evaluate, în termeni de produs, dar şi de proces.

Critica modelului de clasificare analizat trebuie realizată şi din perspectivă epistemologică. La acest nivel, semnalăm o dublă inconsistenţă (şi inconsecvenţă): a) istorică – metoda conversaţiei euristice, fixată în zona metodelor tradiţionale, având o evidentă actualitate modernă şi chiar postmodernă (vezi reconstrucţia acesteia sub formula de „dialog socratic“); b) logistică/axiomatică – metodele tradiţionale de evaluare fiind definite în termeni de probe docimologice (orale, scrise, practice), în timp ce metodele moderne de evaluare reiau în titulatura lor formula consacrată la nivelul unor metode de instruire bazate prioritar pe cercetare (observaţia, investigaţia, proiectul).

Se poate realiza o învățare pertinentă și eficientă doar dacă profesorul ține cont de feedback-ul oferit de evaluare, prin operațiile de măsurare și apreciere a rezultatelor școlare obținute de elevi. Evaluarea completează intervenția cadrului didactic asupra elevului. Aceasta ghidează activitatea profesorului și a elevului și contribuie la adoptarea deciziilor legate de optimizarea procesului instructiv-educativ.

Bibliografie:

Ion-Ovidiu Pânișoară, Enciclopedia metodelor de învățământ, Ed. Polirom, București, 2022

Cristina Vasile, Denisa Ene, Metodica și evaluarea, Ed. Rovimed, București, 2017

INFLUENȚA COMUNICĂRII ASUPRA REUȘITEI SAU A EȘECULUI ȘCOLAR

RADU CAMELIA NICOLETA

COLEGIUL TEHNIC CIBINIUM SIBIU

Comunicarea didactică este o formă particulară a comunicării pedagogice sau educaționale. Din perspectiva educației formale, comunicarea didactică constituie baza procesului de transmitere-asimilare a cunoștințelor în cadrul instituționalizat al școlii și are loc între parteneri cu roluri determinate (profesori, elevi etc.). Formă a comunicării umane, comunicarea didactică presupune o interacțiune cooperantă. Acțiunea didactică, înțeleasă ca proces de comunicare, este preocupată de ceea ce se transmite, ținând seama de particularitățile elevilor. Acțiunile de comunicare didactică sunt strategiile de susținere și activitățile didactice propriu-zise, subordonate obiectivelor pedagogice. Principalele funcții ale comunicării didactice sunt de informare-formare, evaluare-control, rezolvare a problemelor elevilor și ale grupului în sens terapeutic, stimulare, favorizare a coeziunii grupului și protecție, valorizare a grupului, de unitate socio-culturală și de facilitare a grupului de a deveni cadru de referință pentru individ.

Comunicarea poate avea o influență semnificativă asupra reușitei sau eșecului școlar, deoarece joacă un rol esențial în procesul de învățare și dezvoltare a elevilor. În general, comunicarea poate fi împărțită în două categorii: comunicarea verbală și comunicarea nonverbală. Expresivitatea comunicării didactice este influențată de ținuta fizică, expresivitatea feței, gesturi, strălucirea privirii, contactul vizual. Elementele limbajului nonverbal prelungesc semnificația cuvintelor. Limbajul nonverbal are semnificații la fel de profunde ca și cel verbal. Comunicarea nonverbală poate influența reușita sau eșecul școlar, deoarece poate transmite stări de spirit și emoții care pot afecta atitudinea și încrederea elevilor. De exemplu, un profesor care pare a fi plictisit sau puțin interesat de materialul prezentat poate transmite elevilor aceeași atitudine și poate determina scăderea interesului acestora asupra învățării. Pe de ală parte, un profesor implicat și pasionat de subiectul adus în discuție poate inspira elevii să fie la fel și poate spori entuziasmul lor în învățare.

Comunicarea verbală poate afecta reușita sau eșecul școlar prin intermediul modului în care profesorii își exprimă ideile, conținuturile și instrucțiunile către elevi. Un limbaj clar, precis și accesibil poate ajuta la clarificarea conceptelor și la îmbunătățirea înțelegerii de către elevi. De asemenea, un profesor care încurajează și susține elevii printr-un feed-back constructiv

contribuie la creșterea încrederii elevilor în propriile abilități, motivându-i să fie mai implicați în procesul de învățare și, astfel, să obțină rezultate foarte bune.

Scopul comunicării didactice este acela de a forma convingeri prin organizarea activității didactice și alegerea acelor procedee favorabile formării convingerilor privind toate domeniile cogniției și practicii umane. Atunci când formarea de convingeri nu este posibilă, se apelează la persuadare, prin care înțelegem influențarea persoanei mai mult decât prin formare de convingeri, prin argumentare, dar și prin vizarea afectivității, de exemplu atunci când apelăm la flatare pentru a convinge mai ușor. Persuasiunea însoțește convingerea atingând atât rațiunea, cât și sentimentele.

În comunicarea didactică intervin, determinând-o sau numai influențând-o, factori multipli care pot fi grupați în următoarele categorii: caracteristicile profesorului, caracteristicile elevului sau clasei, caracteristicile canalului de transmitere și ale contextului în care se desfășoară actul comunicativ. Din perspectiva cadrului didactic contează stilul didactic, strategiile de instruire abordate, competențele de exprimare clară, precisă, argumentată, accesibilă, implicarea profesională, formele de motivare utilizate, tipuri de relații pedagogice (de conducere, afective).

Deosebit de importante sunt și caracteristicile elevului: acuitatea senzorială (vizuală și auditivă), nivelul dezvoltării intelectuale, experiența cognitivă și lingvistică, motivația învățării, nivelul competențelor de comunicare, gradul de cultură, ritmul de lucru, atitudinile cognitive și sociale, trăirile emoționale, individuale și de grup (anterioare și simultane actului de comunicare).

Comunicarea poate să întrețină relații de tipuri diferite: unidirecționale, bidirecționale și multidirecționale. Accentul tinde să se pună pe dezvoltarea comunicării multidirecționale, ce favorizează interacțiunea, interactivitatea, confruntarea diverselor cunoștințe. Este recunoscut faptul că relațiile dintre cadrele didactice și elevi sunt multiple, iar modul de manifestare comportamentală e resimțit de ceilalți în maniere diferite generând două tipuri de sentimente: de respingere sau de acceptare. Acest lucru este influențat de individ, dar și de obstacole apărute în calea comunicării. Așadar, pentru asigurarea eficienței comunicării didactice, trebuie îndeplinite câteva condiții: a) conținutul relevant al mesajelor, informație actuală, bine structurată și organizată, selectată potrivit particularităților clasei și în timpul afectat momentelor lecției; argumentare logică, exemple riguros selecționate, limbaj corect și riguros, nivelul de conceptualizare adecvat elevilor; b) modul de prezentare : coerență logică, strategie de abordare variată, adecvată conținutului și scopului, alternarea strategiilor (inductivă,

deductivă, analogică), implicare afectivă prin exprimarea interesului, pasiunii, convingerea copiilor de autoritatea și competența profesorului; c) stilul incitant, antrenant, atrăgător al exprimării verbale, pentru a crea o ambianță favorabilă comunicării; d) concordanță între exprimarea verbalizată și limbajul trupului; e) empatie pentru a putea imprima circulației informaționale sensul dorit; f) tact în comunicare pentru a putea preveni distorsiunile: mod politicos de adresare, incitant, stimulator, pentru a putea capta atenția copiilor și bunăvoința lor de a asculta și de a participa activ la comunicare.

În actul comunicării, receptorul – elev își valorifică cunoștințele, priceperile și deprinderile, le consolidează în funcție de relevanța informației primite. Faptul că informația primită aduce ceva nou pentru elev îl determină să-și concentreze atenția, să se implice cu toate capacitățile intelectuale, afective și atitudinale pentru a recepționa corect mesajul, a-l înțelege și a-l interpreta corect. Dorința lui de a afla ceva nou îl determină să asculte activ, iar această dorință depinde de calitatea emiterii și de măsura în care elevul este stimulat să-și exprime opiniile.

Eficiența comunicării didactice depinde și de o serie de factori tehnici. Astfel, calitatea canalelor de informare favorizează schimbul de mesaje, previne distorsiunile și pierderile de informații. Formarea competenței comunicative presupune un nivel de performanță bazat pe cunoștințe, capacități și atitudini și un nivel optim educațional care determină eficiența subiectului într-o activitate.

Comunicarea didactică este eficientă atunci când atât profesorul, cât și elevii, respectă anumite cerințe: a) ale profesorului: claritatea mesajelor; precizia acestora (evitarea formulării ambigue); utilizarea unui limbaj adecvat și accesibil elevilor (potrivit nivelului lor de înțelegere, corespunzător vârstei); structura logică a mesajelor transmise; prezentarea interesantă a materiei predate; asigurarea unui climat adecvat comunicării b) ale elevilor: să aibă capacitate de concentrare (pentru a putea recepționa și înțelege mesajul profesorului); să posede cunoștințele anterioare necesare învățării care urmează; să fie motivați pentru a învăța (în general și la un anumit obiect de studiu, în particular); să cunoască limbajele utilizate de profesor (sau de calculator, în cazul instruirii asistate de acesta).

Referitor la optimizarea comunicării e cunoscut faptul că, uneori, profesorul trăiește cu impresia că vorbele sau mesajele sale ajung la destinație așa cum gândește el, că sunt receptate de elevi păstrând aceleași înțelesuri, aceleași semnificații cu ale sale. Din păcate, lucrurile nu

decurg întotdeauna așa, mesajele receptate au tendința de a se îndepărta mai mult sau mai puțin de sensurile emise sau originale, uneori să fie chiar diferite. Numai că actul comunicării didactice poate fi protejat de posibile variații și deviații, distanțări sau deteriorări nedorite prin intervenția feed-back-ului. În reglarea propriei comunicări, cadrul didactic trebuie să țină seama de mimica elevilor, de gesturile, expresiile și mișcările lor, reacții care devin simptomatice pentru ceea ce simt, înțeleg, acceptă, doresc aceștia. El poate sesiza direct și abil, din mers, „starea de spirit" a elevilor și astfel să valorifice la maximum comportamentul acestora în beneficiul optimizării comunicării. Astfel, cadrul didactic poate să-și restructureze sau să amelioreze demersul didactic de moment și, nu în ultimul rând, să-și regleze viteza și ritmul propriei vorbiri.

O importanță deosebită în activitatea cu elevii o are capacitatea empatică a profesorului, aceasta constituind o premisă a optimizării relațiilor și o condiție a comunicării eficiente. Capacitatea empatică are un potențial psihofiziologic înnăscut, dar se realizează și se dezvoltă în procesul cunoașterii interpersonale.

Ascultarea este unul dintre cele mai importante atribute ale comunicării, ea solicitând concentrare atât pentru perceperea cuvintelor rostite, cât și pentru înțelegerea mesajelor non-verbale. Există și câteva reguli nescrise privind eficiența comunicării foarte importante: preocupare autentică față de persoana cu care stăm de vorbă, concentrarea asupra interlocutorului, contactul vizual, un zâmbet cald.

Comunicare între elevi și părinți este, de asemenea, extrem de importantă pentru reușita școlară. Implicarea eficientă și constantă a părinților în educația copiilor lor, urmărirea progresului școlar al acestora, comunicarea permanentă cu cadrele didactice contribuie semnificativ la reușita școlară a unui elev. Comunicarea eficientă între elevi și părinți poate ajuta la identificare și rezolvarea problemelor școlare și la îmbunătățirea performanțelor elevilor.

În concluzie, comunicarea eficientă în cadrul conținuturilor procesului formativ este, prin maniera și nivelul realizării sale, o sursa de potențare sau diminuare a conținuturilor formale. De aceea, comunicarea eficientă are o influență majoră asupra reușitei sau eșecului școlar și este considerată premisa esențiala a eficientizării învățământului în vederea reușitei școlare. Actul comunicării devine eficient atunci când favorizează o implicare activă din partea elevului, o angajare cu toate forțele sale intelectuale și afective în procesul receptării. Astfel, receptarea

depășește simpla percepere a unor conținuturi audiate. A produce interlocutori activi, a-i determina pe elevi să urmărească cu interes și să manifeste o atitudine activă în cursul ascultării constituie un indicator al competențelor pedagogice ale cadrului didactic.

BIBLIOGRAFIE

ALBU, G., Comunicarea interpersonală, Editura Institutul European, București, 2008

BĂSU, M., Bariere în comunicarea didactică și soluții de îndepărtare a acestora, Conferința Națională de Învățământ Virtual, ediția a XIV-a, Universitatea din București și Universitatea din Craiova, 2016

https://didactform.snsh.ro/campanie-online/strategii-de-comunicare-didactica-eficienta

***Comunicarea didactică, forum.portal.edu.ro/index.php

CUCOŞ, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002

CUCOȘ,C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și gradele didactice, Editura Polirom, Iași, 1998

KOSA, R., Comunicare didactică, www.didactic.ro

STOICA, M., Pedagogie și psihologie, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002

NEACŞU, I., Instruire și învățare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999

PÂNIŞOARĂ, O., Comunicarea eficientă, Editura Polirom, Iași, 2006
ŞOITU, L., Pedagogia comunicării, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997

INVATAREA LIMBII SI LITERATURII ROMANE ASISTATA DE CALCULATOR SI TEHNOLOGIILE ASISTIVE SI DE ACCES PENTRU ELEVII CU DIZABILITATI

Radu Maria- Denisa

Scoala Gimnaziala Nr 7 Tg Ocna

In procesul instructiv-educativ al copiilor cu cerinte speciale, computerul joca doua roluri importante:

- Suport in comunicare;
- Sprijin in invatare.

Folosirea lui face posibila invatarea prin cresterea concentrarii atentiei, prin dezvoltarea folosirii limbajului si a deprinderilor sociale. Asistati de compter, acesti copii au posibilitatea sa devina mai putin dependenti si mai capabili din toate punctele de vedere.

Scopul serviciilor de asistenta tehnologica consta in faptul ca indica tehnologiile de acces drept materiale necesare in suportul procesului educational, dar si valoare si sens, in ceea ce priveste interactiunea persoanelor cu dizabilitati. In predarea limbii si literaturii romane pentru copiii cu dificultati profunde si multiple in invatare, folosirea calculatorul poate conduce la dezvoltarea si consolidarea competentelor generale din aria curriculara adaptata nevoilor acestora individuale.Intr-o maniera mai structurata, utilizarea calculatorului in procesul instructiv-educativ la limba si literatura romana, inregistreaza urmatoarele efecte:

- Dezvolta capacitatea elevilor cu deficiente grave de a opera cu semne si simboluri;
- Antreneaza- exerseaza-dezvolta perceptia vizuala si auditiva;
- Motiveaza elevul, astfel incat acesta nu mai poate continua procesul invatarii decat prin intermediul computerului;
- Dezvolta creativitatea si abilitatile de pronuntie si comunicare.

Noile orientări din domeniul psihopedagogiei recomandă folosirea în şcoală a instrumentelor derivate din soft-urile profesionale aplicate pe calculator, precum instrumentele de scriere şi editare moderne, care asociază tratarea textului şi grafismul şi care oferă, în anumite profesii, un mediu puternic de socializare printr-o muncă de tip colectiv. Introducerea mijloacelor informatizate în procesul didactic poate fi sustinută şi de următoarele afirmatii oferite de teoriile învătării

- învătarea este considerată un proces care are răspunsurile legate de categorii de stimuli şi în care cunoştintele, transmise de către profesor, sunt acceptate şi asimilate (mai mult sau mai putin activ) de către elev ;

- cunoaşterea este centrată pe elev, apelând la posibilităţile lui de analiză, la creativitatea sa intelească în sensul de activitate creatoare.

Tehnologiile de asistare/adaptive pentru calculatoare, numite şi asistenţi de accesibilitate, se ataşează la calculatoare pentru a le face mai accesibile persoanelor cu dizabilităţi. Această sintagmă se referă la :

- noi facilităţi incluse în software sau în sistemul de operare al computerelor, făcându-le mai accesibile pentru persoanele cu dizabilităţi ;

- asistentii de accesibilitate care pot imbunătăţi sistemul de operare, făcându-1 accesibil pentru un număr sporit de utilizatori (persoane cu dizabilităţi) ;

- aplicatii specializate, cum sunt, procesoarele de text, care pot fi optimizate pentru persoanele cu incapacităţi specifice.

Printre aceste tehnologii enumerăm:

- amplificatoarele de ecran - utile pentru persoanele cu vederea slabă ; cu aceste instrumente, utilizatorii pot controla ce zonă de pe monitor trebuie mărită şi pot muta focalizarea pentru a vedea zona respectivă ;

- cititoarele de ecran - utile pentru nevăzători. Aceste instrumente pun la dispozitie informatia de pe ecran sub formă de vorbire sintetizată sau o pot transmite unor echipamente Braille (pot transforma informatia sub formă de text ; graficele şi imaginile pot fi translatate doar dacă există text alternativ care să descrie imaginile vizuale) ;

- instrumentele pentru comandă verbală, numite şi „programe de recunoaştere a vorbirii", asistă persoanele cu deficiente fizice, favorizându-le comenzile calculatorului prin intermediul vocii lor, în locul unui mouse sau al unei tastaturi ;

- dispozitivele on-screen - utilizate de persoanele incapabile să folosească o tastatură standard, permitându-le să selecteze diferite taste prin metode de punctare, cum sunt dispozitive de punctare, swich-uri, sisteme de intrare bazate pe cod Morse ; filtrele de tastare - sunt incluse în sistemele de operare (Windows sau Windows NT) şi ajută persoanele care întâmpină dificultăţi atunci când utilizează tastatura (persoanele care tremură, care au un ritm foarte lent de răspuns etc.) ;

- perifericele de intrare alternative - permit utilizatorilor să-şi controleze calculatoarele prin alte mijloace decât o tastatură standard sau dispozitiv de punctare.

Pentru evidentierea potentialul instructiv-educativ al computerului şi impactul acestuia asupra elevilor cu cerinte speciale, vom prezenta câteva exemple de aplicatii ale invătării asistate de calculator la limba si literatura romana, precum şi câteva auxiliare tehnologice specifice fiecăreia:

In procesul instructiv de **citire si scriere** – in cazul unor dificultati usoare de invatare sau al unor inabilitati cronice, dar intermitente de a citi si scrie intr-o maniera organizata,

programele specializate si sintetizatoarele de voce pot constitui un sprijin real pentru elevii cu CES la invatare. Folosind aceste mijloace, elevii isi pot corecta vorbirea si scrierea, pronuntia si auzul fonematic. Spre exemplu, elevii cu deficiente auditive au o inabilitate intermitenta de a opera cu informatii obtinute pe cale auditiva. Un computer cu un program adecvat ii poate asista in primirea si retinerea unei secvente de informatii si in aplicarea lor. In cazul dificultatilor tactile si motorii, elevii incapabili sa scrie lizibil, sa plaseze un text pe o linie, elevii cu dificultati in a extrage si a ordona informatii din texte pot reduce prin intermediul computerelor aceste dificultati, deoarece programele procesate vocal controleaza textul si ofera asistenta in citire. În cazul dificultătilor moderate în invătare, elevii cu un limbaj sărac şi care îşi concentrează atentia pe termen scurt, elevii cu dificultăti în memorare şi în perceptie, cu motivatie săracă şi care sunt uşor de distras de către alti stimuli, cei care nu colaborează la diferite activităti, utilizând computerul, ar putea să folosească o **tastatură *Concept***, impărtită în arii senzitive, şi să acceseze informatii nonverbale, pe bază de imagini. Rezultatele obtinute sunt : creşterea concentrării atentiei, colaborarea mai bună cu alti colegi, sunt mai putin distraşi în comparatie cu alti elevi care nu au beneficiat de sprijinul calculatorului.

Programele-cadru (libere de continut) permit copiilor să ia decizii şi oferă profesorilor posibilitatea să-şi proiecteze propriile mijloace în functie şi de alte resurse materiale disponibile în clasă. De exemplu, profesorii pot consolida schemele lingvistice dezvoltate pe cartele sau planşe, folosind un computer cu aceleaşi materiale. **Tastatura *Concept,*** care include caracteristici, cuvinte, fraze, imagini sau desene adaptate abilitătilor intelectuale şi lingvistice, înlocuieşte tastatura obişnuită ; prin utilizarea ei, copiii devin capabili să creeze mici povestioare sau să scrie orice altceva printr-o interfată individualizată a unui computer, cu o tastă A-face/Scriere dezvoltată în acest scop.

Elevii cu dificultăti severe în invătare pot beneficia de programe speciale, care oferă o stimulare progresivă prin imagini desenate. Atentia vizuală a elevilor, fixarea şi urmărirea imaginilor pot fi consolidate folosind programe care creează strălucire, imagini colorate, insotite de sunete. Acei copii care dezvoltă o concentrare a atentiei pot ajunge sa manipuleze imagini. Elevii care nu vorbesc pot invăta cum să folosească imagini pentru a-şi exprima alegerile; astfel, îşi dezvoltă coordonarea ochi-mână şi îşi consolidează legătura cu interfata monitorului. Unii ajung să opereze cu obiecte reale, similare celor de pe monitorul calculatorului, sau doar cu obiectele de pe monitor. Se poate accede la secventiere şi la formarea abilitătilor de precitire, în functie de potentialul fiecărui elev. Câteva dintre aceste achizitii pot fi realizate prin intermediul jocurilor pe computer.

Computerele pot servi şi ca mediator în interactiunea dintre elev şi profesor. Apelând la obiectele reale, corespondente ale celor de pe ecran, profesorul îi ajută pe cei care nu inteleg imaginile prezentate pe monitor. O dată ce imaginea e inteleasă, profesorul o poate substitui cu simboluri. Pentru cei care nu citesc, computerul creează sunete şi imagini. Sintetizatoarele vocale pot vorbi, pot spune instructiunile lent şi clar şi, dacă e necesar, le pot repeta. Efectele de sunet reprezintă frecvent stimuli puternici. Elevii lucrează cu o tastatură specială şi creează sunete muzicale. De asemenea, ei controlează computerul prin intermediul sunetelor (**programul *Micro-Mike*, care incurajează vocalizarea).**

Computerele sunt utile în a-i ajuta pe elevi să invete să stăpânească descifrarea unui vocabular de bază pentru a se descurca pe stradă sau la magazin. ***Match*** este un program care aranjează cuvintele la întâmplare pe ecran şi copiii trebuie să le potrivească cu imaginile vizualizate. Copiilor le place să-şi pregătească singuri contextele, alegând ei înşişi imaginile, şi astfel vocabularul lor se dezvoltă. Copiii potrivesc imaginile cu cuvintele corespunzătoare sau cu prima literă din cuvânt, cuvintele sunt scrise pe monitor sau sunt spuse din memorie ; de asemenea, copiii pot găsi un cuvânt din litere amestecate, pot adăuga cuvintele care lipsesc într-o propozitie sau într-o poveste. Toate aceste sarcini cer în rezolvarea lor abilitătile citirii.

Copiii cu dificultăti cognitive au adeseori probleme în dobândirea deprinderilor necesare cititului. Profesorii îi ajută folosind programe cu desene tridimensionale. Folosirea acestor programe admite o diversitate de sarcini şi modalităti concrete: copiii completează desenele cu mai multe figuri, apoi trebuie să răspundă la întrebările scrise in legătură cu ceea ce au făcut; descoperă animale ascunse in cutii sau trebuie să-şi descopere propria fotografie între alte multe fotografii ale altor copii, dând instructiunile : „sus", „jos", „in spate", „in fată", „in jurul" etc. De asemenea, elevii pot cere computerului să le spună alte semnificatii ale cuvântului, să le arate o imagine sau o secventă de desen animat, care să-i ajute să priceapă semnificatia cuvântului ; ei pot cere, să le dea definitia din dictionar sau să le ofere un exemplu în care cuvântul să apară intr-un context sau să-l citească cu voce tare.

Un alt program de facilitare a invătării citirii este şi ***Hyper Card***. Folosindu-1, elevul mută cursorul pe cuvinte, iar computerul le citeşte; computerul citeşte poveşti cu o voce de copil care pare naturală deoarece a fost prelucrată digital. Pentru că multi cititori cu probleme de vedere citesc diferite cărti incet şi au dificultăti in a manevra mari cantităti de tipărituri cu format mare sau in **sistem Braille**, s-au introdus in procesul de invătământ CD-ROM-urile cu caractere mari şi vorbire sintetizată pe computer.

Interventia profesorului nu poate fi înlocuită de computer, dar profesorul poate imbunătăti împreună cu computerul capacitatea de a citi a copiilor şi adultilor cu dificultăti de invătare. Computerul le mentine mai eficient atentia trează, exersează citirea şi o corelează şi cu alte laturi ale limbajului sau ale activitătii intelectuale. Evident că pot exista şi limite în utilizarea computerului pentru această arie curriculară, în special cele care tin de discriminarea auditivă şi de distingerea corectă a unor grupuri de litere, slaba coordonare oculomotorie şi controlul limitat al mişcărilor ochilor de la stânga la dreapta paginii în cazul citirii, ajungând să recunoască un număr limitat de cuvinte intregi care au aceeaşi lungime, aceeaşi literă de început sau sfârşit sau aceeaşi plasare în frază (expresie).

• ***Comunicarea*** - primele obiective care trebuie atinse în această arie sunt : dobândirea intelegerii cuvântului vorbit şi formarea capacitătii de exprimare într-o multitudine de activităti de vorbire şi ascultare, găsirea unui stil adecvat de răspuns în fata interlocutorului. Capacitătile expresive includ vorbirea, gesturile şi expresiile faciale ; capacitătile interactive includ contactul vizual şi luarea cuvântului pe rând în conversatii; capacitătile perceptive includ auzul şi văzul, care pot fi limitate de deficientele senzoriale. Când există un deficit cognitiv moderat/sever, persoanele nu mai pot utiliza informatiile senzoriale pe care le primesc şi nu mai găsesc modalităti eficiente de exprimare.

Folosirea computerelor stimulează dezvoltarea sensibilităţii conştiente şi oferă modalităţi de substitutie pentru exprimarea elevilor care nu vorbesc. Vorbirea sintetizată (folosirea sintetizatoarelor de voce) este un element pentru antrenarea copiilor cu dificultăţi în invătare ; de exemplu, ***Stylus,*** un program special şi uşor de utilizat, spune textul copiilor printr-un sintetizator de voce. Vocea lui de robot îi amuză pe copii şi-i încurajează să se exprime, iar când elevii îşi aud propriile creatii citite de vocea computerului, rezultatele pozitive devin vizibile imediat. Computerele îi ajută pe cei care invată să vorbească atât prin sintetizatoarele de voce, cât şi prin text. O altă variantă de folosire a computerului în scopul ameliorării limbajului şi comunicării este şi programul **McGee**, care foloseşte un personaj de desen animat foarte nostim pe care elevii il trimit cu ajutorul mouse-ului să exploreze o casă sau il determină să facă diferite actiuni: să-şi perieze dintii, să plece în excursii etc. - toate acestea realizate într-o grafică atractivă.

Un alt dispozitiv care joaca un rol important in procesul educational de predare al limbii si literaraturii ramane il reprezinta **lectorul de carti**. Acesta este un dispozitiv static care pote fi accesat de orice elev cu dizabilitati de vedere si nu numai, ce permite lectura de carti.Prin apasarea unui buton, pagona este scanata, aplicatia de recunoastere a textului analizeaza imagonea scanaya, o proceseaza si apoi aceasta este redata sub forma audio prin intermediul sintezei vocale.

Formatul DAISY (Digital Information System- format digital accesibil) consta dintr-o colectie structurata pe fisiere, care pot fi distribuite pe un suport digital, ce permite reproducerea continutului unui material tiparit, intr-un format audio digital, accesibil persoanelor cu dizabilitati de vedere, dar si persoanelor cu dificultati de citire. Astfel, elevii cu CES pot lectura o carte realizata conform standardului **DAISY**, se pot deplasa cu usurinta prin structura cartii, pot naviga din cuprins la un anumit capitol, pot relua o fraza anterioara sau se pot pozitiona direct la pagina care ii intereseaza.

În concluzie, folosirea IAC poate ajuta persoanele cu dizabilităţi să-şi depăşească starea de handicap, să devină mai putin dependente şi să-şi imbogătească repertoriul de deprinderi şi capacităţi. Cu toate acestea, realitatea a arătat că aceste efecte benefice nu au fost posibile în toate situaţiile. Se face trimitere astfel la problema concordanţei dintre necesităţile beneficiarilor şi exigenţele tehnologiei, concordanţă care a fost scăpată din vedere atunci când organizaţiile guvernamentale sau cele de caritate s-au gândit să ofere computere unităţilor educative ce integrează copii cu cerinţe speciale. Percepţia donatorilor este că au oferit o soluţie valoroasă, dar, neţinând cont de aspectul compatibilităţii tehnologiei cu trebuinţele personale, ea poate fi puţin eficientă. Găsirea computerului corespunzător este dificilă şi nu trebuie neglijată.

Referinte bibliografice

Adrian Rosan(2015). "Psihopedagogie Speciala" Metode de evaluare si interventie.

Alois Ghergut(2013)."Sinteze de Psihopedagogie Speciala"- Ghid pentru concursuri si examene de obtinere a gradelor didactice.

Alois Ghergut, Luciana Frumos, Gabriela Raus (2016). " Educatia speciala" Ghid metodologic.

METODE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE CENTRATE PE ELEV

prof. Radu Mihaela Adela
Colegiul Național "Moise Nicoară" Arad

Metodele didactice centrate pe elevi fac parte din categoria metodelor interactive care, întemeiate pe ideea îmbunătăţirii gândirii şi acţiunii, determină elevii să cerceteze şi să descopere singuri cunoştinţele, să le prelucreze şi să găsească soluţii la problemele apărute. Eficienţa acestor metode se datorează faptului, că ele mobilizează voinţa, educă interese cognitive, dezvoltă memoria, gândirea, creativitatea.

Din perspectiva centrării pe elev şi formării competenţelor sunt relevante pentru realizarea unui proces educaţional de calitate la biologie următoarele metode:

Demonstraţia– metodă care se aplica de regulă, la prezentarea, descrierea şi explicarea unui material demonstrativ sau efectuarea unui experiment. Necesitatea recurgerii la această metodă rezultă din faptul că în procesul cunoaşterii unor obiecte şi fenomene ea este uneori de neînlocuit, alteori este cea mai eficientă, iar în multe cazuri, favorizează învăţarea. Această metodă o considerăm ca una din metodele de bază în studiul biologiei. În contextul majorării eficienţei acestei metode se vor utiliza materiale grafice (*modele, tabele, schiţe, diagrame* etc.) şi TIC, „experimentului de laborator", tabla electronică– folosind desenul ca un material auxiliar preţios, care însoţeşte expunerea verbală uşurând înţelegerea şi asimilarea cunoştinţelor.

Observarea– una din cele mai eficiente şi accesibile metode practice. Observaţiile efectuate de elevi în mod independent asupra fenomenelor biochimice constituie una din metodele fundamentale folosite în predarea–învăţarea biologiei. Observaţiile independente sporesc randamentul activităţii elevului şi permit învăţarea prin descoperire. Pe baza perceperii directe, cu ajutorul observaţiei, elevii participă activ la procesul cunoaşterii, privesc lumea înconjurătoare, văd obiectele şi fenomenele, dar nu ştiu să observe, să sesizeze ceea ce au comun şi ceea ce le deosebeşte. De aceea profesorul trebuie să formeze la elevi priceperea şi deprinderea de a observa. Observarea poate fi organizată în grup sau individual.

Observarea poate fi indirectă pe baza percepţiei, pentru obiectele şi fenomenele biologice care nu pot fi direct accesibile înţelegerii lor, decât cu ajutorul materialului intuitiv: tablouri, ilustraţii, filme didactice, diafilme, diapozitive, desene schematice, etc.

Pentru a trezi interesul elevilor către observarea, recunoaşterea şi identificarea elementelor, profesorul nu trebuie să le sugereze mai dinainte rezultatele acestora, ci el trebuie să dirijeze elevii pentru a descoperi singuri rezultatele observărilor efectuate şi a le corecta constatările şi deducţiile. Pentru realizarea observaţiilor le propunem elevilor un algoritm de lucru. Algoritmul reprezintă

câteva indicaţii precise cu privire la operaţiile ce trebuie efectuate succesiv pentru realizarea sarcinii. În urma realizării observaţiilor le propun elevilor prezentarea rezultatelor acestora prin descriere, comparaţia, etc. Observaţiile le aplic cu succes în cadrul prezentării noilor cunoştinţe şi dirijării învăţării, la fel ca şi în realizarea feedback-ului.

Brainstorming-ul (*Asaltul de idei*) este o metodă de stimulare a creativităţii de grup, care îi oferă profesorului posibilitatea de a-i implica pe toţi elevii clasei la soluţionarea problemei propuse.

Metoda CVINTET (Cinguin)- este utilă pentru sintetizarea unor informaţii complexe şi pentru stimularea creativităţii. Această metodă se utilizează ca instrument de sistematizare a unor informaţii, ca mijloc de exprimare a creativităţii, ca mijloc de evaluare a nivelului de asimilare a materiei de către elevi.

Clustering-ul (ciorchinele) este o tehnică de organizare grafică a informaţiei prin structurarea, sistematizarea şi stabilirea unor conexiuni dintre elementele constituente. Elaborarea clustering-ului presupune câteva etape:

1. Profesorul anunţă subiectul şi îl scrie în centrul unei foi.

2. În timpul brainstorming-ului se lansează idei, care se fixează pe fişe separate.

3. Fişele cu ideile acumulate se plasează într-un cluster.

4. Fişele pot fi mutate până nu li se determină amplasarea adecvată.

5. Se marchează conexiunea dintre idei.

Tehnica clustering poate fi utilizată cu succes la diferite etape ale lecţiei, atât pentru evocare cât şi în cadrul reflexiei.

Organizatorul grafic-presupune esenţializarea unui material informativ care urmează să fie exprimat sau scris, prin schematizarea, sistematizarea şi vizualizarea ideilor.

Prin intermediul organizatorului, se obţin:

- eliminarea redundanţei din informaţie
- structurarea informaţiei
- reprezentarea vizuală a unor noţiuni, fenomene, concepte

Organizatorul grafic poate fi structurat pe cinci domenii:

1.comparaţia

2.descrierea

3.structurarea pe secvenţe

4.relaţia cauză-efect

5.detectarea problemei şi găsirea soluţiei

Se poate utiliza atât la lecţiile de predare, cât şi la cele de evaluare a cunoştinţelor. Dacă la lecţiile de predare – învăţare organizatorul grafic este completat de către profesor şi elevi, atunci la

lecţiile de sinteză se poate de propus elevilor să redacteze de sine stătător un organizator grafic la subiectul propus, sau acest lucru să fie efectuat în grup. Dacă se efectuează un organizator grafic în grup, ar fi binevenit ca după finalizarea lucrărilor să fie afişate postere şi să fie completate după necesitate.

Explozia stelară- este o metodă de stimulare a creativităţii, de relaxare a elevilor, care se bazează pe formularea de întrbări în vederea rezolvării de probleme şi realizării de noi descoperiri, prin stabilirea de conexiuni într ideile emise de elevi în comun şi individual.

Desfăşurarea:

a. Elevilor li se propune problema de rezolvare. Pe steaua mare se srie ideea centrală.

b. Pe fiecare dintre cele 5 steluţe se scrie cîte o întrebare: Ce? Cine?
Unde? De ce? Cînd? Se aleg 5 lideri, fiecare lider îşi alege 3-4 colegi, astfel organizîndu-se 5 grupuri. Un reprezentant al grupului extrage o întrebare.

c. Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor.

d. La explirarea timpului afectat, liderii vin în jurul steluţei mari, şi prezintă întrebările elaborate. Membrii celorlalte grupuri răspund la întrbări sau formulează întrbări la întrebări.

e. Se apreciază calitatea şi corectitudinea întrebărilor, efortul elevilor, precum şi modul de cooperare şi interacţiune în cadrul grupurilor.

Metodele de predare-învăţare-evaluare interactive centrate pe elev contribuie eficient la formarea personalităţi creative, inovatoare, uşor adaptabile la condiţiile în continuă schimbare a societăţii. Anume generaţia tânără, formată ca personalităţi creatoare, inovatoare va fi cea care va contribui la progresul ţării noastre.

Bibliografie:

Ion-Ovidiu Pânișoară, Enciclopedia metodelor de învățamânt, Ed. Polirom, București, 2022

Cristina Vasile, Denisa Ene, Metodica și evaluarea, Ed. Rovimed, București, 2017

EDUCAȚIA ESTE ȘANSA TA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. RADU NICOLETA SIMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU DAVILA”, PITEȘTI

„Citeşte! Citind mereu, creierul tău va deveni un laborator de idei şi imagini, din care vei întocmi înţelesul şi filozofia vieţii.” (Mihai Eminescu)

Parcursul școlar al unui copil este, fără îndoială, influențat atât în mod pozitiv, cât și negativ, de o serie de factori, interni sau externi, ce pleacă de la cei contextuali, vizând mediul din care provine acesta, familia și implicarea acesteia în procesul educativ al copilului, pînă la deciziile luate în ceea ce privește modalitatea de educare a acestuia. Așadar, procesul educativ început încă din momentul educării copilului acasă, până la vârsta intrării într-o instituție școlară, este continuată de profesor în cadrul orelor de curs, iar educația formală și informația accesată la școală este, din nou, susținută si consolidată de părinte acasă, prin îndrumare, încurajare, implicare și ajutor oferit acolo unde este solicitat de către copil.

Toate aceste realități fac cu atât mai importantă alegerea unui curriculum potrivit și completat de o serie de activități extracurriculare compatibile cu finalitățile urmărite de educatorul de la clasă. Elevul are nevoie de o expunere cât mai variată la activități din domenii care să implice comunicarea autentică, pe care urmează să o folosească în viața de zi cu zi și care să facă uz de acele deprinderi ale sale uneori neglijate în urmărirea atingerii finalităților curriculare. Elevul are nevoie de situații reale, care să îi provoace imaginația, creativitatea, să îi forțeze puțin limitele, astfel determinând o ieșire din zona sa de confort și conducând spre noi reușite, ce îl vor încuraja și motiva spre autodepășire și, totodată, spre autocritică și dorință de perfecționare.

Pe lângă toate aceste metode care își propun să completeze actul didactic desfășurat la clasă, lectura este cea care încununează cu succes această evoluție creionată cu tact și devotament de educator. Sunt nenumărate cazuri, inclusiv din propria-mi experiență, în care elevi cu deficiențe de exprimare, elevi care prezentau comportamente nu tocmai complementare parcursului educațional așteptat al acestora, și-au găsit cuvintele și curajul să se exprime, să înțeleagă și să se corecteze sau să se integreze cu succes în mediul școlar. Este știut fapul că în psihologia copiilor și nu numai, se lucrează cu diverse povești motivaționale, care să prezinte modele corecte ce îndrumă și corectează un comportament de nedorit. Asemenea lecturi pot fi alese de educator, special pentru a motiva și susține elevul într-un moment de rătăcire.

Odată aceasta primă probă trecută, aceea de a fi citit prima lectură, apetitul elevului pentru citit va cunoaște o creștere pozitivă și constructivă, în același timp. Elevul construiește și îmbogățește vocabularul, modalitatea de relaționare cu ceilalți este îmbunătățită și în beneficil tuturor. Elevii care ajung să citească în mod susținut și din proprie inițiativă, sunt elevi care încep să culeagă rezultate notabile în activitatea lor, atât școlară, cât și extrașcolară. În școala în care predau, elevii de la clasă îndrăgesc foarte mult lecturarea unei serii de cărți în ediție bilingvă, întrucât disciplina pe care o predau este limba engleză. Am observat ca reticența lor inițială pentru lectură este pusă la încercare, din momentul în care le prezint noile cărți. În timp, acești elevi îmi oferă feedback, își țin un repertoar în care își notează cuvnte și expresii, dorința lor de paticipare la concursuri de profil crește și așteaptă în fiecare semestru noile recomandări. Lectura poate crește empatia copiilor, putând vedea și înțelege abordări diferite de cele proprii asupra unei anumite situații, devenind astfel mai înțelegători și cu mai multă compasiune față de colegi și oameni în general.

Citind de plăcere, copiii ajung să facă noi conexiuni, utilizând informații deja avute sau câștigând altele noi, pot avea o înțelegere globală mai bogată asupra evenimentelor din jurul lor și asupra lumii în general, își construiesc ambiții mari pentru viitorul lor și au, astfel, o posibilitate crescută de a reuși în viață.

Citind, elevul își dezvoltă imaginația și creativitatea, două arme fundamental necesare în societatea pentru care se pregătesc să se integreze în fiecare an petrecut la școală, imaginație ce poate crea și schima reguli și bariere în tot ceea ce întreprind. Dascălul așadar, are această misiune, nu mereu ușoară, de a croi drumuri și de a deschide oportunități elevilor, prin orientarea către aflarea secretelor existenței noastre și încurajarea spre noi experiențe proprii fiecăruia în parte. Toate aceste implicări în activitatea de a citi diminuează considerabil riscul abandonului școlar și mențin intreseul eleivilor pentru participarea în procesul instructiv-educativ.

Bibliografie:

- **BRADEA**, **Livia-Otilia**, 2000, *Integrarea limbilor străine în educaţie şi instrucţie,* Cluj-Napoca: Editura NAPOCA STAR

- **GAGEA, Adriana ; POPESCU, Virgil**. *Contribuţii la Istoria Culturii Româneşti. Cartea şi biblioteca: Bibliografie Dan Simionescu*. Bucureşti : s.n., 1990. 48 p. III 29.779

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE
A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

PROFESOR GRAD I, **RĂDULESCU ALINA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ VADU PAȘII

STRUCTURA SCURTEȘTI

Deseori, în încercarea mea de a realiza împreună cu elevii comprehensiunea unui text literar, fac referire la cunoștințe pe care aceștia le au din cadrul mai multor discipline școlare. Cel mai adesea, în special pentru comprehensiunea textelor lirice, fac referire la educația plastică și la educația socială.

De asemenea, am observat o mai mare implicare din partea elevilor atunci când le propun abordarea unui text literar din perspectivă interdisciplinară, probabil și datorită faptului că acest lucru presupune implicit și utilizarea metodelor activ-participative de care elevii sub pur și simplu fascinați. Cel mai adesea, la finalul abordării unui text literar, folosesc metoda Turul Galeriei, ca metodă de evaluare, iar elevii sunt pregătiți să-și prezinte în fața colegilor produsele realizate pe baza comprehensiunii textului literar respectiv (desene, machete, schițe, picturi).

Ca metode de predare-învățare utilizate în comprehensiunea textului literar, utilizez foarte des lectura predictivă, în special atunci când abordăm texte narative. Interdisciplinaritatea intervine în momentul în care elevii trebuie să extragă emoțiile și valorile abordate în textele literare, când asociază un text literar cu o pictură sau un desen, realizând în același timp chiar și o lectură a imaginii, nu doar a textului literar. Spre exemplu, în abordarea pastelului „Iarna” de Vasile Alecsandri, elevii, după lectura-model realizată de către profesor, vor realiza și o lectură proprie, apoi vor identifica emoțiile surprinse în text, valorile culturale, vor asocia descrierea întâlnită în text cu locul natal etc.

Abordarea interdisciplinară pornește de la ideea că nicio disciplină de învățământ nu constituie un domeniu închis, fiind posibile legături multiple între discipline. Artele, devenite discipline de învățământ, ar putea avea o viziune comună de predare-învățare pornind de la ideea de estetic și de la aceea că arta reflectă realitatea. Este absolut surprinzător ce varietate de posibilități de explorare a textului literar oferă până și cea mai simplă, sau necomplicată ideatic operă literară în lumina ideii de interdisciplinaritate.

Perspectiva interdisciplinară înlătură nu doar frontierele dintre arte ci şi, cu atât mai mult, diferenţele instituite de tradiţie între facultăţile intelectuale şi cele estetice în structurarea umanului, deopotrivă cu prejudecăţile potrivit cărora, în plan educativ, emoţiile „formează“ în timp ce învăţarea „informează“.

Literatura este o artă cu adresare multiplă, „un nepreţuit manual de viaţă“, punând în joc toate resursele cuvântului şi ale imaginii, pentru a pătrunde în sensibilitatea artistică pe mai multe căi deodată. O artă totală, multiplu simbolizată, ale cărei interconexiuni / delimitări sunt

greu de stabilit întru totul, că este vorba de scrieri filosofice, de artele plastice, de muzică ori de artele spectacolului. Şi este astfel pentru că, ieşind din sfera abstracţiilor, fără a le abandona totuşi, literatura aduce în conştiinţa cititorului tânăr, relieful concret–sensibil al lumii, făcându-l să vadă şi să audă, simţuri dincolo de care restul este orb şi surd.

Identificarea unor „corespondenţe" între literatură şi artele conexe, integrabile unui ansamblu de tendinţe artistice comune (mişcare, curent, şcoală), unite prin apartenenţa la aceeaşi formă de cunoaştere (prin imagini artistice), se explică în virtutea faptului că principii estetice comune guvernează configuraţii artistice înrudite. Artele se completează şi se întrepătrund, iar sinestezia valorilor îşi găseşte expresia cea mai profundă pe tărâmul artelor.

Mişcarea literară ce promovează cel mai asiduu ceea ce numim dialogul artelor este Simbolismul. Simbolismul literar s-a manifestat sincronic cu cel pictural şi muzical, realizând un veritabil sincretism al artelor moderne. Dacă sincretismul presupune amestec de elemente ale diferitelor arte, dar şi sinteză a lor, nu greşim dacă susţinem că muzica, poezia şi artele plastice sunt sinonime.

Tranformările cruciale ale concepţiei asupra omului şi lumii au dus la apariţia de noi tendinţe în literatură, arta care reacţionează cel mai rapid la schimbările din mediul social. Mai precis, literatura a deţinut întotdeauna prerogativul formării ideologiei unei societăţi. Pictura s-a aflat dintotdeauna în legătură cu literatura, dar această legătură a devenit mai strânsă începând din Renaştere.

Literatura a creat fundalul pentru apariţia de noi tendinţe în artele plastice. Lirica bacoviană este un filon bogat, oferind posibilitatea unor ample comentarii despre semnele muzicii în literatură. Scriitorii moderni au conştientizat relaţia srânsă dintre muzică şi literatură, mai ales apropierea de poezie. Jocul cu formele (sunete, ritm, rimă, lungimea versului, structura strofei) este legat în concepţia simbolistă de ideea că poezia are esenţă muzicală, iar muzica este văzută drept ideal de artă pură, în care semnificaţiile vagi acţionează asupra ascultătorului în mod intuitiv, iraţional. Fascinaţia exercitată de muzică aupra simboliştilor a ocupat un loc esenţial în definirea curentului.

La Bacovia, incidenţele sincretice sunt atât de numeroase, încât aproape că nu găsim un text care să nu se resimtă de prezenţa culorii. „În poezie, declară poetul, m-a obsedat întotdeauna un subiect de culoare (…). Pictorul întrebuinţează în meşteşugul său culorile: alb, roşu, violet. Le vezi cu ochii. Eu am încercat să le redau prin cuvinte. Fiecărui sentiment îi corespunde o culoare". Plecând de la faptul că ideea corespondenţei dintre culori şi sentimente e atât de înrădăcinată în umanitate, G. Călinescu intrepretează astfel simbolismul cromatic bacovian: „Roşul e pentru el, sângele, viaţa zgomotoasă, violetul, fenomenul crepuscular, albul monotonia hibernală". La un hipersenzual cum este Bacovia, a cărui poezie este deopotrivă „pictură a cuvintelor" şi „audiţie colorată", se poate accede doar stimulaţi de suportul vizual-plastic de tip Degas-Renoir (prin forma concentrată şi puţinătatea culorilor care dau expresie disperării), precum şi de marşurile funebre ale lui Chopin (prin care se creează sentimentul terorii de funebru).

Actualmente, tendința sistemului de învățământ, orientat spre formarea și dezvoltarea competenţelor-cheie, este de a valorifica, tot mai mult, un nou model de predare-învățare a disciplinelor școlare, în care sunt consolidate cunoștințe din diverse arii curriculare, în vederea

educării unei persoane inteligente, capabile să înțeleagă lumea înconjurătoare și să răspundă imperativelor acesteia, printr-o unitate a cunoașterii.

Etapa cea mai relevantă a transferului de cunoștințe, a fuziunii mai multor discipline, sub forma integrării curriculare, este oferită de *transdisciplinaritate*, termen amintit, pentru prima dată, cu trei decenii în urmă, în lucrările lui Jean Piaget, Edgar Morin, Eric Jantsch, lansat în circuit mondial de către Basarab Nicolescu.

S-a demonstrat că prin învăţarea transdisciplinară elevii îşi conştientizează mult mai bine nevoile, abilităţile, stilurile de învăţare, valorificându-și cunoștințele acumulate și potențialul creativ de identificare a soluțiilor optime pentru diverse probleme sau situații racordate la adevărata existență umană.

În contextul în care politicile curriculare sunt centrate pe o perfecționare continuă a procesului instructiv-educativ, profesorului îi revine misiunea de realizare a conținuturilor prin metode active, formative, atitudinea recomandată fiind cea a armoniei dintre metodele tradiționale și cele moderne. Important este ca activitățile propuse la clasă să-i antreneze pe elevi în condiții practice de analiză, interpretare, creare, asigurându-le rolul de investigator, explorator, cercetător și, bineînțeles, creator de noi soluții și idei.

Această modificare a configurației rolurilor celor doi subiecți ai demersului didactic – profesor şi elev – evidenţiază, totodată, nevoia modificării paradigmei educaţionale, prin stabilirea și implementarea unor modalități individuale de învățare.

Astfel, în cadrul orelor de Limba și literatura română, în vederea formării și dezvoltării capacității de receptare a operei artistice, propunem activități participative indispensabile actului lecturii și, în special, receptării textului literar, care trebuie înțeles în profunzime, prin decodificarea semnelor, conotației figurilor de stil, imaginilor plasticizante, valorificându-se resursele intelectuale, creative ale celui educat.

În acest sens, ținem să menționăm că *problema dezvoltării capacității receptării textului literar* rămâne una deschisă, având în vedere, spre regret, rezultatele modeste ale elevilor la evaluările naționale, fapt ce ar trebui să ne atenționeze pe noi, profesorii, și să ne orienteze spre o reorganizare și desfășurare mai eficientă a demersului educațional, prin abordarea unui subiect din perspectiva mai multor arii curriculare, oferind, astfel, o imagine cât mai completă a temei discutate.

Deşi nu sunt confundabile, fiind vorba de realităţi artistice diferite, tabloul de artă conferă textului poetic înţelesuri mai adânci, vibraţii mai puternice şi mai subtile, adeseori impenetrabile.

Bibliografie:

***Mihai Nebunu, Literatura şi celelalte arte- vol I, Editura Dacia Educaţional, Cluj-Napoca, 2009, p. 59.

***Simbolismul, Editura Aquila, 2008 p. 21.

***George Bacovia, Revista Viaţa literară, nr. 107/1929.

***George Călinescu, Mistica Culorilor, în Scriitori străini, EPLU, Bucureşti, 1967, p.785.

EDUCAȚIA- CHEIA DE BAZĂ ÎN FORMAREA ȘI EDUCAREA ORICĂRUI COPIL

Înv. Răileanu Mihaela, Şcoala Gimnazială Puieşti, jud.Buzău

Invăţătorul are misiunea de a stimula dorinţa de învăţare, adică de a face din ştiinţă o enigmă şi de a cultiva enigma cu bună ştiinţă, dezideratul fiind să-l înveţi pe elev să înveţe. Învăţarea devine astfel un proiect personal al elevului asistat de către dascălul (organizator, animator, manager) al situaţiilor de învăţare eficientă, iar şcoala un ansamblu de ateliere diversificate. E vremea "inteligentelor multiple" şi a "dezvoltării gândirii critice". Succesul este garantat de abilitatea dascălului de a crea , de a promova situaţii educaţionale, care să conducă la învăţare eficientă, la dezvoltarea gândirii critice a elevilor. Noile finalităţi impun o nouă viziune în proiectarea didactică, noi demersuri didactice, noi strategii, noi metode.

Metodologia diversificată, îmbinarea dintre activităţile de cooperare, de învăţare în grup, cu activităţile de muncă independentă reprezintă o cerinţă primordială în educaţia actuală. Printre metodele care activizează predarea-învăţarea sunt şi cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alţii, îşi dezvoltă abilităţi de colaborare şi ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor foarte uşor de reţinut, caracterului ludic şi oferind alternative de învăţare cu "priză" la copii.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină "identificarea subiectului cu situaţia de învăţare în care acesta este antrenat", ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări. Interactivitatea presupune atât cooperarea, cât şi competiţia, ambele implicând un anumit grad de interacţiune. Metodele interactive de grup se pot clasifica după:

-funcţia lor didactică, în: metode de predare-învăţare interactive, metoda predării/învăţării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar), metoda Jigsaw (Mozaicul), citirea cuprinzătoare; cascada (Cascade), metoda învăţării pe grupe mici – STAD (Student Teams Achievement Division), metoda turnirurilor între echipe, TGT (Teams/Games/Tournaments), metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles); metoda piramidei, învăţarea dramatizată.

-metodele de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor şi de verificare cuprind: harta cognitivă sau harta conceptuală (Cognitive map, Conceptual map), matricele, lanţurile cognitive, fishbone maps (scheletul de peşte), diagrama cauzelor şi a efectului, pânza de păianjăn (Spider map – Webs), tehnica florii de nufăr (Lotus Blossom Technique), metoda R.A.I., cartonaşele luminoase.

-metode folosite în rezolvare de probleme prin stimularea creativităţii: brainstorming, starbursting (Explozia stelară), metoda Pălăriilor gânditoare (Thinking hats – Edward de Bono), multi-voting, masa rotunda, interviul de grup, studiul de caz.

Voi descrie cateva dintre aceste metode şi voi da exemple cum se pot aplica în predarea cunoştinţelor.

Metoda predării învăţării reciproce: elevii sunt puşi în situaţia de a fi ei înşişi învăţători şi de a explica colegilor rezolvarea unei probleme. Astfel copiii sunt împărţiţi pe grupe de câte patru, în care fiecare are un rol bine definit: rezumatorul – cel care face un scurt rezumat al textului citit; întrebătorul grupului – cel care pune întrebări clarificatoare; clarificatorul – el trebuie să aibă o viziune de ansamblu şi să încerce să răspundă întrebărilor grupului;

prezicătorul – cel care îşi va imagina, în colaborare însă cu ceilalţi care va fi rezolvarea problemei.

Explozia stelară este o metoda de stimulare a creativitatii,o modalitate de relaxare a copiilor si se bazeaza pe formularea de intrebari pentru rezolvarea de noi probleme si noi descoperiri. Urmareşte formularea de intrebari si realizarea de conexiuni intre ideile descoperite de copii in grup prin interactiune si individual pentru rezolvarea unei probleme. Elevilor li se va prezenta problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie ideea centrala. Pe cinci stelute se scrie cate o intrebare de tipul CE, CINE, UNDE, DE CE, CE FEL DE, cinci copii din grupa extrag cate o intrebare. Fiecare copil din cei cinci işi alege trei, patru colegi, organizandu-se in cinci grupuri. Grupurile coopereaza in elaborara intrebarilor. La expirarea timpului, elevii revin citesc intrebarile elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului. Ceilalţi elevi din celelalte grupuri raspund la intrebari sau formuleaza intrebari la intrebari. Se apreciaza intrebarile copiilor, efortul acestora de a elabora intrebari corect, precum si modul de cooperare, interactiune.

Brainstorming sau „Furtuna în creier”, solicită participarea elevilor la anliza anumitor situaţii şi ghidarea lor spre posibilităţi de rezolvare a acestor situaţii problemă. Metoda se ghidează după două principii generale: cantitatea determină calitatea şi amânarea evaluării ideilor celorlalti. Etapele metodei sunt următoarele: se alege tema şi se anunţă sarcina de lucru, grupuri de minim zece persoane, se solicită exprimarea într-un mod cât mai rapid, în fraze scurte a tuturor ideilor aşa cum vin ele în minte, se lasă zece minute pentru aşezarea ideilor, se iau pe rând ideile emise, iar grupul găseşte criterii de grupare, grupul se împarte în subrupuri pentru dezbatere, se afişează ideile rezultate de la fiecare subgrup.

În ceea ce priveşte interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline ştiinţifice diferite, care se realizează în principal respectând logica ştiinţelor respective, adaptate particularităţilor legii didactice şi-l ajută pe elev în formarea unei imagini unitare a realităţii, dezvoltându-i o gândire integratoare. În interdisciplinaritatea la nivelul activităţilor de predare-învăţare sunt căutate teme comune pentru diferite obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor de învăţare de ordin înalt, luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însuşirea metodelor şi tehnicilor de învăţare eficientă etc. Posibilităţile de corelare a cunoştinţelor dintre diferitele obiecte de învăţământ sunt nelimitate. Important este ca predarea – învăţarea să fie văzută ca o modalitate modernă de realizare a eficienţei lecţiilor, iar învăţătorul, pentru a-şi atinge obiectivele propuse trebuie să se pregătească din timp şi să apeleze la capacitatea sa creatoare. Predarea – învăţarea prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă elementul de noutate în lecţii, ceea ce activează elevii, le stimulează creativitatea şi contribuie la unitatea procesului instructiv – educativ, la formarea unui om cu o cultură vastă.

Voi exemplifica câteva activităţi desfăşurate in cadrul orelor unde poate fi întâlnită corelarea dintre diferite discipline.La orele de arte vizuale şi abilităţi practice se poate opera cu o serie de noţiuni de geometrie. Teme conţinute de programă prevăd ruperea după contur sau decuparea hârtiei. Cele mai utilizate forme sunt figurile geometrice. Cu figurile decupate, elevii pot realiza diferite colaje. În aşezarea lor pe suport (hârtie), elevii vor fi îndrumţi să utilizeze şi elemetele componente ale figurilor geometrice, de exemplu: unghiuri, laturi, vârf, lungime, lăţime, înălţime, interior, exterior. TANGRAM este un joc chinezesc cunoscut de mai bine de 2000 de ani. Cele 7 figuri geometrice, numite tanuri, trebuie aşezate toate şi numai ele, una lângă alta, fără suprapuneri. Se obţin nenumărate figuri (geometrice şi artistice). Elevii vor realiza

compoziţii plastice folosind puncul ca element de limbaj plastic şi linia, vor identifica diferite feluri de linii pe diferite planşe sau în mediul înconjurător, evidenţiindu-se rolul decorativ şi constructiv al liniei: decorarea vaselor, ştergarului formând din linii diferite motive populare.

La orele de ştiinte ale naturii vor realiza circuite electrice simple cu ajutorul noţiunilor de geometrie. O buna modalitate de a opera cu figuri geometrice, cu notiuni de interior, exterior este şi realizarea planul clasei, al scolii, planul locuintei, al cartierului si al localitatii în cadrul orelor de geografie.

Bibliografie:

-Cucoş, Constantin.. Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, (1996), pag.77-79

-Pălăşan, Toader; Crocnan, Daniel Ovidiu; Huţanu, Elena..Interdisciplinaritatea şi integrare – o nouă abordare a ştiinţelor în învăţământul preuniversitar, în Revista Formarea continuă a C.N.F.P. din învăţământul preuniversitar, Bucureşti, (2003)

-Breben, S.,Gonea, E.,Ruiu, G., Fulg, M ,Editura Arves Metode interactive de grup, (2002), pag. 252

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI PARTENERIATELE EDUCAȚIONALE

Înv. Răileanu Mihaela, Şcoala Gimnazială Puieşti, jud.Buzău

Educaţia este un proces complex şi trebuie să angajeze nu numai grupul de educatori din sistemul naţional de învăţământ, ci şi părinţii, instituţiile culturale, mijloacele de comunicare în masă, într-un cuvânt, societatea în ansamblul său. Scopul final al educaţiei îl constituie dezvoltarea copilului pentru a se putea manifesta ca subiect social activ. Acest lucru este posibil doar dacă familia în care trăieşte şi se formează copilul, şcoala la care învaţă şi comunitatea, prin acţiunile sale, îl fac să se simtă protejat şi să-şi dezvolte personalitatea. Ca principal factor de cultură şi civilizaţie, şcoala îşi centrează învăţarea pe elev, care, devine subiect activ al propriei deveniri.

Învăţarea în contexte nonformale este considerată ca fiind învăţarea integrată în cadrul unor activităţi planificate, cu obiective de învăţare, care nu urmează în mod explicit un curriculum şi poate diferi ca durată. Acest tip de învăţare depinde de intenţia celui care învaţă şi nu conduce în mod automat la certificarea cunoştinţelor şi competenţelor dobândite.

Competenţele şi atitudinile dezvoltate elevilor în cadrul învăţării nonformale includ: competenţe interpersonale, capacitatea de lucru în echipă, încrederea în sine, disciplina, responsabilitatea, capacităţi de planificare, coordonare şi organizare/competenţe de gestionare a proiectelor, capacitatea de a rezolva probleme practice etc. Întrucât aceste competenţe au relevanţă crescută în dezvoltarea personală a individului, contribuind deopotrivă la participarea activă în societate şi pe piaţa muncii, acestea sunt complementare celor achiziţionate prin educaţia formală. Metodele utilizate sunt foarte diferite de pedagogia utilizată în educaţia formală. În cazul educaţiei nonformale accentul este pus pe învăţarea prin acţiune, învăţarea de la egali şi activitatea de voluntariat.

Proiectul este un complex de activităţi specifice noi , programate în conformitate cu un plan de activităţi , în scopul realizării unor obiective, într-un interval de timp definit , cu ajutorul unor resurse umane , tehnice şi financiare , identificate ca atare la momentul elaborării propunerii de proiect .

Parteneriatul educaţional este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societăţii prin prisma educativă şi presupune participare la o acţiune educativă comună, interacţiuni constructive

acceptate de către toţi partenerii, comunicare eficientă între participanţi, acţiuni comune cu respectarea rolului fiecărui participant, interrelaţionare. Parteneriatul educaţional mai presupune, unitate de cerinţe, de opţiuni, decizii şi acţiuni educative, subordonate actului educativ propriu-zis. Parteneriatul educaţional vine în sprijinul dezvoltării personalităţii copiilor, asigurându-le acestora realizarea autonomiei personale, prin valorizarea socială a fiecăruia dintre ei.

Proiectul de parteneriat , formă moderna şi complexă de învăţare- evaluare , se bazează pe toate formele de organizare a activităţilor – individual , pe perechi , pe grupe , frontal – grupele participante devenind o comunitate de învăţare , în care fiecare contribuie atât la propria formare, cât şi la procesul de învăţare colectiv. Învăţarea bazată pe proiect este o abordare instrucţională care angajează elevii într-o investigaţie bazată pe cooperare- comunicare- colaborare. Elevii află soluţiile problemelor prin: formularea şi rezolvarea întrebărilor; dezbateri de idei ; proiectarea de planuri sau experimente; comunicarea ideilor şi a rezultatelor unii altora; adresarea de noi întrebări; crearea de produse noi; extragerea concluziilor; formularea de predicţii. Această abordare are o eficienţă crescută în creşterea motivaţiei copiilor şi în stimularea operaţiilor superioare ale gândirii. Învăţarea bazată pe proiect este o acţiune de cercetare şi acţiune practică în acelaşi timp .

În anul şcolar 2022-2023 derulez următoarele proiecte de parteneriat :

-Proiect de parteneriat educational “Lăsaţi copii să vină la mine” în colaborare cu biserica “Adormirea Maicii Domnului” din satul Nicoleşti;

-Proiect de parteneriat educational “Să fim sănătoşi” în colaborare cu dr. Vizitiu Eugenia- medic de familie;

-Proiect de parteneriat “Cartea- izvor de înțelepciune” în colaborare cu Biblioteca Comunală Puiești.

Parteneriatele în care m-am implicat m-au ajutat să cunosc elevii mai bine, să-i ajut şi să-i sprijin pe cei care au nevoie. Prin activităţile specifice învăţării prin cooperare am urmărit diminuarea sentimentului de inferioritate, de respingere şi evitare resimţit la unii elevi, realizarea unui climat socio-afectiv pozitiv, constructiv, menit să-i motiveze să se implice în acţiunile propuse. Munca în echipã asigura mai multe oportunităţi de alăturare, participare, interacţiune, atât în rândul elevilor, cât şi între partenerii implicaţi în proiecte.

Proiectele se pot îmbogăţi sau simplifica în funcţie de mai mulţi factori , dar cel mai important cred că este preocuparea şi deschiderea spre nou, spre schimbare . A nu profita de aportul formativ- educativ al activităţilor în parteneriat, înseamnă a refuza dreptul copiilor de a

învăţa să comunice deschis, de a avea puterea să recunoască atunci când au nevoie de ajutor, pentru a-l cere fără rezerve, înseamnă a-i lipsi de capacitatea de a fi toleranţi , însuşire necesară în societatea noastră.

În societatea pe care o trăim, ca ţară a unei Europe multiculturale si multietnice, secretul succesului oricărei activităţi este toleranţa, flexibilitatea şi cunoaşterea. Activitatea de parteneriat în comunitate, fară aceşti factori fundamentali nu poate avea succes.“ Fiind condamnaţi “ să trăim şi să muncim împreună, trebuie să pornim totdeauna de la principiul “ fă binele care aștepți să ți se facă.”

BIBLIOGRAFIE :

-Adina Băran-Pescaru, Parteneriat în educaţie, Ed. Aramis Print, Bucureşti, 2004, cap. 2.
- Ecaterina Adina Vrasmas, Consilierea şi educaţia părinţilor , Editura Aramis, 2002
-www.didactic.ro

SELF ESTEEM AND SCHOOL PERFORMANCE

Prof : Carmen Maria Râșco

Liceul Teoretic „Emil Racoviă", Baia Mare, Maramureș

„One of the greatest gifts a teacher can give to a student is the refusal to accept the student's bad opinion of himself." Nathaniel Branden – „The Six Pilars of Self-Confidence"

Throughout schooling, each student has experienced situations where he or she has achieved certain school successes – some remarkable, some less satisfying, or situations when he or she has failed. Both performances and failures have influenced his/her sense of self-satisfaction. Romanian schools are increasingly confronting with hostile, aggressive, anxious or depressed students, dissatisfied with the teachers'/parents' assessments, sometimes reaching violent behavior, substance abuse and dropping out of school. We need to teach students to trust their own strengths, to be aware of them and to make a voluntary effort for an effective learning. Conceptual delimitations:
Both in the productive activity and in the school activity, the performance has become a reference point. Most of the times it is understood as a special or top achievement. The performance is a higher level of achievement. The concept of school performance has two meanings:

1. The Result obtained by the student following the assessment of the level of competence in the learning activity. The result is an indicator of the student's progress.
2. Exceptional achievement, which exceeds the standard normally achieved ones. This aspect refers to the achievement in the competitions, Olympics or in other fields of the students with a superior endowment .

Self-esteem is an assessment that each person has to make, an assessment that can be different, depending on the form it takes: personal, collective, global, multidimensional, related to state or mood. Regardless of the type of personality, the interests we have, the social status we have reached, the skills we have and have developed, we all make this assessment about ourselves, referring to how good we consider to be compared to our own expectations or those of others.
The importance of a pedagogy focused on the development of the student's personality, which should prepare individuals with a realistic and positive self-concept, with high self-efficacy and adequate self-esteem is emphasized. It is not the grades and awards that should be the main source of personal value, but the skills that these indicators reflect. Thus, a possible failure will not be discouraging if the student has a sense of competence. At the same time, it warns of the dangers of exaggerating positive feedback, which does not guide the student on his/her real competence and which does not lead to progress. Moreover, a strong sense of self-worth, artificially fueled and invalidated by skills, reflects an inauthentic self-esteem, with significant negative effects on personality development.

Components of self-esteem:

Self-love is the most important component because not loving ourselves it bears no condition: we love each other in spite of flaws and limitations, in spite of failures and defeats. This unconditional self-love does not depend on our performance. The love that the family gives during childhood determines the extent to which each one loves himself.

Self conception regards the self knowledge as well as the belief that the person has, regarding the possession of the strengths/qualities and weaknesses/defects, to the potential of which it also has to limit it. It is the family that determines the direction in which the child's conception of himself goes through the projects that the parents do for him.

Self-confidence is the ability of a person to make decisions based on his or her own psycho-physical abilities and qualities and to act appropriately to cope with life's challenges. This is to be seen in a person's behaviour in unforeseen or unprecedented situations.

In conclusion, we can say that there is a relationship of mutual influence between performance and self-esteem, because students with high self-esteem are prone to high performance, and the performance obtained positively stimulates their self-esteem. Therefore, performance implies and influences self-esteem, and self-esteem involves and influences performance, but the two variables are insufficient to explain each other, so we can say that they influence each other, but they do not depend on each other.

Therefore students must be oriented towards the knowledge and awareness of their own powers, in order to teach them to have confidence in themselves. Research shows that high levels of self-esteem lead to satisfaction , encouraging people to do more or to be more optimistic about the challenges they face. Thus, an optimistic student, who knows his own possibilities, who has confidence In his own strength, will seek to overcome his limits, to achieve the highest possible performance.

Bibliografie : Nathaniel Branden – „The Six Pilars of Self-Confidence", Bantam, 1995

https://steemit.com/steemit/@dommaraju/how-education-can-improve-the-world

EDUCAȚIA – VECTORUL TRANSFORMĂRII

Autor: prof. Rațiu Adina
Liceul „Simion Stolnicu”, Orașul Comarnic

Educația este una dintre cele mai importante arme pe care oamenii le au în lupta pentru schimbarea lumii. De-a lungul istoriei, educația a jucat un rol crucial în transformarea societăților și în îmbunătățirea vieții oamenilor. Din acest motiv, educația este considerată a fi un factor cheie în dezvoltarea socială, economică și culturală a unei țări sau a unei regiuni.
Deși uneori poate fi dificil de măsurat impactul exact al educației asupra unei societăți, există multe dovezi care arată că educația poate fi cu adevărat puternică. Un exemplu al acestui impact puternic poate fi văzut în țările cu un nivel ridicat de alfabetizare și cu un sistem educațional puternic. Aceste țări sunt adesea mai prospere și mai dezvoltate decât cele fără un sistem educațional puternic. În plus, educația poate juca un rol important în reducerea inegalității sociale și a sărăciei.

În ciuda importanței sale, educația nu este încă accesibilă tuturor oamenilor din lume. În multe țări, în special în cele mai sărace și mai dezavantajate, copiii nu au acces la educație de calitate sau deloc. Acest lucru poate duce la perpetuarea ciclurilor de sărăcie și a inegalității sociale.

Din acest motiv, investițiile în educație sunt absolut esențiale. Guvernele și organizațiile non-guvernamentale ar trebui să acorde o atenție deosebită asigurării că toți copiii, indiferent de originea lor socio-economică, au acces la educație. De asemenea, educația trebuie să fie accesibilă pentru toate categoriile de vârstă, de la copii mici la adulți, întrucât educația continuă este, de asemenea, esențială pentru dezvoltarea și îmbunătățirea vieții oamenilor.

Educația poate fi privită ca un instrument de emancipare a indivizilor. Prin educație, oamenii pot să-și dezvolte abilitățile și cunoștințele, să-și găsească locul în lume și să-și realizeze potențialul. În plus, educația poate ajuta la îmbunătățirea calității vieții și la îmbunătățirea stării de sănătate.

Deși educația poate avea un impact puternic la nivel individual, ea poate avea și un impact important la nivel societal. De exemplu, educația poate juca un rol esențial în crearea unei societăți mai incluzive și mai tolerante. Prin educație, oamenii pot să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de înțelegere a altor culturi și tradiții, ceea ce poate duce la reducerea prejudecăților și a discriminării. În plus, educația poate ajuta la crearea unor cetățeni activi și implicați, care pot juca un rol important în guvernarea și dezvoltarea societății.

Un alt aspect important al educației este faptul că aceasta poate ajuta la promovarea dezvoltării economice. Prin oferirea de abilități și cunoștințe, educația poate contribui la crearea de locuri de muncă și la creșterea economică. De exemplu, prin formarea specialiștilor în domenii precum tehnologia sau afacerile, educația poate stimula inovația și creșterea economică.

Pe lângă beneficiile economice și sociale, educația poate avea și un impact important asupra mediului. Prin promovarea cunoștințelor despre problemele de mediu și prin formarea specialiștilor în domeniul protecției mediului, educația poate ajuta la crearea unui viitor sustenabil pentru planeta noastră.

Cu toate acestea, educația nu este un panaceu pentru toate problemele lumii. Există încă multe provocări în ceea ce privește accesul la educație de calitate pentru toți oamenii, în special pentru femei și pentru persoanele din comunitățile dezavantajate. De asemenea, există provocări în ceea ce privește finanțarea educației și asigurarea că sistemul educațional rămâne relevant și adaptat nevoilor societății.

Pentru a maximiza puterea educației de a schimba lumea, este important ca investițiile în educație să fie făcute în mod strategic și să se concentreze pe nevoile specifice ale comunității sau țării în cauză. De asemenea, este important ca educația să fie relevantă pentru cerințele pieței muncii și să ofere oportunități pentru dezvoltarea de competențe tehnice și de învățare pe tot parcursul vieții.

În concluzie, educația este una dintre cele mai puternice modalități de a schimba lumea. Prin oferirea de abilități și cunoștințe, educația poate ajuta oamenii să-și dezvolte potențialul și să contribuie la dezvoltarea societății. Educația poate juca un rol important în reducerea sărăciei și a inegalității sociale, în promovarea dezvoltării economice și a protecției mediului. Însă, pentru a maximiza impactul educației, este important ca investițiile să fie făcute în mod strategic și să se concentreze pe nevoile specifice ale comunității sau țării în cauză. De asemenea, este crucial să se asigure accesul universal la educație de calitate, astfel încât toți oamenii să poată beneficia de puterea educației de a schimba lumea.

Bibliografie:

McGrath, Simon, *Education and Development*, ed. Routledge 1, Oxfordshire

Postman, Neil, *The End of Education. Redefining the Value of School*, ed. Vintage House, New York, 1995

BenDavid-Hadar, Iris, *Education, Cognitive Development, and Poverty: Implications for School Finance Policy,* University of Illinois Press, Champaign, 2014

PITICUL INVIZIBIL DIN SCORBURĂ

Creativitate în activitățile extracurriculare

Bálint Réka
Grădinița P. P. Manpel, Târgu-Mureș

Oriunde putem pleca, natura ne fascinează cu noutăți. Copiii orientate către educație sub cerul liber, învață de mici, că natura este indispensabilă omului și că mediul trebuie protejat. Caracteristici cheie ale activităților extracurriculare organizate în aer liber:

- reprezintă o puternică sursă de învățare;
- oferă posibilitatea contactului direct cu natura;
- preșcolarii pot dezvolta propria personalitate, departe de activitățile zilnice din grădiniță,
- capătă încredere în forțele proprii și pun ambiția la încercare pentru a devein mai buni în ceea ce fac;
- învață să facă față unor situații de viață;
- au șansa să interacționeze cu alte medii și să trăiască experiențe noi, alături de cei de o vârstă cu ei;
- dezvoltă spiritul de echipă;
- oferă nenumărate beneficia fizice, emoționale, mentale;

Obiectivul unei asemenea tip de activitate îl reprezintă plasarea în cadrul vieții cotidiene a elementelor pe care copiii le învață la grădiniță; a se adapta la situațiile concrete de viață, modalități de înțelegere a elementelor educaționale predate la grupă.

Din toamnă până în vară grupa noastră iese de mai multe ori în natură. Copiii grupei noastre cunosc faptul, că în scorbura unui copac trăiește un pitic invizibil. Acest pitic din când în când le lasă copiilor câte o scrisoare în care le povestește multe lucruri despre viețuitoarele din natură. (Ex: cum lucrează albinele sau cum își prind păianjenii insectele….). Pe lângă această scrisoare, există și o înregistrare, în care piticul invizibil le cere copiilor să devină niște cercetași, care descoperă lucruri necunoscute din natură, prin diverse jocuri. Prin toate detaliile și regulamentele stabilite, copii de fiecare dată se antrenează în aventură.

Aceste activități extracurriculare, dau prilejul copiilor obișnuiți cu viața din oraș, să fie atenți la orice plantă sau insectă despre care piticul invizibil vorbea în înregistrare, să o identifice, să o recunoască, să o denumească ca apoi să o observe și să consolideze/ evalueze cunoștințele despre acestea. Astfel putem avea ocazia să privim la microscoape diferite insecte: fluturi, furnici, cărăbuși, lșcuste, plante medicinale (urzică, mușețel, mentă, etc), accentuând importanța acestora. Pe tot parcursul activității, copiii pot desfășura diverse jocuri care întrețin o atmosferă destinsă, distractivă și le motivează pe copii să participe (cățărare prin obstacole, căutarea unor copaci după o

hartă, o scorbură, etc.) Cu ocazia acestei activității extracurriculare în aer liber, copiii se joacă, cercetând atent plantele, studiind cu lupa sau cu binoclul, recunosc și culeg flori, le miroase, smulg rădăcina și se uită la el. Se poate observa forma frunzelor, mărimea plantei, culoarea petalelor, astfel deosebind plantele. Din florile adunate, se pot confecționa superbe ikebana din flori de câmp, cu care putem ornamenta mesele din grupă, sau presate în scopul confecționării unui ierbar.

Se pot lua amprente scoarței copacilor (molizi, stejari, fagi), alături de frunza lipită a specie respective și legând foile într-un album. Un alt album se poate realiza din legarea lucrărilor desenate fără creioane, cu materiale din natură.

Prin aceste activități preșcolarii sunt nevoiți să comunice foarte mult, să analizeze împreună orice problemă sau orice posibilitate de joacă. În aer liber, copiii pot da frâu liber fanteziei și își creează mici universuri pe care cu greu și le-ar imagina în sala de grupă. Frunzele, crengile, pietrele înlocuiesc jocurile din sala de grupă, iar gălăgia produsă de copii nu deranjează pe nimeni. În cadrul activităţilor organizate in mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea si percep activ, prin acţiuni directe obiectele, fenomenele. Copiii își pot forma respect si dragoste față de natură, față de om si realizarile sale. Acestea le oferă destindere, încredere, recreere, voie bună, iar unora dintre ei posibilitatea unei afirmări și recunoaștere a aptitudinilor.

Potenţialul larg al activităţilor extracurriculare este generator de căutări şi soluţii variate, iar succesul este garantat.

Bibliografie:

1. Nina Dodon, Activități extracurriculare, Editura Arc, Chișinău, 2015

2. Aurel Carasel, Viorel Lazar, Psihopedagogia activităților extracurriculare, Editura Arves, Craiova, 2008

3. Curriculum pentru învățământul preșcolar, 2019

INTERDISCIPLINARITATEA STRATEGIILOR ŞCOLII INCLUZIVE

Prof. psihopedagogie specială Renciu Liliana, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Făgăraș

Abordarea dificultăţilor de învăţare (identificarea, analiza, evaluarea şi tratarea lor) se poate face în următoarele forme:

- În afara clasei obişnuite prin programe de şcolarizare specială;
- În clasă obişnuită cu sprijin suplimentar de la alti profesionişti decât învăţătorii şi profesorii (logopezi, psihologi educaţionali, psihologi şcolari, consilieri psihopedagogi, etc.). Aici se pesupune existenţa unor structuri de sprijin educaţional pe lângă clasă;
- În interiorul clasei obişnuite de catre educator, profesor, învăţător. Ultima direcţie, care presupune adaptarea strategiilor didactice la clasă pentru a face faţă unor provocari determinate de existenţa unor stiluri şi modele diferite de învăţare şi de care ne ocupăm în aceste pagini este interesantă atât pentru perfecţionarea procesului didactic cât şi pentru găsirea soluţiilor într-o manieră nediscriminativă şi integratoare.

Cadrul didactic de la clasă are nevoie de un alt tip de atitudine şi de instrumente variate care care să-i uşureze munca cu copiii cu probleme. Dacă copiii cu CES sunt integraţi în clasă obişnuită ei vor învăţa alături de ceilalţi copii şi vor putea fi sprijiniţi suplimentar în afara orelor prin măsuri specifice dificultăţilor pe care le au în forme şi structuri de tipul centrelor, cabinetelor şi instituţiilor specializate. În clasă, profesorul trebuie să işi adapteze strategiile pentru a răspunde nevoilor lor educative. În această adaptare poate folosi ca resurse colegii săi (lucrul în echipa de profesori) şi ceilalţi copii (copii se pot sprijini şi pot învăţa unii de la alţii).

Se simte nevoia identificării unor *resurse de sprijin* a profesorului la clasă.

Resursele cele mai uşor de abordat şi folosit sunt:

- Colaborarea cu alte cadre didactice, cu directorul şcolii, cu familia, şi cu alti profesionişti;
- Folosirea capitalului de timp în mod adecvat şi eficient;
- Strategiile incluzive/comprehensive de predare şi învăţare (strategii flexibile, dimamice şi individualizate) axate pe individualizare şi învăţare prin cooperare între elevi;
- Mediul educaţional restrâns (amenajarea clasei) şi larg (activităţi în comunitate).
- Autoformarea şi autoperfecţionarea prin practici inovatoare şi prin resurse academice.

Interdisciplinaritatea strategiilor şcolii incluzive vine din faptul ca ele sunt interactive, participative, euristice, experienţiale, de descoperire şi problematizare, aplicându-se în toate disciplinele şcolare inclusiv în domeniile ca presupun rezolvarea unor probleme cu apel la mai multe discipline sau la graniţa dintre acestea.

La orice disciplină şcolară, ele potenţează valoarea individului şi grupului în aceeaşi masura cu obiectivele de conţinut ale învăţării propuse. Se recomandă astfel, valorizarea efortului depus de copil, acceptarea soluţiilor personale, aprecierea implicarii şi cooperării în rezolvarea sarcinilor didactice.

La chimie, dacă elevul combină cu mâna lui substanţele, va înţelege mai uşor. Făcând parte dintr-un grup de lucru, ceilalţi elevi il vor ajuta să rezolve, să cuprindă în formule experienţa şi să formuleze alte probleme.

Acelaşi lucru şi la însuşirea unor lecţii de istorie: unii pot reţine datele imediat, alţii pot reda mai uşor exemplele şi faptele culturale care stau la izvorul întâmplărilor istorice. Împreună, pot construi imaginea unei epoci şi învăţarea e facilitată pentru tot grupul. La matematică, sprijinul poate veni de la un copil care înţelege mai repede decât din soluţia descifrată de profesor. Oricum copiilor le este mai uşor să înveţe de la egalii lor şi acceptă mai simplu soluţiile găsite împreună.

Interdisciplinaritatea se adresează şi demersului comun la toate disciplinele: învăţarea trebuie făcută în paşi, paşii să fie strabătuţi împreună, evaluarea continuă să dea informaţii şi astfel se asigură eficienţa învăţării tuturor. Rezultatele aşteptate ale învăţării sunt diferite în funcţie de diferenţele sesizate între elevi. Progresele înregistrate depind de fiecare participant nu numai de un elev anume.

Performanţele nu sunt neglijate, dar sunt considerate diferenţiat, în funcţie de eforturi şi de implicarea şi participarea fiecăruia.

Un copil supradotat trebuie stimulat la rândul sau, având nevoi speciale din clasă exceptionalităţii. El este în acelaşi timp un membru al grupului şcolar, cu care interacţionează, negociază. Este un copil cu nevoile lui de joacă şi experienţe de viaţă obişnuite. Un exemplu pe care îl putem folosi aici este cel al unui copil, personaj de film care, dotat cu competenţe speciale în domeniul astronauticii, devine la vârsta de 12 ani student la facultatea de profil. Povestea lui se referă la procesul accidentului pe care îl suferă în campusul universitar. Este lovit în cap de o minge cu care se jucau colegii săi studenţi, mult mai vârstnici decât el (20-24 ani). Practic, copilul nu s-a ferit din calea mingiei. Nu se jucase prea mult, căci nu avea timp şi atunci când a vazut-o venind spre el s-a gândit fascinat la mişcarea unei planete.

Acceptând divesitatea elevilor, acceptăm diversitatea soluţiilor de viaţă, pentru o lume pe care ne este tot mai greu s-o anticipăm. Trebuie să fim deschişi tuturor soluţiilor. Aceasta reflecţie trebuie să fie însuşită şi de copii, ca o viitoare strategie de cunoaştere şi învăţare.

Sintetizând caracteristicile strategiilor incluzive ale învăţării, putem spune că ele valorizează fiecare elev şi dau profesorului libertatea de a înţelege complexitatea şi diversitatea soluţiilor didactice prin imagini pozitive despre orice copil, situaţiile de dezvoltare, şi despre sine.

BIBLIOGRAFIE:

1. Daunt P.E., Musu I., Vrăsmaş T. – Integrarea în comunitate a copiilor cu cerinţe educative speciale, 1996
2. *** UNESCO, Să înţelegem şi să răspundem la nevoile copiilor la clasă, UNESCO, UNICEF, traducere RENINCO, Bucureşti, 2002
3. Vrăsmaş Traian, Învăţământul integrat şi-sau incluziv, Ed. Aramis, Bucureşti, 2001
4. Vrăsmaş Ecaterina, Introducere în educaţia cerinţelor speciale, Ed.CREDIS; Universitatea din Bucureşti, Bucureşti, 2004

MODALITĂŢI DE ORGANIZARE A CONŢINUTURILOR ÎNVĂŢĂMÂNTULUI

Prof. Liliana Renciu, C.S.E.I. Făgăraş

Prof. Titel Adrian Langa, C.S.E.I. Făgăraş

***Delimitări conceptuale**:*

Conținutul învățământului reprezintă ansamblul cunoștințelor, abilităților și atitudinilor (savoir, savoir-faire, savoir-être, dupa V.de Landsheere) pe care elevul le poate dobândi în cursul unui ciclu de învățare.

Unii teoreticieni ai conținuturilor educației, subliniază V.de Landsheere, disting între conținut și cunoaștere: conținutul e definit ca ansamblul cunostințelor care există independent de procesul aproprierii lor de către individ, în timp ce cunoașterea e concepută ca dezvoltare și aprofundare a semnificației care rezultă din interacțiunea individului cu conținutul.

Prin conținut al învățământului înțelegem *ansamblul valorilor* (stiințifice, cultural-artistice, tehnice, socio-morale etc.) care fac obiectul procesului de învățământ.

Moduri de organizare a conținuturilor:

Organizarea logica

Se pleaca de la logica stiintei, care este translatata ca atare la nivelul disciplinei scolare. Cunostintele sunt astfel dispuse incat oglindesc fenomenologia cresterii stiintei. Trebuie avut in vedere ca nu intodeauna logicile stiintelor se preteaza si se adecveaza nivelului didactic.

Organizarea lineara

Continutrile se prezinta ca o succesiune de cunostinte si de valori care se relationeaza si se (pre)conditioneaza, in sensul ca cele anterioare le predetermina pe cele prezente. Ceea ce este specvific acestui mod de structurare este tratarea o singura data a respectivelor cunostinte, fara revenirea aupra lor in clasele urmatoare ale ciclului scolar.

Organizarea concentrica

Consta in structurarea continuturilor astfel incat sa se revina cu imbogatiri sau specificari ulterioare pe diferite niveluri de invatamant. Prin combinarea modului linear cu cel concentric de organizare se ajunge la structurarea spiralata, respectiv la reluarea acelorasi cunostinte , dar intr-un mos aprofundat, prin degajarea de noi scheme explicative, prin configurarea de noi aspecte ale

fenomenelor discutate prin complicarea perspectivelor de interogare.

Organizarea dupa puterea explicativa a cunostintelor

Acest mod de organizare ofera noi temeiuri si avantaje asimilarii si stocarii cunostintelor. Acestea sunt desfasurate pornind de la puterea lor de a genera noi explicatii, de a fiinta ca suporturi epistemice pentru defrisarea altor explicatii la care elevii trebuie sa ajunga. Discipline precum fizica, chimia etc se bazeaza pe acest mod de structurare a elementelor cognitive specifice. Unitatile cognitive se leaga intrinsec unele de altele, orice veriga lipsa conducand la ruperea lantului explicativ , la disolutia edificiului epistemic purtat la disciplina in discutie.

Organizarea interdisciplinara

- reprezintă o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor şi proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline, facilitând aplicarea cunoştinţelor în diferite situaţii de viaţă;
- lipseşte o cercetare pedagogică a fenomenului şi, în consecinţă, lipseşte operaţionalizarea lui coerentă şi sistematică în practica şcolară;
- pedagogii remarcă absenţa generalizată a strategiilor didactice interdisciplinare în viaţa şcolii, afirmând că interdisciplinaritatea este "un concept încă rău definit";
- termenul implică un anumit grad de integrare prin corelarea informaţiilor dobândite între diferite domenii ale cunoaşterii precum şi între diferite abordări, integrarea socială a cunoaşterii.

Organizarea modulara

Monodisciplinaritatea

- reprezintă o formă tradiţională de organizare a conţinuturilor învăţării, pediscipline predate relativ independent unele de altele;
- oferă elevului siguranţa avansării lineare, gradual ascendente, pe un traseu cognitiv bine definit;
- în acest caz profesorul tinde să treacă pe al doilea plan elevul în devotamentul său faţă de disciplina predată.

Multidisciplinaritatea

- reprezintă o formă mai puţin dezvoltată a transferurilor disciplinare care se realizează prin juxtapunerea anumitor cunoştinţe din mai multe domenii, în scopul reliefării aspectelor comune ale acestora;

- este o forma de supraâncărcare a programelor şcolare.

Pluridisciplinatitatea

- punctul de plecare în structurarea conţinuturilor îl reprezintă o temă, o situaţie, o problemă abordată de mai multe discipline şi prezintă avantajul abordării unui fenomen din diferite perspective, reliefând multiplele salerelaţii cu alte fenomene;
- nu se recomandă pentru specializări.

Transdisciplinaritatea

- reprezintă o nouă abordare a învăţării şcolare, centrată nu pe materii, teme sau subiecte, ci dincolo de acestea, disciplinele nefiind valorificate ca scop în sine, ci ca furnizoare de situaţii şi de experienţe de învăţare*;*

- forma de organizare este axată pe demersurile elevului: *a reacţiona la mediul înconjurător, a alege, a crea, a prevedea, a decide, a transforma;*

- favorizează o viziune globală, învăţarea pe realitate, dar prezintă pericolul acumulării de lacune, al lipsei de rigoare şi de profunzime a cunoştinţelor.

Condiţii ale aplicării interdisciplinarităţii în învăţământ

- interdisciplinaritatea trebuie aplicată în combinaţie cu celelalte concepte pentru a fi accentuate avantajele şi limitate riscurile;
- trebuie modificate actualele planuri şi programe de învăţământ, concepute pe strategii interdisciplinare;
- trebuie asociată cu alte strategii inovatoare ca modularizarea sau informatizarea;
- este necesară formarea iniţială şi continuă a cadrelor didactice pentru aplicarea acestor demersuri interdisciplinare sistematice.

Organizarea modulară a conţinuturilor

Constituie o alta modalitate de modernizare si adecvare ale continuturilor la cerintele scolii contemporane. Invatamantul modular consta in structurarea continuturilor in moduli didactici, acestia incluzand seturi de cunostinte , situatii didactice, activitati si mijloace de invatamant delimitate, menite a se plia pe cerintele si posibilitatile unor grupe sau clase de elevi. Unul dintre scopurile invatamantului modular se refera la accentuarea flexibilitatii continurilorin functie de interesele si capacitatile elevilor, de particularitatile lor psihice

- modulele didactice sunt seturi de cunoştinţe, situaţii didactice, activităţi, mijloace materiale destinate studiului;
- conceptul nu este încă riguros definit;

- poate fi parcurs independent de restul sistemului din care face parte;
- un modul didactic este centrat pe nevoile şi posibilităţile individuale ale cursantului, este adaptat intereselor sale cognitive, ritmului său de lucru şi chiar stilului de învăţare;
- modulul nu se elaborează pe materii de studiu, ci pe activităţi de învăţare;
- modulul cuprinde activităţi didactice desfăşurate la clasă precum şi aplicaţii practice în afara ei, sarcini de documentare individuală sau şedinţe de instruire cu profesori din alte domenii.

Organizarea integrată a conţinuturilor

Presupune integrarea unor elemente de continut particulare in noi structuri explicative (noi discipline) care realizeaza un salt 'meta-teoretic' sau 'meta-valoric', preluand si integrand conținutri esențializate și resemnificate din perspectiva noii 'umblele' explicative mai cuprinzatoare (discipline precum științele naturii, Trebuințele omului, Jocurile sociale etc). Integrarea valorilor se poate face pe mai multe linii: integrarea cunoștințelor in jurul unui pol științific, ordonarea cunoștințelor catre un pol practic, gruparea in jurul unui pol social, integrarea valorilor in funcție de un pol personal.

- noţiunea de predare integrată a ştiinţelor este fondată pe faptul că universul este “o unitate intrinsecă” şi trebuie studiat ca atare;
- din perspective educaţiei, integrarea conţinuturilor este abordată atât ca o integrare verticală, ce asigură coerenţa diferitelor stadii ale educaţiei unui individ, cât şi ca integrare orizontală, ce determină formarea capacităţii de a transfera cunoştinţele dobândite în context şcolar la alte domenii de cunoaştere sau de acţiune ce nu au fost abordate în şcoală;
- toate fazele educaţiei converg spre acelaşi ideal de om: omul ca zidar sau ca agricultor au aceeaşi valoare ca omul în calitate de medic sau demnitar*;*

- fiecare om trebuie să-şi aibă locul în grupul său sau în societatea oamenilor;
- nici o faza a educaţiei nu este ultima, fiecare îşi are raţiunea ei de a fi, dar ca etapă spre o realizare mai profundă a omului care se educă şi nu ca o ţintă finală;
- orice om trebuie să poată parcurge stadiile de la baza la vârf, indiferent de calea sau filiera pe care şi-a ales-o;
- nici o fază nu este izolată, fiecare se sprijină pe precedenta şi se deschide spre următoarea;
- abordarea nondisciplinară a conţinuturilor şi introducerea în curriculum a unor obiective de transfer, cum ar fi “ a învăţa să înveţi“;
- accent pe obiectivele afective destinate să creeze atitudinile care fac cunoştinţele operante;
- echilibru între activităţile de învăţare în şcoală şi cele extraşcolare, astfel încât cel ce învaţă să

fie plasat în contextele cele mai variate şi mai apropiate de realitatea în care îşi va investi învăţarea.

Modalităţi de integrare a disciplinelor

- în multe ţări se practică predarea în manieră integrată a disciplinelor pentru constituirea unei viziuni integrative a realităţii ;
- în Finlanda, de exemplu, se practică integrarea tuturor disciplinelor în "module transcurriculare", care abordează teme de actualitate ca integrarea internaţională sau protejarea mediului;
- disciplinele integrate sintetizează şi organizează didactic informaţii din domenii diferite ale cunoaşterii;
- predarea integrată trebuie abordată nu numai la nivelul organizării conţinuturilor, ci şi la cel al transmiterii şi asimilării lor:

1- polarizarea cunoştintelor pe centre de interese sau pe teme generale:

- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol ştiinţific;
- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol practic;
- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol referitor la societate;
- integrarea cunoştinţelor în jurul unui pol personal.

2- integrarea cunoştinţelor prin lecţie:

- construirea unui ansamblu flexibil de lecţii care să cuprindă: noţiuni esenţiale din domeniul respectiv, metode specifice de investigare, manifestări ale fenomenelor implicate, consecinţe şi variante de soluţionare;

3- integrarea cunoştinţelor în jurul unor activităţi fundamentale: construcţie, cercetare, producţie, creaţie artistică.

Alte modalităţi de organizare a conţinuturilor învăţării: organizarea lor diferenţiată şi personalizată (clase speciale, clase de superdotaţi); educaţia la distanţă; educaţia interculturală; învăţământul alternativ; educaţia permanentă etc.

Bibliografie:

1. Cristea S. Fundamentele pedagogice. Iași: Editura Polirom, 2010.
2. Cucoș C. Pedagogie, Ed. a II-a. Iași: Editura Polirom, 2006.
3. Păun E. În: Revista de pedagogie, 1986, Nr. 4.
4. Vlăsceanu L. Învăţarea şi nouă revoluţie tehnologică. Bucureşti: Editura Politică, 1988.
5. https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Continuturile-procesului-de-in311.php
6. https://www.qreferat.com/referate/pedagogie/Continuturi-selecie-i-organiza127.php

ENTROPIA – MĂSURA GRADULUI DE NEDETERMINARE

Proprietatea principală a evenimentelor aleatorii, este lipsa siguranţei depline în privinţa producerii lor, ceea ce creează o anumită nedeterminare în efectuarea experimentelor legate de aceste evenimente.

Pentru practică este important să fim în stare să evaluăm numeric gradul de nedeterminare al celor mai variate experimente, pentru a avea posibilitatea de a le compara din acest punct de vedere.

Considerăm nişte experimente care au k rezultate echiprobabile. Atunci, gradul de nedeterminare trebuie să fie o funcţie de numărul k. Ştim că, pentru k=1 această funcţie se anulează, deoarece nu avem nici un fel de nedeterminare, şi că ea trebuie să crească atunci când creşte numărul k.

Ca să putem defini cât mai complet această funcţie f(k) trebuie să-i impunem nişte condiţii suplimentare. Considerăm nişte evenimente independente α şi β, adică experimente având proprietatea că aceea ce ştim despre rezultatul primului dintre ele nu schimbă de loc probabilităţile rezultatelor celui de al doilea.

Presupunem că experimentul α are k rezultate echiprobabile, iar experimentul β are l rezultate echiprobabile.

Vom considera experimentul compus $\alpha\beta$, care constă în realizarea simultană a experimentelor α şi β. Este natural să considerăm că gradul de nedeterminare al experimentului $\alpha\beta$ este egal cu suma nedeterminărilor care caracterizează experimentele α şi β. Şi deoarece experimentul $\alpha\beta$ are, evident kl rezultate echiprobabile (acestea se obţin combinând fiecare dintre cele k rezultate posibile ale experimentului α cu cele l rezultate ale lui β), ajungem la următoarea condiţie pe care trebuie să satisfacă funcţia noastră f(k):

$f(kl)=f(k)+f(l)$

Condiţia aceasta ne sugerează ideea de a adopta ca măsură a nedeterminării unui experiment cu k rezultate echiprobabile numărul log k, deoarece:

$\log (kl)=\log k +\log l$

Această definiţie a măsurii nedeterminări este în concordanţă şi cu condiţiile ca ea să fie nulă pentru k=1 şi să crească odată cu creşterea lui k.

Menţionăm că, alegerea bazei sistemului de logaritmi este aici ne esenţială, deoarece

$\log_b k=\log_b a\cdot\log_a k$

trecerea de la un sistem de logaritmi la altul se reduce la înmulţirea funcţiei f(k)=log(k) cu un factor constant (modulul de transformare $\log_b a$), adică este echivalentă cu o simplă schimbare a unităţii cu care măsurăm gradul de nedeterminare. În aplicaţiile tehnice, se folosesc logaritmii cu baza 2, adică $f(k)=\log_2 k$. Aceasta înseamnă că unitatea de măsură pentru gradul de nedeterminare este, în acest caz, nedeterminarea conţinută într-un experiment având două rezultate echiprobabile. Un exemplu pentru acest caz este experimentul constând în aruncarea unei monede şi stabilirea feţei care a apărut.

Unitatea pentru măsura nedeterminării se numeşte unitate binară sau diadică, iar uneori i se spune prescurtat bit.

În cele ce urmează, vom folosi tot timpul logaritmii zecimali, cu care suntem mai obişnuiţi altfel spus, ca unitatea a gradului de nedeterminare adoptăm nedeterminarea unui experiment cu 10 rezultate echiprobabile.

Tabela de probabilităţi a unui experiment k rezultate echiprobabile se prezintă în felul următor:

rezultatele experimentelor	A_1	A_2	…	A_n
probabilităţi	1/k	1/k	…	1/k

Deoarece nedeterminarea totală a experimentului este, conform convenţiei noastre, egală cu log k, putem socoti ca fiecare rezultat în parte, a cărui probabilitate este 1/k, introduce o nedeterminare egală cu

$$1/k \log k = -1/k \log 1/k$$

Pentru un experiment α cu tabela de probabilităţi:

rezultatele experimentelor	A_1	A_2	…	A_n
probabilităţi	$p(A_1)$	$p(A_2)$	…	$p(A_n)$

măsura nedeterminării este:

$-p(A_1)\log p(A_1) - p(A_2)\log p(A_2) - \ldots - p(A_k)\log p(A_k)$.

Acest număr vom denumi ca entropia experimentului α şi vom nota cu $H(\alpha)$.

În cele ce urmează studiem proprietăţile entropiei $H(\alpha)$.

Deoarece $0 \le p(A) \le 1$, rezultă că $\log p(A)$ nu poate fi pozitiv, deci $-p(A)\log p(A)$ nu poate fi negativ, adică entropia $H(\alpha)$ nu poate lua valori negative. În cazul în care $p(A)$ este foarte mic, atunci şi produsul $p(A)\log p(A)$ va fi foarte mic, deci $-\log p(A)$ va fi un număr pozitiv mare.

De aici rezultă că pentru $p(A) \to 0$ produsul $-p(A)\log p(A)$ descreşte nelimitat, astfel ca

$$\lim_{p(A)\to 0} (-p(A)\log p(A)) = 0$$

În cazul contrar, când $p(A)$ este foarte mare, adică apropiat de 1, termenul $-p(A)\log p(A)$ va fi foarte mic, deoarece $\log p(A)$ va tinde către 0, pentru $p(A) \to 1$.

Dacă probabilitatea $p(A)$ este egală cu unitatea, atunci $\log p(A)=0$, şi deci avem $-p(A)\log p(A)=0$.

Dat fiind că $-p(A)\log p(A)$ este egal cu zero numai pentru $p(A)=0$ şi $p(A)=1$, este clar că entropia $H(\alpha)$ a experimentului α este egală cu zero, numai în cazul când una dintre probabilităţile $p(A_1)$, $p(A_2)$,…, $p(A_n)$ este egală cu unitatea, iar toate celelalte sunt nule (ştiind că $p(A_1)+p(A_2)+\ldots+p(A_n)=1$). Acest fapt concordă cu semnificaţia mărimii $H(\alpha)$ca măsură a nedeterminării într-adevăr, numai în acest caz, experimentul nu conţine nici o nedeterminare.

Considerăm că printre toate experimentele având k rezultate, cel mai nedeterminat experiment este acela cu tabela de probabilităţi:

rezultatele experimentelor	A_1	A_2	…	A_n
probabilităţi	1/k	1/k	…	1/k

pe care-l vom nota cu α_0 deoarece, în acest caz este cel mai greu să prevedem rezultatul experimentului. Aceasta corespunde faptului că experimentul α_0 are entropia maximă dacă α este un experiment arbitrar cu k rezultate $A_1, \ldots, A_k$, atunci:

$H(\alpha)=-p(A_1)\log P(A_1) - p(A_2)\log P(A_2) - \ldots - p(A_k)\log P(A_k) \le \log k =$

$$= -\frac{1}{k}\log\frac{1}{k} - \frac{1}{k}\log\frac{1}{k} - \ldots - -\frac{1}{k}\log\frac{1}{k} = H(\alpha_0)$$

egalitatea obţinându-se numai în cazul în care

$P(A_1)= P(A_2)=\ldots= P(A_k)=1/k$

CA SĂ ÎNŢELEGEM CÂT MAI BINE CEEA CE AM ENUNŢAT MAI SUS REZOLVĂM O PROBLEMĂ:

„Avem două urne cu câte 20 de bile fiecare.

- prima conţinând 10 bile albe, 5 bile negre şi 5 bile roşii
- al doilea conţinând 8 bile albe, 8 bile negre şi 4 bile roşii.

Extragem câte o bilă din fiecare urnă. Care rezultat al acestor două experimente trebuie considerat ca fiind mai nedeterminat ?"

REZOLVAREA PROBLEMEI:

Pentru experimentul α_1 (adică extragerea unei bile din prima urnă) avem următorul tabel de probabilitate:

rezultatele experimentelor	albă	neagră	roşie
probabilităţi	$\frac{10}{20}=\frac{1}{2}$	$\frac{5}{20}=\frac{1}{4}$	$\frac{5}{20}=\frac{1}{4}$

Pentru experimentului α_2 avem:

rezultatele experimentelor	albă	neagră	roşie
Probabilităţi	$\frac{2}{5}$	$\frac{2}{5}$	$\frac{1}{5}$

Entropia primului experiment este:

$$\mathbf{H(\alpha_1)} = -\frac{1}{2}\mathbf{log}\frac{1}{2}-\frac{1}{4}\mathbf{log}\frac{1}{4}-\frac{1}{4}\mathbf{log}\frac{1}{4}$$

$H(\alpha_1)$~0,4515 unităţi zecimale.

Iar pentru celui de al doilea experiment este:

$$\mathbf{H(\alpha_2)} = -\frac{2}{5}\mathbf{log}\frac{2}{5}-\frac{2}{5}\mathbf{log}\frac{2}{5}-\frac{1}{5}\mathbf{log}\frac{1}{5}$$

$H(\alpha_2)$~0,4581 unităţi zecimale.

De aceea, dacă vom evalua gradul de nedeterminare al rezultatului unui experiment prin entropia lui va trebui să considerăm că rezultatul celui de al doilea experiment este mai nedeterminată decât rezultatul celui dintâi, deci:

$H(\alpha_1)<H(\alpha_2)$

Primii paşi în direcţia introducerii noţiunii de entropie au fost făcuţi în 1928, de către inginerul american de telecomunicaţii R. V. Hartley, care a propus ca gradul de nedeterminare al unui experiment cu k rezultate diferite, să fie caracterizat prin numărul log k. Hartley îşi dădea seama că măsura gradului de nedeterminare pe care o propunea el, este foarte comodă în unele probleme practice, dar este puţin semnificativ în numeroase cazuri, deoarece ea nu ţine de loc seama de deosebirile calitative dintre rezultatele existente.

El credea că deosebirile dintre diversele rezultate sunt determinate în primul rând de „factori psihologici" şi de aceea trebuie luate în considerare numai de către psihologi şi nicidecum de către ingineri sau matematicieni. Greşeala pe care conţine punctul lui de vedere a fost arătată de C. E. Shannon, care a propus să se adopte ca măsură a nedeterminării experimentului α, având rezultatele A_1, ..., A_k, mărimea:

$H(\alpha)=-p(A_1)\log p(A_1) - p(A_2)\log p(A_2)-\ldots- p(A_k)\log p(A_k)$

unde $p(A_1),...p(A_k)$ sunt probabilităţile diverselor rezultate.

Tot el a propus că această mărime să fie denumită „entropie”.

CONCLUZII

Altfel spus după Shannon, rezultatului A_i al experimentului α trebuie să-i atribuim o nedeterminare egală cu -log $p(A_i)$. Mai departe, ca măsură a nedeterminării întregului experiment se ia valoarea medie a nedeterminărilor diverselor rezultate, adică valoarea medie a valorilor aleatorii, care ia valorile -log $p(A_1)$, ..., -log $p(A_k)$, cu probabilităţile $p(A_1)$,...$p(A_k)$, această valoare medie este tocmai $H(\alpha)$. Deci misterioşii „factori psihologici” ai lui Hartley sunt luaţi aici în considerare cu ajutorul utilizării noţiunii de probabilitate, care este de natură pur matematică, mai exact statistică.

Definiţia dată de C.E.Shannon, poate fi considerată ca măsură a nedeterminării, a incertitudinii, pe care o conţine un câmp de probabilitate finit, un experiment sau o variabilă aleatoare care pune în evidenţă un câmp de probabilitate finit corespunzător.

Bibliografie

1.Gabriel V. Orman, Capitole de matematici aplicate, Ed. Albastră, Cluj-Napoca 1999
2. M. Iosifescu, Gh. Mihoc, Teoria probabilităţilor şi statistica matematică, Ed. Tehnică, Bucureşti 1966
3. O. Onicescu, Probabilităţi şi procese aleatoare, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti 1977
4. Rényi Alfréd, Valószínűségszámítás, Tankönyvkiadó, Budapest 1989
5. Györfi Jenő, A valószínűségszámítás elemei, SAPIENTIA , M-Ciuc, 2004

AUTOEDUCAȚIA – O CALE SIGURĂ SPRE SUCCES

Ionela Retevoiu, Grădinița cu Program Prelungit ,,Albinuțele”

Fără autoeducație este imposibil ca un individ să reușească în lumea modernă, să-și formeze viziunea și orientarea corectă asupra lumii în contextual actual, în care societatea este într-o continuă schimbare și foarte departe de a fi perfectă.

Un individ din lumea modernă are nevoie să fie capabil să rezolve în mod creativ problemele științifice, industriale și sociale, să gândească independent în mod critic, să își dezvolte și să își apere punctul de vedere, respectând în același timp opiniile celor din jur, iar pentru aceasta este necesar să se completeze sistematic și continuu. și să-și actualizeze cunoștințele. Autoeducația devine astăzi o problemă urgentă atât pentru elev, cât și pentru profesor. Profesorul trebuie să se transforme dintr-un informator într-un organizator al învăţării.

Autoeducația a fost definită ca o activitate intenționată, conștientă, pe care un individ o desfașoară cu scopul formării sau desăvârșirii propriei persoane. Autoeducația vizează toate aspectele dezvoltării personalității: intelectuale, morale, corporale, religioase, profesionale etc. În cazul autoeducației, subiectul educației este în același timp și obiectul ei. În ceea ce privește scopurile urmărite, în vreme ce scopurile celorlalte forme ale educației sunt stabilite de către societate, scopurile autoeducației sunt stabilite de individul însuși, în acord cu cerintele societății. Autoeducația se împletește continuu cu celelalte forme de educație. Pe măsură ce individul avansează în vârstă, autoeducația ocupă un loc tot mai important în procesul său de formare. La vârste mici copilul nu este capabil să se autoeduce, în adevăratul înțeles al cuvântului. Primele preocupări sistematice de autoeducație apar, de obicei, în perioada școlii gimnaziale. Metodologia autoeducatiei include, în esență, patru categorii de metode: -

- metode de autocontrol

-metode de autostimulare

-metode de autoconstrangere

-metode de stimulare a creativității.

Psihologic, autoeducația presupune strategii specifice de autoformare-autodezvoltare centrate pe:

-stimularea proceselor intelectuale (autoconvingere, autosugestie)

-stimularea proceselor afective (autostimulare, autoconsolare, autopedepsire.)

-stimularea proceselor volitive (autocomanda, autoaprobarea).

O autentică educație școlară trebuie să pregatească și să stimuleze aceste capacități care condiționează autoeducația.

Autoeducația - educația prin sine însuși - este liantul dintre educație și educația permanentă. Ea reprezintă șansa individului uman de a fi, în viitor.

Raportul educație-autoeducație depinde de factori interni și externi. ,,Nu există educație fără autoeducație". Educația și autoeducația trebuie să aibă un raport echilibrat și continuu. Autoeducația nu este opusul educației și nu se identifică cu ea. Autoeducația are aceleași elemente ca și educația (scop, obiect, subiect, mijloace, metode). Individul poate fi subiect al educației la orice vârstă, autoeducația implică un anumit grad de maturitate (preadolescență, adolescență). Autoeducația și-a demonstrat necesitatea permanenței, numai astfel se poate face față exigențelor dezvoltării sociale, economice și cultural- politice a epocii în care trăim. Autoeducația se realizează numai prin forțe proprii, cu voință, fără ajutorul sau apelul la factori educativi externi. Autoeducația este o urmare, dar și o condiție a eficenței educației, este o completare a educației.

Factorii determinanți ai educației permanente

-datorită revoluției științifice și tehnice care a generat explozia informațională și perisabilitatea crescnâda a cunoștințelor, educația și formarea nu se mai pot limita la anii școlarității ci trebuie să se întindă pe tot parcursul vieții;

-pentru a facilita adaptarea la schimbare, educația trebuie să își elaboreze un sistem de obiective, conținuturi și metode menite să ajute oamenii și societatea în procesul de adaptare socială, profesională și culturală;

-schimbările survenite la nivel economic, social, științific, politic, cultural, familial și profesional impun adaptări și readaptări rapide care necesită eforturi crescute și permanente din partea tuturor persoanelor;

-evoluțiile demografice indică scăderea natalității și creșterea numărului persoanelor în vârstă, care trebuie să beneficieze de programe de educație permanentă pentru a rămâne activi, productivi și creatori chiar și după părăsirea câmpului muncii pentru a nu deveni o sursă de regres social din cauza neînțelegerii și neadaptării adecvate la schimbări, a lipsei de receptivitate la nou;

-educația trebuie concepută ca o formare totală a omului, modelând multiplu și complex personalitatea fiecărui individ pe parcursul întregii sale existențe, de exemplu prin facilitarea utilizării eficiente a timpului liber care a devenit o realitate ambiguă în societatea contemporană.

-având mai mult timp liber la dispoziție, datorită tehnologizării, oamenii se pot concentra asupra activităților extraprofesionale și asupra propriei realizări, participând la activități cu scop educațional mai mult sau mai puțin explicit, cu atât mai mult cu cât educația este un proces multidimensional, care nu se limitează la acumularea de cunostințe și care nu cade exclusiv în sarcina sistemului educațional.

Autoeducaţia este cunoaşterea de sine în modul cel mai conştient, perfecţionarea propriei personalităţi, transformarea permanentă a individului şi valorificarea resurselor personale în contextual oricărei activităţi a vieţii. Autoeducarea este acţiunea de a deveni mai bun prin efort propriu. Autoeducaţia constă în şlefuirea noastră, împlinirea de sine, dezvoltarea personală, conştiinţa de sine şi capacitatea de a deveni o personalitate unică şi puternică.

Bibliografie

1. Cucoş C. ,,Pedagogie", Editura Polirom, Iaşi, 2002.

2. Jinga I. ,,Educaţia şi viata cotidiană", Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 2005.

3. Mândâcanu V. ,,Bazele tehnologiei și măiestriei pedagogice" Editura Lyceum, Chișinău, 1997.

4. Vinnicenco E., Patrașcu D. ,,Introducere în pedagogie. Note de curs" Editura Garomont Studio. Chișinău, 2015.

VERDELE ÎNSEAMNĂ VIAȚĂ

Ristea Alexandra

Colegiul Național ”Mircea Eliade” Reșița

Orice pădure începe cu un copac.

Cu fiecare copac începe o poveste.

Educația privind schimbările climatice și mediul are drept scop dezvoltarea competențelor cetățenilor astfel încât aceștia să acționeze responsabil și să țină cont de impactul acțiunilor lor pornind de la premisa că sistemul de învățământ trebuie să își asume un rol fundamental în pregătirea de cetățeni activi, care manifestă responsabilitate față de mediu și combat direct schimbările climatice.

Școala va crea punți de legătură și spații de întâlnire, nu doar cu familiile elevilor, ci și cu instituțiile și cu organizațiile locale, pe care să le antreneze în proiecte de mediu comune, benefice întregii comunități. Astfel, școala poate crea contextul pentru ca elevii să își asume co-responsabilitatea față de mediu, dar și să îi învețe un model de cooperare pentru rezolvarea problemelor comunității.

Printre valorile, comportamentele și atitudinile pe care le vizează educația privind schimbările climatice și mediul se numără:

- Empatia, conexiunea cu natura, grija și compasiunea pentru toate formele de viață;
- Respectul, interesul și aprecierea față de natură și serviciile pe care le oferă oamenilor;

▪ Responsabilitatea privind utilizarea resurselor naturale;

▪ Responsabilitatea în gestionarea propriilor decizii cu impact asupra mediului și climei, inclusiv în comportamente de consum cotidiene;

▪ Implicarea în rezolvarea problemelor de mediu și climă;

▪ Participarea și responsabilitatea civică.

Schimbările climatice reprezintă una dintre cele mai mari ameninţări asupra mediului, cadrului social şi economic.

Impacturile schimbărilor climatice sunt deja observate şi sunt prevăzute a deveni mai pronunţate. Evenimentele climatice extreme, inclusiv valurile de căldură, perioadele de secetă şi de inundaţii sunt preconizate a deveni mai frecvente şi mai intense.

Pentru a stopa pierderea biodiversităţii, trebuie reduse în mod semnificativ emisiile globale de gaze cu efect de seră.

Copacii au un rol semnificativ în reducerea emisiilor de gaze de seră (GHG) și sunt o parte vitală a mediului în care trăim, iar astăzi, mai mult decât oricând, fiecare copac plantat contează și oricare dintre noi trebuie să se implice în acțiuni voluntare menite să protejeze mediul înconjurător.

Prin acțiunile de plantare încercăm să schimbăm atitudinea elevilor față de mediul înconjurător, să promovăm o viață mai sănătoasă și un mediu înconjurător mult mai sănătos.

Nu există o modalitate mai bună de a învăța copiii să respecte și să aibă grijă de natură decât să-i aduci mai aproape de ea.

Plantarea unui copac este o activitate ideală pentru a ajuta copiii să devină conectați la mediul natural deoarece le permite să atingă, să miroase, să experimenteze și să simtă.

Copiii tăi vor afla că pădurile în care le place să se bucure atât de mult necesită protecție și respect.

Deși rezultatele acțiunii lor se vor vedea peste ani, când viitoarele generații vor putea străbate pădurile pe care le formăm astăzi, copiii vor descoperi valori precum responsabilitatea, devotamentul, respectul și conștientizarea ecologică.

Și nu în ultimul rând copii pot surprinde pe cineva drag cu un cadou inedit: pomișorul plantat de ei. Copacul este un cadou pentru o viață întreagă, de care se vor putea bucura și generațiile viitoare.

Bibliografie

https://www.presidency.ro/files/userfiles/EDUCA%C8%9AIA%20PRIVIND%20SCHIMB%C4%82RILE%20CLIMATICE%20%C8%98I%20MEDIUL%20%C3%8EN%20%C8%98COLI%20SUSTENABILE

https://padureacopiilor.ro/romania-planteaza-pentru-maine/

https://doer.ro/plantare-copaci/

https://www.eea.europa.eu/ro/themes/climate/about-climate-change

http://www.mmediu.ro/categorie/schimbari-climatice/1

Provocările prezentului şi adaptarea profesorului la particularităţile generaţiilor Z şi Alpha

Prof.înv.preşc. Rîştei Loredana-Mihaela

Şcoala Gimn.,,Avram Iancu,,G.P.P.Nr.1,Abrud

Ritmul tot mai accelerat în care se produc transformările sociale,culturale şi economice din societate determină restructurarea permanentă a sistemului şcolar. În consecinţă, şcoala este determinată să răspundă adecvat, oferind societăţii oameni pregătiţi corespunzători nevoilor de producţie materială şispirituală. Din orice unghi ar fi privită, problema perfecţionării învăţământului şi adaptării lui la condiţii noi se impune legic, ca singură soluţie pentru asigurarea echilibrului necesar între şcoală şi societate, între societate şi om. Educatorii care pierd din vedere acest proces sau îi minimalizează importanţa riscă să se autoexcludă spiritual din fluxul firesc al evoluţiei, iar în cadrul activităţilor pe care le conduc se pot produce, fără voia lor, anomalii cu efecte prelungite în evoluţia copilului. Noţiuni ca optimizare, eficienţă, performanţă etc. devin nonsensuri, dacă nu au acoperire practică.

În activitatea şcolară, nimic nu este mai dăunător decât un spirit degradat de uzură a informaţiei cu care operează. În condiţiile în care copiii de astăzi se dezvoltă într-un mediu tehnicizat, în care canalele de informaţie se multiplică şi le sunt atât de accesibile, cadrele didactice care îşi apără prestigiul şi autoritatea profesională nu-şi pot îngădui să se lase depăşiţi de situaţie. În învăţământul actual accentul este pus mai puţin pe ce se învaţă şi pentru ce se învaţă şi mai mult pe cum se învaţă şi cum sunt învăţaţi în şcoală. Comunicarea a fost întotdeauna o componentă principală a educaţiei, un suport indispensabil al învăţământului. Cu atât mai mult astăzi,într-o societate a cunoaşterii şi comunicării generalizate,când actul comunicării se implică efectiv în toate domeniile vieţii şi activităţii social umane, beneficiind de puternice mijloace tehnice informaţionale şi de comunicare, învăţământul se manifestă şi mai sensibil la aceste evoluţii. Depărtându-se cu bună ştiinţă de limitele şi neajunsurile sistemului tradiţional centrat pe transferul de cunoştinţe, înţelegând că „transmiterea" nu poate fi totuna cu „comunicarea", luată în sensul ei autentic şi actual, este de evidenţă notorie preocuparea asiduă în ultimele decenii a învăţământului de a-şi construi un nou sistem comunicaţional care corelează strâns cu cel informaţional; un sistem didactic gândit şi elaborat pe alte baze ştiinţifice, ancorat puternic în relaţiile de mediaţie care caracterizează viaţa şcolii şi care, îmbrăţişând conceptul modern de comunicare „interpersonală", tinde să extindă sistematic interactivitatea în practica şcolară, să dezvolte în mai mare măsură relaţiile: elevi-cunoaştere-profesor; elevi-cunoaştere-elevi; elevi-cunoaştere-multimedia.

În ultimii ani, învăţământul preşcolar și primar pune accent pe structurile de personalitate, ceea ce înseamnă, de fapt, o completă şi corectă cunoaştere psihopedagogică a elevilor, un stil pedagogic flexibil, o continuă ajustare a strategiilor didactice la obiectivele propuse. La intrarea în şcoală, elevilor li se asigură şanse egale, dar dezvoltarea acestora este

influenţată de o serie de factori: naturali, fiziologici,educaţionali, demografici, politici, sociologici, tehnologici şi economici, care fac ca aceştia să aibă un parcurs educaţional diferit.

Fiecare copil este o individualitate şi numai o abordare psihopedagogică a acestuia poate favoriza dezvoltarea optimală a acestuia.

În ultima perioadă s-a vorbit frecvent despre Generațiile X,Y,Z,Alpha, clasificarea acestora făcându-se în funcție de anul nașterii (Generația X, de exemplu, e reprezentată de cei născuți între 1965 și 1979, Generația Y îi desemnează pe cei născuți între 1980 si 1994, cunoscuți drept Millenials, din Generația Z , cei născuți intre 1995 si 2009, iar din Generația Alpha, făcând parte nativii din perioada 2010-2024. A face parte dintr-o anumită generație este unul dintre acei factori biografici care nu se referă doar la vârstă, ci și la contextul social din punct de vedere spațio-temporal. Astfel, generația Z reprezintă grupul populației de tineri care s-au născut în mijlocul revoluției tehnologice, nativi digitali care nu concep lumea fără Internet, rețelele sociale, YouTube și tot ceea ce oferă lumea virtuală. Sunt strâns legați de utilizarea tehnologiilor, fiind deplin familiarizați cu utilizarea dispozitivelor încă de la naștere.

Nativii digitali au cunoștințe avansate despre programe de calculator, instrumente digitale și Instagram, importanța tehnologiei căpătând un sens relevant nu numai în raport cu sfera personală, ci și în sfera profesională. Oamenii din Generația Z sunt deosebit de confortabili cu limbajul vizual ca formă de comunicare și exprimare. O caracteristică fundamentală specifică acestora este învățarea autodidactă, manifestarea unei atitudini proactive, concretizată în inițiativa pentru antreprenoriat, definindu-i ca oameni cu vocație de a întreprinde.

Tinerii din Generația Z învață constant singuri prin cursuri online, bloguri, videoclipuri YouTube, fiind adepții sintagmei Do it yourself! care evidențiază creativitatea acelor creațiirealizate de sine. Din Generația Alpha fac parte copiii ai căror părinții lor sunt adulții din generația Millenials, unii dintre copiii alpha fiind chiar frații mai mici ai copiilor din Generația Z. Primii copii din Generatia Alpha s-au nascut în 2010, anul în care au fost lansate iPad și Instagram și în care „app" a fost desemnat cuvântul anului. Vorbim, astfel, de prima generație complet digitală, conectată permanent la tehnologie, din prima zi de viață. Mai mult, pentru mulți copii din Generația Alpha, telefonul și tableta au luat locul primelor jucării, iar ecranele device-urilor le sunt cel puțin la fel de familiare ca figurile părinților. Reprezentanții Generației Alpha se adaptează ușor și rapid la tot felul de device-uri și aplicații și utilizează deja inteligentele artificiale disponibile, fiind o generație pentru care dimensiunea vizuală a informației joacă un rol esențial atât în comunicare, cât și în învățare.

Schimbările tehnologice și economice rapide la care asistă copiii din generația Alpha schimba si modul în care ei se vor raporta, în viitor, la sfera și valorile profesionale. Dincolo de faptul ca vor fi mult mai mobili în privința schimbărilor profesionale, viitorii adulți Alpha vor putea ocupa joburi noi,multe din ele neinventate încă. Joburi precum specialist în cybersecuritate, pilot de drone, dezvoltator de blockchain, designer de date, inginer de realitate virtuala, mecanic de roboți sau ofițer de sustenabilitate sunt doar câteva dintre joburile unui viitor nu foarte îndepărtat. Preocupările copiilor din Generația Alpha nu se limitează la tehnologie, conținut online și realitate virtuală. Grija față de mediu, dorința de a face alegeri sustenabile și de a se dedica unor activități care să-i împlinească și să le susțină sănătatea emoțională se numără, de asemenea, printre valorile lor.A creste și a educa copiii din Generația Alpha trebuie să ținăcont de o mulțime de dimensiuni care le guvernează stilul de viață, iar provocările sunt pe măsură. Educaţia trebuie făcută de educatori cu o foarte bună pregătire ştiinţifică, motivaţi, cu spirit organizatoric şi practic, care vor constitui modele de urmat pentru cei care trebuie educaţi. Profesorul este un „educator şi consilier" care încearcă să dezvolte

capacităţile şi interesele elevilor, nu doar să servească drept o sursă de informaţii sau un transmiţător de cunoştinţe. Înacelaşi timp, el are un rol esenţial în formarea la elevi a unei viziuni ştiinţifice asupra lumii. Această extindere a rolului cadrului didactic dincolo de limitele tradiţionale ale instruirii presupune asumarea unor noi responsabilităţi, în consilierea elevilor şi părinţilor, în organizarea activităţilor de timp liber ale elevilor. Profesorii trebuie să devină conştienţi de rolul pe care îl au de jucat în cadrul comunităţii ca profesionişti şi ca cetăţeni, ca agenţi ai dezvoltării şi ai schimbării. Nu mai puţin se cuvine recunoscută necesitatea stabilirii unor noi relaţii parteneriale între profesori şi elevi, între profesori şi colegii săi sau alţi agenţi cu care cooperează, între care părinţii elevilor.

Avem o mare răspundere morală faţă de copiii care ne sunt încredinţaţi ca elevi. Atitudinea şi strădaniile noastre vor avea efecte deosebit de importante asupra procesului maturizării copilului. Unul dintre principalii factori care contribuie la angajarea copilului în activitatea de învăţare este exemplul pe care îl poate desprinde din însăşi viaţa şi comportarea educatorului său. Acesta este pentru presc.modelul pe care îl imită. Nu există copil care să nu caute să îşi imite educatorul în atitudini, gesturi, ticuri, îmbrăcăminte etc.

Se spune că meseria de educator este dificilă nu din cauza laturii ştiinţifice, ci din cauza celei metodice. Se pune foarte serios problema alegerii celor mai eficiente modalităţi de lucru pentru a obţine performanţe, competenţe, atât în domeniul cunoaşterii, cât şi în cel raţional-comportamental. Pentru a avea succes în această muncă, educatorul trebuie să aibă nu doar competenţe cognitive, ci și digitale, relaţionale, cât şi comportamental-atitudinale. El trebuie să îndeplinească standarde de performanţă ce se fundamentează pe un sistem de principii care exprimă concepţia actuală asupra conţinutului specific al profesiei didactice şi asupra calităţilor unui bun pedagog. Educatorul trebuie să cunoască foarte bine specificul comunităţii sociale al zonei unde lucrează, exigenţele şcolii, apoi să cunoască temeinic colectivul de copii şi toate acestea încep o dată cu primirea unei noi generaţii de copii.

Bibliografie:

• Cerghit, I., 2008, Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii, Editura Polirom, Iaşi.

•https://www.formacionyestudios.com/ro/cuales-son-las-caracteristicas-de-la-generacion-z.html

• https://www.itsybitsy.ro/copiii-din-generatia-alpha/

IMPORTANŢA ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂŢII ELEVULUI

Florina Mariana Roatiș
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir" Baia Mare

În societatea conteporană, educaţia extracurrriculară, are un rol şi un loc esențial în formarea personalităţii elevului, întrucât o educaţie eficientă, depinde de gradul în care reușește să pună bazele formării personalităţii viitorului adult. Astfel, școala are misiunea de a forma copiii sub aspect intelectual și socio-afectiv, pentru o integrare socială cât mai ușoară. Demersurile educaţionale, care vizează dezvoltarea personalităţii elevilor, impun participarea activă, conştientă şi responsabilă a tinerilor în propria formare deoarece „școala trebuie să urmărească tot timpul ca tânărul să părăsească băncile ei nu ca specialist, ci ca o personalitate armonioasă." (Albert Einstein).

În fiecare școală se urmează un curriculum de bază, elevii sunt evaluați continuu și sistematic la fiecare disciplină în parte și învață mult pentru a obține rezultate bune, pentru a atinge performanța sau pentru a promova. Succesul școlar este pentru unii cheia spre un viitor sigur. Acest lucru nu este, nici pe departe, suficient în ceea ce privește formarea personalităţii tinerilor, deoarece există elevi cu un potențial intelectual crescut, dar inactivi din punct de vedere fizic, total dezinteresați de activitățile în aer liber, sau elevi emotivi și intovertiți, care nu se pot exprima liber, care nu își pot susține punctul de vedere, dar care vor fi puși, ca adulți, în situația de a susține un discurs sau un interviu pentru angajare.

Pe lângă studiu, tinerii trebuie să fie conștienți de lumea exterioară, de schimbările produse în societate și de tot ceea ce se întâmplă în jurul lor. Astfel, dezvoltarea tânărului trebuie să să facă pe trei planuri: intelectual fizic și psihic. Așadar, rezutatele școlare reflectate în note și calificative, învățatul în sine, reprezintă doar o parte din formarea copilului, care trebuie completată de alte componente pentru a contura o personalitate integrabilă în această societate competitivă. Astfel, complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educaţional profesor – elev - părinte, apare ca o necesitate.

Activităţile extraşcolare sau extracurriculare reprezintă, încă de la vârste fragede, cele mai eficiente metode de formare a caracterului elevului. Ele au un rol extrem de important datorită caracterului lor activ participativ, facilitând integrarea eficientă şi rapidă a elevilor în colectivitate, asigurânu-i copilului sentimentul de apartenență la grup.. Această integrare

facilitează la randul ei procesul de autocunoaştere. Se formează astfel ,,imaginea de sine'' a fiecăruia, esenţială în succesul şcolar. Un copil care are încredere în sine va obține rezultate mai bune decât un copil, poate mai dotat din punct de vedere intelectual, însă ezitant și temător. Totodată, prin intermediul acestora se pot dezvolta şi explora anumite înclinaţii şi aptitudini ale copiilor. Având un caracter atractiv și desfășurându-se într-o într-o atmosferă relaxantă, copiii participă activ la astfel de activităţi, învățând să coopereze și să se dezvolte pe toate planurile, îmbinându-se astfel utilul cu plăcutul.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare îl constituie faptul că îl fac pe copil mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viața de adult. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută copilul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite care pot deveni modele pentru el, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul tinerilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță, cu atât mai mult cu cât trăim într-o lume digitalizată, dominată de mass-media, care contribuie la transformarea copiilor în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și de a comunica față în față.

Activitățile extrașcolare sunt variate; excursii, tabere de vară, activități și competiții sportive, activități de voluntariat etc., astfel încât tinerii pot alege în ce activități doresc să se implice, în funcție de interesele fiecăruia în parte. Nu este necesar ca elevii să obțină performanțe deosebite, să exceleze, atâta timp cât la finalul activității aceștia asimilează diverse experiențe noi care îi vor ghida, mai apoi, în viață.

Programul activităţilor extracurriculare vizează acţiuni care să ajute elevii să îşi însuşească un sistem de valori, să prețuiască ideea de corectitudine, de competiție loială, de respect, să cunoască şi să respecte valorile culturale si etnice ale comunităţii, să trăiască experienţe de viaţă competitive. Elevii pot fi implicați în stabilirea obiectivelor şi a mijloacelor de realizare a acestor activităţi, având posibilitatea de a alege în ce fel de activități doresc să se implice în funcție de aptitudinile fiecăruia: sportive, literare, culturale, ecologice, de voluntariat etc.

Copiii pot fi stimulaţi şi îsi pot imbogăţi imaginaţia, creativitatea şi cultura generală, prin vizionarea unor piese de teatru sau filme educative, prin participarea la diverse ateliere de creaţie, prin dramatizarea unor opere literare sau prin implicarea în desfăşurarea sezătorilor literare. Elevii trebuie să fie îndrumaţi să dobândească, în primul rând, un mod de gândire propriu, toleranţă faţă de ideile noi, capacitatea de a detecta problemele şi de a găsi modul de rezolvare a lor şi posibilitatea de a critica constructiv și de a accepta critica.

Activităţile extraşcolare respectă principiul egalităţii şanselor, oferind fiecărui elev posibilitatea de a se implica, indiferent de rezultatele sale şcolare. Se dezvoltă astfel sentimentul încrederii în sine, în forţele proprii, fapt care va avea ulterior o mare influenţă asupra succesului şcolar. Acestea dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerilor în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză între componenta cognitivă și cea comportamentală.

O altă particularitate, de o reală importanță, a activităților extrașcolare o reprezintă legătura lor cu partea practică. Astfel, elevii pot aplica în cadrul acestor activități cunoștințele teoretice dobândite în timpul orelor de curs. Totodată, aplicarea cunoștințelor dobândite în cadrul activităților extrașcolare în viața de zi cu zi, are valoarea unui exercițiu de dezvoltare a aptitudinilor elevilor.

E necesar ca școala să fie percepută ca o instituţie socială cu funcţii multiple, capabilă să răspundă eficient nevoilor intelectuală, psihologice şi sociale ale elevului, să asigure cadrul optim pentru starea sa de bine, pentru diminuarea si prevenirea tulburărilor de adaptare specifice vârstei, pentru formarea unor cetăţeni responsabili. Educaţia extrașcolară contribuie la formarea şi dezvoltarea complexă a personalităţii elevului în intelectual, plan moral, estetic, civic şi fizic prin atingerea tuturor dimensiunilor educaţiei al cărei scop ultim este pregătirea pentru viaţă a elevului.

Așadar, atât activitățile curriculare cât și cele extracurriculare nu au doar rolul de a educa tinerii în spiritul societății actuale, ci de a-i învăța și să se adapteze, să-i pregătească pentru viață. În lucrarea „Descoperirea copilului”, Maria Montessori afirma: *„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi vremea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)*

Bibliografie:

1. Baban, Adriana, *Consiliere educaţională*, Cluj - Napoca , 2001
2. Kulcsar, Tiberiu, *Factorii psihologici ai reuşitei şcolare*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1987
3. Cristea, Gabriela, Pedagogie generală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
4. Lazăr V. Cărăşel A., Psihopedagogia activităţilor extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2007.

Dialoguri în educație

Profesor Alina Rogobete, Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu, Drăgășani

Societatea în care trăim se afla intr-o continua dezvoltare în toate domeniile, astfel fiind necesară și evoluția oamenilor care trăiesc în ea. Permanent facem față unor numeroase provocări, fiind nevoiți să ne adaptăm condițiilor sociale, politice, morale și economice. La baza societății este situată, indiferent de aria la care ne raportăm, educația. Educația a însoțit istoria omenirii de-a lungul timpului, asigurând transmiterea cunoștințelor, a deprinderilor și descoperirilor din generație în generație. Aceasta reprezintă o condiție a evoluției. Deprinderile de studiu pe care şi le formează studenții dezvoltă gândirea şi imaginaţia lor, capacitatea de analiză şi de sinteză. Ele pun bazele stilului muncii intelectuale. În prezent, studenții trebuie să treacă peste o mulțime de provocări, să fie pregătiți să rezolve problemele cu care se confruntă și să se adapteze noilor tehnologii. Se urmărește realizarea unui studiu asupra tipurilor de educație abordate și a modului în care acestea influențează asupra educației persoanelor și succesului obținut

Educația clasică este cea care a pus bazele educației și învățării din cele mai străvechi timpuri, însă s-a dovedit ca la momentul de față ea nu este suficientă pentru o dezvoltare amplă a studenților. Astfel, în ajutorul ei vine educația digitală care dispune de un teren amplu de cunoștințe gata să fie absorbite și cercetate. Introducerea sistemului educațional digital în programele de învățământ este indispensabilă, însă fără a fi exclus cel tradițional care este baza și temelia unei educații complete. Metodele interactive sunt acele modalităţi prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile studenților de a acţiona asupra mediului înconjurător, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea. Se observăm că accentul este pus pe formarea de competenţe Metodele interactive creează deprinderi, facilitează învăţarea în ritm propriu, stimulează cooperarea, nu competiţia, sunt atractive, pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învăţare .

Învățarea digitală a ajuns să joace un rol crucial în educație. Cum? Prin faptul că îi face pe elevi/studenți să devină mai interesați să învețe și să-și extindă orizonturile . Instrumentele digitale și tehnologia contribuie la dezvoltarea abilităților eficiente de învățare a studenților. Aceștia devin capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsesc și utilizează resursele online, și

aplică informațiile util. Acest lucru le sporește eficiența și productivitatea. Studenții care explorează întrebări deschise folosindu-se de propria imaginație și logică, învață să ia decizii mai coerent, spre deosebire de memorarea temporară a lecțiilor din manual. Actualmente, găsim tot ce ne dorim online, inclusiv cursuri excelente ce pot susține educația tradițională, de la ce mai buni si capabili profesori. Posibilitățile sunt infinite. Atunci de ce să nu le folosim pentru binele nostru suprem? . Educația digitală îi motivează pe studenți, devenind mai responsabili. Cei care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. De asemenea, ei au posibilitatea de a-și perfecționa și aprofunda studiul chiar înainte de a veni ca să îl prezinte, dacă folosesc un instrument digital de învățare. De la impactul pe care îl are asupra mediului necesitatea de a folosi mai puțină hârtie pentru manuale și cărți, până la economisirea timpului prin acces rapid la informații, învățarea digitală oferă o modalitate eficientă de reducere a costurilor, de maximizare a resurselor și de sporire a impactului asupra studenților și cadrelor didactice concomitent. Rezultatele obținute. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ, dar să nu uităm și de faptul că o buna parte de informație din internet este falsă sau nevalabilă, lucru pe care o carte niciodată nu îl va oferi cititorilor săi. Din acest considerent este bine ca alături de elevul/ studentul care explorează informația din internet să fie un profesor/cadru didactic/ carte care să îl îndrume de care surse să se folosească și să îl ghideze în procesul de verificare a veridicității informației. Acest lucru îi ajută pe elevi/ studenți să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologiile digitale educaționale, cum ar fi platformele sociale, îi ajută pe profesori să creeze și să administreze grupuri de lucru / comunicare. Astfel, câștigă foarte mult timp și reușesc să răspundă necesităților fiecărui student în parte, făcând educația mai productivă prin comunicare continuă și dinamică, ceea ce nu se poate realiza în totalitate folosind numai metodele tradiționale sau cele digitale, pe lângă calculator/ tabletă/telefon fiind indispensabilă prezența unui ghid/ îndrumător.

Bibliografie

1.Cojocaru , Venera Mihaela, Educaţia pentru schimbare şi creativitate. Bucureşti: Ed. Didactică şi Pedagogică, 2003.

2. Oprea, Crenguța- Lăcrămioara, Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006.

3. Dumitru I. Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă, Timișoara: Ed. de Vest, 2001 .

4. https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educatiei-digitale-vs-metodele-educatiei-traditionale/

AUTISMUL- O TULBURARE NEACCEPTATĂ

Roşca Sanda Simona

G.P.P.25 Oradea

Educarea copilului autist este o provocare. Copilul autist trebuie să învețe totul; cum să se comporte la masă, la grădiniță, trebuie să învețe că nu e voie să te dezbraci pe stradă sau în grădiniță. Trebuie deci să-i învățăm cum este lumea în care trăiesc și cum trebuie să se comporte ca să fie acceptați.

Autismul copilului nu este o pedeapsă și nu trebuie tratat ca atare, nu este nici vina părinților. Copiii diagnosticați cu autism, sunt copiii ca toți copiii, îngerași frumoși, dar triști, născuți fără stele norocoase, dar cu același drepturi ca oricare alt copil din lume. Ei sunt captivi intr-o lume a tăcerii, într-o lume lipsită de zâmbete, sau de bucuriile normale ale copilăriei. Au uneori ochii atat de expresivi încat ai impresia că trăiesc într-o lume a lor, refuzând să o accepte pe cea în care au fost aduși de noi Ei au fost descriși ca fiind într-un labirint cu peretii de sticla și în imposibilitatea de a comunica cu ceea ce este dincolo de acesta.

Din multiplele probleme pe care psihopedagogia specială le studiază și le tratează cu mult interes și deosebită atenție, autismul infantil se înscrie ca temă permanentă și tot mai actuală în descoperirea și stabilirea caracteristicilor și a modalităților sale de manifestare în populația preșcolară- școlară.

Termenul autism -provine din grecescul ,,autos”,, care înseamnă însuși sau Eul prporiu.

Autismul- reprezintă un sindrom patologic apărut în copilărie, caracterizat printr-o stare de înstrăinare, retragere, o lipsă de răspuns social sau interes față de cei din jur, dificultăți de comunicare și de limbaj, imposibilitatea de a dezvolta un atașament normal și existența unor căi bizare de a răspunde la stimulii din mediul înconjurător.

Termenul de ,,autism infantil” - a fost lansat de Leo Kanner în 1943 și definit de A.S.Reber ca un sindrom patologic apărut în copilărie, caracterizat printr-o stare de înstrăinare- retragere, o lipsă de răspuns social intens față de cei din jur, dificultate de comunicare și de limbaj, imposibilitatea de a dezvolta un atașament normal și existența unor căi bizare de a răspunde la stimulii din mediul înconjurător.

Autismul infantil începe pe la 30-36 luni, primele simptome apar după un interval liber de 12-18 luni. Descrierea clinică spre 2-3 ani se observă tulburări ale contactului, alterări ale interacțiunilor sociale, conducând la izolare, refuz sau fugă de contactul vizual, absența expresiei faciale. Copilul autist nu caută să intre în contact, să atragă atenția, nu există exprimare a plăcerii.Privirea este goală și îndepărtată.

Un colpil autist se poate afla oriunde pe largul ,,spectru" al autismului. La capătul superior un copil poate părea aproape normal și poate avea doar puține trăsături autiste. Ar putea fi de exemplu , să fie un copil liniștit, cu puțini prieteni și câteva obiceiuri cidate. Ar putea nici să nu fie diagnosticat ca autist decât mult mai târziu în viață. La capătul infeior al spectrului, un copil ar putea fi descris ca puțin funcțional, poate avea vorbire și limbajul defectuoase și are nevoie de terapie mult mai intensă.

Considerând că sunt ,,copii izolați", indiferenți cu comportamente stereotipe care sugerează handicapul senzorial sau intelectual, aceși copii ajung din grădinițe- școli generale în cele speciale, ridicând probleme începând cu diagnosticarea, încadrarea și integrarea în colectivul clasei. Unde și care este locul unui astfel de copil în societate,cărei forme de învățământ îi face față- sunt doar câteva întrebări care îi preocupă pe specialiști. ,,Problematica" a fost abordată de o serie de specialiști, chiar și în folclorul unor țări apar povestiri ce au ca personaje copii complet necomunicativi(reci) distanți față de cei din jur, cu manifestări depresive, inexplicabile(apatie îndelungată, accese de plâns, indiferență la orice fel de stimulare)și lipsă de afectivitate, chiar față de proprii părinți.

Urmărind dezvoltarea ontogenetică a copilului, putem aminti că pentru prima oară Lauretta Bender- spune că autismul sugarului poate să debuteze înainte de trei luni- suptul leneș, cu timp de alăptare prelungit și obositor penru mamă, lipsa zâmbetului, intoleranța față de stimulii verbali și lipsa de comunicare prin gesturi sau țipete. Ca aspect general acești sugari sunt tăcuți și rezervați față de persoanele din jur, jocul cu obiecte și cu persoane nu se produce, persistă însă jocul cu mâinile, pe care le agită,le flutură în fața ochilor în timp ce le privește cu atenție încordată. La vârsta de 7-12 luni nu dă semne că și-ar recunoaște mama.

În 1961 Creak prezintă și el 9 puncte definitorii în diagnosticarea autismuli:

1. existența unor bariere accentuate și constante în relațiile emoționale cu cei din jur
2. aparenta lipsă de voință în structurarea propriei identități
3. preocupare patologică față de anumite obiecte, dar fără preocupare față de funcționalitatea lor.
4. rezistență accentuată la schimbările mediului său de viață și preocuparea exagerată pentru refacerea și conservarea caracteristicilor inițiale ale mediului respectiv
5. experiența perceptuală anormală
6. anxietate acută, excesivă și aparent ilogică
7. vorbirea poate fi pierdută sau neînsușită sau poate degenera până la un nivel specific copilului mic.
8. evidențierea unor distorsiuni în modelele de mobilitate care i-au fost oferite
9. evidențierea unor ,,insule" de funcțiiintelectuale normale, aparent normale sau excepționale, pe un fundal de retardare mintală.

Cu toate acestea diagnosticul de autism infantil este greu de stabilit, în fixarea lui fiind interesante și simptome specifice altor categorii patologice (deficitul de intelect, mutismul, tulburări de auz, schizofrenia infantilă).

- Caracteristici ale copilului autist:

- perturbarea relațiilor cu mediul înconjurător, nu stabilește contact vizual, nu se lasă luat în brațe, absența contactelor afective, inclusiv cu mama pe care o evită sau ignoră, absența concordanței afectelor(zâmbește spontan, fără să transmită nimic sau afișează un zâmbe rece)
- preferință mai mare pentru stimuli tactili și olfactivi decât pentru cei vizuali și auditivi, absența fricii în fața pericolelor reale, interes obsesiv pentru stimulii identici,
- lipsa identității personale, nu se identifică pe sine, tendința de izolare, absența jocului autentic, reocupat de activități stereotipe.
- mișcări ritmice de pendulare a capului, rotirea în jurul axului propriu, stări de anxietate extremă, aparent ilogică,
- deficiențele de vorbire, vorbire întârziată, stereotipii verbale, utilizarea frecventă a substanivelor, numelor proprii și evitarea folosirii pronumelor.
- activitatea motorie poate fi foarte redusă, dar în cacul celor hiperkinetici este invers
- întârziere în dezvoltarea psihică, rigiditate în gândire și acțiune, coeficientul de inteligență la limită sau ușor sub medie, evidențierea ,,unor insule" de inteligență la executarea unor sarcini sau activități, incapacitatea de generalizare a cunoștințelor învățate, dificultăți specifice în rezolvarea de probleme.
- rezistență patologică la schimbare, exprimarea puternică și susținută a unor manierisme (ca moduri de comportare și nu ca ticuri), atașament anormal față de lucruri.

Unele persoane cu autism pot fi foarte izolate social, altele pot fi pasive în relațiile sociale sau foarte puțin interesate de alții, alți indivizi pot fi foarte activ angajați în relațiile sociale, însă într-un mod ciudat,unidirecțional,fără a ține seama de reacțiile celorlalți. Toate aceste persoane însă au în comuno capacitate redusă de a empatiza, deși sunt capabile de a manifesta afecțiune, însă în felul lor.

La copiii cu autism, jocul imaginativ, jocul simbolic cu obiecte sau cu oameni nu se dezvoltă în mod spontan ca la copiii obișnuiți. Jocul acestora este repetitiv, stereotip, luând forme mai simple.

Persoanele cu autism pot avea o gamă largă de simptome comportamentale care includ hiperactivitatea, reducerea volumului atenției, implsivitatea, agresivitatea, comportamente autoagresive (lovitul cu capul sau mușcatul degetelor, al mâinii) și în special la copiii mici accesele de furie. Pot exista răspunsuri neobișnuite la stimuli senzoriali (un prag ridicat la durere ,reacții exagerate la luminăsau la mirosuri.) De asemenea pot exista anomalii de comportament alimentar

(limitarea dietei la câteva alimente, consumarea de produse necomestibile) saiu tulburări de somn. Pot fi anomalii ale dispoziției sau afectului (râs cu plâns fărăun motiv evident) .Poate exista o absență a fricii ca răspuns la pericole reale și o teamă excesivă de obiecte nevătămătoare.

Unora le place muzica, simt ritmul, manifestă chiar abilități în a cânta. Deșii nu știu să mintă, ei lasă impresia că ascund ceva, datorită faptului că nu privesc în față persoanele din jur.

- Evaluare

Evaluarea clinică pentru stabilirea diagnosticului tulburărilor din spectrul autist se bazează pe înregistrarea detailată a istoricului tuturor semnelor care îi îngrijorează pe părinți, a istoricului dezvoltării copilului acordându-se atenție tuturor nevoilor și ariilor de dezvoltare. Tulburările din spectrul autismului trebuie diagnosticate de către echipe multidisciplinare de profesioniști (pediatru, psiholog clinician, logoped, psihopedagog, asistent social) care să utilizeze instrumente validate de diagnosticare, chestionare, interviuri, scale de observație.

La înregistrarea istoricului familiei(restrânse și lărgite) terebuie făcută o evaluare a vulnerabilității genetice a familiei, acordându-se atenție unor factori precum: autismul, simptomatologie asemănătoare autismului, retard mental, scleroză tuberoasă. Este foarte important ca toți copii suspectați de probleme de dezvoltare să beneficieze de o evaluare complexă a stării de sănătate:

- evaluarea capacității auditive și vizuale,
- evaluarea neurologică cum ar fi crizele sau problemele medicale apărute cu mult înainte de nașterea copilului,
- examen dermatologic- pentru a stabili dacă există semne ale unei condiții precum scleroza tuberoasă,
- examinarea copilului pentru a evidenția eventuale sindroame genetice(efectuarea de teste genetice)
- evaluarea altor probleme curente de sănătate care îi îngrijorează pe părinți la copiii lor.

Tratamentele acestor copii sunt foarte difrite. Este foarte puțin probabil că toți copii autiși vor avea nevoie sau vor trage același profit din același mod de tratament, sau că se va dovedi că există numai o singură metodă corctă de tratament. Într-un fel este adevărat că nu este posibil de a se găsi o schemă de ratament specific pentru autism.Studiile existente tind să demonstreze că acei copii care au primit cât de cât o educație specială se comportă mai bine decât cei neglijați.

O bună comunicare între părinți și profesori și o bună coordonare între programul educațional aplicat la școală și cel de acasă sunt fundamentale pentru progresul copilului. O condiție esențială pentru ca programele educaționale să fie eficiente și să ducă la o cât mai mare independență de funcționare a persoanei cu autism este aceea ca profesioniști să cunoască și să înțeleagă bine problematica autismului și a persoanei cu autism cu care lucrează, iar aceste

programe să fie adaptate la nevoile individuale ale persoanei să fie flexibile și reevaluate regulat pentru a fi îmbunătățite. Suportul familial este o altă componentă esențială în tratamentul persoanelor cu autism .

Copiii cu tulburări din spectrul autist pot fi educați:

- în clase obișnuite din școlile de masă, integrați individual, parțial sau total, dar cu suport adecvat,
- în clasele obișnuite din școlile de masă, integrați în grupuri de 3-4 copii cu nevoi speciale alături de copii obișnuiți, dar cu un efectiv mai mic de elevi.
- în clasele speciale pentru copii cu autism integrate în grădinițe- școli obișnuite sau speciale.
- școlarizați la domiciliu, cu servicii terapeutice acordate,

În aceste condiții, nu este necesară o singură programă specială pentru copii cu autism, trebuie gândite soluții și alternative educaționale care să vină în întâmpinarea nevilor fiecărui copil în parte, iar părinții trebuie să aibă posibilitatea să opteze pentru cea mai potrivită variantă.

În concluzie -problematica autismului se referă la dificultatea copilului de a comunica și de a parcurge în mod firesc amplul proces de socializare. La ei alternează comportamente tandre cu cele agresive, cu treceri bruște de la o stare la alta, de regulă neadecvate (când cineva din jurul său este rănit el reacționează prin zâmbet).

Majoritatea copiilor autiști sunt integrați și tratați în colectivele claselor școlii speciale, dar sunt și unii dintre ei care fac obiectul unor clase de sine stătătoare cu un program strict special pentru educarea acestora. În multe unități școlare speciale există o preocupare deosebită pentru acești copii și ei sunt luați în evidența tuturor specialiștilor (medic, psiho-diagnostician, logoped, defectolog,psihoterapeut, educator, profesor de educație fizică) care prin competența și cerințele fiecărei specialități determină și solicită o paletă întinsă de acțiuni în scopul atingerii copiilor autiști în activități educative cu o largă aderență afectiv educațională în declanșarea unor impulsuri interioare față de multiplele relații exterioare.

Există o vindecare? Recuperarea este posibilă, oare? Probabil că ai auzit de copii care s-au recuperat. Deşi este relativ rar, se estimează că aproximativ 10% din copii îşi pierd diagnosticul de autism. Dar factorii care ar putea anticipa ce copii îşi vor pierde diagnosticul sunt necunoscuţi.

Copiii diagnosticaţi iniţial cu autism, dar care îşi pierd diagnosticul pe parcurs, adeseori rămân cu dificultăţi în zone precum hiperactivitatea, anxietatea şi simptomele depresive. Recuperarea copilului cu autism este de obicei corelată cu intervenţia timpurie intensivă, însă nu se ştie cât anume şi ce tip de intervenţie funcţionează cel mai bine sau dacă recuperarea poate fi pe deplin atribuită intervenţiei.

,,A fi autist, nu înseamnă să fii neom. Înseamnă să fii un străin. Înseamnă că ceea ce este noul pentru mine, nu este noul pentru alți oameni”- Jim Sinclair- persoană cu autism.
Bibliografie:

- Cucoș, C. (2009), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a, Editura Polirom.
- Gherguț, A. (2011), Evaluare și intervenție psihoeducațională. Terapii educaționale, recuperatorii și compensatorii,Iași, Editura Polirom.
- Marcelli, D., (2003), Tratat de psihopatologia copilului, Editura Fundația Generația.
- Neamțu, C., Gherguț, A. (2000), Psihopedagogie specială, Ghid practic pentru învățământ deschis la distanță, Iași, Editura Polirom.
- Peter K. , Kiss,J.F. (2013), Psihopedagogie specială aplicată, Editura Universității din Oradea.
- Roșan., A (2015), Psihopedagogie specială, Modele de evaluare și intervenție, Iași, Editura Polirom.
- Verza. E. (1997), Psihopedagogie specială, Manual pentru școli normale, clasa XIII, Editura Didactica și Pedagogica.
- Autism, Cartea pentru părinți,(2004) Editura Publishing București
- Autism Speaks (2013), Servicii pentru familie- Ghidul celor 100 de zile.
- Revista de educație specială Tom, nr.1 (1992)
- www.autism.ro

DINAMICĂ CURRICULARĂ: EDUCAȚIA PENTRU TIMP LIBER

Prof. Diana Ioana Roşu

Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă "Miron Ionescu"

Cluj-Napoca

Educația pentru timp liber reprezintă o meta-educație, o metaanaliză a activităților anterioare, prezente și viitoare prin prisma considerentelor educațional-morale, etice și a bunului simț. Totodată, reprezintă un principiu de valoare ce ghidează valorile general umane, progresist-umaniste, de ajutorare a aproapelui, de dezvoltare personală, inclusiv din punct de vedere a construirii carierei profesionale raportându-ne la ceilalți. Educația pentru timp liber, reprezintă și un mod de utilizare înțeleaptă, planificată a timpului rămas liber, care este deseori utilizat necorespunzător în special la elevi și nu numai. Dintr-o astfel de utilizare necorespunzătoare a timpului liber derivă gestionarea necorespunzătoare a unor activități zilnice, deturnarea unor conduite spre infracționalitate, conduite erotice precoce, un cumul de comportamente specific tulburărilor de comportament (semnalmente ale tulburărilor de personalitate) și exemplele pot înregistra permanent noi și noi direcții și valențe. Unele dintre acesta le vom trece în revistă dorind să informăm cititorul că dozarea timpului liber deține cel puțin trei mari domenii sau referințe: una de suprasolicitare prin muncă, o a doua, prin extinderea devianțelor comportamentele asociate unui slab control parental și una neutră, la alegerea individului, care, de fapt, deține corespondențe permanente în capacitatea volitivă. Practic, mare parte din timpul liber este la dispoziția individului și de acesta depinde utilizarea corespunzătoare. Ce determină totuși individul să perceapă eronat timpul? Sau ce implică - la nivel subiectiv, implicarea sau slaba implicare în diversele activități și de aici constantele de timp reportate la: educație, muncă, ajutorarea membrilor familiei, ajutorul oferit prietenilor, utilizarea calculatorului (PC), vizionarea programelor sau a unor filme, plimbarea, sportul, hobby-urile, etc?

Elemente de impact și principii derivate psihosocial

a. Impactul membrilor familiei asupra copilului prin educație timpurie și dezvoltare emoțională corespunzătoare

Familia reprezintă un prim factor pozitiv care contribuie la cultivarea timpului copilului și la formarea unei sumare culturi de gestionare a acestuia. Familia nu reprezintă - așa cum clișeele o socotesc, doar o celulă de bază, un punct de plecare a vieții viitorului adult, ci reprezintă forța intimă ce gestionează toată viața copilului, este un fundament de cultură, un model de urmat, copilul fiind sinteza părinților, un căutător de modele și beneficiar de educație parentală. Timpul liber, din acest punct de vedere, corespunde unei funcționalități imperative deoarece, vrând-nevrând, fiecare dintre copii a ajuns adult, iar ca adult, lucrurile sunt mai complicate deoarece intervin variabile ca: atribuții de serviciu, responsabilități familiale, etc. În acest sens, educația timpurie parentală oferită

în familie (când aceasta există și funcționează corect) este extrem de utilă. Mai mult decât atât, extincția educației în vederea gestionării corespunzătoare a timpului liber este extrem de benefică.

Ce reprezintă totuși timpul liber în viziunea sociologilor din România? Sociologii români definesc timpul liber ca partea rămasă disponibilă după efectuarea activității profesionale, acel timp care este folosit pentru manifestări cultural artistice, distracții, sport, destindere. Putem să completăm acestă propunere sau această perspectivă cu un punct de vedere propriu și anume că timpul liber este și rezultanta tuturor pauzelor dintre diversele activități, pauze care pot fi utilizate în diverse scopuri, deși inițial dețin alte valori (timp pentru servirea mesei, pauză școlare, etc). Deși pauzele școlare sunt destinate relaxării elevului sau pentru servirea unei gustări, acestea dețin proprietatea de a fi integrate în programul zilnic al elevului. Referitor la pauzele pentru servirea mesei sau relaxare/ aflate la dispoziția angajatului, acestea sunt de obicei componente ale vieții socio-profesionale, timp gestionat după posibilități, atât de angajator cât mai ales de angajat. Față de aceste două perspective, dimensiunea timpului liber deține fațete multiple și observăm că deține o oarecare personalizare pe grupe: de vârste, sex, anturaj, implicare socio-profesională și familială. Referindu-ne la aceste aspecte, studiul propune și unele delimitări categoriale după cum urmează: abordarea timpurie a gestionării timpului liber în familiile nucleare (numită si familie simplă): este acea familie compusă din soț, soție, împreună cu copiii minori care locuiesc și se gospodăresc împreună. Acesta combinație este considerată unitatea minimală de organizare socială, ea reprezentand nucleul tuturor celorlalte forme de structuri familiale. În cadrul unui astfel de tip de familie, organizarea timpului liber depinde de foarte mulți factori, factori care sunt regăsiți parțial și în celelalte tipuri de familie. Totuși, în acest caz sesizăm o serie de particularități pe care le vom evidenția sumar: implicarea tuturor membrilor familiei în rezolvarea problemelor inerente, zilnice; timpul alocat profesiei, timpul alocat transportului la și de la locul de muncă, timpul alocat copiilor - timp care în subsidiar include și timpul pentru efectuarea temelor și sprijinirea copilului în învățare, timpul de vizionare a programelor TV, cinema, teatru, etc. De cele mai multe ori, timpul alocat deplasărilor la și de la locul de muncă (cel puțin în orașele mari) constituie nu numai un factor de stres permanent ci și un element ce influențează puternic timpul liber.

Educația, în general, și dinamica procesului de învățământ, în special, au condus la schimbări profunde în societate, pe de o parte ca necesitate de formare a noilor specialiști sau muncitori în diverse domenii de activitate, iar pe de altă parte, educația nu se stabilizează ci revoluționează conducând spre tot mai multe forme nestandardizate în locul celor formale, noul proces educațional contemporan fiind surprins într-o dinamică de factură integrată (socio-profesională, personală, non-formală, integrată). Acest proces educațional nu poate și nu este recomandat să fie permanent pe toată durata unei zile dar poate fi transformat din formal în informal prin reproiectarea și reorganizarea activităților școlar-instructive, poate restructura tangențial

educația cu alte sarcini in general de muncă, desfășurate în timpul liber. În aceste condiții, termenul de timp liber desemnează pe de o parte reformarea terminologică, iar pe de altă parte, poate desemna timpul rămas neefectuat în urma anumitor activități, un timp rămas la atitudinea elevului, un timp care nu este irosit ci reorientat printr-o abordare triarhică, ca o variabilă determinată de condiții de mediu familial, instituțional, educațional, de factori intrinseci sau extrinseci variabili de la caz la caz.

În România, educația pentru timp liber lipsește aproape cu desăvârșire, sau la nivelul sistemului preuniversitar este sesizată indirect, comparativ cu solicitările ciclului primar și gimnazial de masă ori special unde, aceasta lipsește cu desăvârșire. Abordat prin prisma excesului pedagogic sau al unei psihologii integrate învățământului actual, educația pentru timp liber lansează câteva întrebări: Ce ai făcut azi? Ce hobby-uri ai? Dar din acest punct de vedere, educația trebuie să dețină un standard, adică să fie corespunzătoare calitativ și cantitativ. ”Una din provocările lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii școlii, a educației formale, alături de cea non-formală și informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educație, sistemul școlar, prin oferta sa educativă contribuie la structurarea traiectelor de (auto) formare și (auto) dezvoltare a personalității individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretențios al educației permanente,, (cit. în Dănilă& Pop, 2008). Câteva elemente pot fi surprinse în acest sens și anume: în cadrul sistemului de învățământ, educația, în pofida abundenței informaționale, deține rolul deosebit de dificil de a forma personalitatea candidaților la umanitate, adică a copiilor de la cele mai mici vârste, de a integra la modul concret, correct și profesionist mijloacele de instruire, spre finalitatea învățământului, nu poetic ci concret, o instruire pentru viață, o instruire de unde să rezulte competențe utile. Prin tema amplă a promovării metodologiei didactice, instrucției personalizate pe categorii de vârstă, ciclu de învățământ, clasă, profil, etc, educația în general încearcă să se auto-perfecționeaze, să se scaneze în vederea descoperirii punctelor slabe și remedierii lor. Educația modernă propune conjuncturi de instruire încă de timpuriu, adică prin intermediul aparținătorilor (responsabili). Prin educație se confirmă solicitarea societății de a învăța a fi tu însuți, de a căuta soluții, de a face cât mai bine un lucru, nu pentru alții ci în primul rând pentru tine, o autodisciplinare ce se extinde spre alții. ,,Activismul elevului implicat în strategiile folosite de cadrul didactic atât în desfășurarea activității de predare-învățare, cât și în cadrul celor extracurriculare, se constituie ca un imperativ al orientării postmoderniste în educație,, (idem). Astfel, sub această deviză, ideile principale se încadrează pe linia minimalizării managementului timpului liber și a strategiilor/ tehnicilor de învățare eficientă. Prin aceste ajustări, învățarea nu trebuie să fie una mecanic-reproductivă ci una de adâncine, profundă, inter și transdisciplinară, axată clar pe înțelegerea materialului, pe crearea de punți de legătură între

discipline, secțiuni, capitole, paragrafe, idei, domenii, funcțiuni, o învățare ce produce calitate, eficiență, aplicabilitate, aptitudini superioare, abilități peste medie și competențe. (Chiș, 2005).

Fără a nega valoarea programelor educative, necesitatea utilizării corespunzătoare a timpului liber rezultă din nevoia de ordonare a timpului rămas neefectuat după finalizarea unor activități zilnice. Această organizare a timpului liber reclamă o abordare dual, atât din punct de vedere al familiei și în contextul acesteia, cât mai ales din partea ofertantului de educație, instituții de învățământ, firme de formare profesională, sau alți furnizori de servicii instructive-educative. Calitatea și eficiența ulterioară a programelor propuse de către terți (persoane fizice sau juridice), sunt discutabile cel puțin din perspectiva câtorva elemente: putem doar presupune empiric sau valida științific prin studii anamnestice sau studii metaanalitice că, ceea ce dorește un copil diferă foarte mult de ceea ce dorește un adult și acest fapt se poate evidenția prin acțiunile întreprinse, durata școlarizării, timpul conferit lecțiilor, timpului liber, anturajului, etc; timpul liber reprezintă proprietate a individului și uneori poate implica continuarea procesului instructive-educativ sau de formare profesională (în acest caz, alte propuneri nu sunt justificate dar, se are în atenție respectarea timpului de odihnă). Din punct de vedere al consecințelor respectării unui astfel de orar/ program stabilit, am putea spune că sunt și alte lucruri esențiale dar greu de identificat de copii și de aici anxietatea față de adult și față de propunătorul regulilor, orarului sau programelor. Totuși, dacă un adult utilizează timpul liber poate pentru odihnă, sport, lectură, hobby- uri, în cazul copiilor se impune o atenție deosebită în acesr sens, deoarece aceștia pot deține alte preocupări care se intersectează cu sfera sănătății mintale (conduite sexuale precoce, fumat, anturaj necorespunzător, consum de alcool, tutun, droguri, etc). Atenția adultului responsabil în acest sens va trebui să fie una deosebită.

O primă provocare vine din partea și prin prisma metodicii interactive și a activităților extracurriculare și anume: importanța timpului liber serios analizată de cercurile științifice începând de la psihiatrie la științele juridice și de la sociologie la învățământul special și special integrat, conferindu-i acestei perspective o notă interdisciplinară. Mai mut decât atât, psihopatologia modernă atribuie acestei teme nuanțe sociale transformând problematica timpului liber de la o variabilă dependentă, la un sistem de acțiuni premeditate și nepremeditate, fluctuante sau sezoniere. Legăturile dintre educație, structuri cognitive superioare și exploatarea timpului liber: referitor la spectrul stimulării memoriei de lungă durată prin conceperea unor activități de timp liber și la necesitatea regândirii spațiului cultural școlar, educația formală, non-formală și informală pot dovedi faptul că oferă destul cumul de informație inter și transdisciplinară. Deși sunt prezumptive câteva condiții, articularea acestei triade intervine pe elev numai dacă educația este personalizată. Aceasta este necesară și în condițiile sau mai ales în condițiile în care în clasa de elevi există copii cu cerințe educative speciale, parcurg un tip de curriculum personalizat și adaptat nevoilor acestora,

incluziunea și includerea fiind funcționale cel puțin la nivel minimal. Plecând de la aceste stări concrete de fapt, noțiunile curriculare generate de ofertantul de educație, genereaază sau produc anumite schimbări comportamentale, vizibile pe dimensiunea socio-educațională și dețin avantajul de a plasticiza personalitatea copiilor cu cerințe educative speciale. Așadar, educația poate fi plăcută din acest punct de vedere pentru elev deoarece, treptat, treptat, acesta devine cât de cât conștient de importanța educației cu prelungirea educației momentane la una permanentă, la una care surprinde educatul în postura de adult. Educația fiind de lungă durată, nu are cum să nu includă și o serie de avantaje dar și dezavantaje - aceasta în postura mecanicismului și clasicismului surprins în prelucrarea blocurilor informaționale.

Interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea surprinse în curriculumul școlar sunt desprinse din trunchiul comun numai parțial, prin curriculum la decizia școlii, însă nu este diametral opus și tangențial, indirect, cu preponderența interdisciplinarului și personalizării pe grupe de vârste sau cicluri de învățare. Ordonarea, descrierea, lucrul, stabilirea unor punți de legătură între diverse blocuri de informație surprinse în planul de lecție sau recomandate ca și bibliografie, contribuie ca elevul să poată compara, selecta, evidenția, chiar și cuvinte cheie, fraze sau propoziții din două sau trei discipline.

Educația deține rolul practicului, îndeplinind dezideratul aplicabilității în diverse domenii de activitate. De la copil la adult, educația transcede dimensiunile de timp și spațiu, conferind o viziune de ansamblu lumii în care este plasat individul, raportare la lume, interioară sau exterioară, filtrată de educație, de finețea psihosociologiei de adaptare. În aceste condiții, școala propune, sugerează și invită la procesul de instruire care, în absența repetiției dispare sau este invadată de structuri antimodale atipice, cu caracter dezintegrator, subcultural, frecvent antisocial. Soluțiile sunt multiple însă, construind demersul unei astfel de conjuncții, nu putem să nu includem în ecuație și acest specific psihosocial cu toate reperele circumvoluțiunilor anamnestice, percepția persoanei (elev, student, tânăr, adult), cu privire la sistemul perceptual (Lafon, 1991 apud Zlate, 1999), fiind interpretată complex, sub forma unui sistem interacționist ce se produce de la sine, completează informații lipsă, stimulează cooperarea unor stimuli, conținuturi, fiind fundamentată pe experiențe anterioare. Acest aspect am putea să-l determinăm raportându-ne la educație ca formă de cunoaștere la care participă individul pe perioada mai multor ani. Cum experiențele anterioare pot influența învățarea și acesta la rândul ei influențează individual, vom vedea în cele ce urmează.

Prin alte activități de recreere, lectură sau activități extracurriculare în special cele bazate pe experimente și proiecte, se poate reduce semnificativ rata de omisiune/ de uitare. Acest proces poate fi denumit proces de întreținere deoarece nu se aplică numai în cazul învățării școlare ci se extinde mai ales în plan socio-profesional, de instruire. Amintind condițiile în care apare uitarea și anticipând unele consecințe ale acesteia în planul dimensiunilor amintite anterior, portarea elevilor

în contexte de învățare se extinde în timp și în cazul adultului. Exploatarea timpului liber aduce în discuție emoția care se atașează comportamentului de învățare, atașament al informației receptate, de preferat a fi personalizate și pe înțelesul fiecăruia, un tip de activitate care nu trebuie să înstrăineze elevul sau adultul de învățare - instruire ci să-l apropie. ,,Când factorii contextuali sunt prezenți și în faza de reactualizare, aceasta din urmă va fi facilitată. Când factorii contextuali lipsesc, înseamnă că mare parte din matricea de reactualizare este afectată, reamintirea fiind ca urmare mult mai dificilă,, (cit. în Benjamin et all, 1987).

Concluzii: timpul liber rămâne o constantă implicată în toate sferele de activitate și deține proprietatea dual ă de a beneficia de aplicabilitate ca favorizare a educației sau de defavorizare a acesteia, poate deveni prieten sau dușman, în special în gestionarea acestuia și raportarea la alții (familie, anturaj) de unde și activitățile specifice desfășurate. În condițiile exploatării pozitive a timpului liber, performarea deprinderilor, aptitudinilor, dobândirea competențelor și antrenarea inteligenței ca factor general, reprezintă elemente foarte importante. Munca, voluntariatul, activitățile sportive, socializarea, lectura, jocul, etc., dirijate la modul cel mai profesionist pe de o parte de școală și pe de altă parte de părinți/ aparținători, pot contribui la dezvoltarea structurilor și substructurilor elevului beneficiar al educației, subiect și obiect al acesteia.

Educația pentru timp liber stimulează activitatea superioară cerebrală, contribuind la dezvoltarea creativității utilizată tangențial în multe alte activități. Educația pentru timp liber nu caută supraîncărcarea programului elevului, studentului, adultului, ci include activități conexe, adiacente și care intersectează în diverse puncte conținuturi curriculare sau științifice, de instruire, formare sau recalificare. Educația pentru timp liber devine timp recreativ și deopotrivă educațional deoarece, dezvoltă afectiv - emoțional, se implică în dezvoltarea personală a persoanei, inițiază activități, propune, dezvoltă și generează acțiuni spre dezvoltarea sau inițierea unor aptitudini. Educația pentru timp liber contribuie la dezvoltarea legăturilor afective cu familia, devine deopotrivă beneficiu sau pericol, combină creativitatea, devine factor educațional integrat, reprezintă un produs al culturii, un buget al elevului, poate stimula spre performare în unele spectre educaționale.

Bibliografie:

Bejamin, L. T., Jr. Hopkins, J. R. Nation. *Psychology,* McMillan Publishing Company, New-York, 1987

Halonen, J. S. Santrock., J. W. *Psychology. Contexts of Behavior,* Brown& Benchmark, Chicago, Toronto, London, 1996

Lucian Ciolan. *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Editura Polirom, Iași, 2008

Mielu Zlate. *Psihologia mecanismelor cognitive*, Editura Polirom, Iași, 2009

Vasile Chiș. *Pedagogie contemporană. Pedagogie pentru competențe*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005

3693

MEDIU ESENȚIAL
ÎN FORMAREA PERSONALITĂŢII COPILULUI

PROF. ROȘU MĂDĂLINA ELENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ VIRGIL CALOTESCU" – GPP BASCOV

Importanta educației preșcolare este recunoscută pe plan mondial astfel încât diverse organisme au adoptat măsuri corespunzătoare și au făcut recomandări pentru o mai bună organizare și desfășurare a activităților, pentru adoptarea conținutului la particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.

Grădinița este cadrul instituțional unde are loc asigurarea dezvoltării normale și depline a copilului preșcolar, valorificând potențialul fizic și psihic al fiecăruia, ținând seama de ritmul propriu al copilului și unde activitatea sa fundamentală este jocul.

În cadrul ei are loc îmbogățirea capacității copilului preșcolar de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulții, de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște și de a-l stăpâni prin explorări, exerciții și încercări.

Învăţământul preşcolar are ca obiectiv central pregătirea copilului pentru şcoală, pregătire ce implică dezvoltarea sa sub toate componentele formării personalităţii. În grădiniţă copilul desfăşoară o activitate bogată în resurse instructive şi formative. Calitatea activității depinde mult de condițiile de manifestare care se oferă. Responsabilitatea îndrumării și organizării acesteia revine în grădiniță educatoarei. Din punct de vedere psihologic, activitatea reprezintă totalitatea manifestărilor de conduită exterioară sau mintală care duc la rezultate adaptative. Specificul activității umane constă în faptul că dispune de conștiința scopului, este profund motivată, operează cu instrumente construite de om, este perfectibilă și creativă.

În învăţământul românesc, mai ales la nivel preşcolar, parteneriatul educaţional grădiniţă-familie a fost în permanenţă o parte integrantă a demersurilor iniţiate în sensul schimbărilor, atât la nivel teoretic cât şi la nivel practic. Tocmai de aceea cadrul didactic implică părinţii în cadrul acestui tip de parteneriat. Prin implicarea părinţilor în cadrul parteneriatului grădiniţă-familie, copilul devine curios, interesat de ceea ce va urma, va prelua informaţia în mod activ participând la ,,descoperirea" ei, dezvoltându-se astfel anumite abilităţi, îndemânări, aptitudini, trăsături de

caracter şi comportament pozitiv.

Aşadar, la nivelul parteneriatului educaţional grădiniţă – familie, educatoarea îşi propune să promoveze manifestarea liberă a copiilor în învăţare, să stabilească relaţii interpersonale, între părinţi şi copii, dar mai ales să stimuleze reuşita şcolară a copilului preşcolar.

Implicarea părintelui în educaţia copilului reprezintă una dintre ,,problemele" de care trebuie să se ocupe cadrul didactic pe tot parcursul vârstei preşcolare. Desfăşurând activităţi la care să participe şi părinţii, cadrul didactic încurajează plasarea copilului în situaţia de a explora şi de a deveni sigur pe sine. Copilul trebuie lăsat să gândească singur, să îşi exprime ideile şi opiniile în mod liber; cadrul didactic sau părintele poate interveni în cazul în care răspunsul lui nu este cel corect, explicându-i ceea ce a greşit. Atunci copilul va deveni inventiv, dornic să ,,creeze" lucruri noi, liber să argumenteze în faţa celorlalţi ideile susţinute.

Familia, ca element fundamental al societăţii, îndeplineşte un sistem de funcţii dintre care le relevăm pe cele mai importante:

- *Funcţia naturală (biologică)*. Prin această funcţie, familia asigură perpetuarea (reproducerea) speciei fiinţei umane şi de asemeni preocuparea pentru siguranţa fizică (adapost, îmbrăcăminte, îngrijire), protejarea celui mic de diverse pericole, sănătatea lui (întreţinerea corpului, practicarea diferitelor sporturi etc).
- *Funcţia economică* - implică asigurarea de către părinţi a bazei materiale necesare satisfacerii trebuinţelor a tuturor membrilor familiei, prin folosirea chibzuită a veniturilor. Când vorbim despre funcţia economică, ne putem gândi şi la un alt aspect cum ar fi: pregătirea pentru viaţă a copiilor, orientarea lor în viitor către o meserie, organizarea locuinţei etc. Statul îşi menţine si el anumite elemente ale funcţiei economice, contribuind la asigurarea educaţiei, a sănătăţii si a protecţiei sociale ale familiei etc.
- *Funcţia de socializare* constă în asimilarea normelor de conduită, însuşirea unor roluri sociale deziderabile, care asigură transformarea organismului biologic în fiinţă socială educabilă. Învăţarea socială este văzută ca un proces psihologic în cadrul căreia indivizii acumulează cunoştinţe, norme, reguli, valori, deprinderi comportamentale. Pentru a-şi forma deprinderi sociale copiii trebuie să asimileze valori morale, să înveţe să citească, să scrie, să calculeze etc. De aceea lor trebuie să li se asigure de către familie o atmosferă de pace, să nu se cultive teama sau abuzurile verbale, fizice sau emoţionale. Familia trebuie să petreacă mult timp cu

3695

copiii.

Părinţii sunt primii dascăli, care au o mare responsabilitate socio-umană şi a căror educaţie lasă amprente, uneori pentru toată viaţa deoarece copiii îi imită în tot şi în toate. Motivul? Iubirea sinceră pe care le-o poartă! Admiraţia lor pentru părinţi este mare, idolatrizându-i chiar, aşa că, micuţul este oglinda fiecărui părinte. Pentru a reuşi mai bine în educaţia copiilor lor, părinţii trebuie să fie consiliaţi, să se pregătească ca să ştie care sunt fundamentele concepţiilor şi strategiilor educative. De asemenea trebuie să colaboreze cu grădiniţa - în primul rând - direct (cu educatoarea) si prin Comitetul de parinţi precum şi cu specialiştii din unităţile specializate sau din organizaţiile nonguvernamentale care se preocupă şi de domeniul educaţiei, luând în consideraţie ceea ce este util pentru educaţia copiilor lor.

În timp, odată cu evoluţia societăţii şi cu modificarea unor factori sociali, economici şi tehnici, tabloul tradiţional al familiei s-a modificat profund şi în special statutul femeii şi echilibrul tradiţional al rolurilor pe care le au cei doi părinţi.

Există patru stiluri parentale care depind nu numai de personalitatea părintelui, de modelul său educative, ci şi de alţi factori: mediul, cultura şi educaţia, tradiţiile, structura familiei, profesiile părinţilor etc.

Cele patru stiluri sunt: stilul exigent, autoritar, permisiv şi neimplicat.

Stilul exigent se caracterizează prin faptul că părinţii manifestă sensibilitate şi îsi exprimă afecţiunea faţă de copii, dar în acelaşi timp, impun standarde foarte înalte de comportament argumentându-şi motivele. De asemeni, acest stil se defineşte printr-un control ferm în contextual unei relaţii calde şi favorabile.

Stilul autoritar impune un control înalt al controlului dar şi un nivel scăzut al căldurii părinteşti. Standardele sunt severe pe fondul unor ameninţări şi pedepse exagerate. Există foarte multe reguli care trebuiesc respectate cu stricteţe. Copiii capătă neîncredere în capacitatea lor de a se descurca singuri. Nu pot lua independent decizii. Părinţii autoritari nu manifestă afecţiune ci dimpotrivă pot induce frica. Copiii devin astfel rebeli.

Stilul permisiv implică un nivel ridicat afecţiunii şi un nivel scăzut al controlului. Copilul este încurajat să-şi exprime punctul de vedere. Părinţii evită confruntările directe cu problemele comportamentale ale copiilor şi intervin numai când acţiunile au consecinţe grave, stabilesc puţine reguli şi cedează deseori în faţa insistenţelor copiilor.

Relaţia grădiniţă - familie nu se poate constitui fără asigurarea unei condiţii de bază, fundamentală: cunoaşterea familiei de către educatoare, a caracteristicilor şi potenţialului ei educativ (date esenţiale despre familie care sunt consemnate în caietul de observaţii al grupei). Educatoarea trebuie să cunoască mai multe aspecte ale vieţii de familie, deoarece aceasta o ajută în cunoaşterea şi înţelegerea copiilor cu vârste cuprinse între 3-5/6ani. Nu se poate educa în mod corect un copil fără a-l observa atent, fără a-l studia, fără a-i înţelege personalitatea.

Un parteneriat grădiniţă-familie este esenţial pentru succesul preşcolarului. Literatura de specialitate recomandă trei direcţii: acceptarea familiei, respectarea familiei şi legătura cu familia.

Se pare că cea mai mare barieră a parteneriatului grădiniţă-familie este faptul că părinţii nu se simt acceptaţi. Pentru a evita acest lucru cadrul didactic trebuie să aibă o atitudine pozitivă faţă de familie, furnizând astfel un punct pozitiv de plecare în relaţie cu ei, să recunoască şi să acorde feed-back la nevoile şi temerile părinţilor, să informeze părinţii cu privire la activităţile care urmează să aibă loc în grădiniţă, să folosească un limbaj prin care să interacţioneze cu familia, să implice părinţii în realizarea programelor astfel încât să înţeleagă cât de importantă este activitatea cu profesioniştii.

Toţi părinţii doresc să fie respectaţi. Astfel, se pot oferi diplome familiilor care să ateste participare lor la procesul educaţional al copilului. Se poate amenaja un spaţiu unde părinţilor să li se aducă la cunoştinţă evenimentele din grădiniţă etc.

Realizarea centrului tematic al grupei cu material informativ de specialitate poate stimula interesul şi curiozitatea părinţilor pivind temele studiate săptămânal de către copii lor. Consultarea unora dintre acestea (cărţi, reviste, albume, atlase, enciclopedii etc.) contribuie la formarea unor viziuni privind conţinuturile studiate de copii lor încurajând astfel participarea activă a părinţilor. În urma acordului părinţilor de la grupă, s-a realizat un Grup secret pe reţeaua de socializare Facebook pentru grupa noastra unde au acces doar părinţii şi bunicii grupei. Acest mod de comunicare este foarte util deoarece toţi părinţii au acces la informaţie, informaţia este clară şi precisă nelăsând loc la întrebări fără răspuns. Ei află ce temă vor studia copiii în cursul săptămânii următoare, ce materiale didactice sunt necesare pentru înţelegerea mai bună a temei care urmează a fi studiată, proiectele în care urmează să ne implicăm, termenele pentru realizarea unor activităţi, orele de întâlnire pentru desfăşurarea acestora.

Realizarea unor postere poate avea un rol stimulativ de a oferi copiilor şi părinţilor

condiţii corespunzătoare de cultivare intelectuală, de informare curentă privind hrana copiilor lor etc., pentru determinarea părinţilor de a-şi integra copiii în activităţi recreative, de educare a timpului liber etc.

Educarea copilului reprezintă un ţel comun în atingerea căruia acţionează factorii de modelare a personalităţii umane care interaţionează ca un tot unitar/ sistem bine închegat. Pentru atingerea acestui ţel comun este necesar un schimb permanent de informaţii bine organizate şi structurate, dirijate spre micul preşcolar.

Personalitatea copilului preşcolar reprezintă un ansamblu de însuşiri, procese şi structuri psihofiziologice şi psihosociale care face diferenţa între comportamentul unui om raportat la cei din jur făcându-l unic. Evoluţia fiinţei umane porneşte de la simplu spre complex, de la inferior spre superior, asigurându-i astfel condiţii favorabile pentru dezvoltarea sa armonioasă, facându-l educabil. Educabilitatea reprezintă capacitatea omului de a se modela structural şi informaţional în detrimentul agenţilor sociali şi educaţionali care acţionează asupra sa. Elementele stadiale ale formării personalităţii sunt: creşterea, maturizarea şi dezvoltarea fiinţei umane.

Dezvoltarea fiinţei umane se regăseşte atât în etapa de creştere (evoluţie cantitativă), cât şi în etapa de maturizare (evoluţie calitativă). Între aceste două etape există relaţii de interacţiune.

Dezvoltarea fiinţei umane privită din punctul de vedere al evoluţiei calitative complexe de creştere şi maturizare are o perspectivă filogenetică (naştere/ evoluţia generaţiilor anterioare – arborele genealogic – prin intermediul eredităţii) şi ontogenetică (individ – evoluţia sa de la naştere până la moarte). Cele două perspective se află într-o interacţiune de integrare amplificată care contribuie la dezvoltarea şi perfecţionarea personalităţii individului pe tot parcursul generaţiilor.

Astfel, putem spune că, colaborarea dintre grădiniţă şi familie este extrem de importantă şi trebuie să ne unim eforturile în vederea educării copiilor. Dintre acţiunile desfăşurate în parteneriat cu familia putem menţiona consilierea părinţilor (consultaţii individuale cu părinţii în care aceştia sunt informaţi despre progresul, stagnarea sau regresul copilului), şedinţele cu părinţii (li se aduce la cunoştinţă acestora diferite informaţii privind oraganizarea şi desfăşurarea unor activităţi viitoare cuprinse în diferite proiecte educaţionale, de asemenea sprijinirea activităţilor instructiv-educatice cu o varietate de materiale didactice corespunzătoare temei studiate în fiecare săptămână), cursuri pentru părinţi. Activităţile de

propagandă pedagogică vin în sprijinul familiilor.

Astfel conţinuturile şi îndrumările psihopedagogice trebuie să fie competente, bogate, variate, actuale, esenţiale şi accesibile, pentru a fi receptate, înţelese şi urmate conştient de către toţi membrii familiei: bunici, părinţi şi copii.

BIBLIOGRAFIE

1. Aivanhov, O., M., (2009) *Galvanoplastia Spirituala*, Bucureşti: Editura Prosveta
2. Antonesei, L. (2002). *O introducere în pedagogie. Dimensiunile axiologice şi transdisciplinare ale educaţiei.* Iaşi: Editura Polirom.
3. Avram, E. (2009). *Psihologia personalității: arhitectură și dimensiuni.* București: Editura Universitară.
4. Băran Pescaru, A. (2004), *Parteneriat în educaţie: familie – şcoală – comunitate*,
5. Bodrugu - Lungu, V. (2001), *Rolul familiei în educaţia copiilor*, Editura Didactica Pro, nr. 4
6. Bonchiş, Elena (2011), *Familia şi rolul ei în educarea copilului*, Editura Polirom, Iaşi
7. Dumitrana, Magdalena, (2000), *Copilul, familia şi grădiniţa*, Bucureşti: Editura
8. Nasu, Ilie, Stupacenco, Lidia, (2010)– *Pedagogie generală* - Note de curs, Bălţi.
9. Vrăsmaş, Ecaterina Adina. (2003). *Consilierea si educatia parintilor*. Bucuresti: Editura

3699

ROLUL JOCULUI ÎN GRĂDINIȚA:

TEORIA ÎNVĂȚĂRII PRIN JOC

Rotaru Cristina-Elena

Grădinița cu Program Prelungit nr. 1, Tomești

„Dacă e ceva ce nimeni nu știe, i-a spus Wolf Hüttner, atunci noi trebuie să aflăm."[1]

În gradiniță, organizarea conținuturilor este esențială pentru a asigura o înțelegere clară și coerentă a materiei predate. Prin urmare, teoriile și bunele practici de organizare a conținuturilor sunt importante pentru a crea un mediu de învățare eficient și productiv pentru copii.

Curriculum-ul pentru învățământ preșcolar este holistic și puțin diferențiat pentru nivele de dezvoltare. Este, de asemenea, cel mai solid, întemeiat în filozofie, în metodologie clar articulată și în teorie și cercetare. Cei care au contribuit la disciplina educației timpurii proveneau din ocupații și profesii din afara domeniului academic. Ceea ce aveau în comun era înțelegerea copiilor și asta este ceea ce face ca educația timpurie să fie unică; începe cu copilul și nu cu subiectul.

Bazele filozofice ale educației timpurii au fost furnizate de John Amos Comenius, John Locke și Jean Jacques Rousseau. Programa și metodologia sa au fost create de Johann Heinrich Pestalozzi, Friedrich Froebel, Maria Montessori și Rudolf Steiner. Cel mai recent, a fost fundamentată științific de cercetările și teoria lui Sigmund Freud, Jean Piaget și Erik Erikson. Deși există diferențe în abordările acestor progenitori ai educației timpurii, diferențele sunt umbrite de un principiu comun: *copiii cresc și curriculumul și practica timpurii trebuie adaptate la nevoile, abilitățile și interesele în curs de maturizare ale copilului.*[2]

Teoria învățării prin joc este o teorie importantă în domeniul pedagogiei și se referă la faptul că jocul poate fi un instrument eficient de învățare pentru copii. *Această teorie sugerează că prin intermediul jocului, copiii pot învăța și dezvolta abilități într-un mod distractiv și interactiv. Teoria învățării prin joc a fost dezvoltată în secolul XX de psihologii și pedagogii care studiau dezvoltarea*

[1] Kehlmann d., (2017) *Tyll, (pp. 55). Ed: Pandora M.*

[2] Miller, e., & almon, j. (2009). Crisis in the kindergarten: why children need to play in school. *Alliance for childhood (nj3a)*.

cognitivă și socială a copiilor. Aceşti experţi au observat că jocurile pe care copiii le joacă pot fi utilizate ca instrumente de învățare, ajutându-i pe copii să învețe mai bine și mai eficient[3].

Acesta se bazează pe faptul că jocul poate oferi o experiență interactivă și distractivă, care poate îmbunătăți motivația și angajamentul copiilor față de procesul de învățare. Jocurile pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe copii să-și dezvolte abilități de comunicare, să-și îmbunătățească abilitățile cognitive și să-și dezvolte abilitățile sociale.

De exemplu, jocurile didactice pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe copii să-și îmbunătățească abilitățile matematice, cum ar fi adunarea și scăderea, sau să-și dezvolte abilitățile de citire și scriere. Jocurile de rol, în care copiii își asumă diferite roluri, pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe copii să învețe despre interacțiunea socială și să-și dezvolte abilitățile de comunicare.

Bune practici în utilizarea teoriei învățării prin joc

Pentru a utiliza teoria învățării prin joc în mod eficient, este important să se acorde o atenție specială organizării și structurării jocurilor. Jocurile ar trebui să fie relevante pentru ceea ce se dorește să se învețe și ar trebui să fie bine structurate pentru a oferi o experiență interactivă și distractivă.

Este important să se ofere feedback pozitiv și constructiv copiilor pentru a-i încuraja să continue să învețe prin intermediul jocului. De asemenea, jocurile ar trebui să fie adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor și ar trebui să fie flexibile pentru a se adapta la nevoile individuale ale fiecărui copil.

DISCUȚII

Totuși, grădinița s-a schimbat radical în ultimele două decenii, în moduri de care puțini oameni sunt conștienți. *Copiii petrec acum mult mai mult timp fiind învățați și testați în abilitățile de alfabetizare și matematică, decât învățând prin joacă și explorare, dezvoltându-și capacitățile și calitățile motrice și folosindu-și imaginația.*[4]

[3] Elkind, D. (2008). The power of play: Learning what comes naturally. Da Capo Press.

[4] Sylva, K., Bruner, J. S., & Genova, P. (1976). Play and intelligence. In Play: Its role in development and evolution (pp. 227-240). Basic Books.

Sala de clasă tradițională de grădiniță pe care majoritatea adulților și-o amintesc din copilărie - cu mult spațiu și timp pentru joacă și descoperire nestructurată, artă și muzică, exersarea abilităților sociale și pentru a învăța să se bucure de faptul că învață - a dispărut în mare măsură.

În centrul unei bune educații se află arta și știința, potrivirea așteptările adulților pentru realizările copiilor cu abilitățile și capacitatea proprie a copilului de a atinge aceste obiective în moduri sănătoase. Din păcate, astăzi există un decalaj semnificativ între ceea ce dictează standardele și ceea ce recomandă experții în dezvoltare pentru copiii de grădiniță.

Jocul este unul dintre semnele vitale ale sănătății copiilor.[5] Jocul și joaca au fost esențiale pentru progresul pedagogiei încă de la înființarea grădiniței. În câteva studii recente, mulți critici avertizează despre o *„criză de joc" și „deficit de joc"*[6]. În general, jocurile și joaca devin importante pentru formarea abilităților de control al comportamentului copilului. Prin activitatea de joc, copiii manifestă o nouă viziune asupra acțiunii, aspectul mental al acesteia, și de aceea, în procesul de executare a acțiunilor cuprinse în joc, copilul are o manifestare inițiala a activității mentale.

Dezvoltarea creativității de la o vârstă fragedă este foarte importantă, dacă creativitatea copiilor nu este dezvoltată de la o vârstă fragedă, atunci capabilitățile timpurii nu vor prinde contur, capacitatea de inteligență și fluența în gândire a copiilor nu se dezvoltă pentru a crearea unui produs și rezolvarea de situații problemă. [7] De exemplu, într-un joc, copiilor nu li se cere să finalizeze perfect. Cel mai important lucru, atunci când preșcolarii se joacă, este că ei se poată bucura, să fie fericiți și să învețe, să știe o anumită informație sau să întâlnească lucruri noi. Când jocul este dus la un nivel de rezolvare a problemelor, copiii sunt antrenați să gândească, să încerce să identifice o problemă, găsirea rădăcinii problemei, analizând-o și rezolvând-o, chiar dacă este într-o formă simplă, spre exemplu: jocul în perechi.

---

[5] Gillian McNamee, Ph.D., co-sponsored by the Alliance for Childhood and Franklin Park (IL) Parks Department. Franklin Park, IL, May 11, 2006.

[6] Lynch, M. (2015). More play, please: The perspective of kindergarten teachers on play in the classroom. *American Journal of Play*, *7*(3), 347-370.

[7] Oktavia, C. (2023, January). Plasticine Games In Improving The Smoothness Of Expressing Ideas In Kindergarten A Children At TKIT Al-Ummah Gresik. In *Journal Universitas Muhammadiyah Gresik Engineering, Social Science, and Health International Conference (UMGESHIC)* (Vol. 2, No. 1, pp. 176-178).

Procesul de învățare Froebel, jocul în educație timpurie din perspectiva lui Friedrich Wilhelm Froebel, a dezvoltat 3 principii și anume, (1) dezvoltarea activității voluntare. Preșcolarii sunt practic indivizi activi. Dacă copilul nu a manifestat activitate, trebuie încurajat să fie activ pentru a putea desfășura diverse activități productive (muncă), (2) libertate sau atmosferă independentă. Activitatea voluntară a copiilor va crește și se va dezvolta dacă copiilor li se oferă oportunități în funcție de potențialele lor respective. Printr-o atmosferă liberă sau independentă, copiii vor avea ocazia să-ți dezvolte puterea imaginație, în special creativitatea de a forma ceva cu puterea fanteziei, (3) observație și demonstrație. Această activitate este, în primul rând, menită să dezvolte toate simțurile copilului.[8]

În concluzie, teoria învățării prin joc sugerează că jocurile pot fi o metodă eficientă și plăcută de a învăța, deoarece implică participarea activă și motivarea elevilor. Aceasta se bazează pe ideea că jocurile pot oferi o experiență autentică, în care elevii pot exersa abilități și competențe fără presiunea evaluării și fără a fi conștienți că învață. Deși există unele critici la adresa acestei teorii, precum faptul că jocurile pot fi prea distractive sau că nu sunt adecvate pentru toate subiectele, studiile și experiențele practice sugerează că utilizarea jocurilor în învățământ poate fi benefică, atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

[8] Aisyah, E. N., Harun, H., & Rohman, A. (2023, February). Learning Through Play in Early Children's Education in Friedrich Wilhelm Froebel's Perspective. In *International Conference on Educational Management and Technology (ICEMT 2022)* (pp. 571-582). Atlantis Press.

BIBLIOGRAFIE. SITEOGRAFIE

1. Aisyah, E. N., Harun, H., & Rohman, A. (2023, February). Learning Through Play in Early Children's Education in Friedrich Wilhelm Froebel's Perspective. In International Conference on Educational Management and Technology (ICEMT 2022) (pp. 571-582). Atlantis Press.
2. Elkind, D. (2008). The power of play: Learning what comes naturally. Da Capo Press.
3. Gillian McNamee, Ph.D., co-sponsored by the Alliance for Childhood and Franklin Park (IL) Parks Department. Franklin Park, IL, May 11, 2006.
4. Kehlmann d., (2017) tyll, (pp. 55). Ed: Pandora M.
5. Lynch, M. (2015). More play, please: The perspective of kindergarten teachers on play in the classroom. American Journal of Play, 7(3), 347-370.
6. Miller, e., & almon, j. (2009). Crisis in the kindergarten: why children need to play in school. Alliance for childhood (nj3a).
7. Oktavia, C. (2023, January). Plasticine Games In Improving The Smoothness Of Expressing Ideas In Kindergarten A Children At TKIT Al-Ummah Gresik. In Journal Universitas Muhammadiyah Gresik Engineering, Social Science, and Health International Conference (UMGESHIC) (Vol. 2, No. 1, pp. 176-178).
8. Sylva, K., Bruner, J. S., & Genova, P. (1976). Play and intelligence. In Play: Its role in development and evolution (pp. 227-240). Basic Books.

NEVOI EMERGENTE ALE EDUCABILILOR

prof. Aspazia-Lucia Runcan-Colegiul Naţional ,,Ana Aslan,, Timişoara

,,Copilul nu datorează părintelui viaţa, ci creşterea,,

Nicolae Iorga

Definim nevoile emergente ale copiilor şi tinerilor, cu o etichetă elastică, care cuprinde un ansamblu conectat de provocări, oportunităţi, evenimente, probleme şi ameninţări relevante pentru dezvoltarea generală a copiilor şi tinerilor. Acest ansamblu de situaţii poate genera o serie de efecte cu impact major asupra vieţii acestora.

Particularitatea acestor nevoi este că nu au mai fost întâlnite la generaţiile anterioare de copii şi tineri, sau, dacă au mai fost întâlnite, se manifestă o creştere în incidenţa lor.

Datorită acestei caracteristici, conceptul şi-a întregit semnificaţia – aceste nevoi sunt ***noi***.Rolurile adulţilor **reprezintă** un set de aşteptări faţă de aceştia în relaţie cu copiii. Rolurile au fost definite ca „un buchet de atribute şi aşteptări social determinate, asociate unor poziţii sociale" (Turner 1998).

Enumerăm în cele ce urmează o gamă de roluri dezirabile care nu întotdeauna, din păcate, sunt şi manifeste. În practică este dificil de a separa aceste roluri, ele intersectându-se în diferite situaţii de viaţă.

- **Rol de părinte**

Una dintre cele mai mari erori pe care o poate comite un părinte este să nu îşi privească copilul ca pe un copil, cu etapele sale de dezvoltare, cu nevoi speciale, ci să îl perceapă ca o pe fiinţă independentă psihic, cu reacţii adulte şi cu nevoi adulte. În multe cazuri, părinţii sunt prea preocupaţi de lumea lor interioară şi de propriile lor nevoi pentru a mai avea grijă şi de un copil.

- **Rol de educator (învăţător, profesor etc)**

Cunoaşterea şi înţelegerea lumii înconjurătoare de către copil este un proces complex şi de durată care nu s-ar putea desfăşura optim fără intervenţia adultului asupra copilului prin procesul de educaţie (formală, non-formală şi informală).

- **Rol de specialist şi deţinător de competenţă în diferite domenii**

Pentru copil, adultul este cel care „cunoaşte" lucruri, ştie „să facă", să transforme, să îmbunătăţească şi „ştie să fie" într-un fel anume potrivit fiecărei situaţii.

- **Rol de model şi reper valoric**

Adultul este cel care, voluntar sau nu, îl influenţează pe copil în respectarea sau nu a normelor şi construirea propriului sistem de valori. Normele cuprind ceea ce simţul comun consideră a fi „bine" sau „rău". Valorile se referă la definirea „binelui sau răului", se apropie mai mult de idealurile împărtăşite de un grup.

- **Rol de consilier**

Adultul este cel care ar trebui să fie alături de copil în orice moment, pentru a-l ajuta să depăşească cu succes orice situaţie problematic

- **Rol de îndrumător spiritual**

Adulţii din jurul copiilor au rolul de a-i ajuta pe aceştia săînţeleagă viaţa şi principalele momente ale ei, să le cultive dorinţa de reflecţie şi de găsire a propriului sens în lume. Părinţii mai ales sunt cei care îl pot influenţa mult pe copil în orientarea spre o anumită religie, adesea impunând-o.

- **Rol de susţinere şi motivare**

Crearea cadrului în care copilul să îşi poată desfăşura jocurile şi activităţile, punerea la îndemână a resurselor, stimularea copilului spre a se implica în activităţi, încurajarea acestuia, lauda, oferirea de ajutor, sunt sarcini ale adulţilor din preajma copiilor. Copilul trebuie să aibă lângă el un adult pe care să poată conta.

- **Rol de partener**

Deşi adultul are un ascendent de vârstă, experienţă, educaţie şi putere asupra copilului adesea este necesar ca el să se raporteze la copil ca la un tovarăş de joacă, muncă şi învăţare. Dezvoltarea în parteneriat adult-copil a unor proiecte, participarea împreună la jocuri şi activităţi întăresc relaţia dintre adult şi copil şi au multiple valenţe formative asupra copilului.

- **Rol normativ**

Uneori adultului îi revine şi rolul de a-l informa pe copil despre ceea ce este bine şi ce nu şi de a-i impune să se comporte în consecinţă. Este o etapă firească în devenirea ca fiinţă morală a copilului care ulterior va interioriza aceste norme şi reguli externe impuse de adult.

- **Rol de ocrotitor**

Asigurarea Drepturilor Fundamentale ale copilului (**dreptul la viaţă şi îngrijire, la securitate, la educaţie şi sănătate etc.**) şi prevenirea abuzului de orice fel asupra copiilor sunt obligaţii fundamentale ale oricărui adult.

WEBOGRAFIE

- **Sursa: http://www.stiriong.ro/documente/606.pdf**

ROLUL ȘTAFETELOR ȘI A PARCURSURILOR CU OBSTACOLE ÎN EDUCAȚIA FIZICĂ/PSIHOMOTORIE

Prof. înv. preșcolar: Ana Rus
Grădinița cu program prelungit ,,Căsuța cu povești" – Bistrița

Educația fizică este o activitate motrică, care valorifică în mod sistematic totalitatea formelor de practicare a exercițiilor fizice în scopul dezvoltării potențialului biologic al omului în concordanță cu cerințele sociale și care se desfășoară după anumite legități, norme, prescripții metodice.

Educația fizică este o activitate deliberat construită și desfășurată în principal pentru perfecționarea dezvoltării fizice și a capacității motrice ale ființei umane în funcție de particularitățile individuale și de vârstă ale acesteia. Cele două coordonate fundamentale ale educației fizice, sunt direct influențate de către mijloacele specifice educației fizice, exercițiul fizic fiind mijlocul de bază, fără de care nu poate exista activitatea motrică. Exercițiul fizic este o acțiune, cu caracter preponderent corporală, care se repetă în mod sistematic, conștient și organizat. Repetarea exercițiului fizic, are efecte asupra tuturor dimensiunilor personalității umane, nu numai pe dimensiunea biologică și motrică.

Ștafetele, alături de parcursurile cu obstacole și jocurile de mișcare fac parte din structurile complexe ale exercițiilor fizice. Ștafetele sunt activități motrice, organizate sub forma de întrecere între 2 - 4 echipe, având ca element caracteristic, faptul că al doilea și următorii executanți din fiecare echipă încep execuția după ce persoana dinaintea sa a terminat-o și i-a predat *ștafeta* (înmânarea unui obiect) (Buruian, 2004).

De regulă, ștafetele implică deprinderi și priceperi motrice care asigură un caracter cât mai dinamic activității. Ștafetele pot fi simple, atunci când se execută o singură deprindere motrică, sau complexe, atunci când sunt executate mai multe deprinderi motrice. Ținând cont de natura deprinderii motrice pe care o consolidează, cadrul didactic alege un tip sau altul de ștafetă, care corespunde obiectivului urmărit. În conținutul ștafetelor, pot fi incluse mai multe deprinderi motrice, în funcție de vârsta copiilor, alergarea fiind obligatorie. Au efect crescut deprinderile de alergare în linie dreaptă, șerpuită, în zigzag, cu ocolire de obstacole, cu purtare, depunere, culegere de obiecte mici, sărituri pe loc și cu deplasare, într-un picior sau ambele picioare, rostogoliri, conduceri, târâri, variante de mers în echilibru, transport, tracțiuni etc.

Parcursurile cu obstacole ,,reprezintă o înlănțuire de aparate (stații), care contribuie la educarea calităților motrice și la consolidarea și perfecționarea deprinderilor și priceperilor

motrice. Se pot folosi, de asemenea, și pentru verificarea capacității motrice a elevilor" (Prodea, 2021, p. 50).

Parcursurile cu obstacole sunt apreciate de către copii, datorită varietății de ,,probe" la care pot participa. Acestea, pe lângă dezvoltarea fizică a copiilor, contribuie și la dezvoltarea gândirii, a atenției, dezvoltarea capacității de reacție, controlul și gestionarea emoțiilor și nu în ultimul rând la crearea unei bune dispoziții.

În cele ce urmează vom prezenta câteva caracteristici și particularități ale ștafetelor și a parcursurilor cu obstacole.

Pentru o bună desfășurare a ștafetelor, cadrul didactic va realiza marcajele necesare, va amplasa materialele didactice pe locul stabilit sau cât mai aproape de acesta. Deoarece copiii sunt tentați să stea cât mai aproape de linia de pornire, deranjând executantul care urmează, se va trasa o linie paralelă cu cea de plecare, la o distanță de 0,50 m (linie ajutătoare, de așteptare), componenții echipei situându-se după aceasta, cu excepția celui care urmează să primească ștafeta. Acest lucru se poate realiza și prin trasarea unui cerc, dreptunghi, pătrat, în care primitorul ștafeti așteaptă.

Numărul marcajelor va fi egal cu cel al echipelor. Constituirea echipelor se realizează prin repartizare numerică, echilibrată pe criteriul potențialului motric, al sexului și al taliei, fiind un număr egal de copii în fiecare echipă. Atunci când copiii nu pot fi împărțiți în mod egal pe echipe, atunci se va proceda astfel: când o singură echipă are un copil în plus, acesta va fi folosit ca arbitru, urmând ca la reluarea ștafetei, acest rol să fie îndeplinit de un alt copil din aceeași echipă, iar când una dintre echipe are cu un copil mai puțin, pentru fiecare ,,cursă", se va nominaliza copilul care va efectua două exerciții. Pentru fiecare situație, nominalizările respective nu trebuie să modifice echilibrul valoric al echipelor. Într-o echipă nu vor fi mai mult de 10 copii, premiză a realizării unei densități corespunzătoare. Echipele constituite se așază la linia de plecare, realizându-se explicația și demonstrația. Se precizează locul de unde se pleacă, momentul în care se pornește și consecințele nerespectării acestor reguli. Primii copii din fiecare echipă, vor demonstra realizarea ștafetei, deplasându-se în ritm lent și fiind opriți pentru explicații suplimentare. După caz, demonstrația poate fi realizată și de către educatoare. Se explică modul de stabilire a echipei învingătoare (ex.:cea care termină prima fără greșeli), și modalitatea de semnalare a încheierii cursei (ex.: prin ridicarea mâinii sau a obiectului folosit ca ștafetă). După ce s-a explicat și demonstrat ștafeta se trece la desfășurarea ei, la început fără concurs apoi sub formă de întrecere, stabilindu-se de fiecare dată clasamentul.

În timpul întrecerii participanții trebuie lăsați și încurajați să-și încurajeze coechipierii atât în situație de învingători, cât și de învinși.

Atât ștafetele, cât și parcursurile cu obstacole contribuie la o dezvoltare armonioasă a organismului, iar prin diversitatea formelor sale pot răspunde particularităților de vârstă și individuale ale copiilor, gradul de pregătire fizică, capacitatea motrică. Acestea trebuie să aibă în conținutul său elemente pe care executanții le-au însușit, să aibă reguli bine stabilite ușor de asimilat, să fie în concordanță cu numărul copiilor și mărimea spațiului, să nu solicite un efort prea mare din partea copiilor, să fie cât mai instructive, educative și recreative.

Ștafetele și parcursurile cu obstacole aduc o mulțime de beneficii, în primul rând oferind dinamism activității/lecției de educație fizică, datorită caracterului original și spectacular și pe care-l dețin, apoi contribuind la: consolidarea deprinderilor motrice de bază și aplicativ-utilitare, dezvoltarea calităților motrice, formarea reflexului de atitudine corectă a corpului, în poziții statice și dinamice, corectarea atitudinilor deficitare, consolidarea relațiilor interpersonale dintre copii, educarea curajului, a disciplinei și spiritului de cooperare, dezvoltarea memoriei motrice, a spiritului de observație, a atenției distributive, a capacității de orientare și decizie, însușirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de acționare individuală și în grup, formarea obișnuinței de respectare a unor reguli, creșterea acuității vizuale, auditive, tactile, perfecționarea percepțiilor spațio-temporale cromatice și senzoriomotrice.

Datorită acestor beneficii, ștafetele și parcursurile cu obstacole dețin un rol deosebit de important în educația fizică/psihomotorie.

Bibliografie:

- Antonovici, Ș. (2010). *Educația fizică în grădiniță*. Editura Didactica Publishing House**.**
- Buruc, M. (2000). *Teoria și metodica educației fizice și sportului.* Editura servo-Sat.
- Buruian, L. (2004). *Educația fizică în grădiniță*. Casa de editură Mureș.
- Crețu, C. C., & Ciucurel, C. (2006). *Ghid pentru desfășurarea activităților de EDUCAȚIE FIZICĂ în grădiniță.* Editura Tiparg.
- Prodea, C. (2021). Ștafete, parcursuri aplicative și jocuri de mișcare. În C. Prodea, *Didactica educației fizice și psihomotorii (învățământ primar și preșcolar)* [suport de curs]. Departamentul de Didactica Științelor Socio-Umane, Universitatea Babeș-Bolyai.

EVALUAREA COMPETENȚELOR CA REZULTATE ALE ÎNVĂȚĂRII

Prof. înv. preșcolar: Ana Rus
Grădinița cu program prelungit ,,Căsuța cu povești" – Bistrița

Multiplele schimbări din societate influențează implicit și evaluarea, care reprezintă o acțiune imperios necesară în orice activitate. Evaluarea a devenit în ultimii ani unul dintre subiectele importante în educație și învățământ, fiind o parte integrantă a curriculumului cu impact și efecte asupra elevilor și ale agenților educaționali.

Astăzi se discută despre *cultura evaluativă* bazată pe fundamente teoretice și praxiologice, care trebuie formată și promovată tinerelor generații. Pentru aceasta sunt necesare transformări fundamentale în primul rând în mentalitatea teoreticienilor şi practicienilor din domeniul educaţiei.

Evaluarea modernă este bazată pe *judecățile de valoare* ale elevilor, pe procesele cognitive ale acestuia, centrate pe competențe, pe componentele personalității sale, fiind o parte integrantă a vieții active a subiectului care învață, ea devine, pe parcursul vieții, un proces continuu și integrat.

În învățământul modern, formarea de competențe generale și specifice disciplinei sunt finalitățile pe care elevul trebuie să le demonstreze nu doar pe parcursul instruirii, dar și la finalul treptei de învățământ, care se reliefează în profilul de formare al absolventului.

Teoria evaluării are în vedere:

- probleme de valoare și pe emiterea judecății de valoare;
- funcția educativă a evaluării;
- funcția de feedback, retroacțiunea;
- este parte integrantă a procesului pedagogic;
- are rol de intervenție formativă, în sens de dezvoltare sau perfecționare a procesului de instruire;
- are în principal funcții de ameliorare și de optimizare a predării și învățării (Manolescu, 2010, p.19).

Evaluarea competențelor se bazează pe standardul educațional, care reprezintă criterii de măsurare și de apreciere a rezultatelor obținute de elevi. La disciplinele școlare competența este vizibilă, mai ales, prin atitudinea elevului față de sine și față de cei din jur. În clasă elevul cunoaște noțiunile învățate, dar în anumite situații nu le aplică, atunci cadrul didactic poate să evalueze în consecință, unele aspecte/elemente ale competenței.

A evalua o competență înseamnă, în primul rând, a evidenția componentele ei, care permit ca

ea să fie descrisă de către evaluator. Competența nu se rezumă la o serie de activități sau de exerciții succesive. Ea reprezintă punctul inițial în realizarea sau reorganizarea activităților de evaluare și a situațiilor de învățare.

M. Minder afirmă: „Nu evaluăm competențe, dar ,,urme" vizibile ale acestora, adică produsele prin care se ajunge la rezultatele elevilor și care pot fi de ordin intelectual, moral sau material" (Minder, 2003, p. 130).

Orice competență are la bază mai multe produse care pot fi evaluate, și, în același timp, același produs poate permite evaluarea mai multor competențe. Produsul școlar reprezintă rezultatul bine proiectat, descris în termeni accesibili, cu scopul de a fi realizat de către elev și la rândul său măsurat, apreciat nu numai de către profesor, elevul însuși, dar și de către colegii săi, părinți.

Ca formă și structură, produsul este alcătuit din două componente: conținut și proces, a căror informații sunt stocate și procesate de către elev. Conținutul este elementul cu care se efectuează operațiunea, iar operațiunea reprezintă activitatea intelectuală realizată de către elev

Evaluarea competențelor poate fi benefică atât pentru elevi cât și pentru profesori și angajatori. Elevii pot obține o înțelegere mai clară a acapacităților lor și a punctelor lor forte și slabe, iar profesorii pot utiliza informațiile din evaluarea competențelor pentru a îmbunătăți procesul de învățare și pentru a-i ajuta pe elevi să-și dezvolte capacitățile. Angajatorii pot utiliza evaluările competențelor pentru a evalua potențialii candidați pentru un loc de muncă și pentru a identifica abilitățile cheie necesare activităților dintr-un anumit domeniu.

În general, evaluarea competențelor este o abordare utilă și relevantă pentru a măsura învățarea în contexte practice și reale.

Bibliografie:

- Bocoș, M., & Chiș, V. (2013). *Management curricular. Repere teoretice și aplicative.* Vol. I. editura Paralela 45.
- Cristea, S. (1994). *Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului.* Editura Didactică și Pedagogică.
  Editura Cartier Educațional.
- Golubițchi, S. Evaluarea bazată pe competențe. DOI: 10.36120/2587-3636.v22i4.152-158
- Manolescu M. (2010). *Teoria și metodologia evaluării.* Editura Universitară.
- Minder M. (2003). *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare.* (traducere).
- Tănase M. (2011). *Evaluarea – componentă esențială a procesului instructiv-educativ*.
- Tendinţe de modernizare a evaluării şcolare, la: https://edict.ro/tendinte-de-modernizare-a-evaluarii-scolare/ (20.02.2023)

UTILIZAREA PLATFORMELOR ȘI A PROGRAMELOR ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv. preșcolar: Ana Rus
Grădinița cu program prelungit ,,Căsuța cu povești" – Bistrița

Tehnologia accelerează inovațiile specifice procesului de instruire online, dar și ale celui față în față, iar noua paradigmă a procesului didactic este una emergentă, focalizată pe formarea competențelor specifice secolului XXI, precum: gândirea critică și antreprenorială, rezolvarea de probleme, competențe de comunicare, capacități de colaborare, competențe digitale etc. Formarea unor astfel de competențe necesită învățare activă în medii digitale complexe, care să ofere variate oportunități de aplicare, evaluare și exersare a acestora.

În ultima perioadă, a crescut foarte mult interesul pentru îmbunătățirea situațiilor și experiențelor instructiv – educative prin intermediul tehnologiilor, ca urmare a cererii progresive pentru acest tip de educație, motivată de multiplele avantaje oferite de educația online. Prin intermediul noilor tehnologii informaționale și de comunicare, ,,profesia de cadru didactic evoluează de la instruirea centrată pe profesor, bazată preponderent pe predare, către medii de învățare interactive, centrate pe elevi" (Lazăr & Leahu, 2020, apud, Nițulescu, L., Ispas, C. 2021, p. 81). Este facilitată predarea centrată pe elev, prin accentul pus pe ,,creionarea experiențelor de învățare autentice și pe structurarea unor situații de învățare propice acestora" (Glava, 2020, apud, Nițulescu, L., Ispas, C. 2021, p. 81).

Confruntați cu un nou mod de a concepe situațiile și experiențele de învățare folosind tehnologia comunicării computerizate, profesorul și elevul constată că formele de educație formală, informală și nonformală se armonizează din ce în ce mai mult, pe măsură ce mediile de instruire manifestă tot mai mult tendința de a se destructura în favoarea mediilor digitale individualizate și personalizate. Mai mult ca oricând, educația online marchează trecerea de la un scenariu caracterizat de un set de conținuturi închise și definite la un scenariu digital, caracterizat prin conțiuturi deschise și reutilizabile, iar cunoașterea este văzută din ce în ce mai mult ca un bun comun, care poate fi împărtășit cu ceilalți.

În perspectiva abordării mediului de instruire online în diferite situații educaționale, este necesar ca resursele digitale pretabile acestui context să fie alese și utilizate în mod eficient de către cadrele didactice. Indiferent de disciplinele predate și de gradul de acces la asistența de specialitate, există multe instrumente și aplicații care permit elaborarea rapidă a unor resurse interesante care pot facilita învățarea elevilor și pot facilita predarea.

Dacă privim cu puțin timp în urmă, în perioada pandemiei, a fost creată o școală nouă, o școală online dar și o clasă nouă, o clasă virtuală, în care platformele educaționale au fost singurul liant dintre educator și educabili. Deși, la început, școala online a fost intens criticată, putem spune că a avut și are beneficiile ei. În primul rând, copiii au rămas conectați la ,,materie", la cunoaștere. În al doilea rând, s-a produs o alfabetizare digitală, uneori forțată, care s-a dovedit a fi mai mult decât benefică în această perioadă a vitezei și a tehnologizării. Școala și implicit educația, nu pot rămâne în urmă, în afara societății, în afara tehnologiei, de aceea sunt necesare îmbunătățiri în ceea ce privește formarea competențelor digitale ale cadrelor didactice și nu numai. Este nevoie ca în fiecare sector economic să se dezvolte competențe de utilizare a tehnologiilor, pentru ca oamenii să poată să-și îmbunătățească nivelul de trai, să poată să-și valorifice munca într-un mod creativ și valoros.

Revenind la școala online și activitatea instructiv – educativă realizată prin intermediul tehnologiilor, putem afirma că, în această situație, platformele și programele educaționale reprezintă un factor primordial în realizarea acestui tip de educație.

Platforma este un soft complex care permite gestionare unui domeniu prinn crearea ori editarea de lecții interactive sub forma unor jocuri educaționale. Utilizarea platformelor permite crearea unor clase virtuale în care se regăsesc resurse utile în vederea învățării și a gestionării informațiilor priite din partea elevilor, pe de o parte, și permite redarea subiectului unei zile/teme prin intermediul unor jocuri sau aplicații interactive, pe de altă parte. Cu alte cuvinte, totul se poate face de la distanță, dar cu eficiență garantată, materialele și modul de prezentare fiind inedite și creionate de imaginația cadrului didactic pentru a trezi curiozitatea elevului și a-l conduce spre o învățare activă și autentică.

Consider că, folosirea platformelor educaționale poate fi susținută încă din preșcolaritate, mai ales că, generațiile de nativi digitali cu care lucrăm au nevoie de diverse tipologii de stimuli pentru a le stârni interesul. În sprijinul celor afirmate anterior, stă și teoria cognitivă a învățării multimedia (Mayer 2009), a cărui premisă este faptul că, învățarea se produce mai ușor, dacă se folosește predarea prin imagini și cuvinte, nu doar predarea prin cuvinte. Cu cât oferim concomitent, stimuli verbali, vizuali, kinestezici, cu atât vom reuși să le menținem copiilor atenția și interesul pentru activitate. Activitatea didactică realizată cu ajutorul platformelor și a programelor educaționale, răspunde cu succes nevoilor motivaționale și de educație ale generației digitale actuale.

Printre platformele folosite cu succes în activitatea didactică, amintim: platforma Wordwall, platforma Microsoft Teams, platforma Easyclass, platforma Canva, platforma Nearpod, și multe altele. Aceste inovații digitale constituie o fereastră deschisă spre viitor, un viitor al tehnologiei și al dezvoltării globale a fiecărui individ.

Bibliografie:

- Baciu, C., & Bocoș, M.-D. (2022). *Evaluarea și utilizarea surselor și resurselor de documentare.* Presa Universitară Clujeană.
- Catalano, H., Moldovan, O., Scuturici, M. (2021). Metodica resurselor și a instrumentelor digitale utilizate în procesul de instruire online. În I. Albulescu, H. Catalano (coord.), *e-didactica. Procesul de instruire în mediul online* (pp. 227-342). Editura Didactica Publishing House.
- Glava, C. (2020). Platforme de învățare online. Premise, categorii, caracteristici esențiale. În C. Ceobanu, C. Cucoș, O. Istrate, I.-O. Pânișoară (coord.), *Educația digitală* (pp. 192-200). Editura Polirom.
- Lazăr, E., Leahu, G. (2020). Blended-learning – formă de organizare și soluție flexibilă și alternativă pentru școală. În E. Lazăr, G. Leahu, *Management și leadership în condițiile școlii online.* Editura Universitară.
- Nițulescu, L., Ispas, C. (2021). Curriculum școlar: managementul conținuturilor în spațiul virtual. Situații și experiențe de învățare online. În I. Albulescu, H. Catalano (coord.), *e-didactica. Procesul de instruire în mediul online* (pp. 63-86). Editura Didactica Publishing House.

MONTESSORI ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL TRADIŢIONAL DIN ROMÂNIA

Veronica-Mihaela Rus
Grădiniţa cu Program Prelungit „Trenuleţul veseliei" Cluj-Napoca

Ca profesor pentru învăţământul preşcolar şi absolvent al cursului de asistent educator Montessori pentru 3-6 ani, m-am întrebat foarte des dacă şi ce anume din pedagogia Montessori se poate aplica cu succes în învăţământul de masă, tradiţional unde îmi desfăşor activitatea.

În viziunea Mariei Montessori, educaţia se realizează pentru viaţă, misiunea educaţiei în societate presupune „conceptul unei educaţii care să considere viaţa drept centru al propriei funcţionări" (Montessori, 2017, p. 19). Printre principiile Mariei Montessori se numără **respectul** şi acesta îmbracă trei forme: respect pentru sine, respect pentru ceilalţi, respect pentru mediu. De asemenea, Maria Montessori a identificat mai multe perioade senzitive în care copilul poate dobândi cunoştinţe şi îşi poate forma deprinderi **fără efort**; „rafinarea mişcărilor este o perioadă senzitivă care se manifestă între primul şi al patrulea an de viaţă, cu un vârf în jurul vârstei de doi ani şi jumătate" (Uliţă, 2019). Într-o grădiniţă cu pedagogie Montessori, spaţiul este împărţit în mai multe arii, una dintre acestea fiind „**Viaţă practică**" care include mai multe materiale/activităţi grupate în cinci subarii, cu rolul de a simula activităţi pe care le implică viaţa de zi cu zi.

Una dintre aplicaţiile pedagogiei Montessori în grădiniţa cu metodă tradiţională de predare o reprezintă „**transportul scaunului**". În timpul zilei, copiii participă la mai multe tipuri de activităţi, care presupun forme variate de organizare: la întâlnirea de dimineaţă, copiii stau aşezaţi pe scăunele în semicerc, în timpul anumitor activităţi pe centre sau activităţilor de dezvoltare/consolidare a abilităţilor practice/de educaţie artistică-plastică etc. cu organizare frontală/individuală, de regulă, copiii sunt aşezaţi pe scăunele la măsuţe, ceea ce înseamnă că scaunele trebuie să fie aranjate la măsuţe. În cadrul altor activităţi liber-alese, mesele şi scaunele pot fi date la o parte, pe margine, pentru a crea copiilor suficient spaţiu de mişcare în mijlocul sălii de grupă. Iată, aşadar, mai multe ocazii într-o zi în care scaunele călătoresc dintr-o parte în alta a sălii. Fiecare copil are de dus scaunul pe care va sta/a stat la activitate, iar acesta trebuie transportat cu grijă astfel încât să nu se rănească cel care îl transportă, nici copiii să nu se lovească între ei cu scaunele, având totodată grijă să nu distrugă mediul prin lovirea/zgârierea altor obiecte din sala de grupă. Luând în considerare şi faptul că „predarea-învăţarea unor forme de transport este bine să se facă în prima perioadă de lucru cu copiii, deoarece aceste deprinderi vor fi folosite pe parcurs pentru organizarea spaţiului de lucru, respectiv mutarea mobilierului, deplasarea materialelor şi aparatelor necesare" (Dragomir, 2007, p. 87) şi că se recomandă transportul de obiecte „piese de mobilier, jucării cu dimensiuni şi greutăţi mai mari [...] a căror greutate să nu depăşească 2-3 kg la grupa mică" (Dragomir, 2007, p. 86), am decis

să implementez metoda montessoriană de transport a scăunelelor, încă din primele săptămâni ale anului şcolar, chiar la grupa mică! Există specialişti în domeniul metodicii care recomandă doar după mijlocul anului şcolar (semestrul al II-lea în vechea structură a anului şcolar) activităţile pentru dezvoltarea calităţilor motrice/forţei şi îndemânării prin transportul de greutăţi, mai exact transportul de obiecte accesibile, individual prin exerciţiu fizic sau joc de mişcare precum „Punem scăunelul la loc" (Mătăsaru, M., Pricopoaia, V., Chiriloaie, M., Nedelcu, C., Mătăsaru, L., 2020, p. 272). Alţi specialişti din literatura de specialitate menţionează că „deprinderea motrică transport de greutăţi are mai multe forme de realizare: transport de obiecte cu o mână şi două mâini (găleţi, săculeţi etc.), transport de obiecte în perechi, cu o mână şi două mâini, transport de obiecte sau a unui copil în grup (saltea, bancă etc.), iar la grupa mică este indicată doar prima formă de realizare" (Tătaru, L., Glava A., Chiş, O., 2014, p. 448).

Metoda de transport a scaunului, mai exact priza (locurile în care mâinile prind scăunelul), se poate observa în Figura 1 de mai jos, cu imagini capturate din videoul „*Tranziţii*" (MontessoriGuide-Transitions, 2013). Această metodă permite purtarea scaunului fără lovirea copilului care-l duce, îi lasă copilului posibilitatea de a se deplasara cu uşurinţă în plan orizontal, având vizibilitate asupra drumului pe care îl are de parcurs, şi, mai ales, fără a face zgomotul pe care l-ar implica împingerea sau tragerea scaunului pe podea prin neridicarea lui de la sol.

Figura 1. Transportul scaunului în mediul Montessori

Prin repetarea acestei acţiuni de mai multe ori pe zi, are loc o dezvoltare accelerată a motricităţii grosiere, o mai bună coordonare a mişcarilor corpului în general. Este frecventă situaţia în care pregătirea mobilierului pentru activitatea următoare se realizează de către educatoare în timpul jocului liber al copiilor. Aranjarea meselor în formă de cerc pentru ca fiecare copil să aibă vizibilitate maximă la masa educatoarei în timpul demonstraţiei realizării unei lucrări (DEC-EAP, DOS-AP) presupune poziţionarea corectă a meselor şi apoi a scăunelelor. De multe ori, unii copii, observând ce face educatoarea, întreabă dacă pot să ajute şi ei cu mutarea scăunelelor, ceea ce mă bucură pentru că ştiu că acei copii funcţionează într-o paradigmă montessoriană, ei dorind să facă aceleaşi lucruri pe care le face adultul din prezenţa lor. Această secvenţă din timpul activităţii de pavoazare a sălii de

grupă, la care ei participă, dovedeşte progresul pe care l-au făcut în cadrul mai multor domenii de dezvoltare prin manifestarea de comportamente specifice (M.E.N., 2019):

1. **dezvoltarea fizică, sănătate şi igienă personală**: își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei; se orientează în spațiu pe baza simțurilor (ştiu, pot şi reuşesc să transporte obiecte de mobilier cu greutate acceptabilă nivelului lor de dezvoltare fizică),
2. **dezvoltarea socio-emoţională**: manifestă încredere în adulţii cunoscuţi, prin exersarea interacţiunii cu aceştia (copiii ştiu că vom desfăşura un anumit tip de activitate de la întâlnirea de dimineaţă, recunosc modul de aranjare a meselor şi doresc să contribuie),
3. **capacităţi şi atitudini în învăţare**: inițiază activități de învățare și interacțiuni cu copiii sau cu adulții din mediul apropiat (anticipează locul scăunelelor şi doresc să realizeze singuri aranjarea lor la măsuţe),
4. **dezvoltarea limbajului, a comunicării şi a premiselor citirii şi scrierii**: demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii - comunicare expresivă (îşi exprimă nevoia de contribuţie la aranjarea mobilierului).

Văzând toate aceste comportamente manifestate de copii ca urmare a aplicării câtorva principii montessoriene în mediul tradiţional, consider că este benefică integrarea anumitor caracteristici din pedagogia alternativă în mediul tradiţional, ceea ce duce spre dezvoltarea holistică armonioasă a copiilor în timpul preşcolarităţii. În plus, am sentimentul de creare a unei comunităţi, în care fiecare, copii şi educatoare, acţionează după valori deja interiorizate, fără a fi impusă obligativitatea participării.

Este suficient să contribuim la formarea celor din imediata apropiere, copiii grupei în acest caz, pentru că ei vor duce mai departe, dincolo de porţile grădiniţei, achiziţiile din perioada preşcolară!

Bibliografie

1. Dragomir, Petrică. *Educaţie psihomotorie şi didactica educaţiei psihomotorii*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti, 2007;

2. Mătăsaru, Maria; Pricopoaia, Viorica; Chiriloaie, Maria; Nedelcu, Carmen; Mătăsaru, Lavinia. *Proiectarea didactică în învăţământul preşcolar*, Editura Rovidem Publishers, Bacău, 2020;

3. Ministerul Educaţiei Naţionale, *Curriculum pentru Educaţia timpurie*, Bucureşti, 2019;

4. Montessori, Maria. *Mintea absorbantă*, Editura Vremea, Bucureşti, 2017;

5. Montessori Guide. *Transitions*, https://vimeo.com/78830768, 7 noiembrie 2013, preluat pe 10 aprilie 2023;

6. Tătaru, Lolica; Glava Adina; Chiş, Olga. *Piramida cunoaşterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preşcolar*, Editura Diamant, Piteşti, 2014;
7. Uliţă, Mariana. *Curs asistent educator Montessori 3-6-ani - AMI Bucureşti*, Notiţe personale de curs, noiembrie 2019.

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI

Andreea Rusu, Şcoala Gimnazială "Gala Galaction" Mangalia

A educa înseamnă a instrui, a forma, a dezvolta.

Educaţia este orientată spre atingerea unui scop, ceea ce presupune stabilirea unor etape ce au rolul de a ajunge la anumite praguri. Importanţa educaţiei este esenţială pentru dezvoltarea individului în context social şi, implicit, pentru dezvoltarea unei societăţi. Importanţa educaţiei a cântărit întotdeauna în favoarea formării unor cetăţeni instruiţi şi evoluaţi, indiferent de specificul şi caracteristicile societăţilor cărora aparţineau.

În contrast cu ceea ce caracteriza educația cu numai o generație în urmă, sistemele de educație contemporane se află sub o presiune din ce în ce mai mare venită din partea așa-numitelor „provocări globale": globalizarea, tehnologia, digitalizarea, dezvoltarea durabila si protectia mediului, provocarile demografice, diversitatea.

Școala de astăzi trebuie să pregătească elevii pentru schimbările tot mai rapide din economie și societate, pentru ocupații adaptate pietei, folosind tehnologia și să participe la rezolvarea problemelor sociale. Educația și formarea profesională joacă un rol fundamental pentru prosperitarea economica si pentru promovarea incluziunii, a respectului pentru diversitate, a cetățeniei active și a valorilor fundamentale ale UE. Educaţia nu este un remediu miraculos sau o formulă magică ce permite deschiderea porţilor spre o lume în care toate idealurile pot fi atinse, ci unul dintre principalele mijloace disponibile pentru a cultiva o formă de dezvoltare umană mai adâncă şi mai armonioasă, ducând astfel la reducerea: sărăciei, excluderii sociale, ignoranţei, opresiunii şi războiului.

Indiferent de motivul pentru care vin tinerii într-o instituție de învățământ, în vederea angajării sau pentru a-şi completa cunoştinţele în anumite domenii, ei trebuie să obţină o educaţie de calitate, respectiv să capete cunoştinţe şi competenţă la nivel de clasă mondială.

Educaţia se realizează în trei moduri: educaţie formală, educaţia nonformală şi informală.

Educaţia formală se realizează în instituţiile de învăţământ şi are scopul de a introduce elevii progresiv în paradigmele cunoaşterii şi de a le transfera tehnici prin care îşi vor asigura o anumită autonomie educativă. Aceasta asigură asimilarea de cunoştinţe şi facilitează dezvoltarea unor capacităţi, atitudini şi aptitudini necesare individului în vederea introducerii sale în societate. Importanţa educaţiei formale este aceea de a transmite mai departe moştenirea istorică şi culturală şi de a asigura formarea profesională. Aceasta se realizează prin intermediul şcolii şi al cadrelor didactice. Prin educarea formală se transferă elevilor identitate socială, sunt localizaţi istoric şi cultural, dobândesc cunoştinţe care au rolul de a le facilita dezvoltarea personală şi profesională, de a se realiza ca indivizi şi de a se integra social.

Educația formala sau oficială este organizată conştient, sistematică, instituţionalizată, reglementată, coordonată, dirijată, planificată, evaluată, aşadar este expresie a unei politici educaţionale. Educaţia formală ajută la o asimilare permanentă a cunoştinţelor şi uşurează dezvoltarea unor aptitudini și introducerea persoanei în societate. Un aspect esențial al educaţiei formale o constituie evaluarea, aceasta este de mare ajutor reuşitei şcolare.

Educaţia nonformală se desfăşoară în afara instituţiilor şcolare, adică în spații aflate în relaţie de parteneriat cu şcoala. De fapt, acest tip de educație se referă la acele întruniri organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăţi de cerinţe de învăţare. Profesorului ce adoptă o variantă nonformală i se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate în adoptarea stilurilor de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului.Conținutul si obiectivele sunt prevăzute în documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate și sunt diferite după vârstă, sex, categorii socio-profesionale, interesul elevilor, aptitudinile lor. Activitățile nonformale se desfăsoară într-un cadru relaxat, calm si placut, de asemenea, proesorul ce prectică sau alege o astfel activitate trebuie să dispună de mijloace reprezentative care să atraga subiecții. Evaluarea unei activități nonformale este optională.

Educaţia informală reprezintă acele procese educative nesistematice, neorganizate, nesubordonate unor obiective şi finalităţi explicite, care au influență asupra individului. Aceasta poate reprezenta produsul experienţei de viaţă a subiectului. Influenţele informale semnificative sunt cele din massmedia, din familie (exemplul părinţilor, atitudinile manifestate de ei), influenţele grupurilor de prieteni, colegi , dar, nu in ultimul rând, diferite instituţii culturale (muzee, teatre, biblioteci etc), religioase, politice ş.a.

Cel mai pretios si mai durabil cadou care poate fi oferit de catre adulti copiilor este educatia, care le deschide o multitudine de ferestre catre lume, pentru a profita de oportunitati si a-si desavarsi progresul profesional si personal.Educația copiilor și a tinerilor este o misiune delicată la care trebuie să participe cu eforturi susținute în primul rând familia și apoi școala și societatea. Educaţia se realizează la nivelul familiei, al mediului în care ne naştem şi creştem, şi în sistem instituţionalizat, şcoli şi instutuţii. Primul factor care formează o persoană este familia. Ea reprezinta mediul în care se exercită o influenţă imensă asupra individului, chiar şi în mod indirect. Aici se pun bazele primelor conduite, familia fiind cea care formează, mai mult decât să informeze.

La nivelul şcolii, educaţia se realizează prin metode sistematice şi continue, ce au rolul de a forma, dezvolta, descoperi aptitudini, atitudini şi conduite. Educaţia se poate face şi prin intermediul bisericii. Acest tip de educaţie nu este numai unul religios, ci şi unul social, civic, moral şi estetic. Influenţa educativă a bisericii poate da rezultate foarte bune. Instituţiile culturale, mass-media, asociaţiile de copii şi tineret, societăţile caritabile, organizaţiile nonguvernamentale, toate pot susţine procesul de educare şi

instruire într-un mod benefic, venind în sprijinul şcolii. Toate aceste planuri prin care se realizează educaţie trebuie să se afle într-un raport de colaborare, astfel încât rezultatul să se amprenteze asupra societăţii într-un mod firesc, iar nivelul educaţiei să fie unul ridicat.

O societate ai cărei membrii au carenţe în educaţie, este o societate fără speranţă spre un viitor bun, o societate în care nu se pot institui reguli ce au ca rol evoluţia şi dezvoltarerea individuală şi colectivă. Educaţia trebuie să răspundă exigenţelor cerute de evoluţia naţională şi internaţională şi se realizează în perspectiva unui ideal de personalitate umană, în acord cu reperele culturale şi istorice.

Importanţa educaţiei în cazul societăţii noastre este uriaşă. O generaţie educată, instruită, căreia i s-au transmis valorile morale, culturale şi istorice, poate duce mai departe moştenirea primită de la predecesori şi poate da şansa viitorului spre mai bine. O societate educată poate face diferenţa între bine şi rău, între influenţele negative şi cele pozitive. Un individ educat va avea capacitatea de a răspunde nevoilor şi situaţiilor complexe. Va putea conştientiza situaţiile noi, nevoile individuale şi colective, va dobândi o mai mare sensibilitate în faţa unei situaţii de blocaj, găsind soluţii optime. Va susţine eforturile care au în vedere educaţia, va sprijini lupta împotriva ignoranţei, vulgarului şi cultivării lipsei de valori.

Cunoştinţele şi competenţa celui care beneficiază de serviciile educaționale sunt cele care vor asigura servicii mai bune şi vor face pe cei care beneficiază de serviciile educaționale şi familiile lor să se simtă mândri de realizările lor şi vor oferi o reputaţie excelentă instituției de învățământ respective.

Bibliografie:

Bertrand Russell, ”Despre Educație”, Editura Humanitas, București 2019

Constantin Cucoș ” Educaţia. Reîntemeieri, dinamici, prefigurări”, Editura Polirom,Iași 2017

Vlad Dumitrescu, Miruna Covaci, Andrei Popescu ”Laboratorul de educație nonformală; Culegere de metode și instrumente”, ANPCDEFP 2009

WHY WE SHOULD TEACH LITERATURE IN SCHOOLS

Cristina Rusu, Colegiul Național Emil Racoviță

In the age of fading cultural values, globalization, and rapid technological change and development, we need to ask ourselves: what do we cling to? What are the principles that we need to fight for? To what extent should we allow our youngsters –and our entire society for that matter- to drift away from traditional norms and habits? Would it not be the time for us to put an end to –or at least to try to slow down- the increasing phenomenon of sub-culture or to be more blunt- the phenomenon of loss of value? Engineering, medicine, construction, architecture, economy or technology and computers- they are all necessary domains for a developed society. But humans need more than that. Apart from the food we need for our body, apart from the mod cons that we have become so used to and without which we can literally not imagine life any longer, - we need a different kind of food: food for the soul and spirit. This is where arts and literature step in. We need painting, sculpture, music, theatre, books and films in order to quench our thirst for knowledge and philosophy. We need questions and answers. We need mood swingers and parallel worlds to plunge into whenever we need a break from our own world. We need to seek models and identify ourselves with characters we read about and become acquainted with. We need situations, solutions and grounds for comparison. What we also need is beauty for the eye, the ear and the mind. Human beings are tremendously complex and a robotic existence is out of the question for most of us.

Unfortunately, when we are young, these needs are precisely the ones we do not acknowledge. There is something missing and we know it, but we do not know exactly what that is. Here is where parents and teachers step in. Youngsters need guidance in this respect. They need to be shown that they have

a choice in everything, including in shaping the kind of person they want to become. We are what we know and how others perceive us. We are one and the same with our existential questions and the image we project about ourselves by the way we speak, by our actions –which are largely determined by what we know and the questions we seek to answer- and by our choices, which, again, are determined by our knowledge. If our horizon is limited, so will we be limited as humans. If, on the contrary, our mind is open- and it can only be opened by culture and education- the world will be our oyster. Youngsters need to be taught to read and then they should be shown what to read; they need to be exposed to music and then be gently steered towards the music that would enrich them; they need to be taken to the theatre and cinema and then be sensibly guided so that they know what to watch- because they are like clay and they need to be shaped under adult supervision and by adults. So, having agreed that adults are responsible for instilling this love for culture into their children, let us attempt to answer the question: why is it that they do not do so, then? The cliché answer would be that they are busy. That they work long hours and then they come home exhausted and need to rest. The truth is that we have lost the art of patience and communication. Educating a child is a long, tiring process and the results are not visible immediately. A child needs to be guided with grace, patience and sensitivity. Sometimes –and more often today- it is best for the child to be guided in such a sensible way that, to him, the guidance be almost imperceptible.

Young groups commonly perceive reading, going to museums and art galleries or classical music concerts, going to church or reading philosophy as being “not cool”. It is largely our fault, as adults, because these youngsters are the result of our work. Spending hours, days and weeks with a book in their hand has become drudgery because they do not see the point in it. It is

the age of consumerism, of change, of speed and technology. They do not see the fun in books anymore, and they seem to dwell under the delusion that reading about the past has no value for those living in the present. Who is Shakespeare? Why read verse when we speak in prose? Why would they care about Dickens' 19th century England, since they live in 21st century Romania? True, we neither speak in verse or Old English, nor do we live in workhouses or orphanages. Our justice system is not the one of Bleak House and we do not go to balls wearing long dresses and bowing to people. But it is part of our heritage, and they are all beautiful worlds that should not be lost. They are bound to make you appreciative of what you have, to give you grounds for comparison and to form you as an individual. So, the solution is to bring this world to youngsters and to help them explore it in a way that would satisfy them and give them pleasure.

Thus, teachers should choose works they consider must-reads and I design strategies to approach them in class so that the students would find them desirable. They may succeed in their endeavour by giving youngsters the opportunity to do research and be creative.

There are books that are extremely popular with children and teenagers today. But mostly, they are light reading, and there is not much wealth to extract from them and not much to learn from them. At first sight, at least. Because, if we dig deeper into the meaning of the book, we are bound to uncover hidden symbols, meanings and ideas, and we can use these smartly for our purpose. So, why not use some of these books and work on them in a deeper way and find ideas and activities related to these books?

All in all, I do not believe that literature is not appreciated anymore because it is naturally losing ground. Rather than that,

I believe that we do not do enough to stop this phenomenon. We do not take enough care when we shape our children's future. Because, like it or not, their education is their future. Because their soul is their most important asset, and it needs to be nurtured carefully.

Resource: Rusu, Cristina: Researches in Teaching English: Teaching English through Literature. Lucrare metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I. Cluj-Napoca. 2010.

THE IMPORTANCE AND POWER OF EDUCATION TO CHANGE THE WORLD

ELENA RUSU – THE TECHNICAL COLLEGE „APULUM", Alba Iulia
ANDREIA MIHALCA – THE TECHNICAL COLLEGE „APULUM", Alba Iulia

To begin with, the importance of education in society is undeniable. It is a necessity that helps students grow as individuals and become better citizens. It is also an important tool that helps us acquire new skills and knowledge in different fields. Education is the key to success in life for all the people. It is also the best way to reduce poverty and crime. It helps us become more responsible and mature. It also helps us become more aware of our surroundings and the people around us.

Importance of education is a topic which can be written about in many different ways since we all want to see our kids going towards success which is only possible through the good and proper education. Every parent tells their kids from childhood about the importance of education in their life and all the advantages of education to make their mind towards better study in the future.

Better education is very necessary for all of us to go ahead in life and get success. Education is the process of acquiring knowledge, skills, values, beliefs, and habits. It develops confidence and helps building personality as a person. School education plays a great role in everyone's life. Brookes (2015) found that students have difficulties providing two or more solutions to different problems since they lack motivation and interest to do it once they already arrived at the correct answer on their first solution. He added that flexibility can be fully maximized with the teachers' aid by exposing them to several strategies. In addition, Schukajlow and Krug (2014) concluded that developing students' ability to provide multiple solutions significantly improves mathematical knowledge. This infers that in order for students to develop a high level of flexibility focused on providing multiple solutions in a problem, educators should put emphasis on providing open-ended problems that allow students to apply multiple solutions throughout the instruction.

The whole education has been divided into three divisions such as the primary education, secondary education and higher secondary education. All the divisions of education have their own importance and benefits. Primary education prepares the base which helps throughout the life, secondary education prepares the path for further study and higher secondary education prepares the ultimate path of the future and whole life. It was found that a high positive significant relationship exists between procedural fluency (in terms of accuracy, flexibility, and efficiency) and adaptive reasoning (in terms of explanation and justification) of the students. This finding indicates that the existence of high or low level in procedural fluency is linked to the occurrence of high or low level in adaptive reasoning. Furthermore, improving the students' adaptive reasoning can be highly associated with enhancing students' procedural fluency. Teachers should give paramount attention in intensifying the students' procedural fluency for it is highly correlated to their adaptive reasoning. The result affirms the study of Mellony and Stott (2012) that procedural fluency and adaptive reasoning complement each other, and when it happens, a balance of knowledge and the connection between mathematical understanding and computational proficiency is

required. This explains that students can provide strategies in solving the problems for they possess enough conceptual understanding. Higher level of mathematical proficiency is only obtained if the students totally acquire the lower level of mathematical proficiency.

Our good or bad education decides particularly which type of person we would be in the future. In such competitive world, it is a must for all to have good education. The importance of higher education has increased in getting good jobs and positions. Proper education creates lots of ways to go ahead in the future. It makes us stronger mentally, socially and intellectually by increasing our knowledge level, technical skills and good position in the job. Each and every kid has their own dream of doing something different in life. Sometimes parents dream for their kids to become a doctor, an officer, a police officer, an engineer and other high level positions. There is only one way to fulfill all dreams and this is good education.

Students who are interested in other areas like sports, game, dance, music, etc., continue their further study together with their specialties in order to have degrees, knowledge, skills and confidence. Education is a very good tool which helps students a lot in lessening and facing the challenges of life. Knowledge gained throughout the education period enables each and every individual confident about their life. It opens various doors to the opportunities of achieving better prospects in life and thus it promotes career growth. Many awareness programmes have been run by the governments to enhance the value of education in both rural and urban areas. It brings a feeling of equality among all people in the society and promotes growth and development of the country.

Education plays a paramount role in the modern technological world. Nowadays, there are many ways to enhance the education level. The whole criteria of education have been changed now. We can study through the distance learning programmes after the 12th standard together with the job. Education is not so costly, anyone with less money may study continuously. We can get admission in the big and popular universities with fewer fees through the distance learning. Other small training institutes are providing education to enhance skills, abilities and competences in particular and various fields. Education makes people as perfect and noble as possible.

Good education gives many purposes to life such as enhancement of the personal advancement, increase of the social status, increase of the social health, economical progress, success to the nation, setting goals in life, it makes us more aware towards many social issues and gives solutions to solve environmental problems and other related issues. Nowadays, education has become very simple and easy because of the implementation of distance learning programmes. Modern education system is fully capable to remove the social issues of **illiteracy** and **inequality** among people of different races, religions and castes.

Education develops the people's minds to a great level and helps in removing all the differences in the society. It makes us able to become a good learner and understand every aspect on life. It provides the ability to understand all the human rights, social rights, duties and responsibilities towards country.

Education is an essential tool for a bright future for all of us. We can achieve anything good in the life using the tool of education. A higher level of education helps people in earning social and family respect and unique recognition. Education time is a crucial part of life for everyone personally and socially. It provides a unique standard in life and a feeling of well being. It turns the minds towards positivity in the life and removes all the mental problems and negativity. It changes the people's thoughts by bringing positive thoughts and removing negative thoughts. Our parents play a great role in turning our minds towards education from childhood. It provides us the opportunity to gain technical and highly skilled knowledge as well as enlarge our views all over the world. The best ways to enhance the skills and knowledge level is to get practice in reading newspapers, watching educational programmes on TV, reading books, etc. Education makes us more civilized and better educated.

Nowadays, many governmental programmes have been implemented to enhance the education system so that everyone may get access to the proper education. Lots of advertisements are shown on TV and news to make people aware of the advantages and importance of education especially in the rural areas as people in rural areas do not want to study because of poorness and improper understating towards the education.

Most importantly, the distance learning programmes have made higher studies so simple and cheap so that people from rural areas, poor people and people living a good life still may get equal access to the education and success in the future. Well-educated people make the healthy pillar of the country and lead it ahead in the future. So, education is the tool which can make every impossible thing possible in the life, society and nation.

References:

Importance of Education Essay for Children and Students (infinitylearn.com)

Bautista, R. G. (2012). *The Students Procedural Fluency and Well-Written Explanation on Constructed Response Tasks in Physics*. Journal of Technology and Science Education, vol. 3, 49-56. https://doi.org/10.3926/jotse.68

Bas, V. C. (1977). *The Pragmatics of Explanation. American Philosophical Quarterly* Vol. 14, No. 2, 143-150.

Belecina, Rene R. & Jose M. Ocampo, Jr. (2018). *"Effecting Change on Students' Critical Thinking in Problem Solving"* in EDUCARE: International Journal for Educational Studies, Volume 10(2), February, pp.109-118. Bandung, Indonesia and BS Begawan, Brunei Darussalam: Minda Masagi Press owned by ASPENSI and BRIMAN Institute, ISSN 1979-7877. https://doi.org/10.2121/edu-ijes.v10i2.949

Mellony, G., & Stott, G. (2012). *Conceptualising Procedural Fluency as a Spectum of Proficiency*. South Africa: Rhodes University.

Schukajlow, S., & Krug, A. (2014). *Do Multiple Solutions Matter? Prompting Multiple Solutions, Interest, Competence, and Autonomy*. Journal for Research in Mathematics Education Vol.45 No.4, 497-533. https://doi.org/10.5951/jresematheduc.45.4.0497

TEHNICI INOVATOARE PENTRU FIECARE ELEV

Prof. dr. Rusu Georgiana
Șc. Gimnazială "Alexandru cel Bun" Iași

Proiectul Erasmus+**KA1** se intituleaza **„TEHNICI INOVATOARE PENTRU FIECARE ELEV"** cod **2022-1-RO01-KA122-SCH-000079170** și constă în trei mobilități de formare finanțate prin programul Erasmus+KA1, proiect în valoare de **31085 €,** ce se va desfășura pe durata a 11 luni.

Scopul acestui proiect consta în formarea profesională a 11 profesori de la Scoala Gimnaziala "Alexandru cel Bun", în vederea îmbunătățirii calității educației, prin dezvoltarea competențelor digitale, prin promovarea diversității și a schimbului de bune practici, precum și prin promovarea conștiinței interculturale și a inovației.

Obiectivul principal al primului curs **"Pathways to become a digitally competent educator"** l-a reprezentat dezvoltarea competențelor digitale a patru profesori de la **Școala Gimnazială „Alexandru cel Bun" din Iași**, familiarizarea cu diverse platforme online și aplicații ce pot face lecțiile mai atractive și interactive. Astfel, participanții la cursul din Valencia și-au creat un portofoliu digital cu resurse si aplicații, care sunt implementate la orele de curs.

Evaluarea plus-valorii acumulate în urma acestui stagiu de formare din Valencia, Spania se va realiza prin chestionare, rapoarte de activitate și proiectarea unor lecții demonstrative în cadrul comisiilor metodice, cu accent pe utilizarea noilor tehnologii în predare-învățare-evaluare.

Obiectivul celui de-al doilea curs **"We are all Special: Inclusion and Support for Students with Special Needs in and out of the Classroom**" l-a reprezentat creșterea gradului de integrare a elevilor cu CES, prin dezvoltarea competențelor socio-emoționale. De asemenea, participanții au avut parte de o introducere în terminologia specifică (dizabilitate, deficiență, handicap), le-au fost prezentate principalele tipuri de nevoi educaționale speciale, precum și caracteristicile școlii incluzive, modalități de adaptare a conținuturilor, metode didactice și modalități de evaluare în vederea integrării elevilor cu CES în școala de masă. Cursul a oferit atât informații teoretice cât și activități practice prin care participanții au dobândit cunoștințe menite să faciliteze înțelegerea, integrarea și crearea de oportunități de învățare copiilor cu CES, acceptarea acestora de către ceilalți colegi și dezvoltarea lor socio-emoțională.

În urma participării la acest curs, cadrele didactice s-au familiarizat sau și-au consolidat cunoștințele cu privire la concepte precum: caracteristici ale școlii incluzive, elemente cheie ale incluziunii, forme de incluziune, școala tradițională vs. școala incluzivă, adaptarea conținuturilor (prin utilizarea de diferite resurse cum ar fi „choice boards", organizatori grafici, hărți conceptuale), a metodelor de predare (organizarea elevilor pe centre de interese, „station rotation model", metoda jigsaw, folosirea de contracte educaționale pentru organizarea și dirijarea învățării) și a evaluării (prin folosirea de instrumente precum Think-Tac-Toe, Menu planner, RAFTS) în vederea integrării elevilor cu nevoi educaționale speciale. De asemenea, s-a pus accentul pe nevoia dezvoltării socio-emoționale a elevilor cu CES, astfel încât aceștia să-și poată dezvolta încrederea în sine, empatia și abilitățile de comunicare și relaționare cu cei din jur. În acest sens, elevii cu CES vor fi invitați să se alăture unui club numit „Copacul prieteniei", care se va desfășura lunar și va cuprinde activități interactive, de recunoaștere a emoțiilor de bază, de socializare și de dezvoltare a unor strategii prin care elevii să poată face față cu mai multă ușurință situațiilor de stres din școală și din afara sa.

Obiectivul celui de-al treilea curs **„Discover the power of game based learning and gamification in education"** l-a reprezentat creșterea motivației elevilor de gimnaziu, prin intermediul jocurilor. Profesorii s-au familiarizat cu termenii legati de "gamificare" și învățarea bazata pe joc, precum și exersarea diverselor tipuri de jocuri, atât online, cât și în format fizic.

Echipa de profesori deplasată la Bologna (Italia) a avut parte de o experiență interesantă și provocatoare, în cadrul căreia multitudinea de informații a fost prezentată într-o manieră interactivă și practic – aplicativă, constituind repere didactice valoroase. Dincolo de valențele profesionale, cursul a oferit și repere culturale prin organizarea de activități precum Scavenger Hunt, dar și prin jocurile derulate: Escape Room, Battleship game, The Story, Omar game, Activity Race etc. Pliate pe imperativele societății moderne, temele abordate au valorificat o multitudine de platforme de învățare, reprezentând puncte de sprijin impetuos necesare în crearea unui context de învățare specific gamificării.

Participanții la workshop-ul din cadrul școlii au avut ocazia să experimenteze câteva dintre activitățile prezentate: Escape Room, The Story și Battleship game, cu aplicabilitate la clasele la care predau. Aceste activități sprijină procesul de învățare și vizează creșterea motivației elevilor unității noastre, în vederea reducerii absenteismului, cu ajutorul jocurilor și a gamificării.

Evaluarea plus-valorii acumulate în urma stagiului de formare din Bologna, Italia, se va

realiza prin chestionare, rapoarte de activitate și susținerea unor lecții metodice, cu accent pe introducerea diverselor jocuri în activitățile de predare-învățare-evaluare.

Bibliografie: www.erasmusplus.ro

EDUCAȚIA SCHIMBĂ LUMEA ȘI LUMEA SCHIMBĂ EDUCAȚIA!

Săbău Carmen-Angela
Centrul Școlar de Educație Incluzivă "Orizont" Oradea

Educația constituie obiectul pedagogiei. A educa, în sensul etimologic (e-ducare), înseamnă a conduce de la o stare la alta. Înseamnă deci a modifica în anumit sens pe acela care este subiectul educației. Înseamnă a acționa în mod premeditat și sistematic asupra ființei umane, în așa fel încât s-o dirijăm spre un scop fixat dinainte. Prin urmare, la baza educației există un postulat acceptat în teorie și în practică: omul este modificabil, cel puțin într-o anumită măsură. Ființa umană este o ființă educabilă.

Educației i s-au dat foarte numeroase definiții, câteva dintre acestea fiind edificatoare:

Educația are drept scop să dea sufletului și corpului întreaga frumusețe și perfecțiune de care sunt susceptibile (Platon).

Educația urmărește realizarea întregii perfecțiuni de care natura omului este capabilă (Kant).

Educația este dezvoltarea naturală, progresivă și sistematică a tuturor facultăților (Pestalozzi).

Educația este o operație prin care un spirit formează alt spirit și o inimă formează altă inimă (J. Simon).

Educația este un ansamblu de acțiuni premeditate, prin care omul încearcă să ridice la perfecțiune pe semenul său (Marion).

Scopul educației este de a produce un interes larg și echilibrat (Herbart).

Formarea unui suflet sănătos într-un corp sănătos, iată care este scopul educației (Locke).

Rolul educației este pregătirea pentru o viață completă (Spencer).

Educația constă în trecerea din conștient în inconștient (G. Lebon).

Educația ca știință se ocupă cu descoperirea celor mai semnificative adaptări ale unui individ la persoanele, la lucrurile și la condițiile din lume; ca artă, educația se străduiește să promoveze schimbările naturii umane, deosebite de schimbările lumii exterioare, în așa fel încât acestea să ducă la adaptarea dorită (Thorndike).

A educa înseamnă a forma oameni cu adevărat liberi (Sotelli).

Educația nu înseamnă pregătirea pentru viață, ea este viața însăși (Dewey).

Educația este acțiunea unui spirit asupra lui însuși sau asupra altui spirit, orientată spre un obiectiv ideal care reprezintă informarea sa instructivă și forma sa educativă (J. Zaragueta).

Educația este organizarea unor deprinderi de activitate capabile să adapteze individul la mediul său înconjurător fizic și social (\V. James).

Adevăratul creștin, fruct al educației creștine, este omul supranatural care gândește, judecă, acționează cu consecvență și spirit de continuitate, urmând dreapta rațiune, clarificată de lumina supranaturală a exemplelor și a doctrinei lui Hristos (Papa Pius al XI-lea).

A educa înseamnă a forma pe Hristos în suflete (Dupanloup).

Educația este arta de a forma oameni, nu specialiști (Montaigne).

Educația este o formare datorită căreia individul asimilează un ansamblu de cunoștințe, își însușește un grup de idealuri de viață și își perfecționează aptitudinea de a utiliza cunoștințele pentru realizarea acestor idealuri (W. Cunningham).

Educația este ansamblul acțiunilor și influențelor exercitate intenționat de o ființă umană asupra alteia, în principiu de un adult asupra unui individ tânăr, acțiuni orientate spre un scop reprezentat din formarea la cel tânăr a unor dispoziții variate corespunzătoare scopului căruia îi este destinat tânărul odată ajuns la maturitate (R. Hubert).

Au existat de-a lungul timpului controverse cu privire la scopul educației. Așa cum reiese din definițiile mai sus amintite, ființa umană este educabilă, educabilitatea ei fiind punctul principal de la care se pornește în stabilirea scopului. Dinamica evoluției istorice, sociale, economice, demografice, tehnologice, informatice, ecologice, etc, a influențat stabilirea scopului educației.

În egală măsură, dinamica dezvoltării pedagogiei, de la o știință ” săracă” la o știință validată din punct de vedere social, cultural, economic, istoric, al progresului și al multidisciplinarității sale. Educația, prin sistemele și pârghiile de care acum, în zilele noastre, poate face uz, este stâlpul care stă la baza dezvoltării întregii societăți.

Cred că, indiferent de perioada istorică la care ne raportăm, scopul educației este de a dezvolta /crește/potența/optimiza automomia persoanei. Fie că vorbim de programele de educație antepreșcolară, școlară, liceală, universitară, de educația permanentă, a adulților și/sau de autoeducație, a deveni autonom este un deziderat principal într-o societate care este într-o continuă schimbare. Dinamica vieții cotidiene necesită o permanentă adaptare și readaptare a individului. Autonomia personală, în cel mai general sens, susține și facilitează adaptarea, educația pentru sine devenind un deziderat obligatoriu. Adaptatea trebuie să vină atât din partea individului, supus la toate formele de educație, formală, informală și nonformală, cât și din

partea sistemului care oferă, creează, facilitează modalitățile de realizare ale educației în concordanță cu aspirațiile societății.

Așa cum spunea Emile Planchard, știința și arta educației trebuie să se sprijine reciproc. Cu cât dispozițiile înnăscute vor fi mai mari, cu atât știința le va asigura o dezvoltare mai efectivă. Cu cât ştiinţa se va dezvolta mai mult, cu atât mai ușoară va fi transmiterea artei educative la majoritatea educatorilor. Arta, bazată pe experiență în sensul obișnuit al termenului şi pe elementul subiectiv care este talentul profesional, nu ya dispărea niciodată, dar,ca și în medicină, câmpul său de acţiune se va restrânge, pe măsură ce progresele ştiinţelor auxiliare ale educaţiei se vor înmulţi, iar metodele moderne de aplicare generală vor ajuta pedagogii să elaboreze o tehnologie educativă mai eficace. Să ne gândim la tot ce-au câștigat tehnicile educative, datorită tuturor descoperirilor ştiinţifice din epoca noastră și la aplicațiile lor practice în domeniile cele mai diferite. Rolul profesorilor se limitează din ce în ce mai mult la acela de animator, de ghid, facilitator, interlocutor și chiar de observator.

Există o multitudine de păreri și opinii cu privire la rolul educației în ziua de azi, rolul ei fiind deseori minimizat, deoarece se consideră, eronat de altfel, că aportul tehnologiilor și al informațiilor este net superior educației ”clasice”, sau chiar că acestea pot înlocui un sistem de educație formativ, normativ, sistemic. Eu cred că noile educații vin ca o completare binevenită la sistemele de educație tradiționale, aducând un vibe nou, în trend cu dinamica evolutivă a indivizilor și a societății.

Putem afirma cu tărie că, de-a lungul istoriei, educația este cea care a schimbat lumea. Raportându-ne la vremurile de azi, vorbim despre dezvoltarea autonomiei personale, pe un fond cultural dezvoltat la nivelul optim al fiecărui individ, în perspectiva unei adaptări permanente la schimbările societale și în acord cu aspirațiile civice spre un ideal educațional amprentat pe dinamica schimbărilor. Educabilitatea umană are caracter permanent, indiferent de vârsta și de modificările intervenite la nivel intern sau extern. Educația de sine, pentru sine țintind ideea perfectibilității umane, așa cum au dezbătut-o mulți filosofi și pedagogi, are puterea de a schimba lumea!

Bibliografie

Cristea Sorin, *Fundamentele Pedagogiei*, Editura Polirom, Iași, 2010

D'Hainaut L., *Programe de învățământ și educație permanentă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981

Pânișoară Ion-Ovidiu, Negreț-Dobridor Ion, *Știința învățării*, Editura Polirom, Iași, 2008

PROIECT DE LECȚIE

Data: 20.02.2019

Şcoala: Școala Gimnazială “Pia Bratianu”

Clasa: a IV-a E

Propunător: prof.înv. primar Ion Florina Violeta

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba şi literatura română

Unitatea: *Universul copilăriei*

Titlul lecției: Formularea de întrebări şi răspunsuri

Tipul lecției: mixtă

Forma de realizare: activitate integrată, prin intermediul unor conţinuturi specifice disciplinelor: L**imba şi literatura română**, **Educaţie civică.**

Scopul lecției:

- ✓ Consolidarea priceperilor și deprinderilor de formulare a unor întrebări și răspunsuri pe baza unui text narativ în comunicarea orală și scrisă.

Durata: 2 ore de curs

3738

Competențe specifice:

- ✓ **Comunicare în limba română**

3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare

3.2. Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experienţe proprii

3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susţine o opinie referitoare la mesajul citit

3.4. Evaluarea elementelor textuale care conduc la înţelegerea de profunzime în cadrul lecturii

- ✓ **Educație civică:**

1.2. Identificarea unor trăsături morale definitorii ale persoanei;

3.1. Relaționarea pozitivă, în grupuri mici, pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru.

Obiective operaționale:

Pe parcursul si la finalul lecției fiecare elev va fi capabil:

O1 – să citească fluent, coerent și expresiv textul narativ fiecare în ritmul propriu în forme variate, pe baza priceperilor și deprinderilor dobândite anterior; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev citește fluent, coerent și expresiv textul suport cel puțin în una din formele solicitate de cadrul didactic.

O2 - să identifice cel puţin un cuvânt/noţiune care să definească cuvintele propuse, pe baza cunoştinţelor dobândite anterior; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev identifică corect cel puțin un cuvânt/noţiune;

O3 – să definească noțiunile de ”*întrebare și răspuns*” pe baza cunoștințelor și explicațiilor primite din partea cadrului didactic; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev definește cel puțin o noțiune.

3739

O4 – să formuleze întrebări și răspunsuri având la dispoziție textul suport și cunoștințele acumulate anterior şi în timpul orei; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev formulează corect cel puțin o întrebare și un răspuns.

O5 – să coreleze întrebarea și răspunsul cu semnificația culorii pălăriei extrase, pe baza deprinderilor însușite; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev corelează cel puțin un răspuns și o întrebare.

Strategii didactice:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, exercițiul, dialogul, muncă individuală, joc de rol, activități pe grupe, metoda pălăriilor gânditoare interogative, metoda RAI.

Mijloace de învăţământ şi materiale didactice: marionete Tom şi Edward, tablă magnetică, videoproiector, material PPT, manual, șapcă, coroană, coif ,suliță, pălărie și basma, cartonașe albe, planșe, laptop, plasmă, flipchart, fișă de lucru, marker, pălării.

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

Forme şi tehnici de evaluare : observarea sistematică, aprecieri verbale, autoevaluare.

Bibliografie:

- Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar
- Manual de comunicare în limba româna - Adina Grigore, Cristina Ipate Toma, Nicoleta Sonia Ionică, Georgeta Mihaela Crivac, Claudia Daniela Negriţoiu, Augustin Anghel, Elena Otilia Ţîroiu, ed. Ars Libri, 2014
- MECTS – Programa şcolară pentru disciplina Comunicare în limba română aprobată prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013.
- Crenguţa Lăcrămioara Oprea - Strategii didactice interactive, ed. Didactică şi pedagogică, 2007
- V. Molan – „Didactica disciplinelor Comunicare in limba română şi limba şi literatura română din învăţământul primar”, ediție revizuită, actualizată si completată, ed. Miniped, București 2014
- Emanuela Ilie - „Didactica limbii şi literaturii române”, ed. Polirom, 2014
- Dicționarul explicativ al limbii române

DESFĂȘURAREA LECȚIEI (ora I)

Momentele lecției	**Ob. op**	**Conţinut stiinţific**	**Strategii didactice**			**Evaluare**
			Metode şi procedee	**Resurse materiale**	**Forme de organizare**	
1.Moment organizatoric		Pregătirea materialelor didactice necesare desfăşurării lecţiei. Asigurarea unui climat educaţional favorabil desfăşurării activităţii în condiţii optime.	Conversația		Frontal	
2. Captarea atenției		Le sunt prezentate copiilor personajele din textul narativ *Întâlnirea lui Tom cu prinţul,* adaptare după Mark Twain, personaje care îi vor însoţi în lecţia de astăzi.	Conversația	Personajele Tom şi Edward.	Frontal	Formativ, orală
3. Anunțarea temei	O1	Elevii sunt anunțați că astăzi , pe baza cunoştiinţelor pe care le deţin vor ”*formula întrebări şi vor găsi cele mai bune răspunsuri.”* Învățătoarea scrie la tabla data și titlul lecției, menționând copiilor că lecția se va desfășura pe grupe.	Explicația		Frontal	Observarea sistematică

4. Reactualizarea cunoștințelor	O2	Le sunt prezentate copiilor două imagini care conţin cuvintele *ÎNTREBARE* şi *RĂSPUNS* (Anexle 1 şi 2). Copiii sunt invitaţi să indice cuvinte/noţiuni care au legătură cu variantele propuse.	Explicația Brainstorming	Prezentare PPT și plansă.	Frontal	Autoevaluare
5. Dirijarea învățării	O3 O1 O3	Învăţătoarea concluzionează împreună cu elevii cum trebuie să fie întrebările şi răspunsurile pe baza Brainstormingului. Copiii sunt rugaţi sa scrie în caiete. Cadrul didactic le propune elevilor un joc de rol pe baza textului *Întâlnirea lui Tom cu prinţul,* adaptare după Mark Twain. Prin acest joc elevii vor adresa întrebări și vor formula răspunsuri. Înainte de începerea jocului, copiii citesc pe fragmente textul narativ din manual pentru a își reaminti acțiunea textului. **Joc de rol** Personaje:	Explicația Conversaţia Joc de rol	Manual de limba şi literatura română Șapcă Coroană Coif Suliță Pălărie și basma 5 cartonașe albe	Frontal Individual Frontal Individual Frontal	Formativ, orală Observare sistematică Capacitatea de a relaţiona cu cei din jur

		-Tom; - Prințul; - Soldatul; - Om din mulțime. **Obiecte / recuzită:** șapcă, coroană, coif și suliță, pălărie și basma, cartonașe albe pe o parte și scrise pe cealaltă. **Desfășurarea jocului:** Sunt aleși aleatoriu 4- 5 elevi din clasă. Fiecare își alege un obiect de pe catedră, desemnând astfel ROLUL pe care și–l dorește **.** Un copil din clasă își selectează un cartonaș de pe catedră care are un cuvânt scris pe spate (CINE?, CÂND?, UNDE?, DE CE?, CE?) și adresează o întrebare personajului reprezentat de unul dintre colegii săi care să înceapă cu aceste cuvinte.				
6. Obținerea performanțelor	O3	Elevii vor identifica și vor transcrie din textul *"Întâlnirea lui Tom cu prințul"* fragmentele care sunt construite după modelul întrebare - răspuns.	Explicația	Manual Caiete	Frontală	Autoevaluare
7. Încheierea lecției		Se fac aprecieri referitoare la modul în care copiii au participat la activitate.	Conversaţia			Aprecieri globale

DESFĂȘURAREA LECȚIEI (ora a II-a)

Momentele lecției	Ob. op	Conținut stiințific	Strategii didactice			Evaluare
			Metode și procedee	Resurse materiale	Forme de organizare	
Moment organizatoric		Asigurarea unui climat educațional favorabil desfășurării activității în condiții optime. (aerisirea sălii de clasă)	Conversația		Frontal	
Dirijarea învățării	O3	Pe baza textului de la prima oră, *Întâlnirea lui Tom cu prinţul,* adaptare după Mark Twain Copiii sunt invitați să extragă un carton/pălărie pe care au trecută o culoare: alb (anexa 3), roșu (anexa 4), negru (anexa 5), galben (anexa 6), verde (anexa 7), albastru (anexa 8) și să citească tuturor semnificația culorii respective. Fiecare grupă primește pălăria extrasă și trebuie să formuleze 6 întrebări. Se solicită unui elev din fiecare grupa să citească întrebările formulate și să nominalizeze o grupă care să răspundă.	Explicația Conversația Metoda pălăriilor gânditoare	Manual de limba și literatura română Cartoane/ fișe Pălării roșii, albe, negre, galbene și verzi.	Frontal Pe grupe Pe grupe	Formativ, orală Observare sistematică Capacitatea de a relaționa cu cei din jur

	O3	Fiecare grupă are la dispoziţie 5 minute pentru a răspunde la întrebări. Răspunsurile sunt returnate echipei de la care au primit întrebările. Sunt citite selectiv câteva răspunsuri.	Metoda RAI	Minge	Frontal	
Obținerea performanțelor	O3	Li se distribuie elevilor o fișă de lucru pe care ei trebuie să o rezolve individual **(anexa 9 şi anexa 10 – tratare diferențiată**) după care o autocorectează pe baza PPT-ului prezentat cu rezolvările .	Explicația	Fișă de lucru PPT	Frontală	Autoevaluare **Anexa 8 – tratare diferenţiată**
Tema pentru acasă și încheierea activității		Elevii primesc temă pentru acasă ex. 2/pag 12 din manual.	Conversatia, explicația			Aprecieri verbale.

Anexa 1

Brainstorming

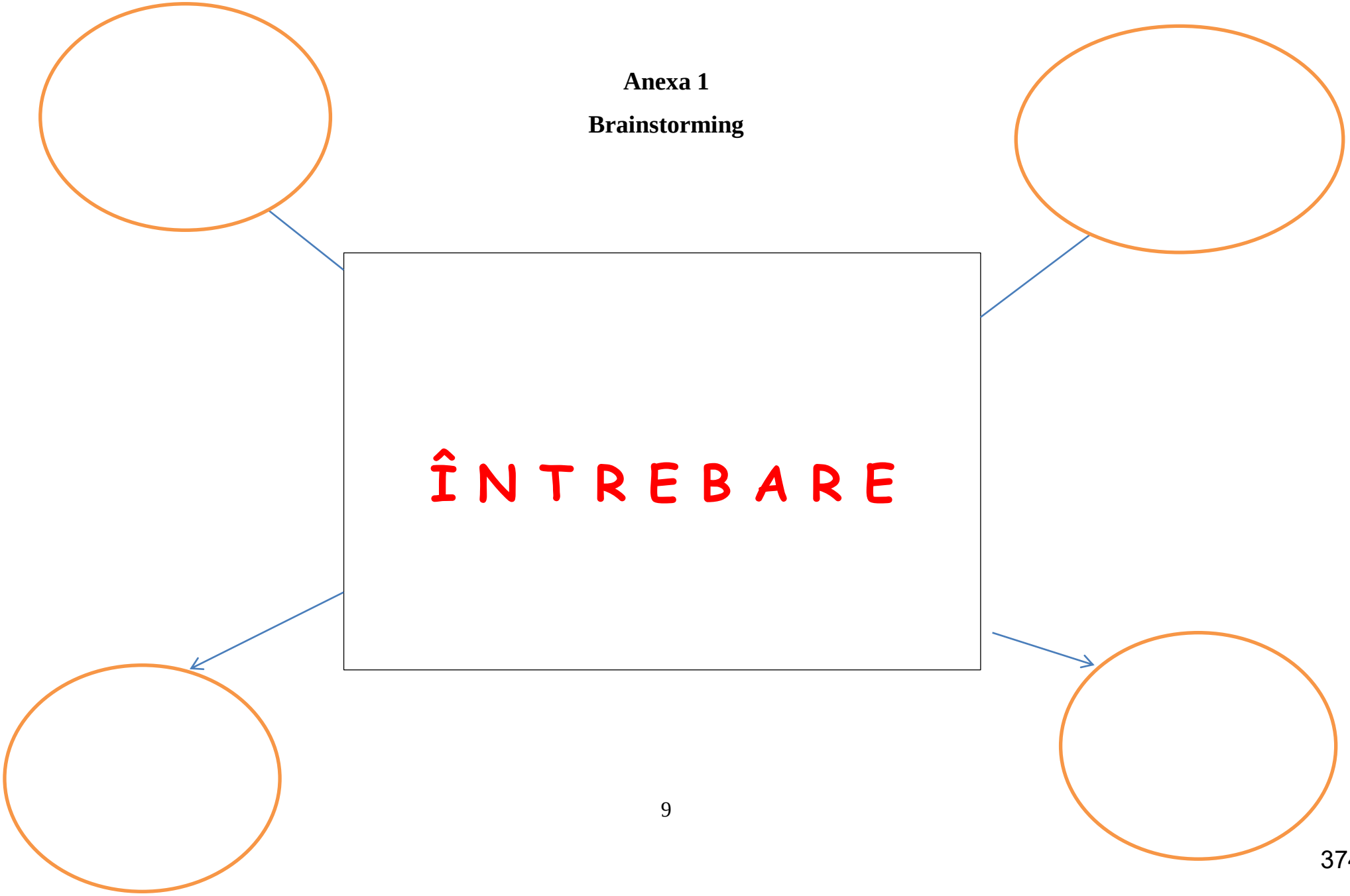

Anexa 2

Brainstorming

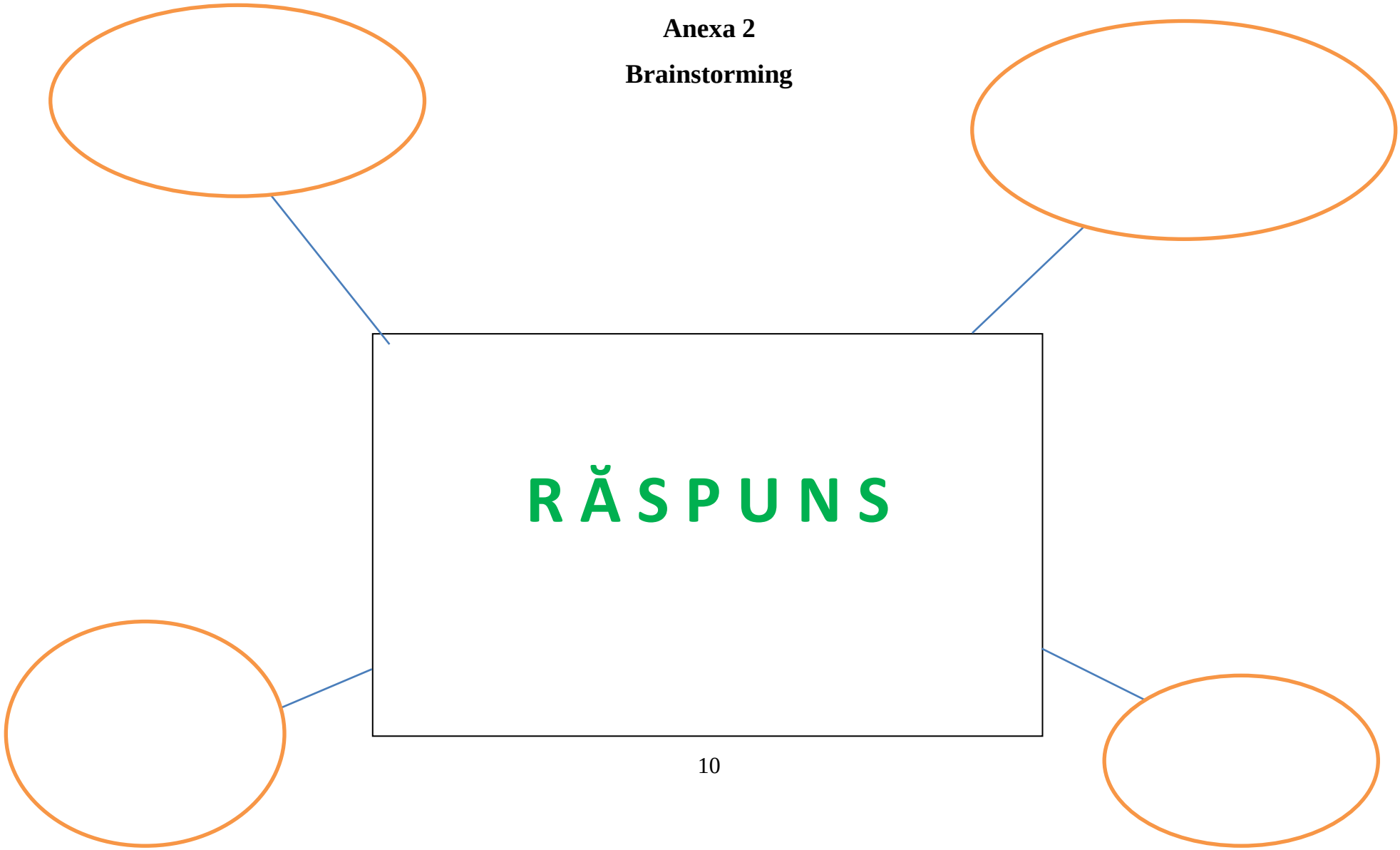

Anexa 3

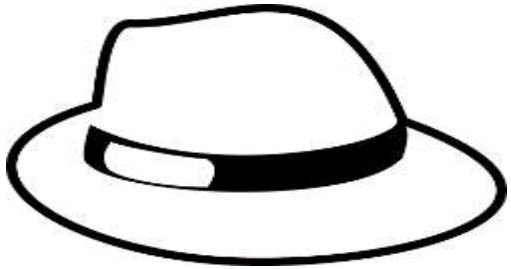

Pălăria Albă

E pălăria povestitorului, care este neutru.

Echipa pălăriilor albe are ca sarcină să formuleze întrebări, ale căror răspunsuri să ofere informații din text care sunt cunoscute sau trebuie să fie cunoscute. Răspunsurile la întrebări trebuie să redea situația așa cum este.

Important!!!

Într-un fel, pălăria albă e ca un computer.

Se concentrează exclusiv pe situația discutată. Și o face obiectiv, cu exactitate.

E pălăria disciplinei și cel care o poartă se exprimă direct.

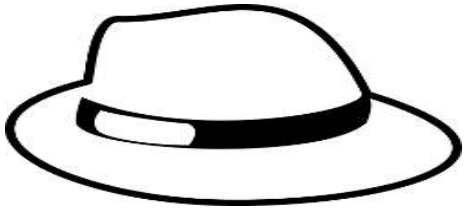

Întrebare 1

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 2

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 3

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 4

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 5

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 6

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Anexa 4

Pălăria Roșie

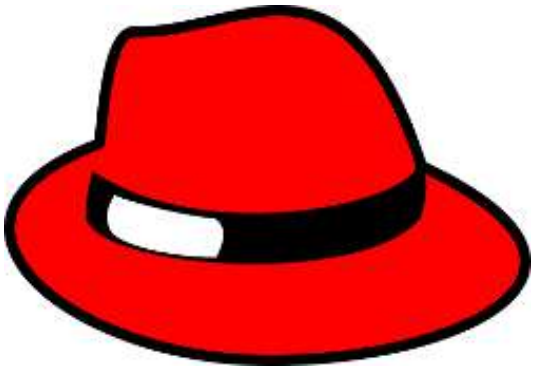

Pălăria roșie ține de emoții, sentimente, presupuneri.

Cel care poartă pălăria roșie poate explora și ceea ce simt ceilalți participanți.

Echipa pălăriilor roşii are ca sarcină să formuleze întrebări prin care să le ceară părerea celorlaţi strict din punct de vedere emoțional și afectiv.

Important!!!!

Cel care poartă pălăria roșie se concentrează pe întrebări legate de:

- **ce-i place**
- **ce iubește**
- **ce presimte**
- **ce intuiește**
- **ce nu iubește**
- **ce nu-i place**
- **frici**

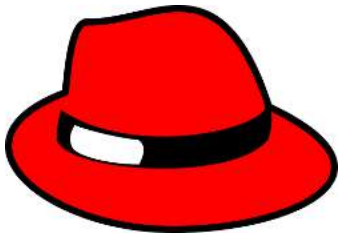

Întrebare 1

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 2

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 3

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 4

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 5

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 6

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Anexa 5

Pălăria Neagră

Este probabil cea mai puternică pălărie.

Pălăria neagră ține de aspectele negative, de critici.

Echipa pălăriilor negre are ca sarcină să formuleze întrebări prin care să scoată în evidenţă care sunt greşelile, riscurile, pericolele.

Important!!!

Întrebările se vor concentra pe:

- **dificultăți**
- **care sunt erorile**
- **greșeli de gândire**
- **riscuri**
- **pericole**
- **cum ar putea merge prost lucrurile.**

Întrebare 1

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 2

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 3

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 4

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 5

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 6

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Anexa 6

Pălăria Galbenă

Este pălăria însorită. E simbolul optimismului, luminozității, speranței, al gândirii pozitive și constructive.

Echipa pălăriilor galbene are ca sarcină să formuleze întrebări prin care să scoată în evidenţă valoarea informaţiilor, aprecierile şi beneficiile.

Important!!!

Întrebările se vor concentra pe:

- **aprecieri**
- **beneficii**
- **valoarea informațiilor**
- **sugestii concrete și clare**

Purtarea pălăriei galbene cere un efort de gândire. Pentru că nu este mereu ușor să se găsească beneficii într-o situație dificilă.

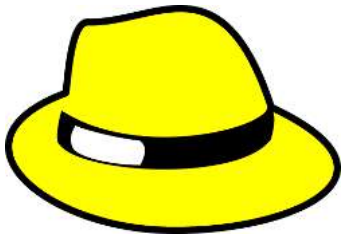

Întrebare 1

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 2

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 3

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 4

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 5

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 6

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Anexa 7

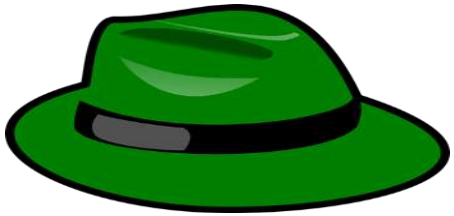

Pălăria Verde

Este cea a creativității, schimbării, a alternativelor, propunerilor, a ceea ce este interesant si provocator.

Echipa pălăriilor verzi are ca sarcină să formuleze întrebări prin care să creeze soluții de rezolvare a problemelor care apar.

Important!!!

Cel care poartă pălăria roșie se concentrează pe întrebări legate de:

- **Şansa succesului este dacă…**
- **Cum poate fi altfel atacată problema?**
- **Putem face asta şi în alt mod?**
- **Găsim şi o altă explicaţie?**

3760

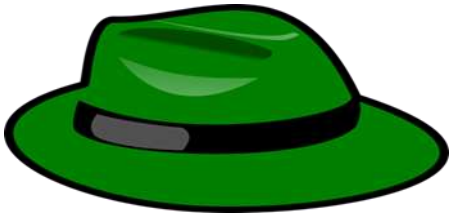

Întrebare 1

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 2

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 3

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 4

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 5

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 6

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Anexa 8

Pălăria Albastră

Este dirijorul orchestrei şi cere ajutorul celorlalte pălării.

Exprimă controlul, albastrul fiind culoarea cerului care este deasupra tuturor, atotvăzător și atotcunoscător.

Echipa pălăriilor albastre are ca sarcină de a formula întrebări prin care să clarifice nelămuririle. Ea conduce întrebările, formulează idei principale și concluzii la sfârșit.

Important!!!

Întrebările se vor concentra pe:

- **a clarifica nelămuririle;**
- **pe a rezuma acțiunea;**
- **pe a nu pierde timpul și a se concentra pe subiect.**

Întrebare 1

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 2

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 3

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 4

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 5

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Întrebare 6

.....

Răspuns: echipa pălăriilor

.....
.....

Anexa 9

Nume..... **Data.....**

1. Completează tabelul după modelul de mai jos:

Cine?	**Ce face?**	**Unde?**	**Cum?**
Preotul Andrew	îşi petrece timpul	în curtea casei	învâţându-l pe Tom
Tom			
Prinţul			

2. Transcrie enunţurile.

Preotul Andrew îşi petrece timpul în curtea casei învâţându-l pe Tom.

Tom .....

3766

Prinţul.....

BAREMUL DE CORECTARE SI APRECIERE

ITEM	Foarte bine	Bine	Suficient
1.	Răspunde corect la toate întrebările (ce face?, unde?, cum?)	Răspunde parțial la întrebări, având o omisiune.	Răspunde parțial la întrebări, având două omisiuni.
2	Transcrie corect amblele enunțuri.	Transcrie enunțurile, dar cu o omisiune.	Transcrie enunțurile, dar cu două omisiuni.

Anexa 10

Nume..... **Data.....**

Fişa de lucru diferenţiat

1. Completează tabelul după modelul de mai jos:

Cine?	**Ce face?**	**Unde?**	**Cum?**
Preotul Andrew	îşi petrece timpul	în curtea casei	învâţându-l pe Tom
Tom			

2. Transcrie enunţul.

Preotul Andrew îşi petrece timpul în curtea casei învâţându-l pe Tom.

Tom .....

3768

BAREMUL DE CORECTARE SI APRECIERE

ITEM	Foarte bine	Bine	Suficient
1.	Răspunde corect la toate întrebările (ce face?, unde?, cum?)	Răspunde parțial la întrebări, având o omisiune.	Răspunde parțial la întrebări, având două omisiuni.
2	Transcrie corect enunțul.	Transcrie enunțul, dar cu o omisiune.	Transcrie enunțul, dar cu două omisiuni.

NEVOILE EMOȚIONALE ALE COPILULUI

PROF. SADOVEAC ALINA
G.P.P.„ALBINUȚA" SUCEAVA

Emoţiile îndeplinesc două funcţii esenţiale:

• Emoţiile determină comportamentele copilului. Ei tind să repete o experienţă plăcută, valorizantă (să deseneze o floare care a fost apreciată de părinţi) şi evită să repete o experienţă care îi poate pune în dificultate, în situaţie de vulnerabilitate (nu vor încerca să urce o scară, deoarece au căzut anterior).

• Copiii utilizează emoţiile pentru a-i determina pe adulţii sau copiii din mediul lor social să le satisfacă nevoile (zâmbesc sau plâng când doresc să atragă atenţia asupra lor).

S. A. Denham a definit competenţa emoţională (1998) a copiilor ca fiind „abilitatea de a înţelege, exprima şi regla emoţiile''. Dar pentru a putea să îşi dezvolte această competenţă emoţională, copiii au nevoie să-şi exerseze emoţiile, să înveţe să le recunoască şi să le gestioneze. Studiile de specialitate arată că relaţiile dintre copii şi adulţi contribuie definitoriu la dezvoltarea competenţelor socio-emoţionale ale copilului.

Este importantă pentru dezvoltarea copilului modalitatea în care adultul (părintele sau educatorul) facilitează sau descurajează exprimarea emoţiilor specifice: experimentarea exagerată sau lipsa experimentării unor emoţii de către copil poate dezvolta riscul apariţiei unor perturbări în dezvoltarea.

În perioada preşcolară copiii înţeleg cauzele emoţiilor şi comportamentelor celorlalţi şi le vor integra în schemele de comportament social.

Experimentarea unor situaţii emoţionale diferite în relaţiile cu părinţii oferă copiilor posibilitatea unei exprimări emoţionale diverse, ceea ce contribuie la înţelegerea situaţiilor emoţionale şi la reacţii adecvate în diferite situaţii.

Copilul dobândeşte competenţe emoţionale:

• prin reacţiile părinţilor sau ale educatorilor la emoţiile exprimate de el;

• prin discuţiile despre emoţii;

• prin exprimarea propriilor emoţii.

Câteva momente esenţiale în dezvoltarea copilului cu vârsta cuprinsă între 3 şi 6/7 ani, momente care vor produce comportamente şi emoţii specifice şi care necesită o atenţie deosebită:

1. În jurul vârstei de 3 ani, copilul începe să fie din ce în ce mai conştient de sine, de abilităţile şi competenţele sale. Este în permanentă dorinţă de asumare a autonomiei, încercând să eludeze toate limitele şi regulile impuse de mediul social. Totodată, nu stăpâneşte abilităţile şi competenţele emoţionale.

Starea sa este ambivalentă, între dorinţa de autonomie şi dependenţa şi iubirea de părinte. Această ambivalenţă creează un comportament opozant al copilului în relaţie cu adultul: spune „nu" foarte des, bate din picior când doreşte ceva, iar la orice interdicţie, începe să plângă sau să râdă, fără sens pentru noi. Este un moment greu de trecut şi copilul trebuie înţeles şi ajutat să depăşească această situaţie.

Dacă atitudinea noastră se menţine constantă, fermă şi caldă, copilul se va orienta în funcţie de reacţiile noastre şi se va simţi în siguranţă, fapt care va atenua această tensiune.

Copilul trebuie să fie ajutat să îşi exprime sentimentele, emoţiile, chiar dacă nu le poate descrie. Vorbind cu el, îl ajutăm să îşi descopere emoţiile, să şi le definească, punându-le nume. Dincolo de comunicarea blândă, putem să-i oferim ocazia de a se juca cu jocuri sau jucării care îl ajută să se detensioneze: jocul cu apa, cu nisipul, plastilina, jucării care se pot lovi, poate desena şi picta.

2. Între 18 luni şi 5 ani, copiii încep să fie preocupaţi din ce în ce mai mult de organele sexuale şi mai ales de diferenţele dintre fete şi băieţi. În această perioadă se fac achiziţii referitoare la noţiunea de sex şi diferenţa de gen.

3. Între 2 ani şi 5 ani, sentimentele copilului faţă de adultul de sex opus se amplifică şi se nuanţează.

Admiraţia pe care copilul o are pentru adultul de sex opus este nelimitată, în timp ce adultul de acelaşi sex devine un rival pentru care are sentimente ambivalente de ostilitate, iubire şi vinovăţie. Adesea adulţii neagă aceste sentimente ale copiilor, însă trăirile copilului sunt intense, băieţii şi fetiţele reacţionând diferit.

Sentimentele copilului nu trebuie ironizate şi nici sancţionate. Copiii nu trebuie să ne audă vorbind cu alte persoane despre observaţiile noastre, cu atât mai puţin nu trebuie să ne audă râzând de ele. Înţelegerea sentimentelor copilului de către părinţi este importantă, precum este important pentru copil să se simtă în continuare iubit de ambii părinţi. Nici manifestările lor de iubire, uneori exagerate, nu trebuiesc oprite, poate doar temperate.

De obicei, în jurul vârstei de 5 ani, interesul afectiv al copilului se mută spre alte persoane: doamna educatoare, o colegă sau un coleg de la grădiniţă.

Bibliografie:

Dolean, I., „Meseria de părinte”, ed. Motiv, Cluj-Napoca, 2001
Vrăjmaş, Anca, „Consilierea părinţilor”, Editura Polirom, Iaşi,2001

Examenul de bacalaureat naţional 2023
Proba E. c)
Matematică *M_tehnologic*

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 puncte)**

5 p **1.** Arătaţi că $\left(\frac{3}{\sqrt{7}}+\sqrt{7}\right)\cdot\sqrt{7}=10.$

5 p **2**. Să se determine valoarea reală a lui m, știind că soluțiile ecuației $x^2+3mx+2(5+m)=0$ verifică relația $x_1+x_2=x_1\cdot x_2$.

5 p **3.** Rezolvaţi ecuaţia $\lg(x+4)+\lg(2x+3)=\lg(1-2x)$ în mulţimea numerelor reale.

5 p **4.** Calculați probabilitatea ca , alegând un număr de 3 cifre, cu cifrele din mulțimea A={0,1,2,3,4,5,6 }, acestea să aibă toate cifrele pare.

5 p **5.** Determinați ecuația dreptei care conține punctual A(3,-2) și este perpendicaulară pe dreapta $y = x+2$

5 p **6.** Calculaţi valoarea expresiei $E = 3sin150^o - \sqrt{3}cos150^o$

SUBIECTUL al II -lea **(30 puncte)**

1. Se consideră matricele $A(m)=\begin{pmatrix}-2m & 4\\ 3+m & 1\end{pmatrix}, m\in R$ şi $B=\begin{pmatrix}2 & 3\\ 5 & -9\end{pmatrix}$.

5 p a) Calculaţi det(B).

5 p b) Determinaţi $m\in R$ pentru care matricea A(m) este inversabilă

5 p c) Pentru m = -1, determinaţi numărul real x pentru care $x\cdot\det(A+I_2)=\det B.$

2. Pe mulţimea $\mathbb{R}$ se dă legea de compoziţie $x*y = xy -7x -7y +56$, pentru $\forall\, x, y\in R$

5 p a) Să se arate că pentru orice $x,y \in (7,+\infty)$ rezultă că $x*y \in (7,+\infty)$.

5 p b) Rezolvați ecuația $x*x = 16$

5 p c) Calculaţi valoarea expresiei

E = (-2023)*(-2022)*….*(-1)*0*1*…… *2022*2023.

SUBIECTUL al III -lea **(30 puncte)**

1. Se consideră funcția $f: R \setminus \{2\} \to R$, $f(x) = \frac{3x+5}{x-2}$

5 p a) Determinați asimptotele funcției.

5 p b) Studiați monotonia funcției.

5 p c) Scrieți ecuația tangentei la grafic în punctul A(3,14).

2. Se consideră funcţia $f: R \to R$, $f(x) = 3x^2 - 4x + 1$.

5 p a) Determinaţi o primitivă F a funcţiei f pentru care F(-1) = -2.

5 p b) Arătaţi că $\int_0^1 (f(x) - 1)dx = -1$.

5 p c) Arătaţi că $\int_0^1 e^x f(x)dx = 4e - 11$

Examenul de bacalaureat naţional 2023
Proba E. c)
Matematică *M_tehnologic*
BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Pentru orice soluţie corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul corespunzător.
- Nu se acordă fracţiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parţiale, în limitele punctajului indicat în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărţirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I **(30 puncte)**

1.	$\left(\frac{3}{\sqrt{7}}+\sqrt{7}\right)\cdot\sqrt{7}=\left(\frac{3\sqrt{7}}{7}+\sqrt{7}\right)\cdot\sqrt{7}=\frac{10\sqrt{7}}{7}\sqrt{7}=10.$	5p
2.	$S = x_1+x_2 = -3m$, $P = x_1x_2 = 2m+10$ $-3m = 2m+10 \Rightarrow m = -2$	3p 2p
3.	condiții de existență $x+4>0$, $2x+3>$, $1-2x>0 \Rightarrow x \in (-3/2;1/2)$ $\lg(x+4)(2x+3)=\lg(1-2x)$ $(x+4)(2x+3)=1-2x$ $x_1 = -1$ si $x_2=-\frac{22}{4}$, convine doar x_1	1p 1p 1p 1p 1p
4.	$\overline{abc}$ $a \in \{1,2,3,4,6\}$ și $b,c \in \{0,1,2,3,4,6\} \Rightarrow 5\cdot6\cdot6 = 180$ cazuri posibile $a \in \{2,4,6\}$ și $b,c \in \{0,2,4,6\} \Rightarrow 3\cdot4\cdot4=48$ cazuri favorabile probabilitatea este $P=\frac{48}{180}$	2p 2p 1p
5.	din condiția ca două drepte sa fie perpendicular $m_1\cdot m_2 = -1 \Rightarrow m_2 = -1$ $y - y_A = m_2(x - x_A) \Rightarrow y = -x+1$	2p 3p
6.	$\sin150^0 = \sin(180^0-150^0) = \sin30^0 = \frac{1}{2}$ $\cos150^0 = -\cos(180^0-150^0) = -\cos30^0 = -\frac{\sqrt{3}}{2}$	2p 2p

	$E = 3 \cdot \frac{1}{2} - \sqrt{3}\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 3$	1p

SUBIECTUL al II -lea **(30 puncte)**

1.a)	det B= 2·(-9) - 5·3 det B = -33	3p 2p
1.b)	A(m) este inversabilă ⇒ det A≠0 -6m -1 2 ≠0 ⇒ m ≠- 2 pentru m∈R-{-2} matricea A(m) este inversabilă	2p 2p 1p
1.c)		
2.a)	$x \in (7,+\infty) \Rightarrow x > 7 \Rightarrow x - 7 > 0$ $y \in (7,+\infty) \Rightarrow y > 7 \Rightarrow y - 7 > 0$ $(x-7)(y-7) > 0 \quad /+7$ $(x-7)(y-7) + 7 > 7$ $x*y > 7 \Rightarrow x*y \in (7,+\infty)$	1p 1p 1p 1p 1p
2.b)	$x*x = x^2-14x+56$ $x^2-14x+56 = 16 \Rightarrow x^2-14x+40 = 0$ $x_1=4$ *și* $x_2=10$	2p 1p 2p
2.c)	$x*y = y*x, \ \forall x, y \in R$ $x*7=7, \ 7*y=7, \ \forall x, y \in R$ $E=x*7*y=7$	1p 2p 2p

SUBIECTUL al III -lea **(30 puncte)**

1.a)	asimptotă verticală $x = 2$ asimptotă orizontală $y = 3$	2 p 3p
1.b)	$f'(x) = \frac{-11}{(x-2)^2}$ se observă că $f'(x) < 0, \forall x \in R \setminus \{2\}$ deci funcția este strict descrescătoare pe $(-\infty, 2)$ și pe $(2, \infty)$	2p 1p 2p
1.c)	$y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$ $f'(3) = -11, \ f(3) = 14$ $11x + y - 47 = 0$	2p 1p 2p
2.a)	$F(x) = \int (3x^2 - 4x + 1)dx =$ $= x^3 - 2x^2 + x + c$ $F(-1) = -2 \Rightarrow c = 2$	1p 2p 2p

2.b)	$\int_0^1 (f(x)-1)dx = \int_0^1 (3x^2-4x)dx =$ $= x^3\Big\|_0^1 - 2x^2\Big\|_0^1 = 1-2 = -1$	2 p 3p
2.c)	$A = \int_0^1 (3x^2-4x+1)e^x dx = e^x(3x^2-4x+1)\Big\|_0^1 - \int_0^1 (6x-4x)e^x dx =$ $= e^x(3x^2-4x+1)\Big\|_0^1 - [e^x(6x-4) - \int_0^1 6xe^x dx] =$ $= e^x(3x^2-10x+11)\Big\|_0^1 = 4e-11$	2p 2p 1p

”TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR ÎN CADRUL LICEELOR TEHNOLOGICE”

Șaitiș Critina-Florentina

Liceul Tehnologic ”Vlădeasa” Huedin

În învățământul preuniversitar, organizarea conținuturilor este esențială pentru a asigura o înțelegere eficientă și o asimilare a informațiilor de către elevi. În cazul liceelor tehnologice, acest aspect este cu atât mai important, deoarece acestea se axează pe o gamă largă de subiecte tehnice și aplicate.

Iată câteva teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar în cadrul liceelor tehnologice:

1. Împărțirea conținuturilor pe module sau unități de învățare: Această abordare implică organizarea conținuturilor într-un set de module sau unități de învățare, fiecare cu propriul set de obiective de învățare. Acestea pot fi organizate după subiect, nivel de dificultate sau altă structură relevantă.
2. Utilizarea metodei proiectelor: Metoda proiectelor implică organizarea conținuturilor în jurul unui proiect practic sau aplicat, care implică elevii într-un proces de învățare activă și implică dezvoltarea de competențe practice.
3. Integrarea teoriei și practicii: În liceele tehnologice, este important să se integreze teoria și practica pentru a permite elevilor să vadă cum se aplică teoria în lumea reală. Aceasta poate fi realizată prin utilizarea de studii de caz, experimente, stagii de practică sau alte activități practice.
4. Utilizarea tehnologiei în educație: Tehnologia poate fi utilizată pentru a organiza și a oferi acces la informații și resurse educaționale. De exemplu, platformele de învățare online, precum Moodle, pot fi utilizate pentru a organiza și a distribui conținuturi de învățare.
5. Personalizarea învățării: În funcție de nivelul de cunoștințe și interesele elevilor, poate fi util să se ofere o gamă largă de opțiuni de învățare. Aceasta poate include utilizarea de materiale educaționale diferite, inclusiv video-uri, imagini sau jocuri educaționale.
6. Evaluarea continuă: Este important ca elevii să primească feedback continuu și evaluare pentru a le permite să-și dezvolte cunoștințele și competențele. Acest feedback poate fi oferit prin intermediul examenelor, testelor sau altor forme de evaluare.

.

De asemenea, este important să se asigure că conținuturile sunt actualizate și relevante, pentru a răspunde noilor dezvoltări în domeniul tehnologic și a asigura că elevii sunt pregătiți pentru provocările viitoare ale pieței de muncă.

În final, organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar în cadrul liceelor tehnologice este un aspect esențial al procesului de învățare. Utilizarea unor abordări și bune practici adecvate poate îmbunătăți eficiența procesului de învățare și poate ajuta elevii să-și dezvolte competențele practice necesare pentru carierele lor viitoare în domeniul tehnologic.

Pentru a sintetiza, organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar în cadrul liceelor tehnologice este esențială pentru asigurarea unei înțelegeri eficiente și asimilarea informațiilor de către elevi. Împărțirea conținuturilor pe module sau unități de învățare, utilizarea metodei proiectelor, integrarea teoriei și practicii, utilizarea tehnologiei în educație, personalizarea învățării și evaluarea continuă sunt abordări și bune practici recomandate pentru a organiza conținuturile și a oferi elevilor o experiență educațională eficientă și relevantă.

Este important să se țină cont de nevoile și interesele elevilor, precum și să se asigure actualizarea și relevanța conținuturilor, pentru a răspunde noilor dezvoltări în domeniul tehnologic și pentru a pregăti elevii pentru provocările viitoare ale pieței de muncă.

În final, organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar în cadrul liceelor tehnologice este un aspect esențial al procesului de învățare și poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării competențelor practice și a pregătirii elevilor pentru carierele lor viitoare în domeniul tehnologic.

În concluzie, organizarea conținuturilor în liceele tehnologice poate fi realizată prin utilizarea unor abordări diferite, inclusiv împărțirea conținuturilor pe module, utilizarea metodei proiectelor, integrarea teoriei și practicii, utilizarea tehnologiei în educație, personalizarea învățării și evaluarea continuă. Aceste teoriișisi bune practici sunt esențiale pentru a asigura că elevii învață eficient și își dezvoltă competențele practice necesare pentru carierele lor viitoare în domeniul tehnologic. În plus, ar fi util să se țină cont de nevoile și interesele elevilor în procesul de organizare a conținuturilor, pentru a le oferi o experiență educațională personalizată și mai eficientă

Bibliografie:

1. "Pedagogie modernă: teorii și practici" de Valeriu Mândră

2. "Metodologii active în predarea și învățarea tehnologiilor" de Gabriela Grosseck și Carmen Holotescu
3. "Tehnologii educaționale în școala românească" de Adrian Iordache și Laura Malita
4. "Învățarea bazată pe proiecte" de Florin Mihăilescu și Alina Tigău

SPECIFICUL ACTIVITĂȚILOR DE CONSILIERE CU ADOLESCENȚII

prof. Cristina-Alexandra Saizescu
Liceul Tehnologic Energetic „Regele Ferdinand I" Timișoara

Adolescenţa este considerată "vârsta ingrată" sau "vârsta de aur" sau „căderea în lume", pentru unii este "vârsta crizelor, anxietăţii, nesiguranţei, insatisfacţiei", în timp ce pentru alţii este "vârsta marilor elanuri", "vârsta contestaţiei, marginalităţii şi subculturii", dar şi "vârsta integrarii sociale", este "vârsta dramei, cu tot ce are ea ca strălucire, dar şi ca artificiu".

Adolescentul oscilează, din punctul de vedere al comportamentului, între copilărie şi maturitate, fiind o perioadă a schimbărilor biologice, fizice, psihice, morale, etc.

Dominantele specifice vârstei sunt aspiraţia spre independenţă, interiorizarea activităţii mentale, individualizarea, care se structurează odată cu desăvârșirea particularităților de sex și impactul mediului asupra subiectului

Etapa adolescenței se subetapizează astfel:

- pubertatea (10-14/15 ani) – corespunzătoare gimnaziului
- adolescența propriu-zisă (14/15 – 18/20 ani) – care cuprinde perioada liceului
- adolescența prelungită 18/20 – 24/25 ani)

Dezvoltarea somato-fiziologică implică o maturizare fizică amplă, adolescenții prezentând dimensiuni antropometrice în creștere de la o generație la alta, respectiv o maturizare sexuală însoțită de echilibru hormonal fragil.

Dezvoltarea psihologică presupune creșterea sensibilității, prin scăderea tuturor pragurilor senzoriale, iar interesul pentru activitatea școlară este fluctuant, existând perioade când școala poate părea anostă, obositoare, anostă, iar mulți pot deveni sensibili la eșec.

În plan intelectual se formează judecăți și raționamente tot mai complexe, apare curiozitatea intelectuală, iar pe fondul atitudinii contestatare se evadează din perimetrul lui "aici și acum". Adolescentul dobândește abilități noi: distincția dintre real și posibil, utilizarea de simboluri secundare, coordonarea unor variabile multiple și există o nevoie acută de sistematizare a cunoștințelor, care poate determina un anume schematism al gândirii. Apare și spiritul experimental, capacitatea de a utilize strategii euristice și memoria logică.

Limbajul devine hipercomplex, cu rol de autoreglare și autoperfecționare a întregii vieți psihice, debitul verbal crește, apare limbajul literar, stilul personalizat de exprimare, expresii cât mai "colorate", exprimarea se nuanțează și apare plăcerea discuțiilor în contradictoriu.

În plan reglatoriu, motivația și afectivitatea devin repere importante ale vieții psihice și devin pregnante trebuințele de cunoaștere și cele estetice. Personalitatea adolescentului cuprinde trei dominante cristalizarea conștiinței de sine, identitatea vocațională – se delimitează abilitatea individului de a-și cunoaște calitățile și defectele și debutul independenței personale, iar conștiința de sine înregistrează un salt calitativ remarcabil.

Aura de tristețe și melancolie specifică acestei vârste, alături de dorința de restructurare a tuturor valorilor generațiilor anterioare și nevoia de independență concretizate prin stridențe și excentricități.

Idealul în perioada adolescenței presupune găsirea de modele care refuză orice șablon, este conștient asumat și constituie un constituent esențial în reconstrucția personalității. (Munteanu, 1998)

Dezvoltarea omportamentului moral are ca specific al vârstei formarea operanților și activarea acceptorilor morali - responsabilitatea, corectitudinea, bunătatea, simțul onoarei, etc. (Șchiopu, Verza, 1989). Conduitele sunt de trei feluri: normale, amorale - când încălcarea normelor morale se face din ignoranță, respective imorale. Comportamentul moral în această etapă de vârstă posedă câteva caracteristici:

- normele morale se impun mai mult prin manifestări comportamentale decât prin limbaj
- la puber nu există nuanțe intermediare categorisirii morale de tip alb-negru, însă perspectiva adolescentului este mult mai amplă și încep să își facă loc strategii de tip "politicaly correct" și a breșelor sau fracturilor de logică din formularea regulilor
- neconcordanța dintre normele morale pe plan teoretic și practice generează nonconformism, vinovăție și nesiguranță
- se mărește sensibilitatea față de conduitele morale ale celor din jur

Adaptarea la viața socială face progrese semnificative, se realizează în mod nonconformist și cuprinde mai multe niveluri:

- de satisfacere a nevoileor biologice
- de extindere a coerenței temporale
- a interrelațiilor sociale
- a adaptării sociale, inclusiv a conduitelor articulate de viață civilizată
- a regulilor și conduitelor acceptate moral

Pe fondul crizei de originalitate juvenilă există fluctuații ale interesului pentru activitatea școlară, însă datorită activării curiozității adolescenților și a creșterii capacităților lor creative, aceste oscilații pot fi ameliorate.

Adolescenţa este o perioadă încărcată de evenimente marcante pentru dezvoltarea ulterioară apersonalităţii, cu caracter structurant sau destructurant: există multe tentaţii (experimente sexuale deviante, viaţă promiscuă, jocuri de noroc, anturaje dubioase), influenţa grupului de prieteni este covârşitoare, includerea într-o „gaşcă" este condiţionată de diverse acte sau dovezi pentru câştigarea încrederii: limbaj vulgar, vestimentaţie exagerată, fumat, droguri, acte infracţionale, prostituţie, etc.

Simptomatologia devianţelor comportamentale se poate manifesta polimorfic, influenţate de vârstă, sex, factori de mediu, stadiu de dezvoltare, etc.

Cele mai frecvente problemele specifice adolescenţei pot fi grupate, astfel:

A. Probleme de adaptare la clasa de elevi din diferite cauze: motive legate de aspectul fizic - dizabilităţi vizibile (ochelari, cicatrici), supraponderabilitate, subponderabilitate, acnee, aspect în neconcordanţă cu standardele clasei/grupului etc., dificultăţi de comunicare, anxietate faţă de şcoală, tulburări de comportament alimentar, bulimie, anorexie și altele, dezvoltate în special pe un fond al stimei de sine scăzută, rezultate scăzute la învăţătură, certuri în familia de origine, un Eu slab (Dumitru, 2008).

Deficienţele în atitudinea educativă a unuia dintre părinţi - agresivitate, violenţă, autoritarism, pisălogeală, pot genera reacţii la indisciplină, incapacitate de acomodare, iritabilitate, agresivitate.

Sava Nuţ (2003) a detaliat modelul dezvoltat de David Barlow referitor la modul complex de realizare al fobiei şcolare şi interrelaţionarea dintre factorii implicaţi, explicând modul cum se conturează

anumite conduite fobice. La indivizii biologic vulnerabili, stresul va declanşa reacţii de alarmă, care pregătesc individul pentru a acţiona prompt: luptă sau fugi.

Din perspectiva presiunii sociale de a-şi alege o profesie, individul îşi poate simţi identitatea interioară dezintegrată şi astfel se declanşează criza identitară, inevitabilă în adolescenţă (Şchiopu, Verza, 1995), care îi va reconstitui identitatea, pe baza eforturilor individuale de căutare, iar subiectul va resimţi un moment de glorie trecătoare, după care se instalează anxietatea.

B. Violul sau abuzurile sexuale, marchează profund dezvoltarea ulterioară a personalităţii unui individ şi pot lua diverse forme boli cu transmitere sexuală, prostituţie, sarcini nedorită, avorturi, devianţe sexuale, depresie sau anxietate.

Se pot aplica intervenții de scurtă durată, cu precădere în situaţiile de urgenţă și/sau consilierea familiei, tehnici de psihodramă, tehnici preluate din terapia cognitiv-comportamentală, analiză existenţială, hipnoterapie și ciclul gestalt, art-terapie și meloterapie.

C. Consum de tutun, alcool şi/sau de droguri apare datorită:

- convingerilor adolescenţilor de tipul: „Să fumezi este cool", „E important să faci parte dintr-o gaşcă", „E bine să trăieşti viaţa la maxim", anturajele dubioase sunt faine, etc.
- adolescenţii sunt amatori de senzaţii „tari"
- membrii familiilor de origine nu îi supraveghează, sunt ocupaţi cu serviciul
- leagă prietenii cu persoane cu preocupări de acest fel sau intră în anturaje dubioase

Consecinţele în plan comportamental pot fi: dificultăţile şcolare, instabilitatea psihică, irascibilitatea, intoxicaţiile, alcoolismul, adicţia, bolile transmisibile prin seringi nesterile, sevrajul, actele de vandalism, delicvenţa juvenilă, agresiunei, furturile, tulburările sexuale, fuga de acasă, vagabondaj, cerşetorie, prostituţia, supradozele, suicidul, etc.

D. Teribilismul specific adolescenţilor poate avea ca efecte comportamente ca minciuna, actele de vandalism**,** agresivitatea**,** tulburările sexuale**,** furtul**,** piromania sau omuciderea. Se poate ține cont de faptul că tipologia borderline poate fi diagnosticată în jurul vârstei de 18 ani. Reactivitatea, ca geneză a tulburărilor comportamentale, include izbucnirile de tip episodic, datorate unor necesităţi de rezolvare a unor tensiuni interioare.

E. Decesul părinţilor sau a unui sau a unei rude apropiate şi/sau boli cronice constituie o sursă de traume pentru adolescenţi, momente de adâncă tristeţe şi pot avea efecte devastatoare în planul personalităţii individului: depresie, anxietate, suicid, ticuri, obsesii, fobii sau isterii. Prezența ambilor părinți în viața copilului și, mai târziu a adolescentului, constituie o premisă importantă pentru dezvoltarea sa armonioasă ulterioară. Conform studiilor experimentale, absența tatălui le generează adolescentelor perturbări comportamentale în relațiile cu persoanele de sex opus: timiditate pronunțată, stări anxioase sau o atitudine ultra-provocatoare.

Astfel, intervențiile de consiliere individuală și/sau de grup pentru clienți adolescenți pot avea efect preventiv, ameliorator sau curativ în diverse proporții, această etapă de vârstă constituind o reală provocare pentru consilierii școlari.

Bibliografie

Băban, A., *Consiliere educațională*, Editura Asociația de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca, 2009

Dumitru, I. Al., *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*, Editura Polirom, Iași, 2008

Geldard, K., Geldard, D., Yin Foo, R., *Consilierea copiilor. O introducere practică*, Editura Polirom, Iași, 2013

Miller, L. D. (Ed.), *Integrating school and family counseling: Practical solutions*, American Counseling Association, Alexandria VA, 2002

Mitrofan, I., Cursa cu obstacole a dezvoltării umane, Editura Polirom, București, 2013

Munteanu, A., *Psihologia copilului şi a adolescentului*, Editura Augusta, Timişoara, 1998

Nelson-Jones, R., *Manual de consigliere*, Editura Trei, București, 2016

Nuţ, S., *Anxietate şi performanţă la tineri - abordare psihoindividuală, experimentală şi educaţională*, Editura Eurostampa, Timişoara, 2003

Roşan, A., *Violenţa juvenilă şcolară*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006

Şchiopu, U., Verza, E., *Psihologia vârstelor – Ciclurile vieţii*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997

EDUCAȚIA CENTRATĂ PE ELEV

Cristina-Alexandra Saizescu

Liceul Tehnologic Energetic „Regele Ferdinand I" Timișoara

Educația centrată pe elev este acea formă de activitate formativă a cărei structură, conținut și organizare țin cont de nevoile elevului și pune accentul pe personalitatea celui care învață, indiferent de performanțele sale școlare, de istoricul parcursului său la învățătură, de stilul personal de studiu sau de alte trăsături de personalitate.

Educația centrată pe elev reprezintă o filosofie educațională și o metodologie didactică apărută ca reacție la strategia tradițională, centrată pe profesor, punând accent pe specificul de dezvoltare al fiecărui formabil, pe nevoile lui și pe interesele sale, iar cadrul didactic își asumă rolul de mentor și îndrumător în cunoaștere.

În învățarea centrată pe elev cunoașterea este una personală, rezultă din contactul direct cu situația de studiu concretă, activă, prin implicarea directă a elevului în construcția cunoștințelor, este relevantă pentru elev și interiorizată mai facil.

Învățarea centrată pe elev propune trecerea accentului de la responsabilitatea exclusivă a cadrului didactic către elev, care este responsabilizat, se trece de la dependență în învățare la independență și autodeterminare, de la învățarea individualizată la învățarea prin cooperare, în cadrul grupului.

Învățarea centrată pe elev presupune cunoșterea elevilor și implicarea caracteristicilor lor de dezvoltare, a nevoilor și intereselor de învățare în toate etapele procesului didactic – evaluare, proiectare, predare. Metodele folosite urmăresc realizarea unei învățări active, care să conducă la înțelegerea și interiorizarea cunoștințelor, respectiv la participare în construcția propriei învățări din partea elevilor.

Învățarea activă este o abordare didactică cu un imens impact educativ, deoarece implică elevul în propria sa formare și poate lua diferite forme: învățarea prin cooperare, învățarea bazată pe proiecte, învățarea experiențială sau orice altă formă care să pună elevul în postura de a fi actorul principal al propriei lui formări.

Învățarea prin cooperare se concentrează asupra dezvoltării sentimentului comunitar, a deschiderii către ceilalți, atunci când elevii lucrează împreună. Conținutul sarcinilor poate fi înțeles în mai mare măsură de către executanții implicați direct, dezvoltându-se astfel și încrederea în forțele proprii.

Învățarea prin cooperare tratează procesul de învățare ca pe unul care se desfășoară la nivel individual, dar care necesită schimburi sociale (Hild, 2011), iar metodele cuprind ambele niveluri – atât individual, cât și de grup. După Konrad și Traub, obiectivele acestor metode sunt:

- îmbunătățirea propriilor realizări
- analizarea propriilor puncte forte
- caracteristici și interese
- dezvoltarea competențelor sociale și a abilităților pentru munca în echipă: lucrul cu un partener, sarcinile de grup și împărțirea lor, dezbaterile etc.)
- schimbarea atitudinii (atât față de propria persoană, cât și față de alții)

Obiectivele la nivelul grupului includ realizarea în grup a unui produs și descoperirea, discutarea și utilizarea sinergiei grupului.

Învățarea bazată pe proiecte este cea mai reprezentativă formă de învățare activă, punând în centrul intereselor cunoștințele și competențele elevilor.

Stimulul pentru un proiect poate fi o întrebare adresată de elevi sau de profesor, idei din viața cotidiană, probleme pe care elevii doresc să le rezolve sau o tematică relevantă pentru ei.

Potrivit European Schoolnet (Harper, 2014), învățarea bazată pe proiecte poate fi privită ca "răspunsul elevilor problemele din viața reală, un răspuns pe termen mai lung, o activitate cumulativă, care poate avea loc individual sau în grupuri și care presupune, de obicei, un rezultat practic" (Cook & Weaving, 2013)

Învățarea bazată pe proiecte poate fi privită și ca "o metodă de predare în care elevii dobândesc cunoștințe și abilități lucrând pe o perioadă extinsă de timp cu scopul de a investiga și răspunde la o întrebare, o problemă sau provocare complexă" (Buck Institute for Education, 2014).

Conform Buck Institute for Education, caracteristicile cheie ale proiectelor școlare sunt:

- abilități cheie, proiectul bazându-se pe obiectivele de învățare ale elevilor, incluzând conținuturi standard și abilități ca: gândirea critică, rezolvarea de probleme, comunicarea, colaborare și autogestionare
- o problemă sau o întrebare complexă, oferind cadrul unei situații de învățare pline de semnificație pentru elev, cu nivelul corespunzător de dificultate
- activitate susținută de cercetare-investigare
- autenticitate, proiectul avînd ca și context lumea reală
- vocea și alegerile elevului, el fiind cel care ia decizii legate de proiect, inclusiv modalitatea de lucru și produsul final
- reflecția – integrarea concluziilor în cunoștințele elevilor, calitatea muncii va fi evaluată

și autoevaluată, obstacolele întâmpinate și modalitățile de depășire

- analiza critică și revizuirea – elevii primind și utilizând feed-back-ul pentru optimizarea procesului de învățare și a produsului final
- un produs public – elevii expunând rezultatul muncii lor, explicându-l și prezentându-l.

Învățarea bazată pe proiecte se desfășoară de obicei în mai multe etape, profesorul asumându-și rol de ghid pentru utilizarea unor resurse, pentru a descoperi noi strategi și a înțelege în profunzime tema proiectului. Cadrul didactic trece de la rolul de lector la cel de îndrumător.

Învățarea bazată pe proiecte presupune organizarea colectivului clasei în perechi sau în grupe, cooperarea elevilor între ei declanșând procese de învățare profunde, de tip peer-to-peer, între covârstnici, permițându-le elevilor să își construiască cunoașterea relativă la un anumit subiect. Ar putea fi necesară stabilirea unor momente de evaluare pe parcursul diverselor etape ale proiectului, momente de bilanț și/sau autoevaluare, pentru care pot fi întreprinse următoarele acțiuni:

- schimbul de informații între elevi
- planificarea pașilor următori
- raportarea rezultatelor intermediare
- coordonarea cu ceilalți membrii ai echipei
- documentarea
- orientarea în ceea ce privește viziunea de ansamblu a proiectului
- integrarea rezultatelor intermediare obținute
- schimbarea ritmului, dacă acest lucru se impune
- gestionarea timpului
- redefinirea obiectivelor

Învățarea experiențială presupune implicarea directă a elevilor în situația formativă și se bazează pe patru elemente principale, care operează ca un ciclu continuu:

- experimentarea activă
- conceptualizarea abstractă
- observația reflexivă
- experiența concretă

Componentele sarcinilor variază într-o anumită măsură, însă sunt respectate următoarele criterii:

- tematica proiectului trebuie să aibe semnificație pentru elev
- elevii trebuie să aibe ocazia de a reflecta și de a discuta despre experiența lor de învățare pe parcursul îndeplinirii sarcinii

- experiența trebuie să implice total elevul – atât simțurile, cât și personalitatea și toate emoțiile sale
- trebuie considerate, reconsiderate, recunoscute și valorificate toate cunoștințele anterioare legate de tematica proiectului

În cadrul învățării experiențiale se valorifică astfel faptul că atunci când elevilor li se oferă oportunitatea de a învăța în situații autentice, învățarea devine mult mai eficientă.

Implicându-se în experiențe reale, autentice, ghidate atent de cadrul didactic, elevii aprofundează cunoștințe prin acțiuni repetate, prin reflectarea repetată asupra acțiunilor le interiorizează, prin aplicarea practică își dezvoltă abilități și își construiesc mental mental noi înțelesuri în cadrul unor experiențe noi, extinzându-și astfel învățarea.

Bibliografie

Cook, R., Weaving, H., *Key Competence Development in School Education in Europe: A Summary,* European Schoolnet Publication, Brussels, 2013

Harper, A., *Teacher Guide. Using project-based learning to develop students' key competences.*KeyCoNet, European Schoolnet Publication, Brussels, 2014

Helmke, A., *Unterrichtsqualität und Lehrerprofessionalität, Diagnose, Evaluation und Verbeserung des Unterrichts.*4, Klett-Kallmeyer GmbH., Seelze, 2012

Hild, P., *Kooperatives Lernen*, Hans und Barbara Zumsteg, Berner, 2011

Didaktisch handeln und deken 2. Fokus Eigenständiges Lernen. Reike „Berufspraktische Ausbildung", Verlag Pestalozzianum, Zürich, 2011

Konrad, M. – coord., Klaus, Traub, Silke, *Kooperatives Lernen. Theorie und Praxis in Scule, Hochschule und Erwachsenenbildung,* Schneider Imprimerie, Höhengehren 2001

Wiater, W.,*Unterrichtsprinzipien.Prüfungswissen – Basiswissen Schulpädagogik,* Auer Verlag, Donauwörth, 2012

Woolfolk, A., *Pädagogische Psychologie.* 10. Auflage, Pearson Deutschland GmbH., München, 2008

CONTROVERSE GRAMATICALE

Cristina Salabaş

Şcoala Gimnazială Ion Luca Caragiale, Tulcea

Gramatica este o altă modalitate prin intermediul căreia limbajul ființei umane se echilibrează, se armonizează, capătă naturalețe, claritate și concizie.

A vorbi corect este cartea noastră de vizită, un principiu fundamental, necesar, mai ales în această eră a vitezei și a rețelelor de socializare, unde analfabetismul pare să fie mereu "fertil."

În acest sens, de-a lungul carierei mele didactice, am fost fascinată de acest dinamism al limbii române, de gradul acesteia de adaptabilitate la elementele de noutate, la capacitatea acesteia de a se îmbogăți în permanență, în special dacă facem trimitere la "ploaia" de împrumuturi din alte limbi(engleza-americană.)

Dar, în egală măsură, m-au atras modificările aduse de Gramatica Academiei- 2005, schimbări ce i-au derutat atât pe elevi, cât și pe profesori.

Astfel, lucrând zi de zi și utilizând diverse auxiliare, m-am confruntat cu diferite dificultăți, fie la nivel de sintaxă a propoziției, fie la nivel de sintaxă a frazei, pe care am dorit să le descifrez pentru mine și pentru elevii mei, care nutresc aceeași pasiune pentru această disciplină deosebit de frumoasă și interesantă.

Dintre acestea, în rândurile care urmează, voi dezbate în mod detaliat câteva dintre ele.

Un prim exemplu constă în identificarea tipului de predicat(verbal sau nominal) din următorul enunț: **Am rămas uimit** de peisaj. La întâiul nivel de interpretare, acest predicat ar putea acccepta două explicații conform G.A., 2005: 1. **a fi** este substituibil cu alte verbe, sinonime și mai puțin sinonime: **a veni** (pop.) Înainte de folosire, cratița **vine unsă** cu unt. (apud Iordan 1950), întrucât în literatura de specialitate, se consemnează "urme" de pasiv cu auxiliarul **a veni**; **a se afla** (Documentația **se află depusă** la primărie.); a se vedea și verbe copulative sau modale (Actorul **rămâne**/**a devenit apreciat** de public., Averea **pare** bine **gospodărită** de proprietar.) 2. În enunțuri de tipul Ion este/a rămas **uimit/impresionat/încântat/mirat/satisfăcut de evoluția evenimentelor**. (care nu sunt corespondentele pasive ale enunțurilor Evoluția evenimentelor îl miră/uimește/încântă/satisface/impresionează pe Ion, nominalul precedat de prepoziția simplă "de" este complement prepozițional, nu un complement de agent, regentul său fiind un predicat nominal, al cărui suport semantic este un participiu cu sens pasiv, provenit de la un verb tranzitiv psihologic, puternic adjectivizat, dovadă fiind faptul că poate fi însoțit de morfeme ale gradării sau semiadverbe de aproximare, de ex. Ion este/a rămas **cam** mirat/**foarte satisfăcut**/**destul de impresionat** de

evoluția evenimentelor. ; "De la Sfântul Augustin și neoplatonicieni, primii **pasionați** de această chestiune... "(M. Zamfir, "Discursul")

Personal, optez pentru cea de-a doua explicație în ceea ce privește predicatul menționat, deoarece corespondentul pasiv al enunțului nu este *Peisajul m-a uimit./Peisajul m-a uimit pe mine*., **am rămas uimi**t reprezintă un predicat nominal, având ca elemente componente verbul **a rămâne** la un mod predicativ, personal și adjectivul participial **uimit** cu valoarea sintactică de nume predicativ simplu, aflat într-o relație ternară cu subiectul inclus **eu** și cu verbul copulativ **am rămas**. De asemenea, structura prepozițională **de peisaj**, formată din prepoziția simplă **de** și substantivul comun **peisaj** constituie un complement prepozițional, nu un complement de agent, reamintind faptul că cel din urmă, respectiv complementul de agent, arată de cine este făcută/realizată o acțiune(agent desemnându-l pe acela care acționează, face ceva, autorul acțiunii.) Așadar structura prepozițională **de peisaj** nu poate fi interpretată drept complement de agent, întrucât substantivul **peisaj** nu desemnează autorul unei acțiuni, nefăcând referire la un actant propriu-zis.

Un alt enunț care stârnește confuzie este interpretarea funcției sintactice pentru structura subliniată în enunțul: Bijuteria este a mamei. Conform vechilor gramatici, această structură era constituită din articolul genitival "a" și substantivul comun "mamei", fiind considerată un nume predicativ simplu în cazul genitiv.

O privire mai atentă și aflată în concordanță cu G.A., 2005 permite o altă interpretare în favoarea căreia pledez: **a** reprezintă un pronume semiindependent, substitut al nominalului elidat, îndeplinind în contextul enunțului anterior valoarea sintactică de nume predicativ și **mamei** este un atribut substantival genitival simplu, având ca regent nominalul **a**, în poziția de nume predicativ al predicatului nominal(**este a**.) Pentru dezambiguizare, enunțul ar fi: Bijuteria este bijuteria mamei, în care pronumele semiindependent **a** substituie nominalul **bijuteria**.

Continuând lista exemplelor care nasc neclarități, mă voi opri în continuare asupra structurii "de aici și până la mare" din enunțul lui Marin Sorescu, "Marea este o apă folositoare. Ea se întinde de aici și până la mare. Se întinde și mai departe, firește, dar marea aia nu ne vede și nu ne privește."(Marin Sorescu, "Unde fugim de acasă?") Acestă structură ar putea fi analizată drept un circumstanțial de loc multiplu, bimembru, constituit din primul element **de aici,** la rândul său alcătuit din prepoziția simplă "de" și adverbul demonstrativ de proximitate "aici și al doilea element, structura prepozițională "până la departare", formată din grupul prepozițional "până la" și substantivul provenit din infinitivul lung "depărtare." Am putea avansa și ideea că un regent poate avea mai multe circumstanțiale de loc, care pot exprima același raport spațial sau raporturi spațiale diferite, cum este cazul exemplului nostru.

Cu toate acestea, eu consider că structura supusă discuției este un circumstanțial de loc corelat, fiind exprimat printr-o construcție prepozițională corelată, iar termenul ce asigură concordonța este conjuncția coordonatoare copulativă "și", aceasta stabilind raportul între două clase lexico-gramaticale diferite, un adverb demonstrativ și un substantiv comun. De altfel, în contextul altor enunțuri regăsim aceleași structuri sintactice: **de sus până jos**, **de la București la Brașov**, **de la sud la nord**, **de la noi la Cladova**, **din parc până acasă**, **din grădină până la fântână**.

Există și alte exerciții a căror cerință solicită stabilirea unor funcții sintactice greu de stabilit. Este cazul structurii prepoziționale subliniate în enunțul dat: I-am luat lui Dan un tablou pentru camera sa.

Această structură prepozițională acceptă două interpretări:1. Atribut substantival prepozițional, în cazul acuzativ, termenul regent fiind nominalul "tablou". 2. Circumstanțial de scop, în cazul acuzativ, având ca regent verbul predicativ, personal "am luat."

Logica îmi sugerează că această structură face trimitere la verbul "am luat"(Am luat tabloul pentru cameră/ în scopul camerei/în folosul camerei/ca să fie în cameră., nu tabloul este pentru cameră.) Mai mult, expansiunea permite realizarea unei circumstanțiale de scop: I-am luat lui Dan un tablou1/*ca să* aibă în cameră.2/ Poziția sintactică de circumstanțial este mai puternică decât aceea de atribut substantival prepozițional.

Ultima controversă pe care o voi detalia în acest articol am regăsit-o într-un exercițiu aflat în culegerea "Cartea mea de gramatică", clasa a VIII-a, a cărui sarcină de lucru consta în identificarea circumstanțialelor de loc și menționarea părții de vorbire prin care se exprimă acestea: Sorina a plecat la cules flori. Este evident că supinul **la cules** ar fi un circumstanțial de loc, dacă am accepta raționamentul autoarei, mai ales că în reperele teoretice li se explică elevilor că acest tip de circumstanțial poate fi exprimat printr-o formă verbală nonfinită, repectiv supin. În rândurile următoare, voi demonta acest punct de vedere, pledând în favoarea unui circumstațial de scop pentru supinul sus-amintit.

În primul rând, circumstanțialul de loc exprimă una dintre coordonatele universului de discurs, spațialitatea, încadrându-se în grupa circumstanțialelor situative, iar în acest enunț, "la cules" nu indică localizarea sau situarea spațială, nici măcar direcția sau orientarea spațială, corespunzătoare delimitării a două tipuri semantice: circumstanțialul de localizare/locativ și circumstanțialul de direcție.

În al doilea rând, acest supin arată în mod clar scopul acțiunii verbului "a plecat", nicidecum locul, direcția, situarea sau orientarea spațială.

Un al treilea argument îl constituie expansiunea acestui verb la supin într-o circumstanțială de scop: Sorina **a plecat** 1/*ca* ***să*** **culeagă** flori.2/ În aceeași ordine de idei, aș menționa faptul că un

circumstanțial de loc se exprimă destul de rar prin verbe la supin, în enunțuri precum: Venise **de la arat**/**de la furat**/**de la treierat.**/ Întârziase **pe la prins** raci./Muncise **pe la cules** de vii. În schimb, circumstanțialul de scop se exprimă frecvent prin verbe la supin: Se duce **la cules** de mure./Merge **la scăldat**./ Pleacă **la prospectat** piața. Consider că argumentul cel mai intens este în favoarea funcției de circumstanțial de scop, chiar dacă acesta cumulează o nuanță secundară de loc(S-a dus **la pescuit**/**la cules**/**la furat**.)

Bineînțeles că mai există și alte exemple ce ar putea fi supuse dezbaterii, morfologia și sintaxa sunt ele însele două galaxii aflate mereu în transformare, pline de planete substantivale, verbale, adjectivale, adverbiale, conjuncționale, interjecționale, prepoziționale, împletindu-se cu planete subiective, predicative, atributive, completive și circumstanțiale, fiecare cu părțile ei luminoase, dar și cu fațete obscure, confuze, pe care am încercat să le aduc în fața dumneavoastră pentru a le lămuri și pentru a propune soluția cea mai corectă, în acord cu practica modernă a activității didactice.

Bibliografie:

Avram, Mioara, 1986/1997, *Gramatica pentru toți,* ediția a III-a, București, Editura Humanitas Educațional

GALR 2005/2008- *Gramatica limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti", coord.: Valeria Guțu Romalo, vol. I, Cuvântul, vol. II, Enunțul, București, Editura Academiei Române

Dobra, Sofia, 2020, *Cartea mea de gramatică,* ediția I, București, Editura Art Educațional

STRATEGII DE OPTIMIZARE A PREGĂTIRII ELEVILOR PENTRU PERFORMANŢĂ, ELEVI SUPRADOTAŢI

Prof. Sălăgean Gabriela Laura

Colegiul Tehnic „George Bariţiu„ Baia Mare

„ Un elev nu este un vas pe care trebuie să-l umpli,
ci o flacară pe care trebuie să o aprinzi...”

Despre supradotare am putea spune că este o manifestare deosebită, întâlnită doar la unii elevi, fiind o combinare al capacităţilor intelectuale şi aptitudini, cu trăsăturile de personalitate ale supradotatului. Se poate spune ca supradotaţii constituie un grup aparte, în ceea ce priveşte caracteristicile de personalitate, stil de învăţare şi mod de a interacţiona cu semenii. În accepţiunea unor autori, ei trebuie incluşi în categoria elevilor cu nevoi speciale, tocmai pentru faptul că sunt speciali.

În general, supradotaţii, au o capacitate intelectuală superioara mediei , psihometric peste 130 cu diferenţe cognitive la nivel calitativ şi cantitativ. Este important de ştiut că, a fi supradotat nu înseamnă a fi şi foarte bun la învăţătură, aceşti elevi, putând să treacă neobservaţi fără randamente înalte. Deoarece majoritatea elevilor supradotați învață să scrie și să citească înaintea celorlalți copii de vârsta lor, ei acumulează un vast bagaj informațional părându-li-se depășit ceea ce se preda la școală. Au capacitatea de a se gândi la mai multe lucruri deodată dând impresia că nu sunt atenți la oră. Pentru că ei procesează informația mai repede decât pot scrie, unii vor avea chiar dificultăți la scris. De cele mai multe ori, supradotaţii se regăsesc printre elevii cu rezultate medii, de aceea este foarte importantă identificarea lor de catre profesori şi persoane calificate în acest sens. Tannenbaum introduce conceptul de șansă, ea presupune întâlnirea copilului supradotat cu persoana care să-l descopere și să-l orienteze. Atât sprijinul părinților, cât și cel al profesorilor sunt decisive în dezvoltarea talentului copilului

supradotat. Există exemple de personalități faimoase cu rezultate modeste pe plan intelectual în prima parte a vieţii lor

Einstein a vorbit la patru ani și a citit la șapte ani, **Isaac Newton** a luat note slabe în școala primară, când Edison era copil, profesorii lui i-au spus că este prea prost ca să învețe ceva. Luis Pasteur a fost considerat mediocru la chimie când a terminat Royal College.

Elev performant = profesor performant

Mulţi elevi au ajuns să îndrăgească o disciplină de studiu, pornind de la admirația față de un profesor care i-a fascinat prin personalitatea sa şi cu care au simţit nevoia să se identifice. Preţuirea pentru persoana care a predat o materie, s-a transferat pe nesimţite asupra obiectului de studiu, reprezentat în ochii copilului de acest om.

Profesorii care de obicei reuşesc să trezească în sufletul elevilor respectul, admiraţia şi dorinţa de a beneficia de simpatia lor, îmbină cel puţin două caracteristici majore. În primul rând, reuşesc să-şi câştige o autoritate reală în faţa elevilor lor prin anumite calităţi personale. Aceste calităţi se referă la competenţă, moralitate, flexibilitate în gândire şi consecvenţă.

Ca personalitate, profesorul, trebuie să fie perceput ca o persoană cu un înalt grad de organizare interioară capabilă să insufle certitudinea că "ştie ce are de făcut" pentru a ajuta pe cineva să ajungă la rezultatul dorit. Primul aspect în acest sens, este capacitatea profesorului de a propune permanent probleme interesante, cu un oarecare grad de dificultate şi totuşi accesibile. La soluţionarea problemelor, elevii sunt antrenaţi să participe în mod activ, după propriile lor puteri, alături de profesor. Al doilea aspect presupune evaluări permanente, comunicarea progresului înregistrat și practicarea unei "pedagogii a succesului" pentru care orice progres al unui elev în realizarea sarcinilor de învătare, oricât de mic, este imediat sesizat, lăudat şi utilizat în inducerea încrederii în posibilitatea de a se obţine pe viitor satisfacţii similare.

Stiluri şi metode aplicate de profesori în vederea performanţei elevilor

Una din tehnicile de lucru utilizate în pregătirea elevilor pentru performanțe este "scărița". **"Scărița"** este un text de sine stătător, concentrat pe un anumit subiect, care

poate fi utilizat de profesori sau de elevi în munca la clasă și nu numai. În esență, o scăriță este o succesiune de probleme, explicații și întrebări pentru autotestare, ordonate crescator din punct de vedere al dificultății. Lucrănd dupa text, elevul poate să-și îmbunătățească simțitor nivelul de cunoștințe. De aici provine și numele de scărița: o unealta cu ajutorul căreia se poate ridica la un nivel mai ridicat, este un instrument care să faciliteze depășirea diferitelor dificultăți ce pot apărea. Folosind scarițele, elevii, dar și profesorii lor, pot să-și îmbogățească, să-și aprofundeze și să-ți testeze cunoștințele legate de o anumită temă. Partea inferioara a scăriței este ancorată în curriculum-ul obișnuit, studiat la clasă. "Treptele" reprezintă problemele, definițiile, explicațiile, informațiile și celelalte provocări, cărora cel ce studiază trebuie să le facă față pentru a putea atinge un nivel superior de înțelegere a materialului. În funcție de propriile capacități, elevii vor avansa adica vor "urca" la diferite înățimi ale scăriței. Gradul de avansare va evidenția elevii cu capacități deosebite, deci sistemul scărițelor va ajuta și la identificarea talentelor.

Dacă scarița este bine alcătuită și conține probleme interesante, provocatoare, aceasta va atrage și va motiva elevii să-și dedice mai mult timp și energie studiului disciplinei. Este foarte important ca scărițele să fie alcătuite astfel încât, dificultatea să crească moderat, să nu fie distanțe mari între doi pași consecutivi, pentru ca elevii să poată parcurge materialul chiar și fară ajutorul profesorilor. Acest sistem se aseamănă cu unele metode şi practici tradiţionale, el nu obligă la restructurarea procesului de învăţământ desfăşurat în şcoală.

Clasele de excelenta - studiul disciplinelor prin clasele de excelența, urmărește în principal crearea unui cadru organizat, în care elevii talentați la anumite discipline să formeze un grup performant, beneficiind de o pregătire pe măsura potentialului lor.

În acest scop, se elaborează o programă pentru aceste clase. Modul în care se va lucra pe această programă, trebuie înțeleasă ca o etapă necesară unui început de drum.Temele propuse constituie o extindere firească a programei obligatorii disciplinei corespunzătoare. Parcurgerea acestei programe este necesară pentru elaborarea unor probleme mai dificile. Anumite teme vor fi tratate pe parcursul mai multor ani de studiu, asigurându-se astfel continuitatea și coerența procesului de învățare. La elaborarea

programei, trebuie avut în vedere faptul că în cazul științelor exacte, acestea nu sunt produse finite , ci se consideră un proces intelectual în care, pe suportul unor cunoștinte solide, primeaza initiativa personală. Astfel, această programă oferă posibilitați autentice de opțiune pentru profesori și elevi.

În concluzie, se poate spune că, atunci când elevii supradotaţi beneficiază de condiţii educative specializate pe domeniul lor aptitudinal şi sunt îndrumaţi de profesori dedicaţi, aceştia îşi dezvoltă performanţele până la nivel de excelenţă.

Bibliografie:

Stoica Florica, Țîrlui Ileana -Copiii supradotaţi – Ghid pentru părinţi şi profesori Bucureşti 2016

Gabriela Kelemen - Facultatea de Ştiinţe ale Educaţiei şi Asistenţă Socială Universitatea „Aurel Vlaicu”Arad

https://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/TEHNICI-DE-LUCRU-UTILIZATE-IN- pt. scarita

EXIGENȚE ACTUALE PRIVIND CALITATEA EDUCAȚIEI

Claudia Șalapa
Școala Gimnazială Padeș

În acest început de mileniu omenirea este într-o continuă căutare și transformare. Ce caută? Se caută soluții pentru sporirea calității vieții fiecăruia și a tuturor. Scepticii consideră că educația nu este în măsură să rezolve aceste probleme, însă, optimiștii, majoritari, apreciază rolul practic al cultivării ființei umane în realizarea unei educații pentru viiitor. Viitorul educației trebuie căutat în necesitatea fiecărei societăți de a-și crea un ideal de personalitate care să asigure progresul social, cultural și economic.

Se spune că distrugerea oricărei națiuni nu necesită bombe atomice sau rachete balistice intercontinentale ci numai scăderea calității învățământului și permisiunea fraudei la examene. Urmările scăderii calității în învățământ: pacienții mor în mâinile medicilor, clădirile construite de asemenea ingineri se prăbușesc, economiștii, beneficiari ai unui sistem de învățământ neconform din punct de vedere calitativ, nu vor ști să facă investiții profitabile, juriștii nu vor putea discerne binele de rău.

Creșterea calității serviciilor educaționale și asigurarea accesului la educație pentru toți membrii societății au devenit în ultimii ani și pentru România, priorități naționale.

Sistemul de învățământ preuniversitar românesc a fost supus după anul 1989 la o multitudine de experimente care încercau să-l adapteze la sistemele de învățământ europene.

Școala reprezintă unitatea de bază a sistemului de învățământ care prin intermediul unor activități instructiv-formative specifice, derulate cu ajutorul unui personal anume pregătit în acest sens, formează și dezvoltă personalitatea elevilor în conformitate cu aspirațiile de moment și de perspectivă ale societății, aspirații concretizate cu precădere la nivelul idealului educațional.

Îmbunătățirea calității serviciilor în învățământul preuniversitar impune ca un program educațional să fie inițiat ținând cont de ceea ce are nevoie beneficiarul, educabilul și nu de ceea ce crede instituția școlară și reprezentanții săi că i-ar trebui acestuia.

Este necesar ca fiecare furnizor de educație să înțeleagă necesitățile actuale dar și de viitor ale beneficiarilor, să le îndeplinească cerințele și să le depășească așteptările.

O școală de calitate vizează un ansamblu de factori, nu doar o lecție, un program sau un profesor.

Ca profesori, trebuie să adecvăm activitățile, desfășurate în școală, la nevoile elevilor și ale comunității, să ne autoevaluăm permanent, să câștigăm încrederea elevilor și a părinților.

Școala în care îmi desfășor activitatea trebuie să se bucure de prestigiu în plan local, regional, național. Trebuie găsite soluții care să redea încrederea în școală și în educație, ca mijloc de promovare socială.

Cunoscând exigențele actuale ale calității în educație putem ajuta elevii ca prin competențele obținute să joace un rol activ pe piața forței de muncă. Absolvenții unei școli în care calitatea este construită pe valori împărtășite, este produsă de oameni și este definită prin negociere între școală și comunitate și asumată în parteneriat, vor putea candida cu sorți de izbândă pentru continuarea studiilor și se vor integra cu succes în societatea cunoașterii reușind să facă față schimbărilor.

Calitatea în educație are ca rezultat un absolvent competent în domeniul pentru care s-a format, luând în considerare faptul că prin competenţă înţelegem un set de cunoştinţe, abilităţi, atitudini/valori. Absolventul competent deţine informaţii, pe care este capabil să le aplice în situaţii concrete, în funcţie de un set de principii ? Sau sistemul de învăţământ de calitate produce persoane performante pentru piaţa muncii şi pentru viaţă?

Absolventul este performant atunci când exercită respectivele seturi de competenţe într-un context practic, real. Nivelul lui de performanţă poate varia în funcţie de zi, dificultatea problemei de rezolvat, experienţa lui în domeniu etc .

O educație de calitate :

1. este centrată pe clienții și beneficiarii serviciilor educaționale.
2. este oferită de instituții responsabile.
3. este orientată pe rezultate
4. respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională
5. este promovată de lideri educaționali
6. asigură participarea actorilor educaționali și valorizarea resursei umane
7. se realizează în dialog și prin parteneriat
8. se bazează pe inovație și diversificare
9. abordează procesul educațional unitar, în mod sistemic
10. are ca obiectiv îmbunătățirea continuă a performanțelor

Educaţia de calitate este orientată pe rezultate. Rezultatele, înţelese în termeni de „valoare adăugată“ și de „valoare creată“ sunt cele care definesc, cel mai bine, calitatea și excelenţa. „Valoarea adăugată” reprezintă ceea ce rămâne din rezultatele obținute în urma parcurgerii programelor educaționale după ce a fost luată luată în considerare influența factorilor de intrare

(aptitudini, calități personale, și performanțe inițiale, mediul social, economic și cultural, calificare profesorilor). Deci, „valoare adăugată” reprezintă progres în atingerea țintelor stabilite.

„Valoarea creată” reprezintă dezvoltarea unor noi ținte, a unor noi modalități de atingere a țintelor stabilite sau a unor noi activități care satisfac nevoi sau cereri ale beneficiarilor. Deci valoarea creată reprezintă progres în inovație și creativitate.

Eficacitatea sistemului de învăţământ măsura în care acesta îşi îndeplineşte menirea, scopul - depinde de natura şi aria de cuprindere a responsabilităţii publice a instituției care oferă educație.

Educaţia precară produce cu mare probabilitate premisele subdezvoltării economice şi sociale, precum şi incompetenţă decizională, alterarea vieţii sociale, inadecvarea faţă de cerinţele pieţei muncii şi lipsă de reacţie socială ca rezultat al lacunelor de gândire critică, pasivitate, conservatorism, laşitate, adaptabilitate scăzută la mediul în schimbare ş.a.m.d.

O educație de calitate respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională. Învățarea reprezintă în esență un proces natural al minții umane ce aduce bucurie și contribuie la dezvoltarea sinelui, precum și la poziționarea sa în raport cu lumea. Sistemele excesive de control și evaluarea comportamentală și a performanței îi fac pe elevi să își piardă plăcerea de a învăța și le dezvoltă sentimentul de incapacitate, teama de eșec, plictiseala.

O educație de calitate este promovată de lideri educaționali și asigură participarea actorilor educaționali și valorizarea resursei umane.

Cadrul didactic trebuie să devină lider al propriei activități, cu demnitate și responsabilitate, cu inițiativă și deschidere pentru schimbare, cu putere de decizie în comunitatea și societatea din care face parte contribuie la buna desfășurare a activității didactice .

Dimensiunea etică a activității didactice se deosebește de cea caracteristică altor domenii, profesorul fiind cel care desfășoară o activitate publică, respectând și promovând standarde etice stringente și valori actuale. În activitatea sa, cadrul didactic îndeplinește mai multe funcții care, exercitate cu măiestrie, asigură calitatea procesului de învățământ.

BIBLIOGRAFIE:

Gorun, A., Gorun, H.T. *Un scurt tratat despre educație (Teoria generală și sociologia educației. Elemente de memetică),* Editura Universitaria Craiova, 2016, pp 176-177

Drăgulănescu, N., *Managementul Calităţii Serviciilor*, Editura AGIR, București, 2004 p.34

Todoruț, A. V. , O nouă arhitectură a calității în educație, *Calitatea: acces la succes,* vol.17, no.153, august 2016, p.18-22

Gorun , A. „*Studiu sociologic asupra Legii 1/2011. Educația și comunitatea*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2013, p. 7

Manifestările spiritului ludic

Prof. Înv. Preșcolar Sale Patricia

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 36

Timișoara, jud. Timiș

Ce este jocul? Este o activitate fundamentală în viața copiilor pentru o dezvoltare armonioasă a acestora. Jocul poate fi jucat în grup sau individual, fiecare având un set de reguli și un scop bine definit care trebuie indeplinit pentru câștigarea jocului sau terminarea acestuia. Regulile sunt esențiale și este necesar ca ele să fie respectate de către toți jucătorii, din acest motiv ele trebuie să fie explicate pe înțelesul tuturor printr-o modalitate ușoară. Jocul stimulează creativitatea, nu are vârstă întrucât este o activitate plăcută prin care poti acumula cunoștințe noi într-un mod relaxant și creativ. Universul ludic este vast, el nu reprezintă o simplă joacă ci o sferă întreagă de activități ideale de cunoaștere a lumii înconjurătoare într-un mod creativ și interesant. Le permite copiilor să experimenteze, să gândească, dar și să fie creativi în acest proces. Prin intermediul jocului este stimulată dezvoltarea cognitivă prin care cei mici își extind modul de gândire, percepere și explorare a lumii din jurul lor.

Jocul are un loc important în viața copiilor, întrucât este un izvor nesecat de magie, creativitate, bucurie și voie bună, dar totodată o excelentă modalitate de îmbogățire a cunoștințelor și de satisfacere a nevoilor, precum nevoia de mișcare, de manifestare, de socializare, de muncă în echipă. Prin intermediul jocului copiii de toate vârstele își pot dezvolta motricitatea fină, dar și cea grosieră. Multitudinea activităților care pot fi desfășurate oferă o gamă variată în urma căriea aceștia vor exersa coordonarea mâinilor cu ochii când vine vorba de activități de sortare sau de colorare. Competițiile sportive, jocurile prin care se dezvoltă musculatura corpului, deprinderea echilibrului ajută la o dezvoltare armonioasă a fizicului și totodată relaxează și induce o stare de bine. În urma cercetărilor și studiilor efectuate în ultimii ani, s-a constatat importanța jocului în dezvoltarea motricității fine care este în strânsă legătură cu dezvoltarea gândirii, a imaginației și cu aptitudinile de comunicare.

Încă de la o vârstă fragedă, când copiii intră pentru prima dată în contact cu alți copii, în cadrul grădiniței sau în alte spații, aceștia socializează în timpul activităților ludice. Universul lor se transformă, prinde aripi și conturează noi dimensiuni. Este stimulată creativitatea, imaginația lor prinde aripi, trecând pe alt tărâm unde pot interpreta orice rol își doresc. Astfel, jocul este un

3800

prilej de socializare, de comunicare, de dezvoltare a limbajului, de exprimare a emoțiilor pregătind copilul pentru următoarele etape ale vieții.

La vârsta preșcolară, copilul este considerat o personalitate în continuă formare care gândește și acțtionează în consecință. El își crează propria lume, propriul său univers imaginar, acolo unde el transpune situații reale. Acesta preia selectiv secvențe din realitatea sa după nevoi, posibilități și dorințe. Fiecare copil îșo modelează realitate conform propriului sine interior. El preia anumite elemente pe care le regăsește în viața de zi cu zi și le modelează folosindu-și creativitatea prin aspecte cunoscute de el. În procesul acesta, copilul utilizează simboluri, semne pe care le atribuie diferitelor obiecte pe care le găsește în spațiul său personal. El trasnpune realitatea în reprezentări în care investește emoții, dar unde se folosește și de partea rațională a vieții. Cu toate acestea, nu este un proces ușor de percepție. Necesită atenție și implicare afectivă și cognitivă. În cele mai multe cazuri, prin joc are loc proiecția individului în rol, respectiv: copilul se joacă ,,de-a doctorul", ,,de-a familia", ,,de-a vânzătorul", ,,de-a meseriile", imitând ceea ce vede în realitatea sa în ceea ce își dorește să se întâmple.

În viziunea psihologului elvețian Jean Piaget, jocul este o activitate de asimilare cu funcție dublă. Prima funcție pe care o îndeplinește este cea de repetiție activă și consolidare care se prezintă printr-o formă de asimilare reproductivă. Cea de-a doua funcție este cea de factură mentală. La vârsta preșcolară, jocul copilului are un caracter egocentrist, acțiunea jocului focusându-se pe eul interior al copilului, el fiind personajul principal și totodată existând lupta pentru putere în grupul de joacă, mai exact cine va ocupa cel mai important rol din cadrul jocului, cine va conduce jocul și cum se va desfășura acesta.

Utilizarea timpurie a jocului în activitatea copilului este benefică deszvoltării sale intelectuale și sociale, crescându-i gradul de adaptabilitate prin lărgirea sferei de relaționare. Jocurile contribuie la dezvoltarea gândirii logice și a disciplinei, ajută la formarea percepțiilor și ușurează înțelegerea unor noțiuni abstracte.

Bibliografie

1. Chateau, J., 1976, *Copilul și jocul. Rolul pedagogic al jocului*, E.D.P., București
2. Golu, Pantelimon, Zlate, Mielu, Verza, Emil, 1993, *Psihologia copilului*, E.D.P., București
3. Huizinga Johan, 1977, *Homo ludens, Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, Traducere din limba olandeză de H. R. Radian, Editura Univers, București
4. Osterrieth, P., 1976, *Introducere în psihologia copilului (trad.)*, Editura Științifică și Enciclopedică, București

3802

ARTA DE A PREDA

Angelica Samara, profesor pentru învățământul primar,
Școala Gimnazială "prof. Lucian Pavel", Oltenița

Pedagogia activă, caracteristica învățământului modern, face posibilă trecerea de la transmiterea de cunostinte la formarea de deprinderi și de abilități, accentuând astfel latura formativă a educației. Modelul magistricentric, al dascălului aflat în centrul procesului instructiv - educativ, este considerat depășit și este înlocuit de o viziune pedagogică nouă, în care elevul joacă rolul cel mai important, devenind parte activă a instruirii sale. Din perspectiva învăţământului modern în educaţie, accentul trebuie pus pe stăpânirea de către elevi a proceselor, înţelegerea conceptelor şi pe capacitatea de a le folosi în diverse situaţii. Această cerinţă trebuie urmărită pe fiecare din domeniile cunoaşterii şi disciplinele studiate în şcoală. Pentru aceasta, însă, este necesar să se redefinească fiecare domeniu nu numai din punctul de vedere al stăpânirii cunoştinţelor ce se învaţă în cadrul instituţionalizat, dar mai ales din punctul de vedere al cunoştinţelor şi aptitudinilor pe care este important să le posede individul în viaţa adultă. Este necesar un profil general al cunoştinţelor şi competenţelor elevilor la ieşirea din şcolaritatea obligatorie, dar şi pe fiecare palier în parte: învăţământ preşcolar, primar, secundar, liceal, etc. Această schimbare fundamentală privind selecţia şi organizarea obiectivelor educaţionale şi a conţinuturilor va atrage după sine modificări substanţiale în ceea ce priveşte modalitatea de evaluare. În lucrările recente care abordează problematica formării competenţelor se consideră că în învăţământul general obligatoriu trebuie identificate şi stabilite competenţele pe care trebuie să le formeze şcoala elevilor pe cel puţin trei domenii mari: al lecturii, al cititului şi mai larg, al documentării individului; al matematicii; al ştiinţelor. Mai întâi, deşi achiziţia de cunoştinţe specifice trebuie să fie o componentă esenţială a învăţării şcolare, aprecierea acestor cunoştinţe în viaţa adultă depinde în mare măsură de achiziţia de către individ a noţiunilor şi aptitudinilor. Există anumite aptitudini generale pe care elevii trebuie neapărat să le achiziţioneze. Ei trebuie să ştie să comunice, să se adapteze, să rezolve probleme şi să utilizeze tehnologiile informaţionale. Aceste competenţe se dobândesc în cadrul diverselor discipline ale planului de învăţământ, iar evaluarea lor necesită ca acest proces să se situeze într-o optică transversală. Activitatea evaluativă trebuie să se bazeze pe un model dinamic de învăţare/ cunoaştere a vieţii, în cadrul căruia noile cunoştinţe şi aptitudini necesare pentru a putea să se adapteze la evoluţia

situaţiilor sunt achiziţionate în manieră continuă de-a lungul ciclului de viaţă. Un deziderat al evaluării, în general al actului didactic, este acela că procesul său trebuie să aibă ca rezultat dezvoltarea laturii cognitive, dar şi a laturii afective a elevului. Educaţia este privită ca o interacţiune între subiecţi, şi de aceea o evaluare care angajează deopotrivă valorile, atitudinile, viziunile personale ale evaluatorului respectiv evaluatului, este mai relevantă şi mai obiectivă decât o evaluare fără subiect, pur obiectivă, impersonală şi absolut neutră. Este evident faptul că dacă procesul de instruire are loc în acord cu stilul preferat de învăţare al elevului, atunci probabilitatea ca elevul să dezvolte competenţe într-un domeniu de interes va creşte. Evaluarea stilurilor de învăţare ale elevilor poate să reprezinte unul dintre primii paşi cu rol diagnostic, reglator şi formator pe care pedagogul modern trebuie să-l aplice şi să-l monitorizeze. Eficienţa învăţării este în relaţie directă cu astfel de practici educaţionale. Elevii nu pot să înveţe la şcoală tot ceea ce ei vor avea nevoie să ştie în viaţa adultă. Ceea ce trebuie să înveţe aceştia sunt bazele indispensabile ale unei eficiente învăţări viitoare. Aceste baze sunt deopotrivă de natură cognitivă, afectivă şi motivaţională. Elevii trebuie să devină capabili să-şi organizeze şi să-şi ordoneze propria lor învăţare, să înveţe singuri sau în grup şi să surmonteze dificultăţile pe care le întâlnesc în cursul proceselor de învăţare. Originalitatea acestui mod de a concepe şi a organiza planurile, programele de învăţământ şi, în general, activitatea de învăţare, este evidentă. În mod tradiţional, planurile de învăţământ şi programele şcolare erau concepute ca un ansamblu de informaţii şi de tehnici de stăpânit şi acordau mai puţină importanţă, în cadrul fiecărei discipline achiziţiei de aptitudini susceptibile să fie utilizate în viaţa adultă. Învăţământul tradiţional acordă încă o importanţă scăzută achiziţiei de competenţe de ordin mai general, care să permită individului să rezolve probleme şi să aplice ideile şi cunoştinţele în diverse situaţii întâlnite în viaţă. Concepţiile moderne aruncă o nouă interpretare şi viziune asupra educaţiei, care trebuie să pună în evidenţă cunoştinţele şi competenţele elevilor din perspectiva achiziţiei noţiunilor şi a aptitudinilor cu caracter mai general care le vor folosi în viaţă. Această abordare în termeni de stăpânire a marilor concepte este de o mare importanţă, ţinând seama de cerinţa exprimată din ce în ce mai acut de a pune în valoare capitalul uman. Prin capital uman se înţelege: „Cunoştinţe, calificări, competenţe şi alte calităţi deţinute de un individ şi interesând devenirea personală, socială, economică" (OCDE). „Chiar dacă este dificil de stabilit o distincţie între aptitudinile «şcolare» şi cele necesare «în viaţa adultă», efortul de a pregăti tinerii în perspectivă trebuie depus dacă dorim să ţinem seama de realitate, dacă intenţionăm să

determinăm instituţiile şcolare şi sistemul educativ să corespundă epocii moderne." (Programul OCDE/PISA 2000) În predarea/învăţarea conţinuturilor învăţământului preuniversitar este din ce în ce mai prezentă tendinţa de organizare a acestora dintr-o perspectivă integrată. Predarea integrată a conţinuturilor are ca referinţă nu o disciplină de studiu, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Se fundamentează pe două sisteme de referinţă: unitatea ştiinţei; procesul de învăţare la copil . Ideea despre unitatea ştiinţei se bazează pe postulatul că universul însuşi prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. În concepţia unor specialişti, această viziune unificatoarea asupra ştiinţei se va solda cu un cod de legi şi teorii logice legate între ele, ce vor explica ansamblul fenomenelor. În virtutea celuilalt sistem de referinţă (particularităţile procesului de învăţare la copil) se consideră că cel puţin în fazele iniţiale, acesta are tendinţa naturală de a aborda realitatea într-un demers global asemănător (păstrând proporţiile, desigur) celui al omului de ştiinţă, fără să separe şi să includă cele constatate în domenii disparate. În predarea/ învăţarea conţinuturilor învăţământului preuniversitar este din ce în ce mai prezentă tendinţa de organizare a acestora dintr-o perspectivă integrată. Cu toate acestea, se întâmpină o serie de dificultăţi, ce ţin în primul rând de schimbarea mentalităţii cadrelor didactice, înlăturarea comodităţii, a inerţiei. Planul cadru este structurat pe cele şapte arii curriculare, care exprimă intenţia evidentă de a găsi soluţii pentru integrarea conţinuturilor. Ariile curriculare, reprezintă, aşa cum se ştie, un grupaj de discipline care au în comun anumite obiective de formare. Între cele şapte arii curriculare există un echilibru dinamic. Raportul dintre ariile curriculare se modifică în funcţie de vârsta celor care învaţă şi de specificul ciclurilor curriculare. La nivelul unor programe pentru învăţământul preuniversitar se operează cu teme, cu orientări tematice de fapt, care semnifică faptul că profesorul are o anumită libertate de a alege sau de a propune conţinuturi, remarcându-se flexibilitatea deosebită a acestui demers. O asemenea organizare a conţinuturilor, cu toate avantajele sale şi-a dovedit propriile dificultăţi şi limite, mai ales atunci când se doreşte aprofundarea învăţării pe teme sau domenii mai specializate: dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea într-o asemenea manieră. Sistemul de formare iniţială şi continuă a cadrelor didactice din România este predominant axat pe predarea pe discipline, în funcţie de specializarea de pe diplomă de absolvire a facultăţii sau colegiului; imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoaşterii ştiinţifice specializate; lipsa de tradiţie pedagogică a integrării; opoziţia latentă sau activă a cadrelor didactice privind tendinţele integratoare. [3, p. 109] În şcoala tradiţională, profesorul juca rolul de transmiţător al informaţiei către elevi, care doar o

receptau şi o reproduceau cu prilejul verificărilor. În şcoala modernă, profesorul devine conducătorul unui proces simultan informativ şi formativ orientând şi sprijinind elevii să ajungă prin efort propriu la descoperirea cunoştinţelor, pe care urmează să le prelucreze şi să le integreze în structura lor cognitivă. Potrivit raportului către UNESCO al Consiliului Internaţional pentru Educaţie, educaţia se sprijină pe patru piloni importanţi: a învăţa să ştii; a învăţa să faci; a învăţa să trăieşti împreună cu alţii; a învăţa să fii. În funcţie de această optică, dar şi de implicaţiile globalizării asupra indivizilor ale problematicii lumii contemporane educatorii din învăţământ urmează să îndeplinească roluri noi. Astfel, de exemplu, prin metodologia de aplicare a noului curriculum naţional, li se cere cadrelor didactice din învăţământ să creeze activităţi (situaţii de învăţare) adecvate competenţelor proiectate ţinând seama desigur de natura subiectului lecţiei şi de particularităţile clasei sau ale grupei de elevi. Rolul profesorului este astăzi mai explicit („creator de situaţii de învăţare") şi specificat în documentele de proiectare didactică. Cu cât situaţiile de învăţare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă şi mai eficace în planul învăţării va fi activitatea de instruire. Un alt rol nou ar fi acela de meditator în procesul cunoaşterii sau de consiliere alături de rolul tradiţional de transmiţător de informaţii, la care nu se renunţă, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învăţământului modern centrat pe competenţe. Acest rol este strâns legat de cel de dinainte, dar are o arie de răspândire mult mai largă, în sensul că relaţiile de colaborare între profesor şi elev se extind şi dincolo de lecţia propriu zisă. Astfel profesorul îi poate însoţi pe elevi la biblioteci, dar şi în călătoriile pe internet, îi poate consilia în selectarea diverselor surse de informare ca şi în alcătuirea unor lucrări legate de disciplina ori adiacente acesteia. Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivaţii, aptitudini, nivel de competenţă, experienţă personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoştinţelor, ci presupune şi o anumită atitudine faţă de elevi, ca expresie a concepţiei pedagogice asumate şi a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităţilor didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanţi, antrenaţi cu toţii într-un proces constant de influenţare reciprocă. Reuşita unui profesor depinde de multe ori de natura relaţiilor pe care le stabileşte cu elevii săi în cadrul acestei interacţiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăţi de învăţare şi educare se datorează unor relaţii deficitare. Natura relaţiilor pe care profesorul le stabileşte cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activităţii şi de trăsăturile sale de personalitate, ci şi de trăsăturile individuale şi de grup ale elevilor. De aceea, profesorul

trebuie să aibă abilitatea de a-şi cunoaşte partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaştere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înţelege pe celălalt, sub aspectul potenţialului de care dispune, al atitudinilor şi sentimentelor sale, al semnificaţiei conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relaţii deschise bazate pe încredere reciprocă şi acceptare, reuşind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Predarea integrată cunoaşte o extensie relativ rapidă, în primul rând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind natura ştiinţei. Cei mai serioşi paşi în predarea integrată s-au făcut în învăţământul preşcolar şi primar, dar şi în învăţământul gimnazial şi liceal. Predarea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a ştiinţei cu societatea, cultura, tehnologia.

BIBLIOGRAFIE

1. CRISTEA, S. Fundamentele pedagogice. Iași: Editura Polirom, 2010.

2. CUCOȘ, C. Pedagogie, Ed. a II-a. Iași: Editura Polirom, 2006.

3. VLĂSCEANU, L. Învăţarea şi nouă revoluţie tehnologică. Bucureşti: Editura Politică, 1988.

4. PĂUN, E. În: Revista de pedagogie, 1986, Nr. 4.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN GRĂDINIȚĂ

PROF. SAMARTEAN MARIA LILIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BUDACU DE JOS

GRĂDINIȚA CU PN JELNA

JUDEȚUL BISTRIȚA NĂSĂUD

Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructive-educativ presupune îmbinarea activităţilor şcolare cu activităţile extraşcolare. Îmbinarea acestora are numeroase valenţe formative, deoarece acestea permit manifestarea creativităţii şi imaginaţiei copilului preşcolar. În acest fel, pe lângă faptul că preşcolarii îşi manifestă imaginaţia şi creativitatea (prin interpretarea unor roluri la serbările de 8 Martie, Crăciun, sfârşit de an, prin realizarea unor desene interesante şi creative pe asfalt cu ocazia zilei de 1 Iunie) şi cadrul didactic îşi poate afirma creativitatea în alegerea temelor, a materialului arătându-şi astfel măiestria şi tactul pedagogic dar şi dragostea faţă de copii.

În școala contemporană, eficienţa educaţiei depinde de gradul în care se pregăteşte copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine şi de măsura în care reuşeşte să pună bazele formării personalităţii copiilor în acest cadru. În învăţământul preşcolar avem misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic şi socio-afectiv dar şi pentru o mai bună integrare socială. Astfel se impun activităţile extracurriculare, care nu sunt fixate de programa şcolară ci de copii, conform intereselor şi dorinţelor lor.De cele mai multe ori, conţinutul acestora poate fi o continuare la un nivel mai înalt, a ceea ce şi-au însuşit copii în cadrul activităţilor didactice. De exemplu, în cadrul activităţilor din domeniul ştiinte, la activităţile de cunoaştere a mediului după ce copiii au observat pe planşe anumite animale domestice sau sălbatice se poate propune o activitate extraşcolară – vizitarea unei grădinii zoologice cu scopul de a-şi fixa ci îmbunătăţii cunoctinţele legate de aceste animale.Activităţile extracuriculare sunt activităţii complementare, activităţi de învăţare realizate la grupă şi urmăresc îmbogăţirea informaţiilor primite în cadul activităţii didactice, cultivă interesul pentru desfăşurarea anumitor domenii, atrag copilul la integrarea în viaţa socială, la folosirea

timpului liber într-un mod plăcut şi util, contribuind în felul acesta la formarea personalităţii copilului. De aceea grădiniţa trebuie să ofere diverse astfel de activităţi pentru ai atrage pe copii.

În procesul instructiv-educativ, activităţile extracurriculare îl atrag pe copil să participe cu plăcere şi să fie interesat de activităţile propuse. În cadrul acestor activităţi, se transmit copiilor, în mod sistematic şi organizat, informaţii din toate domeniile de activitate: muzicale, literare, plastice accesibile, formându-se astfel anumite competenţe: de a audia anumite piese muzicale , de a interpreta roluri. Interpretând diferite roluri, copilul reproduce modele de conduită şi le asimilează în propria lui comportare. Trăsătura cea mai importantă a interpretării unor roluri este originalitatea şi creativitatea copilului în redarea impresiilor proprii despre realitatea înconjurătoare, spontaneitatea şi intensitatea trăirilor exprimate în joc. Are un pronunţat caracter activ – participativ, permiţând copilului să construiască relaţii sociale, să-şi exerseze şi să-şi perfecţioneze limbajul, să rezolve probleme, să negocieze, să coopereze, să utilizeze simboluri.

Toate activităţile extracuriculare desfăşurate cu copiii au rolul lor în dezvoltarea ca persoane inteligente, sigure pe ele capabile să se descurce în orice situaţie, bogate din punct de vedere cultural în această societate plină de pseudo-cultură. În cadrul activităţilor didactice şi extracuriculare, alături de îndrumătorii lor, aceştia dovedesc creativitate, imaginaţie, atitudine, talent, afirmându-şi în mod original personalitate.Serbările, şezătorile, scenetele tematice, prin specificul lor oferă posibilitatea educatorilor să-i ajute să se implice, să-şi cunoască foarte bine colegii de grupă, să colaboreze şi să se afirme în faţa colectivului prin mijloace proprii. Totodată, serbările pregătite susţinute cu ocazia anumitor evenimente devin un mijloc de educare a voinţei, a încrederii în forţele proprii, a ținutei corecte, dar şi a posibilităţii de a se transpune prin interpretarea unor roluri de teatru. În cadrul serbărilor de Crăciun, preşcolarii, interpretează roluri care au ca scop cunoaşterea unor datini şi obiceiuri ale poporului românesc. Ei au fost ajutaţi astfel să redescopere frumuseţea portului popular românesc, a datinilor, a cântecului şi a dansului popular în timpul desfăşurării acestor activităţi extracurriculare. Scopul acestor activităţi a constat în consolidarea cunoştinţelor referitoare la obiceiurile şi tradiţiile populare româneşti, urmărind reconsiderarea şi valorificarea trăsăturilor specifice poporului nostru prin interpretare de roluri, a dansului popular şi a “îmbrăcării” unor costume populare, oferind astfel un strop de tradiţie.

Activităţile extracuriculare bine pregătite, sunt atractive pentru orice vârstă, stârnindu-le interesul producându-le bucurie, uşurându-le acumularea de cunoştinţe, chiar dacă presupun un efort suplimentar. În cadrul acestor activităţi sunt atraşi şi copiii timizi, dar şi cei impulsivi, învăţând astfel să se tempereze în preajma colegilor lor – "copilul care este lăudat învaţă la rându-i să aprecieze" (D.I. Nolte).

Ca o concluzie personală, consider că trebuie să încercăm să-i atragem pe copii, să participe la activităţi cu ajutorul tuturor metodelor pe care le putem aborda. Având posibilitatea de a desfăşura activităţi extracurriculare munca noastră devine un pic mai uşoară deoarece aceste activităţi sunt atractive şi îi determină pe copii să participe fără să-i forţăm. Menirea noastră este de a trezi curiozitatea viitorilor indivizi ai societăţii, de a le potoli această curiozitate şi de ai pregăti pentru viaţă, atât cu ajutorul activităţilor didactice pe care le desfăşurăm la grupă cât şi prin intermediul activităţilor extracuriculare.

RESPONSABILITATE SOCIALĂ, EDUCAȚIE ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ- PUNCTE DE VEDERE ȘI EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof.înv.preşcolar ***Şandor Carmen Romana***
Școala Gimnazială Deseşti, Grădinița Mara, Maramureș

Mediul înconjurător constituie un mecanism viu, cu o complexitate deosebită, de a cărui integritate şi bună funcţionare depinde întreaga activitate umană.

Omul s-a aflat în mijlocul naturii de la începutul existenţei sale, folosindu-i toate darurile. Nu rareori, însă, ea îi opune şi manifestări oarbe, brutale, în faţa cărora rămâne înmărmurit şi neputincios.Cu timpul, oamenii au început să facă cercetări ştiinţifice şi să-i descifreze multe din tainele ascunse, înţelegând că manifestările ei se petrec sub acţiunea legilor ce o guvernează, pentru că în natură nimic nu se desfăşoară haotic şi întâmplător, ci numai sub impulsul implacabil al legilor obiective.Menţinerea echilibrului ecologic este esenţială pentru desfăşurarea normală a vieţii.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiţia să respecte natura. Natura are nevoie de prieteni. Nu mila de vieţuitoare, ci respectul, este necesar unei adevărate prietenii cu natura.

Grădiniţei îi revine importanta sarcină ecologică, aceea că, încă de la cea mai fragedă vârstă, copiii să ajungă să cunoască, să iubească şi să ocrotească natura. În programa activităţilor instructiv – educative sunt recomandate o serie de obiective, a căror transpunere în activităţi specifice conduce copiii către înţelegerea unor legături cauzale între evenimente, le dezvoltă spiritul de observaţie, contribuie la formarea de priceperi şi deprinderi active, precum şi la dezvoltarea conştiinţei civice.

Aşa cum îi învăţăm pe copii să vorbească, să se comporte în familie, în şcoală şi în societate, să respecte normele de igienă, aşa trebuie să-i învăţăm să se poarte în mediul înconjurător.

Noi, educatoarele, trebuie să selectăm şi să desfăşurăm activităţile cele mai accesibile – prin formă şi conţinut – care să-i conducă pe preşcolari spre educarea dragostei lor faţă de natură, a dorinţei de a contribui la păstrarea frumosului, la educarea capacităţii de a ocroti şi respecta natura.

Trebuie să începem prin iniţierea copiilor cu propriul lor mediu înconjurător, cu ambianţa, cu „lumea lor în mic” – locuinţa, sala de grupă, curtea de joacă, strada, satul sau oraşul în care aceştia locuiesc.

Voi relata în continuare prin ce tipuri de activităţi se poate realiza educaţia ecologică a micilor preşcolari în grădiniţă.

Folosind observaţia spontană sau dirijată, urmărim să formăm copiilor o gândire intuitivă în raport cu natura, pentru a le dezvolta dragostea şi respectul faţă de aceasta, dorinţa de a o ocroti. Prin intermediul observărilor, copiii dobândesc cunoştinţe elementare despre unele fenomene din natură legate de succesiunea anotimpurilor (căderea frunzelor, ploaia, ceaţa, îngheţarea apei,

topirea zăpezilor, etc.). Preşcolarii îşi lărgesc şi îşi conturează cunoştinţele despre animalele domestice, cunosc unele animale sălbatice cu mediul lor specific. Ei învaţă să deosebească animalele domestice de cele sălbatice, păsările migratoare de cele nemigratoare, animalele care aduc foloase omului de cele care pricinuiesc daune. Pentru realizarea acestui scop, copiii trebuie puşi în situaţia de a le observa.

Toate întrebările pe care le pun copiii dovedesc interesul de cunoaştere al acestora manifestat în toate ocaziile cu multă insistenţă şi prin întrebări variate. În practică, în desfăşurarea activităţilor din grădiniţă am aplicat variate procedee şi modalităţi. Una dintre modalităţile la care se obţin rezultate deosebite este observarea plantelor puse la germinat. Acest procedeu este pentru copii un mijloc palpabil, concret. Observând plantele în dezvoltarea lor, ei îşi însuşesc anumite cunoştinţe care apoi le stimulează curiozitatea şi de aici dorinţa de cunoaştere, care la ei se transformă în întrebări, ceea ce dovedeşte că vor să înţeleagă mecanismul, legătura dintre om – plante – apă – lumină, iar ceea ce n-au înţeles devine curiozitate.

În ideea trezirii interesului pentru mecanismul, relaţia dintre plante, om şi condiţiile mediului, am cerut copiilor să aducă de acasă câte un ghiveci sau pahare de unică folosință. Am procurat pământ şi am pus boabele la încolţit.

Am atras copiilor atenţia, încă de la început, că, pentru a observa bine plantele, ghivecele trebuie puse într-un loc de unde ei le pot observa zilnic, cu uşurinţă, având grijă să umezească pământul odată pe săptămână. Am pus la încolţit boabe de fasole,de porumb,de dovleac şi le-am demonstrat că pentru a încolţi seminţele au nevoie de umezeală şi de căldură. Am aşezat seminţele într-un loc călduros, în sala de grupă.

Cunoaşterea mediului ambiant se realizează şi prin jocurile didactice cu material din natură sau pe bază de ilustraţii. Jucându-se, copilul cunoaşte şi descoperă lumea şi viaţa. Prin jocuri cunoaşterea lumii devine accesibilă şi atractivă pentru copii.

Lectura după imagini, ca formă organizată de cunoaştere a mediului, este un alt tip de activitate prin care se poate realiza educaţia ecologică în grădiniţa de copii. Prin intermediul activităţii cu tema: „Ecosistemul-Padurea” i-am îndrumat pe copii să observe fenomenul de defrişare a arborilor, dar şi preocupările oamenilor de a planta în pepiniere diferiţi arbori care vor reîmpăduri zonele defrişate. Prin cunoaşterea directă de către copii a fenomenului de defrişare, împădurire, reîmpădurire, plantare contribuim la formarea gândirii lor ecologice.

Copiii ştiu că pădurea este „ prietena” omului datorită marelui său rol de a reîmprospăta permanent aerul oraşelor moderne.

Excursia şi vizita cu caracter didactic reprezintă forme auxiliare de organizare a procesului de predare a cunoştinţelor despre natură şi om.

Orice prilej oferit de activităţile de observare a plantelor şi animalelor, prin intermediul excursiilor trebuie folosit pentru a forma o gândire intuitivă şi deductivă a copiilor în raport cu natura, pentru a le dezvolta dragostea şi respectul faţă de acestea, dorinţa de a o ocroti.

Cu prilejul oricăror ieşiri în natură copiii grupei trebuie să cunoască îndemnele:

- Nu distrugeţi natura!
- Nu aruncati gunoaiele la întâmplare!
- Ocrotiţi vieţuitoarele şi mediul înconjurător pentru a păstra echilibrul atât de necesar al omului!

În cunoaşterea mediului înconjurător trebuie să predomine caracterul atractiv, accesibil şi ecologic. Copiii au nevoie să perceapă cel mai mare adevăr din spaţiul viului: plantele se nasc, trăiesc şi mor, lăsând seminţe pentru următoarea generaţie de plante.

Nu bogăţia cunoştinţelor de biologie interesează în primul rând învăţământul preşcolar, ci cunoaşterea şi menţinerea sa în forul interior al copiilor a două stări: dorinţa de a cunoaşte universul lumii vii şi puterea de a ocroti formele de viaţă. Curiozitatea copilului este suscitată nu numai de obiectele pe care le poate percepe, ci şi de legăturile interne, de cauzalitatea care există între obiecte şi fenomenele percepute: „de ce cad frunzele?”, „de ce tună?”, „de ce creşte grâul?”

Noi, educatoarele, avem obligaţia de a răspunde la întrebările cauzale puse de copii şi să le explicăm fenomenele respective în raport cu posibilităţile lor de înţelegere. Astfel, copiii îşi îmbogăţesc, treptat, orizontul de cunoştinţe, ceea ce îi ajută să înţeleagă că plantele au nevoie de anumite condiţii de dezvoltare (apă, lumină, căldură, pământ bun), că ele trebuie îngrijite de om, că fiecare fenomen este rezultatul unei cauze sau că între fenomene există o legătură şi că ele depind unele de altele.

În vederea formării comportamentului civic, etic şi a deprinderilor copiilor de păstrare şi iubire a naturii, i-am antrenat în activităţi menite să contribuie la îngrijirea unor arbori şi a spaţiului verde din curtea grădiniţei. Cu ocazia plimbărilor în pădure şi pe dealurile satului le-am atras atenţia copiilor asupra unor aspecte de distrugere a mediului: copaci tăiaţi, cu tulpina scrijelită, resturi menajere, iarbă arsă, sticle sparte, deşeuri de hârtie şi ambalaje de plastic aruncate la întâmplare. Pentru a întări comportamentele pozitive, întotdeauna când mergem la iarbă verde, trebuie să strângem toate resturile gustării pe care am luat-o şi să controlăm dacă totul este curat, aşa cum am găsit înainte de popasul nostru.

Dacă pământul este sănătos, și noi vom fi sănătoși. Gunoiul este un dușman al sănătății pentru că degradează, îmbolnăvește mediul în care trăiesc oamenii și celelalte ființe de pe pământ. Copiii vor fi îndrumați astfel să-și formeze o atitudine dezaprobatoare față de cei care aruncă deșeuri în natură și nu în locuri special amenajate.

Ori, în timpul plimbărilor, vizitelor și excursiilor, copiii au fost îndemnați să observe ordinea, curățenia, aspectul estetic al parcurilor, al grădinilor și al curților unor gospodari, bucurându-și inima și ochii și îmbogățindu-și în acest fel educația estetică. Copiii pot participa și la activități desfășurate de adulți, înțelegând că o parte din gunoi se poate transforma în îngrășământ pentru pământ prin descompunere naturală sau prin ardere, dar nu cel alcătuit din obiecte de plastic, care elimină gaze dăunătoare oamenilor și animalelor. Cunoscând și observând din ce se compune gunoiul (hârtii, plastic, îmbrăcăminte veche, sticle, ambalaje etc.) copiii învață să diferențieze actele corecte de cele dăunătoare asupra solului, să nu le repete sau să nu inițieze unele asemenea, respectiv în privința depozitării resturilor și a gunoaielor, să o facă în zone speciale, și nu în locuri publice sau apă.

Atunci când ne întoarcem din excursii,putem să planificăm, în partea a treia a programului zilnic, activităţi care să răspundă întrebărilor şi să clarifice aspecte încă neînţelese de copii („Din lumea celor care nu cuvântă”, „Ştiaţi că...?”, povestiri şi versuri, epigrame însoţite şi de ilustraţii).

Prin educația ecologică, preșcolarii învață, de asemenea, și să evalueze obiectele: în momentul în care aduc o jucărie la grădiniță, aceasta este analizată din punct de vedere al calității, al rezistenței și al prețului, subliniind idea că, atunci când cumpărăm un lucru, trebuie să ne asigurăm că este de calitate, durează mult, nu devine gunoi prea repede, se repară ușor și contribuie la economisirea banilor. În felul acesta, copiii învață să prețuiască jucăriile și să ceară părinților numai ce le este într-adevăr de folos. Prin intermediul poveștilor create, la început de educatoare, apoi de către copii, pe diverse teme "O familie fericită", "O faptă bună", "O familie nefericită" copiii au desprins idea că, în loc să păstrăm lucruri care nu ne mai folosesc putem să le dăruim celor care nu au și care au nevoie de ele. De asemenea, în cadrul lecturilor după imagini, al convorbirilor pe teme precum "Pădurea, prietena noastră", "Povestea brazilor și a hârtiei", "Pădurea, viața noastră", copiii au conștientizat că economisirea hârtiei, a cartonului, duce la menținerea unui număr mare de copaci în viață, care să adăpostească animalele sălbatice și să mențină temperatura în parametrii normali, confortabili. Mai mult, pădurile atrag ploile, stopează alunecările de teren, copacii produc oxigenul pe care-l respirăm clipă de clipă, atât noi, oamenii, cât și animalele.

Pe lângă activităţile arătate mai sus prin care educatoarele pot realiza educaţia ecologică în grădiniţă mai sunt o multitudine din care amintesc: activităţi practice desfăşurate de preşcolari în spaţiile verzi din perimetrul grădiniţelor, activitatea muzicală adaptată la tematica inspirată din frumuseţile naturii poate influenţa copilul în direcţia dorită, filmele artistice şi documentare, emisiunile radio-tv., dedicate ecologiei, revistele pentru copii – sunt un izvor important de informare şi documentare privind natura, literatura pentru copii – inspirată din viaţa plantelor şi animalelor, vizionarea de diafilme, etc.

Ştim că educaţia ecologică se realizează nu numai în instituţiile şcolare ci şi în familie. Alături de şcoală şi de învăţământ, familia joacă un rol esenţial pentru a explica celor mici ce reprezintă natura, în ce constă respectul faţă de mediul înconjurător.

De aceea am considerat necesar şi firesc să acţionez şi asupra familiilor copiilor, pentru a-i face să înţeleagă faptul că de modul cum se comportă ei cu natura, de reacţiile lor asupra plantelor şi animalelor depinde în mare măsură succesul formării la copiii preşcolari a unor deprinderi ecologice corecte.

Degeaba copilul învaţă la grădiniţă să ocrotească un animal sau o plantă, dacă în familie îşi vede părinţii acţionând brutal şi fără milă asupra acestora. Astfel, pornind de la aceasta premisă , în unele din activităţile desfăşurate am implicat şi părinţii acestora, ei fiind permanent alături de noi.

Astfel, copii, părinţi si bunici, împreună, am plantat brăduți în curtea grădiniței,am curățat împrejurimile grădiniței; și tot împreună am confecţionat la grădiniţă jucării din materiale refolosibile. Deşeurile şi ambalajele aruncate la întâmplare sunt o prezenţă stânjenitoare pentru toţi cei care manifestă spirit civic. Din lucruri pe care, aruncându-le, poluăm Pământul (sticle de plastic, CD- uri, sticlă, hârtie, saci, cutii de conserve, dopuri, etc) minţi ingenioase şi inimi curate pot face minuni. Copilul de azi care cunoaşte valoarea unei bucăţi de hârtie , a unei sticle sau a unui recipient din material plastic va fi cetăţeanul de mâine care va şti să utilizeze raţional fiecare lucru.

Pentru un impact mai mare al activităților de educație ecologică în grădiniță și pentru a conștientiza și sensibiliza cât mai mult și familiile copiilor din grupă, am conceput un mesaj mobilizator spre atitudini și comportamente civice corecte, mesaj sub forma unui scenariu de spectacol susținut de copii și prezentat în fața părinților.

O altă metodă de educație în spirit ecologic sunt acțiunile de voluntariat la care preșcolarii au participat.Prin acțiunile de voluntariat, preșcolarii devin mai responsabili, învață să identifice problemele de mediu din jurul lor,să găsească soluții de rezolvare, să conștientizeze necesitatea rolului lor în transmiterea valorilor de respect față de mediu, de iubire față de natură, de cooperare pentru rezolvarea problemelor.

Alte motive pentru care un prescolar doreşte să fie voluntar ţin de socializarea cu diferite persoane, în mod direct, un alt motiv este exercizarea drepturilor de lider, este o experienţă nouă din care ai de învăţat multe lucruri, este o ocazie să ai un cuvânt de zis.

Acum, mai mult ca oricând, voluntariatul în şcoli ocupă un loc destul de important. ONG-uri, Fundaţii, proiecte au la bază idea de voluntariat. Ideea de voluntariat privită pe de o parte ca activitate extraşcolară , o activitate care să ajute la ocuparea timpului liber dar şi a formării copilului ca persoană, şi pe de altă parte, voluntariatul ca acumulare de experienţă de muncă, factor de responsabilitate şi maturitate.

Volunatrialul reprezintă un element esenţial al tuturor societăţilor, reprezintă o cale prin care oricine capătă experienţă, se poate exprima, se poate implica în problemele comunităţii din care face parte. Datoria noastră este să îi învăţăm pe copii, şi nu numai, să identifice nevoile comunităţii, să se implice în aceste nevoi şi să ştie cum să se comporte în acest caz.

Copiii au înțeles ce înseamnă să fii voluntar și, împreună cu părinții, au participat cu mare plăcere la activitățile desfășurate. Copilului mic îi place să știe că poate să fie de ajutor, îi place să fie antrenat în activități practice.Copiii au fost voluntari în activităţi de ecologizare, de plantare de brăduți în curtea grădiniței, au fost distribuite baloane cu mesaje specific

Salvați și iubiți natura ! Nu rupeți iarba și florile!

Pastrați natura vie și curată! Nu poluați apa râurilor !

Nu distrugeți pădurea !

„Voluntariatul este hrană pentru suflet. Implicând copiii în ecovoluntariat, de fapt îi implicăm în viață, îi educăm și-i pregătim să fie capabili să se integreze în societate. Și „fiecare copil pe care-l instruim este un om pe care-l câștigăm" (Victor Hugo). Prichindeii ecovoluntari au strigat comunității cât au putut de tare: „SOS! Salvați Natura!" și s-au făcut auziți.

Am prezentat în această lucrare varietatea de modalităţi folosite în grădiniţă prin care micii preşcolari sunt învăţaţi să cunoască natura şi să protejeze mediul înconjurător,chiar și prin acte de voluntariat sau exemple de bună practică după puterea vârstei lor. Putem spune că nu există activități anume pentru o educație ecologică, ci prin toate activitățile și acțiunile pe care le desfășurăm în grădiniță, copiii își pot însuși numeroase noțiuni și cunostințe despre problemele ecologiei.

În concluzie, consider că este o datorie cetăţenească, o datorie de conştiinţă şi etică, să contribuim la ocrotirea naturii, pentru că ea aparţine nu numai generaţiilor actuale ale Terrei, ci, cu deosebire, generaţiilor viitoare, în care ne proiectăm idealurile cu toate speranţele noastre de continuitate, de nemurire.

„Natura îşi oferă frumuseţea şi grandoarea, trebuie să învăţăm copilul să o vadă cu ochii simţului şi al raţiunii, să o înţeleagă şi să o preţuiească!"

Bibliografie:

„Călăuză în lumea plantelor şi animalelor" – Constantin Pârvu, Stoica Godeanu, Laurenţiu Stere, Editura Ceres, Bucureşti, 1985

Revista „Învăţământul preşcolar" nr.1/2007

Revista „Învăţământul preşcolar" nr.3 - 4/2000

Revista „Învăţământul preşcolar" nr.1 - 2/1999

Revista „Invatamantul prescolar„nr.1-2/2010

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar

Medeșan Dorina-Stela, Școala Gimnazială Nr. 1 Ip, jud. Sălaj

Șandor Florica- Gabriela, Școala Gimnazială ,,Avram Iancu", Halmășd, jud. Sălaj

Se ştie că **educaţia** este de o seamă cu omul, îl însoţeşte întreaga lui viaţă, are loc oriunde există oameni, este universală, se realizează preponderent în sens pozitiv şi reprezintă măsura de devenire a omului întru fiinţă. Educația a fost mereu și va rămâne o temă importantă de discuție, ea fiind o preocupare în știința conducerii învățământului, permanent în schimbare. Necesită multă creativitate, flexibilitate și prezență de spirit, în condițiile în care sfera și prestigiul ei se lărgește mereu, ea fiind un instrument cheie prin care se stimulează, dirijează și controlează procesele învățării. Dascălul trebuie să cunoască și să stăpânească arta managerială pentru a se bucura de succes în activitate.

Există cerințe metodologice de care depinde învățarea în general, învățarea școlară în special. Conținuturile predării trebuie predate în funcție de vârstă, treaptă și disciplină școlară pentru ca transmiterea cunoștințelor să aibă loc și pentru a se declanșa învățarea. Este necesar să se pună accent pe respectarea particularităților de vârstă și individuale, pe diversificarea și flexibilizarea situațiilor de învățare, centrarea pe elev în proiectarea unităților de învățare, precum și pe formarea de capacități, competențe și atitudini.

Pentru o bună organizare a curriculum-ului este necesară **articularea**- pe orizontală (interdisciplinară și trandisciplinară) și pe verticală- asigurarea progresului celui care învață, de la un nivel la altul, **balansarea**- se referă la distribuirea categoriilor de valori transmise astfel încât cel care învață să aibă posibilitatea de a asimila un maxim de competențe pentru fiecare arie din curriculum și **continuitatea.** În ceea ce privește partea administrativă, este nevoie de diferențiere și personalizare, care poate fi atinsă prin următoarele forme:

- grupe omogene de elevi- în funcție de nivelul aptitudinal și de interesele cognitive ale copiilor;

- accelerarea studiilor cu precizarea variantelor de accelerare alese;
- îmbogățirea curriculum-ului prin programe de educație formală, non-formală și informală, care presupune: reducerea la minimum a programelor obligatorii pentru a răspunde nevoilor și intereselor particulare, scutirea de anumite cursuri obligatorii pentru a da posibilitatea elevilor să-și intensifice eforturile pentru înclinațiile proprii, organizarea de cercuri și ateliere pe discipline, studiu individual dirijat, proiecte de cercetare, tabere/ școli de vară în vacanțe.

Instruirea diferențiată vine în întâmpinarea nevoilor elevilor, se poate face în funcție de disponibilitățile lor, de interesele și profilurile de învățare prin intermediul diferitelor strategii educaționale și presupun sarcini obligatorii, grupări flexibile, evaluare formativă și reglare.

O modalitate de structurare a conținuturilor este **monodisciplinaritatea**, ea fiind o modalitate tradițională care oferă elevului siguranţa avansării lineare, gradual ascendente, pe un traseu cognitiv bine delimitat. Ca și particularitate, ea compartimentează domeniile de cunoaștere pe discipline și obiecte de învățământ, astfel încât această structurare este cel mai ușor de realizat, permite aprofundarea unei discipline și facilitează o corespondență strânsă între obiectele de învățământ și științele pe care le reprezintă. Totuși, această modalitate are și unele limite ca: supraîncărcarea programelor analitice, dificultatea de a se realiza transferuri interdisciplinare și în aplicarea cunoștințelor în diferite situații de instruire și practică.

Elevii pot asimila un volum mare de informații, dar nu toate devin funcționale, este nevoie de formarea unor deprinderi de muncă intelectuală, a unor capacități și structuri operatorii care condiționează desfășurarea cu succes a unor activități mai complexe.

Compartimentarea cunoașterii umane pe discipline de învățământ și obiecte este productivă doar din punct de vedere didactic, elevii putând avea dificultăți în formarea unor reprezentări corecte. De asemenea, această modalitate provoacă dispute între reprezentanții disciplinelor care alcătuiesc curriculum-ul școlar, toți dorind să obțină poziții privilegiate pentru disciplinele pe care le reprezintă.

A doua modalitate de structurare a conținuturilor este **pluridisciplinalitatea.** Punctul de plecare în structurarea în manieră pluridisciplinară a conţinuturilor îl reprezintă o temă, o situaţie,

o problemă abordată de mai multe discipline, cu metodologii specifice, astfel că, mai întâi, se delimitează tema sau domeniul care urmează a fi studiate, iar după aceea se derivă în jurul acestor cunoştinţe furnizate de diferite discipline de învăţământ, care oferă perspective particulare, specifice asupra temei care face obiectul activităţii de instruire. Ea oferă avantaje ca: realizarea unor corelații existente între disciplinele curriculum-ului școlar, grad mare de funcționalitate și aplicabilitate a cunoștințelor, ușurarea procesului de înțelegere a informațiilor, descongestionarea programelor școlare.

Ca și limite menționăm că nu toate conținuturile pot fi structurate în acest mod, nu determină o învățare profundă ci doar una superficială, de suprafață, iar lipsa dotărilor materiale din unele școli face ca efectele ei să nu fie cele propuse; de asemenea, conținuturile ar trebui predate de o echipă de profesori, unde fiecare tratează tema din perspectiva disciplinei pe care o predă, acest lucru nefiind posibil la nivelul tuturor școlilor.

Strategia modernă presupune predarea integrată a cunoștințelor prin abordarea unitară a tematicilor, **interdisciplinar,** modalitate ce se referă la interacțiunea obiectelor de studiu, centrarea pe proiecte, corelarea învățării cu viața cotidiană, identificarea relațiilor dintre concepte aparținând unor domenii diverse. Preocupările pentru promovarea unei viziuni interdisciplinare în investigarea realității nu sunt noi. Ele au fost impuse permanent de necesitatea firească a cuprinderii integrale a fenomenelor, prin corelarea informațiilor dobândite din domenii diferite și prin metode de cercetare specifice. Ea a apărut ca o necesitate și alternativă la structurarea monodiscilinară prin care s-a încercat diminuarea neajunsurilor existente.

Abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate mai ales la ciclul primar, deoarece ei au nevoie să exploreze mediul apropiat pentru a-l cunoaște și stăpâni, fiindcă viața de adult presupune diverse provocări și probleme care pot fi rezolvate de cele mai multe ori prin cunoaștere globală. Corelarea conținuturilor poate fi considerată o soluție prin care să fie depășit pericolul detașării școlii de viața reală, ea oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și care facilitează contextualizarea și aplicarea cunoștințelor școlare în diferite situații de viață.

Beneficiile predării integrate a conținuturilor sunt multiple, astfel că este evident plusul calitativ, se încurajează comunicarea și cooperarea, copiii sunt angajați și responsabilizați în procesul de învățare, se promovează atitudini pozitive, se pune accent pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică, estetică, se asigură învățarea permanentă.

Ea constă în identificarea conceptelor și principiilor comune mai multor discipline, în număr mai mic sau mai mare și prezintă avantaje ca: descongestionarea și reducerea programelor școlare, transferul interdisciplinar prin corelarea cunoștințelor comune mai multor discipline, favorizează apariția unor așa-zise discipline de graniță ca: psihosociologia, sociopedagogia, psiholingvistica, biochimia etc. Interdisciplinaritatea trebuie aplicată în combinație cu monodisciplinaritatea și cu pluridisciplinaritatea, pentru a fi accentuate avantajele și pentru a limita riscurile pe care fiecare le impune fiecare dintre formele respective.

O altă modalitate de structurare, **transdisciplinară**, este o formă de întrepătrundere a mai multor discipline care selectează conținuturile pe bază de paradigme larg unificatoare, fiind mai complicată decât celelalte și de aceea este folosită mai mult în activitățile de perfecționare. Disciplinele nu mai sunt valorificate ca scop în sine, ci ca furnizoare de situații și de experințe de învățare/formare. Transdisciplinaritatea fundamentează învățarea pe realitate, favorizează viziunea globală, transferul cunoștințelor în contexte diverse, dar, introdusă excesiv, prezintă pericolul acumulării de lacune, al lipsei de rigoare și de profunzime în cunoaștere.

Pentru organizarea conținuturilor există mai multe posibilități: organizarea logică- se pleacă de la logica științei, dar nu totul se poate adecva nivelului didactic, organizarea liniară- cunoștințele se transmit succesiv, cele noi se bazează pe cele vechi, organizarea concentrică- structurarea conținuturilor în așa fel încât să se poată reveni ulterior cu îmbogățiri. Combinarea modului linear cu cel concentric favorizează structurarea spiralată prin care se configurează aspecte noi ale fenomenelor discutate. Un alt fel de organizare este după puterea explicativă a cunoștințelor, modalitate ce oferă asimilarea și stocarea acestora.

Organizarea modulară este o modalitate de modernizare și adecvare a conținuturilor la cerințele școlii contemporane, care presupune structurarea conținuturilor în moduli didactici și

accentuarea flexibilității în funcție de interesele și capacitățile elevilor, de particularitățile lor psihice. Ea vizează pregătirea elevilor si integrarea lor socioprofesională. Modulele pot fi organizate si corelate dupa criterii științifice și psihopedagogice.

În concluzie, fiecare modalitate de structurare a conținuturilor prezintă avantaje și dezavantaje, nu trebuie să optăm pentru una în defavoarea celorlalte, ele trebuie să fie compatibile cu particularitățile elevilor din fiecare ciclu de școlaritate, unele fiind mai potrivite în anumite etape decât în altele.

Bibliografie:

https://www.scritub.com/profesor-scoala/MODALITATI-DE-ORGANIZARE-A-CON92168.php

http://www.isj-db.ro/static/files/RED/4.LICEAL/MAI_2018/MODALITI_INOVATOARE_DE_ORGANIZARE_A_CONINUTURILOR_PENTRU_DISCIPLINA_RELIGIE.pdf

https://www.creeaza.com/didactica/didactica-pedagogie/Modalitati-de-oragnizare-a-con384.php

https://www.qreferat.com/referate/pedagogie/Continuturi-selecie-i-organiza127.php

JOCUL – METODA CE STIMULEAZĂ CREATIVITATEA COPIILOR

Doina Sandu

Şcoala Gimnazială Nr.1 Hârşova

„Omul nu este întreg decât atunci când se joacă”, spunea Schiller, iar pentru un copil sănătos jocul este tot atât de necesar dezvoltării lui multilaterale ca lumina soarelui. Educația formală, informală și nonformală întregește portretul copilului, îl ajută să își identifice nevoile, să găsească metode de a se integra cu succes în societate.

Odată cu intrarea la şcoală, învăţarea trece pe primul loc şi este urmată de muncă. Aşadar, jocul este principala cale de dezvoltare, de cunoaştere a realităţii, de interrelaţionare şi este prima formă de învăţare, facilitând şi trecerea spre învăţarea din mediul şcolar. În trecerea de la grădiniţă la școală, preşcolarul este încurajat să se joace, la baza organizării procesului instructiv-educativ desfăşurat în învăţământul preşcolar stând respectarea acestei nevoi naturale de joc a copilului şi valorificarea funcţiilor acestuia.

Rolul propulsor al jocului în procesul obiectiv al dezvoltării copilului, dar şi al umanităţii în ansamblul ei, i-a conferit caracter universal. Ponderea cea mai mare, ca timp şi importanţă, o are jocul la vârsta copilăriei, aflându-se într-o anume consonanţă cu însăşi natura copilului. Este recunoscut locul său în sistemul general al muncii educative, alături de alte metode. Prin joc se socializează, se experimentează, se dezvoltă personalitatea, imaginaţia, originalitatea, creativitatea sau se consolidează atitudini comportamentale pozitive: încrederea în forţele proprii, solidaritate în grup, spirit de echipă, de competiţie, toleranţă.

Anul acesta, în clasa pregătitoare, pe primul loc este jocul, învăţarea ocupând locul secund. Odată cu intrarea la şcoală, învăţarea trece pe primul loc şi este urmată de muncă. Aşadar, jocul este principala cale de dezvoltare, de cunoaştere a realităţii, de interrelaţionare şi este prima formă de învăţare, facilitând şi trecerea spre învăţarea din mediul şcolar. Jocul este mişcare, explorare, comunicare, socializare, observaţie şi imitaţie, exerciţiu, disciplinare, învăţare şi, mai ales plăcere. Esenţa jocului este reflectarea şi transformarea, pe plan imaginar a realităţii înconjurătoare. Jocul nu este numai o simplă distracţie, ci, prin joc, copilul descoperă şi lumea şi viaţa, într-un mod accesibil şi atractiv, o cercetează , o prelucrează şi o transformă în învăţare, în experienţă personală.

În jocul didactic, ca activitate comună obligatorie, sunt antrenaţi toţi copiii din clasa mea. Jocul îşi are locul în regimul zilnic, ca toate activităţile comune, dar prin conţinut, structură şi desfăşurarea specifică se deosebeşte calitativ de celelalte activităţi. În jocul didactic, ca activitate comună obligatorie, sunt antrenaţi toţi copiii din clasă. Jocul didactic este folosit în activitatea instructiv-educativă pentru a forma sau consolida anumite cunoştinţe, priceperi şi deprinderi. Învăţând prin joc, copilul trebuie să se joace, să se distreze şi jucându-se învaţă ce-i de învăţat.

Jean Piaget a pus în evidenţa aportul jocului la dezvoltarea intelectuală a şcolarului. De aceea, el susţine că „*toate metodele active de educare a copiilor mici să furnizeze acestora un material corespunzător pentru ca jucându-se, ei să reuşească să asimileze realităţile intelectuale care, fără aceasta, rămân exterioare inteligenţei copilului*".

La clasa pregătitoare, în practica educațională am folosit diverse metode moderne (active – participative). Datorită folosirii jocului didactic, am reuşit cu succes să activizez elevii în procesul instructiv-formativ. De asemenea, jocul contribuie la dezvoltarea gândirii, a spiritului de observaţie, a curiozităţii, a spiritului de investigaţie şi independenţă precum şi a spiritului creativ.

„Explozia stelară"-este o metodă de dezvoltare a creativității, similară brainstormingului, o modalitate de relaxare a copiilor si se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme si noi descoperiri. Începe din centrul conceptului şi se împrăştie în afară, cu întrebări, asemeni exploziei stelare. Obiective –formularea de intrebari si realizarea de conexiuni intre ideile descoperite de copii in grup prin interactiune si individual pentru rezolvarea unei probleme.

Cum se procedează: Se scrie ideea sau problema pe o foaie de hârtie şi se înşiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie întrebările de tipul: Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?. Am aplicat această metodă la poveștile copilăriei precum: " Ursul păcălit de vulpe", " Scufița Roșie ", "Fata babei și fata moșnegului ", etc. Această metodă poate fi aplicată la orice disciplină , la orice clasa.

Descrierea metodei – Pe steaua mare se scrie sau desenează ideea centrală. Pe 5 steluţe se scrie câte o întrebare de tipul Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?, iar 5 copii din grupă extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei 5 îşi alege 3-4 colegi,organizându-se în cinci grupuri. Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor.

La expirarea timpului, copiii revin în cerc în jurul steluţei mari şi spun întrebările elaborate fie individual, fie un reprezentant al grupului. Elevii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări. Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corect, precum şi modul de cooperare, interacţiune.

Jocul este antrenant pentru copii şi acţionează favorabil crescându-le performanţele şi căpătând încredere în capacităţile lor, siguranţă şi promptitudine în răspunsuri, deblocând astfel potenţialul creator al acestora. Aşadar, jocul (nu joaca) este o treabă de maximă seriozitate şi răspundere. Să-i acordăm toată atenţia şi să-l tratăm ca atare, pentru că nu este pierdere de timp, ci câştig de experienţă mentală, fizică şi socială. Sprijinit cum trebuie în deprinderea jocului, ferit de empiric şi întâmplător, copilul va descoperi miracolul lumii înconjurătoare mai repede şi mai temeinic, va şti să evalueze temeinicia utilizării timpului şi să se despartă, treptat, cu încredere, de plăcerea de a se juca, pentru a pătrunde în răspunderile superioare ale muncii şcolare.

Poate că e bine să ne amintim, atunci când suntem în faţa vlăstarelor pe care le modelăm, că vârsta lor este vârsta jocului, iar în activităţile didactice pe care le desfăşurăm cu ei să fie folosite cât mai multe jocuri didactice şi atunci… succesul este garantat.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii*, Editura Aramis, Bucureşti, 2002

2. Dumitru, I. Al., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000.

3. Cerghit, I., *Curs de pedagogie*, Tipografia Universităţii Bucureşti; 1988.

4. Cerghit, I., *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti; 2000.

DEZVOLTAREA PROCESELOR PSIHICE ÎN VEDEREA FORMĂRII UNOR COMPORTAMENTE INDEPENDENTE ŞI CONSILIEREA ELEVILOR CU CES

Maria Ioana Sanislav, C.N. "Onisifor Ghibu" Oradea
Maria Cristina Avrigeanu, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Bihor

Pentru copiii cu nevoi speciale integrarea în societate este la fel de importantă ca şi pentru copiii fără probleme de sănătate, pentru că, spun psihologii, orice individ este dependent de ceilalţi indivizi.

Articolul 2 din legea 448/2006 arată că persoanele cu nevoi speciale sunt acele persoane cărora, datorită unor afecţiuni fizice, mentale sau senzoriale, le lipsesc abilităţiile de a desfăşura în mod normal activităţi cotidiene. Ei necesită măsuri de protecţie în sprijinul proceselor de recuperare, integrare şi incluziune socială. De cele mai multe ori, în şcolile de stat, copiii cu nevoi speciale sunt înscrişi în clase cu program normal şi nu în clase speciale. E esenţial de ştiut faptul că fără o instruire corespunzătoare a cadrelor didactice, elevul cu dizabilităţi ajunge să fie exclus, marginalizat, în loc să fie integrat în colectiv. Copiilor cu nevoi speciale trebuie să li se asigure autonomia şi integrarea socială cea mai completă. De aceea, dacă este necesar, ei trebuie să fie incluşi în programe de readaptare. Trebuie luate măsuri individuale şi colective care să le favorizeze independenţa personală, care să le permită să ducă o viata cât mai apropiată de cea a colegilor lor, ceea ce include dreptul de a fi diferit. Scoala este un mediu important de socializare pentru copiii cu nevoi speciale. Copiii cu dizabilităţi pot fi integraţi fie în clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, fie în module constituite având câte doi-trei copii cu nevoi speciale, grupuri incluse în clasele obişnuite. Integrarea individuală a acestor copii se poate face si în clasele obişnuite acolo unde exista cadru didactic bine pregatit din acest punct de vedere-psihopedagogie speciala. Pentru ca elevul cu ces să simtă că face parte din colectiv, cadrele didactice au un rol foarte important în procesul de integrare. Copilul nu trebuie tratat diferit faţă de restul copiilor si nu trebuie favorizat. În acelaşi timp insă, cerinţele şcolare trebuie să fie adaptate puterii de rezolvare a copilului cu dizabilităţi. Pe de altă parte şi in acest sens, cadrele didactice au nevoie de o pregătire specială. Accesul la informaţie este, de asemenea, necesar pentru asigurarea autonomiei copiilor cu nevoi speciale, spun specialiştii. Mai mult, profesioniştii trebuie să informeze copiii cu nevoi speciale şi familiile acestora asupra tuturor aspectelor speciale ale vieţii acestora. Familia trebuie să impună copilului unele restricţii, să încurajeze activităţile gospodăreşti şi pe cele de autoîngrijire, să stimuleze abilităţile fizice şi sociale ale copilului. Ca rezultat important, atmosfera familială va fi caldă atunci când fiecare dintre copii şi părinţi îşi va cunoaşte bine rolul şi locul pe care-l ocupă in sistemul numit familie. Auzim din ce în ce mai des în jurul nostru cuvântul toleranță. Față de cei cu altă orientare sexuală, față de clasele sociale defavorizate, față de oamenii și copiii cu nevoi

speciale. Toți sunt subiecte tabu încă în societatea românească, iar toleranța ne iese mai mult pe hârtie decât în realitate. Dar pentru că schimbarea se începe de la mic la mare, fiecare din noi trebuie să învețe să se comporte cu oamenii diferiți. Și să își învețe și copilul să se comporte normal cu copiii diferiți de el. Copiii cu nevoi speciale sunt o realitate din ce în ce mai prezentă. Deși în școlile de stat nu îi întâlnim încă, grădinițele și școlile private îi primesc și încearcă să îi integreze alături de ceilalți copii.Ce ne facem însă atunci când copiii noștri nu știu să gestioneze o relație cu un astfel de copil, când nu știu de ce este el diferit, când le este greu să accepte ceea ce ei văd a fi o nedreptate a naturii, când le este atât de milă încât nici nu se pot uita la copilul respectiv?

Consilierea are caracteristici specifice în şcolile.Prima caracteristică este că aparţine consilierii de ajutor, cu cerinţe de aplicare a principiilor umaniste şi de respectare a drepturilor persoanei consiliate.Intervenţiile de consiliere cuprind toate acţiunile destinate să producă schimbări în persoane şi grupuri.

- Sarcina arată pe cine sau ce ţinteşte intervenţia de consiliere. Din perspectiva sarcinii, intervenţiile pot fi orientate către persoane, familie, clasă, şcoală, cartier, localitate, asociaţie sau instituţie.
- Scopul intervenţiei poate fi: prevenţia sau remedierea handicapului şcolar, stimularea dezvoltării personale, Totodată, se precizează de ce este necesară sau aşteptată intervenţia.
- Metoda de intrare în contact şi de lucru cu persoanele arată cum se produce intervenţia: prin serviciu direct, care implică contact şi comunicare între consilier şi consiliat; prin consultaţie şi pregătire, împreună cu alţi profesionişti; prin media.

Deci, funcţiile dascălului-consilier sunt: consilier, consultant, coordonator, agent de orientare şi evaluator. Consilierea individuală este considerată activitatea cea mai importantă.Consilierul furnizează o situaţie de învăţare în care consiliatul este ajutat să îşi cunoască situaţia prezentă şi să anticipe situaţii viitoare, în care îşi poate folosi caracteristicile şi potenţialul pe o cale satisfăcătoare pentru sine şi benefică pentru societate. Sintagma elev cu nevoi/ cerinţe educative speciale (CES) a fost inventată atunci când criteriul educaţional a reuşit să coordoneze criteriile medicale, psihologice şi sociologice de evaluare şi orientare şcolară şi profesională a elevilor cu insuficienţe, incapacităţi, tulburări sau dificultăţi fizice, senzoriale, intelectuale. În fiecare generaţie de elevi există copii cu deficienţe, adică cu pierdere, insuficienţă sau anomalie, tranzitorie sau definitivă, a structurilor de funcţionare fiziologică sau psihologică. În relaţie cu mediul şcolar, ei pot dobândi un handicap, ca o consecinţă posibilă dar nu obligatorie a dezavantajului, dat de funcţionarea deficitară. Când incapacitatea sau limitarea, rezultată din deficienţe, se transpune în dezavantaj handicapant, este necesară orientarea spre instituţii speciale de învăţământ. Dar handicapul poate fi prevenit sau diminuat în multe cazuri. Soluţia preconizată indică răspunsuri educative adecvate la nevoile elevului, formulate ca cerinţe speciale. Când aceste răspunsuri sunt adecvate şi suficiente pentru susţinerea

dezvoltării personale şi adaptării şcolare, atunci se poate vorbi de o posibilă integrare socială şi profesională.

Reguli ale orientării şcolare în cazul elevilor cu CES:

1. În evaluările medicale se va utiliza diagnosticul clinic numai orientativ, pentru a se evita riscul confuziei între posibilităţile individuale de adaptare şi probabilităţile statistice ale adaptării categoriilor de apartenenţă.
2. Se va decide orientarea copilului spre învăţământul special, cu caracter temporar şi revenire pentru reexaminare complexă şi reorientare.
3. Se va evita, pe cât este posibil, practica de a decide reorientarea cazurilor, după gradul şi tipul deficienţei, totdeauna în jos, de la unităţi şcolare cu cerinţe instructiv-educative de nivel mai ridicat către unităţi educaţionale cu oferte educative reduse.
4. Se impune diversificarea standardelor educaţionale, cu marcarea nivelurilor de progres ale fiecărui elev.
5. Este de dorit să se valorifice avantajele îmbogăţirii ofertelor educative şi deschiderea unităţilor şcolare din învăţământul obişnuit pentru primirea elevilor cu CES în clase speciale.
6. Esenţială este schimbarea de atitudine faţă de persoana cu CES şi disponibilitatea de investiţie materială şi de resurse umane pentru asigurarea ajutorului necesar.

Termenul "special" este utilizat pentru a desemna ceea ce se constituie în ceva îndepărtat de obişnuit, de normă statistică şi care este destinat unor finalităţi particulare. Elevul cu cerinţe speciale posedă alături de nevoile generale şi alte nevoi cu caracter particular, care nu sunt comune, obişnuite, oarecare. Pentru valorizarea socială a caracteristicilor de acest tip a fost utilizat termenul special cu sens de ocazional, remarcabil sau rar, deosebit. Nu este desemnat un defect sau stigmat, care marginalizează social.

Nevoia educativă specială este o stare a persoanei sau organismului, în absenţa unor condiţii interne prealabile, necesare în dezvoltare. Atingerea nivelului de satisfacţie este îngreunată în mediul şcolar. Nevoia specială de educaţie ia forma dinamică a cerinţei faţă de educaţie, ca diferenţă între starea actuală şi un nivel superior, proiectat, de dezvoltare, achiziţie educaţională şi realizare profesională, familială, socială.

Nevoiele speciale ce decurg din deficienţe care generează handicapuri iau forma unor cerinţe adresate şcolii. Termenul de "şcoală" are aici sensul cel mai larg, desemnând orice instituţie sau organizaţie dedicată educaţiei. Şcoala este solicitată să ofere mediul

Bibliografie:

Birch, A. (2000), Psihologia dezvoltarii, Ed. Tehnica, Bucuresti.

Popescu-Neveanu, P., Zlate, M., Cretu, T. (1987), Psihologia scolara, EDP, Bucuresti.

Paun, E. (1982), Sociopedagogie scolara, EDP, Bucuresti.

PLANIFICAREA EVALUĂRII ȘI INSTRUMENTE MODERNE DE EVALUARE

Sârbe Camelia- Colegiul Național „Simion Bărnuțiu”
Șimleu Silvaniei, Sălaj

Evaluarea este o componentă foarte importantă a procesului didactic, iar succesul acesteia depinde atât de profesorul evaluator cât și de planificarea unei evaluări eficiente.

Tocmai de accea, profesorului îi sunt necesare câteva calități, iar primele pe care le amintim sunt ***creativitatea și empatia***. In mod frecvent creativitatea este asociată cu elevul, activitățile propuse încercând să i-o dezvolte. Dar, mai important, ea este necesară și în cazul profesorului care trebuie să dea dovadă de creativitate atunci când este necesar să își adapteze demersul didactic și să creeze instrumente moderne de evaluare care să îi confirme eficiența metodelor de predare-învățare aplicate la clasă.

Dar creativitatea nu este singura calitate de care el trebuie să dea dovadă, deoarece încrederea pe care el le-o insuflă elevilor are un rol foarte important în motivarea acestora de a studia disciplina respectivă. El trebuie să îi facă pe elevi să fie conștienți că sunt și ei responsabili de propria formare, că au un rol activ în aceasta și că el, profesorul, este un ghid în cunoaștere, pentru elevii săi. El trebuie să-i convingă pe elevii săi că sunt foarte capabili și să le arate că pot avea performanță sau pot să-și depășească limitele. Acest lucru este posibil dacă profesorul reușește să-i încurajeze cu propria persoană, cu propriul exemplu, iar de aici, următoarea calitate necesară a profesorului evaluator: ***pasiunea și dăruirea profesională.*** Profesorul ideal trebuie să aibă un caracter integru, integritate pe care va trebui să o dovedească prin faptele lui, neignorând că el este în permanență un exemplu pentru elevii săi cărora le va transmite pasiunea și dăruirea profesională.

În plus, profesorul este un ***autodidact.*** El este implicat într-un proces continuu de învățare, iar un profesor bun este un elev bun, prin aceasta el dând un exemplu elevilor săi și încurajându-i să depună un efort pentru a învăța.

Profesorul trebuie ***să găsească valoare în fiecare elev.*** Prin aceasta el trebuie să încerce să nu critice elevii și nici alți profesori. Chiar dacă elevii nu sunt la nivelul așteptării profesorului, aceasta nu înseamnă că el nu este dator să investească în ei și să-i facă să respecte cunoștințele.

Un profesor bun ***este altruist,*** îi ajută și pe ceilalți colegi ai săi, în special pe cei fără prea multă experiență, nu-i critică, ci știe să elimine competiția dintre el și ceilalți colegi. În același timp este trebuie să fie ***un bun organizator*** al evaluării, să cunoască diferite tipuri de evaluare și să decidă, în funcție de conținutul ce trebuie evaluat și trăsăturile clasei, momentul în care va desfășura evaluarea și tipul de evaluare ales. Din fericire, există foarte multe tipuri de instrumente care pot fi utile profesorului. (Anexa 1)

Pentru evaluarea finală, profesorul poate să pună la dispoziia elevilor o *grilă de autoevaluare* care să-i coordoneze încă de la început în elaborarea proiectelor și să-i informeze pe aceștia în ceea ce priveste criteriile de evaluare. (Anexa 2). Pentru prezentarea de către fiecare grupă a proiectului final, se poate face apel la *interevaluare.* Astfel elevii sunt implicați într-o manieră activ-participativă și în procesul evaluării. Ei trebuie să evalueze proiectele colegilor în funcție de o grilă de evaluare și să argumenteze punctajul acordat.(Anexa 3).

Există, bineînțeles, o evalure finală a metodei aplicate la clasă și din perspectiva elevilor. Profesorul poate să aplice *o grilă de evaluare a impactului* pe care l-a avut aplicarea unei metode la unitatea de învățare în cauză și să consulte părerea elevilor. Acest lucru îl va ajuta să cunoască punctele forte și punctele slabe ale aplicării metodei, să o îmbunătățească și să o aplice cu mai mare succes data viitoare.(Anexa 4). Toate aceste grile de evaluare oferă o viziune obiectivă asupra nivelului de cunoștințe al elevilor/ deprinderilor formate de către aceștia. Ele sunt apreciate și de către elevi, care se simt implicați activ în propria evaluare și se obișnuiesc să își construiască ei înșiși scale de apreciere obiective.

Poate că este destul de greu să fim la cotele cele mai înalte în ceea ce priveste aceste calități necesare profesorului evaluator model, însă este de datoria noastră să facem tot posibilul să le atingem.

Bibliografie :

Hayée Maga « La pédagogie du projet, pourquoi, comment?" disponibil pe http://www.francparler.org/dossiers/projets_introduction.htm [réf.du 26.06.2010]

Intel Teach-Instruirea în societatea cunoşterii, Versiunea 10 –Siveco România

Anexa 1

Instrumente de evaluare

Instrumente de evaluare	Descrierea și scopul evaluării	Etapa aplicării în unitate		
		Inițială	Formativă	Sumativă
Liste de verificare	Monitorizeaza procesele, progresele și rezultatele obținute. Pot fi și un instrument în autoevaluare. Oferă elevilor repere pentru activitatea din cadrul proiectului. Ofera feedback.	☐	X	X
Observarea grupului	Facilitează evaluarea abilitaților de colaborare în grup. Se utilizează în timpul proiectului luand notite și oferind feend-back în timp ce grupul lucrează pentru îndeplinirea sarcinilor	☐	X	☐
Feedback din partea colegilor	Reglează demersul viitor al elevilor. Are mare aplicabilitate mai ales dacă ceilalţi colegi evaluează un proiect.	☐	☐	X
Lista de verificare a progresului	Se utilizează în monitorizare. Este necesară când sunt cerințe specifice și secvențiale și pentru respectarea termenelor proiectului. Este însoţită de catalogul virtual ce monitorizează întreaga evoluţie a elevilor	☐	X	X
Grila de criterii	Se foloseste în cadrul evaluării sumative pentru demonstrarea înțelegerii și formarea abilităților. Este sub forma unui tabel în care sunt enumerate caracteristicile urmărite și descriptorii de performanță pe patru nivele. Are rol și în autoevaluare	☐	☐	X
Jurnalul de lucru al elevului	Permite elevilor să-şi monitorizeze în permanenţă activitatea şi să administreze cu succes resursele de timp şi cele umane pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru.	X	X	X
Potofoliul	Intocmirea portofoliilor permite evaluarea progresului elevilor, a proceselor și a performanței în timp. Inglobează munca și achizițiile din timpul proiectului.	☐	☐	X
Foaia de observaţie a elevului-grupei	Oferă posibilitatea aprecierii muncii individuale şi în echipă în cadrul fiecărei ore de curs. Poate fi orientativă pentru eventualele observaţii privind capacitatea de relaţionare a elevilor.	□	X	X
Produsele elevilor	Reprezinta rezultatul muncii din timpul proiectului. Pot fi evaluate pe baza unei grile de criterii sau cu ajutorul unui ghid de notare.	☐	X	X
Chestionarul de final al proiectului	Permite diagnosticarea activităţii de învăţare prin proiect, oferind o imagine de ansablu asupra punctelor tari şi a celor slabe privind această metodă. Nu în ultimul rând ne ajută să ne adaptăm demersul pentru proiectele viitoare.	□	□	X

Anexa 2

FIŞĂ DE (AUTO)EVALUARE A UNUI PROIECT

Categorie	INDICATORI DE REUŞITĂ	EVALUAREA	
		ELEVULUI	PROFESORULUI
Structură generală a proiectului	Am prezentat tema generală (întrebare esenţială)		
	Am ales un titlu reprezentativ		
	Am prezentat echipa de proiect		
	Am argumentat alegerea subiectului		
	Am respectat planul indicat de profesor		
	Am inclus în prezentare planul de idei al proiectului		
	Ideile s-au înlănţuit logic		
	Textul este bine structurat în paragrafe		
	Am menţionat sursele de informare		
	Mi-am manifestat orginalitatea		
	Prin concluzii am sintetizat ideile principale		
	Mi-am afirmat propiul punct de vedere		
Limbă - vocabular	Nivelul vocabularului este conform nivelului cerut		
	Am evitat repetarea cuvintelor,a ideilor		
	Am fost atent la ortografie, folosind dicţionarul		
	Mi-am exprimat opiniile folosit : je pense, je crois, à mon avis.....		
Gramatică	Am respectat acordul subst-verb, subst-adj..		
	Am folosit corect verbele la anumite timpuri ale indicativului		
	Am folosit corect pronumele personale SB, CD, CI.....		
Corectitudine generală	Am folosit majuscule		
	Am folosit semnele de punctuaţie		
	Am recitit textul, am corectat eventualele greşeli		
	Sensul global nu a fost afectat de eventualele greşeli		
Detalii tehnice	Am colaborat bine cu coechipierul meu		
	Am utilizat scheme, grafice, desene, fotografii		
	Am utilizat cel mult 80 % text		
	Am utilizat sunete, link-uri		
	Am utilizat cel puţin 7 slide-uri		
	Am utilizat citate		
	Am utilizat fonturi şi alte tehnici de umbrire....		
Greşelile cele mai frecvente			
Comentariul profesorului			
Aprecierea generală (notă)			

Anexa 3

INTEREVALUAREA PROIECTELOR DE CĂTRE ELEVI

Grupa evaluatoare nr.....

NR. CRT	CRITERII GENERALE	GRUPA 1	GRUPA 2	GRUPA 3	GRUPA 4	GRUPA 5	GRUPA 6	GRUPA 7
1.	Structura logică a proiectului							
2.	Corectitudinea exprimării							
3.	Informare extinsă							
4.	Folosirea de imagini							
5.	Citarea de site-uri							
6.	Claritatea prezentării							
	Total punctaj							

Punctajul se va acorda de la 1 la 5

Obs. Pentru evaluarea finală prin notă, profesorul poate să realizeze media aritmetică a punctajelor acordate de către elevi pentru fiecare grupă în parte. Este important ca el să stabilească încă de la început ponderea pe care o vor avea aceste punctaje în stabilirea notei finale.

Anexa 4

Întrebări de reflecție asupra proiectului

	Comentează/Specifică exemple
A fost proiectul meu de succes?	
Pe ce m-am axat în proiectul meu ?	
A fost un mod mai bun de învăţare pentru mine?	
Ce ar trebui să modific data viitoare?	
Cum ar fi trebuit să procedez?	
Cum s-a modificat felul meu de a gândi în acest timp?	
M-a ajutat proiectul să învăţ mai uşor?	
Ce am înţeles acum faţă de ce înţelegeam înainte?	
Cum voi putea aplica acest procedeu pentru înţelegerea altor probleme?	
Ce alte strategii ar trebui să folosesc, care să mă ajute?	
Ce mă face cu adevărat să gândesc?	
Cum voi şti dacă munca mea este bună?	
Ce m-a surprins despre mine lucrând la acest proiect?	
Cum îmi voi îmbunătăţi munca şi procesul muncii?	
Cum pot să-mi reprezint propria gândire?	
Ce gândesc despre acei elevi care s-au încurcat cu proiectul şi au renunţat?	
Cum m-a ajutat acest proiect în ceea ce priveşte relaţiile cu ceilalţi colegi?	
Aş mai dori să lucrez la astfel de proiecte în viitor?	
Cum consider că a fost pregătirea profesorului pentru acest proiect?	
Cum consider că au fost mijloacele materiale puse la dispoziţie pentru acest proiect?	
Apreciaţi cu o notă de la 1 la 5 eficienţa acestei metode faţă de metodele tradiţionale de la clasă.	

METODA PROIECTELOR LA VÂRSTE TIMPURII

Cîmpeanu Laurenția-Mioara
Grădinița cu Program Prelungit "Țara Copilăriei" Călărași

FAZELE PROIECTULUI

În derularea unui proiect se disting trei faze (etape) succesive.

***Faza** întâi,* respectiv debutul proiectului, este aceea a alegerii subiectului si a planificării întregului demers didactic necesar realizării proiectului. Aceasta este o etapă preparatorie, de iniţiere atât pentru educatoare, cât şi pentru copil, în acest moment se stabilesc obiectivele, se analizează resursele materiale, umane şi de timp disponibile, se aleg conţinuturile, strategiile didactice necesare asigurării coerenţei, în vederea derulării cu succes a proiectului.

În stabilirea scenariului planificării derulării unui proiect este neapărat necesar să respectăm cronologia secvenţială logică. Prin urmare, după alegerea subiectului vor fi stabilite obiectivele de referinţă şi comportamentele pe care dorim să Ic urmărim DC parcursul întregului proces. Aceste obiective sunt în strânsă corelaţie cu vârsta copiilor, cu anumite caracteristici ale mediului cultural în care trăiesc şi cu bagajul de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi pe care aceştia îl deţin.

Tot în această etapă are loc şi analiza resurselor materiale, umane şi de timp, în procesul de analiză a resurselor materiale se vor stabili categoriile de materiale necesare derulării proiectului, precum şi modalităţile prin care acestea vor fi procurate. Referitor la resursele umane implicate, educatoarea va stabili care vor fi persoanele implicate în derularea proiectului respectiv (copii, părinţi, cadre didactice, specialişti etc.) şi care sunt rolurile şi responsabilităţile fiecăreia. Planificarea şi gestionarea timpului în cadrul proiectului sunt aspecte care ţin de analiza resurselor de timp. Astfel, având în vedere faptul că proiectul este o parte integrantă a curriculumului, timpul va trebui planificat şi gestionat de aşa manieră încât să finalizăm obiectivele propuse într-o perioadă de timp care să corespundă aşteptărilor copiilor.

Următorul pas, în cadrul aceleiaşi etape a proiectului, îl constituie stabilirea direcţiilor principale de dezvoltare a proiectului, conform cărora se va stabili un inventar de activităti si un inventar _de__strategii didactice, armonizate atât cu conţinuturile, cât şi cu obiectivele propuse.

Evident, după ce avem toate aceste repere, putem face şi o descriere virtuală a proiectului, respectiv o schemă mentală în care să parcurgem toţi paşii propuşi.

A doua fază a proiectului, conţinutul acestuia, este intervalul în care are, loc activitatea practică a_copiilor, respectiv documentarea şi investigarea. Aceasta este, de fapt, inima proiectului.

Acum copiii fac cercetări, desenează în urma observaţiei directe, construiesc modele, înregistrează date şi fapte, explorează, fac predicţii, discută şi chiar dramatizează aspecte legate de noile achiziţii.

În sfârşit, ultima fază a proiectului, a **treia,** este cea a sintezei şi a concluziilor. Ea include pregătirea_şi prezentarea rapoartelor şi a rezultatelor sub formă de jocuri, discuţii, dramatizări etc. Tot acum se stabilesc finalităţile proiectului, ce funcţionalităţi ar putea primi acestea şi cum vom integra modalităţile de evaluare în partea finală a lui.

1. FAZA ÎNTÂI

1.1. *ALEGEREA SUBIECTULUI*

Pentru copil, mediul înconjurător oferă ocazii numeroase de explorare si experiment, satisfacându-i curiozitatea şi nevoia de acţiune insaţiabile. Din punctul nostru de vedere, educatoarea este aceea care creează un mediu favorabil învăţării, neuitând că ea însăşi face parte din el.

Aşadar, orice lucru, fiinţă sau eveniment din clasă sau de acasă poate constitui subiectul unui eventual proiect; important este interesul pe care acesta îl poate trezi copiilor. **Sursa** alegerii subiectului poate fi una din trei: copiii, atunci când aceştia sunt deja familiarizaţi cu rutina derulării unui proiect; educatoarea, de regulă în perioada iniţială a aplicării metodei proiectelor, sau educatoarea împreună cu copiii.

Experienţa ne-a demonstrat că subiectele care pornesc de Ia interesele copiilor sunt cele care asigură motivaţia, care oferă mai multe satisfacţii şi care valorifică mai bine cunoştinţele acumulate. Pentru aceasta, se recomandă o atenţie sporită din partea educatoarei la jocurile şi discuţiile spontane dintre copii, pentru a depista preponderenţa unui subiect. De aceea, ar trebui să reţinem faptul că proiectul trebuie să se bazeze pe experienţa anterioară a copilului, iar subiectul său nu trebuie să fie unul abstract, care ar necesita multă informaţie şi mult timp, în raport cu particularităţile psihologice ale vârstei preşcolare.

1.2. STABILIREA DIRECŢIILOR DE DEZVOLTARE

După alegerea subiectului pentru proiect, educatoare va alcătui o hartă cu aspectele principale ale conţinuturilor ce vor fi abordate în cadrul proiectului. Acestea se pot clasifica pe teme, subteme, puncte. Harta va fi realizată cu copiii creându-le impresia că ne dictează planul după care vom derula proiectul.

1.3. CREAREA CENTRULUI TEMATIC ŞI PROCURAREA MATERIALELOR PENTRU PROIECT

Centrul tematic este locul unde expunem materiale legate de tema proiectului în aşa fel încât copiii să le poată privi şi mânui, să se poată juca cu ele, să vorbească, să „citească", şi să li se citească despre ele, să poată adăuga altele noi, produse sau cumpărate de ei. Acesta poate fi un dulăpior, un raft, o cutie de carton, unde vom expune anunţul temei şi materiale legate de tema proiectului.

II. FAZA A DOUA

2.1. ACTIVITATEA DE DOCUMENTARE ŞI INVESTIGARE

Unul din obiectivele majore a educaţiei este îmbunătăţirea puterii de înţelegere a copilului si cultivarea dorinţei acestuia de a învăţa. Activităţile practice şi experimentele care înlesnesc contactul cu lumea înconjurătoare sunt necesare pentru evoluţia şi dezvoltarea ulterioară a copilului.

La vârstele mici, experimentele produc acţiuni şi reacţii imediat observabile. Atunci când copilul experimentează pe cont propriu, nu avem garanţia că va reuşi să treacă la un nivel superior de înţelegere a unui concept. Din punctul nostru de vedere, este mult mai important ce se petrece în mintea copilului decât ceea ce rezultă din propriile mâini. De aceea, este necesar să vedem experimentul ca pe un proiect (o temă) integrat(ă) în curriculum, iniţiat(ă) fie de educatoare, fie de copil. Educatoarea, în colaborare cu copilul, va avea în vedere coordonarea activităţii în cadrul proiectului.

în acest sens, li se recomandă educatoarelor să recurgă la un program (orar) flexibil - care să le permită copiilor să-şi urmărească interesul - şi să creeze în sala de grupă un spaţiu educaţional stimulativ, care să favorizeze experimentul, interacţiunea şi creativitatea.

Această etapă reprezintă "inima proiectului". Acum se desfăşoară activitatea de documentare şi investigare, de realizare practică a celor propuse în urma cercetărilor şi observaţiilor efectuate, iar copiii deţin rolul primoridal, acţionând conform responsabilităţilor încredinţate de educatoare, de către colegi sau chiar alese de ei.

Metoda proiectelor le oferă copiilor ocazii reale de a lua decizii şi de a-şi asuma responsabilităţi. Astfel, pe măsură ce copiii câştigă experienţă, ei devin mai stăpâni pe puterile lor şi mai încrezători în forţele proprii.

Astfel, educatoarea nu trebuie să lucreze în locul copiilor ceea ce ei pot să facă şi singuri ci, mai degrabă, să îi sprijine în demersul lor, să le inducă ideea că sunt capabili să-şi ducă la bun sfârşit sarcina, iar în cazul în care sesizează dificultăţi, să lase copilul să-şi asume măcar o parte din sarcina dată. Implicarea tot mai mare a copiilor în munca şi jocul lor conduce la încredere crescândă în

propriile forţe, dar şi la ideea că adultul, în cazul nostru educatoarea, are încredere în ei. Acest lucru îi face pe copii să se simtă competenţi şi responsabili, dându-şi silinţa să arate tot ce pot.

2.2. ACTIVITĂŢILE DIN CADRUL PROIECTULUI CA ACTIVITĂŢI INTEGRATE

În cadrul activităţilor integrate abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre categoriile şi tipurile de activităţi dispar, se topesc într-un scenariu unitar, şi de cele mai multe ori, ciclic, în cadrul căruia tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe. Activităţile integrate prezinte avantaje şi pentru faptul că lasă mai multă libertate de exprimare atât pentru copil cât şi pentru educatoare.

III. FAZA A TREIA

3.1. ADĂUGAREA DE DETALII ŞI ATRIBUIREA UNOR FUNCŢIONALITĂŢI

Construirea unui proiect educativ care tinde către atingerea unor scopuri dinainte propuse este imposibilă în absenţa unor cunoştinţe minime cu caracter psihologic despre dezvoltarea copilului. Numai cunoscându-l îi putem fi aproape, îl putem sprijini în demersurile pe care le face şi îl putem stimula corespunzător în timpul propriului proces de dezvoltare.

Astfel, o observare atentă şi permanentă a manifestărilor copilului şi o cunoaştere reală a particularităţilor psihofizice şi individuale ale acestuia vor fi instrumentele de lucru ale educatoarei atât în timpul derulării proiectului, cât şi în ultima fază, aceea a adăugării de detalii şi a atribuirii unor funcţionalităţi rezultatelor proiectului.

Atribuirea unor funcţionalităţi proiectului este necesară pentru a crea copiilor o motivaţie mai puternică şi a-i implica afectiv, cunoscută fiind puterea acestei componente psihice în procesul învăţării.

3.2. EVALUAREA

În momentul în care copiii nu mai sunt extrem de interesaţi de finalizarea pe care a îmbrăcat-o proiectul, e semn că se poate trece la abordarea altuia.

În acest moment, este necesară evaluarea întregului proces desfăşurat. Acest lucru nu se limitează doar la o privire de ansamblu, ci se referă atât la activitatea actorilor principali: educatoarea şi copiii, cât şi la produsele muncii lor (finalităţile proiectului).

În evaluarea activităţii copiilor se va urmări:

- modul în care au fost folosite şi valorificate de către copii, în cadrul proiectului, conexiunile şi perspectivele interdisciplinare, competenţele şi abilităţile de ordin teoretic şi practic;

- care sunt competenţele dobândite de copii şi capacitatea acestora de a realiza transferul în alte domenii, în alte contexte, în alte situaţii;
- gradul de originalitate în căutarea unor soluţii pentru rezolvarea optimă a unor probleme;
- capacitatea copiilor de a descoperi şi fructifica valenţe ale proiectului, în vederea iniţierii şi dezvoltării altuia nou.

Această evaluare se face, în funcţie de natura proiectului şi de posibilităţile reale ale copiilor, astfel:

- sub forma unui album de fotografii, făcute în timpul derulării proiectului;
- prin prezentarea unui film video cu momente din desfăşurarea proiectului;
- sub forma unei "cărţi" în care copiii şi-au adunat lucrările proprii, impresiile şi părerile dictate educatoarei, în urma desfăşurării activităţilor. Aceasta carte va putea fi citită şi de ei, şi de către părinţi;
- printr-un spectacol literar-muzical prezentat părinţilor sau colegilor de la alte grupe;
- sub forma unei expoziţii cu lucrări executate pe parcurs;
- prin realizarea unor monografii sau a unor puncte de documentare cu tot felul de informaţii pe care ei le-au aflat în timpul derulării proiectului;
- sub forma unor înregistrări sonore a impresiilor şi lucrurilor noi şi interesante pe care le-au aflat ele.

VALOAREA PEDAGOGICĂ A PROIECTULUI

Calitatea procesului educaţional la vârsta preşcolară, reflectată nu numai în modul de concepere a curriculumului, dar şi în procesul de predare-învăţare-evaluare şi chiar în organizarea spaţiului educaţional, trebuie privită ca o condiţie de bază pentru realizarea "societăţii educaţionale de mâine". Iar despre această societate nu vom putea vorbi decât dacă acordăm atenţia cuvenită educaţiei timpurii şi mijloacelor potrivite prin care ne impunem să o realizăm.

În acest sens, noua abordare educaţională se distinge ca o metodă globală cu caracter de interdisciplinaritate, susceptibilă să stimuleze şi să dezvolte pe multiple planuri personalitatea în curs de formare a copilului, în acelaşi timp, de efectele pozitive ale acestei metode se bucură şi celelalte paliere implicate, respectiv: cadrele didactice, părinţii, unitatea de învăţământ şi procesul de învăţământ. Astfel, educatoarea îşi lărgeşte sfera preocupărilor, aprofundează cunoştinţe şi aplică metode noi; părinţii se deprind să stimuleze şi să sprijine interesul copiilor pentru cunoaştere şi, totodată, să fie alături de şcoală în demersul educaţional pe care aceasta îl face; unitatea de învăţământ reuşeşte să realizeze unul dintre obiectivele majore ale reformei actuale, reinserţia şcolii în comunitate;

iar procesul de învăţământ câştigă în rigoare ştiinţifică şi devine mai flexibil prin activităţile de tip integrat desfăşurate cu copiii.

Este evident, aşadar, că asistăm la o abordare educaţională a cărei valoare pedagogică se poate prezenta în câteva cuvinte astfel:

- curriculumul nu este în opoziţie cu cultura, interesele şi nevoile copilului;
- oferă copiilor oportunitatea de a se exprima pe ei înşişi:
- învăţarea este activă şi se extinde până la limita pe care copilul o stabileşte;
- este un instrument de apreciere prognostică. întrucât indicăm ce măsură copiii prezintă sau nu în mod real anumite aptitudini;
- are valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare şi de verificare a capacităţilor intelectuale şi a aptitudinilor creatoare ale copiilor.

Prezentând valoarea pedagogică a metodei proiectelor la vârstele timpurii, considerăm că ar fi cazul să ne oprim puţin şi asupra unei analize comparative între proiectarea modulară de până acum şi proiectarea tematică propusă de noua abordare educaţională. Evident, analiza comparativă prezentă rămâne deschisă, aşa încât, fiecare educatoare în parte, în urma aplicării metodei proiectelor la grupă, va putea adăuga noi şi noi informaţii la ceea ce a fost menţionat aici.

BIBLIOGRAFIE:

1. Coordonator: prof.Rodica Gavra, colaboratori. Bianca Anamaria Abrudan, Ana-Maria Nechita, Elena Miron Boca, Elvira Chichisan, Nicoleta Bucur, Camelia Draghici, Maria Tarko, Maria Micle, Alexandra Maja " **Totul…..pentru copil" ghid pentru educatoare si directori,** Editura Diana 2008
2. Grama Filofteia, Mioara Pletea,Cristina Spanu, Laurentia Culea, Rodica Fotache, Angele Ciubotaru, Angela Sesovici "**Ghid pentru proiecte tematice"-Activitati integrate pentru prescolari (3-5 ani**), Didactica Publishing House, 2008
3. Viorica Preda, Mioara Pletea, Filofteia Grama, Aurelia Cocos, Daniela Oprea, Marcela Calin **Ghid pentru proiecte tematice - abordare in maniera integrate a activitatilor din gradinita",** Humanitas Educational, 2005
4. Coord. Maria Mătăsaru, "**Secrete metodice în didactica modernă"** Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2008
5. Mătăsaru Maria, Chiriloaie Maria, Nedelcu Carmen**, "Proiectarea didactică în grădiniţă"** Editura Casa Corpului Didactic Bacău, 2008

ÎN FASCINANTA LUME A COPILĂRIEI

PROF.ÎNV.PREȘC.ȘARLEA ANA-FLORINA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL IZVOARELE , BLAJ

Universul copilăriei este tot ceea ce ne înconjoară și ne face fericiți. Este zâmbetul duios al mamei, povestea spusă de bunica, cartea preferată, filmul care ne impresionează, prietenii de joacă cu invențiile lor năstrușnice. În universul copilăriei credem în dragoste și frumusețe. Spiridușii ajung să ne șoptească la ureche taine misterioase, Feți-Frumoșii ce luptă cu balauri, caută izvorul cu apă vie.

Prâslea aleargă după merele de aur, dovlecii se transformă în calești trase de cai focoși, iar șoriceii în vizitii. În acest fantastic univers cele mai minunate amintiri rămân în suflet deoarece orice copil, chiar dacă depășește vârsta de 16 ani, rămâne tot aceeași persoană, poate nu ca aspect fizic, dar cu siguranță în adâncul sufletului său. Cărțile, filmele, muzica, jucăriile sunt cele mai prețioase amintiri și dacă cineva nu a avut parte de acestea, copilăria acestui copil nu a existat.

Copiii de astăzi nu mai au copilărie. Trăiesc în spații închise, limitate aproape în permanență, în fața ecranului luminos al calculatorului, vorbind zi și, mai ales, noapte cu prieteni de peste mări și țări, dar neștiind să bată la ușa vecinului şi să-l invite pe fiul acestuia la o plimbare cu bicicleta sau o "expediţie" prin pădurile din apropiere.

Copiii noștri trăiesc acum într-o lume virtuală, dominată de monștri imaginari, filme de groază, muzică nepotrivită vârstei lor, care nu reușește să atingă nicio coardă a sufletului lor.

Este de datoria noastră să le povestim că se poate şi altfel, că există şi un alt mod de a-ţi trăi copilăria, mai puţin confortabil şi automatizat, ce-i drept, dar mai aproape de Dumnezeu. Este de datoria noastră să le spunem poveşti, să le aşezăm cartea în mână şi să-i îndemnăm să citească, să le vorbim despre frumos şi bine, despre păsări şi fluturi, despre un sătuc uitat la poalele muntelui… Şi dacă nu putem sau nu ştim, este de datoria noastă de a-i aduce şi de a retrăi alături de ei magia basmului la un magistral spectacol.
De ce trebuie să trecem prin viaţă, înaintând cu repeziciune spre maturitate? De ce atâtea vise spulberate de o adolescenţă ce vine prea devreme? De ce atâtea vrăji uitate într-o cutie pustnică? Există un răspuns, dar toate îşi au seva în copilăria fericită, în copilăria ce influenţează parcă adolescenţa şi toată viaţa. Copilăria fericită conduce spre o nouă lume, spre un nou ţinut. Ce am văzut în viața noastră, aşa vom face mai departe. Am avut fericire, iubire şi speranță, asta vom dărui.

Culegem roadele pentru ceea ce am semănat. Iubire am primit, iubire oferim, crini pictați în culori calde am primit, crini veseli oferim. Petalele uscate ale acestui crin, numit copilărie fragilă, pură, se vor presa pe inima fiecăruia dintre noi, ne vor marca pe viață.

Visează tot timpul la acest ținut, la acest univers plin de raze strălucitoare, de imagini derulate ca la cinematograf, pentru a rămâne mereu tânăr, mereu efervescent! Vom ajunge la o vârstă în care vom dori să aruncăm peste umăr un pumn de speranțe pentru a reveni în lumea copilăriei. Vom dori acești ani, îi vom cere cu insistență.

De câte ori nu visăm la copilărie, la universul plin de miracole, de joc, de veselie, scăldat de lumină şi mirare. Copilăria este o lume de poveste, duioasă şi nebună. Este vârsta în care totul e posibil iar intensitatea momentelor este maximă.

Copilăria este un tărâm feeric, în care trăim deplin şi înțelegem tainele existenței mult mai ușor. Pentru a depăși momentele grele ale vieții, trebuie să ne reîntoarcem la vârsta copilăriei. Chiar dacă biologic nu mai este posibil, cu sufletul putem oricând redeveni copii.

Eu le citesc zilnic copiilor la grădiniță povești adaptate nivelului lor de vârstă, îi îndemn mereu să prețuiască acest dar minunat numit ,,copilărie", îi ajut să descopere lumea cu ajutorul lecturii, a poveștilor nemuritoare, ale personajelor din povești cu care se identifică deseori.

Să nu uităm că cel mai frumos dar făcut de viață este copilăria...copilăria cu toate formele și culorile ei minunate.

Bibliografie:

Birch, A., (2000), Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, Bucureşti
Boţiu, V., Mihailiuc, H., (1993), Copilul şi lumea sa, Editura de Vest, Timişoara 6
Debesse, M., (1970), Psihologia copilului de la naştere la adolescenţă, Editura
Leroy, G., (1974), Dialogul în educaţie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
Şchiopu, U., Verza, E., (1995), Psihologia vârstelor, ciclurile vieţii, E.D.P., R.A., Bucureşti
Vincent, R., (1972), Cunoaşterea copilului, E.D.P., Bucureşti.

IMPLEMENTAREA PROIECTELOR EDUCAȚIONALE -EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. primar şi preşcolar, **SAVA-RADUCA IONELA** / Grădiniţa cu Program Prelungit Nr.13, localitatea Focsani, judeţul Vrancea

Preşcolaritatea, este cea mai importanta perioada a vieţii în care se pot forma copiilor abilităţi importante, de bază, pentru: educaţie civică, istorie, cultură europeană, muzică, sport, limbi moderne, dar şi capacităţi de gândire şi comunicare necesare învăţării şcolare de mai târziu. Procesul formativ – educativ pe care îl desfăşoară în activitatea cu preşcolarii permite fiecărei educatoare să-şi valorifice propria experienţă didactică, originalitatea şi creativitatea prin realizarea activităţilor cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.

,,Creativitatea nu înseamnă să găseşti un lucru, ci să faci ceva din el după ce l-ai găsit." James Russell Lowell

„Creativitatea este un proces de învățare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană." Arthur Koestler ,,Imaginaţia este primul pas în procesul creativ." Herbert Harri. Creativitatea este o formă superioară a activităţii umane, fiind un fenomen extrem de complex cu numeroase aspecte, faţade sau dimensiuni. Pornind de la principiile de disciplină inteligentă: „ Toți elevii sunt diferiti". "Toți elevii urmează aceeași secvență în dezvoltarea sa, dar fiecare într- un ritm diferit. "Elevii sunt în mod natural curiosi și dornici de a explora mediul lor.": "Elevii stiu să învețe unii de la alții"Învățarea este posibila atunci când ai interes și când poți participa activ." "Utilizarea mai multor modalitati senzoriale facilitează învățarea." si nu in ultimul rand acela ca "Jocul este unul dintre cele mai bune moduri de a invata." Predarea integrată a conţinuturilor se manifestă atât la nivelul proiectării globale, cât şi în proiectarea activităţilor zilnice.Procesul formativ–educativ pe care îl desfăşoară în activitatea cu preşcolarii permite fiecărei educatoare să-şi valorifice propria experienţă didactică, originalitatea şi creativitatea prin realizarea activităţilor cu caracter integrat. Experienţele de învăţare la care copilul participă pot fi comune tuturor copiilor din grupă sau pot fi diferenţiate, în funcţie de gradul de interes manifestat de aceştia, de particularităţile individuale ale fiecărui copil. Astfel, activităţile integrate se pot organiza prin alternarea tuturor formelor de învăţare, individual, în perechi, în microgrup sau cu întreaga grupă. Prin intermediul jocului,considerat element dominant al vârstei preşcolare, copilul poate dobândi noi cunoştinţe, îşi formează anumite priceperi şi deprinderi, dar are şi ocazia să aplice în

situaţii concrete cunoştinţele învăţate, să interrelaţioneze cu colegii, să-şi formeze şi dezvolte abilităţi socio-afective, prin asumarea responsabilităţii şi rolurilor diferite în cadrul microgrupului din care face parte.

Activităţile realizate în manieră integată oferă copiilor posibilitatea de a se exprima liber, de a fi plasaţi în mijlocul acţiunii, de a realiza diverse construcţii în plan mental, de a investiga, de a crea, de a transpune în practică cele învăţate, de a găsi mijloace pentru o finalitate reală, astfel că viitorul elev de mai târziu se va deprinde încă de timpuriu cu strategia cercetării, îşi va însuşi metodele de muncă ştiinţifice, va învăţa să creeze situaţii problemă, va emite ipoteze asupra cauzelor şi relaţiilor în curs de investigaţie, va face prognosticuri asupra rezultatelor posibile, va formula idei şi va exprima puncte de vedere diferite. Aceste activităţi lasă mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentrupreşcolari, cât şi pentru educatoare, care poate să-şi construiască un program zilnic în funcţie de temele propuse de programă, de perioada de semestru, de particularităţile colectivului de copii. Metodele utilizate în grădiniţă sunt atât clasice cât şi moderne. Doar măiestria educatoarei poate transforma orice metodă folosită într-un moment deosebit, încărcat emoţional, în aşa fel încât să-l determine pe copilul preşcolar să îşi folosească gândirea şi creativitatea pentru a descoperi informaţii şi lucruri noi. De exemplu o metodă activă folosită în grădiniţă este jocul de rol, care solicită creativitate şi participare intensă, mobilizarea competenţelor şi a cunoştintelor anterioare şi, în egală măsură, improvizaţie. Jocul de rol este o strategie prin care copiii preşcolari imită personaje din poveşti sau acţiuni, de exemplu: ,,De-a bucătarii", ,,De-a doctorul", ,,La piaţă", ,,Scufiţa Roşie", ,,Capra cu trei iezi". Simularea constă în punerea în scenă a unor situaţii similare celor din viaţa reală, copiii îşi păstrează atitudinile, valorile şi nu joacă un personaj, ci interpretează o situaţie. Un alt exemplu pentru a stimula creativitatea este povestea cu început dat sau poveşti libere, după un şir de ilustraţii, o jucărie, o siluetă, după o machetă sau planşe. Cu ajutorul acestei metode antrenăm capacitatea de elaborare verbal- expresivă, a imaginaţiei, a inovaţiei, a creativităţii. Desenele libere antrenează creativitatea preşcolarului, folosind metode şi materiale diverse. Modelarea cu ajutorul lutului stimulează creativitatea preşcolarului, jocurile de tip puzzle, precum şi desenul liber. O altă metodă care stimulează creativitatea este Metoda Philips 6-6 În cadrul acestei metode, numărul de participanţi este de şase, iar durata discuţiilor este limitată la doar şase minute. Metoda Philips 6-6 este asemănătoare cu brainstorming-ul, respectiv tehnica 6-3-5, însă se deosebeşte de acesta prin faptul că discuţia este limitată la 6 minute. Obiectivele principale ale metodei sunt: - abordarea mai multor aspecte ale unei probleme, într-un timp limitat; - facilitarea comunicării şi exprimării în grupe mari; - posibilitatea colectării deciziilor,

care reprezintă diverse tendinţe conturate, într-un ansamblu, într-un interval foarte scurt; - favorizarea confruntării percepţiilor şi creativităţii individuale cu munca în grup. Atunci când abordăm problema creativităţii preşcolarului şi chiar a talentelor manifestate precoce, ar fi greşit şi incomplet să ne referim doar la ceea ce este mai vizibil pentru toată lumea, adică la talentele artistice, cele sportive, sau cele tehnice.

În concluzie toate activităţile desfăşurate de copii în grădiniţă conduc spre stimularea şi educarea creativităţii lor, acest lucru nu ar fi posibil fără o bună pregătire a educatoarei. După A.Haven „oamenii ar fi mult mai creativi dacă li s-ar explica în ce constă , de fapt, noţiunea de creativitate".

Bibliografie

Activitatea integrată din Grădiniţă- Ghid pentru cadrele didactice din învăţământul preuniversitar. Didactica Publishing House 2008

Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani) 2008

Clegg Brian, Birch Paul, Creativitatea, Editura Polirom, Iaşi, 2003

Psihologia copilului preşcolar, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1968

ROLUL DISCIPLNEI OPȚIONALE ÎN SCHIMBAREA EDUCAȚIEI

prof. Dumitru-Mugurel Savu

Școala Gimnazială Telești Ludești

În învățământul preuniversitar se aplică Curriculumul național, care este elaborat în funcție de nevoile de dezvoltare personală și de valorile specifice societății românești.

În România, planul-cadru cuprinde două tipuri de curriculum:

- curriculumul-nucleu;
- curriculumul la decizia școlii.

Curriculumul-nucleu reprezintă trunchiul comun de experiențe de învățare pentru elevii dintr-un ciclu de învățământ. În mod oficial, acesta constituie unicul sistem de referință pentru toate tipurile de evaluare externă școlii și trebuie consemnat la nivelul standardelor naționale de performanță. Acesta este format dintr-un număr de ore pe săptămână, potrivit planului cadru: 30 de ore pe sptămână, formând trunchiul comun.

Trunchiul comun reprezintă numărul de ore care trebuie parcurse în mod obligatoriu de către toți elevii cohortei, cuprinși într-un anumit program de educație, la nivelul fiecărei discipline de studiu. Acest număr de ore asigură egalitatea șanselor la educație, potrivit Ordinului privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial.

Curriculumul la decizia școlii este o expresie a reformei curriculare din România, care permite flexibilizarea experiențelor de învățare ale elevilor în acord cu nevoile lor diferențiate și chiar personalizate. CDȘ se compune, la rândul său, din trei subtipuri curriculare:

— *curriculumul-nucleu aprofundat*- aprofundarea, în sensul de repetare până la însușirea, în acord cu standardele naționale ale curriculumului-nucleu, a experiențelor de predare-învățare-evaluare oferite de școală, pe tot parcursul plajei orare alocate în planul de învățământ, disciplinelor respective. Acest tip de curriculum se recomandă elevilor cu potențiale medii și submedii de învățare și/sau cu o motivație redusă pentru domeniile de studiu abordate;

— *curriculum extins*- școala urmează sugestiile din programele incluse în *Curriculumul Național,* pentru un segment suplimentar de 25-30% din competențe. Se recomandă elevilor capabili de performanțe intelectuale și care au o motivație deosebită pentru disciplinele respective. Cunoștințele asimilate prin acest curriculum nu trebuie incluse în sistemul probelor de evaluare externă și nici în cadrul probelor ce vor fi notate oficial în documentele școlare curente. Evaluarea acestui tip de curriculum trebuie să fie continuă, de progres. Recunoașterea meritelor elevilor antrenați în acest tip de

curriculum vizează concursurile școlare organizate la toate nivelurile de dificultate/prestigiu, selecțiile elevilor în vederea admiterii acestora în forme exclusiviste, elitiste de formare;

— *curriculumul elaborat în școală*- vizează activități adaptate intereselor elevilor, posibilităților și cerințelor specifice ale școlii și comunității locale. De cele mai multe ori, acest tip de curriculum este introdus în planurile de învățământ sub forma disciplinelor opționale. El se poate adresa tuturor categoriilor aptitudinale de elevi. Diversitatea și calitatea ofertelor de experiențe de învățare din cadrul acestui tip curricular fac o diferență semnificativă de valoare între școli.

Curriculumul la decizia școlii (CDS) reprezintă oferta educațională propusă de școală, în concordanță cu: nevoile și interesele de învățare ale elevilor, specificul școlii, nevoile și tradițiile comunității locale. La nivelul planurilor-cadru de învățământ curriculumul la decizia școlii se exprimă prin numărul de ore alocate școlii pentru construirea propriului proiect curricular. Stabilirea CDS se realizează, în mod descentralizat, de către fiecare unitate de învățământ, în fiecare an școlar, pentru anul școlar următor.

Curriculumul la decizia școlii (CDS) se constituie atât din opționalele ofertate la nivelul unității de învățământ, cât și din opționalele ofertate la nivel național. CDS este rezultatul unui proces real și transparent de consultare și negociere cu elevii și părinții acestora, cu alți actori la nivel comunitar și valorifică nevoi și oportunități specifice. Elevii pot opta, într-un an de studiu, pentru 2-3 cursuri opționale, din care un opțional integrat la nivelul mai multor arii curriculare este obligatoriu.

Definiția procedurală a alegerii curriculumului la decizia școlii (CDS) nu are aplicabilitate totală în unitățile de învățământ. Se știe din practică că alegerea disciplinei opționale, de cele mai multe ori, se face fără consultarea elevilor, părinților sau a altor factori externi, fiind stabilită la nivelul unității de învățământ pentru completarea catedrei cadrelor didactice care rămân cu norma incompletă în urma constituirii posturilor didactice și a încadrării. Aceste aspecte favorizează interesul școlii sau al profesorului, nu interesul elevilor sau al comunității, deoarece disciplina opțională nu reprezintă, în acest caz, viziunea de dezvoltare a unor cunoștințe, atitudini și abilități pe care și le-ar dori elevii sau părinții acestora.

Curriculumul naţional vizează acele finalităţi şi condiţii asociate prin care fiecare copil din sistemul educaţional poate deveni:

● autonom în învăţare, creativ şi deschis spre învăţarea de-a lungul întregii vieţi pentru a fi capabil să facă faţă provocărilor societăţii globale în continuă schimbare, economiei cunoaşterii şi dezvoltării durabile;

● încrezător în propriile forţe, capabil să comunice şi să coopereze cu ceilalţi, dovedind respect pentru alteritate;

● responsabil, asumându-şi conştient valori naţionale şi globale;

● orientat spre succes şi excelenţă în viaţa personală, în măsură să contribuie în mod eficient la dezvoltarea durabilă a societăţii;

● informat, activ şi proactiv, contribuind în mod eficient la bunăstarea comunităţii.

Pentru a se atinge aceste finalități, sistemul de învățământ se consolidează pe formarea competențelor elevilor. Acestea sunt defininte ca un ansamblu structurat de cunoștințe, abilități și atitudini (Figura 1):

- cunoștințe- reprezintă un ansamblu de informații factuale, conceptuale, procedurale; idei, teorii validate și care sprijină înțelegerea unei discipline sau a unui domeniu de cunoaștere;
- abilități- reprezintă utilizarea cunoașterii existente în vederea obținerii unor rezultate;
- atitudini- descriu modalități de raportare la idei, persoane sau situații.

Figura 1 Formarea competențelor

Relația dintre aceste dimensiuni este una dintre parte și întreg. Schema prezintă complementaritatea acțiunilor pe care le prevede formarea unei competențe, ceea ce dovedește că rolul fiecărei dimensiuni este determinant în existența celorlalte, iar relația de întrepătrundere a acestora este inerentă funcționării procesului instructiv-educativ pentru elevi.

În formarea competențelor ,,ordinea sau ierarhia celor trei dimensiuni nu este importantă. Dimensiunile umane tradiţională-cognitivă (minte), fizică (corp) şi emoţională (suflet)- se conservă peste timp în acest model clasic al competenţei şi sunt un argument pentru o abordare holistică şi integratoare a învăţării în sala de clasă. Astfel, asimilarea de cunoştinţe, decontextualizată, fără implicarea planului instructiv-educativ, nu asigură transferul sau aplicarea în viaţa reală a cunoştinţelor învăţate. La rândul lor, atitudinile orientează, motivează şi potenţează performanţa. În acest context, un

rol aparte revine metacogniţiei. Definită ca abilitatea de a reflecta asupra propriului proces de învăţare, metacogniţia reprezintă o premisă pentru a optimiza propria învăţare, fiind considerată un element transversal al celor trei componente ale competenţei (cunoştinţe, abilităţi şi atitudini)".

Omul, în calitate de ființă socială, are nevoie să-și dezvolte integral aceste dimensiuni, pentru a se adapta într-un mod ușor în societate. Diferența dintre competențe este dată, la nivel *macro*, de viziunea pe care o are un sistem educațional pentru societate, de politicile educaționale, de acțiunile care stabilesc nevoile sociale, iar la nivel *micro*, ține de nevoile unei comunități locale sau de viziunea pe care o are un cadru didactic, conturată pe baza consultărilor cu elevii și părinții acestora. Astfel, apare nevoia dezvoltării unor competențe care nu sunt cuprinse în curriculumul-nucleu, conducând spre realizarea cunui curriculum la decizia școlii, răspunzând astfel la nevoile particulare ale elevilor.

În vederea optimizării dezvoltrăii personale și intelectuale a elevilor, înţelegerea competenţei trebuie să ţină seama şi de:

● potenţialităţile personale (talente, aptitudini generale şi specifice) care susţin formarea şi dezvoltarea unor competenţe specifice, la diferite niveluri de performanţă;

● relaţia dintre dimensiunea personală şi dimensiunea profesional-socială (contextul şi sarcina de lucru în care sunt activate competenţele);

● importanţa atitudinii în dinamica componentelor competenţei, cu rol generativ-activator (susţine, motivează, orientează, potenţează);

● dimensiunea procesuală a competenţei- competenţa se află în continuă formare-exersare-dezvoltare; acest proces este realizat la diferite niveluri de performanţă, exprimate prin standarde curriculare de învăţare;

● dimensiunea competenţei ca rezultat al învăţării exprimat prin cunoştinţe, abilităţi şi atitudini.

În sistemul de învăţământ românesc se operează cu următoarele categorii de competenţe: competenţe-cheie, competenţe generale şi competenţe specifice (Figura 2).

Figura 2 Tipuri de competențe

Fiecare disciplină de studiu are un rol bine stabilit în atingerea competențelor-cheie și în conturarea profilului de formare al absolventului. Pentru a se asigura succesul școlar, fiecare disciplină are o programă școlară care stabileşte oferta educaţională a unei anumite discipline de studiu/modul de pregătire, pentru un buget de timp şi un parcurs şcolar determinat, în concordanţă cu prevederile din planul-cadru de învăţământ. Acesta este un document curricular reglator care asigură formarea elevului pe întrgul său parcurs educațional. În plus, flexibilitatea curriculumului național permite cadrelor didactice, în colaborare cu elevii, părinții și comunitatea, să propună un curriculum la decizia școlii, prin proiectarea unei programe pentru o disciplină opțională, care să asigure formarea unor competențe generale suplimentare într-un anumit domeniu sau în mai multe domenii, în mod integrat.

BIBLIOGRAFIE

OMENCS- 3590/05 aprilie 2016, *Ordin privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial*.
Ordinul 3239/ 5 februarie 2021, *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național*
Cucoș Constantin (coord), *et alii, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Ed. Polirom, Iași, 2009.

IMPACTUL EDUCAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR VIITOARELOR GENERAȚII

Felicia Șchiop
Liceul Teoretic Lucian Blaga, Oradea

Educația este procesul prin care o persoană învață cunoștințe, abilități, valori și comportamente, care îl ajută să se dezvolte ca individ și să își găsească locul în societate. Pornind de la citatul „Educaţia este cea mai puternică armă pe care voi o puteţi folosi pentru a schimba lumea" – Nelson Mandela, deducem că aceasta constituie cheia pentru a dezvolta oameni cu abilități și cunoștințe necesare pentru a face față provocărilor din viață și pentru a contribui la dezvoltarea comunității și a societății.

Menirea educației este de a înălța oamenii pe culmi mai nobile de viață și de a contribui la dezvoltarea lor spirituală. Educația nu ar trebui să fie doar despre acumularea de cunoștințe și abilități, ci ar trebui să aibă un scop mai cuprinzător, care să integreze dezvoltarea valorilor și a calităților umane, cum ar fi integritatea, compasiunea ,deferența și responsabilitatea.

Prin cultivarea acestor valori, educația poate ajuta oamenii să-și descopere și să-și atingă potențialul maxim, să devină cetățeni mai buni și să contribuie la dezvoltarea societății într-un mod pozitiv. Toate acestea vor avea un impact semnificativ asupra vieții umane și poate ajuta la construirea unei lumi mai bune și mai armonioase.

În plus, educația poate ajuta la formarea unei perspectivie mai largi și mai deschise asupra lumii și a diversității umane. Prin încurajarea toleranței, a acceptării și a respectului față de diferențele culturale și ideologice, educația poate contribui la formarea unor cetățeni globali care sunt pregătiți să lucreze împreună pentru binele comun.

Educația este o componentă crucială a dezvoltării noastre, atât ca indivizi, cât și ca societate. Prin educație, copiii învață despre lumea din jurul lor, dezvoltă abilități și competențe esențiale, cum ar fi cititul, scrierea și gândirea critică, și își formează valorile și convingerile personale. Pe măsură ce oamenii cresc și se dezvoltă, educația continuă să joace un rol important în viața lor, ajutându-i să-și îmbunătățească abilitățile și cunoștințele, să se adapteze la schimbări și să își atingă obiectivele personale și profesionale.

Calități precum ambiție și curajul, perseverența și inteligența, încrederea și dăruirea ne pot ajuta să obținem ceea ce vrem însă niciuna dintre acestea nu are valoare dacă nu ai o bază formată dintr-o educație de calitate.

Este foarte improbabil ca o societate să poată exista fără educație, deoarece ea este considerată un drept fundamental al omului și este recunoscută ca fiind esențială pentru dezvoltarea individului și a societății în ansamblu. Dacă totuși ar fi posibil să existe o societate fără un sistem de educație, aceasta ar fi una limitată, cu oameni care nu ar avea acces la cunoștințele și abilitățile necesare pentru a-și îndeplini potențialul și pentru a contribui la dezvoltarea societății în ansamblu.

Investiția în educație este una dintre cele mai importante decizii pe care o societate le poate lua. Când oamenii au acces la educație de calitate, ei devin mai bine pregătiți să se angajeze în viață, să ia decizii, să își dezvolte propriile afaceri, să își găsească locuri de muncă mai bune și să contribuie la dezvoltarea societății.Educația poate determina și promova schimbări pozitive în societate. Ea nu se limitează doar la transmiterea de cunoștințe și abilități, ci are și un rol activ în dezvoltarea individului și a societății. Prin intermediul ei, oamenii își pot dezvolta gândirea critică, pot dobândi abilități de comunicare pot învăța cum să ia decizii bazate pe fapte și nu pe prejudecăți sau ignoranță. Bunăstarea unui popor este influențată de educație, care poate fi considerată un instrument puternic pentru a combate:

- sărăcia (prin pregătirea indivizilor cu abilitățile și cunoștințele necesare pentru a găsi locuri de muncă mai bine plătite și pentru a-și îmbunătăți situația economic),
- inegalitatea și discriminarea,
- îmbunătățirea sănătății (prin informarea cetățenilor despre nutriție, igienă personală, boli și alte aspecte legate de sănătate),
- protejarea mediului (prin informarea oamenilor despre problemele mediului, caracterul limitat al resurselor naturale și prin pregătirea lor cu abilitățile și cunoștințele necesare pentru a contribui la soluționarea acestora),
- combaterea violenței (prin acumularea de cunoștințele necesare pentru a evita situațiile periculoase și pentru a-și proteja propria siguranță și a celor din jur),
- problemele sociale, economice și politice ale lumii.

Educația are rol și în dezvoltarea unor valori și principii etice, cum ar fi respectul, responsabilitatea și toleranța, care sunt esențiale pentru a trăi într-o societate armonioasă și pentru a promova dreptatea și egalitatea.

În concluzie, educația are puterea de a schimba lumea prin dezvoltarea indivizilor și a societății în ansamblu, prin creșterea valorilor etice și prin pregătirea indivizilor cu abilitățile și cunoștințele necesare pentru a aborda problemele lumii și a face progrese în economie și societate.
Modul de dezvoltatre a lumii contemporane este legat de de modul în care educația poate să satisfacă cerințele acestei dezvoltări. Investițiile în educație și încurajarea participării în procesul educațional sunt esențiale pentru a asigura un viitor mai bun pentru toți oamenii de pe planetă.

Bibliografie

1. Roxana Urea, Mediatorul scolar, Editura Universitară,București, 2015
2. Constantin Cocoș, , Educația dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași, 2000
3. Constantin Cocoș, Bogdan Bălan, Ștefan Boncu, Andrei Cosmovici, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași, 1998

4.https://ro.sainte-anastasie.org/articles/psicologia/la-educacin-es-el-arma-ms-poderosa-para-cambiar-el-mundo.html
5. https://te-ajut.ro/de-ce-este-importanta-educatia
6.https://www.scribd.com/document/499834400/Didactica-%C8%99tiin%C8%9Belor-educa%C8%9Biei

SĂNĂTATE ȘI EDUCAȚIE ÎN ȘCOALĂ

Secretar sef Schiop Mariana
Şcoala Gimnazială Nr.2 Timişoara

Promovarea sănătăţii este procesul care oferă individului şi colectivităţilor posibilitatea de a-şi creşte controlul asupra determinanţilor sănătăţii şi, prin aceasta, de a-şi îmbunătăţi starea de sănătate. Reprezintă un concept unificator pentru cei care recunosc nevoia fundamentală de schimbare atât a stilului de viaţă, cât şi a condiţiilor de trai

Promovarea sănătăţii este un termen care presupune o abordare multidimensională de îmbunătăţire a stării de sănătate, care include activităţi de educaţie, activităţi de promovare a unor schimbări comportamentale şi de stil de viaţă, politici şi măsuri legislative.

Educaţia pentru sănătate foloseşte mai multe tipuri de abordări:

- medicală (bazată pe tipul de relaţie medic-pacient)
- educaţională (bazată pe informarea oamenilor, care vor lua singuri decizii privind sănătatea)
- personalizată (individualizată), având drept caracteristică lucrul cu clienţii, pentru a-i sprijini să identifice singuri problemele şi să ia singuri deciziile necesare

Metodele folosite în educaţia pentru sănătate pot fi clasificate în funcţie de mai multe criterii:

- după adresabilitate:
  - educaţie individuală
  - educaţie în grup
  - educaţie prin mijloace de comunicare în masa
- după mijloacele folosite:
  - mijloace audio
  - mijloace video:
    - predominarea textului
    - predominarea imaginii
  - mijloace combinate (audio-video)

Dreptul la sănătate, la dezvoltare fizică şi psihică armonioasă constituie unul din drepturile fundamentale înscrise în Convenţia cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la data de 29 noiembrie 1989.

În momentul actual , asigurarea stării de sănătate a copiilor şi tinerilor reprezintă una dintre direcţiile prioritare ale strategiei educaţionale a Ministerului Educaţiei Naţionale. Programul **„Educaţia pentru sănătate în şcoala românească''** este un demers oportun, actual şi posibil de realizat. Astăzi, la începutul mileniului trei, când viaţa individului a devenit mai complicată, când ştiinţa şi întreaga societate au evoluat, ***educaţia pentru sănătate*** se impune ca o necesitate şi devine o condiţie esenţială a educaţiei unei naţiuni civilizate. Copiii şi tinerii care vor beneficia de această educaţie vor reprezenta, cu certitudine, prima generaţie cu adevărat europeană.

„Educaţia pentru sănătate'' ca disciplină opţională urmăreşte promovarea cunoştinţelor corecte privind diverse aspecte ale sănătăţii şi formarea de atitudini şi deprinderi indispensabile unui comportament responsabil şi sănătos.

Obiectivele urmărite în cadrul **Programului Naţional „ Educaţia pentru sănătate în şcoala românească''** vizează:

1. **Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului**:
   - ✧ funcţionarea optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual;
   - ✧ formarea unui stil de viaţă sănătos;
2. **Dezvoltarea personală a elevului**:
   - ✧ autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
   - ✧ comunicare şi relaţionare interpersonală;
   - ✧ controlul stresului;
   - ✧ dezvoltarea carierei profesionale;
3. **Prevenirea**:
   - ✧ accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
   - ✧ atitudinii negative faţă de sine şi viaţă;
   - ✧ conflictelor interpersonale, a dezaprobării sociale şi a situaţiilor de criză.

Programul naţional şi curriculum-ul de **Educaţie pentru sănătate** urmăresc:

- ✧ să asigure educarea populaţiei şcolare pentru un stil de viaţă sănătos;
- ✧ să faciliteze accesul la o informaţie corectă, avizată, atât în mediul urban cât şi în cel rural;
- ✧ să realizeze, în mod indirect, educaţia adulţilor;
- ✧ să conducă la diminuarea numărului de îmbolnăviri şi reducerea comportamentelor cu risc;
- ✧ să contribuie la creşterea calităţii actului medical.

Bibliografie:

- Programe şcolare pentru disciplina opţională ,,Educaţie pentru sănătate''- 2004 – ED. de M.E.C
- Educaţia pentru sănătate în Școala Românească – Ed. de M.E.C.;
- Promovarea sănătății și educația pentru sănătate – Ed. Public H Press, București 2006

„ÎMPREUNĂ PENTRU O LUME MAI CURATĂ”

-Proiect Educațional-

ARGUMENT:

" Învăţaţi-i pe copiii voştri ceea ce i-am învăţat noi pe ai noştri, că pământul este mama noastră. Tot ceea ce i se întâmplă pământului, va ajunge să li se întâmple şi copiilor acestui pământ. Noi ştim cel puţin atât : nu pământul aparţine omului, ci omul aparţine pământului."

Sieux Seatle

Se știe faptul că pentru copilul preșcolar lumea de lângă el, lumea plantelor, a animalelor, a mediului ambiant sunt necunoscute. Natura, prin caracterul său viu și dinamic, trezește interesul copiilor, indisolubil legat de dorința de a cunoaște și de curiozitatea specific acestei vârste.

Contactul nemijlocit cu mediul înconjurător oferă copiilor multiple și noi posibilități de cunoaștere a unor aspect, legăturile dintre aceasta, cauzele care le determină și urmările pe care le au.

Sub îndrumarea noastră, a cadrelor didactice, cunoașterea mediului înconjurător înarmează copiii cu cunoștințe precise, dezvoltându-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile dintre fenomene.

Educaţia ecologică este la fel de importantă pentru vârsta preşcolară ca şi educaţia intelectuală, morală, estetică, etc. În cadrul educaţiei ecologice, copiii preşcolari învaţă de ce şi cum trebuie protejată natura. Îngrijirea mediului implică din partea omului desfăşurarea unor acţiuni practice care să contribuie la evoluţia plantelor şi animalelor, apărarea lor de acţiunile dăunătoare, care pun în pericol viaţa plantelor şi animalelor şi chiar viaţa omului. Protejarea mediului înconjurător se insuflă de la cele mai fragede vârste. Mediul în care copiii îşi

desfăşoară activitatea îi influenţează permanent şi le oferă posibilitatea de a veni mereu în contact cu ceva nou pentru ei, le stimulează curiozitatea şi dorinţa de cunoaştere.

Interesaţi de transformările care au loc în natură, de fenomenele specifice fiecărui anotimp, de diferite aspecte din viaţa plantelor şi animalelor preşcolarii pun o serie de întrebări pentru a cunoaşte natura, a o înţelege şi de a o ocroti mai bine. Prin răspunsul pe care-l dăm noi, educatoarele, conducem copiii la înţelegerea relaţiilor dintre unele fenomene şi rezultatul acestora, copiii putând depăşi această etapă printr-o educaţie ecologică, desigur în conformitate cu particularităţile de vârstă.

Îngrijirea şi protejarea mediului se insuflă copiilor de la cele mai fragede vârste. Manifestarea unei atitudini responsabile faţă de mediul înconjurător apare la copilul preşcolar ca urmare a desfăşurării unei activităţi variate din punct de vedere al tematicii, conţinuturilor şi a strategiilor utilizate care pun copii în situaţia de a exersa numeroase acţiuni de îngrijire şi ocrotire a mediului. Prin participarea la aceste activităţi, copiii înţeleg rolul pe care ei îl au în mediu, ce acţiuni sunt capabili să efectueze şi care sunt urmările unor atitudini necorespunzătoare faţă de mediul înconjurător.Toate acestea sunt preţioase mijloace de a-i educa pe copii pentru a cunoaşte mediul înconjurător, prezentându-le relaţia dintre plante, animale şi om.

Toate acestea ne conduc la ideea că avem datoria şi obligaţia de a sprijinii în continuare copiii în cunoaşterea unor elemente din tainele universului, de a-i învăţa să exploreze lumea înconjurătoare, să o analizeze, să pună întrebări şi să exprime opinii şi să-i încurajăm în toate acţiunile pe care le întreprind.

OBIECTIVE CADRU:

- *Stimularea curiozităţii copiilor prin investigarea realităţii;*
- *Formarea unei atitudini ecologice responsabile prin exersarea unor deprinderi de îngrijire şi ocrotire a mediului, aplicând cunoştinţele însuşite;*
- *Înţelegerea cauzalităţii unor fenomene, schimbări şi transformări produse în mediul înconjurător;*
- *Îmbogăţirea vocabularului activ cu termeni din domeniul ecologic;*
- *Formarea de abilităţi practico-ecologice;*
- *Însuşirea unor norme de comportament ecologic;*
- *Formarea unei atitudini dezaprobatoare faţă de cei ce încalcă normele ecologice;*
- *Stimularea creativităţii şi imaginaţiei copiilor.*

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:

- *Să cunoască diferite medii de viaţă;*
- *Să recunoască şi să descrie corect părţile componente ale plantelor şi animalelor;*
- *Să perceapă şi să descrie ecosisteme: parc, pajişte, pădure, luncă, grădină, livadă, stol, stup, muşuroi, etc.*
- *Să cunoască modul de îngrijire a plantelor şi animalelor în diferite anotimpuri;*
- *Să cunoască şi să descrie fenomene ale naturii;*
- *Să înţeleagă relaţiile stabilite între plante, animale şi om;*
- *Să cunoască surse de poluare a mediului înconjurător;*
- *Să respecte în orice împrejurare normele ecologice învăţate;*

- *Să efectueze experimente simple de punere în evidenţă a unor procese;*
- *Să înţeleagă şi să reţină mesajele transmise prin intermediul lecturilor,cântecelor şi al poeziilor;*
- *Să participe activ la activităţi practice de îngrijire şi conservare a mediului..*

4.PUBLICUL VIZAT

Educatoarele din grădiniţă

Preşcolarii grădiniţei

Părinţii copiilor

5.LOCUL DE DESFĂŞURARE

Grădiniţa ,,Lumea Copiilor" Lupeni, curtea grădiniței, parcurile din cartier

6.RESURSE

- UMANE: educatoare, preşcolari, părinţii preșcolarilor.
- MATERIALE:
  a) logistica: computer şi imprimantă,
  b) consumabile: coli xerox, agrafe, tuş imprimantă, dosare, mape, steguleţe eco, saci menajeri, diferite unelte pentru grădinărit.
- DE TIMP: mai

7.ACTIVITĂŢI

- Întâlniri între partenerii implicaţi în proiect
- Consultaţii şi dezbateri între parteneri
- Activităţi de grup cu preşcolarii implicaţi în proiect
- Activități de ecologizare a zonei verzi.

8. MONITORIZAREA

Vom urmări desfăşurarea activităţilor. Dacă vor apărea noi necesităţi, din care rezultă noi obiective, vom căuta soluţii pentru rezolvarea lor. Pentru

că scopul monitorizării este tocmai furnizarea de informaţii relevante pentru evaluare, indicatorii de performanţă stabiliţi prin proiectare vor fi urmăriţi, clasificaţi şi indexaţi.

10.PERSPECTIVELE PROIECTULUI

Pe baza evaluării rezultatelor proiectului, se vor stabili decizii ulterioare de nivel strategic în realizarea de proiecte similare.

11.POPULARIZAREA PROIECTULUI

- În rândul părinţilor
- Se vor face poze şi se va scrie o scrisoare de mulţumire celor care s-au implicat şi ne-au sprijinit

12.BENEFICIILE PROIECTULUI

- Munca în echipă
- Creşterea calităţii activităţii grădiniţei în utilizarea materialelor din natură pentru amenajarea spaţiului educaţional
- Favorizarea competiţiei
- Promovarea valorilor
- Valorificarea experienţei acumulate, a potenţialului creativ al cadrelor didactice
- Lichidarea rutinei, perfecţionarea continuă

ÎMBUNĂTĂŢIREA REZULTATELOR ÎNVĂŢĂRII ELEVILOR CU CES

În literatura psihopedagogică contemporană se foloseşte din ce în ce mai des conceptul de ameliorare/dezvoltare şcolară care presupune: orientarea către acţiune şi o continuă dezvoltare profesională a şcolii, schimbări concrete in curriculum , parteneriate active cu alte şcoli sau instituţii comunitare, deschidere spre trebuinţele reale ale elevilor şi comunităţii crearea unui mediu şcolar favorabil înţelegerii şi acceptării celorlalţi colegi de şcoală, indiferent de cultura, experienţa sau potenţialul de învăţare al acestora.

Eficienţa unor metode de învăţământ aplicate în predarea-învăţarea- evaluarea elevilor cu CES, este cu atât mai mare cu cât se urmăreşte ca învăţarea să nu se limiteze numai la asimilarea de cunoştinţe, ci să pună un accent deosebit pe formarea de comportamente, atitudini, stări emoţionale, reacţii motivaţional- voliţionale.

Să ajuţi un copil cu nevoi speciale este un experiment. Rezultatele nu pot fi întotdeauna prezise riguros, dar se pot obţine informaţii valoroase , chiar dacă rezultatele sunt neaşteptate şi dezamăgesc.

În cazul elevilor cu CES, " învăţarea trebuie să presupună căutarea de soluţii care să sporească activismul elevilor în faţa sarcinii, în vederea unor acumulări cât mai înalte , condiţie a prwegătirii pentru viaţă. Se înţelege că în astfel de situaţii , preluarea şi transpunerea simplificată a metodologiei învăţării de la normali la deficienţi (aşa cum se întâmplă adeseori) nu are darul de a optimiza recuperarea , căci achiziţiile , fie că se fac anevoios sau se opresc la un moment dat , fie că nu determină transformări semnificative în planul personalităţii, rămânând la nivelul unor comportamente imitative ce dispar în lipsa modelului dat după un anumit timp"(Verza, 1987, p.8).

Ca şi strategii psihopedagogice de optimizare a învăţării în clasă la copiii cu cerinţe educaţionale speciale , se pot enumera:

- Instruirea în cuplu, bazată pe tehnica învăţării cooperative
- Parteneriatul în preare
- Colaborarea în predare
- Folosirea sugestiei
- Învăţarea asistată de ordinator

1.Instruirea în cuplu reprezintă o modalitate concretă de folosire a relaţiei elev-elev în scopul ameliorării rezultatelor învăţării. În clasele speciale se lucrează cu elevi ce prezintă o mare diversitate în privinţa potenţialului de învăţare , abilităţilor intelectuale şi cunoştinţelor în domenii specifice.

Instruirea în cuplu reprezintă o tehnică a învăţării cooperative. **Învăţarea cooperativă** se referă la dezvoltarea în clasă a practicilor şi atitudinilor menite să întărească deprinderile sociale şi de participare la grup , promovând învăţarea unui elev prin altul/ alţii.Succesul unor programe bazate pe relaţiile dintre elevi depinde de nivelul de dezvoltarea al copiilor.

A-i solicita pe elevi să lucreze în colaborare presupune punerea lor în faţa unor noi probleme. Solicitările şi complexitatea sarcinilor de învăţare prin cooperare trebuie să fie introduse cu atenţie şi mărite treptat, pe măsură ce elevii capătă mai multă încredere şi competenţă î acest stil de lucru.

Tipuri de sarcini ce implică învăţarea prin cooperare:

- Elevii pot fi solicitaţi să lucreze în cuplu şi să pregătească o relatare comună despre un subiect;
- Unui cuplu i se poate repartiza o sarcină care poate fi îndeplinită numai dacă se folosesc materiale separate, deţinute de fiecare membru al cuplului;
- Fiecărui elev i se poate repartiza un anumit rol , de exemplu : instructor/**îndrumător**, **îndrumat** (variantă cunoscută sub denumirea de sistem tutorial).

Sistemul tutorial desemnează atribuirea unei responsabilităţi de instruire unui elev; acesta joacă rolul de professor pentru coleg. Aceste cupluri, antrenate de professor , pot fi mai eficiente decât relaţia professor-elev în ceea ce priveşte achiziţionarea unor deprinderi sau cunoştinţe. **De exemplu: ameliorarea cititului a rezolvării de probleme,etc.**

Avantaje:

- Maximizează folosirea timpului de către professor, care se poate implica în alte activităţi sau poate lucra cu alţi copii;
- Atât cel instruit, cât şi îndrumătorul progresează în planul achiziţiilor intelectuale şi al deprinderilor de colaborare;
- Permite formarea atitudinilor , comportamentelor şi motivaţiei care facilitează integrarea socială.

În funcţie de obiective şi conţinuturi , instruirea în cuplu se poate folosi:

- cu toţi elevii, ca formă de organizare a activităţii în clasă;
- doar cu elevii cu rezultate foarte slabe, în scopul ameliorării rezultatelor lor.

Condiţii pentru realizarea instruirii în cuplu:

- pregătirea materialelor : fişe individuale, texte, desene, scheme, hărţi
- instruirea-demonstrarea pentru elevii îndrumători;
- supravegherea progresului prin observaţie şi convorbire.

2. Parteneriatul în predare reprezintă un mijloc de asistenţă acordată profesorilor de alţi profesori când se introduce metode de lucru noi.Partener poate fi:

- un coleg de aceeaşi specialitate, cu o experienţă educativă mai bogată(care poate juca rol de îndrumător);
- un coleg cu o altă specializare, de obicei una înrudită.

Parteneriatul în predare poate urmări două tipuri de scopuri:

- evaluarea eficienţei profesorului;
- predarea în echipă a unor teme ce se pretează la abordări interdisciplinare.

Parteneriatul în scopul predării se poate iniţia în una din următoarele situaţii:

- Introducerea în curriculum a unor schimbări care necesită noi modalităţi de predare;
- Reorganizarea activităţii elevilor în clasă/şcoală;
- Propuneri individuale ale profesorilor

În cazul învăţământului special, se pot realiza parteneriate între reprezentanţi ai disciplinelor: istorie-geografie, chimie-biologie, fizică-chimie, etc.Promovarea interdisciplinarităţii în activitatea educativă cu elevii cu CES prin predarea în echipă are următoarele **avantaje:**

- Disciplinele nu mai sunt valorizate ca scop în sine, ci ca furnizaore de experienţe de învăţţare/ formare;
- Se combate secvenţialitatea şi fragmentarea excesivă a învăţării, elevii se pot apropia mai mult de realitate, deoarece astfel li se deschide perspective observării relaţiilor dintre fenomenele aparţinând unor domenii de studio diferite.

3.Colaborarea în predare reprezintă un alt mijloc de acordare a sprijinului pentru professor prin colaborarea acestuia cu alţi adulţi.În demersul de a crea condiţii de învăţare eficientă pentru toţi elevii, prezenţa în clasă a unor personae care să lucreze împreună cu profesorul poate fi deosebit de utilă. Aceste personae pot fi: elevi mai mari care lucrează ca îndrumători în system monitorial, părinţi care s-au oferit voluntar să lucreze în timpul lor liber, diverşi specialişti(psihologi, logopezi, fizioterapeuţi etc) ce lucrează cu unul sau mai mulţi elevi din clasa respectivă, studenţi care se pregătesc să lucreze pentru o carieră în domeniul educaţiei special, voluntari ai organizaţiilor non-guvernamentale în domeniul protecţiei copilului.

Colaborarea în predare se poate practica atât în clasele de copii obişnuiţi în care se integrează copii cu CES , dar şi în clasele speciale.Această strategie trebuie pregătită. O colaborare improvizate poate conduce la efecte negative.

Prezenţa unuia sau mai multor adulţi în clasă poate deveni o sursă de ameliorare a învăţării pentru elevii ce întâmpină dificultăţi , dacă scopul urmărit este antrenarea tuturor elevilor clasei în îndeplinirea sarcinilor stabilite de profesor, concomitant cu acordarea de ajutor maxim fiecărui copil în parte prin distribuirea următoarelor roluri:

- Persoana care dă ajutor: este responsabilă cu acordarea de ajutor intensive unor elevi sau unor grupuri mici de elevi, pentru scurte interval de timp;
- Profesorul:încearcă să menţină restul clasei implicat în rezolavarea sarcinilor şi activitaţilor stabilite;
- Cel care se deplasează: urmăreşte să menţină fluenţa activităţilor, prin rezolvarea problemelor legate de resurse. Într-o clasă bine organizată, aceste sarcini sunt încredinţate de obiceielevilor.

Avantaje:

- Prezenţa altor personae în clasă reprezintă un ajutor dat profesorului în administrarea unui colectiv eterogen din punctual de vedere alposibilităţilor intelectuale şi al motivaţiei;

- Se pot aranja clasele asfel încât să se ţină cont de personalitatea copiilor, de tipul de relaţie dintre ei.
- Observarea şi supravegherea devin continue şi complete; prin schimbul de informaţii după terminarea lecţiei, colaboratorii pot furniza informaţii relevante despre modul cum a decurs lecţia;
- Se economiseşte timp.Eficienţa strategiei depinde de grija cum se recrutează voluntarii, de modul în care se planifică responsabilităţile pentru fiecare, de acurateţea şi completitudinea comunicăriiîntre profesori şi colaboratori.

4. Folosirea sugestiei – Sugestia reprezintă un tip de comunicare ce are ca rezultat acceptarea cu convingere a propoziţiei communicate, în absenţa unei baze logice adecvate de acceptare. Sugestiile sunt ,,căi de urmat"; ele difuzează răspunsuri.

Folosirea sugestiei la elevii cu CES trebuie să se raporteze la următoarele aspecte:

- În modificarea comportamentelor /atitudinilor , ponderea o deţine sugestia verbală, ceea ce face ca în aplicarea ei să se ţină cont de nivelul de dezvoltare şi înţelegere a limbajului;
- Sugestia simplă este cea mai eficientă: ex. sugestia oscilaţiei corpului

5. Învăţarea asistată de ordinator

Folosirea ÎAO conduce la următoarele efecte:

- Dezvoltă capacitatea elevilor cu CES de a opera cu semen şi simboluri;
- Antrenează- exersează-dezvoltă percepţia vizuală şi auditivă;
- Motivează elevul ;
- Dezvoltă creativitatea şi abilităţile de rezolvare a problemelor;

Învăţarea asistată de ordinator poate fi folosită la următoarele arii: aria sris-cititului,aria comunicării, aria tehnologiei şi matematicii, aria muzicii, a deprinderilor de lucru.

Bibliografie:

1. Cozma,T., Gherguţ, A.(2000), Introducere în problematica educaţiei integrate, Editura "Spiru Haret", Iaşi
2. Neamţu,C., Gherguţ, A.(2000), Psihopedagogie specială, Editura Polirom, Iaşi

Intocmit,

Prof. Gabriela Apetria

Şcoala Profesională Specială "Ion Pillat" Dorohoi 16 mai 2019

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Școala Profesională Specială C-lung Moldovenesc
Str. C. Porumbescu,Nr.28
Loc. Câmpulung Moldovenesc
Jud. Suceava
Tel./Fax 0230310888 Email: centrul.scolar@yahoo.com
http://scoalaprofesionalaspecialacampulungmoldovenesc.webs.com/
https://spsclungmold.wordpress.com/

PROGRAM DE INTERVENŢIE PERSONALIZAT

I. INFORMAŢII DE BAZĂ

Numele şi prenumele: L. I.
Data naşterii: 13 XI 2001
Clasa: a VIII-a B, Şcoala Profesională Specială Câmpulung Moldovenesc
Domiciliul: Vatra Dornei
Domeniul de intervenţie: ***Limba română***
Numele coordonatorului de program: PROF. SCUTELNICU DANIELA
Data derulării programului de intervenţie: 15. 09.2022
Data revizuirii: 29. 05. 2023

Date despre familie:

L.I. face parte dintr-o familie nelegal constituită. Mama Ferentz Cornelia, trăieşte în concubinaj cu tatăl Lupu Aurel, având în îngrijire încă un copil minor, Ferentz V, elev în clasa a I-a la Şcoala Profesională Specială Câmpulung Moldovenesc. Locuiesc în Vatra Dornei, au o situaţie materială precară, trăiesc din ajutor social şi alocaţie. Părinţii au făcut cerere ca, copii să rămână la internat până la vacanţa de iarnă deoarece ei pleacă în Italia pentru a lucra. Tatăl se interesează telefonic de situaţia copilului, solicită informaţii despre copil, colaborează cu profesorul diriginte, a participat la toate şedinţele cu părinţii când au fost organizate până la plecarea în străinătate, cere sfaturi despre evoluţia copilului, i-a trimis bani pentru a se putea descurca mai uşor în lipsa lor. Iulian are grijă la internat de fratele său mai mic, este protector şi grijuliu.

II. Ruta şcolară a copilului:

Elevul L.I. este elev la Şcoala Profesională Specială Câmpulung Moldovenesc din anul şcolar 2010-1011. Nu a urmat cursurile învăţământului preşcolar, fapt care a dus la o grea adaptare şcolară. Locuieşte la internat, la sfârşitul săptămânii deplasându-se singur la Vatra Dornei, împreună cu fratele său, până să plece părinţii în străinătate Se descurcă în ceea ce priveşte naveta la sfârşit de săptămână, având în vedere că se deplasează şi cu alţi colegi din Vatra Dornei.

Echipa de lucru:

Numele şi prenumele:	Funcţie
M.M	Psihodiagnostician
L.L	Logoped
B. C.	Profesor educator
S.D.	Profesor educaţie specială

III. Starea actuală a copilului rezultată din evaluări (capacităţi, competenţe, abilităţi, lacune, slăbiciuni), evaluare realizată de fiecare membru al echipei de caz.

Concluziile evaluării complexe:

A. Conduite şi structuri perceptiv motrice

- Lateralitate: manuală dreaptă, oculară dreaptă, pedestră dreaptă,.
- Schemă corporală: are format schema propriului corp şi a altei persoane, recunoaşte şi numeşte părţile corpului, nu cunoaşte funcţiile celor mai importante organe interne.
- Identificarea unor forme şi figuri geometrice: poate identifica (atât vizual cât şi tactil – kinestezic) şi numi toate figurile geometrice simple(cerc, pătrat, triunghi, romb)
- Orientarea spaţio-temporală: poziţii spaţiale: face diferenţa aproape-departe; sus-jos; deasupra-dedesupt etc.

orientare temporal: cunoaşte şi numeşte corect anotimpurile, zilele săptămânii, lunile anului, operează cu conceptul de succesiune temporal.

B. Aria de socializare

- Conduite şi atitudini dominante: relaţii în general bune cu colegii de clasă, conflicte mici integrare bună în colectiv. Conflicte de interes apar la internat cu, colegii mai mari.

IV. Evaluare iniţială

Instrumente folosite în evaluare: - exerciţii de examinare motrică generală: mers alergat, sărituri;

- exerciţii de examinare a motricităţii şi dexterităţii manuale: coordonare manual.

Liste cu logatomi, cuvinte, imagini

Diagnostic

- ***Medica***l: modificări ale epidermei datorită unei opăreli cu apă fierbinte la vârsta de 2 ani.
- ***Logopedic***: disgrafie severă

- ***Psihopedagogic:*** deficienţă mintală (Q.I. =68)
- ***Pedagogic:*** dificultăţi de învăţare
  - Prezintă disgrafie severă. Întâmpină greutăţi în comunicarea scrisă: scrie substantivele proprii cu literă mică, nu pune punct la sfârşit de propoziţie, nu şi-a însuşit ortogramele învăţate (s-a, s-au, i-au, iau,cel, ce-l, etc), nu se exprimă corect în scris, nu respectă orientarea în pagină a unui text, caiete dezordonate.
  - Posibilităţi de exprimare bune orală şi reduse în scris;
  - Întâmpină dificultăţi în înţelegerea mesajului/sarcinii de lucru;
  - În scris apar omisiuni, inversuini şi înlocuiri de grafisme;
  - Greşeli de realizare a acordului grammatical;
  - Nu respectă ortografia şi punctuaţia într-un text dat;
  - Probleme de memorie;
  - Confuzii de litere şi grupuri de litere : b-d, Ce- Che, gi- ghi,ci- chi.

- ***Capacităţi-competenţe-abilităţi:*** - manifestă interes pentru activităţile practice (abilităţi manual, activităţi gospodăreşti)
  - motivaţie puternică pentru a fi băgat în seamă;
  - identifică cu uşurinţă situaţiile sociale care îi aduc beneficii;
  - pasionat de telefon mobil-internet;
  - manifestă interes pentru activităţile pe calculator;
  - pasiv, aşteaptă să fie solicitat;
  - conştientizează greşeala comisă, recunoaşte şi îşi cere scuze pe moment, dar repetă aceleaşi greşeli.

- Limite-necesităţi:
- ✓ toleranţă scăzută la frustrare;
- ✓ lipsă de afecţiune datorită despărţurii de părinţi pe o perioadă mare de timp;
- ✓ nevoie de valorizare şi recunoaştere socială;
- ✓ nevoie de atenţie, afecţiune şi sprijin permanent;
- ✓ nevoie de comunicare şi apreciere, de încurajare în tot ceea ce intreprinde.

- Intervenţii anterioare: elevul a fost inclus în programul de intervenţie logopedică în clasa a V-a. În urma programelor terapeutice şi a celor de intervenţie, s-au îmbunătăţit capacităţile de comunicare orală şi cele scrise faţă de evaluările iniţiale, dar rămâne încontinuare diagnosticul de disgrafie severă.

V. Derularea programului de intervenţie

Scopul programului de intervenţie:
- ✓ Dezvoltarea deprinderilor de citire-scriere în ritm propriu;
- ✓ Îmbunătăţirea capacităţii de exprimare scrisă

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- manifestă interes pentru activităţile de corectare a scrierii; - jocurile pe telefon/calculator; - activităţi care îi pun în valoare capacităţile; - activităţi de desen şi grafică - frecvenţă foarte bună la şcoală; - dorinţă de participare la activităţile de reprezentare a clasei. - diplome obţinute la concursuri şcolare.	- dificultăţi de concentrare a atenţiei la sarcinile şcolare şi uneori refuzul de a respecta programul instructiv educativ. - oboseşte relativ repede; - stări de disonanţă afectiv-relaţională; - concentrare scăzută; - lipsa încrederii în sine. - nu are răbdare în finalizarea lucrărilor începute
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
-interesul tatălui pentru educaţia copilului, acesta păstrând permanent telefonic relaţia cu şcoala; - reducerea dificultăţilor de învăţare prin exersarea şi dezvoltarea capacităţilor instrumentale citit-scris; - poate să se implice în activităţi educative pe o perioadă mai mare de timp; - frcvenţa foarte bună contribuie la diminuarea dificultăţilor de învăţare. - folosirea recompenselor pentru progres şcolar	-lipsa afecţiunii familiale şi a petrecerii timpului liber departe de familie şi oraşul natal, poate afecta starea emoţională a copilului. -disponibilitatea de a copia modele de conduită disruptive;

VI. EVALUARE
Priorităţi pentru următoarele perioade de timp:

15 octombrie 2016-23 decembrie 2022: transcriere selectivă a cuvintelor care se scriu cu literă mare : substantive proprii, începerea propoziţiei cu literă mare, dictări, utilizarea convenţiilor limbajului scris (semnul exclamării, semnul întrebării, linia de dialog, virgula, două puncte). Exerciţii de scriere caligrafică, exerciţii de citire după propriul scris.

10 ianuarie 2017- 15 mai 2023: identificarea ortogramelor în texte diferite, observarea scrierii acestora cu cratimă, însuşirea scrierii corecte a ortogramelor, propoziţii.

15 mai 2017-15 iunie 2023 : Propoziţii/texte scurte care să cuprindă noţiunile învăţate pe parcursul programului recuperator.

a) Rezultate obţinute

- Transcriere selectivă corectă;
- Corectarea confuziilor sonore ale fonemelor perechi: p-b; m-n;
- Înlăturarea confuziilor optice ale grafemelor perechi: ce-che, ci-chi, ge-ghe, etc.
- Scrierea cu literă mare a cuvântului la început de propoziţie;
- Însuşirea parţială a ortografiei şi a semnelor de punctuaţie în scrierea imaginativă;
- Cunoaşte scrierea ortogramelor cu cratimă, dar realizează greşeli în scriere;
- Îmbunătăţirea deprinderilor de scriere.

b) Dificultăţi întâlnite

- Deficit de atenţie
- Deficit de concentrare
- Lentoare, oboseşte repede
- Confuzii între grupuri de litere
- Disgrafie
- În scris apar omisiuni şi înlocuiri de grafisme, nu face analiza şi sinteza fonematică corect, scriere incorectă a ortogramelor.

c) METODE:

- **Care s-au dovedit utile:** explicaţia, observaţia, dialogul, jocul didactic, lectura cu voce tare, calculatorul**,** explicaţia, jocul de rol, exerciţiul, ex. de recuperare logopedice, kinetoterapia, activităţile ludice şi de socializare.
- **Care nu s-au dovedit utile:** munca independentă

VII. RECOMANDĂRI:

- Stimularea pozitivă/recompense pentru dezvoltarea motivaţiei şi a încrederii în sine;
- Necesită continuarea implicării elevului în programe de intervenţie şi în anii următori.
- Atragerea în activităţi educative diverse care să-l valorizeze şi să-i stimuleze interesul, atenţia, memoria, răbdarea.
- Încurajări permanente
- Consiliere psihologică individuale şi de grup.

UTILIZAREA SOFTURILOR EDUCAŢIONALE ÎN INSTRUIREA ELEVILOR CU CERINŢE EDUCATIVE SPECIALE

PROFESOR: SCUTELNICU DANIELA

Şcoala Profesională Specială
Câmpulung Moldovenesc

noiembrie 2022

MOTTO: *„Schimbările în domeniul educaţiei depind de ceea ce fac şi de cum gândesc profesorii. E aşa de simplu şi totodată atât de complex.”*

Michael Fullan

Profesorul, elevul cu CES şi calculatorul

Educaţia specială are în vedere un anumit tip de educaţie adaptată şi destinată copiilor care nu reuşesc să atingă în cadrul învăţământului obişnuit nivele educative şi sociale corespunzatoare vârstei. Aceşti copii sunt copiii cu cerinţe/nevoi educative speciale.

Cerinţe/nevoi educative speciale – CES sunt cerinţele în plan educativ ale unor categorii de persoane, ca urmare a unor disfuncţii sau deficienţe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică, fiziologică sau ca urmare a unor condiţii psihoafective, socioeconomice sau de altă natură.

Aceste cerinţe educative speciale solicită abordarea actului educaţional de pe poziţia elevului deficient sau aflat în dificultate de a înţelege şi valorifica conţinutul învăţării.

În acest sens, procesul educaţional atât de complex poate deveni scena a trei ,,actori ”: profesorul, elevul şi calculatorul, care împreună caută să asigure succesul demersului didactic.

Calculatorul devine un mijloc de intervenţie directă în organizarea situaţiilor de învăţare, preluând o serie de sarcini legate de organizarea activităţilor de repetiţie, de exersare sau de evaluare. Poate fi considerat un mijloc de informare, de exersare, de simulare, de aplicare şi consolidarea cunoştinţelor, ajutând elevii să progreseze mai rapid şi cu rezultate mai bune.

În didactica modernă, *profesorul* care mereu se instruieşte şi se perfecţionează, copii – tinerii care învaţă, tind să folosească sau să-şi dorească un alt mod de instruire faţă de cel tradiţional. La acest deziderat răspunde aplicaţiile de tip soft educaţional , metodă alternativă de lucru, integrată organic în procesul de predare/învăţare obişnuit

Ce este softul educaţional?

Prin *soft educaţional* se înţelege un program proiectat în raport cu o serie de coordonate pedagogice (obiective comportamentale, conţinut specific, caracteristici ale populaţiei ţintă) şi tehnice (asigurarea interacţiunii individualizate, a feed-backului secvenţial şi a evaluării formative). Softul educaţional este un program informatic complex, special proiectat pentru a fi utilizat în procesul didactic.

Un soft educaţional trebuie să atragă prin calitatea prezentării, să asigure necesarul de informaţii pentru o anumită temă, să asigure interacţiunea dintre calculator şi elev sau calculator şi profesor, să se poată adapta în funcţie de caracteristicile utilizatorului. De exemplu, programe care să prezinte mai multe niveluri de dificultate, trecerea la un nivel superior presupunând parcurgerea nivelurilor anterioare.

Împărţirea în paşi sau secvenţe de instruire mai extinse sau mai comprimate, urmate de feedback, permite parcursuri individuale prin intermediul elevului, prin dozarea timpului şi a efortului, în funcţie de capacităţile cognitive. Datorită nivelului ridicat de interactivitate, utilizatorul poate să-şi aleagă traseul propriu în cautarea informaţiilor dorite.

Softul educational/didactic reprezintă un program informatizat proiectat special pentru rezolvarea unor sarcini sau probleme didactice prin valorificarea tehnologiilor specifice instruirii pe calculator.

Computerul şi materialele electronice sau multimedia pot fi utilizate ca suport în predare, învăţare, evaluare sau ca mijloc de comunicare.

Un soft educaţional este o aplicaţie care are obiective pedagogice clar definite, poate identifica nivelul actual al cunoaşterii elevului, are o concepţie clară despre formele de învăţare necesare pentru a ajunge de la un nivel actual la obiectivele vizate şi verifică fiecare etapă de învăţare corectând erorile.

Tipuri de softuri educaţionale

- 1. ***Soft-uri de exersare*** - realizează exersarea individuală permiţând fiecărui elev să lucreze în ritm propriu şi să aibă mereu aprecierea corectitudinii răspunsului dat.

- 2. ***Soft-uri de prezentare de noi cunoştinţe*** creează un dialog între elev şi programul respectiv. Interacţiunea poate fi controlată de computer sau de elev.

3. ***Soft-uri de investigare*** **-** elevului nu i se prezintă informaţiile deja structurate (calea de parcurs) ci doar un mediu de unde poate să îşi extragă singur informaţiile necesare rezolvării sarcinii propuse sau pentru alt scop, pe baza unui set de reguli. În acest fel calea parcursă depinde într-o mare măsură de cel care învaţă (atât la nivelul lui de cunoştinţe cât şi de caracteristicile stilului de învăţare).

4. ***Soft-uri de simulare-*** simularea unor situaţii din realitate, pe care elevul le poate studia şi analiza în vederea obţinerii unor concluzii.

5. ***Soft-uri pentru testarea cunoştinţelor*** constă în administrarea unor teste de evaluare; reprezintă poate gama cea mai variată, întrucât specificitatea lor depinde de mai mulţi factori: momentul testării, scopul testării, tipologia interacţiunii (feed-back imediat sau nu).

6. *Jocuri educative* – sunt soft-uri care sub forma unui joc urmăresc atingerea unui scop. Prin aplicarea inteligentă a unui set de reguli, îl implică pe elev într-un proces de rezolvare de probleme.

Una dintre caracteristicile de primă importanţă ale unui soft educaţional este calitatea interacţiunii cu utilizatorul (elevul): de ea depinde măsura în care la elev se produce învăţarea. Din acest punct de vedere unele softuri sunt centrate pe elev (cuprind şi sarcinile de lucru care să asigure învăţarea), altele sunt centrate pe profesor (prezintă conţinuturile, dar nu-şi propun şi exersarea).

Avantajele folosirii softurilor educaţionale în procesul de predare-învăţare-evaluare

- Mari posibilităţi de transmitere de noi conţinuturi;
- Tratarea interdisciplinară a conţinuturilor;
- Interactivitate intensă;
- Implicarea elevilor în rezolvarea unor probleme cu grad de dificultate diferit;
- Permite simularea unor procese sau fenomene naturale;
- Se oferă feed-back imediat – sunt oferite rezultatele şi progresele imediat obţinute, semnalează erorile ivite, facilitează corectarea greşelilor;

•Se oferă o altă perspectivă a individualizării instruirii; este permisă adoptarea unui ritm propriu în instruire; apare o autonomie în învăţare;

•Dezvoltă perspicacitatea, atenţia, distributivitatea şi creativitatea;

•Utilizarea eficientă a timpului în instruire şi rapiditate;

•Implicarea activă a elevilor şi utilizarea metodelor activ participative.

Softul educaţional - metodă interactivă pentru elevii cu cerinţe educative speciale

- atrage după sine adaptabilitatea informaţiilor la nevoile/particularităţile psihico-fizice ale copiilor;
- abordează materialului de studiat într-o manieră interactivă;
- stimulează motivaţia pentru învăţare prin prezenţa componentei ludice

- oferă un sentiment de confort prielnic copilului cu CES;
- răspunde cu succes solicitărilor diverse de învăţare, pe lângă adaptarea curriculară, tratarea diferenţiată sau integrarea unor mijloace şi materiale didactice suplimentare
- facilitează înlocuirea unui demers clasic cu unul modern, în care profesorul este un coordonator al activităţii şi nu principala sursa de informare;
- sunt uşor de folosit, au caracter interactiv şi feed-back imediat;
- resurse de timp:lecţia de autoinstruire nu trebuie să depăşească 20-30 min, demonstraţiile 10 min, verificarea cunostinţelor 10-30 min. Depăşirea acestor intervale de timp determină oboseală vizuală, scăderea atenţiei, instalarea unei atitudini negative,diminuarea elementului de curiozitate.

Softuri educaţionale destinate copiilor cu cerinţe educative speciale

- Softuri educaţionale pentru învăţarea cifrelor şi a operaţiilor matematice

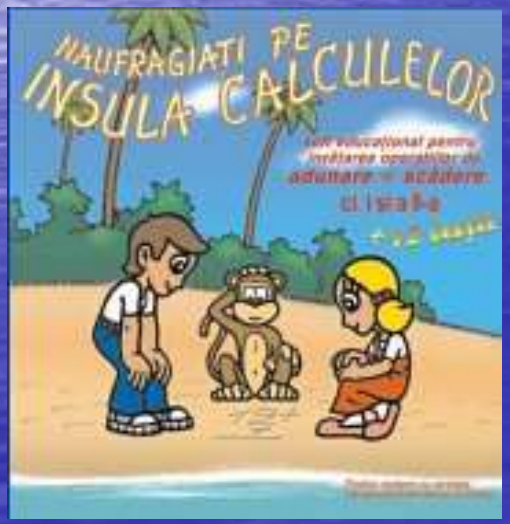

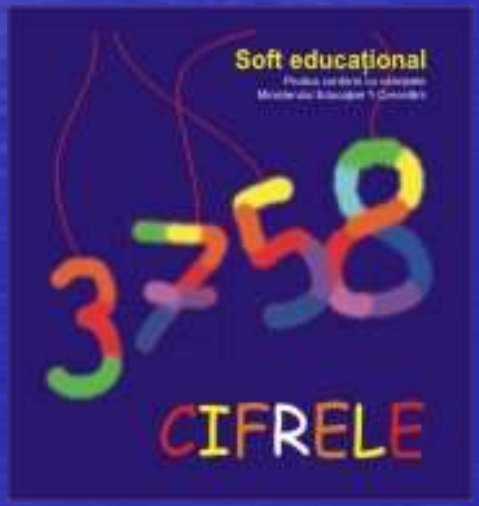

Lecţiile AEL

Pun accent pe latura practică şi vizuală a procesului educativ, reuşind ca doar cu indicaţii minime elevii să desprindă sarcinile de lucru şi să acumuleze mult mai rapid informaţiile prezentate.

Sunt folosite cu succes la orele de fizică şi chimie.

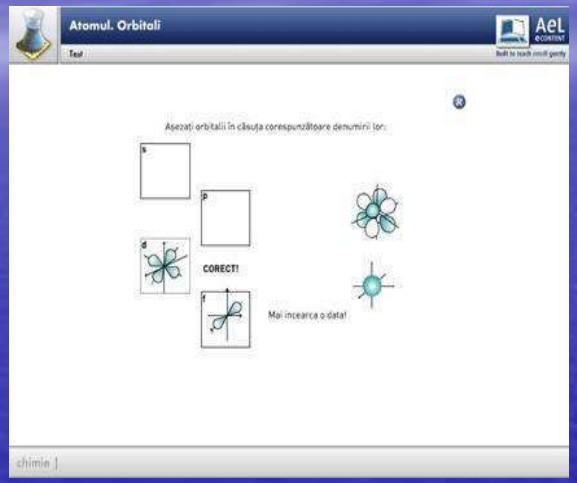

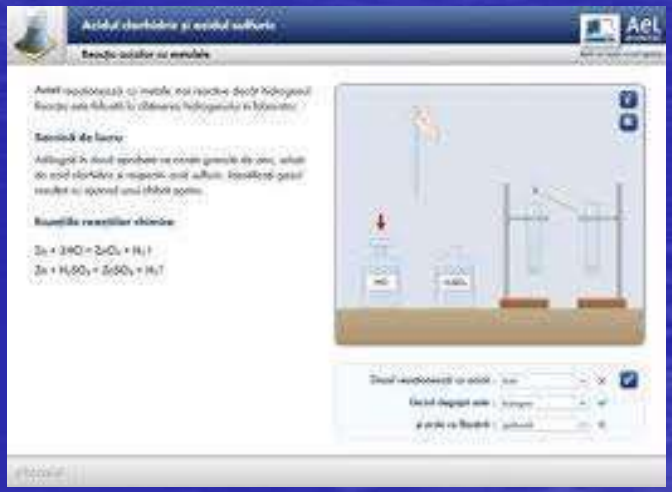

Softul educaţional pentru învăţarea limbii engleze destinat tablei interactive *Fairyland, Level 3*

- este structurat în şase module, fiecare modul având câte două nivele a câte trei lecţii fiecare. Fiecare lecţie conţine o parte de vocabular şi o parte de gramatică prin care se urmăreşte exersarea noţiunilor nou-învăţate.

Lecţiile încep cu o parte introductivă în care se prezintă vocabularul, elevii repetând după model în timp ce văd atât cuvântul scris, cât şi reprezentarea lui vizuală.
După pronunţarea în grup sau individual a cuvintelor noi, elevii urmăresc un scurt film animat în care acestea sunt prezentate în context, în situaţii reale de interacţiune orală.

Partea de gramatică a lecţiilor conţine explicaţii suplimentare, prin exemplificări şi demonstraţii verbale, care pot fi accesate printr-un simplu buton (simbolizat printr-o bufniţă), de câte ori elevii consideră că ar avea nevoie să-şi consolideze sau clarifice anumite noţiuni gramaticale.

Pe lângă lecţiile cuprinse în cele şase module, soft-ul mai conţine şi un *caiet de lucru* (*Activity Book)*,cu exerciţii de recapitulare şi jocuri de vocabular.

Softurile logopedice

LOGOPEDIX şi EVALOGOS

Sunt destinate copiilor cu dislalie, dislexie şi întârzieri de limbaj. Sunt lucrări ce conţin peste 1000 de slide-uri şi 5000 de imagini însoţite de text şi suport auditiv.

Cuprind:noţiuni de vocabular, orientare spaţio-temporală, conversaţie, exerciţii de gimnastică ale aparatului fonoarticulator şi exerciţii de dezvoltare a auzului fonematic.

Softul **TARA**

Este un soft educaţional pentru învăţarea şi dezvoltarea limbajului. Se adresează copiilor cu retard intelectual sau de limbaj.

Cu ajutorul acestui program pronunţia, articularea la nivelul cuvintelor se poate îmbunătăţi, erorile de articulare apărând mai rar şi în forme semnificativ diminuate.

CONCLUZII

Softul educaţional :

- este o metodă de învăţare activă şi motivantă;
- este o alternativă la metodele tradiţionale;
- pune elevul într-o situaţie de comunicare rapidă;
- libertate de acţiune;
- feed-back permanent.

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

prof. Iliuță Șearpe, Școala Gimnazială Prigoria, județul Gorj

Selecția și organizarea conținuturilor curriculare presupune o reflectare a organizării cunoașterii realității pe domenii distincte, dar și pe grupe de norme integrate, corelate și întrepătrunse la nivel de graniță. În acest fel, conținuturile sunt organizate sub forma disciplinelor școlare pentru domenii de sine-stătătoare, pluridisciplinare, interdisciplinare sau pe probleme integrate și de sinteză pe teme generale[1]

Fără îndoială, acest lucru necesită transpunerea logicii științei în logica didactică, ceea ce înseamnă o anumită ordonare și structurare a informațiilor științifice, a temelor, disciplinelor și activităților de învățare. Ordonarea logică a conținuturilor învățământului urmează drumul cunoașterii științifice de la concret la abstract, de la simplu la complex, construirea de judecăți noi din altele, construirea de raționamente, înlănțuirea cunoștințelor, trecerea de la experiențe învățate la altele noi mai complexe, de la acumulare de premise la interpretări, generalizări și concluzii, dar cu respectarea particularităților de vârstă și individuale. În acest fel, ordonarea conținutului curricular este raportată și la criteriile psihologice ale învățării. Aceste criterii se referă la organizarea internă a unui conținut tematic delimitat conform cerințelor etapelor învățării, stilului preșcolarilor, experiențelor acumulate anterior, posibilităților de combinare a lor pentru înțelegere, analiză și dezvoltare, a semnificațiilor și sensurilor găsite, a motivației învățării.[2]

Într-un document pregătitor al unei reuniuni UNESCO asupra programelor școlare, se sublinia că organizarea în manieră interdisciplinară a conținuturilor a devenit o necesitate deoarece marile probleme ale lumii contemporane, problematica economică, morală sau estetică se pretează în mod cu totul special la o tratare interdisciplinară; în același timp, interdisciplinaritatea apare ca o consecință logică a integrării tuturor tipurilor de conținuturi în perspectiva educației permanente.

Preocupările pentru promovarea unei viziuni interdisciplinare în investigarea realității nu sunt noi. Ele au fost impuse permanent de necesitatea firească a cuprinderii integrale a fenomenelor, prin corelarea informațiilor dobândite din domenii diferite și prin metode de cercetare specifice.

Ca principiu de structurare a conținuturilor învățării, interdisciplinaritatea a fost susținută încă de la începuturile școlii, de către sofiștii greci care definiseră programul unei *enkyklos paidea*, învățământul circular conceput pentru a oferi elevului un orizont unitar al fundamentelor educației intelectuale. Principiul interdisciplinarității a fost teoretizat continuu, de-a lungul istoriei învățământului, chiar dacă nu a fost aplicat în practica școlară decât arareori. Ca modalitate de organizare a conținuturilor, interdisciplinaritatea a fost aplicată la începuturile istoriei școlii și universității, dar ulterior a fost progresiv limitată, pe măsură ce societatea a evoluat către

specializare și superspecializare pe domenii de cunoaștere și investigație. Astfel, în deceniile șase și șapte ale secolului trecut, se trăia în școli paradoxul de a conferi interdisciplinarității statutul de descoperire în pedagogie. Mai mult, s-a manifestat, un timp, tendința de a o considera un panaceu universal pentru disfuncționalitățile actului didactic. Explicația acestei reprezentări constă în lipsa cercetării pedagogice a fenomenului, și, în consecință în lipsa operaționalizării lui coerente și sistematice în practica școlară. Numeroși pedagogi au subliniat atât insuficienta conceptualizare, cât și absența generalizată a strategiilor didactice interdisciplinare în viața școlii.

Deși cercetătorii în domeniul pedagogiei au putut identifica experiențe interdisciplinare valoroase și în trecut, teoretizarea organizării interdisciplinare a conținuturilor și revitalizarea acestei teme în contextul concepției curriculare asupra proiectării didactice reprezintă contribuții incontestabile ale pedagogiei contemporane.

C. Cucoș definește interdisciplinaritatea ca o ,,modalitate de organizare a conținuturilor învățării, cu implicații asupra întregii strategii de proiectare a curriculumului, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și care facilitează contextualizarea și aplicarea cunoștințelor școlare, în diferite situații de viață”.[3]

Acestei modalități de structurare a conținuturilor îi sunt specifice o serie de avantaje:

- *Reducerea sau descongestionarea programei*, care lasă la latitudinea educatoarei selectarea conținuturilor, se soldează cu efecte pozitive atât asupra activității cadrului didactic dar și asupra celei realizate de preșcolari; educatoarea nu mai este sub presiunea transmiterii unui volum mare de cunoștințe pe unitatea de timp, iar copiii nu mai sunt puși în situația de a asimila un volum mare de cunoștințe și informații.
- *Se facilitează transferul interdisciplinar*, putându-se realiza corelații între cunoștințele mai multor discipline cu condiția ca între acestea să existe într-adevăr un anumit grad de similaritate. Realizarea acestor corelații este în măsură să faciliteze, pe de o parte, procesul de înțelegere a conținuturilor transmise, iar pe de altă parte, să asigure o retenție mai îndelungată a lor prin memoria de lungă durată.
- *Asigurarea unei mai mari funcționalități a cunoștințelor,* în sensul că acestea devin mai operaționale, se transpun mai ușor în practică, pot fi mai ușor utilizate în rezolvarea unor probleme sau în desfășurarea unor activități.

Tratarea unei teme în această manieră va produce o învățare eficientă prin realizarea mai multor conexiuni și posibilități de accesare a informației.

La modul concret, în cadrul acestui tip de structurare a conținuturilor, mai întâi se identifică conceptele și principiile comune unui grup mai mare sau mai mic de discipline, iar ulterior se derivă în jurul acestora cunoștințe și informații specifice disciplinelor respective.

Promovarea interdisciplinarității în învățământul preșcolar, în viziune integrată a cunoscut o accentuare odată cu reforma curriculară, respectiv cu reforma conținuturilor învățământului. În noua viziune, conținuturile reprezintă componenta cea mai dinamică și flexibilă a curriculumului.

Concluzionând, interdisciplinaritatea reprezintă o modalitate de organizare a conținuturilor învățării, cu implicații asupra întregii strategii de proiectare a curriculumului, care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și care facilitează contextualitatea și aplicarea cunoștințelor, în diferite situații de viață.

Conceptul de interdisciplinaritate poate fi înțeles mai bine prin comparație cu alte concepte corelative: monodisciplinaritatea și pluridisciplinaritatea.

La polul opus abordării interdisciplinare a conținuturilor se află abordarea monodisciplinară.

Monodisciplinaritatea este forma tradițională de organizare a conținuturilor învățării, pe discipline predate relativ independent unele de altele. Ea prezintă unele avantaje, dar și limite. Principalul avantaj este acela că oferă elevului siguranța avansării lineare, gradual ascendente pe un traseu cognitiv bine delimitat. Acest traseu poate conduce însă la ,,paradoxul enciclopedismului specializat, care închide profesorul și elevul într-o tranșee pe care și-o sapă ei înșiși și care îi izolează din ce în ce mai mult de realitate, pe măsură ce o adâncesc. În devotamentul lui pentru disciplină, profesorul tinde să treacă pe al doilea plan obiectul prioritar al educației: elevul în cauză.[4]

O altă modalitate de structurare a conținuturilor este cea pluridisciplinară sau tematică și se caracterizează prin faptul că, mai întâi, se delimitează tema sau domeniul care urmează a fi studiate, iar după aceea se derivă în jurul acestora cunoștințe furnizate de diferite discipline de învățământ, care oferă perspective particulare, specifice asupra temei care face obiectul activității de instruire.

În această manieră, perspectiva asupra unei teme devine întregită, contribuindu-se astfel în mai mare măsură la facilitarea procesului de înțelegere a cunoștințelor și informațiilor pe care trebuie să le asimileze copiii.

Punctul de plecare în structurarea în manieră pluridisciplinară a conținuturilor îl reprezintă o temă, o situație, o problemă abordată de mai multe discipline, cu metodologii specifice. Prezintă avantajul abordării unui fenomen din diferite perspective, reliefând multiplele sale relații cu alte fenomene din realitate. Pentru nivelurile de școlarizare care presupun un grad de specializare mai înalt, această formă de organizare a conținuturilor nu este recomandată.[5]

Domeniile care pot fi abordate în manieră pluridisciplinară sunt: *problema mediului înconjurător, problema energiei, problematica omului în epoca contemporană.*

Există și câteva avantaje în cazul acestei modalități de structurare a conținuturilor, cum ar fi:

- Descongestionarea programei cu toate consecințele rezultate din reducerea conținuturilor pe care trebuie să le parcurgă copiii;

- Facilități în realizarea unor corelații existente între disciplinele care intră în structura curriculumului;
- Ușurarea procesului de înțelegere a cunoștințelor și informațiilor care fac obiectul activității de instruire;
- Grad mai mare de funcționalitate și aplicabilitate a cunoștințelor și informațiilor care beneficiază de o asemenea modalitate de structurare.

Privind din perspectivă pluridisciplinară, putem spune că abordarea în manieră integrată permite o împletire a conținuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, mobilizatoare, care conduce activitatea copilului spre investigare și aplicare practică a celor învățate.

Multidisciplinaritatea însă, apare ca cea mai mică ofertă de întrepătrundere a domeniilor cunoașterii și a metodelor de cercetare; ea constă în juxtapunerea unor elemente de conținut a mai multor discipline, pentru a evidenția unele aspecte comune ale acestora.

Juxtapunerea elementelor de conținut nu este urmată de o analiză-sinteză interdisciplinară a acestora; această perspectivă arată mai mult diversitatea posibilităților de abordare a realității din punct de vedere al științelor naturii și se manifestă ca un surplus de informație transmisă față de strictul necesar. De asemenea, multidisciplinaritatea aduce cu sine o abundență inutilă de cuvinte sau expresii.

Cât despre transdisciplinaritate, cercetătorii în domeniu o consideră cea mai complicată formă de întrepătrundere a mai multor discipline ce poate duce în timp la apariția unui nou areal de cunoaștere.

În contextul didactic, a practica transdisciplinaritatea, înseamnă a te plimba prin științe, a-ți forma o viziune amplă, fără să fie sesizată complexitatea realului. Această perspectivă poate fi utilizată în fazele superioare ale școlarizării precum și în activitatea de cercetare.[6]

De aceea, viziunea integratoare a conținuturilor este adecvată învățământului preșcolar și primar, așa cum interdisciplinaritatea ar fi indicată școlii gimnaziale, monodisciplinaritatea – liceului și învățământului superior iar transdisciplinaritatea, pregătirii postuniversitare.

Referindu-se la condițiile aplicării interdisciplinarității, C. Cucoș subliniază că aceasta trebuie aplicată în combinație cu monodisciplinaritatea și cu pluridisciplinaritatea, pentru a fi accentuate avantajele și pentru a limita riscurile pe care le impune fiecare dintre formele respective și consideră necesară formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, pentru aplicarea demersurilor interdisciplinare sistematice.

BIBLIOGRAFIE

[1] Joița, E., (coord.), (2003), ,,Probleme teoretice și practice ale curriculumului", Ed. Arves, Craiova;

[2] Neacșu, I., (1999), „Instruire și învățare - Teorii, modele, strategii", ed. a - II – a, revizuită, E.D.P, București;

[3] Cucoș, C. (coord.), (1998) ,,Psihopedagogie (pentru examenele de definitivare și grade didactice), Ed. Polirom, Iași;

[4] D'Hainaut, L., (1981), ,,Probleme de învățământ și educație permanentă", E.D.P., București;

[5] Cucoș, C. (coord.), (1998) ,,Psihopedagogie (pentru examenele de definitivare și grade didactice), Ed. Polirom, Iași;

[6] Trandafirescu, I.I., (2008) ,,Educația și organizarea demersului didactic privind pentru dezvoltarea durabilă", (suport de curs), EU – RO – Formare Ovidius, Universitatea Ovidius, Constanța.

INFLUENȚA FACTORILOR MEDIA ASUPRA DEZVOLTĂRII COPILULUI

Prof. Secoșan Nicoleta
Școala Gimnazială.Nr.33, Timișoara

Încă de la apariția lor, factorii media (televiziune, rețele de socializare, vloguri, etc) au năvălit în viața oamenilor, invadând-o cu programele și informațiile lor variate. Copiilor, asemenea adulților, le face plăcere să își petreacă timpul în fața televizorului, tabletei sau al telefonului, încă de la cele mai fragede vârste. Dacă pe parcursul primului an de viață se uită la "cutia luminoasă" doar sporadic, o dată cu trecerea timpului ei încep să fie din ce în ce mai preocupați de aceastea. La început, copilul este fascinat de gadgeturi, la fel cum este fascinat și de mașina de spălat rufe sau de acvariul cu pești, deoarece organele sale de simț sunt stimulate, iar acest lucru îi provoacă o mare plăcere.

Totuși, multă lume se întreabă: " *Ce influență au gadgeturile asupra copiilor?", "Este gadgetul un dușman sau un aliat al părinților?", " Ce întelege copilul din informatiile transmise?* etc.

La aceste întrebări, părerile emise au fost variate și, în general, contradictorii. Unii apreciază că ele reprezintă o poartă prin care copiii intră în contact cu lumea, le deschide ochii spre noile descoperiri în domeniul științei, îi învață cum să se comporte în societate prin imitarea unor personaje pozitive, etc. alții, însă, consideră că utilizarea lor duce la izolarea copiilor, la creșterea violenței, la scăderea performanțelor școlare, etc.

a. Televiziunea/ laptopul - baby-sitter?

Timpul petrecut de către copii în fața ecranelor este variabil în funcție de vârstă, de interesul manifestat, de calitatea programului. În unele familii, prezența acestuia a devenit o afacere "profitabilă": copiii sunt lasați în fața ecranului, ca și cum ar fi în grija unui baby-sitter. Astfel, în urma investigațiilor făcute în rândul copiilor și al părinților, s-a putut constata faptul că timpul liber de care beneficiază copiii este ocupat în foarte mare măsură de vizionarea unor emisiuni sau filmulețe. Rezultatele obținute au mai reliefat că cele mai multe ore le dedică gadgeturilor în special copiii proveniți din medii defavorizate din punct de vedere social și cultural.

Însă întrebarea care se ridică este " *Cum influențează gadgeturile dezvoltarea copiilor? În bine sau în rău?"* Pentru a putea răspunde la această întrebare, întâi e bine să urmărim aspectele prezentate în continuare.

b. Ce înțeleg copiii din programele vizionate?

Un studiu arată că 40% din programele destinate în special adulților sunt vizionate și de copiii pâna la 6 ani, iar 80% dintre acestea au spectatori cu vârsta de l2 ani (Pitzer R.).Este clar pentru oricine că mesajul transmis este înteles diferit de către privitori, în funcție de diverși factori (dintre care vârsta reprezintă unul dintre factorii de bază) însă mai puțin clar este cum receptează copiii mesajele și ce înțeleg ei din acestea.

Atenția copiilor cunoaște numeroase îmbunătațri, pe măsură ce acestia înaintează în vârstă însă, atunci când sunt mici, copiii întâmpina greutăți, în special din cauza capacității scăzute de a-și concentra atenția în mod *selectiv* și pe *o perioadă lungă de timp.* În urma unui studiu efectuat pe preșcolari și școlarii mici, s-a observat că în timpul vizionarii unui program, acestia își mută privirea de la ecran și înapoi la ecran, de 150 de ori pe parcursul unei ore de emisie (Levin & Anderson). Numărul de mișcari poate varia și în functte de prezența sau absența altor stimuli în cameră care le-ar putea distrage atenția (în special jucării), de conținutul programului, de accesibilitatea mesajelor transmise etc.

Interpretarea pe care o fac copiii asupra programelor este de cele mai multe ori ambigua. În plus, până la vârsta premergătoare intrării în școală, copiii disting cu greutate între realitate și ficțiune. Ei văd telefonul/tableta ca fiind o fereastră magică prin care pot urmări întâmplări diferite. Pentru unii dintre ei, personajele văzute nu sunt altceva decât oameni care trăiesc toată viața în niște cutii pătrate.

c. Gadgetul - un prieten al copiilor

"Mami, mă lași la laptop, mă lași la televizor ?" Accesul copiilor pe diferite site-uri sau la diferite emisiuni T.V. atrag după sine numeroase beneficii, dintre care câteva vor fi prezentate în rândurile de mai jos:

- au avantajul de a putea prezenta sintetic foarte multe *informații* utile într-un timp scurt și fără costuri mari. Așa cum se știe, informația înseamna *putere,* iar liberul acces al copiilor la informații îi ajută să se adapteze mai bine în societate, îi face să devină mai puternici datorită cunoștințelor de care beneficiază.
- programele T.V. contribuie la *dezvoltarea intelectuală* a copilului prin aceea că îl confruntă cu situații ipotetice, scenarii care solicită luarea unor decizii. Astfel, copilul este stimulat să rezolve problemele apărute, să adopte o anumită atitudine într-o situatie dată. În plus, programele prezentate într-o limbă straină, contribuie la dezvoltarea deprinderii de citire și la îmbunătațirea cunoștințelor despre acea limbă.
- televiziunea reprezintă și un mijloc de *educare în masă (teleșcoala)* a populatței, prin emisiunile sale special destinate educației (cum ar fi, de exemplu, emisiunile stiintifice, cursurile de limbi straine, cursurile de arta culinara etc).
- emisiunile T.V. pot induce spectatorilor trări emoționale diferite, în funcție de natura programelor. Ele oferă o alternativă de petrecere a timpului liber, având rol de divertisment.
- programele T.V., prin modelele pe care le oferă, îi îndeamnă pe copii să imite comportamentul personajelor sale. Astfel, aceștia pot învăța atitudini și deprinderi prosociale (acordarea de ajutor persoanelor care au nevoie de el, respectarea persoanelor în vârstă, protecția mediului etc), precum și adoptarea unui model de viață sănatos (practicarea unui sport, alimentație corespunzătoare, respectarea unui program etc). Câti dintre copii preferă să mănânce spanac din cauză că așa îi cresc mușchii lui Popeye Marinarul?

În concluzie, există o mulțime de avantaje pe care ni le oferă utilizarea corectă și conștientă a gadgeturilor. Dar ce se află în spatele acestor avantaje?

d. Gadgetul - un "prieten" periculos

Dacă la începutul apariției lor în viața oamenilor se primeau doar aprecieri pozitive, o dată cu trecerea timpului părerile referitoare la efectele influenței lor asupra privitorilor, în special asupra copiilor, au început să se schimbe.

- ***Escaladarea violenței***. Cercetările efectuate asupra conținutului au dus la concluzii de-a dreptul înspaimântătoare în ceea ce privește cantitatea de violență prezentată. Dacă în anii '90- 2000 se constata o frecvență de 5/6 acte de violență pe oră, după 2010, frecvența acestora a crescut la 13 acte de violența pe oră. Mai mult decât atât, emisiunile pentru copii conțin desene animate în care actele de violență sunt prezente cu o frecvență de 25-30 pe oră.

Ce efecte are vizionarea scenelor violente asupra copiilor?

- ***Formarea comportamentului violent.*** Se știe că, în învățarea oricărui comportament, un rol esențial îl joacă modelul pe care copilul îl imită. Prin urmare, copilul se va comporta violent din cauză că, se închipuie jucând rolul unui personaj îndrăgit.

-Folosirea violenței ca modalitate de rezolvare a unor probleme. În urma vizionării programelor bogate în scene de violență, copilul va învăța că de fiecare dată când cineva nu este de acord cu el, când apare vreo problemă sau când se întâmplă să nu îi placă o situatie, va putea folosi cu eficiența violența.

- ***Desensibilizarea copilului***. Dacă un copil vizionează în mod repetat scene violente, cu timpul va deveni indiferent la acestea, va învăța să le tolereze și chiar să le ignore; cu alte cuvinte, va deveni mai sadic. Astfel, se poate remarca cum copiii încep să își piardă abilitatea de a înțelege suferința altora, de a protesta sau de a se îngrijora atunci când asistă la producerea unui act violent, după ce au urmărit mai multe scene violente.

Diminuarea performanțelor academice

Un studiu elocvent în acest sens s-a realizat pe populația unor orașele canadiene. Cercetarea a fost efectuată longitudinal, pe o perioadă de patru ani și a urmărit schimbările care se produc în viața copiilor după utilizarea prelungită a diverse gadgeturi.. Rezultatele au relevat o scădere a

abilităților de citire și a creativității acestora, corelată cu o diminuare a participării la activitățile comunitare.

- **Deteriorarea vieții sociale**

Timpul pe care copilul îl petrece în fața ecranului este timpul în care acesta NU se joacă cu prietenii, NU povestește cu părinții, NU face cunoștință cu alți copii de vârsta sa, NU îi ajută pe bunici să facă cumpărăturile, NU discută cu sora lui etc. Atașarea de un ecran înseamnă izolarea de societate. Acest fenomen are consecințe negative asupra dezvoltării capacității de comunicare a copilului, a legăturilor afective dintre părinte și copil, a formării deprinderilor de comportament social etc.

- **Crearea de "nevoi" necunoscute până atunci**

Expunerea prelungită a copiilor la ***spoturi publicitare,*** care îi îmbie să cumpere diferite produse, creează stări de frustrare și nemulțumire, deoarece de multe ori părinții nu le pot satisface cerințele astfel apărute. Este oare părintele de vină că nu poate să-i ofere copilului tot ceea ce acesta își dorește?

- **Dependența**

Unii se obișnuiesc atât de mult cu prezența ecranului, încât fără acesta ajung să se simtă "prizonieri"; ei nu știu ce să facă cu libertatea de care pot beneficia.

În concluzie, putem afirma ca gadgeturile au atât avantaje cât și dezavantaje pentru copii. Ce atitudini pot adopta părinții în privința acestui fenomen? În mod cert, simpla interzicere a vizionării programelor nu ar reprezenta decât o sursă de frustrare în plus.

e. Sugestii

Alegerea soluțiilor extreme nu avantajează copilul. Ce ar trebui să facă părinții pentru a putea profita din plin de avantajele gadgeturilor și pentru a evita capcanele în care pot cădea copiii?

- Să încurajeze copilul în a-și organiza timpul alocat gadgeturilor prin elaborarea unui orar.
- Să petreacă împreună cu copilul timpul în care acesta se uita la ele.
- Să alterneze mijloacele de divertisment, părintele să stabilească un echilibru între utilizarea gadgeturilor și citirea de cărți, ieșiri în natură, petrecerea timpului cu copiii de vârsta lui, antrenarea în activități sportive etc.
- Să se comporte așa cum le-ar plăcea să se comporte copilul.

Copiii au tendința de a-i imita pe adulți. Dacă părinții stau zilnic în fața unui ecran, atunci copiii vor înțelege că așa trebuie să te comporți când vei fi mare. În schimb, dacă își văd părinții făcând excursii la sfârșit de săptamână sau citind **o** carte în loc să se utilizeze un gadget probabilitatea ca ei să își petreacă timpul utilizeze un gadget va fi mai mică.

f. Concluzie

Întrebarea pe care ne-o punem în legatură cu influența utilizării unui gadget asupra copiilor nu este dacă aceasta exercită influență negativă sau pozitivă (pentru că, după cum am putut constata, ea exercită ambele tipuri de influență); e bine să ne întrebăm cât timp se uita copiii la ecrane, la ce se uită și ce înțeleg din ceea ce vizionează.

Bibliografie:

https://iteach.ro/.../televiziunea-prietenul-sau-dusmanul-copiilor
www.medlife.ro/televizorul-si-copiii-efectele-negative-asupra-evolutiei-cognitive-si-a-vietii-sociale.html

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE- GARANTUL UNEI ÎNVĂȚĂRI EFICIENTE

Prof.înv.primar Semerian Claudia Gabriela
Școala Gimnazială „Aron Cotruș” Arad

Societatea în care trăim se află într-o schimbare continuă şi accelerată, datorită exploziei informaţionale, de aceea este absolut necesar să-i educăm pe elevi în spiritul unei învăţări eficiente. În acest sens, trebuie să oferim elevilor posibilitatea de a dobândi experienţe personale, constructive, bazate pe cooperare şi colaborare, pregătindu-i astfel să convieţuiască alături de semenii şi să respecte opiniile celorlaţi.

Dacă până nu demult, se încuraja competiţia, descurajându-se, uneori cooperarea dintre elevi, în prezent se pune accent tot mai mult pe cooperare în cadrul grupurilor de elevi. Învăţarea prin colaborare îi stimulează pe elevi să lucreze împreună, pentru realizarea unui obiectiv comun, pentru rezolvarea unei probleme sau pentru crearea idei şi soluţii noi pentru situaţii date.

Cooperarea în cadrul experienţelor de învăţare trebuie promovată permanent, deoarece trebuie să le arătăm elevilor că părerea lor este valoroasă, că gândirea lor critică este benefică pentru propria lor formare ca viiitori adulţi.

Căile prin care cadrul didactic îi sprijină pe elevi să descopere lumea înconjurătoare sunt însăşi metodele de învăţământ. Dascălul alege să utilizeze anumite metode de învăţare prin cooperare, reuşind astfel să realizeze modificarea acelor metode „ *dintr- o cale de cunoaştere propusă de profesor , într-o cale de învăţare realizată efectiv de elev, în cadrul instruirii formale şi nonformale, cu deschideri spre educaţia permanentă* ”

Atunci când este utilizată învăţarea prin cooperare este obligatoriu să se respecte următoarele cerinţe: grupurilor formate să fie eterogene (5 – 6 elevi), activitatea să fie desfăşurată respectând aspectele metodice, grupurile să fie permanent supravegheate şi coordonate de către învăţător şi nu în ultimul rând, să se asigure un climat de siguranţă propice unei învăţări eficiente.

Învăţarea prin cooperare poate fi utilizată în cadrul activităţilor formare de abilităţi intelectuale sau abilităţi practice, de recapitulare, sistematizare sau fixare, pe parcursul întregii activităţi sau secvenţial.

Cooperarea conduce la formarea unor atitudini de încredere, prietenie şi întrajutorare, la dorinţa de a răspunde la nevoile celorlalţi în vederea găsirii, celor mai bune soluţii. Învăţarea prin cooperare şi metodele interactive de învăţare asigură omogenitatea grupurilor.

Specific metodelor de cooperare este faptul că asigură interacţiunea dintre elevi, totul construindu-se în jurul ideii că „ *imaginaţia copiilor este cel mai puternic şi mai energic instrument de învăţare ”*

Învăţarea prin cooperare presupune schimbări esenţiale în modul de concepere şi realizare a învăţării prin transformarea claselor de elevi într-o comunitate de învăţare în care competiţia individualizată este înlocuită cu cooperarea bazată pe folosirea controversei constructive şi prin dobândirea de către dascăli a unor abilităţi şi competenţe specifice referitoare la: metodele de predare a deprinderilor de cooperare la elevi, modul cum să monitorizeze şi să intervină în activitatea elevilor în grup, pentru a îmbunătăţi abilităţile de cooperare, modul de alcătuire a grupurilor de elevi şi de stabilire a obiectivelor învăţării, astfel încât grupurile să poată lucra bine împreună, modalităţi de integrare a învăţării prin cooperare cu activităţile de învăţare bazate pe competiţie interindividuală. Odată utilizată îi determină pe elevi să lucreze împreună, în vederea realizării obiectivelor învăţării şi evaluării. Subiecţii care lucrează în cadrul unei echipe sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele, învăţarea devenind eficientă atât pentru ei, cât şi pentru ceilalţi membrii ai echipei.

"*Învăţarea prin cooperare determină dezvoltarea personală prin acţiuni de autoconştientizare în cadrul grupurilor mici. Ea solicită toleranţă faţă de modurile diferite de gândire , valorizând nevoia de a lucra împreună într-un climat de susţinere reciprocă*."

Am constatat în cadrul activităţilor la clasă că implementarea acestei strategii reprezintă garantul unei învăţări de calitate deoarece oferă elevilor posibilitatea să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în diferite moduri, să-şi dezvolte inteligenţa interpersonală, să verifice şi să analizeze critic propriile idei, să-şi formeze competenţe superioare de învăţare, să-şi confrunte propriile opinii cu ale celorlalţi, să dezvolte atitudini şi comportamente bazate pe valorizarea propriei persoane, dar şi a celorlalţi, să dezvolte conduite bazate pe toleranţă respect şi acceptarea diversităţii.

Învăţarea prin cooperare „*îmbină forma competitivă de lucru cu cea cooperativă , astfel încât să se dezvolte la elevi simţul responsabilităţii* " cuprinzând o serie de metode şi tehnici menite să optimizeze calitatea învăţării, implicându-i activ pe elevi în procesul propriei formări.

Trebuie să înţelegem dinamismul învăţării şi să dezvoltăm metode care vin în întâmpinarea acestui dinamism, deoarece atunci "*când mediul de învăţare în care elevii petrec majoritatea timpului este organizat în aşa fel încât încurajează interacţiunea elev–elev, când cooperarea dintre elevi este preţuită, temele şi materialele sunt sintetizate, iar elevii au libertatea de a-şi urmări propriile idei, copiii devin mai dornici să-şi asume riscuri şi să muncească în aşa fel încât să fie capabili de a răspunde la provocările intelectuale curente"* .

Bibliografie:

1.*Cristea Sorin*, 2012, Strategia învăţării în grup, *Tribuna Învăţământului*, nr.664, octombrie, p.7, p.22

2.*Kieran, Egan* (traducere de Olar Polioxenia), 2007, *Predarea ca o poveste- o abordare alternativă a predării şi a curriculum-ului în şcoala primară*,Editura Didactica Press, Bucureşti, p. 9

3.*Herlo, Dorin*, 2002, *Metodologia educaţională*, Editura Universităţii Aurel Vlaicu, Arad, p.93

4.*Kate, Burke Walsh*, 1999, *Crearea claselor orientate dupa necesităţile copiilor de 8, 9, 10 ani*, C.E.D.P. Step by Step, Iaşi, p. 91

PROIECTUL UNEI SITUAŢII DE ÎNVĂŢARE

Învăţarea integrată şi predarea tematică

Séra Tünde Csilla
prof. înv. primar
Şc. Gimn. „Sf. Gheorghe" Sângeorgiu de Mureş

"Nu-i poţi obliga pe copii să scrie şi să citească. Învăţătorii iscusiţi dintotdeauna au adresat o invitaţie... O întreaga lume aşteaptă să fie explorată: vino! Dar nu-i poţi invita să vină într-un loc unde tu însuţi n-ai fost."

- Donald Graves -

ÎNVĂŢAREA INTEGRATĂ ŞI PREDAREA TEMATICĂ

- Predarea tematică presupune integrarea diferitelor discipline prin explorarea unei idei interesante care se leagă de mai multe domenii. Se face în aşa fel, încât elevii să vadă legăturile dintre diferitele discipline şi legăturile acestora cu viaţa.
- Predarea tematică priveşte deci mai multe discipline şi solicită o planificare şi o cooperare didactică. Ideea de a păstra interesul copilului într-o poziţie centrală atunci când se proiectează un studiu tematic sau un proiect asigură motivaţia copilului şi dăruirea sa în cursul învăţării. Majorităţii copiilor le plac proiectele care se adresează intereselor lor.
- Predarea tematică permite învăţătorului să-şi organizeze programa în jurul unor teme, probleme sau chestiuni esenţiale pe care copilul le găseşte antrenante. Ea oferă posibilitatea de a organiza planul de învăţământ altfel decât pe baza unei singure discipline. Este un proiect interdisciplinar, aşa cum este viaţa şi problemele pe care ni le ridică. Astfel de proiecte capătă imediat o semnificaţie pentru copii, cărora li se prezintă o problemă reală de rezolvat sau o idee nouă de investigat. Proiectele sau studiile tematice nu sunt o noutate în didactica ciclului primar.
- Predarea tematică este benefică pentru toată lumea. Părinţii sunt implicaţi şi în cunoştinţă de cauză atunci când împărtăşesc din experienţa lor în cadrul diferitelor activităţi ale clasei. Învăţătorii sunt stimulaţi mereu de conţinutul şi de posibilităţile foarte interesante, de metodologii didactice noi. Copiilor li se recunoaşte capacitatea de gândire originală şi

competentă şi li se permit noi căi de a-şi dovedi cunoştinţele. Un astfel de model integrat de predare, atunci când este pregătit şi aplicat cu grijă, poate conduce la constituirea unei comunităţi de elevi care:

- se preocupă unul de celălalt;
- efectuează asocieri intelectuale interesante;
- dezvoltă deprinderi de comunicare şi dialog;
- formează spiritul de colectiv.

În pregătirea unei unităţi tematice, un învăţător trebuie să se gândească la următoarele întrebări:

- Temele alese răspund întrebărilor pe care şi le pun copiii?
- Încurajează aceste teme gândirea imaginativă, creativă?
- Temele alese pot fi ele conduse în aşa fel încât să permită o implicare pe mai multe planuri, iar fiecare elev să se simtă recompensat?
- Vor trebui elevii să facă apel la deprinderile de bază câştigate prin învăţământ pentru a reuşi proiectul din studiul tematic?
- Se vor ivi posibilităţi de colaborare şi responsabilitate socială în timpul lucrului la proiect?
- Se vor oferi copiilor şanse de a-şi mări nivelul de cunoştinţe şi de experienţă cu obiecte, persoane şi evenimente din lumea înconjurătoare ?
- Reflectă proiectele încercările copiilor de a-şi constitui propria înţelegere şi interpretare a informaţiei noi ?
-

Etapele de planificare a învăţării tematice:

- Alegerea subiectului
- Este primul pas în planificarea unei unităţi tematice. Selectarea subiectului trebuie să se bazeze pe scopurile generale ale programei, pe interesele, nevoile şi experienţele copiilor şi pe resursele care vor sprijini procesul de învăţare.
- Odată ce s-au hotărât asupra unui subiect, învăţătoarea şi elevii vor crea o reţea printr-o sesiune de brainstorming prin care se vor împărtăşi diverse idei legate de subiectul respectiv. Pornind de la aşezarea temei în centrul reţelei, învăţătoarea va amplasa răspunsurile elevilor pentru a completa reţeaua, în funcţie de trăsăturile lor comune

  Se începe achiziţionarea informaţiilor, materialelor necesare, studierea cărţilor de specialitate
- Organizarea activităţilor, împărţirea tematică a unităţii

- Organizarea şi pregătirea documentelor referitoare la conceptele discutate
- Alegerea metodelor şi a formelor de activitate
- Se vor planifica activităţile, astfel încât învăţarea să se bazeze pe cunoştinţele deja acumulate, şi să se realizeze o interdisciplinaritate.

Împărţirea tematică a unităţii

- Activităţile de învăţare sunt nucleul unei unităţi armonizate. Ţinând cont de obiectivele propuse, învăţătoarea va planifica acele activităţi care o vor ajuta să le atingă. Învăţarea nu trebuie să se desfăşoare ca un proces izolat. Scopul unei unităţi de învăţare este să ajute la dezvoltarea unei relaţii puternice între activităţi şi conţinutul materiilor.

Organizarea activităţilor (exemple de activităţi)

- **Limba și comunicare** - discuţii orale, joc de rol, împărtăşirea impresiilor unui grup, poezii
- **Matematică** – unităţi de măsură, greutate, numărare, adunare, clasificare, grafice
- **Științe** -observare, emitere de ipoteze, experimentare, înregistrare de date
- **Relaţia cu comunitatea** – excursii, invitaţi în clasă, părinţi
- **Noţiuni audio – vizuale** – filme, înregistrări video, modelaje, computer
- **Arte vizuale și abilități practice** - pictură, construcţii, modelaj în lut, colaje
- **Muzică** – cântece, jocuri, instrumente muzicale, creare de cântece
- **Ştiinţe sociale** – învăţarea în grup, discuţii etc.

Evaluarea

- Este o parte foarte importantă a planificării şi predării unei unităţi tematice. Evaluarea elevilor furnizează informaţii importante şi reflecţii asupra succesului lecţiilor. Atitudinea elevilor va fi şi ea de ajutor învăţătoarei în planificarea activităţilor viitoare.
- Poate consta în:
- Organizarea unei expoziţii
- Portofoliile elevilor
- Prezentare pentru părinţi
- Chestionare

- Burke Walsh, K., *Predarea orientată după necesităţile copilului*, C.E.D.P. Step by Step - România, Bucureşti 1999;
- Németh, A., is Ehrenhard Skiera, *Reformpedagógia és az iskola reformja*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1999;

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Emilia – Ioana ȘERBAN

Grădinița cu P.P. „Dumbrava Minunată” Fieni

Conform DEX, educația este fenomenul social fundamental de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii către generațiile de copii și tineri, abilitării pentru integrarea lor în societate.

Nelson Mandela a spus că „Educația este cea mai puternică armă care există pentru a schimba lumea” și a avut dreptate. Educația este baza progresului, **fundamentul pentru a forma o societate de către toți**, unde drepturile tuturor sunt respectate în mod egal.

Educația este una dintre cele mai puternice instrumente de schimbare a lumii. Ea poate schimba modul în care oamenii gândesc, acționează și interacționează cu lumea înconjurătoare. Educația poate ajuta oamenii să dezvolte abilități, cunoștințe și perspective noi care îi pot face mai înțelegători, mai empatici și mai capabili să contribuie la îmbunătățirea societății.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale educației este dezvoltarea gândirii critice și creative. Învățarea cum să analizezi, să sintetizezi și să evaluezi informațiile poate ajuta oamenii să ia decizii mai bune și să înțeleagă mai bine problemele complexe din lumea noastră. În același timp, dezvoltarea gândirii creative poate ajuta oamenii să găsească soluții inovatoare și eficiente pentru problemele cu care se confruntă societatea.

Educația poate juca un rol important în promovarea diversității și a incluziunii în societate. Prin învățarea despre culturile, valorile și experiențele altor oameni, educația poate ajuta la reducerea prejudecăților și a discriminării. De asemenea, educația poate oferi oamenilor abilități de comunicare și cooperare interculturală, ceea ce poate contribui la construirea unor societăți mai armonioase și mai echitabile.

Educația este unul dintre cele mai puternice instrumente pe care le avem la dispoziție pentru a schimba lumea. De-a lungul istoriei umane, educația a fost cheia progresului și a dezvoltării, îmbunătățind nu numai viețile individuale, ci și societățile în ansamblu.

Educația este un proces de învățare continuă, care începe încă din copilărie și durează toată viața. Prin intermediul educației, oamenii dobândesc cunoștințe, abilități și competențe, care îi ajută să se dezvolte în mod personal și să contribuie la dezvoltarea comunităților lor. Educația poate schimba lumea prin mai multe moduri. Iată câteva exemple:

1. Îmbunătățirea nivelului de trai: Prin educație, oamenii pot învăța cum să își dezvolte abilitățile și competențele, să obțină slujbe mai bune și să câștige mai mulți bani. Acest lucru poate duce la o îmbunătățire a nivelului de trai pentru indivizi și familiile lor. De asemenea, educația poate contribui la dezvoltarea economiei și la creșterea competitivității țărilor prin crearea de forță de muncă calificată și inovatoare.
2. Reducerea sărăciei: Educația poate ajuta la reducerea sărăciei prin furnizarea de cunoștințe și abilități care să le permită oamenilor să devină mai autonomi și să își găsească slujbe bine plătite. În plus, educația poate ajuta la crearea de locuri de muncă prin dezvoltarea de noi tehnologii și inovații.

În cele din urmă, educația poate juca un rol important în promovarea păcii și înțelegerii internaționale, prin cultivarea toleranței, a respectului și a valorilor comune între oameni din diferite culturi și națiuni.

În concluzie, educația este o forță puternică pentru schimbare și poate juca un rol esențial în construirea unei lumi mai juste, mai echitabile și mai înțelegătoare. Educația are o putere enormă de a schimba lumea, prin dezvoltarea gândirii critice și creative, promovarea diversității și incluziunii și prin reducerea inegalităților sociale. Investițiile în educație sunt esențiale pentru viitorul nostru colectiv și pentru viitorul generațiilor viitoare.

Bibliografie:

1. https://madreshoy.com/ro/como-la-educacion-puede-cambiar-el-mundo/

ABORDAREA DE TIP INTEGRAT A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII

> "Cel mai putenic argument pentru integrarea curriculum-ului este chiar faptul că viaţa nu este împărţită pe discipline"
>
> J. Moffett

Propunător: Șerban Iulia

Școala Gimnazială Nr 1 Râmnicu de Jos

Abordarea integrată a curriculum-ului pune accentul pe formarea unor competențe, atitudini și valori transversale și transferabile, utile pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metoda în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Curriculum-ul integrat presupune o anumită modalitate de organizare și planificare a instruirii ce produce o inter-relaționare a disciplinelor, astfel încât să corespundă nevoilor de dezvoltare a elevilor.

Beneficiile abordării curriculum-ului de tip integrat

-Conferă elevilor experiențe academice , extinzând contextul și aplicabilitatea deprinderilor și informațiilor.

-Efiencientizează utilizarea timpului de învățare pentru cunoștințele, competențele dintr-o arie curriculară spre a fi utilizate ca suport în alta.

Particularități ale învățării integrate:

-interacțiunea obiectelor de studiu;

-centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;

3913

-relații între concepte din domenii diferite;

-corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;

-rezolvarea de „probleme” – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:a învăța să știi,a învăța să faci,a învăța să muncești împreună cu ceilalți și a învăța să fii.

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învață să învețe.

A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practică o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.

A învăța să muncești împreună — a acceptă interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.

A învăța să fii — a-ți dezvoltă personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifestă gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultură și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifestă simt estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Astfel, am desfășurat o activitate cu elevii mei , adică clasa a IV-a, pornind de la ”Amintiri din copilărie”, de Ion Creangă, utilizând cele 8 competențe:

3914

1.Comunicare în limba maternă 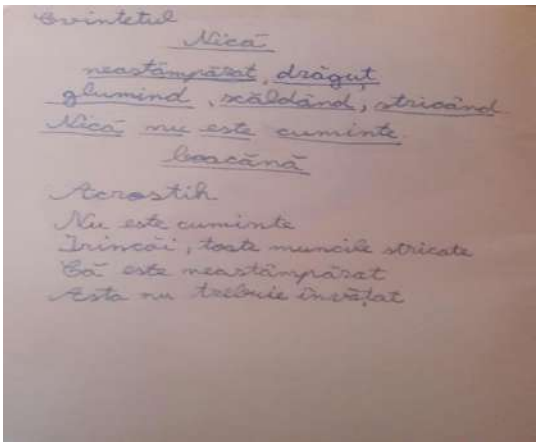

Cvintetul

Nică

neastâmpărat, drăguț

glumind, scăldând, stricând

Nică nu este cuminte

boacănă

Acrostih

Nu este cuminte

Trincăi, toate muncile stricate

Că este neastâmpărat

Asta nu trebuie învățat

2.Comunicare în limba străină

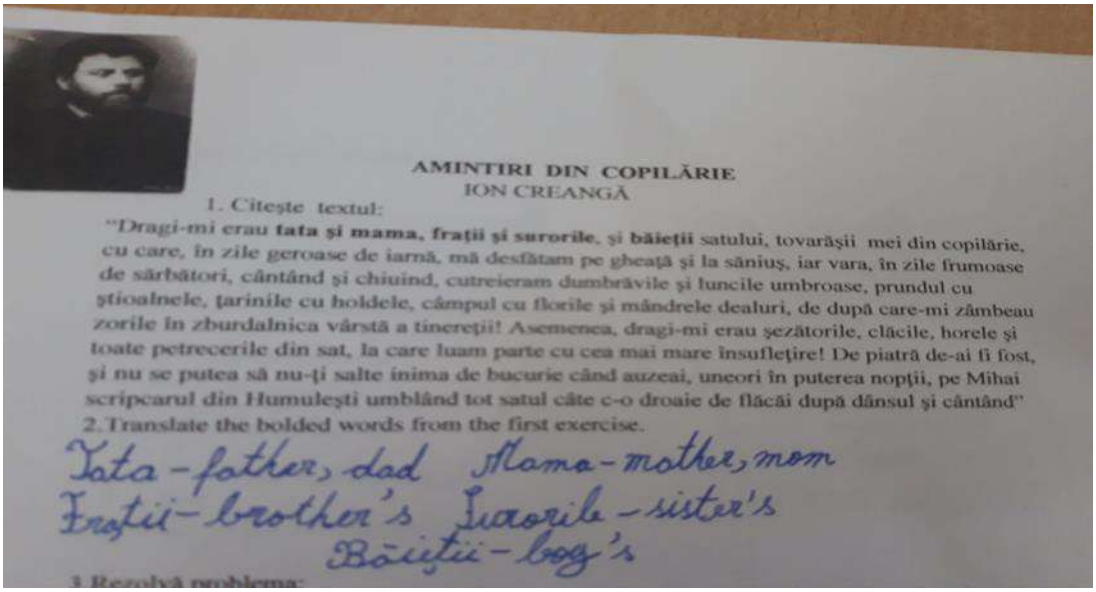

AMINTIRI DIN COPILĂRIE

ION CREANGĂ

1. Citește textul:

"Dragi-mi erau **tata și mama, frații și surorile**, și **băieții** satului, tovarășii mei din copilărie, cu care, în zile geroase de iarnă, mă desfătam pe gheață și la săniuș, iar vara, în zile frumoase de sărbători, cântând și chiuind, cutreieram dumbrăvile și luncile umbroase, prundul cu știoalnele, țarinile cu holdele, câmpul cu florile și mândrele dealuri, de după care-mi zâmbeau zorile în zburdalnica vârstă a tinereții! Asemenea, dragi-mi erau șezătorile, clăcile, horele și toate petrecerile din sat, la care luam parte cu cea mai mare însuflețire! De piatră de-ai fi fost, și nu se putea să nu-ți salte inima de bucurie când auzeai, uneori în puterea nopții, pe Mihai scripcarul din Humulești umblând tot satul câte c-o droaie de flăcăi după dânsul și cântând"

2.Translate the bolded words from the first exercise.

Tata - father, dad Mama - mother, mom

Frații - brother's Surorile - sister's

Băieții - boy's

3. Competențe matematice și competența de bază în științe și tehnologii

Rezolvă problema:

Nică era cu prietenii lui. Ei au găsit 90 de cuiburi în luncă și cu 3 mai multe în dumbravă.

Câte cuiburi au găsit băieții?

Scrie în litere numărul de cuiburi găsite de băieți

Confecționarea unor cuiburi pentru păsări

4.Competența digital- https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=11cb8354ff2b

Puzzle 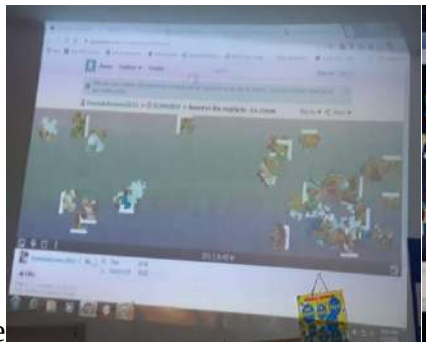

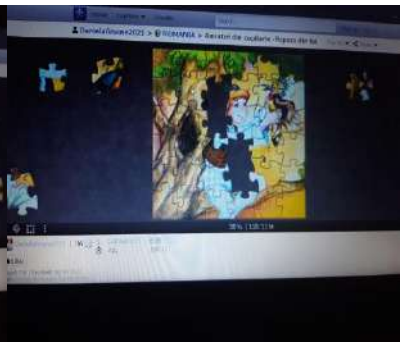

5.A învăța să înveți

Dacă ai terminat, colorează această imagine și scrie titlul fragmentului pe care îl ilustrează.

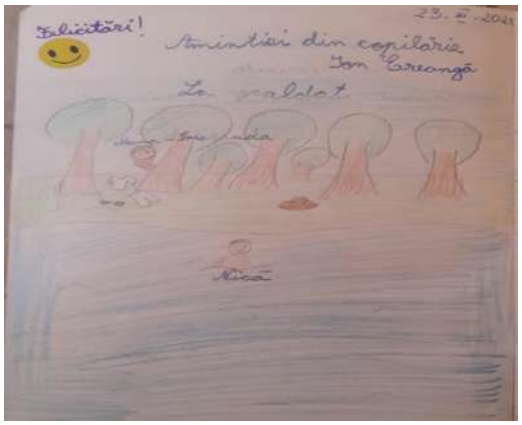

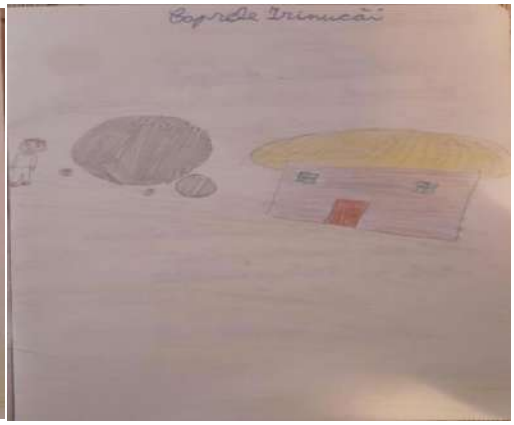

6. Competențe sociale și civice

5.**Compară** copilăria lui Nică cu propria copilărie

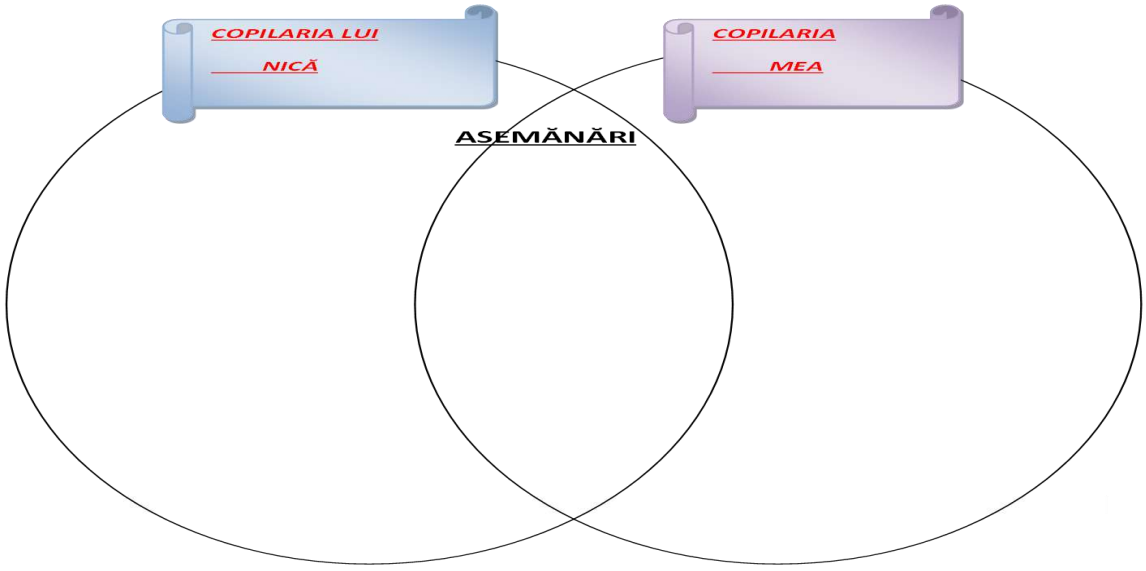

7. Spirit de inițiativă

Îngrijirea ”animăluțelor”

8.Sensibilizare și exprimare culturală

Dramatizare–”Pupăza din tei”

În concluzie,activităţile integrate lasă multă libertate de acţiune şi exprimare atât învăţătorului, cât şi elevilor. Ele s-au dovedit a fi o modalitate plăcută şi eficientă de învăţare , au favorizat o învăţare activă integrată, au fost un bun prilej de verificare şi testare a capacităţilor intelectuale, a aptitudinilor creatoare ale elevilor, oferindu-le în acelaşi timp posibilitatea de a se exprima pe ei înşişi.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof .Nona Serghiac

Liceul Teoretic,, Al.I.Cuza ,,-Iași

I. Kant în reflecțiile sale aprecia că educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății:,,este plăcut să ne gândim că natura omenescă va fi mai bine dezvoltată prin educație și că poate ajunge să i se dea o formă care să-i convie cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc,,.

Fiecare om reprezintă un punct de vedere biologic, un ,,univers unic,,,o ființă singulară. Copilul, preadolescentul, adolescentul și tânărul au avut și au nevoie de când există lumea de educație, fiind ,,cel mai frumos dar pe care îl poate dobândi omul. Părintele pedagogiei moderne, Comenius vedea posibilitățile ființei umane de a se perfecționa prin intermediul educației.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este o preocupare importantă pentru educație deoarece aceasta poate influența calitatea învățării și a performanței elevilor.

Profesorii folosesc o serie de planuri de învațare clare și detaliate care oferă elevilor o imagine de ansamblu asupra conținuturilor și a obiectivelor de învățare precum și niște metode multiple de predare adaptate la stilurile de învățare ale elevilor,oferindu-le în același timp posibilități diversificate de învățare.

Organizarea conținuturilor a apărut ca raspuns din necesitatea de perfecționare,formare sau reorientare profesională:,,Perfecțiunea nu e cu putintă, e totusi posibilă perfecționarea,,(Simion Mehedinți).

S-au făcut numeroase demersuri eficiente cum ar fi organizarea diferențiată și personalizată, organizarea conținuturilor pentru educația la distanță ,organizarea învațământului alternativ, organizarea din perspectiva informatizării învățământului.

Selecția și organizarea conținuturilor curriculare înseamnă cunoașterea realității pe domenii distincte, dar și pe grupe de norme integrate. Conținuturile sunt organizate sub forma disciplinelor școlare pentru domenii de sinestătătoare, pluridisciplinare, interdisciplinare sau pe probleme integrate și de sinteză pe teme generale.

Există foarte multe aspecte de organizare a conținuturilor în funcție de metodele de predare-învățare, mediu psihologic, standarde de performanță, diferențierea exprimându-se la fiecare elev

în funcție de profunzimea înțelegerii, cunostintelor, ritmului de învățare (creativ,reproductiv,investigativ).

Putem vorbi de modalități de structurare a conținuturilor cum ar fi:

a)Modalități de tip monodisciplinar

b)Modalități de tip interdisciplinar

c)Modalități de tip pluridisciplinar

d)Modalitatea de tip transdisciplinar

O teorie importantă de organizare a conținuturilor în învțământul preuniversitar este teoria învățării prin probleme care sugerează că elevii învața cel mai bine atunci când sunt implicați în rezolvarea problemelor și a sarcinilor practice. Așadar o metodă eficientă de organizare a conținuturilor este să formuleze întrebari care să fie rezolvate de elevi prin intermediul informațiilor prezentate, aceasta metodă implicând o abordare interdisciplinară cu multe informații din diferite domenii.

O alta teorie importantă este teoria cognitivă a învățării.Elevii învață mai bine când li se oferă informații structurate și organizate logic. Foarte importantă este utilizarea de mijloace de vizualizare cum ar fi diagrame, tabele sau hărți conceptuale.

Teoria învațării prin descoperire se referă la experiența practică și a explorării, prin intermediul experimentelor ,a jocurilor și a activităților practice.

Pentru a memora ușor sunt necesare mijloacele de vizualizare și ilustrare, iar pentru a explora și construi propriile cunoștințe ar trebui create activități interactive ,jocuri educative sau experimentele.

,,Conținutul învățământului se obiectivează în documentele școlare care au rolul de a imprima procesului de învățământ un caracter planificat și unitar. Multiplicarea surselor învățământului și acumulările cognitive din diferitele domenii ale cunoașterii impun noi strategii de dimensionare și de structurare a conținuturior, spune Constantin Cucos.

Educația urmărește împlinirea unui scop, a unui proiect de devenire umană.

Stefan Bârsănescu ajunge la concluzia că scopul educației este pe de o parte unul obiectiv, de a lucra pentru păstrarea și sporirea valorilor obiective și pe de altă parte unul subiectiv, de a face pe individ să se preocupe și să vibreze pentru valorile subiective și să poarte grijă de a te păstra și spori.

Bibliografie

Constantin Cucoș ,*Pedagogie*, Ed.Polirom, Iași,1996

Constantin Cucoș ,*Educția religioasă*, Ed.Polirom,1999

PUTEREA EDUCAȚIEI DE MÂINE

Autor Sichitiu Vasile

Școala Gimnazială ”Pompiliu Marcea” Târgu Jiu

Educația în epoca modernă se confruntă cu o mulțime de provocări generate de o dinamică fără precedent a relațiilor sociale. Mutațiile care se petrec de la o zi la alta au un impact imediat și ireversibil

Elena Dimitriu Tiron a studiat din mai multe perspective fenomenul subliniind ideea că în contextul robotizării și automatizării excesive importanța educației tehnologie a populației crește semnificativ. Preocuparea pentru adaptarea omului la intervenția accelerată a instrumentelor tehnologie atât la nivelul mediului cât și la cel al vieții sociale este o constantă a ulitimelor două secole și se pot oferi multe exemple la nivel de studii științifice sau legislativ. Primul act normativ semnalat în acest sens de autoare este Legea lui Cuza din 1964[1].

Schimbările nu se limitează doar la comportamentul uman și la arhitectura relațiilor sociale. Impactul este deosebit de puternic și la nivel lingvistic. În România a fost elaborată o nouă gramatică și noi reguli normative privind scrierea și pronunțarea corectă. Cele mai importante lucrări științifice în această direcție sunt *Gramatica limbii române – vol.* I, *Cuvântul*, vol. II *Enunțul*[2], *Dicționarul Ortografie, Ortoepic și Morfologic al limbii române*[3]. Subsecvente acestora au fost publicate numeroase manuale, îndreptare, auxiliare didactice și studii științifie. Semnalăm pentru gimnaziu o carte importantă *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*[4] scrisă de Gabriela Pană Dindelegan. Limbile vor cunoaște o transformare accelerată datorită unor circumstanțe obiective: necesitatea adapătării limbajului uman la exigențe de tip software, contactul tot mai frecvent dintre vorbitori de limbi diferite, promovarea unor valori culturale puțin cunoscute, apariția de noi științe și tehnologii etc... Contactul prin viu grai cu o limbă nouă aduce cu sine un mod de a gândi diferit și o percepție a realității dintr-un unghi nebănuit până atunci.

Dar cea mai mare sfidare, care este nu doar o simplă provocare, ci o problemă existențială fundamentală, ***este conviețuirea dintre om și robot***. De la partenerii de conversație cum ar fi Chat GPT, Eva, Ion, la ajutorul din bucătărie și al celorlalate treburi casnice, la ghidarea automobilului pentru găsirea unei adrese și calcularea timpului pentru a parcurge distanța, roboții sunt prezenți în

[1] Dimitriu-Tiron, Elena – *Dimensiunile educației contemporane* – Institutul European, 2005, Iași, pag. 95 urm.

[2] *** Gramatica limbii române – vol. I, *Cuvântul*, vol. II *Enunțul*, Editura Academiei Române, 2008

[3] Vintilă – Răduleacu, Ioana (coordonator) - *Dicționarul Ortografie, Ortoepic și Morfologic al limbii române*, Univers Enciclopedic Gold, București, 2021

[4] Pană Dindelegan, Gabriela (coordonator), Brăescu Raluca, Dragomirescu, Adina, Nedelcu Isabela, Nicolae, Alexandru, Zafiu, Rodica - *Gramatica limbii române pentru gimnaziu* – Univers Enciclopedic Gold, București, 2019

mod continuu și constant în viața noastră. Încotro va duce însă această conviețuire? Are oare doar avantaje? Sau are și pericole pe care, deocamdată, nu le putem întrezări?

Dacă într-o bună zi roboții vor gândi, adică nu se vor mărgini să *imite* gândirea așa cum au fost programați, ci *vor face acte de gândire propriu-zisă*???

Este o întrebare în măsură să ne tulbure și să ne descupănească!

Poate că o asemnea perspectivă nu este de domeniul viitorului apropiat, însă nu putem să o ignorăm pur și simplu.

Deja există multe încercări încununate de succes în această direcție. Deja activitatea celulară poate fi programată prin tehnologii genetice sofisticate și determinată să se comporte într-un mod diferit de cel natural. Materialul genetic poate să fie modificat de așa natură încât unele proteine pot desfășura activități ”învățate” de la softul care acționează asupra lor. Noile funcții specifice induse artificial sunt însușite și integrate perfect încât comportamentul ulterior, modificat astfel, devine pur și simplu natural.

Terapia genetică folosește deja material genetic creat în laborator pentru a înlocui sau repara celule defecte. Materialul genetic creat artificial este programat înainte de a fi introdus în corp. De aici pînă la interacțiunea mașină-ființă vie nu mai este decât un pas de făcut. Este oare omenirea preătită să accepte o asmenea realitate hibridă?

Deja din 1982 se publicau studii chiar la noi în țară dedicate aceste noi științe cum ar fi, de exemplu, cartea lui Constantin Maximilian cu titlul Genetica Umană.[5]

Realizările tehnologiei genetice moderne nu se opresc însă aici. Au fost deja realizate celule și chiar țesuturi întregi care au fost programate să genereze sau să regenereze porțiuni de țesut viu capabile să execute acțiunile programate.

Ne punem neliniștiți întrebarea: oare nu cumva gândim prea încet în comparație cu mașinile pe care le-am creat?

Răspunsul ar putea fi da, însă ar putea fi și nu.

Creierul uman, fără să ne dăm seama, lucrează cu o viteză uluitoare. Experiențele de telepatie efectuate au pus în evidență faptul că gândurile omului se transmit *instantaneu*. Viteza luminii a putut fi calculată dar a gândului nu.

Această capacitate extraordinară a minții umane a fost studiat din prisma efectului Cernotov care constă în emiterea unor radiații cu o viteză superluminică. Ființa umană emană astfel de radiații. Această descoperire are deja aplicații în domeniul medical, în special în radioterapia pentru vindecarea afecțiunilor oncologie. Siguranța și precizia tratamentelor au cunoscut o îmbunătățire consistentă.

[5] Maximilian, Constantin – Genetica Umană, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982

O echipă de cercetători numită OPERA (de la denumirea proiectului științific Oscillation Project with with Emulsion tRacking Apparatus) de la laboratorul Gran Sasso din Italia are fi reușit să demonstreze că anumite particule subatomice ar fi depășit viteza luminii. Rezultatul pare să fie credibil dacă ținem cont de faptul că teoria lor ar fi fost confirmată de un număr mai mare de 15.000 de experimente. Vă reuși oare omul să descopere în propria lui ființă aceste miracole ale naturii și să le folosească? Poate că tocmai din întâlnirea dintre om și robot se va naște adevărata înțelegere a puterii care se află în noi. Interacțiunea cu robotul vorbitor care gândește mai repede decât noi s-ar putea să ne inhibe sau să ne mobilizeze. Încă nu știm care va fi efectul predominant. Dar un lucru este limpede pentru oricine: profesorul ca ființă vie are un concurent de temut în softul care deține mai multe informații decât o bibliotecă și le găsește și folosește cu viteze uimitoare. Școala cu ziduri, clase, bănci, tablă și material didactic apune încet-încet și se topește metamorfozându-se în nenumărate înfățișări non-formale, dar mult mai eficiente. Mentorul virtual va fi purtat în buzunarul din dreptul inimii și va fi steaua călăuzitoare pentru învățăcei și profesioniști deopotrivă. Dar tot ce știe și ne predă acest mentor virtual provine de la oameni adevărați, în carne și oase, care l-au creat, învățat, instruit

Bibliografie

*** Gramatica limbii române – vol. I, *Cuvântul*, vol. II *Enunțul*, Editura Academiei Române, 2008
Dimitriu-Tiron, Elena – *Dimensiunile educației contemporane* – Institutul European, 2005, Iași, pag. 95 urm.
Maximilian, Constantin – Genetica Umană, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982
Pană Dindelegan, Gabriela (coordonator), Brăescu Raluca, Dragomirescu, Adina, Nedelcu Isabela, Nicolae, Alexandru, Zafiu, Rodica - *Gramatica limbii române pentru gimnaziu* – Univers Enciclopedic Gold, București, 2019
Toffer, Alvin, Al treilea val, Editura Politică, București, 1983
Toffer, Alvin, Șocul viitorului, Editura Politică, București, 1973
Vintilă – Rădulescu, Ioana (coordonator) - *Dicționarul Ortografie, Ortoepic și Morfologic al limbii române,* Univers Enciclopedic Gold, București, 2021

IMPORTANȚA JOCULUI DE ROL ÎN ÎNVĂȚAREA LIMBII ROMÂNE LA ELEVII CU DIZABILITATE AUDITIVĂ

Prof. Siminic Adriana Ramona,

Liceul Tehnologic Special pentru Deficienți de Auz Cluj-Napoca

Formarea competențelor de comunicare în educarea elevilor cu dizabilitate auditivă începe de timpuriu şi ocupă un loc prioritar, limbajul fiind considerat o activitate permanentă de dezvoltare a gândirii, a proceselor intelectuale, în general a personalității elevului.

Pentru elevii cu dizabilitate auditivă, limbajul mimico-gestual reprezintă primul sistem de comunicare, astfel că studierea limbii române în şcoală este ceea ce numim „o a doua limbă". Limba nu este doar o disciplină de studiu, o materie care trebuie învăţată, ci este mai ales trăire, simţire şi acţiune.

Între „limbă" şi „acţiune" se ţes relaţii foarte profunde. Învăţarea eficientă a unei limbi presupune crearea unor „ situaţii de viaţă" intense şi active, în care elevul să acţioneze. Învăţarea nu este reală decât dacă copilul şi-a dezvoltat o strategie personală de achiziţie. Această strategie se manifestă prin diverse activităţi de căutare, de descoperire şi re-creare.

Comunicarea este mult mai mult decât ansamblul lingvistic limitat al lexicului, sintaxei şi morfologiei. Limbajul nu poate fi redus la funcţia referenţială, ci presupune, deopotrivă, şi funcţiile expresivă (exprimarea directă a atitudinii subiectului faţă de ceea ce spune), conotativă (orientarea limbajului spre destinatar) şi fatică (serveşte, în mod esenţial, la stabilirea, prelungirea sau întreruperea comunicaţiei, la verificarea modului în care fucţionează comunicarea).

Elevii cu dizabilitate auditivă, la fel ca şi cei auzitori au o nevoie firească de jocuri de orice fel, iar noi, în calitate de profesori, trebuie să le oferim cât mai multe posibilități de afirmare în acest sens. Elevii au nevoie de situații diversificate și interesante de acțiune, au nevoie de situații de comunicare, jocuri care să le dezvolte imaginația, autoaprecierea în caz de reușită, stima de sine, gîndirea și să le ofere echilibru interior.

Jocul de rol constituie jocul cu cele mai multe valențe în dezvoltarea generală și, în special, în dezvoltarea limbajului elevului cu dizabilitate auditivă. Prin jocurile de rol, elevii pot reprezenta întâmplările prin care au trecut sau ceea ce știu ei despre oameni și situații.

Prin jocul de rol, elevii utilizează elementele pe care ei le-au înțeles în legătură cu evenimentele la care au fost martori sau la care au luat parte, ajungând astfel să înțeleagă

semnificațiile lucrurilor și evenimentelor din jur. Prin joc de rol, respectiv prin dramatizare, elevul descoperă sensuri în mod natural, pe care limba nu le-a mai avut.

Textul literar sau lumea poveștilor este pentru elevi o teorie imaginară, dar și reală, plină de farmec. De aceea aceștia se angajează cu entuziasm în realizarea dramatizărilor și jocurilor de rol cu subiecte din povești și basme. Dificultatea dramatizărilor va fi adaptată posibilităților psihofizice ale copiilor. Aplicarea acestei metode este susținută de lectura poveștii, fiind urmată de metoda convorbirii sub formă de dialog. Astfel, pentru elevii de gimnaziu, vor fi alese povești cu texte repetitive, ușor de reprodus și de interpretat, iar pentru elevii mai mari, textele vor avea un conținut mai complex, reprezentate de personaje cu comportamente stabile, care devin portrete față de care copilul își manifestă antipatia sau simpatia, din care își aleg modele etice sau față de care își exprimă respingerea: „D-l Goe", „Vizită"., I. L.Caragiale.

La clasele de liceu se pot realiza dramatizări după texte literare care vizează conflicte puternice, care să emoționeze: „Ion", L .Rebreanu, „Povestea lui Harap-Alb", I. Creangă, „Moara cu noroc", I. Slavici etc. Analizând dramatizarea ca variantă a comunicării educaționale, putem afirma că aceasta însumează elemente ale comunicării verbale orale, elemente de comunicare nonverbală și de paralimbaj.

Jocurile didactice antrenează intens copilul în stimularea și exercitarea vorbirii în direcția propusă, fără ca el să conștientizeze acest efort.

În cadrul exercițiilor de recitare expresivă a poeziilor (în limbaj mimico-gestual) sau fragmentelor în versuri, elevii sunt impresionați de frumusețea și armonia limbii literare. Începând cu elevii de gimnaziu putem desfășura cu aceștia, activități de receptare a conținutului unui text literar pentru a evidenția fluența, armonia și frumusețea frazei, după care îi putem provoca la discuții.

De exemplu, după lecturarea schiţei „D-l Goe" de Ion Luca Caragiale, avem posibilitatea de a lucra pe grupuri astfel: un grup de elevi care să redea într-o înlănțuire logică, pe fragmente, conținutul textului; un alt grup să descrie fapte ale personajului Goe ; alți elevi pot fi antrenați să adreseze întrebări legate de textul audiat; un grup poate să răspundă la întrebări. Procedând astfel, îi deprindem cu folosirea vorbirii dialogate. Interesul elevilor cu dizabilitate auditivă pentru expresivitatea cu mimică și gesturi îl trezim organizând concursuri de genul : „Cel mai bun interpret", „Cel mai bun actor", „Carnavalul personajelor de poveste"

Profesorul mai poate organiza jocuri- exercițiu, de tipul „Mai tare, mai încet”, în care elevul imită diverse sunete, silabe sau cuvinte cu intonație diferită, „Bate cum bat eu” – alternarea comenzilor – bătaia în tobă, rar-repede; „Vine și pleacă trenul” – copilul imită sunetul ”U”, care sugerează șuieratul trenului – cu variații de intensitate: crescendo când vine trenul, descrescendo când pleacă acesta.

În jocul „Cine intonează mai bine?” exprimăm împreună cu elevii aceeași propoziție, dându-i sensuri diferite prin schimbarea intonației, cu următoarele sensuri: afirmare, întrebare, îndoială, nesiguranță, dezacord, dezaprobare, entuziasm.

Putem desfășura jocuri în scopul formării deprinderii de a accentua o idee, un sentiment, o dorință, o opinie (în vorbirea adresativă și reproductivă). Pentru a evidenția nuanțarea și intensitatea vorbirii, putem pune accent pe fragmente de povești, de basme sau situații de joc pe care le desfășurăm sub forma jocurilor de creație sau a dramatizărilor.

Jocul „ Cine interpretează mai bine? ” se desfășoară sub formă de concurs, câte doi copii fiind puși în situația de a interpreta acelaşi fragment dintr-o operă literară.

Pentru exersarea modificărilor fizionomiei pentru a exterioriza anumite sentimente sau gânduri, mimica, gestica, putem desfășura jocul „Cine exprimă mai bine?”, prin care urmărim redarea prin mimică a cât mai multor stări sufletești: mirare, tristețe, bucurie, durere, spaima etc. Un gest sau o mișcare potrivită situației, o discretă schimbare a expresiei feței au darul de a stabili o legătură mai vie între emițător și receptor, de a asigura perceperea afectivă și conștientă a mesajului transmis.

Prin intermediul jocurilor de rol și al dramatizărilor căutăm să desprindem mesajul etic și uman, faptele bune și cele rele și totodată oferim elevilor deficienţi de auz, posibilitatea de a-și exercita vorbirea (limbajul verbal şi mimico-gestual). Putem astfel să verificăm și să apreciem totodată capacitățile elevilor de a folosi cele mai potrivite mijloace de exprimare, de a reproduce dialogul dintre personaje și de a expune cursiv (limbaj verbal şi mimico-gestual) și logic un fragment din textele cunoscute.

O variantă a jocului de rol este dramatizarea, metodă care valorifică tehnicile artei dramatice (dialog, gest, mimică, pantomimică, decor) prin care se urmărește în special, adâncirea înțelegerii unor aspecte studiate și fixarea lor, pe un fond afectiv intens.

Înrudirea jocului cu arta poate fi urmărită atât dintr-o perspectivă genetică, istorico-culturală, cât și din una de ordin funcțional și morfologic, a formei lor de organizare și desfășurare.

Huizinga menționa faptul că verbul „a (se) juca”, în limba arabă (la`iba) are și sensul de „a cânta”(p.89). În limbile slave, interferența se extinde asupra jocului și cântului, cât și asupra jocului și dansului (în sârbă sau bulgară, „igra” înseamnă joc, cânt și dans).

Fenomene semantice asemănătoare s-au petrecut și în limba română, indicând înrudirea originară dintre joc, dans și artă dramatică. În limba poporului „a juca” înseamnă și astăzi „a dansa”: „Cine intră în danț, trebuie să știe a juca” (Zanne,P, IV, 335). Același verb se folosește și cu sensul de a interpreta un rol într-o piesă sau a reprezenta o piesă, un spectacol. Cuvântul joc apare și în metalimbajul artei, unde „joc secund”, folosit drept titlu al unui celebru volum de versuri ale lui Ion Barbu, este sinonimul creației poetice și artistice.

Dramatizarea este o metodă/ strategie de mare actualitate, folosită încă din grădiniţă, la activitățile de educare a limbajului, ce presupune o activitate de grup. Pentru început copiii trebuie să interpreteze un personaj sau altul în scurte momente și mimica în diverse contexte (fericit, supărat, furios, trist, vesel); apoi să mimeze activități simple (suflă precum lupul din „Cei trei purcelușI” pentru a dărâma casele purcelușilor); preșcolarii sunt încurajați apoi să poarte un scurt dialog – rolurile nu se impun, ci sunt alese de elevi pentru început. Pregătirea pentru dramatizare se face cu întreaga clasă de copii, dar dramatizarea propriu-zisă, pe grupuri mai mici.

Dramatizarea poate fi privită în cadrul activităților din şcoală, ca o activitate complementară, un opțional și/ sau ca o metodă sau mijloc de realizare a unei activități. Indiferent de tipul său, dramatizarea place elevilor de orice vârstă.

În cadrul activităților de educare a limbajului, dramatizarea urmărește următoarele aspecte: dezvoltarea capacității de exprimare orală și de receptare a mesajului oral; exprimarea clară, coerentă, expresivă, respectarea pauzelor gramaticale, logice sau psihologice din textele interpretate; dezvoltarea capacității de exprimare a unor sentimente prin mișcare scenică, mimică și gestică.

Văzută ca o activitate opțională, desfășurată pe parcursul unui an școlar sau unui semestru, dramatizarea presupune urmărirea unor pași, a unor obiective care au ca finalitate prezentarea unui program în cadrul unei serbări, cunoscând faptul că dramaturgia constituie punctul forte în reușita unei serbări. Educatoarea trebuie să aleagă cu grijă textul ce urmează a fi pus în scenă, ținând cont de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale elevilor. Aceştia recepționează mesajul etic al textului literar cu o mare rapiditate, așadar dramatizările realizate în versuri scurte sau povești scurte au un mare succes.

Primul pas în realizarea dramatizărilor îl presupun vizionările pe tema textului respectiv. Această etapă are o importanță deosebită, având funcții multiple: dezvoltarea atenției de lungă durată, cunoașterea în amănunt a poveștii, surprinderea momentelor subiectului, desprinderea trăsăturilor de caracter ale personajelor.

Profesorul poate aduce completări și explicații suplimentare pentru o mai bună înțelegere a conținutului. În cadrul vizionărilor, elevii dispun și de modele de interpretare. Acest moment poate fi urmat de convorbiri pe baza cărora se caracterizează personajele, se clasifică personajele, se surprinde cadrul în care se desfășoară acțiunea și specificul costumelor.

Dramatizarea, prin bucuria de „a face ca", de „a trăi ca" un personaj de poveste, contribuie la dizolvarea egocentrismului infantil. Îl ajută pe copil să-și descentreze viziunea, să se pună în locul altuia, să se închipuie un alt „eu", contopindu-se cu personajul. El trăiește imaginar acte asemenea eroilor săi preferați, într-o lume în care virtuțile sunt răsplătite, iar ticăloșiile sunt pedepsite.

Stabilirea și distribuirea rolurilor este un moment cheie în care pot fi implicați și copiii, punându-se în valoare și dezvoltând în același timp capacitățile acestora de a fi obiectivi și selectivi, dramatizarea oferindu-le satisfacții imediate, dar și exemple pozitive de comportament.

Exercițiile de mișcare scenică, compunerea de expresii faciale sau comportamentale duc la dezvoltarea capacității de exprimare nonverbală a sentimentelor. Aceste exerciții însoțite de repetarea rolului până la memorare are alt beneficiu: stimularea memoriei de lungă durată, dar și volumul acesteia (nu de puține ori suntem surprinși să constatăm că micii actori au memorat și versurile celorlalte personaje).

Formele diverse pe care dramatizarea le poate îmbrăca, creează elevilor o stare de bine şi satisface nevoile subconştiente sau conştiente ale acestuia. Nevoia de a juca un rol, de dramatizare la elevii deficienţi de auz, nu implică doar ideea nevoii de distracţie pur şi simplu. Atât jocul de rol cât și dramatizarea răspund unor nevoi spirituale, profunde, de autocunoaştere şi autoînţelegere. Acestea satisfac curiozitatea şi oferă celor implicaţi o bucurie estetică superioară- satisfacţie datorată identificării şi recunoaşterii propriei identităţi, a înscrierii propriilor năzuinţe şi probleme între marile întrebări şi atitudini general umane.

Bibliografie

1. Abrudan,C., Elemente de psihopedagogie specială, 2003
2. Albulescu, I., Pragmatica predării. Activitatea profesurului între rutină şi creativitate, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004
3. Anca, M., Psihologia deficienţilor de auz, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
4. ***Arta actorului, vol.I, Bucureşti, E.D.P., 1980
5. Bocoş, M., Instruire interactivă, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2008
6. Breben, S.; Gongea, E.; Ruiu, G.; Fulga, M.: Metode interactive de grup , Editura Arvers, Bucuresti, 2002
7. Cerghit, I., Metode de învăţământ, Polirom, Bucureşti,2006
8. Chiş V., Provocările pedagogiei contemporane, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002
9. Cucoş, C., Pedagogie, Iaşi, Editura Polirom, 1996;
10. Druţu, I.,(coord). Studii şi cercetări în psihopedagogia specială, Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca, 2002
11. Dulamă, E., M., Metodologii didactice activizante, Editura Clusium, 2008
12. Doron, Roland, Parot, Francoise, Dicţionar de psihologie, Bucureşti, Humanitas, 1999
13. Elkonin, D.B., Psihologia jocului, E.D.P., Bucureşti, 1979
14. Goleman, Daniel, Inteligenţa emoţională, Editura Curtea Veche , Bucureşti, 2007
15. Ionescu, M., Didactica modernă, Cluj-Napoca, Dacia, 1995, p.178 ?
16. Mih, V., Înţelegerea textelor. Strategii şi mecanisme cognitive , aplicaţii în domeniul educaţional, Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2004
17. Onu, C., Comunicare şi slujire prin limbaj mimico-gestual, Editura Universităţii, Piteşti, 2003
18. Pamfil, A., Limba şi literature română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, paralela 45, Piteşti, 2004
19. Pamfil, A., Didactica limbii şi literaturii române, editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003
20. Piaget, J., Psihologia inteligenţei, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1965
21. Popa, M., Comunicarea – aspect generale şi particulare, Paideia, Bucureşti, 2007

22. Popescu, O., Teatrul şi bucuria comunicării, Bucureşti, Editura Eminescu, 1990
23. Pufan, C., Probleme de surdopsihologie, vol.I, Bucureşti, E.D.P. , 1982
24. Stănică, I., Psihopedagogie specială. Deficienţa senzorială, Bucureşti, Editura Pro Humanitate, 1997
25. Stănică, I., Elemente de psihopedagogia deficienţilor de auz, Bucureşti, 1994
26. Şchiopu, U., Verza, E., Psihologia vârstelor. Ciclurile vieţii, Bucureşti, E.D.P., 1995
27. Toma, C., Prisacaru, M., Bolboaca, E., Primii artişti-Teatru pentru copii , Editura Aramis, Bucureşti, 2002
28. Verza E., Psihopedagogie specială, E.D.P., Bucureşti, 1999
29. Voiculescu, E. Manual de pedagogie contemporană, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2005
30. Zamşa, E., Procese literare, concursuri, evocări, Editura Arhetip-RS, 1992.
31. Wohl,Eugen, Eroi, bufoni şi măşti în curtea şcolii, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2008

CUNOAȘTEREA ȘI EDUCAREA PRIN CREATIVITATE

Prof. Carmen Simion
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Galați

Termenul „creativitate” provine din limba latină – „creare”, care înseamnă naștere, zămislire. Prin intermediul acestui lexem se definește forma cea mai înaltă de manifestare a activității omenești ca fenomen general uman. Acest concept a fost introdus în 1937 de G. Allport cu sensul de dispoziție generală a personalității spre nou.

În psihologie creativitatea este definită ca produs, ca disponibilitate, ca dimensiune complexă de personalitate. Creativitatea ca produs are loc atât timp cât la finalul procesului creativ se obține un rezultat ce poate intra în categoria produselor originale, valoroase și utile. Creativitatea ca proces vizează etapele pe care le parcurge individul în încercarea lui de a crea un produs. Aceste etape au fost stabilite de Graham Walls, E.D. Hutchinson și R. Thomson ca fiind în număr de patru, respectiv: pregătirea, incubația, iluminare și verificarea. Creativitatea ca disponibilitate (potențialitate general umană) insistă asupra ideii că această activitate este un *dar* rezervat unor privilegiați ai sorții. Francis Galton în lucrarea sa ***Hereditary Genius*** afirma că „există atâtea talente câte s-au manifestat”. Așdar, creativitatea este o capacitate general umană. Creativitatea ca dimensiune complexă a personalității confirmă faptul că aceasta se subsumează și integrează organic în structurile de personalitate devenind astfel una dintre dimensiunile cele mai complexe ale personalității.

Cei înzestrați cu o personalitate creatoare manifestă anumite caracteristici ce-i fac să se individualizeze și să relaționeze într-un mod aparte. Caracterul flexibil al individului este primul semn ce-ți permite să-l consideri o fire cu o asemenea personalitate. Persoanele lipsite de rigiditate, de obedință dusă la extrem în ceea ce privește respectarea anumitor canoane și principii impuse de un mediu ostil și limitat își pot dezvolta spiritul creativ manifestând originalitate, libertate în gândire, potențialitate în elaborarea unor activități și proiecte, capacitate de redefinire a unor situații ce par fărăr ieșire, sensibilitate în modul de abordare a problemelor de orice natură ar fi ele. În această categorie de persoane trebuie să se înscrie un cadru didactic ce-și dorește să valorifice prin procesul instructiv-educativ aptitudinile, deprinderile, și competențele elevilor săi. Atunci când ai încredere în propria activitate creatoare te poți bucura în calitate de cadru didactic, dar și de elev de productivitatea muncii tale, de utilitatea și eficiența produsului creat, de originlitatea de care ai dat dovadă pe parcursul procesului creativ în vederea obținerii unui produs deosebit.

Creativitatea este influențată de o serie de factori care generează un anumit tip de context benefic funcționării sale. Acești factori se împart în factori interni ce țin de intelect, afectivitate și personalitate și factori externi ce țin de latura psihosocială și socio-educațională.

Acești factori își pun puternic amprenta atât asupra creativității cadrului didactic cât și asupra creativității elevilor. O gândire creatoare va permite celui aflat în cauză (cadru didactic sau elev) să găsească repede soluții utile pentru rezolvarea anumitor probleme. În procesul instructiv-educativ un profesor cu o gândire divergentă va reuși să găsească cele mai bune metode și procedee didactice care să-i permită construirea unui act educativ cu rezultate pozitive pentru elev, reușind atât să-i transmită informația, cât să-l și motiveze în a folosi respectiva informație în diverse situații date pentru a-l pregăti pentru viață, dezvoltându-i astfel în mod indirect propria creativitate.

Implicarea afectivă a profesorului este cea care susține și orientează creativitatea. Atunci când te implici emoțional în ceea ce faci rezultatele vor fi întotdeauna pe măsură pentru că se dezvoltă în mod indirect pasiunea, plăcerea de-a întreprinde ceva ce e pe placul tău, dorința de a te perfecționa, de a te autodepăși, de a te surprinde pe tine însuți într-un mod plăcut, de a-i impulsiona pe cei din jur să fie la fel de entuziaști și de creativi. Relația care se stabilește astfel între profesor și elev este una benefică din care ambele părți au de câștigat întrucât prin comunicare și prin atașare reușești să stârnești curiozitatea și să dezvolți nevoia de ceva nou permanent.

Atât timp cât profesorul se implică foarte mult în actul educativ și-l motivează pe elev să rămână permanent activ în cadrul activității ce-i este solicitată atunci acesta se simte util, apt, capabil și va manifesta el însuși dorința de a se autodepăși , de a găsi singur soluții, de a deveni un model la nivelul grupului său pentru a primi apreciere și respect. Susținerea pozitivă , permanentă din partea cadrului didactic permite dezvoltarea creativității și creșterii performanței școlare.

Personalitatea reprezentată de atitudine, aptitudine, temperament este cea care influențează în mod direct creativitatea pozitiv sau negativ generând o dezvoltare sau o stagnare a posibilităților creatoare ale individului. Un profesor cu personalitate puternică are inițiativă și îndrăznește să ofere elevilor săi strategii didactice variate care să le permită acestora să-și dezvolte o gândire ce conturează propriile lor posibilități creative. O atitudine activă a cadrului didactic față de anumite dificultăți pe care le poate întâlni elevul în procesul instructiv-educativ crește performanța școlară întrucât acesta capătă încredere în propriile sale capacități. Un cadru didactic lipsit de personalitate scade considerabil capacitatea creativă,

transformă educația într-o corvoadă, iar elevii se inhibă, devin indecișI și propria lor creativitate este sortită eșecului, iar rezultatele lor școlare pot fi unele neplăcute.

Performanța școlară este susținută de un climat destins în care ambianța relațională este una pozitivă. Eficiența cadrului didactic este dovedită prin modul în care reușește să încurajeze cooperarea între elevi, să susțină dorința acestora de a-și expune propriile idei, de a-i determina să se sprijine reciproc atunci când lucrează pe grupe, de a le dezvolta încrederea în propriile forțe și de a-i ajuta să se exprime în diverse moduri (verbal, scris, power-point, referat, film, muzică etc.) Atunci când colectivul de elevi manifestă toleranță, sprijin și încredere, creativitatea este ușor de manifestat cu rezultate neașteptate. Prin urmare, atributele creativității sunt cele legate de o fantezie creatoare, de o independență a gândirii și de originalitate.

Observând modul în care se desfășoară un proces creator de la pregătire până la verificare I.A. Taylor a surprins următoarele tipuri de creativitate:

a. creativitatea expresivă generată de naturalețea fiecăruia exprimată prin comportament;
b. creativitatea productivă prin care se urmărește realizarea unui bun, a unui produs ieșit de sub marca originalității;
c. creativitatea inventivă ce presupune dorință puternică din partea subiectului și care generează apariția elementelor/produselor ce intră în categoria invențiilor;
d. creativitatea inovatoare ce determină schimbări la nivel mental, depășirea anumitor limite, anumitor principii aducând un suflu nou metodelor și procedeelor de lucru în diverse domeniii de activitate;
e. creativitatea emergentă-genială prin care se reorganizează și reconfigurează limitele firești ale existenței.

Toate aceste tipuri de creativitate sunt fructificate dacă profesorul/elevul are încredere în sine, este conștiincios, dovedește adaptabilitate, îi înțelege pe cei din jur, comunică, colaborează și manifestă lucrul în echipă.

Cunoașterea și stimularea capacității creative a elevului reprezintă un factor cheie în educație, ce ține de personalitatea cadrului didactic și a elevilor precum și de climatul socio-afectiv în care aceștia își desfășoară activitatea.

Un mijloc prin care se poate stimula creativitatea este dat de strategia didactică aleasă, de metodele și procedeele didactice la care profesorul apelează pentru a-și desfășura într-un mod personalizat și conștient demersul didactic.

Una dintre metodele cel mai des folosite pentru a stimula creativitatea elevului o reprezintă jocul didactic. Prin intermediul acestuia cadrul didactic îl poate solicita pe elev ca

într-un mod plăcut să-și poată expune bagajul informațional deținut fără a se simți constrâns și fără a transforma totul în ceva impus. Prin jocul didactic elevul își organizează întreg potențialul psihic, își cultivă inițiativa, voința, flexibilitatea gândirii, își dezvoltă spiritul de cooperare. Un joc care stimulează imaginația și care permite elevului să-și descopere potențialul creativ este jocul *Fabrica de povești*. Prin acest joc se urmărește dezvoltarea flexibilității gândirii, a imaginației creatoare, îmbogățirea și activarea vocabularului. Sarcina didactică este aceea de a crea povești plecând de la un cuvânt dat. Profesorul scrie pe câteva bucățele de hârtie câteva cuvinte pe care mai apoi le pune într-o cutie ce are rolul de a ține locul unei urne. Elevii, fiind împărțiți pe grupe (2-3 grupe), desemnează un reprezentant care vine și extrage un bilețel. În funcție de cuvântul scris pe respectivul bilețel vor încropi o poveste care fie începe de la acest cuvât, fie are drept temă acest cuvânt, fie devine personaj principal al respectivei povestiri. Cel care începe poveste este cel care a extras bilețelul. Ideea lui va fi continuată de un alt coleg din echipă. Fiecare dintre cei aflați în aceeași echipă va crea câte un paragraf, un moment, o situație continuând ideile expuse anterior astfel încât compunerea să capate sens, iar textul final să aibă părțile componente ale unui astfel de tip de text. În aceeași manieră vor proceda și celelalte echipe. La sfârșit profesorul va desemna câștigătoare echipa care a reușit să respecte toate cerințele, să fie cât mai originală, iar povestea cât mai captivantă. În acest mod se va descoperi fabrica organizată cel mai bine și care reușește să ofere produse interesante.

O altă cale ce poate stimula creativitatea elevilor o reprezintă *metoda predicțiilor*. Aceasta este o tehnică de instruire prin care elevii sunt solicitați să anticipeze derularea evenimentelor într-un text ce urmează a le fi predat, pornind de la câțiva termeni pe care elevii îi vor regăsi în textul ce-l vor studia. Profesorul va nota pe tablă câțiva termeni (5-6) și le va cere elevilor să relizeze individual o scurtă povestire plecând de la aceste cuvinte. Câțiva elevi vor fi solicitați să își prezinte din scaunul autorului textul scris. Ideile desprinse din aceste povestiri vor fi notate pe tablă. Mai apoi se trece la noul text ce urma a fi studiat. Se citeste integral și se constată că unii au reușit să anticipeze conținutul povestirii, iar alții nu. În acest mod vor descoperi că se pot alcătui multe povestiri cu aceleași cuvinte cheie date.

Așadar „în joc și prin joc copilul transformă lumea și se transformă pe sine scoțând la iveală un univers pur.”

Bibliografie:

Caluschi, Mariana, Stoica, Constantin, Ana, ***Evaluarea creativității. Ghid practic,*** Editura Performantica, București, 2005;

Galton, Francis, ***Hereditary Genius***, London, Mc Millan, 1869;

Petean, M. Petean, A., ***Ocolul lumii în 50 de jocuri***, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1996;

Popescu-Neveanu, P., ***Dicționar de psihologie***, Editura Albatros, București, 1978;

Roco, Mihaela, ***Creativitatea și inteligența emoțională***, Editura Polirom, Iași, 2004;

Stoica, Ana, ***Creativitatea elevilor. Posibilități de cunoaștere și educare***, Editura Didactică și pedagogică, București, 1983;

Stoica, Constantin, Ana, ***Creativitatea pentru studenți și profesori***, Institutul European, 2004;

Zlate, M., ***Fundamentele psihologiei***, Editura Pro Humanitate, București, 2000

EVALUAREA – COMPONENTĂ A ÎNVĂȚĂRII

Prof. Carmen Simion

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Galați

„Docimologia desemnează studiul sistematic al examenelor moduri de notare, variabilităţi inter-individuale şi intra-individuale ale examinatorilor, factori subiectivi etc.[1]” Este disciplina care se ocupă cu studiul sistematic al examenelor și al concursurilor în scopul îmbunătățirii condițiilor și structurii lor.

Conceptul de evaluare a cunoscut de-a lungul timpului trei categorii de definiții:

a. definiții vechi - în care evaluarea era egală cu măsurarea rezultatelor elevilor;

b. definiții ale pedagogiei prin obiective - în care evaluarea este privită în raport de obiectivele operaționale;

c. definiții noi - în care evaluarea echivalează cu emiterea de judecăți de valoare, despre ceea ce a învățat și cum a învățat elevul pe baza unor criterii bine stabilite anterior.

Din multitudinea definițiilor date, cea mai apropiată de ceea ce presupune evaluarea actuală este următoarea: *A evalua înseamnă a emite judecăţi de valoare privind învăţarea de către elev, pe baza unor criterii adecvate obiectivelor fixate, în vederea luării unor decizii.*

„Evaluare formativă[2]” este conceptul care a modificat întreaga pedagogie a ultimelor decenii şi care nu şi-a epuizat încă resursele. Prin acest concept evaluarea devine mijloc de formare a elevului şi permite observarea evoluţiei competenţelor sale. În acest mod evaluarea este parte integrantă a procesului de învăţare și a permis distanţarea sa de tradiţionala „verificare” a cunoştinţelor şi chiar de tradiţionala apreciere şcolară.

Evaluarea modernă promovează trecerea de la o pedagogie a transmiterii cunoştinţelor, la o pedagogie a însuşirii cunoştinţelor şi a ştiinţei de a deveni. Integrarea organică a evaluării în structura activităţii didactice de către concepţiile pedagogiei moderne determină amplificarea funcţiei educative a acesteia, situând-o într-o poziţie cheie în procesul instructiv-educativ.

Metodele de evaluare folosite de cadrele didactice la clasă s-au diversificat, iar cele tradiţionale (evaluări orale, scrise, probe practice etc.) au fost îmbinate cu cele moderne (portofoliul, proiectul, investigaţia, autoevaluarea etc.), realizânndu-se astfel alternative în

[1] Abernot,Yvan, *Les méthodes d’évaluation scolaire,* Editura DUNOD, Paris, 1996, pag. 59;
[2] Cerghit, Ioan, *Sisteme alternative şi complementare de instruire*, Editura Aramis, București, 2002, pag. 292;

contextual educaţional actual, când se pune accentual nu doar pe evaluarea produselor învăţării , ci și pe evaluarea proceselor cognitive ale elevului în timpul activităţii de învăţare.

În cadrul probelor de evaluare se folosesc o serie de itemi obiectivi, semiobiectivi şi subiectivi, aflați în deplină corespondenţă cu acele competenţe şi performanţe vizate prin programele şi manualele şcolare. Prin urmare, sistemul tehnicilor şi instrumentelor de evaluare s-a îmbogăţit substanţial, iar standardele calitative ale evaluării vizează condițiile pe care trebuie să le îndeplinească actul evaluării, dar și metodele folosite în acest scop, astfel încât acestea să fie utile și eficiente.

Procesul de evaluare presupune atingerea următoarelor aspecte:

- stabilirea unor legături între metodele și tehnicile de evaluare și competențele menționate în curriculum;
- realizarea unor instrumente de evaluare și selectarea metodelor de evaluare ce vor fi utilizate în funcție de scopul realizării evaluării (de apreciere și ameliorare a procesului de instruire, pentru ierarhizarea și diferențierea elevilor, pentru diagnoză, prognoză sau selecție);
- utilizarea unor metode diferite pentru a putea avea o situație clară a rezultatelor obținute;
- elaborarea, administrarea și interpretarea datelor rezultate cu ajutorul tehnicii computerizate;
- formarea echipelor de evaluatori;
- conștientizarea și evitarea factorilor care perturbă evaluarea corectă (efectul Haloo, efectul Pygmalion) etc.

Evaluarea școlară este eficientă dacă:

- rezultatele sunt conforme cu obiectivele;
- elevul înțelege mai bine cum trebuie să învețe;
- dezvoltă o experiență de învățare;
- este motivantă și nu devine un factor de stres pentru elev;
- pune accentul pe ceea ce s-a învățat și nu pe ceea ce s-a greșit;
- se desfășoară continuu, având drept scop ameliorarea pe parcurs și nu doar la sfârșit;
- permite elevului să-ți construiască propria viziune asupra propriului parcurs în actul învățării;
- oferă oportunități de gândire, reflecție și revizuire;
- stimulează procesele de coevaluare între profesor-elev și între elev-elev;
- promovează dezvoltarea capacităților de autoevaluare la elevi etc.

Având în vedere faptul că evaluarea îl ajută pe elev să conștientizeze ceea ce a învățat (cunoștinte, priceperi, deprinderi, structuri cognitive, abilități etc.), profesorul trebuie sa urmărească prin acest proces

dezvoltarea la elevi a abilităților de autocunoaștere și de autoevaluare pentru a permite dezvoltarea proceselor de autoanaliză a atitudinilor față de implicarea în procesul învățării, a celor de reflecție asupra aptitudinilor pentru activitatea întreprinsă și asupra controlului efortului intelectual și fizic și a celor de analiză a proiectului personal de învățare, a capacităților de planificare și de proiectare a țelurilor și asupra propriilor stategii de cunoaștere și verificare a celor învățate.

Strategiile de evaluare metacognitivă și metodele alternative de evaluare (jurnale reflexive, portofolii, hărțile conceptuale, autoobservarea, evaluarea reciprocă) sunt modalități eficiente pentru o evaluare centrată pe elev, pe procesul său de învățare, mai mult decât pe rezultatele obținute. Așadar, evaluarea devine un instrument prin care elevul învață să învețe.

Evaluarea tradiţională este privită drept o verificare ce se constituie ca un moment separat de activitatea de predare – învăţare, realizându-se în general periodic, sub formă sumativă. Ea este sinonimă cu aprecierea clasică, cu notaţia sau corecţia, cu un control continuu al învăţării şcolare și se finalizează cu o clasificare a elevilor, putându-se realiza o evaluare comparativă. Întotdeauna o astfel de evaluare se cuantifică prin notă fără a lua în calcul anumite domenii ale învăţării mai greu de evaluat (atitudini, comportamente, trăsături de personalitate etc.), ci doar cunoștințele. În acest tip de apreciere, evaluatorul constată, compară şi judecă[3], este centrat pe elev şi apreciază conformitatea cunoştinţelor predate (lecţia învăţată) cu o scară de valori care este lăsată la aprecierea sa şi care rămâne în mare parte implicită, nefiind comunicată elevilor.

Evaluarea modernă pune accentul pe măsurarea şi aprecierea rezultatelor. Ea nu se reduce la un simplu control, ci se realizează în vederea adoptării unor decizii şi măsuri ameliorative. Evaluarea modernă vizează emiterea unor judecăţi de valoare, fiind preocupată de promovarea aspectului uman în general, prin acoperirea mai multor domenii ale învățării (cognitiv, afectiv, psihomotor). Acest proces se ocupă atât de rezultatele şcolare, cât şi de procesele de predare şi învăţare pe care le implică și se constituie ca parte integrantă a procesului didactic, nu o componentă separată. Pentru elev se dovedește a fi foarte utilă în măsura în care dezvoltă tot timpul o funcţie de feed-back pentru acesta, iar profesorului îi oferă date despre punctele tari şi punctele slabe ale activităţii didactice desfăşurate. Are un rol formativ, activ, de transformare continuă a proceselor de predare şi de învăţare, devinind un proces continuu şi integrat organic procesului de instruire.

---

[3] ***Vogler, Jean***, *Evaluarea în învăţământul preuniversitar,* Editura POLIROM, Iaşi, 2000, pag.159

Prin evaluarea modernă profesorul și elevul obțin informaţii asupra stadiului predării și învăţării, în vederea ameliorării sau reorganizării acesteia. Profesorul își evaluează elevii în raport cu o normă, cu anumite criterii dinainte formulate ce sunt cunoscute şi de cel ce este evaluat.

Evaluarea modernă face apel la o diversitate de tehnici de evaluare, la o arie vastă de metode şi la creşterea gradului de adecvare a acestora la situaţii didactice concrete, întrucât vizează evaluarea din mai multe perspective a spaţiului şcolar (competenţe relaţionale, comunicare profesor –elev, disponibilităţi de integrare socială). Prin evaluarea modernă nu se urmărește sancționarea rezultatelor negative, ci stimularea elevului în a obține rezultate pozitive astfel încât elevul devine partener cu drepturi egale într-o relaţie educaţională bazată pe transparenţă şi rigoare metodologică.

În funcție de criteriile folosite, strategiile evaluative sunt diverse și se configurează în posibilităţi alternative dihotomice:

- evaluare de proces sau evaluare de produs;
- evaluare categorială/ frontală sau evaluarea personalizată;
- evaluare reflexivă sau evaluare participativă;
- evaluare motivantă sau evaluare sancţionantă;
- evaluare formală sau evaluare informală;
- evaluare frontală - de grup – sau individual;
- evaluare iniţială - formativă – sumativă etc.

Evaluarea de tip **sumativ** este o una de bilanţ care intervine la sfârşitul parcurgerii unui ansamblu de sarcini de învăţare ce constituie un tot unitar și evidenţiază efectul final rezultat de pe urma învăţării, fiind centrată pe rezultatele globale ale învăţării. Evaluarea sumativă poate fi internă (ex.: la sfârșitul unei unități de învățare) sau externă (ex: evaluare națională, bacalaureat, diplomă, certificat etc.), finalizându-se cu atribuirea unei note, a unui calificativ, a unui certificat sau a unei diplome. Acest tip de evaluare influențează foarte puțin ameliorarea rezultatelor şi refacerea procesului deja parcurs, dar oferă învăţăminte pentru desfăşurarea unei viitoare activităţi didactice prin furnizarea unor informaţii de bilanţ în vederea:

a) *diagnosticării într-o formă globală, a realizării competențelor generale ale unei programe sau ale unei părţi a programei; a rezultatelor înregistrate de elev la sfârşitul unei perioade de învăţare în raport cu aşteptările sau obiectivele stabilite iniţial;*

b) *certificării sau recunoaşterii atingerii unui nivel de pregătire, dobândirii unor competenţe;*

c) *adaptării unor decizii legate de promovarea (nepromovarea, acceptarea/ respingerea, acordarea/neacordarea unei diplome etc);*

d) *clasificării / ierarhizării sau diferenţierii elevilor;*

e) *confirmării sau infirmării eficienţei prestaţiei cadrelor didactice etc.*[4]

Evaluarea de tip sumativ vizează diverse metode de evaluare ce însoţesc şi facilitează desfăşurarea procesului de învăţământ. Metoda de evaluare reprezintă calea pe care o urmează, pe care o parcurge profesorul împreună cu elevul său/ elevii săi în demersul evaluativ. Acestea pot fi clasificate în funcţie de criteriul istoric în :

a. metode tradiţionale de evaluare:

- evaluarea orală;
- evaluarea scrisă;
- evaluarea prin probe practice;
- testul docimologic.

b. metode moderne, alternative şi complementare de evaluare:

- observarea sistematică a comportamentului elevului faţă de activitatea şcolară;
- portofoliul;
- investigaţia;
- proiectul;
- studiul de caz;
- autoevaluarea etc.

Folosirea în exces sau cu precădere doar a unor tipuri de metode în detrimentul celorlalte nu poate produce un proces educativ cu încărcătură pozitivă, ci oferă insatisfacții atât profesorului, care simte că nu mai poate susține o educație de calitate, cât și elevilor, care nu-și mai pot însuși un bagaj informațional și atitudinal corespunzător.

Bibliografie:

1. ***CERGHIT, Ioan,*** *„Sisteme de instruire alternative şi complementare”, Editura Aramis, Bucureşti, 2002;*

2. ***CHIŞ, Vasile****, "Profesorul între curriculum şi evaluare", Editura Presa universitară clujeană, Cluj, 2001;*

[4] Radu, Ion, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura EDP, Bucureşti, 1999, pag. 68-79; 135-179

3. ***ISTRATE, Elena, Jinga, Ioan,*** *„Manual de Pedagogie”, Editura ALL, Bucureşti, 2001;*

4. ***IUCU, Romita****, „Instruirea şcolară”, Editura Polirom, Iaşi, 2001;*

5. ***JOITA, Elena****, „Educaţia cognitivă”, Editura Polirom, Iaşi, 2002;*

6. ***LISIEVICI, Petru****, „Evaluarea în învăţământ. Teorie, practică, instrumente”, Editura ARAMIS, Bucureşti, 2002;*

7. ***MANOLESCU, M.****, „Evaluarea şcolară. Metode, tehnici, instrumente”, Editura Meteor Press, Bucureşti, 2005;*

8. ***MEYER, Genevieve****, „De ce şi cum evaluăm”, Editura Polirom, Iaşi, 2000;*

9. ***RADU, I.T.****, „Evaluarea în procesul didactic”, EDP, Bucureşti, 1999 ;*

10. ***STOICA, Adrian****, „Evaluarea progresului şcolar. De la teorie la practică”, Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003;*

11. ***VOGLER, Jean****, „Evaluarea în învăţământul preuniversitar”, Editura POLIROM, Iaşi, 2000.*

EDUCAȚIA – INSTRUMENTUL CHEIE PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR GLOBALE

Simion Doinița

Școala Gimnazială Nr. 3 Mîndrești, Botoșani

Este adevărat că educația are puterea de a schimba lumea. O educație adecvată poate îmbunătăți calitatea vieții oamenilor și poate ajuta la dezvoltarea unei societăți mai echitabile și mai prospere.

Prin educație, oamenii pot dobândi abilități și cunoștințe care îi ajută să devină mai înțelepți, mai bine informați și mai capabili să ia decizii înțelepte. Aceste abilități pot fi folosite pentru a îmbunătăți condițiile sociale și economice din comunitățile lor, pentru a contribui la dezvoltarea economiei și pentru a promova pacea și înțelegerea între națiuni.

Educația poate ajuta, de asemenea, la combaterea sărăciei și a inegalității sociale. Prin oferirea unei educații de calitate tuturor copiilor, indiferent de mediul social și economic din care provin, aceștia pot avea o șansă mai mare să-și dezvolte abilitățile și să-și realizeze potențialul. Aceasta poate contribui la reducerea decalajelor economice și sociale și la creșterea mobilității sociale.

În plus, educația poate contribui la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de a lua decizii informate. Acest lucru poate fi util nu numai pentru rezolvarea problemelor sociale și economice, ci și pentru luarea de decizii privind mediul înconjurător, sănătatea și alte aspecte importante ale vieții.

O educație de calitate poate contribui la dezvoltarea individului și a societății în ansamblu. .La fel de mult poate juca un rol important în promovarea valorilor și principiilor democrației, a drepturilor omului și a toleranței, contribuind la construirea unei societăți mai deschise și mai incluzive.

Copiii pot deveni bine educați, doar dacă ei pot avea acces la o educație de calitate. Iată câteva sugestii care pot ajuta la asigurarea accesului copiilor la educație:

Guvernele ar trebui să aloce resurse suficiente pentru a asigura accesul la educație pentru toți copiii, indiferent de locul de unde provin sau de situația financiară a familiei lor.

Ar trebui să se dezvolte programe care să ajute copiii cu nevoi speciale sau care se confruntă cu obstacole în a avea acces la educație. Aceste programe ar putea include măsuri pentru

reducerea absenteismului, transport gratuit sau cazare pentru copiii care trăiesc în zone izolate sau în sărăcie.

Profesorii ar trebui să aibă acces la resurse și formare adecvată pentru a putea oferi o educație de calitate. În plus, ar trebui să fie oferite programe de susținere pentru profesori, cum ar fi mentoratul, astfel încât să se asigure că ei rămân motivati și capabili să ofere o educație de calitate copiilor.

Normal ar fi să se încurajeze implicarea părinților în educația copiilor lor. Acest lucru poate fi realizat prin organizarea de întâlniri cu părinții, sesiuni de formare sau prin oferirea de resurse și materiale educaționale care să fie folosite acasă.

Ar trebui să fie oferită o varietate de opțiuni educaționale pentru copii, cum ar fi programele de învățare online sau cursurile de educație alternativă. Aceste opțiuni pot ajuta la asigurarea că toți copiii au acces la o educație de calitate, indiferent de locația sau situația lor financiară.

Prin asigurarea accesului la o educație de calitate, copiii pot fi pregătiți pentru viitor și pot avea mai multe șanse de a-și realiza potențialul maxim.

Deși copiii cu anumite înzestrări naturale sau abilități pot avea un avantaj în procesul de învățare, este important ca toți copiii să beneficieze de o educație de calitate pentru a-și atinge potențialul maxim. Prin personalizarea învățării, fiecare copil poate fi ajutat să-și dezvolte propriile abilități și înzestrări, iar astfel să își maximizeze potențialul. Aceasta poate include furnizarea de materiale de învățare adaptate la nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil, precum și o evaluare individualizată a progresului.

Pentru a asigura o educație de calitate, copiii au nevoie de acces la resurse educaționale adecvate, cum ar fi manuale, echipamente de laborator, tehnologie modernă și altele. Alocarea de resurse adecvate poate ajuta la nivelarea terenului de joc pentru toți copiii și poate permite tuturor să aibă oportunități egale de învățare.

Educația nu ar trebui să se limiteze doar la aspectele academice, ci ar trebui să includă și dezvoltarea personală și socială a copiilor. Aceasta poate include dezvoltarea abilităților de comunicare, a abilităților sociale și emoționale, precum și a altor abilități importante pentru viață.

Profesorii trebuie să fie bine pregătiți și actualizați în ceea ce privește cele mai recente tehnici și metode de predare. Educația continuă poate ajuta la îmbunătățirea calității educației oferite și la creșterea capacității de a ajuta toți copiii să învețe.

Astfel, educația poate fi un instrument puternic de schimbare a lumii și poate aduce schimbări semnificative în multe domenii ale vieții umane.

Bibliografia:

Heer,Dain,*Fii tu, schimbă lumea*!,editura FOR YOU, 2018

IMPORTANȚA UNEI ORGANIZĂRI EFICIENTE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof.inv.preşcolar:Simion Persida Marta

Grădinița cu P.P.Nr.8, Sighetu Marmației

Organizarea conținutului este un aspect foarte important în învățământul preuniversitar, deoarece poate influența în mod semnificativ calitatea și eficacitatea procesului de învățare. Teoria organizării conținutului se referă la modul în care informațiile sunt structurate și prezentate pentru a fi mai ușor de înțeles și reținut. Aceasta se bazează pe principiile psihologiei educaționale, care studiază modul în care oamenii învață și procesează informațiile.

- Teoria structural-funcțională a lui Parsons susține că organizarea conținuturilor trebuie să urmeze o structură logică și să îndeplinească funcții specifice. Conținuturile trebuie să fie structurate în mod coerent și să fie organizate într-un mod care să permită elevilor să înțeleagă relațiile dintre ele și să le poată aplica în situații practice.
- Teoria constructivistă susține că organizarea conținuturilor trebuie să țină cont de cunoștințele și experiențele anterioare ale elevilor și să le permită să își construiască propriile cunoștințe și înțelegerea despre subiect. Astfel, organizarea conținuturilor trebuie să fie flexibilă și să permită elevilor să exploreze subiectul din mai multe perspective.
- Practici de organizare a conținutului în învățământul preuniversitar
- Structurarea conținutului în unități didactice reprezintă o modalitate eficientă de organizare a informațiilor în învățământul preuniversitar. Aceasta implică împărțirea materiei într-un număr de unități mai mici, care pot fi abordate separat și într-un mod mai coerent. Aceste unități ar trebui să fie organizate într-o manieră logică, astfel încât să fie ușor de înțeles și de reținut.
- Utilizarea schemelor și a diagramei este o metodă eficientă de organizare a conținutului în învățământul preuniversitar. Acestea pot ajuta elevii să înțeleagă relațiile dintre concepte și să își organizeze gândurile într-un mod mai coerent și mai clar. Schematizarea informațiilor poate fi realizată prin realizarea de hărți conceptuale, organigrame sau diagrame în formă de fluture.
- Utilizarea exemplelor și a aplicațiilor practice este o altă metodă eficientă de organizare a conținutului în învățământul preuniversitar. Acestea pot ajuta elevii să înțeleagă conceptele teoretice prin intermediul unor exemple concrete și să le aplice în

situații reale. Acest lucru poate face ca învățarea să fie mai ușoară și mai atractivă pentru elevi.

- Utilizarea tehnologiei poate fi o modalitate eficientă de organizare a conținutului în învățământul preuniversitar. Aceasta poate include utilizarea de prezentări multimedia, software educativ sau aplicații mobile. Tehnologia poate face învățarea mai interactivă și mai atractivă pentru elevi.

Bunele practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar includ:

- Planificarea lecțiilor înainte de predare: Profesorii ar trebui să își planifice lecțiile cu cel puțin o săptămână înainte, pentru a putea include toate informațiile necesare și pentru a asigura o structură coerentă.
- Crearea de proiecte de învățare: Proiectele pot ajuta la integrarea conținuturilor din diferite domenii de studiu, pentru a crea o înțelegere mai completă și mai profundă a subiectelor. De asemenea, proiectele pot fi o modalitate eficientă de a evalua cunoștințele elevilor.
- Utilizarea tehnologiei în predare: Tehnologia poate fi folosită pentru a crea prezentări interactive, pentru a oferi acces la materiale online și pentru a permite comunicarea între elevi și profesori.
- Utilizarea jocurilor educative: Jocurile pot fi o modalitate distractivă de a învăța și de a reține informații. Acestea pot fi folosite pentru a ilustra concepte, pentru a oferi feedback imediat și pentru a motiva elevii să învețe.
- Utilizarea diferitelor stiluri de învățare: Elevii învață în moduri diferite, astfel încât este important să se utilizeze o varietate de metode de predare, pentru a satisface nevoile diferite ale elevilor. Acestea pot include lectură, discuții în grup, activități practice și experimente.

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar este o sarcină importantă pentru educatori și profesori, deoarece acest lucru poate afecta în mod direct procesul de învățare al elevilor. Teoria și bunele practici în acest domeniu au evoluat în ultimii ani, iar în prezent există mai multe strategii eficiente pentru a organiza conținuturile de învățare.
Una dintre cele mai populare strategii de organizare a conținuturilor este abordarea în trepte sau pas cu pas. Această abordare implică împărțirea conținutului de învățare în etape mici și clare, astfel încât elevii să poată înțelege mai ușor și să poată învăța treptat. Această metodă poate fi utilizată în multe discipline, inclusiv matematică, științe, literatură și istorie.

Un alt mod eficient de organizare a conținuturilor este împărțirea acestora pe baza tipurilor de informații. De exemplu, într-un curs de științe, conținutul ar putea fi organizat în jurul tipurilor de molecule sau a legilor fizice. Această abordare ajută elevii să înțeleagă mai bine conceptele prin încadrarea lor într-un context clar.
În plus, utilizarea de exemple și analogii este o altă metodă eficientă de organizare a conținuturilor. Acest lucru permite elevilor să înțeleagă conceptele prin comparație cu lucruri familiare și să aplice mai ușor conceptele în situații reale.
Alte practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar includ utilizarea de diagrame, grafice și hărți mentale, organizarea conținutului în funcție de relevanță și interconectivitate, și utilizarea de exemple concrete din viața reală pentru a ajuta la ilustrarea conceptelor.
În general, organizarea conținuturilor de învățare trebuie să fie clară, concisă și ușor de urmărit pentru elevi. Aceasta poate ajuta la îmbunătățirea procesului de învățare și la creșterea succesului academic al elevilor.

Bibliografie:

- Gavrilă, A. „Învățarea prin joc în grădinița de copii”, Editura Didactică și Pedagogică, 2017.
- Manole, M. ”Strategii didactice centrate pe dezvoltarea competențelor în educația timpurie”, Editura Universității din București, 2014.
- Năstase, D. ”Ghidul educatorului pentru grădinița de copii”, Editura Universității din București, 2016.
- Niculescu, A. ”Metodologia activităților instructiv-educative în grădinița de copii” Editura Universității din București,2013.

Educația pentru timpul liber

Șimon Adrian Ioan- Liceul de Arte ”Sabin Păuța” Reșița

Transformările radicale declanșate în societatea noastră actuală angajează și învățământul într-un proces evolutiv accelerat. Însă adaptarea educației și a învățământului la cerințele rezolvării unor probleme globale constituie un proces complex, dificil și de durată în implementarea sa.

O tendință majoră a epocii noastre o reprezintă accelerarea ritmului, a vitezei schimbărilor, care se resimte în plan psihologic printr-o senzație de comprimare a timpului.

Tendința accelerării schimbărilor în lumea contemporană are impact asupra personalității umane, căreia i se solicită noi echipamente și aptitudini pentru a face față acestui veritabil șoc al viitorului. De aceea, se impune un nou tip de educație și învățare umană. E vorba despre învățarea anticipativă, de progres, creativă, care vizează cultivarea unor trăsături ale personalității precum: adaptabilitatea la schimbare; flexibilitatea și capacitatea de transfer a achizițiilor în variate domenii; disponibilitatea pentru asumarea responsabilității și a riscului; creativitate, spirit întreprinzător, activ.

În acest scop, se impun demersuri și strategii educaționale adecvate, cu accent pe promovarea tehnicilor de exersare a creativității, a metodelor interactive și chiar includerea în curriculum a unor discipline despre viitor, de futurologie.

Astfel, analiza problematicii contemporane și identificarea marilor teme de meditație au condus la constituirea, în plan educațional, a unor răspunsuri specifice, prin potențarea „noilor educații" sau a unor tipuri de conținuturi: educația pentru pace, educația ecologică, educația pentru democrație și participare, educația demografică, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația pentru comunicare și pentru mass-media, educația nutrițională, educația economică și casnică modernă, educația pentru timpul liber, educația privind drepturile fundamentale ale omului, educația pentru o nouă ordine internațională, educația comunitară etc.

Ca modalități de introducere a „noilor educații", există trei posibilități:

1. Prin introducerea de noi discipline centrate pe un anumit tip de educație;
2. Prin crearea de module specifice în cadrul disciplinelor tradiționale;
3. Prin tehnica „approche infusionnelle".

În continuare, ne vom ocupa de **educația pentru timpul liber**. În condițiile în care timpul liber are tendința să crească,

oamenii trebuie să fie învățați să se bucure de acesta. Fără o pregătire potrivită, timpul pentru sine poate deveni o povară, un motiv al decăderii, al alunecării în plictiseală și inactivism. În acest scop, putem să ne imaginăm mai multe traiecte acționale:

a. Obișnuirea indivizilor de a-și gestiona cât mai bine temporalitatea pentru a dispune și de timp liber;
b. „Încărcarea" timpului liber cu activități recreative, productive, care să aducă bucurii și împliniri persoanelor în cauză;
c. Realizarea unor alternanțe și complementarități adecvate între activitățile din timpul liber;
d. Corelarea activităților din timpul liber cu practici formale sau cvasiformale, în perspectiva valorificării la scară socială.

Prin structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă necontenit exigențelor cerute de evoluția realității naționale și internaționale. Semnificațiile și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de sfidările tot mai numeroase ale spațiului social, oamenii uitând tot mai mult timp să își *facă timp* pentru ei, pentru a se relaxa, pentru a se delecta, întrucât munca le ocupă cel mai mult timp, dar și grija zilei de mâine.

Bibliografie:

- Mircescu, Mihai, Pedagogie și elemente de psihologie, Editura Printech, București, 2004;
- Văideanu, George, Educația la frontiera dintre milenii, Editura Politică, București, 1988;
- Cucoș, Constantin, Pedagogie, Ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2006.

PROFESORUL INFLUENȚEZĂ ÎNTRU ETERNITATE

Cosmina Georgeta Sirban

Liceul Tehnologic "Moga Voievod" Hălmagiu

„Profesorul influențeză întru eternitate; nici chiar el nu poate ști unde se oprește influența sa". Henry Brooks Adams

La nivelul societății de azi, aşteptările față de cadrele didactice sunt ridicate. Profesorul trebuie să fie expert în una sau două discipline de specialitate, ceea ce necesită un nivel ridicat de calificare academică. Profesionalismul în predare nu se reduce la un ansamblu de competenţe individuale legate de o unică specializare, ea incluzând atât abilitatea profesorului de a funcţiona ca parte a unei clase care învaţă, cât şi capacitatea lui de a se deplasa către sau înspre alte domenii, diferite de cele în care este specializat la un moment dat, pentru a dobândi noi experienţe care îi pot îmbogăţi competenţa de predare.

Competenţele unui profesor diferă de nivelul său de experienţă, debutant sau expert şi de obiectul pe care-l predă. O detaliere a lor ne permite să le organizăm în:

1. competenţe privitoare la subiectul şi conţinutul învăţării;
2. competenţe referitoare la clasă;
3. competenţe cu privire la şcoală şi la sistemul educativ;
4. valorile, atributele şi abilităţile implicate de profesia didactică
5. competenţele de comunicare se bazează pe abilitatea de a înţelege , de a exprima şi de a interpreta gânduri, sentimente şi fapte atât pe cale orală cât şi în scris (ascultare, vorbire, citire şi scriere) într-o gamă potrivită de contexte sociale – la serviciu, acasă, în educaţie şi instruire – conform cu dorinţele sau nevoile individului.

a. Competenţe ştiinţifice, metodice şi psihopedagogice:
   - Să elaboreze şi să folosească instrumentele de evaluare specifice procesului instructiv-educativ şi nivelului de pregătire a elevilor;
   - Să formeze elevilor competenţele cheie: aptitudini şi competenţe lingvistice, de învăţare, civice, interpersonale, interculturale şi sociale, de exprimare culturală. Exemple: participarea la acţiuni cu caracter civic "Tambours de la Paix", concursuri de cultură generală pe site-ul Francophonie 2012;
   - Să posede cunoştinţe de psihologie şi de metodică.

b. Competenţe manageriale:
   - Să respecte legislaţia în domeniul învăţământului;
   - Să fie receptiv la nou şi creativ;
   - Să fie capabil să coordoneze activităţi diverse;
   - Să fie capabil să se autoevalueze periodic şi să realizeze schimbări în urma autoevaluării;
   - Să realizeze diagnoza, prognoza şi proiectarea activităţilor la disciplina pentru care este profesor;
   - Să posede abilitatea de a da şi ierarhiza sarcini;
   - Să gestioneze corect bugetul de timp al celor cu care comunică.

c. Competenţe de evaluare
   - Să stăpânească tehnicile de control, de apreciere, de îndrumare, de perfecţionare, de autoperfecţionare;

- Să deţină capacităţi de analiză şi sinteză, de construire a unor alternative, de luare a unor decizii optime în funcţie de contextual dat;
- Să respecte specificul fiecărui tip de lecţie;
- Să poată aplica normele de deontologie profesională;
- Să stăpânească tehnicile de verificare a îndeplinirii şi respectării deciziilor, a măsurilor şi îndrumărilor.

d. Competenţe decizionale:
- Să stabilească variante ale deciziei şi să o aleagă pe cea mai potrivită în momentul comunicării unor aspecte;
- Să lucreze în grup sau în echipă;
- Să motiveze elevul pentru a-l urma ca lider;
- Să dovedească flexibilitate şi curaj în luarea deciziei corecte în momentul evaluării;
- Să-şi asume responsabilitatea pentru toate aprecierile şi recomandările făcute, acţiunile întreprinse;
- Să cunoască/stăpânească legislaţia, în general şi legislaţia şcolară, în special.

e. Competenţe de relaţionare:
- Să manifeste încredere şi respect faţă de cei pe care îi educă;
- Să comunice deschis cu elevii şi să manifeste corectitudine în relaţiile cu aceştia;
- Să colaboreze cu elevii şi cadrele didactice;
- Să consilieze elevii pe diverse probleme;
- Să aibă capacitate organizatorică, de persuasiune şi rezistenţă la stres.

f. Competenţe de formare:
- Să participe la cursurile de formare recomandate pentru cadrele didactice;
- Să realizeze momente de formare a cadrelor didactice debutante;
- Să motiveze cadrele didactice pentru propria dezvoltare profesională;
- Să consilieze cadrele didactice pentru realizarea schimbărilor în procesul de predare-învăţare-evaluare.

Aceste competenţe necesare unui profesor vor influenţa performanţele elevilor, modul lor de raportare la procesul de învăţare, precum şi dragostea sau aversiunea lor faţă de şcoală.

Cadrul didactic are nevoie să aibă încredere în sine şi în competenţele sale profesionale, să stăpânească modalităţi de rezolvare a situaţiilor critice, tensionale sau conflictuale, să fie capabil să gestioneze situaţiile tipice şi să poată dezvolta soluţii pentru cele atipice, pentru o bună prestaţie profesională. Se ajunge adeseori la situaţia în care incapacitatea profesorului de a gestiona situaţiile critice determină starea de stres a acestuia, condiţii care se răsfrâng asupra copilului. Munca în educaţie înseamnă acumularea de tensiune, presiune concentrare, stres, înseamnă responsabilitatea pentru o clasă întreagă de elevi.

Pregătirea iniţială şi formarea continuă trebuie să aibă în vedere înzestrarea cadrului didactic cu competenţele necesare, astfel încât acesta să se simtă confortabil în faţa clasei, în toate situaţiile care pot apărea în cursul activităţii sale educaţionale. Pe măsura acumulării experienţei profesorul este capabil să sesizeze, în interiorul unei situaţii concrete, informaţiile care îi vor premite să intervină într-o manieră adecvată, el utilizează în mod adecvat aceste informaţii şi acţionează într-o manieră inovativă pentru soluţionare problemelor.

Profesorul este un bun cunoscător al domeniului şi al didacticii disciplinei pe care o predă, acesta este un prim principiu.Al doilea principiu presupune ca profesorul să îşi cunoască elevul şi să îl asiste în procesul propriei dezvoltării. Astfel cadrul didactic foloseşte instrumente eficiente de cunoaştere a personalităţii elevilor precum şi a influenţelor mediului şcolar, familial şi social al dezvoltării sale. Trebuie să dezvolte elevilor capacitatea de a fi autonomi, de a deveni subiecţi ai propriilor dezvoltări.

Un alt principiu presupune ca profesorul să fie membru activ al comunităţii. Trebuie să colaboreze cu membrii comunităţii şcolare,el trebuie să folosească modalităţi eficiente de

implicare a familiei în viaţa şcolii şi în dezvoltarea elevilor. Alături de toate acestea el trebuie să se implice în rezolvarea problemelor comunităţii promovând valori morale şi civice.

Dacă vorbind despre competenţele necesare, standarde, se impune şi valorizarea lor. Cel mai bun indicator al eficienţei şi competenţei unui profesor sunt rezultatele sale, elevii. Astfel bogăţia de cunoştinţe, deprinderi, capacităţi şi credinţe care îl caracterizează pe un profesor se vor transmite şi însuşi elevilor acestuia. Din acest motiv un profesor trebuie să fie devotat elevilor şi învăţării acestora. Un profesor trebuie să plece de la ideea că toţi elevii pot cu adevărat învăţa. Mai mult decât atât, ei chiar trebuie să pună în practică acest principiu.

Succesul este garantat de încrederea profesorului în demnitatea şi valoarea oricărei fiinţe umane şi în potenţialul care există în fiecare. Având în vedere că nu lucrează doar cu un singur elev, ei trebuie să ia în considerare faptul că elevii sunt diferiţi, iar diferenţele dintre ei influenţează învăţarea. Pentru a lua în seamă particularităţile individuale, profesorii trebuie să îşi cunoască foarte bine elevii. Tipul acesta de înţelegere nu este lipsit de importanţă, deoarece profesorul trebuie să îl folosească constant pentru a-şi modela metodele de predare. Un profesor bun învaţă din experienţă. învaţă atunci când îi ascultă pe elevi, când îi observă lucrând. Lucrurile pe care le află depre elevi în timpul procesului de educaţie devine automat parte a competenţelor lui didactice.

Procesul instrucţiei, care este oglinda competenţelor şi aptitudinilor profesorului, este un mod de relaţionare informaţională cu elevul, bazat pe tehnologia cuvântului. Ea reprezintă, după cum arată J. Bruner, conducerea celui ce învaţă printr-o succesiune de enunţuri şi reenunţuri ale unui corp de cunoştinţe.

Bibliografie:

1. Constantin Cucoș- Educația- Reîntemeieri, dinamici prefigurări, ed. Polirom, 2017
2. Constantin Cucoș- Educația. Experiențe, reflecții, soluții, ed. Polirom, 2013
3. Elena Joita, E. Educatia cognitiva. Fundamente. Metodologie. Ed. Polirom, Iaşi. 2002

DASCĂLUL - PROFESIONIST ÎN SOCIETATEA MODERNĂ

prof. ing. Sîrbu Adriana, Liceul „Dimitrie Cantemir" Darabani, Botoşani
prof. Hrimiuc Cristina, Şcoala Gimnazială „Leon Dănăilă", Darabani, Botoşani

În învăţământul modern, procesul didactic a devenit şi devine, tot mai centrat pe elev şi mai optimizat prin intermediul tehnologiilor moderne şi al instrumentelor, însă condiţia reuşitei este aceea că, profesorul modern, trebuie să stăpânească foarte bine didactica, pentru managementul performant al activităţilor. Activitatea didactică a profesorului modern, depăşeşte evidenţierea unor calităţi personale ale acestuia, apreciate prin terminii de: vocaţie, talent, măiestrie, prin faptul că presupune însuşirea unui sistem complex de cunoştinţe teoretice, formarea unor deprinderi, abilităţi, competenţe, calităţi şi asumarea unor roluri, într-o manieră riguroasă şi controlată.

Personalitatea cadrelor didactice moderne, se formează, în mod conştient, prin impunerea „ca exigenţă o permanentă deschidere faţă de orice este nou", în dezvoltarea carierei lor, prin procese de lungă durată, care încep cu includerea fiecăruia într-un program de formare iniţială şi se continuă pe parcursul evoluţiei profesionale şi chiar al întregii vieţi. Cele două etape de formare şi de perfecţionare: iniţială şi continuă, sunt realizate prin efortul asumat de către instituţiile organizatoare şi de către cursanţi, constând în acumulare de credite transferabile de studiu. Prin urmare, procesul de instruire este un sistem de comunicare ce se consumă între un factor emiţător de informaţie, rol pe care îl îndeplineşte în cea mai mare măsură educatorul şi un receptor beneficiar al informaţiei-elevul. Comunicarea educator-elev antrenează trăiri psiho-afective, când copilul acceptă rolul învăţătorului,mobilizează capacităţi aptitudini şi manifestări temperamentale.

Personalitatea educatorului are un rol deosebit, cucerind-ul afectiv pe elev educatorul îl determină să adere intelectual la ideile pe care i le comunică. Modul cum educatorul gândeşte şi îşi exteriorizează gândurile reprezintă pentru elev un model metodologic care îl călăuzeşte în propriul lui fel de a gândi şi de a se exprima. Condiţionarea intelectual-afectivă a activităţii elevului de către educator reprezintă pentru acesta din urmă nu numai pretext de autoritate, ci mai ales responsabilităţi sporite cu privire la calitatea influenţelor intelectuale şi etice pe care le exercită asupra elevilor săi şi care se exprimă, în cele din urmă, în concordanţa dintre normele pe care le proclamă şi conduitele sale.

Imitarea personalităţii educatorului şi simpla reproducere a cunoştinţelor acestuia nu ar trebui să rămână singura sursă de instruire. Elevii trebuie învăţaţi din prima zi de şcoală să gândească cu propriul cap, să ştie să se folosească independent de o serie de repere şi instrumente pentru investigarea independentă a lumii. Capacitatea de a dispune de „tact pedagogic" este

recunoscută acelor categorii de educatori care reuşesc să călăuzească cu grijă eforturile elevului, care manifestă înţelegere faţă de eşecurile sale şi îl ajută cu răbdare să le depăşească fără să facă însă concesii cu privire la respectarea normelor autorităţii şcolare sau a obligaţiilor de instruire pe care le impune programa de învăţământ.

Calitatea educatorului de a fi „apropiat"de elevi, fără ca acest atribut să-i ştirbească autoritatea decurge nu atât din valorificarea potenţelor sale afective, cât mai ales din nivelul pregătirii sale profesionale, care se exprimă în capacitatea de a face accesibilă tuturor elevilor materia pe care o predă.

Un climat şcolar autentic educativ se bazează pe respectul mutual născut din cooperarea dintre educator şi elevi şi din promovarea aceluiaşi stil de raporturi între elevii înşişi. Pedagogia contemporană promovează un stil de raporturi între educatori şi elevi caracterizat prin corelarea autorităţii factorilor pedagogici cu tendinţele copilului şi cu capacităţile sale de a-şi autoregla conduitele. Autoritatea educatorului se exercită consecvent în acele situaţii educaţionale cărora elevul nu poate să le facă faţă cu propriile forţe, pe care nu este capabil să le rezolve fără sprijinul direct şi sistematic al educatorului. Practic în sistemul şcolar contemporan, corelarea dintre motivaţia externă şi cea internă se sprijină pe mecanismul comunicării bilaterale dintre educator şi elevi, modalitate predominantă de reglare a procesului educaţional. Sistemul de comunicare univocă cedează astăzi locul colaborării dintre educator şi elev într-un efort comun şi coordonat ce tinde să apropie pe elev de înţelegerea adevărurilor ştiinţei şi a normelor convieţuirii umane.

În învăţământul modern, stilul şi conţinutul raporturilor dintre educatori şi elevi sunt puternic influenţate de mijloacele didactice prin care se realizează funcţia informaţională a învăţământului. Mijloacele moderne (audio-vizuale) schimbă ansamblul funcţiilor pedagogice ale educatorului. Profesorul este degrevat de o parte dintre sarcinile sale de comunicare a informaţiei ştiinţifice de către mijloacele moderne; el devine astfel disponibil pentru realizarea mai eficientă a altor obligaţii pedagogice: poate să observe şi să îndrume mai degajat activităţile independente ale elevilor, să-i sprijine în consolidarea cunoştinţelor. Profesorul se transformă astfel dintr-un „mentor" a toate ştiutor într-un partener cu mai multă experienţă care participă alături de elevii săi la dezbaterea unor probleme ştiinţifice de actualitate. Comunicarea bilaterală educator-elev dobândeşte un dublu sens. Ea nu mai înseamnă numai dialog între profesor şi elev, ci mediază dialogul dintre elevii înşişi. Răspunzând la întrebările elevilor, profesorul clarifică cunoştinţele, dar sugerează elevilor noi piste de abordare a temelor pe care le discută între ei. Acest lucru nu înseamnă ca i se ştirbeşte din prestigiul său profesional.

Din experienţa personală, am observat rezultate mai bune cu cât am lăsat şi la alegerea elevilor teme de referate sau rezolvarea unor munci independente pe mai multe căi. Am fost surprinsă de felul în care se pot descurca în situaţii în care sunt lăsaţi să propună singuri soluţii, fără

a fi îngrădiţi sau dirijaţi. Condiţiile calitativ sporite pe care mijloacele didactice moderne le oferă elevului pentru ca el să se poată instrui relativ independent de tutela intelectuală a profesorului reprezintă o caracteristică esenţială a mutaţiilor pe care noile tehnici le determină în sfera raporturilor dintre educator şi elev.

Elevul nu-l deposedează pe profesor de valorile pe care le primeşte de la el. Dimpotrivă! Profesorul s-ar putea să iasă şi el în câştig! În procesul educaţiei „nu se ştie cine dă şi cine primeşte”(L. Bloy); nici elevul în momentul în care înapoiază ce a primit nu pierde ceea ce transmite.(J.J.Vincensini)

Utilizarea tehnicilor noi în activitatea didactică pune în faţa educatorilor exigenţe ce ţin de calitatea pregătirii lor. Pentru a uza de mijloacele noi profesorul trebuie să se instruiască el însuşi, pentru ca să înveţe să le folosească şi să le valorifice din punct de vedere pedagogic. În alegea mijloacelor moderne de comunicare trebuie să se ţină cont de normarea în concordanţă cu nivelul general finalităţii sistemului şcolar în fiecare etapă a dezvoltării acestuia.

În ultimii zece ani ai secolului al XXI-lea, prin perfecţionarea tehnologiei informaţiilor şi a comunicaţiilor, prin dotarea şcolilor şi prin înnoirea conţinuturilor, ca principal factor exponenţial al procesului de învăţământ, profesorul modern reuneşte o serie de competenţe, calităţi şi roluri.

Noţiunea de profesor este asociată în minte, pentru fiecare dintre noi, cu ,,portretul unei anumite persoane care întruchipează tot ceea ce credem noi că reprezintă modelul de dascăl”, sau cu o serie ,,de trăsături, selectată din mulţimea de exemple oferită pe timpul anilor de şcoală”.

Necesitatea de a transforma meseria de dascăl în profesia de cadru didactic, a fost impusă de faptul că la nivelul fiecărui stat şi în particular a statului român, educaţia reprezintă o prioritate naţională, care are ca obiectiv principal elaborarea unei politici educaţionale, în baza căreia este făcută pregătirea pentru viaţă, la orice vârstă, a fiinţelor omeneşti. Activitatea educaţională este complexă, adaptată, orientată, dinamică şi flexibilă, pentru a stimula idealul fiecărei fiinţe umane, exprimat prin ,,a fi şi a deveni”, concis: realizează pregătirea omului ca element activ al vieţii sociale.

Educaţia modernă are ca scop dezvoltarea conştientă a potenţialului biopsihic al omului şi formarea unui tip de personalitate solicitat de condiţiile prezente şi de perspectivă ale societăţii.

Bibliografie

1. Cucoş, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2008;
2. Cucoş, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice,

Ediţia a III-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2009;
3. Bontaş I – Pedagogie. Tratat, ediţia a V-a adăugită, Editura BIC ALL, Bucureşti, 2001;
4. Ionescu M. – Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
5. Nicola, I. – Pedagogie. Ediţia a II-a îmbunătăţită şi adăugită, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 1994;
6. Popovici, D. – Didactica. Soluţii noi la probleme controversate, Editura Aramis, Bucureşti, 2000;
7. Ştefan, M. – Lexicon pedagogic, Editura Aramis, Bucureşti, 2006.

VALORIFICAREA PEDAGOGICĂ A PARTENERIATELOR ȘCOLARE

Prof. Grațiana Roxana Bleojiu
Prof. Mihaela Felicia Sîrbu
Școala Gimnazială „Elena Farago" Craiova

Un prim nivel al colaborării între școli este cel al proiectelor de schimb de informaţii, de simple postări de fotografii sau de prezentări Powerpoint ale şcolii/ localităţii sau ale unor teme etc. Este de dorit ca, în acest caz, echipa parteneră să ofere feedback prin comentarii sau prin reacții la postări, prin discuții pe forum, prin sesiuni de chat. Se pot, de exemplu, realiza chestionare, videoconferințe sau concursuri care să motiveze și să dinamizeze aceste activități de cunoaștere reciprocă, să stimuleze elevii în a parcurge și a analiza lucrările partenerilor.

Pasul calitativ următor îl reprezintă crearea de proiecte colaborative, în care profesorii şi elevii din diferite școli nu doar comunică, ci şi învaţă împreună, de la stadiul de inițiere și de planificare a activităților, până la atingerea obiectivelor și până la evaluare.

Colaborarea poate include realizarea unui produs comun bine definit, ales în echipă, care să cuprindă lucrările pe tematica aleasă ale echipelor participante (blog, ghid turistic, revistă, ebook, pagină wiki, dicționar, carte de bucate etc.). O modalitate motivantă de a organiza activitatea este adresarea de probleme, sarcini de lucru, „provocări" celorlalte echipe, urmate de compararea modului de rezolvare a acestora, sau crearea „în lanț" a unei povestiri, a unei poezii sau a unui cântec etc. Se pot organiza spectacole comune, fie prin intermediul videoconferințelor, fie în realitate, expoziții virtuale sau se pot crea materiale didactice pentru partnerii de vârstă mai mică.

Un nivel superior al colaborării îl constituie lucrul în echipe transnaționale, constituite din elevi din toate școlile partenere, pentru realizarea unui produs comun, aceasta fiind o practică eficientă pentru realizarea unei cooperări reale. Modul de lucru și conceperea activităților se diversifică și se aprofundează odată cu acumularea de experiență de către cadrele didactice, dar și de către elevi.

Pe măsură ce cadrele didactice partenere își cunosc mai bine modul de lucru și echipa se „rodează", colaborarea poate evolua de la proiecte simple, integrate unui singur obiect de studiu, la unele mai complexe, transcurriculare, derulate între echipe de cadre didactice din fiecare școală.

Este esențială cunoașterea școlii partenere, nu doar sub aspectul dotărilor tehnice și umane, dar și în ceea ce privește modul de lucru, experiența anterioară, programa - pentru a putea selecta și adapta activități comune, locul proiectelor în politica managerială a școlii - pentru a vă putea asigura că efortul elevilor și al cadrelor didactice va avea susținerea, dar și recunoașterea dorită. Colaborarea între cadrele didactice participante la un proiect este vitală, partenerii fiind unul dintre

„ingredientele magice” ale unui parteneriat de durată. Cooperarea trebuie să înceapă din stadiul de planificare a proiectului - cu găsirea unor activități realizabile, relevante și care să stimuleze interacțiunea elevilor - și să continue până la evaluarea și diseminarea lui. Pot fi găsite numeroase instrumente TIC care să faciliteze colaborarea și comunicarea fluentă și ritmică a cadrelor didactice și să le scutească de schimburile interminabile de emailuri și de documente: Google Drive pentru a crea documente, prezentări, foi de calcul, Mindmeister pentru a crea diagrame ale activităților și/sau ale instrumentelor utilizate, Surveymonkey pentru chestionare sau sondaje, Doodle pentru a planifica activități, Flashmeeting pentru videoconferințe, dar și instrumentele oferite de eTwinning Live. E recomandabil ca sarcinile de lucru să fie clar distribuite între parteneri, în acord cu experiența acestora, vârsta elevilor etc.să le stârnească interesul pentru matematică, fizică, demonstrându-le că aceasta a fost dintotdeauna o parte esenţială a dezvoltării şi a culturii umane. Astfel, se urmărește ca elevii: să descopere modele matematice și fizice interesante şi surprinzătoare, care pot ajuta la interpretarea unor fapte şi la înţelegerea unor situaţii reale, să-și îmbogăţească, totodată, cunoştinţele despre istoria artei, despre curente şi despre artişti reprezentativi, să colaboreze și să schimbe informații cu colegii, să își dezvolte competenţele de utilizare a mass-media şi a noilor tehnologii. Pentru profesori, proiectul aduce provocarea unei noi abordări a predării conţinuturilor matematice. Elevii sunt motivati in a cerceta practic modul în care artiştii au folosit raportul de aur în operele lor –arhitectură, sculptură, pictură: căută informaţii, se familiarizează cu noțiuni noi, lucrează în grup, în vederea clarificării conceptelor teoretice și a realizării unor aplicații, evaluează şi, eventual, corectatează aplicaţiile colegilor, participă la discuţii cu profesorii coordonatori.

Majoritatea proiectelor eTwinning sunt valorificate cel puțin din perspectiva programei unei discipline școlare, majoritatea însă având conexiuni bune și contribuții pentru mai multe discipline. Gradul de valorificare în curriculumul mai multor discipline este mai mare în învățământul primar, fapt ușor de explicat prin predarea majorității materiilor de către un singur cadru didactic. Astfel, acestuia îi este ușor să realizeze conexiunile unui proiect cu mai multe discipline, deoarece cunoaște bine programa fiecăreia, stadiul lor de parcurgere cu clasa, gestionează mai ușor timpul de învățare și resursele.

În învățământul secundar, conectarea unui proiect la mai multe discipline de studiu se realizează uneori formalizat, prin lucrul în echipe de profesori, alteori informal, în sensul în care sunt utilizate infomații sau capacități specifice altei/altor discipline în cadrul unei discipline care reprezintă „miezul” principal al proiectului, fără a se realiza efectiv activități de învățare și la materiile conexe.

De asemenea, multe dintre proiecte implică activități în timpul extrașcolar al elevilor și al cadrelor didactice. Chiar dacă, în timp, ponderea activităților eTwinning în timpul școlar a crescut,

susținută și de îmbunătățirea recunoașterii formale a acestora de către autoritățile din educație, rămâne totuși o problemă care necesită soluții la nivel național, pentru a se evita supraîncărcarea, stresul și, astfel, devierea de la scopurile inițiale ale acestei acțiuni europene. În unele țări europene, parteneriatele eTwinning se bucură de o bună recunoaștere, cu implicații asupra includerii proiectelor în norma didactică (de ex. în Grecia) sau asupra echivalării unui număr de credite de formare profesională (ex. Spania - în funcție de tipul și de durata proiectului și de obținerea certificatului de calitate, se recunoaște un anumit număr de credite profesionale transferabile).

Cum se pot valorifica proiectele eTwinning în curriculum?

Decizia cu privire la dimensiunea integrării se ia de către profesor prin consultarea elevilor. Tema se stabileşte de comun acord, precum şi ariile curriculare implicate. Valorificarea activităților din proiectele eTwinning în curriculum presupune alegerea unui tip de demers (pe care treaptă a integrării curriculare se situează proiectul: mono, multi, pluri, inter, transdisciplinar), modurile de integrare (inserţie, armonizare, corelare, intersectare, fuziune), gradul de integrare (parţială, totală), nivelul integrării(intracurricular sau extracurricular). Majoritatea proiectelor realizate pe platforma eTwinning sunt proiecte care promovează abordările integrate, pe de o parte datorită valenţelor recunoscute ale acestora.

Folosirea sistematică a abordărilor integrate ale conţinuturilor curriculare în proiectele eTwinning creează premisele unor schimbări în practica de predare a cadrelor didactice, care vizează acţiunile cadrului didactic privind proiectarea, realizarea şi evaluarea activităţilor de învăţare. Conform definițiilor, integrarea presupune acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente cu scopul de a construi un întreg de nivel superior; rezultatul obţinut prin integrare este mai mult decât suma părţilor. Curriculumul integrat înseamnă realizarea de legături între cunoştinţe, capacităţi, competenţe, atitudini şi valori ale unor discipline şcolare diferite. Într-un studiu realizat în anul 2013, profesorii care au răspuns unui chestionar realizat de specialişti de la TEHNE - Centrul pentru Inovare în Educaţie şi de la Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei (ISE) au afirmat că majoritatea activităţilor şi a rezultatelor din cadrul proiectelor eTwinning se realizează în activităţi extracurriculare, în timpul liber, şi în proiecte ce depăşesc graniţele disciplinare, ceea ce ridică problema regândirii curriculumului. Echipele (și, în mod deosebit, echipele eTwinning) sunt necesare într-o şcoală performantă. S-a constatat că „devine necesară colaborarea între discipline şi între cadrele didactice care le predau pentru a garanta succesul elevilor în viaţă“. Fără o colaborare strânsă între colegii din şcoală, este dificil să se realizeze proiecte de impact. Aceste echipe sunt conduse de un lider care împarte responsabilităţile şi monitorizează desfăşurarea proiectului. Profesorii „invizibili” au un rol bine definit în proiectele eTwinning, deşi nu sunt neapărat membri eTwinning, sunt consultaţi pentru realizarea unor activităţi în cadrul proiectelor. Managerii şcolilor

influenţează buna funcţionare a echipelor de proiect, facilitând accesul profesorilor din echipă la resursele materiale, și pot aloca resursele de timp necesare oferind recunoaștere și valorizare.

Bibliografie

Cucoș Constantin, 1996, *Pedagogie,* Editura Polirom, Iași

Joița Elena coord., 2007, *Profesorul şi alternativa constructivă a instruirii,* Editura Universitaria, Craiova

TRANSDISCIPLINARITATEA DE LA TEORIE LA APLICABILITATE

Prof. Grațiana Roxana Bleojiu
Prof. Mihaela Felicia Sîrbu
Școala Gimnazială „Elena Farago" Craiova

„Scopul studierii limbii şi literaturii române în perioada şcolarităţii obligatorii este acela de a forma un tânăr cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabil să înţeleagă lumea, să comunice şi să interacţioneze cu semenii, să-şi utilizeze în mod eficient şi creativ capacităţile proprii pentru rezolvarea unor probleme concrete din viaţă cotidiană, să poată continua în orice fază a existenţei sale procesul de învăţare, să fie sensibil la frumosul din natură şi la cel creat de om."[1]

Astfel, programa şcolară din 2009 recomandă ca strategiile didactice pentru predarea disciplinei limba şi literatura română să pună accent pe realizarea progresivă a competenţelor, pe flexibilitatea abordărilor, pe coerenţă şi abordări inter şi transdisciplinare.

Dacă instruirea de tip „disciplinar" pune accent pe rigurozitatea şi aspectul şlefuit al achiziţiilor, abordarea integrată a curriculumului scoate în evidenţă problemele semnificative ale vieţii reale şi se întemeiază pe nevoile de educaţie ale elevilor, în contextul lumii de azi.

Din punct de vedere curricular, integrarea presupune:

- organizarea, punerea în relaţie a disciplinelor şcolare, cu scopul de a evita izolarea lor tradiţională;
- procesul şi rezultatul procesului prin care elevul interpretează materia care îi este transmisă pornind de la experienţa de viaţă şi de la cunoştinţele pe care deja le-a însuşit;
- stabilirea de relaţii de convergenţă între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile, valorile ce aparţin unor discipline şcolare distincte;
- procesul educaţional organizat astfel încât să traverseze barierele obiectelor de studiu, predarea şi învăţarea fiind văzute din perspectivă holistică, reflectând lumea reală, care este interactivă.

Distingem, astfel, trei niveluri ale integrării:

- multidisciplinaritatea(care surprinde raportul lipsit de cooperare între două sau mai multe discipline oferite simultan) ;
- pluridisciplinaritatea (care presupune studierea unui obiect dintr-una şi aceeaşi disciplină prin mai multe discipline deodată);

1 *Programa şcolară de limba şi literatura română clasele a V - a - VIII - a*, Bucureşti, 2009, p.2;

- interdisciplinaritatea (care transferă concepte şi metodologie dintr-o disciplină într-alta pentru a permite abordarea mai adecvată a problemelor cercetate);

Ultima, transdisciplinaritatea, „ se referă – aşa cum indică prefixul *trans* - la ceea ce se află în acelaşi timp şi între discipline, şi înăuntrul diverselor discipline, şi dincolo de orice disciplină. Finalitatea sa este înţelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoaşterii."[2] Aceasta nu se va mulţumi să stabilească interacţiuni sau reciprocităţi între cercetările specializate, ci va situa aceste legături într-un sistem total, fără frontiere stabile între discipline.

Termenul de *transdisciplinaritate* a apărut acum trei decenii în lucrările unor cercetători diferiţi, precum Jean Piaget, Edgar Morin şi Eric Jantsch. El a fost inventat în epocă pentru a exprima nevoia depăşirii frontierelor dintre discipline. La început de nou mileniu, abordarea transdisciplinară este redescoperită şi folosită ca răspuns la sfidările fără precedent lansate de lumea noastră. Astfel, românul Basarab Nicolescu lansează, de la Paris, un „manifest" pentru transdisciplinaritate, pentru ceea ce se află între şi dincolo de discipline.

Transdisciplinaritatea instrumentală urmăreşte să-i furnizeze elevului metode de muncă intelectuală transferabile la situaţii noi cu care acesta se confruntă; ea este orientată mai mult către rezolvarea anumitor probleme, decât pe achiziţia de cunoaştere „de dragul cunoaşterii".

Transdisciplinaritatea comportamentală intenţionează, după cum sublinia D' Hainaut, să ajute elevul să-şi organizeze fiecare dintre demersurile sale în situaţii diverse. Acest tip de abordare se focalizează pe activitatea subiectului care învaţă; ţinând seama de psihologia procesului de învăţare, transdisciplinaritatea comportamentală se situează permanent într-o strânsă legătură cu situaţiile de viaţă semnificative (care au sens) pentru cel ce învaţă. Astfel, transdisciplinaritatea a fost ridicată la rangul de nouă viziune asupra lumii. Această „etichetare" îşi are sursa în convingerea că domeniul de pertinenţă al transdisciplinarităţii este singurul capabil să conducă la înţelegerea şi soluţionarea multiplelor şi complexelor provocări ale lumii prezente.

"Probabil un lucru esenţial, în orice sistem de învăţământ ,ar fi acea zonă de cunoaştere, de capacităţi de aptitudini pe care şcoala ţi le formează la diverse discipline şi cu care rămâi în momentul în care uiţi ceea ce ai învăţat din disciplina respectivă. Este un fel de sâmbure ,este ceea ce numim valijoara cu care mergi toată viaţa şi în care porţi o serie de lucruri:cunoştinţe fundamentale,dar nu în sens de cunoaştere de fapte, date, evenimente, ci, mai degrabă, cunoaşterea de tip procesual. Psihologia cognitivă din ultimii 10 ani merge pe ceea ce cred că ar trebui să meargă toate sistemele de învăţământ – pe cunoaşterea procedurală. Cunoaşterea procedurala se defineşte foarte simplu:este ceea ce numim noi *a şti să faci* [...] Sistemele occidentale sunt destul de puţin interesate de cum arată programele, manualele. Ele sunt interesate de cum arată elevii după şcoală. [...] În sistemele occidentale se pune foarte mult problema obiectivelor care sunt pentru toată

2 Basarab Nicolescu,*Transdisciplinaritatea*, Iaşi, Polirom, 1999, p.52-54;

viaţa, şi acestea ar fi obiectivele transdisciplinare, obiectivele pe care toate disciplinele la un loc le realizează, cu care tânărul rămâne în sens *de background* de cunoaştere, de atitudini şi de capacităţi."[3]

In acest sens, obiectivele învăţării transdisciplinare ar fi:

- dezvoltarea personală integrală;
- responsabilitatea socială a elevilor.

În activităţile transdisciplinare, învăţarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de către profesor, care este managerul unor situaţii de învăţare. Crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli şi condiţii, face învăţarea interesantă şi stimulativă şi o consolidează.

Participarea elevilor se realizează pe tot parcursul activităţilor desfăşurate, fundamentate pe principiul învăţării prin acţiune practică, cu finalitate reală. Accentul cade pe activitatea de grup şi nu pe cea cu întreaga clasă, cadrul didactic trebuind să renunţe la stilul de lucru fragmentat, în care lecţiile se desfăşoară una după alta, cu distincţii clare între ele, ca şi cum nu ar face parte din acelaşi proces, şi să adopte o temă de interes pentru elevi, care transcende graniţele diferitelor discipline, organizând cunoaşterea ca un tot unitar, închegat.

Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre discipline topindu-se într-un scenariu unitar, în cadrul cărora tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor domenii de cunoaştere.

Activităţile transdisciplinare sunt şi instrumente de apreciere prognostică, întrucât indică măsura în care copiii prezintă sau nu, în mod real, anumite aptitudini, şi au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare şi de verificare a capacităţilor intelectuale şi a aptitudinilor creatoare ale copiilor. Totodată, pot fi implicate mai multe forţe în procesul educaţional (specialişti, membri ai comunităţii locale, părinţi), lăsându-se mai multă libertate de exprimare şi acţiune atât pentru elev, cât şi pentru profesor.

Învăţarea nu are loc numai în şcoli. Cea mai mare parte a învăţării se realizează în afara şcolii. Familiile, comunitatea şi mass-media constituie, într-o măsură tot mai semnificativă, medii de învăţare.

Cultura, considerată principalul câştig al umanităţii care trebuie transmis prin educaţie, şi-a lărgit foarte mult semnificaţia şi - în plus - şi-a schimbat accentele, de la cultura de tip academic către cea de tip oral şi audio-vizual.

Organizaţii internaţionale ca U.N.E.S.C.O. şi U.N.I.C.E.F. au dat semnificaţii noi conceptului de *învăţare*. În studiul U.N.E.S.C.O. sunt introduşi cei patru „piloni ai învăţării":

- a învăţa să ştii/ să cunoşti – a învăţa să înveţi;

3 *Perspective. Revista de didactica limbii şi literaturii române. nr 2/ 2003 ,,*, Ed. Didactica Limbii şi Literaturii Romane, Cluj, 2003, p.13;

- a învăţa să faci – a te integra în societate;
- a învăţa să munceşti împreună cu ceilalţi;
- a învăţa să fii – a manifesta simţ etic.

Alături de cei patru piloni din raportul întocmit de Jacques Delors, Shaeffer şi colaboratorii săi adaugă încă unul -„a învăţa să te transformi pe tine şi să schimbi societatea" - adică a dezvolta solidaritatea şi coeziunea socială. Organizarea învăţării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică şi complexă, caracterizată de explozia informaţională şi de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învăţare *dincolo de discipline,* de rigiditatea canoanelor academice tradiţionale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Competenţele transdisciplinare nu pot fi clasificate în funcţie de conţinuturile unei discipline, aşa cum se întâmplă cu cele monodisciplinare. Ele pot fi clasificate astfel:

- *competenţe generale* – metodologice: observarea, experimentarea, reprezentarea grafică, interpretarea datelor sau a unui text etc.;
- *competenţe metacognitive* – estimare a gradului de dificultate a sarcinii de lucru, planificarea strategică, evaluarea rezultatelor, monitorizarea comportamentală, tehnici personale de învăţare;
- *atitudine pozitivă*, motivantă – realism, interes pentru învăţare, toleranţă pentru informaţii contradictorii, atitudine pozitivă faţă de performanţele personale;
- *abilităţi pragmatice* – iniţiativă personală, capacitate de concentrare, orientarea acţiunilor spre rezolvarea sarcinii, deprinderi de muncă.

Ce va şti să facă elevul în urma învăţării monodisciplinare?

Elevul va fi capabil:

- să memoreze;
- să reproducă mecanic cunoştinţe;
- să scrie după dictare;
- să facă rezumate;
- să evidenţieze idei principale;
- să facă studii de specialitate pe o temă dintr-un anumit domeniu.

Ce va şti să facă elevul în urma învăţării transdisciplinare?

Elevul va fi capabil:

- să interpreteze;
- să analizeze;
- să formuleze;

- să exprime opinii personale;
- să utilizeze informaţia în scopul rezolvării unei probleme date;
- să identifice şi să soluţioneze probleme.

Dacă prin abordarea „monodisciplinară" a învăţării se formează în mod deosebit competenţe specifice nivelului cognitiv, prin abordarea transdisciplinară se formează competenţe integratoare şi durabile prin însăşi transferabilitatea lor. Conţinuturile organizate transdisciplinar se vor axa în procesul educaţional nu pe disciplină, ci pe demersurile intelectuale, afective şi psihomotorii ale elevului. Organizarea conţinuturilor în manieră transdisciplinară se bazează în procesul de predare – învăţare – evaluare pe conduitele mentale ale elevului din perspectiva unei integrări efective, realizată de-a lungul tuturor etapelor procesului educaţional (proiectare, desfăşurare, evaluare). Temele transdisciplinare ajută elevul să înveţe în ritm propriu şi să fie evaluat în funcţie de ceea ce ştie, stimulează cooperarea între elevi, minimalizându-se astfel competiţia, oferă elevilor posibilitatea de a-şi crea strategii proprii de abordare a diverselor situaţii, asigurând o învăţare activă. Elevul participă activ, imaginaţia, investigaţia, creativitatea sa fiind cele care se evidenţiază.

Scenariile didactice ar trebui să vizeze ilustrarea unităţii lumii şi a cunoaşterii. Conţinuturile trebuie construite având ca obiective esenţiale dezvoltarea la elevi a spiritului reflexiv-interogativ şi înţelegerea unor adevăruri fundamentale despre lume şi despre sine. Ar trebui alese teme generoase care în acelaşi timp *să aparţină disciplinelor, să traverseze disciplinele şi să fie totodată dincolo de discipline*; să vizeze relaţia dintre esenţă şi aparenţă, dintre ceea ce se vede şi ceea ce, de obicei, rămâne ascuns, atât în universul exterior, cât şi în cel interior, atât în planul uman cât şi în cel cosmic; să genereze experienţe şi trăiri unice. În acest context, lectura textului literar (ca şi a oricărei creaţii spirituale a omului) nu se mai poate limita la simplul exerciţiu cerut de programă. Ea trebuie să răspundă nevoilor reale ale educaţiei integrale.

Manualele propun vizionarea şi analiza unor ecranizări şi spectacole teatrale (de exemplu la studiul textului *Paşa Hassan* de G. Coşbuc, filmul *Mihai Viteazul* în regia lui Sergiu Nicolaescu, *Două loturi, Vizită..., D-l Goe..., O scrisoare pierdută,* de I.L. Caragiale, *Amintiri din copilărie* de I. Creangă), analiza unor grupaje de recitări (M. Eminescu, N. Stănescu), comentarea unor ilustraţii de carte, analiza unor creaţii plastice, sculpturale sau literare cu aceeaşi temă ca şi textul literar. Se pune astfel accent pe evidenţierea interferenţelor literaturii cu celelalte arte (pictura, sculptura, muzica, cinematografia, coregrafia, teatrul). *Perspectiva transdisciplinară* presupune şi înţelegerea, comentarea şi analiza mesajelor spirituale transmise constant prin textul beletristic, implicându-se, astfel, şi formarea de atitudini şi valori.

Orele de limbă şi literatură română trebuie să vizeze şi integrarea comunicării scrise şi orale alături de studiul limbii şi literaturii. Situaţiile de comunicare ce ar implica elevii s-ar constitui în secvenţe de reflecţie asupra puterii cuvântului în literatură, muzică sau texte non-

literare. Cea mai bună cale de înţelegere a fenomenului lingvistic rămâne experienţa producerii de text, prin nişte sarcini de lucru provocatoare pentru elevi care ar putea fi suportul unor reflecţii consistente.

Desprinsă de modelul tradiţional, disciplina limbă şi literatură română este greu de supus unor imperative categorice. Profesorul de limbă şi literatură română îşi propune deodată lucruri foarte importante şi deosebite: să-i înveţe pe elevi să comunice, indiferent când, unde, cu cine şi de ce, să-i înveţe să recunoască şi să preţuiască frumosul, să-i înveţe să-şi construiască şi să-şi exprime propriile puncte de vedere, să-i înveţe să se descopere pe ei înşişi, să-i înveţe să descopere şi să preţuiască spaţiul cultural căruia îi aparţin.

Pe de alta parte, pentru a răspunde cerinţelor legate de adaptarea transdisciplinară a curriculumului la contextul local, şcoala trebuie să sensibilizeze şi să atragă în parteneriate variate persoane sau instituţii din comunitate care deţin competenţe sau resurse care pot contribui la realizarea educaţiei de calitate: părinţi, membri ai comunităţii, autorităţi locale, agenţi economici, instituţii guvernamentale, organizaţii non-guvernamentale etc.

Experienţa în cadrul şcolii demonstrează că, de multe ori, părinţii elevilor sunt greu de atras în susţinerea demersului de adaptare a curriculumului la contextul local, deşi familia ar trebui să reprezinte principalul partener al şcolii în acest domeniu. Si colaborarea cu agenţii economici, care pot oferi resurse pentru procesele de învăţare, este destul de modestă, deşi aceasta colaborare ar putea juca un rol foarte important în realizarea unui curriculum adaptat la contextul local.

„Polii schimbării sunt societatea şi educaţia. Care se va schimba cea dintâi? Basarab Nicolescu aşază capitolul despre educaţie la sfârşitul *manifestului*. Oare societatea trebuie să dea tonul? Poate educaţia să schimbe ceva singură, intr-un mediu insuficient pregătit? Tulburătoare întrebări la care va trebui să răspundem împreună cu mileniul abia început.”[4]

Bibliografie:

1. *Programa şcolară de limba şi literatura română clasele a V-a - VIII - a*, Bucureşti, 2009;
2. Basarab Nicolescu, *Transdisciplinaritatea. Manifest*, Editura Polirom, p.52-54;
3. Basarab Nicolaescu, *Noi, particula şi lumea*, Polirom, 2002;
4. *Perspective. Revista de didactica limbii şi literaturii române. nr 2/ 2003*,Ed. Didactica Limbii şi Literaturii Romane, Cluj, 2003, p.13, p 81.
5. Mihaela- Loredana Pascan, *Viziune integrată şi perspectivă transdisciplinară în studiul limbii şi literaturii române în gimnaziu. Aplicaţii didactice. Valenţe formative* , Editura Pre-Text, Câmpulung Moldovenesc, 2010;

4 *Perspective. Revista de didactica limbii şi literaturii române. nr 2/ 2003* ”, Ed. Didactica Limbii şi Literaturii Romane, Cluj, 2003, p.13, p 81.

OBEZITATEA ÎN RÂNDUL COPIILOR. CAUZE ȘI REMEDII

Prof. Sîrbu Sorina Ana
Școala Gimnazială Nr.13, Timișoara

Potrivit unui studiu derulat recent, un procentaj îngrijorător din populaţia României este afectat de obezitate. Aproximativ 40% dintre copiii cu vârste cuprinse între 0- 6 ani sunt obezi, ceea ce ar trebui să ridice un semnal de alarmă în rândul părinţilor.

Pentru a evita apariţia obezităţii la copii cu vârste de până la 6 ani, părinţii trebuie să prevină această problemă încă din primii ani de viaţă.

Cum putem împiedică apariţia obezităţii la copii?

- **Un program de somn odihnitor.** Un program haotic de somn duce la consumul ridicat de alimente bogate în calorii, pentru a compensa lipsa somnului şi a regla nivelul de energie.
- **O alimentaţie echilibrată şi sănătoasă.** Pe măsură ce copilul creşte, alimentaţia acestuia trebuie diversificată, astfel încât organismul să poată sustrage necesarul de proteine, minerale, săruri pentru a se putea dezvolta în mod natural. Dacă până în doi ani, cel mic este hrănit cu alimente bogate în calorii şi proteine, iar vitaminele şi lipidele lipsesc cu desăvârşire, creşterea în greutate va fi accelerată, iar în scurt timp copilul va prezenta semne de obezitate.
- **Un program zilnic de activităţi fizice.** În ziua de azi, majoritatea părinţilor sunt extrem de ocupaţi şi nu petrec suficient timp alături de copii, pe care îi lasă ore în şir în faţa televizorului, a laptopului, sau cu tableta în mână. Studiile arată că tehnologia are o influenţă nefastă asupra copiilor, favorizând alimentaţia compulsivă.
- **Reducerea sau eliminarea consumului de băuturi carbogazoase**

În special cele de tip cola sau care conțin diverși îndulcitori sunt adevarate “bombe calorice”.

- **Aportul corespunzător de calorii**

Deoarece aportul de calorii este cerut de organism pentru a funcționa în mod corespunzator, nu încercati să diminuați brusc acest lucru (puteți elimina surplusul prin mișcare). Consultați un dietetician sau un consilier de nutriție care vă poate ajuta să calculați valoarea adecvată a caloriilor necesare și va putea dezvolta un plan de dieta care se potrivește perfect stilului tău de viață.

- **Schimbarea obiceiurilor alimentare**

Creșteți aportul de fructe, cum ar fi papaya, ananas și mere (acestea conțin o mulțime de vitamine și minerale benefice de care trupurile noastre au nevoie) și evitați fructe, precum bananele, care oferă un plus de grăsimi.

- **Alimente permise și interzise**

Putem mânca salate, legume și fructe care au beneficii naturale pentru corpul nostru. Consumul de salate care conțin roșii și mai ales varza este cunoscut a fi una dintre cele mai naturale și benefice arme de luptă împotriva surplusului de greutate. Este foarte important să fie evitate alimentele bogate în carbohidrați, cum ar fi orezul și cartofii, precum și evitarea consumului de dulciuri.

- **Consumul de apa**

Mai ales dacă desfășurați activități în aer liber este foarte importantă hidratarea corespunzatoare a corpului. Consumați cât mai multă apă. Prin consumul constant de apă potabilă sunt stimulate

arderile și este favorizată transpirația; prin ea sunt eliminate din organism o multitudine de substanțe toxice și alte elemente nedorite și nocive.

- **Excesul de zahăr**

Evitati zahărul dar nu opriți complet consumul acestuia.

- **Nu mânca prea mult**

În loc de trei mese mari, principale, obișnuiți- vă să luați 5- 6 mese mai mici pe zi. Și foarte important: nu săriți peste mese pentru a pierde în greutate.

- **Mersul pe jos**

Persoanele obeze ar trebui să meargă pe jos cel puțin o dată pe zi. Începeți cu distanțe mai scurte pe care le puteți crește treptat..

- **Lumina soarelui**

Stai în lumina soarelui timp de cel puțin 30 de minute pe zi. Persoane supraponderale au în general un deficit masiv de vitamina D. Lumina soarelui este o sursă naturală de vitamina D, așa că, stai zilnic la soare dar evită arsurile solare.

Concluzii

Impactul pe care această boală îl are asupra copiilor afectaţi este extrem de puternic, ducând la reducerea încrederii în sine, la timiditate şi nesociabilitate, la scăderea stimei de sine şi în final, la incapacitatea de a se integra în societate.

Bibliografie:

*** Șerban, V.,- ***Ghid practic de alimentație în diabetul zaharat,*** Ed. Mirton, Timișoara, 2013;

*** www.crudis.ro

*** www.formaremedicala.ro

*** http://sfatnaturist.ro/remedii-simple-contra-obezitatii

*** www.qbebe.ro/copilul/sanatate

O VIZIUNE HOLISTICĂ ASUPRA EDUCAȚIEI

Raluca SMARANDA
Școala Gimnazială "Mircea Vodă", Călărași
Liliana Aurelia BAJDECHI
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu", Călărași

Nelson Mandela spunea: *„**Educația** este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea",* cel mai puternic instrument pe care îl avem la dispozitie pentru a transforma societatea, care poate influența gândirea, cunoașterea, comportamentul și acțiunile oamenilor. Prin educatie, oamenii pot dobândi cunoștinte, dezvolta abilități și forma atitudini pozitive necesare pentru a înțelege și a explora lumea înconjurătoare. Prin intermediul procesului de învățare, individul dobândește informații și înțelepciune în diverse domenii, cum ar fi matematica, științele, literatura, istoria și multe altele. Educația nu se limitează doar la obținerea unor informații teoretice, ci dezvoltă și abilități practice, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, comunicarea eficientă și luarea deciziilor înțelepte.

Importanța educației pentru tine și societatea în care trăim.

- **Identificarea adevăratului tău potențial**

O educație de calitate te ajută să te identifici pe tine însuți cu lumea din jurul tău, dar și cu punctele tale forte. Pe măsură ce înveți despre lume și despre tine, dai peste lucruri care te interesează, te fascinează îți stârnesc curiozitatea și dorința de a ști mai mult. Găsești lucruri la care ești bun și îți dai seama cum poți contribui ca lumea să evolueze. Educația oferă oportunități de a explora împrejurimile și îți dă puterea să înțelegi căile necunoscute ale lumii, încă nedescoperite. Îți oferă libertatea de a trăi o viață la alegerea ta.

- **Dezvoltarea abilităților critice**

Educația te ajută să-ți dezvolți abilități critice precum: luarea deciziilor, abilitatea mentală, rezolvarea problemelor și gândirea logică. Oamenii se confruntă cu probleme atât în viața profesională, cât și în viața personală. În astfel de situații, capacitatea lor de a lua decizii raționale și documentate vine din cât de educați și conștienți de sine sunt, generând, de asemenea, creativitate și inovație. Când îți faci timp să înțelegi cum funcționează lumea în prezent, doar atunci poți veni cu soluții și alternative pentru problemele existente.

- **Mai multe oportunități**

Investiția în a obține o educație bună îți va crește încrederea și te va ajuta să obții mai mult. Educația deschide noi căi. Când investești în educarea ta, îți mărești perspectiva în

orice domeniu. Drept urmare, obții oportunități de a te testa și de a-ți îmbunătăți abilitățile. Când accepți să urci următoarele trepte ale educație, dobândești în același timp și dreptul sau posibilatea de a face parte dintr-o organizație, de a cunoaște persoane angrenate în diverse domenii sociale și educaționale, de la care te poți inspira și autoeduca pentru viitoarele provocări. Devii parte dintr-o comunitate și, de asemenea, descoperi lucruri noi despre tine. În plus, pe măsură ce te educi, înveți ceva nou în fiecare zi, fără să-ți dai seama. Laudele tale și de altă natură sunt un indicator al competenței tale și îți pot deschide porți.

- **Egalitatea de șanse**

Oamenii de diferite genuri, religii, rase și culturi au multiple posibilități în fața noilor provocări datorită educației. Ei, la rândul lor, se străduiesc să creeze mai multe oportunități pentru alții, chiar dacă au loc numai în cadrul comunității lor. Educația îi ajută să creeze șanse egale, să fie mai toleranți cu ceilalți, să-și lărgească orizontul cunoașterii, să se adapteze la schimbările și diversitatea ideilor și culturilor. Acest lucru deschide și mai mult porțile pentru șanse egale și un nivel de trai mai bun pentru toată lumea.

- **Dă înapoi comunității**

Educația aduce oamenii împreună. Ai nevoie de oameni care să-ți arate noi posibilități. Atunci când oamenii își permit o viață stabilă, este mai probabil să ia inițiativa de a rezolva problemele locale. Educația le permite oamenilor să fie dependenți de sine. De asemenea, îi învață pe oameni nevoia unei comunități stabile și sigure. Drept urmare, oamenii își dau mâinile pentru a-i ajuta pe cei mai puțin norocoși și pentru a rezolva problemele cele mai presante ale comunității. Oamenii îi pot ridica pe ceilalți doar expunându-i la noi provocări. O persoană educată poate deveni un cetățean veritabil în societate. Un individ needucat nu poate fi niciodată pe deplin conștient de responsabilitățile lui față de celălalți și de lume în ansamblu. Ca oameni ai societății în care trăim, trebuie să dăm înapoi acesteia și să o facem un loc mai bun pentru toată lumea. Educația adecvată învață un individ să gândească dincolo de interesele sale și îl ajută să își dezvolte capacitatea de a face din lume un loc mai fericit și mai sigur pentru generația următoare.

Bibliografie:

- https://ischoolconnect.com/blog/the-importance-of-education-reasons-why-we-need-it
- www.google.ro

CONCRETIZĂRI ALE UTILIZĂRII PRINCIPIILOR DIDACTICE LA NIVELUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PRIMAR

Prof. înv. primar Smeu Elena Alina
Școala Gimazială "Mihu Dragomir" Brăila

Desele schimbări care au loc în societatea românească, determină shimbări importante și în procesul de învățământ care trebuie să se adapteze neîntrerupt la situații noi, ori pentru ca acest lucru să nu aibă loc în mod întâmplător, sunt necesare norme, principii care să-l îndrume pe profesor în activitatea sa.

Cercetările pedagogiei contemporane demonstrează necesitatea aplicării principiilor didactice care au rol fundamental în reglarea activității instructiv-educative, astfel elevul este pus în situația de participant activ la procesul instructiv-educativ. Accentul se pune pe legătura între principiile didactice care au conținut psiho-pedagogic și accesibilitatea conținutului informativ al disciplinelor predate în învățământul primar, pentru ca procesul de învățare să ducă, cu succes, la formarea și dezvoltarea trăsăturilor psiho- pedagogice ale elevilor.

Principiile didactice sunt definite a fi teze generale care orientează și imprimă un sens funcțional procesului de învățământ, asigurându-i astfel premizele necesare îndeplinirii obiectivelor și sarcinilor pe care le urmărește în desfășurarea sa. Respectarea acestor principii asigură eficiență acțiunii de modelare a personalității copilului, în conformitate cu scopurile educației. Principiile didactice trebuie respectate atât în planificarea tuturor obiectivelor, cât și în structurarea cunoștințelor, dar și în ceea ce privește selectarea strategiilor didactice.

În ceea ce privește sistemul principiilor procesului de învățământ, cele mai multe lucrări de pedagogie identifică următoarele principii: principiul participării conștiente și active a elevilor în activitatea de învățare-ceea ce se învață să se facă într-o manieră conștientă și activă, nu mecanică, elevii trebuie să fie motivati prin motive externe/ calificative mari, părinți exigenți sau motive interne/ preferințe, convingeri, dorințe proprii ale elevului); principiul intuiției realizat prin îmbinarea materialului didactic-natural cu cuvântul, de la concret la abstract, condiția esențială fiind materialul didactic să fie de calitate; principiul accesibilității- orientarea după respectarea particularităților de vârstă și individuale ale elevului; cerința acestui principiu – trebuie să se țină cont de diversele stadii de dezvoltare în care se situează elevii, să se realizeze activități de individualizare și diferențiere a instruirii și să se cunoască stadiile de dezvoltare cognitivă; principiul sistematizării, structurării și continuității în învățare- înțelegerea informațiilor se face etapizat, iar transpunerea lui în practică se poate realiza în lecția de sistematizare, fixare și consolidare; principiul temeiniciei și durabilității cunoștințelor, priceperilor și deprindeilor- ceea ce se învață să fie temeinic, durabil în timp, recapitularea cunoștintelor se poate face în lecțiile de predare- învățare în etapa de verificare a cunoștintelor, în lecțiile de fixare și consolidare, în lecțiile de recapitulare a cunoștintelor; condiție importantă fiind cunoașterea factorilor și a legilor memoriei, principiul legării teoriei de practică- ceea ce se învață să se și aplice, să se transpună în practică pentru a se demonstra valoarea funcționala a cunoștințelor; principiul feed-back-ului sau al conexiunii inverse- profesorul trebuie să primească feed-back continuu de la elevi ca sa poata faca anumite corecții și ameliorări procesului instructiv-educativ.

Pentru ca finalitatea procesului didactic să aibă succes, este necesară o bună cunoaștere a conținuturilor ale căror baze se pun în clasele primare, a metodicii disciplinei, a particularităților

de vârstă, a implicațiilor pedagogice ale învățării, dar în primul rând a principiilor didactice care ghidează cadrul didactic în alegerea și elaborarea unei strategii de instruire optime în fiecare caz în parte. Deși principiile didactice nu apar explicit în proiectarea didactică, acestea dirijează întreaga acțiune de transformare a obiectivelor operaționale în comportamente observabile.

Concretizările utilizării principiilor didactice la nivelul învăţământului primar pot rezulta din analiza comparativă privind utilizarea principiilor didactice la discipline din arii curriculare diferite, cum ar fi limba și literatura română, matematică și arte vizuale și abilități practice, discipline studiate la clase aparținând atât ciclului achizițiilor fundamentale, cât și ciclului dezvoltării- clasa a II –a și a IV-a pe parcursul a cinci ani școlari. La clasele a II-a şi a IV-a se poate observa că sarcinile de recunoaştere, de definire, de precizare, de găsire vor apărea ca operaţionalizate numai dacă sunt însuşite logic, conştient prin calea cea mai sigură şi anume prin acţiune directă. Astfel principiul participării active şi conştiente a demonstrat că numai printr-o participare directă, activă se realizează şi conştientizează înţelegerea profundă. În perioada formativă, la CLR şi LLR se pune accent pe sarcini de explicare, de dezbatere, de punere a unor probleme în discutarea textelor, efectuarea de comparaţii cu alte situaţii întâlnite şi s-a demonstrat că elevii erau mult mai activi şi îşi exprimau atitudini pozitive. La MATEMATICĂ şi AVAP, antrenând în cunoaştere senzaţii, percepţii, reprezentări, unele operaţii ale gândirii, respectarea drumlui inductiv, de la concret la abstract pe baza acţiunilor directe cu material didactic indică aplicarea principiul intuiţiei.

Ponderea principiilor didactice depinde de vârsta elevilor, de posibilitățile intelectuale, de nivelul sarcinilor didactice, la care este antrenat elevul. De exemplu, făcând referire la principiul intuiției- evidențiem faptul că la baza procesului de predare –învățare se află corelarea celor două sisteme de cunoaștere și anume senzorială- prin intermediul senzațiilor, percepțiilor, reprezentărilor(CP-clasa a II-a) și logică – prin limbaj specific și gândire, prin intelect și inteligență (clasa a IV-a). Trebuie să existe legătură între principiile didactice care au conținut psiho-pedagogic și accesibilitatea conținutului informativ al disciplinei pentru ca procesul de învățare să ducă, cu succes, la formarea și dezvoltarea trăsăturilor psiho-pedagogice ale elevilor. Ele se contextualizează diferit în toate tipurile de activități didactice și aplicarea eficientă a acestora în procesul de predare-învățare-evaluare depinde de personalitatea învățătorului și de o practică instructiv-educativă corespunzătoare.

Principiile acționează ca elementele unui sistem, ceea ce înseamnă ca ele interacționează unele cu altele, putându-se susține reciproc sau dimpotrivă, perturba dacă nu sunt respectate corespunzător- unele sunt condiționate maximal de respectarea altora, cum se întâmplă în cazul principiului temeiniciei și durabilității rezultatelor obținute, el este condiționat de respectarea altor principii, cum sunt: principiul legării teoriei de practică și principiul sistematizării și continuității în învățare; principiul participării conștiente și active este condiționat de respectarea principiului sistematizării, structurării și continuității în activitatea de învățare și a principiului legării teoriei de practică, dar care la rândul lui condiționează respectarea principiului legării teoriei de practică și a principiului temeiniciei și durabilității rezultatelor obținute. Așadar, numai prin respectarea tuturor acestor principii și a fiecăruia în parte, în interdependență unele cu altele se poate ajunge la reușita procesului de învățământ.

Principiile funcționează și trebuie respectate indiferent dacă sistemul de predare este cel tradițional sau dacă se recurge la unul dintre sistemele moderne, cum ar fi de exemplu învățarea programată, dacă se folosește material didactic, devenit clasic sau mijloacele audio- video foarte răspândite în școli.

Bibliografie

- *Ausubel, D. P., Robinson, F. G. (1981).* Învăţarea în şcoală. O introducere în psihologia pedagogică *(trad.). Bucureşti: E.D.P.*

- *Ionescu, M., Radu, I., (1995).* Didactica modernă.*Cluj-Napoca: Ed. Dacia.*
- *Jinga, I., Istrate, Elena, (1998).* Manual de pedagogie. *Bucureşti: Ed. ALL.*

CARACTERISTICILE JOCULUI DE BASCHET MODERN

Carmen Mioara Smeu, școala gimnazială ,,Adrian Păunescu" Focșani

Jocul de baschet are în momentul de față unul din cele mai cuprinzătoarea sisteme de organizare a competițiilor internationale pentru echipele naționale și de club.

Începând cu anul 1952 la răspândirea considerabilă a jocului de baschet și - au adus aportul creearea și practicarea de mini – baschet.

Jocul de mini - baschet a devenit primul joc practicat efectiv pe baza regulamentului FIBA , datorită lui Joe Archer care , la Scranton , Pennsylvania , a pus bazele baby - basket a cărui esență a constat din următoarea constatare : ,, Dacă copiii nu se pot adapta cerințelor jocului practicat de adulți, datorită limitelor somato - funcționale obiectiv determinate, este posibil să se adapteze jocul la posibilitățile copiilor " .

Compatibilitatea oferită de acest joc devenit accesibil copiilor prin adaptările introduse, a determinat o răspândire rapidă în majoritatea țărilor lumii, denumirea internațional acceptată fiind ,, minibaschet " .

Explicația se găsește în faptul că :

- pe de o parte coeficientul ridicat de accesibilitate în practicarea jocului de către copii de 8 - 9 ani a determinat atragerea unui număr foarte mare de copii în practicarea jocului mărind astfel implicit numărul jucătorilor cu calități motrice deosebite depistați ;
- pe de altă parte mărirea intervalului de timp dintre selecția de baschet și maturizarea sportive a determinat acumulări cantitative și calitative care au contribuit la creșterea considerabilă a valorii pa plan individual și colectiv etalată în marile competiții international .
- din analiza specificului fiecăreia dintre aceste componente se poate constata suportul funcțional al eficacității aruncărilor la coș și al capacității de recuperareurmărire la panou concretizat prin indicii detentei sau a rezistenței în regim de detentă, viteză și precizie, caracteristicii capacității de efort aerob și anaerob , determinând valoarea capacității de adaptare la eforturile mixte specifice jocului de baschet.
- limitând purtarea mingiei în deplasare, s-a introdus driblingul, respectiv conducerea ei prin lovirea cu o singură mână către podea, care cu excepția driblingului cu piciorul din fotbal devine prima acțiune de acest gen care a contribuit nemijlocit la diversificarea acțiunilor celorlalți jucători.

- posibilitatea ca mingea să poată fi pasată oricărui coechipier, în orice moment, pe întreaga suprafață a terenului de joc a determinat realizarea unei deplasări continue a celorlalți parteneri, creându-se ceea ce se numește jocul fără minge .
- s-a instituit astfel o luptă permanentă între atacant și apărător a cărei caracteristică actuală o reprezintă realizarea ei pe întreaga suprafață a terenului de joc .
- perfecționarea procedeelor de conducere și pasare a mingii au impus o adaptare continuă a acțiunilor tactice individuale și colective utilizate în apărare . Acest lucru a contribuit în mod direct la situarea baschetului în momentul de față printre disciplinele sportive care în cadrul raportului dintre numărul de jucători și suprafața de joc prezintă un număr ridicat de acțiuni, dintre cele mai diverse și executate într-un ritm foarte ridicat .
- jocul de baschet este singurul sport care are ținta suspendată și așezată în plan orizontal, diametrul inelului prin care trebuie introdusă mingea fiind mai mic decât două diametre ale mingii de joc . Aceste caracteristici au impus etalarea unei precizii din ce în ce mai mari solicitând pe lângă un fond natural al percepțiilor spațio-temporale și un simț kinestezic deosebit de fin, o pregătire atentă în vederea atingerii preciziei în realizarea tuturor acțiunilor de atac și apărare și în special a acțiunii de aruncare la coș .
- numărul, diversitatea și rapiditatea acțiunilor specifice jocului de atac și apărare solicită pe lângă calități motrice deosebite și un fond de inteligență generală și motrică deosebită .
- capacitatea de rezolvare a situațiilor de joc prin luarea unor decizii optime în orice moment , în condiții limitate de spațiu și timp , se bazează pe un fond de inteligență pus în valoare print-o gamă largă de mijloace tehnico-tactice a căror eficacitate este condiționată de calitatea procesului de pregătire și volumul acestuia.
- în raport de specificul său jocul de baschet este primul din întreaga galerie a disciplinelor sportive care introduce în mod necesar talia ca element determinant în realizarea performanțelor .
- asocierea taliei înalte cu calități motrice deosebite ca indice de manifestare a determinat o creștere considerabilă a problemelor selecției și pregătirii , obținerea victoriei în marile competiții sportive fiind condiționată în momentul de față de numărul și valoarea jucătorilor înalți .
- în același timp creșterea taliei fiecărei echipe a contribuit ldirect la creșterea generală a valorii jocului , asigurându-se astfel una din cerințele fundamentale din relația public spectator – competiție , respectiv spectaculozitatea jocului .
- aspectele specifice jocului de baschet care se pun în valoare în cadrul unui asamblu tehnico - tactic de la nivelul marilor competiții sunt următoarele :

Agresivitatea

- În lupta permanentă dintre atac și apărare în care jucătorii atacanți au în general inițiativa , apărătorii urmăresc să reducă posibilitățile de organizare , desfășurare și finalizare ale acestora . În felul acesta au apărut și s-au perfecționat sistemele de apărare, pressing, om la om și în zonă care nu reprezintă altceva decât schimbarea concepției privind realizarea apărării .
- De la pierderea posesiei mingii și retragerea în apărare, cu toate consecințele acesteia, între care starea „ de așteptare ” este preponderentă, în momentul de față apărarea se constituie ca o continuare a atacului pornind de la faptul că dacă atacul reprezintă posesia mingii și atacarea coșului pentru înscrierea de puncte, apărarea reprezintă situația în care se realizează atacul împotriva mingii cu scopul de a intra în posesia ei .
- În felul acesta faza de apărare capătă aseleași valențe privind posibilitățile de a realiza inițiativa în joc și de a domina adversarii în scopul impunerii superiorității necesare realizării victoriei .

Ritmul de joc

- Din analiza statisticilor jocului se constată faptul că în mod constant rimul jocului a crescut , fapt evedențiat de frecvența atacurilor și numărul de puncte înscrise în cadrul unui joc .

În ansamblul său jocul se desfășoară într-un ritm permanent ridicat ca o

- consecință directă a acumulărilor realizate de jucători și de echipe în cadrul pregătirii . O echipă foarte bine pregătită va impune și va menține un ritm ridicat de joc deoarece pregătirea acumulată îi permite să-și realizeze strategiile elaborate .

Măiestria tehnică

- Mărirea numărului de procedee tehnice, în special în atac, a impus realizarea unei pregătiri deosebite pentru perfecționarea și punerea în valoare a acestora în cadrul jocului .
- Calitățile motrice deosebite și în mod special îndemânarea puse în valoare printr-o pregătire tahnică deosebită au permis atingerea unor niveluri foarte ridicate în privința utilizării procedeelor tehnice de atac a căror tehnică de execuție prezintă aspecte de virtuozitate care se manifestă direct în eficiența atinsă în joc. Diversitatea procedeelor de pasare driblare și aruncare la coș, precum și eficacitatea ridicată a folosirii acestora conferă jocului un nivel ridicat de spectaculozitate .

Specializarea pe posturi

- Posibilitățile diverse de a realiza înscrierea punctelor și creșterea eficacității pe măsura apropierii de coș au constituit principalele cauze ale introducerii specializării pe posturi de atac, la calități motrice cu indici relativ egali, diferențele de talie impunând valorificarea jucătorilor în mod diferențiat în diferite zone ale terenului. Fundașii, extremele și pivoții reprezintă principalele posturi în atac .

- Fundașii au o talie cuprinsă între 185-195 cm, extremele între 195-205 cm iar pivoții 205-220 cm .Evident că în afara diferențelor de talie evoluția în cadrul fiecărui post este determinată de o serie de cerințe de ordin tehnico-tactic în general și de eficacitatea aruncărilor la coș în special

Sistemele de joc și strategia utilizării lor

- Permanenta dispută dintre atac și apărare a generat permanenta diversificare a sistemelor de joc în atac și apărare , precum și strategiile de utilizare a acestora pe parcursul desfășurării jocului. Acumulările în acest sens au impus diferite orientări în realizarea pregătirii în scopul valorificării maxime a posibilităților jucătorilor prin utilizarea celor mai eficiente sisteme de joc .

Lupta de sub panou

Deși procentajul aruncărilor la coș din acțiune a crescut constant de-a lungul anilor în raport cu numărul aruncărilor nereușite se pune în evidență capacitatea de urnmărire – recuperare în lupta se sb panou . Cu cât numărul de mingi câștigate în apărare este mai mare cu atât se reduce din posibilitatea echipei din atac de a-și mări eficacitatea, pentru că în replică, cu cât numărul de mingi câștigate în atac este mai mare cu atât eficacitatea este mai bună . Importanța decisivă a luptei de sub panou a determinat utilizarea în apropierea panoului a unor jucători care pe lângă talie și calități motrice deosebite să aibă și un gabarit mare .

Compensarea diferențelor de talie

În mod constant în marile competiții internaționale din ultimii ani au fost desemnați cei mai buni jucători numai unii având o talie până la 200 cm, suplinind handicapul taliei cu calități motrice deosebite puse în valoare printr-o tehnică deosebită în jocul de atac și apărare .

Eficacitatea aruncărilor la coș

Unul din factorii care au contribuit nemijlocit la creșterea considerabilă a nivelului valoric al jocului îl reprezintă eficacitatea aruncărilor la coș .

De la 35-40 % în urmă cu aproximativ 20-25 de ani la 55-60% în marile

- competiții actuale reprezintă procentajele realizate în medie de cele mai bune echipe în cadrul intervalului amintit în raportul dintre numărul aruncărilor încercate și reușite . Creșterea constantă a eficacității aruncărilor la coș, care constituie scopul fiecărui atac și în același timp arma numărul 1, a presupus acumularea și utilizarea unor procedee și metode folosite în pregătire jucătorilor și echipelor orientate tocmai în direcția măririi eficacității de care depinde rezultatul fiecărui joc .

Schimbările regulamentului de joc

Între evoluția constantă a nivelului valoric și spectacular al jocului și modificările regulamentului de joc există un raport direct , în sensul că actualul nivel la care se joacă în lume este o consecință directă a numeroaselor schimbări și modificări aduse regulamentului de joc .

- În funcție de unele aspecte apărute în joc care au creat probleme de interpretare FIBA a introdus reglementări corespunzătoare.Aceste reglementări odată statutate au determinat stabilirea unor strategii în pregătirea echipelor în așa fel orientate încât prin adaptarea lor la noile cerințe impuse de regulament, valoarea jucătorilor și echipei să crească în mod constant .
- Din cele prezentate mai sus reiese constatarea că jocul de baschet modern a avut și va avea o evoluție dinamică în cadrul căreia calitățile motrice, procedeele tehnice, acțiunile tactice individuale de atac și apărare, sistemul de atac și apărare și strategiile care urmăresc valorificarea fiecărui jucător și a echipei pe parcursul jocului, presupun optimizarea raporturilor care se stabilesc între selecția jucătorilor, pregătirea lor și evoluția în activitatea competițională în concordanță cu caracteristicile și particularitățile jocului .

BIBLIOGRAFIA

1. Bota I. , Colibaba E. - Jocuri sportive – teorie şi metodică .Editura Aldin , Bucureşti , 1998 .
2. Colibaba -Evuleţ D. – Concepţia de joc şi orientarea pregătirii la juniori I . CNEFS , FRB , 2002
3. Dîrjan C.D- Baschet. Metodica instruirii juniorilor . Editura Fundaţiei România de mîine , Bucureşti , 1998 .
4. Dragnea A. – Teoria şi metodica dezvoltării calităţilor motrice .Editura M.T.S. , Bucureşti , 1991 .
5. Dragnea A. – Antrenamentul sportiv , Editura Didactică şi Pedagogică , Bucureşti , 1996 .
6. Epuran M. – Psihologia sportului de performanţă , ANEFS , Bucureşti , 1996 .
7. Ghiţescu I. , Moanţă A. – Baschet. Fundamente teoretice şi metodice . Bucureşti , 2005 .
8. Hrişcă A. , Predescu T. – Învăţarea jocului de baschet. Ediţia a II-a , Editura CNEFS ,

Bucureşti , 1968 .

9. Negulescu C. – Baschet. Particularităţi morfo-funcţionale şi psihologice ale juniorilor. Variaţii specifice juniorilor baschetbalişti . ANEFS , 1994.

10. Teodorescu L. – Probleme de teorie şi metodică în jocurile sportive , Editura Sport Turism , Bucureşti , 1975 .

3983

EVALUAREA CONTINUĂ ȘI ACTIVITĂȚILE DE RECUPERARE

Anișoara Soare,Scoala Gimnazială nr 115

Evaluarea se poate defini ca un sistem de concepții, principii și tehnici referitoare la măsurarea și aprecierea rezultatelor școlare și a procesului didactic.

În învățământul preșcolar actul de evaluare păstrează caracteristicile evaluării activității didactice, având drept scop măsurarea și aprecierea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobândite de copii în cadrul actului educațional. În același timp, evaluarea urmărește și aspectele formative ale muncii educatoarei, concretizată în atitudinile și comportamentele dobândite de copilul preșcolar prin procesul de învățământ.

Evaluarea trebuie concepută nu numai ca un control al cunoștințelor sau ca mijloc de măsurare obiectivă, ci ca o cale de perfecționare, ce presupune o strategie globală a formării. Operația de evaluare nu este o etapă suprapusă procesului de învățare, ci constituie un act integrat activității pedagogice.

Privite din punctul de vedere al educatorului, funcţiile evaluării vizează:

culegerea de informaţii cu privire la măsura în care au fost realizate obiectivele stabilite

controlul asupra activităţii desfăşurate

stabilirea eficienţei organizării, structurării, accesibilizării conţinutului, a alegerii strategiei adecvate grupei sau indivizilor din grupă

descoperirea unor lacune, dificultăţi, rămâneri în urmă pentru ca pe baza lor să se elaboreze un program de recuperare (cu întreaga grupă, pe grupe mici sau individual)

anticiparea, proiectarea, organizarea şi conducerea ştiinţifică, eficientă a următoarelor secvenţe de instruire

Pentru preşcolar, funcţiile specifice ale evaluării sunt:

îl ajută să fixeze, să consolideze şi să reţină cunoştinţele prin repetare şi întărirea pozitivă pe care evaluarea o determină, să le integreze în sisteme

să-i mărească încrederea în forţele proprii şi să-i descurajeze comportamentele negative

îi susţine interesul pentru cunoaştere stimulându-i şi dirijându-i învăţarea

contribuie la formarea capacităţii de autoapreciere şi la stimularea tendinţei de autoafirmare

contribuie la întărirea legăturii grădiniţei cu familia

Toate aceste funcţii demonstrează necesitatea includerii evaluării în activitatea didactică. Ele apar şi se actualizează diferenţiat, prin prevalenţa uneia faţă de alta la un moment dat. O probă evaluativă oarecare nu îndeplineşte toate funcţiile posibile în aceeaşi măsură. Toate funcţiile se pot întrezări, mai mult sau mai puţin, în toate situaţiile de evaluare.

Activitatea educativă în grădiniţă este complexă şi solicită forme de evaluare variate, multiple, adaptate la particularităţile preşcolarilor. Diversitatea situaţiilor didactice, precum şi multitudinea de obiective ale evaluării presupun conceperea şi aplicarea unor strategii diferite care să mijlocească procesul evaluativ. Astfel, în grădiniţă sunt utilizate următoarele forme de evaluare: evaluarea inițială, formativă/continuă și finală/sumativă.

Evaluarea formativă (continuă) este indispensabilă înr-o pedagogie a formării centrate pe copil. Rezultatele se raportează, după fiecare secvenţă, la obiective, cu scopul de a înregistra lacune, greşeli sau a confirma eficienţa învăţării. Evaluarea formativă ajută la prevenirea unor distorsiuni în învăţare, provenite din surse afective (nesiguranţă, încredere nejustificată, indiferenţă).

Evaluarea formativă are implicaţii atât în activitatea educatoarei/institutorului, cât şi în cea a copilului. Funcţia diagnostică şi prognostică sunt valorificate pentrul copil în stabilirea caracteristicilor viitorului program instructiv-educativ. Copilul va învăţa mai eficient dacă beneficează de rezultatele evaluării, şi le asumă parţial ca autoevaluare, dacă înţelege semnificaţia evaluării. Este o evaluare continuă, ea evită ruperea procesului de învăţare sau reluarea unor trasee lungi (greşit parcurse), printr-o învăţare conştientă. Continuitatea propriu-zisă nu este însă nci posibilă, nici necesară. Nu pot fi fixate norme de timp sau cantitate de informaţii ce se evaluează, evaluarea depinde de amplitudinea proceselor cognitive implicate, complexitatea activităţii, posibilităţile celui educat.

Evaluarea este necesară după fiecare secvenţă semnificativă a învăţării, fără care nu se poate înainta în proces. Chiar dacă cere un consum mare de timp, frecvenţa evaluării nu poate fi prea mare.

Evaluarea formativă se mai caracterizează prin punerea în legătură a rezultatelor sale cu activitatea trecută şi cu cea viitoare. Astfel, este o evaluare sumativă repetată, de sancţionare a copiilor care nu obţin performanţe în timp, cu scopul de a cultiva încrederea în propriile capacităţi de reuşită în învăţare.

Pentru a avea rolul pozitiv evaluarea formativă trebuie să respecte unele cerințe:
aprecierile educatoarei să fie făcute la momentul potrivit;
aprecierile verbale “Foarte bine”, „Bravo” să reflecte cu adevărat performanța copilului, prin urmare să aibă acoperire în fapte;
criteriile de acordare a recompenselor să fie cunoscute de copii înainte de acordarea lor.

Evaluarea formativă are câteva caracteristici esențiale care o deosebesc de celelalte forme de evaluare și care, în esență, sporesc impactul pe care îl are asupra copilului, personalității acestuia și asupra procesului de învățare și formare:
Centrarea interesului pe procesul învățării este considerat a fi mai relevant decât produsul învățării, îndeosebi la grădiniță. Astfel, într-o activitate cu conținut matematic, educatoarea va urmări nu numai însușirea cunoștințelor matematice, ci mai mult prestația copiilor, implicarea în activitate, rapiditatea în

efectuarea operațiilor, independența în realizarea unor sarcini individuale, capacitatea de efort, profunzimea și logica în gândire.

Procesul evaluării nu se încheie odată cu măsurarea rezultatelor, ci continuă cu aprecierea, înregistrarea acestora, şi cu adoptarea deciziilor ameliorative. Evaluarea are drept scop măsurarea şi aprecierea cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor dobândite de copii în cadrul actului educaţional, însă urmăreşte şi aspectele formative ale activităţii educatoarei. Datele obţinute sunt prelucrate în scopul de a desprinde concluzii utile despre activitatea desfăşurată.

Evaluarea constituie o acţiune complexă ce presupune realizarea anumitor operaţii întreprinse de cadrul didactic.

Numai prin măsurare, rezultatele preşcolarilor nu au o semnificaţie anume. Acestea capătă semnificaţie în urma aprecierii, act ce presupune raportarea la un sistem de valori, la anumite criterii.

În ,,Ghidul de bune practici pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani'' este sugerată utilizarea următoarelor tehnici de adaptare individuală a informaţiilor culese în urma observării:

- încurajarea intereselor - utilizând o activitate deja cunoscută copilului prin integrarea unei activităţi noi;

- lucrul în perechi sau pe grupe pentru stimularea acelor deprinderi, abilităţi care necesită mai mult suport. (Piaget este de părere că cel mai bine copiii învaţă unul de la altul, astfel că deseori copilul poate fi stimulat prin simpla implicare într-o activitate în perechi sau de grup mic);

- axarea pe nevoi specifice – dacă observăm că mai mulţi copii întâmpină dificultăţi în derularea anumitor activităţi, se pot organiza activităţi pe grupuri mici centrate pe anumite sarcini.

Evaluarea continuă se poate realiza cu ajutorul fişelor individuale, imagini secţionate (puzzle), păpuşi pentru teatru de masă – alegerea personajelor corespunzătoare poveştii, poeziei învăţate; redarea dialogului dintre 2-3 personaje; jocuri-exerciţii ş.a. modalităţi în funcţie de grupă şi de educatoare. În urma evaluării continue am evaluat volumul de cunoştinţe reţinut de copii. Apoi se stabileşte un plan ameliorativ pentru recuperarea cunoştinţelor şi deprinderilor neînvăţate, urmărind realizarea lor în cadrul activităţilor recuperatorii.

Evaluarea continuă are ca scop să-l informeze pe copil asupra obiectivelor pe care trebuie să le realizeze şi să-i ţină la curent pe copii, educatoare, părinţi cu progresele înregistrate pe traseul către obiectivele vizate. Ea vizează, în principal, susţinerea activităţii de învăţare. Unele momente ale evaluării continue au funcţie cheie. De exemplu, înainte de învăţare trebuie să se asigure că stăpânesc bine ceea ce este necesar pentru înţelegerea noilor conţinuturi; în timpul învăţării, să fie aplicate, dacă sunt necesare corecţii imediate şi să fie reglat progresul elevilor, iar în cazul unor eşecuri să se propună exerciţii suplimentare de recuperare. **Activități ameliorative**

Pentru o bună cunoaştere a copilului se sugerează urmărirea comportamentului acestuia în diferite situaţii şi momente ale zilei. Pe baza consemnărilor, educatoarea va putea elabora un plan de recuperare şi ameliorare care să răspundă necesităţilor. Iată câteva exemple de comportamente ce trebuie urmărite la un copil de-a lungul unei zile de activitate:

felul cum reacţionează la activităţile de rutină, de tranziţii, de dezvoltare personală

felul în care alege şi utilizează materialele de lucru

felul în care interrelaţionaeză cu colegii de grupă (dacă se joacă cu ei sau doar cu unul, dacă iniţiază jocuri)

dacă necesită sprijin şi recompense din partea educatoarei sau din partea colegilor

centrele în care îi place să desfăşoare activităţi

modul în care îşi exprimă gândurile şi dorinţele

dispoziţia şi temperamentul

ce roluri îşi asumă în cadrul unui grup.

Activităţile recuperatorii, ameliorative sunt activităţi care favorizează egalitatea de şanse în educaţia preşcolară, fapt pentru care orice educatoare trebuie să ţină cont de particularităţile de vârstă ale copiilor, de interesele şi deprinderile acestora. Aceste caracteristici se referă la următoarele aspecte:

dezvoltarea generală a organismului

nivelul de dezvoltare a diferitelor procese psihice

ritmul de dezvoltare o stilul de învăţare

caracteristici personale ce ţin de personalitate, afectivitate, voinţă etc.

experienţa personală şi amprenta mediului socio-cultural căruia îi aparţine.

Activităţile recuperatorii sunt activităţi prin care recuperăm temele predate şi neînsuşite de anumiţi copii din grupă în cadrul activităţilor pe domenii experienţiale din anumite zile, cum ar fi: recuperarea unor cunoştinţe, recuperarea unor fişe nerezolvate corect, corectarea vorbirii, corectarea unei deprinderi. În cadrul acestor activităţi copiii pot îndeplini sarcini în mod independent, iar aceste sarcini pot viza însuşirea unor deprinderi şi abilităţi. Astfel, ei îşi pot forma şi dezvolta deprinderi de muncă intelectuală, de ascultare activă, devin independenţi în gândire, îşi asumă anumite responsabilităţi, îşi revizuiesc comportamentul, iar educatoarea poate realiza o apreciere exactă, corectă a evoluţiei fiecărui copil.

Activităţile ameliorative ne ajută să ameliorăm cunoştinţele, priceperile şi deprinderile predate şi neînsuşite corespunzător nivelului de vârstă. Putem da ca exemplu încercarea de a-l ajuta pe copil să-şi formeze deprinderea de a lipi corect elemente ale întregului unui obiect, ameliorarea anumitor probleme în ceea ce priveşte exprimarea în propoziţii şi a comportamentului impus de anumite situaţii de viaţă socială şi de grup etc. Pentru optimizarea socializării se propun ca modalităţi de realizare jocurile cu subiect şi roluri, activităţi de educaţie pentru societate, lucrul în echipă, observări, memorizări, lecturi, convorbiri, dramatizări.

În ceea ce priveşte exerciţiile de corectare a limbajului, acestea pot fi variate şi întotdeauna însoţite de exemplul perfect de pronunţie al educatoarei. Aşadar, în vederea corectării vorbirii, se pot derula exerciţii de respiraţie şi articulare corectă, de pronunţie corectă a sunetelor, de educare a auzului fonematic, frământări de limbă, exerciţii imitative onomatopeice, exerciţii de analiză fonetică. Toate acestea se vor desfăşura într-un mediu lingvistic benefic, ce oferă modele de vorbire corectă şi ajută copilul să conştientizeze sensul formelor gramaticale, necesitatea de a vorbi corect şi de a adopta o atitudine critică faţă de greşelile gramaticale din vorbirea lor şi a altora.

Prin intermediul fişelor se are în vedere asimilarea sau consolidarea cunoştinţelor, formarea priceperilor şi deprinderilor. În cadrul acestor activităţi, copiii îşi vor însuşi deprinderi de muncă independentă, intelectuală, capătă încredere în forţele proprii, îşi dezvoltă spiritul de iniţiativă, se obişnuiesc cu anumite responsabilităţi, devin cooperanţi. Fişele se pot alcătui pe tipuri de activităţi cu sarcini diferite, pentru a răspunde cerinţelor individuale ale tuturor copiilor din grupă, cu lacune sau cu aptitudini.

Cadrul didactic trebuie să aibă în vedere nevoile educaţionale ale fiecărui copil, astfel încât toţi copiii să se simtă acceptaţi şi valorizaţi. Aşadar, o dezvoltarea completă şi armonioasă a copilului depinde de noi, părinţi, educatori sau simpli membri ai comunităţii. Noi suntem cei care trebuie să influenţăm politicile şi practicile sociale pentru a constitui prin programele de educaţie un start bun pentru toţi copii.

Evaluarea continuă antrenează o evoluţie a elevului marcând o mai mare respectare a ritmului individual, iniţiativă şi grijă pentru verificarea propriilor rezultate. Privită în ansamblu, evaluarea continuă transformă acţiunea de evaluare: din proces predominant constatativ în unul diagnostic, de susţinere a învăţării; dintr-o evaluare globala în una nuanţată; din acţiune adăugată activităţii didactice în proces constitutiv al acesteia. Cele mai adecvate modalităţi de evaluare a copilului în perioada copilăriei timpurii sunt feedback+ul verbal (lauda, încurajarea), observarea acestuia, înregistrarea sistematică a rezultatelor, colectarea produselor activităţii lui – toate acestea cuprinse într-un portofoliu care vorbește despre progresul copilului pe intervale de timp.

BIBLIOGRAFIE

Mayer, G.– „ De ce şi cum evaluăm”, , Ed. Polirom,Iași, 2000;

Nicola, Ioan – „Tratat de pedagogie şcolară”, Editura Aramis;

Oprea, C. L.– „Strategii didactice interactive”, EDP,București, 2007 ;

Popovici, Dumitru – „Soluţii noi la probleme controversate”, Editura Aramis, Colecţia 2000;

Ghidul de bune practici pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani - realizat în cadrul Proiectului pentru Educaţie Timpurie Incluzivă, din cadrul Programului de Incluziune Socială cofinanţat de Guvernul României şi Banca Mondială, 2008

Crai Simona (*Postat octombrie 2018*) - http://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1755-importanta-evaluării-in-invatamântul-preșcolar

CREATIVITATEA ÎN GRĂDINIŢĂ

PROF. ÎNV. PREŞC. SOARE ELVIRA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 47 MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Termenul de creativitate îşi are originea în cuvântul latin „creare”, care înseamnă „a zămisli”, „a făuri” , „a crea” , „a naşte”. Însăşi etimologia cuvântului ne demonstrează că termenul de creativitate defineşte un act dinamic, un proces care se dezvoltă, se desăvârşeşte, şi îşi cuprinde atât originea cât şi scopul. El a fost introdus în psihologie de G.W. Allport, pentru a desemna o formaţiune de personalitate. În opinia lui, creativitatea nu poate fi limitată doar la unele dintre categoriile de manifestare a personalităţii, respectiv la aptitudini, atitudini sau trăsături temperamentale.

Psihologii susţin în general, că a fi creativ înseamnă a crea ceva nou, original şi adecvat realităţii. A crea înseamnă a face să existe, a aduce la viaţă, a cauza, a genera, a produce. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate şi este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ.

După P. Popescu- Neveanu, creativitatea presupune predispoziţia generală a personalităţii spre nou, o anumită organizare a proceselor psihice în sistemul de personalitate (Roco M., 2004). Creativitatea este legată de expresii şi creaţii artistice, de invenţii tehnologice sau descoperiri ştiinţifice, de comunicare interumană, de educaţie, de comportamente personale şi de mişcările sociale. Ea semnifică: adaptare, imaginaţie, construcţie, originalitate, evoluţie, libertate interioară, talent literar, distanţare faţă de lucrurile deja existente. Ca formaţiune psihică, creativitatea se caracterizează printr-o multitudine de sensuri: productivitate, utilitate, eficienţă, valoare, ingeniozitate, noutate, originalitate.

În prezent, încă mai persistă în educaţie un model care se bazează pe formarea unor oameni conformişti, considerându-se că o educaţie cât mai completă este mai benefică decât dezvoltarea unei gândiri originale şi creative. În societate însă, mai ales în marile companii, se caută tot mai multe persoane creative, care, pe lângă alte calităţi necesare postului pe care îl ocupă, aduc un plus de originalitate în munca prestată.

Experimentele realizate de-a lungul timpului au ilustrat în grafice o curbă descendentă pe care o urmează creativitatea, aceasta fiind mult mai pregnantă la vârstele mici şi

pierzându-şi productivitatea la vârsta adultă. Din acest motiv, este important ca programele educative de la toate nivelurile să meargă mai mult în direcţia cultivării creativităţii.

Copilul, care-şi manifestă permanent mirarea şi surpriza, încercând să surprindă ineditul lumii, neinfluenţat încă de educaţia rutinieră, este considerat prototipul creativităţii. Teama faţă de orice deviere de la normă (convenţie, tradiţie) sau conformismul social are ca efect dispariţia originalităţii, fiind capcana în care eşuează creativitatea multor indivizi.

Preşcolarii creativi se diferenţează de obicei de restul grupului prin diferite comportamente specifice şi dacă li se permite acest lucru, îşi dezvoltă în mod liber creativitatea. Ei sunt foarte curioşi, vin cu soluţii neobişnuite, cu idei originale, au iniţiativă şi un spirit de observaţie foarte bine dezvoltat, văd conexiuni între elemente aparent fără nici o legătură, pun întrebări adecvate, caută alternative şi explorează noi posibilităţi, manipulează şi controlează simultan mai multe idei ,învaţă rapid şi uşor, au o memorie bună, un vocabular foarte bine dezvoltat, găsesc căi neobişnuite pentru soluţionarea problemelor, au o imaginaţie vie şi o capacitate deosebită de a compune poveşti.

Prin metodele şi procedeele active şi antrenante folosite în educaţia preşcolară am urmărit să declanşăm la copii actele creatoare care duc la realizări artistice diverse.

Rostul educatoarei în procesul de formare a copiilor cu dizabilităţi este de a favoriza în fiecare capacităţi şi aptitudini creative drept componente structurale ale personalităţii omului nou.

Liniile directoare pe care educatoarea trebuie să le urmeze pentru a facilita expansiunea energiilor creatoare ale copiilor, în rolul de preşcolar sunt explicaţiile şi demonstraţiile prin care transmite copiilor informaţiile, le formează priceperi şi deprinderi. Copilul trebuie să caute, să descopere el însuşi cunoştinţe. Dacă copilului i se servesc de fiecare dată fapte cunoscute, explicate şi ilustrate, nu ne putem aştepta la dezvoltarea unor calităţi ale gândirii creative cum ar fi flexibilitatea, perspicacitatea, originalitatea.

Lărgirea relaţiilor cu mediul şi îmbogăţirea necontenită a cunoştinţelor copiilor preşcolari cu dizabilităţi despre obiectele şi fenomenele lumii reale, determină o creştere a vocabularului activ.

Dacă privim creativitatea în legătură cu procesele de cunoaştere, trebuie să observăm că imaginile, ca şi limbajul au un caracter şi o funcţie epistemiologică. Limbajul vine ca să explice imaginea.

Copiii au rare ori limbajul şi dezvoltarea cognitivă necesară procesării şi redării experienţelor numai prin intermediul cuvintelor (cu atât mai puţin copiii care prezintă o deficienţă), astfel încât ei îşi completează comunicările în mod spontan cu ajutorul formelor simbolice de expresie şi comunicare, cum ar fi joaca, metaforele şi o varietate de imagini vizuale, auditive şi kinestezice.

Tehnicile de art-terapie oferă copiilor oportunitatea de a explora şi exprima, prin intermediul materialelor specifice creaţiei artistice, dificultăţile în legătură cu diversele trăiri sau relaţii personale, dificultăţi ce ar putea fi greu de exprimat în cuvinte.

Copilul învaţă să crească prin experienţe.

Art-terapia utilizează toate formele expresive : pictura, muzica, literatura, teatrul şi dansul ca mijloace de punere în valoare şi îmbogăţire a personalităţii fiecăruia, ajutându-l să exprime emoţiile profunde şi dificultăţile pe care le întâmpină.

Atunci când intrăm în contact cu persoane care se confruntă cu o suferinţă psihofizică, ne dăm seama că de cele mai multe ori, scânteia creativă se află într-o stare de imobilitate, astfel, utilizarea diferitelor tehnici artistice devine o cale de blocare a acelor resurse ce sunt momentan paralizate, gustul creativ devenind modalitate de adepăși “obstacolul” şi însuşirea în mod treptat a drumului către încrederea în sine.

Pe lângă rolul extrem de impostant pe care desenul îl joacă în evaluarea unui copil şi în stabilirea obiectivelor de urmărit pe parcursul terapiei, desenul este utilizat şi pentru a ajuta copilul să devină conştient de sine, de existenţa sa în lume. Desenele pot fi folosite în moduri variate cu scopuri multiple şi la diferite nivele. Prin intermediul picturii inclusiv cea cu degetul) copilul îşi exprimă cu uşurinţă emoţiile.

Simplul act de a desena fără interventia exterioară reprezintă o puternică exprimare a sinelui care ajută stabilirea identităţii persoanei şi care este o cale de exprimare a sentimentelor. Tocmai în aceea constau beneficiile acestei tehnici în ceea ce priveşte copiii cu deficienţe, Învăţând să aibă încredere în forţele proprii, copilul se dezvoltă.

Modelajul oferă atât experienţe kinestezice, cât şi tactile. Flexibilitatea şi maleabilitatea lutului se potrivesc unei variaţii de nevoi. El pare să spargă adesea blocajele copilului, putând fi utilizat cu succes şi de cei care au mari dificultăţi în exprimarea sentimentelor lor. Copiii supărați pot simţi un sentiment al stăpânirii de sine, prin intermediul lutului. Copilul agresiv poate stăpâni lutul pentr a-l lovi şi a-l sfărâma. Se poate folosi şi plastilina. Pentru copilul cu spasticitate la nivelul membrelor superioare plastelina are un efect benefic în sensul relaxării mâinelor, în urma realizării unor exerciţii specifice.

Colajul ajută la eliberarea imaginaţiei şi poate fi utilizat ca exprimare senzorială şi

emoţională. Pe copilul cu deficienţă folosind diverse exerciţii îl ajută foarte mult în îmbogăţirea motricităţii fine. Poveştile au rol de a-l ajuta pe copil să asimileze experienţele trăite şi realitatea în general. Copilul învaţă să dea sens lumii din afara lui dar şi să structureze gândurile. Alte tehnici folosite sunt teatrul de păpuşi, jocul de rol, jocurile de mişcare, muzica şi dansul.

Muzica este folosită cu succes în recuperarea multor întârzieri în învatare şi a multor tulburări în dezvoltarea neuropsihică. În ascultarea şi prelucrarea muzici, creierul uman foloseşte ambele emisfere. De aceea, orice informaţie adusă prin intermediul muzicii este preluată rapid de către alte zone ale creierului. Utilizarea unui instrument muzical dezvoltă coordonarea motorie fină, orientarea spaţio-temporală şi bineînţeles, încrederea în sine. Folosind o muzică calmantă putem ajuta copii cu tulburări de atenţie să se concentreze pe o anumită sarcină dată. Unul dintre scopurile urmărite, alături de dezvoltarea personală este integrarea acestor copii, indiferent de deficienţă, într-un grup social. Unul din punctele forte ale tehnicii de art-terapie îl reprezintă faptul că pentru copilul cu deficienţă orice exerciţiul devine o joacă, îl va realiza în mod natural, fără să i se pară că depune vreun efort.

Tehnicile de art-terapie sunt folosite aât pentru obiective specifice psihoterapiei, cât şi pentru a contribui la dezvoltarea personalităţii şi armonizarea interiorului cu mediul înconjurător. În cadrul activităţilor practice personalitatea copiilor se manifestă divers. De aceea se practică în învăţământul preşcolar activitatea pe cercuri, în cadrul cărora copii conform aptitudinilor fiecăruia aplică în mod creativ sarcinile, realizându-se unitar întregul proces de învăţământ. Se constată cu satisfacţie procesele înregistrate de copii sub aspectul receptivităţii, îndemnării şi priceperii, dorinţa de a cunoaşte şi a munci, precum şi bucuria obţinerii unor bune rezultate ale muncii. În cadrul drumeţiilor, a excursiilor organizate, copiii colecţionează multe materiale din natură ca: spice, frunze, flori,pietricele, etc. Revenind în unitate aceştia sunt puşi să confecţioneze unele tablouri. Copiii au posibilitatea să îmbine plăcut formele şi culorile, obţinând lucrări frumos realizate.

Activităţile manuale organizate într-o strânsă legătură cu celelalte activităţi obligatorii, cu formele de muncă desfăşurate de către copii zilnic şi bazate pe cunoaşterea şi respectarea particularităţilor de vârstă şi individuale îşi aduc o contribuţie multilaterală în dezvoltarea atât a capacităţilor fizice ale copiilor cât şi ale celor intelectuale.

Dintre componentele principale ale creativităţii face parte gândirea creatoare sau inteligenţa creatoare care este un factor esenţial al activităţilor creatoare. Gândirea, atenţia,

memoria, imaginaţia nu pot fi separate de variabilele non-intelectuale: curiozitatea, sensibilitatea ridicată pentru un anumit domeniu, atitudinea dinamică faţă de dificultăţi. Activitatea creatoare presupune componente intelectuale, motivaţionale, cognitive, temperamentale.

Vârsta preşcolară permite formarea şi dezvoltarea creativităţii, rămânând să găsim activităţi caracteristice stadiului de dezvoltare care să constituie o formă de exprimare a imaginaţiei gândirii.

Imaginaţia copiilor se dezvoltă prin stimularea curiozităţii. În vederea creativităţii copii trebuie înscrişi în cercuri de activităţi specifice, trebuie urmărite interesele şi talentele copiilor de aceeaşi vârstă, să le oferim o educaţie în vederea autoîngrijirii, încurajată iniţiativa copiilor, în special când este vorba de activităţi educative, şi nu în ultimul rând trebuie să nu uităm să le încredinţăm responsabilităţi pe măsura puterilor lor.

BIBLIOGRAFIE

BONIFACE J., LEGRAND J.A., PERETTI A., Tehnici de comunicare, Editura Polirom, Iasi, 2007

BOUILLERENCE B.; CARRE E., Cum sa ne dezvoltam creativitatea, Editura Polirom, Iasi, 2002.

COCOS C., Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 1998.

PAUL POPESCU NEVEAU, Dictionar de psihologie, Editura Albatros, Bucuresti, 1978.

ROCO M., Creativitate si inteligenta emotional, Editura Polirom, Iasi,2004.

STOICA C. A.,Cr eativitatea pentru student si profesori,I nstitutul European, Iasi, 2004.

BUNESCU V., Almanahul Parintilor, Bucuresti, 1987.

EDUCAȚIA MONTESSORI

PERIOADELE SENZITIVE ALE PREȘCOLARILOR ȘI ANTEPREȘCOLARILOR

Delia Ana Socoleanu
Grădinița cu Program Prelungit Nr 3, Iași

Perioadele senzitive, alături de mintea absorbantă, tendințele umane și planurile de dezvoltare sunt parte din cele mai importante principii ale pedagogiei Montessori.

În aceste perioade speciale un copil este interesat să încarneze anumite concepte, abilități, capacități, perioade pe care Maria Montessori le denumea ca fiind o forță trecătoare, un impuls. Indiferent de mediul în care se dezvoltă, fiecare copil traversează aceste perioade și dacă adultul, prin observare, surprinde aceste aspecte și le susține, copilul va încorpora o nouă achiziție. Spre deosebire de adult, care învață dacă își propune acest lucru, copiii, absorb mediul, se autoeducă. Un aspect care vine în sprijinul acestei autoeducații și o motivează, prin materialele special concepute, este procesul auto-corectare, care își atinge obectivele prin exesare repetată cu materiale potrivite și cu o rafinare a mișcărilor.

Termenul de perioade senzitive a fost utilizat de un om de știință olandez, Hugo De Vries, care studia perioadele senzitive la animale. Maria Montessori a studiat observațiile acestuia și a stabilit o legatură dintre nevoia de supraviețurie și creștere a omizilor și dezvoltarea copiilor, accentuând și coreland ideea perioadelor senzitive cu dezvoltarea ființei umane. Pentru a veni în întâmpinarea procesului de dezvoltare al copilului putem oferi acestora experiențe variate și potrivite în momente cheie care vor contribui la dezvoltarea individuală.

Definiție. O perioadă senzitivă este un timp în care copilul se concentrează spre un anumit aspect al mediului cu o intensitate deosebită. Conform observațiilor făcute de Maria Montessori această perioada apare în primul plan de dezvoltare, când se formează personalitatea. În ceea ce privește procesul de adaptare, perioadele senzitive joacă un rol extrem de important, copilul îndreptându-se neconștient spre învățarea unei abilitați necesare pentru dezvoltare. Rolul adultului este acela de a observa copilul și de a pregăti potrivit mediul însă fără a intreveni prea mult. Știm deja faptul că, spre deosbire de adulți copiii învață fără efort. Observarea este procesul prin

3996

intermediul căreia putem identifica perioadele senzitive din viața copiilor, iar dacă această perioadă trece neimplinită aceasta abilitate devine mai dificil de obținut.

Etapele senzitive modifică relația dintre copil și mediu. Daca mediul nu-i va asigura copilului nevoile/experiențe necesare, pot apărea anumite deviații (plâns ,crize, dificultăți de somn, etc), numite de Maria Montessori ”manifestări externe ale unei nevoi nesatisfăcute”.

Rolul mediului. Unul din rolurile importante ale adultului este acela de a ghida copilul spre mediul, cu scopul de a obține experiențe cât mai bogate și variate. Pregătirea mediului corespunzător are ca scop împlinirea nevoile copilului. Un alt aspect extrem de important este eliminarea de către adult a obstacolelor de mediu, obiectiv, neîndeplinit, poate conduce la deviații.

Dacă perioada senzitivă dispare, încorporarea unei anumite trăsături devine tot mai dificilă; nu-i imposibilă dar mult mai complexă (învățarea unei limbi străine spre exemplu). Neutilizat potențialul unei perioade senzitive asupra copilului va dispărea, fără efecte negative asupra copilului (de exemplu tricotatul).

Perioadele senzitive sunt o predispoziție care îl va face pe copil să dobândească o anumită caracteristică, ele variază de la copil la copil, asigură cunoștințe și reprezintă baza pentru procese ulterioare de învatare. Dintre perioadele senzitive specifice copiilor preșcolari amintim :

Mișcarea. Pentru a deveni o persoană a timpului și a locului său, pentru a acumula experiențe, pentru a se adapta copilul folosește mișcarea. Prin aceasta el poate influența mediul, mișcarea fiind esențială pentru creșterea și dezvoltarea copiilor. Mișcarea face parte dintre perioadele senzitive care încep dinainte de naștere. La copilul mic întâlnim două niveluri de dezvoltare ale mișcării:

• motricitate grosieră (târâș, mers în patru labe, mers, sărit) și motricitatea fină (utilizarea mâinilor - întinderea, lovirea, apucarea) - achiziții care au loc în intervalul 0-3 ani, fiind determinate de mintea absorbantă

• rafinarea achizițiilor care are loc în primul plan de dezvoltare (3-6 ani), în care copilul rafinează toate achizițiile dobândite în primii trei ani de viață.

3997

Limbajul. Comunicarea este unul dintre cele mai importante aspecte ale vieții, cu ajutorul limbajului ne putem face înțeleși, ne putem adapta și integra în mediu, în grupuri sociale, în societate. Copilul absoarbe limbajul din mediu, iar rolul adultului este de a vorbi clar, corect, lent, spre copil, de a-l expune la experiențe cât mai variate. Limbajul are un rol esențial în dezvoltarea individului, evoluție ce implică și tendințele umane și mintea absorbantă (copilul înțelege limba înainte de a o putea vorbi).

Ordinea. Atunci când copilul are ordine, el poate avea încredere în mediu - este important ca toate lucrurile să fie la locul lor, să existe anumite rutine, aspecte ce dau copilului siguranță și fac adaptarea mai ușoară. Perioada senzitivă pentru ordine se împletește cu tendința umană pentru explorare și orientare.

Asimilarea imaginilor. Asimilarea imaginilor presupune stabilirea unor repere pentru orientare, aspecte ce îl vor ajuta pe copil în procesul de adaptare la mediu.

Deosebit de important este rolul adultului care trebuie să dea dovadă de grație și curtoazie, să fie un model de urmat, să asigure copilului un mediu bogat senzorial și o perspectivă clară asupra lumii.

Comportamentul social. Prin comportament social înțelegem modul de a reacționa a unui individ în relația cu mediu, cultura, cu societatea, de a respecta regulile impuse de aceasta pentru a se putea adapta (a aparține). Perioada senzitivă pentru comportament social începe destul de devreme și este interconectată cu tendința umană pentru comportament de grup și viață socială.

Rafinarea simțurilor. Această perioadă senzitivă îl are în centru pe lucrătorul conștient (copilul din jurul vârstei de 3-5 ani) și are ca scop rafinarea, clasificarea și organizarea impresiilor senzoriale acumulate de lucrătorul incoștient. Tendința copilului în această perioadă este de a explora lumea. Este esențial ca adultul să ofere experiențe bogate și variate copiilor prin care să-și rafineze percepțiile senzoriale, punându-i astfel în relație cu mediu.

Obiectele mici. O altă perioadă senzitivă în care copiii manifestă un interes deosebit față de cele mai mărunte obiecte din mediu, care poate fi recunoscută între aproximativ 1-3 ani. Pentru a veni în întâmpinarea copiilor este în sarcina adultului să pregătească corespunzător mediu și să asigure că acesta este sigur, atractiv și oferă copilului posibilitatea de a trăi experiențe bogate.

3998

Obstacole. În aceeași măsură în care adultul poate fi un model, un punct de referință, o punte între copil și mediu, el poate fi și cea mai mare piedică în calea dezvoltării copilului. Acest lucru îl întâlnim fie în situații în care adultul are tendința de a face lucruri în locul copilului, fie nu are suficiente informații referitoare la dezvoltarea copilului și nu poate recunoaște aceste perioade.

Momentele de criză. După cum am amintit deja adulții pot fi cel mai mare obstacol în calea copilului. Neînțeles, neavând suficiente instrumente prin care să se poată exprima, fiind frecvent întrerupt de adult, copilul reacționează prin tantrumuri. Aceste momente dificile ale copilului reprezintă de fapt exteriorizarea unei suferințe interne determinată de o nevoie neîmplinită.

Rolul adultului. Pentru a veni în întâmpinarea copilului adultul are rolul de a se informa, de a asimila suficiente informații despre creșterea și dezvoltarea copilului, despre transformările pe care acesta le cunoaște de-a lungul existenței, despre nevoile fiecărei etape de dezvoltare din viața sa. Este important ca adultul să pregătească corespunzător mediu, să observe copilul, să-i ofere posibilități nenumărate de explorare și mai presus decât atât de ai oferi libertate, de a-l înzestra cu încredere și respect.

Bibliografie:

Montessori, Maria – ***Descoperirea copilului,*** Editura Vremea, Editura Didactica si Pedagogica, 1977
Montessori, Maria – ***Mintea absorbanta,*** Editura Vremea, 2017
Montessori, Maria – ***Taina copilăriei***, Editura Vremea, 2018

3999

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC: METODE DE ORGANIZARE ȘI TRANSMITERE A INFORMAȚIEI ÎN PARCURSUL DIDACTIC

SOCOTEANU ADRIANA-CONSTANTINA

PROF. LB. FRANCEZĂ LA ȘC. GIMN. „CAROL AL II-LEA" DIOȘTI, JUD. DOLJ

Învățământul românesc se află într-o perpetuă schimbare și evoluție în ultimii ani, odată cu noile cerințe globale și adoptarea unor valori bazate pe respect și corectudine. Mediul școlar a devenit un spaţiu în care se confruntă valorile şi practicile tradiţionale, care structurează procesul învăţării academice, cu sisteme de valori mai ample, mai dificil supuse unei structurări riguroase şi controlului social.

Acest proces este generat de învăţarea socială, în care media intervine ca agent formator cu un potenţial de fascinaţie şi atractivitate net superior. Altă dată şcoala, definită ca instituţie de educaţie publică, era considerată ca un spaţiu sacru al învăţării, relativ autonom faţă de societatea adulţilor, cu problematica ei complexă legată de existență și evoluție individuală.

Scopul educaţiei în instituţiile de învăţământ constă in sprijinirea dezvoltării psihofizice a copilului în sensul valorificării superioare a potenţialului acestuia, dar şi în favorizarea unei bune integrări şcolare. În majoritatea situaţiilor, cadrele didactice îşi centrează eforturile, atenţia, controlul şi concentrarea asupra situaţiilor didactice și activităţii de predare, gestionând, de multe ori, situaţiile conflictuale, precum și schimbările apărute la nivel atitudinal și relaţional.

Sensul formativ al învăţământului contemporan impune mai mult decât oricând luarea în consideraţie a relaţiei cadru didactic – elev, pe fondul căreia se realizează sarcinile complexe ale formării personalităţii elevului. În viziunea pedagogiei moderne, relaţia cadru didactic – elev este concepută ca o relaţie de mare complexitate, care implică un dialog permanent între cei doi factori, educat şi educator, o comunicare reciprocă, angajând toate laturile personalităţii acestora.

Au existat mai multe modele de predare la nivelul învățământului preuniversitar românesc, fiecare urmărind diverse metode de implementare a materiei școlare, înţelegerea de către elevi a bogăţiei limbii si folosirea ei corectă in relaţiile interumane, precum și în

dezvoltarea psiho-socială a individului. În prezent, se pune accentul mai mult pe stimularea elevului de a participa activ la cursuri și mai puțin pe predarea clasică unde profesorul scrie pe tablă și dictează lecția pe care o va verifica ora următoare.

Metoda deductivă este din ce în ce mai utilizată, tocmai pentru a solicita cunoștintele generale ale elevului, comunicarea şi interacţiunea cu semenii săi, de asemenea pentru a-l învăța să folosească în mod eficient şi creativ capacităţile proprii și să poată continua în orice fază a existenţei sale procesul de învăţare și experimentare.

Actuala programă şcolară situează în centrul preocupării sale învăţarea activă, centrată pe elev. Învăţarea nu este un proces pasiv, care li se întâmplă elevilor, ci o experienţă personală, la care ei trebuie să participe. De exemplu, o metodă inovativă de predare-învățare este **modelul comunicativ-funcţional**, care se axează pe comunicare ca domeniu complex ce înglobează procesele de receptare a mesajului oral şi scris precum şi cele de exprimare orală şi scrisă.

Conform acestui nou model, comunicarea este un domeniu complex care înglobează procesele de receptare a mesajului oral şi a celui scris (citire, lectură), precum şi cele de exprimare orală, respectiv de exprimare scrisă. Această abordare nouă asigură o dezvoltare progresivă a competenţelor, prin valorificarea experienţei specifice vârstei elevilor şi prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atitudinale şi acţionale ale formării personalităţii elevilor în parcursul lor școlar.

Noul model comunicativ-funcţional (predarea integrată) faţă de predarea tradiţională are avantajul menţinerii interesului activ al elevilor, activităţile nu se repetă, mereu fiind ceva ce suscită atenția elevului. Trecând pe parcursul aceleiaşi lecţii de la activitatea de citire la cea de scriere s-a constatat că elevii sunt mai relaxaţi şi participă cu mai mult interes la activitate, se menţine trează atenţia elevilor prin alternarea citirii cu scrierea.

Vorbitorul în formare este încurajat să asculte, să gândească, apoi să folosească limbajul articulat pentru a transmite o informație prețioasă mai departe sau doar pentru a aproba descifrarea mesajului transmis de învățător sau colegi. Statutul său de vorbitor se concretizează prin dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului oral, de exprimare orală, dezvoltarea capacităţii de receptare a mesajului scris (citirea/lectura) precum și dezvoltarea capacităţii de exprimare scrisă ca produs final folosit în evaluarea școlară de către cadrul didactic.

Astfel, el își va forma deprinderile de a identifica persoane sau obiecte, sentimente sau trăiri, va formula întrebări şi răspunsuri, va oferi informaţii despre identitatea proprie sau despre identitatea persoanelor cunoscute, va povesti fapte şi întâmplări, după benzi desenate sau după ilustraţii, dar cel mai important este că își va exprima propria părere în legătură cu un fapt prezentat.

4001

Cheia unui parcurs academic de succes presupune o implicare totală a părților: școlar-profesor-părinte întrucât formarea timpurie, dar și continuă reprezintă baza unor deprinderi sociale și dobândirea de noi aptitudini pentru fiecare etapă de dezvoltarea a elevului. Așadar, metodele inovative apărute recent doresc să țină pasul cu schimbările apărute în societatea contemporană și mai ales să păstreze flacăra cunoașterii activă în elevii care merg la școală, demontând tendința reticentă apărută de curând în rândul tinerilor de a asista la orele de curs deoarece sunt plictisitoare și centrate doar pe profesorul care transmite informații.

Bibliografie:

1. Dumitru, Ion Al. (2000) – *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara;
2. Nicu A., *Strategii activ-participative de formare a gândirii critice*, Editura Didactică si Pedagogică, R.A.București, 2007.

Copilul între copii în *Epoca de Aur*

Unul dintre aspectele majore care au captat atenţia istoricilor a reprezentat-o delimitarea celor doi termeni-cheie: „copil" şi „copilărie" şi relaţia copilăriei cu jocul. Citându-l pe Iohan Huizinga, Luminiţa Dumănescu afirma că acesta din urmă nu are doar „o componentă culturală"[1], ci şi una socială, care îi implică pe cei din jur. Joaca unui copil este într-o formă pe care adulții, de multe ori, nu o pot percepe. Ea diferă în funcţie de anotimp, de vârstă, de sex, de mediul social și natural înconjurător si, mai ales, în funcţie de participanții la joacă și de locul de joacă. De fapt, „principala ocupaţie a copilului, din ziua în care se naşte şi până începe să-şi conştientizeze prezenţa şi importanţa în lumea în care s-a născut este jocul, în variatele, infinitele sale manifestări. De la gesturile slabe pe care mica fiinţă le face involuntar, la meticulosul joc cu mâinile şi mai apoi la construirea unor jucării şi strategii de joc, toate se înscriu pe aceeaşi coordonată a ludicului"[2]. Copilul își prefigurează, pentru viitor, anumite efecte ale acțiunilor sale ludice, iar desfășurarea activității recreative are drept scop atingerea acelor efecte. Construirea castelelor de nisip pe malul mării de către copiii cu vârste fragede reprezintă o acțiune a omului creator. Copilul învață să manipuleze natura în scopul desăvârșirii creației. Din acest motiv putem spune că joaca prefigurează munca, de aici rezultând şi interesul pentru confecţionarea unor jocuri de tip lego.

În anii comunismului, prima vârstă a copilăriei însemna „joaca în pătuț" (pe această piesă de mobilier părinții montând diverse jucării, baloane etc.). Ulterior, mediul de joacă devenea camera în care se aflau, de obicei, păpușile pentru fete, mașinuțele pentru băieți, jucăriile de pluș sau cuburile de construit. La vârsta şcolară, timpul de joacă se desfăşura după orele de curs. Joaca putea avea loc şi pe drumul de la școală către casă. Parcurile, locurile special amenajate ofereau aceste posibilități. De asemenea, timpul de joacă diferea, fiind mai scurt în perioada școlii și mai lung în perioada vacanțelor. Vacanța de vară, cu zile foarte lungi, oferea un spectru mai larg de dezvoltare a universului ludic. Odată cu preadolescența, copiii învățau să descopere locul în care trăiau. Mersul prin cartier, pe străzi necunoscute, explorarea unor clădiri, întâlnirea

[1] Luminiţa Dumănescu, *Jocurile copiilor de altadată,* în „Caiet de antropologie istorică", anul VI, nr. 1-2 (10-11), ianuarie - decembrie 2007, Accent Publishing House, 2008, p.166.
[2] *Ibidem,* p. 165

4003

persoanelor străine sau a copiilor de aceeași vârstă făcea parte din caracterul formativ al activității de joacă.

Locuri de joacă

În cazul în care era special amenajat, locul de joacă oferea posibilitatea unor activități mai complexe prin utilizarea topoganelor, a leagănelor, a căluților și a meselor rotative. Totuşi, noțiunea de „teren de joacă" nu se limita la un spațiu fix; acesta putea fi curtea școlii, islazul, pădurea și pârâul sau iazul din mediul rural, parcarea din spatele blocului sau micul părculeț al copiilor din cartier. Se organizau concursuri de biciclete și trotinete, concursuri de desene pe asfalt în parcuri sau în curtea școlii. Tot pe asfalt se juca un joc celebru: *Şotronul*. De asemenea, ziua de 1 iunie era un prilej de a primi cadouri de la părinți, de obicei jucării sau excursii în parcuri tematice. Iarna, celor mici le era destinat „Orășelul copiilor", un perimetru amenajat, temporar, de autoritățile locale care instalau figurine mari reprezentându-l pe „Moș Gerilă" sau „Albă ca Zăpada". Tot acolo se montau platforme cu mașinuțe electrice, o adevărată fascinaţie deopotrivă pentru copii și adulți. În Bucureşti, la începutul anilor 1980 a fost construit cel mai mare parc de distracții din România, fiind înzestrat cu „tiribombe, mașinuțe, căluți, buburuze, vată de zahăr, montaigne-rousse, ba chiar și-un trenuleț, cu tot cu șină. Calea ferată era lungă de 1,8 km, trenulețul răspundea cu mândrie la numele de ***Thomas*** și toți copiii îl iubeau și voiau să se plimbe cu el în jurul Orășelului"[3].

Printre activitățile de iarnă practicate se numărau mersul la săniuș pe derdeluș, bătăile cu bulgări de zăpadă și celebrul „mozol"[4]. Pentru copiii care locuiau la bloc, joaca afară era foarte importantă. Era spațiul socializării, al apropierii de ceilalți copii „de pe scară" sau „de la alte blocuri". Nefiind multe locuri special amenajate, copiii se jucau în parcările din spatele blocurilor, uneori deranjând liniștea pensionarilor din zonă. Terenurile sportive din incinta școlilor ofereau spații pentru practicarea jocurilor de fotbal, miuță, volei, baschet etc. Dan Spătaru îşi amintea de „bazinul olimpic in cartier", pe care îl frecventa „destul de des, uneori cu bani, alteori cu săritul gardului, în funcţie de câte sticle sau borcane se găseau sau nu se găsdeau în debara". Acolo se juca *ce face unul, face toţii*, adică „un joc numit de un baiat care cred ca nu

[3] *Mica poveste a micului oraș din Berceni: Orășelul Copiilor*, https://bercenidepoveste.ro/mica-poveste-a-micului-oras-din-berceni-oraselul-copiilor/, accesat la data de 06.08.2021.
[4]Leonard Rădoi, *Amintiri din comunism*, https://leonardo.radoiu.ro/2009/04/08/amintiri-din-comunism, accesat la data de 6.08.2021

era prieten bun cu gramatica"; dacă unul dintre copii „sărea de pe blocstart cu o mare scălâmbăială, ceilalţi erau obligaţi să îl copieze". Cu o oarecare urmă de melancolie, autorul recunoştea: „La aproape fiecare săritura luam câte o gură de apă cu clor, când ieşeam din bazin ne curgea apa din nas câteva minute, ne usturau ochii ore bune pentru că nimeni nu avea ochelari de înot de la Dechatlon, însă abia aşteptam să reluăm a doua zi jocul."[5]

Joaca în timpul pauzelor între orele de la școală avea un caracter de relaxare, de pregătire pentru ora următoare. De cele mai multe ori copiii alergau, involuntară fiind o dezmorțire a mușchilor după 50 de minute de stat pe scaunul din clasă, unde corpul avea o postură impusă de organizarea și disciplinarea lecției. Şi dacă copiii reveneau cu julituri ale genunchilor și coatelor de la locurile de joacă, de la fotbalul pe asfalt sau de la accidentările cu biciclata, ei deveneau purtători au unor „semne de bună purtare."[6]

Jocuri şi jucării

Joaca nu va pieri niciodată, dar jocurile se schimbă, ele reflectând transformarea societăţii, a condiţiilor şi nivelului de trai, a orizontului de aşteptare al părinţilor, dar şi a mediului cu ale sale comandamente. Din această perspectivă, mulţi dintre copii trebuiau să renunţe la plăcerea jocului, în favoarea activităţilor casnice, înţelegând responsabilităţile încredinţate lor de către adulţi, dar şi respectul pe care trebuiau să-l acorde familiei: „Mâncam ce se găsea și treceam la treabă: vara, adunatul de buruieni pentru porci și vite, pregătit fierturi pentru pui și porci, primăvara și vara devreme săpat, plivit, udat [...], toamna cules și sortat. În anotimpul rece se adăuga căratul lemnelor pentru foc, din magazie în camere"[7]. Chiar şi aşa, jocul rămâne o caracteristică definitorie sau o constantă a copilăriei.

Noțiunea de joc, în perioada „Epocii de Aur", poate avea cel putin două accepțiuni. Una dintre ele este legată de organizarea jocului prin anumite reguli care trebuie respectate; aici pot fi incluse jocul de fotbal, de baschet, de-a prinselea, de-a v-ați ascunselea, „baba-oarba", „lapte-gros", „ineluș învârtecuș", „rațele și vânătorii", „Flori, fete sau băieți" etc. Iată cum descria acelaşi Dan Spătaru jocurile copilăriei sale: „Acum am ceva dureri de spate, dar refuz să cred că ar putea să mi se tragă de la celebrul joc din copilărie. Aveam un stâlp de iluminat în faţa

[5] Dan Spătaru, *Jocuri din comunism*, https://povestialtfel.ro/2018/11/06/jocuri-din-comunism/, accesat la data de 06.08.2021.
[6] Leonard Rădoi, *loc. cit.*
[7] Luminița Dumănescu, *„Țară, țară, vrem osași!" Despre copilărie în comunism,* Cluj-Napoca, Editura Mega, 2015, p. 180.

blocului şi acolo ne strângeam pentru a ne rupe unii altora spatele. Nu ţin minte ca vreodată unul dintre noi să se fi plâns sau să se fi accidentat… Sigur tineţi minte un al jos celebru în timpurile alea, cucii se numea, cu doi jucători care aruncau mingea unul spre altul, încercând să îi lovească pe cei care se aflau între ei, în acelaşi timp încercând să evite prinderea, de către cei din mijloc, a mingilor aruncate către ei, pentru ca astfel cei din mijloc mai câştigau o viaţă. Cel lovit trebuia să treacă în locul celui care l-a lovit, aşa ca jocul putea dura la nesfârşit. Chiar dacă ne era greu să găsim nouă pietre pe care să le punem una peste alta, uneori ne ieşea şi lucrul asta şi incepea jocul intitulat, fără prea multa inspiraţie, *nouă pietre*. O echipă arunca cu mingea şi incerca să dărâme cât mai multe pietre din turn, apoi urma încercarea de a-i lovi pe cei din echipa adversă cu mingea, în timp cei ei încercau să reconstruiască turnul făcut din cele nouă pietre. Cel mai frumos era când cel mai îndemânatic era înconjurat de ceilalţi coechipieri şi nu reuşea să puna ultimele pietre şi era lovit cu mingea de către adversar cu câteva secunde înainte să se bucure. Jocul se relua şi se tot relua până când unul dintre noi era chemat de la geam de vreun părinte."[8]

Un alt joc cunoscut de copiii „Epocii de Aur" era *ascunsa, ascunselea* sau *vatia*. Regulile erau, relativ, simple: „Primul punea ochii, ultimul scăpa turma sau urma, nici acum nu ştiu sigur cum spuneam. Ce ţin minte e că mă certa maică-mea cand ne schimbam hainele cu alt copil pentru a-l face pe cel care punea ochii să spargă oalele. Ţin minte, de asemenea, scandările *ceapă, ceapă, stai în groapă* sau *usturoi, vin' la noi*, scandări pe care le ştia şi cel care punea ochiii şi pe care, în mintea noastra, îl deturnam de la locul unde era ascuns cineva scandând pe invers. Ne credeam destepţi la vârsta aia şi ne distram şi ne râdeam doar de dragul râsului. La începutul jocului ne număram, să vedem cine pune ochiii. Erau multe numărători, îmi aduc aminte doar de câteva: *pe capetele noastre trece un tramvai, în ce direcţie mergea-acel tramvai* apoi *un marinar de la marină avea şi el o balerina, şi balerina îi cânta* nu mai stiu ce urma. Mai era şi numărătoarea cu *antantirimogodan caracarasi principala morengo tango*. Sunt sigur ca toti prietenii de la bloc şi-o amintesc."[9]

Unul dintre cele mai cunoscute jocuri din această perioadă a fost „Ţară, ţară, vrem oştaşi!". Considerat „bărbătesc, nobil în idee şi fulgerător în acţiune" el implica două grupe de copii care trebuiau poziţionaţi, „faţă în faţă, la 10-15 metri una de alta. Unii strigau *Ţară, ţară, vrem ostaşi!* iar ceilalţi răspundeau: *Pe cine, pe cine? Pe Ionel!* Şi atunci Ionel se desprindea din grupul lui de

[8] Dan Spătaru, *loc. cit.*
[9] *Ibidem*.

soldaţi în aşteptarea chemării în linia întâi şi alerga din toate puterile spre ceilalţi copii care se ţineau de mâini, formând o blocadă prin care Ionel trebuia să nu treacă. Scopul era ca Ionel să rupă lanţul mâinilor şi atunci, după ce îşi demonstra astfel puterea, era luat în cadrul echipei şi astfel armata se mărea”[10]. Autorul acestor rânduri nota, cu mândrie: „Eram foarte temut la acest joc, datorită tacticii mele inteligente. Când îmi auzeam numele îmi luam avânt şi fugeam întâi normal, cu ochii spre un punct dintre doi copii mai zdraveni. Deodată îmi schimbam alergarea, băgam capul înainte, îmi schimonoseam figura făcând-o cât mai criminală şi mă uitam la cea mai slăbuţă fetiţă din şir. Care, invariabil, era atât de îngrozită de venirea mea, încât dădea drumul la mânuţă, să nu i-o rupă nebunul, şi treceam victorios şi imbatabil printre mâinile speriate, ca printr-un arc de triumf”[11].

Alte jocuri în care trebuiau respectate anumite reguli erau: coarda, prinselea sau miuţa. Popular era *lapte gros*, în care un jucător devenea arbitru (perniţă, stâlp, etc), iar restul jucătorilor se împărţeau în două echipe egale; după ce se stabilea ordinea de joc una din echipe se aşeza în următorul mod: primul jucător, aplecat, cu capul în mâinile arbitrului. Următorul jucător, aplecat, cu capul între picioarele următorului jucător. Şi tot aşa până când toţi jucătorii echipei erau aşezaţi, apoi urmau celelalte echipe. Considerat „joc pentru băieţi”, era jucat şi de fete, după cum şi *elasticul* putea „fi sărit” de băieţi[12]. De altfel, acest joc din urmă, era tot o „creaţie comunistă”, apărând pe străzile oraşului Praga şi răspândindu-se, cu repeziciune, în ţările din S-E Europei”[13].

O a doua accepţiune se referă la improvizarea jocurilor, aşa cum era *frunza*: „Pe cimentul străzii se trasa cu creta un contur care închipuia două camere alăturate, cu intrări prin holuri separate. În fiecare cameră stăteau câţiva copii de pază la *frunză*, adică o porţiune haşurată într-un colţ al camerei unde cei din echipa adversă trebuiau să ajungă pe rând, invadând practic locuinţa. Dar asta nu era deloc uşor, căci pe când fugeai pe holul îngust erai împins de cei din camera unde încercai să ajungi. Iar dacă călcai în afara perimetrului, erai scos din joc. La *frunza* aveau avantaj cei mai graşi, deci mai greu de împins şi dezechilibrat”[14]. Cum la începutul anilor 1980 „se tăia lumina în fiecare seară, pentru 2 ore”, mai ales toamna şi iarna, „ca la un semnal”, copiii de la bloc se strângeau la parterul unei scări, declanşând unul dintre cele mai „fascinante

[10] *Top 10 jocuri din comunism*, http://www.dailycotcodac.ro/2011/08/top-10-jocuri-din-comunism-2/, accesat la data de 05.06.2021.
[11] *Ibidem*.
[12] Dan Spătaru, *loc. cit.*
[13] *Jocuri din copilărie*, http://jocuridincopilarie.ro/exercitii-cu-elasticul/, accesat la data de 05.08.2021.
[14] Dan Spătaru, *loc. cit.*

jocuri din acea perioada: *baba oarba*. Nici nu era nevoie să ne punem ceva la ochi pentru că nu exista nicăieri vreo sursă de lumină. Două ore stăteam cățărați pe balustrade, culcați pe sub scară, făcuți una cu vreun perete, agățați de țevile caloriferelor, fiecare dintre noi sperând să nu fie el următoarea baba oarba. Interesant este că era un joc mixt, fetele erau tratate la fel ca baieții. Chiar dacă ne strângeam deseori și mai mult de zece copii, nu existau drăcuieli sau înjurături sau supărări. Cele două ore treceau foarte repede, următoarele 22 de ore, până la viitoarea rundă, păreau că scurg mai greu."[15]

De asemenea, existau diverse seturi de jocuri precum *Piticot*, adică o planșă cu o hartă imprimată pe ea; cu ajutorul unui zar, copiii parcurgeau itinerariul, depășind obstacolele pentru a ajunge la casa lui Piticot. La rândul lui, *Păcălici* era un set de joc special, în care învinsul rămânea cu singura carte fără pereche. Inspirat din istorie, *Dacii și romanii* era un joc de strategie, cei doi jucători trebuind să ocupe cetatea adversarului și să captureze soldații inamici. Vedetă pe la sfârșitul anilor 1980, jocul *Nu te supăra frate!* consta dintr-o tablă din carton, pe care erau marcate un traseu și niște pătrate în patru culori diferite. Se juca în doi-patru copii și fiecare își alegea o culoare. Cele patru piese trebuiau mutate pe traseu, după aruncarea zarului. Scopul jocului *Marocco* era acela de a extrage câte un beţişor dintr-o mulțime colorată în roșu, galben, alb și albastru, fiecare culoare valorând un anumit număr de puncte. La toate acestea se adăugau *Șahul Chinezesc* (tablă de joc în formă de stea, cu găuri și de șase seturi de zece bile colorate ce trebuiau aduse, mutare după mutare, în colțul opus al tablei), *Țintarul* sau *Titirobilul* (un platou de joc, pe care erau marcate niște găuri colorate și numerotate și un titirez plasat în centrul tablei)[16], *Domino* (un șir de piese punctate, care așezate în șir aveau o continuitate), *Scrabble* (joc de cuvinte, pe o tablă notată cu punctaje), *Rummy, cărți de joc*.

Referitor la jucăriile din epoca comunistă, ele stârnesc zâmbete nu numai în rândul copiilor; adulții înșiși regăsesc în ele o parte a copilăriei lor: *Pe asta am avut-o și eu*, *Pe asta a avut-o vărul meu*, *Cu așa ceva ne jucam și noi*. În 1960, România avea 8 fabrici care produceau obiecte din lemn sau tablă, dar și jucării. Întreprinderea „9 Mai" din Lugoj făcea stropitori, jucării cu cheiță sau carusele. Cooperativa „Tehno-Metalica" București realiza jucării metalice, biciclete, triciclete și trenulețe. Fabrica de Mase Plastice „MAP Oradea" turna jucării din plastic,

[15] *Ibidem*.
[16] Iana Florentina, *Cele mai tari jocuri din România comunistă, când n-aveai Catan și Monopoly*, https://www.vice.com/ro/article/nzb4g7/jocurile-de-socializare-din-romania-comunista, accesat la data de 06.2021

Cooperativa „Arta Lemnului” - figurine, trenuleţe şi jocuri din lemn, Fabrica „Steaua Roşie” din Râşnov jocul de Domino, iar „Agatex” Timişoara trenuleţe, tamburine şi alte jucării din metal. Din cea mai populară fabrică, „Arădeanca”, ieşeau sute de modele de păpuşi.[17] Din păcate, cele mai multe jucării erau exportate, concurând cu cele din Occident. Printre cele mai râvnite de copii se numărau „auto Dacia 1300”, „avionul Tarom”, „autobuzul ONT”, „maşina de cusut Ilenuţa”, „broasca mecanică”, „Donald răţoiul”, „păpuşa Negresă”, „păpuşa Nadia”, „păpuşile Geta şi Liviu”[18]. După ce copii creşteau jucăriile erau folosite de părinţi pe post de bibelouri sau decoraţiuni în nelipsitele vitrine din perioada comunistă.

Bicicleta „Pegas” oferă o imagine legată fundamental de copilăria în comunism. Fabricată, începând cu anul 1972, la Uzina Mecanică Tohan, ea asigura modele pentru adulți, urmând ca din 1975 să fie produse primele biciclete „Pegas” pentru copii sub 10 ani și primele biciclete de cameră. În anii 1980 seria s-a diversificat, apărând bicicletele cu mai multe viteze precum „Pegas 1027 Campion”[19]. Evident, nu toți părinții își permiteau să le ofere copiilor lor astfel de biciclete, ei înşişi folosind „Pegas-ul” pentru a se deplasa la serviciu; totuşi, în timpul liber al părinţilor, copiii aveau acces la acest produs, bucurându-se de plimbările pe aleile din cartier.

Gusturile copilăriei

Copilăria e asociată, adeseori, cu mirosul bunătăţilor pregătite de mame şi bunici şi cu gustul dulciurilor. Cum prioritățile PCR-ului nu vizau „produsele de lux”, punându-se accent pe dezvoltarea și planificarea accelerată a ramurii grele a industriei, fabricile de dulciuri și activitatea cofetarilor a stat, pentru multă vreme, într-un plan secund. În Brașov, cele două fabrici de ciocolată, „Hers” și „Stollwerk”, au fost redenumite în 1966 drept „Dezrobirea” şi „CIBO”[20]. Alte fabrici de ciocolată și produse zaharoase se găseau la Bucureşti („Întreprinderea de Produse Zaharoase”) şi Timişoara („Kandia”), produsele lor fiind comercializate în rețeaua de magazine „Alimentara” sau în cofetării, sub formă de produse ambalate sau vrac: sortimente de ciocolată (ciocolata cu rom, *Măgura, Pitic, Ambasador, Postăvaru,* etc.), bomboane de ciocolată (*Bucureşti, Carpați,* etc.) sau bomboanele din zahar *Cip*, înghețată (*Polar*, *Doina*), prăjituri

[17] *Jucării româneşti*, http://muzeuljucariilor.ro/muzeu/jucarii-romanesti, accesat la data de 20.07.2021
[18] *Ibidem.*
[19] Adrian N. Ionescu, *Pegas în viaţă, Mobra în istorie*, https://jurnalul.ro/stire-special/pegas-in-viata-mobra-in-istorie-70298.html, accesat la data de 20.07.2021
[20] Andrei Gusty, *Dulciurile românilor – cofetăria Epociii de Aur,* https://sodelicious.ro/, accesat la data de 27.07.2021

(*negresă, amandină, diplomat, savarină, Profiterol*, etc.), biscuiți (*Popular, Lido, Marinela, Voinicel, Delia și Mirela*, *Eugenia*), napolitane (*Carmen, Dănuț*), marmeladă, rahat, jeleuri, alviță, halva, glucoză, dropsuri, turtă dulce, pufuleți, pufarine, guma de mestecat (*Gumela*). Pentru produsele ambalate în borcane, respectiv gemuri și dulcețuri, compoturi, șerbet, prețul recipientelor era separat. Sucurile *Brifcor* ori *Cico* se găseau destul de rar și erau ambalate în sticle. Una dintre plăcerile copiilor era aceea de a colecţiona „surprizele" de la gume sau ambalajele ciocolatelor. Istoricul de artă Gabriel Badea-Păun își amintea de „Gumela, de surprizele de la guma Turbo, Tipi-Tip pe care le colecționam, de bombonele Cip și înghețata ambalată precum pachetul de unt, gen parfait. Când intram într-o cofetărie parcă îmi înnebuneau simțurile. Borcanele cu dropsuri cu lapte sau cacao, peștișorii cu dungulițe lucioase din zahăr ars, caramelele ambalate în hârtie – pe care le mâncam cu tot cu hârtie, pentru că nu aveam răbdare să le dezlipesc"[21].

Gustul copilăriei se lega de preparatele realizate de gospodine, acasă. Erau rețete simple de prăjituri sau produse de panificație: negrese, cremă de zahăr ars, ciocolată de casă, salam de biscuiți, plăcintă, cozonac, învârtită, griș cu lapte, clătite, dulceață, compoturi, înghețată din smântână sau lapte, sucuri obținute din siropuri, etc. Mamele învăţau rețete din revistele *Sătenaca* și *Femeia*, de unde le decupau pentru a le lipi în propriile „caiete de rețete". Pentru unul dintre copii, cozonacul, „făcut în casă, era o probă grea, mama se pregătea din timp, de la a cumpăra făină mai bună (trei nule), de la drojdie, până la a pune aluatul la dospit. Cum se scula în puterea nopții ca să bată aluatul acela, apoi să-l pună la cuptor. Făcea saleuri și cornulețe cu gem. Făcea gemuri și compoturi, cel mai adesea cu fructe cumpărate"[22].

Fructele se consumau în sezon. Vara debuta cu cireșele, apoi continua cu căpșune, zmeură, zarzăre, pepene, etc., iar în „toamna cea bogată" se găseau mere, pere, prune, struguri, gutui. În schimb, iarna, ele erau consumate sub formă de compoturi și gemuri. Fructele exotice - portocale, lămâii, banane, smochine, etc. - erau o raritate, după anii '80. Se găseau în preajma sărbătorilor de iarnă, fiind distribuite la întreprinderile unde lucrau părinţii sau vândute, la coadă sau „pe sub mână", la magazinele alimentare. Uneori, bananele erau atât de verzi, încât „dacă le consumai astfel ţi se făcea *gura pungă*, de aici şi practica învelirii lor în ziare şi coacerea „pe

[21] Simona Preda (coord.), „*Tot înainte!" Amintiri din copilărie,* București, Editura Curtea Veche, 2016, p. 62.
[22] Luminița Dumănescu, *op. cit.*, p. 167.

dulapuri". Mirel Bănică recunoştea că, în copilăria lui, ananasul îi părea „un fruct pe care îl mănâncă zeii în Paradis"[23].

Producția de dulciuri a fost afectată de criza economică din anii '80. Zahărul se găsea tot mai greu, produsele de pe piaţa internă erau de calitate inferioară, iar rafturile magazinelor ajunseseră din ce în ce mai goale.

BIBIOGRAFIE

Simona Preda (coord.), „*Tot înainte!" Amintiri din copilărie,* București, Editura Curtea Veche, 2016

Luminița Dumănescu, *Jocurile copiilor de altadată,* în „Caiet de antropologie istorică", anul VI, nr. 1-2 (10-11), ianuarie - decembrie 2007, Accent Publishing House, 2008

Luminița Dumănescu, „*Țară, țară, vrem osași!" Despre copilărie în comunism,* Cluj-Napoca, Editura Mega, 2015

Adrian N. Ionescu, *Pegas în viață, Mobra în istorie*, https://jurnalul.ro/stire-special/pegas-in-viata-mobra-in-istorie-70298.html

Mica poveste a micului oraș din Berceni: Orășelul Copiilor, https://bercenidepoveste.ro/mica-poveste-a-micului-oras-din-berceni-oraselul-copiilor

Leonard Rădoi, *Amintiri din comunism*, https://leonardo.radoiu.ro/2009/04/08/amintiri-din-comunism

Spătaru Dan, *Jocuri din comunism*, https://povestialtfel.ro/2018/11/06/jocuri-din-comunism

Top 10 jocuri din comunism,http://www.dailycotcodac.ro/2011/08/top-10-jocuri-din-comunism-2

Jocuri din copilărie, http://jocuridincopilarie.ro/exercitii-cu-elasticul

Iana Florentina, *Cele mai tari jocuri din România comunistă, când n-aveai Catan și Monopoly*, https://www.vice.com/ro/article/nzb4g7/jocurile-de-socializare-din-romania-comunista

Jucării românești, http://muzeuljucariilor.ro/muzeu/jucarii-romanesti

Andrei Gusty, *Dulciurile românilor – cofetăria Epociii de Aur,* https://sodelicious.ro

[23] Simona Preda (coord.), *op. cit.*, p. 65.

TERAPIA OCUPAȚIONALĂ
PENTRU ȘCOLARII CU DIZABILITĂȚI DE INTELECT

Autor: SOLOMON SIMONA PATRICEA

C.Ș.E.I. "MARIA MONTESSORI" Constanța

Desfășurarea propriu-zisă a procesului de terapie ocupațională cu școlarii cu dizabilități dispune de un întreg specific complet aparte. În situația efectivă a organizării unor anumite tipuri de activități de recuperare pe plan educațional, terapeutul ocupațional trebuie să îndeplinească întotdeauna o multitudine efectivă de roluri, care depind, în cea mai mare parte, de tipul efectiv de instituție în care acesta activează precum și de toate categoriile de deficienți căreia se adresează. (Mușu, I., Taflan, A., 1997, p. 124)

Conform Willard si Spackman s , Planul de intervenție al terapiei ocupaționale trebuie să cuprindă cele trei domenii de acțiune | activitati de munca , joc , viață cotidiană pentru obținerea performanțelor subiectului | senzorio-motorii,cognitive și psihosociale .

,,Interveția, cu mijloacele specifice terapiei ocupaționale , urmărește urmatoarele obiective generale

- dezvoltarea , menținerea si recuperarea nivelului de functionare al fiecarei persoane , pe cat mai mult posibil ,
- compensarea deficientelor functionale prin preluarea functiilor afectate de catre componentele valide ale persoanei ,
- prevenirea destructurarii anumitor functii ale organismului ,
- inducerea unei stari de sanatate si incredere in fortele proprii ale persoanei

  *(Willard and Spackman`s 1983 – *Occupatinal Therapy* – J.P.Lippincott Company, Philadelphia, , Cap. 3 p. 39)

Recuperarea prin intermediul terapiei ocupaţională îmbracă foarte multe forme: terapia prin învăţare, ludoterapia (terapia prin joc) şi ergoterapia.

Ergoterapia şi activităţile de tip lucrativ, reprezintă un mijloc real de exprimare, permiţând persoanei să creeze în realitate ceea ce a văzut, a trăit sau şi-a imaginat. (Bojan, C., 2012, p. 69)

În anul 1974, Academia Română definea recuperarea ca reprezentând o activitate deosebit de complexă, de tip medico-educaţională şi socio-profesională prin intermediul căreia se

urmăreşte restabilirea cât mai deplină a tuturor capacităţilor funcţionale scăzute sau chiar pierdute de către o anumită persoană în urma unei boli congenitale sau dobândite, a unui handicap sau chiar a unor traumatisme precum şi dezvoltarea unor mecanisme compensatorii şi de adaptare la o viaţa activă prin asigurarea unei independenţe financiare şi sociale.

În accepţiunea O.M.S., termenul de recuperare se referă de fapt la recuperare medicală, precum şi la recuperare socio-profesională, iar în accepţiunea psihiatriei este vorba de resocializare.

Readaptarea la viaţa socială a școlarilor cu dizabilități de intelect prin intermediul terapiei ocupaţionale reprezintă un concept frecvent utilizat de către unele ţări din Europa pentru a putea desemna o redare cât mai obiectivă şi mai concretă a unui mod de viaţă foarte util pentru societate şi pentru propria persoană. În cazul școlarilor cu dizabilități de intelect, se face referire la readaptare socială psihică, fizică şi profesională.

O altă terapie eficientă în dizabilitățile de intelect este fapt o ramură a terapiei ocupaționale, respectiv, meloterapia, care se propune a fii un instrument psihoterapeutic precum și educațional eficient atat pentru copii cât și pentru adultii cu diverse tipuri de dizabilități de dezvoltare, precum ți în tulburări de comunicare.

Ca demers ştiinţific, această formă de terapie este necesar să aibă la bază nişte ipoteze clar formulate şi un sistem de reguli bine stabilite, ce derivă din concepţia teoretică a şcolii psihoterapeutice - asupra personalităţii umane şi a tulburărilor psihopatologice din sfera acesteia. (Holdevici, I. şi Neacşu, V., 2008)

Meloterapia se fundamentează în cea mai mare măsură a sa pe valorificarea tuturor funcţiilor creative, precum: funcţia fizionomică, funcţia de manevrare şi funcția de generalizare a tuturor formelor şi funcţia simbolică (Rodriguez & Troll, 2001).

Acest gen de terapie, facilitată de către un terapeut format în acest sens, este adesea utilizat în spitale, centre de reabilitare, școli, centre de corecție, sanatorii și aziluri. (Edzard, E. et al., 2008)

Meloterapia poate fi activă, atunci când subiectul interpretează ori când intonează un anumit pasaj muzical ori receptivă (pasivă), atunci când subiectul doar ascultă muzica. Meloterapia activă este așadar recomandată ca drept formă de expresie în vederea menținerii sănătății mentale, în remedierea dificultăților de învățare ale elevilor cu deficiență mintală. (Popilean, F., et al., 2013)

Contribuția efectivă a educatorului în utilizarea tuturor metodelor și procedeelor de meloterapie este atât de importantă încât se poate afirma faptul că valoarea efectivă a acestora depinde în mare parte de cel care le aplică. (Mușu, I., Taflan, A., 1997, p. 146)

Și ludoterapia este foarte eficientă, mai ales în cazul copiilor care prezintă dizabilități de intelect. Ludoterapia este considerată ca fiind un instrument de comunicare adecvat pentru orice vârstă. Jocul şi joaca sunt de obicei considerate ca făcând parte din contextul social sau individual în care trăieşte copilul. Dacă până acum avea rolul de întreţine, amuza şi de a contribui la dezvoltarea copilului, medicii susţin că acesta este un instrument terapeutic valoros.

Prin joc, copilul învaţă şi se dezvoltă totodată. Jocul înseamnă o explorare a universului, a realităţii; tot prin joc, el reproduce, reconstruieşte secvenţe din viaţă sau creează o nouă lume, o altă realitate. Ursula Şchiopu surprindea caracterul universal al jocului în afirmaţia: "De fapt, omul se joacă la toate vârstele. Chiar şi la vârsta a treia." (Şchiopu, U., Verza, E., 1981) .

Ludoterapia implică jocuri de stimulare a diverselor funcţii şi procese psihice şi are valenţe multiple în sfera dezvoltării structurilor psihice ale copilului cu dizabilitate de intelect.

Și arterapia este foarte utilă în cazul elevilor cu dizabilități de intelect. În acest context, desenul, ca și formă complexă de expresie, este capabil nu să reprezinte structura formală precum şi conţinutul personalităţii, ci implicit şi să fie utilizat în cadrul investigării psihodiagnostice. (Popovici, D.V., 2004, p. 144)

Artterapia nu inseamnă însă doar desen. Înseamă tot ceea ce implică ideea de artă, cu sau fără instrumente grafice. Înseamnă tot ceea ce-l face pe individ să se considere artist și îl ajută astfel în procesul său de recuperare.

Pentru organizarea unor diverse proceduri de recuperare eficiente, terapeutul educator sauprofesor trebuie să cunoască, mai ales, principalele caracteristici ale mediului de viață la care copilul urmează să trăiască. (Mușu, I., Taflan, A., 1997, p. 124)

Efectele absolut pozitive ale tuturor activităţilor specifice de muncă promovate astfel de către terapia ocupațională sunt cât se poate de vizibile, mai ales la persoanele cu dizabilități. Recuperarea dizabilităților, trebuie să cuprindă astfeldiverse tipuri de activităţi de muncă precum şi de profesionalizare, încă din timpulcopilariei, de pe băncile şcolii, iar mai apoi, în situația imposibilităţiiintegrării în cadrul unei profesiuni, este absolut necesar ca subiecții să fie menţinuţi în cadrul unordiverse tipuri de activităţi de ergoterapie. (Popovici, D.V., 2004, p. 25)

Reeducarea, ca şi activitate corectivă şi organizată social pentru copiii cu dizabilități de intelect reprezintă un proces de readaptare la mediu şi la toate condiţiile de muncă. Se aplică astfel prin intermediul influenţelor educative de către medici, psihologi, pedagogi, defectologi (Popescu, A., 1994, p. 112-116).

În acest întreg context, rezidă din toate cele amintite anterior, că principiile de bază ale terapiei ocupaţionale pentru copiii cu dizabilități, inclusiv de intelect sunt: (Popovici, D.V., Matei, R., 2005, p. 96-104)

- fiinţa umană are o foarte mare nevoie acută şi fundamentală de ocupaţie atât pentru a se putea dezvolta şi a se putea menţine într-o foarte bună formă fizică şi psihică, cât şi pentru a-şi putea satisface toate trebuinţele şi expectaţiile;
- ca urmare a unei boli este foarte posibilă întreruperea ocupaţiei şi deci apariţia „deficienţei ocupaţionale”;
- ocupaţia reprezintă organizatorul natural al comportamentului din fiecare zi şi tot ocupaţia are şi rol de reorganizare a tuturor conduitelor umane.

Intervenţia terapeutului ocupaţional pentru copiii cu dizabilități nu trebuie să streseze însă copilul, în activitatea de hrănire, aceasta terapie nu trebuie transformată în timp de reeducare (Popescu, A., 1994, p. 87-89).

Intervenţiile personalului specializat trebuie să fie sistematice, episodice şi de foarte scurtă durată.

La copiii cu dizabilități de intelect care prezintă mari probleme posturale, poziţia optimă se obţine în mod progresiv, integrând în practică de terapie ocupaţională poziţiile realizate prin intermediul kinetoterapiei.

Odată cu începerea perioadei preşcolare se pot utiliza şi diverse jocuri electronice foarte simple, păpuşi şi diverse animale de pluş sau din plastic, viu colorate şi extrem de utile în efectuarea unor diverse exerciţii de clasificare şi de identificare. Un rol foarte important în dezvoltarea motricităţii şi a îndemânării îl are şi utilizarea traforajului (forţă şi coordonare), a cuburilor, a gherghefului, a jocurilor de construcţie şi strategie, a puzzle-urile (motricitate fină, coordonare, ordonare, identificare etc.).

Mult mai târziu copilul va putea fi îndrumat să confecţioneze singur obiecte din hârtie şi carton, şi poate chiar din lemn, piele etc.

În scolile speciale în cadrul activităților de Terapie educațională complexă și integrată , conform Programei Educaționale pentru elevi cu deficiențe severe-profunde sau asociate amintim câteva Obiective cadru:

1. Stimularea autocunoașterii , cunoașterii celorlalți și a mediului înconjurător (Obiective de referință – să achiziționeze deprinderi de manipulare a obiectelor , să execute gesturile rectilinii și rotative în diferite contexte , să execute principalele elemente de expresie grafică în diferite spații date , să exerseze tehnici de lucru simple cu diferite materiale).

2. Formarea și dezvoltarea capacităților de observare-explorare și adaptare la realitatea înconjurătoare (Obiective de referință – să sorteze materialeloe de lucru după diferite criterii| culoare, formă , utilitate , consistență , să confecționeze modele|obiecte|colaje din materiale diferite , la alegere sau după modelul dat , să execute compoziții plastice utilizând diferite tehnici și materiale de lucru).

3. Exersarea abilităților și comportamentelor formate în situații concrete de viață pentru integrarea socială (Obiective de referință– să utilizeze deprinderile practice formate în activități gospodărești și de abilitare manuală – în funcție de aptitudinile fiecărui elev , să aplice un set de reguli de protecția muncii , să manifeste o atitudine pozitivă față de muncă).

EDUCAŢIA POZITIVĂ ŞI ROLUL EI ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOŢIONALĂ A ELEVILOR DIN CLASA PREGĂTITOARE

prof. înv. primar, Șomotecan Maria,

Șc. Gim." Ștefan cel Mare", Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud

Educaţia pozitivă constituie un reper în realizarea educaţiei socio-emoţionale, în condiţiile în care educaţia socio-emoţională nu este amintită în modalităţi explicite nici într-un document curricular, la niciun nivel de învăţământ, fiind prezentă sub diferite denumiri: Dezvoltare personală, Educaţie moral civică, Educaţie patriotică, Educaţie afectivă.

Psihologia pozitivă cunoaşte abordări constante, în condiţiile în care cercetările vizează modalităţile de cunoaştere şi de valorificare a punctelor forte care susţin afirmarea, mobilizarea şi valorificarea calităţilor unei persoane. Potrivit caracterizării pe care a realizat-o Martin Seligman, psihologia pozitivă este: „o ştiinţă obiectivă a experienţei subiective, a caracteristicilor individuale pozitive şi a instituţiilor pozitive care promite să îmbunătăţească calitatea vieţii şi să prevină patologiile care apar când viaţa este brutală şi lipsită de sens… o ştiinţă şi o profesie care va ajunge să înţeleagă şi să construiască factori care să permită indivizilor, comunităţilor şi societăţilor să înflorească" (Seligman, apud Law, Nolte, Harris, 2007, p. 112).

Autorul american Martin Seligman este considerat pionier al *ştiinţei fericirii*, nu doar pentru teoria prin care pune în evidenţă motivele fericirii, dar şi ca recunoaştere a metodei ştiinţifice de explorare a acestei manifestări. În lucrarea *Cei şase stâlpi ai respectului de sine* N. Branden aduce în atenţie cercetările realizate de M. Seligman care, prin utilizarea unor chestionare exhaustive a constatat că cei mai optimişti şi mulţumiţi oameni sunt cei care şi-au descoperit şi valorificat combinaţia „unică de valori şi trăsături pozitive - de exemplu, umanitatea, cumpătarea şi perseverenţa" (Branden, 1996, p. 176). .

Ca o extindere la definiţia atribuită de Martin Seligman pentru educaţia pozitivă, poemul *Copiii învaţă ceea ce trăiesc* scris de Dorothy Law Nolte (1954) cuprinde ideile definitorii pentru formarea copiilor după principii optimiste, motivatoare, caracteristice psihologiei pozitive, fiind definite ca: „Psihologia pozitivă nu este nimic mai mult decât studiul ştiinţific al forţelor şi virtuţilor umane obişnuite, normale" (Law, Nolte, Harris, 2007, p. 118).

Este cunoscut faptul că pentru fiecare copil cunoaşterea lumii se construieşte individual, printr-un proces în care acesta interacţionează cu informaţiile, modificându-şi schemele cognitive pentru a-şi întregi şi completa cunoaşterea.

Încurajarea copiilor spre autonomie este o dimensiune a comportamentului părinţilor care defineşte climatul familial pozitiv.Oportunităţile de aplicare a principiilor educaţiei pozitive sunt considerate a fi:

- activităţile de grup, în care elevii pot să comunice, să se cunoască reciproc, să se ajute, contribuie la dezvoltarea relaţiilor pozitive între elevii de aceeaşi vârstă sau de vârste diferite;
- implicarea elevilor în activităţi extracurriculare la nivelul colectivului clasei, cu responsabilitate, pentru atingerea unui obiectiv comun;
- formarea unor grupuri de suport mutual pentru sprijinirea unor colegi izolaţi;
- implicarea elevilor în structuri decizionale, cum ar fi consiliul clasei;
- activităţile cu caracter distractiv (jocurile de mişcare, jocurile muzicale), evenimentele sociale .

La nivelul învăţământului primar, o modalitate eficientă de creare a situaţiilor în care fiecare elev să se simtă valorizat o reprezintă activităţile integrate în cadrul disciplineI Dezvoltare personală deoarece se asigură o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa socială şi culturală, dar şi cu aşteptările copiilor.

Dezvoltarea personală a elevilor prezintă importanţă majoră în educarea încrederii în sine şi relaţionarea constructivă cu ceilalţi, iar cadrele didactice care lucrează cu elevii din ciclul primar le asigură şcolarilor posibilitatea de a fi spontani şi independenţi, susţinându-i permanent în plan emoţional, prin încurajări continue în a-şi exprima ideile, trăirile, gândurile şi cunoştinţele.

Principiile specifice psihologiei pozitive se axează pe un proces complex prin care se recunoaşte şi se apreciază/ recompensează comportamentul adecvat, în următoarele etape:

- **Descrierea comportamentului potrivit;** exemplu, *ne îndreptăm spre sala de clasă în linişte;*
- **Argumentare clară a acţiunii;** exemplu, *începem să citim fragmentul urmărind atent semnele de punctuaţie folosite în scriere*;
- **Confirmarea cerinţei enunţate;** exemplu, *observaţi de ce trebuie să citim cu atenţie? Doar astfel vom putea folosi intonaţia potrivită în timpul citirii textului!*
- **Întărirea comportamentului corect;** se realizează prin menţinerea contactului vizual cu elevul, prin zâmbet când realizează corect sarcina, recompensă pentru realizarea sarcinilor, cele mai des folosite fiind aplauzele

„Fiecare om, în acelaşi timp, seamănă cu toți, seamănă cu unii şi nu seamănă cu nimeni.” (Pavelcu, apud Mărcuş, Moțescu, 1998).

TEHNICA ARTLIMBAJULUI ÎN RECEPTAREA TEXTULUI LITERAR

PROF. SOTIR DIANA LAVINIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.40, BUCUREȘTI

Argument

Exprimarea culturală reprezintă astăzi una dintre competențele care se dezvoltă în cadrul orelor de limba și literatura română. Pentru aceasta, propun utilizarea unei tehnici menite să îi apropie pe elevi de text, să creeze conexiuni între cele citite, cele văzute și cele auzite. Poate fi literatura privită ca fenomen artistic? Prin aplicarea tehnicii artlimbajului, metodă introdusă de curând în practicile didactice, încercăm să demonstrăm că răspunsul la întrebarea formulată anterior este unul afirmativ. Metoda nu presupune doar asocierea textului cu muzica sau pictura, ci le dă ocazia elevilor de a formula opinii, de a argumenta un punct de vedere, de a comunica eficient, de a problematiza.

În acest context, abordarea ilustrativă a textului (lectura acestuia și evidențierea unor trăsături marcante) poate fi înlocuită cu o abordare ce încurajează corelarea semnificațiilor cu experiențele cititorului. Mai mult, o abordare problematizantă poate provoca interesul lectorului, căci pornește de la obscuritățile textului, de la simboluri ce necesită a fi interpretate pentru o bună înțelegere a mesajului. Modelul orientării spre cititor îl determină pe profesor să observe efectul pe care textul îl are asupra elevului devenit lector. Asocierea literaturii cu alte arte are ca principal scop stimularea reflecției. Citind un text, ne putem întreba: *„De ce îmi amintesc versurile acestea?”; „La ce m-am gândit citind textul?” ; „Ce emoție mi-a provocat această secvență?”*. Profesorul îi poate încuraja astfel pe elevi să își dezvolte propria înțelegere asupra literaturii, picturii și muzicii. Elevii pot integra mai ușor în universul lor anumite valori promovate de text, sau alte produse ale imaginației.

În desfășurarea activităților didactice, profesorul abordează textele studiate din perspectivă transcurriculară, iar textul devine astfel un pretext pentru înțelegerea lumii.

Activitate didactică propusă:

- *Textul pe care urmează să îl studiezi se intitulează „Cum cântă marea”. La ce crezi că s-a gândit poetul când a ales acest titlu?*

  În această etapă, elevii pot face presupuneri cu privire la tema textului, la mesajul acestuia, la emoțiile transmise prin intermediul figurilor de stil și a imaginilor artistice.

- *Citește cu atenție textul și completează enunțul de mai jos:*

„În fiecare seară, de-un timp, stau cu mirare
Çi-ascult ce straniu cântă tumultuoasa mare.

Atent îmi plec urechea, și-ascult notele-i grele,
Ascult, cătând pe-ncetul să mă deprind cu ele,

Să-mi lămuresc ce-o doare când spumegă de ură,
Ce vrea să spuie marea cu-nfricoșata-i gură.

Dar apele-i țin taina, schimbând a ei cântare,
Acum, parcă se joacă zvârlind mărgăritare,

Çi-acum, ca supt imperiul unei porunci secrete,
Își părăsește jocul, și-n larmă de trompete

Își trâmbiță mânia, iar miile-i de crește
Le umflă în talazuri, în larguri dând de veste,

Că cineva ascultă și-nseamnă cu mirare
Ce poate să surprindă din larga ei cântare.”

Dimitrie Anghel, *Cum cântă marea*

a) Citind textul, m-am gândit la .....

În această etapă elevii sunt încurajați să coreleze semnificații ce se desprind din text cu propriile experiențe. Astfel, textul va fi utilizat în vederea dezvoltării personale.

- *Identifică în text o imagine auditivă și explică într-un enunț ce emoție îți trezește.*

….....
.....

Putem observa aici moduri diferite în care elevii percep literatura și, prin analogie, lumea. Emoțiile evocate pot fi diferite, sau chiar opuse.

- Asociază imaginea selectată cu una dintre ilustrațiile următoare:

a)

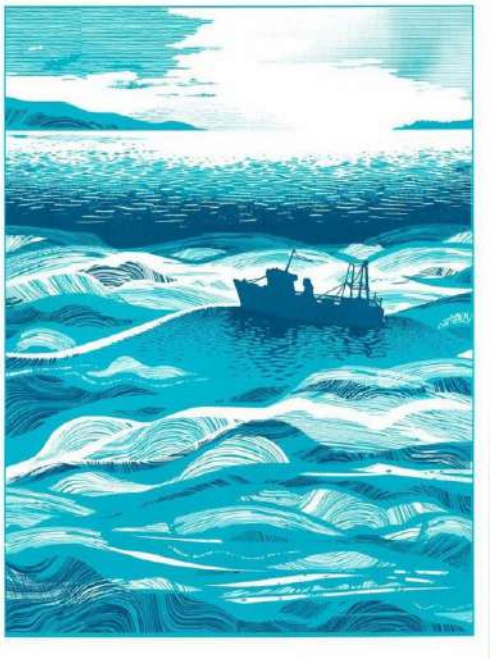

b)

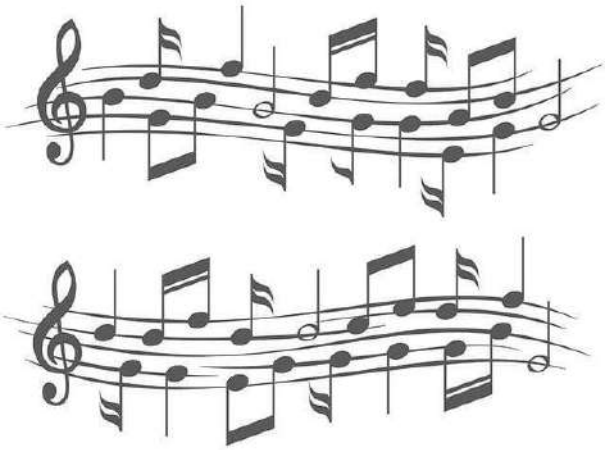

Exercițiul are în vedere și teoria inteligențelor multiple, considerând că modul în care acestea se combină este ceea ce ne diferențiază ca indivizi. Putem presupune că un elev ce are dezvoltată inteligența vizuală, va alege ilustrația a, iar cel cu inteligență muzicală, auditivă, imaginea b.

- *Argumentează!*

  În această etapă, elevului i se oferă șansa de a-și motiva opțiunea și, totodată, de a descoperi noi modalități de exprimare a emoțiilor.

MOBILITATE ERASMUS + VET - BRAGA, PORTUGALIA

Prof. Gabriela STAFIE, Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir" Suceava, jud. Suceava

În cadrul proiectului Erasmus+ VET - KA102, cu titlul "Qualification to European standards", în perioada 13 – 24 februarie 2023, a avut loc o mobilitate formată din 16 elevi de la Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir" Suceava, calificările Tehnician în turism, Tehnician în gastronomie și Tehnician în hotelărie, au efectuat stagiile de pregătire practică în Braga, Portugalia.

Stagiile de pregătire practică au vizat formarea competenţelor cheie şi tehnice necesare absolvenţilor de liceu la locul de muncă în vederea adaptării la schimbările survenite în contextul socio-economic naţional şi internaţional. În cadrul mobilității au participat:

8 elevi din clasa a XI-a, calificarea ***Tehnician în turism,*** au desfăşurat activităţi în agenții de turism, după cum urmează:

- descrierea principalelor segmente de clienți;
- comunicarea cu clienții privind destinații turistice dinzonă;
- informarea completă și corectă a turiștilor despre avantajele ofertelor de călătorie;
- identificarea corectă a nevoilor clienților, pentru a putea oferi pachete turistice specifice nevoilor exprimate;
- completarea documentelor specifice.

4 elevi din clasa a XI-a, calificarea *Tehnician în gastronomie,* au desfăşurat activităţi în restaurante, după cum urmează:

- descrierea funcționării fiecărui echipament din dotare prin respectarea normelor de proiecția muncii și P.S.I.;
- utilizarea echipamentului cu respectarea regulilor de igienă și protecția muncii;
- efectuarea prelucrărilor primare și termice (porționare, fierbere, sotare, înăbușire) în conformitate cu procesul tehnologic;
- decorarea preparatelor folosind elementele de decor adecvate;
- consultarea listei meniului preparatelor ce urmează a fi obţinute şi a materiilor prime şi auxiliare;
- dozarea materiile prime și auxiliare conform rețetelor de fabricație pentru preparatele internaționale.
- consultarea listei meniului preparatelor ce urmează a fi obţinute şi a materiilor prime şi auxiliare;

• dozarea materiile prime și auxiliare conform rețetelor de fabricație pentru preparatele internaționale; • prepararea de preparate pentru o persoană cu o dietă (hiposodat, hipozaharat sau hipolipidic); • producerea de preparate locale și internaționale.
4 elevi din clasa a XI-a, calificarea *Tehnician în hotelărie***,** au desfăşurat activități la agenţii hoteliere, după cum urmează: • organizarea activității în unități de primire turistică; • verificarea rapoartele Recepției pentru a identifica grupul țintă al hotelului; • verificarea existența în unitățile de cazare a echipamentelor specifice nivelului de clasificare; • planificarea operațiunilor de întreținere a bazei tehnice și materiale a unităților de cazare; • sondaj de marketing (anchetă barometru) privind calitatea serviciilor oferite turistului în timpul sejurului; • furnizarea de informații despre atracțiile locale turiștilor sosiți în hotel. • participanții la stagiu iau parte la elaborarea planului evenimentelor care vor avea loc. Se stabilesc etapele de acțiune, termenele de execuție, repartizarea sarcinilor și responsabilităților; • primirea grupului care participă la întâlnire; • furnizarea de informații participanților, verificarea documentele de cazare, stabilirea detaliilor legate de activitățile care se vor desfășura în cadrul hotelului – săli de conferințe și săli de anchet, verificarea perioadei de cazare etc.

Activităţile desfăşurate precum şi produsele finale care vor fi elaborate de către elevi, în baza experienţei acumulate, vor contribui la formarea competenţelor tehnice necesare la locul de muncă şi de comunicare într-o limbă de circulaţie internaţională, facilitând astfel tranziţia de la şcoală la locul de muncă, dezvoltarea abilităţii de adaptare la schimbările survenite în contextul socio-economic naţional şi internaţional, formarea de valori şi atitudini care să le permită să se adapteze într-o societate aflată în plină evoluţie, să muncească şi să trăiască într-un mediu multicultural.

EDUCAŢIA ŞI CEI 7 ANI
DE ACASĂ

Nume şi prenume STAMATE ELENA

Cadru didactic PRICOPE DANIELA

ŞCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU„ GALAŢI

"Educaţia este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învăţat în şcoală".

Albert Einstein

Ce sunt cei 7 ani de acasă ?

Trecând peste realitatea că nu prea mai există cei 7 ani de-acasă, deoarece copiii sunt incluşi în diverse forme educaţionale încă de la vârste mult mai fragede, rămâne ideea de la baza acestei expresii: normele de conduită se învaţă din familie. Acest mediu este cel în care copilul deprinde principalele reguli de bună purtare, cel mai adesea prin imitare decât printr-un comportament conştient, iar vârsta primei copilării este esenţială în conturarea şi achiziţia normelor unui comportament social corect. Şcoala şi alte medii educaţionale nu pot ulterior decât să confirme şi să consolideze normele deja deprinse din familie

Cei 7 ani de acasă reprezintă o oglindă a educaţiei pe care părinţii o oferă copiilor în prima parte a copilăriei. Specialiştii susţin că regulile de comportament şi educaţie oferite în primii 7 ani de viaţă ai copilului sunt definitorii pentru formarea lui ca adult.

Educaţia unui copil nu constă numai în a-l învăţa să scrie, citească şi a deveni un bun exemplu la şcoală. Educaţia se reflectă în toate domeniile de dezvoltare: socială, psihologică, intelectual-cognitivă etc. Cei 7 ani de acasă sunt adesea caracterizaţi prin cât de manierat este copilul în interacţiunile cu ceilalţi.

Realitatea de zi cu zi a familiilor de astăzi este diferită de cea a generaţiilor anterioare. Părinţii îşi petrec din ce în ce mai puţin timp alături de copiii lor, majoritatea confruntându-se cu problema echilibrării atribuţiilor din cadrul familiei cu cele de la serviciu. În momentul în care un copil depăşeşte sfera familiei şi intră într-o colectivitate, începe o nouă etapă a vieţii lui, dar şi a părinţilor. La începerea grădiniţei are loc o restructurare a programului zilnic, care cuprinde programe bine delimitate, nu numai din punct de vedere al conţinutului activităţilor şi reperelor orare, ci şi privind mediul în care îşi desfăşoară aceste activităţi (o parte din zi copilul

stă la grădiniţă, iar o altă parte, acasă). Este important ca părinţii să cunoască programul copiilor de la gradiniță pentru a putea adapta activitățățile de acasă astfel incât să se asigure că există coerență între demersul educativ și cel al familiei.

Comunicarea dintre părinţi şi copii este foarte importantă pentru că ajută la formarea imaginii de sine. Copilul trebuie să fie întrebat ce a făcut la grădiniţă, ce i-a plăcut, ce nu i-a plăcut, ce ar fi vrut să facă etc. Pentru a-i putea înţelege, este nevoie ca părinţii să-i ajute pe copii să-şi exprime emoţiile fără teamă. În situaţia în care nu i se oferă atenţie, începe să bombardeze cu păreri puternice şi afirmaţii , dând impresia că este alintat, sau se închide în sine, refuză să mai comunice, considerând că ceea ce spune nu este important, că nu interesează. Ar fi bine ca părinţii să stimuleze copilul să vorbească despre ceea ce îi interesează fără a recurge la un „interogatoriu". De multe ori se întâmplă ca la întrebarea „Ce ai făcut azi la grădiniţă?", răspunsul copilului să fie „Bine!", după care să refuze să mai comunice pe această temă. În astfel de situaţii, pentru a iniţia o discuţie cu el pe această temă, părinţii pot începe prin a povesti ei înşişi despre ce au făcut la serviciu, folosind o exprimare clară, adresându-se copilului cu seriozitate, ca unui matur, pentru ca acesta să simtă că îl respectă, că au încredere în el. Astfel copilul va învăţa să spună ce simte şi să vorbească despre lucrurile pe care le-a făcut.

Foarte importante pentru copilul preşcolar sunt şi activităţile pe care le vor face în afara celor de la grădiniţă, mai exact în familie, cu membriii familiei şi în contexte diferite de viaţă. Pentru a le fi mai uşor, părinţii pot cere sfatul educatoarelor, să-i ajute în conceperea şi alegerea unor activităţi care să fie potrivite vârstei copilului şi care să fie o continuare firească a ceea ce s-a învăţat la grădiniţă. Activităţile propuse copiilor ţin de imaginaţia, inspiraţia şi priceperea fiecărui părinte, precum şi de interesele şi particularităţile individuale şi de vârstă ale copiilor. Părinţii trebuie să le pună la dispoziţie materialele de care au nevoie, să- i organizeze corespunzător spaţiul, să-i dea posibilitatea să exploreze, să descopere, să se joace în diferite spaţii, să interacţioneze cu adulţi şi copii şi, nu în ultimul rând, să ofere prin propriul lor comportament modele de urmat.

Câteva exemple de activităţi pe care părinţii le pot propune copiilor şi care nu necesită o pregătire minuţioasă ar putea fi în natură: să alerge, să se joace cu mingea , „De-a v-aţi ascunselea", „De-a Baba- Oarba" etc. - să-i lase să simtă pământul, nisipul, apa etc. - să-i încurajeze să asculte foşnetul frunzelor, ciripitul păsărelelor, şuieratul vântului, susurul

apelor etc. - să-i implice în culesul frunzelor, fructelor, al florilor, să vorbească despre cum se folosesc, despre gustul lor ş.a. ; acasă, să ajute la tot felul de activităţi gospodăreşti, să-şi atribuie diferite roluri şi să intre în jocul copilului, să numere tot felul de obiecte ce-i înconjoară etc. Fiecare moment poate fi un prilej din care copilul să înveţe, de aceea exemplele pot apărea în orice situaţie. Timpul petrecut în sala de aşteptare a cabinetului doctorului, munca în grădină, călătoria cu maşina, cu trenul, cu tramvaiul, plimbarea în parc sau joaca de zi cu zi, sunt tot atâtea ocazii de a-i implica pe cei mici în activităţile de învăţare. Trebuie doar ca atenţia să fie îndreptată asupra „semnalelor" pe care le trimit copiii, pentru a putea profita de „vârsta de aur" a copilăriei, când cei mici sunt curioşi, dornici să înveţe, să descopere lumea.

Ce pot învăța copiii în cei 7 ani de acasă?

- deprinderi de aotoservire
- ordine
- igienă
- curățenie și exprimarea propriilor nevoi
- bune maniere și comportament
- perseverenţă în realizarea unei sarcini
- alegerea motivelor şi motivaţiilor atunci când vrea să facă ceva.

Unele din însuşirile dobândite în această perioadă devin stabile pentru tot restul vieţii: spiritul de competiţie,

Altruismul, cooperarea, atitudinea pozitivă faţă de diverse sarcini, etc.., altele influenţează dezvoltarea de mai târziu – un copil criticat permanent şi pedepsit destul de des se va adapta foarte greu într-ungrup, va avea tendinţe de a încălca normele ori nu va fi încrezător în forţele proprii. Înainte de a judeca o persoană şi de a-i pune o etichetă, ar trebui să ne gândim ceva mai mult la ceea ce se ascunde în spatele unui comportament ori atitudine neacceptată de către ceilalţi.

Aşadar, părinţii au o foarte mare influenţă asupra copiilor în primii 7 ani de viaţă, când le transmit celor mici propriile valori pe care urmează să le respecte şi ei odată cu integrarea în societate, acolo unde îşivor asuma alte obiceiuri noi. Este important să le transmitem micuţilor învăţămintele pe care le considerăm noi necesare şi care îl vor ajuta să fie un om respectuos şi demn de respect la rândul său, deoarece:

„Copilăria e o lume aparte; pentru noi, o lume fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea,dimpotrivă, una reală şi plină de armonie." (Eugen Heroveanu)

Bibliografie:

1. *Educaţia timpurie în România,* Step by step – IOMC – UNICEF, Vanemmonde, 2004
2. Vrăsmaş Ecaterina Adina, *Consilierea şi educaţi părinţilor,* Editura Aramis, Bucureşti, 2002
3. P., Emil, R., Iucu, *Educaţia preşcolară în România,* Polirom, 2002
4. Ciofu Carmen, *Interacţiunea părinţi-copii,* Editura Medicală Amaltea, 1998
5. www.copii.ro
6. www.didactic.ro

ABORDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof. Ana Maria Stan

Școala Gimnazială „Vasile Pârvan” Bârlad

În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind „procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens”.

Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (învățătorul);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorință care se exprimă prin așteptarea unei schimbări.

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțîn interdisciplinaritatea că un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

În Cadrul de referință al Curriculumului Național pentru Învățământul Obligatoriu, principiile privind predarea și învățarea accentuează următoarele idei:

- respectarea particularităților de vârstă și individuale — reper fundamental în construirea situațiilor de predare-învățare;
- diversificarea și flexibilizarea situațiilor de predare — învățare prin utilizarea de metode și procedee variate, interactive care să motiveze, să stimuleze elevul, să antreneze inițiativa, imaginația, creativitatea, dorința de a învață;
- centrarea pe obiective care urmăresc formarea de capacități, competențe, atitudini;
- centrarea pe elev în proiectarea activităților de învățare.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța" predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor că un fel de principiu natural al învățării.

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultură, tehnologia. În învățământul modern este tot mai evidență necesitatea instruirii integrate.

Particularități ale învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;
- rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:

- a învăța să știi
- a învăța să faci
- a învăța să muncești împreună cu ceilalți
- a învăța să fii

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și

obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învață să învețe.

A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practică o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.

A învăța să muncești împreună — a acceptă interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.

A învăța să fii — a-ți dezvoltă personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifestă gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultură și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifestă simt estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată pe proiect,
- predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,
- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această, deoarece modul natural al elevilor de a învață despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de

cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viață de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață identifica mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relațiilor interpersonale:

- integrarea curriculară și, în special, metodă proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării” și o perfecționare implicită a modurilor de grupare;
- elevii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;
- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile și abilitățile formate și aplicațiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigura formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, Învățarea integrată, Editura Polirom, Iaşi, 2008.
2. Crişan, Al. (coord.), Curriculum şcolar. Ghid metodologic, Bucureşti, 1996.
3. Cucoş, Constantin, Pedagogie, Polirom, Iaşi, 2002.
4. Ionescu, Mironș Radu, Ion, Didactică modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca,1995.
5. Manolescu, Marin, Potolea Dan, Teoria curriculumului, MEN, 2006.

PLEDOARIE PENTRU JOC

Prof. Stan Antoaneta Ancuța

Grădinița cu program prelungit "Micul Prinț"

„Jocul este singura atmosferă în care fiinţa sa psihologică poate să respire şi în consecinţă poate să acţioneze. A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilărie fără râsetele şi jocurile sale." (*Edouard Claparède)*

Studiile moderne, de psihologia dezvoltării, pedagogia preşcolară şi şcolară, psihosociologie, care abordează problematica jocului din perspective variate şi care au adus contribuţii valoroase pentru înţelegerea valenţelor complexe ale conduitei ludice admit în unanimitate şi susţin cu argumente specifice faptul că în copilăria mică şi mijlocie jocul constitue tipul fundamental de activitate, adică forma de activitate care susţine în cel mai înalt grad de dezvoltarea psihică, prin antrenarea psihomotorie, senzorială, intelectuală şi afectivă.[1] După dicţionarul Enciclopedic al Limbii Române, noţiunile de „joc" şi „a se juca", au multiple sensuri. Astfel, cuvântul „joc[2]" poate avea sensuri de amuzament, un sens figurat ca de exemplu „jocul cu focul", poate semnifica un lucru ieşit din comun, „jocul naturii", ori ceva întâmplător, aleatoriu cum e „jocul destinului".

Noţiunea de „joc" a reprezentat iniţial anumite particularităţi la diferite popoare. Astfel, la vechii greci, cuvântul „joc", desemna acţiuni proprii copiilor, exprimând în principal, ceea ce noi numim acum „a face năzbâtii, copilării". La evrei, cuvântul „joc" corespunde noţiunii de glumă şi

haz, în timp ce la romani, „ludo" desemna bucuria, veselia.

În limba sanscrită „kleada" înseamnă joc, bucurie, pe când la nemţi, vechiul „spilän", desemna mişcarea uşoară, lină, asemănătoare pendulului sau valurilor, care provocau o mare satisfacţie.

În epoca contemporană, cuvântul „joc" a început să se extindă asupra unei largi sfere de acţiuni umane, care pe de-o parte, nu presupune o muncă grea, iar pe de altă parte oferă oamenilor veselie şi satisfacţie.

[1] Chateanu J., Copilul şi jocul, EDP, Bucureşti, 1970, pg. 113.

[2] DEX, pg.548.

„Jocul ca desfăşurare liberă şi ca plăcere a individului, constituie una din modalităţile esenţiale de manifestare a spiritului uman. Un fenomen antropologic complex, care în forme şi conţinuturi specifice se afirmă la toate vârstele, în toate civilizaţiile.”[3]

Jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului generată de trebuinţe, dorinţe, tendinţele specifice preşcolarului, de aceea această formă de manifestare se întâlneşte la toţi copiii tuturor popoarelor.

La vârsta preşcolară copiii sunt foarte activi şi activitatea lor desfăşurată prin joc este foarte necesară pentru dezvoltarea lor fizică şi psihică.

Prin joc copiii îşi satisfac dorinţa firească de manifestare şi independenţă. Realitatea înconjurătoare este foarte complexă şi copilul nu poate să o cunoască decât prin intermediul jocului. De aceea unii psihologi consideră „jocul ca o activitate de pre-învăţare”[4] „un spaţiu de satisfacerea dorinţei fireşti de manifestare şi interdependenţă”, „un mijloc de comunicare”. Esenţa lui constă în reflectarea şi transformarea pe plan imaginar a realităţii înconjurătoare. Jocul nu constituie pentru copil o simplă distracţie, jucându-se el cunoaşte şi descoperă şi lumea şi viaţa într-o formă accesibilă şi atractivă pentru copil. Pe măsură ce înaintează în vârstă şi se dezvoltă, conţinutul jocurilor se extinde cuprinzând şi realităţile sociale dintre oameni.

“Dincolo de aceste caracteristici, jocul este o sursa de plăcere, deoarece el presupune eliberare de realitatea constrângătoare şi libertatede reflectare şi transformare în manieră personal a acesteia. Jocul începe şi se închei, el este limitaţia în timp şi spaţiu, ceea ce conferă celui implicat un sentiment de securitate. Jocul creează o ordine în realitatea dezordonată, are înclinaţia să fie frumos şi presupune plăcerea dată de succes.”[5]

Vârsta preşcolară este aceea care duce jocul pe culmile sale cele mai înalte. Jocul este acum modul de a acţiona al copilului, este forma specifică şi dominantă de activitate, este contextul ce dă substanţă vieţii preşcolarului, este cadrul ce face posibil progresul, evoluţia sa în plan psihologic.

La începutul perioadei, copilul nici măcar nu distinge această formă de activitate de celelalte două, complementare- învăţătura şi munca; acest lucru devine posibil în jurul vârstei de 5 ani. După şase ani, deşi nu pierde din pondere, jocul capătă forme în care se manifestă complex elemente ocupaţionale.

„Vârsta preşcolară reprezintă un moment de evoluţie psihică în care jocul capătă

[3] Johan Huizinga – Homo ludens încercare de determinare a elementului ludic al culturii, Humanitas, Bucureşti, 2012,pg. 49.
[4] L.S.Vâgotski-Psihologia artei, Ed. Univers, 1973, pg.83.
[5] Johan Huizinga – op.cit, pg.50 - 51

caracteristici noi ce-l apropie de alte feluri de activitate. Jocul este un fel de teren neutru pe care se revarsă întreaga experienţă despre lume şi viaţă a copilului, aceasta devenind prin intermediul lui mai subtilă, mai accesibilă." [6]. În această perioadă apar cele mai complexe, mai variate şi mai interesante forme de joc. La finele ei, diversificarea este mai puţin evidentă, evoluţia jocului conducând spre adâncirea şi perfecţionarea formelor şi felurilor de joc conturate de-a lungul vârstei preşcolare.
În grădiniţa de copii, "activităţile ludice iau forma de :
activităţi la alegere,
activităţi de învăţare dirijată;
alte tipuri de ectivităţi (activităţi de după- amiază)"[7]
Activităţile la alegerea copiilor, liber-creative, iau forma de joc şi de activităţi ocupaţionale. Prin natura sa, jocul, are deosebite valori formative: dezvoltă spiritual de observaţie şi de investigaţie, dezvoltă gândirea logică, creativă, cultivă imaginaţia, dezvoltă memoria, formează conduita morală, ş.a.
Activităţile ocupaţionale se desfăşoară la sugestia educatoarei sau din iniţiativa preşcolarilor. Prin astfel de acţiuni copiii se apropie de preocupările zilnice, practice. Activităţile individuale şi cu grupuri mici de copii respectă principiul liberei opţiuni şi asigură formarea şi exersarea unor capacităţi psihofizice.
"În activităţile de învăţare dirijată jocul se desfăşoară ca:
joc simbolic (joc de creaţie, joc imitativ şi joc de manipulare)
joc cu reguli (joc didactic, joc distractive, joc de mişcare ş.a.) "[8]

Jocul de creaţie capătă cel mai important loc la vârsta preşcolară. Apariţia şi practicarea lui sunt efectul întregii dezvoltări psihice a copilului - în special a acelei capacităţi magice, de a reflecta într-o formă proprie impresiile dobândite din lumea înconjurătoare, o lume cu încă prea multe necunoscute pentru copil. Această capacitate a copilului face posibilă apropierea lumii exterioare fără a se genera conflicte insolvabile, în ciuda distanţei imense dintre ceea ce doreşte şi ceea ce poate să facă prin forţe proprii.
Copilul dovedește prin joc că participă intens la tot ceea ce-l înconjoară: el transpune în joc iniţial acţiunile exterioare efectuate de oameni cu obiectele (transpunere începută

[6] U. Şchiopu –Probleme psihologice ale jocului şi distracţiilor, EDP, Bucureşti 1970
[7] Florica Mitu, Ștefania Antonovici – Metodica activităţilor de educare a limbajului în învăţământul preşcolar, Ed. Humanitas, 2005, pg.17.
[8] Florica Mitu, Ștefania Antonovici, – Metodica activităţilor de educare a limbajului în învăţământul preşcolar, Ed. Humanitas, 2005, pg.17

încă în antepreşcolaritate) şi apoi, din ce în ce mai complex, realizează redarea semnificaţiei acestor acţiuni, dezvăluirea diverselor relaţii sociale. În realizarea rolurilor asumate, se foloseşte de obiecte reale cărora le dă nu numai semnificaţii reale, ci şi semnificaţii proprii. Dacă la început acţiunile reproduse sunt simplificate, în timp le complică, le combină între ele, le îmbogăţeşte cu ceea ce a acumulat în experienţa sa cognitivă.

Începutul vârstei preşcolare se caracterizează prin frecvenţa relativ mare a jocurilor de creaţie cu subiecte din viaţa şi lumea concretă ce-i înconjoară. Transpunerea în plan ludic a impresiilor imediate se face rapid şi coerent (de altfel, rapiditatea cu care sunt valorificate impresiile în creaţia de joc, calitatea transpunerii în joc, nuanţele surprinse, pot fi parametri de analiză a nivelului de dezvoltare a copiilor).

Jocul cu roluri se dezvoltă treptat, odată cu viaţa, din ce în ce mai complexă, a copilului preşcolar. Dacă la început avem de-a face cu „jocuri fără subiect sau cu subiecte abia schiţate şi construite pe măsură ce jocul se derulează, de aici şi tendinţa de abandon a unui subiect în favoarea altuia mai atrăgător”. [9]

La 3-4 ani, subiectele sunt reflectări fragmentare a unui şir de episoade, adesea nelegate între ele, din viaţa cotidiană.

După 4 ani subiectele capătă în consistenţă, tematica jocului se îmbogăţeşte şi se conturează, spre 6 ani, jocul reflectând chiar o povestire întreagă. Când copiii, prin natura situaţiei, se află în grupuri mai numeroase (grupa de la grădiniţă) este posibil ca jocul de creaţie, cu roluri definite (mai slab sau mai bine conturate) pot să se dezvolte pe teme diferite, în grupuri restrânse, pentru ca apoi să manifeste tendinţa de unificare în jurul unei teme comune.

Astfel, jocul „de-a familia" poate unifica jocurile: „de-a coaforul", „de-a doctorul", „de-a cumpărăturile" etc. „**Jocul central şi jocurile adiacente prezintă o structură complexă. apropriindu-se de legăturile existente în viaţa reală. Acest salt de la acţiunile izolate la jocuri complexe antrenează modificări substanţiale şi în privinţa evoluţiei sociabilităţii copiilor"**.[10] Încet, locul jocului individual este luat de jocul colectiv, mai întâi cu roluri ce implică reguli ce se construiesc pe măsura derulării jocului, apoi cu reguli schiţate anterior şi, în ultimă instanţă, cu reguli definite înainte de începerea jocului. Acestei evoluţii îi sunt însă necesari câţiva ani.

[9] Florica Mitu, Ştefania Antonovici -op.cit. pg.20

[10] U. Şchiopu –Probleme psihologice ale jocului şi distracţiilor, EDP, Bucureşti 1970, pg 56

Jocul de creaţie cu subiect din basme şi poveşti aduce şi el modificări, adăugări, combinări de replică, de acţiuni. Preşcolarul modifică în funcţie de trăirile sale emoţionale faţă de personj, evoluţia acestuia, relaţiile lui cu celelalte personaje. Manifestă independenţă în alegere şi spontaneitate în interpretarea rolului asumat. Transpunându-se în diferite roluri, copilul începe să înţeleagă, să simtă modul de a fi a altor personae, care poate fi diferit de modul propriu.

Prin mişcarea scenică, prin rolurile de pantomimă poate conştientiza anumite gesturi, mişcări, atitudini, ca apoi exersându-le să le poată însuşi. Prin jocul de creaţie cu subiect din basme şi poveşti, copilul se transpune într-o lume mirifică, a tuturor posibilităţilor, conştientizând caracterul ei nereal "ştiu că nu e aşa, dar aşa aş vrea să fie". Copilul poate fi pregătit pentru a dramatiza, făcându-l să cunoască valoarea gestului şi a jocului interior. El trebuie lăsat să joace personajul preferat – vom putea observa cum trece de la simpla imitare la momentul când va fi chiar personajul.

Ceea ce este, de asemenea, specific jocului de creaţie cu roluri este tendinţa şi capacitatea copilului de a se identifica cu personajul interpretat, chiar şi la vârsta preşcolară mică la care jucarea unui rol nu ia prea mult timp, stabilitatea nefiind o calitate deosebită acum. Pe măsură ce creşte, preşcolarul este capabil de trăiri imaginare din ce în ce mai profunde.

„Concomitent apare însă fenomenul de dedublare, copilul devenind conştient de propria lui persoană şi de aceea a modelului pe care îl imită. Acest lucru este atestat şi de felul în care copiii exprimă în limbaj atmosfera de joc. În momentul în care se transpun în joc, majoritatea copiilor folosesc imperfectul, cu nuanţa unei acţiuni petrecute în trecutul apropiat, cu sensul de a marca într-un anumit fel incertitudinea, identificarea lor parţială cu rolul, conştiinţa preluării unui rol care se suprapune cu propriul eu. Trecerea rapidă de pe planul imaginar pe cel real şi invers reprezintă un stadiu mai avansat în evoluţia jocului"[11].

Jocul e un bun prilej de asimilare a experienţei de viaţă de imitare a comportamentelor şi atitudinilor adulţilor, de implicare emoţională activă (în joc copilul implică diverse trăiri: bucurie, tristeţe, afecţiune, gelozie).

În decursul jocului copilul acţionează asupra obictelor din jur, cunoaşte realitatea, îşi satisface nevoia de mişcare, dobândeşte încredere în forţele proprii, îşi îmbogăţeşte cunoştinţele.

[11] U. Şchiopu –Probleme psihologice ale jocului şi distracţiilor, EDP, Bucureşti 1970, pg.103

Manifestându-şi dorinţa de a participa la viaţa şi activitatea celor din jur, copilul işi asumă rolul de adult, reproducând activitatea şi raporturile lui cu ceilalţi oameni. Jocul este în acest fel social prin natura lui. Însuşi posibilitatea de a-şi imagina realitatea, de a o reflecta, reprezintă pentru copil sensul jocului. Prin această activitate copilul îşi satisface nevoile prezente şi se pregăteşte de viitor.

Bibliografie:

1. Antonivici Ştefania, Nicu Gabriela – **Jocuri interdisciplinare**, ed. Aramis,Bucureşti, 2008
2. Andreescu Bogdana – **Importanţa jocurilor motrice în orele de educaţie fizică**, Ed. MariaMontessori, Baia Mare, 2009.
3. Ardelean Delia / Pop Marcela - **Ghid de bune practice** – Editura Universităţii de Nord, Baia Mare, 2010.
4. Băjenaru, L**., Contribuţia exerciţiului – joc la dezvoltarea limbajului**, Revista învăţământului preşcolar, 1996.
5. Bocoş, M.,- **Teoria şi practica cercetării pedagogice**, Ediţia a III-a, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2005
6. Bocoş, M., Jucan, D.-, **Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării**, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2007.
7. Chiriţă Georgeta **– Educaţia prin jocuri de mişcare**, Ed.Sport Turism, Bucureşti, 1983.
8. Chateau, J., **Copilul şi jocul**, EDP, Bucureşti, 1970.
9. Cosmovici Andrei-**Psihologie şcolară**, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
10. Dumitrana Magdalena – **Educarea limbajului în învăţământul preşcolar**, Bucureşti, Ed. Campania, 1999;
11. Debesse M – **Psihologia copilului de la naştere la adoleşcenţă**, EDP, Bucureşti 1970
12. Elinor Schulman Kolombus – trad. Dumitrana Magdalena - Didactica Preşcolară, Ed. V&Integral, Bucureşti 1998, pg.7
13. Glava Adina/ Glava Cătălin – **Introducere în pedagogia preşcolară**, Ed. Dacia Educaţional, Cluj Napoca, 2002.
14. Hogea D. - **501 activităţi pentru copii** –Editura Litera, Bucureşti, 2001
15. Iacovlev V. – **Jocuri pentru copii** – Ed. Didactică şi pedagogică, Bucureşti 1981

STRATEGII POSTOMODERNISTE ÎN PROCESUL EDUCATIV

Profesor psihopedgog: STAN RALUCA LIGIA

C.S.E.I MIRON IONESCU, CLUJ-NAPOCA

Scopul ştiinţelor educaţiei post-moderniste este – după cum afirmă Matthew Weinstein (2001) – nu doar de a înţelege ştiinţa ci şi de a simţi emoţia de a o studia, educaţia trebuie să fie cea care să determine indivizii să fie într-o continuă stare problematizantă, o stare în care permanent să-şi pună întrebări şi să caute răspunsuri. Şcoala postmodernistă trebuie să formeze agenţii sociali capabili de diagnostic, de intervenție și de schimbare a cadrului existențial.

În politica educaţională postmodernistă se precizează necesitatea accentuării preocupărilor de a asigura dezvoltarea şi trainingul capacităţilor şi abilităţilor intelectulale şi practice.

Şcoala postmodernistă, prin educaţia şi instruirea de care este responsabilă are ca preocupări fundamentale nu numai investirea elevilor cu un sistem de cunoştinţe ci şi îndrumarea şi stimularea lor în direcţia dezvoltării cognitive, afective, sociale, a exersării abilităţilor în contexte variate, în vederea pregătirii acestora pentru integrarea optimă în activitatea şi viaţa socială. Premisele dezvoltării mecanismelor interne ale cunoaşterii îşi găsesc o concretizare adecvată în situaţiile în care individul este pus în situaţii reale de acţiune asupra problemelor de rezolvat. Elevul trebuie solicitat să ia contact cu realitatea cât mai des posibil, pentru a adopta decizii promte şi potrivite. Individul postmodern este „relaxat şi flexibil, orientat spre emoţii, trăiri şi simţiri interioare, manifestând o atitudine de „fii tu însuţi!”. (Rosenau, 1992, p. 53). În demersurile didactice, el trebuie privit în dublă ipostază: ca subiect al propriei formări şi ca agent al influenţei sociale, al autoinformării.

O altă implicaţie pe care o are postmodernismul în lumea şcolii este legată de modul democratic şi dialogat adoptat de profesori în activitatea desfăşurată cu elevii

Curentul propune ca „profesorii şi elevii să lucreze împreună”, în opoziţie cu practica prin care profesorul, atotştiutor, este cel care le spune elevilor ce să înveţe. Acest fapt vine să detroneze stilul dominator, autoritar, dictatorial chiar, de predare, practicat

încă în şcoli. Postmodernismul promovează metodele dialogate, favorizând procesele de îndrumare și negociere.

Conlucrarea profesor-discipor, subliniază necesitatea redimensionării relaţiei, prin considerarea sensului dublu al fluxului instructiv-educativ, al reciprocităţii învăţării deoarece şi profesorii au de învăţat de la elevi.

Activismul elevului implicat de strategiile folosite de către cadrul didatic în desfăşurarea activităţii de predare-învăţare se constituie ca un imperativ al orientării postmoderniste în educaţie. Şcoala postmodernistă trebuie să ştie cum să motiveze pe elev să înveţe şi cum să faciliteze procesul învăţării, organizând şi dezvoltând strategii de lucru interactive, punând accentul pe utilitatea cunoştinţelor şi pe necesitatea însuşirii lor pentru a se descurca în viaţă. Agenţii educaţionali trebuie să fie interesaţi de ceea ce-şi doresc elevii să înveţe şi de ceea ce pot să facă cu aceste cunoştinţe. Rolul profesorului este nu de a îndopa elevii cu diverse cunoştinţe, ci de a le arăta ce au de făcut cu acestea. Profesorul postmodernist este un căutător, un producător pasionat şi un distribuitor de cunoaştere localizată. El devine un profesor-cercetător, şi prin aceasta un gânditor care reflectă la practica educativă, conştient fiind de responsabilitatea sa în a cultiva la elevii, practici investigative și reflexive.

Caracteristic postodernismului sunt: „căutarea şi acceptarea de alternative, variante (educaţionale), renunţarea la graniţa între ştiinţe), ambivalenţă, discontiuitate, descentralizare, fagmentare, toleranţă, incertitudine, interculturalitate, globalism, indeterminare, imanenţă, individualism, deconstrucţie, umanizarea tehnologiei, promovarea valorilor noi, divesificarea comu-nicării ș.a.” (Elena Joiţa, 2002, p. 28) Concretizarea în plan educaţional a viziunii postmoderniste poate lua forma abordărilor „noilor educaţii”, a alternativelor metodologice de predare-învăţareevaluare, a descentralizării decizionale şi curriculare, a dezvotării conduitelor democratice, a comunicării eficiente, a retehnologizării procesului educativ.

Practica instructiv-educativă poate fi regândită din perspectiva postmodernistă, în termenii strategiilor educaţionale, ai curriculumului şcolar şi ai comunicării educaţionle.Paradigma curentului postmodernist avansează ideea conform căreia este necesar în introducerea şcoală a a noilor tehnologii pentru ca învăţământul să ţină pasul cu continua transformare socioeconomică şi cu rapida digitalizare a culturii. Motto-ul

politicii postmoderniste este: „gândeşte global, acţionează local” – fără a te încurca în detalii.

„Pentru cei mai mulţi dintre analiştii şi experţii actuali în teoria curriculum-lui, spaţiul clasei pare a fi o cutie neagră, insuficient cunoscută şi de multe ori ignorată. Ori în termenii perspectivei postmoderniste, ceea ce se petrece în clasă este cel mai important lucru. Mesajul principal este că, la nivelul clasei, nu avem de-a face doar cu transmiterea unui curriculum dat şi prefabricat, ci mai ales cu elaborarea şi construirea cotidiană şi negociată a acestuia.” (Emil Păun, 2002, p. 21)

Implicaţiile curentului postmodernist în practica educativă au în vedere sensibilizarea şi conştientizarea elevilor, de la cea mai fragedă vârstă în direcţia formării şi aplicării conceptelor despre viaţă şi realitatea înconjurătoare. Învăţărea şi şcoală trebuie să accentueze caracterul său aplicativ, îmbinând teoria cu practica, concretul cu abstractul. Este necesar ca elevului să i se creeze cât mai des oportunităţi de a face conexiuni între cunoştinţele învăţate în şcoală şi cele pe care le dobândeşte pe căi nonformale şi formale, înţelegând utilitatea lor. Aceste trăsături caracteristice ale pedagogiei postmoderniste şi-ar putea găsi concretizarea în activitatea didactică prin:

-crearea de alternative metodologice

-stimularea învăţării prin cooperare şi folosirea metodelor interactive de grup,insistând pe construcţia progresivă a cunoştinţelor şi abilităţilor, nu doar prinintermediul activităţii proprii, ci şi prin interacţiunile sociale atât dintre elevi, cât şi dintre elevi şi profesori, elevi și comunitate

-accentul pus pe elev ca agent al construcției proprie învățări

-crearea și susținerea plăcerii de a învăța

-inovarea strategiilor evaluative și promovarea evaluării dialogate

-încurajarea viziunilor și a interpretărilor specifice culturii, negocierea rolurilor și a regulilor procesului didactic

-activarea imaginaţiei, a creativităţii şi a cercetării prin povestirea de istorisiri

Valorile importante sunt raționalitatea și progresul culturii, nu și adevărurile universale. Aceste valori cuprind toleranța, lupta pentru diversitate și libertate, promovarea creativității și accentul pus pe emoție și intuiție.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucoș Constantin, (2017), *Reîntemeieri, dinamici, prefigurări,* Editura Polirom, Iași

2. Joița Elena, (2002), (2002), *Educația cognitivă*, Editura Polirom, Iași

3. Păun Emil , (2017), *Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică*, Editura Polirom, Iași

4. Păun Emil , Dan Potolea, (2002), *Pedagogie, Fundamentări teoretice și demersuri aplicative,* (2002), Editura Polirom, Iași

Beneficiile colaborării dintre părinte şi profesor
în Alternativa Educaţională Step by Step

Atunci când familiile sunt activ implicate în orele şcolii primare, profesorii, părinţii şi copiii, toţi beneficiază. Profesorii creează o atmosferă deschisă pentru implicare prin încurajarea părinţilor de a pune întrebări, a face vizite în timpul orelor şi de a-şi împărtăşi ineteresele şi abilităţile lor.

Participarea familiei îi ajută pe profesori la atingerea obiectivului de individualizare. Doar prin comunicarea cu părinţii pot profesorii strânge informaţii despre fiecare copil din clasă. Implicarea părintelui oferă profesorului şansa de a fi mai puţin izolaţi în clasă. Profesorii şi părinţii se pot ajuta reciproc la furnizarea activităţilor interesante şi a proiectelor pentru copii, care ar fi imposibil de structurat cu un singur adult într-o clasă. Când părinţii se simt o parte a procesului de învăţare a copilului, ei ajung să aprecieze eforturile învăţătorului în prezentarea unei modalităţi noi, interesante de predare şi învăţare. Entuziasmul lor generează idei noi şi aşteptări certe pentru copiii lor. Pentru ca profesorii să fie cu adevărat deschişi faţă de părinţi, profesorii, de asemenea, trebuie să creadă că prezenţa şi implicarea părintelui este benefică.

Pentru a acţiona în spiritual acestei convingeri, profesorii trebuie să facă primul pas prin includerea unui părinte într-o activitate în clasă. Cu un părinte voluntar, profesorul poate coordona mai multe activităţi şi pe copii, menţinând între timp o sală de clasă care oferă opţiune şi o varietate de grupări educative. Când părinţii sunt implicaţi în clasă, profesorii au ocazia de a observa, în primul rând, cum îşi motivează părintele propriul copil, cum îi ajută să resolve problemele, cum îşi ajută copiii să abordeze o sarcină şi cum împărtăşesc părinţii şi copiii interesele special şi hobby-urile.

Atunci când există o colaborare adevărată între profesori şi părinţi, decurg rezultate pozitive: se dezvoltă încrederea reciprocă, părinţii şi profesorii au lucrat într-o echipă pentru a crea o experienţă unică, interesantă de învăţare pentru toată lumea şi copiii beneficiază din modelul adulţilor de echipe cooperante.

O şcoală cu un climat prietenos creează condiţii pentru multe posibilităţi de implicare a părinţilor. O gamă întreagă de implicare a părintelui include rolul traditional de părinte, care asigură necesităţile de bază şi siguranţa copilului, până la asistenţă în formarea politicii şi sprijinul financiar pentru şcoală. În această gamă, părintele acţionează voluntary în mai multe apecte ale vieţii şcolare. Câteva dintre sarcinile posibile ca voluntari pe care şi le asumă pot fi:

- coordonatori ai evenimentelor special: părintele contactează resurse pentru programe special; ei ajută la dezvoltarea evenimentelor care sprijină o clasă sau la uniformizarea proiectelor;

- muncitori pentru îmbunătăţiri şi reparaţii: părinţii ajută cu proiecte de reparaţii şi îmbunătăţiri în jurul şcolii, ca de exemplu echipamente de zugrăvit sau constructive a locului de joacă;

- asistenţi la bibliotecă: aceşti părinţi ajută în bibliotecă prin verificarea şi punerea în raft a cărţilor;

- asistenţi ştiinţifici şi de artă: părinţii ajută cu proiecte de artă şi ştiinţifice care necesită ajutor în plus din partea unui adult;

- supraveghetori la locul de joacă: aceşti părinţi îşi oferă voluntar timpul pentru a supraveghea activităţile la locul de joacă pentru ca profesorii să aibă timp pentru planificări;

- organizatori de petreceri date cu ocazia zilei de naştere: mame sau taţi care pregătesc sărbătoriri cu întrega clasă pentru zilele de naştere ale copiilor lor;

- părinţi de clasă: părinţii din fiecare sală de clasă din şcoală ajută profesorii pe diferite căi, de exemplu la împărtăţirea prin telefon a informaţiilor şi la excursii. Ei ajută ca noii părinţi să se simtă bineveniţi;

- colectori de fonduri: aceşti părinţi îşi oferă talentele şi resursele pentru a colecta fonduri în scopul sprijinirii financiare a şcolii, aşa cum se oferă voluntar pentru a coase în cadrul unui program de cusut al şcolii.

Ca voluntari, părinţii îşi oferă timpul, resursele şi talentele pentru a ajuta şcolil la dezvoltarea unei tradiţii de îngrijire a copiilor. Prin aceasta se construieşte în cadrul comunităţii o relaţie de încredere şi bune intenţii în mod reciproc. Fiecare activitate este importantă deoarece aceasta înseamnă că fiecare are prilejul de a fi implicat în crearea unei şcoli care sete o adevărată comunitate.

Părinţii îşi pot ajuta copiii să devină elevi mai buni printr-o varietate de modalităţi, pot sprijini dezvoltarea intelctuală a copiilor lor:

- conving copiii că sunt oameni capabili, deştepţi, care sunt evaluaţi pentru competenţele lor tot mai mari;

- îşi ascultă copiii când îşi împărtăşesc gândurile în timp ce ei sunt implicaţi în rutina zilnică;

- îi ajută să îşi urmărească interesele. Aceasta este vârsta la care copiii îşi descoperă un hobby sau încep o colecţie;

- citesc cu voce tare împreună cu copiii în fiecare zi sau cât de des posibil;

- stabilesc o ordine regulate pentru joacă, teme de casă şi culcare. Stabilesc un loc liniştit pentru temele de acasă. Se recomandă o oră regulate de culcare, care să permit nouă ore de somn;

- fac cunoştinţă cu prietenii lor şi cu părinţii acestora şi continua comunicarea deschisă cu şcoala. Informează profesorii despre modificările semnificative din cadrul familiei, care ar putea afecta comportamentul în clasă sau aptitudinile;

- implică copiii în treburile casnice zilnice. Aprecierea de sine este consolidată atunci când copiii ştiu că e necesar ajutorul lor. Copiii, la această vârstă, trebuie să poată urmări directive multiple. Părinţii dau directive clare şi se asigură că cei mici le-au înţeles. Oricând este posibil, permit copiilor să termine ordinea în care se află directivele în mod independent. În unele situaţii, copiii pot fi de ajutor acasă: să pună masa, să-şi asume responsabilitatea pentru o sarcină casnică frecventă, să ajute la gătit, să facă daruri;

- încurajează copiii să scrie într-o varietate de forme, în diferite scopuri, ca de exemplu: o scrisoare de prietenie unei rude, un răspuns de mulţumire pentru un cadou sau o vizită, un jurnal zilnic, o reţetă a mâncării preferate;

- cer copiilor să prezinte motivele pentru deciziile sau opiniile lor: de ce preferă o anumită carte, din ce motiv au decis să facă un anumit lucru, care este părerea lor referitoare la o poveste pe care au citit-o.

Toate familiile îşi doresc fericire şi success pentru copiii lor. Părinţii pot asigura succesul copiilor manifestând un interes activ în interesele lor şi apreciindu-i pentru aceleaşi calităţi care şi le apreciază ei.

BENEFICIILE COLABORĂRII DINTRE PĂRINTE ŞI PROFESOR ÎN ALTERNATIVA EDUCAŢIONALĂ STEP BY STEP

Stanciu Corina

Şcoala Gimnazială nr. 22 ,,I.C. Brătianu" Constanţa

Atunci când familiile sunt activ implicate în orele şcolii primare, profesorii, părinţii şi copiii, toţi beneficiază. Profesorii creează o atmosferă deschisă pentru implicare prin încurajarea părinţilor de a pune întrebări, a face vizite în timpul orelor şi de a-şi împărtăşi ineteresele şi abilităţile lor.

Participarea familiei îi ajută pe profesori la atingerea obiectivului de individualizare. Doar prin comunicarea cu părinţii pot profesorii strânge informaţii despre fiecare copil din clasă. Implicarea părintelui oferă profesorului şansa de a fi mai puţin izolaţi în clasă. Profesorii şi părinţii se pot ajuta reciproc la furnizarea activităţilor interesante şi a proiectelor pentru copii, care ar fi imposibil de structurat cu un singur adult într-o clasă. Când părinţii se simt o parte a procesului de învăţare a copilului, ei ajung să aprecieze eforturile învăţătorului în prezentarea unei modalităţi noi, interesante de predare şi învăţare. Entuziasmul lor generează idei noi şi aşteptări certe pentru copiii lor. Pentru ca profesorii să fie cu adevărat deschişi faţă de părinţi, profesorii, de asemenea, trebuie să creadă că prezenţa şi implicarea părintelui este benefică.

Pentru a acţiona în spiritual acestei convingeri, profesorii trebuie să facă primul pas prin includerea unui părinte într-o activitate în clasă. Cu un părinte voluntar, profesorul poate coordona mai multe activităţi şi pe copii, menţinând între timp o sală de clasă care oferă opţiune şi o varietate de grupări educative. Când părinţii sunt implicaţi în clasă, profesorii au ocazia de a observa, în primul rând, cum îşi motivează părintele propriul copil, cum îi ajută să resolve problemele, cum îşi ajută copiii să abordeze o sarcină şi cum împărtăşesc părinţii şi copiii interesele special şi hobby-urile.

Atunci când există o colaborare adevărată între profesori şi părinţi, decurg rezultate pozitive: se dezvoltă încrederea reciprocă, părinţii şi profesorii au lucrat într-o echipă pentru a crea o experienţă unică, interesantă de învăţare pentru toată lumea şi copiii beneficiază din modelul adulţilor de echipe cooperante.

O şcoală cu un climat prietenos creează condiţii pentru multe posibilităţi de implicare a părinţilor. O gamă întreagă de implicare a părintelui include rolul traditional de părinte, care asigură necesităţile de bază şi siguranţa copilului, până la asistenţă în formarea politicii şi sprijinul financiar pentru şcoală. În această gamă, părintele acţionează voluntar în mai multe apecte ale vieţii şcolare. Câteva dintre sarcinile posibile ca voluntari pe care şi le asumă pot fi:

- coordonatori ai evenimentelor special: părintele contactează resurse pentru programe special; ei ajută la dezvoltarea evenimentelor care sprijină o clasă sau la uniformizarea proiectelor;

- muncitori pentru îmbunătăţiri şi reparaţii: părinţii ajută cu proiecte de reparaţii şi îmbunătăţiri în jurul şcolii, ca de exemplu echipamente de zugrăvit sau constructive a locului de joacă;

- asistenţi la bibliotecă: aceşti părinţi ajută în bibliotecă prin verificarea şi punerea în raft a cărţilor;

- asistenţi ştiinţifici şi de artă: părinţii ajută cu proiecte de artă şi ştiinţifice care necesită ajutor în plus din partea unui adult;

- supraveghetori la locul de joacă: aceşti părinţi îşi oferă voluntar timpul pentru a supraveghea activităţile la locul de joacă pentru ca profesorii să aibă timp pentru planificări;

- organizatori de petreceri date cu ocazia zilei de naştere: mame sau taţi care pregătesc sărbătoriri cu întrega clasă pentru zilele de naştere ale copiilor lor;

- părinţi de clasă: părinţii din fiecare sală de clasă din şcoală ajută profesorii pe diferite căi, de exemplu la împărtăţirea prin telefon a informaţiilor şi la excursii. Ei ajută ca noii părinţi să se simtă bineveniţi;

- colectori de fonduri: aceşti părinţi îşi oferă talentele şi resursele pentru a colecta fonduri în scopul sprijinirii financiare a şcolii, aşa cum se oferă voluntar pentru a coase în cadrul unui program de cusut al şcolii.

Ca voluntari, părinţii îşi oferă timpul, resursele şi talentele pentru a ajuta şcolil la dezvoltarea unei tradiţii de îngrijire a copiilor. Prin aceasta se construieşte în cadrul comunităţii o relaţie de încredere şi bune intenţii în mod reciproc. Fiecare activitate este importantă deoarece aceasta înseamnă că fiecare are prilejul de a fi implicat în crearea unei şcoli care sete o adevărată comunitate.

Părinţii îşi pot ajuta copiii să devină elevi mai buni printr-o varietate de modalităţi, pot sprijini dezvoltarea intelctuală a copiilor lor:

- conving copiii că sunt oameni capabili, deştepţi, care sunt evaluaţi pentru competenţele lor tot mai mari;

- îşi ascultă copiii când îşi împărtăşesc gândurile în timp ce ei sunt implicaţi în rutina zilnică;

- îi ajută să îşi urmărească interesele. Aceasta este vârsta la care copiii îşi descoperă un hobby sau încep o colecţie;

- citesc cu voce tare împreună cu copiii în fiecare zi sau cât de des posibil;

- stabilesc o ordine regulate pentru joacă, teme de casă şi culcare. Stabilesc un loc liniştit pentru temele de acasă. Se recomandă o oră regulate de culcare, care să permit nouă ore de somn;

- fac cunoştinţă cu prietenii lor şi cu părinţii acestora şi continua comunicarea deschisă cu şcoala. Informează profesorii despre modificările semnificative din cadrul familiei, care ar putea afecta comportamentul în clasă sau aptitudinile;

- implică copiii în treburile casnice zilnice. Aprecierea de sine este consolidată atunci când copiii ştiu că e necesar ajutorul lor. Copiii, la această vârstă, trebuie să poată urmări directive multiple. Părinţii dau directive clare şi se asigură că cei mici le-au înţeles. Oricând este posibil, permit copiilor să termine ordinea în care se află directivele în mod independent. În unele situaţii, copiii pot fi de ajutor acasă: să pună masa, să-şi asume responsabilitatea pentru o sarcină casnică frecventă, să ajute la gătit, să facă daruri;

- încurajează copiii să scrie într-o varietate de forme, în diferite scopuri, ca de exemplu: o scrisoare de prietenie unei rude, un răspuns de mulţumire pentru un cadou sau o vizită, un jurnal zilnic, o reţetă a mâncării preferate;

- cer copiilor să prezinte motivele pentru deciziile sau opiniile lor: de ce preferă o anumită carte, din ce motiv au decis să facă un anumit lucru, care este părerea lor referitoare la o poveste pe care au citit-o.

Toate familiile îşi doresc fericire şi success pentru copiii lor. Părinţii pot asigura succesul copiilor manifestând un interes activ în interesele lor şi apreciindu-i pentru aceleaşi calităţi care şi le apreciază ei.

Bibliografie:

1. Godfrey, Claff, *Ghid pentru cadrele didactice: Parteneriatul şcoală- familie- comunitate*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007

2. Godfrey, Claff, *Parteneriat şcoală- familie- comunitate*, Ghid pentru cadrele didactice, ediţia a II-a, E.D.P.R.A., Bucureşti, 2007

3. Vrăsmaş, Traian, Vrămaş, Ecaterina, Ghergut, Alois, Murariu- Botez, Corina, *Întărirea parteneriatului părinţi- profesionişti*, Curs de formare, modulul IV

4. Vrăsmaş, Ecaterina, *Intervenţia socio- educaţională ca sprijin pentru părinţi*, Editura Aramis, Bucureşti, 2008

IMPORTANȚA ȘI ROLUL POVESTIRILOR ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. Stancu Adriana-Florina

Școala Gimnazială "Ion Iorgulescu" Mihăești, jud. Argeș

Educaţia este o activitate procesuală, dinamică, pluridirecţională şi multidirecţională, cu dimensiuni intrastructurale determinate ce sunt împletite într-o relaţie complexă. În construcţia profilului de personalitate, specific vârstei de 6-7 ani, astfel elaborat încât să se constituie ca „nivel de maturizare optim pentru debutul şcolarităţii", educaţia are ponderea cea mai mare. În „triunghiul", ereditate – mediu – educaţie, rolul coordonator îl are educaţia. Bine condusă, pe toate dimensiunile ei, cu componenta intelectuală, moral-civică, estetică, corporală şi vocaţională, educaţia este capabilă să fructifice maximal şi cele mai puţin darnice date ereditare, poate să stimuleze influenţele pozitive ale mediului dar şi să le contracareze pe cele negative.

Componenta intelectuală are ca finalitate, pentru învăţământul preşcolar, dezvoltarea intelectului copilului pentru debutul şcolarităţii. Prin activităţile de educare a limbajului se urmăreşte: dezvoltarea pronunţiei corecte a sunetelor, formarea şi dezvoltarea auzului fonematic, ameliorarea şi înlăturarea defectelor de pronunţie, dezvoltarea unui vocabular activ şi pasiv bogat, însuşirea unor noţiuni corecte de gramatică (sunet, silabă, cuvânt, propoziţie, singular-plural, utilizarea corectă averbelor, substantivelor, adjectivelor, acord corect etc.), dezvoltarea unor capacităţi de comunicare (povestirea unor întâmplări; lansarea de întrebări, răspuns la întrebări; purtarea unei coneversaţii pe o temă dată; dezvoltarea unui limbaj cursiv, coerent, expresiv etc.).

Finalitatea acestui domeniu constă în dezvoltarea capacităţii de comunicare a copilului până la vârsta debutului şcolar, astfel încât să ajungă la un nivel optim de randament în activitatea sa şcolară. Comunicarea este permanent abordată, atât în cadrul activităţilor obligatorii, cu obiective explicit legate de dezvolatarea limbajului, cât şi în cadrul activităţilor libere de orice fel. Astfel, comunicarea se exersează în jocurile de creaţie, în dramatizări, dar şi ca acompaniament al jocurilor de masă şi al celor de construcţii. De asemenea, în orice moment al zilei, comunicarea este mereu corectată atât din punct de vedere semantic, fonetic cât şi gramatical. Plăcerea comunicării de dragul jocului este uşor de adus în planul educării limbajului, ceea ce face ca rezultatele să vină cât mai repede.

Componenta moral-civică nu se realizează printr-un singur tip de activităţi, cum componenta morală a personalităţii umane se întrepătrunde într-un mod dinamic şi complex cu toate celelalte componente, este destul de dificil de fixat finalităţile fără a „încălca" şi alte teritorii. Ceea ce se conturează clar este că la debutul şcolarităţii copilul trebuie să cunoască principalele valori şi

norme morale, pe care chiar dacă nu le înţelege în profunzimea semnificaţiei lor, trebuie să le respecte. El se află în stadiul supunerii faţă de adult, faţă de cel care depinde major din punct de vedere social, intelectual şi mai ales afectiv.

De aceea, pentru realizarea finalităţilor componentei moral-civice, în educaţia preşcolară se folosesc obiective din zona afectivului dar şi din cea a socialului şi a atitudinalului. Pentru activităţile moral-civice sunt folosite, de cele mai multe ori, mijloace de realizare ca poveştile şi povestirile. Abordarea din punct de vedere moral nu exclude folosirea unui limbaj adecvat, corect, expresiv, coerent şi cu un bagaj mare de cuvinte. Copiii iubesc poveştile şi aderă afectiv la comportamentele pozitive ale eroilor preferaţi, ceea ce fructifică folosirea acestor mijloace de realizare.

Dimensiunea estetică a educaţiei nu se realizează separat de celelalte dimensiuni, ci se întrepătrunde cu acestea. Partea sa de „instrucţie", pentru însuşirea de valori şi norme estetice se corelează cu dimensiunea intelectuală, în vreme ce partea de „formaţie" estetică, în coreleţie cu valorile estetice, se întrepătrunde cu formaţia morală şi civică. Stimularea comunicării şi a dezvoltării limbajului au importante consecinţe în plan estetic. Pe măsură ce copiii înaintează în vârstă, pot aduce argumente pentru ceea ce este „frumos", „urât", „rău", „bun". Copilului îi plac pe rsonajele descrise ca fiind frumoase şi bune, dar apreciază şi contrastul dintre acestea, opoziţia dintre cele urâte şi rele (Făt-Frumos este frumos şi bun în contrast cu Zmeul cel hain, iar Fata Babei este rea, urâtă şi haină, în contrast cu Fata Moşului cea cuminte şi frumoasă, cea plină de înţelepciune), importantă fiind conştientizarea lipsei de permanenţă, a şansei date pentru ameliorarea fiecărui comportament.

Poveştile în care se repetă formulări de tip refren („Trei iezi cucuieţi ..."; „Cucurigu boieri mari ...") sunt apreciate de copii şi pot fi foarte bine valorificate în educaţia estetică. Copilul percepe nu numai epicul poveştii ci şi frumuseţea limbajului, a expresiilor şi a versurilor, pe care se străduieşte să-l imite, adăugând savoare exprimării sale orale.

Componenta corporală este abordată din punctul de vedere al educaţiei prin mişcare şi din cel al educaţiei fizice. Chiar dacă niciuna nu uzează de activităţile de educare a limbajului, este neapărat necesară comunicarea şi folosirea unor termeni specifici, pe care copilul învaţă să-i înţeleagă, cu semnificaţia lor specifică (mesaje de comandă: „atenţie, stai!"; „respirăm"; „alergare uşoară" etc.). Jocurile de mişcare şi dansurile („Joacă, fetiţă!", „Ţăranul e pe câmp", „Plăcinta s-a mâncat", „Păsărică, mută-ţi cuibul!", „Ţară, ţară, vrem ostaşi!") sunt foarte apreciate de copii şi des folosite, ele pot crea un ambient plăcut şi destins în care limbajul se utilizează într-o măsură mai mică sau mai mare, dar este necesar să fie folosit eficient.

Dimensiunea vocaţională este cea care întregeşte imaginea complexă a actului educativ. Aceasta se fundamentează pe toate celelalte dimensiuni: pe comportamente morale şi estetice; pe

cunoştinţele, deprinderile, priceperile, competenţele dobândite în plan intelectual; pe deprinderile, priceperile, capacităţile în plan motor, acţional; pe calitatea dezvoltării şi funcţionării corpului (sănătate). Actul educaţional din perspectiva vocaţională se construieşte treptat, fiecare vârstă aducându-şi contribuţia la elaborarea deciziei cu privire la alegerea carierei.

În ciuda vârstei mici pe care o au copiii în grădiniţă, aceştia pot beneficia de toate activităţile cu potenţial de dezvoltare al educaţiei vocaţionale. Întregul proces instructiv-educativ pune copilul în faţa unor sarcini ce le solicită mintea şi corpul, le educă sufletul, îi integrează social, le fundamentează dimensiunea morală. Bine realizată, toată activitatea educaţională, contribuie nuanţat la fundamentarea dimensiunii vocaţionale şi a actului educaţional în ansamblul său (Norel, M., 2000, , pp. 10-22).

Un adevăr validat de o lungă experiență atestă influența benefică a tonusului psihic pozitiv în reușita oricărei activități umane. El se manifestă cu atât mai mult în educație, în procesul căreia copilul aflat la izvoarele vieții și ale iubirii, are nevoie de căldură și de voioșie, pentru a se dezvolta normal sub raport psihic. Așa se explică faptul că educatoarea, afectuoasă, caldă și binevoitoare, în relația care o stabilește cu preșcolarii obține rezultate formative superioare. O privire deschisă, un zâmbet binevoitor, o glumă adecvată unei situații educative, o ironie fină, modalitatea de adresare copilului cu care lucrează sunt tot atâtea căi de stabilire a unui climat educativ pozitiv, eficient.

Copiii vin la grădiniță să învețe și să-și formeze cele mai bune deprinderi. Cultura generală, volumul de cunoștințe de specialitate, informația la zi, pasiunea cu care transmite cunoștințele îi favorizează succesul muncii instructiv-educative.

În general, povestirile contribuie la lărgirea orizontului copiilor la dezvoltarea proceselor lor psihice (a gândirii, a memoriei, a imaginației, a atenției), a limbajului sub toate aspectele sale, la educația moral-civică și la educația estetică.

Luată ca metodă povestirea, atât în grădiniță cât și în școală, vine în sprijinul educatoarei sau a învățătorului, pentru a transmite cunoștințe, care nu pot fi dobândite de copii prin experiența personală sau în ansamblul mijloacelor de realizare a sarcinilor instructiv-educative. Ca formă de activitate, povestirea în aceeași idee, aduce informația prin cuvânt, furnizând copiilor cunoștințe privitoare la cele mai variate aspecte de viață și domenii de activitate, îi familiarizează cu natura înconjurătoare, (lumea animală, lumea vegetală cea a fenomenelor fizice) contribuie la cunoașterea mai adâncă a vieții.

În procesul ascultării unei povestiri este antrenată întreaga activitate psihică a copilului. El iese din pasivitate, urmărește atent cele povestite, memorează, compară și analizează materialul furnizat, face unele legături de cauzalitate, stabilește anumite relații între fapte și personaje.

În ceea ce privește informația adusă de povestire, aș porni de la ideea că pentru a se manifesta liber, copilul are nevoie de un volum de cunoștințe, să stăpânească bine instrumentele

gândirii, să aibă o comportare adecvată, să aibă simțul datoriei și al răspunderii față de sine și față de alții. Copilul nu va putea povesti dacă nu va avea niște reprezentări clare și nu stăpânește schema unei povestiri: începutul, desfășurarea întâmplărilor într-o anumită ordine și încheierea. În măsura în care el este stăpân pe cunoștințe și pe reguli, precum și pe deprinderi de exprimare, el se angajează mai repede sau mai încet în povestire. De aici decurge necesitatea povestirilor educatoarei cu formele ei, pentru a-l învăța pe copil să povestească și el. Informația este continuă atunci când este pregătită conștiincios..

Activitatea de povestire are valenţe informative şi formative. Copiii asimilează noi cunoştinţe dar şi diverse informaţii, dar în acelaşi timp prin povestiri, poveşti şi basme li se satisface ne voia de cunoaştere şi afectivitate, se stimulează imaginaţia preşcolarilor şi se constituie cadrul optim de exersare a capacităţii de comunicare a acestora.

Din povestiri ca: Șorțulețul, Ce-a uitat Fănucă să spună, Cuvântul fermecat, desprind cu ușurință necesitatea unor bune deprinderi. Dezaprobarea pentru necinste, viclenie, lăcomie, zgârcenie, minciună le pot desprinde din povestiri ca: Scufița Roșie, Cocoșel creastă de aur, Găinușa cea moțată, Coliba iepurașului, Ursul păcălit de vulpe, Punguța cu doi bani, Iedul cu trei capre, etc. Prin povestiri ca: Ridichea uriașă, Iepurele și ariciul, Căciuliță roșie și căciuliță albastră, au prilejul să aprecieze frumusețea prieteniei a ajutorului reciproc și a vieții în colectiv. Dragostea nemărginită și grija părinților față de copii, bunătatea și sacrificiul, ajutorul și dragostea între soră și frate bine subliniate în povestirile: Nuielușa de alun, Lebedele, Puiul, Căprioara, sensibilizează sufletul copiilor și-i fac să trăiască mai intens aceste sentimente. Și alte trăsături morale ca: modestie, hărnicie sugerate de povestirile: Fata babei și fata moșului, Plici și Plici-Plici îi fac să reflecteze la atitudinile eroilor și să ajungă la concluzii practice privind propria lor comportare. Activitățile de povestire constituie și mijloace de educație estetică, fiind un exemplu de exprimare aleasă. Valoarea estetică a povestirilor este cu atât mai mare cu cât reflectă frumusețea morală a oamenilor cu cât pun în fața copiilor idealul concret și precis spre care să tindă.

Asigurându-se copiilor o bază temeinică de cunoștințe, se face trecerea la povestirile create care sunt deosebit de valoroase și prin care copilul ia parte la acea „gimnastică a gândirii” în vederea găsirii a noi și noi soluții, constituind o componentă de ordin formativ ce se realizează la această vârstă, vin în sprijinul actului de creație în activitățile de compunere din școală.

Bibliografie:

Norel, M., (2000), *Didactica limbii şi literaturii române pentru ciclul primar*, Bucureşti: Editura Grup Editorial Art, pp. 10-22

Vasilescu, A*., Copilul preşcolar şi dezvoltarea vorbirii*, Bucureşti, Revista Pedagogică

SUCCESUL ȘCOLAR AL ELEVULUI DIN CICLUL PRIMAR

Prof. Stancu Adriana-Florina

Școala Gimnazială "Ion Iorgulescu" Mihăești, jud. Argeș

Definirea conceptelor de succes și insuscces școlar este foarte greu de realizat, între cele două noţiuni existând o relaţie complexă și dinamică. Dorina Sălăvastru afirmă că "noţiunea de insucces școlar trebuie analizată pornind de la definiţia atribuită succesului școlar" și că "o persoană nu se poate bucura de un succes total și permanent în activitatea pe care o desfășoară, așa cum nu se poate afla nici în cealaltă extremă, a insuccesului școlar" (apud Voinea, M., Apostu, I., 2008, p. 160)**.**

Rezultatele școlare oferă o imagine de ansamblu asupra activităţii pe care o desfășoară elevul în interiorul școlii. Atribuirea succesului ori a insuccesului influenţează personalitatea copilului în măsură foarte mare, find o modalitate prin care persoana respectiv își evaluează calităţile. "Trebuie remarcat că există o diferenţă destul de mare între succesul școlar și stima de sine (ca apreciere la nivel global a personalităţii), sentimentul propriei eficienţe este considerat a fi un factor fundamental care influenţează succesul școlar" (Andrei C., Iacob, L., 1998, pp. 248- 249).

Succesul şcolar, considerat performanţă când echivalează cu atingerea obiectivelor propuse, se distinge de progresul şcolar expresiea aprecierii rezultatelor învăţării şi a evoluţiei situaţiei şcolare prin raportarea la performanţele anterioare. La rândul său insuccesul şcolar apare ca alternativă negativă, expresia scăderii randamentului şcolar. Acesta presupune incapacitatea elevului de a progresa în ritmul colegilor, de a obţine rezultate în conformitate cu obiectivele stabilite, fiind sancţionat în mod obişnuit prin repetarea clasei. Expresie a rezultatelor slabe la învăţătură insuccesul şcolar îmbracă o serie de manifestări printre care: dificultăţi în asimilarea cunoștinţelor predate, grad scăzut de adaptare și integrare școlară, apariţia situaţiilor de corigenţă și repetenţie. La nivelul grupului eșecul școlar poate fi definit prin obţinerea în mod frecvent a unor rezultate sub nivelul așteptărilor sau al cerinţelor școlare. Privit din această perspectivă, insuccesul școlar pare că reflectă în același timp și limitele sistemului de învăţământ, incapacitatea de a se adapta particularităţilor psihice ale elevului datorită condiţionării reușitei școlare.

Literatura pedagogică desprinde două etape ale insuccesului școlar: amplitudinea (insuccesul limitat la o perioadă scurtă de timp) și gradul de persistenţă (are o durată îndelungată). Prima etapă, a insuccesului limitat, este caracterizată prin apariţia sentimentului de nemulţumire şi motivaţie săracă pe fondul unei atitudini pozitive la învăţătură, se mai numește și etapa insuccesului periodic sau de scurtă durată. Este o etapă în care apare posibilitatea recuperării directe (de către elevi) ori indirecte (beneficiind de aportul cadrelor didactice). Etapa a doua - cu lacune mari,

avesiune faţă de învăţătură și profesori și școală- corespunde cu stările insuccesului persistent, manifestat pe parcursul unui semestru, ulterior pe tot parcursul anului (parţial pe discipline sau la toate ariile curriculare), el culminează cu repetenţia, exmatricularea și abandonul școlar. Sunt o serie de factori, atât de natură interna cât și externă, care pot fi responsabili pentru insuccesul școlar.

Factorii interni, elemente definitorii ale capacităţii de învăţare, cuprind determinanţii biologici (precum particularităţi de vârstă, starea sănătăţii, potenţial de muncă) şi însuşiri psihice (cognitive şi non-cognitive) referitoare la nivelul de dezvoltare intelectuală, aptitudini, interese, aspiraţii, atitudini.

Factorii externi sunt atribuiţi aspectelor psihopedagogice: organizarea şi desfăşurarea procesului de învăţământ, rigiditatea ritmurilor de învăţare (ignorarea celor cu ritmuri lente pe considerentul că tuturor trebuie să li se aplice unităţi de timp unice pentru asimilarea conţinuturilor), existenţa unor diferenţe semnificative între exigenţele cognitive ale profesorilor din diferitele școli în care învaţă un elev, abordarea conţinuturilor frontal, acordarea priorităţii obiectivelor predării şi nu particularităţilor psihologice ale elevilor, mărimea clasei de elevi, eterogenitatea copiilor în clase, aptitudini și ritmuri diferite de învăţare, suprasolicitarea intelectuală și nervoasă datorită excesului de sarcini didactice, rigiditate intelectuală, folosirea preponderenţă a exerciţiilor aplicative în detrimentul predării propriu-zise, subiectivitate în evaluare.

Alţi factorii externi cărora li se atribuie o importanţă deosebită în procesul de influenţare a randamentului şcolar sunt: condiţiile din mediul familial, nivelul cultural al familiei, calitatea materialelor didactice și a echipamentelor școlare, absenţa laboratoarelor pe discipline, programe de învăţământ insuficient analizate, funcţionarea deficitară a orarului zilei și a săptămânii de școală, un climat marcat de tensiuni şi agresivitate în clasă. Chiar dacă acţiunea lor se desfășoară sporadic și inegal pe parcursul școlar, specialiștii în educaţie apreciază că, în primii ani de școlaritate, marchează în mod decisiv evoluţia psihică a copilului.

Bibliografie:

Andrei, C., Iacob, L. , (1998), *Psihologie şcolară,* Iaşi: Editura Polirom

Voinea, M., Apostu, I., (2008), *Familia şi școala în impas. Valori şi modele de socializare în tranziţie,* Bucureşti: Editura Universităţii din București

METODE ȘI PROCEDEE IMPLICATE ÎN EDUCAREA ECOLOGICĂ A ȘCOLARILOR MICI

Prof. Stancu Adriana-Florina

Școala Gimnazială "Ion Iorgulescu" Mihăești, jud. Argeș

Procesul de învățământ este un sistem dinamic, un rezultat al predării și învățării, cu o finalitatea sa fiind reprezentată de punerea în practică a idealului educaţional urmărit, şi anume dezvoltarea multilateral a personalității.

Punerea în operă a obiectivelor, principiilor și, în deosebi, a conținuturilor învățământului – component primordial a procesului instructiv–educativ – este nemijlocit determinat de elaborarea și aplicarea creatoare a strategiilor, tehnologiilor și metodologiilor didactice (Cucoş, C., 2005, p. 265).

Cadrul didactic, sprijinindu-se pe metodologie, îşi poate alege cele mai bune modalităţi pentru valorificarea potenţialului elevilor şi atingerea obiectivelor instructiv-educative prevăzute de curriculum în vigoare. În acest context intervin creativitatea şi inspiraţia învăţătorului, care intră în contact cu teoria privind metodele şi apoi le selectează şi le foloseşte în diferite ipostaze în funcţie de resursele umane şi materiale de care dispune la un moment dat. Metodologia se transformă, prin mijlocirea cadrului didactic dintr-o problemă pur teoretică într-una de ordin practic, ajutându-ne să înţelegem nu numai diferenţa dintre metode ci şi principiile care stau la baza utilizării lor optime în procesul de predare-învăţare-evaluare (Cerghit, I., 2006).

Metoda provine din limba greacă: metha (către, spre) și odos (cale, drum). Având înțelesul de cale spre atingerea obiectivelor educaționale, parcursă de cadrul didactic pentru a le uşura elevilor descoperirea unor instrumente de lucru proprii, eficiente (Breben, S.; Gongea, E.; Ruiu, G.; Fulga, M., 2007p. 108).

Pedagogul George Văideanu evidenţiază trăsăturile unei metode didactice: se aplică în lecții și activități extrașcolare la alegerea cadrului didactic, se poate utiliza sub forme diverse în funcţie de vârsta elevului, de trebuinţele şi interesele acestuia, conducând la o cooperare eficientă între copii, dar şi la aprofundarea temeinică a celor însuşite (Văideanu, G., 1988, p. 56).

Caracterul polifuncţionalal metodei este dat de faptul că poate fi simultan folosită la realizarea unor obiective instructiv-educative propuse.

Metodele didactice provin din metodele de cercetare sau științifice, între ele existând însă o mare deosebire: metodele de cercetare contribuie la descoperirea propriu-zisă a cunoștințelor, iar metodele pedagogice ajută la transmiterea acestor cunoștințe și prezentarea lor cu scopul de a sprijini elevii să le redescopere ca pe idei noi, deși ele se constituie ca parte majoră integrantă a experienței umane (Cucoş, C., 2005).

Selectarea unor metode potrivite într-o anumită situație de învățare, impune cadrului didactic să identifice factori obiectivi şi factori subiectivi, primii dintre aceştia referindu-se la obiectivele educației și la logica internă a științei, în timp ce doua categorie de factori exprimând personalitatea profesorului în contextul uman și social, dar şi psihologia elevilor și a colectivuluidin care fac parte (Cucoş, C., 2005).

Metoda didactică cuprinde o suită de procedee. Un procedeu didactic corespunde unei operații (mentale sau fizice) ale activității de predare-învățare. Procedeul este o tehnică de acțiune, un detaliu simplu, o componentă a metodei. Când descriem o metodă înseamnă să prezentăm o serie de procedee care o alcătuiesc, pe care ea le înmănunchează ca într-un tot unitar.

Ioan Cerghit a realizat o clasificarea procedeelor didactice, folosind drept criteriu funcţia lor pedagogică. Selectăm dintre acestea câteva categorii de procedee (Cerghit, I., 2006).:

- procedee de organizare, impunere a disciplinei şi focalizarea atenţiei;
- procedee de exersare sau de formare a priceperilor şi deprinderilor;
- procedee de activare sau reactualizare;
- procedee de dirijare şi sprijinire a învăţării;
- procedee de individualizare a învăţării;
- procedee de evaluare şi autoevaluare;
- procedee de control şi autocontrol ş.a.m.d.

În didactica şcolară, se pune accent pe metodele de predare-învăţare-evaluare, ele constituind o sursă însemnată de creştere a eficacităţii şi eficienţei învăţământului. Aplicându-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor. De asemenea, însuşirea unor cunoştinţe noi, poate deveni mai dificilă sau mai uşoară pentru unii şi aceiaşi copii, în funcţie de metodele utilizate. Nu există act de predare şi învăţare care să nu arate în structura lui, un anumit fel de a se proceda, o anumită tehnică de exerciţii, de realizare a acţiunii respective. Fiind cel mai intim legat de activitatea educatoarei, acesta este terenul pe care se poate manifesta cel mai mult spiritul său de inovaţie şi creativitate didactică.

Cadrul didactic poate alege metodele adecvate în funcţie de propria lui personalitate şi pregătire profesională, dar şi de nivelul clasei de elevi cu care interacţionează.

Metodele didactice folosite în şcoală conduc la formarea şi dezvoltarea unor cunoştinţe, priceperi, deprinderi şi atitudini în vederea atingerii unui ţel propus, cu mijloace reduse de timp, ele fiind necesare şi pentru crearea unor atitudini pozitive faţă de educaţie în general, ceea ce constituie aporturi formative majore.

Prin aplicarea unor metode didactice potrivite, elevii selecționează informații, transmit idei și învață comportamente utile. Astfel, ei depun efort intelectual, își exersează procesele psihice și de cunoaștere, abordează noi strategii şi dimensiuni de învăţare.

Metodele didactice necesită mult tact pedagogic din partea cadrelor didactice, deoarece trebuie ca ele să-și adapteze stilul în funcție de personalitatea copilului.

În momentul utilizării, metoda comportă o serie de fucncţii:

- funcţia cognitivă : asigură calea de acces spre aflarea adevărului;
- funcţia formativ-educativă: contribuie la formarea şi dezvoltarea capacităţilor cognitive, a atitudinilor, conduitelor şi sentimentelor;
- funcţia motivaţională: asigură implicarea elevilor, prin stimularea interesului şi a curiozităţii;
- funcţia normativă, de eficientizare a acţiunii educative: sugerează cum trebuie realizat procesul de predare şi cel de învăţare;
- funcţia instrumental-operaţională: metoda se transformă într-un instrument de lucru, într-un mijloc de realizare a unui obiectiv (Panţuru, S., 2002, p. 97).

Perfecţionarea metodelor didactice, în sensul adaptării metodelor clasice la cerinţele unui învăţământ modern, precum şi utilizarea metodelor moderne, depinde în mare măsură de măiestria pedagogică a învăţătorului, de capacităţile creative ale acestuia în beneficiul educaţiei copiilor.

Ţinând cont de acest lucru am acordat o atenţie su stinută modului de aplicare a metodelor de învăţământ, îmbunătăţirii îmbinării acestora în strategii didactice eficiente, care să permită obţinerea unor rezultate foarte bune în activitatea cu şcolarii mici.

Numim metodă modernă de învăţământ acea „metodă care dezvoltă autonomia, promovează originalitatea, creativitatea şi libertatea de acţiune” (Boca-Miron, E.; Chichişan, E., 2002, p. 125).

Inovația didactică a adus în atenția cadrelor didactice din învățământul primar termeni și atitudini noi necesare în procesul instructiv-educativ. Integrarea este unul dintre acești termeni și, în același timp, este o modalitate de organizare asemănătoare cu interdisciplinaritatea, deoarece activităţile pot avea o tematică unitară, comună mai multor activități, fiind considerată o metodă care îmbină diferite activități și grupează învăţarea în funcție de tema aleasă.

Lecţiile integrate derulate în prezent în învățământul primar presupun conceperea unui scenariu didactic în care tema propusă trebuie cercetată cu mijloacele aferente diferitelor domenii de cunoaştere; conținuturile propuse au acelaşi subiect și obiectivele se realizează prin diferite forme de activitate; metodele didactice utilizate sunt o îmbinare armonioasă între cele clasice/tradiționale și cele moderne/interactive.

Brainstorming-ul sau „evaluarea amânată” ori „furtuna de creiere” nu este practic o metodă didactică, ci o metodă de stimulare a creativităţii ce se poate insinua în discuţii, dezbateri; este o metodă interactivă de dezvoltare de idei noi ce rezultă din discuţiile purtate între mai mulţi

participanţi, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulţime de sugestii. Rezultatul acestor discuţii se soldează cu alegerea celei mai bune soluţii de rezolvare a situaţiei dezbătute.

Metoda presupune o organizare specifică a timpului, desfăşurat pe două etape distincte: etapa producerii individuale a ideilor, pe baza problemei lansate de cadrul didactic şi etapa aprecierii finale a ideilor, susţinută critic de cadrul didactic aflat în ipoteza de conducător al activităţii. Are loc, aşadar, o „evaluare amânată" strategic, pentru activizarea tuturor elevilor, emiterea şi consemnarea a cât mai multor idei.

Brainstorming-ul este o variantă a discuţiei în grup, având ca obiectiv producerea de idei noi sau găsirea celei mai bune soluţii pentru o problemă de rezolvat, prin participarea tuturor elevilor. Se poate organiza cu toată clasă sau doar cu un grup special selectat. Calea de obţinere a ideilor este aceea a stimulării creativităţii în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neinhibatoare, rezultat al amânării momentului evaluării. Altfel spus, participanţii sunt eliberaţi de orice constângeri, comunică fără teama că vor spune ceva greşit sau nepotrivit, care va fi apreciat că atare de către ceilalţi participanţi. Scopul metodei este acela de a da frâu liber imaginaţiei, a ideilor neobişnuite şi originale, a părerilor neconvenţionale, provocând o reacţie în lanţ, constructivă, de creare a „ideilor pe idei." În acest sens, o idee sau sugestie, aparent fără legătură cu problema în discuţie, poate oferi premisele apariţiei altor idei din partea celorlalţi participanţi.

Brainstorming-ul se desfăşoară în cadrul unei reuniuni formate dinr-un grup nu foarte mare (maxim 30 de persoane), de preferinţă eterogen din punct de vedere al pregătirii şi al ocupaţiilor, sub coordonarea unui moderator, care îndeplineşte rolul atât de animator cât şi de mediator. Durata optimă este de 20–45 de minute. Specific acestei metode este şi faptul că ea cuprinde două momente: unul de producere a ideilor şi apoi momentul evaluării acestora (faza aprecierilor critice).

Regulile de desfăşurare ale brainstorming-ului sunt următoarele:

- Cunoaşterea problemei pusă în discuţie şi a necesităţii soluţionării ei, pe baza expunerii clare şi concise din partea moderatorului discuţiei;
- Selecţionarea cu atenţie a participanţilor pe baza principiului eterogenităţii în ceea ce priveşte vârsta, pregătirea, fără să existe antipatii;
- Asigurarea unui loc corespunzător (fără zgomot), spaţios, luminos, menit să creeze o atmosferă stimulativă, propice descătuşării ideilor;
- Admiterea şi chiar încurajarea fomulării de idei oricât de neobişnuite, îndrăzneţe, lăsând frâu liber imaginaţiei participanţilor, spontaneităţii şi creativităţii;
- În prima fază, accentul este pus pe cantitate, pe formularea de cât mai multe variante de răspuns şi cât mai diverse;

➢ Neadmiterea niciunui fel de evaluări, aprecieri, critici, judecăţi din partea participanţilor sau a coordonatorului, asupra ideilor enunţate, oricât de neaşteptate ar fi ele, pentru a nu inhiba spontaneitatea şi a evita un blocaj intelectual;

➢ Construcţia de „idei pe idei", în sensul că, un răspuns poate provoca asociaţii şi combinaţii pentru emiterea unui nou demers cognitiv-inovativ;

➢ Programarea sesiunii de brainstorming în perioada când participanţii sunt odihniţi şi dispuşi să lucreze;

➢ Înregistrarea discretă, exactă şi completă a d iscuţiilor de către o persoană desemnată special să îndeplinească acest rol (sau pe bandă), fără a stânjeni participanţii sau derularea discuţiei;

Pentru a iniţia o sesiune de brainstorming, Camelia Zlate şi Mielu Zlate propun următoarele etape şi faze (Zlate, M., Zlate, C., 1982, pp. 136-140):

1. Etapa de pregătire care cuprinde*:*

A) faza de investigare şi de selecţie a membrilor grupului creativ;

B) faza de antrenament creativ;

C) faza de pregătire a şedinţelor de lucru;

2. *Etapa productivă, de emitere de alternative creative,* care cuprinde:

A) faza de stabilire a temei de lucru, a problemelor de dezbătut;

B) faza de soluţionare a subproblemelor formulate;

C) faza de culegere a ideilor suplimentare, necesare continuării demersului creativ;

3. Etapa selecţiei ideilor emise, care favorizează gândirea critică:

A) faza analizei listei de idei emise până în acel moment;

B) faza evaluării critice şi a optării pentru soluţia finală.

Avantajele utilizării metodei brainstorming sunt multiple. Dintre acestea enumerăm:

− obţinerea rapidă şi uşoară a ideilor noi şi a soluţiilor rezolvitoare;

− costurile reduse necesare folosirii metodei;

− aplicabilitatea largă, aproape în toate domeniile;

− stimulează participarea activă şi creează posibilitatea contagiunii ideilor;

− dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, încrederea în sine prin procesul evaluării amânate;

− dezvoltă abilitatea de a lucra în echipă;

Limitele brainstorming-ului:

- nu suplineşte cercetarea de durată, clasică;
- depinde de calităţile moderatorului de a anima şi dirija discuţia pe făgaşul dorit;
- oferă doar soluţii posibile nu şi realizarea efectivă;
- uneori poate fi prea obositor sau solicitant pentru unii participanţi;

Având în vedere cele precizate putem aprecia că brainstorming-ul oferă elevilor posibilitatea să se exprime în mod liber, contribuind la formarea şi dezvoltarea calităţilor imaginativ-creative, a unor trăsături de personalitate cum ar fi spontaneitatea, curajul de a exprima un punct de vedere, voinţa etc.

Metoda poate fi folosită atât pentru însuşirea unor noi noţiuni, cât şi pentru rezolvarea unor probleme.

Exemplu:

Clasa a III-a

Disciplina: Ştiinţe ale naturii

Subiectul lecţiei: Frunza

Descrierea demersului:

Branstormingul este utilizat în momentul activării cunoştinţelor-ancoră, astfel: elevii sunt invitaţi să repete părţile componente ale unei plante şi apoi să spună cuvinte sau propoziţii care le vin în minte atunci când aud cuvântul "FRUNZĂ" - care va fi scris în centrul tablei.

Profesorul grupează informaţiilor din brainstorming într-un *ciorchine iniţial* bazat pe categoriile: *caracteristici observabile şi roluri* şi va identifica pe cât e posibil sursa informaţiilor şi gradul lor de adevăr.

Pe baza unor experimente şi a observării cu ajutorul unei lupe elevii vor observa caracteristicile frunzei, rolurile acesteia, condiţiile necesare îndeplinirii acestor roluri şi relaţiile dintre acestea şi alcătuirea frunzei şi vor complera fişele de observaţii date. Pe măsură ce vor formula concluziile experienţei concrete, vor completa ciorchinele iniţial cu informaţii noi realizând legături între categoriile centrale şi subcategorii.

Elevii sunt invitaţi să-şi noteze pe caiete aceste concluzii.

Bibliografie:

Boca-Miron, E.; Chichişan, E., (2002), *Documentar metodic pentru activităţile de educare a limbajului la preşcolari*, Bucureşti: Editura V & I Integral, p. 125

Breben, S.; Gongea, E.; Ruiu, G.; Fulga, M., (2007), *Metode interactive de grup. Ghid metodic*, Craiova: Editura Arves

Cerghit, I., (2006), *Metode de învăţământ*, Iaşi: Editura Polirom

Cucoş, C., (2005), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice. Ediţia a III-a*, Iaşi: Editura Polirom

Panţuru, S., (2002), *Elemente de teoria şi metodologia instruirii,* Braşov: Editura Universităţii Transilvania

Văideanu, G., (1988), *Educaţia în frontiera dintre milenii*, Bucureşti: Editura Politică

Zlate, M., Zlate, C., (1982), *Cunoaşterea şi activarea grupurilor sociale*, Bucureşti: Editura Politică

O VIZIUNE A PROFESORULUI MODERN ȘI A VOCAȚIEI SALE

prof. înv. primar Stancu Marilena

Şcoala Gimnazială nr. 39 - „Nicolae Tonitza”

Constanța

„Nu este niciodată prea târziu să devii ceea ce poţi fi” (George Eliot)

A fi educator este, fără îndoială, meseria cea mai importantă şi nobilă a omenirii, pentru că are acces direct la sufletul copiilor, iar de eforturile educatorilor depinde întreaga evoluţie umană. Pentru această meserie nu este suficient să studiezi trei ani la facultate, ci este nevoie de multă dăruire pentru întreaga viaţă. Ideea e susţinută de filozoful şi pedagogul francez de origine bulgară, Maestrul Omraam M. Ad'vanhov, care spunea că, pentru a fi profesor „trebuie să posezi un element pedagogic înăuntru, în inimă, în suflet, iar acest element este acela care vibrează, care emană, care îi influenţează pe alţii: chiar fără să deschideţi gura, ceilalţi simt nevoia să vă imite.” (Ad'vanhov, 1990, p. 26)

În literatura de specialitate, sunt reliefate trei aspecte importante ce caracterizează un „profesor bun”, în viziunea elevilor:

– abilitatea de a stabili interrelaţii pozitive cu elevii (să demonstreze că îi „pasă” de aceştia);

– abilitatea de a exercita o autoritate şi să ofere structură şi claritatea regulilor, fără a face acest lucru într-un mod rigid, ameninţător sau ca urmare a utilizării pedepselor;

– abilitatea de a face învăţarea distractivă prin utilizarea unor strategii pedagogice creative (Hoy şi Winstein, în I. O. Pânişoară, 2010).

Profesorul de succes trebuie să monitorizeze permanent performanţa elevilor săi, să aibă aşteptări pozitive în ceea ce-i priveşte (Purkey & Strahan, 2002; Pânişoară, 2010).

Important pentru cadrele didactice şi pentru noi toţi este să conştientizăm efectul şi puterea cuvintelor în educaţie. Cercetări făcute la Institutul pentru vârsta a treia din America au relevat următoarele concluzii:

– Dacă, în prezenţa oamenilor în vârstă, se folosesc cu regularitate cuvinte cum ar fi „senil, rablagit, bătrân, uituc, încet” şi se fac glume pe seama diferitelor afecţiuni sau a pierderii memoriei, acestea vor avea efecte asupra stării fizice a persoanelor în cauză şi asupra psihicului lor. Presiunea sângelui creşte şi pot apărea şi reacţii nervoase la nivelul pielii.

– Dacă, din contră, i-am descrie ca fiind „valoroşi, înţelepţi, educaţi, cu experienţă”, apreciindu-le activităţile cu cuvinte încurajatoare, efectul va fi unul de creare şi de susţinere a unui confort psihic care poate influenţa în bine şi starea de sănătate. (Urban, 2004, p. 42)

Dacă acest impact este demonstrat la nivelul vârstnicilor, de ce nu ar fi valabil şi la nivelul celor aflaţi în formare, ba chiar şi a vârstelor intermediare?

O concluzie este sigură şi anume: sănătatea fizică şi psihică poate fi afectată de modul în care ne alegem cuvintele şi de felul în care le adresăm. Există cuvinte care dor, care pot şoca, care pot chiar distruge stima de sine şi încrederea în oameni, dar şi cuvinte care mângâie, care pot alina, pot stimula, regenera şi poate chiar vindeca. Maica Tereza spunea: „Cuvintele afectuoase pot fi scurte şi uşor de rostit, însă ecourile lor sunt cu adevărat nesfârşite.” Observaţi-vă starea, pulsul, mimica, gradul de relaxare sau de tensiune indus de cuvinte ca: – RĂU, URÂT, PROST, NESUFERIT, GRAS, AGRESIV, IDIOT, TEMBEL, TICĂLOS, NERUŞINAT, UITUC, MINCINOS, IRONIC sau – BUN, FRUMOS, MINUNAT, DEŞTEPT, IUBITOR, RECUNOSCĂTOR, CORECT, PRIETEN, ZÂMBET, ENTUZIASM, VESELIE, FERICIRE, BUCURIE, ÎNCREDERE, CURAJ, SPOR, SUCCES, BUNĂTATE, LAUDĂ, JOC, DISTRACTIV, RECOMPENSĂ şi trageţi propriile concluzii. Sunt deja cunoscute astfel de studii efectuate asupra apei (Masaru Emoto, 2007). Inteligenţa apei răspunde prin formarea de cristale armonioase şi foarte frumoase la cuvinte precum IUBIRE şi RECUNOŞTINŢĂ sau la muzica clasică şi prezintă formaţiuni neregulate, diforme, la cuvinteşi emisii negative. Cum am putea noi, care suntem 70% apă, să nu reacţionăm la fel? Au existat poate, în viaţa fiecăruia, momente în care cineva ne-a spus ceva care ne-a schimbat starea, chiar şi viaţa. E celebru citatul din Mark Twain despre încărcătura energetică a unor cuvinte, dacă acestea sunt sincere şi adevărate: „Pot trăi două luni de pe urma unui compliment bine-venit.” Unele cuvinte, care nu înseamnă mai nimic pentru cel care le rosteşte, pot avea o influenţă nebănuită asupra celuilalt. Un articol intitulat „Patru cuvinte care au schimbat o viaţă” al lui Bob Greene din Chicago începe cu relatarea unei scene petrecute într-un spaţiu public, unde o mamă se răsteşte la copilul său: „Eşti atât de prost încât nu faci nimic cum trebuie!” (Urban, 2004, p. 36). Articolul se concentrează pe ecoul şi pe durata impactului cuvintelor, continuând cu relatarea despre un tânăr timid, care nu fusese susţinut în copilărie şi care, la liceu, trăieşte cel mai important lucru din viaţa sa: primeşte lucrarea corectată de profesor cu următoarea remarcă scrisă pe margine: „Asta da compunere bună!”. Era compunerea unui tânar căruia îi plăcea să scrie, dar îi lipsea încrederea că poate face un lucru bun.

Remarca scurtă a profesoarei l-a determinat să continue, ceea ce a însemnat debutul unei cariere scriitoriceşti de mai târziu. Persoana în cauză este de părere că viaţa sa ar fi avut un alt curs fără acele cuvinte scrise pe marginea foii. Articolul se încheie astfel: „Atât de puţine cuvinte pot schimba totul." (Urban, 2004)

„Cuvintele au puterea de a vindeca sau de a distruge. Însă atunci când cuvintele sunt deopotrivă adevărate şi frumoase pot să ne schimbe viaţa." (Urban, 2004)

Considerându-şi rolul său de facilitator al cunoaşterii, scopul profesorului postmodern este să-şi înveţe discipolii cum să gândească, nu ce să gândească. El trebuie să le „descătuşeze gândurile", să le trezească curiozitatea şi „să le aprindă minţile" spunea Dave Pushkin.

Clasele de elevi, în viziune postmodernă, sunt privite ca adevărăte comunităţi de cercetare, demonstrând importanţa socialului pentru întreaga învăţare. Scopul nu este neapărat cel de a-i antrena pe aceştia în formularea de răspunsuri la întrebările şi problemele enunţate, ci mai mult de a-i ajuta să descopere căile de a pune întrebări şi de a critica problemele. Preocuparea profesorului este nu doar de a-l face să înţeleagă ştiinţa, ci şi de a simţi emoţia de a o studia; educaţia trebuie să fie cea care să determine indivizii să fie într-o continuă stare problematizantă, o stare în care permanent să-şi pună întrebări şi să caute răspunsuri. Imaginaţia este mai importantă decât cunoaşterea, spunea A. Einstein.

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE

Ad'vanhov, O. M. – *Une education qui commence avant la naissance.* Paris, Prosveta, Frejus Cedex, 1990;

Emoto, M. – *Viaţa secretă a apei*, Braşov: Editura Adevăr divin, 2007;

Gaston, B. – *Omul modern şi educaţia sa*. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică, 1973;

J. Morris, M. Appelbaum, P. – (*Post)modern science (education): propositions and alternative paths.* New York: Peter Lang Publishing Inc., 2001;

Oprea, C. L. – *Strategii didactice interactive*, ed. a IV-a. Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 2009;

Pânişoară, I. O. – *Comunicarea eficientă*, ed. a III-a. Iaşi: Editura Polirom, 2010;

Urban, H. – Positive words, Powerful results. Simple ways to honor, affirm and celebrate life. New York: Rockefeller Center, 2004.

LICEUL CU PROGRAM SPORTIV
,,IOLANDA BALAŞ SOTER''
Aleea Școlilor nr.1 Buzău
Telefax: 0238/718934
Telefon: 0238/422824

PROGRAMAREA ACTIVITĂȚILOR DIN SĂPTĂMÂNA „ȘCOALA ALTFEL" - 24 – 28 aprilie 2023

Clasa _____

Ziua	Interval orar	Coordonator activitate	Titlul activității	Tipul activității	Loc de desfășurare	Parteneri
Luni						
Marti						
Miercuri						
Joi						
Vineri						

LICEUL CU PROGRAM SPORTIV
,,IOLANDA BALAŞ SOTER''
Aleea Școlilor nr.1 Buzău
Telefax: 0238/718934
Telefon: 0238/422824

ÎNVĂTAREA CENTRATA PE ELEV

CARMEN-GABRIELA STĂNICĂ

Liceul Teoretic "Benjamin Franklin"

Bucuresti, Sector 3

În mod tradiţional, ca profesori, am deţinut într-o mare măsură controlul asupra mediului predării şi învăţării. Am decis ce ar trebui să se întâmple şi când şi unde anume ar trebui să aibă loc. Am controlat cine anume va munci împreună. Ca părinţi, recunoaştem că vine un timp când elevii noştri trebuie să-şi asume responsabilitatea pentru acţiunile lor. Nu este întotdeauna uşor pentru părinţi să facă această schimbare. Ca profesori, avem un rol similar de a considera în ultimă instanţă elevul ca fiind responsabil pentru procesul său de învăţare, iar aceasta nu va fi în mod necesar ceva uşor de făcut. Dar trebuie să recunoaştem că este important pentru elevii noştri să treacă de la dependenţă la independenţă, şi de la a fi controlaţi la a li se permite responsabilitatea. In multe ţări, am observat o schimbare de accent de la a fi centrat pe profesor la a fi centrat pe elev. Nu s-a întâmplat pe neaşteptate şi nu a avut loc printr-un singur pas uriaş.

Primul pas de la predare la învăţare a reflectat mişcarea de la accentul pus pe profesor ca persoana care furniza cunoştinţe sau instrucţie sau formare la o situaţie în care elevul a devenit persoana care dobândea cunoştinţe sau abilităţi. Elevul a trecut de la a fi un receptor pasiv la un căutător activ în procesul învăţării. Pentru elev, al doilea pas al trecerii la învăţarea centrată pe elev a însemnat schimbări referitoare la 'când', 'unde', 'ce', 'cum' şi 'de ce' în conexiune cu procesul învăţării. Schimbarea nu a dus la o situaţie în care procesul învăţării să fie completamente scutit de influenţele exterioare. În schimb elevul a primit îndrumări privind alegerile pe care trebuia să le facă. Trecerea la învăţarea centrată pe elev a avut loc treptat şi nu în acelaşi ritm în toate ţările, sistemele de învăţământ şi şcolile. Există un interval mergând de la abordarea tradiţională centrată pe elev până la o situaţie complet centrată pe elev. Schimbarea va afecta întregul sistem de învăţământ, evaluarea elevilor, şcolile, profesorii şi resursele necesare. Trebuie să aibă loc treptat, pe măsură ce se dezvoltă capacitatea totală de a sprijini învăţarea centrată pe elev. Trecerea la mai multe abordări centrate pe elev are o bază teoretică

justificată. Totuşi, motivul major al adoptării ei a fost că duce la o învăţare mai eficace şi la formarea unor tineri capabili să-şi ocupe locul ce li se cuvine în societate. Un lucru important de ţinut minte este că, dacă schimbarea urmează să fie corespunzătoare şi durabilă, aceasta va avea loc treptat. Aceasta poate lua ceva timp, iar unele aspecte ale trecerii la învăţarea centrată pe elev pot să nu fie convenabile mai târziu în viitor. Aceasta nu este însă o scuză pentru a evita să facem primii paşi acum. în ciuda rezervelor mele privind citatul din Barr şi Tagg, ei au oferit totuşi o remarcă foarte utilă spunând: 'Vedem acum că misiunea noastră nu este instrucţia ci mai degrabă a face fiecare elev să înveţe prin orice mijloace ce funcţionează cel mai bine'. Am remarcat de asemenea angajamentul de a produce 'elevi de succes' şi 'obţinerea de rezultate excelente de către toţi'.

Am observat deja că elevii nu învaţă o idée nouă în izolare. Ei îşi dezvoltă în continuu gândirea, în lumina experienţei anterioare. Dacă ei sunt manipulatori activi de cunoştinţe, care mânuiesc şi procesează idei noi mai degrabă decât să le primească pur şi simplu, ei vor fi ajutaţi în procesul creării unei noi logici proprii. Atât plănuirea învăţării cât şi faptul de a fi implicaţi în alegerea metodelor de învăţare îi ajută să fie nişte elevi mai eficienţi. Vor fi capabili să creeze secvenţe de obţinere de informaţii care să însemne ceva pentru ei şi într-un fel care să li se potrivească. Putem înţelege noile experienţe înăuntrul nostru, pur şi simplu gândindu-ne la ele. Dar putem de asemenea să ne formăm idei logice prin interacţiunea cu alţii, în special cu profesorii noştri. Socrate îşi învăţa elevii punându-le întrebări şi făcându-i să interacţioneze cu el prin justificarea răspunsurilor lor.

Învăţarea într-un ritm propriu ajută elevul să primească informaţii în porţii pe care să le poată mânui, şi îi dă posibilitatea să proceseze aceste informaţii înainte de a fi obligat să examineze alte idei. Prin înlocuirea prelegerilor cu învăţarea activă, integrarea învăţării într-un ritm propriu şi organizarea unor situaţii de grup cooperante putem să ne sprijinim elevii pe măsură ce învaţă eficient. Herman Ebbinghaus (1850-1909) a fost primul psiholog care a investigat sistematic memoria. A ajuns la concluzia deprimantă pentru profesori că cea mai mare parte a informaţiei pe care noi şi elevii noştri o primim se uită în decurs de o săptămână. Munca lui şi a celor

care au urmat au stabilit că repetiţia şi învăţarea insistentă, adică practicarea suplimentară a învăţării pot ajuta reţinerea, însă de asemenea că ne descurcăm mai bine cu informaţiile ce ne par logice. Întrucât a fi manipulatori activi de cunoştinţe înseamnă că elevii noştri sunt bine înzestraţi pentru a dezvolta această logică, aceasta îi va ajuta de asemenea să poată reţine informaţia. Un elev va dori să investească mai mult efort la o disciplină pe care a ales s-o studieze, şi prin urmare faptul că elevul are alegerea subiectului sprijină de asemenea reţinerea informaţiei, întrucât acesta simte că învăţarea are un scop. Amintirea se află în conexiune cu contextul, iar alegerea metodelor de învăţare şi de asemenea folosirea unor tehnici precum cercetarea ajută elevii noştri să facă legătura între noile cunoştinţe şi contexte. Când mai târziu se confruntă cu astfel de contexte în timpul muncii, abilitatea lor de a-şi aminti va creşte. Dacă elevii vor să se conducă singuri, ei vor fi motivaţi de autonomia mai mare de a ţine sub control propriul lor proces de învăţare. Un aspect cheie pentru profesor este că atunci când acţionează ca un îndrumător sau sfătuitor sau critic, trebuie s-o facă într-un fel care să nu distrugă simţul autonomiei şi motivaţia care îl acompaniază. Un al doilea punct pe care l-am selectat este alegerea metodelor de învăţare. Toţi suntem motivaţi de lucrurile pe care ne place să le facem şi de experienţa succesului. Dacă un elev poate învăţa în modalităţi pe care le găseşte satisfăcătoare şi care îi plac, atunci va fi mai motivat. Dacă elevii sunt mai motivaţi, atunci ei vor dori să muncească mai mult, iar succesul ce va rezulta va face să le crească motivaţia. Observaţi de asemenea că o motivaţie mai puternică va contribui la reducerea ratei mari a abandonului şcolar.

Am văzut că elevii pot să difere în privinţa felurilor în care preferă să primească şi să mânuiască noile cunoştinţe. Deşi conceptul incluziunii în educaţie a fost conceput ca puternic legat de includerea elevilor cu ceea ce se recunoaşte în general a fi cerinţe educaţionale speciale, trebuie să avem o viziune mai largă şi săl aplicăm la alte modalităţi în care elevii noştri pot fi diferiţi. Dacă includem elevii cu cerinţe educaţionale speciale, însă nu reuşim să satisfacem cerinţele elevilor cu niveluri înalte de abilităţi, sau pe aceia care au preferinţe specifice de a învăţa, nu reuşim să atingem obiectivul Departamentului englez pentru Educaţie şi Abilităţi al ‘realizării excelenţei

de către toţi.' Putem lăsa elevilor alegerea metodelor de învăţare, şi am văzut că aceasta poate contribui la motivaţie. Dacă lucrăm cu ei pentru a identifica metodele de învăţare ce corespund abilităţilor şi potenţialului elevilor individuali, vom fi capabili să facem procesul de învăţare mai inclusiv. Aceasta înseamnă firește că e posibil să avem nevoie de învăţare diferenţiată, astfel încât elevii individuali să poată studia în felul care li se potrivește. Înlocuirea prelegerilor cu învăţarea activă aduce o contribuţie valoroasă la includerea elevilor care urmează un tipar mai puţin academic, sau care au dificultăţi de a se concentra. Aceasta nu înseamnă că schimbarea este dezavantajantă pentru aceia care sunt academici şi pot să se concentreze.

Prin învăţarea activă, cei performanţi pot fi provocaţi şi li se pot oferi oportunităţi de a-şi dezvolta gândirea. Aşa cum studenţii individuali dispun de un potenţial diferit de a învăţa, au de asemenea un potenţial diferit în privinţa ritmului în care pot învăţa. Predarea tradiţională a urmat în general un ritm ce convine unei categorii largi de elevi 'medii'. Aceia cu potenţial mai ridicat puteau deveni frustraţi şi plictisiţi, în timp ce aceia prezentând dificultăţi de a face faţă erau lăsaţi treptat din ce în ce mai în urmă. Rezultatul nu a fost deloc unul inclusiv la nici unul din limitele intervalului. În învăţarea centrată pe elev, le dăm elevilor controlul asupra ritmului lor de studiu. Ei pot indica când sunt gata să meargă mai departe sau dacă au nevoie de timp suplimentar. Profesorii sunt responsabili pentru monitorizarea progresului şi integrarea programelor de învăţare într-un ritm propriu. Un aspect important aici este că elevii individuali pot lucra în ritmuri semnificativ diferite în contexte diferite. Etichetarea unor persoane drept 'elevi înceţi' nu ar trebui să-şi aibă locul în educaţie în general. Învăţarea centrată pe elev presupune folosirea abordărilor ce sunt în directă legătură cu unele din abilităţile cheie necesare tinerilor care se pregătesc pentru muncă.

Definiţiile pe care le-am examinat includ interacţiunea cu alţi elevi şi lucrul atât în grupuri cât şi individual. Ambele pot contribui la dezvoltarea abilităţii cheie 'lucrul în echipă.' Însă aceste aspecte ale învăţării centrate pe elev oferă avantaje mai extinse în legătură cu abilităţile cheie. Lucrând în grupuri, elevii îşi dezvoltă abilităţile de comunicare atât în contexte profesionale cât şi în contexte sociale. Ei trebuie de asemenea să înveţe să-şi

organizeze relaţiile interpersonale. Am observat că elevii devin manipulatori activi de cunoştinţe, iar aceasta include obligaţia de a explora probleme. Rezolvarea de probleme şi gândirea critică sunt nişte abilităţi cheie importante, şi prin folosirea acestor abordări în învăţarea materialului tehnic, elevii îşi vor dezvolta abilitatea de a le aplica într-un context profesional. Plănuirea învăţării în învăţarea centrată pe elev are legătură cu abilităţile cheie referitoare la 'pregătirea pentru practică', 'Dezvoltarea personală pentru îmbunătăţirea performanţei' şi 'Dezvoltarea carierei profesionale'. Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicării apare adesea în învăţarea centrată pe elev şi este de asemenea o abilitate cheie la toate nivelurile. in ce în ce mai mult, angajaţii trebuie să lucreze mai degrabă folosindu-se de propria iniţiativă. Ca rezultat al unor structuri manageriale pe orizontală, şi a apariţiei unor companii mai mici, aceştia nu se mai află sub aceeaşi strictă supraveghere. Aceleaşi calităţi sunt dobândite de elevii care se bucură de o autonomie mai mare şi pentru care responsabilitatea este o situaţie normală, şi astfel aceştia sunt mai pregătiţi să şi-o asume la locul de muncă. Chiar şi într-un proces de producţie pe scară mare e posibil să trebuiască să fie manipulatori activi de cunoaştere, să cerceteze şi să-şi asume responsabilitatea de a explora probleme şi identifica soluţii. Am observat că interacţiunea cu alţi elevi şi necesitatea de a lucra atât în grupuri cât şi individual sprijină dezvoltarea abilităţilor cheie ale lucrului în echipă – care sunt esenţiale la locul de muncă. La aceasta putem adăuga interacţiunea cu profesorii, care le dă acestora posibilitatea de a crea relaţii mature, aplicabile în raport cu viitorii lor manageri. Învăţarea în ritm propriu poate ajuta elevii să deprindă echilibrul optim între viteză, calitatea rezultatelor şi durabilitatea muncii lor. Asumarea responsabilităţii pentru evaluarea învăţării se află în legătură directă cu a fi capabil să evaluezi calitatea propriei performanţe la locul de muncă. În multe feluri, învăţarea centrată pe elev oglindeşte situaţia pe care majoritatea tinerilor noştri o vor întâlni în viitor, iar aceştia vor trece de la circumstanţele în care profesorii îl consideră în ultimă instanţă responsabil pe elev la una în care managerii lor îi vor considera responsabili.

Iată câteva exemple de învăţare centrată pe elev:

• Lecţia pleacă de la experienţele elevilor şi cuprinde întrebări sau activităţi care să îi implice pe elevi.

• Elevii sunt lăsaţi să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă şi cum prezintă rezultatele studiului lor.

• Elevii pot beneficia de meditaţii, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învăţare şi pot cere îndrumări.

• Aptitudinea elevilor de a găsi singuri informaţiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informaţii standardizate.

• Pe lângă învăţarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă

• Se fac evaluări care permit elevilor să aplice teoria în anumite situaţii din viaţa reală, cum ar fi studiile de caz şi simulările

• Lecţiile cuprind o combinaţie de activităţi, astfel încât să fie abordate stilurile pe care elevii le preferă în învăţare (vizual, auditiv, practic)

• Lecţiile înlesnesc descoperirile făcute sub îndrumare şi solicită participarea activă a elevilor la învăţare.

• Lecţiile se încheie cu solicitarea adresată elevilor de a reflecta pe marginea celor învăţate, a modului cum au învăţat şi de a evalua succesul pe care l-au avut metodele de învăţare în cazul lor.

BIBLIOGRAFIE

1.Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor scolare, MEC-CNC, Ed. Aramis, 2001-2002.

2. Glossary of Educational Terms, UNESCO, 1987

3. Pacurari, O. (coord) – Invatarea activa, Ghid pentru formatori, MEC-CNPP, 2001

4. www.businessballs.com O locaţie cu multe resurse despre predare şi învăţare

5 www.cat.ilstu.edu/additional/active.php Universitatea de stat din Illinois. Strategii de învăţare activă

TOLERANȚĂ ȘI ACCEPTARE

IRINA ȘTEFAN, Șc. gimn. nr.149, București

Mulți copii de vârstă școlară mică sunt expuși la diferite forme de bullying și de multe ori nu își dau seama, nu știu să reacționeze, nu cer ajutorul adulților. Alți copii devin agresivi, se răzbună pe ceilalți, lovesc, țipă, fug, reacționează violent în diferite situații apoi încep să plângă aparent fără motiv. Consider că este important să cunoască Regula de Aur – *să-i tratezi pe ceilalți așa cum vrei să fii tu tratat.* Reziliența nu este o trăsătură pe care copiii o au sau nu. Aceasta implică comportamente, gânduri și acțiuni care pot fi învățate și dezvoltate de oricine. Niciun fel de violență asupra copiilor nu poate fi justificată și orice tip de violență poate fi prevenită. Fenomenul violenței școlare este extrem de complex, iar la originea lui se află o multitudine de factori. Școala însăși poate reprezenta o sursă a unor forme de violență școlară și acest lucru trebuie luat în considerare în conceperea unor programe de prevenire a violenței.

Am desfășurat cu elevii clasei a-IV-a C de la Șc. gimn. nr.149 activități în care am încercat să explic sentimentele persoanelor implicate în fenomenul de bullying. Jocurile cele mai îndrăgite de copii au fost **Perechi vesele, triste și Degețele magice, Inimi rănite.**

Copiii și-au ales o jucărie și au discutat cu un coleg despre o situație în care jucăria a râs de o altă jucărie, a jignit, supărat sau chiar a lovit. Povestește cum ai reușit să găsești o soluție pentru jucărie sau dacă nu ai reușit cum vei putea pe viitor să procedezi.

Descrierea momentului de debriefing:

Cum te-ai simțit când ai vorbit cu colegul tău/ colega despre o situație în care a fost implicată jucăria? De ce?

V-a fost ușor sau greu să povestiți ce i s-a întâmplat?

Ce-ai descoperit când ai aflat povești asemănătoare?

Ați vrea să mai desfășurăm astfel de activități?

Cum te simți la finalul acestei activități?

Am apreciat modul în care s-au implicat în găsirea unor soluții pentru jucăriile lor și modul în care au lucrat în echipă.

Jocul **Degețele magice** în care au desenat conturul mânuței și au colorat în fiecare zi un degețel în funcție de sentimentele pe care le-au avut la școală, în familie, în grupul de prieteni le-am afișat la panoul clasei pentru a ne reaminti că depinde doar de ei și stă în puterea fiecăruia să se simtă bine în fiecare zi și orice situație neplăcută să poată fi transformată într-o oportunitate.

Termometrul emoțiilor

Le-am proiectat copiilor pe tablă Termometrul emoțiilor, câteva informații despre furie și clarificăm ceea ce nu înțeleg. Cum mă manifest? Sunt calm/ Sunt iritat/ Sunt nervos/ Nu mă mai pot controla/ Explodez/ Ce aș putea face? Să beau puțină apă, exerciții de respirație, să iau o pauză. Le-am arătat că fiecărei stări emoționale îi corespunde o culoare.

Acest joc are numeroase beneficii pentru copil. În primul rând, el este un prilej de dezvoltare a vocabularului emoţiilor. Având cuvinte variate pentru a-şi descrie stările, copilul va putea să se exprime mai nuanţat şi va simţi că se face înţeles mai uşor când vorbeşte despre el. însuşi. Astfel, cu cuvintele la îndemână, el va avea mai multă încredere să se dezvăluie pe sine şi să le arate altora ce simte.

Termometrul emoţiilor îl ajută pe copil să îşi conştientizeze mai bine viaţa emoţională. El va înţelege nu doar ce simte, ci şi felul în care emoţiile se leagă de gânduri despre alţii şi despre sine, de comportamente, de imagini.

Ideea de termometru este o metaforă sugestivă care îl ajută pe copil să înţeleagă că emoţiile prea intense dezorganizează gândirea şi comportamentele, şi că ne fac mai mult rău decât bine. Înţelegând mai în profunzime dinamica emoţiilor, copilul va simţi că are un control mai mare asupra acestora.

Termometrul emoţiilor este şi un prilej prin care copilul înţelege că gestionarea emoţiilor negative nu presupune interzicerea acestora, ci doar aducerea lor la un nivel la care pot fi ţinute sub control. Le spun copiilor că este normal să avem emoţii negative, însă nu trebuie că ele să fie atât de intense încât să ne subjuge.

ACTIVITATEA 1: INIMA RĂNITĂ

Obiective: să explice sentimentele copiilor furioși;
să accepte toleranța, să fie empatici;

Durata: 15 minute

Spațiu de joacă: sala de clasă

Materiale: coli roșii, foarfece, creioane colorate, carioci

Pasul 1: Împărțim fiecărui elev câte o hârtie roșie pe care este desenată o inimă care trebuie personalizată, apoi decupată.

Pasul 2: Scriu pe tablă 10 comentarii jignitoare pe care elevii le-au auzit sau le-au folosit vreodată unii la adresa altora. De exemplu, „nu ai fost invitat", „nu ai ce căuta cu noi" „nu mă joc" cu tine etc. Elevii sunt rugați să o mototolească, să o strângă în mână, să o murdărească dacă au auzit/folosit aceste cuvinte dar să aibă grijă să nu o rupă.

Pasul 3: Elevii trebuie să o desfacă, să o întindă și să se uite la cât de speriată și de murdară este. Le cer să găsească afirmații pozitive, plăcute, pe care ei le-au auzit sau spus altora.
Pentru fiecare afirmație pozitivă , vor desena o floare.

Pasul 4: La final le propunem să îi ceară scuze inimii.

Le explic copiilor consecințele, le arăt că deși și-au cerut scuze și au încercat să repare hârtia, să deseneze flori rămân toate cicatricile pe care le-au lăsat. Își pot cere scuze, însă rănile vor rămâne pentru mult timp și foarte greu vor dispărea!

Copiii vor fi încurajați să-și exprime părerile.

Descrierea momentului de debriefing:

Cum te-ai simțit când ai personalizat inima? De ce?
V-a fost ușor sau greu să mototoliți, murdăriți inima?
Ce-ai descoperit când ai încercat să aranjezi inima, să desenezi flori?
Inima ta cum este după ce ai aflat aceste lucruri?
Ați vrea să mai desfășurăm astfel de activități?
Cum te simți la finalul acestei activități?

BIBLIOGRAFIE:

Cecile Alix, Emoțiile Sarei –Furia și liniștea, Editura Bookzone, București 2021

STILURILE DE PARENTING ŞI IMPACTUL LOR ASUPRA ADAPTĂRII LA ŞCOLARITATE.

AUTOR: prof. consilier, Ştefan Roxana-Claudia
Cabinetul de Asistenţă Psihopedagogică,
Şcoala Gimnazială Acad. Marin Voiculescu, CJRAE Giurgiu

"Adaptarea şcolară este procesul de realizare a echilibrului dintre personalitatea în evoluţie a elevului pe parcursul formării sale şi exigenţele ascendente ale anturajului în condiţiile asimilării conţinutului informaţional în conformitate cu propriile disponibilităţi şi a acordării la schimbările calitative şi cantitative ale ansamblului normelor şi valorilor proprii sistemului de învăţământ"(A. Mihai, 2010, p.8).

Adaptarea optimală a copilului la cerinţele procesului instructiv-educativ depinde de dezvoltarea generală şi armonioasă a tuturor laturilor personalităţii şi presupune implicarea primordială a întregii structuri psihice, integrând percepţiile, reprezentările, memoria, gândirea, limbajul, imaginaţia sub acţiunea dinamizatoare a motivaţiei dar şi cu participarea voinţei, fiind mediate de caracter, temperament şi afectivitate.(Coasan, Vasilescu, p.17)

Concordanţa, compatibilitatea dintre cerinţele şi exigenţele impuse de activitatea instructiv-educativă, şi personalitatea elevului, capacităţile, răspunsurile sale la aceste solicitări concretizate în cunoştinţe, priceperi, deprinderi, abilităţi, atitudini, comportamente reprezintă fenomenul de adaptare şcolară.

Valeria Negovan, 2005, consideră adaptarea şcolară ca fiind " un proces de readaptare, de trecere de la o formă de echilibru , devenit instabil , la o nouă formă, mai stabilă, în raport cu noile condiţii."

După J. Piaget **adaptare** înseamnă asimilare şi acomodare în cadrul interacţiunii om-mediu., **adaptarea şcolară** presupune o compatibilitate între elevi şi mediul şcolar prin care aceştia asimilează cerinţele şi normele şcolare şi se acomodează la ele, manifestând comportamente, atitudini acceptate social.

Adaptarea şcolară include:

- perceperea adecvată a lumii înconjurătoare şi pe sine însuşi;
- capacitatea de a munci, de a învăţa şi de a-şi organiza timpul liber;
- comunicare eficientă cu semenii şi adulţii, precum şi o atitudine adecvată faţă de cei din jur;

- capacitatea de autoconducere şi autodirijare;
- modificarea conduitei în dependenţă de aşteptările celor din jur.

Adaptarea şcolară reprezintă după cei mai mulţi specialişti un proces psiho-social proiectat şi dirijat de către educator, consilier şcolar, psiholog şcolar în scopul realizării unui acord optim între educabil şi mediul didactic (M. F. Ruicu).

Scopul final al modificărilor şi ajustărilor atât la nivelul elevului, cât şi la nivelul procesului instructiv-educativ este realizarea unui echilibru, a unei concordanţe între cerinţele, exigenţele mediului şcolar şi comportamentul de răspuns al elevului faţă de acestea. Pentru adaptarea elevului la procesul instructiv-educativ, la noile condiţii de viaţă, la mediul şcolar este necesar de perfecţionat procedeele de integrare a lor şi de menţinere a echilibrului psihologico-moral şi social al elevului (Vârlan, Bejenari, 2009).

Criteriile de evaluare a adaptării şcolare vizează capacitatea viitorului elev de integrare în activitatea didactică şi în viaţa comunităţii şcolare.

Educaţia se reflectă în toate domeniile de dezvoltare: socială, psihologică, intelectual-cognitivă. Cei şapte ani de acasă sunt adesea caracterizaţi prin cât de manierat, politicos, amabil este copilul în interacţiunile cu ceilalţi la debutul şcolarităţii. Modelele, recompensele, limitele şi respectarea regulilor de conduită preluate din educaţia primilor 6 ani de viaţă au şi ele un impact major asupra adaptării la şcolaritate

Viaţa copilului acasă, alături de părinţii săi, toate activităţile care se desfăşoară împreună consolidează anumite deprinderi, abilităţi ce contribuie la autonomia copilului, convieţuirea socială, sănătatea, igiena şi protecţia lui. În familie copilul începe să se cunoască pe sine, să se definească prin jocul imitaţiilor, comparaţiilor şi îşi însuşeşte modele la care se poate referi în mod constant în devenirea sa ca adult.

După ce ajunge la vârsta preşcolară educaţia copilului se împarte între familie şi dascălii şi pedagogii din şcoală; cei din urmă vor fi chemaţi să şlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă şi să-l ajute pe copil în înţelegerea şi lămurirea unor probleme.

Un rol importantant în educația in familie îl are „climatul” ,adică rezultatul raporturilor dintre membrii familiei. Aceste raporturi si caracterul lor pot forma un „climat pozitiv”(*favorabil*) sau un „climat negativ”(*nefavorabil*) în formarea copilului ca om.

Părinții trebuie să fie conștienți că raporturile dintre ei și copiii lor sunt raporturi educative, cu repercursiuni asupra formarii caracterului copilului. Atitidinile, comportamentul nostru, vorbele noastre, ale parintilor influenteaza atitudinile, comportamentul si modul de a fi al copiilor.

Prin stil parental putem întelege modul în care o persoană ajunge să se comporte, în calitatea de părinte, cu propriul său copil. Nancy Darling şi Laurence Steinberg (*Parenting style as context: an integrative model., Child Developement*) definesc stilul parental ca „un ansamblu de atitudini direcţionate spre copil, care îi sunt comunicate copilului şi care, luate împreună, creează un climat emoţional în care sunt exprimate comportamentele părinţilor".

1.1. **Părintele indulgent/permisiv**

Stilul indulgent se caracterizează prin faptul ca părintele îi permite copilului să se manifeste cum vrea el, fără să-i impună prea multe restricţii. Filosofia de viaţă a părintelui care adoptă acest stil este: Copiii vor înflori singuri la timpul potrivit. Pentru el, cea mai mare valoare o reprezintă libertatea de expresie, atât verbală, cât şi artistică. Părintele indulgent manifestă sensibilitate la drepturile altora, se consultă cu copilul atunci când ia o decizie, manifestă căldură şi interes faţă de tot ceea ce face copilul, iar cazurile în care îl pedepseşte sunt foarte rare. Această atitudine îi permite copilului să-şi dezvolte o identitate proprie şi să aibă o personalitate distinctă, marcantă, originală. El se simte important, special, fapt ce determină creşterea nivelului stimei de sine (care reprezintă o condiţie esenţială în dezvoltarea armonioasă a personalităţii). Un stil parental indulgent mai stă la baza dezvoltării creativităţii şi a capacităţii de a lua decizii. Pe de altă parte, copilului crescut într-o manieră indulgentă, îi va fi foarte greu să înţeleagă rolul limitelor, al regulilor şi să ţină cont de ele atunci când situaţia o va cere; de aceea, pentru foarte mulţi dintre adulţi, el poate fi considerat obraznic sau chiar copil problemă. Părinţii se pot aştepta ca foarte curând el să preia controlul familiei" în sensul că nu va mai face decât ce vrea el şi nu va mai accepta sfaturi.

1.2. **Părintele autoritar**

Părintele care adoptă stilul autoritar se caracterizează prin faptul că îi cere copilului să respecte cu stricteţe regulile existente. Aceste reguli au o valoare absolută, iar cea mai mică greşeală este însoţită de pedeapsă. Filosofia de viaţă a părintelui autoritar: Nimic nu este mai presus de lege. Din această cauză, părintele nu se simte obligat să ofere explicaţii suplimentare, justificarea fiind formulată prin expresii de tipul: De ce? Pentru că sunt mama/tatăl tău!

Nu discutăm!" Intenţia copilului de a-şi manifesta independenţa este interpretată ca o formă de rebeliune, fapt care reprezintă o sursă importantă a conflictelor copil-părinte. De obicei, părintele este rece şi detaşat de copil, impunând respectul muncii şi al efortului. Astfel, stilul autoritar îl învaţă pe copil să devină ordonat, disciplinat, respectuos faţă de cei de care îi este frică. De asemenea, se dezvoltă spiritul critic al copilului, îl învaţă să devină perfecţionist (Dacă faci ceva, atunci fă-o perfect"). Din păcate, adoptarea acestui stil, atrage după sine numeroase dezavantaje. În primul rând, copilul crescut de părinţi autoritari, va învăţa foarte greu să fie maleabil, sensibil la dorinţele altora, el va fi neiertător cu cei care greşesc. De asemenea, acest copil va întâmpina dificultăţi în realizarea unei comunicări eficiente, ei vor fi frecvent lipsiţi de iniţiativă, de curaj şi veşnic nemulţumiţi, deoarece se tem în permanenţă că vor putea greşi. Pentru ei, a greşi este sinonim cu a fi un ratat", de aceea preocuparea lor majoră este: Ce va zice mama sau tata când va afla?" Trăsăturile de mai sus reflectă diminuarea stimei de sine (Am greşit! Nu sunt bun de nimic! Niciodată nu voi putea să."). Unele cercetări arată că un nivel scăzut al stimei de sine în copilărie are urmări negative foarte marcante pe parcursul întregii vieţi, asemeni unui coşmar care te urmăreşte în permanenţă şi de care (în cazurile fericite) scapi cu mare greutate.

1.3. **Părintele indiferent/neglijent**

Părintele indiferent neglijează copilul, nu este preocupat de realizările lui şi nici nu manifestă frecvent trăiri emoţionale pozitive pentru el. Mai mult chiar, în unele cazuri duse la extrem, lasă de înţeles că acesta este ‚în plus", reprezintă o povară de care s-ar putea lipsi oricând. Filosofia de viaţă pe care o sugerează este: În viaţă nu te poţi baza pe nimeni altcineva decât pe tine însuţi. Copilul al cărui părinte se manifestă indiferent învaţă că părerea lui nu contează prea mult, se simte lipsit de importanţă şi uneori absolvit de orice responsabilitate. El îşi poate dezvolta o stimă de sine redusă (asemeni copilului crescut autoritar), poate deveni timorat şi urmărit în permanenţă de un complex de inferioritate (Niciodată nu voi fi în stare să fac ceva suficient de bun ca să-i mulţumesc pe ai mei"). Spre deosebire de copilul crescut autoritar (care toată viaţa se va ghida după regulile stricte pe care le-a învăţat în copilărie), copilul crescut de părinţi indiferenţi, se va baza doar pe experienţa lui de viaţă. De aceea, după ce va ajunge la vârsta adultă şi se va pune problema cum să primească sfaturi referitoare la cum ar trebui să se comporte, cum ar trebui să-şi educe copilul, de ce ar trebui să se ferească etc., el nu va fi dispus să asculte. Lipsa afecţiunii, chiar dacă pe de o parte îl face mai rezistent la greutăţile vieţii, îl va

determina pe copilul crescut indiferent să fie mai rigid, mai insensibil la sentimentele şi la dorinţele celorlalţi, mai apatic, mai pragmatic. Unii se grăbesc să-l eticheteze ca fiind un copil fără suflet, de gheaţă, fără să bănuiască faptul că prejudiciul afectiv pe care îl resimte îl determină să se ghideze pe principiul „Iubirea te face mai vulnerabil, mai slab".

1.4. **Părintele protector**

Părintele protector este aparent un părinte model: el este extrem de atent la nevoile copilului şi se dedică cu toată fiinţa meseriei de părinte. Prioritatea lui este să-i ofere acestuia securitate, deoarece conştientizează că un copil este o fiinţă foarte fragilă, care are nevoie în permanenţă de sprijin şi de protecţie, educaţia pe care o acordă copilului se clădeşte în jurul ideii că ,,Nu tot ce zboară se manâncă" şi are grijă să îşi înveţe copilul în primul rând să fie precaut şi rezervat faţă de tot ceea ce vine din afara familiei. Din păcate, uneori protecţia acordată copilului este exagerată, părinţii devin veşnic îngrijoraţi, văd catastrofe şi calamităţi la fiecare colţ de stradă. Când îşi văd copilul plângând, devin agitaţi, creând, fără să îşi dea seama, mai multă tensiune. Atunci când apare o problemă, părinţii exagerat de protectori se grăbesc să caute vinovaţii şi să ţină morală, fapt care duce la scăderea eficienţei rezolvării conflictului şi a învăţării unor reguli de disciplină. Asemeni părinţilor autoritari, acceptă greu situaţia în care copilul începe să îşi dezvolte independenţa, însă ei nu creează conflicte, ci intră în panică, se consumă". Acest stil parental mai atrage după sine numeroase alte dezavantaje. Atunci când sunt mici, copiii care au părinţi exagerat de protectori, pot manifesta tulburări ale somnului şi ale regimului alimentar, precum şi stări de frică nejustificate. O dată cu trecerea timpului, copilul se simte din ce în ce mai sufocat şi are tendinţa de a se îndepărta de părinte, el găseşte că este dificil să comunice direct cu părintele despre problemele personale, de teamă că acesta nu îl va înţelege şi se va îngrijora („Mai bine nu-i spun mamei, că mama se îngrijorează"). Astfel, copilul va învăţa să ascundă informaţii, va avea o viaţă secretă, personală, nebănuită de părinte. De asemenea, atunci când va fi pus în situaţia de a-şi exprima frustrarea sau mânia, preferă să se exprime indirect, prin acte de răzbunare sau de sabotaj.

Fiecare părinte poate trece prin fiecare stil, în momente diferite ale zilei sau ale existenţei sale. De exemplu, o mamă democratică poate deveni permisivă când este foarte obosită. Majoritatea părinţilor au stil dominat, pe care îl folosesc cea mai mare parte a timpului, dar circumstanţele şi relaţiile dinamice produc frecvent o mixtură a stilurilor.

Fiecare tipologie parentală implică anumite comportamente, care raportate la situații concrete de viață se dovedesc adaptative și constructive sau se constituie ca bariere. Importantă este găsirea modalităților optime de relaționare părinte-copil în funcție de particularitățile de vârstă, nivelul dezvoltării socio-emoționale și contextul cotidian.

Bibliografie:

1. Aurealia Coaşan, Anton Vasilescu(1988), Adaptarea şcolară, Editura Stiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.
2. Osterrieth, P.A. (1976). Introducere în psihologia copilului. Bucureşti: Editura şi Pedagogică.
3. Osterrieth, P.A. (1973). Copilul şi familia. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică
4. Piaget, Jean. (1974). Studii de psihologia dezvoltării. Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică.
5. Mihai Aurelia(2010), Adaptarea şcolară, abordarea psiho-socio-pedagogică în învăţământul primar, Editura Sfântul Ierarh Nicolae.
6. Negovan, V., (2006), *Introducere în psihologia educației*, Editura Universitară, București
7. Liana Tăuşan(2014), Adaptarea şcolară, Demersuri aplicative la preadolescenţi, Editura Presa Universitară Clujană.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN ACTIVITATEA CU COPIII/ELEVII ȘI TINERII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

Adreana Viorica Ștefănescu
Centrul de Resurse și Asistență Educațională Speranța Timișoara

Trăim într-o lume într-o continuă schimbare, iar ritmul alert în care se desfășoară acțiunile din jurul nostru, ne face pe toți să ne gândim cum este mai bine, corect, facil și eficient să procedăm în munca noastră zilnică, fie că este vorba de educatori, învățători, profesori sau terapeuți. Îndrăznesc să cred că fiecare dintre noi prin aportul lui la creșterea și educarea tinerei generații suntem persoane responsabile care doresc să împărtășească din cunoștințele și experiența proprie, tocmai pentru a face față schimbărilor epocii actuale. Perspectiva din care percepem schimbarea educațională are un loc important în proiectarea și implementarea unui program de inovare în învățământ. Ca să reziste, școala trebuie să facă față provocărilor, deoarece aceasta contribuie la schimbarea socială, astfel încât fiecare generație să poată să se adapteze la cerințele din societate și din piața muncii.(Niculescu, M., Facilitarea dezvoltării competențelor profesionale prin formare continuă, 2012, p.31-32).

Decizia ca un copil cu cerințe educaționale speciale să fie integrat în școala de masă se face în urma analizei fiecărui caz în parte, a evaluării situațiilor de risc și a consultării tuturor factorilor implicați. Integrarea copilului în școala de masă nu poate fi impusă de anumite interese personale, de sentimente sau atitudini umanitare ori, interese politice. Educația integrată este un act responsabil, pe care și-l asumă personalul școlii, comunitatea, familia și care nu trebuie privit ca un act de subminare a școlilor obișnuite, ci ca un proces normal de a asigura o viață normală persoanelor aflate în dificultate, precum și ca un act de conștientizare a rolului pe care îl are școala ca instituție publică, în care toți au dreptul de a beneficia de șanse egale în educație(Gherguț, A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași, 2001, p.130-134).

În activitatea cu copiii cu cerințe educaționale speciale m-am străduit mereu să înțeleg nevoile acestora, să le fiu sprijin, să-i învăț regulile de bază după care se ghidează o persoană sau mai multe pentru a fi acceptată(e) în societate. Astfel pentru copiii mici am fost partenerul de joacă care participa la secvențe de joc folosindu-se de voce, mimică, jocuri și jucării atent alese în funcție de scopul și obiectivele stabilite la momentul respectiv. Cu răbdare am impus reguli de așteptare a rândului, pentru a participa la joc în echipă sau grup, am stabilit reguli corecte de pronunțare a sunetelor, silabelor și cuvintelor pentru ca aceștia să învețe să pronunțe cât mai corect, am exersat prin obiecte, imagini,

jucării și jocuri specifice, ce fel de emoții apar în anumite situații, ce sentimente există și cum pot fi exprimate, pentru ca cei din jurul nostru să-i înțeleagă și ei la rândul lor să se facă înțeleși.

Se știe că un copil care nu are deprinderi să se joace, sau nu este atras de jucării, nu are abilitatea de a interacționa cu ceilalți, nu are capacitatea să-și exprime emoțiile, deci are o problemă în dezvoltarea armonioasă a proceselor socio-afective.

Pentru elevi am fost și sunt sprijin în corectarea limbajului dar și un îndrumător pe latura de sănătate. Puberii și adolescenții cu cerințe educaționale speciale au modificări hormonale, somatice, afectiv-emoționale și comportamentale ca oricare alt individ dar de cele mai multe ori nu le conștientizează. De aceea nu trebuie neglijată educația pentru sănătate a acestor tineri.

Pentru a putea stabili un program de intervenție psihopedagogică complet, este necesar a se face în prealabil o investigație în care să lucreze o echipă multidisciplinară. În urma analizei cazului în echipa multidisciplinară, se pot stabili terapii adecvate, cu scopul compensării și recuperării copilului pentru o normalizare progresivă a dezvoltării psiho-emoționale a acestuia. Semnificativă este activitatea psihopedagogilor din CENTRUL DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ SPERANȚA DIN TIMIȘOARA, centru care oferă servicii de specialitate diversificate pentru recuperarea, compensarea, reabilitarea integrarea psihosocială și adaptarea școlară a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educaționale speciale.

Centrul de Resurse și Asistență Educațională Speranța din Timișoara funcționează în sistem ambulator, copilul vine la centru însoțit de părinte pentru a beneficia de servicii de specialitate, desfășurate individual sau în grup și individualizate în funcție de nevoile educaționale și de recuperare a beneficiarilor direcți. Beneficiarii direcți sunt copii/elevi/tineri cu vârste cuprinse între 0-18 ani. Printr-o activitate terapeutică adecvată s-a asigurat inserția socio- școlară a copiilor, evitându-se astfel marginalizarea acestora și abandonul școlar.

De-a lungul anilor s-au creat servicii de intervenție psiho-pedagogică diversificate : evaluare psihologică, evaluare medicală-psihiatrie pediatrică, electroterapie, kinetoterapie, psihomotricitate, logopedie, terapii specifice prin joc individual sau de grup, ergoterapie, terapii specifice pentru copii cu comportament dificil, terapii specifice prin mediere artistică, terapii specifice de educație rațional-emotiv-comportamentală, terapia tulburărilor instrumentale, educație pentru sănătate, consiliere psihoeducațională individuală și de grup, care au contribuit și contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate fizică, psihică și emoțională a copiilor înscriși la acest centru.

Evaluările inițiale și periodice sunt realizate de către specialiști în mod individual. Astfel evaluarea medicală-psihiatrie pediatrică, urmărește examinarea stării de sănătate mintală a copilului și prescriere medicației atunci când este necesar. Evaluarea psihologică urmărește evaluarea dezvoltării copilului din perspectiva dezvoltării cognitive, psihomotorii, adaptativ-comportamentale,

socio-emoționale, comunicative, precum și determinarea nivelului intelectual. Asistența socială realizează evaluarea din punct de vedere social a familiei, întocmește dosarul copilului în vederea înregistrării acestuia în evidența centrului, realizează asistență în procesul de obținere a certificatelor de grad/expertiză și orientare școlară.

Terapiile individuale se desfășoară în urma stabilirii programului terapeutic al copilului. Aceste terapii se organizează în ședințe de 25 de minute, iar copilul participă individual. Participarea copiilor la aceste terapii se fac o dată sau de două ori pe săptămână. Terapiile au ca scop: îmbunătățirea abilităților manuale și echilibrarea nevoilor afective prin exprimare liberă sau dirijată cu ajutorul desenului, modelajului, colajului (Terapii specifice prin mediere artistică), dezvoltarea abilităților manuale, dezvoltarea autonomiei personale, învățarea noțiunilor de culoare, formă, mărime, îmbunătățirea orientării în timp și spațiu (Ergoterapie), recuperarea deficitului motor(kinetoterapie), stimularea comunicării și corectarea tulburărilor de limbaj (Logopedie), îmbunătățirea comunicării și relaționării, a stărilor emoționale prin intermediul jocului (Terapii specifice prin joc individual), formarea și dezvoltarea unor abilități motrice, afective, motivaționale, necesare învățării scris-cititului și calculului, formarea și dezvoltarea abilităților intelectual-cognitive (Prevenirea tulburărilor instrumentale în cazul preșcolarilor), formarea și dezvoltarea unor abilități motrice, afective, motivaționale, necesare învățării scris-cititului și calculului, formarea și dezvoltarea abilităților intelectual-cognitive (Terapia tulburărilor instrumentale în cazul școlarilor), utilizarea aparaturii electrice în terapia deficitului motor (Electroterapia), îmbunătățirea imaginii de sine, a relațiilor interpersonale, controlul stresului, diverse modalități de rezolvare a problemelor de viață (Consiliere psihoeducațională- individual)

Terapiile de grup se organizează în ședințe de 45 de minute. La aceste ședințe participă doi sau mai mulți copii. În cadrul acestor terapii se urmăresc: îmbunătățirea relaționării și comunicării în grup prin joc (Terapii specifice prin joc în grup), îmbunătățirea comunicării, relaționării și creativității cu ajutorul poveștilor și activităților artistice (Terapii specifice de educație rațional-emotiv-comportamentală), îmbunătățirea atenției și autocontrolului în activități prin activități de grup (Terapii specifice pentru copii cu comportament dificil), formarea și dezvoltarea conduitelor motrice de bază, posturii corporale corecte, a schemei corporale și a orientării în spațiu și timp, prin activități de grup (Psihomotricitate), dezvoltarea imaginii de sine și învățarea de modalități de relaționare pozitivă cu ceilalți (Consiliere psihoeducațională de grup), formarea și dezvoltarea unor deprinderi intelectuale, aptitudini, atitudini, capacități și comportamente sănătoase privind starea de sănătate și mediul (Educație pentru sănătate).

Fiecare terapeut a colaborat și colaborează în echipă cu părinții. Pentru copiii mici părintele este uneori și co-terapeut în cadrul ședințelor de terapii. Acesta alături de specialist ghidează și

continuă activitățile cu copilul, acasă sau în alte medii în care copilul își desfășoară activitatea. De asemenea părinții beneficiază de sprijin și consiliere psihologică în vederea gestionării comportamentelor copilului. Consider că aceste servicii oferite în mod gratuit copiilor, părinților și aparținătorilor acestora au fost și sunt de un real folos.

În concluzie intervenția psihopedagogică de specialitate desfășurată sistematic prin programe de terapie individualizate de către echipa multidisciplinară în colaborare cu medierea părinților, asigură integrarea socio-școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale astfel încât să se evite stigmatizarea, excluderea sau marginalizarea lor.

Bibliografie:

Gherguț, A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași, 2001

Miculescu, M., Facilitarea dezvoltării competențelor profesionale prin formare continuă- ghid de bună practică, Editura Eikon,Timișoara, 2012

Adrese web

https://www.craesperanta.ro/

UTILIZAREA APLICAȚIEI KAHOOT! ÎN PROCESUL DE EVALUARE

PROF. ÎNV. PRIMAR ȘTEFĂNESCU LILIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”NANU MUSCEL”

În contextul școlii online, provocarea pentru profesori este să renunțe la evaluarea prin utilizarea documentelor Word, înlocuind-o cu evaluarea prin joc oferită de platformele și aplicațiile Web 2.0.

Kahoot! este o platformă gratuită, cu ajutorul căreia se pot crea teste interactive, transformând învățarea într-o joacă. Poate fi utilizată la orice vârstă și la orice disciplină. Lansată în anul 2013 în Norvegia, este folosită în prezent în 180 de țări.

Avantajele platformei Kahoot!:

- oferă un feedback imediat atât pentru elevi, cât și profesori (asigură corectarea imediată a răspunsurilor, cu posibilitatea de reglare a activității de învățare, iar elevii observă ce lacune au);
- asigură obiectivitatea evaluării rezultatelor, excluzând posibilitatea ca un elev să copieze;
- creează un climat plăcut și relaxant de evaluare a cunoștințelor, fără stresul asociat evaluării tradiționale;
- asigură centralizarea și stocarea rezultatelor prin accesarea funcției ”Rapoarte”, care oferă o bază on-line cu informații referitoare la nivelul de cunoștințe dobândite de către elevi pe o perioadă mai lungă de timp;
- se realizează condițiile dezvoltării perspicacității, atenţiei, distributivității, creativității și abilităților digitale .

Dezavantajele platformei Kahoot! :

- elevii trebuie să aibă două device-uri (laptop sau tabletă și smartphone) și un bun semnal al rețelei de internet, în școala on-line;
- pentru profesor , unele funcții ale platformei nu sunt gratuite.

Etapele realizării unui test de evaluare pe platforma Kahoot!:

După realizarea contului pe platformă prin tastarea adresei ”kahoot.com”, profesorul, prin opțiunea ”Crea” poate începe la realizarea itemi-lor testului, selectând la fiecare item funcția ” Adăugați o întrebare” . Poate alege una din opțiunile:

- ”Test ” (item cu alegere multiplă - alegerea răspunsului/ răspunsurilor corecte din mai multe alternative de răspuns);
- ”Adevărat sau fals”(item cu alegere dual - alegerea valorii de adevăr a propoziției date);
- ”Tastați răspunsul”(item cu răspuns scurt și de completare - tastarea unui răspuns scurt);
- ” Puzzle”(plasarea răspunsurile în ordinea corectă);
- ”Sondaj” (alegerea dintre până la patru opinii);

- ”Slide” (se oferă jucătorilor mai mult context sau explicații suplimentare).

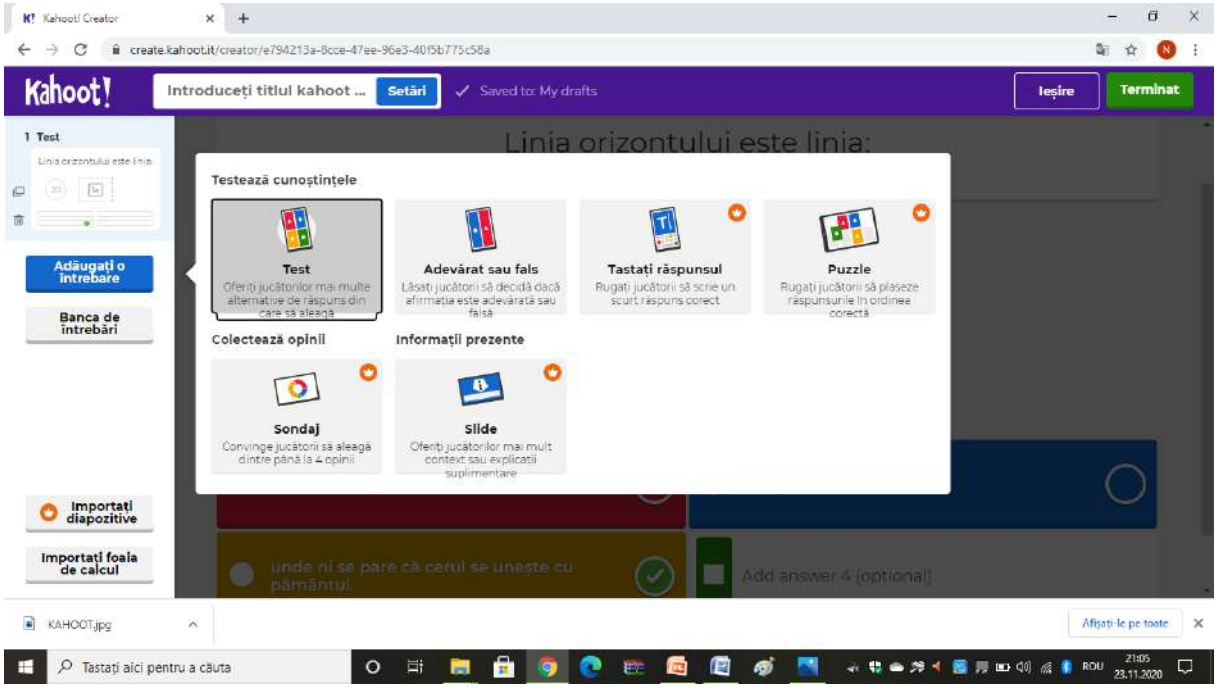

Profesorul selectează timpul necesar realizării sarcinii și bifează răspunsul corect. Poate să utilizeze o imagine sau un videoclip, selectând funcția ”Încarcă imaginea”.

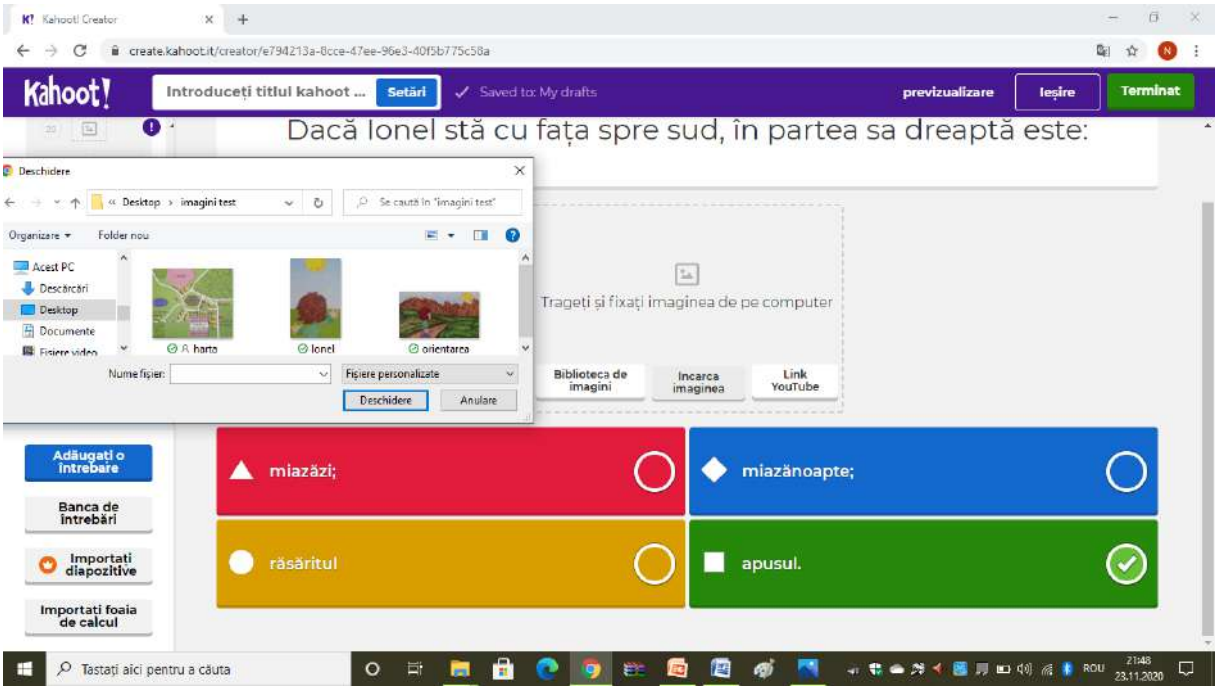

Poate utiliza itemi existenți deja pe platformă selectând ”Banca de întrebări” sau poate utiliza teste de evaluare disponibile în lista din funcția”Descoperi”, pe care le poate edita. După introducerea titlului testului și a descrierii acestuia, prin accesarea funcției ”Terminat”, acesta este salvat și publicat.

Pentru a începe testul, pe prima pagină a testului, se alege comanda ”Joacă”, apoi opțiunea”Clasic”, pentru a oferi acces individual tuturor elevilor. Platforma va genera un cod (pin),

pe care îl vor introduce elevii, după accesarea aplicației Kahoot! (Kahoot.it). Fiecare își va scrie propriul nume, va fi înregistrat în joc și își va vedea numele pe monitorul laptopului , în școala on-line sau ecranul de proiecție, în clasă. După afișarea item-ului, elevii vor alege forma geometrică și culoarea asociate răspunsului corect, iar la expirarea timpului va apărea pe ecran situația răspunsurilor corecte/ greșite, iar pe smartphone-urile elevilor inscripția incorect/ corect, respectiv culoarea roșu/ verde. Astfel, elevii obțin un feed-back asupra cunoștințelor lor.

Primii cinci jucători sunt afișați în ordinea punctajelor obținute, iar la sfârșitul testului profesorul poate descărca rezultatele ce pot fi folosite pentru notare sau feedback.

Concluzii:

Testele create în Kahoot! pot fi utilizate în orice moment al activității: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă. Pot fi ”jucate” individual sau în grup.

În urma folosirii la clasă a acestor jocuri am observat un interes mai mare al elevilor pentru învățare, răspunsul corect însemnând o victorie pentru fiecare dintre ei. Climatul antrenant a însuflețit activitatea de evaluare, evitând astfel monotonia, stresul și disconfortul.

BIBLIOGRAFIE:

- Tănase, M., *Evaluarea – componentă esențială a procesului instructiv-educativ*, Brașov, 2011, ISBN 978-973-0-11834-6, https://tanaseexpert.files.wordpress.com/2011/11/evaluarea-componenta-esentiala-a-procesului-instructiv-educativ1.pdf;
- Kahoot – platformă de evaluare prin joc, https://youtu.be/sKEqzw86M2k;
- http://www.isj.gl.edu.ro/RED%202020/BIO%202020/1.%20Kahoot_proces%20educational.pdf;
- https://www.cnpcv.ro/wp-content/uploads/2018/05/materialul-3.pdf;
- http://dppd.ulbsibiu.ro/ro/cadre_didactice/adriana_nicu/cursuri/Pedagogie%202_curs_8_Testul%20docimologic.pdf.

PROVOCĂRILE INTEGRĂRII INTERNETULUI ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE

Prof. Ștefănuț Lavinia

Colegiul Economic „Partenie Cosma", Oradea

Pedagogia este un domeniu în continuă evoluție care adoptă cu generozitate tehnici de ajustare în funcție de tendințele actuale. Tehnologia a fost întotdeauna adoptată în procesul de predare a limbii engleze, atât pentru furnizarea de conținut, cât și pentru evaluare. Poziția de lingua franca a limbii engleze a conferit predării limbii engleze noi dimensiuni. Dependența generației Z de telefoane mobile ar putea fi canalizată spre învățarea limbii engleze și astfel limba engleză capătă din ce în ce mai multă atenție și popularitate.

Predarea limbii engleze în instituțiile de învățământ se extinde, de asemenea, la pregătirea pentru examene, contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale, formarea abilităților de vorbire în public și la prezentarea și promovarea autoinstruirii. Toate aspectele predării limbii engleze sunt dinamice și se schimbă pe măsură ce se confruntă și depășesc obstacolele. Metodologia de predare a limbii engleze include tehnologia ca mijloc de depășire a obstacolelor. Internetul are potențialul de a fi un instrument de predare excelent. Sursele și conținuturile pot fi accesate de la distanță, ceea ce îi poate ajuta pe profesori să economisească timp, bani și efort. Internetul are potențialul de a fi un instrument foarte inspirat atât pentru instructori, cât și pentru studenți.

Internetul poate oferi resurse care pot fi utilizate în cadrul orelor convenționale, conținut pentru orice activitate lingvistică, cum ar fi dezbaterile de grup sau scrierea de eseuri, și poate servi, de asemenea, ca mijloc de comunicare pentru ca elevii să se angajeze într-o conversație internațională în limba engleză. Cu toate acestea, aceste perspective ar putea fi un eșec imens dacă organizația, care în cazul nostru, o școală, nu este pregătită pentru învățarea online cu toate componentele sale (Soydal, Alr & Ünal, 2011: 321-330).

Dezvoltarea comunităților de predare online este acum o realitate datorită expansiunii social - media. Twitter și numeroasele bloguri ale profesorilor de limba engleză au ajutat profesorii să facă schimb de idei, sfaturi și sugestii.

Cu mult înainte de apariția pandemiei Covid 19, universitățile și instituțiile au început să acorde o atenție deosebită subiectului învățării online, dar, din păcate, din motive destul de clare, nu i s-a acordat atenția pe care o merita în țara noastră. Tranziția majorității instituțiilor către învățarea online este influențată în mare măsură de buget. Cu toate acestea, prioritatea principală ar trebui să fie pregătirea instituției cu toți echivalenții săi, inclusiv profesorii și studenții. Să menționăm necesitatea ca profesorii să primească pregătire în domeniul educației online este aproape inutil în acest moment. În afară de aceasta, măsura în care studenții erau pregătiți pentru învățământul online în momentul pandemiei sugerează că aceștia nu erau încă pregătiți. Având în vedere că există o serie de aspecte pozitive și negative în ceea ce privește utilizarea internetului și a instrumentelor online pentru predare și învățare, vom discuta în detaliu fiecare problemă potențială în rândurile care urmează.

1. Acces rapid la informații actualizate

Posibilitatea ca profesorii și elevii să aibă acces la o varietate de cunoștințe din surse din întreaga lume reprezintă unul dintre cele mai mari avantaje. Orice subiect despre care se alege să se învețe este acum accesibil online, eliberându-ne de constrângerile enciclopediilor învechite. Îmi amintesc cât de dificil era, de exemplu, în urmă cu aproximativ zece ani, să găsești cărți de referință în limba engleză. Acum, chiar dacă rămânem lipiți de hârtie și creion, avem cel puțin opțiunea de a citi pe scurt despre carte și conținutul ei și după aceea de a o comanda online, bineînțeles.

2. Facilitează comunicarea între profesori, elevi și familie

Accesul la internet în sălile de clasă ar putea ajuta, de asemenea, profesorii să evite neînțelegerile. Notele rătăcite și foile de lucru pierdute sunt istorie atunci când mesajele și informațiile sunt transferate online. Prin creșterea comunicării în afara sălii de clasă, internetul poate, de asemenea, să sporească sentimentul de comunitate și prietenie în clasă. Elevii pot descărca teme și resurse, pot comunica cu alți elevi și își pot împărtăși lucrările pe site-urile web sau blogurile clasei. De asemenea, elevii pot considera că este mai simplu să adreseze întrebări după orele de curs, folosind e-mailul și mesageria, decât să aștepte până a doua zi și să uite întrebările.

Posibilitatea părinților de a primi actualizări și memento-uri în format digital face ca acest tip de comunicare să fie fantastic. În loc să petreacă orele de după școală scotocind prin ghiozdanul

copilului lor În plus, există mult mai multe instrumente la dispoziția profesorilor, care pot îmbunătăți semnificativ comunicarea în grup.

3. Varietatea și flexibilitatea evaluărilor

Există numeroase dovezi că elevii au o varietate de preferințe de învățare. Elevii pot fi capabili să finalizeze temele după propriul program, având acces la ele online după orele de curs. Elevii care au anxietate de examene sau cărora le este dificil să se concentreze într-o sală de clasă aglomerată pot beneficia enorm de faptul că au o modalitate de a studia sau de a preda temele de acasă. Internetul oferă numeroase posibilități de evaluare care pot ajuta profesorii să urmărească mai ușor progresul elevilor lor, dar și să îi motiveze pe elevi, deoarece ar putea fi mai accesibile decât testele pe hârtie și creion.

4. Materiale de învățare autentice

Internetul încurajează studenții să utilizeze limba engleză în situații cotidiene și oferă oportunități de comunicare practică (Gay, 2016: 199-200). Cursanții pot exersa anumite abilități prin comunicarea cu vorbitori nativi, inclusiv negocierea, persuasiunea, clarificarea sensului, solicitarea de informații și participarea la dezbateri autentice, din lumea reală.

Profesorii au șansa de a include o cantitate enormă de exerciții practice în care sunt folosite exemple din viața reală și limba maternă. Platformele de socializare, de exemplu, sunt un mediu util pentru comunicarea cu vorbitori nativi în situații reale, îmbunătățirea abilităților de scriere, predarea culturii (Cononelos și Olivia, 1993: 527-534) și învățarea culturii țintă. De exemplu, s-a constatat că elevii produc mai multe propoziții atunci când folosesc internetul în clasă, în comparație cu situația unui cadru obișnuit de curs (Kern, 1995: 457-476). De asemenea, este util nu numai pentru cantitatea, ci și pentru calitatea limbii: Cursanții au o mare varietate de discursuri de vorbire (Sullivan și Pratt, 1996: 491-501) și folosesc un limbaj mai complex (Warschauer, 1996: 7-263.). De exemplu, prin schimbul de e-mailuri cu elevii din întreaga lume prin intermediul "keyp als", învățăceii se pot angaja într-o conversație reală cu vorbitori nativi în situații naturale, perfecționându-și în același timp abilitățile de scriere și participând la cultura limbii țintă. Acest lucru îi poate ajuta, de asemenea, să înțeleagă modul în care propriul context cultural afectează modul în care văd lumea. Autonomia elevilor va crește dacă li se va spune clar că a avea un keypal este datoria lor și că ar trebui să răspundă sau să creeze e-mailuri în afara orelor de curs.

Internetul este o platformă pentru experimentarea și prezentarea unor lucrări creative, cum ar fi eseuri, poezii și povestiri, precum și pentru a oferi activități lingvistice suplimentare în domenii specifice învățării limbilor străine (Singhal, 1997). În plus, internetul promovează abilitățile superioare de gândire. Există multe aplicații care îi ajută pe elevi să fie creativi și să se exprime mai bine.

5. Interdisciplinaritatea

Studenții care folosesc tehnologia pentru a învăța limba engleză obțin în același timp competențe informatice fundamentale, cum ar fi procesarea de text, navigarea pe internet, e-mail etc., și își îmbunătățesc competitivitatea pe piața globală foarte competitivă. Internetul este captivant și poate satisface un public larg, deoarece acoperă o diversitate de subiecte. Conținutul este actual și este adesea actualizat, ceea ce îl face un text "viu". Datorită abundenței de animații, grafică, muzică, imagini în mișcare, forme interactive și clipuri video digitale, utilizarea internetului este plăcută.

Utilizarea internetului pentru a învăța o a doua limbă are anumite dezavantaje, conform cercetărilor. În primul rând, înțelegerea lecturii are de suferit atunci când se comunică cu vorbitori nativi (Kern, 1995: 457-476). Acest lucru este valabil pentru abilitățile de vorbire, ascultare și scriere. Problema importantă este că profesorii și elevii nu sunt uneori conștienți de ce, cum, cui și unde predau și învață, deși este adevărat că internetul sporește abilitățile de comunicare și lingvistice.

6. Lipsa competențelor și cunoștințelor necesare în rândul cadrelor didactice

Chiar și în limba lor maternă, mulți elevi nu au cunoștințe de utilizare a calculatorului, iar "generația mai în vârstă", în special, manifestă tehnofobie sau chiar se teme să "navigheze" în limba engleză. Lecțiile nu vor fi atât de eficiente pe cât ar putea fi dacă profesorii nu au cunoștințele și experiența necesare pentru a utiliza eficient internetul. După cum a evidențiat Sunal, profesorii nu au fost în măsură să faciliteze lecțiile pe internet din cauza propriei lor lipse de cunoștințe de utilizare a calculatorului și a internetului (1996). Această idee este susținută de Zoraini (2009) , care a afirmat că profesorii sunt frecvent presați și li se spune că trebuie să aibă cunoștințe de utilizare a calculatorului și a internetului, ceea ce duce la profesori necalificați. Autorul afirmă că,

pentru ca profesorii să fie suficient de competenți pentru a integra cu succes computerele și internetul în lecțiile lor, trebuie să fi predat timp de cel puțin trei ani.

7. Lipsa serviciilor de mentenanță

Costul de dotare a școlilor cu hardware și accesorii pentru calculatoare este destul de ridicat. Lucrurile se înrăutățesc dacă există piese rupte sau deteriorate. Deoarece computerele sunt niște mașini atât de fragile, ele necesită întreținere și reparații continue. Deoarece nu există suficiente persoane calificate pentru a întreține și repara computerele care funcționează defectuos, astfel de dispozitive au înregistrat deja daune ireparabile. Prin urmare, sarcina de a întreține calculatoarele, inclusiv instalarea și actualizarea programelor antivirus, revine profesorilor care se întâmplă să știe și să aibă abilitățile corespunzătoare. Este posibil ca profesorii să-și piardă interesul și motivația de a utiliza computerele în cadrul lecțiilor lor ca urmare a grijii de a deteriora aparatele.

8. Lipsa de echipamente hardware

Principala problemă în ce privește integrarea internetului în educație, conform cercetării lui Sunal din 1996 , este extinderea accesului la internet pentru a se asigura că procesul de predare și învățare funcționează fără probleme. De asemenea, studiul a constatat că sunt necesare numeroase calculatoare pentru o utilizare eficientă în sălile de clasă și că profesorii trebuie să aibă acces la Internet. Cu toate acestea, există multe școli din România, unde acest lucru este încă practic imposibil din cauza finanțelor.

9. Organizarea

Găsirea informațiilor adecvate și utile poate fi o provocare din cauza cantității copleșitoare de materiale disponibile pe internet, care par să nu aibă o structură logică. Există prea multe informații disponibile pe internet, ceea ce face dificilă localizarea rapidă a unor informații specifice. Ca urmare, o persoană care caută informații trebuie să cunoască strategiile de căutare și să știe foarte clar ce caută în acel moment.

Internetul este comparabil cu o bibliotecă imensă, cu trilioane de cărți, reviste, periodice și alte lucrări scrise, dar fără niciun bibliotecar avizat. În consecință, totul este aranjat cu neglijență. Găsirea unor detalii specifice într-o astfel de avalanșă de date poate fi dificilă. Chiar dacă

motoarele de căutare evoluează continuu, utilizatorii de internet începători continuă să primească rezultate irelevante, ceea ce face dificilă găsirea de informații exacte într-o astfel de mare de date.

10. Probleme legate de drepturile de autor și plagiat

Subiectul plagiatului și al drepturilor de autor este un alt domeniu delicat. Există multe cazuri în care cineva descarcă conținut de pe internet, îl publică în altă parte și apoi pretinde că este proprietar al conținutului original. Utilizatorii de internet pot copia materialele pe propriile dispozitive de stocare prin simpla utilizare a opțiunii "save as". a observat că, deoarece legislația privind drepturile de autor este ambiguă, în special în ceea ce privește internetul, multe edituri și instituții academice au propriile politici și interpretări cu privire la descărcarea de conținut de pe internet.

Cu alte cuvinte, tehnologia nu poate înlocui mediile reale de predare și învățare, cum ar fi orele de limbi străine și comunicarea în lumea reală, și nu poate acoperi toate activitățile de predare și învățare. Prin urmare, este doar un instrument în acest scop. Cu toate acestea, se poate deduce că investigația în această privință nu a ajuns încă la o concluzie. Prin urmare, subiectele de cercetare ar trebui să se concentreze asupra unei game largi de utilizare a internetului în învățarea și predarea limbilor străine, inclusiv atitudinile studenților și profesorilor față de acesta, diferențele individuale în utilizarea internetului, modalitățile eficiente de utilizare a acestuia, adecvarea la scopuri educaționale și instructive și efectele asupra predării și învățării. Nu în ultimul rând, este rezonabil să susținem că tehnologia servește doar ca instrument pentru a satisface toate nevoile umaniste.

Bibliografie:

1. Cristea, S., 2000, Dicționar de pedagogie, Polirom Publishing House, Iași,

2. Dobre, I., 2010, Studiu critic al actualelor sisteme de e-learning, Academia Română, Institutul de Cercetări pentru Inteligenţă Artificială, Bucureşti,

3. Richards, Jack C. and Rodgers, Theodore S., 1986, Approaches and Methods in Language Teaching, Cambridge University Press, Cambridge.

4. Hashim H, Tasir Z., 2014, E-learning readiness: a literature review, in: International Conference on Teaching and Learning in Computing and Engineering. IEEE; 2014:267–271., from: https://www.semanticscholar.org/paper/E-Learning-Readiness%3A-A-Literature-Review-Hashim-Tasir/be5f6b87845e12a47d81b08370a28fff4350127a,

5. Morrin Edgard, 1999, Relier les connaissances, Le Seuil Paris, taken from: https://www.seuil.com/ouvrage/relierlesconnaissancesledefiduxxiesiecleedgarmorin/9782020391795,

6. Murphy, Kevin P., 2012, Machine Learning A Probabilistic Perspective, from http://noiselab.ucsd.edu/ECE228/Murphy_Machine_Learning.pdf,

7. Subrahmanyam, K., & Šmahel, D., 2011, Digital youth: The role of media in development. Springer Science and Business Media., from: https://doi.org/10.1007/978-1-4419-6278-2,

8. Siemens, G., 2004, Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age, in International Journal of Instructional Technology and Distance Learning, 2004, from: https://jotamac.typepad.com/jotamacs_weblog/files/Connectivism.pdf,

9. Tapscot Don, 2009, Grown Up Digital: How the Net Generation is Changing Your World, McGraw Hill Professional, p.20.,

10. Thomas and Seely-Brown, 2011, A New Culture of Learning: Cultivating the Imagination for a World of Constant Change, in CreateSpace Independent Publishing Platform, California, 2011, from: https://www.researchgate.net/publication/303960672_A_New_Culture_of_Learning_Cultivating_the_Imagination_for_a_World_of_Constant_Change

11. Vrabie, Cătălin, 2015, Grown Up Digital: How the Net Generation Is Changing Your World., in HOLISTICA Journal of Business and Public Administration. 6. 127-129., from: https://www.researchgate.net/publication/280559132_Grown_Up_Digital_How_The_Net_Generation_Is_Changing_Your_World

TRATAREA INDIVIDUALĂ ȘI DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR

Prof.înv.primar, Adelina Stieger
Școala Gimnazială "Ioan Opriș" Turda

Motto:
"Ființele umane au drepturi și șanse egale de dezvoltare și manifestare"
(Declarația Universală a Drepturilor Omului – ONU – 1948)

Este cunoscut faptul că ființele umane *nu* se nasc egal înzestrate ca posibilități psihofizice și că *nu* au condiții identice de dezvoltare și manifestare. Fiecare ființă umană se naște și se dezvoltă astfel încât ajunge să aibă unele particularități psihofizice relativ comune, dar și anumite particularități psihofizice, mai ales psihice deosebite, particulare, care alcătuiesc individualitatea fiecăruia. Ideea democratică și optimistă că fiecare ființă umană este destinată să ajungă un succes, animă educatorii și factorii de decizie socială și educațională să accepte concepția, pozitivă de altfel, că inegalitatea psihofizică nu duce în mod automat și fatal la inegalitatea de șanse în dezvoltare, și că tratarea individuală și diferențiată corespunzătoare a ființei umane poate să aducă contribuții benefice în dezvoltarea personalității și profesionalității.

Pedagogia contemporană admite atât existența unor particularități psihologice individuale ce deosebesc, în mod evident, persoanele unele de altele, cât și existența unor particularități individuale, relativ comune unor grupe de persoane. Din această perspectivă obiectivă a apărut principiul tratării individuale și diferențiate a elevilor.

Principiul individualizării și diferențierii învățării exprimă necesitatea adaptării (potrivirii) dinamice a încărcăturii cognitive și acționale a conținuturilor și a strategiilor instructiv-educative atât la particularitățile psihofizice ale fiecărui elev, cât și la particularitățile diferențiate, relativ comune unor grupuri de elevi, în vederea dezvoltării lor integrale ca personalitate și profesionalitate.

Principiul urmărește să asigure unitatea dintre particular și general în educație, dintre obiect și subiect, dintre strategiile de educație de grup cu cele de educație individuală.

Individualizarea învățării (tratarea individuală) exprimă necesitatea de a valorifica cât mai bine posibilitățile și eforturile individuale, atât în ceea ce privește persoanele înzestrate, cât și pe cele mai puțin înzestrate.

În acest context, sunt folosite strategii de individualizare a învățării ca:

- **sarcini instructive** (teme, lucrări, etc.) **individualizate** în funcție de aptitudinile, înclinațiile, opțiunile, nivelul de dezvoltare intelectuală, coeficientul fiecărei persoane;
- **fișe de lucru individualizate**, de genul:
    - **de recuperare**, pentru elevii rămași în urmă la învățătură;

- **de dezvoltare**, pentru elevii buni și foarte buni;
- **de exerciții**, pentru formarea priceperilor și deprinderilor;
- **de autoinstruire**, pentru însușirea tehnicilor de învățare individuală și independentă.

- **fișe de evaluare,** pentru constatarea nivelului de pregătire și asigurare a feedback-ului;
- **pregătirea individuală,** sub formă de meditații, consultații, discuții și autoinstruire.

Tratarea diferențiată a elevilor în ciclul primar este încă văzută de cei mai mulți învățători în mod unilateral, ca fiind tratarea într-un anumit mod, mai ales a unei anumite categorii de elevi, a celor predispuși eșecului școlar. Însă accentul care se pune acum pe procesul educațional, pe dinamica acțiunii didactice, ne obligă să ne schimbăm punctele de vedere privitoare la tratarea diferențiată.

Tratarea diferențiată este o necesitate de necontestat susținută de cauze cunoscute, generale și situaționale, care în principiu se leagă de particularitățile individuale ale elevilor, de care nu putem să nu ținem seama, dar și de mediul socio-familial din care provin elevii. Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă și ar fi păcat ca prin acțiunea noastră să uniformizăm aceste individualități. Prin urmare, tratarea diferențiată a elevilor trebuie să capete o accepție mai generoasă, ea devenind o calitate a managementului educațional situațional, o abilitate a învățătorului în dezvoltarea personalității fiecărui copil.

Învățătorul este managerul clasei pe care o conduce. El formează elevii în cadrul unui proces educațional în care își are locul bine determinat, dar nu preponderent. El va trebui să-și formeze în timp competențele manageriale și să dezvolte la clasă anumite **tipuri de relații**, care să favorizeze cunoașterea elevilor și tratarea lor diferențiată.

1. **Relații de comunicare** cu elevii, care presupun folosirea diferitelor canale și limbaje ce conduc la cunoașterea acestora. Aceste relații au la bază punerea copilului în situații de comunicare și antrenarea lui într-o acțiune comunicativă; își vor dovedi eficiența dacă vor depista cauzele pentru care elevii se manifestă diferit. Prin urmare, nu ne vom grăbi să *taxăm elevii*, până când, pe baza unor astfel de relații, care cer mult tact, nu-i vom determina *să se dezvăluie* pentru a-i cunoaște și a interveni modelator.
2. **Relații de educație**, prin care învățătorul solicită elevul în mod activ pentru propria dezvoltare, cultivându-i încrederea în sine și prevenind descurajarea. Depinde de învățător în ce mod stimulează spontaneitatea, inițiativa, creativitatea, acțiunea elevului sau înlătură timiditatea și temerile lui, dezvoltând o motivație convenabilă formării acestuia.
3. **Relații de responsabilitate**, în contextul cărora învățătorul răspunde pentru deciziile sale dacă îl trece pe elev dintr-o grupă în alta în funcție de evoluția lui, dacă amână notarea contrar prevederii din regulament privitoare la notarea în mod ritmic, până când va considera că elevul poate fi notat. Dezvoltarea responsabilității la elev este o altă latură a acelorași relații, care favorizează

transpunerea în practică a tratării diferențiate, elevii primid sarcini, responsabilități în funcție de ce poate fiecare, de ceea ce face bine fiecare.

4. **Relații de putere**, înțelegând prin aceasta *puterea* de a influența comportamentul unui grup (clasă), al unui individ (elev), pentru ca acesta să realizeze ceva. De câte ori nu simțim încăpățânarea unor elevi care se opun unor cerințe! Învățătorul are nevoie de mult tact pentru a influența, pentru a-i motiva pentru activitate, dându-le satisfacția că ei sunt solicitanții unei acțiuni.

Privind tratarea diferențiată din acest unghi al managementului educațional, interrelațiile din grupul clasei vor favoriza evoluția fiecărui copil după puterea lui.

Dincolo de acestă concepție generatoare a unei atmosfere propice învățării, tratarea diferențiată presupune și o proiectare atentă și dinamică, pentru care nu se pot da rețete. Este normal să pornim întotdeauna de la *punctele forte* ale elevilor și ale noastre, ca învățători, cum ar fi: *ce știe elevul, ce poate să facă, ce înclinații are, de ce abilități didactice dispune.*

Trebuie să avem în vedere slăbiciunile elevilor pe care vrem să le îndreptăm: ce nu știe, ce n-a înțeles, ce nu reușește să facă, ce prag nu poate să depășească, ce nu pot eu, învățătorul, să fac.

Un alt reper în proiectare îl reprezintă *oportunitățile* pe care ni le oferă mediul (sprijinul părinților, mijloace de învățământ ce pot ajuta). De asemenea ar fi greșit dacă nu am ține seama de pericolele și amenințările ce pot apărea, pentru a le preîntâmpina (reacția colegilor, a părinților, stresul copilului, etc.).

Nu se poate vorbi de activizarea elevilor fără a se avea în vedere individualizarea procesului de predare-învățare și evaluare. De fapt, este vorba de o activizare diferențiată pe fondul unei individualizări corect practicate.

Gândind fiecare lecție prin secvența ei, dând fiecărui elev sarcini pe măsura posibilităților lui dar și sporite treptat, spre a-l determina la un efort sporit, vom reuși să-i sprijinim toți elevii în procesele complexe de învățare.

Se poate aprecia, în concluzie, necesitatea desfășurării activității școlare adecvat trăsăturilor caracteristice unor grupuri de școlari și chiar specific fiecărui elev. Ideea modelării școlii după elev, în perspectiva realizării idealului educațional și nu adaptarea elevului la o școală arbitrar concepută, este dominantă în strategia determinării structurii învățământului, a conținutului său și a metodologiei didactice.

BIBLIOGRAFIE CONSULTATIVĂ:

Crețu,C, Curriculum individualizat și diferențiat. E.D.P., București,1998;

Holban,I., Testele de cunoștințe, E.D.P., RA, București,1995

Radu, I., Învățământul diferențiat.Concepții și strategii, E.D.P., București, 1978

Rizesci,I.M., Diferențierea activității cu elevii din ciclul primar în cadrul ecției, E.D.P., București, 1976

***Învățământul primar, nr.4/2004, nr.3,4/2005

IMPACTUL ACTIVITĂŢILOR ANTROPICE ASUPRA SPAŢIULUI FIZICO-GEOGRAFIC ÎN DEPRESIUNEA MOROENI

Autor: STOIAN MIHAELA
Şcoala Gimnazială BRĂNEŞTI

Potenţialul morfodinamic al depresiunii studiate rezultă din îmbinarea specifică a condiţiilor geologice şi geografice existente şi anume mobilitatea tectonică, roca şi structura, caracteristicile morfometrice şi morfografice, specificul climatic, dar şi cel hidrologic şi biopedogeografic.

În depresiunea Moroeni, impactul antropic ce a influenţat semnificativ aspectul mediului s-a manifestat prin ;

- poluarea cu gunoaie menajere şi dejecţii animaliere a terenurilor agricole. În spaţiul rural, predomină managementul defectuos al gunoaielor menajere (depozitare necontrolată, frecvent pe malurile apelor, lipsa serviciilor specializate).
- poteci şi cărări de vite şi drumuri de exploatare agricolă plasate necorespunzător ca factori decisivi de declanşare a eroziunii de suprafaţă.
- tăierea nedirijată a pădurilor care au avut ca efect declanşarea proceselor geomorfologice.

1) Factorii care influenţează procesele geomorfologice actuale în depresiunea Moroeni

Depresiunea Moroeni, în zonele cu altitudine mai ridicată se înscrie printre regiunile cu dinamică ridicată a proceselor geomorfologice, care menţin o stare continuă de instabilitate a versaţilor.

Prin raportarea la structură, principale văi (Ialomiţa, Ialomicioara), şi-au creat cursuri transversale pe aliniamentele de anticlinale şi sinclinale.

Relieful influenţează intensitatea desfăşurării proceselor actuale, prin intermediul pantei, care conduce la ponderea diferită a gradului său de fragmentare în cadrul versanţilor, interfluviilor şi albiilor.

Clima constituie componenta cea mai dinamică a sistemului geografic, care intervine direct în morfogeneză şi morfodinamică prin manifestările sale externe şi indirect prin individualitatea climatică potenţială a fiecărei regiuni.

Formaţiunile vegetale şi în special pădurea , au rolul de a diminua acţiunea agenţilor externi. Pădurile au mai multe funcţii, cu implicaţii directe şi indirecte în morfogeneză şi morfodinamică; regularizarea cursurilor de apă, protejarea şi mărirea debitelor izvoarelor, preîntâmpinarea eroziunii şi fixarea alunecărilor.

2) Modificările albiei râului Ialomiţa şi ai afluenţilor săi.

Ialomiţa, prezintă de-a lungul cursului său, sectoare succesive în care predomină eroziunea, transportul şi eroziunea. La Moroeni, albia este îngustă, prezintă numeroase praguri caracteristice unui sector eroziv. Alături de acestea apar blocuri şi bolovani.

Albia râului principal suferă unele modificări în principal ca urmare a lucrărilor de balastiere existente în albie. Exploatarea pietrei se realizează pe tot cursul Ialomiţei fiind o ocupaţie de bază a locuitorilor din satul Glod.

3) Procesele de eroziune în suprafaţă.

Procesele de eroziune în suprafaţă au o răspândire apreciabilă în depresiunea Moroeni, mai ales la contactul cu muntele. Sunt facilitate de răspândirea pe suprafeţe întinse a solurilor cu dezvoltare redusă şi de presiunea antropică excesivă (despăduriri).

Torenţialitatea este influenţată atât de despăduriri cât şi de neotectonică.. Privite sub raportul utilizării terenurilor, fenomenele au grave consecinţe, ele corespunzând arealelor ocupate cu păşuni, fâneţe şi pomi fructiferi, cele mai utilizate fiind izlazurile. Astfel de fenomene s-au produs în cadrul unor bazine torenţiale din dreapta Ialomiţei şi pe partea dreaptă a Ialomicioarei Glodului. O parte dintre ele au fost supuse lucrărilor specifice de corectare.

Lucrare de corectare a pârâului Glava degradată

Prăbuşirile sunt condiţionate de prezenţa apelor de infiltraţie şi de succesiunea ciclurilor de îngheţ-dezgheţ. Exemple semnificative sunt reprezentate de prăbuşirile de pe latura nordică la contactul cu Munţii Bucegi. Acestea reprezintă o formă a evoluţiei regresive, mai bine zis o formă a evoluţiei laterale a versanţilor, impusă de condiţiile litologice specifice.

Curgerile de noroi se întâlnesc mai rar, doar în condiţiile unor cantităţi excedentare de precipitaţii (mai ales în lunile mai-iulie) pe unii versanţi despăduriţi, alcătuiţi din marne sau argile cu nisipuri. Se produc în deosebi în arealele afectate de alunecări. Sunt deplasări cu condiţii ideale de desfăşurare în dealurile ce împrejmuiesc depresiunea Moroeni.

Deşi au o răspândire mai mică decât alunecările, curgerile de noroi produc pagube importante (distrugerea vegetaţiei forestiere, a terenurilor agricole, a drumurilor).

Curgeri noroioase în dealul Gâlma

Alunecările de teren constituie o categorie de deplasări gravitaţionale reprezentativă în depresiunea Moroeni rezultat din specificul condiţiilor geologice (litologie, structură, neotectonică) hidrogeologice şi geomorfologice. Intervenţia antropică, prin aspectele sale negative , influenţează procesul de pregătire şi declanşare a alunecărilor de teren(prin defrişări, suprapăşunat exploatări în carieră). De altfel, terenurile în pantă sunt cele mai expuse alunecărilor şi a altor categorii de pornituri,sunt cele care în timp, au primit o utilizare agricolă şi care nu au beneficiat de o utilizare raţională (Loghin. 2002).

În depresiunea Moroeni, există o asociere de procese la care participă forme de eroziune în suprafaţă şi în masă. Astfel, în cadrul alunecărilor, râpele de desprindere sunt afectate de prăbuşiri şi rostogoliri, iar în perioada următoare, sufoziunea şi tasările au un rol important în declanşarea lor.

Valorificarea resurselor naturale de suprafaţă, a avut ca efect transformarea peisajului din această regiune. Activităţile tradiţionale în spaţiul depresionar sunt exploatarea lemnului şi a rocilor de construcţie.

Intensitatea proceselor de eroziune este condiţionată şi de intervenţia omului prin metodele de cultură şi lucrările de amenajare ale versanţilor. Activităţile umane pot favoriza (prin lucrări din deal în vale, livadă cu ogor negru), sau atenua procesul de eroziune (prin culturi pe direcţia curbelor de nivel, în fâşii sau benzi înierbate, terassamente.

Importante lucrări de stingere a torenţilor s-au materializat în bazinul Ruşeţu (afluent pe stânga al Ialomiţei) şi în formaţiunile torenţiale de pe versantul drept al Ialomiţei(Silişte).Au dat rezultate bune lucrările care au fost proiectate şi executate pe baza studiilor detaliate de teren, cele susţinute de măsuri ameliorative pe versanţi, cele sistematic supravegheate şi bine întreţinute şi reparate ori de câte ori situaţia a impus.

În punctul Lotru 4 s-a înfiinţat o staţie de transportare a calcarului exploatat din cariera Lespezi. Aici calcarul este încărcat în vagoane şi transportat la firma HeidelbergCement România S.A cu sediul în oraşul Fieni.

La o distanţă de circa patru kilometri de Dobreşti, pe un drum greu de străbătut cu autoturismul, se găseşte hidrocentrala Moroeni. Aceasta a fost inaugurată în prima jumătate a decadei 1950-1960 şi are cu 1 MW mai puţin decât Dobreşti. Hidrocentrala a fost o iniţiativă româno-rusă.

Această bijuterie tehnică a fost modernizată în 2003 cu echipamente româneşti, cu ocazia aniversării unei jumătăţi de veac de la punerea sa în funcţiune. Aici injectează energie în reţea nu doar centrala Moroeni, dar şi Dobreşti şi Scropoasa, iar două linii ajung la Sinaia şi Fieni.

Centrala hidroelectrică Moroeni utilizează potenţialul hidroenergetic al râului Ialomiţa, al pârâului Brătei şi al pârâului "7 Izvoare", afluent al Ialomiţei. Zona Moroeni reprezintă conexiunea dintre Ardeal şi fostul Regat.

Pe cursul râului Ialomiţa, pe raza comunelor Moroeni, Pietroşiţa şi Buciumeni au fost construite microhidrocentrale. Acestea sunt hidrocentrale de mică putere, în care puterea instalată este de până la 10 MW. Scopul amplasării lor este obţinerea de energie verde. Spre deosebire de termocentrale şi centrale atomice care funcţionează tot timpul neputând fi oprite şi pornite prea uşor, hidrocentrala produce curent electric doar pentru vârfurile de sarcină din Sistemul naţional de la orele dimineţii şi ale serii.

Microhidrocentrală pe pârâul Ialomicioara

Se poate observa în imaginea surprinsă pe Ialomiciara, gradul ridicat de poluare a apei cu deşeuri menajere provenite din satul Glod.

Bibliografie:

Armaş, Iuliana (1999), *Bazinul hidrografic Doftana. Sudiu de geomorfologie*, Editura Enciclopedică, Bucureşti.

Bălteanu, D. (1978) *Asupra evoluţiei ravenelor. Exemplificări din dealurile şi podişurile de la exteriorul Carpaţilor,* St. geol. geof. geogr. Seria Geografie, XXV.

Bălteanu, D.(1983) *Experimentul de teren în geomorfologie* , Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti.

Bălteanu. D(2004) *Hazardele naturale şi dezvoltarea durabilă*, Rev. Geografică, X, p. 3-6

Bălteanu. D Costache Andra (2006), *Conceptul de vulnerabilitate . Aplicaţii în geografie,* Revista Geografică, pag 5- 12

Bălteanu. D, Tanislav D, Costache A. (2003) *Modificările mediului şi vulnerabilitatea aşezărilor umane*. *Exemplificări din Subcarpaţii şi Piemontul Getic*.

Bontaş I. (1995) *Pedagogie*, Editura All, Bucureşti.

Cândea M., Bran F. (2001) *Spaţiul geografic românesc* , Editura Economică, Bucureşti.

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Stoian Mirela

Școala Gimnazială Țânțăreni, Gorj

Conceptul de conținut (sau conținuturi) desemnează substanța cea mai palpabilă, mai concretă, a procesului de învățământ, ceea ce se predă și ceea ce se învață în cadrul acestui proces. Conținuturile sunt transpuse în materiile școlare și activitățile educative dezvoltate la nivelul școlii. Prin intermediul unor metode, mijloace și forme de activitate adecvate, conținuturile trebuie să fie abordate de către elev în amănunt, prelucrate, stocate, reproduse, aplicate conform cerințelor stabilite prin obiective; ele constituie materia prin care sunt realizate obiectivele.

Unii autori înțeleg prin continutul învățământului ”un volum de cunoștințe, deprinderi și priceperi, ce trebuie transmise și respectiv însușite de elevi, în vederea realizării sarcinilor instrucției și educației școlare” (I. Roman și colab., 1970); alți autori semnifică prin conținuturi ”volumul, structura și natura cunoștințelor cu ajutorul cărora este realizată instruirea și educarea omului, pe trepte distincte de școlarizare, într-o etapă istoricește determinată” (G. Vaideanu, M. Ionescu, 1982); uneori sunt considerate a fi componenta principală a procesului de învățământ, constând dintr-un ”ansamblu de valori specifice și dominante într-o societate, selectate din ceea ce a creat mai valoros umanitatea, structurate în cunoștințe ce conduc la formarea unor deprinderi, priceperi, capacități, modele de acțiune și trăiri, în conformitate cu cerințele actuale și de perspectivă ale societății” (N. Oprescu, E. Blideanu, 1988); alta, care îl identifică drept ”ansamblul structurat de valori din domeniile științei, culturii, practicii, sedimentate în societate la un moment dat și devenite puncte de reper pentru proiectarea și realizarea instruirii” (C. Cucoș, 1995). Pentru C. Moise, conținutul învățământului constă dintr-un ”ansamblu de informații, tehnici de muncă intelectuală și activitate în general, precum și direcții de viață de însușit de către educat într-o școală de un anumit grad și tip” (Didactica curs IDD, 2000).

În cadrul conținuturilor învățământului este necesar să se obțină un echilibru între ceea ce este constant, peren, general în cunoaștere și ceea ce este perisabil și efemer. Elementele păstrate prin tradiție asigură contțnuturilor perenitate și consistență; elementele conjuncturale asigură un caracter adecvat, aplicabilitate și eficiență.

Cei ce răspund de elaborarea programelor educaționale - a curriculumului în sens restrâns - trebuie să cerceteze permanent la ce servesc cunoștințele incluse în conținuturile învățământului, ce valoare au în a permite accesul spre noi elemente informaționale, care este ponderea valorilor-scop și care a valorilor mijloc.

Selecția conținuturilor este puternic influențată de predeterminări valorice, experiențiale, deziderative, imaginative.

Printre posibilele origini ale conținuturilor amintim (Cucoș, 2003, p. 207):

- Cunoștințele savante acumulate în cărți;
- Cunoștințele școlare vehiculate în diverse țări;
- Documentele semnificative care privesc viața socială, economică, culturală, istorică (statistici, reviste, izvoare istorice, jurnale, producții artistice etc.);
- Studii și cercetări ale instituțiilor sociale;
- Opiniile persoanelor calificate;
- Rezultatele anchetelor asupra nevoilor educative de bază ale indivizilor și grupurilor sociale;
- Studii sociologice - analize ale activității profesionale actuale ce prefigurează noi evoluții în câmpul muncii;
- Rezultatele studiilor de psihopedagogie privind interesele și nevoile educative ale copiilor și tinerilor.

Selecția și structurarea conținuturilor care dau sens întregului curriculum se realizează în concordanță cu o serie de criterii (Cucoș, 2003, 209):

- Criterii filosofice. Selecția conținuturilor se realizează din perspectiva unei concepții despre om și realitate ce caracterizează comunitatea în trecutul și prezentul său.
- Criterii ideologice - alegerea unor elemente din ansamblul cultural pentru a fi inserate în conținuturile educatiei depinde și de interesele și năzuințele celor care au puterea de a lua decizii la un moment dat;
- Criterii epistemologice - orice conținut școlar selectat trebuie să respecte logica ariei academice sau practice din care a fost selectat. Oricât de mari ar fi devierile de la specificitatea științei, disciplinele școlare trebuie să preia nucleele conceptuale, argumentative, teoretice principale, prezentându-le și didacticizându-le într-un mod pertinent.

- Criterii sociologice - fizionomia conținuturilor la un moment dat va oglindi ceea ce o societate își doreste, poate sau își propune în acel moment. Practica socială poate impune pătrunderea de noi conținuturi, declasarea altora, schimbări de accente, acumularea de noi exigențe etc.;
- Criterii psihologice - se referă la particularitățile publicului școlar, la psihogeneza structurilor de cunoaștere, la posibilitățile obiective de a accede și incorpora elemente cognitive, afective, comportamentale infuzate în conținuturi - de aceste constrângeri trebuind să se țină cont în selectarea conținuturilor pentru a face posibilă învățarea si formarea optimă.
- Criteriile etice - nu orice ansambluri explicative, teoretice se pretează pentru a fi vehiculate în mediul școlar. Deși demonstrate științific, unele concluzii pot periclita echilibrul mintal, atitudinal al elevilor, de aceea este necesară o amânare a momentului comunicării lor - în alte ocazii.
- Criterii pedagogice - în conținuturi vor fi incluse nu doar cunoștințe, ci și dispozitive necesare pentru a forma capacități psihice, trăsături de personalitate. Conținuturile trebuie astfel selectate încât să genereze elevilor dispoziții de a învăța și de a deveni autonomi din punct de vedere spiritual.

Selecția conținuturilor este un act de mare responsabilitate și presupune respectarea unor indicatori de pertinență, fapt ce permite evitarea unor disfuncții precum supraîncărcarea programelor, minimalizarea valorilor și conceptelor fundamentale, provocarea unor discrepanțe între finalități și obiective operaționale, diminuarea caracterului formativ al activităților didactice.

Organizarea integrată a conținutului presupune integrarea unor elemente de conținut particulare în jurul unor poli: științific, practic, social, personal, în noi structuri explicative (noi discipline); astfel se realizează un salt teoretic, prelucrând și integrând conținuturi esențializate din perspectiva unui nou context explicativ mai cuprinzător. În jurul polului științific se pot structura seturi explicative conceptuale, operatorii, metodologice în discipline precum: Științele naturii, Trebuințele omului, Jocurile sociale etc. În jurul polului practic se pot constitui copuri disciplinare similare centrelor de interes teoretizate de O.Decroly (hrană, securitate, afiliație), în jurul polului social se por structura discipline privind aspecte economice, politice, religioase; la polul personal se pot structura conținuturi despre iubire, boală, familie etc. Organizarea integrată

permite o joncțiune între obiectivele educaționale, structuri de conținuturi și interesele și disponibilitățile actorilor antrenati în învățare.

Bibliografie:

1. C. Cucoş, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iaşi, 2003
2. C. Moise, *Didactica curs IDD*, 2000
3. C. Moise, *Evaluarea randamentului şcolar*, în Văideanu (coord.*), Pedagogie. Ghid pentru profesori, vol. II, litogr.,* 1986, UAIC
4. G. Văideanu, M. Ionescu – *Pedagogie. Ghid pentru profesori*, Iași, 1982

MANAGEMENTUL EMOȚIILOR

Prof. Stoian Nicoleta, Liceul „Voievodul Mircea”

În urma participării la cursul de formare “Benchmarking the Finnish Education System” (perioada 24-28.08.2022), în Helsinki, Finlanda, în cadrul programului “Acreditare Erasmus pentru mobilități în domeniul Educație Școlară”, am aprofundat o serie de teme, precum inovare și schimbare în educație, pedagogie pozitivă, medii de învățare, TIC și digitalizare, curriculum integrat, învățarea centrată pe elev, starea de bine a elevilor și a profesorilor, managementul clasei de elevi, coaching și mentorat etc.

În această lucrare, voi prezenta un exemplu de bună practică care poate fi aplicat în cadrul orelor de dirigenție sau la o activitate extrașcolară, pe tema Managementul emoțiilor, cu scopul dezvoltării competențelor socio-emoționale și a comportamentelor prosociale în rândul elevilor.

Titlul lecției: Managementul emoțiilor

Obiective:

- Să recunoască diferite tipuri de emoții funcționale și disfuncționale;
- Să numească emoțiile asociate cu texte literare cu opere de artă celebre;
- Să realizeze un moment artistic care ilustrează o emoție;
- Să identifice modalități de gestionare a emoțiilor.

Timp necesar: 50 min

Materale necesare: hartie, instrumente de scris, videoproiector

Împărțim clasa în șase grupe, fiecare grupă primind sarcina de a realiza un moment artistic (pantomimă, mimă, un text literar, un desen etc.) care să ilustreze una dintre cele șase emoții principale: fericire, tristețe, teamă, dezgust, mânie și surpriză. Fiecare grupă prezintă momentul artistic ales, iar celelalte grupe vor încerca să ghicească despre ce emoție este vorba.

Profesorul le arată elevilor câteva opere de artă celebre și le cere să identifice emoțiile asociate: Hohannes Vermeer – *Fata cu turban,* Gustav Klimt – *Sărutul*, Georgia O Keefe – *From the Lake, Mac roșu, Orhidee,* Frida Kahlo – *Coloana frântă,* Edvard Munch – *Strigătul, Melancolie,*Vincent van Gogh – *Noapte înstelată,* Leonardo Da Vinci – *Mona Lisa,* Rembrandt – *Întoarcerea fiului risipitor,* Pablo Picasso – *Guernica,* Salvador Dali – *Persistența memoriei.*

Profesorul le cere elevilor să asocieze versurile cu emoțiile principale:

Cântec – Nichita Stănescu - fericire

Nesomn – Nichita Stănescu – tristețe

Frig – George Bacovia – neliniște, teamă

Melancolie – Iacob Negruzzi – nostalgie, melancolie

Poem – Nichita Stănescu – dragoste

Fiecare elev este invitat să citească situațiile prezentate şi să menționeze emoțiile asociate. Elevii pot fi ajutati in identificarea emoțiilor prezentând imaginea următoare:

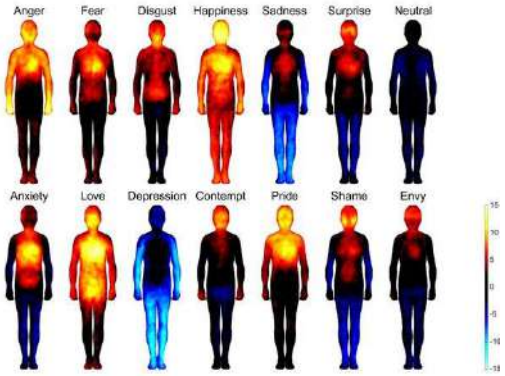

1. Un coleg te critică în fața prietenilor.
2. Ți-ai dat seama că ai jignit un coleg, deși nu ai intenționat.
3. O colegă te ironizează.
4. Ești nevoit să faci echipă cu un coleg despre care ai o părere proastă.

În urma discuțiilor cu elevii, se va scoate în evidență faptul că oamenii sunt diferiți şi că aceeaşi situație poate declanşa emoții diferite, în funcție de modul în care este interpretată. Profesorul le cere elevilor să identifice acele emoții care sunt mai greu de controlat și poartă o discuție cu aceștia referitor la senzațiile pe care le simțim în corp atunci când suntem furioși. Sre exemplu, bătăi mai rapide ale inimii, o respirație mai rapidă, tensiune la nivelul întregului corp, agitație, tremur la nivelul picioarelor, încleștarea pumnilor și a maxilarului, transpirație etc.

Înțelegând senzațiile pe care le simțim când suntem furioși, ne va fi mai uşor să o recunoaștem când se instalează şi să fim pregătiți să aplicăm strategia de control al furiei, înainte ca aceasta să devină prea puternică pentru a o mai putea controla.

Ghidați de către profesor, elevii identifică pașii principali prin care ne putem controla furia:

- Să recunoaștem semnele timpurii ale furiei;
- Să ne acordăm timp și spațiu pentru a ne da seama care sunt factorii declanșatori;
- Să aplicăm tehnici care ne pot ajuta să ne controlăm furia.

Elevii sunt încurajați să împărtășească strategiile lor proprii de a controla emoțiile puternice, precum furia, completând lista, dacă este cazul, cu alte rețete de control al furiei, precum: ieșirea din contextul respectiv, spălarea feței cu apă rece, amânarea reacției - Inspiră adânc pe nas, ține-ți respirația,

numără până la 5, apoi expiră ușor pe gură în timp ce-ți spui în minte: “Sunt calm și relaxat”, mănâncă echilibrat, fă mișcare, participă la activități care îți fac plăcere etc.

Profesorul le propune elevilor un exercițiu:

Fishboning este o tehnică bazată pe o diagramă de tipul scheletului unui pește, unde problema importantă este „capul” peștelui, iar pe oasele de pește sunt descrise elementele care au dus la problema respectivă. Profesorul desenează o diagramă sub formă de schelet de pește pe tablă, notează în dreptul capului peștelui o situație problematică la care a concurat gestionarea defectuoasă a unor emoții - spre exemplu, un conflict între elevii din clasă, o situație conflictuală. Apoi, fiecare elev din clasă vine la tablă și completează cu emoții al cărui management defectuos a împiedicat o rezolvare corectă a situației - spre exemplu, furia sau frica sau disprețul (și în momentul în care fiecare elev completează o emoție, o și justifică explicându-și alegerea). În momentul în care toate cauzele identificate individual își vor regăsi un loc în diagrama generală, întreaga clasă de elevi încearcă să revizuiască în mod pozitiv emoțiile identificate și așezate în diagramă, pentru ca problema respectivă să nu se mai producă.

Activitatea se încheie cu un moment de reflecție. Elevii sunt invitați să se gândească la o situație în care au simțit furie pe care să o noteze într-un jurnal al emoțiilor.

a) Descrie pe scurt situația care îți crează furia.

b) Ce simți în corpul tău? Exemplu: contractarea musculară, ritmul respirației, impulsuri incontrolabile.

c) Ce gânduri îți declanșează furia?

d) Evaluează emoțiea pe o scară de la 1 la 5.

e) Notează dacă există și un comportament ce însoțește acestă emoție.

Astfel vei putea să ai o perspectivă clară asupra acestei emoții și să înțelegi cât de puternic îți afectează viața, precum și care sunt situațiile în care cel mai probabil devii extrem de furios.

Bibliografie:

- Programa CDS Managementul Emoțiilor, București, 2022.

ENGLEZA PENTRU LUCRĂTORI ÎN INDUSTRIA TURISMULUI

Cristina Stoica
Colegiul Economic „Ion Ghica" Bacău

Comunicarea a reprezentat întotdeauna placa turnantă a relațiilor interumane începând de la apariția omului când acesta transmitea informații prin intermediul onomatopeelor și al gesturilor, până la comunicarea cu inteligența artificială din epoca modernă.

Comunicarea își atinge scopul atunci când mesajul este transmis și receptat corect. Acuratețea limbajului folosit nu este singurul obstacol în realizarea acestui deziderat. Un altul este stăpânirea terminologiei specifice care să satisfacă nevoile profesionale ale „lucrătorului". Câtă vreme primul considerent trebuie avut în vedere pentru comunicarea în orice limbă și în orice situație, cel de-al doilea vizează mai ales comunicarea la locul de muncă. Pentru a restrânge sfera și mai mult, în industria turismului, limba la care se face referire este evident engleza.

În firmele mari, vorbitorii avansați de limbă engleză sunt folosiți pentru a păstra contactul cu clienții, în timp ce filmele mici pot pierde clienți din cauza abilităților slabe de comunicare în limba engleză ale personalului. Pentru a-și îmbunătăți comunicarea la locul de muncă, angajații trebuie să participe la mai multe **activități de conversație**, „reacționând la ceea ce aud, citesc sau privesc" (Copper et al.). Capacitatea lor de a se descurca în legătură cu diverse tipuri de accente, culturi și norme acceptabile pentru comunicarea în limba engleză necesită de asemenea atenție. Ultimul, dar nu cel din urmă element ce trebuie urmărit este reprezentat de **schimbările de la locul de muncă** aduse de dezvoltarea tehnologică, ce provoacă modificări și în domeniul comunicării.

Necesitatea informațiilor provenite de la elevi

În proiectarea și dezvoltarea cursurilor de limba engleză care sunt destinate îmbunătățirii comunicării la locul de muncă, elevii pot fi o resursă valoroasă. Strevens subliniază că o zonă dificilă pentru profesorii care predau cursuri ESP este „prăpastia dintre cunoștințele elevilor despre acel domeniu specializat și ignoranța profesorului cu privire la el". Ca și consecință, atât profesorii, cât și elevii ar trebui să fie implicați în procesul proiectării cursului respectiv. Elevii ar trebui să aibă un cuvânt de spus în selectarea conținutului cursului, iar profesorii pot să colecteze opiniile elevilor prin discuții și consultări permanente, desfășurate în activitățile zilnice de predare-învățare-evaluare.

Actori educaționali

Elevii de la profilurile Turism, Banqueting, Gastronomie (nivel 4 - clasele 9-12), cât și elevii școlii profesionale de la profil bucătari, chelneri și lucrători hotelieri (nivel 3 - clasele 9-11) au nevoie pe lângă orele de engleză academică și de ore de engleză de engleză de specialitate, deoarece programa

și manualele actuale conțin foarte puține astfel de subiecte de studiu. Acești elevi fac practică la diverse companii locale, iar unii dintre ei (în special cei de la școala profesională) lucrează deja ca ajutori de chelneri sau chiar chelneri, ajutori de bucătari sau chiar chefi, cameriste sau recepționeri. Chiar dacă județul nostru nu are multe locații care să atragă turiști străini, după absolvire, elevii noștri poți să-și găsească slujbe în alte orașe sau chiar țări, ceea ce face ca mijlocul lor de comunicare cel mai important la locul de muncă să fie limba engleză.

Engleza pentru industria turismului

Din discuțiilor cu ei legate de proiectarea unui astfel de curs de limbă engleză, pot apărea informații bazate pe dificultățile întâmpinate de ei la lucru.

Una dintre zonele problematice este cea legată de introducerea datelor clienților în aplicația care coletează datele acestora, în special atunci când datele sunt transmise prin telefon sau chiar față în față, iar clientul vorbește cu accent, semnalul nu este bun, iar literele alfabetului englez se dovedesc adevărate capcane.

O altă problemă interesantă este cum pot fi respinse niște invitații nedorite. În astfel de situații, este necesar un limbaj politicos, dar ferm pentru a putea rezolva problema cu oaspeții.

Alte probleme interesante ar putea fi determinarea politicoasă a oaspeților de a respecta codul vestimentar fără a-i face pe aceștia să se simtă stânjeniți, cum pot fi determinați copiii să nu fugă prin restaurant și cum pot fi opriți oaspeții să plece cu „suveniruri" de la hotel, cum se poate răspunde la o reclamație, ce întrebări pot apărea și cum se poate desfășura un interviu privit din ambele perspective: cea a intervievatului, dar și cea a intervievatorului.

Abordarea unor astfel de situații se poate face prin intermediul jocurilor de rol în care elevii trebuie să aplice competențele lor de rezolvare de probleme și să învețe să stăpânească termeni și construcții funcționale specifice acelor cazuri.

A doua contribuție pe care o pot aduce elevii pentru proiectarea cursului, chiar mai importantă decât cea anterioară, este cea legată de schimbările în cultura locului de muncă. Personalul din industria turismului trebuie să fie politicos cu clienții. Standardul pentru politețe în trecut era supunerea - „clientul nostru, stăpânul nostru". Acest comportament este înlocuit în prezent de politețea celui care este în stare să ia decizii. Personalul trebuie să fie capabil să exploreze diverse alternative împreună cu clientul, să preia inițiativa și să-și asume luarea unor decizii oricând este necesar. În general, personalul din industria turismului trebuie să fie capabil să converseze cu ușurință cu clienții, să discute despre locațiile respective și să poată oferi servicii personalizate. Aceasta presupune că un curs de limbă engleză ar trebui să-i ajute pe elevi ca pe lângă stăpânirea termenilor și expresiilor specifice locului lor de muncă, aceștia să poată dobândi și încrederea de a purta o conversație generală cu clienții (termeni pentru descrierea diverselor feluri de mâncare, fie că cei care au nevoie de acești termeni sunt bucătari, fie chelneri, engleza pentru recepționeri, etc.).

Concluzii

Pentru a contribui la îmbunătățirea comunicării la locul de muncă, creatorii de curriculum trebuie să fie bine informați despre cultura locului de muncă, despre nevoile profesionale ale personalului și despre schimbările permanente care au loc în acel domeniu. Cei implicați direct în respectiva specializare pot fi surse de primă mână pentru cei care proiectează cursul. Profesorii trebuie să încurajeze o atmosferă deschisă pe parcursul orelor pentru a facilita participarea și negocierea. Așa cum este important ca elevii, în postura lor de angajați, să exploreze alternative împreună cu clienții lor, este de asemenea esențial ca profesorul să exploreze alternative împreună cu elevii săi legate de programul de învățare.

Bibliografie

1. Copper, A., *Technical Institute Graduates, English and the workplace*, Hongkong Bank Language Development Fund/Institute of Language in Education, Hongkong, 1992

2. Strevens, P., *The Learner and teacher of ESP*. Apărut în *ESP in the classroom: Practice and evaluation*, ed. D. Chamberlain and R.J. Baumgardner, Hongkong: Modern English Publications and the British Council, 1988

ENGLEZA REMEDIALĂ

Cristina Stoica
Colegiul Economic „Ion Ghica” Bacău

Creierul uman și modul lui de funcționare a fost, este și va fi o necunoscută la fel de mare ca un tesseract care pe lângă cele patru dimensiuni care îl definesc în mod normal, funcționează într-un spațiu cu cinci dimensiuni. Putem face o paralelă între complexitatea dată de imposibilitatea de a percepe spații cu mai mult de 3 dimensiuni și tot ce este legat de materia cenușie: de ce unii învățam auditiv, alții kinestezic, de ce pentru unii matematica este ușoară și engleza grea, pentru alții invers și pentru destul de puțini ambele sunt la fel de ușoare ... sau grele.

Pe aceștia din urmă profesorii din învățământul de masă ar trebui să-i trateze egal? sau diferențiat? în cadrul unei ore desfășurate împreună cu încă 25 de elevi, fiecare cu particularitățile sale. Ca urmare, ar trefui să definim ce înseamnă „greu” sau „greu educabil”. Statisticile spun că 2 din 10 elevi dintr-o clasă sunt greu educabili, ceea ce nu-i face nici invizibili, nici inexistenți.

Elevii greu educabili sunt de două tipuri: primul este elevul care nu poate învăța din cauza a diverse probleme socio-culturale, a unor experiențe educaționale anterioare frustrante, a utilizării unor strategii educaționale inadecvate sau a lipsei de interes; al doilea tip e reprezentat de elevii diagnosticați formal cu CES de către specialiștii în psihologia copilului. Pentru ambele categorii, profesorii trebuie să ofere ajutor prin intermediul unor ore remediale.

Structurarea acestor ore remediale trebuie să aibă la bază realizarea unui profil al elevului greu educabil prin compararea atitudinii elevilor față de obiectul studiat (în cazul nostru, limba engleză) cu stilurile standard de învățare.

Abordările tradiționale, care necesită memorare, imitație și ascultare, nu sunt eficiente deoarece utilizează insuficient cele cinci canale ale percepției senzoriale. Dar dislexicii nu pot reține cu ușurință cuvinte sau expresii pe care le au văzut doar de câteva ori.

Direcțiile moderne sunt de acord asupra importanței noțiunii și funcției în predarea comunicării. O abordare funcțională, însă, nu este suficientă pentru a optimiza succesul în cazul elevilor greu educabili. Ca urmare trebuie făcute anumite schimbări în ceea ce privește:

- **conținutul programului**: elevii greu educabili au un deficit de stimă de sine, dar în același timp sunt foarte sensibili în fața laudelor exagerate sau artificiale. Rezultă de aici necesitatea stabilirii unui set de standarde minime pentru obiectivele lecției, bazate pe ceea ce elevii pot și nu pe ceea ce ei ar trebui să dobândească. Astfel, obiectivele pot fi atinse indiferent de nivel, atrăgând după sine un feedback pozitiv. Cele mai slabe abilități ale elevilor greu educabil sunt scrisul și cititul. De aceea, de exemplu, elevii hiperactivi sau cu deficit de atenție tind să deranjeze orele atunci când se

pune accent pe aceste abilități. Obiectivele prioritare trebui stabilite în jurul abilităților de exprimare orală și de ascultare, și trebuie acordat mai puțin timp și efort aprofundării structurilor de gramatică, scrierii și a citirii în detaliu.

Mulți elevi greu educabili au dificultăți de percepție. Ei tind să ignore detaliile și se îndreaptă către înțelegerea și producerea generală. De exemplu, nu observă apostroful sau formele de plural atunci când citesc. În același fel, unii pot să omită anumite elemente de vorbire atunci când scriu sau comunică verbal, lucru ce se întâmplă și în limba lor de bază. Acestor elevi le plac orele cu o participare mai activă la activitățile de vorbire. Singurul obstacol poate fi reprezentat de frustrarea cauzată de expunerea în fața colegilor. În consecință, soluția ar putea fi includerea în cadrul lecției a mai multor activități de conversație, descrieri, povestiri, discuții care pot genera interes și le pot suscita atenția.

- **activitățile și tehnicile**: fiecare etapă a lecției trebuie planificată cu grijă.

Încălzirea. Cei mai mulți elevi greu educabili au nevoie de susținere și încurajare pentru a-și menține interesul pentru învățarea limbii și pentru prezența în clasă. De obicei, ei nu sunt motivați de răsplata de a ști o limbă străină în sine. Astfel, se recomandă o implicare activă și o permanentă încurajare pozitivă. Interesul lor pentru acest moment al lecției poate fi menținut prin utilizarea unui alt exercițiu de încălzire în fiecare zi.

Prezentarea. Elevii greu educabili învață mai eficient atunci când știu obiectivele funcționale ale lecției. Ele trebuie discutate și, dacă este cazul, împărțite în subdiviziuni componente.

Exersarea controlată. Sunt necesare instrucțiuni clare, utilizarea indiciilor și a unor variate tehnici de monitorizare. Dificultăților de concentrare ale elevilor pot fi combătute prin crearea unei sarcini de lucru ce trebuie să aibă criterii specifice, a căror atingere să nu depășească 10 sau 15 minute. Este necesar un feedback formativ, scopul fiind în primul rând de a crește fluența limbajului, urmate de corectitudinea și registrul de utilizare. Dacă aceasta etapă de exersare nu este suficientă, pot fi folosite și alte strategii (cum ar fi mai multe exerciții, repetări și chiar dezvoltarea unor abilități de autocontrol).

Producerea. Elevii greu educabil pot avea dificultăți atunci când obiectivele de învățare necesită generalizare sau transfer de competențe în alte contexte. Pentru a realiza această etapă, se pot centra dialogurile și poveștile în jurul unor funcții de comunicare pe care elevii le pot întâlni în contexte reale. Pot fi folosite activități care să implice utilizarea unor canale senzoriale diferite: auditiv, vizual, tactil, kinestezic. Stilurile de învățare pot fi lărgite cu activități în perechi legate la ochi, munca în echipă, exerciții de ghicire, etc. O altă etapă grea pentru elevii greu educabili este crearea sentimentului de succes. Pentru aceasta ar trebui făcute evaluări zilnice, instrucțiunile și indicațiile ar trebui să utilizeze un vocabular simplu, ar trebui utilizate formate standard și număr limitat de răspunsuri pentru fiecare temă, ar trebui folosite indicii multi-senzoriale pentru a obține răspunsuri

corecte, sarcinile dificile ar trebui analizate și împărțite în subdiviziuni, timpul de rezolvare al sarcinii ar trebui prelungit, etc.

Evaluarea. Testele pot fi împărțite în două componente: o secțiune obiectivă cu exerciții cu alegere multiplă, cu răspunsuri adevărat sau fals, de completare, de realizare de perechi, etc. care să reprezinte până la 50% din punctajul total; și o secțiune de scriere de text, care să cuprindă dialoguri ghidate, întrebări generale și exerciții de producere liberă.

- comportament și disciplină. Mulți dintre elevii greu educabil provin din medii familiale caracterizate prin conflict și/sau neglijare. Deoarece sunt nesiguri, acești elevi manifestă un comportament necorespunzător față de colegi și profesori. Deoarece colectivul poate să ofere confirmare socială, profesorul ar trebui să evite confruntarea cu acești elevi în fața colegilor de clasă. Discuțiile pentru stabilirea unui comportament corespunzător ar trebui purtate doar față în față. Elevii să ignore predicile părintești. Trebuie vorbit mai puțin, dar oferite recompense comportamentale pozitive din punct de vedere social, cum ar fi cooperarea în grup, respectul și constanța.

Este evident că toate cele menționate mai sus necesită efort, timp, răbdare, dar răsplata, scânteia și plăcerea din ochii unui copil considerat greu educabil, ca să nu spunem needucabil, reprezintă cea de-a cincea dimensiune a tesseractului numit educație.

Bibliografie

1. Kirk, S. and J. Chalfant, *Academic and developmental learning disabilities*, Love Publishing Co., Denver, 1984

2. Mercer, C. and A. Mercer, *Teaching students with learning problems*, Merril Publishing Co., Columbus, Ohio, 1989

PARADIGME - PROIECTAREA CONSTRUCTIVISTĂ, DESIGN INSTRUCȚIONAL

Verginia Marin, Școala Gimnazială Nr. 21 Sibiu
Vicențiu Gabriel Stoica, Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate Craiova

Un curriculum (oficial, formal) este "un proiect educațional" (D'Hainaut , 1981), ilustrând diferite etape de concretizare a unei politici, strategii asupra educației prin învățământ (în principal). Realizarea lui practică, aplicarea prin procesul instructiv-educativ cere continuarea, aprofundarea, adaptarea elementelor sale la condițiile acțiunilor directe de predare-învățare-evaluare . Rezultă tot o proiectare, dar mai detaliată, de natură acțională, situațională, activă acum și în care sunt implicați direct profesorul, institutorul, ca realizatori .

"Înainte de a călca pe un drum, trebuie să-l vezi", afirma T. Kotarbinski, cunoscutul praxiolog (1976). Proiectarea constructivistă ne arată că, în esență, conceperea activităților educative este o construcție mentală a educatorului (lat. *proicio, ere* - a arunca înainte; *proiectio, nis* - întindere înainte, dreptul de a construi făcând o proiecție). Iar produsul său este un construct, un proiect sau o schiță, un model, o intenție, o reprezentare (engl.- *design)*: fie că apare ca o descriere a procesului, a etapelor și a conținutului proiectării la nivel conceptual, fie că este o schiță concretă a desfășurării activității și a modului de antrenare a elementelor ei .

Variante de modele sunt îndeajuns de multe, întrucât au evoluat odată cu fundamentarea concepției asupra proiectării și a definirii curriculumului școlar, în prezent consolidându-se abordarea constructivistă, în detrimentul celei behavioriste (R. Glaser- Instructional Design) .

Proiectarea constructivistă aspiră să fie caracterizată ca fiind : **științifică** (aplică criterii specifice de cunoaștere, de argumentare logică, de rezolvare, de verificare, de interpretare) ; **interpretativă** (recurge la ipoteze, caută răspunsuri și căi alternative de concepere și realizare, adoptă criterii variate, determină formularea de reflecții) și chiar **critică** (analizează obiectiv condiții, relații, restricții, obstacole, oportunități, limite, alte alternative care sunt sau vor interveni, pentru elementele antrenate pedagogic).

Argumentarea schimbării de paradigmă și în problematica pregătirii, conceperii și realizării acțiunilor educative este adesea raportată general la consecințele racordării educației la determinările date de dinamica dezvoltării societății, reținând câteva perechi de trăsături antagonice, pentru paradigma societății industriale versus paradigma societății bazate pe cunoaștere: relații de adversitate-relații de cooperare, organizare birocratică-organizare în grup, leadership autocratic-leadership interactiv, control centralizat-autonomie și autocontrol, conformitate-diversitate, aplicare exactă-inițiativă, comunicare locală-comunicare globalizată, comportament strict precizat-integrarea sarcinilor, holism ș.a.

Diversitatea modului de a anticipa, a concepe o activitate educativă, după criterii de eficiență și eficacitate, a reflectat mereu un mod de a gândi al educatorului, în baza experienței în diferite contexte și situații, a formării sale pedagogice , a respectării ținutei științifice, a raportării la alte modele, a sintetizării colaborării în echipă . Prin mobilizarea unor astfel de resurse (cognitive, acționale, manageriale, atitudinale, motivaționale, socio-culturale) pentru rezolvarea situației complexe a viitoarei sale activități educative, într-un context dat, educatorul nu dovedește decât nivelul complexității competenței sale în pregătirea acesteia - competența de anticipare, însă în diferite modalități .

Designul a exprimat un mod tehnologic, ingineresc de a căuta oportunități pentru găsirea, construirea condițiilor psihopedagogice care să faciliteze cât mai eficient influențarea acțiunilor, pașilor pe diferite obiective ale educației standardizate, ale învățării cunoștințelor, ale comportamentelor în sine (cognitive , afective, psihomotorii). Dar au crescut presiunile teoretice (noile teorii cognitiviste, umaniste ale învățării) și practice (noile așteptări socio-profesionale, complexitatea noilor contexte), mai ales în sens formativ astfel, pentru finalitățile prioritare de esență calitativă (capacități, competențe, atitudini).

În acest sens, educatorul cercetează acum diferite ipoteze, soluții metodologice de construire a conceperii și desfășurării activităților: care sunt oportune pentru aplicarea respectivei teorii abordate, cum să le trieze, cât să fie întrebuințate, când, în ce combinație, ce experiențe să valorifice, ce deschideri să aibă pentru următoarea activitate, cât să evidențieze rolul educaților și al lui ș.a. Toate acestea sunt obiective ale cercetării (empirice), în baza reflecției, pe care o face educatorul aici - ca manifestare a nivelului profesionalizării pedagogice științifice.

Paradigma designului clasic (behaviorist, de tip programat), reevaluat astfel va releva atunci înțelegerea, cercetarea, perfecționarea relației între baza științifică pedagogică, interdisciplinară (constructivistă acum) și concretizarea în proiecte-construct; între proiectele-instrument flexibilizate conceptual și metodologic și realitatea contextului pedagogic centrat pe educat, necesar formării prioritare a competențelor educaților; între nivelul formării, afirmării competenței educatorulu icare implică aici reflecții proprii, acțiuni-cercetare și mobilizarea variatelor resurse achiziționate de către educați, în rezolvarea situațiilor-problemă, în baza facilitării, îndrumării, stimularii, metacogniției; între experiența analizată critic și continuu și nevoia adaptării la diversitatea contextelor, situațiilor concrete sau corelate inter- și transdisciplinar, în activitatea proiectată inițial, la evoluția , progresul educaților.

Aceste ultime abordări au repercusiuni asupra conceperii proiectării ca proces de adaptare la complexitatea formării și a contextelor, putând fi raportată și la microparadigma conceperii și realizării educației ca rezolvare de probleme. Ceea ce indică acțiuni de la diagnoza și facilitarea mediului pedagogic de susținere și stimulare a educaților, la procesul de analiză rațională, critică a

acestuia, la identificarea secvențelor particulare ca situații-sarcini problematizate și a relațiilor între ele și până la cuunoașterea dificultăților, anomaliilor lui și a faptelor-puzzle, cu ipoteze și soluții-alternative de rezolvare.

Atunci, ca rezolvare constructivistă de situații-problemă specifice procesului de educare, formare a capacităților, competențelor, atitudinilor așteptate, într-un anumit context pedagogic, în proiectarea astfel necesară, educatorul poate structura, adopta ca strategii: fie prin ghidare și îndrumare, fie prin modelare, fie în mod creativ-imaginativ, fie prin derularea bazată pe interactivitate, fie valorificând reflecția și reglarea continuă sau prin acțiuni-cercetare ș.a.

Ar mai rezulta că noul sens al paradigmei arată un mod efectiv practic de conceptualizare a unei analize, interpretări critice a unui sistem sau a unei situații-problemă de clarificat în acest proces de formare, sub aspectul și al cercetării interrelațiilor între elementele sale componente . Atunci, designul inițial, fără a fi eliminat din tehnologia pregătirii activității, a rămas să fie raportat la planificarea și programarea riguroase , exacte, strict aplicative, a unui model prescris, esențial nemodificabile în raport cu dinamica evoluției educaților, a contextului.

Proiectarea centrată pe formarea competențelor promovează evoluția, dezvoltarea, alternativele, ipotezele cu soluții perfectibile, reglarea chiar în desfășurare, identifică obstacolele, ambiguitățile și soluțiile posibile, afirmarea creativă, permite conceperea pe o durată variabilă, cu rute diferite de parcurs, permite o mai bună comunicare, internegocierea și consensul, permite o mai bună adaptare la situația reală a contextului , printr-o reflecție și revizuire continuă, verifică valoarea unor alternative metodologice, permite corelații variate interne și externe, între experiențe anterioare și anticipări, între formal și nonformal.

În abordarea interpretativă a evoluției procesului educațional și a metodologiei sale , schimbările de paradigme identificate au putut evidenția modificările privind: idei, modele și moduri de percepere și reprezentare a practicii educaționale, experiențe și experimente semnificative, aspirații și valori formative incluse în noul curriculum, modalități de construire și proiectare a contextelor și situațiilor educative, a strategiilor alternative, soluții pentru noile roluri ale actorilor educației sau pentru modificarea criteriilor de evaluare sau pentru conducerea acțiunilor sau pentru perfecționarea lor. Așteptarea generală asupra reorientării formării educaților, a creșterii caracterului științific al practicii educaționale, a profesionalizării educatorului poate deveni realitate astfel.

Bibliografie :

Eftenie N, Introducere în metodica studierii limbii şi literaturii române, Editura Paralela 45, 2008;

Ionescu M, Radu I, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001;

Joiţa E, Managementul educaţional. Profesorul – manager; roluri şi metodologie, Editura Polirom, Iaşi, 2000;

Nicola I, Tratat de pedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996

Frunză Virgil , 2004 , Elemente de metodologie a instruirii, , Editura Muntenia, Constanța ;

Cucoș Constantin, 2006, Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași;

Ceobanu Ciprian, Cucoș Constantin , Istrate Olimpius ,Pânișoară Ion-Ovidiu,2020,

Educația digitală, Colecţia Collegium – Ştiinţele Educaţiei, Editura Polirom, Iaşi;

Cucoș Constantin , 2006 , Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizarii formării, Editura Polirom, Iași;

Magdas Ioana , 2007, Didactica informaticii, de la teorie la practică, Editura Clusium, Cuj-Napoca .

ŞCOALA – O ŞANSĂ PENTRU UN VIITOR MAI BUN

Minoi Gabriela-Liliana, Şc. Gimn. Nr. 2 Picior de Munte, Dâmboviţa

Stoican Monica-Georgeta, Şc. Gimn. Nr. 2 Picior de Munte, Dâmboviţa

De-a lungul timpului, progresul înregistrat de ştiinţă, tehnică şi cultură a impus şi va impune o continuă perfecţionare a cadrelor didactice, întrucât contemporaneitatea are nevoie de o gândire critică, divergentă, originală şi creatoare, şcoala stând la baza dezvoltării competenţelor necesare integrării viitorului adult în societate.

Întrucât învăţământul primar presupune însuşirea cunoştinţelor de bază, care se vor dezvolta şi care vor susţine educabilul în formarea sa ulterioară, învăţătorul are un rol important şi complex, conştientizând necesitatea găsirii şi utilizării celor mai adecvate metode în procesul instructiv-educativ, în vederea formării şi dezvoltării priceperilor, deprinderilor, competenţelor educabililor.

Cerinţa primordială a educaţiei progresiviste, cum spunea Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităţilor de învăţare şi de muncă independentă, cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă interdependentă. Deşi învăţarea este eminamente o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat ca relaţiile interpersonale, de grup, sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective.

Practica a confirmat superioritatea metodelor activ-participative, de implicare plenară a elevului în activitatea de învăţare. Numai aşa se poate ajunge la o eficienţă maximă, numai aşa se pot atinge obiectivele stabilite. Un criteriu de apreciere a eficienţei metodelor îl reprezintă valenţele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalităţii elevilor.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

Dezvoltarea în ritm accelerat a ştiinţei şi tehnicii a condus la modificări radicale în toate domeniile vieţii sociale. În contextul condiţiilor actuale, se schimbă locul şi rolul omului în procesul muncii. Munca se intelectualizează permanent, fapt care impune pregătirea omului la nivelul ştiinţei şi tehnicii actuale. Această pregătire se face în şcoală. Permanent asistăm la o

4122

avalanşă de informaţii noi care bombardează porţile învăţământului şi culturii. Circulaţia rapidă a informaţiei face din cultura epocii noastre o cultură dinamică.

În general, răspunsurile educaţiei se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei şi conţinuturilor educaţiei şi altul constituit din inovaţiile în conceperea şi efectuarea proceselor educative. Dacă în primul caz se impune o elaborare riguroasă a educaţiilor, în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educaţie, în privinţa orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conţinut, în vederea integrării tinerei generaţii în viaţa socială prin intermediul profesiunii.

Educaţia este un proces neîntrerupt, care duce la acumularea de cunoştinţe şi la îmbunătăţirea aptitudinilor, ea constituind un instrument excepţional cu ajutorul căruia se poate perfecta dezvoltarea individului şi pot fi construite relaţiile dintre oameni, grupuri sau naţiuni.

În ultimii ani s-au înregistrat progrese şi descoperiri ştiinţifice remarcabile, multe ţări depăşind stadiul subdezvoltării, standardele de viaţă crescând continuu, în proporţii diferite de la o ţară la alta. Contrar acestui fapt, sentimentul predominant al deziluziei contrastează profund cu speranţele născute după cel de-al doilea război mondial.

Există multe motive pentru a se pune accentul pe dimensiunile morale şi culturale ale educaţiei, astfel încât fiecare să poată percepe individualitatea celorlalţi şi să înţeleagă mersul nesigur al lumii spre unitate, dar acest proces trebuie început prin cunoaşterea de sine, printr-o călătorie interioară ale cărei repere sunt cunoaşterea, reflecţia şi practica autocriticii.

Educaţia constituie şi o experienţă socială prin care copiii învaţă despre ei înşişi, îşi dezvoltă aptitudini sociale şi dobândesc cunoştinţe şi deprinderi de bază. Această experienţă ar trebui să înceapă în primii ani ai copilăriei, în diverse forme, în funcţie de situaţie, dar întotdeauna prin implicarea familiei şi a comunităţii locale.

O preocupare majoră este valorificarea în cel mai înalt grad a diferitelor talente, astfel încât să fie redus eşecul şcolar şi să fie evitat sentimentul mult prea răspândit printre tineri că sunt excluşi, că nu au nicio perspectivă.

Diversele tipuri de învăţământ trebuie să includă atât educaţia convenţională, care se concentrează mai mult asupra ideilor abstracte şi a conceptualizării, cât şi abordări care să alterneze şcoala cu experienţe de muncă, astfel încât să stimuleze noi înclinaţii şi aptitudini. Oricum, între aceste abordări trebuie să se creeze punţi, pentru ca erorile, mult prea frecvente, în alegerea unei direcţii, să poată fi corectate.

4123

Educaţia trebuie să găsească şi să marcheze puncte de referinţă care vor face ca oamenii să nu mai fie copleşiţi de fluxul informaţiei, în mare parte efemeră, care invadează domeniul public şi cel privat şi să aibă în vedere, ca scop final, dezvoltarea la nivel individual şi comunitar.

Fiecare individ trebuie să fie pregătit să profite de ocaziile de a învăţa, care i se oferă de-a lungul vieţii, atât pentru a-şi lărgi orizontul cunoaşterii, cât şi pentru a se adapta la o lume în schimbare, complexă, interdependentă.

Pentru a atinge acest scop, educaţia trebuie organizată în jurul celor patru piloni: *a învăţa să ştii,* ceea ce înseamnă dobândirea instrumentelor cunoaşterii, *a învăţa să faci,* astfel încât individul să intre în relaţie cu mediul înconjurător, *a învăţa să trăieşti împreună cu alţii,* pentru a coopera cu alte persoane, participând la activităţile umane, *a învăţa să fii*, un element important, ce rezultă din primele trei. Bineînţeles, toate aceste căi ale cunoaşterii formează un întreg, deoarece între ele există numeroase suprapuneri, intersectări şi schimburi.

Printre calităţile principale ale omului contemporan se numără capacitatea de a se adapta la situaţii noi ce apar, de a participa la propria lui formare şi informare. Astfel, şcoala ar trebui să-i informeze pe elevi cu „instrumente de muncă intelectuală, cu capacitatea de a achiziţiona şi prelucra, în mod cât mai independent, noile informaţii, prin urmare *a-i învăţa pe elevi să înveţe*". Se consideră că mai important decât cantitatea de cunoştinţe transmisă este calitatea organizări şi utilizării lor, deci cultivarea capacităţii creatoare.

Creativitatea devine astfel o finalitate importantă a educaţiei şcolare. Deci se va urmări în şcoală formarea unor elevi înzestraţi cu capacitatea de a gândi creator, cu un puternic spirit inventiv. „A învăţa să înveţi, a învăţa să devii reprezintă finalitatea principală a şcolii".

În ţara noastră s-au deschis adevărate şantiere de cercetări experimentale ce urmăresc diferite aspecte ale educaţiei (organizarea conţinutului în raport cu particularităţile de vârstă ale copiilor şi cu obiectivele educaţiei, optimizarea utilizării metodelor şi mijloacelor de învăţământ, evaluarea rezultatelor, prevenirea şi evitarea insuccesului şcolar).

Creşterea productivităţii, obţinerea de rezultate cât mai bune se realizează prin perfecţionarea tehnologiei, respectiv a formelor şi mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat. Desfăşurarea procesului instructiv-educativ trebuie să răspundă mai bine cerinţelor dezvoltării copilului, nevoilor societăţii.

Implementarea instrumentelor didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic,

4124

mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii. Uneori consideră educaţia ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mişcare este nu numai rapidă ci şi imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai ştim dacă ceea ce ni se întâmplă este "bine" sau "rău". Cu cât mediul este mai instabil şi mai complex, cu atât creşte gradul de incertitudine.

În spiritul perfecţionării activităţii didactice, se urmăreşte transferul de la o clasă la alta a unor capitole şi teme mai dificile, încercarea de realizare a unor mai bune corelări între unele discipline, introducerea unor discipline care modelează atât intelectul, cât şi caracterul copiilor, cum ar fi activitatea de educaţie moral-civică, orele de educaţie religioasă.

Învăţământul modern conturează figura elevului activ, investigator, participant conştient la propria sa formare şi dezvoltare. Este de dorit ca elevul să fie pus în situaţia unor eforturi operaţionale sau creatoare care dau satisfacţii mai mari decât cele reproductive şi exercită influenţe formative mai bogate. Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Nu este suficient ca elevul să ştie, ci trebuie abilitat cum să facă să ştie, adică să ştie să înveţe, să ştie ce să facă cu ceea ce a asimilat, să ştie să gândească, pentru a soluţiona situaţii problematice în contexte noi.

BIBLIOGRAFIE:

Oprescu, N, Pedagogie, Ed. Fundaţiei „România de mâine", Bucureşti, 1996

Serdean, I, Metodica predării limbii române la clasele I-IV, Editura Universităţii Spitu Haret, Bucureşti, 2003

Neacşu, I, Metode şi tehnici de învăţare eficientă, Editura Militară, Bucureşti, 1990

EDUCAȚIA NON FORMALĂ ÎN CONTEXTUL ACTUAL

Prof. Streche Delia Ionela

Şcoala Gimnazială "Mihai Viteazul" Alexandria, jud. Teleorman

Educatia nonformală reprezintă un mod diferit de învățare și dezvoltare a competențelor din diferite domenii. Acest gen de educație care a câștigat teren în ultimul timp și la noi în țară se desfășoară de obicei în afara școlii tradiționale, iar conținutul ei este adaptat unor nevoi și situații speciale, având ca scop lărgirea și completarea orizontului de cultură din diferite domenii.

Educaţia este o parte importantă a vieţii fiecăruia dintre noi, dar nu este obligatoriu ca ea să se desfăşoare în clasă. Există mai multe moduri de a învăţa – uneori, nici nu ne dăm seama că o facem. Educaţia tradiţională este structurată şi formală, fiind oferită de o instituţie (şcoală, universitate) şi finalizându-se cu obţinerea unei diplome. Educaţia informală este opusul acesteia: învăţăm neintenţionat, în familie sau prin intermediul activităţilor cotidiene şi recreative. Învăţarea nonformală se află undeva între aceste două extreme. Poate fi structurată, cu obiective de învăţare clar definite, dar are loc de obicei în afara instituţiilor formale: ateliere, seminarii, cursuri locale, activităţi la locul de muncă sau chiar acţiuni sportive. Poţi învăţa din proprie iniţiativă sau ca urmare a desfăşurării altor tipuri de activităţi. Educaţia nonformală şi informală se află într-o relaţie complexă cu şcoala. Pe de o parte, şcoala valorifică primele achiziţii nonformale ale copiilor, pe de altă parte, şcoala trebuie să asigure fundamentele care fac posibile educaţia şi învăţarea pe tot parcursul vieţii, în varii contexte. Documentele recente de politici educaţionale acordă un rol important acestor conexiuni. O măsură concretă in aces sens este elaborarea portofoliului personal pentru educaţie permanentă, ce conţine, pe lângă studii şi educaţie formală, calificările obţinute şi competenţele dobândite în contexte nonformale, care sunt recunoscute sau nu printr-un act de studiu. Portofoliul induce astfel o presiune asupra sistemelor formale de a deveni mai competitive şi de a-şi diversifica oferta.

Observăm că aspectele asupra cărora se face referire, indiferent de perspectiva de definire a educaţiei nonformale, sunt: curriculum, grup ţintă, structurare, intenţionalitate, actori, utilitate, corelarea cu alte tipuri de învăţare, context, proces, rezultate ale învăţării, impact, relevanţă etc., şi putem desprinde de aici câteva caracteristici specifice ale acesteia: reflectă intenţionalitatea în construirea de, şi participarea la activităţi, precum şi coerenţa ofertei de educaţie nonformală cu nevoile grupului ţintă identificat şi cu obiectivele, prin

aplicarea de metode şi instrumente specifice; este o activitate voluntară de învăţare, care presupune o alegere clară în raport cu un anumit context personal şi/ sau profesional.

Principalele aspecte care atrag la educația nonformală sunt caracterul voluntar al acesteia, pe de-o parte, dar și faptul că se bazează mai mult pe practică decât pe teorie. Deși se desfășoară totul într-un mod organizat, persoana în cauză alege de bunăvoie să se implice, fără să aștepte în schimb recompense financiare sau recompense specifice educației formale: notele. De asemenea, nu se aplică nici pedepse, cum ar fi absențele, scăderea notei la purtare și altele. Există totuși obiective clare de învățare atașate activităților desfășurate într-un cadru nonformal, dar atingerea lor se realizează într-un alt mod decât acela al predării, care este metoda de bază din institutele de învățământ.

Contrastând metoda de învățare de mai sus, educația nonformală oferă posibilitatea unor alt fel de metode, interactive și diversificate, pentru obținerea unor cunoștințe și aptitudini noi, cât și pentru punerea acestora în practică. Câteva exemple de metode folosite în contextul nonformal pot fi:

- activități de team building;
- jocuri de rol;
- dezbateri;
- brainstorming;
- jocuri de improvizație.

Dintre avantajele educației nonformale amintim libertatea foarte mare care îți este oferită, dar și faptul că îți poți exprima propriile idei, poți auzi altele noi, și cel mai important e că poți învăța doar ceea ce îți place, nu ești obligat în niciun fel să asimilezi lucruri care nu corespund cu părerile și cu dorințele proprii. Prin intermediul acestui tip de educație intrăm în contact cu o nouă abordare a învățării, pusă în aplicare prin activități plăcute și motivante. Din perspectiva educaţiei nonformale, putem numi câteva caracteristici ale acesteia, printre care relevanţa în raport cu nevoile diferitelor grupuri ţintă specifice, obiectivele clar definite şi flexibilitatea în maniera în care sunt organizate activităţile sau alese metodele.

Problema tot mai dezbătută a tipurilor de educaţie şi a complementarităţii acestora, cât şi faptul că persoana învăţă în cele mai diferite contexte - la şcoală, acasă, în grupul de prieteni, prin joc, la locul de muncă, prin interacţiunea cu ceilalţi - au condus la concretizarea unor iniţiative la nivel naţional, de tipul săptămânii dedicate educaţiei nonformale în şcoli. „Şcoala altfel" permite crearea de parteneriate între şcoli şi diferite instituţii sau organizaţii cu rol important în această arie. Ca exemple de rezultatele vizate în cadrul acestei iniţiative se pot

aminti o modalitate mai eficientă de explorare a intereselor elevilor, diversificarea tipurilor de activităţi pe care aceştia le preferă, implicarea unor partenerii sociali alături de şcoală în iniţierea unor astfel de activităţi, pentru promovarea educaţiei dincolo de predarea în manieră tradiţională, la clasă.

În concluzie, educația nonformală este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări, dar nici nu oferă recompense de genul celor pe care le oferă educația formală (note, medii, burse etc.). Ea pur și simplu oferă noi perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional. Este utilă în nenumărate domenii și ajută la completarea golurilor din programa școlară.

Bibliografie:

Costea, O., Cerkez, M., Sarivan, L., Educaţia nonformală şi informală: realităţi şi perspective în şcoala românească, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 2009

Kleis, J., Nonformal education discussion papers, Michigan State University

www. nonformalii.ro

http://dezbatemromania.ro

MODALITĂŢI DE EVALUARE A VALORILOR MORAL-SPIRITUALE ŞI SOCIAL-PSIHICE LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ

Educ Lilian Aioanei
Gradinita PP 25 Iasi

"***Educaţia morală nu este în fond nimic altceva decât educaţia însăşi*** "(Oliver, Reboul) .Ştefan Bârsănescu desprinde mai multe înţelesuri ale educaţiei morale, ca activitate prin care educatorul formează şi îndrumă purtarea copilului spre a se desfăşura după regulile prescrise de învăţătură morală ca educaţie în vederea ***binelui*** ca educaţie a ***sufletului*** ca educaţie a voinţei şi a ***sentimentelor morale*** , în vederea realizării caracterului moral.

Depăşirea acestor tendinţe extreme implică analiza conceptului filosofic de morală. Din această perspectivă ***morala*** reprezintă pe de o *parte teoria relaţiilor cu celălalt şi cu sine* respectiv un model de reorganizare a raporturilor omului cu lumea şi cu propria persoană.

Întreaga gândire filosofico-pedagogică arată că marii pedagogii ai umanităţii au căutat să înţeleagă mai întâi enigma copilăriei să nu-i afecteze farmecul, au căutat să înţeleagă ce este copilul, ce semnificaţie are el între elementele lumii.

Copilul nu este un adult în miniatură. El este o fiinţă sui-generis deosebit de adult. Având felul său propriu de a gândi şi de a simţi, el are în faţa problemelor vieţii o înţelegere, o atitudine şi un comportament propriu care diferă de acele ale adultului.

Copilul este apoi *punctul cel mai fraged al vieţii, în care se poate încă hotărî, în care totul se poate înnoi*, căci acolo, scrie Marie Montessori "… ***totul palpită, arzând de viaţă, acolo sunt ascunse tainele sufletului, acolo se plămădeşte creaţia omului***." Copilul este un embrion spiritual. În raport cu natura condiţiilor şi cea a calităţii educaţiei din copil poate creşte un sfânt sau un demon, o stea sau un biet fir de nisip.

Sufletul lui caută să nască, să iasă la lumină. Este o *sforţare ascunsă* din care mai târziu va răsări personalitatea omului.

Copilul este omenirea întreagă, el poartă cu sine luminile şi umbrele sufletului omenesc, din el vor izvorî dorinţe şi griji viitoare, el va da sensurile lumii ce va să vină.

Copilul este darul sfânt oferit oamenilor pentru a-şi lumina sufletele, pentru a-şi cere iertare şi a se primeni.

Piaget scria "… ***copilul nu se naşte nici bun nici rău, atât din punct de vedere intelectual cât şi din punct de vedere moral, dar se naşte stăpân pe destinul lui".***

Deducem de aici că ceea ce trebuie să ştim şi să reţinem, în primul rând, este că nimeni nu are dreptul să-i impună copilului alt destin decât cel pe care şi-l concepe el însuşi, căci a încălca dreptul copilului la destin propriu ar fi o gravă eroare morală a adultului.

În al doilea rând, că ceea ce este mai important (aşa cum cred cei mai mulţi adulţi) nu sunt originea şi calitatea lui intelectuală sau morală, cât posibilitatea şi sprijinul pe care-l poate da adultul copilului de a fi el însuşi. În al treilea rând deducem că dezvoltarea intelectuală şi morală a copilului depinde, până la urmă, de modul cum ştie adultul să-l susţină în a-şi edifica propriul destin.

Educaţia religioasă constituie o importantă componentă a procesului de spiritualizare a omului o modalitate eficientă de cunoaştere şi autocunoaştere.

Copilul are nevoie de credinţă, pe de o parte pentru a se încrede în sine şi pe de altă parte, pentru a fi sigur că ceea ce vrea este realizabil şi că în această privinţă poate oricând apela la ajutorul educatorului.

Credinţa reprezintă în acest caz şi un fel de ghid al conduitei zilnice. Şcoala speră să transforme prin educaţie religioasă viaţa comunităţilor şi să le sigure nu numai un echilibru ci şi o *viaţă spirituală* generatoare de iubire de întrajutorare şi de iertare.

Începută în familie, continuată în grădiniţă şi şcoală şi desăvârşită ulterior printr-o autoinstruire şi prin practicarea unui cult religios, educaţia religioasă îl fereşte pe individ de stridenţele şi adversităţile unei vieţi corupte şi imorale.

Rugăciunile de dimineaţă, o rugăciune la masă, închinarea la icoane, participarea la biserică evocă iubirea şi adevărul şi influenţează atitudinea cotidiană a tuturor membrilor.

Acum, în secolul *vitezei*, când tradiţiile în familie au devenit tot mai fragile şi timpul disponibil al părinţilor pentru educaţia copiilor, tot mai puţin şi mai sărac, contribuţia familiei în educaţia morală şi religioasă se impune să devină precumpănitoare şi prioritară.

Sensibilitatea copilului şi disponibilitatea lui pentru a participa la descoperirea misterelor presărate în textele sacre sunt premise admirabile pentru educaţia religioasă.

Copii prin natura lor sunt buni iar când greşesc ei încearcă să repare ce-au făcut cerându-şi iertare şi dorind această iertare din tot sufletul. Ei vor împăcarea cu cei din jurul lor. Copilul nu este rău, dar poate fi înrăit de cei din jur care nu ştiu să se comporte cu el .

Din perspectiva moralei creştine ***Isus Hristos*** a fost cel mai mare pedagog pe care l-a cunoscut omenirea. El a îmbinat cuvântul cu fapta, a

făcut lumii cunoscut adevărul, binele, dreptatea. Bun, blând şi iertător ***Mântuitorul*** a iubit şi s-a jertfit pentru oameni iar în copii a văzut un exemplu de virtute, de sinceritate, de omenie şi bunătate, oferindu-le model celor ce vor mântuirea.

În cartea "**Cum îşi educă Gertrude copii** "*Pestalozzi* ne arată cum folosea acea mama rugăciunea ca mijloc de educare a copiilor săi. În fiecare seară îngenunchea alături de copii şi se ruga să-i fie iertate păcatele.

Lui *Dumnezeu* îi place să-i vorbim şi să-i mulţumim că ne poartă de grijă. Copiii trebuie să ştie că *Dumnezeu* răspunde întotdeauna rugăciunilor noastre, ne dă puterea să rezistăm greutăţilor dacă ne vom încrede în puterea sa. *Dumnezeu* ne vorbeşte prin preoții de la biserică, iar biserica este casa *Domnului*. Dacă îl iubim pe *Dumnezeu* mergem în casa lui ca şi la un prieten. Cuvintele preotului sunt cuvintele lui *Dumnezeu.* Copii trebuie să ştie că *Dumnezeu* îi iubeşte.

Sensibilitatea educatoarelor spre cunoaşterea religioasă este foarte importantă pentru educarea şi formarea personalităţii preşcolarilor.

Câteva modalităţi de evaluare a valorilor moral - religioase şi spirituale folosite în grădiniţă sunt :

1. Citeşte (scrie) literele în ordinea arătată de cifre şi vei afla

   Ex. Ce rugăciune trebuie să spună copii în fiecare dimineaţă şi seară înainte de culcare **L A T Ă T R U O S N T**

   5 2 1 4 3 5 6 2 3 1 4

2. Desenează biserica la care mergi tu să te rogi lui Dumnezeu.
3. Taie cu o linie cifrele şi vei afla……..

   Ex. Cum este fata babei **L 2 E 3 N 4 E 5 Ş 7 Ă**

   C 1 I 2 R 3 I P 3 E 4 L V 1 U 2 L 3 P 4 E 5 A
4. Să povestească o dorinţă împlinită de Dumnezeu.
5. Să povestească cum a săvârşit el o faptă bună.

<u>*Teme pentru părinţi:*</u>

- Fiecare prilej trebuie să-l întrebuinţezi pentru influenţe morale. Dacă, de exemplu, un părinte a făcut o greşeală şi o recunoaşte sincer înaintea copiilor săi, acest exemplu va fi mai folositor decât o sută de predici morale.

- Scrieţi zilele săptămânii şi spuneţi copilului să înconjoare cu creionul (după ce a spus rugăciunea) ziua în care crede că a greşit cu ceva sau a minţit. Daţi-i o notă la sfârşitul săptămânii.
- Încurajaţi copilul să vă povestească o întâmplare în care el a greşit sau a minţit şi-i pare rău.
- Împărtăşiţi copilului o experienţă din viaţa dumneavoastră în care *Dumnezeu* v-a ajutat să realizaţi lucruri ce păreau imposibile sau foarte greu de realizat.

EDUCAŢIA RELIGIOASĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREPRIMAR, PRIMAR ŞI GIMNAZIAL

„A căuta sensul existenţei înseamnă a-L căuta pe Dumnezeu”

prof. Laura STROESCU
Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*
Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea

Educaţia este un proces evolutiv şi complex desfăşurat pe parcursul mai multor etape şi vizând o anume finalitate, finalitate care are în vedere formarea şi dezvoltarea însuşirilor intelectuale, morale şi fizice ale copiilor şi ale tineretului, ale oamenilor şi ale societăţii.

De-a lungul secolelor, educaţia a fost strâns legată de religie. În Antichitate, în Orient, şcolile funcţionau în general pe lângă temple. În Occident, mănăstirile erau centre de cultură pe lângă care funcţionau şcoli, atât pentru viitorii clerici (şcoala interioară), cât şi pentru laici (şcoala exterioară). În ţara noastră încă din sec. al XI-lea existau şcoli pentru pregătirea preoţilor pe lângă mănăstiri şi centre episcopale, cu predare în limba latină, greacă şi slavă.

Despre sensul şi importanţa educaţiei religioase, vorbeşte şi filosoful culturii şi esteticianul Tudor Vianu care, scriind despre interacţiunea valorilor preciza că, dacă toate celelalte domenii au o valoare integrativă, religia se constituie ca o valoare ce dă sens integrator celorlalte direcţii ale cunoaşterii.

Cercetările în domeniul psihologiei copilului ne arată că educaţia moral-religioasă este posibilă de la cea mai fragedă vârstă, iar preşcolarii cu trăsăturile de voinţă şi caracter în formare sunt receptivi la influenţele exercitate asupra lor.

Dacă educaţia morală reprezintă acea latură a procesului de pregătire a copilului pentru viaţa care are în vedere cunoaşterea, înţelegerea şi practicarea binelui în viaţa socială şi adaptarea la viaţa comunităţii, educaţia religioasă trebuie privită într-o strânsă legătură cu educaţia morală acordându-i fundament divin. Educaţia moral-religioasă trebuie să înceapă încă din primii ani de viaţă în familie. Apoi se continuă potrivit nivelului de înţelegere a copilului pentru a se forma în sufletul acestuia impresii, deprinderi de conduită şi sentimente cu ajutorul cărora să devină o adevărată persoană deschisă comuniunii cu Dumnezeu şi cu semenii.

Religia este baza vieţii sociale, deoarece:

1. Ea este principiul constitutiv al familiei şi al statului;
2. Religia dă naştere şi avânt culturii: literatura, artele şi ştiinţele au luat naştere din religie şi sub ocrotirea ei;
3. Religia apropie pe oameni unii de alţii şi cimentează solidaritatea socială.

Educaţia este posibilă în toate perioadele vieţii omeneşti, de asemenea educaţia religioasă este posibilă în vârsta copilăriei deoarece însuşi sufletul copilului are în interiorul său cele necesare pentru aceasta. Sufletul copilului poate fi întărit ca o cetate; simţurile sunt porţile acestei cetăţi sau întăriturile lui. Se poate spune că sufletul cel mai propice pentru educaţie este sufletul curat al copilului. Educaţia religioasă creştină este posibilă numai dacă Hristos însuşi este primit în sufletul omului şi dacă acest suflet lucrează împreună cu Hristos la desăvârşirea sa.

Educaţia religioasă şi catehizarea presupun o introducere a subiectului în marile mistere, facilitând întâlnirea şi înţelegerea religiei şi tradiţiei creştine. Experienţa religioasă îl face pe om să înţeleagă şi să acţioneze mai bine, îl invită la reflexie, îl luminează interior. Ea are drept obiectiv cultivarea şi dezvoltarea religiozităţii la individul copil sau adult. Esenţa religiei constă în fenomenul de credinţă. Religiozitatea este o stare psihică derivată din credinţa într-un principiu suprem, etern şi imuabil. Educaţia religioasă creştină, de pildă, are ca proiect formarea şi desăvârşirea profilului moral-religios, întruparea la nivelul uman a unor virtuţi, într-un fel “îndumnezeirea” omului, în măsura “coborârii” acestui atribut la dimensiunea şi condiţia umanului.

Din încercările de a surprinde specificul educaţiei religioase, se pot extrage următoarele trăsături ale educaţiei religioase:

1. Doar omul poate fi educat în perspectivă religioasă; această latură formativă, ca şi educaţia în general, nu poate fi apanajul lumii subumane;
2. Educaţia religioasă presupune, în afară de om, prezenţa dimensiunii transcendente, a unui factor informat mai presus de om şi de lume;
3. Educaţia religioasă nu se realizează de la sine, instantaneu, ci presupune o intervenţie exterioară conştientă, o serie de tactici procedurale şi metodologice, deliberate, dimensionate de factorii care înfăptuiesc o atare educaţie;
4. Intenţionalitatea acestei laturi a educaţiei este imprimată şi de prezenţa unui scop, a unui proiect al devenirii personalităţii umane în perspectiva unei valori ce merită să fie încorporate de individul copil sau adult.

Formarea conştiinţei religioase comportă trecerea prin anumite stadii, intervale de timp în care chestiunile fundamentale ale omului sunt percepute şi primesc rezolvări particulare.

După unii autori, educaţia religioasă a copilului începe înainte de a se naşte, prin formarea unei maturităţi spirituale a părinţilor. Părinţii poartă responsabilitatea pentru procrearea şi aducerea copiilor pe lume. Copiii nu trebuie să suporte consecinţele unor acte pe care ei nu le pot controla.

Evoluţia vieţii morale, sociale şi religioase se va realiza în funcţie de stadiile psihologice de vârstă, puse în evidenţă de numeroase studii de psihologie genetică. Acest adevăr este cunoscut de multă vreme, la el făcând referire şi Sfântul Apostol Pavel, în Epistola către Corinteni: "când eram copil, vorbeam ca un copil, simţeam ca un copil, judecam ca un copil, dar când m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului" (Corint. 13,11).

1. **Copilăria** - primii ani ai copilului se dovedesc a fi foarte importanţi pentru dezvoltarea ulterioară pe un traiect religios. Copilul este foarte permisiv la credinţa în minuni, în supranatural, în mistere. Copilăria este faza în care individul este dispus să adere la o concepţie deistă sau atee despre existenţă; ea presupune o dinamică aparte. S-au stabilit, prin cercetări concrete, anumite corelaţii între imaginile parentale în primii ani de viaţă ai copilului şi paternitatea divină; astfel ajungându-se la următoarele concluzii:
   - Imaginile parentale evocă şi condiţionează în plan psihic dezvoltarea atitudinii faţă de Dumnezeu;
   - O dată cu maturizarea spirituală a persoanei, evocarea divinităţii prin imaginile părinţilor se purifică
   - Criza religioasă este dependentă de percepţia negativă a unui părinte
   - Autoritatea părinţilor are ceva în comun cu autoritatea divină; de aceea exerciţiul autorităţii chibzuite constituie un teren favorabil pentru sădirea sentimentelor de veneraţie pentru autoritatea lui Dumnezeu.

Începând cu vârsta de trei ani, sfera de cuprindere spirituală de către copil se măreşte; aceasta este vârsta când se pot recepta relativ optim, dispoziţii cu caracter moral. Regula principală este ca la fiecare întrebare să se dea un răspuns; acea parte din adevăr care poate fi receptată corect de către copil. Există însă riscul ca Dumnezeul copilului de trei ani, să fie gândit ca un om cu atribute deosebite. În acest caz, sarcina educatorului de a transforma opinia copilului, a-l face să înţeleagă transcendenţa lui Dumnezeu prin sublinierea atributelor nemateriale ale Lui: bunătate, frumuseţe etc., pornind de la ceea ce copilul vede: bunătatea mamei, frumuseţea naturii etc. Nu se va renunţa la implicarea copilului la actul ritualic, rugăciuni sau alte improvizaţii scenice: Sărbătoarea Crăciunului; Naşterea Domnului; Săptămâna Mare; Învierea Domnului etc.

Un rol important în educaţia religioasă a copiilor mici o are şi familia. Multe din elementele comportamentului religios se formează prin "contaminare", prin imitarea a ceea ce spun sau a ceea ce fac părinţii.

1. **Preadolescenţa** – o dată intrat în şcoală, educaţia religioasă va căpăta noi forme de insinuare, realizată de personal didactic calificat în acest sens. Fără a minimaliza rolul educaţiei religioase din familie şi biserică, trebuie subliniat faptul că noul cadru formal de instruire şi educaţie religioasă, va avea un impact mai puternic asupra dezvoltării personalităţii religioase a copilului. Biserica va acţiona pe linia catehizării, iar şcoala pe cea a realizării educaţiei sistematice în perspectiva raportării la transcendenţă. La această vârstă copilul este capabil să acceadă la semnificaţiile şi valorile sacre, atât pentru el cât şi pentru alţii; el devine mai responsabil faţă de raportul dintre sine şi divinitate. La pubertate gândirea devine critică şi logică. Cei mai mulţi tineri, în această fază, intră într-o stare de

incertitudine; nu puţini se vor orienta către o atitudine neutrală sau chiar ateistă. O atragere forţată spre religie în această fază, poate avea efect invers, poate fi malefică, atât pentru copilul în cauză, cât şi pentru ideea credinţei în sine.

Descrierea etapelor formării conştiinţei religioase are numeroase incidenţe didactice. Ea ne ajută să identificăm şi să delimităm tipurile de argumente care se pretează în anumite momente ale catehizării şi educaţiei religioase. Trecerea de la o etapă la alta nu se face fără o anumită criză; este posibil ca la un moment dat copilul sau tânărul să respingă un element al manifestării religioase.

Prin educaţia religioasă se asigură un sens al vieţii credincioşilor, o direcţie şi un mod de a exista. Idealul educaţiei religioase nu poate fi decât un ideal integralist; el constă în a cultiva toate forţele de care dispune omul ca fiinţă psiho-fizică.

Formarea caracterului şi a personalităţii desăvârşite reprezintă idealul prioritar al educaţiei religioase. Spre acest ideal se ajunge prin cunoaşterea şi interiorizarea unor valori morale, estetice şi intelectuale.

„Nu există artă mai frumoasă decât arta educaţiei. Pictorul şi sculptorul fac doar figuri fără viaţă, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură şi oamenii, Se bucură şi Dumnezeu.

Şi oricine poate fi dascăl, dacă nu al altora, cel puţin al său."

*(*Sfântul Ioan Gură de Aur)

BIBLIOGRAFIE:

- ***Sfânta Scriptură***, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al B.O.R., Bucureşti, 1982
- Cucoş, Constantin, ***Educaţia religioasă conţinut şi forme de realizare***, Editura Didactică şi Pedagogică, R. A., Bucureşti, 1996
- Popescu, Ion pr. Lector univ. dr., ***Metodica predării religiei***, Piteşti, 1997
- Alexandru, Gheorghe & colectivul, ***Metodica predării religiei***, Editura "Gheorghe Alexandru", Craiova, 2000.
- M.E.N. Răducanu, Ani prof , Patriarhia Română Filip, Sorin pr., ***Îndrumător – elemente de educaţie religioasă pentru învăţământul preşcolar,*** *vol. I,* Editura"Grafika Print", Bucureşti, 1999.

EDUCAREA SPIRITULUI ECOLOGIC PRIN *SĂPTĂMÂNA VERDE*

Prof. înv. pr. Strugar Mihaela, Şc. Gimnazială Pârteştii de Sus, jud Suceava

Abordarea oricărui demers de învăţare presupune planificarea şi proiectarea actului educaţional. În acest demers sunt necesare repere privind particularităţile de vârstă ale elevilor şi finalităţile actului educaţional. Obiectivele unui ciclu curricular, consemnează aşteptările societăţii privind achiziţiile copilului la finele acestuia, fundamentate pe cerinţele sociale exprimate şi pe caracteristicile psiho-somatice ale elevilor. Ele cuprind: gândirea creativă, folosirea diverselor modalităţi de comunicare în situaţii reale, înţelegerea sensului de apartenenţă la comunitate, posibilitatea contribuţiei la construirea unei vieţi de calitate, construirea unui set de valori individuale şi sociale, orientarea comportamentului în funcţie de acestea. Actualmente, programele şcolare și proiectele urmărite în ***Școala Altfel*** sau ***Săptămâna verde*** centrează activitatea didactică pe elev, conferind propriul traseu de învăţare potrivit aspiraţiilor şi aptitudinilor personale.

Deoarece majoritatea activităţilor desfăşurate în spirit ecologic se desfăşoară în afara orelor de curs, prin activități nonformale, am încercat să implementăm în ***Săptămâna Verde*** diverse activități educative care au drept scop cunoaşterea naturii, identificarea rolului pădurii în viața terestră, protejarea plantelor şi animalelor, identificarea plantelor medicinale, ecologizarea unor zone poluate. Prin iniţierea programului se urmăreşte dezvoltarea inteligenţei naturiste, urmărindu-se cum reacţionează, ce exprimă, ce analizatori foloseşte, cum intră în contact cu mediul, fiecare copil.

Dezvoltarea inteligenţei naturiste în rândul elevilor prezintă o mulţime de avantaje: predomină acţiunea de cercetare-descoperire a mediului, dezvoltă spiritul de investigaţie experimentală, aplică cunoştinţele ştiinţifice în situaţii noi, formulează şi verifică ipoteze.

Din mesajele utilizate în cadrul proiectelor prezentăm câteva idei, sfaturi, propuneri de cooperare pentru salvarea naturii, idei ce sunt prezentate pe panourile clasei: Învaţă o dată cu mine să descoperi natura!/ Numai împreună putem învăţa cum să o apărăm!/ Descoperă natura până nu e prea târziu!/ Învaţă să cunoşti natura!/ În faţa naturii nu sunt un copil!/ Iubeşte tot ceea ce te înconjoară!/ Natura e pentru mine şi pentru tine!/ Omul a creat natura, natura l-a creat pe om!/ Sunt liber într-o natură curată!/ Foloseşte coşurile de pe stradă! Nu arunca ambalajele oriunde!/ Ai grijă la zgomot! / Nu murdări apele din natură!/ Suntem prietenii necuvântătoarelor!/ Iubim plantele, animalele, oamenii!

Una din activităţile propuse a fost amenajarea spaţiilor verzi din clasă. Deoarece la cunoaşterea mediului elevii au avut ca sarcină de lucru plantarea sau semănarea unor plante în ghivece realizate în jumătăţi de sticlă de plastic, am extins experimentul în afara programului şcolar şi am realizat COLŢUL VERDE al clasei cu ghivece cu diferite stadii de dezvoltare a plantelor. Elevii au fost împărţiţi în trei grupe. Fiecare grupă a avut o altă sarcină de lucru, după cum urmează:

I – în ghivece realizate din sticle de plastic au semănat seminţe de flori sau seminţe de cereale;
II – în sticluţe transparente au fost aşezaţi cu grijă lăstari rupţi din alte plante mature, pentru a se observa cum se formează mustăţile plantei în apă;
III- în ghivece de diferite mărimi plantează flori cu rădăcină, în funcţie de specia plantei;

La terminarea acţiunii fiecare elev îşi etichetează ghiveciul cu numele lui. În continuare, elevii au de observat, de urmărit şi de prezentat modificările pe care le reprezintă plantele de la COLŢUL VERDE, având totodată grijă de plante. Pentru fiecare grupă se face instructajul accesibil, pot lucra în acelaşi timp toate grupele, urmărindu-se eficienţa activităţii.

Când copiii au suficiente cunoştinţe şi deprinderi despre ce înseamnă mediul înconjurător şi mediul poluat se poate cere elevilor să discute despre poluare, despre deşeuri, apoi să le prezinte în faţa clasei fie prin jocuri de mimare, fie prin simularea unor dialoguri fictive, jocuri de rol, fie prin exerciţii de completare a unor propoziţii lacunare despre poluare, deşeuri, rezervaţii, etc. Copiii descoperă cauzele care afectează negativ relaţiile dintre animale şi plante, animale şi om, plante şi om, iar aceste discuţii conduc la prezentarea predicţiilor de rezolvare a problemelor ce apar în mediu. Copiii învaţă să descrie caracteristici ale plantelor şi animalelor, descoperă importanţa plantelor, explică care este impactul petrecerii timpului liber în mijlocul naturii. În relaţiile interpersonale, copiii pot să prezinte păreri despre comportamentul colegului de bancă sau al altui coleg de clasă, pot să critice (cel mai uşor) dar pot şi să apere comportamentul unui coleg care nu şi-a îngrijit planta sau care şi-a necăjit animalul de acasă, pot explica de ce în anumite situaţii nu şi-au recunoscut vina, nici nu şi-au asumat responsabilităţile, pot desprinde învăţături din exemplele analizate, etc. sfaturile desprinse din aceste discuţii se afişează în clasă şi sunt citite periodic. Prin aceste exerciţii copii învaţă: să lucreze în echipe; să asculte atent; să analizeze diferenţele de comportament; să rezolve probleme comportamentale; să facă predicţii; să autoevalueze propriul comportament; să accepte laudele sau criticile colegilor pentru faptele care afectează mediul; să-şi modifice comportamentul faţă de mediu.

O altă activitate interesantă a fost stabilirea unui cod de comportament al clasei, respectat de toţi elevii, demonstrat în diverse situaţii de cunoaştere a mediului. Copiii au ales câteva cuvinte care să-i reprezinte: curaj, responsabilitate, îndrăzneală, respect, afectivitate, seriozitate. După stabilirea cuvintelor specifice codului de comportament, realizarea unui BRAINSTORMING, a reliefat inteligenţa naturistă manifestată în comportamente. Întrebarea „**Când iubim natura**?” a primit numeroase răspunsuri: când culegem flori; când udăm florile din ghiveci; când mirosim florile sau crengile înflorite ale copacilor; când nu facem zgomot; când ascultăm cântecul păsărelelor; când bem ceaiuri din plante medicinale; când avem grijă de căţei şi pisici; când salvăm de la moarte un animal sau o plantă; când umblăm desculţi prin roua de pe iarbă; când strângem frunze şi fructe uscate din

pădure; când vizităm animalele de la grădina zoologică; când facem fapte bune; când strângem deşeurile şi le punem în coşurile speciale, etc.

„Unde ne manifestăm, demonstrând că iubim natura?" a fost o altă întrebare care a lansat o serie de răspunsuri interesante; cum ar fi: alerg printre copacii din pădure; pescuiesc la pârâu, dar eliberez peştii; într-o poieniţă plină cu flori; pe vârful dealului, de unde văd munţii; în curte, atunci când mă joc cu pisoii şi căţeii; pe imaş, printre miei şi vaci; în grădina de flori şi în livadă; prin pădurice, după flori, etc.

Familia asigură un prielnic contact cu animale şi plante diverse, exersându-se astfel capacitatea de formare prin exerciţiu a comportamentelor şi atitudinilor benefice mediului. Adulţii care înconjoară copiii pot influenţa în mod pozitiv dezvoltarea dragostei pentru natură. Încurajarea intenţiilor, faptelor, imediat prin aprecieri verbale sau nonverbale, prin stimulente, provocări, crearea unor situaţii problemă, motivează acţiunile viitoare ale copiilor. Dacă şcoala şi comunitatea persistă în formarea comportamentelor ecologice în rândul elevilor, impactul pe termen lung va fi demonstrat prin: contestarea de către copii a comportamentelor nonecologice, agresive cu natura; implicarea în protecţia şi ocrotirea naturii; perfecţionarea în domeniile de cercetare a naturii; înfiinţarea unor legi protectoare; petrecerea timpului liber în natură; optarea pentru alimentaţie şi viaţă sănătoasă (fizică şi mentală).

Condiţia reuşitei impactului pe termen lung ar putea fi prezentată sub forma propunerilor de combatere şi prevenire a comportamentelor agresive faţă de natură: - răspândirea, extinderea, accentuarea informării mass-media pentru orice categorie de vârstă; realizarea unei reforme cu continuitate între treptele de învăţământ; stimularea cercetărilor asupra mediului; amplificarea acţiunilor voluntare de intervenţie.

Chiar dacă latura ecologică a educaţiei este condiţionată de mulţi factori, cunoştinţele asimilate în timpul copilăriei asigură un comportament normal faţă de natură, deprinderile ecologice neputând fi şterse cu buretele din conştiinţa copilului, acestea rămânând implementate adânc, la fel ca alte deprinderi morale şi sociale, intitulate ,,cei şapte ani de acasă". Nu avem voie să disperăm că educaţia ecologică manifestată în clasele mici nu este continuată în clasele mari. Cunoştinţele asimilate în această perioadă pot fi utilizate în cadrul orelor de biologie, geografie, cultură civică şi educaţie tehnologică şi pot fi continuate în fiecare an în ***Săptămâna verde*** cu succes.

TIPURI DE BULLYNG PREZENTE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Profesor învățământ primar:ALINA SUCIU
Colegiul Național ,,Preparandia Dimitrie Țichindeal”Arad

Auzim tot mai des acest termen modern,care provine din limba engleză, și care însemnă ,,hărțuire”Termenul este unul de actualitate, însă conform literaturii de specialitate,acest fenomen se referă la agresiunea sau hărțuirea fizică sau verbală, care se repetă pe o anumită perioadă și care implică un dezechilibru al puterii între două persoane.

Dacă facem o incursiune în trecut,luând în considerare date si informatii istorice,vedem că acest fenomen este prezent din cele mai vechi timpuri.Au existat popoare care au asuprit alte popoare, oameni care au fost inrobiți de alti oameni, adepți ai unor dogme religioase care i-au persecutat pe cei ce nu le împărtășeau convingerile.

Dacă în trecut toate acestea stăteau sub semnul violenței excesive,prin războaie,pedepse fizice,biciuiri in public și multe altele,în zilele noastre,dorința de a-ți arăta superioritatea,de a domina,se manifestă cu preponderență prin abuzuri emotionale, verbale si mai putin fizice.

S-a constat prezența acestor comportamente de la cele mai fragede vârste.Copiii ,în școli,sunt batjocoriți,sau batjocoresc.Aceste agresiuni ,atât verbale,cât și fizice,adresate copiilor din școlile românești ating un număr mare,îngrijorător.Conform unui raport efectuat de Organizația Mondială a Sănătății(OMS), aproape 400.000 de elevi din România sunt amenințați cu bătaia și 220.000 sunt bătuți în mod repetat de către colegi.Aceste cifre plasează ,din nefericire țara noastră pe locul 3 la nivel European,cu privire la acest fenomen.

Conform Asociației Americane de Psihologie, bullying-ul este o formă de comportament agresiv, în care o persoană provoacă, în mod intenționat și repetat, un disconfort unei alte persoane. Acesta poate fi :fie sub formă de contact fizic, cuvinte adresate sau acțiuni mai subtile.

Deși fenomenul este mai răspândit în rândul copiilor, bullying-ul poate avea loc și în cazul adulților. Agresorul poate fi:

-un alt coleg de la școală;
-șeful sau un coleg de serviciu care intimidează;
-partenerul care îl controlează pe celălalt;
-un vecin;
-un partener de afaceri;
-un membru al familiei;
-o altă persoană implicată într-o relație abuzivă.

Atât copiii care sunt agresați (bullied), cât și agresorii (bullies) pot dezvolta probleme serioase și de durată, din punct de vedere emoțional.

Pentru a fi considerat bullying, comportamentul trebuie să fie agresiv și să îndeplinească anumite condiții:

Prima condiție este **existența unui dezechilibru al puterii:** copiii care-i agresează pe alții folosindu-și puterea, cum ar fi cea fizică, accesul la informații stânjenitoare sau popularitatea – pentru a controla sau a face rău altora. Dezechilibrele

de putere se pot schimba în timp și pot avea loc în situații diferite, chiar dacă implică aceleași persoane;

Cea de-a doua condiție:**repetiția**.Comportamentul agresiv are loc în mod repetat,agresiunile au loc de mai multe ori.

Datorită mediului din care provin,datorită educației precare de acasă,datorită faptului că unii urmează modele de acasă,copiii devin ușor bullies(agresori).Îi face să se simtă puternici,populari,importanți.Unii psihologi spun că aceste porniri vin din cauza unor traume,a lipsei de atentie și iubire din copilărie,sau poate că si ei au fost (sau încă sunt)bullied(victime)ale altor agresori.

Tipuri de bullying

Bullying-ul poate avea mai multe forme:

1.Bullying verbal -este caracterizat de acțiuni verbale sau scrise, rău intenționate, cum ar fi:

- Șicanarea;
- Injuriile;
- Comentariile sexuale neadecvate;
- Folosirea sarcasmului;
- Amenințările;
- Criticile;
- Un limbaj neadecvat;

2.Bullying fizic-presupune folosirea contactului fizic pentru a-i intimida pe ceilalți, prin:

- Intimidare fizică, amenințare, hărțuire, vătămare;
- Simularea violenței, ridicarea pumnului;
- Lovire;
- Împingere;
- Distrugerea lucrurilor celuilalt;
- Gesturi obscene;
- Violență domestică;
- Hărțuirea sexuală la locul de muncă;
- Încălcarea spațiului personal;
- Încolțirea unei persoane în mijlocul unui grup.

3.Bullying social-se referă la lezarea reputației sau a relațiilor cuiva și include:

- Bârfitul, lansarea și răspândirea zvonurilor despre cineva, de exemplu la locul de muncă;
- Punerea unei persoane într-o situație stânjenitoare în public;
- Folosirea puterii formale, a titlului/funcției sau a puterii financiare ca forme de intimidare, amenințare, hărțuire și/sau vătămare;
- Folosirea sarcasmului la adresa cuiva;
- Provocarea în mod intenționat a unui sentiment de jenă și nesiguranță;
- Excluderea și izolarea unei persoane din punct de vedere social sau profesional;
- Sabotarea în mod intenționat a bunăstării, fericirii sau succesului unei persoane.

4.Cyberbulling

Avansul tehnologiei a permis ca toate comportamentele menționate mai sus să poată avea loc și în mediul online, pe rețelele sociale, prin e-mail sau alte platforme. Acestea poartă numele de cyberbulling – acesta are loc și mai ușor, pentru că este mult mai facil ca o persoană să se ascundă în spatele unor ecrane și să aibă anumite comportamente.

Datoria noastră ca și cadre didactice este să identificăm aceste situații,și să luam masuri .Trebuie să facem echipă cu psihologul școlar,direcțiunea,și părinții părților implicate.Totodată,în cadrul Inspectoratelor de Poliție,există un departament specializat în prevenirea acestui fenomen.Ei ne vor ajuta de fiecare dată,trebuie doar să fie chemați.Totodată,de la cele mai fragede vârste trebuie să le insuflăm buătate,toleranță,acceptare,tratându-i cu aceleași ,,monede".Pe cei vulnerabili,să-i ajutăm să își crească stima de sine,dezvoltându-le capacitatea de a-și manageria emoțiile.

Trebuie să înțelegem că bullying-ul este un comportament învățat(nu ne naștem cu astfel de comportamente lipsite de empatie),care poate fi prevenit și combătut,printr-o relație mult mai strânsă între școală-părinți-copii-autorități.

Bibliografie:
http/libertateapentrufemei.ro-Psiholog Lenke Iuhoș :Efectele bullying-ului asupra copiilor;

ROLUL GRADINIŢEI ÎN EDUCAŢIE

Suciu Alina Petronela

Grădiniţa Nr. 34, Bucureşti

Educaţia reprezinta procesul prin care o persoana dobandeste cunostinţe, abilitaţi şi atitudini care ii permit să se dezvolte si să isi indeplinească obiectivele personale şi profesionale. Aceasta include activitaţile si procesele prin care se transmite şi se asimileaza cunostinţe, valorile si cultura unei societaţi sau comunitaţi.

Educaţia nu se limitează doar la procesul formal de invatare care are loc in instituţiile de invaţamant, cum ar fi şcolile si universitaţile, ci poate fi intalnită si in alte medii, cum ar fi in cadrul familiei, prin experienţe de viata sau prin interacţiunea cu alte persoane din comunitate.

Scopul principal al educaţiei este de a ajuta indivizii să isi dezvolte potenţialul, să se dezvolte si să se adapteze la schimbarile din societate, să devina cetaţeni activi si implicaţi in comunitate si să isi realizeze obiectivele personale si profesionale.

Educaţia poate fi imparţita in mai multe domenii, cum ar fi educaţia formala, educaţia non-formala si educaţia informală. Educaţia formală include procesul de invatare care are loc in instituţiile de invaţamant si este reglementat prin intermediul unor programe si curricule şcolare. Educaţia non-formala se refera la procesul de invaţare care are loc in afara şcolii, dar care este structurat si organizat, cum ar fi cursurile de formare profesionala sau activitaţile extracurriculare. Educaţia informală se refera la procesul de invaţare care are loc prin experienţa de viata, prin interacţiunea cu alte persoane si prin activitaţile de zi cu zi.

Educaţia este un proces continuu de invatare si dezvoltare care are scopul de a ajuta indivizii sa işi dezvolte cunostinţele, abilitaţile si atitudinile necesare pentru a-si indeplini obiectivele personale si profesionale si pentru a deveni cetaţeni activi si implicaţi in comunitate.

Grădiniţa reprezinta primul pas in ceea ce priveşte educaţia timpurie a copiilor şi işi asuma responsabilitatea de a pregati copiii pentru succesul lor educaţional si social. Aceasta etapa este importantă deoarece, prin intermediul activităţilor de invăţare, copiii isi dezvoltă abilitaţile lingvistice, cognitive, sociale si emoţionale, pregatindu-i pentru viitorul lor.

Unul dintre cele mai importante roluri ale gradiniţei este acela de a oferi copiilor un mediu sigur si stimulativ, in care aceştia să se dezvolte. Grădiniţa este locul unde copiii invaţă să interacţioneze cu alţi copii si sa iţi dezvolte abilitaţile sociale. De asemenea, aici, copiii sunt incurajaţi să isi dezvolte creativitatea si imaginaţia, să se joace si să exploreze lumea din jurul lor. Aceste experienţe sunt vitale pentru dezvoltarea emoţionala si socială a copiilor.

Grădiniţa ofera copiilor posibilitatea de a invaţa prin joaca, ceea ce este un proces natural prin care copiii invaţa să descopere lumea din jurul lor si să işi dezvolte abilitaţile cognitive. Prin intermediul jocului, copiii invaţa să isi dezvolte memoria, abilitaţile de concentrare si de analiza. Aceştia invaţa, de asemenea, să işi dezvolte abilitaţile lingvistice si de comunicare prin intermediul conversaţiilor cu colegii si cu profesorii.

Un alt important rol al gradiniţei este acela de a oferi copiilor oportunitaţi de dezvoltare a abilitaţilor lingvistice. Profesorii gradiniţei isi concentreaza activitaţile pe dezvoltarea abilitatilor de vorbire, ascultare, citire si scriere. In acest fel, copiii invaţă să comunice si să interacţioneze cu ceilalţi, dezvoltand astfel abilitaţi lingvistice puternice care ii vor ajuta mai tarziu in viaţă.

Grădiniţa mai are responsabilitatea de a ajuta copiii să isi dezvolte independenţa si autonomia. Aceasta ii invata pe copii să isi asume responsabilitatea pentru propriile lor acţiuni si să işi dezvolte abilitaţile de auto-ingrijire. Acesta este un aspect important al educaţiei timpurii, care le ofera copiilor o baza solida pentru a deveni cetaţeni responsabili si independenti in viitor.

În plus, grădiniţa are un important rol de a pregati copiii pentru etapa şcolara. Aceştia invaţa să işi dezvolte abilitaţile de ascultare, de respectare a regulilor si de lucru in echipa, pregatindu-i astfel pentru viitorul lor şcolar. De asemenea, grădiniţa ii ajuta pe copii sa isi dezvolte interesul si curiozitatea pentru invăţare, pregatindu-i astfel pentru succesul lor educaţional viitor.

Grădiniţa joaca un rol esenţial in educaţia copiilor. Aceasta ofera un mediu sigur si stimulativ in care copiii isi pot dezvolta abilitaţile

Grădiniţa reprezinta primul pas in sistemul educaţional si reprezinta o etapa importantă in dezvoltarea copiilor. Aceasta are un rol esenţial in educaţia timpurie si in formarea personalitaţii si a caracterului copiilor.

Grădiniţa reprezinta oportunitatea pentru copii de a socializa si de a interacţiona cu alţi copii de varste similare. Acest lucru este important deoarece copiii işi dezvolta abilitaţile sociale in timp ce interacţioneaza cu alti copii, invata cum să imparta jucăriile, cum să se joace in echipă si cum sa comunice. Grădiniţa este, de asemenea, locul in care copiii invaţa sa işi faca prieteni si să işi construiasca relaţii sociale, ceea ce ii va ajuta să se integreze mai bine in societate pe masură ce cresc.

Grădiniţa joaca un rol important in dezvoltarea abilitaţilor cognitive ale copiilor. Activitaţile organizate si structurate desfaşurate in cadrul gradiniţei ii ajuta pe copii să işi dezvolte abilitaţile de gandire, creativitatea si imaginaţia. De exemplu, prin activitaţi precum coloratul, desenatul, jocurile de construcţie sau jocurile logice, copiii invata să işi dezvolte abilitaţile de concentrare si să işi dezvolte gandirea critică. Aceste abilitaţi sunt esenţiale pentru viitorul lor educaţional si profesional.

Grădiniţa este locul in care copiii invaţa reguli si discipline. De exemplu, copiii invaţa să işi ia responsabilitatea pentru propriile lor acţiuni, să respecte programul si să asculte de autoritatea adulţilor. Toate aceste lucruri ii pregatesc pe copii pentru şcoala si ii ajuta să devina cetaţeni responsabili.

In concluzie, grădiniţa joaca un rol esenţial in educaşia copiilor. Aceasta le ofera oportunitatea de a socializa si de a interacţiona cu alţi copii, ii ajuta să isi dezvolte abilitaţile cognitive si ii pregăteste pentru şcoala. Prin urmare, consider ca grădiniţa este esenţiala in formarea personalitaţii si a caracterului copiilor si este o etapa importantă in dezvoltarea lor.

Bibliografie

1. Constantin Cucoș, Pedagogie (ediția a III-a revăzută și adăugită), Editura Polirom, 2014

2. Camelia Munteanu, Eusebiu Neculai Munteanu, Ghid pentru învățământul preșcolar, Editura Polirom

3. Liliana Ezechil, Mihaela PăișI Lăzărescu, Laborator preșcolar. Ghid metodologic, Editura V & I Integral, 2006

4. Ministrul Educației Naționale „Curriculum Pentru Educaţia Timpurie – 2019”

5. Valerica Anghelache, Metodica activităților instructiv educative din grădiniță, Editura Didactică și Pedagogică R.A, 2017

TERAPIA PRIN ARTĂ

Prof. educator Suciu Nicoleta Simona
Centru pentru Educație Incluzivă „Miron Ionescu”
Cluj-Napoca

Arta este limbajul accesibil tuturor indifferent de cultură, potential intelectual,experiență sau cunoștințe. În art terapie se pleacă de la premisa că procesul creativ poate avea rol de exteriorizare a conflictelor, a tensiunilor interioare

Definiția lui Platon, data educației indica magistral asupra menirii si angajamentul educatorului in raport cu un ideal. Platon spunea ca educatia este calea regală menită să dea trupului si sufletului fiecaruia intreaga perfecțiune de care sunt capabile.

Terapia prin arta este o forma de psihoterapie expresiva, apeleaza la creație pentru a înbunatați bunastarea fizica , mintala si emotionala . Terapia prin arta este aplicata elevilor cu CES - fiind o forma intuitiva de exprimare.

Art- terapia- modalitate de educație, care urmarește sa-i cultive copilului interesul pentru arta, culoare si creație. Tehnica terapiei prin arta pleaca de la ideea conform careia exprimarea creativă promoveaza bunastarea mintala. Aceasta tehnica este un hybrid, compusa din disciplinile psihologie si arta.

Art terapia nu este o descoperire recenta, din punct de vedere istoric, aceasta este marcată de multiple origini. Oameni s-au exprimat prin simboluri dintotdeauna. Desenele din pesteri, heroglifele egiptene, simbolurile artei celtice, măștile sunt modalitati de comunicare prin arta.

Art terapia este folosita din Antichitate. Platon, Aristotel, Plutarh si Pitagora recomandau în scop terapeutic contemplarea operelor de artă. Art terapia este consemnată în anul 1930 în Anglia, in Statele Unite ale Americii a fost experimentata in 1940. In China si Japonia se știa că arta poate ajuta la însănătoșirea unei personae care suferea de o boala fizica sau psihică.

Paternitatea art-terapiei este atribuită pictorului englez Adrian Hill, internat în sanatoriu, in timpul convalescenței desenează si realizeaza tapiserii care, spre mirarea medicilor ameliorează starea sa de sanitate.

Terapia prin arta este folosita cand elevii cu CES au probleme de adaptare, dificultăți de învațare, dificultați de comunicare si relaționare. Art terapia folosește arta ca maniera de exprimare personală, pentru comunicarea trairilor in scopul creșterii si armonizării ființei.

Beneficiile exprimarii prin arta:

- Facilitează deblocarea, manifestarea si eliberarea emoțiilor;
- Contribuie la îmbunatațirea starii psiho-emotionale;
- Stimulează activitațile grafice;
- Crește capacitatea de orientare;
- Dezvoltă potențialul elevului cu CES sub aspect social, fizic si intelectual;
- Dezvoltarea capacitatații de orientare în spațiu;
- Cresterea capacitații de identificare a unor obiecte, animale si forme;
- Dezvoltarea si antrenarea simțului culorilor si expresivității artistice;
- Ameliorarea tulburarilor de vorbire;
- Educarea si dezvoltarea capacitatilor cognitive;

Terapia prin arta este un tip de terapie care presupune folosirea formelor de artă în diverse moduri pentru îmbunatățirea starii mentale si emotionale.

Terapia prin artă este benefică pentru orice persoană care dorește să evolueze și să se cunoască pe sine. Acest tip de terapie nu este destinate doar rezolvării unor probleme, ci este destinate șidescoperirii anumitor abilități.

Tehnici în art terapie:

- Pictura intuitivă;
- Mâzgălitul sau doodling;
- Desenul si pictura;
- Colajul;
- Sculptura;
- Fotografia;
- Modelajul în lut;
- Dansul;
- Teatrul;
- Marionetele;
- Handmade-ul;

Este un tratament eficient pentru persoanele care se confrunta cu probleme de dezvoltare, afectiuni medicale, educationale, sociale sau psihologice.

Terapia prin arta reprezinta uniunea dintre arta si psihoterapie si utilizeaza formele de arta ca mod principal de comunicare. Se bazeaza pe convingerea ca procesul creativ implicatin realizarea unor forme de arta duce la vindecare. Lucrarile create intr-o sesiune de arta (prin pictura, colaj, fotografie, sculptura etc.) devin punți intre comunicarea verbala si non-verbala, constientă si inconstienta, lumea interioara si realitatea exterioara.

Terapia prin arta, asa cum este definita de *Asociatia Americana de Terapie prin Arta*, permite exprimarea creativa care poate depasi limitele limbajului. Cu alte cuvinte, daca este prea dificil, confuz sau dureros de spus sau scris atunci poate prin desen, pictura, sculptura, colorare sau multe alte metode de arta vizuala elevii cu CES pot depăși blocajul limbajului.

Art terapia propune un proces global, integrator, în care se încadrează diferite tipuri de activități care solicit copilul la nivel psihomotric, cognitive, afectiv și social. Se reunește o transpunere transdisciplinară a tot ce se urmărește la activitățile de predare și la terapiile specific, într-un cadru prietenos și sensibil.

Abordări educaționale, între vechi și nou

Când vine vorba de educație alternativă, probabil că sunteți mai pricepuți decât credeți. S-ar putea să fiți chiar familiarizați cu termeni precum Montessori, unschooling și worldschooling. De fapt, există atât de multe tipuri încât poate fi greu să le ținem evidența la toate.

Dar ce este mai exact educația alternativă? Adevărul este că este un termen puțin ambiguu, deși mulți cred că este pur și simplu noțiunea de a se diferenția de școlile tradiționale (cum ar fi vechea școală cu o singură cameră). În realitate, este mult mai mult decât atât.

De exemplu, un site educațional, definește educația alternativă ca fiind „o serie de abordări ale predării și învățării, altele decât școlile tradiționale publice sau private".

Deși definiția precisă a educației alternative este încă dificil de identificat, există dovezi în sprijinul multor metode educaționale de succes mai puțin obișnuite . Vestea bună este că puteți folosi unele dintre aceste filozofii în sala de clasă, indiferent de locul în care predați.

Așadar, luați o pauză, stați pe loc și verificați aceste metode alternative de educație împreună cu punctele forte și provocările lor!

Tipuri de școli alternative cu avantajele și provocările lor

1. Worldschooling

Termenul fantezist de „worldschooling" (educarea prin călătorii) a fost inventat de către scriitorul Eli Gerzon, pentru a descrie o formă de învățare prin experiență, care implică călătoriile în jurul lumii. Vă puteți gândi la asta ca la o interpretare destul de literală a zicalei populare cum că lumea este sala ta de clasă.

Conceptul poate suna intimidant, dar unele familii au devenit celebre prin participarea la acest tip de școli alternative.

Suntem conștienți de faptul că profesorii nu își pot muta sălile de clasă în întreaga lume, dar există tururi educaționale precum EF Tours, pe care le-ați putea lua în considerare. Aceste programe oferă excursii în numeroase țări.

Beneficiile „worldschooling"-ului

• Expune copiii la diferite culturi și oferă o educație globală care nu este limitată de perspective sau credințe

• Permite elevilor să învețe pe baza experiențelor și a mediului înconjurător

• Oferă o abordare practică și un curriculum flexibil, bazat pe nevoile individuale ale elevului

Spre exemplu, cine nu ar fi încântat să învețe despre Colosseum dacă ar fi de fapt în el!

Dar, ca și în orice lucru în viață, educația mondială are și dezavantajele sale.

Provocările „worldschooling”-ului

• Elevii pot avea mai puține interacțiuni cu alți profesori sau colegi

• Lipsește rutina școlilor tradiționale de care unii elevi ar putea avea nevoie

2. Unschooling (neșcolarizarea)

Unschooling-ul este o metodă alternativă de educație practicată de unii elevi din lume și de acasă, care este accesibilă oricui.

Conceptul din spatele neșcolarizării este simplu: elevii decid ce să învețe și când să învețe. Speranța este că vor fi mai motivați să participe la „clase” dacă li se oferă această libertate de alegere.

Interesant (și poate puțin paradoxal), neșcolarizarea poate fi, de asemenea, filosofia unei școli. Una dintre cele mai populare dintre aceste școli gratuite este Summerhill, un internat înființat în Anglia în 1921 pentru copiii de 11 ani sau mai mult. Școala urmărește filosofia conform căreia copiii ar trebui să poată învăța și descoperi singuri fără autoritatea adultului.

Summerhill are multe clase diferite, la care studenții nu sunt obligați să le participe. Cu toate acestea, elevii sunt întotdeauna încurajați să se joace în aer liber, să socializeze și să creeze.

În astfel de școli gratuite, există de obicei săli de clasă democratice care se bazează pe dorințele elevilor și poate exista mult timp neprogramat.

Acum, să ne întoarcem la clasă: este de la sine înțeles că nu vă puteți arunca întregul plan de lecție ”pe fereastră”. Dar ați putea încerca să oferiți o lecție mai puțin structurată, cu mai multe opțiuni pentru studenți, pentru a vedea cum merge.

Beneficiile neșcolarizării

• Încurajează atitudinile pozitive cu privire la învățare și pune un accent sporit pe dezvoltarea abilităților de viață

• Oferă o flexibilitate mai mare (elevii nu trebuie să respecte un program școlar riguros) și timp pentru ca elevii să fie activi în comunitatea lor

• Unii studenți susțin că neșcolarizarea cauzează mai puțin stres decât un mediu academic tradițional

Provocările neșcolarizării

• Lipsa înregistrărilor – mulți elevi fără școală nu au carnete și nu participă la testele standardizate

• Copiii neșcolarizați pot avea dificultăți cu sistematizarea cunoștințelor

3. Educația în aer liber

Există instituții în lume precum Pathfinder și The Tremont Institute care sunt doar două exemple de programe educaționale în aer liber care oferă învățare practică, bazată pe natură.

Unele dintre aceste programe predau și abilități de supraviețuire sau cursuri academice în pădure. Cele mai multe dintre ele oferă o abordare centrată pe elev, în care sala de clasă se află în aer liber.

Dar dacă nu vrei să părăsești confortul școlii tale, poți totuși să participi la educația în aer liber. Școlile folosesc din ce în ce mai mult cursuri de ”muncă în echipă” pentru a încuraja formarea echipei și rezolvarea problemelor. Și, adevărul este că, tot mai mulți profesori se aventurează în afara spațiului școlii împreună cu elevii lor.

Beneficiile educației în aer liber

• Subliniază team building, exercițiile fizice și elimină activitățile sedentare

• Prezintă o oportunitate distractivă de a lucra la gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor precum și șansa de a învăța diverse abilități de supraviețuire

• Încurajează învățarea autodirijată și independența

Provocările educației în aer liber

• Unele proiecte în aer liber necesită mai mult timp decât variantele de la clasă, iar aplicarea procedurilor de gestionare a clasei poate fi dificilă

• este dependentă de vreme

Cercetările au arătat că pur și simplu predarea unui curs în afara clasei poate crește implicarea la următoarea oră de curs.

Așa că acum avem o scuză pentru a lua puțin aer proaspăt – dar nu înainte de a verifica prognoza vremii!

4. Învățarea online

Să recunoaștem: tehnologia va face întotdeauna parte din educație. Dispozitivele electronice sunt peste tot, iar accesul la internet devine din ce în ce mai comun chiar și în cele mai îndepărtate regiuni ale lumii.

Am putea petrece toată ziua vorbind despre punctele forte și provocările tehnologiei, dar un lucru este cert: tehnologia oferă cu siguranță o metodă alternativă de învățare.

Și să nu uităm că tehnologia poate face învățarea mult mai distractivă, în special pentru elevii mai tineri. Classcraft este doar una dintre multele platforme online care utilizează gamification pentru a da viață planurilor noastre de lecție. Putem crea „misiuni” digitale pentru lecțiile noastre și îi putem pune pe elevi să se îmbarce în aceste aventuri pline de culoare pentru a-și îndeplini obiectivele de

învățare, câștigând recompense. De asemenea, funcționează foarte bine și ca instrument de gestionare a clasei pentru a ne face viața mult mai ușoară.

Gamificarea este într-adevăr în plină expansiune în sălile de clasă (și chiar la locul de muncă).

Beneficiile învățării virtuale

• Oferă opțiuni accesibile și rentabile și un mediu de învățare convenabil

• Îmbunătățește abilitățile de învățare și tehnologie ale elevilor, ceea ce îi pregătește pentru viitor

• Oferă opțiuni de personalizare și oportunități de învățare mai personalizate

Provocările învățării virtuale

• Cursanții cu motivație scăzută, autodisciplină sau obiceiuri slabe de studiu pot rămâne în urmă

• Conexiunile lente la internet sau echipamentele mai vechi pot face ca accesarea materialelor de curs să fie frustrantă

Aducerea metodelor alternative de predare în sala de clasă

Nu toate aceste forme alternative de educație vă vor atrage (sau vor fi utilizabile). Cu toate acestea, învățarea despre aceste strategii vă ajută să vă extindeți setul de instrumente și vă oferă o idee despre cum să integrați diferite practici în sala de clasă. S-ar putea ca încercând una din alternativele de mai sus să vă ofere o percepție total diferită asupra eudcării și educabiblilor, ar putea să vă aducă un pic de magie în desfășurarea orelor de clasă așa că, haideți să ne bucurăm de schimbarea din noi, cu noi și pentru noi.

Profesor metodist Alina Șugar, Casa Corpului Didactic Arad

Bibliografie:

Dumitru , I. (2000). Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă. Timişoara: Ed. Univ. de Vest.

Negreţ, I. (Pânişoară, I.-O .(2005). Ştiinţa învăţării. Iaşi. Polirom.

Bîrzea, C. (coord). (2001). Învăţatea permanentă-prioritate a politicii educaţionale din România. Bucureşti: ISE.

http://www.ccdcs.ro/uploads/1/0/8/2/10821265/complet.pdf

https://goaravetisyan.ru/ro/sistemno-deyatelnostnyi-podhod-v-obrazovanii-sushchnost-deyatelnostnogo/

VERBUL
Test de evaluare pe aplicația Kahoot!

Clasa: a VII-a
Propunători:
Prof. Nadia Șutelcă

Prof. Daniela Toma

1 - Quiz
Modurile și timpurile verbelor : *ar fi suspectat, rotiseră* sunt:
90sec

a) condiţional-optativ/perfect, indicativ/mai-mult-ca perfect;
b) condiţional-optativ/ prezent, indicativ/ perfect simplu;
c) condiţional-optativ/perfect, indicativ, perfect simplu;
d) condiţional-optativ/perfect, indicativ/ perfect compus.

2 - True or false
Verbele predicative pot forma singure predicate.
30sec
True
False

3 - Quiz
Toate verbele sunt copulative în seria:
60sec

a) a fi, a deveni, a se face, a ieşi, a vrea;
b) a fi, a rămâne, a se face, a ieşi, a vrea;
c) a fi, a deveni, a se face, a ieşi, a avea;
d) a fi, a părea, a rămâne, a se face, a ieşi.

4 - True or false
Predicatul nominal este format din verb auxiliar şi nume predicativ.
30sec
True
False

5 - True or false
Verbul *a deveni* are mereu valoare copulativă.
30sec
True
False

6 - Quiz
Verbul *a fi* are valoare predicativă în enunţul:
60sec

a) Voi fi terminat cartea până atunci.
b) Copiii erau foarte atenţi.
c) A fost odată ca niciodată.
d) Ar fi vrut să devină invizibil.

7 - True or false

Verbul auxiliar *a avea* formează modul conjunctiv, timpul perfect în enunțul: *Am fi mers la meci în dimineața aceea rece.*

30sec

True
False

8 - Quiz

Verbul *a fi* din enunțurile: *Diana era în parc. Dora este prima din clasă. Ai fi venit la cinema? Dan este atlet.* este:

90sec

a) verb predicativ, verb copulativ, verb copulativ, verb auxiliar;
b) verb predicativ, verb predicativ, verb copulativ, verb auxiliar;
c) verb predicativ, verb copulativ, verb auxiliar, verb copulativ;
d) verb predicativ, verb copulativ, verb auxiliar, verb auxiliar;

9 - True or false

În enunțul *Tata a ajuns devreme acasă.* există un nume predicativ exprimat prin adverb.

30sec

True
False

10 - True or false

Subiectul propoziției *Avem de citit.* este exprimat prin verb la supin.

30sec

True
False

11 - Quiz

Verbul la infinitiv din enunțul *Este sănătos a alerga.* are funcția sintactică de:

30sec

a) complement direct;
b) subiect;
c) complement prepozițional;
d) nume predicativ.

12 - Quiz

Toate formele de imperativ sunt corecte în seria:

90sec

a) nu fă, nu zi, nu duce, nu fii, nu mergi;
b) nu face, nu zii, nu duce, nu fii, nu merge;
c) nu fi, nu zice, nu duce, nu face, nu merge;
d) nu fă, nu zice, nu du, nu fi, nu mergi.

13 - Quiz

Cuvântul subliniat în enunțul *Copilul părea <u>supărat</u>.* este:

60sec

a) adjectiv provenit din verb la participiu;
b) adjectiv propriu-zis;
c) verb la participiu;
d) adjectiv provenit din verb la gerunziu.

14 - True or false

Cuvântul subliniat în propoziția *Cu mâinile tremurânde, bunica îl mângâia.* *este* atribut adjectival.

30sec

True
False

15 - True or false

Conjugările verbelor se stabilesc în funcție de forma din context.

30sec

True
False

16 - Quiz

În enunțul *Ne-am despărțit, stabilind ce avem de făcut pentru proiect.* există:

60sec

a) patru predicate;
b) două predicate;
c) trei predicate;
d) un predicat.

17 - Quiz

Numele predicativ din enunțul *Dorința lui era de a-l vedea pe Moș Crăciun.* se exprimă prin:

60sec

a) verb la supin;
b) verb la indicativ;
c) verb la infinitiv;
d) verb la participiu.

18 - Quiz

Seria care conține doar verbe de conjugarea I este:

90sec

a) a lua, a lucra, a copia, a vedea;
b) a vrea, a cânta, a ploua, a rata;
c) a salva, a vedea, a visa, a pleca;
d) a lupta, a mânca, a comenta, a însemna.

Organizarea activităţii didactice pe bază de joc

Prof. Szupp Cătălina
Școala Gimnazială Slatina Timiș+Școala Gimnazială Armeniș
Jud.Caraș Severin

Schimbările profunde și rapide ce caracterizează lumea de astăzi revoluționează toate domeniile, inclusiv educația. Noua pedagogie este "centrată pe elev" pentru a ține cont de posibilitățile sale reale de a performa într-o societate complexă și imprevizibilă, precum cea a secolului XXI. Noile metode sunt "active", adică urmăresc să transforme elevul din receptor pasiv de informații în actor al procesului de învăţare. Noua școală îl educă să învețe autonom, îl stimulează să cerceteze, îl implică în realizarea de proiecte desfășurate în situații concrete. Piatră de temelie a educației de ieri, transmiterea de cunoștințe nu mai este un scop în sine, ci doar una dintre variabilele necesare pentru formarea de competențe.

Interdisciplinaritatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune operatorie, deci, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. ,,Activ" este copilul care depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor, de elaborare a noilor cunoştinţe.,,Activismul exterior" vine deci să servească drept suport material ,,activismului interior", psihic, mental, să devină un purtător al acestuia. Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente. Interactivitatea presupune atât cooperarea – definită drept "forma motivaţională a afirmării de sine, incluzând activitatea de avansare proprie, în care individul rivalizează cu ceilalţi pentru dobândirea unei situaţii sociale sau a superiorităţii" – cât şi competiţia care este o "activitate orientată social, în cadrul căreia individul colaborează cu ceilalţi pentru atingerea unui ţel comun".

Formă de învăţare prin descoperire, jocurile didactice reprezintă o activitate care capătă la clasele mici, o extindere tot mai mare. În afara faptului că transformă învăţarea într-o activitate plăcută şi antrenantă, jocurile didactice îşi aduc contribuţia la formarea elevilor, deoarece în descoperirea soluţiilor (pentru rezolvarea unor jocuri) se mobilizează spiritul de iniţiativă, creativitatea, spontaneitatea, îndrăzneala, atenţia, răbdarea etc. Jocurile didactice antrenează inteligenţa elevilor pentru înţelegerea unor noi relaţii, familiarizează elevii cu principiile pe care urmează să le cunoască şi creează condiţii pentru însuşirea cunoştinţelor noi. La disciplinele reale dar şi la cele tehnice şi tehnologice, multe exerciţii se pot face sub forma jocului didactic. Pe această bază se poate uşura asimilarea cunoştinţelor privitoare la simbolurile elementelor, la scrierea formulelor substanţelor compuse, la valenţa elementelor, la scrierea ecuaţiilor chimice, la completarea straturilor şi substraturilor cu electroni. Tot sub formă de joc se poate realiza aprofundarea cunoştinţelor privind partea tehnologică a lecţiilor, cerând elevilor, de exemplu, să asambleze, individual sau pe grupe, instalaţii de laborator sau micropilot, din părţile componente

decupate. Pentru verificarea şi fixarea cunoştinţelor privind denumirea compuşilor chimici, a diferitor materii prime, componente electronice, utilaje si instalaţii, faze şi procese tehnologice, putem folosi diferite integrame, inclusiv cele gândite de elevi etc. În organizarea şi conducerea acestor jocuri, inventivitatea profesorului este esenţială. De fiecare dată nu se va pierde din vedere a se sublinia, la un moment dat scopul cognitiv urmărit, printr-o întrebare, o precizare, o concluzie etc., pentru ca acesta metodă didactică să nu rămână subordonată caracterului distractiv al jocului. În felul acesta jocurile didactice reprezintă foarte bune exerciţii de muncă individuală sau pe grupe de elevi, care ajută la descoperirea unor relaţii logice, a unor noi adevăruri, precum şi la o mai bună asimilare a cunoştinţelor dobândite.

Chimia, ştiinţă cu un conţinut de cele mai multe ori abstract, este percepută ca fiind dificilă şi greu de învăţat. Barierele impuse de prejudecăţi pot fi depăşite prin învăţare activă şi interactivă, cu ajutorul jocului didactic, deoarece elevii sunt ajutaţi să îşi exerseze talentele și inteligența.

Metodele care valorifică aceste tipuri de inteligenţă, la lecţiile de chimie se disting jocul didactic, metoda castelului, metoda pălăriilor gânditoare, copacul compuşilor, metoda cubului, exersarea cu diagrama Venn, metoda hărţilor conceptuale, jocul de rol sub forma dialogului pe temă ştiinţifică sau a interviului. Dintre aceste metode, jocul didactic reprezintă o adevărată provocare în aplicarea pentru predarea-învăţarea chimiei.

Metoda jocului didactic poate fi utilizată cu succes în vederea atingerii celor mai diverse obiective fundamentale, în diverse tipuri de activităţi didactice şi în orice moment al lecţiei: de captarea atenţiei, de predare, de asimilare, de consolidare şi fixare, de asigurare a feed-back-ului, de recapitulare, de evaluare. În alegerea tipului de joc didactic trebuie să se ţină cont de : scopul urmărit şi obiectivele operaţionale propuse, condiţiile specifice de lucru şi sarcinile de rezolvat . Antrenarea elevilor înşişi în conceperea de jocuri didactice constituie pentru ei un exerciţiu foarte util, iar pentru cadru didactic „ o eficientă probă de evaluare” . Desfăşurarea optimă a jocului didactic presupune prezenţa elementelor caracteristice : surpriza, ghicirea, întrecerea, precum şi stabilirea unui climat favorabil activităţi, a unei atmosfere destinse, relaxante de bună dispoziţie. Pentru o mai bună realizare a jocului didactic, profesorul trebuie :

- să aleagă jocurile didactice potrivit obiectivelor urmărite particularităţilor clasei şi disciplinei;
- să imprime un ritm jocului;
- să menţină atmosfera de joc;
- să evite momentele de monotonie;
- să stimuleze iniţiativa şi identitatea elevilor;
- să le urmărească comportamentul;
- să formeze concluzii, aprecieri asupra felului în care s-a desfăşurat jocul, asupra comportamentului elevului, să facă recomandări evaluare individuală sau general.

Valenţe instructiv-educative ale jocului :

Mijloacele de învăţământ deţin atât valenţe informative, întrucât sprijină îmbogăţirea experienţei cognitive a elevilor, cât şi valenţe formative, întrucât îi obişnuiesc pe aceştia cu utilizarea unor instrumente, diapozitive, aparate, instalaţii, maşini, contribuind astfel la formarea şi dezvoltarea unor abilităţi practice şi intelectuale. Jocul este practica dezvoltării şi, în consecinţă, în perioada copilăriei el este adoptat pentru multiplele sale funcţii formative. Dintre acestea se pot pune în evidenţă următoarele:

4156

- Jocul stimulează funcţiile intelectuale;
- Jocul stimulează şi modelează procesele afectiv motivaţionale;
- Latura voluţională intens solicitată în joc;
- Funcţia de comunicare a limbajului este cultivată prin intermediul jocului;
- Activitatea de joc generează importante compensaţii psihice în viaţa copilului.

o creează singur.

Exemplific prin următoarele jocuri didactice:

1.Rezolvati următorul joc didactic completand spatiile libere:

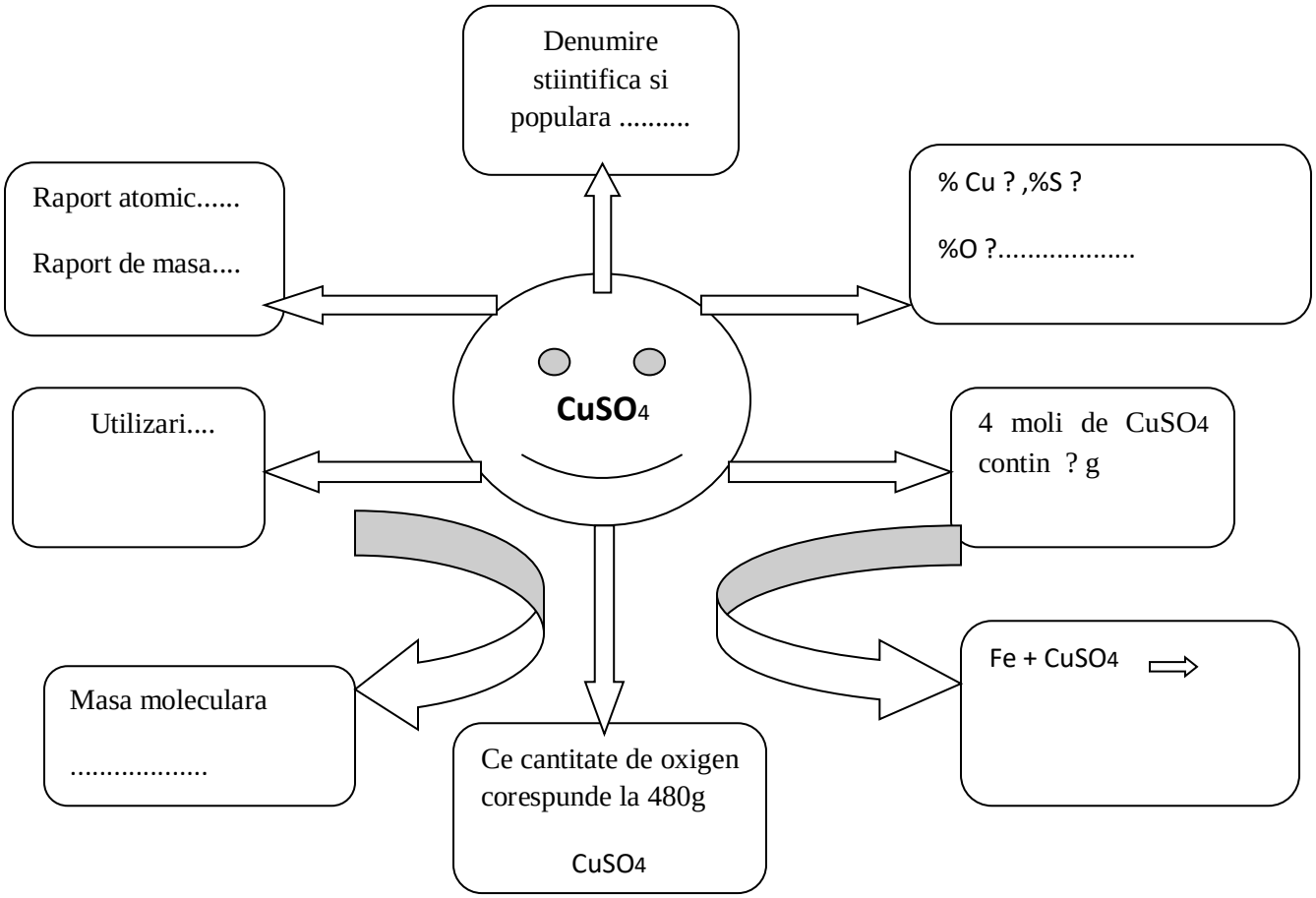

2.„CUBUL”

Fiecare grup va primi câte un cub şi pe fiecare din cele 6 feţe ale acestuia va trebui să noteze, pentru acidul care îl vor avea stabilit, următoarele :

1. *Formula chimică;*
2. *Reacţia de recunoaştere cu turnesolul;*
3. *Reacţia cu Cu;*
4. *Reacţia cu CuO;*
5. *Reacţia de neutralizare(al doilea reactant fiind la alegere);*

6. *O importanţă practică.*

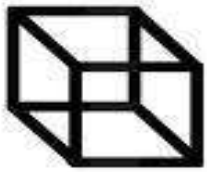

Se dau acizii: acid clorhidric, acid sulfuric, acid azotic.

Bibliografie:

1. Constantin Cucoş - "Pedagogie", Editua Polirom, Iaşi, 2000
2. Elena Leonte Mirele - "Valenţe formativ-educative ale jocului didactic", Editura Rovimed, 2009
3. Jean Chateau - "Copilul şi jocul", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1970.
4.Sanda Fatu ,Felicia Stroe,Chimie cls. a VIII a,Ed. Corint , Bucureşti ,2009

Proiect educațional

Dezvoltarea abilităților de comunicare și interacțiune verbală la copiii cu deficiențe de auz

Proiect educațional desfășurat cu elevii clasei a IV a, cu deficiențe de auz

Prof. Tăbăcaru Gabriela

C.S.E.I."Constantin Pufan"Vaslui

Domeniul proiectului:

Educația pentru societatea cunoașterii și comunicării.

Locul de desfășurare:

- În sala de clasă;
- În sala de sport/festivități;
- În curtea școlii;

Perioada de desfășurare: 1 octombrie 2022-10 iunie 2023.

Orarul și formele de desfășurare:

În zilele de marți, miercuri, joi, câte o oră, după orele din programul școlar. Participă elevii din clasa a IV a, cu deficiențe de auz, în curs de demutizare. Acordă consiliere psihologul școlar. Organizarea elevilor se face în grupuri mici de 3 elevi și în perechi.

Obiectivele proiectului:

- Motivarea elevilor pentru comunicarea și interacțiunea verbală;
- Dezvoltarea funcțiilor articulatorii și de pronunție expresivă, în dialog și interacțiune verbală;
- Inițierea elevilor în decodificarea/înțelegerea limbajului dialogal și a comunicării dialogale orale;

- Dezvoltarea funcțiilor cognitive de gândire, memorie verbală, imaginație socială, implicate în jocul cu roluri sociale;
- Facilitarea transferului de abilități verbal – expresive din jocul de rol în rolurile cotidiene de interacțiune socială.

Argumentele pentru inițierea-desfășurarea acestui proiect

Comunicarea și interacțiunea verbală sunt modalitățile fundamentale de relaționare interumană și de socializare în comunitățile umane. Prin procesul de demutizare și instruire lingvistică – verbală, copiii cu deficiențe de auz dobândesc principalele instrumente și strategii de relaționare comunicativă; sunt inițiați în modalitățile interacțiunii verbale, pentru a se integra în comunitățile umane.

Decalogul comunicării ne evidențiază rolul activităților de comunicare și relaționare verbală, cu deosebire pentru prevenirea consecințelor negative de marginalizare/excludere socială/anxietate socială generală de inabilitățile de comunicare. Decalogul comunicării sistematizează principalele domenii de aplicație ale interacțiunii verbale, astfel:

- Nu poți să nu comunici;
- A comunica presupune cunoaștere, stimă interumană;
- A comunica presupune perceperea reciprocă a nevoilor umane;
- A comunica presupune a ști să asculți;
- A comunica presupune a înțelege mesajele;
- A comunica presupune a oferi feed-back-uri;
- A comunica presupune a accepta conflictele;
- A comunica presupune asumarea rezolvării conflictelor (cf. cu A. Băban ”Consiliere educațională; Cluj-Napoca – 2001, p.83).

Comunicarea nonverbală are rolul principal de a facilita/clarifica mesajele verbale, prin alte căi decât acelea verbale, cum ar fi:

- Mesajele gestuale-corporale, gesturi semnificative în comunicare, mimică, expresivitate afectivă, contactul vizual, distanțarea/apropierea fizică;
- Paralimbajul, cum ar fi: tonalitatea, intonația, accentul.

Ne propunem ca prin comunicarea dialogală și jocul de rol interactiv la copiii cu deficiențe de auz să realizăm toate funcțiile comunicării verbale:

- Funcția cognitivă, de înțelegere/decodare și gândire a mesajelor/semnificațiilor exprimate în jocurile de rol dialogal;
- Funcția emotivă, de transmitere-receptare a stărilor afective asociate dialogului și contextului de interacțiune;
- Funcția reglatorie, de modelare a răspunsurilor, gesturilor, atitudinilor de comunicare;
- Funcția expresivă, de exteriorizare a emoțiilor și sentimentelor;
- Funcția catarctică - de eliberare, detensionare internă.

Elementele de bază ale instruirii-învățării elevilor cu deficiențe de auz în acest proiect sunt:

- Dezvoltarea percepției-receptorii;
- Dezvoltarea înțelegerii-gândirii verbale și decodificarea mesajelor;
- Dezvoltarea motivației-sensibilizarea elevilor pentru vorbirea dialogală în jocuri de rol.

Strategii didactice-metode de realizare:

- Exerciții de articulare – pronunție - rostire expresivă, individuală, în perechi, în grup;
- Problematizarea rolurilor jucate de elevi prin întrebări și răspunsuri, pentru a înțelege și anticipa mesajele în dialog;
- Repovestirea în limbaj propriu a mesajului din fiecare rol asumat – jucat;
- Jocul de rol-interpretarea, redarea expresivă a rolurilor prin mesaje adresative;
- Autoevaluarea-redarea de către fiecare elev a stărilor generate în jocul de rol ”ce simt eu, cum mă simt eu când joc rolul de…

Rezultatele așteptate:

Cantitative: toți elevii să fie motivați și să fie motivați și să participe la activitățile programate.

Calitative: dobândirea de abilități și de motivații pentru jocurile de rol și pentru comunicarea dialogală.

Diseminarea proiectului:

- Prezentarea la nivelul școlii, în alte cercuri de elevi, părinți, cadre didactice;
- Antrenarea de elevi auzitori, din alte școli partenere în alte proiecte.

Beneficiile proiectului vor fi vizibile în: interesul elevilor pentru comunicarea și interacțiunea dialogală, ameliorarea – dezvoltarea abilităților de dialog și roluri sociale, încrederea elevilor în propriul potențial de comunicare dialogală.

Continuarea proiectului: prin implicarea elevilor în activități artistice-serbări cu jocuri de rol și interpretare a mesajelor orale-verbale; succesul elevilor va fi recunoscut/stimulat prin diplome de încurajare-premiere.

Desfășurarea activităților

Perioada	Tema activității	Conținuturi	Mijloace de realizare	Evaluare
Oct. 2022	Identificarea nivelului elevilor. Stabilirea orarului de lucru	Testarea elevilor. Familiarizarea cu jocurile de rol.	Materiale audio-video pentru jocuri de rol. Fișe de lucru.	Identificarea dificultăților. Consiliere emoțională-motivațională.
Nov.-dec.2022	Familiarizarea elevilor cu rolurile-lectură, povești	Exerciții de articulare expresivă-în vorbirea reflectată și independentă	Planșe-imagini Filme, poezii, povești	Corectarea articulatorie Lămurirea semnificațiilor și expresiilor.
Ianuarie-februarie2023	Lectură expresivă Povești ilustrate	Povești cu roluri Repovestire-mesaje din roluri	Cărți ilustrate Serii imagini Confecționare măști personaje	Reflectarea mesajelor Redarea rolurilor
Martie 2023	Familiarizarea elevilorcu rolurile și personajele	Lectura dialogurilor Redarea dialogurilor	Redarea dialogurilor din povești Alegerea rolului	Repovestire Redare replici
Aprilie/Mai 2023	Exersarea rolurilor în grup/perechi	Personaje din povești Personaje reale	Manevrare marionete și măști-profile de	Memorare/redare replici Redare

			personaje	mesaje/atitudini
Iunie 2023	Susținerea publică a rolurilor	Redarea dialogurilor și expresivității	Elemente publice de serbare, asistență publică	Asumarea rolurilor în comunicarea publică; Rolul ludic și expresiv al jocurilor de rol.

Stimularea – premierea elevilor prin diplome, medalioane, cărți.

Rolul jocului cu roluri generează:

- Încrederea în sine, cu amuzament, bucurie, cooperare;
- Deschiderea-lărgirea perspectivelor expresive în comunicarea – relaționarea orală.

Variabile inaparente ale jocului de rol:

- Bucuria de comunicare fără bariere rigide;
- Atitudine creativă față de mesajele dialogale și stimularea imaginației sociale.

Bibliografie:

1.Băban, A. Consiliere educațională, Cluj Napoca S.C. Psinet. S.R.L. 2001

2.Gherguț, A. Educația incluzivă și pedagogia diversității, Ed. Polirom, Iași2016

3. Gherguț, A. Educația specială. Ghid metodologic, Ed. Polirom, Iași 2016

4. Povești ilustrate: Scufița roșie, Capra cu trei iezi, Ursul păcălit de vulpe, Cei trei purcelușI,

ROLUL CÂNTULUI CORAL ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Valentina – Maria Tablan Popescu

Școala Gimnazială ”Aurelian Stanciu”, Salcea, Suceava

Sistemul educațional reprezintă ansamblul instituţiilor sociale, politice, culturale şi al comunităţilor umane-familie,popor, grupuri etnice, care în mod direct sau indirect îndeplinesc funcţii pedagogice de formare şi cizelare a personalităţii umane.

Tot mai mulţipărinţi insistă pe superioritateaştiinţelor exacte, însă se demonstrează constant, prin studii de specialitate, că muzica are efecte benefice asupra psihicului uman și asupra dezvoltării armonioase psihosomatice.

De când se ştie, omul a cântat, de bucurie, de jale, de dor, etc. Muzica i-a apropiat pe oameni, muzica a spus ce s-adorit a exprima, atunci când lipseau cuvintele, atunci când sufletul avea nevoie de înălțare, muzica este mijloc de comunicare pentru toţi oamenii. Când legătura dintre sunetele muzicale a format melodia, omul a dat atunci glas marilor năzuinţe. Muzica a izvorât din viață. Tot ce este mişcare în jurul nostru, râul în curgerea lui, bătaia inimii, căderea ploii, mersul aştrilor, succesiunea zilelor şi a nopţilor, dovedesc că muzica a izvorât din viață, în primul rând din ritm.

În mod specific, corul are efecte benefice, atât asupra dezvoltării abilităţilor practice de a cânta, cât şiîn ceea ce privește îmbunătățirea relațiilor sociale. A cânta în cor înseamnă să vă ascultați, unul pe celălalt, dacă unul este mai bun, acesta este îndemnat să îi ajute şi pe colegi să devină mai buni. Se dezvoltă deci mai multe aspecte ce ţin de caracter sau de cultură precum empatia, prietenia, compasiunea, disciplina, diferite alte limbi, istoria. Toate aceste şi nu numai, sunt esenţiale în viaţă, de ele ne vom ajuta la fiecare pas. Cântul în grup reduce stresul, creează o legătură cu ceilalţi elevi din cor şi se ajunge chiar la reglarea bătăilor inimii în aşa fel încât putem spune că se ajunge la egalizarea respiraţiei celor care cântă împreună. În cultivarea acestor deprinderi, un factor de mare forţă este exemplul.

Profesorul-dirijor este un model – el - cu blândeţe, cu tact pedagogic, cu răbdare, va căuta să creeze ordine, atmosferă frumoasă şi bucurie în cadrul orelor de cor. Disciplina este frumoasă când este liber consimţită de toţi elevii care fac parte din ansamblu coral.

Repetiţiile nu au drept scop numai studierea programelor pentru serbări, ci odată cu acestea continua creştere, continua dezvoltare artistică a corului. Foarte importantă este formarea sonorităţii corale, în repetiţii se clădeşte totul cu răbdare şi pricepere. Fiecare elev din cor va avea prilejul să guste frumuseţea acestor repetiţii, momente care trebuie să aibă la bază atenţiaşiconştiinţa artistică.

Interpretarea corală realizează un sincretism al părţii(individului) cu întregul(colectivitatea), fiind una din modalităţile cele mai eficiente de formare a spiritului de lucru în echipă. Participarea elevului în structura formaţiei corale contribuie la conştientizareaapartenenţei la grup, la disciplinarea şi socializarea acestuia, totodată trecerea de la studiul în grup mic (partidă) la interpretarea în ansamblu complet în spectacole şi serbări şcolare, determină dezvoltarea la elev a capacităţii de autocontrol (emoţii,stări,sentimente), a capacităţii de memorareşi concentrare până la încheierea activităţii.

Modalităţile de lucru specifice, fac din ora de ansamblu coral, o activitate prin care elevul îşilărgeşte orizontul cultural şiconştientizează rolul său ca parte dintr-un grup. Totodată activitatea de cânt coral sporeşte posibilitatea de a activa ulterior într-o zonă a socialului, la care accesul este rezervat unei anumite categorii şi anume aceleia de corist într-o formaţie profesionistă. În vederea realizării pe deplin a unui progres la ansamblu coral, îi sunt necesare şi studiul suplimentar pentru obţinereaperformanţei în serbări şi spectacole.Activitatea corală uneşte suflet lângă suflet pentru a creeaactivităţi artistice minunate.

Dragostea profesorului pentru copii este esenţială, copiii au nevoie de afecţiune, ocrotire şiîncurajare. Responsabilitatea unui profesor de a călăuzi un copil în lumea fascinantă a muzicii este asemănătoare cu munca unui sculptor care modelează cu sârguinţă, atenţieşi răbdare o lucrare menită să încânte publicul.

Bibliografie:

1. Beadle Phil – *Cum să predai – Strategii didactice,* Editura DPH, Bucureşti.

2. M.E.N. – *Programă şcolară „Ansamblu coral" pentru ciclul gimnazial*, Bucureşti, 2009

3. Munteanu Gabriela, - *Metodica predării educaţiei muzicale în gimnaziu şi liceu*, Editura Sigma Primex, București, 1999

CIPRIAN PORUMBESCU

Lucian Tablan-Popescu,

Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei'' Suceava

O altă mare personalitate a Bucovinei, care și-a lăsat amprenta asupra activităților muzicale în cadrul Gimnaziului sucevean, a fost Ciprian Porumbescu. Despre viața lui s-au scris lucrări nenumărate și foarte valoroase, și nu consider că ar fi de folos să mai rescriu și eu ceva; de aceea cred că este corect să aștern pe hârtie câteva gânduri despre Porumbescu, cu aplecare spre activitățile sale întreprinse ca elev în perioada cât a învățat la Gimnaziul din Suceava.

Compozitorul sufletului bucovinean s-a născut pe 14 octombrie 1853, în localitatea Șipotele-Sucevei, în familia preotului ortodox Iraclie Porumbescu şi al Emiliei, născută Clodniţchi, în comuna Suceviţa; fiind al doilea copil din cei nouă, dintre care au supravieţuit doar trei: Ciprian, Ştefan şi Mărioara.

Talentul muzical se manifestă de timpuriu, la vârsta de 6 ani (1859) priminddeja – în privat – primele lecţii de pian în salonul casei părinteşti de la Carol Miculi, lecţii care vor continua până în anul 1863. Urmează şcoala primară la Ilişeşti, între anii 1860-1863, unde va fi iniţiat în tainele viorii de către învăţătorul Simion Maier. Călăuzit de Carol Miculi, a studiat în aceeaşi perioadă şi câteva noţiuni elementare de teorie şi solfegiu.

Între anii 1863-1872 se mută temporar în Suceava, unde va urma cursurile Gimnaziului greco-oriental din localitate. Aici, Cprian Porumbescu va înflori, muzical vorbind, sub îndrumarea şi ocrotirea directă a profesorului Ştefan Nosievici, care îl va iniţia printre altele şi în tainele armoniei. Vioara îi va fi şi aici nelipsită, studiind în particular cu Anton Valentin. Împreună cu Ştefan Nosievici, în 1869 va înfiinţa la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou un cor bărbătesc alcătuit în întregime din elevii Gimnaziului din localitate; mărturie în acest sens ne stau câteva scrisori trimise ca mulţumire pentru activitatea sa, de către stareţul mănăstirii, părintelui Iraclie Porumbescu – tatăl său, careîntre timp va fi mutat ca preot paroh, la Stupca(1865). Aici, tânărul Ciprian se va împărtăşişi adăpa din bogatul izvor de înţelepciune care este cântecul popular românesc şi din care el va prelua nestemate neprețuite pe care mai târziu le va valoriza în compoziţiile sale.

În 1871 participă alături de alți gimnazişti la marea sărbătoare de la Putna, organizată din iniţiativa Societăţii studenţeşti România jună din Viena, unde, împreună cu taraful renumitului lăutar bucovinean Grigore Vindireu, va cânta, aşa cum va mărturisi tatălui său mai târziu, Daciei întregi; şi unde îi va cunoaşte pe Mihai Eminescu, Ioan Slavici şi A. D. Xenopol.

Între 1873 – 1879 urmează cursurile Institutul Teologic din Cernăuți, urmând ca peste un an să studieze şi filosofia. Aici, la Cernăuţi, îl cunoaşte pe compozitorul Isidor Vorobchievici cu care îşi va aprofunda cunoştinţele muzicale, studiind noțiuni de armonie, compoziție, teorie muzicală şi dirijat cor. În perioada ultimă din viaţa cernăuţeană îl va întâlni pe tânărul

muzician Eusebie Mandicevschi, şi el un mare talent, cu care se va împrieteni şi perfecţiona în domeniul muzicii, mai ales în perioada petrecută în Viena.

Aici, la Cernăuţi, va înfiinţa şi conduce Societatea studenţilor români Arboroasa, în cadrul căreia va desfăşura o intensă activitate muzicală, naţională şi patriotică; şi de pe urma căreia va avea de suferit, fiind întemniţat de conducerea habsburgică. În această perioadă apar şi primele lui compoziţii de amploare, majoritatea religioase și pentru cor bărbătesc, încurajat fiind de arhimandritul Silvestru Morariu (viitorul mitropolit al Bucovinei); partituri care au fost trimise spre a fi interpretate și de elevii Gimnaziului din Suceava. Din cauza condiţiilor inumane în care a fost încarcerat în acea iarnă, în trupul său fraged se va sălăşlui viermele necruțător al bolii, care îi va roade încet – încet, în întregime, sănătatea.

Vara anului 1878, Ciprian Porumbescu și-o petrece prin Bucovina, trecând şi pe la Ilişeşti, unde l-a vizitat pe moşul său la care a locuit pe parcursul studiilor primare. Alături de acesta locuia pastorul evanghelic Gorgon, care avea trei fete. Ciprian se îndrăgosteşte pentru veşnicie de Berta, fiica cea mică a pastorului.

Dragostea îi încătuşează pe amândoi tot mai puternic, iar cei doi tineri îşi făuresc cel mai frumos vis de viitor. Tânărul Ciprian trăia numai pentru muzică şi pentru iubita sa. Multe dintre compoziţiile sale sunt inspirate de această iubire. Dar acest vis este spulberat de prejudecăţile confesionale ale familiei pastorului Gorgon, care văzând că sufletele tinerilor sunt din ce în ce mai mult înlănţuite în mrejele iubirii, şi neputând consimţi ca fiica lor să treacă la ortodoxie, dar nici pentru Ciprian nefiind cu putință a se căsători cu Berta fără să renunţe la preoţie; hotărăşte să distrugă visul frumos, trimiţându-şifica în Anglia, la rude.

În anul 1879 pleacă la Viena, unde îşi desăvârşeşte studiile muzicale la Konservatorium für Musik und dar stellende Kunst din Viena (1879-1881), sub călăuza pedagogică a lui Anton Bruckner (armonie), Landskron (pian şi şcoala de cor-Chorschule), Franz Krenn şi Fürstenberger (exerciţii de cor-Chorübung). Ciprian Porumbescu va urma în paralel cu muzica şi Facultatea de Filosofie la Universitatea din Viena.

Pentru tânărul compozitor bucovinean, perioada petrecută în tărâmul capitalei imperiului a fost cea mai prolifică, din toate punctele de vedere. Are onoarea de a-l cunoaşte pe Johann Strauss – fiul; continuă colaborarea cu Eusebie Mandicevschi; dirijează cu mare succes corul Societăţii România Junã; publică lucrarea Colecţiune de cântece sociale pentru studenţii români; compune Cântec de primăvară – Marş de 1 Mai; şi nu în ultimul rând, desăvârşeşte nemuritoarea piesă pentru vioară şi pian -Balada.

Ulterior terminării studiilor la Viena, şi la îndemnul prietenului său Andrei Bârsanu, se angajează ca profesor de muzică la Gimnaziul Românesc din Braşov şi la Școala Comercială din Brașov (1881-1882). Aici a dirijat Corul Reuniunii române, Corul de la Biserica Sf. Nicolae din Şcheii Braşovului, şi a colaborat şi la Gazeta Transilvaniei.

Ciprian Porumbescu, la Braşov va compune prima operetă cultă românească, numită Crai nou, pe versurile lui Vasile Alecsandri, în două acte; și care va avea premiera pe 11 martie 1882, în sala festivă a Gimnaziului Românesc din Braşov. Succesul imens a impus repetarea operetei în aceeaşi sală pe 12 şi 23 martie, acelaşi an. În tot acest timp compune Rapsodia română pentru pian.

Sănătatea şubrezindu-i-se la maxim, tuberculoza instalându-se pe deplin, mai ales din cauza efortului componistic extraordinar; Ciprian Porumbescu este trimis de braşoveni pentru a-şi reface puterile şi a se trata, la Nervi, în Italia între anii 1882-1883, unde va avea plăcerea de a-l cunoaşte pe marele compozitor Giuseppe Verdi.

Omul Ciprian Porumbescu s-a stins din viaţă la Stupca, pe 6 iunie 1883, la 29 de ani şi jumătate, în braţele surorii sale Mărioara şi sub privirile înlăcrimate ale tatălui său; însă compozitorul, interpretul şi dirijorul Ciprian Porumbescu nu a murit niciodată, el trăind veşnic prin lucrările sale muzicale care însumează o operă de aproximativ 300 de piese, dintre care 200 sunt compoziţii corale, multe aflate încă în manuscris.

Marele Străjer, M. S. Regele Carol al II-lea, în 1933, cu prilejul vizitei la Suceava, ascultă un mic concert al corului Liceului de băieți, mai apoi alege ca imnul străjeresc să fie Tricolorul, din motivul că însăşi viaţa lui Ciprian Porumbescu, prin mucenicia sa naţională şi sufletul de adevărată elită, merită a fi cunoscut de toţi, spre a servi drept pildă vie miilor de tineri-străjeri din cuprinsul ţării noastre.

Ciprian Porumbescu a fost un român adevărat, un patriot înflăcărat, un luptător pentru drepturile istorice ale românilor din Bucovina, un suflet frumos, nobil şi larg asemeni unei livezi înflorite în luna mai. Ca om, a fost truditor, jertfitor, modest şi cinstit, iar ca şi compozitor a avut o melodicitate şi forţă interioară a artei creatoare de neegalat în România secolului XIX.

Următor prezentării acestor două mari personalități cu care a debutat cântarea corală în cadrul centrului nostru educațional, consider că ar fi bine a face o scurtă retrospectivă.

Între anii 1860 și 1862 nu avem dovezi certe ale unei activități cultural-muzicale. Din 1863 până în 1869 avem o înfloritoare activitate artistică pe mai multe planuri, datorită profesorului Ștefan Nosievici și a elevului său de atunci, Ciprian Porumbescu, astfel: ia ființă corul elevilor gimnaziști foarte doritori de cântare, se organizează un cvintet instrumental compus din elevi și condus de Ciprian și se înființează societatea de cântare suceveană Suczawaer Gesangverein, principalii protagoniști fiind profesorii și elevii gimnaziului. După moartea lui Nosievici ca dirijor al societății activează, doar un an, funcționarul Titus Erbn , însă fără rezultate notabile, urmând ca societatea să se dizolve. La conducerea corului gimnaziștilor rămâne elevul Ciprian Porumbescu, așa cum scrie mai târziu un coleg al său, Iosef Fischhoff, care relatează că tânărul gimnazist dădea multe audiții cu corul său, fiind considerat încă de pe atunci de publicul sucevean, un excelent muzician. Este foarte posibil că Porumbescu, fiind fiu de preot, să fi preluat și conducerea corului de la Mănăstirea Sfântul Ioan cel Nou, acest ansamblu coral fiind alcătuit exclusiv din elevii Gimnaziului.

Abia în martie 1873 se reia în Școala suceveană predarea muzicii (tot facultativ), cu ajutorul preotului Arcadie Vasilovici, conducerea Școlii fiind convinsă că nu se putea lispi de acest important mijloc de cultură. El va preda religia ortodoxă și muzica, până la finele anului 1882. Pe 24 iunie 1882, mitropolitul Silvestru Morariu-Andrievici este invitat la marea sărbătoare a hramului Mănăstirii Sfântul Ioan cel Nou din Suceava, unde răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul elevilor Gimnaziului din localitate, dirijat de preotul Arcadie Vasilovici, mitropolitul remarcând frumoasa cântare.

Ciprian Porumbescu se stinge în anul 1883 pe 6 iunie, la Stupca.

Bibliografie

1. *** (2010) Album – Colegiul Național Ștefan cel Mare – Suceava, Editura AccentPrint

2. Branişte, V. Dr. (1908), Ciprian Porumbescu – schiță monografică, Editura autorului, Lugoj

3. Cozma, V. (1970) Muzicieni români – Lexicon, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, Bucureşti

4. Gassauer, R. Dr. (1938) Suceava muzicală de altădată, Suceava, Editura Reuniunii musicale-dramatice Ciprian Porumbescu, Suceava

5. Morariu, C. Pr. (1908) Ciprian Porumbescu, Editura reuniunii de cântare Ciprian Porumbescu, Suceava

Beneficiile jocului la preşcolari

Profesor învăţământ preşcolar: Tahir Luiza Veronica

Grădinița cu P.P. „ Phoenix”, Craiova

Aproape orice adult are o amintire specială din copilărie legată de o anume experiență de joc. De multe ori imaginea este descrisă în detalii bogate si vii. Când ne amintim cum ne jucam în copilărie, vorbim despre sentimente – de libertate, de putere, de control și de intimitate cu prietenii. Mulți dintre noi își amintesc cu plăcere momentele minunate petrecute în locuri secrete

– ca și cum timpul și locul ar fi încă palpabile. Ne amintim suflul vântului, atingerea ierbii, scârțâitul unor scări, mirosul unui pod prăfuit.

Joaca reprezintă o experiență semnificativă si unică. Oferă satisfacție și plăcere copiilor, o evadare pe care ei o caută cu nerăbdare și una pe care o găsesc captivantă la nesfarșit. Oricine i-a observat pe copii în timp ce se joacă a vazut cât de profund sunt aceștia antrenați în joc și cum iau totul in serios.

Deși joaca este o experiență comună (universală) este dificil de definit exact in termeni de cercetare științifică multidisciplinară. Joaca este paradoxală (uneori serioasă, alteori nu), reală sau nu, aparent fără scop și totuși este esențială pentru dezvoltarea și creșterea copilului. Joaca este un act flexibil (copiii continuă să se joace chiar și în cele mai dificile situații) și totuși fragilă (exista tot mai multe dovezi care arată ca privarea unui copil de la joaca are un impact negativ asupra dezvoltării sale).

Caracteristici ale jocului

- motivat din punct de vedere intrinsec
- controlat de cei care se joacă
- preocupare mai degrabă spre proces decât pe produs
- non – literală
- liberă, fără norme impuse din exterior
- angajament activ al celor implicați.

Beneficiile jocului

Cercetările arată că jocul are multe beneficii pentru copii, familie si comunitate. Îmbunătațește sănătatea și calitatea vieții. Cercetările recente sugerează că accesul copiilor la joc poate:

- să crească stima de sine, respectul de sine si autoconsșientizarea
- să îmbunătățească și să mențină sănătatea fizică si mentală
- să le ofere posibilitatea de a intra în legatură cu alți copii
- să le crească încrederea prin dezvoltarea de competențe noi
- să le dezvolte imaginația, independența și creativitatea
- să ofere oportunitați copiilor, indiferent de abilitațile pe care le au, să se joace împreună
- să ofere oportunitați pentru dezvoltarea abilităților sociale și de învățare
- să consolideze capacitatea de adaptare prin asumarea de riscuri si provocări, rezolvarea de probleme
- să ofere oportunitați de a învața despre mediul lin care evoluează și comunitatea în care trăiesc.

Studiile arată care sunt beneficiile jocului și pentru familie și comunitate:

- părinții se simt mai în siguranță știind că micuții lor sunt mai fericiți și că se bucură de ceea ce fac
- familiile au copii mai fericiți și mai sănătoși
- jocul oferă oportunități de interacțiune socială pentru comunitate și sprijină dezvoltarea unui sentiment de promovare a coeziunii sociale
- spațiile publice exterioare au un rol important în viața de zi cu zi a copiilor si tinerilor, în special ca locuri unde se întâlnesc prietenii.

Jocul este cel mai important lucru pe care puteți să-l faceți împreună cu micuțul dumneavoastră. Timpul petrecut jucându-vă împreună cu el, oferă copilului o mulțime de moduri și momente diferite de a învăța.

Jocul îl ajută pe copil:

- să aibă încredere în el
- să se simtă iubit, fericit și în siguranță
- să dezvolte abilități sociale, de limbaj și comunicare

- să aibă grijă de ceilalți și de mediu
- să-și dezvolte abilități fizice
- să-și dezvolte creierul

Copilului îi va plăcea să se joace cu dumneavoastră, dar uneori va prefera să se joace și singur. Uneori va fi suficient doar să-i oferiți niste idei, iar el va continua să descopere jocul singur mai departe.

Dreptul copiilor la joaca

Dreptul la joacă și la recreere informală, pentru toți copiii și tinerii de pâna în 18 ani, este reglementat in articolul 31 din Conventia ONU cu privire la Drepturile Copilului. Guvernul are datoria de a proteja și de a promova oportunități de joacă pentru toți copiii și tinerii.

Importanța jocului – dezvoltare socială, emoționala, fizică și creativă

1. Dezvoltarea socială și emotională. În timpul jocului, se dezvoltă competențele sociale și maturitatea emoțională. Experții Smilansky și Shefatya susțin că succesul școlar depinde în mare măsură de capacitatea copiilor de a interacționa pozitiv cu ceilalți copii și adulți. Joaca este vitală pentru dezvoltarea socială a copiilor. Aceasta permite:

- practicarea ambelor abilități de comunicare verbală și non-verbală prin roluri, aprecierea sentimentelor celorlalți etc
- răspuns la sentimentele colegilor
- împărțirea resurselor și experiențelor
- experimentarea și aprecierea altor puncte de vedere – rezolvarea conflictelor legate de spațiu, materiale și reguli
- joaca sprijină dezvoltarea emoțională prin furnizarea unei modalități de exprimare și de înțelegere a sentimentelor.

2. Dezvoltarea fizică. Joaca permite copiilor să-și folosească tot corpul. Chiar și prin utilizarea unui instrument de scris/ desenat, copilul își cultivă și își dezvoltă o capacitate motorie de finețe. Evoluția naturală în dezvoltarea motorie fină este de la mâzgăleli, la forme și la imagini de reprezentare. Jocurile cu instrumente de scris îi ajută pe copii să-și perfecționeze abilitatile motorii fine. Într-o manieră similară se dezvoltă și capacitățile motorii de mișcări mai ample (sărituri, alergare, ridicare). Recomandarea specialiștilor este ca micuții să facă exerciții fizice timp de cel puțin o oră în fiecare zi (de preferat in etape de câte 15 minute, dar fără un program bine structurat, ci mai degrabă liber). Toți copiii au nevoie de joc activ pentru a se dezvolta din punct de vedere fizic si pentru a fi sănătoși. Dar beneficiile fizice sunt deosebit de valoroase și pentru copiii cu boli musculare sau de articulații (de exemplu artrita reumatoida juvenilă sau scleroza multiplă). Acești copii nu pot efectua exerciții repetate intense. Dar, ei se pot angaja în jocuri active. Jocul activ îi ajută să-și construiască și să-și mențină energia, flexibilitatea articulațiilor, precum ăi forta musculară.

3. Dezvoltarea creativă. Acum aproape 50 de ani, Sigmund Freud (1958) a sugerat că fiecare copil care se joacă "se comportă ca un scriitor creativ, prin faptul că el își creează o lume proprie, sau mai degrabă, rearanjează lucrurile din lumea sa într-o manieră nouă care îi face plăcere...Scriitorul creativ face același lucru ca și un copil care se joacă. El creează o lume a fanteziei pe care o ia foarte în serios și în care investește foarte multă emoție." Contextul jocului este ideal pentru sprijinirea gândirii creative și imaginară pentru copii, deoarece el reprezintă un mediu fără risc. Cercetarile susțin ideea că jocul și gândirea creativă sunt legate de comportamente, pentru că se bazează pe capacitatea copiilor de a folosi simboluri. Gândirea creativă poate fi văzută și ca o modalitatea de rezolvare a problemelor. Când copiii mici își folosesc imaginația în joc, ei devin mai creativi, au performanțe școlare mai bune și dezvoltă o abordare mai ușoară de rezolvare a problemelor de învățare.

1. Joaca pune bazele alfabetizării. Prin joaca, micuții învață să rostească și să repete sunete și cuvinte noi. Ei încep să-și construiască vocabularul personal, pe cont propriu sau cu prietenii și fac exerciții de imaginație prin intermediul poveștilor.
2. Joaca înseamnă "învățare". Jocul dezvoltă și satisface nevoia înăscută a copilului de a învața. Jocul are multe forme. Copilul se poate juca singur, cu un adult sau împreună cu mai mulți copii.
3. Joacă încurajează adulții să comunice mai mult cu copiii în fiecare zi. Adulții susțin jocul copilului prin oferirea posibilităților legate de joc, prin a ști când să intervină și când să stea deoparte.
4. Joaca le oferă copiilor șansa de a fi spontani.
5. Joaca le dă copiilor posibilitatea de a face alegeri. Dacă au mai multe jocuri si jucării la dispoziție, copiii vor putea să aleagă cu ce să se joace conform dorințelor și personalității lor.
6. Joaca oferă copiilor spațiu pentru a exersa mișcari fizice, de echilibru si pentru a-și testa propriile limite.
7. Joaca ofera adulților șansa de a învața cum să se joace din nou.
8. Joaca le permite adulților să învețe limbajul corpului copiilor lor.
9. Joaca implică răbdare și înțelegere. Dacă alegeți să vă jucați cu copilul nu încercați să-l fortați să acționeze într-un anume fel. Activitățile structurate și conduse de dumneavoastră au rolul lor, dar rețineți că este important să permiteți copilului să controleze și să decidă cu privire la propriul său joc.
10. Jocul este distractiv. Copiii sunt multumiți și sociabili atunci când se joacă.

Bibliografie :

1. Barbu, H., Popescu E., șerban, F., *Activiăți de joc recreativ si recreativ - distractiv,* EDP, București, 1993.
2. Bajenaru, L., Contribuția exercițiului - joc la dezvoltarea limbajului, *Revista învatamântului preșcolar,* 1996.
3. Chateau, J., *Copilul si jocul,* EDP, București, 1970.

UNIVERSUL COPILĂRIEI –SURSĂ DE INSPIRAȚIE PENTRU SCRIITORII ROMÂNI

Prof. Tahir Luiza Veronica,
Gradinița cu Program Prelungit „Phoenix“,
Craiova, jud. Dolj,

„Copilăria, iscoditoare ca un copil în fața ușii ce-ascunde pomul de Crăciun…” (Ionel Teodoreanu, Ulița copilăriei).

Ne-am obișnuit ca universul copilăriei să apară prezentat idilic sau nostalgic în operele lui Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Ionel Teodoreanu, în perspectiva satirică a lui I.L.Caragiale, sau în perspectiva eroică a lui Constantin Chiriță. Copiii- personajele preferate ale cititorilor – întruchipează modele demne de urmat, de admirat, de neuitat atât în fișele de lectură ale elevilor noștri, dar mai ales în sufletele lor. Noi, maturii, profesorii și părinții copiilor- cititori, călăuzim sufletele acestora în minunata și fascinanta lume a universului copilăriei, la care privim cu nostalgie, dar și cu speranță.

Universul adulților e altul decât cel al copiilor, un spațiu al jocului obținut prin puterea interioară de a aduce realitatea la nivelul de înțelegere a insului aflat la „vârsta cea fericită” și la nevoia de desfătare infantilă, când copiii sunt „pururea în petrecere și veselie”.

Despre puterea copilului de a transfigura realul, Ion Creangă scria în „Amintiri din copilărie”: „copilul, încălecat pe bățul său, gândește că se află călare pe un cal din cei mai strașnici, pe care aleargă cu voie bună…”. Dacă miracolul metamorfozării unei bucăți de lemn, în cal, e universal, în sensul pe care-l atribuia G. Călinescu când vorbea despre micul humuleștean și „copilăria copilului universal,” el e în același timp model pentru un șir infinit de transformări ale obiectelor realității, schimbări ce se petrec sub privirea naivă și uimită a celui ce trăiește vârsta veselă și nevinovată.

Tot o transfigurare a realității se întâlnește și în „Dumbrava minunată”, unde Lizuca, însoțită de cățelul „vorbitor,” Patrocle„ stă la sfat cu Sora Soarelui, cu Sf. Miercuri, înnoptează în scorbura unei sălcii bătrâne, căreia îi cere permisiunea ca unui om: „mătușă răchită, ne dai voie să-nnoptăm în scorbură la mata?”. Visul Lizucăi este pentru fetiță o viziune idilică a unei realități oribile, în care sufletul chinuit al copilului orfan își găsește alinare și refugiu. Realitatea

dură a unei copilării chinuite ,,m-au bătut și ieri, mă bat și azi, mă bat în fiece zi. De când a murit mama noastră, noi petrecem tare rău" se transfigurează într-o lume a basmului, unde piticii și zâna cea bună oferă optimism și lumină acestui copil. ,,Spunea mama că fără povești viața omului ar fi tristă și searbădă". Eroii din povești leagănă somnul Lizucăi, care dimineață se deșteaptă în casa primitoare a bunicilor, oază a copilăriei fericite ,,și-n miros de busuioc, la pieptul bunicii, începu a-și aduce aminte de întâmplările nopții, la hotarul împărăției minuni

O altă ipostază a copilăriei o oferă Niculăieș Onișor, protagonistul povestirii ,,Un om năcăjit". De data aceasta, Sadoveanu prezintă universul chinuit al copiilor sărmani și orfani de mamă, pentru care totul e un fapt grav și important, care au griji de om matur ,,eu n-am mamă. N-are cine mă spăla, n-are cine mă-ngriji, n-are cine-mi spune o vorbă bună". Faptul că-i muriseră câteva mioare și că oița lui preferată fusese pălită de un om cu căruța, constituia pentru acest copil fără copilărie o nenorocire fără semăn ,,vorbea cu seriozitate și durere ca un om mare".

În scrierile lui Ionel Teodoreanu asistăm la o schimbare radicală a viziunii artistice asupra copilăriei: e imaginea idilică, metaforizată, a copilăriei din ,,Ulița copilăriei", unde casa bunicilor oferă o tăcere blajină, îmbătrânită parcă, iar universul copilului de odinioară era redus la ,,o casă cu părinți și cu bunici, o uliță cu joacă și cu jucării".

,,În casa bunicilor" oferă o altă viziune a bunicilor tradiționali, gen Delavrancea. E vorba de coana Elencu și conu Alecu, fost procuror, fost primar, fost … și actual bunic. Nu reprezintă imaginea idilică a bunicilor ,ci o variantă urbană și intelectualizată a acestora- ,,e teribilă casa bunicilor!". La fiecare vizită, copiii sunt ,,prizonieri între ochelarii bunicilor și ochii părinților". Nepotul mijlociu are ocazia de a-i cunoaște cu adevărat și a le descoperi sufletul sub carapacea scorțoasă: bunicul, fost procuror, figură impunătoare în perioada lui de glorie, devenise un bătrân argintiu, însoțit la tot pasul de motan, cu slăbiciuni omenești, uneori infantile, iar bunica, neam de grec, iscoditoare și dură în limbaj, dovedește afecțiune pentru nepot, față de care nu-și permite să fie tandră. Acest min-roman e un omagiu adus atât copilăriei ,cât, mai ales, contribuției pe care au avut-o adulții la dezvoltarea copiilor ,,și ce-ai să scrii despre bunica ta? Ce-am scris, bunică!".

Exemplele de opere literare în care se prezintă universul copilăriei pot continua într-o enumerare atât din literatura română, cât și cea universală. Elevii vor păstra în suflet toți

acești mici eroi care le-au luminat ceasurile de lectură și care le vor însenina viața de oameni maturi, în clipele de nostalgică aducere aminte a celei mai frumoase vârste – copilăria.

IMPORTANȚA CELOR „ȘAPTE ANI DE ACASĂ ...”

Profesor învăţământ preşcolar Tahir Luiza Veronica
Grădiniţa cu Program Prelungit „Phoenix”, Craiova

„Cei şapte ani de acasă“ ar trebui să fie anii în care copilul capătă deprinderile şi educaţia ecesară vieţii în lume. E foarte firesc pentru părinţi să-şi dorească să aibă copii frumoşi, sănătoşi, bine educaţi. Dacă frumuseţea şi sănătatea sunt daruri de la Dumnezeu, în educaţia copiilor, părinţii sunt rânduiţi de Dumnezeu să deţină rolul principal.

Familia este o mică biserică numai atunci când părinţii îşi cresc copiii aşa cum trebuie, cu atenţie şi responsabilitate. Sunt prea multe lucruri de spus despre educaţia copiilor şi nu ne vom opri decât la câteva aspecte legate de educaţia creştină.

Fiecare părinte poate descoperi noi şi noi moduri de a-i apropia pe copii de cunoaşterea lui Dumnezeu. Cel mai important lucru este ca aceştia să fie crescuţi într-un mediu de credinţă, în care să simtă cât de importantă este pentru părinţii lor legătura cu Dumnezeu. Dacă îi vor vedea rugându-se, vor spune şi ei cu bucurie rugăciunile pe care le-au învăţat atât acasă, cât și la grădiniță/școală!Văzând că părinţii merg la biserică nu numai de Paşti şi de Crăciun, ci în fiecare Duminică şi sărbătoare, şi chiar şi când nu este slujbă, copiii vor iubi casa Domnului şi se vor simţi *acasă* în ea.

Una dintre marile crize ale zilelor noastre este lipsa de modele vii. Tinerii simt nevoia să imite, să copieze anumite gesturi şi atitudini. Dar, din nefericire, modelele pe care le imită tinerii de astăzi sunt exemple de rătăcire şi de deviere de la viaţa cuviincioasă.

Nu ar fi nimic rău să aibă ca model un actor sau un cântăreţ care duce o viaţă curată, care are un mesaj bun, folositor pentru oameni. Dar aproape toate modelele tinerilor sunt oameni plini de patimi, plini de vicii. Chiar dacă o bună parte dintre aceştia nu ezită să pomenească Numele lui Dumnezeu în interviuri sau cu alte prilejuri asemănătoare, nu o fac decât din superstiţie sau pentru a fi pe placul admiratorilor. Tinerilor trebuie să li se prezinte şi altfel de modele. Pentru orice creştin modelul este Hristos şi fiecare trebuie să fie conştient de acest adevăr. Dar e destul de greu ca un tânăr să-L aleagă ca model pe Însuşi Fiul lui Dumnezeu.

Mult mai uşor se vor apropia tinerii de sfinţi, care sunt prietenii lui Dumnezeu, care Îl oglindesc pe Dumnezeu. Cunoaşterea vieţilor sfinţilor are de aceea un rol foarte important în formarea personalităţii tinerilor.

Văzând cum sfinţii, oameni ca ei fiind, au ales lupta cu ispitele acestei lumi, netemându-se de nici un fel de chinuri, tinerii vor vedea un cu totul alt model de viaţă. Vor înţelege că ispitele care vin din toate părţile se pot respinge cu ajutorul lui Dumnezeu.

Unii părinţi le citesc copiilor din vieţile sfinţilor când sunt mici, şi uneori ei le confundă cu poveştile. Când cresc mai mari, şi vor să se rupă de lumea poveştilor, ei încep să nu mai creadă nici faptele descrise în vieţile sfinţilor.

Dar copiilor trebuie să li se explice că minunile au fost şi sunt reale, că Hristos Fiul lui Dumnezeu a făcut toate cele descrise de Evanghelie. Că ucenicii Săi şi urmaşii acestora au făcut o mulţime de minuni pentru ca oamenii să creadă în Dumnezeu. Minuni care nu sunt altceva decât *semne ale dragostei lui Dumnezeu*.

Sărbătoarea Crăciunului şi a Paştelui sunt cele mai importante momente din viaţa oricărui copil creştin. Atenţia părinţilor trebuie să fie îndreptată în a-i ajuta pe copii să trăiască bucuria Naşterii şi Învierii Domnului. Mari greşeli fac părinţii care, creştini cu numele, dar păgâni cu faptele, transformă cele două sărbători religioase în simple momente de oferire a darurilor. Venirea „iepuraşului“, de exemplu, care nu are nimic în comun cu sărbătoarea Paştelui. Cei mai mulţi copii sunt dornici să vină Moș Crăciun și „iepuraşul“și

mai puțin, Ziua de Crăciun și Ziua Învierii. Peste ani şi ani, când vor avea nevoie de ajutorul Celui Înviat, nu vor şti să îl ceară; s-au obişnuit prea mult cu prezenţa „iepuraşilor“, cu cadouri și daruri din ce în ce mai diversificate, în fucție de vârstă.
Sigur că nu trebuie să ne lipsim copiii de asocierea bucuriilor materiale, trupeşti, cu marile bucurii spirituale, dar nu trebuie răsturnată cu nici un chip ierarhia valorilor!

Un alt prilej de poticnire pentru tineri este părerea că, deşi sfinţii au dus cu secole în urmă o viaţă curată, că I-au slujit lui Dumnezeu cu toată fiinţa lor, în zilele noastre nimeni nu mai duce o viaţă de sfinţenie; dar această părere nu corespunde realităţii! În clipa în care lumea va fi lipsită de sfinţi, va veni sfârşitul, însă până la acest sfârşit, Duhul Sfânt are şi va avea în fiecare vreme oameni care Îl cheamă şi la care vine.

E bine ca tinerii să cunoască măcar câteva din vieţile oamenilor aleşi pe care i-a avut Biserica în vremea noastră. Părinţi îmbunătăţiţi care au dobândit rugăciunea neîncetată, mari duhovnici, mari asceţi, unii chiar făcători de minuni şi care au lăsat sfinte moaşte. Să cunoască tinerii marea jertfă pe care a dat-o Biserica Ortodoxă în prigoana comunistă din: România, Rusia, Serbia, Bulgaria. Zeci de mii de preoţi, sute de mii de credincioşi care au fost torturaţi în fel şi chip şi care au murit în închisori, şi nu numai acolo, pentru că nu au vrut să se lepede de Dumnezeu. Să cunoască tinerii cum alţii la vârsta lor în loc de desfătări au avut parte numai de cruce pentru a dobândi Împărăţia cerurilor. Biserica are modele pe care să le ofere tinerilor; mai precis, Biserica este singura care poate oferi adevăratele modele, chiar de la cele văzute sau auzite, pictura, icoanele, cântările, toaca, veşmintele şi gesturile preoților/monahilor, până la cele de taină, cum ar fi liniştea sufletească şi pacea sfântă, toate acestea rămân în inimile lor pentru totdeauna şi vor lucra în taină. Dacă primii îndrumători în ale rugăciunii sunt părinţii sau bunicii, şi copiii sunt deprinşi de mici cu rugăciunea, aceasta devine în timp din ce în ce mai profundă.

Nu lipsite de importanţă sunt chipurile de eroi pe care le arată istoria. Astăzi, când vrăjmaşul porneşte atâta dezbinare între neamuri şi pe de altă parte este propovăduită renunţarea la dragostea de neam în numele unui universalism îndoielnic, părinţii sunt datori a le cultiva copiilor respectul faţă de eroii neamului. Eroi pe care Biserica îi pomeneşte cu mare cinste. Tinerii pot afla în aceşti eroi, modele de sacrificiu pentru binele oamenilor, de renunţare la o viaţă egoistă, pentru o viaţă închinată semenilor.
Eroii neamului pot fi cinstiţi, dar sfinţii, prin puterea lor duhovnicească, pot fi prezenţe reale în vieţile tinerilor. Deşi nevăzuţi, ajutorul lor este mare. În special sfântul al cărui nume copilul l-a primit la Botez, trebuie să fie chemat în rugăciune de către acesta, căci îi poartă de grijă şi îl ajută atunci când nici un ajutor pământesc nu îi poate fi de folos!

Înainte însă de a-i cunoaşte pe eroii neamului şi pe sfinţi, pe de o parte, sau pe idolii muzicii, filmului, modei, sau pe şi mai periculoasele „staruri“ ale culturii fără Dumnezeu, pe de altă parte, copilul are mai întâi ca modele două persoane care îl ajută să facă primii paşi în viaţă: *părinţii*. Ar fi bine dacă părinţii şi-ar da seama cât de mult înseamnă pilda proprie pentru copiii lor. Se ştie că orice copil are tendinţa să copieze anumite manifestări pe care le vede la părinţii săi. S-a observat cât de mult modelează exemplul părinţilor caracterul copiilor, chiar dacă lucrul acesta devine evident abia când copiii sunt adulţi. Este o cruce destul de grea pentru părinţi să fie modele pentru copii, pentru că aceasta nu durează doar o zi, o săptămână sau un an. Sunt ani şi ani de zile în care trebuie să înfrunţi tot felul de probleme, de necazuri, de provocări ale vieţii și la multe dintre ele copilul se află în preajmă, înregistrând aproape tot (cu lux de amănunte)!

N-o poţi scoate la capăt încercând să ascunzi de copil ce ai în suflet. Doar atunci când în centrul vieţii părinţilor stă Dumnezeu, şi când părinţii trăiesc ştiind că Dumnezeu îi vede în tot ceea ce fac, inimile copiilor nu au de ce să se sminteească. Numai atunci crucea de a fi model devine prilej de bucurie, prilej de împlinire.
Nu există handicap pe care părinţii să nu îl poată depăşi. Nu există cădere oricât de

mare din care părinţii să nu se poată ridica, devenind modele bune pentru copiii lor. Important este să aibă credinţă în Dumnezeu, să se căiască pentru păcatele lor şi să alerge să ia dezlegare de păcate prin Taina Spovedaniei. Rolul unui duhovnic bun, care să sfătuiască şi să mustre, care să dea binecuvântare pentru săvârşirea unor fapte importante, este *de neînlocuit*.

În „cei șapte ani de acasă" e bine să fie susţinute micile pasiuni ale lor şi să le fie încurajate aptitudinile: de a cânta, de a picta, de a colecţiona diferite obiecte, de a face sport. Dar este şi mai bine să li se solicite ajutorul în treburile mai uşoare ale casei (chiar începând cu vârste mici, de 4-5 ani!). Munca făcută cu măsură ("Să pregătim masa"; „Să măturăm și să ștergem praful împreună"; „Să sortăm fructele/legumele"; „Să adunăm și să distribuim la locul lor: jucăriile, cărțile, hăinuțele" „Să facem împreună gogoși/plăcinte!"), însoţită de rugăciune, este de mare folos, în timp ce munca fără rugăciune, poate duce la idolatrizarea bunurilor materiale. Putem spune că există un demon al muncii exagerate care îl împinge pe om la eforturi fără rost (dorind să își agonisească cât mai multe) pentru a-l îndepărta de viaţa duhovnicească. Munca echilibrată, în familie sau în colectivitate, dă sănătate fizică şi psihică, vindecând lenea, egoismul şi cultivând jertfelnicia.

Numai cu multă străduinţă şi cu ajutorul lui Dumnezeu putem fi bune modele, putem cunoaşte bucuria mărturisită de Proroc: „Iată, eu şi fiii pe care mi i-a dat Dumnezeu" (Isaia 8, 18).

BIBLIOGRAFIE

Cum să ne creștem copiii?, Danion Vasile, Editura Sophia, București, 2012

ROLUL COMUNITĂŢII CA PARTENER ACTIV AL ŞCOLII

Prof. Tahir Luiza Veronica,
Gradinița cu Program Prelungit „Phoenix“,
Craiova, jud. Dolj,

Informarea şi formarea părinţilor în ceea ce priveşte şcolaritatea copilului presupune, cel puţin, ca fiecare părinte să cunoască: obligaţiile legale privind educaţia copilului; drepturile de care dispune pentru educaţia copilului; importanţa atitudinii lui pentru reuşita şcolară a copilului; metodele de colaborare cu şcoala. În acest scop este necesar un dialog între profesori si părinţi; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relaţie cu părinţii iar competenta lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinţii trebuie să fie pregătiţi pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; şcolile trebuie să asigure (asociaţiilor) părinţilor asistenta necesară.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorinţa de a ajuta elevii să aibă succes la şcoală şi, mai târziu, in viaţă. Atunci când părinţii, elevii si ceilalţi membri ai comunităţii se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe sa funcţioneze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţiala în organizarea şcolii şi a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opţional sau o problemă de natura relaţiilor publice.

Evoluţiile rapide din viaţa socială generează o cerere de continuare a proceselor de reânnoire a cunoştinţelor, deprinderilor si valorilor pe durata vieţii. Din perspectiva unei analize sistemice, educaţia părinţilor apare ca o dimensiune a educaţiei permanente si Şcoala este un mediu social organizatoric în care universul copilului se extinde depăşind constrângerea dependenţei materne.Educaţia este cea care desăvârşeşte fiinţa umană, educaţie pe care copilul o primeşte în familie, în şcoală şi de la comunitate.

Relaţia şcoală-familie-comunitate este una în care fiecare factor interrelaţionează cu ceilalţi.

Colaborarea dintre şcoală şi familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ţine de orientarea copilului ci şi înarmarea părinţilor cu toate problemele pe care le comportă această acţiune.

Pentru consolidarea unui set de valori stabil şi coerent care sprijină şcoala în formarea la copii a conduitei favorabile, a unui stil de viaţă sănătos mintal, emoţional, fizic şi socio-moral am urmărit implicarea familiei şi a comunităţii printr-un parteneriat. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalţi copii din clasă fiind consultată cu privire la activităţile educative(extracurriculare) şi cu privire la activităţile opţionale pe care doresc să le desfăşoare copiii (literatură pentru copii).

Motto:

,,Şcoala incearcă să se pună de acord cu noi părinţii;noi familia incercăm să ne punem de acord cu şcoala. Care sunt căile cele mai potrivite?"

În baza cercetărilor făcute în şcolile din S.U.A. şi în în unele ţări din Europa, a reieşit faptul că, atunci când şcolile, familiile şi comunitatile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii. Parteneriatul are un rol deosebit în funcţionarea şcolii, în îndeplinirea obiectivelor acesteia şi se poate realiza astfel:

- Ajută profesorii în munca lor
- Perfecţionează abilităţile şcolare ale elevilor
- Îmbunătăţesc programele de studiu si climatul şcolar
- Îmbunătaţesc abilităţile educaţionale ale parinţilor elevilor
- Dezvoltă abilităţi de lideri ale părinţilor
- Facilitează legătura dintre familii, personalul şcolii şi al comunitaţii
- Oferă servicii şi suport familiilor
- Creează o atmosfera mai sigura în şcoală
- Ajută la managementul şcolii

Scopul creării unor astfel de parteneriate este dorinţa comună de a ajuta elevii să obţina rezultate foarte bune în acumularea cunoştinţelor la şcoală, ca să poată reuşi să paşească pe treptele superioare ale invaţării şi pentru pregătirea lor de viitori adulţi.

Atunci când elevii, părinţii, comunitatea devin şi se considera parteneri in educaţie, in jurul elevilor se formează o comunitate de suport, care poate funcţiona ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esenţială in organizarea si desfaşurarea activităţii în şcoală şi in clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opţională sau o problemă de natura relaţiilor publice.

Trebuie avut în vedere că şcolile de toate gradele sunt organizaţii responsabile pentru educaţia formală a copiilor şi a adolescenţilor şi au obligaţia să se achite de această responsabilitate, ca parte a sistemului social ce include şi familiile si comunitaţile.

Istoria societaţii româneşti cunoaşte o lungă perioadă in care familia deţinea,aproape exclusiv rolul de educator social al copilului. Complexitatea sporită a societaţii actuale a dus la diferenţierea factorului educativ, la specializarea lor. S-ar putea crede că această specializare avea drept rezultat, automat, dezvoltarea armonioasă a copilului, indiferent de intersectarea acţiunilor si măsurilor luate.

Fiecare copil se deosebeşte de ceilalţi, in primul rând prin caracterul său. După cum un tâmplar nu lucrează in acelaşi mod şi bradul si stejarul, tot aşa şi noi trebuie să ţinem cont de,,lemnul" fiului sau fiicei noastre, elevului sau elevei noastre, adică de elasticitatea şi rezistenţa,,capitalului său biopsihic" pentru a şti ce putem face din el fără prea multe riscuri. In ziua de azi educaţia este un fenomen social de transmitere a experienţei de viaţă a generaţiilor adulte şi a culturii, către generaţiile de copii şi tineri, in scopul pregătirii lor pentru integrarea in societate. Factorii instituţionali ai educaţiei sunt şcoala, familia, biserica s.a.m.d., totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar in primul rând si în cea mai mare măsura – oamenii. Între acestia primul loc il ocupă părinţii si educatorii. Şcoala este instituţia socială în care se realizează educaţia organizată a tinerei generaţii. Ea este factorul decisiv care contribuie pentru formarea unui om apt capabil sa participe la dezvoltarea societăţii, să ia parte activă la viata, să fie pregătit pentru muncă . Menirea şcolii este nu numai de a inzestra elevii cu un bagaj de cunoştinţe cât mai mare, ci şi de a stimula calitatea de om.

Ajungem şi la un alt factor care contribuie la educarea copilului, care este familia. Familia exercită o influenţă deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noţiuni educative pe care copilul le primeşte sunt cele din familie. In familie se conturează caractere.Atât părinţii cât si educatorii in timpul procesului de invatământ trebuie să intervină in numeroase situaţii pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta preşcolară familia imparte intr-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii si pedagogii din şcoală; cei din urmă vor fi chemaţi să şlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat pană la această vârstă şi să-l ajute pe copil, în înţelegerea şi lămurirea unor probleme aşa-zis ,,delicate ", cum sunt cele legate de sentimentul de dragoste, de viaţa sexuală, etc. Îmbinarea eforturilor educative din familie şi din şcoala este nu numai recomandabilă ci şi obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinţii au de infruntat alte şi alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă şi care se repetă la generaţiile următoare.

Dacă cele două medii educaţionale – şcoala şi familia – se completează şi se susţin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea şcolară şi pe plan general în viaţa socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaştere reciprocă si depăşirea stereotipurilor şi continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinţii sunt parteneri cu şcoala în educaţia copiilor lor, rezultatele determină performanţa elevilor, o mai bună frecventare a şcolii, reducerea ratei de abandon şcolar si scăderea fenomenului delicvenţei.

Iată câteva principii ale colaborării familie şcoală:

- Copiii să se implice ca participanţi activi în interacţiunile familie şcoala, centrată pe învăţare;
- Să ofere tuturor parinţilor oportunităţi de a participa activ la experienţele educaţionale ale copiilor lor, chiar dacă vin sau nu la şcoală,
- Colaborarea familie şcoala să fie folosită pentru rezolvarea problemelor dificile şi, drept cadru de sărbatorire a realizarilor, a performanţelor deosebite,
- Relaţia dintre cele doua instituţii atât de importante să constituie fundamentul restructurării educaţionale şi al reinnoirii comunităţii;
- Eficienţa profesională a cadrelor didactice, a administratorilor şi a întregului personal al şcolii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilitaţi concrete, esenţiale, conexiuni cu părintii şi comunitatea.

Scopurile aferente acestor principii ar fi:

- Să ajutăm şcolile sa privească parteneriatele cu familia ca pe o primă resursă şi nu ca pe un ultim refugiu, în promovarea învăţării şi dezvoltării.
- Să stabilim colaborarea şcoală – familie la nivel naţional, ca pe un standard al politicilor şi practicilor educaţionale.

Atunci când părintii, elevii şi ceilalti membri ai comunităţii devin şi se consideră parteneri în educaţie, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcţiona ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esenţiala în organizarea şi desfăşurarea activităţii în şcoală şi în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opţională sau o problemă de natura relaţiilor publice.

În relaţia şcoală-familie pot apărea dificultaţi de ordin comportamental, intalnite atat la părinţi, cât şi la profesori şi la conducerea şcolii, sau de ordin material; relaţia respectivă cere un surplus de efort din punct de vedere material şi de timp. Aceste dificultaţi pot apărea din părerile divergente privind responsabilitatea statului şi a familiei cu referire la educaţia copiilor, libertatea de alegere a şcolii, de către parinţi, impactul familial asupra rezultatelor şcolare ale copilului, randamentul pedagogic şi datoria parentală, participarea la gestionarea şi procesul decizional din şcoală.

În relaţia şcoală-familie, problema profesionalismului cadrului didactic reprezintă un element esenţial in cadrul serviciului făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, cu alte cuvinte competenţa, servirea clienţilor, un cod de etică profesională.

Din această perspectivă, se pune întrebarea: ce caştigă profesorul într-o cooperare cu familia? Se apreciază ca acest câştig poate fi un statut revalorizator in ochii societaţii; cooperarea cu familia poate fi un test profesional şi poate fi considerat ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece:

- Părinţii sunt clienţi ai şcolii; eficacitatea învăţamântului evaluată la şcoală şi profesori poate fi ameliorată prin cooperare între şcoală şi familie;
- Părinţii sunt responsabili legali de educaţia copiilor lor si pot evalua cu exigenţă rezultatele activităţii şcolare.

In acest context, se pune intrebarea: de relaţiile cu familiile trebuie să se ocupe profesori specializaţi sau tot profesori? Soluţia cea mai potrivită ar fi ca toţi profesorii să aibă relaţii obişnuite de colaborare cu familiile, ei sunt cei care cunosc suişurile sau căderile elevilor, iar consilierii specializaţi - pentru cazuri dificile.

Se prevede că în ţările europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării şcolii cu familia, în care accentul să se pună pe un angajament mutual, clar stabilit intre părinţi si profesori, pe un,,contract parental" privind copilul individual, contractul între familie şi şcoală să nu se considere doar un ,,drept opţional" ci un sistem de obligaţii reciproce în cooperarea parinţilor cu profesorii.

Educaţia răspunde atât cererii sociale cât şi nevoilor şi aspiraţiilor individuale. Presupune eliberare de energiilor lăuntrice, prin implinirea armonioasă şi creatoare, a insecuritaţii, inferioritaţii şi dependenţei pe care le poate simţi fiinţa umană într-o societate aflată într-o schimbare rapidă.

Bibliografie:

1. Robu, Maria, „*Empatia în educaţie*", Didactica Publishing House, Bucureşti, 2008
2. Cerghit, Ioan, Neacşu, Ioan,Negreţ Dobridor Ioan, „*Prelegeri pedagogice*", Editura Polirom, Iaşi, 2001
3. Pescaru, Băran, Adina, „*Parteneriat în educaţie*",Editura Aramis Print, Bucureşti, 2004
4. Nicola, Ioan, „*Tratat de pedagogie şcolară*", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2000

BENEFICIILE JOCULUI ÎN DEZVOLTARE

Prof. Inv.Presc. Tahir Luiza Veronica

Grădinița cu P.P. ”PHOENIX”

*”*Jocul este cel mai elevat tip de cercetare.*”* (Albert Einstein)

Jocul reprezintă limbajul universal al copiilor. Fiecare copil are, în mod natural, capacitatea de a se juca și de a fi creativ. Încă de la cele mai mici vârste, jocul este esențial pentru fiecare aspect al dezvoltării și el ar trebui să fie activitatea predominantă a copilului (chiar și în perioada școlarității). Învățarea prin joc, comparativ cu metoda clasică de învățare, este una practică, antrenantă și eficientă.

În spațiul ”magic” al jocului, între realitate și fantezie, copilul poate fi ce vrea el, cum vrea el, poate fi om mare, copil mai mic, educator, doctor, pompier, părinte, animal, vrăjitoare, luptător, dragon, unicorn, agresor, victimă, creator, atotputernic, distrugător și stăpân al propriei lumi interioare pe care acum, prin joc, o poate cunoaște mai bine, explora, poate experimenta diferite părți ale sale și o poate controla. În acest spațiu intermediar dintre realitate și imaginație, spațiul jocului, au loc experiențe foarte importante pentru dezvoltarea cognitivă și socio-emoțională a copilului. În lumea jocului, obiectele, jucăriile și persoanele se pot transforma și deveni orice. Cu ajutorul fanteziei, copiii pot transforma realitatea obiectivă, facilitând învățarea și adaptarea la mediu.

Copilul are nevoie de timp și spațiu adecvat (în interior sau afară) pentru jocuri exploratorii libere. El este esențial pentru dezvoltarea sănătoasă a creierului și permite copilului să își folosească imaginația, să găsească modalități noi de a folosi diverse obiecte și să rezolve probleme cu care se confruntă. Este foarte important să oferim un mediu sigur și protejat, în care copilul să se poată juca și explora liber. Pe lângă activitățile coordonate și organizate (activități educative, jocuri, povești etc.) de părinte sau pedagog – acasă, la grădiniță, școală sau în alte locuri – copilul are nevoie de un timp de joacă liberă, supravegheat de la distanță, fără coordonare și cu intervenție minimă din partea adultului.

Unii cercetători au clasificat jocul în funcție de complexitatea sa cognitivă, ca fiind:

– joc funcțional (locomotor) – care apare încă din perioada de sugar și constă în exersarea unor mișcări musculare ample, în mod repetitiv (exemplu, rostogolirea unei mingi);

– joc de construcție (cu obiecte) – care implică folosirea obiectelor sau a materialelor pentru a construi (elabora) ceva (exemplu, joc cu cuburi, desenat);

– joc de rol (joc imaginativ) – implică obiecte, oameni, acțiuni sau situații imaginare și se bazează pe funcția simbolică (capacitatea de a folosi simboluri care să reprezinte oameni, lucruri etc.). Jocul de rol stimulează dezvoltarea creierului (conexiuni dense la nivelul creierului) și capacitatea de gândire abstractă. Jocul de rol oferă oportunitatea de a exersa abilitățile sociale, interpersonale și lingvistice, copilul având posibilitatea de a experimenta roluri diverse, de a învăța despre lume și despre sine. Totodată, prin joc de rol copilul are posibilitatea de a se pune în locul altcuiva, de a fi altcineva, de a înțelege perspectiva altuia și a deveni mai empatic.

Beneficiile jocului

Jocul are beneficii în toate aspectele dezvoltării – fizic, cognitiv, social și emoțional:

– stimulează dezvoltarea motorie (antrenarea musculaturii, coordonarea oculo-motorie, dezvoltarea echilibrului etc.). Pentru o dezvoltare armonioasă, copiii au nevoie să se joace, să exploreze și să se miște cât mai mult. Jocul fizic susține dezvoltarea, coordonarea, controlul și conștientizarea corpului. Astfel, copiii care petrec mult timp cu activități fizice ajung să își cunoască bine corpul și capacitățile.

– dezvoltă simțurile;

– stimulează procesele psihice și abilitățile cognitive (atenție, memorie, gândire). Jocurile presupun implicare, de cele mai multe ori, combinând angajamentul fizic, mental și verbal. În timp ce se joacă, atenția celor mici este direcționată către activitatea desfășurată. Ei își creează un univers propriu. Astfel, prin joacă, nivelul de atenție și concentrare este antrenat. De exemplu, să ne gândim la rezolvarea unui puzzle. Acest tip de joc presupune un nivel de atenție și implicare ridicat din partea celor mici. Sigur și eficient, este un exercițiu minunat pentru memorie.

– dezvoltă vocabularul, limbajul și abilitățile de comunicare. În timp ce se joacă, copiii învață să comunice în mod efectiv, descoperă cuvinte noi și înțeleg legătura dintre obiect și numele care îl

denumește. În timpul jocului, micuții practică noțiuni noi, numesc obiectele din jurul lor și învață să își manifeste imaginația, curiozitatea și creativitatea. Toată această joacă are ca rezultat un copil capabil să își exprime ideile, gândurile și sentimentele și un adult extrovertit, sigur pe sine și pe abilitățile sale.

– stimulează creativitatea și imaginația;

– dezvoltă abilitățile de rezolvare de probleme.

Joaca este considerată ”ocupația” copiilor, sinonimă cu învățarea, vehiculul prin care aceștia dobândesc cunoștințe și aptitudini noi, motiv pentru care trebuie să fie parte integrantă din educația timpurie a copilului. Prin intermediul jocurilor pe care le practică, cei mici învață cum să rezolve problemele cu care se confruntă. De exemplu, cum să suplinească lipsa unei piese de lego dreptunghiulare cu două piese pătrate.

– reduce tensiunile, nivelul de anxietate, îmbunătățește starea emoțională.

Dacă privim copiii în timp ce se joacă, vom observa că în jurul lor se creează un univers magic, un univers de poveste. Chiar dacă jocurile îi provoacă, starea generală este de relaxare, multe zâmbete și chicoteli. Acest lucru se datorează caracterului natural și spontan al jocului. Cei mici se implică de dragul satisfacției pe care o obțin în timp ce desfășoară activitatea, fără a avea o motivație extrinsecă sau a aștepta vreun rezultat.

– dezvotă abilitățile socio-emoționale (identificarea și exprimarea emoțiilor, reglarea emoțională, autocontrolul, empatia, cooperarea, gestionarea conflictelor, negocierea, asertivitatea);

– ajută copilul să descopere lumea înconjurătoare și modul în care aceasta funcționează, obiectele și proprietățile acestora;

– ajută copilul să își testeze limitele, să învețe despre sine și cei din jur.

BIBLIOGRAFIE:

Palmer, Sue, ”Copilărie curată. Un ghid pentru părinți responsabili: cum să crești copii inteligenți și echilibrați”, ed. Elena Francisc, București, 2007

Papalia, D. E., ”Dezvoltarea umană”, ed. Trei, București, 2010

https://first7.ro/blog/beneficiile-jocului-în-educația-timpurie/

Nevoia de creativitate în educație

Prof. înv. preşc: Tahir Luiza Veronica,
Gradinita cu P.P. ''PHOENIX '', Craiova

"Fără creativitate nu există soluţii la probleme, nu există o viziune a viitorului, nu există găsirea oportunităţilor şi fructificarea lor, nu există alternative, nu există exprimarea fiinţei umane la întregul ei potenţial."

(Pera Novacovici)

Prin învățarea creativă nu se urmărește neapărat a se face din fiecare copil un geniu, dar putem și trebuie să reușim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ – independent sau în grup – la „redescoperirea" adevărurilor despre lucruri și fenomene, atunci când i se indică direcţiile de cercetare sau i se dau notele definitorii, să-i pună întrebări similare cu cele pe care și le pune cercetătorul științific cum ar fi: „cine", „ce", „unde", „prin ce mijloace", „în ce scop", „cum", „când", deoarece ele întreţin interesul pentru cunoaștere și corespund spiritului de curiozitate al copilului.

G.W. Allport, introduce termenul „creativitate" în psihologie pentru a desemna o formațiune de personalitate. În opinia lui, creativitatea nu poate fi limitată doar la unele dintre categoriile de manifestare a personalității, respectiv la aptitudini (inteligență), atitudini sau trăsături temperamentale.

Acesta este unul dintre principalele motive pentru care în dicționarele de specialitate apărute înainte de 1950, termenul „creativitate” nu este inclus. Cu toate acestea, abordări mai mult sau mai puţin directe ale creativității, s-au realizat și înainte de 1950, noțiunea fiind consemnată sub alte denumiri: inspiraţie, talent, supradotare, geniu, imaginaţie sau fantezie creatoare.

Una dintre cele mai valoroase interpretări ale creativității pe care în linii generale o regăsim în lucrările contemporane, aparține lui W. Duff și a fost elaborată în secolul al XVIII-lea. Ipotezele teoriei sale au fost formulate plecând de la analiza intelectului unor genii precum: Platon, Bacon, Shakespeare, Descartes, Newton sau Berkeley. W. Duff a distins trei facilități ale minții creatoare: imaginația, judecata și gustul pe care le consideră principalele componente ale geniului.

Imaginația este facultatea mintală care elaborează o infinitate de asociații noi prin compunere și descompunere a ideilor, prin combinare și recombinarea lor, creând în final obiecte care nu au existat niciodată în natură.

Judecata permite combinarea ideilor elaborate de imaginație, observarea acordului sau dezacordului dintre ele, reunirea în aceeași categorie a celor omogene și respingerea celor discordante, în final urmând să se determine utilitatea și adevărul invențiilor și descoperirilor produse prin puterea imaginaţiei.

Gustul este un simț intern care permite delimitarea ideilor frumoase de cele urâte, a celor decente de cele ridicole.

În România, începând cu anii ’70, s-au efectuat studii multiple și se intervine asupra creativității în știință, artă și învățământ. La început studiile asupra creativității au fost orientate spre factorii motivaționali, ca de altfel și în plan internaţional, emoțional-afectiv sau de personalitate în general.

Astfel, Rădulescu–Motru se referea la creație în termenii personalismului energetici al vocaţiei;

M. Ralea consideră că originalitatea este mai mult dependentă de sentimente decât de factorii intelectuali;

V. Pavelcu aprecia că personalitatea creatoare integrează specific motivațiile individului.

Creativitatea – nucleul realizării educației viitoare. Ideea după care educația reprezintă un act de modelare prin prisma valorilor și strategiilor validate, confirmate și apreciate social este unanim acceptată. Noile concepții pedagogice nu supun îndoielii acest fapt ci, mai degrabă, efectele mai îndepărtate ale cercetării exclusive a actului formativ pe dimensiunea trecutului, a continuității, a

identității, prin ignorare (mai mult sau mai puțin conștientă) a dimensiunii viitorului, discontinuității. Cel mai semnificativ dintre acestea se pare a fi edificarea unei personalități reactive, înzestrată

cu un larg repertoriu de cunoaștere, cu mare capacitate de memorare și gândire convergentă, aptă de învățare reproductivă și capabilă să soluționeze probleme standard, în baza unor algoritmi temeinic asimilați și autonomizați. Optimismul ce o caracterizează vine din validitatea soluțiilor care se impun „de la sine", prin reluarea și rezolvarea acelorași categorii de sarcini. Că la acest rezultat a contribuit nu doar școala (prin stilul didactic, tipul sarcinilor de învățare și al evaluării, natura exigențelor și recompensele) ci și alte numeroase elemente sociale (de la ritmul vieții sociale, presiunea activităţilor, normelor și exigenţelor, tipul și amploarea solicitărilor) nu încape nici un dubiu. Presiunea exercitată de conformism, de regulă de ceea ce „trebuie" pentru că „așa e bine sau frumos" a devenit la un moment dat extremă, chiar și în domenii cum sunt moda și arta.

Pentru a-i asigura o evoluție controlată și un progres autentic, cu costuri umane și materiale minime, societatea trebuie să-i regândească oferta educațională. Acest lucru trebuie realizat în baza a două premise obiective: ritmurile super accelerate ale schimbării contemporane și rezerva de creativitate existentă ca potențial uman și insuficient valorificată. În felul acesta, educația tradițională, devenită insuficientă pentru că asigura doar menținerea prin reproducerea unor roluri sociale bine încadrate în structura de personalitate, se va transforma într-un proces de descătușare a unor energii și forțe psihice nebănuite – creativitatea și aptitudinile – precum și de formare a unor pârghii valoric-orientative de maximă importanță: motivația intrinsecă interesele aptitudinile. Capătă certitudine ideea că „școala de azi are menirea de a ieși (mult mai mult decât până acum) în întâmpinarea cerințelor de mâine; aceea de a pregăti generația tânără pentru trecerea de la era consumului la era creației" .

În felul acesta, accentul în efortul educațional trebuie să se mute pe un repertoriu amplu de operație, procese, deprinderi, pe gândire divergentă și imaginație, pe învățarea creativă, aptă să conducă la soluționarea unor probleme inedite, în baza nu a unor soluții prestabilite ci a unor achiziții funcţionale, fundamentale: deprinderea de a fi creativ. Rezultatul îl reprezintă formarea personalității proactive înzestrată cu largi capacități proiective anticipative și rezolutive ce au drept suport psihologic libera inițiativă și încrederea în sine.

Educatorii sunt din ce în ce mai convinși că educația la timpul viitor nu mai poate fi concepută în afara unui efort dinspre modelarea creativității. Dacă educarea creativității conduce la „operativitatea general creativă și tehnici intelectual-atitudinale" destul de elastice înseamnă că ideal ar fi ca procesul de educare a creativității să includă o restructurare a predării tuturor disciplinelor la care să se adauge cel puţin un curs special de educare a creativității în învățământul preuniversitar și unul în cel universitar. În această structură s-ar putea asigura identificarea și dezvoltarea potențialului de

creativitate în mod constant și continuu și s-ar putea ajunge, către finalul școlarității, pe de o parte, la dezvoltarea creativității specifice și pe de altă parte, la închegarea unei personalități creative în adevăratul sens al termenului.

Elementele principale care atestă creativitatea sunt: flexibilitatea, originalitatea, fluența și imaginaţia. În urma unor cercetări de psihologie îndelungate, s-a ajuns la concluzia că nu există copil dezvoltat normal intelectual să nu posede un anume potențial creativ i că aceste capacități pot fi restructurate funcțional sau optimizate prin influențe educaţionale adecvate.

Ca principiu general, formarea și dezvoltarea creativității necesită parcurgerea drumului de la simplu la complex, metode active (problematizarea, descoperirea), cunoașterea temeinică a posibilităților intelectuale, volitive și morale ale elevilor, a supleței sistemului lor nervos, precum și activități de înlăturare a factorilor care pot frâna, dezvolta creativități (timiditatea, teama de a nu grei, descurajarea, lipsa perseverenței).

Procesul de învățământ are ca obiectiv prioritar educarea creativității, având în vedere că premisele comportamentului creativ, deprinderile creative, precum și stilul de muncă creativ se formează în școală, de la vârste mici, sub influența factorilor educativi. La copiii

mici procesul creativ este o unitate dinamică ce se caracterizează mai degrabă prin spontaneitate și intuiţie decât printr-o serie de tehnici logice și rezolvarea problemelor. Dinamica dezvoltării potențialului creativ la copiii mici este marcată în prima copilărie de o fantezie necontrolată, care compensează slăbiciunea componenței raționale.

Spontaneitatea este acum factor activ în comportamentul copilului înainte ca memoria și inteligența să dezvolte la el noi metode de orientare.

În procesul educației, vine un moment când inteligența și memoria progresează, în timp ce spontaneitatea devine treptat supusă. Se dezvoltă operațiile mintale și capacitatea logică, copilul înțelege mai bine realitatea obiectivă și atunci naivitatea fanteziei înregistrează o scădere bruscă.

În urma acumulărilor cantitative și calitative în planul operațiilor mintale și al dezvoltării gândirii logice se înregistrează o nouă creștere a potențialului creativ al elevilor caracterizat prin: dezvoltarea spiritului de observație și în mod progresiv a celor mai complexe

capacități aptitudinale ale gândirii și imaginației creatoare; dezvoltarea atitudinilor de ordin caracterial– curiozitatea, interesul pentru nou, pentru „altceva”, just orientate, îl vor ajuta pe elevul mic, reevaluarea, restructurarea experienței, bagajului de informații ce îl posedă, îl vor face capabil de acțiuni creatoare.

Dată fiind recunoașterea necesității ca școala să acționeze în sensul cultivării și dezvoltării potențialului creativ al elevilor, s-a ajuns la concluzia că, fără să se opună învățării școlare clasice, ea trebuie să promoveze un nou mod de învățare, învățarea creativă, adică cea

care pune accent pe învățarea prin cercetare– descoperire, pe învățarea prin efort propriu– independent sau dirijat.

Tipuri de blocaje ale creativității:

Blocaje de tip emoțional(teama de a nu comite o greșeală, de a nu părea extravagant; teama de a risca să fii un „pionier", de a fi în minoritate, etc);

Blocaje de ordin cultural(dorința de a se conforma modelelor sociale, dorința de apartenență; „conformism" la idei vechi, ca și la cele noi, etc);

Blocaje de ordin perceptiv(incapacitatea de a se interoga asupra evidentului; o incapacitatea de a distinge între cauză și efect; de a defini a problemă sau refuzul de a sesiza etc) . Mediul școlar deține recordul în privința unor practici contraindicate pentru dezvoltarea creativității și activismului elevului în învățare:

transmiterea, în permanență, a cunoștințelor „de-a gata" construite

lipsa de flexibilitate și de toleranță față de răspunsurile personale ale elevilor;

îngrădirea dorinței de a efectua desene nesupuse canoanelor;

descurajarea ideilor proprii ale elevului și a nonconformismului;

hipercriticismul și sarcasmul cadrului didactic;

lipsa de entuziasm și comoditatea profesorului, implicarea activă a elevului în sarcină solicitând și din partea profesorului efort de participare și de cooperare;

directivismul, dogmatismul și rigiditatea stilului de predare;

prețuirea memoriei brute și a reproducerii contextuale;

uniformizarea și lipsa tratării diferențiate;

accentul pe cantitate și nu pe calitate în furnizarea și reproducerea cunoștințelor din partea elevului;

interese reduse din partea educatorului, în a stimula creativitatea elevilor pentru a evita abaterea de la proiectul de lecţie prestabilit;

• evitarea folosirii metodelor interactive de stimulare a creativității pentru a nu crea „dezordine” în clasă.

Activitățile propuse elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în școală, trebuie să asigure:

Stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente și laterale;

Libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor. În acest sens apar ca adecvate activitățile care cer spontaneitate și contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune;

Utilizarea talentelor și a capacităților specifice fiecărui individ în parte;

Incitarea interesului către nou, necunoscut și oferirea satisfacției găsirii soluției după depunerea unui efort de căutare de către elev;

Exersarea capacităților de cercetare, de căutare de idei, de informații, de posibilități de transfer de sensuri, de criterii de clasificare;

Dezvoltarea capacității de organizare de materiale, de idei prin întocmirea de portofolii asupra activității proprii, de colecții de cuvinte, de obiecte, de contraste;

Organizarea de discuţii pe anumite teme, inițierea de jocuri, de excursii.

Educarea capacităţii de a privi altfel lucrurile, de a-și pune întrebări neobișnuite despre lucruri obișnuite.

Pentru a stimula activismul și creativitatea elevului, profesorul însușii trebuie să fie un tip creativ și activ, să manifeste un comportament și o atitudine pozitivă în acest sens. Instruirea interactivă și creativă redimensionează rolurile și ipostazele cadrului didactic.

In concluzie, pentru a dezvolta gândirea creativă e important să stârnim curiozitatea elevilor, încurajându-i mai degrabă să formuleze întrebarea "de ce?" decât acel submisiv "da, am înțeles". Ca atare școala nu trebuie să se limiteze doar la a transmite cunoștințe și a-i face pe elevi să evite eșecul școlar, ci mai mult trebuie să-și asume și rolul de a-i ajuta pe elevi să-și descopere propriile potențialități.

Bibliografie :

Ligia Sarivan, Iulian Leahu, Mihaela Singer, Daniela Stoicescu, Adriana Ţepelea-"Predarea interactivă centrată pe elev"- București, Ministerul Educaţiei și Cercetării – Unitatea de Management a Proiectului pentru Învăţământul Rural, 2005;

Mihaela Roco-" Creativitate și inteligenţă emoţională"- Iași, Polirom, 2004;

•Educaţie pentru schimbare și creativitate, Venera-Mihaela Cojocariu, Ed. Didactică și Pedagogică, București;

•Psihopedagogie, Ed. Polirom 1998.

Noutăți din DOOM (Ediția a III-a)

Ce este DOOM-ul?

Prof.înv.primar, Talianu Elena-Gabriela

Școala Gimnazială „Ecaterina Teodoroiu''Târgu-Jiu, Gorj

DOOM-ul este dicționarul ortografic, ortoepic si morfologic al limbii române.

Doom-ul este un dicționar ce precizează cum se folosește corect limba română.

Ortografic, se referă la regulile ce stabilesc scrierea corectă a cuvintelor și aplicarea acestor reguli.

Ortoepic, se referă la regulile limbii ce țin de pronunțarea corectă a cuvintelor.

Voi evidenția câteva aspecte interesante ale formelor unor substantive și scrierea corectă a acestora conform DOOM 3.

Substantivele de mai jos au următoarele forme la plural:

-aragaz/ aragazuri ;**boschet** /boschete ;**carnaval** /carnavaluri; **chibrit** /chibrituri

-coșmar /coșmaruri ; **furtun**/furtunuri; **hotel**/ hoteluri **; itinerar**/ itinerare;

- **pârâu** / pâraie; **profil** /profile ; **rucsac** /rucsacuri ; **schelet** /schelete; **azil** /azile;

-cratiță /cratițe ; **cravată** /cravate; **seminar**/ seminare; **soră** /sore (medicale), surori (grad de rudenie) ;

Substantive cu două forme de plural:

Balot/baloți; căpșuni /căpșune; cicatrici/cicatrice ;cireși /cireșe ;corzi /coarde cocoloșe /cocoloși; coperte/coperți ;crucifixe/crucifixuri ; găluște / găluști ghionturi /ghionți;

Substantive care au aceeași formă și la singular și la plural:

-ardei, baci ,canoe, căsoaie, cercetătoare, crai ,directoare, îngrijitoare ,muncitoare , învățătoare, nume ,prenume, pui, tei, unchi ,licurici, arici, rinichi,copoi, ochi , genunchi .

Forma corectă a unor substantive:

Caramea, chiuvetă, delincvent, erbicid, itinerar, foarfecă, marfar , metrou , milieu , moschee, mucenici, președinție, maiou.

Articularea unor substantive de origine străină:

brand - brandul

business -businessul

gadget – gadgetul

party – partyul

broker - brokerul

dealer - dealerul

job – jobul

shopping -shoppingul

Când scriem cu doi „i”?

a) Când în forma de singular, la sfârșitul cuvântului ,există deja un „i”

-aplicație -aplicații

- exercițiu -exerciții

-jucărie -jucării

-vizitiu- vizitii

-geamgiu -geamgii

-macaragiu -macaragii

-chiulangiu-chiulangii

-cofetărie -cofetării

-brutărie -brutării

-dubiu -dubii

-copil- copii

b) La unele cuvinte care exprimă însușiri ,având și ele în formă de singular , la sfârșit un „i

-cafeniu -cafenii

-argintiu -argintii

-aurie -aurii

-albastru-albaștri

c) La unele acțiuni ,cum ar fi :

-eu știu-tu știi

-eu vin -tu vii

-eu devin-tu devii

-eu țin- tu ții

-eu revin – tu revii

-eu scriu-tu scrii

-eu susțin- tu susții

-eu rețin -tu rești

Sunt câteva adjective care își schimbă sensul în funcție de locul față de substantiv .

De exemplu :

-famile sărmană -*săracă*

-sărmana familie-*biata*

-fata singură -*neînsoțită*

-singură fată -*unică*

-strada plină -*aglomerată*

-în plină stradă- *în mijlocul*

-o parte bună -*plăcută*

-o bună parte -*mare parte*

-flăcău mândru- *îngâmfat*

-mândrul flăcau- *frumos*

-o carte nouă-*recentă*

-o nouă carte -*alta*

Bibliografie:

Sofia Dobra, Cartea mea de gramatică,Editura Art Educațional ,2021

DOOM 3.DICȚIONARUL ORTOGRAFIC, ORTOEPIC ȘI MORFOLOGIC AL LIMBII ROMÂNE ,Ediția a III-a ,Editura Univers Enciclopedic ,2022

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

Profesor: Tănase Carmen Cornelia

Școala Gimnazială Nr.3 "Ciprian Porumbescu"

Constanța

La formarea personalității elevului stau și activitățile extrașcolare. Sunt importante și utile. Dar să amintim anumite aspecte care ar putea să influențeze insuccesul acestora: desfășurarea activităților extrașcolare după programul de studiu, când elevii sunt deja obosiți sau înainte și aceștia, nu se mai pot concentra la ore. Astfel, programul elevului devine și mai încărcat. De aceea, profesorii caută soluții pentru valorificarea lor, urmărind programul elevului din ziua respectivă. Întrebând elevii despre aceste aspecte, au mărturisit că este destul de greu să participi la mai multe activități extrașcolare, pentru că programa școlară este încărcată.

Ne întrebăm cum putem să-i determinăm pe elevi să se implice în desfășurarea acestor activități extrașcolare?

Activitățile extrașcolare, de-a lungul anilor, au luat forme variate, toate având ca scop învățarea nonformală și petrecerea în mod plăcut a timpului liber. Prin aceste activități, care cuprind domenii și arii foarte mari, elevii își pot dezvolta anumite competențe și abilități necesare unei bune dezvoltări armonioase pentru o integrare în societate. Când vorbim de activități extrașcolare, ne referim la acel program la care elevul participă după ore și ar trebui să facă acest fapt cu plăcere deoarece scopul este acela de a-i forma abilitățile necesare unei bune dezvoltări, formării personalității elevului care își va găsi prin acestea înclinațiile, talentul și domeniul în care ei vor fi performanți.

În cadrul activităților educative, se pot desfășura activități precum: recitarea unor poezii, creații ale elevilor, scenete, realizarea de felicitări, desene tematice, ateliere pe diverse domenii, corul școlii. Este recomandat ca aceste activități să se desfășoare de la vârstele mici, ca orice tânăr să se identifice cu tradițiile, obiceiurile, slujbele religioase care marchează ,momentele cruciale ale existenței umane.

Ca profesor de religie, am căutat să îndrept elevul spre abordarea textului literar religios din mai multe perspective, astfel încât elevului să i se dezvolte orizontul cultural și spiritual. Încă din clasele mici, se pune accent pe valorificarea valențelor pozitive din pilde, povestiri, legende, insistând pe victoria binelui în lupta cu răul, pe virtuțile alese ale

personajelor principale, care simbolizează idealul de iubire, modestie, curaj, blândețe, răbdare, demnitate, frumusețe fizică și morală. Pornind de la această temă se poate realiza în cadrul orelor extrașcolare o prezentare a aspectelor negative din societate și elevii vor fi stimulați să găsească soluții prin care să îndrepte răul, aspectele negative, dând alternative la aceste fapte.

Pornind de la povestirile cu conținut religios, elevii dezbat comportamentul personajelor și apoi realizează o dezbatere amplă pe teme de ascultare, ajutorare, de mulțumire. Elevii prin jocul de rol vor crea scenete în care ei vor fi personajele din povestiri și vor dovedi că știu cum ar trebui să se comporte în anumite situații. Valorificând învățătura povestirilor, morala, elevii învață să aprecieze anumite valori cum ar fi cinstea, corectitudinea, dreptatea, modestia, onestitatea. Aceste texte contribuie la formarea personalității elevilor, la conturarea unor valori morale pe care să și le însușească pe viitor.

Un succes deosebit se înregistrează în preajma sărbătorilor când se organizează activități literar artistice cu scopul de a valorifica tradițiile, obiceiurile specifice poporului nostru. Elevii cântă colinde, împodobesc bradul, se bucură de magia sărbătorilor de iarnă, la școală, dar și în cadrul familiei. Frumusețea colindelor împrăștie în zare puritatea, iubirea, dragostea de aceste comori preluate din moși strămoși.

Prin aceste activități li se oferă elevilor un alt mod de însușire a unor trăiri, valențe pozitive ale vieții. Toți copiii trebuie să-și însușească valori morale,cât sunt mici, să trăiască momente înălțătoare, să conștientizeze rolul religiei în formarea lui ca individ și să participe la toate evenimentele importante alături de familia unită. Aceasta este cheia pentru o viață echilibrată, pentru petrecerea momentelor de neuitat din mijlocul familiei, pentru formarea ca individ responsabil și valoros pentru societate.

Un eveniment atât de important, Crăciunul sau Învierea Domnului, este un prilej de bucurie și orice persoană trăiește intens toate etapele care duc la înălțarea sufletească de-a lungul acestor importante săptămâni sau trăirea intensă a colindelor, impodobirea bradului, a pregătirii ghetuțelor sau primirii Moșului. În aceste săptămâni, în cadrul activităților extrașcolare este necesar să se desfășoare activități care au ca scop formarea unor personalități armonioase, cu adâncă trăire, familiarizând tânărul cu semnificațiile religioase ale zilelor care premerg și urmează în marile sărbători religioase.

Se recomandă incheierea unor parteneriate școlare având ca parteneri: familia, comunitatea, reprezentanții bisericii, școala. Această triadă stă la baza formării individului și niciun factor nu poate lipsi pentru că acest echilibru pentru viitorul individului va fi afectat. În

urma acestor activități elevii sunt încurajați să scrie eseuri, versuri, compuneri, astfel transmițând sentimentele trăite, puternice, emoțiile și celor din jur. Mult mai interesant ar fi dacă și părinții ar contribui la aceste momente.

Important ar fi ca în cadrul acestor activități să fie înserate și momente muzicale, cântări religioase pe care ei să le îndrăgească. Se pot interpreta cântece alături de părinți, bunici, chiar și în biserică, mai ales în anumite momente. Pot fi organizate și voluntariate sau se pot dona lucruri, dulciuri, alimente pentru cei nevoiași. În acest caz, se dă o mai mare amploare evenimentului.

Este destul de greu să se găsească mult timp pentru pregătirea acestor activități, dar dacă se pornește de la ceea ce ei știu din familii, mai ales cei care locuiesc la țară, rezultatul va fi unul deosebit. Sunt activități frumoase care înnobilează sufletul omului și care îi dau strălucirea celui care aspiră la frumos, puritate.

Bibliografie:

Stoica, Marin , Pedagogie și psihologi, Editura Gheorghe Alexandru, 2002

Cucoș, Constantin , Educația religioasă- Repere teoretice și metodice, Editura Polirom ,1999

Opriș, Dorin și Opriș, Monica, Metode active de predare- învățare, Editura Sf. Mina Iași, 2006

TRECEREA DE LA ASCULTĂTOR LA CITITOR AUTONOM PRIN ÎNVĂŢAREA CITITULUI ŞI DEPRINDEREA LECTURII

Profesor învăţământ primar Simona Tănase
Şcoala Gimnazială „Fănuş Neagu" Brăila

Conform spuselor lui Nicolae Iorga „cultura unui om se formează în primul rând prin lectură, de aceea din fragedă copilărie e bine să iubim cartea, să o citim, să o păstrăm cu grijă ca pe un bun de preţ" iar Ion Luca Caragiale spunea: " O carte bună de citit la vârstă fragedă este, poate,una din împrejurările cele mai hotărâtoare ale vieţii unui om. Multe cariere intelectuale nu se datoresc altei împrejurări decât unei cărţi căzute la vreme bună în mâinile unui copil."

Una dintre finalitățile majore ale ciclului primar a fost, dintotdeauna, formarea capacității de a înțelege textele scrise. Lectura este activitatea de bază a elevului desfăşurată în cadrul tuturor disciplinelor şcolare, este instrumentul muncii sale intelectuale.

Într-o perioadă când suntem invadaţi de vizual, internet şi televiziune, lectura pierde tot mai mult teren printre preferinţele, preocupările şi interesele manifestate în special în rândul elevilor. Aceasta se numără, în puţine cazuri, printre acele activităţi ce au ca punct de pornire o alegere individuală, ce porneşte din plăcerea, dorinţa de a avea contact cu cartea.

Într- un eseu consacrat istoriei lecturii, Alberto Manguel evocă exemplul unor societăți arhaice în care să înveți să citești înseamnă inițiere, ritualizare. În acest mod, copilul care învață să citească poate accede la trecutul comun, la memoria colectivă și, în același timp, poate aduce noul, într- un grad mai mare sau mai mic.

În societatea iudaică medievală, spre exemplu, ritualul învățării citirii era celebrat în mod explicit.Băiatul care urma să fie inițiat era înfășurat într-un șal de rugăciune și dus la învățător. Acesta îi arăta o tăbliță pe care erau scrise alfabetul ebraic, un pasaj din Scripturi și cuvintele „Tora să fie ocupația ta."Învățătorul citea fiecare cuvânt, iar băiatul repeta. Apoi tăblița era acoperită cu miere pe care copilul o lingea, prin asta asimilând la modul concret cuvintele sfinte. Tot în cadrul acestui ritual , versetele biblice se scriau pe ouă fierte decojite și prăjituri cu miere pe care copilul le mânca după ce le citea, în prealabil, cu voce tare, învățătorului.

Fără îndoială, societatea contemporană nu mai poate gândi astfel de inițieri, dar principiile acesteia nu au dispărut chiar dacă se concretizează total diferit. Cele trei principii după care putem „inița" elevii noștri în tainele lecturii ar fi:

Necesitatea ca **învățarea cititului și deprinderea lecturii să fie precedate și secondate de audierea unor texte literare**, să se creeze momente(zilnice) ale întâlnirii cu cartea, momente în care învățătorul va citi sau va povesti fragmente sau texte literare integrale.
Instituirea unui cadru școlar- neșcolar cât mai asemănător cu cel specific lecturii de acasă. Foarte important este ca momentul de lectură să aibă loc la sfârțitul zilei, la sfârșitul unei activități solicitante, atfel încât **elevii să îl perceapă ca pe o relaxare, o recompensă, un dar.**

Promisiunea plăcerii lecturii, **prezența elementelor de seducție. Acestea vizează două aspecte**: alegerea unor texte din orizontul de așteptare al elevilor, accesibile ca lexic și structură , atractive din punct de vedere al tipăriturii și imaginilor și posibilitatea de a ne juca, ulterior, cu aceste texte (ilustrații, diorame, colaje, comtinuarea poveștii, proiecte, parada personajelor, dramatizări, expoziție de carte etc.). Trebuie precizate și activitățile extracurriculare structurate sub forma unor ateliere, cluburi sau cercuri de lectură.

Câţi copii citesc pentru propria bucurie?

„Pentru ca elevii să poată deveni cititori autonomi, citind cărţi pentru propia lor bucurie, este necesr să se pornească de la autonomizarea actului de decodare, astfel incât să se ajungă la o citire uşoară şi fluidă. Atunci când actul lecturii devine automatism, elevii nu mai au nevoie să-şi concentreze atenţia asupra decodării; spiritul lor devine disponibil pentru altceva: ei pot percepe modul în care se înlănţuie episoadele istoriei, pot identifica personajele, , pot visa la universul ficţional propus de carte, pot reacţiona emoţional, pot relaţiona cu cartea, o pot interpreta. Or, singura modalitate sigură de automatizare a decodării este cititul şi iarăşi cititul" (Christian Poslaniec, „Pratique de la litterature de jeunessea l'ecole", Paris, 2003

Pentru ca elevul să treacă de la stadiul de ascultător, la acela de cititor autonom, în orele de limba si literatura romana respectăm cu stricteţe etapele parcurgerii abordării textului literar. Doar astfel vom reuşi să trecem de la înţelegere, la interpretarea textului. Numai aşa, lectura îşi va atinge toate cele trei finalităţi.

Bibliografie

- Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în şcoala primară*, Editura Art, București, 2016
- Conf. univ. dr. Vasile Molan, *Didactica disciplinelor ,,Comunicare în limba română" şi ,,Limba şi literatura română",* Editura Miniped, București, 2014
- Şerdean, Ioan, *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Editura Didactică şi Pedagogică, București, 1988

ABORDAREA TEXTULUI NARATIV ÎN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, LA CICLUL PRIMAR

Profesor învăţământ primar Simona Tănase

Şcoala Gimnazială ,,Fănuş Neagu" Brăila

Etape în abordarea textului literar narativ, în orele de limba și literature română, la ciclul primar:

1. *Integrarea lecţiei în sistemul de lecţii din unitatea de învăţare*

Scop Elevul trebuie să înţeleagă că ceea ce învaţă acum face parte dintr-un lanţ de cunoştinţe, astfel asigurându-se continuitate în învăţare.

Exemple de activităţi

Elevii selectează alte texte scrise de acelaşi scriitor, descoperind elemente comune

2. *Trezirea interesului elevilor / prelectura*

Înainte de a pătrunde în lumea textului, este nevoie de un moment de prelectură.

Scopul : Introducerea elevilor in atmosfera generală a textului
motivarea elevilor pentru a citi textul
conturarea universul aşteptărilor

Sugestii de activităţi

- conversatie adecvată
- povestirae învăţătorului
- observaţii şi impresii ale elevilor bazate pe contactul lor nemijlocit cu realitatea despre care vor afla prin citirea textului
- întuirea unor tablouri ilustrate / intuirea ilustraţiilor din manual
- expoziţie de carte
- discuţii pornind de la întrebări precum ,,Despre ce ar putea fi vorba într-un text care poartă acest titlu?"
- construcţia unui text oral sau scris, al cărui punct de plecare să fie personajul principal al textului sau cuvinte-cheie.
- decuparea unui fragment din textul ce urmează a fi citit şi construcţia unor texte pornind de la acest fragment

Tot în acest moment, putem introduce o ***secvenţă dedicată vocabularului***. Vom explica acele cuvinte care ar putea împiedica înţelegerea sensului global al textului.

Această etapă este foarte importantă pentru viitori cititori autonomi. De multe ori ne grăbim, timpul, numărul de copii din clasă, dorinţa de a viza cât mai multe competenţe ne determină să ne grăbim şi atunci, când copilul se raportează la propria experienţă şi vrea să spună, să împărtăşească, practic să se ancoreze în propria experinţă... nu avem timp!

3. *Citirea textului de către elevi*

Observaţii

a. Prima lectură se face întotdeauna **de către copil**, cu creionul în mână.

b. În prealabil, învăţătorul poate formula anumite cerinţe:

- să descopere ideea de bază ce se desprinde din text
- să studieze structura textului
- să selecteze imagini artistice

Exemple de alte activităţi pentru momentul primei lecturi

Lectura discontinuă – anticipativă

Lectura cu voce tare sau silenţioasă

Activitate frontală, bazată pe comunicarea orală

4. *Câteva întrebări în legătură cu conţinutul textului*

În această etapă ne asigurăm că elevii au înţeles ceea ce au citit.

Formulăm 2-4 întrebări în legătură cu conţinutul textului, referitoare la acţiune, personaje etc.

5. *Formarea şi consolidarea deprinderilor de citire*

Moment în care sunt antrenaţi cât mai mulţi elevi, indiferent de nivelul citirii.

Elevii vor parcurge porţiuni mai mari de text decât în anii anteriori

Putem aborda tipuri diferite de lectură: citim ca ...

6. *Citirea explicativă a textului*

a. Citirea textului pe fragmente logice	Calitatea citirii trebuie să fie bună, deci alegem elevi care îndeplinesc această cerinţă. Cea mai dificilă parte o costituie delimitarea în fragmente şi stabilirea ideilor principale, dar nu uităm că **„formarea capacităţii de identificare a ideilor principale şi secundare rămâne obiectivul prioritar al claselor a III-a şi a IV-a."**

	Am pornit de la ... Pot delimita textul în fragmente logice după diferite criterii: - în funcţie de deplasarea în spaţiu şi timp - apariţia sau dispariţia unor personaje - după desfăşurarea acţiunii (vezi arhitectura textului narativ) La clasa a patra, profesorul le poate prezenta planul de idei. Pornind de la acesta, elevii vor împărţi textul în fragmente
b. Explicarea cuvintelor noi	În această etapă învăţăm copiii să folosească dicţionarul ca formă de activitate intelectuală.
c. Folosirea cuvintelor noi în structuri proprii	Folosim acele cuvinte care vor face parte din vocabularul activ al copilului.
d. Povestirea fragmentului	Antrenăm mai mulţi copii pentru a exersa exprimarea orală Regulile povestirii orale trebuie să fie bine stabilite.
e. Stabilirea ideii principale	Cum procedez: - aleg una dintre ideile formulate de elevi – insuficient, iar copiii nu vor înţelege de ce am ales tocmai acea idee - solicit elevilor să ne spună 1-2 lucruri importante pe care le-au reţinut din fragment şi să le cuprindă într-un enunţ mai scurt - putem porni de la povestire – Jocul „Povesteşte cât mai pe scurt!” (copiii ştiu că trebuie să păstreze esenţialul) - pornesc de la întrebările „Cine?” şi „Ce face?”, identific personajul principal şi acţiunea esenţială prezentată în fragment O idee poate avea forme diferite, deşi prezintă acelaşi lucru.
f. Întocmirea planului de idei	- *explic* noţiunea de „plan” şi utilitatea acestuia
g. Povestirea	

orală a textului după planul de idei	-acest exerciţiu îi pregăteşte pe elevi pentru prezentarea în ordine logică a ideilor proprii

7. Citirea model a textului de către profesor

- ritm normal
- respectarea intonaţiei specifice semnelor de punctuaşie
- voce modulată după ceea ce transmite textul

8. Citirea după model

Elevii exersează citirea după modelul profesorului

9. Formularea răspunsurilor la întrebări

Întrebările trebuie să solicite efort de gândire din partea elevilor
Întrebări ale căror răspunsuri se găsesc explicit în text nu sunt suficiente
Întrebări care să stimuleze gândirea, imaginaţia, creativitatea, să contribuie la formarea discursului pesonal al elevilor, să conducă la aplicarea celor învăţate din text

10. Citire selectivă

11. Redactarea textului de către elevi

- povestirea unui fragment în scris
- utilizarea cuvintelor şi expresiilor noi în enunţuri proprii
- elaborează un text în legătură cu onţinutul

12. Exerciţii de cultivare a limbii

13. Analiza cunoştinţelor şi abilităţilor acumulate

După parcurgerea etapelor menţionate pe parcursul a 2-4 ore, realizăm cunoştinţele acumulate şi abilităţile formate şi precizăm la ce le folosesc în viaţă.

Bibliografie

Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în şcoala primară*, Editura Art, 2016
Conf. univ. dr. Vasile Molan, *Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română" şi „Limba şi literatura română",* Editura Miniped, 2014
Şerdean, Ioan, *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Editura Didactică şi Pedagogică

ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII ŞI A CREATIVITĂŢII ELEVILOR DE CLASA I, ÎN ORELE DE MATEMATICĂ

PROF. TĂNĂSOIU MONICA-VASILA- C.S.E.I – TG.JIU/GORJ

Este ştiut faptul că , la intrarea în clasa I , nu toţi copiii sunt la fel. Ei se deosebesc între ei prin însuşiri particulare , prin trăsături morale specifice , prin interese, înclinaţii şi năzuinţe deosebite .

Între 7-8 ani , se remarcă o accentuare a dezvoltării proceselor de cunoaştere.

Cercetările demonstrează că jocul nu caracterizează numai vârsta copilăriei, ci pe om în general, la toate vârstele şi că importanţa lui e mare. Jocul îl pune pe copil în situaţii noi, pe care el caută să le rezolve punând în acţiune iniţiativă, multă fantezie, perseverenţă şi spontaneitate.

Prin joc, copilul îşi afirmă puterea, priceperea, personalitatea în ansamblul ei; jocul este o reprezentare proprie şi directă a vieţii umane, poate constitui o bază pentru educaţie.

Învăţarea care implica jocul, devine plăcută şi atrăgătoare. De aceea, în anumite faze ale învăţării şi ale dezvoltării copilului, procesul instruirii e necesar să se desfăşoare prin intermediul jocului.

Prin joc elevii pot ajunge la descoperiri de adevăruri, îşi pot antrena capacităţile lor de a acţiona creativ, isteţimea, inventivitatea, iniţiativa, răbdarea, îndrăzneala. Jocurile copiilor devin metoda de instruire în cazul în care ele capătă o organizare, intenţia principală fiind învăţarea.

In jocul didactic, divertismentul nu e un scop in sine, ci numai un mijloc de stimulare a energiilor cognitive. Jocurile şi distracţiile sunt mai intense la vârstele copilăriei şi tinereţii. Ştim cu toţii că copii de vârstă ante sau preşcolară se joacă tot timpul. Aceasta le conferă conduitelor lor multă flexibilitate şi mai ales le dezvoltă imaginaţia şi creativitatea; tot prin joc este exprimat şi gradul de dezvoltare psihică. Spunem de multe ori : <<Se comportă ca un copil>> sau <<Parcă nu e maturizat>>; aceasta datorită unei exagerate antrenări în distracţii care conduce la o personalitate nematură, puerilă.

Jocul presupune un plan, fixarea unui scop şi fixarea anumitor reguli, ca în final să se poată realiza o anumită acţiune ce produce satisfacţie. Prin joc se afirmă eul copilului, personalitatea sa. Adultul se afirmă prin intermediul activităţilor pe care le desfăşoară, dar copilul nu are altă posibilitate de afirmare decât cea a jocului. Mai târziu, el se poate afirma şi prin activitate şcolară. Activitatea şcolară se valorifică prin note, acestea se sumează în medii, rezultatul final al învăţării fiind tardiv din punct de vedere al evaluării, pe când jocul se consumă ca activitate creând bucuria şi satisfacţia acţiunii ce o cuprinde.

Copiii care sunt lipsiţi de posibilitatea de a se juca cu alţi copii de vârstă asemănătoare fie din cauză că nu sunt obişnuiţi, fie din cauză că nu au cu cine, rămân nedezvoltaţi din punct de vedere al personalităţii. Jocul oferă copiilor o sumă de impresii care contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor despre lume şi viaţă, totodată măreşte capacitatea de înţelegere a unor situaţii complexe, creează capacităţi de reţinere stimulând memoria, capacităţi de concentrare, de supunere la anumite reguli, capacităţi de a lua decizii rapide, de a rezolva situaţii - problemă, într - un cuvânt dezvoltă creativitatea. Fiecare joc are reguli. Atunci când un copil vrea să se joace cu un alt grup de copii, el acceptă regulile în mod deliberat, voit. Cu alte cuvinte, el va accepta normele stabilite, adoptate şi respectate de grupul respectiv înainte ca el să intre în joc.

Pentru omul adult, jocul provoacă plăcere, distrează, amuză, contribuind mai ales la reenergizarea sa. Contribuie decisiv şi la anularea oboselii, fiind în acest caz un element de psihoterapie.

Pentru copil, jocul presupune de cele mai multe ori, pe lângă consumul nervos chiar şi la cele mai simple jocuri, şi efort fizic, spre deosebire de persoanele adulte unde acesta lipseşte cu desăvârşire. Vom vedea foarte des copii jucându-se fotbal, sau plimbându-se cu bicicleta, şi nu jucând table sau şah pe o bancă dintr-un loc liniştit aşa cum fac de obicei adulţii.

Unele jocuri sunt complicate, altele sunt mai simple. În funcţie de vârstă şi de capacitatea de înţelegere şi acţiune, copilul manifestă preferinţe diferite pentru joc, pe măsura trecerii de la o etapă la alta a dezvoltării psihice. Copilul mic tinde să participe la jocurile celor mari, dar de multe ori nu reuşeşte să se integreze condiţiilor impuse de joc. Un copil cu o personalitate mai puternică nu se resemnează, ci depune eforturi pentru a face faţă. Ceilalţi, cu o personalitate mai slabă, renunţă, spunându-şi <<Ei sunt mai mari…eu sunt mic….>>. Pentru copiii mai mari jocurile uşoare nu prezintă interes, pentru că nu le oferă posibilitatea de a se antrena, de a-şi etala puterile cu colegii lor de joc.

Există câteva lucruri de remarcat: în primul rând, jocul fortifică un copil din punct de vedere fizic, îi imprimă gustul performanţelor precum şi mijloacele de a le realiza. În al doilea rând, jocul creează deprinderi pentru lucrul în echipă, pentru sincronizarea acţiunilor proprii cu ale altora, în vederea atingerii unui scop comun. Un al treilea rând, jocul provoacă o stare de bună dispoziţie, de voie bună, oferindu-i omului posibilitatea de a uita pentru un timp de toate celelalte şi de a se distra, dându-i parcă mai multă poftă de viaţă.

Alegerea mijloacelor si tehnicilor de lucru, cât şi integrarea acestora in cadrul lecţiei le-am raportat la conţinutul cunoştinţelor, la particularităţile elevilor mici la care predomină gândirea concretă si-n acelaşi timp am avut in vedere gama extrem de largă a mijloacelor de învăţământ.

La clasa I am folosit tabla magnetica, piese colorate, beţişoare, figurine decupate (ciupercuţe, iepuraşi, ursuleţi), fişe create de mine, ştampile, scheme numerice, probleme în versuri, etc.

Observaţiile pe care le-am cules la clasele pe care le-am condus îmi permit să afirm că jocul didactic este întâlnit încă prea puţin la lecţiile de matematică. Consider că el poate fi introdus cu discernământ la toate clasele primare, dar in special la clasa I.

Jocul didactic poate fi folosit atât ca metodă de predare - învăţare, dar mai ales ca mijloc util de consolidare şi aplicare a cunoştinţelor însuşite. El poate avea o valoare instructiv - formativă deosebită. Poate duce la deprinderi trainice şi implicit la un progres evident al proceselor psihice, al nivelului intelectual al elevilor.

Poate avea şi un efect educativ evident, deoarece cultivă încrederea în forţele proprii, precum şi spiritul de răspundere , de colaborare şi ajutor reciproc.

Psihologia jocului evidenţiază importanţa activării acestei metode mai ales în învăţământul preşcolar şi primar.

Jocurile copiilor devin metodă de instruire în cazul în care ele capătă o organizare şi se succed în ordinea implicată de logica cunoaşterii şi învăţării .

O ȘCOALA FARĂ VIOLENȚĂ

Profesor învățământ primar :Tanislav Mariana-Cristina

Școala Gimnazială Cătеasca,județul Argeș

În mediul școlar ne confruntăm tot mai des cu termenul de răutate ,acea agresivitate care duce la conflicte între copii ,părinții si cadre didactice .Acest comportament a devenit o obișnuință în rândul elevilor dar și un mod de afirmare printre semeni .

Un copil violent este un copil frustrat ,adopta această ,,metodă''deoarece crede că numai așa se poate adapta într-un mediu ,doar în acest mod poate accepta realitatea pentru a supraviețui printre oameni .De aceea ,școala are rol primordial pentru a-l forma ca om ,căci ,de mici ,aceștia dovedesc o puternică înclinație spre violență .

Fie că este o tendință spontană, mostenită ,sau o ,,educație'' primită de la părinți ,frați ,surori ,ori provenită din toate frustările acumulate până la această vârstă , violența devine un comportament antisocial dar ,sub acțiunea educației ,acesta se poate remedia chiar dacă este un proces dificil și de lungă durată .

,,O școală fară violență ''este o provocare pentru fiecare cadru didactic dar și pentru copiii care-i trec pragul .Cine nu și- ar dori să se simtă în siguranță ?

De aceea ,este absolut necesar să ne cunoaștem foarte bine copiii cu care lucrăm dar si situația familială a acestora.De cele mai multe ori ,,educăm'' un număr dublu de copii fiindcă aceștia sunt ,,oglinda''părinților .

Ca să avem mai puține comportamente deviante ar trebui ca televizorul să nu fie un ,,mijloc''de autoeducare pentru copil ,-de aici el preia , uneori ,violența verbală sau fizică .

Părintele trebuie să coopereze cu cadrul didactic pentru a putea găsi cele mai bune metode de intervenție pentru fiecare copil în parte .

La școală ,este bine ca fiecare elev să aibă puterea să-și recunoască greșala cu demnitate ,să fie sigur că ceea ce a făcut poate fi iertat ,că toți oamenii pot greși , tot ce se poate îndrepta (are rezolvare) nu este o acțiune imposibilă –acest lucru îi sensibilizează și pot deveni cooperanți .Dacă le dăm încrederea că sunt ascultați ,iubiți ,respectați ,elevii nu vor mai greși .

Lecțiile de educație civică , dezvoltare personală ,educație plastică ,lectură îi ajută pe copiii cu comportament deviant să se cunoască mai bine și să se autodepășească .

Mergând pe principiul că ,,Respectul se impune ''la vârstele mici ,dar se câstigă la o vârstă înaintată ,regulile clasei trebuie concepute și diseminate zilnic atât în rândul copiilor cât și al părinților .

Cadrul didactic trebuie să organizeze activitati diverse cu toți copiii , la care să asiste și membri ai comunității locale ,psihologul școlii ,părinții pentru ca fiecare participant să fie conștient de activitatea pe care o are de îndeplinit ,să știe că are și drepturi dar și îndatoriri față de semeni ,de comunitate și ,cel mai important ,față de el însuși .

Cu răbdare și cu tact pedagogic ,profesorul formează elevii si devine o influență pătrunzătoare în desăvârșirea personalității lor .Vizite la domiciliul elevilor ,o comunicare deschisă între cadru didactic-părinte ,cadru didactic-elev ,exemple din viața personală ,multiple jocuri de rol și pe echipe ,crearea unei rutine pentru a-l face părtaș la propria formare sunt practice bune pentru o școală fără violență și crearea unui mediu necesar atât pentru ,,agresori'',cât si pentru ,,victime'' . Putem trăi si fără violență dacă , din colegi , facem prieteni zi de zi .

Școala ideală este aceea unde nu există agresivitate ,ci un echilibru constant între toți membri mediului școlar .

EDUCAȚIA COPILĂRIEI BRĂȚARĂ DE AUR

Prof. înv. primar, LENUȚA TÂNJALĂ

Liceul Tehnologic „Costache Conachi" Pechea

Fiecare dintre noi, a fost copil, a devenit adult, mai apoi părinte și am auzit cu toții expresia „Cei şapte ani de-acasă". A fost și încă mai este folosită, în genere, ca o carte de vizită, pentru a cataloga conduita unui om, în anumite conjucturi. In decursul timpului, s-a demonstrat că educaţia din primii ani, pe care orice copil ii petrece acasa, in sânul familiei, ii definește acestuia viitorul ca adult. In acest context, putem vorbi, intr-o oarecare măsură și despre un cod de emancipare incipientă, căruia îi spunem noi, cod al bunelor maniere. "Cei 7 ani de acasa", trebuie să formeze și să- și identifice, factori educativi favorabili creșterii şi dezvoltării copilului, ajutând la determinarea statutului și rolului specific în formarea climatului familial, pregătindu-l pentru societate. De aici şi idea că, educaţia în familie este decisivă şi contează in societate, fiind etichetată ca atare. Cu timpul, copilul păşeşte spre o nouă etapă, intrând in colectivitate, făcând uz de caracterul și educația modelate in interiorul familiei. Totodată, trebuie ținut cont că, este insuficient să controlăm doar limbajul şi atitudinea comportamentală în prezența copilului, dacă nu stăpânim atent și etalarea anumitelor sentimente cu caracter negativ, deasemeni şi a dorinţelor şi nevoilor cu caracter familial si social. Este evident că nu trebuie să se înțeleagă că permanent vom fi constrânși de modul de exprimare, de comportament sau cum interacționăm cu cei din jur, pentru că va fi stresant, ba chiar ar apărea oboseala intr-un final. Însă va trebui să ne impunem anumite restricţii, conduite şi chiar moduri de rezolvare a conflictelor, astfel încât copilul să poată trage învăţăminte atât din situaţiile şi întâmplările frumoase din viaţa voastră, cât şi din cele negative. Este nevoie de însuşirea responsabilităţii de a fi părinţi, de a fi permanent conştienţi că este vorba despre un copil, care supraveghează, analizează ceea ce facem noi, iar mai târziu va exterioriza toate acestea, în diverse situaţii şi va fi judecat, pt ca apoi să fie acceptat sau respins, în societate. Prima etapă spre învățare, cunoaștere și impact cu "noul", este grădiniţa. Aici putem vorbi despre o alta formă de ordonare cotidiană, ce impune un program cu tentă persuasivă, nu doar referitoare la conţinutul activităţilor şi cadrelor orare, ci şi la noul mediu în care se afla. Nu trebuie sa omitem, legatura casa-școală, în avantajul copilului. Luat ca și element, lipsa de informaţie, a unei colaborări între cadrul didactic şi părinţi, poate creea situaţii neplăcute, în care copilul este supus unui regim de surmenaj, într-o cursă inegala(dintre parinte-copil) de obținere a performanței. Important, in formarea unui comportament corespunzător al copilului, in raport cu vârsta și capacitatea lui de înmagazinare a informațiilor, este relaţia amiabilă cu părinţii. Copiii, își doresc să fie alături de părinţii lor, considerându-i singurii care le oferă siguranţă, pentru că, gandirea lor nu poate analiza reglarea emoţiilor, simținde-se singuri. Ei doresc să se simtă iubiţi şi apărati, de unde ideea de siguranţă, ceea ce le conferă deschiderea spre învăţarea şi asumarea regulilor de comportament. Cruntul adevăr este acela că, relațiile familiale din ziua de astăzi sunt mai puțin prielnice formării copilului, față de cele a generaţiilor noastre. Părinţii aloca mai puţin timp copiilor lor, concentrându-se mai mult pe indeplinirea atribuţiilor de serviciu, in lupta pentru subzistentă. Realitatea este că, se pierde ușor ideea de "cei sapte ani de-acasă", deoarece copiii sunt "cedati" diferitelor forme educaţionale încă de la vârste mult mai fragede,

distorsionând ideea de la baza expresiei "educația se învaţă din familie". Din acest motiv, copilul adoptă elementele de bună purtare, mai mult prin copiere decât printr-un proces perceput de mintea sa. Toată această formare de acasă, trebuie făcută in raport cu vârsta copilului. Perceperea realităţtii, este diferit-structurată, pe categorii de ani. De aceea, cum spunem noi... "Cei 7 ani de acasă"... lasă amprenta pe copil și îl va urmări în formarea lui ca element în societate. Considerată ca fiind perioada cea mai importantă în determinarea și dezvoltarea individuală a unui copil, această treaptă a vieții, este temelia, pe care se ridică în societate o fiinţă cu multitudine de aptitudini şi preferinţe, priorități, cu un caracter normal sau deviat.

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Alina Florentina Țăran

Ovidiu Teodor Țăran

Școala Gimnaziala "George Gaârda" Mănăștiur

Teoriile și practicile de organizare în învățământ reprezintă abordările și strategiile utilizate pentru organizarea și managementul procesului de învățare. Acestea includ teoriile privind învățarea, precum și strategiile concrete folosite în sala de clasă și în afara acesteia.

În ceea ce privește teoriile de organizare în învățământ, acestea se referă la ideile și conceptele care stau la baza procesului de învățare. Aceste teorii încearcă să răspundă la întrebări precum cum se învață cel mai bine, cum să se maximizeze performanța și cum să se creeze un mediu de învățare optim pentru elevi. Unele exemple de teorii de organizare în învățământ includ teoria constructivismului, teoria cognitivă a învățării, teoria învățării bazate pe probleme și teoria învățării sociale.

Există mai multe teorii și practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar. Iată câteva dintre cele mai importante:

1. Modelul de organizare cronologică sau istorică - această abordare organizează conținuturile în funcție de ordinea cronologică sau istorică în care evenimentele sau procesele au avut loc. Această metodă este utilizată frecvent în istorie sau în alte materii în care ordinea cronologică este importantă pentru înțelegerea subiectului.

2. Modelul de organizare tematică sau logică - acest model organizează conținuturile în funcție de teme sau concepte cheie care sunt relevante pentru subiectul studiat. De exemplu, în biologie, subiectul poate fi organizat în jurul conceptelor de celulă, sistemul nervos sau ecologie.

3. Modelul de organizare interdisciplinară - acest model integrează conținuturile din mai multe discipline pentru a crea o abordare mai holistică a subiectului. De exemplu, învățarea despre mediul înconjurător poate implica integrarea biologiei, geografiei și a altor discipline relevante.

4. Modelul de organizare bazat pe competențe - acest model se concentrează pe dezvoltarea competențelor și abilităților la elevi, precum gândirea critică, comunicarea sau rezolvarea de probleme, și organizează conținuturile în jurul acestor competențe.

5. Modelul de organizare bazat pe proiecte - acest model implică organizarea conținuturilor în jurul unor proiecte sau activități practice care sunt relevante pentru subiectul studiat. De exemplu, un subiect poate fi organizat în jurul creării unui proiect de cercetare sau a realizării unui experiment.

6.Modelul de organizare bazat pe nevoile individuale ale elevilor - acest model implică adaptarea conținuturilor în funcție de nevoile și interesele individuale ale fiecărui elev, pentru a maximiza implicarea și înțelegerea acestora.

7.Modelul de organizare bazat pe jocuri - acest model implică utilizarea jocurilor și a altor activități ludice pentru a face învățarea mai interactivă și distractivă, și pentru a ajuta elevii să-și consolideze cunoștințele într-un mod plăcut.

8.Modelul de organizare bazat pe studiul de caz - acest model implică utilizarea unor exemple concrete sau a unor cazuri reale pentru a ilustra și aprofunda conceptele și teoriile studiate.

9.Modelul de organizare bazat pe discuții și dezbateri - acest model implică organizarea de discuții și dezbateri pe marginea unor subiecte relevante, pentru a încuraja elevii să își dezvolte abilitățile de comunicare și de argumentare.

10.Modelul de organizare bazat pe tehnologie - acest model implică utilizarea tehnologiei, precum tabletele sau proiectoarele interactive, pentru a facilita învățarea și a face conținuturile mai accesibile și mai atractive pentru elevi.

În general, abordarea de organizare a conținuturilor depinde de subiectul studiat, de obiectivele de învățare și de nevoile și capacitățile elevilor. O abordare flexibilă și adaptabilă poate fi cea mai eficientă pentru a asigura o înțelegere profundă și durabilă a conținuturilor de către elevi.

Bibliografie • Creţu Carmen – Curriculum diferenţiat personalizat, Editura Polirom, Iaşi, 1998 • Crişan Alexandru (coord.) – Curriculum şcolar, Ghid metodologic, Bucureşti, MEI, ISE, 1996 • Cucoş Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2000 • D'Hainaut L. – Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981 • Nicola I. – Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1994 • Ungureanu D. – Teoria curriculum-ului, Editura Mitron, Timişoara, 1999 • Văideanu George, Educaţia la frontiera dintre milenii, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1988 • Curriculum Naţional pentru învăţământul obligatoriu. Cadru de referinţă, CNC, MEN, 1998

ÎNVĂȚAREA CREATIVĂ ȘI ATRACTIVĂ A ȘTIINȚELOR NATURII PRIN INTERMEDIUL PATRIMONIULUI NAȚIONAL

Ionica Tarău

profesor pentru învățământul primar

Școala Gimnazială nr. 5, București

În secolul XXI, societatea se află într-o permanentă schimbare, prin urmare este necesar ca și învățământul să fie orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate, dupa cum se arată în Legea Educației din 2011.

Încă de la adoptarea de către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene a *Recomandării privind competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții* (2006), aceasta a reprezentat un document de referință esențial pentru dezvoltarea educației, formării și învățării bazate pe competențe. Deoarece cerințele în materie de competențe s-au schimbat cu trecerea timpului *(tot mai multe locuri de muncă au făcut obiectul automatizării, tehnologiile joacă un rol tot mai important în toate domeniile de activitate, iar competențele antreprenoriale, sociale și civice au devenit din ce în ce mai relevante*[1]*)* în 2018 (22 mai) a apărut o nouă *Recomandare privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții* (Text cu relevanță pentru SEE) (2018/C 189/01).

În accepţiunea Comisiei Europene, competenţele - cheie reprezintă un pachet transferabil şi multifuncţional de cunoştinţe,deprinderi (abilităţi) şi atitudini de care au nevoie toţi indivizii pentru împlinirea şi dezvoltarea personală. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educaţiei obligatorii şi trebuie să acţioneze ca un fundament pentru învăţarea în continuare, ca parte a învăţării pe parcursul întregii vieţii. Planul de învăţământ şi programele trebuie să vizeze în mod direct formarea echilibrată a competenţelor – cheie din toate domeniile prin însuşirea de către elevi a cunoştinţelor necesare şi prin formarea deprinderilor şi atitudinilor corespunzătoare.

[1] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN

În România, începând cu anul 2013 au apărut noile programe școlare (mai întâi pentru ciclul primar și apoi pentru cel gimnazial și liceal). Acestea au avut în vedere recomandările europene privind competenţele cheie și au propus o ofertă flexibilă de activități interdisciplinare care să contribuie la încurajarea comportamentului creativ al elevilor, consolidând, la nivel intelectual, atitudini pozitive atât faţă de științe, cât şi faţă de alte domenii de studiu: arte, matematică, limbă şi comunicare.

Plecând de la aceste programe școlare am încercat să desfășurăm unele activități didactice pornind de la anumite elemente de patrimoniu muzeal în vederea formării și dezvoltării competențelor elevilor din ciclul primar.

În continuare vom lua în dezbatere un caz concret de desfășurare a unei ore de Științe ale naturii (clasa a III-a) într-un muzeu de artă și nu într-unul de științe sau de istorie naturala, cum se întâmplă de obicei.

Pentru lecția cu subiectul: *Insecte, pasări, mamifere* (unitatea de învățare: *Ştiinţe ale vieţii - Caracteristicile viețuitoarelor)* ce avea ca finalitate formarea competenței specifice *1.1 Identificarea unor caracteristici ale corpurilor vii şi nevii* s-a mers în vizită la Muzeul Național de Artă al României. Discuția introductivă a pornit de la tabloul *Natură moartă* de Jan Davidsz de Heem (ulei pe pânză); au fost observate și descrise organismele vii în mai multe opere de artă (Jan Bruegel cel Bătrân - *Vas cu flori* – ulei pe lemn, Rachel Ruysch – *Buchet de flori într-un vas* – ulei pe pânză). S-a dirijat activitatea de observare a elementelor ce compuneau tablourile (fructe, flori și insecte) și au fost identificate caracteristicile insectelor. După vizita de la muzeu, activitatea a continuat în parcul Cișmigiu pentru a observa insectele în mediul natural. Investigaţia a fost obiectivă realizându-se prin metode şi tehnici simple (observare, analiză). S-au completat observațiile notate în muzeu. S-a urmărit utilizarea corectă (oral şi în scris) a limbii materne, utilizarea unor denumiri şi termeni în limbi străine precum și exersarea gândirii convergente şi divergente, raţionamentului critic, gândirea anticipativă şi proiectivă, creativitatea în vederea dezvoltării capacității intelectuale. Dacă în muzeu observarea realităţii înconjurătoare s-a centrat pe imagini, în parc această observare a fost directă și s-a realizat urmărindu-se insectele în mediul lor. La școală, activitatea a continuat, elevii căutând online și alte informații despre insecte, desenând insectele observate în mediul lor, interpretând rezultatele obținute și apoi realizând o schemă ce a cuprins caracteristicile principale ale acestei categorii de viețuitoare.

După cum se știe, unul dintre elementele centrale ale instruirii pe competențe îl constituie formarea acestora în timp, pornind de la activităţi de învăţare elementare, spre cele cu un caracter mai elaborat.

Pe lângă formarea competenței de literație (abilitatea de a comunica și de a relaționa efectiv cu alții, într-un mod adecvat și creativ, utilizarea materialelor audio-video și resursele digitale) s-a avut în vedere și formarea competenței în științe, tehnologie și inginerie (competența în științe presupune explicarea lumii naturale prin utilizarea unui ansamblu de cunoștințe și metodologii, inclusiv a observării și experimentării, pentru a identifica întrebări și pentru a trage concluzii bazate pe dovezi), competenței civice (pentru înţelegerea dimensiunilor multiculturale ale societăţilor europene, a modului în care identitatea culturală naţională contribuie la identitatea europeană), precum și a competenței sensibilizare și expresie culturală ce a implicat înțelegerea și respectul față de modul în care ideile și înțelesurile sunt formulate și comunicate în mod creativ în diferite culturi.

Aceasta a fost doar una din modalităţile de abordare integrată a curriculumului şcolar. Astfel, rigoarea științifică caracteristică științelor a fost înlocuită cu elemente intuitive și activități practice ceea ce în cazul elevilor de vârstă mica s-a dovedit a fi mult mai atractivă.

Bibliografie

1. Ciolan, L. Învăţarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar. Iaşi: Editura Polirom, 2008
2. Mândruț, Octavian, Catană, Luminița, Mândruț, Marilena. Instruirea centrată pe competenţe, Arad: „Vasile Goldiş” University Press, 2012.
3. Negreț - Dobridor, I. Teoria generală a curriculumului educaţional, Iaşi: Editura Polirom, 2008
4. https://rocnee.eu/index.php/dcee-oriz/curriculum-oriz/programe-scolare-front/programe-scolare-in-vigoare
5. https://www.sothebys.com/en/buy/auction/2021/old-masters-evening-sale/a-lavish-still-life-of-many-flowers-in-a-2
6. http://clasate.cimec.ro/detaliu.asp?tit=Pictura-de-sevalet--Ruysch-Rachel--Buchet-de-flori-intr-un-vas&k=3576E75A4D03480E82122CB958CED771

EFICIENȚA STRETCHING-ULUI ÎN ANTRENAMENTUL ÎNOTĂTORILOR DE PERFORMANȚĂ

CRISTIAN ȚĂRȚĂLEANU, Colegiul Național "Emil Racoviță" București
ANDREEA NATALIA GHEORGHE, Colegiul Național "Emil Racoviță" București

Cuvântul stretching provine de la "stretch", care in limba engleză înseamnă "întindere" și care, este o metodă pentru dezvoltarea mobilității, un sistem de exerciții care implică menținerea într-o anumită poziție a unui segment, pe o durată scurtă de ordinul secundelor, în scopul întinderii treptate a unui mușchi și a pregătirii lui pentru un efort specific la care va fi supus.

S-a stabilit că mecanismele reflexelor elementare joacă un rol de primă importanță în dezvoltarea mobilității. Dacă un mușchi este întins, el se opune unei întinderi excesive, contractându-se. Acest reflex este mediat de fasciculele neuromusculare, organe specifice, proprioceptive, care, situate în interiorul mușchilor striați, contribuie fie la reglarea tonusului muscular, fie la trimiterea spre sistemul nervos central a impulsurilor care provoacă reflexul de întindere. Gradul de contracție reflexă este proporțional cu gradul de întindere imediată a mușchiului. Deci, dacă un mușchi este întins brusc, contracția rezultată va fi mai bruscă decât cea provocată de o întindere lentă, progresivă. Un exemplu tipic al reflexului de întindere este așa-numitul reflex rotulian, un test medical obișnuit care provoacă, întinderea piciorului unui om sănătos prin ducerea gambei înainte, atunci când tendonul rotulian este percutat, mușchiul extensor se întinde.

Mușchii dispun de organe sensibile denumite receptori, care înregistrează gradul de contracție. Elementul cel mai important în cadrul arcului reflex, îl reprezintă fibra nervoasă, care declanșează contracția și întinderea mușchiului. Riscul accidentărilor sub forma rupturilor și întinderilor este mai mare când mușchii sunt încordați, inflexibili, lipsiți de elasticitate, atunci când capacitatea de efort a tendoanelor, articulațiilor și oaselor nu crește în timpul antrenamentelor în egală măsura cu cea a mușchilor deoarece, acest sistem de tendoane și oase are un metabolism mai greoi decât cel al mușchilor. S-a observat că antrenamentul pentru mobilitate stimulează metabolismul mușchilor și tendoanelor, mărind și pe această cale capacitatea de efort. Mușchii cu funcții de rezistență, mușchii extensori, cei de pe partea anterioară a coapsei, adductorii coapselor, marele pectoral și extensorii spatelui se pot accidenta în eforturile maximale dacă nu dispun de o elasticitate corespunzătoare.

Delavier, F. (2011) vorbește despre mai multe tipuri de întindere musculară, dintre care trei s-au dovedit a fi cele mai eficiente:

1. **Întinderea musculară statică** – este cea mai practicată, fiind preferată de începători şi de persoanele mai puţin active. Având ca scop menţinerea corpului într-o formă bună, acest tip de stretching constă în exerciţii de bază, care executate încet de-a lungul timpului, ajută la descoperirea muşchilor profunzi (posturali) şi la creşterea flexibilităţii corporale. Întinderile musculare trebuie făcute încet, astfel încât să nu fie stimulaţi simultan doi muşchi antagonici. În momentul în care ajungeţi într-o poziţie confortabilă a întinderii musculare, încercaţi să menţineţi această poziţie timp de 15-20 de secunde pentru a relaxa, întinde şi oxigena fibrele muşchiului.

Avantaj: practicată într-o manieră controlată şi progresivă, întinderea musculară statică este foarte puţin probabil să cauzeze accidentări.

Dezavantaj: poate cauza o scădere a perfomanţei dacă este realizată înaintea exerciţiilor fizice.

2. **Întinderea musculară dinamică** – constă în mişcarea unei părţi a corpului crescând gradual viteza mişcării şi/sau întinderea. Un exemplu de astfel de stretching ar putea fi balansarea controlată mână-picior. Acest tip de stretching se bazează pe ciclul întindere-relaxare (sau elasticitate) şi cauzează o contracţie reflex. Scopul mişcărilor este să forţeze muşchii să se întindă mai mult decât ar face-o în mod natural.

Întinderea musculară dinamică este deseori recomandată în programele de training ale atleţilor. Creşte energia şi puterea deoarece acţionează asupra elasticităţii muşchilor şi a tendoanelor.

Avantaj: este cel mai puţin probabil să scadă performanţa înaintea exerciţiilor fizice, atât timp cât muşchii nu sunt suprasolicitaţi.

Dezavantaj: acest tip de întindere musculară poate să provoace accidentări.

3. **Întinderea musculară PNF** (proprioceptive neuromuscular facilitation) este modalitatea cea mai eficientă şi rapidă de a creşte flexibilitatea static-pasivă. Dezvoltată iniţial pentru a reabilita victimele atacurilor de cord, este folosită în prezent în terapia de reeducare fizică. Presupune de obicei să lucrezi cu un partener care să ofere rezistenţa împotriva contracţiei izometrice şi apoi să îţi ducă încheietura pâna la limita de mişcare, dar se poate practica şi în lipsa unui partener, deşi este mult mai eficientă în primul caz. Presupune **patru paşi**:

- Întinderea unui muşchi până la limita sa maximă;
- Executarea unei contracţii izometrice pentru 15-20 secunde în poziţia de întindere a muşchiului;
- Relaxarea muşchiului pentru 5 secunde;
- Reîntinderea aceluiaşi muşchi pentru 30 de secunde.

4220

Pentru a determina eficacitatea unui exerciţiu de întindere musculară, Delavier, F. ia în considerare trei factori:

1. Izolarea - se referă la efortul unui singur muşchi, cel pe care dorim sa-l întindem. Izolând muşchii înseamnă să nu ne facem griji pentru rezistenţa pe care am întâmpina-o dacă ar trebui să lucrăm mai multe grupe de muşchi în acelaşi timp. Este mult mai uşor să ne lucrăm tendoanele pe rând decât să lucrăm două concomitent.

2. Influenţa - în cadrul unei întinderi musculare presupune să ai suficient control asupra intensităţii şi rapidităţii întinderii musculare. Cu cât acest control este mai ridicat, cu atât poţi ajunge mai repede la intensitatea dorită a întinderiii şi în acelaşi timp se poate lupta mai bine împotriva grupelor de muşchi mai inflexibile.

3. Riscul – deşi o întindere musculară poate fi foarte eficientă în termeni de izolare şi influenţă, nu trebuie neglijat riscul pe care îl poate presupune. De exemplu, unele exerciţii pot pune prea multă presiune asupra încheieturilor, ceea ce poate duce la accidentare.

Ideea de abordare a stretching-ului la începutul antrenamentelor, a adus contraargumente de către specialiștii domeniului. Susținătorii acestei idei pretind, că în urma întinderii au loc următoarele efecte:

a) creșterea locală a temperaturii mușchilor întinși;
b) îmbunătățire a performanței;
c) prevenirea accidentelor.

a) Creșterea temperaturii interne a mușchilor depinde de vascularizarea acestora, de exercițiile fizice, prin alternarea contracțiilor și relaxărilor mușchiul joacă rolul unei pompe permițînd sîngelui să circule mai bine. Masterovoï, L. (1964) a demonstrat că alternarea contracţiilor concentrice împotriva rezistenţei medii, constituie cel mai bun mod de a crește temperatura musculară. Alter, M. (1996) autorul unei cărții „Science of flexibility”, demonstrează că întinderea provoacă tensiune mare în muşchi care duce la întreruperea alimentării cu sânge, care este opusul efectului de „vascularizare”cercetat. Wiemann și Klee (2000) subliniază ineficiența întinderii la creșterea temperaturii musculare, în concluzie, întinderea nu permite o încălzire corectă a mușchilor.

b) Îmbunătățirea performanței sportive:

4221

Câteva studii ne demonstrează efectul nociv al introducerii întinderilor în timpul unei încălziri de competiție.

Wiemann și Klee (2000) arată că întinderea pasivă influențează negativ nivelul de performanță la un antrenament al alergătorilor de viteză: sportivi activi care participă la un experiment în timpul căruia au fost nevoiți să urmeze o sesiune de stretching de 15 minute la nivelul flexorilor și extensorilor șoldului, alternate cu sprinturi de 40 de metri și-au mărit timpul cu 0,14 secunde (devenind astfel mai lenți) în timp ce grupul de control, care a alergat doar încet între sprinturi, a arătat o creștere a timpului de rulare cu (+ 0,03s).

Studiul realizat la un antrenament pentru dezvoltarea forței de către Fowles, J.R., Sale, D.G., & MacDougall, J.D. (2000) asupra flexorilor plantari arată că întinderea prelungită a unui grup muscular scade activarea (EMG) și forța contractilă grupului întins. Această pierdere de forță este încă prezentă la o oră după sfârșitul întinderii. Scăderea activării musculare este recuperată rapid (15 min), dar puterea contractilă este încă cu 9% sub normal 60 de minute mai târziu.

Kokkonen, J., Nelson, A. G., and Cornwell, A. (1998) experimentează efectul introducerii a 2 protocoale de întindere în încălzirea unui test de 1 Repetare Maximă (1 RM) pentru extensorii și flexorii genunchiului. Se observă o scădere semnificativă a forței produse atât cu întindere pasivă decât cu întindere activă comparativ cu grupul de control (fără întindere). Nelson, A.G., (2001) confirmă această scădere a forței prin efectuarea de întindere balistică. Scăderea rezistenței este de 7 până la 8% pentru extensori și flexori. Aceasta concluzionează că nu este recomandată introducerea exerciţiilor de întindere înaintea competiţiilor care necesită implicarea unui nivel semnificativ de forță.

Kokkonen, J., Nelson, A. G., & Arnall, D. A. (2001) arată că întinderea excesivă poate reduce capacitatea de rezistență-forță a unui muschi. Întinderile plasate înaintea unui test de repetări maxime ale ischiogambierului reduc semnificativ numărul de mișcări legate, de aici, deducem că nu este indicată introducerea stretching-ului în pregătirea probelor de „rezistență în regim de forță” (canotaj, kaiac-canoe, etc.)

S-a studiat efectul introducerii stretchingului în timpul încălzirii exercitiilor de sărituri de către Henning E., Podzielny S. (1994) și s-a dovedit o pierdere a detentei cu 4% comparativ cu un grup de control (fără întindere). Pentru multi studiile confirmă că introducerea întinderii în timpul pregătirii unei probe din sărituri nu este benefică.

De asemenea, Knudson şi colab. (2001) arată o scădere ușoară a rezultatelor la salturile verticale în urma unei încălziri cu întindere.

Church și colab. (2001) testează diferite tipuri de încălzire: încălzire generală, încălzire și întindere statică, încălzire și întindere cu contracție prealabilă (PNF). Grupul care a exersat

4222

stretching cu tehnica PNF și-a văzut performanța în salturile verticale că a scăzut semnificativ. Prin urmare, ei sfătuiesc să nu se folosească întinderile în timpul încălzirii.

c) Se consideră că introducerea stretching-ului în încălzire este esențială pentru a preveni leziunile, dar studiile contrazic această afirmație. Shrier, I. (1999) în urma unui studiu bine documentat (mai mult de zece articole) constată că întinderea înainte de exercițiu nu reduce riscul de rănire. Pope R, Herbert R, Kirwan J. Effects (1998 și 2000) conduc două studii asupra recruților din armată. Primul studiu (1998) se concentrează pe mușchiul triceps sural, au studiat pe mai mult de 1500 de subiecți efectul introducerii întinderii în încălzire timp de 12 săptămâni prin împărțirea subiecților în 2 grupuri (grupul de control și grupul „întindere"). Nu a apărut nicio diferență semnificativă între cele 2 grupuri de pe 214 leziuni observate pe aspectele musculotendinoase. Al doilea studiu (2000) se concentrează pe 6 grupe musculare ale membrului inferior cu același protocol, dar și aici nu a fost observat niciun efect al întinderii.
Lally, D. A. (1994) arată că în cazul alergătorilor de maraton (600 persoane) numărul accidentărilor este mai mare în rândul celor care practică stretching (cu 35% mai multe leziuni).

Stretching-ul ar trebui abordat de fiecare dată la sfârșitul antrenamentului, individual sau folosind benzi elastice, mingi medicinale, scară fixă, ajutorul partenerului. Pe parcursul executării exercițiilor, respirația este dirijată pentru a rămâne lentă, profundă și continuă (fară apnee) în toate cele 3 faze ale mișcărilor specifice: contracție statică, relaxare totală și întindere musculară. La începutul antrenamentelui, pe lângă încălzire se folosesc întinderi balistice cu rol de a crește amplitudinea unor mișcări și suplețea musculară.

Bibliografie

1. Alter M. J., (1996) *Science of flexibility*, Champaign

2. Church et coll. (2001) *testent différents protocoles d'échauffement : échauffement général seul, échauffement et stretching statique, échauffement et étirement avec contraction préalable (PNF).*

3. Cometti, G. (2003*) Les limites du stretching pour la performance sportive : intérêt des étirements avant et après la performance (1ère partie)*

4. Delavier, F. (2011) *Delavier's Stretching Anatomy*, Human Kinetics, ISBN-10 : 1450413986

5. Fowles, J.R., Sale, D.G., & MacDougall, J.D. (2000). *Reduced strength after passive stretch of the human plantarflexors.* Journal of Applied Physiology, 89, 1179-1188

6. Henning E., Podzielny S., (1994) *Die Auswirkung von dehn – und Aufwärmübungen auf die Vertikalsprungleistung*, Deutsche Zeitschrift für Sportmedizin, 45, 253-260

7. Kokkonen, J., Nelson, A. G., and A. Cornwell. 1998. *Acute muscle stretching inhibits maximal strength performance.* Research Quarterly for Exercise and Sport vol 69, no 4, pp. 411-415

8. Kokkonen, J., Nelson, A. G., Tarawhiti, T., Buckingham, P., & Glickman-Weiss, E. (2000). *Stretching combined with weight training improves strength more than weight training alone*. Medicine and Science in Sports and Exercise, 32(5), Supplement abstract 649

9. Kokkonen, J., Nelson, A. G., & Arnall, D. A. (2001). *Acute stretching inhibits strength endurance performance*. Medicine and Science in Sports and Exercise, 33(5), Supplement abstract 53

10. Knudson et coll. (2001) *Montrent une légère* baisse de résultats dans des sauts verticaux à la suite d'un échauffement avec étirements.

11. Lally, D. A. (1994). *Stretching and injury in distance runners*. Medicine and Science in Sports and Exercise, 26(5), Supplement abstract 473.

12. Masterovoï Liev, (1964*) La mise en train : son action contre les accidents musculaires*. Liegkaya Atletika (URSS), N° 9 septembre 1964. Document INS N°560, traducteur M. Spivak.

13. Pope R, Herbert R, Kirwan J., (1998) *Effects of ankle dorsiflexion range and pre-exercise calf muscle stretching on injury risk in Army recruits.* Aust J Physiother, 44(3):165-172

14. Shrier Ian, (1999) *Stretching before exercice does not reduce the risk of local muscle injury : a critical review of the clinical and basic science literature*, Clin. J Sport Med, Oct. ; 9(4): 221-7

15. Wiemann K., Klee A., (2000) *Die Bedeutung von Dehnen und Stretching in der Aufwärmphase vor Höchsstleistungen.* de Leistungssport, 4, 5-9,

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ȘI COPIII

Profesor învățământul preșcolar
Tătar Ana Valeria

Inteligența emoțională are o puternică determinare genetică, însă ea poate fi cultivată de la vârste fragede și dezvoltată pe tot parcursul vieții.

Inteligența emoțională este definită prin abilitatea de a percepe, evalua și controla propriile emoții. În vreme ce această conștiință de sine este importantă, la fel de valoroase se dovedesc și abilitățile de a înțelege, interpreta și răspunde la nevoile emoționale ale celor din jur. Există specialiști care susțin că inteligența emoțională poate fi doar nativă, dar și experți care o consideră o calitate care poate fi educată, alimentată, îmbunătățită. Omul este o ființă emoţională, şi dacă aceste emoţii sunt educate, beneficiile obţinute în urma acestui proces sunt enorme. Sunt situații când inteligența emoțională este mai importantă decât IQ-ul. Aceasta redefineşte imaginea despre lume şi om.

Inteligenţa generală creşte dacă se dezvoltă inteligenţa emoţională. Dacă intelectul ne ajută să rezolvăm probleme, să facem calcule mintale sau să procesăm informatii, inteligenta emotională ne permite să fim creativi și să ne folosim emoțiile pentru a ne rezolva problemele. Inteligența emotională este abilitatea de a percepe si exprima, de a asimila emoții în gândire, de a înțelege prisma emotiilor și de a regla emoțiile proprii și ale altora. Aceasta reprezintă gradul în care un individ este capabil să reacţioneze la propriile sale emoţii şi la ale celorlalţi. Dacă emoţiile sunt conştientizate în totalitate, în ciuda faptului că unele dintre ele spun despre noi lucruri pe care nu am vrea să le auzim, trebuie să învătăm să le gestionăm în mod constructiv în vederea atingerii unui anume scop.

Inteligenţa emoţională desemnează capacitatea de a recunoaşte emoţiile proprii și ale celorlalţi, de a şti ce înseamnă să te simţi bine, să fii fericit şi vesel, ce înseamnă să fii trist, supărat; în plus, presupune cum să treci de la emoţii negative la emoţii pozitive. Gradul înalt de dezvoltare a inteligenţei emoţionale se traduce într-o stare stenică de fericire manifestată prin: motivare, concentrare, liniste interioară, echilibru, libertate, satisfacţie, socializare, prietenie, împlinire, autocontrol, autonomie, apreciere. Nivelul scăzut de inteligenţă emoţională se asociază cu: singuratate, frustrare, gol interior, depresie, letargie, supărare, obligaţie, victimizare, teamă, vinovăţie, instabilitate, dezamăgire, resentiment, eşec.

După Goleman inteligenţa emoţională este un fel de inteligenţă socială, care implică abilitatea de a controla emoţiile personale şi ale altora, de a înţelege aceste emoţii şi de a folos informaţia provenită de la ele, în modul de gândire şi acţiune. ”Alungă frica ”a fost sloganul lui W. Eduard Deming. Acest slogan se poate aplica şi unei grupe de copii – frica tracasează mintea, împiedică învăţarea. Fiecare copil este diferit şi nu poate fi comparat ”decât cu sine însuşi ”. Şi totuşi, câteva lucruri esenţiale îi fac să se asemene: toţi au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire şi de exerciţiu. Copiii îşi dezvoltă treptat ”capacităţile de informare – procesare – numite inteligenţe ”care să le permită să soluţioneze sau să creeze produse.

Howard Gardner defineşte inteligenţa ca un ”potenţial bio-psihologic care procesează forme specifice de informaţii în formule distincte ”. Autorul combate ideea adânc înrădăcinată la nivelul mentalităţii collective conform căreia succesul şcolar depinde de nivelul de inteligenţă al individului în ”inteligențe multiple și noi orizonturi”. În grădiniţă, prin aplicarea noului curriculm, a activităţilor de tip integrat, a metodelor tradiţionale îmbinate atent cu cele interactive, moderne, a metodei proiectelor - se poate oferi fiecărui copil posibilitatea de a trăi succesul şi de a fi motivat. Grădiniţa este capabilă să respecte interesele spontane ale copilului şi modurile sale fireşti de învăţare.

Un copil inteligent din punct de vedere emoțional este conștient de emoțiile sale și vorbește liber despre ele, recunoscând în același timp emoțiile celor din jur. Acesta știe să își gestioneze emoțiile negative, având comportamente rezonabile chiar și atunci când lucrurile nu merg așa cum și-ar dori și nu abandonează o activitate atunci când aceasta devine dificilă. Cu un astfel de copil se comunică ușor , înțelege când i se explică anumite lucruri ce țin de stările persoanelor din jurul lui, se adaptează ușor la situații și persoane noi, leagă prietenii cu ușurință, este sigur pe el în majoritatea situațiilor, iar atunci când nu se descurcă, cere ajutorul.

Pe măsură ce copilul înaintează în vârstă, paleta de exerciții și direcții de dezvoltare a inteligentei emoționale se diversifică. Copilul învață reguli de respect – să spună „te rog” și „multumesc”, să ceară voie să ia un lucru care nu îi aparține, să întrebe un alt copil dacă îi permite să-l îmbrățișeze sau să-l pupe, să șteargă după el dacă a murdărit ceva, să-și asume responsabilitatea/să recunoască dacă a făcut ceva rău. Beneficiile cultivării inteligenței emoționale sunt: gestionarea cu success a relațiilor cu ceilalți; construirea empatiei și a abilității de a înțelege normele și comportamentele sociale și etice; obținerea unui grad ridicat de autocontrol și autocunoaștere.

Inteligenţa emoţională este indispensabilă în meseria unui cadru didactic. Conştientizarea propriilor emoţii este un pas important în dezvoltarea comunicării,

pentru că ne ajută să recunoaştem reacţiile emoţionale ale preşcolarilor noştrii şi să le gestionăm în mod corespunzător, construind astfel situaţii de comunicare productive. Un educator bun trebuie să acorde atenţie compatibilităţilor dezvoltate la nivel de grupă şi să lucreze cu ei în scopul construirii spiritului de echipă, să fie atent la cei care au abilităţi de lider şi să-i ajute să le îmbunătăţească, dar şi să îi sprijine pe cei mai timizi să iasă din anonimat prin activităţile care implică lucrul pe grupe/perechi. Unui cadru didactic îi revine sarcina de a media conflictele între copii, lucru ce presupune în acelaşi timp o atenţie sporită la emoţiile celor implicaţi şi descifrarea acestora, dar şi obiectivitate în a privi problema, astfel încât niciunul dintre cei implicaţi să nu se simtă nedreptăţit la final. O bună gestionare a emoţiilor contribuie la îmbunătăţirea abilităţii de a lua decizii în timp record, în situaţii de criză, în contexte tensionate sau în situaţii conflictuale. Capacitatea de a ne controla emoţiile şi de a le interpreta pe ale celorlalţi poate oferi obiectivitate în luarea deciziilor şi o privire de ansamblu asupra situaţiilor în care suntem implicaţi.

Se stie că, la preşcolari, şi nu numai, creaţia, ca proces mental declanşat şi susţinut de creativitate, se materializează în performanţele pe care le ating copiii în privinţa cunoaşterii progresive a experienţei sociale care circulă, în privinţa modului în care singuri rezolvă situaţiile conflictuale apărute în propria gândire între cunoscut şi necunoscut. Ceea ce realizează ei în activitatea ludică (în joc, desen, modelaj, activităti practice) sunt acte de creaţie numai pentru ei, nu si pentru alţii, aşa cum cere între altele creaţia propriu-zisă. Punând accent pe inteligența emoțională în preșcolaritate atunci aceasta va fi una cu intense schimbări în viața afectivă a copilului. Inteligența emoțională funcționează ca un generator în viața copilului atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, astfel că accentul pus pe dezvoltarea acesteia este foarte important, încă de la o vârstă fragedă. Adaptarea socială, abilitățile de comunicare și capacitatea de a gestiona situații sociale sunt aspecte care se reflectă în fiecare etapă a vieții, așadar o dezvoltare emoțională conștientă și ghidată încă din copilărie va permite existența unui echilibru între factorii sociali și propriile emoții în mod constant.

Emoţiile sunt “furnizoare” de informaţii atât pentru persoana care trăieşte aceste emoţii, cât şi pentru cei din jur. Înţelegerea emoţiilor presupune denumirea emoţiei şi identificarea consecinţelor exprimării unei emoţii. Abilitatea copiilor de a-şi regla emoţiile în mod eficient este principalul scop al dezvoltării socio-emoţionale, deoarece acest proces are un rol protector asupra sănătăţii mentale şi sociale a copiilor. Abilitatea scăzută de reglare emoţională este asociată cu emotivitate negativă ridicată la copii (frică, furie) ceea ce îşi va pune amprenta asupra funcţionării lor cognitive şi sociale. Este necesară identificarea momentelor provocatoare pentru copii, să se stea aproape de ei în aceste momente; să fie încurajaţi, și să li se ofere întăriri pozitive ori de câte ori aceştia au făcut faţă unei situaţii frustrante şi să li se precizeze exact ceea ce au făcut; să fie implicați copiii în

activităţi artistice (pictură, colorat) pentru a exprima şi nonverbal emoţiile negative, discutând cu ei despre ceea ce realizează. Psihologii insistă să fie lăsați copiii să înţeleagă că toate emoţiile sunt acceptabile şi valide, ajutându-i să distingă între emoţii şi modul lor de exprimare. Construirea inteligenței emoționale este un proces care nu se încheie niciodată. Dezvoltarea personală continuă pe toată perioada vieții, maturitatea noastră emoțională fiind influențată de felul în care ne raportăm la experiențele și provocările de care avem parte.

”A preda fără să educi este ca și cum ai vrea să semeni fără să defrișezi. A educa fără să creezi o relație vie, e ca și cum ai vrea să strângi recolta fără să fi irigat.” Jaques Salome

BIBLIOGRAFIE:

Bouillerce, Brigitte, Carre , 2002, Cum sa ne dezvoltam creativitatea, Ed. Polirom,
Goleman, Daniel, 1995, Inteligența emoțională, Bucuresti: Editura Curtea Veche
Salome, Jaques, Albin, Michel, 2013, Dificultățile predării, Bucuresti: Editura Ascendent
Thorndike, Eduard, 1920, Elementele psihologiei, Bucuresti: Editura Polirom.

ROLUL PARTENERIATELOR / PROIECTELOR EDUCAȚIONALE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALĂ A ELEVILOR CU CES

Prof. Pădureț Lucia- C.S.E.I. „SF. Andrei" Gura Humorului

Prof. Țebrean Lucica- C.S.E.I. „SF. Andrei" Gura Humorului

Motto: „Educaţia nu este pregătirea pentru viaţă, educaţia este viaţa însăşi"
John Dewey

Una din direcțiile fundamentale ale redefinirii învățământului românesc o constituie dezvoltarea liberă, integrală, armonioasă a individului, formarea personalității autonome și creative, prin diversificarea și optimizarea activităților educative extracurriculare și extrașcolare. Așadar, în noul demers educațional al cadrelor didactice se vor redimensiona atât statutul cât și sarcinile acestora, care trebuie să devină manageri de educatie prin intermediul unor proiecte/programe desfășurate pe baza unor acorduri de parteneriat între unitățile școlare și diferiți parteneri înscriși în proiect.

Există o varietate bogată de modalități de realizare a acestor activități, una foarte importantă fiind proiectele educaționale pe care noi le desfășurăm, care cuprind un calendar de activități planificate, care urmăresc realizarea unui scop bine definit, într-un cadru bine stabilit și într-o perioadă de timp bine definite.

Aceste proiecte educative/educaționale sunt o modalitate de acumulare a unor noi experiențe de cunoaștere, rezolvând probleme practice în diferite situații date, fiind de altfel un instrument al dezvoltării și inovării organzațiilor școlare.

Parteneriatul educațional este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societății prin prisma educativă și presupune participarea la o acțiune educativă comună, interacțiuni constructive acceptate de către toți partenerii, comunicare eficientă între participanți, acțiuni comune cu respectare rolului fiecărui participant, interrelaționare. Parteneriatul educațional mai presupune unitate de cerințe, de opțiuni, decizii și acțiuni educative subordonate actului educativ propriu-zis. Parteneriatul educațional vine în

sprijinul dezvoltării personalității copiilor cu CES asigurându-le autonomia personală, prin valorizarea socială a fiecăruia dintre ei.

Aceste proiecte au o importanță tot mai mare în activitatea noastră și a elevilor cu CES fiind în dialog permanent cu societatea, realizând punți de legătură între nevoile educaționale, resursele și disponibilitatea copiilor și perspectivelor de dezvoltare economică a societății.

Aceste activități din cadrul proiectelor educative aduc un surplus de informații copiilor/elevilor cu CES astfel că experiența de învățare informală și non-formală completează și lărgește experiența de învățare formală.

Pentru ca reușita unui acord de parteneriat să fie la cote maxime, acesta implică:

-identificarea scopului, a intereselor comune, utile partenerilor;

-găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus, organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;

-consolidarea eficientă a atitudinilor și tehnicilor diferite care se pot aplica diferitelor sarcini.

Referitor la realizarea activităților de bune practici, la noi în școală, se desfășoară o gamă variată de proiecte și parteneriate educaționale în colaborare cu diferiți factori educaționali, organizate și desfășurate pe nivele de vârstă, local, național sau la nivel international.

1. **Parteneriat Internațional - Proiect Erasmus POWER finanțat din fonduri Europene „AJUTĂ - MĂ SĂ ÎNȚELEG LUMEA" Mobilitate transnațională a elevilor**

Scopul proiectului a fost dezvoltarea competențelor și acumularea de noi cunoștințe despre lume: cunoștințe geografice, istorice, artistice, tehnice, muzicale și IT.

Tematica activităților a fost vastă și foarte atractivă dintre care amintim: „Cine suntem?”- facem cunoștință și ne cunoaștem orașele, povești și legende despre orașul sării - „Pe urmele minerilor din Bochnia în salina Cacica”, „Istoria sării mai veche decât umanitatea sau cum au apărut depozitele de sare”, „În cercul regionalismului polonez - întâlnire cu polonezii din satul Poiana Micului, „Pe urmele culturii românești” - mărturii istorice, vizitarea mănăstirilor din Bucovina**.**

2. **Parteneriat Internațional - Proiect Erasmus „Diferiți sau totuși la fel?" Mobilitate transnațională a elevilor.**

Scopul proiectului a fost dezvoltarea competențelor culturale, personale, sociale și de învățare, precum și a competențelor digitale.

Consolidarea acestor competențe s-a bazat pe conținutul educației rezultat din programa de bază a disciplinelor precum: muzică, artă, informatică, educație fizică, geografie și istorie și a fost adaptat la nevoile individuale ale participanților la proiect.

Activitățile au fost desfășurate pe ateliere practice de pictură a icoanelor, ateliere de vitralii, activități sportive comune, ateliere grafice, ateliere culinare, realizarea de postere cu preparate regionale prin intermediul programului de grafică, prezentarea tradițiilor și a costumelor naționale, activități muzicale urmate de excursii tematice.

3. **Proiect Internațional CREDIS „Creativitate, Recuperare, Educație, Diversitate, Interculturalitate, Socializare"**

Scopul proiectului a fost dezvoltarea capacităţii de comunicare multiculturală și promovarea valorilor românești

Tipul de proiect vizat: proiect educaţional internațional de educare şi promovare a interculturalității, acceptării diversității și de cultivare a sentimentului de identitate națională.

În cadrul proiectului partenerii din Polonia au cunoscut specificul Bucovinei și a învățământului special românesc. Elevii poloni și români au susținut împreună un spectacol multicultural în cadrul căruia pictorul polonez Stanisław Kmiecik (născut fără mâini) a făcut o demonstrație de pictură cu gura și picioarele. În cadrul spectacolului a avut loc și vernisajul expoziției cu lucrările realizate de pictorul polonez Stanisław Kmiecik.

4. Proiect Educaţional „Europa Prin Ochi De Copil”

Scopul proiectului:

Promovarea în cadrul școlii, a principiilor școlii incluzive, o școală deschisă, prietenoasă, democratică, care valorifică diversitatea culturală și promovează o școală în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și excludere precum și dezvoltarea globală a sinelui, atât din punct de vedere mental sau emoțional, cât și din punct de vedere social prin intermediul activităților sportive.

Tipul de proiect vizat: proiect educaţional de educare şi sensibilizare în ceea ce privește sentimentul identităţii, al apartenenţei, acceptarea diversităţii și educație pentru mișcare.

În cadrul proiectului au fost desfășurate activități precum: „Ziua minorităților naționale din România”, „Ziua Internațională a limbii materne”, „Ziua Europei-Sport-Mișcare-Bucurie-Normalitate”, „Tradiții și obiceiuri de Crăciun, Paște”.

5. Proiect educational „Pădurea Izvor De Viață”

Scopul proiectului a fost conştientizarea importanţei pădurii, formarea unui comportament ecologic precum şi dezvoltarea capacităţilor de a aprecia frumosul din natură şi de a-l proteja.

Familiarizarea copiilor şi implicarea lor în acţiuni de sărbătorire a unor zile care au ca subiect pădurea, cu varietatea şi multitudinea de subiecte, cunoştinţe, este un prim pas spre formarea unor atitudini corespunzătoare faţă de mediu, faţă de existenta fiecărei vietăţi de pe pământ, de la cea mai mică până la cea mai complexă. Prin activitățile desfăşurate am încercat să dezvoltăm elevilor deprinderi, obişnuinţe ce ţin de cunoaşterea și protecţia mediului înconjurător, implicit de cea a pădurii, să îi

conştientizăm asupra rolului şi importanţei ei şi asupra menirii pe care îl au copiii în legătura cu un mediu sănătos.

Activitățile desfășurate: ecologizare, plantare de puieți, excursii tematice.

Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru profesorii de azi, necesitând multă creativitate, dinamism în derularea acestora dar și responsabilitate și flexibilitate.

Bibliografie:

Alois Gherguţ- Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale, ED.Polirom , Iaşi , 2006;
Adina Băran-Pescaru, Parteneriat în educaţie, Ed. Aramis Print, Bucureşti, 2004, cap. 2;
Dumitrana M. „Copilul, familia și grădinița" Iași, ed. Compania, 2000;
Ghid de bune practice în educția timpurie ;
Management de proiect, CJRAE, Braşov ;
Păuna Adriana Camelia „Rolul jocului în asigurarea continuității între activitatea din grădiniță și cea din școală, ed. Sf. Ierarh Nicolae, 2010;
Vincent R. „Cunoașterea copilului", ed. Didactică și Pedagogică, București 1972.

A EXISTA, A FI, ADEVENI...

Elena Teburuzcă, Liceul Teroretic Creştin „Pro Deo”

Asocierea conceptuală dintre cunoaștere și educație aduce în prim plan devenirea ca princpiu activ sau, cum ar spune filosoful Constantin Noica, devenirea întru ființă: *fiinţa este cea care intră în devenire şi tot ea e capătul de drum al acesteia*[1]. De aceea anticul *cunoște-te pe tine însuți* rămâne îndemnul și imperativul care stabilește începutul oricărei cunoașteri și care, totodată, trebuie înțeles ca un demers obligatoriu asociat fiecărui gest educativ. Printre primii gânditori occidentali de la care ne parvine această paradigmă este Platon, care în dialogul *Aprărarea lui Socrate* identifică cunoașterea supremă cu înțelepciunea care are menirea să depășească cumulul de informație și să se înscrie în țelul cel mai înalt al umanității, acela de a înțelege viața în genere și rolul omului asociat acesteia. Argumentele prezentate de Platon prin discursul lui Socrate corelează excelența în realizarea unei îndeletniciri cu vastul spațiu al neștiinței, al ignoranței de care fiecare dintre noi trebuie să fim conștienți într-un mod asumat. Iar acestă asumare ia forma mișcări intelectuale precaute, prin care se evită cel mai de seamna neajuns al cunoașterii și al educației, regăsit în starea de autosuficiență – *pentru că îşi îndeplinea bine meşteşugul, fiecare credea că este cît se poate de înţelept şi în celelalte privinţe, şi anume în cele mai însemnate*[2]. O astfel de atitudine anulează posibilitatea dobândirii înțelepciunii, care apare la intersecția dintre cunoaștere și educație și care păstrează deschiderea și uimirea filosofică în fața noutății și a multiplelor posibilități interpretative. Iar dacă înțelepciune este un termen prea vag sau adesea asociat doar unui demers spiritual, putem alege să alternativa înțelegerii profunde a ființării prin cele mai mici și aparent lipsite de importanță elemente care luate împreună alcătuiesc întregul.

Chiar dacă cunoașterea tranformă și alte viețuitoare, omul este singura ființă capabilă să transceadă condiția simplei existențe printr-o diferențiere ontologică sesizată de Heidegger din perspectivă etimologică, care pornind de la grecescul *ek-sisntere*, alege să traducă termenul prin ceva mai mult decât în mod direct prin simpla *existență,* folosind expresia ***situare în deschis*** și surprizând în acest mod un tip aparte de fiinţare ascociat doar umanului (viețuitorul – filosofic), care prin deschiderile sale metafizice, ontologice, sociale și culturale își desăvârșește existența. O

[1] Noica, Constantin, *Devenirea întru ființă,* Humanitas, București, 1998, pg. 59
[2] Platon, *Apărarea lui Socrate,* Editura Științifică și enciclopedica, București, 1974, pg. 21

deschidere care se lărgește cu fiecare achiziție intelectuală și contribuie la descoperirea sau atribuirea de sens existenței, pentru că fiecare informație nouă trecută prin filtrul gândirii, pentru a fi înțeleasă, sporește nu doar cunoașterea în sine, ci amplifică cunoașterea despre sine prin specificul axiologic al fiecăruia dintre noi. În sensul în care principuil axiologic presupune o valorizare ce aduce cu sine alegerea, iar aceasta se realizează în măsura înțelegerii și constă, totodată, într-o descriere a dorințelor și idealurilor care reflectă la rândul lor propriul nostru chip.

Înspațiul gândirii grecești regăsim o asociere recurentă a cunoașterii cu lumina sau cu simțul văzului, un intermediar vital care poate dubla înțelesul deschiderii sau poate indica stadiul deținut din perspectiva cunoașterii. Un tablou cuprinzător este realizat în acest sens de Platon, care în dialogul *Republica* folosește un mit, cunoscut ca mitul peșterii, pentru a descrie tipologia cunoașterii, iar aici se poate sesiza o dublă limitare dată în primă instanță de cantitatea și calitatea cunoașterii (o traiectorie care pornește din peșteră pentru mintea mintea fiecăruia dintre noi, diferențierea fiind dată de stadiul pe care îl consideră fiecare satisfăcător și care de multe ori poate rămâne unul incipient și de aceea unul minimal), iar mai apoi de capacitatea de pătrundere a celor văzute, adică de nivelul educării gândirii (rațiunea care nu favorizează plăcerea sau comoditatea în detrimentul adevărului – un aspect sesizat în finalul mitului, când prizonierul eliberat revine în peșteră pentru a transmite adevărul descoperit și astfel pentru educa fosta comunitate, însă tentativa este anulată de împotrivirea celor care nu vor să părăsească familiaritatea umbrelor pentru niște presupuse adevăruri superioare).

Dificultatea procesului educativ poate fi întâlnită tocmai în incapacitatea înțelegerii aspectelor noi a căror dobândire presupune părăsirea comodității și acceptarea unor provocări intelectuale. Preferându-se, în schimb, o existență minimală ale cărei consecințe pot fi sesizate la nivelul gradului tot mai scăzut de empatie, în ceea ce privește relaționarea cu celălalt, și în dificultatea identificării sensului propriei vieți, care pot fi, în aceeași măsură, surse ale violenței despre care Socrate spunea că sunt cauzate de ignoranță: *nimeni nu face răul, decât din neștiință.* Un tablou care contribuie la înfățișarea scopului educației, care nu este atât o acumulare de date, cât o deprindere cu actul gândirii, respectiv o educare a gândirii. În interpretarea oferită de Martin Heidegger acestei teorii platoniciene a cunoașterii găsim o altă etimologie, cea a termenului adevăr, care de altfel este scopul cunoașterii ca atare. Termenul grecesc *altheia (adevăr)* este echivalat de filosoful german cu expresia *stare de ne-ascundere,* prin următoare demostrație lingvistică: *a*-ul este o particulă privativă, iar *lethe* înseamnă în limba greacă

minciună, de unde am putea trage concluzia că *aletheia* nu înseamnă propriu-zis adevăr, ci *ne-minciună*, care în terminologia heideggeriană va fi transpusă printr-o formulă ce interpretează și amplifică sensul inițial - *stare-de-neascundere*, cu înțelesul mai profund că adevărul este scos sau smuls prin efort dintr-o *stare-de-neascundere*. Heidegger surpinde decisiv rolul educației, care prin instrumentul cunoașterii și prin efortul conjugat acesteia poate defini și asista omul în demersul devenirii prin fiecare aspect smuls stării-de-ascundere. *Esenţa paideiei*[3]*, care se împlineşte în faptul că cel deja eliberat trebuie să se lupte cu inerţia celor neliberi, se sprijină pe esenţa agonală a adevărului care se împlineşle în faptul că neascunsul suprem trebuie anume dobândit dintr-o stare-de-ascundere prealabilă sau dintr-un naascuns inferior.*[4]

Văzută în acest mod educație nu mai este un aspect opțional al vieților noastre, ci unul care e în măsură să stabilească triectoria noastră sublunară din toate punctele de vedere și este, într-un anumit fel, o datorie morală față de noi înșine.

Bibliografie:

Noica, Constantin, *Devenirea întru ființă,* Humanitas, București, 1998;
Platon, *Apărarea lui Socrate,* Editura Științifică și enciclopedică, București, 1974;
Heidegger, Martin, *Repere pe drumul gândirii*, Editura Politică, București, 1988

[3] În greaca veche , cuvântul paideia (παιδεία) oferă o multitudine de semnificații, însă etimologic, înseamnă „educație" sau „creșterea copiilor".
[4] Heidegger, Martin, *Repere pe drumul gândirii,* Editura Politică, București, 1988, pg. 165

- Imaginea este oferita gratuit de site-ul pixabay.com

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Teigler Aneta, Școala Gimnazială Nr.1 Buduslău

Educația timpurie este foarte importantă pentru copii. La grădiniță copiii deprind noi abilități care îl vor ajuta să se dezvolte și în afara sălii de grupă. Odată cu vârstă copilul se deschide social către un nou mediu, grădinița este ideală pentru realizarea unor schimbări la nivel de interacțiune de grup. Timpul petrecut la grădiniță permite copilului să se exprime să vorbească dar și să-i asculte pe ceilalți. Copiii își caută locul în cadrul grupului învață să se afirme ca individ, ei descoperă regulile vieții în societate.

Formele sau modalităţile de organizare a procesului instructiv-educativ reprezintă structura organizatorică a activităţii didactice concretizate în modlităţi specifice şi operaţionale de derulare a acestui proces. De alegerea unei forme de organizare sau a alteia depinde succesul procesului instructiv-educativ şi sporeşte posibilitatea ameliorării rezultatelor acestuia.

Organizarea monodisciplinară se bazează pe izolarea disciplinelor unele de altele;sunt prezentate strict conţinuturile unei singure discipline; cadrul didactic tinde să treacă pe planul doi obiectivul prioritar al educaţiei: copilul.

Organizarea multidisciplinară presupune alăturarea de informaţii, de elemente ale conţinuturilor
diferitelor discipline fără cooperare şi interacţiuni. Formarea se focalizează pe conţinuturile informaţionale fără coordonare, disciplinele păstrându-şi autonomia epistemologică, logică şi organizarea conceptuală internă, fără realizarea unui tablou integrativ. Este modelul organizării tematice în care fiecare disciplină îşi păstrează organizarea proprie.

Organizarea interdisciplinară presupune valorificarea relaţiilor şi interacţiunilor dintre diferite conţinuturi ale învăţării, corespunzătoare mai multor discipline şi orientează activitatea de învăţare a copilului în direcţia dobândirii simultane a unor capacităţi, atitudini, abilităţi, cunoştinţe comune sau/şi complementare mai multor discipline.

Organizarea transdisciplinară reprezintă o nouă abordare a învăţării. Accentul este pus pe demersurile copilului şi presupune intrepătrundere, cooperare, coordonare, integrare şi interpretare la un nivel înalt a conţinuturilor, metodelor şi tehnicilor diferitelor discipline.

Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor.

Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv, care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus.

Conceptul de integrare – acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente pentru a constitui un tot armonios, de nivel superior, a aduce părţi separate într-un întreg unitar, funcţional. Se referă la acţiunea în care se îmbină metoda de predare-învăţare a cunoştinţelor, diferitele domenii de activitate se întrepătrund pentru construirea deprinderilor, abilităţilor, conceptelor copiilor. Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre domeniile şi tipurile de activitate dispar, se contopesc într-un scenariu unitar, în care tema este investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe, conţinuturile au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora şi atingerii obiectivelor comportamentale avute în vedere.

Tipuri de activități integrate:

1. *Activitate integrată de o zi* – educatoarea elaborează un scenariu integrat ce începe cu întâlnirea de dimineaţă, care se poate realiza sub forma unei poveşti, a unei poezii sau ghicitori, întlânirea cu un personaj de poveste sau desen animat, vizita unei persoane adulte (specialist), prezentarea unui animal, o întâmplare trăită sau imaginată, un eveniment social sau un eveniment petrecut în familie.

Scenariul educatoarei îi orientează pe copii, prin intermediul tranziţiei, să opteze pentru diverse centre de interes, care oferaă posibilitatea alegerii domeniilor de învăţare şi a materialelor. Aici, copiii îşi asumă roluri şi responsabilităţi în grupul din care fac parte, participând la activităţi interesante, iniţiate la sugestia educatoarei sau create de ei.

Un joc de tranziţie face trecerea spre activităţile pe DE (cele proiectate în ziua respectivă) a căror activitate se întrepătrunde şi grupează cunoaşterea iîn funcţie de tema proiectată.

La acest tip de proiectare trecerea de la o activitate la alta se face prin intermediul tranziţiilor care îi orientează pe copii spre locul din sala de grupă unde vor continua activitatea şi unde materialul didactic pregătit sugerează tipul de activitate.

în desfășurarea activităţii pe domenii experienţiale sunt eliminate anumite etape ce apar în desfăşurarea tradiţională, cum ar fi: captarea atenţiei (care s-a făcut la începutul zilei); reactualizarea cunoştinţelor (care se face în activitatea anterioară, astfel ca fiecare activitate ce se desfăşoară este, de fapt, o aplicare în practică a cunoştinţelor asimilate anterior, o utilizare a acestora în contexte noi). Încheierea activităţii constituie şi "feed-back-ul" zilei care poate fi obţinut printr-un joc, o călătorie misterioasă, o expoziţie, o reflecţie etc.

Ordinea desfăşurării activităţilor zilei poate fi schimbată în funcţie de obiectivele propuse spre realizare şi de conţinuturile abordate, astfel că, ALA se poate desfăşura după ADE.

În funcţie de vârsta copiilor şi nivelul lor de dezvoltare se va alege numărul de activităţi ce vor fi abordate în manieră integrată. În cadrul curriculumului, conţinuturile (sursa informativă), reprezintă veriga cea mai dinamică şi mai flexibilă, deoarece valorile condensate în acestea şi oferite celor care studiază le pot fi prezentate din perspective diferite, în maniere diferite.

Noul curriculum structurează experienţele copilului pe domenii experienţiale. Astfel, având în vedere setul de interese şi aspiraţii ale copilului, nevoile acestuia, sala de grupă poate fi delimitată în mai multe centre de activitate/interes: Bibliotecă, Ştiinţă, Arte, Construcţii, Joc de rol, Nisip şi apă. Centrul „Bibliotecă" este spaţiul în care copiii îşi exersează limbajul sub toate aspectele sale (vocabular, gramatică, sintaxă, înţelegerea mesajului), în timp ce comunică (verbal sau nonverbal) sau asimilează limbajul scris. Centrul „Ştiinţe" subsumează elementele care aparţin de"Domeniul Ştiinţe", respectiv, dezvoltarea gândirii logice, înţelegerea relaţiilor dintre obiecte şi fenomene, exersarea capacităţii de a rezolva probleme, familiarizarea şi aplicarea cunoştinţelor şi deprinderilor elementare matematice sau a celor care privesc cunoaşterea şi înţelegerea lumii vii. Centrul „Arte" are influenţe asupra dezvoltării copiilor în toate domeniile, deoarece acestea se întrepătrund în sarcinile şi tipurile de activităţi de aici şi pot asigura dezvoltarea globală a copilului.

Centrul „Joc de rol" este spaţiul în care dezvoltarea socio-emoţională se regăseşte din plin. Aici, copilul se regăseşte într-un mediu ideal şi poate să înveţe cu plăcere. Prin jocul în acest centru, copiii refac locuri, evenimente, imită comportamentul părinţilor sau joacă roluri ale unor persoane cunoscute; reproduc lumea aşa cum o înţeleg ei, repetă, reinterpretează, reproduc şi retrăiesc experienţe. Jocul de rol îi ajută pe copii să-şi exprime şi să-şi gestioneze emoţiile, să comunice cu ceilalţi, să accepte diversitatea. Centrul „Construcţii" mijloceşte

dezvoltarea cognitivă, socio-emoţională, fizică, dar şi iniţiativa, creativitatea şi perseverenţa, prin activităţile individuale sau de grup. Centrul „Nisip şi apă" este gazda experienţelor care asigură dezvoltarea fizică a copiilor preşcolari. În sala de grupă, copiilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a explora senzaţia atingerii nisipului şi apei şi fiecare sală ar trebui să fie dotată cu suporturi pentru nisip sub diverse forme, cuve din plastic, ligheane, deoarece copiii se simt atraşi de nisip şi apă, indiferent de vârstă.

Amenajarea corespunzătoare a sălii de grupă reprezintă o condiţie necesară pentru ca un preşcolar să aibă curaj să păşească pentru prima dată într-o sală de grupă, iar cadrul didactic are obligaţia de a respecta particularităţile de vârstă şi individuale ale copiilor, tocmai pentru ca educaţia timpurie să se poată desfăşura în condiţii optime şi pentru ca personalitatea copiilor să se poată forma încă de la cea mai fragedă vârstă. Deci, se poate afirma că, dintre dimensiunile managementului clasei de elevi, dimensiunea ergonomică nu este lipsită de importanţă, ci ocupă un loc frontal pentru succesul profesional al cadrului didactic.

Bibliografie:

1. Constantin Cucoș, Pedagogie (ediția a III-a revăzută și adăugită), Editura Polirom, 2014
2. Camelia Munteanu, Eusebiu Neculai Munteanu, Ghid pentru învățământul preșcolar, Editura Polirom
3. Liliana Ezechil, Mihaela PăișI Lăzărescu, Laborator preșcolar. Ghid metodologic, Editura V & I Integral, 2006
4. Ministrul Educației Naționale „Curriculum Pentru Educaţia Timpurie – 2019"
5. Valerica Anghelache, Metodica activităților instructiv educative din grădiniță, Editura Didactică și Pedagogică R.A, 2017

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI BENEFICIILE EI

Prof. Înv. Preșc., TEMĂTORU VIOLETA-MARIA
Școala Gimnazială „Dimitrie Gusti" Nereju
Grădinița Nr. 2 Nereju Mic

„Educația non-formală (educație ne-curriculară dar certificată) este acea activitate educațională organizată și sistematică, care este dată în afara cadrului oficial al instituției școlare, pentru a facilita învățarea atât a copiilor cât și a adulților."

Pornind de la definiția de mai sus, putem afirma faptul că educația nonformală oferă cadrul în care elevul poate să descopere lucruri noi despre sine și despre lumea din jur, să trăiască experiențe noi și inedite, să-și dezvolte noi abilități și să-și contureze un set de valori care să-l ajute să evolueze pe plan personal și profesional.

Educația nonformală vine în completarea celei tradiționale prin metode interactive, stimulative, creative de formare, fiind deasemenea împletită cu cea formală și cea informală.

Educația non formală cuprinde activități organizate și realizate în afara spațiului școlar, care sunt ca o continuare a ceea ce s-a învățat în spațiul școlar, de a pune în practică cele învățate la activități și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală și profesională.

Caracteristici ale învățării nonformale sunt:

- Este centrată pe copil și pe nevoile sale
- Se desfășoară în mod organizat în afara școlii
- Nu are caracter obligatoriu, participă cine vrea
- Permite asimilarea de noi cunoștințe, idei, viziuni
- Folosește metode practice, interactive
- Nu are limită de vârstă, se bazează pe învățarea pe tot parcursul vieții

Care sunt beneficiile educației nonformale?

- Poți crea propria programă de educație, centrată pe nevoile și interesele copilului
- Susține procesul de autocunoaștere care stă la baza dezvoltării armonioase
- Oferă o înțelegere mai bună asupra societății și a mediului
- Determină o atitudine activă și participativă
- Stimulează dezvoltarea de noi abilități și talente
- Ajută la formarea unui set personal de valori
- Ajută la dezvoltarea individuală dar și integrarea într-o echipă

Toate aceste beneficii rezultă din faptul că educația nonformală pune copilul în centrul procesului de formare și asigură acestuia mediul necesar identificării și dezvoltării aptitudinilor și abilităților personale.

Nouă, cadrelor didactice, ni se pune la dispoziție o mulțime de opțiuni atunci când vrem să explorăm educația nonformală, de aici și câteva **exemple de activități nonformale** care completează cu succes educația tradițională:

Activități extracurriculare

Unitățile de învățământ oferă programe de educație nonformală sub forma de activități extracurriculare precum - excursii, proiecte sociale și culturale, acțiuni ecologice, cercuri pe discipline sau programul Școala Altfel, iar anul acesta și programul Săptămâna Verde.

Activități outdoor

Activitățile în aer liber sunt esențiale pentru o dezvoltare armonioasă, mai ales în vremurile actuale în care ne petrecem timpul în fața unor ecrane și avem nevoie să ne deconectam.

Acțiuni ecologice

Activitățile ecologice au căpătat amploare în ultimii ani și sunt o bună ocazie pentru tineri, dar și adulți, să observe impactul omului asupra mediului și să se implice activ pentru a aduce o schimbare în comunitatea lor.

Educația în aer liber este considerată a fi mult mai motivantă, stimulativă și cu un impact puternic asupra procesului de învățare, iar copiilor le aduce multă bucurie și la final putem observa că cei mici rămân cu multe lucruri învățate prin acest tip de educație. Educația în aer liber (Outdoor Education) este o formă organizată de învățământ care se desfășoară în aer liber și pregătește copilul pentru viața în aer liber. Față de sistemul tradițional de instrucție și educație, educația în aer liber prezintă multe avantaje pentru copil:

- copiii sunt mult mai sensibili când se află în mijlocul naturii;
- se produc efecte educative mai puternice și mai durabile privind dobândirea capacității de stăpânire a unor situații complexe, de inovare, de conducere, de spirit de echipă și de comunicare.

Activităţile de Educație Outdoor se desfășoară în natură, în mediu natural iar la finalul acestora se văd schimbări produse la nivelul comportamentului copiilor, așa că putem spune că din acest motiv, Educația Outdoor are un caracter nonformal.

Astfel, copiii pot învăța mai multe lucruri despre mediul înconjurător în care îşi desfăşoară activitatea, relațiile dintre componentele acestuia și cum pot să-și aducă aportul la protejarea lui; învaţă despre propria persoană, propriile limite şi cum pot fi acestea depăşite; comunică şi colaborează eficace în cadrul unui grup. Scopul urmărit în activitățile outdoor este de a dezvolta personalitatea fiecărui participant. În cele ce urmează voi oferi o serie de exemple practice referitoare la modul de integrare a educației outdoor în activitățile din cadrul grădiniței.

Era o frumoasă zi de toamnă, iar soarele ce ne încălzea curtea grădiniței și pădurea din fața grădiniței parcă ne chema afară, așa că am hotărât să răspund chemării naturii. Sub îndrumarea mea, Floricelele au pornit într-o călătorie în care explorează ceea ce îi înconjoară de la propriul nume, până la plante, animale, păsări, soare. Cu toate că suntem grupa mică, știm cât este important să avem grijă de mediul înconjurător. Copiii iubesc să se joace în aer liber, să descopere în fiecare zi ceea ce Dumnezeu ne-a oferit. Împreună cu copiii, am organizat o activitate integrată DS+DOS în aer liber. Am profitat de o zi plină cu soare în care copiii grupei mici au observat culorile toamnei și schimbările care au loc în acest anotimp (căderea frunzelor si coloritul specific anotimpului, înflorirea crizantemelor, venirea frigului și plecarea păsărilor călătoare). Am observat covorul de frunze de diferite mărimi și culori, frunze pe care noi călcam și foșneau sub picioarele noastre. Apoi ne-am gândit că nu ar fi rău să strângem câteva frunze pe care să le folosim ziua următoare la o activitate de pictură-Amprentare- „Chipul Zânei Toamna”

După ce au strâns frunzele pentru ziua următoare, am împărțit copiii în două echipe și le-am sugerat să strângem câte o grămadă de frunze, apoi i-am lăsat pe cei mici să se joace în voie cu ele.

Ei s-au bucurat să le arunce în aer și să încerce să le prindă. Ne-am oprit în curtea grădiniței unde au putut observa coloritul crizantemelor si au mirosit parfumul lor. Am făcut o ședință foto pe cinste.

Bibliografie selectivă:

1. Berman, M. G., Jonides, J., & Kaplan, S. (2008) Beneficiile cognitive interacționează cu natura, Psychological Science, 19(12), 1207-1212.

2. Lucaciu, Gh., (2004) Activități recreative, note de curs, Facultatea de Educație Fizică și Sport Oradea

3. Salade, D.,(1998) Dimensiuni ale educației, Editura Didactică și Pedagogică RA, București

LE NUMÉRIQUE DANS LE COURS DE FLE

Profesor MAGDALENA TEODORESCU
LICEUL TEORETIC ” INDEPENDEȚA” CALAFAT, DOLJ

A cause de la pendemie, l'enseignement a souffert des transformations majeures et l'activité pédagogique a nécessité des modifications qui demandaient aux enseignants de l'adaptabilité aux besoins des apprenants.

C'est pour cela que j'ai décidé de m'inscrire à ce stage.

On a signifié d'une part la possibilité de faire partie d'une grande équipe au milieu de laquelle j'ai vécu des moments inoubliables.

Même si au début j'avais eu l'impression d'un stage très fatiguant et sans issue, j'ai compris à fur et à mesure que les choses vont se ranger.

D`autre part, le stage a signifié pour moi aussi une provocation, une fois grâce aux objectifs proposés et puis à cause du temps court pour un thème tellement vaste.

Les activités du stage ont été très bien choisies, notamment les activités en présentiel.

La diversité des activités proposées, leur structure et l'apport de la formatrice, tout un mélange a réussi attirer mon attention, me motiver à approfondir mes connaissances en matière du numérique.

Si avant le stage, j'utilisais seulement des ressources numériques didactisées, maintenant j'utilise aussi des ressources brutes que je didactise, en adaptant au niveau de la classe , en fixant une tâche finale.

En outre, je peux modifier ou multiplier les activités, en proposant des outils comme : padlet, canva, flip.

Chaque activité proposée a eu un parcours qui avait eu de la continuité dans l'activité prochaine.

Réviser les théories de la linguistique, prendre contact avec des ressources numériques inconnue sjusqu'à ce moment -là, cela a été une richesse sans égal.

L'expérience du stage m 'a donné plus de confiance en moi comme professeur de fle.

D'une part parce que j'ai exercé la langue, d'autre part, j'ai acquis des connaissances, des connexions en matière de numérique.

Mettre au courant mes élèves en utilisant des ressources toujours actualisées, des informations mises à jour, c'est une des clés de la réussite, une opportunité que je partage avec vous.

Plusieurs outils sont présents sur internet.

Les nuages de mots : Digiwords, Answergarden

Les cartes mentales Mindmeister, Coggle, Digimindmap

Les murs virtuels : Digipad, Padlet, Post-it

Les outils de prise de notes : Digidoc, Framapad

Les traitements de texte classiques : Office 365, Google Docs,

Publication : blog, Wiki, Calaméo, Issuu

Enregistreur audio en ligne : Vocaroo, Online Voice recorder, Speakpipe

Enregistreur vidéo en ligne : Webcamera

Forums audio-vidéo : Flipgrid

Genially

Powtoon

Canva

Piktochart

Learningapps

Digistorms

Wooclap

Kahoot

Quizziz

SITOGRAPHIE:

https://isabellebarriere.eu/numerique-et-fle/

IMPORTANȚA MEDIULUI AFECTOGEN PENTRU COPILUL CU DEFICIENȚE MINTALE

Profesor: Teodorovici Cristina CSEI Suceava

Trăirile afective exprimă raporturile de satisfacție ori de insatisfacție ale persoanei față de stimulările și situațiile date, atitudinile sale de aprobare ori respingere, de căutare sau evitare a stimulilor afectogeni. Procesele afective angrenează în desfășurarea lor o seamă de subsisteme neurofuncționale nespecifice, cu ecou în cele mai profunde mecaisme vegetative, în formațiunile reticulate, ca și în structurile complexe ale emisferelor cerebrale.

La fel ca și în celelalte fenomene psihice, procesele afective nu pot fi înțelese decăt din relațiile reciproce dintre organism și mediu, din atitudinile omului față de muncă, societate și față de sine însuși. Teoriile care consideră procesele afective ca manifestări ale unor forțe interioare sau ca reacțiimecanice la stimulenți ai lumii obiective, sunt deopotrivă neștiințifice și sterile.

Fenomenele afective, ca și fenomenele psihice, sunt condiționate de influențele externe, numai că aceste influențe se exercită nemijlocit, reflectându-se prin întreaga structură psihică a personalității.

Copilul, vine pe lume ca orice pui de animal firav, neajutorat, inconștient și nu caută decât să-și asigure cerințele instinctuale care îi asigură viața. Legea lui este satisfacerea foamei, culcuș comod, liniște și senzație de bine pe care i le asigură îngrijirile și afecțiunea celor din jur.

În timp ce copilul crește, învață și își dezvoltă, pe rând, capacitatea intelectuală, afectivitatea și particularitățile viitoarei sale personalități – care se formează datorită interacțiunii continue între factorii interni și cei externi.

Privită în perspectivă și retrospectivă, câteva din etapele vieții, joacă un rol hotărâtor în formarea unui om:

- copilăria, în care educației i se cere să pună baza viitorului echilibru psihic al adultului, evitând greșelile educative care pot fi cauza unor iremediabile deviații mintale și sufletești;

- pubertatea și adolescența, care prin dezechilibrul organic și neurohormonal menit să transforme copilul în adult, produc o schimbare profundă în sfera afectivă.

Copilăria este într-adevăr ,,vârsta de aur'', vârsta când acea comoară vie pe care o reprezintă copăilul se poate transforma într-o cunună prețioasă sau se poate risipi ,, în cele șapte vânturi''. Meșterii făurari vor fi în prima etapă părinții, ajutați ulterior de dascăli, sprijiniți de marea comunitate a oamenilor, a societății și a colectivului.

Cea mai bună educație este cea pe care o aplică părinții uniți într-o căsnicie fericită, echilibrată din punct de vedere psihico-fizic. Familia, privită ca nucleu social, influențează întreaga evoluție de viață a omului și își pune amprenta cu evidență pe întreaga personalitate.

Un cuvânt potrivit spus la timpul său, o măsură educativă dreaptă, un remediu medical dacă este cazul, evitarea stărilor prelungite de anxietate îl pot face pe copil să se dezvolte bine și armonios.

Familia se impune ca un factor cu cea mai puternică influență asupra copilului prin continuitate, afectivitate și autoritate. Nimic nu poate înlocui căldura sufletească ce se răsfrânge în sufletul copilului mic, ființă neajutorată.

Căldura afectivă, pe care copilul o găsește în familie este condiția fundamentală a plămădirii unui fond sănătos al sufletului uman, iar autoritatea, pe care în mod normal părinții și-o capătă prin demnitate și exigență, este condiția cultivării respectului față de om și societate, sentiment pe care îl găsim la temelia celui mai autentic umanism.

Copiii au nevoie de dragoste, de dragoste deschisă manifestată, dar și de severitate. Unele trebuințe bio-psihice ale copilului se înscriu în domeniul afectiv. Satisfacerea sau nesatisfacerea nevoii afective lasă urme adânci în cursul vieții omului. Afectivitatea este un stimulent constant și necesar al oricărei dezvoltări psihice, dezvoltare care este un proces cu rădăcini adânci în mediul social, familial și cultural.

Mulți psihologi consideră afectivitatea drept starea psihică cea mai profundă, cristalizată în jurul Eului, ca un răspuns dominator și unificator al întregului psihism la modificările unei tendințe psihice. Ea avertizează conștiința de starea bună sau rea a organismului biopsihic, ne indică utilitatea obiectelor și situațiilor pentru noi și în ce măsură ele convin sau nu trebuințelor noastre. Relația organism – mediu, ca și orice modificare a metabolismului și echilibrului endocrin, este înregistrat afectiv.

Deficiența mintală nu este ca fenomen reversibilă, dar are totuși, în planul personalității o evoluție pozitivă, dacă mediul cultural, educativ și sistemul de relații afective interindividuale și de grup se constituie ca factori și mijloace compensatorii. Recuperarea, în special în direcția principală a structurării personalității, asigură și mijlocește deficientului mintal posibilitatea integrării sociale.

Stă în puterea educației, mai ales în primii ani ai copilăriei, de a contribui la dezvoltarea ulterioară a personalității, dependența în mare măsură de regimul de viață din familie, unitatea de ocrotire, școala, mediul social, cultural în care elevul își desfășoară activitatea. Copilul nu trebuie să simtă lipsa afecțiunii materno-paterne care-i oferă posibilitatea de dezvoltare ca personalitate și îi va permite integrarea într-un sistem de relații sociale.

Din varietatea extremă a formelor de tulburare a comportamentului afectiv evidențiez pe cele mai des întâlnite în practica educațională:

-Crizele de afect sunt descărcări puternice ale afectelor primare care se manifestă prin agitație motorie, țipete, răgete, tendința de violență, automutilare;

-Mânie, furie, pe fondul unei afectivități crescute, crize de râs, de plâns fără motivare;

-Teamă, frică, comportament de apărare;

-Inhibiție afectivă, defensivitate, retragere, izolare, negativism;

-Somnolență, dezinteres, apatie, trecerea rapidă de la apatie la explozii afective: râs-plâns, respingere-adeziune, tristețe-bucurie etc;

-Enurezis nocturn, onicofagie, anorexie, vise terifiante, agitație motorie;

-Instabilitate psihoafectivă relațională, hipermotivitate, impulsivitate;

-Tulburări ale ritmului vorbirii, ale fonației și articulației.

În urmaaplicării la clasă a unui grupaj de teste, am observat trei tipuri de relații afective care pot apărea între membrii grupului: atracție, repulsie, indiferență.

Testul familiei, al lui Louis Corman, oferă posibilitatea de a surprinde și releva aspecte ale afectivității, inteligenței, simbolismului, nivelului grafic și al structurilor formale – elemente structurale ale personalității. Testul oferă atât posibilitatea relevării relațiilor afective ale grupului familial, cât și explorarea conflictului sufletului copilului. Elementul esențial pe care acest test caută să-l scoată în evidență este relația interpersonală în cadrul familiei. Instrucțiunea prevede ca fiecare copil să deseneze familia sa.

Testul mesei festive, al lui C. Păunescu, relevă relațiile afective valorizate ale subiectului cu sine și cu societatea. Instrucțiunea prevede: sărbătorești ziua ta de naștere. Cu ocazia acestui eveniment important și plăcut din viața ta se organizează o masă festivă. Trebuie să inviți la această masă 13 persoane pe care tu le vrei. Persoanele se vor așeza la masă pe locul indicat de tine, după voia ta. Tu fixezi locul fiecărei persoane, prin scrierea numelui pe scaun.

Testul de aspirație, tip compunere ,,Ce-mi doresc plăcut ăn viață'', urmărește a releva trebuințe ce corespund motivației superioare, bazându-se pe ipoteza că mecanismul, pentru care sistemul afectiv este un amplificator, depinde atât de fondul genetic cât și de rolul factorului social.

Modul de prelucrare a testelor ne oferă o serie de date care duc la concluzia că familia rămâne mediul natural al copilului și de la care acesta așteaptă înțelegere, îngrijire și îndrumare,

dar mai ales afecțiune – hrana sufletească; factorul afectiv fiind adevăratul *drive* care se impune în dezvoltarea personalității copilului.

Activitatea de instruire și educare a deficientului mintal trebuie desfășurată într-un climat generator de stări afectiv-emoționale(plăcere, bucurie, succes) care duc la acțiunea înțeleasă ca trebuință, necesitate, utilitate. Starea afectivă generalizată pe care și-o elaborează individul și care definește gradul lui de îndepărtare sau de apropiere și coeziunea psihologică în sistemul relațional dat, are o mare importanță pentru comportamentul afectogen.

Educația, în cadrul normal al vieții sociale școlare, dezvoltă cunoștințe, dar acționează și asupra formării trăsăturilor de caracter a intereselor, a laturii morale și proiective ale personalității. Procesul educației deficientului mintal trebuie să fie bazat pe relația afectivă cadru didactic-elev, elev-elev, elev-familie. În cadrul acestui sistem de relații, copilul nu trebuie privit ca un simplu obiect al educației, ci un om în formare și dezvoltare, cu nevoile și interesele lui personale. O relație apropiată între educator și elev impune cunoașterea și înțelegerea copilului, atitudine caldă și plină de solicitudine față de copil.

Afectivitatea este un stimulent constant ;i necesarv oricărei dezvoltări psihice, dezvoltare care este un proces cu rădăcini adânci în mediul social, familial și cultural.

Bibliografie:

1. Păunescu, Constantin, *Deficiența mintală și organizarea personalității,* Editura Didactică și Pedagogică, București,1977;
2. https://ro.m.wikipedia.org>wiki>*Afectivitatea.*

MODEL DE VIAȚĂ BUNĂ

Definiția dată de către gânditorul timpuriu Socrate pentru o viață bună este conturată în jurul instituției cumpătării la nivel personal și a simțului datoriei față de sine și aproape

"O viață bună reprezintă pentru fiecare participant la societatea civilă o aspirație interpretată în funcție de nevoile individuale însă, varianta cea mai apropiată de adevărul absolut în domeniu, de altfel abstract, constă în înțelesul și consolidarea adevăratei libertăți individuale".

Concepția filosofului în cauză asupra ideologiei unei **vieți bune** este susținută și dezvoltată din diverse perspective precum cea conturată de către Montesquieu: acesta atestă faptul că libertatea reprezintă îngăduința de a face tot ceea ce legea permite, de altfel, dacă o persoană ar putea avea libertatea de a comite o faptă interzisă de lege aceasta nu ar mai avea libertate, pentru că și ceilalți ar putea face la fel.

Principiul reciprocității în cadrul unei colectivități umane, precum și cel al cumpătării de sine în materia bunelor moravuri au dezvoltat sintagma „***puterea trebuie stăvilită de putere***", referință de actualitate în orice moment în timp în care umanitatea își lasă amprenta.

Charles Louis de Secondat, Baron de La Brède et de Montesquieu (18 ianuarie 1689 – 10 februarie 1755), cunoscut ca simplu Montesquieu, a fost un judecător francez, om de litere, istoric și filozof politic. Jean Jacques Rousseau, *Despre contractul social sau Principiile Dreptului Politic*, ed. Mondero, București, 2007 p. 41-58.

Pornind de la zicala tradițională "***a face umbră pământului pentru nimic***" putem înțelege fundamentul colectivităților umane.

Acestea au rezistat în timp și spațiu în primul rând datorită necesității primare de apartenență, dar și datorită culturii reciprocității.

Fiecare individ are un rol substanțial în comunitatea de baștină, vizibil sau nu, însă ca element de sine stătător acesta are un rol mult mai important pentru evoluția umanității.

Fiecare dintre noi are atât datoria de a contribui cu sinele la binele general, cât și de a nu fi un obstacol în atingerea bunăstării generale.

Interdependența este principiul de bază al umanității, asemenea unui circuit bine închegat aceasta din urmă nu poate prospera la nivelul cel mai înalt fără contribuția fiecărui element, implicit omul, însă poate fără doar și poate a fi distrusă prin omisiunea unuia de a își face datoria.

De la sine înțeles, ori cel puțin constatat, este faptul că pentru ca omul să își cunoască rolul în societate este necesar ca acesta să se cunoască pe sine.

Pentru a atinge cu adevărat apogeul evoluției umane în materie de dezvoltare intercomunitară ar fi de folos, conform concepției lui Socrate, ca fiecare individ să aibă atât libertatea cât și oportunitatea autocunoașterii la nivelul cel mai profund posibil, doar astfel putând societatea să prospere.

Binele absolut este interpretabil după cum am relatat încă de la început, însă echilibrul natural este general valabil pentru orice ființă vie.

De la oportunitatea securității sociale pentru fiecare, până la dreptul liber la cunoaștere și învățătură putem observa că nici o persoană nu este cu adevărat liberă, nu se bucură de o viață cu adevărat bună și nu trăiește cu adevărat în siguranță până când fiecare individ participant la viața socială nu beneficiază de aceleași drepturi.

Argumentul în cauză fiind acela că, indiferent de oportunitatea individuală a fiecăruia, cu toții trăiesc în cadrul aceleiași așezări umane, respiră același aer, trăiesc aceleași timpuri, astfel încât, nimeni nu poate fi cu adevărat așezat până când lumea din jurul său nu este așezată corespunzător.

Viața bună nu este aceea trăită doar cu sine însuși, ci cea împărtășită.

Un om având grija propriei persoane și a nimic altceva din mediul înconjurător este un om cu iluzia libertății, acesta fiind mai degrabă subjugat unei vieți solitare, căci bunăstarea autentică i-a naștere în sinele fiecăruia doar cu o sămânță sădită din lumea ce îl înconjoară.

Noțiunea de responsabilitate socială, atinsă prin intermediul fiecărui rând anterior este acel ceva de care nici un individ nu se poate descotorosi deoarece, fie prin orice mijloace, va aduce atingere demnității omului din fiecare parte a spectrului social, într-o formă ori alta, atât timp cât nu va fi înțeleasă pentru ceea ce reprezintă.

Acestea fiind spuse, ne întoarcem la cugetările gânditorului **Socrate**:

"O viață trăită fără cotituri și căutare, fără încercări și descoperiri nu poate fi considerată o viață bună, pentru că numai aceea ce simt zbuciumul interior când privesc lumea ce îi înconjoară sunt cei care într-adevăr pot simți că trăiesc".

Prof. Teodoru Iuliana

EDUCAȚIA ÎN SOCIETATE ȘI PROVOCARILE EI

Prof. înv. preşcolar, Terţiu Daniela
Grădinița Nr.2 Nereju Mic

,, Omul nu poate deveni om decât prin educaţie”- spunea Kant, prin urmare omul nu se naşte om: ,,tot ceea ce constituie umanitate: limbajul şi gândirea, sentimentele, arta, morala – nimic nu trece în organismul noului născut”- fără educaţie.

Multă vreme, omenirea a crezut că educaţia omului se realizează în prima perioada a vieţii, adică în copilărie.Se consideră că viaţă omului este segmentată în trei etape: copilăria-etapa caracterizată prin activitatea de educaţie; maturitatea-etapă în care predomină munca şi bătrâneţea-etapă destinată pregătirii părăsirii acestei lumi. Treptat, societatea a evoluat, omenirea a parcurs epocile cunoașterii fierului, agriculturii, industriei, tehnologiei şi întregul conţinut al vieţii omului s-a schimbat, educaţia a fost nevoită să se prelungească treptat, cu mult peste vârstă copilăriei, devenind o necesitate pe tot parcursul vieţii.

Vorbind de educaţie, ne gândim la un fenomen social complex, la relaţia între generaţiile umane, la relaţia dintre individ şi societate. Educaţia reprezintă obiectul de studiu care este specific ştiinţelor pedagogice.

Conceptul pedagogic de educaţie urmăreşte cunoaşterea ştiinţifică la un grad înalt de generalizare şi abstractizare, a unei realităţi psihosociale cu o arie extinsă în timp şi spaţiu şi de desfăşurare complexă şi contradictorie la nivel de sistem şi proces .

De-a lungul istoriei, societatea a acumulat experienţă de cunoaştere teoretică şi practică a valorilor materiale şi spirituale care formează ereditatea socială a culturii şi civilizaţiei.Prin educaţie se realizează conservarea acestora şi se transmite din generaţie în generaţie.Educaţia este o funcţie esenţială şi permanentă a societăţii.Ea se realizează în două ipostaze:că instituţie a eredităţii sociale a culturii şi civilizaţiei, pe de o parte, şi ca instrument de acţiune pentru formarea omului, util societăţii, pe de altă parte.

Menirea educaţiei este aceea ,,de a înălţa pe culmi mai nobile de viaţă omul, comunitatea etnică şi umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Educaţia este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluţiei sale, modificări esenţiale. De la acţiunea empirică de pregătire a tinerei generaţii

pentru viaţa socială educaţia a parcurs un drum lung devenind o adevărată ştiinţă cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependenţelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală şi informală), educaţia este chemată să formeze personalităţi uşor adaptabile la nou, creative şi responsabile.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace şi forme de educaţie. Se consideră că abandonarea valorilor tradiţionale ale educaţiei, lipsa unui sistem axiologic de educaţie prin valori şi pentru valori şi criza de conştiinţă morală şi spirituală a adus şcoala şi educaţia în faţa imperativelor lumii contemporane.

S-a considerat că dezvoltarea nu poate fi autentică fără pace, că pacea nu poate fi autentică fără respectarea drepturilor omului şi asigurarea libertăţilor fundamentale, că, la rândul lor, aceste libertăţi şi drepturi sunt iluzorii acolo unde domneşte mizeria, foametea şi analfabetismul. Aceste evoluţii l-au condus pe Aurelio Peccei la introducerea unui nou concept, acela de *problematică a lumii contemporane.*

A. Toffler afirma că trebuie create „consilii ale viitorului" care au nevoie de planificatori profesionişti, dar şi de studenţi, de tineri care caută responsabilităţile şi le văd ca fiind aducătoare de beneficii şi satisfacţii.

Conceptul s-a impus şi este folosit astăzi în mod frecvent. El pune în lumină tocmai caracteristicile acestei problematici, care se impune atât colectivităţilor naţionale, cât şi grupurilor şi în cele din urmă persoanelor

Viitorul educaţiei constituie o prioritate a comunităţii mondiale. Naţiunile au nu numai dreptul, dar şi datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educaţie, cultură şi ştiinţă să ajungă la pace, progres şi prosperitate şi nu la haos, la dezumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societăţii contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care păşim a moştenit însă multe probleme sociale, economice şi politice, care, deşi au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol, sunt departe de a-şi fi găsit soluţiile. Dintre aceste probleme menţionăm: terorismul internaţional, rasismul, creşterea numărului săracilor, a analfabeţilor şi a şomerilor etc.

Educaţia caută să contribuie la ameliorarea acestor probleme prin acţiuni specifice de prevenţie. Datorită eşuării în a găsi soluţii putem spune că educaţia se află în situaţie de criză. Prin criză se înţelege decalajul dintre rezultatele învăţământului şi aşteptările societăţii.

Impasul în care a intrat şcoala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoştinţelor, explozia demografică şi explozia aspiraţiilor. Datorită dezvoltării ştiinţei şi

tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informaţie care depăşeşte posibilităţile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

Răspunsurile educaţiei se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei şi conţinuturilor educaţiei şi altul constituit din inovaţiile în conceperea şi efectuarea proceselor educative. În primul caz se impune o elaborare riguroasă a educaţiilor, iar în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educaţie, în privinţa orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conţinut, în vederea integrării tinerei generaţii în viaţa socială prin intermediul profesiunii.

Problemele lumii contemporane au impus constituirea unor noi tipuri de educaţie dintre care:

- educaţia relativă la mediu (educaţia ecologică);
- educaţia pentru pace şi cooperare;
- educaţia pentru participare şi democraţie;
- educaţia pentru sănătate;
- educaţia interculturală;
- educaţia în materie de populaţie sau demografică;
- educaţia economică şi casnică modernă;
- educaţia pentru drepturile omului;
- educaţia pentru schimbare şi dezvoltare;
- educaţia pentru comunicare şi mass-media;
- educaţia nutriţională;
- educaţia pentru timp liber.

Noile educaţii s-au impus într-un timp foarte scurt, dat fiind faptul că ele corespund unor trebuinţe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate.

Conţinuturile, finalităţile şi obiectivele noilor educaţii propun un demers prin care educaţia încearcă să răspundă exigenţelor lumii contemporane şi să producă o schimbare a actului educativ în favoarea educaţiei bazată pe învăţare inovatoare, societală şi adaptabilă.

4256

BIBLIOGRAFIE

1. Tomşa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie preşcolară şi şcolară*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti.
2. Cucoş, C., 1998,*Psihopedagogie*,Editura Polirom,Iaşi
3. Joiţa, E., 2003, *Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară,* Editura Arves, Craiova.
4. Toader, A.D.,1995, *Psihologia schimbării şi educaţia. Polarităţi şi accente ale procesului educaţional,*EDP,Bucureşti.
5. Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutică. Didactică,*EDP Bucureşti.

4257

EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE ÎN GRĂDINIȚĂ, DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

Prof. înv. preşc. Timari Mihaela

Şcoala Gimanziala „ Alexantru Piru”, Mărgineni,Bacău

În contextul pandemiei, educația pentru sănătate este foarte importantă, încă de la grădiniță, deoarece copiii trebuie să învețe și să respecte normele de igienă. În acest sens, cadrul didactic trebuie să colaboreze cu familia pentru realizarea obiectivelor, folosind diferite mijloace și materiale didactice, pe tot parcursul demersului educațional.

Procesul de însușire a regulilor igienice, precum și a normelor de protecție a vieții proprii și a altora trebuie să pornească de la cunoașterea lor. Educatoarea este aceea care trebuie să-l familiarizeze pe copil cu toate normele accesibile vârstei cu privire la: igiena îmbrăcămintei, igiena alimentației, igiena locuinței, igiena grădiniței, igiena mediului înconjurător, etc. Acestea trebuie să vizeze comportarea copilului în situații cât mai variate.

În procesul de însușire a regulilor igienice, de o mare importanță este succesiunea potrivită a acestora deoarece, numai astfel se asigură îndeplinirea lor cu ușurință. Pentru început se recomandă transmiterea unor reguli elementare, mai apropiate de viața copiilor și mai strâns legate de diferite cerințe ale regimului zilei, explicându-le apoi, treptat. Este necesar să se respecte particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor, normele igienice având un caracter concret, iar însușirea lor făcându-se în mod conștient.

Copiii învață să se poarte, imitând comportamentul adulților apropiați. Exemplul dat de adulți și de copiii de vârstă mai mare este mai puternic decât cuvântul sau ”impulsurile” în modelarea comportamentului și personalității copilului care crește. Exemplul personal devine o metodă eficace în formarea deprinderilor atunci când este însoțit de explicații bine chibzuite, indicații precise care orientează și dirijează activitatea.

Toate acestea nu sunt eficiente fără exercițiul efectuat zilnic, supravegheat sistematic, controlat și evaluat obiectiv. Controlul trebuie însoțit de aprecierea verbală a acțiunilor, faptelor, comportării corecte, precum și sublinierea celor greșite.

Prin folosirea unor întrebări de genul *„Ce s-ar întâmpla dacă…?”, „Cum ne păstrăm…?”* se pot corecta unele atitudini și comportamente; astfel, axându-se pe problematizare – ca metodă de lucru – putem determina copiii să descopere cauzalitatea (exemplu: poveștile ”Supărarea Daniele”, de Viniciu Gafița; ”Maricica”, de Luiza Vlădescu; poezia ”Sfaturi bune”, etc.).

Educația pentru sănătate a copiilor se poate realiza prin toate categoriile de activități de învățare din grădiniță. Activitățile de dezvoltare personală ne oferă, prin conținutul, structura și modul lor de organizare, multiple posibilități de realizare a educației pentru sănătate.

• Rutinele sunt activități-reper după care se derulează întreaga activitate a zilei. Acestea acoperă nevoile de bază ale copilului și contribuie la formarea/ exersarea/ consolidarea celor mai elementare deprinderi de igienă individuală și colectivă, de ordine și disciplină („Ne pregătim pentru activități"), în special – și la educație pentru sănătate, în general, prin activitățile pe care le înglobează (micul dejun, igiena – spălatul și toaleta, masa de prânz, somnul/ perioada de relaxare de după-amiază, gustările și nu în ultimul rând întâlnirea de dimineață, când accentul cade pe autocunoaștere („Cine sunt eu/ Cine ești tu?" – imaginea/ stima de sine); dezvoltarea abilităților de comunicare („Azi mi-a plăcut/ nu mi-a plăcut…."; „Sunt vesel/ trist pentru că…"); dezvoltarea empatiei („Cum v-ați simți dacă cineva v-ar spune…?"); medierea conflictelor („Fără violență!").

• Tranzițiile, ca activități de scurtă durată ce fac trecerea de la rutine la activități de învățare/ de la o activitate de învățare la alta, în funcție contextul momentului, pot contribui la educația pentru sănătate a copiilor. În acest sens, ele pot lua forma unei activități desfășurate în mers ritmat sau a exercițiilor fizice de înviorare care să antreneze toate segmentele corpului și care – se impune – să se desfășoare zilnic.

• Activitățile opționale au menirea de a descoperi și dezvolta înclinațiile copiilor și de a dezvolta abilități, prin conținutul lor, pot viza și educația pentru sănătate a copiilor. Cât privește literatura pentru copii, posibilitățile de a face educație pentru sănătate prin conținutul ei sunt nelimitate.

La grupa mare sau la clasa pregătitoare se poate pune un mare accent pe desfășurarea unor activități de convorbire pe fond problematizat.

În concluzie, rolul educatoarei este unul major în formarea unui „subiect" activ, liber și critic, fiind orientat și format pentru a înțelege, interpreta și evalua orice influență educațională pentru a deveni capabil să facă opțiuni adecvate.

Grădinița este prima verigă a sistemului de învățământ care trebuie să intre în funcțiune în domeniul educației pentru sănătate, exercitând influențe educative menite să modeleze și care-și vor pune amprenta pe întreaga dinamică ulterioară a comportamentului civic al individului.

Bibliografie:

1. Ezechil, L., Păişi, M. – Laborator preşcolar, Editura V&I Integral, Bucureşti, 2001

2. Voiculescu, E. – Pedagogie preşcolară, Editura Aramis, Bucureşti, 2001

UN EDUCATOR DEDICAT - COPII ȘI PĂRINȚI FERICIȚI

Prof. înv. preşc. Timari Mihaela
Şcoala Gimanziala „ Alexantru Piru”, Mărgineni,Bacău

Păşim în meseria de educator înarmaţi cu o mulţime de cunoştinţe teoretice din domenii diverse şi ne aşteptăm ca învăţăceii noştri să reacţioneze asemănător celor alături de care ne-am făcut ucenicia în orele de practică pedagogică. Realitatea ne obligă să conştientizăm diferenţele uriaşe dintre teoria şi practica educaţiei, să adaptăm şi să transferăm tot ceea ce am învăţat la realitatea fiecărui colectiv de copii în parte, la concretul fiecărei activităţi din programul zilnic la grupă.

Un educator este un vrăjitor care trebuie să „scoată din joben” ceva inedit cu care să ajute copilul să înveţe tot ceea ce are nevoie în scopul formării sale ca individ integrat în societate. El trebuie să aibă o mulţime de „aşi în mânecă” pe care să îi strecoare în momentele în care zăreşte privirea rătăcită a vreunei perechi de ochi candid aţintiţi asupra sa, dornici să priceapă explicaţiile care nu reuşesc să treacă dincolo de o barieră ridicată în minte.

Munca educaţională între copii arată faptul că ţine de măiestria fiecărui cadru didactic în parte să îmbine acele cunoştinţe pe care le consideră optime scopului urmărit de fiecare activitate din programul zilnic de învăţare. Ca educator, trebuie să ştii să foloseşti instrumentele de care dispui în momentul în care eşti pus în faţa unui act de educare. Poate că în acest lucru constă acea „măiestrie didactică”, acel „fler pedagogic”, acea sclipire de care dă dovadă un cadru didactic cu har, transformându-se în „Domnu’ Trandafir” al vremurilor noastre...

Strategiile didactice reprezintă instrumentarul meseriei de educator. Ele trebuiesc cunoscute şi foarte bine mânuite pentru a se atinge acea siguranţă atât de necesară de care trebuie să dăm dovadă în fiecare zi de muncă. Ele ne ajută să ducem la bun sfârşit o activitate de transmitere de cunoştinţe sau de exersare a unor practici şi deprinderi. Actul de pregătire al activităţilor pentru ziua care urmează pun mare accent pe alegerea metodelor şi a procedeelor, pe materialul didactic pe care îl folosesc, pe întocmirea fişelor de lucru. Un material didactic inedit, o strategie didactică antrenantă, orice poate să transforme copilul pasiv şi indiferent la ceea ce se întâmplă în jurul său într-un subiect dornic de a şti mai multe, avid să descopere noutăţi, nerăbdător în a atinge un grad cât mai înalt al înţelegerii cunoştinţelor şi valorilor umane.

Copiii sunt tot mai dinamici, vin din familie cu un bagaj mare de cunoştinţe dobândite mai ales prin intermediul televizorului şi al calculatorului, aşa că trebuie mereu să inventez ceva nou, care să sistematizeze şi să sedimenteze cunoştinţele dobândite uneori empiric şi totodată să le

suscite atenţia şi să le menţină treaz interesul pentru activitatea de învăţare organizată în grădiniţă, care este mai riguroasă, mai puţin atractivă decât imaginile ecranului.

Fiecare copil este animat de un anume interes, surescitat să desfăşoare un anume tip de activitate. Trebuie să ajungem să ştim pe ce „buton" trebuie să apăsăm atunci când ne dorim ca acest copil să dobândească nivelul de cunoştinţe care îi vor fi necesare ulterior sau acele deprinderi care îi vor ajuta în următoarea treaptă de dezvoltare intelectuală.

Măiestria constă în a şti să alegi, în fiecare moment şi pentru fiecare situaţie întâlnită în sala de grupă, ACEL ELEMENT care să aibă rol declanşator în mintea copilului, care să anime copilul de dorinţa de a participa la actul de instruire.

Bibliografie:

- Sulea-Firu, Ion, Personalitatea profesorului român, Biblioteca Liceului Românesc, Bucureşti, 1939
- Voiculescu, Elisabeta , Pedagogie preşcolară, Editura Aramis Print, 2003.

EDUCAŢIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Ioana Timoce, Şcoala Gimnazială Petelea

Domeniul pedagogiei speciale este vast şi complex. Pătrunzând în acest domeniu, ne aflăm, dintr-o dată, în faţa unui univers de situaţii educative noi. El se referă, în linii mari, la un anumit tip de educaţie adaptată şi destinată copiilor care nu reuşesc să atingă în cadrul învăţământului obişnuit nivele educative si sociale corespunzătoare vârstei.

Aceşti copii se numesc copii cu cerinţe educative speciale pentru a pune accentul nu pe deficienţă ca atare, ci pe faptul că ei nu pot beneficia de strategiile educaţionale obişnuite, dar că dispun de posibilităţi care se pot dezvolta prin mijloace pedagogice creative adecvate. Rolul educaţiei speciale este de fapt să asigure procesul de adaptare sau readaptare al acestor copii, să le ofere şanse egale cu ale celorlalţi membri ai societăţii.

Situaţiile educative organizate pentru ei se raportează la specificul şi gradul deficienţei, la condiţiile dezvoltării anterioare a copilului, la particularităţile individuale şi la alţi factori, principala lor condiţie internă constând, însă, în potenţialul real al copilului, care urmează a fi valorificat.

La ora actuală există, în paralel, învăţământul special aşa-zis segregat, dar cu o experienţă bogată şi începuturile învăţământului integrat, ceea ce presupune două tipuri distincte de situaţii educative care trebuie să coopereze. Climatul afectiv favorabil din clasele şcolii speciale constituie unul din cei mai importanţi factori ai situaţiilor educative create. Acest complex situaţional are, însă, dezavantajul de a distanţa copiii de mediul natural al copiilor fără handicap, care trebuie pregătiţi pentru contactele sociale care îi aşteaptă în viaţă.

Daca acceptam ideea că, după absolvirea şcolii, toţi copiii trebuie să beneficieze de şansa de a participa activ la viaţa socială, atunci trebuie să le acordăm necondiţionat aceasta şansă încă din şcoala; deci integrarea socială este pregătită şi condiţionată de integrarea şcolară.

După cum de ştie, în ultimele decenii se afirmă puternic ideea că persoanele cu dizabilităţi trebuie să fie cuprinse în structurile obişnuite de învăţământ din comunităţile în care trăiesc, fapt esenţial pentru integrarea lor socială normală. În documentul adoptat de Conferinţa Mondială asupra Educaţiei Speciale, desfăşurată în 1994 sub egida UNESCO, se afirmă că „ şcolile integrative sunt cel mai eficient mijloc de creare a solidarităţii între copiii cu cerinţe educative speciale şi semenii lor”.

Conform principiilor promovate în materie de educaţie de către organismele Internaţionale, se menţionează că persoanele/elevii cu diferite tipuri de deficienţe au aceleaşi drepturi fundamentale ca şi

ceilalţi cetăţeni de aceeaşi vârstă, fără discriminare pe motive de sex, limbă vorbită, religie, stare financiară sau orice altă caracteristică a persoanei în cauză sau a familiei sale.

Ideea integrării copiilor cu dizabilităţi în şcoala publică a apărut ca o reacţie necesară şi firească a societăţii la obligaţia acesteia de a asigura normalizarea şi reformarea condiţiilor de educaţie pentru persoanele cu cerinţe educative speciale.

Educaţia integrată presupune ca relaţiile dintre indivizi să se bazeze pe o recunoaştere a integrităţii lor, a valorilor şi drepturilor comune pe care le posedă.

Educaţia integrată este tot o formă de educaţie specială care se desfăşoară în alte condiţii decât cele existente în şcolile speciale. In schimb, educaţia integrată încearcă să înlăture percepţia asupra şcolilor speciale ca unităţi şcolare segregaţioniste.

Educaţia integrată are drept obiective, următoarele:

- a educa acei copii cu cerinţe speciale în şcoli obişnuite alături de ceilalţi copii normali;

- a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educaţională, consiliere şcolara, asistenţă medicală şi socială) în şcoala respectivă;

- a acorda sprijin personalului didactic şi managerilor şcolii în procesul de proiectare şi aplicare a programelor de integrare ; a permite accesul efectiv al copiilor cu cerinţe speciale la programul şi resursele şcolii obişnuite (săli de clasă, cabinete, laboratoare, bibliotecă, terenuri de sport etc.);

- a încuraja relaţiile de prietenie şi comunicarea între toţi copiii din clasa/şcoală;

- a educa şi ajuta toţi copiii pentru înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre ei;

- a ţine cont de problemele şi opiniile părinţilor, încurajându-i să se implice în viaţa şcolii;

- a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerinţe speciale;

- a accepta schimbări radicale în organizarea şi dezvoltarea activităţilor instructiv-educative din şcoală.

In ceea ce priveşte *forme ale integrării copiilor cu CES, existente în şcoala* românească, acestea se bazează pe următoarele modele, care implică creativitate şi inovare didactică:

Modelul cooperării şcolii obişnuite cu şcoala specială - în acest caz, şcoala obişnuită coordonează procesul integrării şi stabileşte un parteneriat activ între cadrele didactice din cele două şcoli care vor experimenta şi susţine un nou mod de desfăşurare a activităţilor didactice, pregătind împreună conţinutul activităţilor şcolare, adaptând materialele şi mijloacele de învăţare folosite în timpul orelor şi oferind un cadru confortabil tuturor elevilor din clasă. Acest model are avantajul că permite valorificarea resurselor şi experienţelor deja existente în cele două tipuri de şcoli, fără a

necesita cheltuieli suplimentare. De asemenea, profesorii din şcoala specială beneficiază de posibilităţi de predare mult mai largi, iar profesorii din şcoala obişnuită se pot informa asupra multiplelor aspecte legate de nevoile şi posibilităţile reale ale unui elev cu cerinţe educative speciale.

Modelul bazat pe organizarea unei clase speciale în şcoala obişnuită - acest model presupune integrarea copiilor cu deficienţe în şcoli de masă unde să intre în relaţie cu elevii normali, facilitându-se, cu sprijinul cadrelor didactice şi specialiştilor din şcoală, o mai buna intercunoaştere şi relaţionare între cele două categorii de copii.

Modelul bazat pe amenajarea în şcoala obişnuită a unui spaţiu sau a unei săli de

instruire şi resurse pentru copiii deficienţi, integraţi individual în clase obişnuite din şcoala respectivă - în acest caz, profesorul care se ocupă cu elevii deficienţi este şi profesorul de sprijin care desfăşoară activităţi cu aceşti copii, atât în spaţiul special amenajat în şcoală, cât şi la orele de clasă, atunci când condiţiile solicită/permit acest lucru, colaborând direct cu educatorii din clasele unde sunt integraţi copiii.

Modelul itinerant- acest model favorizează integrarea într-o şcoală de masă a unui număr mic de copii cu cerinţe speciale, domiciliaţi la mică distanţă de şcoală (se evită astfel dezavantajul deplasărilor pe distanţe mari ale copilului) şi sprijiniţi de un profesor itinerant (specializat în munca la domiciliul copiilor cu un anumit tip de deficienţă); ei pot astfel participa la activitătile şcolii respective.

Modelul comun - este relativ asemănător cu modelul precedent, cu deosebirea că în acest caz profesorul itinerant este responsabil de toţi copiii cu deficienţe dintr-un anumit areal şi oferă servicii de sprijinire a copilului şi familiei, ajută părinţii la alcătuirea programelor de învăţare, urmăreşte evoluţia şcolară a copilului, colaborează cu profesorii şcolii obişnuite în care este integrat copilul şi intervine atunci când apar probleme de învăţare sau de adaptare a copiilor la anumite cerinţe şcolare.

O şcoală integrativă este, de fapt

~ şcoala în permanentă schimbare şi adaptare la nevoile copiilor;

~ cel mai eficient mediu de combatere a atitudinilor de discriminare;

~ comunitate interculturală primitoare şi deschisă;

~ şcoala care-i valorizează în mod egal pe toţi copiii, profesorii şi părinţii.

Integrarea se bazează pe convingerea că adulţii lucrează în comunităţi incluzive, alcătuite din persoane de diferite rase, religii, aspiraţii, cu sau fără dizabilităţi. Tot aşa, indiferent de vârstă, copiii au nevoie să crească şi să înveţe în medii asemănătoare celor în care vor lucra ca adulţi, iar şcoala este principala instituţie care trebuie să răspundă acestei nevoi.

Procesul de integrare a copiilor în dificultate presupune din partea profesioniştilor antrenaţi nu doar interes, cunoştinţe şi competenţe– ci şi o capacitate reală de a lucra în echipă. O echipă constituită atât în cadrul scolii, dar şi o echipă la nivel interinstituţional, care să-i includă pe toţi profesioniştii care răspund de copil: educator sau asistent maternal, asistent social, profesor diriginte, director de şcoala şi alţii.

Pentru fiecare copil aflat în sistemul de protecţie este necesară elaborarea şi aplicarea unui proiect personalizat de îngrijire, educare, recuperare, (re)integrare familială şi socială.

O parte importantă a proiectului personalizat este cea referitoare la proiectul de *integrare în şcoală şi comunitate.* Pentru orice copil în dificultate care urmează o formă de învăţământ preşcolar sau şcolar acest proiect se realizează în parteneriat cu grădiniţa/ şcoala din comunitate. Managerul de caz va antrena în elaborarea şi aplicarea acestui document scris pe directorul şcolii şi pe educatoarea, învăţătorul sau profesorul diriginte care răspunde de educaţia copilului respectiv.

Proiectul personalizat de integrare în şcoală şi comunitate este un dosar care include date despre copil, evaluarea iniţială a situaţiei acestuia, planul de intervenţie şi rapoarte care reflectă evoluţia situaţiei pe parcursul implementării planului.

Acest document facilitează legătura dintre serviciile de protecţie a copilului şi şcoală, munca în echipă interdisciplinară şi asigură antrenarea responsabilă şi complementară a profesioniştilor din sistem, a directorului de şcoala şi a cadrelor didactice, a familiei, a copiilor şi adulţilor din comunitate pentru ca fiecare copil aflat în situaţie de risc, cu CES sau cu probleme sociale să fie sprijinit în integrarea sa şcolară, profesională şi socială.

Integrarea socială nu poate fi separată de integrarea şcolară, ea nu este doar post-şcolară, ci se construieşte treptat, pe măsura devenirii copilului prin educaţie, ca adult „fiinţă socială" şcoala fiind însăşi o parte a vieţii sociale; ca atare progresul în direcţia dobândirii autonomiei, „competenţei" sociale trebuie să constituie, la fel ca şi dezvoltarea intelectuală, o finalitate educaţională.

Educaţia integrata este un act responsabil, asumat de personalul şcolii, de comunitate, de familie şi nu trebuie perceput ca un proces de subminare a şcolilor obişnuite, ci ca un proces de normalizare a vieţii persoanelor aflate în dificultate (ajunse în această stare ca urmare a unor evenimente independente de voinţa lor) şi ca o măsură de conştientizare a rolului de instituţie publică al şcolii, în care toţi au dreptul să aibă acces în calitate de cetăţeni cu drepturi egale ai comunităţii.

BIBLIOGRAFIE

1.Călin, M., *Filosofia educaţiei*, Editura Aramis, Bucureţti, 2001.

2.Mureşan, P., *Învăţarea socială*, Editura Albatros, Bucureşti, 1980.

3.Negreţ-Dobridor, I., *Didactica nova*, Editura Aramis, Bucureşti, 2005.

4.Piaget, J., *Psihologie şi pedagogie*, E.D.P., Bucureşti, 1972.

5.Ştefan, M., *Teoria situaţiilor educative*, Editura Aramis, Bucureşti, 2007.

GEOGEBRA ÎNTRE JOC ŞI PERFORMANȚĂ

Timofti Liliana, Școala Gimnazială Nr. 1 Suceava
Andronic Aurica Mihaela, Liceul Tehnologic ”Nicanor Moroșan” Pârteștii de Jos

În lumea digitală cadrul didactic trebuie să-i înveţe pe elevi cum să identifice cele mai bune surse de informare: unde se găsesc informaţiile bune, care sunt criteriile unei surse de calitate, ce să facă cu acele informaţii, cum pot fi aplicate corect în lumea reală, cum se fac corelaţii între informaţii din mai multe domenii. Oare progresele în tehnologia digitală au permis elevilor să aleagă ce, cum și când să învețe. Se străduiesc suficient pentru o învățare personalizată care să se potrivească preferințelor și nevoilor lor individuale?

Este clar că, trecerea învăţământului în zona digitală, privită că proces ireversibil, implică şi o schimbare majoră de comportament a cadrelor didactice, a elevilor, părinţilor, dar, şi a societăţii. Nevoia de adaptare a cadrelor didactice la nevoile elevilor presupune, de asemenea, o evoluție semnificativă a competențelor digitale ale profesorilor: intrăm în era competențelor digitale pedagogice agile. Competențele digitale pedagogice agile pentru învățarea actuală presupun:

- ✓ să știm cum să ne exprimăm în manieră digitală prin cât mai multe activități interactive;
- ✓ să ne definim clar așteptările și să ne asigurăm că au ajuns la elevi;
- ✓ să utilizăm instrumente de comunicare electronică, cu mesaje pe mai multe canale de comunicare;
- ✓ să distribuim resursele de învățare sub diferite forme, accesibile tuturor elevilor;
- ✓ pentru a-i autonomiza pe elevi și a-i ajuta pe elevii defavorizați, să cunoaștem funcțiile de care dispun resursele digitale;
- ✓ să îi încurajăm pe elevi să folosească în mod eficient toate formele de comunicare pentru a-și face cunoscute gândurile și punctele de vedere.

Aici și acum, profesorii nu sunt depozitari şi transmiţători de informaţii! Pentru a fi conectați cu această generație de copii, pentru a explica lumea înconjurătoare, cadrele didactice trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile acestora pentru oferirea de noi experiențe de învățare.

Ca urmare profesorii competenți digital trebuie să dețină și *competențe de comunicare* (să se exprime corect și cu un limbaj pe înțelesul elevilor, atenție sporită la ce înseamnă feedback-ul pentru educația în era digitală), să dovedească *empatie* (să înțeleagă nevoile elevilor, o continuă colaborare și comunicare), *adaptabilitate și flexibilitate*. Toate acestea pot fi dezvoltate prin intermediul

schimburilor de profesori și a învățării intercolegiale, al rețelelor, proiectelor de colaborare și al comunităților educaționale.

Ulterior am comunicat eficient cu elevii în utilizarea instrumentelor TIC la orele de matematică și am ales drept provocare proiectul, metodă complexă de evaluare, aplicată de regulă la final de modul. Cu această metodă se evaluează progresele pe care elevii le-au făcut în timp, iar aceștia pot astfel analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, au învățat să-și structureze informația și să o integreze în așa fel încât să fie pe înțelesul tuturor.

De asemenea, pentru ca acest proiect să fie mai interesant de realizat, dar și de prezentat de către elevi, aceștia au fost încurajați să utilizez platforme sau alte aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor. Prin integrarea de fotografii sau videouri despre subiectul ales, realizarea și prezentarea proiectului devine mai captivantă.

Exemple de bună practică sunt proiectele ***"Matematica într-o poveste de Crăciun"*** și ***"Galaxii, distanțe, corpuri",*** derulate - finalizate în modulele 2 și 3 ale acestui an școlar. Elevii sunt

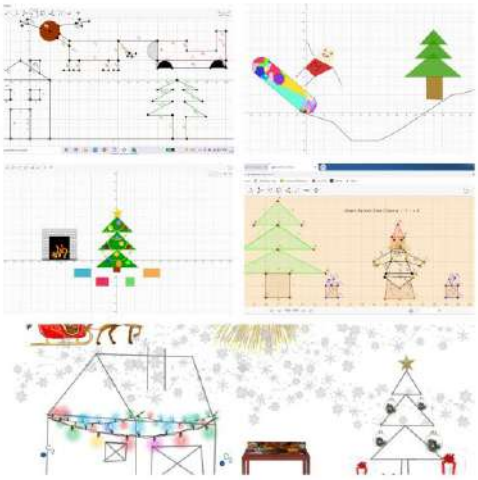

împărțiți pe echipe, câte 6, 7 elevi, urmând ca fiecare să abordeze individual proiectul. După ce vor descoperi singuri tainele aplicației GeoGebra (de preferat clasic), vor folosi toate noțiunile geometrice studiate pe parcursul anului şcolar în creionarea proiectelor repartizate. Se poate folosi culoarea! Sau 3D! Proiectul finalizat, din aplicație poate fi salvat / print screen și postat pe platforma online.

Temele abordate în cadrul proiectului ***"Matematica într-o poveste de Crăciun"*** derulat la nivelul claselor a V-a și a VI-a sunt:

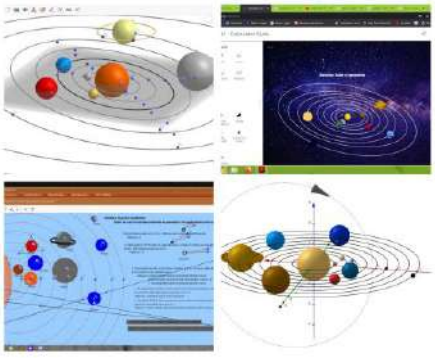

- Motive matematice pe ornamentele de Crăciun;
- Traseul de aventură al Moșului Crăciun;
- Matematica și jocurile de iarnă;
- Elemente geometrie în tehnica impodobirii bradului.

Proiectul ***"Galaxii, distanțe, corpuri"*** propus claselor a VII-a și a VIII-a a avut ca teme:

- Modele matematice din Univers şi marile etape ale descoperirilor astronomice;
- Călătorie spre Lună şi dincolo de ea (Constelaţii, distanţe şi geometria plană);

- Aventura formării Sistemului Solar. (Noţiuni generale despre planete. Globul terrestru. Raza şi circumferinţa Pământului.);
- Zboruri în spaţiu și Matematica (Patrulatere inscriptibile; Cercul. Poligoane regulate);
- Elemente geometrice în instrumentele astronomice ;
- Sistemul Solar și geometria (Meteoriţii şi obiectele cereşti).

Utilizarea GeoGebrei în recunoaşterea unor figuri geometrice plane (drepte, unghiuri, patrulatere) sau corpuri geometrice în configuraţii date, (spre exemplu a faptului că două unghiuri sunt opuse la vârf, adiacente, complementare sau suplementare şi a paralelismului a două drepte,) a reprezentat un pas important în conștientizarea utilizării pe scară largă, a noilor tehnologii la locul de muncă, în timpul liber și pentru comunicare.

Întreaga activitate implică utilizarea calculatorului pentru a accesa, evalua, stoca, produce, prezenta, schimba informație, precum și comunicarea și participarea în rețele prin intermediul internetului. Abilitățile concrete pe care le-am îmbunătățit sunt:

- cunoștințe extinse în domeniul TIC,
- integrarea instrumentelor digitale în lecțiile de matematică pentru a sprijini învățarea și predarea, creând și implementând propriile soluții de e-learning,
- utilizarea aplicației GeoGebra pentru a sprijini o învățare mai profundă a matematicii,
- asigurarea celor mai înalte standarde de calitate și aplicarea celor mai moderne metode de predare,
- capacitatea de a dezvolta abilități și cunoștințe pentru utilizarea sigură și responsabilă a tehnologiei digitale pentru învățare.

Pentru a fi eficiente programele de formare trebuie stimulată întrepătrunderea dintre cele trei tipuri de cunoștințe: de specialitate (cunoștințe specifice oricărei discipline pe care un cadru didactic trebuie să o predea), pedagogice (cunoștințe aferente diferitelor teorii, practici, strategii, metode și instrumente care pot susține crearea de activități educaționale eficiente) și tehnologice (cunoștințe despre aspecte tehnice ale TIC care pot fi utilizate în activitățile educaționale).

Exemplele de mai sus au demonstrat eficiența cursului *„Matematică și TIC în educație: aplicații Geogebra”*. Prin aceste proiecte s-a urmărit formarea/folosirea următoarelor:

a) CUNOŞTINŢE: dreapta, noţiunea de unghi, patrulatere, corpuri geometrice;
b) ABILITĂŢI: utilizarea aplicaţiilor digitale relevante pentru învăţare, comunicarea în limbaj matematic, folosirea de resurse adecvate;
c) ATITUDINI: dorinţa de a căuta în lumea reală modele fizice care să ilustreze noţiunea matematică pusă în discuţie.

Așadar, educația în era digitală este în continuă schimbare și inovare și necesită ca profesorii și elevii să fie deschiși la nou și ca aceștia să se adapteze situațiilor diverse pe care le oferă.

Întreaga strategie didactică este pusă sub semnul conceptului de învăţare interactivă, centrată pe elev, chiar în educaţia digitală. Astfel, elevul are şansa de a se implica nemijlocit în activitatea de dobândire de noi cunoştinţe şi deprinderi, de a gândi liber, independent. Metodele interactive - chiar şi în online - sunt consumatoare de timp, dar, în final, achiziţiile elevilor contează cel mai mult şi merită efortul.

În toate tipurile de învăţare, vorbim aici şi de învăţarea la distanţă, accentul se va pune pe evidenţierea dimensiunii aplicative a cunoştinţelor matematice, în situaţii concrete, cât mai variate, avându-se în vedere intradisciplinaritatea şi interdisciplinaritatea, dar şi utilizarea mijloacelor TIC. Aprofundarea şi consolidarea noţiunilor geometrice se va face din considerente şi necesităţi practice, reprezentarea lor spaţială fiind realizată cu scopul formării unor deprinderi de localizare. Se urmăreşte astfel stimularea şi menţinerea interesului elevilor pentru studiul matematicii. Ce am câştigat ca urmare a derulării acestor proiecte? Fiecare elev implicat a crescut social şi emoţional!

Bibliografie:

Făt, Silvia & Adrian Labăr, *Eficienţa utilizării noilor tehnologii în educaţie. EduTIC 2009. Raport de cercetare evaluativă*

Ilie, Marian D., *Formarea profesorilor pentru educația din zilele noastre. Repere pentru programe eficiente, în Educația digitală,* coord. C. Ceobanu, C. Cucoș, O. Istrate, I.O. Pânișoară, Ed. Polirom, București, 2020, p.304

Logofătu Bogdan, *Educație digitală, curs CREDIS 2021,* sites.google.com/credis-virtual.net/sime-2019-prof-stud/2-educatia-vs-noile-tehnologii-digitale

https://www.geogebra.org/classic?lang=ro

https://gutenberg.ro/4-metode-interactive-de-predare-online/

https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/viewpoints/experts/agile-pedagogical-competence.htm

AMPLIFICAREA ȘI DIVERSIFICAREA CÂMPULUI EDUCAȚIONAL

LIANA POPA Colegiul Național "Doamna Stanca" Făgăraș

FELICIA TINCU Liceul Teologic Ortodox"Sf.C-tin Brâncoveanu"Făgăraș

Câmpul educațional este un câmp specializat, cu reguli proprii de funcționare și este un segment din spațiul social. Câmpul socio-educațional a fost reductibil la câmpul educației școlare și la școala ca instituție.

,,Reconsiderarea și relativizarea ideilor fondatoare ale sistemelor școlare, schimbările sociale profunde, modificările la nivelul mentalităților și aspirațiilor noilor generații au condus, treptat, la instaurarea unui model educațional diversificat în cadrul paradigmei educației permanente, care implică două categorii de schimbări: *pe axa timp*/durată, instituirea educației de-a lungul întregii vieți, iar pe *axa spațiu*, lărgirea și amplificarea surselor sociale de educație prin prezența, alături și uneori în concurentă cu educația formală (școlară), a educației nonformală și informală

Educația se schimbă, iar tendințele mondiale arată o personalizare și o continuitate a învățării, precum și importanța crucială a alfabetizării digitale, potrivit unei publicații a Comisiei Europene. Primele 5 tendiențe prin care educația se va transforma:

1. Cu cat mai devreme cu atât mai bine. Educația preșcolară dezvoltă abilitățile cognitive, psihologice și sociale.
2. Absolvirea școlii nu este sfârșitul învățării – a învăța să înveți este cea mai importantă aptitudine dintre toate.
3. Digitalizarea este noua alfabetizare.
4. Oamenii nu sunt singurii care învață.
5. De la standardizare la customizare. De la educația în masă din era industrializată, către o educație individualizată, personalizată și către căi de învățare digitale.

Câmpul școlar – definiție, domeniile educaționale componente, diversificarea actuală .

Câmpul școlar educativ modern se desfășoară așadar, între două elemente care trebuie să participe în egală măsură. Profesorul, manager și formator al procesului instructiv-educativ și elevul, obiect și subiect al acestui proces, dobândind autonomie și formându-se în spiritul responsabilității și al culturii civice.

„Alături de școală s-au dezvoltat noi surse și modalități sociale de educație. Acestea au îmbogățit și au *diversificat câmpul social al educației*, creând astfel surse alternative de educație. În acest fel s-au configurat *trei subcâmpuri sau domenii educaționale*: **educația formala, educația nonformală, educația informală**”.

Prin **educația formală** desemnăm sistemul educațional de tip școlar, structurat ierarhic, obiectivat în diferite tipuri de școli și cicluri de școlaritate.

Educația formală este dată de personal calificat. Exemple de educație formală: învățatul la clasă, notele/diplomele și certificatele din școală, educația planificată a diferitelor subiecte având un orar adecvat primit prin frecventarea instituției.

„**Educația nonformală** este reprezentată de ansamblul activităților educative instituționalizate, dar care se realizează în afara sistemului formal al educației școlare”.

Exemplu: frecventarea unei săli de sport, teatru, spectacole, participarea la cursuri gratuite, dezvoltate de anumite organizații.

„**Educația informală** se obiectivează în influențele educaționale nesistematice, mai mult sau mai puțin spontane și întâmplătoare care se exercită aupra individului în contactele și interacțiunile sale cotidiene”.

Educația informală are loc atunci când nu studiezi într-o școală și nu folosești nicio metodă particulară de învățare. Exemplu: intercațiunea într-un grup de prieteni, strada și „cultura” acesteia, familie, învățarea unui copil a unor noțiuni de bază, precum numerele, cineva care invață limba maternă, etc.

Într-un mod bizar, între cele trei domenii ocupaționale (subcâmpuri), deși exista o relație de cooperare, dăinuiește și o relație de competiție. În continuare, școala păstrează încă rezerve față de educația nonformală și informală. Una dintre cele mai importante probleme care există între cele două tabere (educația formală - pe de-o parte, iar pe de altă parte zona educației nonformale și informale) este conflictul între generații. Pe de-o parte se află generația adultă, puternic atașată de sistemul tradițional, iar pe de alta parte generația tânără, intens interconectată cu noile tehnologii de informare și transmitere a informațiilor (TIC).

Școala este din ce în ce mai mult concurată de educația nonformală și informală, de „educația” promovată de mediile de informare (mai ales TV și internet).

Informația acumulată de pe internet, social media, de la TV, radio sau din conversațiile cu prietenii ar putea duce la dezinformare. De foarte multe ori întâlnim în educația informală absența disciplinei, atitudinii și a obiceiurilor bune.

Cu toate că fiecare tip de educație are propria sa manieră de acțiune și propria funcționalitate, este necesară asigurarea unui spațiu instructiv-educativ la nivelul caruia cele trei forme de educație trebuie să se sprijine și să se potențeze reciproc.

Reprezentarea concentrică a celor trei forme evidențiază rolul educației formale de nucleu central care asigură baza valorificării optime a resurselor de instruire nonformală și informală aflate în continuă expansiune cantitativă și calitativă

BIBLIOGRAFIE

1. Pedagogie, provocări și dileme privind școala și profesia didactică, E. Păun, Polirom, Iași, 2017

2.Școala viitorului sau viitorul școlii. Perspective asupra educației postpandemice, E. Păun (coordonator), Polirom, Iași, 2022

3.Procesul educației intelectuale, Bruner, J. S., Editura Științifică, București, 1970

4.www.scritub.com/sociologie/psihologie/educația-morală.php(Universitatea de Stat a Moldovei, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Specializarea Psihologie)

5.www.scritub.com/sociologie/psihologie/educația-estetică.php

6.www.edupedu.ro

7.www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Scoala-si-campul-scolar-educat.php

STRATEGII DE ÎNVĂȚARE EFICIENTĂ

FELICIA TINCU Liceul Teologic Ortodox"Sf.C-tin Brâncoveanu"Făgăraș

LIANA POPA Colegiul Național D-na Stanca Făgăraș

*"Școala cea mai bună este aceea în care înveți, înainte de toate **CUM** să înveți! "*

Nicolae Iorga

Strategii – acțiunile pe care o persoană le desfășoară, utilizând toate mijloacele de care dispune, pentru a-și atinge un scop;

Definiții numeroase : "tehnici de învățare" , "strategii de studiu"

Rampillon (1985) – proceduri pe care cei ce învață le pun în acțiune în mod conștient, voluntar și metodic pentru a atinge un obiectiv de învățare

A.L.Wenden (1987) – acțiuni sau tehnici specifice, nu pot fi observate direct, orientate către o problemă, pot contribui direct sau indirect la învățare, pot fi utilizate conștient, dar pot deveni și automatizate, pot fi învățate sau modificate.

R. Gagne – abilități prin intermediul cărora elevii reglează propriile lor procese de învățare, de memorizare și de gândire

Mediul de învățare trebuie organizat eficient pentru optimizarea învățării:

- " a ști să înveți"- o abilitate specială, dezvoltată și cultivată încă din primii ani de viață sub îndrumarea adulților din viața copilului
- În învățământul preșcolar :

• Formarea și respectarea rutinelor- mențin copilul implicat în acțiuni adecvate, oferă sentimentul de control, sporesc sentimentul de siguranță, copii au tendința de a explora mediul, pentru că "știu ce se întâmplă în continuare" (cunosc orarul zilnic, imagini cu succesiunea activităților)

• Stabilirea regulilor- le orientează comportamentul (adecvat-laude, neadecvat - penalizări)

• Stabilirea limitelor- rol important în formarea comportamentului copilului; foarte des testate de copil, mai ales dacă știu că nu sunt aplicate consecvent

Strategii generale pentru îmbunătățirea performanțelor de învățare:

-înțelegerea materialului învățat

- pauze scurte pentru odihnă (5-10 min)

-materiile studiate consecutiv să fie cât mai diferite

-gruparea materialului în secvențe cu sens

-folosirea unor metode de fixare: recitirea, recapitularea cu glas tare, scrierea ideilor principale, alcătuirea unei schițe

- repetarea de mai multe ori a informațiilor aflate în mijlocul materialului

- repetarea materialului care trebuie reținut, după o perioadă mare de timp

Strategii specifice pentru îmbunătățirea performanțelor de învățare:

- acronimele HOMES (Huron, Ontario, Michigan, Erie, Superior)

- asocierea unei liste de cuvinte cu o melodie

- vizualizarea (ne imaginăm anumite evenimente)

- itinerariul (asocierea informației care trebuie reținută, cu un traseu pe care îl parcurgi frecvent)

Tehnici de organizare a materialului

- sublinierea (se subliniază idea principală, nu se subliniază prea mult text, se utilizează diverse semne)

-luarea notițelor (din manual și alte surse)

- reprezentările grafice (grafice – relații între concepte, evoluția lor)

Strategiile se învață, profesorii trebuie să-i ajute pe elevi să cunoască mai multe strategii de învățare, să le selecționeze pe cele mai eficiente, pregătindu-i pentru autonomie în învățare.

1. Tipologia lui Dansereau - MURDER

M (Mood)= realizarea unei dispoziții mentale și afective propice studiului

U (Understand)= lectura textului și identificarea ideilor principale

R (Recall)= reamintirea datelor lecturii prin procedee specific

D (Digest)= sintetizare și rezumare selectivă, cu expuneri sistematice

E (Expand)= conexiunea cu alte informații

R (Review)= revizuirea lecturii prin explorarea globală a ceea ce a reținut

2. Tipologia lui C.S.Weinstein și R.E.Mayer

- repetare (citirea de mai multe ori a informației)

- elaborare (stabilirea legăturilor între informații)

- organizare (gruparea informațiilor pe categorii)

- comprehensiunea (gradul de înțelegere al informațiilor)

- strategii afective (tehnici de concentrare a atenției, planificarea timpului, relaxare, gestiunea stresului)

Învățarea strategiilor de învățare

Robert Gagne- propune învățarea implicită a strategiilor în timpul cursului prin îndeplinirea unor activități specifice acestuia

J. Giasson propune ca profesorul:

- să definească strategia și să precizeze utilitatea ei

- să asigure transparența procesului (să explice cum o utilizează el)

- să asiste elevul în activitatea de învățare

- să favorizeze autonomia elevilor în utilizarea strategiei (să o explice și să o aplice elevul)

- să asigure aplicarea strategiilor (elevul este provocat să aplice strategia și îi sunt explicate condițiile în care este cel mai eficientă)

Sugestii pentru diferite metode de studiu ce pot fi predate elevilor

a) arta de a citi (pentru relaxare, lărgirea cunoștințelor) sau lectura științifică (intelectuală)

b) arta de a lua notițe – deprindere elementară de a nota pe scurt ideile principale, are un caracter personal

*reguli pentru luarea notițelor:

- să asculte cu atenție pentru a înțelege textul și a selecta esențialul

- să sintetizeze

- să facă scheme, prescurtări

- să marcheze cuvintele prin sublinieri, încercuiri

- să noteze, dacă este cazul, ideile personale

- să recitească notițele în 24 de ore

- să completeze și să corecteze notițele

- să dateze notițele și să le dea titluri

- să păstreze foile și caietele organizat

c) metoda RICAR (manualele universităților americane)

R (răsfoire)-pentru formarea unei imagini generale

I (întrebări)-formularea întrebărilor pentru a menține atenția pentru lectură

C (citirea propriu-zisă)- citirea pe fragmente, identificarea ideilor principale

A (amintirea)- reproducerea din memorie a ideilor principale și compararea cu informațiile din manual

-R (recapitulare)- tratamentul integral al textului memorat

J.Hattie-”o cerință eficientă de a îmbunătăți procesul de învățare al elevilor este ca profesorii să vadă această învățare prin ochii elevilor”

- profesorul să înțeleagă cum învață fiecare elev și apoi să stabilească modul de predare, să fie conștient de diferitele faze ale învățării și nivelul la care se regăsește fiecare elev în propria învățare.

- profesorul trebuie să cunoască modul în care fiecare elev procesează informația, să știe să motiveze elevul, să stabilească un obiectiv și să dezvolte o strategie.

1. Modalități multiple de cunoaștere

- ideile care trebuie asociate să fie predate foarte aproape în timp și spațiu

- materialele să fie prezentate verbal, vizual sau multimedia pentru o învățare mai ușoară

- multiple puncte de vedere

- informația nouă să nu încarce memoria de lucru

2. Multiple moduri de a interacționa

- schițarea, sintetizarea informației

- poveștile, exemplele de cazuri se reține mai ușor

- prezentarea informațiilor sub formă de problem

- formarea elevilor pentru reglare

3. Oportunități multiple de exersare

- înțelegerea conceptelor

- programarea eșalonată a momentelor de studio

- importanța exersării practice în învățare

4. Conștientizarea faptului că învățăm

- feedback-ul imediat

- învățarea din greșeli

- provocările au efect pozitiv pentru memorarea pe termen lung

J. Hattie amitește de lucrarea ”How People Learn” (2000) -Brandsford și colaboratorii:

- înțelege înainte de a asimila

- să folosim cunoștințele deja acumulate pentru a da sens celor noi

- conexiunea dintre vechi și nou- cunoștințele vechi ne ajută să asimilăm noile informații

- gândește-te la gândire

- să conștientizăm tot ce facem

Bibliografie:

* Catrinel A. Ștefan, Kallay Eva, ”*Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari*”, Ghid practic pentru educatori, Ed. ASCRED, Cluj-Napoca, 2010

* Dorina Sălăvăstru, ”*Psihologia învățării- Teorii și aplicații educaționale*”, Ed. Polirom, Iași, 2009

* Ioan Cerghit, ”*Sisteme de instruire alternative și complementare- Structuri, stiluri și strategii*”, Ed. Aramis, București, 2002

* John Hattie, ”*Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori*”, Ed. Trei, București, 2014

* Pavel Mureșan, ”*Învățarea eficientă și rapidă*”, Ed. Ceres, București, 1990

METODE INTERACTIVE DE GRUP FOLOSITE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREŞCOLAR

Autor: Profesor înv. preșcolar Țintă Irina Liliana

Unitatea de înv.: Șc. Gimn.Nr1 Moreni - Gr. cu P.N.Nr6 Schela Mare Moreni

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării experenţiale, de exersare a capacităţilor de analiză, de dezvoltare a creativităţii copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacţiunea dintre preşcolari, schimbul de idei, de cunoştinţe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare. Prin folosirea acestor metode , preşcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv, în care îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii. De asemenea, aceste metode activează toţi copiii şi le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independenţa în gândire şi acţiune, îi ajută să ia decizii corecte şi să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităţilor de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri şi activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obţinute şi reconstituirea relaţiei educatoare-copil. Metodele de învăţare activă implică copiii în procesul de învăţare în sensul formării lor ca participanţi activi la procesul de educare, astfel fiind ajutaţi să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să aplice în diferite situaţii de învăţare ceea ce au învăţat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educaţională alături de cele tradiţionale ori în combinaţie cu acestea. În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul ins-tructiv educativ în funcţie de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

1. Bula dublă - este o metoda de predare-învăţare, uşor de aplicat, care grupează asemănările şi deosebirile dintre doua obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se aşează câte o imagine care denumeşte subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaţionate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularităţile sau deosebirile.

2. Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activităţile cu preşcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării şi rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda ,,Schimbă perechea,, am folosit-o în activităţi de observare, activităţi de convorbire, activităţi practice, etc..

3. Brainstormingul, în traducere directă ,,furtună în creier, sau ,,asalt de idei,, este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită, cât mai multe idei pentru soluţionarea unor probleme, fără a critica soluţiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un şir de ilustraţii, în lecturile după imagini, convorbiri şi jocuri didactice.

4. Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativităţii şi o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activităţile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeţi roşii şi jetoane. Pe steluţa mare am aşezat o imagine legată de tema abordată iar pe cele cinci steluţe mici am scris câte o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE? , DE CE ?, CÂND ? .

Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potenţialului creativ al preşcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacităţii acestora de a alcătui propoziţii interogative pe baza conţinutului unor imagini şi nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

5. Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare şi evaluare a cunoştinţelor. Această metodă are o largă aplicabilitate şi am folosit-o cu succes în activităţile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.

Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parţial. În spaţiul care intersectează cele două cercuri am aşezat, desenate sau scrise asemănările dintre două obiecte, idei, concepte iar în cele două cercuri am aşezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea şi evaluarea cunoştinţelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activităţile de povestire, observare, convorbire, etc..

Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit şi alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuţele gânditoare, studiu de caz, piramida, etc..

Bibliografie.

Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – Activităţi bazate pe inteligenţe multiple, Editura Reprograph, Craiova, 2005

Breben Silvia, Elena Goncea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga – Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves 2002.

Bru Marc - *Metodele în pedagogie*, Bucureşti,2007

Miron Ionescu, Vasile Chiş- *Strategii de predare-învăţare*, Buc.1992

Pintilie M, *Metode moderne de învăţare-evaluare*, Cluj-Napoca, 2002.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Autor: Profesor înv. preșcolar Țintă Irina Liliana
Unitatea de înv.: Șc. Gimn.Nr1 Moreni - Gr. cu P.N.Nr6 Schela Mare Moreni

UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: Grădiniţa cu P.N. Nr6 Schela Mare Moreni

EDUCATOARE: Ţintă Irina Liliana

GRUPA: Mijlocie (Nivelul I)

TEMA ANUALĂ: „Când, cum şi de ce se întâmplă?”

TEMA PROIECTULUI: „Miros de primăvară”

TEMA ZILEI: „Iubim florile!”

TIPUL ACTIVITĂŢII: consolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor, formare de priceperi şi deprinderi

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

CATEGORII DE ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE

*ADP:

RUTINE: Întâlnirea de dimineaţă: „De vorbă cu Ghiocelul!”,Salutul, Prezenţa, Calendarul naturii; deprinderi de igienă personală - folosirea şerveţelului nazal;

TRANZAŢII: „Vine, vine primăvara” – cântec

„ Copăcelul”- cântec

*ALA:

4283

***JOC DE ROL:** „De-a florăresele” – realizarea unor buchete de flori;

***ARTĂ: DOS (Activitate practică) - „Coşuleţe pentru flori”-** tehnica şnuruirii

***JOC DE MASĂ: „Ne jucăm cu florile”** – Sortare şi grupare de jetoane.

***ADE: DŞ (Activitate matematică):** „Răspunde dacă ştii!”- joc didactic

***ALA: „Culegem flori”-** joc de mişcare;

„Buchete de flori”- joc de mişcare;

„ Mirosim florile”- joc liniştitor.

SCOPUL:

*Cosolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor matematice cu privire la număratul în limitele 1-5;

*Formarea deprinderii de a şnuruii, dezvoltarea simţului practic şi estetic, a spiritului de colaborare;

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

*ALA:

*JOC DE ROL:

O1- să interpreteze rol de florăreasă, realizând buchete de flori;

O2 – să colaboreze în cadrul jocului în vederea realizării sarcinii date;

O3 – să păstreze curăţenia la locul de muncă;

*ARTĂ:

O1- să execute corect deprinderea de şnuruire în vederea realizării coşuleţelor;

O2 – să respecte etapele realizării lucrării;

*JOC DE MASĂ:

4284

O1– să asocieze imagini identice, denumind florile de primăvară.

*ADE:

* DŞ (Activitate matematică):

O1 – să ordoneze crescător şi descrescător cifrele în limetele 1-5;

O2 – să raporteze numărul la cantitate şi invers;

O3 – să utilizeze corect numeralul cardinal şi ordinal;

O4 - să verbalizeze acţiunile efectuate, folosind limbajul matematic adecvat.

*ALA:

O1- să participe activ şi afectiv la programul propus, dând dovadă de iniţiativă, cooperare şi interes;

O2- să respecte regulile impuse de joc.

*STRATEGII DIDACTICE:

***METODE ŞI PROCEDEE:** conversaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, jocul, lucrul individual, în perechi sau în grupuri mici, problematizarea, ***metoda turul galeriei, metoda amestecă, îngheaţă şi formează perechi*.**

***MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT:** panouri cu flori, jetoane cu cifre, jetoane cu flori, flori artificiale, sac cu surprize, fişe matematice, carioci, tablă magnetică, vază cu flori, hârtie colorată cartonată, floare mare, fluture, şerveţele nazale, şnur colorat.

*** ELEMENTE DE JOC:** surpriza, scandarea versurilor, fluturaşul şi floarea, aplauzele.

*MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

„ Curriculum pentru învăţământul preşcolar” (3-6/7 ani) MEC.2008;

„Metode interactive de grup - Ghid metodic” Editura Arves 2007;

„Activitatea integrată în grădiniţă”

„Pedagogia învăţământului preşcolar” EDP. 2003.

4285

***DURATA:** o zi.

***LOCUL DE DESFĂŞURARE:** sala de grupă.

SCENARIUL ZILEI

Activitatea debutează cu „**întâlnirea de dimineaţă**” unde copiii sunt salutaţi de către educaoare cu salutul: „Bună dimineaţa, dragi fluturaşi!”, răspund la salut, după care, continuă să spună motto-ul zilnic al grupei. „**Suntem veseli şi cântăm/ Nu e greu să învăţăm/Dar noi vrem să ne jucăm/ Şi din joacă să învăţăm**”.

Prezenţa se va realiza cu ajutorul unui panou pe care sunt aşezate mai multe flori. Fiecare copil va merge la panou şi va aşeza fluturaşul pe fiecare floare.

Se completează „**calendarul naturii**” cu „starea vremii”, copiii afişând imagini reprezentative pentru ziua în curs. După salut, prezenţă şi calendarul naturii copii sunt invitaţi să ia loc pe perniţe.

Noutatea zilei este prezentată de o ghicitoare, răspunsul constituind punctul de plecare a unei discuţii.

„Clopoţel mititel
Sună tare încetinel
Scoate capul din zăpadă
Primăvara să o vadă”.
(Ghiocelul)

Discuţia îi va conduce spre tema zilei: „**De vorbă cu Ghiocelul**” - momentul în care vor fi prezentate câteva planşe cu flori de primăvară.

Se introduce un moment de **tranziţie: „Vine, vine primăvara**l” – cântec. Le voi cere copiilor să intuiască materialele de la fiecare centru, le voi preciza tema şi obiectivele, în funcţie de preferinţe vor opta pentru unul dintre ele. Pentru a forma perechile de lucru copii vor extrage dintr-un săculeţ nişte baloane colorate şi vor merge la masa cu acelaş simbol. Copii vor avea pe masă simbolurile cu aceaşi culoare cu simbolul tras din săculeţ

La centrul **JOC DE ROL**, se vor juca „**De-a florăresele**” şi vor realiza buchete din 5 flori.

La centrul **ARTĂ (Activitate practică),** vor realiza coşuleţe pentru flori prin **tehnica şnuruirii**.
Vor avea pe măsuţe coşuleţele decupate şi şnururi colorate pentru a realiza forma coşuleţelor. Se atrage atenţia copiilor asupra poziţiei în care vor lucra: spatele drept, braţele sprijinite de măsuţă.
Se explică tehnica de lucru şi regulile care trebuie respectate. Lucrările realizate în cadrul acestei activităţi se vor pune la expoziţie. Se lucrează pe fond muzical cu cântece de primăvară.

4286

La centrul **JOC DE MASĂ**: **„Ne jucăm cu florile”**, copii trebuie să grupeze imagini identice cu flori de primăvară (ghiocel, lalele, zambile, etc) să le denumească şi să le aşeze pe un panou. Evaluarea activităţii se va realiza prin metoda **turul galeriei,** copii apreciind produsele realizate la fiecare centru.

RUTINĂ:

„Rândul iute să-l formăm
Lângă uşă ne-aşezăm
Şi cuminţi să aşteptăm,
Către baie să plecăm,
Şi pe mâini să ne spălăm”.

După care vor servi masa ascultând muzică clasică. ***(Primăvara de Vivaldi)***.

Tranziţia către **Activitatea matematică** se va face prin jocul cu text şi cântecul **„Copăcelul”.** Copii vor merge la acest centru unde se va derula **Activitatea matematică,** cu tema **„Răspunde dacă ştii!”- Jocul didactic** are ca sarcină didactică de a recunoaşte cifrele, în limitele 1-5; să raporteze numărul la cantitate şi invers; să utilizeze corect numeralul cardinal şi ordinal; să recite o poezie despre cifre; să rezolve sarcinile fişei date; să răspundă cu un comportament adecvat şi să se integreze în timpul impus de activitate; să aşeze numerele pe tăbliţă magnetică în ordine crescătoare sau descrescătoare în limitele 1-5.

***REGULA JOCULUI:** Copiii scandează versurile: **„Fluturaşul se roteşte/ Şi pe ce petală se opreşte?”**

Copilul care are în piept cifra corespunzătoare cifrei scrise pe petala florii în dreptul căreia s-a oprit fluturaşul, extrage din vază o floare pe frunzele căreia se află sarcina pe care o are de îndeplinit.

**** ELEMENTE DE JOC:** surpriza, scandarea versurilor, fluturaşul şi floarea, aplauzele.

În continuare, la **ALAII**, se vor derula jocurile de mişcare: **„Culegem flori”**, **„Buchete de flori”**, şi joc liniştitor: **„Mirosim flori”** într-o atmosferă veselă şi relaxantă.

La sfârşitul zilei copii vor preciza care activitate le-a plăcut cel mai mul şi vor părăsii sala de grupă cântând cântecul de primăvară **„Vine, vine primăvara**l”.

Prin metoda **„Amestecă, Îngheaţă, Formează perechi”** se realizează evaluarea activităţii zilei prin care copiii vor preciza colegului care activitate i-a plăcut cel mai mult motivând răspunsul

Educatoarea va face aprecieri asupra modului în care s-a desfăşurat activitatea pe parcursul întregii zile.

4287

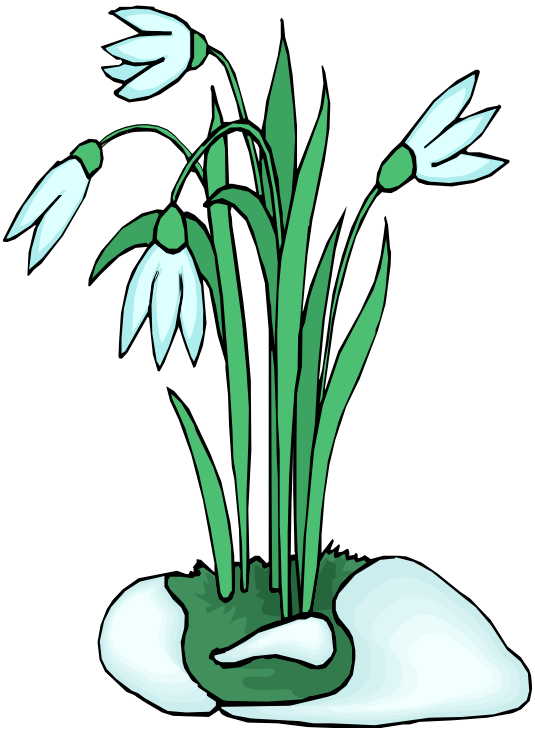

DEMERS DIDACTIC

EVENIMENTE DIDACTICE	CONŢINUTUL ŞTIINŢIFIC	METODE ŞI PROCEDEE	MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT	EVALUARE (INSTRUMENTE ŞI INDICATORI)
MOMENT ORGANI-ZATORIC	Se vor asigura condiţiile necesare unei optime desfăşurări a activităţii: -se va aerisi sala de grupă; -mijloacele de învăţământ vor fi distri-buite în fiecare centru . **Rutine** **Î.D.** ”De vorbă cu ghiocelul!” **Salutul: „**Bună dimineaţa, dragi flutu-raşi” **Prezenţa: „**Ce fluturaş lipseşte?” **C.N.** „Cum este vremea astăzi?”	Conversaţia	Calendarul naturii Panoul cu flori	Observarea comportamentului iniţial Interesul Răspunsurile copiilor
CAPTAREA ŞI ORIE-NTAREA ATENŢIEI	Se va realiza printr-o ghicitoare despre florile de primăvară: Clopoţel mititel Sună tare încetinel Scoate capul din zăpadă Primăvara să o vadă. **(Ghiocelul)**	Conversaţia	Ghicitoarea	Observarea comportamentului non-verbal
ANUNŢAREA TEMEI ŞI A OBIECTIVELOR	Copii intuiesc materialele de la toate zo-nele, după care li se va preciza tema pe care o au de realizat în fiecare centru.	Explicaţia	Materialul de lucru	
ADP	**TRANZIŢIE „Vine, vine primăvara!”**			

ALAI PREZENTAREA OPTIMĂ A CONŢINUTULUI ŞI DIRIJAREA ÎNVĂŢĂRII	Copii îşi aleg centrul în care urmează să lucreze fiecare, prin extragerea surprizei din săculeţ. **JOC DE ROL:** Se vor juca **„De-a florăresele”** şi vor aranja buchete formate din 5 flori artificiale aflate pe măsuţă. Educatoarea va explica modul de lucru, operaţiile pe care trebuie să le realizeze copii, insistând pe faptul că trebuie să colaboreze între ei şi să luceze îngrijit. **ARTĂ**: **DOS (Activitate practică)** Se explică şi se demonstrează modul de realizare a şnuruirii coşuleţului pentru flori. Le arăt etapele acestei tehnici pentru a realiza corect coşuleţele. La această activitate copii au ca sarcină să realizeze coşuleţe pentru flori prin **tehnica şnuruirii.** Vor avea pe măsuţe coşuleţe decupate, şnururi colorate pentru a realiza coşuleţul. Pentru a putea începe lucru vom face exerciţii de încălzire a muşchilor mici de la mâini. Se atrage atenţia copiilor asupra poziţiei în care vor lucra: spatele drept, braţele sprijinite de măsuţă. Voi insista pe finalizarea lucrării şi curăţenia la locul de muncă. Copii care termină de lucrat mai repede vor avea posibilitatea să lucreze la centrul **ARTĂ,** în cadrul **activităţii practice** pentru a realiza	Explicaţia Explicaţia Demonstraţia Exerciţiul Demonstraţia Conversaţia	sacul cu surprize flori naturale, buchete de flori coşuleţe	în perechi în perechi, individual în perechi în perechi

	coşuleţe pentru flori. Permanent sunt încurajaţi toţi copiii pentru a realiza lucrările	Problematizarea		
	JOC DE MASĂ „Ne jucăm cu florile”, copii trebuie să grupeze imagini identice cu flori de primăvară (ghiocei, lalele, zambile, etc) să le denumească şi să le aşeze pe un panou. În timpul lucrului se dau lămuriri suplimentare pentru copiii care nu au înţeles sarcina de lucru. Se va supraveghea activitatea în fiecare centru, intervenind acolo unde este cazul.		jetoane cu flori de primăvară	Observarea lucrărilor prezentate de copii
OBŢINEREA PERFORMANŢEI	Pentru a înţelege mai bine aceată tehnică, copii vor realiza alte coşuleţe pentru flori. Fiecare copil va prezenta lucrarea realizată, argumentând modul de lucru. .	Conversaţia	Lucrări realizate	Analiza produselor activităţi Evaluarea frontală, individuală Aprecieri generale şi individuale
EVALUARE	Se vor face aprecieri şi asupra felului în care s-au comportat copiii în timpul activităţii şi a modului în care au colaborat în cadrul perechilor. Evaluarea activităţii se va realiza prin metoda **turul galeriei,** copii apreciind produsele realizate la fiecare centru.	Metoda ***Turul galeriei***	Expoziţia	

ADP	TRANZIŢIE: „Copăcelul”			
ADE DŞ ANUNŢAREA TEMEI ŞI A OBIECTIVELOR	**ACTIVITATE MATEMATICĂ** Copii descoperă pe măsuţă materialul necesar pentru jocul didactic „Răspunde dacă ştii!”. Se vor anunţa: tema, obiectivele şi modul de desfăşurare.	Explicaţia Conversaţia	materialul didactic fluturaşul aşezat pe o floare, vaza cu flori	
PREZENTAREA OPTIMĂ A CONŢINUTULUI ŞI DIRIJAREA ÎNVĂŢĂRII	Se vor prezenta regulile jocului: - Scandăm versurile **„Fluturaşul se roteşte/Şi pe ce peteală se opreşte?”** Un copil va rotii fluturaşul pentru a vedea pe ce peteală se va opri. Copilul care are în piept cifra corespunzătoare cifrei scrise pe petala florii în dreptul căreia s-a oprit fluturaşul, extrage din vază o floare pe frunzele căreia se află sarcina didactică pe care trebuie s-o rezolve. Dacă răspunsul este corect va fi aplaudat. Realizez **jocul de probă** în scopul de a observa dacă s-a înţeles regula jocului. **Jocul propriu-zis:** Îi antrenez pe toţi copiii în joc şi asigur respectarea regulilor jocului. Urmăresc realizarea sarcinii didactice şi a obiectivelor propuse.	Explicaţia Conversaţia Demonstraţia Exerciţiul Jocul didactic	vaza cu flori, fluturaşul, floarea	Evaluare individuală Evaluare frontală Respectarea regulilor de joc Colaborarea dintre copii în timpul jocului, aprecieri verbale

OBŢINEREA PERFORMANŢEI ŞI ASIGURAREA FEED-BACK-ULUI	Se va realiza complicarea jocului. Se realizează prin folosirea adunării cu 1 în limitele 1-5, cu ajutorul imaginilor. Se va realiza oral.	Problematizarea Exerciţiul		Evaluare individualâ Observarea comportamentului copiilor.
EVALUAREA JOCOLUI	O realizez prin fişe de lucru individual cu sarcina de a rezolva corect. Se fac aprecieri verbale asupra modului de lucru, asupra calităţii estetice a lucrărilor.	Exerciţiul Explicaţia	Fişe individuale	Evaluare individualâ
ALAII ANUNŢAREA TEMEI ŞI A OBIECTIVELOR	**„Buchete de flori”**- joc de mişcare **„Culegem flori”**- joc de mişcare **„Mirosim flori”**- joc liniştitor Se anunţă tema, obiectivele şi modul de desfăşurare a activităţii, Copii, vom desfăşura jocurile de mişcare: **„Culegem flori , „Buchete de flori” şi „Mirosim flori”**- joc liniştitor.	Conversaţia		frontal
PREZENTAREA OPTIMĂ A CONŢINUTULUI	**I.** Se desfăşoară jocul de mişcare:**”Culegem flori”.** Prezint copiilor conţinutul jocului. Explic regurile şi demonstrez jocul. Regulile jocului sunt următoarele: -ne împărţim în două grupe; - fiecare copil va culege toate florile de	Explicaţia Demonstraţia	Flori artificiale	Evaluare oralâ

	jos, va ocoli un obstacol, le va arunca din nou jos şi va atinge următorul copil din echipa sa. - păstrăm ordinea de plecare şi nu plecăm fără să fim atinşi; - câştigă grupa care termină prima. Executarea **jocului de probă**. Solicit un copil să vină în faţă şi va exemplifica modul în care se desfăşoară jocul. Executarea **jocului propriu-zis**. Educatoarea va aşeza pe podea flori la o distanţă de o jumătate de metru. La semnalul **„START**" pleacă câte un copil din fiecare echipă, adună toate florile de pe traseul lui, ocoleşte un obstacol, se întoarce răspândind florile şi atinge următorul copil din echipa sa dându-i startul. Câştigă echipa care termină prima. Urmăresc comportamentul copiilor din timpul jocului. Insist pe respectarea regulilor. **II.** Se desfăşoară în continuare jocul de mişcare: **„Buchete de flori**" Prezint copiilor conţinutul jocului. Explic regulile jocului care sunt următoarele: - să asculte cu atenţie cifra spusă de educatoare; -să se grupeze câte 2, 3 sau 5 în funcţie de buchetele formate; -să numere corect până la 5 pentru a se putea grupa; Executarea **jocului de probă**. Solicit un	Demonstraţia	Flori artificiale	Colaborarea dintre copii în timpul jocului, respectarea regulilor de joc, aplauze, aprecieri verbale.

	copil să vină în faţă şi va exemplifica modul în care se desfăşoară jocul. Executarea **jocului propriu-zis.** Copiii se vor plimba prin grupă pe un fond muzical imitând mişcarea lentă a florilor. La semnalul educatoarei, **„Formăm buchete de ... copii**", toţi copiii se vor grupa câte 2 respectiv 5. Urmăresc comportamentul copiilor din timpul jocului. Insist pe respectarea regulilor. Imprim jocului un caracter dinamic. **III** La final vom desfăşura jocul liniştitor **„Mirosim flori"** După terminarea acestor jocuri de mişcare, acum o să ne oprim să ne odihnim pentru a putea mirosii floriile naturale de primăvară. Copiii se vor aşeza în cerc pe perniţe. Vom mirosii floarea ţinând gura închisă şi trăgând aerul pe nas, apoi deschidem gura pentru a expira aerul.	jocul explicaţia demonstraţia exerciţiul	buchete de flori	Observarea comportamentului copiilor. Aprecieri verbale. Se urmăreşte respiraţia corectă, relaxarea organismului
EVALUARE	Copii vor fi apreciaţi şi vor primi recompense. Prin metoda „**Amestecă, îngheaţă, formează perechi",** copii vor preciza colegului care activitate i-a plăcut mai mult, motivând răspunsul.	Antrenarea copiilor în evidenţierea preferinţelor Conversaţia	Recmpense	Evaluare orală Aprecieri globale şi individuale

4296

EDUCAȚIA COPILULUI ÎNCEPE ÎNCĂ DE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

PR. ÎNV.PREȘC. ȚÎRCĂ-FLOROIU MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 ȚICLENI

Educația aduce cu sine multe beneficii, atât pentru individ, cât și pentru societate – îmbunătățește perspectivele de carieră, stimulează economia și chiar poate extinde durata de viață. Mai mult, potrivit studiilor, educația poate face oamenii mai fericiți!

De aceea, este absolut esențial ca educația, indiferent de natura sa, să fie aplicată încă din primele luni de viață ale copilului.

Educația copilului este un proces educațional prin care invățăm copilul să își cultive și sa perfecționeze abilitățile de comunicare, de exprimare a sentimentelor,de a căpăta cunoștințe noi, de a relaționa cu alți copii și adulți. Procesul de educație al copilului este esențial pentru formarea lui ca adult echilibrat .

Educația este foarte importantă în cadrul societății. Este baza pentru susținerea culturii, instruirea individuală și pentru evoluția umanității.

Educația școlară, care cuprinde metodele tradiționale – de bază și universitară, nu s-a schimbat prea mult de-a lungul timpului. Cu toate acestea, transformarea digitală a modificat semnificativ felul în care este văzut acest proces.

Educația înseamnă, însă, mult mai mult decât instruire formală – aceasta poate începe încă de la naștere și se manifestă în toate mediile sociale în care este prezent individul.

Rolul educației este de a forma ființa socială, de a-l socializa pe copil. În realitate, educația are un caracter pluridimensional și o definiție adecvată trebuie să ia în considerare în egală măsură ambele dimensiuni, astfel încât să poată orienta acțiunea educativă pentru a răspunde atât nevoilor individului, cât și celor ale societății pentru care îl formăm. Aceasta are rolul de a aduce schimbări pozitive în viața și comportamentul uman, facilitând dezvoltarea unor calități umane și explorarea de noi orizonturi cognitive.

Educația înseamnă, de asemenea, să cultivăm valori sociale, învățându-i pe copii și adulți să fie cetățeni activi și eficienți.

Dezvoltarea emoțională, socială și fizică a copilului, în special în primii ani de viață, are efect direct asupra dezvoltării sale generale și a adultului care va deveni peste ani.

Este foarte important să investești în educația timpurie a copilului, pentru ca acesta să devină un adult responsabil și să aibă un viitor de succes.

Experiențele timpurii pe care le are copilul – legăturile cu părinții și primele experiențe de învățare – influențează dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a acestuia. Creierul celui mic este precum un burete care are o capacitate mare de absorbție. Pentru o bună dezvoltare, trebuie antrenat în permanență.

Copiii, încă de la cea mai fragedă vârstă, ar trebui să învețe și să realizeze cât de importantă este educația în viața și dezvoltarea lor personală și profesională. Acest lucru poate fi greu de dobândit, dacă e să ținem cont de faptul că unii copii au o personalitate puternică încă de mici și refuză să facă lucrurile care li se cer. Nu trebuie să renunți ci, dimpotrivă. În relația cu copilul, este important să fii diplomat, să știi cum să îi explici ce e bine și ce nu, dar și ce metode să folosești pentru a-i stârni interesul.

- **Învață-l despre valoarea educației încă din primii ani de viață**

Copiii sunt, prin natura lor, foarte curioși și atenți la detalii. Dacă te vor vedea că citești o carte, un ziar sau o revistă, se vor întreba de ce această activitate este atât de interesantă pentru tine. Spune-i că

se va putea bucura și el de asta dacă va merge la școală și va învăța să citească. În felul acesta, îl vei motiva și îi vei stârni interesul pentru studiu.

- **Învață-l despre importanța școlii**

Un factor important în educația copilului este școala. Trebuie să îi povestești încă de mic despre școală, să îi spui ce activități intersante va avea și câți prieteni își va face

- **Mergeți în parcuri și muzee**

În locul mall-urilor, magazinelor sau cinematografelor, mergeți în parcuri și muzee.
Astfel, veți petrece timp împreună, vă veți distra și, în același timp, va învăța lucruri noi și interesante. Explică-i cât de important este pentru dezvoltarea personală să aibă cultură generală, să învețe diverse lucruri din diverse domenii. Această abordare îi va stârni curiozitatea și îl va motiva să citească și să studieze mai mult.

De asemenea, poți încuraja și motiva copilul să se apropie de spațiile culturale în diverse moduri: prin conexiunea personală cu ceilalți vizitatori, prin fluxul vizual, prin impresiile pe care exponatele i le pot produce, prin brainstorming.

Cel mai bun predictor al succesului copiilor este măsura în care familiile încurajează învățarea acasă și se implică în educația copilului lor.

Atunci când părinții sunt implicați în viața școlară a copiilor lor, aceștia beneficiază de sprijin și cunoștințe, fiind o cale prin care cei mici să-și dezvolte dorința pentru cunoaștere. Încurajarea implicării părinților este mai mult decât o curtoazie obișnuită – este o modalitate excelentă de a crea un mediu de învățare pozitiv.

Cercetările au arătat o scădere a procentului de părinți care să susțină comunicarea intimă dintre părinte-profesor.

Părinții moderni preferă metode de comunicare la distanță, cum ar fi platformele online și sunt mai puțin susceptibili să participe la ședințe sau activități școlare.

În timp ce tehnologia și instrumentele digitale pot ajuta familiile să rămână informate, copiii își pot pierde interesul pentru școală atunci când părinții nu își oferă sprijinul.

Pe de altă parte, profesorii observă schimbări importante în clasele lor atunci când părinții se implică, cum ar fi îmbunătățirea motivației și performanței elevilor.

De asemenea, colaborarea cu părinții poate ajuta la identificarea nevoilor și obiectivelor și pot exista discuții despre modul în care părinții pot contribui. Comunicarea cu familia oferă profesorului posibilitatea de a asculta preocupările acestora și de a le explica mai multe despre educația celor mici.

Potrivit specialiștilor, implicarea părinților îi poate ajuta pe cei mici în mai multe moduri, precum:

- Să obțină note mai mari la școală;
- Să aibă un scor peste medie la testele naționale;
- Să fie activi și implicați în timpul orelor;
- Să aibă încredere în propriile abilități;
- Să socializeze ușor și eficient cu partenerii de joacă;
- Să fie empatici și înțelegători cu cei din jur;
- Să își continue educația și după terminarea liceului.

Iată câteva modalități prin care poți să te implici activ în educația copilului:

- **Comunică** regulat cu cadrele didactice ale copilului. Pune întrebări cheie, precum: în ce domenii se descurcă, ce mai poate fi îmbunătățit și cum îl poți susține și ajuta de acasă;
- **Participă la cât mai multe activități școlare**: ședințe cu părinții, serbări, festivități sau lecții deschise;

- **Planifică excursii cu scop educațional în afara școlii.**
  Câteva exemple de activități – excursii, tururi de muzee, vizite la bibliotecă. Dacă cel mic învață despre animale, ați putea merge împreuna la un muzeu de științe naturale. Acest lucru îi va oferi copilului posibilitatea de a aplica în viața reală cunoștințele pe care le-a dobândit la grădiniță sau școală;
- **Organizează lecții interactive acasă.**

- Activitățile domestice pot îmbunătăți procesul de învățare. De pildă, poți crea cântece și rime cu vocabularul învățat la clasă, ori să înlocuiești anumite instrumente muzicale cu obiecte casnice. O sesiune de gătit distractivă îi poate oferi celui mic ocazia de a-și dezvolta înțelegerea despre sănătate și nutriție;
- **Urmăriți împreună filme și videoclipuri educaționale**;
- **Pune întrebări în mod regulat despre cum a fost la școală**, dacă a învățat ceva nou, precum și despre cea mai grea parte a zilei. Comunicarea acasă îi încurajează pe copii să revizuiască ceea ce au învățat pe parcursul zilei;
- **Pune bazele învățării unei limbi străine.**
  Deși învățământul formal poate include predarea unei limbi străine, acasă poate fi mediul în care copilul să se familiarizeze cu vocabularul și expresiile de bază. Poți face acest lucru prin desene animate în limba engleză, de pildă, în timp ce poți evidenția anumite cuvinte cheie, precum fructe, animale sau membri ai familiei.

Formarea personalității copilului este rezultatul mai multor factori: familiali, școlari, comunitari, cei familiali fiind ca proximitate și importanță cei mai importanți în dezvoltarea unei personalități armonioase.
Pe lângă acești factori, educația este imperios necesară pentru formarea și dezvoltarea fizică, mentală și socială a unui individ și este foarte important să fie cultivată încă din copilărie. În primul rând, trebuie să conștientizezi importanța și însemnătatea dezvoltării personalității copilului tău încă din primii ani de viață, pentru a-l ajuta să se formeze ca adult. Tot ceea ce trebuie să faci, este să îi oferi permanent sprijinul necesar.

Putem defini personalitatea ca fiind un set de calități care fac ca o persoană să se distingă de alte persoane din jurul său, să fie unică. Când aceste calități încep să se cultive la un copil, înseamnă că începe să i se contureze personalitatea. Este momentul în care trebuie să îl ajuți să își descopere punctele forte și calitățile care îl vor face să se distingă de celelalte persoane cu care va interacționa.

Personalitatea copilului începe să se formeze încă de la vârsta preșcolară, când copilului i se schițează o serie de trăsături de temperament care se vor contura pe măsură ce se dezvoltă ca adolescent și, mai apoi, ca adult.

Educația are un rol foarte important în dezvoltarea fizică, personală și socială a copilului. Implicarea părinților în viața copilului influențează viața și personalitatea acestuia, conturându-i drumul pe care îl va urma în viitor. Trebuie să ai grijă să te ocupi de tot ceea ce înseamnă educația și dezvoltarea copilului, pentru a-l impulsiona și pentru a-l motiva să își creioneze un viitor de succes când devine adult.

Activitățile pe care le faci împreună cu copilul tău sunt foarte importante pentru a-i dezvolta creativitatea și pentru a-i stârni interesul pentru educație și cultură. Poți alege dintr-o serie de jocuri și activități care, pe lângă faptul că sunt recreative, sunt și educative: puzzle-uri, jocuri de societate pentru copii, cuburi, hărți. Activitățile de tip art&craft îl ajută pe cel mic să își dezvolte creativitatea, motricitatea, precum și răbdarea și atenția.

Educația influențează toate laturile personalităţii copilului, în funcţie de particularităţile de vârstă și individuale.

Așadar, este extrem de important să te ocupi de educația copilului tău pentru ca acesta să devină un adult de succes cu un caracter deosebit.

BIBLIOGRAFIE

Curs de Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Edina Glava
Elemente de pedagogie generala, teoria curriculum-ului si teoria instruirii,Marian D. Ilie, editura Mirton Timișoara, 2005

CALCULATORUL – INSTRUMENT EFICIENT ÎN PREDAREA BIOLOGIEI

Tirla Felicia-Doina, Liceul Teoretic „Lucian Blaga" Cluj-Napoca

"*Orice modalitate uniformă de predare este evident, nesatisfăcătoare, de vreme ce fiecare elev este atât de diferit.*" (Howard Gardner)

Psihologul Howard Gardner a formulat teoria inteligenţelor multiple în cartea *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences* (1993) și a insistat asupra faptului că inteligenţa nu trebuie concepută ca un construct unidimensional, ci ca o serie de şapte inteligenţe independente. Această perspectivă permite individului să „manifeste transformările şi modificările percepţiilor individuale" şi să „recreeze aspecte ale propriilor experienţe" (H. Gardner, 1993). Ca urmare întregul proces educațional ar trebui gândit nu în ultimul rând prin prisma ofertării informațiilor/cunoștințelor în funcție de inteligența/inteligențele individuale ale elevilor.

În predarea biologiei calculatorul devine un instrument tot mai necesar în procesul educaţional, el facilitând nu numai activitatea de evaluare a cunoştinţelor dobândite de către elevi cât şi explorarea universului microscopic prin oferirea de interfeţe grafice care duc la scurtarea timpului necesar înţelegerii structurilor, fenomenelor şi proceselor biologice. Utilizarea de către profesorul de biologie a soft-urilor educaţionale de calitate în predare este o activitate didactică modernă, în care monologul acestuia este înlocuit cu interacţiunea elevilor cu profesorul prin intermediul mediului virtual. Calculatorul oferă posibilitatea formării unor reprezentări conforme cu realitatea la elevi și nu stimulează doar imaginația printr-o abordare tradițională realizând transferul unui flux mai mare de informaţie.

Avantajele utilizării în şcoală a tehnicii de calcul influenţează formarea intelectuală a elevilor, prin:

- stimularea interesului faţă de nou prin implicarea interactivă a elevului în însuşirea de cunoştinţe, evitând plictiseala şi rutina;
- stimularea imaginaţiei prin prezentări grafice intuitive, atractive;
- dezvoltarea gândirii logice, prin stimularea raţionamentului, deducţiei logice bazate pe informaţii coerente şi sistematizate oferite de calculator;
- formarea intelectuală a tinerei generaţii prin autoeducaţie, elevul reuşeşte să găsească, să filtreze informaţiile utilizând reţeaua Internet.

Conform psihologului William Glasser, noi reţinem: 10% din ce citim, 20% din ce auzim, 30% din ce vedem, 50% din ce vedem şi auzim, 70% din ce discutăm cu alţii, 80% din ce experimentăm. Iată de ce este necesară dezvoltarea învăţământului asistat de calculator care face saltul de la învăţarea prin memorare la învăţarea prin experiment.

Având în vedere specificul materiei biologie şi anume faptul că studiază structuri şi fenomene care uneori sunt dificil de observat şi analizat în mod direct, utilizarea calculatorului este deosebit de importantă prin oferirea elevilor a unei realităţi virtuale unde fenomenele, respectiv structurile sunt de asemenea manieră dimensionate încât să poată fi observate şi studiate cu ochiul liber. Pentru aceasta calculatorul trebuie să aibă instalate soft-uri educaţionale şi să fie dotat cu anumite periferice, ca de exemplu: videoproiector, sisteme audio, etc.

Fără a se căuta instruirea strict numai cu calculatorul, implementarea tehnicilor media în predare/învățare/evaluare modifică rolul profesorului în procesul de învăţământ. Folosirea calculatorului se dovedeşte o necesitate a viitorului imediat, care, ca orice schimbare majoră, are multe obstacole de depăşit: necesitatea unor fonduri apreciabile, reorganizarea structurală şi conceptuală a întregului sistem de învăţământ, rezistenţa unor cadre didactice care nu se adaptează la noile cerinţe, nesiguranţa efectelor pe termen lung.

Un rol important are profesorul în achiziţia, prelucrarea şi utilizarea informaţiilor, în acţiunea de formare a deprinderilor şi abilităţilor practice (de laborator, în rezolvarea problemelor). Se recunoaşte existenţa limitelor inteligenţei artificiale, datorate caracterului complex al limbajului natural, cu încărcătură metaforică şi contextuală (care la comunicarea orală este însoţită şi de gestică, ton etc.) şi care nu se poate prelua integral de calculator.

Utilizarea calculatorului în învăţarea şcolară a biologiei a obţinut deja succese, atât prin specificul materiei care se pretează la structurare şi schematizare, cât şi datorită interesului sporit atât din partea elevilor, dar și al profesorilor.

La biologie se utilizează calculatorul în următoarele situaţii:

- ca tablă SMART, pentru prezentarea desenelor, schemelor;
- pentru comunicarea de informaţii, curiozități;
- ca mijloc de cercetare;
- pentru recapitularea - fixarea unui material mai amplu, cu posibilitatea reorganizării informaţiilor după noi criterii;
- pentru înțelegerea unor procese și fenomene biologice care nu pot fi studiate direct;
- pentru jocuri, care să dezvolte gândirea logică.

Calculatorul permite modelarea unor fenomene biologice cu durata reală foarte mare sau foarte rapide, sau care au loc în condiţii dificil de realizat; el se dovedeşte foarte indicat în exploatarea unui model în care anumite elemente sunt parametrii variabili, caz în care se ilustrează influenţa intrinsecă a acestora. Deosebit de utile pentru învăţământ sunt softurile de simulare a unui fenomen real (ciclul cardiac, fotosinteza) prin intermediul unui model care are un comportament analog. Se pot „realiza în clasă” procese cum ar fi creşterea, mişcările plantelor, circulaţia sevei brute şi elaborate,

permeabilitatea selectivă a membranei celulare, polaritatea acesteia, fecundaţia, mitoza şi meioza ş.a.

Deşi calculatorul poate simula eficient experimente, el nu se substituie lucrărilor de laborator, deoarece numai în laborator elevii manevrează obiecte şi îşi formează deprinderile corespunzătoare, manevrarea imaginilor pe display servind doar la înţelegerea mai corectă a unor elemente ale realităţii fizice.

Marele avantaj al calculatorului la biologie este o prelucrare statistică rapidă şi după criterii diferite a diverselor rezultate şi date care intervin în experimente; accesul rapid la date şi reordonarea lor sintetică după diverse necesităţi, suplimentarea informaţiei cu detalii la cerere, actualizarea rapidă a unor date cu ilustrări necesare etc. constituie o gamă largă de facilităţi cu mare încărcătură didactică, ce situează calculatorul pe primul loc printre mijloacele de învăţământ la biologie.

Softul didactic AEL are în vedere şi organizarea ofertei de informaţii în corelare cu etapele lecţiei, etape ce reflectă fazele proceselor care intervin în învăţare. În acest scop se are în atenţie crearea motivaţiei elevului prin formulări ca: „dacă îţi vei însuşi secvenţa…. vei şti să rezolvi…, vei putea să concepi…, vei putea să recunoşti…" etc. Se atrage atenţia elevului asupra fondului de cunoştinţe necesar pentru însuşirea lecţiei noi: „ca să înţelegi… este necesar să rezolvi…, să compari…, să identifici…". Se indică expres şi care sunt noile cunoştinţe, deprinderi, priceperi, pe care trebuie să le însuşească în etapa dată: „deduceţi…, reţineţi…, selectaţi…,determinaţi în ce condiţii…". După parcurgerea acestor etape, programul propune o recapitulare şi sistematizare a noilor achiziţii, o structurare şi includere a lor în sistemul anterior de cunoştinţe, după care se oferă un test de verificare; în raport cu rezultatele testului se propun informaţii suplimentare şi noi întrebări sau se indică nota la test.

Profesorului i se oferă disponibilităţi de timp şi posibilitatea de a folosi acest timp pentru organizarea învăţării, structurarea conţinuturilor, de ceea ce numim „învăţarea învăţării", de exersarea gândirii la elevi, de stimularea creativităţii acestora, aspecte adeseori neglijate până acum. Îi rămâne mai mult timp pentru cercetarea şi rezolvarea pe această bază a problemelor specifice cu care se confruntă în cadrul procesului instructiv-educativ. Profesorul va îndeplini un rol de coordonator, sintetizând şi orientând transmiterea fluxului comunicaţional pe traseul profesor → elev → calculator. Profesorul nu poate fi înlocuit. Are loc doar modificarea unor funcţiile ale sale.

Acomodarea cu tehnica de calcul influențează formarea intelectuală a elevilor, prin:

- stimularea interesului fata de nou - implicarea interactivă a elevului în acțiunea de prezentare de cunoștințe, eliminând monotonia, menținând atenția subiectului.
- stimularea imaginației. De la jocurile pe calculator care dezvolta abilități de utilizare, imaginație și viteza de reacție într-o prezentare grafică atractivă, prin maturizare elevul, începe să folosească calculatorul să creeze propriile produse soft.

- dezvoltarea gândirii logice.
- simularea pe ecran a unor fenomene și procese, altfel costisitor de reprodus în laborator, ajuta la înțelegerea acestora.
- formarea unor imagini realiste conforme cu realitatea asupra unor procese biologice.

În concluzie, pot afirma că tehnicile media conferă învăţământului tradiţional o nouă dimensiune, cu un aport substanţial al randamentului învăţării şcolare, oferind astfel o soluţie realizabilă şi realistă problemei cu care se confruntă învăţământul contemporan, care se adaptează tot mai greu cerinţelor sociale în dinamica accelerată, impulsionată de ritmul actual al exploziei informaționale în acest domeniu.

Bibliografie:

Barna A., Pop I., Suporturi pentru pregătirea examenului de definitivare în învăţământ, Editura Albastră Cluj-Napoca, 2002;

Gardner, Howard, Inteligente multiple. Noi orizonturi pentru teorie si practica. Editura Sigma, București, 2007;

Gardner, Howard, Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences, New York,1993;

Gheorghe Mioara, Impactul calculatorului asupra educației, Revista Informatica Economica nr. 5/1998;

Kovacs, L.A., Utilizarea computerului, tehnicilor foto şi audio-video în învăţământ, Editura Todesco, Cluj-Napoca, 2001;

Lazăr V., Nicolae M.: Lecţia – formă de bază în organizarea procesului de predare-învăţare-evaluare la disciplina BIOLOGIE, Editura Arves, Craiova, 2007;

Magdaş I., Didactica informaticii, de la teorie la practică, Editura Clusium, 2007.

PREVENȚIE ȘI INTERVENȚIE PENTRU VIOLENŢA ȘCOLARĂ

Prof. Cornelia Toader,
Colegiul Tehnic "Mihail Sturdza", Iaşi

Violenţa este una dintre marile probleme ale lumii contemporane. Presa, scrisă sau audiovizuală, informează în permanenţă cu privire la manifestări diverse ale acestui fenomen. De la formele cele mai agresive, precum războaie ori crime terifiante, bătăi, violuri, furturi, distrugeri de bunuri, şi până la cele mai puţin şocante (dar nu mai puţin vinovate), cum ar fi violenţele verbale, toate acestea susţinute de o abundenţă de imagini violente, se perindă zilnic în faţa ochilor noştri. În acest context, apariţia diferitelor forme de violenţă în mediul şcolar pare aproape o fatalitate şi devine, adesea, un lucru obişnuit, cu care semenii coexistă fără măcar a se mai sesiza asupra pericolului. Chiar dacă reprezintă o problemă delicată, luarea în stăpânire a fenomenului violenţei nu se poate face decât dacă îi sunt cunoscute cauzele, originile, formele de manifestare şi posibilităţile de prevenire. Problema violenţei în şcoală poate şi trebuie să devină o temă de reflecţie pentru toţi cei implicaţi în actul educaţional. Cu cât mai mult cu cât şcoala dispune, credem, de importante resurse pentru a concepe programe de prevenire a violenţei şi pentru a rupe cercul vicios al violenţei în mediul şcolar.

J.C. Chesnais, autor al unei *Istorii a violenţei* (1981), subliniază faptul că violenţa este o realitate schimbătoare, adesea insesizabilă. El identifică trei tipuri de violenţă, pe care le imaginează în trei cercuri concentrice:

a) *violenţa fizică* este nucleul dur al violenţei, în care sunt incluse faptele cele mai grave: omorurile voluntare sau tentativele de omor, violurile, loviturile şi rănirile voluntare grave, furturile cu mână armată sau uz de violenţă, vătămările corporale, tâlhăriile. Cu privire la acest tip de violenţă, Chesnais subliniază că "violenţa în sensul strict, singura violenţă

măsurabilă şi incontestabilă, este violenţa fizică. Este un prejudiciu direct, corporal, contra persoanelor. Ea are un triplu caracter: brutal, exterior şi dureros. Ceea ce o defineşte este utilizarea materială a forţei" (1981 : 32);

b) *violenţa economică* este aceea care afectează bunurile materiale (distrugeri, degradări de bunuri). Chesnais crede că ea nu poate fi cu adevărat calificată drept violenţă deoarece "violenţa este esenţialmente un prejudiciu adus autonomiei fizice a unei persoane";

c) *violenţa morală* (sau simbolică) este o construcţie intelectuală ce trimite la conceptul de autoritate, la modul în care se exercită raporturile de dominaţie. Din punctul de vedere al lui Chesnais, pentru care violenţa adevărată este doar violenţa fizică, a vorbi de violenţă morală este "un abuz de limbaj propriu unor intelectuali occidentali, prea confortabil instalaţi în viaţă pentru a cunoaşte lumea obscură a mizeriei şi a crimei". Doar definiţia dură a violenţei drept violenţă criminală pare să-i convină lui Chesnais, pentru că ea se sprijină pe fundamente teoretice serioase (Codul penal) şi pe practici internaţionale recunoscute şi solid stabilite de mediile profesionale implicate.

Fenomenul violenţei şcolare trebuie analizat în contextul apariţiei lui. A gândi strategii, proiecte de prevenire a violenţei şcolare înseamnă a lua în considerare toţi factorii (sociali, familiali, şcolari, de personalitate) ce pot determina comportamentul violent al elevilor. Şcoala poate juca un rol important în prevenirea violenţei şcolare. Şi asta nu numai în condiţiile în care sursele violenţelor sunt în mediul şcolar, ci şi în situaţia în care sursele se află în exteriorul şcolii.

Pierre-André Doudin şi Miriam Erkohen-Marküs (2000 : 11-12) vorbesc de trei tipuri de prevenţie pe care le poate desfăşura şcoala şi care se completează reciproc:

a) *o prevenţie primară*, care se poate realiza foarte uşor de către fiecare profesor şi se referă la dezvoltarea unei priviri pozitive asupra fiecărui elev, exprimarea încrederii în capacitatea lui de a reuşi, valorizarea

efortului elevului. Toate aceste atitudini pot reduce riscurile apariţiei violenţei;

b) *o prevenţie secundară*, ce pleacă de la faptul că şcoala reprezintă un post de observaţie privilegiat al dezvoltării intelectuale şi afective a elevului, iar profesorul, printr-o observare atentă a acestuia, poate repera efectele unor violenţe la care elevul a fost supus în afara mediului şcolar. Semnalând cazul respectivilor elevi profesioniştilor (psihologului şcolar, asistentului social) şi autorităţilor competente, pot fi luate măsuri de ajutor şi de protecţie care să vizeze înlăturarea cauzelor abuzurilor şi reducerea tulburărilor somatice, psihice şi comportamentale induse prin violenţă;

c) *o prevenţie terţiară,* ce are în vedere sprijinul direct adus elevilor care manifestă comportamente violente. Menţinerea unor aşteptări pozitive faţă de ei, dezvoltarea sentimentului de apartenenţă comunitară, exprimarea preocupării faţă de situaţia pe care o au şi integrarea lor în activităţile grupului sunt factori de protecţie ce pot fi exercitaţi în cadrul instituţiei şcolare. Prin aceste măsuri se poate împiedica cronicizarea tulburărilor provocate de violenţă şi eventuala transmitere a lor de la o generaţie la alta.

Pentru ca şcoala să îşi asume acest rol de prevenire şi de stăpânire a fenomenului violenţei, prima investiţie trebuie făcută în domeniul formării profesorilor. Trebuie să recunoaştem că, atât în cadrul formării iniţiale, cât şi al formării continue, atenţia este concentrată asupra lucrului cu clasele de elevi "fără probleme". Se discută mult prea puţin despre modalităţile de abordare a claselor dificile. Este nevoie de o formare specifică, în măsură să permită satisfacerea cerinţelor elevilor "cu probleme". Nu putem aştepta pasivi ca problemele să se rezolve de la sine. De exemplu, în condiţiile unui mediu familial instabil, tensionat, conflictual, şcoala poate reprezenta pentru elev o a doua şansă.

Organizarea unor cursuri de formare a profesorilor pentru a face faţă lucrului cu clase sau elevi dificili trebuie să pornească de la următoarele obiective:

- observarea atentă a comportamentului elevilor pentru o mai bună înţelegere a cauzelor actelor de violenţă;
- ameliorarea comunicării cu elevii ce manifestă comportamente violente şi stabilirea unor relaţii de încredere;
- determinarea conflictelor cu ajutorul formatorilor de discuţie;
- dezvoltarea parteneriatului şcoală-familie;
- colaborarea cu specialiştii în cadrul lucrului în reţea.

Nu se poate spune că prin toate aceste propuneri s-au oferit reţete, soluţii sigure pentru prevenirea şi stăpânirea fenomenului violenţei şcolare. Fiecare situaţie cu care profesorul se confruntă este unică din punctul de vedere al cauzelor şi al formelor de manifestare. Totuşi, este mult mai uşor să alegi ce se potriveşte mai bine dintr-o serie de posibilităţi, decât să procedezi la întâmplare prin tatonări succesive, aplicând regulile învăţării prin încercare şi eroare.

Bibliografie

Gilles Ferréol şi Adrian Neculau, *Violenţa*, Ed. Polirom, 2003, Iaşi

Rolul educației în dezvoltarea personalității

Școala contemporană este centrată pe elev. În procesul instructiv-educativ, nu se urmărește doar atingerea unor obiective, ci și dezvoltarea personalității elevului.

Etimologic, educație (lat. educo, -are) înseamnă ”a crește”, ”a instrui”, ”a forma”, ”a scoate din”, ”a aduce” etc. Despre rolul educației și ponderea ei în dezvoltarea psihică a omului s-au formulat, în curgerea vremii, diverse concepții și teorii.

Pedagogia abordează problema personalității sub aspectul dezvoltării și al educației, cu scopul de a identifica, pe această bază, cele mai eficace căi, metode, mijloace și procedee de orientare și formare a personalității.

Dezvoltarea este un proces complex care se realizează printr-o succesiune de etape, de stadii, fiecare etapă reprezentând o unitate funcțională mai mult sau mai puțin închegată, cu un specific calitativ propriu. Trecerea de la o etapă la alta implică atât acumulări cantitative, cât și salturi calitative, aceasta aflându-se într-o condiționare reciprocă. Dezvoltarea personalității se manifestă prin încorporarea și constituirea de noi conduite și atitudini care permit adaptarea activă la cerințele mediului natural și social-cultural. Dezvoltarea permite și facilitează constituirea unor relații umane cu mediul în care trăiește și se formează.

Școala, ca instituție specifică, destinată formării tinerelor generații, își justifică existența și rolul prin procesele pe care le conduce și al căror rezultat – omul format ca personalitate – devine factorul primordial al progresului social.

Educația, ca noțiune specifică domeniului pedagogiei, a fost definită în termeni diferiți, în îndelungata istorie a gândirii pedagogice, întotdeauna însă asociată noțiunii de om. Definită, în ultima vreme, fie din perspectivă sociometrică, fie din perspectivă antropocentrică (I. Nicola, p. 18) educația ca noțiune, păstrează anumite note care îi dezvăluie conținutul:
a. esența socială a procesului;
b. caracterul conștient al acțiunii;
c. caracterul sistematic, progresiv și organizat;
d. existența obiectului – elev/grupă – asupra căruia se exercită influența;
e. subordonarea unor finalități conștient proiectate.

Esența socială a procesului de educație rezultă din specificul celor două entități implicate: educatorul și educatul. Atât educatorul, cât și educatul sunt existențe sociale. Educatorul, ca factor ascedent, este format într-atât încât este capabil să-l formeze pe cel supus procesului, în scopul de a-l integra în societate, în acord cu cerințele acesteia, dar și ca personalitate independentă, creatoare, satisfăcut la înălțimea aspirațiilor, a vocației sale.

Educația realizată prin intermediul școlii îl transformă pe elev din obiect în subiect al acesteia. Odată cu formarea conștiinței de sine, feedback-urile sistematice determină atitudinea de cooperare a elevului cu educatorul său.

Școala îi educă pe elevi. În fapt, ea continuă opera începută în familie. Ideea că învățământul primar este ”prima treaptă” de școlaritate este de mult depășită. Copilul pe care îl preia școala, vine deja cu o ”zestre”, pe lângă cea biologică, cu una culturală, cu o sumă de comportamente mai mult sau mai puțin elaborate. „*Individul are un statut actual, dar şi numeroase altele latente.*” (R. Linton, p.19).

În primii doi-trei ani de şcoală, învăţătorul mai mult corectează, remodelează, concomitent cu realizarea programului său prestabilit. Rezultatele școlare ale elevilor din clasele primare, dar și din următoarele trepte de școlaritate vor depinde în măsura hotărâtoare de educația copiilor din primii ani de viață și, în bună măsură, de educarea/reeducarea părinților. „*Punctul de pornire îl constituie efectele mediului familial.*" (B.S.Bloom, p.103).

Instrucția ca proces școlar este strâns corelată cu educația. Ea susține dezvoltarea și modelarea elevului, urmărind aceleași finalități socialmente determinate. Esența instrucției derivă din nivelul cunoașterii umane, într-o anumită etapă istorică și din nevoia societății de a folosi omul, pe măsura capacităților sale profesionale și a profilului său moral-spiritual. Corpul de cunoștințe și capacități profesionale, necesare individului uman ca adult se dobândește de către acesta în mod organizat, după un program stabilit pe etape de asimilare, în cadrul procesului de învățământ. Caracterul organizat al instrucției școlare este reglementat de instrumentele specifice, numite generic curriculum. Acesta reflectă interdependența dintre competențe, conținuturile propuse și strategiile de predare-învățare, inclusiv metodele și tehnicile de evaluare. În fapt, curriculum-ul reprezintă planurile de învățământ, programele analitice, manualele și alte materiale auxiliare, pe care cadrul didactic le transpune în acțiune pedagogică după normele ce decurg din logica învățării de tip uman.

Planificarea instrucției pe nivele de școlaritate intră în atribuțiile organismelor. Transpunerea conținuturilor informaționale în acțiune pedagogică intră în sarcina educatorului și ia forma unui proces global, bipolar, dinamic, caracterizat între cel care dirijează procesul și cel care asimilează conținutul propus. Competența cadrului didactic, măiestria sa pedagogică sunt exprimate în capacitatea de a converti informația științifică în stimuli care să declanșeze energia biopshică a elevului, necesară învățării. În felul acesta, obiectivele educaționale se intersectează cu cele instrucționale, concretizate în diferitele tipuri de strategii sau deprinderi intelectuale, motorii, atitudini și trăsături de personalitate.

Instrucția școlară nu vizează numai atingerea unor obiective din domeniul cognitiv sau psihomotor. Activitatea umană este de o vastă complexitate. Actualul elev este profesionistul și cetățeanul de mâine. Ca adult, el va desfășura o activitate profesională, de presupus în raport cu aspirațiile și vocația sa. Dar, orice profesie și orice personalitate care se dorește împlinită, se desfășoară pe fundalul unei culturi generale îmbinată armonios cu cea profesională trăirii satisfacțiilor estetice, morale, fizice etc. Toate aceste valori spirituale și însușiri de ordin superior ale personalității sunt, în ultimă instanță, produsul instrucției ale cărei baze sunt puse în școală.

Factorul principal de dezvoltare a societății contemporane orientată spre democratizare, economie de piață și informatizare îl constituie resursele umane. Idealul educațional al învățământului românesc, ce decurge din idealul social, constă în formarea integrală și armonioasă a unei personalități creative și autonome. Aceste finalități educaționale, integrate în formarea armonioasă a personalității, presupun educație intelectuală, estetică, tehnologică, profesională, moral-civică, religioasă.

Educația intelectuală ocupă un loc central în formarea integrală a personalității elevului. Obiectivele educației intelectuale se realizează prin procesul de învățământ, activitățile didactice opționale și în afara clasei (cercuri de elevi, concursuri școlare, olimpiade), mass-media și practica productivă din instituții.

Educația religioasă este o componentă a formării spirituale a omului, cu rezonanțe în plan intelectual, afectiv și acțional. Aceasta se realizează diferențiat, în funcție de particularitățile pshihologice, de vârstă și individuale ale elevilor.

Educația estetică este o componentă a educației integrale și armonioase cu ajutorul căreia realizăm formarea personalității prin frumosul existent în natură, artă și societate, pentru a deveni consumator și creator de frumos. Educația estetică a elevilor trebuie să înceapă cu sensibilizarea acestora față de frumos, cu formarea simțului și a gustului estetic. Cultura estetică lărgește sfera culturii generale și, deschizând orizonturi noi, înaripează gândirea și imaginația creatoare, contribuind la formarea idealului estetic.

Educația moral-civică a elevilor este o dimensiune importantă a personalității omului societății democratice, întrucât progresul economic și spiritual depinde de gradul de angajare al fiecăruia în efortul comun de creștere a calității vieții. Morala cuprinde valorile, principiile, normele și regulile determinate de cerințele societății pentru a reglementa relațiile comportamentale dintre oameni.

Umanizarea copilului și personalitatea sa sunt hotărâte de condițiile de mediu socio-cultural, iar din cadrul acestuia educația are rolul deteminant. Copilul devine om social prin educație, cu ajutorul căreia își însușește limbajul social, cultura generală și comportamentul moral-cetățenesc, își formează concepția despre lume, își dezvoltă potențialul creator și se pregătește pentru integrarea socio-profesională.

Scopul educației este ”*de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului*”. (Gentile, G. ”The Reform of Education”).
În concluzie, întreaga personalitate, toată formația profesională și stilul de viață sunt produsul învățării, în cadrul celor două procese la fel de importante educația și instrucția, realizate prin intermediul școlii și al competențelor de profil.

Bibliografie:

1. Stoica, Marin, ”Pedagogie și psihologie”, Ed. Gheorghe Lazăr, 2002.
2. Crețu, Elvira, ”Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar”, Ed. Aramis, București, 1999.
3. Nicola, Ioan – Fărcaș, Dominica, ”Pedagogie generală”, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1998.

CHANGING THE WORLD THROUGH EDUCATION

Teacher Tocilianu Diana – Laura

Școala Gimnazială 'Constantin Gh. Marinescu' Galați

Education system is changing continuously nowadays. The learning process has to be based on practical activities instead of offering information which has to be learny by heart. In addition, it is important for new generations to have access to technology and to a variety of modern teaching methods. Not only is it essential for schools to have modern furniture and good conditions for students to enjoy what they are doing there but they also have to have modern means of teaching like laptops and projectors, or whiteboards and interactive boards which students can use more accurately and efficiently. This way the teaching process is more effective and rewarding for both the students and the teachers.

What is more, new generations represent the future of a country and the way school participates to their education is essential. But teachers have to be supported by the family, there always has to be a good communication between these two parties in order to work for the students' benefit. Therefore, children should acquire new information both at home and at school which can help them find their own path in life. Schools have to prepare students to become responsibile adults, thus it is important to teach them both theoretical and practical aspects concerning different topics. This way students are more careful to what is happening around them and associating reality with what they are studying makes them even more focused on finding out information they have not been taught before.

Another aspect to be discussed about changing world thorough education is finding a role model. Students may be inspied by their teachers. If they understand what the teacher is teaching and that appeals to students capturing their attention, then the teacher may become a role model who may guide them in order to discover their own personality or talents. It is crucial for students to be aware of their qualities and flaws, therefore in order to become very good at what they are doing they have to be guided by a teacher who may show them how to behave in different situations or to answer according to the topic. Making students aware of their powers may turn the teacher into a leader who gains their trust and encourages them in order to achieve their goals.

Through education each and every person progresses because school offers a variety of subjects about practical aspects or about topics they have never heard of. Even though some students

consider most of the topics less interesting teachers should understand that by using modern methods which appeal to students so much they synthetise what they consider important and they acquire knowledge which might be very useful when they grow up without too much effort. It is in their power to change the way they think about their future and if they are willing to become responsible adults then they accept those less interesting topics.

Therefore, in order to change someting in the world we have to start with education because students spend a large amount of time at school where they learn to cope with each other or support those in need, they learn that we are different, but equal at the same time and every person has the right to study in order to have a good job or a better future. To make a change it is essential to desire to be part of the change and school plays a very important role in this apect as we, teachers have the power to convince our students that they are the future and through them things can go into the right direction assuring a good future for both their families and themselves.

Furthermore, we can say that it is easy for students to forget about what they have obtained if they have not worked hard for that prize or grade, but if the recognition comes after spending enough time to acquire the knowledge, then the success is even more apprecited. That is why students should be encouraged to self study and do some research before taking part into a contest as they will become critical thinkers having their won opinions, they will trust themselves and they will gaing self-confidence. Thus, education can change the world to become a better place for everyone by allowing every child to attend classes no matter how difficult the conditions are in his family, teaching them that we are equal and there are no differences in what religion, race or colour of our skin are concerned.

To conclude, education has always been part of people's lives without which a nation could not exist. If we are dedicated to what we do then we can become a part of the change. As Nelson Mandela stated 'Education is the most powerful weapon which you can use to change The World'.

Bibliography:

https://epale.ec.europa.eu/ro/resource-centre/content/educatia-puterea-de-schimba-lumea

https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/interviu-epale-otto-scharmer-pentru-schimba-un-sistem-trebuie-sa-ai-curajul-sa-pasesti

https://madreshoy.com/ro/como-la-educacion-puede-cambiar-el-mundo/

https://www.futureafrica.science/news-events/news/203-education-is-the-most-powerful-weapon-you-can-use-to-change-the-world-nelson-mandela

LĂUDABIL/ INACCEPTABIL-

HARTA COMPORTAMENTELOR CARE DESCURAJEAZĂ/ ÎNCURAJEAZĂ BULLYNGUL

Prof. Nadia Șutelcă, Școala Gimnazială "Traian", Craiova

Prof. Daniela Toma, Școala Gimnazială "Traian", Craiova

Cum este definit bullyingul?

Bullyingul este atitudinea prin care o persoană își folosește în mod agresiv „puterea" pentru a viza o altă persoană prin cuvinte sau acțiuni repetate, nedorite. Cei vizați sunt răniți fie fizic, fie emoțional și le este greu să oprească ceea ce li se întâmplă.

De ce ar fi indicat să utilizăm termenul „prevenirea bullyingului" în loc de „antibullying"?

În diferite instituții, se folosește termenul „prevenirea agresiunii" în loc de „antibullying" pentru a pune accent pe o abordare și o filozofie proactivă, încadrând bullyingul ca o problemă la care există o soluție. În timp ce utilizarea „anti" indică în mod corespunzător conceptul de a fi împotriva agresiunii. Accentul pus pe „prevenire" recunoaște că schimbarea se referă, în cele din urmă, la schimbarea comportamentului și a atitudinilor, care se poate întâmpla prin abordarea pozitivă a educației, conștientizării și acțiunii.

De ce este important ca elevii să se susțină pe ei înșiși și cum îi pot ajuta adulții să învețe aceste abilități?

A vorbi pentru sine, a exprima nevoile și a lua măsuri sunt instrumente esențiale pentru tinerii de toate vârstele. Atunci când copiii știu că există opțiuni pentru a recâștiga controlul sau a influența o situație dificilă, ei reușesc să treacă prin obstacolele pe care le aduce viața. Copiii care participă activ la învățarea abilităților de autocontrol sunt mai bine pregătiți să rezolve

singuri problemele și să înțeleagă când o problemă necesită ajutorul unui adult. Fie că este vorba despre un conflict cu un prieten sau despre o situație gravă, cum ar fi hărțuirea, autocontrolul poate întări înțelegerea copilului despre modul în care creează schimbarea în lumea lor.

Ce se întâmplă dacă elevul a spus unui adult și nu a fost de ajutor?

Dacă elevul a spus cuiva că a fost hărțuit și nimic nu s-a schimbat, nu trebuie să renunțe. Este important să știe că are dreptul legal de a fi în siguranță la școală? Dacă hărțuirea continuă chiar și după ce a spus unui adult, trebuie să știe că există legi menite să îl protejeze. Este foarte important ca elevii să contacteze un alt adult de încredere și să ceară ajutor din nou. Acest adult poate fi un părinte, un profesor, un antrenor sau oricine din comunitate. Elevul trebuie să-i facă să conștientizeze că au nevoie de ajutorul lor și că nu l-ar solicita, dacă ar fi putut remedia singur situația.

Aplicație- activitate pentru orele de consiliere și orientare școlară la gimnaziu

Obiectiv:

Să ajute elevii să-și însușească cele două tipuri de comportament-lăudabil (de deasupra liniei) și inacceptabil (de sub linie) și să promoveze în școală aceste concepte.

Materiale:

- Fișe – Comportament acceptabil / inacceptabil
- Carton pentru poster
- Markere, creioane colorate

Scenariu:

Creați un poster cu harta comportamentelor lăudabil/ inacceptabil. Scrieți " lăudabil" deasupra liniei și " inacceptabil" sub linie, trasând săgeți care să indice aceste două direcții.

Distribuiți aceste fișe fiecărui elev.

Cereți elevilor să facă o activitate de branstorming, în urma căreia fiecare dintre ei să-și completeze schema cu idei de comportament în situații de bullying. Le puteți scrie pe tablă câteva exemple cum ar fi:

Lăudabil-deasupra liniei (comportament pozitiv)

* Să iei atitudine, spunând agresorilor că ceea ce fac nu este bine.

* Să consolezi copilul-țintă bullyingului

* Să-i propui acestuia să ieșiți împreună în curtea școlii în pauze.

Inacceptabil- sub linie (comportament negativ)

* Să participi la bullying .

* Să ironizezi ținta bullyingului .

* Să adresezi cuvinte ofensatoare la adresa țintei

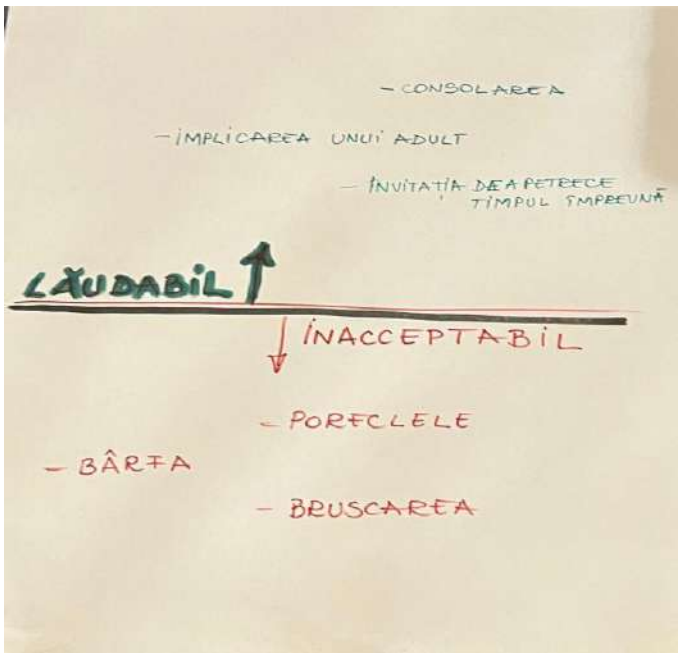

1. După activitatea de brainstorming, cereți-le elevilor să citească răspunsurile și să le noteze pe hartă, în locurile potrivite.
2. Scrieți pe tablă următoarele întrebări și acordați-le elevilor 10 minute pentru a răspunde:

   Ce se întâmplă în școala noastră când elevii au un comportament care descurajează bullyingul?

   Ce se întâmplă în școla noastră când elevii au un comportament care încurajează bullyingul ?

3. Propuneți-le elevilor să se angajeze să extindă în clasă comportamentul **Lăudabil** în detrimentul celui **Inacceptabil** .
4. Plasați pe perete, în clasă, harta comportamentelor lăudabile/ inacceptabile, pentru a le aminti mereu copiilor de angajamentul asumat.

Bibliografie:

Menesini, E., Salmivalli, C.(2012) Bullying in schools: the state of knowledge and effective interventions, Psychology, Health & Medicine,

Thompson and Smith (2011 The use and effectiveness of anti-bullying strategies in schools.

https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1053880.pdf
https://www.pacer.org/bullying/info/stats.asp

ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE LA COPIII CU C.E.S.

Profesor învățământ preșcolar, Elena-Claudia Toma,
Grădinița Specială Sfânta Elena Pitești

Grădiniţa este perioada intermediară de ucenicie dintre familie şi şcoală şi are un rol fundamental în educaţia copiilor ; ea poate crea imaginea unei societăţi liberale în care copilul, având sentimentul de siguranţă, găseşte o lume pe măsura lui, o lume în care se poate manifesta liber în compania celor de-o seamă, în care cadrul didactic ia în serios întrebările şi acţiunile lui.

Copiii cu cerinţe educative speciale au şi ei aceleaşi trebuinţe bazale de creştere şi dezvoltare ca toţi copiii : au nevoie de afecţiune, de securitate, de mediu înconjurător stenic şi experienţe stimulative, de apreciere şi întărire pozitivă, de încredere în sine, de responsabilitate, de independenţă. Aceşti copii au în acelaşi timp şi nevoi speciale individuale. Copiii cu deficienţe sunt la rândul lor diferiţi din punct de vedere al abilităţilor, temperamentului, intereselor, chiar dacă prezintă acelaşi tip de deficienţă.

La vârsta preşcolară, educaţia estetică constă în dezvoltarea la copii a percepţiei estetice, a gustului pentru frumos şi a capacităţii de a înţelege frumosul, educarea sentimentelor estetice, formarea unor deprinderi şi îndemânări tehnice la desen, pictură, exerciţii grafice, stimularea posibilităţilor creatoare ale copiilor, dezvoltarea aptitudinilor artistice.

Activităţile artistico-plastice au o mare utilitate. Un copil deficient fizic nu se poate mişca liber, nu poate dansa, dar se poate bucura de trăirea intensă a muzicii, a poeziei, sau a picturii. Este o compensare care dă sens vieţii, un simţ al valorii. Terapia prin artă, una din terapiile deosebit de eficiente la copilul cu C.E.S. utilizează mijloacele artistice ca tehnici psihoterapeutice nonverbale. ,,Art-terapia, spune Sora Lungu- Nicolae, prin mijloacele ei, prin sarcinile creatoare şi interesante pe care le pune, dă copilului deficient mintal posibilitatea de a dobândi sentimentul propriei realizări, de a-şi dezvolta aptitudinile, de a-şi spori senzaţia de sănătate''.

Pentru copiii cu C.E.S. activitatea de pictură prezintă dificultăţi mai accentuate decât la copiii normali, iar desenul spontan, propriu copiilor normali, nu se manifestă la deficienţi decât în formele sale rudimentare.

Se ştie că deficienţii mintal prezintă un interes scăzut pentru activităţile care nu intră în stereotipul preocupărilor lor cotidiene sărace şi înguste. Dacă ei prezintă un anumit interes pentru o activitate şi reuşesc s-o execute mai mult sau mai puţin corect, se întâmplă adesea să n-o mai poată realiza în continuare la acelaşi nivel de eficienţă, deoarece o şablonizează prin stereotipizare. Acest fenomen se manifestă frecvent în activităţile de expresie plastică, unde eşecurile imediate şi numeroase inhibă rapid eventualul interes şi activism iniţial. În condiţiile în care nu sunt ajutaţi operativ să-şi formeze aşa zise ,,strategii adecvate,, în activitatea plastică de pildă, în explorarea vizuală a modelului de desenat, în alegerea şi utilizarea mijloacelor grafice de lucru, deficienţii mintal se fixează rigid asupra modalităţilor puerile de a acţiona şi adesea nu reuşesc să se desprindă de aceste modalităţi nici în clasele mari ale şcolii speciale.

Eficienţa activităţilor de expresie plastică depinde totodată de modul în care se realizează proiectarea activităţilor respective, iar apoi desfăşurarea acestora ţinând cont de particularităţile psihice şi individuale ale copiilor.

Proiectarea activităţilor de expresie plastică trebuie să răspundă unui complex de cerinţe cum ar fi :

- planificarea corelată a obiectivelor operaţionale în plan instructiv- cognitiv, educativ- formativ şi practic- aplicativ, obiective care dobândesc o accentuată tentă corectiv- terapeutică;
- analiza resurselor de care se dispune în perspectiva realizării obiectivelor planificate, alegerea conţinutului adecvat, luarea în considerare a gradului de pregătire a copiilor, stabilirea condiţiilor materiale necesare desfăşurării eficiente a activităţii proiectate;
- elaborarea strategiei didactice- selectarea metodelor şi procedeelor de lucru adaptate particularităţilor copiilor cu C.E.S.;
- asigurarea atitudinii diferenţiate faţă de copii, prin îmbinarea formelor colective şi individuale de lucru, prin adaptarea conţinutului;

- dotarea adecvată cu material didactic ilustrativ şi cu mijloace tehnice necesare, precum şi asigurarea condiţiilor de igienă;
- asigurarea permanentă a controlului şi autocontrolului pe parcursul desfăşurării activităţii şi alegerea judicioasă a instrumentelor de evaluare a rezultatelor obţinute.

Educaţia artistico-plastică este o deschidere a conştiinţei copiilor spre estetic şi artistic şi în cadrul ei se dezvoltă şi componentele sensibilităţii: sensibilitate spirituală, acuitatea vizuală şi capacitatea de adaptare la nou. Privit din acest unghi de vedere, desenul îşi aduce o importantă contribuţie la dezvoltarea personalităţii copiilor. Marele psiholog elveţian Piaget, cercetând desenul infantil, afirma că acesta se aseamănă cu jocul simbolic şi că desenul, ca limbaj grafic al copilului, este un mijloc de luare în stăpânire a lumii exterioare la care el trebuie să se adapteze şi totodată un mijloc de armonizare a acestei lumi exterioare cu lumea sa proprie, interioară.

Expresia grafică şi plastică din grădiniţa specială porneşte de la cele mai elementare noţiuni de limbaj plastic, în vederea formării unor priceperi şi deprinderi de a utiliza materialele şi tehnicile de lucru, care vor deveni un suport material şi spiritual în munca copiilor.

Desenele deficientului mintal cu grad sever sau accentuat nu respectă niciun principiu compoziţional logic. Ritmul, echilibrele, contrastele, armonia, măsura sunt inaccesibile gândirii lui. Compoziţiile lor sunt lipsite de originalitate, de expresivitate, de claritate, de forţă, de armonie, de mesaj sau de unicitate. O altă particularitate este automatismul, persistenţa unor forme sau aspecte indiferent de tema plastică ori de subiect.

Compoziţia unui deficient mintal mediu are o structură, un centru de interes, o ţesătură de relaţii între forme. Este destul de unitară, răspunde cerinţelor temei plastice şi subiectului dat şi are o oarecare expresivitate.

Un alt element care evidenţiază accentuate particularităţi ale copilului cu C.E.S. este culoarea. Acoperind formele sau neţinând uneori seama de ele, culorile sunt aşezate doar ca un „joc’’pentru plăcerea efectelor subiectiv- afective trăite de ei. Prin culoare acesta se exprimă, se descoperă şi se descarcă psihic. În urma instruirii verbale, copilul deficient psihic poate selecţiona din bagajul său de cunoştinţe plastice pe acelea care-l pot ajuta să rezolve problema de temă plastică.

Copiii cu C.E.S. nu vor fi niciodată creatori de valori artistice, ci doar făuritori de obiecte cu oarecare valoare estetică.

Dacă în timpul activităţilor de expresie plastică copiii pictează pomul de Crăciun ascultând colinde, peisaj de primăvară pe muzica lui Vivaldi, sau alte teme pe muzică potrivită este imposibil să nu încolţească sămânţa de frumos în sufletele celor mici.

Fiecare dintre noi contribuim cu talentul nostru, cu munca şi dăruirea noastră la cultivarea frumosului. Nouă ne revine sarcina să apărăm un tezaur plastic cu specific românesc, să-l facem cunoscut tuturor.

Bibliografie:

- Lungu- Nicolae Sora- *Psihoterapia deficientului mintal*- Revista de psihologie nr.3 /1973
- Şchiopu Ursula- *Cunoaşterea copilului preşcolar* – Catedra- Bucureşti 1992
- x x x *Programa pentru grădiniţe speciale*, Bucureşti, 1993

EDUCAȚIA – PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Dădulescu Sorina Manuela – profesor învățământ preșcolar

Grădinița nr. 242, București, sector 5

Toma Gheorghița – profesor învățământ preșcolar

Grădinița nr. 242, București, sector 5

Într-un sens mai larg, prin educaţie se înţelege procesul prin care se formează, se dezvoltă şi se maturizează laturile fundamentale ale fiinţei umane: fizicul, psihicul, moralul, cognitivul, afectivul. Aşadar, prin educaţie, omul, din simplă fiinţă umană, trebuie să devină o fiinţă conştientă de sine şi de ceilalţi, care să se ghideze în viaţă după valorile superioare: ale adevărului (cognitive), ale eticii (morale), ale frumosului (estetice), ale credinţei.

Fără educaţie, individul uman va acţiona ca o simplă fiinţă biologică, după instincte, care, în cele mai multe împrejurări, sunt fie agresive, fie de apărare. Omul nu se poate forma decât prin educaţie şi autoeducaţie: în familie, în şcoală şi în societate, toate contribuind la o educaţie permanentă şi multilaterală. La formarea şi dezvoltarea armonioasă a individului uman pentru a deveni o personalitate a societăţii contribuie şi alţi doi factori: ereditatea şi mediul social. Fără unul dintre aceşti trei factori (ereditate, mediu şi educaţie), individul uman nu poate deveni persoană şi, în perspectivă, personalitate.

Personalitatea este subiectul uman în trei înfăţişări: subiect pragmatic - om al acţiunii (homo faber), cel ce transformă lumea şi tinde să o stăpânească; subiect epistemic - om al cunoaşterii (homo sapiens), cel ce ajunge la conştiinţa de sine şi de lume, omul care se foloseşte de cunoştinţele asimilate şi participă la procesul gigantic şi nelimitat de cunoaştere, proces înfăptuit de omenire; subiect axiologic - purtător şi generator al valorilor (homo valens), acea persoană care a intrat sub imperiul culturii şi se ghidează în societate după valorile credinţei, ale adevărului, frumosului şi binelui, conferind astfel un sens superior propriei sale vieţi. Pentru formarea individului uman ca factor activ în societate, un rol fundamental îl are munca. Marele iluminist francez - Voltaire spunea că: „munca alungă din preajma noastră trei rele: sărăcia,

viciul şi plictiseala”. Este atâta adevăr în această cugetare, încât ar trebui ca orice om - copil, adolescent, tânăr, adult, vârstnic - să o ia drept călăuză în viaţă, iar familia, şcoala şi societatea, în frunte cu autorităţile statului să îi acorde rolul fundamental în educarea , autoeducarea şi reeducarea omului de orice vârstă.

Prin muncă omul devine mai bun şi mai înţelegător cu semenii, mai cinstit, înlătură sărăcia şi viciile. În muncă se găsesc stările de bucurie şi mulţumire sufletească, de plăcere şi linişte. Prin muncă şi sub controlul permanent al raţiunii, omul nu poate fi ispitit de „plăcerile” viciului. Munca permanentă duce la înlăturarea cerşetoriei, a furtului, la înlăturarea crimei şi a tâlhăriei. Dimpotrivă, trândăvia şi lenea duc la sărăcie şi trezesc pornirile primitive cu urmările cunoscute: cerşit, furt, jaf. Aşadar, munca este, în primul rând, o necesitate pentru om, dar şi o sfântă datorie pentru familie şi societate. Cunoscutul poet Alexandru Vlahuţă vedea în muncă „sănătatea, cinstea, puterea şi farmecul vieţii”: „Sfântă muncă e aceea/ Ce răsplata-n ea-şi găseşte”. Orice copil, adolescent, tânăr sau adult trebuie să înţeleagă şi să ştie că fără muncă permanentă nu se poate duce o viaţă cinstită şi lipsită de griji.

Factorii de conducere a unei societăţi, de la orice nivel, trebuie să înlăture cauzele viciilor sociale, iar fundamentală între aceste cauze este lipsa muncii. Iată de ce, familia, şcoala şi societatea în ansamblul ei trebuie să-i educe pe copii, adolescenţi şi tineri în aşa fel, încât aceştia să vadă în muncă o binecuvântare şi mijlocul fundamental de a duce o viaţă cinstită şi respectată de semeni.

Realitatea contemporană demonstrează că educaţia are un rol tot mai important şi mai complex. Este foarte clar că azi avem nevoie de o educaţie dinamică care pune bază pe valorile autentice. Specialiştii sunt de acord că educaţia trebuie să fie permanent în centrul preocupării tuturor popoarelor. Tot ei susţin faptul că învăţământul trebuie să ţină pasul cu societatea şi să ofere soluţii pentru eventualele probleme care ar apărea.

Omenirea se confruntă azi cu diverse situaţii care necesită reacţii prompte şi rapide şi acestea se pot forma şi dezvolta numai prin intermediul educaţiei. De aceea, societate modernă consideră că abandonarea valorilor tradiţionale ale educaţiei şi lipsa unui sistem de educaţie bazat pe promovarea valorilor în toate domeniile vieţii sociale constituie o problemă majoră.

Viitorul educaţiei constituie o prioritate a comunităţii mondiale; naţiunile au nu numai dreptul, dar şi datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educaţie, cultură şi ştiinţă, să promoveze pacea, progresul şi prosperitatea. Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele

definitorii ale societăţii contemporane este schimbarea. Societatea contemporană a moştenit multe din problemele sociale, economice şi politice ale trecutului şi care sun încă nerezolvate.

Factorul esenţial al evoluţiei individului pe scara sociala îl reprezintă educaţia. Ignoranţa nu conduce decât la o munca grea, incomodă, plictisitoare si, deseori, la a nu munci deloc. Ameliorarea vine o data cu educaţia şi doar cu ea; fără educaţie nu există nimic şi singurul recurs plauzibil este la crimă şi violentă. Evitarea unei noi conflagraţii mondiale a preocupat spiritele luminate, iar unele organizaţii au iniţiat acţiuni educative specifice păcii. Probleme cum sunt : protejarea mediului terestru, acvatic şi aerian, decalajele între Nord şi Sud, subdezvoltarea, subnutriţia, apărarea păcii şi îmbunătăţirea calităţii relaţiilor dintre oameni şi dintre grupurile umane, lupta împotriva maladiilor şi protejarea copiilor, promovarea unei vieţi democratice şi apărarea drepturilor omului etc. nu sunt numai probleme ale diplomaţilor sau specialiştilor diferitelor domenii, ci având un caracter concret este o preocupare prioritară a tuturor oamenilor şi tuturor naţiunilor indiferent de mărimea lor şi de regiunea căreia îi aparţin.

Omul modern poate munci şi trăi în comunitatea umană pentru a se putea bucura de tezaurul cunoaşterii şi este obligat să înveţe necontenit, deoarece însăşi cunoaşterea umană se dezvoltă continuu.

Atitudinea faţă de educaţie diferă de la individ la individ, în funcţie de numeroşi factori care ţin atât de personalitatea fiecăruia cât şi de mediul familiar şi social în care trăieşte. Familia şi şcoala continuă să deţină un loc important în educaţia oamenilor, deşi acest lucru se realizează tot mai mult la concurenţă cu massmedia şi Internetul. Noile Tehnologii de Informare şi Comunicare în care Internetul devine un punct de referinţă sunt prezente în toate domeniile de activitate ale omului contemporan: petrecerea timpului liber, cercetarea ştiinţifică etc. Generalizarea schimburilor electronice de informaţii şi documente, caracterul universal al acestei noi comunicări globale, planetare, rapiditatea cu care se dezvoltă este un moment cheie în istoria umanităţii.

Această societate a informaţiei poartă amprenta progresului. Ea deschide perspective noi în materie de educaţie şi formare oferind un acces uşor la informare, documentare şi cunoaştere: învăţământul la distanţă, bibliotecile şi universităţi virtuale. Societatea informaţiei se deschide cu o nouă perspectivă în materie de formare. Se creează o veritabilă exigenţă de a învăţa mereu şi de a căpăta cunoştinţe de-a lungul vieţii. În acelaşi timp face posibilă auto-formarea, facilitează accesul la diferite resurse documentare şi educative. Mijloacele cele mai des folosite sunt

bibliotecile care au un rol mult mai activ decât odinioară în difuzarea cunoştinţelor, ele devenind centre de resurse educaţionale şi pedagogice. În special bibliotecile virtuale au o importanţă deosebită ele putând fi accesate uşor de mii de oameni.

În concluzie, educaţia este considerată un obiectiv strategic, ea fiind cea care îi ajută pe oameni să înveţe lucruri noi de-a lungul vieţii şi să dezvolte abilităţile necesare societăţii în care trăiesc.

Bibliografie:

- Răduţ-Taciu, R., Management educațional, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2003.

BULLYINGUL ÎN ROMÂNIA

Profesor.înv.preşc.TOMA IOANA

Grădinița cu P.P. nr.25, Iași

Fenomenul de **bullying** este foarte răspândit atât în școlile din România, cât și la nivel mondial. Acesta se referă la agresiunea sau hărțuirea fizică sau verbală, care se repetă pe o anumită perioadă și care implică un dezechilibru al puterii între două persoane, cel mai adesea copii. Din păcate, bullying-ul poate avea urmări periculoase asupra dezvoltării normale a unei persoane.

Ce înseamnă bullying?

Acest termen este folosit ca atare și în limba română, însă acesta s-ar traduce ca fiind un tip de hărțuire, intimidare sau agresiune, care poate avea loc fie între copii, la școală sau în cercul de prieteni, fie între adulți, în cadrul unei relații sau la locul de muncă.

Conform Asociației Americane de Psihologie, bullying-ul este o formă de comportament agresiv, în care o persoană provoacă, în mod intenționat și repetat, un disconfort unei alte persoane. Acesta poate fi fie sub formă de contact fizic, cuvinte adresate sau acțiuni mai subtile. Deși fenomenul este mai răspândit în rândul copiilor, bullying-ul poate avea loc și în cazul adulților. Agresorul poate fi: un alt coleg de la școală; șeful sau un coleg de serviciu care intimidează; partenerul care îl controlează pe celălalt; un vecin; un partener de afaceri; un membru al familiei; o altă persoană implicată într-o relație abuzivă. Atât copiii care sunt agresați (bullied), cât și agresorii (bullies) pot dezvolta probleme serioase și de durată, din punct de vedere emoțional.

Pentru a fi considerat bullying, comportamentul trebuie să fie agresiv și să îndeplinească anumite condiții: Un dezechilibru al puterii: copiii care-i agresează pe alții folosindu-și puterea, cum ar fi cea fizică, accesul la informații stânjenitoare sau popularitatea – pentru a controla sau a face rău altora. Dezechilibrele de putere se pot schimba în timp și pot avea loc în situații diferite, chiar dacă implică aceleași persoane; Are loc în mod repetat: agresiunile au loc de mai multe ori.

Bullying-ul include acțiuni precum amenințarea, răspândirea zvonurilor, atacareaunei persoane din punct de vedere fizic sau verbal și excluderea dintr-un grup.

Bullying-ul din școli plasează România pe locul 3 la nivel European în privința acestui fenomen, conform unui raport al Organizației Mondiale a Sănătății (OMS). Mai mult, aproape 400.000 de elevi sunt amenințați cu bătaia și 220.000 sunt bătuți în mod repetat de către colegi, potrivit unui studiu efectuat la nivel național.

Tipuri de bullying

Bullying-ul poate lua mai multe forme:

Bullying verbal. Este caracterizat de acțiuni verbale sau scrise, rău intenționate, cum ar fi: Șicanarea; Injuriile; Comentariile sexuale neadecvate; Folosirea sarcasmului; Amenințările; Criticile; Un limbaj neadecvat;

Bullying fizic. Presupune folosirea contactului fizic pentru a-i intimida pe ceilalți, prin: Intimidare fizică, amenințare, hărțuire, vătămare; Simularea violenței, ridicarea pumnului; Lovire; Împingere; Distrugerea lucrurilor celuilalt; Gesturi obscene; Violență domestică; Hărțuirea sexuală la locul de muncă; Încălcarea spațiului personal; Încolțirea unei persoane în mijlocul unui grup.

Bullying social. Se referă la lezarea reputației sau a relațiilor cuiva și include: Bârfitul, lansarea și răspândirea zvonurilor despre cineva, de exemplu la locul de muncă; Punerea unei persoane într-o situație stânjenitoare în public; Folosirea puterii formale, a titlului/funcției sau a puterii financiare ca forme de intimidare, amenințare, hărțuire și/sau vătămare; Folosirea sarcasmului la adresa cuiva; Provocarea în mod intenționat a unui sentiment de jenă și nesiguranță; Excluderea și izolarea unei persoane din punct de vedere social sau profesional; Sabotarea în mod intenționat a bunăstării, fericirii sau succesului unei persoane.

Cyberbulling. Avansul tehnologiei a permis ca toate comportamentele menționate mai sus să poată avea loc și în mediul online, pe rețelele sociale, prin e-mail sau alte platforme. Acestea poartă numele de cyberbulling – acesta are loc și mai ușor, pentru că este mult mai facil ca o persoană să se ascundă în spatele unor ecrane și să aibă anumite comportamente. Mai mult, oricine are un smartphone cu conexiune la Internet poate hărțui pe altcineva, fără a fi nevoit să își dezvăluie identitatea reală. Cyberbulling-ul nu mai este limitat de curtea școlii sau de colțurile străzii, ci poate avea loc 24 de ore din 24. Acesta presupune hărțuirea și amenințarea în mediul online și implică mai multe persoane, fără a necesita puterea fizică. Cyberbulling-ul se poate manifesta prin trimiterea unor mesaje amenințătoare sau intimidante prin e-mail, text, social-media și inclusiv prin furarea identității online cu scopul de a răni și umili persoana respectivă. Unii cyberbullies pot crea inclusiv un site web sau o pagină de social media pentrua umili pe altcineva.

Cine poate deveni victima bullying-ului?

Bullying-ul poate avea loc indiferent de context, însă copiii care sunt agresați prezintă unul sau mai mulți factori de risc: Sunt percepuți ca fiind diferiți față de colegii lor – sunt fie supraponderali sau subponderali, poartă ochelari sau se îmbracă diferit, sunt transferați recent la școala respectivă sau nu își pot permite ceea ce au ceilalți copii; Sunt percepuți ca fiind slabi sau incapabili de a se apăra; Sunt depresivi, anxioși sau au o stimă de sine scăzută; Sunt mai puțini populari decât ceilalți și au puțini prieteni. Pe de cealaltă parte, copiii susceptibili de a-i intimida pe ceilalți (bullies) pot fi: Cei care au putere socială mai mare, sunt preocupați de popularitatea lor și le place să domine sau să fie responsabili în fața celorlalți; Mai izolați, deprimați sau anxioși, au o stimă de sine scăzută, sunt mai puțin implicați la școală și nu le

pasă de sentimentele celoralți; Mai agresivi, din cauza frustrărilor dezvoltate de-a lungul timpului; Nu au o relație foarte apropiată cu părinții sau au probleme în familie; Nu pot respecta regulile, văd violența ca pe un răspuns pozitiv și au prieteni careîi agresează pe alții, la rândul lor.

Vedem, așadar, că cei care îi agresează pe ceilalți nu trebuie să fie neapărat mai puternici sau mai mari decât cei pe care îi agresează. Dezechilibrul puterii poate proveni din mai multe surse, iar copiii care îi intimidează pe ceilalți pot prezenta mai mult de una din aceste caracteristici.

Semne că un copil este victima bullying-ului

Este recomandat ca părinții să fie atenți la anumite semne de avertizare care pot indica faptul că cel mic este victima bullying-ului sau, dimpotrivă, că îi agresează pe alți copii. Recunoașterea acestor semne este un prim pas important în luarea măsurilor împotriva bullying-ului, pentru că nu toți copiii care sunt agresați vor solicita ajutor – ci vor suferi în tăcere și se vor lupta singuri cu agresorul.

Semne care pot apărea în cazul copiilor agresați: Leziuni sau lovituri inexplicabile; Haine, cărți, dispozitive tehnologice sau bijuterii pierdute sau distruse; Dureri frecvente de cap sau de stomac, stări de rău sau mințitul cu privire la starea de sănătate; Modificări ale obiceiurilor alimentare, cum ar fi supraalimentarea sau subalimentarea; Tulburări de somn și coșmaruri frecvente; Scădere a performanței școlare, pierderea interesului pentru învățare; Pierderea bruscă a prietenilor sau izolarea socială; Apariția unui sentiment de neputință și scăderea stimei de sine; Manifestarea unor comportamente autodistructive, cum ar fi fugitul de acasă, autovătămarea sau gândurile suicidare.

Bibliografie:

1.https://www.bullying.co.uk/general-advice/what-is-bullying/

2. https://www.medicinenet.com/bullying/article.htm

3. https://www.medicalnewstoday.com/articles/324089#Bullying-has-serious-effects-on-health

4.https://www.healthline.com/health-news/bullying-affects-victims-and-bullies-into-adulthood-022013

5.https://www.psychologytoday.com/us/blog/communication-success/201701/5-ways-adults-bully-each-other

6.https://www.verywellfamily.com/bullying-impact-4157338

7.https://www.psycom.net/effects-of-bullying

8.https://www.medicalnewstoday.com/articles/283042

TEHNICA POWER POINT-ULUI ÎN INTERDISCIPLINARITATE

Prof. Lorena Teodora TOMA
Liceul Tehnologic „Ion Mincu”, Vaslui

Motto:

„Informatica restabileşte nu numai unitatea matematicilor pure şi a celor aplicate, a tehnicii concrete şi a matematicilor abstracte, dar şi cea a ştiinţelor naturii, ale omului şi ale societăţii. Reabilitează conceptele de abstract şi de formal şi împacă arta cu ştiinţa, nu numai în sufletul omului de ştiinţă, unde erau întotdeauna împăcate, ci şi în filosofarea lor.”(Grigore C. Moisil)

Teoretizare

Tehnologia evoluează, iar noi, profesorii, nu putem rămâne corigenți la această materie care ne-a invadat viața. Stăpâni absoluți pe gadgeturile performante actuale sunt copiii care au o capacitate uimitoare de a înțelege și utiliza telefoanele mobile, tabletele sau laptopurile. Ceea ce trebuie să conștientizăm este că învățământul tradițional cu hârtia și creionul este de domeniul trecutului, că în curând acesta va dispărea cu totul fiind înlocuit de mijloace moderne care pot simula și prezenta fenomenele fizice sau chimice, procesele de la biologie sau geografie, geometria în spațiu.

Tehnologia informației și a comunicării este o disciplină care a devenit foarte importantă în contextul actual, iar profesorul indiferent de disciplina pe care o predă, este cel care poate și are datoria de a educa și în sensul de a găsi punți de legătură sau o utilitate practică a acestor competențe pe care elevii le dobândesc, relativ ușor, pentru că sunt ancorați în prezentul dominat de internet. Așadar, chiar dacă am dori să ignorăm cursul firesc evolutiv, nu putem decât dacă nu ne dorim să oferim un act educativ de calitate sau ore cât mai interesante. Elevii ar veni din plăcere la ore și școala ar fi considerată o soluție *sine qua non* pentru reușita lor în viață. Astfel că metodele folosite în procesul de predare- învățare- evaluare trebuie să fie cât mai diverse și mai atractive. Marilena Pavelescu susține că „metoda trebuie să devină, dintr-o cale de cunoaștere propusă de profesor, o cale de învățare realizată efectiv de elevi.” Un profesor bun alege cele mai bune metode pentru atingerea obiectivelor propuse, ținând cont de etapele lecției și de nivelul clasei, dar și de preferințele/ plăcerile elevilor.

Se pune accentul tot mai mult pe interdisciplinaritate pentru că doar așa putem face corelații, asocieri, care să-i facă pe elevi să înțeleagă fenomenele și procesele în toată complexitatea lor. La limba și literatura română realizarea unor proiecte care presupun culegerea mai multor informații din diferite discipline, munca în echipă, repartizarea sarcinilor, colaborare între elevi, proiect pe care apoi să-l prezinte colegilor prin intermediul unor power point-uri, întrunește această condiție de interdisciplinaritate.

Aplicație

În cadrul orelor de limba și literatura română, un rol deosebit se acordă prezentărilor de tip PPT. Microsoft PowerPoint este un program de birotică, program care face parte din suita de programe Microsoft Office, utilizat pentru efectuarea unor prezentări grafice. Programul are următoarele avantaje: același tip de interfață ca și celelalte aplicații din set și aceeași organizare a sistemului de meniuri și a barelor cu instrumente, ușurând procesul de învățare a operării cu interfața aplicației, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. De asemenea, permite integrarea într-o prezentare a informațiilor create cu aplicațiile Word și Excel, fiind orientată către prelucrarea unor documente specifice, cum ar fi prezentările. Prezentările multimedia pe suport CD sau DVD ori crearea diferitelor diapozitive (slides) animate, insoţite de fundal sonor, reprezintă mijloace eficiente de instruire. Pe lângă textul propriu-zis, apar elemente de grafică, desene, fotografii, animaţii, filme, coloană sonoră, fiind solicitaţi astfel mai mulţi stimuli, ceea ce face ca învăţarea să fie mai eficientă şi mai atractivă.

Elevii trebuie să fie familiarizați prin lecțiile de TIC cu pașii și cu tehnica operării în powerpoint, parcurgând următoarele etape: Pasul 1. Ce vrem să comunicăm Pasul 2. Selectarea materialelor în prezentare Pasul 3. Crearea PPT (2-3 ore) Pasul 4. Susținerea prezentării.

Proiectul interdisciplinar- ***Universul florii*** a urmărit cercetarea florii în domeniul ştiinţific (biologie, ecologie, peisagistică, medicină) și în domeniul umanist (literatură, pictură, religie, heraldică, etnografie, psihologie).

Florile au jucat un rol important în vieţile oamenilor de mii de ani. Ele fac parte din festivaluri şi ritualuri, au inspirat artişti, poeţi şi povestitori. Florile sunt folosite ca decoraţiuni şi ca ornamente şi sunt dăruite pentru a bucura alţi oameni. Florile au însă multe alte utilizări practice, ca ingrediente în parfumuri, în mâncare şi în medicamente.

Proiectul vine în întâmpinarea nevoilor elevilor: dorinţa de cunoaştere şi de aprofundare a unor cunoştinţe, relaţionarea informaţiilor din mai multe discipline, creşterea motivaţiei interioare, gustul estetic, comunicare de grup, operarea cu noile tehnologii, astfel încât implementarea acestui proiect a însemnat: culegerea de date din surse variate de informare despre floare; analiza tipurilor de flori şi a elementelor structurale; identificarea utilizărilor practice ale florii; ilustrarea importanţei florii în artă; prezentarea informaţiilor folosind diverse metode de comunicare.

O componentă importantă a florii o reprezintă **Bio-epurarea** aerului prin flori, plantele cu flori sau fără sunt eficiente pentru îndepărtarea substanţelor chimice dăunătoare, inclusiv cele din vopseluri, produse de curăţat, gaze de eşapament, fum de la ţigări, care se pot regăsi în locuinţele și birourile noastre. Printre cele mai importante flori ecologice se numără: yucca, iedera, ficusul, filodendronul, crinul, ferigile, crizantemele, palmierii pitici ș.a.

Floarea în medicina populară. Ca să aibă puteri sporite, florile de leac se culeg în anumite zile, de obicei la marile sărbători religioase. Tradiţia precizează nu numai momentele în care trebuie adunate plantele, ci şi condiţiile în care trebuie făcut acest lucru. Plantele trebuie culese de pe cîmpuri curate, neumblate de animale ori de oameni, de acolo de unde nu se aud câinii lătrând, iar cei care le rup trebuie să fie curaţi sufleteşte şi trupeşte. Plantele de leac trebuie culese la Florii, la Sînziene, de ziua Sîntului Ilie, la Sântamaria Mare, de Sântamaria Mică şi la Ziua Crucii.

Cromoterapia. Încă din Evul Mediu, vindecătorii şi vrăjitorii recurgeau adesea la cromoterapie ca la un mijloc de combatere a diverselor maladii. În zilele noastre, cercetătorii recunosc că, într-adevar, culorile au efecte puternice asupra psihicului uman, iar prin intermediul psihicului asupra dispoziţiei şi sănătăţii. Roşul florilor poate declanşa efecte calorice, stimulind comportamentul de luptă. Florile albastre oferă liniște interioară şi generează o plăcută ambianţă afectivă şi meditativă. Verdele plantelor este relaxant si dătător de speranţă, dând senzaţia de prospeţime și sentimentul nutriţiei asigurate. Florile galbene dau senzaţia de căldură, intimitate, satisfacţie, admiraţie si înviorare.

Religie. Floriile, cea mai importantă sărbătoare ce vesteşte Paştele, au loc cu o săptămînă înainte de acesta şi celebrează ziua în care Iisus Hristos a intrat în Ierusalim, fiind întâmpinat cu frunze de palmier de către discipolii lui şi locuitorii oraşului. În timpurile vechi, sărbătoarea cu acest nume era dedicată zeiţei romane a florilor Flora, creştinii suprapunînd acestei figuri evenimentul Intrării Domnului în Ierusalim. Este primul praznic împărătesc cu dată mobilă, numit popular Florii sau Flurii. Numele derivă din latinescul Floralia, sărbătoare a vegetaţiei.

Floarea în literatură. Poetul este aidoma vrăjitorului de la capătul curcubeului care creează lumea recreând-o: el este artizanul cosmosului misterios, magic, unde valurile, parfumurile florilor, unduirea trestiilor, aplecarea nevinovată şi inconştientă a ierbii, bătaia aripilor fluturilor, cântecul greierilor, alcătuiesc în mic ceea ce există în mare, dincolo de planul acestei lumi, undeva unde totul este fără moarte, aidoma basmelor noastre unde se vorbeşte de *tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte*.

Concluzii:

În concluzie, viața într-o societate informatizată favorizează atragerea elevilor în mediul didactic prin tehnici și metode moderne, în cadrul cărora metoda PowerPoint are o pondere importantă, cu condiția să fie folosit cu respectarea regulilor de elaborare și de prezentare pentru a evita monotonia și redundanța.

Bibliografie:

1. Cerghit, I., Neacşu, I., Negreţ- Dobridor, I., Pânişoară, I.- O. (coord.), *Prelegeri pedagogice*, Editura Polirom, 2001, Iași
2. Cristea, S., *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, 2000, Bucureşti, Chişinău
3. Cucoş, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, 2006, Iași
4. Ionescu M., *Didactica modernă*, Editura Dacia, 199, Cluj Napoca
5. Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii şi literaturii române- Ghid pentru susţinerea examenelor de definitivare și de acordare a gradelor didactice*, Editura Corint, 2010, București, p.68

TEHNICI DE EVALUARE ŞI INTERVENŢIE ÎN CONSILIEREA ADOLESCENŢILOR

Consilier şcolar prof. Tomescu Elena
CJRAE VÂLCEA –Liceul Gheorghe Surdu, Oraș Brezoi

Fără o evaluare amănunţită a problemei, intervenţiile eficiente şi potrivite nu pot fi implementate. Evaluarea, ca parte integrantă a procesului de consiliere, facilitează rezolvarea de probleme ajutând subiectul să-şi identifice atât punctele slabe, cât şi punctele tari, afectând procesul de schimbare şi ajutându-l să ia decizii. Procesul de evaluare poate avea rol terapeutic, ajutând subiecţii să-şi clarifice scopurile şi să-şi dezvolte sensul perspectivei.

De asemenea, fără planificarea procesului de intervenție și fără cunoașterea felului în care se pot identifica strategii culturale și de dezvoltare potrivite, procesul de consiliere este îngreunat. După cum sublinia Wagner (2003), cheia în munca cu copiii și adolescenții este flexibilitatea. Astfel, consilierii sunt nevoiți să "își potrivească stilul de interacțiune și strategiile de intervenție pentru a fi potrivite subiecților din punctul de vedere al dezvoltării fizice, mentale, abilităților sociale, conștiinței emoționale, înțelegerii morale și planurilor de viitor." (p. 7)

Luând în considerare aceste aspecte, în continuare vor fi prezentate câteva dintre tehnicile de evaluare și intervenție utilizate în consilierea adolescenților.

Interviurile. Interviul este o strategie care îi permite copilului sau adolescentului să obțină informații pentru a-și extinde înțelegerea pe un anumit subiect. Poate fi utilizat pentru a ajuta adolescentul în a-și "normaliza" problema, într-un mod mai degrabă paradoxal.
De exemplu, adolescenții sunt predispuși spre a crede că părinții lor sunt cei mai stricți, demodați și cei mai zgârciți dintre toți oamenii pe care îi cunosc. Acest lucru creează deseori o barieră între adolescenți și părinții lor. Invitând adolescentul să elaboreze întrebări pentru interviu și să intervieveze părinții altor adolescenți, acesta își dă deseori seama că lucrurile nu stau așa de rău în ceea ce îl privește. Cheia este ca adolescentul să fie ajutat să își formuleze întrebările. Dacă adolescentul este cel care va realiza într-adevăr interviul, intervenția și-a atins scopul, deoarece interviul i-a oferit o altă perspectivă.

Activități înregistrate. Este o metodă care are cel mai mare succes în rândul adolescenților cărora le face plăcere să simuleze. Dorind ca adolescenții să-și rezolve, în mod independent, problemele cu care se confruntă, consilierul îi invită inițial pe aceștia să își imagineze că ei sunt cei cu probleme, iar apoi să își imagineze că sunt consilieri care ajută pe altcineva cu aceeași problemă. Deși este ceva asemănător cu jocul de roluri, avantajul este că se poate reveni la înregistrare, astfel încât lucrurile învățate pot fi reluate, discutate și consolidate mai prompt. Înregistrarea ședințelor de consiliere și oferirea lor subiecților spre ascultare/vizionare în timpul săptămânii, este o metodă bună pentru revizuirea conceptelor.

Folosirea tehnicilor media. Tehnicile media pot fi ușor încorporate în intervențiile bazate pe activități. De exemplu, subiecții pot monitoriza emisiuni TV urmărind lucruri precum: exprimarea de emoții/sentimente pozitive versus negative, consecințe ale deciziilor, stiluri de comportament/ comunicare agresive versus asertive. Astfel, televiziunea poate fi utilizată pozitiv spre a extinde nivelul de înțelegere al unui subiect, aspect care poate fi urmat de învățarea abilităților. Presa poate fi de asemenea utilizată într-o manieră asemănătoare. Adolescenții găsesc articole despre evenimente problematice. Ei pot aduce articolele la ședința de consiliere și împreună cu consilierul se inițiază o ierarhizare a aspectelor problematice, plasând propria problemă printre problemele găsite în articolele de ziar. Această metodă îi ajută în special pe adolescenții care persistă în a vedea problema lor drept "îngrozitoare" și nu par să dorească să schimbe ceva.

Găsește pe cineva care... Este un exercițiu simplu, utilizat cu succes în special cu adolescenții cărora le lipsesc abilitățile sociale. De multe ori, aceștia nu știu cum să inițieze conversații, cum să stabilească contact vizual, să își exprime părerile sau să manifeste interes pentru ceea ce spun alții. Cu toate acestea, adolescenții sunt, de cele mai multe ori, conștienți de cine este capabil să realizeze o anumită sarcină, să manifeste un anumit comportament etc.

Exercițiul include găsirea unor persoane care demonstrează că dețin astfel de abilități, observarea persoanei /persoanelor respective, luarea de notițe în legătură cu ce au aflat. Pasul următor este ca subiectul să încerce să imite o abilitate pentru a-și îmbunătăți propriile abilități sociale.

Jocul de roluri. La fel de eficient ca strategie de evaluare, jocul de roluri permite adolescenților să repete abilități, să învețe comportamente noi, să joace diferite situații din viața lor, metaforic vorbind, (Kottman, 2001), să vadă situațiile din mai multe perspective, să aibă încredere și să își exprime emoțiile și sentimentele. Acesta poate "ajuta copiii să învețe despre cauză și efect și să experimenteze consecințele comportamentului lor într-un mediu de siguranță." (Thompson, Rudolph, & Henderson, 2004, p. 248) Autorii au subliniat de asemenea faptul că jocul de roluri îi ajută pe copii și adolescenți să își dezvolte empatia și să își modifice viziunea egocentrică asupra lumii.

Pentru a structura jocul de roluri, consilierul îl poate invita pe adolescent să joace rolul său, în timp ce consilierul joacă celălalt rol semnificativ. Indicat este ca jocul de rol să fie desfășurat pornind de la o situație concretă din viața adolecentului.

Dialogul cu scaunul gol. O variație a jocului de roluri este dialogul cu scaunul gol (Gladding 2005), care este o tehnică excelentă pentru a interveni în situațiile când adolescenții manifestă sentimentul de vină, indecizie, furie sau alte emoții dezadaptative. Exercițiul constă în: subiectul stă pe un scaun și poartă un dialog cu un scaun gol despre o anumită temă. (Gladding 2005) Când simte nevoia sau la sugestia consilierului, adolescentul se mută pe celălat scaun și "răspunde" primului scaun. O variațiune a acestei tehnici pentru copiii mai mici este dialogul cu un animal de pluș.

Reversul de roluri. O altă variație a jocului de roluri este schimbul de roluri, care poate fi eficient când adolescenții prezintă probleme în comunicare sau conflicte interpersonale. (Thompson et al. 2004) Pentru a structura această intervenție, subiectul va juca rolul celeilalte persoane cum ar fi: profesor, părinte sau coleg, în timp ce consilierul își asumă rolul subiectului. Un avantaj al acestei tehnici constă în faptul că subiectul capătă deseori o nouă viziune și înțelegere asupra celuilalt, ceea ce facilitează comunicarea.

Utilizând aceste tehnici, adaptate la nivelul fiecărei situații, provocările de dezvoltare ale adolescenței pot fi soluționate într-o manieră satisfăcătoare, atât pentru adolescent, cât și pentru consilier.

BIBLIOGRAFIE:

1. Vernon, A.,(2009), *Counseling Children & Adolescents*, Editura Love Pub Co; 4 edition
2. Vernon, A.,(2002),*What Works When with Children and Adolescents: A Handbook of Individual Counseling Techniques*, Editura Research Press
3. Vernon, A.,(2002),*Ce, cum, când în terapia copilului şi adolescentului. Tehnici de consiliere şi psihopterapie*, Editura România Psychological Testing Services
4. *Catalogul Activității cu pre-adolescenți* (6-8), sau *Lucrul cu adolescenți* pe site-ul www.any-book-in-print.com
5. *Catalogul Playtime* al magazinului Self-Esteem pe site-ul www.selfesteemshop.com

CALITATE ÎN EDUCAŢIE, EXIGENŢĂ PENTRU ALINIEREA LA STANDARDE EUROPENE

Prof. pentru înv. primar,
TORCESCU ANCA-GABRIELA
Şc. Gim. ,,Ion Murgeanu''
Zorleni, jud. Vaslui

Pornind de la afirmaţia lui Alfred Marshall ,,cel mai de preţ din tot capitalul este acela investit în fiinţa umană", considerăm calitatea resurselor umane în general şi a celor educaţionale în special ca fiind factor hotărâtor al creşterii economice de ansamblu.

Specialiştii în domeniu apreciază că există o relaţie foarte strânsă între progresul tehnologic şi investiţia în educaţie cu implicaţii în toate domeniile vieţii: economic, social, politic, cultural.

Deşi cea mai largă idee răspândită cu privire la calitate este că aceasta costă scump în ultimă instanţă, cercetările au demonstrat contrariul. Calitatea serviciilor educaţionale este un obiectiv social dorit, iar contribuţia sa la creşterea eficienţei întregii economii este hotărâtore.

Privit ca model de cultură a firmei, mangementul calităţii totale are scopul de a orienta spre client toate activităţile şi procesele acestuia şi de a le optimiza, astfel încât să îi aducă beneficii pe termen lung. Clienţii serviciilor educaţionale sunt atât indivizii care beneficiază de educaţie şi familia acestora dar şi societatea în ansamblul ei.

Deficienţele constatate în domeniul managementului instituţiilor de învăţământ reies din orientarea acestuia spre soluţionarea şi atenuarea problemelor calităţii pe măsura apariţiei lor şi nu pe sporirea continuă a calităţii proceselor şi activităţilor ce generează aceste probleme, pe dualitatea structurilor organizatorice în învăţământ şi tendinţa de autoizolare a personalului şi subdiviziunilor funcţionale, pe imperfecţiunea proceselor de analiză şi măsurare a calităţii managementului instituţiei şi soluţionarea problemelor calităţii în frecvente cazuri după un model „de modernizare întârziată".

Oamenii reprezintă principala sursă a oricărei economii în drumul său spre modernizare. Resursele umane educate, sănătoase, cu un potenţial fizic şi intelectual înalt, capabile de instruire pe tot parcursul vieţii şi adaptabile la schimbările economice sunt esenţiale pentru un model de creştere economică bazat pe competitivitate, eficienţă şi calitate.

Investiţia în capitalul uman trebuie înţeleasă ca o investiţie care subsumează investiţiile în educaţie. Investiţia în resurse umane include totalitatea cheltuielilor pentru creşterea aptitudinilor fizice şi intelectuale ale oamenilor. Abordarea investiţiilor în capitalul uman, asemeni investiţiilor în capital fizic se poate face pe baza analizei cost-beneficiu, cost-eficacitate şi a actualizării.

Cea mai importantă componentă a capitalului uman, este educaţia şi, implicit nivelul de instruire. Pentru a surprinde eficienţa investiţiilor în educaţie trebuie analizate costurile dar şi beneficiile procesului investiţional.

Având în vedere că investiţia individuală în om se desfăşoară pe o perioadă lungă de timp, nu numai la şcoală, ci şi la locul de muncă, responsabilitatea investiţională revine şi angajatorului, nu numai angajatului, pentru ca procesul de producţie este supus permanent adaptărilor la noile tehnici şi tehnologii apărute pe piaţă.

Educaţia trebuie să ajute la rezolvarea unor probleme cu care se confruntă societatea contemporană. În acest scop, se impune perfecţionarea coerenţei interne a sistemelor educative cu societatea, dar şi asigurarea unei anumite stabilităţi şi continuităţi a acestora care să le asigure eficienţă pe termen lung.

În ceea ce priveşte sistemul de învăţământ românesc, constatăm că acesta se confruntă cu probleme structurale şi în special învăţământul rural care întâmpină dificultăţi majore în ceea ce priveşte investiţia în infrastructura fizică, personalul didactic calificat, accesul limitat la formare profesională şi la programele de formare continuă a populaţiei rurale.

De asemenea, având în vedere că serviciile de orientare şi consiliere a resurselor umane din educaţie sunt insuficient dezvoltate, nefiind operaţionale nici instrumentele specifice de definire a unor trasee profesionale şi de carieră pentru această categorie de resurse umane, acţiunile în acest domeniu vor fi corelate cu măsuri specifice de creştere a oportunităţilor de dezvoltare a carierei.

Principalele acţiuni avute în vedere sunt:

- dezvoltarea ofertelor de formare continuă a cadrelor didactice şi a resurselor umane din educaţie;

- dezvoltarea ofertelor de educaţie iniţială pentru cadrele didactice şi a resurselor umane din educaţie (ex. masterate didactice);

- dezvoltarea ofertelor de educaţie continuă şi iniţială pentru noile profesii în educaţie şi cercetare;

- dezvoltarea reţelei de furnizori de servicii şi de instrumente;

- asigurarea accesului la servicii de calitate;

- oportunităţi de carieră şi servicii de dezvoltare a carierei pentru resursele umane din educaţie.

Dezvoltarea şi modernizarea ofertelor de educaţie iniţială şi continuă au drept obiective creşterea atractivităţii ofertelor educaţionale, creşterea calităţii şi relevanţei educaţiei pentru piaţa muncii.

La fel ca în toate ţările europene şi în România, calitatea educaţiei a devenit un domeniu de interes deosebit având în vedere în primul rând decalajul naţional faţă de ţările dezvoltate şi necesitatea obţinerii unor finalităţi integrate în context european. În acest sens s-a trecut la

promovarea unor politici şi proceduri compatibile de asigurare a calităţii predării şi învăţării în vederea creşterii competitivităţii globale a învăţământului european.

În virtutea finalităţilor urmărite, orice instituţie de învăţământ este responsabilă, dezvoltarea unei culturi a calităţii, adică a unor politici, tehnici şi practici consecvent aplicate şi temeinic documentate pentru obţinerea acelor rezultate/performanţe care sunt concordante cu obiectivele fixate.

Printre standardele instituţionale ale asigurării calităţii se regăsesc: existenţa unor mecanisme specifice de aprobare, monitorizare şi evaluare a programelor de studii, evaluarea elevilor pe baza unor criterii şi proceduri aplicate în mod consecvent, obligativitatea asigurării de personal didactic suficient, competent şi calificat care să gestioneze predarea şi învăţarea, resursele de învăţare oferite elevilor să fie adecvate şi specifice fiecărui program de studii, instituţiile să dispună de sisteme de date şi informaţii care probează calitatea.

Deşi cea mai largă idee răspândită cu privire la calitate este că aceasta costă scump în ultimă instanţă, cercetările în domeniu au demonstrat că această concepţie este falsă. Asigurarea calităţii în educaţie presupune elaborarea standardelor de referinţă, normelor şi indicatorilor de performanţă în sistemul naţional de învăţământ având în vedere următoarele aspecte:

a) Calitatea sistemului naţional de învăţământ;

b) Calitatea serviciilor furnizorilor reprezentanţi de unităţi şi instituţii de învăţământ;

c) Calitatea procesului de instruire şi de educare a elevilor este demonstrată de rezultatele învăţării, pe baza aplicării metodologiilor de dezvoltare a curriculum-ului, a metodelor de predare şi învăţare, a evaluării examinării şi certificării.

Printre factorii motivaţionali care determină instituţiile de învăţământ să se preocupe de problema calităţii se numără:

• orientarea spre performanţă şi creşterea competitivităţii instituţiilor pe piaţa serviciilor educaţionale;

• expansiunea cheltuielilor destinate proceselor educaţionale şi de cercetare-dezvoltare;

• recunoaşterea pe piaţa europeană a calificărilor (titlurilor şi diplomelor) oferite de instituţiile din ţară;

• dezvoltarea unei culturi instituţionale a calităţii, implicarea totală a personalului în obţinerea performanţelor;

• creşterea responsabilităţii pentru calitatea prestaţiilor educaţionale.

În afară de orientarea spre performanţă şi creşterea competitivităţii, care sunt cerinţe generice, necesitatea introducerii managementului calităţii în învăţământul preuniversitar, universitar, este determinată şi de cerinţe concrete şi imediate cum sunt:

• cerinţa societăţii privind folosirea eficientă şi transparentă a resurselor publice şi extrabugetare alocate învăţământului;

• crearea şi dezvoltarea unei culturi a calităţii în învăţământ, atât în privinţa propriului personal, cât şi în rândurile elevilor;

• asigurarea pregătirii performante a absolvenţilor pentru a răspunde exigenţelor economiei de piaţă actuale şi de perspectivă din România;

• alinierea la standardele şi practica instituţiilor de învăţământ europene în domeniul managementului calităţii;

• creşterea încrederii societăţii româneşti că vor fi satisfăcute necesităţile şi aşteptările ei explicite şi implicite privind prestaţia instituţiilor de învăţământ;

• creşterea încrederii comunităţii internaţionale în capacitatea învăţământului românesc de a presta o activitate performantă;

• eficientizarea activităţilor în toate domeniile fundamentale de competenţă, de organizare şi funcţionare specifice instituţiilor;

• îmbunătăţirea continuă a calităţii prestaţiei în învăţământ.

Există o multitudine de agenţii de asigurare a calităţii în toata lumea. Momentan, între acestea şi procedurile utilizate de ele se poate observa o oarecare uniformitate şi armonizare. Într-adevar, în multe ţări, regiuni şi culturi se dezvoltă stiluri proprii în ceea ce priveşte asigurarea calităţii în învăţământ. Unele agenţii sunt conduse de către stat, altele sunt independente, sau alte multe forme intermediare. Deşi există o anume convergenţă a acestora la nivelul unui model global al calităţii, există încă o mare divergenţă la nivel de metodologii, protocoale, tehnici de evaluare şi rezultate obţinute.

În domeniul managementului instituţiilor de învăţământ, deficienţele rezidă din:

- orientarea spre soluţionarea şi atenuarea problemelor calităţii pe măsura apariţiei lor, şi nu pe sporirea continuă a calităţii proceselor şi activităţilor ce generează aceste probleme;

- dualitatea structurilor organizatorice în învăţământ şi tendinţa de autoizolare a personalului şi subdiviziunilor funcţionale;

- imperfecţiunea proceselor de analiză şi măsurare a calităţii managementului instituţiei;

- soluţionarea problemelor calităţii în frecvente cazuri după un model „de modernizare întârziată” etc.

În căutarea soluţiilor de modernizare a învăţământului se relevă interesul instituţiilor de învăţământ faţă de modele de management al calităţii.

Ideea de bază este că managementul calităţii în învăţământul nostru trebuie radical îmbunătăţit, întrucât presiunile externe ale preconizatului ”spaţiu european al învăţământului” şi cerinţele interne ale economiei şi culturii naţionale, devin tot mai puternice.

Principalul client al şcolii este în ultimă instanţă societatea. Elevul are aşadar o dublă calitate: participant activ la propria educaţie dar şi client al învăţământului iar valoarea adaugată reprezintă contribuţia efectivă a şcolii la educaţie, dincolo de factorii de intrare (elevi, resurse, mediul economico-social).

Calitatea, trebuie evaluată prin raportare la rezultatele învăţării şi formării profesionale şi nu doar prin considerarea unor indicatori de tip „input" (spaţii de învăţământ, personal didactic etc.); accentul trebuie pus pe procesele de obţinere a rezultatelor scontate.

Asigurarea calităţii şi managementul calităţii în educaţie şi formare iniţială constituie un domeniu de intervenţie care necesită cu precădere dezvoltarea şi implementarea sistemelor şi procedurilor interne de evaluare, de management şi asigurare a calităţii activităţilor de educaţie şi formare iniţială şi continuă, precum şi profesionalizarea activităţilor manageriale la nivelul furnizorilor de educaţie.

Se are în vedere, în principal, activitatea instituţiilor şi a ofertanţilor de educaţie şi de formare din sistemul formal de educaţie. Principalele acţiuni avute în vedere sunt: crearea şi dezvoltarea sistemelor de asigurare şi management al calităţii în educaţie şi formare; dezvoltarea unor programe de formare profesională în domeniul managementului educaţional şi în managementul calităţii; dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a inserţiei absolvenţilor pe piaţa muncii în vederea ajustării ofertei educaţionale în concordanţă cu evoluţiile de pe piaţa muncii; crearea şi dezvoltarea unor mecanisme de asigurare şi managementul calităţii în educaţie în contextele nonformale şi informale de învăţare.

Calitatea educaţiei în şcoala românească vizează finalităţi ancorate în context european deschizând drumul către oportunităţile oferite de societatea europeană a cunoaşterii. Elevii, studenţii şi formatorii trebuie să conştientizeze necesitatea studiilor corespunzătoare care să poată fi folosite eficient în întreaga Europă. Plecând de la premisa că educaţia de calitate presupune îmbunătăţirea continuă a performanţelor şi având în vedere ritmul schimbărilor sociale, instituţiile de învăţământ trebuie să aibă ca obiectiv dezvoltarea continuă a resurselor umane. Astfel, pe viitor, în învăţământul preuniversitar şi universitar, competitivitatea şi excelenţa trebuie să fie echilibrate cu coeziunea socială şi cu libertatea de acces, iar prin acţiuni unite, învăţământul european – care cuprinde acum mai mult de jumătate din populaţia europeană – poate duce la îmbunătăţirea vieţii întregului continent.

Referinţe bibliografice:

1. S. Ciurea, N. Dragulanescu Managementul calităţii totale, Editura Economică, Bucureşti1995;
2. Farrington, D. Legislative initiatives in the context of the Bologna Process: a comparative perspective, UNESCO – CEPES, Bucharest, 2005;
3. Taylor, J. & Miroiu, A. - Policy-making, strategic planning and management on Higher Education, Papers on Higher Education, UNESCO, Bucharest, 2002;
4. Vlăsceanu L. - Asigurarea calităţii în educaţie - UNESCO-CEPES Bucureşti, 2005;
5. Higher Education in Europe - vol. 30, no. 1, 2005 - The Bologna Process: retrospects and prospects, UNESCO-CEPES, Carfax Publishing,2005;

THE OPTIMAL FOCAL POINT FOR PEDAGOGICAL WORK AND EDUCATION

Drd. Prof. Török Szilárd

Școala Gimnazială Sfântul Gheorghe - Sângeorgiu de Mureș

„Ecumene” Doctoral School in Theology, Universitatea Babeş – Bolyai, Cluj - Napoca

"The teacher, like the priest, has a recognized authority because he is the embodiment of a moral personality that is more powerful than himself...Education does not shape people into what they might be by nature or what they want to be, but into what society needs.” (E. Durkheim)

Some kind of schooling has existed in all ages, and the purpose and function of the school as a culture mediator and knowledge transferer is unquestionable even today. The XIX By the 19th century, the school's social functions had crystallized, and it became the provision of a supply of labor corresponding to social needs. In school, the teacher is the main rewarder and punisher, when evaluating the child's performance, he gives a grade, which can be supplemented with meta-communication signals. It is not easy to see that the education system is relatively independent and at the same time depends on the structure of class relations.

Durkheim defines the education system as the preserver and maintainer of education passed down from the past. When French teachers, in their judgments and pedagogical practice, compare each child to the good student they once were, and promise that one of them will become a teacher, they give voice to an educational logic that is organized in the spirit of preparation for education. Thanks to the relative independence of the traditional education system, it can contribute in a special way to re-creating the structure of class relations. If, in the case of the special relations between the school and the social classes, the harmony appears to be perfect, it can be explained by the development of capacities and dispositions which enable these structures to function and survive. It tries to persuade each individual of the society to stay in the place assigned to him by nature and to hold on to the privilege handed down to that place as heritage. The hierarchy of behaviors and abilities required by the subjects, at one end point are the subjects that require talent and abilities, and at the other end, they mainly require diligence and persistent learning. Subjects requiring talent are more popular among students from higher social classes. Here, everyone strives for this from the first minute, to be popular in time. According to the school tradition, geeks and nerds are busy making up for their cultural backwardness, and they have bookish, school knowledge.

A ministerial decree does not make someone a good teacher, no decree can ordain someone a master, just as no decree can take away this title from him. Most of the instructors are far from masters, they give lessons or lectures as good clerks. They only expect knowledge from the teacher, but they also demand other skills from the master. Today's teachers often have problems attracting children's attention to their subject. With the very small range of tools at their disposal, they cannot compete with the rich, intensive and packed visuals that students are used Our averagely equipped schools often do not have the tools that can be used to make lessons more enjoyable, and in many cases the schools cannot provide continuous training for teachers either. It is typical for individual classes that several students would require individual instruction, but the teacher cannot solve this many additional tasks in one person. At the same time, one of the important additional tasks of today's teachers is that they must continuously train themselves and keep up with students in areas that have long been known to young people and are a natural part of their everyday life.

Fascinating, charming, not too schoolboy, able to make what he teaches love and connect with the audience, he lives with the expectation of a well-structured, easy-to-follow presentation. It is a sad fact that a large amount of talent is lost due to attrition. The school can be just as responsible for early dropout and poor performance as the students' home environment. We are lucky, we have had fewer and fewer such cases in the last 10 years. In order for the teacher to be able to help the child learn, he must discover the reference points from which he starts, his cultural environment, his behavior, in which the human being matches his family, his group of playmates and his cultural motivation.

Kohn examined the underlying values of parents' behavior. He found that they valued honesty, happiness, attentiveness, obedience, and reliability but meant different things to lower-class parents and middle-class parents. The higher the mother's status, the more likely she values curiosity, the lower she values obedience, honesty, and purity. Based on this, two types of discipline can be distinguished - one is aimed at controlling the child's behavior at the given moment, I can see the parents in front of me, the other is aimed at developing an approved adult character. Yes, I have an example of that too.

The school knowledge material is one of the main regulators of the structure of experience, three mediating systems: the curriculum, pedagogy, evaluation. We spend more time on certain content than others. From the students' point of view, some of the contents may be mandatory or optional. We teach the mother tongue and the Romanian language in an integrated manner, we use the theories of the other in one subject, reading-grammar-formulation are not demarcated, the teacher

has a large block of time at his disposal, with the same group of children. The reasons for the deficiencies identified in the school can only be partly found in the school itself. The specific forms of performance-oriented behavior in family education predict the expected, different from average school results. The examination of language behavior showed that those who do not have the middle-class language code of the teachers and the school environment are at a disadvantage. The examination of motivations for education and social advancement showed strata-specific differences that are related to school performance. The purpose of socialization research is to show and explain how a child becomes a member of the social system, that is, how he acquires the system's information, techniques and values.

References

Aarkrog, V.: Learning in the Workplace and the Significance of School-Based Education: A study of learning in a Danish vocational education and training programme, International Journal of Lifelong Education, 2005.

Barnard, J.: Reflection on a Personal Learning Journey: Learning journals in use. Enhancing Learning in the Social Sciences [Online], 3(3) Retrieved on Sep.14, 2011.

Iskola és társadalom I. –szöveggyűjtemény-válogatta és szerkesztette Meleg Csilla,Pécs,1996.

Iskola és társadalom II. –szöveggyűjtemény-válogatta és szerkesztette Meleg Csilla, Pécs,1999.

NIKITSCHER PÉTER, Az iskola szocializációs szerepe és lehetőségei, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2015.

Hudra Nikoletta, A viselkedészavarok megítélése az alsó tagozaton, Országos Közoktatási Intézet, 2005

ASPECTE ALE COMUNICĂRII PRACTICE ȘI ALE MOTIVAȚIEI CONVERSAȚIONALE

Drd. Prof. Török Szilárd

Școala Gimnazială Sfântul Gheorghe - Sângeorgiu de Mureș

„Ecumene” Doctoral School in Theology, Universitatea Babeş – Bolyai, Cluj - Napoca

Implicarea copilului în conversație

Copiii de doi sau trei ani încearcă deja să-și coordoneze conversația cu ajutorul instrumentelor tipice de limbaj. În timpul acestui proces, se poate observa clar că instrumentele conversaționale caracteristice limbajului adultului apar treptat.

Eu: Ai mâncat bomboana?

Gy: L-am mâncat.

Răspunsul scurt așteptat de un adult ar fi, evident, da. Se pare că copiii mici au un principiu ascuns care ar putea fi numit principiul relevanței. Chiar și copilul mic folosește deja răspunsuri ascunse/Am mâncat/, dar în relevanța scurtă, nu se bazează pe analiza structurală a propoziției. În concordanță cu capacitatea limitată a memoriei de lucru, răspunsul implicit, indirect dat la întrebările ce urmează a fi decise la copii urmează principiul că, în cazul da, se repetă ultima parte a propoziției, deoarece acest element este cel mai active în memoria lor de lucru.

Unul dintre principalii diferențieri ai vorbirii copiilor este cum. Prima sarcină a unui adult care comunică cu copiii este să atragă și să mențină atenția copilului făcându-i clar că îi vorbesc. Principalele instrumente lingvistice pentru aceasta sunt apelurile frecvente și exclamațiile, care sunt utilizate în mod necorespunzător frecvent și selectiv de, de exemplu, copiii de 4 ani atunci când încearcă să vorbească cu copiii de doi ani. După cum arată Bamberg și Moissinac/2003//13/, momentul decisiv în dezvoltarea conversațională a unui copil de 2-4 ani este utilizarea instrumentelor de captare și de reținere a atenției. Un alt mijloc de a atrage atenția și de a crea contact în vorbirea cu copilul este utilizarea modulării speciale a vocii. Rezumatul lui Clark și Clark/1977,320-330//14/ descrie cercetările lui Garnica, care au arătat că adulții vorbesc copiilor cu o voce ascuțită, care devine mai scăzută pe măsură ce copilul crește/2. între vârsta de 5 ani și O altă problemă în a vorbi cu copiii mici este despre ce și ce. Adulții vorbesc de obicei cu copiii mici despre obiectele și persoanele din lumea de aici/acum/ceea ce face mai ușoară conectarea lucrurilor și semnelor/, există câteva principii de bază care ghidează alegerea cuvintelor de către adult. A vorbi copiilor, așa cum a subliniat Roger

Brown/1970//15/, arată două trăsături comunicative, iar acest lucru dă atmosfera unică de conversație cu copiii mici. Ca stil de conversație dovedit, dacă copilul este implicat în conversație cu ajutorul modelării, laudelor și motivației. La fel și întrebări, solicitări și sâcâială ca modalitate de organizare a conversației. Acest lucru nu este universal. Cultura noastră apreciază dezvoltarea și tratează copilul ca pe un partener relativ devreme. De fapt, conversația timpurie a copilăriei este importantă în două privințe speciale Veneziano/2010 Însuşirea limbii în sine are loc într-un cadru conversaţional. Copilul dezvoltă și cuvintele și gramatica în timpul conversației.

Între timp se dezvoltă și rolurile conversaționale și relevanța conversațională, reflectând dezvoltarea abilităților sociale ale copilului pe lângă dezvoltarea instrumentelor lingvistice.

Dialogurile copiilor mici

Între 2 și 3 ani, proporția enunțurilor contingente crește în timpul conversației cu adulții /Bloom-Rocissano-Hood, 1976//17/ Cu alte cuvinte, dezvoltarea relevanței conversaționale oferă și cadrul dezvoltării gramaticale. În cadrul dezvoltării relevanței-contingenței generale, copilul mic se luptă cu multe limitări semantice și culturale. Copilul trebuie să dezvolte tiparele culturale care fac conversația adulților coerentă din punct de vedere al relevanței. Pentru copii, relevanța nu a însemnat neapărat o conexiune de conținut și de multe ori nu a însemnat nici o continuare a conținutului. Din punctul de vedere al dezvoltării conversației în sine, această relevanță mai slabă are două semnificații. El subliniază că relevanța în sensul adult este o regularitate care apare treptat, odată cu dezvoltarea cunoștințelor despre lumea socială și materială, în funcție de dezvoltarea bazei de relevanță a conținutului. Pentru a dezvolta relevanța matură, trebuie dezvoltată teoria conștiinței și conștientizarea gândurilor față de ceilalți. În dezvoltarea unui copil de 3-4 ani, o tranziție specifică poate fi observată în mod caracteristic de la imitație în conformitate cu limitările memoriei de lucru la repetiție și de acolo la repetiția conversațională care necesită o memorie de lucru mai mare. La copiii preșcolari, conversația devine treptat un mijloc caracteristic de control al adulților. Copiii observă relevanța distincției dintre evenimente pentru conversație

Forme de practică de comunicare

Există o conversație cu mai mulți jucători atunci când fiecare partener trebuie să identifice în mod repetat cui i se adresează. Dacă sunt mulți actori, ne adaptăm la vorbitorul dominant. Întotdeauna există mai mulți actori în comunicare, iar unul dintre ei scoate un sunet în fiecare moment. Bazându-se pe intonație, se formează sistemul de obiceiuri pe care trebuie să iei cuvântul după tăcerea celuilalt și intonația lor coborâtă. Toate acestea împreună creează o rutină specifică de reciprocitate, în care

schimbul constant de roluri și asumarea partenerului împreună dau rolul conversației./Zita Réger, Bp, 2002 Utak a myelvhez//

Întrebările copilului mic

Prin întrebările copilului mic, acesta primește răspunsuri și ajutor pentru a-și înțelege impresiile și experiențele din mediul său, iar cu ajutorul întrebărilor sale se rezolvă efectele nestructurate ale mediului asupra lui. Răspunsurile contribuie la înțelegerea statutului său în mediul său, la clarificarea relației sale cu semenii și adulții și la dezvoltarea cunoașterii de sine. Întrebările sunt formulate în mare parte în timpul jocului și ca urmare a observațiilor. Întrebările exprimă încrederea copilului în persoana care i se pune. În timpul răspunsurilor noastre, este extrem de important să păstrăm și să aprofundăm relația. În acest scop:

• Răspunsurile trebuie să se armonizeze cu dezvoltarea și nevoile copilului.

• Lăsați copilul să simtă interesul nostru sincer față de întrebările lui.

• Acordați atenție înțelegerii răspunsurilor noastre.

• Atmosfera veselă ar trebui să aibă un efect încurajator.

O atmosferă calmă este, de asemenea, necesară pentru a formula întrebări colegilor. Întrebările între colegi sunt de obicei formulate în timpul conversațiilor.

Cu cât indicele de socializare al grupului este mai mare și cu cât relația dintre interlocutori este mai strânsă, cu atât formularea reciprocă a întrebărilor este mai versatilă și mai confidențială.

Cum să motivezi?

În ciuda faptului că studiile psihologice au arătat că motivația copiilor bazată pe sistemul de recompense nu poate fi menținută pe termen lung, ea poate obține totuși temporar rezultate utile. Totuși, ca părinte, pe termen lung, trebuie să subliniezi că cea mai mare recompensă este în cunoștințele nou dobândite - și asta merită spus și ca argument într-o situație specifică. Natura curioasă înnăscută a copiilor vă permite să le creșteți motivația printr-o conversație mai profundă. Cu toate acestea, conversația poate fi eficientă doar dacă părintele înțelege de ce copilul nu se simte motivat să desfășoare activitatea dată.

Recompensele și pedepsele, potrivit psihologilor copiilor, nu au valoare dacă copilul pur și simplu nu poate face ceea ce i se cere în ceea ce privește abilitățile și cunoștințele sale. Pe de altă parte, sentimentul de succes este foarte motivant pentru ei, așa că merită să-i evaluezi după conversații

lungi și să-i încurajezi să facă activități care se potrivesc cu abilitățile lor. Conform ideilor vechi, dacă recompensăm finalizarea lucrurilor plictisitoare cu un fel de recompensă, putem crea o asociere pozitivă cu aceasta. Și este la doar un pas de aici că și odată cu retragerea recompensei, simțirea bună care a fost asociată cu lucrul neinteresant va rămâne, pentru ca în cele din urmă executarea activității unanime să fie și ea auto-recompensabilă. Cu alte cuvinte, recompensăm doar pentru scurt timp cu, să zicem, ciocolată pentru împachetarea jucăriilor, iar după ce vorbește despre asta, copilul nostru își va aminti automat de ciocolată - va spune povești și chiar se va bucura de ea.

BIBLIOGRAFIE

1. Piaget, J. - Inhelder, B: Psihologia copilului, Editura Osiris, Budapesta, 1999.

2. Cole, M. - Cole, S.R.: Psihologia dezvoltării, Editura Osiris, Budapesta, 1997.

4. Zita Réger: Út a nyelvhez, Budapesta, Akadémiai Kiadó, 2002.

5. Atkinson & Hilgard: Psihologie. Budapesta, Editura Osiris,2005.

6. Michael Cole- Psihologia culturál, Ediciones Morata, S.L,Spanish, 2003.

IMPLICAREA PĂRINȚILOR PENTRU SUCCESUL GENERAȚIEI URMĂTOARE

Drd. Prof. Török Szilárd

Școala Gimnazială Sfântul Gheorghe - Sângeorgiu de Mureș

„Ecumene" Doctoral School in Theology, Universitatea Babeş – Bolyai, Cluj - Napoca

Școala își asumă procesul de socializare, dar unii copii nu-l duc la bun sfârșit, sau doar termină munca dorită cu prețul unor conflicte grave. Scurtează un tip de socializare a copilului în favoarea altuia, împiedică sau îngreunează participarea pe deplin a copiilor la sistemul educațional. Acele orientări valorice care nu își găsesc locul instituțional în sistemul educațional își pierd funcția. O întrebare importantă este modul în care orientarea valorică a practicii educaționale a familiei se raportează la sistemul școlar sau cât de bine este școala capabilă să accepte sau să țină cont de orientările valorice ale subgrupurilor sociale individuale. Există o corelație regulată între orientările valorice și performanța școlară. Potrivit unor părinți, cele mai importante valori sunt independența, coeziunea familiei, simțul responsabilității, religiozitatea și relațiile bune cu ceilalți. Ei atribuie mai puțină valoare curiozității și setei de cunoaștere, originalitatea și creativitatea nu sunt foarte apreciate. Personal, consider un copil creativ, curios a fi foarte important, din care pot fi derivate în timp și alte valori, independența, simțul responsabilității, setea de cunoaștere – o relație bună cu ceilalți trebuie să stea la baza pentru mine.

Totuși, dacă comparăm ideologia parentală nu cu conceptul asumat de educație și școală, ci cu realitatea, atunci acordurile sunt funcționale înainte de toate mijloacele, valorile și ideile părinților sunt aceleași cu cele ale profesorilor. - funcția ambilor factori este de a stabiliza sistemul dat. Relația dintre cuplurile căsătorite este un element important de socializare și are o mare influență asupra învățării copiilor. Simțul responsabilității și fiabilitatea adolescenților sunt deosebit de scăzute în căsătoriile structurate în parteneri. Nivelul de aspirație al copilului este cel mai ridicat în structura familiei unde mama joacă rolul principal în procesul de socializare.

Potrivit criticilor lui Bronfenbrenner, copiii din familii orientate spre performanță sunt mai capabili de planificare și execuție decât alții, dar, în același timp, sunt mai agresivi, încordați, dominatori și cruzi. Uneori, școala nu acceptă tipul creativ (nu mă pot identifica cu asta).

Dacă efortul părintelui este demonstrat în recompensarea și încurajarea inițiativei copilului, a independenței, a cercetării experimentale și a managementului jocului, atunci această practică nu este legată doar de motivația de realizare, ci și de motive precum curiozitatea, dorința de independență, independență, competență, creativitate. Acei copii ai căror părinți, cu criticile lor frecvente, îi obligă

să se comporte în exterior, în primul rând într-un mod restrictiv, orientat spre performanță, rămân în urmă în abilitățile lor creative în urma acelor copii ale căror calități bune *interioare* sunt încurajate. Întăresc cu adevărat calitățile bune ale elevilor mei, toată lumea se pricepe la ceva și nutrez asta în ei în fiecare zi și încerc să fiu atent și la faptul că dacă părintele exagerează în ceea ce privește motivația de performanță sau critică prea mult, eu vorbește cu ei.

Influența negativă a situației financiare precare a familiei este completată de condițiile financiare nefavorabile ale școlii. Școlile primare frecventate în principal de copii din clasa muncitoare sunt mai prost echipate decât școlile pentru copiii din clasa de mijloc. Cei mai diverși cercetători subliniază că există multe puncte de legătură între cadrele sociale date, care creează o oportunitate de îmbunătățire a condițiilor de socializare și astfel de a organiza mai eficient sistemul de învățământ.

Grădinița joacă un rol important în socializarea preșcolară. Grădinița ar trebui să devină un mediu de învățare în afara familiei într-o măsură mult mai mare decât este în prezent. În timpul repartizării și selecției elevilor în funcție de abilități, s-a subliniat că copiii din clasa de mijloc sunt de obicei clasificați în grupele cu cele mai înalte abilități, deoarece aceștia au învățat utilizarea corectă a cuvintelor acasă. Odată ce au intrat deja în clasa bună, ei primesc în mod regulat o pregătire verbală suplimentară, care îi ajută să-și mențină superioritatea inițială și chiar să o crească ulterior la examenele de testare. În cazul copiilor din clasa muncitoare, care au fost repartizați inițial în grupa de abilități inferioare datorită încurajării la domiciliu, dezavantajul inițial este sporit de faptul că aceștia primesc la școală o pregătire nepretențioasă din punct de vedere academic. Nu se poate demonstra clar că omogenizarea în funcție de abilități are un efect benefic asupra copiilor și nici că îi afectează negativ. Pe baza celor de mai sus, îmi vin în minte rezultatele a două clase paralele, a existat chiar o diferență de o notă întreagă în ceea ce privește performanța. Munca bună a unui copil la școală depinde într-o oarecare măsură de încurajarea primită de la părinți, de condițiile de acasă și de calitatea educației școlare. După părerea mea, acest lucru este absolut adevărat!

Normele și valorile în adolescență sunt un capitol interesant pentru mine, tocmai pentru că, datorită dezvoltării accelerate, actualii mei elevi încep să intre în grupa adolescenților, au 10-11 ani. Adulții uită adesea cum copiii sunt centrați pe persoană, nu pot accepta încă lumea impersonalității reci în care trăiesc mulți adulți. Prin urmare, fetele acordă o mare importanță unei personalități drăguțe, dacă cineva este prietenos și drăguț cu ceilalți. Pentru sistemul lor de valori, este important să ai haine bune, poți chiar să intri în grupul de gura tare cu asta. Un alt criteriu de apartenență la grupul zgomotos este succesul școlar. În timpul lucrului în grup, elevii mei se găsesc adesea într-o

situație competitivă în timpul lucrului în grup. Formarea grupelor depinde de dificultatea sarcinii și, de asemenea, de scopul sarcinii de rezolvat. Gruparea aleatorie, organizarea în jurul copiilor cu abilități mai puternice în funcție de ordinea locurilor, uneori scopul este competiția și apoi dăm totul. Sunt momente când se pune accent pe cooperare, dar mă asigur că aceasta nu are un efect negativ asupra performanței.

Bariere lingvistice, în care copilul - în principal datorită structurii rolului și subculturii familiei, comunității și muncii - învață doar un cod limitat, se poate presupune că predabilitatea cauzează o problemă serioasă și sursa acesteia nu este codul genetic, ci codul de comunicare determinat cultural există. În dezvoltarea în direcția dorită, cunoștințele și abilitățile, în general, dezvoltarea cu mai multe fațete a abilităților joacă un rol foarte important. Dacă este adevărat că componența socială a mediului, a școlii și a clasei - influențează într-o anumită măsură atitudinea copiilor față de învățare și afectează și rezultatele, atunci din punct de vedere social, cel puțin din punct de vedere din funcția generală de nivelare culturală a școlii, putem considera favorabile școlile cu o compoziție eterogenă, clase. Eterogenitatea școlii în ansamblu este limitată de locul de reședință, iar în localitățile mai mari cu mai multe școli, calitatea școlii are o anumită influență. Un număr semnificativ de elevi găsesc o lume deschisă, diversă în cadrul școlii. Învățarea este influențată direct, însă, nu atât de școală, cât de componența clasei. Școala nu poate face altceva decât să satisfacă o nevoie socială legitimă, oferă educație ulterioară pentru cei care doresc să-și continue studiile și sunt potrivite pentru aceasta pe baza rezultatelor școlare anterioare. În cele din urmă, rădăcina majorității problemelor școlare poate fi urmărită până la școala elementară și nu în primul rând la întreaga structură a școlii elementare, ci la metodele și mecanismele interne care predomină acolo. Dacă fundația este bună, poți construi pe ea, motiv pentru care cred că învățământul primar este decisiv, mulți copii mai târziu rămân cu ceea ce au învățat în școala elementară. Ne aflăm într-un vid normativ ciudat, dacă ne uităm la dezbaterile din jurul problemei școlii, vedem că problemele din jurul acestor probleme devin din ce în ce mai dense. După cum s-a declarat, curriculum-ul de bază își propune să transmită valorile naționale și europene, precum și toleranța, cunoașterea reciprocă și înțelegerea reciprocă, educația pentru respectarea drepturilor fundamentale ale omului, menținerea echilibrului ecologic, reducerea sărăciei, respectarea drepturilor copiilor.

Este o experiență mai tristă în fiecare an, tinerii reacționează din ce în ce mai mult doar la cei mai superficiali stimuli, volum, efecte de lumină neașteptate, mișcare rapidă și glume cele mai evidente. De îndată ce trei propoziții extinse urmează una după alta, atenția lor începe să scadă. Din școlile elementare apar noi și noi generații care nu învață să citească în sensul cultural al cuvântului, dar nu învață să citească nici în sensul tehnic al cuvântului. Dacă ne uităm prin lista de rezultate, vom

fi informați despre rezultate cantitative, nu chiar calitative. Potrivit pedagogilor cu spirit mai critic, genul de pedagogie care se adresează indivizilor, lucrează cu lucru în grup și lasă timp gândirii, care este condiția didactică pentru crearea unei personalități independente, active, creatoare și scoaterea la suprafață a aptitudinilor, nu poate. fi imaginat cu o clasă de douăzeci. Peste 30 de clase, este complet imposibil să se realizeze obiectivul de mai sus. Predarea necesită și un profesor, dar cât de mult este absorbit profesorul în munca sa, câtă energie mai are pentru regenerarea profesională, ca să nu mai vorbim de dezvoltare. Există o mulțime de administrații inutile care împovărează profesorii, profesorii maghiari nu au timp să citească literatura contemporană și s-ar putea enumera mai multe.

Există și un motiv pentru scăderea standardelor, supra-reglementarea activității didactice, care sperie din start personalitățile mai creative sau le alungă din domeniu, lipsa aprecierilor materiale și morale, feminizarea domeniului. . Nu vă mirați dacă, de exemplu, tot mai multe profesoare vor învăța copiii noștri limba lor maternă, care nu pot să scrie și să vorbească ei înșiși corect. Oricare ar fi școala, probabil că nu contează ce și cum o predau. Pe marginea curriculum-ului ascuns, a curriculum-ului bine luat, tot ceea ce școala intenționează să transmită în cadrul fiecărei discipline, este mult mai predispus la uitare decât acest set specific de amintiri. O reînnoire radicală a educației ar necesita reînnoirea tuturor factorilor întregului sistem de operare. Activitățile școlare sunt constant întrerupte sau întrerupte de ceva. Aceste evenimente tulburătoare, imprevizibile sunt cele mai frecvente în mediul preșcolar. Întârzierile trebuie așteptate pentru a satisface dorințele și nevoile individuale. Reglarea timpului activităților, la școală, totul are un timp alocat. Ce învață copilul din acestea? Cum să te comporți cu semenii tăi ca și cum ai fi singur. Trebuie să înveți să ai răbdare. Că așteaptă ca partenerul său să vorbească sau să vorbească el. El învață că aproape toate manifestările sale sunt întâmpinate cu un fel de răspuns evaluativ. Toate etapele procesului educațional pot deveni cauza curriculum-ului ascuns. Se crede larg că profesorul experimentează bucuria creației în clasă, sentimentul că ține în mod autonom cursul și desfășurarea evenimentelor în mâinile sale.

Profesori – Cerințele de astăzi, în special la clasele inferioare, sunt fără îndoială mai mari, deoarece pregătirea profesorilor a ajuns la nivelul colegiului. Sursele bucuriilor și supărărilor în domeniul stimei, momentele care întăresc și slăbesc stima de sine ar putea fi enumerate pentru o lungă perioadă de timp. Pentru că de fapt, ceea ce oamenii aud și văd în fiecare zi, profesorii nu sunt apreciați, acesta este adevărul. Mai mulți au subliniat, de asemenea, că decizia lor – de a părăsi terenul – nu a fost condusă de câștiguri mici sau de considerente financiare în general, ci mai degrabă de acest „respect social” intangibil. Feminizarea profesiei, care caracterizează profesia didactică în ansamblu, este cel mai vizibilă în școala elementară. Acolo, nu mai este vorba doar de faptul că ponderea femeilor este mare în comparație cu alte cariere intelectuale, ci profesorul masculin de

școală primară devine încet-încet o excepție rară. Predatul nu este o profesie, ci o profesie, conform autodefinirii atât a societății, cât și a profesorilor. Profesorul nu este în măsură să ia în considerare metodele care pot fi luate în considerare pentru rezolvarea problemelor care apar în funcție de profitul așteptat al aplicării lor, așa cum este obișnuit pentru alte lucrări intelectuale și intelectuale. Profesorul este forțat să înlocuiască toate acestea cu pricepere individuale, invenție, ispravă personală și mai târziu cu rutină.

Coarda finală…

Mi-am dorit să fiu profesor de la 7 ani și am devenit unul. Am fost un super profesor, în afara legăturilor vieții de zi cu zi, am fost mereu înăuntru. După 18 ani, vreau să rămân corect, boem și natural și să trăiesc atât de mult pentru școală încât să pot duce puțin din energia mea acasă copiilor și soției mele.

Bibliografie:

Black, P. & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice.

Boud, D., Cohen, R. & Sampson, J. (1999). Peer Learning and Assessment. Assessment & Evaluation in Higher Education.

Brockmann, M., Clarke, L. & Winch, C. (2006). Knowledge, Skills, Competence: European divergences in vocational education and training (VET) – the English, German and Dutch cases. Oxford Review of Education.

NIKITSCHER PÉTER, Az iskola szocializációs szerepe és lehetőségei, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet.

The Language Barrier and Its Implications for HQ-Subsidiary /Relationships.February 2007, Cross Cultural Management An International Journal 15(1), DOI:10.1108/13527600810848827.

BRASSÓI SÁNDOR, Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Köznevelésért Felelős Államtitkársága megbízásából a Digitális Jólét Nonprofit Kft., az eKréta Informatikai Zrt. és az Oktatási Hivatal munkatársai közreműködésével Tipográfia, nyomdai előkészítés: Oktatási Hivatal, Digitális Pedagógiai Módszertani Ajánlások Gyűjteménye, Oktatási Hivatal, 2021.

FEHÉRVÁRI ANIKÓ, Szakképzés és lemorzsolódás, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2008.

Teaching English Using the Communicative Method

Prof. dr. Trancă Georgiana-Corina
Colegiu Național „Elena Cuza" Craiova

Abstract

The Communicative Approach, or the Communicative Language Teaching, is a modern teaching approach based on the concept of learning a language through having to communicate real meaning. In the Communicative Approach, real communication is both the objective in learning and the means through which it takes place. This approach was initiated during the 1970's and quickly became prominent, as it proposed an alternative to the previous systems-oriented approaches. In other words, instead of focusing on the acquisition of grammar and vocabulary, the Communicative Approach aims at developing students' competence to communicate in the target language with an enhanced focus on real-life situations. To put it in a nutshell, CLT considers using the language to be just as important as actually learning the language.

English Language Teaching Methodology is concerned with the question of how to efficiently learn and teach English to students. It addresses everybody who aims at the teaching profession in foreign language education at school or in the field of continuous education. The skills to teach or train and to impart information and knowledge to others is vital for a wide range of jobs outside the traditional field of teaching. For young learners, a good command of English is essential and fluent accurate communication in English is considered as being very important.

There are five main objectives of ELT for young learners: to develop students' cognitive structures, to develop students' capabilities to recognize values embedded in language behavior, to interpret authentic texts of various genres, to stirr their interest in using English as alternate channel of communication and to enable the learner to communicate effectively and appropriately in real life situations. None of them can be achieved but with the help of communication, which is the ultimate goal of learning a second language.

In recent years, the purely Structural Approach to ELT has been criticized, as it tends to produce students who, despite having the ability to produce structurally accurate language, are generally deficient in their ability to use the language and understand its use in real communication. The Structural Approach is the least enjoyable method of teaching, as it consists of memorizing vocabulary and grammar rules through repetition. A different approach developed in an attempt to overcome

the shortcomings of the structural method is the Communicative Approach to language teaching, based on a combination of linguistic structures, situational settings and communicative acts. There is yet another method, the Conversational Approach, which can be considered the opposite extreme of the Structural Approach, in which it is assumed that exposure to lots of conversation with a native English speaker will produce a high level of linguistic competence in the students. However, whereas the Structural Approach promotes accuracy and tends to inhibit communicative competence, the Conversational Approach encourages communication. Out of the three approaches, we consider that the Communicative Approach is the most appropriate method of teaching.

The origins of the Communicative Approach can be traced in the late 1960's and early 1970's. The Communicative Approach was proposed as an alternative to the previous systems-oriented approaches. Hymes, Chomsky and Wilkins were some of the linguists who contributed to the rise of this worldwide used approach. These linguists claimed that students were unable to learn the realistic language. Students lacked the necessary abilities to communicate outside the classroom in real life situations, using the appropriate social language. So far, they were relying on the structures of language instead of relying on functions and notions of language. This made them unable to communicate in the culture of the language studied, which was a major disadvantage for students in general.

Communicative Language Teaching, which is an approach to the teaching of second and foreign languages, emphasizes interaction as both the means and the ultimate goal of learning a language. The Communicative competence includes the following aspects of language knowledge:

- how to use language for a range of different purposes and functions;
- how to vary our use of language according to the setting and the participants;
- how to produce and understand different types of texts;
- how to maintain communication despite having limitations in one's language knowledge.

The Communicative Approach is a set of core principles about language learning and teaching, assumptions which can be applied in different ways and which address different aspects of the processes of teaching and learning. While some of them focus centrally on the input to the learning process, the content-based teaching stresses that the content or subject matter of teaching drives the whole language learning process. Some teaching proposals focus more directly on instructional processes. Task-based

instruction, for example, advocates the use of specially designed instructional tasks as the basis of learning. Others, such as competency-based instruction and text-based teaching, focus on the outcomes of learning and use outcomes or products as the starting point in planning to teach

The Communicative Method has a long series of advantages: it is very popular, it offers almost-complete immersion into the language and can be combined with multimedia or computer-based techniques. However, there are also some major disadvantages: one would be the study of grammar, more exactly the need for a good command of grammar structures. Some people consider that by using the Communicative Approach, the grammar will be acquired automatically, which means that there is no need to study it separately. However, this assumption is completely wrong, as the study of grammar in the communicative method of teaching should occupy at least 25% of the study. But this knowledge is given unsystematically, often is presented in the form of a short comment. As a result, the students do not understand the logic of language, therefore they are unable to use it in full.

The other serious drawback is teachers' tendency to ignore students' errors. Learning a foreign language is a gradual process, during which mistakes are to be expected in all stages of learning. Mistakes will not disappear simply because they have been pointed out to the learner, contrary to what some language learners believe. Language acquisition does not happen unless the student is relaxed and keen on learning. Fear of making mistakes prevents students from being receptive and responsive. In order to overcome students' fear it is essential to create a friendly and relaxed atmosphere in language classrooms, to encourage cooperation through peer work or small group work and apply techniques for language acquisition that suit and involve individual learners.

All things considered, the Communicative Approach considers *using* the language to be just as important as actually *learning* the language and it has the advantage of being based on a combination of linguistic structures, situational settings and communicative acts. Using the Communicative Method to teach English may be the most efficient way, as it focuses on developing students' competence to communicate in the target language with an enhanced focus on real-life situations.

IMPLEMENTAREA UNUI MANAGEMENT DE CALITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof. înv.primar.Trăneci Daniela

Școala Gimnazială Udreşti, Dănicei,Vâlcea

Pentru a implementa un proiect sau o activitate în orice școală, trebuie să începem cu mult entuziasm și multă dăruire, fără a cere ceva în schimb, din punct de vedere moral sau material, din partea celor din jurul nostru. Trebuie să avem o voință puternică cât și dorința de a-i ajuta și îndruma pe toți cei implicați. Trebuie să încurajăm în permanență cadrele didactice, mai ales pe cele aflate la început de drum și întotdeauna să sărim în ajutorul lor și cel mai important, având în vedere situația de criză în care ne aflăm din cauza pandemiei, să ne susținem reciproc din punct de vedere emoțional.

Mai jos vă voi prezenta un referat cu informații preluate din lucrări de specialitate, despre cum văd eu implementarea TQM în învățământul preuniversitar. Pe ce m-aș axa foarte tare, atunci când aș deveni director, ar fii: să îmi susțin constant colegii din punct de vedere emoțional, să îi informez mereu cu privire la modificările survenite în legislație, să solicit realizări de cursuri de formare în vederea dezvoltării de noi competențe necesare conform reformei învățământului în urma discuțiilor avute cu aceștia precum și implicarea în mod direct și conștient a resursei umane (personal didactic, auxiliar și nedidactic) în dezvoltarea instituțională prin acțiuni clar specificate. Aceste lucruri le-aș face cu TOȚI colegii, fără să discriminez pe cineva sau mai rău, să favorizez doar anumite persoane deoarece aș avea „de câștigat ceva”.

În ultimul timp se discută frecvent despre „calitate“ şi despre sistemele de asigurare a calităţii, inclusiv în domeniul educațional, apărând conceptul de management al calităţii totale (TQM - „total quality management“) care e definit, în lucrările de specialitate, ca o abordare managerială a unei organizaţii centrată pe calitate, fundamentată pe participarea tuturor membrilor organizaţiei şi având ca scop primordial obţinerea succesului pe termen lung, prin satisfacerea clienţilor şi prin obţinerea de beneficii la nivelul membrilor organizaţiei şi al societăţii în ansamblul ei.

În educaţie, TQM ia forma curriculumului la decizia şcolii, a diversificării extreme a filierelor şi parcursurilor curriculare, a pregătirii multivalente a profesorilor şi a aplicării conceptelor de „ameliorare şcolară“ şi de „şcoala care învaţă“ toate conducând la o permanentă înnoire a vieţii şcolare şi la o permanentă adaptare a ofertei educaţionale la nevoile educaţionale, şi ele în permanentă schimbare, ale indivizilor şi comunităţilor.

Din punctul meu de vedere, implementarea TQM în învățământul preuniversitar, ar trebui să înceapă cu:

- ***creşterea calităţii managementului şcolar:*** proiectarea dezvoltării instituţionale, dezvoltarea personalului, managementul curriculumului, relaţiile umane, cultura şcolii etc.
- ***creşterea calităţii curriculumului:*** intervenţii asupra scopurilor şi obiectivelor curriculare, asupra manualelor şi auxiliarelor curriculare, asupra mediului de instruire iar diversitatea curriculumului la decizia școlii să fie în continuă creștere și să nu ne cramponăm de curriculumul național și de teama luării vreunei inițiative, deoarece: ”dacă vine vreun inspector și spune că nu e bine?” cât și programe de studiu individualizate.
- ***creşterea calităţii mediului educaţional:*** mărimea clasei, (8-10 elevi, deoarece se știe că, cu cât clasa este mai mare, cu atât scade calitatea actului educațional), climatul social, nivelul şi diversitatea capacităţilor elevilor (predarea trebuie adaptată la nevoile elevului și nu pentru că „așa trebuie”), echipamente şi condiţii materiale (surse multiple de învățare locale și globale) precum și facilităţi pentru predare şi învăţare (profesorul trebuie să faciliteze și să orienteze învățarea).
- ***creşterea calităţii pregătirii profesionale:*** îmbunătăţirea caracteristicilor profesionale personale (autorientarea către educabil, calificarea academică a profesorilor, experienţa didactică, vârsta, stilurile cognitive, credinţe şi valori despre educaţie etc.); îmbunătăţirea formării profesorilor, la nivelul şcolii (schimburi de experienţă, predare în echipe); îmbunătăţirea formării externe a profesorilor: scopuri, obiective, conţinuturi, design-ul cursurilor, organizarea programului de studiu.
- ***creşterea calităţii activităţii elevilor:*** îmbogăţirea experienţelor de învăţare ale elevilor (noi strategii, metode şi experienţe de învăţare care să se realizeze pe tot parcursul vieții și din toate situațiile de viață, interacţiunea cu alţi elevi, elevii să fie încurajați să pună întrebări și să ia decizii, să ne intereseze mai mult timpul individual de acces la Internetul școlii și nu de numărul de calculatoare existente în școală); creşterea performanţelor elevilor (rezultatele academice, alfabetizare informaţională, “cetăţenie democratică”, progresul elevilor în situație de risc educațional și nu interesul pentru numărul de elevi olimpici, interesul pentru numărul elevilor care își continuă studiile și nu doar reușita lor la examene). Trebuie să le dăm elevilor noștri posibilitatea de a învăța prin deschidere față de dimensiunile locale și internaționale, învățându-i că: ”întreaga lume este clasa în care învățăm” și totodată să-i învățăm cum să gestioneze informațiile, din sursele de informare care sunt foarte variate.
- ***creşterea calităţii evaluării:*** observare sistematică, evaluarea performanţelor elevilor, portofolii de evaluare, programe de examene, să-i învățăm să se focalizeze pe ”cum să învăț” și nu pe ”cât să învăț”, să punem accent pe motivația intrinsecă și centrarea pe recompense deoarece pentru a învăţa pe tot parcursul vieţii şi din toate situaţiile de viaţă trebuie nu numai să ştii cum, dar şi să vrei, să-ţi placă să înveţi.

În concluzie putem afirma că asigurarea TQM în învățământului preuniversitar este o problemă de opțiune de politică educațională, subliniindu-se faptul că, școala nu este o fabrică, iar

educabilul și, cu atât mai mult educația, nu sunt produse. Adică școala nu poate fii separată de profesori, iar calitatea acesteia va crește, dacă cadrele didactice vor avea capacitatea de a transmite elevilor valori care consolidează libertatea personală, responsabilitatea socială, coeziunea şi dezvoltarea societăţii, egalitatea în drepturi între sexe, valori care ajută la depăşirea oricărei forme de discriminare, la practicarea solidarităţii prin încurajarea participării voluntare a elevilor la activităţi civice și la construirea unei societăți mai „de calitate”.

Bibliografie:

- Iosifescu Ș. (2007*). Calitatea educației – concept, principii, metodologii*. București. Preluat de pe: https://ro.scribd.com/document/195778218/Iosifescu-2007
- Calitatea-educatiei, la data de 1. 06.2021
- Orțan Florica, (2003). *Management educațional*. Oradea: Edit. Universității Oradea.

NE JUCĂM ŞI ÎNVĂŢĂM PRIN METODE MODERNE

Prof.înv. preşcolar Trifa Adina
Şcoala Gimnazială ,,Singidava" /G.P.P. ,,Prichindel", Cugir

Curriculum pentru învaţământul preşcolar oferă educatoarelor libertatea de a organiza cât mai creativ şi personalizat actul didactic. Fiecare cadru didactic işi poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele şi conţinuturile activităţilor. Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gandirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii.

Implementarea educaţiei centrată pe copil prin utilizarea metodelor şi tehnicilor active de învăţare este din ce in ce mai necesară şi în învăţământul preprimar. Folosind aceste metode şi tehnici, educatoarea este receptată ca furnizor de resurse ale invăţării, aceasta şi copilul fiind parteneri în educaţie. Se asigură, astfel o învăţare eficientă şi durabilă care răspunde atât nevoilor personale,cât şi cerinţelor adaptării la o ,,societate a cunoaşterii'' aflată in continuă schimbare.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activităţii ,,mister didactic", se constituie ca o ,,aventură a cunoaşterii", in care copilul e participant activ, pentru că el întâlneşte probleme, situaţii complexe pentru mintea lui de copil dar, in grup, prin analize,dezbateri, descoperă răspunsuri la toate intrebările, rezolvă sarcini de invăţare, se simte responsabilşi mulţumit la finalul activităţii.

Prin metodele interactive de grup, copiii îşi exersează capacitatea de a selecta, combina,învăţa lucruri de care vor avea nevoie in viaţa de şcolar şi de adult. Efortul copiilor trebuie sa fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice şi de cunoaştere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decat cele clasice, prin studiul mediului concret şi prin corelaţiil elaborate interactiv, elaborează sinteze in activităţi de grup, intergrup, individual, in perechi. Ideile, soluţiile grupului au încărcătură afectivă şi originalitate, atunci când se respectă principiul flexibilităţii.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că acestea promovează interacţiunea dintre participanţi, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente.Interactivitatea presupune cooperare cu ceilalţi pentru atingerea unui ţel comun. Rolul educatoareieste de neînlocuit, căci ea este ,,organizatorul condiţiilor de învăţare''.

Prin metodele interactive copilul intră in necunoscut, într-o aventură a descoperirii de noi cunoştinţe, deprinderi, el fiind participant activ. Copilul se descoperă cu adevărat în universul copilăriei, în cadrul colectivului de copii. În lumea minunată a copilăriei există comunicare interumană, prietenie, cooperare. Acţionând alături de ceilalţi din grup, începe să rezolve sarcini şi să se simtă că este o persoană importantă, capabilă să ia decizii pentru bunul mers al activităţii de grup.

Există un set de condiţii care trebuie îndeplinite pentru promovarea învăţării interactive:
-Să acordăm timp suficient şi să creăm condiţii optime pentru ca preşcolarii să-şi exprime ideile şi pentru a primi feed-back constructiv;
-Să lăsăm şi să încurajăm copiii să speculeze;
-Să încurajăm copiii să-şi exprime ideile şi părerile proprii, fără teama de a fi ridiculizaţi;
-Să stimulăm copiii să-şi dezvolte încrederea în forţele proprii şi să înţeleagă valoarea propriilor idei şi opinii.

În grădiniţă principala activitate este jocul şi bazandu-ne pe acest fapt, metodele interactive trebuie introduse ca nişte jocuri cu sarcini şi reguli care să fie antrenante, atractive. Jocul, ca metodă, valorifică avantajele dinamicii de grup, independenţa şi spiritul de cooperare. Prin joc se afirmă eul copilului, personalitatea sa.

Exemplific utilizarea acestor metode într-o activitate integrată

Tema activităţii: *„Aventura peştişorului curcubeu”*

Domenii experienţiale: DLC + DEC

Forma de realizare: activitate integrată (joc didactic + pictură)

Scopul activităţii: Consolidarea deprinderii de a formula propoziţii corecte gramatical despre vieţuitoarele apelor, de a stabili numărul cuvintelor, a silabelor acestora şi a sunetelor iniţiale ale cuvintelor; stimularea comunicării şi rezolvarea de probleme; stimularea expresivităţii şi creativităţii prin pictură.

Sarcina didactică: Recunoaşterea şi denumirea imaginilor, realizarea de conexiuni, despărţirea corectă a cuvintelor în silabe, sesizarea sunetului iniţial al cuvântului şi asocierea lui cu litera respectivă, identificarea povestirii după imaginile prezentate, explorarea unei situaţii din mai multe perspective (întâmplările din „Povestea peştişorului curcubeu”).

Elemente de joc: surpriza, ghicitori, aplauzele, competiţia, mânuirea materialelor., stimulente oferite la finalul activităţii, târgul cu “produse” (întreprinzători).

Regula jocului:

Cu ajutorul „peştişorului albastru”, venit în vizită la noi şi care aduce plicurile cu jetoane, copiii vor fi solicitaţi să aşeze în ordine cronologică imaginile reprezentând scene din

„Povestea peştişorului curcubeu” **(*piramida)*;** să aleagă imagini reprezentând diferite specii de peşti, pe care le aşează în jurul imaginii care reprezintă un ocean, despart cuvântul în silabe, sesizează sunetul iniţial al cuvântului **(*ciorchinele simplu*)**; să formuleze întrebări pentru rezolvarea de probleme **(*explozia stelară*);** să abordeze tema din mai multe perspective (descrie, compară, analizează, asociază, aplică şi argumentează - *cubul).* Se încurajează competiţia şi se aplaudă răspunsurile corecte.

Evoluţia socială şi emoţională se influenţează una pe cealaltă şi se dezvoltă adesea împreună. Multe dintre jocurile şi activităţile care sunt recomandate pentru stimularea dezvoltarii sociale a copilului îşi aduc o contribuţie substanţială şi în planul emoţional al micuţului şi invers.

Bibliografie:

- Curriculumul pentru educaţia timpurie OMEN 4694/02.08.2019
- Preda.Viorica, Metodica activităţilor instructiv educative în grădiniţa de copii, Editura ,, Gheorghe Cârţu Alexandru “, Craiova 2009;
- Repere fundamentale în învăţarea şi dezvoltarea timpurie a copilului de la naştere la 7 ani,UNICEF, 2008;
- RevistaÎnvăţământulPreşcolar nr. 3-4/2008

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR LA DISCIPLINELE LIMBI MODERNE

Profesor : Oana Trifan

Școala Gimnazială „ Academician H. Mihăescu” Udeşti, Suceava

După cum știm, conținuturile de învățare reprezintă ansamblul cunoștințelor, abilităților și atitudinilor (*savoir, savoir-faire, savoir-être,* (V.de Landsheere) și chiar *savoir-vivre* pe care elevul le poate dobândi in cursul unei perioade: de 5 ani (clasa P- clasa a IV-a) sau 4 ani (clasa a V-a- clasa a VIII-a), atât cât durează unul dintre aceste cicluri școlare.

Conținuturile sunt prezentate în programa școlară și mă voi referi la cele pentru limbi moderne, respectiv limba engleză și limba franceză, discipline pe care le predau. Aceste programe sunt concepute în funcție de prima/ a doua limbă modernă studiată și pe cicluri de învățământ. Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1, clasele a V-a – a VIII-a (anexa nr.2 la ordinul ministrului educației naționalenr. 3393/ 28.02. 2017, ministerul educației naționale, București, 2017), conform planului cadru de învățământ, are alocate 2 ore/ săptămână în trunchiul comun și propune continuarea competențelor de comunicare începute în ciclul primar, conducând spre achiziții specifice nivelului A2+, la finalul ciclului gimnazial. (conform Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi).

Din punct de vedere structural programa conține:

- Competențe generale, care sunt urmărite pe întreag parcursul ciclului gimnazial;
- Competențe specifice, care sunt derivate din competențele generale și sunt vizate pe parcursul fiecărei clase;
- Activități de învățare, care reprezintă exemple de sarcini de lucru prin care se dezvoltă competențele specifice;
- Conținuturi, care constituie baza de operare pentru dezvoltarea competențelor specifice;
- Sugestii metodologice, carea au rolul de a orienta profesorul în organizarea demersului didactic pentru a reuși să faciliteze dezvoltarea competențelor.

La clasa a VII-a, limba modernă 1 de exemolu, conținuturile cuprind domenii de conținut:

- Suporturi de învățare (scurte articole de tip informativ, știri/ prognoze meteo, scrisori personale scurte, scrisori uzuale de tip informativ, ghiduri turistice, e-mailuri, pagini internet/ vlog/ diverse aplicații video, scurte fragmente de literatură pentru copii, adaptate nivelului A2+
- Sugestii de contexte de comunicare:evenimente culturale, obiective și hărți turistice, curiozități ale naturii, curiozități din istorie, viață sănătoasă/ stil de viață sănătos, sport/ alimentație sănătoasă, profilul personal, viața cotidiană.
- Gramatică funcțională (acte de vorbire, funcții ale libii, conversații socio-culturale): a face planuri, a exprima intenții, a relata la timpul trecut, a situa în timp, a participa la conversații

pe subiecte cunoscute/ de interes, a redacta mesaje simple în interacțiune, a da instrucțiuni simple.

Aceste conținuturi sunt cuprinse la rândul lor în manualele școlare care sunt puse la dispoziția școlilor/ profesorului de diferite edituri și dintre care profesorul poate alege în funcție de colectivele la care predă. Manualul este un instrument foarte important care, prin prezentarea acestor conținuturi, face predarea/ învățarea și evaluarea mai eficiente și facilitează asimilarea de cunoștințe, abilități și atitudini, atrag prin grafică și informațiile de actualitate. Foarte important este și faptul că astăzi avem acces la variantele digitale ale manualelor pe site-ul www.manualedigitale.ro, manuale care dezvoltă competențe digitale și în rândul elevilor, pun la dispoziția profesorului și elevului exerciții pentru dezvoltarea competenței de ascultare și nu în ultimul rând propun materiale audio- video actuale și autentice.

Planificarea anuală, cea semestrială/ modulară/ pe unități de învățare, proiectul didactic sunt documente pe care le realizăm programând parcurgerea conținuturile din programa școlară pe perioade de timp respectiv săptămână/ modul, an. Manualul ales reprezintă metoda prin care aceste conținuturi sunt structurate și asociate pentru a forma un întreg numit unitate sau modul. Respectând conținuturile prezentate în programa școlară pentru limba modernă 1 clasa a VII-a menționate mai sus și folosind manualul ales, Jenny Dooley, Limba modernă 1-Limba engleză Clasa a VII-a, Editura Uniscan Grup Educațional, București, 2019, voi redacta o propunere de proiectarea a unei unități de învățare pe competențe- Module 1 *Our World* , prevăzută pentru 9 ore de curs.

Detalieri ale conţinuturilor unităţii de învăţare	Competenţe specifice vizate	Activităţi de învăţare	Resurse	Evaluare
1. TEME Vocabular: • Curiozități ale naturii • Activități de timp liber • Viață sănătoasă/ stil de viață sănătos	1.1 Identificarea sensului global al unor mesaje şi dialoguri uzuale, clar articulate; 1.2 Identificarea semnificaţiei unor schimburi verbale uzuale şi clar articulate, în situaţia în care interlocutorul oferă ajutor pentru a facilita înţelegerea 2.2 Stabilirea de contacte sociale pe baza unor formule conversaţionale simple; 2.4 Manifestarea disponibilităţii pentru participarea la dialog; 3.2 Extragerea informaţiilor dintr-un text scurt, însoţit de ilustraţii; 3.4 Manifestarea curiozităţii pentru lectura de orientare;	-exerciţii de descriere de imagini -exerciţii de predicţie -exerciţii de completare de spaţii libere cu cuvinte date -exerciţii de identificare a ideilor principale dintr-un text -exerciţii de definire a conceptelor -exerciţii de reformulare -exerciţii de decodare de întrebări -exerciţii de răspuns la întrebări -exerciţii de combinare a propoziţiilor într-o frază	Manualul tipărit/ manualul digital, material video manualul tipărit Forme de organizare : Frontală Individuală În perechi	Observarea sistematică - aprecieri verbale - evaluare orală/ scrisă - conversația de verificare Tema pentru acasă Metoda proiectului
2. READING Vocabular tematic *Being 14* (matching)	1.1 Identificarea sensului global al unor mesaje şi dialoguri uzuale, clar articulate;	-exerciţii de discriminare a informaţiilor specifice de cele generale	Manualul tipărit manualul digital, video	Observarea sistematică Itemi obiectivi/

Detalieri ale conţinuturilor unităţii de învăţare	Competenţe specifice vizate	Activităţi de învăţare	Resurse	Evaluare
Across Cultures: *Places of the Imagination* (R/W/DS) CLIL *Be part of green neighbourhood Saturday* (title/ slogan, matghing, leaflet)	2.1 Prezentarea simplă a unei persoane/a unui personaj; 3.2 Extragerea informaţiilor dintr-un text scurt, însoţit de ilustraţii;	--exerciţii de descriere de imagini -exerciţii de folosire a dicţionarului -exerciţii de înlocuire a unor sintagme cu expresii sinonime --exerciţii de completare de spaţii libere/cu cuvinte date -exerciţii cu alegere multiplă -exerciții de vocabular - exerciții de conversație	listening manualul tipărit Forme de organizare : Frontală Individuală În grup/ perechi	subiectivi - aprecieri verbale - evaluare orală/ scrisă - conversația de verificare Tema pentru acasă Metoda proiectului
3. LISTENING Listening: Free time activities (gap fill) Listening: Making plans Listening: Mexico city (gap-fill) listening: Ideal neighbourhood	1.2 Identificarea semnificaţiei unor schimburi verbale uzuale şi clar articulate, în situaţia în care interlocutorul oferă ajutor pentru a facilita înţelegerea; 3.4 Manifestarea curiozităţii pentru lectura de orientare;	-exerciții de ascultare -exerciţii de predicţie -exerciţii de identificare -exerciţii cu alegere multiplă - exerciţii de imperechere -exerciții de completare de tabel -exerciții de redactare de propoziții după model -exerciții de extragere de informații	Manualul tipărit manualul digital Forme de organizare : Frontală Individuală În grup/ perechi	Observarea sistematică Itemi obiectivi - aprecieri verbale - evaluare orală/ scrisă - conversația de verificare Tema pentru acasă

Detalieri ale conţinuturilor unităţii de învăţare	Competenţe specifice vizate	Activităţi de învăţare	Resurse	Evaluare
4. GRAMMAR • Present tense simple • Adverbs of frequency • Present tense continuous • Stative verbs • Present simple vs Present continuous • (to-) infinitive • -ing form	1.1 Identificarea sensului global al unor mesaje şi dialoguri uzuale, clar articulate; 1.2 Identificarea semnificaţiei unor schimburi verbale uzuale şi clar articulate, în situaţia în care interlocutorul oferă ajutor pentru a facilita înţelegerea; 2.4 Manifestarea disponibilităţii pentru participarea la dialog;	-exerciţii de deducere a unor reguli gramaticale pe baza unor concepte -exerciţii de completare a spaţiilor libere -exerciţii de reformulare - exerciţii cu alegere multiplă	Manualul digital, manualul tipărit Forme de organizare : Frontală Individuală În grup/ perechi	Observarea sistematică Itemi obiectivi - aprecieri verbale - evaluare orală/ scrisă - conversația de verificare Tema pentru acasă Fișe informative pentru portofolui cu subiectele de gramatică prezentate în manual.
5. WRITING • a survey and a paragraph analyzing findings • an blog entry about a city in your country/ your neighbourhood	4.1 Redactarea unei naratiuni folosind cuvinte de legatura 3.2 Extragerea informaţiilor dintr-un text scurt, însoţit de ilustraţii;	-exerciţii de analizare a formatului specific unei astfel de structuri -exerciţii de selectare a ideilor -exerciţii de organizare a ideilor	Manualul tipărit Forme de organizare : Individual	Itemi subiectivi folosirea testului de modul Tema pentru acasă

Detalieri ale conţinuturilor unităţii de învăţare	Competenţe specifice vizate	Activităţi de învăţare	Resurse	Evaluare
6. EVALUARE Progress check	1.1 Identificarea sensului global al unor mesaje şi dialoguri uzuale, clar articulate; 1.2 Identificarea semnificaţiei unor schimburi verbale uzuale şi clar articulate, în situaţia în care interlocutorul oferă ajutor pentru a facilita înţelegerea; 2.4 Manifestarea disponibilităţii pentru participarea la dialog; 3.2 Extragerea informaţiilor dintr-un text scurt, însoţit de ilustraţii;	-itemi obiectivi şi semi-obietivi pentru testarea competențelor Vocabulary, Grammar, Listening, Reading, Everyday English, Writing	Forme de organizare : Individual	Test cu itemi obiectivi şi semi-obiectivi Folosirea testului de modul

Bibliografie:

Programa școlară pentru disciplina Limba modernă 1, clasele a V-a – a VIII-a (anexa nr.2 la ordinul ministrului educației naționalenr. 3393/ 28.02. 2017, București, 2017

Jenny Dooley, Limba modernă 1-Limba engleză Clasa a VII-a, Editura Uniscan Grup Educațional, București, 2019

www.manualedigitale.ro,

Procesul de învăţământ este un sistem complex, rezultat al interdependenţei dintre predare şi învăţare, cu o finalitate bine conturată, aceea de transpunere în practică a idealului educaţional, dezvoltarea integral – vocaţională a personalităţii. Din această cauză, procesul de învăţământ se supune legii generale de apreciere a oricărei activităţi umane, aceea de a obţine rezultate cât mai bune prin metodele şi mijloacele cele mai adecvate şi potrivite scopurilor şi obiectivelor anticipate, într-un cuvânt, de a găsi strategia cea mai bună pentru a obţine o învăţare eficientă. Pentru realizarea acestor deziderate, este necesar să se ia în considerare răspunsul la următoarele întrebări: **„Care sunt mecanismele procesului de învăţare? Cum poate învăţa cineva mai eficient şi durabil? Cum pot fi învăţaţi elevii să înveţe eficient?"**.[1]

În contextul actual, sistemul de învăţământ din România se caracterizează prin deschidere şi dinamism faţă de nou, încercând să se dezvolte şi să acţioneze în concordanţă cu cerinţele economico-sociale, cu progresul ştiinţifico-tehnic şi cultural, cu aspiraţiile şi idealul impus de societate. Reforma învăţământului se înscrie în actualul context politic şi economico-social ca o tactică folosită de societate în cadrul strategiei naţionale globale care vizează ca obiectiv remodelarea comportamentului pedagogic în perspectiva amplificării randamentului în prestaţia efectuată. Dascălul este agentul uman care mediază decisiv orice schimbare / inovare în cadrul învăţământului.

În acest sens, învăţământul românesc trebuie să urmeze următoarele direcţii:

- îmbogăţirea şi diversificarea curriculum-ului prin reevaluarea şi perfecţionarea disciplinelor consacrate, introducerea unor noi obiecte de învăţământ– educaţia ecologică, educaţia pentru pace, educaţie financiară, domenii noi de cunoaştere ;
- reevaluarea funcţiilor aplicative ale conţinutului, respectiv ridicarea statutului activităţilor practice ;
- asimilarea perspectivei interdisciplinare, a predării integrate a ştiinţei;
- introducerea programelor diferenţiate de studiu – organizarea modulară (tratarea diferenţiată a elevilor, variaţia timpului şi a sarcinii de învăţare, asigurarea unui minimum comun de performanţe şcolare – baremuri şcolare minimale);
- informatizarea învăţământului (TIC). Se ştie că tinerii şi copiii sunt atraşi de cultura digitală şi de suporturile tehnice ce o promovează. Folosirea mijloacelor TIC sprijină dezvoltarea gândirii critice, a creativităţii şi în acelaşi timp dezvoltă o atitudine critică şi reflexivă faţă de informaţia disponibilă. În acest context se pot utiliza facilităţi multimedia pentru a susţine auditiv si vizual teoria (prezentări multimedia), se pot accesa informaţii de pe CD-uri,etc., susţinând accesul la informaţie.
- instruirea activă - cel mai important aspect îl constituie faptul că elevii devin coparticipanţi la propria lor instruire şi educare.Cadrul didactic este pus în situaţia de a opta între continuarea demersului său educaţional în mod conservator, folosind metodele tradiţionale, ignorând tendinţele de schimbare sau acceptarea provocării şi implementarea în acelaşi timp a noilor tehnologii în activitatea sa didactică.[2]

Nu există ,,reţete" sau metode bune în sine. Metodele pot primi acest atribut dacă se aplică în mod creator. Jean Piaget spunea: ,,*Drama pedagogiei, ca de altfel şi a medicinii şi a multor altor ştiinţe care ţin în acelaşi timp de artă şi de ştiinţă, constă, într-adevăr, în faptul că metodele cele mai bune sunt şi cele mai dificile"*.

" Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile", afirma pedagogul Pestalozzi.

Pornind de la acest îndemn, copiii trebuie să înveţe cum să învingă diferitele dificultăţi de învăţare prin implicare în intervenţii reale, situându-i în dialog cu mediul, determinându-i să-şi exerseze capacitatea de a opta şi de a decide. Locul potrivit pentru realizarea acestui deziderat

[1]M.E. Dulamă, Învăţarea eficientă: actualitate şi perspective, Presa Universitară Clujeană, 2009, p.11

[2]M.E.Dulamă,Cum îi învăţăm pe alţii să înveţe, Ed. Clusium, 2009, p.11

este şcoala. La şcoală, copilul intră într-un mediu stimulativ, un mediu în care literatura, muzica, artele plastice, natura, mişcarea, socialul sunt într-un permanent dialog între ele şi, implicit cu copilul.

Se impune astfel o restructurare a procesului de învăţământ care să asigure, să genereze un spaţiu complex şi elaborat, care să faciliteze învăţarea spontană a copilului, dezvoltarea capacităţii de a realiza transferuri rapide şi eficiente între diferitele discipline, de a colecta, sintetiza şi utiliza sistematic şi integrat cunoştinţe, deprinderi şi competenţe dobândite prin studierea disciplinelor de la clasă. Acest lucru implică renunţarea treptată la fragmentarea pe discipline în favoarea integrării disciplinelor.[3]

Predarea integrată a cunoştintelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată are ca referinţă nu o disciplină de studiu, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Integrarea presupune asocierea diferitelor obiecte de studiu, din acelaşi domeniu sau din domenii diferite, în una şi aceeaşi planificare a învăţării. La nivelul curriculumului, ca modalitate inovatoarea de proiectare, integrarea înseamnă stabilirea de relaţii clare de convergenţă între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile şi valorile care aparţin unor discipline şcolare distincte. Punctul de pornire la nivelul proiectării şi implementării curriculumului îl constituie elevul şi experienţa sa.

Ca şi particularităţi ale învăţării integrate, considerăm interacţiunea obiectelor de studiu, centrarea pe activităţi integrate de tipul proiectelor, relaţii între concepte, fenomene şi procese din domenii diferite, corelarea rezultatelor învăţării cu situaţiile din viaţa cotidiană, rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forţă motrică a integrării, relevanţă practică;

Cei 4 piloni ai învăţării integrate sunt:

- a învăţa să ştii
- a învăţa să faci
- a învăţa să munceşti împreună cu ceilalţi
- a învăţa să fii

Argumente pentru susţinerea predării integrate:

- activizarea procesului de predare-învăţare: elevii pot să participe activ, să se implice mai mult, efectiv şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conţinuturilor cu ajutorul experienţelor diverse, al învăţării prin descoperire;
- transformarea cadrului didactic din simplu furnizor de informaţii, în mediator, prin realizarea unui scenariu didactic creativ, interdisciplinar, complex, care să-i stimuleze pe elevi în vederea asimilării informaţiilor;
- susţinerea comunicării şi a relaţiilor interpersonal în cadrul activităţilor de învăţare în grup;
- încurajarea elevilor să se manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicţii, ceea ce determină reactivare rapidă a cunoştinţelor, generate de perspective integrată asupra cunoaşterii, prin intensificarea relaţiilor dintre concept, idei, practici şi teme abordate în şcoală şi în afara ei;
- abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară, atât la nivelul proiectării, cât şi evaluării.

O asemenea organizare de tip integrat şi-a dovedit însă şi anumite limite şi dificultăţi de aplicare. Acestea ar fi imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoaşterii ştiinţifice specializate, dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea discipline integrate de învăţământ, lipsa de tradiţie pedagogică a integrării, dar şi abilităţi reduse ale cadrelor didactice de a proiecta activităţile instructive-educative în mod integrat.

Experienţa a demonstrat că predarea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a ştiinţei cu societatea, cultura, tehnologia. În învăţământul modern este tot mai evidentă necesitatea instruirii integrate.

[3]I.Jinga, Manual de Pedagogie, Ed. All Educational, 2001, p.77

Corelat cu această latură a procesului didactic, principala preocupare a profesorilor trebuie să fie şi aceea de a găsi metode şi procedee variate adaptate diferitelor situaţii de instruire în care elevii vor fi puşi. Pe baza metodelor pe care le stăpâneşte, profesorul va încerca noi metode de predare. În centrul acţiunii didactice este pus elevul, ca principal actor al procesului instructiv-educativ. Acesta nu mai este doar un receptor pasiv al informaţiilor, ci devine subiect activ al acţiunii educaţionale, element central al propriei învăţări. Anumite cunoştinţe nu sunt formative prin ele însele, ci prin procesul parcurs pentru a se ajunge la ele, prin structurile cognitive şi intelectuale, acţionale, afective, motivaţionale, voliţionale pe care le dezvoltă. Este loc în acest domeniu pentru manifestarea imaginaţiei şi creativităţii didactice, cu efecte pozitive nu numai asupra elevilor, ci şi asupra dascălului. Noile tendinţe în procesul didactic nu trebuie rupte de cele tradiţionale, ele marchează doar un nivel superior în spirala modernizării didactice.

Bibliografie:

M.E. Dulamă, Învăţarea eficientă: actualitate şi perspective, Presa Universitară Clujeană, 2009
M.E.Dulamă,Cum îi învăţăm pe alţii să înveţe, Ed. Clusium, 2009
I.Jinga, Manual de Pedagogie, Ed. All Educational, 2001

Tritean Daniela Alexandra
Profesor învăţământ primar
Şcoala Gimnazială „IULIU HAŢIEGANU” Cluj-Napoca

INTERDISCIPLINARITATEA. METODE DE PREDARE INTEGRATĂ

Prof. înv. primar Troaşe Iulia

Şcoala Gimnazială „T. V. Ştefanelli" Câmpulung Moldovenesc

Promovarea interdisciplinarităţii constituie una din trăsăturile definitorii ale progresului ştiinţei contemporane. În lucrarea „Programe de învăţământ şi educaţie permanentă", L. D' Hainaut aprecia că: "Se acordă mai multă importanţă omului care merge decât drumului pe care îl urmează. Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbuşă, le abate de la rolul lor simplificator şi le închide în impasul hiperspecializării. Inconvenientele tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale şi contestarea unui devotament faţă de obiect care face ca omul să fie uitat, au dus treptat la conceperea şi promovarea a ceea ce s-a numit interdisciplinaritate".

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată prin dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor și multiplicarea rapidă a cunoștințelor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva omului contemporan.

Copilul, ca fiinţă în devenire, este o totalitate, un întreg şi de aceea activitatea în plan educaţional nu trebuie să piardă din vedere acest fapt. Printr-un efort interdisciplinar, procesul de învăţământ trebuie să valorizeze din punct de vedere educativ întreaga realitate înconjurătoare a copilului, oferindu-i o varietate de situaţii educative favorizante.

Majoritatea teoriilor actuale ale instruirii demonstrează prioritatea metodei de însuşire a unor informaţii cu caracter coerent şi integrat în jurul unui concept ştiinţific, informaţii care pot fi aplicate și valorificate în diferite clase cu gradul de complexitate corespunzător. Astfel de informaţii contribuie la formarea cunoştinţelor teoretice, a capacităţilor de gândire independentă şi a ideilor ce constituie reperele învăţământului general, afirmă T. Husen şi T. Postlethwait. În învăţământul „clasic", de multe ori obiectivele şi metodele utilizate de profesori pentru asimilarea conţinuturilor ştiinţifice puneau elevii în faţa unui mozaic de informaţii. Asistăm la o segmentare a culturii transmise elevilor, la izolarea unei discipline faţă de celelalte, fiecare dintre ele închizându-se în sine, blocând culoarele de comunicare, organizându-se detaşat de corpul general al cunoştinţelor şi conducând astfel la o dispersare a spiritului uman, constată J. Piaget şi R. Garcia.

Posibilele avantaje ale nivelului interdisciplinar de integrare a curriculumului ar putea fi considerate următoarele elemente:

- încurajarea colaborării directe și a schimbului între specialiști care provin din discipline diferite, contribuind la fertilizarea reciprocă și la instituirea unui caracter deschis al cercetării, al practicilor sociale și al curriculumului școlar;
- centrarea procesului de instruire pe învățare pe elev, încurajând pedagogiile active și metodologiile participative de lucru la clasă, cum ar fi lucrul pe centre de interes, învățarea tematică sau conceptuală, învățarea pe bază de proiecte sau de probleme, învățarea prin cooperare;
- contribuția la crearea unor structuri mentale și acțional - comportamentale flexibile și integrate, cu mare potențial de transfer și adaptare;
- sprijinirea elevilor să realizeze o învățare durabilă și cu sens, prin interacțiunile permanente între discipline și prin relevanța explicită a competențelor formate în raport cu nevoile personale, sociale și profesionale;
- producerea unei decentrări a teoriei și practicii pedagogice de pe ideea de disciplină și a unei decompartimentări a achizițiilor învățării în favoarea interacțiunilor și corelațiilor.

Strategii și metode de predare integrată:

Conceptul „metodă de învățământ" păstrează și în prezent semnificația originară, împrumutată din grecescul „methodos" - drum spre, cale de urmat, însă sfera și conținutul noțiunii s-au extins. În accepțiune modernă, metodele de învățământ reprezintă modalități de acțiune, instrumente cu ajutorul cărora elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, aptitudini, atitudini. Literatura de specialitate prezintă drept cele mai productive strategii și metode de predare integrată, recunoscute ca promotoare ale unei învățări autentice, eficiente, următoarele:

1. Învățarea prin dezbatere este o metodă de tip euristic care constă în prezentarea unor întrebări, teme, probleme care sunt supuse spre analiză și soluționare. Se stimulează inițiativa și participarea la obținerea rezultatului, iar educatorul intervine pentru a dirija părerile și soluțiile spre obținerea rezultatului.

Învățarea prin problematizare - declanșează activitatea independentă a elevului, gândirea și efortul personal, antrenându-l multilateral: gândire, acțiune, fantezie creatoare.

Învățarea prin încercare și eroare se definește ca fiind încercarea unui șir de soluții pentru a răspunde la o situație dată, cu eliminarea soluțiilor care se dovedesc greșite și deprinderea soluției care satisface.

Învățarea senzorio-motorie; conținutul ei îl reprezintă ansamblul coordonărilor senzorio-motorii, priceperile și deprinderile exprimate în performanțe practice care, achiziționate de către copii, contribuie la dezvoltarea lor biologică, biopsihică și psihomotorie.

Învățarea socială asigură interiorizarea de către elev a modurilor și tipurilor de interacțiune psihosocială și socială de diverse naturi: comportamentală, valorică, normativă, atitudinală. Conținutul învățării sociale îl reprezintă modurile de conduită, relaționare și integrare psiho-socială, atitudinile, valorile, rolurile și normele morale, precum și convingerile, concepțiile și trăsăturile de personalitate ce trebuie proiectate, interiorizate și dezvoltate la elevi în scopul maturizării lor psiho-fizice și sociale.

2. Învățarea prin cercetare implică participarea directă și activă a elevului împreună cu profesorul la cercetarea științifică, la descoperirea adevărului, la refacerea procesului științific de constituire a cunoștințelor. Autoritatea didactică este înlocuită de cooperarea științifică pentru demonstrarea experimentală a adevărurilor. Metoda este o puternică sursă de motivație, dezvoltă capacitatea muncii independente, inventivitatea celui care învață și cercetează pentru descoperirea și demonstrarea adevărurilor științifice.

3. Învățarea prin rezolvarea de probleme. Problema reprezintă un obstacol sau o dificultate cognitivă care implică o necunoscută și față de care repertoriul de răspunsuri câștigat în experiența anterioară apare insuficient sau inadecvat (I. Radu, 1991). Elevul poate fi implicat într-un proiect sau poate primi o temă de cercetare care să însemne soluționarea unei probleme reale.

Etapele metodei sunt: formularea problemei; îndrumarea elevilor prin cunoașterea datelor, comparații, exemplificări; formularea unor alternative de soluționare; decizia/selectarea alternativei de rezolvare; rezolvarea problemei prin aplicarea soluției găsite și verificarea rezultatelor.

4. Învățarea prin descoperire promovează metode de tip euristic, care implică un ansamblu de operații privitoare la conceperea și organizarea lecției în care elevul, sprijinit de

profesor, descoperă cu propriile forțe intelectuale explicația și semnificația unui fenomen sau proces, legile, cauzele și esența acestora. Prin învățarea prin descoperire se pune accentul pe căile prin care se ajunge la produs, la metodele de cunoaștere.

5. Învățarea bazată pe proiect este un tip de învățare promovat de William Kilpatrick, preluat la scară largă, în diferite formule, de științele educației. Este o metodă interactivă care implică o micro-cercetare sau o investigație sistematică a unui subiect care prezintă interes pentru copii. Presupune colectarea de informații, prelucrarea și sintetizarea acestora, interpretarea și reflecția personală, cooperarea în realizarea sarcinilor.

6. Învățarea aventură. Acestui tip de strategie îi sunt specifice experiențe de învățare din sfera non-formalului, care pun copiii în fața unor provocări, de cele mai multe ori în contexte naturale. Accentul este pus pe crearea contextelor și a experiențelor relevante în învățare, iar focalizarea este pe contactul direct cu mediul social, cultural și natural.

Perspectiva interdisciplinară facilitează elevului formarea unei imagini unitare asupra realităţii şi dezvoltarea unei gândiri integratoare. Corelaţiile interdisciplinare sunt legături logice între discipline, în sensul că explicarea unui fenomen solicită informaţii şi metode studiate la diferite materii. Acestea pot fi spontane sau planificate şi pot fi legate de definirea unor concepte/noţiuni, de utilizarea unor metode sau instrumente în contexte noi, de transferul unor valori şi formarea unor atitudini prin diferite discipline. Abordarea interdisciplinară nu elimină organizarea curriculum-ului pe discipline, ci este un demers complementar. Înainte de toate, însă, este necesar ca practicianul însuşi să fie convins de valoarea acesteia şi de necesitatea aplicării ei. Numai în aceste condiţii el va putea reflecta în mod eficient la realizarea la modalităţile efective de asigurare a unui învăţământ formativ. Cadrul didactic este cel care imprimă stilul de activitate, care determină configuraţia relaţiilor educaţionale, care poate să activeze elevii şi să promoveze interactivitatea, cooperarea, interdisciplinaritatea.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ciolan, L., (2008) *Învăţarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar,* Editura Polirom, Bucureşti

2. Cucoş, C. (2006), *Pedagogie,* Ediţia a II-a, Editura Polirom, Bucureşti

3. Dulama, M., E., (2009) *Cum îi învăţăm pe alţii să înveţe,* Teorii şi practici didactice, Editura Clusium, Cluj-Napoca;

4. Ionescu, M., (2008), *Asigurarea punţilor de legătură dintre discipline - paradigmă educaţională contemporană,* în "Educaţie şi instrucţie în şcoala contemporană", Editura Eikon, Cluj-Napoca;

5. Ionescu, M.,(2000), *Demersuri creative în predare şi învăţare,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

6. Radu, I.T., (1986), *Interdisciplinaritatea, de la necesitate la realizare*, Revista de pedagogie, nr. 2.

7. Văideanu, G., (1985), *Promovarea interdisciplinarităţii în învăţământul preuniversitar*, Universitatea „Al. Ioan Cuza", Iaşi.

8. Văideanu, G., (1986), *Interdisciplinaritatea şi ştiinţele umane*, Editura Politică, Bucureşti.

9. Văideanu, G., (1987), *Interdisciplinaritate în învăţământ, între dezbatere şi aplicare*, Revista de pedagogie, nr. 2

ROLUL DEZVOLTĂRII PROFESIONALE CONTINUE ÎN ACTUL EDUCAȚIONAL

Prof. Popica Laurențiu
Liceul Teoretic" Ion Barbu", București

Pornind de la ideea ca un bun pedagog, pe lângă stăpânirea conţinutului disciplinei pe care o predă şi a tehnicilor de lucru specifice profesiei didactice are nevoie şi de o cultură generală bogată, care să-i ofere posibilităţi de intervenţie educativă adecvată în situaţii diverse, aceasta realizându-se prin formarea si perfectionarea competentelor didactice.

Orice încercare de perfecţionare a activităţilor şcolare trebuie să pornească de la cunoaşterea culturii şcolii aşa cum se manifestă ea la nivelul managerilor, al profesorilor şi al elevilor.Cultura organizaţională este ca personalitatea unui om: se construieşte greu, se schimbă şi mai greu. Oamenii ce compun o cultura puternică nu au nevoie de îndemnuri suplimentare, accepta deja necondiţionat "regulile jocului" , iar organizaţia reuşeşte să formeze un anumit tip de angajat. Școala trăiește din inițiativele, din colaborarea și din răspunderea colectivă a tuturor participanților la viața școlară.

Formarea continuă a personalului didactic din învăţământul preuniversitar se realizează printr-un sistem de instituţii, organizaţii şi structuri ale acestora, între care se stabilesc relaţii ierarhice şi relaţii funcţionale menite să asigure coerenţa, compatibilitatea şi respectarea standardelor de calitate în proiectarea, realizarea şi evaluarea programelor de formare continuă la nivel naţional.

Principalele forme de organizare a formării continue/perfecţionării personalului didactic din învăţământul preuniversitar sunt:

(1) a) activităţile metodico-ştiinţifice şi psihopedagogice, realizate la nivelul unităţii de învăţământ sau pe grupe de unităţi, respectiv comisii metodice, catedre şi cercuri pedagogice;

b) sesiunile metodico-ştiinţifice de comunicări, simpozioane şi schimburi de experienţă pe probleme de specialitate şi psihopedagogice;

c) stagiile periodice de informare ştiinţifică de specialitate şi în domeniul ştiinţelor educaţiei;

d) cursurile organizate de societăţi ştiinţifice şi alte organizaţii profesionale ale personalului didactic;

e) cursurile de perfecţionare a pregătirii de specialitate, metodice şi psihopedagogice;

f) stagii/programe realizate prin activități de mentorat pentru dezvoltarea profesională;

g) cursurile de pregătire şi examenele pentru obţinerea definitivării în învăţământ sau a gradelor didactice

h) cursurile de pregătire şi perfecţionare pentru personalul de conducere, de îndrumare şi de control, potrivit unor programe specifice;

i) bursele de perfecţionare şi stagiile de studiu şi documentare, realizate în ţară şi în străinătate;

j) cursurile postuniversitare de specializare; k) studiile universitare de masterat;

k) studiile universitare de doctorat.

(2) Programele de conversie profesională intră în atribuţiile instituţiilor de învăţământ superior şi se desfăşoară în baza unor norme metodologice specifice.

(3) Evaluarea şi validarea achiziţiilor dobândite de personalul didactic prin diferite programe şi forme de organizare a formării continue/perfecţionării se efectuează prin sistemul de recunoaştere, echivalare şi acumulare a creditelor profesionale transferabile.

Vizibil, societatea se schimbă şi, odata cu ea , şi sistemele de educaţie. Aşa se explică faptul că în aproape toate ţările lumii au avut şi au loc reforme în domeniul educaţiei şi învăţământului. Într-o societate aflată în permanentă schimbare, fiecare dintre noi, mai ales dascălii, ne confruntăm cu nevoia de a dobândi noi competenţe, de a ne reînnoi bagajul de cunoştinţe şi abilităţi, prin participarea la programele de perfecţionare profesională continuă. Atunci cand parcurgi un program de formare care este adecvat profesiei tale, si-ți folosește în activitatea pe care o desfășori cu elevii, găsești mereu ceva de făcut.

Fiecare profesor, din orice specializare se angajează astfel într-un proces de formare care îi va dezvolta cariera periodic până la finalul acesteia, îi va îmbogăți experiența și de a-i ușura munca, prin aplicarea noilor metode de abordare a disciplinelor curriculare.

Formarea continuă, indiferent dacă se desfăşoară prin auto-formare sau prin participarea la programe de formare, este cea care dă posibilitatea cadrului didactic să dobândească cunoştinţe noi în specialitate, în metodică şi pedagogie, să deprindă abilităţi.

Colectivul didactic poate acorda sprijin întrun mod eficient, dacă este format. În toate întâlnirile cadrelor didactice, prin activităţi metodice, conferinţe, programe de formare se urmăreşte dezvoltarea individuală şi profesională (prin achiziţionarea de noi competenţe), sporirea calităţii sistemului educaţional, cunoaşterea ambianţei sociale, dezvoltarea

muncii în echipă, depăşirea tuturor dificultăţilor inerente unei societăţi în tranziţie. De multe ori, dupa parcurgerea unui program de formare, rămâi plăcut surprins de importanța informațiilor, de maniera prezentării și transmiterii acestora. Și nu numai atât, (în condițiile în care educabilii noștri sunt tot mai energici, beneficiază de multe surse informative, sunt mult mai receptivi și curioși), ”înveți”, la rândul tău,cum să le captezi elevilor atenţia şi să le-o menţii pe tot parcursul lecţiilor, să predai accesibil şi convingător noile cunoştinţe, să creezi situaţii de învăţare adecvate, să dirijezi învăţarea şi să obţii feed back, ori de câte ori este nevoie, să evaluezi prin metode variate.

Parcurgerea modulelor de formare susțin calitatea noastră a cadrelor didactice ca modele de persoane educate, exemplificând virtuţile pe care ne străduim să le inspirăm elevilor-curiozitate, toleranţă, onestitate, cinste, respect faţă de diversitate şi aprecierea diferenţelor culturale - şi capacităţile care sunt necesare pentru dezvoltarea intelectuală.

Astfel, străduindu-se să-şi îmbunătăţească stilul de predare,(în urma perfecționării, formării și dezvoltării profesionale) profesorii, îşi examinează critic activitatea proprie, se străduiesc să-şi aprofundeze cunoaşterea, să-şi îndrepte judecăţile şi să-şi adapteze predarea la noile descoperiri, idei, teorii.

Analizând programele de formare şi dezvoltare profesională din diverse sisteme de învăţământ, putem formula concluzia că demersurile formative eficiente sunt cele care se bazează pe cunoştinţe ample despre complexitatea activităţii de predare-învăţare-evaluare, oferă provocări intelectuale, urmează un model al profesiei, formează profesionişti şi manifestă respect faţă de cadrele didactice ca profesionişti, acordă timp suficient, ocazii şi suport cadrelor didactice, cu scopul de a-i determina să-şi formeze noi competenţe şi să le integreze în propriile achiziţii profesionale.

Bibliografie:

• Gliga, L. (2002), Standarde profesionale pentru Profesia Didactică, Editura POLSIB, Sibiu

• Maciuc Irina, “Formarea formatorilor. Modele alternative şi programe liniare” Editura Didactică şi Pedagogică, RA, Bucureşti, 1998.

• www.eformare.info.ro

ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ȘI UTILIZAREA PLATFORMELOR EDUCAȚIONALE DE ÎNVĂȚARE

Prof. Trușcă Cristina Ramona

Liceul Teoretic „Ion Barbu”, București

Într-o societate a cărei evoluție, în special tehnologică, cunoaște o accelerare puternică, utilizarea calculatorului în procesul de învățământ devine din ce în ce mai mult o necesitate. Nu trebuie să ignorăm faptul că lucrăm cu generații de elevi care dețin abilități digitale construite implicit, prin practici zilnice, generalizate, aproape obișnuite. „Alfabetizarea” digitală începe de la cele mai fragede vârste, difuz, chiar din familie, și se învață precum mersul sau vorbirea.

Utilizarea instumentelor IT și a mediilor electronice promovate de TIC pot duce la o îmbunătățire complexă a procesului de învățare. O bună utilizare a acestor instrumente poate eficientiza comunicarea profesor-elev, motivându-i pe cei din urmă pentru studiu. Profesorii au posibilitatea să-şi diversifice activitatea realizând acea diferenţiere mult promovată de didacticieni.

Utilizarea instrumentelor TIC in activitatea didactică poate deveni eficientă în măsura în care personalul implicat este un bun utilizator și de asemenea este conștient de modalitatea efectivă de folosire la disciplina predată.

Utilizarea mediilor virtuale de învățare îl situează pe elev în centrul formării sale, il menține mereu activ și conduce la: accentuarea studiului individual la elevi; dezvoltarea gândirii analitice, structurate și de profunzime a elevilor; dezvoltarea inițiativei elevilor; situarea celui ce învață (primește cunoștințe) în controlarea procesului de învățare în vederea îmbunătățirii formei de învățământ; formularea succesivă de întrebari de către elev despre cunoștințele pe care le posedă; construirea procesului de asimilare și înțelegere a cunoștințelor pornind de la cel care învață; dezvoltarea spiritului de gândire și de lucru în echipă a elevului. Pentru a-și atinge scopul, mediile de învățare virtuale nu trebuie să se limiteze doar la transferul de cunoștințe pe suport

magnetic, prin intermediul Internet-ului. Acestea trebuie să stimuleze motivația și munca individuală a elevului, să genereze probleme și să stimuleze rezolvarea acestora în cadrul grupurilor de discuții etc. Colaborarea virtuală trebuie să fie, însă, completată cu întâlniri fizice, procesul didactic ce are loc în mediul electronic trebuie completat de comunicarea face-to-face; e bine să ştim să comunicăm cu sau prin calculator, dar şi cu cei din preajma noastră. Contactul viu, direct, personal cu cei din jur nu poate fi înlocuit plenar niciodată cu nici o tehnică, oricât de performantă ar fi noua tehnologie.

Platformele tip e-learning reprezintă un stimul excelent pentru învățare și formare, în special pentru persoanele active, dinamice, care apreciază interactivitatea. Platformele e-learning îşi fac destul de repede loc în sistemul de învăţământ deoarece permit utilizarea mai eficientă a resurselor materiale cât şi umane. În zilele noastre este din ce în ce mai greu să ai un management al timpului bine definit. De aceea când vine vorba de învăţământ şi de volumul mare de informaţie, un sistem digital de management al acestuia ne atrage din ce în ce mai mult.

Avantajele acestui tip de învăţare sunt următoarele: accesibilitate, flexibilitate, confortabilitate. În comparație cu sistemul tradiţional de învăţământ, e-learning-ul prezintă numeroase avantaje :

• independenţa geografică, mobilitatea – posibilitatea de a accesa conţinutul materialului educaţional de oriunde si oricând, cu ajutorul computerului personal si a reţelei;

• accesibilitate online – o caracteristică importantă specifică acestui tip de educaţie, prin care se înţelege accesul la educaţie prin Internet în timp real, de oriunde si oricând, 24 de ore din 24, 7 zile pe săptămână; nu există dependenţă de timp;

• prezentare concisă si selectivă a conţinutului educaţional;

• individualizarea procesului de învăţare – fiecare instruit are un ritm si stil propriu de asimilare si se bazează pe un anume tip de memorie în procesul de învăţare (auditivă sau vizuală), parcurgerea cursurilor poate

fi făcută treptat si repetat, controlându-si rapid progresele, beneficiind de un feedback rapid si permanent; unii subiecţi au un randament mai bun în weekend, alţii la primele ore ale dimineţii;

• metode pedagogice diverse – programele e-learning trebuie să aibă la bază diverse metode pedagogice, care să ghideze subiecţii pe tot parcursul procesului de învăţare: la parcurgerea materialelor didactice, la realizarea proiectelor, la evaluarea online si până la certificarea programului, dacă este cazul; o serie de experimente care studiază efectul pe care îl au utilizarea diverselor medii în însusirea cunostiinţelor au dus la concluzia că, în general, un material educaţional diversificat este reţinut în proporţie de 80% prin ascultare, vizionare si interactivitate;

• administrarea online – utilizarea sistemelor e-learning necesită asigurarea securităţii utilizatorilor, înregistrarea acestora, monitorizarea studenţilor si a serviciilor oferite în reţea;

• costuri reduse de distribuţie – software-ul educaţional sau soluţiile electronice de învăţare nu sunt ieftine. Totusi, costurile lor sunt mai reduse decât cele implicate de o sesiune de învăţare "clasică", deoarece sunt eliminate cheltuielile de deplasare, închirierea spaţiilor pentru cursuri, cazarea si masa subiecţilor;

• timp redus de studiu – în unele cazuri, în funcţie de soluţia de tehnică adoptată, si timpul poate fi trecut la categoria reducerea costurilor: subiectul nu va întrerupe activitatea profesională pentru a urma un curs, ci va "pierde" doar câteva ore zilnic pentru a învăţa online sau offline, pe computer;

• interacţiuni sincrone si asincrone – cele două tipuri de interacţiuni dintre instructori si instruiţi se pot completa;

• tehnologii dinamice diverse – acestea permit un feedback pronunţat, în timp real, si evaluări formative si sumative, calitative si cantitative, realizate într-un mod facil si de către evaluatorii cei mai avizaţi;

• dacă învăţământul tradiţional este organizat pe grupe de vârstă, cel online este organizat pe subiecte; într-o clasă virtuală pot fi reuniţi

subiecţi de toate vârstele, cu pregătiri diferite, neglijând graniţele spaţiale.

Dezavantajele educaţiei de tip e-learning sunt :

• rata mare de abandon a studenţilor – acest tip de educaţie la distanţă necesită eforturi consistente si susţinute din partea tuturor participanţilor la procesul instrucţional. Studenţii trebuie să fie extrem de motivaţi, altfel se instalează fenomenul de abandon scolar care este mult mai frecvent în educaţia la distanţă decât în învăţământul tradiţional.

După studiile făcute de Rovai , există câţiva factori care pot influenţa abandonul scolar si care pot fi exploataţi pentru a limita această tendinţă:

- prezenţa – tutorele si studentul trebuie să fie prezenţi chiar si într-o comunitate virtuală;

- egalitatea – trebuie să se manifeste prin aceea că tutorele va modera activitatea în asa fel încât toţi participanţi să aibă oportunitatea de a intervene într-un anumit subiect de discuţie;

- grupuri de lucru cât mai mici – care să permită o mai bună împărţire asarcinilor si activităţilor;

- stilul de predare si gradul de însusire al cunostinţelor reprezintă un factor important. Aceasta înseamnă folosirea unor formate de cursuri online specifice acestui tip de educaţie si care să se adapteze cunostinţelor subiecţilor.

• necesită experienţă în domeniul utilizării calculatoarelor – cursanţilor li se solicită anumite cunostinţe în domeniul IT.

În cele mai multe cazuri instalarea unui sistem elearning presupune instalarea de aplicaţii sau medii adiţionale care presupun cunostinţe tehnice suplimentare. Pentru a minimiza acest dezavantaj, clientul poate folosi un browser web. Există cazuri în care această abordare nu este posibilă. În acest caz este necesară modularizarea aplicaţiei, realizarea unui kit de instalare si a unui ghid al utilizatorului. În cazul în care

sistemul prezintă o multitudine de funcţiuni care nu sunt modularizate, utilizatorul are reţinere în utilizarea acestora si, în consecinţă, este diminuată eficienţa sistemului în sine.

• costuri mari pentru proiectare si întreţinere – acestea includ si cheltuieli cu tehnologia, transmiterea informaţilor în reţea, întreţinerea echipamentului, producerea materialelor necesare. Comparativ, însă, cu toate costurile pe care le implică procesul educaţional clasic, acestea sunt net mai mici.

În prezent, e-learning-ul a devenit o alternativă viabilă la metodele de educaţie tradiţionale, astfel că a fost adoptat de către multe dintre unităţile de învăţământ, mai ales datorită avantajelor oferite de posibilitatea instruirii continue sau de cele legate de larga aplicabilitate în cadrul organizaţiilor cele mai diverse

Bibliografie

• Mihaela Ilie, Radu Jugureanu, Otilia Ştefania Păcurari, Olimpius Istrate, Emil Dragomirescu, Dana Vlădoiu, Manual de instruire a profesorilor pentru utilizarea platformelor de elearning, Editura Litera International, București, 2008

• Drăgănescu, M.,acad.(2001), Societatea informaţională şi a cunoaşterii. Vectorii societăţii cunoaşterii, Studiu tematic, Academia Romana, www.academiaromana.ro

• Albeanu Grigore, Gherasim Zenovic, Andronie, Maria, (2014), Tehnologii de comunicaţie, multimedia şi e-learning în educaţie, Note de curs, Biblioteca virtuală a Universităţii Spiru Haret.

ROLUL DEZVOLTĂRII PROFESIONALE CONTINUE ÎN ACTUL EDUCAȚIONAL

Prof. Popica Laurențiu
Liceul Teoretic" Ion Barbu", București

Pornind de la ideea ca un bun pedagog, pe lângă stăpânirea conţinutului disciplinei pe care o predă şi a tehnicilor de lucru specifice profesiei didactice are nevoie şi de o cultură generală bogată, care să-i ofere posibilităţi de intervenţie educativă adecvată în situaţii diverse, aceasta realizându-se prin formarea si perfectionarea competentelor didactice.

Orice încercare de perfecţionare a activităţilor şcolare trebuie să pornească de la cunoaşterea culturii şcolii aşa cum se manifestă ea la nivelul managerilor, al profesorilor şi al elevilor.Cultura organizaţională este ca personalitatea unui om: se construieşte greu, se schimbă şi mai greu. Oamenii ce compun o cultura puternică nu au nevoie de îndemnuri suplimentare, accepta deja necondiţionat "regulile jocului" , iar organizaţia reuşeşte să formeze un anumit tip de angajat. Școala trăiește din inițiativele, din colaborarea și din răspunderea colectivă a tuturor participanţilor la viaţa școlară.

Formarea continuă a personalului didactic din învăţământul preuniversitar se realizează printr-un sistem de instituţii, organizaţii şi structuri ale acestora, între care se stabilesc relaţii ierarhice şi relaţii funcţionale menite să asigure coerenţa, compatibilitatea şi respectarea standardelor de calitate în proiectarea, realizarea şi evaluarea programelor de formare continuă la nivel naţional.

Principalele forme de organizare a formării continue/perfecţionării personalului didactic din învăţământul preuniversitar sunt:

(1) a) activităţile metodico-ştiinţifice şi psihopedagogice, realizate la nivelul unităţii de învăţământ sau pe grupe de unităţi, respectiv comisii metodice, catedre şi cercuri pedagogice;

b) sesiunile metodico-ştiinţifice de comunicări, simpozioane şi schimburi de experienţă pe probleme de specialitate şi psihopedagogice;

c) stagiile periodice de informare ştiinţifică de specialitate şi în domeniul ştiinţelor educaţiei;

d) cursurile organizate de societăţi ştiinţifice şi alte organizaţii profesionale ale personalului didactic;

e) cursurile de perfecţionare a pregătirii de specialitate, metodice şi psihopedagogice;

f) stagii/programe realizate prin activități de mentorat pentru dezvoltarea profesională;

g) cursurile de pregătire şi examenele pentru obţinerea definitivării în învăţământ sau a gradelor didactice

h) cursurile de pregătire şi perfecţionare pentru personalul de conducere, de îndrumare şi de control, potrivit unor programe specifice;

i) bursele de perfecţionare şi stagiile de studiu şi documentare, realizate în ţară şi în străinătate;

j) cursurile postuniversitare de specializare; k) studiile universitare de masterat;

k) studiile universitare de doctorat.

(2) Programele de conversie profesională intră în atribuţiile instituţiilor de învăţământ superior şi se desfăşoară în baza unor norme metodologice specifice.

(3) Evaluarea şi validarea achiziţiilor dobândite de personalul didactic prin diferite programe şi forme de organizare a formării continue/perfecţionării se efectuează prin sistemul de recunoaştere, echivalare şi acumulare a creditelor profesionale transferabile.

Vizibil, societatea se schimbă şi, odata cu ea , şi sistemele de educaţie. Aşa se explică faptul că în aproape toate ţările lumii au avut şi au loc reforme în domeniul educaţiei şi învăţământului. Într-o societate aflată în permanentă schimbare, fiecare dintre noi, mai ales dascălii, ne confruntăm cu nevoia de a dobândi noi competenţe, de a ne reînnoi bagajul de cunoştinţe şi abilităţi, prin participarea la programele de perfecţionare profesională continuă. Atunci cand parcurgi un program de formare care este adecvat profesiei tale, si-ți folosește în activitatea pe care o desfășori cu elevii, găsești mereu ceva de făcut.

Fiecare profesor, din orice specializare se angajează astfel într-un proces de formare care îi va dezvolta cariera periodic până la finalul acesteia, îi va îmbogăți experiența și de a-i ușura munca, prin aplicarea noilor metode de abordare a disciplinelor curriculare.

Formarea continuă, indiferent dacă se desfăşoară prin auto-formare sau prin participarea la programe de formare, este cea care dă posibilitatea cadrului didactic să dobândească cunoştinţe noi în specialitate, în metodică şi pedagogie, să deprindă abilităţi.

Colectivul didactic poate acorda sprijin întrun mod eficient, dacă este format. În toate întâlnirile cadrelor didactice, prin activităţi metodice, conferinţe, programe de formare se urmăreşte dezvoltarea individuală şi profesională (prin achiziţionarea de noi competenţe), sporirea calităţii sistemului educaţional, cunoaşterea ambianţei sociale, dezvoltarea

muncii în echipă, depăşirea tuturor dificultăţilor inerente unei societăţi în tranziţie. De multe ori, dupa parcurgerea unui program de formare, rămâi plăcut surprins de importanța informațiilor, de maniera prezentării și transmiterii acestora. Și nu numai atât, (în condițiile în care educabilii noștri sunt tot mai energici, beneficiază de multe surse informative, sunt mult mai receptivi și curioși), ”învești”, la rândul tău,cum să le captezi elevilor atenţia şi să le-o menţii pe tot parcursul lecţiilor, să predai accesibil şi convingător noile cunoştinţe, să creezi situaţii de învăţare adecvate, să dirijezi învăţarea şi să obţii feed back, ori de câte ori este nevoie, să evaluezi prin metode variate.

Parcurgerea modulelor de formare susțin calitatea noastră a cadrelor didactice ca modele de persoane educate, exemplificând virtuţile pe care ne străduim să le inspirăm elevilor-curiozitate, toleranţă, onestitate, cinste, respect faţă de diversitate şi aprecierea diferenţelor culturale - şi capacităţile care sunt necesare pentru dezvoltarea intelectuală.

Astfel, străduindu-se să-şi îmbunătăţească stilul de predare,(în urma perfecționării, formării și dezvoltării profesionale) profesorii, îşi examinează critic activitatea proprie, se străduiesc să-şi aprofundeze cunoaşterea, să-şi îndrepte judecăţile şi să-şi adapteze predarea la noile descoperiri, idei, teorii.

Analizând programele de formare şi dezvoltare profesională din diverse sisteme de învăţământ, putem formula concluzia că demersurile formative eficiente sunt cele care se bazează pe cunoştinţe ample despre complexitatea activităţii de predare-învăţare-evaluare, oferă provocări intelectuale, urmează un model al profesiei, formează profesionişti şi manifestă respect faţă de cadrele didactice ca profesionişti, acordă timp suficient, ocazii şi suport cadrelor didactice, cu scopul de a-i determina să-şi formeze noi competenţe şi să le integreze în propriile achiziţii profesionale.

Bibliografie:

• Gliga, L. (2002), Standarde profesionale pentru Profesia Didactică, Editura POLSIB, Sibiu

• Maciuc Irina, “Formarea formatorilor. Modele alternative şi programe liniare” Editura Didactică şi Pedagogică, RA, Bucureşti, 1998.

• www.eformare.info.ro

EDUCAȚIA – DIMENSIUNEA CONSTITUTIVĂ A FIINȚEI UMANE

Truța Rodica Bianca
Școala Gimnazială Ibănești/Hodac

Menirea educației este aceea de a forma și dezvolta continuu, de a înălța omul pe cele mai înalte culmi.

Educația este o diversiune constitutivă a ființei umane ,,Omul nu poate devenii om decât prin educație'', spune Kant, la modul imperativ.

Modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în cea mai mare măsură, de modul în care educația poate satisface cerințele dezvoltării umane.

Omenirea are nevoie de o conștiință umană, de promovarea unui nou umanism bazat atât pe valori morale și culturale, cât și pe achizițiile noii revoluții științifice și tehnice și impactul acestora asupra vieții noastre. Individul în spiritual solidarității cu cei din generația sa, a respectului pentru toți, precum și al încrederii în destinul umanității și în valorile umane.

În procesul instructive-educativ trebuie încurajat comportamentul participativ, pasul de la ,,a învăța'' la ,,a învăța să fii și să devii'', ceea ce înseamnă pregătirea pentru viitor, pentru a putea face față situațiilor sau pentru a le crea, dobândind dorința de angajare și acțiune, de a interacționa satisfăcător, acestea determinând finalitățile educației pentru participare și democrație.

Învățarea participativă înseamnă atât înarmarea individului cu cunoștințe si atitudini, comportamente și modele acționale în situații sociale, cât și acceptarea și solidaritatea.

Participarea corelează poziția cu coeziunea, încrederea reciprocă, respectul față de om și realizare, iar solicitarea la participare înseamnă implementarea principiilor democrației în comportamentul cotidian, în muncă și viață.

Condiția importantă a eficienței activității didactice este strategia didactică, care reprezintă un system complex si coerent de mijloace și metode, materiale și resurse educaționale care vizează atingerea scopurilor educaționale. Stabilirea strategiei didactice este rezultatul deciziei fiecărui cadru didactic, la baza căreia aflându-se câteva condiționări, cu rol de repere necesare și suficiente pentru realizarea obiectivelor educaționale la nivel de

eficiență. Tipurile de strategii se stabilesc în funcție de metodele principale ce urmează a fii utilizate.

Realizarea unor importante obiective educaționale, precum cele referitoarea la punerea în prin plan a elevului, cu particularitățile sale psiho-fiziologice, realizarea egalității de șanse, evitarea discriminărilor de orice fel, pune problema promovarii unor forme specifice de organizarea a activităților de instruire, cu accent pe valorificarea unor modalități concrete de individualizare a învățării.

Dimensiunea educației se suprapune pe dimensiunea întregii existențe umane. Potrivit principiului organizatoric și filozofic al educației permanente sau continue, educația începe odată cu nașterea ființei umane și devine o dimensiune a existenței sale pe parcursul întregii vieți.

Educația permanentă implică un sistem complet, coerent și integrat, oferind mijloace proprii de a răspunde aspirațiilor de ordin educativ și cultural, al fiecărui individ, fiind destinată să permit fiecăruia sa-și dezvolte personalitatea pe durata întregii vieți prin munca sa sau prin activitățile sale.

Pentru a devenii cu adevărat o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aiba un character global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală.

Într-un sens mai larg, învățarea este ,,procesul dobândirii experienței individuale de comportare'', deci datorită învățării nu se acumulează doar informații, ci se formează gândirea, sentimentele și voința, adică întreaga personalitate.

Cea mai importantă sarcină educativă este dezvoltarea la elevi a sentimentului comuniunii sociale, adică a dispoziției spre colaborare, întrajutorare, al solidarității sociale.

Apropierea dintre copii, solidaritatea, mai sunt favorizate și de activitățile din afara clasei și extrașcolare, în care, prin natura lor, sunt necesare diviziunea muncii și colaborarea, unde intră serbările școlare, excursiile în care elevii își impart sarcinile, întrecerile sportive, precum și unele activități de muncă voluntară. Toate acestea având rezultate educative numai dacă sunt bine organizate și duc la procese vădite, numai atunci se produc fenomene favorabile de transfer și compoziție efectivă.

Finalitățile educaționale generale reprezintă axe mari, de referință, care orientează acțiunea educativă, însă nu departe de practica educativă cotidiană.

Politica educațională definește finalitățile educației ca fiind orientări filozofice, morale, etice, ideologice, de care urmează să țină cont sistemul educativ, ce oferă sistemului educativ linii directoare și asigură acesteia coerență și dau sens acțiunii educative.

Finalitățile generale actuale relevă preocuparea pentru formarea intelectuală, precum și formarea abilităților și competențelor practice pentru promovarea multidisciplinarității, a interdisciplinarității și transdisciplinarității, în vederea asigurării caracterului operațional și funcțional al achizițiilor.

Bibliografie

1. Adrian Opre - Noi tendințe în psihologia personalității.
2. Mușata Bocoș, Dana Jucan- Teoria și metodologia instruirii.
3. Mușata Bocoș- Didactica disciplinelor pedagogice

EGALITATE DE ȘANSE PRIVIND INTEGRAREA ELEVILOR CU CES

Profesor ȚUDIC MARIANA

Școala Profesională Repedea, județul Maramureș

Accesul la integrare este valabil pentru toate persoanele, inclusiv pentru cele cu handicap, indiferent de handicapul și gravitatea acestuia. Integrarea se bazează pe convingerea că adulții lucrează în comunități incluzive, alcătuite din persoane de diferite rase, religii, aspirații, cu sau fără dizabilități. Tot așa, indiferent de vârstă, copiii au nevoie să crească și să învețe în medii asemănătoare celor în care vor lucra ca adulți, iar școala este principala instituție care trebuie să răspunde acestei nevoi.

Analizând particularitățile specifice procesului de învățare a copiilor cu diferite tipuri de deficiență, se ajunge la concluzia că una dintre calitațile esențiale ale curriculumului școlar vizează un grad cât mai mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat. Principiul fundamental al școlii incluzive este ca toți copiii trebuie să învețe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultățile pe care acestia le pot avea sau de diferențele care pot exista între ei. Prin adoptarea unor curriculum-uri adecvate, strategii de predare-învățare-evaluare, parteneriate cu comunitățile din care fac parte și exsistența unor servicii de sprijin adaptate la nevoile speciale ale copiilor putem construi o societate incuzivă care oferă educație tuturor.

Principiile cheie ale incluziuni:

-valorizarea diversității;

-dreptul de a fi respectat;

-demnitatea ființei umane;

-nevoile individuale înțelese ca cerințe individuale;

-planificarea și proiectarea unei politici educaționale pe termen lung;

-șanse egale;

-materiale didactice diverse;

-personal suplimentar specializat;

-metode de predare noi, adaptate programului tehnologic.

Trebuie să existe un continuum de sprijin și servicii de nevoi speciale întâlnite în fiecare școală.

Educație incluzivă:

-provocare spre schimbarea atitudinilor și mentalităților precum și a politicilor și practicilor de excludere și segregare;

-răspunde nevoilor individuale de valorizare și potențare dar și nevoilor sociale de participare și dezvoltare;

-se bazază pe conceptul de educație pentru toți care la nivelul practicii școlare înseamnă rezolvarea dificultăților de învățare pe care le întâmpină copiii;

-permite prezența, participarea și reușita tuturor elevilor școlii;

-recunoaște faptul că toți copiii pot să învețe;

-răspunde nevoilor tuturor copiilor;

-este un proces dinamic care evoluează permanent;

-este esențială în demersul către o educație de calitate pentru toți.

Educația incluzivă înseamnă că toți copiii și tineri învață împreună în structuri obișnuite ale învățământului preuniversitar și universitar. Incluziunea este văzută ca un proces continuu de depășire a barierelor de învățare și participare pentru toți copiii și tineri.

Educația incluzivă se referă la sprijinirea școlilor în depășirea obstacolelor pentru ca acestea să poată progresa și să poate veni în întâmpinarea nevoilor de învățare a tuturor copiilor

Bibliografie:

1. Cristea, S-Dicționar de termeni pedagogigi, E.D.P. București,1998
2. Gherguț A. 2005-Sinteze de psihopedagogie specială, Ed. Polirom
3. Gherguț A, Frumos L, Educația incluzivă. Ghid metodologic, Ed. Polirom, Iași, 2019
4. Neagu, G-Șanse de acces la educație în societatea romanească, Editura Lumen, Iași 2012
5. Bianca, Selejjan-Gutan- Sistemul jurisdicțional european de protecție a drepturilor omului, curs universitar, Editura Universității Lucian Blaga, Sibiu, 2003
6. Convenția europeană a drepturilor omului.

Copiii cu sindrom Asperger

Tudora Tatiana, Liceul Sanitar ,, A. Ivireanu,, Rm. Vâlcea

Sindromul Asperger este o tulburare neurologică din spectrul autismului, denumită astfel după medicul pediatru austriac Hans Asperger, care a descris pentru prima oară un grup de copii cu aceleași caracteristici comportamentale. Persoanele cu Sindromul Asperger au dificultăți legate de interacțiunea socială și de comportamentele restrictive sau repetitive, dar spre deosebire de cei care au o formă de autism clasic, nu au întârzieri în dezvoltarea limbajului sau întârzieri cognitive evidente. Majoritatea depășesc cu succes etapele de dezvoltare timpurie și pe cele educaționale, mulți dintre ei având un coeficient de inteligență de nivel superior. Ca urmare a acestei manifestări mai subtile a afecțiunii, persoanele cu Sindromul Asperger sunt de obicei diagnosticate mai târziu decât cele cu autism, câteodată chiar în adolescență sau la maturitate. Sindromul Asperger este diagnosticat la băieți de aproximativ zece ori mai des decât la fete. Persoanelor cu Sindromul Asperger le este greu să stabilească legături cu ceilalți, adesea având dificultăți în menținerea contactului vizual, în interpretarea expresiilor feței și limbajului corpului sau în a privi lucrurile din perspectiva altcuiva. Deși limbajul lor se dezvoltă în ritm normal, iar vocabularul achiziționat ar putea fi chiar avansat, au totuși probleme în ceea ce privește înțelegerea aspectelor subtile ale comunicării – citirea gesturilor, înțelegerea unui dialect, recunoașterea și exprimarea emoțiilor, urmărirea unui schimb de replici.

Limbajul este de obicei interpretat ad literam de aceste persoane, așa că expresiile idiomatice și aluziile ironice pot fi foarte confuzante. Multe persoane învață să citească cu ușurință și de timpuriu, dar capacitatea lor de a decodifica limbajul prezintă adesea probleme semnificative de percepere a sensului și înțelegere a contextului. Elevii cu Sindromul Asperger sunt de obicei foarte verbali, spunând inclusiv lucruri pe care ceilalți au învățat să le păstreze pentru ei (și, prin urmare, părând nepoliticoși) sau susținând prezentări lungi pe subiectele lor preferate (de exemplu, „mersul trenurilor") fără să-și dea seama că informația nu prezintă interes pentru cei din jurul lor. Diferențele de procesare senzorială și dificultățile motorii – probleme legate de atenție și planificare a timpului, lipsă de îndemânare și tonus muscular scăzut – sunt adesea prezente, făcând dificile interacțiunile sociale prin sport și joc.

Organizarea și atenția sunt adesea problematice și majoritatea elevilor cu Sindromul Asperger au o anxietate permanentă. Deseori, atașamentul profund față de reguli, rutină și activități sau subiecte preferate face extrem de dificile și deranjante momentele de tranziție, schimbările și ideea de flexibilitate (de exemplu, le este greu să joace un joc după regulile altui copil). Întrucât dificultățile prezentate sunt considerabil diferite de cele ale autismului clasic, nevoile elevilor cu Sindromul Asperger sunt adesea trecute cu vederea, ducând la o izolare tot mai mare și la anxietate. Lipsa abilităților de organizare și atenție – mai ales la un copil dotat din punct de vedere intelectual – sunt adesea interpretate greșit, ca lipsă de efort și interes, și sunt penalizate, în loc să fie dezvoltate prin învățare. Fără note mici însă, problemele motorii, precum cele de legare a șireturilor sau de caligrafie, nu ar ajunge să fie abordate cu ajutorul terapiei ocupaționale, iar dificultățile de susținere a unei conversații nu ar putea fi tratate în cadrul unor sesiuni de logopedie. De fapt, datorită depășirii cu succes a standardelor tipice de evaluare (legate de însușirea informațiilor factuale, proceselor și teoriilor care se studiază în școală), nevoile persoanelor cu Sindromul Asperger sunt deseori trecute cu vederea sau li se oferă o formă de ajutor nepotrivită.

Pe măsură ce acești elevi cresc și devin conștienți de diferențe, crește și anxietatea lor și ar putea apărea depresia. Hărțuirea colegilor este un lucru obișnuit, deoarece elevii naivi, care nu se pot impune

sau care sunt disperați să-și facă prieteni, devin victime. Instruirea colegilor și cultivarea abilităților emoționale, conștientizarea și cultivarea abilităților necesare dezvoltării de relații cu colegii pot fi de mare ajutor în efortul de a face dintr-o persoană cu Asperger un elev de succes.

Bibliografie

1.Albu, A., Albu, C., (2000), *Asistenta psihopedagogica si medicala a copilului deficient fizic*, Iași, Polirom.

INCLUZIUNEA ÎN JOCURILE COPIILOR DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preşcolar: Doinița Tudoran

Prof. înv. preşcolar: Monica Hussain

Grădinița Floare albastră Sector 4, București

Grădinița incluzivă reprezintă un pas mai departe în procesul de atenuare şi eliminare a barierelor educaţionale dintre copiii. Educaţia incluzivă semnifică extinderea scopului şi a organizării pentru a putea să răspundă unei mai mari diversităţi de copii, în special celor proveniţi din grupuri defavorizate, marginalizate sau excluse de la educaţie. Pornind de la premisa că fiecare copil are particularităţi, interese, abilităţi şi necesităţi de învăţare unice, toate drepturile sale referitoare la educaţie trebuie realizate într-o manieră care să conducă la o integrare socială şi o dezvoltare individuală cât se poate de complete, incluzând dezvoltarea sa culturală şi spiritual.

Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței şi nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Educația de tip incluziv este o educaţie de calitate, accesibilă şi care îşi îndeplineşte menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. Educația incluzivă vizează reabilitarea și formarea persoanelor aflate în dificultate, printr-o serie de măsuri de natură pedagogică. În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru găsirea căilor și mijloacelor optime de intervenție educativă, încă de la vârstele mici, asupra unei categorii cât mai largi de populație infantilă. Astfel, conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor diferiți, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru

dreptul fiecărui indivit de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește.

O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism" specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, diferite activitati care sa-i ajute în a avea o conduită pozitivă față de copilul cu n-evoi speciale.

În anul școlar trecut am avut un copil care necesita purtarea unei perechi de ochelari de vedere. A venit câteva zile cu ei, dup care nu a mai vrut să-i poarte. Mama a insistat să-i poarte și la grădiniță, dar s-a izbit de refuzul lui total, motivul râd copiii de mine. Părintele a luat legătura cu noi. Am făcut diferite jocuri pentru a demonstra celorlalți copii necesitatea purtării ochelarilor. Le-am explicat că el poartă ochelar pentru că nu vede. Ca experiment i-am pus să privească printr-o folie de plastic mai groasă. Nu au putut vedea clar în jurul lor dar nici să lucreze pe fisă. Au adus ochelar de soare și toți din grupă am purtat ochelari, iar el pe cei de vedere.

În activitatea de educație fizică copilul nu avea orientare în spațiu, ne putând să privească în lateral. I-am legat la ochi pe unii dintre copiii inclusiv și pe el, iar ceilalți i-au luat de mână, pentru ai ajuta să ducă la bun sfârșit sarcine dată. S-au lăsat dirijați și au avut încredere în cei care vedeau. Astfel în celelalte activități copiii l-au ajutat pentru a câștiga și echipa lor, dar și el s-a lăsat ajutat de ceilalți copii pentru a duce la bun sfârșit jocul.

Prin lectura unor poezii și povești (Cățelușul șchiop, Fetița cu chibrituri) am scos în evidență că nu toți suntem la fel, dar că trebuie să ne comportăm cu bunătate, ajutor, înțelegere, chiar dacă aceea fac parte din medii defavorizate. În Ajun de Crăciun am organizat un voluntariat în care am

implicat copii-părinți-bunichi-vecini-prieteni pentru ajutorarea copiiilor de la Centru de zi nr. 5, din apropiere.

Primirea în grupă a copilului cu cerinte educative speciale, atitudinea față de el trebuie să păstreze o aparență de normalitate, copilui trebuind să fie tratat la fel cu ceilalți copii din grupă.

De asemenea, trebuie să-i încurajămși să-i stimulăm ori de câte ori este nevoie pe aceștia, dându-le încrederea în forțele proprii, în pripria reușită în acțiunile întreprinse, evidențiind unele abibități sau interese speciale lor în dezvoltarea și sprijinirea cărora trebuie implicate șifamiliile preșcolarilor.

Bibliografie

Tatiana Sisova ,, Probleme și dificultăți în educația copiilor ,, Editura Sofia

Stela Coman ,, Parteneriat în educația integrată a copiilor cu cerințe educaționale speciale ,, Editura Polirom

PROIECTAREA, ORGANIZAREA ŞI DESFĂŞURAREA JOCURILOR DIDACTICE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR CA MODALITATE DE ABORDARE INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

P.I.P. TUDOSE CARMEN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DAN BARBILIAN

Vârsta școlară mică aduce o modificare majoră în viața copilului prin integrarea în viața școlară, cu cerințele ei, acționând profund asupra dezvoltării copilului, în general, dar mai ales asupra dezvoltării sale psihice și a dezvoltării personalității sub acțiunea factorilor culturali și educaționali dirijați de actul educațional.

Școala va ocupa o bună parte din timpul copilului și va modela interesele, preferințele, preocupările, distracțiile acestuia, de aceea jocul, deși încă foarte dorit de copil, va deveni dependent de activitatea de învățare, direct și indirect. Poziția jocului în viața copilului, ca durată și oportunitate de utilizare a surplusului de timp, ca pondere și importanță, se va modifica. De aceea este necesar să facem deosebirea între **joc** și **învățare**, luând în considerare atât suportul motivațional, cât și mobilele care generează jocul și învățarea.

Datorită structurii sale psihologice, jocul are motivație intrinsecă, pe când învăţarea, mai ales în faza iniţială este motivată predominant extrinsec. De asemenea, jocul generează copilului plăcere, oferă câmp liber manifestării şi spontaneităţii, generează bucurii, satisfacţii, răspunzând nevoilor și intereselor sale imediate, fără să-l obosească pe copil.

Învățarea și activitățile care duc la aceasta, fiind impuse din exterior, fără a răspunde unor interese imediate, îi vor părea copilului ca o constrângere a unei autorități exterioare, iar rezultatul învățării nefiind întrezărit imediat, ca în joc, nu îl va satisface pe copil, cel puțin pentru moment.

Drept urmare, solicitarea psihică şi efortul pe care le presupune învăţarea şcolar, trebuie integrate într-un ansamblu psiho-social concret, care să îmbine armonios factorii de personalitate ai copilului cu cei ai mediului școlar. Efortul presupus va fi un răspuns la solicitările externe şi o expresie a atitudinii sale subiective faţă de aceste solicitări.

De aceea, jocul didactic trebuie să aibă în vedere ambele aspecte și să le organizeze într-un tot unitar. Adaptarea activă a copilului va fi condiționată psihologic de saltul de la efortul în

joc la efortul învățării.

Noua programă şcolară a înlocuit conţinuturile teoretice cu o varietate de contexte problematice care au menirea de a dezvolta capacităţi si competențe la elevi prin elaborarea şi folosirea de strategii în rezolvarea diferitelor situații şcolare. Accentul se pune pe activitatea de explorare-investigare, prin stimularea atitudinii de cooperare, iar educatorul devine organizator de activităţi variate de învăţare, pentru toţi copiii, indiferent de nivelul şi ritmul propriu de dezvoltare al fiecăruia, stimulându-i să lucreze, evaluându-i după progresul individual.

Jocul didactic trebuie să constituie o punte de legătură între joc, ca activitate dominantă a școlarului mic şi activitatea specifică şcolii (primare), învăţarea. De altfel această legătură între jocul dominant în perioada anterioară, cea preșcolară, și jocul didactic din ciclul primar se relevă în chiar esența jocului didactic, care este o continuare a jocului cu reguli folosit la grădiniță, cu deosebirea că regulile jocului se exprimă acum prin obiective pedagogice care se realizează prin activități de învățare, pentru formarea competențelor vizate de curriculumul școlar.

Bibliografie:

- *** Curriculum pentru învăţământul primar, M.E.C.T.S. , 2013.
- „Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici” - Program de formare continuă de tip „blended learning” pentru cadrele didactice din învăţământul primar 2012
- „Sugestii pentru abordarea transdisciplinară în învăţământul primar” – inst. Negrici Mariana, înv. Nechifor Lenuţa, prof. Teodor Ştefănică, Editura Pax Aura Mundi Galaţi, 2008

PRINCIPIILE INCLUZIUNII

Prof. Înv. Preşcolar: Tudose Roxana Florina

Lic. Tehn. "I. C. Petrescu" Stâlpeni

Principiile cheie ale incluziunii au în vedere următoarele concepte fundamentale: valorizarea diversităţii, dreptul de a fi respectat, demnitatea fiinţei umane, nevoile individuale înţelese ca cerinţe individuale, planificarea, dezvoltarea profesională, şanse egale.

Şcoala incluzivă:

- unitatea de învăţământ în care se asigură o educaţie pentru toţi copiii;
- reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare.

Şcoala incluzivă este şcoala care: nu selecteaza si nu exclude, este deschisa, tolerantă, prietenoasă si democratică, este naturală prin eterogenitatea ei, valorizează toţi elevii, se adaptează la diversitatea nevoilor educaţionale şi la particularităţile de învăţare şi dezvoltare;

Şcoala incluzivă pune în centrul atenţiei omul ca fiinţă originală, unică şi irepetabilă. Această perspectivă generează o serie de întrebări:

Ce schimbări trebuie să se producă în organizarea şcolii?

Care sunt conţinuturile educaţionale pe care trebuie să le pună şcoala la dispoziţia elevilor?

Ce schimbări trebuie să se producă în stilul de predare şi la modul de cooperare între profesori pentru a asigura un învăţământ de calitate?

Care este specificul procesului de evaluare în şcoala incluzivă şi cum trebuie înţeles progresul elevilor?

Cine poate fi considerat elev cu cerinţe educaţionale speciale într-o şcoală incluzivă?

Tipuri de abordări instructive recomandate în predarea conţinuturilor elevilor cu dizabilităţi intelectuale:

Abordări vizuale

Cea mai recomandată abordare de predare pentru elevii cu dizabilități intelectuale este aceea de a folosi prompteri vizuali. Elevii manifestă adesea puncte forte în gândirea concretă, memoria repetitivă și înțelegerea aspectelor vizual-spațiale și o serie de dificultăți în gândirea abstractă, cunoașterea socială, comunicare și atenție.

Unul dintre avantajele utilizării prompterilor vizuali este acela constă în faptul că elevii îi pot folosi cât timp au nevoie ca să proceseze informațiile. Spre deosebire de aceștia, informația orală este tranzitorie: odată spusă, mesajul nu mai este disponibil. Informațiile orale pot pune probleme elevilor care au dificultate în prelucrarea limbii și care necesită timp suplimentar.

Prompterii vizuali pot fi folosiți într-o varietate de moduri în sala de clasă. Cu toate acestea, pentru a avea succes, aceștia trebuie să se potrivească nivelului de înțelegere al elevului, adică asigurându-ne de faptul că se află la punctul corespunzător pe continuumul complexității despre care vorbeam anterior. Folosind un grafi cu linii pentru a sprijini învățarea atunci când elevul are nevoie de fotografii color pentru a înțelege, va genera exclusiv frustrare pentru toți participanții la actul educațional. Ținând cont de această precauție, suporturile vizuale sunt foarte utile și pot fi utilizate pentru:

• organizarea activității elevului - programe zilnice, mini-programe;

• liste de verificare a activității, calendare, table de exprimare a opțiunii;

• furnizarea de instrucțiuni sau indicații pentru elev -reprezentarea vizuală a așezării elevilor în clasă, fișiere cu indicații specifice pe activități, pictograme și instrucțiuni scrise pentru învățarea informațiilor noi;

• predarea abilităților sociale - reprezentările pictoriale ale poveștilor sociale;

• reprezentarea unei situații sociale cu indicii sociale și răspunsuri potrivite, dezvoltate pentru o situație specifică pentru elev;

• predarea auto-controlului - pictograme de auto-control, care oferă un indiciu cu privire la așteptările de comportament.

Întrebarea cheie care trebuie pusă atunci când planificați o activitate sau suntem implicați în instruire este: cum poate fi prezentată această informație în format vizual simplu? Alegem prompterii vizuali pornind de la nivelul de înțelegere al elevului a abilităților acestuia și de la răspunsurile pe care le oferă.

Oferim o laudă precisă, pozitivă în timp ce elevul învață. Oferim elevilor informații precise despre ceea ce fac bine sau corect; spre exemplu, "ai colorat foarte frumos!" sau "ai rezolvat foarte bine aceste probleme de matematică".

Lauda generalizată poate duce la învățarea neintenționată, care este dificil de revizuit. Elevii cu CES pot învăța prin încercări, deci direcționând lauda la comportamentul foarte specific este un aspect foarte important: "Mihai, te descurci foarte bine la adunarea acestor numere. "Învățarea bazată pe asocieri nereale poate apărea dacă elevii corelează în mod eronat ceva ce fac cu lauda primită. Spunând exclusiv "Bravo Mihai!" când Mihai dă din picioare în timp ce face problema de matematică poate rezulta într-o corelație între datul din picioare și lauda generala.

Utilizează întăriri semnificative

Întăritorii pot fi orice, de la laudă la obiecte tangibile care sporesc comportamentul elevului este de a învăța. Elevii cu CES nu pot fi motivați cu întăriri comune care funcționează la alți elevi. Aceștia

pot prefera un timp petrecut singur, timp pentru a vorbi cu o persoană preferată din școală, o excursie la cantină, un exercițiu de rutină (de exemplu, plimbare), timp pentru a juca cu un obiect dorit, muzică, un joc, o rutina preferata, elemente care ofera stimularea senzorială sau statul la fereastră. Este important să știm ce funcționează ca întărire pentru fiecare copil. Un profil activităților sau alte elemente de întărire sunt preferate de student poate fi foarte util. Aceast tip de listă - "**Îi place / nu-i place**" - poate fi dezvoltată cu ajutorul familiei și împărtășită cu tot personalul didactic.

Planificați sarcinile la un nivel adecvat de dificultate

Elevii cu CES pot fi deosebit de vulnerabili la anxietate și intoleranți la sentimentele de frustrare dacă nu își pot îndeplini sarcinile alocate. Creșterea nivelului de dificultate treptat si sprijinirea învățării (mai ales cu informații vizuale, mai degrabă decât doar explicații orale) va ajuta la minimizarea frustrării elevilor.

Utilizați materiale adecvate vârstei

Este important să respectăm demnitatea elevilor cu CES inclusiv prin intermediul tipului de materiale alese pentru instruire. Chiar dacă instruirea trebuie să fie modificată semnificativ, materialele de învățare trebuie să fie adecvate vârstei elevului. Nu subestimați capacitatea de înțelegere a elevului pe baza aparențelor și, în egală măsură, nu vă raportați permanent la standardul elevilor tipici. Fiecare elev este unic și are un prag de la care învățarea se poate produce eficient. Un dascăl dedicat poate observa pragul de învățare și poate genera o schimbare fundamentală în curba de învățare a unui elev cu CES.

BIBLIOGRAFIE:

- Curs Introductiv de Educație Incluzivă, Centrul European pentru Drepturile Copiilor cu Dizabilități, Autor: M. M. Turza, București, 2017
- www.educațieincluzivă.info

EDUCAȚIA STEAM
O ABORDARE INOVATIVĂ ÎN FORMARE A ELEVILOR

Prof. Daniel Tudosoiu

Colegiul Național „Alexandru Lahovari" – Rm. Vâlcea

Formarea profesională a elevilor și studenților în baza abordării conceptului STEAM, este de fapt o provocare la nivelul educației mondiale. Odată cu revoluțiile din era digitală și dezvoltarea tehnologiilor apare necesitatea schimbărilor majore în învățământ, reorganizarea orientării și formării profesionale a elevilor și studenților. Inserția conceptului educațional STEAM în învățământ aduce cu sine necesitatea unor reforme în domeniul conținuturilor educaționale. Din momentul în care Yakman a introdus acronimul STEAM el a devenit viral în mediul educațional și este promovat la nivel mondial ca unul dintre cele mai importante concepte de învățare a secolului XXI. Cu toate acestea abordarea STEAM în educație este încă la o etapă incipientă de dezvoltare. În timp ce unii autori o înțeleg pur și simplu ca o mișcare în căutare pedagogiei inovatoare bazată pe experiențe , alții promovează ideia că Conceptul educațional STEAM este o abordare didactică integrată sau ca un model educațional complet care în viziunea unor specialiști se axează pe rezolvarea de probleme din lumea reală .

Educația STEAM își propune să dezvolte la elevi abilitatea de a-și construi propriul traseu de profesionalizare, prin antrenarea încrederii în forțele proprii și capacității de autoevaluare. Racordarea învățării la noile cerințe ale societății este un proces de lungă durată capabil să integreze toate elementele educaționale sub o singură umbrelă. Vorbind despre conceptul educațional STEAM în corelație cu orientarea profesională, ghidarea în carieră a elevilor și studenților ar trebui să menționăm că la nivel mondial se promovează "Centrele STEAM" - care sunt de fapt niște laboratoare unde elevii își pot aplica cunoștințele, deschise de obicei pe lângă instituțiile de învățământ, universități sau centre educaționale moderne dotate cu tehnologii de ultimă oră și alte resurse educaționale, care permit elevilor și studenților să efectueze cercetări științifice și să elboreze produse finite în cadrul proiectelor de cercetare și proiectelor STEAM, în acest sens am putea menționa prezența în cadrul centrelor STEAM a secțiilor de:

✓ Robotica

✓ Modelare 3D

✓ Inteligență artificială

✓ Inteligență emoțională

✓ Antreprenoriat

Tendințe de bază în educația STEAM. Astăzi una din funcțiile esențiale ale educației este de a ghida tinerii în carieră de ai ajută să își dezvolte propriul traseu de profesionalizare, să își găsească propriul drum într-o societate în continuă schimbare și în acest context realizăm că nu sunt suficiente doar cunoștințele la o anumită disciplină de studiu. Educația STEAM își propune să ofere elevului loc pentru dezvoltarea propriei personalități axându-se pe: gândirea independentă, integrare curriculară, curiozitatea naturală

✓ *Gândirea independentă* în formarea conceptelor despre lumea ce ne înconjoară prin prisma propriei învățări, elevul nu își măsoară cunoștințele decât cu succesele obținute prin stabilirea obiectivelor corecte și traseului personalizat de învățare.

✓ *Curiozitatea naturală* limitează profesorul în cerințe și lasă elevului loc de interpretare a situației, nu punem bariere învățării, copilul știe să gândească creativ, limitele nu fac decât să stopeze curiozitatea și dorința de a descoperi ceva nou.

✓ *Integrarea curriculară* nu este altceva decât intersecția dintre inovație, creativitate, gândire științifică și tehnologiile informționale. Modelarea cunoștințelor din diferite arii disciplinare prin combinarea armonioasă dintre Arte Știință și Tehnologii.

Abordarea conceptuală a educației STEAM optează pentru integrarea curriculară a conținuturilor și analiza științifică a subiectelor din prisma inter- și trans și pluridisciplinarității

axându-se pe dezvoltarea abilităților inovative și creative a elevilor în rezolvarea problemelor și crearea produselor prin colaborare și cooperare. Integrarea curriculară a conținuturilor studiate începe de la planificarea procesului de predare - învățare- evaluare ce ar viza o interrelaționare a disciplinelor de studiu care să permită crearea conexiunilor logice între cunoștințele dobândite și viața reală.

Interdisciplinaritatea– este abordare care presupune o învățare „fără granițe" această modalitate de instruire indică că temele / conceptele comune să fie precăutate în baza mai multor discipline de studiu pentru a primi un rezultat complex de învățare. Încurajează elevii să găsească conexiunile și relațiile dintre discipline, ca punct de referință sunt abilitățile interdisciplinare. În cadrul abordării interdisciplinare accent se pune pe organizarea procesului de învățare ce ar permite

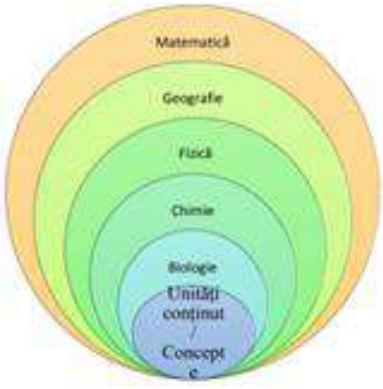

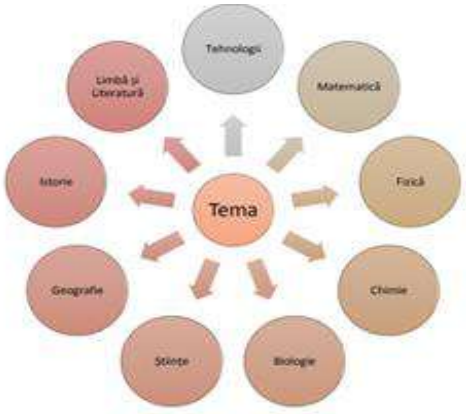

integrarea experiențelor de învățare cu posibilitatea de scoate în evidență cunoștințele dobândite în cadrul a mai multor discipline de studiu.

Transdiciplinaritate – abordare centrată pe viața reală, care își propune să rezolve probleme importante așa cum le întânim în context cotidian, învățarea este orientată pe preocupările și interesele elevilor. Integrarea conținuturilor curriculare se produce la nivelul structurilor mentale ale elevului, procesul de cunoaștere este o intercorelație dintre problema de studiu și mediul real în care trăim.

Pluridisciplinaritatea- abordare didactică care se bazează pe juxtapunerea unor elemente ale diverselor discipline pentru a pune în lumină aspectele lor comune. Fiecare din obiectele de studiu din Planul cadru își aduc aportul la formarea unor noțiuni comune pentru mai multe discipline de studiu, elevul dobândește cunoștințele prin elemente comune din cadrul învățării.

Dar ce este, mai exact, metoda STEAM?

Cu siguranță, o parte dintre noi a întâlnit deja acest termen, "STEAM", răsfoind unele cataloage de jucării, mai ales cele din alte țări. Dacă nu, te vom lămuri ce înseamnă STEAM, când a luat naștere această metodă și multe alte informații care îți vor fi de ajutor, mai ales dacă încă te afli în procesul de alegere al grădiniței pentru copilul tău

Ce este metoda STEAM?

STEAM, STEM (sau STIAM în romană) este acronimul englez de la Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică). Este o metodă care îi permite copilului să descopere 5 discipline într-o singură abordare, interdisciplinară. Toate acestea sunt cunoscute și ca competențe transversale, care oferă în timp capacitatea de a rezolva probleme și de a soluționa anumite situații prin aplicarea unui cumul de cunoștințe. Competențele transversale sunt din ce în ce mai des aduse în discuție în peisajul academic din România, un lucru benefic pentru copiii din zilele noastre.

Când a apărut această metodă?

Metoda STEAM a luat naștere în jurul anului 2001, la Rhode Island School of Design, din Statele Unite ale Americii, în timpul unui workshop care a reunit aproximativ 60 de experți din diferite domenii, artistice și științifice. Aceștia au căutat să dezvolte strategii de îmbinare a științei cu artă, în timp ce predau noi abordări ale soluționării creative a problemelor. Peste ocean, aceasta este o metodă utilizată pe scară largă astăzi.

Bibliografie:

1. Roxana Timofte; Liliana Mâță, *Despre educația STEAM. Delimitări conceptuale și exemple,* Ed. Revista Profesorului, 2019

2. https://ce-este-educatia-steam-tot-ce-trebuie-sa-stim-despre-aceasta-metoda-20262149

3.https://publicitate-advertorial/tot-ce-trebuie-sa-stim-despre-metoda-de-invatare-steam-4221455

STRATEGII DE EVALUARE IN MEDIUL ONLINE

Prof. Mihaela Tudosoiu

Școala Gimnazială „Anton Pann" – Rm. Vâlcea

"Evaluarea educațională este procesul de colectare sistematică, orientată de obiectivele definite, a datelor specifice privind evoluția și/ sau performanța evidențiate în situația de evaluare, de interpretarea contextuală a acestor date și de elaborare a unei judecăți de valoare cu caracter integrator care poate fi folosită în diverse moduri, prespecificate însă în momentul stabilirii scopului procesului de evaluare" (Stoica, A., Musteață, S., 1997). Pornind de la această definire a procesului de evaluare pot fi subliniate unele valențe ale evaluării: - aprecierea unor trăsături, caracteristici sau componente prin raportare la o scală de măsurare clar definită; - un proces de evaluare se poate realiza în momentul în care îi este stabilit scopul, în funcție de acesta fiind proiectate apoi obiectivele, procedurile ți construite instrumentele.

Cum evaluăm?

Pentru a identifica răspunsuri adecvate la această întrebare este necesar să ne orientăm reflecția asupra metodelor, tehnicilor și instrumentelor pe care le valorificăm în cadrul demersului evaluativ, astfel încât și acesta (nu numai actul predării și al învățării) să se poată caracteriza prin atributele: atractiv, incitant, stimulativ, eficient.

Școala online...

Cine s-ar fi gândit că vom fi nevoiți să ne desfășurăm activitatea de predare exclusiv online? Cu siguranță nu mulți dintre noi, chiar dacă tehnologia a fost folosită si integrată din ce in ce mai mult în actul de predare. Și dacă la predarea, transmiterea cunoștințelor stăm bine, am prins repede, ne- am perfecționat, cum sa facem o evaluare eficientă este o adevărată provocare.

Școala noastră folosește in perioada școala online platforma Google Classrroom. Experiența actuală ne ajută să înțelegem că tehnologiile sunt instrumente de aplicat cu atenție și în mod adecvat. Provocarea pentru profesori este să se îndepărteze de noțiunea de evaluare ca document Word și să folosească tehnologia pentru a-i ajuta pe elevi să devină autonomi în învățare. În contextul online, implicarea este esențială și instrumentele alese pentru predare și evaluare trebuie sa creeze o interacțiune umană mai profundă și mai semnificativă. Creativitatea pe care tehnologia îți permite să o exprimi este ceva despre care noi, profesorii, trebuie să vorbim pozitiv.

Evaluarea în mediul online

Atât în învățare, cât și în evaluare, fiecare răspuns al elevului implică un proces cognitiv, fiecare la un alt nivel. Se recomandă utilizarea unui model de taxonomie adaptat, unde se folosesc doar trei niveluri cognitive: cunoaștere și înțelegere, aplicare și raționament. În procesul de evaluare online trebuie să se acorde o importanță deosebită pentru designul evaluării, astfel: Este foarte important

dacă sarcinile și conținutul probelor de evaluare sunt interesante, provocatoare și schimbă evaluarea rigidă într-o experiență exploratorie. Acest lucru are ca substrat faptul că orice act de evaluare este și un act de învățare, analizarea lecturii critice a programelor, analizarea competențelor crearea de specificații, asociind niveluri toxonomice cu conținuturi și sarcini de evaluare, metode, instrumente, tipuri de itemi - sarcinile de evaluare.

Avantajele sistemului de evaluare online :

Sistemele online de administrare și evaluare a examenelor facilitează furnizarea unei experiențe de învățare personalizate pentru elevi, deoarece notele și performanțele lor sunt urmărite în sistemul centralizat. Aceste sisteme ajută la:

• Centralizarea și eficientizarea administrării și evaluării examenelor

• Reducerea costurilor, eforturilor și timpul necesar pentru evaluarea manuală a fișelor de răspunsuri

• Scanarea și criptarea copiilor foilor de răspunsuri pentru partajare rapidă și sigură

• Oferă opțiuni pentru adăugarea de comentarii și feedback pentru referința elevului

• Permite caracteristici de clasificare automată pentru a reduce erorile umane

• Evaluarea scripturilor de răspuns de pe un desktop, laptop sau dispozitiv activat pentru web

• Recuperarea ușoară a scripturilor de răspuns la cererea elevilor sau profesorilor

• Urmărirea rezultatelor fiecărui elev și a progresului acestuia în timp

Evaluarea în timp util facilitată de platformele online reduce timpul de așteptare și oferă elevilor rezultate instantanee ale testării. Cu astfel de mecanisme de feedback imediat, un elev poate analiza progresul lui de învățare, punctele forte și punctele slabe rapid. Procesul de evaluare online eliberează, de asemenea, timpul profesorilor, Rezultatele pot fi analizate pentru a identifica domeniile de performanță scăzută, astfel încât profesorii să se poată concentra asupra acestor lacune de învățare. Rapoartele detaliate ajută la crearea unor programe de învățare specifice pentru acești cursanți, ceea ce duce la un rezultat mai bun al învățării și sporește încrederea elevilor. Sistemele de evaluare online simplifică sarcina de a aduna și corecta manual documentele de răspuns și de a împărtăși rezultatele. Se reduc costurile care merg în imprimarea materialelor.

Să enumăr câteva:

– **Google Classroom**: aici puteți discuta cu elevii – Meet video chat e inclus gratuit acum; pot fi corectate temele și poate fi oferit feedback direct fiecărui elev, se poate crea o bancă de comentarii pentru feedback mai facil pe baza celor mai frecvente comentarii pe care le oferiți elevilor etc.

– **Google Jamboard** este un mod de vizualizare foarte facil al unor răspunsuri scurte – toți elevii pot vedea toate răspunsurile date pe post-it-uri virtuale.

– **Google Forms** Este o aplicație Google Drive care permite realizarea documentelor la care elevii pot colabora în timp real folosind smartphone-uri, tablete și laptopuri, calculatoare. Se pot adăuga tipuri de întrebări, imagini. Întrebările pot fi aranjate în ordinea dorită, se poate personaliza formularul

cu teme simple de fotografii sau culori. Răspunsurile se pot salva într-o foaie de calcul, Google Sheets, fiind ușor de urmărit. Modalitate de accesare: cadrul didactic: din contul google,,elevul: prin accesarea link-ului primit.

Permite conceperea unor formulare care pot fi utilizate pentru a obține feedback, pentru a trimite confirmări de participare la un eveniment, dar și pentru a crea teste scrise. Serviciul permite profesorului să includă imagini sau video pentru interpretare sau ca material de reflecție pentru elev. Elevii pot primi atât întrebări deschise, cât și închise, cu mai multe variante de răspuns, sau nu.) Funcția Quiz permite, pe mai departe, oferirea de feedback prompt. Elevii pot afla imediat dacă la un test cu răspunsuri la alegere au răspuns corect sau nu. Aici măiestria profesorului este să construiască distractori (răspunsuri greșite, care rezultă dintr-un proces de gândire eronat, dar frecvent la elevi) cât mai buni. Mai mult, putem să includem explicații pentru răspunsul greșit, explicații pe care elevul să le primească de îndată ce a terminat testul. În plus, elevii pot relua testul.

– **Kahoot** Este o aplicație care are la bază jocul, cu ajutorul căreia se pot realiza teste interactive. Se poate folosi Kahoot! și cu Google Classroom, fiind oferite noi posibilități. Elevii primesc imediat feedback-ul prin slide-uri animate. Modalitate de accesare: cadrul didactic: își realizează un cont elevul: prin accesarea site-ului www.kahoot.it, instalarea aplicației și introducerea pin-ului primit de la profesor. Baza pedagogică a acestei aplicații este că elevii devin „profesori", construind ei înșiși itemi de teste.

– **Wordwall** – mai multe tipuri de activități potrivite pentru evaluare, mai ales la învățământul primar.

Există, de asemenea, multe programe de animație pe care elevii le pot folosi pentru a realiza prezentări: Prezi, **Animaker** etc. Elevii pot să realizeze filmulețe cu screencast-o-matic în care să surprindă atât imagine de pe interfața device-ului propriu, cât și vocea proprie.

Se spune că **cel mai bun instrument este cel pe care oamenii îl vor folosi.** De aceea, vă încurajez să explorați și permiteți și elevilor să facă același lucru.

În contextele online, implicarea este absolut esențială și aceste instrumente trebuie să creeze o interacțiune umană mai profundă și mai semnificativă.

Produsele elevilor sunt cea mai bună dovadă a calității educaționale, iar creativitatea pe care tehnologia îți permite să o exprimi este ceva despre care profesori din diverse colțuri ale lumii vorbesc în mod constant într-un sens pozitiv.

Există un număr de beneficii percepute în utilizarea computerelor în procesul de evaluare care pot fi enumerate ca:

- posibilitatea de a nota cu rapiditate și în mod adecvat un număr mare de răspunsuri
- monitorizarea răspunsurilor elevilor
- evaluarea poate avea loc într-un mediu cu acces deschis
- evaluările pot fi păstrate și reutilizate

- furnizarea de feedback imediat

Articolele de evaluare pot fi selectate la întâmplare pentru a furniza un document diferit fiecărui elev. Evaluarea ar trebui să fie îndeajuns de flexibilă și diversă pentru a lua în considerare nevoile și circumstanțele diferite ale elevilor care urmează cursuri online. Flexibilitatea poate însemna:

- susținerea de exerciții de evaluare pentru a dovedi circumstanțele și nevoile elevilor;
- furnizarea de flexibilitate în durată sau furnizarea de opțiuni pentru situații neprevăzute pentru a compensa lipsa de fiabilitate sau diferențele în ceea ce privește conexiunile tehnologice;
- furnizarea posibilității de alegere a locului de desfășurare a procesului de evaluare.
- **Când e mai bună evaluarea online?**

Evaluarea online este susținută de aceleași principii de valabilitate, fiabilitate, flexibilitate și echidistanță și utilizează multe din strategiile folosite în predarea și evaluarea tradiționale față în față. Diferența constă în contextul evaluării, în interacțiunile dintre evaluator și cei care sunt evaluați și procesele de colectare și administrare. Evaluarea online poate fi utilizată:

- ca o sursă independentă de dovezi pentru evaluare;
- ca o contribuție la întregul proces de evaluare;

Evaluarea online poate furniza:

- mai mare flexibilitate asupra locului, momentului și modului în care este efectuată evaluarea;
- o mai largă gamă de opțiuni elevilor pentru a-și demonstra cunoștințele și abilitățile.

Răspunderea elevului

Învățarea online, prin natura sa, necesită un grad de independență al elevilor și abilitatea de a rezolva probleme (adică, abilitatea de a rezolva probleme de învățare și probleme tehnice). Lucrul în afara școlii, departe de profesori și colegi, înseamnă că elevii trebuie să-și asume responsabilități mai mari dacă doresc să reușească la cursurile online. În plus, există percepția conform căreia elevii sunt încurajați să-și asume și mai multe responsabilități pentru propriul proces de învățare pentru a face față așteptărilor. Autoevaluarea, evaluarea de către colegi, învățarea prin descoperire sunt doar câteva metode prin care elevii sunt încurajați să-și administreze propria învățare și evaluare. Alte metode includ opțiuni de discutare a activităților de evaluare, mod de prezentare, durată a evaluării și decizii referitoare la punctaj sau notare. Provocarea care rămâne este aceea de a găsi rezultate măsurabile pentru a demonstra însușirea competențelor și a abilităților dorite.

Bibliografie:

1. Andreea Văsi, *Facilitator, expert în tehnici de învățare, 2020*
2. Brut Mihaela, *Metode de testare online* http://www.infoiaşi.ro/mihaela 2005/2006
3. Cucoș, C .*Teoria și metodologia evaluării. Iași: Editura Polirom,2008*

METODELE INTERACTIVE ŞI CENTRAREA PE ELEV - NECESITATEA EDUCAŢIEI MODERNE

Prof. Tulugea Georgiana

Sc. Gim. „Antonie Mogoş" Băleşti

Învăţământul modern, de calitate, presupune utilizarea unor strategii moderne de învăţare adaptate personalităţii fiecărui individ în parte. Şcoala trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, ea îndeplinind două condiţii să le placă şi să fie eficientă.

Pentru a face învăţarea să devină plăcută, trebuie să găseşti metode atractive, interesante care să păcălească elevul, să nu-i dea impresia că depune un efort prea mare pentru a avea acces la informaţie şi pentru a o utiliza. Reuşind acest lucru se reuşeşte şi o eficientizare a învăţării, informaţia primită fiind mult mai bine stagnată şi utilizată fiind o învăţare de durată.

Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

În învăţământul contemporan auzim din ce în ce mai des despre o educaţie centrată pe elev şi despre metode interactive, în procesul de predare/ învăţare, Prin metode interactive înţelegem modalităţile prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

În cadrul procesului educaţional interactiv, accentul este pus pe formarea de competenţe, ci nu pe transmiterea (i)logică a cunoştinţelor, astfel, elevul, este transformat într-o fiinţă raţională ce conştientizează importanţa dezvoltării personalităţii individuale, el nemaifiind o „maşină de reprodus informaţie". Dacă elevul face eroarea de a reproduce mecanic ceea ce a învăţat, profesorul trebuie sa îl ajute să structureze informaţia.

Pentru a fi eficiente, activităţile de învăţare şi de muncă independentă trebuie să fie îmbinate cu activităţi de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă interdependentă, pentru că învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă si asigură o participare mai vie, mai activă a elevului.

4410

În pedagogia modernă munca elevului este realizată din plăcere, acesta ne mai fiind doar un reproducător de informaţii ci realizează o munca activa, inovativa şi personală.

De altfel evaluarea elevului se realizează prin verificarea competenţelor, ci nu prin „reproducerea" cunoştinţelor, el trebuind să demonstreze ce poate să realizeze, ci nu ceea ce poate să reproducă. Ea trebuie să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă.

Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte. Orice informaţie nouă trebuie percepută logic şi trebuie să i se dovedească utilitatea.

Printre metodele interactive şi inovative amintim: metoda pălăriilor gânditoare, tehnica lotus(floarea de lotus), brainstormingul, metoda mozaic, metoda piramidei, metoda exploziei stelare, metoda ştiu vreau să ştiu am învăţat, studiul de caz, învăţarea prin cooperare etc.

Aceste metode nu pot avea efectele scontate dacă se abuzează de ele sau dacă sunt tratate superficial pentru că acestea urmăresc optimizarea comunicării iar folosirea exclusivă a unei anume metode ar duce la plictisirea elevului.

În aceasta perioada există o creşterea fără precedent a cunoştinţelor . Astăzi, un bun pedagog este cel care reuşeşte să se adapteze cerinţelor "big-bangului informaţional", cel care ştie să culeagă şi să sintetizeze informaţia dar şi să aplice metodele potrivite pentru a transmite acesta informaţie.

De asemenea, procesul instructiv-educativ trebuie să fie o artă de comunicare, transmiţând elevului o parte din personalitatea proprie. Poate că, de multe ori, această transmitere a propriei personalităţi este mai importantă şi mai valoroasă decât cunoştinţele transmise. Elevi au nevoie de îndrumare şi din partea profesorilor. Fiind în contact cu aceştia ei împrumuta destul de mult si din personalitatea lor.

Chiar dacă nu este diriginte la o clasă, profesorul trebuie sa ştie să se apropie de elevi, să intuiască ce subiect ar trebui sa abordeze cu fiecare in parte în funcţie de nevoile lor. Pentru a putea face acest lucru profesorul trebuie sa creeze o punte de legătură cu elevi pentru a putea aborda şi alte subiecte decât cele strict legate de materia parcursă.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-" Didactica modernă", Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;

2. I..Cerghit – "Sisteme de instruire alternative", Aramis, Bucuresti, 2002.

4411

METODELE INTERACTIVE ŞI CENTRAREA PE ELEV - NECESITATEA EDUCAŢIEI MODERNE

Prof. Tulugea Georgiana

Sc. Gim. „Antonie Mogoş" Băleşti

Învăţământul modern, de calitate, presupune utilizarea unor strategii moderne de învăţare adaptate personalităţii fiecărui individ în parte. Şcoala trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, ea îndeplinind două condiţii să le placă şi să fie eficientă.

Pentru a face învăţarea să devină plăcută, trebuie să găseşti metode atractive, interesante care să păcălească elevul, să nu-i dea impresia că depune un efort prea mare pentru a avea acces la informaţie şi pentru a o utiliza. Reuşind acest lucru se reuşeşte şi o eficientizare a învăţării, informaţia primită fiind mult mai bine stagnată şi utilizată fiind o învăţare de durată.

Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

În învăţământul contemporan auzim din ce în ce mai des despre o educaţie centrată pe elev şi despre metode interactive, în procesul de predare/ învăţare, Prin metode interactive înţelegem modalităţile prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

În cadrul procesului educaţional interactiv, accentul este pus pe formarea de competenţe, ci nu pe transmiterea (i)logică a cunoştinţelor, astfel, elevul, este transformat într-o fiinţă raţională ce conştientizează importanţa dezvoltării personalităţii individuale, el nemaifiind o „maşină de reprodus informaţie". Dacă elevul face eroarea de a reproduce mecanic ceea ce a învăţat, profesorul trebuie sa îl ajute să structureze informaţia.

Pentru a fi eficiente, activităţile de învăţare şi de muncă independentă trebuie să fie îmbinate cu activităţi de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă interdependentă, pentru că învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă si asigură o participare mai vie, mai activă a elevului.

4413

În pedagogia modernă munca elevului este realizată din plăcere, acesta ne mai fiind doar un reproducător de informaţii ci realizează o munca activa, inovativa şi personală.

De altfel evaluarea elevului se realizează prin verificarea competenţelor, ci nu prin „reproducerea" cunoştinţelor, el trebuind să demonstreze ce poate să realizeze, ci nu ceea ce poate să reproducă. Ea trebuie să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă.

Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte. Orice informaţie nouă trebuie percepută logic şi trebuie să i se dovedească utilitatea.

Printre metodele interactive şi inovative amintim: metoda pălăriilor gânditoare, tehnica lotus(floarea de lotus), brainstormingul, metoda mozaic, metoda piramidei, metoda exploziei stelare, metoda ştiu vreau să ştiu am învăţat, studiul de caz, învăţarea prin cooperare etc.

Aceste metode nu pot avea efectele scontate dacă se abuzează de ele sau dacă sunt tratate superficial pentru că acestea urmăresc optimizarea comunicării iar folosirea exclusivă a unei anume metode ar duce la plictisirea elevului.

În aceasta perioada există o creşterea fără precedent a cunoştinţelor . Astăzi, un bun pedagog este cel care reuşeşte să se adapteze cerinţelor "big-bangului informaţional", cel care ştie să culeagă şi să sintetizeze informaţia dar şi să aplice metodele potrivite pentru a transmite acesta informaţie.

De asemenea, procesul instructiv-educativ trebuie să fie o artă de comunicare, transmiţând elevului o parte din personalitatea proprie. Poate că, de multe ori, această transmitere a propriei personalităţi este mai importantă şi mai valoroasă decât cunoştinţele transmise. Elevi au nevoie de îndrumare şi din partea profesorilor. Fiind în contact cu aceştia ei împrumuta destul de mult si din personalitatea lor.

Chiar dacă nu este diriginte la o clasă, profesorul trebuie sa ştie să se apropie de elevi, să intuiască ce subiect ar trebui sa abordeze cu fiecare in parte în funcţie de nevoile lor. Pentru a putea face acest lucru profesorul trebuie sa creeze o punte de legătură cu elevi pentru a putea aborda şi alte subiecte decât cele strict legate de materia parcursă.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-" Didactica modernă", Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;

2. I..Cerghit – "Sisteme de instruire alternative", Aramis, Bucuresti, 2002.

4414

”EDUCAȚIA - ARMA PUTERNICĂ PENTRU SCHIMBARE”

Prof.inv.preșcolar:Boicioc Tunde Erika

Grădinița cu P.P.Nr.8, Sighetu Marmației

Educația este una dintre cele mai puternice arme pe care le avem pentru a schimba lumea. Această afirmație a fost făcută de Nelson Mandela și este una dintre cele mai citate ”citate” ale sale. Educația poate fi definită ca procesul de dobândire a cunoștințelor, abilităților și valorilor. Ea ne ajută să înțelegem lumea înconjurătoare și ne oferă instrumentele necesare pentru a face față provocărilor vieții. Educația poate fi obținută prin diferite modalități, cum ar fi:grădinița, școala, universitatea sau prin experiența practică.

Într-o lume în continuă schimbare, educația este crucială pentru dezvoltarea indivizilor și a societății în ansamblu. Ea poate fi utilizată pentru a combate sărăcia, inegalitatea și discriminarea. Educația poate fi văzută ca o investiție în viitor, atât pentru indivizi, cât și pentru societate în ansamblul său. Prin educație, oamenii devin mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor vieții, pentru a-și atinge obiectivele personale și pentru a-și contribui la dezvoltarea comunității lor. În plus, educația poate ajuta la îmbunătățirea standardelor de viață și la reducerea inegalității sociale.

Organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar este esențială pentru a asigura un mediu de învățare stimulant, coerent și bine structurat pentru copii. Iată câteva teorii și bune practici care pot fi aplicate în organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar:

- Teoria dezvoltării cognitive a lui Piaget: Această teorie sugerează că copiii învață cel mai bine prin experiență directă, astfel încât organizarea conținuturilor trebuie să ia în considerare această abordare. În consecință, se recomandă să se ofere copiilor activități de învățare care să îi implice și să îi facă să participe activ, să exploreze, să facă experimente și să descopere singuri.
- Abordarea centrului de interes: Această abordare se concentrează pe organizarea conținuturilor în jurul unor subiecte de interes pentru copii. De exemplu, dacă un copil este interesat de animale, se pot organiza activități care să implice învățarea despre animale, cum ar fi identificarea animalelor, clasificarea lor, auzirea sunetelor pe care le fac, descoperirea habitatelor lor și a hranei lor.

- Integrarea activităților: În timpul organizării conținuturilor, este important să se integreze diferite activități de învățare pentru a stimula toate ariile de dezvoltare ale copilului. Aceste activități pot include jocuri, cântări, mișcare, artă și lectură. Integrarea acestor activități în cadrul unei teme sau a unui subiect poate ajuta la creșterea înțelegerii copiilor despre subiectul respectiv.
- Evaluarea continuă: Pentru a putea organiza conținuturile într-un mod eficient, este important să se evalueze continuu nivelul de înțelegere al copiilor. În acest fel, se poate ajusta nivelul de dificultate a activităților și se pot oferi mai multe activități care să consolideze cunoștințele deja dobândite. Evaluarea continuă poate ajuta, de asemenea, la identificarea lacunelor de cunoștințe sau a nevoilor de dezvoltare ale copiilor.
- Dezvoltarea unui program bine structurat: Organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar trebuie să aibă loc în cadrul unui program bine structurat. Acesta trebuie să ofere copiilor o varietate de activități de învățare care să îi ajute să se dezvolte în toate ariile de dezvoltare. De asemenea, trebuie să ia în considerare interesele și nivelul de dezvoltare al fiecărui copil în parte, să fie flexibil și să permită un nivel adecvat de libertate.
- Abordarea Montessori - Această abordare se concentrează pe dezvoltarea autonomiei, a independenței și a abilităților de auto-reglementare ale copiilor. Activitățile trebuie să fie structurate în funcție de abilitățile și interesele fiecărui copil, iar materiajul didactic trebuie să fie organizat pe categorii și să fie accesibil pentru copii.
- Teoria dezvoltării sociale a lui Vygotsky - Această teorie se concentrează pe influența socială asupra dezvoltării cognitive și a învățării. De exemplu, copiii pot fi grupați în echipe pentru a dezvolta abilități sociale, precum comunicarea, colaborarea și rezolvarea problemelor.
- Învățarea prin joc - Jocurile sunt o metodă eficientă de a organiza conținuturile în învățământul preșcolar. Acestea trebuie să fie adaptate la nivelul de dezvoltare al copiilor și să permită dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și emoționale
- Integrarea tehnologiei - Tehnologia poate fi folosită pentru a organiza și a diversifica conținuturile din învățământul preșcolar. De exemplu, se pot folosi jocuri educative sau aplicații interactive pentru a dezvolta abilitățile de bază ale copiilor.
- Planificarea activităților pe baza obiectivelor de învățare - Activitățile trebuie să fie planificate în funcție de obiectivele de învățare ale copiilor și să permită dezvoltarea abilităților specifice. De exemplu, activitățile care implică cititul pot fi planificate

pentru a dezvolta abilitățile de alfabetizare.

În concluzie, organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar trebuie să se bazeze pe teorii solide și pe bune practici care să permită dezvoltarea corespunzătoare a copiilor într-un mod distractiv și interactiv. În plus, educația poate juca un rol important în dezvoltarea economică și inovație. Oamenii instruiți au tendința de a fi mai creativi și mai inovatori, iar abilitățile lor pot fi utilizate pentru a crea noi produse și servicii, ceea ce poate stimula economia și poate duce la îmbunătățiri tehnologice și științifice.

Educația este o forță puternică de schimbare în lume. Prin creșterea nivelului de instruire al unei comunități, educația poate reduce sărăcia, inegalitatea și ignoranța și poate promova drepturile și libertățile individuale, toleranța și incluziunea socială. În plus, educația poate juca un rol important în dezvoltarea economică și inovație. Prin urmare, investiția în educație ar trebui să fie o prioritate pentru guverne și societăți, deoarece educația poate fi cheia pentru construirea unui viitor mai bun și mai prosper pentru toți.

Bibliografie:

- B Bucur, I. ”Managementul conținutului educațional în învățământul preșcolar”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2017.
- Costea, I., & Florea, M. ”Managementul conținutului educațional în învățământul preșcola”, Editura Universității din București, 2018.
- Dumitru, M.”Organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar”, Editura ASCR, 2016.
- Giurgiu, E. ”Strategii de organizare a conținuturilor în învățământul preșcolar”, Editura Didactică și Pedagogică, 2019.
- Iacob, E. ”Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preșcolar”, Editura Universității din București, 2015.

”EDUCAȚIA - ARMA PUTERNICĂ PENTRU SCHIMBARE”

Prof.inv.preșcolar:Boicioc Tunde Erika

Grădinița cu P.P.Nr.8, Sighetu Marmației

Educația este una dintre cele mai puternice arme pe care le avem pentru a schimba lumea. Această afirmație a fost făcută de Nelson Mandela și este una dintre cele mai citate ”citate” ale sale. Educația poate fi definită ca procesul de dobândire a cunoștințelor, abilităților și valorilor. Ea ne ajută să înțelegem lumea înconjurătoare și ne oferă instrumentele necesare pentru a face față provocărilor vieții. Educația poate fi obținută prin diferite modalități, cum ar fi:grădinița, școala, universitatea sau prin experiența practică.

Într-o lume în continuă schimbare, educația este crucială pentru dezvoltarea indivizilor și a societății în ansamblu. Ea poate fi utilizată pentru a combate sărăcia, inegalitatea și discriminarea. Educația poate fi văzută ca o investiție în viitor, atât pentru indivizi, cât și pentru societate în ansamblul său. Prin educație, oamenii devin mai bine pregătiți pentru a face față provocărilor vieții, pentru a-și atinge obiectivele personale și pentru a-și contribui la dezvoltarea comunității lor. În plus, educația poate ajuta la îmbunătățirea standardelor de viață și la reducerea inegalității sociale.

Organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar este esențială pentru a asigura un mediu de învățare stimulant, coerent și bine structurat pentru copii. Iată câteva teorii și bune practici care pot fi aplicate în organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar:

- Teoria dezvoltării cognitive a lui Piaget: Această teorie sugerează că copiii învață cel mai bine prin experiență directă, astfel încât organizarea conținuturilor trebuie să ia în considerare această abordare. În consecință, se recomandă să se ofere copiilor activități de învățare care să îi implice și să îi facă să participe activ, să exploreze, să facă experimente și să descopere singuri.
- Abordarea centrului de interes: Această abordare se concentrează pe organizarea conținuturilor în jurul unor subiecte de interes pentru copii. De exemplu, dacă un copil este interesat de animale, se pot organiza activități care să implice învățarea despre animale, cum ar fi identificarea animalelor, clasificarea lor, auzirea sunetelor pe care le fac, descoperirea habitatelor lor și a hranei lor.

- Integrarea activităților: În timpul organizării conținuturilor, este important să se integreze diferite activități de învățare pentru a stimula toate ariile de dezvoltare ale copilului. Aceste activități pot include jocuri, cântări, mișcare, artă și lectură. Integrarea acestor activități în cadrul unei teme sau a unui subiect poate ajuta la creșterea înțelegerii copiilor despre subiectul respectiv.
- Evaluarea continuă: Pentru a putea organiza conținuturile într-un mod eficient, este important să se evalueze continuu nivelul de înțelegere al copiilor. În acest fel, se poate ajusta nivelul de dificultate a activităților și se pot oferi mai multe activități care să consolideze cunoștințele deja dobândite. Evaluarea continuă poate ajuta, de asemenea, la identificarea lacunelor de cunoștințe sau a nevoilor de dezvoltare ale copiilor.
- Dezvoltarea unui program bine structurat: Organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar trebuie să aibă loc în cadrul unui program bine structurat. Acesta trebuie să ofere copiilor o varietate de activități de învățare care să îi ajute să se dezvolte în toate ariile de dezvoltare. De asemenea, trebuie să ia în considerare interesele și nivelul de dezvoltare al fiecărui copil în parte, să fie flexibil și să permită un nivel adecvat de libertate.
- Abordarea Montessori - Această abordare se concentrează pe dezvoltarea autonomiei, a independenței și a abilităților de auto-reglementare ale copiilor. Activitățile trebuie să fie structurate în funcție de abilitățile și interesele fiecărui copil, iar materiajul didactic trebuie să fie organizat pe categorii și să fie accesibil pentru copii.
- Teoria dezvoltării sociale a lui Vygotsky - Această teorie se concentrează pe influența socială asupra dezvoltării cognitive și a învățării. De exemplu, copiii pot fi grupați în echipe pentru a dezvolta abilități sociale, precum comunicarea, colaborarea și rezolvarea problemelor.
- Învățarea prin joc - Jocurile sunt o metodă eficientă de a organiza conținuturile în învățământul preșcolar. Acestea trebuie să fie adaptate la nivelul de dezvoltare al copiilor și să permită dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și emoționale
- Integrarea tehnologiei - Tehnologia poate fi folosită pentru a organiza și a diversifica conținuturile din învățământul preșcolar. De exemplu, se pot folosi jocuri educative sau aplicații interactive pentru a dezvolta abilitățile de bază ale copiilor.
- Planificarea activităților pe baza obiectivelor de învățare - Activitățile trebuie să fie planificate în funcție de obiectivele de învățare ale copiilor și să permită dezvoltarea abilităților specifice. De exemplu, activitățile care implică cititul pot fi planificate

pentru a dezvolta abilitățile de alfabetizare.

În concluzie, organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar trebuie să se bazeze pe teorii solide și pe bune practici care să permită dezvoltarea corespunzătoare a copiilor într-un mod distractiv și interactiv. În plus, educația poate juca un rol important în dezvoltarea economică și inovație. Oamenii instruiți au tendința de a fi mai creativi și mai inovatori, iar abilitățile lor pot fi utilizate pentru a crea noi produse și servicii, ceea ce poate stimula economia și poate duce la îmbunătățiri tehnologice și științifice.

Educația este o forță puternică de schimbare în lume. Prin creșterea nivelului de instruire al unei comunități, educația poate reduce sărăcia, inegalitatea și ignoranța și poate promova drepturile și libertățile individuale, toleranța și incluziunea socială. În plus, educația poate juca un rol important în dezvoltarea economică și inovație. Prin urmare, investiția în educație ar trebui să fie o prioritate pentru guverne și societăți, deoarece educația poate fi cheia pentru construirea unui viitor mai bun și mai prosper pentru toți.

Bibliografie:

- B Bucur, I. ”Managementul conținutului educațional în învățământul preșcolar”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2017.
- Costea, I., & Florea, M. ”Managementul conținutului educațional în învățământul preșcola”, Editura Universității din București, 2018.
- Dumitru, M.”Organizarea conținuturilor în învățământul preșcolar”, Editura ASCR, 2016.
- Giurgiu, E. ”Strategii de organizare a conținuturilor în învățământul preșcolar”, Editura Didactică și Pedagogică, 2019.
- Iacob, E. ”Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preșcolar”, Editura Universității din București, 2015.

PROIECT DE EXCURSIE TEMATICĂ

MERGEM LA OBSERVATORUL ASTRONOMIC ‘’VICTOR ANESTIN’’-BACĂU

ITINERARIUL EXCURSIEI: ADJUD – BACĂU -ADJUD
DATA ŞI DURATA EXCURSIEI: 19 martie 2023, o zi
PARTICIPANȚI: 29 preşcolarii de la grupa mare de la Grădinița cu P.P. nr.4 Adjud.
ORGANIZATOR: ŞCOALA GIMNAZIALĂ’’ MAREȘAL AL. AVERESCU’’
GRĂDINIȚA CU PP. NR.4 ADJUD
LOCALITATEA: Adjud
JUDEŢUL: Vrancea
ORGANIZATOR: prof. Cărăbăț Loredana/Turbatu Elena

TEMA: „ MERGEM LA OBSERVATORUL ASTRONOMIC ‘’VICTOR ANESTIN’’-BACĂU

TIPUL EXCURSIEI: excursie tematică
ARGUMENT:

La vârsta preşcolară, vârsta „descoperirii lumii”, cunoaşterea frumuseților țării ocupă un loc extrem de important. Rolul excursiilor este acela de a înlesni cunoaşterea, de a-i aduce pe copii în contact direct cu natura şi cu frumusețile naturii, dar şi cu oamenii care o îmbogățesc şi o înzestrează necontenit.

Organizarea excursiei răspunde dorinței exprimate de preşcolari de a călători, de a vizita observatorul astronomic,de a descoperi și observa planetele

intru-un mediu apropiat de cel natural, de a petrece împreună timpul liber, desfăşurând activități recreative şi distractive. Cu ajutorul excursiei şcolare se dezvoltă relațiile de prietenie, spiritul de echipă, creşte coeziunea grupului, se stabileşte un climat de încredere, favorabil comunicării;

SCOPUL: Îmbogăţirea cunoştinţelor despre Univers, stimularea interesului şi a curiozităţii copilului pentru investigarea şi explorarea realităţii înconjurătoare.

MOTIVAŢIA: stimularea şi dezvoltarea pe multiple planuri a personalităţii copilului, prin activităţi extracurriculare;

- **OBIECTIVE GENERALE:** conștientizarea pe baza unor informaţii simple apariţia planetei Pământ şi încadrarea sa în Sistemul Solar;

- recunoașterea planetele Sistemului Solar şi satelitul Pământului:Luna;
- recunoașterea pe Globul pământesc: continente, zone polare, suprafeţe de apă;
- conștientizarea consecinţelor mişcării Pământului în jurul Soarelui (fapt ce determină formarea anotimpurilor) şi în jurul axei sale (determinând apariţia zilelor şi nopţilor);
- determinarea relaţia Soare-viaţa pe Pământ;
- denumirea şi respectarea normele minime de protecţie a mediului înconjurător.

- exersarea deprinderilor de comportare civilizată în locuri publice;

OBIECTIVE OPERAŢIONALE ALE EXCURSIEI:

-cognitive:

- să participe activ la desfăşurarea activităţilor de grup în calitate de auditor, cât şi de vorbitor;
- să conștentizeze pe baza unor informații simple apariția Planetei Pământ și a Sistemului Solar;
-să valorifice intra şi interdiciplinar conţinutul informaţional dobândit.

- afectiv-atitudinale:

- să manifeste interes pentru cunoaşterea spațiului și a sistemului planetar ;
- să se comporte adecvat în situații şi locuri publice ;

PREGĂTIREA EXCURSIEI:

- Stabilirea itinerariului şi a obiectivelor;
- Colaborarea cu părinții;

- Colaborarea cu conducerea unității de învățământ pentru avizarea şi obținerea aprobării;,
- Colaborarea cu Inspectoratul Județean de Invățământ,Vrancea;
- Întocmirea unui regulament de desfăşurare;

EDUCAȚIA ÎN ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

Prof. Turc – Gal Anamaria
Instituția: Palatul Copiilor Oradea

Functiile educației sunt diverse și se referă la transmiterea valorilor de pe care societatea le posedă, la pregătirea și la formarea oamenilor sau la valorizarea creațiilor culturale. Educația trebuie să țină cont de particularitățile individuale și de vârsta copiilor, folosind metode și strategii optime de dezvolatre ale acestora. De asemenea, trebuie să stimuleze imaginația și exprimarea elevilor, oferindu-le un cadru favorabil creșterii, fără a le impune un cadru rigid, prestabilit.

De aceea, activităţile organizate cu elevii înafara orelor de curs au o importanţă deosebită. Atât la noi, cât şi pe plan mondial sunt supuse unor minuţioase analize critice structurile şcolare şi extraşcolare, tehnicile şi mijloacele didactice, metodele şi mijloacele de învăţământ, din perspectiva finalităţii activităţii educative, reconsiderată şi ea de cerinţele tot mai diversificate ale unei societăţi dinamice. Trăim în epoca exploziei de informaţii. Iată de ce se impune cu necesitate găsirea unor noi forme, care, înafara programei şcolare, dirijează elevul în direcţia selecţionării a ceea ce este mai valoros pentru el. Dacă în şcoală, în unele cazuri relaţia profesor-elev rămâne una unilaterală, în timpul activităţilor extraşcolare copii pot fi puşi în situaţia să studieze, să observe, să aprecieze, să verifice efectele, rezultatele.

Ambianţa activităţilor din cadrul cercurilor sau a altor activităţi extraşcolare declanşează o serie de tensiuni intelectuale şi afective specifice actului de cunoaştere. Se pot forma şi dezvolta deprinderi de muncă intelectuală, de a cultiva înclinaţii şi talente, de a trezi interesul elevilor pentru artă, literatură, ştiinţă, de a dezvolta spiritul de independenţă al elevilor. Contribuie la realizarea principiului didactic al legăturii cunoştinţelor cu practica, solicitând inițiativa creatoare a elevilor, la lărgirea volumului de cunoştinţe, integrarea cunoştinţelor în sinteze, dezvoltând iniţiative individuale atât de necesare realizării unei economii capitaliste.

În activităţile instructiv-educative organizate în palatele şi cluburile copiilor se pot folosi oricare dintre formele de joc prin adaptarea lor strategică la scopurile fixate cu multă claritate de către conducătorul de cerc.

Dacă în metodologia traditională metoda predominantă de desfășurare a lecției era expunerea, pentru că oferea posibilitatea profesorului să-și etaleze bagajul de cunoștințe, astăzi se pune accent metode moderne, care să transforme profesorul în manager al învățăturii, iar elevului să i se creeze cadrul unei manifestări proprii, pentru a-și forma puncte de vedere personale. Procesul de învățământ se imbogățește cu o nouă latură, evaluarea, care vine să completeze predarea și

învățarea, iar în activitățile extrașcolare, acestea se fac prin participare la spectacole, concursuri, expoziții, etc ceea ce dă posibilitatea elevului să ia parte la instruirea proprie.

În mediul online, această metodologie tradițională trebuie readaptată, dar limitează realționarea cadru didactic – elev. Are un impact negativ asupra învățării eficiente, întrucât activitățile practice extrașcolare nu se pot face virtual. Totuși am fost nevoiți să ne ”updatăm” și noi și să putem ține activitățile chiar și online. Astfel, m- am pus pe documentat cum aș putea ține aceste cursuri și am găsit multe videoclipuri cu ceea ce căutam. În muzică, pentru că acesta este domeniul meu de activitate, partea de încălzire vocală am înregistrat-o, facând astfel un ghid explicativ pe nivel de vârstă și an de studiu. Repertoriul individual sau de grup îl puteam viziona împreună, în același timp cu elevul, ceea ce în mediul fizic acest lucru era puțin mai dificil. Acompaniamentul care în mediul fizic era asigurat de orchestră, acum a trebuit să fie făcut cu ajutorul negativului, astfel copilul putea să exerseze mai mult acasă și să stăpânească repertoriul cu mai multă siguranță. Ceea ce mi-a fost foarte dificil de făcut în mediul online, a fost corectarea greșelilor. Acestea nu erau făcute în timp real ci cu decalare de cateva secunde și nu puteam cânta deodată cu elevul pentru că niciodată nu eram împreună. Totul era decalat din cauza internetului. Totuși am observat că pentru mulți dintre copii, activitățile în mediul online au funcționat chiar foarte bine. Prin faptul ca nu puteam pune le punct micile detalii care țin de prezența scenică, acesta a fost nevoit să exerseze mai mult decât o facea înainte. Evaluarea lor a fost prin participarea la festivaluri și concursuri online, prin filmulețe făcute cu telefonul. Acest lucru pentru ei, era un avantaj pentru ca majoritatea erau familiarizați cu utilizarea telefonului, a internetului și a mediilor de socializare.

Mediul online are beneficiile lui, dar tot nu se compară cu școala propriu zisă. Atât copiilor cât și profesorilor le lipsesc colegii, prietenii și socializarea față în față. Este greu să stăm doar în casă în fața gadgeturilor atâta timp, dar dacă acest lucru nu se intâmpla nu ne dădeam seama ce este cu adevărat de valoare și frumos și ce nu.

Bibliografie

[1]Apud G. Hartman, A.Shumaker, Creative expression, The John Day Company, New York, 1949, p.15
[2] J. Dolman, The art of acting, Harper Brothers Publishers, New York, 1949, p.15
[3] S.V. Obrazţov, Profesiunea mea, Bucureşti, Editura Cartea Rusă, 1952, pg. 29

ORGANIZAREA INTEGRATĂ A CONTINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII.

Școala, ca instituție de învățământ într-o societate, are nobila misiune de a pregăti generații de tineri capabili să se integreze într-o lume aflată într-o continuă schimbare, in care explozia informațională și știința domină întreaga societate. Cuvintele și exigențele unei societăți înseamnă și cerințe noi și exigențe în școala românească.

Astăzi, școala înseamnă învățare continuă pentru că și cunoașterea umană este in continuă mișcare. Este nevoie de tineri bine pregătiți științific, cu abilități și competențe capabile să rezolve complexele probleme ale vieții de zi cu zi, e nevoie de o gândire creatoare, care să conducă la noi descoperiri, la inovație, astfel responsabilitatea școlii crește direct proporțional cu cerințele societății.

Cercetarea didactică a identificat și identifică noi practici de organizare a conținuturilor școlare, cu accent deosebit pe aplicabilitate și pragmatism .

Predarea, termen consacrat în literatura de specialitate înseamnă transmitere de informații, utilizând metode diverse și respectând principiile de bază ale comunicării, in raportul profesor-elev, elev-profesor, a doua formă fiind practicată în învățământul timpului prezent având pe prim plan actor în actul didactic – Elevul –.

Curriculum integrat înseamnă o nouă formă de dimensionare a conținuturilor de învățare, avan ca punct de plecare identificarea liniilor de convergență conținuturile diferitelor discipline.

Semantica cuvântului „integrat” nu poate fi stabilită ușor pentru că însuși sensul cuvântului este dinamic, schimbător . Organizarea integrată se aseamănă cu organizarea interdisciplinară, este o strategie modernă în care are loc o reconsiderare a conținuturilor și o pregătire temeinică a scenariului didactic.

Obiectivul fundamental este reactivarea și valorificarea cunoștințelor existente, din diverse discipline sau experiențe de viață care, in conexiuni noi sa conducă la rezolvarea de probleme noi, la descoperiri, și experiențe noi, care îmbogățesc personalitatea elevilor.

Organizarea integrată a conținuturilor învățării este forma de activitate didactica care:

- Este o activitate de grup;
- Desfășurată într-un mediu de lucru optim;
- În care capacități deja acumulate rezervă probleme noi;

- Având in centru ca prim „actor”- ELEVUL;
- Având pe profesor doar ca îndrumător și stimulator;
- Care formează abilități și noi competențe, cultivând încrederea în propriile capabilități de rezervare a problemelor de viață.

Privită astfel, activitatea integrată devine „o aventură a cunoașterii”, un „proiect personal” al elevului, realizat sub îndrumarea profesorului.

Astfel de activități organizate integrat, practicate progresiv conduce la predarea interdisciplinară, ca mai apoi la predarea trandisciplinară, trandisciplinaritate – însemnând „fără granițe”, intre disciplinele de învățământ.

Bibliografie:

Bocoș M. – „Teoria curriculumului” , Cluj-Napoca, 2008

Prof. Turcu Liliana Nicoleta (Colegiul Național de Agricultura și Economie Tecuci).

EDUCAȚIA - PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Georgiana Eleonora Turnagiu

Grădinița nr. 229, București

"Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea" (Nelson Mandela)

"Educația este cheia deschiderii ușii de aur a libertății " (George Washington Carver)

Aceste doua citate reflectă perfect importanța transformatoare a dobândirii cunoștințelor.

Dar Mandela sau Washington Carver nu sunt singurii care au postulat importanța educației. Gânditori, președinți, filosofi și minți strălucite precum Eisntein, Kennedy sau Aristotel, de-a lungul istoriei omenirii, vorbesc, de asemenea, despre importanța deschiderii minții către cunoaștere pentru a fi mai liberă.

Stabilirea adevăratei puteri de deschidere spre experiențe noi capabile să schimbe lumea este unul dintre obiectivele raportului anual realizat de UNESCO și care este numit *Educația transformă viața*.

Acest raport este publicat anual și stabilește progresul școlarizării copiilor în întreaga lume. În prezent, datele sunt devastatoare. Cu toate acestea, scopul urmărit de UNESCO în această lucrare este destul de ambițios. Ei consideră că scopul mileniului este acela de a se asigura că toți copiii din lume primesc cel puțin o educație primară universală, fiind capabili să termine cel puțin un ciclu complet de predare.

Educația este o sarcină de bază care afectează în mod direct bunăstarea poporului**.** Societățile și capacitatea lor de a dobândi un nivel ridicat de viață sunt direct legate de dobândirea cunoștințelor și deschiderea minții noilor tehnologii, istorie, filosofie, matematică și alte subiecte universale și necesare. Educația nu se poate opri la obținerea simplă a cunoștințelor tehnice**.** În plus, trebuie să fie însoțită de capacitatea de a înțelege. Trebuie să implice empatie, solidaritate, generozitate, bunătate, iubire, libertate, fericire etc..

Este necesar să se pregătească mai bine educația pentru transformările din sfera economică, socială și tehnologică. Educația trebuie să evolueze pentru a-și continua misiunea de a sprijini persoanele să se dezvolte ca persoane, cetățeni și profesioniști. Trebuie să rămână relevantă pentru a continua să ne formăm identitatea copiilor și integrarea în societate. Într-o lume complexă și în continuă schimbare, acest lucru ar putea necesita reorganizarea mediilor de

învățare formale și informale și reimaginarea conținutului educațional și al modalităților de livrare. Într-o lume în curs de îmbătrânire, este posibil ca aceste schimbări să se aplice nu numai educației de bază, ci și învățării pe tot parcursul vieții.

Este esențial să înțelegem mai bine modul în care educația poate influența aceste tendințe. Oferind abilitățile și competențele necesare pentru a funcționa în lumea modernă, educația are potențialul de a influența rezultatele vieții celor mai dezavantajați. Este un instrument puternic pentru a reduce inechitatea. Aceasta poate ajuta la combaterea fragmentării și a polarizării din ce în ce mai mari a societăților noastre și la împuternicirea oamenilor și a comunităților să-și asume propriile procese civice și instituții democratice. Accesul la învățare și la cunoaștere nu numai că deschide porțile oportunităților individuale și colective, ci are și potențialul de a remodela viitorul lumii noastre globale. Viitorul este mereu în curs de elaborare. Gândirea strategică pe termen lung în educație trebuie să ia în considerare atât setul de tendințe, cât și posibilele căi spre care ar putea evolua în viitor.

Educația are puterea să schimbe vieți. Oportunitățile de socializare și dezvoltare de care avem parte datorită educației sunt esențiale în formarea noastră ca oameni, acestea contribuind la crearea unui caracter puternic și independent. Cunoștințele acumulate și experiențele trăite în perioada de învățare ne ajută să luăm decizii înțelepte și ne ghidează pentru a trăi o viață cu folos.

Cu toate acestea, nu toți avem acces la educație sau nu beneficiem de condițiile favorabile pentru a profita de ceea ce oferă aceasta. Printre noi, se află tineri care nu au intrat niciodată într-o sală de clasă, iar un număr și mai mare, deși înrolați în școli, nu învață eficient. Astfel, tinerii nu dobândesc abilitățile necesare de integrare în societate și sunt lipsiți de privilegiile oferite de educație.

Educația permanentă trebuie să raspundă schimbărilor care se produc în societate, în știința, tehnică, cultură, etică, justiție, economie etc. Ea necesită astfel, realizarea unui sistem de obiective și cerințe, printre care menționăm: înțelegerea necesității educației permanente atât la nivelul factorilor de decizie, al unitatilor de învățământ și al altor factori educativi, cât și al individului tânăr și adult; asigurarea îmbogățirii sistematice și continue a cunoștințelor generale și speciale; perfecționarea capacităților și deprinderilor intelectuale și profesionale, iar pentru educatori, si a celor pedagogice-metodice, precum și dezvoltarea aptitudinilor generale și speciale; adaptarea pregătirii profesionale, a calificării, la schimbările și mutațiile stiințifico-

tehnice, profesionale etc, mergând, în unele situatii, pâna la schimbarea profesiei (recalificare), fenomen cerut de economia liberă de piață, asigurând integrarea individului în activitatea social-utilă în continuă prefacere; scientizarea și culturalizarea vieții sociale; asigurarea progresului social continuu; diminuarea efectelor "uzurii morale" a cunoștințelor teoretice și practice (a deprinderilor) prin reîmprospătarea continuă cu noiinformații și noi tehnologii (retehnologizări); dobândirea de tehnici și deprinderi de educație permanentă și altele.

Elevii ambițioși de astăzi sunt oamenii de succes de mâine. Ei au nevie continuă de educație, sustinere, dedicație și, foarte important, de sentimentul de recunoaștere. Au nevoie să fie îndreptați spre un context propice dezvoltării lor.

Bibliografie:

1. Macavei, E. - *Pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti (1997)
2. Ungureanu, D. - *Educaţie şi curriculum*, Ed. Eurostampa, Timişoara (1999)
3. Tudor, M. - Pedagogie, Editura Prouniversitaria, București (2018)
4. https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/educatie-pentru-o-lume-schimbare
4. https://epale.ec.europa.eu/ro/resource-centre/content/educatia-puterea-de-schimba-lumea
6. https://lumeacalumea.ro/educatie/
7. https://www.scribd.com/doc/271284426/Educatia-continua-Psihologie

MAMAGEMENTUL REALIZĂRII ACTIVITĂȚILOR INTEGRATE PENTRU VALORIFICAREA OBICEIURILOR, TRADIȚIILOR, ISTORIEI ȘI CULTURII NAȚIONALE

Prof. Turza Elena - GPP „Căsuța piticilor" -Gura Humorului

Integrarea curriculară este o modalitate inovatoare de proiectare curriculară, care presupune sintetizarea și organizarea didactică a conținuturilor din domenii diferite de cunoaștere, astfel încât să asigure achiziția de către copii a unei imagini corecte și unitare despre lumea reală.

Literatura de specialitate oferă o serie de modele de organizare şi monitorizare a curriculum-ului integrat: .

a) **Modelul integrării ramificate**
b)**Modelul integrării liniare** (modelul hibridării)
c) **Modelul integrării secvenţiale**
d)**Modelul curriculumului infuzionat**
e)**Modelul integrării în reţea**
f)**Modelul polarizării**.

Prin abordarea activităţilor în manieră integrată, profesorul organizează învăţarea ca un regizor, un moderator, ajutându-i pe copii să înţeleagă,să accepte şi să stimuleze opinii personale, emoţii, sentimente şi să fie parteneri în învăţare.Se impune, aşadar ca procesul educaţional să fie creativ, interdiasciplinar, complex şi să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor.

În activităţile integrate o idee transcede graniţele diferitelor domenii de cunoaştere şi organizează cunoaşterea în funcţie de noua perspectivă, respectând tema de interes.

Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre categoriile şi tipurile de activităţi dispar, se contopesc într-un scenariu unitar şi de cele mai multe ori ciclic, în care tema este abordată cu mijloacele diferitelor ştiinţe.

Evident, conţinuturile propuse au un subiect comun, care urmează a fi investigat şi elucidat în urma parcurgerii acestora şi a realizării obiectivelor prestabilite. Această tendinţă în managementul curricular la nivelul învăţământului primar ,dar si gimnazial , prefigurează patru mari direcţii de schimbare dintre care cea mai importanta este diversificarea strategiilor de predare-învăţare-evaluare cu accent deosebit pe utilizarea metodelor activ-participative care încurajează plasarea copilului în situaţia de a explora şi de a deveni independent. Utilizarea acestor metode are implicaţii la nivel micropedagogic, întrucât sprijină activitatea instructiv-educativă.

Argumentele în favoarea predării integrate sunt multiple. Se poate pleca de la un simplu plan ce vizează anumite cunoştinţe şi să se ajungă într-unul al profunzimii şi trăiniciei cunoştinţelor care se pot dobândi în cadrul unei astfel de predări. Într-o astfel de abordare, plusul calitativ este evident: cei care învaţă identifică mai uşor relaţiile dintre idei şi concepte, dintre temele abordate în şcoală şi cele din afara ei.

Un alt argument se poate identifica în sfera cunoaşterii, unde baza integrată conduce la o mai rapidă reactivare a informaţiilor. În planul relaţiilor interpersonale, activitatea integrată încurajează comunicarea şi rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare. Prin această nouă abordare, elevii devin mai angajaţi şi mai responsabili în procesul învăţării (activitatea integrată promovează atitudini pozitive), iar cadrul didactic devine un „facilitator", mai mult decât o sursă de informaţii.

Abordarea integrată a curriculum-ului implică abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară, realizarea unei coordonări corecte între temele abordate din

perspectiva integrată şi temele abordate clasic, stabilirea modalităţilor de evaluare a performanţelor individuale, mai ales în situaţia învăţării prin cooperare, acomodarea corectă a proiectelor şi abordării pe teme într-o schemă orară coerentă.

Această abordare transformă învăţarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de o parte şi, pe de altă parte, conduce la o învăţare conform unei structuri riguroase, care reprezintă o extremă ce trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat, iar parametrii structurii curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile, abilităţile formate şi aplicaţiile realizate. Accentul pe formarea unor competenţe, atitudini, valori transversale şi transferabile, utile pentru dezvoltarea personală şi socială a elevilor .

Activitatea integrată - este activitatea specifică reformei curriculare propusă de noul Curriculum pentru învăţământul preşcolar. Aceasta se desfăşoară atât ca activităţi în cadrul unui proiect tematic, cât şi în cadrul proiectării pe teme săptămânale. Procesul instructiv-educativ pe care îl desfăşurăm în grădiniţă, permite fiecărei educatoare, sau echipe de educatoare, punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin activităţi educative cu caracter integrat, şi cu o abordare complexă a conţinuturilor.

Prin activitate integrată înţelegem – demers global, în care graniţele dintre categoriile de activităţi dispar, activitatea desfăşurându-se după un scenariu unitar, în scopul investigării unei teme. Demers concertat, coerent, care nu se desfăşoară fiindcă se cere, ci pentru că asigură un plus în educarea şi instruirea copiilor. Aceste activităţi ample, care reunesc conţinuturi din ştiinţe şi domenii diferite înlesnesc copilului procesul înţelegerii, însuşirii şi aplicării cunoştinţelor. Astfel se creează situaţii de învăţare optim structurate din punct de vedere logic, psihologic şi pedagogic, determinând experienţe de învăţare mai complexe, net superioare celor monodisciplinare. Activitatea integrată din grădiniţă ne conduce la realizarea unui scenariu bine gândit pentru o zi. Această activitate presupune o împletire de obiective care provin de la arii curriculare diferite, apelându-se la conţinuturi din diferite domenii.

Clasificare:

Activitătile integrate sunt de patru feluri în funcție de elementele de conţinut. Astfel, avem:

• activitate integrată care cuprinde toate activităţile din cadrul unei zile

• activitate integrată care integrează ALA (activităţi liber alese) și ADE (activităţi pe domenii experienţiale)

• activitate integrată care cuprinde ADE dintr-o zi

• activitate integrat care cuprinde un ADE și secvențe din alte domenii experienţiale, indiferent de programul zilei

Activitatea integrată poate fi definită ca fiind un demers coerent, global în care graniţele dintre discipline dispar, activitatea desfăşurându-se după un scenariu bine stabilit, în scopul investigării unei teme. Prin aceste activităţi se va pune accentul pe dezvoltarea gândirii critice, pe latura calitativă a formării, pe feed-back-ul pozitiv. Integrarea se va face prin împletirea într-un scenariu bine închegat a conţinuturilor corespunzătoare ariilor curriculare implicate. În maniera activităţilor integrate întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg, având o organizare şi structurare a conţinuturilor menită să elimine graniţa dintre domeniile de învăţare.

Avantajele activităţilor integrate sunt:

• dobândirea de cunoştinţe profunde şi solide;
• identificarea mai uşoară a relaţiilor dintre idei şi concepte;
• corelaţii între temele abordate în grădiniţă şi cele din afara ei;
• parcurgerea temelor care-l interesează pe copil şi le studierea lor mai mult timp;
• se încurajează comunicarea;
• copilul învaţă să rezolve sarcini prin cooperare;
• se formează sentimentul de apartenenţă la grup;
• copilul devine mai responsabil în procesul învăţării.
• stimularea interesul pentru abordarea unor noi conţinuturi şi metode;

• utilizarea unor varietăți de activităţi pentru a prezenta tema în profunzime;

• încurajarea copiilor să producă idei originale pentru activităţi.

• finalităţile activităţii integrate sunt selectate din listele de obiective cadru şi de referinţă ale domeniilor experienţiale, iar obiectivele operaţionale vor constitui un set unitar şi restrâns de 4-5 obiective, cu referire directă la experienţele de învăţare vizate.

• conţinuturile abordate sunt selectate şi abordate în strânsă relaţie cu nucleul de integrare curriculară.

Într-o situaţie în care tema săptămânii este „Țara mea”, iar tema activităţii integrate este „Mândră țară, România”, conţinuturile didactice vehiculate vor proveni din domeniile experienţiale: DOS şi DEC, dar se vor selecta acele conţinuturi şi activităţi care vor contribui la îndeplinirea cerinţelor impuse de tema activităţii integrate.

De exemplu, identificarea formelor de relief, legenda culorilor de pe hartă,dispunerea acestora, discutarea şi decizia privind vecinătăţile,bogăţiile naturale,obiectivele turistice, locuri de agrement,cum ne putem implica în păstrarea frumuseții locurilor natale și implicit a frumuseților țării etc.

• Fiecare dintre situaţiile de învăţare proiectate şi desfăşurate în cadrul activităţii integrate contribuie la explicitarea, analiza, rezolvarea temei activităţii.

• Activitatea integrată include valenţele formative ale curriculumului integrat ca model de proiectare curriculară. În situaţia descrisă în exemplul de mai sus, copiii vor fi încurajaţi să caute informaţii privind denumirea țării, drapel, forme de relief, locuri în care au fost cu părinții, localitatea natală, pe care să le ilustreze cu material intuitive (imagini din țară,material din natură ,fotografii personale etc.).

Activităţile integrate aduc un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază.

Activitatea integrată se dovedeşte de a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de învăţare cu viaţa societăţii, cultura şi tehnologia didactică. Pentru copiii mici, adaptarea la regimul grădiniţei se face adesea cu greutate. Cea mai uşoară cale de a-l face pe copil să nu simtă absenţa mamei, a jucăriilor şi lucrurilor personale de acasă este aceea a "scenarizării" activităţilor din grădiniţă. Marea artă a educatoarei este aceea de a fi o artistă deosebită şi de a da, în fiecare clipă, "marea reprezentaţie" în faţa micilor spectatori şi de a-i implica şi pe ei.

Modelul după care copilul învață regulile de convieţuire in grup este modelul comunitar.

Grădiniţa este unul dintre partenerii comunitari implicaţi şi consecvenţi a cărei existenţă în societate marchează începutul traseului educaţional al copilului şi primii paşi către viitoarea sa devenire, de cetăţean responsabil. Întregul personal al grădiniţei se străduieşte să acopere aceste nevoi sprijinind copilul în mod nemijlocit, prin intervenţie directă şi continuă. Relaţia dintre comunitate şi grădiniţă este de determinare. Comunitatea de oameni care trăiesc şi învaţă împreună constituie contextul primordial în care se desfăşoară educaţia şi are la bază următoarele caracteristici: • Ca fiinţe sociale, oamenii au, din cele mai vechi timpuri, tendinţa firească de a se organiza în comunităţi guvernate de o serie de norme formale şi informale care asigură funcţionarea şi progresul comunităţii. În cadrul comunităţii, în diversele domenii de manifestare, fiecare persoană are drepturi şi responsabilităţi. Astfel, asigurarea accesului egal la educaţie este dreptul fiecărui membru al comunităţii, dar şi responsabilitatea întregii comunităţi. Sistemul de educaţie devine astfel parte integrantă în viaţa comunităţii, cu toate cerinţele ce decurg pentru buna lui funcţionare. În fiecare zi copiii învaţă despre oameni şi locuri din comunitatea lor atunci când îşi însoţesc educatoarele sau părinţii în plimbări şi vizite, dar şi în cadrul activităţilor desfăşurate în grădiniţă. Astfel obiceiurile locale, tradițiile,evenimentele istorice și cele culturale își regăsesc locul în activitățile din grădiniță .Aceste teme le putem găsi abordate cu ocazia diferitelor evenimente:1Decembrie, Crăciun, Tradiții de Anul Nou, 15 ianuarie- Ziua poetului național, 24 ianuarie, Sărbătoarea pascală, Ziua copilului etc. când ne aplecăm spre apropierea copilului

de simbolurile naționale, tradițiile strămoșești, evenimente culturale și viața socială a comunității.

O altă modalitate de integrare a acestor elemente este abordarea lor în alte teme de studiu, ex. tema Haina de-a lungul timpului ne permite să abordăm costumul național românesc. Copii se pot astfel apropia de costumele vechi expuse la muzeu, de cele valorificate prin magazinele din zonă, de cele ale părinților lor, pot învăța cum se confecționează, câtă trudă însumează și implicit vor învăța respectul pentru acesta.

Grădiniţa, prin implementarea proiectelor, caută soluţii prin care să fie utilă societăţii, dar şi privită pe măsura investiţiilor şi speranţelor. Parteneriatele organizate de grădiniţe pot conduce la: formarea unei reţele de sprijin comunitar, complementar grădiniţei, pentru realizarea unor obiective; cunoaşterea specificului cultural, a valorilor mediului comunitar; antrenarea membrilor comunităţii în luarea unor decizii privitoare la dezvoltarea grădiniţei; oferirea unui suport material şi cultural copiilor din grădiniţă; invitarea membrilor comunităţii la momentele festive sau la evenimentele importante ale grădiniţei; participarea copiilor din grădiniță la unele manifestări festive organizate de comunitate; stimularea continuă a învăţării şi introducerea copilului în mediul social de care aparține.

Reușită predării integrate a conținuturilor în grădiniță ține în mare măsură de gradul de structurare a conținutului proiectat, într-o viziune unitară, țintind anumite finalități. Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie sa coexiste în curriculum-ul integrat. De reținut este faptul că preșcolarii trebuie sa învețe într-o manieră integrată, fiecare etapă de dezvoltare fiind strâns legată de cealaltă. Activitățile integrate sunt oportune în acest sens, prin ele aducându-se un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Activitatea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică.

Bibliografie:

- Programa activităților instructiv-educative din gradiniță;
-Ministerul educației și cercetării "Metoda proiectelor la vârstele timpurii" Ed. Miniped. București 2002
· - Revista Învățământului Preșcolar nr. 3-4/2003
· -Curriculum pentru educație timpurie, Bucureşti 2018
· -Educaţia timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preşcolar, Adina Glava, Maria Pocol, Lolica-Lenuţa Tătaru, Editura Paralela 45, 2009/ www.didactic.ro

IMPLEMENTAREA MANAGEMENTULUI TOTAL AL CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Mihaela UDA

Colegiul Comercial Carol I Constanța

În economia contemporană, se poate aprecia că noțiunea de calitate este un obiectiv de vârf pentru toate tipurile de organizații. Îmbunătățirea calității reprezintă țelul către care tind toate firmele/instituțiile existente la nivel mondial și în România. Se vorbește de calitate, la nivelul fiecărei industrii dintr-o economie națională, iar instituțiile educaționale sunt implicate în mod real în asigurarea calității în aceste domenii. Școala, ca instituție a cunoașterii, deține o poziție importantă în societatea postmodernă. Așadar, instituțiile de educație trebuie să asigure îmbunătățirea calității având, următoarele determinări: avantaj competitiv pe piață, responsabilitate și necesitatea de a dovedi gradul de responsabilitate. Dezvoltarea unei societăți poate fi relevată de calitatea activității educative. Instituțiile din învățământul preuniversitar, prin documentele strategice, au posibilitatea să transmită beneficiarilor direcți aceste seturi de valori ale calității.

Pentru a promova un management total al calității eficient la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar este necesar a se ține seama de următoarele aspecte:

- M.T.C include toți angajații pentru că, pe de o parte se raportează la organizația din care face parte și pe de altă parte la asumarea responsabilităților proprii.
- M.T.C trebuie să fie compatibil cu unitatea respectivă. Implementarea lui se realizează cu acceptul unanim al factorilor implicați fără a fi o obligație.
- M.T.C vizează identificarea și soluționarea unor probleme apărute la nivelul organizației. Acest lucru presupune conștientizarea lor de către membrii organizației, fără ca M.T.C să reprezinte o activitate de inspecție sau de control. Metoda presupune rezolvarea proceselor critice în mod optim, din momentul în care acestea au apărut.
- M.T.C presupune implicarea fiecărui angajat în ce privește îmbunătățirea continuă a calității la nivelul instituțiilor și nu trebuie considerată a fi o metodă impusă și aplicată doar de reprezentanții instituțiilor.

La nivelul instituțiilor de învățământ preuniversitar, obiectivele M.T.C sunt:

- ✓ Asigurarea unor cursuri moderne bazate pe metode interactive centrate pe elev;
- ✓ Diversificarea facilităților ce pot fi oferite elevilor;
- ✓ Adaptarea permanentă a strategiilor de predare - învățare la inovațiile apărute în sistem;
- ✓ Organizarea de activități cu tematici diferite și invitarea unor specialiști pentru diseminarea unor probleme ale societății contemporane;

- ✓ Transformarea bibliotecii într-un centru performant de documentare atât pentru elevi cât și pentru profesori.

Relațiile de intercondiționare la nivelul instituțiilor de învățământ preuniversitar sunt următoarele:

- ➢ Cadrele didactice, în ipostazele lor de sursă de informație, de formatori, de educatori constituie furnizorii, iar elevii în calitatea lor de beneficiari ai procesului didactic reprezintă consumatorii;
- ➢ Pentru a-și atinge obiectivele, prealabil stabilite, furnizorii și consumatorii trebuie să promoveze o relație de cooperare, optimă și benefică pentru ambele părți;
- ➢ Unitatea școlară este obligată la investiții menite să determine maximizarea oportunităților de dezvoltare;
- ➢ Calitatea implică și o comunicare eficientă între școală și cadrele sale didactice. În acest sens, profesorii și școlile trebuie să învețe să comunice într-un mod calitativ.

Avantaje ale Managementului Total al Calității în sistemul de învățământul preuniversitar:

- ✓ Formarea și promovarea unei imagini favorabile a învățământului preuniversitar;
- ✓ Restrângerea numărului de reclamații, sesizări și plângeri aduse instituției școlare;
- ✓ Asigurarea satisfacției maxime a consumatorilor pentru serviciile educaționale oferite;
- ✓ Prevenirea apariților disfuncționalităților în sistem;
- ✓ Eforturi vizibile în privința creșterii calității educației;
- ✓ Caracterul continuu al activităților de îmbunătățire a calității;
- ✓ Prevenirea și reducerea defectelor ce pot apărea la nivelul sistemului de educație;
- ✓ Educație construită pe cunoștințe pluridisciplinare;
- ✓ Promovarea unor relații armonioase între elevi și dascăli.

Recomandările privind aplicarea managementului total al calității la nivelul unităților de învățământ preuniversitar sunt:

Recomandări pe termen scurt privind aplicarea M.T.C

- Simplificarea procedurilor de asigurare și evaluare internă a calității;
- Oferirea de informații publice despre toate unitățile școlare;
- Realizarea unor studii comparative între calitățile ofertelor educaționale ale școlilor;
- Elaborarea și implementarea unor programe naționale de stabilizare a cadrelor didactice care să reducă fluctuația de personal în școli;
- Derularea evaluărilor externe periodice cu privire la cultura calității cu ritmicitatea unui ciclu școlar la nivelul aceleeași unități școlare;
- Oferirea de servicii de consultanță în domeniul calității pentru unități școlare și instituțiile conexe acestora;

- Reducerea abandonului școlar timpuriu sub o rată de 10% ;
- Creșterea calității proceselor de educație și formare;
- Accentuarea creativității, creșterea capacității de inovare și dezvoltarea spiritului întreprinzător la toate nivelurile de educaţie şi de formare.

Recomandări pe termen lung privind aplicarea M.T.C

- Reconsiderarea obiectivelor și standardelor specifice sistemului de calitate;
- Prioritizarea evaluării externe utilizând instrumente de colectare a datelor;
- Creșterea în importanță a asociaților de părinți la nivel național;
- Asigurarea unei relații echilibrate între educația oferită de cître instituțiile școlare din mediul rural și cea oferită de instituțiile școlare din mediul urban;
- Elaborarea și implementarea unor politici publice de calitate și susținerea unor strategii obiective, accesibile și coerente care să reflecte realitatea;
- Crearea și consolidarea unei baze de date în ce privește calitatea di educație care să fie accesibilă tuturor unităților de învățământ;
- Promovarea principiilor egalității de șanse, a integrării sociale și profesionale și a cetățeniei active;
- Creşterea ponderii absolvenţilor de studii superioare în rândul populaţiei cu vârste cuprinse între 30-34 de ani la peste 40%.

Principale constrângeri înregistrate în ce privește respectarea normelor calității :

- Se arată ca circa 10% din totalul unităților de învăţământ preuniversitar, nu îndeplinesc standardele de acreditare și anume standardele minime de funcționare;
- Un obstacol în îndeplinirea normelor calității îl reprezintă deficitul de cadre didactice calificate și titulare;
- Baza tehnico-materială a instituțiilor de învățământ preuniversitar este insuficientă, mai ales în ce privește accesul la tehnologia modernă;
- Existența unor diferențe de ordin calitativ între educația din mediul rural și cea din mediul urban, diferență de circa 10%.

BIBLIOGRAFIE

1. Davis, T R V., (1997), *Breakdowns in Total Quality Management: An Analysis with Recommendations,* International Journal of Management;
2. Iosifescu, S. (coord.), (2005), *Managementul şi cultura calităţii la nivelul unităţii scolare,* Bucuresti: ISE;

3. Olaru Marieta, (2000), *Tehnici şi instrumente utilizate în managementul calităţii*, Editura Economică, Bucureşti;
4. Sallis E., (2005), *Total Quality management in Education*, ,London; Koga Page Ltd;
5. http://www.doctorat.ase.ro/Media/Default/sustineri%20teze%20doctorat/documente%20doctoranzi/Rezumat_teza_MascuMihaela_RO.pdf.

Implicarea și responsabilizarea tinerilor în dezvoltarea comunităților – Piloni ai unui viitor sustenabil

Prof. Udriștioiu Maria Vasilica
Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”

Întotdeauna tinerii au reprezentat resurse ale schimbării, modernizării și progresului unei societăți. În contextul actual al globalizării, implicarea și responsabilizarea tinerilor în construirea unei dezvoltări durabile la nivelul fiecărei comunități constituie un subiect prioritar la nivel național și internațional.

Globalizarea este termenul modern folosit la descrierea schimbărilor în societăți și în economia mondială, care rezultă din comerțul internațional extrem de crescut și din schimburi culturale. Descrie creșterea comerțului și a investițiilor datorită căderii barierelor și interdependenței dintre state. În context economic, este des întâlnită referirea, aproape exclusivă, la efectele comerțului și, în particular, la liberalizarea comerțului sau la liberul schimb.

Viitorul zace într-o generație de tineri capabili să creeze o societate prosperă și echitabilă. Schimbarea, inovația, continuitatea, toate acestea se află în noi, în tineri, noi reprezentăm speranța. Suntem prima generație post-comunistă crescută în deplină libertate, generație pentru care termenul de limită nu există. Posedăm o creativitate aparte, o creativitate inovativă prin care putem transforma orice provocare într-o nouă șansă.

Fiecare națiune este conectată:

- **Economic** – prin intermediul comerțului internațional și al mișcărilor de capital
- **Tehnologic** – prin intermediul fluxului cultural (migrație, turism) și prin legăturile de transport și comunicare.

Nu avem nevoie de studii pentru a observa că noua generație este mult mai dispusă în a-și asuma riscuri față de generațiile precedente, fiind dispusă să pornească de la 0 în domenii instabile și ajungând într-un final acolo unde nu și-ar fi imaginat niciodată.

Pe parcursul timpului au existat dovezi concrete ale acestui fapt și doresc să evidențiez doar câteva dintre ele:

1.Mark Zuckenberg - a inventat Facebook la vârsta de 20 ani

La doar 32 de ani, el are o avere estimată la peste 34 de miliarde de dolari. În 2009, a fost declarat cel mai tânăr miliardar pe cont propriu din lume. La finalul anului 2015, Facebook avea 1,44 miliarde de utilizatori și totul a pornit de la un pușți de 20 de ani, în camera sa de cămin de la Harvard.

2.Michel Krieger și Kevin Systrom, tinerii din spatele Instagram

Michel Krieger și Kevin Systrom au fondat Instagram în 2010, când aveau 24, respectiv 27 de ani. Numele companiei lor a devenit cunoscut în întreaga lume. Fiecare dintre ei are acum o avere de sute de milioane de dolari, iar Instagram a fost cumpărat de Facebook în anul 2012 contra sumei de un miliard de dolari.

3.**Adam Horwitz a făcut primul milion de dolari la 17 ani**

La 15 ani, Adam Horwitz și-a promis să facă un milion de dolari înainte de 21 de ani (considerată vârsta majoratului în SUA). În mod suprinzător, el a reușit să facă asta la doar 17 ani cu o idee nouă numită Mobile Monopoly. Este vorba despre o platformă multimedia care îi învață pe antreprenori cum să facă marketing pentru dispozitive mobile. Acum, la cei 19 ani ai săi, are un venit anual cu șase zerouri în coadă și deja lucrează la o nouă afacere.

O societate care se preocupă de educație face o investiție pe termen lung în viitorul său și al întregii lumi. Copiii și adolescenții de azi vor fi inginerii și

antreprenorii de mâine, iar dacă ei au o bază solidă de cunoștințe, viitorul nostru, al tuturor, este pe mâini bune. Cel mai greu moment din viața unei persoane, economic vorbind, este momentul în care termină studiile și este nevoit să își găsească un loc de muncă. Joburile s-au diversificat cu mult față de acum câțiva ani. Personal, am observat că acum populația se confruntă cu numeroase probleme psihologice și de sănătate. Nu este nimic ciudat acum în a avea un nutriționist personal sau o programare lunară la psiholog sau la psihoterapeut… dacă acum este ceva normal, ei bine acum 15 ani ar fi părut ceva de neconceput.

Însă lumea se află într-o continuă expansiune, mai ales economic vorbind și de cele mai multe ori la baza acestor idei inovative se află tinerii.

Cum poate generația actuală să ajute tânăra generație? Este simplu:

- Prin implicarea lor in diverse proiecte cu scop educativ și constructiv
- Prin dezvoltarea a numeroase internship-uri
- Prin acordarea de burse de merit (pentru a stimula dorința de dezvoltare a tinerilor)
- Prin crearea a noi locuri de muncă
- Prin mărirea salariilor
- Prin acordarea de încredere tinerilor care sunt dispuși să facă o schimbare și prin susținerea lor.

Așadar, viitorul constă în implicarea și responsabilizarea tinerilor cu scopul dezvoltării comunităților. Lumea trebuie să înceapă să perceapă tinerii ca fiind piloni ai unui viitor sustenabil, un viitor superior din toate punctele de vedere.

NEVOI ȘI RESURSE ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

Prof. Udriștioiu Maria Vasilica
Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”

Poveste despre leu și gazelă

"În fiecare seară, când se duce să se culce, leul știe că, dacă dimineață, când răsare soarele, nu reușește să întreacă și să prindă cea mai înceată gazelă, va rămâne flămând. În fiecare seară, gazela se duce să se culce știind că, dacă dimineață, când răsare soarele, nu reușește să fugă mai repede decât leul, va sfârși în ghearele lui. Dar, lucrul pe care îl știu deopotrivă și leul, și gazela când se duc să se culce este că dimineață, când răsare soarele, ar face mai bine s-o ia la fugă."

Th. L. Friedman "Lexus și măslinul"
Editura Polirom, 2008, p. 318

Concepte economice

•Nevoi
•Resurse
•Competiții
•Risc
•Faliment
•Piață
•Calificare
•Oligopol
•Corelația nevoi-resurse.

Nevoile

Caracteristicile nevoilor economice:

* Multiplicitatea şi diversitatea

* Cantitatea lor este nelimitată. Expansiunea lor are drept condiţie şi cauză dezvoltarea economiei. De regulă, ele sunt reproductibile, adică satisfacerea uneia dă naştere altora.

* Intensitatea şi ierarhia. Nevoile nu au aceeaşi intensitate, ierarhia oscilează de la un individ la altul şi de la o perioadă la alta la acelaşi individ.

* Stabilitatea sau limitarea în capacitate. Intensitatea unor cerinţe descreşte pe măsură ce sunt satisfăcute (de exemplu – cele fiziologice), altele nu descresc (cele estetice – literatura, muzica, etc.).

* Interdependenţa nevoilor. Unele nevoi sunt complementare, adică evoluează în sensuri identice, altele sunt substituibile, adică pot fi înlocuite cu satisfacerea altora.

* Stingerea prin satisfacere. Nevoile satisfăcute pot să renască din nou deoarece se fixează în obiceiuri şi tradiţii de consum.

Resursele

Resursele economice reprezintă totalitatea elementelor, premiselor directe şi indirecte, reale şi monetare, care sunt utilizabile şi pot fi atrase, în producerea de noi bunuri economice, necesare satisfacerii nevoilor umane.

Structura resurselor economice constă din:

- Resurse derivate.
- Echipamente şi tehnologii de producţii, infrastructura materială şi socială, materii prime, capitalul.
- Resurse financiare:
- Mijloacele băneşti concentrate la dispoziţia agenţilor economici.
- Resurse informaţionale:
- Date, informaţii, sisteme informaţionale pentru conducere, modele, etc.

Resursele economice nu trebuie confundate cu bunurile economice. Bunul economic este un rezultat al utilizării resurselor economice, un element care satisface o anumită nevoie individuală sau socială.

Din listă, reținem corelația dintre două concepte economice esențiale, nevoi și resurse, frumos sugerată de autor în povestea prezentată.

Analizăm pe scurt particularitățile și interdependența nevoi-resurse:

*corelația nevoi-resurse, ierarhizarea nevoilor, identificarea resurselor pentru satisfacerea cât mai bună a nevoilor;

*dinamismul activității economice, valorificarea abilității întreprinzătorului pentru a face față schimbărilor rapide.

Orice activitate (afacere) presupune asumarea riscului, efortului,în corelație cu piața, câștigă cine fuge repede, nu cine se odihnește. Cine nu are capacitatea de a rezista lumii rapide, dă faliment. Firmele puternice le înghit pe cele slabe, iau naștere piețe de oligopol sau se constituie carteluri, dacă micii întreprinzători pierd startul. Schimbările de mediu (provocate de om) au diminuat resursele, am putea considera că este în pericol chiar supraviețuirea. Existența competiției necesită multe abilități (instruire profesională, recalificare, capacitatea de asumare a riscului). Nevoile s-ar putea satisface mai bine dacă s-ar trece de la o economie rudimentară (în care oamenii sunt interesați doar de satisfacerea nevoilor de bază), la o economie bazată pe cunoaștere, pe tehnică și tehnologie. Astfel, cercetarea științifică și tehnologia vor atenua tensiunea nevoi-resurse.

Bibliografie

Th. L. Friedman, Lexus și măslinul, Editura Polirom, 2008, p. 318

Manual de economie clasa a XI-a, editura Economică, 2007

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Prof. Înv.preșcolar:Ungurean Loredana-Luminița,Școala Gimnazială Nr.27/ G.P.P.NR.3 Timișoara, Jud. Timiș
Prof. Înv.preșcolar și primar:Obeadă Sanda-Teodora,Școala Gimnazială Nr.27/ G.P.P.NR.3 Timișoara, Jud. Timiș

"Educaţia incluzivă a apărut ca răspuns la neajunsurile educaţiei integrate, care nu a reuşit să împiedice marginalizarea copiilor care prezentau diferenţe faţă de "norma" generală a populaţiei şcolare.La Conferinţa Mondială "Educaţia pentru toţi; satisfacerea nevoilor de bază ale învăţării", de la Jomtiem - Thailanda, 1990, s-a elaborat o nouă strategie a educaţiei, fundamentată pe paradigma "educaţia pentru toţi", iar „educaţia incluzivă" a devenit parte integrantă a educaţiei pentru toţi.

Educaţia incluzivă", ca sintagmă, apare prin 1990, bazându-se pe principiul incluziunii care este mai cuprinzător decât cel al integrării.„Incluziunea" se referă la faptul că oricine, indiferent de deficienţa sa sau de dificultăţile pe care le întâmpină în învăţare, trebuie tratat ca un membru al societăţii, iar diversele servicii speciale de care are nevoie, trebuie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaţionale, medicale şi celelalte servicii puse la dispoziţia tuturor membrilor societăţii".Astfel, incluziunea şi "educaţia incluzivă" pun accentul pe necesitatea ca sistemul educaţional şi şcolile/grădiniţele să se schimbe şi să se adapteze continuu pentru a răspunde diversităţii copiilor şi nevoilor ce decurg din acestea. În "Declaraţia de la Salamanca" (1994) se stipulează:

Principiul fundamental al şcolii incluzive este că toţi copiii trebuie să înveţe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultăţile pe care aceştia le pot avea sau de diferenţele care pot exista între ei". **Educaţia incluzivă se defineşte prin următoarele particularităţi:**

- susţine şi confirmă că toţi copiii pot învăţa şi au nevoie de o formă de sprijin pentru învăţare;
- urmăreşte să identifice şi să minimizeze barierele învăţării;
- este mai cuprinzătoare decât educaţia formală obişnuită cuprinzând: educaţia pentru familie, pentru comunitate, alte oportunităţi de educaţie în afara şcolii
- presupune schimbare de atitudini, comportamente, curriculum, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor cu C.E.S
- este un proces dinamic, care se dezvoltă continuu în funcţie de cultură şi context# este parte a strategiei de dezvoltare a unei societăţi inclusive

Deci, în contextul actual naţional, educaţia incluzivă devine tipul de educaţie responsabil de asigurarea dreptului la educaţie al tuturor copiilor, fără nici o discriminare şi, mai ales,de asigurarea unei educaţii de calitate

Realizarea educaţiei incluzive presupune:

- existenţa şi aplicarea principiilor incluziunii: principiul drepturilor egale, principiul nondiscriminării, principiul egalizării şanselor în educaţie, principiul centrării pe copil, principiul intervenţiei timpurii, principiul educaţiei de bază pentru toţi copiii, principiul asigurării serviciilor de sprijin, principiul cooperării şi parteneriatului

- punerea în aplicare a unei pedagogii incluzive, o pedagogie a diversităţii, care conţine în esenţa ei atributele de a fi: pedocentristă, progresistă, personalizată, optimistă, socială, o pedagogie a iubirii.

- elaborarea unui curriculum "incluziv ", care să se definească prin flexibilitate şi diversitate: curriculum-ul adaptat la nevoile copilului; diversitatea situaţiilor de învăţare şi a materialelor suportive; metodologie didactică diversificată, interactivă, adecvată stilurilor şi tipurilor de învăţare diferite ale elevilor; diversitate în evaluare: forme, metode, instrumente- crearea şi funcţionarea unui sistem de servicii de sprijin la toate nivelurile învăţământului: asistenţă psiho-pedagogică (psiholog, logoped), asistenţă socială, medicală, sprijin în învăţare (învăţător/profesor de sprijin).

Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe copiii defavorizați și își determină intern ,,direct și indirect", atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un ,,pozitivism" specific ce se cimentează cu voință și convingere. Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități. Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficienţe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înţeleagă mai bine situaţia celor ce au dizabilităţi: prin povestiri, texte literare, prin discuţii, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficienţe.Primirea în grupă a copilului cu cerinţe educative speciale, atitudinea faţă de el trebuie să păstreze o aparenţă de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalţi copii din grupă. De aceea trebuie să exprime aceleaşi aşteptări şi să stabilească limite similare în învăţare ca şi pentru ceilalţi copii din grupă. Ea trebuie să îşi asume rolul de moderator, să promoveze contactul direct între copiii din grupă şi să direcţioneze întrebările şi comentariile acestora către copilul cu cerinţe educative speciale. De asemenea, trebuie să-i încurajeze şi să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceştia, dându-le încrederea în forţele proprii, în propria reuşită în acţiunile întreprinse, evidenţiind unele abilităţi sau interese speciale lor în dezvoltarea şi sprijinirea cărora trebuie implicate şi familiile copiilor.

Copiii cu cerinţe educative speciale integraţi în programul grădiniţei trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinţi, psihologi şi profesorul logoped. Părinţii sunt parteneri la educaţie pentru că deţin cele mai multe informaţii despre copiii lor. Relaţia de parteneriat între părinţi şi grădiniţă presupune informarea părinţilor cu privire la programul grupelor, la conţinuturile şi metodele didactice, dar presupune şi întâlniri cu aceştia, participări la expoziţii, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicaţi proprii lor copiiAceastă relaţie a grădiniţei cu părinţii copiilor cu cerinţe educative speciale este necesară şi benefică, ea furnizând, informaţional, specificul dizabilităţii preşcolarului, precum şi date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinţii informează grădiniţa şi despre factorii de influenţă negativă care ar trebui evitaţi (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor). Angajarea şi responsabilizarea familiei în educaţia copiilor este fundamentală pentru reuşita participării la programul instructiv - educativ al grădiniţei. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilităţi, gradul de interes şi de colaborare a părinţilor cu grădiniţa este, cel mai adesea, proporţional cu rezultatele obţinute de aceştia. De aceea, putem afirma că familia

este primul educator şi are cel mai mare potenţial de modelare. Cum ar trebui să arate grădiniţa incluzivă către care dorim să ne îndreptăm? Simplu: ca o grădiniţă. Ingredientele de bază, însă, ar trebui să o facă să arate că este: # o grădiniţă în care copiii zâmbesc, cântă şi se mişcă; o grădiniţă despre care atât personalul, cât şi părinţii şi copiii ştiu că le aparţine şi arată acest lucru (panouri, anunţuri, iniţiative...);o grădiniţă în care fiecare clasă arată că este o comunitate în miniatură şi fiecare copil ştie că aparţine unei astfel de comunităţi; o grădiniţă cu reguli emanate, agreate, asumate, afişate şi respectate de cei care o populează (personal, părinţi, copii ,o grădiniţă în care părinţii sunt bineveniţi oricând alături de educatoare şi copii , o grădiniţă în care părinţii sunt învăţaţi să se joace cu propriii copii, să spună/să citească poveşti copiilor, să-i aprecieze, să-i iubească; o grădiniţă în care toţi sunt importanţi (adulţi şi copii) şi fiecare are propria valoare; o grădiniţă în care problemele fiecăruia rămân la poartă şi unde fiecare păşeşte ca egal al celuilalt; o grădiniţă în care jucăriile şi materialele de lucru sunt la îndemâna copiilor; o grădiniţă în care culorile, sunetele şi mobilierul emană echilibru, respect, armonie; o grădiniţă în care catedra nu este o barieră între copil şi educatoare,o grădiniţă în care uşile pot sta deschise şi totuşi fiecare să se simtă în siguranţă şi respectat,o grădiniţă în care totul este etichetat, numai copiii nu, iar ordinea, mirosul de curăţenie te fac să te simţi ca acasă, o grădiniţă în care copilul este încurajat să experimenteze, să pună întrebări, să spună ce simte; o grădiniţă în care adulţii nu au timp de altceva decât de binele copiilor care îi păşesc pragul;o grădiniţă în care copiii ştiu şi sunt încurajaţi să facă alegeri; o grădiniţă în care educatoarea ştie să le vorbească celor mici despre o piatră, chiar şi atunci când nu are o piatră la îndemână;

Grădiniţa este incluzivă printr-un curriculum flexibil şi deschis ce permite adaptări succesive. Pentru a evalua copilul, educatoarea trebuie să aibă în vedere competenţele şi capacităţile educaţionale ale fiecărui copil şi să identifice: cum este fiecare; ce ştie fiecare; ce face fiecare.,cum cooperează cu ceilalţi.

Profesioniştii joacă un rol esenţial în progresarea către educaţia incluzivă. Şi asta, pentru că, de cele mai multe ori, ei sunt puntea de legătură dintre cel care învaţă (cu dizabilităţi), familie şi şcoală. Având abilităţi şi experienţe adecvate, profesioniştii pot să ajute atât familia, cât şi pe furnizorii de educaţie să capete încredere din ce în ce mai mare în posibilităţile pe care le poate avea o persoană cu dizabilităţi care învaţă."

Bibliografie:

UNICEF – Educaţia inclusivă în grădiniţă: dimensiuni,provocari şi soluţii, Bucureşti 2012A.
Gherguț - Sinteze de psihopedagogie speciala, Editura Polirom, 2005E.
Vrăşmaş -,,Educaţia copilului preşcolar, Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999;
E. Vrăşmaş -,Introducere în educaţia cerinţelor speciale, Editura Credis, Bucureşti, 2004

ROLUL FORMATIV AL POEZIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF. UNGUREANU CRISTINA DANIELA

GRĂDINIȚA CU P.P. NR.3, DR.TR.SEVERIN

În sistemul de învăţământ românesc educatoarea este definită ca fiind o persoană specializată să transmită cunoştinţe copiilor preşcolari, să le formeze acestora priceperi şi deprinderi, să le dezvolte trăsături pozitive de voinţă şi caracter. Educatoarea este acea fiinţă care are capacitatea de a înlocui multe mame în acelaşi timp, oferind copiilor care-i sunt încredinţaţi sentimentul de siguranţă de acasă. Este fiinţa sensibilă, capabilă să patrundă în sufletul fiecărui copil cu care vine în contact, să-i înţeleagă nevoile şi să răspundă acestora oferind şanse egale tuturor copiilor din colectiv. Nenumărate sunt metodele clasice şi moderne care-i vin în ajutor. Aspectul pozitiv este că fiecare educatoare poate să aleagă, în funcţie de personalitatea şi vocaţia ei, metodele, mijloacele şi procedeele pe care le crede cele mai adecvate unui moment anume.Vorbind despre poezie, aceasta face obiectul unor activităţi de sinestătatoare, care vizează în principal dezvoltarea limbajului copiilor preşcolari. În contextul interdisciplinarităţii vehiculate atât de mult în ultimul timp, poezia poate însoţi copiii în orice moment al zilei şi poate fi folosită de educatoare în orice tip şi categorie de activitate. Chiar şi activităţile matematice pot uza de poezie şi devin mult mai plăcute ş iaccesibile.De ce poezia? Pentru că aceasta se adresează în primul rând afectivităţii copiilor, producînd multă plăcere prin rimă şi muzicalitate. O singură strofă bine construită poate transmite mai multe cunoştinţe decât o întreagă activitate şi poate modela mai mult decât orice sfat sau concluziemoralizatoare prin impresiile şi emoţiile puternice care le generează.

Educatoarele, sunt cele care se apleacă cu sensibilitate şi pricepere asupra universului copilăriei, descifrând pentru cei mici, prin versurile lor, tainele lumii imediate, ale naturii şi oferind bucuria jocurilor şi farmecul ce însoţesc această perioadă din viaţa lor. Memorarea poeziilor crește abilitățile cognitive, capacitatea lingvistică, literatura culturală și simpla bucurie a limbajului. Este important ca cel mic să știe cât mai multe poezii și să le recite în mod cursiv în fața părinților și a prietenilor. Acest lucru îl poate ajuta pe copil să fie mai sociabil și săvorbească mai bine, să -și dezvolte ritmul, capacitatea lingvistică, structurileverbale și legăturile emoționale.

Rolul poeziilor în dezvoltarea limbajului la copii

Citirea și reținerea oricărui fragment învățat la o vârstă fragedă va asista la dezvoltarea copilului , dar poezia și în mod particular versurile clasice, aucapacitatea unică de a prezenta copilului o gamă largă de necesitățicognitive. Versurile clasice învață copilul mult despre ordine, măsură, proporționalitate,corespondență, echilibru, simetrie, înțelegere, relație temporală . Poeziile prezintă limbajul într-un mod ordonat și mai ritmic decât proza. Acestea cresc abilitatea copilului la motivare, imaginație, gândire, argumentareși experiență pe căi sezoriale și estetice .Prin memorarea poeziilor, capacitatea mentală a copilului este exersata și astfel crește în flexibilitate și putere.

Când poezia este recitată cu voce tare în urma memorării , copilul își extinde abilitatea de a se pronunța. Dincolo de toată importanța educațională de memorare a unei poezii, există și plăcerea copilului pe care o are înmomentul auzirii sunetului, ritmului, limbajului utilizat.

Memorarea poeziei cu copilul poate crește comunicarea și poate să îl facă pe cel mic mai sociabil.Memorarea este procesul psihic care constă în înregistrarea şi reţinerea în memorie a informaţiilor din lumea înconjurătoare.

Memorarea poate fi mecanică şi logică, involuntară şi voluntară. Memorarea mecanică este o formă a memorării care duce la fixarea,conservarea şi reproducerea cunoştinţelor, informaţiilor, fără a le prelucra.

Memorarea logică este o formă a memorării susţinută de înţelegerea relaţiilor raţionale, a cauzalităţii, a legilor etc, care privesc informaţiile ceurmează a fi păstrate în memorie. În memoria logică, gândirea este foarteactivă, realizând asociaţii între date şi integrarea lor în sisteme de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi. Ea se opune memorării mecanice.

Memorarea involuntară sau neintenţionată, ca formă a memorării (princare elementele perceptive sunt reţinute fără să existe o intenţie expresă înacest sens), este facilitată de: proprietăţile sensibile şi de conţinutul materialului („ forţa lui de impresionare''), de prelucrarea lui activă, desemnificaţia materialului și scopul principal al activităţii, de factori motivaţionali / interes, încurajare publică etc.

În opoziţie cu memorarea involuntară, activă, este memorarea voluntară sau intenţionată, „ caracterizată prin prezența intenţiei de a memora''; este oactivitate orientată conştient spre scop, cu un efort acceptat. Acest tip dememorare este determinat de organizarea raţională a repetiţiilor şi descheme memotehnice (ansamblu de repere ale acţiunii mintale).

Scopul memorizării constă în:

• dezvoltare gândirii logice a copilului, pe baza succesiunii sentimentelor șiideilor poetice, ale textelor literare;

• dezvoltarea atenţiei şi a puterii de concentrare;

• dezvoltarea memoriei voluntare prin comunicarea unor obiective urmăriteîn demersul didactic, prin conştientizarea efortului solicitat, prin însuşirea, întimp, de către copii, a schemelor mnemice (asociaţii dirijate);

• dezvoltarea auzului fonematic al copiilor;

• dezvoltarea capacităţii de a păstra și de a reproduce cunoştinţele;

• formarea deprinderii de a recita corect și expresiv;

• sensibilizarea copiilor la expresivitatea limbajului prin însuşirea unorcuvinte și expresii cu valoare emotivă.

Formele artistice ale poeziilor sunt receptate de către copii și, prin memorarea acestora, pot fi introduse în limbajul lor activ. Educatoarea trebuie să sublinieze frumuseţea limbii române, muzicalitatea ei, să-i solicite pe copii să redea ei înşişi astfel de expresii artistice. De multe ori e bine să asociem poezia cu muzica, cu scopul de a sensibiliza copiii.

ȘCOALA VIITORULUI

Prof. Înv.primar IONELA UNGUREANU
Școala Gimnazială Puiești, județul Buzău

Competența digitală este una dintre acele alte competențe pe care instituțiile de învățământ le au incluse în programele și planurile de realizare a procesului educativ. Resursele digitale devin un instrument de lucru din ce în ce mai utilizat pentru a oferi un învățământ calitativ, care să corespundă noilor tendințe pedagogice și intereselor copiilor. Astfel, aceștia apreciază utilitatea lecțiilor în care metodele tradiționale sunt îmbinate în mod creativ și eficient cu învățarea digitală care îi determină pe elevi să fie mai interesați să învețe , să-și extindă orizonturile de cunoaștere și înțelegere a lumii în care trăiesc.

Cu ajutorul resurselor on-line elevii pot învăţa de acasă, fără a mai fi nevoie de deplasarea către o instituţie de învăţământ şi fără a depinde de un anumit program. Cu ajutorul unei conexiuni la Internet se pot căuta informații dintr-un anumit domeniu ,având astfel acces la mai multe opinii.Elevul poate intra în contact cu profesorul și colegii săi în cadrul lecțiilor on-line . Se schimbă în mod decisiv tipul de predare, dintr-unul static, în care elevul este un simplu "receptor" al informației, într-unul dinamic,creativ, flexibil, interesant și atractiv.

Privind în trecut putem să observăm cum de la tăbliţe cu cretă am ajuns la tehnologie de înaltă performanţă, cum manualele şi caietele sunt înlocuite de carţile digitale şi tablete, aşa că putem foarte uşor să ne imaginăm şcola din anul 2100 fiind una de proporţii imense, cu adaptări mai presus de ceea ce cuvintele actuale pot prezenta.

Şcoala viitorului, din punctul meu de vedere, are în comun cu cea din prezent doar numele.În anul 2100 viaţa şi condiţiile ei vor evolua, iar nevoia oamenilor de a ajunge la atotcunoaştere va deveni mult mai greu de stăpânit. Nu imi imaginez copii cărora li se implantează microcip-uri în creier sau la roboţi ce vor să conducă lumea (deşi, niciuna dintre aceste variante nu poate fi exclusă) . Eu îmi închipui holograme, computere imense, teleportări.

Acest secol este fără îndoială, secolul culturii digitale. Educaţia digitală este una din preocupările de bază ale învățământului românesc, prin formarea culturii informaţiei şi comunicării digitale la nivelul oricărui cetăţean. Fără o populaţie educată, doritoare să folosească tehnologiile informaţiei şi comunicării, nici o comunitate nu poate participa în mod real în reţeaua globală. Integrarea computerului în procesul de învăţământ nu mai este privită ca o mişcare avangardistă, ci ca o necesitate. În întreaga lume se observă convertirea conţinutului cultural într-o formă digitală, făcând astfel produsele disponibile oricui, oriunde şi oricând.

Lecţiile digitale îi ţin pe elevi la şcoală şi îi fac să fie mai atenţi la informaţii. Educaţia virtuală a devenit un adevărat fenomen în industria românească în ultimii ani.În continuă dezvoltare, tehnologiile informaţiei şi comunicării au schimbat fundamental natura relaţiilor globale, sursele de avantaj în competiţie şi oportunităţile pentru dezvoltare economică şi socială. Tehnologii ca Internetul, computerele personale sau telefonia mobilă au schimbat întreaga lume într-o reţea globală de persoane, firme, şcoli şi guverne, ce comunică şi interacţionează între ele printr-o varietate de canale. Explozia acestei reţele globale mediate tehnologic a produs o lume în care oricine poate, virtual, să beneficieze de avantajele Integrării Digitale. Piața muncii s-a schimbat, au apărut noi tipuri de activități, ce țin pasul cu evoluția pieței IT, însă procesul de educare a rămas același. Guvernele, instituțiile de învățământ și companiile private trebuie să răspundă unor provocări și să profite de oportunitățile pe care le oferă tehnologia.

Simplul fapt că tehnologia ne însoțește peste tot, e un motiv suficient de bun pentru a încerca să schimbăm modul în care tinerii asimilează informațiile oferite în timpul cursurilor. În multe state europene și americane, companiile de IT, împreună cu guvernele, au implementat cu succes mii de proiecte în instituții de învățământ. Având ca scop facilitarea accesului la informație și la cursuri, clasele interactive, bazate pe programe software create pentru învățământ, au îmbunătățit considerabil nu doar relația dintre elevi și profesori, dar și relațiile dintre părinți și elevi, precum și modul în care studentul asimilează materia de curs.

Copiii reprezintă viitorul unei societăți, motiv pentru care e important ca aceștia să deprindă abilitățile necesare într-o societate bazată pe consum. Întrucât tehnologia poate fi o sursă de distragere a atenției, programele implementate în școli au scopul de a-i oferi elevului o experiență didactică interactivă, bogată și variată, devenind în același timp mai disciplinat și mai informat.

Este esenţial ca în cadrul comunităţii să existe pentru viitorii specialişti ICT oferte de instruire bazică sau avansată în programare de software, hardware şi design Internet. În acest sens, tehnologiile informaţiei şi comunicării sunt integrate în totalitate în curriculum, sunt predate în cursuri şi sunt esenţiale procesului de învăţare.

În acest scop au fost create documente digitale, dar şi aplicaţii dedicate învăţării asistate de computer (dezvoltarea bibliotecilor digitale, crearea platformelor de e-learning, crearea reţelelor dedicate procesului educaţional informatizat). Consider că orice iniţiativă trebuie să aibă în vedere crearea şi valorificarea unui conţinut digital, altfel nu putem vorbi de digitalizarea actului educaţional.

Însă, odată cu aceste procupări, au apărut carențele la inițiativele de promovare a noilor tehnologii în învăţământ. Aceste inițiative au luat-o adesea înaintea capacităţii multor dascăli de a înţelege şi adapta cursurile la nevoile elevilor. Realitatea este că mulţi profesori nu reuşesc să folosească computerul ca suport didactic la clasă, iar formulele de predare-învăţare de la noi trebuie radical modificate. Elevul trebuie pus să gândească, să se implice efectiv, să se autoevalueze, iar acest lucru se poate realiza numai dacă profesorul va deveni coordonator şi evaluator, va antrena elevul în proiecte concrete, proiecte cu un profund conţinut de viaţă reală.

Utilizarea platformelor virtuale pentru realizarea proiectelor educaționale reprezintă un concept nou abordat în mediul educațional. Învățarea nu este centrată pe obiecte de studiu, ci pe calitățile și abilitățile pe care cel care învață trebuie să și le dezvolte, stimulează lucrul în echipă, favorizează atașamentul grupului la valorile promovate de proiect. O serie de proiecte folosesc platforme de învățare virtuală – un spațiu comun de învățare, care poate fi accesat de la orice PC prin Internet. Participanții în mediul virtual trebuie să aibă control, în orice moment, asupra propriului proces de învățare.

Dezvoltarea tehnologiilor informațiilor și comunicării reprezintă o realitate a lumii actuale față de care școala, prin profesorii săi, trebuie să manifeste deschidere, capacitate de asimilare, adaptare și valorificare eficientă în raport cu elevii.

Avem nevoie de o şcoală ce-i pregăteşte pe copii pentru viitor, punând accent pe competenţele sociale şi de comunicare pe tehnologia modernă care facilitează accesul la informații .

Elevii își dezvoltă abilități eficiente de învățare, devin capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsesc și utilizează resursele online, și aplică informațiile la școală și în afara ei.

Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev .Renunţând la vechile practici educaţionale rigide şi uniforme, el devine organizator al unui mediu de învăţare adaptat particularităţilorşi nevoilor sale, facilitând procesul învăţăriişi dezvoltarea competenţelor. Instrumentele și tehnologia digitală dezvoltă abilități de gândire critică, oferind elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-şi exprima în mod liber ideile, opiniile şi de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-şi dezvolta competenţele metacognitive.Educația digitală îi motivează pe elevi,îi încurajează să exploreze și să descopere lucruri noi oferindu-le activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ.Viitor explorator, elevul are nevoie să conştientizeze importanţa învăţării prin cercetare, prin descoperire, prin realizarea conexiunilor, mai întâi dintre oameni, apoi dintre diferitele discipline de studiu şi domenii ale vieţii sociale.

Profesorii au acces la site-uri specializate, forumuri profesionale și platforme de învățare, asigură o mai bună circulație a informației de specialitate și o mai accesibilă legătură cu exemplele de bună practică ale colegilor. Posibilitatea de arhivare a documentelor realizate pentru diferite lecții, de realizare a unei statistici sau grafice care să ofere o imagine completă a evaluării și a progresului elevilor de-a lungul unei perioade lungi de timp reprezintă aspecte care ușurează și îmbunătățesc activitatea unui profesor.Pentru a realiza un învățământ de calitate și pentru a obține cele mai bune

rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învățare-evaluare cat și tehnologia modernă.

Lumea contemporană reprezintă o permanentă şi inedită provocare pentru educaţie. Aceasta duce inevitabil, la creşterea volumului de informaţii ce trebuie analizat, la necesitatea stocării şi prelucrării acesteia, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viaţa de zi cu zi cât şi în procesul instructiv educativ.

În concluzie, platformele virtuale de învățare pot oferi atât oportunitatea organizării de activități curente, curriculare, cât și dezvoltarea și implementarea de proiecte educaționale, formale curriculare sau extracurriculare, sau nonformale, asigurând astfel atingerea obiectivelor legate de integrarea educației digitale în activitatea de învățare.

Astfel arată şcola viitorul în mintea mea. Totuşi acest viitor strălucit este doar o percepţie simplă a unui viitor îndepărtat. Călătoriile intergalactice, orele moderne, cunoaşterea vastă, aplicată pe diferitele domenii holoframele sunt ceea ce eu îmi doresc. Poate că eu voi spectatorul acestui joc frumos al necunoscutului, admirând copiii viitorul, spunându-le poveşti despre „tablă şi cretă”.

Bibliografie

1. Magdas I., *Didactica informaticii, de la teorie la practică*, Editura Clusium, 2007

2. Simpozion Internațional ediția I, *Responsabilitate publică în educație* , Editura Crizon, Constanța, 2009

3. http://www.acsoare.com/category/educatie

4. http://iteach.ro

5. http://portal.edu.ro

6. http://www.etwinning.ro

TEORII ȘI BUNE PRACTICI DE ORGANIZARE A CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Ungureanu Lavinia, Școala Profesională Specială "Sfântul Stelian" Botoșani

„A fi educator nu înseamnă a exercita o meserie, înseamnă a îndeplini o misiune, a face un apostolat". (G. Mialaret).

Meseria de profesor este o mare şi frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăseşte seara odată cu hainele de lucru. O meserie aspră şi plăcută, umilă şi mândră, exigentă şi liberă, o meserie în care mediocritatea nu este permisă, unde pregătirea excepţională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează şi înviorează, care te disperează şi exaltă, o meserie în care a şti nu înseamnă nimic fără emoţie, în care dragostea e sterilă fără forţa spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă, ingrată şi plină de farmec.

Conţinuturile învăţământului reprezintă un capitol consacrat al didacticii. A cerceta conţinuturile învăţământului înseamnă a cerceta ce anume se propune spre învăţare cursanţilor. Întrebările perene ale pedagogiei clasice şi moderne, al căror răspuns indică întotdeauna conţinuturile învăţării, pot fi astfel formulate: „Ce este mai valoros pentru a fi însuşit in şcoală? " „Ce merită mai mult să fie învăţat in şcoală ? ". În didactica tradiţională, conţinuturile procesului de învăţământ se exprimau în general în cunoştinţe sau, altfel spus, se defineau prin fondul de valori preponderent informativ-cognitive ale învăţământului. În pedagogia contemporană aria semantică a conceptului de conţinuturi instructiv-educative se reconstituie prin valorificarea conceptului de curriculum şi prin definirea conţinuturilor ca o componentă distinctă a curriculum-ului, aflată în relaţii de inter-determinare cu celelalte componente ale acestuia (obiectivele educaţionale, principiile predării şi învăţării, metodologice de predare şi de evaluare, modalităţile de organizate a experienţelor de învăţare). Astfel, alături de cunoştinţe, sunt incluse în conţinuturile învăţământului şi ale educaţiei capacităţile şi atitudinile vizate prin experienţele de învăţare planificate de şcoală, in acord cu idealul şi cu finalităţile educaţionale. Se subliniază, astfel, nu numai funcţiile informative, ci şi cele formative ale conţinuturilor şi se contextualizează conţinuturile atât în interiorul sistemului de proiectare didactică. în ansamblul său, cât şi în cadrul larg semnificant al dinamicii societăţii: „Conţinuturile educaţiei reprezintă un corp de cunoştinţe, know-how, valori şi atitudini care se concretizează în programe de învăţământ şi sunt diferenţiate în funcţie de scopuri şi obiective stabilite de societate prin intermediul şcolii." – UNESCO

Aplicarea conceptului de curriculum pentru analiza câmpului educaţional nu semnifică numai o simplă raliere la terminologia pedagogică internaţională actuală. Recursul la teoria şi dezvoltarea curriculum-ului semnalează însuşirea unei noi concepţii asupra actului paideutic. Conceptul de curriculum propune o reconsiderare a interdependenţelor dintre componentele didacticii şi, în plan mai general, o nouă viziune asupra proiectării experienţelor instructiveducative. Perspectiva curriculară asupra procesului instructiv-educativ propune un nou termen - conţinutul curricular: „Termenul de conţinut curricular se referă la anumite fapte, idei, principii, probleme ş.a.m.d., incluse într-un program de studii. Fiecare conţinut poate viza diferite obiective instrucţionale, şi reciproc, fiecare obiectiv poate

fi atins prin conţinuturi diferite."Conceptualizarea conţinuturilor învăţământului reprezintă în cercetarea curriculară contemporană o temă majoră. Ea este abordată din trei perspective: perspectiva teoretică (selecţia şi organizarea conţinuturilor pe criterii şi cu metodologii pedagogice şi prin circumscrierea unui cadru referenţial valoric structurat (filosofic, ştiinţific, estetic, spiritual, politic, vocaţional etc) și perspectiva practică, concret-acţională. Dacă prima perspectivă vizează "cunoaşterea savantă", patrimoniul cultural al omenirii, perspectiva practică esenţializează „practicile sociale de referinţă" pentru cunoştinţele şi pentru sistemul de savoir-faire şcolar, cum ar fi practicile comunicaţionale ale sociabilităţii, practicile vocaţionale, cele tehnice, ştiinţifice, civice, politice etc. perspectiva „culturilor şcolare" în sine. În şcoală nu sunt vehiculate numai elementele culturii „preexistente", sedimentate în patrimoniul cultural al omenirii. Şcoala elaborează ea însăşi „configurări cognitive cu adevărat originale care constituie într-un anumit fel modul unei culturi şcolare sui generis" (Forquin, J.C., 1997). Anumite conţinuturi sunt „creaţii relativ autonome ale şcolii, o alchimie complexă de producere, care ţine seama în proporţii variabile de vârstă, materii, filiere, de un ansamblu de constrângeri didactice sau convenienţe sociale". Din ultima perspectivă, devin relevante pentru analiza conţinutului curricular aspecte ca: opţiunile şi presiunile părinţilor, consideraţiile politice ale momentului, semnificaţiile sociale tradiţiile şcolilor sau universităţilor şi chiar concepţiile şi preferinţele profesorilor practicieni.

Există mai multe teorii, avordări și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământ, alegerea acestora depinde de obiectivele educaționale, nivelul de învățământ, subiectul sau disciplina predată, precum și de nevoile și caracteristicile individuale ale elevilor.

Teoria constructivismului- se concentrează pe idea că elevii își construiesc cunoștințele și înțelegerea printr-un proces activ de construire a înțelegerii lor despre lume. Prin urmare, organizarea conținutului se concentrează pe găsirea soluțiilor de către elevi la probleme și explorarea subiectelor prin experiență.

Organizarea prin competențe, se concentrează pe dezvoltarea competențelor elevilor în locul memorării simple a informațiilor. Organizarea conținuturilor se face pe baza competențelor cheie pe care elevii trebuie să le dezvolte și a activităților necesare pentru a le dobândi.

Tehnologia bazată pe modele, se utilizează modelele pentru ca elevii să înțeleagă subiectele. Modelele pot fi vizuale, verbale sau matematice, iar organizarea conținutului se concentrează pe prezentarea lor clară și concise.

Instruirea diferențiată, se concentrează pe nevoile individuale ale elevilor și pe faptul că fiecare elev învață diferit. Organizarea conținutului ar trebui să se concentreze pe furnizarea de opțiuni și modalități diferite pentru elevi să învețe același subiect.

Învățarea activă, se concentrează pe faptul că elevii învață mai bine prin implicarea activă în ptrocesul de învătare. Organizarea conținutului se concentrează pe furnizarea de activități practice și experimentale pentru a ajuta elevii să-și aplice cunoștințele și să-și dezvolte abilitățile.

Abordarea integralist-sistemică a educaţiei. Teoria şi practica educaţională consemnează schimbări semnificative în ceea ce priveşte conceperea, proiectarea şi realizarea activităţii de formare-

dezvoltare a personalităţii elevului, care au ca efect acţiuni de transformare, reformare şi introducere a noului în toate domeniile şi structurile sistemului de învăţământ şi face referință la schimbarea strategică dinspre obiectivele pedagogice spre competenţele şcolare, schimbarea dinspre evaluarea sumativă/normativă spre cea formativă/ autentică, ele sugerând celor implicați în educație necesitatea unei abordări sistemice, globale şi funcţional-pragmatice a activităţii de formare-dezvoltare a personalităţii elevului.

Abordarea prin competenţe – s-a dezvoltat noțiunea de abordare prin competenţe, aceasta se poate realiza numai printr-o viziune integratoare asupra finalităţilor educaţiei. Conceptul de competenţă-cheie joacă un rol primordial.

Abordarea evaluării competenţelor şcolare din perspectiva autenticităţii. Interesul pentru problematica instruirii şi evaluării autentice a căpătat o importanţă majoră mai ales acum, când teoriile moderne privind învăţarea vorbesc despre necesitatea formării-dezvoltării în învăţământul obligatoriu a unui sistem de competenţe şi a realizării în acest scop a unei didactici funcţionale, sugerând actorilor educaţiei să purceadă la proiectarea şi realizarea acţiunii evaluative ca un bilanţ al competenţelor de bază formate pe parcursul învăţării, acestea trebuind să faciliteze integrarea socială şi profesională a individului.

Teoria inteligenţelor multiple – bază pentru diversificarea şi individualizarea parcursului şcolar Teoria inteligenţelor multiple de H.Gardner reprezintă astăzi una dintre cele mai promiţătoare teorii educaţionale, care, cu siguranţă, va revoluţiona atât viziunea asupra conceperii actului educaţional, cât şi practicile de proiectare şi realizare a activităţii de predare-învăţare-evaluare. În fundamentarea teoriei sale H. Gardner a pornit de la critica sistemului de învăţământ şi a "şcolii uniformizate", în care există un singur curriculum comun pentru toţi, se utilizează aceleaşi metode de predare-învăţare şi aceleaşi proceduri standardizate de evaluare. În cartea sa "Multiples Inteligences. Theory in Practice" (1993) H. Gardner a analizat diverse surse privind dezvoltarea normală a copilului, precum şi cele referitoare la copiii supradotaţi sau cu diverse deteriorări ale facultăţilor cognitive, ajungând la concluzia că o inteligenţă trebuie să fie probată de două lucruri: existenţa unei zone de reprezentare pe creier și existenţa unui sistem propriu de expresie. Pe baza acestor criterii, H. Gardner a demonstrat că intelectul uman este multiplu şi că orice individ, de fapt, reprezintă o „colecţie de inteligenţe", iar capacitatea cognitivă a unui elev poate fi mai bine descrisă printr-un set de abilităţi sau deprinderi mentale, pe care autorul le-a denumit inteligenţe multiple. În opinia sa, toţi indivizii normali posedă, într-o măsură mai mare sau mai mică, fiecare dintre aceste inteligenţe. Ceea ce îi diferenţiază însă pe oameni este gradul lor diferit de dezvoltare şi natura unică a combinării acestor inteligenţe. Prin urmare, problema care se pune astăzi în faţa oricărui sistem de învăţământ, este diferenţierea instruirii şi individualizarea traseelor curriculare, în vederea racordării procesului educaţional la diferitele nevoi de formare-dezvoltare a personalităţii copilului.

Educaţia pentru toţi sau educaţia. Tendinţele pe plan mondial şi recomandările ce purced prin documentele internaţionale indică un factor de dezvoltare a învăţământului general, sugerând integrarea acestor două subsisteme şi practici educaţionale, promovarea unei educaţii incluzive şi a unui învăţământ de tip integrat. Prin urmare, în faţa şcolii de astăzi se pune problema nu atât a standardizării,

cât, mai ales, a individualizării învăţământului şi a adaptării curriculumului şcolar pentru toate nevoile de învăţare a elevilor, inclusiv a celor cu dizabilităţi sau cu cerinţe educaţionale speciale.

Bibliografie

- Gardner H. Inteligenţe multiple. Noi orizonturi pentru teorie şi practică. Bucureşti, Editura Sigma, 2006
- Cosmovici, A., Iacob, L. (coord.). (1999). Psihologie şcolară. Iaşi: Editura Polirom
- Creţu, C. (1998). Curriculum diferenţiat şi personalizat. Iaşi: Editura Polirom
  Ionescu, M., Radu, I. (2001). Didactica modernă, ediţia a II-a, ClujNapoca: Editura Dacia
- Joiţa, E. (1999). Pedagogie. Ştiinţa integrativă a educaţiei. Iaşi: Editura Polirom

ȘCOALA, GARANT AL UNEI SOCIETĂȚI SĂNĂTOASE

Prof. înv. primar, Ungureanu Minodora
Liceul Teoretic ,,Callatis" Mangalia

În anul 1960, Ivan Ilich, un cunoscut filosof croato-austriac și critic de netăgăduit al educației de masă, obligatorii, spunea că școala " Este curtezana care s-a prostitutat la curtea regilor! Cer lapidarea ei!". Prin această replică el susținea că sistemul școlar nu trebuie reformat ci trebuie distrus din temelii pentru a elibera omul de efectele dezastruoase ale instituționalizării pe tot parcursul vieții.

Severitatea acestui judecător este vizibilă în best seller-ul său "Descooling Society", unde autorul analizează critic sistemul de învățământ american, funcțiile educațieidin "țara tuturor posibilităților". O idee ce-i drept curajoasă, chiar trăznită, dacă stăm și ne gândim că aduce în prim plan patria lui Dewey și Kilpatrick, renumiți filosofi și pedagogi americani.

Chiar dacă o seamă de teoreticieni consideră că educația este strict o trebuință a individului uman, totuși, ea însăși este și o necesitate socială, cu alte cuvinte, individul se conturează pe sine după propriile disponibilități pentru a se adapta mai bine societății în care trăiește.

Care este instituția care poate realiza acest lucru în mod organizat și eficient? Răspunsul la această întrebare îl găsim, cu dovezi generoase, în însăși istoria omenirii, de la sumerieni până în contemporaneitate. Fără nici o urmă de îndoială, școala este cea care asigură, fără a a fi perfectă, progresul societății sub toate formele. Orice popor care are o școală bună va avea o soartă bună.

Helvetius, în ultima parte a lucrării "*Despre spirit-discursul al IV-lea -partea Despre diferitele denumiri date spriritului*" spunea că "Educația însă depinde în astfel de măsură de forma de guvernământ, încât nici o schimbare nu este posibilă în educația publică fără o schimbare corespunzătoare de moravuri, în constituția statelor".

Școala a valorat și valorează mult mai mult decât teritoriul pe care s-a "așezat" un popor sau resursele naturale pe care le deține. Acest fapt se datorează unui singur motiv: resursa cea mai valoroasă este "materia cenușie", iar educația este condiția indispensabilă exploatării eficiente a acestei bogății.

Totuși în construirea unui sistem de educație eficient cere resurse de timp, materiale și umane. Societățile dezvoltate au dispus de cel puțin o jumătate de secol pentru a-și pune la punct un sistem de educație a maselor și o infrastructură care poate deveni ”elastică” până la un anumit punct. Ce se întâmplă totuși cu societățile în curs de dezvoltare care nu dispun de resursa temporală, dar totuși trebuie să facă față problemelor pe care le presupune expansiunea educației? Pot ele asigura un învățământ primar, secundar, tehnic și superior cu resurse insuficiente și fără o experiență necesară?

Făcând un pas înapoi, ne ducem cu gândul spre sistemul de educație din România, un sistem controversat, încă aflat într-o permanentă stare tranzitorie.

Dacă am face o scurtă incursiune în sistemul de învățământ românesc, aș începe cu perioada fanariotă, perioadă în care școala românească a fost ”invadată ” de dascălii greci veniți în Țările Române pentru a învăța ”vlăstarele” celor înstăriți, limba greacă. Învățăceii aveau parte de o instruire ciudată, fără formă și fond, în camere luxoase, somptuoase. Cei mai puțin norocoși, fără o stare materială bună, învățau afară, pe prispa bisericii, unde citeau și scriau pe genunchi. De fapt, biserica a fost strâns legată de educație-universitatea s-a născut într-o mănăstire, fiind concepută ca un refugiu pentru cei învățați, dornici să se izoleze de lume.

Ajungem la Ceaslovul lui Nică și Gramatica lui Trăsnea, la metodele nu prea ortodoxe de educație prezentate cu atâta măiestrie de Ion Creangă, dar și la ,,conștiinciozitatea” Domnului Vucea (unde se face o prezentare interesantă a sistemului monitorial, sistem aplicat și în alte țări), în paralel cu blândețea Domnului Trandafir. B. Șt. Delavrancea face o radiografie exactă a sistemului de învățământ din acele timpuri, sistem pe l-a detestat, însă care a permis alfabetizare multor copii, chiar dacă mijloacele didactice erau inexistente. Nu-l putem exclude de aici pe dl. Goe, figură emblematică a elevului obraznic într-un sistem de învățământ amorf, ca toată societatea de atunci, de altfel.

Nu putem trece cu vederea însă spiritul pedagogic a lui Spiru Haret, pedagog și om politic, poate cel mai mare reformator al învățământului românesc din sec. al XIX-lea.

Perioada interbelică s-a remarcat printr-un paradox –o explozie a gândirii pedagogice românești (G.G. Antonescu, C. Narly, Șt. Bârsănescu, S. Mehedințiu, C. Rădulescu –Motru etc.) pe fondul unor realități școlare marcate de criză. Indubitabil, avem de-a face cu o pleiadă de visători, ce își doreau întemeierea unui sistem educativ nou.

Trecerea la orânduirea comunistă aduce schimbări stranii în spiritualitatea românească, un exod al populației de la sat către școlile orășenești, nu ca un rezultat al îndemnurilor pedagogilor interbelici ci ca o consecință a sărăciei în care a fost aruncată țara.

Reforma învățământului începută în 1948 aduce modificări de proporții în privința obligativității învățământului, generalizarea învățământului liceal de douăsprezece clase. O perspectivă bună din punct de vedere teoretic, dar care și-a dovedit limitele pe parcursul timpului.

Marea majoritate a elevilor mergeau la școală, însă calitatea instruirii a scăzut catastrofal, în condițiile exploziei cantitative. Numărul mare de elevi a dus la o supraaglomerare a claselor, școala devenind încet, dar sigur o industrie interesată să scoată cât mai multe produse fără a pune accent pe calitatea ”produsului”.

Cu toate acestea, loturile cu olimpicii români obțineau succese răsunătoare prin anii *80 la olimpiadele internaționale.

Imediat după Revoluția din *89, sistemul de învățământ românesc suferă multiple transformări: apar noi alternative educaționale (Waldorf, Step by Step etc), termeni noi (curriculum, evaluare, obiective etc), instituții (A.R.A.C.I.P., Institutul de Științe ale Educației, institutele și colegiile pedagogice/facultățile cu profil pedagogic) etc.

Unde suntem acum?

Deocamdată sistemul de învățământ românesc trece încă încet, dar sigur, prin diverse transformări. Fără o examinare minuțioasă a stării de fapt din școli, fără o motivație clară, fără scopuri clare pe termen lung, fără investiții solide în resursa materială și umană.

4463

BIBLIOGRAFIE:

1. NEGREȚ, I. –*Catastrofa pedagogică- Editura Afeliu, București, 1995*
2. . Helvetius,*C.A* / Diderot, D-*Texte pedagogice alese-Editura Didactică și Pedagogică, București-1964*
3. Mac Kenzie, N., Eraul, M., Jones, C. Hywel – *Arta de a preda și de a învăța- Editura Didactică și Pedagogică, București-1975*

WEBOGRAFIE:

1. *https://www.wikipedia.org*

CONSECINȚE ALE GLOBALIZĂRII EDUCAȚIEI PENTRU CÂMPUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC ACTUAL

Ursachi Luminița
Școala Profesională Specială „TRINITAS”, Târgu Frumos

Globalizarea este un proces istoric de integrare mondială în sferele economice, politice, tehnologice, sociale și culturale, care a transformat lumea într-un loc din ce în ce mai interconectat. În acest sens, se spune că acest proces a făcut lumea un sat global.

Educația joacă, fără îndoială, un rol important în orice încercare de a aborda rețelele de comunicații, aflate în aceste momente de dezvoltare explozivă, rețele care mijlocesc comunicarea între oameni şi prin aceasta pot contribui la apropierea lor. Educația trebuie să urmeze direct transformările şi noile exigenţe pentru a putea sprijini schimbările viitoare şi instruirea profesională. În acest sens, o direcție menită să asigure prin cooperare potențarea economiei o reprezintă așa numiții stake-holders, adică ansamblul celor care, sub diferite titluri, au interes pentru o activitate economică: funcționari, furnizori, clienți, bănci, comunități locale etc. În această direcție învățământul va avea ca finalitate educațională dezvoltarea conștiinței legăturilor între diferite componente şi participanți, indiferent de zona geografică în care aceştia îşi desfăşoară activitatea, şi pe această bază clădirea parteneriatului. În cadrul acestei reacții globale, învățământul şi educația devin principalii responsabili în a forma oameni în măsură să facă faţă acum şi în viitor acestei probleme.

Educația trebuie să transmită eficient şi pe scară largă acel volum de cunoștințe şi informatii adaptate noii civilizații a globalizării, care să nu copleșească prin cantitate, dar să contribuie la dezvoltarea oamenilor la nivel individual şi comunitar. Una dintre consecințele globalizării educației pentru câmpul educațional românesc actual se manifestă din punct de vedere al evaluării. Evaluările se produc constant la adresa sistemelor naționale de instruire, care evidențiază criterii, iar ele prin natura lor induc globalizarea. Clasamentele efectuate pornesc de la indici economici (furnizați de către banca mondială), parametri calitativi (prin UNESCO), prognoze (efectuate de Biroul Internațional al Educației, Institutul Internațional de Planificare al Educației), toate acestea determină o dinamică care înscrie educația în tiparele nivelului global. Globalizarea constituie o mișcare de unificare pe linie politică militară, tehnologică și economică, totodată nu exclude particularismul sau localismul dimpotrivă le stimulează. Procesul de globalizare a educației se îndreaptă spre creșterea nivelului de pregătire a

oamenilor, a potențialului lor tehnic științific si inovator. Un sistem modern de formare trebuie să monitorizeze constant schimbările cerințelor propuse pe piața muncii. Adică trebuie să te pregătești pentru faptul că va trebui să obții o educație toată viața. Acest lucru necesită o mulțime de abilități utile, printre care percepția noilor cunoștințe, soluționarea situațiilor de criză, anumite probleme manageriale. Globalizarea este un fenomen care afectează profund sistemele statelor.

Există teorii, precum este aceea a lui J.Donald, care afirmă că globalizarea economică și revoluția informațională au schimbat radical natura procesului de predare-învățare, promovând dezinstituționalizarea acestuia. Diversificarea și fragmentarea specifice societăților globale ar duce la anularea idealurilor educaționale naționale, care vor fi limitate la a răspunde cerințelor economice în condițiile competiției globale. Rețelele virtuale de învățare, concurente cu educația tradițională, ar putea duce la transformarea radicală a școlii, reducând activitatea acesteia la certificarea competențelor individuale. Un efect evident al globalizării l-a reprezentat tendința de internaționalizare a educației transpusă în mobilitatea elevilor, a studenților și a cadrelor didactice, prin programele Erasmus, Comenius, precum și tendința decidenților de a împrumuta modele de reformă educaționale. Dimensiunea internațională a curriculumului a fost încurajată în numeroase state. Uniunea Europeană a stimulat cooperarea în domeniile cercetării educaționale și bilingvismul, ca răspuns la exigențele lumii contemporane. Modelele de educație la distanță câștigă popularitate, mai ales în rândul studenților non-tradiționali și a celor care fac studii concomitent cu implicarea în activitatea profesională. Elevii vor învăța să învețe, să găsească informațiile necesare, să utilizeze mijloacele moderne de investigare a informației, să proiecteze un traseu propriu de carieră încă din perioada școlii. Profesorul nu va mai fi pregătit în spirit enciclopedist, pentru că important nu este volumul cunoștințelor de transmis, ci modul în care acesta își ghidează elevii către înțelegerea unor metodologii de investigare proprii, către scopul care corespunde nevoilor și aspirațiilor individuale.

Deși fenomenul globalizării a apărut cu precădere în domeniul economic, acesta și-a făcut simțită prezența și în alte arii, mai ales pe teritoriile științei și ale tehnologiei. Consider că o consecință a globalizării educației pentru câmpul educațional românesc actual este dată de faptul că, din nefericire, nu toată lumea are acces la o educație „digitalizată", fiind conștienți de limitele pe care le întâmpină țara noastră, în sensul unor lipsuri în materie de resurse, ceea ce determină ca unii copii să nu se dezvolte similar cu majoritatea, din motive obiective, și de cele mai multe ori acest lucru se soldează cu mulți tineri care nu au avut șansa de a beneficia de o educație temeinică, sunt lăsați la voia întâmplării.

O altă consecință ar putea fi dictată de faptul că asimilăm multe din valorile aferente altor țări, uitându-le pe ale noastre, ajungând să adoptăm în dicționarul nostru cuvinte împrumutate din alte limbi. Cred că asistăm unei „culturi mondiale artificiale”, ce atrage cu sine sentimentul de pierdere a identității sau chiar, la cei mici, crearea unei identități „false”.

Bibliografie:

- https://www.edu.ro/
- Terence Ball, Richard Dagger - ‚Ideologii politice și idealul democratic”, Ed. Polirom, Iași, 2000;
- Ștefan Bârsănescu - ,,Politica culturii. Studiu de pedagogie”, Ed. Polirom, Iași, 2003;
- Nicolae Iuga - ,, Din istoria marilor idei etice si pedagogice” , Ed. Grinta, Cluj, 2015.

ABORDAREA INOVATIVĂ PRIN METODA ERR
A LECTURII " FRAM, URSUL POLAR", DE CEZAR PETRESCU

prof. înv. primar Nedeianu Lorenia, Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu"
prof. înv. primar Ursu Krisztina, Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu"

Inovația în învățământ reprezintă o activitate care se aduc schimbări şi noutăţi într-un context existent, având ca scop îmbunătăţirea semnificativă a pregătirii elevilor sau studenţilor prin intermediul interacţiunii şi interactivităţii (conform Bechard şi Pelletier, citat de Bechard în 2001). Mai precis, inovaţia în învăţământ implică o îmbunătăţire măsurabilă a performanţelor educaţionale ale elevilor la diferite examene şi concursuri, precum şi progresul individual, iar efectele sale sunt durabile doar dacă se aplică constant. Întrucât este o acţiune deliberată, inovaţia vizează succesul şcolar al unui număr cât mai mare de indivizi, indiferent de mediul sau cerinţele educaţionale ale acestora. Din această perspectivă, didactica modernă pune accentul pe o abordare nouă în conceperea şi organizarea activităţilor şi situaţiilor de învăţare, oferind elevilor posibilitatea de a-şi exprima spontaneitatea şi creativitatea. Aceste metode şi strategii noi le oferă celor implicaţi în procesul de învăţare mai multă autonomie, în timp ce profesorul devine un ghid al elevilor în procesul de dobândire a noilor competenţe, deprinderi şi cunoştinţe, şi un moderator al unei dezbateri de idei şi probleme.

Cititul este una dintre activitățile intelectuale care poate deschide orizonturi noi și poate îmbogăți viața fiecărui cititor. Gustul pentru citit poate fi dezvoltat încă din copilărie, în familie, iar odată ce copilul învață să citească și să scrie, cartea devine un bun accesibil pentru el. Cartea poate deveni calea directă și sigură pentru învățarea formelor și nuanțelor gândirii, precum și pentru exprimarea clară și precisă a propriilor idei. Metodele utilizate în cadrul lecțiilor de limba și literatura română, în alternative educațională step by step, implică elevii într-o continuă participare și colaborare, crescându-le motivația pentru citirea unui text și încurajându-i să descopere fapte și să aducă argumente pro și contra. De asemenea, se încurajează și dezvoltarea abilităților de comunicare și de scris. Lucrul în echipă dezvoltă o atitudine de toleranță față de ceilalți, eliminând astfel motivele de stres și diminuându-le emoțiile. Tehnicile de învățare activă fac lecțiile mai interesante și mai atractive, ajutându-i pe elevi să realizeze judecăți fundamentate și să înțeleagă conținuturile. În plus, lectura în sine poate stimula imaginația creatoare a copiilor, oferindu-le ocazia să-și creeze propriile tablouri mentale. Valorificarea cât mai complexă a lecturii poate stimula interesul copiilor pentru citit.

Abordarea lecturii cărţii *Fram, ursul polar* de Cezar Petrescu într-o manieră inovatoare s-a realizat folosind strategia ERR (evocare, realizarea sensului, reflecţie)

Realizat în 1995, model de proiectare didactică Evocare – Realizarea sensului – Reflecţie, de Kurtis S. Meredith şi Jeannie L. Steele, este un cadru favorabil formării şi dezvoltării gândirii critice şi integrării creative a informaţiilor. Autorii modelului consideră că o lecţie, pentru a-şi atinge obiectivele, este structurată pe trei părţi, cuprinzând:

-activităţi de evocare sau reactualizare a cunoştinţelor şi experienţelor, în mod sistematic sau aleatoriu, pe care elevii le au despre subiectul propus în lecţie -

activităţi de realizare a sensului, prin accesibilitatea şi înţelegerea cunoştinţelor predate; -

activităţi de reflecţie critică asupra cunoştinţelor dobândite pentru a facilita integrarea lor în propriile scheme cognitive.

La aceste trei grupe se poate adăuga o a patra, numită de extindere, în timpul căreia elevii pot dezvolta noţiunile sau ideile dobândite sau pot exersa aplicaţii specifice.

Modelul Evocare / Realizarea sensului / Reflecţie (ERR) este un cadru integrat care îi încurajează pe dascăli să caute modalităţi de a-i stimula pe elevi să înveţe activ şi de a le forma şi dezvolta gândirea critică în lecţiile lor.

LECŢIA PROPRIU- ZISĂ (condiţie prealabilă – elevii citesc cartea)

EVOCAREA

Evocarea poate fi corelată, prin analogie, cu etapa reactualizării cunoştinţelor din modelul tradiţional de proiectare a lecţiei. Învăţarea constructivistă accentuează importanţa abordării predării şi învăţării eficiente ca un proces de interogare şi descoperire prin care elevul este ajutat să-şi extindă şi să-şi restructureze ideile pe care le are deja, să interpreteze şi să înţeleagă fenomenele noi prin prisma cunoştinţelor proprii

Aplicând metoda RAI (răspunde, aruncă, întreabă) elevii îşi amintesc personajele, evenimentele din carte:

Dezbaterea “PRO” şi “CONTRA”:

- Fram să rămână la circ. (PRO) -
- Fram să nu rămână la circ. (CONTRA)

REALIZAREA SENSULUI

Realizarea sensului sau construirea sensului noilor cunoştinţe poate fi pusă în corespondenţă cu etapa de transmitere/însuşire de noi cunoştinţe din lecţia tradiţională. Dacă în demersul tradiţional al lecţiei forma de organizare a clasei este predominant frontală, realizarea sensului implică efort personal

sau implicare în activităţi prin cooperare. Realizarea sensului este focalizată pe activitatea elevului şi orientată către concepte ca asimilare, învăţare, înţelegere (J. Piaget) a cunoaşterii ştiinţifice. A realiza sensul unor idei înseamnă, în primul rând, a le înţelege adecvat, înţelegerea fiind o latură semnificativă a gândirii.

Anunţarea temei lecţiei (Aventurile lui Fram) şi a obiectivelor acesteia.

Discutarea regulilor de scriere a unei compuneri: părţi componente; plan de idei, aşezare în pagină, etc.

Citirea celor două planuri de idei

1. Aventurile lui Fram - *problematizare*

Fram este, așa cum știm cu toții din povestea scrisă de Cezar Petrescu, un urs alb blând și glumeț ce trăiește într-un circ. Dacă în poveste Fram nu are nevoie de un îngrijitor și intră singur în arenă, haideți să-l transformăm noi într-un urs care vrea să devină cu orice preț vedetă. Așadar, în loc de acrobațiile lui de zi cu zi, Fram iese în arenă și face cu totul altceva. Văzând acest lucru îngrijitorii îl ceartă, dar cum Fram vrea să devină o vedetă în toată regula, el decide să plece de la circ și să joace în piese de teatru.

- Ce piesă de teatru i s-ar potrivi? Poate Albă ca Zăpada?
- Cum se descurcă el?
- Prin ce pățanii trece?
- Își schimbă oare numele de scenă din Fram în alt nume?
- Se mai gândește la prietenii de la circ?
- Se mai întoarce vreodată la circ?

2. Aventurile lui Fram - *problematizare*

Povestea lui Fram se termină atunci când ursulețul ajunge la Polul Nord, acolo unde poate să se bucure de ghețuri, de vânt, de viscole sau de soarele polar. Haideți să continuăn de aici povestea.

- Care sunt activitățile de la Polul Nord?
- Îi e dor de circ?
- Ce jocuri inventează?
- Poate deschide și el propriul circ la Polul Nord?
- Cine va juca la circul lui Fram?
- Ce acrobații sunt acolo? (trebuie să țineți cont că toate se vor face pe gheață pentru că este la Polul Nord)

- Devine Fram o vedetă?

- Are prieteni? Are familie? Poate își găsește jumătatea.

Prezentarea orală a câtorva idei

REFLECŢIA

Reflecţia este o etapă pe care nu o regăsim în momentele unei lecţii tradiţionale, deşi ea joacă un rol capital în realizarea învăţării din clasă. Abia în această etapă se produce învăţarea ca schimbare autentică şi durabilă, când elevului i se poate oferi şansa de a rezuma cunoştinţele, de a compara ce a învăţat cu ceea ce ştia dinainte, de a construi interpretări pe care să le dezbată şi să le susţină cu argumente. Momentele de reflecţie sunt importante din cel puţin două motive, susţine Adriana Nicu (2007): (1) elevii îşi exprimă noile cunoştinţe în cuvinte proprii, aducându-le într-un context personal şi (2) elevii primesc feed-back din partea colegilor şi a învăţătorului, cu efecte asupra clarificării informaţiilor.

Se citesc/prezintă compunerile realizate. Acestea vor fi apreciate în funcţie de nota de originalitate, argumentarea variantei alese, etc.

 De ce dorea Fram atât de mult să se întoarcă la Polul Nord, ştiind că la circ toată lumea îl iubea? După ce a rămas la Polul Nord printre animalele sălbatice, de ce a dorit să se întoarcă din nou printre oameni?

Bibliografie:

Gabriela Bratu- „Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar”, Educaţia 2000+/Ed. Humanitas Education, Bucureşti, 2004

Ligia Sarivan, Mihaela Singer- „Predarea interactivă centrată pe elev”, Educaţia 2000+, Bucureşti, 2005

ORGANIZAREA CONȚINUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Angelica Mădălina Urucu, Școala Gimnazială Smârdioasa

Conținutul învățământului românesc reprezintă sursa principală care asigură realizarea competențelor stabilite prin programa curriculară. El se realizează prin două nivele.

Primul nivel cuprinde:

a) planul cadru de învățământ;

b) programa școlară și folosirea unui manual alternativ.

La nivelul al doilea se situează strategia didactică aleasă. Ea presupune un sistem coerent de forme, metode, materiale și mijloace educaționale, dar care la rândul lor depind de condițiile materiale (timp, spațiu, aparatură).

Toate acestea descind din elaborarea strategiei didactice care se bazează pe analiza conținutului de învățat, a resurselor psihologice și a condițiilor materiale. Fiecare în parte și toate la un loc vizează atingerea unor competențe precise.

Strategia educațională este alcătuită din sarcini de învățare în cadrul situației de învățare. Această strategie de proiectare educațională eficientă trebuie să corespundă unui proces rațional, care obligă la cel puțin trei categorii de operații: selectarea, combinarea, realizarea.

Eficientizarea întregii strategii didactice se bazează pe principii, forme din care derivă idei orientative de bază. Acestea sunt categorii metodologice, cu menirea de a fi repere normative pentru acțiunea corelată a tuturor laturilor procesului de învățământ. Din partea învățătorului, se cere ca ele să fie respectate, atât în planificarea competențelor și structurarea cunoștințelor, cât și în selectarea metodelor instructiv-educative și a mijloacelor de învățământ.

Se știe că resursa fundamental a procesului de învățare o reprezintă elevul. Nu se poate proiecta în mod științific instruirea acestuia dacă învățătorul nu are o viziune clară, corectă și rațională asupra celui educat, a posibilităților de receptare ale acestuia.

Fiecare cadru didactic trebuie să facă apel la rezultatele științifice ale psihologiei celui care învață, indiferent în ce treaptă de învățământ este implicat.

În procesul de învățământ pot fi aplicate teoriile învățării identificate de Robert Gagne: învățarea de semnale, învățarea stimul-răspuns, înlănțuirea, asociația verbală, învățarea prin

discriminare, învățarea conceptelor, învățarea regulilor, rezolvarea problemelor, învățarea prin descoperire.

Realizarea unui învățământ eficient are ca bază motivația și motivarea învățării. Aceasta presupune că, în mod obișnuit, există o motivație, care ar trebui să anime orice elev - dorința de a cunoaște. Realizarea este cu totul alta. De aceea, învățătorul trebuie să posede o minimă informație psihologică pentru a determina cât mai corect ce ar putea să-l anime pe elev să învețe. Învățătorul poate utiliza instrumente științifice de determinare rapidă și concretă a nivelului motivației, apelând la o așa zisă piramidă a trebuințelor.

Curriculum-ul pentru învățământul primar specific clasei pregătitoare reprezintă o noutate în învățământul românesc începând din septembrie 2012, fiind conceput astfel încât să respecte principiul continuității între nivelurile sistemului de învățământ și în vederea atingerii nivelului de performanță elementar în formarea competențelor cheie care determină profilul de formare al elevului.

Sectiunea curriculum, prin articolul 68 (1) definește cele 8 domenii de competență cheie care determină profilul de formare al elevului:

1. competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale;
2. competențe de comunicare în limbi străine;
3. competențe de bază de matematică, științe și tehnologie;
4. competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere;
5. competențe sociale și civile;
6. competențe antreprenoriale;
7. competențe de sensibilizare și expresie culturală;
8. competența de a învăța să înveți.

Programele scolare pentru clasa pregătitoare sunt concepute astfel încât, la finalul ciclului achizițiilor fundamentale, elevii să atingă un nivel de performanță elementar în formarea conceptelor cheie.

Planul cadru pentru învățământul primar este structurat pe cele șapte arii curriculare, care exprimă intenţia evidentă de a găsi soluţii pentru integrarea conţinuturilor. Ariile curriculare reprezintă, aşa cum se ştie, un grupaj de discipline care au în comun anumite obiective de formare.

Între cele şapte arii curriculare există un echilibru dinamic. Raportul dintre ariile curriculare se modifică în funcţie de vârsta celor care învaţă şi de specificul ciclurilor curriculare .

La nivelul unor programe pentru învăţământul preuniversitar se operează cu ,,teme", cu ,,orientări tematice" de fapt, care semnifică faptul că profesorul are o anumită libertate de a alege sau de a propune conţinuturi. Remarcăm deci flexibilitatea deosebită a acestui demers.

Abordarea integrată are ca referință nu o disciplină de studiu , ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Aceasta se fundamentează pe două sisteme de referință:

- unitatea științei
- procesul de învățare la copil.

Este o strategie ce presupune schimbări nu numai în planul organizării conținuturilor,ci și în ,,ambianța" predării și învățării. Punctul de pornire în domeniul proiectării și implementării curriculumului îl constituie elevul și experiența sa.

Cadrul didactic trebuie să construiască pentru fiecare elev un flexibil ,,puzzle story" de design instrucțional în concordanță cu stilurile de învățare prezente în clasa sa și cu propriul stil de predare.

Bibliografie:

1. Marian Barbu (coordinator) - Metodica predării limbii și literaturii române-învățământul primar, Editura ,,Gheorghe Alexandru", Craiova, 2006

2. Robert Gagne - Condițiile învățării, E.D.P., București, 1976

3. Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici"- Program de formare continuă de tip "blended learning" pentru cadrele didactice din învăţământul primar-suport de curs-2013

EDUCAŢIA BAZATĂ PE INTELIGENŢA EMOŢIONALĂ

Prof.Văcăruș Anca, Școala Gimnazială "Aurel Vlaicu", Feteşti,Ialomița

Inteligenţa emoţională se referă la abilităţile în baza cărora un individ poate discrimina şi monitoriza emoţiile proprii şi ale celorlalţi, precum şi la capacitatea acestuia de a utiliza informaţiile deţinute pentru a-şi ghida propria gândire şi acţiune (Salovey & Mayer, 1990). O altă definiţie, mai recentă, a fost dată de Daniel Goleman (1995). Conform acestuia, inteligenţa emoţională desemnează o capacitate de control şi autocontrol al stresului şi emoţiilor negative; o meta-abilitate, care determină şi influenţează modul şi eficienţa cu care ne putem folosi celelalte capacităţi şi abilităţi pe care le posedăm, inclusiv inteligenţa educaţională.

Educaţia bazată pe inteligenţa emoţională nu este o abordare în termeni de calcul. Metodele detaliate, pas cu pas pot arăta bine pe hârtie şi sună atrăgător atunci când îi auzim pe autori şi pe experţi vorbind despre ele. Dar aceste metode funcţionează rareori în şcoală. La fel ca majoritatea lucrurilor care dau un sens vieţii noastre şi ne aduc satisfacţie, educaţia este un proces extrem de complex şi de profund. Educaţia bazată pe inteligenţa emoţională porneşte de la faptul că totalitatea acţiunilor noastre ne permite să creăm un echilibru mai sănătos în şcoală şi în relaţiile cu elevii. Acţiunile noastre trebuie să pună accent pe importanţa sentimentelor şi să ne ajută să ne ţinem sub control emoţiile, în loc să acţionăm impulsiv sau să ne lăsăm copleşiţi de sentimente. Pentru unii copii, viaţa este dură şi nesigură; pentru alţii, este plină de tensiune. În ambele cazuri, a-şi pierde controlul poate însemna pierderea unor drepturi, pierderea unor activităţi extraşcolare sau de îndrumare. Copiii au nevoie de un mediu pozitiv, care le oferă numeroase oportunităţi. Educaţia bazată pe inteligenţa emoţională porneşte de la faptul că totalitatea acţiunilor noastre ne permite să creăm un echilibru sănătos în relaţiile cu copiii prin accentuarea importanţei sentimentelor şi prin controlul emoţiilor.

Inteligenţa emoţională ţine de conştientizarea propriilor emoţii, stăpânirea acestor emoţii (prin controlarea cauzelor generatoare), motivaţia interioară de a evolua, dublată de iniţiativă, optimism şi dăruire, empatie (capacitatea de a înţelege emoţiile şi sentimentele altora) şi, nu în ultimul rând, de aptitudinile sociale, adică de capacitatea de a stabili relaţii pozitive, de a coopera şi colabora cu ceilalţi, de a rezolva conflicte, de a capta atenţia.

Capacitatea de a recunoaşte şi de a face faţă emoţiilor duce la performanţe mai mari la şcoală, în muncă şi în relaţiile interumane.

Ce înseamnă inteligenţa emoţională?

Inteligenţa emoţională este un alt mod de a fi inteligent: inteligenţa inimii. Inseamnă:

- să cunoşti emoţiile, să le recunoşti
- să poţi să te pui în pielea celuilalt
- să ştii să iei decizii
- să-ţi asumi responsabilitatea pentru ceea ce faci
- să fii motivat
- să ştii să comunici cu ceilalţi pentru a avea relaţii armonioase

De ce au copiii nevoie de inteligenţa emoţională?

Copiii au nevoie de inteligenţa emoţională:

- pentru a reuşi în viaţă;
- pentru a avea încredere în ei, în abilităţile lor;
- pentru a se cunoaşte mai bine şi pentru a-i cunoaşte şi pe ceilalţi;
- pentru a-şi transforma emoţiile negative, pentru a ştii să se manifeste în siguranţă atunci când se simt furioşi, supăraţi, îngrijoraţi, obosiţi, trişti.

Aptitudinile cheie ale inteligenţei emoţionale sunt:

- *cunoaşterea emoţiilor*- capacitatea de a recunoşte sentimentele atunci când apar şi de a nu le elimina dacă nu ne convin: "Sunt furios/ furioasă!" în loc să-mi "înghit" furia sau să iau un calmant.
- *gestionarea emoţiilor*- capacitatea de a aborda emoţiile neplăcute, după ce le-am acceptat că le simţim. "Îmi ocup timpul cu o activitate care mă face să mă simt bine ".
- *automotivarea*- emoţiile ne fac mai puternici sau mai neputincioşi. "Să-mi dezvolt o formă de autocontrol emoţional"
- *recunoşterea emoţiilor* - să-mi detectez cu mai multă precizie emoţiile şi să-mi construiesc propriul "sistem de lucru" cu ele.

De când se poate începe educaţia inteligenţei emoţionale?

Unii copii sunt mai inteligenţi emoţional decât alţii. Inteligenţa emoţională se poate învăţa, exersa de timpuriu, chiar din primul an de viaţă. Perioada preşcolarităţii este esenţială, deoarece atunci învaţă copiii vocabularul emoţiilor, asocierea dintre emoţii şi contextele de viaţă, exprimarea facială a emoţiilor (de pildă, învaţă să decodifice o frunte încruntată ca fiind semn de îngrijorare sau supărare, un zâmbet ca semn al bucuriei etc.), modalităţi de reacţie la emoţiile celor din jur. La vârsta de 6 ani termenii utilizaţi pentru descrierea emoţiilor cresc în diversitate

şi cantitate. Copiii devin capabili să poarte discuţii cu alţii despre emoţiile lor interne sau pot să asculte ce spun ceilalţi despre emoţiile lor.

Multe cadre didactice nu sunt familiarizate cu noile metode interactive pe care învăţarea comportamentelor pozitive socio-emoţionale, le cer. Ele se tem că aceste metode vor duce la dezordine, pierderea controlului clasei.

De asemenea, cadrele didactice trebuie să fie bine informate în privinţa resurselor pe care şcoala le pune la dispoziţie, asupra suportului fizic, psihic, financiar şi chiar asupra devotamentului cu care se participă la aceste programe de dezvoltare. Este bine de ştiut de la început pe ce te bazezi ca să poţi ştii ce poţi realiza.

În şcolile unde s-au demarat programe de dezvoltare a inteligenţei emoţionale, elevii au avut posibilitatea să preia, participând an de an la nivelele propuse de program, aspecte educaţionale specifice caracteristicilor individuale:vârstă, sex . De asemenea important, elevii au interacţionat regulat cu adulţi care i-au înţeles şi au îmbunătăţit programul în funcţie de cerinţele specifice fiecărei clase. Copiii beneficiază cel mai mult de acest program când sunt implicate atât cadrele şcolii la care merg, cât şi părinţii.

Educaţia şi chestiunile legate de şcoală sunt esenţa vieţii de familie în anii în care copii noştri traversează o perioadă critică şi pe care îi petrecem împreună cu ei odată ce au trecut de vârsta primei copilării. Pot fi perioade de tristeţe, tensiuni şi dispute, sau de fericire, dezvoltare şi afecţiune. În realitate e sigur că toţi copiii trec prin diverse probleme, provocarea cadrelor didactice şi a părinţilor este de a le echilibra cu lucruri bune. Aceasta depinde de cât suntem noi dispuşi să vorbim cu copiii într-un mod care-i ajută să-şi exerseze aptitudinile inteligenţei emoţionale. În acest fel, vom avea parte de mai puţine cazuri de „suprastimulare emoţională” şi de o mult mai mare înţelegere a sentimentelor copiilor.

Învăţând să comunicăm cu copiii, ne vom bucura împreună cu familiile acestora de o inteligenţă emoţională armonios dezvoltată. ,,Devenind mai echilibraţi emoţional, va creşte şi siguranţa lor şi încrederea în sine; curiozitatea lor îşi va găsi căi firești de exteriorizare, vor învăţa cum să-şi câştige independenţa şi autenticitatea în gândire şi comportament, îşi vor dezvolta capacitatea de a face alegeri responsabile. ”(Daniel Goleman).

Câteva metode pentru dezvoltarea abilităţilor emoţionale:

- Asigură-i un mediu sigur şi echilibrat;
- Zâmbeşte-i;
- Învaţă-l să-şi conştientizeze şi să-şi exprime emoţiile; arată empatie când copilul este supărat: ,,Ce s-a întâmplat? Eşti supărat pentru că prietenul tau nu se joacă cu tine?”, ,,Poate nu-i place să se joace cu mingea, propune-i să vă jucaţi împreună altceva”;

- Explică-i de ce spui „nu”, în loc de doar „nu”;
- Laudă-l pentru un comportament pozitiv şi încurajează efortul;
- Explică-i când şi cum acţiunile sale îi afectează pe alţii.

Cum arată un copil inteligent emoţional?

Copilul inteligent din punct de vedere emoţional:

- este conştient de emoţiile sale şi vorbeşte liber despre ele;
- recunoaşte emoţiile celor din jurul său;
- comunică uşor despre ceea ce îl interesează sau îl preocupă;
- ştie să spună NU fără să îi rănească pe ceilalţi;
- are un bun management al emoţiilor negative;
- are comportamente rezonabile chiar şi atunci când lucrurile nu merg aşa cum şi-ar dori şi nu abandonează o activitate, nici atunci când devine dificilă;
- are bine dezvoltat sistemul motivaţional – de pildă, nu face unele activităţi doar pentru că i-au fost cerute să le facă sau doar cat este supravegheat, ci le face pentru că a înţeles că sunt utile pentru propria dezvoltare şi îi oferă beneficii;
- este sigur pe el în majoritatea situaţiilor, iar atunci când simte că nu se descurcă, cere ajutorul;
- se adaptează rapid la situaţii/ persoane noi;
- nu îi este teamă să pună întrebări sau să îşi afirme preferinţele;
- are prieteni cu care se relaxează dar de la care deopotrivă învaţă modele noi de comportament.

Concluzii:

Sistemul educaţional pune în mod tradiţional accentul pe cele trei activităţi fundamentale - scris, citit, socotit - toate caracteristice emisferei stângi (dominată de raţionalitate), excluzând aproape educarea facultăţilor emisferei drepte care este sediul imaginaţiei, orientării spaţiale, decodării muzicii, culorii, ritmului, creativităţii (dominanta sa fiind intuiţia).

Pentru ca aceşti copii să nu aibă probleme emoţionale în viitor, şcoala trebuie să găsească mereu noi posibilităţi, noi metode şi resurse de a le dezvolta capacităţile, în special inteligenţa emoţională- cea mai valoroasă achiziţie pe care se pot baza oricând în viitor.

Bibliografie:

1. DANIEL GOLEMAN, *Inteligenţa emoţională*, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2001
2. MIHAELA ROCO, *Creativitatea şi inteligenţa emoţională*, Editura Polirom, Iaşi, 2001
3. CECILIA SAS (coord.), *Cunoaşterea şi dezvoltarea competenţei emoţionale*, Editura Universităţii din Oradea, 2010
4. JEANNE SEGAL, *Dezvoltarea inteligenţei emoţionale*, Editura Teora, 2000

EDUCAȚIA TIMPURIE - PUNTE SPRE VIITOR

Prof. înv.preşc. Văduva Elena
Şcoala Profesională „C-tin Argetoianu”, jud. Dolj

Educația timpurie este foarte importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid şi, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil şi mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu. Este binecunoscut şi evident faptul ca alegerile facute acum şi acţiunile întreprinse de parinti şi de societate în copilaria timpurie au o puternica şi mai de durată influenţă asupra progresului individual al copilului şi asupra progresului natiunilor, în sens larg.

Copiii sunt diferiţi. Ei au abilităţi şi interese variate, medii de provenienţă şi medii diferite în care se dezvoltă, ritmuri de lucru şi de învăţare diferite etc. Preocupări pentru copil şi educaţia acestuia se regăsesc atât în operele filozofilor, cât şi în opere şi studii ale pedagogilor, psihologilor şi sociologilor, dintre care amintim aici pe:. Ian Amos Comenius, Fredrick Froebel, Maria Montessori, Jean Piaget, John Dewey, Celestin Freinet, Lev Semyonovich Vâgotsky. Ideile lor au fost preluate, de-a lungul timpului, de programele de educaţie timpurie din toată lumea. În zilele noastre, prin educație timpurie se înțelege abordarea pedagogică care acoperă intervalul de viață de la naștere până la momentul intrării copilului în școală, respectiv în jurul vârstei de 6/7 ani, moment când se petrec importante transformări în registrul dezvoltării unui copil**.**

Această nouă perspectivă asupra perioadei copilăriei timpurii, coroborată cu analize și studii privind evoluția familiei și a rolului femeii în societate, precum și cu noile descoperiri și teorii asupra dezvoltării copilului, a determinat o schimbare în discursul guvernelor, în cât mai multe țări, privind serviciile integrate pentru copilul mic. În același timp, aceste lucruri au orientat preocupările specialiștilor și a celor care răspund de construirea strategiilor și a politicilor socio-educaționale către ideea de oportunitate a îngrijirii, creșterii și educării copilului mic în afara familiei, în servicii specializate și, prin urmare, către trecerea de la îngrijirea privată, în familie, la cea în servicii publice, denumite servicii de îngrijire și educație, în afara familiei (”out of family”), dar din care familia nu este exclusă ci, dimpotrivă, invitată să participe activ la educația copilului.

Educația și îngrijirea se întrepătrund, chiar dacă, în mod istoric, au fost oferite prin intermediul unor servicii diferite/separate, care li se adresau unor grupuri de vârstă diferite și se concentrau fie pe educație, fie pe îngrijire.

Educaţia timpurie oferă copiilor de la naştere până la 6-7 ani condiţii specifice pentru dezvoltarea lor generală în concordanţă cu caracteristicile individuale şi de vârstă.

Educaţia timpurie, ca primă etapă de pregătire pentru educaţia formală, asigură intrarea copilului în învăţământul obligatoriu (în jurul vârstei de 6 ani), prin formarea capacităţii de a învăţa. În România, educaţia timpurie cuprinde educaţia copilului în intervalul de vârstă de la naştere până la intrarea acestuia în şcoală. Devine tot mai evident că modul în care copilul îşi începe viaţa este hotărâtor pentru evoluţia sa socială şi individuală, iar educaţia acestuia începe de la naştere. Cele mai importante descoperiri din domeniul educational, al ştiinţelor sociale şi al psihologiei au identificat factorii care dau un start cât mai adecvat în viaţă fiinţei umane.

Accentul pus pe educaţia timpurie şi anii preşcolarităţii este importantă deoarece aceasta este perioada în care copiii se dezvoltă rapid. În cazul în care procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil ca pierderile să fie compensate mai tarziu. Acţiunile întreprinse de părinţi şi societate în copilăria timpurie au o influenţă puternică şi de durată asupra progresului individual.

Conceptul de educaţie timpurie se referă la două dimensiuni :

-începerea preocupărilor de la vârstele mici;

-implicare familiei şi comunităţii îneducarea copulului mic şi prescolar.

În mod firesc, instituţiile de educaţie nu se pot substitui familiei, ci o sprijină şi contribuie la dezvoltarea relatiilor intra- şi extrafamiliale. Nici o instituţie, oricât de bună ar fi ea, nu poate înlocui familia. Educaţia timpurie se preocupă de extinderea strategiilor de stimulare şi dezvoltare a copilului şi în familie. Aceasta prevede parteneriate active cu părinţii copiilor, în aşa fel încât acestia să continue acasă ceea ce se realizează la creşă sau la gradiniţă şi chiar să-şi îmbunătăţească practicile parentale. Familia şi comunitatea trebuie să participe activ şi eficient încă din primul an de viaţă a copilului la creşterea, îngrijirea, sănătatea şi educaţia copilului şi pâna la intrarea lui la şcoală. Beneficiarii primari ai educaţiei timpurii sunt copiii, iar beneficiarii

secundari sunt părinţii, educatorii şi toţi agenţii educaţionali din comunitate, iar prin efecte, societatea în general.

Premisele educaţiei timpurii sunt următoarele:

-vârsta timpurie este cea mai importantă pentru dezvoltarea personalităţii copilului;

-perioada de la naştere până la intrarea în şcoală cere stimulare.

Educaţia timpurie presupune:

- un început bun;
- un parteneriat educaţional (copii-familii-creşă/grădiniţă-comunitate);
- învătarea şi dezvoltarea conform ritmului şi nevoilor individuale.

<u>Educatia timpurie în gradinita se refera la:</u>

-învăţarea prin joc;

-participarea copiilor la alegerea activităţilor, jocurilor, jucăriilor;

-organizarea adecvată a mediului ambiant;

-parteneriatul educaţional (creşă/gradiniţă-familie-comunitate);

-flexibilitatea strategiilor de predare-învăţare-evaluare.

Educaţia timpurie oferă şanse egale de creştere, dezvoltare, îngrijire, educaţie, fără discriminare pentru copiii care provin din familii instabile, părinţi, cu sănătate precară, cu deficienţe sau cu posibilităţi materiale financiare scazute.

Principiile importante ale educaţiei timpurii sunt:

-fiecare copil este unic, cu nevoile, trebuinţele, particularităţile sale specifice;

-educaţia trebuie să ţină cont de particularităţile individuale ale fiecarui copil;

-educaţia timpurie se referă la fiecare copil în parte, şi nu la educaţia "copiilor";

-este imperativă respectarea nevoilor copiilor:

a) de bază: îngrijire, cunoaştere, hrană;

b) afective: dragoste, securitate afectivă, întărire pozitivă a acţiunilor;

c) de acţiune: joc liber ales.

-educaţia este continuă, ea începe din primele momente ale vieţii şi durează cât aceasta.

-în centrul actului educativ trebuie să stea copilul cu cerinţele sale individuale.

-se impune permanent cunoaşterea , observrea copilului.

-să existe un echilibru permanent între activitatile cognitive, acţionale şi de relaţionare socială, afective şi activităţile de dezvoltare psihomotorie şi a limbajului.

Grădiniţa este mediul ideal de conducere indirectă a dezvoltării personalităţii copiilor prin oferirea ocaziilor de explorare şi relaţionare prin joc şi, altfel, de dezvoltare a personalităţii ca parte componentă a educaţiei timpurii.

BIBLIOGRAFIE :

1.Ezechil. L., & Păişi Lazarescu. M.(2000). *Laborator preşcolar - Ghid metodologic*.

2.Elena Tipa : *"Necesitatea abordării parteneriatului educaţional în grădiniţă"*-
Revista Învățământului Preșcolar, nr. 3-4/2006.

3.Ministerul Educaţiei Naţionale: *"Curriculum pentru educaţie timpurie 2019"*.

4.*"Suport pentru explicitarea şi înţelegerea unor concepte şi instrumente cu care operează Curriculumul pentru educaţie timpurie 2019"*.

EDUCAȚIE EFICIENT-RODUL MUNCII DE ECHIPĂ

Prof. înv. primar: Valea Anica
Şcoala Gimnazială Iernut, Jud. Mureş

Ce înseamnă „parteneri în educaţia copilului?”. Ceea ce îi uneşte pe dascăli şi pe părinţi este dorinţa lor de ai sprijini pe copii în dezvoltarea lor. În interiorul structurii extinse şcoală-familie, părinţii trebuie să îndeplinească roluri de învăţare, de acţiune, de sprijinire şi de luare a deciziilor. Cercetările sugerează că atunci când părinţii simt că există un climat şcolar primitor, se concentrează mai mult pe comportamente de educare şi sprijinire, se intensifică participarea lor în mediul şcolar.

Cunoaşterea şi înţelegerea familiei în calitate de partener constant şi autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însăşi trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. Pentru a atrage familia, ca element cheie în cadrul parteneriatelor educaţionale, noi, învăţătorii, trebuie să luăm act de aceste schimbări, adaptându-ne atitudinile şi comportamentele în consecinţă. Rolul conducător în procesul de educaţie îl are şcoala, iar familia trebuie să o secondeze de aproape şi sincer. Sprijinindu-ne reciproc şi adoptând atitudini unitare vom reuşi să ne creştem sănătos copiii, pentru că ei nu pot fi decât aşa cum îi creştem noi.

O simplă modalitate reală şi firească de colaborare cu şcoala se poate realiza prin controlul copiilor zilnic de către părinţi. La şcoală se realizează acest control, la toate materiile şi în fiecare zi. Acasă, nu toţi părinţii fac acest lucru. Unii consideră că aceasta este sarcina şcolii, iar alţii se scuză că nu au competenţa necesară pentru a realiza un control de fond. În acest sens, trebuie să le explicăm acestor părinţi că nimeni nu le pretinde un control asupra calităţii temelor şi lecţiilor, dar măcar din punct de vedere cantitativă, asupra efectuării sau neefectuării lor, este obligatorie, pentru a nu deveni o obişnuinţă de a nu le efectua, de altfel, există situaţii, din păcate.

Termenul „a învăţa”, presupune o activitate complexă, iar priceperile şi deprinderile de muncă intelectuală nu se dobândesc la fel de uşor de către toţi elevii. Sub o atentă îndrumare şi sprijiniţi, mereu, cu pricepere şi competenţă, la şcoală cât şi acasă, elevii îşi formează priceperile şi deprinderile de bază pentru munca intelectuală eficientă. În cariera mea de dascăl, am încercat să păstrez o strânsă legătură cu familiile elevilor mei, folosind diferite modalităţi:

- Consultaţii pe teme educative desfăşurate lunar sau de câte ori este nevoie- acestea trebuie să promoveze schimbul de idei în legătură cu procesul de predare-învăţare;
- Şedinţe cu părinţii, se desfăşoară lunar, ele pot îmbrăca forma unor activităţi de îndrumare a părinţilor în a-şi putea sprijini copilul. La şedinţele de la începutul fiecărui semestru,

obişnuiesc să aplic un mic chestionar, iar răspunsurile pe care părinţii le oferă, constituie pentru mine informaţii care mă ajută să reglez şi să orientez activitatea la clasă.

- Ora de consilierea – pe lângă alte subiecte pe care le abordăm, are scopul de a ilustra şi activitatea desfăşurată de elev într-o săptămână, dar şi prezentarea obiectivelor pentru noul interval de timp. În cadrul acestor întâlniri, părinţii pot avea un feed-back asupra a ceea ce se face la şcoală, putându-se implica în cunoştinţă de cauză în sprijinirea copiilor.
- Lectoratele cu părinţii, organizate sistematic, în cadrul lor părinţii beneficiază de prezenţa şi consilierea unor specialişti în domeniul psihopedagogic (consilierul şcolii şi nu numai), dar şi cu reprezentanţi ai unor instituţii cu care am încheiat programe de parteneriat. Tot în cadrul acestor întâlniri pot fi abordate diverse discuţii, dezbateri sau referate pe teme: *„Cât de bine îmi cunosc copilul?, Educaţia asupra timpului liber, Cum îi învăţăm pe copii să înveţe?, Influenţa mass-media asupra comportamentului elevilor”*, e.tc. Am constatat că astfel de teme sunt chiar atractive pentru părinţi, toţi manifestând o mare implicare în a-şi spune punctul de vedere, dar şi a asculta propuneri şi sfaturi.
- Vizitele şcoală-familie, oferă posibilitatea învăţătorului de a culege informaţii privind climatul educativ din familie, personalitatea copilului. Părinţii trebuie să aibă încredere că orice informaţie este importantă pentru cadrul didactic şi în acelaşi timp confidenţială.
- Implicarea părinţilor în organizarea şi realizarea unor activităţi extrascolare: concursuri şcolare(am participat cu elevii mei la numeroase concursuri, unde am încercat să implic toţi elevii, fiecare în domeniul unde s-a dovedit a dispune de un talent sau aptitudine; simpozioane, acţiuni de voluntariat, serbări, activităţi pe teme ecologice şi de igienă, excursii şi vizite , toate aceste activităţi ar fi greu de realizat dacă nu am beneficia de susţinere şi sprijin din partea părinţilor, implicare în tot ceea ce presupune realizarea unei astfel de activităţi. Sărbătorirea în comun a unor evenimente din viaţa copilului sau a şcolii
- (zile de naştere,1 Iunie,..),toate constituind momente de cunoaştere reciprocă şi de implicare.
- Acţiuni de implicare a părinţilor în amenajare clasei, motivarea părinţilor pentru sponsorizări sau finanţări de la firmele proprii sau cele dispuse să facă acest lucru, pentru activităţi sau obiecte materiale care să îmbunătăţească actul educativ.
- Carneţelul de corespondenţe cu părinţii este foarte benefic şi necesar, prin el se poate asigura conexiunea între cei doi factori, în el putându-se înregistra observaţii, aspecte legate de conduita elevului, detalii semnificative, informaţiile putând fi confidenţiale.

Un proiect de parteneriat cu părinţii, care se derulează pe parcursul acestui an şcolar, este proiectul cu titlul **„Împreună pentru copiii noştri”,** care îşi propune următoarele obiective şi activităţi:

- realizarea unei comunicări optime între părinţi şi învăţător;

- înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării şcoală-familie;
- creşterea gradului de implicare a părinţilor în toate activităţile şcolare şi extraşcolare;
- schimbarea mentalităţii neadecvate a unor părinţi faţă de şcoală;
- cunoaşterea de către părinţi a posibilităţilor şi nevoilor psiho-fizice ale copiilor;
- învăţarea unor deprinderi şi tehnici de muncă intelectuală sub formă de activităţi comune elevi – părinţi – învăţători.

În concluzie, parteneriatele şcoală- familie au un rol esenţial în procesul de educaţie al elevilor; pentru a putea asigura educarea copiilor şi, implicit, succesul în viaţă, e nevoie ca toţi factorii implicaţi în procesul educaţional să formeze o echipă în care fiecare să-şi cunoască bine rolul şi sarcinile care îi revin, să ştie să-şi acorde respectul şi încrederea cuvenită. Desfăşurând astfel de activităţi atât părinţii, cât şi cadrele didactice au de învăţat unii de la alţii. Este cunoscut faptul că sunt familii care trec prin situaţii dramatice. Sunt copii care trăiesc adevărate drame. Să îi descoperim, să îi ajutăm. Să apelăm mai des la instituţiile statului abilitate în acest sens. Să nu uităm că ignoranţa noastră şi a părinţilor pot distruge destine. Sigur, nu este uşor. Uneori familia îşi face în jurul ei un zid care nu este uşor de trecut. Alteori lipsa de educaţie a părinţilor înşişi este atât de profundă, încât ai impresia că nu mai poţi face nimic, dar, cu toate acestea, parteneriatul cu părinţii reprezintă o strategie care şi-a demonstrat eficienţa , chiar şi în astfel de situaţii.

Progresul realizat de elevi atât în ceea e priveşte adaptarea şcolară, cât şi rezultatele la învăţătură şi disciplină, mi-au întărit convingerea că numai printr-o muncă de echipă, *şcoală – familie*, putem rezolva problemele complexe ale educaţiei, astfel încât voi urma acelaşi drum şi cu celelalte generaţii - *parteneriatul şi colaborarea.* Cercetările confirmă că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinţii sunt parteneri în educaţia copiilor lor, rezultatele determină performanţa elevilor, o mai bună frecventare a şcolii, reducerea ratei de abandon şcolar şi scăderea fenomenului delicvenţei. Pentru a realiza o schimbare reală în şcoli, părinţii trebuie să fie direct implicaţi în educarea copiilor.

Bibliografie:

1. Baran, Pescaru, Adina" *Parteneriat în educaţie*", Editura Aramis, Bucureşti, 2004;
2. Bunescu Gh.,Alecu Gh., Badea D.,"*Educaţia părinţilor*", E.D.P., Bucureşti, 1997;
3. Robu, Maria, „ *Empatia în educaţie*", Didactică Publishing House, Bucureşti, 2008;
4. Nicola, Ioan, „*Tratat de pedagogie*", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2000;

MOTIVAȚIA ÎN ÎNVĂȚAREA ȘCOLARĂ

Valentina Burz, Școala Gimnazială Vidra
Sorina Burz, Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava minunată”, Alba Iulia

Învățarea școlară este o activitate planificată, desfășurată sistematic, de organizare și autoorganizare a experiențelor cognitive, precum și a personalității și de asemenea, de dezvoltare a potențialului biopsihic individual. Dincolo de caracterul structural al conceptului, învățarea școlară implică și resurse umane în interacțiune. Pentru un rezultat propice și pentru a fi atinse scopurile și obiectivele propuse, ambele părți trebuie să se implice activ și să fie dornice să susțină învățarea și desfășurarea optimă a demersului educativ.

Situațiile practice aduc, însă, adesea la lumină o problematică de actualitate, care necesită soluționare: lipsa motivației pentru învățare, când tocmai motivația este cea care asigură caracterul dinamic și energizant al actului educativ și facilitează buna desfășurare a acestuia. R. Ames si C. Ames (1990) au identificat chiar o serie de comportamente care denotă existența unei probleme de motivație în rândul elevilor: procrastinarea, prin amânarea realizării unei sarcini, dificultățile în luarea deciziilor, stabilirea unor scopuri nerealiste, renunțarea la sarcină atunci când aceasta pare prea dificilă, fără a încerca de mai multe ori, autoamăgirea, susținând că a încercat să rezolve sarcina, dar nu a ieșit nimic.

De-a lungul timpului s-au propus multiple definiții ale conceptului de „motivație”, din perspective precum cea psihologică, fenomenologică, sub aspect integrativ, dar nu s-a stabilit o singură definiție general valabilă. Cu toate acestea Raymond J. Wlodkowski (1978) a propus o definiție cuprinzătoare „Motivația este cuvântul utilizat pentru a descrie acele procese care pot să stârnească producerea unui comportament, să ofere o direcție sau un scop comportamentului, să asigure persistența comportamentului sau să conducă la alegerea unui comportament particular”.

Motivația pentru învățare poate fi considerată o subclasă a conceptului general de motivație care înglobează variate motive ale învățării, nevoi precum cea de autorealizare, de afirmare pe plan social prin succesul academic, curiozitate, dorința de a-și mulțumi părinții prin rezultate remarcabile, precum și teama de eșec sau de pedeapsă. (Vintilescu, D., 1977)

Literatura de specialitate face distincția între două categorii de motivație, de obicei opuse, motivația intrinsecă și cea extrinsecă.

Motivația intrinsecă ia naștere din pasiunea și preocuparea pentru un anumit domeniu sau aspect, în situația de față, pentru actul învățării. Acest tip de motivație este un pilon stabil pentru o învățare eficientă și o dezvoltare pozitivă a educabililor. Motivația intrinsecă nu este asociată doar cu

angajamentul și perseverența în practicarea activității pe o durată mai lungă de timp, ci și cu utilizarea strategiilor meta-cognitive la un nivel mai înalt și cu o procesare în profunzime a substanței informațiilor. (Larson, R. W., & Rusk, N., 2011).

Sursa acestei motivații, după cum i-o spune și numele, provine din interiorul persoanei, fără a fi condiționată de aspecte exterioare „Motivația intrinsecă își are sursa în însăși activitatea desfășurată și se satisface prin îndeplinirea acelei activități. Ea îl determină pe individ să participe la o activitate pentru plăcerea și satisfacția pe care aceasta i-o procură, fără a fi constrâns de factori exteriori." (Dragu A., Cristea S., 2003, p.75). Motivația intrinsecă își are bazele în curiozitate, în nevoia de cunoaștere, atât de acumulare de noi cunoștințe, precum și de completare a celor preexistente, precum și în tendința firească de autorealizare.

La polul opus, motivația extrinsecă își găsește resursele în mediul exterior educabilului. Este necesar ca acesta să depună efort pentru atingerea scopurilor propuse, dar acest efort este influențat de un răspuns din lumea exterioară, sub forma sistem de recompense și pedepse, în baza condiționării operante. Astfel apar situațiile în care elevii învață doar pentru a obține note mari, uneori pierzând esența și mecanizând procesul, sau pentru a nu fi sancționați de către părinții lor. Privind motivele din perspectivă emoțională, educabilii caută uneori, prin efortul academic, să primească laude și aprecieri de la cei din jur, care să îi valideze, să le susțină o imagine în acord cu sinele lor ideal. De asemenea, depun efortul din teamă, de eșec, de pedeapsă sau de a pierde aprecierea și afecțiunea celor dragi.

Cu toate că motivația intrinsecă este mai sustenabilă în timp, ar fi un nonsens să ignorăm motivația externă în învățare, de aceea s-au căutat diverse metode și modalități prin care cadrele didactice să stârnească motivația elevilor, căci, precum afirmă Johann Friedrich Herbart „În activitatea de predare, cel mai mare păcat este să fii plictisitor."

Psihologul american, Jere Brophy, propune o serie de principii și o taxonomie a strategiilor motivaționale eficiente în învățare. În rândul principiilor, acesta evidențiază:

a) importanța abordării în acord cu nivelul motivațional individual al elevului, nu implementând în mod obligatoriu modelele de actualitate;
b) socializarea și cooperarea între agenții procesului educațional, precum și constituirea unui mediu atractiv pentru elevi, atât din punct de vedere al spațiului destinat învățării, cât și al propriei imagini pe care cadrul didactic le-o expune elevilor;
c) suportul acordat educabililor inițial în identificarea scopurilor pe care doresc să le atingă, apoi în procesul atingerii lor;
d) predarea unor conținuturi cu folos, care să poată fi înțelese și ulterior utilizate.

În ceea ce privește strategiile motivaționale, Brophy atrage atenția cadrelor didactice înspre:

1) strategiile de susținere a încrederii elevilor: oferirea de sprijin elevilor pentru a își stabili scopuri realiste, pentru a se angaja activ în procesul de atingere a lor, oferirea unui feedback informativ, nu doar a notelor, precum și integrarea elevilor care tind spre nereușită;
2) strategiile de motivare utilizând stimulente extrinseci: lauda și răsplătirea progresului, utilizarea competiției în unele situații de învățare, ghidarea elevilor pentru a-și aprecia corect rezultatele și nivelul de cunoștințe acumulate;
3) strategiile de conectare la motivația extrinsecă a elevilor: răspunsul la nevoile lor de autonomie, oferirea șansei de a face alegeri, implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, crearea situațiilor de colaborare între colegi, pentru a le fi satisfăcută nevoia de interconectare, combinarea activităților practice cu cele intelectuale.

Este, astfel, necesar ca motivația pentru învățare a celor care se formează să fie stârnită și, ulterior susținută, după cum afirmă și Mucchielli, R., (1982) „Un bun pedagog este mai ales cel care știe să se servească și să servească sistemul motivațional al persoanei.”

Bibliografie:

Ames, R., & Ames, C., Motivation and effective teaching. In B. F. Jones, & L. Idol (Eds.), Dimensions of thinking and cognitive instruction. Hillsdale, N.J: ErIbaum. 1990

Asla, I. Consideraţii psihopedagogice asupra motivaţiei pentru învăţare. Studia Universitatis Moldaviae (Seria Ştiinţe ale Educaţiei), 2017

Brophy, J., Looking Back and Ahead: Integrating Motivationel Goals into Your Planning and Teaching. În: Motivating Students to Learn, 2004

Dragu, A., Cristea, S. - Psihologie si pedagogie școlară,. Ovidius University Press, Constanța, 2003

Larson, R. W., & Rusk, N., Intrinsic motivation and positive development. Advances in child development and behavior, 2011

Mucchielli, R., Metode active în pedagogia adulților, EDP, București, 1982

Vintilescu D. Motivaţia învăţării şcolare. Timişoara: Facla, 1977

Wlodkowski, R. J. Motivation and teaching: A practical guide. Washington, D. C.: National Education Association, 1978.

METODE DE ÎNVĂȚĂMÂNT UTILIZATE ÎN TRATAREA DIFERENȚIATĂ A PREȘCOLARILOR

Prof. Valentina Dănăilă

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare", Focșani

În cercetările lor, J. Piaget, J.S. Bruner, I. Radu și alții demonstrează faptul că, aplicându-se metode diferite, care fac jocul anumitor operații mintale, se obțin diferențe esențiale în planul rezultatelor. De asemenea, mai arată că și aceste diferențe confirmă, de obicei, superioritatea unor metode față de altele, a celor activ-participative față de cele mai puțin activizate.

Ioan Cerghit definește metoda ca ,,o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reușește într-un tot familiar eforturile profesorului și a elevilor săi." (Cerghit, 2006, p. 63)

Diferențierea instructiv-educativă în grădiniță se face la nivelul metodelor și procedeelor de învățare. Adaptarea activității de învățare a particularităților copiilor, la toate tipurile de individualități definește diferențierea învățării. Pe când individualizarea învățării se definește ca fiind adaptarea activității didactice la particularitățile individuale ale copiilor.

Idealul educațional presupune o personalitate creatoare, de aceea este necesară tratarea diferențiată a preșcolarilor.

Ca și în celelalte forme ale învățământului, în grădiniță întâlnim metodele de învățare ce fac parte din activitatea comună a personalului didactic și a copiilor educați.

Termenul de metodă derivă etimologic din cuvintele grecești ,,metha- spre, către" și ,,odos-cale, drum". În didactică termenul poate avea sensul de drum care conduce la atingerea obiectivelor educaționale, cale parcursă de profesor pentru a le înlesni elevilor descoperirea unor instrumente proprii.

În prezent se remarcă o variată tendință de intensificare a dialogului profesor-elevi, considerat ca una dintre cele mai active și eficiente modalități de instruire. Așa se explică de ce preocupările legate de perfecționarea conversației și a discuției (dezbaterii) cunosc în ultima vreme o adevărată efervescență, exprimată în numeroase cercetări didactico-metodice.

Stă în firea omului (și cu atât mai mult a generațiilor de astăzi) nevoia interioară de a întreține un larg schimb de informații de idei, de impresii și de opinii, de a se exterioriza în comunicare cu ceilalți, ceea ce constituie un bun prilej de stabilire a unor relații socio-afective, de înțelegere reciprocă și de cooperare. Este de presupus că cei care iau parte la un dialog au ce să învețe unii de la alții, că acesta se desfășoară în perspectiva unei căutări comune, a abordării unor probleme ale colectivității, ale existenței individuale, cotidiene. (I. Cherghit, 2006, p. 121[1]).

Întâlnim o serie de metode de predare-învățare diferențiată în învățământul preprimar dintre care enumerăm (Curs *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*, UMFC, 2008):

Conversația este o metodă verbală de învățare cu ajutorul întrebărilor și răspunsurilor, bazându-se pe cuvânt, este considerată o metodă de cunoaștere imediată. Conversația euristică- de descoperire- îl conduce pe copil la cunoștințe noi prin întrebări asupra altor cunoștințe dobândite deja. Susține dialogul bazat pe învățarea conștientă, raționamente, logica, care să conducă la descoperirea adevărurilor. Termenul de euristică provine din grecescul ,,evrika-am găsit", deoarece duce la descoperirea adevărului prin discuții ce sunt întărite de argumente științifice. Ea reprezintă o modalitate de învățare prin descoperire. Specificul ei rezultă din faptul că atunci când recurge la această tehnică interogativă, profesorul instruiește nu prin ,,a transmite" sau ,,a prezenta" noi cunoștințe, ci efectuând o activitate comună de gândire cu elevii săi, pe care îi determină la un efort personal de căutare, investigație, întreprinsă în sfera informațiilor existente deja în mintea lor și de descoperire, pe baza valorificării propriei experiențe de conoaștere, a unor noi adevăruri, a unor noi generalizări. Conversația euristică începe de la creearea unei situații problemă neînțeleasă pe deplin de către copil. Astfel educatoare are rolul de a veni cu întrebări care să îl ajute pe copil să înțeleagă problema sesizând noi relații care să ducă către înțelegerea și rezolvarea problemei potrivit capacităților sale de înțelegere[2].

Potrivit ideilor lui Jean Piaget, adultul este mai mult o sursă de cunoștințe. Între copii, preșcolarul poate coopera și dialoga ca partener egal, ceea ce duce la socializare, găsirea unui mod de a rezolva unele dificultăți împreună, înțelegerea necesității schimbului de idei.

Educatoarea poate pune la dispoziția preșcolarilor materiale ce impun necesitatea de lucru în echipă pentru a trezi interesul copiilor de a participa liberi la activitate. Discuțiile dintre

educatoare și copil pot fi făcute individual sau cu un grup mic de copii dar nu cu întreaga grupă deoarece poate exista riscul ca niciunul dintre copii să nu mai fie atras de activitate.

Bazată pe analiza directă și înțelegerea concretă, conversația euristică duce la înțelegerea noțiunilor repective de către copiii preșcolari.

Metoda problematizării

Prin **problematizare** se subînțelege: ,,metodă de învățământ de tip euristic, care constă în a crea probleme cu scopul de a declanșa activitatea independentă a copilului, gândirea și efortul personal al acestora."

Ca tehnică de instruire problematizarea își găsește utilizare pretutindeni unde se pot crea situații – problemă care urmează a fi soluționate prin gândire comună și căutare, prin cercetarea și descoperirea unor noi adevăruri, a unor noi reguli și invenția unor soluții de ordin superior care devin parte integrată a repertoriului individualde achiziții. (Gagne, 1975, p. 190)

Sensul principal de aplicare al acestei metodologii este de a încuraja activitatea mintală a elevilor, de a provoca facultatea de combinare, asociere și de a dezvolta invenția și creativitatea. Rezolvarea de probleme și creativitatea reprezentând, după D. P. Ausbel, culmi ale performanței cognitive. În opinia aceluiași autor, învățarea prin descoperire complexă este situată în ierarhia comportamentală deasupra aplicațiilor de rutină, a unor propoziții de-a gata și mai jos de creativitate. (Ausbel, 1981, p. 252)

Noțiunea de problemă semnifică aici tot ceea ce este dificil de explicat, de conceput, ea este ,,…adeseori asemeni unei propoziții îndoielnice care pare să poată primi mai multe soluții." (G.Palmade, apud. Cerghit, 2006, p. 151).

De exemplu, poate să apară o neconcordanță între cunoștințele empirice ale preșcolarilor privind ,,mersul" aparent al Soarelui și explicația științifică, mai târziu, a periodicității zilelor și nopților prin rotația Pământului în jurul axei sale.

Învățarea prin rezolvarea de probleme este ,,un experiment gândit", o analiză profundă a cunoștințelor inițiale în scopul atingerii la soluționarea contradicțiilor ivite, a „descoperirii" lacunei logice din sistemul de argumentație și în legătură cu acestea –apare astfel revizuirea conținutului însușit al reprezentărilor precedente.

Nu orice întrebare care pretinde doar o explicație, este deci o problemă, tot așa după cum nici orice problemă nu poate deveni un pretext de problematizare.

Problematizarea are o mare valoare formativă în cadrul preșcolarilor deoarece contribuie la statornicia structurilor cognitive ,,se stimulează spiritul de explorare, se formează un stil activ de muncă, se cultivă autonomia și curajul în afișarea unor propoziții proprii.” (C. Cucoș, 2000, p. 92)

Jocul didactic

Jocurile didactice reprezintă categoria cea mai cuprinzătoare și reprezentativă a jocurilor cu reguli. Specific pentru aceste jocuri este că ele sunt special create și organizate pentru a rezolva în procesul instructiv-educativ anumite sarcini didactice, pentru a realiza obiective educaționale precise și extrem de variate. Termenul ,,didactic” asociat jocului accentuează componenta instructivă a activității și evidențiază că acesta este organizat în vederea obținerii unor finalități de natură informativă specifice procesului de învățământ.

Jocurile didactice pot contribui la realizarea unor obiective educaționale variate și complexe. Acestea pot viza dezvoltarea fizică a copilului, în care caz se organizează jocuri motrice sau jocuri sportive, sau dezvoltarea unor subsisteme ale vieții psihice (procesele psihice senzoriale, volative, intelectuale, atenția, spiritul de observație, motivația, trăsături de personalitate).

Prin jocul didactic educatoarea precizează, consolidează, sistematizează, evaluează și îmbogățește cunoștințele însușite de copii, le valorifică în contexte noi, inedite, stimulează interesele de cunoaștere, dorința de afirmare, dar în același timp antrenează și exersează capacitățile fizice și psihice de care aceștia dispun, ceea ce evidențiază amplele valențe informativ-formative și educative ale acestui tip de joc[3].(Balint, Mihail, 2008, p.18)

În practică se disting o mulțime de jocuri simple și ușoare, organizate în maniere mai puțin pretențioase, cu mai puține reguli, multe dintre ele modele după exemplul adulților (ca jocul de-a îngrijitul copiilor, de-a vânătoarea, jocul de-a făcutul caselor, jocul de-a medicul, diferite jocuri competiționale, etc.) Acestea capătă o funcție oarecum de ucenicie, căci prin ele, copilul construiește imaginar, joacă o lume reală în scopul atingerii la o cunoaștere mai bună a ei, al lărgirii orizontului de cunoștințe, al precizării și consolidării unor informații, al formării anumitor deprinderi.

BIBLIOGRAFIE:

Gardner, Howard, *Multiple Intelligences : The First Thirty Years*, Harvard Graduate School of Education, (2011). [Online] Disponibil pe: http://multipleintelligencesoasis.org/wp-content/uploads/2013/06/intro-frames-10-23-10.pdf] [Accesat la data de 07.05.2020]

Jean Piaget, *Psihologia inteligenței*, București , Editura Științifică, (1965).

Niculescu, Rodica-Mariana şi Lupu, Daciana, *Pedagogia preşcolară şi a şcolarităţii mici* (suport de curs), Braşov:Universitatea Transilvania, (2007).

Evaluare sumativă- clasa a V-a

Propunător, Prof. Vancea Alina
Liceul Teoretic Carol I, loc. Fetești, jud. Ialomița

Citește cu atenție textul propus și realizează următoarele sarcini:

Vrăbiuță, soro,
Ori te umfli – n pene,
Dragă – dragă - mi ești –
Grav, ca un curcan,
Și că ești micuță,
Ca să bagi pe – o viață
Și că ciripești
Frica în motan.

Că poți sta pe stâlpul
Dragă – mi ești, că iarna,
Cel de telegraf,
Când e frigu – n toi,
Că n – aștepți să ploaie
Nu visezi țări calde,
Și – ți faci baie – n praf.
Ci rămâi la noi.

Că nu ești fricoasă,
Gerul taie lemne,
Că, atunci când vrei,
Tu, în pom, la geam,
Te așezi pe botul
Parcă – ai fi o frunză
Marelui Grivei.
Tânără pe ram.

(Vasile Romanciuc, Vrăbiuța)

1. Scrie formele literare ale următoarelor cuvinte:

Să ploaie -_____
motan - _____

L	***0***	***1***	***2***

2. Propune patru cuvinte din familia lexicală a cuvântului ,,lemn".

_____
_____
_____
_____

L	***0***	***1***	***2***	***3***	***4***

3. Scrie câte un antonim pentru următoarele cuvinte:

Fricoasă - _____
Frig - _____
A se umfla - _____

L	***0***	***1***	***2***	***3***

4. Prezintă cinci cuvinte din câmpul lexical ,,păsări călătoare".

_____
_____
_____

L	***0***	***1***	***2***	***3***	***4***	***5***

5. Marchează structura cuvintelor prin semne convenționale:

Vrăbiuță, micuță, fricoasă

L	**0**	**1**	**2**	**3**

6. Alcătuiește două enunțuri cu omonimele noi / noi.

_____
_____
_____

L	0	1	2

7. Determină atitudinea poetului față de vrăbiuță și argumentează – ți răspunsul cu trei exemple, selectate din text.

Atitudinea_____
Argumentele_____
_____
_____

L	0	1	2	3	4

8. Identifică în structura textului două aspecte ale realității și două ale ficțiunii.

Aspecte ale realității_____
_____

Aspecte ale
ficțiunii_____
_____
_____

L	0	1	2	3	4

9. Rescrie personificarea din ultima strofă și explică, într – un enunț, semnificația ei.

_____
_____
_____
_____
_____

L	0	1	2	3

10. Imaginează – ți și scrie în șase-șapte enunțuri, monologul vrăbiuței din pom (în timpul iernii)

La scrierea textului vei ține cont de următoarele sugestii:

- Vei propune un titlu pentru text; 1 p.
- Vei ilustra tema (iarna, necesitatea supraviețuirii); 4 p.
- Vei respecta rigorile de alcătuire a monologului; 1 p.
- Vei respecta limita de spațiu oferit. 1 p.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

L	0	1	2	3	4	5	6	7

Pentru corectitudine:

L	0	1	2	3	4	5

Punctaj acumulat_____nota_____

Convertirea punctelor în note:

Notă	**10**	**9**	**8**	**7**	**6**	**5**	**4**	**3**	**2**
Punctaj	*42-41*	*40-38*	*37-33*	*32-27*	*26-21*	*20-14*	*13-9*	*8-5*	*4-1*

Proiect de lecție

Profesor: VANCEA ALINA

Clasa: a V-a

Subiectul: Evaluare sumativă

Unități de competențe:

3.4. Exprimarea propriilor stări postlectorale

3.1. Confirmarea înțelegerii unui text prin răspuns la întrebări în baza lui

3.7. Recunoașterea figurilor de stil în limita unităților de conținut.

La rezolvarea testului elevii vor fi capabili :

O1- Să răspundă corect la întrebările corelate textului;

O2- Să scrie sinonime și antonime contextuale cuvintelor propuse;

O3-Să alcătuiască câmpul lexical și familia lexicală a lexemelor propuse;

O4- Să alcătuiască un monolog al vrăbiuței respectând rigorile propuse;

O5- Să rescrie personificările solicitate.

Tipul lecției: evaluarea cunoștințelor

Metode și procedee: exercițiul, testul complex

Barem de corectare:

1. Se acordă câte 1 punct pentru fiecare cuvânt scris corect, total ----- 2p.
2. Se acordă câte 1 punct pentru fiecare cuvânt găsit corect din familia lexicală al cuvântului ,,lemn", total ------ 4p.
3. Câte 1 punct pentru fiecare antonim corect, total -------- 3p.
4. Câte 1 punct pentru fiecare cuvânt scris corect din câmpul lexical ,,Păsări călătoare", total -------- 5p.
5. Câte 1 punct pentru marcarea corectă a structurii fiecărui cuvânt prin semnele convenționale total ----------3 p.
6. Câte 1 punct pentru încadrarea corectă în enunțuri proprii ca sens a cuvântului ,,noi" total ---------- 2 p.
7. 1 punct pentru stabilirea atitudinii poetului față de vrabie, câte 1 punct pentru fiecare argument exemplificat din text total ---------- 4 p.
8. Câte 1 punct pentru fiecare aspect al realității identificat -------2 p.
   Câte 1 punct pentru fiecare aspect al ficțiunii identificat --------2 p.
   Total ----------4 p.
9. 1 punct pentru rescrierea personificării corecte,
   1 punct pentru explicarea printr-un enunț,
   1 punct pentru explicarea corectă printr-un enunț dezvoltat
   Total ----------3 p.
10. 1 punct pentru titlu
    4 puncte pentru ilustrarea temei(iarna, necesitatea supraviețuirii)
    1 punct respectarea rigorilor de alcătuire a monologului
    1 punct respectarea limitei de spațiu oferit
    Total ---------- 7 p.

    Pentru corectitudine: 5 puncte
    Total ---------- 42 puncte
    Convertirea punctelor în note:

Notă	**10**	**9**	**8**	**7**	**6**	**5**	**4**	**3**	**2**
Punctaj	*42-41*	*40-38*	*37-33*	*32-27*	*26-21*	*20-14*	*13-9*	*8-5*	*4-1*

INSTRUMENTE ȘI METODE PENTRU PREVENIREA BULLYING-ULUI ÎN CLASĂ

Prof. înv. primar Vâneață Luxița Gabriela
Școala Gimnazială ,,Alexandru Ștefulescu" Tg-Jiu

Bullying-ul este, în primul rând, un tipar de comunicare și interacțiune socială, care le costă foarte mult pe ambele părți. Copiii care agresează alți copii sunt de obicei nesiguri, se tem și au în istoric traume interne, care nu sunt gestionate adecvat în familiile lor (LISTEN!, 2016). Mediul emoțional de acasă este menționat de mulți autori ca un factor important în a deveni agresor sau victimă. Astfel, lipsa căldurii dintre părinți sau dintre părinți și copii, utilizarea oricărui tip de violență (dar în special fizică) și abuz în familie, combinat cu lipsa unor reguli clare și fiabile de îndrumare a copilului, pot cataliza adoptarea comportamentului de tip bullying. La rândul său, Olweus (1993) a afirmat că părinții foarte protectori pot crește riscul de expunere la bullying pentru copiii lor, care devin victime ale bullying-ului mai des decât semenii lor. În profilurile victimelor ale sale, Olweus a evidențiat anumite caracteristici intrapersonale și interpersonale asociate cu probabilitatea crescută de a suferi din cauza bullying-ului, spre exemplu: timiditatea, nesiguranța, pasivitatea, o stimă de sine scăzută, lipsa prietenilor (Pregrad, 2015). În general, a fi diferit de majoritate semenilor, pe motiv de etnie, credință, identitate sexuală, orientare sexuală, poate duce la un risc sporit de victimizare. De asemenea, copiii cu nevoi educaționale speciale, cu dizabilități fizice sau dificultăți de învățare pot prezenta riscul special de a fi agresați.

Bullying-ul este întotdeauna un proces în care, în timp, se mărește dezechilibrul de putere, cu frecvență și intensitate care variază. Se pot distinge câteva faze :

FAZA 1: Conflictele zilnice

FAZA 2: Începutul bullying-ului (faza de explorare)

FAZA 3: Escaladarea (faza de consolidare)

FAZA 4: Excluderea (faza de manifestare)

FAZA 5: Ieșirea (faza finală)

Studiile au arătat că orice copil care este cumva „diferit” poate deveni o victimă a bullying-ului. Acest lucru se poate întâmpla din cauza aspectului fizic al copilului (ex. supraponderal), aspecte emoționale (ex. copiii „timizi”), sănătate (ex. tulburări de sănătate mintală, dizabilități), sau etnie (ex. copiii de naționalitate romă). De asemenea, studiul arată o corelare semnificativ de mare între bullying și abuzul copilului în familie.

ACTIVITĂȚILE INTERACTIVE AJUTĂ ELEVII:

- să-și consolideze conștiința de sine, conștiința față de ceilalți din grup și să dezvolte empatia;
- să identifice tipurile de bullying, să distingă între rolurile și dinamica bullying-ului într-o situație;
- să identifice impactul potențial al bullying-ului;
- să stabilească reacții eficiente și sănătoase la bullying, cu atenție pe rolul important al spectatorilor observatori;
- să utilizeze deprinderi de cerere de ajutor, prevenire și intervenție pentru a gestiona bullying-ului;
- să reducă incidentele de absenteism și bullying;
- să sprijine și să lucreze în vederea creerii unui climat neviolent, favorabil incluziunii și pozitiv la nivelul întregii școli.

La fel cum fenomenul de bullying apare ca un model în cadrul școlii, climatul social al grupului poate fi eficient în înlocuirea bullying-ului cu o dinamică pozitivă și cu clădirea unor relații.

Munca elevilor în grup nu doar încurajează majoritatea pasivă să-și înceteze atitudinea de acceptare tacită a fenomenului de bullying, ci și să susțină victimele în mod activ și să reducă efectele violenței.

Metode de facilitare participativă pentru prevenirea bullying-ului

Cerc. Activitățile vor fi cele mai eficiente dacă sunt efectuate în timp ce elevii sunt așezați în cerc. Acest cadru îi ajută să-și asculte partenerii și să se concentreze mai bine pe subiectul de discuție, întărind empatia. Una din modalitățile elementare în care oamenii crează legături este să se uite pur și simplu unul la fața celuilalt în timp ce vorbesc. Prin aranjarea scaunelor în cerc, vă puteți încuraja

elevii să exerseze ascultarea activă, uitându-se la persoana care vorbeș- te. Îndrumați-i să se uite de jur împrejur în cerc când este rândul lor să vorbească și să aștepte până când toți se uită la ei.

Minge. Pentru unele sesiuni recomandăm să aveți o minge la îndemână. Folosiți-o ca „obiect care vorbește" pe care îl dați mai departe în cerc în timp ce conduceți activitățile. Elevul care are mingea este singurul care poate vorbi. După ce acesta a terminat de vorbit, mingea se dă mai departe persoanei următoare.

Brainstorming.

Această tehnică este des folosită într-un grup mare sau în cadru plenar, pentru a aduna rapid multe idei despre un anumit subiect, o anumită întrebare, problemă. În timpul exercițiului nimeni nu trebuie să judece răspunsurile unei alte persoane sau să aloce valori diferitelor răspunsuri. Fiecare răspuns este scris pe o coală de flipchart sau pe tablă în așa fel, încât să fie vizibil pentru întreg grupul. Exercițiul încurajează elevii să-și extindă gândirea, ideile asupra unui subiect și îi face capabili să privească subiectul respectiv din unghiuri și perspective diferite.

Discuție în grup. Discuțiile în grup scot la iveală răspunsuri și puncte de vedere ale participan- ților asupra unui anumit subiect și oferă multe momente de învățare pentru îmbunătățirea cunoștințelor sau corectarea dezinformărilor. Eficiența acestor discuții depinde deseori de utilizarea unor întrebări deschise, care depășesc limitele unor simple răspunsuri de „da" sau „nu" și se concentrează pe ideile, gândurile, impresiile și percepțiile individuale ale elevilor.

Studiu de caz sau Povestiri/Întâmplări. Această metodă implică prezentarea și analiza unui incident, a unei povești sau scenariu care s-a întâmplat sau se poate întâmpla. Acestea trebuie să fie simple și bazate pe fapte. Discutarea în grup a cazurilor/poveștilor permite fiecărui elev să participe activ și să se gândească, ce ar face în cazul în care problema sau situația cu provocări li s-ar întâmpla lor. Metodele studiului de caz sunt utile în dezvoltarea deprinderilor analitice, de soluționare a problemelor și luarea deciziilor.

Jocuri de rol. Jocurile de rol în clasă reprezintă o metodă eficientă pentru exersarea și modelarea unor deprinderi noi într-un cadru sigur și de susținere. Din moment ce jocurile de rol pot fi emoționante, este foarte important să subliniem că participanții joacă

rolul unor personaje și nu propria persoană. Jocurile de rol oferă posibilitatea experienței unor situații din viața reală, fără asumarea riscurilor din viața reală.

Rugați voluntari să joace rolul personajelor. Învățați elevii regulile de bază pentru jocurile de rol:

1 Elevii care participă niciodată nu vor trebui să dezvăluie informații personale pe care nu vor să le împărtășească.

2 Sunt interzise contactul fizic și înjurăturile.

3 Actorii nu-și vor folosi propriile nume. Dacă elevii actori deviază sau încep să se prostească, opriți jocul de rol și aduceți-le aminte, care este scopul și regulile de bază ale acestui joc.

Învăţaţi copilul prin joc de rol să se comporte diferit:

- **Ignorarea copilului care tachinează** - să se comporte ca şi cum celălalt este invizibil şi să acţioneze ca şi cum nimic nu s-a întâmplat. (Manifestarea furiei sau izbucnirea în plâns adesea accelerează comportamentele de tachinare). Ignorarea NU este o metodă bună în situaţii în care cineva tachinează de foarte mult timp şi foloseşte comportamente de bullying cu scopul de a-l intimida). Dacă este posibil, este recomandat să plece din situaţie.
- **Transmiterea de mesaje la persoana I** - acest tip de mesaj asertiv este o metodă bună de exprimare a propriilor emoţii: „Sunt trist/nu-mi place când faci glume pe seama ochelarilor mei, aş prefera să încetezi”. Exersarea acestei tehnici presupune stabilirea contactul vizual şi folosirea unei ton ferm. Această tehnică funcţionează când este folosită într-un cadru controlat, în care există un adult, există nişte reguli, etc. (cum ar fi în clasă, la şcoală). Folosirea ei în recreaţie sau în curtea şcolii poate să ducă la agravarea situaţiei (copilul care tachinează face şi mai rău deoarece a observat că ceea ce face el, produce o emoţie sau a obţinut ceea ce şi-a dorit).
- **Răspunsul paradoxal.** Această tehnică învaţă copilul cum să-şi schimbe modul în care vede sau înţelege cuvintele pe care celălalt le spune la adresa sa. Astfel, el poate să schimbe cuvintele de tachinare în complimente. De exemplu, un copil face glume pe seama sa că poartă ochelari şi spune „aragaz cu 4 ochi”. În această situaţie, poate să răspundă politicos: „Mulţumesc că ai remarcat că am ochelari!” (copilul care a făcut remarca nepotrivită este de regulă confuz când nu primeşte reacţia obişnuită de furie sau de frustrare). Un alt tip de răspuns paradoxal este exprimarea acordului faţă de aspectele la care se referă cel ce tachinează. De exemplu, răspunsul

adecvat la adresa unui copil care tachinează şi spune „Ai aşa de mulţi pistrui!” ar putea fi „Este adevărat, am o mulţime de pistrui!”. Acordul cu aspectele semnalate elimină dorinţa de a ţine ascuns pistruii, lasă agresorul fără replică deoarece conflictul este blocat.

- **Răspunsul cu un compliment** este un alt tip de reacţie care descurajează tachinarea. De exemplu, dacă cineva râde de modul în care copilul aleargă, acesta ar putea răspunde cu un compliment „Tu eşti un bun alergător!”. Umorul este un alt tip eficient de reacţie deoarece este total diferit de răspunsul aşteptat şi subliniază faptul că nu există un punct vulnerabil care să fi fost atins. În plus, râsul poate să schimbe o situaţie cu potenţial de rănire, într-una comică.

Pentru situaţiile în care comportamentul de bullying se menţine şi nimic nu pare să funcţioneze, copiii au nevoie să solicite ajutorul unui adult: Primul pas în reducerea comportamentelor de bullying este să le recunoaştem şi să facem ceva pentru stoparea lor (ex. să semnaleze prietenilor, cadrelor didactice, părinţilor atunci când nu ştiu sau nu reuşesc să facă faţă singuri).

În concluzie:

Ce trebuie să facă un copil care este agresat?

- Să ignore comportamentul de agresare (doar în faza iniţială!).
- Să se distanţeze de situaţia şi locul respectiv.
- Să reacţioneze într-o manieră fermă (învăţarea abilităţilor asertive).
- Să se asigure de protecţie (solicitarea ajutorului).

Ce este important să evite un copil care este agresat: să se înfurie/să plângă; să se comporte agresiv (să lovească, să înjure etc.), să aducă alţi copii sau o gaşcă cu ajutorul căreia să îşi facă dreptate, să răspundă cu tachinare.

Toţi adulţii, cadre didactice şi părinţi, care au legătură cu şcoala trebuie să fie vigilenţi în a identifica acest fenomen şi a interveni. Odată identificat fenomenul este necesar ca adulţii să respecte cele 3 principii de intervenţie:

1. SĂ ACŢIONEZE IMEDIAT
2. SĂ-I OFERE CREDIT COPILUL AGRESAT
3.SĂ IA MĂSURI PENTRU A DIMINUA PUTEREA CELUI CARE AGRESEAZĂ.

Bibliografie:

1. Tzvetina Arsova Netzelmann, Elfriede Steffan, Marina Angelova, STRATEGII PENTRU O CLASĂ FĂRĂ BULLYING, 2016

2. Peter A. Levine,Maggie Kline, *Trauma Through a Child's Eyes, 2006*

3. Olweus, D. (2002) *A profile of bullying at school. Educational Leadership*, Vol.60.

IMPLICAREA PARENTALĂ ŞI REUŞITA ŞCOLARĂ

Emanuela Simona Varan, Școala Gimnazială nr 1 HOTAR, Structură Țețchea

În societatea contemporană, copilul este ţinta influenţelor exercitate de o multitudine de agenţi educativi. Pe lângă instanţele consacrate (familia, şcoala, clubul copiilor, casa de cultură, radioul, televiziunea, ziarele şi revistele), au apărut şi se dezvoltă diverse organizaţii (de copii şi de tineret, de părinţi, ecologiste, religioase etc.) fundaţii, grupuri de similitudine (de vârstă, de sex, de categorie socială etc.) specialişti în intervenţia socioeducativă. A crescut sau tinde să crească rolul cartierului (oraşului), al instituţiilor medicale, al organizaţiilor de părinţi etc.

Familia şi şcoala sunt agenţii educativi cu o influenţă covârşitoare asupra formării şi dezvoltării personalităţii copilului. Un factor la fel de important îl constituie raporturile dintre cele două instanţe educative,atitudinile reciproce pe care le dezvoltă,poziţia pe care o adoptă fiecare în relaţia şcoală-familie[1].

Mult timp de la apariţia învăţământului public, au persistat relaţii de rivalitate între acesta şi educaţia realizată în familie, considerându-se că în familie, copilul poate beneficia de o educaţie pe măsura particularităţilor sale individuale, a intereselor sale şi ale familiei, o educaţie în spiritul tradiţiei, o educaţie privilegiată. Pe de altă parte, educaţia publică subordonează interesele copilului celor ale societăţii, şcoala se vrea o „şcoală a libertăţii, fraternităţii, egalităţii", formând copilul în spiritul progresului. Aceasta explică destul de bine frecvenţa conflictelor latente sau manifeste dintre şcoală şi familie. Unii spun că ,"şcoala, cu cărţile sale nu-l pregăteşte pe copil pentru viaţă, doar familia poate să o facă…", alţii ripostează considerând că „dimpotrivă, şcoala este cea care adunând indivizii, îi învaţă să trăiască împreună; familia nu ar şti să o facă ."

[1] Agabrian, M., Milea V., (2005), Parteneriate şcoală-familie-comunitate, Editura Institutul European, Iaşi, p. 37.

De asemenea, mult timp a persistat concepţia potrivit căreia şcolii îi revine sarcina instrucţiei, iar familiei, cea a educaţiei, separând astfel rolurile celor doi agenţi educativi. Paul Creuγet semnala în 1916 prezenţa acestor raporturi de rivalitate sau paralelism între şcoală şi familie în decursul timpului, subliniind necesitatea cooperării între părinţi şi profesori, problemă foarte importantă pentru asigurarea rezultatelor învăţământului naţional „care a suscitat noi interese după reformele recente din învăţământul secundar" în Franţa.

O privire retrospectivă asupra raporturilor şcoală-familie realizată de Elisabeta Stănciulescu din punct de vedere sociologic, atrage atenţia asupra unui mod gândire sociologică –gândirea funţionalistă- ce avansa ideea unei disjuncţii care s-a produs între şcoală şi familie, familia fiind declasată ca instanţă educativă şi subordonată faţă de şcoală, „singura capabilă să îndeplinească funcţiile de transmitere a cunoaşterii şi moralei sociale, de alocare a forţei de muncă, de alocare a status-urilor. (…).". Acest mod de gândire a coincis cu o gândire politică centrată pe conceptele „statului – providenţă" şi „familiei – ţintă". Părinţii sunt consideraţi „mai mult sau mai puţin incompetenţi în privinţa creşterii şi educării copiilor lor, iar cadrele didactice reprezintă una din principalele categorii de specialişti prin intermediul cărora statul instruieşte tânăra generaţie (…)". Familia era tratată ca un „utilizator captiv, fără posibilitate de opţiune (…)". Astfel, exista o disjuncţie între funcţiile familiei şi ale şcolii o specializare funcţională strictă a celor două instanţe educative.

Dacă între familie şi şcoală au existat întotdeauna raporturi sociale, numai începând din anii 1960, interacţiunile individuale între părinţi şi cadrele didactice au dobândit importanţă.In majoritatea societăţilor vestice relaţiile tradiţionale erau limitate la transferul de informaţie şi sfaturi acordate de către profesori părinţilor. Contactele extinse între aceştia se produceau doar când problemele care privesc

prezenţa la şcoală a copilului, comportamentul sau performanţa lui, erau mai deosebite.

Între anii 1970 şi 1980, şcolile au început să-i încurajeze pe părinţi să treacă de poarta şcolii într-o mai mare măsură. Părinţilor li s-au oferit treptat posibilitatea de a juca roluri mai responsabile şi mai constructive în ceea ce priveşte educaţia copiilor lor în şcoală şi acasă. În 1990, schimbările legislative din numeroase ţări au crescut drepturile părinţilor de a se implica în luarea deciziilor cu privire la educaţie, la toate nivelurile de decizie (local, regional, naţional). ”Azi se pare că nu mai este posibilă o democraţie netă între îndatoririle educative ale şcolii şi cele părinteşti, şcoala, pentru a da roade, are nevoie de sprijinul conştient şi colaborarea părinţilor. Fără ele, copiii nu sunt suficient de receptivi şi munca profesorilor este mereu compromisă.”

Familia şi şcoala îşi coordonează eforturile în activitatea complexă de educaţie a copiilor în condiţiile unei societăţi în schimbare, însă evoluţia raporturilor şcoală-familie se realizează în ritmuri diferite, pe trasee diferite în ţările lumii.

Într-un raport asupra relaţiilor şcoală-familie în ţările Comunităţii Europene intitulat „L enfant entre l ecole et sa famille”(„Copilul între şcoală şi familia sa”), Al. Macbeth şi colaboratorii identifică trei etape ale evoluţiei raporturilor şcoală-familie:

I. „Etapa şcolii autosuficiente”- în care şcoala este considerată o instituţie închisă, care nu influenţează mediul familial şi nu se lasă influenţat de el. Contactele cu părinţii sunt rare, formale; părinţii acceptă ideea că nimic din ceea ce se întâmplă în şcoală nu-i interesează; administraţia alege şcoala pentru copii, părinţii nu participă la consiliile de administraţie şcolară; în pregătirea profesorilor, relaţia şcoală-familie este neglijată.

II. „Etapa de incertitudine profesională” - în care profesorii încep să recunoască influenţa factorilor familiali asupra rezultatelor şcolare, dar părinţii continuă să creadă că şcoala este autosuficientă. Există tendinţa intensificării acuzelor către familie pentru proastele rezultatele şcolare; contactele cu părinţii păstrează caracterul

formal, de rutină; apar experinţe privind comunicarea cu părinţii, pe plan local; apar organizaţii voluntare de părinţi, consilii de gestiune şcolară în care participarea părinţilor are un rol minor, nedecizional; în formarea profesorilor şi abordează probema relaţiei familie-şcoală, dar cu statut de problemă secundară.

III. „Etapa de dezvoltare a încrederii mutuale şi a parteneriatului" – în care părinţii şi profesorii descoperă împreună că neîncrederea este înlocuită treptat cu încrederea unora faţăde alţii. Relaţia şcoală-familie este din ce în ce mai încurajată de şcoală; consiliul şcolar include reprezentanţi ai asociaţiilor de părinţi cu rol decizional în toate problemele educaţionale; sunt acceptate şi încurajate asociaţiilşe de părinţi; profesorii specializaţi (consilieri) tratează problemele speciale ale colaborării cu familia; organizaţiile de profesori recunosc statutul şi rolul asocisţiilor de părinţi; administratorii şi politicienii educaţiei insistă asupra importanţei familie-şcoală; în formarea profesorilor şi abordează problema relaţiei cu familia, ca una din problemele importante; se organizează cursuri pentru profesori şi părinţi[2].

În societatea românească actuală, relaţia şcoală-familie este văzută cao„relaţie periclitată". Studiind locul şi rolul familiei contemporane în educaţia copilului, Traian Cosma arată că familia înregistrază un declin în planul valorilor pedagogice (ca şi şcoala, anturajul şi audiovizualul – medii de viaţă curentă ale copilului), copilul tranziţiei româneşti aflându-se în pericol. Apare, deci, necesitatea unei redefiniri a relaţiei şcoală-familie, actualmente „periclitată" din cauze precum:

- deteriorarea climatului familial sub pesiunea şomajului, grijilor materiale, pierderii încrederii în valori;

- persistenţa, în rândul părinţilor a vechii mentalităţi conform căreia absolvirea şcolii este garantată din start, ei aşteptând încă „totul" de la şcoală;

neînţelegerea corectă a noilor roluri de către profesori şi părinţi şi, de aici reproşurile reciproce pe care şi le fac;

- oferta educaţională a şcolii este redusă sau inadecvată în raport cu aşteptările sau nevoile de educaţie ale părinţilor, acestea fiind insuficient cunoscute profesorilor; existenţa unor atitudini discriminatorii ale profesorilor faţă de elevi din clasele sociale defavorizate ce sunt condamnaţi astfel la eşec şcolar;

- literatura pedagogică pentru părinţi este puţin reprezentată pe piaţa cărţii sau nu este valorificată de către factorii responsabili.

Parteneriatul pedagogic între şcoală şi familie implică părinţii şi personalul şcolii sau instituţia familiei şi cea a şcolii prin reprezentanţii pe care fiecare şi-i deleagă pentru a-şi face cunoscute interesele şi nevoile, drepturile şi responsabilităţile, pentru a negocia în procesul luării deciziilor cu privire la tot ce ţine de educaţie.

Sorin Cristea oferă trei repere metodologice în funcţie de care poate fi evidenţiat conţinutul specific pedagogic al conceptului de parteneriat:

a) „reperul formelor de educaţie/instruire care angajează complementaritatea relaţiilor dintre şcoală şi instituţiile specializate, în mod direct sau prin diferite relaţii contractuale, în realizarea unor programe de educaţie/instruire nonformală;"

b) „reperul concepţiei manageriale – ce presupune intervenţia unor strategii de descentralizare bazate pe valorificarea deplină a resurselor existente la nivelul comunităţilor educative teritoriale şi locale;"

c) „reperul modalităţilor de funcţionare, ce evidenţiază diferenţa existentă între parteneriat (aport financiar al unui agent social implicat în realizarea unor obiective comune, devenind astfel factor intern al acţiunii educative respective) şi sponsorizare (aport financiar al unui organism exterior neparticipant la elaborarea conţinutului), din care atrage doar un beneficiu publicitar."

Din perspectiva conceptului operaţional, parteneriatul pedagogic constituie[3]:

- „un angajament într-o acţiune comună negociată";
- „o prestare de serviciu realizat printr-un factor de intervenţie exterior;"
- „un aport de resurse, de schimburi de contracte, de reţele asociate în termeni constructivi;"
- „o negociere între părţi având puterea de a contracta un interlocuitor recunoscut;"
- „un acord de colaborare mutuală între parteneri egali care lucrează împreună pentru realizarea propriilor interese, rezolvând probleme comune;"
- „un cadru instituţional de rezolvare a unor probleme comune, printr-o acţiune corectă plecând de la definirea obiectivelor cadru, într-un timp determinant, cu repartiţia clară a responsabilităţilor şi a procedeelor de evaluare".

În calitatea sa de conccept operaţional, parteneriatul pedagogic corespunde unei noi concepţii despre educaţie conform căreia şcoala nu poate să-şi îndeplinească singură funcţia, ceea ce conduce la o mai mare supleţe a modurilor sale de organizare şi la o mai eficientă cale de realizare a autonomiei sale instituţionale.

[3] Batrânu, E., (2005), Educația în familie, Editura Politică, București, p. 82

Bibliografie

Agabrian, M., Milea V., Parteneriate şcoală-familie-comunitate, Editura Institutul European, Iaşi, 2005

Batrânu, E., Educația în familie, Editura Politică, București, 2005

ROLUL COMUNICĂRII ÎN EDUCAŢIE

Profesor Alina-Petronela Vărcuş
Liceul cu Program Sportiv Arad

Militantul pentru pace, libertate, democraţie şi drepturile omului Nelson Mandela afirma că ,,Educaţia este cea mai puternică armă prin care putem schimba lumea". Ea este asimilată cu un flux continuu de influenţe educative formale, nonformale şi informale, care include şi autoeducaţia şi care conduce la dezvoltarea personalităţii umane.

Educaţia reprezintă un sistem de acţiuni şi influenţe deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, ce contribuie la formarea, modelarea, dezvoltarea şi transformarea personalităţii indivizilor, indiferent de vârstă, pentru atingerea anumitor finalităţi, ce sunt stabilite conform cu cerinţele actuale şi de perspectivă ale societăţii.

Comunicarea este un element esenţial al socializării şi convieţuirii umane. A comunica presupune o interacţiune, prin care se deblochează atitudini şi se găsesc soluţii. Nu putem să trăim fără comunicare, aşa cum nu putem trăi robinsonian, fără integrare socială. Noţiunea de comunicare implică o anumită reciprocitate, fiind mai generală şi completă decât informarea, pe când aceasta din urmă nu este decât o varietate sau o latură a comunicării.

O formă de comunicare interumană o constituie comunicarea didactică. Ea se referă la un transfer complex al informaţiilor între două entităţi (indivizi sau grupuri), care îşi asumă simultan sau succesiv rolurile de emiţători şi receptori, semnificând conţinuturi dezirabile în contextul procesului instructiv-educativ. Mecanismul procesului de comunicare pedagogică îl constituie emiterea mesajului didactic de către profesor, canalul prin care se transmite mesajul şi receptarea mesajului de către elevi, precum şi stocarea şi prelucrarea lui pentru a lua decizii.

Spre deosebire de alte forme ale comunicării între oameni, cea didactică se desfăşoară între doi sau mai mulţi agenţi: profesor şi elevi, având ca scop instruirea şi formarea acestora. De asemenea, mesajul didactic este conceput, selecţionat, organizat şi structurat logic de către profesor pe baza unor obiective didactice precise, prevăzute în programele şcolare. În acelaşi timp, mesajul didactic este transmis elevilor folosind strategii didactice adecvate dezvoltării intelectuale a acestora şi nivelului lor de cunoştinţe.

Comunicarea didactică presupune o interacţiune de tip feed-back, privind informaţiile explicite, dar şi cele adiacente. Prin feed-back se pot obţine informaţii imediate şi autentice cu privire la rezultatele comunicării didactice, a predării şi a procesului de învăţare, luându-se pe loc măsurile necesare pentru creşterea eficienţei. Personalizarea comunicării didactice face ca acelaşi cadru instituţional, acelaşi conţinut formal (programă, manual), acelaşi potenţial uman,

referindu-ne la clasele de elevi, să fie explorate şi exploatate diferit şi cu rezultate diferite, de profesori.diferiţi. În funcţie de propriile particularităţi de structură psihică , dar şi de filosofia educaţiei la care aderă, profesorul accentuează una sau alta dintre dimensiunile comunicării (informatică, relaţională, pragmatică), creând premise de răspuns complementar din partea elevilor sau a cadrului instituţional în care activează.

Comunicarea educaţională este cea care mijloceşte realizarea fenomenului educaţional în ansamblul său, indiferent de conţinuturile, nivelurile, formele sau partenerii implicaţi. Din perspectiva educaţiei formale, comunicarea didactică reprezintă baza procesului de predare şi asimilare a cunoştinţelor în cadrul şcolii şi între parteneri cu roluri determinante, referindu-ne la profesori şi elevi. Procesul de învăţământ este purtătorul unui mesaj constituind o manieră aparte de comunicare interumană. Derularea procesului de învăţământ este condiţionată şi de vehicularea unui mesaj, astfel încât el este un fenomen de comunicare interumană. Formele de comunicare interumană care intervin în procesul de învăţământ sunt: comunicarea profesor şi elev, comunicarea elev – elev, comunicarea profesor - părinţi, comunicarea elev - părinţi.

O modelare a comunicării educaţionale face apel la repertoriile cognitive, dar şi la cele comportamentale ale profesorului şi ale elevilor. Comunicarea didactică este posibilă în cazul în care există un repertoriu comun al profesorului şi al elevilor şi este cu atât mai eficientă cu cât valoarea acestui repertoriu comun este mai mare. În perioada contemporană, comunicarea este văzută ca o unitate a informaţiei cu dimensiunea relaţională şi purtătoare de semnificaţii, contextualizând informaţia. De pildă, o informaţie verbală imperativă (Vino! Citeşte! Spune!), în funcţie de situaţie şi de relaţia dintre actorii comunicării, poate să fie: poruncă, provocare, ordin, rugăminte, îndemn, sugestie. Analiza exclusivă a informaţiilor codificate prin cuvânt şi concentrarea prin mesajele verbale pierd teren în faţa cercetării diversităţii codurilor utilizate (cuvânt, sunet, gest, imagine) şi a acceptării multicanalităţii comunicării (vizual, auditiv,tactil, olfactiv). A fi profesor înseamnă nu numai a avea cunoştinţe de specialitate, ci şi capacitatea de a le transmite şi traduce didactic, adică posibilitatea de a şti: ce, cât, cum, când, în ce fel, cu ce şi cui oferi informaţiile.

În mod concret, educaţia se realizează prin intervenţii ale maturilor, prin comunicare, în mentalitatea şi comportamentul personalităţii educabililor. Intervenţia educativă are în vedere producerea unei relaţii de comunicare prin intermediul limbajului natural, artificial sau celui gestual. Limbajul educaţional constituie un mijloc de realizare a unei intervenţii educative. În comunicarea didactică, informaţia se decelează prin intermediul semnelor. Atât constructele limbajului verbal, cât şi artificiile paraverbale sau nonverbale pot fi considerate nişte semne care poartă sau generează numeroase semnificaţii.

Comunicarea verbală orală, prin elementele ei suprasegmentate (intonaţie, accent, ritm, debit, forţă, stil) are darul de a personaliza actul comunicării şi de a implica afectiv atât cei care sunt emitenţi (profesorii), cât şi receptorii (elevii). În timp ce comunicarea orală se poate caracteriza prin libertate în exprimare, prin folosirea conduitei nonverbale sau paraverbale, comunicarea în scris este mai riguroasă, scrisul realizând o comunicare la distanţă.

Comunicarea nonverbală se referă la acea variantă a comunicării educaţionale, formată dintr-un sistem de elemente neverbale: stări afective, reacţii emoţionale, atitudini, aprecieri, exprimate prin limbaje neverbalizate (expresia feţei, gesturile, poziţia corpului), iar ponderea elementelor neverbale diferă în funcţie de: vârsta şcolară a elevilor, personalitatea şi stilul de activitate didactică a profesorului, natura disciplinei de studiu, dar şi de forma de organizare a activităţii instructiv-educative. Mişcările, gesturile şi mimica profesorului – ca părţi integrante procesului de predare – acompaniază limbajul vorbit, întregind semnificaţiile cuvintelor.

Comunicarea paraverbală este reprezentată de elemente care însoţesc vorbirea, cum ar fi caracteristicile vocii, particularităţile de pronunţie, intensitatea rostirii, dar şi ritmul şi debitul vorbirii, intonaţia, etc. Spre deosebire de comunicarea nonverbală, care angajează văzul, adică receptarea mesajului este realizat vizual, comunicarea paraverbală presupune o angajare de tip auditiv sau sonoră.

Cele trei categorii de comunicare: verbală, nonverbală, paraverbală se pot utiliza în mod individual sau concomitent, nu se exclud ci se presupun, asigurându-se astfel o înţelegere mai clară a mesajelor, a stării afective a interlocutorilor.

Ţinând cont de toate acestea, putem afirma cu certitudine, după cum spunea şi filosoful german iluminist Immanuel Kant că „O educaţie bună este izvorul întregului bine în lume”.

Bibliografie:

1. Iacob, Luminiţa, *Comunicarea didactică*, Editura Polirom, Iaşi, 1998

2. Ilica, Anton, *Comunicarea în educaţie*, Editura Universităţii „Aurel Vlaicu”, Arad, 2006

3. Ionescu, Miron, *Instrucţie şi educaţie*, Editura „Vasile Goldiş”University Press, Arad, 2005

METODE TRADIȚIONALE FOLOSITE ÎN PREDAREA COMPLEMENTELOR

VARDARIE FOTESCU MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 27 TIMIȘOARA

Metodele tradiționale sunt metodele cu îndelungată vechime, care au în comun ideea că a preda înseamnă a transmite un volum de cunoștințe de la știutor, profesorul, la un neștiutor, elevul. Contrar unor așteptări și în pofida criticilor care li s-au adus, mai ales în condițiile modernizării educației, ele relevă încă autentice virtuți pedagogice.

Pentru atingerea obiectivului principal al lucrării de față, folosind experiența de la catedră, am procedat la alegerea metodelor clasice care au avut un randament sporit de-a lungul anilor, în funcție de scopul și conținutul lecţiei, de particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor. Astfel, am folosit metode tradiționale precum: expunerea, conversația, analiza gramaticală, exercițiul.

De remarcat este faptul că, într-o lecție de predare-învățare a complementelor circumstanțiale de loc, de timp, de mod și a subordonatelor corespunzătoare, nu am folosit numai o metoda, ci un complex de metode, dată fiind interdependența dintre ele și necesitatea utilizării acestora împreună.

Expunerea constă în prezentarea verbală monologată a unui volum de informație, de către educator către educați, în concordanță cu prevederile programei și cu cerințele didactice ale comunicării.

Ca metodă, expunerea are un loc mai limitat în cadrul lecțiilor de gramatică. Am folosit-o totuși, la introducerea noțiunii de *complement circumstanțial de loc, de timp, de mod,* în lecțiile de sintaxă, la clarificarea cunoștintelor despre această parte de propoziție și a unor probleme mai dificile, la delimitarea complementelor circumstanțiale de loc, de timp, de mod de celelalte complemente, precum și la predarea subordonatelor corespunzătoare. Expunerea (explicația) a avut o pondere mai mare atunci când am procedat la abstractizări și generalizări la clasa a VIII-a, în predarea definițiilor (a regulilor gramaticale privitoare la complementele circumstanțiale de loc, de timp, de mod și a subordonatelor_corespunzătoare). Însușirea și consolidarea acestor noțiuni au determinat și folosirea altor metode și procedee (demonstrația și repetiția). Pentru a fi eficientă, explicația trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- conținutul ei depinde de particularitățile de vârstă și intelectuale ale elevilor; de exemplu, la clasa a V-a sunt necesare mai puține explicații în legătură cu complementul, deoarece se repetă cele din clasa a IV-a și se introduc noțiuni legate de complementele circumstanțiale; în clasele a VI-a și

a VII-a vom spori numărul de explicații prin predarea noii noțiuni, iar in clasa a VIII-a se produce același fenomen prin predarea subordonatelor corespunzătoare;

- să capteze atenția și să stimuleze interesul pentru studiu al elevilor;
- să facă o înlănțuire sistematică a elementelor expuse cu privire la complementele circumstanțial de loc, timp, mod și la subordonatele corespunzătoare.
- să facă o înlănțuire logică a cunoștințelor din clasa a IV-a cu a celor din clasa a V-a, cu cele din clasele superioare;
- să trezească interesul elevilor pentru aceste noțiuni de sintaxă.

Conversația este o convorbire sau un dialog ce se desfășoară între cadrul didactic și elevi, cu scopul ca, pe baza unor întrebări și răspunsuri, să se stimuleze și să se dirijeze activitatea de învățare. Există două forme ale conversației:

Conversația euristică este concepută astfel încât să conducă la „descoperirea" a ceva nou pentru elev. Ea constă în serii legate de întrebări și răspunsuri, la finele cărora să rezulte, ca o concluzie, adevărul sau noutatea pentru elevul antrenat în procesul învățării.

Conversația catihetică are ca funcție principală constatarea nivelului la care se află cunoștințele elevului la un moment dat. Rolul esențial în folosirea acestei metode îl are modul în care sunt formulate întrebările, care sunt considerate începutul cunoașterii și al progresului cognitiv.

Conversația este metoda prin care am antrenat întreaga clasă, folosind-o numai când elevii au acumulat mai multe cunoștințe de limbă despre complementele circumstanțiale de loc, de timp, de mod și când au putut face conexiuni cu unele cunoștințe anterioare, legând ceea ce este nou în predare de ceea ce este deja cunoscut (elemente din clasa a IV-a de cele din ciclul gimnazial, noțiunile din clasa a V-a, a VI-a, deosebirile dintre complementele necircumstanțiale de cele circumstanțiale). Am pornit de la simplu la complex, de la exemple observate și analizate, pentru a ajunge la definiția complementelor circumstanțiale de loc, de timp, de mod și a propozițiilor subordonate corespunzătoare. Am folosit întrebări precise și clare care stimulează gândirea elevilor, dându-le încredere în forțele lor:

Vin **de la bunici** *și plec* **în tabără**.

(*De unde vin? – de la bunici*)

(*Unde plec ? – în tabără*)

Am folosit conversația euristică la lecțiile de predare a complementelor circumstanțiale de loc, de timp, de mod la clasele a VI-a și a VII-a, a subordonatelor în clasa a VIII-a, prin înlănțuirea de întrebări și răspunsuri. Am recurs, de asemenea, la metoda conversației catihetice, fie la începutul lecției, când am verificat cunoștintele din lecția precedentă, fie la o lecție de repetare a materiei sau de control, când elevii trebuie să arate că și-au însușit aceste noțiuni. La această formă de conversație, am avut grijă ca elevii să nu ajungă la o reproducere mecanică și le-am cerut să

observe elementele comune și elementele care le deosebesc (de exemplu, complementul circumstanțial de loc de complementul circumstanțial de timp), iar în final să tragă concluzii.

La ambele forme de conversație (euristică și catihetică) am folosit întrebări care au stimulat gândirea elevilor și i-au mobilizat. Am ținut să verific cum au reținut elevii noțiunile din lecțiile predate.

Le-am acordat un timp suficient de gândire elevilor pentru a putea face asocieri, comparații. Răspunsurile neclare și incomplete au fost corectate și argumentate prin alte exemple.

Întrebările folosite în cadrul conversației trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să aibă un conținut clar și să primească un răspuns dinainte urmărit în desfășurarea lecției;
- să fie formulate logic din punct de vedere gramatical, deci al raționamentului, și într-o construcție gramaticală corectă.

Claritatea formulării întrebărilor determină înțelegerea ei de către elevi și își atinge scopul didactic.

În textele:

„Din izvoare și din gârle apa curge".

„Atunci izbucneau glasuri tinere".am folosit următoarele întrebări:

Care sunt cuvintele cu rol de complement circumstanțial de loc / de timp?

Pe cine determină aceste complemente?

Prin ce sunt exprimate?

Unde se situează în raport cu verbul?

În afară de cerințele generale ale întrebărilor, mai sunt și anumite cerințe după tipul lecţiei. De exemplu: în lecțiile de verificare și de sistematizare am folosit un număr redus de întrebări clar formulate, dar mai cuprinzător din punctul de vedere al conținutului, pentru că ele au ca scop recapitularea unui bogat material lingvistic ce operează cu definiții, analize, comparații. La lecțiile de comunicare de cunoștințe noi privitoare la complementele circumstanțiale și la subordonatele corespunzătoare, am folosit un număr mult mai mare de întrebări, mai detaliate, deoarece ele au ca obiectiv stimularea judecăţii elevilor, cu scopul de a trage concluzii și de a stabili definițiile. Aceste întrebări bine pregătite au condus la succesul lecției prin arta de a folosi interogația la predare, la lecţiile de recapitulare, sistematizare, la fixare și generalizare.

Demonstrația este o metodă intuitivă de învățământ, care constă în explicarea unui fenomen prin prezentarea sau prin producerea lui în fața clasei[1].

Metoda demonstraţiei are caracter concret și mobilizator fiind frecvent folosită în lecțiile de sinteză. La aplicarea acestei metode am ținut seama de selectarea unor texte potrivite

[1] Marinela Pavelescu, *Metodica predării limbii și literaturii române. Ghid pentru susținerea examenelor de definitivare și de acordare a gradelor didactice,* București, Editura Corint, 2010, p. 202.

particularităților de vârstă și intelectuale ale elevilor. Am folosit procedeul săgeţilor pentru a arăta legătura părților de propoziţie, în cazul nostru complementele circumstanțial de loc, de timp, de mod, cu partea de vorbire de care depind (verb, adverb, adjectiv, interjecţie):

„A-nceput **de ieri** să cadă,

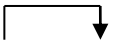

Câte-un fulg, **acum** a stat."

(G. Coșbuc)

Am folosit planșele și schemele recapitulative la repetarea complementelor circumstanțiale și a subordonatelor circumstanțiale.

Exercițiul presupune „efectuarea conștientă și repetată a unor unor acțiuni, în scopul formării de priceperi și deprinderi motrice și intelectuale, al consolidării cunoștințelor dobândite, al dezvoltării operațiilor gândirii și a capacităților creatoare ale elevilor."[2]

Pentru eficiența acestei metode este necesar ca exercițiile să aibă un conținut clar, să respecte programa școlară, particularitățile de vârstă și să fie accesibile nivelului de înțelegere al elevilor. De asemenea, exercițiile trebuie să fie repartizate pornind de la simplu la complex și de la ușor (clasa a V-a) la greu (clasa a VIII-a).

Există mai multe feluri de exerciții, ținând seama de anumite criterii:

1) după modalitatea de executare, exercițiile sunt orale si scrise;
2) după specificul capitolelor studiului limbii, distingem exerciții:

- de fonetică;
- de morfologie;
- de sintaxă.

3) după obiectivul priceperilor și deprinderilor urmărite, exercițiile pot fi:

- de ortoepie;
- de ortografie;
- de punctuație.

În cazul nostru, am folosit exercițiile orale și scrise. Alegerea tipului de exerciții pentru analiza complementelor circumstanțiale am făcut-o în funcție de rezultatele bune obținute de-a lungul anilor în cariera de profesor.

1. Exerciții de recunoaștere simplă:

[2] Corneliu Crăciun, *Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și licee,* Deva, Editura Emia, 2004, p. 26.

Subliniază cu roșu complementele circumstanțiale de loc, de timp și de mod și cu albastru elementul regent:

- *Acolo l-am întâlnit pe Cătălin.*
- *Am fost la bibliotecă.*
- *Mâine mergem la teatru.*
- *În concediu mergem la munte.*
- *Merge încet.*
- *Munceşte cu plăcere.*

Identifică propozițiile circumstanțiale de loc, de timp și de mod din următoarele fraze:

- *Lecția învățată când trebuie îi este de folos.*
- *Se bucură că l-ai invitat.*
- *A procedat cum l-ai sfătuit.*
- *A luat hotărârea să plece luni.*
- *Acolo unde mergem este bine.*

2. Exerciții de recunoaștere și de caracterizare

Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate cu funcţie de complement circumstanţial de loc, de timp, de mod (arată cazul acolo unde se cere, marcând prin săgeţi termenii regenţi):

- *Hai <u>la spectacol</u>!* _____
- *A luat-o la sănătoasa <u>prin pădure</u>.*_____
- *S-a aşezat <u>lângă ei/lângă dumnealor</u>.*_____
- *M-am aşezat <u>înaintea acestora.</u>* _____
- *<u>Pe ce</u> stai?* _____
- *Uite <u>pe ce</u> te-ai aşezat!* _____
- *Vine <u>de la unul</u> dintre prieteni.* _____
- *Se opreau <u>din loc în loc.</u>* _____
- *Lătratul câinilor se auzea <u>din când în când</u>.*
- *A pornit la drum <u>înainte de sosirea</u> colegilor.*
- *A ajuns <u>după cei doi</u>.*
- *A plecat <u>înainte de a răsări</u> soarele.*
- *A muncit <u>înzecit.</u>*
- *Băiatul se purta <u>asemenea alor săi</u>.*

Stimularea limbajului în tulburările de dezvoltare

Profesor învățământ preșcolar, Varga Alexandra – Bianca , C.Ș.E.I. Arad

Stimularea limbajului la copiii cu tulburări în dezvoltare este o preocupare importantă pentru mulți părinți și terapeuți. Există mai multe abordări și tehnici care pot fi folosite pentru a îmbunătăți abilitățile de comunicare și limbaj la acești copii.

Una dintre cele mai comune tehnici este terapia ABA (applied behavior analysis). ABA este o formă de terapie comportamentală care se concentrează pe învățarea prin repetiție și recompensare. Această abordare poate fi aplicată pentru a ajuta copiii cu tulburări în dezvoltare să învețe cuvinte noi, fraze și conversații.

Terapia verbală comportamentală (VB) este o altă opțiune terapeutică care se concentrează pe dezvoltarea abilităților de comunicare și limbaj. VB utilizează recompense pentru a încuraja copiii să vorbească și să comunice.

Există și alte tehnici și strategii care pot fi utile, cum ar fi tehnologia de asistență pentru comunicație (AAC), care poate ajuta la dezvoltarea abilităților de comunicare prin utilizarea pictogramelor sau a altor simboluri.

Este important să se țină cont de nevoile individuale ale copilului și să se colaboreze cu un terapeut specializat pentru a determina ce abordări și tehnici sunt cele mai potrivite pentru copilul respectiv.

Autismul este o tulburare de dezvoltare care afectează modul în care o persoană interacționează social, comunică și se comportă. O parte din aceste dificultăți pot fi legate de abilitățile de limbaj ale persoanelor cu autism.

Stimularea limbajului la copiii cu autism poate fi un proces dificil, care necesită multă răbdare și perseverență. În general, terapia comportamentală aplicată este cea mai eficientă metodă de a îmbunătăți abilitățile de comunicare și limbaj la copiii cu autism.

Terapia comportamentală aplicată (ABA) implică utilizarea unor strategii precum întărirea pozitivă și negativă pentru a încuraja comportamentele dorite și pentru a reduce comportamentele problematice. ABA poate fi adaptată pentru a se concentra pe îmbunătățirea abilităților de comunicare și limbaj ale copiilor cu autism, prin utilizarea unor strategii precum:

1. Modelarea limbajului - adică repetarea cuvintelor sau frazelor pe care copilul le poate învăța.
2. Utilizarea prompterelor - acestea pot fi obiecte, imagini sau cuvinte care îi ajută pe copii să se concentreze și să învețe mai ușor cuvinte noi.
3. Învățarea prin joc - jocurile interactive și atractive pot fi utile pentru încurajarea comunicării și a limbajului.
4. Utilizarea de imagini și simboluri - acestea pot fi folosite pentru a ajuta copiii cu autism să învețe cuvinte și fraze noi și să le asocieze cu obiecte și activități.
5. Comunicare prin intermediul tehnologiei - există multe aplicații și programe care pot fi utilizate pentru a îmbunătăți abilitățile de comunicare și limbaj la copiii cu autism.

Este important să luăm în considerare faptul că fiecare copil cu autism este unic și că abordarea terapeutică trebuie să fie personalizată pentru a se potrivi nevoilor și abilităților individuale ale fiecărui copil. În plus, este important să implicați familia și alți membri ai echipei de îngrijire în procesul de stimulare a limbajului la copiii cu autism.

Comportamentul verbal se referă la modul în care o persoană comunică prin cuvinte, tonalitatea vocii, intonație, gesturi și expresii faciale. Comportamentul verbal poate fi influențat de multe factori, cum ar fi cultură, educație, experiențe de viață și stil personal.Există mai multe tipuri de comportament verbal, inclusiv comunicarea verbală directă și indirectă, comunicarea verbală agresivă și pasiv-agresivă, comunicarea verbală asertivă și comunicarea verbală pasivă.Comunicarea verbală directă implică exprimarea clară a ideilor și sentimentelor. Comunicarea verbală indirectă poate fi subtilă și poate include umor, sugestii sau non-verbal (gesturi, mimici etc.).

Comunicarea verbală agresivă implică intimidarea și dominarea altor persoane prin cuvinte, tonalitate sau expresii faciale. Comunicarea verbală pasiv-agresivă implică exprimarea indirectă a sentimentelor negative prin sarcasm, ironie sau alte tactici subtile.

Comunicarea verbală asertivă implică exprimarea ideilor și a sentimentelor într-un mod direct, fără a fi agresiv sau pasiv-agresiv. Comunicarea verbală pasivă implică evitarea conflictelor sau a exprimării opiniilor și sentimentelor personale.

În general, comportamentul verbal poate fi îmbunătățit prin practică și prin conștientizarea modului în care comunicăm cu ceilalți. Este important să fim atenți la felul în care ne exprimăm și să ne adaptăm stilul de comunicare la situația și persoana cu care interacționăm.

Persoanele cu autism pot avea dificultăți în a-și exprima gândurile și sentimentele prin cuvinte și în a înțelege semnificația cuvintelor și a expresiilor faciale ale altor persoane. Aceste dificultăți pot fi atribuite unor probleme de dezvoltare a limbajului și a abilităților sociale specifice autismului.

Comportamentul verbal în autism poate fi caracterizat prin utilizarea unui limbaj monoton și repetitiv, dificultăți în a găsi cuvintele potrivite pentru a-și exprima ideile și sentimentele, interpretări literale ale cuvintelor și dificultăți în a înțelege ironia sau umorul subtil.Unele persoane cu autism pot avea, de asemenea, dificultăți în a-și regla tonul și volumul vocii și în a menține contactul vizual în timpul comunicării verbale.Cu toate acestea, este important să se înțeleagă că fiecare persoană cu autism este unică și poate prezenta un comportament verbal diferit. Este important să se abordeze fiecare persoană cu autism în mod individual și să se folosească strategii de comunicare adaptate nevoilor și preferințelor lor specifice.

De exemplu, utilizarea unui limbaj simplu și clar, folosirea de imagini și gesturi pentru a ajuta la înțelegerea ideilor și sentimentelor și oferirea timpului suplimentar pentru a răspunde la întrebări și pentru a găsi cuvintele potrivite pot fi strategii eficiente pentru a îmbunătăți comunicarea verbală cu persoanele cu autism.

Comportamentul verbal în autism poate fi foarte variat, de la lipsa totală a comunicării verbale până la utilizarea unor cuvinte sau fraze repetitive și limitate. În general, persoanele cu autism pot avea dificultăți în a înțelege și a folosi limbajul verbal într-un mod social și funcțional.Mulți copii cu autism prezintă întârzieri în dezvoltarea vorbirii și a limbajului și pot avea probleme în a înțelege și a folosi cuvintele în mod adecvat. Ei pot folosi limbajul într-un mod foarte concret și literal și pot avea dificultăți în a înțelege sensul figurat al cuvintelor și expresiilor.De asemenea, persoanele cu autism pot avea dificultăți în a-și exprima nevoile și sentimentele prin cuvinte și pot prefera să comunice prin intermediul gesturilor sau prin tehnici alternative, cum ar fi comunicarea prin pictograme sau prin intermediul dispozitivelor de asistență comunicativă.Este important să se ofere suport și intervenție timpurie persoanelor cu autism pentru a-i ajuta să-și dezvolte abilitățile de comunicare verbală și nonverbală și pentru a le ajuta să-și îmbunătățească abilitățile sociale. Terapia prin comportament aplicat (ABA) și terapia logopedică sunt două dintre metodele utilizate pentru a ajuta persoanele cu autism să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare verbală.

Persoanele cu autism pot prezenta dificultăți în ceea ce privește comportamentul verbal și comunicarea. Aceste dificultăți pot varia de la probleme de pronunție și de intonație la lipsa de interes pentru comunicare și interacțiune socială.

Mulți oameni cu autism pot prezenta o vorbire monotonă sau repetitivă, sau pot vorbi cuvinte sau fraze întregi fără sens sau cuvinte cu înțeles diferit față de contextul social. Aceasta poate fi explicată de nevoia de predictibilitate și de rutină a persoanelor cu autism, precum și de dificultățile lor în a înțelege și a folosi cuvinte și expresii figurative.

De asemenea, persoanele cu autism pot avea dificultăți în a interpreta și a răspunde la emoții și la comunicarea non-verbală, cum ar fi expresiile faciale, tonul vocii sau gesturile. Aceasta poate duce la malinterpretări și la probleme în relațiile sociale.Cu toate acestea, există diferite metode de intervenție și terapie care pot ajuta persoanele cu autism să își dezvolte abilitățile de comunicare și să înțeleagă mai bine comportamentul verbal și non-verbal al celor din jurul lor. De exemplu, terapia comportamentală și de vorbire poate ajuta persoanele cu autism să învețe să comunice mai eficient și să își îmbunătățească abilitățile de socializare. Comportamentul verbal în autism poate varia de la persoană la persoană și poate fi afectat de gradul de severitate al afecțiunii. În general, persoanele cu

autism pot prezenta dificultăți în comunicarea verbală și nonverbală, precum și în dezvoltarea și utilizarea limbajului.

Unele persoane cu autism pot prezenta întârzieri în dezvoltarea limbajului sau pot dezvolta o vorbire repetitivă și stereotipă. De asemenea, pot fi dificultăți în înțelegerea sarcinilor verbale, în comunicarea socială și în exprimarea emoțiilor.Pe de altă parte, unele persoane cu autism pot prezenta un vocabular bogat și o înțelegere excelentă a gramaticii, dar pot întâmpina dificultăți în folosirea limbajului în contexte sociale sau în situații neașteptate.

Este important să se ia în considerare diferențele individuale și să se abordeze abordarea comunicării într-un mod individualizat, adaptat la nevoile și preferințele persoanei cu autism. Terapiile de limbaj și comunicare, precum și terapiile comportamentale și terapiile ocupationale pot fi utile în îmbunătățirea abilităților de comunicare verbale și nonverbale în autism.

Dezvoltarea comportamentelor verbale în autism poate fi diferită față de dezvoltarea copiilor neurotipici. Mulți copii cu autism pot avea dificultăți în dezvoltarea limbajului și comunicării, dar acestea variază de la un copil la altul și pot fi influențate de diferite factori, precum gradul de severitate al autismului sau prezența altor afecțiuni medicale.

Unele dintre dificultățile de comunicare întâlnite la copiii cu autism includ:

1. Întârzierea în dezvoltarea limbajului - copiii cu autism pot avea un vocabular limitat și pot întâmpina dificultăți în a înțelege și folosi limbajul.
2. Comportamente repetitive - copiii cu autism pot fi preocupați de anumite activități și pot avea dificultăți în a-și concentra atenția asupra altor activități, inclusiv asupra comunicării.
3. Dificultăți în interacțiunea socială - copiii cu autism pot avea dificultăți în a iniția și Menține conversații cu ceilalți și pot prezenta dificultăți în a interpreta semnalele sociale.
4. Comportamente non-verbale - copiii cu autism pot avea dificultăți în a utiliza expresia facială, mișcările corpului și contactul vizual în interacțiunile sociale.

Tratamentul logopedic poate fi util în dezvoltarea abilităților de comunicare la copiii cu autism. Terapia logopedică poate include tehnici specifice pentru a ajuta copiii cu autism să învețe să vorbească și să-și dezvolte abilitățile de comunicare, precum și să învețe să comunice cu ceilalți în mod eficient. Terapia logopedică poate fi utilizată împreună cu alte terapii și intervenții pentru a ajuta copiii cu autism să se dezvolte într-un mod mai complet și mai integrat.

Dezvoltarea comportamentelor verbale la copiii cu autism poate fi diferită față de cea a copiilor neurotipici. Deși mulți copii cu autism încep să vorbească la fel ca ceilalți copii, unii dintre ei pot avea dificultăți în dezvoltarea abilităților de comunicare verbale.

Unele dintre caracteristicile comune ale dezvoltării comportamentelor verbale la copiii cu autism pot include:

1. Întârzierea în dezvoltarea limbajului: mulți copii cu autism pot întârzia să vorbească sau să aibă un vocabular redus în comparație cu ceilalți copii de aceeași vârstă.
2. Dificultăți de înțelegere a limbajului: copiii cu autism pot avea dificultăți în a înțelege sensul cuvintelor sau frazelor și pot fi confuzi în legătură cu semnificația cuvintelor.
3. Dificultăți de exprimare: copiii cu autism pot avea dificultăți în a-și exprima ideile și sentimentele și pot avea un limbaj limitat sau repetitiv.
4. Comunicare non-verbală: mulți copii cu autism utilizează mai mult comunicarea non-verbală, cum ar fi expresiile faciale, gesturile și tonul vocii, pentru a comunica.

Pentru a îmbunătăți dezvoltarea comportamentelor verbale la copiii cu autism, terapia logopedică poate fi utilă. Terapeutul logoped poate ajuta copiii să își dezvolte abilitățile de comunicare verbală prin utilizarea de tehnici specifice. Aceste tehnici pot include jocuri de rol, exerciții de pronunție și dezvoltarea vocabularului. De asemenea, terapeuții pot lucra și cu părinții copiilor pentru a îi ajuta să comunice mai bine cu copiii lor și să îi înțeleagă mai bine.

Operanții verbali sunt termeni utilizați în analiza comportamentală a limbajului și se referă la categoriile de comportamente verbale simple sau elementare, care pot fi observate și măsurate.

Conceptul de "operant verbal" se referă la comportamentele verbale care sunt influențate de consecințele acestora, cum ar fi răspunsurile la întrebări, comenzi sau instrucțiuni, sau chiar discursul

spontan. În funcție de modul în care aceste comportamente sunt recompensate sau pedepsite, ele pot fi consolidate sau diminuate.

Acestea includ:

1. Mand – Cererea - este un tip de operant verbal în care un vorbitor cere (sau afirmă, solicită, sugerează, etc.) ce dorește sau ce are nevoie. Cererea de un obiect, serviciu sau informație. De exemplu, "Vreau apa", "Spune-mi cum se numește acest obiect".Cererea este un operant verbal pentru care forma răspunsurilor este supusă controlului funcțional al operațiilor de motivare și întăririi specifice.

În cazul cererilor, acestea pot fi considerate ca fiind un tip de comportament verbal care implică formularea unei solicitări sau a unei necesități către altă persoană. Această solicitare poate fi urmată de o serie de consecințe, cum ar fi obținerea a ceea ce s-a cerut, respingerea cererii sau ignorarea ei. În funcție de aceste consecințe, persoana poate fi motivată să continue sau să înceteze să facă cereri în viitor.

În general, în analiza comportamentului, se acordă o atenție deosebită modului în care cererea este formulată și cum este receptată de către persoana căreia i se adresează. În funcție de context, modul în care este formulată cererea poate avea un impact semnificativ asupra modului în care persoana căreia i se adresează răspunde și, implicit, asupra rezultatului final al cererii.

2. Echoic – Ecou - repetarea cuvintelor sau frazelor după ce acestea sunt auzite. Ecoul este un tip de operant verbal care apare când vorbitorul repeată comportamentul verbal al unui alt vorbitor. De exemplu, un copil care spune „prăjitură" după ce a auzit acest cuvânt rostit de mama sa este un Ecou. Repetarea cuvintelor, frazelor și comportamentului vocal al altora, lucru care se întâmplă in vorbirea de zi cu zi, este și ea un Ecou.

Ecoul este un aspect important al dezvoltării limbajului, deoarece copiii învață adesea să vorbească prin imitarea sunetelor și cuvintelor pe care le aud în jurul lor. În plus, imitația verbală este utilizată adesea în terapia vorbirii pentru a ajuta persoanele cu probleme de vorbire să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare. De asemenea, imitația verbală poate fi un comportament operant în cadrul teoriei învățării, deoarece poate fi recompensată sau pedepsită în funcție de consecințele sale, ceea ce poate afecta probabilitatea ca aceasta să se repete în viitor.

"Imitație verbală" este un termen din domeniul psihologiei comportamentale și se referă la capacitatea unei persoane de a imita comportamentele verbale ale altor persoane. Acest proces implică observarea și reprodusea sunetelor, cuvintelor sau frazelor produse de altcineva.

În contextul teoriei comportamentale a lui B.F. Skinner, imitația verbală este considerată un comportament operant, deoarece este influențată de consecințele acestui comportament, cum ar fi atenția sau aprobarea celor din jur. Prin urmare, imitația verbală poate fi învățată și consolidată prin recompense și feedback pozitiv, sau poate fi descurajată prin ignorare sau feedback negativ.

Este o abilitate comună în dezvoltarea limbajului la copii, dar și la adulți care învață o limbă străină sau care încearcă să reproducă un accent sau o pronunție specifică.

În contextul teoriei comportamentului, "imitația verbală" poate fi considerată ca un comportament operant, adică o acțiune care este influențată de consecințele sale. Dacă o persoană primește un reforțator (o recompensă sau un feedback pozitiv) pentru a imita cuvinte sau fraze specifice, este posibil ca acel comportament să devină mai frecvent.

3. Tactul este un tip de operant verbal în care un vorbitor numește lucrurile și acțiunile – vorbitorul are contact direct cu acestea prin oricare dintre simțuri. Denumirea unui obiect, a unei caracteristici sau a unei experiențe prin intermediul cuvintelor, de exemplu, un copil care spune "mașină" deoarece vede o mașină reprezinta un tact. Skinner (1957) a selectat termenul de tact deoarece sugerează contactul cu mediul fizic.

În contextul behaviorismului și a teoriei de condiționare operantă a lui B.F. Skinner, un tact este un comportament verbal care se referă la un obiect, un eveniment sau o proprietate din mediul înconjurător.

Skinner crede că tacturile se dezvoltă prin întărire, în care un copil este lăudat sau recompensat pentru etichetarea cu precizie a obiectelor sau evenimentelor din mediul înconjurător. Prin întărirea

repetată, tacturile devin mai automate și în cele din urmă devin o parte naturală a comportamentului verbal al unei persoane.

4. Intraverbal este un tip de operant verbal în care vorbitorul răspunde diferențial la comportamentul verbal al atora. În mod normal, copii în creștere emit o frecvență ridicată de răspunsuri intranerbale in forma cântecelor, poveștilor, descrierii activităților și explicarea problemelor.În teoria comportamentului verbal dezvoltată de B.F. Skinner, un intraverbal este un comportament verbal care implică răspunsul la un stimul verbal sau la cuvinte pronunțate anterior de altă persoană. De exemplu, dacă cineva vă întreabă "Care este capitala Franței?" și răspundeți "Paris", aceasta este un intraverbal. În acest caz, cuvântul "Paris" este un răspuns la întrebarea verbală "Care este capitala Franței?".

Intraverbal este răspunsul verbal la un cuvânt sau la o frază rostită de altă persoană, fără a se face referire la contextul imediat. De exemplu, "Ceaiul este fierbinte" - "Vreau să încerc".
Skinner credea că intraverbalele sunt importante pentru înțelegerea și utilizarea limbajului într-un mod mai sofisticat, deoarece implică asocierea cuvintelor cu alte cuvinte și cuvinte cu idei abstracte sau concepte.

În teoria comportamentului verbal, intraverbalul este un comportament verbal care implică răspunsul la un stimul verbal sau cuvinte pronunțate anterior de altă persoană. De exemplu, dacă cineva spune "Ce faci?", o persoană poate răspunde cu "Bine, mulțumesc. Și tu?" sau cu "Lucrez la un proiect nou".Diferența cheie între intraverbal și tact constă în faptul că, în cazul unui intraverbal, nu există o corespondență directă între cuvintele rostite anterior și cuvintele utilizate pentru a răspunde. În schimb, răspunsul se bazează pe o asociere sau o relație abstractă între cuvinte, în funcție de contextul și de experiențele anterioare ale individului. De exemplu, dacă cineva spune "Apple", o persoană poate răspunde cu "Fruct" sau cu "Companie", în funcție de contextul în care este folosit cuvântul și de experiențele anterioare ale individului. Intraverbalurile sunt importante pentru comunicarea umană și pot fi dezvoltate și îmbunătățite prin instruire și practică.

Intraverbalele sunt importante în comunicare și interacțiune socială, deoarece ne permit să ne adaptăm și să răspundem în mod eficient la diferitele conversații și situații. Skiller a considerat că dezvoltarea și utilizarea adecvată a intraverbalelor depinde de practică, așa cum se întâmplă și în cazul celorlalte tipuri de comportamente verbale.

5. Comportamentul textual este reprezentat de citire, citirea cuvintelor sau a frazelor scrise, fără implicații legate de ceea ce înțelege cititorul din ceea ce citește. Înțelegerea a ceea ce este citit implică alți operanți verbali și nonverbali cum ar fi comportamentul intraverbal și limbajul receptiv. De exemplu, a spune „pantof” atunci când cineva vede cuvântul scris pantof este un comportament textual. Înțelegerea faptului ca pantofii se poartă in picioare nu este textuală. Skiner a ales termenul *textual* deoarece termenul a citi se referă la mai multe procese in același timp.

6. Transcriere: scrierea cuvintelor sau a frazelor rostite. De exemplu, luarea de notițe în timpul unei prelegeri sau scrierea unui mesaj. Skinner a numit acest comportament *dictare,* repertoriile cheie incluzînd nu doar producerea manuala a literelor, ci și ortografierea corectă a cuvântului rostit

Aceste comportamente verbale sunt importante în analiza comportamentală a limbajului și pot fi utilizate pentru a înțelege și a evalua modul în care indivizii își dezvoltă și își utilizează abilitățile de comunicare verbal.

Limbajul corect joacă un rol crucial în viața persoanelor cu autism. Persoanele cu autism pot avea dificultăți în comunicare și în înțelegerea semnificației cuvintelor și a expresiilor non-verbale, ceea ce poate duce la neînțelegeri și frustrări în interacțiunile sociale.Învățarea și dezvoltarea unui limbaj corect și clar poate ajuta persoanele cu autism să își exprime gândurile și sentimentele, să comunice nevoile și să înțeleagă mai bine lumea din jurul lor. De asemenea, un limbaj corect poate ajuta la îmbunătățirea abilităților de socializare și la dezvoltarea relațiilor interpersonale.Un limbaj corect este extrem de important în cazul persoanelor cu tulburări din spectrul autist. Aceste persoane pot întâmpina dificultăți în comunicarea socială și pot avea probleme în înțelegerea sau utilizarea limbajului non-verbal.

Este important ca persoanele care interacționează cu persoanele cu autism să folosească un limbaj simplu, direct și coerent, să evite termenii ambigui sau sarcasmul și să acorde atenție

expresiilor non-verbale și gesturilor. De asemenea, este important să se utilizeze tehnici de comunicare care să permită persoanelor cu autism să răspundă într-un mod confortabil pentru ele, cum ar fi comunicarea prin intermediul pictogramelor sau a limbajului gestual. Este important ca cei care interacționează cu persoane cu autism să fie conștienți de nevoile și preferințele acestora în ceea ce privește comunicarea și să se adapteze stilului de comunicare pentru a facilita o interacțiune mai eficientă și mai plăcută.

În general, un limbaj corect și adaptat la nevoile persoanelor cu autism poate îmbunătăți semnificativ calitatea vieții lor și a celor care interacționează cu ei.Prin urmare, un limbaj clar și precis poate ajuta la îmbunătățirea comunicării și la reducerea frustrărilor și anxietății asociate cu lipsa de înțelegere a mesajelor verbale și non-verbale.În plus, utilizarea unui limbaj corect poate ajuta la îmbunătățirea înțelegerii și a capacitatii de a retine informatii, precum si a dezvoltarii abilitatilor de conversatie, ceea ce poate avea un efect pozitiv asupra relatiilor sociale si a succesului in activitatile de zi cu zi.Stimularea limbajului în cazul persoanelor cu tulburări din spectrul autist este esențială pentru îmbunătățirea comunicării și a capacității de interacțiune socială. Persoanele cu autism pot avea dificultăți în utilizarea limbajului, în înțelegerea intențiilor și a emoțiilor celorlalți, precum și în interpretarea limbajului non-verbal.

Prin urmare, terapia de limbaj și logopedie poate fi foarte benefică pentru a ajuta persoanele cu autism să își dezvolte abilitățile de comunicare și să se adapteze la situațiile sociale. Aceasta poate include exerciții de pronunție, învățarea cuvintelor noi, antrenarea abilităților de conversație, dezvoltarea abilităților de ascultare și înțelegere a mesajelor, precum și învățarea utilizării limbajului non-verbal.

Stimularea limbajului poate îmbunătăți, de asemenea, comportamentul și capacitatea de a rezolva probleme, reducând frustrarea și stresul asociate cu dificultățile de comunicare.În general, un program de intervenție adecvat și personalizat pentru fiecare persoană cu autism, care include terapie de limbaj și alte forme de terapie comportamentală, poate ajuta la îmbunătățirea abilităților de comunicare și interacțiune socială, ceea ce poate îmbunătăți semnificativ calitatea vieții.

Bibliografie:

1. Applied Behavior Analysis, Second Edition, John O. Cooper, Timothy E. Heron, William L. Heward, Pearson Prentice Hall, 2007

2. Terapia axata pe comportamentele verbale. Cum sa educam copiii autisti sau cu alte afectiuni de dezvoltare, Mary Linch Barbera, Tracy Rasmussen, Ed. For You, Bucuresti, 2009

3. Verbal behavior, B.F. Skinner, Copley Publishing Group, 1957

4. Web: www.icdl.com

5. http://www.iidc.indiana.edu/?pageId=482#sthash.0CeDwvWg.dpuf

6. Teaching developmentally disabled children: The Me Book by Ivar Lovaas, 1981

7. Behavioral intervention for young children with Autism: A Manual for Parents and Professionals, by Catherine MAurice (editor), Gina Green (Editor), Stephen C. Luce (Editor), 1996;

8. Applied Behavior Analysis, Second Edition, John O. Cooper, Timothy E. Heron, William L. Heward, Pearson Prentice Hall, 2007

Teorii și bune practici de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Minunata pedagogie Waldorf

Prof.preșcolar: Varga Zsuzsa
Școala Gimnazială "S.Illyés Lajos"
Sovata

"Orice educație este autoeducație, iar noi, ca dascăli și educatori, creăm de fapt doar contextul în care copilul se autoeducă. Trebuie să realizăm contextul optim, pentru ca, prin noi, copilul să se educe singur, așa cum trebuie să se educe el prin propriul său destin lăuntric."

Rudolf Steiner

Pedagogia alternativă Waldorf este o pedagogie care are la bază teorii și practici foarte bune în organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar.

Această pedagogie a fost creată la începutul secolului XX de către Rudolf Steiner. Ea se bazează pe antropologia dezvoltată de Steiner în cursurile de introducere ţinute în toamna anului 1919, înainte de începerea primelor clase, în Stuttgart, Germania.

Alternativa educaţională Waldorf completează sistemul educaţional existent; substituie unele forme de educaţie printr-o ofertă metodică şi didactică diferită sau complementară; restructurează cadrul de organizare şi funcţionare a instituţiei şcolare. Prima școală liberă Waldorf a fost înființată la Stuttgart, Germania, în 1919, sub conducerea lui Rudolf Steiner. Prima grădiniță Waldorf a fost înființată după doi ani, în 1921, după care grădinițele s-au dezvoltat paralel cu școlile.

Pedagogia Waldorf pornește în demersul educativ de la înțelegerea din perspectiva antropologică a dezvoltării omului, punând mult accentul pe studiul etapelor de dezvoltare a copilului. Înțelegând ce îi este specific fiecărei vârste, pot fi înțelese și nevoile fiecărei vârste, iar instrumentele de lucru dezvoltate de această pedagogie sunt menite să răspundă acestor nevoi.

Putem acționa în mod just asupra omului aflat la vărsta copilăriei dacă avem în fața ochilor nu numai această vârstă, ci întreaga viață, în contextul unei cunoașteri adevărate a ființei umane. Deci se poate spune că această pedagogie se lasă mai puțin copleșită de imperativele pe care societatea le-a setat pentru educarea unor viitori indivizi apti de încărtiruire în câmpul muncii, orientându-se mai degrabă către nevoile reale ale copilului, ca ființă unică și complexă.

Pedagogia Waldorf se poate defini cel mai bine nu prin diferențele față de un sistem sau altul, ci prin elementele sale specifice.

Se urmărește dezvoltarea deopotrivă a gândirii, simțirii si voinței, urmărind a se a cultiva în mod echilibrat intelectul, capacitățile emoționale si practice. Prin modul de lucru cu copiii se apelează nu numai la intelectul lor, ci și la sentimentele lor și la dorinta lor de mișcare, de făptuire, de lucru concret.

De asemenea, la această vârstă copilul trăiește în imagini și de aceea o povestire, un basm sau o pilda îi poate fi mult mai de folos decât o explicație meticuloasă, savantă, obositoare. Eficacitatea demonstrată a învățării prin joc face ca utilizarea sa să fie din ce în ce mai răspândită, chiar și în sistemul de învățământ tradițional.

Cea mai mare importanță pentru educația copilului până la vârsta de șapte ani o are calitatea educatorului, ce fel de om este, ce impresii poate să primească copilul prin dascălul său, faptul ca îl poate imita sau nu. Pentru copilul mic, aflat înainte de schimbarea dinților, lucrul cel mai important în munca educativă este omul.
Pentru copilul aflat în următoarea fază a dezvoltării sale, după schimbarea dentiției, este foarte important ca dascălii să fie personalități care, prin modul lor de a privi lumea, să poată trezi forțele intelectuale și morale adecvate, insuflând imboldul de a fi văzuți de către copil ca un exemplu de urmat și ca o autoritate ce își impune respectul prin modul său de a fi.

În grupele de grădiniță Waldorf există o atmosferă de familie, ce derivă atât din modul în care este aranjată sala de grupă, conținând și elemente ale universului casnic, cu care copilul este deja obisnuit, din folosirea materialelor naturale (lemn, lut, ceară, lână, in, mătase, etc.), cât și din faptul că sunt în aceeași grupă copiii cu vârste diferite, ca în familie.

În pedagogia Waldorf ritmul este foarte important, ritmul este cel care le dă copiilor sentimentul de siguranță și le transformă în obișnuința unele acțiuni.
Copiii de vârstă preșcolară și școlară răspund puternic la ritm, ritmul antrenează întreaga ființă a lor.

O caracteristică esenţială ale educaţiei ante-preşcolare, ale grădiniţelor Waldorf şi ale şcolilor Waldorf este că în primii şapte ani, dezvoltarea sănătoasă a copilului are loc într-o atmosferă de căldură şi îndrumare, care produce bucurie, uimire şi respect. Cel mai important aspect al lucrului cu copilul mic îl reprezintă atitudinea lăuntrică a educatorului, care este modelul pe care copiii îl imită.
Prin urmare, această activitate solicită o continuă autoeducaţie. În grădiniţele Waldorf, în grupele preşcolare, în programele părinţi-copii şi în alte unităţi pentru educaţie ante-preşcolară şi preşcolară, se pun bazele sănătăţii fizice şi vitalităţii, uimirii şi interesului pentru lume, dispoziţiei lăuntrice de a învăţa şi de a cunoaşte lumea prin trăiri personale, aptitudinii de a relaţiona, precum şi ale dezvoltării fizice, emoţionale, intelectuale şi spirituale pe tot parcursul vieţii.

Bibliografie:

http://waldorf.md/attached_files/2020/01/23/CARACTERISTICI%20Esen%C8%9Biale%20ale%20Pedagogiei%20WALDORF.pdf

https://www.scoalalibera.ro/pedagogia-waldorf-invata-copiii-sa-mearga-catre-lume-cu-bucurie-si-incredere/

https://sites.google.com/site/scoalawaldorfinromania

BARIERE ÎN COMUNICAREA ŞCOLARĂ. COMPORTAMENT ŞCOLAR

BARIERE ÎN COMUNICAREA ŞCOLARĂ. COMPORTAMENT ŞCOLAR

- *OBIECTIVE:*
- ***1.Să descopere modalităţi de comunicare şcolară***
- ***2.Să identifice cauzele şi efectele apariţiei barierelor în comunicarea şcolară***
- ***3.Să exerseze tipurile de comportament şcolar***

Ce este comunicarea eficientă?

- **A comunica eficient înseamnă a transmite un mesaj clar şi concis astfel încât să fie evitate confuziile. Pentru realizarea acestui scop sunt importante atât:**
- **-modalitatea de comunicare (tonul, debitul verbal,claritatea, ticurile)**
- **-atitudinea actorilor implicaţi**
- **Dificultăţile care pot să apară în comunicare se reflectă în ,,neînţelegerea ,, sau ,,interpretarea greşită a mesajului,, mai ales în condiţii de stres.**

Caracteristicile comunicării

- 1.dicţia
- 2.debit verbal
- 3.naturaleţea
- 4.acurateţea
- 5.precizia
- 6.plăcerea de a vorbi
- 7.armonia (cuvinte calde,frumoase)
- 8.concizia
- 9.fluenţa (ticuri)
- 10.coerenţa
- 11.intonaţia
- 12.sinceritatea
- 13.contact vizual
- 14.folosirea pauzei ,,cu artă,,
- 15.atitudinea
- 16.înfăţişarea
- 17.adresarea directă
- 18.viteza adecvată
- 19.empatia
- 20.logica discursului

Emiţător ⇄ Receptori

,,Nedreptatea ,,
profesorului

Indiferenţi şi descurajanţi prin termeni constant negativi, injurii

Prejudecăţi, stereotipuri

Simplă transmitere de cunoştinţe

Monotonia metodelor didactice

Cantitate mare

de informaţii,supra-încărcarea

Programă şcolară

Încărcată

Limbaj inaccesibil

Lipsa celor ,,7 ani de acasă,,

Lipsa respectului, a bunului simţ

Indiferenţă la lecţii

Stare de oboseală, indispoziţie

Lipsa motivaţiei şcolare

Lipsa de încredere în forţele proprii

- **TOŢI PROFESORII VOR SĂ EDUCE ELEVI *„CUMINŢI, DOCILI„*, DAR CEILALŢI ELEVI, *„INSUPORTABILI„*, SUNT CEI CARE LE TESTEAZĂ CALITATEA DE EDUCATORI ADEVĂRAŢI.**

Modul de transmitere a informaţiei, mesajul în sine,prezenţa profesorului, entuziasmul, implicarea, convingerea sa,pasiunea, siguranţa,ţinuta,postura contribuie la REUŞITA procesului didactic.

Efectele apariţiei barierelor şcolare

- -,,zgomote,,(muzică în căşti, butonarea telefonului, vorbeşte cu colegii,mişcări neautorizate în timpul orei)
- -refuzul sau absenţa răspunsului la solicitările profesorului
- -atitudini provocatoare, ostile, ironice, ţipete, injurii, jigniri, insulte verbală sau fizică → VIOLENŢĂ

Metode de prevenire

-,,Nu merită să ne certăm pentru asta, hai să mergem mai departe...,,

.....**RENUNŢAREA.**.....

-,,Crezi că putem discuta mâine?....şi poate vom găsi o soluţie potrivită pentru amândoi,, (avem nevoie de timp ca să ne calmăm)

.....**EVITAREA**.....

- (pentru a descongestiona atmosfera .....nu se aplică când persoana este foarte supărată)

.....**Folosirea umorului .....**

-,,avem păreri diferite, dar hai să negociem poate ajungem la un compromis benefic pt. amândoi,,

..... **Compromisul** (fiecare să renunţe la ceva pt. a ajunge la un consens),, ...

- ,,dacă lucrăm împreună vom găsi o soluţie,,

.....**Colaborarea.....**

Ar trebui .....

- Să fim.....
- Să fim.....
- Să fim.....
- Să fim.....
- Să fim.....

Ar trebui.....

- Să fim.....receptivi
- Să fim....respectuoşi
- Să fim.....ascultaţi
- Să fim.....politicoşi
- Să fim.....înţeleşi

VĂ MULŢUMESC PENTRU ATENŢIE

DEZVOLTAREA MOTIVAȚIEI LA ELEVI, PENTRU STUDIUL MATEMATICII

Profesor Liliana Vasile, Liceul Tehnologic Special nr. 3, București

„Un elev nu este un vas pe care trebuie să-l umpli, ci o flacără pe care trebuie să o aprinzi..."

Numeroase studii din ultimii ani atrag atenția asupra diminuării motivației elevilor cu privire la matematică pe parcursul gimnaziului și mai ales în ultimii ani ai acestuia, mergând până la instalarea unei anxietăți și chiar fobii legate de acest obiect de studiu, văzut ca fiind dificil și arid, mai ales în contextul stresului generat de apropierea examenelor, așteptările părinților și ale profesorilor. În special elevii care nu obțin cu ușurință rezultatele academice dorite, ajung la concluzia că „nu sunt buni la matematică".

Pentru a elimina aceasta situație care se poate crea, trebuie să se pună accentul pe predarea matematicii prin mărirea rolului ei formativ şi îmbunătăţirea tehnologiei de predare a profesorilor, prin folosirea de strategii metodice diferite în vederea realizării unei învăţări active, a angajării elevilor în procesul asimilării cunoştinţelor şi a formării de capacităţi intelectuale.

În ultimii 20 de ani s-a dorit schimbarea tehnicilor de predare tradiţionale centrate pe profesor cu cele de învaţare centrate pe elev. Prioritatea se comută pe selectarea şi aplicarea strategiilor didactice incluzive, care fac din spaţiul clasei şcolare un mediu sigur, nu doar pentru elevii capabili de performanţe superioare, ci şi pentru cei timizi, retraşi, neîncrezători, cu dificultăţi de adaptare la cerinţele învăţării şcolare. Metodele didactice deţin o poziţie privilegiată în ansamblul factorilor responsabili pentru succesul şcolar al elevilor punând în evidenţă capacitatea cadrului didactic de a alege şi combina într-o anumită ordine procedeele şi mijloacele de instruire, formele de grupare a elevilor, de a selecta şi structura conţinutul ştiinţific în funcţie de competenţele dorite a se forma la elevi, de a opta pentru o anume experienţă de învăţare ce urmează a fi trăită de elevi.

O lecţie eficientă implică atât realizarea competenţelor generale şi specifice, cât şi utilizarea unor strategii adecvate pentru a oferi elevilor posibilitatea dezvoltării inteligenţei logico – matematice, a creativităţii, a motivaţiei pentru studiul matematicii. Demersul profesorului de matematică trebuie să încurajeze la elevi formarea unei stime de sine ridicată bazată pe încrederea ca parteneriatul şi comunicarea cu profesorul să poată duce la rezolvarea situaţiilor problemă, la învăţarea plăcută a matematicii. Este bine cunoscut faptul că învăţarea prin descoperire dezvoltă armonios însuşirile şi trăsăturile de personalitate umană, cum ar fi: elementele cunoaşterii senzoriale, gândirea, limbajul, imaginaţia, creativitatea, curiozitatea epistemică, calităţile moral-volitive, precum şi trăsăturile de caracter.

Cerghit determină, în funcţie de caracterul determinant al învăţării, următoarele tipuri de strategii:

– *Strategiile prescrise*, bazate pe dirijarea strictă a învăţării (imitative, explicative, reproductive, algoritmice).

– *Strategiile neprescrise*, care pun accentul pe stimularea efortului propriu al celui care învaţă, pe încurajarea muncii independente, prin dirijarea redusă la minim. Strategiile neprescrise sunt reprezentate și în rândul strategiilor de activizare.

– *Strategiile euristice*, vizează implicarea în descoperire, căutarea activă, având trăsături specifice investigaţiei ştiinţifice. Dintre strategiile euristice putem aminti strategiile explicativ-investigative, de descoperire semidirijată, cum ar fi: conversaţia euristică, problematizarea, descoperirea independentă, cercetarea în echipă. Strategiile euristice de predare-învăţare a matematicii în gimnaziu se pot clasifica în:

- Strategii de formare a capacităţilor de cunoaştere a conceptelor şi proprietăţilor acestora;
- Strategii de descoperire a noilor cunoștințe de către elevi, prin elaborarea de algoritmi, reguli, metode, principii, formule, proprietăţi ale noțiunilor și conceptelor;
- Strategii de formare a capacităților de aplicare a regulilor, proprietăţilor, algoritmilor, principiilor, legilor, teoremelor, etc., în rezolvarea de probleme.
- Strategiile creative care pun accentul pe capacitatea de reflecţie, sinteză, evaluare critică, creaţie.

Învăţarea prin descoperire se poate realiza prin intermediul strategiilor euristice şi, în funcţie de nuanţa euristică cum ar fi observarea dirijată, observarea independentă, învățarea prin încercări – experienţe, problematizarea, studiul de caz etc., deosebim mai multe tipuri de descoperire:

- *Descoperire inductivă*. Aceasta presupune organizarea unor situaţii care să confere celor care învață elemente, cazuri similare, particulare, pe baza cărora, prin efort propriu, să ajungă la generalizări, reguli, definiţii.
- *Descoperirea deductivă* se realizează pornind de la adevăruri generale (principii, legi, reguli), la cunoştinţe particulare.
- *Descoperirea analogică* se realizează pe baza asemănării unor elemente a două sisteme şi aplicarea unor raţionamente asemănătoare.
- *Descoperirea transductivă* apelează la prezentarea metaforică a conţinutului, fapt pentru care necesită o viziune comparativă, metaforică asupra unor obiecte, procese, fenomene, de la abstract către concret sau invers.

Practicile educative de predare activizată şi de stimulare a potenţialului creativ al elevilor se înscriu în dezideratele pedagogiei moderniste şi post moderniste, de cooperare şi reflexie asupra

învăţării. Un profesor al cărui stil de predare se înscrie pe această linie directoare, va trebui să ofere elevilor situaţii de învăţare care să le solicite interesul şi dorinţa de a se implica în procesul de instruire. Fiecare act creativ începe cu întrebări, dar acestea trebuie să fie deschise, să aibă sens şi să nu sugereze răspunsuri predeterminate. Una dintre căile cele mai sigure de stimulare şi generare de idei noi şi de dezvoltare a acestora pentru a soluţiona diferite probleme, este organizarea de microgrupuri şi promovarea interacţiunilor între membrii acestora. Utilizarea metodelor interactive de grup se pot folosi cu eficienţă în rezolvarea problemelor de geometrie complexe, cu grad mare de dificultate, sau la probleme care admit mai multe soluţii.

În timpul activităţilor didactice unde se folosesc aceste metode active, elevii nu mai sunt inhibaţi, comunică în interiorul grupurilor, dând frâu liber creativităţii şi imaginaţiei, tolerând ideile tuturor colegilor. Ei sunt resposabilizaţi cu sarcini de lucru, la atingerea obiectivelor propuse şi la aflarea soluţiilor problemei aducându-şi fiecare dintre ei aportul. Elevii sunt foarte bucuroşi când profesorul foloseşte aceste metode interactive în cadrul lecţiilor, ei având un rol principal, participativ, la propriul proces de formare. Se obişnuiesc să îşi caute singuri sau cu ajutorul colegilor de grup conţinuturile noi, plecând de la ce cunosc, dirijaţi şi observaţi tot timpul de profesor. De fapt asta este cea mai mare diferenţă între procesul didactic tradiţional şi cel modern, bazat pe metode interactive: în învăţarea modernă elevii participă activ la lecţie, găsind singuri soluţia problemei puse, găsind singuri noutăţile, dar sub stricta dirijare a profesorului, care le explică pas cu pas ce trebuie să facă pentru a avea succes în activitatea lor.

Este foarte important faptul ca profesorul să ştie momentul lecţiei în care să propună folosirea unor metode interactive, în general, acestea împletindu-se foarte armonios cu multe dintre metodele tradiţionale.

Profesorii care de obicei pot să trezească în sufletul elevilor respectul, admiraţia şi dorinţa de a beneficia de simpatia lor, reuşesc să-şi câştige o autoritate reală în faţa elevilor prin anumite calităţi personale. Aceste calităţi se referă la competenţă, moralitate, flexibilitate în gândire şi consecvenţă.

Bibliografie:

- Brânzei D., Metodica predării matematicii, Editura Paralela 45, Piteşti, 2000.
- Cârjan F., Strategii euristice în didactica matematicii, Editura Paralela 45, Piteşti, 2000.
- Cucoş, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2002

EGALITATEA DE ȘANSE ÎN EDUCAȚIE

Magdalena Adriana Vasile

Școala Gimnazială H.M. BERTHELOT Ploiești

Analizând într-o manieră comparativă sistemele de învăţământ din mai multe ţări, putem observa unele tendinţe generale în organizarea şi perfecţionarea acestora. Aceste tendinţe îmbracă forme diverse de la o ţară la alta. În cele ce urmează, vom prezenta succint aceste tendinţe, fără a particulariza pe o anumită ţară sau sistem de educaţie.

Debutul şcolarităţii obligatorii este una din principalele probleme care se află în atenţia specialiştilor din domeniul psihopedagogiei. Datorită transformărilor profunde, atât la nivel biologic cât şi la nivel psihologic, prin care trece copilul în perioada în care se doreşte integrarea lui în structura şcolară obligatorie, găsim numeroase soluţii pedagogice privitoare la această problemă delicată. Indiferent de soluţiile propuse: debut la 5, 6 sau 7 ani, grupă pregătitoare sau clasă pregătitoare, obiectivul principal al specialiştilor este adaptarea rapidă şi eficientă la cerinţele mediului şcolar a proaspătului elev. Această adaptare ridică numeroase probleme atât datorită evoluţiei bio-psihoindividuale a copilului cât şi datorită faptului că acum se face trecerea de la activitatea predominant centrată pe joc, specifică ciclului preşcolar, la activitatea centrată pe învăţare, specifică învăţământului şcolar. Prelungirea duratei învăţământului obligatoriu este impusă de dezvoltarea tehnologică din ultimele decenii, care solicită un volum tot mai mare de cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice. Pentru a face faţă acestei cerinţe sistemul de învăţământ trebuie să ofere o instruire generală obligatorie mult mai amplă decât în trecut.

De-a lungul timpului durata învăţământului obligatoriu, în diverse sisteme de educaţie, a evoluat continuu, fiind mai întâi de 4 ani, apoi de 8 şi ajungând în unele ţări până la 9 (tendinţă ce se manifestă şi în ţara noastră, în prezent) sau chiar 10 ani. Dacă considerăm vârsta cronologică a educabilului în raport cu încadrarea sa în învăţământul obligatoriu, avem de a face cu intervalul 6 – 16 ani, interval ce poate oscila la limita inferioară (5-6 ani) şi la cea superioară (14-16 ani). Învăţământul obligatoriu este conceput sub forma unui modul unic care asigură o pregătire identică educabililor, având ca obiectiv dobândirea unui minim de instruire necesară integrării în viaţa socială.

Diversificarea învăţământului este o tendinţă resimţită mai cu seamă în structurile postobligatorii ale sistemului educaţional. Această tendinţă este motivată de diversificarea tot mai accentuată a pieţei muncii şi de nevoia unor „braţe de muncă" calificate pentru noile domenii. Tendinţa diversificării învăţământului se manifestă în plan funcţional prin existenţa mai multor tipuri de şcoli secundare (licee vocaţionale, licee teoretice, tehnice sau scoli profesionale etc.), mai multor profiluri în cadrul acestor şcoli (umanist, realist, învăţători – educatoare, militar, sportiv etc), mai multor facultăţi la nivel universităţilor şi mai multor specializări în cadrul facultăţilor. Această diversificare are ca obiectiv oferirea de condiţii prielnice pentru orientarea şcolară şi profesională a educabililor, stimulându-le aptitudinile, înclinaţiile şi interesele în virtutea integrării pe piaţa muncii a „omului potrivit la locul potrivit".

Egalizarea şanselor la instruire, ca tendinţă în organizarea sistemelor de educaţie şi învăţământ, urmăreşte asigurarea unei instruiri egale pentru toţi educabilii, indiferent de etnie, clasă socială, apartenenţă politică, sex etc. Această tendinţă urmăreşte acordarea unei mai mari încrederi individualităţii umane în ascensiunea ei pe treptele superioare ale sistemului educaţional.

Tendinţa de egalizare a şanselor la instruire trebuie corelată cu cea de diversificare a învăţământului, pentru că egalizare nu înseamnă uniformizare, ci diversificare în funcţie de capacităţi şi aptitudini. Această tendinţă are ca obiectiv desăvârşirea dezvoltării educaţionale şi profesionale a tuturor educabililor, fără discriminare, pe baza capacităţilor şi aptitudinilor proprii şi cu ajutorul facilitării (sau mai bine spus neîmpiedicării) accesului la structurile superioare ale sistemului educaţional. Perfecţionarea / modernizarea continuă, ca tendinţă de organizare şi desfăşurare a sistemelor educative contemporane, este prezentă datorită necesităţii de adaptare continuă şi permanentă a sistemelor educative la cerinţele sociale dictate de dezvoltarea tot mai rapidă a societăţii umane contemporane. Specific sistemelor contemporane de educaţie şi învăţământ este intervalul scurt de timp dintre reformele implementate pentru ca sistemul să poată face faţă cu succes cerinţelor prezente şi mai cu seamă de perspectivă ale societăţii. Obiectivul unei astfel de tendinţe de organizare a sistemelor educative este acela de a menţine în permanenţă echilibrul dintre cerinţele sociale şi răspunsul educativ al sistemului de învăţământ prin crearea unor produşi care să fie capabili de o integrare activă şi creatoare în societate, care să facă faţă cu succes provocărilor pieţei muncii. Descentralizarea sistemelor de învăţământ şi creşterea autonomiei unităţilor de învăţământ este una din tendinţele moderne de management de sistem educaţional şi se manifestă cu precădere în învăţământul superior. Această tendinţă nu presupune dispariţia

instanţei conducătoare a sistemului educativ, ministerul de resort, ci crearea unui „câmp de autonomie" unităţilor de învăţământ de la toate palierele sistemului. Autonomia permite unităţilor şcolare crearea unei identităţi proprii fără a încălca autoritatea centrală. Aceasta din urmă reglementează în continuare elementele esenţiale ale curriculumului naţional prin curriculum nucleu şi pe baza legii învăţământului. Obiectivul acestei tendinţe de organizare a sistemelor de educaţie este acela de a apropia şcoala concretă de nevoile comunităţii locale şi ale educabilului concret, prin responsabilizarea managerială a unităţilor de educaţie şi prin implicarea comunităţii în viaţa educativă şi a şcolii în viaţa comunităţii în care îşi desfăşoară activitatea.

Compatibilizarea sistemelor de învăţământ europene este o tendinţă impusă, îndeosebi, de crearea Uniunii Europene. Obiectivul unei astfel de compatibilizări este acela de a permite mobilitatea educabililor de la un sistem la altul, astfel încât un singur educabil să-şi poată desăvârşi educaţia în mai multe sisteme de învăţământ, iar titlurile obţinute să fie recunoscute cel puţin în ţările Uniunii Europene. Un exemplu funcţional este acela al sistemelor de credite transferabile, care este aplicat cu succes în învăţământul superior din Europa. Universităţile din ţara noastră au adoptat de ceva vreme acest sistem, care a permis o mobilitate mai mare a studenţilor atât între universităţile româneşti dar şi între acestea şi cele din afara sistemului de învăţământ românesc. Sistemele de învăţământ sunt organizate pe niveluri de şcolaritate Pentru perfecţionarea comunicării didactice, cadrul didactic trebuie să cunoască şi să respecte anumite reguli, între care profesorul Jinga I. specifică următoarele: - vorbirea corectă, deschisă şi directă; - încurajarea feed-back-ului din partea elevilor; - ascultarea atentă, răbdătoare şi încurajatoarea mesajelor primite din partea elevilor, concomitent cu efortul de a înţelege exact sensul mesajelor; - folosirea mai multor forme de comunicare didactică pentru acelaşi tip de mesaj (de regulă orală şi vizuală concomitent, dar nu este lipsită de interes nici folosirea nonverbalului); - repetarea mesajelor mai complexe (Jinga, I., Istrate, E., 2001, p.p. 187 - 188).

Bibliografie: Descrierea CIP a Biliotecii Naţionale a României ILIE, MARIAN D. Elemente de pedagogie generală, teoria curriculum – ului şi teoria instruirii / Marian D. Ilie. – Timişoara: Mirton, 2005 244 pag; 24 cm Bibliogr. ISBN 973-661-593-6

IMPORTANȚA REFORMELOR ÎN EDUCAȚIE

Profesor Vasile Mariana
CSEI Târgu Jiu

Pentru rezolvarea contradicţiei dintre ritmul de creştere a volumului de cunoştinţe care trebuie însuşit de către elevi şi capacitatea acestora de a asimila, se încearcă mai multe soluţii, pe mai multe planuri:

- prelungirea duratei instruirii obligatorii;
- reconsiderarea conţinutului învăţământului;
- perfecţionarea tehnologiei didactice;
- ameliorarea structurilor şcolare etc.

Printre aceste căi poate fi constatată, ca o certă orientare a reformelor şcolare din ultimul timp, încercarea de a se adopta astfel de structuri şcolare, cu organizare şi conţinut care să faciliteze o dezvoltare intelectuală mai rapidă şi ameliorarea rezultatelor şcolare, prin valorificarea la maximum a potenţialului fiecărei vârste.

Inegalitatea elevilor este o realitate a cărei importanţă pentru acţiunea de adaptare a instruirii nu trebuie ignorată şi nici subestimată în organizarea şi desfăşurarea procesului de învăţământ.

Sunt evidente inegalităţile în rândul componenţilor aceleiaşi generaţii determinate de condiţiile diferite în care se desfăşoară activitatea şcolară. Este de recunoscut că nu se poate găsi la egalitate copilul care a absolvit patru clase primare într-un cătun în care activitatea didactică s-a desfăşurat în condiţiile predării simultane la elevi de vârste diferite, cu un copil care a beneficiat de prezenţa într-o clasă de care s-a ocupat un învăţător şi încă unul sau doi profesor pentru predarea unor discipline.

André Bloch spunea: "Să presupunem că am vrea să facem abstracţie de toate aceste diferenţe şi să impunem tuturor acestor copii un regim de studiu în

mod riguros identic. Cine nu vede că urmările ar fi negreşit catastrofale atât pentru unii cât şi pentru ceilalţi...".

Fie că nivelul studiilor s-ar determina în funcţie de posibilităţile primilor iar ceilalţi ar încerca zadarnic să-i urmeze, fie că ne-am alătura celor slabi şi primii ar fi condamnaţi să fie călcaţi în picioare; câte inteligenţe tinere ar fi atunci stinse şi risipite! Fie, în sfârşit, am căutat să ne situăm la nivelul unei "onorabile mediocrităţi, prea ridicată pentru unii, prea coborâtă pentru alţii şi asta ar însemna să cumulăm inconvenientele celor două ipoteze precedente". Revoluţia ştiinţifică a raportului dintre formarea multilaterală şi specializare, cerută de nevoia unei prestaţii sociale cu un randament ridicat, presupune îmbinarea raţională a pregătirii unice cu una diversificată corespunzător nevoilor societăţii şi posibilităţilor indivizilor, cu alte cuvinte realizarea consecventă a unităţii şi diferenţierii procesului de instruire şi educare.

Despărţirea învăţământului într-o filieră practică şi una academică, ruptă de practică, nu poate favoriza dezvoltarea multilaterală a copiilor şi duce, inevitabil, la o dezvoltare unilaterală.

Bibliografie: https://www.unicef.org,

EDUCAŢIA TRANSFORMĂ VIAŢA

DIANA MARIA VATRĂ-Secretar Şef

COLEGIUL TEHNIC AUTO " TRAIAN VUIA" FOCŞANI

"Orice om care citește foarte mult și folosește puțin din creierul său, cade în obiceiurile lenești ale gândirii" -Albert Einstein-. Cu toate acestea, adevărata putere a educației nu constă în simpla achiziționare a cunoștințelor mecanic. Forța lui stabilește capacitatea de a elibera mintea, popoarele și chiar și pentru a avea acces la fericire.

Potrivit raportului anual UNESCO se stabilește progresul școlarizării copiilor în întreaga lume. În prezent, datele sunt devastatoare**,** milioane de băieți din întreaga lume nu primesc nici un fel de formare pe tot parcursul vieții. Cu toate acestea, scopul urmărit de UNESCO în această lucrare este destul de ambițios. Ei consideră că scopul mileniului este acela de a se asigura că toți copiii din lume primesc cel puțin o educație primară universală**,** fiind capabili să termine cel puțin un ciclu complet de predare.

Acest raport nu este doar important să cunoaștem starea educației copiilor în întreaga lume, ci și un loc de muncă important care să reflecte aspecte pe care trebuie să le conțină formarea pentru a fi adaptabile realității și a servi copilului:

- Potrivit raportului, datele se reflectă deoarece mamele care nu au primit niciun fel de formare și cunoștințe prezintă un risc crescut de deces ca rezultat al nașterii.
- Țările cu cea mai mare educație în rândul populației au redus numărul deceselor cauzate de copii, mai ales datorită prevenirii.
- Mamele cu un nivel de educație mai mare ating o rată de supraviețuire mai mare pentru copiii lor.
- Alimentația copiilor se îmbunătățește datorită formării mai mari a mamelor.
- Societățile cele mai educate și instruite au salarii mai mici între bărbați și femei.
- Nivelul educațional al mamei reflectă posibilitățile de a se căsători la o vârstă mai mică sau mai mică.
- Societățile cu cel mai înalt nivel educațional sunt mai tolerante.

- Educația echitabilă arată că prosperitatea națională este mai mare și mai accelerată.
- Preocuparea pentru mediul înconjurător este, de asemenea, mai mare în societățile cu un nivel de educație superior.

Pentru ameliorarea barierelor socio-economice şi culturale ale copiilor aflaţi în risc şcolar, în ultimii ani au fost elaborate şi implementate o serie de politici şi programe specifice de intervenţie, atât la nivel naţional, cât şi la nivel regional. Având ca obiectiv principal asigurarea calităţii actului educaţional în învăţământul preuniversitar, aceste iniţiative au vizat în principal probleme specifice cererii (aspecte socio-culturale, ameliorarea condiţiilor sociale şi materiale în familie şi în comunitate). Pe lângă măsurile de politică s-au elaborat strategii relevante, descrise din perspectiva nevoilor principalelor categorii vulnerabile: copiii romi, copiii din mediul rural, copiii din familii sărace şi copiii cu CES.

Aceste programe au fost completate de iniţiativele organizaţiilor neguvernamentale şi internaţionale, ce au vizat cauzele principale ale neparticipării copiilor la educaţia preşcolară, subliniate şi de acest raport: dezvoltarea insuficientă a reţelei reflectată în locurile insuficiente în grădiniţe; dotările necorespunzătoare şi condiţiile improprii de funcţionare; modelul familial ce încurajează educaţia copilului în familie până la momentul debutului şcolarităţii. În special în aria educaţiei parentale, un rol important l-a avut programul UNICEF desfăşurat în parteneriat cu Fundaţia Copiii Noştri şi cu Ministerul Educaţiei pentru formarea competenţelor parentale (beneficiari fiind aproape 30.000 de părinţi) sau cele desfăşurate de UNICEF în parteneriat cu Holt România şi Agenţia Naţională pentru Protecţia Copilului care au condus la înfiinţarea de Centre de Resurse Comunitare în 8 judeţe din România.

Dezvoltarea echilibrată a copilului depinde și de implicarea ambilor părinți în toate aspectele ce țin de viața copilului. De la ce mănânca zi de zi copilul, cu ce se îmbracă, la ce tip de informații este expus, prin ce stări emoționale trece, în ce activități este implicat, la ce grădiniță merge. Rolul mamei și al tatălui sunt diferite în dezvoltarea copilului și în modelarea personalității sale. Mama are rolul de a-l proteja pe copil, în timp ce tatal are rolul de a-l pregăti pe acesta pentru confruntarea de mai târziu cu lumea, cu viața. Ambii părinti sunt un model pentru copil, și această diferenţă aduce beneficii însemnate pentru copil, oferindu-i experienţe variate.

Cercetările au demonstrat, că părinții au stiluri diferite de educație a copilului: mamele tind mai mult spre precauţie, ele încurajează securitatea, echitatea; simplifică mesajele și vorbesc la nivelul copilului; pun accent pe îngrijirea copilului, pe simpatie, grijă şi ajutor bazat pe relaţii și percep lumea din jur în raport cu copiii lor. Taţii se exprimă mai sumar, direct și la obiect; adeseori încurajează copiii să încerce, să testeze lucrurile; încurajează independenţa, concurenţa, pun accent pe dreptate şi îndatoriri bazate pe reguli; tind să se joace cu copiii și să perceapă copiii lor în raport cu lumea din jur. Un lucru este cert, că ambele abordări sunt necesare pentru maturizarea copilului.

„Cei şapte ani de acasă" sunt opera părinţilor şi a mediului familial în care cresc copiii. Copilul învaţă în familie limbajul culturii în care trăieşte, deprinde normele, atitudinile, valorile şi comportamentele necesare pentru a se integra în societate.

Familia reprezintă, așadar primul laborator care în primii trei ani de viață sunt puse bazele dezvoltării personalității umane. Chiar dacă nu este unicul laborator, ea rămâne cel mai important sau poate la fel de important cum sunt ceilalți factori: școala, mediul de joacă, relațiile care se stabilesc între membrii familiei reprezentând baza închegării relațiilor viitoare la nivel de grup.

Oricât de bine ar pregăti și forma mediul școlar un elev, familia reprezintă însă, pe tot parcursul devenirii ulterioare a acestuia, punctul central de susținere afectivă, emoțională și materială în vederea dobândirii capacității de acomodare, asimilare și adaptare la mediul social din care fac parte.

De felul în care va evolua un copil, deși aceasta se petrece după legități proprii, mediul și implicit educația se constituie ca mecanisme de influențare ce își pun pecetea asupra devenirii umane.

„Educaţia este pur si simplu sufletul societăţii trecând de la o generaţie la alta". (G.K. Chesterton).

Bibliografie:

- linkul https://unesdoc.unesco.org/

- TOŢI COPIII LA ŞCOALĂ PÂNĂ ÎN 2015 Iniţiativa globală privind copiii în afara sistemului de educaţie STUDIU NAŢIONAL - ROMÂNIA Analiza situaţiei copiilor aflaţi în afara sistemului de educaţie în România Bucureşti, 2012 –Coordonator Ciprian FARTUŞNIC, Echipa de autori: Otilia APOSTU Magda BALICA, Nicoleta CARAGEA, Bogdan FLORIAN, Georgeta ISTRATE, Mihaela JIGĂU, Lucian VOINEA
- link-ul https: //mecc.gov.md/ro/content/resurse-pentru-parinti-educatia-timpurie/
- . Miclea M. 1999, „Psihologie Cognitivă”, Iaşi, Editura Polirom.

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

DIGITALIZAREA EDUCAȚIEI LA ȘCOALA PROFESIONALĂ SÂG, ABORDATA CA O NECESITATE A ZILELOR NOASTRE PENTRU A ASIGURA UN ÎNVĂȚĂMÂNT DE SUCCES

Autor: Margareta Vereș Pop
Școala Profesională Sâg
Județul Sălaj
Localitatea Sâg
Aprilie, 2023

La Școala Profesională Sâg, proiectarea, organizarea și realizarea efectivă a învăţăturii se desfășoară conform curriculumului educaţional național și se axează pe formarea celor opt competențe-cheie: competența de literație, competența în multilingvism, competența matematică și competențe în științe, tehnologie și inginerie, competența digitală, competența personală, socială și de a învăța să înveți, competența civică, competența antreprenorială, competența de sensibilizare și exprimare culturală.

Profilul de formare al absolventului de gimnaziu descrie așteptările exprimate față de elevi la sfârșitul învățământului gimnazial, prin raportare la cerințele exprimate în Legea educației naționale și alte documente de politică educațională.

În funcție de planurile-cadru, de programele disciplinelor din trunchiul-comun, de curriculumul la deciza școlii (CDȘ-urile pentru nivelurile primar și gimnazial și CDL-urile pentru nivelul professional), în cadrul Școlii Profesionale Sâg, se realizează o adaptare curriculară.

Una dintre țintele Școlii Profesionale Sâg este să dezvolte tineri sănătoși, echilibrați, deschisi noului, receptivi, toleranti, sociabili, cu o profundă cunoaștere a lumii în care cresc, înzestrați cu deprinderi și abilități care să le permită adaptarea la o lume în continuă schimbare, cu oportunități pentru fiecare individ, să își atingă țelurile personale propuse, tineri care să devină dornici să învețe permanent.

Dorim să fim în concordanţă cu cerinţele Legii privind asigurarea calităţii în educaţie, cu Recomandarea Parlamentului European si al Consiliului Uniunii Europene privind competenţele-cheie din perspectiva învăţării pe tot parcursul vieţii şi să atingem idealul educaţional, legiferat în Legea educaţiei.

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la un nivel vital pentru orice societate și pentru orice sisteme educaționale din lume.

În ultimii ani a avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile noastre abordează tehnologia. Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Educația digitală presupune, pe de o parte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

În clasa viitorului, profesorii și elevii folosesc intuitiv și în detaliu toate funcțiile și resursele echipamentelor și tehnologiei de top, pentru procese de predare-învățare-evaluare atractive și eficiente. Apariția unor dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, alături de dorința de a adapta educația la *generația de copii digitali*, cu așteptări complet noi în ceea ce privește procesul de învățământ, a dus la schimbarea semnificativă a felului în care se înțelege și se practică actul de învățare, la școala. În loc să folosim tehnologia doar ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, putem folosi tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Mai mult, în loc să o folosească înainte sau după ore, multe cadre didactice folosesc tehnologia în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune**.** Lecțiile interactive îi determină pe educați să își dorească să participe activ la ore. Pentru a ține pasul cu o astfel de generație de copii și adolescenți, cadrele didactice trebuie să fie deschise la schimbare. Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-

și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea dau seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului. Astfel, orele de la clasă sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi. Ajutând copiii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale, le este stimulată creativitatea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

Învățarea digitală nu numai că permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar pot și să se asigure că informațiile sunt adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.Instrumentele și tehnologia digitală oferă profesorilor șansa de a împărtăși rapid informații cu alți profesori, în timp real.

Educația digitală prezintă o serie de avantaje:

- Stimularea capacităţii de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă;
- Creşterea randamentului însuşirii coerente a cunoştinţelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întarirea motivaţiei elevilor în procesul de învăţare;
- Conştientizarea faptului că noţiunile învăţate îşi vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilităţi de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afişare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele;
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;
- Asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcţie de secvenţa anterioara;
- Stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei;
- Metode pedagogice diverse;

Urmărim să dezvoltăm un cadru propice dobândirii de informaţii şi de formare a competenţelor digitale, care să-i ajute pe elevi să se descurce în orice situaţie, să facă faţă schimbărilor, în vederea dezvoltării proceselor cognitive, de adaptare la schimbare, de achiziţionare a deprinderilor şi abilităţilor de învăţare pe tot parcursul vieţii.

Ținând cont de faptul că în ultimii ani în România au fost luate măsuri pentru a crește nivelul de digitalizare al actului educațional, cu precădere la nivel de curriculum, se urmărește dezvoltarea la elevi a unui set relevant de competențe generale și specifice pentru societatea actuală, prilejuind activități de învățare, conținut curricular și prevederi metodologice utile, în vederea realizării profilului de formare al absolventului, conform suplimentului descriptiv pentru competențe digitale.

Indiferent de ciclul educațional abordat, o creștere a gradului de digitalizare a educației trebuie să rezolve simultan nevoia de a avea suficient personal pregătit, de a avea acces la resurse educaționale online și de a beneficia de resurse și infrastructură adecvate în unitățile de învățământ.

Pentru reducera decalajelor, într-o unitate de învățământ este necesară asigurarea dotărilor necesare, atât din punct de vedere hardware, cât și software, pentru dezvoltarea competențelor digitale,

Este necesară asigurarea condițiilor optime de derulare a procesului educațional și educativ-instructiv, prin dotarea cu echipamente digitale. Crearea unei infrastructuri de calitate, a unui sistem de educație echitabil și a unor servicii esențiale privind oferta educațională, sunt necesare pentru creșterea calității vieții generațiilor viitoare.

Creșterea calității actului educațional, prin asigurarea spațiilor și dotărilor necesare, au impact nu numai asupra accesului la educație, ci și asupra calității acesteia, asupra moralului și sănătății mentale a copiilor și cadrelor didactice, precum și asupra capacității școlii de a utiliza metode pedagogice moderne.

Dotările necesare cu echipamentele digitale, pentru îndeplinirea standardelor de calitate vor spori calitatea și siguranța mediilor de învățare.

Nu putem neglija faptul că această generație de copii și adolescenți se identifică cu dispozitivele electronice în era Internetului. Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat. Dacă putem determina modul în care să trezim interesul elevului pentru studiu, atunci, resursele web apar pline de beneficii, avantaje în fața învățământului tradițional.

Conducerea Școlii Profesionale Sâg urmăreşte crearea unui climat de muncă stimulativ pentru cadrele didactice prin aplicarea corectă a politicilor educaţionale elaborate de ME, încurajând iniţiativa personală şi creând condiţii dezvoltării individuale afiecărui elev și a fiecărui cadru didactic. Promovăm un învăţământ în care toţi cei 514 elevi, indiferent de etnie, români, rromi, sau slovaci, să aibă şanse egale de progres şi formare pentru a deveni cetăţeni activi şi productivi, apţi să se integreze cu succes în viaţa comunităţii şi pe piaţa forţei de muncă.

Școala noastră, împreună cu toţi factorii educaţionali dorește să asigure tuturor elevilor proveniţi din mediu multicultural, şanse elgale de studiu, protecţie socială, dezvoltare intelectuală şi a carieirei, prin întărirea şi diversificarea laturii formative a procesului educațional.

De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Considerăm că resursele digitale puse la dispoziția copiilor, facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele.

Considerăm că investițiile finanțate în cadrul unor proiecte pot crește calitatea și diversificarea ofertei educaționale, facilitarea aplicării unor metode și tehnici de predare

moderne, prin dezvoltarea procesului de predare- învățare-evaluare accesibil și favorabil incluziunii, oferind posibilitatea cadrelor didactice să ofere elevilor posibilitatea de învățare diferențiată sau individualizată.

Pe lângă facilitarea procesului de învățare, noua tehnologie îi va ajuta pe elevi să vadă soluții complexe pentru rezolvarea problemelor, proiectele științifice școlare pot fi reimaginate prin introducerea roboticii, a programării și a imprimării 3D. Acestea sunt bazele multor profesii care sunt deja populare pe piața muncii, cu un mare potențial de creștere și extindere viitoare.

Este necesară crearea unor săli de curs complexe, de tip STIAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică) pentru a oferi oportunități de învățare prin experiență, astfel încât elevii, sub îndrumarea profesorilor din toate ariile curriculare, să devină utilizatori independenți care pot dobândi noi informații și, în același timp, le pot interpreta într-un context aferent realității virtuale.

Prin laboratoare inteligente elevii pot explora prin tehnologie aplicată, învățarea bazată pe proiecte, pentru o varietate de discipline. În plus, laboratoarele inteligente ar permite abordarea tuturor stilurilor de învățare, permițând fiecărui elev să lucreze la propriul nivel și ritm. Elevii pot dobândi abilități precum colaborarea, delegarea și managementul timpului și al proiectelor. Dezvoltarea unor abilități precum adaptabilitatea, auto-direcționarea și comunicarea pregătec elevii pentru viață.

EDUCAȚIA TRANSFORMĂ VIAȚA

Prof. înv. preșcolar: Negriu Georgiana
Prof. înv. preșcolar: Veszele Gianina Larisa
Liceul Tehnologic ”Petre Mitroi” Biled
Structura: Grădinița P.P. Biled

Trăim vremuri în care ne dorim să creăm o lume mai stabilă, mai durabilă, cu economii stabile și societăți echitabile. Este un obiectiv dificil, dar nu imposibil de atins dacă avem, în egală măsură, implicarea autorităților, a instituțiilor, a companiilor și mai ales a părinților și copiilor responsabili.

De ce este importantă educația? Un om educat nu se naște, el se educă. Așa cum învățăm matematică sau limbi străine, ar trebui să obținem diplome de excelență și în lecții de bază pentru conviețuire, progres social, educație financiară, educația ca proces prin intermediul căruia să învățăm ce înseamnă respectul, empatia, egalitatea, solidaritarea sau gândirea critică. Fără aceste principii și valori etice care ne definesc ca ființe umane, cu greu vom construi o lume mai bună.

Importanța educației în viața omului

Educația și importanța educației joacă un rol esențial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educația ca valoare promovează toleranța și înțelegerea dincolo de diferențele politice, culturale și religioae, punând accent pe apărarea drepturilor omului și conservarea mediului.

Educația ne privește pe toți, nu doar pe școli. Familia, universitățile, companiile, sunt contexte pentru a preda principiile etice ale educației.

Educația ca proces de evoluție

Educația ca proces are un rol indispensabil în viața tuturor, pentru că aceasta va forma individul și îl va ajuta să își croiască drumul în viață și să își dobândească obiectivele vieții. Educația ne formează ca buni cetățeni în societate, ca buni membri ai unei familii sănătoase.

Trăim vremuri în care ne dorim să creăm o lume mai stabilă, mai durabilă, cu economii stabile și societăți echitabile. Este un obiectiv dificil, dar nu imposibil de atins dacă avem, în egală măsură, implicarea autorităților, a instituțiilor, a companiilor și mai ales a părinților și copiilor responsabili.

De ce este importantă educația? Un om educat nu se naște, el se educă. Așa cum învățăm matematică sau limbi străine, ar trebui să obținem diplome de excelență și în lecții de bază

pentru convieţuire, progres social, educaţie financiară, educaţia ca proces prin intermediul căruia să învăţăm ce înseamnă respectul, empatia, egalitatea, solidaritarea sau gândirea critică. Fără aceste principii şi valori etice care ne definesc ca fiinţe umane, cu greu vom construi o lume mai bună.

Importanţa educaţiei în viaţa omului

Educaţia şi importanţa educaţiei joacă un rol esenţial încă de la o vârstă foarte fragedă, deoarece aceasta creează valori umane. Educaţia ca valoare promovează toleranţa şi înţelegerea dincolo de diferenţele politice, culturale şi religioae, punând accent pe apărarea drepturilor omului şi conservarea mediului.

Educaţia ne priveşte pe toţi, nu doar pe şcoli. Familia, universităţile, companiile, sunt contexte pentru a preda principiile etice ale educaţiei. Importanţa educaţiei

Educaţia este unul dintre cele mai importante aspecte ale societăţii noastre. Acest proces este strâns legat de cel al învăţării şi are influenţe majore de-a lungul vieţii.

În primul rând, cu ajutorul acestui fenomen, deprindem valori morale fără de care convieţuirea ar avea de suferit. De exemplu, o societate sănătoasă se construieşte pe valori precum: respectul, integritatea, generozitatea şi altele. Pe de altă parte, învăţăm mai multe despre noi şi despre semenii noştri. Deci, educaţia ne mai ajută să evoluăm şi să îi înţelegem pe cei din jur. Mai mult, aceasta face posibilă integrarea individului într-o societate, nu numai prin prisma valorilor comune, ci şi prin faptul că persoana respectivă se specializează într-un domeniu necesar societăţii.

Factori care influenţează educaţia

Un factor important este nivelul de trai. Într-o societate săracă, nevoia primordială va fi generarea bunurilor şi serviciilor necesare supravieţuirii. În acest caz, interesul pentru educaţie scade considerabil.

Un alt factor îl constituie, bineînţeles, sistemul educaţional. Acest element este influenţat direct de aspectul pe care l-am discutat mai sus. Astfel, cu cât o societate este mai dezvoltată, cu atât ea va acorda mai multă atenţie sistemului educaţional, ceea ce înseamnă o investiţie pe termen lung în viitorul ei.

Educaţia ca proces de evoluţie

Educaţia ca proces are un rol indispensabil în viaţa tuturor, pentru că aceasta va forma individul şi îl va ajuta să îşi croiască drumul în viaţă şi să îşi dobândească obiectivele vieţii. Educaţia ne formează ca buni cetăţeni în societate, ca buni membri ai unei familii sănătoase.

Care sunt cele mai importante lucruri dobândite în viaţa unei persoane educate:

- Identitate colectivă
- Viziune globală
- Gândire critică și analitică
- Habitat social, favorizând empatia și interacțiunea umană
- Cooperare și munca în echipă
- Oportunitate
- Sănătate
- Perspectivă dinamică

Cât de importantă este educația în viața copiilor

Educația copiilor este esențială pentru a-i instrui în aspecte importante precum limbajul și raționamentul logic.

De exemplu, socializarea copilului de la o vârstă fragedă este un proces extrem de important, reflectându-se în rezultate pozitive în viitor în ceea ce privește dezvoltarea, interacțiunea, comportamentul acestuia în societate. Oferă o bună educație la timp copilului și va garanta o evoluție mai bună pe toate planurile.

Educația de acasă

Importanța educației în viața copiilor ar trebui să fie unul dintre elementele de bază ale oricărei familii. În această etapă se va pune accent pe dezvoltarea cognitivă, psihomotorie și socială.

Copiii fac multe conexiuni cerebrale, învață bunele maniere, să mănânce, să se spele, să se odihnească, să nu arunce cu lucruri sau mâncare, să nu vorbească urât, să i se explice când greșește și cum ar trebui să se comporte adecvat în diferite situații sau cum să se comporte cu cei din jur și cum să își aleagă prietenii. În educația primită de acasă, cel mai adesea, părinii și comportamentul acestora sunt exemplul copiilor.

Educația școlară

Adesea primim întrebarea "*Cât de important este educația în viața copiilor?"* Răspunsul nu este dat de importanță, ci educația este esențială pentru o bună dezvoltare.

Cu ce ne ajută școala în procesul de educație a copiilor? În primii ani, în creșe și grădinițe, copilul primește educație din partea unor profesioniști și au cunoștințele și instrumentele necesare de a ști să introducă fiecare învățătură la momentul potrivit, prin metode total diferite față de cele folosite acasă.

Educația în școală se desfășoară cu materiale concepute pentru fiecare vârstă, stimulând zonele motorii și cognitive necesare unei bune creșteri.

Educația din grupul de prieteni sau colegi

Prieteniile sunt vitale în orice moment al vieții. Colegii de școală ai unui copil îi pot modela personalitatea iar în adolescență aceștia pot deveni o verigă importantă. Mulți adolescenți fac din gașca lor un nucleu al vieții de zi cu zi. Însă colegii de clasă pot avea o influență pozitivă asupra vieții, unde se găsesc adevărații prieteni cu care să împărtășească jocuri și iluzii.

Adolecenții și nu numai, pot fi atrași în comportamement pozitive au negative, motiv pentru care grupul de prieteni trebuie ales cu înțelepciune.

Fără îndoială, educația este extrem de important în viața oricărui copil și adult, pentru a face față într-o manieră sănătoasă oricărei situații cu care ne confruntă viața.

Concluzie:

Așadar, educația este importantă pentru că joacă un rol crucial în formarea și dezvoltarea indivizilor. Mai mult, aceasta este singura cale prin care umanitatea își duce mai departe normele, valorile și învățăturile acumulate de-a lungul timpului.

Bibligrafie:

1. Bunescu, Ghe., „Democratizarea educației și educația părinților";
2. Niculescu, R.,„Pedagogie preșcolară"; Editura Pro Humanitate, Bucureşti; 1999
3. Robu, Maria, „Empatia în educaţie", Didactica Publishing House, Bucureşti, 2008
4. Cerghit, Ioan, Neacşu, Ioan,Negreţ Dobridor Ioan, „Prelegeri pedagogice", Editura Polirom, Iaşi, 2001

EDUCAȚIA OUTDOOR LA NIVEL PREREȘCOLAR

Prof. înv. preșc. VEZENTAN ANCA CRENGUȚA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT ”GULIVER” SATU MARE

Educaţia outdoor este o formă de educaţie care se bazează pe învăţarea în aer liber. Realizând o sinteză a lucrărilor şi studiilor de specialitate am identificat câteva caracteristici cheie ale acestui tip de educaţie: - oferă posibilitatea contactului direct cu natura, în acelaşi timp fiind şi o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor şi comportamentelor faţă de mediu; - reprezintă o puternică sursă de experienţe de învăţare – în cadrul unui mediu relexant, liber, procesul de educare devine puternic şi de natură să schimbe comportamente sociale; - facilitează procesul de învăţare al elevilor care întâmpină dificultăţi în acest sens – unii elevi care au un nivel scăzut de performanţă şcolară pot deveni mai motivaţi; - dezvoltă spiritul de echipă; - oferă nenumărate beneficii fizice, emoţionale, mentale ce asigură bunăstarea elevului.

Există o serie de programe de educaţie outdoor care pot fi utile: programe axate pe sănătate şi pe educaţie fizică, pe ştiinţa mediului, etc. Spre exemplu, un program de educaţie outdoor axat pe educaţie fizică şi sport ar putea duce la scăderea numărului de elevi cu obezitate (programul ar include exerciţii fizice, plimbări în aer liber, discuţii cu elevi, specialişti, organizarea şi desfăşurarea unor activităţi practic-gospodăreşti - stabilirea unor meniuri sănătoase, etc.).

Un program de educaţie outdoor axat pe ştiinţa mediului va avea ca efect informarea elevilor cu privire la problemele de mediu din comunitatea lor, conştientizarea cu privire la impactul pe care acţiunile lor le au asupra mediului (se pot organiza diferite activităţi relevante în abordarea problemei identificate, în funcţie de creativitatea cadrului didactic).

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că poate contribui la creşterea nivelului de bunăstare al copilului. Pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există şi o serie de nevoi la care educaţia outdoor poate răspunde şi anume: nevoia de a fi respectat, de a fi inclus social, de a fi activ şi responsabil, de a se simţi în siguranţă. Toate nevoile precizate mai sus îşi au rolul şi locul lor în dezvoltarea personală a copilului, dar aş situa pe prim plan nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educaţiei outdoor, ea fiind o modalitate de succes, de a depăşi unele dificultăţi ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoţionale), copilul să fie inclus social, să simtă că aparţine unei comunităţi.

Mediul din interiorul celor 4 pereţi ai clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce mediul din afara clasei este unul care permite copiilor să se exprime, să relaţioneze cu ceilalţi, să colaboreze. Dintre formele de educaţie formală, informală şi non-formală, educaţia outdoor se pliază cel mai bine pe cea non-formală, întrucât ca şi aceasta, educaţia outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă şi oferă utilitate practică imediată cunoştinţelor învăţate. Atât educaţia non-

formală cât şi educaţia outdoor pot fi integrate cu succes în educaţia formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învăţământ.

În învăţământul preşcolar, adevărata muncă a educatoarei este în spatele documentului curricular. Nimic nu poate fi mai provocator din punct de vedere profesional decât a te întrece cu programa de studiu utilizată la grupă, găsindu-i noi înţelesuri, abordări, strategii de aplicare, etc.

Voi enumera câteva exemple practice de activităţi care se pot desfăşura în aer liber:

Domeniul Limbă şi Comunicare (DLC) - punerea în scenă a unei poveşti (Scufiţa Roşie sau Capra cu trei iezi), după ce în prealabil a fost citită. Se poate solicita preşcolarilor să schimbe firul poveştii (pentru a evita haosul şi dezorganizarea, copiii sunt anunţaţi cu o zi înainte); - începerea unei poveşti alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc.) – Poveştile copacilor: aşezaţi grupuri mai mici de copii lângă un copac. Ce sunete se aud? De unde vin? Dacă copacul ar vorbi, ce poveste ar spune? Există o varietate de activităţi ce pot fi derulate în aer liber în cadrul cărora copiii îşi pot dezvolta imaginaţia, creativitatea, limbajul şi exprimarea.

Domeniul Ştiinţe (DŞ) Activităţi matematice: - adunaţi o grămadă de pietre din care educatorul şi fiecare copil îşi vor alege câte una, comparându-le (cine are piatra cea mai mare/mică); - să adune cât mai multe frunze, să le sorteze după culoare, formă, mărime; Cunoaşterea mediului se pliază cu activităţile ecologice. Totul porneşte de la deprinderile simple: hârtiile, ambalajele nu se aruncă la întâmplare ci se depozitează ordonat în containere speciale. Spaţiile verzi cu flori şi copaci trebuie curăţate, puneţi accent pe condiţiile optime de dezvoltare a unei plante;

Domeniul Estetic şi Creativ (DEC) Educaţia plastică oferă posibilitatea manifestării depline a creativităţii şi sensibilităţii copilului. Desenele, colajele, afişele cu mesaj ecologic constituie o îmbinare a esteticului cu informaţia ştiinţifică. Prin aceste activităţi capătă valoare artistică unele obiecte realizate din materiale refolosibile; Educaţie muzicală - organizaţi concursuri muzicale în aer liber sau mergeţi cu copiii la un concert, în acest fel se pot descoperi elevi cu talent care pot urma o carieră în acest domeniu.

Domeniul Om şi Societate (DOS) - creaţi un spaţiu de reflecţie în aer liber, lansaţi discuţii despre frumuseţe utilizând elemente din natură: o frunză, o floare, etc.; - identificaţi o faptă bună făcută de un copil, încurajaţi-i să discute despre ea – de ce e important să faci bine celor din jurul nostru ?;

Domeniul Psihomotric (DPM) - există o varietate de activităţi sportive, diferite exerciţii, toate acestea contribuind la dezvoltarea fizică şi psihică a copilului într-un mod armonios. Acest domeniu se pliază cel mai bine cu acest concept de educaţie outdoor. Unde altundeva poţi desfăşura activitatea de educaţie fizică mai frumos decât în aer liber ? Ar trebui să se considere educaţia outdoor ca parte semnificativă în sistemul de învăţământ, ca un întreg şir de oportunităţi de învăţare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Bucur, S., ”Educaţia outdoor”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2012.

2. Manual de educaţie outdoor. Consiliul local Catunele – Inspectoratul şcolar din Muş, 2012.

3. Mihailă, P., ”Educaţia în aer liber – outdoor în Şcoala modernă. Calitate. Competivitate. Distincţie, Casa Corpului Didactic, Neamţ, 2014, anul XII, nr. 1/ martie, p. 19-21.

4. Cornescu, A.O., Beneficii ale desfășurării activităților de tip outdoor în grădinițe. Exemple de bună practică http://iteach.ro/experientedidactice/activitati-outdoor-in-gradinite

ART-TERAPIA CA MODALITATE DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN LUCRUL CU ELEVII CU TSA

Andreea Vieru

Școala Gimnazială Specială „Constantin Păunescu" Iași

În practica care o am cu elevii cu autism am observat că art-terapia îi ajută să se dezvolte emoțional, social, cognitiv, motric. Cu toţi ne dorim să contribuim la creşterea unor copii echilibraţi mental şiemoţional. Un copil, tipic sau cu TSA poate ajunge la un asemenea echilibru doar atunci când se dezvoltă social și emoțional.

Arta ca terapie este, în general, utilizată ca tratament pentru ceva - de obicei ca o modalitate de a îmbunătăți starea emoțională sau bunăstarea mentală, dar poate fi folosită pentrua elibera stresul sau tensiunea sau ca mod de auto-descoperire. Datorită valenţelor educative dar şi terapeutice art-terapia poate fi utilizată ca metodă alternativă de lucru cu copii cu autism. Terapia prin artă utilizează procesul creativ pentru a îmbunătăți bunăstarea fizică, mentală și emoțională a indivizilor de toate vârstele. Ideea de bază a art-terapiei este că procesulcreativ care apare în momentul de auto-exprimare artistică este cel care îi ajută pe oameni sădepășească anumite probleme, conflicte să își dezvolte abilitățile interpersonale, să gestionezecomportamentul, să reducă stresul, să sporească stima de sine și conștiința de sine și să obțină o înțelegere.

Art-terapia este un tip de terapie prin care se realizează un program complex ce implică limbajul vizual și creativitatea. Urmând și completând alte metode terapeutice, art-terapia dezvoltă și îmbunătățește starea emoțională a pacientului, îmbunătățește anumite abilități motrice și cognitive și sociale.

În studiile de specialitate se conturează ideea că autismul este cea mai severă tulburare neuropsihiatrică a copilăriei. De asemenea, terapia prin artă ne rebalansează sau reechilibrază emoţional, aşa că persoanele cu autism îşi pot regla emoţiile astfel. Dezvoltarea capacității de a exprima emoțiile printr-o formă sau alta reduce stresul și implicit stările agresive.

Popa M.(1997) și Păunescu C. (1999) au identificat o gamă largă de strategii și tehnici ale art-terapiei care pot fi utilizate atât cu indivizi normali, cât și cu cei cu deficiențe, și anume: art-terapia visual plastic (modelajul în plastilina sau lut, sculptura, pictura sau desenul,decorațiunile, artizanatul), terapie prin teatru, terapie prin dans,terapie prin muzică.

Art-terapia vizual-plastică este o modalitate de terapie în care se folosesc metode non-

verbale, care sunt bazate pe creaţia plastică (desen, pictură, sculptură, modelaj, colaj), pentrua evidenția ceea ce subiectul simte, trăiește intern.

O altă formă de art-terapie este terapia prin teatru. Cu ajutorul unor tehnici și procese specifice teatrului se poate realiza terapie în grup persoanelor cu nevoi speciale. Cu ajutorul teatruluise eliberează tensiuni. Cel care interpretează un personaj de fapt își clarifică o stare.

Cu ajutorul teatrului se îmbunătățesc abilitățile de comunicare, abilitățile de socializare, empatie. Se imbunătățesc de asemenea abilitățile de autocunoaștere și de autoreflecție.

O altă formă de art-terapie este terapia prin dans. Prin dans se exprimă anumite trăiri, acesta fiind considerat un mod frumos de abordare și terapie a persoanelor cu dizabilități.

Prin dans terapeutul comunică cu pacientul, îl face să se simtă ocrotit, se diminuează astfel starea de anxietate și nesiguranța. Cu ajutorul dansului ne putem cunoaște mai bine propriul corp, ne putem exprima sentimentele și ne putem elibera emoțional.

În terapia prin dans, corpul este reprezentarea sinelui, modul în care persoana îşi utilizează corpul ne arată cum este lumea sa interioară. Prin mişcare oamenii vin în contact cu lumea înconjurătoareşi cu obiectele, şi doar prin mişcare şi noi contacte cu mediul, cunoştinţeledespre propriul nostru corp se vor dezvolta. Terapia prin dans, oferă individului o modalitate de a interacționa cu mediul şi cu ceilalţi oameni atunci când el este limitat de o anumită dizabilitate.

O altă formă de art-terapie este terapia prin muzică. Întrucât în ţara noastră meloterapia în formă complexă este încă puţin utilizată, s-a optat pentru definiţia dată de “National Association for MusicTherapist care precizează că meloterapia ”înseamnă folosirea specializată a muzicii în slujba persoanelor cu nevoi speciale (mintale, fizice), pentru abilitare, reabilitare sau educaţie specială; scopul este de aajuta indivizii în atingerea şi menţinerea unor abilităţi înalte de funcţionare” (Bunt, 1994).

Prin meloterapie se dorește sensibilizarea fiinţei umane prin intermediul muzicii, în vederea realizării achiziţiilor şi a progresului în planul dezvoltării cognitive, dar şi pe celelalte planuri emoțional, social. Atunci cînd folosim terapia prin muzică nu înseaamnă că facem educație muzicală. Chiar dacă în urma acestei terapii oamenii dezvoltă anumite deprinderi muzicale ,muzica este folosită în primul rând pentru a stabili un contact cu copilul, pentru ca acesta să e simtă sigur și să poată coopera mai intens.

Pentru a se folosi în terapia prin muzică cele mai bune strategii de lucru, este necesar ca terapeutul să cunoască foarte bine particularităţile individuale ale fiecărei persoane cu carelucrează,

să urmărească reacţiile acestuia la contactul cufiecare instrument şi la sunetele diverselor instrumente. Prin meloterapie sedorește mai degrabă sensibilizarea omului cu ajutorul muzicii.

O altă formă de terapie este cromoterapia. Terapia prin intermediul culorilor, cunoscuta drept cromoterapie, este folosită adesea în lucrul cu elevii cu deficiențe. Toate culorile curcubeului au propriile proprietăți vindecătoare. În lucrul cu elevii se pot folosi obiecte, lumina (tubul interactiv cu bule, mingea magică, norișorul cu lumini, proiectorul mobil, dușul de lumini, cascada de lumini, sfere și cuburile de lumini, materiale fluorescente:tubul, pânza, lâna, particule, steluțe) sau doar rugămintea de a se gândi la o anumită culoare.

Se știe că autismul afectează destul de grav partea de comunicare și relaționare cu mediul înconjurător. Mai știm că terapia prin artă se bazează pe ideea că procesul artistic ajută la îmbunătățirea și consolidarea unei vieți sănătoase fiind o formă nonverbală de comunicare.

De aici putem concluziona că terapia prin artă este utilă în cazul copiilor cu TSA deoarece poate reprezenta o modalitate de comunicare a trăirilor interioare.

Putem asemăna picturile rupestre (arta primitivă -care era o modalitate de comunicare umană) cu pictogramele folosite în metodele de terapie utilizate in TSA, și anume TEACH și PECS. Cu ajutoul acelor picture rupestre oamenii primitive comunicau îndeletniciri pe care le aveau, metode de vînătoare, etc. Putem afirma astfel că ”arta s-a născut din dorința decomunicare, desenul fiind considerat o unealtă de comunicare”.

În procesul creației există o suprafață si elemente de limbaj plastic. Având aceste unelteputem transmite mesaje către copilul cu TSA, iar în urma procesului de invatare acesta să reușească să comunice cu cei din jur.

În orice formă de terapie se dorește dezvoltarea unui sistem de comunicare și relaționarecu copilul. La fel și în cazul terapiei prin artă. Inițial se creează un spatiu sigur pentru copilul cu autism eliminand astfel frustrarile si starile de agresivitate. Este o terapie la îndemâna tuturor. Procesul creației oferă la sfârșitul lui un rezultat palpabil, la sfârșitul fiecarei ședinte având recompensa lucrului finit, a produsul artistic realizat.

Arta oferă siguranță prin natura ei, aceasta având o structură simplă, un început și un sfârșit, existând de fiecare dată o finalitate în procesul artistic. Se încadrează exact în tipul de procedeu pedagogic care trebuie urmat în lucrul cu copilul cu TSA.

Înainte de a începe o ședință de art-terapie cu copilul cu autism este bine să urmărim anumite obiective, care au un caracter orientativ. Totuși, obiectivele trebuie să fie personalizateîn funcție de

gradul de dizabilitate, de dezvoltare al copilului cu TSA.

Atunci când utilizăm terapia prin artă în autism este important să atingem anumite obiective și anume: integrarea și reglarea senzorială; redarea emoțiilor și exprimarea de sine; dezvoltarea capacității cognitive și a atenției; rezolvarea unor deficiențe motorii și abilități grafice; coordonarea mână- ochi; rezolvarea deficiențelor în relațiile sociale; eliminarea stării de anxietate.

Literatura de specialitate ne precizează că una din afecțiunile grave ale persoanei cu autism sau TSA este integrarea senzorială. Art-terapia este cea care poate furniza un mediu sigur persoanei cu autism, o integrare senzorială și explorare placută,oferind un mediu calm și liniștitor fiind posibilă conștientizarea stimulilor externi prin experiența produsului artistic.

Persoanele cu autism au dificultăți în a-și exprima emoțiile. Utilizînd arta ca modalitatede exprimare a emoțiilor se reduce și stresul simțit de opersoană cu TSA. Pentru elevii Înalt funcționali arta este o modalitate perfectă de exprimare a emoțiilor. Dezvoltând capacitatea persoanei cu autism de a utiliza elementele de limbal artistic, , câștigăm teren în reglarea atenției și eliminăm treptat deficientul de atenție.

Cu ajutorul art-terapiei copilul cu TSA poate dezvolta anumite abilități grafice, și diminua deficiențe motorii. Acest aspect este în strânsă legătură și cu coordinarea mână-ochi. Unul din principalele obiective în art-terapie este reglarea motrică fină prin exerciții grafice.

Prin art-terapie întelegem un procedeu terapeutic ce are la bază eliminarea stărilor de anxietate și a agresivității. Prin însăși natura sa arta oferă toate mijloacele de relaxare și încredere în sine. Dezvoltarea abilităților de petrecere a timpului liber într-un mod productiv pentru persoanele cu autism nu este deloc un obiectiv ușor de atins, dar prin art-terapie putem găsi mijloace practice de conștientizare a timpului liber productiv, art-terapia având destule mijloace aflate la îndemână, de exemplu coloratul poate deveni o pauză productivă. Un aspect esențial în terapia copiilor cu autism îl reprezintă rezolvarea deficiențelor în relațiile sociale. Prin ședintele de art-terapie consolidăm relația dintre terapeut și copil. Se pot deasemenea realiza sesiuni de grup facilizând socializarea și relaționarea cu alte persoane.

Putem afirma cu siguranță că se observă o asemănare izbitoarea art- terapiei cu alte tipuri de terapii aplicate copiilor cu TSA, precum terapia ocupațională, integrare senzorială saupsihoterapia, singura diferență fiind că în art-terapie se folosește mereu arta.

În timpul activităților de art-terapie cu copii cu autism trebuie respectate anumite reguli,reguli care sunt folosite și în cadrul orelor normale de clasă precum: copilul trebuie să fie atentîn timpul

activității, trebuie să se vorbească ferm cu el, să se utilizeze cuvinte simple și la obiect.Este necesar ca elevul să știe regulile temelor de lucru înainte de a începe activitatea. Sarciniletrebuie secvențializate și este necesar să fie duse până la capăt. Copilul cu TSA are nevoie de un support visual, dar și fizic atunci când primește o sarcină. Este util să se încurajeze comunicarea de orice natură și să se utilizeze recompensele. Este impetuos necesar ca activitatea să fie adaptată în funcție de copil.

Există anumite concepții greșite în ceea ce privește utilizarea terapiei prin artă în autism.Se consideră că terapeutul sau persoana care realizează activitatea de terapie trebuie să aibă talent sau să fi promovat o școală de arte. Nu este adevărat. Orice profesor cu imaginație și studii de specialitate poate realiza astfel de activități de art-terapie.

În activitățile de art-terapie realizate elevilor cu autism se pot utiliza anumite proiecte sau tehnici de lucru, tehnici pe care și eu le-am utilizat în partea practică a acestei lucrări. Am folosit pictura cu degetele, cu picioarele, modelajul, tehnica picturii cu buretele, colaje, desenulgraphic, tehnica paiului, teme inspirate din emoțional, tehnica stropitului.

De asemenea și materialele de lucru folosite și elementele de limbaj plastic sunt importante în activitățile cu elevii cu TSA. Uneltele folosite în procesul artistic pot fi hârtie, lemn, pensule, creioane, culori(acuarele, tempera, ulei, acrilice), lut, plastelină. Elementele de limbaj plastic utilizate fiind punctual, linia și pata de culoare.

Art-terapia este un tip de terapie prin care se realizează un program complex ce implică limbajul vizual și creativitatea. Urmând și completând alte metode terapeutice, art-terapia dezvoltă și îmbunătățește starea emoțională a pacientului, îmbunătățește anumite abilități motrice și cognitive și sociale.

Bibliografie:

Bunt, L. *Music Therapy: An Art Bbeyond Words*, New York: Editura Rutledge,Londonand(1994).

Păunescu, C. *Terapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelective,* București: ALL(1997).

COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN CADRUL DISCIPLINELOR ECONOMICE

Prof. Mihaela Vieru, Colegiul Economic "Virgil Madgearu" Iași

Prof. Lucian Vieru, Colegiul Tehnic "Haralamb Vasiliu" Podu Iloaiei

Termenul de comunicare s-a impus în ultimii ani ca un scop, ca un mijloc, ca prioritate. De fapt, procesul de învățământ, activitățile de predare- învățare-evaluare ca şi multe alte activități formale sau informale sunt punere în comun a energiilor, a competențelor, a scopurilor, idealurilor care capătă contur, care se așteaptă să fie îndeplinite.

Îmi propun să abordez problematica feedbackului, precum și a rolului pe care îl are comunicarea în stabilirea relațiilor interpersonale, având în vedere faptul că, în orizontul de așteptare al elevilor stă o nevoie acută de afectivitate.

Actul de comunicare nu este deplin, nu se realizează dacă nu se produce feedback-ul. Această componentă presupune „răspunsul", reacția la mesajul transmis/ receptat. Feedback-ul a fost definit ca fiind „toate mesajele verbale şi nonverbale pe care o persoană le transmite în mod conștient sau inconștient ca răspuns la comunicarea altei persoane".

Autorii au făcut o clasificare a feedback-lui: feedback-ul *evaluativ și feedback-ul nonevaluativ.*

Feedback-ul *evaluativ* –presupune formularea unei opinii despre o problemă- poate fi *pozitiv, negativ* sau *formativ.* Feedback-ul pozitiv încearcă comunicarea în direcţia în care se petrece, cel negativ are o funcţie corectivă, ajutând la „ameliorarea" demersului comunicaţional. Cel *formativ* are un caracter aparte, fiind tot un tip de feedback *negativ* : el nu sancţionează imediat aspectul neconform („Nu e corect"), ci amână formularea unei opinii până în momentul când se poate remedia „Eu văd situaţia..." sau „ Poate ar fi bine", decât „Este aşa".

Feedback-ul *nonevaluativ* este :

a) **de *sondare***- solicitarea de informaţii suplimentare, de detalii care fac mai uşor de receptat mesajul iniţial sau să ducă la înţelegerea unei manifestări, atitudini. De exemplu un elev este nemulţumit de nota obţinută: „Toti colegii mei au luat mai mult decât mine". Profesorul poate greși, afirmând „9 este o notă excelentă" sau „ Nu e cazul să te superi pe un lucru atât de neimportant". Nota este un lucru foarte important pentru un elev. Poate că elevul a promis mamei pe care tocmai a supărat-o că va lua zece la următoarea lucrare. Corect este „ Şi de ce te supără acest lucru?" Astfel se obțin informații, se clarifică faptul necunoscut și, mai ales, se evită gafa (posibilă).

b) **de *înţelegere*** - ajută să asigurăm prin parafrază că înţelegem ce spune interlocutorul, ce simte, că suntem alături de el. Când elevul relatează o întâmplare care l-a oprit / împiedicat să rezolve tema, de exemplu, se poate spune „ Înţeleg ce spui”, „ Trebuie să-ţi fi fost foarte dificil...” etc.

c) ***„mesajul-eu”***- transferă accentul comunicării de pe „tu” (interlocutorul) pe cel care comunică. Dacă un elev insistă cu întrebări tot timpul, având o nevoie de atenție particulară, profesorul este tentat să spună: „Mă deranjezi cu insistența ta”. În cazul în care apelează la feedback-ul *eu*, profesorul va spune „ Nu am mereu timpul necesar să răspund la toate întrebările”.

Este important de asumat/ conștientizat de către educatori faptul că:

a) fedback-ul nu este un sfat;

b) feedback-ul nu este critică (după cum nu este nici laudă);

c) feedback-ul nu este verbiaj gratuit (ex. “Se putea mai bine”), colocvial.

Feedback-ul este intervenția verbală, nonverbală, paraverbală care va asigura “punerea în comun” a energiilor pentru învățarea conținuturilor, a noțiunilor noi, pentru afirmarea şi dezvoltarea personalității pentru asigurarea succesului personal.

În fata faptului că elevii nu și-au făcut tema conform cerințelor, profesorul poate afirma: „Aşa faceţi voi de fiecare dată” sau „Nu vreţi niciodată să faceți cum vi se spune”. Acestea sunt mesaje de tip „tu”: accentul se deplasează pe „celălalt” şi va induce ideea în mințile elevilor „profesorul ne crede incapabili” etc, etc. În locul acestor mesaje, se pot formula mesaje de tip „eu”: „Mă deranjează că nu respectați ceea ce vă spun”, sau chiar „sunt dezamăgit”; se poate remarca faptul că accentul este deplasat pe „cel care vorbește” și va induce ideea „l-am supărat pe profesor” etc şi nu „şi-aşa nu ne crede în stare de nimic”. Mesajele care se transmit sunt : de judecată, de conformare, de îndrumare, de interogare, de apreciere.

După cum se poate remarca, feedback-ul este o reacţie conștientă, deliberată, al cărei efect este aproape anticipat. El nu mai este o reacție spontană, ci un răspuns care urmărește ceva: dezvoltarea personală a elevilor sub aspect emoțional, stimularea unei atitudini pozitive faţă de şcoală, educaţie, educator.

Feedback-ul care se produce în cadrul şi prin interacţiunea didactică are consecinţe asupra tuturor celor trei componente: elevul va căpăta încredere în sine dacă ştie că “are o lucrare bună”, că “se pricepe la compuneri”, că “se vede că se străduieşte”.

Componenta cognitivă a imaginii de sine este susţinută, aşadar, de aprecierile verbale care dau valoare, încurajează, confirmă interesul, efortul. Sub aspect emoţional, influenţa este cea mai mare, datorită impactului pe care îl are asupra “sinelui” elevului. Acesta din urmă, elevul, are nevoie sub aspect emoţional de: *încredere, valorizare, evaluare* care să-i confirme în pemanenţă cum este văzut, privit, apreciat de către alţii.

Se pot remarca nişte condiţii ale feedback-ului:

a) să se bazeze pe *încredere* (elevul crede în opinia profesorului care este obiectiv, nepărtinitor);

b) să se limiteze la conţinutul lecţiei;

c) să răspundă strict la întrebările / cerinţele elevilor;

d) să încurajeze (să stimuleze reuşita personală);

Comunicarea face ca profesorul şi elevii să devină parteneri, să colaboreze pentru acelaşi obiectiv, să trudească şi să se bucure *împreună*, pentru că au "pus în comun" competenţele, efortul, energia, cunoştinţele.

BIBLIOGRAFIE

1) Păun, E. – Sociopedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1992;

2) Zlate, M.— Psihologia socială a grupurilor şcolare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002;

3) Iacob L. –Comunicarea didactică, Editura Polirom, Iaşi, 1998;

COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN CADRUL DISCIPLINELOR ECONOMICE

Prof. Mihaela Vieru, Colegiul Economic "Virgil Madgearu" Iași

Prof. Lucian Vieru, Colegiul Tehnic "Haralamb Vasiliu" Podu Iloaiei

Termenul de comunicare s-a impus în ultimii ani ca un scop, ca un mijloc, ca prioritate. De fapt, procesul de învățământ, activitățile de predare- învățare-evaluare ca şi multe alte activități formale sau informale sunt punere în comun a energiilor, a competențelor, a scopurilor, idealurilor care capătă contur, care se așteaptă să fie îndeplinite.

Îmi propun să abordez problematica feedbackului, precum și a rolului pe care îl are comunicarea în stabilirea relațiilor interpersonale, având în vedere faptul că, în orizontul de așteptare al elevilor stă o nevoie acută de afectivitate.

Actul de comunicare nu este deplin, nu se realizează dacă nu se produce feedback-ul. Această componentă presupune „răspunsul", reacția la mesajul transmis/ receptat. Feedback-ul a fost definit ca fiind „toate mesajele verbale şi nonverbale pe care o persoană le transmite în mod conștient sau inconștient ca răspuns la comunicarea altei persoane".

Autorii au făcut o clasificare a feedback-lui: feedback-ul *evaluativ și feedback-ul nonevaluativ.*

Feedback-ul *evaluativ* –presupune formularea unei opinii despre o problemă- poate fi *pozitiv, negativ* sau *formativ.* Feedback-ul pozitiv încearcă comunicarea în direcţia în care se petrece, cel negativ are o funcţie corectivă, ajutând la „ameliorarea" demersului comunicaţional. Cel *formativ* are un caracter aparte, fiind tot un tip de feedback *negativ* : el nu sancţionează imediat aspectul neconform („Nu e corect"), ci amână formularea unei opinii până în momentul când se poate remedia „Eu văd situaţia..." sau „ Poate ar fi bine", decât „Este aşa".

Feedback-ul *nonevaluativ* este :

a) **de *sondare***- solicitarea de informaţii suplimentare, de detalii care fac mai uşor de receptat mesajul iniţial sau să ducă la înţelegerea unei manifestări, atitudini. De exemplu un elev este nemulţumit de nota obţinută: „Toti colegii mei au luat mai mult decât mine". Profesorul poate greși, afirmând „9 este o notă excelentă" sau „ Nu e cazul să te superi pe un lucru atât de neimportant". Nota este un lucru foarte important pentru un elev. Poate că elevul a promis mamei pe care tocmai a supărat-o că va lua zece la următoarea lucrare. Corect este „ Şi de ce te supără acest lucru?" Astfel se obțin informații, se clarifică faptul necunoscut și, mai ales, se evită gafa (posibilă).

b) **de *înţelegere*** - ajută să asigurăm prin parafrază că înţelegem ce spune interlocutorul, ce simte, că suntem alături de el. Când elevul relatează o întâmplare care l-a oprit / împiedicat să rezolve tema, de exemplu, se poate spune „ Înţeleg ce spui", „ Trebuie să-ţi fi fost foarte dificil..." etc.

c) ***„mesajul-eu"***- transferă accentul comunicării de pe „tu" (interlocutorul) pe cel care comunică. Dacă un elev insistă cu întrebări tot timpul, având o nevoie de atenție particulară, profesorul este tentat să spună: „Mă deranjezi cu insistența ta". În cazul în care apelează la feedback-ul *eu*, profesorul va spune „ Nu am mereu timpul necesar să răspund la toate întrebările".

Este important de asumat/ conștientizat de către educatori faptul că:

a) fedback-ul nu este un sfat;

b) feedback-ul nu este critică (după cum nu este nici laudă);

c) feedback-ul nu este verbiaj gratuit (ex. "Se putea mai bine"), colocvial.

Feedback-ul este intervenția verbală, nonverbală, paraverbală care va asigura "punerea în comun" a energiilor pentru învățarea conținuturilor, a noțiunilor noi, pentru afirmarea şi dezvoltarea personalității pentru asigurarea succesului personal.

În fata faptului că elevii nu și-au făcut tema conform cerințelor, profesorul poate afirma: „Aşa faceţi voi de fiecare dată" sau „Nu vreţi niciodată să faceți cum vi se spune". Acestea sunt mesaje de tip „tu": accentul se deplasează pe „celălalt" şi va induce ideea în mințile elevilor „profesorul ne crede incapabili" etc, etc. În locul acestor mesaje, se pot formula mesaje de tip „eu": „Mă deranjează că nu respectați ceea ce vă spun", sau chiar „sunt dezamăgit"; se poate remarca faptul că accentul este deplasat pe „cel care vorbește" și va induce ideea „l-am supărat pe profesor" etc şi nu „şi-aşa nu ne crede în stare de nimic". Mesajele care se transmit sunt : de judecată, de conformare, de îndrumare, de interogare, de apreciere.

După cum se poate remarca, feedback-ul este o reacţie conștientă, deliberată, al cărei efect este aproape anticipat. El nu mai este o reacție spontană, ci un răspuns care urmărește ceva: dezvoltarea personală a elevilor sub aspect emoțional, stimularea unei atitudini pozitive faţă de şcoală, educaţie, educator.

Feedback-ul care se produce în cadrul şi prin interacţiunea didactică are consecinţe asupra tuturor celor trei componente: elevul va căpăta încredere în sine dacă ştie că "are o lucrare bună", că "se pricepe la compuneri", că "se vede că se străduieşte".

Componenta cognitivă a imaginii de sine este susţinută, aşadar, de aprecierile verbale care dau valoare, încurajează, confirmă interesul, efortul. Sub aspect emoţional, influenţa este cea mai mare, datorită impactului pe care îl are asupra "sinelui" elevului. Acesta din urmă, elevul, are nevoie sub aspect emoţional de: *încredere, valorizare, evaluare* care să-i confirme în pemanenţă cum este văzut, privit, apreciat de către alţii.

Se pot remarca nişte condiţii ale feedback-ului:

a) să se bazeze pe *încredere* (elevul crede în opinia profesorului care este obiectiv, nepărtinitor);

b) să se limiteze la conţinutul lecţiei;

c) să răspundă strict la întrebările / cerinţele elevilor;

d) să încurajeze (să stimuleze reuşita personală);

Comunicarea face ca profesorul şi elevii să devină parteneri, să colaboreze pentru acelaşi obiectiv, să trudească şi să se bucure *împreună*, pentru că au "pus în comun" competenţele, efortul, energia, cunoştinţele.

BIBLIOGRAFIE

1) Păun, E. – Sociopedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1992;

2) Zlate, M.— Psihologia socială a grupurilor şcolare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002;

3) Iacob L. –Comunicarea didactică, Editura Polirom, Iaşi, 1998;

4575

ORGANIZAREA CONȚiNUTURILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

VINTILESCU ELENA
COLEGIUL NAȚIONAL "GH. ȚIȚEICA"

Organizarea conținuturilor în învățământul preuniversitar reprezintă o componentă esențială a procesului de predare și învățare. Aceasta este importantă pentru a asigura o înțelegere adecvată a subiectelor și pentru a facilita dezvoltarea de competențe și abilități relevante pentru elevi pentru a asigura o educație și o dezvoltare permanentă a societății care este în continuă schimbare.

Educația este unul dintre cele mai puternice instrumente pentru schimbarea lumii. De-a lungul istoriei, educația a jucat un rol cheie în transformarea societăților și în dezvoltarea umanității. Ea oferă oamenilor posibilitatea de a dobândi cunoștințe și abilități care le permit să ia decizii mai bune, să își dezvolte potențialul și să contribuie la progresul societății.

Prin educație, oamenii învață nu doar cunoștințe academice, ci și abilități sociale, cum ar fi comunicarea, cooperarea și gândirea critică. Aceste abilități sunt esențiale în dezvoltarea unei societăți civilizate și a unei culturi a respectului reciproc. Prin educație, oamenii își dezvoltă capacitatea de a înțelege și a aprecia diferențele culturale, religioase și etnice, contribuind astfel la o lume mai tolerantă și mai deschisă.

De asemenea, educația oferă oamenilor posibilitatea de a-și schimba propriile vieți. Prin dobândirea de competențe și abilități, oamenii își pot îmbunătăți nivelul de trai, pot obține locuri de muncă mai bune și pot contribui mai eficient la economia societății. Prin educație, oamenii pot deveni mai autonomi și mai capabili să ia decizii mai bune pentru ei și pentru comunitățile lor. Educația oferă oamenilor posibilitatea de a dobândi cunoștințe și abilități, de a-și schimba viețile și de a contribui la dezvoltarea continuă a societății.

În acest sens, există mai multe teorii și bune practici care pot fi aplicate pentru a îmbunătăți organizarea conținuturilor.

Una dintre teoriile majore care stau la baza organizării conținuturilor este teoria învățării bazate pe concepte (concept-based learning). Această teorie susține că învățarea trebuie să se concentreze pe concepte, idei și principii, în loc să se concentreze pe informații și date

individuale. Acest lucru poate fi realizat prin definirea clară a conceptelor-cheie și a relațiilor dintre acestea, creând astfel un cadru coerent pentru învățare.

O altă teorie importantă este teoria învățării prin descoperire (discovery learning). Această teorie susține că elevii ar trebui să descopere informațiile și conceptele pe cont propriu, în loc să le fie predate în mod direct. Această abordare poate fi realizată prin utilizarea de studii de caz, probleme sau experimente, care îi obligă pe elevi să descopere informațiile și să dezvolte soluții prin intermediul unui proces de investigare.

Pentru a asigura o organizare adecvată a conținutului, bunele practici includ planificarea atentă a materialelor didactice și utilizarea unor structuri clare de organizare. De exemplu, se poate utiliza o structură de tip piramidal, cu concepte de bază la baza piramidei și informații detaliate la nivelul vârfului. De asemenea, se poate utiliza o structură de tip hibrid, care combină diferite tipuri de informații, cum ar fi grafice, diagrame și text.

Este important să se ia în considerare și nevoile individuale ale elevilor atunci când se organizează conținutul. Aceasta poate include luarea în considerare a stilului de învățare preferat al elevilor (de exemplu, vizual, auditiv sau kinestezic) și asigurarea că se utilizează o varietate de metode de predare pentru a ajunge la toți elevii. De asemenea, este important să se asigure că conținutul este relevant pentru viața reală a elevilor și că poate fi aplicat în contexte practice.

În concluzie, organizarea conținutului în învățământul preuniversitar este esențială pentru asigurarea unui proces de predare și învățare eficient. Teoriile și bunele practici menționate mai sus pot fi utilizate pentru a ajuta la crearea unui cadru coerent și a unor structuri didactice.

Bibliografie

Ghid de bune practici privind transferabilitatea alternativelor educaționale în invățământul preuniversitar românesc,

Teoria și metodologia curriculumului, Dan Potolea,Marin Manolescu

Conceptualizarea curriculumului. O abordare multidimensională. Potolea D.

Pedagogie,Problematica educației contemporane, Tudor Marin, Luciana Maria Marin

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN LECȚIA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. RALUCA VÎRCAN
LICEUL TEORETIC AMĂRĂȘTII DE JOS,JUD.DOLJ

Limba şi literatura română este una dintre disciplinele care preiau, într-o bună măsură, elementele de noutate, adică metodele moderne, interactive, pe care le pune în practică ţinând cont de bagajul informaţional şi de strategiile didactice, strategii care pot optimiza procesul de instruire, dacă se are în vedere faptul că reprezintă modalităţi complexe de organizare şi conducere a procesului instructiv-educativ pe baza combinării mijloacelor de învăţământ şi a formelor de grupare a elevilor, toate în funcţie de personalitatea şi creativitatea profesorului.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului.

Caracteristicile metodelor interactive:

- sunt atractive;
- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează iniţiativa;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare;
- valorifică şi stimulează potenţialul creativ, originalitatea copiilor;
- acţionează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învăţarea prin cooperare;
- copiii învaţă să argumenteze acţiunile;
- îi învaţă pe elevi să comunice între ei şi să asculte părerile celor din jur.

Câteva dintre metodele moderne, interactive, pe care le-am folosit, cu succes și rezultate palpabile, sunt: cvintetul, metoda inteligențelor multiple, metoda pălăriilor gânditoare, metoda jurnalului cu dublă intrare, cubul, RAI etc.

Spre exemplu, la clasa a V-a, am folosit ***metoda cvintetului*** astfel:

Zâna
Bună, frumoasă
Mergând, lucrând, pierzând
De fiu s-a îndrăgostit
Fericită

Metoda RAI poate fi folosită cu succes la orice oră de literatură, pentru verificarea înțelegerii textului, elevii formulând întrebări și răspunsuri pe baza acestuia.

Metoda inteligențelor multiple a fost utilizată la clasa a VI-a, la lecția pentru consolidarea operei *Amintiri din copilărie,* de Ion Creangă, cu următoarele sarcini de lucru:

Inteligența lingvistică

1. Explicați, în 3-5 rânduri, de ce credeți că Nică era supărat pe „cucul arminesc" (pupăză).

2. Alcătuiește o poezie de cinci versuri (cvintet), care să redea sintetic conținutul fragmentului *Pupăza din tei*, din *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă.

Inteligența logico-matematică

1. Ordonați cronologic următoarele evenimente din viața scriitorului Ion Creangă:

2. Scrie cu cifre romane anul nașterii și anul morții lui Ion Creangă.

Inteligența interpersonală

1. Realizați un dialog cu Nică pe tema furtului pupezei. (6-10 replici)

Inteligența intrapersonală

1. Imaginează-ți o pagină din jurnalul lui Nică din ziua când a furat pupăza.

Inteligența naturalistă

1. Realizați descrierea pupezei, pornind de la imaginea dată.

Inteligența spațială

1. Reprezentați grafic o scenă din Pupăza din tei, de Ion Creangă.

Inteligența muzicală

1. Găsiți o melodie pentru versurile date.

Inteligența kinestezică

1. Redați prin gestică și mimică momentul când Nică scoate pupăza din tei.

Metoda jurnalului cu dublă intrare a fost folosită la consolidarea speciei fabula, atunci când s-a insistat pe caracterizarea personajelor și tipologia umană reprezentată:

Caracterizarea personajelor

Bivolul	**Citatul din operă**	**Trăsăturile bivolului**
	„mare, negru, fioros”	
	„mare şi puternic, gospodar cu greutate”	
	„cam ce slujbă poţi să-mi faci?”	
	„că mă apără de muşte, de ţânţari şi de tăuni Și de alte spurcăciuni”	
	„potaie proastă, cam ce slujbă poţi să-mi faci?”	
	„îl răstoarnă, îl ia-n coarne, îl aruncă-n trifoi”, „javră”, „potaie proastă”	
Cățelul	„-Ah, ce mare dobitoc”	
	„e rost să mă plimbe şi pe mine”	
Coțofana		

Metoda cadranelor, pe de altă parte, a fost folosită la o lecție despre interjecție:

Cadranele

1. Realizează corespondența între cele două coloane: A. B. 1. senzație a) Striga fericit: Ura!Ura! 2. stare sufletească b) Pupăza zbrrr! 3. interjecție de adresare c) Brrrr! Ce frig este! 4. onomatopee d) Mă!	2. Grupează pe două coloane interjecțiile de mai jos în funcție de structura lor: Ah!, Cri-cri!, Hodoronc-tronc!, Pleosc!, Hăis!, Marș!, Miau!, Cip-cirip!
3. Scrieți verbele derivate de la următoarele interjecții: Poc!..... Of!..... Piu!..... Vâj!..... Vai!..... Mâr!..... Mor!.....	4. Puneți semnele de punctuație, acolo unde este necesar: Haide s-a răstit stăpânul Și a făcut odată buf Na-ți servieta ,, Aa s-a mirat prelung ” ,, Ei ce-a zis Cristina ”

Metoda pălăriilor gânditoare

Metoda deosebit de interesantă și captivantă pentru copii a fost cea a pălăriilor gânditoare, la o lecție despre textul nonliterar, având ca temă orașul Sulina. Cerințele de lucru au fost create după specificul fiecărei pălării, câte un reprezentant din fiecare grupă fiind purtătorul câte unei pălării viu colorate.

1. Pălăria albă (obiectivă)

Descrieți orașul Sulina la jumătatea secolului al XIX-lea!

2. Pălăria roșie (dă frâu liber imaginației)

Imaginați-vă că nu s-ar fi înființat Comisia Europeană a Dunării și Sulina nu ar fi devenit port liber (PORTO FRANCO). Cum ar fi arătat orașul?

3. Pălăria galbenă (perspectivă pozitivă)

Care sunt urmările pozitive ale deciziei Tratatului de la Paris din 1856?

4. Pălăria albastră (supraveghează și dirijează bunul mers al activității)

Cum se manifestă conceptul de ***Europă unită***?

5. Pălăria neagră (prudență)

a) Cum era asigurat procesul educațional în Sulina?

b) Credeți că era nevoie să existe școli pentru fiecare etnie?

6. Pălăria verde (stimulează gândirea creativă)

Găsește cel puțin două argumente pentru a susține înființarea unei școli la care să învețe copii de etnii diferite, iar limba în care se studiază să nu fie niciuna dintre limbile materne ale elevilor.

În concluzie, consider că îmbinarea metodelor tradiționale cu cele moderne, interactive ori activ-participative este una benefică pentru copii, care învață „altfel”, contribuind la creșterea randamentului școlar și la prevenirea insuccesului.

The actuality of using CLIL through History

Teacher: VIȘAN VIOLETA – CORNELIA,

Școala Gimnazială Nr. 1, Dumbrava Roșie, Jud. Neamț

Since the end of the 20th century, the *European Centre for Modern Languages of the Council of Europe* has been constantly and ever more implicated in studying how the language-learning process functions and trying to theorize the need of lifelong, quality language education. Their vision is: "A Europe committed to linguistic and cultural diversity, where the key role of quality language education in achieving intercultural dialogue, democratic citizenship and social cohesion is recognized and supported." (https://www.ecml.at). This interest in the linguistic and cultural diversity has led to a new vision on education, meant to combine both language items and cultural aspects, and gave birth to the Content and Language Integrated Learning (CLIL).

The idea itself is not completely new, since various school strategies dealing with language and culture have been already functioning under different names and many attempts were done long before the existence of the term CLIL. This may be the case of the countries that have two or more national languages, or the immersion bilingual education that started in Canada in 1965, or the trend of studying abroad, or the bilingual schools in the border areas. But all these had a highly limited character given by the specific cultural or local conditions. None of them could be generalized and taken to an international level since those specific conditions were not met elsewhere and thus, those teaching models couldn't be adapted in other areas.

Throughout the centuries, the ability to communicate with people from other parts of the world, either for cultural or economic reasons has become an ever growing necessity. The importance of knowing various cultural aspects along with a wide world spoken language has proven its benefits in all fields, from daily life to academic circumstances. Nevertheless, it is important to notice that those who wanted to achieve language acquisition had at their disposal methods and techniques meant to ease the process and to make it enjoyable and durable at the same time.

Taking all these into consideration, the necessity of an educational system able to blend language and culture learning becomes obvious. The term CLIL (Content and Language Integrated Learning) is attributed to Professor David Marsh from the Jyvaskyla University, Finland. One aspect of the implementation of this method offers students an educational environment that supports learning of the

English language through history and multiple aspects related to national and international civilization topics with the clear purpose of improving their communicative skills.

In our contemporary society, **history and the civilisation themes along with the English language are among the school subjects that belong to the national curricula**. The knowledge and the understanding of history, of civilisation items, of English language represent an integrated part of the general individual standard of education and skills. History teaches us who we are, it shows us our true identity, it gives us models to follow, it helps us make adequate decisions, and above all, it supports us in understanding the differences among eras, peoples, and races. The most important aim of the educational system is managing to keep a fair balance among the main school subjects of the national curricula and this will contribute to a harmonious development of a child's personality.

Studying history enables students not only to acquire new information and new vocabulary, but also to acquire fundamental criteria of thinking and understanding the multitude of historical and cultural elements that have influenced us and led to what we are nowadays. Teaching a child how to use language correctly in a real-life context represents a great advantage for the individual and for the society as well. These skills will ensure access to various educational and cultural communicative situations, both orally and in written form.

The ability of knowing and accepting these differences without judging, along with the possibility to communicate to people belonging to other cultures represent the main ingredients of the contemporary citizens, human beings that need to understand both themselves and others. Because these are concrete realities of our contemporary society where individuals migrate a lot due to educational or working reasons.

The main purpose of this research paper is to prove that a solid knowledge of the English language can definitely be accomplished through history and civilization themes that foster students' real-life situations and, at the same time, give them the opportunity to become full citizens of our internationalized and multi-racial society.

This **integrated method** implies a new approach of grammar and vocabulary items starting from topics related to historical characters or events that students are slightly familiar with, in order to attract the interest of a generation that has numerous extra-curricular concerns and lots of information sources at their disposal. The working methods, the activities and the class management have to be modern, making use of the new technologies and new assessment ways so as the classes should step out of the

ordinary educational routine of the teaching – learning process of both English and historical notions. The students need to have a major role in choosing the themes and the working clusters (pair work, group work, project work, portfolio) giving thus every single child the opportunity to participate, to express him/herself, to collaborate, to help and to be helped without the fear of failing or being judged or getting low marks.

The Romanian national curricula considers teaching of the English language as a major objective at all levels of education. The methods and the techniques have substantially changed over the last decades, ever more in favour of the interactive and student-centered ones. Still the reduced number of classes per week limits the opportunities of learning situations. Nevertheless, this does not diminish the importance of studying English and the integration of the historical and civilization topics will definitely be reflected into their future social and working life.

The methodological course will include the most important aspects of teaching and learning English through history and civilization themes. The main premise upholds the possibility of improving students' performance in the field of knowledge and correct usage of the English language if a systematic way is implemented and if it is based on appropriate and effective methodology.

The basic purpose of studying English is cultivating language and by language we understand the process of expressing ideas and feelings through words. Even if it is obvious that by doing so the students operate with abstract notions, it is also obvious that this school subject has a remarkable practicality. The activities based on historical and civilization themes provide an excellent opportunity to enrich language knowledge.

Modern didactics are student-centred, not teacher-centred, since the learning process is not the only aim, but it includes all the formative changes that can be noticed within every single student. The hypothesis demands creating cognitive conflicts that can be solved by selecting appropriate didactic means and strategies in order to stimulate motivated and systematic learning that will eventually lead to personal satisfaction. The last but not the least important aim is creating the ability of self-evaluation so as students can record their progress by themselves. Faced with such a big challenge, our responsibility as teachers is to provide good models and appropriate knowledge both concerning the English language and the historical and civilization themes.

BIBLIOGRAPHY

1. Coyle, Do, Content and Language Integrated Learning: motivating learners and teachers, Scottish Language Review, 2006. Available at: http://www.strath.ac.uk/media/faculties

2.Coyle, Do, Relevance of CLIL to the European Commission's Language Learning Objectives, A Pedagogical Approach from the European Perspective, in Hornberger N. H. Encyclopedia of Language and Education, Springer, Boston, MA, 2006

3. Dale, Liz & Tanner, Rosie, CLIL Activities, a resource book for subject and language teachers, Cambridge University Press, Cambridge, 2013

4. Deutsch, S., Why should we teach our children history?, 1998, http://www.dltk-kids.com/articles/whyhistory.html

5. Marsh, David, Coyle, Do, Hood, Phillip, Content and Language Integrated Learning, Cambridge University Press, Cambridge, 2010

6. Mehisto, P., Marsh, D., and Frigols, M. J., Uncovering CLIL: content and language integrated learning in bilingual and multilingual education. Macmillan Education, Oxford, 2008

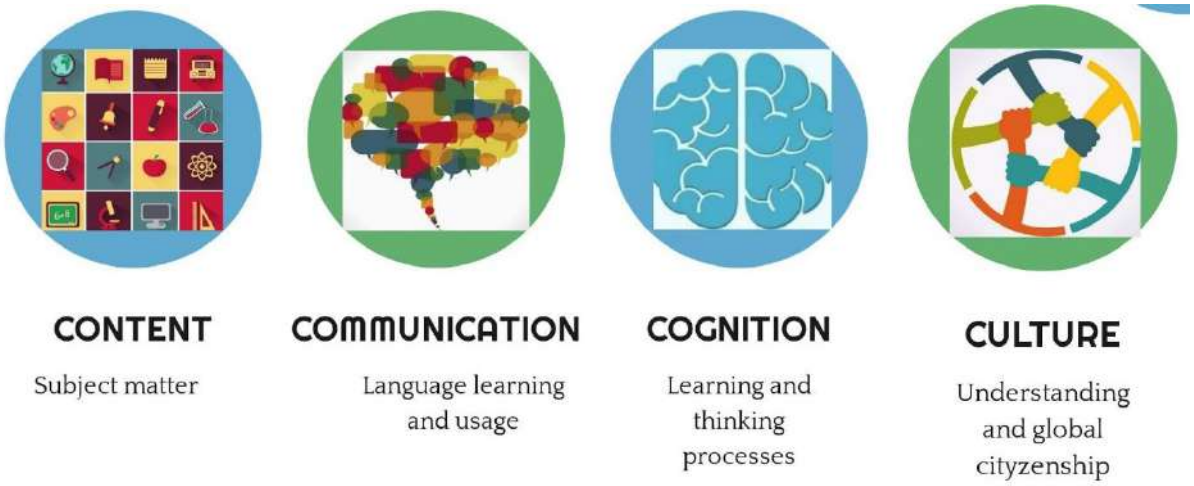

EDUCAȚIA, PUTEREA DE A SCHIMBA LUMEA

Monica-Mariana Vlad, Şcoala Gimnazială "Elena Farago"

Multă vreme, omenirea a crezut că educaţia omului se realizează în prima perioada a vieţii, adică în copilărie.Se consideră că viaţă omului este segmentată în trei etape: copilăria-epata caracterizată prin activitatea de educaţie;maturitatea-etapă în care predomină muncă şi bătrâneţea-etapă destinată pregătirii părăsirii acestei lumi.Treptat, societatea a evoluat, omenirea a parcurs epocile cunoaterii fierului, agriculturii, industriei, tehnologiei -şi întregul conţinut al vieţii omului s-a schimbat, educaţia a fost nevoită să se prelungească treptat, cu mult peste vârstă copilăriei, devenind o necesitate pe tot parcursul vieţii.

Vorbind de educaţie, ne gândim la un fenomen social complex, la relaţia între generaţiile umane, la relaţia dintre individ şi societate.Educaţia reprezintă obiectul de studiu care este specific ştiinţelor pedagogice.

Conceptul pedagogic de educaţie urmăreşte cunoaşterea ştiinţifică la un grad înalt de generalizare şi abstractizare, a unei realităţi psihosociale cu o arie extinsă în timp şi spaţiu şi de desfăşurare complexă şi contradictorie la nivel de sistem şi proces .

De-a lungul istoriei, societatea a acumulat experienţă de cunoaştere teoretică şi practică a valorilor materiale şi spirituale care formează ereditatea socială a culturii şi civilizaţiei.Prin educaţie se realizează conservarea acestora şi se transmite din generaţie în generaţie.Educaţia este o funcţie esenţială şi permanentă a societăţii.Ea se realizează în două ipostaze:că instituţie a eredităţii sociale a culturii şi civilizaţiei, pe de o parte, şi că instrument de acţiune pentru formarea omului, util societăţii, pe de altă parte.

Trăim într-o societate dinamică, ce se află într-o continuă transformare, adaptare, mişcare. Schimbările majore din stilul nostru de viaţă şi din obiceiurile noastre, induse de diferite influenţe culturale, sociale, economice şi tehnice se reflectă şi ininstruirea educaţia noastră. Mobilitatea crescândă a populaţiei, a tehnicii şi a tehnologiei, a simbolurilor şi informaţiei schimbă şi modifică sensul educaţiei. Ca urmare, astăzi omul îşi construieşte educaţia personală cu totul altfel decât mai demult. Pentru majoritatea indivizilor, educaţia este un mod „natural" şi general acceptat de a-şi construi identitatea, personalitatea – „Sunt ceea ce învăţ şi cum învăţ"

Instruirea în societatea cunoaşterii este un proiect al „Intel-Education" care are rolul de a adapta învăţarea la cerinţele societăţii, de a pune în centrul educaţiei nevoile individului şi de a forma specialistul care se cere pe piaţă. Pornind de la competenţele noului secol, programul celor de la Intel, le dezvoltă în cadrul unui sistem unic de abordare, predare şi implementare a învăţării.

Educaţia în societatea cunoaşterii înseamnă dezvoltarea competenţelor secolului XXI

Obiectivele învăţământului obligatoriu, reflectând cerinţele actuale şi de perspectivă ale societăţii informatizate, "pot fi grupate în jurul a şase mari nuclee":

- "căutarea unei veritabile egalităţi a şanselor";
- asigurarea unui învăţământ de bază, cu un trunchi comun de cultură generală, ca ofertă socială destinată întregii populaţii până la vârsta de 16 ani;
- transmiterea cunoştinţelor şi a respectului pentru patrimoniul cultural şi istoric naţional şi universal";
- "pregătirea copilului pentru toate aspectele existenţei de adult", pentru adaptarea la "o lume care câştigă în complexitate, dar şi în incertitudine";
- "motivarea elevilor pentru a continua să înveţe în condiţiile unei lumi în schimbare", valorificând posibilităţile de formare continuă existente "dincolo de obligaţiile şcolare";
- **Învăţământul obligatoriu şi societatea cunoaşterii**
  Curriculumul învăţământului obligatoriu este astfel proiectat, încât să contribuie la o dezvoltare individuală concordantă cu cerinţele unei societăţi a cunoaşterii, ale unei societăţi bazate pe respectul pentru fiinţa umană. În general, relaţia dintre educaţie şi societate trebuie construită astfel încât:

- membrii societăţii care sunt absolvenţi ai unei trepte de şcolaritate să fie astfel formaţi încât să ajungă să aspire la, şi să practice efectiv, învăţarea continuă prin: creşterea receptivităţii faţă de dinamica schimbării, prospectarea aplicativităţii dezvoltărilor ştiinţifice şi tehnologice, afirmarea gândirii critice sau divergente;
- să permită eliminarea din învăţământ a barierelor dintre educaţia de tip academic şi cea de tip pragmatic, respectiv dintre "a şti" şi "a face", "a cunoaşte" şi "a aplica", prin accentul pus pe formarea de competenţe;
- să stimuleze promovarea prin sistemul de învăţământ obligatoriu, dar şi de către agenţii politici, economici şi sociali, a valorilor asociate cunoaşterii continue şi activităţii eficiente;
- să asigure existenţa, nu numai ca priorităţi ale curriculumului pentru învăţământul obligatoriu, ci şi în practica efectivă din şcoală, a educaţiei civice, a educaţiei tehnologice şi a educaţiei pentru viaţa privată.

Realizarea acestei relaţii - dintre educaţie şi societatea cunoaşterii - depinde de o varietate de factori. Unii sunt exteriori educaţiei şi depind în prea mică măsură de iniţiativele sau realizările din lumea şcolii. Alţi factori sunt educaţionali şi vizează scoaterea învăţământului dintr-o stare eminamente pasivă, de simplu beneficiar al alocaţiilor de la bugetul de stat sau al intervenţiilor şi/sau sponsorizărilor ce îi sunt exterioare.

- Este necesară crearea mecanismelor care să permită realizarea unui nou şi veritabil parteneriat între stat, sectorul privat, sindicate şi şcoală, în care şi unii şi alţii să se considere ca ofertanţi şi beneficiari, solicitanţi şi realizatori.

- Este nevoie, şi încă în mod urgent, de stabilirea unor priorităţi clare într-o politică a educaţiei centrată pe învăţământul obligatoriu, pe relaţiile acestuia cu celelalte niveluri sau cicluri de învăţământ, inclusiv cu cel superior sau terţiar, centrată pe dezvoltarea parteneriatului dintre învăţământ, comunitate, societate, într-o lume a cunoaşterii aplicate.

Notiunea de Educația pentru schimbare și valențele ei în societatea cunoașterii e

Societatea cunoasterii (Knowledge Society) este utilizata astazi in intreaga lume, fiind o prescurtare a termenului Societate bazata pe cunoastere (Knowledge-based society). Societatea cunoasterii reprezinta mai mult decat societatea informationala (informatica), ingloband-o de fapt pe aceasta.

Cunoasterea este informatie cu inteles si informatie care actioneaza. De aceea, societatea cunoasterii nu este posibila decat grefata pe societatea informationala si nu poate fi separta de aceasta.

Societatea informationala se caracterizeaza prin democratizarea informatiei, comunicarii, intelegerii si cooperarii. In esenta, aceasta societate se bazeaza pe Internet.

Societatea informatica reprezinta o noua etapa a civilizatiei umane, un nou mod de viata calitativ superior, care implica folosirea intensiva a informatiei in toate sferele activitatii si existentei umane, cu un impact economic si social major.

Avansul catre societatea informationala, bazata pe cunoastere este considerat, pe plan mondial, ca o evolutie pentru asigurarea dezvoltarii durabile in contextul "noii economii", bazata, in principal, pe produse si activitati ntelectual-intensive, precum si pentru realizarea unei civilizatii socio-umane avansate.

Societatea informationala bazata pe cunoastere inseamna mai mult decat progresul tehnologiei si aplicatiilor informaticii si comunicatiilor, ea integrand si dimensiunile:

- sociala (cu impact asupra ingrijirii sanatatii, solidaritatii si protectiei sociale, muncii si pietei muncii, educatiei si formarii continue etc)
- ambientala (cu impact asupra utilizarii resurselor si protectiei mediului)
- culturala (cu impact asupra conservarii si dezvoltarii patrimoniului cultural national si international, a promovarii pluralismului cultural etc)
- economica (cu dezvoltarea unor noi paradigme ale economiei digitale si ale noii economii bazate pe cunoastere, inovare, cultura antreprenoriala si manageriala, educatie a cetateanului si consumatorului)

Pentru a înţelege în profunzime conceptul de societate bazată pe cunoaştere (knowledge society), trebuie să remarcăm faptul că acesta este utilizat în paralel cu cel de economie bazată pe cunoaştere (knowledge-based economy). Evident, cele două concepte sunt înrudite, nu însă identice. Am remarca mai întâi faptul că utilizarea intensivă a cunoaşterii, inclusiv generarea de cunoştinţe reprezintă esenţa unor procese care au rezultat economic.

S-a avansat recent ideea unei societăţi a conştiinţei care va urma societăţii cunoaşterii.

Vom ajunge în acest secol la un moment în care va trebui să intervină o îmbinare între elementele societăţii cunoaşterii şi a societăţii conştiinţei. De fapt, marea eră a informaţiei va cuprinde epocile societăţii informaţionale, a societăţii cunoaşterii şi a societăţii conştiinţei. Atât cunoaşterea, după cum am văzut, este o formă de informaţie, dar şi conştiinţa este informaţie. Înainte de a aborda îmbinarea dintre societatea cunoaşterii şi a conştiinţei, acum de actualitate este îmbinarea dintre societatea informaţiei şi societatea cunoaşterii.

Bibliografie

Antonesei, L., Fundamentele culturale ale educaţiei, EdituraPolirom, Iaşi, 1996.

Cerghit, I.,Metode de învăţământ, EDP, Bucureşti, 1980.

Chiş, V.,Activitatea profesorului între curriculum şi evaluare, Editura PUC, Cluj-Napoca, 2001.

Cucoş, C.,Pedagogie, ediţia a II-a, rev şi adăug, Editura Polirom, Iasi,2006.

Negreţ-Dobridor, I., Didactica Nova sau arta de a-i învăţa pe toţi (aproape) totul
, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2005.

,Programul Intel Teach - Cursul Intel Teach - Instruirea în societatea cunoaşterii, Versiunea 10,

www.intel.com/education

ÎNVĂŢAREA ÎN COLABORARE

Prof.înv.preşcolar Vlad Simona

Şcoala Gimnazială Nr.2 Târgu Ocna, jud. Bacău

Două capete învaţă mai bine, decât numai unul singur. Obiectivul principal al lucrului în grup este de a-i implica pe cei de la grupă activ în procesul de învăţare atunci când există un scop comun acceptat de toată lumea. Prin grupare ei lucrează împreună pentru a determina propria învăţare şi pe cea a altora.

Într-o situaţie de învăţare prin cooperare, interacţiunea este caracterizată de o interdependenţă pozitivă dintre obiectiv şi răspunderea individuală.

Pentru ca învăţarea în cooperare să fie eficientă şi ca timpul disponibil de la grupă să fie folosit în mod adecvat, trebuie să le fie repartizate responsabilităţi clare potrivit rolului fiecăruia.

Prin repartizarea lor pe grupe, copiilor li se oferă posibilitatea de a învăţa unul de la altul şi de a se învăţă unul pe celălalt în condiţiile specifice *lumii reale*. În anii 1990, lucrul în echipă devenise deja cea mai apreciată competenţă managerială, după cum arătau studii ale unor organizaţii de peste tot din lume (Goleman 1998).

Învăţarea prin cooperare trebuie utilizată folosind unele strategii. Cercetările au arătat că structurile de cooperare sunt mai bune decât cele competitive şi bazate pe individualism, atât din punct de vedere al performanţelor şcolare, cât şi social, indiferent de conţinut şi de nivelul de învăţământ. Cercetările arată că atunci când au o atitudine mai bună faţă de disciplină şi faţă de doamna educatoare atunci când au posibilitatea de a lucra prin cooperare.

Învăţarea prin cooperare este o strategie pedagogică ce încurajează copiii să lucreze împreună în microgrupuri în vederea îndeplinirii unui scop comun.

Termenul de învăţare prin cooperare este folosit adesea ca sinonim al învăţării prin colaborare. Învăţarea prin colaborare este o strategie care implică să susţină învăţarea în grup sau echipă, dezvoltă responsabilitatea individuală şi se învaţă reciproc. Sfera de cuprindere este mult mai largă, învăţarea prin colaborare integrând învăţarea prin cooperare.

Colaborarea este o ,,formă de relaţii" între , ce constă în soluţionarea unor probleme de interes comun, în care fiecare contribuie activ şi efectiv.

Cooperarea este o ,,formă de învăţare", de studiu, de acţiune reciprocă, interpersonală/intergrupală, cu durată variabilă care rezultă din influenţările reciproce ale celor implicaţi.

Colaborarea se axează pe relaţiile implicate de sarcini, iar cooperarea pe procesul de realizare a sarcinilor.

Învăţarea prin cooperare - reprezintă folosirea grupurilor mici în scopuri instrucţionale astfel încât, lucrând împreună, îşi maximizează atât propria învăţare, cât şi a celorlalţi colegi. Copiii depind astfel într-un mod pozitiv unii de alţii, iar această interdependenţă pozitivă îi conduce la devotament faţă de grup.

Avantajele cooperării:

- Scopul grupului, maximizarea învăţării tuturor membrilor, îi motivează pe copii să obţină mai mult decât achiziţii strict personale, ci rezultate bune pentru echipă.
- Membrii grupului se consideră responsabili pentru a face muncă de calitate.
- Ei îşi oferă reciproc sprijin intelectual şi personal, bazat pe devotament şi grijă faţă de celălalt.
- Învaţă deprinderi sociale şi le folosesc pentru a-şi coordona eforturile pentru îndeplinirea scopurilor.
- Toţi membrii acceptă responsabilitatea de a conduce grupul.
- Au performanţe mai bune decât dacă ar lucra în mod individual.

Etapele învăţării prin cooperare:

Învăţarea prin cooperare presupune o dinamică şi un activism susţinut continuu de eforturile participanţilor. Etapele strategiei de muncă în echipă presupun considerarea factorilor favorizanţi şi defavorizanţi ai rezolvării de probleme în colectiv.

O primă etapă are în vedere formarea grupului de lucru. Membrii grupului de lucru trebuie să fie toleranţi faţă de părerile colegilor, să deţină abilităţi de comunicare a ceea ce doresc să transmită, să nu fie egoişti

A doua etapă se concretizează atunci când membrii se confruntă cu situaţia de rezolvat o problemă şi sunt stimulaţi să lucreze împreună pentru a o rezolva. Acum are loc familiarizarea cu elementele problemei, analiza acestora şi stabilirea priorităţilor şi a responsabilităţilor.

A treia etapă este repartizată reflecţiilor, incubaţiei şi tatonărilor. Este faza documentării şi a cercetării care se poate întinde pe o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp.

A patra etapă este rezervată dezbaterilor colective, când sunt confruntate ideile, sunt analizate erorile şi punctele forte. Calitatea învăţării prin cooperare depinde – în concepţia Muşatei Bocoş – de ,,calitatea dezbaterii democratice instaurate între copii prin dubla exigenţă a rigorii intelectuale şi a eticii comunicaţionale (a asculta şi a respecta partenerul, a căuta să-i înţelegi opiniile, modul de a gândi, a avea nevoie de păreri şi puncte de vedere diverse pentru a-şi construi propria gândire).” (2002,p. 218).

A cincea etapă se referă la structurarea demersurilor către finalul dezbaterii cu obţinerea concluziilor şi cu soluţionarea problemei. Are loc integrarea noilor achiziţii în sistemul celor existente prin restructurarea celor existente în lumina celor nou dobândite.

Condiţiile pentru o desfăşurare eficientă a etapelor cooperării au în vedere relaţiile ce se crează între copii: de bună înţelegere între participanţii echipei de lucru, acceptarea tuturor participanţilor, a planului de lucru, în vederea atingerii ţelului comun.

Srategiile didactice interactive care au la bază desfăşurarea învăţării prin cooperare oferă copiilor ocazia de a lucra împreună, într-un climat colegial de întrajutorare şi de sprijin reciproc.

Învăţarea prin cooperare versus competiţie şi individualism

Diferenţele principale dintre abordările de învăţare prin cooperare, pe competiţie şi individualiste au fost descrise de fraţii Johnson şi Smith (Active Learning: Cooperation in the College Classroom -1991):

	Cooperare	**Competiţie**	**Individualism**
Motto	,,Ne scufundăm sau înotăm împreună”	,,Eu înot şi tu te scufunzi sau eu mă scufund şi tu înoţi”	,,Fiecare pe cont propriu”
Caracteristici	Indivizii conlucrează la atingerea obiectivelor comune. Ei colaborează pentru a învăţa mai bine sau pentru a-i ajuta pe alţii să înveţe mai bine.	Indivizii lucrează în competiţie pentru atingerea unui obiectiv pe care doar unul sau câţiva dintre ei îl pot atinge.	Indivizii lucrează individual pentru a atinge obiective de învăţare fără să relaţioneze cu alţi colegi.
Forma tipică de organizare	Activităţi în grupuri mici, adesea eterogene; Se depun eforturi pentru ca toţi membrii grupului să obţină rezultate bune; Ceea ce este benefic pentru propria persoană este benefic şi pentru ceilalţi; Reuşitele grupului sunt celebrate; Răsplata este nelimitată; Evaluarea prin compararea performanţelor în raport cu criterii prestabilite.	Se lucrează individual; Eforturi pentru a fi mai bun decât colegii; Ceea ce este benefic pentru propria persoană este în detrimentul celorlalţi; Se celebrează reuşita personală şi eşecul celorlalţi; Ierarhizare sau reprezentare printr-o curbă grafică de la ,,cel mai bun” la “cel mai slab”.	Se lucrează individual; Se fac eforturi pentru a obţine reuşite individuale; Ceea ce este benefic pentru propria persoană nu are nicio importanţă pentru ceilalţi; Reuşita personală este celebrată; Răsplata este considerată nelimitată; Evaluare prin compararea performanţelor în raport cu criterii prestabilite.

Prin interacţiunea bazată pe cooperare, membrii grupului îşi promovează reciproc reuşita: oferind şi primind asistenţă şi sprijin; realizând schimburi de resurse şi informaţii; oferind şi primind feedback; cerând părerea colegilor; promovând eforturile susţinute pentru a atinge obiective comune; influenţându-se reciproc pentru reuşită; utilizând ablităţile interpersonale; obţinând beneficii de pe urma eficienţei grupului.

Cercetările efectuate arată că metodele bazate pe cooperare au rezultate importante şi mult mai bune decât metodele de învăţare bazate pe competiţie şi individualism. În plus, învăţarea prin cooperare dezvoltă respectul pentru diversitate, capacitatea de empatie, abilităţile sociale. Dat fiind că între membrii unui grup există şi diferenţe cognitive, apare conflictul socio-cognitiv, care generează accelerarea învăţării. Grupul funcţionează

mai bine dacă participanţilor le-au fost au distribuite roluri în prealabil, pe care le exercită alternativ. În acest fel, copiii colaborează împreună, în perechi, în grupuri mici pentru a rezolva aceeaşi sarcină de lucru, a explora o temă nouă sau a crea idei noi (Johnson şi Smith-1991)

De la învăţarea pe grupe, la învăţarea prin colaborare şi până la învăţarea prin cooperare, organizarea experienţelor de învăţare altfel decât individual a parcurs câteva etape. Dacă în cazul învăţării prin colaborare accentul cade pe procesul învăţării, în cazul învăţării prin cooperare, procesul şi produsul sunt în egală măsură importante. Orientarea către realizarea unui produs, ca rezultat al procesului de învăţare, atrage după sine dezvoltarea gândirii orientate către scop şi, implicit, a sentimentului de responsabilitate individuală şi colectivă.

Rezultatele învăţării prin colaborare sunt mai bune atunci când învăţarea se desfăşoară prin cooperare. Acestea pot fi definite:

- performanţe superioare şi capacitate de reţinere sporită;
- raţionamente de ordin superior mai frecvente, înţelegere mai aprofundată şi gândire critică;
- concentrare mai bună asupra învăţării şi comportament indisciplinat mai redus;
- motivaţie sporită pentru performanţă şi motivaţie intrinsecă pentru învăţare;
- capacitate sporită de a vedea o situaţie şi din perspectiva celuilalt;
- relaţii mai bune, mai tolerante cu colegii, indiferent de etnie, sex, capacităţi intelectuale, clasă socială sau handicapuri fizice;
- sănătate psihologică sporită, adaptare, senzaţie de bine;
- încredere în sine bazată pe acceptarea de sine;
- competenţe sociale sporite;
- atitudine pozitivă faţă de materiile de studiu, învăţătură, şcoală, cadre didactice şi alte persoane din şcoală. (Palloff & Pratt, 2005)

Metodele care promovează învăţarea activă sunt metodele care implică fiecare copil din grupă în procesul de învăţare. Învăţarea activă este similară cu conceptul de *a învăţa făcând – learning by doing*. Orice activitate care încurajează implicarea elevului în procesul de învăţare este *activă*. De exemplu, o discuţie la care participă toţi copiii clasei, discuţii în grupuri mici, o activitate de tipul *gândiţi – lucraţi în perechi – comunicaţi*, dezbaterile, întrebări adresate copiilor din clasă în situaţia în care ne asigurăm că fiecare elev gândeşte şi formulează un răspuns, activităţi scurte de scriere individuală sunt toate activităţi ce promovează învăţarea activă. Bibliografie

- Cerghit, I., (1997), *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
- Chiş, V., (2005), *Pedagogia contemporană - pedagogia pentru competenţe*, Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca.
- Culea, L., Sesovici, A., (2008), *Activitatea integrată din grădiniţă,* Didactica Publishing House, Bucureşti.
- Ionescu, M., Radu, I., (2001), *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
- Jinga, I., Negreţ, I., 1999, *Învăţarea eficientă*, Ed. Aldiri, Bucureşti;
- Stanciu, Mihai, (2003), *Didactica postmodernă*, Ed. Universităţii, Suceava

EDUCAȚIA PENTRU SCHIMBARE ȘI DEZVOLTARE

Prof. înv. primar Vlășceanu Daniel
Școala Gimnazială „Traian Săvulescu”, Comuna Izvoarele, jud. Prahova

Dezvoltarea ca principiu universal este caracteristic pentru natură, societate și om. Factorul determinant, hotărâtor al acestei triade îl reprezintă omul care creează, stabilizează și determină echilibrul în ea, acționând în conformitate cu valorile fundamentale ale vieții.

Activitatea omenirii este orientată spre satisfacerea trebuințelor de a vieții în confort material și spiritual prin cheltuieli minime de eforturi fizice și mintale. Reieșind din această perspectivă, omenirea și-a trasat și proiectat calea sa – dezvoltarea potențialului creativ uman. Dezvoltarea acceleratorie a potențialului creativ la personalitate reprezintă factorul primordial în satisfacerea amplă și deplină a trebuințelor / motivelor materiale și spirituale.

Creativitatea reprezintă sursa de bază în creșterea bunăstării materiale și spirituale a omenirii, în schimbarea rezonabilă a societății, în stăpânirea legilor și legităților de dezvoltare a naturii, societății și a personalității, îndeosebi a gândirii umane. De rând cu această creativitate umană și dezvoltarea ei neordonată la personalitate poate și provoacă un șir de urmări periculoase pentru existența speciei umane și societate, pentru viață, pentru existența Terrei ca mediu de viață a omenirii.

Atât societatea cât și personalitatea se dezvoltă, se schimbă sub influența educației. Educația reprezintă factorul determinant, hotărâtor al dezvoltării personalității din următoarele considerente: a) educația orientează / direcționează procesul de dezvoltare și autodezvoltare a personalității spre un scop bine determinat, spre realizarea acelor obiective determinate elaborate de către agenții educaționali; b) educația accelerează procesul de dezvoltare a personalității. În dependență de scopurile și obiectivele concrete urmărite educația poate genera un dezechilibru în dezvoltarea personalității – dintre conștiință și comportare, cunoștințe, capacități, capacități și atitudini, interese de divers gen, gândire și memorie, fizic și psihic.

În cadrul educației personalitatea nu numai însușește experiența socială, dar și transformă cele acumulate în anumite valori personale: cunoștințe, abilități și capacități, opinii, interese, trebuințe, convingeri, idealuri, principii de activitate etc. Personalitatea schimbă și dezvoltă în un anumit mod mediul socio-uman. Interacțiunea personalității și societății presupune în mod obligatoriu în calitate de subiect al dezvoltării atât societatea cât și omul. Prin urmare, personalitatea ca ființă socio-umană se manifestă în calitate de obiect și subiect al relațiilor și activităților sociale.

Când vorbim de dezvoltare generală a personalității se are în vedere acele schimbări cantitative și calitative care se produc în sfera motivațională, intelectuală, morală, estetică. Deci, dezvoltarea, inclusiv și autodezvoltarea, cuprinde toate componentele personalității: biogenetică,

psihică și educațională / socială. Din punct de vedere metodologic dezvoltarea apare în plan educativ într-o dublă ipostază: ca mijloc (de educație și formare a individului prin participare și dezvoltare, prin muncă) și ca finalitate (educația și formarea indivizilor pentru dezvoltare).

Educațiile noi sunt orientate spre schimbarea sau dezvoltarea unor dimensiuni / caracteristici adecvate la personalitate. Educația relativă la mediu presupune dezvoltarea conștiinței, a simțului responsabilității ființei umane în raport cu mediul și problemele sale. Educația pentru pace presupune cultivarea unor atitudini superioare, formarea oamenilor pentru evitarea conflictelor, receptivitate și flexibilitate, respect pentru valori. Educația pentru comunicare și mass-media urmărește formarea și dezvoltarea unor atitudini subiective și responsabile față de informații, formarea competenței comunicării și a capacității de a dialoga.

Educația pentru schimbare și dezvoltare reiese din caracterul anticipativ al educației. Ea este orientată spre elaborarea viitorului și a schimbărilor valorice în mod intenționat. Educația pentru schimbare și dezvoltare este orientată spre valorificarea creativității. Educația creativității este parte componentă și nucleu a educației pentru schimbare și dezvoltare. Una din direcțiile prioritate în care școala viitorului va acționa va fi descoperirea, educarea, mobilizarea și declanșarea energiilor creative ce se găsesc în fiecare individ.

Educația pentru schimbare și dezvoltare poate contribui la preîntâmpinarea și soluționarea eficientă a problemelor viitorului, contribuie la formarea unei personalități flexibile în soluționarea problemelor ce vor apărea îndeplinind diverse roluri și ocupând diverse poziții sociale.

Dezvoltarea personalității și societății sunt rezultat al educației în permanentă schimbare și dezvoltare, că orice schimbare a educației dezvoltă personalitatea. Deci, promotorul dezvoltării atât al personalității cât și al societății îl reprezintă educația în permanentă schimbare.

Educația pentru schimbare presupune nu numai formarea competenței de adaptare continuă la schimbare dar și a competenței de a crea, modifica viitorul, a schimba modul de a gândi și a acționa în lumina unei table de valori moral – umaniste. E necesar de a forma și dezvolta personalitatea capabilă să acționeze conștient și responsabil în condițiile noi pe care le creează și le parcurge omenirea. La baza proiectării viitorului de către personalitate se află motivele, trebuințele rezonabile îndeosebi cele de ordin moral, profesional, politic, estetic, intelectual. Sensul, importanța proiectării și realizări activităților socio-umane de către personalitate sunt determinate în primul rând de motivele morale.

Componenta de bază a educației pentru schimbare și dezvoltare îl reprezintă procesul de formare a capacității creative. Educația creativității ca element esențial al educației pentru schimbare și dezvoltare reprezintă un factor esențial în pregătirea personalității cât și a societății să acționeze în situații noi, situații care au fost și continuă să fie create de om. O altă componentă semnificativă, de

valoare a educației pentru schimbare și dezvoltare este reprezentată de atitudinile cognitive creative, morale, profesionale, estetice, de autorealizare.

Pentru o realizare benefică a educației pentru schimbare și dezvoltare este necesar de creat și de respectat, în viziunea noastră, un set de condiții psihopedagogice. Acestea sunt: elaborarea și selectarea activităților creative în baza cunoștințelor integratorii și factorilor intelectuali ai creativității, încadrarea elevilor în activități creative cu divers nivel de complexitate, evitarea dificultăților cognitive / de ordin intelectual la elevi, specificul disciplinei de învățământ, atitudinile specifice elevilor de vârstă școlară, formarea și dezvoltarea în mod special, orientat a atitudinilor moral-umaniste, crearea unui set de activități de autodezvoltare și autoevaluare morală, aplicarea specială a strategiilor de formare și dezvoltare a atitudinilor de învățare, individualizarea și diferențierea maximă a învățământului problematizat, a activităților creative, integrarea activităților individuale, de grup și frontale, încadrarea elevilor în activități creative în corespundere cu ritmul propriu de învățare, formarea autoaprecierii adecvate la elevi, crearea atitudinilor de ajutor și înțelegere reciprocă, stimă și încredere, responsabilitate în acțiunile de colaborare comună, aprecierea elevilor după rezultatul și efortul depus, crearea și susținerea unui climat psihologic favorabil în cadrul acțiunilor educaționale.

Personalitatea educată pentru schimbare și dezvoltare de valoare deplină se caracterizează printr-un nivel optim de formare a capacităților creative și corespunzătoare, a atitudinilor de învățare creativă, morale de autorealizare, profesionale, politice, estetice, etc.

Bibliografie:

1. Cojocariu V. M., *Educație pentru schimbare și creativitate*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2003;

2. Dincă M., *Teste de creativitate*, Editura Paideia, București, 2001;

3. Panico V., *Conceptul și modelul educației pentru schimbare și dezvoltare a elevilor de vârstă școlară mică*, Chișinău, UST, 2011;

ACTIVITATEA INTEGRATĂ-DIMENSIUNE A ÎNVĂŢĂRII ÎN CICLUL PRIMAR

PROF.ÎNV.PRIMAR VLEJU NICULINA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA TIMIŞEŞTI

JUDEŢUL NEAMŢ

Literatura pedagogică actuală descrie integrarea curriculară drept o modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului, care presupune sintetizarea şi organizarea didactică a conţinuturilor diferitele domenii ale cunoaşterii, astfel încât să se asigure că elevul achiziţionează o imagine coerentă, unitară despre lumea reală.

„Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiui semnificative între teme sau competenţe care sunt de regulă formate separat, în interiorul disciplinelor. Aceste teme sau competenţe au o puternică legătură cu viaţa cotidiană a elevilor şi îşi propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori şi atitudini.

Evoluţia practicii pedagogice contemporane cunoaşte o dinamică importantă. La noi în ţară, s-a propus un astfel de curriculum integrat pentru prima dată în anul 2008, la grădiniţă, iar în anul 2012 pentru clasele pregătitoare, întâi şi a doua. Integrarea curriculară îşi manifestă beneficiile la clasele pre-primare şi primare şi se datorează atât particularităţilor de învăţare a copiilor, cât şi modului de organizare a predăriiCurriculum integrat şi predarea integrată presupun mai mult decât o schimbare de curriculum şi strategie de predare, presupun abordări şi perspective ce depăşesc graniţele specializate ale paradigmelor educaţionale şi ale modelelor teoretic – explicative şi practice.

Acest demers integrator implică o serie de probleme complexe, referitoare la abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară, stabilirea modalităţilor de evaluare a performanţelor individuale, mai ales în situaţia învăţării prin cooperare, acomodarea corectă a proiectelor şi abordării pe teme într-o schemă orară coerentă. O asemenea organizare a conţinuturilor şcolare, prin integrarea conţinuturilor, cu toate avantajele sale, şi-a dovedit însă şi propriile dificultăţi şi limite. Acestea ar fi imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoaşterii ştiinţifice specializate, dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea discipline integrate de învăţământ, lipsa de tradiţie pedagogică a integrării, dar şi opoziţia latentă sau activă a educatorilor faţă de tendinţele integratoare.

Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv şi afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conţinuturilor cu ajutorul experienţelor diverse, al învăţării prin descoperire. Învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii.

Dimensiunea integrată a curriculum-ului presupune, atât relaţionarea disciplinelor şcolare cu scopul de a evita izolarea lor tradiţională, cât şi acţiunea de a asocia diferitele obiecte de studiu,din acelaşi domenii diverse într-una şi aceeaşi planificare a învăţării. După cum afirmă J. Piaget „ cunoştinţa provine din acţiune", iar didactica modernă subliniază faptul că elevul nu mai este receptor de informaţie, ci subiect al cunoaşterii şi acţiunii.

Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor, iar conceptul de activitate integrată se referă la o acţiune în care se îmbrăţişează metoda de predare-învăţare a cunoştinţelor, îmbinând diverse domenii şi constituirea deprinderilor şi abilităţilor elevilor. Diferitele paradigme de integrare a curriculum-ului cu ample deschideri în planul predării integrate aduc transformări demersurilor de elaborare a strategiilor didactice.

Procesul educaţional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informaţiilor, cadrul didactic realizând un scenariu cât mai interesant al zilei. În vederea realizării obiectivelor propuse pentru fiecare activitate comună se gândeşte atent repartizarea sarcinilor activităţilor zilnice la fiecare sector de activitate.

Activităţile integrate vor fi cele prezente în planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învăţământ, orarului aferent nivelului de vârsta, susţinute de experienţa cadrului didactic. Învăţătoarea organizează şi desfăsoară activităţi integrate generate de subiecte stabile planificate pentru tot timpul anului. Scenariul cadrului didactic îi orientează pe copii să opteze pentru diverse centre care oferă posibilitatea alegerii domeniilor de învăţare şi a materialelor. Varietatea acestora încurajează copiii să manifeste, să observe, să gândească, să-şi exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicţii.

Activităţile integrate au la bază un scenariu didactic integrativ explicitat într-un proiect didactic unic, cu o structură flexibilă, care să evidenţieze caracterul integrat al abordărilor, interacţiunea dintre discipline, sprijinirea cognitivă şi metacognitivă a elevilor.

Cadrului didactic îi revine rolul de a orienta spre folosirea celor mai eficiente căi şi metode, indiferent dacă ele îşi au originea într-o alternativă pedagogică modernă sau în pedagogia tradiţională. În acelaşi timp, cadrul didactic este cel care realizează integrarea, compatibilizarea conţinuturilor şi stabileşte relevanţa acestora în raport cu cerinţele curriculare şi aşteptările comunităţii.

Dacă succesul şcolar este dat de performanţa elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viaţa personală, profesională şi socială este dat tocmai de capacitatea de a ieşi din tiparul unei discipline şi de a realiza conexiuni şi transferuri rapide între discipline, pentru soluţionarea problemelor ivite.

RESURSE BIBLIOGRAFICE:

Bocoş, M., Chiş, V., (2012), Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare, particularizări pentru Învăţământul primar;Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca;

Ciolan, L . (2008), Învăţarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Editura Polirom, Iaşi;

Cucoş, C., (2006), Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi;

Manolescu, M., (2004), Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică, Universitatea din Bucureşti, Editura Credis ;

Văideanu, G., (1988), Educaţia la frontiera dintre milenii, Editura Politică, Bucureşti

ABORDAREA CONŢINUTURILOR ÎNVĂŢĂRII PRIN PRISMA INTERDISCIPLINARITĂŢII ŞI TRANSDISCIPLINARITĂŢII

PROF. VOIAN LAURA-VALERICA

PROF. MĂRAN DANIELA -VOICHIȚA

LICEUL TEORETIC „ GRIGORE MOISIL„ TIMIȘOARA

Promovarea interdisciplinarităţii/transdisciplinarităţii în învăţă-mântul românesc actual este o necesitate impusă de schimbările şi acumulările cognitive din multiplele domenii ale cunoaşterii, precum şi de complexitatea şi diversitatea problemelor cu care se confruntă omenirea.

Astăzi, mai mult ca oricând, adolescentul trebuie să-şi asume roluri şi responsabilităţi, să ia decizii pentru cei din jur, să răspundă rapid şi bine la diversele provocări ale vieţii; succesul şi performanţa apar doar dacă deţine cunoştinţe integrate, dacă priveşte realitatea ca o imagine unitară şi dacă gândeşte flexibil şi creator.

Pornind de la aceste realităţi în învăţământul românesc s-a declanşat o reformă a conţinuturilor, o reformă la nivel curricular; aşa a apărut abordarea conţinutului învăţării din perspectiva interdis-ciplinară şi transdisciplinară.

Dicţionarul de neologisme de F. Marcu şi C. Manea defineşte interdisciplinaritatea ca „stabilirea de relaţii între mai multe discipline sau ştiinţe“.

Specialiştii în curriculum definesc acest termen ca formă de cooperare între discipline/ştiinţe, respectând logica fiecărora în parte, adaptată particularităţii legii didactice; vizează formarea la elevi a unei imagini unitare a realităţii şi a unei gândiri integratoare; în acelaşi timp, este privită şi ca o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării şi ca o conexiune de limbaje explicative menite să spargă graniţele dintre discipline. Conform acestei definiţii complexe, inter-disciplinaritatea presupune din start două puncte de plecare forte:

O cultură interdisciplinară bogată a profesorului;

O muncă con-sec-ventă şi serioasă în echipă.

Predarea conţinuturilor din perspectiva interdisciplinară are avantaje multiple:

Permite elevului să acumuleze informaţii ce pot fi aprofundate în anii următori;

Descoperă taine ale temei in discuţie;

Creează ocazia de corelare a limbajelor diferitelor disci-pline;

Permite aplicaţia cunoştinţelor în practică; • Favorizează o economie de timp de învăţare conform raportului dintre cantitatea de cunoştinţe şi volumul de învăţare.

La acestea se adaugă şi avantajele vizând formarea personalităţii elevului pe diverse planuri: intelectual, emoţional, social, estetic şi fizic.

Proiectarea unui învăţământ interdisciplinar poate fi promovată atât prin Curriculum-ul naţional, cât şi prin abordări organizate in şcoală; concret, un demers didactic interdisciplinar se poate derula prin CDŞ-uri; exemplu: Apa şi viaţa; Proiecte educaţionale interdisciplinare: Matematica şi artele; Orice oră de curs, de exemplu: la momentul de feedback, la lecţia de literatură „Dor de ţară“, de D. Corbea, se desenează pe tablă două cercuri, unul mare, unul mic, intersectate.

Cercul mare = ŢARA; Cercul mic = POETUL; Suprafaţa inter-sectată (comuna) = DORUL.

Această figură geometrică comunică metaforic ideea poetică: dorul este puntea de legătură permanentă a poetului aflat departe de ţară, dar mereu prezent în ea prin simţire, dragoste de ţară.

Transdisciplinaritatea este privită ca o formă superioară a inter-disciplinarităţii şi presupune concepte, metodologie şi limbaj care tind să devină universale (robotizarea, modelizarea, cibernetica, teoria sistemelor, a informaţiei etc.). De asemenea, presupune desco-perirea unor noi câmpuri de investigaţie, fiind centrată pe viaţa reală cu multiplele ei probleme. A fost numită şi prin sintagma „o nouă viziune asupra lumii“.

Există discipline reale care nu pot fi studiate temeinic decât transdisciplinar, de exemplu astronomia, care utilizează cunoştinţe temeinice de matematică, fizică, chimie şi geografie.

Matematica, ca disciplina de bază din aria curriculară „Ştiinţe“, devansează teoretic toate disciplinele.

Consideraţii despre importanţa şi valoarea cognitivă imensă a matematicii apar încă din Antichitate. Mare personalitate în domeniu, Pitagora scrisese pe frontispiciul şcolii sale pitagoreice următoarele: „La început a fost 1“. Mihai Eminescu, mare poet, filozof, gânditor,

4602

afirma că „matematica este limbajul universal, limbaj de formule, adică de fracţiuni ale celor trei: spaţiu, timp şi mişcare“, iar I. Barbu, poetul şi matematicianul, vorbea despre o gândire matematică într-o „prozodie geometrică“ şi de o „mişcare a eului liric prin simboluri“.

Aspecte matematice în natură au fost identificate încă din preistorie. Omul primitiv cu privirea-i iscoditoare observă că elementele concrete (obiecte, flori, vietăţi) ascultau de anumite legi aritmetice şi geometrice. Astfel, o anume floare avea un anume număr fix de petale circumscrise într-o formă geometrică fixă (cerc, poligon regulat, con sau trunchi de con). De asemenea, a observat repetarea unei simetrii bilaterale la vietăţi (buburuză, fluture, liliac etc.).

Matematica oferă punţi cognitive interdisciplinare pentru toate disciplinele de învăţământ. Iată câteva exemple:

Interdisciplinaritatea matematică-geografie poate fi prezentă într-o lecţie de geografie cu tema „Reprezentarea grafică a unor suprafeţe de pe glob (hărţi şi planuri)“. Utilizând metoda matematică a rapoartelor şi proporţiilor, elevii descoperă că dimensiunile reale prea mari sau prea mici pot fi reduse, respectiv mărite la valori convenite care respectă proporţionalitatea dintre dimensiunea reală şi cea reprodusă. Scara hărţii este o împărţire sub forma unei fracţii de tipul 1/50.000, ceea ce înseamnă că unui centimetru de pe hartă îi corespund 50.000 de centimetri în teren.

Metoda matematică de determinare a coordonatelor unui punct din plan/spaţiu se poate aplica la identificarea coordonatelor unui punct de pe hartă/glob. Axele rectangulare vor fi ecuatorul şi meridianul Greenwich, iar punctul lor de intersecţie va fi originea sistemului. Folosind harta sau macheta globului pământesc vom găsi coordonatele oraşului Galaţi: latitudine nordică 45027’ şi longitudine estică 28003’.

Muzica lucrează doar cu şapte note muzicale, dar cu ajutorul metodei matematice combinatorice au fost create milioane de piese muzicale care încântă şi sensibilizează sufletele unei lumi întregi. Prin tipare de ton şi semiton au apărut gamele şi acordurile. Aceste tipare constituie logica şi structura muzicii. Lagrange, matematician de renume, mărturisea că muzica îl detaşa frumos de problemele cotidiene atunci când rezolva probleme matematice complexe, iar Einstein era un bun violonist.

Matematica este prezentă şi în ritmurile şi mişcările dansului. Traiectoriile dansatorilor profesionişti înscrise pe podea în timpul execuţiei desenează figuri geometrice complexe, iar mişcările ritmate sunt coordonate şi corelate pe timpi numerotaţi precis. Profesorii americani

Karl Schaffer şi Erikh Stern au înfiinţat asociaţia Math Dance, având ca scop promovarea matematicii şi dansului ca activităţi creative unitare; ideile matematice pot fi mai uşor înţelese când sunt exprimate de mişcările corpului uman.

Matematica şi literatura sunt două specialităţi care nu se exclud, din contră, au o atracţie reciprocă. Mihai Eminescu creează o veritabilă propoziţie matematică prin poezia „Glossa".

Viitorul şi trecutul/Sunt a filei două fete,/Vede-n capăt începutul,/Cine ştie să le-nveţe;/Tot ce-a fost ori o să fie,/În prezent le-avem pe toate,/Dar de-a lor zădărnicie /Tu te-ntreabă şi socoate…

Ipoteza = TRECUTUL

Demonstraţia = ZĂDĂRNICIA

Concluzia = VIITORUL

Acelaşi poet probează temeinice cunoştinţe de fizică şi matematică din moment ce poezia „La steaua" consemnează date despre viteza luminii.

La steaua care-a răsărit/E-o cale atât de lungă,/Că mii de ani i-au trebuit/Luminii să ne-ajungă./Poate de mult s-a stins din drum,/În depărtări albastre,/Iar raza ei abia acum/Luci vederii noastre…

Interdisciplinaritatea matematică-informatică este absolut nece-sară şi mereu prezentă la orele de curs. Calculatorul ajută la rezolvări de exerciţii şi probleme matematice prin diferite programe precum Microsoft Mathematics, SpeQ Mathematics etc.; de asemenea, informatica pune la dispoziţia matematicii editoare de texte matematice şi softuri educaţionale.

Prin programul Microsoft Office Word se pot crea tabele, diagrame, forme automate şi organigrame, toate fiind utile în majoritatea ştiinţelor. De asemenea, prin programul Excel se pot realiza diagrame (grafice) de tip coloană, bară, linie, prin puncte, stratificate, inelare, radar, cilindru, con, piramidă etc.

Un exemplu de opţional transdisciplinar poate fi „Apa şi viaţa", derulat la o clasă de liceu cu profesori de specialităţi diferite: matematică, fizică, chimie, biologie şi geografie.

Fiecare profesor pregăteşte partea sa de contribuţie, conţinuturi de predare specifice, astfel:

Matematica va prezenta temele privind unităţi de măsură, transformări etc.;

Chimia prezintă temele privind structura moleculară a apei, proprietăţi, reacţii specifice etc.;

Fizica prezintă temele privind stări de agregare, densitate etc.;

Biologia prezintă complexa temă privind relaţia apă-organism;

Geografia vine cu tema privind învelişul de apă al Terrei, hidrosfera, repartizarea pe glob, resursele naturale, poluarea etc. Opţionalul odată implementat îmbogăţeşte cunoştinţele elevilor despre apă ca sursă vitală pentru omenire, în acelaşi timp îi conştientizează despre pericolul poluării şi al încălzirii globale.

Cultura generală a elevului din secolul XXI presupune cunoştinţe temeinice şi diverse, foarte asemănătoare cu ceea ce însemnă „spirit enciclopedic“ în Renaştere. Numai că pregătirea tinerilor era atunci pe falii tehnice înguste fără perspectiva unei viziuni unitare. Se lucra cu o gândire rigidă, algoritmizată.

Astăzi, abordările didactice inter- şi transdisciplinare îi aduc pe elevi mult mai aproape de realitate, dezvoltându-le o gândire flexibilă şi creatoare, în măsură să ofere soluţii şi să-i îndrume astfel spre o carieră şcolară şi profesională la standarde europene.

Bibliografie:

Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 2000

D'Hainaut L. – Programe de învăţământ şi educaţie permanentă, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

De Landsheere Gilbert, Definirea obiectivelor educaţionale, Bucureşti, EDP, 1977

Ionescu Miron, Radu I, (coord), Didactica modernă, Dacia, Cluj Napoca, 1995

Iucu B. Romiţă; Manolescu M. – Pedagogie, Editura Fundaţiei Culturale „Dimitrie Bolintineanu", Bucureşti, 2001

Iucu B. Romiţă, Instruirea şcolară, Editura Polirom, Iaşi, 2002

Manolescu, Marin, Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar. Teorie şi practică, Editura CREDIS a Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2004, pag. 47 -171

Manolescu Marin – Evaluarea şcolară; metode, tehnici, instrumente, Editura Meteor

Press, Bucureşti, 2005, pag. 22 - 41

Nicola I. – Pedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1994

Păun Emil, Dan Potolea (coord), Pedagogie. Fundamentări teoretice şi demersuri aplicative, Editura Polirom, Iaşi, 2002, pag. 151 - 164, 164 - 183

Radu I T, Evaluarea în procesul didactic, EDP, Bucureşti, 2000, pag. 135 - 181

Curriculum Naţional pentru învăţământul obligatoriu. Cadru de referinţă, CNC, MEN, 1998

4606

Teorii și bune practice
de organizare a conținuturilor în învățământul preuniversitar

Grădința cu Program Prelungit Nr. 6, Brăila
Prof. VOICILĂ DANIELA-VASILICA

Pentru ca o şcoală să fie eficientă, iar toţi elevii să înveţe şi să fie valorizaţi, trebuie să se aibă în vedere următoarele: profesorii trebuie să fie interesaţi ca toţi elevii să înveţe, iar elevii trebuie să fie ajutaţi să înţeleagă ceea ce încearcă să înveţe . Bunele practice sunt elaborate ca un set de orientări care evidențiază aspectele pozitive, feedback-ul din partea celor implicați, povești de succes ale școlilor participante, ale elevilor, ceea ce va permite profesioniștilor din interiorul și din afara organizațiilor participante să beneficieze de experiența și cunoștințele acumulate pe parcursul proiectului. În contextul schimbărilor de pe piaţa muncii, luarea unor decizii realiste şi bine informate devine extrem de importantă iar şcolile trebuie să se asigure că elevii sunt pregătiţi eficient pentru a-şi planifica în mod optim carierele profesionale viitoare. Pentru facilitarea unei tranziţii uşoare de la şcoală spre piaţa muncii, este esențial ca elevii să-şi dezvolte abilităţi de explorare a carierei şi să fie pregătiţi să ia decizii oportune legate de carieră. Aspectele teoretice completate de cele puse în practică au rolul de a urmări dezvoltarea multilaterală prin fiecare aspect specificat in curriculum școlar.

Teoria curriculum-ului face parte din pachetul disciplinelor psihopedagogice și este structurat pe două dimensiuni:

* *O dimensiune teoretică*, ce vizează în principal familiarizarea studenţilor cu principalele concepte, teorii şi modele de interpretare modernă a curriculumului şcolar, înţelegerea de către aceştia a principalelor direcţii de evoluţie în domeniu, interpretarea dintr-o perspectivă teoretică a deciziilor, schimbărilor şi transformărilor promovate în învăţământul românesc în ultimul deceniu şi jumătate;

* *O dimensiune practică*, ce vizează pe de o parte dobândirea de către studenţi a unor abilităţi specifice de integrare şi utilizare în practica şcolară a unor demersuri de proiectare, realizare şi evaluare a curriculum-ului şcolar modern, capabil să asigure optimizarea şi

personalizarea procesului de instruire, tratarea diferenţiată a elevilor, iar pe de altă parte integrarea în propriul sistem al valorilor profesionale a unor atitudini de receptivitate şi valorizare faţă de schimbare.

Conţinutul învăţământului este un element de bază al curriculumului şi constă într-un sistem de valori – cunoştinţe, abilitaţi, capacităţi, competenţe, strategii, aptitudini, modele comportamentale, conduite etc. – proiectate în documente şcolare oficiale (planuri de învăţământ programe şi manuale) şi transmise în cadrul procesului instructiv-educativ. Prin caracterul său predominant formativ şi educativ, învăţământul trebuie să vizeze, deci, conţinuturile în sensul definit mai sus, „cunoştinţele" fiind doar o parte, un aspect al acestora. Din ce în ce mai mult este scos în evidenţă faptul că nu trebuie să punem semnul egalităţii între conţinut şi cunoştinţe. Acestea din urmă sunt numai o parte a componenţei conţinuturilor.

Principalele caracteristici ale conţinutului învăţământului sunt:

- Este componentă a curriculumului educaţional -se află în relaţie de interdependenţă cu celelalte elemente ale curriculumului (finalităţi, strategii, evaluare, reglare);
- Are caracter istoric - este în strânsă legătură cu evoluţia şi dezvoltarea unei societăţi;
- Este corelat cu activităţile educative formale şi neformale (chiar şi informale) - este structurat în mod intenţionat, iar pentru activităţile informale conţinuturile sunt implicite în contextele respective;
- Are caracter (relativ) stabil - este stabilit pentru o anumită perioadă de timp, fiind selectat după criterii clare;
- Are caracter (relativ) dinamic - se poate modifica, în funcţie de evoluţia societăţii, de exigenţele ei actuale şi viitoare, de dinamica idealului educaţional etc.
- Volumul şi complexitatea sa cresc - pe măsură ce se trece de la ciclurile inferioare la cele superioare;
- Are caracter global, unitar şi totodată se diversifică - în cadrul ciclurilor curriculare, al tipurilor de ştiinţe, al conţinuturilor învăţării;
- Se specializează continuu - pe domenii ale ştiinţei, culturii, artei
- Este supus operaţiei de transpoziţie didactică - este reelaborat, transformat ştiinţific, prelucrat; se trece de la cunoaşterea savantă la cea didactică;
- Nu coincide cu rezultatele instrucţiei şi educaţiei - nu tot ceea ce se predă se concretizează în rezultate ale instrucţiei şi educaţiei

- Este dependent de finalităţile educaţionale - la nivel macro, această dependenţă se concretizează în planul de învăţământ, programe şi manuale; la nivel micro, se concretizează în conţinuturi ale învăţării.

Principalele caracteristici ale conţinutului învăţământului

Fără a considera singulare sursele şi criterii de selectare/organizare a conţinutului învăţământului, propun o selecţie a valorilor ce alcătuiesc conţinuturile curriculare:

- Rezultatele cercetărilor din domeniul ştiinţelor educaţiei referitoare la selecţionarea conţinutului învăţământului
- Necesitatea îmbinării celor trei forme ale educaţiei formală, nonformală şi informală
- Exploatarea comunicării interumane
- Creşterea complexităţii lumii contemporane
- Aşteptările celor care se instruiesc, interesele, nevoile lor educaţionale şi aspiraţiile lor
- Caracteristicile, evoluţia şi cerinţele pieţei muncii
- Achiziţiile ştiinţelor exacte, în special ale ştiinţelor informatice
- Dezvoltarea tehnologiei, în special a tehnologiei electronice
- Achiziţiile ştiinţelor socio-umane şi ale cercetării în domeniul lor
- Problematica, evoluţia şi dinamismul culturii şi artei
- Impactul viitorului, achiziţiile din viitorologie şi din prospecţie
- Dezvoltarea sportului şi a turismului, valorificarea valenţelor lor formative şi asigurarea premiselor apropierii dintre popoare

Cea mai des utilizată taxonomie a criteriilor de structurare a conţinuturilor învăţământului distinge următoarele criterii:

- Filosofice - Se referă la faptul că paradigma privind dezvoltarea social-culturală este un criteriu important în selecţionarea conţinutului, fiind un criteriu subordonat idealului social şi educaţional;

- Logico-ştiinţifice sau epistemologice cu referire la: conţinutul învăţământului trebuie să înglobeze achiziţii din domeniile ştiinţei, culturii, tehnicii; necesitatea ca elevii să-şi însuşească un volum de cunoştinţe, dar mai ales de competenţe, atitudini, conduite, metode ştiinţifice de cunoaştere; orientarea practică a conţinutului învăţământului, asigurarea caracterului operaţional al cunoştinţelor; înlăturarea graniţelor dintre ştiinţe, asigurarea inter- şi transdisciplinarităţii.

- Pedagogice cu referire la necesitatea prelucrării metodologice a conţinuturilor în vederea sistematizării şi accesibilizării, a asigurării caracterului operaţional, instrumental şi funcţional, valorificării valenţelor formative şi informative, evidenţierii posibilelor aplicaţii practice etc.

Principalele criterii pedagogice: - asigurarea unei analogii funcţionale între logica didactică şi cea ştiinţifică; - flexibilizarea conţinuturilor; - îmbinarea conţinuturilor educaţiei formale, nonformale şi informale; - asigurarea consistenţei interne (promovarea unor valori educaţionale relevante, validate social şi pedagogic); - asigurarea coerenţei conţinuturilor corespunzătoare ciclurilor, ariilor curriculare, obiectelor de învăţământ, unităţilor de învăţare; - accentuarea valenţelor formative; - realizarea şi menţinerea unui echilibru între cultura generală şi cea de specialitate.

-Psihologice care sunt: adecvarea la particularităţile de vârstă; asigurarea accesibilităţii; respectarea psihogenezei structurilor de cunoaştere; asigurarea continuităţii trecerii de la un ciclu curricular la altul; respectarea capacităţii copilului de a învăţa.

Predarea integrată a conţinuturilor

Această manieră de organizare a conţinuturilor învăţământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învăţământ are ca referinţă nu o disciplină ştiinţifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline. Deosebirea dintre cele două constă în aceea că interdisciplinaritatea identifică o componentă a mediului pentru organizarea cunoaşterii, în timp ce în al doilea caz se ia ca referinţă o idee sau un principiu integrator care transcede graniţele dintre disciplinele ştiinţifice şi grupează cunoaşterea în funcţie de noua perspectivă.

Predarea integrată cunoaşte o extensie relativ rapidă, în primul rând datorită faptului că răspunde unor preocupări privind natura ştiinţei. Cei mai serioşi paşi în predarea integrată s-au făcut în învăţământul preşcolar şi primar, dar şi în învăţământul gimnazial şi liceal. Predarea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a ştiinţei cu societatea, cultura, tehnologia. Cu toate acestea, se întâmpină o serie de dificultăţi, ce ţin în primul rând de schimbarea mentalităţii cadrelor didactice, înlăturarea comodităţii, a inerţiei. Integrarea rămâne, în continuare, o problemă controversată. În predarea/învăţarea conţinuturilor învăţământului preuniversitar este din ce în ce mai prezentă tendinţa de organizare a acestora dintr-o perspectivă integrată. În dilema de acum bine cunoscută a predării pe discipline de sine stătătoare sau pe

baza integrării conţinuturilor în „câmpuri cognitiv integrate” care transced graniţele dintre discipline, a învins se pare, cea de-a doua variantă.

Bibliografie:

Teoria și metodologia curriculumului – Dan Potolea/Marin Manolescu 2006

Pedagogie pentru viitorii profesori – F.R.Mogonea, Ed.Universitaria Craiova 2010

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ-
O NECESITATE PENTRU ELEVII DE GIMNAZIU

VOICU FLORENTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CHECEA, JUDEȚUL TIMIȘ

Mediul înconjurător este un mecanism viu cu o complexitate deosebită, de a cărui integritate şi bună funcţionare depinde întreaga activitate umană.

Formarea elevilor cu o conştiinţă şi o conduită ecologică devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ şcolar şi extraşcolar.

Educaţia ecologică sau educaţia de mediu vizează formarea şi cultivarea capacităţilor de rezolvare a problemelor declanşate odată cu aplicarea tehnologiilor industriale la scară socială, care au înregistrat numeroase efecte negative a nivelul naturii şi al existenţei umane.

Educatia ecologica începe din copilarie. Ea contribuie la formarea unei constiințe ecologice si a unei gândiri ecologice despre natură, din care rezultă o comportare atentă si corectă față de ea.

Educaţia ecologică este un domeniu extrem de generos, interesant şi atractiv pentru majoritatea copiilor.

Copilul de vârstă şcolară nu trebuie bombardat cu cunoştinţe teoretice, ci trebuie implicat direct în activităţi practice cât mai variate şi mai atractive, care să vină în întâmpinarea curiozităţii senzoriale în plină dezvoltare. Nu bogăţia cunoştinţelor de biologie interesează în primul rând , ci dezvoltarea în interior al copilului a următoarelor stări:

►dorinţa de a cunoaşte a lumii vii;

►puterea de a ocroti formele de viaţă.

Educația ecologică îi ajută pe elevii de gimnaziu să :

■înțeleagă că omul este inseparabil de mediul sau de viață și că efectele negative ale acțiunilor sale au consecințe asupra mediului

■ obtină cunostințe de bază necesare solutionării problemelor mediului de viață

■ judece responsabilitățile individuale si colective, să se angajeze în rezolvarea unor probleme

■ dezvolte instrumente de analiză, reflecîie si acțiune pentru a întelege, prevenii si corecta neajunsurile provocate mediului

Educaţia ecologică la elevii de gimnaziu se poate realiza prin orice tip de activități;

●şcolare,

●extraşcolare,

●activităţi ştiinţifice,

●literare ,

●artistice,

●plastice,

●sportive etc.

Formele de realizare sunt foarte diversificate:

■observaţii,

■ experimente,

■povestiri ştiinţifice,

■desene,

■activităţi practice,

■ plimbări,

■ drumeţii,

■ excursii,

■ vizionări de diapozitive,

■jocuri de mişcare, distractive,

■orientări turistice,

■labirinturi ecologice,

La aceste forme de organizare se mai pot adăuga: colecţii, expoziţii, spectacole, vizionări de emisiuni TV, expediţii, tabere, scenete ecologice, concursuri.

Prin aceste tipuri de activități și forme de organizare elevii pot să dobândească cunoştinţe, atitudini şi motivaţii pentru a acţiona individual şi în echipă la soluţionarea problemelor care ţin de protecţia mediului înconjurător.

Educaţia ecologică a elevului în gimnaziu are de asemenea un atu, acela că elevul se arată foarte interesat de mediu şi tot ce ţine de acesta. Elevii sunt curioşi, dispuşi să asculte, să acţioneze, să ajute. Menirea şcolii este să valorifice gradual această sete de cunoaştere şi de acţiune a elevului şi să ofere cadrul pentru desfăşurarea unor ore de educaţie ecologică, în funcţie de vârstă şi de cunoştinţele lor.

Astfe, prin educaţie ecologică se cultivă dragostea şi respectul elevilor de gimnaziu și nu numai , pentru lumea înconjurătoare, se formează atitudini de dezaprobare faţă de cei care încalcă normele de protecţie a mediului şi se cultivă interesul pentru promovarea ideii unui mediu natural sănătos.

Obiectivele urmărite pentru realizarea educaţiei ecologice la elevii din ciclul gimnazial sunt:

√să conştientizeze interdependenţa dintre calitatea mediului şi calitatea vieţii;

√să-şi însuşească cunoştinţele referitoare la complexitatea relaţiei dintre speciile unui ecosistem;

√să ia atitudine faţă de orice activitate care poate distruge echilibrul din natură;

√să aibă o conduită pozitivă, de participare la activităţile de protejare a mediului, condiţie a unei vieţi sănătoase, în deplina armonie cu natura.

Aceste obiectivele ale educaţiei ecologice în şcoala se pot realiza pe două căi:

1. Prin contribuţia mai multor discipline de studiu;

2. Prin activităţi extracurriculare.

O reală educaţie ecologică se realizează şi în cadrul activităţilor extraşcolare. Modul cel mai elocvent îl reprezintă proiectul de mediu. Prin complexitatea sa şi prin timpul pe care fiecare coordonator de proiect şi-l alocă pentru desfăşurarea sa, proiectul poate atinge mai multe obiective. Totodată, proiectul presupune o gamă largă de activităţi şi, din acest motiv, tematica poate fi diversă. Proiectul de mediu este unul dintre proiectele care se poate realiza având suportul total al copiilor implicaţi.

Utilitatea proiectului de mediu constă în aceea că îi ajută pe elevi să înţeleagă legătura care există între om şi natură, între cunoştinţele dobândite la diferite discipline de studiu şi lumea din afara şcolii, dă posibilitatea elevilor de a se implica şi organiza prin investigare individuală sau în grup, autoconducându-şi procesul de educaţie, îi pune în contact cu comunitatea şi le creează posibilitatea de a-şi susţine în mod public opiniile.

Conştientă de responsabilitatea ce îmi revine, mi-am fixat ca obiective ale educaţiei ecologice să ajut elevii:

√să perceapă realitatea înconjurătoare ca pe un mediu de viaţă, activând pentru gestionarea corectă, îngrijirea şi protecţia mediului;

√să recunoască varietatea lumii vii, plante, animale, mediu şi interrelaţiile dintre acestea;

√să înţeleagă că orice activitate comună trebuie să aibă ca prim obiectiv protejarea mediului;

√să conştientizeze necesitatea de a economisi apa, energia electrică, lemnul şi celelalte resurse naturale;

√să-şi însuşească anumite cunoştinţe ecologice prin activităţi experimentale şi practic- aplicative;

√să adopte norme de comportare specifice echilibrului dintre sănătatea individuală, colectivă şi a mediului;

√să devină participanţi activi la activităţile de îngrijire a mediului, de ocrotire a plantelor şi animalelor, a spaţiilor verzi.

În întreaga muncă de educaţie ecologică cu elevii de gimnaziu trebuie să ajungem la convingerea că mediul natural nu poate fi apărat numai într-o zi (5 iunie), ci în toate cele 365 de zile ale fiecărui an, în fiecare

clipă a fiecărei zile, de toţi locuitorii planetei. Trebuie să apărăm Planeta Albastră, leagăn al civilizaţiei şi al vieţii, ea fiind casa noastră şi a tuturor vieţuitoarelor de pe Pământ.

Trebuie pus un accent deosebit pe educația ecologică mai ales în rândul elevilor, deoarece, în prezent, oamenii folosesc (abuzând deseori, cu bună ştiinţă sau fără) resursele naturale ale pământului. În fiecare colţ al lumii, omenii taie păduri, extrag minerale şi surse de energie, erodând solul de la suprafaţă, poluând aerul şi apa, creând deşeuri primejdioase şi producând o ruptură a zonelor naturale într-un ritm fără precedent în istoria vieţii pe pământ.

Deoarece cerinţele care decurg din suprapopulare şi dezvoltare cresc, devine tot mai greu pentru oameni să-şi satisfacă nevoile şi dorinţele. Şi devine de asemenea imposibil să scape de consecinţele degradării serioase a mediului: dispariţia speciilor, extinderea deşertului, contaminarea cu pesticide, creşterea problemelor de sănătate, foametea, sărăcia şi chiar pierderea de vieţi umane. Mulţi experţi sunt îngrijoraţi de faptul că, dacă acest ritm de distrugere continuă, vom fi martorii distrugerii treptate chiar a sistemelor care sprijină viaţa pe pământ.

Educaţia ecologică este, astfel, un proces care are scopul să îmbunătăţească calitatea vieţii prin asigurarea oamenilor cu „uneltele" de care au nevoie pentru a rezolva şi împiedica problemele de mediu. Educaţia de mediu poate ajuta elevii de azi și pe adulții de mâine să câştige cunoştinţe, deprinderi, motivaţii, valori şi angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului şi de a-şi asuma răspunderea pentru menţinerea calităţii mediului.

Problemele de mediu sunt urgente şi trebuie abordate de întreaga comunitate, iar educaţia ecologică trebuie să fie o parte integrantă a soluţiei. Opiniile divergente privind starea mediului, consecinţele degradării acestuia şi rolul educaţiei sunt bune subiecte de discuţie şi dezbatere. De asemenea educaţia ecologică n-ar trebui să impună oamenilor un anumit fel de a gândi, ea poate ajuta oamenii să înveţe cum să gândească – inclusiv cum să rezolve problemele, să ia decizii, să cântărească opţiunile şi să alinieze valorile cu acţiunile personale.

Educația ecologică trebuie să îi determine pe elevi să păstreze puritatea si frumusețea naturii, să păstreze curătenia mediului ambiant, aducând, totodată, ameliorări naturii, prin plantarea copacilor și amenajarea spațiilor verzi, prin păstrarea purității apei, aerului si solului. .

Pe de altă parte, educaţia ecologică sporeşte conştientizarea problemelor şi înţelegerea valorilor personale prin „descoperirea" atitudinii şi înţelegerii, ajutându-i pe elevi să-şi evalueze şi să-şi clarifice sentimentele în ceea ce priveşte mediul şi cum contribuie la problemele acestuia.

În mod specific, educaţia ecologică accentuează aceste cinci obiective:

– **Conştientizarea**: înţelegere şi sensibilitate faţă de întreg mediul şi problemele lui; le dezvoltă abilitatea de a pricepe şi de a deosebi stimulentele, de a procesa, rafina şi extinde aceste percepţii; contribuie la folosirea acestor abilităţi noi în mai multe contexte.

– **Cunoaşterea**: înţelegere de bază privind funcţionarea mediului, interacţiunea oamenilor cu mediul şi despre cum apar şi cum pot fi rezolvate problemele legate de mediu.

– **Atitudinea**: un set de valori şi sentimente de grijă pentru mediu, motivaţia şi devotamentul de a participa la menţinerea calităţii mediului.

–**Deprinderile**: abilităţile necesare identificării şi investigării problemelor mediului şi să contribuie la rezolvarea problemelor acestuia.

– **Participarea**: experienţă în utilizarea cunoştinţelor şi abilităţilor dobândite, în vederea unor acţiuni pozitive şi bine gândite care vor conduce la rezolvarea problemelor mediului.

Educaţia ecologică este un „proces menit să atragă categorii de oameni care să fie conştienţi şi preocupaţi de problemele mediului înconjurător şi de problemele complementare, oameni care au cunoştinţele, atitudinea, abilitatea, motivaţia şi capacitatea de a lucra individual şi colectiv pentru găsirea unor soluţii problemelor actuale dar şi pentru prevenirea apariţiei altora”.

Bibliografie:

1. Cosmovici, Andrei, Cozma, Teodor- ,, Psihopedagogie’’, Iaşi, Ed. Spiru Haret, 1995.
2. Mohan, Gheorghe, Ardelean, A.,-,, Ecologie şi protecţia mediului’’, Bucureşti, Ed. „Scaiul”, 1993.
3. Cuciinic, Constanţa - ,, Natura – prietena mea’’, Ed. Aramis, 2003.
4. Opris, Tudor – Mica Enciclopedie pentru Tineret’’, Bucureşti, Ed. Forum, 1998.
5. Tribuna învăţământului, 27 februarie -5 martie 2006, pag 1.

DEZVOLTAREA CONGNITIVĂ A ȘCOLARILOR MICI

Profesor învățământ preşcolar: Voicu Maria - Diana

Unitatea de învăţământ: G.P.N. Muscel

În cadrul vârstei școlare mici tipul fundamental de activitate devine învățarea, intelectul este intens solicitat și determină dezvoltarea unor capacități și strategii de învățare. În jurul vârstei de 6 ani copiii au în general dezvoltate premisele psihologice pentru începerea noii activități: învățarea. Dintre aceste premise cele mai importante sunt: gândirea,care trece la stadiul operațiilor concrete, copilul fiind capabil să desfășoare și acțiuni intelectuale, nu doar acțiuni care implică obiecte; se dezvoltă limbajul, care este o condiție importantă pentru învățare; se formează musculatura mâinilor în vederea asimilării scrisului; existența unui echilibru afectiv și dorința copilului de a merge la școală. Prin intermediul învățării scris-cititului elevilor li se deschide calea către informație și cunoaștere. Toate actele anterioare de învățare ale școlarului mic se deosebesc într-un mod radical atât prin conținuturi, dar și prin modul de desfășurare. Progresele școlare maxime se pot realiza doar prin implicarea copilului în tot ceea ce se petrece în clasă. Participarea activă, interesul și atenția se află în strânsă legătură cu succesul școlar. Se produce un proces de diversificare și îmbogățire a învățării, în clasele a doua și a patra, sub impactul unor discipline de învățământ mai numeroase. Pentru elev crește dificultatea de a rezolva noile sarcini, iar cunoștințele însușite devin priceperi și deprinderi. În clasa a doua elevii trebuie să știe să citească, să redea, să repovestească, să memoreze și să explice textele studiate. În ultima etapă a ciclului primar se remarcă o evoluție a proceselor educaționale și în formarea personalității școlarului. Exersarea și stimularea potențialului cognitiv și creativ al elevului se realizează prin intermediul citirii. Educarea gândirii matematice se efectuează prin învățarea noțiunilor de fracție ordinară și zecimală, problemele de aflare a distanței, vitezei și timpului. La istorie, procesul de învățare decurge ca un demers de reconstituire și redescoperire a conținutului evenimentului istoric, cunoașterea decurge indirect deoarece fiind vorba de evenimente ale trecutului, elevii nu au avut cum să asiste la acestea. Sub influența activității de învățare, față de care copilul se raportează cu interes, el poate fi afectat de insuccesul sau succesul școlar.

În copilăria mijlocie abilitățile lingvistice continuă să se dezvolte, atât prin intermediul școlii, dar și al familiei. Comunicările orale și scrise sunt mult mai bine înțelese și interpretate de copiii de vârstă școlară, fiind perioada cea mai semnificativă ca intensitate în organizarea exprimării verbale. La intrarea în școală există diferențe importante cu privire la gradul de dezvoltare al limbajului, exprimarea și conduita verbală fiind mai spontane. Aceste diferențe se referă la nivelul exprimării,

latura fonetică a vorbirii orale, neînțelegeri parțiale sau totale ale sensului cuvintelor, confuzii privind sinonimele și tendințe de a crea cuvinte noi pentru noțiuni ale căror denumiri nu le cunosc. Vocabularul școlarului mic poate ajunge la 2000-2500 de cuvinte și sunt folosite cuvinte de legătură: că, pentru că, deoarece. Limbajul scris se dezvoltă în strânsă legătură cu învățarea și diferențierea aspectului sonor al literei. Dezvoltarea vocabularului este marcată prin folosirea unui număr mare de cuvinte. Dezvoltarea limbajului se realizează o dată cu creșterea interesului pentru citit, iar exprimarea se poate perfecționa prin intermediul activităților de dezvoltare a vorbirii libere și de compunere. În perioada şcolară mică se dezvoltă toate formele de limbaj. Conduitele verbale încep treptat să subordoneze toate celelalte comportamente și să le organizeze. Conduitele de ascultare, care se integrează în limbajul oral, contribuie nu numai la însuşirea informațiilor comunicate, dar şi la o disciplinare a copiilor. Rolul învățătorului este foarte important deoarece el reprezintă persoana din partea societăţii şi prin metodele didactice activ-participative folosite în cadrul activităţilor are datoria profesională de a-i ajuta pe cei cu deficienţe de limbaj , iar celorlalţi să le îmbogăţească vocabularul la un nivel ridicat. În formarea limbajului se vor avea în vedere mai multe aspectele: îmbogățirea vocabularului, lărgirea capacității de interpretare semantică și polisemantică, desăvârșirea structurii gramaticale, a limbii vorbite și a expresivității. Printre modificările majore ce au loc între sistemul și funcțiile psihice la vârsta școlară mică se regăsește dezvoltarea limbajului, sub influența maturizării psiho-fizice a copilului, cât și sub influența învățării, educației, a procesului instructiv-educativ. Între limbaj și gândire, dar și celelalte componente ale sistemului psihic, există o relație de interdependență. Învățarea limbii române în școală îi permite elevului să ajungă la cunoașterea valorilor lumii, iar o data cu asimilarea lexicului, copilul își însușește și semnificația cuvintelor, a noțiunilor ce sunt reprezentate prin cuvinte.

Perioada școlară mică se caracterizează printr-o intensă solicitare a gândirii, a adevărurilor acceptate și verificate de societate. În această etapă de vârstă, deși orientarea gândirii copilului rămâne concretă, este vorba de un concret deosebit față de cel din etapele anterioare. Se constată un element nou în dezvoltarea gândirii, anume trecerea de la gândirea intuitivă, perceptivă la cea operatorie, care constă în organizarea unor structuri cu criterii, clasificări, simetrii. Acum, școlarul mic poate deosebi realul de imaginar, poate vedea diferite aspecte ale problemelor și poate să lucreze logic și sistematic asupra sarcinilor ce îi revin. Gândirea operează cu cunoștințe, scheme, imagini, simboluri, concepte, dar, și cu operații și reguli de operații, care au o evoluție spectaculoasă între 6-10 ani. Crește volumul simbolurilor și mai apoi al conceptelor. Cele mai numeroase simboluri sunt literele, cuvintele și numerele. Pe parcursul acestei perioade, copiii își însușesc un mare volum de informații, dezvoltând o serie de calități ale cunoașterii precum: imaginația, observarea atentă, atenția.

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN ȘCOLI DEZAVANTAJATE

Prof. Vrînceanu Alina Georgiana

Instituția: C.S.E.I. "Elena Doamna"

Loc. Focșani, Jud. Vrancea

1. Contextul problematicii referitoare la incluziunea educațională

Incluziunea, ca proces psihologic de asimilare, poate fi atinsă doar în cadrul incluziunii sociale, fiind un proces de încorporare a unui individ în sistemele sociale: familie, grup, clasă, şcoală, comunitate, societate. Incluziunea diferă de incluziune. A integra un grup de copii dezavantajaţi se referă la capacitatea unui grup, unei clase, a unei şcoli de a asimila noi membri, care au nevoie de suport pentru a se adapta, a se integra, a se socializa .

Educaţia incluzivă se referă la eliminarea tuturor barierelor din calea educaţiei şi a asigura participarea celor vulnerabili din punct de vedere al excluziunii şi marginalizării . În primul rând, este vorba de o abordare strategică care are ca scop facilitarea succesului în învăţare pentru toţi copiii. Prima cerinţă a educaţiei incluzive este de a diminua până la a elimina toate formele de excluziune. Ea asigură accesul, participarea şi succesul şcolar pentru toţi copiii. Şcoala incluzivă dezvoltă toate elementele necesare unei integrări sociale reuşite. Şcoala incluzivă este deschisă tuturor elevilor şi le furnizează elementele esenţiale unei integrări sociale reuşite. Şcolile incluzive sunt acele şcoli deschise şi prietenoase, care au o curriculă flexibilă şi practici de predare de calitate care promovează evaluarea continuă şi parteneriatele din educaţie . Cât despre alegerea termenilor, am preferat „incluziune şcolară" în locul „integrării şcolare" fiindcă termenul „integrare şcolară" este legat doar de procesul de asimilare al elevilor cu dificultăţi de învăţare, pe când aspectul cheie al incluziunii este asimilarea elevilor care au orice fel de dificultăţi de a se integra în procesul educativ. (Thomas et al., 1998, p.14).

Educaţia incluzivă este adeseori asociată cu elevi care au dizabilităţi sau care au „nevoi educaţionale speciale". De fapt, incluziunea se referă la educaţia şcolară a tuturor copiilor şi tinerilor, conform conceptului „şcolii pentru toţi".

Educaţia incluzivă presupune:

- Valorizarea egală a tuturor elevilor şi a personalului
- Creşterea participării tuturor elevilor la educaţie şi, totodată, reducerea numărului celor excluşi din cultura, curricula şi valorile comunităţii promovate prin şcoala de masă
- Restructurarea barierelor în învăţare şi participare pentru toţi elevii, nu doar pentru cei cu dizabilităţi sau cei etichetaţi ca având „nevoi educaţionale speciale"
- Însușirea învățămintelor rezultate din încercările de depășire a barierelor de accesare a școlii și de participare din partea unor elev
- Înţelegerea diferenţelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învăţare, nu ca o problemă ce trebuie depăşită
- Recunoaşterea dreptului tuturor elevilor la educaţie

- Evoluţia gradului de incluziune în şcoli, atât în privinţa personalului, cât şi în privinţa elevilor
- Creşterea rolului şcolilor în construirea comunităţilor şi a valorilor lor, precum şi în creşterea performanţelor
- Cultivarea unor relaţii de susţinere reciprocă între şcoli şi comunităţi
- Recunoaşterea faptului că incluziunea în educaţie este un aspect al incluziunii în societate

Participarea şcolară înseamnă învăţarea alături de ceilalţi copii şi colaborarea cu ei, prin împărtăşirea experienţelor de învăţare. Ea presupune implicarea activă în învăţare şi dreptul la opinie în ceea ce priveşte modul în care educaţia este trăită de către fiecare copil. Mai mult, participarea înseamnă recunoaşterea, acceptarea şi valorizarea ca personalitate.

În contextul reformei privind sistemul rezidenţial de îngrijire al copiilor, tot mai mulţi copii cu cerinţe educaţionale speciale vor fi încadraţi în şcoala comunitară în următorii ani. Este oare şcoala noastră pregătită pentru acceptarea acestora? Deşi în ultimii doi ani s-au făcut paşi considerabili în acest sens, totuşi încă mai este mult de făcut. La nivel de intenţie Guvernul a demonstrate că este gata să accepte copiii cu cerinţe educaţionale speciale în şcolile din comunitate astfel încât copiii să se poată întoarce în familiile lor, dar la nivel de reglementare legislativă încă mai rămâne mult de făcut. Cadrele didactice nu cunosc metodologia de lucru cu aceşti copii, nu ştiu cum să-i noteze, ce fel de teste să le aplice la sfârşit de an şcolar şi dacă o fac-este oare legal? Foarte multe întrebări fără răspuns la momentul de faţă, dar sperăm că în viitorul apropiat vom găsi răspuns la multe din ele.

2. Necesitatea dezvoltării competenţelor profesionale ale cadrelor didactice şi nevoi de formare continuă

Noile viziuni asupra procesului educaţional, cele incluzive, trebuie să pornească de la premisa responsabilităţii sociale şi profesionale a cadrului didactic, care trebuie format continuu şi susţinut pentru cunoaşterea şi aplicarea tehnologiilor didactice de adaptare/diferenţiere curriculară, evaluare şi promovare. O altă premisă pe care se bazează programul de formare face referire la faptul că schimbul de experienţă între cadrele didactice, înmatriculate la programul de master, are efecte benefice în formarea şi dezvoltarea unei atitudini pozitive faţă de un anumit domeniu, cum ar fi cel al incluziunii educaţionale. Fiecare profesor vine cu o experienţă bogată în acest sens, iar un astfel de schimb nu poate avea decât efecte pozitive atât asupra cadrelor didactice debutante, care se confruntă cu dificultăţi în abordarea diferitelor aspecte pedagogice datorate lipsei de experienţă, cât şi celor cu experienţă «la catedră» care îşi pot îmbunătăţi demersul educativ cu ajutorul unor mijloace sau metode noi de predare. Calitatea programului de studii rezultă, în primul rînd, din interdisciplinaritatea domeniilor, la care se adaugă valoarea profesională excepţională a cadrelor didactice, profesionişti cu renume pe tărâm psihopedagogic.

3. Instrumente şi tehnici inovative utilizate în activitatea didactică

Metodele activ-participative utilizate trebuie să permită elevilor să-şi satisfacă cerintele educationale prin efort personal sau în colaborare cu alţii. Utilizarea metodelor de învăţare prin cooperare, a evidentiat o serie de rezultate, cele mai evidente fiind: creşterea motivației elevilor pentru activitatea de învățare, încrederea în sine bazată pe acceptarea de sine, atitudine pozitivă, relații mai bune cu colegii.

Cadrele didactice trebuie să identifice elevii cu nevoi educaționale speciale (CES), să încerce să-i cunoască, să-i descopere, să le acorde atenție, să descopere factorii care susțin sau împiedică învățarea. Principalul obiectiv însă este de a „construi încrederea copiilor ", de a crea un mediu educaţional stimulativ din punct de vedere intelectual, emoţional, de a găsi strategii prin care să dezvoltam empatia și înțelegerea.

În vederea facilitării procesului de educaţie incluzivă a elevului cu cerinţe educaţionale speciale școala noastră oferă:

Servicii:

- Asistenţă educaţională (meditaţie, recuperare educaţională, suport în pregătirea temelor).
- Asistenţă psihologică (consiliere individuală şi de grup).
- Asistenţa personalului de sprijin (cadru didactic de sprijin, logoped, psiholog,psihopedagog).
- Terapii specifice (psihoterapie, ore de recuperare logopedică).

4. Surse motivaționale ale cadrelor didactice din mediile educaționale defavorizate :

Motivarea este vitală pentru orice muncă dacă dorim ca oamenii să depună efort în ceea ce fac și să îndeplinească sarcinile de bună voie și cât pot de eficient.

Profesiunea de profesor are un statut aparte, prin complexitatea și misiunea pe care o are de îndeplinit : formare unor personalitati autonome intgrabile social, cu capacități de gândire critică și creativă și un profil moral autentic.

Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește seara, odata cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu e permisă, unde pregătirea exceptională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorează,..ingrată și plină de farmec.

Bibliografie:

1. Cucoş, Constantin, Pedagogie, Iaşi, Editura Polirom, 2006.

2. Unianu, Ecaterina, Henter, Ramona, Formarea iniţială şi formarea continuă – o abordare din perspectivă practică, în Materialele conferinţei ştiinţifice internaţionale „Calitatea educaţiei: teorii, principii, realizări", Chişinău, Editura Institutului de Ştiinţe ale Educaţiei, 2008.

3. Vrăşmaş, Traian, Învăţământul integrat şi/ sau incluziv pentru copiii cu cerinţe speciale, Bucureşti, Editura Aramis, 2001.

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU C.E.S.

Prof. Vrînceanu Alina Georgiana
C. S.E.I "Elena Doamna" Focșani
Jud. Vrancea

Incluziunea şcolară se defineşte prin acceptarea de către instituţiile de învăţământ a tuturor copiilor, indiferent de apartenenţa etnică sau socială, religie, naţionalitate sau infirmitate şi este strâns legată de recunoaşterea şi acceptarea diversităţii – condiţie normală a convieţuirii umane.
Învăţământul incluziv presupune ca tinerii şi copiii cu dizabilităţi şi ceilalţi fără probleme să înveţe împreună în instituţiile de învăţământ având sprijinul corespunzător. Un început timpuriu în grupuri de joacă sau medii şcolare obişnuite este cea mai buă pregătire pentru o viaţă integrată.
Fiecare copil este diferit şi special şi are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilităţi. Toţi copiii au dreptul la educaţie în funcţie de nevoile lor.
Şi copiii diferiţi au drepturi egale cu ceilalţi, iar o educaţie separată ar duce la marginalizare şi discriminare, împiedicând formarea, împlinirea de sine şi afirmarea personalităţii. Beneficiile incluziunii sunt reciproce, dar majoritatea dintre noi n-am simţit încă acest lucru. Separarea ne limitează înţelegerea reciprocă. Familiaritatea şi toleranţa reduc frica şi respingerea favorizând relaţii de comunicare şi colaborare în beneficiul tuturor.
Câţi suntem pregătiţi (părinţi, cadrele didactice, copii) pentru diversitatea existentă în fiecare grupă şi cât de bine sunem pregătiţi să o acceptăm ?
Educaţia incluzivă vine să sprijine acest aspect deoarece ea se centrează mai ales pe învăţarea strategiilor necesare rezolvării problemelor din viaţa cotidiană, într-o manieră cooperantă şi solidară, unde procesul de învăţare este realizat în spiritul respectului şi acceptării celor din jur.
De-a lungul istoriei, şcoala şi gândirea pedagogică au abordat în diferite feluri problematica educaţiei unor copii care învţă mai greu. Societatea şi şcoala manifestă, faţă de această categorie de elevi, o gamă variată de atitudini, de la acceptare şi includere în medii şcolare obişnuite. În consecinţă, scopul a fost determinarea cauzelor reale ale dificultăţilor copilului pentru a se putea decide asupra măsurilor necesare pentru îmbunătăţirea situaţiei. Acest mod de abordare s-a bazat pe ceea ce se numeşte punctul de vedere asupra dificultăţilor educaţionale ale unui anumit elev sociale şi educaţionale la care au acces toţi copiii.
În ultimul timp, au fost recunoscute din ce în ce mai mult limitele acestui mod de abordare. Astfel, în primul rând, am înţeles că admiţând faptul că dificultăţile de învăţare sunt inerente copiilor am ajuns să etichetăm unii copii ca fiind diferiţi sau speciale. Ca urmare, a acestui mod de abordare, s-a ajuns ca din partea acestor copii să se aştepte rezultate mai slabe şi, în consecinţă, li s-au dat sarcini mai puţin solicitante subliniindu-se ideea că nu puteau face faţă. În mod frecvent sarcinile ce li se repartizau necesitau ca ei să lucreze singuri, sau în clasă, sau într-o zonă separată a şcolii.
În ultimii ani au fost înregistrate tendinţe de a descoperi modalităţi de reacţie noi faţă de copiii care întâmpină dificultăţi în clasele obişnuite. Aceste tendinţe pornesc de la prmisa că dificultăţile apar datorită interacţiunii unei întregi game de factori, dintre care unii sunt inerenţi copiilor, alţii privesc deciziile luate de profesori. Recunoaşterea acestui fapt duce la un punct de vedere optimist. Noul mod de gândire ia în considerare pericolele asociate cu ideea etichetării. În loc de a grupa copiii consideraţi “speciali” sau “care pot fi recuperaţi”, se admite că toţi copiii sunt speciali.

Şcoala trebuie să aibă contacte cu toate instituţiile sociale interesate direct sau tangenţial de domeniul educaţiei copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare. Ea contribuie la transmiterea moştenirii culturale şi facilitează învăţarea individuală şi colectivă . Problematica educaţiei copiilor cu CES a devenit în ultimii ani o preocupare aparte în rândul specialiştilor. Apariţia conceptelor de educaţie integrată şi şcoală incluzivă a determinat modificări fundamentale în percepţia actului educativ. Analizând particularităţile specifice procesului de învăţare a copiilor cu diferite tipuri de deficienţă, se ajunge la concluzia că una dintre calităţile esenţiale ale curriculum-ului şcolar vizează un grad cât mai mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său şi să fie tratat în funcţie de capacităţile sale de învăţare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conţinuturilor instruirii, modalităţile de transmitere a informaţiilor în clasă şi evaluarea elevilor să se facă diferenţiat.
Elaborarea unui curriculum flexibil şi uşor de adaptat cerinţelor educaţionale ale fiecărui elev are la bază mai multe argumente:
- respectarea dreptului fiecărui copil la instrucţie şi educaţie pe măsura potenţialului şi capacităţilor sale;
- formarea la copilul deficient a unui registru comportamental adecvat care să permită adaptarea şi integrarea sa socială printr-o experienţă comună de învăţare alături de copiii normali;
- asigurarea legăturii cu faptele reale de viaţă şi familiarizarea cu o serie de obişnuinţe privind activităţile de utilitate practică şi de timp liber;
- dezvoltarea capacităţilor necesare pentru rezolvarea independentă (în limitele permise de gradul deficienţei) a problemelor de viaţă, autocontrol în situaţii dificile şi practicarea unor metode şi tehnici de muncă intelectuală care să asigure eficienţă în adaptarea şi integrarea şcolară şi socială.
În scopul eficientizării procesului de învăţare pentru elevii cu CES sunt invocate câteva repere fundamentale:
- învăţarea interactivă care presupune folosirea unor strategii de învăţare focalizate pe cooperarea, colaborarea şi comunicarea între elevi la activităţile didactice, precum şi pe interacţiunea dintre cadre didactice, cadre didactice şi elevi;
- elaborarea în comun a obiectivelor învăţării (educator – elev) deoarece fiecare participant la actul învăţării are ideile, experienţele şi interesele personale de care trebuie să se ţină seama în proiectarea activităţilor didactice;
- demonstraţia, aplicaţia şi feedbeckul – orice proces de învăţare (mai ales în cazul elevilor cu CES) este mai eficient şi mai uşor de înţeles dacă informaţiile prezentate sunt demonstrate şi aplicate în situaţii reale de viaţă, existând şi un feedbeck continuu de-a lungul întregului proces;
- modalităţile de sprijin în actul învăţării – elevii cu CES au nevoie în anumite momente de un sprijin activ deînvăţare atât în timpul activităţilor desfăşurate în clasă, cât şi la activităţile din afara clasei, prin dezvoltarea unui parteneriat educaţional cu anumite categorii de specialişti, cu familiile elevilor.
Totodată şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică , elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc. Integrarea şcolară exprimă atitudinea favorabilă a elevului faţă de şcoala pe care o urmează; condiţia psihică în care acţiunile instructive-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivaţii puternice care susţine efortul copilului în munca de învăţare; situaţie în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acţiunile desfăşurate pentru educaţia sa; corespondenţa totală între solicitările formulate de şcoală şi posibilităţile copilului de a le rezolva; existenţa unor randamente la învăţătură şi în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilităţile copilului sau la cerinţele şcolare.
În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări

de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.
Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele şi valorile comunităţii sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate. Aceste persoane sunt puse în situaţia de a renunţa la ajutorul societăţii cu instituţiile sale, trăind în familii problemă, care nu se preocupă de bunăstarea copilului.
Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.
Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat.
Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social.
De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.
Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.
Copiii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.
Actul educativ in şcoala incluzivă are şanse de reuşita dacă cei trei factori implicaţi, adică elevul cu deficienţe, familia, echipa de specialişti, cooperează, sunt parteneri care conlucrează in aceeaşi direcţie: dezvoltarea copilului cu cerinte educative special. Integrarea individuală a copilului cu nevoi speciale în clasa obişnuită persupune următoarele implicaţii:
se oferă sprijin educaţional după nevoile copiilor, aceştia nu sunt excluşi;
se asigură dezvoltarea personală a fiecăruia;
adaptarea programelor şi a resurselor organizatorice şi procedurale la nevoile sale;
învaţă în clase omogene;
creşte motivaţia pentru învăţare, fiindca este stimulat de mediul competiţional şi de performanţele şcolare ale colegilor valizi;
scade nivelul de izolare al copilului cu deficienţă şi creşte nivelul de contact cu copiii obişnuiţi,sporind nivelul de socializare;
copiii valizi, ca urmare a contactului cu copiii/elevii cu nevoi speciale, îi vor înţelege, îi vor accepta şi îşi vor forma chiar atitudini de protejare a acestora în grupurile obişnuite.

Pornim de la constatarea că părinţii sunt cei mai importanţi factori de sprijin în viaţa copilului cu deficienţe sau a copilului sănătos. Viaţa familiei (sau cel puţin a unuia dintre părinţi) se va adapta, se va plia după programul copilului cu deficienţe profunde sau medii. Pentru a-şi putea sprijini copiii aflaţi în dificultate, părinţii trebuie să participe la următoarele acţiuni, asigurate de echipa de intervenţie:
informare asupra potenţialului real al copilului şi asupra mijloacelor susceptibile să-i favorizeze dezvoltarea;

informare asupra tipurilor de servicii care pot asigura cel mai bine educarea şi dezvoltarea copilului cu nevoi speciale;
convingerea părinţilor că nu sunt singuri în demersurile lor educative cu copilul deficient;
învăţarea familiei să traiască în echilibru cu copilul cu nevoi speciale;
însuşirea unor abilităţi şi tehnici speciale de educaţie a copilului cu deficienţe, conlucrând adecvat cu profesioniştii;
elaborarea programelor educaţionale în conlucrare cu membrii echipei transdisciplinare.

În activitatea la clasă, cu elevi cu deficienţe, acceptăm diversitatea ca valoare. Pentru a valoriza cu adevărat potenţialul fiecărui copil cu cerinte educative speciale., trebuie să reformulăm toate componentele educaţiei:
obiective/scopuri;
curriculum;
resurse procedurale, materiale, organizatorice;
evaluare;
relaţiile între partenerii educaţiei;
resursele umane.

Implicarea cadrelor didactice este condiţia majoră în realizarea intregrării copiilor cu cerinte educative speciale. în viaţa şcolară şi socială. În acest demers la clasă, pentru a favoriza integrarea cât mai rapidă a copiilor cu nevoi speciale, am valorificat sensibilitatea deosebită a acestora şi disponibilitatea de a oferi şi de a primi afecţiunea celor din jur. Ne apropiem de copilul cu cerinte educative speciale cu încredere şi disponibilitate de a face tot posibilul să-l ajutăm. În aceste condiţii va accepta observaţia critică, chiar şi dojana, reacţionând spre corectare, nu izolându-se.
Alt aspect care trebuie avut în vedere este acela de a-i trata în mod egal cu ceilalţi copii, atât cât este posibil. Indiferent de activitate nu vom spune unui copil cu c.e.s. "Tu nu poţi participa la.."(vizită, excursie, serbare, etc.). Dimpotrivă, îl vom incuraja să acţioneze, fiindcă nevoile lui speciale, oricum îi vor limita activitatea. Aici vom interveni noi cu sprijin. Prezenţa în colectivul clasei a unor astfel de copii, solicită efort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru lecţii, pentru activităţi extraşcolare; atitudinea faţă de toţi elevii clasei. Cadrul didactic trebuie să ofere copilului/elevului cu c.e.s. tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele lecţiei, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potenţialul sănătos, dar să nu neglijeze pe ceilalţi elevi ai clasei. Intervenţia educaţională trebuie însoţită de atitudinea pozitivă a cadrelor didactice şi a familiei faţă de copiii cu cerinţe educative speciale.

Educaţia incluzivă va permite copilului cu c.e.s. să trăiască în familie, să înveţe într-o clasă cu copii valizi, să dobândească abilităţi indispensabile unei vieţi normale, cu posibilităţile pe care le are şi cu potenţialul pe care-l dezvoltă într-o ambianţă echilibrată. Psihopedagogia şi psihosociologia, dar mai ales cercetările-acţiune, vor permite aplicarea principiului normalizării, dacă aplicăm eficient intervenţia timpurie şi principiul educaţiei incluzive. Integrarea şcolară ca situaţie particulară a socializării, se poate defini, de asemenea, în două feluri:
Într-un sens larg, care se referă la adaptarea oricărui copil la cerinţele şcolare;
În sens restrâns, legat de problematica unor copii cu cerinţe speciale, în contextul normalizării, cuprinderea acestora în instituţii şcolare obişnuite, sau în moduri de organizare cât mai apropiate de acestea.
Şcoala şi familia, ca agenţi ai socializării, au un rol foarte important în integrarea copiilor cu dizabilităţi în învăţământul de masă. Aşadar, în urma deciziei că acel copil se va înscrie în învăţământul obişnuit, se iau măsuri pentru integrarea lui reală.

Este foarte important ca un copil cu dizabilităţi să fie ajutat să devină cât mai independent posibil în toate acţiunile pe care le întreprinde. Însă, orice demers în abordarea strategiilor de implementare

a învăţământului integrativ, sistemul de învăţământ actual trebuie să pornească atât de la analiză la nivelul macro-social, cât şi de la analiza la nivelul micro-social a acestei problematici.
Analiza micro-socială are în vedere:
Disponibilitatea şi interesul cadrelor didactice de a susţine învăţământul integrat prin activităţile desfăşurate cu colectivul claselor pe care le au în primire;
Acceptul părinţilor care au copii în clasele unde se practică integrarea- acest fapt evită posibile stări de tensiune sau conflict care se pot ivi pe parcurs;
Actuala structură numerică a claselor din învăţământul de masă permite integrarea ?
Poate cadrul didactic să facă faţă unei abordări diferenţiate a categoriilor de copii din clasă?
Însă, orice educator care-şi centrează activitatea pe copil, nu trebuie să uite că:
Fiecare copil este important pentru societate.
Fiecare copil are nevoi speciale.
Fiecare copil are particularităţi specifice.
Fiecare copil este unic.
Cu toate că sunt diferiţi , toţi copiii sunt egali în drepturi..

Normalizarea societală reprezintă nivelul cel mai înalt de acceptare socială face din iniţiativele de valorizare a potenţialului fiecărui individ o practică curentă, obisnuită, care nu mai are nimic spectaculos sau inedit în ea. Majoritatea covârşitoare a membrilor unei societăţi cu o mentalitate atât de evoluată consider normal ca diferenţele existente între oameni sa fie surse de noi experienţe de viaţă şi de beneficii, şi nicidecum pretexte pentru discriminări. O persoană cu
nevoi speciale, aflată într-o astfel de comunitate, se poate afirma ca cetăţean, ca producător de bunuri si valori, ca personalitate. Chiar şi un copil cu handicap multiplu işi poate găsi locul adecvat într-o astfel de organizare socială şi poate afla modalităţi de a-şi împlini măcar unele aspiraţii. Normalizarea societală face ca diversele handicapuri să devina irelevante, accentul căzând pe ceea ce poate aduce valoros persoana cu nevoi speciale, şi nu pe ceea ce nu poate.
Omul este o fiinţă dependentă în activitatea pe care o desfăşoară de ceilalţi. Are nevoia permanentă de a comunica şi coopera. Întâlnim peste tot în jurul nostru oameni cu deficienţe. Ei sunt percepuţi diferit, perceperea lor socială nefiind întotdeauna constantă, ea variază de la societate la societate, furnizând semnificaţii diferite, în funcţie de cultura şi de valorile promovate. Mulţi oameni au reticenţe faţă de persoanele cu deficienţe, deoarece au o concepţie greşită despre ele. Trebuie însă să înţelegem că sunt nişte oameni la fel ca ceilalţi, fiind produsul unic al eredităţii lor şi al mediului.

BIBLIOGRAFIE

Gherguţ, A., 2005,*Sinteze de psihopedagogie specială*, Editura Polirom
Stănică, I., Popa, M., 2001, *Psihopedagogie specială*, Editura Pro Humanitas – Bucureşti
Ionescu, M., 1998, *Educaţia şi dinamica ei*, Editura Tribuna învăţământului – Bucureşti

Indicatori pentru școala incluzivă

Prof. Vrînceanu Alina Georgiana
C.S.E.I "Elena Doamna"
Loc. Focșani,Jud.Vrancea

În România, educaţia reprezintă un drept garantat de Constituţie pentru toţi copiii şi tinerii, indiferent de origine socială sau etnică, de sex sau de apartenenţă religioasă. Sintagma școală pentru diversitate este echivalentă sintagmei școală pentru toți și reprezintă dezideratul maximei toleranțe în ceea ce privește diferențele fizice, socioculturale, lingvistice și psihologice existente între copii/ elevi, misiunea fiind aceea de a le oferi tuturor posibilitatea de a învăța în funcție de ritmul, capacitățile și nevoile proprii și de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate. Ideea care animă acest tip de școală este aceea că finalitatea fundamentală a sistemului național de învățământ constă în a forma cetățeni care sunt membri ai aceleiași matrice sociale și care împărtășesc valori comune. Prin urmare, școala reprezintă numai un segment al sistemului social, iar schimbările din cadrul ei nu pot avea succes în absența unor schimbări dirijate la nivelul celorlalte segmente. Acest fapt impune gândirea unor structuri care să îmbine flexibil și eficient demersurile din toate domeniile, proces care implică formarea unei atitudini pozitive față de integrare într-o perspectivă cât mai apropiată, față de incluziune. Această atitudine manifestată la nivelul întregii societăți trebuie să respecte principiul normalizării, adică asigurarea accesului, pentru toate categoriile de persoane, la tiparele existențiale și la condițiile de viață cotidiană, cât mai apropiate de normele considerate firești pentru o viață obișnuită. Terminologia utilizată cuprinde termeni ca: · Incluziune - procesul de pregătire a unităţilor de învăţământ pentru a cuprinde în procesul de educaţie toţi membrii comunităţii, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultăţile acestora.

· Educaţie incluzivă - proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunităţi.

· Şcoală incluzivă - unitate de învăţământ în care se asigură o educaţie pentru toţi copiii şi reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor de discriminare.

Copiii din aceste unităţi de învăţământ beneficiază de toate drepturile şi serviciile sociale şi educaţionale conform principiului "resursa urmează copilul".

Educația pentru toți a fost definită ca acces la educație și la calitatea acesteia pentru toți copiii, fiind identificate două obiective generale:

- asigurarea posibilităților participării la educație a tuturor copiilor, indiferent de cât de diferiți sunt ei și cât se abat, prin modelul personal de dezvoltare, de la ceea ce societatea percepe ca fiind normal. Participarea presupune în primul rând accesul și apoi identificarea modalităților prin care fiecare să fie integrat. Accesul are în vedere posibilitatea copiilor de a ajunge fizic la influențele educative ale unei societăți (familie, școală, comunitate), de a se integra în școală și de a răspunde favorabil solicitărilor acesteia;
- calitatea educației se referă atât la identificarea acelor dimensiuni ale procesului didactic, ale conținuturilor învățării, cât și la calități ale agenților educaționali, care să sprijine învățarea tuturor categoriilor de elevi, să asigure succesul, să facă sistemul deschis, flexibil, eficient și efectiv. Fiecare școală care dorește să fie deschisă și flexibilă, prin aplicarea principiilor incluziunii, trebuie să demonstreze, prin managementul pe care îl propune, următoarele:
- înțelegerea reală și recunoașterea incluziunii ca o parte a politicilor de egalizare a șanselor persoanelor cu cerințe speciale, și nu ca o simplă plasare a copiilor împreună;
- recunoașterea legăturilor dintre educația incluzivă și valorizarea diversității umane prin promovarea unui etos școlar care valorizează toți copiii și familiile lor;
- favorizarea unui climat de sprijin flexibil, oferirea unor răspunsuri adecvate cerințelor individuale prin oferta educațională a școlii;

- susținerea implicării comunității locale în dezvoltarea programelor și a ofertelor educaționale pentru toate categoriile de elevi din școală;
- favorizarea accesului personalului didactic la oportunități de dezvoltare profesională care să susțină/ sprijine dezvoltarea practicilor incluzive.

Școala incluzivă pune în centrul atenției sale persoana umană ca ființă originală, unică și irepetabilă, accentuând ideea că în fiecare societate există personalități, grupuri diferite, motivații, rațiuni și puncte de vedere diferite.

În opinia mai multor autori, promovarea educației incluzive/ integrate în școlile din sistemul de învățământ trebuie să aibă la baza următoarele principii-cadru:
- toți elevii au dreptul să participe la toate activitățile incluse în programa școlilor obișnuite;
- în timpul programului școlar, personalul didactic și de specialitate se va implica direct în susținerea pe toate căile a integrării maximale a elevilor cu cerințe educaționale speciale ;
- școala va trebui, printr-o serie de schimbări radicale în domeniul curriculum-ului, să vină în întâmpinarea tuturor cerințelor educaționale ale elevilor, fără a leza demnitatea și personalitatea acestora;

În condițiile educației incluzive, clasele/ grupele de elevi vor include copii apropiați ca vârstă și nivel de experiență socioculturală. Aplicarea acestor principii în practica școlii pentru diversitate presupune, din partea personalului didactic și de specialitate, o serie de calități, cum ar fi:
- să aibă responsabilitatea recunoașterii nivelului de competență profesională și dorința de perfecționare a capacitaților de lucru în condițiile educației integrate și ale școlii incluzive;
- să manifeste o atitudine critică și constructivă, prin propuneri concrete și realiste, în sprijinul includerii copiilor cu cerințe educative speciale în clasele unde își desfășoară activitatea;
- să demonstreze o implicare totală în procesul didactic, astfel încât să satisfacă într-o măsură cât mai mare cerințele educaționale ale elevilor din clasă;
- să trateze elevii cu demnitate și respect și să dea dovada de considerație față de situația particulară în care se află copiii cu cerințe educative speciale;
- să aibă convingerea că educația integrată și școala incluzivă presupun cu necesitate activitatea în echipe de specialiști (profesori, educatori, profesori de sprijin, consilieri școlari, asistenți sociali, psihopedagogi specializați în activități cu diferite categorii de copii cu cerințe speciale).

Principiile educaţiei incluzive, centrate pe elev, au scopul de a crea în şcolile din România medii de învăţare accesibile şi prietenoase, care să reflecte diversitatea etnică şi culturală şi să ofere posibilitatea tuturor copiilor să atingă întregul lor potenţial. Ca ţară membră a Uniunii Europene trebuie să demonstrăm că educaţia copilului va fi orientată spre:
· dezvoltarea personalităţii, a talentelor, abilităţilor mintale şi fizice la un potenţial maxim;
· dezvoltarea respectului faţă de drepturile omului şi libertăţile lui fundamentale; · dezvoltarea respectului faţă de părinţii copilului, faţă de identitatea culturală, limba si valorile lor, valorile naţionale ale ţării în care se trăieşte;
· pregătirea copilului pentru o viaţă responsabilă într-o societate liberă, în spiritul înţelegerii, păcii, toleranţei, egalităţii între sexe şi prieteniei dintre etnii, grupuri religioase şi naţionale.
· interzicerea sub orice formă a discriminării în sistemul de învăţământ, aceasta fiind definită în legislaţia internaţională și europeană ca fiind: ,,orice catalogare, limitare sau părtinire, bazată pe rasă, gen, limbă sau religie, al cărei scop sau efect este tratamentul inegal în educaţie,,.

De aceea o politică sau practică este discriminatorie dacă împiedică accesul la educaţie al oricărei persoane sau grup, limitează orice persoană sau grup, la un nivel de educaţie inferior, instituie sau menţine sisteme educaţionale separate, impun condiţii care lezează demnitatea umană. În orice act de educație se întrepătrund trei dimensiuni importante: politicile, practicile și cultura. Se pornește de la un cadru de înțelegere, de la obiective și direcții ale acțiunilor, se vehiculează și se operează cu un set de practici care antrenează schimbările preconizate prin obiective. Întreaga acțiune se derulează într-un context anumit, într-o situație educațională care surprinde un cadru cultural specific. Fiecare din aceste elemente este la fel de important. De aceea construcția unei educații pentru toți ia în calcul schimbările necesare, obținute prin procesul organizat al învățării în așa fel încât să se construiască

politici ale incluziunii, să se dezvolte practici incluzive pentru ca în final să apară și să se organizeze o cultură a incluziunii.

Bibliografie:

1.Creţu Carmen, 1999, Curriculum diferenţiat şi personalizat, Editura Polirom, Iaşi
2.Vrăjmaş Ecaterina, 2001, Strategiile educaţiei inclusive, Editura Polirom, Iaşi
3. Vrăşmaş, T., 2001, Învăţământul integrat şi/sau inclusiv, Editura Aramis, Bucureşti

Abordarea de tip integrat a conţinuturilor învăţării

Vuap Kanel

Școala Gimnaziala nr.39 „Nicolae Tonitza”, Constanta

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general. învățarea școlară, în mod special.

> *În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind „procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens”.*

Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (învățătorul);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări (ibidem).

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțin interdisciplinaritatea că un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

În Cadrul de referință al Curriculumului Național pentru Învățământul Obligatoriu, principiile privind predarea și învățarea accentuează următoarele idei:

- respectarea particularităților de vârstă și individuale — reper fundamental în construirea situațiilor de predare-învățare;
- diversificarea și flexibilizarea situațiilor de predare — învățare prin utilizarea de metode și procedee variate, interactive care să motiveze, să stimuleze elevul, să antreneze inițiativa, imaginația, creativitatea, dorința de a învață;
- centrarea pe obiective care urmăresc formarea de capacități, competențe, atitudini;
- centrarea pe elev în proiectarea activităților de învățare.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară

cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța" predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor că un fel de principiu natural al învățării (ibidem).

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultură, tehnologia.
În învățământul modern este tot mai evidență necesitatea instruirii integrate.

Particularități ale învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;
- rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:

- a învăța să știi
- a învăța să faci
- a învăța să muncești împreună cu ceilalți
- a învăța să fii

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învață să învețe.

A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practică o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.

A învăța să muncești împreună — a acceptă interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.

A învăța să fii — a-ți dezvoltă personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifestă gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultură și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifestă simt estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată pe proiect,
- predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,
- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această, deoarece modul natural al elevilor de a învață despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viață de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.

Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învață identifica mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;
- baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relațiilor interpersonale:

- integrarea curriculară și, în special, metodă proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea
  sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării” și o perfecționare implicită
  a modurilor de grupare;
- elevii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;
- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Învățarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte și, pe de altă parte, învățarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile și abilitățile formate și aplicațiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigura formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, 2008, Învățarea integrată, Editura Polirom, Iaşi
2. Crişan, Al. (coord.), ., 1996; Curriculum şcolar. Ghid metodologic, Bucureşti, M.E.I.-I.S.E
3. Cucoş, Constantin, 2002, Pedagogie, Polirom, Iaşi;
4. Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, Didactică modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
5. Manolescu, Marin, Potolea Dan, 1006, Teoria curriculumului, MEN.

IMPLEMENTAREA SISTEMULUI BLENDED LEARNING ÎN ȘCOLILE DIN ROMÂNIA

Prof. înv. primar Vuc Adelina Adriana

Liceul Teologic Baptist Reșița-Secția Caransebeș

Privind situația educațională din zilele noastre, modelul educațional mixt, intitulat blended learning, reprezintă soluția de formare care împletește metoda tradițională de predare față în față cu oportunitățile propuse de e-learning (online learning). Așadar, învățarea mixtă (Blended Learning) reprezintă îmbinarea, din punct de vedere procedural și instrumental, dintre învățarea față-în-față (f2f) și e-learning (învățarea online).

Blended learning-ul, în sistemul educational, se definește ca fiind o combinare armonioasă între materialele educaționale online și metodele clasice bazate pe prezența fizică. Această armonie constă în faptul că activitatea didactică de la clasă, față în față, este mediată de tehnologia computerizată, pentru transmiterea informațiilor.

Modelul hibrid de învățare deține rolul de a aduce un plus de eficacitate în procesul educativ de predare, învățare și evaluare, integrând instrumente de predare online în acțiunile care definesc învățământul traditional pentru a crea un mediu de învățare interactiv, bazat pe nevoile si cerințele elevilor.

Instruirea combinativă (Blended Learning) este forma de instruire în care metodele tradiţionale de instruire sunt combinate cu cele care utilizează tehnologia. (Élthes, 2008, p. 37)

Specialiștii din domeniul educației consideră că modelul clasic de predare, respectiv învățare, este redundant privind atitudinea pasivă a elevilor care se află în poziția unor receptori, atitudinea dominantă a cadrului didactic, incongruența privind ritmul excepțional de predare și ritmul individual de prelucrare a informației.

Modalitatea aceasta de învățare mixtă nu reprezintă rezolvarea miraculoasă la toate dificultățile privind instruirea educativă, ci este o modalitate prin care se îmbunătățește acest sistem.

Conform Wikipedia, în anul 1960 a apărut pentru prima data conceptul de blended learning la Universitatea din Illinois. Primul program care a utilizat tehnologia ca sistem de învățare s-a numit PLATO (eng.: Programmed Logic for Automatic Teaching Questions), care s-a dezvoltat tot mai mult cu trecerea anilor, astfel încât la sfârșitul anului 1970, acesta și-a demonstrat eficiența simplificând comunicarea și livrarea informației (program de testare online, partajare ecran; poștă electronică, mesagerie instantă etc.).

Notiunea de „blended learning” începe să fie utilizat la sfârșitul secolului XX. Una dintre cele mai vechi referințe apare într-un comunicat de presă din anul 1999 al Interactive Learning Centers. În anul 2006 apare primul „Manual de Blended Learning” scris de C.J. Bonk și C.R. Graham. Aceștia definesc sistemele de blended learning ca fiind acele sisteme care „combină interacțiunea directă dintre cadre didactice si elevi cu instruirea asistată de calculator”. (Bonk& Graham, 2012, p. 24)

Connolly și Stansfield identifică trei etape distincte în dezvoltarea tehnologiilor e-learning: “1. Obiectiv: creșterea gradului de autonomie a elevului în procesul de învățare prin lucru individual, nu în grup. 2. Obiectiv: dezvoltarea unor instrumente necesare în căutarea, accesarea și evaluarea conținutului educațional. S-au realizat tutoriale, simulări, produse software pentru exersare etc. 3. Utilizarea Internetului la început pasiv, apoi crearea mediilor virtuale de învățare. Această etapă adaugă utilizarea de e-portofolii, bloguri, simulari on-line.” (Conolly, Stansfield, 2007, p. 188)

Încă de la începutul secolului XXI și până în ziua de azi, se remarca o dezvoltare dinamică în domeniul educației datorită unei societăți bazate pe învățare și a evoluției tehnologiei care a plasat personalitatea educabilului în centrul intereselor și a preocupărilor. Specialiștii în educație consideră că digitalizarea lumii poate avea ca efect negativ dezumanizarea tinerilor, dar în momentul de față reprezintă cea mai sigură modalitate de a contribui la formarea și dezvoltarea personalității acestora.

„Digitalizarea nu „omoară” învățarea, ci o schimbă. Schimbarea poate avea loc prin intermediul unui curriculum adaptat vremii dar mai ales prin intermediul profesorilor care trebuia să aibă o bază conceptuală solidă asupra selectării informației.” (Herlo, 2018, p.10)

Însă există două amenințări la care sunt supuși educabilii în această eră digitală: recurgerea doar la memoria de scurtă durată și imitarea.

În Europa, multe ţări au introdus măsuri de reformă în domeniul educației în concordanță cu schimbările economice, politice şi sociale produse în ultima perioadă. Este esențial ca şi sistemul de pregătire a profesorilor să răspundă evoluţiilor curriculumului, mijloacelor educaționale, tehnologiei didactice (metodologiei de predare-învăţare-evaluare), materialelor didactice pe care educatorii trebuie să fie instruiți să le utilizeze corespunzător. “Ideea centrală a acestui tip de sistem o reprezintă „alegerea” oferită utilizatorilor, favorizând alegerea de către cadrele didactice a celor mai bune metode de predare care să se plieze pe stilul de învățare al elevilor, oferind astfel posibilitatea realizării unui învățământ centrat pe elev.” (Halverson, et. al., 2012, p. 99)

Societatea cunoașterii presupune utilizarea mijloacelor e-learning și a internetului cu scopul de a transmite conținutul informațional către toți elevii, extinderea și aprofundarea cunoașterii științifice, stârnirea cunoașterii tehnologice prin inovare și aplicarea managementului cunoașterii sub forma informației organizaționale și tehnologice.

În contextul societății actuale, care se confruntă cu o mulțime de provocări și schimbări în domeniul educațional, fiecare cadru didactic trebuie să „digitalizeze" metodele și strategiile didactice tradiționale, proiectând și realizând activități interactive centrate pe elev care respectă profilul psihologic de vârstă, nevoile și ritmul propriu de asimilare a informațiilor ale acestuia. "Învăţarea combinată" ***(blended learning***), în care se foloseşte atât metoda tradiţională cu profesorul faţă în faţă, cât şi internetul, pare să fie cea mai dorită şi răspândită formă de e-învăţământ (e-learning) în lume în momentul de faţă. Se dovedeşte a fi şi mai eficientă decât metodele tradiţionale sau online folosite separat.

Blended learning reprezintă o combinație de școală în sala de clasă și învățare la distanță. În comunicările primite de la autorități am găsit conceptul "blended learning" exprimat prin cuvântul hibrid care poate fi înțeles exact ca la mașini: două motoare – unul electric care transformă energia electrică în lucru mecanic și unul termic, care arde combustibil pentru a genera căldura care generează mișcarea. Așadar, folosindu-ne de o explicație simplă, blended learning este o abordare de tip hibrid a învățării prin combinarea activității desfășurate în școală cu activitățile desfășurate la distanță, incluzând dar nu limitându-se la mediul on-line, cu energiile aferente.

Orice metodă pedagogică rezultă din întâlnirea mai multor factori şi, din acest punct de vedere, educaţia va rămâne mereu o artă: arta de a adapta, la o situaţie precisă, indicaţiile generale date de cărţile de metodologie.

Gaston Mialaret

Bibliografie

1. Albulescu, I.(2008), Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutinã şi creativitate, Editura Paralela 45, Piteşti
2. Berger, D. (1986). Effective Teaching: Observations from Research. Publication Sales, American Association of School Administrators
3. Erikson, E.H. (1968). Identity: Youth and Crisis. USA, Norton
4. Stancu Ioana(2005), Mic tratat de consiliere psihologică şi şcolară, colecţia Caiete Experienţiale (Small treaty of school and psychological counseling, Experiential Notebooks Collection), Editura SPER
5. Zdrehuş, C. (2008). Elena Bonchiş," Psihologia copilului", Editura Universităţii din Oradea, 2007. Revista de Psihologie Şcolară, (I-1), 108-112.
6. Zlate, M. (1999). Psihologia mecanismelor cognitive, Iasi: Polirom.
7. Zlate, M.(2009), Fundamentele psihologiei. ediția a IV-a. Bucureşti: Editura Polirom
8. Herlo, D. (2018), Curriculum. Teorie și aplicație. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană

EDUCAȚIA ȘI PUTEREA ACESTEIA DE A SCHIMBA LUMEA

Prof. Watz Anne -Marie
Liceul Tehnologic Energetic` Dragomir Hurmuzescu`, Deva

"Analfabeţii secolului XXI nu vor fi cei care nu ştiu să scrie şi să citească, ci aceia care nu pot învăţa, dezvăţa şi reînvăţa." (Alvin Toffler)

Una dintre caracteristicile minții umane este aceea de a căuta validare la ceea ce știm deja. Tocmai de aceea e recomandat să ieșim din cutie, iar educația te ajută să faci asta.

Aproximativ 300.000 de tineri din România cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani au abandonat școala în 2015, conform studiului Eurostat, iar 377.000 de tineri sunt încadrați în categoria tinerilor de tip NEETS care nu urmează un program educațional sau nu lucrează.

Tinerii care beneficiază de ajutorul unui mentor au șanse mai mari în a-și atinge obiectivele educaționale, a urma o facultate sau a se implica în programe educaționale potrivit studiului realizat de Parteneriatul Național de Mentorat din Statele Unite. În România, 68% din antreprenori se implică activ în mentorarea altor antreprenori, conform Barometrului antreprenoriatului românesc realizat de compania Ernst&Young în 2015.

Cu toții cunoaștem valoarea educației în viața noastră. Cuvântul educație provine din cuvântul latin educare care înseamnă „a ne aduce". Da, educația ne crește în societate. Educația este foarte necesară pentru a crește în societate.

Pur și simplu educația înseamnă procesul de dobândire a cunoștințelor. Nu putem nega importanța educației în viața noastră. Viața fără educație este ca o barcă fără cârmă. Astfel, cu toții ar trebui să înțelegem valoarea educației și să încercăm să ne educăm pe noi înșine.

În această lume competitivă, știm cu toții importanța educației în viața noastră. Educația joacă un rol vital în modelarea vieții și personalității noastre. Educația este foarte importantă pentru a obține o poziție bună și locuri de muncă în societate.

Educația ne deschide multe căi pentru a reuși în viața noastră. Nu numai că ne îmbunătățește personalitatea, dar ne îmbunătățește și mental, spiritual și intelectual.

Fiecare persoană vrea să aibă succes în viața sa. Dar succesul poate fi obținut doar prin obținerea unei educații adecvate.

Se spune că educația este cheia succesului. Educația joacă un rol vital în viața noastră. Viața umană este plină de provocări. Educația reduce stresul și provocările vieții noastre. În general, educația este un proces de dobândire a cunoștințelor.

Cunoștințele pe care o persoană le obține prin educație îl ajută să facă față provocărilor din viața sa. Deschide diferitele moduri de viață care au fost drapate mai devreme.

Importanța educației în viață este imensă. Întărește baza unei societăți. Educația joacă un rol vital în îndepărtarea superstiției din societate. Un copil se implică în procesul de educație de la o vârstă fragedă.

Potrivit prof. Herman H. Horn, „educația este un proces peren de adaptare". Importanța educației în viața noastră este imensă. Viața nu poate avea succes fără a avea o educație. În această lume modernă, toți cei care au atins succesul sunt bine educați.

Educația este importantă în fiecare sferă a vieții. În epoca actuală, succesul nu poate fi imaginat fără educație. Educația este importantă pentru dezvoltarea socio-economică a unei națiuni.

Educația ne deschide mințile și ne arată diferite căi către succes și prosperitate. Viața ne aduce diferite provocări. Dar educația ne ajută să facem față acestor provocări. Educația înlătură, de asemenea, diferite rele sociale precum superstițiile, căsătoria copiilor, sistemul de zestre etc. din societatea noastră. În ansamblu, nu putem nega valoarea educației în viața noastră.

Educaţia a dobândit noi conţinuturi acoperind o arie largă şi noi finalităţi bazate pe valori democratice şi aspiraţii moderne ale indivizilor corelate cu inovaţia şi reforma din învăţământ. Astfel rolul scolii a devenit mult mai complex îndepărtându-se de esenţa lui primară (formarea şi transmiterea de cunoştinţe) si orientându-se activ spre formarea de atitudini şi comportamente. Şcoala pune accent deosebit pe conţinuturile modernizate ale educaţiei incluzând „noile educaţii": educaţia pentru drepturile omului, educaţia ecologică, educaţia interculturală, educaţia pentru pace şi cooperare, educaţia pentru democraţie şi participare, educaţia economică şi casnică modernă, educaţia pentru schimbare şi dezvoltare, educaţia demografică, educaţia pentru comunicare şi mass-media, educaţia pentru timpul liber şi educaţia nutriţională.

În concluzie, educația are implicații semnificative în prosperitatea economică a fiecărui individ în parte, a fiecărei comunități, a fiecărei națiuni. Tehnologiile și evoluția lor rapidă au modificat mediul de afaceri, procesele de producție și au dus concurența de la nivel local la nivel mondial. O forță de muncă bine educată este crucială în lumea contemporană, iar lupta pentru resursele naturale ocupă azi un loc secund, fiind devansată de lupta pentru resurse umane. Astfel educația a devenit treptat una dintre cele mai mari afaceri la nivel mondial și sectorul privat a preluat treptat o mare parte din responsabilitatea educației pe tot parcursul vieții.

BIBLIOGRAFIE:

Marcu, V.; Marinescu, M., Educaţia omului de azi pentru lumea de mâine, Editura Universităţii din Oradea, 2009.

Tomşa, Gh., Psihopedagogia preşcolară şi şcolară M.E.C, 2005.

***Revista învăţământului preşcolar nr. 1-2 / 2005 si nr.4 / 2007.

Herman H. Horn, The philosophy of education, being the foundations of education in the related natural and mental sciences. New York: The Macmillan Company, 1904.

ACTIVITĂȚILE INTEGRATE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Paula-Elena Weiss, Grădinița cu P.P. ”Rază de Soare”, Cluj-Napoca

Predarea integrată a cunoştinţelor este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor, esre considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor şcolare Integrarea, ca sintagmă, este explicată ca revenirea în acelaşi loc, în aceeaşi activitate, a mai multor activităţi de tip succesiv, care conduc la atingerea obiectivelor propuse, la însuşirea conţinuturilor, la realizarea în practică a proiectului didactic propus.

Conceptul de integrare – acţiunea de a face să interrelaţioneze diverse elemente pentru a constitui un tot armonios, de nivel superior, a aduce părţi separate într-un întreg unitar, funcţional. se referă la acţiunea în care se îmbină metoda de predare-învăţare a cunoştinţelor; diferitele domenii de activitate se întrepătrund pentru construirea deprinderilor, abilităţilor, conceptelor copiilor. Abordarea realităţii se face printr-un demers global, graniţele dintre domeniile şi tipurile de activitate dispar, se contopesc într-un scenariu unitar, în care tema este investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe, conţinuturile au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii acestora şi atingerii obiectivelor comportamentale avute în vedere. Integrarea este o manieră de lucru oarecum asemănătoare cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectivele învăţării au ca referinţă nu un domeniu experienţial ci o tematică unitară, comună mai multor domenii experențiale. Nu trebuie, însă, făcută confuzie între cele două concepte şi nu trebuie identificată interdisiplinaritatea (unde accentul se pune pe integrarea conţinuturilor) cu integrarea (ca o idee sau un principiu integrator care rupe barierele diferitelor domenii de activitate şi grupează cunoşaterea în funcţie de obiectivele şi tema propusă.

Dintre **caracteristicile** activităţilor integrate putem aminti:

- Conţinuturile vizate sunt selectate şi abordate în strânsă relaţie cu tema propusă spre studiu;
- Situaţiile de învăţare proiectate şi desfăşurate contribuie la explicitarea, analiza şi rezolvarea temei propuse;
- Strategiile didactice sunt cele activ-participative care oferă copiilor ocazii de comunicare, cooperare;
- Activitatea vizează antrenarea de abilităţi, deprinderi, capacităţi de utilizare a unor surse variate de informaţie, investigaţie, experimentare, identificare de soluţii;

- Activităţile ce fac parte din activitatea integrată îşi pierd statutul de activităţi de sine stătătoare, devenind elemente, părţi componente ale noii forme de activitate, cadrul didactic trebuie să renunţe la stilul de lucru fragmentat, în care activităţile se desfăşoară una după alta, cu distincţii clare între ele, ca şi cum nu ar face parte din acelaşi proces şi să adopte o temă de interes pentru copii, care transcede graniţele diferitelor domenii de cunoaştere, organizând cunoaşterea ca un tot unitar, închegat;
- obiective ale mai multor domenii de cunoaştere planificate în cursul săptămânii sunt atinse în cadrul unor scenarii/ activităţi zilnice care includ fragmente din domeniile respective sub un singur generic.
- învăţarea devine un proiect personal al copilului, îndrumat, orientat, animat de către educator, devine interesantă, stimulativă, semnificativă;
- la baza activităţii stă acţiunea practică, cu finalitate reală;
- accentul cade pe activitatea de grup şi nu pe cea cu întreaga grupă de preşcoalri, le oferă copiilor posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacităţile lor sunt cele mai evidente;
- cultivă cooperarea şi nu competiţia;

Avantajele desfășurării unor activități integrate sunt multiple: permite fiecărei educatoare punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin acţiuni educative cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor; procesul educaţional se impune a fi creativ, interdisciplinar, complex, astfel încât să-i stimuleze pe preşcolari în vederea asimilării informaţiilor şi formării abilităţilor, competenţelor pentru viaţă; "Experienţele de învăţare planificate nu le oferă celor ce învaţă doar o viziune unificată asupra cunoaşterii existente, ci motivează şi dezvoltă puterea copiilor de a percepe noi relaţii şi de a crea noi modele, sisteme şi structuri" (Dressel, 1958); datorită relevanţei sale practice, cea mai importantă forţă motrice a integrării o constituie rezolvarea de "probleme";situează copilul în centrul organizării şi desfăşurării procesului de predare-învăţare. Curriculumul educaţiei preşcolare recomandă educatorilor valorificarea metodei proiectelor, care presupune proiectarea şi structurarea conţinuturilor în jurul unei teme, din perspectiva organizării integrate a procesului educaţional. Învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică (integrarea conţinuturilor), care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii de cunoaştere, în loc să se concentreze pe un aspect izolat, lucru nefiresc pentru dezvoltarea copilului. Predarea tematică se face în aşa fel încât să reflecte legăturile dintre mai multe domenii experențiale . Prin activităţile integrate, cadrele didactice vor putea aduce un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului educativ, punând un accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces.

Integrarea se va realiza prin aplicarea într-un scenariu bine strucurat, a unor conţinuturi de învăţare-evaluare, ce fac parte din diverse domenii de cunoaştere. Reuşita predării integrate a conţinuturilor ţine în mare măsură de gradul de structurare a conţinutului proiectat, într-o viziune sistemică, unitară, holistă, ţintind anumite finalităţi. În baza acestor modele de activităţi aplicate (cu abordare integrată a conţinuturilor, ariilor curriculare) copilul e privit şi abordat ca un întreg, ca o fiinţă ce trebuie privită şi dezvoltată în integritatea sa"

În funcţie de vârsta copiilor şi nivelul lor de dezvoltare se va alege numărul de activităţi ce vor fi abordate în manieră integrată. În cadrul curriculumului, conţinuturile (sursa informativă), reprezintă veriga cea mai dinamică şi mai flexibilă, deoarece valorile condensate în acestea şi oferite celor care studiază le pot fi prezentate din perspective diferite, în maniere diferite.

Bibliografie:

- *Curriculum pentru educație timpurie* -2019-, MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE, Anexa la ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4.694/2.08.2019;
- CHIŞ ,V. *Provocările pedagogiei contemporane,* Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002
- CIOLAN, L. *Învăţarea integrată. Fundamente pentru un curriculumul transdisciplinar*Polirom, . Iaşi, 2008
- CULEA, L.; SESOVICI, A. *Activitatea integrată din grădiniţa. Ghid pentru cadrele didactice din învăţământul preuniversitar*, Didactica Publishing House, Bucureşti, 2008.
- CULEA, L.; GRAMA, F. *Ghid pentru proiecte tematice. Activităţi integrate pentru preşcolari (3-5 ani)*, Didactica Publishing House, Bucureşti, 2008
- GLAVA, A.; GLAVA, C. *Introducere în pedagogia preşcolară*, Dacia, Cluj-Napoca, 2002.

EDUCATION: THE POWER TO CHANGE THE WORLD

ENGLISH TEACHER MIHAELA ZACHMAN

LICEUL TEHNOLOGIC „DIMITRIE LEONIDA PIATRA NEAMȚ

Education has always been recognized as a fundamental force that can shape and transform the world. It is the key to unlocking human potential, fostering progress, and driving positive change in society. From empowering individuals to improving economies, education holds immense power in shaping our world for the better.

First and foremost, education empowers individuals. It equips them with knowledge, skills, and critical thinking abilities that enable them to navigate the complexities of life. Education fosters a sense of curiosity, creativity, and innovation, encouraging individuals to question, analyze, and challenge the status quo. It enables them to make informed decisions, solve problems, and adapt to changing circumstances. Education also promotes personal growth and self-awareness, nurturing individuals to become well-rounded individuals with a deep understanding of themselves and the world around them. As Nelson Mandela once said, "Education is the most powerful weapon which you can use to change the world."

Moreover, education has a ripple effect on society and the economy. Educated individuals are more likely to participate in civic and social activities, contribute to their communities, and advocate for positive change. They are more aware of their rights, responsibilities, and the impact of their actions. Education also promotes inclusivity and diversity, fostering tolerance, empathy, and respect for others. It encourages individuals to embrace diversity and appreciate different perspectives, leading to more harmonious and cohesive societies.

In addition, education is a catalyst for economic growth and development. It provides individuals with the knowledge and skills needed to enter the workforce, contribute to the economy, and drive innovation. Educated individuals are more likely to secure better-paying jobs, access economic opportunities, and break the cycle of poverty. They are also more likely to invest in their communities, promote entrepreneurship, and stimulate economic growth. Education fuels economic progress by creating a skilled and adaptable workforce, fostering entrepreneurship and innovation, and promoting technological advancements.

However, it is important to acknowledge that not everyone has equal access to education. Disparities in education, such as lack of access to quality education, inadequate

infrastructure, discrimination, and poverty, can hinder the potential of individuals and limit their opportunities for success. Therefore, it is crucial to promote inclusive and equitable education systems that provide access to quality education for all, regardless of their socio-economic background, gender, ethnicity, or other characteristics.

On the one hand education is a powerful force that has the ability to transform the world, and on the otehr hand it empowers individuals, fosters progress in society, and drives economic development. It is not only a fundamental right but also a key driver of positive change. By investing in education and ensuring access to quality education for all, we can unlock the full potential of individuals, foster inclusive societies, and create a better world for everyone. As the famous American educator Horace Mann once said, "Education, then, beyond all other devices of human origin, is the great equalizer of the conditions of men, the balance-wheel of the social machinery."

Education is a powerful tool for change. It has the ability to transform individuals, communities, and even entire nations. Through the acquisition of knowledge, skills, and values, education empowers people to challenge the status quo, overcome adversity, and shape a better future.

At the individual level, education opens doors and creates opportunities. It equips individuals with the knowledge and skills necessary to pursue their passions, interests, and career goals. Education fosters critical thinking, problem-solving, and decision-making skills, enabling individuals to navigate the complexities of life. It promotes personal growth and development, nurturing confidence, resilience, and self-efficacy. Education also instills values such as tolerance, empathy, and respect for diversity, shaping individuals into responsible and engaged global citizens.

Moreover, education is a tool for social change. It has the power to break the cycles of poverty, discrimination, and inequality. It promotes inclusivity and social cohesion by providing equal opportunities for all, regardless of their background or circumstances. Education raises awareness about social issues and inspires individuals to take action for positive change. It fuels advocacy, activism, and social innovation, empowering individuals to contribute to their communities and create a more just and equitable society.

Furthermore, education is a driving force for economic development. It creates a skilled workforce that is essential for economic growth and innovation. Educated individuals are more likely to secure well-paying jobs, start businesses, and contribute to the economy.

Education promotes entrepreneurship, creativity, and innovation, driving technological advancements and economic progress. It also enhances productivity, competitiveness, and economic resilience, positioning nations for sustainable development and global competitiveness.

However, access to quality education is not universal. Many individuals around the world face barriers to education, such as poverty, discrimination, conflict, and lack of infrastructure. This underscores the need for concerted efforts to ensure that education is accessible, inclusive, and of high quality for all individuals, regardless of their background.

In conclusion, education is a powerful force that changes the world. It empowers individuals, fosters social change, and drives economic development. It is a fundamental right and a key driver of progress. By investing in education and ensuring access to quality education for all, we can unlock the full potential of individuals and create a brighter future for our world. As the African proverb goes, "If you educate a man, you educate an individual. If you educate a woman, you educate a nation." Education is a catalyst for change that can transform individuals, communities, and societies, and create a better world for all.

JOCUL DIDACTIC
- ACTIVITATE DOMINANTĂ LA CLASA PREGĂTITOARE-

EUGENIA ZAHARIA
ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 184
SECTOR 1,BUCUREŞTI

„ Joaca este cea mai înaltă formă de cercetare”- Albert Einstein.

Clasa pregătitoare, integrată învăţământului obligatoriu, a stârnit numeroase controverse. La întrebarea : „ De ce este necesară?”, răspund asumat că asigură trecerea gradată a copilului de la educaţia din familie şi grădiniţă la formarea iniţială generată de şcoală. Are rolul, pe de o parte, de consolidare a cunoştinţelor deja dobândite, de formare de competenţe şi pe de altă parte, de socializare şi adaptare la schimbare. Prin continuitatea curriculumului şi a resurselor umane (acelaşi cadru didactic, aceiaşi colegi), clasa pregătitoare oferă un parcurs lin şi un start mai bun în viaţa şcolară. Este cunoscut faptul că unii elevi întâmpinau perioade de inadaptare şcolară la debutul lor în clasa I, datorită trecerii bruşte de la învăţământul preşcolar la cel şcolar, la rigorile impuse de acesta în ceea ce priveşte programul, schimbarea cadrului didactic, a colegilor, a mediului de învăţare, a ritmului rapid impus de programa şcolară.

Referitor la spaţiul de instruire şi al resurselor materiale, elevii clasei pregătitoare beneficiază de un spaţiu de învăţare prietenos, pe care ei înşişi l-au construit împreună cu mine. Astfel ei şi-au ales o mascotă a clasei,suntem clasa **„Albinuţelor”.** În clasă există: **Trenuleţul vacanţei,** care i-a adus de la grădiniţă la şcoală, **Întâlnirea de dimineaţă,** centre pentru activităţi recreative: **Bibliotecă, Ludotecă, Copacul dorinţelor, Panoul vorbitor** în care elevii îşi expun desenele şi lucrările.

La întrebarea: **Ce învaţă copiii la clasa pregătitoare? ,** răspund că activităţile desfăşurate sunt formate din conţinuturi specifice grupei pregătitoare din grădiniţă şi primele elemente din domeniul disciplinelor de învăţământ. De exemplu, la **Comunicare în limba română** elevii învaţă literele de tipar ale alfabetului, la **Matematică** numeraţia în concentrul 0- 31,adunarea şi scăderea cu o unitate, la **Cunoaşterea mediului** se urmăreşte dezvoltarea curiozităţii prin angajarea lor în acţiuni concrete de explorare simplă etc.

Dintre metodele de iniţiere în învăţarea citit-scrisului la clasa pregătitoare, pe lângă metodele tradiţionale, sunt recomandate metode precum, metoda Montessori, care este utilă deoarece pune accentul pe folosirea mai multor canale de recepţionare a informaţiilor (pipăit, văz, auz) și metoda globală sau „ priveşte şi spune” ce constă în memorarea cuvintelor , prin fotografiere vizuală, iar după ce elevii memorează un număr mai mare de cuvinte din mediul lor

4649

apropiat, le introduc în procesul de citire a enunţurilor. De exemplu, la învăţarea sunetului și literei „E”, se fac activităţi de modelare a literei din plastilină sau se realizează din hârtie creponată, sârmă, beţişoare, se conturează după şablon, dar se trezeşte și apetitul imaginativ al copiilor, propunându-le jocuri de dezvoltare a imaginaţiei cu ajutorul întrebărilor: Care ar putea fi povestea literei „E”? Ce meserie credeţi că i s-ar potrivi lui „E”? Cum credeţi că arată casa lui „E”? Dar fraţii lui?

Odată cu intrarea în şcoală, copilul nu renunţă cu uşurinţă la comportamentul ludic ce i-a intrat în obişnuinţă în anii preşcolarităţii. Dacă învăţătorul ştie să creeze o legătură între joc, ca tip de activitate dominantă în care este integrat copilul în perioada preşcolară şi învăţare, ca activitate specifică şcolii, succesul micului şcolar este garantat.

Prin folosirea jocului didactic se poate instala un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii în rezolvarea sarcinilor. Prin intermediul jocului, se pot verifica şi consolida cunoştinţe, priceperi şi deprinderi, se pot pune bazele gândirii logice, se pot educa trăsături ale personalității creatoare, se pot forma atitudini și convingeri. Pot învăța să utilizeze informațiile, timpul, spațiul și materialele puse la dispoziție, li se poate dezvolta spiritul de observație, spiritul critic și autocritic, capacitatea anticipativ-predictivă, divergenţa şi convergenţa gândirii, flexibilitatea și fluiditatea acesteia.

Pornind de la aceste adevăruri am considerat jocul didactic, nu doar o joacă, ci o modalitate ingenioasă pusă în slujba realizării sarcinilor de învăţare şi nu, în ultimul rând ca o metodă de stimulare şi dezvoltare a creativităţii şcolarului mic.

Activitatea de învățare a copilului din clasa pregătitoare la care participă cu interes, cu creativitate și sensibilitate este jocul. Prin aplicarea jocurilor, ei învață să respecte norme și reguli, să se bucure de succes sau să fie alături de cei care nu reușesc prin efort propriu să rezolve sarcina dată. Astfel se dezvoltă relațiile dintre elevii clasei, iar relația cadru didactic-elevi va fi benefică, ceea ce are efect pozitiv asupra activității instructiv-educative din școală și mai departe, în viață.

Continuitatea dintre învățământul preșcolar și cel primar se realizează prin obiective comune, prin conținuturi și metode similare.Una dintre cele mai utilizate forme de organizare a activităților la clasa pregătitoare este interdisciplinaritatea. Proiectarea conținuturilor în maniera integrată vine să potențeze acest îndemn al educării școlarilor într-un spirit activ, cooperant și creativ. Învățarea interdisciplinară este facilitată de joc, activitatea dominantă la clasa pregătitoare, dar și de alte metode activ-participative cum sunt: conversația, povestirea și repovestirea, problematizarea.

În cadrul jocurilor și activităților libere, copiii își consolidează cunoștințele. Prin verbalizarea acţiunilor întreprinse se îmbunătăţeşte exprimarea verbală. Spre exemplu, la jocul de masă **„Alege ce-ţi spun!”** copiii au ales imaginile fiecărui anotimp, au exprimat ceea ce reprezintă

4650

fiecare dintre ele, au găsit cel puţin câte trei trăsături caracteristice . În cadrul orei de AVAP au realizat pe grupe copacul fiecărui anotimp, al toamnei, al iernii, al verii și al primăverii.

În jocul didactic **„Cele patru anotimpuri”,** sarcina didactică a fost aranjarea imaginilor care reprezintă aspecte specifice anotimpurilor anului într-un tablou de 4x5 căsuţe, în funcţie de apartenenţa la o submulţime. Fiecare copil îşi alege un plic în care va găsi o imagine specifică unui anotimp. După ce o va descrie, va trebui să o plaseze într-un tablou, astfel încât, pe coloane să corespundă anotimpului, iar pe linie categoriei integratoare stabilite (floare, legumă, fenomen al naturii).

În jocurile de rol și de construcție, copiii transferă cunoștințele și deprinderile dobândite, în alte activități.În jocul de rol **„De-a Scufiţa Roşie”,** pornind de la conţinutul poveştii, au construit o căsuţă de unde pleca fetiţa la bunică şi o altă casuţă pentru aceasta. Au intrat în rolul personajelor, au folosit şi marionete şi s-au exprimat cum au reuşit mai bine fiecare, prin manipularea obiectelor, prin dialog, mimică, păstrând cronologia evenimentelor.

Activitatea de povestire-repovestire **„ Albă ca Zăpada şi cei şapte pitici”** s-a realizat cu ajutorul lui Dunny, păpuşa-povestitor, care interacţionează cu copiii, întrebându-i de fiecare dată, dacă doresc să continue povestea. În final, au numărat piticii, au ales personaje pozitive şi negative, au realizat pe grupe o căsuţă pentru Albă ca Zăpada, au cântat Cântecul piticilor.

Jocurile organizate îi atrag cel mai mult pe elevi, mai ales pe cei de la clasa pregătitoare şi determină în mod pozitiv procesul de învăţare. În jocurile organizate, fiecare participant are o responsabilitate de care trebuie să se achite, folosindu-şi inteligenţa şi talentul. Fiecare participant trebuie să se concentreze la ceea ce face, deoarece, dacă nu este atent, echipa lui poate pierde.

Prin joc, elevii învaţă că nu putem învinge întotdeauna, că uneori trebuie să ne punem în locul altora, să ne controlăm impulsurile fizice, să ne stăpânim pe noi înşine şi să nu interpretăm regulile jocului, stabilite încă de la început, în folosul nostru. În jocuri, fiecare este bun la ceva, se descurcă la o sarcină.

Pentru cele mai bune rezultate educative, jocurile ar trebui să genereze, alternativ, senzaţia de câştig, dar şi de pierdere şi întotdeauna să stimuleze competiţia. Este necesară o varietate de stiluri de jocuri, cu diferite tipuri de cerinţe, pentru a ne asigura că fiecare are ocazia de a experimenta emoţia victoriei. În afară de buna dispoziţie creată, jocul poate vindeca stări psihice de crispare, se pot manifesta diferite sentimente - dragoste, tristeţe, compasiune, ceea ce îl face pe elev să devină conştient de starea lui afectivă putând să o recunoască şi să o denumească.

La nivelul clasei pregătitoare, activităţile de joc îşi păstrează o pondere însemnată urmând ca în clasele următoare jocul să devină complementar învăţării. Nu toate formele de joc sunt posibile la orice vârstă: „ Există un raport de condiţionare reciprocă unidimensională, conform căreia orice fază reclamă o maturizare care nu poate fi nici scurtată şi nici înlocuită după plac, înainte de a deveni premiza unei faze următoare”(B. Schlaf)

Trebuie remarcat faptul că învăţarea nu este scopul în sine al jocului, ci rezultatul lui. Scopul general este comun pentru toate jocurile şi constă în obţinerea succesului şi a satisfacţiei. Cu cât jocul este mai bine structurat, cu atât elevul este mai motivat să se implice activ în rezolvarea sarcinilor de învăţare, întrucât copilul nu face bine decât ceea ce îi place să facă. Pentru copil, jocul a fost şi este o acţiune serioasă, el nu are o altă modalitate de autoafirmare în afara jocului. Fiecare joc reprezintă o încercare a voinţei, o școală a personalităţii, iar jocurile didactice constituie o excelentă şcoală a educaţiei, a conduitei, a fanteziei și imaginaţiei, a energiei, fiind un instrument indispensabil pentru educarea copiilor.

BIBLIOGRAFIE

- Ioan Cerghit- *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti,1980;
- Ursula Şchiopu- *Probleme psihologice ale jocului şi distracţiilor*,E.D.P., 1970;
- Irina Vasilica Kincses- *Rolul jocului în dezvoltarea personalităţii copilului*, Ed. Vladimed, Bacău,2010;
- *Ghid de proiectare curriculară pentru clasa pregătitoare*, Ed CD Press.

SĂ EXMATRICULĂM VIOLENȚA !

Un aspect esețtial în viața oricărui părinte îl constituie asigurarea protecției copiilor,deoarece ei , copiii, sunt averea noastră cea mai de preț . Pentru ei facem eforturi susținute , ne bucurăm odată cu ei și suferim împreună în momentele cele mai importante ale vieții lor.Rolul părinților este covârșitor în construirea unei relații bazate pe încredere , deoarece sunt primii care din dorința firească de a apăra copii de neplăceri , le pun totul la dispoziție , chiar dacă uneori posibilitățile financiare sunt foarte reduse .

Din păcate , nu este modul cel mai indicat care să –i ajute să-și dezvolte capacitatea emoțională , să fie atenți la ceilalți , să preia o inițtiativă și să-și amâne unele neplaceri , să aibă capacitatea de a învăța din propriile greșeli sau ale altora și de a suporta consecințele acțiunilor personale .

Fiecare dintre noi încearcă să fie un bun părinte așa cum crede de cuviință : dăruind dragoste , arătând grijă și făcând educație .Este de datoria noastră să încercăm să ne schimbăm mentalitatea pentru a le dovedi copiilor că ne interesează problemele cu care se întâlnesc ei și pe care încearcă să le rezolve singuri deseori,deoarece știu că atunci când le vor expune acasă , mama sau tata le vor da o replică de genul :„Ce știi tu ce e bine ?Mai bine taci și vezi-ți de treaba ta !”.Văzându-se respins de cei dragi , copilul se închide în el și începe să refuze comunicarea cu membrii familiei .

Trebuie să dovedim mult tact pentru a le putea răspunde la toate întrebările pe care și le pun și la care deseori nu pot găsi singuri un răspuns .Când devin adolescenți , întrebările care se nasc in mintea lor se modifică , deoarece ei nu știu care le este drumul în continuare , ce trebuie să facă și ce nu , ce au voie să facă și ce nu **.** Deseori, văzând că nu au cu cine discuta despre problemele care îi frământă ei își formează un anturaj în care se simt bine , deoarece în acel cadru ei găsesc oameni pe care cred că pot conta și pe care se pot baza.

Există șansa ca împreună să puteți dezamorsa conflictul astfel încât copilului d-voastră să nu-i mai fie teamă să iasă din casă la gândul ca ar putea fi din nou agresat .Dacă totuși nu observați nici o ameliorare a situației conflictuale, puteți face apel la ajutorul Politiei . Oamenii

legii sunt cei în masură să rezolve aceste conflicte mai grave.O situație conflictuală poate să apară și între membrii unei familii.Fie că este vorba de o banala ceartă între doi frați, între părinți sau între unul din părinți și un copil, ea poate genera intr-un conflict serios ale cărui urmări pot fi din cele mai grave .

Având motive din cele mai diverse , acestea (banale deseori fiind privite din exterior) pot produce urmări nebănuite mai ales atunci când apar între oameni aflați sub influența alcoolului.Stările conflictuale însoțite de violență apărute în sânul unei familii determină apariția unui climat familial nesănătos cu efecte din cele mai grave pentru copii.

De aceea este de dorit ca lămurirea acestor probleme să se facă în absența copiilor , pentru a-i feri pe aceștia de urmările pe care le-ar putea avea discuția respectivă.Lipsa unității familiale este în corelație directă cu manifestările violente . În familiile caracterizate printr-un nivel scăzut de coeziune , membrii lor nu petrec destul de mult timp împreună , astfel încât le lipsește sentimentul apartenețtei .Din acest motiv,întâlnirile dintre membrii unei astfel de familii devin încărcate de tensiune,neînțelegeri , respingeri și conflicte .

Lipsa de înțelegere din partea adulților îi poate determina pe copii să-și ia destinul în propriile mâini.Ei vor începe prin a se exprima într-un limbaj agresiv ,caracterizat de o maximă violență.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂŢII DIDACTICE

Prof. Luminița Zamfirescu

Școala Gimnazială Rădulești, jud. Ialomița

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ.

Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie *imaginaţia*, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi *o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou,* ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este *voinţa, perseverenţa* în a face numeroase încercări şi verificări.

Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în şcoală. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru în clasă, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

Putem spune aşadar că trebuie încurajată creativitatea şi cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu unui Eminescu, Enescu, sau Edison, ci este însăşi exprimarea de sine a fiinţei umane, în orice domeniu se manifestă.

Despre importanţa creativităţii nu e nevoie să spunem multe: toate progresele ştiinţei, tehnicii şi artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Desigur, există mai multe trepte de creativitate. C. W. Taylor descrie cinci „planuri" ale creativităţii.

Creativitatea expresivă se manifestă liber şi spontan în desenele sau construcţiile copiilor mici. Nu se pune problema, la acest nivel, de originalitate. Este însă un mijloc excelent de a cultiva aptitudinile creatoare ce se vor manifesta ulterior.

Planul productiv este planul creării de obiecte, specific muncilor obişnuite. Un olar sau o ţesătoare de covoare produc obiecte a căror formă se realizează conform unei tradiţii, unei tehnici consacrate, aportul personal fiind redus. Este planul la nivelul căruia accede orice om muncitor.

Planul inventiv este accesibil unei minorităţi foarte importante. E vorba de inventatori, acele persoane ce reuşesc să aducă ameliorări parţiale unei unelte, unui aparat, unei teorii controversate.

Creativitatea inovatoare o găsim la oamenii caracterizaţi ca fiind „talente”. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puţin pe plan naţional.

Creativitatea emergentă este caracteristică geniului, omului care aduce schimbări radicale, revoluţionare într-un domeniu şi a cărui personalitate se impune de-a lungul mai multor generaţii.

În afară de aceste aspecte, dacă nu creativitatea, cel puţin imaginaţia este necesară fiecăruia dintre noi în condiţiile vieţii obişnuite.

În ce priveşte factorii creativităţii, se poate vorbi, mai întâi, de *aptitudini* pentru creaţie. Există anumite structuri cerebrale, pe care nu le cunoaştem, care favorizează imaginaţia, ele creând predispoziţii de diferite grade pentru sinteza unor noi imagini, unor noi idei. Totuşi, e nevoie de intervenţia mediului, a experienţei pentru că ele să dea naştere la ceea ce numim talent.

A doilea factor care trebuie amintit este *experienţa,* cunoştinţele acumulate. Importantă nu este doar cantitatea, bogăţia experienţei, ci şi varietatea ei. Multe descoperiri într-un domeniu au fost sugerate de soluţiile găsite în altă disciplină.

Se disting două feluri de experienţe: o experienţă directă, acumulată prin contactul direct cu fenomenele sau prin discuţii personale cu specialiştii și o experienţă indirectă, obţinută prin lectură sau audierea de expuneri.

Alţi factori interni ai dezvoltării creativităţi sunt *motivaţia* şi *voinţa.* Creşterea dorinţei, a interesului pentru creaţie, ca şi a forţei de a birui obstacole are, evident, un rol notabil în susţinerea activităţii creatoare.

Societatea are o influenţă deosebit de importantă pentru înflorirea spiritului creativ într-un domeniu sau altul. În primul rând, intervin cerinţele sociale.

Un alt factor determinat în stimulare creativităţi îl constituie *gradul de dezvoltare a ştiinţei, tehnicii, artei.*

Multă vreme creaţia a fost considerată apanajul exclusiv al unei minorităţi restrânse. Distingând însă mai multe trepte calitative în creativitate şi observând cum şi eforturile de gândire obişnuită implică ceva nou, cel puţin pentru persoana aflată într-un impas, astăzi nu se mai face o separare netă între omul obişnuit şi creator.

Factorul intelectual (imaginaţie, gândire, tehnici operaţionale) este relativ mai uşor educabil, deşi persistenţa în timp a efectelor unui curs sau a unei metode nu este mare. Factorii de personalitate în sensul larg al noţiunii, care ţin de atitudini, motivaţii, caracter, deprinderi de lucru se lasă mai greu influenţaţi în direcţia şi cu intensitatea dorită de noi, dar odată achiziţiile educative dobândite, persistenţa lor nu se mai măsoară în luni, ci în ani sau etape de vârstă.

La educarea creativităţii sunt importante, deopotrivă, metodele, relaţia profesor-elev (autentic democratică şi de cooperare), atitudinea adultului faţă de elev (deschisă şi receptivă faţă de copil şi de valorile creativităţii sale) şi atmosfera pe care cadrul didactic o instaurează în clasă.

Trebuie să fim conştienţi şi să combatem anumite piedici în calea manifestării imaginaţiei, creativităţii. Asemenea obstacole exterioare sau inerente individului sunt denumite, de obicei, blocaje.

Notele şcolare, ca expresie a randamentului la învăţătură, nu pot reflecta întru totul nivelul creativităţii. Elementele care opun aceste două categorii sunt mai semnificative decât cele care le apropie. Există şi aspecte comune creativităţii şi performanţei şcolare: volumul de informaţii, fluiditatea gândirii, gândirea independentă, perseverenţa în urmărirea scopului.

Majoritatea cercetătorilor au ajuns la aceeaşi concluzie: la aceleaşi rezultate pe plan şcolar ajung atât elevii preponderent inteligenţi, cât şi cei preponderent creativi. Doar calea e diferită: primii - printr-o muncă susţinută şi ordonată, ceilalţi prin spontaneitate şi salturi în utilizarea efortului.

Realizările trecute ale elevului constituie un criteriu sigur pentru o primă selecţie a „vârfurilor". O simplă enumerare a succeselor, ca răspuns la chestionarele date de diriginte, îl plasează pe elevul respectiv în rândul celor cu potenţial creativ ridicat. Metoda nu mai este discriminantă când coborâm pe scara nivelurilor creativităţii sau la un potenţial creativ care nu a avut încă prilejul sau nu i-a sosit timpul să se manifeste.

Testele obiective de investigare a creativităţii sunt destinate să măsoare creativitatea în accepţiunea ei de potenţial creativ şi nu vreo formă particulară, ci potenţial creativ general.

Indiferent de proba administrată, criteriile de cotare sunt mereu aceleaşi pentru fiecare factor: fluenţa se exprimă în numărul total de răspunsuri; flexibilitatea prin numărul de categorii diverse la care pot fi raportate soluţiile date, respectiv direcţiile de gândire; elaborarea („laboriozitatea", cum o numeşte C. Zahirnic) în funcţie de complexitatea şi amănuntele precizate, de nota de concretitudine şi elementele introduse în prezentarea soluţiei propuse.

Cercetătorii afirmă că, împotriva aşteptărilor, elevii identifică mai corect pe colegii creativi decât o fac profesorii.

Fiind un fenomen care angajează cu prioritate o multitudine de trăsături ale personalităţii, creativitatea mai poate fi investigată şi prin metode „clinice": anamneza (adică metoda biografică), inventariile de interese sau de personalitate.

Deşi pare paradoxal, creativitatea este educabilă. Pentru dezvoltarea creativităţii la elevi există două căi:

a) modernizarea sistemică a învăţământului, în toate verigile şi amănuntele sale, în lumina unei pedagogii a creativităţii;

b) introducerea unui curs aplicativ de creativitate ca o materie de sine stătătoare, repetabil la anumite intervale de timp. Acesta va avea un triplu caracter: interdisciplinar (ca metodologie,

material faptic şi aplicaţii), supradisciplinar (ca realizare şi finalitate) şi paradisciplinar (ca plasare în programa şcolară, alături de celelalte discipline de studiu).

Aspiraţia spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode care, pe de o parte, să combată blocajele, iar pe de alta, să favorizeze asociaţia cât mai liberă a ideilor.

Metodele de cultivare a creativităţii sunt *tradiţionale* (modernizate şi completate în funcţie de obiectivele propuse) şi *speciale*.

În prima categorie intră regândirea şi inovaţiile aduse în metodologia evaluării randamentului şcolar al elevului, metodele active deja cunoscute şi frecvent utilizate de cadrele didactice, învăţarea prin descoperire dirijată. Între tehnicile de stimulare a capacităţilor creatoare amintim brainstormingul (considerat un procedeu, dar mai ales ridicat la rangul de principiu), sinectica (însemnând în esenţă valorizarea analogiilor), testele de potenţial creativ utilizate ca exerciţii, o serie de alte tehnici speciale de descătuşare a originalităţii.

Câtă vreme creaţia era socotită un privilegiu dobândit ereditar de o minoritate, şcoala nu s-a ocupat în mod special de acest aspect, deşi s-au creat şi clase speciale pentru supradotaţi. Pe lângă efortul tradiţional de educare a gândirii critice, stimularea fanteziei apare şi ea ca un obiectiv major. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât şi în ce priveşte metodele de educare şi instruire.

În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale şi emotive, puternice în şcoala din trecut. Se cer relaţii destinse, democratice, între elevi şi profesori. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, iniţiativa elevilor prin folosirea metodelor. În fine, fantezia trebuie şi ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoştinţelor, de raţionamentul riguros şi de spiritul critic.

Produsul creator de tip pedagogic angajează cel puţin nivelul inventivităţii, situat între creativitatea semnificativă doar în sens individual şi cea relevantă (şi) în plan social, La acest nivel ,,nu ajung decât puţini indivizi" şi anume ,,cei mai flexibili şi mai receptivi la prelucrări simbolice pe spaţii largi" (Landau, Erika).

Învăţământul determină creşterea numărului acestora tocmai datorită exerciţiului de creativitate angajat permanent la nivelul lecţiei, orei de dirigenţie etc., care solicită educatorului adaptarea continuă la situaţii noi, imprevizibile, în regim de viteză rapidă.

Produsul creator reflectă complexitatea corelaţiilor subiect-obiect. corelaţii angajate la nivelul acţiunii educaţionale/didactice prin multiplicarea corespondenţelor pedagogice necesare între obiectivele pedagogice - conţinuturile pedagogice - strategiile de predare învăţare evaluare, direcţionate special pentru realizarea unui învăţământ prioritar formativ.

Domeniul educaţiei dezvoltă un spaţiu şi un timp pedagogic deschis creativităţii în plan individual (creativitatea cadrului didactic, creativitatea elevului), colectiv (creativitatea colectivului

didactic, creativitatea clasei de elevi, creativitatea microgrupurilor de elevi) şi social (creativitatea organizaţiei şcolare, creativitatea comunităţii educaţionale, naţionale, teritoriale, locale).

Procesul creator de tip pedagogic este angajat la nivelul proiectării didactice/educaţiei care presupune valorificarea etapelor de pregătire-incubaţie-iluminare-verificare a modului de realizare a lecţiei, orei de dirigenţie etc în sens prioritar formativ.

Primele două etape - *pregătirea şi incubaţia* - impun un anumit (auto)control pedagogic, exercitat de cadrul didactic în diferite contexte educaţionale.

Etapa *iluminării* presupune înţelegerea deplină a situaţiei didactice/educative create stimulând decizia originală şi eficientă, condensată afectiv într-un anumit moment. de eliberare, „la care nu se poale ajunge dacă lipsesc premisele obţinute în faza de incubaţie" (Landau, Erika).

Etapa *verificării* definitivează procesul creator, exprimat printr-un produs specific – simbol, sens verbal, obiect, acţiune, relaţie socială etc. - care respectă particularităţile domeniului de referinţă (ciclu, disciplină de învăţământ), acţionând la nivelul perfecţionării corelaţiei subiect-obiect, angajată în mediul şcolar şi extraşcolar

Produsul creator de tip pedagogic este situat la nivelul inventivităţii care reflectă capacitatea educatoarelor, învăţătorilor, profesorilor, de „a produce" corelaţii instrucţionale şi educaţionale noi (vezi corelaţia subiect-obiect. dezvoltată la nivelul structurii acţiunii educaţionale/didactice) în raport cu realizările anterioare).

În această accepţie, valorificând o teză de bază, afirmată la nivelul praxiologiei - „orice lucru bine făcut este un lucru nou" (Kotarbinski, Tadeusz) - orice activitate didactică/educativă (lecţie, oră de dirigenţie etc.) eficientă este o activitate nouă care asigură adaptarea proiectului pedagogic la situaţiile concrete ale clasei şi ale câmpului psihosocial, aflate într-o continuă schimbare şi transformare. Această tendinţă susţine în timp (auto)perfecţionarea permanentă a activităţii didactice/educative cu efecte optimizante nu numai în plan psihopedagogic, ci şi în plan social (cultural, politic, economic).

Bibliografie:

Cerghit, Ioan, *Metode de învăţământ,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976;

Cucoş, Constantin, *Pedagogie,* Editura Polirom, Iaşi, 2001;

Maria, Gârboveanu, *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1981;

Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare,* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1983;

Voiculescu, Florea, *Analiza resurse-nevoi şi managementul strategic în învăţământ,* Editura „Aramis", Bucureşti, 2004.